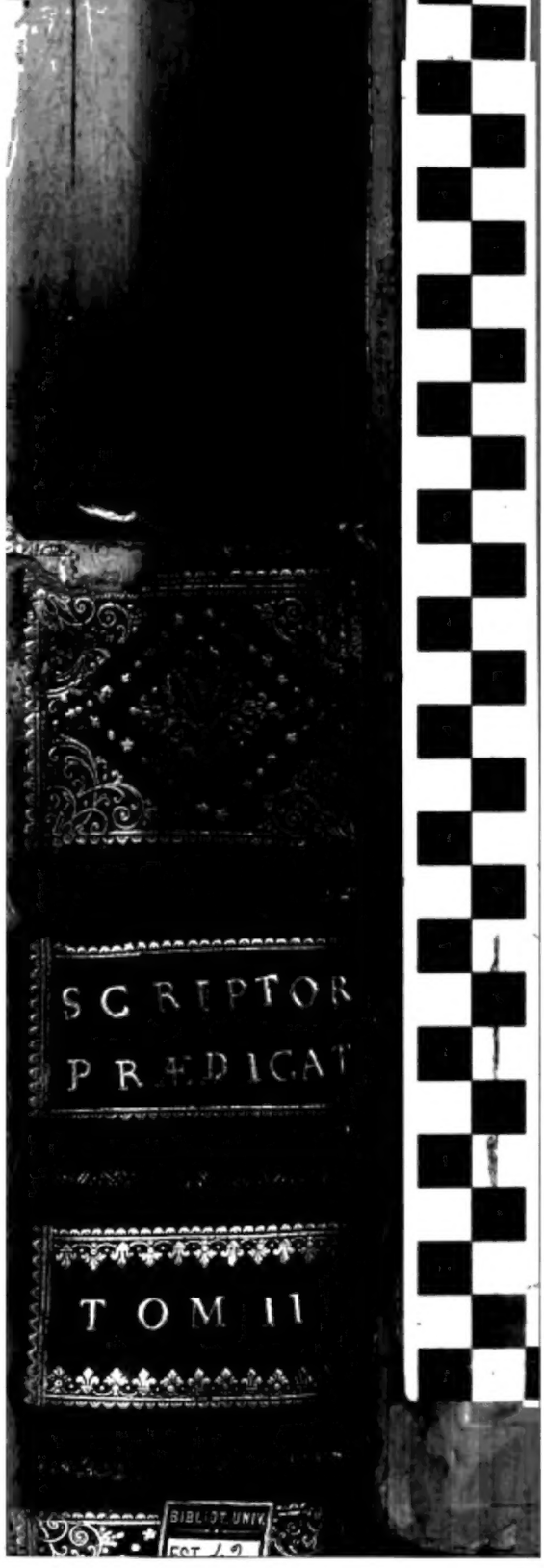

Digitized by Google

1356

Digitized by Google

17356

Digitized by Google

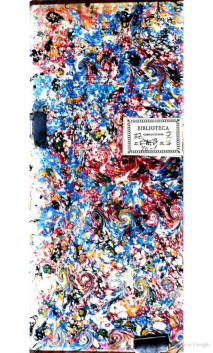

BIBLIOTECA

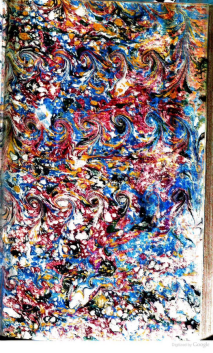

271.2(09) 99-3-12
70-1

Digitized by Google

DPR
N. 17356

Digitized by Google

Digitized by Google

SCRIPTORES
ORDINIS
PRÆDICATORUM
RECENSITI.

TOMUS SECUNDUS.

R. 92.773

267
9 15

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI,

NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI,

OPUS QUO SINGULORUM VITA,
Præclareque gesta referuntur, Chronologia insuper, seu tempus quo quisque floruit certo statuitur:

FABULÆ EXPLODUNTUR:

SCRIPTA GENUINA, DUBIA, SUPPOSITITIA EXPENDUNTUR,
Recentiorum de iis judicium aut probatur, aut emendatur:

CODICES MANUSCRIPTI, VARIÆQUE E TYPIS EDITIONES,
& ubi habeantur, indicantur:

ORDINIS VERI SODALES AB ALIENIGENIS INVASI VINDICANTUR,
Dubii, & extranei, falsoque ascripti ad cujusque seculi finem rejiciuntur, & suis restituuntur:

PRÆMITTITUR IN PROLEGOMENIS

NOTITIA ORDINIS QUALIS EST AB AN. MDI. AD AN. MDCCXX,
Tum Series Capitulorum generalium iis annis habitorum, *Denique* Index eorum qui ad ecclesiasticas dignitates promoti fuerunt, vel in hoc Tomo laudatorum, vel alias ab aliis omissorum.

Inchoavit R. P. F. JACOBUS QUETIF S. T. P. *absolvit* R. P. F. JACOBUS ECHARD, *ambo conventus SS. Annunciationis Parisiensis, ejusdem ordinis sodales.*

TOMUS SECUNDUS.

Expurgatus ex Comissione Inquisitionis
Dr. Viep

UNIVERSIDAD DE ... BIBLIOTECA

LUTETIÆ PARISIORUM,
Apud J-B-CHRISTOPHORUM BALLARD, Christianissimi Regis Monotypographum, &c. viâ sancti Joannis-Bellovacensis, sub signo Montis-Parnassi.
ET
NICOLAUM SIMART, Serenissimi Delphini Typographum, viâ Jacobæa, sub signo Delphini Coronati.

M. DCCXXI.
Cum Approbatione, & Privilegio.

Digitized by Google

NOTITIA
PROVINCIARUM ET DOMORUM
ordinis Prædicatorum

Ab Anno MD *ad Annum* MDCCXX.

I. PROVINCIA HISPANIÆ.

In qua sunt jam hæ domus conventuales.

1. Segobiensis.
2. Palentina.
3. Zamorensis.
4. Compostellana.
5. Toletana.
6. Burgensis.
7. Salmanticensis.
8. Pamplonensis.
9. Legionensis.
10. Civitatensis.
11. Stellensis.
12. Sangueſſensis.
13. Taurensis.
14. Valliſoletana ſeu Pinciana.
15. Beneventana.
16. Victoriensis.
17. Ripadaviensis.
18. Corunensis.
19. Fortigoſensis.
20. Penafidelensis.
21. Valentina S. Johannis.
22. Lucensis.
23. Tudensis.
24. Pontivedrensis.
25. Petrafitensis *ſeu* de Pedrahica.
26. Vivariensis.
27. Metymnensis Camporum.
28. Villanovensis.
29. Villanonensis.
30. Huetensis.
31. Tordeſillensis.
32. Quincitarensis.
33. Pinafrancienſis vulgo *la Peña di Francia.*
34. Vallirurrienſis.
35. S. Petri Dominarum.
36. Verensis.
37. Valdvernensis.
38. Montensis.
39. Placentinus.
40. Truxillensis.
41. Atarcensis
42. Babylensis.
43. Ciſneriensis.
44. Aſturicensis.
45. Abulensis.
46. Salicensis.
47. Villadensis.
48. Carbonerensis.
49. Trianensis.
50. Guadalfaxarensis.
51. Valliſoletanum collegium S. Gregorii.
52. Talabricensis.
53. Mombeltranensis
54. Overensis.
55. Madritensis noſtræ Dominæ *d'Atocha.*
56. Conchensis.
57. Complutense collegium S. Thomæ.
58. Ocagniensis.
59. Carrionensis.
60. Cacerensis.
61. Galiſteensis.
62. Sanſebaſtianensis.
63. Villaſcuſensis.
64 Fitensis.
65. Tavarensis.
66. Arandensis.
67. Metymnensis ad flumen ſiccum.
68 Tutelensis.
69. Monfortensis.
70. Sanſaturniensis.
71. Sorensis.
72. Villalpandensis.
73. Emeritensis.
74. Complutensis.
75. Madritense collegium S. Thomæ.
76. Hipponensis.
77. Azpeitiensis.
78. Madrigelensis.
79. Santillanensis.
80. Agensis.
81. Potensis.
82. Caldensis.
83. Valverdensis ad Madritum.
84. Madritensis a Roſario.
85. Aurensis.
86. Madritensis de Paſſione.

II. PROVINCIA TOLOSANA.

In ea nunc ſunt iſtæ domus conventuales.

IN CHORO DEXTRO.

1. Toloſana.
2. Montipeſſulana.
3. Burdegalensis.

IN CHORO SINISTRO.

1. Lemovicensis.
2. Anicensis.
3. Avinionensis.

Digitized by Google

IN CHORO DEXTRO.

4. Valentina Delphinatus.
5. Claromontana Arvernorum
6. Aleſtenſis.
7. Caſtrenſis S. Vincentii Martyris.
8. Brivenſis.
9. Albienſis.
10. Dienſis.
11. Sam Maximinenſis.
12. Claromontana Lutevorum.
13. Inſulæ Dodonis.

IN CHORO SINISTRO.

4. Biterrenſis.
5. Carcaſſonenſis.
6. Mont-Albanenſis.
7. Nemauſenſis.
8. Appamienſis.
9. Ruthenenſis.
10. Sancti Gaudentii.
11. Viennenſis in Delphinatu.
12. Pratellarum.

His addendi Vicariatus.

1. Sanctæ Balmæ ad S. Maximinum.
2. Brugerenſis ad Toloſam.
3. Cellanovanus.
4. Mugerenſis.
5. Sancti Zachariæ.

Hæc monaſteria.

1. Maſſi Aginenſis.

Alterum S. Maximini.

III. PROVINCIA FRANCIÆ.

In qua jam ſunt hæ tantum domus conventuales.

CHORUS DEXTER.

1. Remenſis.
2. Aurelianenſis.
3. Senonenſis.
4. San-Quintinenſis Veromanduorum.
5. Lingonienſis
6. Atrebatenſis.
7. Divionenſis.
8. Autiſſiodorenſis.
9. Pontenſis.
10. Matiſconenſis.
11. Pruvinenſis.
12. S. Johannis Angeliaci.
13. Ingoliſmenſis.
14. Nivernenſis.
15. Burgenſis in Breſſia.
16. Tuarcenſis.
17. Belnenſis.
18. Caſtaniacenſis.

CHORUS SINISTER.

1. Pictavienſis.
2. Andegavenſis.
3. Rupellenſis.
4. Carnotenſis.
5. Bellovacenſis.
6. Virdunenſis.
7. Bituricenſis
8. Conſtantienſis in Normania
9. Lexovienſis.
10. Belvearienſis ſupra mare
11. Poliniacenſis.
12. Gratianopolitana.
13. Fontiniacenſis.
14. Xantonenſis.
15. Montis Boſonis.
16. Sancti Flori in Arvernia.
17. Melbelenſis vernacule *Paternan*
18. Cabulienſis vulgo *Chabreuil*

Hæc ſunt Sororum monaſteria.

1. Montarginenſe.
2. Immuratarum ad Rotomagum.
3. Piſſiacenſe.
4. Nanceianum.
5. Montisfloridi ad Gratianopolim.
6. Divionenſe.
7. Cobilonenſe.
8. Auguſtodunenſe.
9. Semurenſe.
10. Belnenſe.

IV. PROVINCIA UTRIUSQUE LOMBARDIÆ.

In ea fere per totam Italiam extenſa jam ſunt hæ conventuales domus ordine alphabetico recenſitæ.

1. Alba Pompeienſis.
2. Anconenſis.
3. Argentenſis
4. Aſcolenſis.
5. Baſellenſis.
6. Bergomenſis.
7. Bononienſis.
8. Boſchenſis.
9. Braidenſis.
10. Brixienſis S. Dominici.
11. Ibidem altera S. Clementis.
12. Britinorienſis.
13. Burcienſis in valle Tari.
14. Caſalenſis.
15. Callienſis.
16. Cingulenſis.
17. Cluzienſis.
18. Comenſis.
19. Cornelianenſis.
20. Cremenſis.

Digitized by Google

21. Cremonenſis.
22. Corrigienſis.
23. Dianenſis.
24. Eugubienſis.
25. Eſienſis.
26. Fabrianenſis.
27. Fanenſis.
28. Faventina.
29. Ferrarienſis S. Mariæ Angelorum.
30. Finarienſis.
31. Firmenſis.
32. Fontanollatenſis.
33. Forolivienſis.
34. Garrexienſis.
35. Genuenſis S. Dominici.
36. Ibidem altera S. Mariæ ad Caſtellum.
37. Gibellenſis.
38. Hortonovenſis.
39. Imolenſis.
40. Laudenſis.
41. Maceratenſis.
42. Magdalenenſis.
43. Mantuana.
44. Mediolanenſis S. Mariæ Gratiarum.
45. Mutilianenſis.
46. Morbinienſis.
47. Murianenſis.
48. Mutinenſis.
49. Neapolitana S. Catharinæ apud Formellum.
50. Nicienſis in Provincia ditionis Sabaudæ.
51. Orazanenſis.
52. Papienſis SS. Thomæ & Apollinaris.
53. Parmenſis.
54. Patavienſis S. Mariæ Gratiarum.
55. Petræ Acutæ.
56. Piſaurenſis.
57. Placentina.
58. Recinetenſis.
59. Raconiſienſis.
60. Rhegienſis.
61. Rupetranſonenſis.
62. Salutienſis.
63. Savonenſis.
64. Sarzanenſis.
65. Sigeſtrenſis.
66. Soncinenſis.
67. Tabienſis.
68. Serſanenſis.
69. Theodorenſis.
70. Veneta S. Dominici ad Caſtellum.
71. Vicentina.
72. Veronenſis.
73. Viglevanenſis.
74. Viguerienſis.
75. Urbinenſis.
76. Wadenſis.
77. Urecorum Novorum.

He aliæ domus ſunt Vicariatus ſolum titulo gaudentes.

1. Alaſſienſis.
2. Bagneſchenſis.
3. Belfortienſis.
4. Budrienſis.
5. Calviſanenſis.
6. Colurnenſis.
7. Dulcedenſis.
8. Florentiolenſis.
9. Lauretana.
10. Petrana.
11. Ripaltana.
12. Valentina.

Hæc vero ſunt monaſteria Sororum.

1. Albæ Pompeiæ.
2. Bergomenſe.
3. Bononienſe S. Agnetis.
4. Ibidem alterum S. Petri Martyris.
5. Ibidem tertium S. Matthiæ.
6. Caſalenſe.
7. Comenſe S. Annæ.
8. Ibidem alterum S. Margaritæ ordinis S. Benedicti.
9. Corrigienſe.
10. Fabrianenſe.
11. Faventinum.
12. Ferrarienſe S. Catharinæ Virginis & martyris.
13. Ibidem alterum S. Catharinæ Senenſis.
14. Forolivienſe.
15. Genuenſe SS. Philippi & Jacobi.
16. Ibidem alterum S. Silveſtri.
17. Ibidem tertium ſancti Spiritus.
18. Imolenſe.
19. Mantuanum.
20. Mediolanenſe S. Lazari.
21. Ibidem alterum S. Bernardi.
22. Ibidem tertium S. Mariæ dictæ *Le Vetteri.*
23. Ibidem quartum S. Mariæ *La Vecchiabbia.*
24. Papienſe.
25. Piſaurenſe.
26. Rhegienſe Corporis Chriſti.
27. Ibidem alterum S. Raphaelis ord. S. Benedicti.
28. Revellenſe.
29. Romanum SS. Sixti & Dominici.
30. Sabis.
31. Soncinenſe.
32. Vicentinum.
33. Veronenſe.

Ad dictam provinciam Lombardiæ ſpectat congregatio recens erecta ſub titulo S. Sabinæ, in qua ſunt hæ domus conventuales.

1. Auximenſis.
2. Cæſenatenſis.
3. Ferrarienſis major S. Dominici.
4. Lugienſis.
5. Maldulenſis.
6. Ravennatenſis.
7. Romana S. Sabinæ.
8. Sancti Severini.
9. Tridinenſis.

Subſunt hæc Sororum monaſteria.

Ferrarienſe S. Monicæ.

Ibidem alterum S. Rochi.

NOTITIA

V. PROVINCIA ROMANA.

In qua nunc ſunt hæ domus Conventuales.

1. Romana S. Mariæ ſupra Minervam.
2. Senenſis S. Dominici.
3. Piſana.
4. Peruſina.
5. Lucana.
6. Spoletana.
7. Pratenſis.
8. Camerina.
9. Mevanienſis.
10. Montis Politiani S. Agnetis.
11. Samminiatenſis.
12. Feſulenſis S. Dominici ad Florentiam.
13. Senenſis Sancti Spiritus.
14. Viterbienſis S. Mariæ ad Quercum.
15. Civitatis vetulæ.
16. Pipernas.
17. Trebienſis.
1. Florentina S. Mariæ Novellæ.
2. Viterbienſis S. Mariæ *de' Gradi.*
3. Urbevetana.
4. Tudertina S. Mariæ in Camuſcia.
5. Aretina.
6. Tiphernas.
7. Fulginea.
8. Cortonienſis.
9. Narnienſis.
10. Piſtorienſis.
11. San-Geminianenſis.
12. Florianenſis.
13. Florentina S. Marci.
14. Bibienenſis S. Mariæ de Saxo.
15. Tiburenſis
16. Agnanina.
17. Nepenſis.
18. S. Silveſtri Romana.

Hæc ſunt Sororum monaſteria.

1. Romæ S. Catharinæ Senenſis.
   Alterum S. Mariæ Magdalenæ.
   Tertium S. Mariæ de Humilitate.
2. Viterbii S. Dominici.
   Alterum S. Catharinæ V & Martyris.
3. Urbeveteri S. Pauli.
   Alterum S. Petri.
4. Peruſiæ S. Thomæ.
   Alterum S. Catharinæ.
5. Fulginatenſe S. Mariæ de Populo.
6. Spoletanum S. Andreæ.
7. Camerinenſe S. Catharinæ Senenſis
8. Florentiæ S. Jacobi de Ripolis.
   Alterum S. Dominici ad Caſſagiam.
   Tertium S. Petri Martyris.
   Quartum S. Marci.
   Quintum S. Luciæ.
9. Pratenſia primum S. Nicolai.
   Alterum S. Catharinæ de Senis.
   Tertium S. Clementis.
   Quartum S. Vincentii.
10. Piſtorienſia primum S. Luciæ.
   Alterum S. Catharinæ.
11. Lucenſia primum S. Dominici.
   Alterum S. Georgii.
   Tertium S. Catharinæ.
12. Piſana primum S. Dominici.
   Alterum S. Pauli ad Hortum.
13. Burgi S. Laurentii in Mugello.

VI. PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

In qua ſunt hæ domus conventuales.

1. Neapolitanæ S. Dominici Majoris
2. S. Petri Martyris
3. SS. Roſarii de Palatio
4. S. Brigittæ de Potilippo
5. SS. Roſarii de Afragola.
6. Averſana S. Ludovici.
7. Capuana S. Dominici.
8. Sellana S. Dominici.
9. Cajetana S. Dominici
10. Fundenſis S. Dominici.
11. Avellina SS. Annunciationis.
12. Atripaldenſis S. Mariæ Gratiarum.
13. Majurienſis Roſarii Amalphitanæ diœceſis.
14. S. Mariæ de Porta diœceſis Salernitanæ.
15. S. Dominici *de Bagnoli* diœceſis Nuſcenſis.
16. SS. Annunciationis *de Oſtanio* diœceſis Capacienſis.
17. S. Bartholomæi de Campania diœceſis Campanienſis.
18. Surrentina S. Vincentii.
19. Caſtrenſis ad mare de Stabia S. Crucis.
20. S. Mariæ ſupra Taburnum diœceſis S. Agathæ Gothorum.
21. SS. Annunciationis de Pontecorvo diœceſis Aquinæ.
22. SS. Annunciationis de Angrio diœceſis Nocerinæ.
23. S. Mariæ Conſtantinopolitanæ de Levano diœceſis Salernitanæ.
24. S. Johannis in Paleo apud ſanctum Severinum.

Sunt & domus titulo vicariatus tantum gaudentes.

1. S. Mariæ Gratiarum del Vallo.
2. SS. Annunciationis de Aquara.
3. S. Rochi della Poſſa hæ tres diœceſis Capacii.
4. SS. Annunciationis dell' Aqua della Mela diœceſis Salernitanæ.
5. S. Mariæ Martyrum de Cava.
6. S. Dominici de Arpino diœceſis Soranæ.
7. Jeſu-Mariæ de Puteolis.
8. S. Margaritæ de Procida diœceſis Neapolitanæ.
9. S. Mariæ in Campilione oppidi Caiuani diœceſis Averſanæ.
10. S. Catharinæ de Recigliano diœceſis Muranæ.
11. S. Mariæ de Valle oppidi Boniti diœc. Arianæ.

Ad eamdem

Ad eamdem provinciam ſpectat Congregatio dicta della Sanità, *cujus ſunt hæ domus conventuales.*

1. S. Maria della Sanità Neapoli.
2. S. Spiritus ad palatium ibidem.
3. Mons Dei Gymnaſium ibidem.
4. Beneventana S. Dominici.
5. S. Maria ad vicum Angentii diœceſis S. Agathæ Gothorum.
6. Acercana SS. Annunciationis.
7. Summana S. Dominici diœceſis Nolanæ.
8. S. Mariæ della Sanità in Barra Caſale Neapolis.
9. S. Mariæ de Arco Miani Caſale Neapolis.
10. S. Mariæ ad Liberam Vomeri villa Neapolis.
11. Plagiana S. Mariæ Gratiarum diœceſis Amalphitanæ.
12. Ceſana SS. Roſarii diœceſis Averſanæ.
13. S. Mariæ *della Sanità* Montisfortis diœceſis Avellinæ.

Monaſterium Sororum unum tantum S. Catharinæ de Senis in civitate Neapolitana.

VII. PROVINCIA HUNGARIÆ.

In qua jam ſunt hæ domus conventuales.

1. Viennenſis.
2. Rezenſis.
3. Crembrenſis.
4. Minzbacenſis.
5. Styrenſis.
6. Græcenſis.
7. Leobienſis.
8. Friſacenſis.
9. Bulſanenſis.
10. Tridentina.
11. Pellovienſis.
12. Neoclauſtrenſis.
13. Sabarienſis in diœceſi Strigonienſi.

Sunt vero hæ ſub titulo Vicariatuum erectæ.

1. Valvarienſis.
2. Caſſovienſis.
3. Quinqueccleſienſis.
4. Peſtinenſis.
5. Sopronienſis.
6. Vaczienſis.
Iſtæ ſex in diœceſi Strigonienſi.
7. Nædriollenſis *in diœceſi Chimbſeenſi.*

Monaſteria Sororum ſunt quinque.

1. Tulnenſe.
2. Windhagianum.
Hæc in diœceſi Paſſavienſi.
3. Leontinum. *In diœceſi Saliſburgenſi.*
4. S. Mariæ Vallenſis *in diœceſi Friſingenſi.*
5. Stainacenſe *in diœceſi Curienſi.*

VIII. PROVINCIA TEUTONIÆ.

In qua jam ſunt hæ domus conventuales.

1. Aquiſgranenſis.
2. Colonienſis.
3. Confluentina.
4. Francofurtana.
5. Halberſtadienſis.
6. Heidelbergenſis.
7. Mariæ Leidana.
8. Moguntina.
9. Monaſterienſis.
10. Oſnabrugenſis.
11. Spirenſis.
12. Suſatenſis.
13. Tremonienſis.
14. Trevirenſis.
15. Warburgenſis.
16. Weſalienſis.
17. Wormatienſis
18. Vicariatus Gronawienſis.

Monaſteria Sororum ſunt octo.

1. Colonienſe ad S. Gertrudem.
2. Francofurtanum in monte Roſarum.
3. Halberſtadenſe ad S. Nicolaum.
4. Spirenſe ad S. Mariam Magdalenam.
Confluentiæ Congregatio Sororum tertiæ regulæ.
5. Trevirenſe ad S. Catharinam.
6. Suſatenſe, quod dicitur Paradiſus.
7. S. Mariæ in valle ad Lucemburgum.
8. Quod dicitur in Galilæa diœceſis Colonienſis

IX. PROVINCIA ANGLIÆ.

Nullam jam habet domum in illo regno, ſed in Belgio Anglis noſtris ſunt.

Cœnobium Bornhemii & Gymnaſium Lovanii, ac Bruxellis monaſterium ſanctimonialium Anglarum.

X. PROVINCIA POLONIÆ.

In qua florent hæ domus conventuales.

1. Gnesnensis.
2. Petricovienſis.
3. Siradienſis.
4. Lancitienſis.
5. Lowicienſis.
Illæ quinque in diœceſi Gneſnenſi.
6. Cracovienſis.
7. Oſultinienſis.
8. Bochnenſis.
9. Optatovienſis.
10. Sandomirienſis S. Jacobi.
11. Chimontovienſis.
12. Sandomirienſis S. Mariæ Magdalenæ.
13. Dzicovienſis.
14. Janovienſis Gratiarum.
15. Zmigrodienſis.
Illæ decem in diœceſi Cracovienſi.
16. Poſnanienſis.
17. Koſtenſis.
18. Stredenſis.
19. Wroncenſis.
20. Sochaczovienſis.
21. Watſavienſis.
22. Warecenſis.
23. Zenenſis.
Iſtæ octo in diœceſi Poſnanienſi.
24. Gedanenſis.
25. Derſchovienſis.
26. Breſtenſis.
Iſtæ tres in diœceſi Cujavienſi.
27. Culmenſis.
28. Torunenſis.
Iſtæ duæ in diœceſi Culmenſi.
29. Plocenſis in diœceſi Plocenſi.
30. Luceorienſis.
31. Janovicenſis in Lituania.
32. Breſcenſis in Lituania.
33. Coſero-Camenenſis.
34. Waclimiecienſis.
35. Jatovicenſis.
Illæ ſex in diœceſi Luceorienſi.
36. Betzenſis.
37. Chtudeſzovienſis.
38. Chorodienſis.
39. Craſnobrodenſis.
Illæ quatuor in diœceſi Helmenſi.
40. Præmiſlienſis.
41. Sambarienſis.
42. Lonchutenſis.
43. Borecenſis.
Iſtæ quatuor in diœceſi Præmiſlienſi.

Reſidentiæ ſeu vicariatus hi numerantur.

1. Roxſicenſis.
2. Koſtinenſis.
3. Cieſanovienſis in diœceſi Helmenſi.
Hi duo in diœceſi Luceorienſi.

Monaſteria Sororum hæc ſunt.

1. Petricovienſe in diœceſi Gneſnenſi.
2. Cracovienſe primum primæ regulæ.
3. Cracovienſia duo tertiæ regulæ, unum majus.
4. Alterum minus dicta.
5. Betzenſe primæ regulæ.
6. Poſnanienſe primæ regulæ.
7. Alterum ibidem tertiæ regulæ.
8. Sochaczovienſe primæ regulæ.
9. Plocenſe tertiæ regulæ.
10. Præmiſlienſe primæ regulæ.

Ad hanc provinciam ſpectat Congregatio recens erecta ſub titulo S. Ludovici Bertrandi, in qua ſunt hæ domus conventuales.

1. Varſavienſis altera S. Mariæ de Victoria.
2. Gorenſis.
3. Alterorenſis.
4. Sieniovenſis.
5. Magnoculenſis.
6. Leopolnenſis S. Urſulæ.
7. Præmiſlanienſis.
8. Targovicenſis.
9. Carcovicenſis.
10. Tereſpolienſis.
11. Vercovienſis in Lithwania.
12. Lublinenſis reſidentia.

XI. PROVINCIA DACIÆ.

Jam ab hæreſi Lutherana omnino extincta.

XII. PROVINCIA GRÆCIÆ.

Cum Creta inſula a Turco invaſa eſt, & illa omnino periit.

XIII. PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Et hæc periit cum Cyprum inſulam invaſerunt Turci, ejus tamen titulo gaudet unus ex ſociis ſeu adminiſtris magiſtri ordinis, ut & voce in comitiis generalibus.

XIV. PROVINCIA ARAGONIÆ.

In qua jam ſunt hæ domus conventuales.

1. Barcinonenſis S. Catharinæ V. & M.
2. Cæſarauguſtana.
3. Ilerdenſis.
4. Majoricenſis.
5. Valentina.
6. Tarraconenſis.
7. Gerundenſis.
8. Bilbilitana.
9. Oſcenſis.
10. Urgellenſis.
11. Podiocerdana.
12. Setabitana.
13. Balagnerenſis.
14. Caſtellonenſis in Ampuriis.
15. Manreſenſis.
16. Cervarienſis.
17. Villæ S. Matthæi in regno Valentiæ.
18. Dertoſana.
19. Alcagnizenſis.
20. Oriolenſis.
21. Benavarrenſis.
22. Luchentenſis.
23. S. Onuphrii ad Valentiam.
24. Gotorenſis.
25. Montalvanenſis.
26. Albaydenſis.
27. Lombayenſis.
28. Ayervenſis.
29. Ayorenſis.
30. Dertoſana altera.
31. Monzonenſis.
32. Viccenſis.
33. Manacorenſis in Majorica.
34. Ayodarenſis in regno Valentiæ.
35. Peraladenſis in Catalania.
36. Pollenzana in Majorica.
37. Olleriana in regno Valentiæ.
38. Caſtellonenſis in eodem regno.
39. Lauretana in Majorica.
40. Ebuſitana in inſula hujus nominis.
41. Ciudadillana in Catalania.
42. Cæſarauguſtana altera S. Vincentii Ferrerii.
43. Illicitana in regno Valentiæ.
44. Almenarenſis in eodem regno.
45. Hortenſis in Catalania.
46. Villanovana in regno Valentiæ.
47. Uldeconenſis in Catalania.
48. Agullentenſis in regno Valentiæ.
49. Sardinenſis. S. Raimundi.
50. Cæſarauguſtana tertia S. Illephonſi.
51. Algemiſenſis.
52. Valentina altera N. D. de Pilar.
53. Segorvienſis in regno Valentiæ.
54. Alfanarina.
55. Albarracinenſis.
56. Graoſſenſis.
57. Tervelenſis.
58. Jaccenſis.
59. Magallonenſis.
60. Borgienſis in Aragonia.
61. Calatajubenſis.

Sunt & hæc ſacrarum Virginum monaſteria.

1. Cæſarauguſtanum S. Agnetis.
2. Valentinum S. Magdalenæ.
3. Barcinonenſe Noſtræ Dominæ Montis Sion.
4. Barcinonenſe alterum S. Mariæ Angelorum.
5. Valentinum alterum S. Catharinæ de Senis.
6. Dærocanum SS. Roſarii.

XV. PROVINCIA BOEMIÆ.

In qua jam hæ domus conventuales.

1. In veteri Praga S. Ægidii ſtudium generale.
2. Iglavienſis S. Crucis.
3. Budovienſis Præſentationis B. Virginis.
4. Clattovienſis S. Laurentii.
5. Pilſnenſis S. Margaritæ.
6. Piſſecenſis S. Crucis.
7. In parva Praga S. Mariæ Magdalenæ ſtudium formale.
8. Nimburgenſis B. Mariæ de Roſario.
9. Olomucenſis S. Michaelis.
10. Brunenſis S. Michaelis.
11. Zorogmenſis S. Crucis vel Znogmenſis ſtudium Phil. & Theol.
12. Hormodrodenſis B. Mariæ Aſſumtæ vel Honobrodenſis.
13. Oppavienſis S. Wenceſlai.
14. Schombergenſis Annunciationis B. V.
15. Litomericenſis S. Michaelis.
16. Auſtenſis S. Adalberti M.
17. Wratiſlavienſis S. Adalberti.
18. Frankenſteinenſis S. Crucis.
19. Leſchinenſis Nativitatis B. M. V.
20. Ratiborienſis S. Jacobi Apoſtoli.
21. Glogowienſis majoris SS. Petri & Pauli.
22. Swidnienſis S. Crucis.
23. Oppolienſis SS. Adalberti & Georgii.
24. Egrenſis S. Wenceſlai M.
25. Jablonenſis S. Laurentii.

Vicariatus titulo ſolum habitæ.

1. Piſnenſis S. Roſæ.
2. Boleſlavienſis S. Crucis.
3. Boſkovienſis S. Dominici.

Monaſteria Sororum jam hæc ſunt.

1. In veteri Praga S. Annæ.
2. Brunenſe S. Annæ.
3. Olomucenſe S. Catharinæ V. & M.
4. Wratiſlavienſe item S. Catharinæ V. & M.
5. Ratiborienſe S. Spiritus.

XVI. PROVINCIA PROVINCIÆ.

In qua jam ſunt hæ tantum domus conventuales.

1. Maſſilienſis *Marſeille.*
2. Siſtaricenſis *Siſteron.*
3. Aquenſis *Aix.*
4. Taraſconenſis *Taraſcon.*
5. Marologienſis *Marieugues.*
6. Genolhacenſis *Genoilhac.*
7. Buxenſis *le Buix.*
8. Barcinetenſis *Barcelonette.*
9. Cabalionenſis *Cavaillon.*
10. Vapincenſis *Gap.*
11. Sedenenſis. *Seines.*

1. Arelatenſis *Arles.*
2. Arauſicana *Oranges.*
3. Graſſenſis *Graſſes.*
4. Tolonenſis *Toulon.*
5. Amiliavenſis *Milhau.*
6. Draguinianenſis *Draguignan.*
7. Carpentoratenſis *Carpentras.*
8. Albenacenſis *Aubenas.*
9. Forolivienſis *Frejus.*
10. Briaſontinus *Briançon.*

Hæc vero Sororum monaſteria.

1. Aquenſe S. Bartholomæi.
2. In Montepeſſulano.
3. Anicienſe S. Catharinæ.
4. S. Stephani in Foreſio.
5. Vivarienſe N. Dominæ de Rhodano.

XVII. PROVINCIA LOMBARDIÆ SUPERIORIS

Ea jam in provinciam utriuſque Lombardiæ pro majori parte tranſiit, quæ ſuperfuere domus in novam provinciam S. Petri Martyris dictæ de qua poſtea erectæ ſunt.

XVIII PROVINCIA SAXONIÆ.

Pro majori parte a Lutheranis deſtructa,

Quæ ſuperſunt domus in provincias Germaniæ inferioris & Teutoniæ tranſierunt.

XIX. PROVINCIA DALMATIÆ.

In ea jam pro majori parte a Turcis deſtructa ſuperſunt tantum

HÆ DOMUS CONVENTUALES.

1. Bolenſis S. Mariæ Gratiarum.
2. Catarenſis S. Nicolai.
3. Civitatis veteris S. Petri Martyris.
4. Curzolenſis S. Nicolai.
5. Jadrenſis S. Dominici.
6. Lieſinenſis S. Marci.

ET HÆ VICARIALES.

1. Nonenſis S. Johannis.
2. Pagenſis S. Antonii abbatis.
3. Sebenicenſis S. Dominici.
4. Spalatenſis S. Catharinæ V. & M.
5. Tragurienſis duæ S. Crucis una.
6. Altera S. Dominici.

Monaſterium unum Virginum.

Catarenſe S. Johannis.

Huic adjungenda congregatio Raguſina dicta in qua

HÆ DOMUS CONVENTUALES.

1. Gravoſina S. Crucis.
2. Raguſina S. Dominici.

ET HÆ VICARIALES.

1. Breni S. Vincentii.
2. Brotiorum SS. Annunciationis.
3. Inſulæ Mediæ S. Nicolai.
4. Vallis Nucis S. Roſæ.
5. Vigogn SS. Roſarii.

XX. PROVINCIA TRINACRIÆ, seu SICILIÆ INSULÆ.

Ejus insulæ cœnobia ante schisma Avenionense unam eamdemque provinciam constituebant cum cœnobiis regni Neapolitani, verum schismate exorto pars illa quæ cœnobia regni complectebatur Clementi VII papæ Avenionensi adhæsit saltem pro majori numero, pars vero quæ cœnobia insulæ continebat Urbano VI se immobiliter devovit, hinc utraque pars specialem sibi præpositum elegit, quem eodem titulo prioris provincialis regni Siciliæ ornabant. Sublato vero & extincto per concilium Constantiense schismate, nova hæc exsurrexit provincia Trinacriæ seu insulæ Siciliæ dicta, in qua jam sunt hæ domus per valles distinctæ.

IN VALLE MAZARIÆ.

1. Prima Panormitana S. Dominici.
2. Altera Panormitana S. Zitæ.
3. Trapanensis S. Dominici.
4. Montis Trapani S. Juliani.
5. Marsallensis S. Andreæ.
6. Saccensis S. Dominici.
7. Castriveterani S. Mariæ a Jesu.
8. Agrigentana S. Dominici.
9. Cameratana S. Antonii.
10. Corleonensis S. Rosarii.
11. Terminensis S. Vincentii.
12. Caccamensis S. Mariæ Miraculorum.
13. Carenensis S. Rosarii.
14. Clusensis S. Dominici.
15. Caltanissettensis S. Dominici.
16. Polizziensis S. Spiritus.

HÆ VERO VICARIALES.

1. Altamensis S. Mariæ de Stella.
2. Sanstephanensis S. Stephani.
3. Bibonensis S. Dominici.
4. Ciminnensis S. Salvatoris.
5. Canicattensis S. Dominici
6. Narrensis S. Dominici.
7. Leocatensis S. Antonii.

IN VALLE NEMORUM seu DE MONA.

1. Messanensis S. Dominici.
2. Altera ibidem S. Hieronymi.
3. Cephaluditana S. Trinitatis.
4. Mylarum S. Dominici vulgo Melazzo.
5. Castanensis S. Vincentii
6. Sanctangelensis S. Dominici.
7. Verensis S. Thomæ.
8. Taurominensis S. Dominici.
9. Saucensis S. Dominici.
10. Myrthensis S. Dominici.
11. Regalbutensis S. Vincentii.
12. Montalbanensis S. Dominici.

HÆ VICARIALES.

1. Castriboni S. Rosarii.
2. Militellensis S. Dominici.
3. Petræperciæ S. Dominici.
4. Collisanensis S. Dominici.
5. Castri-Joannis.
6. Aulensis.

IN VALLE NETI vel DI NOTO.

1. Catanensis S. Mariæ majoris.
2. Altera ibidem S. Catharinæ de Senis.
3. Augustensis S. Dominici.
4. Syracusana S. Dominici.
5. Placiensis S. Dominici *Piazza.*
6. Adernensis S. Dominici *Adernò.*
7. Paternensis S. Dominici *Paternò.*
8. Modicensis S. Dominici *Modica.*
9. Ragusana S. Dominici.
10. Xichilensis S. Thomæ.
11. Castriennensis S. Dominici.
12. Militellensis S. Dominici.
13. Calatagironensis S. Rosaliæ.
14. Leontina S. Dominici.
15. Palasollensis S. Dominici *Palasollo.*
16. Aidonensis S. Rosarii *Aidone.*
17. Licodiensis S. Vincentii.
18. Randazzensis S. Dominici *Randazzo.*
19. Jacensis S. Thomæ *Jaci.*
20. Netensis vel *di Noto* SS. Annunciationis.
21. Mazarinensis S. Dominici.

VICARIALES.

1. Rizzinensis S. Thomæ.
2. Lalicatensis.

IN INSULA MELITENSI tres conventuales.

1. Civitatis Notabilis seu Valettæ S. Mariæ Portus Salutis.
2. Civitatis veteris *Città Vecchia* S. Dominici.
3. Civitatis Victoriosæ seu Burgi S. Dominici.

SORORUM MONASTERIA in Valle Mazaris.

1. Panormitanum S. Catharinæ V. & M. olim sub ordine nunc sub archiepiscopo.
2. Alterum ibidem Pietatis sub eodem.
3. Marsalense.
4. Ibidem Abbatia Nova dictum ambo sub episcopo. Fazellense sub ordine.

XXI. PROVINCIA PORTUGALLIÆ.

Idem de hac provincia ac de superiori, ante schisma Avenionense unum corpus componebat cum provincia Hispaniæ, sed orto schismate Hispanis Clementem VII sequentibus, Lusitani Urbano VI adhæserunt, & utrique sibi specialem superiorem præfecerunt, adeo ut ambo titulum prioris provincialis Hispaniæ sibi vindicarent: extincto vero schismate erecto est Lusitania in novam provinciam Portugalliæ dictam, in qua jam numerantur hæ domus conventuales.

1. Scalabitana vulgo *Santarem.*
2. Conimbricensis S. Dominici.

Digitized by Google

3. Portucallenſis.
4. Oliſſipponenſis S. Dominici.
5. Elvenſis.
6. Vimaranenſis.
7. Evorenſis.
8. Abrantenſis S. Mariæ Conſolationis.
9. Victorienſis ſeu *da Batalha*.
10. Beneficenſis S. Dominici.
11. Aveyrenſis Dominæ noſtræ de Miſericordia.
12. Petragorienſis S. Mariæ Lucis.
13. Saltenſis
14. Villaregienſis S. Dominici.
15. Azeytonenſis S. Mariæ de Pietate.
16. Conimbricenſis altera quæ gymnaſium.
17. Leyrienſis.
18. Alcazavenſis.
19. Amarantenſis S. Gundiſalvi.
20. Montis Majoris.
21. Anſidiorenſis.
22. Vianenſis.
23. Setubalenſis S. Sebaſtiani.
24. Cetobrigenſis.
25. Almeyrenſis S. Mariæ.
26. Tingitana in Aphrica.

Sunt & hæc ſacrarum Virginum monaſteria.

Vliſſipponenſe I. S. Salvatoris.
II. SS. Annunciationis.
III. SS. Sacramenti.
Scalabitanum S. Dominici.
Portucalenſe Corporis Chriſti.
Aveyrenſe Jeſu dictum.
Montis-Majoris S. Mariæ de Salute.
Eborenſe Paradiſus dictum.
Setubalenſe S. Johannis.
Elvenſe Noſtræ Dominæ Conſolationis.
Vliſſipponenſe IV. Noſtræ Dominæ de Roſa.
Abrantenſa Noſtræ Dominæ de Gratia.
Murenſe SS. Aſſumptionis.

Ex hac provincia prodiit, & cum ea adunata eſt Congregatio Orientis dicta, in qua plures domus aliæ conventuales aliæ vicariales.

Goenſis Orientis præcipua.
Cochinenſis, cui adjunctæ plures vicariales.
Columbenſis in inſula *Zeilan*.
Negapatanenſis duplex.
Meliapurenſis.
Malacenſis conventualis.
Macanenſis in inſula ad Sinam.
Mozambicenſis conventualis, cui adjunctæ.
Quirimbenſis vicarialis.
Sofalenſis duplex vicarialis.
Tetenſis S. Jacobi.
Senenſis S. Catharinæ de Senis.
Hæ duæ vicariales in Cafraria.
Sunt & tres aliæ Eccleſiæ dictæ *Luinze*, *Moſſapa*, & *Manica*.
Chaulenſis conventualis S. Mariæ, cui Adjunctæ duæ vicariales,
& Tanenſis quæ hoſpitium in inſula Salſete.
Pamginenſis conventualis.
Bazainenſis conventualis cui adjuncta.
Vicarialis S. Mariæ de Remediis.
Damanenſis conventualis.
In inſula & civitate Dei conventualis, cum duabus præterea eccleſiis
& aliis vicarialibus.

XXII. PROVINCIA SCOTIÆ.

Quamvis hæc provincia anno MCCCCLXXXI in comitiis ordinis Romæ ad Minervam habitis a provincia Angliæ ſeparata & in alteram provinciam erecta ad inſtantiam regis Scoti, jam plane everſa ſit, non inutile tamen erit brevem hic notitiam dare cœnobiorum, quibus illa tum conſtabat, cum furentibus hæreticis omnia ſolo æquata ſunt, & ſodales noſtri aut in exilium acti, aut etiam morte affecti. Hanc notitiam dominus Inez preſbyter Scotus theologus eximius & gymnaſii Scotorum Pariſienſis rector, ex codice MS antiquo in Scotia ſervato, cui titulus *Chronicon Maylroſſenſe* exſcripſit, mihique amice communicavit. Sic ergo habet

„Anno Domini MCCXXX primo ingrediuntur Scotiam Fratres Jacobini, quos „allexit Alexander II rex, & in magna teneritudine tanquam patronus & procu„rator ſingularis eis aſtitit, aſſignavit loca, ornavit, & fundavit.

Hinc conſtat Prædicatorum ordinem (hæc verba ſunt D. Inez) e Galliis immediate in Scotiam veniſſe, neque enim in Anglia aut alibi, quod noverim, uſquam quam in Gallia vocabantur *Jacobini*, quomodo apud auctorem chronici Maylroſſenſis, dicuntur in ipſo pene eorum ingreſſu MS enim chronicon Maylroſſenſe, quod vidi in bibliotheca Cottoniana, ſcriptum eſt ſeculo XIII.

Hinc etiam intelligitur, cur tot hujus ordinis conventus ab Alexandro II Scotiæ rege (qui ab anno Domini MCCXIV ad MCCL regnavit) fundati fuerint. Ex quatuor enim & viginti conventibus, qui in Scotia olim extabant hujus ordinis, octo huic regi fundationem debent.

Series autem conventuum hujus ordinis (quam exſcripſi ex MS Chronico Bibliothecæ collegii Edimburgenſis) ſic ſe habet

1. Conventus de Perth.
2. de Aire.
3. de Edynburgh.
4. de Sterlyng *vel* Striveling.
5. de Aberdone *vel* Aberdene.
6. de Inverneſſ.
7. de Elgyn.
8. de Tedburg. Illi octo ab Alexandro II erecti & fundati.
9. de Glaſgu. Fundavit epiſcopus & capitulum Glaſguenſe.
10. de Wigtoune. Fundavit domina de Galloway.
11. de Dundée. Fundavit Alexander Aberverumburgenſis de Dundée.

12. de Munros. Fundavit Alanus Scotiæ regis oſtiarius.
13. de Coupir in Tyſe vel Cowper. Fundavit comes de Tyſe.
14. S. Andreæ.
15. de Lythgho vel Linlitgow.
16. de Innerkeityng vel Innerkeithing.
17. de Kinghorn.
18. de Dunfres vel Dumfreis.
19. Dyſart vel Dyſert.
20. de Forres.
21. de Hadyngton.
22. de Coupir in Angus vel Cowper.
23. de Selkirck.
24. In oppido Chori forte *Creil* vel Crail in Fife.

Erat etiam conventus in urbe Berwici a Scotis fundatus, ſed illa urbs poſtea in jus Anglorum tranſiit.

Eaſdem domos numerat Johannes Spotiſwode archiepiſcopus Sanct'Andreanus in hiſtoria reformationis Eccleſiæ Scotiæ Anglice ſcripta & edita Londini 1677 in fol.

XXIII. PROVINCIA BÆTICA.

Hæc provincia ab Hiſpana jam nimium ampla ſeparata eſt & in novam erecta Leone X. anno ſuntque in ea modo hæ domus conventuales.

1. Cordubenſis S. Pauli anno MCCLXXXIII erecta.
2. Hiſpalenſis S. Pauli anno MCCL.
3. Aſtigitana S. Dominici anno MCCLIII.
4. Aſtenſis S. Dominici MCCLXII.
5. Murcienſis S. Dominici MCCLXV.
6. Cienenſis S. Catharinæ V. & M. MCCCLXXXII.
7. Villamencienſis B. M. Conſolatricis MCCCCIX.
8. Aſafrenſis MCCCCXXXII.
9. Urcitana S. Dominici MCCCCXCI.
10. Hiſpalenſis altera Porta cæli dicta MCCCCLX.
11. Granatenſis S. Crucis MCCCCXCIII.
12. Malacitana S. Dominici MCCCCXCIV.
13. Chinchillenſis S. Johannis Baptiſtæ MCCCCXCVIII.
14. Civitatis Regiæ S. Dominici MCCCCXCIX.
15. Palmenſis S. Dominici MCCCC ſed poſtea ſororibus data.
16. Alcaracenſis S. Dominici MCCCC.
17. Rondenſis S. Petri Martyris MCCCCLXXXVI.
18. Alcalenſis S. Dominici MDIX.
19. Ubetenſis S. Andreæ MDXVI.
20. Sanlucarenſis MDXVIII.
21. Baenenſis B. Mariæ MDXXX.
22. Guardienſis B. Magdalenæ MDXXXVII.
23. Queſadenſis S. Johannis Evangliſtæ MDXLII.
24. Cordubenſis SS. Æiſeli & Victoriæ MDLIII.
25. Egabrienſis B. Mariæ MDLIII.
26. Oſcenſis S. Dominici MDLXIX.
27. Lucenenſis S. Petri Martyris MDLXXIX.
28. Hiſpalenſis tertia Reginæ Angelorum MDLXXX.
29. Cordubenſis altera *Scala Dei* dicta MCCCCXX.
30. Pacenſis S. Dominici MDLVI.
31. Beacienſis S. Dominici MDXXIX.
32. Hiſpalenſis quarta gymnaſium S. Thomæ MDXVII.
33. Carmonenſis MDXVI.
34. Aurianenſis S. Dominici in Aphrica MDIX.
35. Lepenſis MDXVI.
36. Urſaonenſis MDXX.
37. Antiquarenſis MDXX.
38. Hiſpalenſis quinta *Mons Sion* dicta MDXXIV.
39. Almagrenſis B. Mariæ gymnaſium MDXXVI.
40. Archidonenſis MDXXVI.
41. Zafrenſis Verbi Incarnati MDXXVII.
42. Utrerenſis circa eoſdem annos.
43. Marcionenſis MDXXIV.
44. Villanovenſis MDXXVI.
45. Accitana MDXX.
46. Carthaginenſis MDXXX.
47. Iliplenſis MDXXXI.
48. Lerenenſis MDXXX.
49. Gibraleonenſis MDXXXI.
50. Hiſpalenſis ſexta S. Hyacinthi MDC.
51. Logenſis MDCII.
52. Gaditana MDCXXVIII.

XXIV. PROVINCIA INFERIORIS GERMANIÆ.

Scilicet congregatio Hollandiæ dicta ſeculo XV orta circa MCCCCLXV ex cœnobiis provinciarum vicinarum Teutoniæ, Saxoniæ, Poloniæ, Franciæ etiam coaluerat, & in eam amplitudinem creverat, ut eam dividi jam neceſſarium videretur. Itaque inſtante imperatore Carolo V, ut ex omnibus ſuæ ditioni ſubjectis in Belgio nova provincia erigeretur, id conceſſum a Leone X anno MDXIV, eaque erecta ſub titulo Inferioris Germaniæ, in qua jam ſunt hæ domus conventuales.

1. Gandavenſis.
2. Lovanienſis, quæ gymnaſium generale.
3. Antwerpienſis.
4. Brugenſis.
5. Buſcoducenſis Mechliniam tranſlata.
6. Trajectenſis ad Moſam.
7. Calcarienſis.
8. Bruxellenſis.
9. Lucemburgenſis.
10. Montenſis.
11. Branienſis comitis.
12. Namurcenſis.
13. Sittaricenſis.
14. Tungrenſis.
15. Lyrana.
16. Vilwordienſis.

VICARIALES.

1. Roſpelienſis ad Bruxellas.
2. Tillienſis ad Braniam-Comitis.
3. Altibrunienſis ad eamdem.

Monaſteria ororum hæc ſunt.

1. Gandavenſe.
2. Lovanienſe.
3. Antwerpienſe.
4. Brugenſe.
5. Bruxellenſe in Auderghen dictum.
6. Sittaricenſe.
7. Ruremundenſe.

XXV. PROVINCIA APULIÆ.

In hac quæ a provincia regni Siciliæ avulsa anno MDXXX *sunt hæ domus Conventuales.*

1. Lycienſis S. Johannis de Aymo.
2. Altera ibidem SS. Annunciationis.
3. Caballina ejuſdem diœceſis.
4. Galatina S. Mariæ Gratiarum.
5. Murenſis S. Spiritus hæ duæ in diœceſi Hydruntina.
6. Neritonenſis S. Mariæ.
7. Galatolenſis S. Sebaſtiani.
8. Parabitenſis S. Mariæ hæ tres in diœceſi Neritonenſi.
9. Galliponenſis SS. Annunciationis.
10. Tricaſienſis SS. Petri & Pauli.
11. Urienſis *Oria* S. Mariæ.
12. Caſalinovenſis SS. Roſarii.
13. Brunduſina B. Magdalenæ.
14. Meſapienſis SS. Annunciationis in diœceſi Brunduſina.
15. Monopolitana S. Dominici.
16. Putiniana S. Dominici.
17. Nucienſis S. Mariæ in diœceſi Cuperſanenſi.
18. Rutiliana S. Johannis diœceſis ejuſdem.
19. Tarentina S. Petri.
20. Martinenſis S. Dominici.
21. Caſtellanetenſis SS. Annunciationis.
22. Barenſis S. Dominici.
23. Aquavivenſis ejuſdem Barenſis diœceſis S. Mariæ.
24. Modunenſis S. Petri Martyris diœceſis ejuſdem.
25. Materenſis S. Dominici.
26. Grottolenſis S. Mariæ Majoris ejuſdem Materenſis diœceſis.
27. Ferrandinenſis S. Mariæ diœceſis ejuſdem.
28. Montimurrenſis SS. Annunciationis diœceſis Tricaricenſis.
29. Venuſina S. Dominici.
30. Tranenſis S. Crucis.
31. Andrienſis S. Dominici.
32. Barlettenſis B. Magdalenæ diœceſis Tranenſis.
33. Vigilienſis vulgo Biſeglia B. Mariæ.
34. Melfictenſis S. Dominici.
35. Bituntina S. Dominici.
36. Gravinenſis S. Thomæ.
37. Altamurana B. Rocchi.
38. Manfredonienſis ſeu Sipontina B. Magdalenæ.
39 Lucerina S. Auguſtini.
40. Foggienſis S. Dominici diœceſis Trojanæ.

Sunt & plures aliæ domus ſed quarum priores voce non gaudent in comitiis provinciæ.

1. Brunduſina altera S. Dominici.
2. Matinenſis B. Mariæ diœceſis Neritonenſis.
3. Cupertinenſis B. Mariæ diœceſis ejuſdem.
4. Sanvitenſis SS. Annunciationis diœceſis Oſtunenſis.
5. Cilienſis S. Johannis diœceſis Urienſis.
6. Molenſis S. Roſarii diœceſis Barenſis.
7. Palenſis B. Mariæ diœceſis ejuſdem.
8. Rubenſis vulgo *Ruvo* SS. Roſarii.
9. Coratenſis B. Mariæ diœceſis Tranenſis.
10. Bitettana S. Johannis.
11. Moliternenſis S. Nicolai diœceſis Marſicenſis.
12. Avelianenſis SS. Roſarii diœceſis Potentinæ.
13. Bovinenſis S. Angeli.
14. Urſarienſis S. Johan. Bapt. diœceſis Trojanæ.
15. Vicenſis SS. Annunciationis diœceſis Sipontinæ.
16. Cirignolenſis S. Rochi.
17. Trojana S. Hieronymi diœceſis Trojanæ.

Sunt & hæ Vicariatus titulo tantum gaudentes.

1. Caſaranenſis S. Thomæ diœc. Neritonenſis.
2. Speculenſis SS. Roſarii diœc. Ugentinæ.
3. Andranenſis S. Dominici diœc. Caſtrenſis.
4. Sternarienſis S. Mariæ diœc. Hydruntinæ.
5. Martanenſis SS. Roſarii.
6. Novolenſis S. Onufrii diœc. Licienſis.
7. Lazianenſis S. Margaritæ diœc. Urienſis.
8. Oſtunenſis S. Sebaſtiani.
9. Jovienſis S. Mariæ diœceſis Barenſis.
10. Juvenacienſis S. Dominici.

XXVI. PROVINCIA UTRIUSQUE CALABRIÆ.

In qua & ipſa a provincia Regni Siciliæ anno MDXXX *avulſa ſunt hæ domus Conventuales.*

1. Altimontana S. Dominici diœc. Caſſanenſis.
2. Badulatana S. Mariæ diœc. Squillacenſis.
3. Balneoreenſis S. Mariæ nullius diœceſis.
4. Bellocaſtrenſis S. Dominici.
5. Biſinianenſis SS. Annunciationis.
6. Briaticenſis SS. Annunc. diœceſis Militenſis.
7. Caſtriveteris SS. Annunciationis diœc. Hieracenſis.
8. Cathacenſis SS. Annunc. diœc. Cathacenſis vulgo Catanzaro.
9. Celicenſis S. Mariæ diœc. Cuſentinæ.
10. Ceriſanenſis S. Mariæ ejuſdem diœc.
11. Cuſentina S. Dominici.
12. Cutrina S. Mariæ diœc. Sanſeverinæ.
13. Figulina S. Mariæ diœc. Cuſentinæ.
14. Filogaſina S. Mariæ diœc. Militenſis.
15. Fluminis Muri SS. Roſarii diœc. Rheggienſis.
16. Gitifalcenſis S. Mariæ diœc. Squillacenſis.
17. Chryptæ aureæ S. Dominici diœc. Hierac.
18. Laureana SS. Roſarii diœc. Militenſis.
19. Amygdalonenſis S. Dominici diœc. Anglonenſis.
20. Montisaltis S. Dominici diœc. Cuſentinæ.
21. Montiſleonis S. Antonii A. diœc. Militen.
22. Neapolitanus S. Mariæ Salutis.
23. Neocaſtrenſis.
24. Pizzonenſis S. Mariæ diœc. Militen.
25. Polyſtinenſis SS. Roſarii ejuſdem diœc.
26. Radicenenſis S. Mariæ diœc. ejuſd.
27. Rhegienſis cum ſtudio generali.
28. Roblanenſis

Digitized by Google

28. Roblanenſis S. Dominici diœc. Cuſentinæ.
29. Roſarnenſis S. Mariæ diœc. Militenſis.
30. Roſſana S. Dominici.
31. Terræ S. Georgii SS. Annunc. diœc. Militen.
32. Sanſeverinas SS. Annunc.
33. Seminarienſis SS. Roſarii diœc. Militen.
34. Terræ Serrarum Pedacii S. Mariæ diœc. Cuſentinæ.
35. Sidernienſis S. Dominici diœc. Hierac.
36. Surianenſis S. Dominici diœc. Militen.
37. Squillacenſis S. Johan. B.
38. Stylenſis S. Mariæ diœc. Squillacen.
39. Tabernenſis S. Dominici diœc. Cathacen.
40. Tiriolenſis S. Mariæ diœc. Neocaſtren.
41. Zagareſienſis S. Mariæ diœc. Cathacen.
42. Placanicana SS. Annunc. diœc. Squillacenſis.
43. Menguinenſis S. Dominici diœc. Cuſentinæ.

Sunt & hæ domus Prioratus titulo gaudentes ſed abſque voto in comitiis.

1. Caccurrana S. Mariæ diœc. Cariatenſis.
2. Tropeenſis S. Mariæ.
3. Simerienſis diœc. Cathacenſis *Catanzaro* vulgo.

Sunt & plures ſolo Vicariatus titulo gaudentes.

1. Acrienſis S. Johan. B. diœc. Biſinianæ.
2. Bonifacienſis SS. Roſarii diœc. S. Marci.
3. Caſſanenſis S. Dominici.
4. Campanenſis S. Mariæ diœc. Roſſanenſis.
5. Caſtrimuniardi S. Mariæ diœc. Militen.
6. Caſtrovillarenſis S. Dominici diœc. Caſſanen.
7. Condoiannenſis S. Mariæ diœc. Hieracen.
8. Corriglianenſis S. Dominici diœc. Roſſan.
9. Francavillana SS. Annunc. diœc. Militen.
10. Laynenſis SS. Annun. diœc. Caſſanen.
11. Maydenſis S. Thomæ de Aquino diœc. Neocaſ.
12. Meſuracana S. Catharinæ V. & M. diœc. Sanſeverinaten.
13. Columbana S. Mariæ Ruris Miſignadi.
14. Paulana SS. Roſarii diœc. Cuſentinæ.
15. Ruggianenſis S. Mariæ diœc. S. Marci.
16. Saracenenſis SS. Annunc. diœc. Caſſanen.
17. Decenſis S. Mariæ diœc. Strongolen.
18. Verrinenſis S. Mariæ diœc. Cariaten.
19. Hoſpitium in civitate quæ Pithium dicitur diœc. Militen.

XXVII. PROVINCIA S. CRUCIS INSULÆ S. DOMINICI in novo orbe.

Hujus vel aliarum novi orbis numerum domorum comparare non potui, unde eas ſolum ſic generatim recenſere viſum eſt.

XXVIII. PROVINCIA HIBERNIÆ.

In ea hæ numerantur a ſodali R. P. Johanne O Heyn domus Conventuales, ſed quæ jam ob hæreticorum perſecutionem carent habitatore.

1. Derrienſis vulgo *Londonderry*.
2. Culranienſis.
3. Gaulenſis in comitatu Fuerña mañagh.
4. Villanovanus in comitatu de Dune.
5. Carlingfordienſis in com. de Luadh *vel* Louth.
6. Droghedana in eodem comitatu.
7. Dublinenſis in Lagenia.
8. Arklenſis in com. de Wiklo.
9. Clominenſis in com. de Wexford.
10. Kilkennienſis.
11. Altera in eodem comitatu ad flumen Barogm.
12. Aghabhoenſis in com. Reginæ.
13. Trimenſis in com. Midiæ Orientalis.
14. Muillionghearenſis in com. Midiæ Occidentalis.
15. Athyenſis in com. Kildarienſi.
16. Nazenſis in com. eodem.
17. Longfordienſis.
18. Waterfordienſis in Mommonia.
19. Corcagienſis in com. ejus nominis.
20. Caſtelionenſis in com. eodem.
21. Glanurenſis in com. eodem.
22. Yoghalienſis in com. eodem.
23. Lymericenſis.
24. Kyllocienſis in eodem Lymericenſi com.
25. Caſſelienſis in com. Tipperarienſi.
26. Clonmellenſis in com. eodem.
27. Tralienſis in com. de Kiery.
28. Lothrenſis in com. Tipperarienſi.
29. Galvienſis in com. ejus nominis.
30. Athenrienſis in com. eodem.
31. Bureſulenſis in com. de Maio.
32. Sligienſis in com. ejus nominis.
33. Balindunenſis in eodem com. Sligiæ.
34. Roſcomanenſis in com. ejus nominis.
35. Cluinmhicenſis.
36. Collis Vicarii ad ripam fluvii de Buil.
37. Tuiſkenſis.

BIBLIOTECA

Et ſi ſodalibus jam careant illæ domus, quia tamen Hyberni omnes in fide catholica perſeverantes frequentes ordinem amplectuntur, nomine etiam iſtarum domorum veſtiuntur, earumque habentur alumni, ideo illas recenſuiſſe non erit inutile. Iſtæ in aliis regnis eis fuerunt conceſſæ domus, in quibus regulariter vivunt & ſtrenuam ſtudiis impendunt operam.

1. S. Sixti Romana.
2. Lovanienſis in Belgio, quæ & gymnaſium.
3. Oliſſipponenſis in Luſitania quæ & gymnaſium.
4. Ibidem monaſterium monialium.

Digitized by Google

Fontana in conſtitutionum declarationibus docet anno tantum MDXXXVI Hyberniæ cœnobia a provincia Angliæ fuiſſe ſeparata & in novam Hyberniæ provinciam erecta : ut ut ſit, certum jam antea quamdam diviſionem interceſſiſſe cum jure diffinitorem ſpecialem ad comitia ordinis mittendi. Nam in capitulo generali anno MCCCCXCI Cenomanis in Gallia habito, quod erat Diffinitorum I poſt omnes alios diffinitores ; qui dicuntur diffinitores talis & talis provinciæ, recenſetur ultimus *F. Ricardus Herre magiſter diffinitor Hyberniæ.* Non addito ut in aliis vocabulo provinciæ : & quod notandum aderat tamen *F. Petrus Hem diffinitor provinciæ Angliæ.* Sic in Actis MS in conventu Inſulenſi ſervatis & ejus ætatis.

XXIX. PROVINCIA S. JACOBI DE MEXICO.

Hæc ampliſſima eſt & plures domos amplectitur in novo orbe, ſed quarum numerum aſſequi non potui, idem de ſequentibus.

XXX. PROVINCIA PERUANA DICTA S. JOHANNIS BAPTISTÆ.

XXXI. PROVINCIA CHIAPENSIS DICTA S. VINCENTII.

XXXII. PROVINCIA S. ANTONINI DE NOVO REGNO.

XXXIII. PROVINCIA OCCITANA.

Hæc anno MDLXIX in comitiis ordinis Romæ ſub magiſtro ordinis Vincentio Juſtiniani habitis erecta, poſt varias revolutiones in hanc tandem formam anno MDCLXIII coaluit. Domos conventuales ut diſtributæ fuerunt in quatuor nationes in congregatione intermedia Narbonenſi anno MDCLXV die xxx aprilis placet hic enumerare.

IN NATIONE NARBONENSI.

1. Narbonenſis cum Vicariatu Noſtræ Dominæ Lætitiæ.
2. Limoſenſis ejuſdem diœceſis.
3. Quiliana *Quillian* diœc. Alectenſis.
4. Fani jovis diœc. Mirapicenſis.
5. Revellenſis Revel diœc. Vaurenſis.
6. Rivorum *Rieux.*
7. Sancti Geruntii diœc. Conſoranenſis.
   Cum Monaſterio Prulii.

IN NATIONE PETRACORIENSI.

1. Petracorenſis.
2. Belli Videre *Belvez* diœc. Sarlatenſis.
3. San Juniani *Saint Yunien* diœc. Lemovicenſis.
4. Brageriacenſis *Bergerac* diœc. Petracoricenſis.
5. Sancti Æmiliani *Saint Emilian* diœc. Burdigalenſis.
6. Regulenſis *La Reole* diœc. Balatenſis.
7. Rupicavardenſis *Rochechouard* diœc. Lemovicenſis.
8. Geniciacenſis *Geniſſac* diœc. Burdigalenſis.
   Cum vicariatu de Caſtaneto *Chataret* diœc. Lemovic.
   & monaſterio Sororum S. Pardulphi diœc. Petracoren.

IN NATIONE BAIONENSI.

1. Baionenſis.
2. Orteſiana in Benearnia diœc. Aquenſis *Aqui.*
3. Morlacenſis diœc. Leſcarenſis.
4. Sancti Severi diœc. Adurenſis.
5. Marciacenſis diœc. Auſcenſis.
6. Bagnariarum Bagnieres diœc. Tarbienſis.
7. Condomienſis.
   Cum monaſterio Sororum Pruliano *Preuillan* ſeu Pontiſviridis diœc. Condomienſis.

IN NATIONE AGINNENSI.

1. Aginnenſis.
2. Portus S. Mariæ diœc. Aginnenſis.
3. Lectorenſis *Leitourre.*
4. Auſciorum *Auſches.*
5. Malivicini *Manvoiſin* diœc. Lombarienſis.
6. Altivillarenſis *Auvillars* diœc. Condomienſis.
7. Cadurcenſis *Cahors.*
8. Figiacenſis *Figeac* diœc. Cadurcenſis.
   Cum Monaſteriis Sororum Aginnenſi & Juniano *Junies* diœc. Cadurcenſis.

Additæ ſunt paulo poſt & a provincia Aragoniæ avulſæ hæ domus.

1. Perpiniana, quæ & gymnaſium.
2. Coquilibratana *Collioure.*

Item Monaſterium S. Catharinæ Perpiniani.
Et alterum *Nay* dictum.

XXXIV. PROVINCIA S. DOMINICI VENETIARUM.

Hæc provincia ex reliquiis antiquæ provinciæ Lombardiæ inferioris, coaluit, & ſub hoc novo nomine erecta eſt anno MDLXXX. In ea ſunt hæ domus conventuales.

1. Veneta SS. Johannis & Pauli
2. Patavina S. Auguſtini quæ ſtudium generale.
3. Tarviſina S. Nicolaï.
4. Udinenſis S. Petri Martyris.
5. Lignagenſis S. Mariæ in portu *Legnago*.
6. Ruvigenſis *Rovigo* S. Antonii.
7. Eſtenſis S. Mariæ.
8. Montisfelicis S. Stephani.
9. Marofticenſis S. Rochi.
10. Sancti Viti S. Laurentii.

Ad hanc vero provinciam ſpectat congregatio B. Jacobi Salomonii ſub qua ſunt hæ domus item conventuales.

1. Civitatenſis ſeu Fori Julii *Frioul* S. Dominici.
2. Farrenſis S. Johan. Bapt. eiuſdem diœceſis.
3. Juſtinopolitana vulgo *Capo d'Iſtria* S. Dominici.
4. Conelianenſis *Conegliano* diœc. Cenetenſis.
5. Valvaſonenſis S. Mariæ diœc. Concordienſis.
6. Veneta S. Secundi in Inſula.
7. Veneta altera SS. Roſarii.

Hæ vero vicariatus ſolo titulo gaudentes.

1. De Via S. Danielis vulgo *Strada S. Danielis.* diœc. Aquilegien.
Portus Naonis S. Dominici diœc. Concordien.
3. Aiellenſis SS. Roſarii diœc. Aquileienſis.
4. Cormonenſis S. Leopoldi diœc. Aquileienſis.
5. Nauplienſis SS. Roſarii diœc. Corinthienſis.
6. Roſatienſis ſub Civitatenſi diœc. Aquileienſis.

Hoſpitia quædam illi ſunt.

1. Neapoli in Romania.
2. In inſula Cephalonia.
3. In inſula Zacyntho.
4. In inſula Corcyra.

XXXV. PROVINCIA NEXCIOVANENSIS DICTA,

In Armenia Majori.

In qua ſunt hæ domus quædam conventuales, quædam vicariales.

1. Abaraner omnium ſanctorum.
2. Abrachunii S. Georgii.
3. Charachus S. Johannis Baptiſtæ.
4. Charna Aſſumtionis B. Mariæ.
5. Chezuch Purificationis B. Virginis.
6. Ciauch S. Johan. Bapt.
7. Choſchaſcen S. Stephani.
8. Gauzag S. Mariæ.
9. Salrach S. Georgii.
10. Sciahbunis SS. Annunciationis.

XXXVI. PROVINCIA DE QUITO IN AMERICA.

S. Catharinæ V. & M. dicta anno MDLXXX.

XXXVII. PROVINCIA DE CHILI IN AMERICA,

S. Laurentii dicta anno MDXCII.

XXXVIII. PROVINCIA PHILIPPINARUM Inſularum.

SS. Roſarii dicta anno MDXCII.

XXXIX. PROVINCIA DE OAXACA.

S. Hippolyti dicta anno MDXCVI.

XL. PROVINCIA S. PETRI MARTYRIS.

Hæc ex reliquiis antiquæ provinciæ Lombardiæ ſuperioris coaluit in eaque jam ſunt hæ domus conventuales.

1. Mediolanenſis S. Euſtorgii, in qua ſtudium generale.
2. Taurinenſis.
3. Alexandrina S. Marci.
4. Aſtenſis S. Magdalenæ.
5. Novarienſis S. Quirici.
6. Epporidienſis SS. Dominici & Mauritii.
7. Montis Regalis S. Johannis.
8. Javiliana S. Dominici.
9. Terdonenſis S. Matthæi.
10. Ripularum S. Dominici.
11. Claraſchenſis S. Magdalenæ.
12. Modoëtienſis S. Petri Martyris.
13. Pinerolienſis SS. Antonii & Dominici.
14. Bugellenſis S. Dominici.
15. Albingenſis S. Dominici.

Digitized by Google

16. Barlaſſinenſis S. Petri Martyris.
17. Bonifacii in Corſica S. Dominici.
18. Vercellenſis S. Pauli.
19. Voraginis S. Mariæ Eremitarum.

Hæ vero vicariatus ſolo titulo gaudentes.

1. Calizanenſis SS. Annunciationis.
2. Lotthenſis in Corſica S. Hyacinthi.
3. Pozzettenſis S. Remigii.
4. Podancomenſis S. Johannis.

XLI. PROVINCIA APRUTINA.

Anno MDCI erecta ſub titulo S. Catharinæ de Senis in qua ſunt hæ domus conventuales.

1. Neapolitana Jeſu, Mariæ & S. Vincentii.
2. Altera ibidem S. Severi Majoris.
3. Tertia ibidem S. Mariæ ab Arcu dioec. tamen Nolanæ.
4. Guardienſis S. Dominici dioec. Cuſentinæ.
5. Præſentiana SS. Rofarii dioec. Theanenſis.
6. Iſernienſis S. Crucis.
7. Caſtriſanguinis SS. Annunc. dioec. Triventinæ.
8. Sulmonenſis S. Dominici.
9. Malleanenſis S. Magdalenæ dioec. Marſilienſis.
10. Taliacotienſis SS. Annunc. dioec. ejuſdem.
11. Aquilana S. Dominici.
12. Reatina S. Dominici.
13. Amatricenſis S. Spiritus dioec. Aſculanæ.
14. Aſculana S. Petri Martyris.
15. Teramenſis S. Dominici dioec. Interamnenſis.
16. Adrienſis S. Johan. Bapt.
17. Pinnenſis S. Dominici.
18. Planellana S. Dominici dioec. Pinnenſis.
19. Theatina S. Dominici.
20. Francavillana S. Mariæ.
21. Vaſtenſis SS. Annunciationis.
22. Atiſſana S. Mariæ.
23. Caramanicana S. Thomæ de Aquino.
24. Toccana S. Mariæ.
Hæ ſex dioec. Theatinæ.
25. Ortonenſis S. Dominici.
Monaſterium Sororum Aquilanum S. Catharinæ de Senis.

XLII. PROVINCIA RUSSIÆ S. Hyacinthi dicta.

Hæc dividitur per epiſcopatus in quibus hæ domus conventuales.

IN ARCHIEPISCOPATU LEOPOLIENSI.

1. Leopolienſis Corporis Chriſti.
2. Areana S. Magdalenæ.
3. Colomiienſis.
4. Jeſupolienſis.
5. Rohatiinenſis.
6. Buſcenſis.
7. Jaunovienſis.
8. Potocenſis.
9. Czartowienſis.
10. Tiiſmienicenſis.
11. Bohoveczanenſis.
12. Zolkievicenſis.
13. Buczavenſis.
14. Czerlenicenſis.
15. Sniativenſis.

IN EPISCOPATU PRÆMISLIENSI.

16. Moſticenſis.

IN EPISCOPATU LUCEOVIENSI.

17. Succanicenſis Montis SS. Roſarii.
18. Lachovencenſis.
19. Conſtantinovienſis.
20. Vinnicenſis.
21. Neſternavenſis.
22. Lubartovienſis.
23. Bradenſis.
24. Pinſcenſis.
25. Bochovicenſis.

IN EPISCOPATU CAMENECENSI.

26. Camenecenſis.
27. Smotricenſis.
28. Laticzovicenſis.
29. Szaraucenſis.
30. Barenſis.
31. Moracheucenſis.
32. Jazlovecenſis.
33. Rubei Caſtri.
34. Hyacinopolenſis.
35. Socolecenſis.

IN EPISCOPATU KIIOVIENSI.

36. Kiiovienſis.
37. S. Hyacinthi.
38. Ceerniechovienſis.
39. Novogrodenſis Severiæ.
40. Czarnobiilenſis.
41. Aclamgrodenſis.
42. Ziilomivienſis.
43. Ourucenſis
44. Nizinenſis.
45. Kodacenſis.
46. Socolovienſis.
47. Circaſenſis.

IN EPISCOPATU VILNENSI.

48. Minſienſis
49. Novogrodenſis.
50. Stolpcenſis.
51. Rzeviicenſis.
52. Ziembicenſis.
53. Chotaievicenſis.
54. Zaſlavienſis.
55. Raccovienſis.
56. Polonnenſis.
57. Clocenſis.

In eodem epiſcopatu in Alba Ruſſia ſuperiori.

58. Schlovenſis.
59. Malatiicenſis.
60. Samuelpolenſis.
61. Holowczinenſis.
62. Smolanenſis.

62. Smolanensis.
63. Duclakoviensis.
64. Bichicensis.
65. Ostrounensis.
66. Vitebscensis.
67. Vlensis.
68. Czusnicensis.
69. Ostrohladovicensis.

Monasteria Sororum sunt hæc.

Primum S. Catharinæ de Senis in suburbio Haliciensi.

IN DIOECESI LEOPOLIENSI.

2. Monialium tertii ordinis quæ manent in lapidea Radiiczkouska ad latus conventus Leopoliensis Corporis Christi.
3. Camenecense in civitate Camenecensi.

XLIII. PROVINCIA PARISIENSIS.

Hæc ex congregatione Gallicana anno MDXV erecta, ad quam majora cœnobia provinciæ Franciæ regularis disciplinæ causa accesserant, demum anno MDCXLIV in novam emersit provinciam, in qua jam sunt hæ domus Conventuales.

1. Parisiensis S. Jacobi.
2. Lugdunensis Nostræ Dominæ.
3. Mecensis S. Magdalenæ.
4. Bisuntina.
5. Cenomanensis S. Jacobi.
6. Trecensis.
7. Dinanensis.
8. Montisrelaxi.
9. Turonensis.
10. Nannetensis.
11. Compendiensis.
12. Kemperliensis.
13. Ebroicensis S. Ludovici regis.
14. Biesensis.
15. Guingampensis.
16. Argentomensis.
17. Montis meliani.
18. Camberiacensis.
19. Anessiacensis.
20. Lavallensis.
21. Veliensis.
22. Molinensis S. Nicolai.
23. Verionensis.
24. Venetensis.
25. Guerrandiensis.
26. Vitrensis.
27. Credonensis.
28. Nazarenus Nostræ Dominæ.
29. Redonensis.

Nulla sunt sub ordine Sororum Monasteria.

XLIV. PROVINCIA LITUANIÆ.

S. Angelis custodis dicta.

Et hæc per episcopatus distinguitur in quibus sunt hæ domus Conventuales.

IN EPISCOPATU VILNENSI.

1. Vilnensis major.
2. Seiinensis B. Virginis.
3. Merecensis S. Casimiri.
4. Derecinensis S. Mariæ.
5. Ostrovicensis SS. Cosmæ & Damiani.
6. Alteaulensis S. Dominici.
7. Grodnensis SS. Rosarii.
8. Caunensis S. Casimiri.
9. Vilnensis minor SS. Philippi & Jacobi.
10. Choroscensis SS. Johan. Bapt. & Stephani Martyris.
11. Paporcensis S. Stanislai.
12. Væsiliscensis S. Johan. Bapt.
13. Orsensis S. Angeli custodis.
14. Rosæstocensis S. Mariæ.
15. Osmianensis SS. Trinitatis.
16. Jelnensis SS. Rosarii.
17. Nesvisiensis S. Johan. Bapt.
18. Slominensis S. Michaelis.
19. Trocensis S. Michaelis.
20. Polaviensis S. Michaelis.
21. Dunilovicensis SS. Trinitatis.
22. Polocensis S. Dominici.
23. Kniaziicensis S. Nicolai.
24. Klimovicensis S. Michaelis.
25. Crucepolitana S. Dominici.
26. Druiensis B. Mariæ.
27. Lithoviensis Montis SS. Trinitatis.

Hæ Vicariatus tantum titulo gaudentes scilicet.

1. Krasnoboriensis.
2. Neszczeviensis.
3. Valoviensis.
4. Piaskoviensis.

In episcopatu Samogitiæ.

28. Rosenensis Assumtionis B. Mariæ.
29. Colvariensis Dormitionis B. Mariæ.
30. Wiezzboloviensis S. Angeli custodis.

In episcopatu Livoniæ in ditione Poloniæ.

31. Possinensis S. Josephi.
32. Vicariatus Wiiszkoviensis.

Digitized by Google

XLV. PROVINCIA INSULARUM CANARIARUM seu Candelariæ anno MDCL erecta.

In qua ſunt hæ domus Conventuales.

1. Magnæ Canariæ S. Petri martyris anno 1478.
2. Teneriffenſis S. Mariæ anno 1484 erecta.
3. Lacunenſis S. Dominici anno 1485.
4. Portus S. Crucis S. Mariæ conſolationis anno 1500.
5. Iacentis anno 1501.
6. Garacinenſis anno 1502.
7. Teneriffenſis altera S. Sebaſtiani anno 1600.
8. Palmenſis in inſula Palma S. Michaelis 1602.
9. Gomerenſis in inſula Gomera S. Vincentii Forreri 1603.

XLVI. PROVINCIA S. LUDOVICI FRANCORUM REGIS anno MDCLXVIII erecta.

In qua hæ domus Conventuales.

1. Rotomagenſis S. Jacobi.
2. Cadomenſis S. Jacobi.
3. Catalaunenſis Converſionis S. Pauli.
4. Ambianenſis SS. Petri & Pauli.
5. Tullenſis.
6. Pariſienſis SS. Annunciationis ad S. Honorati 1613 erecta.
7. Menilogranenſis.
8. Blanovillana.
9. Nanceiana in Lotaringia.
10. Goneſſiana ad Pariſios.
11. Abbavillæa SS. Trinitatis.

Eſt & Vicariatus Rigniacenſis ad Tullos.

Monaſteria Sororum ſunt hæc.

1. Metenſe.
2. Abbavillanum.
3. Vicenſe ad Metas.

XLVII. PROVINCIA S. ROSÆ IN BELGIO GALLICO.

In ea, quæ a provincia inferioris Germaniæ avulſa, ſunt hæ domus Conventuales.

1. Inſulenſis in Flandria S. Jacobi.
2. Leodienſis.
3. Valencenenſis.
4. Bergenſis S. Winoci.
5. Iprenſis.
6. Audomaripolitana.
7. Duacenſis S. Crucis
8. Altera ibidem, quæ & gymnaſium S. Thomæ.
9. Tornacenſis.
10. Revinenſis.
11. Vicariatus Cameracenſis.

Sunt & hæc Sororum monaſteria.

1. Inſulenſe.
2. Inſulenſe alterum Matris Dei.
3. Bellomontanum ad Valencenas.
4. Duacenſe S. Catharinæ de Senis.
5. Tornacenſe SS. Roſarii.

XLVIII. PROVINCIA SARDINIÆ anno MDCCVI erecta.

Hæ in ea ſunt domus Conventuales.

1. Calaritana.
2. Oriſtana S. Martini.
3. Buſaquienſis S. Hieronymi.
4. Oriſtana altera S. Dominici.
5. Civitatis Eccleſiarum SS. Trinitatis.
6. Saſarenſis S. Petri Martyris.
7. Graoſenſis S. Dominici.
8. Sacerina S. Sebaſtiani.
9. Sacerina altera SS. Roſarii.
10. Algarina

& aliæ mihi ignotæ.

Monaſterium ſacrarum Virginum Calaritanum.

XLIX. PROVINCIA SUPERIORIS GERMANIÆ anno MDCCIX a Teutonia avulſa, & in novam provinciam erecta.

In ea ſunt hæ domus Conventuales.

1. Auguſtana.
2. Bambergenſis.
3. Conſtantienſis Rhenana.
4. Friburgenſis Briſgoiæ.
5. Gamundienſis.
6. Herbipolenſis.
7. Kirchheimenſis in ditione comitis Fuggeri.
8. Landishutana in Bavaria.
9. Medlingenſis in Palatinatu Neoburgico.
10. Euſtadienſis in circulo Franconiæ.
11. Mergentheimenſis in Franconia.
12. Ratiſponenſis.
13. Rotwillenſis.
14. Wimpinenſis.

Sunt & hæc Sororum monaſteria.

1. Auguſtanum S. Catharinæ.
2. Bambergenſe S. Sepulcri extra civitatem.
3. Friburgenſe Briſgoiæ *Adelhauſen* dictum.
4. Gamundienſe *Cella Dei* dictum.
5. Herbipolenſe S. Marci.
6. Medingenſe in palatinatu Neoburgico.
7. Ratiſponenſe S. Crucis.
8. Altenhocheonenſe in Bavaria.
9. Vollenſe S. Charharinæ in ditione Helvetica.
10. Leovollenſe in Auſtria.
11. Kirchbergenſe in comitatu Hochembergenſi.
12. Sueſſenſe in ditione comitis de *Scheer*.
13. In Valle gratiarum in ditione comitis *de Zollerèn*.
14. Schwatzhofenſe in palatinatu ſuperiori.
15. Schwizienſe in Helvetia.

Septem hæc ultima in locis ſolitariis erecta.

CONGREGATIO ALSATIÆ A PROVINCIA TEUTONIÆ avulſa.

In ea ſunt tantum hæ domus Conventuales.

1. Haganoenſis.
2. Seleſtadienſis.
3. Columbarienſis.
4. Gewilerienſis.

Plura vero Sororum monaſteria.

1. Argentinenſe.
2. Reitinghenſe.
3. Seleſtadienſe.
4. Columbarienſe.
5. Alterum ibidem.
6. Gewilerenſe.
7. Stavaienſe.
8. Schoneſteinbachenſe.
9. Altentanum.

Quæ & numero Sororum & regulari diſciplina florent.

CONGREGATIO S. MARCI DE CAVOTIS IN REGNO Neapolitano.

In qua ſunt hæ domus Conventuales.

In Archiepiſcopatu Beneventano.

1. San-Marciana S. Mariæ.
2. Quercus Majoris S. Mariæ.
3. Murgantina SS. Annunciationis.
4. Montis Militum S. Annæ.
5. San Georgiana SS. Annunciationis.

In diœceſi Ariana.

6. Ariana S. Crucis.
7. Caſæ arboris S. Mariæ.

In diœceſi Teana.

8. Roccæ Montinæ S. Dominici.
9. Petræ Vaivanæ S. Mariæ.

In diœc. Alifanâ.

10. Pedemontana S. Thomæ de Aquino.

In diœc. Nolana.

11. Ottaviana SS. Roſarii.

In Salernitana.

12. Solofrana S. Dominici.

In ditione Montis Caſſini.

13. San-Germanea SS. Annunciationis.

CONGREGATIO SS. SACRAMENTI IN GALLIA IN PROVINCIA Provinciæ.

In ea ſunt hæ domus Conventuales recens erectæ.

1. S. Pauli Tricaſtrenſis.
2. Cadenetenſis.
3. Vaſſionenſis.
4. Beduinenſis.
5. Thorenſis.
6. Saltenſis.

CONGREGATIO S. SABINÆ IN ITALIA.

In qua hæ domus conventuales antiquæ.

1. Romana S. Sabinæ.
2. Ferrarienſis S. Dominici.
3. Cæſenatenſis. S. Petri martyris.
4. Arimenſis S. Dominici.
5. Lugienſis S. Dominici.
6. Tridinenſis S. Dominici.
7. Sanſeverinaterſis S. Dominici.
8. Maldulenſis S. Mariæ.
9. Ravenatenſis.

Duo Sororum monaſteria Ferrariæ S. Monicæ & S. Rochi.

SERIES CAPITULORUM GENERALIUM

AB ANNO MDI AD ANNUM MDCCXX,

Eadem ratione ſervata, quæ in priori Tomo habetur.

189. MDI Romæ XXX maii. D. I.
In iſto electus eſt F. Vincentius Baudellus magiſter ordinis tum dictus XXXVII. *ſab. vig. Pent.* XXIX *maii.*

190. MDV Mediolani apud S. Euſtorgium XI maii. D. II.

191. MDVII. Papiæ VI junii Dom. in octava Corporis Chriſti. P.
In iſto extra tempus habito electus eſt F. Johannes Clerée magiſter ordinis tum XXXVIII *dictus.*

192. MDVIII. Romæ XI junii. D. I.
In iſto electus eſt F. Thomas de Vio Caietanus magiſter ordinis tum XXXIX *dictus ſab. vig. pene.* X *junii.*

193. MDXIII. Januæ XV maii. D. II.

194. MDXV. Neapoli XXVII maii. P.

195. MDXVIII. Romæ XXIII. maii D. I.
In iſto electus eſt F. Garcias de Loayſa magiſter ordinis XL *tum dictus*, ſabb. vig. pent. XXII maii.

196. MDXXIII. Valliſoleti XXIV mai D. II.

197. MDXXV. Romæ IV junii. P.
In iſto electus eſt F. Franc cus Silveſter magiſter ordinis XLI *ſab. vig. pent.* III. *junii.*

198. MDXXVIII. Bituricis XXXI maii D. I.
At ad illud pauci videntur veniſſe, neque ejus acta habentur.

199. MDXXX. Romæ V junii. D. II.
In iſto electus eſt F. Paulus Rutigella magiſter ordinis XLII *tum dictus ſabb. vig. pent.* IV *junii.*

200. MDXXXII. Romæ XIX maii. P.
In iſto electus eſt F. Johannes de Fenariis magiſter ordinis XLIII *tum dictus ſab. vig. pent.* XVIII *maii.*

201. MDXXXVI. Lugduni IV junii D. unicum.
Ex actis conjicitur provinciales contendiſſe capitulum a Provincialibus habendum, forte quod Bituricenſe lau latum non agnoſcerent: ſed magiſter ordinis Breve apoſtolicum obtinuit, quod initio actorum habetur, & quo ſtatuitur capitulum ad Diffinitores pertinere, non ad Provinciales.

202. MDXXXIX. Romæ XXV maii. P.
In iſto electus eſt F. Auguſtinus Recuperatus magiſter ordinis XLIV *ſab. vig. pent.* XXIV *maii.*

203. MDXLII. Romæ XXVIII maii. D. I.
In iſto electus eſt F. Albertus de Caſanis magiſter ordinis XLV *ſab. vig. pent.* XXVII *maii.*

204. MDXLVI. Romæ XIII junii D. II.
In iſto electus eſt F. Franciſcus Romeus magiſter ordinis XLVI *ſab. vig. pent* XII *junii.*

205. MDLI. Salmanticæ XVII maii. P.

206. MDLIII. Romæ XXI maii. D. I.
In iſto electus eſt F. Stephanus Uſuſmaris magiſter ordinis XLVII *ſab. vig. pent.* XX *maii.*

207. MDLVIII. Romæ XXIX maii. D. II.
In iſto electus eſt F. Vincentius Juſtinianus magiſter ordinis XLVIII *ſab. vig. pent.* XXVIII *maii.*

208. MDLXI. Avenione XXV maii. P.

209. MDLXIV. Bononiæ XXI maii. D. I.

210. MDLXIX. Romæ IX junii. D. II.

211. MDLXXI. Romæ III junii. P.
In iſto electus eſt F. Seraphinus Caballi magiſter ordinis XLIX *ſab. vig. pent. altera junii.*

212. MDLXXIV. Barcinone XXX maii. D. I.

213. MDLXXX. Romæ XXII maii. D. II.
In iſto electus eſt F. Paulus Conſtabilis magiſter ordinis L *ſab. vig. pent.* XXI *maii.*

214. MDLXXXIII. Romæ XXIX maii. P.
In iſto electus fuit F. Sixtus Fabri magiſter ordinis LI *ſab. vig. pent.* XXVIII *maii.*

215. MDLXXXIX. Romæ XXI maii. D. I.
In iſto electus fuit F. Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali LII *magiſter ordinis ſab. vig. pent.* XX *maii.*

216. MDXCII. Venetiis XVIII maii. D. II.

217. MDXCVI. Valentiæ in Hiſpania II junii. P.

218. MDC. Neapoli XX maii. D. I.

219. MDCI. Romæ IX junii. D. II.
In iſto electus eſt F. Hieronymus Xavierre magiſter ordinis LIII. *ſab. vig. pent.* VIII *junii.*

220. MDCV. Valliſoleti XXIX maii. P.

221. MDCVIII. Romæ XXVII maii. D. I.
In iſto electus eſt F. Auguſtinus Galaminus magiſter ordinis LIV *ſab. vig. pent.* XXVI *maii.*

222. MDCXI. Pariſiis XXII maii. D. II.

223. MDCXII. Romæ X junii. P.
In iſto electus eſt F. Seraphinus Siccus magiſter ordinis LV *ſab. vig. pent.* IX *junii.*

224. MDCXV. Bononiæ VII junii. D. I.

225 MDCXVII. Ulyſſippone III junii. D. II.

226. MDCXXII. Mediolani apud S. Euſtorgium XV maii. P.

227 MDCXXVIII. Toloſæ XI junii. D. I.

228. MDCXIX. Romæ III junii D. II.
In iſto electus eſt F. Nicolaus Rudolphius magiſter ordinis LVI *ſab. vig. pent. altera jun i.*

229. MDCXLII. Januæ Kal. octob. P.
In iſto extra tempus celebrato abdicato Rudolphio electus eſt F. Michael Mazarinus ab una parte, & F. Thomas de Rocamora ab altera, ſed mox a ſummo pontifice omnia reſciſſa & nulla declarata.

230. MDCXLIV. Romæ XV maii Generaliſſimum.
In iſto electus eſt F. Thomas Turcus magiſter ordinis LVII *ſab. vig. pent.* XIV *maii.*

231. MDCXLVII. Valentiæ in Hiſpania IX junii. P.

232. MDCL. Romæ V junii. D. I.
In iſto electus eſt F. Johannes Baptiſta de Marinis magiſter ordinis LVIII *ſab. vig. pent.* IV *junii.*

233. MDCLVI. Romæ IV junii. D. II.

234 MDCLXX. Romæ XXV maii. P.
In iſto electus eſt F. Johannes Thomas de Rocaberti magiſter ordinis LIX *ſabb. vig. pent.* XXIV *maii.*

235. MDCLXXVII. Romæ VI junii. D. I.
In iſto electus eſt F. Antonius de Monroy magiſter ordinis LX *ſab. vig. pent.* V *junii.*

236. MDCLXXXVI. Romæ II junii D. II.
In iſto electus eſt F. Antoninus Cloche magiſter ordinis LXI *ſab. vig. pent. kal. junii.*

237. MDCXCIV. Romæ XXX maii. P.

238. MCCVI. Bononiæ XXIII maii. D. I.

INDEX

EORUM QUI AD DIGNITATES ECCLESIASTICAS PROMOTI SUNT

& in hoc altero Tomo laudantur, incipiendo ab inferioribus.

MAGISTRI SACRI PALATII.

F. Johannes de Rafanellis Ferrarienſis ab anno 1502 ad 1512 juxta Fontanam ſed ad 1515. uſque juxta Leandrum.
Silveſter Mozolini Prierias ab anno 1515 ad 1523.
Thomas Silveſtro in ejus abſentia ſuffectus, non fuit Badia, ut placet Fontanæ, ſed Radinus Silveſtri devinctiſſimus.
Nicolaus Columbi ab anno 1523 ad 1527.
Thomas Badia ab anno 1527. ad 1542.
Bartholomæus Spina ab anno 1542 ad 1546.
Petrus Martyr de S. Gervaſio Brixienſis ab anno 1546 ad 1547.
Ægidius Foſcherarius ab anno 1547 ad 1550.
Hieronymus Muzarellus ab anno 1550. ad 1553.
Petrus Paulus Giannerinus ab anno 1553 ad 1558.
Daniel de Crema a 1558 ad annum 1565.
Thomas Manriquez ab anno 1565 ad 1573.
Paulus Conſtabilis ab anno 1573 ad 1580.
Sixtus Fabri ab anno 1580 ad 1583.
Thomas Zobbius ab anno 1583 ad 1589.
Vincentius Bonardus ab anno 1589 ad 1591.
Bartholomæus de Miranda ab 1591 ad 1597.
Johannes Baptiſta Lancius ab anno 1597 ad 1598.
Johannes Maria de Guanzellis ab anno 1598 ad 1607.
Auguſtinus Galaminius ab anno 1607 ad 1608.
Ludovicus Yſtella ab anno 1608 ad 1614.
Hyacinthus Petronius ab anno 1614 ad 1622.
Nicolaus Rudolphius ab anno 1622 ad 1629.
Nicolaus Ricardi ab anno 1629 ad 1639.
Vincentius Maculanus ab anno 1639 ad 1641.
Gregorius Donatus ab anno 1641 ad 1642.
Reginaldus Lucarini ab anno 1642 ad 1643.
Michael Mazarini ab anno 1643 ad 1645.
Vincentius Candidus ab anno 1645 ad 1654.
Raimundus Capiſuccus ab anno 1654 ad 1663.
Hyacinthus Libelli ab anno 1663 ad 1673.
Raimundus Capiſucchi reſtitutus anno 1673 ad annum 1681.
Dominicus Maria Pozobonelli ab anno 1681 ad 1688.
Thomas Maria Ferrari ab anno 1688 ad 1691.
Paulinus de Bernardinis ab anno 1691 ad 1707.
Gregorius Selleri ab anno 1707 ad 1720.

EPISCOPI IN HOC ALTERO TOMO LAUDATI,

Additis identidem aliis a noſtris nomenclatoribus vel omiſſis, vel non accurate recenſitis.

IN ITALIA.

In Provincia Romana.

Auguſtinus Galaminius epiſcopus primum Lauretanus tum poſtea Auximanus.
Bartholomæus Ferrus de Lugo Interamnenſis.
Camillus Campegius Sutrinus & Nepeſinus.
Gabriel Aleſſandri Freſcenninus ſeu Galeſinus.
Ignatius Dante Alatrinus.
Reginaldus Lucarinus Civitatis Plebis.
Thomas Scotus de Rochegiano Interamnenſis.
Thomas Stella Salpenſis.
Vincentius Ercolani Peruſinus.
Vincentius de Monteſancto Interamnenſis.
Umbertus Locatus Balneoregienſis.
Angelus Maria Grimaldi Januenſis Hieronymi cardinalis Grimaldi patrui ſui epiſcopi Albanenſis ab Innocentio XI epiſcopus Modonenſis in Morea anno 1676 promotus fuit, & datus eidem ſuffraganeus, & vicarius in Eccleſia Albanenſi, mortuus eſt anno 1682 die 10 aprilis, & ſepultus Romæ in S. Maria ſuper Minervam.
Carolus Hyacinthus Laſcaris conventus Nicienſis alumnus epiſcopus Spoletanus promotus die 11. maii 1711.

IN ACHERUNTINA.

Deſiderius Scalia Melphitanus.
Hyacinthus Petronius Melphitanus.
Hyacinthus Tarugius Venuſinus.
Michael Torres Potentinus.
Robertus de Robertis Tricaricanus.
Vincentius Calci Venuſinus.

IN AMALPHITANA.

Ambroſius Catharinus Politi Minorenſis.
Felicianus Ningarda Scalenſis.
Georgius Lazari Minorenſis.
Johannes Baptiſta de Serignano Scalenſis.

Digitized by Google

IN AQUILEENSI.

Adrianus Valenticus Capitis Istriæ seu Justinopolitanus.
Angelus Bragadinus Vicentinus.
Desiderius Scalia Novocomensis.
Felicianus Ningarda Novocomensis.
Hieronymus Contarini Justinopolitanus.
Thomas Stella Justinopolitanus.

IN BARIENSI.

Angelus Gazzinus de Lugo Polinianensis.
Ignatius Fiume Polinianensis.
Johannes Maria de Guanzellis Polinianensis.
Thomas Aquaviva Bisuntinus.
Thomas Stella Lavellensis.
Gregorius Compagni ex Burgo S. Sepulcri Lavellum translatus 17 sept. 1705.

IN BENEVENTANA.

Vincentius Maria Orsini archiepiscopus Beneventanus.
Albertus Dragus Termulensis.
Antonius Balduccius Trevicanus.
Felicianus Ningarda S. Agathæ Gothorum.
Gregorius Servantius Trevicanus.
Paulus Picus Vulturarensis una & Montiscorvini.
Thomas de Avalos Lucerinus.

IN BONONIENSI.

Ægidius Foscherarius Mutinensis.
Eustachius Locatellus Regii Lepidi.
Sixtus de Vicedominis Mutinensis.

IN CAPUANA.

Nicolaus de Schomberg vel Sciomberg archiepiscopus Capuanus.
Archangelus Blanchi Teanensis.
Deodatus Gentili Casertanus.
Hieronymus Michael Nichisola Teanensis.
Raphael Maria Filamondo Suessanus promotus die 14 decemb. 1705.

IN COMPSANA.

Ambrosius Catharinus Politi archiepiscopus Compsanus.
Hieronymus Muzzarellus archiepiscopus Compsanus.
Ambrosius Viola Alcedonensis vel Laquedonensis.
Ignatius Ciantes S. Angeli Longobardorum.

IN FLORENTINA.

Cherubinus de Malaspina Biturgiensis seu Burgi S. Sepulcri.
Zenobius Medices ejusdem Burgi S. Sepulcri.
Gregorius Compagni ejusdem Burgi promotus 1696, altera januarii.

IN HYDRUNTINA.

Ambrosius Salvius Neritonensis.

IN JANUENSI.

Augustinus Salvagus archiepiscopus Januensis.
Julius Vincentius Gentili arch. Januensis.
Antonius ex comitibus Lucurri episcopus Aprumiatensis.
Marcus Cataneo arch. Rhodi, suffrag. Januensis.
Augustinus Justiniani Nebiensis in Corsica.
Augustinus Salvagus Acciensis primum in Corsica.
Johannes Thomas Gastaldi Aprumiatensis.

IN LANCIANENSI.

Leonardus de Marinis archiepiscopus Lancianensis.

IN MEDIOLANENSI.

Benedictus Herba Casalensis.
Leonardus de Marinis ex Lancianensi Albensis.
Sebastianus Cataneus Chiemensis & coadjutor Vigevanensis.
Melchior Crivellus Tagastensis, suffraganeus Mediolanensis obiit ibidem die 7 octobris 1561.

IN NEAPOLITANA.

Dominicus Maria Marchese Puteolanus.
Josephus Maria Pusitano electus Acerranus an. 1717.

IN PISANA.

Decius Juſtiniani Alerienſis in Corſica.
Johannes Saulius Alerienſis idem.

IN RAVENNATENSI.

Alexander de Franciſchis Forolivienſis.
Thomas Caſellius ex Leonienſi Bertinorenſis.
Vincentius Ercolani ex Sarnenſi Foro-Cornelienſis.
Vincentius Maria Orſini Cæſenas.

IN RHEGIENSI.

Ambroſius Cordua Trophæenſis.
Paulus Hareſius Scyllatienſis.
Thomas Caſellius ex Bertinorenſi Oppidanus.
Vincentius Bonfardus Hieracenſis.
Antonius Gaudioſi Bovenſis promotus die 5 octob. 1699.

IN SALERNITANA.

Joſephus Maria Avila Campanienſis & Satrianenſis.
Joſephus Maria Ciantes Marſicanus.
Marcus Laureus Campanienſis *&c. idem.*
Thomas Caſellius ex Oppidano Cavenſis.
Timotheus Caſellius Marſicanus.

IN SIBERINA vel SAN-SEVERINATENSI.

Andreas Juſtiniani Inſulanus.
Hieronymus de Fornariis de Papia Bellicaſtrenſis.
Julius Paveſius Leonienſis ſeu S. Leonis.
Thomas Caſellius Leonienſis ſeu &c.
Thomas Tomaſſonus Umbriaticenſis.
Timotheus Juſtiniani ex Clienſi Strongylenſis.

IN SENENSI.

Albertus Paſcalens Cluſienſis.
Marcus Medices Cluſienſis.
Jacobus Falconetti Roſetanus vel Groſſetanus promotus die 15 jan. 1703.

IN SIPONTINA ſeu MANFREDONIA.

Vincentius Maria Orſini arch. Sipontinus.
Julius Paveſius Veſtienſis vel Beſtianus.

IN SURRENTINA.

Julius Paveſius ex Veſtienſi archiepiſcopus Surrentinus.
Auguſtinus Quintius ex Corcyrenſi Melana Maſſæ Lobrenſis.

IN TARENTINA.

Hieronymus de Hippolyto arch. Tarentinus.

IN TAURINENSI.

Nicolaus Lepori Saluſtienſis.

IN THEATINA.

Thomas Maria Franza Ortonenſis ad mare promotus die 3 junii 1697.

IN TRANENSI.

Didacus Alvarez arch. Tranenſis & Salpenſis.

IN VENETA.

Hieronymus Quirinus Venetiarum patriarcha.
Thomas Donatus patriarcha Venetiarum.
Angelus Caſulinus Caprulenſis.
Raphael Ripa ex Corcyrenſi Cledienſis.
Bartholomæus Chiſellonus ep. Cithrenſis ſuffraganeus Mantuanus.

IN URBINATE.

Bartholomæus Torellus de S. Geminiano epiſcopus Callienſis Alexandri VI confeſſarius ſedit ab anno 1494 ad 1498. Ex vita B. Columbæ virginis de pœnitentia B. Dominici. Vide Acta SS. ad 20 maii n. 146 pag. 367 a. Hic noſtris vel omiſſus vel ignotus.
Petrus Bertanis Fanenſis.
Thomas de Albiziis Callienſis.
Johannes Vincentius Caſtelli ex archiepiſcopo Naxivanenſi & Martianopolitano tranſlatus ad Eccleſias Tiferni Metauri ſeu S. Angeli in Vado, & Caſtri Durantis ſeu Urbaneæ ſimul adunatas die 21 martii 1714.

IN INSULIS AD ITALIAM.

In Sicilia.

IN MESSANENSI.

Albertus Caccamo Liparienſis anno 1622 tumulum ſibi paraverat Panormi in Eccleſia S. Mariæ de Victoria, ſed Romam accitus ob accuſationes ſibi intentatas mœrore confectus ibidem obiit anno 1627, & ſepultus fuit in S. Mariæ *del Populo*.

Antonius Juſtiniani Liparienſis,

Matthæus Fatius Pactenſis.

IN PANORMITANA.

Vincentius Bonincontrus Agrigentinus.

IN SARDINIA.

In Calaritana.

Balthazar de Heredia archiepiſcopus Calaritanus ſedit in conſilio Tridentino anno 1551, & obiit Romæ 1560.

IN TURRENSI LIBISSONIS.

Balthazar laudatus primum fuerat Boſenſis epiſcopus & concilio Tridentino jam aderat anno 1546.

Didacus Pozuli Ampurienſis promotus die 11 decemb. 1702.

IN GALLIA.

In Provincia Albienſi.

Hyacinthus Serroni ex Mimatenſi primus archiepiſcopus Albienſis.

Johannes de Podio epiſcopus Cadurcenſis ſedebat anno 1437. Omiſſus a nobis fuit Tomo I hujus operis, quia tunc nobis erat incognitus. Laudatur in Nova Gallia Chriſtiana, ſed tacetur fuiſſe Ordinis Prædicatorum. Noſtratem autem fuiſſe conſtat ex computis Seneſcalliæ Toloſanæ in archivo cameræ Computorum Pariſienſis ſervatis.

In iis laudatur F. Johannes de Podio in ſacra pagina profeſſor, & numerantur ei ſoluti reditus ut inquiſitori Toloſæ ab anno 1415. ad 1431.

In iiſdem vero Seneſcalliæ Toloſanæ Computis redditis ad S. Johannis Baptiſtæ anni 1437 ſic legitur

Expenſa immuratorum pro crimine hæreſis.

R. in C. Patri Dom. Johanni de Podio ordinis Prædicatorum epiſcopo Caturcenſi, & inquiſitori hæreticæ pravitatis reſidenti in Toloſa pro vadiis ſuis dicti officii inquiſitoris, quæ ſunt per annum centum quinquaginta librarum Turonenſium, nihil fuit ſibi ſolutum anno præſenti, obſtante inhibitione ſuper hoc hactenus facta de mandato curiæ parlamenti Dñi noſtri regis, in qua lis pendet de dicto officio inter prælibatum dominum epiſcopum ex una parte, & Fratrem Raimundum de Manaſſis ex altera, ubi lis pendet indeciſa, ut in Compotis præcedentibus continetur.

Hanc notitiam debeo diligentiæ & humanitati Domni Joſephi *Vaiſſete* aſcetæ Maurei, qui hiſtoriæ provinciæ Occitanæ accurandæ operam dat, ſicque me monebat litteris datis 13 octob. 1719.

IN AQUENSI.

Michael Mazzarinus archiepiſcopus Aquenſis.

IN ARELATENSI.

Antonius du Four Maſſilienſis.

Petrus Carré Arauſicanus.

Thomas Jacomellus Tolonenſis.

Nicolaus Coeffereau nominatus Maſſilienſis.

Franciſcus de Lomenie Maſſilienſis.

Hyacinthus Serroni Arauſicanus.

IN AVENIONENSI.

Stephanus Dolce archiepiſcopus Avenionenſis.

Hyacinthus Libelli arch. Avenionenſis.

IN BURDIGALENSI.

Matthæus Bandellus Aginnenſis.

Seraphinus Banqui Ingoliſmenſis confirmatus, ſed non conſecratus.

Digitized by Google

IN LUGDUNENSI.

Johannes Geneva Gibellenſis ortu & profeſſione Lingonienſis epiſcopus Ebronenſis, ſuffraganeus & vicarius Lingonienſis obiit die XXXI auguſti MDX. *Ex aliis domus Lingon.*

Jacobus Fourre Cabilonenſis.

IN NARBONENSI.

Bernardus de Meſa (non *de Menſa* ut mendoſe habet Fontana) patria Cordubenſis, ſed cœnobii Toletani alumnus epiſcopus primum Tripolitanus anno MDXIV miſſus eſt ad Ludovicum XII Franciæ regem orator: poſtea ad Helenenſem in Ruſcinone eccleſiam tranſlatus miſſus eſt a rege catholico legatus in Angliam de nuptiis Catharinæ infantis Hiſpaniæ cum Arturo Walliæ principe paciſcendis anno MDXX, obiit anno MDXXIV & ſepultus fuit Toleti in cœnobio ſuo nativo.

Petrus Martyr Coma Helenenſis epiſcopus.

Raphael Riſoz item Helenenſis.

Vincentius de Margarit Helenenſis ſeu Perpiniani.

IN REMENSI.

Guillelmus Parvi Silvanectenſis ex Trecenſi.

IN ROTOMAGENSI.

Johannes Veri ortu & profeſſione Rotomagenſis epiſcopus Philadelphienſis in partibus, obiit Rotomagi anno MDXIV. De eo dicebatur, *Quicquid ignoravit, nemo neſcivit.* Stephanus Paris epiſcopus Abelonenſis, ſuffraganeus ac Vicarius generalis Rotomagenſis una & Carnotenſis.

IN SENONENSI.

Guillelmus Parvi Trecenſis.

IN TOLOSANA.

Guillelmus Piati epiſcopus Tarſenſis ſuffraganeus primum Lugdunenſis, poſtea Toloſanus.

Arnaldus de Caubera epiſcopus Aſconenſis in partibus obiit in ſuo cœnobio nativo S. Gaudentii dioceſis Lombarienſis kal. febru. MDXXII, & ſepultus jacet ad cornu altaris majoris.

Johannes de Riparia epiſcopus Calliopolis: de quo ſic legitur in Kalendario veteri dicti cœnobii S. Gaudentii *Anno* MDXXXVIII *die* XV *octobris obiit R. in C. D. D. Johannes de Riparia Calliopolis epiſcopus, qui fuit doctor theologus, predicator fervidus, prior in preſenti conventu multiplicibus vicibus, & in aliis hujus provincie conventibus, provincialis ſocius, etiam electus in provincialem. Hujus anima in pace requieſcat.*

IN TREVIRENSI.

Martinus de Amantia ortu & profeſſione Metenſis epiſcopus Gabulenſis ſuffraganeus & Vicarius epiſcopi Metenſis.

Petrus Heta de cœnobii Tullenſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, epiſcopus Chriſtopolitanus, & ſuffraganeus epiſcopi Tullenſis obiit die V ſept. MDVI, & jacet apud ſodales in Odeo.

Deſiderius Apis ejuſdem domus alumnus, ac diu prior, ſanctæ fidei per Lotaringiam inquiſitor epiſcopus Chriſtopolitanus & ſuffraganeus Tullenſis, obiit X aprilis MDXLV, & jacet apud ſodales in Odeo ad cornu evangelii, hoc lapidi inciſo cenotaphio. *Cy giſt R. P. en Dieu Didier Apis eveque de Chriſtopole, ſuffragant du dioceſe de Toul, & inquiſiteur de la foy, en ſon vivant religieux, & prieur par pluſieurs annees du convent de ceans, qui deceda de ce monde le X Avil* MDXLV. *Dieu lui face grace. Amen.*

Clemens Boulley ſacræ theologiæ profeſſor, & hæreticæ pravitatis inquiſitor, epiſcopus Chriſtopolitanus, & epiſcopi Tullenſis ſuffraganeus, cœnobiique Tullenſis profeſſus, obiit die XXIII martii MDLXXI.

Ibidem jacet in media eccleſiæ nave cum hac lapidi circumſcripta inſcriptione. *Cy giſt R. P. en Dieu F. Clement Boulley religieux de ceans, eveque de Chriſtopole ſuffragant de l'eveché de Toul, qui mourut l'an* MDLXXI *le* XXIII *jour de mars.*

Hæc eccleſia corrupte a Fontana dicitur Chryſopolis.

IN TURONENSI.

Natalis Deſlandes epiſcopus Trecorenſis.

IN VESUNTIONENSI.

Petrus Taſſard ortu & profeſſione hujus civitatis alumnus, epiſcopus Chriſtopolitanus, Antonii de Vergeyo archiepiſcopi LXXXIII ſuffraganeus & Vicarius generalis in ſpiritualibus fuit ab anno MDXXIV ad MDXXXIII, quo obiit. Vide Chuffletz in ſua Veſuntione P. II. pag. 309.

IN VIENNENSI.

Johannes de Monluc Valentinus una & Diensis episcopus.
Johannes Faber ortu & professione Lugdunensis, episcopus Tarsensis, Viennensis archiepiscopi suffraganeus & Vicarius generalis.

IN HISPANIA.

In provincia Burgensi.

Paschalis de la Fuensanta episcopus Burgensis.
Johannes de Toledo item Burgensis ex Cordubensi.
Didacus Deça episcopus Palentinus.
Illephonsus a S. Thoma item Palentinus ex Oxomensi.

IN CÆSARAUGUSTANA.

Andreas Balaguer episcopus Albarasinensis, seu Lobetanus.
Hieronymus Baptista de Lanuza Lobetanus & Balbastrensis.
Philippus de Urries primus Balbastrensis.

IN COMPOSTELLANA.

Johannes de Toledo archiepiscopus Compostellanus.
Antonius de Monroy arch. item Compostellanus.
Antonius de Cacerez episcopus Asturicensis.
Thomas Relux episcopus Ovetensis promotus XXVII martii MDCXCVII.
Johannes del Pozo Segobiensis professione, XI julii MDCXLVI episcopus Lucensis constituitur: hinc ad Legionensem translatus.

IN GRANATENSI.

Illephonsus a S. Thoma ex Palentino Malacitanus.
Emmanuel Mendoza a S. Thoma episcopus Almeriensis, promotus kal. augusti MDCCVII, exinde Malacitanus XI dec. MDCCXIII.

IN HISPALENSI.

Didacus Deça archiepiscopus Hispalensis.
Garsias de Loaysa item Hispalensis.
Dominicus Pimentel Hispalensis.
Petrus de Tapia & ipse Hispalensis.
Clemens Alvarez professione Salmanticensis, episcopus Gaditanus promotus est anno MDCLXXVI.
Sic habet Antonius de Lorea invita Petri de Tapia pag. 3.
Dominicus Cano alias provinciæ Bethicæ prior provincialis Philippi IV concionator ordinarius anno MDCXXX nominatus est episcopus Gaditanus.
Johannes de Montalban episcopus Gaditanus promotus die XIII septemb. MDCCVI.
Joseph Schivel promotus episcopus Siporiensis in partibus suffraganeus & Vicarius generalis in spiritualibus cardinalis Arias archiepiscopi Hispalensis.

IN TARRACONENSI.

Gaspar Catalan de Monsonis episcopus Ilerdensis.
Johannes Enguera item Ilerdensis ex Vicensi, & tandem Dertusanus.

IN TOLETANA.

Didacus Deça ex Hispalensi Toletanus.
Bartholomæus de Carranza y Miranda Toletanus.
Dominicus Pimentel ep. Oxomensis primum tum Cordubensis.
Johannes de Poço ex Legionensi Segobiensis magnæ vir integritatis, eruditionis & sanctitatis, obiit XXX julii MDCLX Segobiæ sepultus in antro B. Dominici.
Illephonsus a S. Thoma ep. primum Oxomensis.
Petrus de Godoy ep. primum Oxomensis tum Seguntinus.
Thomas Carbonel ep. Seguntinus.
Petrus de Tapia ep. primum Segobiensis tum Seguntinus postea Cordubensis.
Franciscus Arauxo Segobiensis.

IN VALENTINA.

Isidorus de Aliaga archiepiscopus Valentinus.
Johannes Thomas de Rocaberti item archiepiscopus
Thomas de Rocamora episcopus Majoricensis.
Acatius March de Velasco ep. Oriolensis seu Orcellensis.

IN LUSITANIA.

In provincia Bracarensi.

Bartholomæus de Martyribus arch. Bracarensis.
Antonius de Sousa ep. Visensis.
Johannes de Portugalia item Visensis.

Digitized by Google

IN EBORENSI.

Gaſpar a Regibus ep. Calamacenſis ſuffraganeus Eborenſis.

Hieronymus Pereira vel Pinhevro item Calamacenſis & ſuffraganeus Eborenſis.

IN ULISSIPPONENSI.

Georgius a Sancto Jacobo epiſcopus Angrenſis in Terceriis.

Antonius de Reſurrectione item Angrenſis.

Joſeph a Jeſu Maria ep. Patarenſis, ſuffraganeus Ulliſiponenſis deputatus die VII maii MDCCXIV.

IN APHRICA HISPANA.

In inſulis Canariis.

Melchior Cano epiſcopus Canarienſis.

Johannes Aleolates ep. Canarienſis noſtris accenſus a Fontana, noſter non fuit ſed Hieronymianus, teſte Chriſtophoro de la Camara in catalogo ſuorum anteceſſorum, cui aſſentitur Davila in *Teatro de las Indias*.

IN AMERICA HISPANA.

In provincia Limana.

Hieronymus de Loayſa archiepiſcopus Limanus.

Chriſtophorus Rodriguez epiſcopus Arequipanus ex arch. Hiſpaniolæ.

Reginaldus de Lizarraga ep. Chilenſis, ad Rivum argenteum *Rio de la Plata* poſtea tranſlatus.

Vincentius Valverde ep. Cuſcenſis antea Panamenſis.

Johannes Solanus ep. Cuſcenſis.

IN MEXICANA.

Julianus Garcez ep. Angelopolitanus *vel* Tlaſcalenſis.

Bartholomæus de las Caſas ep. Chiapenſis.

Thomas de Caſillas ejus ſucceſſor.

Dominicus de Lara ſucceſſor nominatus ſed morte prohibente non conſecratus.

Petrus de Feria ep. Chiapenſis.

Franciſcus Nuñez electus erat Chiapenſis XIII decemb. MDCLXXXII.

Johannes Ramirez ep. Guatimalenſis.

Bernardus de Albuquerque ep. Guaxacacenſis.

Bartholomæus de Ledeſma item Guaxacacenſis.

Joſephus Giron ep. Nicaragenſis, *vel* Leonius.

Thomas de Torres ex Paraguaiana ad Tucamanenſem tranſlatus.

IN ARGENTEA SEU PLATA DE LOS CHARCAS.

Thomas de Sancto Martino antiſtes primus.

Dominicus a Sancto Thoma antiſtes de los Charcas alter.

Thomas de Torres ep. Aſſumptionis in Paraguaia.

Reginaldus de Lizarraga ex *Rio de la Plata* ad Paraguaianam tranſlatus.

Chriſtophorus de Calancha y Velaſco ep. SS. Trinitatis *de Buenos Ayres*, ſucceſſit Chriſtophoro de Ariſti Velliſo ordinis S. Benedicti: ex quibus Fontanam emendes de his mendoſe admodum ſcribentem.

Jacobus de Nimbella epiſcopus S. Crucis de la Sierra promotus XXVI febr. MDCCIV.

S. DOMINICI IN INSULA HISPANIOLA.

Auguſtinus Davila y Padilla archiepiſcopus ſecundus.

Chriſtophorus Rodriguez archiepiſcopus tertius.

Chriſtophorus de Torrez archiepiſcopus quartus.

Dominicus Ferdinandus Navarrete archiepiſcopus.

Johannes Mancanillo (non *Muzzavillo* ut legit Fontana) epiſcopus Venezuelenſis.

Antonius Gonçalez de Acuña epiſcopus Venezuelenſis.

Didacus de Salinas ep. Venezuelenſis a Fontana Dominicus perperam dictus.

SANCTÆ FIDEI IN NOVA GRANATA.

Chriſtophorus de Torrez ex Hiſpaniola ad hanc archiepiſcopalem tranſlatus.

Thomas Ortiz ep. Sanctæ Marthæ.

Philippus a Cruce electus S. Marthæ, ſed non conſecratus.

Hieronymus de Loayſa epiſcopus Carthaginis Novæ.

IN ASIA HISPANA, SCILICET INSULIS PHILIPPINIS.

In provincia Manilenſi.

Dominicus de Salazar archiepiſcopus primus.

Michael Benavidez archiepiſcopus, ex epiſcopo Novæ Segobiæ.

Philippus Pardo ortu & profeſſione Valliſoletanus, bis provinciæ Sanctiſſimi Roſarii dictæ Philippinarum præfectus annis MDCLXX, &

MDLXXIII electus, anno MDCLXXVIII positus eſt archiepiſcopus Manilenſis, & obiit XXXI decemb. MDCLXXXIX.

Gabriel de Quiroga profeſſione Complutenſis electus eſt & poſitus ante annum MDCXXX epiſcopus. Camorinenſis ſeu Novæ Carcerez ut refert Franciſcus Carrero in prologo Triumphi Roſarii. *Omittit Fontana.*

Didacus de Soria ep. de *Cagayan* ſeu Novæ Segobiæ ante MDCXXX teſte eodem Carrero ibidem. Et hunc omittunt noſtri.

Johannes de Cobo profeſſione Complutenſis epiſcopus Novæ Segobiæ deſignatus. *Ex eodem Carrero ibidem.*

Didacus Aduarte ep. Novæ Segobiæ.

Didacus Garoſpe y Rula ep. Novæ Segobiæ kal. jun. MDCXCIX.

Gregorius Lopez ortu Sinenſis epiſcopus Baſilitanus in Sina.

Geneſius de Barientos epiſcopus Troianus ſuffraganeus Manilenſis.

Johannes de S. Cruce epiſcopus Nimerienſis Vicarius Apoſtolicus in Tunkino III april. MDCCXV.

IN APHRICA LUSITANA.

Bernardus da Cruz Luſitanus epiſcopus inſulæ S. Thomæ ſub æquatore ad ſuam ſedem non ivit, a rege Luſitano detentus in aliis de religione negotiis, & datus rector & reformator gymnaſii Conimbricenſis, & commiſſarius ſancti officii & regi a conſcientiæ conſilio, abbaſque datus de Tibaens & Corvociro monaſterii ord. S. Benedicti Minum inter & Durum ſiti, ubi in ſenectute bona vivere deſiit. Sic Ludovicus Souſa. *Hiſt. prov. Port.*

Antonius a S. Stephano Luſitanus epiſcopus Congi ſeu Soteropoleos, & Loandæ in regno Angolæ peſte contactis inſerviendo obiit anno MDCIX.

Georgius de Lemos epiſcopus Funchalenſis in inſula Madera.

IN ASIA LUSITANA.

In provincia Goana.

Henricus de Tavora ex ep. Cochin. archiepiſcopus Goanus.

Michael Rangel (non *Raguel* ut ſcribit Fontana) Luſitanus apud Sinas & inſulas *Solor* miſſionarius bis profectus, ibidem anno MDCXXII ſuis ſodalibus præerat, & exinde promotus eſt epiſcopus Cochinenſis. De eo videnda relatio F. Antonii ab Incarnatione O. P. edita Ulliſſippone 1665 in 4. p. 8.

Emmanuel a S. Auguſtino Luſitanus promotus epiſcopus Malacenſis die XXI novemb. MDCCI.

Johannes de la Piedad ep. Macaënſis ad Sinas.

IN BELGIO.

In Cameracenſi provincia.

Michael Franciſci de Inſulis epiſcopus Salubrienſis in partibus.

Johannes Lampier ep. Salubrienſis pag. 68. a.

Ludovicus Widebien profeſſione Atrebatenſis, epiſcopus Gebeldenſis, ſuffraganeus, fuit Eccleſiæ Morinenſis ſub epiſcopis Philippo de Lucemburgo cardinali Tuſculano, & Franciſco de Melun, & obiit die XVII febr. MDXV & ſepultus eſt apud Prædicatores Audomari ad aram majorem. Omittit Fontana.

Paſchaſius de Maupayetz (non *Maupata* ut ſcribit Fontana) Audomari profeſſus, epiſcopus fuit Salubrienſis a Clemente VII promotus anno MDXXIII & ſuffraganeus epiſcopi Atrebatenſis. Obiit anno MDL ætatis tum provectæ, & ſepultus Audomari apud Prædicatores.

Antonius Havet epiſcopus Namurcenſis.

IN MECHLINIENSI.

Pipinus Roſa epiſcopus Salubrienſis ſuffraganeus Mechlinienſis.

Marius Ambroſius Capello epiſcopus Antverpienſis pag. 670. a.

IN TRAJECTINA AD RHENUM.

Jacobus de Ridder epiſc. Ebronenſis ſuffraganeus Ultrajectinus.

Godefridus de Mierlo profeſſione Buſcoducenſis ex provinciali Inferioris Germaniæ epiſcopus Haërlamenſis promotus.

IN ANGLIA SCOTIA ET HIBERNIA.

In provincia Cantuarienſi.

Johannes Hilſey ſacræ theologiæ doctor in academia Cantabrigienſi ord. Prædic. & conventus Londinenſis præſes poſt Fisheri mortem Roffenſis epiſcopus ſufficitur, non tamen ante annum MDXXXVII conſecratur. Quis fuerit ejus finis ignoratur.

Georgius Athoqua Hiſpanus in Angliam venit cum regina Catharina Caroli V cæſaris ſorore, cui erat a ſacris confeſſionibus, & VIII martii MDXVI electus fuit epiſcopus Landavienſis LXI.

IN ARMACHANA.

Eugenius Hybernus a Julio II promotus epiſcopus Ardacenſis XXII decemb. MDVIII.

Olivarius Darcis Hybernus epiſcopus Dromorenſis electus anno MDCLXX.

IN CASSILIENSI.

Johannes Coynus *vel* Quinnus anno MDXXI electus epiſcopus Limericenſis rexit ad diem IX aprilis MDLI, quo anno ceu valetudinarius ſponte abdicavit ut habet Vareus pag. 188.

IN TUAMENSI.

Eugenius o Hairt Hybernus ex priore Sligoenſis conventus Prædicatorum a Pio IV die XXVIII januarii MDLXII promotus epiſcopus Achadenſis, eo titulo. Tridentum ingreſſus eſt XXV maii ſequenti, & ſedit inter patres concilii: anno vero MDCIII centenarius obiit, ac ſepultus fuit in eccleſia Achadenſi ad cornu evangelii majoris aræ: Sic Vareus, ſed alii volunt obiiſſe XVI maii MDLXXXV.

Ambroſius Mac Dermott promotus eſt epiſcopus Elfinenſis a Clemente XI menſe aprili MDCCVII.

IN GERMANIA, HUNGARIA ET DALMATIA.

In Colonienſi.

Gregorius Silvius (non Salvius ut ſcribit Fontana) Leodienſis ſodalis, & a Leodienſi epiſcopo ad concilium Tridentinum miſſus procurator, inde redux Tagaſtenſis epiſcopus conſecratus eſt & Leodienſis Eccleſiæ ſuffraganeus, & in munere obiit XXVI februarii MDLXXVIII, & ſepultus ad Prædicatores.

IN JUVAVIENSI SEU SALISBURGENSI.

Johannes Faber ex Leuxurcho epiſcopus Viennenſis.

Hieronymus Balbus Venetus epiſcopus Gurcenſis.

IN ANTIBARIENSI.

Antonius Beccaria epiſcopus Scodrenſis.

Franciſcus Parchiel epiſcopus Catarenſis promotus die VI maii MDCCIX.

IN SPALATRENSI.

Dominicus Fregonius archiepiſcopus Spalatrenſis.

Laurentius de Bergomo epiſcopus Modronenſis Laudatur a Dominico Codagli. *Vide* pag. 373. a. Forte legendum Modruſienſis *Modruſc*. nam Modronenſem Eccleſiam non lego in Notitiis.

Hyacinthus Demetrius natione Dalmata propter præclara merita, inter quæ nedum triginta pene Schiſmaticorum millia ad fidem catholicam reduxit, ſed & mille quingentos & plures origine Turcos ad Chriſtum traxit, ſæpe functus munere miſſionarii ſeu nuncii apoſtolici, primo epiſcopi Bidinenſis titulo, poſtea duplici epiſcopali Sinienſi & Modruſienſi ſeu Corbavienſi pedo a Leopoldo imperatore ornatus, & ab Innocentio XI confirmatus, Viennæ in Auſtria in templo Prædicatorum die IX martii MDCLXXXI ſolemni ritu per nuntium apoſtolicum aſſiſtentibus Judoco Hoesfferen epiſcopo Paſſaviano, & abbate in Schoffren epiſcopo Lampſacenſi ſuffraganeo Viennenſi ſpectante populo numeroſo conſecratus eſt.

Raimundus Aſperti epiſcopus Pharenſis in Leſina inſula ad oram Dalmatiæ promotus XXVIII aprilis MDCCIV.

IN JADERANA.

Albertus Duimius de Gliricis de Cataro epiſcopus primum Modruſienſis ſub Spalatrenſi, tum tranſlatus ad Velienſem.

IN RAGUSANA.

Auguſtinus di Nale epiſcopus Tribulienſis unâ & Mercanenſis.

Archangelus Gozzeus epiſcopus item Tribulienſis & Mercanenſis.

Ambroſius Gozzeus item Tribulienſis & Mercanenſis, exinde ad Stagnenſem tranſlatus.

Thomas Malumbra epiſcopus Corcyræ Melanæ.

Auguſtinus Quintius item Corcyræ Melanæ.

IN INSULIS MARIS MEDITERRANEI.

In Creta in Candienſi.

Dominicus Bolani epiſcopus Cydonienſis.
Timotheus Juſtiniani epiſc. Arcolis tum poſtea Calamonenſis.
Albertus Paſcalens ep. Calamonenſis tum poſtea Chiotenſis ad Venetos.

IN NAXIENSI ET PARIENSI ADUNATIS.

Robertus de Noia primum Minervinenſis ſub Parienſi, tum Acerranus epiſcopus ſub Neapoli, tandem Naxienſis unà & Parienſis archiepiſcopus.
Antonius Juſtiniani & ipſe archiepiſcopus Naxienſis.
Angelus Calepius epiſcopus Santorinenſis ſeu Theraſienſis.
Petrus de Marchis ep. item Theraſienſis.
Andreas de Carga Venetus epiſcopus Seyrenſis, ubi pro fide ſuſpenſus martyr occubuit anno MDCXXXII, electus fuerat anno MDCVII.
Timotheus Juſtiniani ex Calamonenſi epiſcopus Scienſis vel Chienſis.
Hieronymus Juſtiniani epiſcopus Scienſis.

IN CORINTHIENSI.

Angelus Maria Carlini archiepiſcopus promotus die XI decembris MDCCII.

IN POLONIA ET PROVINCIIS ADJACENTIBUS.

In Gneſnenſi.

Adrianus Szahaowſki epiſcopus Ennenſis ſuffraganeus Poſnanenſis.
Albertus (non Dominicus ut ſcribit Fontana) & ipſe ep. Ennenſis acceptatur ad gradus ordinis in cap. gen. Januæ. MDCXIII.

IN COLOCZENSI.

Johannes Damaſcenus Lubienecki epiſcopus Bacovienſis in Moldavia promotus XXVII febr. MDCCII.

IN ASIA.

Addenda ad Tomum primum.

Inter patriarchas adde ad THOMAM AGNI DE LENTINO.

Anno MCCLXXII die VIII menſis octobris Aconem ſeu Ptolemaidem venit F. Thomas ordinis Prædicatorum patriarcha Hieroſolymitanus, & legatus totius Suriæ & epiſcopus Aconenſis.

Hoc eodem anno factus fuit archiepiſcopus *de Sur* F. Bonacurſius ordinis Prædicatorum filius Henrici *de Gloire*, & obiit F. Johannes *de Saint Meſſan* ejuſdem ordinis archiepiſcopus *de Sur*, eique ſuffectus fuit præfatus F. Bonacurſius *de Gloire*.

Menſe Martio MCCLXVIII die XXV menſis obiit papa Clemens quartus, & factus fuit F. Godefridus ord. Prædicatorum epiſcopus S. Abrahæ. Hæc excerpta ſunt ex antiquo codice MS ſeculi XIII cui titulus:

Continuatio chronica Guillelmi Tyrenſis Gallice ſcripta ad calcem eiuſdem chronica. Hæc autem ſunt propria ſcriptoris verba a R. P. Domno Joſepho Vaiſſete aſceta Maureo exſcripta & mihi miſſa:

A mois de mars MCCLXVIII *a* XXV *jors du mois morut pape Clement le quart, & fu fait eveque de Saint Abraham Frere Giefroj de l'ordre des Preſcheors &c.*

A MCCLXXII *a* VIII *jors d'octembre arriva en Acre Frere Thomas de l'ordre des Preſcheors patriarche de Jeruſalem, & legat de toute Surie & eveque d'Acre. En cel an meiſmes fu fait arceveſque de Sur Frere Bonacurs de l'ordre des Preſcheors fil Henry de Gloire, & morut Frere Johan de Saint Meſſun de l'ordre des preſcheors arceveſque de Sur, & fu fait arceveſque en ſon lieu Frere Bonacurs de Gloire ſi comme j'ai dit deſſus &c.*

Quæ memoriæ auctoris æqualis ad hiſtoriam ordinis haud parum conducunt. Iſte Bonacurſius archiepiſcopus Suriæ ille eſt quem antiſtitem Tyri vocamus, ſed huic alterum etiam ordinis præceſſiſſe monemur, qui hactenus noſtris ignotus erat.

Eodem T. I. in Prolegomenis p. XXVII inter patriarchas Hieroſolymitanos reponendus poſt Radulphum de Grandivilla, RAIMUNDUS BRQUIN Toloſanus ante Petrum de Paluda.

Digitized by Google

IN CYPRO.

In Nicoſienſi provincia.

Seraphinus Fortibraccia ortu & profeſſione Famagustanus, epiſcopus Limiſſenſis vel Nimoſienſis, occiſus a Turcis anno MDLXXI.

Julianus epiſcopus Armenorum in Cypro a ſuis electus, & a Pio IV confirmatus, Cypro vero inſula a Turcis invaſa, Julianus a Pio V poſitus eſt epiſcopus Bovenſis in Calabria ſub Regienſi.

IN SMYRNENSI.

Petrus de Marchis ex Theraſienſi arch. Smyrnenſis.

Hyacinthus Subbiani archiepiſcopus Edeſſenus tum & Smyrnenſis.

IN BERRÆENSI SYRIÆ.

Johannes Baptiſta Maronita archiepiſcopus Maronitarum Halepi.

Johannes Leopardus Heſronita archiepiſcopus Maronitarum & patriarchæ ſuffraganeus.

IN ARMENIA MAGNA.

In provincia Naxivanenſi.

Azarias Fridonis archiepiſcopus Naxivanenſis.

Auguſtinus Bagienſis idem.

Paulus Pyromallus idem, exinde tamen Beſidianenſis epiſcopus poſitus in Calabria ſub Roſſanenſi.

Matthæus d'Avanic Armenus Pauli ſucceſſor anno MDCLXV.

Thomas Jaumeſe Armenus Matthæi ſucceſſor anno MDCLXXIV electus obiit anno MDCXCI.

Petrus Baptiſta d'Avanic Thomæ ſucceſſor electus XXIV maii MDCXCII obierat anno MDCCIII.

Stephanus Sciranus Pauli ſucceſſor die XV jan. anno MDCCIII poſitus.

Johannes Vincentius Caſtelli Stephani ſucceſſor datus XV aprilis MDCCIX, ac eodem anno XIX junii dimiſſa illa Eccleſia electus archiepiſcopus Martianopolitanus in ſecunda Mœſia, ac poſtmodum tranſlatus ad Eccleſias S. Angeli in vado & Urbanienſem ſimul adunatas die XXI martii MDCCXIV.

Petrus Martyr a Parma archiepiſcopus Naxivanenſis promotus die VI maii MDCCIX eam Eccleſiam regebat etiamnum anno MDCCXVIII.

Raimundus Gallani archiepiſcopus Ancyranus in prima Galatia promotus menſe februario MDCCVIII.

Barnabas de Fidelibus epiſcopus Aſpahamenſis in Perſide, promotus VIII junii MDCCXVI.

Thomas *da Seſtri* epiſcopus Nyſſenus promotus XVIII martii MDCCXVI.

Raimundus Lezotio epiſcopus Aulonenſis promotus menſe januario MDCCVII.

S. R. E. CARDINALES.

Thomas de Vio Cajetanus tit. S. Sixti.

Garſias de Loyſa Hiſpanus tit. S. Suſannæ.

Nicolaus Sciomberg Suevus tit. S. Sixti.

Johannes de Toledo Hiſpanus tit. S. Mariæ in porticu, poſtea S. Sixti, tum S. Clementis, deinde S. Pancratii, epiſcopus demum Albanus, & tandem Tuſculanus evaſit.

Thomas Badia Mutinenſis tit. S. Silveſtri.

Petrus Bertanus Mutinenſis tit. SS. Petri & Marcellini.

Michael Ghiſlerius Alexandrinus tit. S. Mariæ ſuper Minervam.

Michael Bonelli Alexandrinus tit. S. Mariæ ſuper Minervam, demum epiſcopus Albanus.

Archangelus Bianchi Viglevanenſis tit. S. Cæſarii.

Vincentius Juſtiniani Chienſis tit. S. Nicolai ad imagines.

Hieronymus Bernerius Lombardus tit. S. Mariæ ſuper Minervam, poſtea epiſcopus Tuſculanus, demum Albanus.

Hieronymus Xavierre abſque titulo.

Auguſtinus Galaminius Briſighellenſis tit. S. Mariæ de Ara Cœli.

Deſiderius Scalia Cremonenſis tit. S. Caroli.

Vincentius Maculanus de Florentiola tit. S. Clementis.

Michael Mazarinus Romanus tit. S. Cæciliæ.

Dominicus Pimentel Hiſpanus tit. S. Silveſtri.

Vincentius Maria Urſini tit. S. Sixti, tandem epiſcopus Portuenſis.

Thomas Howard Anglus tit. S. Mariæ ſuper Minervam.

Raimundus Capiſucchi Romanus tit. S. Mariæ de Angelis, poſtea S. Stephani Rotundi.

Thomas Maria Ferrari Apulus tit. S. Clementis.

SUMMUS PONTIFEX UNICUS.

Pius V antea Michael Ghiſlerius dictus.

Tomo primo addendum ad GUIDONEM DE TURRE *epiſcopum Claromontanum pag. 404. a.*

Certiſſimum eſt Guidonem de Turre ſuum ultimum teſtamentum feciſſe apud Ozatorium anno MCCLXXXV ſtylo veteri aut MCCLXXXVI ante paſcha : ſic enim legitur in autographo, quod in archivo eccleſiæ Claromontanæ ſervatur, & in ſimili duplicato quod habent Prædicatores Claromontani. Verisimillimum autem eſt & auſim dicere certum Guidonem ibidem mortuum & primum ſepultum : nam in odeo rempli patœciæ dicti loci extat tumulus cum effigie epiſcopi inſculpta & hac inſcriptione jam ob antiquitatem lectu difficili :

Hic jacet D. D. Guido de Turre quondam epiſcopus Claromontenſis.

Ozatorium vernacule *Ouzoir ſur Treize* oppidum eſt diœceſis Autiſſiodorenſis tria circiter paſſuum millia a Ligeri diſſitum, haud procul a via, quæ ab Avernia Pariſios ducit. Sic me monebat ſuis litteris vir religioſiſſimus & accuratiſſimus Jacobus Boyer aſceta Maureus, qui addit ex eo loco corpus Claromontium tranſlatum fuiſſe ad baſilicam majorem, in qua jam creditur ſepultum ante majus altare.

Finis Tabulæ Dignitatum.

SCRIPTORES
ORDINIS
PRÆDICATORUM
RECENSITI,
NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS
ILLUSTRATI.

F. VINCENTIUS BANDELLUS.

† 1494

F. Vincentius Bandellus Caſtrum novum vernacule *Caſtelnuovo* diœceſis Dertonenſis ſub metropoli Mediolanenſi oppidum, patriam & natale ſolum habuit, ubi anno MCCCCXXXV honeſtis parentibus ortus, & liberaliter educatus, vix annos adoleſcentiæ attigerat, cùm Bononiæ ordinem amplexatus eſt. Exinde non ſolum pietati ac diſciplinæ regulari, cujus ardentiſſimus ſemper fuit aſſertor, ſed & ſacris litteris ſic incubuit, ut inter primi nominis theologos ſua ætate habitus ſit. Per omnes ſcholæ gradus, lectoris artium, ſtudentium magiſtri, baccalaurei, ad primam gymnaſii noſtri Bononienſis cathedram aſcendit, egregioſque qui deinceps in ordine floruerunt, diſcipulos formavit. In diſputationibus publicis potiſſimum eminebat, quas frequentes habuit, palmam de adverſariis ſemper reportans, numquam victus. Inter has tres præcipuæ & ſolemnes præſertim numerantur, quibus copioſus litteratiſſimorum virorum interfuit cœtus: prima anno MCCCCLXXXI coram Hercule Eſtenſe Ferrariæ duce in ejus palatio habita, altera coram Ludovico Sforcia poſtea Mediolanenſi duce adverſus Judæos, tertia Romæ anno MCCCCLXXXIV in comitiis generalibus ordinis menſe octobri præter morem habitis aſtante S. P. Innocentio VIII, qui tantam ex ejus eruditione voluptatem percepit, ut continuo ſuis ipſe manibus coram celeberrimo conſeſſu lauream magiſterii ejus capiti impoſuerit. Nec minus regimini quam ſcholæ aptus, domum Bononienſem bis, Mediolanenſem Gratiarum ſemel prior, congregationem utriuſque Lombardiæ diſciplina regulari florentiſſimam bis vicarius generalis rexit omnibus probatus. Hinc magiſtro ordinis Joachimo Turriano e vivis ſublato anno MD, ipſe per interregnum ab Alexandro VI agente Oliverio cardinali Carrafa ordinis protectore vice magiſter inſtitutus eſt; anno verò ſequenti MDI ſabbato vigilia pentecoſtes maii XX unanimi electorum calculo Romæ ad ſummam ordinis præfecturam fuit evectus. Mox gregis ſui faciem cogniturus ex Urbe diſceſſit, & provinciis Italiæ ex itinere viſitatis, Mediolanique a Franciæ rege Ludovico XII, cui jam cognitus erat perhonorifice familiariterque habitus, ut & a primo ejus adminiſtro Georgio cardinali de Ambaſia, quicum arctâ illi erat neceſſitudo, Gallias intravit, Rotomagumque uſque progreſſus eſt, ubi agebat menſe junio anni MDIII. Exinde Belgium, Germaniæ partem, tum & Hiſpaniam percurrens, legibus ubique optimis relictis Italiam repetiit, comitia generalia Mediolani apud S. Euſtorgium indicta ad pentecoſtes ferias ſolemnes anni MDV celebraturus, quibus & præfuit; Romamque poſtea reverſus ac paululum commoratus, in Neapolitanum regnum conceſſit, dumque diligenter ubique primitivis patrum inſtitutis

Sæc. XVI. farciendis incumbit, Balbiæ (*Altomonte* indigenæ vocant) morbo correptus intra paucos dies piam efflavit animam die XXVII auguſti anni ſalutis MDVI, ætatis LXX. Corpus ejus uti juſſerat, curantibus ejus ſociis Euſtachio Plateſio & Matthæo Bandello ipſius fratruele Neapolim tranſlatum, in regia S. Dominici baſilica ad aram majorem conditum eſt. Erat ſtatura mediocri, facie magna & venuſta, capite magno & procedente ætate calvo, capilliſque canis conſperſo, in omnibus geſtis compoſitus, ut ex ſuo jucundo aſpectu omnium animos in ſui reverentiam flecteret. Veſtiebatur munde & ſecundùm patrum inſtituta: mitis, lenis & gravis erat in cunctis actibus ſuis, potiuſque lenitate adnitebatur nocentes corrigere quam ſeveritate. Sic eum pingit Leander fol. 47 a, merito de eo legendus, ceu qui pluribus annis cum eo vixit, qui & ejuſdem meminit *Deſcriz. d'Ital.* fol. 307 b. Laudant & Razzius p. 165, Pius, Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1506, Roverta ad 1492, ſed & exteri ſcriptorum nomenclatores. Hæc ejus opera:

Libellus recollectorius de veritate conceptionis B. Mariæ. Incipit prœmium ad inclitum generoſumque comitem Petrum de Gambara in libellum de veritate conceptionis gloriosæ Virginis Mariæ ex auctoritatibus & dictis SS. doctorum fideliter confectum per quemdam religioſum in doctrina ſacra non mediocriter inſtructum. Pr. *Veritatem meditabitur guttur meum.* Prodiit Mediolani typis Chriſtophori Valdarfer Ratiſponen. anno 1475 in 4. Etſi autem abſit nomen auctoris, ex ſequenti conſtat genuinam eſſe Bandelli fœtum.

Tractatus de ſingulari puritate & prærogativa conceptionis Salvatoris noſtri Jheſu Chriſti editus per F. Vincentium de Caſtronovo ſacra theologia profeſſorem ord. Predic. continens diſputationem coram Hercule Eſtenſi Ferrariæ duce in ejus palatio factam. Bononiæ, Ugonis de Rugeriis de Regio 1481 in 4 abſque majuſculis, ſignaturis & numeris, ſed pagg. 275 conſtat charact. Goth.

Præter hanc editionem Alva Sol. Verit. Rad. 164 col. 1678 alteram recenſet abſque anno & loco. Alias duas ibidem refert, unam anni 1502 cum additionibus, alteram Mediolani 1512. Prodiiſſe præterea dicit in Germania & in Hiſpania penes quem fides.

Extant & recentiores editiones ſeculi XVII circiter medii, una in 4 quæ apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati, altera in 12 quæ in Regia D. 2014.

Sic verò loquitur auctor cap. 9: *Expoſitionem autem prædictæ auctoritatis diffuſe poſui in alio libello, quem comiti Petro de Gambara intitulavi*, &c. Ex quo evincitur libellum ſuperius relatum anonymum ejuſdem eſſe auctoris. De hoc opere legendus Dupinius.

In parvo chronico ad calcem conſtitutionum edito ſic legitur: *Scripſit autem prædictus pater generalis de conceptione B. V. tria volumina ſucceſſive.* At tertium illud volumen nec in manus meas venit, nec ullum vidi qui ſe legiſſe aſſereret, forteque aliud non eſt, quam editio altera ſuperioris cum additionibus anni 1502 ab Alva laudata.

Extat hoc opus MS Florentiæ ad S. Marci Arm. III cod. 19, cui & aliud adjunctum ejuſdem Vincentii opuſculum ad magnificum & generoſum virum Laurentium Medicem. Titulus:

Quod beatitudo hominis in actu intellectus & non voluntatis eſſentialiter conſiſtit. Occaſio hujus ſcripti fuit ſententia Marſilii Ficini ea ætate florentis & aliter opinantis. Idem opuſculum iterum habetur ibidem Arm. IV cod. 89.

Opuſculum de poteſtate papæ. Laudat Leander, & ſequaces excipiunt.

Multiloga in theologia quæſtiones. Sic idem Leander.

Officia eccleſiaſtica in feſtis viſitationis & ſanctificationis B. V. dicenda dictaſſe teſtatur auctor chronici parvi mox laudati, ſed alia fuerint quam quæ habentur in breviario noſtro Venetiis anno 1492 edito, nam hæc Thomæ Donato patriarchæ Veneto aſſeruntur.

Epiſtola encyclica ad univerſum ordinem e duobus quibus præfuit capitulis generalibus miſſæ. Extant cum actis, eaſque mihi deſcripſi ex codice ejus ætatis Inſulis ſervato. Quin plures variis in locis habeantur, mihi non dubium. Apud Rotomagenſes noſtros ſervatur ejus diploma anno MDIII die XXIII junii ab eo ibidem præſente & viſitationis munus obeunte datum in gratiam reformationis Hollandiæ in hanc domum recens inductæ.

Regula S. Auguſtini & conſtitutiones Fratrum Predicatorum, quæ antea MS tantum habebantur, eo curante & typis invigilante prodierunt Mediolani 1505 in 4. His ſimpliciter & uno contextu excuſis, ad finem addidit, *Declarationes per diverſos paſſus conſtitutionum recollectas ex actis capitulorum generalium.*

Sequuntur, *Quædam fabricæ communes de officio divino, electionibus, & capitulis.*

Conſtitutiones monialium ſeu primi ordinis, ſeu de pœnitentia dictarum.

Liber de inſtructione officialium ordinis a B. Humberto ſcriptus, ſed hunc primum excuſus.

Denique *Privilegia ordini conceſſa, & quædam ſummorum pontificum bullæ.*

Hæc omnia rurſus typis prodierunt, ſed alia ratione, & pluribus additis Venetiis ſcilicet apud Lazarum de Soardis 1507 in 8, & iterum Lugduni 1515 in 8, de quibus editionibus agetur ſuo loco: hîc annoto ſolum in privilegiis congregationi utriuſque Lombardiæ a SS. pontificibus conceſſis ſic legi: *SS. D. N. Innocentius papa VIII ſupplicante magiſtro Vincentio de Caſtronovo eatempore, quo ipſum creavit magiſtrum in theologia, quod fuit quando magiſter Bartholomæus de Bononia fuit magiſter ordinis effectus anno Dñi* MCCCCLXXXIV *tertio idus octobris* &c. Sequuntur privilegia tum conceſſa. Hæc verò referre placuit in argumentum a nobis ſupra dictorum. Verum hîc emendandus gravis Luſitani error, a quo ceu alter ab hoc Vincentio Bandello laudatur Bibl. p. 265 quidam

F. VINCENTIUS DE CASALI, qui inquit nomen ſuum apud poſteros reddidit fatis notum ſcribendo *Tractatum de conceptione B. Virginis eruditum*, ut auctor ſupplementi chronicorum dicit, quo etiam teſte claruit anno 1217.

Sed manifeſtius allucinatur Luſitanus, quam ut diſſimulari poſſit. Nimirum Jacobus Philippus Bergomenſis eremita Auguſtinianus auctor ſupplementi chronicorum ad annum MCCXVIII de ordine Prædicatorum tum recens inſtituto agit, & eodem articulo viros illuſtres qui ſequentibus annis & ſeculis in eo floruerunt, ad ſua uſque tempora, ad anni ſcilicet MDIII in globo ut ita loquar refert. Sic Raimundum de Pennaforti qui ad MCCXL; Thomam de Aquino qui ad MCCLXXIII, Petrum martyrem qui ad MCCL, Vincentium Ferrerium qui ad MCCCXIX, tum Innocentium V qui ad MCCLXXVI, Benedictum XI qui ad MCCCIV, poſtea Hugonem de Sancto Charo, Johannem Dominici in concilio Conſtantienſi celebrem, & Johannem de Turrecremata in Baſileenſi cardinales &c. tum ad alia & ſua tempora veniens ſic proſequitur: *Habuit quoque hic ordo Guidonem Ariminenſem, Conradum Eſculanum, Angelum de Bononia* (hi duo clarebant ad MCCCXXX) *Jacobum de Benevento* (hic ad MCCCL) tandem *Vincentium de Caſali theologum præſtantiſſimum, qui tractatum de conceptione B. V. Mariæ nunc edidit conſummatiſſimum.*

Digitized by Google

In quibus verbis illud (*nunc*) maxime annotandum, nec referendum ut putavit Luſitanus ad annum MCCXVII, quo ordo erat in cunabulis, ſed ad annum quo ſcribebat Bergomenſis circa MD, quo ſcilicet florebat Vincentius Bandellus, quem *de Caſali* nuncupat, quia erat e Caſtelnuovo ortus *Caſale* forſan ab indigenis dicto. Mirum tamen eſt quam ultroneis ulnis Luſitanum aberrantem exceperint Altamura ad 1216, Rovetta ad 1227, Poſſevinus etiam ex neſcio cujus auctoris Dominicani ſupplemento chronicorum opere certe fictitio, cùm apud Luſitanum ubi laudatur ſupplementum chronicorum, non aliud ubique intelligatur quam opus Bergomenſis Auguſtiniani. Omitto Toppium in Bibl. Napol. ſuis accenſentem Neapolitanis, & Caſali ad Teate ortum fingentem, ut & Auguſtinum *Della Chieſa* ad ſuos Inſubres revocantem. Pius parte 2 lib. 3 col. 121 & Fernandez errorem quoad ætatem quodammodo emendant referentes ad 1517, ſed falluntur etiam ipſi, cùm ceu duos diſtinctos ſcriptores Vincentium de Caſali, & Vincentium Bandellum numerant, nam revera unus & idem eſt Vincentius Bandellus quem de Caſali nuncupaverit Bergomenſis, vel quia inter 1475 & 1500 quibus annis ſuum ſupplementum ſcribebat, Bandellus Caſali Montisferrati morabatur, vel quia ut jam indicatum *Caſtelnuovo* ab indigenis *Caſale* vernacule diceretur, vel aliqua tandem ratione nobis incomperta. Legendus Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1678, ubi hæc omnia ſatis clare explicat, & Vincentium de Caſali non alium a Vincentio Bandello luce clariùs evincit, utinam a dicteriis in noſtros abſtinuiſſet.

F. MARTINUS DE FANO.

1501. F. MARTINUS DE FANO a patria ſic vel a profeſſione dictus, a noſtris nomenclatoribus omnibus ab ipſo etiam Rovetta omiſſus, a Poſſevino laudatur in append. p. 107 editionis 1608, ceu cujus extet Cremonæ in Bibliotheca Eremitarum Auguſtinienſium opus ab eo ſcriptum & inter codices MS ſervatum

De teſtamentis & codicillis.

Vel ſub finem ſæculi ſuperioris, vel ſub initium hujus XVI floruiſſe conjectu pronum: a gentilibus tamen quid certius expectaverim. Interim hîc viſus eſt collocandus, ne cum aliis omittere nobis contingat.

F. PETRUS ANTONII.

1501. F. PETRUS ANTONII patria & profeſſione Viterbienſis, vir politioris litteraturæ, & partibus oratoris omnibus egregiè inſtructus, inſignis ad hæc theologus, procurator generalis ordinis Inſtituitus eſt anno MCCCCLXXXVI, quo munere fungebatur adhuc anno MCCCXC. Quo anno tandem e vivis abierit, nemo refert. Sed cùm ſeculo ſuperiori a nobis omiſſus fuerit, ad hunc annum quem aſſequi potuit viſus eſt collocandus. Ejus meminere Luſitanus ad 1484, Fontana in Provinc. Rom. & in Theat. ad 1490, Altamura ad 1484 cum Luſitano. Reliquiſſe dicitur

Volumen concionum MS.

Item aliud orationum & carminum Latine.

F. JOHANNES ADAM.

1501. F. JOHANNES ADAM Scotus gente, patria & profeſſione Aberdonenſis, vir eruditione pietateque inſignis, ſacræ theologiæ magiſter, circa initia ſecuti XVI claruit, provinciæque Scotiæ XX antea annis erectæ & ab Anglia diviſæ electus ac præfectus prior provincialis, collapſam apud ſuos temporum iniquitate ordinis diſciplinam ſanctiſſimis ornavit moribus, & pro viribus reparavit ad ann. MDII, quo in conſilio Georgii Hepburni decani Dunkeldenſis viri genere, & dignitate tum conſpicui non parum fultus eſt auctoritate, adjutuſque potentia. Videſis Dempſterum Hiſt. gentis Scot. lib. 1, n. 54, & lib. VIII n. 647 ad Georgium Hepburnum: Hectorem Boëthium Scot. Hiſt. lib. XIII p. 284, & Leſlæum de geſtis Scotorum, qui Johannem noſtrum teſtatur etiamnum vixiſſe anno MDXV. His teſtibus hæc ab eo ſcripta relicta:

De vita monaſtica liber

De viris illuſtribus ordinis Prædicatorum.

Quæ an typis data vel ubi ſerventur MS, docebunt forſan, qui catalogum codicum MS Scotiæ dicuntur jamjam edituri.

Sæc. XVI.

F. PAULUS DE MONELIA.

† 1501. F. PAULUS DE MONELIA ſive *Moneglia* vulgo nuncupatus e Juſtinianorum illuſtri Januenſis ſtirpe *de Moneglia* dictorum, quæ & anno MDLXX Januenſi reipublicæ ducem ejuſdem nominis Paulum Juſtiniani de Moneglia protulit oriundus, anno MCCCCXLIV natus eſt patre Pellegro ejuſdem reipublicæ aliquando apud Mediolanenſem ducem legato & oratore. Ordinem ille adoleſcens ætatis XIX anno MCCCCLXIII Januæ in S. Mariæ ad Caſtellum induit, & profeſſus ſic eruditione, morum compoſitione & gravitate claruit, ut magiſterii laurea decoratus, conventus S. Dominici Januenſis, in quem filiationem ſuam transferri curaverat, unanimi ferme electorum voto prior electus fuerit, & a magiſtro ordinis Leonardo de Manſuetis tum Januæ præſente confirmatus IX aug. MCCCCLXXVI. Peruſii poſtea ſtudii noſtri generalis regens inſtitutus, bellorum occaſione Januam repetere coactus eſt anno MCCCCLXXXIV, ſequenti provinciæ Lombardiæ ſuperioris tum S. Petri martyris dictæ prior provincialis electus, a magiſtro ordinis F. Bartholomæo Comazzio tum Neapoli agente confirmatus fuit XXIII februarii. Eo dum munere fungeretur anno MCCCCLXXXIX, cujuſdam F. Hieronymi de Rapallo Januenſis calumniis impetitus fuit, & a magiſtro ordinis F. Joachimo Turriano accuſatoris artibus circumventro die V aug. gradu dejectus, at non multo poſt ejus innocentia accuſatoriſque calumnia detecta, XXVIII novemb. ejudem anni literis Romæ datis reſtitutus eſt in integrum: quo eodem anno Bartholomæum Imperiali inter & Joannem Antonium Aſſereto nobiles Januenſes a partibus ſelectus arbiter, ut ex compromiſſo litem eorum dirimeret ac finiret, conſenſit idem Turrianus literis Romæ datis IV decemb. Deinde F. Marco Marono ſacri palatii magiſtro ad Rhegienſem in Calabria Eccleſiam evecto anno MCCCCXC, Paulum noſtrum Innocentius VIII eidem muneri ſuffecit circa menſem junium: eidemque propterea Turrianus non ſolum plures immunitates conceſſit, ſed & anno MCCCCXCV in tota ditione Januenſi quæſitorem fidei generalem unâ conſtituit literis Romæ datis V aprilis: quo fortè anno aut duorum ſequentium aliquo ob graviora negotia in Liguria agente illo, F. Ludovicus de Ferraria de quo ad 1496 vir in primis laudandus vices ejus in ſacro palatio ſuppleverit: quod amplius tamen a noſtris Romanis excutiendum ex veteribus monumentis. Anno MCCCCXCVIII die XXVIII julii Paulum noſtrum unâ cum Urbis gubernatore Alexander VI in conſiſtorio ſpeciales inſtituit quæſitores adverſus eos, qui tum Romæ cum Judæis in ritibus & cærimoniis participare deferebantur, quos & ad frugem reduxit. Idem ſummus pontifex Paulum anno ſequenti MCCCCXCIX die

Sec. XVI. veneris 1 febr. ad Chienſem Eccleſiam in Ægeo mari promovit, atque mox illum in Hungariam nuntium apoſtolicum miſit, ubi & vivere deſiit mortuus Budæ anno MDII ibidemque ſepultus. Quod conſtat ex actis conſiſtorialibus ex quibus ad eamdem Chienſem ſedem per obitum magiſtri Pauli vacantem Benedictum Juſtiniani promotum habetur. Relicta feruntur ab eo

In ſacra biblia vel univerſa vel plura ſaltem erudita commentaria, ſed quæ ubi ſerventur nemo prodit. Suorum erit diligentiæ, an Januæ an Romæ ad Minervam vel alibi ſervenur adhuc, & hîc addere.

Ejus cum laude meminerunt Leander Albertus fol. 140 : Luſitanus, Razzius p. 214 : Pius P. II lib. 3 col. 80, ubi ex catalogo profeſſorum conventus S. Mariæ ad Caſtellum Januæ ad ordinem aſcitum probat, ſed inde in provinciam Lombardiæ tranſlatum : Fernandez, Fontana in Theatro, ubi de Mag. Sac. Palat. & p. 686, ubi ſe emendat, ut & in Prov. Rom. p. 343 : Rovetta ad 1483 : ac præ cæteris Abbas Michael Juſtiniani in ſua *Scio ſacra p. 90 & ſeqq.* qui cùm vetera citet monumenta, ea ad argumentum dictorum placet hîc addere.

1. Ex actis familiæ Juſtinianæ quæ apud ſe habebat ætatem Pauli noſtri certam profert.

2. Ex actis magiſtri ord. F. Leonardi de Manſuetis : *Magiſter Paulus de Monelia conventus Januenſis, qui fuit electus a majori parte Fratrum conventus S. Dominici de Janua in priorem paucis exceptis ſcilicet quinque vel ſex qui ſua vota compromiſerunt in magiſtrum reverendiſſimum &c. fuit confirmatus coram omnibus Fratribus conventus, & coram R. provinciali cum ſolita poteſtate &c. Datum Janua die 9 menſis aug.* 1476.

3. Ex iiſdem regiſtris ſed ſub F. Bartholomæo Comazzio ordinis tum magiſtro 27. nov. 1484 : *M. Paulus de Monelia Genuenſis, qui per acta capituli* (generalis Romæ eodem anno 10 octob. extra morem habiti) *erat deputatus regens Perufia, propter bella removetur a dicta aſſignatione, & aſſignatur in conventu ſuo Genuenſi.*

4. Ibid. *R. P. Paulus de Monelia Genuenſis confirmatur in provincia Lombardiæ provincialis. Datum Neapoli 23 febr.* 1485.

5. Ibid. Sub F. Joachimo Turriano Mag. Ord. *Dirigitur litera M. Paulo de Monelia conventus Genuenſis, in qua abſolvitur ab infamia per F. Hieronymum de Rapallo impoſita, qui convictus de mendacio exulatur a conventu per decem annos. Datum Roma 28 novemb.* 1489.

6. Ibid. *M. Paulus de Monelia poteſt accipere compromiſſum ſuper cauſa vertente inter D. Bartholomæum Imperialem, & D. Jo. Antonium de Axereto & terminare &c. Datum Romæ 4 Dec.* 1489.

Ibid. *M. Paulus de Monelia magiſter apoſtolici palatii recipitur ad gratias & ſuffragia ordinis, & poteſt tenere pecunias, & diſpenſatur ſuper eſu carnium, poteſt equitare, & tenere duos Fratres &c.* Romæ 20 junii 1490. Quæ probant tum primum ad id munus aſcitum.

In Regiſtro ſeq. *R. M. Paulus de Janua magiſter ſacri palatii ſit inquiſitor totius provincie Marchie Januenſium &c. Datum Romæ die 6 april.* 1494.

Ibid. *M. Paulus magiſter S. P. ſuam cameram, quam habet in conventu S. Dominici de Janua, poteſt auctoritate prioris ipſius conventus, & M. Salvi Caſſetta* (aliàs magiſtri ordinis) *alteri Fratri illius conventus donare : quam donationem &c. approbo & confirmo*, inquit Turrianus ordinis magiſter 20 april. 1494. Quod argumento eſt ejus affiliationis in dicto conventu.

Ex actis conſiſtorialibus apud Carolum cardinalem de Medici decanum ſervatis : *Die veneris 1 februar. 1499 Sanctitas ſua providit F. Paulo de Monelia Ord. Pred. S. T. P. & ſacri palatii magiſtro, de Eccleſia Chienſi in inſula Chii in dominio Genuenſi ſub patriarchatu Antiochene : reditus florenorum 400, Taxa floren. 200, cui remiſſa annata &c.* Revera cùm eſſet anno 1499 lit. Domin. F, prima febr. erat dies veneris : unde qui anno 1498 ad eam ſedem evectum dicunt, ut Luſitanus, ex chronicis ſtylum veterem ſequentibus id acceperint.

F. JOANNES ANNIUS.

F. Joannes Annius ab aliis *Nannis* vel *Nannius* inflexione Italis familiari dictus, Viterbii anno MCCCCXXII circiter natus, & adoleſcens in patria in S. Mariæ *de Gradi* ad ordinem aſcitus, vir fuit ſua ætate clariſſimus, linguarum non ſolùm Græcæ & Latinæ, ſed & Orientalium peritus, ſcripturæ ſacræ ſtudio præterea ſedulo incumbens, unâque antiquarum hiſtoriarum perſcrutator aſſiduus. Hinc ſummis pontificibus Sixto IV, & Alexandro VI in paucis acceptus. Ab iſto in locum Pauli de Monelia mox laudati allectus eſt ſacri palatii magiſter, de quo ſic legitur in Actis SS. ad XX maii in vita B. Columbæ Reatinæ n. 144 : *Clariſſimus ſacræ theologiæ profeſſor magiſter Joannes Nanni de Viterbio magiſter ſacri palatii, qui apud domum oratoris illuſtriſſimi regis Hiſpaniarum diutina infirmitate laborabat, torquebaturque gravius, cùm a Sebaſtiano confeſſore audiviſſet de B. Columba, ſe ejus precibus commendavit, & qui vix in lecto movere ſe poterat, ſubito ita convaluit, ut craſtino die in ponte S. Angeli Sebaſtiano dicto occurrerit.* Quod ibidem dicitur eveniſſe anno MCCCCXCVIII in quadrageſima, ubi annus intelligendus ſtylo veteri, novo MCCCCXCIX, quo Num. Aur. 18, Lit. Dom. F, paſcha XXXI martii, tum verò Romæ annum incipiebant a die XXV martii. Non din tamen hoc functus eſt munere Joannes noſter, nam obiit die XIII novemb. anni MDII ætatis LXX, ut legitur in ejus tumulo ad S. Mariæ ſuper Minervam, ubi ad gradus ſacelli S. Dominici fuit ſepultus. Hæc ejus opera, quorum aliqua tantum MS, alia typis prodierunt. † 1502.

1. *In univerſa ſacra biblia commentaria.* Sic enim ipſe Annius teſtatur in proœmio quæſtionali commentarii in Philonem : *Nam has ineptias &c. ſatis aperuimus in commentariis noſtris, qua ardore fidei confecimus ſuper omnes divina hiſtoria libros.*

Speciatim autem hæc laudantur : *In Geneſim.* Meminit ipſe *Antiquit. lib.* XV editionis Badii fol. 107 a. *Sed de hoc*, inquit, *copioſe tradidimus ſuper Geneſim* IX *cap.*

In Deuteronomium. Sic Fontana.

In Pſalterium. Sic Sixtus Senenſis.

In Iſaiam. Meminit ipſe in *Antiquit.*

In cæteros prophetas majores & minores, & in epiſtolas S. Pauli. Sic Fontana.

2. *Tractatus de imperio Turcorum.* Lectiones ſunt quas publice prædicaverat anno MCCCCLXXXI Genuæ in baſilica S. Dominici, tumque typis editas ibidem Nicolao cardinali Theano nuncupaverat.

3. *De futuris Chriſtianorum triumphis in Turchos & Saracenos ad Sixtum papam IV. & reges, principes, ac ſenatus Chriſtianos.* Genuæ, typis Baptiſtæ Cavali ordinis Carmeli S. T. M. in domo S. Mariæ Cruciferorum, 1480 in 4, Signat. foll. duorum ab A ad F. charact. Goth. Iterum Nuribergæ in 4. In tres partes diviſa eſt opella, in prima percurrit breviſſime, quæ antea theologi expoſuerant de Apocalypſi uſque ad caput XV, cum hac quæſtione, *an Maumeth ſit verus antichriſtus.* In altera ſubinfert breviter tempora, quæ illi exponenda reliquerunt a captivitate C. P. ad finem ſeculi.

Commentarius eſt a cap. XVI Apocalypſis ad finem. In tertia tractatum ſuperius laudatum de imperio Turchorum brevius replicat. Extat editio prima Pariſ. in Regia D 1557. Extat & MS in Colbert. cod. 3792.

4. *Volumen libris ſeptuaginta diſtinctum de antiquitatibus & geſtis Etruſcorum.*

5. *Chronologia nova, in qua Euſebii Caſareenſis chronologia errores emendare tentavit.*

6. *De correctione typographica chronicorum.*

7. *De dignitate officii magiſtri ſacri palatii.* Sic Fontana.

8. *Antiquitatum variarum volumina* XVII. Hujus operis editiones duplicis generis ſunt diſtinguendæ, aliæ ſunt quæ purum auctorum veterum textum exhibent, aliæ quæ commentariis Annii illuſtratum proferunt. Abſque commentariis prodierunt Venetiis, Bernardini 1498.

Tum agente & curante Godefrido Torino Biturico Pariſiis in gymnaſio Pleſſeiaco commorante Pariſ Johan. Marchant & Godef. de Manerf 1510 in 4. Torinus epiſtola ad Philibertum Baboum opus ab omnibus ſummopere deſiderari teſtatur. Extat in Regia G 976.

Poſtea Baſileæ Johan. Bebelii 1530 in 4 pp. 102, quæ editio elegantiſſima in Regia G 977.

Ibid. e bibliopolio Commeliano 1599 in 8 addita Gaſparis Varrerii cenſura: in Regia G 1317.

Wittebergæ 1612 in 8: in Regia G 1318.

Sanſovinus Italice vertit & edidit hoc titulo: *Le antichità di Beroſo Caldeo ſacerdote, e d'altri ſcrittori coſi Hebrei come Greci e Latini, che trattano delle ſteſſe materie, tradotte dichiarate e con diverſe utili e neceſſarie annotationi illuſtrate da Franceſco Sanſovino*. Venetiis, Salicato 1583 in 4 pp. 212: in Regia G 978.

Auctores in laudatis editionibus producti ſunt Beroſus, Myrſilus, Portius Cato, Archilocus, Metaſthenes, Philo, Xenophon, Sempronius, Quintus Fabius Pictor, Fragmentum itinerarii Antonini Pii, Altercatio Adriani Auguſti & Epicici, Manethon, Sextus Julius Frontinus, vario tamen in variis ordine, nec in omnibus omnes.

Additis Annii commentariis primum prodierunt Romæ typis Silberii 1497. Hanc editionem habebat Thomas Mazza noſter.

Tum Pariſiis Johan. Parvi & Aſcenſii 1512 fol. quæ editio Guillelmo Parvi Inquiſitori generali in Francia, & Ludovici Francorum regis XII confeſſario nuncupata: in Regia G 732 & apud noſtros ad S. Honorati.

Poſtea Antverpiæ, Steelſii 1545 in 8. In hac editione adjectæ ſunt hæ lucubrationes Claudii Marii Aretii viri patritii Syracuſani *De ſitu inſulæ Siciliæ*, & *Dialogus in quo Hiſpania deſcribitur cum recentioribus nominibus.*

Rurſus Ibid. apud eumdem Steelſium 1552 in 8.

Volumina autem illa ſepremdecim in editionibus commentario illuſtratis hæc ſunt:

1. *Notitia generalis ſequentium ſexdecim.*

2. *Inſtitutio de æquivocis circa Etruſcam originem.*

3. *Verſumniana Propertii.*

4. *Xenophon de æquivocis hominum nominibus.*

5. *Quintus Fabius Pictor de aureo ſeculo & de origine urbis Romæ ac vocabulorum ejus.*

6. *Myrſilus Leſbius hiſtoricus de bello Pelaſgico & origine Italiæ & Thyrrenorum.* Prodiit etiam ſeorſim Romæ 1499. Sic notat Beughemius.

7. *Fragmenta Catonis.* Hunc quis fuerit ſe neſcire adjicit, ſed hæc fragmenta ſe habuiſſe & quidem prorſus inordinata ex collectaneis vetuſtis cujuſdam Guillelmi Mantuani.

8. *Fragmenta duo itinerarii Antonini Pii.* Ex ejuſdem Guillelmi ſchedis collectis anno Chriſti MCCCXV.

9. *Sempronius de diviſione & chorographia Italiæ.* SÆC. XVI.

10. *Epithetum* (ſeu potius, *Epitome*) *Archiloci de temporibus.*

11. *Metaſthenes Perſa de judicio temporum & annalium Perſarum.* Initio dicit a Petro Comeſtore in Hiſtor. Scholaſt. ſuper Danielem citari. Addit ſe inveniſſe in aliis codicibus ſcriptum *Megaſtenes*, ſed hunc Græcum, Metaſtenem verò Perſam.

12. *De primis temporibus & XXIV regibus Hiſpaniæ & ejus antiquitate.* Editum antea fuerat ſeorſim, extatque Romæ in Barber. unâ cum ſequenti.

13. *Etruſca ſimul & Italica emendatiſſima chronographia.*

14. *Philonis breviarium de temporibus.*

15. *Deflorario Beroſi Chaldæi libris quinque.* Hanc initio dicit ſe a F. Matthia olim Armeniæ provinciali ordinis noſtri dono ſibi datam habuiſſe, quem Romam venientem, & Genua tranſeuntem ipſe tum prior laute & comiter exceperat. Sub finem libri 3 refert cum hæc ſcriberet annos quinquaginta jam effluxiſſe, ex quo in eccleſia S. Mariæ ad gradus Viterbii hunc ritum ſabbato ſancto obſervari viderat: ex igne nempe cœleſti, ope chriſtalii vel phialæ aqua plenæ ex oppoſito ſole concepto, lampadem pro toto anno accendi. Quibus ſe tum in ordine quinquagenarium indicat.

16. *Manethonis ſacerdotis Ægyptii ſupplementum ad Beroſum.*

17. *Annia quæſtiones ad conſobrinum ſuum F. Thomam Annium ejuſdem ordinis.* Anniæ Tuſcæ familiæ opus nuncupatum.

Varia ſunt de hoc ſcriptore, præſertim de ſeptemdecim ejus antiquitatum voluminibus eruditorum judicia. Alii viri ſane in re litteraria primi nominis peſſime omnino habent, ac veluti falſarum antiquitatum architectum, impoſtoremque impudentiſſimum agunt: qui priſcorum auctorum nominibus abuſus, conficta a ſe opera eis ſuppoſuerit, eaque inſuper fabuloſis commentariis illuſtrarit. In his ſunt Faber Stapulenſis lib. 1 *Politicorum*. Ludovicus Vives lib. V *de tradendis diſciplinis*, & in librum XII *de civitate Dei* cap. 1, Joannes Goropius Orig. Antverp. p. 340, cujus judicium de fictis ab Annio hiſtoricis Beroſo, Manethone, Metaſthene, Catone, Fabio Pictore, Sempronio, Myrſilo Leſbio, Archiloco, Xenophonte refertur ab Andrea Schotto bibl. Hiſp. p. 356, quos ubi ſigillatim auctores Annio per inſomnia natos ut putat, demonſtravit, concludit tandem falſam hanc antiquariorum enneada qui primus in lucem invexit, eum ſibi videri novem Muſarum chorum nominum ſuorum commentis æquare voluiſſe: omniaque dolet lexica plena eorum, quæ ſolis his fragmentorum falſis titulis pro veris ſunt aſſerta. Sed & apud eumdem Schotum refertur Gaſparis Barrerii Luſitani cenſura nervoſa & ampliſſima falſorum Annianorum, Beroſi p. 386, Manethonis p. 407, Portii Catonis fragmentorum p. 417, Fabii Pictoris p. 431, ejuſdem farinæ cæteros Myrſilum, Xenophontem, Sempronium, Metaſtenem, quem Megaſthenem, inquit appellare oportuit, nihilo illis meliores ſentientis p. 442. Idem Joannes Goropius *de reparatione templi Hieroſolymitani*, Joannes Vergara *Syntagmate 4 de dus gentium*, Giraldus a Naudeo cum aliis citatus, ipſe Naudeus apologia Gallice ſcripta, qua viros inſignes magiæ inſimulatos vindicare conatur p. 149, Volaterranus *lib. 2 geographiæ* a Barrerio p. 405 laudatus, Valeſius adeo inter litteratos ubique commendatus.

Sed & acrius percellit Gerardus Joannes Voſſius de hiſtoricis Græcis lib. 1, ubi Archilocum Annianum λῆρος ſive nugas & ὑποβολιμαῖα ſuppoſititia vocat, ſicut & alia multa quæ ab impuro illo Annii fonte promanarunt. Et ibidem de Xenophonte hæc

Sæc. XVI. habet : *Extat ſub Xenophontis nomine etiam libellus de æquivocis, ſed ab Annio impoſtore confictus.* Poſtea de Megaſthene : *Megaſthenem quoque in hæc tempora* (Scilicet Hieronymi Cardiani ſub Antigono Aſiæ rege ſeu Olympiade CXVI Siriæ præfecti) *refert Strabo lib.* I, *ut & Clemens Alexandrinus lib.* I Στρωμάτων, ubi ait : Μεγασθένης ὁ συγγραφεὺς ὁ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι συμβιώσας ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Ἰνδικῶν ἱστορεῖ, *id eſt* : Megaſthenes hiſtoricus qui vixit cum Seleuco Nicatore ſcribit ſic in tertio rerum Indicarum. *Quæ verba adducit ex eo Euſebius de Præpar. Evang. Hinc vero ſimul cognoſcimus eum Indica ſcripſiſſe. Ea cùm conſignaret, apud Indos reges commorabatur, ut omnia bona fide traderet, quemadmodum auctor eſt Plinius lib.* VI *cap.* XVII, *& Solinus cap.* XLIX. *Cave autem genuina eſſe putes, quæ ſub hujus nomine edita ſunt ab Annio Viterbienſi, nam cuncta iſta ab Annio ſunt conficta, qui ne verum quidem hiſtorici nomen ſciebat, aliequi eum non Metaſthenem vocaſſet, quæ appellatio ne Græca quidem eſt, ſed Megaſthenem, ut faciunt Athenæus, Arrianus, Cicero, & veteres omnes. Quod ſi germana aliqua Megaſthenis quærimus, adeundus in primis Strabo lib.* XV, *ubi is ſcriptor pene omnem facit paginam, adeo multa ſe ex eo exſcribere profitetur. Etiam ex quarto Indicorum libro apud Flavium Joſephum lib.* X *Antiq. Judaic. cap.* XI, *atque iterum in primo contra Appionem nobile ejus fragmentum habes &c.* Idem Voſſius cap. XIII poſtquam de Beroſi ætate diſſeruit, eumque biennio ante obitum Alexandri natum, & temporibus Ptolemæi Philadelphi ſcripſiſſe ſtatuit, ac circa hæc Geſneri ſententiam impugnavit, hæc addit : *Præclara quædam* (Beroſi) *fragmenta conſervavit nobis Flavius Joſephus lib.* I *contra Appionem, quorum aliqua luculentis notis illuſtrat Scaliger in appendice operis de emendatione temporum &c. Habes & aliud fragmentum apud eumdem Joſephum lib.* I *Antiq. Judaic. cap.* V : *ſed Annii Beroſus ejuſdem eſt farinæ, ac ſunt ejus Megaſthenes & Archilocus, de quibus ante diximus, ut inſanum ſit velle ex quiſquiliis iſtis ac unguis mendacibus metiri magnum illum Beroſum, cui ob divinas prædictiones Athenienſes publice in gymnaſio ſtatuam inauratæ linguæ poſuere, ut auctor eſt Plinius lib.* VII *cap.* XXXVII.

In Annium fuſius adhuc agit Voſſius de hiſtoricis Latinis lib. III p. 609, ubi criticos congerit illum falſi arguentes, quorum aliquos ſupra retulimus, hos verò addit, Genebrardum *Chronologia* lib. I, Benedictum Pererium *in Danielem*, Franciſcum Ribera *in Zachariam* cap. I n. 25, Suarez in P. III *Summæ S. Thomæ* Diſput. I. Sect. 2, Antonium Auguſtinum *Antiquit.* dialego XI, Poſſevinum *Bibl. Select.* lib. XVI, Torrentium in præfatione quam Joanni Goropio præmiſit, Octavianum Ferrarium *lib. de origine Romanorum*, Petrum Crinitum *de honeſta diſciplina lib.* XXIV *cap.* 12, Volaterranum *Antropologia lib.* XIV voce *Beroſus*, Gaudentium Merula *de antiquitatibus Gallia Ciſalpinæ lib.* III cap. V, qui & Alciatum oſtendit idem ſenſiſſe ex ejus ad ſe litteris, quibus addas Miræum, & clariſſimum Mabillonium *Muſei Ital.* T. I p. 158.

At præter laudatos emunctæ ſane naris viros, Melchior Canus nulli illorum criterio inferior, & quem ultimo loco referendum conſulto duxi, Annium ipſe acrius perſtringit de locis theologicis lib. XI cap. 6 ubi ſic habet : *Nec verò libenter ſcriptorum præſertim familiæ noſtræ vitia detegimus, ſed in publica ſtudiorum cauſa nullo modo prævaricandum erat. Cùm viderem itaque viros quoſdam eruditos in his Annii præceptis & exemplis allucinari, neceſſarium exiſtimavi & regulas vanas eſſe oſtendere, & falſa item regularum exempla.* Quod utrumque fuſius proſequitur. Tum verò Annianos auctores recenſens, libellum de temporibus nec Philonis, nec ullius gravis auctoris fœtum eſſe probat, ac nedum fabularum plenum, ſed & hiſtoriæ ſacræ adverſum : Beroſum ſi cum vero Beroſo a Joſepho & Hieronymo laudato conferatur, fictitium ſe oſtendere : Metaſthenem denique Perſam ita ſe in Perſidis hiſtoria rudem ac peregrinum declarare, ut longius explodendus, nullaque ratione conſentanea attendendus videatur.

Contra verò alii, nec minoris in re litteraria famæ ſcriptores, Annium egregie tuentur acriterque vindicant. Mitto Joannem Nauclerum nobilem illum Svevum in *chronico ſuo*, Joannem Driedonem *de ſcriptoribus eccleſiaſticis*, Valerium Anſelmum Ryd in *catalogo annorum & principum*, Joannem Lucidum *de emendatione temporum*, Michaelem Medinam *de continentia ſacrorum hominum*, Sixtum Senenſem in *Bibl. ſancta*, Joannem Carionem in *chronicis* : audiendus ſynchronus Leander Albertus ſymmyſta quidem ſed ſincerus, qui deſcriptionis Italiæ regione 2 de Tuſcia, ubi de Viterbio ſic loquitur : *Orti hac urbe præſtantes ingenio viri aliquot, qui patria nomen ſummis illuſtravunt, imprimis Petrus Antonius epiſcopus Signanus excellens theologus, & Joannes Annius, quorum uterque ex Prædicatorum familia, ſed poſterior ſacri palatii magiſter fuit, homo egregie non ſolum Latinis litteris, ſed etiam Græcis, Hebraïs, Arabicis, & Chaldæis eruditus, præterea totius antiquitatis ſtudioſiſſimus indagator, uti ſcriptis editis abunde eſt teſtatus. Opera enim reliquit hæc, Commentationes in Catonem &c, quæ profecto omnia virum eum maximi ac ſolertis ingenii fuiſſe teſtantur. Quamquam non deſunt, qui fragmenta Catonis aliaſque tales libros eum confinxiſſe calumnientur : quippe quoniam ab ipſis illorum auctorum ſcripta viſa non fuere, mihi verò primis etiam annis cognita.* Et regione XVII de Marca Tarviſina agens de Verona, eumdem Annium contra Sabellici Volaterranique morſus defendit.

Antonius Guevara in commentariis ſuper prophetam Habacuc ad cap. III verſ. XIII nn. 141 & 142 hæc habet pro Annio contra Canum : *At nos animæquiores in Annium argumenta quibus impetitur, quid virium habeant, quid non, ratione non opinione penſemus. Nam ſi res opinione penſanda eſt, æquum eſſe mihi videtur, & non ſolum pietas chriſtiana, ſed moralis quoque prudentia exigit, ut Annius eximius theologus ordinis Prædicatorum profeſſor, hiſtoriarum quotquot fuerunt exactiſſima cognitione percelebris, qui tot egregiis editis monimentis, tum divina ſcriptura illuſtranda, tum rebus vetuſtiſſimis eruendis, ſuum nobis ingenium & ſolertiam, & multigenam eruditionem probavit, ſibique decus & nomen fecit, æquum eſt inquam & conſentaneum rationi, ut ab hac præſtigiarum & impoſturarum calumnia, unde nihil ſperare potuiſſet, alienus & integer habeatur. Non cadit utique, non cadit inquam, in hos mores, non in hunc pudorem, non in hunc hominem iſta ſuſpicio. Sane Leander Albertus ut iam dixi, Annium de crimine hoc injuria ſuſpectum haberi aſſerit, quippe cùm ipſi Viterbii videre contigerit ipſamet vetuſta exemplaria, ex quibus hos omnes libellos Annius in uſum rei publicæ, & in gratiam ſtudioſorum ediderit.* Eo autem loci Guevara Annium vindicat, ejuſque ſinceritatem aſſerit contra Canum cum auctore ſuo Joanne Vergara canonico Toletano in libello octo quæſtionum lingua Hiſpana edito.

Stat & pro Annio vir clariſſimus Dionyſius Gothofredus teſte Voſſio de hiſtoricis Græcis p. 87, ubi hæc habet : *Et tamen Dionyſius Gothofredus præfatione ſua in antiquæ hiſtoriæ auctores, hiſtoria-*

Digitized by Google

rum curioſos cognitionem earum haurire jubet non ex decima ut ait lacinia, ſed ex illo Annii Beroſo, Manethone, & Metaſthene. Quia verò non ignorabat maximos viros cenſere iſtos ſcriptores ſuppoſititios, & mendis mendaciſque coopertos, eo continuo adjungit: Suſpecta ſunt ac fluxa apud viros quoſdam eruditiſſimos fidei, ſed quid? ſua illis, mea mihi aliiſque opinio eſt. Et poſt pauca: *Quod ſi moroſè ac pertinaciter in ſuperioribus auctoribus recuſandis manſerint, eodem per me laureto in bibliothecis ſuis Beroſum & alios aſſervent, quo Herodotum, quo denique priores Dionyſii Halicarnaſſei ac multorum aliorum ac maxime Plinii hiſtorici libros.* Videndi & Guillelmus Poſtellus libro *de origine Hetruria* fol. 20, & Alphonſus Maldonado noſter chronici ſui univerſalis tract. XIII fol. 92, Annium uterque acriter defendentes & propugnantes: ſed & hac ultima ætate Thomas Mazza vir inſignis ac ſanctæ inquiſitionis Romæ commiſſarius generalis apologiam pro Annio ſcripſit ac edidit Veronæ 1679 in fol.

Cenſuram noſtram hîc non expectet lector, auctorum laudatorum diverſa momenta utrinque libret, & quod ſibi æquius viſum fuerit, accipiat: id unum exegerim, ut ſi Annianos Beroſum, Manethonem & alios ut ſpurios rejicere placuerit, ne propterea falſarium Annium & ſuppoſtorem habeat. Deluſus ſi velis, ac falſus dicatur, cùm monumenta ſibi delata antiqua credidit, at nec ratio nec religio permittit, ut ceu fallax & veterator ſine teſte traducatur. Nam hiſtoriola illa quam ex ore Latini Latinii Antonius Auguſtinus *Antiq. Rom. & Hiſp.* dialogo X ſe audiviſſe refert, & ex eo Voſſius exſcribit, de ſaxeis æneiſve ab Annio fictis cœlatiſque pro libito monimentis, terræque furtim conditis, indeque poſtea magna oſtentatione erutis, prolatiſque ceu veneriſtiſſimis, lepida quidem fabella eſt, ſed quis aliter quam fabellam cenſeat, niſi Annium vivum turpiſſimi hujus mendacii reum convictum oſtendat, cui certe latere tot inter conſcios ad id neceſſarios haud erat facile: quem tamen ad mortem uſque certiſſimum eſt Romæ ſummo in honore habitum, cui & ſui Viterbienſes prætorianis in ædibus ſtatuam erexerunt adhuc viſendam: imo niſi tum nullum in Italia, nec in ipſa ſummi pontificis aula rei antiquariæ pauliſper peritum fuiſſe contendat.

F. MICHAEL FRANCOIS.

1504. F. MICHAEL FRANCISCI vulgo FRANÇOIS vel *Franchois* ſuo vernaculo, qui & *de Inſulis* audit & cognominatur, vir de ordine optime meritus, cujus acta a noſtratibus etiam haud accurate relata, viſum eſt mihi diligentius adepto ex certis monimentis quam brevius percenſere. Flander ille fuit ortu in vico quodam *Templemeus* vernacule dicto ſeſquimilliario circiter ab Inſulis diſſito natus circa MCCCCXXV. Litteris humanis egregie informatus inſtitutum noſtrum amplexus eſt Inſulis & profeſſus anno circiter MCCCCLIV: tum Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus ſtudiorum cauſa, exinde ob peſtem in ea urbe graſſantem ad ſuos eſt reverſus anno MCCCCLVIII nondum ſacerdos, cùm novitius adhuc ſcribatur in actis. Eo tamen paulo poſt rediit ſtudia proſecuturus, verùm anno MCCCCLX jam preſbyter a capitulo provinciæ Franciæ Turonis eo anno habito iterum Inſulas revocatus eſt, qui magiſter eſſet novitiorum, quibus & *Doctrinale* dicitur legiſſe per annum. Inſulis XIX aug. MCCCCLXI Pariſios rurſus ſe contulit, ubi arctiſſimam cum celebri Alano de Rupe tum ibidem ſententias in parvis ſcholis legente junxit amicitiam. Erecta autem anno MCCCCLXIV a magiſtro ordinis Inſulis præſente F. Conrado Aſtenſi congregatione Hollandiæ, huic ſe totum deinceps relictis Pariſiis addixit, fautor ejuſdem inter primores ſtudioſiſſimus. Interea tamen concionibus variis in locis & Eccleſiis, & ſacrarum ſtudio literarum ſedulo incumbens, ad legendam ut tum loquebantur bibliam anno MCCCCLXIX, & ſequenti ad legendas ſententias in gymnaſio noſtro Colonienſi promotus eſt in actis cap. gener. Romæ anno MCCCCLXVIII celebrati, & licèt F. Joanni Welſbach dicatur tantum ſubſtitutus, revera ea munia implevit, annoque MCCCCLXXIII aprilis XXIV jam ibidem laurea donatus erat, pro cujus expenſis ducentas libras monetæ Flandricæ mater ejus legitur aut dediſſe aut mutuaſſe. Anno MCCCCLXXVIII in cap. gen. Peruſino datus eſt regens ſcholæ noſtræ Colonienſis pro duobus annis: exinde autem ob prudentiam, integritatem, ac cum zelo diſciplinæ junctam comitatem ad regimen deinceps eſt admotus, anno MCCCCLXXXII circiter electus prior Valencenenſis, tum anno MCCCCLXXXIII in feſto S. Martini Gandavi electus vicarius generalis congregationis Hollandiæ, ita tamen ut confirmandus ſolùm eſſet in cap. gen. Romæ habendo in pentecoſtalibus MCCCCLXXXIV, quod cùm ob quædam inter electores diſſidia ad octobris 10 prorogatum fuiſſet, videtur & Michaelis noſtri confirmatio ad illud tempus prolatata: præſertim cùm ex actis appareat menſe ſeptembri Valencenis adhuc priorem egiſſe: & ex iiſdem conſtet menſe octobri jam vicarium nominari. Finito de more triennio anno ſcilicet MCCCCLXXXVII, non diu in otio reliquerunt ſui Inſulenſes: vacante enim anno MCCCCLXXXIX prioratu ſui conventus mox eam ſibi præfecerunt, quo munere functus eſt ad MCCCCXCVI: interea etiam a magiſtro ordinis F. Joachimo Turriano inſtitutus anno MCCCCXCIII fidei quæſitor generalis in omnibus ditionibus Philippi archiducis Auſtriæ dicti nempe in provinciis XVII Belgii, non verò in Auſtria, ut quidam minus cauti ſibi perſuaſerunt. Qua verò erat non ſolùm apud ſuos, ſed & extra ordinem æſtimatione & fama, ab eximia pietate, puritate morum, eruditione ſingulari, dicendique apud populum gratia & efficacia, Maximilianus Auſtriacus Romanorum rex Philippi principis de quo mox unigeniti ſui Pædagogum delegit anno MCCCCXC: exinde eidem principi jam adulto Philippo factus eſt ab eleemoſynis, a conſiliis atque ab arcanis conſcientiæ ſeu confeſſionibus. Utque muneris hujus adimplere poſſet liberius officia, quæ in aula frequentius cogebant verſari, mortuo anno MCCCCXCII april. XXIII noſtro Nicolao Brugman epiſcopo Salubrienſi, ejuſdem tituli inauguratus eſt epiſcopus Michael literarum apoſtolicarum virtute, quas ſcilicet dedit Alexander VI Romæ anno MCCCCXCVI julii XV anno pont. IV, quas ſervo in ſchedis. Ita verò ſe geſſit in ea dignitate conſtitutus, ut licèt nullus principi acceptior eſſet, qui ejus conſiliis in omnibus utebatur, ejuſque monita religioſius obſervabat, ordinem ſuum ſemper dilexerit impenſus, & cùm aula Inſulis moraretur, quod frequenter tum accidit, in cœnobio ſemper, ubi cellam ſibi voluit habere addictam, cum Fratribus quaſi unus ex illis manere & converſari deliciabatur, quæque poterat ex eleemoſynis principis, ſuiſque beneficiis, illis conferebat quam largiſſime. Cui ejus amori ut ordo vicem rependeret, ſic lego in actis conſtitutum: In cap. gen. Ferrar. 1498: *Acceptamus ad gratias ordinis RR. DD. &c. Michaelem de Inſulis epiſcopum Salubrienſem confeſſorem archiducis Auſtriæ &c.* Et in actis convocationum congregationis Hollandiæ: Haerlemii 1499: *Concedimus quod R. in C. P. & D. D. Michael Franciſci epiſcopus Salubrienſis poſſit in noſtris conventibus recipi, & in*

Sæc. XVI. *ipſis moram trahere.* In archivo Inſulenſi extat inſtrumentum XXVI maii MD actum, quo noſtri Inſulenſes eum ad beneficia convenus recipientes, eidem cameram concedunt, quam jam intra ſepta cœnobii inhabitabat, alteram ut ibidem conſtruat permittunt, & domus vicinæ quæ eorum erat famulis locandis uſum ſinunt, *rogamuſque*, inquiunt, *ut ad nos charitative recipiendus ſemper declinare velit, dum ex itinere Inſulas venerit.* In Hiſpanias tranſeunte anno MD Philippo Auſtriaco Belgarum principe, alium ei obtulit ex ordine confeſſarium F. Joannem Lampier ab eo itinere ſe excuſatum haberi obtinens ob ingraveſcentem ætatem & infirmiorem valetudinem: qui exinde Mechliniam ad Margaritam Caroli audacis Burgundiæ ducis viduam, cujus ſub curis ſui nepotes Philippi Auſtriaci nati principes educabantur, conceſſit eorum inſtructioni ex officio invigilaturus. At non diu his inſiſtere potuit, ad meliora & æterna paulo poſt a Deo vocatus ſcilicet 2 junii MDII. E Mechlinia Inſulas cadaver ejus tranſlatum in veteri ordinis conventu extra urbem ad portam S. Petri ſito, nuncque bellorum injuria ſolo æquato cum parentibus ibidem jacentibus conditum fuit, addito hoc cenotaphio:

Inſignis divino munere Salubrienſis epiſcopus. D. F. Michael Franciſci Illuſtriſſimi Philippi Auſtria archiducis ac Hiſpaniarum principis digniſſimus confeſſor & conſul de ordine Prædicatorum & iſto conventu Inſulenſi aſſumptus, deque ſacra theologia doctorum numero, nunc hic in terra ſepultus, cœlorum regna contingat amœna. Obiit anno 1502 *die* 2 *junii.*

Quibus concinunt acta conventus Inſulenſis, in quibus eodem anno MDII a IV junii multa pro exequiis ejuſdem vel a germana ſorore Catharina vel ex legatis epiſcopi ipſius accepta referuntur, ſed & in actis convocationis congregationis Hollandiæ Metis anno MDII auguſti XXVIII habitæ inter *ſuffragia pro defunctis pro anima D. Salubrienſis cuilibet Sacerdoti una miſſa* commendatur. Ejus cum laude meminerunt noſtrates omnes ad Altamuram ad 1476, quos ex hactenus dictis emendes. Hæc ejus opera:

1. *Quodlibetum de veritate fraternitatis SS. Roſarii Coloniæ anno* 1476 *pronunciatum*, eodemque anno ibidem in lucem editum in 4. Vidit hanc editionem primam F. Ghilbertus de la Haye apud noſtros Mechlinienſes, ſed in codice abſunt locus & annus, ut & nomen Typothetæ. Prodiit iterum ab auctore recognitum & illuſtratum ibidem 1479 in 4, abſque nomine Typothetæ. Prodiit poſtea hoc titulo: *Quodlibetum de veritate fraternitatis Roſarii ſeu Pſalterii B. Mariæ Virginis conventus Colonienſis ordinis Prædicatorum pronunciatum Coloniæ in ſcholis artium tempore Quodlibetorum A. D.* 1476 *per F. Michaelem de Inſulis S. T. P. ejuſdem ordinis, renovatumque poſtea per eumdem anno* 79 *ſequenti propter certas cauſas in prologo contentas.* Quarum una erat, quod quidam auditores & lectores ejus verba quædam ſiniſtre interpretari eſſent. Rurſus ibidem, Arnoldi ther Nurnem 1480 in 4 Goth. Poſtea Lugduni Janonis Carcaigni 1488 in 8. Rurſus agente F. Stephano Mediolanenſi de Piopera nuncupato congregationis Lombardiæ ord. Prædic. qui illud opuſculum literis æreis imprimendum curavit, ut notatur in capite, qui & in fine lectori pluribus libellum commendat, Bononiæ, Joannis Antonii Platonidum Benedictorum 1500 julii 10 in 8: quas duas editiones ultimas Goth. char. vidi Pariſiis in Navar. Extat & recentior editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum, Pariſiis, Joan. Petit 1504, 1509, 1514, 1518 in 12. Noviſſime noſtri Joan. Andr. Coppenſtein curis Friburgi 1619 in 4, & Coloniæ, Heningii 1624 in 8 cum Alani de Rupe noſtri opuſculis. Huic opuſculo in pleriſque editionibus laudatis adjicitur *Compendium pſalterii Beatiſſimæ Trinitatis Magiſtri F. Alani de Rupe.* Pr. *Quia catholica veritatis &c.* Et quidem ipſius de Rupe lucubratiuncula eſſe plerique docent: quia tamen iſtud compendium Michaeli noſtro tribuere videtur Coppenſteinius citatus, cui aſſentitur noſter Ghilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dom.* MS, operæ pretium viſum eſt Alano vindicare ex ipſo initio compendii ſic ad lectorem proloquente in Edit. Bonon. Stephani de Piopera 1500: *Sed in Alemania quidam devotionis amatores, & multi de proximo me aſtringentes, ut hoc facerem, jam invitus etſi tarde opus aggredior quod vocatur compendium pſalterii Beatiſſimæ Trinitatis: nam de hac materia maximum aliud opus feci: ſed hic tantum breviter ea quæ de hujuſmodi pſalterio inquiruntur appoſui &c.* Ex quibus pater eumdem & magni operis & compendii eſſe auctorem.

2. *Determinatio de tempore adventus Antichriſti ac de ejus ingreſſu in mundum progreſſu & egreſſu: atque de novitatibus quæ jam de eo currunt: quam habuit auctor & pronunciavit in aula F. Matthæi de Aquis Colonia anno* 1478. Ibidem ut videtur impreſſa abſque loci anni & typorum annotatione, in 4 pp. 38. Extat apud noſtros Inſulis.

3. *Deciſio quodlibetica ſuper ſeptem principalibus B. Mariæ V. doloribus, quos in hoc mundo de ſuo unigenito habuit, unâ cum officio de doloribus ſeu compaſſione B. V. Mariæ* ab ipſo compoſito, Antverpiæ, Theodorici Martini 1494 in 4. Hoc opus Valerius Andreas perperam in duo dividit. Extat hæc editio apud noſtros Inſulis in membranis vitulinis pp. 96. Hoc autem opuſculum auctor ſcripſit Inſulis 15 junii 1494 in gratiam confraternitatis dolorum B. M V.

4. *De abuſibus aulicorum ad Philippum Archiducem Belgii & Hiſpaniæ ex uxore Joanna principem* & poſtea regem, ut aulam ab his vitiis expurgaret MS in Bibl. noſtra Inſulenſi ſervari ſcripſit Miræus, ſed nec hîc nec alibi ſeu typis expreſſum ſeu MS licèt diligentius quæſitum ſe reperiſſe fatetur noſter Ghilbertus de la Haie laudatus.

5. *Quadrageſimale & Adventuale De arte moriendi, quod Mortis cellarium nuncupatur.* Hoc opus a Seniore quodam Colonienſi noſtro, qui conciliis Conſtantienſi & Baſileenſi interfuerat inceptum Michaeli noſtro abſolvendum traditum fuiſſe videtur. Quod indicat antiquioris editionis præfatio, quæ ſic habet:

Argumentum in hoc opus.

In hoc opuſculo ex dictis doctorum compilato continetur inſtructio religioſi Senis facta cuidam Juveni non modico mentis affectu ſtudium vera ſcientia perquirenti: qui tandem de vera ſcientia a grandævo qualicunque modo informatus uberioris cauſa inſtructionis in 41 cellas per eumdem introducitur, quarum pictura quatuor laterum veræ ſcientiæ ſeriem pandit. Quod quidem opuſculum prædicatoribus proficuum pulcerrimas &c. Antverpiæ 1488 in 4.

Notandum autem, inquit Ghilbertus de la Haie citatus, Guillelmum Oonſelium hoc opus Michaeli huic noſtro aſcripſiſſe, deluſum hac annotatione MS a quodam ſciolo addita exemplo hujus operis in Bibl. noſtra Inſulis reperto, quæ ſic habet: *Hanc artem per cellulas adinvenit & legit in univerſitate Colonienſi ſcholaribus anno* 1480 *F. Michael Franciſci de conventu Inſulenſi ord. Prædic. in theologia profeſſor tunc regens in dicta univerſitate. Verumtamen poſtea quidam ex ſuis diſcipulis, qui ſub ipſo hanc artem ſcripſerat, addidit quædam ſanctorum dicta, aut ſuperaddi fecit per doctos viros,*

& poſtea

& poſtea dictam artem cum additionibus impreſſioni mandari ad utilitatem plurium ſtuduit.

Quæ annotatio vere ſcioli eſt, cùm contra omnino ſit, & ſenex docens ſit antiquus quidam qui in concilio Conſtantienſi jam 25 annos ſaltem natus aderat, ut de ſe teſtatur in ipſo opuſculo, ut & poſtea Baſileenſi: diſcipulus autem ad ſummum cenſeri poſſit Michael Franciſci circa 1435 natus, qui Coloniam non adivit ante 1466: unde nec nomen ſuum operi inſcripſit, ſed ſub ſimplici hoc titulo edi curavit, *Morticellarium aureum*, Antverpiæ, Gerardi Leew 1488 in 4. Adde incredibile ut eo vivente & florente quis ejus diſcipulus, ſi auctor ipſe fuiſſet, opus ejus interpolare & typis committere auſus eſſet. Tamen ſub nomine Michaelis ut auctoris præfubjecit Oonſelius hoc titulo: *Clavis cellarii divina & humana ſapientia ad conciones formandas per totum annum omni morali doctrina inſtructiſſimas introductoria & aptiſſima*, Antverpiæ, Gaſpari Belleri 1613 in 8. Gandavi, Joan. Kercovii 1627 in 8 ſub hoc titulo: *Aureum mortis cellarium.*

9. *Inſtrumento procurationis pro obtinenda revocatione literarum unionis conventuum congregationis Hollandiæ cum provincia Saxoniæ a magiſtro ordinis ſubreptitiæ emanatarum* ſubſcripſit tum prior Valencenenſis anno MCCCCLXXXII veteri ſtylo menſe martio. Quod inſtrumentum egregium eſt ejus pro diſciplina regulari zeli argumentum, & typis edi mereretur. Exemplum ſervo in ſchedis. Cùm verò Guillelmus Seguier noſter in *Laurea Belgica pag.* 182 dubitet an unquam illius congregationis vicarius fuerit generalis, præter acta conventus Inſulenſis, in quibus ſic diſerte nominatur, extat libellus ejuſdem ſupplex ad Senatum Leidenſem, quo ceu vicarius generalis congregationis agens pro ſanctimonialibus noſtris Leidenſibus petit ut ab impoſitionibus & oneribus publicis eximantur. Exemplum etiam ſervo e Belgico Latine redditum a noſtro Ghilberto de la Haie, Datum Hagæ comitis ſub ſigillo officii anno 1487 tertia die poſt *Cantate*, id eſt 8 maii. Fallitur idem Seguierus cùm ſuffraganeum dicit epiſcopi Atrebatenſis, cujus vices obiviſſe nuſquam legitur, ſed epiſcopus erat aulæ principis Belgii, qui juxta privilegium ſibi a ſummis pontificibus conceſſum nullum alium ſibi proprium agnoſcebat. Salubrienſis autem ille titulus idem qui in notitiis ſeculi XIII ſcribitur *Solumbrienſis*, & primus notatur ſuffraganeus archiepiſcopi C. P. in antiquis verò notitiis dicitur *Selymbrienſis.*

10. Extat Rotomagi apud noſtros codex MS inſignis memb. eleganter ſcriptus. Bullæ ſunt ſummorum pontificum de privilegiis ordini conceſſis, quorum plura Michael obtinuerat: eas verò bullas omnes ille per modum *vidimus* ut dicunt chirographo & ſigillo addito approbavit, quatenus ſic authenticæ redditæ fidem & in judicio & extra facere poſſent. Plura hujuſmodi exempla ſic approbaſſe fertur pro pleriſque congregationis conventibus, hocque Rotomagenſe fuit aliàs conventus Roſtoccenſis. Simile eſt Inſulis.

11. Sic ſcribit Simlerus in ſua Geſneri Bibl. aucta: *Michael Franciſci (ſuperſtitioſe quidem) ſcripſit commentarium ſuper Salve Regina*: teſtemque appellat F. Arnoldum Boſtium Carmelitam. Simlerum excipit auctor *appendicis ad Caveum*, H. W. *ſecul. ſynod. ad* 1494, a quo Michael noſter traducitur ut *Roſarii B. V. cultor, ſi quis alius ſuperſtitioſiſſimus, quique B. V. majeſtatem ſupra jus faſque extulerit.* Quod hæterodoxorum dictum contumelioſum retuliſſe, refutaſſe eſt, præſertim cùm nullo id argumento probent, nec fidem apud catholicos in eo potiſſimum genere mereantur. Quantum verò ad *opus ſuper Salve Regina*, nulla eſt apud noſtros memoria: itaque fides eſto penes auctores.

Dupinius in ſuo ſeculo XV non admodum laudat hunc noſtrum auctorem, quem etiam nec noviſſe nec ejus opera ſatis oſtendit, cùm *Saluſienſem* epiſcopum dicit pro *Salubrienſi* vel *Selymbrienſi.* Sec. XVI.

F. ROLANDUS ROUSSEL.

F. ROLANDUS ROUSSEL Gallus patriaque & profeſſione Andegavenſis vicarium anno MDII agebat in monaſterio regio Piſſiacenſi, eoque munere jam octo annis ſolidis functus erat. Extat ejus manu codex ſcriptus chartaceus in 4 apud noſtros Sanjacobeos Pariſienſes, ſignum religionis ejus potius quam peritiæ manus, eſt enim commentarius Humberti V ordinis magiſtri in regulam S. Auguſtini ab eo anno dicto MDII ſcriptus. Extat poſtea * 1502.

Ejuſdem *Sermo de Angelis* in feſto S. Hieronymi dictus anno MCCCCXCIX. Pr. *Omnes ſunt adminiſtratorii ſpiritus &c.*

Qui indicat plures alios ab eo relictos, an apud ſuos Andegavenſes ſervatos? Agebat tum annum ætatis LVI, ut ibidem ipſemet ſcripſit.

F. GUILLELMUS DE CASELLES.

F. GUILLELMUS DE CASELLES Aragonus ſacræ theologiæ profeſſor inquiſitorem agebat in regno Majoricarum id eſt inſulis Balearibus circa annum MCCCCLXXX, motaque tum occaſione horum verſiculorum in ſacello B. Virginis apud noſtros grandiori charactere exaratorum, * 1503.

Peccatores non abhorres,
Sine quibus numquam fores
Tanto digna filio,

graviori quæſtione cum tumultu, quaſi in iis hæreſis aliqua lateret, etiamſi in conſeſſu theologorum, cui præerat inquiſitor generalis Chriſtophorus de Galvez noſter, nihil niſi ſanum in iis exprimi determinatum fuiſſet, horum tamen ſententiæ firmandæ gratia, Guillelmo Romam eundum fuit: ubi cardinales quatuor a Sixto IV delegati adhibito plurium theologorum conſilio, quicquid contra relatos verſiculos attentatum fuerat, præſumtuoſum & pœna dignum pronunciarunt litteris epiſcopo Majoricenſi datis XI ſept. anni MCCCCLXXXIII. Has integras Diagus habet fol. 60 d, ubi legendus, & de ſimili tumultu decennio poſt nempe anno MCCCCXCIII renovato. Porro Guillelmus hic noſter primus prælo dedit

Directorium inquiſitorum a Nicolao Eymerici aliàs concinnatum, Barcinone 1503 fol.

F. DOMINICUS DE MORTARIO.

F. DOMINICUS DE MORTARIO Italus a patria caſtro Mortario vernacule *Mortara* in Longobardia Tranſpadana ſic muncupatus, vir fuit, inquit Leander fol. 140 a, optimis præditus litteris, moribus compoſitus, aſpectu jucundus, & religione commendatus: quas ob præclaras animi dotes eum ſibi elegit ſocium Vincentius Bandellus vicarius generalis ordinis, ac Romæ mox anno MDI electus ordinis magiſter, cui Dominicus integro præſtitit operam in ordinis regimine plus triennio. Superius nempe fol. 49 a, ubi de Bandello ſic dixerat: *Peractis diebus natalitiis cum Dominico Mortario viro inſigni, quo aliorum pace dixerim, mea adhuc ætas neminem moribus compoſitiorem honeſtioremque vidit, Bononia Romam iter direxit.* Vita inquit fol. 140 cit. exceſſit Bononiæ anno ſalutis MDIV, & ſepultus cum patribus ſuis in cœmeterio. Ejuſdem meminit in deſcriptione Italiæ, ubi de Mortaria in † 1504.

Sec. XVI. Lombardia Transpadana versionis Kyriandri p. 687. Ortus Mortaria Dominicus ex Prædicatorum sodalitate vir doctissimus, qui scripta quædam reliquit egregiam ejus eruditionem evidenter probantia, mortemque obiit Bononiæ anno a Christo nato MDII. Quod pugnare videtur quoad annum obitus cum iis, quæ antea scripserat in Viris Illustribus. Ut ut sit, his annis ineuntis seculi XVI obiisse certum. Ejusdem meminerunt alii nomenclatores, sed ad Leandrum æqualem & ocularem testem omnes emendandi, Lusitanus, Possevinus, Fernandez qui imprudens Hispanis accenset, & quem Antonius in Bibl. Hisp. excipit, Altamura qui ad 1532 collocat, & Rovetta qui in duos divisit, alterum ad 1504, alterum ad 1540 referens, quos unum & eumdem hominem esse, & eadem opera, & auctores ab eo citati, suus etiam Vincentius Rivalius monere debuissent. Scripsit inquit Leander

Indicem super quatuor voluminа Capreoli brevi epitomate.

Rovetta addit *Opuscula varia theologica & philosophica*, penes quem fides.

F. PALMERIUS BOTONTUS.

* 1504. F. Palmerius Botontus Italus congregationis utriusque Lombardiæ alumnus seculo XVI ineunte florebat, & sequentia opuscula collegit, ac typis edenda curavit: Hi sunt tituli:

Tabula super privilegia papalia ordini FF. Prædicatorum concessa. pp. 58.

Item privilegia majora & principaliora ejusdem ordinis pp. 97.

Item formularium omnium spectantium ad officium prioris provincialis & conventualis ordinis Prædicatorum: & forma electionum quarumcunque, & processuum faciendorum, ac litterarum quarumlibet per ipsos concedendarum. pp. 75.

Quæ unâ prodierunt Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8 mag. Ad horum omnium finem legitur: *R. P. F. Palmerio Botonto procurante.* Qui proinde videtur primus hanc collectionem concinnasse, ac typis edendam curasse.

Formularium laudatum a F. Alberto Castellano recognitum & auctum iterum prodiit ad calcem Constitutionum, Ibidem apud eumdem 1507 in 8, ut ubi de eo annotamus.

Item postea curantibus patribus congregationis Franciæ, Lugduni Ludovici Martini 1515 in 8.

F. ANONYMUS.

1504. F. Anonymus initio seculi XVI florens scripsit hoc titulo:

Brevis & compendiosa chronica de magistris generalibus & viris illustribus ordinis Prædicatorum ex diversis chronicis ordinis maximeque F. Jacobi de Susato sacræ theologiæ professoris excerpta. Typis prodiit primum cum superiori laudata collectione, Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8.

Quis primus hujus compendii auctor, nemo certo refert. Quidam Jacobo de Susato ascribunt, quos refellit ipse titulus; alii Alberto Castellano asserunt, sub cujus nomine a pluribus laudatur. Ut ut sit, prodiit fere deinceps ad calcem constitutionum a variis auctum & interpolatum, at huc usque erratis omnibus non expurgatum, nec plane emendatum.

F. ROBERTUS DE NOYA.

* 1504. F. Robertus de Noya Apulus sacræ theologiæ magister & Ecclesiastes sua ætate clarissimus, ab Innocentio VIII anno MCCCCXCII die XXIII januar. Minerbinensis episcopus datus, tum ab Alexandro VI anno MCCCCXCVII die XV maii ad Acerranam sedem translatus, exinde a Julio II anno MDIV die XV april. ad Naxiensem & Pariensem archiepiscopalem in Archipelago evectus, has omnes Ecclesias veri pastoris partes implendo sapientissime rexit. Quo verò anno mense ac die quove loco obierit, nemo refert. Epitaphium tamen ad tanti viri memoriam ab oblivione servandam sui sodales erexerunt, quod sic refert Altamura ad 1504:

Roberto de Noya æque clarissimo cathedris & suffragio. Viro undique inclito, undique celeberrimo, vita, sanguine, insulis. Harum primùm positus est Minerbinensi, post Acerrana, ultimo Naxiensi & Pariensi. Qui ad eloquentiam factus præteritos oratores nisi vicerit, adæquavit. Hunc lapidem etsi humilem & angustum, ab ossibus tamen amplissimum, non ad memoriam futuram perpetuo a meritis immortalem, sed posteris ad exemplum, ad incitamentum virtutis, ad provinciæ ornamentum, ad solatium patrii soli, ad objurgationem lustrorum, his gloria ne marcescat, fere post secula bina exacta, filio suavissimo, in quo ipsa doluit nunquam, Apulia mater posuit amantissima X *Kal. maii* MDCLXXV.

Quæ quidem & in patria sepultum, & ibidem erectum tumulum indicant, sed civitatem & templum ubi hæc memoria non adjecit Altamura, addit solum Robertum reliquisse

Sermones de tempore & de Sanctis, an MS solùm an etiam typis editos hîc addent sui symmistæ.

Ejus meminerunt Ughellus T. VI in Acerranis, Fontana in Theatro, Vallius p. 203.

F. JOANNES DE BAUFFREMEZ.

F. Johannes de Bauffremez Flander Insulis quæ ei fuit patria ordini nomen dedit, & professus est die XIX januar. anni MCCCCLXIX stylo veteri novo MCCCCLXX. Studiis Coloniæ absolutis, in ejus urbis universitate baccalaureus renunciatus est anno MCCCCLXXXV, & magister laureatus anno MCCCCXC. Anno sequenti apud suos Insulenses scholæ regens institutus est, quàm pluribus annis est moderatus, & exinde conventum prior, ac tandem celeberrimam & vastissimam Hollandiæ congregationem vicarius generalis Metis die XXVIII augusti MDII electus. Sub ejus regimine ad dictam congregationem accesserunt eodem anno Sanjacobeæ domus Rotomagensis & Parisiensis, cujus ultimæ dum visitationi ac in tanta sodalium tum ex omnibus Europæ nationibus eo propter studia confluentium multitudine disciplinæ instaurandæ sedulus incumbit, morbo correptus diem obiit anno MDV Dom. III post paschа XIII april. fuitque in aula capitulari ad sedem prioris sepultus. Ejus est licèt ab eo non finitum * 1505.

Collectarium ordinationum in convocationibus congregationis Hollandiæ a prima ejus institutione latarum.

Hoc opus ut præ manibus omnes haberent, ipsi fuerat injunctum Metis, cùm vicarius generalis electus est. Prodiit tandem ab ejus morte laudatum & denunciatum in convocatione Winocifani habita anno MDVIII die XVI julii, in cujus actis prologus operis refertur. Extat in variis inferioris Germaniæ domibus pluries identidem auctum, ut docet Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS. Johannis nostri memihit Guillelmus Seguier Laur. Belg. P. II p. 156, sed fallitur cùm inter magistros Parisiis promotos laudat. De eo videnda acta convocationum Hollandiæ, Zwollis 1480, Zutphaniæ 1485, Calcariæ 1491, Zwollis 1495, Metis 1502, Hagæ comitis 1503 & aliarum.

Digitized by Google

F. NICOLAUS VENNE.

F. Nicolaus Venne Flander domus Brugenſis alumnus ſacræ theologiæ magiſter, illuſtris ſua ætate verbi Dei præco, cujus ab ore populi pendebant, adeo & doctrinæ ſanctitate & dicendi gratia clarebat, priorem apud ſuos diutius, & adverſus hæreticam pravitatem inquiſitorem in partibus Flandriæ multis annis egit, grandævuſque tandem Brugis obiit anno MDV in cœmeterio communi ſodalium ſepultus. Ejus teſte oculato Ghilberto de la Haye ſervantur Brugis in bibliotheca lingua Flandrica ſcriptæ

† 1505.

Conciones octo de cognitione ſui MS in 8.

Conciones per adventum ab eo Brugis anno MCCCCLXXXV *habita.*

F. THOMAS DONATUS.

F. Thomas Donatus Venetus, gente patritia ortus, adoleſcens annorum quatuordecim invitis parentibus ordinem amplexatus eſt in cœnobio S. Dominici Veneto. Vir factus vitæ integritate, morumque honeſtate unâ & eruditione præfulgens, ad conventuum regimen aſſumtus eſt. Erat ſtatura juſta, in facie gravitatem præ ſe ferens, ſeverus, animi intrepidi & grandis, rectus in judiciis, eloquens, & in dicendo vehemens, a natura uno verbo corporis & animi dotibus optime ornatus. Inter illuſtres verbi Dei præcones etiam claruit, & concionatoris officio in pluribus Italiæ urbibus cum laude & fructu functus eſt. Hinc mortuo patriarcha Veneto, communi ſenatus ſuffragio delectus eſt, qui ad hanc dignitatem promoveretur. Quod ubi reſcivit, fugit tum ille, & in agro Vicentino pluribus diebus delituit, ſed tandem inventus, & Alexandri VI juſſis preſſus, non ſine multis lacrymis onus ſubiit anno MCCCCXCII. Animum mox appulit ad inſtaurandos componendoſque gregis ſibi commiſſi mores & præcipue clericorum, ad inſtauranda quoque templa & ædes dirutas, ſicque pedetentim procedendo res compoſuit, ut bene optimeque poſt mortem dimitteret. In moribus, in corporis cultu, in ſocietate, talem ſe ſemper præſtitit, qualem aliâs inter ſodales conſueverat, regularum & cærimoniarum ordinis obſervantiſſimum. Laboris ſui ſocios elegerat viros præclaros ex ordine, inter alios Hieronymum Quirinum ex gente item patritia, magnarum virtuum & dotum, quem ut filium educaverat, & qui poſtea in eadem ſede ei ſucceſſit, queiſcum ut olim in cœnobio vivebat. Tandem ætate maturus, poſtquam omnia bene inſtituerat, vitam hanc mortalem reliquit anno Dñi MDV, & ſepultus eſt in baſilica S. Joannis, quam ipſe extruxerat, relicto ſui maximo deſiderio. Sic fere totidem verbis Leander æqualis. Ejus apud ſodales S. Dominici Venetiarum ſervantur

† 1505.

Sermones MS. Pr. *Non abſcondam a vobis ſacramenta Dei.* Codex eſt in 4 pp. 177. Sic Tomaſinus in Bibl. Venet.

Officia pro feſtis viſitationis & ſanctificationis B. V. ab eo etiam edita ſunt. Sic enim ad calcem breviarii ſub magiſtro ordinis Joachimo Turriano Venetiis impreſſo typis Emerici de Spira 1492 in 12 legitur: *Explicit breviarium &c. nec non cum officiis viſitationis & ſanctificationis B. V. ex diverſis ſacris & authenticis dictis nuperrime editis per R. P. & D. D. Thomam Donatum O. Predic. Venetum patriarcham meritiſſimum.*

Roverta non recte collocans ad 1554, plura alia illi aſcribit opera MS, inquit, ad S. Dominici ſervata:

Commentaria ſuper pſalterium, Pauli epiſtolas omnes & evangelium Matthei.

Sec. XVI.

Tractatus ſuper Summam S. Thoma theologicam.

Sermones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales. Typis prodiiſſe aſſerit Albericus *Scrittori Veneziani* p. 83.

Sermones in conventuum viſitatione, cùm congregationi Lombardiæ præeſſet habiti, laudantur a Luſitano, & haberi dicuntur MS Venetiis in S. Dominici bibliotheca.

F. BALTAZAR A SANCTO JOANNE.

F. Baltazar a Sancto Joanne Luſitanus laudatur a gentili ſuo Luſitano, ceu qui iis annis floruerit, quibus in cœnobio Beneficano F. Georgius Vogado priorem ageret, quod inter annum MD & MDVII eveniſſe conjicimus, nam hoc ultimo Vogadus electus fuit vicarius generalis congregationis Portugalliæ, & deinceps ad majora promotus. Scripſit Baltazar & dicto Georgio Vogado priori tum Beneficano nuncupavit

* 1506.

Vitam Beati Ægidii Scalabitani de Santarem vulgo dicti, &

Officium recitandum in ejus feſto, quod Dominica infra octavam aſcenſionis celebrari conſuevit.

Opus utrumque ſe vidiſſe aſſerit Luſitanus in cœnobio Mirtilenſi vulgo *Viana*, ei a F. Franciſco Querco hujus nominis ſeniore communicatum, in quo & hoc erratum ſe animadvertiſſe addit, quod obitum Ægidii ad annum Chriſti MCCCCLXXIX referat, quem certum eſt ex antiquis monumentis anno MCCLXV die XIV maii obiiſſe. Diligentiæ noſtrorum Luſitanorum eſſet, vitam hanc cum ea quam Sampayus ſub nomine Andreæ Reſendii edidit conferre, & ſi quæ ſint in priori quæ poſteriorem illuſtrent, aut eam typis edere, aut editoribus Actorum SS. Antverpiam mittere ſuis ſupplementis inſerendam.

Hujus auctoris meminit Fernandez ad 1500, Altamura ad 1492: ſed mirum a Ludovico Souſa in ſua prov. Portug. hiſtoria omiſſum.

F. JOANNES DODO.

F. Joannes Dodo quem Inſubrem Italum ſaltem ſuſpicor, ac ineunte circiter ſeculo XVI claruiſſe conjicio, ſcripſit hoc titulo:

1506.

Apologia de ſtrigibus, ſagis, & magis, adverſus librum de iiſdem F. Samuelis ordinis Minorum provincia Januenſis.

Scilicet iſte Franciſcanus *de Caſſinis* nuncupatus, de quo Wadingus agit in Bibl. Minor. ſub finem ſeculi XV quæſtionem tractans de dæmonibus ſtriges, ſagas & magos de loco in locum etiam remotiſſimum per aëra, ut dicunt transferentibus, illuſorie tantum & per imaginationem, non autem realiter fieri poſſe conſtanter aſſerebat: *Sed Joannes Dodo ordinis Predicatorum fecit apologiam contra Samuelem, ubi tractat ſententiam, quod licèt ita ſit, quod plerumque iſta fiant a dæmone per ſolum præſtigium & illuſionem ſenſuum, tamen aliquando vere gerantur &c.* Sic Franciſcus de Victoria P. II Relect. 3 de Magia p. 310: cui uni hunc auctorem debemus, cujus nulla apud alios noſtrates aut exteros memoria, at de quo tamen poſt tam inſignis viri teſtimonium dubitandi nullus eſt locus.

F. JOANNES CLERE'E.

F. Joannes Clere'e Gallus Neuſtrius Conſtantienſis patria & profeſſione vir ſua ætate nominatiſſimus, ſummæ apud principes auctoritatis,

* 1507.

Sæc. XVI. doctrina, eloquentia, pietate, regularique disciplina ac prudentia inter ævi sui primos annumeratus, sacræ theologiæ magister Parisiensis fuit, licentiamque decurrebat annis MCCCCLXXXVIII & LXXXIX, quo ultimo quintus pro Sorbonica respondit, die XIII jan. sequentis adhuc stylo ejus ætatis MCCCCLXXXIX, stylo novo XC, inter XX & unum licentiatos sextum & primum regularium sortitus. Augustiores regiæ urbis basilicas per adventum & quadragesimam concionibus suis illustravit, inter quas numeratur basilica S. Eustachii, in qua anno MCCCCXCIV quadragesimam prædicavit ea auditorum frequentia & gratia, ut eum æditui magnificis cumularint donariis, libris præsertim in illa typographiæ infantia recens impressis, quorum aliqui etiamnum Catalogi apud nostros visuntur ab ipso donati. Sed & in primariis regni urbibus non minori plausu & fructu auditus est, ceu qui verba vitæ sanctitate fulciebat, & severiorem legum suarum observationem cum alienorum vitiorum reprehensione mirum jungebat. Hinc florente tum maxime a disciplinæ regularis cultu congregatione Hollandiæ, cui plura provinciæ Franciæ cœnobia sese addixerant, in eam etiam ascribi voluit, & obtinuit anno illo MCCCCXCIV : tantumque in ea prudentiæ suæ specimen dedit, ut in convocatione Harlemi habita anno MCCCCXCIX vicarius generalis hoc est præses ejusdem die XXIV augusti electus fuerit, eamque sapientissime triennium rexerit ad augustum anni MDII, quo ei suffectus Johannes de Bauffremez de quo ad 1505 actum. Iis animi dotibus illectus Ludovicus XII Galliæ rex, conscientiæ arbitrum sibi ascivit, ac individuum deinceps habere voluit, & in expeditione Mediolanensi secum duxit. Tum verò mortuo ordinis magistro Vincentio Bandello, agente Oliverio cardinali Carrafa eum Julius II vicarium ordinis generalem per interregnum instituit, & tandem in comitiis Papiæ anno MDVII sabbato post Trinitatem quinta junii contra morem, sed temporum a bellis tumultuosissimorum iniquitate ita cogente habitis, eum totus ordo magistrum suum secundo, ut aiunt, scrutinio electum salutavit. Verùm spes magnas eo duce conceptas præmatura mors in ipso flore demessuit. Cùm enim Româ, quo mox ab electione summum pontificem veneraturus se contulerat, reverteretur, & ex itinere Parmensem domum congregationi utriusque Lombardiæ addixisset, vix Papiam advenerat, cùm morbo correptus intra paucos dies obiit X augusti, vix duobus ab ejus electione mensibus elapsis. Mortuus est in cœnobio S. Apollinaris tum extra muros Papiæ urbis erecto, & in sacello ad sinistram aræ majoris sepultus. Ætatis quinquagesimum secundum circiter attigerat, suamque a Constantiensi filiationem, ut aiunt, in Trecensem domum transtulerat anno MDII, quam ultimam ut & Catalaunensem singulari affectu prosecutus est, huic libros rituales insignes suis curis ex codice Parisiensi venerabilis Humberti exscriptos donando, illam verò & ornamentis pluribus, & ædificiis novis ad regularis vitæ commoda aptissimis decorando, in cujus peristylio in medio plurium sodalium etiamnum pictus videtur cum hac epigraphe : *Ego Frater Clarus clarissime egi, cùm hunc conventum reformarem.* Quæ hactenus ex actis tum sacræ facultatis, tum congregationis Hollandiæ, capitulorum generalium & cœnobiorum laudatorum.

Gravissimum de Johannis nostri sanctitate testimonium visum est hîc non omittendum. Ludovicus scilicet *Lasseré* sacræ theologiæ magister Parisiensis, gymnasii Navarrici provisor, in vita S. Hieronymi, quam Gallice scripsit & edidit tertiùm Parisiis in officina Solis aurei 1541 in 4 cap. 50, plures insignes suæ ætatis magistros amicos suos & familiares laudans, e mortuis quinque supra omnes extollit, Johannem Laurentii canonicum Cenomanensem, Martinum Pichon qui Cluniacum se recepit, socios ambos Navarricos, Johannem Standoncæ gymnasii Montisacuti rectorem, F. Johannem Clerée ordinis Prædicatorum Ludovici XII patris populi confessarium, & Cantianum Hue grammaticum, id est, gymnasiarcham Navarricum. Hos, inquit, sed verba ipsius Gallica satius est primum referre : *Lesquels entre les hommes, que je conneus encques, je reputoie & repute de vie aussi eminente & parfaite, tant en austerité de vie, en savoir, que en exemplaire de bonnes œuvres, autant qu'il y en eust en la terre habitable selon mon jugement pour le temps qu'ils vivoient. Les cinq immediatement nommez j'ay en si grande reverance, que je croi, que si le siege de Rome connoissoit les vertus, qui ont esté en icenx, auroit occasion de les canoniser. Et du temps qu'ils vivoient, & entre ceux que j'ay connus, je les reputoie les plus grands personnages, qui fussent en l'Eglise de Dieu.* Quæ ad perpetuum horum quinque illustrium virorum sororî Ludovicæ principi Borboniæ sanctimoniali & Fontis-Ebrardi abbatissæ, cui hanc Hieronymi vitam nuncupat, scribebat ille, sicque Latine reddit Launoius gymnasii Navarrici Historiæ p. 959 : *Hos arbitrabar arbitrorque adhuc ita vixisse, ut tam austeritate vitæ & scientia, quam probatis moribus mortales omnes, quotquot tunc erant in rerum natura superaverint. Ego verò credo fore, ut si sedes apostolica talium hominum virtutes & merita cognosceret, id haberet, quo posset iis honores cultumque Sanctorum decernere.* Quod quidem horum quinque doctorum elogium occasione trium Navarricorum, quasi de his singulariter dictum refert Launoius, omittens Johannem Standoncæ virum primi nominis qui tertius ex quinque, & Johannem Clérée nostrum qui quartus, sed parcendum historico ad gymnasium suum solum attendenti. Addo solùm teste Launoio Ludovicum Lassereum virum fuisse magnæ auctoritatis & fidei, nec minimæ adulationis unquam suspectum fuisse, nec in his laudibus arguendum. Ejus elogium videsis ejusdem gymnasii Navarrici historiæ p. 676, quo ad commendandam viri integritatem nihil dici potest illustrius. Mors Johannis Clerée præpopera ne plura litteris relinqueret, impedivit, hæc tantum ejus habentur :

Sermones de adventu tam Dominicales quam feriales super unicum illud thema, Venit Jesus quærere & salvum facere quod perierat, *Lucæ* 19, Parisiis, Ambrosii Girault & Engleberti Marnefi 1522 in 8. Iterùm ibidem recogniti 1529 in 8.

Sermones quadragesimales declamati Parisius apud S. Severinum, Ibidem 1520 in 8. Iterum sed pluribus aucti quales Valencenis prædicavit, Parisiis, Francisci Regnault 1524 in 8. Tertia editio laudatur ibidem 1530 in 8.

Ne verò putet quis ex scriniis auctoris prælo datos, sunt tantùm reportati, quales ex ore dicentis tumultuarie excipiebant auditores quidam, sed non ejus memoriæ, ut orationem integram in schedas accurate referrent, quam ipsi postea suo modo Latine utcumque verterunt. Quod & monet editor Johannes Castellus Viriensis epistola sermonum adventus nuncupatoria.

Opusculum de conceptione B. V. ei tribuit Altamura ad 1507, at cùm dicat editum Parisiis apud Marnefium 1522, manifeste delusus est a Maraccio, nec opusculum illud aliud est, quam sermo Dominicæ 2 adventus, cùm in eam cadit festum conceptionis.

Ordinationes in suis visitationibus factæ, dum vicarium generalem congregationis Hollandiæ ageret, habentur in singulis cœnobiis. Quas Insulis

præſcripſit legi, earumque exemplum in adverſariis meis ſervo, quæ ſuperiorem arguunt & prudentem & recti tenacem.

Epiſtola encyclica ad univerſum ordinem e capitulo generali Papienſi data prodiit cum actis ad calcem actorum cap. gen. Rom. anni 1656 in 4.

In hac epiſtola ſe XXXVIII ordinis magiſtrum dicit, quod Martialem Auribelli bis electum, primo anno MCCCCLIII, ſed anno MCCCCLXI a Pio II deſtitutum, ſecundo Conrado Aſtenſi qui ipſi ſuffectus fuerat cedente, iterum aſſumtum ſeu potius reſtitutum, ſed nova electione anno MCCCCLXV ad hoc munus evectum ceu duplicem habeat. Mos tamen invaluit, ut Clereus XXXVII tantum jam numeretur.

F. ANGELUS ESTANYOL.

1507. F. ANGELUS ESTANYOL Catalanus ortuque & profeſſione Barcinonenſis, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtadium litterarium peregit, ibidemque ad gradus promotus ſententias legit, ejuſque lecturam approbavit capitulum generale Papiæ anno MDVII habitum, ubi notandum in actis impreſſis ad finem capituli generalis Romani anni MDCLVI, agnomen ejus corrupte ſcriptum *Stavyol* vel *Scaymoil*: tumdem tamen eſſe dubitandum non eſt, cùm ejus licèt a noſtris nomenclatoribus omiſſi meminerit Antonius, qui Bibl. Vet. Hiſp. p. 223 n. 854 præſtat magiſtrum Pariſienſem & addit ſcripſiſſe

Opera logicalia ſecundùm viam S. Thomæ edita Barcinone 1504 in 4.

F. ANTONIUS DE CARAMANICO.

1507. F. ANTONIUS DE CARAMANICO provinciæ regni Siciliæ alumnus ſacræ theologiæ magiſter in actis mox laudatis capituli Papienſis datus fuit regens Romæ in gymnaſio ad Minervam. Eum laudat Leander inter illuſtres theologos fol. 142 a, & addit quo tempore ſcribebat hoc eſt ad ann. MDXVI, adhuc fuiſſe in vivis, titulo provincialis Terræ-ſanctæ ornatum. Meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera recenſet, quæ a ſuis ſymmyſtis ſperavit addenda.

F. ANTONIUS DE GHLISLANDIS.

1507. F. ANTONIUS DE GHLISLANDIS ab aliis *de Ghiſlandis*, *Giſlandis*, *Geſlandis* varie ſeu corrupte dictus, Javeno in Subalpinis ortus, & Taurini ordinem amplexus ſacræ theologiæ magiſter, & apud Taurinos fidei inquiſitor circa finem ſeculi XV & initia ſequentis clarebat. Vir fuit eruditus, & in ſacris ſcripturis verſatus, ejuſque cum laude meminerunt Sixtus Senenſis, Luſitanus, Miræus, Altamura ad 1489, & Roverta ad 1492. Scripſit hoc titulo:

Opus aureum ſuper evangeliis totius anni ſecundùm uſum Romanæ curiæ, & ordinis Fratrum Prædicatorum, cum octo millibus dubiorum exactiſſimè declaratis, ac quadruplici ſenſu ſacræ ſcripturæ. Joanni Ludovico Ruvere epiſcopo Taurinenſi, qui ſedit a 1499 ad 1509 ab auctore nuncupatum. Prodiit primum Taurini 1507 fol. quæ editio apud noſtros Antverpienſes.

Altera editio quæ dicitur recognita & emendata Lugduni, Stephani Gueynard & Joan. de Vingle 1510 in 8 pp. 881: hæc apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Laudantur aliæ plures Lugduni Johan. de Cambray de Moylin 1522 in 8, pp. 902: Venetiis 1524, 1574, 1585, 1592, & ibid. apud Marcum Antonium Zalterium 1598 in 4, quæ extat apud noſtros Rotomagen. Pariſiis 1531, & 1543 in 8, pp. 896, quæ ſæc. XVI poſterior apud Cœleſtinos Pariſien.

Innumeras denique aſſerit Alva Bibl. ſuæ Marian. T. III, in quam & tres intulit de B. Virgine Antonii noſtri evangeliorum dilucidationes

F. WIGANDUS WIRT.

F. WIGANDUS WIRT ſeu *Campo* Teuto domus Francofordienſis alumnus, ibidemque ſacræ theologiæ lector eruditus & concionator facundus ſub finem ſeculi XV & initia ſequentis claruit. Varias habuit cum variis de conceptione B. Virginis controverſias, imprimis cum Joanne Tritemio, adeo ut ambo in ſe invicem calamum acuerint, & Wigandus quidem opus ſcripſit ac edidit, cui titulus: 1507.

Dialogus apologeticus. Pr. *Merito nunc thura perſolvo*, Oppenheimii 1494 in 4, vel 1507 in 4.

Tractatus de eadem materie, ſed verſibus elegiacis ſcriptus adverſus Sebaſtianum Brant, Argentinæ 1503 in 4. Pr.

Brant nimium infontes cornuta fronte laceſſis.

Controverſiam Wigandi cum Tritemio refert Boulæus Hiſt. Univerſ. Pariſ. T. V p. 811, ſed ex ipſius Tritemii relatione Bzovius ad 1502 n. 10.

F. SIMON ANGELUS DE ROCCI.

F. SIMON ANGELUS DE ROCCI a familia, † verum *de Senis* a patria vulgo nuncupatus anno 1508.
MCCCCXXXVII juxta computum Senenſem natus, id eſt XXXVI juxta computum communem, vir adepta pubertate duodecimum ætatis agens ordini nomen dedit in S. Dominici de Campo regio, & profeſſus poſtquam pluribus annis litteris incubuiſſet apud ſodales, Patavium ubi vigebat ſtudium generale ultimo perficiendus anno MCCCCLXII a ſuperioribus miſſus eſt, ubi Gaetanum Teanenſem, Chriſtophorum Recanatenſem & Franciſcum de Nardo de quo ſupra ad 1480 magna nominis ſui fama in eo gymnaſio docentes audivit. Graſſante verò per hæc tempora in illa regione lue epidemica, reverſus in patriam lector, ut aiunt, biblicus primum inſtitutus eſt, tum ad legendas ſententias promotus per ſolitos litterariæ palæſtræ gradus lauream tandem obtinuit magiſterii. Florentiæ etiam ad S. Mariæ Novellæ regens ſtudii datus, quibuſdam annis e ſuperiori loco docuit: ubique verò S. Thomæ doctrinam ſic eſt interpretatus, eique ſic ſemper hæſit mordicus, ut nec ab ea vel minimum recedere deflectereve pateretur, religionique duceret pro ea ceu ſanctiori Eccleſiæ Romanæ Palladio decertare. Sed nec interea partes oratoris evangelici muniaque diniſit, varias quippe frequentiſſimaſque variis per Etruriam Italiamque locis maximo auditorum plauſu & fructu conciones habuit. Ut honeſtiſſimis erat facilliminſque moribus, omnibuſque & animi lenitate & gravitate ac prudentia acceptus, cum ſibi paſtorem prioremque ſodales elegerunt, quod munus totos ſex annos magno religionis commodo, magna etiam bene geſtæ rei temporalis ſpiritualiſque laude geſſit. Nam templum gravi augere ornareque ſumptu ſtuduit, variiſque illuſtrare tabellarum, ſtatuarum, artiſque toreutices elegantiſſimis ornamentis. Bibliothecam etiam pluribus auxit locupletavitque vetuſtiorum inſignioruinque auctorum codicibus MS. Obiit tandem ætatis LXXII, kalendis februarii anno juxta computum Senenſem MDIX, at juxta æram communem MDVIII. Epicedium elegiacum diſtichis LXXVIII conſtans ei cecinit unus ex ejus diſcipulis & conſodalis F. Gabriel de Roncilione, (oppidum eſt Tuſciæ) quo vitam magiſtri deſcripſit, & quod ædituum tum agens in necrologium

Sec. XVI. cœnobii intulit, ex quo Ugurgierius edidit in ſuis Pompis Senenſibus p. 343, quas adeat lector curioſus. Verùm cùm primi verſus ſint ænigmatici, ne in iis fallatur quis, neceſſe viſum eſt hîc explicare. Sic ergo incipit:

Menſis erat [A] *quo anima Sanctorum luce piantur,*
Quo Numa poſt Jani junxit in Urbe dies.
Cynthia ter [B] *(leg. bis) quinto ſuperarat Aquarius ortu*
Addideratque aliis tres ſuper inde dies.
Tunc [C] *purgabatur puriſſima luce ſequenti*
Virgo Dei genitrix, filia, ſponſa decens,
Atque ſacerdotes prabebant dona petenti
Cerea, mœrenti [D] *tradita quippe manu.*
Milleque [E] *quingentos novem conſpexerat annos*
Luna die, Chriſtus quo ſatus orbe fuit.
Et [F] *nox obſcuras bis quatuor egerat horas*
Purganda ſacra Virginis ante diem,
Angelidem rapuere virum cùm fata Simonem.
Proh dolor.

Gaetanum Teanenſem, quem inter Simonis noſtri Patavii præceptores numerat iſte Gabriel, ne cum quibuſdam putes fuiſſe ſanctum Theatinorum fundatorem ſeu inſtitutorem, quippe qui nonniſi poſt plus xx annos natus eſt, quam hic Simon Patavium ablegatus, ſed ut veriſimilius, virum ejuſdem nominis ſodalem etiam noſtrum, quod idem de altero Chriſtophoro Recanatenſi conjectu pronum, nam de Franciſco de Nardo nullum eſt dubium.

Idem Gabriel quæ pro bibliotheca augenda Simon contulit, ſic narrat:

Bibliotheca vetus priſcis armata libellis,
Teſtaturque ſuis ſepta voluminibus.
Reſpice ſunt illic centena volumina fixa,

Nempe quæ Simon comparavit, & quibus eam auxit. Agit deinde de ejus operibus:

Et liber unus adeſt quem Simon ediderat,
In quo tractatur, melior qua vita tenenda
An laici, an clauſtri.
Multaque compoſuit maternis denique verbis,
Qua vidi & legi, tuque videre potes.

Præter ſuperiora in epicedio relata teſte epiſcopo Groſſetano Julio Sanſedonio eoque oculari, Simon noſter ſcripſit

Officium eccleſiaſticum in feſto S. Ambroſii Sanſedonii confeſſoris ordinis Prædicatorum recitandum & cantandum, quod in libris ritualibus domus S. Dominici Senenſis ſcriptum vidit Julius.

Sic ille refert in vita ejuſdem beati ab eo edita Italice Romæ, Maſcardi 1611 in 4.

F. THOMAS DE VIO CAJETANUS.

† 1502. F. Thomas de Vio Cajetanus a patria civitate Latii haud ignobili arceque Regni Siciliæ ad mare Tyrrhenum munitiſſima vulgo nuncupatus, parentibus honeſtiſſimis Franciſco de Vio, hujuſque uxore Eliſabetha Syeria x kal. martii ſeu xx febr. MCCCCLXIX natus eſt ac luſtrico nomine dictus Jacobus. Ingenium acre a natura, animamque bonam a gratia ſortitus, vix e cunis egreſſus erat, cùm optimis præceptoribus traditus eſt erudiendus, quorum ſub cura ſic profecit, ut literis ſimul ac moribus æquales omnes longo anteiret intervallo: nihil puerile ejus palato arridebat, ludos & voluptates averſabatur, ſtudio ſolùm deliciabatur, & piorum virorum conſortio: feruntque ut conjugium ſibi jam a parentibus optatum & paratum firmius evaderet, voto ſe caſtitatis nondum adultum aſtrinxiſſe. Cœnobium ordinis Cajetanum tum regebant congregationis Lombardiæ patres, ab his in ſodalem recipi ne quicquam familiæ illecebris ac conatibus irretitus obtinuit, ac cum veſte Thomæ nomen accepit decimum ſextum ætatis agens anno Chriſti MCCCCLXXXIV. Exinde votis Deo nuncupatis Neapoli in S. Dominici philoſophiam, theologiam Bononiæ audivit, omnibus, magiſtris etiam ipſis ab ingenii facilitate & feracitate admirationi ac ſtupori. Hinc junior adhuc ætatiſque XXIII vix agens Patavii lector artium poſitus circa MCCCCXCI maximam ſibi famam qua lectionibus, qua ſcriptis editis comparavit, jamque Cajetani nomine, ſic enim vulgo vocabant, Italia tota perſonabat. Itaque cùm Ferrariæ generalia ordinis comitia coacta fuiſſent anno MCCCCXCIV ad pentecoſten XVIII maii, juvenis Thomas eo ad defendendas nomine provinciæ Lombardiæ concluſiones miſſus eſt, munuſque injunctum tanta cum omnium admiratione ſuſtinuit, ac Joannem Picum Mirandulanum juvenem illum principem, qui phœnix ingeniorum ſua tempeſtate audiit, inter arguentes nactus, objecta ejus centum, quæ tot fulmina vibrata cæteris videbantur, tam præſenti memoria repetiit, tanta ſolertia ſolvit, tanta eruditionis copia reſponſiones ſuas fulcivit, ut finita diſputatione applaudens celeberrimus virorum omnium ordinum conſeſſus Thomam e pulpito apprehenſum inter brachia veluti triumphantem ad ducem Ferrarienſem magiſtrumque ordinis F. Joachinum Turrianum præſentes deportarint, tumque inſtante ac pro meritis poſtulante Mirandulano principe eum laurea coronarit magiſter ordinis, ac licèt vix XXVI ætatis a XX febr. ultimo præterita ingreſſum ſacræ theologiæ magiſtrum crearit, quod eo uſque ſi Aquinatem exceperis, in ordine inſuetum. Patavium exinde reverſus docere perrexit, continuæque illi fuere cum veteranis & emeritis ejus academiæ profeſſoribus, inter quos numerantur quidam Mauritius, & F. Antonius Trombetta ordinis Minorum ab anno MCCCCLXIX metaphyſices in via Scoti profeſſor ſubtiliſſimus, concertationes, non clamoſæ illæ ac contentioſæ, ſed graves ac ſapientia plenæ, in quibus non de gloria aucupanda, ſed de veritate manifeſtanda utrinque agebatur. Annis ſequentibus XCVI Brixiæ docentem XCVIII Ticini in academia publico ducis Mediolanenſis ſtipendio merentem invenio. Jam ejus ut conſummatiſſimi theologi fama Romam pervenerat, unde mortuo procuratore ordinis F. Franciſco de Florentia viro graviſſimo IV kal. dec. MD agente Oliverio cardinali Carrafa protectore ei ſuffectus eſt Thomas noſter, quod & denunciatum fuit in actis cap. gen. Romæ anno MDI celebrati, in quo electus magiſter ordinis F. Vincentius Bandellus de Caſtronovo. Hoc munus & alterum eidem adjunctum profeſſoris in ſapientia Romana publici ſeptem annis ſolidis egregie tutatus eſt ſummis pontificibus Alexandro VI & Julio II totique aulæ acceptiſſimus: adeo ut magiſtro ordinis F. Joannæ Clerée VI junii MDVII electo & poſt alterum menſem x ſcilicet auguſti ſequentis mortuo datus & poſitus fuerit a Julio II ordinis in interregno vicarius, & anno ſequenti MDVIII ſabbato vigilia pentecoſtes in comitiis Romanis communibus fere votis ad ſummam ordinis præfectu-

[A] Februarius quo juxta ritum O. Prad. fit Anniverſarium patrum & matrum.
Dies hujus menſis erant olim intercalares.
[B] Aquarius tum XIX januarii notabatur.
Numera dies tredecim, habes finem menſis.
[C] Dies purificationis ſecunda febr.
[D] Ob mortem Simonis.
[E] Ad computum Senenſem die annunciationis ſequenti complendus erat annus MDIX, juxta æram vulgarem DVIII.
[F] Ad horologium Italicum dies numerabatur a ſero præcedenti, ſcilicet a media hora poſt occaſum ſolis. Sic Simon mortuus eſt hora circiter prima poſt mediam noctem kal. febr. vigilia purific. die martis, nam erat litt. Dom. B.

ram aſſumptis ætatis XL a vigeſimâ februarii inchoato. In hac porro ſpecula poſitus quanta integritate & innocentia ſe geſſerit, multiaque contulerit, quanta vigilantia aſſerendæ diſciplinæ regulari incubuerit, quanto ſtudio literas excitarit ac foverit, & vere doctos promoverit, referunt hiſtoriæ noſtræ ſcriptores legendi.

Maximilianus I imperator & Ludovicus XII Francorum rex cùm Julium II de cogendo juxta Conſtantienſis & Baſileenſis ſynodorum ſanctiones concilio pluries interpellaſſem ſed fruſtra, a quibuſdam cardinalibus ut illud Piſis indiceret kal. ſept. MDXI celebrandum obtinuerant, reſque ad apertum ſchiſma vergebat, nam aliquitates plures vi hujus indictionis Piſis congregati concilium kal. nov. ſeqq. aperuerunt, indeque Mediolanum ſe transferentes ſummum pontificem ad comparendum citare auſi ſunt, & contumacem ut aiebant ſuſpendere non erubuerunt. In tanto Eccleſiæ diſcrimine ſummo pontifici non deſuit Cajetanus, ejuſque cauſam factis, ſcriptis, conſiliis, egregie tutatus eſt. Tres ex noſtris viros graviſſimos Piſas miſit, qui non ſolum ſuos ſodales, ſed & alios religioſos, ipſoſque cives in obedientia pontificis continerent, quod & ita præſtiterunt ut antiſtites ibi ſe ſecuros non arbitrati Mediolanum conceſſerint: librum præterea ſcripſit, quo concilium generale nonniſi auctoritate ſummi pontificis cogi poſſe contendebat: denique Julio auctor fuit ut abſque mora concilium in Lateranо habendum ipſe indiceret, quo Piſanum haudquâquè diſſolveretur, omniaque in eo geſta abirent in fumos. Porro in eo concilio X maii MDXII aperto ſeſſ. II menſis ejuſdem XVII habita Cajetanus egregie pro pontifice peroravit, ipſumque Julius in ſacrum collegium cooptare deſtinabat, niſi mors quæ XXVI febr. MDXIII accidit prohibuiſſet. Verùm id ei honoris ſolùm prolatum: nam Leo X Julii ſucceſſor virtutum ac meritorum Cajetani bene conſcius, in celebri illa triginta & unius cardinalium creatione I jul. MDXVII facta eumdem ad purpuram evexit ſub S. Sixti titulo, quem ad mortem uſque ſervavit. Exinde ad majora quæque Eccleſiæ adhibitus eſt negotia: ac primùm cùm de ineundo inter Maximilianum Cæſarem & regem Daniæ fœdere ad expeditionem in Turcos cogitaret pontifex, ea de cauſa ſelectus eſt ille legatus in Germaniam ac qui ſimul enſem benedictum Cæſari ferret, de quo ſic legitur in actis conſiſtor. *Die* XXVI *aprilis* MDXVIII *pontifex maximus loco cardinalis Farneſii legati ad Maximilianum electum imperatorem & ad regem Daciæ pro fœdere ſanciendo contra Turcas creavit legatum cardinalem F. Thomam de Vio tit. S. Xyſti, volvitque quod enſem benedictum eidem imperatori deferret.* Et ibidem ſubditur: *Die* V *maii F. Thomas de Vio preſb. card. S. Sixti in publico conſiſterio fuit a pontifice benedictus, atque more ſolito ad portam populi ſociatus.* Nec plura. Jam autem in Germaniam pervenerat, & Auguſtæ Vindel. morabatur mandata ſolicite peragens, cùm breve pontificis accepit ipſi præcipientis, ut Lutherum, qui Romam citatus adire renuebat ex jure nationis Germanicæ, comparere coram ſuo tribunali juberet, & ad revocandos errores induceret. Paruit legatus, Lutherum ad ſe accerſiri jubet, venientem menſe octobri benigne excipit, tremebundum & ad pedes advolutum perhumane erigit, cum eo non diſputat, neque enim id e ſua dignitate, ſed ut minus conſulte dicta revocet, vel ſi ſimpliciter fateri pudet, ſaltem ſi quæ ſint in ſuis lucubrationibus minus ſana, cenſuræ ſedis apoſtolicæ ſubjiciat, ſuaviter monet. Aſſentitur Lutherus, omnia promittit in craſtinum: ſed altero die quatuor imperii ſenatoribus & uno notario ſtipatus rediens, promiſſa negat, & appellat. Tum legatus viri inconſtantiam miratus pro merito duriter increpat, quæ mala ipſi impendant ſeu a Cæſare ſeu a principibus Germaniæ, ſeu a pontifice ſe ſuſque deque haberi non paſſuro minitatur. Floccifacit omnia Lutherus & inſalutato legato in Saxoniam redit. Cajetanum culpant alii, quod Lutherum honoribus promiſſis non allexerit, alii quod non apprehenderit nec in vincula conjecerit, utrique parum æqui, iſti non perpendentes extra Italiam in aliis regnis legato pontificio nihil licere, quod viam facti redoleat, ſolamque principis auctoritatem invocare ipſi reliquum: at Maximilianus Cæſar in quo quædam ſpes effulgebat, XII jan. ſeq. mortuus eſt: illi non attendentes hujuſmodi protervos promiſſis non allici, imo effici ſuperbiores, quòd & probavit Militius nuntius, qui Lutherо plura concedens, laudes quidem ab eo primum merut, ſed ut exitus docuit, omnino vanas. Comitiis Francofordienſibus pro electione imperatoris anno MDXIX coactis affuit legatus, & juxta mandata pontificis ut Carolus V eligeretur omnem præſtitit operam, a quo & literas gratiarum plenas accepit, quas Jo. Bap. Flavius ſervabat. Eodem anno Romam rediit, de quo ſic legitur in act. conſiſt. *Die lunæ* XIX *dec.* MDXIX *Cardinalis Cajetanus reſignavit archiepiſcopatum Panormitanum in manus pontificis &c.* Scilicet ad eam ſedem evectus fuerat a pontifice die lunæ VIII febr. MDXVIII, ea tatione quod Franciſco Remolino ultimo deceſſore in curia Romana mortuo, alium ei ſufficere juris ſui Leo X contenderet; ſed obſtante ſenatu Siculo ac obtendente Eccleſiam Panormitanam ab ea lege cancellariæ ſemper fuiſſe ſuis privilegiis exemtam, neque ejus poſſeſſionem unquam iniit Cajetanus & libentiſſime abdicavit: at inſulam ſuæ patriæ Cajetanam ad quam paulò antea nempe XIII april. MDXIX nominatus fuerat ad mortem uſque retuit. Iſto pontifice II dec. MDXXI e vivis erepto, ut Adrianus VI ſufficeretur, non parvam operam conculit, a quo anno MDXXIII legatus cum multo ære in Pannoniam miſſus eſt Ludovico Hungariæ regi, quem Turci oppugnabant, ſuppetias laturus: qua in regione inter plura diſcrimina exercitu Chriſtiano ab hoſtibus deleto, ipſo rege fuga elapſo, ſed in palude demerſo, manſit tamen uſquequo a Clemente VII Adriani ſucceſſore in Urbem revocatus eſt anno MDXXIV, in omnibus delinceps ab eodem, quæ tum acciderunt, graviſſimis de fide negotiis in conſilium ſemper adhibitus. Anno MDXXVII Romam menſe maio ab exercitu Cæſareo capta eſt & direpta, & ille in hoſtium manus venit, libertatemque ſuam & familiarium quinque aureorum millibus coactus eſt redimere: quam ſummam ab amicis mutuo acceptam, ut creditoribus refunderet, Cajetan tum receſſit, tandiuque ibi moratus eſt, quouſque ex ſuis cenſibus modicis illis & exilibus eam collegiſſet Romam tandem anno MDXXX ſub finem reverſus eam poſtea non exivit, niſi cùm ad ſuperos vocatus evolavit IX aug. MDXXXIV ætatis LXVI a XX febr. inchoato. Sepultus fuit ut juſſerat ſub dio ante fores templi S. Mariæ ſuper Minervam hoc brevi epitaphio tumulo inſcripto:

F. THOMAS DE VIO CAJETANUS
CARDINALIS S. SIXTI SACRI
ORDINIS PRÆDICATORUM.

Quædam hic lector monendus. Primum quod a plurium recentiorum chronologia circa Cajetani ætatem recedam, his momentis compellor. Scilicet Jo. Bapt. Flavius Aquilanus Thomæ ſeptemdecim annis ſolidis a ſecretis familiaris ac rerum ejus apprime gnarus, teſtatur natum X kal. mart. ſeu XX febr. Aſtipulatur ipſe cardinalis, qui ad finem commentariorum in ſecundam ſecundæ teſtatur eos ſe compleviſſe Romæ XXVI febr. MDXVII ætatis XLIX inchoante: quæ probant menſe februario natum:

sæc. XVI.

Æt. XVI. jam si XLVIII annos subduxeris, certo invenies natum XX febr. MCCCCLXIX, ut XLVIII completum haberet XX febr. MDXVII, & XXVI ejusdem mensis XLIX inchoatum : quo semel posito chronologia superius statuta constat, & ex iis quæ de sua ætate ad finem cujusque lucubrationis addit amplius tibi constabit, nam eo omnia collimant. Hinc refellitur tum Altamura volens natum XII julii MCCCCLXVIII, juxta quem computum mortuus esset non ætatis LXV & XXIX diebus ut ipse contendit, sed LXVI completo & quid amplius : tum Oldoinus qui ad XXV julii MCCCCLXX ejus nativitatem prorogat, juxta quam rationem vix LXV ætatis inchoarat cùm e vivis abiit, cui ipse Cajetanus refragatur ad finem commentarii in Ecclesiasten scribens se XXIII junii MDXXXIV ætatis LXVI agere. Hinc colliges mendum esse in epitaphio ad frontem seu portam majorem basilicæ Minervitanæ nostro cardinali ab amicis erecto, in quo dicitur ut ab Altamura vixisse annis LXV dies XXIX, aut dicendum ipsum cardinalem suam ætatem ignorasse, quam centies tamen repetit. In eodem epitaphio dicitur mortuus IX septemb. sed Leander Albertus ejus per annum socius cùm magistratum ordinis gereret, eaque ætate scribens in *Descript. Ital.* fol. 113, ubi de Cajeta disserte testatur mortuum IX aug. cui videtur potior fides habenda.

Videas etiam plures & fere omnes volentes ætatis XXII sacræ theologiæ magistrum promotum, quibus assentiri non possum, & falli hinc evinco. Cùm enim statuant in comitiis solemnibus ac generalibus totius ordinis Ferrariæ habitis id factum, duo tantum ætate Cajetani Ferrariæ habita ejusmodi comitia reperio, alterum anno MCCCCXCIV, alterum anno MCCCCXCVIII : istud secundum non fuisse facile concedent, tum quia ætate provectior ille fuisset, tum quod Picus Mirandulanus qui tot in eum ferrur argumenta promsisse jam a tribus annis & amplius obierat : in priori verò anni MCCCCXCIV quod necessario astruendum, jam XXVI ætatis inchoarat a XX febr. quo proinde laurea magisterii donatus fuit, ut & magis convenit, nec minus mirum cùm alteri non putem accidisse, nisi fortè hac nostra ætate F. Joanni a S. Thoma episcopo Malacitano, de quo postea sec. XVII.

Vir fuit Cajetanus parvi corporis pusillæque staturæ, unde cùm juvenis Mediolani in S. Mariæ Gratiarum moraretur, eumque aliquando ad cœnobium pro more accedens Ludovicus Sfortia Morus dux Mediolanensis vidisset, iste qui mirum in modum ordini afficiebatur, & sodales in eo ore præclaros & honestos videre amabat, ad præfectum se convertens petiisse fertur, cur similes homunculos aleret? Sed ab eodem edoctus in tantillo corpore ingentem animum ingentemque eruditionem recondi, ipseque expertus, tum pluris solum Thomam, quam reliquos omnes fecit, & lectorem publicum in academia Papiensi constituit. Quod autem in Cajetano mirabilius, pertinacissimum est illius erga literas studium, ita ut nullum unquam diem sine linea præterierit sive privatus sive ad majora munia adhibitus, sive iter faciens sive domi constitutus, sive cardinalis sive legatus sive liber sive captivus sive sanus sive ægrotans, quod & quisque probaverit, qui ad calcem cujusque suarum lucubrationum attenderit, ubi locum, diem, annum, quibus quæque acta est diligenter notat. Unde fertur dicere solitum, sodalem Prædicatorum vix se a peccato mortali excusare, qui quoto die quatuor horas studio non impenderit. De eo potissimum legendi Leander Albertus *Descrip. Italiæ* jam citatus, & *Vir. Illust. fol.* 49 *b.* Jo. Bapt. Flavius Aquilanus ejus a secretis & consiliis intimus qui vitam utraque oratione soluta & stricta eleganter scripsit. Memineruntque deinceps cum laude nostrates omnes & exteri, qui de viris eruditione claris scripserunt.

OPERA *prisca seu* PHILOSOPHICA.

1. *In opusculum S. Thomæ de ente & essentia commentarius.* Edidit juvenis, imo ut ipse ait, adhuc adolescentiam agens. Prodiit Patavii ubi tum agebat Cajetanus cùm scripsit, tum Lugduni, Johan. Crispini 1541 inter ejusdem opuscula. Postea inter opera S. Thomæ T. IV, Romæ 1570 : Lugduni 1581 : Antverpiæ 1612 in fol. Sed & Lugduni, Symphoriani Beraud 1578 in 8.

2. *In posteriorum analyticorum Aristotelis libros duos Commentarii*, finiti in conventu Brixiensi XXV dec. MCCCCXCVI, ætatis XXVIII. Prodierunt typis Venetiis, Postea Lugduni, Beraud 1578 in 8.

Extant MSS Florent. in Medic. Pl. 79 cod. 23 memb. nitidis in 8. Ibid. ejusdem *De monte pietatis ad Leonem X*, sed alia manu.

3. *In prædicabilia Porphyrii & prædicamenta Aristotelis*, finiti Papiæ in conventu S. Apollinaris IX januar. MCCCCXCVIII. Prodierunt typis Venetiis : Postea Lugduni, Beraud 1578 in 8.

4. *Super tres libros de anima*, finiti & recogniti Romæ anno MDXII & Oliverio cardinali Carrafæ episcopo Ostiensi ordinis protectori ab auctore nuncupati. Prodierunt typis Romæ, & Venetiis. Postea Parisiis, Jacobi Kerver 1539 fol. elegantibus charta & charactere, cum commentariis in eosdem libros S. Thomæ de Aquino. Extant MS Florentiæ ad S. Marci Arm. 4 cod. 31 papyr. ex legato Laurentii de Bisbiccio doctoris medici anno MCCCCXCVIII defuncti, ut in ipsa fronte operis legitur.

OPERA THEOLOGICA.

Commentarii in primam partem Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, finiti Romæ II maii MDVII, ætatis XXXIX. Ex quo colligas cùm anno sequenti MDVIII electus est magister ordinis X junii ætatis quadragesimum decurrisse.

In primam secundæ, finiti Romæ XXIX dec. MDXI, & Nicolao de Fliseo cardinali episcopo Sabinensi ab auctore nuncupati.

In secundam secundæ finiti Romæ XXVI febr. MDXVII ætatis XLIX inchoante, & Leoni X ab auctore nuncupati.

In tertiam partem finiti Romæ X martii MDXXII & Adriano VI ab auctore nuncupati.

Prodierunt in IV partes cum ipsa S. D. Summa Lugduni, Joan. Crispini 1540 & 1541 fol. Voll. IV. char. Gothic. Qua in editione nihil resciissum : ut nec in altera ibid. Jacobi Faure 1552, nec in tertia in qua commentarii seorsim a Summa editi *Lugduni* 1558 in 8 : sed in sequenti Romana 1570 volente Pio V quædam resecata, inter alia quæ habebat auctor P. III ad Q. LXVIII articulos duos priores de salute parvulorum sine baptismo decedentium in fide parentum addita aliqua exteriori protestatione, ut signo crucis cum invocatione trinitatis infanti imposito comparanda, ut & de pueris Hebræorum ante octavum diem in lege veteri, sicque sine circumcisione morientibus plures censent theologi. Idem servatum in seqq. edd. Lugduni 1581 : Antverpiæ 1612 & antea ibid. viduæ & hæred. Stelsii 1577 : Romæ 1588 : Bergomi 1590 &c.

Peccatorum summula ordine alphabetico. Hanc scripsit inter Hungaricæ legationis discrimina, & finivit XXII novemb. MDXXIII ætat. LV, ac edidit Romæ redux 1525. Postea Venetiis 1525 in 8. Pariſ. Chevallon 1526 & 1530 in 8, & Lugduni, Juntarum 1550. Iterum Lugduni Gaspari a Portonariis 1565 in 8, & aliàs pluries.

Prodiit postea recognoscente & notis illustrante Gaugerico Hispano S. T. licentiato, Duaci, Balt. Belleri 1613, & iterum 1627 in 8 pp. 675.

MANUSCRIPTA

MANUSCRIPTA *hæc ejus opera extant:*

Commentarii in octo libros phyſicorum. Pariſ. in Reg. cod. 4824 fol. mag.

Commentarii in libros Ariſtotelis quatuor de cœlo & mundo. Pariſ. in Regia cod. 5124 fol. med.

Quæſtiones de ſenſu agente laudantur a Simlero ſed non vidi.

Recenſentur præterea a Leandro Alberto *ſuper ſecundum librum Perihermenias, quem S. Thomas inquit, non complevit*, quod aliqui ſic explicant a Cajetano completum: item *ſuper metaphyſicam*, quæ haud dubie a Leandro viſa, ſed ubi jam ſerventur, nemo indicat.

Commentarii in quatuor libros ſententiarum. Pariſ. in Reg. cod. 5091 fol. med.

Epiſtola ejus tres encyclicæ ad totum ordinem habentur in capite actorum trium quæ habuit capitulorum generalium Romæ, Genuæ & Neapoli. Fortè & aliæ plures ſervantur in archivo Minervitano.

Acta utriuſque legationis ſuæ Germanicæ & Hungaricæ, quæ haud dubie in Vaticano, niſi in direptione Romana perierint.

Epiſtola ejus plures ad Leonem X recenſentur ab Oldoino, quæ ab eo dicuntur editæ inter epiſtolas principum &c. Venetiis Ziletti 1574 in 8.

Legendus etiam Jacobus Manlius hiſtoriographus Cæſareus Hiſtoriola duorum actuum anno MDXVIII habitorum, ſcilicet cardinalitiæ dignitatis Alberto Brandemburgenſi archiepiſcopo Moguntino collatæ, gladiique & pilei Maximiliano Cæſari a pontifice Leone X miſſorum: quæ duæ cærimoniæ a noſtro Cajetano celebratæ. Videſis ſcriptores Germanicos Freheri T. II p. 397.

OPERA OMNIA *quotquot in ſacra ſcriptura expoſitionem reperiuntur, cura atque induſtria inſignis collegii S. Thomæ Complutenſis ordinis Prædicatorum*, Lugduni, ſumtibus Jacobi & Petri Prôſt 1639 fol.

T. I. Hæc inſunt: 1. *Oratio de vita ſanctiſſimi viri maximeque reverendi D. Thomæ de Vio Cajetani cardinalis S. Sixti auctore Joanne Bapt. Flavio Aquilano ejuſdem a ſecretis familiari.*

2. *Ejuſdem carmen Heroicum de vita ejuſdem Cajetani.*

3. *Introductio ad Pentateuchum Moſi per F. Antonium Fonſeca Luſitanum ordinis Prædicatorum*, qui & annotationes marginales addidit ad Pentateuchum.

4. *F. Thomæ de Vio Cajetani in quinque libros Moſis juxta ſenſum literalem commentarii:* ſcilicet in *Geneſim*, *Exodum*, *Leviticum*, *Numeros*, *Deuteronomium*. Prodierunt Romæ Antonii Bladi 1531: Poſtea agente præfato Ant. Fonſeca, Pariſ. Joan. Boule 1539 fol.

T. II. 1. *In Joſuæ*, ſcriptus Romæ XXIV junii MDXXXI.

2. *Judicum*, ſcriptus Romæ XXIII julii MDXXXI.

3. *Ruth.*

4. *Primum & ſecundum Regum*, finiti Romæ VII octob. MDXXXI.

5. *Tertium Regum*, Romæ XI nov. MDXXXI.

6. *Quartum Regum*, Romæ XVI dec. MDXXXI.

7. *In primum & ſecundum Paralipomenon*, finiti Romæ V martii MDXXXII.

8. *In librum Hezræ*, Romæ XIX april. MDXXXII inter ægritudinem longam.

9. *In librum Nechemiæ*, & *in librum Eſther*, finiti Romæ XIX julii MDXXXII, ætatis LXIV.

Supra relati in libros hiſtoricos commentarii prodierunt Romæ 1533 apud Ant. Bladum: Pariſ. 1546 in 8.

10. *In librum Job*, Romæ XXXI martii MDXXXIII, ætat. LXV. Prodierunt Ibidem 1535.

T. III. 1. *In Pſalmos*, Romæ ad Paſcha MDXXVII, ætat. LIX. Prodierunt Venetiis, Luc. Anton. Juntæ 1530: Pariſiis Jo. Macé 1532 in fol. Sæc. XVI.

2. *In Parabolas Salomonis.*

3. *In Eccleſiaſten*, Romæ XXIII junii MDXXXIV, ætat. LXVI.

4. *In Eſaiæ tria priora capita:* Neque enim plura mors permiſit. Prodierunt cum duobus ſuperioribus, Romæ, Ant. Bladi 1542 fol. Lugduni 1545 in 8: Pariſiis Bartol. Macé 1587 in 8.

T. IV. 1. *In Evangelia* 1. *Matthæi*, ſcriptus Cajetæ XIII nov. MDXXVII: 2. *Marci*, Ibid. II dec. ejuſdem anni: 3. *Lucæ*, Ibid. XXV. jan. MDXXVIII. 4. *Joannis*, Ibid XVI maii MDXXVIII. Prodierunt Venetiis, Juntæ 1530: Pariſ. Johan. Macé 1536 fol. tum Hieronymi Marnef & Franciſci Regnault 1542 in 8: Lugduni 1574.

2. *In acta apoſtolorum*: Finiit Cajetæ XXIX junii MDXXIX. Prodierunt Venetiis, Juntæ 1530: Pariſiis cum ſuperioribus in Evangelia 1536 fol. quæ in hac editione dicuntur *ad Græcorum codicum veritatem caſtigata*, Clementi verò VII ab auctore nuncupantur.

T. V. 1. *In Epiſtolas Pauli omnes & ſeptem canonicas*, Finiti Cajetæ XVI aug. MDXXIX, ætat. LXI. Apocalypſin aggreſſus non eſt, faſſus ſe ad literam exponere neſciviſſe. Prodierunt recognoſcente Joanne Danielis S. D. N. papæ pœnitentiario & auctoris familiari Pariſiis ex Prælo Aſcenſiano 1532 fol. Carolo V nuncupati: Iterum ibidem 1537 fol. Rurſus apud Carolum Guillard 1540 in 8, ubi & in acta: Rurſus Nicolai Roffet 1542. Prima editio extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Jentacula, hoc eſt Præclariſſima plurimarum notabilium ſententiarum novi teſtamenti literalis expoſitio*, in XII capita diſtincta, ſcripta verò in legatione Pannonica Poſonii, in monaſterio S. Martini de Sacromonte Pannoniæ, Budæ, Villiaci, ut variis in his locis eum morari contingebat a menſe decembri MDXXIII ad XV junii anni ſequentis. Quæ ideo Jentacula nuncupavit, quod legatione Hungarica majora in ſcripturam ſacram opera ſuſcipere & menſam ut ita loquar plenam inſtruere prohibitus, occurrentes ſine delectu novi teſtamenti ſententias, ne jejuna mens omnino tranſiret, quaſi leviores epulas, explicare & ſibi aliiſque exhibere vir otii impatiens ſategerit. Hæc Clementi VII Romam regreſſus nuncupavit & typis edidit anno 1525. Pariſ. Chevallon 1526 in 8: Elegans editio. Poſtea Lugduni, Gaſp. a Portonariis 1565: Duaci 1613 in 8.

Has in ſacram ſcripturam expoſitiones Ambroſius Catharinus noſter, ceu in multis erroneas vel etiam hæreticas & ſaltem hæreticis faventes facultati theologicæ Pariſienſi denunciavit, & ut quæ in evangelia ſunt cenſura notarentur, obtinuit, & licèt articulos XVI ſpecialiter notatos explicaſſet Cajetanus, vel non ſuos agnoſcens, vel aliter quam ipſe protulerat acceptos oſtendens, ipſe Catharinus mox a morte Cajetani adverſus ejus commentarios libros invectivarum ſex valde acres edidit, in quibus, inquit Sixtus Senenſis, ſæpe nodum quærit in ſcirpo & ipſemet allucinatur. Sed & Ricardus Simon Criticæ ſuæ veteris teſtamenti lib. 2 cap. 20 & lib. 3 cap. 12 Cajetanum a Catharini cenſura morſuque liberat, & contra Gretſeri querelas *tract. de nov. tranſlat.* cap. 2, ubi Cajetanum accuſat SS. Patres neglexiſſe; & contra Palavicinum *Hiſtor. conc. Trid. lib. 6 cap. 7* defendit. Legendus idem Ricardus Simon Hiſt. crit. commentatorum novi teſtamenti cap. 37.

Sacrorum bibliorum quæ commentatus eſt nova verſio, veteris teſtamenti ex Hebræo, novi ex Græco. Veteris verſionem ſic ipſo referente exequebatur: *Adhi-*

Sec. XVI. *bini*, inquit, *duos linguam Hebraam scientes, alterum Hebraum magistrum lingua illius, alterum Christianum, cum pluribus vocabularis lingua illius, & coram me exigente significationes dictionum Hebraarum in lingua nostra Latina vel vulgari, & eligente significationem quæ magis quadrare contextui visa est, fecis per singula verba vocatam B. Hieronymi interpretationem reduci ad respondendum Hebræo textui de verbo ad verbum, & sic conflata est nova isthæc interpretatio de verbo ad verbum consonans textui Hebræo, quam exponere studui secundùm sensum tantummodo literalem ..... Testor ego quod inter hos labores dicebatur mihi ab interpretibus: Dictio Hebraica sonat hoc, sed non apparet sensus, nisi mutetur in hoc alterum. Respondebam ego auditis omnibus significationibus: Non sit vobis cura si sensus non apparet, quia non est vestri officii exponere sed interpretari: interpretamini mihi sicut jacet, & relinquatis expositoribus curam intelligendi: traducite textum ut jacet in Hebræo, & communem relinquatis nobis & Hebræis curam intelligendi textum sic obscurum: si ego non intelligo, alius intelliget. Sic curavi ut de verbo ad verbum textum haberem psalterii, qualem habent Hebræi, utinam assecutus sim.* Sic ille præmio in Psalmos & idem putes de aliis libris veteris testamenti ab eo expositis. Eamdem fere methodum servavit in libris novi testamenti, de quibus sic habet initio commentarii in Matthæum: *Et quia vulgata editio totius novi testamenti quandoque minus fida est, & nos non interpretes, sed verum textum intendimus exponere, ideo adhibuimus studium nostrum, ut textus corrigeretur judicio peritorum in utraque lingua. Quod ubique facimus, quando sententiæ diversitas est: Ubi autem eadem est sententia, pertransimus, nisi apud Joannis evangelium & epistolam ad Romanos: propter arduam enim utriusque materiam exactius studuimus correctioni literæ. Et ne oporteat millies repetere,* Græce sic habetur, *noverint omnes fieri mutationes appositæ sola præpositione*, pro: *& superflua aut deficientia significari*, superfluit *aut* deficit, *subintelligendo semper*, juxta textum Græcum.

Quidam apud Thomam Pope Blount de hoc opere sic censet: *Cardinalis Cajetanus quamvis in compluribus sacri voluminis partibus Latine magna fide convertendis facultatem suam exercuerit, in obscuro tamen jacuit ejus labor, nec suffragiis doctorum comprobatus est. Cùm enim Ebraica ac Græca lingua ignarum se profiteretur, viros utriusque peritos, non ad eruendos sensus quos aperte neglexit, sed ad verborum significationes cognoscendas quas spectavit unas, in consilium abhibuit. Merito itaque aliena eruditionis fœtum exclusisse creditus est.* Quisquis sit hujus censuræ auctor, (nam etsi clarissimo Huetio tribuatur lib. *de Clar. interp.* apud hunc ne nomen quidem Cajetani mihi occurrit,) eadem ratione Hieronymum saltem in quibusdam sacræ scripturæ libris vertendis alienæ eruditionis fœtum exclusisse dicetur. Sic enim ille præfatione in Tobiam, quem Chaldaico sermone scriptum repererat: *Et quia vicina est Chaldæorum lingua sermoni Hebraico, utriusque linguæ peritissimum loquacem reperiens, unius diei laborem arripui, & quicquid ille mihi Hebraicis verbis expressit, hoc ego accito notario sermonibus Latinis exposui.* Et præf. in librum Job: *Memini me ob intelligentiam hujus voluminis Lyddæum quemdam præceptorem, qui apud Hebræos primus haberi putabatur, non parvis redemisse nummis &c.* Quæ ita dicta velim, ut Hieronymiano labori Cajetani operam non comparandam existimem. Neque verò hæc ita jacet, ut putavit censor, de qua sic Ricardus Simon Crit. vet. test. lib. 2 c. 20: *Interea translatio ipsius, ea præsertim quam Psalmorum elaboravit ad illum grammaticæ rigorem prorsus exacta non est, nec æque barbara ac Malvendæ & Arie Montani versiones: & quamvis omni Hebraici idiomatis notitia destitutus, de hoc tamen melius disserit, quam plures bibliorum interpretes, ejus mediocriter tantum callentes.*

De hac Cajetani Bibliorum versione, deque ejusdem commentariis sic habet Sixtus Senensis Bibl. Sanc. *Thomas de Vio Cajetanus vir tam vitæ sanctimonia quam ingenii præstantia illustris, subtilissimus dialecticus, admirabilis philosophus, theologus incomparabilis, & inter eruditissimos doctissimi sui sæculi longe eruditissimus ... in extrema senectute sua totam veteris ac novi testamenti molem juxta litteræ sensum omnium difficillimum ex Hebræa & Græca veritate nudo brevique sermone expositit exceptis Cantico Canticorum & prophetis, quos moriens inchoatos deservit, & Apocalypsi quam de industria intactam reliquit, inquiens in ea exponenda non ingenio sed divinatione opus esse.*

Alphonsus a Castro ord. Min. & Gabriel Prateolus, uterque de Hæresibus agentes, Cajetanum inter hæreticos recensuerant, sed ambos revicit Index expurgatorius Inquisitionis Hispanæ, ut qui maculam hanc ei inusserint, *qui inter summi ingenii viros pietate præclaros, atque optime de Ecclesia catholica meritos numerandus est*, & ut id addam, quem ægrotantę Clemente VII, sic enim Aquilanus citatus, purpurati Patres jam ejus successorem designabant, & si supervixisset proculdubio elegissent: imo quem tanti faciebat ipse Clemens, ut dum Romam ferro & igne vastaret exercitus Cæsareus, de eo uno solicitus petierit, an salvus esset, eo extincto lumen Ecclesiæ extinctum alte prædicans.

Cajetanum etiam quod opera sub S. Dionysii Areopagitæ nomine edita suspecta habuerit, & rejecerit, male habuit D. Joannes Goulut Fuliensis in sua horum operum Gallica versione, verùm ipsummet eruditum monachum & elegantem interpretem maturiorem factum & doctiorem summopere doluit hujus accusationis, adeo ut in sententiam Cajetani totus pedibus manibusque ierit.

TRACTATUS SPECIALES de variis materiis in tres tomos distributi prodierunt Lugduni apud Theobaldum Ancelin 1581 fol. ad calcem Summæ theologiæ S. Thomæ de Aquino: tum eodem ordine Antverpiæ typis Keerbergii 1612 fol. ad finem ejusdem Summæ cum ejusdem Cajetani commentariis. Iidem tractatus antea prodierant Lugduni apud Joannem Crispinum 1541 fol. in quatuor tomos distributi ad caput I P. Summæ S. doctoris. Sed cùm in utraque collectione desint in una quidam tractatus, qui in altera & vicissim, ac præterea satis confuse fuerint ordinati, visi sunt alio ordine hìc referendi, nempe chronologico juxta annum quo quisque ab auctore editus: sic enim & clarius occasio conspicietur, quæ impulit ad scribendum, & de quibus scribit, opportunius & commodius juxta se collocabuntur. Ad marginem autem indicabitur, quo loco in mox relatis editionibus quemvis tractatum lector inveniet: A. denotat editionem Antverpiensem communiorem: L. Lugdunensem anni 1541.

1. *De præcepto eleemosynæ mentem S. Thomæ, quem quidam in sua summa sequius interpretabantur, declarant.* Scripsit anno MCCCCXCVI. — A. T. II. Tr. 5. L. T. III. Tr. 4.

2. *De monte pietatis.* Scripsit Papiæ in S. Apollinaris XIII jul. MCCCCXCVIII. Seorsim prodiit Romæ, Jacobi Mazochii 1515 in 4, signat. A. B. C. D. qua in editione dicitur ante decem annos in lucem datus. — A. T. II. Tr. 6 L. T. III. Tr. 5.

3. *De nominum analogia.* Ibid. 1 sept. eodem anno. — A. T. III. Tr. 5.

Digitized by Google

A. T. III Tr. 1. 4. *De Dei infinitate.* Ibid. x ſeptemb. MCCCCXCIX. Quæſtio fuſior.

A. T. III Tr. 3. 5. *An in rebus naturalibus detur potentia neutra, & an potentia receptiva actuum ſupernaturalium ſit naturalis.* Abſque anno.

A. T. III Tr. 4. 6. *De ſubjecto naturalis philoſophiæ an ſit ens mobile.* Ad F. Vincentium de Vincentia lectorem Mediolani ord. Præd Mediolani in cœnobio Gradarum, VI novemb. MCCCCXCIX.

A. T. II Tr. 7. L. T. III Tr. 6. 7. *De Cambiis.* Ad F. Andream de Brixia ord. Præd. priorem Brixien. Mediolani in cœnobio Gradarum IX decemb. MCCCCXCIX.

L. T. III Tr. 10 q. 3. 8. *Utrum per votum quo quis promittit offerre aliquid cuidam imagini B. V. ſit acquiſitum jus illi Eccleſiæ.* Mantuæ XIII mart. MD.

L. T. III Tr. 10 q. 4. A. T. II Tr. 12. 9. *Utrum liceat maleficium ſolvere opera maleficii ad hoc parati uſendo.* Mediol. in cœnobio Gratiarum XXVI mart. MD.

A. T. II Tr. 1. L. T. III Tr. 1. 10. *De uſura* 2 2. *ſex.* i. *Utrum in uſura transferatur dominium.* Ibid. II april. MD.

L. T. III Tr. 7. 11. *Utrum mutuans ſub ſpe aliquid ultra ſortem habendi non aliter mutuaturus abſque omni tamen conventione ſit uſurarius mentalis.* Ibid. VI april.

III. *Utrum uſurarius mentalis teneatur ad reſtitutionem.* Ibid. VI april.

IV. *Utrum omnia bona uſuraria ſint obligata eis a quibus uſura extorta ſunt* Ibid XIV apr.

V. *Utrum altero hærede uſurarii non potente reſtituere, alter teneatur in ſolidum.* Ib. XVIII ap.

VI. *De petitione lucri ceſſantis.* Ib. XXIV apr. MD.

L. T. II Tr. 3. q. 10. 11. *Utrum in confeſſione circumſtantia dicti feſti ſit neceſſario confitenda.* Ibid. XXIV april. MD.

L. T. III Tr. 10. q. 1. 12. *Utrum emiſſurus profeſſionis votum poſſit abſolute renunciare propinquiori hæreditatem, quam probabiliter dubitat male adepto ære infectam.* Ib. XXIX ſept. MD.

A. T. II Tr. 11. 13. *Utrum votum non nubendi æquivaleat voto caſtitatis.* Ibid. XVIII dec. eod. anno.

L. T. III Tr. 18 q. 1. 14. *Orationes a Cajetano tum Prædic. ordinis procuratore coram SS. pontificibus dictæ.*

A. T. III Tr. 2. & IV. 1. *De vi cultus divini coram Alexandro VI,* Dom. 1 adventus MDI.

II. *De cauſa mali & abundantia mali in ſpecie humana coram eodem,* Dom. 1 quadrageſimæ MDIII.

III. *De unione verbi cum natura humana coram eodem,* Dom. 1 adv. MDII.

IV. *De immortalitate animarum coram Julio II,* Dom. 1 adv. MDIII.

V. *De modo quo patiuntur anima ab igne corporeo coram eodem,* Dom. 1 adven. MDIV.

A. T. II Tr. 9. L. T. III Tr. 1 q. 3. 15. *Utrum vacante ſede & quærentibus omnibus pontificatum per fas & nefas, propter ambitionem & avaritiam ac Eccleſiæ ruinam, liceat viro probo & digne quærere pontificatum, adhibendo promiſſiones & exhibendo temporalia & beneficia &c. pro ſuffragiis propter hunc finem, ut in ſede poſitus Eccleſiæ proſit & illam reformet,* Romæ XXVI decemb. MDIV inchoante ſtylo Rom. a Nat. Chriſti.

A. T. II Tr. 9. L. T. III Tr. 1 q. 1. 16. *Utrum emptio beneficiorum eccleſiaſticorum ſit ſimoniaca quia prohibita, vel prohibita quia ſimoniaca,* Romæ XXVIII dec. MDIV inchoante ut ſupra.

A. T. II Tr. 8. L. T. III Tr. 1 q. 2. 17. *Utrum emens & acquirens epiſcopatum non intendendo ſolvere promiſſam pecuniam ſit ſimoniacus,* Romæ IV Jan. MDIV.

A. T. I Tr. 18. 18. *Utrum confeſſor teneatur occultam ſervare deliberationem confitentis ſe omnino occiſurum regem aut pontificem ſummum,* Romæ XIII ſept. MDIV.

A. T. I Tr. 17. L. T. II Tr. 3 q. 11. 19. *Utrum pontifex ſummus poſſit diſpenſare cum ſacerdote occidentalis Eccleſiæ ut accipiat uxorem,* Romæ XII april. MDV.

L. T. II Tr. 4 R. 3. 20. *De validitate matrimonii a juvene poſt religionis ingreſſum & egreſſum contracti,* Cajetæ XIII octob. MDV.

21. *De feſto quod dicitur Spaſmus B. V. matris Dei,* Romæ XVII jul. MDVI. Non probat nec quoad rem, nec quoad feſtum, quod aſſerit non congrue celebrari tempore paſſionis. Queritur etiam novas quotidie adinveniri feſtivitates, quibus antiqua & longe ſanctiora a patribus tradita officia excludantur. S ac. XVI. A. T. II Tr. 13.

22. *Utrum quilibet utens ſpiritualibus, ſeu actus ſpirituales exercens in peccato mortali, peccet mortaliter;* Romæ XXIV auguſt. MDVI. A. T. II Tr. 10. L. T. III Tr. 9.

23. *Utrum matrimonium legitime contractum inter chriſtianos per verba de præſenti, poſſit ante carnalem copulam divini auctoritate papæ abſque religionis ingreſſu,* Romæ XXIV jan. MDVII. A. T. I Tr. 18. L. T. II Tr. 3 q. 25.

24. *Ad priorem S. Miniati ſuper duo quæſita De voto & De nuntiate vel plurificatione numerali peccatis actus exterioris propter diſcontinuationem actus interioris voluntatis,* Florentiæ XXVII auguſt. MDVIII. L. T. II Tr. 15.

25. *Ad magiſtrum F. Franciſcum Ferrarienſem ord. Prad. magiſtrum ſtudentium Bononia ſuper duo de conceptu entis quæſita,* Romæ XXVII febr. MDIX. *A. T. III. Tr. 6.* L. T. II Tr. 16.

26. *De pollutione ex auditione confeſſionis proveniente,* Florentiæ in S. Marco XIII octob MDIX. A. T. I Tr. 11.

27. *Ad tres quæſtiunculas ſcilicet de uſura, de pertinacia in veniali, & de publico delicto,* Ibid. XVI octob. MDIX. *L. T. II. Tr. 4. R. 9.* L. T. II Tr. 3. q. 16.

28. *De collatione ordinis præſertim preſbyteratus ab epiſcopo,* Piſis XX novemb. MDIX. *A. T. I. Tr. 26.* L. T. II Tr. 3 q. 23.

29. *De celebratione miſſæ. Utrum ſacerdos ſumta ablutione licite poſſit ſumere reliquias Euchariſtiæ in calice vel extra remanentes.* Piſis XXVI nov. MDIX. A. T. II Tr. 3. L. T. III Tr. 3. q. 1.

30. *Utrum ſacerdos celebrans pro pluribus ſatisfaciat pro ſingulis,* Romæ 1 dec. MDX. *A. T. II Tr. 3.* L. T. III Tr. 3. q. 2.

31. *De valore orationum dictarum ab audientibus miſſam in feſto.* Id eſt, an ſatisfaciat officio qui illud recitat dum audit miſſam die dominico vel feſto, nec aliud ſacrum audit, Abſque anno. Reſpondet autem negative. A. T. II Tr. 4. L. T. III Tr. 3 q. 3.

32. *De auctoritate papæ & concilii utraque invicem comparata.* Tractatus cardinali de Fliſco tit. S. Priſcæ nuncupatus, Romæ XII octob. MDXI, ætatis XLIII. Prodiit ibid. Marci Silber 1511 in 4: & poſtea Coloniæ Quentel 1512 in 4. Utraque editio extat Pariſ. in Regia E 1697 & 1698. Adverſus hunc tractatum Jacobus Almain Senonenſis & theologus Pariſienſis ſcripſit libellum *de auctoritate Eccleſiæ ſeu ſacrorum conciliorum eam repræſentantium* editum Pariſ. Joan. Granjon 1512 in 8. A. T. I Tr. 1. L. *idem.*

33. *De Eccleſia & ſynodorum differentia coram Julio II in ſecunda ſeſſione concilii Lateranenſis oratio dicta* XVII *kal. jun. ſeu* XVI *maii* MDXII. Edidit F. Gregorius de Caſali procurator generalis ordinis, & Thomæ cardinali S. Martini in Montibus nuncupavit, Romæ, Joan. Beplin 1512 in 4. A. T. III Tr. 1.

34. *Apologia tractatus de comparata auctoritate papæ & concilii,* Romæ XXIX novemb. MDXII. A. T. I Tr. 2. L. *idem.*

35. *An ingreſſus religionem cum propoſito deliberato perſeverandi, ad religionem teneatur,* ad F. Vincentium de S. Geminiano, Romæ XI nov. MDXII. L. T. II Tr. 4 R. 7.

36. *De redditione debiti uxoris ad virum adulterum,* Romæ XIV martii MDXIII. L. T. II Tr. 3 q. 26.

37. *An adulter ipſo facto ſit privatus jure exigendi debitum a conjuge innocente,* ad F. Cherubinum de Florentia divini verbi præconem, Romæ XX decemb. MDXIII. A. T. I Tr. 19. L. T. II Tr. 4 R. 4.

38. *De quinque dubiis ſeu caſibus conſcientiæ, quorum primum eſt, an ſit ſimpliciter de neceſſitate ſalutis pœnitentem conteri de ſingulis peccatis in eadem ſpecie &c.* ad F. Conradum Koelin S. T. M. Romæ II maii MDXIV. L. T. II Tr. 4. R. 12.

Sec. XVI. L. T. II Tr. 4 R. 6. 39. *An Judæis in nullo culpabilibus possit negari ingressus religionis*, ad F. Matthiam de Pace S. T. M. ac regentem Salmanticensem, Senis XXI Septemb. MDXIV.

L. T. II Tr. 4. R. 8. 40. *An is qui in choro sic divinum officium persolvit, quod sui chori versus submisse sibi ipsi soli dixit, alterius verò chori versus audit tantummodo, satisfaciat præcepto de persolvendis horis canonicis*, Romæ III nov. MDXIV, ad F. Vincentium de S. Geminiano laudatum.

L. T. II Tr. 4 R. 11. 41. *Utrum Petrus consignans centum florenos apud Paulum mercatorem ut ei pro parte lucri capitali salvo assignet per annum quinque florenos residuo lucri Paulo mercatori servato, licite contrahat.* Quæstio est de tribus contractibus in uno obtentis & palliatis, responsio verò non licere. Tractatus ad F. Conradum Koelin S. T. M. Romæ I april. MDXV.

A. T. II Tr. 1. 42. *De conceptione B. Virginis ad Leonem X* Romæ 1515. Prodiit Romæ eodem anno.

L. T. III Tr. 1. 43. *De erroribus contingentibus in Eucharistia sacramento*, Romæ MDXV. *A. T. II. Tr. 6.*

A. T. I Tr. 15. 44. *De indulgentiis ad Julium cardinalem de Medicis*, Romæ VIII dec. MDXVII, ætatis XLVIII.

L. T. II Tr. 2. 45. *An religiosus factus episcopus teneatur debito legali ad observantias regulares*, Romæ XIII febr. MDXVIII. *L. T. II. Tr. 3. q. 22.*

L. T. II Tr. 3 q. 21 46. *De obligatione præcepti*, Romæ XIV febr. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 25.*

L. T. II Tr. 4 R. 10. 47. *Ad quemdam de venditione annuæ pensionis ex beneficio ecclesiastico debitæ*, Romæ XV I febr. MDXVIII.

A. T. I Tr. 17. 48. *Quando quis obligatur ad contritionem peccatorum mortalium*, Romæ IV martii MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 7. 49. *An omnes animæ in purgatorio sint certe de sua salute*, Augustæ XXV sept. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 23.*

L. T. II Tr. 3. q. 18. 50. *De fide ad fructuosam absolutionem sacramentalem necessaria*, Augustæ XXVI sept. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3. q. 11. 51. *De confessione venialium & omnium mortalium*, Ibid. XXIX sept. MDXVIII.

L. T. II Tr. 3 q. 9. 52. *De effectu indulgentiæ*, Augustæ XXIX sept. MDXVIII.

L. T. II. Tr. 3. q. 4. 53. *De impletione injunctæ pœnitentiæ, si non impleatur in hac vita, num exsolvenda sit in alia?* Augustæ XXX sept. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 20.*

L. T. II Tr. 3 q. 12. 54. *De effectu absolutionis sacramentalis*, seu *de confessione quæstiones quinque*, Augustæ I octob. MDXVIII. *A. T. I. Tr. 18.*

L. T. II Tr. 3. q. 2. 55. *De acquisitione indulgentiarum*, Ibid. II octob. MDXVIII.

L. *ibidem* q. 3. 56. *De acquirendis rursum indulgentiis*, Ib. VII octob. eod. anno.

L. *ibid.* q. 1. 57. *De thesauro indulgentiarum*, Augustæ VII octob. MDXVIII.

L. *ibid.* q. 8. 58. *Circa dispositionem ad confessionem*, Augustæ VIII octob. MDXVIII.

L. *ibid.* q. 19. 59. *An imperfecta caritas necessarii deferat secum post mortem timorem pœnalem*, Augustæ XIV octob. MDXVIII.

A. T. I Tr. 24. 60. *An justus timendo pœnam peccet*, Ibid. eod. die.

L. T. II Tr. 3 q. 20. 61. *An papa auctoritate clavium det indulgentiam animabus in purgatorio*, Ibid. XV octob. eod. anno. *A. T. I. Tr. 16. L. T. II. Tr. 3. q. 6.*

L. T. II Tr. 3. q. 17. 62. *An in purgatorio possit esse meritum*, Ibid. XVII octob. eod. anno.

A. T. I Tr. 19. 63. *De effectu excommunicationis*, Ibid. XIX octob. seu *Num excommunicatio privet a participatione interiori fidelium*, eod. anno.

A. T. I Tr. 30. L. T. II Tr. 3. q. 23. 64. *An apostolica sedes in sacris canonibus abutatur verbis sacræ scripturæ*, Maguntiæ XXII martii MDXIX.

L. T. II Tr. 4. R. 5. 65. *De criminum occultorum inquisitione*, ad Fratrem Cherubinum, fortè de Florentia de quo supra, Romæ V nov. MDXIX.

L. T. II Tr. 3. q. 1. 66. *De indulgentia plenaria concessa defunctis*, Romæ XX nov. MDXIX.

A. T. I Tr. 4 ad 14. L. T. II Tr. 1. 67. *QQ. de sacramentis commentarios ejus in tertiam partem S. Thomæ de Aquino complentes, in quibus agit: 1. De attritione & contritione: 2. De confessione: 3. De satisfactione: 4. De ministro sacramenti pœnitentiæ: 5. De indulgentiarum thesauro: 6. De causa indulgentiarum: 7. De suscipientibus indulgentias: 8. De modo tradendi seu recipiendi sacros ordines: 9. De contractu matrimonii: 10. De usu matrimonii: 11. De delectatione morosa.* Scripsit Romæ & finivit XIX dec. MDXX, ætatis LII.

L. T. II Tr. 4 R. 13. 68. *Ad F. Conradum Koelin explicatio quorumdam quæ illi visa fuerant in commentariis Cajetani in Summam S. T. vel contradictoria vel minus exposita*, Romæ IX febr. MDXXI.

A. T. I Tr. 3. L. *idem.* 69. *De primatu Romanæ Ecclesiæ ad Leonem X.* Scripsit Romæ & finivit XVII febr. MDXXI, ætatis LII. Prodiit ibid. eodem anno apud Marc. Silber in 4. Quæ editio extat Paris. in Regia E. 1699 hoc titulo: *Ad Leonem X de divina institutione pontificatus Romani pontificis super totam Ecclesiam a Christo in Petro*, pp. 99.

L. T. II Tr. 4 R. 1. 70. *Damnati sensus articulorum quinque expositio ad Leonem X*, Romæ VI junii MDXXI.

L. T. II Tr. 4 R. 2. 71. *Super sex propositionibus in commendationem B. Joseph a quodam theologo assertis*, Ad cardinalem Nicolaum de Fliseo, absque anno.

L. T. II Tr. 4 R. 14. 72. *Ad F. Conradum Koelin S. T. M. rursus de similibus contradictoriis apparentibus*, ut supra, Romæ II jun. MDXXII.

A. T. III Tr. 7. 73. *Ad F. Jacobum Crecton Scotum lectorem theologia Q. I super quibusdam obscuris*, Romæ XXIII nov. MDXXII

A. T. III Tr. 8. 74. Altera: *Utrum homo homini superiori teneatur obedire in his, in quibus oportet se exponere periculo mortis*, Romæ XXVII ejusdem mensis & anni.

L. T. III Tr. 2. 75. *Instructio nuntii circa errores libelli de cœna Domini per capita juxta ordinem libelli*, jussu Clementis VII Romæ MDXXV.

L. T. II Tr. 4 R. 17. 76. *Ad F. Thomam Ragusinum ord. Præd. circa emptionem rerum raptarum in bello injusto*, Romæ XXVII nov. MDXXIX.

A. T. III Tr. 9. 77. *De Missa sacrificio & ritu adversus Lutheranos ad Clementem VII*, Romæ III maii MDXXXI. Opusculum eruditum, in quo omissis argutiis recentiorum quorumdam theologorum, solide & invicte astruit rationem sacrificii in missa, & quæ habet S. Paulus ad Hebr. a cap. 7 ad 10 de uno sacerdote Christo, & de una hostia in cruce semel oblata sapientissime explicat. Christus unicus est sacerdos, & sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech, idque in cruce, in cœlo, in missa. Igitur quemadmodum, inquit, Christus jam in cœlo est perseverans sacerdos hostiam in cruce semel immolatam continue patri offerens, sic idem Christus unicus novi testamenti sacerdos per suos ministros eamdem crucis hostiam sub speciebus panis & vini vere præsentem in missa pro nobis offerre pergit: & sicut non derogat unitati sacrificii crucis, quod continue a Christo offeratur in cœlo, ita nec eidem sacrificii crucis unitati derogat, quod in missa continue offeratur a Christo. Itaque unus est sacerdos, una hostia, unum sacrificium. In cruce hostia semel immolata est, neque hæc immolatio iteratur, in cœlo tabernaculum hoc non manufactum Christus ingressus, proprium sanguinem in cruce effusum continue offert patri, semper vivens ad interpellandum pro nobis, in missa eamdem crucis hostiam vere nobis exhibens, & offerre pergit patri, & per aspersionem veri sui sanguinis suæ fructum passionis nobis communicat. Mirum enim esset ip-

ſam crucis hoſtiam, ipſum in cruce ſanguinem effuſum nos habere in miſſa, nec habere ſacrificium. Quæ luculenter in iſto opuſculo explicat Cajetanus merito legendus. Prodiit ſeorſim Romæ Bladi 1531 in 4 : Quæ editio in Regia D 1615.

A. T. III To. 10. 78. *De fide & operibus adverſus Lutheranos*, Ibid. 1532 in 4.

A. T. III To. 11. 79. *De communione ſub utraque ſpecie. De integritate confeſſionis. De invocatione Sanctorum adverſus Lutheranos ad Clementem VII*, Romæ xxv auguſti MDXXXI in 4 : Prodiit typis ibidem eodem anno cum duobus ſuperioribus : Tum Lugduni apud Frellæos 1536 in 8 cum ſuperiori. In Regia D 1837.

A. T. III To. 14. 80. *Reſponſiones ad quoſdam articulos nomine theologorum Pariſienſium editos ad magiſtrum Joannem ſtudii Moguntini regentem miſſæ*, Romæ xxx decemb. MDXXXIV ſtylo Romano, tum editæ. Habentur etiam non ſolum inter opuſcula, ſed & ad calcem commentariorum in ſacram ſcripturam Lugduni 1639. NOTA : Commentarios Cajetani in ſacram ſcripturam jam anno 1534 cenſura notarant theologi Pariſienſes : articulos in ea cenſura ſibi impoſitos, ſuos non eſſe pleroſque hac reſponſione contendit Cajetanus : & tamen quod mirum ſacra facultas Pariſienſis iterum & commentarios & has reſponſiones cenſura ſua notavit IX auguſti MDXLIV. *Ex aliis.*

A. T. III To. 12. 81. *Ad Henricum VIII Angliæ regem de conjugio cum relicta fratris ſententia*, Romæ XXVII jan. MDXXXIV. Poſt mortem auctoris editus curis Joannis S. D. papæ pœnitentiarii.

A. T. III To. 13. 82. *De conjugio regis Angliæ cum relicta fratris ſui ad Clementem VII*, Romæ XIII martii MDXXXIV. Præter editiones horum opuſculorum ſimul laudatas prodierunt rurſus in tres tomos diſtributa Venetiis apud Juntas 1588 fol. par. ad calcem Summæ S. Thomæ. Quæ editio in Regia D 670.

Quæſtiones quodlibetales cum aliquot aſſertionibus contra Lutheranos, & aliis difficultatum theologarum enodationibus in communem ſtudioſorum uſum non mediocri labore nuſquam antea in talem ordinem digeſtis. Pariſ. Fr. Regnault 1530 in 8, pagg. 516. Pleraque ſunt opuſcula mox recenſita, ſed non omnia. Hæc etiam editio in Regia D 1837.

F. ANDREAS PORTULAGA.

1508. F. ANDREAS PORTULAGA Italus Brixienſis ortu & profeſſione congregationem utriuſque Lombardiæ adminiſtrabat, cùm Brixiæ e vita exceſſit anno Dñi MDVIII. Sic Leander æqualis fol. 146 a, addens ſcripſiſſe

Conciones ampliſſimis ſententiis & ampliſſima doctrina ſuffarcinatas.

Has Rovetta ipſe Brixienſis in tres tomos diſtinguit, de tempore, de B. Virgine & de Sanctis, & quadrageſimales.

F. ANDREAS DE PISIS.

1508. F. ANDREAS DE PISIS ortu & profeſſione ſic dictus teſte Fontana ubi de Romana provincia anno MDVIII claruit, ac quam Raimundus de Capua Latine ſcripſit, ipſe Etruſca lingua reddidit

Vitam B. Agnetis virginis de Montepolitiano ſuperaddita appendice locupletatam. Ubi autem extet MS, aut typis prodierit, non addit.

FF. DIDACUS DE LAS CUCHARETAS & THOMAS DE PEDROCHE.

1508. FF. DIDACUS DE LAS CUCHARETAS & THOMAS DE PEDROCHE ambo Hiſpani, ambo ex provincia Carthaginenſi laudantur ab Alva Sol. Verit. Rad. 278 col. 1954, ceu qui unâ ſcripſerint opus, quod originale habere ſe præ manibus aſſerit, & typis etiam prodiiſſe unâ cum libro cui titulus : *Lucerna Fratrum Minorum.* Principium, inquit, Alva hoc eſt : SÆC. XVI.

In Dei nomine Amen. Sepan quantos eſte publico inſtrumento de proceſſo vieren, como en la muy noble ciudad de Toledo a XVII dias del mes de Enero año de nacimiento de N. S. Jeſu Chriſto de MDVIII &c.

Ambos ceu nullius meriti auctores ſuſque deque habet Alva, quod an ex æquo & vero, diſquirant indigenæ, neque enim ulla horum ſcriptorum vel apud noſtros ſcriptores, vel apud Antonium mihi memoria.

F. LUDOVICUS DE TOUAR.

1508. F. LUDOVICUS DE TOUAR Hiſpanus Palentiæ ortus, & ibidem ordinem amplexus, ſeculi hujus XVI initio ſacras litteras interpretabatur, & theologiam legebat Senis in Etruria tum baccalaureus, ſed & rector, philoſophus, mathematicus audiebatur, has ſcientias omnes probe callens, ſcripſitque & in lucem edidit teſte Antonio Bibl. Hiſp. quem excipit Altamura ad 1508 opus hoc titulo :

Divina revelatio Eritbreæ Sibyllæ cum commentariis, in qua a bello Trojano uſque ad diem judicii prædixit futura, Senis ; Simeonis Nicolai Nardi 1508 in 4. Henrico de Meneſes comitis Taroccenſis ac Luſitani exercitus apud Tingim in Aphrica ducis filio Senis tum ſtudiis operam danti auctor nuncupavit.

Gabriel de Gabrielibus Roncilionenſis in carmine ad lectorem Ludovicum inter alia magnum philoſophum bonumque rhetorem appellat, ac terræ & poli motus diligentem ſcrutatorem.

F. BARNABAS CAPOGRASSO.

1508. F. BARNABAS CAPOGRASSO Siculus Salerni ortus & ordinem amplexus, vir fuit gravis, religione & doctrina æque commendatus. Inquiſitoris munere fungebatur in patria annis MDVII & VIII, ejuſque vigilantiam & ardens pro fide ſtudium prædicant Dominicus Gravina *de ſacro depoſito* cap. 21, & Vallius in *Compendio*. Nulla tamen ejus laudant opera, unde hîc non recenſendus videbatur, niſi Toppius *Bibl. Napol.* meminiſſet.

F. ANTONIUS DU FOUR.

1508. F. ANTONIUS DU FOUR Latine *de Furno* etiam dictus Gallus Aurelix natus, adoleſcens acris ingenii ordini nomen dedit in patria, & mox a profeſſione Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, ita ſe ſacris applicuit ſcientiis, ut non una ſibi eruditionis laude fecerit nomen apud ſuos, ſed & vitæ morumque integritate, modeſtia, gravitate, miraque dicendi gratia, facilitate, atque facundia plurimum etiam apud extraneos & magnates inclaruerit. Hinc Ludovicus XII rex Franciæ eum regium concionatorem ordinarium aſcivit, tum & Johanne Clerée vicario ordinis generali anno MDVI inſtituto, ejus ſibi a ſacris confeſſionibus ſucceſſorem & conſcientiæ arbitrum ſelegit. Quibus tanta in regem fidelitate & aſſiduitate, regiſque in eum affectu & benevolentia functus eſt muneribus, ut ab ejus obſequio, vix ab ejus præſentia vel oculis abeſſe liceret. Anno MDVII commendante rege a Julio II ad Maſſilienſis Eccleſiæ promotus eſt infulas, & ante menſem junium jam inauguratus erat, nam in actis cap. gen. VI hujus menſis Papiæ habiti ad

Leo XVI. gratiæ ordinis acceptabatur. Lugdunum eodem anno cum rege perrexit, nunque coram eodem & sacrum fecit, & solemnem apud nostros Lugdunenses habuit concionem die assumtionis xv augusti, cùm Georgius cardinalis de Ambasia Julii II nomine & auctoritate Renato de Pria episcopo Bajocensi pileolum imposuit cardinalitiæ dignitatis insigne. Neque tum a rege sponsæ suæ permissus est accedere thalamos, uti in votis erat, sed in annum sequentem MDVIII differre coactus est, quo XXI septemb. personalem inivit Ecclesiæ suæ possessionem. Haud licuit tamen Antonio diu cum carissima sponsa sua vivere, nam rex expeditionem Mediolanensem contra Ludovicum Sforzam suscipiens anno MDIX eum ceu confessarium suum præsentem habere voluit in comitatu & obsequio. Tum verò in itinere morte præmatura sublatus est mense junio, & Laudæ Pompeiæ apud Insubres in Ecclesia nostra sepultus uti habet Pius P. II lib. III col. 99. Hæc ejus opera:

Paraphrase sur les sept psalmes penitentiaux.

La diete du salut contenant cinquante meditations sur la passion de nostre Sauveur Jesus Christ. Prodiit simul utraque opella secundis ut censeo typis Parisiis, Guillelmi Guillard 1557 in 16. Tum & postea Nicolai Chesneau 1574.

Sermons en deux volumes.

Sacra Biblia Gallice vertisse dicitur ad instantiam Annæ de Britannia Francorum reginæ: sed ea versio diligentius quæsita, nullibi reperta est.

Epistolas quasdam partim S. Hieronymi partim eidem ascriptas & inter ejus opera editas ad ejusdem reginæ votum Gallice vertit.

Ipsemet codex ab auctore jam episcopo reginæ oblatus extat etiamnum in Bibl. olim Seguier. nunc Coislin. fol. memb. eleganter scriptus, & imaginibus tenuiori penicillo pictis illustratus. Hæ verò sunt epistolæ versæ:

1. *Epistola ad Susannam sanctimonialem lapsam*, quæ jam inter spurias. Titulus: *L'Objurgation tres cruelle de S. Jherome contre Susanne par forme d'epistre.*

2. *Ad Sabinianum diaconum.* Hieronymi. *L'objurgation tres griefve contre Sabinien diacre.*

3. *Epistre de S. Jherome envoiee a une grande dame de France, exortative d'elle & de sa fille, a la requeste d'ung sien frere chevalier, qui visitoit les saints lieux.*

4. *Ad Asellam.* Hieronymi. *Des amis faincts nourrir par faux semblant.*

5. Valerii ad Rufinum inter Hieronymianas inserta. *L'Epistre inferee en S. Jherome de Valere a Ruffin le dissuadant de se marier.*

6. *Epistola Eusebii monachi* ad Damasum episcopum Portuensem de morte S. Hieronymi. *Le trespas monseigneur S. Therome.*

Hanc versionem auctor Annæ a Britannia reginæ Franciæ nuncupat, & in epistola doctorem se theologiæ & episcopum Massiliensem dicit: Mirum ejus nomen in actis facultatis Parisiensis non legi, quæ si non sint mutila, qualia tamen quidam conjiciunt, alibi lauream acceperit.

F. MATTHÆUS SICULUS.

* 1509. F. Matthæus Siculus sacræ theologiæ magister ineuntæ sæculo XVI florebat. Ejus curis prodiit

Prima pars Summæ S. Thomæ de Aquino, unà cum annotationibus marginalibus nuper per R. P. F. Matthæum Siculum ejusdem ordinis sacræ theologiæ magistrum additis, Venetiis, Guintini de Giunta Florentini 1509 in fol. char. Goth. Extabat anno 1681 Cabellione apud nostros a me tum visa.

F. ROBERTUS UBALDINI DE GALLIANO.

F. Robertus Ubaldini de Galliano ab originis suæ loco in Etruria sic nuncupatus, & Florentiæ in S. Marci ordini cooptatus vir fuit antiquitatum curiosus. Scripsit † 1509.

Chronicon conventus S. Marci de Florentia ordinis Predicatorum, ab illius receptione anno MCCCXXXV *per tempora jugiter sibi succedentia, recuperatum ex confusa vetustate ad annum Dñi* MDIX. Extat ibidem Arm. III cod. 64. Ejus meminit Razius p. 326 n. XXVII, ubi & indicare videtur eo anno devixisse.

In altero codice ejusdem bibliothecæ Arm. III n. 24, sermones sunt Simonis de Bertis, de quo nos supra ad 1498, legitur *a F. Roberto Ubaldino de Galliano Florentino habitum pro libraria anno* MDVII. Ex quibus discimus *de Galliano* dictum, quod omisit Razius.

F. THEODERICUS DE SUSTEREN.

F. Theodericus de Susteren a patria sic nuncupatus, oppidum est ditionis Juliacensis non procul a Zittardia, Coloniæ ordini nomen dedit, ubi & sacræ theologiæ magister promotus, & studii regens pluribus annis, & diutius prior egit, S. Thomæ doctrinæ pro more totius ordinis mirum affectus. Vivebat etiamnum anno MDIX. Ejus curis hæc sancti doctoris opera prodierunt ad codd. MS recognita, & a typorum mendis expurgata: * 1509.

Summa contra gentes, Coloniæ, Quentel 1499, & iterum 1509 in fol.

Quæstiones disputatæ duobus voluminibus. Ibid. 1499. in fol. Quæ editio apud nostros Rotomagenses.

F. BERNARDUS DE COMO.

F. Bernardus de Como vel *Comensis* a patria in Insubribus sic nuncupatus, inter fidei censores laudatur a Leandro fol. 149 a, ceu vir gravis & præstantis formæ, & vita functus annis superioribus, proindeque circa MDX, cùm hæc Leander anno MDXVI scriberet. Quædam opera MS reliquit, quæ tandem sed diutius post ejus mortem prælum subierunt, scilicet † 1510.

Lucerna inquisitorum hæreticæ pravitatis, in qua summatim continetur, quicquid desideratur ad hujusce inquisitionis sanctum munus exequendum, Mediolani, Metii 1566 in 8, pp. 204. Quæ editio Paris. in Regia E 2860, Tum cum annotationibus Francisci Peña, Romæ, Bartholomæi Grassi 1584 in 4. Editio III ab eodem Peña ad vetus exemplar MS in archivo inquisitionis Romanæ repertum recognita, Venetiis, Marci Ant. Zalterii 1596 in 4 pp. 138 cum notis Peñæ. Hæc præter testimonium Leandri arguunt delusos Lusitanum & sequaces, Fernandem, Altamuram & Possevinum, qui ex anno primæ editionis ætatem auctoris metientes, volunt ad 1566 floruisse: nam codicem a se repertum veterem Peña immerito diceret, nisi saltem primorum hujus sæculi annorum fuisset.

Huic editioni Venetæ adjecti sunt duo tractatus Johannis Gersoni, alter *de protestatione circa materiam fidei*: alter *de signis pertinacia hæretica pravitatis.*

Tractatus de strigibus nostri Bernardi editus cum notis Peñæ ad calcem superioris, Venetiis 1596 pp. 19. Qui & prodiit in collectione similium Lugduni, Bourgeat 1669 in 4, tomo altero.

Digitized by Google

Huic auctori aliàs juris canonici perito, ſed non ita linguæ Græcæ, excidit, ut agendo de etymologia hujus vocabuli *Strix*, eam deduxerit a *Stix Stygis*, vel a *Stigetos*, quod inquit Græce triſtitiam ſonat, ſed non felicius. Omnibus enim obvium eſt dictum per tranſlationem ab avi nocturna inauſpicata, quæ Latine & Græce *Strix* Στρίξ dicitur, de quarum genere ſic Ovidius Faſt. VI v. 135.

Nocte volant, puerosque petunt nutricis egentes,
Et vitiant cunis corpora rapta ſuis.
Eſt illis ſtrigibus nomen, ſed nominis hujus
Cauſa quod horrenda ſtridere nocte ſolent.

Roverta hunc auctorem in duos dividit, alterum ad 1509 quem *Rellegni* nuncupat, alterum ad 1566 collocans, utrique tractatus ſupra laudatos aſcribens, quod indicat unum & eumdem eſſe hominem, nec dividendum. Addit ad 1509 alia hujus Bernardi opera MS in bibliotheca Bononienſi ſervata:

Summam caſuum conſcientiæ, &
Sermones de tempore & de ſanctis.

F. BERNARDUS GHETALDUS.

F. Bernardus Ghetaldus Raguſinus ortu & profeſſione a Gozzeo gentili ſuo ad annum MDX floruiſſe dicitur, & opus ſcripſiſſe hoc titulo: 1510.

Hiſtoria virorum illuſtrium congregationis Raguſinæ.

An impreſſa an MS non addit Gozzeus. Laudant Pius ad 1510, Altamura ad 1515.

F. CLEMENS LOSOW.

F. Clemens Losow, quem Germanum origine ſuſpicor & profeſſione, cujus apud nomenclatores noſtros nulla memoria, ſeculo XVI ineunte floruit apud ſuos in Germania, cujus & edita tum extant opera & quæ ſequuntur, & quæ Leodii apud noſtros ante illius civitatis conflagrationem die 1 decemb. anni MDCLXXXII ſe vidiſſe mihi retulit vir intima mihi animi ſtudiorumque neceſſitudine conjunctiſſimus Ghilbertus de la Haye ſodalis Inſulenſis, Scilicet 1510.

Sermones ſeptem de Roſario. Ad calcem ſic legebatur: *Explicunt ſermones de Roſario F. Clementis Loſow ordinis Fratrum Predicatorum, impreſſi*, Nurembergæ anno 1509 in 8 charact. Goth.

Legenda ſanctæ Annæ. Ad calcem: *Explicit legenda ſanctæ Annæ F. Clementis Loſow ordinis FF. Predic. impreſſa* Nurembergæ 1510 in 8.

Eadem opuſcula olim Veſalii & Coloniæ Agrippinæ apud noſtros ſe etiam vidiſſe idem Ghilbertus litteris ad me die VII januar. MDCLXXXIII Revinii datis ſignificavit.

F. JOHANNES REYNARDI.

F. Johannes Reynardi Gallus Occitanus patriaque & profeſſione Narbonenſis ſacræ theologiæ magiſter, Gaſparis de Turnono Dienſis & Valentinenſis Eccleſiarum ſimul adunatarum epiſcopi, qui a MDV ad MDXX ſedit, vicarius fuit in ſpiritualibus generalis, in iiſque diœceſibus verbo & exemplo plurimum inclaruit. In alterutra, licèt Deæ veriſimillius videatur, diem obiit ante ann. MDXV, quo duo ejus quadrageſimalia prodierunt his titulis: 1514.

De peregrinatione generis humani, Lugduni, Stephani Baland & Simonis Vincentii 1515 in 8 pp. 258.

De infirmitatibus generis humani, Ibid. eodem anno in 8, pp. 165.

Guido Allard in ſua Delphinatus bibliotheca non Occitanum ſed Delphinatem contendit, vultque Deæ natum ex nobili ibidem etiamnum florente familia: ſed fortè ob auctoritatem qua in hac urbe pollebat, in eam relicta patria quidam ejus germanus & quædam ejus ſoror domicilium tranſtulerint, ibique genus procreârint. Ut ita ſentiam, id me movet, quod F. Johannes Apayſy qui ab ejus morte ſermonum laudatorum edendorum curam egit, ſe ejus nepotem aſſerat, ſororis ejus filium, & in epiſtola ad Gaſparum Valentinum & Dienſem epiſcopum nuncupatoria Deam patriam ſuam dicat. Aliunde verò Johannem Reynardy Narbonenſem eſſe hinc mihi conſtat, quod ſpolia ejus quo nomine libros & opera intelligo Narbonenſibus noſtris ceſſerint. Ex memorialibus ab iis mihi miſſis hi tractatus apud eos Raynardi ſervantur MS, *De ſcrupuloſa conſcientia*, *de proſperitate mundana*, *de judicio temerario*, *de vulnere ſuperbiæ*, *de ſacrilegio*, *de Simonia*, *de uſuris*, *de reſtitutione*, *de miſericordia Dei*, *vita S. Petri martyris*: ſed collatione facta hi tractatus ipſiſſimi ſunt ſermones primi quadrageſimalis, forte productiores & ampliores ſub titulo tractatuum quam ſermonum. Cùm Johannis Apayſy meminerim, addo in actis cap. gen. anno MDXXIII Pinciæ habiti ejus magiſterium in provincia Provinciæ approbari.

F. PETRUS LAVINIUS.

F. Petrus Lavinius Gallus Burgundus Lingonenſis patria, ſed Matiſcone ordinem amplexus & profeſſus, vir ſuo ævo clariſſimus, vereque ανδρομαθὴς, liberalioribus diviniſque inſtructus egregie diſciplinis, apud Æduos & Cavares, Seguſianos, Viennenſeſque Allobrogos vitam egit: ita muſarum Latinarum amore captus, ut has unas colere videretur, at ſublimioribus philoſophiæ theologiæque diſciplinis ſic egregie verſatus & addictus, ut nec a verbi Dei continua prope declamatione ceſſaret. Sacræ theologiæ lauream conſecutus eſt, ſcripſitque ac edidit, dum in eccleſia Viennenſi Allobrogum per quadrageſimam conciones haberet anno MDX, tum baccalaureus ut aiunt formatus opus hoc titulo: 1510.

Publii Ovidii Naſonis metamorphoſeon libri moralizati cum pulcerrimis fabularum precipuarum figuris &c. nec non & tropologica fabularum nonnullarum enarratione per R. P. M. Petrum Lavinium philoſophum, poetam, ac theologum, divini quoque verbi declamatorem celeberrimum ordinis Predicatorum adjecta, Lugduni, Stephani Guignart 1510 in 4. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Claudio de Longuy Matiſcenſis Eccleſiæ tum archidiacono & canonico, poſtea patrui ſui Stephani de Longuy Matiſcenſis epiſcopi ſucceſſori, Lingonenſi deinde & Ambianenſi ac demum cardinali nuncupavit Lavinius, nonniſi tamen librum primum metamorphoſeon expoſuit, reliquos XIII proſecutus eſt Raphael Regius. Lavinii meminit Simlerus, ſed noſtrum fuiſſe omiſit.

Officium B. Rochi confeſſoris nocturnum diurnumque cum eo divinorum officio, quod vulgus Miſſam nominat per R. P. M. Petrum Lavinium &c. ut ſupra, *ord. Predic. conventus Matiſcenſis, vario carminum genere editum auctoritate reverendi in Chriſto patris & dñi Franciſci de Rohano archiepiſcopi & comitis Lugdunenſis Galliarum primatis*, Lugduni, Claudii Davoſt aliàs de Troys 1510 in 16.

Exemplum hujus operis extabat anno MDCLXXX in bibliotheca D. Henry regi a ſecretis Lugduno oriundi, tum civis Pariſienſis ανδρόφιλου, a me viſum, in quo officium diei & per totam octavam cum lectionibus reſponſoriis, antiphonis, & hymnis propriis habebantur.

De vita Lavinii, morte & operibus alia non deprehendi.

Sæc. XVI.

F. THOMAS DE MEDIOLANO.

1510. F. Thomas de Mediolano a patria ſic nuncupatus domus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir elegantis ingenii & politioris litteraturæ, diſciplinas mathematicas coluit, quibus celebre ſibi nomen fecit circa ſeculi XVI initia. Hunc laudant Altamura ad 1510, Rovetta ad 1511, & ſcripſiſſe teſtantur

Epitoma de proportionibus motuum.

Quod MS in ſua domo nativa cum aliis ejuſdem de re mechanica opuſculis ſervari Rovetta teſtatur.

F. ANTONIUS GENEBRADA.

1511. F. Antonius Genebrada Catalanus, patriaque & profeſſione Barcinonenſis lingua Caſtellana reddidit & typis commiſit

El Boëcio de conſolacion, e Vergel de conſolacion, Hiſpali, Joan. Varela 1511.

Sic Antonius Bibl. Hiſp. quem excipit Altamura Append. ad 1508.

F. GASPAR PERUSINUS.

1512. F. Gaſpar Perusinus a patria ſic nuncupatus Pauli Soncinatis de quo ſupra ad 1494 diſcipulus, vir acris judicii memoriæque tenaciſſimæ, generalis ſtudii Peruſini rector, a ſenatu Veneto poſtea vocatus fuit, qui cathedram in via S. Thomæ Patavinam regeret, quam ab ejus inſtitutione anno MCCCCXC die VI novemb. facta poſt Ludovicum ord. Prædic. ſodalem ſecundus obtinuit, & anno MD jam moderabatur, cui & anno MDV auctum eſt die XII octob. honorarium, uti Tomaſinus refert *Gymn. Patav.* p. 282 addens pluribus annis munus hoc cum laude ſuſtinuiſſe. Quo obierit anno non conveniunt nomenclatores, Jacobillius in *Bibl. Umbriæ* vult Florentiæ e vivis ſublatum anno 1511, Fontana de *Rom. Prov.* ex fide Lucarini contendit adhuc vixiſſe anno 1513, Tomaſinus ſucceſſorem ei non dans niſi anno 1531, longius quam illi putent vitam produxiſſe videtur indicare, quod accuratius diſquirant gentiles. Ejuſdem meminere Chriſpoltus *Hiſtor. Perus.* fol. 115, & Oldoinus in *Athen. Aug.* apud quem tamen typorum erratum irrepſit, cum dicit vixiſſ. ſec. XVII. His teſtibus ſcripſit

Sermones quadrageſimales & Dominicales per annum.

Apologiam Pauli Soncinatis ſui olim magiſtri.

Quæ MS forſan apud ſuos Peruſinos ſervata.

F. REGINALDUS DE MONTORO.

1511. F. Reginaldus de Montoro paterna, de *Landolina* materna ſtirpe ſatus, ac Netii vernacule *Noti* & *Noto*, quod caput eſt vallis Netenſis in Sicilia inſula, natus, & ibidem ordinem profeſſus, theologus fuit præſtantiſſimus, qui & Salmanticenſem academiam doctrinæ ſuæ luce illuſtravit, in gymnaſio S. Stephani noſtro regens primarius. Vir agendorum unâ peritus, ideoque ſemel & iterum provinciæ ſuæ Trinacriæ prior provincialis aſſumtus: tum in eadem inſula inſtitutus fidei quæſitor generalis, quo dum fungeretur munere, cum Petro Bellorado ex ordine Prædicatorum archiepiſcopo Meſſanenſi ſacrum hoc tribunal auctoritate pontificia & regia nova & conſtanti ratione ordinavit. Poſtea a rege Ferdinando II ad ſedem Cephalœdianam oblatus, ad eam ab Alexandro VI admiſſus eſt & promotus IV idus octob. anni MCCCCXCVI, unâque commiſſarius Cruciatæ generalis, collectorque decimarum eccleſiaſticarum dicto regi ad belli Aphricani ſuppetias conceſſarum litteris apoſtolicis die IV martii anni MCCCCXCVII declaratus. Cùm autem ab Aloyſio Margarito Catalano regis miniſtro Dalmatius epiſcopus Syracuſanus anno MCCCCXCIX inique vinctus, ac ſede ſua pulſus fuiſſet, hujus interea vices Syracuſis Reginaldus implevit pontificias, & anno MDIII a Julio II factus eſt abbas S. Mariæ de Arcu ordinis Ciſtercienſis Netii. Tandem nomine Siculorum legatione fungens apud dictum Ferdinandum regem in Hiſpania, ibidem ſupremum obiit diem menſe octobri anno MDXI. Ejus cum laude meminerunt Lucius Marineus Siculus *Epiſtol. familiar.* lib. V, virum dicens omni litteratura præſtantiſſimum: Petrus Pipi in ſuis epiſtolis ab anno 1500 ad 1503 ſcriptis, ac Vincentius Litara Nettinus *De rebus Nettinis*, ubi ſic habet: *Floruit Raynaldus ſub Ferdinando rege, in omni ſcientiarum genere admirabilis, ingenii acumine praclariſſimus, religione piiſſimus, philoſophus & theologus profeſſione diſertiſſimus, in negotiis gravibus gerendis agilis & dexter: hinc ſapiſſime a Siculis miſſus eſt orator ad regem.* Hos citat Pirrus *Sic. Sac.* T. III Not. V p. 461. Excipiunt Fontana in *Theat.* & Altamura ad 1511. Hæc ejus opera:

Scripta in IV libros ſententiarum. Apud ſodales Salmanticenſes ſervantur MS.

De reductionibus naturalibus: ac de futurorum contingentium difficultate. Hæc typis prodiiſſe ferunt.

Oratio in funere principis Joannis Aragoni Ferdinandi regis filii Panormi habita anno 1497 die 16 novemb. Edita ibidem.

Bibliothecam inſignem deceſſoris ſui Franciſci Vitalis ordinis Minorum epiſcopi Cephalœdienſis, quam a Ferdinando rege anno MDIV obtinuerat, addita ſua confertiſſima locupletavit, & moriens Eccleſiæ ſuæ legavit.

Emendandus Pius qui hunc unicum Reginaldum in duos dividit, alterum de Montoro vel Montauro, alterum de Landolina nuncupatum, quod utrumque nomen geſſit ut diximus primum a patre, a matre alterum: & cùm parma familiæ Landolinæ affixa dicatur organo ædis Cephalœdienſis ejus ſumptibus erecto, argumentum eſt unum & eumdem eſſe hominem, neque enim alius ex noſtris hujus nominis in ea Eccleſia ſedit. Quem poſt hæc jam ſcripta legere contigit Antonius Mongitore in altera parte Bibliothecæ ſuæ Siculæ, ampliora non habet, niſi quod eximie laudat, & multo plures de eo agentes refert, quem conſulas.

F. HIERONYMUS VICECOMES.

1512. F. Hieronymus Vicecomes ex ea Vicecomitum antiqua apud Inſubres progenie, quæ Mediolani principatum olim obtinuit, cujus apud nomenclatores noſtros nulla mihi occurrit memoria, florebat ineunte ſeculo XVI, & quædam tum ſcripſit, quorum hæc mihi cognita:

Compendium quæſtionis de obligatione papali compoſitum per R. S. T. eximium profeſſorem magiſtrum Hieronymum Vicecomitem ord. Predic. miſſum ad equitem clariſſimum Cychum Symonetam primum ducalium ſecretorum conſiliarium. Prodiit Pariſiis typis Joh. Barbier impenſis Johan. Parvi 1512 in 4 parvo, ſignat. duorum foliorum A, B, & C unius folii. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Quæſtio in hac opella potiſſimum agitata hæc eſt, *Utrum papa ſe obligare poſſit dñis cardinalibus vel aliis voto & juramento.* Reſpondet affirmative, & ſi ſe obligaverit, ad promiſſa implenda teneri, & objecta omnia diluit.

De lamiis & ſtrigibus ad Franciſcum Sfortiam Vicecomitem. Recenſetur a Tomaſino ut extans MS in 4 Patavii in Bibl. Candorum. Videſis p. 89 a.

Iſtum Hieronymum cum facile conjecerim, quem cum ſuo fratre germano Petro Leander laudat fol. 147 a, & Mediolanenſes a patria pro more nuncupat, & tum florentes exhibet.

F. MATTHÆUS LULMUS.

F. MATTHÆUS LULMUS Inſuber Novocomenſis patria & profeſſione theologus primi nominis, & annis pluribus ſacrarum litterarum apud ſuos interpres, ſed & celebris per Italiam divini verbi præco, ſanctæ inquiſitionis tribunali præerat Mediolani cenſor generalis, & provinciæ Lombardiæ ſuperioris prior provincialis, cùm a Julio II anno MDV inauguratus eſt epiſcopus Laodicenſis, quo titulo vices archiepiſcopi Mediolanenſis cum omnium approbatione implevit. Ludovico XII Francorum regi, qui ducatum Mediolanenſem tum armis ſubegerat, initio acceptiſſimum fuiſſe ferunt, verùm cùm ab eo principe concilio Piſano II adhærere juſſus, conſtanter reluctatus eſſet, in ejus offenſionem incurrit, ac in exilium actus eſt, verùm ne iret, mors impedivit, quæ eum anno MDXII ad meliora tranſmittens iræ regis ſubduxit. Sic narrant Leander fol. 127 a, Fontana in *Theatro* & alii. A Rovetta verò quæ ab aliis tacentur, hæc ei ex Vincentio Rivalio tribuuntur opera :

1511.

De auctoritate papæ, ſeu contra ſynodum Piſanam II, quam irritam & nullam contendebat.

Lectiones quas in baſilica Mediolanenſi habuit, eaque facundiſſimas.

Opuſcula varia. Quæ inquit omnia MS in bibliotheca Gratiarum ſervantur.

F. MAURITIUS DE VILLAPROBATA.

F. MAURITIUS DE VILLAPROBATA an a familiæ agnomine, an a loco ſuæ originis, illo forſan oppido ſex milliaribus Gallicis Lutetia diſſito, quod *Villepreux* vernacule dicunt, certo Gallus in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi utrique ſapientiæ humanæ & divinæ operam dabat vergente ſeculo XV, & anno MCCCCLXXXVI lector ut aiunt biblicus inſtitutus, in eodem librum pſalmorum publice interpretatus eſt. Quod mihi conſtat ex codice eleganti MS in bibliotheca ejus gymnaſii etiamnum ſervato in pellibus vitulinis ſubtiliſſimis exarato, & ut videtur ex charactere accurato & nitido ſeculi XIII aut ſaltem ſequentis, quo aliàs continebantur ſacra biblia a Geneſi ad Eccleſiaſticum cum commentariis noſtri Hugonis a Sancto Charo in Pentateuchum, Joſue, & Judices, alterius verò vel aliorum interpretum in alios præſertim in Pſalmos & libros ſapientiales, nunc verò hinc inde paſſim mutilo. Hunc codicem mutuo ſibi tradebant lectores biblici in fine ſuæ lecturæ ſaltem ab anno MCCCCLIV ad annum MDXII : nam in calce ejus codicis omnes qui annis allatis hoc munere functi ſunt, manu propria quiſque ſuum nomen ſcripſit & annum quo legit, & notanda quæ vel in ordine vel in regno tum evenerunt, pauca tamen ſingularia adjecit. Porro ad annum MCCCCLXXXVI ſic auctor noſter ſua manu ſcripſit : *F. Mauritius de Villa probata legit librum pſalmorum Hebraicè, Græce & Latine.* Videtur autem in eodem gymnaſio perſeveraſſe & conviviſſe ad annum MDXII, quo librum a ſe confectum edidit in honorem B. Virginem piiſſimus hoc titulo :

1512.

Nova corona Mariæ, Pariſiis, Joannis Argentoraten, Joan. Brienſis, & Joan. Hongot 1512 fol. pagg. 206. Extat opus apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

Hanc coronam ex ſalutatione angelica ter ſupra ſexagies repetita componit, juxta numerum annorum vitæ Deiparæ, ut vulgo creditur, & propterea novam appellat, quia eouſque roſaria ut vocant vel 150, vel 50 tantum *Ave Maria* repetenda offerebant. Sæc. XVI.

In inſtrumento appellationis, quam F. Claudius Burnonis S. T. P. & Franciæ prior provincialis oppoſuit bullæ Sixti IV, quatenus ſtigmata B. V. Catharinæ de Senis improbare videbatur, in ejus imaginibus depicta, quod inſtrumentum Aurelianis in domo Prædicatorum 1 ſept. MCCCCLXXIII actum eſt, inter teſtes nominatur quidam Mauritius de Villa probata in artibus magiſter : an ille noſtri Mauritii pater vel conſanguineus : Ut ut ſit,

ANONYMUS quidam circa eadem tempora ſed accuratiori ſtylo ſcripſerat opus hoc titulo

Incipit prologus in corona Beatiſſimæ Virginis Mariæ. Corona aurea ſuper caput ejus expreſſa ſignò ſanctitatis. Pr. *Glorioſæ Virginis imperatoriam majeſtatem &c.* Et poſtea : *Ego verò cui tam opulenter ac ſplendidè non ſunt data chariſmatum dona, illam ex infuſa ſcintillula rutilabo, vel pro poſſe vernulam demonſtrabo, ne ingratus inveniar ad ubertatem ejus miſericordiæ deguſtatam &c.* Finis : *Explicit corona myſtica glorioſæ ſemper Virginis Mariæ* XII *lapidibus diſtincta, ſex luminaribus ſplendida, ſex floribus odorifera.* Extat in Victorina cod. MS 68, charta. in 4, a fol 1 ad 39.

Quiſquis auctor ſeu Victorinus, ſeu etiam noſter ut conjectu proclive, ſeu alius, dignus eſt qui legatur. Ad hoc opus alludere videtur Mauritius noſter in ſuo prologo, ubi varias rationes referens, quibus a variis B. Virgo honoratur, *alii*, inquit, *coronam faciunt ad denotandum quod ipſa ſit imperatrix omnium imperiorum &c.* qui certe anonymi cod. Victor. ſcopus videtur. Typis autem prodiit hæc opella ad calcem Quodlibeti noſtri Michaelis Franciſci de quo ad 1502, de confraternitate Roſarii, Lugduni, Janoni Carcaigni 1488 in 8. Titulus : *Devotiſſimus tractatus coronæ myſticæ Dei genitricis ſemper virginis Mariæ*, &c. ut ſupra. Quæ editio extat Pariſiis in Navarr.

In incunabulis Typogr. Beughemius meminit p. 153 cujuſdam operis cui titulus *Corona B. Mariæ Virginis* editi Argentinæ 1493 fol. An ſit alterutrius Anonymi vel Mauritii, vel cujuſdam tertii docebit, cui illa occurret editio, nam hactenus in meas manus non venit.

F. PASCHALIS DE LA FUENSANTA.

F. PASCHALIS ſeu *Paſchaſius* DE LA FUENSANTA, aliis *de la Fuencaſta*, quem & Latine dicunt de Fontecaſto & de Fontepudico, *de Ampudia* etiam nuncupatus, quod ibidem in regno Caſtillæ veteris Palentinæ diœceſis villa natus ſit ad annum MCCCCXLII. Is ab adoleſcentia ordinem ingreſſus, in conventu Palentino S. Pauli profeſſionem emiſit : exinde Bononiam ſtudiorum cauſa miſſus eſt, unde poſt annos aliquot redux, pietatis ille ſingularis juxta & eruditionis ſpecimen aliis & exemplar fuit, promovendæque in ſua Hiſpaniæ provincia ſeveriori diſciplinæ non parum contulit & deſudavit. Congregationis in id erectæ tertius vicarius generalis electus, ea rexit religione & prudentia, ut omnium in ſe animos raperet & affectus, & ſuis acceptus & extraneis, ipſis etiam optimatibus & principibus carus, qui viri mirabantur eximiam cum ſumma pietate & humilitate doctrinam animique ſagacitatem & facundiam, ejuſque plurimum delectabantur conſuetudine & utebantur conſilio. Hinc Ludovico Oſorio de Acuña Burgenſi epiſcopo XVI ſept. MCCCCXCV fatis conceſſo, eidem

1512.

Sec. XVI. a rege Hiſpaniæ præficiendus Eccleſiæ ſeligitur, & a ſummo pontifice mox inſtituitur, cujus & poſſeſſionem iniit IV febr. MCCCCXCVII, paſtoriſque vices obivit integerrimi, ſibi pareiſſimus & auſterus, in pauperes & egenos facilis & largiſſimus: ut iis ſublevandis, ubi proprii deerant ſumtus, nec ære gravare ſe cunctaretur alieno. Annuos enim ſic ille cenſus impendebat, ut vix leviſſima ſibi alendæque ac ſuſtinendæ familiæ pars cederet, reliqua quæ ſupererat maxima in uſum egenorum Eccleſiarumque commodum & ornamentum integra ſervaretur. Nec in ſuam tantum largus fuit & beneficus Eccleſiam, ſed etiam in alias, ac in iis maxime erga conventum ſuum Palentinum, cujus periſtylium ædificavit & dormitorium: Burgenſi præterea plura contulit beneficia, ac reparavit ædificia. Erga ſedem apoſtolicam addictiſſimus fuit, apoſtolorumque ſacra limina libentiſſime quantum vacaret, adire gaudebat, quæ & non ſemel pedes cum ſocio pene mendicus inviſit. Contigit autem dum Romæ eſſet, ut & archiepiſcopus Granatenſis F. Ferdinandus de Talavera ordinis Hieronymiani ceu Judaicæ perfidiæ cultuſque ſuſpectus & reus falſo delatus eſſet apud pontificem Julium II, quem inſontem ille probavit fraude detecta. Convocata demum a Julio papa Lateranenſi ſynodo, Romam repetere coactus eſt, ubi & diem ſupremum obiit XIX julii MDXII, ætatis LXX, condituſque apud Fratres ſuos ad Minervam, hoc eidem a ſuis poſito epitaphio:

Paſchaſio Hiſpano Burgenſi epiſcopo, qui ex Prædicatorum ordine doctrina virtutibus evectus, ampliſſimis redditibus annis XV *pie diſpenſatis ad Lateranenſem ſynodum ſub Julio II pontifice maxime accitus vita functus eſt. Chriſti pauper inter compauperes mortuus, alienis ſumtibus tumulatus. Servitores Domino poſuere* MDXII, XIX *julii. Vixit annos* LXX.

Julio II aſſerente, qui virum apprime noverat & colebat, ſanctus eſt appellatus ſtatim ab obitu. Ejus cum laude meminerunt Leander fol. 127 a, Luſitanus, Marieta p. 209, Fernandez, Pius P. II, Lib. 3 col. 117, Lopez P. III p. 373. Extranei verò Ægidius Gonçalez Davila Theatri T. III p. 83, Antonius Bibl. Hiſp. & alii. Scripſit

1. *Expoſicion de todos los evangelios del año.* In uſum parochorum diœceſis Burgenſis.

2. *Sermones por las fiestas de los santos.*

F. THOMAS DE CALVISANO.

*. 1512. F. THOMAS DE CALVISANO ſic a loco ſuæ originis in diœceſi Brixienſi nuncupatus, & Brixiæ ordinem amplexus, unde aliquando *de Brixia* ſimpliciter dicitur, ſub finem ſeculi XV & initia ſequentis vitæ ſanctitate, eruditione & facundia claruit. Virum in dicendo politiſſimum præſtat Leander qui noverat, qui & fol. 154 a, hæc addit: *qui aliquando dum profiteretur Bononiæ theologiam, orationem habuit in Chriſti reſurrectionem tam elegantem, tam ſuavem, atque doctam, qua complexus eſt Chriſti O. M. triumphum, ut etiam nunc illius a pleriſque viris doctis memoria habeatur.* Circa annum Dñi MDXII obiiſſe ibidem teſtatur. Ejuſdem meminerunt Luſitanus & ſequaces, & tandem Altamura ad 1512, dicentes reliquiſſe

Orationes eruditas & elegantes.

Roverta primus in duos diſtinguit alterum *de Brixia* ad 1491, alterum *de Calviſano* ad 1514, nullo certo documento, nam auctores ab ipſo citati non niſi unum agnoſcunt, opera verò quæ ſuo Thomæ de Brixia, & Thomæ de Calviſano non incongrue tribui poſſunt. Hæc vero ſunt:

Commentaria in Summam S. Thomæ.

Sermones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS HISPANUS jubente Franciſco cardinali Ximenes ex Italico Hiſpane reddidit 1512.

Epiſtolas y oraciones de ſanta Catalina de Sena, Compluti, Annæ Guillen de Brocar 1512 in fol.

Hujus nunquam ſatis laudandi cardinalis curam de ſimilibus operibus aſceticis in linguam Hiſpanam vertentis laudat Alvarus Gomezius *de rebus geſtis Ximenii* lib. 2 p. 967. Vide *Hiſpania illuſtrata* tomo primo. Sic Antonius Bibl. Hiſp. tomo altero p. 169. Addiderim ego hunc Anonymum non alium videri ab Antonio de la Peña de quo anno ſequenti, licèt Antonius utrumque diſtinguat in ſua Bibl. Hiſp.

F. ALPHONSUS RICIUS.

† 1513. F. ALPHONSUS RICIUS Italus vel Parthenopæus vel quod potius cenſuerim Mediolanenſis ſub Ludovico XII Francorum rege, & Anna ejus conjuge Britanniæ duciſſa regiæ domus fuit a confeſſionibus, quem vernacule vocant, *Confeſſeur du commun de la maiſon du roi*, ſacræ theologiæ magiſter Pariſienſis, cujus lectura ſententiarum in cap. gen. Papiæ MDVII approbata eſt, & qui ex actis facultatis 14 & ultimus de Sorbonica reſpondit anno MDVIII. Ejuſdem regis Mecœnatis ſui ſtipendiis in ſcholis & ſtudiis apud noſtros Sanjacobeos Pariſienſes annis pluribus ſuſtentatus vixit, eumdemque in expeditione Neapolitana comitatus eſt, & cum eodem in Gallias remeans Valdenſium fines pertranſivit, cum iiſque de purgatorio diſputavit. F. Yvoni Redonenſi epiſcopo & F. Guillelmo Parvo S. T. M. ex ordine ambobus regis & reginæ confeſſariis acceptus fuit in primis & familiaris. Scripſit hoc titulo:

1. *Dialogus quo ex ſacra ſcriptura priſcorumque patrum dogmatibus purgatorium animabus purgandis præparatum oſtenditur adverſus Valdenſes, interlocutoribus Valdenſi & fide, arbitra verò Veritate*, Pariſiis 1509 in 4. Ed. altera, Ibidem, Jo. Petit 1512 in 4, pagg. 24, eleganti charactere Romano. Opus Ludovico XII nuncupatum. Extat Pariſ. in Regia D. 1585 & 1586.

2. *Eruditiones Chriſtiana religionis*, Pariſiis, Jo. Petit 1512 in 4, pp. 32. Regi eidem & Annæ reginæ dicata opella. His annectuntur

3. *Hymni tres in laudem S. Joannis Baptiſtæ*, quos F. Guillelmo Parvi ord. Præd. regis conſiliario & confeſſario ſibi benevolo dicat.

4. *Quæſtio perpulcra qua inveſtigatur an meritum exiſtentis in proſperis amplius ſit, quam illius qui fert patienter adverſa: ubi pro adverſa patienter ſuſtinente concludit.* Hoc autem opuſculum quod ab Yvone Redonenſi epiſcopo regis confeſſario acceperat, Ludovicæ de Sabaudia Engoliſmenſi ducisſæ nuncupat. Adjecalcem verò quæſtionis hujus extat, *Epiſtola Ricii ad laudatum Yvonem quem conſulit, in qua ſtatuit hominem eumdem in proſperis & adverſis æqualiter virtuoſe ſe gerentem plus mereri in proſperis quam in adverſis.* Hæc omnia ſimul edita eodem charactere & volumine extant in Regia D. 1586. Hujus auctoris meminit Poſſevinus, & ex eo Altamura ad 1513.

F. ANTONIUS DE LA PEÑA.

† 1513. F. ANTONIUS DE LA PEÑA Hiſpanus in cœnobio Petræfixæ ad ordinem allectus, inter theologos ſuæ ætatis, ſed & verbi divini præcones nomen illuſtre ſibi fecit, hinc & laurea magiſterii

Digitized by Google

ornatus, & a catholicis Hiſpaniæ regibus Ferdinando & Iſabella a concionibus ordinarius, & arbiter conſcientiæ aſcitus eſt. Laudant Luſitanus, Marieta fol. 200, Lopez Hiſt. gen. P. IV, Fernandez, Altamura ad 1518, Antonius Bibl. Hiſp. Hæc ejus opera:

Las epiſtolas y oraciones de la bienaventurada virgen ſanta Catalina de Sena de la orden de Predicadores, Compluti, Arnaldi, Guillelmi Brocar 1512 fol. Has nimirum petente Franciſco Ximenes cardinali & archiepiſcopo Toletano ex Italico Hiſpane reddidit:

La vida de la miſma ſanta bienaventurada, y de otras ſantas virgines de la orden de ſanto Domingo, Salmanticæ, Petri de Laſſo 1588 in 8. Videtur altera editio.

Vida de ſoror Juana de Orbieto y de ſoror Margarita del Caſtillo de la miſma orden, Medinæ Campi, Franciſci del Canto 1569 in fol. Et hæc altera editio.

F. Ricoldi ord. Prædicatorum contra legem Saracenorum tractatum primus ut ipſe teſtatur, in lucem emiſit, & de ſub modio eduxit, ſic enim loquitur, atteque impreſſoria communicavit. Locum & annum non indicant, ſed haud dubie in aliqua Hiſpaniæ civitate, & ante ann. MD, nam ab initio ſeculi XVI variæ prodierunt alibi editiones, quas videſis ſupra ad 1309 ubi de Ricoldo actum.

Geminos autem eadem ætate & regione Antonios de la Peña floruiſſe omnino diſtinctos monet Lopez citatus P. IV capp. 1, 2 & 3: ſed emendandus ipſe Lopez, qui Antonium hic laudatum inter epiſcopos accenſet Canarienſes. Nec enim Antonius in eorum invenitur catalogo, quem accuratum habeo in ſchedis, nec locus ei relinquitur, niſi deſignatum velit ad eam ſedem ac detrectaſſe, vel quovis alio modo non aſſecutum. Eum certe Marieta non dixit epiſcopum, quod non ſatis attenderunt Fernandus & Antonius in Bibl. Hiſp. qui Lopem imprudentius exceperunt.

F. IOANNES CONO.

1513 F. JOANNES CONO Germanus è Francia Orientali patria Noricus, ſive Norimontanus vir humanarum divinarumque literarum cognitione ſuo ævo nulli prope ſecundus, Græce Latineque peritiſſimus, quem & æquales ejus eruditi omnes aut familiarem habuerunt aut etiam celebraruht, » Norimbergæ anno MCCCCLXIII honeſtis parentibus » natus, & a pueris in meliotibus literis optimè educatus eſt. Hic cùm in patria prima artium fundamenta fideliter percepiſſet, ſtudiotum amore ſe » in Italiam contulit, atque Patavii magna diligentia Græcæ linguæ operam dedit. Erant enim ea ætate ibidem Marcus Muſurus Cretenſis & Scipio » Cartoromachus Piſtorienſis viri doctiſſimi, qui » Græcas literas publicè profitebantur. Itaque factum ut ejus linguæ præclaram ſibi notitiam com» pararit, atque inter doctos viros notiſſimus fue» rit. Ut autem Joannes ſua ſtudia commodius pro» ſequeretur Dominicanorum ordinem ſuſcepit, & » aliquandiu in Italiâ vixit. Poſtea verò in Germa» niam reverſus Baſileam pervenit, atque ejus loci » Dominicanis ob inſtructiſſimam bibliothecam Latinis & Græcis auctoribus refertam ſe conjunxit. » Cùm enim in Baſileenſi concilio Patres ex Græcia » ſecum optimos Græcos libros eoſque MS adduxiſ» ſent, hos tandem diſcedentes Dominicanis partim dono datos, partim pretio venditos reliquerunt. Eos hodie (ab everſa vera religione ſuſcepta[a] quæ hæreſi) academiæ proceres magiſtratus juſſu in ſuam bibliothecam receperunt, atque inſtar optimi theſauri conſervare ſolent. Commodum autem accidit, quod Joannes Amerbachius typographus Baſileenſis D. Hieronymi libros divulgare inſtituerat, qui ut emendatiores in lucem irent, Cononem ad ſe domum hoſpitio invitavit, eoque non ſolum in emendando Hieronymo adjutore, verum etiam in liberis erudiendis præceptore eſt uſus. Erant hi Bruno, Baſilius, & Bonifacius fratres, qui poſtea præclaram eruditionem hoc præceptore nacti patriæ ſuæ ornamento fuere. Hiſce etiam ſe Beatus Rhenanus conjunxerat, atque Cononem Græcos auctores enarrantem audiverat. Erat inſuper Conon theologus ſuo tempore inſignis atque ſuam multifariam doctrinam pietate & vitæ integritate commendabat. Cùm hoc modo juvandis bonis literis Conon diligenter incumberet, Hieronymi libris Græca adjecit. Orationem Gregorii Nazianzeni in Nyſſenum vertit, atque Baſilii Magni libellum *De differentia uſia & hypoſtaſis* tranſtulit: Gregorii etiam Nyſſeni librum *De homine* ſuo nativo ſplendori reſtituit. Cùm etiam ſuo tempore Eraſmus Roterodamus Baſileæ Novum Teſtamentum a mendis vindicaret, hic Conon ei frequenter adfuit, atque ſuam operam haud pœnitendam præſtitit. Tandem quinquagenarius magna literarum jactura anno MDXIII oblit, atque Baſileæ in Dominicanorum conventu ſepultus fuit cum hac monumenti ſuperſcriptione, quam Beatus Rhenanus præceptori bene merito pietatis ergo poſuit:

Δ ΤΟΤΣ ΑΓΑΘΟΤΣ ΚΑΙ ΘΑΝΟΝΤΑΣ ΕΤΕΡΓΕΤΕΙΝ ΔΕΙ.

D. O. M. SACRUM.

Aſta viator, ſi non moleſtum eſt, lege. F. JOANNI CONONI Norimberg. theologo Græcæ linguæ callentiſſimo, Latine ſcientiſſimo, ſingulariquè per omnem vitam integritate præditò, qui ſpe juvandi meliores literas ob immaturam mortem nonnihil fruſtratus eſt. Beatus Rhenanus pietatis ergo Præceptori B. M. de ſuo fecit. Vixit annos circiter L: Oblit anno Domini DDDXIII *nono Kalendas martias. Vale & abi in rem tuam.*

Quæ hactenus ex Henrici Pantaleonis Phyſici in ſua Proſopographia *Vir. Illuſtr. German. III. P. ad* 1504 ſunt deſumpta. Ex quibus facile colligitur in Italia Pataviique ordini Prædicatorum nomen dediſſe matura jam ætate Cononem, ſed lucem dictis afferet Cono ipſe ſic de ſe loquens, & Jodoco Gallo Rubeaquenſi doctori theologo & canonico S. Germani, Nemetenſiſque Eccleſiæ concionatori ſtudiotum ſuorum reddens rationem, ac ſub quibus in Helleniſmo profecerit: » In Italiam fato » nuper, doctor egregie, Venetaque littora veni, » ubi Aldum illum Romanum toto orbe famigera» tum velut alterum Alanum vidi, ab eoque perhu» mane exceptus, cùm ejus hortatu animum pene » concuſſum *incerta ſede nutantem* quiete illa quam » bonæ literæ pariunt firmare contenderem, ex ad» verſo inſurgens fortuna inquit, Quid tibi vis pau» per? *Haud facilè emergunt quorum virtutibus* » *obſtat, Res anguſta domi.* Verum hoc ſuſurro mi» nime deterritus, turſus veluti alter Strepſiades » in Socraticum Phrontiſterium me coercere [B] λόγων » ἀκριτῶν σκινδαλμὸς μαθησόμενος, dixi cum illo [C] ἐπι» τόν τι τοῦτ' ἔχων τοκογλύφομαι; βάρβα. ἀλλ' ὅμως γὰρ » ἦ θαὶς ὀλλ.. Itaque his literis quibus Cato pene » octogenarius initior, (quem falſo has contempſiſſe quidam calumniantur;) ut vel harum eruditione duce ad ſacras facilius literas proficiſci, »

[a] De bonis etiam mortuis benemerendum eſt.

[B] Subtiliores edocendus literas. *Ariſtoph. in Nubibus Act.* 1 *Sc.* 2 *v.* 150.

[C] Eundum eſt tamen, quid enim hac re ſollicitor? *Ariſtoph. Bono animo ſis, proſpere enim cedet, ſi Deus velit.*

Sæc. XVI. » clarius intelligere, jucundius denique excolere » poſſem. Teſtificabantur enim id fide digni viri, » quod & Auguſtinus *De doctrina chriſtiana* aſſe- » rit, literas Latinas nullas, nec etiam ſacras abſ- » que ope Græcarum niſi imperfectè quempiam in- » tellecturum, nihilque adeo ſcitum præclarum ve- » nerandumque in noſtris Latinorum rivis eſſe, quod » non a fonte Græcorum vel traductione vel inter- » pretatione emanet. Cavens igitur ne inter cæte- » ros Italiotas, qui magno ſumptu ad Italiam velu- » ti ad bonarum artium nundinas convolant, exors » ipſe ſolus tam precioſarum mercium [D] ὡς τὸ ἄλογον » ὄριμμα otio languens degerem, Venetiis primum » ope Aldi Romani, & Fabii Columnii docti & hu- » mani preſbyteri litteris his operam navavi. Dein- » de ut majori proventu iiſdem & ſacras adjicerem, » ad Patavinum gymnaſium conceſſi, ut illum utriuſ- » que linguæ præceptorem Marcum Muſurum Cre- » tenſem ſumma gloria & profectu cum reliquo » philoſophorum & theologorum cœtu legentem » audirem. Qua adnavigatione neſcio quo merito » meo divina providentia mox illum Ven. Dominum » præpoſitum Cracovienſem artium magiſtrum Lip- » ſenſem Andream Ponerium ex Landaw pene ve- » ſtratem mihi non tam diſcipulum quam Mecœna- » tem conciliavit aſſignavitque. Cujus beneficiis fre- » tus olim magiſter, ut putabatur artis, rurſus [E] μετ- » αμορφωσὶς τὸν ἄνθρωπον λόγον μαθόντα. Quantum vero » uberiori illa meſſe profecerim, non eſt quod apud » cæteros Thraſylus ipſe exultem. Illud interim » ſancti Vatis obſervo dicentis [F] ἐν σιγῇ καὶ ἐλπίδι ἡ ἰσχὺς » ὑμῶν. Cæterum rationem vitæ meæ deſcripturus » humanitati tuæ, ſimul ſtatui ſtudiorum meorum » aliquod apud te facere periculum, non tamen » omnem, ut aiunt, lapidem moturus. In arenam » igitur deſcendens luſi ipſe tyro nomine tuo hæc » ut cernis τὰ πεπαιγμένα, non alienis quidem ar- » mis inſtructus, non tectus alienis gracculus pen- » nis, nihil de publico auditorio accipiens [G] ἀλλὰ » ἐμαυτῷ ἐργαστηρίῳ & proprio penu depromptum &c. Quæ ſcribebat Joannes noſter anno MDVII kal. febr. Patavii, forte jam antea, ut conjicio, aut ſaltem eo anno noſtris aſcitus. Hæc ejus opera prodierunt:

1. *Baſilii magni de differentia οὐσίας & ὑποστάσεως.* Ipſo primo interprete. Quam opellam Jodoco Gallo Rubeaquenſi laudato nuncupabat epiſtola mox citata. Patavii 1507.

2. *Gregorii Nyſſeni de philoſophia libri VIII*, quos Dionyſius Exiguus olim Latinè reddiderat, tum poſtea Burgundio Piſanus depravatos potius quam elucubratos Frederico II nuncuparat, ex fide codd. MS Bibliothecæ Baſileenſi Prædicatorum Joannis cardinalis Raguſini teſtamento legatorum nativo ſplendori reſtituti, Baſileæ 7 martii 1512. Hos Beato Rhenano Seleſtenſi nuncupavit e cœnobio D. Dominici Baſileenſi. In ea epiſtola teſtatur ſe tum D. Chryſoſtomi traductioni inſtantem opus intermiſiſſe, ut huic operi incumberet, præceptoreſque ſuos Aldum & Scipionem Carteromachum Venetiis, Marcum Muſurum Patavii iterum laudat.

3. *Gregorii Nazianzeni theologi in Gregorium Nyſſenum fratrem Baſilii magni, cùm altero die electionis ſuæ ad confirmandum ipſum ſuperveniret oratio*, Baſileæ 1512. Hanc Thomæ Truchſes Eccleſiæ Nemetenſis ſcholaſtico ac vicario generali nuncupabat, aſſeritque ſe primum e Græco Latine reddere, 9 octobris.

Quæ verò ſupra editione altera prodierunt omnia ſimul curis noſtri Joannis Antoniani Noviomagi, de quo poſtea, Coloniæ, Melchioris Noveſiani 1537 fol.

4. *Inſtituta Juſtiniani recognita quibuſdam locis Græcis reſtitutis, & forteſſe omnibus*, Baſileæ 1512. Eidem Thomæ Truchſes nuncupabat brevi epiſtola. Hujus operis ipſe meminit in epiſtola orationi ſuperiori præfixa.

5. *S. Hieronymi opera ad MSS codd. caſtigata, quibus & Græca addidit.* Hanc editionem Joannes Amerbachius non ſolum typotheta clariſſimus, ſed & ipſe vir doctiſſimus inchoaverat, ſed ipſo & noſtro Cenone morte immatura ſublatis, Joannes Frobenius Amerbachii ſocius, & Eraſmus Cononi ſuccenturians compleverunt, quæ prodiit primum Baſileæ 1516 fol. Tomis V.

6. *Novum teſtamentum Græcum* cùm Baſileæ curaret Deſiderius Eraſmus, ſuam illi Cono poſuit ac præſtitit operam haud pœnitendam.

7. Syneſii orationem cui titulus, *Laus Calvitii*, adverſus Dionis. Chryſoſtomi *Coma laudationem* ex Italia primus attulit ex antigrapho tamen non ſatis caſtigato teſte Beato Rhenano epiſtola ad Martinum Ergerinum parochum Seleſtadenſem data Baſileæ 1515 pridie kal. april. quam idem Rhenanus notis illuſtratam edidit Lutetiæ, Jodoci Badii 1523 in 4.

Ejus præter Pantaleonem meminerunt F. Baltazar Werlinus in Addit. II ad Tritemium, Luſitanus, Pius, Altamura ad 1483, ſed hi leviter.

[D] Ut brutum animal.
[E] Sollicitus abditor cultiorem orationem addiſco.

F. ANTONIUS PENNETI.

† 1514.

F. Antonius Pennetti Gallus Burgundus Matiſcone ut ſuſpicor natus, certo ibidem ordinem amplexus ſub finem ſeculi XV & initia ſequentis claruit eruditione, facundia, titulis, dignitatibus. Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtadium exegit litterarium, ad gradus exinde promotus. Ex actis facultatis habetur de tentativa reſpondiſſe ſub M. Sigero Clerici die mercurii poſt Franciſcum v octob. MCCCCLXXIV, & titulo præſentati Prædicatorum de Sorbonica decimum & ultimum anno MCCCCLXXX: hincque juxta morem inter viginti duos licentiatos die IV martii MCCCCLXXXI ſtylo veteri, novo LXXXII locum XVIII obtinuiſſe. Præfuit deinceps apud ſuos, toti etiam provinciæ Franciæ prior provincialis electus anno MCCCCXCIII, quo munere functus eſt ſolido decennio, eoque titulo comitiis ordinis Ferrariæ anno MCCCCXCVIII habitis, non in feriis penteceſtes III junii ut de more, ſed ob anguſtias temporum ad XX ejuſdem menſis prorogatis affuit. Fuit & verbo potens, & inter illuſtres ſacros oratores ſui ævi nomen ſibi feciſſe. Quibus dotibus allectus dux Sabaudiæ Carolus III, eum conſcientiæ ſuæ moderatorem & arbitrum aſcivit anno MDIII, idque reſciens magiſter ordinis Vincentius Bandellus tum in Galliis agens, capitulum provinciale in domo Argentomenſi coegit, eumque a munere provincialatus exoneravit, altero tum ibidem ei ſuffecto. Ad mortem uſque confeſſarium ducis Sabaudi egiſſe monumenta mihi in ſchedis ſervata produnt, diem verò obiiſſe XV auguſti MDXIV. Eadem ferunt eum ſcripſiſſe ac typis etiam edidiſſe hoc titulos

De reformatione morum.
Actiones variæ.

Qua verò lingua & ubi hæc ſerventur, mihi hactenus incompertum.

F. EUGENIUS BRUTUS.

F. Eugenius Brutus Venetus ſacræ theologiæ profeſſor ineunte ſeculo XVI claruit, recogniteque a ſe & emendata typis commiſit 1514.

Ethica & politica Ariſtotelis Latine, Venetiis, 1509 & 1514 in fol.

[F] In ſilentio & ſpe fortitudo veſtra.
[G] Sed ex mea ipſius officina.

Digitized by Google

F. FRANCISCUS THOMÆ.

1514. F. Franciscus Thomæ Etruſcus Florentinus patria, ac S. Mariæ Novellæ alumnus haud ignobilis, integritate vitæ morumque ſuavitate non minus, quam eruditione ſingulari atque prudentia clarus, magiſterii lauream per omnes gradus in univerſitate Florentina conſecutus eſt anno MCCCCLXXVI die V novemb. Domui ſuæ nativæ præfuit aliquando prior, & ut habet Badius Acad. Florent. p. 97 etiam univerſo ordini vicarius generalis. Nec Latinam ille tantùm, ſed Græcam maxime calluit linguam, adeo ut Græcus diceretur. Florentiæ demum ætatis LXVIII mortalitatem exuit anno MDXIV die XVIII april. Sic ex necrologio S. Mar. Novell. n. 755 referunt Pocciantius & Badius citatus, a quibus hæc ejus laudantur opera:

S. Cyrilli Alexandrini homiliæ in Iſaiam prophetam e Græco Latine verſæ.

Aliquot aliorum auctorum varia in lucem data opera.

In iſagogen Porphyrii, in Ariſtotelis prædicamenta, & libros poſteriorum commentaria.

Conciones quadrageſimales.

Quæ omnia Pocciantius in S. Mar. Novellæ bibliotheca aſſerit aſſeqvari.

F. HIERONYMUS ALCOZER.

1514. F. Hieronymus Alcozer Hiſpanus ſacræ theologiæ magiſter his annis florebat. Laudant noſtri Parra & Altamura ad 1514 & Antonius in Bibl. Hiſp. dicuntque edidiſſe librum hoc titulo: *Subida de monte Sion.* Id eſt, *De cognitione Dei per contemplationem quietam*, Valentiæ 1509. in 4.

F. JOHANNES HARLEY.

1514. F. Johannes Harley Anglus a Luſitano claruiſſe dicitur ad annum MDXIV. Excipiunt Pius, Razzius, Fernandez, Altamura, & Piſæus dicentes ſcripſiſſe

Commentaria in IV libros ſententiarum.

De prædeſtinatione & Quodlibeta.

F. JOHANNES VERI.

1514. F. Johannes Veri Gallus Neuſtrius domus Rotomagenſis alumnus Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudia exolvit, lectorem exinde biblicum, ut aiunt, egit; unde ultra promotus de tentativa reſpondit ſub M. Philippo Languetì anno MCCCCLXXV die XVI octob. In actis quidem dicitur *Verus*, ſed eumdem eſſe hinc conſtat; quod ſuum agnomen ipſe ſcribebat *Verii*. Suo poſtea ordine per omnes facultatis agones apicem obtinuit magiſterii. Anno MCCCCXCVII quædam dum Depæ conciones haberet, illi. exciderunt propoſitiones, quas ſacra facultas dum revocare XVI ſeptembris coëgit. Inſtrumentum revocationis ſic incipit: *Ego F. Johannes Verii religioſus ordinis Fratrum Prædicatorum profeſſor in ſacra theologia magiſter &c.* Quæ tamen tantum abeſt, ut illi notam ullam inuſſerint; quin a ſummo pontifice Philadelphienſis epiſcopus deſignatus & inauguratus, doctrinæ famam quam ſibi pepererat, egregie tutatus ſit. Utriuſque Georgii de Ambacia patrui & nepotis Rotomagenſium archiepiſcoporum & cardinalium a ſede ſua ob regia negotia fere ſemper abſentium ſuffraganeus egit, & in ſpiritualibus vicarius generalis, & tandem anno MDXIV vitæ hujus mortalis finem invenit. In æde nativæ ſuæ domus ſepultus fuit, & hoc brevi lapidi ejus ſepulcrali elogium inſcripſerunt etiamtum legendum:

Quicquid ignoravit ille, nemo ſcivit ſui ævi SUB. XVI. *labilis.*

Ex quibus & plura ſcripſiſſe vel etiam edidiſſe perſuaſum habeo, ſed quæ in direptione rerum omnium hujus domus a Calvinianis furentibus auſa perierint. Johannes noſter is eſt Philadelphiæ epiſcopus, cujus nomen Fontana ignoravit, & quem ad annum MDVIII hoc titulo inſignitum indicat ex Taëgio.

F. PETRUS CROCKART DE BRUXELLIS.

† 1514. F. Petrus Crockart vulgò de Bruxellis ab ea urbe principum Belgii ſede nuncupatus, ceu in qua primam lucem vidit circa annum MCCCCLX vel LXX natus. Adoleſcens ſtudiorum cauſa Pariſios ſe contulit, eumque in academia tum maxime vigeret ſecta Nominalium, ei ſe addixit, & Johannis *Maior* qui eam in gymnaſio Montis-acuti non ſine laude profitebatur, auditor fuit, quam & ipſe poſtea magiſter artium promotus publice docuit, & quo valebat ingenio tutatus eſt. Tum autem accidit, ut agente Georgio cardinali Ambacio anno MDII gymnaſium Sanjacobeum congregationi Hollandiæ, in qua ſeverior ordinis diſciplina vigebat, ſubjiceretur; & exinde plures ex Belgio ſodales ibidem aſſignarentur. Horum gentilium ſuorum conſuetudine & familiari congreſſu captus Crockartius, iiſdem aſciri voluit, & veſtem induit in ipſa æde Sanjacobea anno MDIII, at anno revoluto profeſſus eſt. Ut vir jam erat gravis XXXV aut XL annorum, emeritiſque artium profeſſor, ad philoſophiam docendam mox adhibitus eſt, & qui eo uſque Nominalium anteſignanus habebatur, ſic repente mutatus eſt & Thomiſta evaſit, ut ſanctum doctorem audiviſſe ſolum, totumque imbibiſſe videretur. Propterea in comitiis ordinis Mediolani ad S. Euſtorgii anno MDV celebraris ad legendas Pariſiis ſententias aſſignatus fuit, quod & in convocatione congregationis Veliaci anno ſequenti habita approbatum fuit his verbis: *Approbamus aſſignationes pro lectura ſententiarum in conventu Pariſienſi factas a capitulo generali de F. Petro de Bruxellis conventus Pariſienſis &c.* Exinde baccalaureus promotus S. Thomæ Summam publice magnoque auditorum concurſu interpretari aggreſſus eſt, & certo etiamnum agebat anno MDIX. Anno MDX licentiam, ut aiunt, incepit titulo præſentati Prædicatorum inſignitus, & ſequenti MDXI ſextus de Sorbonica reſpondit, tandem inter XXIII licentiatos quintum & primum regularium locum obtinuit die XXVI januar. MDXI ſtylo veteri, novo XII. Secundam Secundæ hoc anno & ſequenti expoſuit, interea his ſcholæ laboribus unà concionum æſtus conjungens, nam ex actis domus Inſulenſis habetur quadrageſimam Inſulis ad frequentiſſimum populum ſcientiæ ejus ac facundiæ nectare captum prædicaſſe anno MDXIII, ſtylo novo XIV. Non diu poſtea vixit Petrus noſter, nam hoc eodem anno MDXIV mortuum eſſe certo certius eſt. Cùm plura hîc ſtatuamus his quæ hactenus ab aliis prodita ſunt prorſus contraria, videſis quæ ad ſingula ejus opera addimus documenta.

1. *Summularium artis dialectice utilis admodum interpretatio ſuper textum magiſtri Petri Hiſpani ord. Predic. unà cum fructuoſis quibuſdam quodlibetis*, Pariſiis, Andreæ Bouchard 1508. fol.

2. *Acutiſſimæ quæſtiones & quidem pernviles in ſingulos Ariſtotelis logicales libros. Item in D. Thomæ de Aquino opuſculum de ente & eſſentia magiſtri Petri de Bruxellis ſacri Prædicatorum ordinis D. Thomæ doctrine interpretis & propugnatoris acerrimi*, Pariſiis, Joannis Barbier & Gauſridi de Marnef 1509 fol. ſignat. 4 foll. A ad S. Iterum ibidem 1514.

Sæc. XVI. Sic autem ad eum præfatur F. Michael Salmantinus ejuſdem ordinis & diſcipulus, qui editionem curavit : *Accedis nunc tu, pater optime, accedis, inquam, cum de literis tum de ſtudentibus optime meritus, qui poſtquam in hoc Pariſino conventu primum liberales artes, deinde ſacras literas interpretatus es &c.* Et poſtea : *Edidiſti jam ſuperiori anno argutas ſane interpretationes in Summulas Petri Hiſpani, quæ tametſi breviſſimæ ubertatem ingenii tui abunde præ ſe ferunt &c.* ubi meminit operis ſuperioris. Et infra : *Nec tamen inficiamur pleroſque etiam fuiſſe, qui multa ingenioſa & lectione digna literatorum gymnaſiis tradiderunt : ſed ea omnia quicquid id eſt ex ſcriniis B. Thomæ depromta eſſe tu nunc demum comprobaſti, qui poſtea quam in Nominalium academiis nutritus, doctior inter illos evaſiſti, conceſſiſti te ad nos, ut de floride nimirum Prædicatorum ordinis virgulto tu quoque lilia deligeres &c.* Quæ oſtendunt jam ætate provectum & emeritum in via Nominalium profeſſorem ordini ſe addixiſſe.

3. *Argutiſſimæ ſubtiles ac fœcundæ quæſtiones phyſicales in octo libros phyſicorum, & in tres libros de anima Ariſtotelis.* Præmittitur operi *de laude philoſophiæ dialogus F. Joanne Anglici Valencenenſi, & F. Amadeo Meygretii Lugdunenſi Petri diſcipulis interlocutoribus*, Pariſ. Jo. Barbier 1510 fol. Iterum apud Jo. Parvi 1521 fol. Hic Joannes Anglici non parum laudatur a Ghilberto de la Haye in ſua Bibl. Belgo-Dominic. MS, ceu qui plura carmina in librorum aut auctorum commendationem decinerit in capite ipſorum operum edita.

4. *Secunda ſecundæ Summæ S. T. ab eo recognita & accurata* eodem jubente typis commiſſa eſt a F. Franciſco de Victoria Hiſpano ejus diſcipulo, eo nimirum qui poſtea academias Hiſpaniæ doctrinæ ſuæ luce tantum illuſtravit, errata typorum emendante, Pariſiis, Claudii Chevallon 1512 in 4. Qui Franciſcus ſic ad Petrum præceptorem præfatur : *Præclariſſimis viris etſi ego te pater ſemper obſervande non adjungam, annumerant te illis ſemper illuſtriſſima ſcripta, quæ in totam naturalem, & rationalem philoſophiam emiſiſti : annumerant inſignes diſputationes, quas diutiſſime in hoc celeberrimo gymnaſio cum magna tui laude exercuiſti : annumerat te demum in magna diſcipulorum frequentia triennalis D. Thomæ interpretatio. Sed quia non finit me verecundia tui ulterius progredi, id unum in fine adjiciam, quod ad cumulum gloriæ tuæ accedit : cùm jam enim pluſculis annis ſcribendo, docendo, diſputando, inſumtis, poſſes jure tuo quietioribus curis vitam agere, tamen pro tua in S. Doctorem fide & obſervantia, hanc Secundam Secundæ S. T. partem, quam priore anno interpretari cœperas, ad finem uſque deducere inſtituiſti, nec laboris neque valetudinis rationem habens &c.* Ex quibus docemur jam ab anno 1509 S. T. Summam interpretari aggreſſum.

Sic autem de eo F. Vincentius de Harlem ejus etiam diſcipulus præfatur in commentaria in IV ſententiarum noſtri Petri de Palude : *Memini etiam dicti R. P. F. Petri de Bruxellis præceptoris mei obſervandi S. T. D. eruditiſſimi, qui inter doctiſſimos quoque hujus temporis viros collocandus eſt. Erat ſiquidem omnigena doctrina, theologica præſertim clariſſimaque ejus traditione ſumme inſignitus : cujus interitum heu nunquam ſatis dolendum, quam jacturam res literaria nobiſcum perpeſſa eſt, haud arbitror effatu facile &c.* Hæc autem epiſtola ad Michaelem Pame decanum Cameracenſem data eſt anno 1514.

Cui conſonat quod Robertus Cenalis ad Joannem Major epiſtola Sueſſione 1516 data ſcribit : *Conſulet partim auditorum tuorum inſignium, ſed defunctorum memoriæ, inter quos præcipui fuerunt Jacobus Almain Senonenſis, David Cranſton tuus conterraneus, & Petrus de Bruxellis ordinis Prædicatorii : partim viventium qui plurimi ſunt, utilitati &c.* Quæ luce clarius probant Petrum jam anno 1516 imo jam anno 1514 obiiſſe. Ex quibus emendes Miræum, Valerium Andream Bibl. Belg. Swertium Athen. Belg. noſtrum Guillelmum Seguier Laur. Belg. & alios, qui Mechliniæ anno 1555 ætatis 83 mortuum fingunt. De eo rectius F. Ghilbertus de la Haye in ſua Bibl. Belgo Dom. MS, quem ex parte hîc excipimus. Legenda & de eo Antonii Coronel præfatio in primam Secundæ S. T. ab eo editam Pariſiis apud Chevallon 1513 in 4, ubi plura in laudem Petri noſtri.

F. ROBERTUS RANUCCIUS.

F. Robertus Ranuccius vel *Ranuccini* ſive *Rinucci* nobili vetuſtaque Rinucciorum e gente Florentina, quæ olim Guelphorum hæſit partibus, uti Scipio Ammiratus Hiſt. Florent. lib. 2 p. 123 ad MCCLX teſtatur, oriundus patriam habuit Florentiam ipſam, ac in S. Mariæ Novellæ Prædicatorum profeſſus eſt inſtitutum, in quo ineunte ſeculo XVI ſedente Leone X claruit, philoſophuſque audiit ævo ſuo maximus profunduſque theologus : ſed & concionibus ad populum habendis ſtrenue feliciterque e ſuggeſtu dicens, ſingularem ſibi comparavit famam. Quo demum ſublatus e vivis anno & loco nullus indicat. Hæc verò reliquiſſe teſtantur poſteris ingenii ſui monumenta ad S. Mariæ Novellæ ſervata MS : 1514

In Ariſtotelis rhetoricam & dialecticam expoſitiones.

Ejus meminerunt Pocciantius, Pius, Fontana de Prov. Rom. & Altamura ad 1510.

F. AMBROSIUS ALEMANUS.

F. Ambrosius Alemanus ſic ut videtur dictus ab origine Germanica inter illuſtres viros ſcriptoreſque recenſetur a Leandro fol. 150 : *Vir fuit*, inquit, *animo infractus, litteris eruditus, multaque ſanctimonia præditus, qui anno elapſo* (hoc eſt Chriſti MDXV) *Mantuæ in cœnobio D. Dominici vita ſanctiſſimè functus eſt, ubi multo tempore vitam egerat, ac* 1515

Indicem ſeu Tabulam, ut vulgo dicitur, inceptam a Petro Bergomenſi compleverat. Opus inſigne & apprimè neceſſarium.

Cùm autem Aurea Petri Bergomenſis Tabula in omnia D. Thomæ opera ipſo Bergomenſe ſuperſtite typis prodierit, extat enim editio a me viſa anni 1478 Baſileæ apud Bernardum Richel, quæ fortè non prima, cùm Petrus non obierit, niſi anno MCCCCLXXXII, ſic ab Ambroſio Bergomenſis diſcipulo, ut ait Lopez Hiſt. ord. P. III lib. 3 pag. 225, quis dixerit completam, quod ſuam in evolvendis S. doctoris operibus præceptori navarit operam, vel quod a Petro antea editam recognoverit, novaque acceſſione locupletarit in altera editione, ut revera recenſetur alia Venetiis 1497 teſte Beughemio in Incun. typog. quod harum & aliarum collatione lectoris criterium excutiat.

Hic idem videtur F. Ambroſius de Alemania qui *Opuſculum de ſenſibilibus deliciis paradiſi* ex tractatu noſtri Joannis de Tambaco a Bartholomæo Lapaccio ſeu de Rimbertinis excerptum recognovit & diligenti cura emendavit, ut legitur in Edit. Pariſ. anni 1513 menſe martio. Hujus auctoris poſt Leandrum meminere Luſitanus, Pius, Altamura ad 1516, Rovetta ad eundem annum, noſtrateſque omnes.

Digitized by Google

F. DAMIANUS CRASSUS.

† 1535. F. Damianus Crassus Inſuber Rivolii in Pedemontanis (*Rivoli* gentiles dicunt) natus, ſtudiis Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo perfolutis, ad gradus promotus eſt, licentiamque decurrebat anno MCCCCXCVIII, quo ſub titulo præſentati Prædicatorum de Sorbonica reſpondit decimus & ultimus, exinde inter XX licentiatos ſeptimum locum ſortitus die XIII januar. anno MCCCCXCIX ſtylo veteri, novo MD. Laurea ornatus ac ad ſuos redux, gymnaſio S. Thomæ Ticinenſi datus fuit regens in comitiis ordinis ibidem anno MDVII coactis. Prior provincialis Lombardiæ ſuperioris tum S. Petri martyris dictæ poſtea aſſumtus, affuit, ſeditque ac diffinivit in comitiis ordinis Neapoli anno MDXV celebratis, at eodem anno fatis functum aſſerit Luſitanus, quem excipiunt Poſſevinus, Miræus, Pius, Altamura ad 1515, & Rovetta ad 1516. In actis facultatis Pariſienſis nomen ejus ſcribitur Craſſus, in actis capp. genn. Graſſus, apud Malletum de viris illuſtribus S. Jacobi dicitur Gallice *Legras*, quod ex varia gentium pronunciatione accidit diſcrimen. Hæc ejus opera :

Commentarium ſuper Job inſigne, an & ubi editum Luſitanus aut omiſit aut ignoravit.

De S. Joannis affinitate & conſanguinitate cum Chriſto Domino, libellus impreſſus anno 1506 & a Luſitano viſus, qui addit adverſus Joannem de Caſſinis ord. Min. oppoſitum ſentientem ac prædicantem editum fuiſſe.

De eo ſic legitur in actis facultatis Pariſienſis : *Die* IV *octob.* MD *in feſto S. Franciſci M. N. F. Damianus Graſſus habuit apud Prædicatores ſermonem magiſtralem per concluſionem deputatorum facultatis propter metum peſtis, qua vigebat apud Minores. Panci baccalaurei fuerunt quia panci erant Pariſiis.*

F. GEORGIUS MEDIOLANENSIS.

* 1515. F. Georgius Mediolanensis ſic a patria nuncupatus laudatur a Leandro fol. 154 a, inter illuſtres in philoſophia, & cùm Valentino Camerti Perufino, de quo mox, qui anno MDXV e vita exceſſerat, ſubjiciat, & hunc circa eumdem annum vixiſſe indicat. Sic Leander : *His ſe comites præſtant .... Georgius Mediolanenſis portans Logicam ſuam.*

F. GEORGIUS MEDIOLANENSIS.

* 1515. F. Georgius Mediolanensis *alter* his iiſdem annis vivens ſcripſit *vitam B. Jacobi Sexti Mediolanenſis domus S. Mariæ Gratiarum in patria primi erectoris, in eadem anno* MCCCCXCIII *die* XXX *junii mortui ætatis* LXVII *profeſſionis* XL. Hanc habet Leander fol. 255 b.

Scio Luſitanum hunc alterum cum priori confundere, eique aſſentiuntur Paulus Morigia *Nobil. Mediol.* lib. 3 cap. 29, Poſſevinus, Picinellus *Athen. Mediolan.* Pius lib. 3 ad 1515 col. 120, Altamura ad 1515, Rovetta ad 1520. Diſſentit verò Voſſius *de Hiſtor. Latin.* p. 813, contendens auctorem hujus vitæ non alium eſſe a Georgio Ravennatino itidem Mediolanenſi, de quo nos poſtea ad 1520. Dubius plane fateor, hîc hæreo. Certum ſcriptorem hujus vitæ domus Gratiarum fuiſſe alumnum, in eaque novitium ſub Jordano Triviſio magiſtro ipſum & alios tirones ut in Jacobum ceu exemplar religionis abſoluriſſimum continuo reſpicerent monente educatum, hæc enim ipſe de ſe teſtatur. Certum & eum politioris litteraturæ virum fuiſſe, nam hæc vita ſtylo & ornato & compto ſcripta eſt. Auctorem logicæ Leander nec conventus Gratiarum ſodalem dicit, nec hiſtoricis accenſet. Quouſque igitur gentiles quid certius afferant, viſum eſt rem ſub dubio relinquere. Si duo ſint, hic duos habes : ſi unus & idem, ambos in unum conflabis.

F. JOANNES FERRARIENSIS.

† 1515. F. Johannes Ferrariensis a patria de more ſic nuncupatus, qui gentilitio nomine *de Raſanellis* audiebat, vir fuit gravitate, doctrina, prudentiaque commendatiſſimus. Hinc ad ſuorum regimen aſſumtus, pluribus locis & conventibus præfuit prior, Ferrariæ, Bononiæ & aliâs, a magiſtro ordinis etiam Vincentio Bandello in partem laborum & ſolicitudinum ſocius aſcitus, eodemque agente ab Alexandro VI magiſter ſacri palatii Joanni Annio Viterbienſi anno MDII mortuo ſuffectus, quo munere functus eſt ad obitum uſque ſummis pontificibus & omnibus probatus & acceptus. Quando autem e vivis exceſſerit, non conveniunt ſcriptores. Fontana in Theatro ex Olmedo vult mortuum anno MDXII, quem excipit Altamura ad eumdem annum : Leander fol. 140 b indicat annum MDXV, ſic enim ille de Silveſtro Prierate agens, poſtquam notavit hunc anno MDXIV Romam a Leone X vocatum, ut ſacras litteras in Urbe doceret, addit : *Tandem anno* MDXV *vita functo Joanne Ferrarienſi, ſacri palatii magiſter Romæ conſiſtens dictus eſt.* Leandro autem æquali, & iis ipſis annis ſcribenti fides potius videtur danda. De ſcriptis hujus Joannis nil aliud proferunt, quam hoc Olmedi teſtimonium :

Fuit Joannes Eccleſiæ Romanæ gratus, verboque & ſcripto famoſus, hiſtorias majorum temporum etiam ethnicas in promptu habens.

Abbas Libanori in ſua *Ferrara d'oro* Ferrariæ anno 1674 edita in fol. P. III in qua agit de ſcriptoribus Ferrarienſibus ad p. 250 ſic habet : *Zanetto Raffanelli dell'ordine de' Predicatori fioriva intorno all'anno* MCCCCXLII (*Zanetto vuol dire Giovanetto.*) *Fù teologo illuſtre e predicatore nominato : era poi anco profeſſore di belle lettere, ed elegantiſſimo oratore, che perciò ſecondo l'occaſioni dov'era chiamato ed invitato, faceva in ogni genere fioritiſſime orazioni. Alcune di queſte furono mandate alle ſtampe, e di poi avidamente cercate e rapite dal torchio e dalle mani, ſiche pochiſſime ſene trovano, e chi n'ha le tiene come gioie.* Addit a pluribus hunc Zanettum non diſtingui a Joanne de Raffanellis ſacri palatii magiſtro, qui ob exiguam ſtaturam dictus fuerit Zanettus. Ego verò vel alium plane exiſtimaverim, vel ſi fuit idem, citius annotatum quam debuerit. Quis enim credat hominem jam anno MCCCCXLII clarum, anno MDII capularem ſacri palatii magiſtrum aſcitum ? Imo etiam ſi duo aſtruantur, quod veriſimilius cenſeo attentis utriuſque variis animi dotibus, difficile mihi perſuaſerim Zanettum tam antiquum ac præſtat Libanorius, cùm typographia vix ante annum MCCCCLXXX Ferrariæ viguerit. Aliunde hæc Libanorii hiſtoria ſaltem quoad noſtros ſcriptores haud eſt accurata, diligentiorique ſodalium Ferrarienſium diſquiſitione indiget.

F. JOANNES MARIA CANIGIANUS.

† 1515. F. Joannes Maria Canigianus Etruſcus Florentinus patria, illuſtri & patritia Canigianorum e gente ſatus, adoleſcens ad S. Marci e manibus venerabilis Hieronymi Savonarolæ veſtem ordinis induit, ſicque litteris & innocentia vitæ claruit, ut congregationis S. Marci vicarius generalis electus anno MDXIV nonus præfue-

Sæc. XVI. rit. At anno ſequenti MDXV a Leone X abbas familiæ monachorum Vallis umbroſæ præpoſitus fuit, quo eos ad priſtinum diſciplinæ regularis culmen revocaret. Huic enim ſummo pontifici probe notus erat, filius ejus ſororis ut quidam aſſerunt, aut certe affinitate ei conjunctus, at potiſſimum ob præclaras animi dotes in pretio habitus. Ejus mentio fit in actis cap. gen. Neapoli anno MDXV coacti: *Item acceptamus ad beneficia ordinis & ſuffragia R. P. F. Joannem Maria Canifianum ex noſtro ordine per SS. Dominum noſtrum in abbatem generalem ordinis Valliſumbroſæ aſſumtum.* Ad infulas poſtea evectum, & epiſcopum Hipponenſem promotum monumenta Valliſumbroſæ a Fontana relata ferunt. Meminit Altamura ad 1514 ceu qui ſcripſerit *Poema in laudem Leonis papæ X eidem nuncupatum anno* MDXIV.

F. LUDOVICUS CAMPANA.

1515. F. Ludovicus Campana vernacule *Campagna* Veronenſis vir oratoria, poetica, philoſophia, ac theologia ornatus & apprime ornatus, pluries ſui ingenii periculum fecit, ex quo tantam conſecutus fuerat laudem, ut omnes eum admirarentur. Quoties ipſe orationes, carmina tam vernacula quam Latina, ac cæteras ejus lucubrationes lego, inquit Leander, quem totidem verbis excipio fol. 154 b, toties naturam quantum licet execror, quod ipſum a nobis nimis immature ſurripuerit. Quid loquar de ejus dulci ac facetiſſima conſuetudine? Quid de ejus vehementi pronunciatione? Prætereo cæteras virtutes. Deceſſit vir probus anno elapſo videlicet MDXV circa menſem junii Forocornelii ſeu Imolæ. Ejuſdem iterum meminit *Deſcrizz. d'Italia* fol. 377 a. Laudat etiam Onuphrius inter illuſtres Veronenſes, theologumque, philoſophum, & declamatorem diſertiſſimum præſtat, cujus adhuc ad ſuos Prædicatores aliquot ingenii ſui monumenta extent. Exinde laudant noſtri nomenclatores omnes, Luſitanus & ſequaces, denique Altamura ad 1508, & Rovetta ad 1503. Ejus igitur extant

Orationes facundæ & carmina elegantia, apud ſuos MS ſervata.

F. LUDOVICUS E MICHAELA.

1515. F. Ludovicus e Michaela nobili Venetiis familia ortus, a Leandro fol. 151 a, ut optime ſibi notus laudatur. Vir inquit fuit vitæ caſtiſſimæ, moribus ſanctiſſimis, atque doctrina præſtantiſſima celebris, qui & obitum ſuum ante tres menſes quam accideret, prædixit, & eventu verum ſe prophetam probavit. Nam anno MDXV decimo tertio Kal. maii qui erat dies indictus, ex inſperato Venetiis in cœnobio S. Dominici cujus erat alumnus, interiit. Laudant etiam Luſitanus, Razzius p. 268, Altamura ad 1509, Rovetta ad 1510, Poſſevinus & alii. Ab eo relicta eſt

Summa moralis caſuum conſcientiæ, ex ejus nomine Michaëlina dicta. Hanc brevi lucem viſuram promittebat Leander, ſed an typis prodierit, mihi hactenus incompertum.

Tractatus de decimis additur a Rovetta, qui utrumque opus MS Venetiis ſervari ad S. Dominici præſtat.

F. MICHAEL DE OLOSABAL.

1515. F. Michaël de Olosabal Hiſpanus *de Sancto Sebaſtiano* a patria pro more nuncupatus Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo theologiæ operam dabat hoc anno MDXV, quo circiter ejus curis prodiit *Commentarius F. Thomæ de Vio Cajetani in primam ſecundæ S. Thomæ de Aquino* (abſque textu ſancti doctoris) *cum tabula materiarum in hoc libro contentarum, ad ſolvendas quaſcunque difficultates in ſcholis agitatas, compoſita ab H. P. F. Michaële de S. Sebaſtiano ſive Oloſabal ord. Predic.* Pariſiis, Claudii Chevallon .... abſque anno editionis. Sic verò nuncupat: *R. P. F. Garſiæ Loaiſæ S. T. P. ac Hiſpanienſis provinciæ ordinis Prædicatorum priori provinciali, F. Michaël Ochoa de Sancto Sebaſtiano aliás de Olaſabal poſt promtam obedientiam ſalutem &c.* Certum autem hoc anno MDXV Garſiam Hiſpaniæ provincialem egiſſe. Extabat hæc editio anno MDCLXXXI Cabellione & Aureliis apud noſtros utrobique a me viſa. Ibidem Michaël dicitur marginariis quotationes adjeciſſe & menda caſtigaſſe.

F. VALENTINUS CAMERS.

F. Valentinus Camers ſic nuncupatus a patria, ſed Peruſii ordinem profeſſus vir acris ingenii & altiſſimæ eruditionis inter theologos primi nominis ſua ætate claruit. In gymnaſio Peruſino quod generale eſt provinciæ Romanæ regentis munus cum laude geſſit, tum & Patavii multis annis ſacras litteras eſt profeſſus, ibique Thomam de Vio Cajetanum de quo ſupra inter auditores habuit, uti refert Razzius pp. 167 & 309. Ad hunc annum perveniſſe MDXV, indicat Leander fol. 154 a, ſic enim habet: *Valentinus Camers Peruſinus &c. qui anno elapſo Peruſii vita exceſſit.* Quæ anno MDXVI ſcribebat Leander. Ejuſdem meminerunt Luſitanus, Pius, Fernandez, Bartholomæus Spina in præfatione ad ſecundam ſecundæ S. Thomæ, Altamura ad 1500, Fontana de Prov. Roman. corrupte *Valerium* nominans, Jacobillus in Bibl. Umbriæ, Pompeus Pellinus Hiſtor. Peruſ. ſub finem, Oldoinus Athen. Aug. & alii. His teſtibus ſcripſit

Volumen inſigne quæſtiones metaphyſicales 150 *complectens*, quod MS apud ſodales Peruſinos ſervari teſtatur Jacobillus, & in varios codices MS multiplicatum omnium manibus teri in provincia Etruriæ addit Altamura.

Nonnulla alia opuſcula egregia ab eo emanaſſe ſcribit citatus Leander.

F. ANTONIUS A CASALE.

F. Antonius a Caſale Montisferrati civitate ortus florebat circa annum MDXVI tum inquiſitorem Novocomi agens, cujus vigilantiam adverſus hæreticos prædicat Leander fol. 149 a, addens hoc eodem anno mortuum. Hunc Rovetta primus ſcriptoribus annumerat, & reliquiſſe aſſerit *Egregium volumen adverſus hæreſes ſui temporis.* 1516.

F. GAILHARDUS DE PETRA.

F. Gailhardus vel *Gaillardus* de Petra Occitanus patriaque ut & profeſſione Toloſanus ſacræ theologiæ magiſter promotus fuit in facultate Pariſienſi, ex cujus actis habetur licentiæ ſuæ fuiſſe præſentatum, ac decimum & ultimum de Sorbonica reſpondiſſe anno MCCCCLXXIX, de magna autem ordinaria in aula capitulari eccleſiæ Pariſienſis præſide Johanne Lhuillier epiſcopo Meldenſi & Sorbonæ proviſore die jovis XXIX januar. MCCCCLXXXIII ſtylo veteri, novo LXXXIV, ac eodem anno die XV octob. inter XIV licentiatos quartum & primum regularium locum obtinuiſſe. Ad ſuos redux mox inquiſitor Toloſanus electus eſt, quo titulo anno MCCCCLXXXV conſulum capitolii electionem 1516.

electionem confirmavit de more, ſicque deinceps ſingulis annis ad MDXVI, quo mortuus eſt, & ejus loco electus Raimundus Goſſini de quo poſtea ſuo loco. Hujus Gailhardi meminit Altamura ad 1514 ſed leviter, accuratius Percinus Monum. Toloſ. pp. 104 & 106, qui tamen intricatus videtur, neſciens qui ſe expediat, quod Antonium de Cleda inveniat iiſdem annis inquiſitorem Toloſæ agentem. Sed facilis nodi ſolutio. Nam Antonius etſi Toloſæ fere continuo commorans, ceu qui theologiam in academia publice profiteretur, non ideo Toloſanus inquiſitor ſpecialis & proprius, ſed ut ipſemet ait in diplomatibus a Percino ibidem relatis, *ad officium inquiſitionis hæreticæ pravitatis in regno Franciæ, ducatu Aquitaniæ, Occitaniſque partibus, ac in tota Vaſconia, per ſanctam ſedem apoſtolicam, & ſupremam Franciæ regis curiam ſpecialiter deputatus* : quo titulo Ruthenis, Burdegalæ & alibi in his provinciis ſuos habuit vicarios ex eo pendentes, at Toloſæ nihil juris ſibi aſſeruit, ſuamque plenam & abſolutam Gailhardo relinquebat juriſdictionem : unde Antonius inquiſitorum Toloſanorum catalogo non erat a Percino inſcribendus opuſculo de inquiſitione p. 110. Hæc Gailhardi laudantur

Conciones plures, ea ſpeciatim, quam in tranſlatione corporum SS. Simonis & Judæ apud S. Saturninum anno MDXI *habuit*, quam eximie commendat Nicolaus Bertrandus *Hiſtoire des Comtes de Toulouſe* p. 97.

Annotationes quædam in ſacra biblia.

F. HIERONYMUS ARMELLINI.

† 1516. F. HIERONYMUS ARMELLINI vel *Armeninus* Faventiæ in Æmilia natus & in patria ordinem profeſſus, hincque relicto gentilitio agnomine *Faventinus* de more deinceps dictus ſub initia ſeculi XVI claruit, fidei generalis Mantuæ inquiſitor ; & inter ſacri tribunalis cenſores laudatus a Leandro fol. 149 a, ubi ſic de eo : *Hieronymus Faventinus ille eſt, cujus induſtria hæreſis noviter ſuperioribus annis in civitate Mantuanâ exorta, quæ aſſerebat Chriſtum fuiſſe juxta cor B. Virginis ex tribus guttulis ſanguinis conceptum, & non in utero prout alii, extincta fuit juſſu Julii II P. M. & damnata : & anno elapſo victoriam de quodam male de fide ſentiente in curia Romana reportavit.* Quæ Leander ſcribebat anno MDXVI, unde victoriam hanc poſteriorem anno MDXV reportatam indicat. Illam autem non dubito quin ea ſit, de qua loquitur Sixtus Senenſis Bibl. Sanct. lib. V annot. 81 ad illa verba Geneſ. VII verſ. XI : *Cataractæ cœli apertæ ſunt &c. Hanc opinionem* inquit, ſcilicet cataclyſmum & diluvium ætatis Noe ex ſiderum conjunctione per aſtrologicam artem præſciri facile potuiſſe, *annis ab hinc quadraginta a Tiberio Calabro philoſopho in diſputationibus publicis propoſitam, & ſcriptis quoque defenſam Hieronymus Armellinus Dominicanus edito particulari adverſus eum volumine confutavit, ac tanquam hæreticam damnavit.* Ubi annos XL a Sixto notatos non ad unguem accipias, ſed circumcirca, ita ut ad annum a Leandro allatum facile pervenias : vel ſi malis dicas quod reipſa eſt, Tiberium hunc Calabrum, qui *Ruſſilianus Sextus* agnomine dicebatur, primis Hieronymi noſtri conatibus victum ſe non putaſſe : unde ſcripſit *Apologeticum adverſus cucullatos*, ſic enim noſtros pingere illi placuit, in quo ex quadringentis propoſitionibus, quas Bononiæ, Florentiæ, Patavii publice docendas ſuſceperat, duodecim quas ceu hæreticorum placitis affines Hieronymus noſter damnaverat, defendere ſatagit, & præter ſuperius relatam ex Sixto Senenſi, hanc inter alias, Chriſtum Dominum quoad corporis compaginem elementariam aſtris ſuppoſitum fuiſſe, adeo 1516. XVI. ut ex poſitione & ſitu aſtrorum in nativitatis ejus momento, ſequi debuerunt quæ in eo viſa ſunt, & quod eſſet propheta magnus, & præſertim violentum ejus mortis genus. Itaque contra hoc apologeticum ſtylum acuerit Hieronymus, & volumen a Sixto Senenſi laudatum ſedente Leone X ſcripſerit. Scio Tiberium a celebri Naudeo ſeculo ultimo elapſo excuſatum ceu non primum qui iſtiuſmodi abſurda effutierit, & Petrum cardinalem de Alliaco ſeculo ſolido ante Tiberium ex arte genethliaca ſchema ſiderum in puncto nativitatis Chriſti, quale ſibi finxit, delineaſſe, hincque omnia ejus geſta & ab eo tolerata evenire debuiſſe conatum oſtendere : at ſcio etiam in hoc non laudatum Alliacum, imo artem genethliacam & ab Auguſtino & ab omnibus veris philoſophis ceu vanam & inanem quoad omnes homines irrideri, & ſpeciatim quoad Chriſtum Dominum ut expreſſis factæ ſcripturæ verbis adverſam longius explodi. Ad quem annum pervenerit Hieronymus noſter, non conveniunt noſtrates, Pius refert ad 1579, Fontana non ſibi conſtat ; nam quem in Theatro inquiſitorem Mantuæ poſuerat ad 1511, eum in Monumentis Faventiæ inquiſitorem collocat ad 1580 : rectius Altamura ad 1535 & Rovetta ad 1534 collocant, quem annum attingere potuit, nos ad tempora Julii II & Leonis X quibus potiſſimum floruit, laudandum duximus. Scripſit ex dictis

Volumen adverſus Tiberium Ruſſilianum Sextum Calabrum de artis aſtrologicæ falſitate. Quod in Vaticana haud dubie ſervatum MS, vel etiam typis editum.

Commentaria in libros Ariſtotelis ei tribuunt Altamura & Rovetta.

F. JOACHIMUS PAPIENSIS.

F. JOACHIMUS PAPIENSIS inter illuſtres anno MDXVI verbi divini præcones laudatur a Leandro fol. 146 b, & dicitur vir ſcientia clarus & in ſermone penſitatus, & a quo prodierint * 1516.

Conciones ſanctorum auctoritatibus acervis immenſis refertiſſimæ. Has Rovetta ad 1510 diſtinguit in *ſermones de tempore, de Sanctis, & quadrageſimales.*

F. JOHANNES DE PALIZ.

F. JOHANNES DE PALIZ Teuto Coloniæ Agrippinæ ineunte ſeculo XVI claruit, variaſque Germaniæ regiones concionando peragravit celebris ſua ætate habitus Eccleſiaſtes. Cum aliquando Schnebergum vulgo *Schneberg*, quod Latine Monſnivis ſonat, arcem in marchionatu Hochbergenſi argenti puri fodinis nominatam acceſſiſſet, hinc anſam arripuit cuidam operi ſuo titulum hunc indendi : ♣ 1516.

Cœli fodina. Sermones ſunt Latine exarati, & Hermanno Colonienſi archiepiſcopo ab auctore nuncupati, impreſſique Lipſiæ, Martini Lanſberg 1516.

Volumen alterum ſermonum vulgari Teutonico ſcripſit, & Joanni unâ & Frederico Saxoniæ electoribus dicavit editos ibidem apud eumdem annoque eodem

Ita Simlerus totidem verbis exceptus a Poſſevino, ut hic ab Altamura ad 1516 in Append. Videſis Munſterum Coſmographiæ pp. 552 & 717 ubi de arce *Schneberg*.

Sec. XVI.

F. LIVINUS BONDIUS.

* 1516. F. Livinus Bondius Flander Gandavi natus & ibidem ſub initia congregationis Hollandiæ ordinem amplexus, Brugis aderat tum theologiæ lector, cùm facta eſt veræ crucis particulæ canonica probatio anno MCCCCLXXIV, de qua ſuperius actum ubi de Euſtachio Allande ad 1485. Titulo prædicatoris generalis apud ſuos Gandavenſes inſignitus eſt, tum & dictæ congregationis vicarius generalis electus Zwollis anno MCCCCXCIII, eam triennium rexit. Exinde cœnobii Gandavenſis iterum electus prior, hac altera vice præfuit decennium. De eo ſic tabulæ ejus domus: *Fervidus religionis amator, bonos in regulari vita ſemper fovit ac conſervavit, tandem poſt multa hic ab eo glorioſe geſta, poſt innumeros fructus excellentiſſima prædicatione ſua hic & ubique laborioſiſſime atque uberrime ſuperlucratos, in ſenectute bona, in requie opulenta, & in opinione ſancta, laudabilia poſt ſe relinquens veſtigia devotiſſime migravit ad Chriſtum anno* MDXVI *die* XI *julii, ætatis* LXXI, *religionis* LV. Sic refert Ghilbertus de la Haye, a quo hæc ejus laudantur opera:

Catechiſmus fidei catholicæ.

Annotationes in evangelia quadrageſima. Gandavi MS ſervantur. De quibus ſic ſcribit Petrus Bacherius de quo poſtea, Serm. Dom. III quadrag. *Vidi ejus fragmenta quædam in evangelia quadrageſima digniſſima ſi quid judico quæ typis Plantinianis, vel ſi quid eſt iis venuſtius aut exactius excudantur.*

Antiquum dierum, hoc eſt domus Gandavenſis liber MS, in quo omnia quæ in ea evenerunt notatu digna a primordiis referuntur, Livini juſſu anno MDVIII inceptum fuit ab Alberto Win ſodali ex veteribus documentis, & continua ſerie ad noſtra tempora deductum.

Ordinationes ab eo in viſitatione conventus Inſulenſis facta menſe januario MCCCCXCIII, & XV febr. XCIV, ſeu potius ſtylo novo XCIV & XCV, virum probant prudentem & diſciplinæ regularis apprime ſtudioſum: idemque arguunt alia inſtrumenta ab eo de conſenſu capituli totius congregationis Hollandiæ ad ejus conſervationem facta, quorum omnium exemplum ex cod. MS Inſulenſi exſcriptum habeo in adverſariis.

F. MATTHÆUS MAZOTUS.

* 1516. F. Matthæus Mazotus Italus Bononienſis patria & profeſſione concionator facundus a Rovetta laudatur ad 1516, teſteſque profert Luſitanum in Bibl. apud quem nihil de eo, & Vincentium Rivalium in catalogo ſcriptorum provinciæ Lombardiæ, qui aſſerit ſcripſiſſe

Sermones de tempore & de ſanctis.

F. NICOLAUS BAGNATORIUS.

1516. F. Nicolaus Bagnatorius Brixienſis ortu & profeſſione inter inſignes congregationis Lombardiæ viros ob præclaras animi dotes, pietatem & eruditionem cum politiori litteratura conjunctam merito celebratur. Clarebat ille Bononiæ anno XVI hujus ſeculi Leandro omnino devinctus & carus, cujus precibus ſcripſit

Vitam B. Conradini Bornada Brixiani ordinis Prædicatorum, ejuſdem conventus Brixiani alumni Bononiæ anno MCCCCXXIX kal. novemb. defuncti, ætatis XXXII, profeſſionis X, miris in vita & poſt mortem patratis clari. Quam vitam Nicolaus noſter Auguſtino Comottæ Brixiano comprædicatorio nuncupavit pridie idus junii MDXVI: Leander vero in ſuum de illuſtribus ordinis viris opus intulit fol. 249 & ſeqq.

Meminit Luſitanus ſed corrupte agnomen ejus profert *Bugnatorium* vocans, quem errorem ſecutus eſt Altamura ad 1522, & auxit Rovetta ad eumdem annum *de Pugnatoribus* nuncupans, qui Leandro convictori & amico fidem habere debuiſſent.

F. PHILIPPUS MUSOTUS.

F. Philippus Musotus *Æmilius* Bononiæ natus & ordinem profeſſus, a Leandro fol. 155 a laudatus, quem & conterraneum appellat, & ſuaviſſimum concionatorem ac delicatiſſimum præfatur, ſuiſque interlocutoribus ibidem adjungit, proindeque anno MDXVI quo ſcribebat claruiſſe indicat, a Rovetta inter ſcriptores provinciæ Lombardiæ recenſetur ad 1518, quo & aſſerit obiiſſe, additque ex Vincentio Rivalio ab eo relictos & in Bibl. noſtra Bonon. ſervatos * 1516.

Sermones de tempore, de ſanctis, de B. Virgine & quadrageſimales.

F. RUSTICANUS.

F. Rusticanus Italus ineunte ſeculo XVI vivebat, quo ſuis curis typis prodierunt 1516.

Teleſphori Cuſentini eremitæ anno MCCCLXXXVI *clari prophetia*, quibus editor prooemium & ſcholia adjecit Venetiis, Lazari Soardi 1516 cum permiſſu Antonii Contareni patriarchæ Veneti, & Franciſci Piſani ord. Minor. inquiſitoris.

Sic refert Stephanus de Luſinlano noſter *Corone Luſignane, Diſcorſo* 2 fol. 31 a. Cujus verò provinciæ conventuſve Ruſticanus alumnus fuerit, Italorum noſtrorum diligentiæ eſt diſquirere, & hîc addere.

F. THOMAS DE COSPIS.

F. Thomas de Cospis Longobardus Bononiæ nobili genere ortus, inquit Leander fol. 146 b, & in patria ordinem amplexus, vir addit idem Leander ſcientia ornatus, & inter inſignes ſacri verbi præcones clarus, non minoris habetur a Flaminio, qui illi vitam B. Jacobi Alemani nuncupavit kal. auguſti MDXVI, quam Leander ſuis viris illuſtribus inſeruit fol. 262 a. Sic certum ad hunc annum floruiſſe. Ejus meminit Altamura ad 1541, quo pervenire potuiſſe fateor. Ejus extabant Rhegii apud noſtrum Eucherium Bonetum teſte Poſſevino Append. p. 108 edit. Colon. 1608 * 1516.

Sermones & moralitates, codicibus duobus MS.

F. THOMAS EPOREDIENSIS.

F. Thomas Eporediensis ille idem qui a Leandro fol. 146 b Hipporegienſis dicitur, vernacule *d'Ivrea* Inſuber haud inelegans orator, vir doctus ac rectus, anno proinde MDXVI florens ſcripſit * 1516.

Vitam B. Margaritæ de Sabaudia Theodori marchionis Montiſferrati conjugis & a ſponſi morte monaſterii Albenſis ſub S. Dominici inſtituto fundatricis & profeſſæ.

MS vidit noſter Hyacinthus Baretiano, eaque uſus eſt, in ea quam de eadem beata concinnavit

F. THOMAS MUTINENSIS.

F. Thomas Mutinensis a patria ſic & profeſſione nuncupatus a Leandro fol. 154 a laudatur inter philoſophos ſua ætate illuſtres, & a quo jam prodierant * 1516.

Commentaria ſuper phyſicam Ariſtotelis.

Digitized by Google

F. VALERIANUS DE SONCINO.

1516. F. Valerianus de Soncino a patria Venetæ ditionis ſic nuncupatus ; multæ doctrinæ multæque ſcientiæ vir, inſignis declamator, ſua claritate ſermonis fere ab omnibus Italiæ primariis civitatibus agnoſcitur, inquit Leander anno MDXVI ſcribens. Razzius p. 282 eumdem inter ſex ejus ætatis e provincia Lombardiæ concionatores totius Italiæ clariſſimos, animarumque ſalutis ſtudio ardentiſſimos recenſet, & addit ingentem ex ſuis ſermonibus Chriſto fructum reportaſſe. Meminit Rovetta ad 1509 ceu a quo relicta ſint

Sermonum de tempore & de ſanctis volumina duo, & fragmenta quædam de laudibus B. Virginis.

F. AMBROSINUS DE SONCINO.

† 1517. F. Ambrosinus de Soncino non clericus ſed laicus ex eorum numero quos converſos dicimus hac ætate florebat, licèt jam annis gravis. Optimus erat vitrearum concinnator, inquit Leander fol. 267 b, prout videri poteſt in pluribus Italiæ cœnobiis, ita ut in ea arte neminem haberet ſuperiorem. Sub B. Jacobo Alemano vitrearum laminarum pingendarum inſigni artifice tirocinium artis poſuerat, propterea quæ magiſtro anno MCCCCXCI quinto idus octobris ætatis LXXXIV mortuo, ne ejus chriſtianæ ac religioſæ virtutes, quarum ille in primis conſcius erat, e memoria elaberentur, gratitudinis ergo ſcripſit lingua Italica

La vita del beato Giacomo d'Alamania.

Ex qua Silveſter Prierias, Iſidorus Mediolanenſis, & Jo. Ant. Flaminius ſuas Latinas concinnarunt. Ejus Leander rurſus meminit Deſcript. Italiæ Verſ. Kyriand. p. 617. *Hi omnes*, inquit, *ornavere Soncinum & memoria noſtra florvere cum Ambroſino ordinis Prædicatorum converſo tam bono ac ſancto viro, quam ſummo feneſtrarum vitrearum artifice, qui licèt converſus eſſet, tamen B. Jacobi ex Alamania vitam compoſuit, cujus ipſe diſcipulus fuerat.* Pius P. II Lib. 3 p. 86, quem excipiunt Altamura ad 1500 & Rovetta ad 1501, addit præterea ſcripſiſſe

La vita della B. Luchina da Soncino del terz'ordine di San Domenico. Hanc P. I col. 446 idem Pius in compendium redactam edidit.

F. AMBROSIUS TAEGIUS.

† 1517. F. Ambrosius Taëgius Inſuber Mediolani natus, ibidem in cœnobio S. Mariæ Gratiarum recens nempe anno MCCCCLXXXV erecto ordinem amplexus, poſtquam egregiam in eo pietati litteriſque poſuiſſet operam, animum & ſtudia ſua ad hiſtoriæ ordinis notitiam applicuit, & acta originalia ſedulo magnoque labore collegit. De quo ſic Leander fol. 153 a : *Ecce dum loquimur venit Ambroſius Mediolanenſis oſtentans chronicam ordinis Prædicatorum valde prolixam ab ſe contextam maximis incubrationibus, maximis vigiliis, maximiſque laboribus, ut ordinem illuſtret. Cujus laborem ſedulum laudare ac approbare debemus eo maximè, quod ex laboribus ſuis partem nobis ſubminiſtravit.* Ex quibus colligo anno MDXVII Taëgium adhuc fuiſſe in vivis, grandique illi ſuo operi deſudaſſe. Scripſit ergo

Chronicon ordinis generale ſex in fol. MS voluminibus membraneis diſtinctum, quibus ea quæ ordinem ſpectant omnia diligentiſſime collegit, provinciarum & cœnobiorum erectiones, ſanctorum ac beatorum vitas & acta originalia, cardinalium, archiepiſcoporum, epiſcoporum, virorumque illuſtrium ſeriem, ac ſi quæ ſunt ſingularia jura & privilegia a ſummis pontificibus & principibus conceſſa, comitiorum acta generalium ab anno MCCXX ad MDXIII, & hujuſmodi plurima, quorum aliqua nonnunquam diverſis repetita voluminibus cum diverſis ſæpe additis notitiis leguntur. Hæc porro ſex volumina in dicto cœnobio Gratiarum aſſervantur. Sec. XVI.

Ea verò ſunt quæ vulgo a noſtris citantur ſub titulo *Monumentorum* ordinis, & quorum volumen primum dicitur prima pars, & ſic de aliis. His uſi ſunt, qui abinde ſcripſerunt de rebus ordinis, Luſitanus, Razzius, Caſtillus, Pius, Malvenda & alii. Ex his etiam quædam ſanctorum ac beatorum ordinis vitas exſcripſerunt eruditi Actorum SS. editores Bollandus, Henſchenius, Pappebrochius, & ſuis menſis ut ſe dat occaſio, producunt ac repræſentant. In his monumentis ſcribendis vivum ſe totum ſepeliſſe videtur auctor, & eo labore certe immenſo immenſas non ſolum ab ordine promeruit gratias, ſed & ſibi monumentum eroxit ære perennius.

Ejus cum laude meminerunt Paulus Morigia *Della nobiltà di Milano*, & ex eo Piccinellus *Atheneo de' litterati di Milano*, Puricellus Diſſert. Nazar. Notandum autem hunc eſſe quem laudat Luſitanus, cùm citat paſſim P. P. monum. ord. id eſt partem primam, alias P. 2, 3, 4 &c. Quod non attendens Soëgius vir alioquin acris judicii, his litteris P. P. indicari putavit, quemdam *Petrum Piſtavinum*, quem ſæpius ad marginem laudat, ceu qui monimenta ordinis ſcripſerit : quod monendum fuit, ne alii ut pluribus accidit, Petrum hunc Piſtavinum hominem nullum fruſtra quærant.

F. DOMINICUS DE CASTANEDULO.

1516. F. Dominicus de Castanedulo Brixianus patria & profeſſione inter illuſtres verbi divini oratores jam nomen ſibi fecerat anno MDXVII, ut habet Leander fol. 146 b. Longus poſtea vitam produxiſſe ferunt Luſitanus, Altamura & Rovetta, qui omnes laudant ad 1550, & variis in congregatione utriuſque Lombardiæ fulſiſſe honoribus, vicarii etiam ejuſdem generalis præſtant, ac vigilantiſſimum fuiſſe diſciplinæ regularis promotorem : meminit & Poſſevinus. His teſtibus reliquit

Sermones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales.

F. FRANCISCUS COLUMNA.

1516. F. Franciscus Columna Venetus inter viros in Oratoria hac ætate præſtantes laudatur a Leandro fol. 154 b, & de eo ſic habet :

In quodam libro materno ſermone edito, litteraturam & varium ac multiplex ingenium ſuum præ ſe fert.

Neſcio quî Alberico venit in mentem in ſuis ſcriptoribus Venetis, ut librum *litteraturam* auctoris arguentem ut habet Leander, verteret in *volumen variarum epiſtolarum eruditum*, nam opus ipſum ſe vidiſſe non indicat. Albericum tamen excipiunt Altamura ad 1489 & Rovetta ad 1493. Mihi donec lux major affulſerit, Leandro æquali ſtandum viſum eſt.

F. HIERONYMUS TITIUS DECIANA.

4 1517. F. Hieronymus Titius Deciana Inſuber Vercellis natus & ordinem profeſſus hoc anno MDXVII jam florebat, juvenis inquit Leander fol. 154 b, in humanioribus ſtudiis eruditus &

Pluribus epigrammatibus ac epitaphiis ab eo editis clarus.

Sæc. XVI. Ipſe Leander Hieronymi epigramma in laudem ſui de illuſtribus ordinis viris operis edidit fol. 4 a. Meminerunt Pius, Altamura ad 1508, & Rovetta ad 1506, & agnomen ejus *Petiana* ſcribunt, an errato typorum, certe Leander æqualis ubique ſcribit *Deciana*.

F. JOHANNES DE FABRIANO.

* 1517. F. Johannes de Fabriano a patria in Piceno ſic nuncupatus, & ibidem ad ordinem aſcitus inter illuſtres verbi divini præcones laudatur a Leandro fol. 146 b, ubi ſic habet: *Intuere illum forma conſpicua virum Joannem Fabrianenſem oratorem excellentiſſimum, cui noſtra tempeſtate ſoleo omnium pulcrorum concionatorum principatum facile deferre.* Hinc anno MDXVI quo ſcribebat Leander maxime claruiſſe colligo. Ejuſdem meminit Ranzius p. 282, laudat & Rovetta ad 1539 ad quem annum pervenire potuit, & addit ejus

Sermones de tempore & de Sanctis duobus codicibus MS in bibliotheca noſtra Fabrianenſi ſervari.

F. JOANNES JUCUNDUS.

† 1527. F. Joannes Jucundus vel *Jocundus, Giocondo* vernaculo Italico, æterna vir memoria dignus, pietate, litteris, præclareque geſtorum atque ſcriptorum gloria commendandus apud poſteros, Veronæ medio circitet ſeculo XV decurrente natus eſt. Ordinem eum Prædicatorum amplexatum profeſſumque certiſſimum, qua tamen ætate, loco, annove nobis incompertum. Litteris humanioribus inſtructiſſimus erat, philoſophiæque ac theologiæ ſic ſe addixit ſtudio, ut in iis etiam celeberrimus haberetur. Linguam Hellenicam ea tum ætate ex Oriente profugam, verum exulantem in Italia liberaliter exceptam, & ut ita loquar civitate donatam & renaſcentem ad miraculum prope calluit, quam etiam ille publice profitebatur circa annum MCCCCXC Lodronii, (caſtrum eſt in Alpibus Tridentinis inter Tridentum & Brixiam) ibique Julium Cæſarem Scaligerum gentilem ſuum tum puerum inter auditores habuit. Sed & antiquitatum indagator ſtudioſiſſimus fuit, artiumque plurimarum peritiſſimus, ſculptura in primis architectoniceque inter ſuæ ætatis laudatiſſimos non parum emicuit, eoque titulo a variis Europæ principibus accitus, qui ſuam delineandis inſtruendiſque præclariſſimis ædificiis operam impenderet. Veronæ cui primam debuit lucem, hujus ſummæ peritiæ ſuæ primum exhibuit experimentum, jacta præter aliorum conatus inconcuſſa pontis ad Atheſim mole. Venetiis etiam inclaruit, quibus præſto fuit ab inundantibus jamque ruinam minitantibus Brentæ ſeu Medoaci fluvii aquis, quas ad Foſſæ Clodiæ derivavit paludes, liberum Venetiarum & immune ſolum faciens. Cùm verò fortè fortuna conflagratum publicum inſtaurare Veneti decreviſſent forum, *il Rialto* vernacule dicunt, magnificentiſſimam dignaroque hujus urbis majeſtate ac ſplendore delineaverat ineundi operis *ἐχέφρονες*: verum ſeu deterruerint ſumtus, ſeu quorumdam livore deluſum ſit conſilium, res abiit infecta, non ſine gravi peritorum vereque patriam amantium offenſione. Id ſaltem Jucundus habet laudis, ut qui formam ab eo delineatam apud Bragadinos etiamnum ſervatam, ceu quam Angelo ejuſdem Bragadinæ familiæ ordinis Prædicatorum ſodali tum juveni, epiſcopo poſtea Vicentino ab auctore conceſſam vident, nihil illuſtrius, nihil ad Venetiarum ſplendorem elegantius excogitari unquam potuiſſe fateantur. Neque verò intra patrios fines ſe ſe continuit Jucundi fama, nam apud Maximilianum I imperatorem magni habitus eſt, & in Germaniam ductus, annis pluribus in ejus aula ſteit, Juliuſque Scaliger tum inter ephebos Cæſareos aſcitus, teſtatur ſe eum coram Maximiliano pluries ſubtiliter & acutiſſime diſſerentem cum multa imperatoris gratia audiviſſe. Sed & inclaruit in Gallia a Ludovico XII deductus vel vocatus, cujus juſſu varia ſuſcepit ediditque opera, imprimis verò elegantem illum quo nitet etiammum regia plurimumque exornatur Pariſiorum civitas, conſtruxit ingenti mole miroque artis opere quadrato lapide geminum ad labentem utrinque Sequanam pontem: quorum primo noſtræ Dominæ dicto x julii MDVII præfectus urbis ultimum ſexti fornicis lapidem ſolemni pompa poſuit ex Claudio Malingre in Antiq. Pariſ. p. 140, alterum verò pontem parvum dictum circa eadem tempora abſolvit. Quorum in memoriam ſub fornicum uno marmoreæ tabulæ inciſi leguntur hi duo verſus a Sannazario Jucundi litterarum conſuetudine familiari compoſiti:

Jocundus geminum impoſuit tibi Sequana pontem,
Hunc tu jure potes dicere pontificem.

Sed & eum ſummus pontifex Romam accivit, qui Bramantis anno MDXIV extincti munus impleret, & ſuſceptum ab eo baſilicæ S. Petri in Vaticano opus unâ cum Raphaële Urbinate Julianoque S. Galli architectonices peritiſſimis abſolveret & conſummaret. Plura ille per Europam artis ingeniique ſui poſteritati reliquit monumenta, viamque ad ſeros uſque produxit annos, quo tamen ille mortis genere, loco & anno ſublatus e vivis nullus aperit. Maxima illi fuit cum ſummis ejus ætatis hominibus ac eruditis amicitiæ ſtudiorumque conjunctio, Paulo Æmilio, Sannazario, Budæo, Julio Cæſare Scaligero, Aldo Manutio, Angelo Politiano, & aliis. Hæc ejus opera:

1. *Inſcriptionum antiquarum bis mille collectio.* Hanc magnifico Laurentio de Medicis ſeniori inſcripſit, ac dono dedit, ſed an typis prodierit nullus refert. Scilicet juvenis Romæ aliquandiu hæſit, tumque illius urbis, circumque vicinarum regionum antiquitates immenſo labore & ſtudio diligentiſſime ſcrutatus eſt, ex iiſque ſic coacervatis volumen illud confecit. De quo ſic Onuphrius Panvinius & ipſe Veronenſis eidem ſuppar anno ſcilicet MDLXVIII die VIII april. mortuus de viris illuſtribus Veronen. habet: *F. Joannes Jocundus Veronenſis ordinis Prædicatorum vir diſertiſſimus, atque magnifici Laurentii Medices Florentinæ reipublicæ principis amicitia clarus, multa edidit ingenii ſui monimenta, quorum præcipuum eſt bis mille & amplius veterum inſcriptionum in unum corpus collectio, quæ Venetiis apud Stephanum Magnum patritiæ gentis hominem extant.* Meminit etiam Angelus Politianus in Miſcellaneis cap. 77: *Joannes Jucundus*, inquit, *vir unus titulorum monumentorumque veterum ſupra mortales cæteros non ſolum diligentiſſimus, ſed etiam ſine controverſia peritiſſimus.*

2. *C. Plinii Secundi Cæcilii epiſtolarum libri decem, ex codice* MS *membr.* in quadam bibliotheca Pariſiis ab eo reperto ampliori & accuratiori, quam eo uſque impreſſi, a Jocundo recogniti, & Ludovico XII Francorum regi nuncupati typis prodierunt Venetiis, Aldi 1508 vel 1514, & Florentiæ 1515. De qua editione ſic Budæus Annotationum in Pandectas fol. 33 b, citans quamdam epiſtolam libri IX: *Verùm hæc epiſtola & alia non pauca in codicibus impreſſis non leguntur, nos integrum ferme Plinium habemus, primùm apud Pariſios repertum opera Jucundi ſacerdotis hominis antiquarii, architectique famigerati.*

3. *M. Vitruvius per Jocundum ſolito caſtigatior factus cum figuris & tabula, ut jam legi & intelligi poſſit.* Is eſt hujus editionis titulus:

Beatiſſimo Julio II pontifici maximo, Frater Jo.

Jucundus H. S. C. Studia & labores quos in reſtituendo Vitruvio ad priſtinam lectionis &c.

Impreſſum Venetiis, ac magis quam unquam alio tempore emendatum ſumptu miraque diligentia Joannis de Tridino alias Tacuino anno Dñi MDXI *die* XXII *maii regnante inclito duce Leonardo Loredano*, in fol. Quæ editio extat Pariſiis in Colbert. Hanc editionem ſic commendabat Budæus in Pandectas ad legem, *De iis qui dejecerunt* fol. 102 b, explicans illud Vitruvii lib. 4 cap. 2 *Cantheri prominentes ad extremam ſuggrundationem*, ſic habet: *Quæ verba mendoſiſſime in impreſſis libris leguntur, ut totus pene tractatus ille de architectura decem libris conſtans, quarè a pauciſſimis legitur &c.* Et poſtea: *Nobis verò in ea lectione contigit præceptorem eximium nancisci Jucundum ſacerdotem architectum tunc regium, hominem antiquitatis peritiſſimum, qui graphide quoque non modo verbis intelligendas res prabebat. Quo tempore Vitruvium noſtrum etioſe, alioſque nonnullos antiquos ſcriptores eodem benigniſſime adjuvante emendavimus.*

Ex titulo *Fratris*, quem ſuo nomini præmittit, ſummo pontifici librum nuncupans, evidens eſt ſe votis religioſis aſtrictum agnoviſſe. Unde putant aliqui, tum tantum ætate jam provectum ordini nomen dediſſe. Ego verò contra exiſtimaverim adoleſcentem in patria veſtem ordinis induiſſe & profeſſum, poſtea verò cùm vir eſſet ingenii ſuperioris & totus antiquitatibus ſcrutandis addictus, & ob eximiam mathematicarum, architectonices in primis peritiam a variis principibus accitus, ex iis fuiſſe qui plures eo ſeculo fuerunt viri egregii, ut de Andrea Reſendio poſtea dicetur, ex iis, inquam, qui permittentibus ſuperioribus extra clauſtra degebant, & ut facilius cum ſecularibus verſarentur, ne veſtem monaſticam eorum oculis ſemper objicerent, eam deponebant, & ritu ſecularium ſacerdotum ſe induebant, adeo ut pro religioſis minime agnoſcerentur: unde nec Jucundum Budæus unquam agnovit niſi ut ſacerdotem & architectum periciſſimum. At idem Jucundus ſummo pontifici ſcribens profeſſionem ſuam regularem tacere nec potuit nec debuit, alioquin ab illo non grate accipiendus. Quam tamen conjecturam noſtram ſodalium Veronenſium diligentiori diſquiſitioni ſubjicimus. Vitruvius Jucundi rurſus prodiit Florentiæ 1513 & 1522 in 8.

4. *C. Julii Cæſaris rerum ab ſe geſtarum commentarii. De bello Gallico libri* VIII. *De bello civili Pompeiano libri* III. *De bello Alexandrino, Africo, Hiſpanienſi libri* III. *Omnia collatis veuſtis exemplaribus tam ſcriptis quam impreſſis accurate emendata. Pictura totius Galliæ ab Aldo Manutio, pontis in Rheno, Avarici, Alexiæ, Uxelloduni, Maſſiliæ, per Jucundum Veronenſem ex deſcriptione Cæſaris, una cum ejuſdem Jucundi editoris obſervationibus ad marginem, & indice copioſo*, Venetiis, Aldi 1517 fol. Extabat hæc editio vænalis Pariſiis anno 1708 in auctione bibliothecæ Joannis Girard.

Opus Juliano Medici Laurentii ſenioris filio & Leonis X germano Jucundus nuncupavit, & in ea epiſtola dicit ſe multa tota Gallia exemplaria conquiſiviſſe, omnia contuliſſe, diligenter excuſſiſſe, eruditos Venetiis plures convocaſſe, eorum ingenio & arbitrio omnia ſubjeciſſe, neque quid non ſeveriori trutina perpenſum. Iidem poſtea ad editionem Venetam prodierunt Baſileæ, Thomæ Wolphii 1521 in fol. & Pariſiis, Michaëlis Vaſcoſani 1543 in fol. quæ editio elegans. Cùm autem Venetiis ediderit Jocundus ea ſe dicebat tum ætate, ut de ſe non multa deinceps poſſet promittere, licèt alia meditaretur.

5. *Sexti Julii Frontini Stratagematum libri tres a Jucundo ad codices mſs recogniti*, typis prodierunt. Sic teſtatur J. G. Voſſius de Hiſt. Lat. lib. 3 cap. 12 p. 671.

6. *M. Portius Cato Cenſorius de re ruſtica additis Varronis, Columellæ & Palladii libris ejuſdem argumenti*, Venetiis, Aldi, 1514 in 8. Præfixit Jucundus elegantiſſimam epiſtolam nuncupatoriam, quam etiam habent quædam poſteriores editiones.

De hac editione ſic loquitur Budæus *De aſſe* lib. 5 fol. 140 b: *Jucundus Veronenſis profeſſione architectus, ſed antiquariorum diligentiſſimus, nuper Catonem imprimendum curavit, in quo multa verba emendavit, reſtituitque.*

Jucundi vitam ſcripſit Georgius *Vaſari* ipſi ſuppar, & qui ſi non vidit, ſaltem cum iis qui viderant & convixerant, ſpeciatim Ludovicum Cornaro patritium Venetum de eo plura narrantem audierat, quem videſis P. III *delle vite de più eccellenti pittori ſcultori & architetti* vol. 1, Florentiæ, Junti 1567 in 4. Hæc tantum ejus refero: *E perchè l'ordine de' tempi & i meriti così richieggono, parlerò prima di Fra Giocondo, il quale quando ſi veſtì l'habito di San Domenico, non Fra Giocondo ſemplicemente, ma Fra Giouanni Giocondo fù nominato, ma come gli caſcaſſe quel Giouanni, non sò; sò bene ch'egli fù sempre Fra Giocondo chiamato da ogn'uno &c.* ea ſcilicet quæ ſupra de eo narravimus. Vaſarum excipiunt Razzius pp. 337, 350, & 357. & Roverta ad 1551, quem annum non videtur attigiſſe, dñus etiam Felibien Gallus *Vies des peintres, ſculpteurs & architectes* T. II p. 119. Ex quibus Claudium *Malingre* ſupracitatum emendes, qui Jocundum Franciſcanis annumerat, & cui fidem non habuit ipſe Wadingus, nam ſuis non aſſerit.

Ejuſdem cum laude meminit Julius Cæſar Scaliger *de ſubtilitate, exercit.* 104 n. 23. *Docebat*, inquit, *Joannes Jucundus præceptor noſter omnium bonarum artium vetus novaque bibliotheca &c.* Tum Scaliger puer agebat Lodroni apud Salodianos, proindeque etiam Jucundus.

Exercit. 226 n. 12: *Hieronymus Dominicus e Norico nobiliſſimus ac fortiſſimus vir, qui cum ſocio ſuorum ſtudiorum Joanne Jucundo architectorum coryphæo me primis litteris Græcis imbuit &c.*

Exerc. 329: *Joannes Jucundus civis noſter, nobili genere prognatus, qui Maximiliani juſſu cum Hieronymo Dominico Norico fortiſſimo ac ſanctiſſimo viro inter tirocinii rudimenta me utriuſque litteraturæ primis ſacris imbuit, vir fuit in philoſophia Peripatetica non ignobilis, Scoticè ſectæ ſummus theologus, in mathematicis nulli ſecundus, in optice atque architectura omnium facile princeps.*

Exerc. 331: *Memini præceptorem meum Joannem Jucundum, qui nobiliſſimum fluvium Sequanam haud minus nobilibus pontibus duobus junxit, qui ſolus Bramantis architecti defuncti reliquias typorum atque conſiliorum intellexit, apud Maximilianum Cæſarem multa præclara profitentem: id inter cætera, quæ pondo proportionem haberet pugnus hominis ferientis cum ſeipſo non ferientis comparatus. Sed & hæc & alia tunc ille demonſtrabat, quæ poſtea fortuna ſævitia interiêre. Tunc ille ut audivi profectus Venetias, atque inde ad Leonem pontificem maximum, an luculentiore fato ſit uſus neſcio. Certe Romæ ſi meliore vixit conditione, pro miraculo haberi poteſt, qui unicum exemplar fuit & ſanctitatis & omnigenæ eruditionis.*

Joſephus Scaliger Julii filius in epiſtola Lugduni Batavorum XIV KAL. junii MDXCIV data, qua generis ſui claritatem fuſius proſequitur, patris ſui geſta narrans dicit eum natum anno MCCCCLXXXIV ad diem IX KAL. maii, tum addit: *Puer Julius in agris avitis* (maternis ſcilicet Lodronii) *eductus una cum Tito fratre prima litterarum & grammatica ele-*

§ 2. XVI.

Sec. XVI. *menta didicit præceptore Joanne Jucundo Veronenſi cliente familiæ noſtræ homine doctiſſimo & probiſſimo, qui poſtea ad monachos Franciſcanos tranſiit.* Ex his forſan quis Jucundum Franciſcanum, non Dominicanum fuiſſe contendat. Sed facilis reſponſio, nempe Joſephum Agenni in Aquitania menſe auguſto anno MDXI natum, & adoleſcentem XVIII circiter annorum cùm pater mortuus eſt, haud certo Jucundi fortunam ſciviſſe, cùm & ipſe ejus pater Julius, poſtquam Jucundus aulam Viennenſem reliquit, quo fato ſit uſus, ſe neſcire profiteatur. Sed Onuphrio Panvinio Veronenſi ſcriptori diligentiſſimo, reſque ſuæ civitatis a ſe accuratius indagatas narranti, ut & Georgio Vaſari Aretino anno MDXII nato qui acta Jucundi ab his qui convixerant diligentius inquiſivit, & jam ediderat annis XXVI prius quam Joſephus relatam epiſtolam ſcriberet, quin major ſit fides habenda, nemo cordatus inficiabitur.

F. MATTHIAS A PACE.

1517. F. Matthias a Pace *de Paz* vernacule Hiſpanus domus Salmanticenſis alumnus in gymnaſio Gregoriano Pinciæ publicus profeſſor ac magiſter regens annis pluribus theologiam docuit, tum poſtea in academia Salmanticenſi ſacræ ſcripturæ cathedram publica diſpurationis alea conſecutus eſt unanimi omnium cenſorum calculo, cui gratulantes plurimi accinebant illud Actuum I, *Sors cecidit ſuper Matthiam.* Magnæ fuit vir eruditionis & famæ, cui Thomas de Vio Cajetanus opuſculorum ſuorum aliquot inſcripſit, ut reſponſionem ſextam e ſeptemdecim tractatus XXXI primi tomi, *Utrum Judæis ſi in nullo culpabiles inventi nec aliter ſuſpecti, niſi ratione virginis ſint, poſſit negari ingreſſus religionis. E Senis* XXIIII *febr.* MDXIIII. Nec minori claruit vitæ puritate & ſanctitate, ac cum illius odore e vivis abiit anno MDXVII die XXX ſept. Ejus cum laude meminerunt Marieta fol. 208 b, Sixtus Senenſis, Luſitanus, Fernandez, Anonymus in ſuo *Manual de los tiempos*, Altamura ad 1486 & alii. Hæc ab eo relicta feruntur Salmanticæ apud ſodales MS ſervata:

Relectiones ſive repartitiones in totam ſacram ſcripturam.

Commentaria in univerſam S. Thomæ Summam.

Concionei aliquot.

F. MICHAEL SARAVETIUS.

1517. F. Michael Saravetius *de Petraſancta* etiam a loco originis dictus Tuſciæ oppido Thyreni maris ad oram intra fines Lucenſes ſito ſub dominio magni ducis, Savonæ ordini nomen dedit: hinc ab aliis Ligur, ab aliis Etruſcus ut a Leandro fol. 142 a, dicitur, qui & ibidem addit ſuum olim Bononiæ in theologiæ ſtudio condiſcipulum fuiſſe, virumque evaſiſſe bene doctum & litteratum, Romæque anno MDXVI publico ſtipendio litteras profiteri. Cathedram nempe metaphyſicæ in Romano gymnaſio diutius rexit, in eoque genere plura ſcripſit ac edidit. In collegio etiam noſtro ad Minervam regentem egiſſe aſſerit Luſitanus, & excipiunt Altamura ad 1513, & Rovetta ad 1514. Hæc ejus opera:

Quæſtiones de analogia entis contra Scotiſtas.

Quæſtiones de univerſalibus.

Tractatus de primis & ſecundis intentionibus.

Hæc ſimul typis prodierunt, Romæ 1515 & Petruſii 1516.

Tractatus de univerſalibus.

Quæſtiones de cauſalitate primi principii.

De principio individuationis.

De ſubjecto philoſophiæ.

Eodem volumine hæc edita Romæ 1517 in 4. Extantque Pariſiis in bibliotheca olim Thuana, poſtea Menarſiana, nunc principis de Rohan cardinalis & epiſcopi Argentoratenſis.

F. PHILIPPUS MANNA.

F. Philippus Manna Inſuber Cremonenſis patria & profeſſione orator & poëta ſacer laudatur a Rovetta ad 1517 ex monumentis domus Cremonenſis a Vincentio Rivalio citatis, ex quibus habetur a Philippo relicta MS in Bibl. dictæ domus ſervata ſequentia: * 1517.

Carmina varia in unum volumen collecta.

Orationes variæ elegantiſſimæ.

Opera alia, ſed morte ſtrumpente imperfecta.

F. THOMAS MATTHÆI DE SARDIS.

F. Thomas Matthæi de Sardis Etruſcus patria Florentinus, profeſſione verò S. Mariæ Novellæ alumnus, theologiam e ſuperiori loco prælegebat anno MCCCCLXXXVI, quo baccalaureus in univerſitate Florentina allectus eſt. Sed & amœnioribus litteris plurimum deliciabatur, muſaſque coluit Etruſcas, quarum linguam puriſſime loquebatur. Laudat Leander inter illuſtres in Oratoria fol. 154 b: *Thomas Matthæi Florentinus ingens volumen carminum vernaculo ſermone contexuit, ut merito comparari Danti Florentino tam in concinnitate carminum, dulcedine ac elegantia, quam in ſententiarum gravitate poſſit.* Apud ſuos obiiſſe anno MDXVII die XXVII octob. & in ædibus S. M. N. ſepultum docet Pocciantius. Meminere noſtrates omnes Luſitanus, Gozzeus, Fernandez, Pius, Fontana, Altamura ad 1485 & 1517, & in Append. Badius de univerſ. Florent. p. 163. Scripſit igitur poëma inſigne tribus libris diſtinctum magiſtratui & conſiliariis reipublicæ Florentinæ nuncupatum. Titulus: † 1517.

L'Anima peregrinante. Pr.

Sonniferando aſceſi l'aſpro monte,
Che ci conduce ad una eterna vita,
D'una viva acqua io viddi un chiaro fonte.

Archetypum MS etiamnum ſervatur apud S. M. Novellam. Habetur ejuſdem exemplum in Medicea Pl. XLI cod. MS 24. Titulus: *Anima peregrina. Opera in terza rima compilata per lo inutile ſervo di Dio Frate Tommaſo de' Sardi Fiorentino dell' ordine de' Predicatori delle ſacre lettere maeſtro indegno col proëmio e coll' argumento di tutta l'opera.* Principium proœmii

Mirabile e non poca perfettione.

Mirum Poſſevinum ſibi perſuaſiſſe Thomam hunc fuiſſe ordinis Servorum, quem ordinis Prædicatorum non ſolum allata hactenus tam clare demonſtrant, ſed & Pocciantius ipſe Servita non ſuis, ſed noſtris aſſerit. In aliud erratum impegit Altamura, legens apud Pocciantium, *Thomas Matthæi de Sardis, ut alii habent Codices.* Putavit Codices aliud eſſe Thomæ agnomen, quia ſcriptum per C majuſculam, cùm obvium eſſet typorum eſſe erratum. Senſus igitur Pocciantii planus eſt, Thomam Matthæi vulgo dictum forſan a patre, ſed codices quoſdam de Sardis cognominare a familia ſcilicet.

F. ANONYMUS ITALUS.

F. Anonymus Italus congregationis Lombardiæ, & cœnobii S. Mariæ Gratiarum Mediolani alumnus, ſacræ theologiæ magiſter ſeculo XVI ineunte florebat, tumque edidit *il Dialogo de la ſeraſica vergine S. Catharina da Siena &c.* cui præfixit ejuſdem ſanctæ vitæ breviculum hoc titulo: * 1517.

Epiſtola proœmiale nella quale ſe contiene la vita ſua & doctrina breviſſimamente. A le illuſtriſſime Madame & ducheſſe Iſabella conſorte del Signore Zuan Galeazzo Sforza Duca di Milano, & Beatrice conſorte del Signore Ludovico Sforza duca di Barri ſingulariſſime dell'ordine de'Frati Predicatori protectrici e benefactrici : Fra N. del predicto ordine de obſervantia & del convento di S. Maria da le gratie di Milano profeſſo &c. continet pagg. 20 in 8. Ad calcem ſic legitur : *Finiſſe qui l'epiſtola prohemiale elegantemente compoſta per il R. P. de la ſacra teologia dottore Frate N. de l'ordine di S. Domenico &c.* Venetiis, Arrivabene 1517 in 8.

F. GARSIAS DE LOAYSA.

1518. F. Garsias de Loaysa Hiſpanus magiſter ordinis XXXIX, Æburæ vulgo *Talavera* claris ortus natalibus in cœnobio Salmanticenſi veſtem induerat, ſed viribus imbecillior viſus, quam ut ſuſtinendæ ſeveriori, quæ in numeroſo illo conventu ſervabatur, par eſſet diſciplinæ, ad domum Rupisfidelis vulgo *Peñafiel*, cujus ut pote minoris non tam gravia erant onera, miſſus eſt, in qua & pro qua profeſſus eſt circa annum MCCCCXCV. Mirum autem quantos & in pietate & in ſcientiis brevi progreſſus fecerit. Vix enim ſtudiis partim Abulæ, partim Pinciæ in collegio Gregoriano abſolutis, mox ad philoſophiam tum & theologiam e ſuperiori loco tradendam applicitus eſt : tanto verò cum plauſu, ut cùm & prudentia plurimum valeret, ſimul & theologiæ lector & rector collegii ſemel ac iterum inſtitutus fuerit, quod ut dicunt nemini antea, poſtea uni tantum aut alteri contigit, quorum primus fuit Bartholomæus Carrança. Laurea donatus ad regimen aſſumtus eſt Abulæ tum & Pinciæ, ac tandem Hiſpaniæ prior provincialis. Eo titulo ad comitia ordinis Romæ anno MDXVIII habita cùm acceſſiſſet, communi omnium voto magiſter electus eſt & Thomæ de Vio cardinali Cajetano ſuffectus, non die x maii ut mendoſe habent Lopez P. IV Hiſt. gen. p. 89 a, & Fontana in Monum. ex Olmedo, ſed die XXII maii. Cùm enim eo anno eſſet num. aur. 18, lit. Dom. C, paſcha die IV april. ſabbatum vigilia pentecoſtes neceſſario incidit in diem XXII maii, quo de more facta electio : quod & conſtat ex actis, quæ præ manibus habeo, ad finem ſignata ultima maii ſeu die lunæ poſt feſtum Trinitatis. Occaſionem forſan dederit errandi, quod Olmedus ſcripſerit electionem factam die x maii exeuntis, qui modus numerandi non infrequens in antiquis capitulis generalibus, id eſt die x ante finem maii, ac proinde XXII menſis, ad quod non attendentes Lopez & Fontana ſic impegerunt. Viſitationes ſuas inchoavit Garſias a regno Siciliæ, ubi jam claruerat, nam in comitiis ordinis anno MDXV Neapoli habitis affuerat ut ſocius provincialis Hiſpaniæ, ejuſque abſentis vices gerens ſederat tum jam theologiæ magiſter. Romam exinde reverſus non diu ſtetit, nam a Leone X cui acceptiſſimus erat, impetrata alia regna viſitandi venia ad duos annos, in Hiſpanias recta contendit, iiſque poſt ſalutatum Cæſarem Carolum V, a quo & perhonorifice acceptus eſt, diligenter luſtratis, comitiis etiam ordinis quæ Valentiæ Aragonum indicta fuerant, Pinciam ad pentecoſten anni MDXXIII tranſlatis, in eam urbem ipſe ſe contulit omnia paraturus. Cùm autem Cæſar ibidem ageret, adeo præclaris animi dotibus illi principi placuit, ut ab eodem allectus fuerit conſcientiæ arbiter, quo factum eſt ut ſolemniſſimum fuerit capitulum, ipſius Cæſaris etiam præſentia pluries cohoneſtatum. At cùm Garſiæ miniſterio Cæſar deinceps carere non poſſet, neque id cum ordinis magiſtratu cohæreret, ut arctius illum ſibi devinciret, epiſcopum Oxomenſem ſummo pontifici deſignavit. Conſecratus fuit ab archiepiſcopo Toletano anno MDXXIV menſe ſeptembri in æde Prædicatorum Pinciana, brevique a Cæſare ſanctioris conſilii miniſter, præſes conſilii Indiarum, ac Cruciatæ præfectus generalis declaratus eſt. Neque hîc ſtetit principis gratia, nam cùm Bononiam ſe contulit a Clemente VII coronandus, Garſiam quem ſecum duxerat, cardinalium collegio cooptari obtinuit, idque factum anno MDXXX die XIX martii, quo titulo S. Suſannæ preſbyter cardinalis creatus fuit, & ad Seguntinam ſedem tranſlatus die XXII aprilis ſequentis. Summum pontificem exinde Romam ſecutus & negotiis Eccleſiæ Hiſpanæ gerendis præfectus, ita ſe omnibus probavit non tantum gentilibus, ſed & Romanis, aliarumque nationum legatis, ut dignus qui aliquando Petri ſedem aſcenderet, palam proclamaretur. Has laudes ille fugiens, ubi imperatorem expeditione Turcica functum reſcivit Hiſpanias repetere, ab eodem obtinuit in eas revocari. Anno poſtea MDXXXVIII ad Hiſpalenſem Eccleſiam tranſferendus oblatus a Carolo, & ſacri tribunalis ſupremus præſes deſignatus, & a Paulo III confirmatus, tot tantaque munia tam integre tam ſancte impleverit, ut nec ab imperatoris gratia, quacunque aulicorum invidia quæ ei non defuit, divelli potuerit unquam, nec in his honoribus ipſe pauperum quorum partem amantiſſimum ſe ſemper largiſſimum jud præbuit, oblitus fuerit. Matriti obiit anno MDXLVI die XXI aprilis, unde corpus ejus Æburam patriam ſuam tranſlatum, in magnifici quod a fundamentis erexerat, ordinis cœnobii æde ſepultum jacet. De eo legendi hiſtorici noſtri Ciaconius potiſſimum & Oldoinus, Davila *Teatro Eccleſiaſt. de las Eſpañas.* Ejus extant

Epiſtolæ encyclicæ e duobus quæ habuit capp. genn. data, quæ initio actorum MS, *& Regiſtrum actorum quandiu magiſtratum geſſit.*

Decreta ejus ut ſupremi Hiſpaniarum inquiſitoris.

Ordinationes in variis quas rexit ſedibus latæ.

F. BARTHOLOMÆUS MANZOLUS.

1518. F. Bartholomæus Manzolus Longobardus patriaque ut & profeſſione Bononienſis, vir inquit Leander fol. 142 b, omnibus bonis artibus refertus, jura imperatoria pontificiaque, philoſophiam & theologiam cum oratoria & poëſi apprime callens his annis florebat, quibus ſcripſit ac typis edidit

Tractatum de formalitatibus, Bononiæ 1516.

Alterum de definitionibus, Ibid. 1518.

Oltædam alia opuſcula ab eo profecta addit Leander, ſed titulum non indicat, iſta verò a Roveta ad 1523 ei tribuuntur

Virga regalis in Paulum Venetum.

Poëtica multa & oratoria.

Penes quem fides, cùm ubi habeantur MS vel impreſſa non doceat.

F. DOMINICUS DE MENDOZA.

1518. F. Dominicus de Mendoza Hiſpanus Æburæ vernacule *Talavera de la Reyna* Caſtellæ novæ ad Tagum urbe nobili ſanguine ortus patre Petro de Loayſa, matre ejuſdem conjuge Catharina de Mendoza, a qua agnomen accepit, germanus fuit Garſiæ de Loayſa magiſtri ordinis ante laudati, & natu major. Liberalibus optime jam inſtructus diſciplinis ordinem adoleſcens in cœnobio Salmanticenſi amplexus eſt, & vir evaſit eruditione ſimul & religione inſignis. Summam S.

Sæc. XVI. Thomæ theologicam integram memoria comprehenſam tenuiſſe ferunt, quam ut tenacius inhæreret, carmine in compendium redegerat. Cùm autem novo orbe regis Hiſpani imperio nuper adjuncto, de religione apud barbaras has gentes inducenda conſilium ageretur, Dominicus primus fuit noſtrorum in eas regiones miſſionis auctor & promotor tum apud Carolum V, tum apud Thomam de Vio Cajetanum tum ordinis magiſtrum, quem ea de cauſa Romæ convenit, omnique ab eo ad tantum opus neceſſaria obtenta facultate, in Hiſpaniolam nunc S. Dominici inſulam dictam cum pluribus ſodalibus viris egregiis trajecit, & tum ex iis tum ex aliis quos jam antea eo ab anno MDX miſerat, convenium ſat numeroſum ibidem conſtituit. Poſtquam verò rebus ſtabiliendis quoſdam annos dediſſet, idem aggreſſus eſt in inſulis Canariis, ubi & cœnobiis quibuſdam erectis Romam ad comitia ordinis anno MDXVIII celebranda ſe contulit, ut ſupremam cœptis manum imponeret: quod & germano ſuo Garſia in magiſtrum commodùm electo, feliciter quantum tempora patiebantur perfecit. Hinc Salmanticam reverſus paucis abinde annis diem extremum obiit, magni ſemper apud Hiſpanos intus & extra ob vitæ integritatem & ſummam peritiam habitus. Ejus meminerunt Luſitanus, Fernandez, Altamura haud recte referens ad 1565 quem certe annum non attigit, ſed legendus potiſſimum Antonius de Remeſal Hiſtoriæ provinciæ Chiapenſis lib. 2 capp. 7 & 8. Laudant & Poſſevinus & Antonius Bibl. Hiſp. ceu qui ſcripſerit

Quædam theologica, qualia verò ſint, non docent. At

Tractatus de ſancto officio inquiſitionis & ejus utilitate, citatur a Paramo de origine S. inquiſitionis lib. 2 cap. 2.

F. BERNARDUS DE CROSO.

1519. F. Bernardus de Croso Gallus provinciæ Provinciæ alumnus ſacræ theologiæ magiſter, anno MDXIX Avenione morabatur ſummi pontificis pœnitentiarius, eoque anno ſermones Dominicales in evangelia Guilfelmi de Peraldo nondum ut ei videbatur typis excuſos, & in epiſtolas totius anni hos jam antea præſum paſſos rurſus imprimi curavit Avenione, Joan. de Channey 1519 in 8, eoſque Franciſco Archerii ſacræ theologiæ profeſſori & ſuo priori provinciali nuncupavit. In medio voluminis inſerta eſt ab ipſo compoſita

Quæſtio adjuncta ad communem utilitatem prædicantium de indulgentiis a ſede apoſtolica pro defunctis per modum ſuffragii conceſſis, ibidem iiſdem typis. Quæ & iterum excuſa cum iiſdem Peraldi ſermonibus, Lugduni, Caroli Peſnot 1576 in 8. Pr. *Quoniam temporibus noſtris multa ſcandala vidimus & audivimus &c.* pp. 12 charact. minut.

F. EUSTACHIUS PLATESIUS.

1519. F. Eustachius nobili Platesiorum familia Bononienſi ortus adoleſcens ſeſe religioni noſtræ divino afflatus ſpiritu addixit, in qua non negligens in his quæ religionis & doctrinæ erant, ſic profecit, ut procedente ætate, viſa ejus ingenti doctrina a patribus doctorum numero adjungeretur omnium cum applauſu. Tandem vita functo Dominico Mottarienſe anno MDIV viro inſigni de quo ſupra, Vincentius Bandellus ordinis magiſter ipſum veluti hominem ad quæque pro ordine noſtro peragenda aptum ſui laboris ſocium delegit. Qui non abnuens tanto patri ſe in omnibus & fidelem & promptum ſocium præbuit, nec unquam illum dimiſit ſeu in Italia ſeu extra, niſi Neapoli cum luctu ſepultum anno MDVI. In eo itaque conſtituto officio nunquam tantum ſibi tribuit, quin omnes ſummo amore, ſumma hilaritate, ſummaque benevolentia atque favore, tam inſignes viros quam imbecilles videretur complecti, ex qua re ſic omnium ſibi conciliavit animos, ut eum aſſererent majori honore honeſtatum iri. Igitur vita functo Bandello XXVII aug. MDVI in Montrealto Siciliæ, & creato interrege F. Joanne Gallo ipſo Plateſio procurante, Bononiam reverſus gymnaſio præficitur noſtro, & elapſo triennio, non enim præterire licet, fratrum omnium conſenſu accepit prælibati cœnobii præfecturam. Deinde in ſynodo acta Bononiæ anno MDX datis ſuffragiis tanto cum omnium ſodalium applauſu noſtræ congregationi Lombardiæ præficitur, ut vix dici poſſit. Poſt dictam præſidentiam cœnobia Papienſe, Ferrarienſe, atque iterum Bononienſe omni cum lenitate & manſuetudine rexit, eſt enim vir mitis, comis, & lenis. Moderans igitur cœnobium Bononienſe, & cenſuram adverſus hæreticos agens, cùm procuratore in curia ob reſignationem a Nicolao Sciombergio Saxone viro inſigni factam ordo careret, a Thoma Cajetano generali magiſtro ab obeundum dictum officium deligitur anno Dñi MDXV. Eſt vir in omnibus rebus ſuis compoſitus, clarus & apertus, nihil quod accuratum ſit quærens, ſed ſecundùm patrum conſtitutiones incedens. Fundamenta jecit ingentia pro opere conſtruendo admodum neceſſario in cœnobio Bononienſi, (dormitorium vocant) & cùm ſit vir doctus & elegans plura edidit opera, in his ſententiarum gravitatem cum eloquentia, quam plurimum callet, conjungens. Nonnulla hic deſcribentur, & imprimis

Super libros ſententiarum.

Tractatus de incarnatione verbi.

De beata Virgine, de Angelis, de Trinitate.

Ac plura alia opera edidit tam eleganti ſtylo dicta ſua confirmans, perſuadens, & falſa confutans, ut alterum Lactantium diſſerentem cenſueris. Protulit

Multijugas orationes quas aliquando pronunciaverat coram pontificibus maximis & tota curia, ac in frequenti populo, venuſtas, elegantes & ſententiarum gravitate refertas, ut ex illo totius lingua Latina fonte Cicerone ipſo exiiſſe videantur.

Plura dici poſſent de tanto viro, quæ ejus vitæ continentiam oſtenderent, ſed ne illi adhuc viventi eblandiri videar, mittenda duxi. Hactenus de Plateſio Leander fol. 140 b, quem totidem verbis exſcribendum duxi ceu æqualem. Hæc vero ſcribebat anno MDXVI vivo adhuc Plateſio. Fontana verò in Theatro in officio procuratoris generalis mortuum aſſerit anno MDXIX. Razzius pag. 298 ejus opera laudata ſe legiſſe videtur indicare. Ejus præter citatos meminerunt Luſitanus, Fernandez, Roveta hic deluſus cùm vult mortuum anno 1517, extrates Poſſevinus & Bumaldus, at Altamura omiſit.

F. JOHANNES TETZEL.

F. Johannes Tetzel Saxo Pyrnæ natus (urbecula eſt in Miſnia ad Albim quatuor ſupra Dreſdam milliaribus Germanicis ſita ditionis ducis Saxoniæ) ordinem vel in ptovincia Saxoniæ, ut habet Fontana in Theatro p. 581, vel ut idem habet in Conſtitution. p. 330, in provincia Poloniæ in cœnobio Glogovienſi amplexus eſt, & a magiſtro ordinis Thoma Cajetano laurea magiſterii ornatus. Eccleſiaſtes etiam fuit & facundus & ardens, & equitum Livoniæ ordini, cui Moſchus duriſſimum inferebat bellum, egregiam navavit operam, indulgentias a Romano pontifice in illorum equitum gratiam

† 1519.

Digitized by Google

gratiam conceſſas prædicando, unde ingentem pecuniæ ſummam collegit, quam & illis miſit. Generalem in Polonia inquiſitorem ab eodem Cajetano inſtitutum ex hujus actis prodit Fontana citatus, ut ut ſit eo munere per Saxoniam fungebatur anno MDXVII Francofordiæ ad Oderam ſedem habens. Cùm autem tum temporis indulgentias Leo X eo fine conceſſiſſet, ut ex pecuniis exinde colligendis exercitus adverſus Turcum Chriſtianis jam jam imminentem conſcriberetur, & ex aliqua earum parte baſilica S. Petri Romana ad exitum perduceretur, Tetzelio ejuſque ſodalibus harum gratiarum publicatio commiſſa eſt, ceu viro in his jam olim exercitato, favente Alberto Brandemburgico Moguntino & Magdemburgenſi unâ archiepiſcopo viro ſpectatiſſimo. Indoluere Eremitæ Auguſtiniani Wittembergenſes ſe in eo miniſterio, quod ſibi debitum arbitrabantur, fuiſſe ut aiebant contemptos: hinc Lutherus ejus ordinis profeſſor æmulatione & invidia percitus, in indulgentias conceſſas & in prædicatores & verbo & ſcripto acrius invehere ac ſtomachari cœpit. Poſitiones enim XCV ſcripſit ac in lucem edidit de indulgentiis catholico dogmati omnino adverſas, quas & ubique in compitis & ad porticus affigi curavit. Has ubi primum recepit Tetzelius, qua valebat inquiſitoris auctoritate ignibus delendas judicavit, ſcripſitque ac typis edidit

Propoſitiones centum & ſex Lutheranis adverſas, quibus catholicum de indulgentiis dogma propugnabat, Francofurti ad Oderam abſque anno. Quas & per Germaniam evulgavit.

Harum octingenta exempla apud bibliopolam Wittembergæ inventa, Lutheri diſcipuli arrepta publice in foro combuſſerunt. Cætera in hac cauſa acta referre noſtri non eſt inſtituti, de quibus legendi Cochlæus in commentariis de actis & ſcriptis Lutheri, Florimundus Remundus de origine hæreſeon hujus ſeculi lib. 1, Willelmus Damaſi epiſcopus Rutemundenſis in Dubitantio, Surius in commentariis rerum in orbe geſtarum, Gaſpar Ulenbergius in vita Lutheri, Bzovius Annal. ad 1517 n. 12, Rainaldus ad eumdem annum totidem fere verbis Bzovium excipiens, & alii hiſtor. eccleſ. ſcriptores.

Tetzelius quo anno quove die vel loco obierit nuſquam reperio. Altamura laudat ad 1517. Palavicinus *Iſtoria del concilio di Trento* lib. 1 cap. 13 & 14 dicit illum anno 1519 a nuncio apoſtolico Miltitio durius increpitum, quaſi in ſibi commiſſis non prudenter nec recte ſe geſſiſſet, & turbis a Luthero excitatis anſam dediſſet, dolore quo viri graves afficiuntur, cùm quis injuſte arguit, perculſum contabuiſſe, exindeque mortuum, quorum nulla apud nos eſt memoria.

F. JOANNES LUDOVICUS VIVALDUS.

1519. F. JOANNES LUDOVICUS VIVALDUS Inſuber e Monteregali ſive Monte vici vernacule *Mondovi* Pedemontii civitate non ignobili ad Apennini radices ſita ortus puro nobilique ſanguine natus, & in patria ordinem amplexus, ineunte ſeculo XVI claruit, ſacræ theologiæ profeſſor, in ſacræ ſcripturæ ſanctorumque patrum lectione aſſidue verſatus, ac S. Thomæ de Aquino doctrinæ mirum addictus. Hinc ſuæ ætatis principibus imprimis acceptus, Ludovico XII Francorum regi Mediolanenſiumque duci præſertim & Ludovico Salutiarum marchioni regnique Neapolitani auctoritate Ludovici XII viceregi, cui & a conſiliis erat & a ſacris confeſſionibus, cujus etiam impenſis pleraque Vivaldi opera typis prodierunt. De eo refert Fontana in Theatro ad Arbenſem ſedem ſub Jadrenſi a cardinali de Valle propoſitum fuiſſe in conſiſtorio die mercurii ultima auguſti MDXIX, tum verò aliquos natalium impuritatem ex Judaico ſemine objeciſſe, at re diſcuſſa, compertaque ſtirpe omnino chriſtiana, ad eam Eccleſiam promotum in ea reliquum vitæ exegiſſe. Cujus narrationis fides penes Fontanam eſto, nam aliunde ſcimus Vivaldorum gentem anno MDXI apud Inſubres & Genuenſes inter vigintiprimarias numeratam fuiſſe teſte Auguſtino Juſtiniano *Iſtoria di Genoa*, cujus & parmam ſic deſcribit Argote de Molina *Nobiliario d'Andaluzia* fol. 241 a, diviſam æqualiter ex tranſverſo, area ſuperiori argentea, e qua aſſurgit aquila atra roſtro coccineo diademateque atro redimita; area inferiore a vertice ad imum rurſus diviſa, ſiniſtra coccinea, dextra aurea, ſed hæc ad feciales. Vivaldi cum laude meminerunt Leander fol. 130 a, Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1519 & alii noſtrates: extratés verò Auguſtinus *de la Chieſa Scrittori Piemonteſi*, Ghillinus in Theatro, Ducheſne *Hiſtoriens de France*, Miræus allucinatus cùm Hiſpanum commentus eſt, qui & alios in eumdem errorem induxit. Hæc ejus opera ſigillatim eo ordine quo ex ejus muſeo prodierunt:

Epiſtola F. Joannis Ludovici de Vivaldis de Monteregali baccalaurei ſacræ theologiæ, quam R. P. F. Angelo de Carleris (ſeu *de Clavaſio* auctori Summæ angelicæ) *de obſervantia ordinis Minorum humiliter deſtinavit, fuitque ſcripta Monteregali die XV decemb.* MCCCCLXXV. Pr. *Reverendo ac ſingulariſſimo theologo F. Angelo, F. Ludovicus de Vivaldis baccalaureus ſanctæ theologiæ ord. Predic. cum ſincera dilectione commendationem plurimam & veram in Domino caritatem.* Eſt de conceptione B. V. ad mentem S. Thomæ. Alva Sol. Verit. Rad. 296 col. 2032 teſtatur ad manus ſuas veniſſe, largamque ſatis eſſe & prolixam: additque Angelum eidem reſpondiſſe. An verò typis utraque edita, an MS tantum, non addit.

Nova explanatio ſeptem pſalmorum pœnitentialium de agro ſanctorum doctorum recollecta ad inſtantiam Ludovici Salutiarum marchionis, eiuſque nomini nuncupata. Eodem principe ſummus conſtrenté excuſa Salutiis circa 1500. Opus ſequens eruditum, & pluries ſub variiſque titulis typis prodiit.

1. *Aureum opus de veritate contritionis, in quo mirifica documenta eterne ſalutis aperiuntur*, Salutiis, Guillelmi le Signerre 1503 in fol. pp. 324. Editionis curam egit P. Hieronymus de Cervis de Bellano ord. Prædic. ſacræ theologiæ magiſter, qui ita teſtatur ad finem epiſtola ad Vivaldum data. Opus verò ipſum Ludovico marchioni Saluttarum & vice regi Neapolitano, cujus ſumtibus facta editio, ab auctore nuncupatum, charact. Goth. ſed eleganti. Tum deinde prodiit Lugduni, Joannis de Wingle & Stephani Gueinard 1505 in 8. Tum Pariſiis, Franciſci Regnault 1508 in 8, item charact. Goth.

Rurſus *De veritate contritionis*, Pariſ. apud eumdem 1519 in 8.

Rurſus ſub primo titulo, Pariſ. 1522 in 8 ſignat. A ad T. Quæ editio in Regia D 2633.

Poſtea ſub hoc altero titulo: *Vera contritionis præcepta, quæ nihil præ ſe ferunt quam ipſam pietatem*, Pariſ. Antonii Juriani & Ambroſii Girault 1546 in 8, pp. 507. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Poſtea hoc altero titulo: *De vera confitendi methodo & contritione peccati tractatus*, Pariſ. Hieronymi de Marneſ 1586 in 8.

1. *Epiſtola conſolatoria ad illuſtriſſimam dñam Salutiarum meritiſſimam Margaritam de Foxo, cui oratorem funebrem nuncupat, quam in exequiis ejus ſponſi Ludovici habuerat, ſed nullam & faſtoſam, cui titulum indidit, Tractatus de pugna parvis*

Sæc. XVI. *ſenſitiva & intellectiva per modum ſermonis apoſtoliti &c.*

2. *Epiſtola floſculis tota dilucidata rhetoricis ad Wladiſlaum Boemiæ atque Hungariæ regem de laudibus Ludovici Salutiarum marchionis inſtante ejus vidua Margarita de Fuxo ſcripta.* In hac epiſtola meminit explanationis in ſeptem pſalmos pœnitentiales ſupra laudatæ.

3. *De laudibus ac triumphis trium liliorum, quæ in ſcuto regis chriſtianiſſimi figurantur*, Pariſ. circa 1500 in 8. Extat & altera editio in Regia L. 1909 cuius F. Matthæi Bacellini ord. Minor. typis Simonis Colinæi 1608 in 8, ſed errato typorum, pro quo legendum 1508, circa quem annum vivebat Colinæus. Sic du Cheſne citatus. Opus autem Ludovico XII ab auctore nuncupatum.

4. *Tractatus valde utilis & tantis neceſſarius de cognitione electorum a reprobis*, ad Carolum cardinalem de Carreto.

5. *Tractatus de duodecim perſecutionibus Eccleſiæ Dei.*

6. *Tractatus de magnificentia Salomonis, & quid ſentiunt doctores catholici de ſtatu animæ ejuſdem.*

7. *Tractatus devotiſſimus de duplici cauſa contritionis.*

Hæc ſeptem ultima opuſcula altera editione in unum collecta F. Andreas de Soncino congregationis Lombardiæ ſacræ theologiæ lector hortatu auctoris aliis impliciti & diſtenti recognovit, errata typorum emendavit, & ſimul edenda curavit expenſis dictæ Salutiarum marchioniſſæ ſub hoc titulo: *Opus regale*, Salutiis, Jacobi de Circhis Aſtenſis & Sixti de Somaſchis Papienſis ſociorum 1507 fol. pp. 315: Iterum Lugduni 1508 fol. Ibid. Stephani Gueynard 1512 in 8 teſte du Verdier: Ibid. 1518 in 4, quæ ultima editio extat apud noſtros Inſulenſes, prima verò ubique habetur.

F. CORNELIUS SAMBUCUS.

1510. F. Cornelius Sambucus Veronenſis patria & profeſſione, anno MDXIX Venetiis in S. Dominici cœnobio, & ſequenti MDXX Tipherni (*citta di Caſtello* vulgo dicunt) theologiæ lectorem agebat, tumque edenda curavit

Scripta S. Thomæ de Aquino in librum primum & ſecundum ſententiarum, Venetiis apud hæredes Octaviani Scoti, 1519 & 1520 in fol. par. quæ R. P. F. Angelo Faële Veronenſi ſacræ theologiæ profeſſori congregationis Lombardiæ vicario generali, cujus auctoritate hæc editio prodibat nuncupavit.

F. FRANCISCUS DE CORDUBA.

1510. F. Franciscus de Corduba Hiſpanus a patria ſic agnominatus, etſi ex illuſtri marchionum *de Priego* ſanguine ortum præſtet Fernandez, Hiſpali ordini nomen dedit in domo S. Pauli, virque evaſit pietate & doctrina inſignis, qui ſalutis animarum ſtudio ardens, in Indias occidentales navigavit, barbaris illis gentibus ad Chriſtum adducendis omnem operam daturus. Hunc ad annum MDXX floruiſſe aſſerit anonymus auctor Chronici, cui titulus *Manuale ordinis Prædicatorum editum Hiſpali*, quem excipiunt Luſitanus & Marieta, & ſequuntur Poſſevinus, Miræus, Antonius in Bibl. Hiſp. Meminit & Altamura ad 1520. Scripſiſſe dicitur hoc titulo:

Summa caſuum conſcientiæ.

Sermones de tempore & de ſanctis.

Miræum de hoc ſcriptore agentem allucinatum eſſe, cùm *Manuale* laudatum iſti Franciſco tribuit, & id a Luſitano aſſeri puravit, recte animadvertit Antonius in Bibl. Hiſp. Neque enim id voluit Luſitanus, ſed tantum in illo *Manuali* ab anonymo Hiſpano edito hujus Franciſci fieri mentionem. Mirum poſt hoc monitum Altamuram in eumdem errorem impegiſſe. Addit Fernandez ad ſedem Velandicenſem fuiſſe promotum circa annum 1525, ſed quænam ſit illa Eccleſia & ubi terrarum ſita docere debuiſſet, nam nulla ejus in tabulis eccleſiaſticis memoria.

F. GEORGIUS CACATOXICUS.

F. Georgius Cacatoxicus Inſuber patria Caſali S. Evaſii vulgo *Caſale di ſanto Vaſo* ortus laudatur a Leandro fol. 142 a, ubi ſic de eo: *Advertis Leander illum ſeniorem tam paſſim ac male gradientem, Georgium Caſalenſem virum doctrina omnifaria ornatum & ingenio pergrandi, litteris Græcis, Hebraïs, Latinis non minus, quam philoſophia, theologia ac oratoria ſumme pollentem? Eum ſcito eſſe qui ſuperioribus annis congregationi noſtræ licèt corpore invalidus præfuit.* Addit verò fol. 150 b: *Quicquid habeo theologiæ ab Silveſtro Prieriate, & Georgio Caſalenſe me accepiſſe profiteor.* In deſcriptione verò Italiæ Reg. XV Lombard. Ciſpad. ubi de Caſali hæc habet: *Orunc etiam hinc Georgius Cacatoxicus ex ſodalitate Prædicatorum ſummus theologus & philoſophus, Græce, Latine, Hebraiceque, at Chaldaice doctus, ingenio meherculè ad omnem litteraturam nato. Quapropter in eruditiſſimorum hominum noſtræ memoriæ cœtu meritò numeratur. Debemus illi nos propter inſtitutionem & diſciplinam theologiæ, quam ab eo percepimus, plurimum.* Hæc Leander diſcipulus de magiſtro, cujus obitum etſi nullibi referat, circa MDXX accidiſſe conjectu pronum. Ejus meminit Auguſtinus della Chieſa ad 1520, & Roveta ad 1519, ceu qui ſcripta reliquerit 1520.

In ſcripturam ſacram aliqua.

F. GEORGIUS RAVENNATINUS.

F. Georgius Ravennatinus *Mediolanenſis* etiam dictus, an Ravennatinus a familia, Mediolanenſis a patria, vel aliter an Ravennas a loco originis, Mediolanenſis a profeſſione, donec id clarius explicent gentiles, interim quod apud eos certum, domus S. Mariæ Gratiarum Mediolanenſis alumnus fuit, vir ſeculo XVI ineunte clarus, orator, poëta, philoſophus, theologus, omnibus his nominibus illuſtris. Laudant Luſitanus, Pius P. II Append. p. 415, Fernandez p. 361 a, Altamura ad 1520, Roveta ad 1524, addens a Rivalio ad 1472 collocari. Extrates etiam meminere, Poſſevinus, Paulus Morigia Nobilit. Mediolan. Lib. 3 cap. 29, Picinellus in Athen. Mediolan. Hi omnes Georgium hunc alterum cenſent a Georgio Mediolanenſi ſupra ad 1515 relato auctore logicæ, & auctore vitæ B. Jacobi Sextii, ſive hic ſit unus, ſive duplex ſcriptor eiuſdem nominis. Huic Ravennatino hæc tribuuntur opera: ↑ 1520.

1. *De viris illuſtribus ordinis in provincia Romana.*

2. *Opus quadripartitum, quo hiſtoriam cœnobii S. Mariæ Gratiarum Mediolanenſis complexus eſt.*

3. *Dialogus cujus interlocutores S. Dominicus & S. Petrus Martyr, quorum ſic vitam deſcripſit.*

4. *Tractatus de vita cœnobitica.*

5. *Interlocutio mœſta ſuper novis & inauditis rerum mutationibus.*

6. *Apologia pro Bartholomæo Quarterio, qui impubes ordinem profeſſus erat.*

7. *Quæſtio an impubes ante annum quintum decimum poſſit profiteri in ordine Prædicatorum.*

8. *Carmen ad dictum Bartholomæum qui ab ordine defecerat & ut redeat exhortatorium.*

Digitized by Google

9. *Hymnus de aſſumtione B. Virginis.*

Quæ omnia Taëgius parte ſecunda Monumentorum ordinis ſervanda duxit & concluſit, & in domo dicta Gratiarum Mediolanenſi habentur. Voſſius de Hiſtor. Lat. p. 813 ſibi dubium non eſſe dicit, quin hic Georgius Ravennatinus idem ſit cum Georgio Mediolanenſi ſupra ad 1515 laudato auctore vitæ B. Jacobi Sextil, at cùm hactenus nobis nil certi illuxerit, de illis diviſim agere tutius viſum eſt, ne ſi tres ſint, in unum confundamus, proteſtati ſimul ſi unus eſt, diverſa hac noſtra tractatione eos multiplicare nobis in animo non eſſe.

F. I. CREMONENSIS.

1510. F. J. Cremonenſis aut patria aut incolatu, cujus nomen niſi hac prima litera notatum aſſequi non potui, initio ſeculi XVI claruit ſacræ theologiæ apud noſtros Cremonenſes profeſſor. Schiſma Lutheranum tum imminens prævidit ac doluit, quapropter ut Lutherum ab inceptis revocaret, nihil omiſit, extatque ab eo ſcripta

Revocatio Martini Lutherii Auguſtiniani ad ſanctam ſedem, Cremonæ, 1510 in 4. pp. 44. Libellus ratus, qui tamen habetur Pariſ. in Regia D. 1601. Pr. *F. I. Italus M. L. Germano recte agere, non aliunde ſapere, ſed humilibus conſentire. Admiror vehementer Frater amabilis &c.* His autem momentis ad rectam viam reducere conatur: 1. *Suadeat ratio*: 2. *Hortetur SS. Patrum auctoritas*: 3. *Alliciant accepta munera*: 4. *Premat divina juſtitiæ ſeveritas*: 5. *Trahant in populis orta ſchiſmata*: 6. *Preces tuæ profeſſionis emolliant*: 7. *Excitet Germana majeſtas*: 8. *Invitet heroum chriſtianorum humilitas in primis Franciſci I Galliarum regis, cujus obſequia in ſanctam ſedem mirum extollit*: 9. *Compellat S. R. E. medio caritatis fonte profluens divina pietas.* Quæ totidem ſunt opellæ capita & ſat nerveſe ab auctore tractata, ſuaviter tamen & cordate Luthero propoſita.

Ordinis Prædicatorum auctorem fuiſſe hinc colligo, primo quod S. Thomæ de Aquino, ſcriptorum ordinis & ſcholæ Thomiſticæ laudes & defenſionem fere ubique ſuſcipiat. Sic enim alicubi loquitur:

Tu qui Thomiſtas digito notas, mordes Thomam, ſanctum enim virum vocitas, ſed falſa ſæpius meditatum. Thomiſtas mutuo adverſos reris, quibus unicum in ſequentibus præſtabo reſponſum, enumerans quæ præſtet auctoritatibus angelicum dogma S. Thomæ Aquinatis, quod Judæi etiam, quod philoſophi venerantur, cujus volumina a Græcis, Chaldæis, Armenis, atque ipſis etiam Indis fuere tranſlata. Et poſtea:

Verum cur ſolos inſequaris Thomiſtas non ſatis ſcio. Quod ad Thomam ſpectat, dico illius ſanctæ doctrinam fuiſſe angelicam, qua univerſalis admodum eſt, tradens de natura, de moribus, de divinis, theorica, & practica dogmata, ea quoque catholica pectora ſequentibus rationibus convincere debet, ac juxta Pauli ſententiam captivare in obſequium Chriſti. Subjicit continuo rationes octodecim quare præferenda. In his meminit Joannis Pici comitis Mirandulani, ejuſque in S. Thomam & ordinem Prædicatorum affectus, hinc inquit, in extremis poſitus auctoritate apoſtolica hunc ordinem ille profeſſus eſt. Poſt has omnes rationes & elogium S. Thomæ ſuperaddit um: *Cede*, inquit, *Martine angelici doctoris diſciplinæ cœleſti atque immortali.* Alibi ſic habet: *Abſtinebo ab angelicis dogmatibus divi Thomæ, quod vel ejus nomen inviſum tibi videatur ac bilem excitare: nec mirum quia palato non ſano pœna eſt panis &c.*

Hos verò præſertim auctores laudat Albertum Magnum, Hervæum Natalem, Petrum de Palude, Joannem Capreolum *Toloſanæ provinciæ*, inquit, *immortale decus*; & addit, *in quem tranſmiſſum videtur donum intellectus ſapientia Thomiſtica: ſecurus ſatis ſuperque, amplus, ſolers, argutus & gravis a recte ſentientibus dijudicatur.* Et alibi:

Thomam Cajetanum S. R. E. cardinalem altiſſimus ingenii, ſanctæ eruditionis, elegantis doctrinæ, tuæ cauſæ finem impoſiturum arbitrabar, cui profecto te cedere ut ſoli Orienti ſidus decebat. Alia de eo addit alibi, præſertim de ejus actis cum Luthero curioſa & apud eum legenda. Laudatur etiam

Silveſter Prierias non ambiguus ſparſa colligit, laborioſus, fidelis, partitur unita, ſolvit nodos, ſecernit abdita &c.

Si tot noſtrorum laudes non ſatis noſtratem demonſtrant id evincit epigramma ad calcem adjectum, quo Guidoni Metheloneo pro Franciſco I Galliæ rege Cremonæ prætori, qui opellam edi curavit, gratias agit F. Tiburtius Sacchus Buxetanus ordinis Prædicatorum diſcipulus, quod ſic habet:

In flammas jubet ire Maro ſua carmina: Cæſar
Hoc vetat, infandum quod putat eſſe nefas:
Cæſareum tu cor paſcens juſtiſſime prætor,
Dum negat hoc auctor, publica ſcripta facit:
Laudatur Cæſar, laudata poëmata vatis
Et qui latrabant conticuere canes.
Ecce probatus eris docti cantata magiſtri (ſupple qui ediderit)
Scripta mei, tandem claudes & ora canis.

Hieronymo Triviſano epiſcopo Cremonenſi opellam nuncupavit Sebaſtianus Ferarius canoniſta, quam inquit, *ingenioſus compoſiter abſque ſui nominis titulo edendam cenſuit.* Licèt aliam rationem afferat, veram credideram, ne Lutherus quem ad frugi revocare ſtudebat, ſubito exacerbaretur, ſi ſodalis ordinis Prædicatorum nomen in fronte libri legeret, ut pote quos odio percito deteſtabatur.

F. JOANNES BAPTISTA THEATINUS.

4 F. Joannes Baptiſta Theatinus a patria vernacule *Chieti* Aprutii civitate ſic nun- 1518. cupatus, cujus mentio in actis cap. gen. Papiæ 1507 habitis, in quibus in conventu SS. Joannis & Pauli Veneto pro rata provinciæ regni Siciliæ inter theologiæ ſtudentes aſſignatur, exinde vir evaſit humanis juxta & divinis litteris præſtantiſſimus, linguarum etiam Ebraicæ & Chaldaicæ peritiſſimus, facundus verbi divini præco, exinde prædicatoris generalis titulo inſignitus, hoc anno MDXX potiſſimum claruit, quo & librum edidit hoc titulo:

Reverendi ſacræ theologiæ eximii cultoris F. Joannis Baptiſtæ Theatini ſacri ordinis Prædicatorum in opus Andronicum Conciocinia Hebraicis Chaldaicisque ſententiis referta, Anconæ, Bernardi Guerraldi Vercellen. 1520 pp. 280 charact. Goth. Approbabat Romæ XIII januar. MDXVII F. Euſtachius de Bononia (ſcilicet *Plateſius*, de quo nos ſupra ad 1519) ordinis procurator generalis, opus verò Fernando Termularum duci & Apuliæ proregi ab auctore nuncupatum. Extat Pariſiis in Regia D. 2021. Hæc ſunt operis capita:

Sermo I. *De humani generis excellentia ſive dignitate in communi ex parte conjuncti.*

II. *De excellentia humani generis ex parte vegetativa.*

III. *Ex anima ſeu potentiarum ſenſitivarum partibus, in quibus maxime ſapientia Dei relucet.*

IV. *Ex parte ipſius animæ intellectivæ.*

V. *De excellentia arboris Andronicæ ex parte animæ rationalis.*

VI. *De immortalitate animæ rationalis.*

VII. *Ex parte totius conjuncti.*

VIII. *De abſciſſione arboris Andronicæ.*

Sec. XVI. 12. *De generatione arboris Andronita.*
De redemptione humani generis.
De adventu Meſſiæ.
De paſſione Jheſu Meſſiæ.

Ad calcem eruditi hujus libri fol. 101 ſubjicitur *De ſeptem ætatum mutatione ſuper germen arboris Andronice ſermo unicus.* Quem jam antea ediderat quorundam nobilium Bononienſium precibus excitatus:

De Trinitate & cognitione Dei contra philoſophos & Judæos ſermo magnus. Extat ibidem fol. 126 b. Meminit auctor fol. 116 b alterius operis a ſe antea editi, cui titulus:

Tractatus adverſus artem magicam & ſtriges, quem F. Joanni de Tabia inquiſitori Bononienſi nuncuparat. Hic Joannes de Tabia hoc munus geſſit ab anno 1495 ad 1513 ex Fontana in Theatro.

Hujus ſcriptoris meminere Vallius p. 206, Altamura ad 1507 ſed leviter, Toppius accuratius *Bibl. Napol.*

F. MAGDALIUS JACOBUS GOUDANUS.

† 1520. F. Magdalius Jacobus Goudanus ſic a loco natali nuncupatus, Gouda ſive Gauda ſcilicet apud Batavos ad Iſlam fluvium non ignobili municipio, ordini nomen dedit Coloniæ Agrippinæ, & circa MCCCCLX aut MCCCCLXX profeſſus eſt. Vir fuit humaniorum literarum peritus, oratoreſque & poëtas, Grammaticos ac hiſtoricos callebat quamplurimos, at ſacrorum librorum lectioni & ſtudio potiſſimum incubuit, eaque ratione linguas Græcam & Hebraicam coluit diligentius, in hac Victore ac Joanne Caden medico expertiſſimo utroque Judæo, poſtmodum verò ad fidem converſis uſus præceptoribus, ut in illa Jacobo Fabro & Laurentio Valla utebatur: atque in id etiam S. Hieronymum, Paulum Burgenſem, Nicolaum de Lyra, & Joannem Reuchlin Phorcenſem diligenter excuſſit, conſuluit & evolvit. Quandonam obierit nemo certo refert, ſed ad annum MDXX perveniſſe facile conjicitur. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus, apud quem legitur quidem Gandavus, ſed erratum eſſe typorum ipſe monet in erratis, & legendum Gaudanus. Miræus, Pius, Poſſevinus, Fernandez, Franciſcus Swertius in *Ath. Belg.* Valerius Andreas *Bibl. Belg.* ex a nobis allatis emendandi, præſertim qui in duos dividunt Jacobum Gaudanum alterum, alterum Magdalium Jacobum dictos, quem in ſcopulum impegit Valerius Andreas, nomenclator alioquin accuratus. Ghilbertus noſter de la Haie in ſua *Bibl. Belgo Dom.* Me cenſet Gaudanum noſtrum aliquando in congregatione Hollandiæ hæſiſſe, eumque eſſe qui in convocationibus MCCCCLXVIII Roterodami, & MCCCCLXX Duaci dicitur Jacobus de Gouda, & Roterodami tum & Zwollis aſſignatur, ſed cùm plures hujus nominis & patriæ eſſe potuerint, levior eſt conjectura. Hæc ejus opera:

1. *Correctorium Bibliæ cum difficilium quarumdam dictionum luculenta interpretatione per Magdalium Jacobum Gaudenſem ordinis Prædicatorii digeſtum, Mag. Adamo Bopardo theologo nuncupatum.* Quæ epiſtola legenda, in ea enim de ſuis ſtudiis rationem narrat. Addidit

Compendium Bibliæ. In quo continentur 257 verſus, quibus totus fere Biblia textus comprehenditur: ita ut quilibet verſus quinque duntaxat dictiones complectatur exceptis verſibus finalibus librorum, qui quandoque plures, quandoque pauciores complectuntur. Ad calcem:

Opus bipartitum finem habet per ſtudioſum virum F. Magdalium Jacobum Gaudenſem diſtinctæ nationis Hollandiæ alumnum diligentiſſime compoſitum: & primitiali hac impreſſione ſatis accurate & c. Coloniæ apud ædes liberorum Quentell in 1500 *exemplaria tranſcriptum* 1508 *prid. kal. jul.* in 4, ſignat. foll. duorum ab A ad X.

Non omittendum his addi duo ejuſdem carmina elegiaca. 1. *De D. Magdalena* metris 32. 11. *De D. Joſepho* metris 50, haud invita Minerva elaborata.

2. *Paſſio magiſtralis D. N. Jeſu Chriſti ex diverſis SS. Eccleſiæ doctorum ſententiis poſtillata cum gloſſa interlineari B. Alberti Magni.* Adjicitur ejuſdem

Polylogus compaſſionis virginis Mariæ, ſeu compaſſio Chriſtiferæ virginis Mariæ in modum Polylogi, Coloniæ, Henrici Quintellii 1508.

Qua in editione dicitur tantum *F. Jacobus Gaudenſis vir devotus conventus Colonienſis pœnitentiarius ex ditiſſima provincia Hollandiæ procreatus optimarum artium ſtrenuator indefeſſus.*

Eadem D. N. J. C. paſſio ſed compendioſius conſcripta ab eodem evulgata, & excuſa ad calcem ſermonum M. Michaelis de Hungaria hoc titulo: *Paſſio D. N. J. C. per F. Jacobum Gaudenſem nationem Hollandinum ord. Prædic. conventus Colonien. virum multarum ſcientiarum non expertem,* Coloniæ, Quentellii 1505 in 8: Pariſiis Joan. Petit 1510 in 8 & 1518 in 8: Ibid. Franc. Regnault 1515 in 8. Princ. *Appropinquabat autem dies feſtus azymorum.*

3. *Ærarium aureum Poëtarum tertio ab ipſo auctore recognitum,* Coloniæ, Quintellii 1506 in 4. Recenſetur inter codd. MSS Bibl. Auguſt. Indicis Reiſeri pag. 72 hoc titulo: *Jacobi Magdalii Gaudenſis Ærarium poëticum ſeu elucidativum,* hoc eſt, *Dictionarium poëticum* MS in 4.

4. *Neumachia Eccleſiaſtica.* Carmen.

5. *Vita Salomes matris SS. martyrum Machabæorum.* Carmen 73 dyſtichis conſtans, Coloniæ, Quintell 1517.

6. *Legenda, ſeu vita & miracula B. Alberti Magni.* Carmen, ejus tum juvenis conatus. Prodiit ad calcem vitæ B. Alberti a F. Rodulpho Novimago noſtro ſcriptæ, Coloniæ, Koelhoff 1490 in 8. Adjecit

7. *Doctrinale altum ſeu Liber parabolarum Alani (Magni* ſcilicet *de Inſulis) metrice conſcriptum cum ſententiis & metrorum expoſitionibus, utilis valde ad bonorum morum inſtructionem.* Ibidem.

8. *Epigrammata varia,* quæ ſuorum lucubrationibus in commendationem operis præpoſuit. Videſis *Commentaria in* 1. 2 *S. Thomæ* noſtri Conradi Koellin Edit. 1512: Arnoldi de Tungeri opus *adverſus Jo. Reuchlini propoſitiones quaſdam, Coloniæ* 1512: B. Alberti *de adhærendo Deo libellum;* Jacobi Hoogſtratt *defenſionem ſcholaſticam principum Alemanniæ,* & alia.

F. ZENOBIUS ACCIAIOLI.

† 1520. F. Zenobius Acciaioli illuſtri quidem magnorumque virorum apud Florentinos feraciſſima ac perantiqua patritiaque de gente ſatus, ſed magnis animi ingeniique dotibus ac præclare geſtis longe clarior, anno MCCCCLXII Florentiæ natus eſt, ſed puer cum familia ſua civitate pulſus & extorris factus, in patriam a Laurentio de Mediciis Muſarum parente dicto, qui & Leonis X pater fuit revocatus eſt. Adoleſcens ſexdecim tum annorum erat egregiæque indolis, unde ab eodem Laurentio apud conſanguineos ſuos ſub optimis præceptoribus eſt inſtitutus, ſicque profecit, ut non ſolum ſupra ſodales emicuerit, ſed & virorum ætatis hujus eruditiorum Marſilii Ficini, Angeli Politiani, Marci Antonii Sabellici & ſimilium amicitiam ſibi conciliarit, ab iis magno in pretio habitus, ac omnigena literarum neceſſitudine iis devinctiſſimus. Non modicis tum reſpublica Florentina civium agi-

tabatur diſſenſionibus, dum alii alios e magiſtratu ejicere, ſeque invicem excludere conarentur, in eaque dominari certatim affectarent, Zenobius itaque muſis quod nonniſi in pace & otio colitur amans, tumultuum horum impatiens, vir jam ætate maturus, Hieronymum Savonarolam, cui mirum affectus erat, apud S. Marcum convenit, ab eoque ut ordini congregationique ſuæ cooptaretur obtinuit, quod circa ann. MCCCCXCIV evenille ex ipſius ſcriptis facile conjicitur. Cum veſte Dominicana ſpiritum SS. a ſe electi parentis ſimul induit, quique muſis humanioribus antea Græcis & Latinis deliciabatur, earum ſe SS. Eccleſiæ doctorum lectioni dedit. Bibliothecam in S. Marci commodum nactus codd. MS refertiſſimam, quam nempe erexerat ditaratque Coſmus I Medices Magnus dictus, ejuſque nepos Laurentius I muſarum pater laudatus libris e Græcia multo ære comparatis locupletiorem non ſecus ac gentilem fecerat, iis evolvendis incubuit, ac quæ patrum Græcorum in utraque Marcia noſtra & Mediceæ nondum in lucem data opera invenit, ex Græcis bonis Latinis auribus æque bona reddere in rem chriſtianæ fidei labore pertinaci nec improbo ſategit. Cùm autem Joannes cardinalis de Medicis ad ſummum pontificatum anno MDXIII die X martii fuit aſſumtus Leo X dictus, mox ad ejus pedes venerabundus acceſſit Zenobius, nec ſolum perbenigne ab eodem acceptus, ſed & inter familiares aſcitus, ac in oratorio S. Silveſtri Romæ (hoſpitium erat tum noſtris congregationis S. Marci collatum) cum honorario ſtipendio collocatus, & tandem quod ſane munus hominem decebat quam maxime, bibliothecæ Vaticanæ præfectus anno MDXVIII. Provinciam hanc pro dignitate tutabatur eruditis omnibus probatus, cùm plura meditans præmatura morte ſublatus eſt ætatis VIX LVIII abſoluto anno Chriſti MDXX, quem in templo S. Mariæ ad Minervam ſepultum ferunt. Hæc ejus opera:

1. *Euſebii Cæſarienſis epiſcopi opuſculum in Hieroclem F. Zenobio Acciaiolo Florentino ord. Prædicatorum interprete*, Venetiis, Aldi Manutii 1503 in fol. cum vita Apollonii Græce & Latine. Iterum Pariſiis, Joan. Parvi in 8, chartis XXIV, abſque anno editionis, quam tamen ex adjunctis conjicere eſt anno 1511 prodiiſſe. Rurſus curis Gyberti Longolii ad Hiſtoriæ de vita Apollonii a Philoſtrato Lemnio libris VIII ſcriptæ calcem, Coloniæ, Joan. Gymnici 1532 in 8. In his editionibus præfigitur *Zenobii prologus ad magnificum virum Laurentium Petri Franciſci filium Medicem in hoc Euſebii opuſculum, quo Hierocles confutatur, auſus ex Philoſtrati hiſtoria Apollonium Tyaneum Jeſu Chriſto Salvatori noſtro conferre.* Quem Laurentium ſic alloquitur Zenobius: *Cùm itaque librum hunc in bibliotheca gentis veſtræ multa vetuſtate quaſi abolitum reperiſſem, meum eſſe partes exiſtimavi, per me ut Latine loqueus prodiret, qui nuper in ſacrum D. Dominici ordinem aſcitus eſſem pro tuenda chriſtiane fidei veritate modis omnibus excubantem, atque his ceu religionis noſtræ primitiis, bonis juvenibus ſtudioſiſque prodeſſem.* Et poſtea: *Præcipua verò mihi ratio illa fuit unî tibi potiſſimum nuncupandi, quia cùm tu me & fraterne habendo, & in bonis literis adjuvando, magnos dia fecoris ſumtus, ita mea tibi omnia deberi intelligo, ut ſi quæ etiam poſt hac ſim cæteris dicaturus, tui tamen illa quoque futura ſint juris.*

Quæ ut clariora fiant, ſciendum Coſmum Medicem vexilliferum Florentiæ patrem patriæ dictum fratrem germanum habuiſſe nomine Laurentium, ex quo natus eſt Petrus Franciſcus occiſus anno MCCCCLXXVII, ſed qui antea ex matrimonio cum Laudomia Acciaioli genuerat Laurentium: huic autem Laurentio ſuo ex matre affini ſeu potius conſanguineo, ac in bonis literis Mecœnati, & ſub cujus curis adoleverat, nec ſecus ac frater vel filius educatus fuerat, hanc ſuam primam lucubrationem Zenobius nuncupavit: quam etiam repræſentant ſequentes a relatis Euſebii editiones, ſed reſecta epiſtola nuncupatoria. Sec. XVI.

2. *Olympiodori in Eccleſiaſten Salomonis enarratio F. Zenobio Acciaiolo Florentino ord. Prad. interprete*, Pariſiis, R. Stephani 1511 in 4. Rurſus Baſileæ, Joan. Bebelii 1536 in 8, pp. 162. Ibid. Henrici Petri 1551 in 8 cum aliis veterum theologorum opuſculis: & deinceps in ſeqq. Olympiodori operum editionibus.

3. *Theodoriti Cyrenſis epiſcopi de curatione Græcarum affectionum libri* XII, *F. Zenobio Acciaiolo interprete*, Pariſiis, Henrici Stephani 1519 fol. pp. 213, elegantibus typis: Antverpiæ, Joan. Stelſii 1540: Heidelbergæ curis Sylburgii 1591. fol. Quibus in editionibus integra exhibetur epiſtola interpretis ad Leonem X nuncupatoria, cujus pars poſterior tantum in ſeqq. Theodoriti editionibus repræſentatur. In ea autem ſic de ſe ad ſummum pontificem: *Quod itaque ad me attinet, cùm ab ineunte adoleſcentia decurſum vita ſpatium ad hoc ætatis uſque conſidero, ita me video perpetuo quodam liberalitatis tenore a familia veſtra fotum ſemper ornatumque fuiſſe, ut quæcunque homines vel tuenda vita, vel excolendo ingenio ſibi neceſſaria eſſe cogneſcunt, ea ubertim ſemper in me collata ſolis Medicibus referam acceptiſſima. Nam & magnificus Laurentius pater tuus annos me natum quatuor de viginti extorrem in patriam revocavit, ubi apud nobiles conſanguineos ſuos, eoſdemque meos affines in bonarum artium ſtudiis, qua tunc Florentia veſtris præſidiis floruerunt, jucundiſſime diu vixi. Et ne tunc quidem cùm mundi vanitatem pertæſus, religionem cum priore vita commutavi, gentis veſtræ beneficiis unquam carui. Etenim in cœnobio divi Marci quod Magnus Coſmus proavus tuus a fundamentis extruxit, Deo jam annos aliquot famulatus, e publica gentis veſtræ bibliotheca, quam Coſmus ibi luculentam aperuit, & ex ea quam juſſu patris tui Joannis Laſcharis generoſus homo atque doctiſſimus, e Græcia latebris Florentiam importavit fructus maximos ſuaviſſimoſque percepi, ſæpe etiam ibi cum patribus illis meis ab ingruentibus maximis periculis bonitatis tuæ præſidio liberatus. Ad quæ patrui in me tui majoremque tuorum beneficia, cui id mihi ſeorſum Pater Beatiſſime contuliſti, quod ad pedes tuos gratulandi cauſa proveniſſem in Urbano S. Silveſtri oratorio ad honeſtam ſtudiorum quietem humaniſſime collocaſti, noſtræque etati jam ad ſenectutem vergenti deeſſe nil paterit, quod ad religioſi ſtudioſique hominis neceſſarios uſus commodaque pertineat &c.* Scilicet Coſmus Medices Magnus & pater patriæ dictus annoque MCCCCLXIV defunctus, filium habuit Petrum I vexilliferum Florentiæ mortuum anno MCCCCLXXII. Hic Petrus I genuit Laurentium *Muſarum patrem* dictum mortuum anno MCCCCXCII. Denique iſte Laurentius inter alios filios habuit Joannem cardinalem, poſtea ſummum pontificem Leonem X. Laurentius igitur Leonis X pater Zenobium adoleſcentem XVI annorum a patria cum familia ſua extorrem Florentiam revocavit, & ſub cura alterius Laurentii conſanguinei ſui Petri Franciſci filii de quo ſupra art. 1 dilo gentius inſtitui ſolicitus fuit: hinc que ea neceſſitudo & familiaritas, quæ Zenobio cum Leone X intercceſſit.

Non omittendam puto, quam ipſe Zenobius rationem ſibi fuiſſe hos Theodoriti libros vertendi affert. *Equidem*, inquit, *non ſine Dei conſilio factum puto, quod hos mihi Theodoriti libros Joannes*

Sæc. XVI. *Franciſcus Picus princeps ætatis noſtræ doctiſſimus indicavit, neque ut Latinos faceret magnopere adhortatus ſit. Etenim ſicut olim cum Philoſtrati de Apollonio Tyaneo hiſtoria typis excuſa in vulgum prodiit, ego Cæſarienſis Euſebii librum mihi ab Joanne Laſchari indicatum Latinum feci, qui contra venenum Philoſtrati antidotum quoddam eſſet &c. ita nunc quoque cùm Platonem Græcè impreſſum circumferri audiam, cujus quidem philoſophi ſingularis eſt eloquentia, ſed plurimis tamen locis perniciosa chriſtianæ Eccleſiæ ſemper fuit auctoritas & doctrina, non ab re feciſſe me putem, qui libros eos Theodoriti Latinos fecerim, quibus & Platonis & multorum præterea philoſophorum pugnantes ſibi maximis de rebus ſententiæ, perniciosaque inſtituta humanæ vitæ moribus proderentur, ut evitare poſſint, quæ apud philoſophos noxia eſſe cognoverint &c. Marſilius Ficinus ſapius mihi dicere inter loquendum ſolebat, factum providentia Florentini præſulis Antonini, quo minus e Platonis lectione, quam inde a pueris ſummopere adamavit, in perniciosam hæreſim prolapſus fuerit: bonus enim paſtor cùm adoleſcentem clericum ſuum nimio plus captum Platonis eloquentia cerneret, non ante paſſus eſt in illius philoſophi lectione frequentem eſſe, quam enim D. Thoma Aquinatis quatuor libris contra gentes conſcriptis, quaſi quodam antipharmaco præmuniret.* Quæ attendant, qui Platonem ita extollunt, & Ariſtoteli præferendum cenſent.

4. *Juſtinus philoſophus Martyr dictus ab eodem Zenobio Latinè redditus e Græco* dicitur a Leandro *Deſcrizz. d'Ital.* fol. 40 a, & a Pocciantio. Non tamen integrum vertiſſe crediderim, alioquin amicus ejus Jo. Franc. Picus Juſtini Admonitorium ad gentes Latinum facere haud ſuſcepiſſet.

5. Extat in Bibl. Medic. Flor. Plut. LXXXI n. 7 codex Græcus MS charta. in 4. Titulus: *Ariſtotelis Ethica Nicomachea cum ſcholiis & gloſſis interlinearibus. Libri X ex emendatione F. Zenobii Acciaioli ord. Prad. conventus S. Marci, Florentiæ abſoluta die 22 april.* 1504. Pr. Πάντα τέχνη ἡ πᾶσα μέθοδος: *ſcriptus eſt hoc codex in abbatia ſuperſanctæ Deiparæ Cryptoferratæ a Joanne Roſo 31 menſis aug.* 1476, ſcilicet quoad textum philoſophi.

Præter hæc inquit Pocciantius

Ejuſdem Zenobii legitur epiſtola ad Jo. Franciſcum Picum Mirandulam; Quinta eſt inter Mirandulanas lib. 1 edit. Baſileen. Henr. Petri 1601 fol. p. 820: Data Florentiæ prid. idus Maii 1602 e S. Marci. In ea dicit Euſebium a ſe verſum jam biennium apud Aldum Manutium cubare ſpe impreſſionis. Elegantes alias ad eumdem principem dediſſe conſtat ex hujus reſponſis ad illum datis, ſed quæ non editæ perierint, niſi forſan in Mirandulanorum principum ſcriniis MS ſerventur.

Ut poëtica artis callentiſſimus edidit carmina plura, inter quæ & nunc illa extant de Epiphania Domini, & in Leonem X complura id genuerit.

Epigrammata verò Græca Angeli Politiani, & Alexandræ Scalæ, quam vere Muſam Etruſcam dicas *in unum collegit, imprimendaque curavit*, ut conjicio apud Manutium.

Plurimas ſimiliter orationes elegantiſſimas habuit coram Leone X.

Extat typis impreſſa *Oratio de laudibus urbis Neapolis* ab eo dicta in comitiis ordinis generalibus ibi anno MDXV coactis præſente magiſtro ordinis Thoma Cajetano, aſtanteque prorege, quam & cardinali de Aragona nuncupavit. Sic refert Vallius in *Compend. pag.* 214.

De laudibus urbis Romæ oratio recenſetur ab Altamura, ut &

Chronicon conventus S. Marci de Florentia ab eo ſcriptum, penes quem fides.

De eo ſic Leander Albertus Vir. Illuſt. fol. 154 b: *Adverte illum puſillæ ſtaturæ, qui tam feſtivè incedit, nihil facientem ſe. Is enim eſt Zenobius Acciaiolus Florentinus vir literis Græcis & Latinis exornatus, quantus ille ſit ex hoc conjici poteſt, quod ab omnibus literatis ſemper maximo in pretio habitus eſt, tum ab Angelo Politiano illo literatiſſimo, tum a Marſilio Ficino doctiſſimo, tum etiam ab his qui nunc in humanis agunt. Multa interpretatur ex Græco, quæ maximo linguæ noſtræ erunt adjumento & uſui. Quid loquar de ejus carminibus dulciſſimis & elegantiſſimis, & undequaque ſententiis optimis redolentibus.* Quæ Leander eo florente ſcribebat anno 1516. Idem verò *Deſcrizz. d'Ital.* fol. 40 a, ſic eum inter illuſtres Florentinos recenſet: *Zenobio Acciaiuoli dell' ordine de' Predicatori, dal quale furono tradotte al quante opere in Latino di Greco, & maſſimamente Giuſtino martire, chi paſſo a meglior vita queſt' anni paſſati bibliothecario del palagio Vaticano.*

Ejuſdem meminere Luſitanus, Pius P. II Append. col. 416, Fernandez, Fontana in *Theatro*, Altamura ad 1520, Vallius citatus: extrates verò Pocciantius, Poſſevinus & alii.

F. PETRUS DE LANGLE.

F. Petrus de Langle Gallus Neuſtrius Ebroicis natus familia honeſta & diti, annorum circiter XX juvenis ordinem amplexus eſt in patria & profeſſus anno MDXV menſe auguſto, tumque pro more agnomina Gallica Latine vertendi *de Angulo* nuncupatus. Mox ab emiſſis votis Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus eſt, Ebroicis tamen primam miſſam celebravit circa paſcha anni MDXVIII, quæ ſingula mihi acta ejus cœnobii evolventi innotuerunt, in quibus & vidi parentes magnam ejus curam egiſſe, & cellam ipſi quantum religioſum decet concinnam aptaſſe. Cùm acta ſequentia perierint, majorem exinde ejus notitiam adipiſci non potui, ſed R. P. Jacobo Quetif Narbona ſcriptum eſt, apud noſtros ibidem extare opus ab iſto Petro editum hoc titulo

†
1510.

Liber epiſtolarum, Pariſiis, Johan. Petit 1510. Pr. *Apollonius ille Tyaneus &c.*

Floret etiamnum Ebroicis hujus ejuſdem agnominis illuſtris familia, ex qua Petrus de Langle ſocius Navarricus, principis comitis Toloſæ viceregis Occitani & ſuper maria Gallica navium regiarum præfecti olim præceptor, epiſcopus nunc Bononienſis, ſed an ſit eadem, mihi incompertum.

F. ALPHONSUS HOJEDA.

F. Alphonsus Hojeda Hiſpanus patria Hiſpalenſis ibidemque in domo S. Pauli ordinem amplexus floruit circa MDXXI, & inter ſtrenuos fidei pugiles laudatur a Jacobo Bleda ſodali & populari *Defenſionis in cauſa Moriſcorum* Tract. 3 ſub finem in perorat. p. 445, cujus & hoc egregium factum narratur ibidem p. 268 his verbis:

1514

„ Cùm enim ea ætate (Ferdinandi & Iſabellæ „ regum catholicorum) F. Alphoſus *Hojeda* vir pius „ ac ſanctus, priorque cœnobii Hiſpalenſis S. Pauli „ ordinis Prædicatorum, ſuam in id omnem curam „ intendiſſet, ut rationem adinveniret, qua tot ma- „ la quæ ex Judæorum ſocietate pravoque commer- „ cio in Chriſtianam rempublicam irrepſerant, „ finem haberent, multos annos ardentis ſpiritus „ fervore crebris concionibus apoſtatas Judaicam ad „ perfidiam reverſos reſtituere conabatur. Tandem „ feria quinta in cœna Domini prima noctis vigilia „ a quodam generoſo cive ex Guſmanorum familia „

» monitus eſt, in quaſdam ædes Judæos quoſdam » ac apoſtatas conveniſſe, ibique cærimoniis vacare » Judaicis, & execrabiles blaſphemias atque con- » tumelias in Salvatorem noſtrum evomere : quæ » ſcilicet omnia Guſmannus e ſecreta domus parte, » in qua latebat puellam quamdam allocuturus, » ſuis ipſe viderat oculis, ſolet ſiquidem Deus mala » nonnunquam permittere, ut inde eveniant bona. » Prædictus itaque prior ubi hæc accepit, egit cum » viro illo nobili, ut re litteris mandata nomen » ſuum ſubſcriberet, ſtatimque Cordubam ad reges » catholicos rem omnem defert. Hæc regibus qui » ob inſignem religionem catholici nuncupabantur, » non levem moleſtiam atque mœrorem attulerunt, » juſſerunteque de tam horrendis flagitiis inquiri. » Facta ergo Hiſpali diligenti inquiſitione præ- » dicti patris aliorumque induſtria, ſex illius ſo- » cietatis impuriſſimi collegæ adinventi, & in dicto » S. Pauli cœnobio in vincula detruſi ſunt & puniti, » ac poſtea paulatim inventum innumeros alios nu- » per converſos, quorum parentes S. Vincentii Fer- » rerii concionibus ad fidem traducti fuerant, do- » mi atque ſecreto Judaicis ritibus operam dare.

Hæc eadem referunt Paramus de Inquiſit. lib. 2 tit. 2 cap. 4 n. 2, Hieronymus Roman Auguſtinianus Reip. Chriſt. lib. 5 cap. 20, Joannes de la Cruz lib. 5 cap. 25, & ex his Philippus a Limborch Hiſt. inquiſ. p. 77. Addit Bleda ſilentibus aliis nomenclatoribus ab Alphonſo noſtro ſcriptum

Chronicon eccl. fiaſtrense ad annum 1521.

F. ANGELUS SAVILIANUS.

9 1514 F. Angelus Savilianus a patria in Inſubribus ſic & a profeſſione dictus, vir clarus & ſacræ theologiæ profeſſor anno MDXXI florebat, tumque a ſe recognitam & a notariorum mendis purgatam edidit

Summam S. Thomæ de Aquino contra gentiles, Lugduni, ſumtibus Jacobi & Franciſci de Giunta in officina Antonii du Ry 1521 in 8.

F. AUGUSTINUS DE ORTIS.

1512 F. Augustinus de Ortis Cajetæ in Latio novo natus & ibidem ſeculo XV ad ſenium vergente ad ordinem allectus, vir fuit elegantia morum, vitæ puritate litteriſque conſpicuus : qui anno MD ad ſedem Satrianenſem Compſanæ ſuffraganeam evectus, vigilantem paſtorem annis XXI ſe præſtitit, regereque & vivere deſiit anno MDXXI die XVII martii, ſepultuſque fuit in æde ſacra noſtra Cajetana, quam ipſis pontificatus ſui primordiis conſecraverat, in qua etiamnum viſitur ſepulcrum ejus marmoreum cum inſculpta effigie hacque epigraphe :

F. Auguſtinus de Ortis Cajetanus epiſcopus Satrianenſis ordinis Prædicatorum, qui templum hoc dedicavit. Obiit XVII *menſis martii* MDXXI.

In archivo verò ejus domus habetur inſtrumentum authenticum membraneum manu ipſius propria ſcriptum, quod ſic habet : *Ego F. Auguſtinus de Ortis Cajetanus epiſcopus Satrianenſis conſecravi eccleſiam hanc, & altare hoc in honorem S. Mariæ & S. Dominici* &c. Videſis Vallium p. 205. Mirum autem Ughellum qui hæc omnia refert, in ſua tamen cathedrali dicere ſepultum, quam certum non conſecraſſe, & in qua nullum ejus ſepulturæ monumentum. Hactenus R. P. Jacobus Quetif, qui ejus epiſcopi acta haud dubie plura in archivo Satrianenſis Eccleſiæ ſervata operum loco habuerit.

Sæc. XVI. 2

F. JOANNES CAGNAZZO.

F. Joannes Cagnazzo Latine *Cagnatius*, qui & *Cognatius* a quibuſdam corrupte † 1522. ſcribitur, Juliani filius, Tabiæ vulgo *Taggia* caſtro non ignobili diœceſis Albingaunenſis ad Apenninum montem in Liguria ſito clara ſtirpe ortus, quæ ſub Octavio Farneſio Parmæ Placentiæque duce & principe Altamurano, Margaritaque Auſtriaca ejus conjuge Altamuram migravit, ibidemque etiamnum florebat anno MDCLXXVIII in Marco Aurelio & Luca canônico juris utriuſque peritis cognomine *de Cagnatiis*, omnium conſenſu theologus ſua ætate primi nominis fuit, idemque juris peritiſſimus, patriamque ſuam a qua de Tabia plerumque agnominatur nomine ſuo illuſtriorem reddidit. Bononiæ in ſtudio noſtro generali bis regentem primarium egit, in eademque civitate adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis inſtitutus anno MCCCCXCV, id munus ſumma vigilantia nec minori fortitudine ad ann. MDXIII ſuſtinuit. Romam aliquando accitus, quos hæreticos a pravis opinionibus revocare non potuerant alii viri eruditi, ipſe argumentorum vi convicit, & ad meliorem mentem adduxit. At tandem extinctum eſt tantum illud ordinis lumen Bononiæ anno MDXXI. De eo agunt nomenclatores omnes, laudibuſque certatim ornant, Leander in primis fol. 151 b. *Noſce*, inquit, *virum venerandum, & eum amo, veneror, & obſervo ob ejus ingentes virtutes. Neminem is bonus pater mordet aut dilacerat, ſed verba ſua optimis rationibus confirmat, refelliique refellenda cauta, non ſtomachatus, ſed pietati cuidam innixus.* In Deſcript. Ital. fol. 10 a, ubi de Tabia, iterum laudat, annumque mortis ut diximus notat. Leandrum excipiunt Luſitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1523, Rovetta ad 1532, errantes fere omnes in anno mortis : extranei Poſſevinus, Miræus, Ubertus Foglietta in clarorum Ligurum elogiis, Ghillinus in Litteratorum theatro, Abbas Juſtiniani *Scriptori Liguri*, Oldoinus in Athen. Liguſt. quos conſulas. Inſigne opus ejus eſt

Summa Summarum Tabiena vulgo dicta. Prodiit primum Bononiæ 1517 in 4. Iterum ibidem hoc titulo : *Summa Summarum quæ reformata dicitur de caſibus conſcientiæ a proprio originali extracta*, Benedicti Hectoris 1520 in 4. Poſtea, *Summa Tabienſis, quæ Summa Summarum merito nuncupatur &c. nunc rurſus ſumma fide & magna cura & diligentia a mendis quamplurimis purgata, verum etiam argumentis ſingulis articulis prefixis aucta & illuſtrata*, Venetiis, Hieronymi Scoti 1569, & 1580 in 4 & alibi paſſim, & tandem *a Leonardo a Lege J. C. Mantuano recognita, atque novis ſynodi Tridentinæ reformationibus ejuſdem ſtudio integrata*, Venetiis, Hæred. Melch. Seſſæ 1602 in 4.

Alia in jus canonicum ab eo ſcripta reperiri docet Ghillinus, ſed quæ illa ſint vel ubi ſerventur, non aperit.

Alva Sol. Verit. Rad. 81 col. 914, & Rad. 297 col. 2033 ſcriptorem hunc inſignem & ab omnibus laudatum mordere aggreditur, ſed nugas agit, de quo peritorum eſto judicium.

F. THOMAS BARBA.

F. Thomas Barba corrupte *de Bamba* ab Altamura nuncupatus & ad 1599 rejectus, 1521. cùm ſeculo XVI vix adulto floruerit, Hiſpanus an Gallus non facile dicas, ut ut ſit opuſculum ſequens Joanni a Toleto tum ordinis Prædicatorum, poſtea S. R. E. cardinali nuncupavit e cellula ſua in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi. Titulus :

Digitized by Google

Sæc. XVI. *Apparitores ſeptem tam diaboli quam Dei cum ſuis armis atque inſignibus, qua ſunt ſeptem capitalia vitia, & totidem eiſdem oppoſita virtutes cum ſuis definitionibus, comparationibus, & cæteris proprietatibus.* Pariſiis, e prælo Aſcenſiano 1521 in 8 pp. 75. Se vero non primum opuſculi auctorem, at emendatius & auctius edidiſſe præſtat. Extat opella apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati, noſtros Inſulenſes, & in bibliotheca etiam Eccleſiæ Rotomagen.

F. ALBERTUS CASTELLANUS.

† 1522. F. Albertus Castellanus Italus patriaque Venetus a noſtris & ab extraneis ſæpe memoratus, editis in lucem propriis, aliorumve recenſitis operibus, aliquod ſibi nomen apud poſteros fecit. Cœnobii SS. Joannis & Pauli Veneti fuiſſe alumnum ait Auguſtinus Superbi, & ex concinnatis ab eo editionibus, quas e conventu SS. Jo. & Pauli dicat omnes, videtur conſtare. Floruit circa finem XV & ſub initia ſequentis XVI ſeculi, ut probant libri ab eo typis commiſſi. Anno MDVII ad Thomam Cajetanum tum ordinis vicarium generalem ſcribens, & conſtitutiones noſtras nuncupans, ab annis jam viginti librorum edendorum accurationi magiſtrorum ordinis Joachimi Turriani, Vincentiique Bandelli auctoritate præfectum ſe teſtatur, pluraque ſuis curis & ſolicitudine, uti ſubdit ibidem, præſertim eccleſiaſtica jam tum e prælo prodierant, qui proinde tum ætate maturus eſſe debuerit quinquaginta circiter annorum. Quibus autem anno & loco e vita migraverit nobis incompertum, quem facile tamen in patria domoque ſua nativa paulo poſt Loredanum LXXIV Venetorum ducem, qui rempublicam adminiſtravit a MDI ad MDXXI, cum Sanſovino Hiſt. Venet. fol. 253 obiiſſe conjectamur: emendandique tum Auguſtinus Superbi lib. 3 p. 98 qui Caſtellanum inter hiſtoricos ad annum uſque 1585 producit, tum Pius noſter qui ad annum 1568 perveniſſe putat, quod veri ſpeciem excedit, niſi Neſtoreos illi tribueris annos, & ſexies ſeptieſve viginti vixiſſe dixeris. Hæc ejus curis e prælo prodierunt:

Biblia Latina cum pleno apparatu terſiſſime & nitidiſſime impreſſa. Ad calcem ſic legitur: *Hoc opus per præſtantiſſimum ſacra theologia profeſſorem F. Albertum Caſtellanum Venetum ord. Prædic. emendatum atque impreſſum characteribus Venetis*, Venetiis apud Juntas 1506 fol. Lugduni apud Jacobum Sacon 1506 in fol. Eadem altera editione cum hac nota ad finem:

Biblia cum concordantiis veteris & novi teſtamenti, nec non & juris canonici, ac diverſitatibus textuum, canonibuſque evangeliorum, ac quibuſdam temporum incidentibus in margine poſitis &c. per venerabilem patrem F. Albertum Caſtellanum Venetum ord. Prad. ſtudioſiſſime reviſa, correcta, emendata, & ad inſtar correctiſſimorum exemplarium tam antiquorum quam novorum incontrata, comparata, & collata &c. Venetiis, impenſis Lucæ Antonii de Giunta Florentini 1519 die 15 octob. in 8, charact. Goth.

Sermones B. Zenonis Veronenſis epiſcopi.

Homiliæ & admonitiones B. Cæſarii Arelatenſis epiſcopi.

Sermo de laudibus B. V. Mariæ ex authenticis SS. doctorum dictis compilatus. Quæ uno volumine prodierunt. Ad calcem ſic legitur:

Sermones in hoc volumine poſiti, & nunquam aliàs impreſſi, ſolertiſſime recogniti, & ſtudioſiſſime per ven. F. Albertum Caſtellanum ord. Pred. correcti. Venetiis typis Jacobi de Leuco, impenſis Benedicti Fontana 1508 januar. 24 in 8.

Alva ſermonem illum ex SS. centonibus concinnatum Caſtellani ipſius opus eſſe conjicit, eumque in ſuam bibliothecam virginalem intulit T. I p. 752 Matriti 1648 fol.

Editionem hanc ſermonum B. Zenonis Venetam cur Guarino Veronenſi vulgo tribuant, neſcio, niſi fortè Guarinus codicem MS invenerit primus, & Alberto tradiderit typis committendum.

Pontificale ſecundùm ritum Romanæ Eccleſiæ emendatum primum a Jacobo de Lutiis epiſcopo Cajacenſi, & Joanne Burckardo cæremoniarum papæ magiſtro Romæ typis Stephani Plannck 1497, cum multis additionibus ex recognitione F. Alberti Caſtellani Veneti ord. Prædic. Venetiis, Luc. Ant. Giunta 1520 in fol. Leoni X Albertus nuncupavit. Extat hæc editio Pariſ. in Regia E 2934. Hoc opus a Miræo Bibl. parte altera p. 3 dicitur, *Sacerdotale Romanæ Eccleſiæ.*

Secutæ ſunt aliæ editiones, una Pii IV auctoritate emendata, Venetiis, Juntarum 1561 fol. quæ etiam in Regia E 2935. Laudatur & altera aucta & emendata ad concilii Tridentini ſanctiones, Venetiis 1579 fol.

Regula B. Auguſtini epiſcopi.

Conſtitutiones ordinis Prædicatorum, una cum adjectis ad ſingulos textus opportune declarationibus, quod Caſtellanus primus exequutus eſt.

Conſtitutiones monialium ejuſdem ordinis.

Regula & privilegia Fratrum & Sororum de pœnitentia B. Dominici.

Liber de inſtructione officialium venerabilis Humberti magiſtri ordinis V.

Formularium electionum, confirmationum, & abſolutionum priorum, viſitationum conventuum, judiciorum, & litterarum ad omne propoſitum, & officii prioris provincialis directorium.

Item modus celebrandi capitula generalia & provincialia, eligendi magiſtrum ordinis & priores provinciales.

Quæ omnia Caſtellani curis unâ prodierunt Venetiis, Lazari de Soardis 1507 in 8, charact. Goth.

Ad finem formularii electionum legitur: *R. P. F. Palmerio Botonto procurante.* Quæ indicant hoc formularium a dicto Palmerio concinnatum, & ut typis daretur Caſtellano commiſſum.

Altera eſt ejuſdem collectionis editio, quæ curantibus patribus congregationis Franciæ prodiit Lugduni, Ludovici Martini 1515 in 8. De iſta congregatione Franciæ locus erit agendi, ubi de Raimundo Goſino Toloſano ejus erectore. Interea monendum in iſta editione Lugdunenſi titulos privilegiorum a ſummis pontificibus conceſſorum ab editoribus fuiſſe mutatos, ut congregationi Franciæ data viderentur, quæ reipſa primitus congregationi utriuſque Lombardiæ conceſſa ſunt, ut ex privilegiorum ipſorum tenore conſtat. Nihil tamen contra veritatem egerunt editores illi, quia congregatio Franciæ cum iiſdem congregationis Lombardiæ privilegiis erecta fuit. Id verò monendum fuit, ne quem læderet iſta titulorum & ipſorum privilegiorum in hac editione aliqualis diſſenſus.

Tabula ſuper privilegia papalia ordini Prædicatorum conceſſa.

Privilegia majora & principaliora ejuſdem ordinis.

Formularium electionum &c. idem quod ſupra

Defenſorium contra impugnantes Fratres Prædicatores, quod non vivant ſecundùm vitam apoſtolicam, editum a F. Jacobo de Voragine ord. Prad. archiepiſcopo Januenſi.

Tractatus de proprio F. Raphaëlis de Pronaſio, ſed hic mutilus.

Chronica brevis ab initio ordinis uſque ad præſens tempus de omnibus pontificibus Romanis, & omnibus

nibus hujus Fratrum magiſtris generalibus, & de viris illuſtribus tam ſanctitate quam ſcientia præditis ipſius ordinis.

Hæc collectio Alberto Caſtellano vulgo aſcripta prodiit primùm Venetiis, Lazari de Soardis 1504 in 8.

De illa chronica monendum dici ex diverſis chronicis ordinis, maxime ex chronica F. Jacobi de Suzato excerptam. Hinc ejus non eſt, licèt quandoque ſub ejus nomine citetur: at veriſimilius eſt ab Alberto Caſtellano compilatam, in qua chronicam Suſati contraxerit, & ab anno MCCCCXV ad ann. MDIV auxerit. Plures poſtea ſecutæ ſunt editiones fere ad calcem conſtitutionum, unde *Chronicon parvum ordinis* dici conſuevit, auctæ illæ a variis juxta ætates, ac pro arbitrio correctæ, nec dum tamen in ultima Romana anni 1690, quantum res poſtulabat, emendatæ.

Catalogus illuſtrium ordinis virorum ſub Caſtellani vel Alberti Veneti nomine paſſim a Luſitano & aliis citatur, ſed ſi a chronica mox laudata diſtinctus, mihi plane incognitus eſt.

Catalogus ſanctorum a Petro de Natalibus Venoto e regione Caſtellana epiſcopo Equilino concinnatus, ab Alberto noſtro a mendis expurgatus prodiit Venetiis 1501 in fol. Sic Sanſovinus.

Roſario de la gloriosa Vergine Maria. Opuſculum tot prope iconibus rudioribus ligneis vitam J. C. & B. V. repræſentantibus illuſtratum quot foliis adverſa pagina, Venetiis 1521 in 8. Editiones a morte auctoris plures ſequutæ ſunt, Venetiis, Victoris *della Serena* 1534 in 8 pp. 512, Ibid. Joann. de Variſco 1566 in 8, rurſus ibid. Joan. Andreæ Valvaſſori Guadagnino 1567 in 12 ſignat. A ad Y, cum ſimilibus iconibus ſed brevioribus. Sunt forte & aliæ a me non viſæ.

Tractatus de virtutibus moralibus. Sic Sanſovinus.

Longe plura autem præſertim aliorum opera ejus curis edita quin ſint haud mihi dubium, cùm ut ſupra ex ipſo annotatum, annis viginti ante MDVII huic labori operam daret, in illo nempe naſcentis typographiæ fervore, ſed quæ veterum negligentia oblivione jam ſunt ſepulta.

F. CYPRIANUS BENETUS.

† 1522. F. CYPRIANUS BENETUS, qui *Benedictus* ab Antonio in Bib. Hiſp. juxta vim vocis Hiſpane redditæ dicitur, natione fuit Aragonus, patria Albeldenſis, congregationis vitæ regularis alumnus in provincia Aragoniæ erectæ, & ut habet idem Antonius, in ſacra facultate Pariſienſi magiſter, nec abnuerim, cùm in gymnaſio Sanjacobeo circa annum MD litteris operam dediſſe certum ſit, ut patebit ex ſequentibus: & licèt ejus nomen jam non legatur in actis facultatis, non mirum, cùm hæc ſeu ob peſtem tum graſſantem ſeu aliis de cauſis nunc integra non habeantur. Vir cæterum fuit ſua ætate pietate eruditioneque conſpicuus, quod & probant ejus opera mox recenſenda. Ex quo Pariſios reliquit, non diu videtur apud ſuos egiſſe in Aragonia, Romæ enim jam aderat anno MDIX & perſtabat adhuc anno MDXXII, unde vitæ majorem partem in ea Eccleſiæ arce duxiſſe, in eaque etiam mortem obiiſſe auguror. Ejus cum laude meminerunt Eyſengrenius ad 1498, Simlerus, Miræus, Labbeus inter ſcriptores Bellarmini recenſitos, Ludovicus Jacob in Bibl. pontif. & noſtrates Pius, Fernandez, Altamura ad 1513, & Natalis Alexandre ſec. XVI in fol. p. 191, ut mirum ſit a Luſitano, Marieta, & Diago gentilibus ſuis omiſſum, quem Blaſcus de Lanuza tamen in Hiſt. Aragoniæ ſuis non omiſit aſcribere merito ſcriptoribus. En ejus operum indicem quam hactenus a quoquam datus fuerit accuratiorem: Sæc. XVI

1. *Illuſtrium virorum opuſcula edita a F. Cypriano Bencto ordinis Prædicatorum*, Pariſiis, Johannis Parvi 1500 fol. Extat Pariſ. in Regia C. 501.

Opera hoc volumine contenta hæc ſunt:

D. Athanaſii contra Arium hæreticum de ejusdem ſubtiliſſima coram Probo judice gentili controverſia.

D. Didymi a D. Hieronymo tranſlata de Spiritu Sancto, ejuſque proceſſu atque æqualitate diſceptatio.

Aurelii Caſſiodori, atque alterius non pœnitendi auctoris de anima rationali profunda rimatio.

Plurimorum præſtantium virorum diverſarum artium argutiſſima nec minus ſcitu digna definitiones.

D. Cypriani aurei de cardinalibus Chriſti operibus ſermones.

Hanc collectionem Simoni Radin in ſenatu Pariſienſi regis conſiliario nuncupabat F. Cyprianus Beneti Albeldenſis Prædicatorum ordinis vitæ regularis congregationis Aragoniæ. Ex academia Pariſienſi nonis auguſti MD. Quæ Pariſiis tum agentem, & litteris operam dantem oſtendunt.

2. *De ſacro ſancto euchariſtia ſacramento, & de ejuſdem miniſtro ad Julium II.* Extat Florentiæ in Medicea Pl. XXIX n. 26.

3. *Clara & compendioſa introductio ad logicam ad præſtantiſſimum dñum Octavianum Arcimboldum protonotarium apoſtolicum ac referendarium*, Romæ 1509 in 8. Extat in Medicea cit. eodem n.

4. *Ad laudem & gloriam SS. Trinitatis, & ob honorem ſanctæ matris Eccleſiæ, ac totius religionis chriſtianæ, cujus S. D. N. D. Julius divina providentia papa II pontifex maximus eſt caput & princeps totius orbis, ſequitur epiſtola catholici regis eidem ſanctitati ſuæ nuperrime tranſmiſſa de Hiſpanico in Latinam linguam per Cyprianum Beneti Aragonenſem ordinis Prædicatorum ac ſacra theologia profeſſorem fideliter tranſcripta, ut univerſus in cunctis regionibus adverſus infideles triumphus chriſtianorum referretur.* Typis prodiit in 4, pp. 4 abſque anno & loco editionis. Extat Pariſ. in Regia E 248.

5. *Tractatus quatuor: I De prima orbis ſede. II De concilio. III De eccleſiaſtica poteſtate. IV De pontificis maximi auctoritate, ſive de SS. D. N. papa ſupremo & inſuperabili dominio. Ad R. D. Dominicum Grimanum patritium Venetum S. R. E. cardinalem ac Aquileienſem patriarcham.* Pr. *Utrum Leo X pontifex maximus &c.* Typis prodiit primum in 8, quæ editio in Medic. cit. eod. n. Alteram editionem in 4 Romæ 1512 Julio II & Leoni X nuncupatam laudant Labbeus & Antonius Bibl. Hiſp. quæ & Pariſiis extat in Teller. nunc Sangenovef. & Romæ in Barber. Porro annum 1512 intellige ſtylo veteri, novo 1513, quo IX kal. martii mortuus Julius, & V idus martii Leo X ſuffectus. Recens hi tractatus in Bibl. Max. Pontif. Joan. Thomæ de Rocaberti archiepiſcopi Valentini, olim ordinis Prædicatorum magiſtri curis adornata & impenſis edita prodierunt T. VII.

6. *F. Cypriani Beneti ord. Prædic. de non mutando paſchate.* Extat MS in Medic. laudata. Typis prodiit Romæ 1515 in 4: quæ editio Romæ in Barber. Meminit Antonius Bibl. Vet. Hiſp. p. 262 inter ſcriptores incertæ ætatis. Mirum editionem Romanam ab eo non cognitam, quæ dubia levaſſet.

7. *Aculeus contra Judæos.* Prodiit cum ſuperiori, & extat ibidem.

8. *Dialogus de excellentia & utilitate theologiæ*, &

9. *De Caroli I regis Hiſpaniarum poſtea cæſaris ac imperatoris V præeminentia & clementia*, Romæ 1518 in 4. Hæc duo opera laudat Miræus Bibl. altera parte.

Sæc. XVI. 10. *Exhortatorium de accelerando itinere ad Hadrianum VI.* Nempe hic electus IX januar. vel XIII ut habent alii anno MDXXII abſens & in Hiſpania agens Romam non advenit, nec ingreſſus eſt niſi XXIX auguſti ejus anni, uti Contelorius obſervat Elenchi S. R. E. cardinalium P. II, & habet ejus diarium a clar. Baluzio editum Miſcell. T. III. Has verò moras impatienter ferebant Romani, quas ei ſignificat noſter Cyprianus, quem proinde ad hunc annum perveniſſe recte colligimus. Hoc exhortatorium prodiiſſe in 4 aſſerit Ludovicus Jacob Bibl. Pontif. p. 295.

Hunc ſcriptorem laudat Bernardus de Lutzemburgo æqualis, ubi agit in catalogo hæreticorum de Luthero lib. V particula 3. Locus viſus eſt referendus. Sic ergo habet: » Nec prætereundum eſt, » quod factum eſt Romæ anno MDXXI die XII junii » hora X ſecundùm noſtrum horologium in campo » agonis coram infinita multitudine hominum utriuſ- » que ſexus, ubi erecta erat machina: ab una par- » te fuit depictus Martinus (Lutherus) in habitu » monachi, ab altera parte fuit ſcriptum in tabel- » lis: *Martini Lutheri hæreſiarchæ doctrina hæ- » retica declarata & reprobata*: & paſſim libri ejus » fuerunt affixi, & coram hac machina præhabita » fuit *oratio & declaratio ſententiæ per venerabi- » lem patrem Cyprianum ordinis Prædicatorum ſa- » cræ theologiæ doctorem lectorem legentem in Sa- » pientia de domo vicarii papæ.* Ignis quoque cum » machina compoſitus fuit, & accenſus per ſbirros, » id eſt familiares inferiores vicarii papæ, & ſic li- » bri cum imagine auctoris aduſti ſunt «. Ex quibus diſcimus Cyprianum noſtrum anno MDXXI Romæ in gymnaſio publico quod *Sapientiam* vocant ſacras profeſſum eſſe litteras, ſed & tum

Orationem contra dogmata Lutheri habuiſſe, quæ vel edita, vel ſaltem MS in Vaticana ſervatur. Hæc ſcribebat Bernardus citatus anno MDXXIX

F. ISIDORUS DE ISOLANIS.

I 1522. F. ISIDORUS DE ISOLANIS Inſuber patria Mediolanenſis cœnobii S. Mariæ Gratiarum alumnus, philoſophiam & theologiam variis in ſtudiis congregationis Lombardiæ annis pluribus profeſſus, Bononiæ demum in generali gymnaſio noſtro baccalaureus primum tum & regens ſententias legit. Quæ poſteris reliquit ingenii ſui monumenta, virum arguunt omni prope ſcientiarum genere præſtantiſſimum, dicendique facilitate & puritate gratum. Ejus meminit Leander fol. 142 a, ſub nomine Iſidori Mediolanenſis, exhiberque tum ſcilicet anno MDXVII etſi nondum inter doctores annumeratum, jam quædam ſua opuſcula aut trivialia bajulantem. Laudant etiam Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1521, & Roverta ad 1530. Cùm nemo annum mortis referat, ad annum 1522 quo adhuc floruiſſe certum eſt collocandum duximus. Hæc ejus opera:

1. *Tractatus de mundi æternitate contra Averroiſtas libris* IV. Hunc abſolvit Papiæ anno MDXIII die feſto S. Jacobi, tum lector ibidem in cœnobio S. Apollinaris, & edidit ibidem 1513 & 1522 in 8. Prodiit poſtea Lugduni, Joan. Criſpini 1528 in 4, & ibidem Caroli Peſnot 1580 in 4 pp. 30 poſt Epitomen Pauli Soncinatis in IV libros ſententiarum Joannis Capreoli.

2. *De velocitate motuum F. Alberti de Saxonia ordinis Prædicatorum opus redactum in compendium a F. Iſidoro &c.* Prodiit Papiæ cum ſuperiori, & Lugduni 1521 ad finem epitomes Capreoli. An Albertus de Saxonia ord. Prædic. fuerit, lis eſt, ſed ita credebat Iſidorus. Vide ſupra ad finem ſec. XIV inter dubios.

3. *Tractatus de imperio militantis Eccleſiæ*, Mediolani, Gotardi Pontici 1517 in fol. Extat Romæ in Barber. & Imperial.

4. *Inexplicabilis myſterii geſta B. Veronica virginis præclariſſimi monaſterii S. Marthæ urbis Mediolani ſub obſervatione regulæ D. Auguſtini interprete Iſidoro de Iſolanis &c.* Ex archivis Mediolanenſibus, Mediolani, Pontici 1518 in 4 Rom. charact. Opus Franciæ regibus Franciſco I & Claudiæ Mediolani ducibus ab auctore nuncupatum. Quæ editio Pariſ. in Regia H 1745. Habent etiam Acta SS. Jan. T. I p. 887.

5. *De patria urbis laudibus panegyricus, in quo geſtorum ejuſdem urbis totius Galliæ Ciſalpinæ metropolis habetur epitoma*, Mediolani, Joan. Bap. Bid 1519 in 8 pp. 40. Dictus autem fuerat anno MDXVIII die II maii in comitiis congregationis utriuſque Lombardiæ Mediolani coactis præſente viceregè & primoribus urbis aſtantibus. Extat in Regia K 1474: Oratio elegans.

6. *Epitome quæſtionum F. Joannis Capreoli in* IV *libros ſententiarum a F. Paulo Soncinate adornata per F. Iſidorum de Iſolanis edita & in multis locis ſuppleta*, Papiæ 1522 in 8: Opus Franciſco I Francorum regi nuncupatum. Poſtea Lugduni 1528 in 8. Iterum ibidem Caroli Peſnot 1580 in 4. Vide ſupra *Paulus Barbus Soncinas* ad 1494.

7. *Diſputationes catholicæ quinque.*

Prima de igne inferni.

II *De igne purgatorio.*

III *De merito animarum purgatorii, & cognitione propriæ beatitudinis futuræ.*

IV *De diſpoſitione dantis & recipientis indulgentias.*

V *De modo remiſſionis factæ per indulgentias.*

Quædam harum typis prodierant Mediolani 1517 fol. tum ſimul omnes impreſſæ ſunt Ticini 1522 & Garſiæ de Loayſa magiſtro ordinis nuncupatæ. Poſtea Lugduni, Caroli Peſnot 1580 in 4 pp. 36 cum opere ſuperiori.

8. *Summa de donis S. Joſeph*, Papiæ, Jacobi Paucidrapii 1522 in 4 pp. 200. Quæ editio Pariſ. in Regia D 1139. Item in Mazarin. & Romæ in Barber.

Pr. *En lector ingenue novum opus ac pluribus incognitum ſeculis, tametſi altiſſima quæ proſequitur & comprobat myſteria, doctores minime latuerint catholicos ingenio perſpicaces. Equidem ignota ſcholaſticis hic diſputantur, haud exercendi profecto gratia ingenii, ſed adorandam ob majeſtatem chriſtianæ lucis. Summa in quatuor ſecta partes de donis S. Joſeph ſponſi B. Virginis, ac patris putativi Chriſti Jeſu Dei immortalis.*

Adriano VI dicat F. Iſidorus de Iſolanis Mediolanenſis ordinis Prædicatorum in univerſitate Bononienſi ſacra theologia baccalaureus.

Subjicit officium integrum cum miſſa propria pro ejus feſto a ſe compoſitum, & ad calcem addit ſe hoc opus in loco S. Joſeph Fontanellatæ confeciſſe anno 1514 & correctionem compleviſſe Papiæ anno 1521 die 20 novemb. Porro ex hoc tractatu cultum erga ſanctum patriarcham antiquiorem colligas, quam vulgo putetur.

De regum & principum inſtitutis, Mediolani typis editum aſſerit Luſitanus.

In omnibus his operibus oratio pura & elegans.

F. PHILIPPUS BOZZOLO.

F. PHILIPPUS BOZZOLO inter celebres & apoſtolicos concionatores ſeculo XVI adoleſcente in Italia florentes numeratur a Razzio p. 282 n. 26. Ejuſdem antea meminerat Leander fol. 146 b, ut ea qua ſcribebat ætate nempe anno MDXVI jam clari, ornatiſſimum præſtans concionatorem, virum facetum, & qui noſtram religionem facun- 1522.

diſſimis ſuis verbis exornaret. Roverta ad 1522 vult ſic agnominatum a Bozzulo oppido diœceſis Cremonenſis, ac poſteris reliquiſſe

Sermones de tempore, quadrageſimales, de Sanctis, & de laudibus B. Virginis.

Utinam ubi illi ſerventur aut excuſi aut MS Roverta addidiſſet, quod forſan præſtabunt aliquando gentiles.

F. DIDACUS DE DECA.

1513. F. DIDACUS DE DEÇA claro nobilique ſanguine apud Hiſpanos oriundus, ſed præclare geſtorum virtutumque laude longe nobilior, Tauri in regni Legionenſis civitate clariſſima natus eſt ad annum MCCCCXLIV, patrem habuit non Didacum, uti Antonius habet in Bibl. Hiſp. ſed Antonium de Deça, cui parentes fuerant Alphonſus Gomezii Joannis primi Caſtellæ regis quæſtor ac hujus conjux Iſabella Ferdinanda de Ulloa, matrem verò Agnetem de Tavora Antonii ſponſam. E Luſitania tranſlatam olim in Gallæciam Deçæ familiam ferunt, quæ & ab inſigni Deçæ feudo cognomen accepit, de quo fuſe ſatis & accurate Lopez noſter cent. IV lib. I cap. XXXIX; ſed his omiſſis quæ ad genealogiarum interminatarum ſcriptores facile remittimus, Didacus adoleſcens ordinem ingreſſus in patria, ætate procedente, pietate & eruditione fulgens, varia & continuo majora & majora obivit cum laude munia. Salmanticenſis academiæ primariam cathedram aſſecutus, ſententias magno auditorum concurſu interpretatus eſt. Exinde a catholicis regibus Ferdinando & Iſabella hæredis ac primogeniti ſui principis Joannis annos octo nati præceptor eſt delectus circa annum MCCCCLXXXVI, tumque unà electus epiſcopus Zamorenſis: quibus muneribus dum fungeretur, Taurenſe cœnobium ſuum munifice reparavit, periſtylium, & adjectitias ædes, quæ etiamnum viſuntur teſſera illius gentilitia inſignitæ, conſtrui curavit. Sexennio circiter elapſo ad annum MCCCCXCIII epiſcopus Salmanticenſis aſſumtus eſt, quo titulo ſubſcripſit inſtrumento regii conſenſus in matrimonium principis Joannis cum Margarita Maximiliani Auſtriaci imperatoris filia die XXII julii anni MCCCCXCIV Segoviæ dato. Ex Salmantina ad Giennenſem Eccleſiam tranſlatus circa MCCCCXCV, tribus tantum annis eam adminiſtravit, inde rurſus tranſlatus ad Palentinam anno MCCCCXCIX exeunte, Alphonſo Burgenſi ord. Prædic. qui eam ſedem regebat, & Ferdinando ac Iſabellæ antea a ſacris confeſſionibus miniſter fuerat, die VIII novemb. ejus anni Pinciæ extincto ſuffectus. Generalis etiam Caſtellæ Legioniſque regnorum inquiſitor Thoma de Turrecremata de quo ſupra ad 1498 inſpirante deſignatus eſt, & ab Alexandro VI litteris kal. decemb. ejuſdem anni Romæ datis inſtitutus, Aragoniæ regno poſtmodum eidem inquiſitioni generali annexo & ſubdito, ſimulque Caſtellæ cancellarius a rege & regina creatus, ac ne quid deeſſet, ſacrorum major apud hos reges adminiſter, ſeu aulæ epiſcopus renunciatus fuit anno MCCCCXCIX, nam & ab anno MCCCCXCVII regii confeſſarii munus aut onus obibat. Anno tandem MDV ex Palentina ad Hiſpalenſem metropolim evectus, eam Eccleſiam XIX ferme annis glorioſe ſancteque rexit, Hiſpalim nobili S. Thomæ gymnaſio, aliiſque plurimis piis ædificiis munificentiſſime adornavit, fideles moribus chriſtianis inſtituit, ſuperſtitem in iis regionibus Maurorum Mahumetanorum progeniem ad fidem benigne adduxit, donec anno MDXXIII Toletanus archiepiſcopus & Hiſpaniarum primas electus, bullis a ſummo pontifice acceptis eo pergens, in itinere obiit die IX junii ejus anni in cœnobio Hieronymianorum Belviſenſi, unde corpus ejus Hiſpalim delatum in æde gymnaſii S. Thomæ ab eo a fundamentis erecti ſepultum fuit ſub hac epigraphe:

Hujus almi collegii fundator jacet hîc R. D. Didacus Deça ordinis Prædicatorum magiſter, iſtius inſignis civitatis Hiſpalenſis archiepiſcopus, qui ſuis meritis, fama, & ſcientia ad Eccleſiam Toletanam paſtore carentem vocatus, obiit anno Dñi MDXXIII *die* IX *junii. Vixit annos* LXXX.

Ejus cum laude meminerunt Luſitanus, Fernandez, Lopez Hiſt. Gen. P. III p. 172, & P. IV p. 111, Altamura ad 1523: extrates Schottus Bibl. Hiſp. p. 231, Miræus Bibl. Eccl. P. II p. 9, Antonius Bibl. Hiſp. Davila *Teat. eccleſ. de las Eſpañas T. II p.* 85 & 86 in arch. Hiſpal. quem hîc potiſſimum excipimus, licèt in quibuſdam emendemus, præſertim in ordine epiſcopatuum ad quos aſſumtus Didacus, idque ex noſtro Lopez accuratiori: Didacus de Caſtejon & Fonſeca *Primacia de Toledo* T. II p. 950 in eo etiam iſte emendandus, quod velit Didacum obiiſſe, priuſquam ejus ad Toletanam Eccleſiam nominatio a ſummo pontifice confirmaretur, at Lopez citatus P. IV p. 120 aſſerit confirmationis litteras a Clemente VII obtinuiſſe, & poſſeſſionem per procuratorem adeptum eſſe ante mortem, cui major fides habenda. Hæc ejus opera:

1. *Defenſorium doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis contra invectivas Matthiæ Dorinck in replicationibus contra Paulum Burgenſem ſuper Bibliam*, Hiſpali, Meynardi Ungut Alemanni & Staniſlai Polonî 1491 in 4. Hanc editionem habebat anno 1661 Alva tum Pariſiis agens, quam & Jacobo Quetif noſtro amicè communicavit. Editio altera curante Sebaſtiano Mondragon ord. Prædic. prodiit Pariſiis, Bertholdi Rembolt 1514 in 8 Goth. pp. 76, quæ apud noſtros ad S. Honorati. Prodiit rurſus ad calcem alterius voluminum IV ſequentium

2. *Novarum defenſionum doctoris angelici S. Thomæ ſuper quatuor libros ſententiarum volumina quatuor.* Titulus: *Prælectiones.* Quas nimirum Salmanticæ habuit, dum cathedram primariam regeret, Hiſpali Jacobi Krombergher 1517 in fol. Opus grande.

Ad tomum primum jubente Deça F. Joannes de Victoria ord. Prædic. præfationem in hos commentarios adjecit.

3. *Monoteſſaron, hoc eſt ex quatuor evangeliis unum, adjecta Catena veterum patrum illa exponentium.* Contextus quidem completus, ſed catena non finita. Exat opus MS charactere eleganti in gymnaſio S. Thomæ Hiſpalenſi, ab Antonio qui a tenera ætate in eo gymnaſio grammaticis, philoſophicis & theologicis diſciplinis ſe imbutum gratus agnoſcit, viſum & in Bibl. Hiſp. laudatum.

4. *Expoſitio orationis Dominicæ.* Sic teſtatur Alphonſus Venero æqualis & ſymmyſta *Manual de los tiempos* fol. 163 b, & Marieta.

5. *Eruditio paſtorum ſeu de eorum erga ſibi creditas oves officio.*

6. *Synodus ab ipſo Hiſpali celebrata.* In qua antiquis ſanctionibus renovatis plures ab eo fuerunt additæ, Hiſpali, typis archiep. 1512 in 4.

7. *Statuta ſeu inſtructiones ab eo tum epiſcopo Placentino & Hiſpaniarum inquiſitore generali ſancita a variis ſacri tribunalis miniſtris obſervanda*, Hiſpali ex officina inquiſitionis 1500 junii 17.

Statuta alia a miniſtris dicti tribunalis ſervanda. Prodierunt Methymnæ, ſive Medinæ del campo 1504.

Hæc omnia verò ſimul cum aliis reperiuntur juſſu Alphonſi Manriquez typis edita Matriti, Alphonſi Gomez 1576 fol.

Sæc. XVI. 8. *Diſputatio ſolemnis de conceptione B. Mariæ Virginis a magiſtro ordinis F. Vincentio Bandello Virginis e magiſtro ordinis F. Vincentio Bandello recognita, correcta & aucta.* Prodiit typis abſque loco & nomine typographi 1502 in 4. Habebat præfatus Alva anno 1661 Pariſiis agens. Idem Alva Sob. Verit. Rad. 264 col. 1738 Didacum Deça iſtius tractatus correctorem & editorem pluribus probare conatur, quem adeas, ſi licuerit aut libuerit. Id ſolum annotare placet, quod refert ibidem, extare Toleti apud noſtros Didaci

Relectio de peccato originali MS. Pr. *Textus quem mea repetere fuit &c.* Finis: *Explicit ſolemnis repetitio de peccato originali & ſatis ſubtilis edita ab egregio magiſtro F. Didaco Deça coram tota univerſitate, dum actu regeret theologia cathedram primariam in ſcholis Salmanticenſibus, qui poſtea evaſit in epiſcopum primò Zamorenſem &c.* Hanc F. Alphonſus Garſiæ præſentatus propria manu ſcripſiſſe dicitur anno MDV.

Addit Alva præfatæ diſputationi ſolemni præfigi epiſtolam, cujus titulus: *Reverendiſſimis & colendiſſimis patribus ſacri ordinis Prædicatorum profeſſoribus, hujus libri correctur humile obſequium & promtam obedientiam.*

Idem Alva Didacum arguit, quod revelationem S. Franciſco factam ex ore ſtatuæ mirabiliter illum alloquentis referens, iſta intruſerit: *Et niſi fidelissimus ordo Fratris tui Dominici adjuverit tuum, quem perſecuturi ſunt & diffamaturi injuſtiſſime, ac in odium in omnibus habituri, tormenta patietur, quæ narrare impoſſibile eſt.* Alva licèt viſionem relatam veram fateatur, verba mox relata in ea non fuiſſe dicta totis viribus contendit. De quo nobis nullum cum eo erit litigium, nam nulla extante viſione ſanctiſſimum ordinem Minorum omni chriſtianorum ac religioſorum officiorum genere proſequi ac demereri pergemus.

9. *Homiliæ in totius anni feſtos & Dominicos dies.* Sic Marieta fol. 202, Fernandez, Schottus, & ab iis Altamura. An autem typis prodierint, nullus prodit. Lopez tamen citatus non laudat niſi homilias ſeu ſermones ad ſuum capitulum Hiſpalenſe diebus ſolemnibus vel ſpeciali quandoque occurrente occaſione dictos.

10. *Commentarium in Apocalypſin inchoatum, at non finitum.* Sic Lopez, qui addit omnia ejus opera ſeu impreſſa, ſeu MS Hiſpali in gymnaſio S. Thomæ ſervari.

F. LAMBERTUS CAMPESTER.

* 1523. F. Lambertus Campester Germanus ſacræ theologiæ magiſter patria relicta Galliam incolebat ineunte ſeculo XVI Lugdunique ſtatione fixa auctorum veterum præſertim noſtrorum operibus recognoſcendis, emaculandis, illuſtrandis ac edendis ſedulam navabat operam, annotationes ad marginem ubi opus erat addendo. Inter ea verò, quæ curis ejus prodierunt, hæc ſub manus meas inciderunt:

1. *F. Raynerii Piſani ord. Prad. Pantheologia,* Lugduni, Conſtantini Fradin 1519 fol. Tomis duobus: *Prodit in lucem diligentiſſima recognitione & annotatione marginali F. Lamberti Campeſtris S. T. D. ord. Pradic. artificioſe expreſſa cum triplici repertorio videlicet capitulorum, ſententiarum, auctoritatum & concordantiarum Bibliæ.*

2. *Legenda Sanctorum, quæ Lombardica hiſtoria dicitur charactheribus optimis cuditur, recenterque a mendis quam plurimis purgatur, cura eruditi viri F. Lamberti Campeſtri ord. Pradic. In ea contenta ingenioſa ſerie ordinata ſequuntur &c.* Lugduni, Fradin 1516 fol.

3. *D. Thomæ Aquinatis theologorum principis ac theologicarum ſententiarum diſertiſſimi interpretis ſcriptum primum luculentiſſimum angelico concinnatum ingenio ad ſummam ſacræ fidei tutelam, artificibus expreſſum typis, præcipuis annotamentis inſignitum, omnique mendo repurgatum, inſerta textui magiſtri, adjectiſque regeſtis tabularibus per F. Lambertum Campeſtrem &c.* Lugduni, Jacobi Myt 1520 in 8. Binam hic operi præfigit epiſtolam, alteram ad lectores candidos, alteram R. P. Marino Carolo inſigni theologo, quem parentis loco Lugduni habebat. Eodem anno *Scripta in* 2, 3 & 4 evulgavit iiſdem typis, & ſingulis epiſtolas præfixit.

4. *Summæ theologicæ ejuſdem S. Thomæ,* Ibidem iiſdem typis.

5. *Catena aurea ejuſdem S. Thomæ.* Ibid. & iiſdem typis in 8.

6. *Enarrationes in Job, ejuſdem S. Thomæ.* Ibid. & iiſdem typis in 8.

7. *Problemata D. Thomæ Aquinatis, quæ quodlibeticas quæſtiones inepte neoterici vocant, nos autem rectius placita theologica nuncupamus, opera F. Lamberti Campeſtris, qui recognovit & marginalibus annotamentis inſignivit, ac epiſtolam præmiſit, &c.* Lugduni, Jacobi Franciſci de Giunta, Florentini & ſociorum, in ædibus Jac. Myt 1520 in 8.

Lambertus hic Campeſter idem videtur, quem *Colloquia Eraſmi* correcta, & interpolata ſub nomine ejuſdem Eraſmi ſuam priorem editionem damnantis typis tradidiſſe Lutetiæ apud Petrum Gromors anno 1524, vel 1525 Eraſmo levi ſeu potius falſo rumore nunciatum eſt: de quo graviter conqueritur idem Eraſmus in epiſtolis. Sic enim *Epiſtol.* lib. 29 ſcribit Joanni Selvæ ſummo præſidi ſenatus Pariſienſis: *Quid ſceleratius eo qui corrupit mea colloquia? Diſſimulatum eſt. Non obſcurus eſt auctor: Dominicanus eſt nomine Lambertus Campeſter. Qui excudit dicitur Petrus a Grandimorſu: & impunitas invitat ad audendum majora. Baſileæ poſtridie Bartholomæi* 1525. Et in altera Natali Eedæ: *Quod facinus non auderet is qui iſthic corrupit mea colloquia, addita præfatione mei nominis titulo? Qui rem norunt confirmant eſſe quemdam Lambertum Campeſtrem Dominicanum. Excudit quidam cognomen habens a Groſſomorſu ſeu grandi bolo. Si non vacat inſpicere nugamentum, lege catalogum meum poſterioris editionis, & demiraberis prodigioſam hominis dementiam. Et hæc fiunt in veſtra academia &c. Feſto corporis Dominici* 1525. Et lib. 21, Franciſco Cheregato epiſcopo Interamnenſi ſcribens, ira percitus videtur. Omitto alia. *Lutetiæ*, inquit, *rurſus Dominicanus quidam corrupit mea colloquia, & addidit præfationem meo nomine in qua damno meipſum. Is ſcurra Lugduni declaravit ſuam pietatem. Suffuratus ut ſcribunt Mecænati ſuo trecentos coronatos aureos profugit. Deprehenſus eſt ſuaviter potans inter aliquot ſcorta &c. Baſileæ ipſo die paſchæ* 1526. Nec minus acriter ſcribit Thomæ cardinali Angliæ: *Mea colloquia ejiciuntur e bibliopoliis. Venditur colloquiorum meorum libellus per ſcurram Lambertum Campeſtrem, qui nuper compilato patrono ſuo fugit Lugduno falſatus. Ad hæc connivent iſti &c. Baſileæ, Natali Marci* 1526. Hujuſmodi improperia non moror, homini enim irato quid facias? At quid egit tum Lambertus colloquia illa corrigendo, quod non Eraſmus ipſe permiſerit? Nam eadem epiſtola mox citata ad cardinalem Angliæ ſic habet: *Committat amplitudo tua Colloquiorum libellum alicui perlegendum qui Latine Græceque ſciat. Si deprehendantur impia, me quoque ſuffragante eripiatur juventuti: ſin offendunt leviora quædam, poterunt ex bonorum virorum judicio corrigi, quo penes juven-*

rutem manebat utilitas. Imo Eraſmus ipſe in Purgatione ſua adverſus epiſtolam non ſobriam Lutheri colloquia ſua improbat, ubi ſic loquitur : *Colloquia me invito atque etiam irato prodierunt, quibus adjeci quædam in gratiam typographi, levi ſane brachio, ut qui uno die interdum vix abſolverim colloquia.* Addo ſolùm hanc Lamberti editionem etſi diligentius a me quæſitam, nuſquam mihi occurriſſe, neminemque hactenus legi, qui a ſe viſam teſtetur, adeo ut falſo nuncio hæc omnia didiciſſe Eraſmum veriſimillimum ſit, ut & typographum illum Petrum a Grandimorſu hominem fictitium, niſi forſan indicare voluerit Petrum Gromorſum bibliopolam Pariſienſem tum ſub ſigno craticulæ ferreæ Lutetiæ commorantem, ſed quem hæc colloquia edidiſſe nemo refert. Hujuſcemodi fabellis ſe implanari Eraſmus non raro paſſus eſt.

Ejuſdem noſtri Lamberti Campeſtri opera ſequentia fœtum eſſe licèt aſſerere non audeam, veriſimillimum tamen videtur. Titulus eſt :

L. Campeſtri theologi Heptacolon in Summam ſcripturæ ſacrilegæ Martini Lutheri ke apologia ejus contentam.

Prodeunt tibi candide lector hæc fœtura.

Heptacolon Summæ Lutheriana.

Dicæologia rationum Heptacoli.

Apologia in capita rerum Lutheri.

Elenchus miraculorum pugnæ.

Reliqua mox viſis Deo favente.

Pariſiis, Simonis Colinæi 1523 in 4. In epiſtola nuncupatoria ſuam eſſe primam fœturam dicit.

Colo primo Eraſmum laudat : *Id quod ſi meminiſti*, inquit, *dudum Eraſmus noſter & excelſe & ſalutariter monuit, cujus exemplo & monito magno tuo bono utinam parueriſſes.*

Colo quarto hæc habet de S. Thoma & de Thomiſtis : *Modeſtæ tamen eſt vere Lutheriana, quod jungit Thomiſtas dæmonibus, qua in re liquet, quam amicus Chriſto ſit Lutherus, qui ejus amicos tali honeſtat elogio. Id tamen hoc loco ſubindicaverim Lutheri mei. Si veritatem & evangelicæ legis rationem ſciſſe volebas, videndus tibi fuerat primus Thomæ noſtri articulus partis 2 quæſt. 106, quo pulcre omnia nugamenta tua eludit, & aſſumto Hieremiæ prophetæ oraculo, additaque eximia ratione probat evangelii legem non tam dici ſcriptitiam quam gratioſam. Sic ſic omnium ſcriptorum tuorum nebulam alterius articuli jubar diſpellit cad. par. q. 96, quo loco &c.* Et poſtea : *Mirari non deſinam te id a quopiam Thomiſta aut papiſta exigere, quod evangelia ipſa abunde ſuppeditant &c.* Rurſus paulo poſt : *Primus Thoma teſtis petite aſcende in prætorium probaturus Luthero, qui tui jam pridem ſtudioſus eſt, neceſſariam eſſe ad ſalutem humanorum verborum obſervantiam.*

Colo quinto ſic loquitur : *Vicinus hoc ſcopo Lutherus conſobrinæ articulos fidei, quicquid Thomiſta juſſerint.* Et poſtea : *Nam cùm ſe dicat Thomiſtarum verbis creditурum, quis non videat, quam Iſthmum perfodere ducat facilius, quam ut ſe ſancta Eccleſia quis vendicet, qui cum S. Thoma tam cacam & inexorabilem iram exercet, ut ſi in libris ejus obvium habuerit*, In principio creavit &c. *aut* In principio erat Verbum &c. *aut ſi quid fortè in ſacra ſcriptura eſt divinius, quod reverendiſſime caſtiſſimeque ut omnia ab Aquinate ſit tractatum, mox offactum Lutherus aut Thomino dente arrodat, aut ſuſpenſo naſo exſibilet, aut certe canino more ingreſſus ſacrorum exoro cruro mingat ad aram &c.* Poſtea plures qui adverſus Lutherum ſcribere laudat, Thomam de Vio cardinalem Cajetanum, Ambroſium Catharinum, Jacobum Hoogſtratum, Thomam Radinum omnes noſtros.

L. Campeſtri theologi apologia in Martinum Lutherum hæreſeos acephalorum at ſacrilegorum anno 1520. XVI. ſignanum, qua ſtrictim hujuſce factionis loci inſigniores expenduntur, qui ſubjiciuntur :

De primatu Petri apoſtoli. De apice Romanæ Eccleſiæ. De arbitrii libertate. De Vomis apoſtolicis. De animorum purgatione. De veſtigiene auctaria. De conciliis atque decretis. De ditione eccleſiaſtica. De homine Cephas. De gloria Romæ chriſtiana. De ſummo pontifice. De Eccleſia Solymorum. De fide & operibus. De pompa clericali. De libertate chriſtiana. De Euchariſtia ſacramento. De evangelii gratia. De pontificio & imperio. De Luthero Aborigine. De ſatellitio Lutheri, Pariſiis, Sim. Colinæi 1523 in 4. Quod opus Joanni Selvæ curiæ parlamentæ Pariſiorum primo præſidi nuncupat. Ad quem ſic loquitur : *Vindicata pridie Eccleſia eximia legum majeſtate noſtro heptacolo &c.* & poſtea ſic proſequitur : *Quid enim queat hic fraterculus etiamſi hunc uni totum infumat ſanguinem, quod florentiſſimi toto orbe regni hyparchis dignum ſit?* Quæ non ſolùm ultima verba Fratrem ſeu virum regularem demonſtrant, ſed & ſuperius relata ex Heptacolo, quibus Thomam noſtrum appellat & Thomiſtas egregie tuetur, eadem ſocietate aſtrictum indicant. Cùm igitur alioquin ætas cæteraque conveniant, nihil verò propius quam ut eumdem cum Lamberto noſtro Campeſtri tot S. Thomæ operum emaculatore conjiciamus. Non omittenda quæ Apologiæ præfatur pag. 33, promittebat :

Quod ſi noſtras has lucubratiunculas ſuccifivis ſaltem horis dignabimini, promet tibi hujus Albi Lutetia prela iis nominibus opera compluſcula :

Hypocypoſes legis evangelicæ.

Sodalitium apoſtolorum Petri & Pauli.

Expunctiones captivitatis Babylonicæ.

Retaliationes abrogationis miſſæ.

Racemationes Babylonicæ vineæ.

Quod ſi ſeveriora magis placebunt, promuntur opera.

De ſacroſanctæ majeſtate chriſtianiſſimi.

Panegyricon de laude ſacrarum literarum.

Parallela duplicis literaturæ.

Paranæſis de eruditione litteraria.

Commentarii in utrumque teſtamentum.

Inter hæc varii argumenti opella tum ludicra tum theoretica, quas in dies parere literas facimus.

An autem promiſſis auctor ſteterit, mihi incompertum, certe horum nulla mihi hactenus occurrerunt.

Caveſis autem ne hunc cum quibuſdam bibliothecariis eumdem cenſeas cum Laurentio Campeſtri Dieſtenſi Brabanto, qui ut habet Valerius Andreas Deſſelius *Bibl. Belg.* in patria ludum aperuit literarium, atque ducta uxore Lovanii apud canonicos regulares S. Auguſtini Gertrudanos juventutem docuit, qui etiam hæc ſcripſit ac edidit : *Dialogos Ethicos ſive morales libris tribus, Lovanii, typis Rutgeri Velpii 1564 & 1571 in 8.* Iridem, *Syntaxeos Propædeumata exemplis Ethicis inſtructa*, ibid. 1595 in 8. Item, *Sophroniſmum quo ſedulum ab errore revocat, & vitæ temperantioris dat monita*, ibid. 1577 in 8. Hic enim anno 1564 ſcribens longe poſterior eſt, auctore Heptacoli & Apologiæ adverſus Lutherum, qui anno 1523 haud dubie minimum ætatis quadrageſimum exceſſerat.

Sed neque cum hoc Laurentio Campeſtri Belga ſeu Brabanto confundendus videtur L. Campeſtor canonicus regularis, cujus habentur *Oratio laudatoria pro Franciſco Valeſio rege Francorum chriſtianiſſimo pacis & belli artium peritiſſimo* : quam Annæ Mommorantio conneſtabili regio auctor nuncupat ex Riona Arvernorum anno 1538 idib. novemb. pagg. 27 in 4. His enim non ſe Belgam, ſed Germanum regis gratia Francorum indigenarum juribus

Sæc. XVI. impertium, ac beneficio quodam in Arvernia donatum, operis cujuſdam antea vulgati, cui titulus: *Clypeus Trililiatus de regni Francorum gloria*, auctorem, quæ certo Campeſtri Belgæ non conveniunt apud Gertrudanos ſuos agenti Lovanii longe poſtea anno ſcilicet 1564 juventutem docenti. Videſis orationem laudatoriam citatam pag. 14, ubi ſic habet: *Quin nunc imus, & ſcripta olim volumina de ſcuto regio trilliato, de diei pacis encomio amota omni remora explicamus, vulgamus, prædicamus &c.* Et pag. 15: *Olim quidem in hanc operam ſtylus noſter incubuit in clypeo illo trilliato dum maneret Lutetiæ &c.* Et pag. 17: *Cæterum huic in me inſtruendæ forteſſis reprehenſioni, ne dicam calumniæ, ego mediocris fortunæ primum debere me vel exiguum facultatula noſtra famulitium regi noſtro pro regali ejus in me munificentia &c.* Et inferius: *Cuſtos ſum pauperis horti, ſi fœtura gregem ſupplevit, aurea eſto Gallia.* Et poſtea: *Sed ut quod dixi, obſequii fœnore me ſolvam, & animum meum in regni filium adoptatus, regi meo faciam teſtatum.* Et pag. 20: *Experior autem in meipſo Germano-Gallus ego &c.* Et pag. 27: *Sciant Galliæ proceres id quod aliàs dixi, ſcripſiſſe me olim opus trium librorum de rebus Gallicis &c.* Et paulo poſt: *In ædibus præſulis Lingonenſis clypeum trililiatum de regni Francorum gloria &c.* Ad finem ſic legitur: *Scribebat L. Campeſter Germano Gallus A. D. 1538 nonis auguſti apud Rionam Arvernia domi ſuæ.*

Plures igitur hîc diſtinguendi auctores hoc nomine *Campeſter* nuncupati, Primus noſter Lambertus Campeſter Teuto tot antiquorum auctorum præſertim S. Thomæ operum editionibus clarus, quem & Heptacoli & Apologiæ adverſus Lutherum ſcriptorem veriſimillime conjicio. Alter Laurentius Campeſter Belga ſeu Brabantus primo matrimonii vinculis irretitus, tum mortua uxore apud Gertrudanos Lovanienſes pædagogus auctor Dialogorum Ethicorum, Propædeumatum & Sophroniſmi. Denique L. Campeſter Germanus Gallis aſcitus Rionæ Arvernorum fortè Rigomi beneficio eccleſiaſtico præditus auctor Clypei Trililiati & orationis laudatoriæ Franciſci I Francorum regis. Ex quibus Simlerum, & Deſſelium emendes & ſequaces.

F. LUDOLPHUS DE GRONINGA.

1525. F. Ludolphus de Groninga Belga, ſic a patria profeſſioneque nuncupatus, cujus frequens mentio in actis provinciæ Germaniæ inferioris, nam anno MDXVII in comitiis Ultrajecti habitis inter ſtudentes Lovanii aſſignatos recenſetur primus, tum poſtea lector theologiæ Groningæ poſitus, quo titulo approbatur in comitiis Brugis habitis anno MDXXIII ad feſtum nativitatis B. Virginis, & eumdem libens crederem qui in comitiis Zutphaniæ MDXXXV habitis dicitur *F. Ludolphus de Emynghen* conventus Groningenſis & prædicator generalis inſtituitur: ut ut ſit iſte F. Ludolphus lector ſolemnem diſputationem habuit Groninghæ, quæ & typis edita eſt, extatque Pariſ. in Regia D. 5080 hoc titulo:

Diſputatio habita Gruningæ in ædibus Prædicatorum inter Dominicanos atque ſacerdotes Eccleſiæ D. Martini anno redemti orbis MDXXIII *in feriis diei magnique pontificis Gregorii. Collocutores*

D. doctor magiſter noſter Laurentius Groneganus fortè prior conventus.

F. Ludolphus lector reſpondens.

Supprior Pittinck.

M. Ioannes Alberti Tymmermannus.

M. Gerhardus Piſtoris.

M. Nicolaus Leſdorpius gymnaſiarcha.

Editor diſputationis certe alius a noſtris hanc relationem nuncupat, *Eruditiſſimo atque omnibus dotibus maximo D. Petro Aquenſi canonico apud D. Martinum Monaſterii.* Inter alia ſic habet: *Amabo igitur atque toto pectore adamabo noſtra cruſtatis Dominicanos, ſi felicibus auſpiciis partim perfunctî, Ariſtotelem exuti Chriſtum induant.* Et poſtea: *Quas ſubjecti concluſiones noſtri Dominicani collectis nervis nitebantur ſtatuere. Evocabant in novam diſceptationem omnis ordinis, omnis conditionis viros. Proceſſit muſarum conventus, atque in feriis D. Gregorii literaria pugna conſeruere manus. Hujus rei nos tibi fabulam agimus, verùm non hæc ibi citata ſunt omnia, exauxi pancis eam diſputationem.*

Argumentum theſium hoc fuit:

Utrum Chriſtus Benedictus ab hora ſuæ nativitatis ſacerdos ſimul fuerit & imperator, atque an hoc ſua meruerit paſſione?

Concluſio 1: *Sacroſanctum poſt monarchias quatuor juxta Danielis præſagia imperium Chriſto vero Deo & homini ſecundùm ejus humanitatem ab initio ſua benedicta nativitatis inabdicabiliter traditum ſacerdotale ſimul & monarchicum eſt, quare multarum rerum non modo dono & facto proprio acquiſivit proprietatem, verum omnium infuſum habuit dominium.*

I corollarium: *Eapropter utriuſque gladii auctoritas apud Romanum pontificem Chriſti regis regum & ſummi ſacerdotis vicarium plenario jure reſidet, quorum alter ab & (pro) Eccleſia eſt utendus: alter verò pro & non ab Eccleſia eſt evaginandus, ſicut & imperator Romani pontificis auctoritate in caſu venit deponendus.*

II corollarium: *Cùm Chriſtus verbo & exemplo altiſſimam docuerit paupertatem, ad ſupremam in temporalibus monarchicam dignitatem ſimplex religioſus nequaquam inhabilis eſt, quo fit ut civile dominium ſuper univerſum orbem habere poſſet.*

Concluſio 2: *Chriſtus Eccleſiæ ſponſus tametſi Romano pontifici in temporalibus indixerit generalem adminiſtrationem, particularem tamen minime, quam ita apud imperatorem eſſe voluit, ut nullus contra eam præſcribere poſſit. Habetur enim melius electione quam ſucceſſione imperator, proinde non minus atque Octavianus Chriſti vices gerit in terris.*

Corollaria duo omitto brevitatis cauſa.

Concluſio 3: *Utraque poteſtas ſuis legibus ſubditos in conſcientia foro obligat. Nocentem in caſu liberare, ejus pœnam mitigare: innocentem verò cognitum talem, nonnunquam juſte condemnare poteſt. Evangelica tamen lex plus Moſaica eorum ſtatutis gravatur.*

Corollaria duo omitto ratione jam allata.

Sequitur pro more academiarum Belgii, *Impertinens phyſicale.* Quæſtio ſcilicet de mundi creatione, de loco, quem non agnoſcit ſine corpore, ut nec corpus ſine loco: de vacuo verò poſito quod daretur, motum ſtatuit in eo non futurum in inſtanti.

Concluſiones & corollaria omnia impugnarunt acriter magiſtri ſeculares citati, at non ita peritum lectorem Ludolphum reſpondentem exhibet editor, qui fortè ut auxit magiſtrorum argumenta, Ludolphi etiam reſponſa minuit. Inter alia narrat ſuppriorem in lectorem quodammodo iratum, quod tertiam concluſionem poſuerit, ſibi non probatam.

Moderator actus an cœnobii præſes (hic ex actis provinciæ erat F. Laurentius Laurentii S. T. M.) ſic diſputationem concludit: *Gratias habeo viris optimis qui evocati in hanc diſputationem proceſſerint. Diſcimus inter hæc quæ neſcivimus, docebimus quæ didicimus, ſiquidem hoc nomine profuturæ eſt noſtra diſceptatio, ut ea inquiramus quæ ſunt optima, & teneamus quæ ſunt evangelica. Ego hu-*

manissimis viris prandium condico, apparabitur venturis theologis tennis æmulatio, litterariis jocis exhilarabimus convivium. pagg. 24.

Quæ eruditorum in quorum gratiam hæc acta visum est referre, arbitrio permitto omnia.

F. SILVESTER DE PRIERIO.

? 1513. F. Silvester *Mozolinus* de Prierio vulgo dictus, ab originis suæ loco, qui Astensis comitatus & feudi oppidum est in subalpinis Insubribus & Pedemontii principatu *Prierio* vernacule nuncupatum, ubi anno circiter MCCCCLX natus est, adolescens XV annorum sacro Prædicatorum ordini nomen dedit Gennæ in conventu S. Mariæ *de Castello*, si Rovettæ fides, miroſque tum pietatis tum & eruditionis progressus fecit, ut brevi lauream magisterii obtinuerit. Bononiensi gymnasio præfectus aliquando regens, innumeri pene ad eum convolabant discipuli, quod modum explicandi canora voce pollens cum quadam etiam festivitate optimum haberet, quo fiebat ut auditores attenti & dociles redderentur. Mox senatus Veneti precibus invitatus fuit ad gymnasium publicum Patavinum, ubi annis quibusdam cathedram S. Thomæ moderabatur. Exinde Mediolanensi Gratiarum, Veronensi, Comensique conventibus præfuit prior electus, ac tandem insignis congregationis suæ utriusque Lombardiæ a patribus ejusdem anno MDVIII Mantuæ ad comitia congregatis caput & vicarius generalis assumtus est. Vix dum solitum hujus muneris biennium absolverat, cùm ad Bononiensem conventum regendum prior advocatur, sed non potuit intra domesticos lares tantæ coarctari eruditionis fama. Siquidem agente maxime Dominico Grimano tum Portuensi episcopo a Julio II audita viri præstantia, Romam accitus est anno MDXI, ut sacras ibidem literas publice profiteretur statuto stipendio. Tandem anno MDXV extincto Romæ F. Joanne de Rafanellis, qui vulgo de Ferraria cognominabatur sacri palatii magistro a Leone X tum Bononiæ cum Francisco I Galliarum rege agente, ipso etiam inspirante Thoma Cajetano ordinis magistro eidem pontifici acceptissimo ad idem munus sublectus est, in eoque ad obitum usque perseveravit, ad annum scilicet MDXXIII, quo dira peste tum Romæ ab anno superiore grassante ictus abiit ad superos, fuitque in templo S. Mariæ ad Minervam sepultus. Ejus cum laude meminit Leander fol. 140 fusè, & fol. 150 b, ubi sic loquitur: *Quicquid theologiæ ab Silvestro Prieriate, & Georgio Casalense, de quibus latius supra diximus me accepisse profiteor.* Cui proinde Leandro de suo magistro scribenti anno MDXVI major quam ullis aliis posterioribus præsertim quantum ad chronologiam fides debetur, unde & eum hîc potissimum excipimus ad annum MDXVI: annum verò mortis ex F. Sebastiano de Olmedo a Fontana citato in *Theatro* assignamus. Cavendum autem candido lectori a communi plurium errore, qui Silvestrum Prieriatem cum Francisco Silvestro Ferrariensi ordinis magistro XL, de quo postea ad 1525 imperite confundunt, communi utriusque *Silvestri* prioris nomine, alterius cognomine delusi, unique tribuunt, quæ duobus iisdem ferme temporibus ac regione claris distribuenda sunt. Hunc primus impegit in scopulum Lusitanus noster minus quam par erat in pluribus accuratus: in quam simul & lapsus est Labbeus foveam, cui & Prieriatis natalem annum obiusque ut & locum anxie quærenti jam notavimus. Eumdem errorem novissime ebibit Jo. Gotfridus Olearius in sua *Bibliotheca*. Gesnerus ejusque abbreviatores Simlerus & Jo. Ja. Frisius merito arguendi, qui Prieriatem in duos dividentes, Bononiensem unum præstant, alterum ex feudo Astensi, quibus nimium credulus Eisengreinius de uno agit fol. 188 a, de altero fol. 189 b. Fallitur & Gerardus Jo. Vossius qui Lib. IV c. 12 *de Histor. Lat.* Prieriatem a Ferrariensi rectè sejungens ex Leandro, Prieriatis nihilominus gentile nomen arbitratus non patriæ, Bononiensem eum cum auctore Addit. I ad Tritemium voluit. Quos omnes ex iis quæ supra diximus prudens lector emendet. sæc. XVI.

De scriptis Prieriatis etsi accurate Leander citatus ad annum usque MDXVI, at cùm plura postmodum ediderit, ipsemet auctor de se suisque operibus audiendus, qui ad calcem Conflati sui sic de iis ad lectorem: *Quapropter quia mortem me insequi video, quia insuper nonnulli me adhuc in humanis agente, labores nostros sibi ascribere non verentur, quia demum in his quæ divina bonitate conscripsi, quædam declaranda sunt, lucubrationum nostrarum breve monimentum efficere cogor.*

» 1. Et in primis quidem *Commentarium in sphæram* edidi

» 2. Et longe post *In Theoricas planetarum*, » quorum exemplar unum tenet F. Conradus de » Listavia ordinis mei, in quo in capitulo *de circulis* » *& motibus planetarum*, duo sunt verba sic transpositа, ut contrarium sensum efficiant, quæ tamen » in impressione Mediolani emendata sunt ». *Prodiit itaque opus*, 1. *Venetiis* 1513: *Tum Mediolani* 1514: *Postea Parisiis typis Michaelis Lescelencher, sumptibus Jo. Parvi & Reginaldi Chaudoron* 1515 *fol. pagg.* 184, *cum figuris astrologicis ligneis. Adest* II *Theoricarum novarum planetarum textus Georgii Purbachii: Tum earumdem expositio auctore Francisco Capuano de Manfredonia, & Jacobo Fabro Stapulensi: postea sequuntur Prieriatis commentaria.* Quæ ultima editio exstat Romæ in Barber. & Paris. apud nostros ad S. Honorati.

» 3. Deinde *Textum Dialectica.* (Venetiis prodiit 1496 in 4) qui quoniam prima fronte quædam » subtiliora præ se fert, lectores deterret: cùm tamen dilectus & eruditissimus discipulus meus Bartholomæus Pisanus commentaria in illum molire» tur, mutationem eorum ei signans, quo loco inserenda ostendi: quod fortè & ego efficiam de» mo formato codice ».

» 4. Deinde *Brevissimum Epitoma Capreoli* mei » gratia tantum, quod in lucem non emerſit, sed » apud F. Marianum de Florentia tenetur ».

» 5. Deinde *Aliud Epitoma Capreoli ejusdem cum* » *additionibus opinionum & notabilium.* Sed per » F. Nicolaum de Rapallo sciolum fuit depravatum, & per Carolum Darlerium Chalcographum » adeo mendose & truncate elaboratum (*Cremonæ* » 1497 *in* 4: *qua editio exstat apud nostros Divioni.*) » Cùm enim certum pretium esset pro quolibet volumine habiturus, *Notabilia nostra* imprimere re» cusavit, asserens me ea post pacta inita addidisse, » ut pro opere quod utilissimum fuisset, erubuerim. » Denique illud emendatum & integratum rursus » formandum Alexandro Calcedonio tradideram: » sed eo interim rebus humanis subtracto, liber est » mihi perditus. Unde illud tertio & melius refec» tum R. D. Hieronymo episcopo olim Ebudensi » tradidi, sed necdum luci restitutum est ».

Cremonæ rursus prodisse asserit Alva anno 1649 *in* 4.

» 5. Deinde *Aurearn Rosam*, in qua multa nova » de B. Maria Magdalena conscripsi, & præcipue » quomodo antrum petierit, & quid ibi invenit, » vel egit aut passa est. De quibus quanquam ea a » probis accepissem, dubitavi semper, donec no» bilis quidam Lucensis ad Dominos Bononienses » orator, mecum de his gratulatus est, asserens » eum mercatorem Tuscum, de quo ibi est mentio, »

Sæc. XVI. » Lucenſem fuiſſe, & ſe proprium originale vidiſſe «.

Prodiit hoc titulo : *Aurea Roſa. Videlicet clariſſima expoſitio ſuper evangelia totius anni tam de tempore quam de ſanctis, tam ſecundùm ordinem Prædicatorum quam ſecundùm curiam, continens flores & roſas expoſitionum SS. doctorum antiquorum*, Bononiæ 1503 : Iterum 1510 : Venetiis, Melchioris Seſſa 1524 : Ibid. Jacobi Sanſovini 1569 : Ibid. 1582 : Rurſus ibidem curis F. Damiani Zambelli Veneti O. Præd. ſtudii Patavini regentis expurgata typis Pauli Ugolini 1599 in 4, pp. 800 : Lugduni Simonis Bevilaqua 1516, & 1521 in 4. Laudant etiam aliæ editiones, Hagenoæ 1508 & 1510, Papiæ & alibi.

Quæſtiones 69 ad evangelia totius anni, ut & Quæſtiones 65 impertinentes, ſive caſus, quas aliqui laudant ut opera diverſa, ſunt ipſemet *Aurea Roſa tractatus tertius.*

» 7. Deinde multa edidi in lingua Italica.

Vita de la Seraphina e ferventiſſima amatrice di Jeſu Chriſto Salvatore ſanta Maria Magdalena ricolta cum molte nove hiſtorie. Prodiit Mediolani, Franciſci Landriani 1519 in 4 pp. 44. Iterum Romæ 1607 in 24. Quæ autem in ea, vel in *Roſa aurea* de ſancta ſcribit ſeu de Caroli II Siciliæ regis liberatione, ſeu alia nunc a pleriſque habita fabuloſa, melius excuſari non poſſunt, quam dicendo Prieratem horum non auctorem, ſed ut ipſe teſtatur ea ſe ex libello MS ſacrarii Sammaximinienſis accepiſſe.

8. *Parvum Confeſſionale.* Titulus : *Incomenza uno breve e dottrinale ſummario di confeſſione*, ad Bartholomæum Chiſlardum reipublicæ Bononienſis a ſecretis. Prodiit Mediolani cum *Scala ſancti amoris* infra laudata, a fol. 130 ad 142.

» Et rurſus *Magnum Confeſſionale.*

9. Et *Trialogum de B. Magdalena in ſpelunca*, quod lingua vernacula dicitur *Filamore.* Titulus Italicus : *Trialogo de le tre querelle, che a Chriſto fa ogni anima ſanta, e fece la Seraphina Magdalena in la ſpelunca de la ſua penitentia*, Mediolani, Franciſci Landriani 1519 in 4 a fol. 117 ad 129.

10. Et *Scalam ſancti amoris.* Titulus : *Scala del ſanto amore divotiſſima e ſcientifica, utile a docti e ſimplici, chi cercano havere il divino ſancto amore, quantunche alquanto ſcuro ſia el capitolo ſecundo e quinto* : Opella fere tota ex noſtro Henrico Suſone accepta. Prodiit cum ſuperiori a fol. 10 ad 105.

11. Et *Refugium afflictorum* Titulus : *Incomenza refugio di ſconſolati.* Adjecit : *Cento breve meditatione della paſſione del ſignore cum cento petitione proportionate a quelle : revelate da Jeſu Chriſto.* Quæ ab Henrico Suſone acceptæ. Prodiit cum ſuperioribus a fol. 105 d ad 117 a. Servatur MS Florentiæ in Bibl. S. Marci, Arm. 11 n. 155.

12. Et *Trialogum in Job.*

» Circa quæ illud primo advertendum eſt, quod » in *Confeſſionali parvo* circa exactionem debiti con» jugalis continetur unum falſum emendatum per ſe» quentia noſtra opera ; nec ſcio quomodo illud in » lucem venerit, ſive quod ego tunc dormitarem, » ſive quod characteres meos non plene perſpexe» rint impreſſores. Advertendum 2 quod *Trialogus* » *in Job* non eſt formatus, ſed apud F. Antonium de » Ferraria inquiſitorem hæreticæ pravitatis deliteſcit. *Qui inter inquiſitores a Fontana omittitur.* Non formatum *intelligo non impreſſum nec formis excuſum.*

Vita di la gloriosa regina del cielo per modo hiſtoriale, quam quidam laudant, eſt ſecundus tractatus Scalæ ſancti amoris, a fol. 27 c, ad 63 c. Latine etiam editam putavit Poſſevinus, quem excipit Oldoinus, ſed profecto deluſus uterque, ut & poſterior cùm *dialogum de Magdalena & diſcorſo delle tre querele*, quaſi duo diſtincta opuſcula proferit.

13. Deinde *Silveſtrinam*, in qua referuntur verbo, *Excommunicatio, Notabili 4* » duæ relationes « circa quoddam decretum concilii Conſtantienſis, « & ibi determinatur ſtandum eſſe ſecundæ, quæ « eſt Panormitani & D. Felini Sandæi. Sed hoc dixi « credens decreta concilii Baſileenſis ante ſciſſuram « fuiſſe approbata. Ideo dico ſtandum eſſe primæ « relationi, ſicut quibuſdam librariis ſignificavi. Ea« propter in fine dicti notabilis addendum eſt «.

Prima illa editio de qua loquitur Prierias mihi hactenus non occurrit, ſed jam prodierat anno 1516 Leoni X nuncupata, cùm eo anno ſcribens Leander Albertus ejus ut jam vulgatæ meminerit. Secutæ ſunt poſtea multæ variis in locis editiones : Lugduni hoc titulo, *Summa Summarum quæ Sylveſtrina dicitur, nuperrime magna cum diligentia recognita adjectis etiam adnotatiunculis & numeris hactenus non impreſſis, typis Joan. Moylin aliàs de Cambray, ſumtibus Vincentii de Portonariis de Tridino* 1519 in 4 P. I pp. 720, P. II pp. 777. Rurſus ibidem apud Benedictum Bonnyn 1524 in 8 : tum ex Alva 1541, 1553, 1557, 1582 : Tum apud Symphorianum Beraud 1585 char. Romano eleganti.

Venetiis, Barthol. Rubini 1569 & 1578 : Rurſus ibidem apud Fratres Volpinos 1581 tomis 2. in 4 : Ib. Gryphii, cum additionibus Petri Vendrameni eccleſiaſtici fori apud Venetias advocati ex ſacro concilio Tridentino & catechiſmo Pii V juſſu edito in fine appoſitis, 1584, & 1587 : Ibid. rurſus apud Hieronymum & Nicolaum de Polis 1598 & 1601 ; Antverpiæ 1542, 1569, 1580, 1583, 1585 : ubique in 4 & tomis duobus.

» 14. Interim edidi libellum *de ſublevatione infirmantium.*

15. Et *Breve compendium de ſecundis intentionibus*, Bononiæ 1599 in 4.

16. *Brevè etiam tractatum de exorciſmis.* Prodiit hoc titulo : *Aureus tractatus. Exorciſmi in malignos ſpiritus effugandos ab obſeſſis corporibus*, Bononiæ, Simonis Rubei 1573 in 8 : Extat MS in Colbert. n. 3768.

17. *Quæſtiunculam de æterna veritate propoſitionum in materia naturali*, quæ perdita eſt : in qua « ſunt novem concluſiones, & totidem argumenta in « contrarium, ſi recte memini «.

18. *Breve opuſculum de judicio temerario ad illuſtrem D. Matthæum Standardum*, quod deliteſcit.

19. *Definitiones omnium legum ad Fratrem Theramum de Janua.*

20. *Conſilium de Monte pietatis* cùm eſſem « junior, quod principaliter fuit contra modum & « formam ſervatam, & eſt Vicentiæ in Archivis «.

21. Et *Conſilium de pacto retrovendendi.* » Quod perditum eſt, ſed doctrina ejus eſt in *Roſa aurea* « *& Silveſtrina.*

22. *Sermones etiam prædicabiles.* » Quorum pars impreſſa venit in lucem, reliqui multi ſunt in quo« dam noſtro libello mutuato Franciſco Fondenſi « ordinis Prædicatorum : & in eo contenta in tan« tum approbo, in quantum ſunt conſona *Aureæ* « *Roſæ, & Silveſtrinæ & Conflato.*

Pars illa impreſſa, quam laudat auctor, fortè eſt Quadrageſimale, *quod Auguſtinus della Chieſa dicit editum Venetiis* 1515, vel de Sanctis *teſte eodem Bononiæ* 1505. *Altamura laudat* Sermones de tempore & de Sanctis, Venetiis, Lazari de Soardis 1515 in 4.

23. *Opuſculum quoque de immolatione agni ſpiritualis, & ſacrificio novæ legis.* Prodiit Mediolani 1509. Quam opellam eamdem cenſeo, quam alii inſcribunt *De immolatione Agni paſchalis, & Expoſitio Miſſæ.*

24. *Item*

24. *Item Malleum contra Scotiſtas.* Contra falſas aſſumtiones Scoti adverſus S. Thomam in 1 Sententiarum, Bononiæ 1514 in 4. Extat Florentiæ apud Servos B. M. Annunc. cod. MS 110.

25. *Demum Opus de irrefragabili & authora veritate Romanæ Eccleſiæ Romanique pontificis contra Martinum Lutherum ordinis Eremitarum, & ſunt libri tres: I. de ipſa quam diximus veritate in ſe: II de ea quantum ad efficaciam ejus in Martinum. III. forte erit Epitoma dictorum.* Prodiit hoc titulo: *In præſumtuoſas Martini Lutheri concluſiones de poteſtate papæ Dialogus*, Romæ Antonii de Bladis 1520 in 4. Quæ editio Romæ in Barber. Prodiit etiam T. I. operum Lutheri, Jenæ 1612 fol. a pag. 14. Ibidem, *Ad reſponſiones Lutheri Replica Prieratis*: Recens in Bibliotheca Pontificia Rocaberti.

Errata & argumenta Lutheri recitata detecta & copioſiſſime trita per Silveſtrum Prieratem, Romæ, Antonii de Bladis 1520 in 4, cum *Replica ad eumdem Lutherum.* Hæc editio etiam in Barber.

Epitoma reſponſionis ad eumdem Lutherum, Romæ in 4. Extat Pariſiis in Regia D. 1601.

» 26. *Conflatum* verò ipſum ex D. Thoma propter » ſui vaſtitatem nec dum plene expletum eſt, ſed » quantum ad textum quidem totum perfeci uniformiter, excepto eo quod ſecundum ſecundi ne » magnitudo ejus excreſceret in immenſum, edidi » quaſi per modum epitomatis: ſic tamen quod nullum verbum S. Thomæ mutatum eſt, & nullum » verbum doctrinale omiſſum: & fortè hæc pars » gratior erit «.

Cujus operis I pars a q. 1 Partis 1 S. Thomæ ad 43, jubente Leone X literis Romæ datis 28 jun. 1516 a F. Gaſpare de Peruſia ord. Præd. S. T. P. typis invigilante & accurante cum duobus ex ordine ſodalibus ſibi aſcitis prælo ſubjecta eſt Peruſiæ, Hieronymi Franciſci Cartularii dicti F. Gaſparis fratruelis 1519, ſignaturis trium foliorum in fol. a & aa. ad zz & zz ſeu pp. 599. Opus Nicolao de Fliſco cardinali Albanenſi nuncupatum: Pariſiis extat in Mazarina. An reliquum opus prodierit me hactenus latet. Novem annos ei in univerſum ſe deſudaſſe auctor aſſerit.

» 27. *Commentaria autem noſtra in Conflatum ex-* » plera ſunt quoad primum volumen plene: quoad » ſecundum verò id eſt primum ſecundi expleta ſunt » ex parte magna, ſed non plene, quia inde me invitum Martinus *(Lutherus)* avulſit, cito vero ea » Deo favente explebo. Sed quantum ad ſecundum » ſecundi & tertium ſive ultimum volumen, puto » commentanda relinquam alicui diſcipulorum meorum: niſi Beatiſſimus D. N. Leo ſua bonitate, » qua me ſemper eſt proſecutus, reddat religioni, » ubi jam a prælaturis immunis & quietus brevi » tempore explerem. Quod ſi Deo & Domino noſtro faventibus effecero, jam lætiſſimus mortem » obibo. Porro quæ hactenus ſcripſi, aut etiam ſum » ſcripturus impoſterum S. R. E. Romanique pontificis judicio, quod contra Martinum cœleſte oraculum fore demonſtravi, ac ſi Dei ipſius judicio » ſubmitto. Vale lector cariſſime, & Deo pro me » preces effundas «.

Præter hactenus recenſita opera, quorum elenchum prodit ipſe auctor, & cui ſolum editiones addidimus, hæc ab eodem rei literariæ relicta.

1. *De ſtrigimagarum demonumque mirandis libri tres, una cum praxi exactiſſima, & ratione formandi proceſſus contra ipſas. Opus finitum 24 nov.* 1520. Auguſtino cardinali Trivultio dicabat auctor Romæ kal. martii 1521. Ibidem prodiit typis Antonii Bladi 1521 in 4, ſignat. A & aa ad oo. Extat Pariſ. in Regia E 2265. Rurſus ibid. e typogr. P. Rom. 1575 in 4 pp. 262.

2. *Dialogus de S. Paulo I. Eremita correctus*, Romæ 1516 in 8: Extat Romæ in Barber.

3. *La ſacra hiſtoria di S. Agneſe da Montepoliciano dell'ordine de' Predicatori.* Hanc Latine a ſe ſcriptam Prierias eleganti lingua Etruſca reddi curavit per F. Andream Piſanum O. Præd. ac Montiſpulciani Senatoribus nuncupavit ac edidit Bononiæ, Hieronymi Pelati 1514 in 4, pp. 96. Uſus verò eſt vita a noſtro Raimundo de Vineis ſeu de Capua olim edita. Extat Pariſ. in Regia H. 1708, & in Mazarin.

Quædam ei præter relata aſcribuntur, ſed quæ an diverſa ſint an eadem mihi incompertum, & a gentilibus diligentius inquirendum relinquo.

1. *Commentaria in IV libros ſententiarum.* Quæ Franc. Auguſt. *de la Chieſa* aſſerit edita Venetiis, penes quem fides & alios Poſſevinum excipientes.

2. *Defenſorium doctrinæ S. Thomæ.* An fortè idem cum *Malleo Scotiſtarum.*

3. *De obſervatione morientium.* An aliud a tractatu *de ſublevatione infirmantium.*

4. *Trattato del naſcere vivere e morire.* Promitebatur in programmate operum Italicorum ſimul editorum Mediolani, Landriani 1519 in 4, ſed in meo exemplo nullibi apparet.

5. *Introductorium logicæ.*

Falſo autem Prieriati tribuitur a Poſſevino, quem tamen plures etiam noſtrates excipiunt, Fontana in Theatro & Altamura ad 1523, & exteri ut Auguſtinus de la Chieſa, Oldoinus in *Athen. Liguſt.* Ghillinus *in Theatro*, libellus hoc titulo, *De evangelica libertate tractatus contra Lutherum, in quo Romana Eccleſia inſtituta oſtenditur cum evangelica libertate optime convenire*, Romæ 1525 editus. Nam hic tractatus fœtus eſt F. Franciſci Silveſtri de Ferraria magiſtri ordinis XL illo ipſo anno Romæ electi, cùm Prierias duobus antea annis fatis conceſſiſſet.

Alius ſed hic impiiſſimus libellus prodiit hoc titulo: *Modus ſolemnis & authenticus ad inquirendum & inveniendum & convincendum Lutheranos valde neceſſarius, ad ſalutem ſanctæ ſedis apoſtolicæ & omnium eccleſiaſticorum anno 1519 compoſitus, in Martini Lutheri perditionem & ejus ſequacium, per venerabilem monachum magiſtrum Silveſtrum Prieratem ex ſacroſancto ordine Prædicatorum magiſtrum ſacri palatii, & generalem inquiſitorem hæreticæ pravitatis anno 1553 reviſus, & ſatis bene emendatus ab erroribus per reverendiſſimos cardinales ad officium SS. Inquiſitionis deputatos per S. D. N. papam Julium III. Romæ per Jordanum typographum pontificium 1553*: Qui libellus fictitius prodiit adjunctus alteri cui titulus, *Euſebius captivus, ſive Modus procedendi in curia Romana contra Lutheranos, in quo præcipua Chriſtianæ religionis capita examinantur, trium dierum actis abſolutis per Hieronymum Marium. Ad Bernenſem Senatum in Helvetia, Baſileæ 1553 in 8.* Qui Marius verò agnomine Maſſarius profeſſione medicus, religione Lutheranus fuit, eoque libello ſe quaſi coram ſummo pontifice fingens de religione interrogatum, præcipua Lutheranorum dogmata putat ſe validiſſimis comprobare argumentis.

Primam opellam ſub titulo mox allato recudit Edwardus Brow in nova editione quam curavit *Faſciculi verum expetendarum & fugiendarum* olim nimirum Coloniæ 1535 ab Ortwino Gratio concinnati & editi, cui Appendicem ſeu tomum ſecundum adjecit dictus Edwardus *ſcriptorum*, inquit, *veterum, qui Eccleſiæ Romanæ errores detegunt*, Londini, Richardi Chiſwel 1690 fol. Mens compilatoris heterodoxi ex pauculis his verbis ſatis intelligitur. Cæterum titulus opellæ de qua agitur is non fuit in prima editione anni 1519, ſed iſte: *Tractatus*

Sæc. XVI. *quidam ſolennis de arte & modo inquirendi quoſcunque hæreticos ſecundùm conſuetudinem Romanæ curiæ, omnibus fidelibus præſertim hæreticæ pravitatis inquiſitoribus utiliſſimus, compoſitus a quodam legali Fratre ord. Prædic. ad R. P. F. Silveſtrum Prieratem S. P. A. magiſtrum & inquiſitorem in Italia generalem, & ad R. P. F. Jacobum Hochſtratem inquiſitorem in Germania generalem &c.* Eſt & alia ejus ætatis editio forte prior, cui titulus adhuc ſimplicior, ſcilicet *Tractatus de arte & modo inquirendi hæreticos*, nulla præfixa epiſtola. Utraque editio extat Pariſ. in Regia D. 5076. Cum præterea libellus totus ſcommatibus in Eccleſiam catholicam, ſummum pontificem, cardinales, tribunal inquiſitionis, & ejuſdem miniſtros redundet, ſycophantæ alicujus Lutherani fœtum ſe prodit, eique haud abſimilis, qui epiſtolas virorum obſcurorum concinnavit, qui & hunc edidit ut qualecunque ſui in catholicos odii ſolamen: quod nec diffitetur Edwardus citatus.

Quod autem dixi Prieriatem primum Lutheri dogmata convulſiſſe, ſcriptiſque cum illo conſeruiſſe non ſolus aſſerit Onuphrius Panvinius in *Chronico Eccleſiaſtico*, ſed & F. Roverus Pontanus Carmelita Bruxellenſis *Rer. Memor.* Lib. 1 anno 1518, Jacobus Laingæus Scotus theologus Pariſienſis in *vita Lutheri*, Eyſengrenius ad 1520, & ipſa Lutheri operum geſtorumque ſeries confirmat. Noſtrum quidem Joannem Tetzelium hanc ſibi poſſe merito arrogare palmam haud diffiteor, ſed cùm folia tantum ut ita dicam volantia ediderit, quorum vix ullum ſupereſt exemplum, prærogativam hanc & primatum inter ſcriptores qui Lutherum impugnaverunt, Prieriati nemo ut puto negaverit, nec verendum ut id Lovanienſes aut quidam alii ita facile abnuant.

Non omittendum Petri Pomponatii librum *de immortalitate animæ* a Prieriate fuiſſe approbatum cùm pervagaretur, hanc ipſammet eluiſſe rejeciſſeque calumniam in ſuo *de Strigimagis* lib. pri. c. 3.

Præter ſupra citatos de hoc noſtro Silveſtro agit Rovetta ad 1523, ſed haud illis accuratius ejus opera recenſet, quos omnes ex allatis lector emendet.

F. AMADEUS MEIGRET.

1514. F. Amadeus Meigret Gallus Lugdunenſis patria, perilluſtri & antiqua ſtirpe Meigretiorum apud Seguſianos nobili ſatus, germanos duos habuit fratres, Lambertum ſcilicet ærarii regii præfectum Franciſco I regi Francorum dilectum in primis, & Joannem Senatus regii Pariſienſis creatum ab eodem rege conſiliarium clericum anno MDXXI, deinde Senatus ejuſdem infulatum præſidem anno MDLI ab Henrico II conſtitutum: Amadeus verò noſter ordinem amplexus in conventu S. Mariæ *de Confort* Lugdunenſi profeſſus eſt circa annum MD, unde ſtudiorum cauſa Pariſios miſſus Lamberti fratris pietate & ſumptibus in collegio noſtro Sanjacobeo diutius hæſit, artibus & ſacris incumbens egregie diſciplinis, ubi & F. Petri Crocxartii vulgo de Bruxellis nuncupati fuit auditor ac diſcipulus, uti profitetur & gloriatur ipſe præclaras attollens eximii præceptoris laudes. Lectorem cùm jam egiſſet philoſophiæ, ad baccalaureatum in academia Pariſienſi per agones ſolitos eſt promotus, & in cap. gen. Neapoli MDXV nominatus fuit ad legendas ſententias in parvis ſcholis pro eodem anno. Licentiam decurrebat annis MDXVIII & MDXIX, quo ultimo de Sorbonica reſpondit decimus quartus & ultimus XV junii MDXX in aula epiſcopali laurea donatus ex actis facultatis. Concionatoris etiam egregii famam ea ætate promeruit, verùm quædam propoſitiones Lugduni & Gratianopoli pro concione dicitur promuliſſe, quæ ad ſacram facultatem Pariſienſem delatæ ejus cenſuram meruerunt IX martii MDXXIII ſtylo veteri novo MDXXIV, quas & revocaſſe facile crediderim, cùm tum laudem omnes noſtrates. Quo verò loco vel anno vivere deſiit adhuc mihi incompertum, fortè Lugduni apud ſuos, aut etiam Pariſiis Lamberti Joanniſque germanorum illectus deſideriis & auctoritate detentus. Hæc ab eo tum juvene prodierunt:

1. *Quæſtiones de cælo & mundo*, ſive *Commentaria in libros Ariſtotelis de cælo & mundo*, Pariſiis J. a Prato 1514 fol. Quod opus e Pariſienſi gymnaſio nuncupavit archiepiſcopo Lugdunenſi Franciſco de Rohan XIV novemb.

1514.

1. *Commentaria* ſive *Quæſtiones in libros Ariſtotelis de generatione & corruptione*, Ibidem, Joannis a Prato 1519 fol. pp. 132. Quas fratri ſuo germano Lamberto Meigret regis theſaurario dicavit Pariſiis 3. Idus junii, qua epiſtola ſe multis erga eum profitetur obſtrictum titulis, quem non fratrem modo, ſed prope parentem optimum & Mecœnatem habuerit.

Sermo ab eo Gratianopoli habitus & a Sac. Fac. cenſura notatus dicitur typis prodiiſſe. Ejus meminit Luſitanus in *Bibl.* ſed ejus ætatem omiſit fortè neſcius; quem alii ſimpliciter exſcripſerunt Fernandez, Pius P. II Lib. II col. 167, cognomen *Macech* corrupte ſcribens, Altamura graviter allucinatus cùm ad 1334 collocat duobus ſeculis poſteriorem. Videndus de eo Antonius Malet *Hommes illuſtres du convent de S. Jacques P. II cap.* 30, & *Acta facultatis Pariſ.* Legendus & Franciſcus Blanchard *Hiſtoire du Parlement de Paris pag.* 205 ad Joannem Meigret præſidem Amadei noſtri fratrem uterinum & Lamberti, ubi Meigretianam etiam ita deſcribit gentilitiam parmam: *cæruleis luminis tribus Byſantinis nummis argenteis inſignitam, aureoque apice ſcutario ſuperitam, avulſo muricati Leonis capite rubeſcente.* In ea tamen genealogia Amadeum noſtrum omiſit.

F. EVERARDUS DE CLIVIS.

1514. F. Everardus vel ut aliis placet *Eberardus* de Clivis ineunte ſeculo XVI claruit in provincia Teutoniæ. Jam theologiæ magiſter laureatus, anno MDVII in comitiis generalibus Papiæ coactis, ſtudii generalis Heidelbergenſis regens inſtitutus eſt, ubi typis errantibus *de Erlinis* legitur agnominatus, codices enim MS habent *de Clivis*. Anno MDXIII cap. gener. Januenſi affuit provinciæ ſuæ diffinitor, & biennio poſt electus ejuſdem prior provincialis capitulo Romano MDXV-III eo titulo ſedit, ac in electione magiſtri ordinis F. Garſiæ de Loaiſa votum tulit. Die IV decembris anno MDXXIV obiiſſe dicunt. Ex epiſtola ad eum nuncupatoria F. Joannis Hoſt de Romberch deſcriptionem Terræ-ſanctæ noſtri Burchardi ei dicantis eum ex ſanguine ducum Clivienſium oriundum colligitur: ſic enim eum alloquitur: *Hoſce tibi qualeſcunque ſint, moderator optime nuncupo labores, quatenus pater communis Alimannorum, filii Alimanni per confratrem Alimannum Alimannas excipias fruges; & te quidem nullus opportunior non modo pro ſanguinis tui claritate & alto ſtemmate, ſed & ob virtutum probitatem ac officii dignitatiſque primatum, quibus prudentiſſimè univerſum Teutoniæ gregem tibi commiſſum paſcis exemplis & doctrina* &c. Inſulis tamen ordinem amplexum eſſe & profeſſum XXIII ſept. MCCCCLXXXII contendit Ghilbertus de la Haie in Bibl. Belgo Dom. MS: & revera in actis convocationum congregationis Hollandiæ legitur *F. Everardus de Clivis Zutphania*

MCCCCXXXI *lector Logica inſtitutus pro conventu Inſulenſi* : & Valencenis MCCCCXC denunciatur *patres conſenſiſſe in ejus promotionem ad baccalaureatum inclusivè* : hinc vult dictus Ghilbertus in provinciam Teutoniæ feceſſiſſe, in eamque tranſlatum & doctrina & munüs præcelluiſſe : quæ quidem non ſibi adverſantur, haudque vero ſunt abſimilia. Scripſit

Commentaria in IV *libros ſententiarum*, quæ Francofurti apud noſtros aſſervari teſtatur citatus Ghilbertus.

P. THOMAS DE ALBIZIIS.

1314. F. THOMAS DE ALBIZIIS ex inſigni ſcilicet & perantiqua Albiziorum Florentinorum gente oriundus, ſed Cæſenæ natus, ibidemque adoleſcens ordinem profeſſus, ſcholas apud ſuos diutius rexit, magnamque ſibi pietatis & doctrinæ comparavit famam. Qua excitatus Leo X eum ad Callienſem in Piceno Eccleſiam ſub metropoli Urbinate promovit anno MDXII. Concilio exinde Lateranenſi V jam antea inchoato affuit, ſponſaque ſua ad annum MDXXIV diligentiſſimè ornata, ſancti otii cupidus eam reliquit titulo Bethleemitani epiſcopi accepto, ſeque in cœnobium ſuum nativum recepit, in quo & diem obiit ultimum & ſepulturam habuit. De quo legendi Ughellus Ital. Sac. T. II, & Fontana in Theatro. Ei ſcribitur a Raynerta, qui meminit ad 1524

Tractatus de eccleſiaſtica libertate, quem MS apud ſodales Cæſenates ſervari aſſerit.

F. VINCENTIUS DE FAVENTIA.

1314. F. VINCENTIUS DE FAVENTIA a patria ſic aut profeſſione nuncupatus, hîc laudandus venit, non ut ſcriptor operis mox referendi, ſed ut ejuſdem inſtaurator & reſtitutor. Sodalis nimirum noſter anonymus conventus Forolivienſis, ut conjectu pronum, alumnus & ſeculo XIV adoleſcente florens, Legendam B. Jacobi Salomonii Veneti ordinis Prædicatorum anno MCCCXIV die XXXI maii Forolivii defuncti intra tres aut quatuor a Beati morte annos ſcripſerat, ſed eam præ antiquitate tadu̇am characteribus ob leve atramentum quotidie fugientibus Vincentius ab interitu vindicandam ſuſcepit, manuque propria exſcripſit, & opus finivit anno MDXXIV die XXII maii, addito eidem miraculo, quod anno MCCCCLXXIII die XII auguſti meritis B. Jacobi patratum eſt. Pius igitur anonymus vitæ hujus ſcriptor, qui ſub Berengarii de Landora magiſtratu vixit, & qui tomo primo hujus operis noſtram diligentiam fugerat, hîc nobis non omittendus viſus eſt, & unâ commendandus Vincentius de Faventia, qui hanc operam ſartam tectam nobis ſervavit. Amborum igitur curis & laboribus debetur

B. Jacobi Salomonii Veneti vita ex viſis aut auditis ab Anonymo, & ex proceſſibus intra tres aut quatuor ab ejus morte annos factis concinnata.

Hanc ex codice MS Romæ apud Patres Oratorii B. Mariæ in Vallicella ſervato n. H tranſcriptam Acta Sanctorum repræſentant ad diem XXXI maii a p. 460 ad p. 475. Non omittendum eamdem totidem verbis tum ab Hieronymo Albertuccio Burſello, de quo T. I ad annum 1497 actum eſt, ſuo de magiſtris ordinis libro, tum ab Ambroſio Taëgio in ſuis ordinis Monumentis inſertam.

F. FRANCISCUS SILVESTER.

1318. F. FRANCISCUS SILVESTER Italus Ferrarienſis patria, a qua & ſæpius nominatus magiſter ordinis XL, ex illuſtri Silveſtrorum gente Tarviſio originem ducente, ut pluribus contendit Burchelatus ipſe Tarviſinus in ſuis epitaphiorum dialogis Venetiis anno 1583 editis p. 265, natus eſt circa annum MCCCCLXXIV, & adoleſcens literis humanioribus apprime inſtructus, ordini ſe devovit in patria in cœnobio S. Mariæ angelorum congregationis utriuſque Lombardiæ anno MCCCCLXXXVIII ætatis XIV. Studiis mox applicitus, inter ſodales non parum emicuit ingenio, dicendi facilitate, diligentia. Artes primum tum & theologiam in variis congregationis ſuæ ſtudiis profeſſus, anno MDVII in comitiis ordinis Papiæ habitis ſtudentium magiſter in gymnaſio Bononienſi inſtitutus fuit pro anno ſequenti. Tum lectis ibidem cum Chryſoſtomo de Caſali ſententiis ingenti auditorum concurſu & plauſu in comitiis ordinis Neapoli anno MDXV gradum licentiati conſecutus eſt, & eodem anno laurea magiſterii inſignitus, academiæque Bononienſis albo inſcriptus & aggregatus anno MDXVI. Priorem egit poſtea in domo ſua natali, tum & Bononiæ, ex qua anno MDXIX aſſumtus eſt Mediolani totius congregationis ſuæ vicarius generalis. Eo munere biennium de more functus, regens ſtudii Bononienſis inſtitutus eſt, quod officium quibuſdam annis geſſit, donec magiſtro ordinis Garſia de Loayſa ad ſedem Oxomenſem evecto, vicarius generalis ordinis a Clemente papa VII ſelectus eſt & datus, ac tandem in comitiis ordinis ad pentecoſtes vigiliam die III junii ann. MDXIV Romæ coactis, communi electorum calculo ſummaque libertate ordinis magiſter electus eſt & ſalutatus. Ad provincias exinde luſtrandas ſe accingens Italiam primo regnumque Neapolitanum inviſit, tum & Gallias petivit, ubi Pium capitulum generale ab eo celebratum ad pentecoſten anni MDXXVIII teſtatur, cui eo facilius fidem adhibeam, quod anno MDXXV certo capitulum fuit provincialium, anno MDXXX fuit quidem diffinitorum, at anno MDXXXII rurſus certo fuit provinciale ex actis, ſicque nonniſi unicum diffinitorum inter duo provincialium interceſſiſſet contra leges ordinis eo uſque inviolate obſervatas, niſi agnoſcatur capitulum illud in Gallis anno MDXXVIII habitum, licèt a Fontana in ſerie ſua omiſſum. Pius quidem vult Biterris coactum, ſed cenſeo falli & legendum Bituricis, ibi enim in actis capituli Romani anni MDXXV indictum fuerat in provincia Franciæ habendum, cùm Biterrenſis domus eſſet tum provinciæ Provinciæ. Hinc per Franciam Belgium ipſum aggreſſus eſt, & Atrebati aderat die VI julii anni ejuſdem, ubi graviores pro provincia inferioris Germaniæ, quam eximie laudat, ordinationes condidit & ſtatuit. Hiſpanias tum cogitabat, eoque pergens in Armoricam eam ex itinere viſiturus ſeſe tranſtulerat, at Redonis morbo correptus inter manus B. M. Yvonis Mahieuc ejus civitatis epiſcopi ex ordine aſſumti, & olim Annæ a Britannia Francorum reginæ confeſſarii ſpiritum reddidit die XIX ſept. anni ejuſdem MDXXVIII; ut habet Leander Albertus ejus tum ſocius & præſens, cui major fides quam aliis qui ad diem XXIV ejuſdem menſis prorogant. In æde ſacra noſtra ibidem corpus ejus conditum fuit, funus accurante & celebrante eodem antiſtite. Hinc quam allucinentur illi, qui Rutenis ſepultum volunt, colligas. Vir fuit ſua ætate commendatiſſimus, de quo Leander fol. 241 b ſic ſcribebat anno MDXV : *Franciſcus Ferrarienſis, noſtræ ætatis delitiæ, vir optimi ingenii, &*

SEC. XVI. *ad quæque intelligenda prodendaque accommodati. Non illi corporis optima habitudo aut forma deest, non facilitas, non humanitas, qua ad se unumquemque omnes alliciat. Callet enim litteras Græcas & Latinas, logicam, philosophiam & theologiam. Quid loquar de eloquentia, qua ei peculiaris est. Quid de musica, qua apprime delectatur. Unum, absit invidia verbo, dixerim, rarus est, imo rarissimus homo. Soleo dicere, in ipsum procreando omnes suas vires naturam congessisse.* Et in descriptione Italiæ a Francisci morte edita, postquam se illi comitem fuisse in provinciarum regni Neapolitani visitatione narravit fol. 196 edit. Ital. postea fol. 186 eadem quæ supra in ejus laudem repetit, addens cum gravissimo ordinis damno mortuum Redonis in Armorica anno MDXXVIII die XIX sept. ætatis LIV. Meminerunt nostrates Lusitanus, Gozzeis, Razzius, Pius, Fernandez, Lopez, Fontana in Monum. Altamura & Rovetta ad 1528 : extrates Possevinus, Miræus, Bellarminus, Gaddius, Augustinus Superbi, Vossius de Histor. Lat. p. 676 & alii plures. Hæc ejus opera :

1. *In libros S. Thomæ de Aquino contra gentes commentaria egregia & fusissima*, inquit Leander, jam anno MDXVI confecta, sed quæ ne tum prælo darentur, addit idem, *Horatianum illud solum obstabat, videlicet editio ne præcipitetur, sed nonum prematur in annum.* Prodierunt ab ejus morte seorsim & sine textu sancti doctoris, Parisiis 1552 in fol. quæ editio apud nostros Cadomenses : Lugduni 1567, & Antverpiæ 1568. Postea cum S. Thomæ operum editionibus generalibus T. IX cum ipsa Summa contra gentes.

2. *Annotationes in libros posteriorum Aristotelis & S. Thomæ*, Venetiis, Octav. Scoti 1517 fol. Extat Paris. in Regia R. 328.

3. *Quæstiones luculentissimæ in octo libros physicorum Aristotelis*, Romæ, Antonii Bladii 1577 in 4 pp. 367 : Venetiis, Scoti 1619 in 4 : Adjectis additionibus & aliis quæstionibus Matthiæ Aquarii nostri de quo postea ad 1591.

4. *Quæstiones luculentissimæ in tres libros de anima Aristotelis*, Romæ & Venetiis iisdem annis in 4 cum similibus Aquarii additionibus. Romanam editionem & hujus & superioris operis accuravit F. Angelus Brixiensis, qui cum Sixto Fabri Lucensi procuratori simul & vicario generali ordinis, cujus erat socius, nuncupavit.

5. *Apologia de convenientia institutorum Romanæ Ecclesiæ cum evangelica libertate tractatus adversus Lutherum de hoc pessime sentientem, Laurentio cardinali Puccio tit. SS. quatuor coronatorum episcopo Prænestino ordinis Prædicatorum protectori ab auctore jam ordinis magistro nuncupatus*, Romæ 1525 : Tum Venetiis, Bernardini de Vianis de Lexona Vercellen. 1525 in 4 charact. Rom. lineis longis, signat. A ad K, quæ editio Paris. in Regia D 1593 & Bisuntii apud nostros. Est & altera curante Claudio de Spina nostro Parisiis typis elegantibus Paschasii Tellieri sumtibus Joannis Fuscherii, Guillelmi Nigri, & Joannis Bonhomme 1552 in 16 pp. 212. Opusculum stylo nitidiori, compto & nervoso scriptum, puriorique Latinitate detersum. In epistola nuncupatoria monet auctor plures doctissimos viros contra Lutherum gravissimis disputationibus decertasse, ideoque se brevem apologiam edere, in qua Romanæ Ecclesiæ instituta ostendit cum evangelica libertate optime convenire.

Hic libellus est quem falso quidam nostro Silvestro Mozolino Prieriati asserunt, & cujus ratione duos diversissimos hominis in unum constant. Vide supra ad 1523 de his annotata.

6. *Beatæ Osannæ Mantuanæ de tertio habitu ordinis FF. Prædicatorum vita per P. Franciscum Silvestrum Perrariensem ejusdem ordinis, & theologiæ professorem edita anno 1505 Mediolani apud Alexandrum Minutianum die 19 novemb. cum privilegii ab illustrissimo Mantuæ marchione concessi die 16 octob. ejusdem anni*, in 4 sex libris. Prodiit iterum ibid. 1507 in 4 : quæ altera editio Romæ in Barber. Eandem exhibent Acta SS. T. III junii ad diem XVIII mensis a p. 673 ad 724 annotationibus illustratam, in quibus tamen grave erratum irrepsit p. 710 b, ubi sic legitur de magistrorum ordinis electionibus : *Anno 1481 ibidem (Romæ) Joannes Caserta Panormitanus. Anno 1486 Venetiis Barnabas Saxonicus Neapolitanus. Anno 1484 ibidem Bartholomæus Comatius Bononiensis.* Quam perturbationem typis erratibus facile tribuerim, sed quæ sic restituenda : *Anno 1481 Romæ Salvus. Anno 1484 ibidem Bartholomæus Comatius. Anno 1486 Venetiis Barnabas Saxonus.* Hujus operis cum laude meminit Leander fol. 141 b.

Eadem Italice versa ab Anonymo postea prodiit hoc titulo : *La vita della beata Osanna da Mantua partita in sei libri composta dal R. P. F. Francesco da Ferrara dell' ordine de' Predicatori & nuovamente tradotta di Latino in volgare*, Vicentiæ Georgii Angelieri 1577 in 4 pp. 210 Typographiis Guilielmo & Leonhoræ Mantuæ & Montisferrati dominis nuncupat, & inter alia sic habet : *Et benchè io da persona religiosa & dotta ho fatta tradurre dal Latino in lingua Toscana, & data alle mie stampe, non potendo soffrire quelle altre volgarizzate, che tanto scorrete & poco veridica andavano intorno &c.* Quænam sit illa altera sic mendosa & a veritate aberrans, mihi incompertum.

Altera etiam Italice postea prodiit. Titulus : *Vita della B. Osanna estratta da libri di Francesco da Ferrara e di Girolamo Montolivetano per Ludovico Gratia &c.* Casale 1597 in 4. Extat Romæ in Barber. De ista ejusdem beatæ vita per Hieronymum Montolivetanum Italice scripta locus erit agendi, ubi de B. Osanna inter Sanctimoniales ordinis, quæ scriptis claruerunt ad finem istius operis.

7. *Orationes varia variique generis viri facundia, ingenio & eruditione digna* laudantur a Leandro citato. Has saltem MS apud suos Ferrariæ servari conjectu promum. Inter has non omittenda, quam in funere dictæ B. Osannæ anno MDV junii XIX de ejus moribus habuit, quæ auditores tantum commovit, quando pleraque intelligerent, quæ eorum opinionem, quæ profecto maxima erat, superarent. Sic refertur ejus vitæ in actis SS. n. 193, ubi licèt oratoris nomen tacuerit auctor, ipsum esse Silvestrum censent editores.

8. *Epistola encyclica ab eo ad universum ordinem e comitiis Romanis, in quibus fuit electus data* extat cum actis, quorum exemplum habeo in schedis. *Ordinationes pro provincia inferioris Germaniæ Atrebati* anno MDXVIII die VI julii datæ inter acta capp. prov. ejus provinciæ habentur, earumque etiam exemplum servo in museo.

Alva Sol. Verit. Rad. 181 col. 1427 narrat Catharinum in suo tractatu de conceptione B. V. Resol. 1 fol. 14 dicere Franciscum nostrum de eo argumento contra cardinalem Cajetanum scripsisse, sed idem Alva addit allucinatum Catharinum, Ferrariensemque & Cajetanum idem ambos semper sensisse.

F. BALTAZAR MENDEZ.

F. BALTAZAR MENDEZ vel *Mendel* Bohemus sacræ theologiæ magister provinciæ Bohemiæ prior provincialis comitiis ordinis Romæ anno MDXXV habitis aderat, & in actis suo ordine re- 1525.

cenſetur his verbis, *F. Balthazar Mendez magiſter provincialis Bohemiæ*, quem eumdem conjectu prorum, qui comitiis Papiæ anno MDVII habitis affuerat ejuſdem provinciæ nomine, & in actorum principio ſic recenſetur, *Diffinitor Bohemiæ F. Balthazar Bohemus*. Scripſit lingua ſua vernacula Bohemica

Commentarium de provincia Bohemiæ domorumque ejuſdem antiquitatibus & primordiis.

Eo ſe uſum profitetur Malvenda, ex eoque probat domum Pragenſem a B. Ceſlao S. Hyacinthi germano & ſocio erectum fuiſſe. Vide Malvendam ad ann. 1222 p. 410. Laudat Altamura ad 1521.

F. DIDACUS DE LEMOS.

1515. F. Didacus de Lemos Luſitanus cœnobii Beneficenſis alumnus ſacræ theologiæ magiſter, vir multarum certe partium & inſignis, cujus acta perſtringit Ludovicus Souſa Hiſt. prov. Portug. P. II p. 78, meminitque etiam P. III p. 13, eodem referente ad inſtantiam ſororis Joannæ de Sylva Luſitanæ primæ fundatricis monaſterii Sanctimonialium ordinis Olyſſipone SS. Annunciationis nuncupati, ejuſdemque primæ prioriſſæ, ſcripſit, eidemque ſorori nuncupavit

Vida de noſſo padre S. Domingos illuſtrada de doctrina & concilios bondaruentel á vida religioſa, deduzidos todos dos exemplos do miſmo ſancto, Olyſſipone 1525.

Editionis ſumptus Eleonora Auſtriaca Caroli V imperatoris ſoror Emmanuelis Portugalliæ regis tertia & ultima conjux, poſtea Francifci I Francorum regis ſponſa, ipſa ſubminiſtravit. Hujus ſcriptoris meminere Faria, Antonius Bibl. Hiſp. Altamura ad 1514.

F. GUILLELMUS CARNIFICIS.

1515. F. Guillelmus Carnificis lingua patria *Vleeſch houwer* Flander Gandavenſis ortu & profeſſione, ſuæque domus multoties ſuppetior, ſacræ theologiæ lector, & Vinocibergi ſodalium aliquando prior incunte ſeculi XVI floruit, vir antiquitatis ſtudioſiſſimus: qua de cauſa bibliothecas Belgii vicinarumque regionum Galliæ, Germaniæ & Angliæ perluſtravit, codicumque MS in iis ſervatorum catalogum accuratum ſibi comparavit, quem dum concinnare & in ordinem redigere aggrederetur, morte raptus præmatura complere non potuit, ſed ab ejus morte Joannes Bunderius ſodalis abſolvit. Obiit apud ſuos anno MDXXV die XXIII novemb. Sic Ghilberrus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, & aſtipulatur Valerius Andreas Bibl. Belg. Collegit itaque

Titulos codd. omnium MS in Belgii vicinarumque regionum bibliothecis extantium ſua ætate.

Notandum alium floruiſſe in Belgio ſodalem ejuſdem agnominis Johannem Carnificis dictum, de quo nos ſupra ad 1490. Hunc Swertius in Athen. Belg. ſimilitudine cognominis deluſus putavit auctorem eſſe dicti catalogi, ſed præter Alvam qui vidit Guillelmi non Johannis nomine inſignitum, monumenta omnia Belgica & ſpeciatim Gandavenſia hanc operam non Johanni, ſed Guillelmo Carnificis aſſerunt.

F. GUILLELMUS TOTANI.

† 1515. F. Guillelmus Totani Gallus patria & profeſſione Lugdunenſis, ſacræ theologiæ profeſſor ſeculi XVI claruit exordiis, & in cœnobio ſuo nativo priorem agebat anno MDII, quo ei Jodocus Badius Quadrageſimalo de legibus noſtri Leonardi de Utino nuncupavit. Scriptorum illuſtrium enucleandis operibus, ac e prælo correctioribus edendis plurimum deſudavit, quod non exigui laboris peritiæque non vulgaris hominem deſiderare omnes noſtro Ordine. Inter hæc iſta numerabitur

Quæſtiones ſpirituales convivis deliciæ præferentes ſuper evangeliis de tempore & de Sanctis edita a D. Johanne de Turrecremata, & nuper ſuis in originalibus locis doctrinæ S. Thomæ fideliter annotata, Pariſiis, Joh. Barbier & Franc. Regnault 1508 & 1510 in 8. Quæ in hac editione præſtiterit Totanus, explicat ad lectorem.

Fortalitium fidei in univerſos chriſtianæ fidei hoſtes, Judæorum & Saracenorumque invalido brevis nec minus lucidi compendii vallo rabiem exhibens, fœtitudinis turris non abs re appellatum: quinque turrium inexpugnabilium munimine radians, ſuccinctæ admodum & ad amuſſim quinque partium libratum farragine abſolutum, Lugduni, Stephani Gueynard 1511 in 4 ſignat. duorum alphab. & unò fol. ſuperaddito. Quæ editio extat Pariſ. apud noſtros Sanjacobeos.

Altera editio hoc titulo: *Fortalitium fidei quoſque chriſtianæ religionis adverſarios apertiſſime confutans, jamdudum in pleriſque paſſibus multiplicitèr vitiatum, nunc verò magna cum diligentia caſtigatum per V. M. N. Guillelmum Totani in ſacra pagina profeſſorem*, Lugduni, Joh. Moylin aliàs de Cambray 1525 in 4. Extat Pariſ. in Regia D 1543.

At quandoquidem & auctor hujus operis & tempus quo ſcripſit, multos læret, aliis monacho nigro, aliis Alphonſo Spinæ ord. Minor. ex Judæo Chriſtiano, & tandem epiſcopo Orinopolitano aſſerentibus, quid de utroque certi habeatur viſum eſt hic addere.

Et primò certum eſt non uno eodemque anno, ſed longiori temporis tractu ab auctore opus conſummatum. Lib. 3 contra Judæos, argum. 6 ſic habet: *Et dicunt quod iſto anno, in quo nos computamus 1460 annos Dñi &c.* Lib. 4, conſid. 1 arg. 3 ſic ait: *A fine autem hujus temporis uſque ad præſentem annum qui eſt 1459 &c.* lib. 3 de bello Judæorum conſid. 8, paſſu 6 hæc rurſus habet: *patet ſecundùm ſupputationem Judæorum, quod præſens annus Dñi 1461 &c.* Et eodem lib. 3 puncto 8 & ultimo: *Alii de quorum numero fuit Arnaldus de Villanova, qui in tractatu quem fecit de fine ſeculi determinat, quod antichriſtus erit venturus in quartodecimo centenario à nativitate Chriſti, & patet quod jam ſumus ultra per LXXXV annos &c.* Igitur anno 1485 operi ſuo adhuc incumbebat. Prodiit verò typis abſque loco editionis & nomine typothetæ anno 1487 maii 22 fol. par. quæ extat Pariſ. in Regia D 588, & apud noſtros ad S. Honoratum. Laudatur & altera vetus editio Noribergæ 1494.

Secundò certum eſt auctorem fuiſſe ordinis Minorum, & patet ex ſequentibus. Lib. 1 conſid. 23 princ. 2: *Similem doctrinam tradit prædicatoribus pater noſter Franciſcus dicens in regula &c.* Et princ. 4: *Sic beatus pater noſter Franciſcus pauperum patriarcha voluit Fratres ſuos apparere mundo dicens*, &c. legenda. Lib. 3 de bello Judæorum crudel. 8: *Cum Judæus quidam natione Januenſis nomine Emmanuel veniret ad me in conventu Minorum Vallisoletano anno Dñi 1456 &c.* Et poſt panca: *Plura alia narravit prædictus juvenis Emmanuel Judæus ante me, & ante venerabilem patrem fratrem Petrum Vela pro tunc in ſupradicto conventu Vallisoletano guardianum &c.* Legendus etiam lib. 4 de bello Saracen. bello 120 & bello 132. Anno 1466 de rege Henrico III: *Hic fuit devotiſſimus beato patri noſtro Franciſco in tantum, ut arma regia chordis Minorum circumdaret &c.* At verò ex Judæo converſus ſit Chriſtianus, nihil eſt

sæc. XVI. quo id probetur, præsertim cùm nulla a se apud Judæos hærente experta illorum adversus Christianos odii commemoret, sed tantùm ab aliis sibi jam Franciscano relata.

Verùm supereſt scelus nostris a Theophilo Rainaudo impactum, eluendum, & luce clarius repellendum. Nimirum ille in suo libro de pietate Lugdunensium in B. V. Mariæ conceptionem n. XIV sic habet: *Alphonsus Spina verus parens libri cui titulus*, Fortalitium fidei, *quem librum turpi abigeatu expunctis Alfonsi nomine sibi supposuit Bartholomæus Spina &c.* Et libro de justa & injusta confixione librorum partic. 1, erorem. 10 §. 6 de suppositione per plagium n. 272: *Fortalitium fidei Alfonsi Spina ex Judæo Christiani Bartholomæus Spina suo nomine prænotatum emisit.* Quis ista legens, non putet *Fortalitii* editionem aliquam sub Bartholomæi Spina, de quo nos postea ad 1546, nomine prodiisse? Hunc enim a Rainaudo impeti ac reum traduci lectoret facile intelligunt, & ita accepit Antonius Bibl. ver. Hisp. lib. X cap. 9 n. 483. At talem editionem nullus hactenus nomenclator, nullus bibliothecarum index meminit: nullus nostratium Bartholomæi Spina operibus accensuit. Quæ sane editio in primis curiosa foret & diligentius requirenda, ut qua ratione Bartholomæus noster se anno MCCCCLXX nondum natum, anno tamen MCCCCLVI in conventu Minorum Vallisoletano præsentem ætate jam maturum fuisse dicere auderet, videretur. Legesis Antonium loco citato, ubi non solùm Rainaudum egregie revincit, sed & cùm omnes *Fortalitii* editiones enumeret, post quartam anni 1525 a Totano curatam, alteram non refert nisi anni 1629 a se non visam, quæ profecto a Bartholomæo nostro non prodiit annis fere centum antea mortuo. Hinc saltem quæ Rainaudo fides, dum de nostris obloquitur, habenda sit, colligant lectores. Quale autem Franciscani hujus operis auctoris nomen fuerit, an Alphonsi Spina ut vult Mariana, an Bartholomæi Spina ord. Minor. ut indicat Miræus Bibl. P. altera p. 11, vel Joannis de Spira, ut monet idem, nemo clare detexit hactenus, ipse Placcius Theat. Anonym. & Pseudon. ubi de theologis n. 737 sententiis omnium relatis & expensis, nihil certi & explorati invenit.

F. HERMANNUS RAB.

1525. F. Hermannus Rab Saxo suæ provinciæ Saxoniæ præerat prior provincialis anno MDXXV, ut constat ex actis cap. gen. Romæ eo anno habiti, & a Fontana Constitutionum &c. parte altera p. 149 citatis. Ejus autem habetur in Bibl. Paul. Lipsiensi olim nostra inter codices MS

Prolixa epistola Teutonica Hermanni Rab provincialis ord. Predic. in Saxonia ad monialem Catharinam de Plawnic. in 4.

Videsis indicem ejus Bibl. a Fellero concinnatum p. 212.

F. JOANNES HURTADO DE MENDOZA.

1525. F. Joannes Hurtado de Mendoza Hispanus Salmantinus nobili loco natus rhetoricam in universitate Salmantina primum professus est, tum aulicus factus, militiæ nomen dedit, & regem Hispanum Ferdinandum V in expeditione Granatensi secutus est, Mauriſque devictis & expulsis lætissimum & dives exinde prædium obtinuit: at licèt jam ætatis provectæ superiori lumine illustratus, & possessiones omnes reliquit, & aulæ palam valedixit, & in domum nostram *de Piedrahita* se recipiens vestem Dominicanam induit, humilitati deinceps quantum aliàs superbiæ totus incumbens. Egregia eximiæ ejus sanctitatis gesta narrant Ferdinandus de Castillo P. II lib. 2 a cap. 22 ad 30, & Joannes Marieta qui libro speciali vitam ejus complexus est, quos & alios *ἐφανίσμους* nostros consulat lector curiosus. Addo solum Hurtadum hunc domos nostras *de Talavera* & *de Atocha*, ad Matritum hanc erexisse, ac tandem die paschæ XVI aprilis MDXXV ad superos eadem qua viserat sanctitatis fama abiisse. Inter scriptores recenseur a Nic. Antonio, & ex eo ab Altamura ad 1525 & in Append. quasi ejus sit opella, cui titulus:

Historia de la santissima imagen de nuestra señora de Atocha, Matriti, 1604 in 8.

Verùm Joannis Marieta lucubrationem esse certum est ex ipso titulo præfixo, cui Marieta vitam Hurtadi præmisit, quod fortè incautos in errorem induxit. Ab Hurtado tamen adjectas fuisse dicunt non contemnendas

Annotationes marginales ad primam secundæ S. Thomæ.

Theologiam e superiori loco professus fuerat Salmanticæ, Perrahitæ, & Abulæ, & ea ratione a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano magister institutus fuerat. Sic Castillus citatus. Legendus & de eo Gabriel de Cepeda, *Historia de la misma imagen d'Atocha* ad p. 285.

F. NICOLAUS DE FINALI.

F. Nicolaus de Finali sic a patria oppido ditionis Mutinensis nuncupatus, & Mutinæ ordini cooptatus, cum theologia musas etiam coluit amœniores, & claruit circa ann. MDXXV. Sic Lusitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1525, & Rovetta ad 1534. Scripsit tam vernaculo quam Latino sermone ligato opus hos titulos:

Monile Christi & matris ejus, quod solus Jesus Christus fuerit sine peccato. In eo verò opere quinquaginta metrorum differentiæ ponuntur ab invicem distinctæ, additis ab auctore scholiis & annotationibus.

Sic Lusitanus, qui narratione tam diligenti librum probat a se visum. Fruſtra autem Alva Sol. Verit. Rad. 303 col. 2041 ejus fidem elevare nititur, ea sola ratione quod sibi liber ille non occurrerit, quasi innumera opera quantamlibet ejus diligentiam non fugerint.

F. NICOLAUS SAVIN.

F. Nicolaus Savin Gallus conventus Metensis alumnus adolescente seculo XVI clarebat apud suos sacræ theologiæ magister & hæreticæ prævitatis in diœcesi Metensi quæsitor generalis, in qua adversus erumpens tum Luteranum virus fidem catholicam strenuè vindicavit. Cùm enim Joannes Castellanus Tornacensis eremita Augustinianus doctorem se theologiæ præstans, quique jam alias conciones habuerat per quadragesimam Barri ducis, Vitriaci in Partheſio, Catalauni in Campania & Vici quod oppidum est ditionis episcopi Metensis, Metas ipsas venisset per quadragesimam anni MDXXIV sermones habiturus, Luterana dogmata identidem spargebat, & populum adversus clerum concitabat, virorumque eruditorum ac religionis catholicæ studio ardentium monita privatim & publice data contemnebat, imo e sacro pulpito contumeliis & convitiis atrocioribus onerabat eo confidentius, quod primores quosdam civitatis sibi conciliaverat. Finita quadragesima Metis exceſſit cum socio, jamque Gorzam pervenerat, tum verò a familiaribus quibusdam episcopi Metensis Joannis scilicet cardinalis a Lotharingia agnitus, comprehensus est, & ad castrum *Nomeni* ductus, ac in carcerem conjectus

ipso ascensionis die. Omitto primores quosdam Metenses id graviter tulisse, & clarigatione usos quosdam episcopi clientes & ministros dedisse in custodiam, quia postea licèt tardius sapientiores facti eos dimiserunt. Cùm autem res esset gravissimi momenti, de ea monitus Clemens VII, Theodorum *de Saintchamont* S. Antonii Viennensis abbatem & Joannis a Lotaringia cardinalis in diœcesibus Metensi, Tullensi & Virdunensi vicarium in spiritualibus generalem, judicem extra ordinem delegavit, qui una cum nostro Nicolao de reo inquireret, eum examinaret; ac tandem sententiam ferret, quod & diligentissime fecere sacra facultate Parisiensi etiam consulta. Inventum est Castellanum jam Catalauni de fide fuisse postulatum, processum ab episcopo Ægidio de Lucemburgo adversus eum inchoatum, licèt eo fugiente non confectum, cujus acta Vicum quo reus translatus fuerat missa sunt: tandem Castellano contra fidem datam relapso convicto, & in suis hæresibus pertinaci, sententia dicta fuit a Theodoro vicario generali die Jovis XII jan. MDXXIV stylo veteri, novo XXV (erat lit. Dom. A.) indict. XIII, pontif. Clementis VII anno secundo, qua degradari jubebatur, & exinde brachio seculari tradi. Judicium solemnissimum fuit, præsentes aderant episcopi duo Conradus de Golonia episcopus Nicopolis suffraganeus Metensis, qui officium degradationis perfecit, & Christophorus Colet episcopus Christopolis suffraganeus Tullensis, abbates XVII plerique e Lotaringia: judicio subscripserunt cum Theodoro F. Nicolaus Savin inquisitor, quem in sententia Theodorus agnoscit sibi in processu incipiendo, prosequendo, ac perficiendo semper astitisse, assessores verò Nicolaus Bacquelet in theologia magister abbas Belliprati, Nicolaus Didier in T. magister S. Deodati in Vosago decanus, Jacobus Antonii J. V. D. officialis Tullensis, Nicolaus Cambier J. V. D, Gaucherius Richeret decanus S. Mauræ Halinicastri, & Hugo de Hazars in jure licentiatus & Nanceij præpositus S. Georgii. Aderant & innumeri omnium ordinum auditores.

Priusquam degradationis cærimonia fieret, F. Nicolaus Savin pro munere sermonem habuit de fide, super illa verba Joan. XX, *Noli esse incredulus sed fidelis*: quem audiens Castellanus gestu se susque deque habere significabat, & verbis identidem se longe sapientiorem prædicabat. Brachio itaque seculari derelictus est, ante mortem tamen resipuisse dicitur, & exomologesi rite peracta pœnitentem supplicium tulisse. Hæc omnia fusius refert Nicolaus Volxyr *de Serouville* ducis Lotharingiæ historiographus libello, quem cardinali episcopo Metensi laudato XXVI ejusdem mensis Januarii ejusdem anni MDXXIV stylo veteri, XXV novo nuncupavit. An autem tum prælo ediderit, etsi facile crediderim, mihi non certum, sed postea typis commisit hoc titulo:

Traité nouveau de la defecration & execution actuelle de Jehan Castellan heretique faite a Vic en Austrasie le XII *janvier avec une oraison de la foi* (sermone scilicet nostri Nicolai) *laquelle prouffitera beaucoup a la religion Chrestienne*, 1534 in 4, pp. 64; quarum 15 pro sermone. Abest nomen typographi, ut & loci, at quantum conjicio, hæc editio Remis prodiit. Extat Paris. in Regia L. 1060.

Du Verdier *Bibl. Franc.* meminit utriusque & Nicolai Savin, & Nicolai Volxyr, sed emendandus cùm supplicium Castellani refert ad eumdem annum quo editus liber, nam ex actis constat decem annis antea scilicet anno 1524 seu potius 1525 confectum: quod & amplius evincitur, nam Theodorus abbas Viennensis qui judicio præfuit, diem obiit Tulli anno 1527.

Ejusdem inquisitoris *Savin* meminit F. Martinus Meurisse ex ord. Minorum episcopus Madaurensis & suffraganeus Metensis in libro a se hoc titulo edito, *De la naissance progrez & decadence de l'heresie dans la Ville de Metz*, pag. 6, ubi factum supra relatum narrat fusius, & addit pag. 11 occasione hujus supplicii Metensis nostros a civibus hæresi infectis graviora non pauca habuisse sustinenda. Et quia Andreas *Valladier* ex Ignatiano monachus Benedictinus & abbas S. Arnulphi Metensis in Historia Gallica dicti sui monasterii pag. 296 dicere ausus est Pharellum Dominicanum Metensem primum hæresim Lutheri & Calvini in eam urbem invexisse, eum veritate compulsus redarguit Madaurensis pag. 43, certo demonstrans Pharellum non solùm non Metensem nec Dominicanum, sed Delphinatem Vapingo ortum, non sacerdotem, non vinculis religiosis ulli ordini astrictum, sed ludimagistrum Jacobi Fabri Stapulensis discipulum, qui e Cardinalitio Parisiensi gymnasio prodiens, Meldis primum, inde in Helvetiam profugus, Basileæ, Bernæ, Genevæ Allobrogum seminatis erroribus, ubique ejectus, Metas tandem venit anno MDXLI, ac primam concionem in nostro cœmeterio habuit. Nostri cùm aliud tum non possent, campanarum impulsu concionantem obruere, quem norant tum ad ravisi usque vocem intendisse, quam habebat validissimam, ne a strepitu vincerentur: postridie verò nostri ne quid simile iterum tentaret, pulpitum lapideum in platea sua erectum, ex quo aliàs verba sacra populis confluentibus annunciabant, funditus everterunt, sicque apud catholicos egere, ut Farellus tota regione exactus, Novocomo se incluserit: De quibus præter citatum Madaurensem legesis Florimundum Remundum de origine hæreseos lib. 7 cap. 3 & 17, Dictionarium Historicum Gallicum vocabulo *Farel*, & ipsum Melchiorem Adamum in Vit. Theol. Extran. pag. 113, ubi ista ingenue fatetur, adeo ut Valladerius se aut ignorantiæ aut malitiæ reum prodat, cùm ait nostros è suo S. Mariæ Magdalenæ Metensi cœnoblo ob Farellum ejectos, cùm nulli huic pseudo apostolo restiterint acrius, nulli antiquam patrum fidem fortius propugnarint, quam Metenses nostri. Sola & tota ejiciendi ratio basilica fuit magnifica, nullius tamen fundatoris sed nostrorum sudoribus erecta, quam præpotentes Arnulphini illi monachi concupierunt, & sub specie hospitii primum recepti, audacia crescente dominos domus demum expulerunt.

Ut autem pateat quantum pro fide tuenda Metis laborarint nostri, visum est hæreticæ pravitatis inquisitorum seriem quoad haberi potuit ex veteribus & certis documentis hìc subjicere.

Anno MCCCXV F. Garinus de Barroducis alumnus conventus Metensis, ejusdem electus est prior. Erat prædicator generalis, ac hæreticæ pravitatis Metis primus censor. Vir magnæ prudentiæ, doctrinæ & progenici, natus patre comite Barrensi Pontio viro ditissimo. Huic successisse videtur

F. Reginaldus Ruessis prædicator generalis censorque hæreticæ pravitatis in tota Lotharingia. Vir nobilissimus, virtute, discretione & animi magnitudine præditus mortuus anno MCCCXLV. Erat ejusdem conventus professus.

Anno MCCCXLI electus fuit prior F. Joannes de Fontaniis aliàs *de Fonte* prædicator generalis & filius ejusdem conventus. Fuit hæreticæ pravitatis censor, & vicarius provincialis in tota provincia Franciæ anno MCCCLV, & non diu postea obiit.

Anno MCCCLXXVII F. Martinus de Amantia vir nobilissimus S. T. professor mandante magistro ordinis F. Helia Tolosano institutus fuit a provinciali Franciæ hæreticorum censor in diœcesibus Me-

Digitized by Google

Sæc. XVI. ten. Virdunen. Tullen. ac Biſuntina. Poſtea conſecratus epiſcopus Gabulenſis, & exinde ſuffraganeus Metenſis. Obiit anno MCCCCIX die XXI octob. & ſepultus in ſuo conventu Metenſi, in medio navis Eccleſiæ. Dicitur in epiſcopatu ſucceſſiſſe D. Martino cuidam qui fortè ſucceſſerat F. Andreæ de Porta-Moſellæ viro graviſſimo, qui obiit VIII decemb. MCCCLXXXI & fuit ſepultus ad dexteram ſanctuarii, erarque ejuſdem conventus filius.

Anno MCCCCXCI F. NICOLAUS DE HUMBURGO S. T. M. Teutonicus vir illuſtriſſimus, theologiæ doctor optimus, ac magnus verbi Dei proclamator; fuit ejuſdem ſui conventus Metenſis electus prior, & poſtea hæreticorum cenſor in diœceſ. Biſuntin. Gebennen. Sedunen. Virdun. Meten. Tullen. & Lauſanen.

Anno MCCCCXIV F. LAURENTIUS DE NODOSOPONTE vir tum doctrina tum genere morumque compoſitione clarus S. T. Magiſter ejuſdem conventus ſui electus eſt prior. Erat jam hæreticæ pravitatis inquiſitor in iiſdem diœceſibus: & anno MCCCCXXI junii II *F. Joannem Lietard* ſuum inſtituit vicarium inquiſitionis in civitate & diœceſi Virdunenſi.

Anno MCCCCLIII F. JOANNES DE ALIZEIO conventus Metenſis alumnus erat Inquiſitor in iiſdem diœceſibus, & ſuum vicarium Virduni & Tulli inſtituit *F. Joannem de Ivodio*.

Anno MCCCCLXI F. NICOLAUS CHASSEQUI conventus Metenſis item alumnus S. T. M. erat inquiſitor in iiſdem diœceſibus & eumdem *F. Joannem de Ivodio* in vicariatu confirmavit.

Quæ hactenus ex antiquis monumentis conventuum Metenſis & Virdunenſis deſumta ſunt eodem verbis.

Anno MCCCCLXXXVIII F. MATTHÆUS inſtitutus fuit inquiſitor in diœceſibus Meten. Tullenſi & Virdun. Sic Fontana in Theatro ex regiſtro magiſtri ordinis F. Joachimi Turriani. Huic forſan ſucceſſerit *Nicolaus Savin*, de quo hic agimus. Exinde hoc tribunal videtur in plura diviſum, nam ex archivo Virdunenſi habetur.

F. CHRISTOPHORUS ANCHERI conventus Virdunenſis a provinciali Franciæ F. Petro Martin inſtitutus inquiſitor in civitate & diœceſi Virdunenſi die XVII maii MDXX & confirmatus a magiſtro ordinis F. Franciſco de Silveſtris.

Anno MDXLII F. JOANNES BEGUINET conventus item Virdunenſis S. T. M. Pariſienſis, qui licentiam decurrebat annis MDXXXVIII & XXXIX, & anno iſto decimus ſextus de Sorbonica reſpondit & XIV maii MDXL vocatus, cùm eſſet abſens, in craſtino fuit licentiatus ordine trigeſimus fuit inſtitutus in eadem civitate & diœceſi inquiſitor. Erat autem tum prior, & iterum prior anno MDXLVII. Obiit anno MDLVIII die XIV decembris.

Seriem autem inquiſitorum Metenſium, quod non habeamus ampliorem, non mirum, cùm enim conventus ordini ſubtractus eſt, & antiqua monumenta diſſipata ſunt, vixque pauca ruinam evaſerunt.

F. PETRUS DE CORDUBA.

* 1515. F. PETRUS DE CORDUBA Hiſpanus non ſolùm a patria, ſed ab illuſtri hujus agnominis familia ſic nuncupatus circa annum MCCCCLX natus, ad jus utrumque addiſcendum Salmanticam a parentibus miſſus, ordinem ibidem in S. Stephani amplexus eſt, virque evaſit vere apoſtolicus, ſanctitate vitæ conſpicuus, & ſtudio ſalutis animarum ardens. Anno MDX in inſulam S. Dominici dictam cum aliis ex ordine ſodalibus trajecit, ac provinciæ S. Crucis poſtea dictæ fundamenta jecit. Præclare ab eo geſta ſeu in Indis convertendis, ſeu in Hiſpanorum moribus emendandis, horumque coercenda erga gentes illas tyrannide, verbis exemplis imo & ſignis, fuſius referunt Auguſtinus Davila Padilla Hiſt. prov. Mexic. p. 120, Lopez Hiſt. gen. P. IV Lib. I a cap. 52 ad 55, & Fernandez *Hiſt. Eccleſ. de nueſtros tiempos* cap. 3. Inter alia Bartholomæo *de las Caſas*, qui licèt ſacerdos commendatorem ſeu verius in Indos ſibi commiſſos exactorem agebat, gravibus ſuis monitis perſuaſiſſe dicunt, & ut tam impiam operam deſereret, & ut inſtitutum noſtrum amplecteretur. Obiit verò Petrus anno MDXXV die XXIX junii; ut habet Lopez citatus p. 174 a. Hinc mirum ab Altamura ad 1586 collocari. Fernandez autem citatus cap. 31 p. 122 a, ubi agit de ſcriptoribus ordinis, ſic habet: F. Petrus de Cordubâ qui fuit provincialis typis edidit

El vocabulario en lengua Zapoteca.

Excipit Altamura, at lapſum calami apud Fernandem irrepſiſſe crediderim, & ſcriptum *de Corduba* pro *de Feria*, neque enim Petrus de Corduba provincialis fuit, imo ante erectionem provinciæ mortuus eſt, Petrus verò de Feria provincialis fuit, & ſimile opus edidiſſe proditur.

F. PETRUS DE TARDITO.

* F. PETRUS DE TARDITO Allobrox Camberiaci natus, & ibidem ad ordinem allectus, his annis florebat, & auctorum ordinis illuſtrium operibus e prælo cudendis operam dabat, inter quæ hæc mihi occurrerunt 1515.

Conciones quadrageſimales Joannis a S. Geminiano ſupra ad 1314 laudati Pariſiis 1511 editæ in 4, quas Guillelmo Parvi Ludovici XII regis Francorum confeſſario nuncupavit.

Promittebat conciones de ſanctis ejuſdem.

Diſtinctiones S. Vincentii Ferrerii editæ Lugduni 1523 in 8. Has Vincentio Lievin congregationis Gallicanæ vicario generali dicavit.

Ejuſdem ſancti alia nondum prælo data promittebat ſed an promiſſis ſteterit, mihi incompertum. Vide ſupra ad 1314 Joannem a S. Geminiano, & ad 1419 S. Vincentium Ferrerium.

F. PETRUS FABRI DE NOVIMAGIO.

† F. PETRUS FABRI DE NOVIMAGIO vulgo a patria Geldriæ civitate & profeſſione nuncupatus, circa annum MD ordini nomen dedit, & duobus aut tribus annis poſtea Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, Petrum Crockart ſeu de Bruxellis de quo ſupra ad 1514 in philoſophicis & divinis diſciplinis magiſtrum audivit: ea verò dedit ingenii ſui ſpecimina, ut ad gradus promoveri meruerit. Licentiam titulo præſentati decurrebat annis MDXVI & ſequenti, quorum primo duodecimus & ultimus de Sorbonica reſpondit, & anno MDXVII ſtylo veteri, novo XVIII die XXIX januarii inter viginti & octo licentiatos ſeptimum locum & primum mendicantium obtinuit. Cùm Pariſiis ſemper ſubſiſteret, anno MDXXI unus e quatuor regentibus qui publicè tum adhuc profitebantur, inſtitutus fuit, & triennium hoc munere functus eſt, quo abſoluto ad ſuam inferioris Germaniæ provinciam dimiſſus eſt. Sic enim legò in actis comitiorum congregationis Gallicanæ Rotomâgi anno MDXXIV menſe maio habitorum: *Declaramus magiſtrum noſtrum Petrum de Novimagio eſſe abſolutum ab aſſignatione, qua fuerat aſſignatus in regentem noſtri conventus Pariſienſis &c.* In Belgium verò redux, mox electus eſt capituli generalis pro ſua provincia diffinitor, Romæque eo titulo affuit anno MDXXV, & in electione magiſtri ordinis Franciſci de Silveſtris votum tulit, ſed cùm exinde reditum pararet menſe 1525.

julio

julio ſequenti morte præmatura Romæ diem ultimum obiit. Laudant Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bib. Belg. ut & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ceu cujus curis hæc prodierint

Tertia pars Summæ S. Thomæ & ſupplementum ex ejuſdem ſcripto in quartum ſententiarum excerptum, Pariſiis, Claudii Chevallon 1514 in 8. Hoc ſupplementum ab eo primo additum aliqui putant, ſed falluntur, antiquius enim eſt, ut ſupra ubi de S. Thoma annotatum.

Cardinalis Cajetani commentaria in ſecundam ſecundæ S. Thomæ cudenda curavit, Ibid. 1519 in 4.

Extat & *epiſtola ab eo ad Petrum de Bruxellis præceptorem ſuum ſcripta, qua memorem animum ei ſignificat.* Prodiit in fine commentariorum dicti de Bruxellis in libros phyſicorum Ariſtotelis, Pariſ. Jo. Barbier 1510 & Jo. Petit 1521 in fol.

P. SEBASTIANUS PERUSINUS.

1 F. SEBASTIANUS PERUSINUS vulgo a
1525. patria, *de Angelis* verò a familia a quibuſdam nuncupatus ſeculi XV natus eſt anno circiter XLV, ordinemque amplexus adoleſcens, morum integritate prudentia & eruditione conventum ſuum Perusinum non parum illuſtravit: nam & theologus fuit eximius in SS. Patrum lectione Sanctique Thomæ doctrina verſatiſſimus, laurea magiſterii propterea donatus: nec minus in philoſophicis diſciplinis ac mathematicis claruit, in ea præſertim quæ aſtrorum leges ac curſus meditatur, quibus tamen ita horis ſubciſivis vacabat, ut a ſtudio perfectionis rerumque ſpiritualium non retardarent. Magna fuit vir auctoritate non ſolùm apud ſuos Perusinos, quorum in omnibus alicujus momenti negotiis actor erat & curator, ſed & in tota provincia Romana, cujus præfectus fuit prior provincialis electus anno circiter MDX, quo titulo comitiis generalibus Neapoli ad ſolemnia pentecoſtes MDXV affuit, ut conſtat ex actis in quibus inter diffinitores, qui eo anno erant provinciales, præſentes recenſentur, in iiſdem verò munere ſolutus, ut de quo ſic ſtatuatur: *Abſolvimus reverendum provincialem provincia Romana, quia complevit quadriennium ſuum, & facimus eum vicarium quouſque provincialis electus & confirmatus & præſens in provincia extiterit.* Reliquum ætatis exinde apud ſuos Perusiæ egiſſe facile conjicias, apud quos diem obiiſſe ſuum anno MDXXV teſtatur Leander de eo legendus *Deſcrizzione d'Italia fol.* 57 *a*, verſionis vero Kyrlandri *pag.* 101. Scripta ab eo eſt

Vita Beatæ Columbæ Reatinæ virginis tertii ordinis ſeu de Pœnitentia ſancti Dominici. Et primo quidem Latine intra quinque primos annos a morte dictæ Beatæ quæ obiit XX maii MDI: poſtea verò Italice. Sed vita hæc Italica omnino periit, nullaque ejus pars hactenus reperiri potuit. Latinam verò ex codice MS chartaceo manu auctoris emendato eatenus in archivo conventus Perusini ſervato, & a S. T. M. F. Nicolao Anſideo Perusino viro natalibus in ſeculo, & meritis in ordine Prædicatorum illuſtri Antverpiam miſſo edidit Pappebrochius in Actis Sanctorum ad diem 20 maii a pag. 321 ad 394. Et codicem quidem illum MS jam charta omnino marcida, blattis etiam extrema folia rodentibus fatetur Pappebrochius ſe inter operarum manus perire ſiviſſe eo fidentius, quod aliud authenticum exemplar in archivo epiſcopali Perusiæ ſervari intellexerit. Hanc eamdem vitam Leander, ſed interpolatam & quibuſdam reſciſſis Italice reddidit, & Sorori Hieronymæ Teppolæ Venetæ ordinis S. Claræ in Murano illuſtriſſimæ ſtirpis & magnarum virtutum fœminæ nuncupatam prælo ſubjecit Bononiæ 1521 april. 15. Qua Leandri verſione uſi ſunt SEC. XVI. poſtea Razzius noſter, & alii a Pappebrochio relati.

Quæ autem miranda in eo opere de B. Columba narrantur eo plus habent ponderis, quod Sebaſtianus pluribus annis ejus confeſſiones audierit, nec vir credulus fuerit, ſed omnia ut ipſe ait aſtutius exploraverit, nec aſſenſum niſi plane convictus præbuerit. Nec omittendum eo detractores veniſſe, ut quæ futura prædicebantur a virgine, ea ipſi a Sebaſtiano confeſſario aſtrologiæ perito infinuari aſſererent: ſicque tum cardinalibus ipſique ſummo pontifici Alexandro VI, cui illa plura prophetaverat haud placentia, perſuaſerunt. Quam calumniam & ſcripto & ore palam confutavit: cardinalibus quidem ſic ſcribebat ex Perusia XXI octob. MCCCCXCVII: *Nec ſum magus, ſed bonarum artium exercitiis ſemper audacter intentus & jam quinquagenarius. Profiteor. Sum cultu & veneratione integerrimus Chriſtianus, licèt minus morigeratus; communitati religionis licèt inutilis, non tamen noxius, & Dominationum veſtrarum veteranus alumnus & familiaris, filius licèt indignus.* Sed & poſtea Romam acceſſit initio quadrageſimæ ſequentis, ſicque illam de aſtrologia accuſationem diluit, & abſurdam ac inſulſam probavit, ut gratiis pluribus & muneribus ab Alexandro VI donatus Perusiam redierit. Quæ legeſis in vita nn. 161 & ſeqq. Nihilominus invidorum malitiæ tandem illi cedendum fuit, & alteri qui confeſſiones Beatæ audiret locus dandus; quod & libenter paſſus eſt, ita tamen ut ejus ad obitum uſque curam egerit.

Ad editionem autem hujus vitæ, & ad notas Pappebrochii hæc viſa ſunt annotanda. N. 4 f. *Perectixion.* Hactenus nec divinando aſſequor, inquit Pappebrochius: nec mirum, eſt enim erratum cod. Perus. quo uſus eſt. Legendum vero *Peridexion*, ut habet Vincentius Bellovacenſis Spec. Natur. lib. XVI c. 53, & dicit Latine ſignificare *circa dextoram*, & addit arborem eſſe in India, quam frequentant columbæ. Idem habet Camtimpratanus *de Apibus* lib. 2 cap. 30 p. 25, ubi tamen eſt etiam erratum *Peredixion* pro *Peridexion.* Alterutrum excepit hoc loco Sebaſtianus.

N. 93. *In feſto autem B. Dominici &c.* ubi de Miſſa majori: *poſt ſanctificationem verò ſecretarius gubernatoris ſtupefactus venit ad cathedram in capite chori &c.* Pappebrochius recte emendat Leandrum, qui *ſanctificationem* interpretatur *elevationem*: ſed ipſe non recte explicat *de thuriſicatione prima ad introitum miſſæ*, quæ quidem Romani ritus, ſed nunquam apud nos fuit in uſu; itaque rectius intelliges vel de *Oblatione* quæ fit poſt *Credo*, vel de thurificatione quæ apud nos ſequitur *Oblationem* immediate, & antequam ſacerdos manus abluat.

N. 100. *Quæ* [Columba] *hora completorii genuflexa ante majus altare petiit Euchariſtiam. Qui* [ego Sebaſtianus] *ſervato more de pixide altaris eam communicavi.* Notandus ejus ſeculi mos in Italia qualibet hora diei etiam ſerotina & tardiſſima petentibus jejunis in eccleſia Euchariſtiam adminiſtrandi.

N. 102. *Nam in quadam prima Dominica menſis ſocietas B. Mariæ Virginis, quæ originem habuit a B. Petro martyre, poſt veſperas ex more faciebat proceſſionem, & Chriſti virgo* [Columba] *cum ſuis ſororibus per clauſtrum ſequebantur &c.* Quod notatu dignum: neque enim illa ſocietas *de Roſario* intelligi poteſt; nec parum deberemus noſtris Perusinis, ſi quæ illa fuerit a S. Petro martyre inſtituta diſquirere, noſque docere vellent & hic addere.

N. 104. *Die autem ſancto Aſcenſionis Domini*

sæc. XVI. *audierat* [Columba] *in missa festi sequentiam &c.* Pappebrochius hanc sequentiam *Omnes gentes plaudite* B. Alberto Magno tribuit, & fateor id etiam ab aliis confirmari. Verùm F. Laurentius Pignon eam asserit *F. Guillelmo Colonienſi* de quo supra ad 1250 Videsis ibi dicta.

Ad eumdem n. 104 lit. i. sic Pappebrochius: *Habemus Missalia ordinis excusa* 1508 *&* 1504 : *habemus & breviaria* 1549 *sed nusquam in illis nomen Catharinæ*, nempe *de Senis* : sed negligenter prorsus legerit ille, non solùm enim eas editiones, sed & antiquiores missalis Venetiis 1484, & ibidem 1494 : Breviarii Ibid. 1492, & Parisiis 1521 habemus nos præ manibus : in omnibus suo ordine in proprio sanctorum post officium SS. Philippi & Jacobi sequitur missa & officium S. Catharinæ de Senis qualia nunc canimus, si lectiones excipias breviores, ut pote quam Pius II anno MCCCCLXII SS. albo inscripsit, ut memoria lapsus sit Pappebrochius, dum canonizationem prolatat hic ad MDLIII. De die autem quo celebrabatur ejus festum quia ille dubitat, addo in Kalendario breviarii citati 1492 initio mensis maii legi hanc Rubricam : *Festum S. Catharinæ de Senis semper agitur prima Dominica mensis maii ex institutione Pii papæ II.* Cæterum in lectionibus in his breviariis non legitur quod de ea refert Sebastianus noster, ut quæ breviores sint pro usu absentium a choro, sed fortè de longioribus iste loquitur, quæ ea ætate dicebantur in Breviariis chori.

N. 119. *Ad omnem sententiam conscientiæ.* Sic immutavit D. P. cùm in MS legisset *ad omnem sanctitatis conscientiam.* Unde inquit *nullum sensum commodum elicere valui.* Sed nec commodior videtur quem proponit. Malim itaque quamvis phrasis durior sit, ut & aliàs passim, lectionem antiquam retinere : cujus sensus obvius est plerosque, cùm videant iniquitatis ubique superabundantiam & nimis apud Christianos vulgo tepidam charitatem, idem censere de omni sanctiori conscientia, nempe frequentiori quotidianave communione non esse dignam.

N. 135. *Votaque ejusmodi professionis non fuissent efficacia.* Nota editoris ad illum n. prorsus inutilis, cùm apud nos ratum certumque sit nulla vota nisi solemnia constituere religiosum vel religiosam in ordine Prædicatorum.

N. 146. Laudatur F. Bartholomæus de S. Geminiano ordinis Prædicatorum episcopus Callienſis Alexandro VI a confessionibus sacris, quem utrumque B. Columba ita severe tantaque auctoritate redarguit, ac ad præcordia usque sic punxit, ut ambo territi stupefactique tota die comedere non potuerint. Bartholomæum hunc Torellum nuncupat Ughellus, & a 1494 ad 1498 sedisse narrat, pluribusque ornat encomiis, morum præsertim integritatem extollens, qui fortè ninniæ erga pontificem facilitatis solum reus fuerit, quæ in causa fuerit hujus reprehensionis. Cæterùm Ughellus nostrum esse aut omisit aut ignoravit, ideoque nec Fontana inter nostros Callienſes recensuit, etsi post testimonium Sebastiani æqualis quin ordinis Prædicatorum fuerit dubium esse non possit.

F. THOMAS DE ACHORES.

1525. F. Thomas de Achores Hispanus a Marieta p. 211 laudatur, ceu qui ad ann. MDXXV floruerit & scripserit

De recta scribendi orthographia.

Excipiunt Lusitanus & Altamura ad eumdem annum, sed & Antonius in Bibl. Hisp. An opus typis prodierit, omnes tacent.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. Anonymus Hispanus domus S. Pauli Hispali alumnus ab Antonio Bibl. Hisp. T. II p. 270 laudatur ceu qui scripserit & typis ediderit librum hoc titulo * 1525

Margarita confessorum, Hispali 1525 in 8.

F. BARTHOLOMÆUS RONDANINUS.

F. Bartholomæus Rondaninus Faventiæ in Æmilia natus, & ordinem amplexus, ineunte seculo XVI claruit, a gravitate morum pietate, eruditione, facundiaque in primis commendatus, sed & in gerendis rebus ecclesiasticis solers & expeditus. Hinc a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano Pisas missus fuit anno MDXI, cum duobus aliis sodalibus Augustino Nallio, & Matthæo de Lulmo provinciæ Lombardiæ inferioris præposito, postea episcopo Laodicensi, qui Julii II partes in ea civitate tueretur, & concilium a quibusdam cardinalibus reluctante pontifice coactum disturbaret : quod ad votum papæ fortiter præstitit & feliciter. Rondanini celebris est in Chronico ad calcem constitutionum memoria, tum apud Fontanam in Monum. & Theat. & apud Rovettam ad 1526, qui hæc ei tribuit opera, sed pro more impressane, an MS relicta, & quo loco servata, silentem : unde penes illum fides : * 1526.

Apologia adversus concilium Pisanum secundum.

Tractatus de auctoritate papæ.

Sermones quadragesimales, de Dominicis & de festis per annum.

F. VINCENTIUS THEODORICI.

F. Vincentius Theodorici vernacule *Beverwijk* & sæpius *de Harlem* a patria scilicet de more agnominatus, Harlemii inquam Batavorum urbe florentissima natus est, ibique ordini nomen dedit, circa annum MD, & paucis post annis Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, sic inter sodales emicuit, ut ad gradus promoveri meruerit. De eo sic habetur in actis cap. gen. Januæ anno MDXIII celebrati : *Conventui Parisiensi assignamus ad legendas sententias pro secundo anno* MDXIV *extraneis debito in magnis scholis F. Vincentium de Harlem.* An tamen Parisiis cursum suum prosecutus fuerit dubium, cùm nomen ejus in actis facultatis nusquam legatur. Imo cùm anno MDXV erecta fuerit provincia inferioris Germaniæ, quæ domos omnes Belgii comprehendebat, verisimilius est ad illam eum se recepisse, & Lovanii scholæ agones sustinuisse. In actis comitiorum dictæ suæ provinciæ Ultrajecti anno MDXVII die III maii coactorum sic de eo statuitur : *Approbamus baccalariatum F. Vincentii de Harlem de conventu Harlamensi, & damus licentiam usque ad magisterii gradum inclusive.* Eodem verò anno die XIII octobris Lovanii magister inauguratus est, biennioque nondum elapso ad ejusdem academiæ strictum ut vocant consilium ascitus est & admissus anno MDXIX die XIII augusti, uti Valerius Andreas habet in fastis ejus academiæ. Gymnasii nostri Lovanienſis semel & iterum regentem egit, Zierixæque in Scaldia adversus hæreticam pravitatem inquisitor a magistro ordinis Francisco de Silvestris positus est anno MDXXV, sed anno sequenti MDXXVI die IV augusti vigilia S. Dominici Lovanii adhuc commorans devixit, ibidemque apud suos sepulturam accepit. Ejus meminerunt Valerius Andreas Bibl. Belg. Seguier Laur. Belg. P. I p. 37, & de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Ejus opera sunt : † 1526.

Digitized by Google

Editio tertia partis Summæ S. Thomæ adjectis ad marginem citationibus, & ſupplementi ad eamdem, quam cum ſodali Petro Fabri de Noviomago de quo ad 1525 ſupra *accuravit*, Pariſ. Chevallon 1514 in 8.

Item editio commentarii in quartum ſententiarum Petri de Palude ab ipſo privatim accurata, ac in qua quæ editioni Venetæ deerant, ex codd. MS reſtituit, ſuiſque locis inſeruit, Ibid. 1514 in 8.

Libellus ſub mentito nomine Godefridi Taxandri contra Deſiderium Eraſmum. Qui vero auctoris nomine cognito vehementius exarſit, & literis adverſus eum ſcriptis durius excepit, pertinaciſſimi obtrectatoris ſui titulo illum donans. Videſis librum XIX epiſtolarum Eraſmi, epiſt. 13, 90, & 113. Libellus Taxandri in manus meas non venit.

F. ANONYMUS HISPANUS.

* 1516. F. Anonymus Hiſpanus e Latino Hiſpanice vertit

La Suma de confeſion de San Antonino de Florencia llamada Defecerunt, *por empeçar aſſi*, Compluti, Michaelis de Enguia 1526 in 4.

Laudat Antonius Bibl. Hiſp. tomo altero p. 269 a, & licèt non addat hunc interpretem eſſe Prædicatorum ſodalem, id ſatis innuit opellæ ratio.

F. ANTONIUS DE CLARIS.

* 1517. F. Antonius de Claris ſic ab oppido Claro territorii Brixienſis, ubi natus eſt dictus, ut habet Leander fol. 146 b, & Brixiæ ordinem profeſſus, vir inquit idem, maximæ memoriæ & in dicendo vehemens, & ſucculentus, perpolitus & dolatus: quod teſtimonium Leandro æqualem arguit. A Rovetta vero laudatur ad 1527 ceu a quo relicti fuerint

Sermones de tempore, de ſanctis, quadrageſimales, & de B. Virgine.

Utinam ubi ſerventur vel impreſſi vel ſaltem MS addidiſſet.

F. AUGUSTINUS DI NALE.

† 1517. F. Augustinus di Nale, *Nallius* Latine a quibuſdam dictus, ſed a ſeipſo *Natalis*, Dalmata Raguſii nobili loco natus, ordinem amplexatus eſt in patria, ſtudiaque perfecit in congregatione utriuſque Lombardiæ, in qua & religione & eruditione non parum claruit, ſacraſque in variis ejuſdem domibus cum laude profeſſus eſt literas. Bononiæ ſtudentium magiſter agebat anno MDXI, cùm a Thoma Cajetano ordinis magiſtro ſelectus eſt cum Bartholomæo Rondanino de quo paulo ante actum eſt, & Matthæo de Lulmo, qui Piſas adirent, & concilium adverſus Julium II ibidem coactum diſturbarent. Quod & ad votum pontificis egregie præſtiterunt, de quo legendus Fontana in Theatro ubi de conciliis. Auguſtinum anno ſequenti MDXII Julius II inſtante Raguſino ſenatu Mercanenſi Tribulienſique adunatis ſub Raguſina Eccleſiis epiſcopum præfecit, quam dignitatem ne admitteret, virum tantarum partium in ordine retinere ſatagens, nihil non movit Cajetanus, & revera ille nonniſi invitus eam inſulam acceptavit, liberandæ ſcilicet erga rempublicam Raguſinam germani ſui fidei datæ gratia. Cajetano ſic probata erat & explorata ejus eruditio, ut recognoſcenda illi commiſiſſe ferant, quæ in S. Thomæ Summam ſcripſerat, ac in lucem emittenda parabat commentaria. Quindecim circiter annis oves ſuas pavit verbo & exemplo paſtor vigilantiſſimus, fatoque demum conceſſit anno MDXXVII, ac inter Fratres ſuos quos in corde ſemper geſſit, in æde noſtra Raguſii ſepulturam accepit. Præter Leandrum citatum meminere Razzius p. 97, & Fontana in Theatro. Ejus curis edita eſt

Prima pars Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, Venetiis, Philippi Pincii Mantuani, & Giunti de Giunta 1509 fol. Marco Gradenico patritio Veneto nuncupat F. Auguſtinus Natalis Raguſeus e conventu SS. Jo. & Pauli. Hæc editio extat Pariſiis apud Sanctimoniales *Ave Maria* dictas, Gothico char. nullæ in marginibus concordantiæ.

Hæc alia a Rovetta ad 1520 ei tribuuntur, qualia Rondanino ab eodem,

Apologia adverſus ſynodum Piſanam II, & *Tractatus de auctoritate ſummi pontificis.*

F. JACOBUS DE HOOGSTRATT.

* 1527. F. Jacobus de Hoogstratt Belga ſic ab originis ſuæ loco Hogoſtrato vulgo *Hoochſtraten* Campiniæ Brabantinæ municipio comitatus titulo a pluribus annis inſignito cognominatus, Lovanii juvenis artibus ſtuduit, & in ea facultate lauream anno MCCCCLXXXV reportavit. Exinde Coloniæ inſtitutum noſtrum amplexatus ſacræ theologiæ magiſterium ibidem obtinuit, ſtudii noſtri generalis Colonienſis primarius regens etiam inſtitutus a cap. gen. Papiæ anno MDVII celebrato, tum & prior ejuſdem conventus electus, ac tandem auctoritate apoſtolica per provincias Colonienſem, Moguntinam & Trevirenſem generalis fidei cenſor ac quæſitor præfectus. Vir intrepidus, & qualem oprabant tempora illa novatorum motibus, & erroribus pullulantibus tumultuoſiſſima: ut vere de eo dicatur, *in diebus ſuis non pertimuit principem, nec ſuperavit illum verbum aliquod.* Germaniæ magnates hæreſum fautores in ſuam perniciem conjunctos vidit, & in aula imperatoris in ipſum frendentes, imperterritus muneris officia implere perrexit: ſtylo eum acriori lacerarunt heterodoxi, at ſannis eorum contemptis veram Hogoſtratus ſuis operibus religionem ſancivit, adverſam flammis addixit. Latinæ orationis barbariem objecere grammatici, ſed fidem, ſed diſciplinam Eccleſiaſticam in ejus libris nemo non agnovit catholicus. Brevi quæ damnavit ille, damnarunt theologi Pariſienſes, damnarunt quotquot ab inde pontifices ſummi, damnataque æternum manebunt in Indice Tridentino. Ad hunc ſcopulum diffringuntur, quæcumque in eum deblaterant depravatarum opinionum aura afflati, quorum odium & dicteria ſumma ejus ſit laus. Obiit apud ſuos Coloniæ XXI januarii MDXXVII, ubi & ſepultus. Ejus eum laude meminerunt noſtri exinde omnes, & noviſſimè Altamura ad 1527 & Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. extrates verò auctor additionum ad Trithemium, Poſſevinus, Miræus, Swertius in Ath. Belg. Valerius Andreas, Deſſelius in Bibl. Belg. & alii. Hæc ejus opera:

1. *Defenſorium Fratrum mendicantium contra curatos, qui privilegia Fratrum injuſte impugnant, approbationibus doctorum utriuſque juris academiæ Colonienſis munitum*, Coloniæ 1507 in 4.

2. *Defenſio ſcholaſtica principum Alemaniæ in eo quod ſceleratos detinent inſepultos in ligno contra Petrum Ravennatem.* Ad calcem quæſtiones alias duas ab eodem Ravennate agitatas adjecit. Prima eſt: *An pro ſimplici furto liceat eum ſit hominem occidere?* Altera: *An de jure concedendum ſit, quod ſcholares Itali abſque meretricibus vivere non poſſint?* Coloniæ, Joan. Landen 1508 in 4.

Altera ejuſdem opuſculi editio hoc titulo: *Juſtificatorium principum Alemaniæ diſſolvens rationes Petri Ravennatis, quibus principum judicia carpſit.* Ex ſequenti editione conſtat hanc ſecundam pro-

Sæc. XVI. diſſe Coloniæ 20 julii 1509 in 4: cui adjecit judicium doctrinale omnium juris utriuſque doctorum academiarum Colonienſis & Lovanienſis, & quorumdam theologorum, inter quos F. Joannes Lampier ord. Prædic. epiſcopus Salubrienſis & Caroli archiducis Auſtriæ tum pueri confeſſarius ſubſcribit: *Additio ad præcedens opuſculum anno* 1510 *ab eodem auctore edita*, pagg. circiter duarum.

Editio tertia hoc titulo: *Protectorium principum Alemaniæ de maleficis non ſepeliendis contra Petrum Ravennatem, clariſſimorum virorum in utroque jure doctiſſimorum teſtimoniis approbatum*, Coloniæ 1511 in 4, pagg. 32 char. Goth. minutiori. Bernardino cardinali Sanctæ Crucis nuncupat auctor tum adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor inſtitutus per diœceſes Colonienſem, Moguntinam & Treverenſem.

3. *Ad. R. D. Philippum S. Eccleſiæ Colonienſis archiepiſcopum tractatus magiſtralis declarans quam graviter peccent quærentes auxilium a maleficis*, Coloniæ, Martini de Verdena 1510 in 4, pp. 15. Extat Pariſ. in Regia E 2166.

Dum pro inquiſitoris munere Hogoſtratus fidei catholicæ ſartæ tectæque tuendæ ſedulus invigilat, Judæus quidam neophytus nomine Joannes Pfefferkornius opus ſcripſit vernacula Teutonica *Speculum manuale* inſcriptum, quo libros Judæorum omnes ipſumque Talmuth flammis abolendos contendebat, ceu qui blaſphemiis in Chriſtum Dominum & B. Virginem referti eſſent: tum verò contra Joannes Reuchlin aliàs Capnio a voce Græca καπνὸς, id eſt Fumeus dictus, vir ea tempeſtate ab eximia & ſingulari linguarum ſacrarum Latinæ, Græcæ & Hebraicæ peritia famatiſſimus librum Germanice etiam ſcriptum oppoſuit, cui *Speculi ocularis* titulum indidit, quo Judaica illa opera non igne abſumenda, ſed ſervanda conteſtatus eſt. Hinc acerrima nata eſt Hogoſtratum noſtrum inter & Reuchlinum, magniſque utrinque animis defenſa controverſia, cujus hiſtoriam varii varie, quilibet pro affectu referunt, aliis in hac cauſa Reuchlinum vicisſe, aliis Hogoſtratum ſuperiorem evaſiſſe aſſerentibus. Ego ne quid gratiæ ſodalis concedere exiſtimer, acta pure & ſimpliciter referam.

Itaque mox ut *Speculum oculare* prodiit, illud Hogoſtratus theologis Colonienſibus propoſuit, qui plures ex eo propoſitiones exceptas erroneas vel etiam hæreticas cenſuerunt. Hac fretus cenſura Hogoſtratus Moguntiam ſe contulit, & IX ſept. MDXIII unâ cum delegatis ab archiepiſcopo qui Aſchaffemburgi morabatur commiſſariis Reuchlino tum Stugardi agenti diem ad cauſam dicendam ſcribit. Affuit nomine Reuchlini ejus procurator Petrus Staffel de Nurtingen, & juxta mandata Hogoſtratum recuſavit, cauſis ſimul expoſitis, & arbitro ſuo nominato Joanne Wacker epiſcopi Wormatienſis vicario generali. Hogoſtratus recuſationem admittere noluit nec arbitrum nominare, ſed dixit abſenturum ſe a judicio, ſibique placere, ut DD. commiſſarii ab archiepiſcopo nominati ſoli in hoc negotio audiant, cognoſcant & definiant, quibus & libellum propoſitiones *Speculi ocularis* ſibi denunciatas vel a ſe excerptas continentem tradidit. Tum Reuchlini procurator ſummum pontificem appellavit in forma meliori, & apoſtolos petivit. Dedit Hogoſtratus refutatorios die martis XXVII ſept. voluitque ut commiſſarii archiepiſcopi agere pergerent, addens ſe non Reuchlinum quem virum catholicum & de Eccleſia bene meritum agnoſcebat, ſed *Speculum oculare* ſolum perſequi, neque novum eſſe viris catholicis propoſitiones erroneas vel etiam hæreticas aliquando excidere. Idem VIII octob. decretum ſcribit ſequenti Dominica per omnes Moguntiæ Eccleſias publicandum, quo jubentur cives qui *Speculum oculare* habuerint, illud commiſſariis archiepiſcopi tradere abſque mora. Die illa Dominica IX octob. Reuchlinus Moguntiam advenit comitantibus Jacobo Lempo theologo Tubingenſi primario & Henrico Schilhing viro nobili & ducis Wirtembergenſis familiari, tumque ipſos archiepiſcopi commiſſarios recuſat & ſummum pontificem appellat. Cùm autem archiepiſcopus viam ineundæ concordiæ adinventurum ſe arbitratus XI octob. commiſſarios ne quid per menſem agerent ſuſpendiſſet, Hogoſtratus & ipſe ab ea ſuſpenſione papam appellavit, & continuo Coloniam ſeceſſit. Hæc ſunt acta judicii quod dicitur primæ inſtantiæ.

Leo X ſummus pontifex acceptis appellationibus epiſcopo Spirenſi quem Reuchlinus poſtulaverat, cauſam committit literis XXI nov. MDXIII datis, quarum virtute præſul ille XX decemb. utrique parti ut coram ſe compareant diem dicit. Menſe februario ſequenti ad diem dictam affuit Reuchlinus, affuit & pro Hogoſtrato Coloniæ detento procurator F. Joannes Hoſt de Romberg aliàs Kerſpe, de quo nos poſtea, vir in re literaria clarus, affuit, inquam, XX febr. MDXIII veteri ſtylo, novo XIV, ſed literas ejus procuratorias non eſſe in forma, nec ſufficientes arbitrati acceptare noluerunt judices, & auditis Reuchlini appellandi rationibus eas legitimas pronunciarunt. Tum F. Joannes Hoſt laudatus & F. Albertus lector conventus noſtri Wormatienſis ambo novis literis procuratoriis authenticis muniti comparuerunt, quo factum ut ſubdelegati epiſcopi partibus terminum libellandi ad feriam 2 poſt *Reminiſcere* ſcilicet XIII martii (nam paſcha fuit XIV april.) præfigerent.

Interea dum hæc Spiræ agerentur vel Hogoſtratus vel alius, ut ipſemet ait, forſan ejus collega, quod non novum, Coloniæ adhibitis in conſilium academiæ doctoribus adverſus *Speculum oculare* ſervato tamen auctoris ut viri vere catholici honore X febr. ſententiam fert, qua opus illud rogo addicit, & reipſa exequitur. Sententiam hanc Spiram attulit Pfeffenkornius, quam ubi vidiſſent Joannes Hoſt & Albertus procuratores laudati continuo a Spirenſi epiſcopo ejuſque ſubdelegatis de omnibus actis & agendis Romam appellant, & apoſtolos petunt: dumque judices deliberant, Pfeffenkornius ſententiam Coloniæ latam in ipſis epiſcopi Spirenſis ædibus affigit: quod ceu ludibrium accipientes ſubdelegati procuratoribus Hogoſtrati apoſtolos dant ſed refutatorios. Tum verò Reuchlinus libellum ſuum excuſatorium offert, quo viſo Spirenſis epiſcopus pronunciat *Speculum oculare* omnino innoxium eſſe, & ab omnibus ſine formidine legendum, ipſumque Hogoſtratum expenſis damnat ad centum undecim florenos auri Rhenenſis æſtimatis ſub pœna excommunicationis niſi intra præfixum tempus ſolverit. Sic pronunciatum Spiræ in aula epiſcopali anno MDXIV ind. 2 die lunæ XXIV april. hocque decretum Coloniæ Hogoſtrato ſignificatum, qui reſpondit ſe jam Romam appellaſſe. Erat lit. Dom. A. paſcha 16. apr.

Itaque partibus Romam eundum fuit, ac Reuchlinus quidem literis primorum Alemaniæ principum, ac plurium civitatum maxime commendatus eo ſe confert, Hogoſtratus verò quoad mihi conſtat, nonniſi propria conſcientia fretus. Dominicus cardinalis Grimanus a Leone X die jovis VIII junii MDXIV judex conſtituitur. Dum autem in Urbe partes negotium quælibet ſuum promovere ſatagunt, ſacra facultas Pariſienſis de *Speculo oculari* judicium ſuum doctrinale profert ſecunda aug. MDXIV, hæcque fuit ejus cenſura, *Librum eſſe propoſitionibus plurimis falſis, temerariis, piarum aurium offenſivis, in SS. Patres injuriosis, in Chriſtum & Eccleſiam blaſphemis, hæreſeos ſuſpectis aut etiam hæreticis refertum, ac rogo publico addicendum,*

auctoremque ad palinodiam cogendum, quibuscumque glossis, explicationibus, defensionibusve non obstantibus. Diutius lis protracta est Romæ, tandem cardinalis Grimanus interloquens omnia hactenus acta suspendit, usquequo causam ipse definierit, sicque pronunciavit in suis ædibus ad S. Marcum anno MDXV die veneris XIX januar. Tum autem electi sunt duo interpretes alter pro Reuchlino, alter pro Hogostrato. Ut autem lente admodum res in ea aula aguntur, lis hæc adhuc per sesquiannum & amplius duravit. Ferunt circa medium anni MDXVI selectos fuisse a pontifice duos supra viginti consultores, ut vocant, viros præstantissimos, qui de tota causa judicium doctrinale in scriptis darent: quorum duos aiunt de ea noluisse cognoscere, tertium sacræ theologiæ magistrum ord. Prædicatorum sua sponte recessisse, quartum theologum Parisiensem, cùm primùm declarasset contra matris suæ facultatis Parisiensis sententiam nunquam opinaturum, repulsum fuisse ac exclusum, itaque octodecim tantum remansisse. Addunt cùm parati essent secunda julii ejus anni ad sententiam suam quisque proferendam, tum a Leone X mandatum allatum, ut a judicio supersederetur: unde singulorum vota in scriptis data inter manus Jacobi Sadoleti notarii causæ reposita.

Erat lit. Dom. G.

Reuchlini defensores hanc judicii dilationem Hogostrati rebus suis timentis industria obtentam volunt, aliàs *Speculum oculare* consultorum omnium votis absolvendum, unico sacri palatii magistri scilicet F. Silvestri Prieriatis excepto, adduntque si hujus decessor vixisset, & Reuchlino favorabilem futurum: hincque Reuchlinum victorem palam prædicarunt, eique reduci triumphum erexerunt. Alii contra non aliam Leoni X prolatandi judicii causam fuisse contendunt, quam commendaticias imperatoris, ducum, ac quorundam Alemaniæ principum literas, quas Reuchlinus attulerat: tot enim & tantis potestatibus displicere veritus est pontifex, si *Speculum oculare* damnaretur, ideoque judicium prorogare satius duxit. Id verò multis momentis astruunt, primo tantum abesse ut Hogostratus judicium fugerit, quin illud semper petierit, & anno postea integro Romæ perstiterit, definitionem causæ instantissime urgens, quam tamen obtinere non potuit: præterea gratis ab illis fingi consultorum vota Reuchlino favisse omnia, cùm ab ipsis visa non sint nec publica reddita fuerint, alioquin & ipsi typis edidissent: nec minus leviter ab iis dici magistrum sacri palatii Prieriatis decessorem Reuchlino favorabilem futurum si vixisset, ille enim fuit F. Joannes Raffanellus de Ferraria, qui jam anno MDXII obierat, eodem anno Prieriate ei suffecto, ut vult Fontana, cùm nondum nata esset illa Reuchlinum inter & Hogostratum controversia, quæ anno demum MDXIII emersit, unde quale futurum esset Raffanelli votum conjici non potest. Sed etsi vixerit ad 1515 ut habet Leander Albertus, quale futurum esset ejus votum, quis divinare potest? Urgent si Hogostratus Romæ causa cecidisset, mirum esset munere inquisitoris, quo tam perverse abusus esset non ejectum, quo tamen semper ornatus rediit in patriam, & eodem fidei zelo eademque animi constantia functus est ad mortem usque. Si victor Reuchlinus, inquiunt, cur ab ejus amicis Hogostrato ex Italia Coloniam revertenti structæ in itinere insidiæ, quas ut ipsi nos docent vix evasit? Cur in ejus necem conspiratum? Hujusmodi enim consilia inter eruditos non sunt eorum qui se victores autumant, sed acta hominum in causa desperata furentium. Denique & hoc palmarium, causa illa in Indice Romano definita est, in eo siquidem *Speculum oculare* prohibitis accensum: cùm verò dubitandum non sit, quin viri illi egregii a synodo Tridentina ad indicem illum conficiendum selecti vota consultorum a Leone X datorum diligenter recognoverint, (quorum memoria erat recens & acta tenebantur integra, ut etiamnum extare autumo) æstimandum quoque est majorem saltem partem vidisse *Speculo oculari* adversam: aliàs non noxium declarassent & fugiendum, quod quinquaginta ad summum annis antea sanum habitum fuerat & libere legendum. Hinc vanum evasit illud Reuchlinianorum augurium sententiam Spirensem æternum in vigore mansuram.

Sæc. XVI.

Hæc autem in hac causa ab Hogostrato prodierunt:

1. *Libellus accusatorius contra oculare Speculum Joannis Reuchlin Legum doctoris coram commissariis archiepiscopi Moguntini productus*, mense septemb. 1513.

2. *Libellus alius supplex Romæ Leoni X de eodem negotio oblatus anno* 1515. Utrumque ediderunt ejus adversarii in opella, cui titulus, *Acta judiciorum inter F. Jacobum Hochstraten inquisitorem Colonienſem & Joannem Reuchlin legum doctorem*, Hagenoæ, Thomæ Anshelmi 1518 in 4. In hoc posteriori gestorum a se rationem reddens, protestatur se in prima instantia Moguntiæ acta anno MDXIII officio accusatoris & delatoris sibi duntaxat reservato, juri cognoscendi & in hoc negotio definiendi renunciasse, & totum commissariis Vrielis archiepiscopi Moguntini, ut audirent, cognoscerent, ac soli terminarent reliquisse: additque sententiam quæ Coloniæ mense febr. MDXIV adversus *Speculum oculare* pronunciata est non a se sed alio inquisitore latam; nec video ab adversariis contra aliquid dictum, proindeque non verum quod ei quidam posteriores objiciunt, accusatoris, & judicis partes simul agere voluisse. Quædam alia in hoc negotio se Romæ edidisse meminit, proculdubio in archivis Vaticanis servata, sed cùm titulos non referat, nec indicare possum. Meminit tamen cujusdam responsi a se Romæ dati ad quemdam libellum pro Reuchlino scriptum, cujus principium: *Rogasti me mi Stephane &c.* Hic libellus typis prodiit Coloniæ apud Eucharium Cervicornum 1518 in 4 pp. 8. Responsum Hogostrati editum non vidi, sed in apologia sequenti dicit nihil a quoquam fuisse repositum.

Reuchlino ex Italia in Germaniam anno MDXVI reverso prodierunt *Obscurorum virorum epistolæ ad Ortwinum Gratium* editæ Bernæ absque anno. Quis hujus satyræ verus auctor non conveniunt, aliis Reuchlinum ipsum, aliis Udalricum Hutenum equitem, aliis plures operam suam contulisse contendentibus, de quibus videsis Placcium, & ei succenturiantem Christophorum Augustum Heumannum *de libris Anonymis & Pseudonymis*. Ut ut sit liber hic, inquiunt qui laudant, admirabili lepore ac facetiis conditus, mirum est quam pupugit cucullatorum animos, Hogostratum verò adeo sauciavit, ut ranquam lethali percussus dolore interierit. Quam fabulam ex Paulo Jovio in Elog. cap. 143 Edit. Basil. 1577 fol .... exceperunt sequaces, & ipse Warthonus in Append. ad Caveum. Quare cucullatos seu monachos, sic enim iis regulares omnes contemptim compellare placet, cur inquam illos speciatim in his epistolis designari velint & vexari nescio, hoc scio adversus theologos Colonienses præsertim seculares scriptas fuisse, adeo ut in *Dialogo ex obscurorum virorum salibus crebrato* libro ejusdem farinæ, quique eadem ætate prodiit, Ortwinus, Gingolphus, Luppoldus in illis nominatim derisi notentur, quamvis Ortwinus, nam alios non novi, vir gravis fuerit, & licèt non ita Latine excultus haud contemnendam rei literariæ libris a se editis navaverit operam. Tantum abest ut apud monachos barbaries illa seu stribiligo potissimum regnaret,

Sæc. XVI. quin ſi alicubi maxime in clauſtris & tum & longe antea bonæ literæ reflorescerent, ac muſæ Latinæ & Græcæ avidius & veluti certatim colerentur. Videſis Leandrum Albertum annis illis clarum, virum utique elegantem, ſed innumeros alios pares ſuos laudantem, ut taceam de noſtro Jacobo Arigonio centum annis antea in ſynodo Conſtantienſi celebri, cujus orationes jam prælo editæ, in primis quam habuit in procinctu electionis Martini V, fere Tullianis haud inferiores cenſeantur. Unde non miror epiſtolas illas obſcurorum virorum Eraſmo magnopere diſplicuiſſe, ut ipſe teſtatus eſt epiſtola ad Joannem Cæſarium 16 aug. 1517: quod ſcilicet plures & noſtros & aliorum ordinum eleganter & pure & erudite ſeu in Italia ſeu in Germania ſcribentes familiares haberet.

Fabulam dixi quod aiunt Hogoſtratum viſis his epiſtolis ita commotum, ut mœrore contabeſcens paulo poſt obierit, non ſolum quod decem & amplius annis ſupervixerit, lætus & alacer impigreque ſcribens, ſed & quod de illis epiſtolis cum aliis videatur riſiſſe, ut inferius dicetur. Ille enim etſi ſtylo ſcholaſtico vel etiam ſi velis barbaro ſcriberet, non ideo tamen grammaticam excolentes muſarumque amœniorum ſtudioſos ſprevit unquam, imo laudavit, ſed volebat intra ſphæram quiſque ſuam ſe contineret, impatienterque ferebat, ut qui philologi tantum, ſubito in theologos exereſcerent, & de doctrina ſacra judicarent, qui eam nec a limine ſalutarant. Id enim unum in ſuis adverſariis carpſit, ut in ſequentibus operibus videri poteſt: iſti verò cùm verbum veritatis non recte tractare, neque ad amuſſim veræ theologiæ loqui arguebantur, continuo κάκτυπον ſive alienum omnino reponebant, oſores ſunt bonorum ſtudiorum, cucullati ſunt, tenebriones ſunt, intereant, emoriantur qui ſurgentibus impedimento ſunt literis, cùm de his nullatenus ageretur.

Sub finem anni MDXVII Roma Coloniam rediit Hogoſtratus, invenitque libellum hoc titulo ornatum, *Dialogus Georgii Benigni archiepiſcopi Nazareni cum Joanne Reuchlino*, ſcilicet de cauſa *Ocularis Speculi*, cui mox reſpondit opuſculo, cui titulum indidit:

Ad SS. Leonem papam X ac D. Maximilianum imperatorem, Apologia R. P. Jacobi Hochſtraten artium & S. T. P. Haret. prav. per Colonien. Moguntin. Treveren. provincias inquiſitoris contra dialogum Georgio Benigno archiepiſcopo Nazareno in cauſa Joannis Reuchlin aſcriptum, pluribuſque erroribus ſcatentem, & hic de verbo ad verbum fideliter impreſſum, in qua quidem apologia inquiſitor ipſe multis occaſionibus jam demum locutus, tum catholicam veritatem, tum theologorum Colonienſium honorem per ſolidas ſcripturas veriſſime tuetur. Opus novum, Coloniæ 1518 in Februario in 4.

In nuncupatoria epiſtola ſic habet: *Cunctis ſepius inſtantiſſime totis precordiis ob ſanguinem Chriſti ſupplicavimus, quemadmodum & nunc ſupplicamus non ſane pro favore, non pro cauſæ ſuppreſſione id quod ipſi fecere, ſed juſtam & æquiſſimam, qua pro veritatis & fidei ac J. C. ſit honore rigoroſam atque exactiſſimam ſententiam &c.* Ex ſequentibus habetur alterutrum illi Romæ a judicibus oblatum, aut amicam litis compoſitionem quam reſpuit, aut litis pendentiam quam prælegit, ſed quam queritur longius productam, omnibuſque hoc eſſe notum: in fine verò & a pontifice & ab imperatore petit inſtantius, ut per æquam, rigoroſam, diffinitivam ſententiam litem hanc tandem dirimant.

In duos libros dividitur opuſculum. In primo Dialogum Nazareni & Reuchlini integrum refert, ſic tamen ut Theologum veluti tertium interlocutorem inducat ad ſingulos utriuſque articulos reſpondentem, monens ſimul nullam ſibi eſſe cum dicto Nazareno archiepiſcopo concertationem, ut pote a quo Dialogus ille non agnoſcatur ut ingenii ſui fœtus, quod a fide digno prælato literis Romæ datis accepit, ſed cum Reuchlino tantum, quem cenſet dialogi unicum auctorem. Signat. ſeſqui folii A ad L.

Liber 2 ſic incipit: *Abſoluto libro priore, ubi Capnionis & aliorum quorumdam ipſius ex obſcurit viris diſcipulorum deteximus colluſionem, nunc Chriſto auſpice cum clariſſimo viro jucundiſſima quædam locuturi ſumus: ſolent namque obſcuri diſcipuli multis modis eniti, quatenus primicerium Capnionem jam commendatum jam excuſatum efficiant, nunc obſcurorum, nunc clarorum uſurpare nomina virorum &c.* Quibus verbis ſane alludit ad illas obſcurorum virorum epiſtolas, ut hinc colligat lector quod ſupra monebam, non tantum his epiſtolis non ſe ſenſiſſe læſum, ſed & ipſum de illis riſiſſe ac luſiſſe, nam centies in hoc opuſculo ſimilia ludendo repetit. Hic 2 liber habet pp. 31.

Mirum quam hæc apologia Reuchlinum & aſſeclas pupugerit, unde epiſtolas in Hogoſtratum mordaciores ſale pipereque plurimo conditas ſcripſerunt, quas Eucharius Cervicornus edidit Coloniæ 1518 in 4. Una eſt Reuchlini ad comitem Nuenarium, altera eſt hujus comitis ad Reuchlinum. Tertia eſt Hermanni Buſchii ad hunc comitem, quarta ad eumdem Hulderichi de Hutten equitis, quinta comitis Nuenarii ad lectorem adjecta ſatyra hendecaſyllaborum 40. In his quicquid contumeliarum e vocabulariis Latinis aut Græcis in hominem depromi poteſt, id omne exhauſtum. Taceo *Encomium Reuchlino triumphanti ex devictis obſcuris viris id eſt theologiſtis Colonien. & FF. de ordine Predicatorum ab Eleutherio Bizeno decantatum*, cujus verus auctor prodirur Huttenus mox nominatus, ſatyram virulentiſſimam, ſed & mendaciſſimam & omnino præter rem, nam etſi acta omnia in ea relata vera eſſent, quid hæc ad Hogoſtratum, quem nullius aut reum aut participem dicere potuerunt nec auſi ſunt; unde nec ille reſponſo ſuo dignam judicavit. Ejuſdem veneni ſunt ſubjecti ibidem *Rhythmi in Romanam curiam ſcripti*, ut pugnantia ſimul loquerentur, & dum Romanum Reuchlini triumphum cantarent, Romanam curiam maledictis gravioribus inſectarentur. His omiſſis ac contemtis prodiit ab Hogoſtrato

Apologia altera contra defenſionem quamdam in favorem Jo. Reuchlini novitſime in lucem editam, Coloniæ 1519 in 4. Hanc Joanni Ingelwinter Eccleſiæ Colonienſis archidiacono nuncupavit auctor: in prologo verò ait ſe jam dicta in prima apologia non proſequi, ſed alia quædam ab anonymo in gratiam Capnionis & Eccleſiæ ſcandalum per modum dialogi effutita juxta catholicorum ſententiam impugnare.

Deſtructio cabalæ ſeu cabaliſtæ perfidiæ a Joanne Reuchlin ſen Capnione jampridem in lucem editæ libris IV, Coloniæ, Petri Quantell 1519 in 4. Hoc opus ſummo pontifici nuncupatum. Ubi notandum hos Reuchlini libros in Ind. Rom. prohiberi, quibus titulus: *Ars Cabaliſtica*, & *De verbo mirifico*.

Quidam Valerium Andream excipientes eidem ſed inſcite tribuunt, quæ hoc titulo prodierunt: *Acta judiciorum inter F. Jacobum Hochſtraten &c. & Joannem Reuchlin ex regiſtro publico authentico & ſigillato*, Hagenoæ, Thomæ Anshelmi 1518 in 4. Finis: *Judicent præſentes & poſteri*. In hoc opere duo eximie diſtinguenda ſunt: primò Acta ipſa ſeu inſtrumenta a partibus utrinque producta, & hæc quin genuina ſint nullus fere dubito: 2 Commentarii ſeu hiſtoria, & hæc certe ſuſpecta eſt in plu-

Digitized by Google

ribus, cùm ſit opus vel Reuchlini vel amicorum, qui acta in hujus favorem narrare ſtuduerunt. Inter alia omnino ſuſpectum eſt, quod ſub finem ſic legitur: *Anno Domini* MDXVI *ſecunda julii præſentibus viris innumerabilibus &c. & tunc primus omnium archiepiſcopus Nazarenus ſacræ theologiæ doctor clariſſimus juſtificavit & approbavit oculare Speculum, & condemnavit ſententiam Pariſienſium, & aliarum univerſitatum adverſus illud conſulentium. Secundus epiſcopus Malphetanus Gracus natus pariter confirmavit, & dictavit etiam F. Jacobum inquiſitorem & accuſatorem eſſe puniendum. Deinde epiſcopus Forlivienſis pari voto, & ſic de reliquis per ordinem. Qui omnes & ſinguli pro Joanne Reuchlin ac ejus innocentia & intemerato libro ſuo tulerunt ſententiam abſolutoriam præter magiſtrum palatii de ordine Prædicatorum, qui noviter factus fuit magiſter. Nam prædeceſſor ſuus ille ante eum magiſter palatii primi ſæpe ac publice aſtipulatus eſt innocentiæ Reuchlinianæ, & oculare Speculum tunc demùm juſſerat Romæ imprimi tanquam non ſcandaloſum, ſed magis edificatorium.* Hanc relationem de diverſo magiſtrorum ſacri palatii antiqui & novi judicio ſupra jam arguimus falſi, quia juxta Fontanam noſtrum Silveſter Prierias jam anno MDXII hoc munere fungebatur nondum nata lite Reuchliniana, nec edito Speculo oculari, de quo proinde ejus deceſſor anno MDXII mortuus nihil audierat: ſed etſi hic ad 1515 vixerit ut vult Leander, nullum ejus in hac lite certum proditur votum. Ipſi amici Reuchlini de veritate hujus hiſtoriæ dubitarunt. Sic enim Hermannus Buſchius ad comitem Nuenarium ſcribebat: *Si modo acta hujus litis quæ nunc palam circumferuntur impreſſa non mentiuntur, poſt edita in ſcriptis Romæ omnium aſſeſſorum, niſi trium forte Prædicatorum, pro oculari Speculo ſuffragia, impetratum eſſe a Jacobitis mandatum de ſuperſedendo.* Omitto ab ipſo excipi tres Prædicatores, cùm unum tantum excipiant acta, verùm quid ſibi volunt hæc, *ſi modo acta non mentiuntur*, niſi Buſchium de veritate dubitaſſe? Ipſe Hogoſtratus mendacii arguit palam edicens ſibi propoſitam vel compoſitionem amicam vel litis pendentiam, hanc verò ſe prætuliſſe, ac rigoroſam, definitivam ſententiam ſemper & inſtanter poſtulaſſe. Denique non eſt iſte mos Romanæ curiæ ut coram viris innumerabilibus palam aperiantur & publicentur vota conſultorum, cùm ſint tantum ad ſententiam judicum præparatoria, quæ jam non eſſet libera niſi prior publicaretur, & eo uſque prævia omnia ſecreta tenerentur. Unde quantum ad hoc, ut omittam cætera, acta illa nobis conficta merito videntur.

Margarita moralis philoſophiæ in XII *libros redacta, omnia ejuſdem principia maximaque ſecreta, ac cognitu ſummopere neceſſaria luculenter complectens*, Coloniæ, Petr. Quentell 1521 in 4, ſig. trium alphab. Extat apud noſtros Trajecti ad Moſam.

Cum D. Auguſtino colloquia contra enormes atque perverſos Martini Lutheri errores. Prima pars libros duos, altera quatuor complectitur, Ibid 1522 in 4: Summo pontifici & Imperatori Carolo V opus nuncupatum. Extat apud noſtros Lovanii & Trajecti ad Moſam.

Abſoluta determinatio de preſbyteris publicæ fornicationis notatis, quonam pacto valeant ad miſſarum officia provocari, promoveri, admitti, ſeu adjuvari abſque ſalutis detrimento. Adjecta ad calcem quæſtio: *An in extrema neceſſitate ita univerſaliter omnia ſint communia, ut occupanti rem alterius nulla de reſtitutione facienda conſcientia ſit*, Coloniæ, Conradi Cæſarii 1523 in 4, char. Rom. Extat apud noſtros Lovanii.

Dialogus de veneratione & invocatione Sanctorum contra perfidiam Lutheranam, 1524 in 8: Nec anc. XVI. locus, nec typographus notantur.

Epitome de fide & operibus adverſus chimæricam illam atque monſtroſam Martini Lutheri libertatem falſo ab eo chriſtianam appellatam, Coloniæ, Quentell 1525 in 4: Chriſtophoro Conſtantienſi epiſcopo opus nuncupatum. Extat apud noſtros Biſuntii & Trajecti ad Moſam.

De purgatorio ſeu de expiatione venialium poſt mortem libellus, quem Trajecti ad Rhenum ſcripſit, ac edidit Antverpiæ, Michael Hoochſtrati 1525 in 8, ſig. a & b. Extat Inſulis apud noſtros.

Ad R. in C. P. Erardum de Marcka S. R. E. tit. S. Chryſogoni cardinalem archiepiſcopum Valentinum Leodienſem epiſcopum &c. F. Jacobi Hoogſtrati inquiſitoris catholica aliquot diſputationes contra Lutheranos.

Veritates octo quæ primo libro continentur totidem approbatæ diſputationibus.

1. *Fides Spiritus Sancti donum ſine bonis poteſt eſſe operibus.*

2. *Per opera bona homo vitam meretur æternam.*

3. *Regnum cœlorum eſt bonis operibus debitum.*

4. *Opera bona faciunt mortales cœlo dignos.*

5. *Impium commentum eſt aſſerere; ſi bona opera nos conſtituunt cœlo dignos, Chriſtus fruſtra mortuus eſt.*

6. *Homo per opera bona pœnalia Deo pro ſuis peccatis ſatisfacit.*

7. *Opera bona plurimum conferunt ad beatitudinem.*

8. *Scriptoribus evangelicis fas non erat ſanctorum docere invocationem, eam tamen eſſe ſalutiferam ex ſacro convincitur evangelio.*

Sequuntur autem & octo Lutheranorum blaſphemiæ cum ſuis diſputationibus, quæ ſecundo & tertio libellis continentur.

1. *Sola fides juſtificat impium.*

2. *Fides ſine caritate non eſt fides ſed opinio.*

3. *Credendum eſt quod ſumus filii Dei, & ob hoc ſalvandi, quicquid ſit de operibus.*

4. *Per ſolam fidem in Chriſtum anima ſcelerata ſpirituale cum Chriſto habet matrimonium.*

5. *Ad puniendum hominem quantumlibet peccatorem, ſi credit & confidit, divina juſtitia mutare non audet.*

Credere & confidere Chriſtum pro nobis paſſum eſſe, Deo eſt acceptius nobiſque ſalubrius, quam pro Dei honore milleſies martyrium ſubire.

7. *Deus non conſiderat quæ & qualia ſint chriſtiani hominis opera, bonane ſint an mala.*

8. *Opera noſtra quamvis ſancta videantur, omnia ſunt immunda.*

Quæ ſingula preſſe & nervoſe & argumentis ad hominem libris ſecundo & tertio impugnat & evertit. Prodiit hoc opus Coloniæ 1526 in 4, ſign. A ad K.

Ejus commentaria MS *in* IV *libros ſententiarum* citantur a noſtro F. Petro Buchlin epiſtola ad Vincentium Juſtinianum Antiſt. Valentinum data. Sic in Bib. Belgo Domin. MS F. Ghilbertus de la Haye.

Inter Hogoſtrati perſecutores clarum in primis ſe fecit Hermannus comes Nuenarius vir & ex nobiliſſima in Germania gente ſatus, & literis elegantioribus ornatus. Ejus hæc referuntur verba in oratione quam ad Carolum V Auſtriacum Romanorum Imperatorem recens electum habuit congratulatoria, quandocunque tandem illam habuerit. Anno MDXIX in comitiis Francofurtenſibus dictam volunt, at certum ab his abfuiſſe Carolum, nec niſi anno 1521 in comitiis Wormatienſibus affuiſſe, ubi de Luthero tantum actum eſt. Unde hæc Nuenarii oratio an reipſa pronunciata ſit, an declamatio privatim ſcripta ſolùm ſtyli exercendi cauſa, & in mu-

Sæc. XVI. seo servata, amicisque solum communicata locus est dubitandi. Ut ut sit, sic habet : *Fraterculos*, inquit, *quosdam magnis titulis insanientes, jube suorum cœnobiorum curam gerere, jube domi fratribus suis rogendis operam impendere, sacris faciendis invigilare &c.* Et postea : *Unica crede mihi, pestis est in Germania Jacobus Hochstratus, quam si restrinxeris ἰσὰ πάντα κακῶς. Homo præter ingentem suam audaciam insigniter impudens atque temerarius. Omnes interroga si libet, per Germaniam doctos viros. Omnes læsit, omnibus æque invisus est.* Sed an quid gravius in Hogostratum propterea decrevit imperator ? an e munere inquisitoris dejiciendum voluit ? Imo apud illum gratia plurimum valuisse deinceps Hogostratum hinc conjicio, quod ipsi quædam postea opera nuncuparit. Unde colligas Nuenarium ceu hominem ira & odio percitum a Cæsare auditum, Hogostratum verò seu aliorum Germaniæ principum, electorum præsertim ecclesiasticorum testimonio, seu sua ipsius notitia ut qui ex ipsius ditione natus esset, virum pro fide catholica strenue decertantem habitum ac servandum existimatum.

Historiolam Erasmus refert epist. 29 lib. 19, & iterum epist. 1 lib. 20 edit. Basil. (nota ambas post mortem Hogostrati scriptas) scilicet comitem Nuenariensem Colonienses nostros a quæstu caseorum & ovorum in suis terris arcuisse, nisi sibi ab Hogostrato fieret satis, hunc verò a sodalibus coactum quæ in comitem effutierat retractasse : facetam quidem fabulam sed tandem revera fabulam. Quis enim alius ab Erasmo palinodiam hanc aut audivit aut vidit : hunc solum auctorem habent, qui de ea loquuntur. Non dico non vidisse Erasmum forte MS, cùm eam se habuisse præ manibus testetur, sed ab aliquo Hogostrati adversario confictam. Quam enim magnus ille Erasmus ejusmodi fabulis credulus fuerit, notius est. Videsis supra *Lambertus Campester*, ad 1523 ubi similem ei delatam & ab eo creditam refero. Adde & ejus fabulæ narratores pugnantia loqui. Statuunt enim cœnobium Colonienſe & magnificum & opulentum, præterea Hogostratum cùm iter Romanum aggressus est, ingentem pecuniæ summam a principibus Germaniæ accepisse, quam secum detulit. Putas autem cœnobium opulentum quæstu casei & ovorum in ditione Nuenariensis sola non facile caruisse ? aut si quid ab ea prohibitione detrimenti patiebantur sodales, a principibus illis qui tantum pro itinere Romano contulerant, cùm eadem esset causa, aliunde abunde non fuisse resarcitum ? verùm quid cum ejuscemodi hominibus agas, qui causæ suæ diffidentes, similibus historiolis dolorem suum lenire aut odium quo flagrant magis ac magis incendere avent, nec an veræ sint an falsæ multum curant.

Qui volunt acrem Hogostrati cum Luthero agendi modum, hujus mentem exacerbasse, ac in sua pertinacia firmiorem reddidisse, rem acu non retigerunt. An enim qui humanius tractarunt, vel legatus cardinalis Cajetanus, vel nuntius Miltitzius feliciores fuere ? An ad frugem bonam revocare potuerunt ? Nonne omnes lusit ? Nonne summos pontifices, nonne ipsum imperatorem Carolum V contempsit ? Mirum est Lutheri in sua hæresi obstinationis, & horrendi ex ea secuti schismatis causam, in iis qui cum eo vel acerbius vel humanius egisse putantur quæri, non verò (neque enim alia est) in ipso ejus animo quibuscumque rationibus inexpugnabili, & ad defectionem ab Ecclesia catholica obfirmatissimo.

F. JACOBUS MINUTOLO.

F. Jacobus Minutolo ex illustrissima Neapoli Minutolorum gente, quæ cardinales, archiepiscopos, & alios seu in Ecclesia seu in aula regia clarissimos viros protulit, ortus, ordini nomen dedit in patria in S. Dominici cœnobio, sacræque theologiæ magister evasit, & collegii doctorum Neapolitani decanus. Ejus cum laude meminit Vallius p. 207 annos quibus floruit addere oblitus, quem Altamura excipit ad 1527. † 1527.

Plura scripsisse doctissime

Uterque asserit, sed quænam illa sint neuter aperit, quæ a gentilibus curiosis inquirenda & hîc addenda.

F. NICOLAUS COLUMBO.

F. Nicolaus Columbo Umber Perusinus patria & professione vir fuit adolescente seculo XVI clarus, cujus cum laude meminit Leander *Descrittione d'Italia* fol. 57 a, versionis verò Kyriandri pag. 101, eum virum testatus philosophiæ theologiæque peritissimum, anno verò MDXXVII obiisse. Anno MDXXV in comitiis ordinis Romæ interfuit provinciæ suæ Romanæ diffinitor, sic enim refertur in Actis, in quibus dicitur sacræ theologiæ magister. Plura de eo habet Jacobillus in sua Umbriæ Bibl. p. 208, nempe ex Platonorum prosapia genitum, plurimumque disputando valuisse : & cùm aliquando Romam ad comitia ordinis venisset, (quod fortè acciderit anno MDVIII, vel MDXVIII, nam id anno MDXXV, quo jam magister & diffinitor, factum non verisimile) publicum in eo sapientiæ theatro de qualibet scientia disputandi locum cuilibet aperuisse, nec discessisse ex campo sine plausu. Addit Romanæ provinciæ priorem provincialem egisse, quibus autem annis suis symmystis relinquit revelandum. Denique asserit a Clemente VII sacri palatii magistrum institutum, illud onus constanti doctrina & prudentia quadriennium sustinuisse. Quod unde quibusve ex documentis eruerit, cùm non proferat Jacobillus, Romanorum nostrorum diligentiæ est curiosius ex actis vaticanis indagare. Si enim illa vera sunt, quæ refert Jacobillus, Silvestro Prierati anno MDXIII defuncto suffici debuit immediate Columbus sub finem ejus anni, nam Clemens VII nonnisi XXVI nov. MDXXIII pontifex salutatus fuit, aliunde tamen mirum esset sacri palatii magistrum capituli generalis diffinitorem eligi quod mihi non occurrit aliàs, vel electum eo titulo in actis non ornari, vel etiam id a Leandro omissum. Si tamen verum est, Thomas de Badia non Prierati, ut habet Fontana, sed Columbo anno MDXXVII Florentiæ, ut idem habet Jacobillus, peste mortuo successerit. Ejus præter citatos meminere Crispoltus, Boronius, Alexius in Elogiis cent. 2, Alexander Balestrinus de Gymnas. Perus. & alii quos citat Oldoinus in Athen. Aug. nostrates verò Lucarinus, Fontana de Prov. Rom. non verò inter Mag. Sac. Pal. ut putavit Oldoinus, Altamura ad 1530 : quibus testibus hæc ab eo relicta dicuntur : † 1527

1. *Lucubrationes eruditæ in sacram scripturam.*
2. *Plura in re theologica in Bibliotheca ducis Urbini olim* MS *servata.*

F. PETRUS MARTIN.

F. Petrus Martin Gallus patria & professione Biturigus sua vir ætate clarissimus fuit non apud suos modo, sed & regia in aula ipsa seculi XVI primordiis eruditione, morumque gravitate, prudentia & pietate singulari. Sacræ theologiæ † 1527

lauream

lauream conſecutus, regiam in univerſitate Bituricenſi cathedram diu rexit : hunc verò ob inſignem pietatem, religionis ſtudium, ac doctrinam mira dicendi gratia micantem Anna Ludovici XI regis Francorum filia, & Petri II Borbonii ducis uxor conſcientiæ ſuæ moderatorem elegit & arbitrum. Qua ratione in aula verſari coactus, ſic honeſte, prudenter ac religioſe ſe habuit, ut nec illius afflatus aura fuerit, coinquinatuſve rubigine, ſorte ſua contentus, nec qua pollebat Anna Petruſque vir ejus dux Borbonius in regno & apud regem auctoritate & gratia ſibi ſuiſve ſublimiora ambiens. Nam & regni regentem Ludovicus XI dum abeſſet Borbonium generum ſuum conſtituerat, qui nec minori gratia ſub ſucceſſore Carolo VIII & Ludovico XII in arduis regni negotiis prævaluit. Borbonio anno MDIII mortuo, Anna vidua relicta, quam unicam ex eo ſuſceperat filiam Suſannam omnium virtutum ſpecimine cumulatam Carolo Borbonio Montiſpenſerii comiti Franciæque comeſtabulario matrimonio junxit vix adultam, cujus ut & matris Petrus noſter fuit confeſſarius ad mortem utriuſque, quam quidem ſubiit filia Suſanna prior anno MDXXI, die XXIX april. Anna verò Suſannæ mater ſequenti MDXXII. Interim verò dum conſcientiæ illarum ſedulus curam agebat, & ſuorum Bituricenſium nihilominus præerat prior, quo ex munere anno MDXVIII die XI novemb. in comitiis provinciæ Franciæ Bituricis coactis præſide F. Marino Cuyrot Ebroico ſacræ facultatis Pariſienſis magiſtro ob deſtitutionem in cap. gen. ejuſdem anni Romæ F. Joannis Genas provincialis factam vicario provinciæ ibidem inſtituto, Petrus noſter Franciæ præfectus electus eſt provincialis, unâque per Galliam adverſus hæreticam pravitatem generalis inquiſitor. Novem annis ſolidis & paulo amplius provinciam adminiſtravit in pace & æquitate. Acta cap. gen. Pinciæ anno MDXXIII habiti apud me ſervata, cui non aderat, cùm eſſet diffinitorum II, exemplum ſunt eorum, quæ ipſe a provinciali Toloſano accepta ad Inferioris Germaniæ provincialem ſua manu & ſigillo munita miſerat : comitiis verò generalibus Romæ anno MDXXV affuit ut provincialis, & in electione magiſtri ordinis F. Franciſci Ferrarienſis votum tulit, ex actis itidem apud me ſervatis, quæ Romæ deſiderari dicunt. Tum verò Romæ exiſtens indulgentias pro ſacello ſub titulo B. M. de pietate in ſuo nativo conventu erecto a S. P. obtinuit, ut conſtat ex diplomate hactenus ſervato IV julii dato, cujus principium : *Clemens Papa VII. Dilecto filio Petro Martini ord. Prad. provincia Franciæ priori provinciali magiſtro in theologia &c.* Quo demum in munere dum per adventum conciones Bituricis haberet, pie obdormivit in Domino anno MDXXVII die XXV decemb. fuitque apud ſuos ſepultus ad lævam altaris majoris juxta tumulum F. Petri Carré epiſcopi Arauſicani ejuſdem conventus alumni ſub lapide cui hæc inſculpta epigraphe :

Ci gist H. P. F. Pierre Martin en ſon vivant D. en T. & regent confeſſeur de Meſdames de Bourbon, inquiſiteur de la foi, & aprez avoir eſté prieur de ceans, provincial de France : lequel préchant l'avent trepaſſa le jour de Noel l'an MDXXVII.

Non omittendum hîc pactum anno MDXXI die XI junii contractum, quo ejus curis ſtatutum eſt pro Suſanna Borbonia juxta voluntatem, & ad intentionem Annæ a Francia Borbonii & Arverniæ ducissæ anniverſarium perpetuum die XXIX aprilis ſolemniter quotannis celebrandum : quibus in literis coram Franciſco *Fouquet* notario tranſactis Petrus noſter dicitur *doctor regens in facultate Bituricenſi provincie Francia prior provincialis & dña Anna a Francia confeſſarius.* Ex actis conventus Bituricenſis. Scripſit hoc titulo :

Le Traité de l'erudition & enſeignement des enfans des nobles compoſé par F. Pierre Martin de l'ordre des FF. Précheurs D. en T. confeſſeur de tres haute & puiſſante princeſſe Madame Anne de France ducheſſe de Bourbon & d'Anvergne. Sec. XVI.

Prologus : *Sans faute, fiction ou adulation je puis attribuer aux ſeigneurs & dames de la tres haute puiſſante & bien renommee maiſon de Bourbon, ce qui eſt ecrit au pſeaume* XXIII : *Cette generation eſt celle qui cherche & qui ore Dieu &c.* Deinde Suſannam tum imprægnatam nec enixam, cui librum inſcribit ſic alloquitur : *Et pource tres illuſtre & noble Dame Madame Suſanne de Bourbon que ſaint Jerome dit que la choſe en nobleſſe a laquelle les enfans des nobles doivent le plus penſer, c'eſt de ne point degenerer ou defaillir de la probité & bonté de leurs predeceſſeurs. A cette cauſe pour vous animer & inciter de enſuivre & imiter les mœurs & vertus de votre tres haute & puiſſante mere, Je Frere Pierre Martin de l'ordre des FF. Précheurs votre tres humble ſerviteur chapelain & orateur ay été emu en congratulant & me rejouiſſant & en Dieu louant de la joieuſe conception & comencement de ligné qui eſt en vous, eſperant que Dieu par ſa bonté en gardant l'arbre & le fruit parfera & conduira a perfection l'œuvre qu'il a en vous commencee. Auſſi en reconnoiſſance des bienfaits a notre religion & ſingulierement a ma perſonne de compoſer & a vous dedier & adreſſer ce preſent traité intitulé & appellé, De l'erudition & enſeignement des enfans des nobles &c.*

Opus eruditum morale multiplicibus ſacræ ſcripturæ ſanctorumque patrum ſed & ethnicorum philoſophorum auctoritatibus refertum ſtylo ſimplici, idiomate Gallico tum uſitato ſcriptum, extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati e conventu Tullenſi allatum datis in compenſationem libris aliis. Codex eſt MS in fol. pellibus vitulinis foliol. 71 ſeu pagg. 142, eleganter ſcriptus, & auro minioque illuminatus.

Adjecit auctor ad calcem operis a fol. 73, *La benediction des enfans, que Dieu a revelée a Moyſe avec l'expoſition de Nicolas de Lira. 2. Les avis que S. Louis roi de France etant preſt de mourir donna a Philippe ſon fils aîné & ſon heritier.*

Non omittenda annotatio hæc ad calcem voluminis prima manu : *L'An* MD & XVII *le* IV *jour de ſeptembre un vendredi environ cinq heures du matin náquit a Moulins Francois de Bourbon fils aîné de tres illuſtre prince Charles de Bourbon II de ce nom duc de Bourbon & d'Anvergne & conneſtable tres victorieux de France, & de tres noble dame madame Suſanne de Bourbon ſon eſpouſe fille de tres noble & puiſſant Seigneur & dame Monſieur le duc Pierre, & Madame Anne de France fille du roi Louis XI & ſeur du roi Charles VIII.* Ex quibus non ſolùm annum quo editum hoc opus nimirum 1517 colliges, ſed & Fratres Sammarthanos emendabis, qui T. II Hiſtoriæ Genealogicæ regiæ Galliarum præfatum Franciſcum Borbonium menſe julio natum volunt. Erat. lit. Dom. D.

F. THOMAS RADINUS.

F. Thomas Radinus, ſive Germanica vernaculaque pronunciatione *Rhadinus* nobili claroque comitum in Germania Todiſchorum Rhadinæ gentis oriundus ſanguine, Placentiæ Longobardorum inclyta civitate Galliæ Ciſpadanæ (quo Rhadina gens olim e Germania migrarat & radices egerat) ſeculo XV vertente natus eſt, & ab avito gentilium titulo *Todiſcus* ſive *de Todiſco* nuncupatus. Hic in patria Placentiæ ſcilicet, uti conjicimus, ad ordinem aſcitus, vir evaſit animi morumque præſtantia quam ſtemmate clarior, & ſub SS. PP. Leo- † 1527.

Sec. XVI. ne X, Hadriano VI, hujuſque demum ſucceſſore Clemente VII plurimum inclaruit. Artium ac ſacræ theologiæ magiſter ſacras in Romano gymnaſio literas ſub Leone X & Hadriano VI publice docuit, cùmque non minus eloquentia dicendique gratia, quam profunditate doctrinæ celeberrimus eſſet, ſtylum & linguam ipſam adverſus impietatem Lutheranam ea tempeſtate ſoboleſcentem apud Germanos acuit, & furentem adverſus apoſtolicam ſedem Lutherum duplici publica oratione Latina ſtylo terſiſſimo & nervoſo valide compreſſit. Silveſtro noſtro Prieriati tum temporis ſacri palatii apoſtolici magiſtro vel eo nomine quod in Lutherum, quem primus ipſe aggreſſus fuerat, inſurgeret, fuiſſe familiariſſimum atque cariſſimum facile conjicimus. Quin & Prieriatem quandoque juſſu pontificis extra curiam abſentem legationeſque obeuntem vices ſuas ex nutu pontificis Radino commiſiſſe nihil ambigimus, eumque eſſe de quo Pariſius de Graſſis Bononienſis primus cærimoniarum magiſter & Piſaurenſis epiſcopus in ſuo Diario Leonis X ſic loquitur:

Pridie Palmarum MDXXI (ſcilicet XXIII martii, nam Paſcha fuit XXXI menſis) *ad me venit magiſter Thomas Frater S. Dominici, qui aliquando in capella oravit tam eleganter, & oſtendit mihi qualiter Magiſter palatii ipſum ſubſtituit in loco & officio ſuo, & petiit ſibi dari locum principalis ſui ſubſtituentis. Ego negavi, quia ſtylus capellæ noſtræ neminem admittit ſubſtitutum in loco ſui principalis. Ipſe contra oſtendit bullas Eugenii, ubi expreſſe conceditur. Ego replicavi ipſas bullas eſſe per editionem libri cærimonialis revocatas & amplius in uſu non eſſe. Ipſe adivit papam, qui mihi ſuaſit ut ipſum admitterem non obſtantibus quibuſcunque, quia ipſum diligebat propter virtutes ejus. Ego ſuaſi ut non rumpat ordinem capellæ ſuæ, ſed ſi vult illum contentare, quod faciat ex nunc ſupenumerarium, ita ut ſint duo magiſtri, & quod unus tantum venire habeat, qui teneat locum ſolitum, & ſic papa in capella fecit intra diſtributionem palmarum hodiernam. Quod cùm auditoribus Rotæ ego dixerim, ipſi quidem primo voluerunt reprobare, tandem papa declaravit mentem ſuam quia ſic volebat, & ipſi auditores receperunt eum ſine præjudicio jurium ſuorum.*

Scio Thomam de quo in illa relatione agitur, a Fontana qui hæc refert in Theatro, cenſeri non alium eſſe a Thoma Badia, quem putat Prieriati eo in munere immediate ſucceſſiſſe. Verùm ne aſſentiar, obſtat non ſolùm quod ſupra monebam ex Jacobillo, Nicolaum Columbo Prieriati ſuffectum ante Badiam, ſed dato quod Badia Prieriati immediate ſuffectus fuerit, magiſter cærimoniarum de homine loquitur jam a quibuſdam annis Leoni X cognito, & ab orationibus elegantibus coram eo dictis gratiſſimo. Etſi autem facile concedam Badiam facundia & eloquentia plurimum valuiſſe, tum erat junior quam ut ad dicendum coram ſummo pontifice admitteretur, ceu qui anno illo MDXXI vix XXXVIII ætatis attigerat: contra verò Radinus & ab elegantibus operibus jam a pluribus annis editis, & ab orationibus coram ſummo pontifice dictis, iiſque terſiſſimis, inter eas prima contra Lutherum, ad quam alludere videtur magiſter cærimoniarum laudatus, nomen ſibi fecerat, erat præterea in gymnaſio Romano publicus ſacrarum litterarum profeſſor, hinc de eo in illa relatione magiſtri cærimoniarum agi potius cenſeam. Adde non deeſſe ſcriptores plures accuratos & diligentes, qui Radinum ſacri palatii magiſtrum egiſſe certo aſſerant. Ubertus Locatus Placentinus Radino ſuppar & gentilis atque ſymmyſta ſic de eo ſcribit Hiſt. Placent. p. 187: *Thomas Rhadinus Thodiſcus violenta litterarum manu ad ſacri palatii magiſterium pervenit.* Petrus Maria Campi Hiſt. Eccl. Placent. T. II p. 327 ſic de eo habet: *Nel ſiderale abiſſo Frà Tomaſo Radino maëſtro del ſacro palazzo in Roma, che morì ſotto Clemente VII, dove ragiona della morte di ſan Tomaſo d'Acquino, dice &c.* Nullum autem locum Radino invenias, niſi eum dicas, de quo in diario cærimoniarum citato fit mentio Prieriati abſenti ſubſtitutum.

Ejus cum laude meminit Leander fol. 135 a, ubi eum vocat virum haud vulgari doctrina elaboratum, ſed præcipue fol. 147 a, ubi ſic habet: *Thomas Radinus Thodiſcus Placentinus vir inſignibus dotibus ornatus, callet prorſus litteras Latinas, philoſophiam, theologiam, atque oratoriam & poëſim. Quæ omnia ita ei peculiaria ſunt cum aſtrologia, ut dixeris ex Parnaſſi monte ſeſe proripuiſſe muſas, ut ſemper cum Apolline ei præſto ſint ad quæcunque edenda per ipſum. Quippe ejus inventiones, ejus libri hoc teſtari poſſunt. Intuere ſiquidem Calipſichiam ab eo digeſtam, intuere Sideralem abyſſum, intuereque multas orationes ab eo conſcriptas, & apertiſſime effinges de iſto viro quicquid ſupra conſcripſi.* Quæ Leander Radino florente anno MDXVI ſcribebat. In deſcriptione vero Italiæ fol. 306 a, annum ejus mortis docet: *Nicolo Fontana ſe delettò in proſa & verſi Latini con Tomaſo Radino dell'ordine de i Predicateri buono theologo, mà meglior oratore & poeta, che fece la Calipſichia con il Siderale abiſſo. Mancò in Roma nel tempo dell' infelice captura di eſſa dall'eſſercito di Carlo V imperadore nel* MDXXVII: ac proinde menſe maio, nam pridie nonas maii Cæſaris exercitus Romam expugnavit atque diripuit. Hæc ejus opera:

1. *Calipſychia ſive de pulcritudine animæ*, Mediolani, Gerardi Pontici 1511... Opus Maximiliano cæſari nuncupatum.

2. *Sideralis abyſſus*, Ticini 1513: Deinde Pariſiis, Thomæ Kees & Edmundi Fabri 1514.

3. *Ad illuſtriſſimos & invictiſſimos principes & populos Germaniæ in Martinum Lutherum Vittembergenſem ordinis Eremitarum nationis gloriam violantem oratio elegantiſſima Ciceronianam plane redolens eloquentiam.* Prodiit ut videtur primum Romæ, tum Coloniæ typis Gothicis Petri Quentel 1520 in 4, Signat. A ad E, quæ editio Parſ. in Regia D. 1591: Rurſus Lipſiæ eodem anno: Iterum Romæ 1522 in 8, tumque Hadriano VI nuncupavit. Pr. *Primum omnium a Deo Patre Opt. Max. &c.* In exordio ſuæ Thodiſcorum gentis ex Germania originem agnoſcit & prædicat. Ubertus Locatus citatus pp. 64, 65 & 66 refert Fulconem Radinum conſulem fuiſſe Placentiæ annis 1198, 1200 & 1204.

4. *Ad Carolum cæſarem ſemper auguſtum & illuſtriſſimos principes Germaniæ in Philippum Melanchthonem Lutheranæ hæreſeos defenſorem oratio*, Romæ typis Romanis Jac. Mazochii 1522 in 4, ſignat. A ad N. Extat in Regia D 1593: Rurſus ibid. & eod. anno in 8, quæ etiam in Regia D 4194. Pr. *Etſi religionis & pietatis veſtræ cauſa auguſtiſſime cæſar, veſque illuſtriſſimi Germaniæ principes jure optimo latandum* &c. Et hanc Hadriano VI nuncupavit ſe dicens artium & ſacræ theologiæ magiſtrum, atque in almo urbis Romæ gymnaſio divinas litteras ordinarie docentem.

De his orationibus ſciendum Lutherum cùm primam accepiſſet, eam ab Hieronymo Emſero ſcriptam credidit: itaque Melanchton pro Luthero repoſuit ſub ficto Didymi Faventini nomine, quod Radino cauſam præbuit alterius edendæ. Sic enim Johannes Cochleus rerum teſtis Philippica VII ad Carolum V p. 553 narrat: *Quanta eſt enim* inquit, *procacitas hujus Philippi in ea oratione, quam edidit contra Rhadinum Placentinum ſub ficto nomine Dydimi Faventini &c.* Et ad ann. MDXXV de ſcriptis

Digitized by Google

& actis Martini Luzheri agens p. 112 : *Nam cùm doctissimus eorum Philippus Melanchton antea respondisset accusationi, quam Thomas Rhadinus Todesco Placentinus vir eloquens ac theologus gravissime simul & eruditissime in Lutherum ad principes Germaniæ scripserat, ille autem falsò putasset a Hieronymo Emsero scriptam fuisse, a Rhadino illo ita repulsus est altera oratione, ut contra ne mutire quidem auderet &c.*

5. *Orationes aliæ plures* seu quas jam anno MDXVI scripserat, & quas ut a se visas laudat Leander, seu quas postea edidit, & quarum aliquas in Sacello pontificio pronunciavit. Quibus addas & *carmina* ab eodem Leandro laudata, quæ forte apud suos Placentiæ servata seu impressa seu MS.

De Radino præter citatos agunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1512, & Rovetta ad 1515; extrates Possevinus, Miræus & alii.

F. VINCENTIUS MAINARDUS.

? 1517. F. VINCENTIUS MAINARDUS *de Sancto Geminiano* aliquando simpliciter a patria de more dictus (castrum est in Etruria ad fluvium Elsam Senas inter & Florentiam sinum) hinc igitur ille ortus adolescens egregiæ indolis ordini nomen dedit Florentiæ ad S. Marci, virque evasit pietate, eruditione, facundia, rerum etiam agendarum peritia clarissimus, de quo sic Leander fol. 154 b : *Vincentius Sangeminianensis elegans ac floridus orator, habet enim in scribendo quamdam nitiditatem ac elegantiam accuratam tamtersam ac emunctam, ut nunquam tedio sit lectori. Quod paucis concessum est, nunquam ejus oratio assurgit, nunquam etiam cadit, sed semper solida, semper æqualis permanet.* Quæ cùm anno MDXVI Leander scriberet, Mainardum jam tum scriptis celebrem conjicere est. Hinc ob eximias dotes a magistro ordinis Garsia de Loaysa anno MDXVIII electo ascitus est socius, visitationumque per varias provincias individuus. Accidit autem ut illis Pinciæ in Hispania anno MDXXIII ad comitia generalia hærentibus, Hieronymus Peñafiel Hispanus procurator ordinis in aula Romana, & absente magistro vicarius etiam generalis, peste grassante moreretur, cujus in locum mox Garsias Mainardum suffecit. Sic enim Sebastianus de Olmedo æqualis in Chronico referente Fontana in Theatro habet : *Verùm de procuratore ordinis in curia providerat jam Garsias magister. Hieronymus namque Hispanus peste Romæ defecerat cui Vincentius Sangeminianensis subrogatur ex socio magistri. Qui si ætate junior, multis tamen naturæ dotibus extitit ornatus, & ipse quoque brevi post flagellum Urbis ab exercitu Cæsareo vita decesserat.* Annum clarius indicat Leander Descript. Ital. fol. 43 a : *Hanno dato grand' ornamento a questa patria (Sangeminiano) con la sua dottrina Giovanni & Vicenzo dell' ordine de' Predicatori. Il primo scrisse lo libro delle similitudini delle cose, e l'altro essendo procuratore di detto ordine nella corte di Roma fece la vita di sant' Antonino con altre opere. Fù elegante scrittore, & passò di questa vita nel* MDXXVII, *nel tempo che fù pigliata Roma, & saccheggiata dalli soldati di Carlo V imperadore.* Unde emendandus Fontana qui in Romana provincia p. 381 dicit mortuum anno 1550. Vicarium etiam ordinis generalem Romæ egisse asserit idem Fontana, quo munere verisimile est functum, cùm procurator anno MDXXIII institutus est, quia Garsiam in Hispania tum retinuit Carolus V, ut sibi esset a confessionibus : at mox ut Garsias anno MDXXIV magistratum deposuit electus episcopus Oxomensis, Franciscus Silvester a Clemente VII regimini ordinis præpositus est ad futuram electionem, quæ anno MDXXV in ipsum Franciscum cecidit, ut diximus. Etsi autem plura scripserit Mainardus, jam ejus non habetur nisi

Vita & officium ac missa S. Antonini archiepiscopi Florentini per reverendum sacræ theologiæ doctorem Vincentium de Sancto Geminiano Prædicatorum ordinis procuratorem compositæ. Hanc Clementi VII cujus jussu illam scripserat, nuncupavit ex Minerva idibus maii 1525, quo & Romæ edita : sic enim legitur in actis cap. gen. eo anno ibidem celebrati feriis pentecostes 1 v junii : *Approbamus vitam S. Antonini &c. a reverendo procuratore ordinis F. Vincentio de Sancto Geminiano editam. Item approbamus ejus officium ab eodem compositum, & multis indulgentiis a SS. D. N. Clemente VII munitum.* Prodiit & Mediolani 1525 in 4. Quæ editio Romæ in Barber. Rursus Parisiis, Engelberti de Marnef, Mace Desboys, & Nicolai Præpositi 1526 januar. 20 veteri stylo, novo 1527 in 4, signat. foll. duor. A ad G. Quam editionem curavit Hieronymus Pomerii ejusdem ordinis, qui anno sequenti MDXXVIII licentiam decurrens decimus & ultimus de Sorbonica respondit.

Ejus meminerunt Lusitanus, Razzius, Pius, Fernandez, Altamura ad 1527, ubi & *de Bartolis* agnominat, penes quem fides.

F. ANTONIUS DE VIO.

F. ANTONIUS DE VIO Cajetanus, sic ab Altamura ad 1528 nuncupatus, ceu ejusdem cum Thoma de Vio cardinali Cajetano familiæ, & ejus patruelis, vir fuit sua ætate inter theologos nominatus. Pluribus annis metaphysicas tum & divinas litteras interpretatus est professor publicus in academia Neapolitana, bis collegii theologorum in eadem decanus allectus annis scilicet MDXX & MDXXVII, prior etiam provincialis Regni Siciliæ, quo munere dum fungeretur, morte sublatus est Neapoli in cœnobio S. Dominici anno MDXXVIII die XXV novemb. Ejus meminit Leander fol. 142 a inter theologos anno MDXVI jam illustres Antonium Cajetanum simpliciter vocans. Vallius laudat p. 223 & vult anno MDXI a Thoma Cajetano tum magistro ordinis Parisios missum, eo fine ut sententias in gymnasio Sanjacobeo legeret, easque revera legisse cum plausu non vulgari. Missum non abnuerim, forsan & baccalaureum promotum etiam aliquandiu professum, sed ultra non progressum crediderim, cùm inter licentiam decurrentes ejus nomen in actis facultatis non habeatur. Hæc ei opera ab Altamura tribuuntur :

Scripta super universam philosophiam.
Tractatus plures theologici.

F. HIERONYMUS GIANOTTI.

F. HIERONYMUS GIANOTTI Etruscus Pistoriensis patria, Hieronymo Savonarolæ æqualis aut suppar, in quem & summo ferebatur affectu, cujus & fortè alumnus, ejus conciones de providentia Dei erga electos, quas ad instantiam sodalium & amicorum Latina lingua sed rudiori simplicique stylo scripserat, lingua Etrusca reddidit, ac in lucem emisit hoc titulo : 1528.

Prediche nuovamente venute in luce del R. P. F. Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Frati Predicatori sopra il salmo, Quam bonus Israel Deus, *predicate in Firenze in santa Maria del Fiore in uno advento nel* MCCCCXCIII, *dal medemo poi in Latina lingua raccolte, e da Fra Girolamo Giannotti da Pistoia in lingua volgare tradotte, & da molti excellentissimi huomini diligentemente revisse & emendate, & in lingua Tosca*

Sec. XVI. *impreſſe.* Pt. *Fra Girolamo Giannotti da Piſtoia dell' ordine de' Frati Predicatori della congregatione di Toſcana all' eximio & eccellente dottore di legge meſſer Bartholomeo di meſſer Franceſco Gualteroti cittadino Fiorentino, & al preſente appreſſo il ſenato Veneto per la republica Fiorentina degniſſimo oratore*, Venetiis, Auguſtini de Zanni 1528 in 4 p. 357 : Eleganti characterе Romano.

F. HIERONYMUS DE MONOPOLI.

1528. F. Hieronymus de Monopoli a patria Apuliæ Peucetiæ civitate de more nuncupatus, quem *de Hippolyto* a familia cognominatum quidam aſſerunt, ordinem profeſſus eſt in patria, virque evaſit eruditione morumque probitate clariſſimus, hineque ad cathedram metaphyſices in via S. Thomæ in gymnaſio Patavino moderandam a ſenatu Veneto delectus & accitus anno MDVI. Quod ille munus pluribus obivit annis, eoque dum fungeretur, filiationem ſuam, ut aiunt, in conventum SS. Joannis & Pauli Venetiarum transferri curavit : quod & approbatum poſtea in actis cap. gen. Januæ anno MDXIII habiti, in iis enim ſic legitur : *Approbamus tranſlationem F. Hieronymi de Monopoli magiſtri & diffinitoris præſentis capituli de conventu Monopolitano Sanctæ Mariæ provinciæ Regni Siciliæ ad conventum SS. Joannis & Pauli de Venetiis provinciæ S. Dominici*, pro qua S. Dominici provincia erat in eo capitulo diffinitor. Hac tamen tranſlatione non obſtante, qua erat apud ſuos Regni Siciliæ ſodales exiſtimatione, ab iis anno MDXVI electus eſt prior provincialis. Sic enim de eo Leander illo anno ſcribens fol. 142 a : *Qui incedit veluti præfectus alicujus provinciæ fratrum multitudine ſeptus Hieronymus Monopolitanus eſt, vir doctiſſimus, qui multo tempore Patavii publice omni cum laude litteras profeſſus eſt, nunc vero patrum juſſu provinciam Regni gubernat.* Non una verò clarus ille fuit humanæ divinæque philoſophiæ profeſſione, aut diligenti ſodalium cura ac regimine, ſed etiam mira dicendi facundia, rerumque peritia ac in gerendis dexteritate magnum ſibi nomen apud omnes fecit. Nam ut narrat Vallius p. 215 ejus adhortationibus infirmis Neapoli in S. Dominici erectum eſt noſocomium egregium ab Hectore Carrafa Ruborum comite, uti cœlato ad parietem ibidem marmori inſculptum etiamnum viſitur. Ejus etiam ſuaſionibus anno MDXXI Maria Franciſca Longa Joannis Longi cancellariæ regiæ regentis uxor Aniatocomium, quod vulgo dicunt *hoſpidale degli incurabili* tam utile neceſſariumque Neapoli erexit, ac publici a Joanna II regina conditi xenodochii ad S. Nicolai dilatavit anguſtias. Plura alia Neapoli ſuſcepit in communem egenorum & miſerorum utilitatem & ſolatium, alibique opera Hieronymus, quæ fuſius refert Vallius citatus legendus. Demum cùm ejus late per Italiam eloquentiæ, eruditionis, pietatiſque fama pervagaret, a Clemente VII Tarentinus eſt archiepiſcopus electus & conſtituus anno MDXXVIII die VIII januarii, quam ſedem menſibus tantum prope octo occupavit. Nam dum paſtoris indefeſſi vigilantiſſimique munus implet, eum Viterbii morbus inceſſit, ac in domo Prædicatorum S. Mariæ *de' gradi* mortem affert menſe auguſto ejuſdem anni, cujus exuviæ in ædem SS. Joannis & Pauli Venetias delatæ ſunt, ubi hoc illi poſitum legitur epitaphium :

Frater Hieronymus de Monopolo archiepiſcopus Tarentinus inſignis doctor ordinis Prædicatorum hujus conventus filius obiit MDXXVIII.

Ejus meminit Leander etiam in *Deſcrit. d'Ital.* fol. 198 b legendus, laudant Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1528, Gravina in Voce turturis p. 201, extrates Poſſevinus, Tomaſinus Gymn. Patav. p. 287, Ughellus Ital. Sac. T. IX, Toppius Bibl. Napol. & alii. Hæc ejus opera :

Commentaria & quæſtiones in libros metaphyſicorum.

Tractatus eruditus ſuper ſymbolum S. Athanaſii.

Enchiridion de neceſſitate bonorum operum & veritate ſacramenti Euchariſtiæ adverſus Zuinglium. Ad calcem ſic legitur : *Excuſit Neapoli Sultzbacchius Hagenovenſis anno 1539 x kal. julii in 8.* Sic non prodiit niſi a morte auctoris. Extat Romæ in Barber.

Alphonſus Caracciolus patritius Neapolitanus Brientiæ regulus editor Paulo III nuncupavit, ſicque de auctore ad ſummum pontificem loquitur :

Tantum apud nos ex ejus chriſtianiſſimis acutiſſimiſque concionibus erat æſtimationis Hieronymus Monopolitanus, theologorum & philoſophorum noſtri temporis antiſtes, ut mortuum hominem non ſine dolore deſideremus, hominis opera ſumma cum ſedulitate perveſtigemus. Ideoque cùm hoc opus in Lutheranos editum, omniumque ſapientum conſilio collaudatum ad nos fortè perferretur, ſtatuimus e veſtigio in communem reipublicæ chriſtianæ utilitatem litterariis typis cudi facere &c. Et poſt pauca : *Quare veluti Monopolitanum vivum protexiſti, ita mortui memoriam monumentaque defendas &c.* Sic auctor Additionum ad Bibl. Toppii cit. refert p. 139.

F. LUDOVICUS PANORMITANUS.

F. Ludovicus Panormitanus a Pio recenſetur inter eos ſcriptores, quorum operibus uſus eſt in ſuis conficiendis, & quidem parte prima virorum illuſtrium ab eo ſic indicatur *Ludovico Prelormitano*, in ſecunda vero *Ludovico Panormitano*, ſic ambiguum relinquitur an Siculus fuerit & Panormi natus, an *Prelormo*, quod in Inſubribus ponit Rovetta de eo agens ad 1580, qui tamen locus Leandro ignotus in Deſcrip. Ital. Ut ut ſit Bononiæ agebat ſeculo XVI jam adulto, & majorem vitæ partem ibidem egiſſe videtur ex opere quod ſcripſit hoc titulo : 1528.

Cronicheſta del convento di Bologna : MS ſervatur ibid.

Pius eam citat identidem, legendus præſertim *Della progenie* p. 146, ubi ſic Ludovicum de primo cœnobio Bononienſi S. Mariæ in Maſcarella loquentem inducit : *Io fui in quelle celle, che detti ſanti Frati edificato havevano, e le miſurai giuſtiſſimamente del* MDXXVIII. *Erano piedi quatro e mezzo in larghezza, e ſette in longhezza ſcarſamente.* Ex quibus ejus ætatem certo diſcimus, ſcilicet anno MDXXVIII claruiſſe, ſenem verò ſcripſiſſe ibidem ſubjicit Pius ſic addens : *Sin quì il buon vecchio all' antica e con ſimplicità ſanta.* Laudat tamen a puritate linguæ maternæ, verùm ab accurata geſtorum S. Dominici narratione non laudaverim, præſertim de primo Bononiam ſancti acceſſu, quem ſtatuit ante iter ejus Hiſpanicum & Pariſienſe, cum certo ſubſecutus ſit, ut ſupra ubi de eo ex antiquis monumentis evictum. Præter chronicon hoc parvum Rovetta alium ei tractatum tribuit, cujus titulus :

Flamma divini amoris.

Penes quem fides, cùm ubi ſervetur non addat.

F. PAULUS LEGIONENSIS.

F. Paulus Legionensis Hiſpanus a patria ſic cognominatus & Salmanticæ ordinem profeſſus, ſed anno MDVII in actis cap. gen. Papiæ habiti ad domum Legionenſem quoad filiationem 1528.

translatus, vir fuit seu religione & pietate, seu facundia concionandique laude præclarus, evangeliique præco per Overensium regionem & Gallæciam omnino gratus. Nec scholasticis etiam philosophiæ ac theologiæ minus inclaruit disciplinis, lauream enim in universitate Salmantina consecutus, primam in ea cathedram disputationi expositam omnium calculo reportavit, eamque annis pluribus moderatus est. E vivis eum abiisse ante annum MDXXVIII conjectatur Antonius in Bibl. Hisp. eo quod hoc anno Joannes Guernica ord. Prædic. Salmanticæ descripserit in cœnobio S. Stephani librum Pauli nostri jam extincti postea typis editum hoc titulo:

Guia del cielo, Salmanticæ, Hæred. Joannis Brocardi 1553 in fol.

De quo opere sic Marieta fol. 209 a: *Lo que dexo escrito, fue la segunda segunde de santo Thomas de las materias de fe, esperanza, y caridad en lengua comun de romance.* Ex quibus evincitur unum & idem esse opus non duplex, ut putat Altamura ad 1528. Idem Marieta Paulum asserit in domo Legionensi sepultum.

Fernandez emendandus, cùm eum quem Paulum recte dicit inter scriptores, postea Petrum corrupte nominat inter cathedraticos Salmanticenses: vel etiam cùm e domo Legionensi in Salmanticensem translatum vult, cùm contrarium habeatur in actis Papiensibus citatis, quibus astipulatur data illi Legione sepultura.

F. THOMAS CAJANI.

1518. F. THOMAS CAJANI Etruscus Florentiæ natus, ibidem in S. Marci nomen ordini dedit, celebrisque tota Italia evasit divini verbi præco. Sua ætate florentem Leander fol. 146 b miris ornat laudibus, virum vocans *in dicendo potentissimum, quem, inquit, cùm aliquando audio, admiror. O quam bene, quam levigate, quam repastinate verba sua profert. Ex hoc conjici potest, quantum in sermone valeat, quod fere per biennium Ferrariæ omnium cum ingenti plausu concionatus est, aque in fine desideratus, prout in initio.* Astipulatur Razzius p. 282 addens post luctuosam illam ab exercitu cæsareo Urbis direptionem, a Clemente VII anno MDXXVIII Urbem vecterem accersitum, pravissimas & vehementissimas de potestate pontificia & ecclesiastica libertate habuisse publice conciones, at intra paucos dies morte immatura sublatum, non sine suspicione veneni, secunda maii ejusdem anni, & ibidem apud sodales sepultum. Laudant Pocciantius, Fontana, & Altamura ad 1528 Caxanum vel Cassanum corrupte nuncupantes, & addentes ad S. Marci Florentiæ servari ejusdem

Sermones extravagantes MS.

F. PAULUS BUTIGELLA.

1530. F. PAULUS BUTIGELLA Insuber anno MCCCCLXXIV Papiæ natus, Ferrariæ litteris humanioribus operam dedit, & XX ætatis adeptus, ibidem in cœnobio S. Mariæ angelorum dicto ordinem amplexus est, isque evasit pietate, doctrina, prudentia, ut philosophiam & theologiam in variis congregationis Lombardiæ studiis professus, ad regimen exinde admotus sit, bis etiam dictæ congregationis vicarius generalis assumtus, prima vice anno MDXVI Mantuæ electus, ac biennium de more functus, altera vice dum cœnobium Bononiense a duobus circiter annis prior regeret, iterum anno MDXXII ad universam congregationem administrandam communibus suffragiis electus: eo verò solutus officio censor fidei datus est Ferrariæ, extantque plures ad eum a Clemente VII scriptæ de rebus sacri hujus tribunalis epistolæ. Mortuo Vincentio de Sancto Geminiano de quo supra ad 1527 eidem mox a Francisco Silvestro magistro ordinis suffectus est anno MDXXVIII procurator generalis, ejusdemque absentis & Gallias visitantis vicarius in Urbe positus. Mortuo verò die XIX septemb. ejusdem anni dicto magistro, volente & instituente summo pontifice ordinem sub titulo vicarii generalis ad sequentem electionem regere perrexit. Hæc juxta leges ordinis anno sequenti MDXXIX fieri debebat, sed ad annum MDXXX auctoritate Clementis prorogata est. Tantam porro interea Butigella sui fecit apud omnes existimationem, ut coactis demum sabbato vigilia pentecostes quarta junii Romæ electoribus, etsi pontifex Thomam Badia virum insignem sacri palatii magistrum proponeret, ex triginta octo votis XXV primo scrutinio in Butigellam concurrerint, octo in Joannem de Fenario Tolosanæ definitorem, & quinque tantum in Badiam. Sic narrat Pius P. II lib. 4 col. 154. In actis tamen Butigella dicitur unanimiter electus, sed hæc facile conciliantur. Cùm enim ea ætate non solius electi ut modo, sed & eligentium vota publice panderentur in revelatione scrutinii, si minor pars, quod plerumque fiebat, accederet ad majorem, tum unanimis censebatur electio. Cæterum Butigella summo pontifici ob insignes animi dotes acceptissimus fuit, sed non diu magistratum gessit, anno enim sequenti Roma profectus provinciam Regni Siciliæ visitaturus, ubi Neapolim pervenit, morbo correptus ibidem obiit die IX octob. anni MDXXXI ætatis LVII, & in basilica S. Dominici ad sinistram odei fuit sepultus: cui socii sui duo fidissimi Bartholomæus Spina Pisanus de quo postea ad 1546 & Augustinus tabulam marmoream grati animi ergo posuerunt epitaphio addito, quod apud Plum legas. Hæc ei a Rovetta ad 1530 tribuuntur opera:

Super secundam secunda S. Thomæ, & super tertiam ejusdem partem commentaria.

Epistola ejus encyclica ad universum ordinem e cap. gen. sua electionis Romæ X *junii* MDXXX *data* extat cum actis, quorum exemplum ex codice Insulensi MS ejus ætatis exscriptum habeo inter adversaria.

F. ALBERTUS DE AGUAYO.

1530. F. ALBERTUS DE AGUAYO Hispanus, cujus meminere Antonius in Bibl. Hisp. & Hyacinthus Parra in adversariis MS, quos excipit Altamura ad 1530, vir fuit omni litterarum elegantia præditus, librosque Boëtii de consolatione philosophiæ e Latina Hispana sua reddidit lingua, typisque edidit hoc titulo:

De la consolacion de Boecio, Hispali, Joan. Varela 1530.

Ea scriptum opus elegantia, ut insignis ille rerum Hispanicarum Historicus Ambrosius de Morales hanc versionem Boëthii puritatem æquare dixerit libro suo *De lingua Hispanica.*

F. ANGELUS MARTINI.

1530. F. ANGELUS MARTINI Dalmata Ragusius a Gozzeo gentili inter scriptores recensetur, laudaturque ut grammaticus politus & elegans poëta, a quo hæc edita fuerint

Methodus grammatica.

Carmina varia.

Excipiunt Pius & Altamura ad 1530.

Sæc. XVI.

F. GASPAR ESTEVAN.

1530. F. Gaspar Estevan aliâs *Stephanus Catalanus* Barcinone in S. Catharinæ ordinem amplexus, pietate, disciplina regulari, doctrina, eloquentia, ardenti salutis animarum studio seculo XVI ineunte claruit. Sacræ theologiæ jam magister erat anno MDXV, & titulo vicarii nationi Valentinæ præfuerat, cùm eodem anno in comitiis provinciæ Barcinone celebratis prior provincialis electus est, sed non diu id egit muneris: ab eo enim se exonerari obtinuit a magistro ordinis per litteras, quæ in comitiis provinciæ anno MDXVII die VIII sept. lectæ fuere: id verò exoravit, ut ministerio verbi ad quod se a Deo vocari sentiebat, totus incumberet. Eximias enim neque communes animi corporisque dotes divinitus accepisse ferunt, adeo ut cùm e suggesto diceret, veluti cœlestis tuba auribus insonaret, & auditorum corda quocunque vellet impelleret. Ipsum Carolum V Cæsarem, qui eum concionantem pluries audierat, os ejus auri, argenti, lapidum omnium pretiosorum fodinam appellasse scribunt. In his itaque vitam consumsit omnem, civitates & oppida regni Aragoniæ percurrens, lucro animarum solum intentus, cœnobiis sed pauperioribus aliquando præfectus, quorum regimen ideo non detrectabat, & in meliorem statum erecta mox relinquebat. Quo anno quove mense & die obierit, non inveni, sed annum ejus seculi trigesimum attigisse vel etiam excessisse certum. Ejus gesta præclara prosequitur Diagus fol. 81 & fol. 282. Laudat & Antonius Bibl. Hisp. ex Alphonso Acevedo in comment. leg. 7 Tit. III lib. I n. 6, & in lib. XI Tit. III ejusdem libri recopilationis legum Hispanarum. Meminerunt etiam Miræus & Altamura ad 1516. Scripsit opus hoc titulo:

Defensio ecclesiastica immunitatis ac libertatis specialiter contra imponentes & exigentes onera, Romæ 1520 in 4.

F. HIERONYMUS BALBUS.

1530. F. Hieronymus Balbus Venetiis natus est ex illustri ut videtur, patritiaque oriundus gente, quæ plures reipublicæ tum litterariæ tum ecclesiasticæ viros insignes protulit, quos inter numerantur, Bonus Balbus Venetus episcopus Torcellanus anno MCCXV die IX septembris mortuus, & in sua basilica ante sacrarium sepultus, de quo Ughellus Ital. Sac. T. V col. 1441 n. 29, & Petrus Balbus Venetus Pauli II P. M. propior affinis a pueritia Græcis Latinisque linguis eximie excultus, litterarumque humaniorum non vulgariter peritus, qui & plura præsertim SS. Patrum Græcorum Latine eleganter transtulit, summæque prudentiæ apud omnes laudem obtinuit, demum sub Paulo II variis ecclesiasticis muniis functus, & ad Tropeiensem sedem evectus, diuque superstes, Romæ tandem octogenarius vivere desiit anno MCCCCLXXIX die IX septembris, & in basilica Vaticana fuit sepultus. His non degener Hieronymus & ipse liberalibus omnibus artibus excellenter instructus, & ad ordinem ut verisimilius circa MD ascitus, theologus non solum evasit summus, & S. Thomæ doctrinæ mirum addictus, sed & juris utriusque consultissimus. Hinc Maximiliano Cæsari & Ludovico Hungariæ Bohemiæque regi in primis acceptus, hujus ad Carolum Hispaniarum principem electumque imperatorem orator fuit, & ejus inaugurationi Aquisgrani Ludovici nomine præfuit anno MDXX die XXIII octobris: tum verò Caroli gratiam promeritus, ad ejus nominationem cardinali Gurcensi Matthæo Lang de Wellenburg cedente, & ad Juvaviensem seu Salisburgensem metropolitanam translato, episcopus ipse consecratus est Gurcensis, in rebus imperii deinceps ad consilia negotiaque tractanda a Cæsare ordinarius & familiaris adhibitus. Carolum V Italiam petentem a Clemente VII coronandum comitatus est, huicque magnificæ cærimoniæ anno MDXXX die XXIV februarii Bononiæ præsens affuit, & in utraque aula cæsarea & Romana maximam sibi comparavit existimationem. Quantum vixerit deinceps, quandove & ubi obierit, hactenus mihi incompertum, suorumque gentilium, aut rerum Germanicarum curiosorum diligentiæ erit nos vel posteros docere. Hæc ejus opera:

Oratio quam Romæ ad Hadrianum VI, P. M. Ferdinandi Austriæ archiducis legatus habuit. Hanc laudat Ludovicus Jacob in Bibl. Pontif.

Ad Clementem VII de civili & bellica fortitudine, Romæ 1526 in 4. Extabat in Bibl. Wittiana, & laudatur in catalogo edito in 12 Dordraci 1701 p. 194 n. 1382.

De rebus Turcicis liber ad eumdem, Romæ 1526 in 4. Extabat cum superiori ibidem & laudatur etiam Romæ in Barber.

De futuris Caroli V successibus Vaticinium, Bononiæ 1529 in 4: quæ editio in Barber. Prodiit etiam inter Germanicarum rerum scriptores a Schardio editos, Argentorati typis Vechel 1624 in fol. p. 872.

Carmina quædam & alia Romæ edita in 4. Laudantur & inter delicias poëtarum Italorum a Ranuccio Ghero collectas 1608 in Barber.

Ad Carolum V imperatorem de coronatione liber, Bononiæ, Phaëlli 1530 in 4 pp. 79. Extat Paris. in Regia M. 350. Iterum Lugduni, Gryphii 1530 in 8 pp. 87: in Regia M 958, quæ editio elegans. Prodiit rursus cum Petro de Andlo, Argentinæ 1612 in 4. Et apud Goldastum Polit. Imper. Francofurti ad Mœnum 1614 fol. P. III p. 244.

At quandoquidem in dubium quidam revocant, an hic Balbus nostri revera fuerit instituti, id jam est clarius ostendendum. Et sane testis omni exceptione major est Navarrus ei æqualis, qui licèt aliàs multis ornet laudibus, quædam tamen libri de coronatione carpit. Sic ergo ille T. II edit. Colon. in Relect. super caput *Novit.* de judiciis, notab. 3 p. 99 n. 20. *Novissime Hieronymus Balbus episcopus Corsensis vir varia lectione & eruditione insignis in libro de coronatione imperatoris ad Carolum V qui nunc feliciter imperat, non semel hanc tenet, quamvis frequenter in contrarium inclinet &c.* Et p. 102 n. 44: *Tertio errat ut pace ejus loquar, prædictus Hieronymus Balbus, cùm ait leges in hac conclusione sibi ubique constare, canones verò diversis & inter se male coherentibus sententiis conflictari &c.* Et p. 103 n. 46: *Postremo meminisse debuerat se ordinis esse Dominicani, & S. Thomam Dominicanorum ducem, cujus doctrinam in cœlum usque non injuria extollit ipse, in illa esse opinione 2. 2. q. 11 a 2, ut putet papam qua parte papa est, in his quæ fidei sunt, errare non posse &c.* Et n. 47: *Adde quod virum episcopum & alioqui perdoctum non debuerunt movere illa fragilia imo falsa fundamenta &c.* Hieronymum autem vivum a Navarro æquali Dominicanum vocari quis putet, nisi revera ejus ordinis sodalem esse sciverit? Ex quo colligas abbatem Michaëlem Justiniani *Scrittori Liguri* p. 416 id a Navarro dici negantem, aut Navarrum non legisse, aut ita leviter ut loca laudata eum fugerint.

Id præterea evincit summa ejus cum nostris conjunctio & familiaritas non vulgaris, sed qualis inter sodales esse solet. Hinc est quod post epistolam Carolo V nuncupatoriam præfati de coronatione libri, ejusdem tractatus argumentum scribit

Digitized by Google

Garſiæ de Loayſa tum epiſcopo Oxomenſi & Cæſari a confeſſionibus, antea vero ordinis Prædicatorum magiſtro XXXIX, ex colloquio cum eo habito faſtus ortam eſſe hujus operæ occaſionem. *Duo* inquit, *a me percontatus es* &c. *Ego cùm ad utrumque explicandum me minus paratum viderem, quod ea ſtudia jampridem intermiſerim, quæ niſi aſſiduo exercitatione neque alantur, e memoria prorſus evaneſcunt, in aliud tempus reſponſum diſtuli, ſicque a te diſceſſi, ut mox in bibliothecam D. Dominici* (nempe Bononienſem noſtram) *me receperim, unde non prius ſum egreſſus, quam evolutis grandibus quibuſdam juris cæſarei ac pontificii voluminibus, adhibitoque ampliſſimi L. cardinalis SS. Quatuor conſilio atque judicio hunc confecerim ſive commentarium ſive farraginem &c.* In fine addit: *Duo verò in cauſa ſunt, cur hanc pancarum horarum lucubratiunculam tuo nomini dedicarim, & quod a te hæc omnis diſputatio eſt nata, & quod ubi colluctantium inter ſe juriſconſultorum ſententias recenſui, ad D. Thomam cui non minus pietate quam ſapientia proximè accedis, tanquam ad ſacram ancoram confugio. Quocirca tuo graviſſimo judicio exactiſſimeque cenſuræ, cujus omnis doctrina ex uberrimis D. Thomæ fontibus emanat, hoc quicquid eſt commentationis ſubjicio.* Revera paſſim in toto tractatu ſanctum doctorem laudat, & ejus dogmata ut ſacram aram apprehendit.

Adde ad caput hujus tractatus Leandri noſtri præfigi ad cardinalem SS. Quatuor epiſtolam, qua ſe ejus juſſu & ex animi ſui ſententia libellum Balbi perlegiſſe aſſerit, & inter plura quæ in auctoris & operæ laudem ſcribit, hæc habet notanda: *Quam belle eſt videre in hoc opuſculo multi juga eruditione referto, acrique ingenio elucubrato Balbum noſtrum, at non balbe, ſed diſerte, ſed terſe loquentem &c.* Et infra: *Multis quidem perveſtigatio ac rerum cognitio data eſt, ſed ſenſuum explicatio paucis: verum utrumque in Balbo noſtro invenies, atque utinam ejus cætera opera in lucem prodeant &c.* Sic ex ædibus S. Dominici XV kal. martii MDXXX Bononiæ ſcribebat Leander. Scio inter æquales uſitatum eſſe hunc loquendi modum, noſter talis, Petrus aut Paulus noſter, ſed viri elegantis & politi qualis erat Leander, non alio præterea titulo fulgentis quam religioſi ſodalis, non fuiſſet de epiſcopo loquentis & ad cardinalem, illum epiſcopum noſtrum compellare, Balbum noſtrum dicere, niſi ejuſdem profeſſionis familiaritas id permiſiſſet. Quæ ſi cum Navarri teſtimonio jungas, Balbum ordinis Prædicatorum ſodalem agnoſcere haud abnues. Non omittendum autem quod idem Balbus habet ejus tractatus cap. 21 Cæſarem alloquens: *At in Germania perinde ut Romæ corona aurea imperatorem inſigniri, illa ſcilicet eadem qua Carolus magnus uſus eſt, ipſe ego certiſſimus ſum teſtis, qui nono abhinc anno tuæ coronationi Carole V non ſolùm interfui, ſed cùm per id tempus apud te Ludovici Pannoniæ Bohemiæque regis oratorem agerem, ad quem jus eligendi ſpectabat, etiam præfui.* Quod ſuperius a nobis dictorum argumentum ſit, primæ nempe Aquiſgranienſi Caroli inaugurationi Balbum præſediſſe.

Hæc jam a pluribus annis ſcripſeram, cùm Actorum SS. tomus quintus junii in lucem prodiit, quem dum evolverem, occurrit mihi p. 520 § 4 ſeries epiſcoporum Gurcenſium ab ipſis initiis ad ultimum annum MDCXCVII ſedentem, quam ejus collector Chriſtophorus Jager præſtat ad ſe derivatam ex fonte ipſiuſmet epiſcopalis archivi, & omnibus aliis hactenus ad MDCCI editis ſinceriorem. In ea ſerie laudatur XXXIV *Hieronymus Balbus Venetus primum præpoſitus Poſonienſis epiſcopus Gurcenſis anno* MDXIX *denominatus & Venetiis anno* MDXXV *mortuus.* In hoc ultimo anno certo errarum eſt fortè typorum, conſtat enim ex ſuperius dictis anno MDXXX Balbum adhuc florentem fuiſſe, & Caroli V coronationi Bononiæ vivum & ſanum aſtitiſſe: unde fortè legendum Venetiis anno MDXXXV mortuum, & eadem ratione emendandum, ubi ejus ſucceſſor Antonius de Hoyos præfuiſſe dicitur XXVI annis ad MDLI quo trucidatus, rectius enim legas hunc annis XVI tantum ſediſſe. Cæterum hinc habetur Balbum noſtrum Venetum fuiſſe, ut ſupra a nobis ſtatutum. Quod verò dicitur præpoſitus antea Poſonienſis, non impedit quin noſtras fuerit, eo enim ſeculo fervente Lutheraniſmo viri graviores & ex aliis ordinibus & ex noſtro ad omnia beneficia dignitateſque eccleſiaſticas etiam in cathedralibus allegebantur, ut de pluribus his annis laudandis jam jam patebit. Adde longe antea & noſtros & aliorum mendicantium ſodales ad omnia beneficia eccleſiaſtica habiles a Sixto IV bulla ſpeciali declaratos fuiſſe. Sec. XVI.

Ut hactenus dictis lux adhuc major detur, ſciendum Pariſiis ſub finem ſeculi XV claruiſſe quemdam Hieronymum Balbum itidem Italum, de quo Trithemius ubi de Script. Eccl. p. 395 agit, præſtatque virum fuiſſe celeberrimæ opinionis, & in omnibus diſciplinis bonarum artium egregie doctum, philoſophum clarum, rhetorem facundum, metro excellentem & proſa, qui docendo & ſcribendo magnam gloriam apud Gallos & Pariſienſes commeruit. Hunc Boulæus Hiſt. Univ. Pariſ. T. V p. 882 dicit ab univerſitate Pariſienſi cum Fauſto Andrelino Forolivienſi & Cornelio Vitellio ad lectiones publicas in arte humanitatis anno MCCCCLXXXIX die V ſept. admiſſum fuiſſe, quod idem antea dixerat p. 793. Hic autem Balbus graviſſimas iniimicitias geſſit cum Fauſto Andrelino dicto, & cum Guillelmo Tardivo Anicienſi grammatices profeſſore in gymnaſio Navarræo, a quibus laceſſitus, & viciſſim eos ipſe impetivit, & in Tardivum quidem volumen magnis inquit Thritemius, eloquentiæ ſalibus conditum ſcripſit, cui titulum indidit, *Rhetoris glorioſi* per modum dialogi. Sed longe acrius illi bellum fuit cum Fauſto, adeo ut uterque ſibi invicem extrema flagitia exprobrarint editis in vulgus carminibus, & Balbus qui ut habet Trithemius, anno MCCCCXCIV adhuc in Gallia agebat, in Angliam fugere coactus ſit anno ſequenti XCVI. Varia fuit de illis apud illuſtres ejus ætatis ſcriptores ſententia. Guaguinus Fauſti partes amplexus eſt, & oratione ſolata & ſtricta in Balbum ceu impudentiſſimum & ignotarum ſibi artium uſurpatorem invectus eſt. Eraſmus tum Lovanii agens & anno MDXIX Ludovico Vives ſcribens Fauſtum male excipit, ſic enim de eo: *Pariſienſis academiæ candorem ac civilitatem jam olim ſum admiratus, qua tot annos Fauſtum tulerit, nec tulerit ſolum, verum etiam aluerit evexeritque. Cùm Fauſtum dico, multa tibi ſuccurrunt, quæ nolim litteris commitere. Quæ petulantia ſolutus eſt ille in theologorum ordinem debacchari? Quam non caſta erat illius profeſſio? neque cuiquam obſcurum erat, qualis eſſet vita. Tantum malorum Galli doctrinæ hominis condonabant, quæ tamen ultra mediocritatem non admodum erat progreſſa &c.* Videſis Boulæum citatum p. 882.

Quidam inter quos Simlerus & abbas Juſtiniani Balbum a Trithemio laudatum eumdem putant cum epiſcopo Gurcenſi, ſed a vero longe aberrare id mihi perſuadet, nempe cùm habita morum hujus ætatis ratione Balbo Trithemii non minus XXXV aut etiam XL annis concedi poſſit, cùm anno MCCCCLXXXIX lectionem publicam in arte humanitatis poſtulavit Pariſiis, præſertim cùm dicatur etiam jus utrumque tum interpretandum ſuſcepiſſe, jam circiter octoge-

Digitized by Google

Sec. XVI. narius fuiſſet anno MDXXX quo Carolus V Bononiæ coronatus eſt, quæ certe cum iis quæ de Gurcenſi narrant, non conveniunt, ut pote quem tum vividum adhuc & florentem & laborioſiſſimum exhibent. Præterea Fauſtus ejus æmulus anno MDXIX jam obierat, ut ex epiſtola Eraſmi citata conſtat, cui ſi antea jam non præmortuus erat Balbus Trithemii ei æqualis, parum ſupervixiſſe conjectu promum. Itaque iſte Trithemii Balbus forſan Januenſis ludi magiſter Pariſienſis, & anno MCCCCXCVI in Angliam profugus, cui tot objecta ſunt turpia alter eſt, & ſecernendus a noſtro Balbo Venero qui fama non ſolum integra ſed & laudatiſſima ſemper vixit, & cujus moribus ne levem quidem maculam nemo unquam aſperſit

Hujus cum laude meminerunt præter citatos Luſitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1532, Roverta ad 1541 Venetum agnoſcentes, ſed de ejus ſcriptis non accurate loquentes. Laudant etiam Geſnerus, Poſſevinus, & Voſſius de Hiſtor. Latin. p. 651.

F. JOANNES FABER.

† 1530. F. JOANNES FABER II hujus nominis Auguſtanus dictus, non ab origine, ſed tum a diuturniori commoratione, tum a præclaris, quibus ibidem functus eſt muneribus & officiis, patria Friburgenſis in Helvetiis fuit, ſed Auguſtæ ut videtur ad ordinem cooptatus, magnarum partium vir, eruditione, pietate, facundia, catholicæ fidei ſtudio clariſſimus. Bononiæ agebat anno MDXVI ſacras literas forte ibidem profeſſus, quod innuere videtur Leander fol. 142 a, de eo ut *viro uſquequaque eruditiſſimo* loquens, *cujus doctrinam*, inquit, *gymnaſium Bononienſe totum hoc anno* (MDXVI quo hæc ſcribebat Leander) *eo quod de ſe periculum in re literaria fecerat, admiratum eſt.* Ad ſuos exinde reverſus Maximiliano I imperatori ob egregias dotes acceptiſſimus fuit, ab eodemque a concionibus ordinarius, ac ab intimis animi conſiliis aſcitus, & in primis carus ac familiaris, ut & ejus aulæ principibus, Matthæo præſertim Langio cardinali Saliſburgenſi archiepiſcopo ſummo auguſti conſiliario. Mortuo vero XII januarii MDXIX Maximiliano, ut idem apud ejus ſucceſſorem Carolum V concionatoris ordinarii & aulici munus obtineret, ambibat, quod & eum conſecutum ex mox referendis conjicio. Certe urgentiſſimas ea de cauſa literas ad hujus principis familiares ſcripſit Eraſmus, quicum illi erat tum ſumma animorum & ſtudiorum conjunctio. Sic enim ille epiſtola Lovanii VI octob. MDXX ad Albertum Brandemburgicum cardinalem & archiepiſcopum Moguntinum data: *Utinam hic Joannes Faber ordinis Dominicani tua celſitudini tam eſſet commendatus, quam merentur hominis eximia dotes, ingenium promtum & expeditum, judicium excuſſum, eruditio ſolida & abſtruſa, lingua feliciſſima, mores candidi facileſque &c.* Clarius loquitur Mercurio Gattinario Caroli V cancellario ſummo epiſt. IV octob. MDXX itidem Lovanii data: *Ex aliquot familiaribus congreſſibus comperio hunc Joannem Fabrum ordinis Dominicani multis eximiis dotibus præditum, religione nequaquam fucata, judicio prudentiaque ſingulari, eruditione ſolida, quarum rerum commendatione cæſari Maximiliano virtutum omnium ut fautori candido ita judici exacto cum primis carus fuit. Convenit autem opinor, ut quemadmodum Carolus noſter in avitum ſuccedit imperium, ita virtutum etiam avitarum hereditatem capeſſat. Porro quod petit non ſolum æquiſſimum eſt, verum etiam facillimum, videlicet ut idem muneris quod habuit apud cæſarem Maximilianum, apud hunc retineat. Atque id ut fiat ad publicam rei Chriſtianæ pertinet utilitatem, mea ſententia, ſimulque ſacri imperii dignitatem. Id cujuſmodi ſit ex ipſo rectius cognoſces.* Iiſdem laudibus tum ornat, tum commendat aliis epiſtolis eodem anno & menſe datis præſuli ac principi Leodienſi pag. 424, Conrado Peutingero pag. 434, Jacobo Vilingero pag. 439 edit. Baſil. in quibus & zelum antiquæ religionis, & in agendis viri prudentiam mire extollit præſertim in cauſa Luterana. Anno MDXXI priorem agebat Auguſtæ Vindelicorum, de quo ſic idem Eraſmus Epiſtol. Lib. XVI n. 16 obtrectatori ſuo pertinaciſſimo, ſcilicet Vincentio Theodorici Harlemenſi noſtro S. T. magiſtro data eo anno, ubi ſic eum alloquitur: *Paucis poſt diebus Joannes Faber ordinis tui ſodalis, cui utinam tam ſimilis eſſes eruditione moribus prudentiaque, quam es ſimilis cucullæ & pallio, retulit mihi, quemadmodum te ſuper hac re admoniſſet, vel objurgaſſet potius. Nam illi forte rem ut habebat expoſueram. Reſpondiſti, ſi verum ille narrabat, te poſthac Eraſmo fore certiſſimum amicum, ſi noxiam hanc remitterem. Cumque ſubjeciſſet ille, ſe nolle mihi referre pro certis incomperta, dextra data confirmabas fore, quod pollicereris. Hac cum mihi perſuaſiſſet eſſe veriſſima, cæpit obſecrare per Chriſtianam caritatem finerem exorari me, recumque redirem in gratiam. Ego vero ſemper ad concordiam facillimus reſpondi me non ſolum velle condonare quicquid eſſet admiſſum, verum etiam obliviſci. Hæc ſi vera non ſunt, certe a me ne ſyllaba quidem afficta eſt, ita narravit vir natu grandis, ſacerdos, theologus, & in ſuo genere pulcre doctus, a concionibus cæſaris, prior monaſterii Auguſtani.* Ex quibus diſcimus eum tum & noſtris Auguſtanis præfuiſſe & imperatoris Caroli V Eccleſiaſten egiſſe. Etſi autem iis annis ſingulari fuerit Eraſmo neceſſitudine conjunctus, quod ille tum non videretur catholicæ doctrinæ adverſus, imo & Leoni X & cæſari acceptior, ab eo poſtea deſcivit, ubi ille a ſummis pontificibus reprobatus eſt. Hinc Romam progreſſus ejus plura redarguit. Sed & hic ipſe audiendus Eraſmus Epiſt. lib. XXVI Matthiæ Kretzero Friburgi V Id. Mart. MDXXXI pag. 1020: *Joannem Fabrum Dominicanum novi hominem in Thomiſtica theologia pulcre doctum, ſed mire vafrum ac verſipellem. Is Romæ cæpit in me debacchari, videlicet quo ſe reconciliaret cardinali Cajetano, de quo mihi tanta narrat* (*forte* narraverat) *mala, ut nullus ſcurra in ſcurram poſſet dicere plura. Obiiſſe nunc primum audio, Dominus illius miſereatur.* Quæ Eraſmi vituperia Fabro noſtro an non glorioſiora ſint ipſis ejuſdem laudibus, judicet æquus & vere chriſtianus lector. Cæterum exinde colligat vel initio hujus anni vel præcedenti ſeu Romæ ſeu Auguſtæ aut alibi mortuum. Extat ejus

Oratio funebris in depoſitione glorioſiſſimi imperatoris cæſaris Maximiliani Auguſti P. F. in oppido Wels Auſtriæ, præſentibus Illuſtriſſimo principe Rever. D. Matthæo cardinale Tit. S. Angeli archiep. Saltzburgen: Rev. D. epiſcopo Tergeſtino aliiſque prælatis & nobilibus quamplurimis habita anno Chriſti 1519 die 16 januar. eidem cardinali nuncupata, cujus juſſu ſuſcepta & edita Auguſtæ Vindel. 1519 julii 12 in 4, & apud Marquardum Freherum T. II rerum Germanicarum P. II p. 402 ad 420.

P. 412 ejus editionis inter Germanos plures inſignes, quos ex variis Germaniæ partibus bene multos amicitia Maximiliani præſtat decoratos, *Zaſius* ab eo recenſetur *noſter Friburgenſis* inquit, qua loquendi ratione ſuum fuiſſe gentilem & ſeipſum etiam Friburgenſem indicat.

F. JOHANNES

F. JOHANNES DE VERO.

† 1550. F. Johannes de Vero vernacule *de Vray* Gallus & patria profeſſioneque Bellovacenſis ineunte ſeculo XVI jam in ſacra facultate Pariſienſi clarebat, nam in comitiis ordinis Genuæ MDXIII baccalaureus biblicus aſſignatus fuerat pro anno MDXVI, & in ſequentibus Neapoli MDXV celebratis ad legendas ibidem in parvis ſcholis ſententias pro anno MDXVII. Florebat etiam anno MDXXX, quo ab eo prodiit

Epiſtolarum liber, Pariſiis, Antonii Verard 1530 in 8. Extabat adhuc ſub finem ſeculi ultimo elapſi apud noſtros Albienſes.

Hunc Guillelmo Parvi epiſcopo Silvanectenſi & Francorum regi a confeſſionibus nuncupavit. Pr. *Cùm chriſtianus adventus inſtaret &c.*

F. MARCUS AB WEIDA.

† 1550. F. Marcus ab Weida Saxo inter plures ejuſdem nationis viros inclitos & ſacri verbi inſignes declamatores a Leandro fol. 147 a laudatur, tum cùm ſcribebat anno MDXVI florentes, cui ſi ætatem des ipſius Leandri, potuit facile ad annum MDL vel ultra pervenire. Hinc illum creditu proclive, quem Poſſevinus ad 1573, Altamura ad 1571 & Coppenſteinius in Clave prædicandi roſarii lib. 1 cap. 2, & lib. 2 cap. 14 ſcriptoribus noſtris accenſent, non quod annos ab illis notatos attigiſſe velim, ſed opera illi ab eis aſſerta quid prohibet ab ejus morte iterata editione prodiiſſe. Hæc vero ſunt:

Explicatio orationis Dominica lingua Teutonica, Coloniæ 1573. Sic refert Simlerus.

Speculum fraternitatis roſarii, forté eadem lingua vernacula. Laudat Coppenſteinius citatus.

F. PAULINUS TURCHIUS.

† 1550. F. Paulinus Turchius Italus Philippo Saulio epiſcopo Aprumiatenſi vel ut alii loquuntur Brugnatenſi viro linguæ Græcæ peritiſſimo, nec minus optimarum litterarum notitia, quam majorum ſuorum, gentiſque ſuæ præclare geſtorum gloria conſpicuo, intima animorum ſtudiorumque neceſſitudine conjunctus fuit. Itaque cùm Saulius *Commentarium Euthymii Zigabeni in Pſalmos* e Græco Latine reddidiſſet, ſed morte præventus non anno MDXXXI ut habet Ughellus Ital. Sac. T. IV, ſed ante MDXXX, qui jam anno MDXXVIII infulam abdicaverat, inedium reliquiſſet, Turchius viri tam illuſtris tamque cari operam jacere neglectam non ferens, eam typis excudendam curavit, & Clementi VII nuncupavit.

Prodiit opus Veronæ, Stephani Nicolini 1530 in fol. Quæ editio extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef. Poſtea Pariſiis 1543, 1547 & 1560 in 8: Venetiis 1568: Lugduni, Petri Landry 1573 in 8.

Sic autem de Saulio Turchius in epiſtola nuncupatoria: *Hic elegantiſſimos commentarios Euthymii monachi patris ſanctiſſimi & eruditiſſimi nuper Latinos fecerat, puro quidem ac ſimplici dicendi genere, quos immaturâ morte præventus in lucem edere non potuit: Ego verò qui ejus doctrinæ ac ſanctitatis teſtis dintius fueram, ſtudiorum comes, conſiliorum conſcius, nimia ipſius humanitate ſummâ illi neceſſitudine devinctus, talis amici quo meliorem ne deſiderare quidem licebat, tam ſanctos labores deperire, nec verò tanto theſauro fraudari æquo animo ferre non poteram. Converti me igitur ad Joannem Matthæum epiſcopum Veronenſem bonorum omnium quam maxime ſtudioſum &c.*

Sub finem ejus epiſtolæ Turchius indicat ſe *domus Medicææ alumnum eſſe*, unde quis conjectari poſſet Florentinum fuiſſe, etſi aliunde tanta illa cum Saulio Ligure familiaritas & Ligurem inſinuet, quod dubium ſoli ſolvere queunt gentiles. Sec. XVI.

F. PETRUS COVASRUBIAS.

F. Petrus Covasrubias Hiſpanus ipſis ſeculi XVI primordiis ſua gentem ordinemque quem in patria profeſſus fuerat, illuſtravit eruditione, dicendique qua plurimum apud populos valuit facundia, ſacræ theologiæ magiſterio decoratus, generaliſque functus honore & titulo prædicatoris. Præfuit & domui ſuæ prior, cui nomen dederat adoleſcens S. Pauli Burgenſi, ſupremumque tandem obiit diem apud Cantabros Flaviobrigæ vernacule Bilbao anno MDXXX, uti teſtatur Marieta fol. 210 a, a quo Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad hunc annum, & Antonius Bibl. Hiſp. excepere runt. Hæc ejus opera: 1550.

Conciones de tempore & de ſanctis per annum & quadrageſimales. Ex Hiſpano Latine ipſe reddidit. Primus evulgavit Alexander Geraldinus epiſcopus Vulturenſis tomis duobus.

Recenſuit ac in lucem emiſit iterum ſodalis ejus & æqualis egregium ejuſdem domus Burgenſis ſidus Franciſcus de Victoria, Pariſiis, Jodoci Badii 1520 in 4, tomis duobus. Extabant anno 1671 Antverpiæ apud noſtros.

De reſtitutione libri quinque lectu digniſſimi. Sic Marieta: An & ubi, quave lingua prodierint, nullus indicat

Remedio de jugadores, Burgis 1519 in 4. Italice redditum prodiit Venetiis, Vincentii Valgriſii 1526. In eo tractat de recta eorum qui talos aleaſque frequentant inſtitutione.

Memorial de pecados y penitentes, Burgis, Federici Aleman 1517.

F. SIMON NERAULT.

F. Simon Nerault Gallus Bituricenſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ magiſter hoc anno florebat, quo & libellum edidit, cujus titulus: * 1550.

Le flagice de peſte traitant des ſignes indicatifs de peſte; des cauſes provocatives d'icelle: Les moiens pour empecher ſes effets & malice par voie naturelle & ſpirituelle: de ſa dilatation, & du pouvoir quelle a d'infecter. Compoſé par venerable & religieuſe perſonne F. Simon Nerault docteur en theologie de l'ordre des Freres Prêcheurs, Pictavis, Jacobi Boucher 1550 in 8, Signat. A ad E. Extat Pariſ. in Regia D. 1619.

Opellam nuncupat nobiliſſimæ & feliciſſimæ dominæ Antoniæ *d'Illiers* viduæ Roberti Chabot patrui Philippi Chabot Franciæ archutalaſſi. Libellus ea ætate haud parum utilis, qua peſtis frequenter in Gallia graſſabatur. Meminerunt *La Croix du Maine* & *du Verdier.*

F. VINCENTIUS BARATERIUS.

F. Vincentius Baraterius, qui & *Placentinus Senior* a Leandro fol. 150 b nuncupatur, & inter viros illuſtres in diverſis recenſetur, Placentiam patriam habuit, ibidemque vergente ſeculo XV inter MCCCCLXXX & XC ordinem amplexus, vivebat & florebat quam maxime anno MDXVI quo ſcribebat Leander. Vir eſt inquit idem, ſtatura pergrandi facieque ſevera, & addit: *Is eſt Vincentius Placentinus* (ad marginem *Senior*) *ex Barateherea familia ſatus, meus inquam Vincentius, cui* † 1550.

Sec. XVI. *nunquam me referre gratias, pro munere mihi ab ipso collato posse arbitror. Porrò in logicalibus & in philosophia pluribus annis socio atque adjutore cum Paulo Montiscellano viro eruditissimo usus sum. Ab his viris quicquid logicæ, quicquid philosophiæ habeo, accepta refero. Præceptorem illum meum libenter cum amicis loquens, refero virum esse doctum, philosophiam theologiam excellentissimè callentem, & poëtim & oratoriam sibi familiares habentem, nec eum litteras Græcas ignorare, & otium ex otio sibi semper parare, & pollere maximis animi virtutibus, dotibusque, & edidisse*

1. *Logicam pro stomachis adolescentulorum delitiis facientem, optima eruditione refertam.*

2. *Volumen defensoriun D. Catharinæ Senensis, quo enodantur nodi plurimi theologicales curiosi, & refelluntur objecta rationes seu nuga & allucinationes veluti figmenta & inania verba, sicuti quadam ira & odio præcipitata.*

3. *Ac etiam scripsisse pronunciasseque multijugas funebres & alias orationes ingenti cum omnium laude.*

Has Lusitanus sic distinguit habitas:

Primo in electionibus prælatorum & in festis solemnibus.

Secundo in doctoratibus.

Tertio disputando & libros naturales & theologicos inchoando.

Quarto funebres.

Quæ omnia inquit, fuerunt impressa uno volumine in 4 anno 1553. Ubinam verò non addit, quod nostri prodere curabunt Placentini. Redeo ad Leandrum sic prosequentem:

4. *Et ejus declarare diligentiam codites emendatos annotatosque bibliotheca cœnobii Placentini.*

Ejusdem meminit Leander *Descrit. d'Italia* fol. 306 a: *In Vincentio Barattero dell'ordine de'Predicatori già mio honorando precettore in logica & philosophia, reluceva oltra la Latinità, la peritia delle lettere Greche con la philosophia & theologia, come da l'opere da lui lasciate chiarissimamente vedere si può. Sono in vero molt'obligato a tanto huomo per la benivolentia che a me dimostrava, & la carità che usava insegnandomi, & facendomi partecipe de la sua degna dottrina.* Quo loquendi modo satis innuit jam antea satis functum. Unde difficile mihi persuadeo Baraterium anno circiter MCCCXCV Leandri præceptorem ad MDL perveniſſe, ut volunt Lusitanus & sequaces, cùm ipse Leander anno MDLII ætatis LXXIII mortuus sit. Ut ut sit, adversus veritatem non peccamus eum ad 1530 collocando, etiamsi ultra vixerit, quandoquidem incertus est annus mortis.

Emendandus hic Pius, qui *della progenie* pp. 486 & 487 duos Vincentios Placentinos distinguens, Seniorem Baraterium, juniorem *Villa* agnominatos, quæ Leander Seniori asserit opera tollit nulla ei relinquens, & ea juniori omnia vindicat, quod imprudenti certe accidit, neque enim Leandro sui præceptoris acta fuisse incognita quis suspicetur. Senioris cum laude meminit Ubertus Locatus de quo postea ad 1587 in suo de origine civitatis Placentiæ opere & Altamura ad 1530.

F. CORNELIUS DE SNEKIS.

† 1531. F. Cornelius de Snekis natione Frisius in *Indick* prope Snekam ortus, unde & cognomen accepit, Leevardiæ cum sub congregatione Hollandiæ ordini nomen dedit, virque fuit pietate doctrina disciplinaque regulari charissimus. Rostochii in academia divinas professus literas, lauream meruit & adeptus est magisterii. Dictæ congregationis Hollandiæ vastissimæ tum & florentissimæ in convocatione, ut dicebant, Ultrajectensi anno MDV julii XXII electus vicarius generalis, & subito a priore juxta privilegium a magistro ordinis Vincentio Bandello concessum confirmatus, eamdem rexit ad MDVIII julii XVI quo datus ei successor. Sed & iterum ad idem munus assumptus Valencenis anno MDXI in convocatione XVIII maii habita, ibidemque mox etiam confirmatus a decessore, eo munere functus est ad annum MDXIV maii XIV. At anno sequenti MDXV congregatione in tres portiones divisa, cœnobiis regis Galliarum ditionis in novam congregationem quæ Gallicana dicta est erectis, domibus verò Belgii Carolo V imperatori subjectis in novam provinciam Inferioris Germaniæ, cæterarum Saxoniæ, Daciæ, Poloniæ eidem antea adnatarum cura Cornelio nostro commissa fuit a magistro ordinis Thoma de Vio Cajetano, qui disciplinam in iis regularem tueretur. Hinc prior Rostochii electus adversus hæresim Lutheranam insurgentem validum se verbo & scripto murum opposuit. Verùm invalescentibus hæreticis & aperte invadentibus, ad electorem Brandemburgensem Joachimum apud quem plurimum gratia valebat, fugere compulsus sub ejus patrocinio securus hæsit annis duobus, in patriam exinde reversus Leevardiam scilicet, ibidem obiit anno MDXXXI die XIV septemb. fuitque in odeo sepultus. *Ex actis* & ex Ghilberti de la Haie Bib. Belgo-Domin. MS. Ejus cum laude meminere Suffridus Petri in Script. Frisiæ p. 79: Franciscus Swertius Athen. Belg. Valerius Andreas Bib. Belg. Sed isti omnes emendandi, cùm dicunt priorem provincialem fuisse Saxoniæ, Franciæ & Poloniæ, quod munus certò non gessit. Hæc ejus opera:

1. *Sermones XXI super confraternitate de serto rosaceo sanctæ dei genitricis semperque Virginis Mariæ.*

Sermones duo contra ebrietatem & insolentiam bibendi.

Corona super officio dicti serti Rosacei.

Bulla apostolica super confirmatione ejusdem fraternitatis.

Sermones synodales ejusdem quinque. Hæc simul edita Parisiis Jodoci Badii Ascensii 1514 in 4, p. 177. Ed. altera Rostochii 1517 in 4, in qua plures additi sermones.

2. *Pars II rosarii sive serti Rosacei, quæ continet sermones* XXV. Extat codex chartaceus in 4 in Bibl. nostra Trajecti ad Mosam scriptus manu fratris Adami supprioris & filii ejusdem Trajectensis conventus foliolis 199. Pr. prologi: *Quoniam labor generosos nutrit animos* &c. Sermonis vero I, *Charitas Fraternitatis maneat in vobis*, Hæbreor. 13. *S. Augustinus* &c. Addit auctor in fine Rostochii se illos absolvisse. Sic habet Gilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. testatus se vidisse.

3. *Sermones* LXXV. *Super Missus est.* Extat codex MS charactere eleganti in fol. Calcariæ in Clivia in Bibl. conventus nostri a dicto Ghilberto visus, qui & addit ad calcem sic legi: *Hi sermones fuerunt collecti per me F. Cornelium Frisium Snekensem S. T. P. & illo in tempore hujus conventus Rostochiensis licèt immeritum priorem anno 1523 ipso die D. Bernardi Abbatis Clarevallensis ipsius puerpera Virginis Mariæ singularis amatoris incepti autem anno* 1518. His adjecti sunt

Sermones IV. *de S. Joseph.* Codex ille fuit aliis domus nostræ Leevardiensis.

4. *Defensio Ecclesiasticorum adversus Sebastianum Polonum ministrum Lutheranum* in 4. Sic Swertius & Valerius Andreas, non vidit Ghilbertus noster.

5. *Sermones aliquot habiti in receptione novitiorum ad ordinem.* Sic Swertius: neque hos vidit Ghilbertus de la Hale.

Digitized by Google

F. JOHANNES DE VILLERIO.

* 1531. F. JOHANNES DE VILLERIO vernacule *de Villers* Hanno patriaque & profeſſione Valencenenſis, ſuæque domus aliquando prior, obiit ibidem anno MDXXXI die XX ſept. poſtquam prælo ſubjecerat

Summam S. Thomæ de Aquino, Rotomagi ſumtibus Franciſci Regnault bibliopolæ Pariſienſis 1520 in 8. Hanc editor Jacobo de Calcar inferioris Germaniæ priori provinciali nuncupavit, in qua & ſe reſtatur ad marginem locos citatos numeris additis annotaſſe.

Sermones quadrageſimales Johannis Clerei magiſtri ordinis Prædicatorum XXXVII, Pariſiis, Petri Vidovæi & Franc. Regnault 1520 & 1514 in 8 & in 4, & rurſus 1530 in 8. In proœmio ad lectorem dicti Clerei laudes proſequitur, ipſe autem Villerius forſan ex ore dicentis Valencenis reportaverat. Ejus meminit Ghilbertus ſupra citatus.

F. THOMAS ORTIZ.

† 1531. F. THOMAS ORTIZ Hiſpanus ex Calzadilla villa in tractu Caurienſi ortus, Salmanticæ ordini nomen dedit anno MDX, & anno ſequenti die XI junii profeſſus eſt, virque fuit gravitate morum, diſciplina regulari, ardenti pro fide ſtudio, ac agendorum peritia commendatiſſimus. Hinc ubi primum deſiderati ſunt operarii, qui in Americam trajicerent, & Indorum Mexici converſioni ac inſtructioni deſudarent, ad eam meſſem continuo ſe obtulit, & ejus miſſionis vicarius generalis primus inſtitutus, Mexicum cum undecim ſociis appulit anno MDXXVI menſe julio vel auguſto. Manum mox mittens ad fortia, chriſtianæ religioni ſeu apud Hiſpanos dominores aſſerendæ, ſeu apud indigenas feros & idololatras plantandæ & ſtabiliendæ ſtrenue laboravit. Verùm ſociorum ejus pluribus ob intemperiem cœli brevi mortuis, Hiſpaniam miſſionariorum ſupplementum quæſiturus, & reparandæ valetudinis cauſa, nam & ipſe non parum infirmabatur, repetere coactus eſt anno ſequenti MDXXVII. Quod utrumque non ſolum obtinuit, ſed & aulam Caroli V Cæſaris & regis catholici aggreſſus, plures ab eo pro miſſione gratias obtinuit. Inſtante verò Garſia cardinali de Loayſa ex ordine aſſumto, & conſilii Indiarum præſide, cum viginti ſodalibus quorum præfectus datus eſt, in Americam rediit, ad provinciam quæ S. Marthæ aliàs *Veneçuela* dicitur, recens detectam & domitam tranſiturus, illudque rude ſolum aratro evangelii & ſemine verbi Dei culturus. Eo pervenit menſe februario anni MDXXVIII, ſuiſque laboribus opus fidei ita promovit, ut de his certior factus Carolus V eum primum S. Marthæ epiſcopum conſecrandum Clementi VII obtulerit anno MDXXIX. Hac in dignitate conſtitutus, majores in dies pro re chriſtiana fructus reportabat, ſed cùm ſibi non parceret, ut animas Chriſto lucraretur, in brevi conſummatus & conſumtus & regere & vivere deſiit anno MDXXXI ingenti ovium ſuarum dolore, relictaque nunquam peritura ſui nominis memoria. De eo legendi Auguſtinus Davila Hiſt. Prov. Mexic. pp. 3, 4, 28, 32, 48 & 60, ſed præſertim Antonius de Remeſal Hiſt. Chiap. pp. 12, 15, 36 & 37. Scripſit teſte Ægidio Gonçales Davila *Teat. eccl. de las Indias T. II fol. 63 b:*

Una relacion curioſa de la vida, leyes, coſtumbres, y ritos, que los Indios obſervavan en lo politico de ſu idolatria, guerra, y paz.

Hanc dictus Davila dicit Ortizium ſcripſiſſe anno 1525 & Carolo V obtuliſſe, ſed prorſus errat in anno, cùm ante 1526 Americam ille non adierit: itaque id potius referas ad ann. 1527 cùm in Hiſpaniam rediit. Sæc. XVI.

Idem Ægidius Gonçales Davila emendandus in recenſendis primis S. Marthæ epiſcopis, ſic enim eos numerat.

Primus *Alphonſus de Tobes*, ſed mortuus prius quam ſuam ſedem accederet.

Alter *F. Chriſtophorus Brochero* ord. Prædic. Villalatæ prior, qui recuſavit.

Tertius Joannes Ferdinandus de Angulo ad ann. 1535.

Quartus *F. Thomas Ortiz*, quem circa 1538 vult obiiſſe.

Quintus *Martinus de Calatayud* nominatus anno 1581.

De duobus primis cùm non ſederint, nulla eſt difficultas, ſed Thomam Ortiz anno 1529 conſtitutum & anno 1531 mortuum contendit Antonius de Remeſal citatus, & cui major fides, cùm regionem illam diutius incoluerit, & omnia monumenta diligentius inveſtigarit, ac proinde primum nemo negaverit.

Huic ait Remeſal ſecundus ſucceſſit Bartholomæus de Torres theologus Salmanticenſis.

F. JOANNES DE FENARIO.

† 1533. F. JOANNES DE FENARIO Gallus Cantaber ſeu Benearnus Morlaci vernacule *Morlas* diœceſis Leſcarienſis natus, & in patria ordinem amplexus, Pariſios ſtudiorum cauſa miſſus, in gymnaſio Sanjacobeo ſic pietate & ingenio emicuit, ut ad gradus capeſſendos promotus fuerit. Licentiam decurrebat titulo præſentati ornatus annis MDIV & MDV, & horum primo de Sorbonica ſeptimus reſpondit, & anno MDVI die IX maii ſecundum inter quindecim licentiatos locum obtinuit. Magna illi fuit cum Marino Cuyrot, Guillelmo Pepin, Guillelmo Parvi poſtea epiſcopo, Vincentio Lievin viris omnibus egregiis theologis Pariſienſibus, ac ſeverioris legum noſtrarum obſervationis in provincia Franciæ aſſertoribus animorum conjunctio, queiſcum annis MDVII & MDVIII Ebroicis commoratus eſt. Tum in provinciam ſuam Toloſanam reverſus, ſtudium generale Burdigalenſe rexit annis pluribus. Sed & non minorem in templis ſibi comparavit famam, quadraginta annis ſolidis miniſterio verbi Dei functus cum plauſu & fructu, habitusque ſua ætate facundus & eruditus Eccleſiaſtes. Comitiis ordinis Romæ annis MDXVIII & MDXXX habitis interfuit utriſque provinciæ Toloſanæ diffinitor, & in ultimis procurator generalis in aula Romana a Paulo de Butigella magiſtro ordinis ibidem electo conſtitutus fuit. Anno ſequenti MDXXXI die IX octob. mortuo Butigella, mox Fenarius a Clemente VII datus eſt ordinis vicarius generalis ad futuram electionem, quæ juxta leges ad ann. MDXXXIII proroganda erat, ſed volente pontifice accelerata eſt, & facta Romæ anno MDXXXII ſabbato vigilia pentecoſtes die XVIII maii, in ea verò Fenarius unanimi conſenſu in magiſtrum ordinis evaſit electus. Quanta verò prudentia quove ſtudio aſſerendæ diſciplinæ incubuerit, narrant annales noſtri legendi. Illud ſolum annotare placet ordinis provincias viſitandas ſuſcepiſſe in Italia primum, tum in Hiſpania ubi & dicitur per adventum anni MDXXXIV coram Carolo V prædicaſſe, magnaque cum reverentia & voluptate ab iſto principe auditus, unde in Galliam reverſus comitia ordinis celebravit Lugduni in feriis pentecoſtes de more anni MDXXXVI. Tum autem Franciſco I Francorum regi adeo acceptus erat, ut ipſe rex cum eo & patribus ad communem in cœnaculo cœnobii menſam accumbere

Sec. XVI. voluerit altera poſt pentecoſten die. Verùm paulo poſt ob neſcio quod verbum inquiunt quidam imprudentius prolatum, vel ut alii ferunt ob depoſitionem prioriſſæ Pruliani monaſterii ſororis Joannæ de Ambaſia, quæ prima fuit ad regis nominationem præfecta, quæque poſtea locum & munus deſerere coacta fuit, ejus principis offenſionem incurrit, ita ut ejus juſſu cœnobii Toloſani ſepta egredi vetitus ſit. Innocentia tamen tandem detecta, libereque agere permiſſus, ad reliquas provincias viſitandas ſe jam accingebat, cùm morbo correptus iter arripuit æternum anno MDXXXVIII die XV julii. Ejus corpus in baſilica S. Thomæ Toloſana ad gradus majoris altaris conditum fuit ſub lapide ejus effigie ornato addita & inſculpta hac epigraphe:

F. Joannes Fenarius quondam currus & auriga ordinis Fratrum Prædicatorum, qui annos quadraginta Chriſtum ardenter prædicavit, & cùm eſſet theologus eminentiſſimus, prælegendo innumeros ſacra doctrina proceres genuit, toti orbi chriſtiano clarus & cœlo dignus mortales exuvias depoſuit anno ab orbe redempto MDXXXVIII *idibus julii.*

Pius emendandus ubi Fenarium dicit provinciæ Toloſanæ priorem fuiſſe cùm electus eſt magiſter ordinis XLII, ex actis enim conſtat F. Vitalem de Beccanis theologiæ magiſtrum tum Toloſanæ provincialem fuiſſe in ipſo capitulo præſentem, qui & eo munere ab annis pluribus fungebatur, eoque titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXV habitis jam affuerat. Sed & corrigendus Oldoinus qui in Athen. Liguſt. graviſſime allucinatur, noſtrum hunc Joannem *de Finario* pro *de Fenario* nuncupans, & ex Gallo Beneharnenſi Ligurem faciens, ceu e caſtro *Final* dicto in ora maris Liguſtici ortum duxerit, qui in ipſis actis cap. gen. electionis *Morlanenſis* ut *Morlaci* natus dicitur. Non alia ipſius laudantur opera, quam ejus epiſtolæ:

Una eſt F. Thomæ Philaretto Fivizanenſi gratulatoria, quod S. Thomæ commentaries in Ariſtotelis metheora expurgatos, & indice copioſo ornatos ediderit. Prodiit in capite ipſorum commentariorum Venetiis 1530. Hanc laudat ſolam Oldoinus.

Duæ ſunt encycliæ e duobus capp. genn. quæ habuit Romæ 1532 *& Lugduni* 1536 *datæ.* Harum exemplum cum actis habeo in adverſariis ex codice Inſulenſi ejus ætatis exſcriptum.

Duæ aliæ Venetiis in archivo cœnobii S. Secundi ſervantur, prima data Toleti XXV decemb. MDXXXIV, qua Zachariam de Lunigiana virum inſignem de quo poſtea ad 1540 primum S. Secundi vicarium inſtituit: altera Hiſpali data XX maii MDXXXV, qua principi ſeu duci Venetiarum a quo domus S. Secundi ordini collata fuerat, gratias agit, & monaſterium corporis Chriſti ut deſiderabat princeps, a ſe in melius immutandum promittit. Has Italice verſas edidit Dominicus *Codagli* de quo poſtea ad 1610 in *Hiſtoria dell' iſola e monaſterio di San Secondo.* Sed nullum mihi dubium quin regiſtrum omnium ejus epiſtolarum Romæ in archivo magiſtrorum ordinis habeatur.

F. HIERONYMUS FANTONUS.

1532. F. Hieronymus Fantonus ſive *de Ferraria*, ſic dictus ab eo quo functus eſt cum laude Ferrarienſis inquiſitoris generalis officio, patria fuit Inſuber Vigevani Lombardiæ Tranſpadanæ ortus. Laudatur a Leandro fol. 141 b. *Hic*, inquit, *ſtatura procerus magnuſque corpore, ſed litteris major anno precedenti* nempe MDXV *Bononienſi gymnaſio præfuit, & cenſuram adverſus homines hareſeos labe inquinatos ſevere egit. Edidit vir doctiſſimus*

Indicem in quatuor volumina Capreoli, ſeu tabulam ut dicitur, tam accurate, ut ſi quis eam habuerit, totum habere ſe Capreolum ſub epitomate perſpicue, gloriari poſſit.

Scripſit præterea aliam tabulam ſuper opera Scoti plurima eruditione pro ſchola Aquinatis refertam. Hæc typis prodiit curis F. Julii Hyſſopii Caſenatis hoc titulo: *Repertorium locupletiſſimum tam librorum quam ſententiarum, quam quodlibetorum doctoris ſubtilis Joannis Duns Scoti, olim a doctiſſimo P. M. F. Hieronymo de Ferrariis Fantono Vigevanenſi ordinis Prædicatorum & hæretica pravitatis inquiſitore*, Venetiis, Aloyſii Seſſa 1588 in 4.

De eodem iterum agit Leander *Deſcrit. d'Ital.* fol. 358 b, ubi de Vigevano: *Geronimo Fantono dell' ordine de i Predicatori eccellente theologo diede gran fama alla detta città, il qual ha laſciato dopo ſe molte laborioſe & utili opere, per le quali ſi può conoſcere di quanto ingegno foſſe. Paſſò a miglior diporto tanto huomo divotamente nel convento degli angeli di Ferrara nel* MDXXXII *& di ſua età circa ſettanta.* Ex his patet alia præter relata opera reliquiſſe, in quibus numeratur editum

Compendium univerſæ lectura abbatis Panormitani ſuper decretales, Venetiis, Michaelis Tramezini 1564 in 4. Extabat anno 1671 apud noſtros Lovanii & Leodii.

Ejus meminerunt Fernandez, Altamura non recte collocans ad 1588, Rovetta rectius ad 1532, Poſſevinus & alii.

F. JOHANNES MENSINGUS.

F. Johannes Mensingus Saxo, provinciæque Saxoniæ alumnus, & aliquando prior ipſe provincialis, circa annum MDXIV ſacras litteras Ulmæ profitebatur, ubi & Johannem Hoſt de Romberch de quo poſtea ad 1533 inter auditores habuit, exinde magiſterii laurea inſignitus. Reverſum ad ſuos plura pro fide catholica paſſum a Frederico Saxoniæ duce Lutheri aſſecla & alipte tradunt plures cum Fontana in Monum. ad 1527, quæ theologorum Romanorum hujus temporis & regionis ſors communis. Quo obierit anno & loco necdum inveni, ſed annum MDXXXII attigiſſe & ultra progreſſum certiſſimum. Stylo uſus eſt contra Lutherum ſcribens acri planoque ſed efficaci, puraque Latinitate facile pervio. Sic ejus opera adverſus Lutherum, Ambſdorfium, & Culſamerum a Simlero recenſentur. *Joannis*, inquit, *Menſingi provincialis Dominicani in Saxonia*

De judicio Eccleſiæ.

De dignitate operum.

Apologia contra Johannem Frichanſium & Eberhardum Widenſether.

De ſacrificio miſſæ, ſive *Defenſio miſſæ contra Lutheri de abroganda miſſa libellum.* Hic tractatus primum in Saxonia excuſus, ab auctore recognitus & auctus iterum prodiit curante Johanne Hoſt citato hoc titulo: *M. Johannis Menſingi theologi de Eccleſia Chriſti ſacerdotio libri duo ab auctore nuper recogniti, & multis in locis aucti*, Coloniæ 1532 in-8 pp. 91, quæ editio apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati. Laudatur & tertia ibid. 1681 in 8. 1532.

Præfationem addidit Johannes Hoſt in qua ſic habet: *Interim non pœnitebit legiſſe defenſiones ſacerdotii Eccleſiæ Chriſti celeberrimi theologi ac diſertiſſimi concionatoris magiſtri Johannis Menſingi ex familia noſtra Prædicatoria nuper apud Saxones & natam & editam bipartito opuſculo: in quorum primo offendes orationem non vulgarem, quam olim apud clerum Parthenopolitanum* (id eſt *Magdeburgi*) *adverſus Martinum Lutheri perniciotiſſima dogmata in libello de abroganda miſſa habuit. Incipit:* Quamquam non ignorem difficilem dicendi provin-

Digitized by Google

ciam &c. *In altero autem examinantur ſcripturæ, quibus Lutherus perperam abutitur, quas ita Menſingus ad amuſſim expendit, ut omnium clariſſimum ſit illis ipſis Lutherum nihil effeciſſe. Incipit hic ſecundus liber:* Priuſquam autem rem ipſam aggrediar, ipſa Lutheri verba in medium proferam &c.

Laudatur & alia opella hoc titulo: *Johannis Menſing initia reformationis varia.* An ſit quid diverſum a ſuperioribus, cùm in manus meas non venerit cenſere nequeo.

Ejus meminit Eyſengrenius ad 1547 virum præſtans eximium veræ pietatis propugnatorem, qui divitiis gratiæ & ſapientiæ ſtudio præclaram eſt famam conſecutus, pro vera religione decertans. Laudat & Poſſevinus, ſed uterque omiſit eſſe ordinis Prædicatorum. Fallitur Simlerus, cùm duobus hujus ejuſdem nominis ſuperius laudata opera dividit. Miræus & eum excipiens Altamura ad 1527 non ſolùm corrupte agnomen ejus referunt *Menſiagus* ſcribentes, ſed & de opere *de ſacrificio miſſæ* haud accurate agunt, quod forte non viderint, itaque ex relatis emendandi.

F. LAURENTIUS RINKSTET.

1532. F. Laurentius Rinkstet Anglus Oxonienſis academiæ ſacræ theologiæ magiſter profeſſorque primarius laudatur a Fontana in Monumentis ad 1532, & ſub Henrico VIII Angliæ rege clariſſe dicitur, & patria juſſu regis cujus cum Anna *Boleu* improbabat nuptias ejectus, in exilio ſcripſiſſe & edidiſſe

Adverſus ſecundas Henrici regis VIII nuptias tractatum.

Ubi verò & quando excuſus Fontana non addit, Lucarinum ſolum teſtem adducens, & Spondanum ad Annal. 1533 n. 3, ubi tamen nihil de hoc Laurentio. Itaque pleniorem hujus ſcriptoris notitiam a gentili diligentiori expectandam cenſemus.

F. NICOLAUS MORIN.

1532. F. Nicolaus Morin Gallus patriaque & ut videtur profeſſione Bleſenſis ſacræ theologiæ doctor, hæreticæ pravitatis inquiſitorem agebat Lugduni circa annum MDXXXII, quo vir ſane pius & eruditus ac ſtudio fidei ſuccenſus, adverſus libellum lingua Gallica tum editum ab hæreticis quibuſdam perſonatis Lugdunenſibus, venenum mellita adulatione propinantem, occaſione generalis eleemoſynæ recens ab illis fame prævalente erga egenos & advenas ampliſſime elargitæ, ſcripſit hoc titulo:

Tractatus catholicæ eruditionis ad teſtimonium & legem recurrens, confutanſque libellum perniciosſum velamine eleemoſyna pauperibus Lugduni impenſa propalatum, editione exaratus F. Nicolai Morini Bleſenſis ordinis Fratrum Prædicatorum doctoris theologi, ac hæreticæ pravitatis inquiſitoris, in quo ſapientiam antiquorum exquiret, & in prophetis vacabit, & narrationem virorum nominatorum conſervabit, Lugduni, Guillelmi Boulle & Johannis Creſpin aliàs *du Carré* 1532 in 8 pp. 160. Extat Pariſ. in Regia D 4206, & apud noſtros ad S. Honorati.

Hic libellus ſtylo eleganti conſcriptus, ex ſacræ ſcripturæ verbis ipſiſſimis & ex SS. Patribus cento continuus eſt & perpetuus apte & appoſite concinnatus. Agit de eleemoſynæ utilitate, neceſſitate & modis. De ſepulturis defunctorum & eleemoſynis pro illis erogandis, ut a purgatorio liberentur. De cultu & cærimoniis Eccleſiæ. De prædeſtinatione & reprobatione &c.

F. VINCENTIUS COLZADO.

† 1532. F. Vincentius Colzado Vicentinus patria & profeſſione, propterea atque *de Vicentia* ſæpius ſimpliciter & abjecto de more familiæ cognomine nuncupatus, ſic a Leandro laudatur fol. 141 a: *Is eſt ille magnus Vincentius Vicentinus nobilis genere, ſed moribus & litteratura nobilior, inter ſacros doctores aſcriptus, & nunc (*ſcilicet anno MDXVI*) gymnaſii Bononienſis præfectus. Quid ſi dixerim inter primos in re litteraria diſceptatores non ultimum ſibi vindicare locum? Id quod Philippus ex oppido Tiberiaco, ſeu ut vulgo dicitur* Bagnacavallo *Minorita homo litteratiſſimus, Alexander Achillinus Bononienſis optimus philoſophus, & Joannes Hiſpanus bonis artibus præditus, cum aliis viris litteratis affirmare ſoliti erant. Vir eſt recti animi rectique conſilii, nec ſe multi facit. Ad eum audiendum ut dixi, nunc Bononia profitentem frequens auditorum numerus accedit.* Quibus verbis innuit Leander non ſolùm apud noſtros Bononienſes regentis munus ſuſtinuiſſe, quod in actis cap. gen. Papiæ MDVII illi impoſitum fuerat pro annis tertio & quarto, hoc eſt MDIX & MDX, ſed & gymnaſium Bononiæ publicum rexiſſe, diutiuſque in eo lecturam exercuiſſe, ut habet Jacobus Marzari ejus concivis Hiſtor. Vicentinæ p. 163. Scripſit eodem Marzario teſte

Erudita in ſacram ſcripturam commentaria.

Scripſit & adverſus Petri Pomponatii libellum, cui hic titulum indidit *de immortalitate animæ*, ſed quem verius *de mortalitate animæ rationalis* inſcripſiſſet; Vincentio repoſuit Pomponatius, magnæque inter utrumque fuerunt contentiones, ſed veritati tandem ceſſit Pomponatius, ut videbis poſtea ubi de *Chryſoſtomo Javello* ad 1538.

Roverta qui ſed non recte collocat ad 1544 hæc alia ei aſſerit:

Tractatus theologicos de juſtitia & jure, de vitiis atque virtutibus, & de ſacramentis. Tum

Faſciculum precum impreſſum inquit Venetiis 1542, ac proinde ab ejus morte, niſi ſit altera editio.

De eo enim ſic iterum Leander *Deſcript. d'Italia* fol. 383 a, ubi de Vicentiæ viris illuſtribus: *Vicenzo Colze dell' ordine de i Predicatori eccellente philoſopho & ottimo theologo, la cui fama era manifeſta a tutti i ginnaſi d'Italia, paſſò tanto huomo a miglior diporto nel* MDXXXII *in Bologna, ove longamente havea letto philoſophia & theologia.* Eidem Vincentio Jo. Ant. Flaminius perpetuum ut habet, amoris ſui & obſervantiæ pignus ac teſtimonium nuncupavit *Vitam B. Venturini Bergomenſis* a ſe ſcriptam, quam Leander citatus viris ſuis illuſtribus inſernit fol. 238. Eumdem facile cenſuerim, cui cardinalis Cajetanus opuſculum quartum tomi ſui tertii in edit. Colon. 1612 inſcripſit, *De ſubjecto naturalis philoſophiæ* VI *novemb.* MCCCCXCIX. Laudatur & in Chronico parvo ad calcem conſtitut. p. 95 edit. ult. anni 1690.

F. VINCENTIUS PRIBEVO.

* 1532. F. Vincentius Pribevo Dalmata e civitate Leſina in inſula maris Adriatici vulgo *Pharos* dicta ortus, & ibidem ad ordinem cooptatus ſeculo XVI jam adulto claruit, vir eloquens, elegans, nec ſolum theologicis, ſed & amœnioribus literis apprime excultus. Vivebat circa MDXXXII quo prius ab eo dicta in Leſinæo templo noſtro typis prodiit

Oratio Latina de origine & ſucceſſibus Slavorum, Venetiis 1532 in 4. Quam editionem laudant Sim-

Digitized by Google

Sec. XVI. lerus & Lipenius cognomen Vincentii auctoris Pribœnium ſcribentes & ord. Prædic. fuiſſe ſilentes, quod iis non infrequens. Hujus operis meminit Seraphinus Razzi in hiſtoriæ ſuæ Raguſinæ proœmio, ubi ſic habet : *Ma rimetterò el benigno lettore a quanto ne dice il P. M. F. Vincentio Pribenio da Lezina Domenicano nella ſua bella e longa oratione Latina dell' origine della nazione Schiavona &c.*

Eadem oratio e Latino Italice reddita prodiit poſtea hoc titulo :

Della origine & ſucceſſi degli Slavi oratione di Maeſtro Vincenzo Pribevo Dalmatino da Leſena, gia recitata da lui nella medeſima città, & hora tradotta dalla lingua Latina nell' Italiana da Belliſano Malaſpalli da Spalato, Venetiis, Aldi 1595 in 4 pp. 79. Interpres Dominico Aurio nuncupat, ceu a quo Latinam acceperat, unde ſic ei loquitur : *Di qui è che l'anno paſſato ricevei per pretioſiſſimo il dono, che alla voſtra liberale corteſia piacque di farmi dell' oratione recitata nella città di Leſena capo dell' iſola detta anticamenete Faro da Frate Vincenzo Pribevo, il quale come cittadino della medeſima l'ha ſcritta e raccolta con molta fatica, e come eloquente con tanta copia, dottrina, ed autorità tratta dell' origine e de magnanimi fatti della nazione Slava &c.* In ſequentibus addit ea ſe ratione incitatum ut vulgari Italico redderet. Hæc verſio extat Pariſ. in Regia K 1016. In Telleriana nunc Sangenovef. recenſita catalogi p. 319. Romæ in Barberina.

Ex hactenus relatis habemus cognomen hujus ſcriptoris a variis varie inflexum, aliis *Pribevo* legentibus, aliis *Pribenio* vel Latine *Pribenium* enunciantibus : imo aliquando dictum a patria ſimpliciter *de Leſina* facile conjicio, nullumque mihi dubium, quin ille ſit *F. Vincentius de Leſina de provincia Dalmatia*, cujus magiſterium in actis cap. gen. Neapoli 1515 approbatur. Is eſt etiam de quo Gozzeus, Pius, Fernandez & Altamura ſub nomine *Vincentii a Faro* agunt ſed minus accurate, & ad 1520 referunt.

F. VITUS ULPIUS DE MATERA.

† 1532. F. Vitus Ulpius de Matera etiam a patria nuncupatus vel etiam a profeſſione (Matera autem civitas eſt in Apulia epiſcopalis Acheruntinæ archiepiſcopali adunata) ſacræ theologiæ magiſter fuit præſtantiſſimus, & Neapoli ſtudii generalis S. Dominici aliquando regens. Laudatur a Luſitano ceu qui ſcripſerit

Super predicamenta Ariſtotelis.

Quædam alia opuſcula tam in divina quam in ſeculari philoſophia, ſed quæ in manus ſuas non veniſſe agnoſcit.

Mirum quam de ejus ætate varient, Luſitanus nullam notavit, Pius quem excipit Toppius in Bibl. Napol. refert ad 1390 : Fernandez collocat ad 1420 : Vaſſius pag. 206 revocat ad 1500, Gozzeus ad 1520, Altamura ad 1521. Etſi autem hos poſteriores ſcopum propius attigiſſe cenſeam, ut ad hunc annum 1532 prorogem, cogit Chronicon parvum ad calcem conſtitutionum editum, in quo in editionibus ab anno 1615, nam in præcedentibus nulla ejus mentio, in editione inquam Pariſ. anni 1625 & in ſequentibus ſic legitur ſub magiſtratu Alberti de Caſaus anno MDXLII electi ordinis magiſtri : *Nec deſit Italia dare nobis F. Vitum a Matera, fidujque alterum longe clarius F. Vincentium Vincentinum ſtudii Bononienſis moderatorem &c.* Cùm igitur iſte Vincentinus anno MDXXXII certo obierit, ſi Vitus qui ei præmittitur ut antiquior, eo prius mortuus non eſt, hoc ſaltem anno floruerit. Cæterum Chronicon illud emendandum, & ambo iſti Vincentius & Vitus non ſub Alberto de Caſaus, ſed ſub Silveſtro Ferrarienſi ſaltem, aut ſub Butigella vel ſub Fenario ad ſummum collocandi erant.

F. BARTHOLOMÆUS MORTARIUS.

F. Bartholomæus Mortarius Italus jam florebat anno MDXVI, & laudatur a Leandro fol. 148 a, ubi eum ſecum loquentem inducit, ac non exiguis ornat encomiis, ſcilicet in comitiis congregationis Lombardiæ frequenter atque facundiſſime peroraſſe, ac anno elapſo MDXV in natali Domini in frequenti doctorum ſcholaſticorumque conventu pro ſuggeſtu Latina oratione tam eleganter & venuſte dixiſſe, ut omnes in admirationem adduxerit. Vir enim erat addit idem, elegans, floridus, & emunctus, qui ingenio & vera Latinitate non minus quam philoſophia & theologia polleret, quod edita illius inquit egregie probant opuſcula. Quænam illa ſint non ſubjicit, ſed ejus eſt quæ apud eumdem Leandrum fol. 227 edita eſt: † 1513.

B. Jacobi de Blanchis ord. Predic. vulgo de Mevania dicti vita.

Vitam B. Jacobi Sextii Mediolanenſis, quæ apud eumdem Leandrum edita fol. 255 eidem Mortario aſſerunt Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1507, Rovetta ſeſe mutuo excipientes, ſed deluſi omnes, cùm certo ſit opera Georgii Mediolanenſis de quo nos ſupra ad 1515.

Orationes ejus tam frequentes, terſæ, elegantes, erudite inter ejus opera recenſendæ eſſent, ſi ubi ſerventur conſtaret.

Iterum de eo agit Leander in Deſcritt. d'Ital. fol. 359 a, ubi de caſtro Mortario dicto, unde ille & natus & agnomen accepit. *Anche diede*, inquit, *al mondo eſſo caſtello Bartholomeo pur di detta religione de' Predicatori, nel quale riſplendeva la latinita con la ſcientia & cognitione della theologia inſieme. Laſciò la ſpoglia mortale in Marſilia, ritrovandoſi papa Clemente VII a parlamento con Franceſco rè di Francia* : Hoc eſt anno MDXXXIII, quo habitum illud colloquium.

F. DAMIANUS LORUS.

F. Damianus Lorus Venetus patria & profeſſione, vir in ſacris ſcripturis & theologicis egregie verſatus, linguarum verò Græcæ ac Latinæ peritiſſimus, ac qui utramque pure & eleganter loquebatur, ſacræ theologiæ magiſter fuit, & provinciæ S. Dominici aliàs Lombardiæ inferioris prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXX habitis affuit, & in electione Pauli Butigellæ votum tulit ac definivit. Ejus curis editæ ſunt † 1533.

Epiſtola B. Pauli apoſtoli cum triplici verſione Latina ad veritatem Græcam, Venetiis apud Jo. Antonium & fratres de Sabio ſumtu Jo. Antonii Garuphæ 1533 in 8. Editio elegans, quæ extat Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati.

In qua quælibet pagina in duas columnas diviſa eſt : in altera pagina exhibentur textus Græcus & verſio Eraſmi, quam poſteriorem inſcribit : in altera e regione pagina dantur verſio Jacobi Fabri Stapulenſis, quam priorem dicit, & vulgata. Eam autem editionem M. Antonio Contareno apud Carolum V imperatorem reipublicæ Venetæ oratori Damianus noſter nuncupavit.

Quædam apocrypha initio præmiſſa, ſcilicet *Lini epiſcopi de paſſione Pauli tradita Eccleſiis Orientalium, & deinde in Latinum converſa.* Tum & ſuppoſitæ *Pauli epiſtola ad Laodicenſes, & ejuſdem ad Senecam epiſtola.*

Digitized by Google

F. GUILLELMUS PEPINUS.

1533. F. Guillelmus Pepinus Pepin vernacule, Gallus Neuſtrius ex agricolis ſed honeſtis in agro Ebroicenſi parentibus natus, obſcuram originem eximiis dotibus, ingenio, pietate, diſciplinæ regularis ſtudio, doctrina & eruditione, dicendi facundia abunde compenſavit, ac eximie illuſtravit. Ordinem adoleſcens Ebroicis amplexus, Pariſioſque ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus ita emicuit, ut ad gradus in ſacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MCCCCXCVIII & ſequenti, quorum primo tertius de Sorbonica reſpondit, & die XIII januar. anni MCCCCXCIX ſtylo veteri novo MD inter XX licentiatos decimum locum obtinuit. Domum Ebroicenſem quam ab anno MCCCCXCVIII congregationi Hollandiæ ſubjici curaverat, rexit prior a menſe novembri MDIV ad ſeptembrem anni MDVI, concionibus habendis deinceps, libriſque ſcribendis totus & unice incumbens. Præcipua urbis Pariſienſis alia rumque regni civitatum pulpita per adventum & quadrageſimam implevit cum auditorum plauſu majorique fructu orator Chriſtianus, a Franciſco I Galliæ rege pluries etiam auditus & in pretio habitus. Dicendi verò finem ut & ſcribendi mors tandem poſuit, quam alii hactenus dubie definierunt, ego certo ex epigraphe tumulo ejus inſcripta in æde capitulari cœnobii Ebroicenſis ad ſedem prioris a me ipſo lecta refero, quæ ſic habet:

Hic jacent clariſſimi in theologia magiſtri Fratres Robertus Bignonis & Guillermus Pepin, qui morum integritate & multa eruditione præſtantes hunc conventum reformandum curaverunt, in eodem uſque ad vitæ terminum religioſe vivendo tandem mortem obiernnt, primus anno MDXXX *aprilis* XXII, *ſecundus anno* MDXXXII *januarii* XVIII, (nota ſtylo veteri, novo XXXIII) *libros multos a ſe editos in monimentum relinquentes.*

Opera ſua omnia Pepinus elegantibus pellibus vitulinis, nitidoque ac perpolito charactere Gothico ſcribenda curavit a ſodali ſuæ ejuſdem domus hujus artis perito, quorum in ea ſuperſunt novem etiamnum volumina fol. mag. majuſculis auro, minio, cyaneoque diſtinctis, ſed & aliàs initio cujuſque libri aderant imagines tenuiori penicillo pictæ, quas manus impia execuit & abſtulit. Hæc volumina ex ordine referre viſum eſt, addendo ſimul ubi & quando quodque opus typis expreſſum.

I. *Sermonum dominicalium ſuper epiſtolas & evangelia pars hyemalis a Dom. I adventus.*

II. *Sermonum dominicalium &c. pars eſtivalis a feſto SS. Trinitatis.* Opus nuncupat clariſſimo Eccleſiæ Trecenſis antiſtiti ſacræ theologiæ profeſſori D. ac M. Guillermo Parvo ex divo Prædicatorum ordine aſſumto, atque Chriſtianiſſimi Francorum regis Franciſci I confeſſori optime merito. In fine dicit opus ſe conſummaſſe anno MDIX & MDXXIII.

Pars prima prodiit Pariſiis, Claudii Chevallon 1530, altera ibidem 1529, utraque in 8. Rurſus ibidem 1534 in 8. Quæ editio apud noſtros Rotomagi.

Tum poſtea Venetiis. Jo. Antonii Bertani 1588.

III. *Sermones de adventu Domini inſtitulati de ſecretis ſecretorum.* Pr. *Vidi librum ſcriptum intus & foris &c.* Apoc. v. Sequuntur *Sermones de Sanctis in adventu ad circumciſionem.* Opus dicitur finitum anno MDVII.

Reverendiſſimo patri generali ſacri ordinis Fratrum Prædicatorum atque ſapientiſſimo confeſſori Chriſtianiſſimi regis Francorum Ludovici XII F. Johanni Clerce ſacræ theologiæ meritiſſimo magiſtro, utrâque regularis zelatori ferventiſſimo nuncupavit auctor, ejus ſe ab ineunte ætate diſcipulum profeſſus.

Prodiit typis Pariſiis 1510 in 8. Quæ editio apud noſtros Rotomagi. Ibidem, Joan. Parvi 1536. 3 Tom. XVI.

IV. *Expoſitio evangeliorum quadrageſimalium.* Hanc Antonio Boyer cardinali S. Anaſtaſiæ archipræſuli Aquitaniarum primati ſimul & abbati Fiſcanenſi auctor nuncupavit. Codex iſte a manibus impiis male habitus pluribus exſectis foliis.

V. *Expoſitio brevis & ſuccincta epiſtolarum quadrageſimalium ſecundùm feria· edita.* Et in hoc codice quædam in fine folia exſecta.

Prodiit Pariſiis, Thomæ Kees 1511 & 1513 in 8. Quæ editio Rotomagi apud noſtros. Poſtea pluries Lugduni, Benedicti Boni vel Bonnyn 1541: Venetiis, Gratioſi Perchacini 1569, & 1575: ibid. Antonii Ferri 1572: Ibid. Antonii Bertani 1588: Pariſiis, Guillelmi Bichon 1589: ubique in 8.

VI. *Opuſculum de confeſſione, de quatuor peccatis cordis, oris, operis & omiſſionis: de contritione, de ſatisfactione, partibus quatuor diſtinctum.* Generoſo multaque doctrina ac facundia celebri viro, totiuſque Latinæ linguæ facile principi, nec non togatorum ſacræ concionis parlamenteæ Rotomagenſis primati Johanni Brinun nuncupavit auctor. Et hic codex peſſime tractatus ſublata tota quarta parte, & quibuſdam foliis tertiæ.

Prodiit Pariſ. Jo. Parvi 1530 in 8, quæ apud noſtros Rotomagi: tum Chevallon 1534: poſtea Ambroſii Girault 1540; Venetiis, Bertani 1588: ubique in 8.

VII. *Speculum aureum ſuper ſeptem pſalmos pœnitentiales.*

Prodiit Pariſ. Joh. Parvi 1519 in 8, Quæ editio Rotomagi apud noſtros: Tum Venetiis 1573, & Ibid. Bertani 1587: ubique in 8.

VIII. *De imitatione SS.* Pars prima fuit aliàs, ſed jam deperdita.

IX. *P. II Sermonum de Sanctis, a S. Chriſtophoro ad S. Catharinam martyrem.* Opus finitum anno MDXIX die XVII aug.

Prodiit utraque pars Pariſ. Joh. Parvi 1528 in 8: Poſtea ibidem Girault 1530 in 8: Venetiis 1589.

X. *Roſarium B. Virginis, in quo continentur* XV *Sermones conformiter ad* XV *grana, quæ continentur in roſario ſeu ſerto, quod ſolent deferre plerique utriuſque ſexus Virginis devoti oratores.* Opus inchoatum anno MDXIII, finitum anno MDXIX die XXII decemb.

In eodem codice ſequitur, *Parvum roſarium ſeu parvum Mariale dictum.* Sermones ſeptem tantum complectitur. Titulus: *Salutate Mariam.* Quilibet ſermo ab una litterarum ejus agnominis *Pipinus* incipit ex ordine.

Prodiit utrumque ſimul Pariſ. Chevallon 1519 in 8, Quæ editio Pariſ. in Regia D 3777: Poſtea Venetiis, Bertani 1593 in 8. Parvum antea ſeorſim editum fuerat, Pariſ. 1513 in 16, quæ editio apud noſtros Rotomagi.

Omnia verò ſupra hactenus relata ſimul edita ſunt Colon. Agripp. Joh. Gymnici 1610 in 4.

Quæ ſequuntur vidi tantum typis edita.

Deſtructio Ninive. Sunt Sermones XL, Pariſiis, Parvi 1518 in 8. Extat Inſulis & Rotomagi apud noſtros.

Expoſitio in Geneſim juxta quadruplicem ſenſum litteralem, moralem, allegoricum, & anagogicum, Pariſ. Chevallon 1528 in 8, quæ apud noſtros Rotomagi: Poſtea Venetiis 1573: Denique curis Ludovici Bertrandi Loth ſodalis de quo poſtea ad 1652 Duaci, Martini Bogardi 1634 in 4, pp. 494.

Expoſitio in Exodum juxta ſenſum quadruplicem notatum, Pariſiis, Parvi 1534 in 8. Opus poſthumum a Thoma Laurentio & Johanne Benedicto theologis Pariſienſibus & auctoris alumnis & ſymmyſtis in lucem editum.

Sæc. XVI. Laudant Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1527, & his antiquior Sixtus Senenſis: extrates verò Simlerus & Poſſevinus.

F. Guilielmus Papicus ab iſtis duobus Simlero & Poſſevino, & ex iis ab Altamura ad 1520 laudatus auctor Sermonum de roſario, non alius eſt ab iſto Pepino, cujus agnomen corrupte legerunt.

F. JOHANNES HOST A ROMBERCH.

† 1533. F. Johannes Host a Romberch *Kyrſpenſis* a patria etiam aliquando dictus, nempe ex originis ſuæ loco Weſtphaliæ oppido *Kyrſpen*, ut quibuſdam *Johannes Hoſtus*, aliis *Johannes Romberch*, vel etiam *Johannes Kyrſpenſis* ſit, qui unus & idem eſt *Johannes Hoſt de Romberch* vernacule dicendus: is exeunte circiter ſeculo XV natus, & circa annum MD ordinem Coloniæ Agrippinæ amplexus & profeſſus, Johannem Menſingum de quo nos anno ſuperiori Ulmæ audivit & magiſtrum habuit. Tum in Italiam profectus, Venetiis, Romæ, ac Bononiæ ſtudia proſecutus eſt, cùmque divinis ille humanioribuſque inſtructus eſſet optime diſciplinis, plurima in lucem emiſit ingenii ſui monimenta. Sed & mirus efferbuit in ejus pectore fidei tuendæ ardor, quem occaſione data contra Lutheranum erumpens ea tempeſtate virus exercuit: plura enim tum adverſus hæreticos & ſua profudit, & in lucem emiſit aliena. Anno MDXX a magiſtro ordinis Garſia de Loayſa baccalaureus promotus eſt, nec dubium quin ad magiſterium poſtea aſcenderit. Quando verò diem obierit ſuum, hactenus mihi incompertum, ſed annum MDXXXIII ſupergreſſum eſſe certum, qui tum operibus prælo dandis diligenter incumbebat. Hæc autem ſunt vel ſua vel aliorum ſed ejus curis excuſa.

1. *Congeſtorium artificioſæ memoriæ R. P. F. Johannis Romberch de Kyrſpe regularis obſervantiæ Prædicatoriæ apud cœtum Agrippinenſem, omnium de memoria præceptiones aggregatim complectens.* Quod opus auctor tum juvenis abſolviſſe ſe dicit die martis infra (id eſt *intra*) octavam S. Martini epiſcopi anno MDXIII, quo die illud ex *Kyrdorp* dicat & mittit Johanni *Grevenbroch* artium, philoſophiæ, & medicinæ baccalaureo academiæ Colonienſis, cujus inſtantia illud compoſuit.

Idem poſtea recognitum edidit anno 1520 & magiſtro ordinis Garſiæ de Loayſa nuncupavit. In epiſtola nuncupatoria dicit ſe degiſſe Coloniæ, Ulmæ, Romæ, Bononiæ, & Venetiis, & eodem anno MDXX a magiſtro ordinis baccalaureum promotum.

Prodiit iterum Venetiis, Melchioris Seſſæ 1533 menſe julio in 8 char. Goth. cum figuris ligneis pp. 208. Quæ editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *F. Borchardi Alimani ordinis Prædicatorum de deſcriptione Terræ ſanctæ*, Venetiis, Jo. Tacuini de Tridino 1519 in 8 char. Goth.

Hoc opus ante ducentos & amplius annos deliteſcens, quod a Chryſoſtomo de Caſali gymnaſii Bononienſis regente de quo poſtea ad 1538 acceperat, e tenebris primus eruit, & juris publici fecit, priorique provinciali Teutoniæ Everhardo de Clivis nuncupavit. In epiſtola nuncupatoria nonnulla S. Thomæ de Aquino, Alberti Magni, & Roberti Holxot Angli a ſe caſtigatiſſima prope diem edenda promittebat.

3. *Alberti Magni commentaria in ethica Ariſtotelis a Kyrſpenſi diligenter ad codices MS recognita*, Venetiis 1520 fol. Extat Romæ in Barber. & Pariſ. in Genovef. De ea editione legendus Thomas Hyde in Bibl. Bodley. p. 14 b.

4. *Johannis Fabri epiſcopi Viennenſis* de quo poſtea ad 1541 *opus de ſacerdotio contra Lutherum* Kyrſpenſis edidit Coloniæ 1523 in fol. Quæ editio extat Inſulis apud noſtros. Titulum indidit, *Mallenius*, uti ipſemet refert in epiſtola ad lectorem opuſculi Johannis Menſingi de quo anno ſuperiori *de ſacerdotio Chriſti evangelico*, quod edendum curavit.

5. Ejuſdem Fabri opus hoc titulo, *Antilogiarum Martini Lutheri Babylonia*, accuravit & edidit Auguſtæ Vindel. 1530.

6. *Oratio de dignitate & officio ſacerdotum.* Hanc fratrueli ſuo Johanni Hoſt Onecxincx Ludenſchedenſi anno MDXXIX die XXVIII auguſti miſerat, & poſtea Thomæ Campegio epiſcopo Feltrenſi die XII januar MDXXXI ſtylo veteri nuncupavit, ac edidit Coloniæ 1532 in 8.

In illa epiſtola nuncupatoria ſe Venetiis, Romæ ac Bononiæ ſtuduiſſe aſſerit, & Campegium alloquens hæc habet: *Nec reor impræſentiarum hoſtes labores alii potius conſecrandos, quam tibi inclitæ civitatis Bononiæ archidiacono & magno cancellario, ut tantæ academiæ univerſalium ſtudiorum matris anteſignanus, ex me quem olim in ſacris litteris enutrivit, fructum ſi quis præſtari poſſit, accipias &c.* Hanc verò orationem unâ edidit cum opuſculo *de ſacerdotio evangelico* laudati Menſingi.

7. *De ratione confitendi.* Hoc opuſculum apud Cartuſianos Colonienſes extat inter codices MS n. 166 ſignatum, & a me anno 1671 die 14 junii viſum. Sic Jacobus Quetif noſter.

8. *Dionyſii Cartuſiani compendium theologiæ*, ſive *Elementatio theologica* CLIX *concluſionibus diſtincta.* Quod opus e Colonia die XVI januar. MDXXXI ſtylo veteri Georgio Lubuzianæ & Ratzburgenſis Eccleſiarum epiſcopo Kyrſpenſis nuncupavit & edidit Coloniæ 1532. In epiſtola nuncupatoria dicit amicos ſibi devinctiſſimos habuiſſe Campegium mox laudatum, Johannem Fabri epiſcopum Viennenſem, & doctorem Conradum Vimpinenſem a Fragis.

Hujus ſcriptoris meminit Poſſevinus, ſed ordinis Prædicatorum fuiſſe ſilet. Laudant etiam Luſitanus & Altamura, ſed corrupte agnomen ſcribunt *Romberth Riſpenſis.* Luſitanus pejus allucinatur cùm ad annum 1320 florentem exhibet, & eo anno Venetiis imprimendis *Quæſtionibus Joannis de Jandano in* VIII *libros phyſicorum* invigilantem, neque enim ignorabat Luſitanus artem typographicam non natam niſi circa ann. MCCCCLX: unde typorum erratum apud Luſitanum irrepſiſſe cenſeo, & pro 1320 legendum 1520. Ad id ſi attendiſſet Altamura, hunc Johannem non collocaſſet ad 1314 duobus ſolidis ſeculis & amplius poſteriorem.

F. ANDREAS FABRI & F. MARTINUS.

F. Andreas Fabri & F. Martinus abſque agnomine ambo Poloni inter verbi divini oratores anno MDXVI in patria ſua celebres laudantur a Leandro fol. 147 a. Iidem a Luſitano in Chronico referuntur ad decadem 1540. Fontana in Monum. ad ann. 1534 ambos cum Lutheranis & Zuinglianis tum in Polonia graſſantibus pro fide catholica ſtrenue decertantes exhibet. Altamura utriuſque meminit ad 1534, & Andream quidem aſſerit reliquiſſe a ſe editum 1534

Librum adverſus Lutheri & Zuinglii hereſes eruditum.

At de Martino, quem etiam *de Fabris* illi nuncupare placuit, quamvis nec Leander nec Luſitanus id habeant, ſed Polonum ſolùm indicent, dicit ſolum in Lutherum peracute ſcripſiſſe. Itaque quid accuratius a ſodalibus Polonis expectandum, quod utinam hîc addant.

F. GUALTERUS

F. GUALTERUS GRAVIUS.

† 1534 F. Gualterus Gravius a Gravia in finibus Brabantiæ & Geldriæ oppido (quod ei patria fuit) ſic dictus, cui *Ruyſius* a familia cognomen erat Neomagi ordinem amplexus, concionator evaſit facundus, & in hæreſes hac ætate graſſantes vehemens. In ſuo laudato cœnobio nativo priorem agens obiit anno MDXXXIV die XXX maii, ibidemque fuit ſepultus. Ejus meminerunt Swertius Ath. Belg. Valerius Andreas Bibl. Belg. & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS. Hæc ejus opera:

Apologia adverſus Eraſmi Roterodami librum de confeſſione.

Appendix in librum ejuſdem Eraſmi de eſu carnium.

Hæc duo opuſcula unâ prodierunt Antverpiæ, Simonis Coci 1525 in 8. Lovanii tum agebat auctor, & ſub nomine *Godefridi Ruyſii Taxandri* ſe occuluit in titulo, ne Eraſmo cui perquam familiaris erat, innoteſceret. Meminit Placcius de Pſeudonymis n. 2382, ubi & id ſibi a Caveo epiſtola ad ſe data confirmatum addit.

De ritibus olim circa baptizatos & confitentes obſervatis, Coloniæ 1530.

Prafationes numero centum & tredecim.

Duo poſtrema opera fatetur Ghilbertus laudatus a ſe diligentius quæſita in manus ſuas non veniſſe.

F. JOHANNES DIETEMBERGH.

† 1534? F. Johannes Dietembergh Teuto a loco natali *Dietemberga* ad Mœnum in diœceſi Moguntina oppidulo ſic nuncupatus, adoleſcens acris a puero ingenii, & diſciplinarum ſtudio deditus ordini nomen dedit Francofordiæ, virque evaſit omnigenæ doctrinæ peritus, ſacræ theologiæ magiſter, in academia Moguntina ſacrarum litterarum pluribus annis interpres publicus, ſuum etiam nativum cœnobium titulo prioris diutius eſt moderatus, ac tandem in diœceſibus Moguntina & Colonienſi adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis poſitus. Cum hoc tempore immane fureret per Germaniam hæreſis Lutherana, eam comprimere totis viribus contendit, ac plura ea de cauſa ſcripſit ac edidit opera, quæ ab Eyſengrenio catalogo teſtium veritatis ad 1532 ſic recenſentur:

1. *Tractatus in defenſionem ſacrificii miſſæ.*

2. *Phimoſtomus*, ſive *Frænum ſcripturariorum.* Sic Lutheranos indicat, Auguſtæ Vindel. 1530.

3. *Tractatus de divortio.* Prodiit cum ſuperiore iterum prælo dato Coloniæ, Petri Quentel 1532.

4. *De votis monaſticis contra temerarium Martini Lutheri de iis judicium libri duo*, Coloniæ Agrip. Cervicorni 1524 in 8, Signat. a ad q, & A ad T. Hoc opus Archiepiſcopo Trevirenſi Ruardo *de Griffenklau* nuncupabat. Pr. *Quando reges & principes &c.* Extabat hæc editio anno 1671 apud noſtros Bruxellenſes.

Idem libri denuo recogniti, ac per brevem indicem a quampluribus deſideratum ſole clariores facti, in quibus Lutheri rationibus, quas omnes ex ordine pratexit, ex ſacris litteris & luculentiſſime & eruditiſſime reſpondet, Coloniæ, Petri Quentel 1525 in 8 pp. 547. Quæ editio Pariſ. in Regia D 4194. Eam Ambroſius Pelargus conſodalis teſtatur ab auctore in lucem dare renuente ſe multis tandem precibus obtinuiſſe.

His a Poſſevino adjiciuntur alii duo tractatus, *Alter de apoſtaſia*, alter *de præceptorum & conſiliorum differentia.* At grande & præclarum illius opus eſt.

5. *Sacrorum Bibliorum vulgata editionis in linguam Germanicam tranſlatio*, Moguntiæ 1534 in fol. Quam Alberto II Johannis electoris Brandemburgici filio electori & archiepiſcopo Moguntino nuncupabat. Sec. XVI.

De hac verſione varia ſunt criticorum judicia, carpentibus aliis, aliis contra impenſe laudantibus. Ut noſtros interea omittam,

Walterus in Officina Biblica Repoſit. priori Theca 4 § 505 ſic de ea cenſet: *Univerſa Biblia tranſtulit Dietembergius, ſed quam horride & minus compte clamat inſpectio. Tranſlatio enim illa non eſt facta ex fontibus, ſed per omnia accommodata ad verſionem vulgatam Latinam.*

Zeltnerus De novis Bibliorum verſionibus Germanicis cap. 1 p. 5 ſic habet: *Hic* (Dietembergius) *vulgata Latinæ ductum ubique & ipſe ſecutus, interdum etiam Wormatienſibus Bibliis uſus eſt. Prodiit illius editio prima anno 1534, cui epiſtola ad Laodicenſes inſerta eſt.*

Johannes Fridericus Mayerus Trigæ diſſertationum theologicarum Francofurti 1707 in 4 editæ, Diſſert. 2 cap. 3 § 3 ſic de ea loquitur: *In verſione ſua nihil aliud feciſſe videtur Dietembergius linguarum Ebraicæ & Græcæ ut ipſe teſtatur imperitus, quam ut Lutheri verſionem idiotiſmis Bavaricis deturparet, & ad vulgatæ ductum accommodaret, in novo fœdere per omnia fere exprimens Emſerum.*

Sed & ſimilis plagii Emſerum ipſum Lutherus jam antea accuſaverat T. III operum editionis Altemburgi p. 70: *Ille* (Emſerus) *Germanicam verſionem meam dulcem & bonam eſſe fatetur, quam cùm emendare non poſſet, corrumpere tamen conabatur, ac teſtamenti novi verſionem ut erat de verbo ad verbum a me compoſita, nomine & præfatione mea omiſſa, nomine & præfatione ſua addita vendebat.*

Hæc heterodoxorum judicia refert Jacobus Lelong Oratorianus in ſua Bibliotheca ſacra P. II pp. 153 & 159, quæ ſi perpendantur, tantum abeſt ut verſionem Dietembergii deprimant, quin potius eam faciant acceptiorem. Quod in ea gravius culpant, illud eſt quod latinæ vulgatæ ſit omnino conformis & accommodata. Is verò fuit Dietembergii ſcopus, ut populus cui ſcribebat, ſua lingua domi haberet, quod Latine in templis audiebat. An conveniens fuiſſet, ut aliter Germanice legerent, quam eos Latine Eccleſia doceret. Verbo ne quid dicam amplius, vulgatam qualis eſt ab univerſa Eccleſia ex omni retro antiquitate probatam & acceptam an non licet quacunque lingua vertere?

Ideo interpretem noſtrum impenſius extollunt catholici, ceu qui fidelem aggreſſus ſit ſacrorum Bibliorum verſionem, & qui præter dialecti lepores verbum verbo reddens, legitimum Latini textus ſenſum fuerit aſſecutus. Et quantum ad ignorantiam quam illi objiciunt linguæ Græcæ, illum certo liberat Eyſengrenius citatus gentilis & ſuppar ac fere æqualis, ſic enim de eo: *vir ille fuit moribus & doctrina inſignis, omni litteratura ſua ætate nobiliſſimus, Græco & Latino inſtructus eloquio, philoſophus & orator celebris, nec ulli theologorum ſecundus, qui & Lutheranorum hareſim &c.*

Cornelius Looz Callidius in catalogo ſcriptorum Germaniæ, Joannis noſtri verſionem novi teſtamenti cum Emſeri verſione conferens ſic cenſet: *Præter dialecti diſcrimen ille* (Dietembergius) *verborum ſitum obſervans verbum verbo reddidit, at hic* (Emſerus) *interpretis jure uſus, ſenſum dedit.* Miris verò ibidem encomiis Dietembergium ornat.

Poſſevinus ſic cenſet: *Johannes Dietembergius O. P. Latine & Hebraice præter theologiam noſcens, utrumque teſtamentum, nequis in laqueos verſionum hareticarum impingeret, e vulgata editione Germanicum reddidit, falſas item hareticæ-*

Sec. XVI. *rum opiniones & mores indicans, nec ſemel cum Luthero congreſſus.*

Legendus & de eo Alphonſus Fernandez *Iſtoria Eccleſ. de nueſtros tiempos* p. 340 & alii. Porro verſionem ejus tota Germania fuiſſe laudatiſſimam probant tot editiones iteratæ, quas ſic recenſet Jacobus Lelong citatus.

Coloniæ 1550, 1556, 1564, 1572, 1575: Ibid. Gervaſii Calenii 1584 in fol. quæ Pariſ. in Regia A 290; 1587, 1594, 1600 in 4, 1604 in 8, 1609 fol. 1610 in 8, Ibid. Baltaz. Lippenii 1619 fol. 1621, 1626.

Moguntiæ 1562, 1603 fol. 1617 fol. 1618 in 8.

6. *Interpretatio Germanica epiſtolarum & evangeliorum Dominicalium Johannis Dietembergeri*, Coloniæ 1583 in 8. Quæ niſi ſit iterata editio opus eſt poſthumum, nam Callidius citatus eum teſtatur Moguntiæ obiiſſe anno MDXXXIV, & apud ſodales in odei medio ſepultum. Scio Simlerum dubitare an hæc interpretatio ſit ejuſdem auctoris, at illam eidem aſſerit Poſſevinus, apud quem hunc habet titulum: *Poſtilla ad evangelia totius anni Germanica.*

7. *Catechiſmus Germanice.*

8. *Conciones innumeræ* MS.

9. *Commentarii in ſacra biblia* MS.

Tres has ultimas lucubrationes laudat Baltazar Verlinus, & ſupra recenſitis adjicit Addit. II ad Trithemium, ſed cùm Verlinus addat floruiſſe ad 1537, diem & annum ejus mortis extabulis cœnobii Moguntini hîc legere haud pigebit, quæ ſic habent:

Anno MDXXXIV *die* XXX *auguſti obiit R. P. F. Joannes Dietenberger conventus Francfordienſis SS. theologiæ doctor, inquiſitor, canonicus ad gradus B. Mariæ Virginis Moguntiæ, ſchola facultatis theologicæ profeſſor, Bibliorum tranſlator fideliſſimus, ſepultus in medio chori.* Sic refert qui tabulas exploravit noſter Fridericus Steil in ſuis Ephemeridibus Dominicanis Germanicis ad diem 30 auguſti. Et hîc annotet lector, quam verum ſit, quod ſupra monebam ubi de Hieronymo Balbo ad 1530, noſtros ad beneficia eccleſiaſtica hac ætate promotos fuiſſe, ſiquidem & Dietembergius canonicus fuit Moguntinus.

F. JOANNES DE FRAXINO.

† 1534. F. Joannes de Fraxino Gallus Occitanus in cœnobio Toloſano ad ordinem allectus, vir fuit gravis tum a diſciplina regulari ſeveriori, quam in congregatione Franciæ dicta, cujus Toloſana domus caput erat, imbiberat a teneris, commendatus, tum doctrina & eruditione clariſſimus. Sacræ theologiæ magiſter univerſitatis Toloſanæ cathedram primariam diutius moderatus eſt, in eaque docebat etiamnum anno MDXXXIV. Lutheri errores ſtrenue impugnavit, eaque de cauſa opus ſcripſit, cujus titulus eſt:

Elucidatorium divinorum myſteriorum excellentiſſimi & admirabilis Euchariſtiæ ſacramenti, quæ in ſacratiſſima miſſa continentur, omnia breviter & compendioſe quid quæque in ea dicta vel geſta ſignificent, clara luce demonſtrans, editum ab honorando patre ſacræ theologiæ profeſſore F. Joanne de Fraxino ordinis Prædicatorum, ac in alma academia Toloſana ſcholarum univerſitatis regente. Sequitur epiſtola nuncupatoria:

Reverendo in Chriſto patri D. Joanni a Baſilhiaco Berdonenſi abbati, digniſſimoque curiæ parlamentariæ Toloſanæ Senatori, F. Joannes a Fraxino ordinis Prædicatorii S. P. D. Omnes uſu rationis pollentes &c.

Finis operis: *Quam quidem remiſſionem culpæ ſicut & pœnæ nobis omnium bonorum retributor largiri dignetur. Amen. Juſſu D. Joannis a Baſilhaco Berdonenſis abbatis hunc librum ſcripſit F. Joannes de Baiona ordinis Fratrum Prædicatorum conventus Albienſis anno Domini mill. quingent. vicefimo octavo, die verò perfunctus fuit natalis Dominæ nuncupato.* Hic codex papyraceus in 4 extat Pariſiis in bibliotheca S. Germani a pratis, uncias duas ſpiſſus n. 330.

Simile exemplum MS apud noſtros Toloſanos ſervari teſtatur Percinus in Monum. Toloſ. ubi & de hoc ſcriptore legendus P. I pp. 107 & 110.

Bardum ſive Berdona abbatia eſt ordinis Ciſtercienſis in diœceſi Auſcitana, interim notetur non accuratam eſſe abbatum hujus monaſterii ſeriem a domno de Monſegur priore Berdonarum collectam, & in nova Gallia Chriſtiana T. I p. 1021 editam, in qua Johannes de Baſilhac primus abbas commendatarius ad annum 1539 tantum nominatus exhibetur, cùm ex codice Sangermaneo relato & ejus juſſu ſcripto conſtet jam anno 1528 hoc titulo potitum. Domnus Dionyſius Sammarthanus vir diligens, qui huic novæ Galliæ Chriſtianæ edendæ ſedulus incumbit, has ambages forſan illuſtrabit in altero quem parat hujus operis tomo.

F. JOHANNES LANCELLI.

F. Johannes Lancelli vulgo *Lanceau* Flander Inſulis profeſſus anno MD die XI novemb. quam Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo hauſerat doctrinam, ſuis ſodalibus Inſulenſibus & in philoſophia & in theologia pluribus annis e ſuperiori loco tradidit. Obiit ibidem anno MDXXXIV die IX januarii. Dum Pariſiis ageret, typis excudi curaverat 1534.

F. Antonii de Azario Parmenſis medullam ſermonum. Vide ſupra ad 1314 *F. Antonius de Azario.* Opus Jacobo de Calcar primo inferioris Germaniæ priori provinciali nuncupavit, & in epiſtola huic editioni accurandæ Johannem Noxart ſodalem de quo poſtea ad 1540 operam ſuam contuliſſe agnoſcit.

Ex actis Inſulenſibus a Ghilberto de la Haye in ſua Bibl. Belgo-Dominic. allatis & ab ipſo viſis.

F. RAIMUNDUS GOSSINUS.

† 1534. F. Raimundus Gossinus Gallus Occitanus, patria Fuxenſis & Toloſas profeſſione, ſeculo XV jam clarebat, ſed nec parum ſequens XVI illuſtravit, nullus tamen prope noſtratium aut exterorum ejus hactenus meminit, quem unus egregie poſteritati commendavit ejus quondam auditor & diſcipulus, Spiritus Roterus ejuſdem conventus alumnus, quem & audire de eo dicentem lectori injucundum non arbitror. Sic ergo iſte epiſtola ſua ſive reſponſione ad epiſtolam civium novæ Babylonis Genevæ ſcilicet, typis edita Toloſæ 1549 in 4, p. 75 de præclaris Eccleſiæ religioniſque viris agens.

« Adeſt, *inquit*, quartus, cujus venerabilem me- « moriam juſtis præconiis celebrat inſignis Toloſa- « na civitas, præceptor meus F. Raimundus Goſi- « nus, origine Fuxenſis, olim theologicæ facultatis « decanus, hæreticæque pravitatis inquiſitor vigilan- « tiſſimus, cujus virtutes & merita aliqua ex parte « commemoranda duxi: tum quia ut amicorum Job « unus ait, *ſapientes confitentur, & non abſcondunt* « *patres ſuos*, ego verò ſacris initiatus, eruditus, « & quantum ab eo fieri potuit, ad virtutem & « divinæ ſapientiæ deſiderium excitatus fui: tum ut « conſtet nulla temporum effluxiſſe curricula, in « quibus profeſſio quam deſeruiſti, (*Mornerum* « *quemdam apoſtatam alloquitur*) non peperierit vir- « tutum exempla præclara. Hunc civitas hæc [*To-* « *loſa*] & tota ſimul regio jure veneratur & colit «

Digitized by Google

» quasi patrem, quod deformatas lapsasque religio-
» nes, puram disertamque sacrorum eloquiorum in-
» terpretationem dudum sopitam, eloquentiam nor-
» mamque bene dicendi ab his sedibus exulantem,
» velut longo postliminio revocavit, suoque resti-
» tuit decori & favori. Religionum quippe discipli-
» na in hac urbe, & circumquaque adeo postergata
» & abjecta fuerat, ut cœnobia & claustra tota die
» patentia, profanisque magis quam sacris usibus
» viderentur deputata. At vir iste cùm ab Italia quo
» artis bene dicendi assequendæ gratia profectus fue-
» rat, revertisset, exuistetque junioris ætatis timidi-
» tatem, partim sua flexanima dicendi gratia, suæ-
» que sinceræ vitæ exemplo, & partim potentum
» ope adjutus, vagantes per vias & sepes religio-
» sos intrare compulit in sua septa, & quamplura
» intus & extra cœnobia a laxiori incompositaque
» libertate ad religiosos disciplinatosque ritus redu-
» xit. Eapropter omnia quæ istic religiose vivunt
» cœnobia Gotfinum ut parentem & suæ salutis ma-
» gistrum venerantur.

» Jam quis satis explicet illius infatigabile stu-
» dium, ingenii amplitudinem, memoriæ thesau-
» rum? Gyrum illum disciplinarum quem Græci
» ἐγκυκλοπαιδίαν vocant, totum absolverat, nec me-
» dendi artem ignorabat. Utriusque testamenti scri-
» pturas, interpretesque sæpius evolvere impulerat,
» multosque per annos, antiqua cum gravitate &
» facundia interprerata per illum utriusque testa-
» menti pagina. Nullum scholasticum doctorem ne-
» gligebat, ex quibus magnum in disputando acu-
» men & vehementiam hauserat. Nihil tam obscu-
» rum aut perplexum in scripturis, quod interroga-
» tus ex tempore non enuclearet. Sæpius in fine
» communis mensæ recitatæ sacræ lectionis aliquam
» partem aut locum tanta cum profunditate, simul-
» que tanto verborum ornatu exponebat, ut qui non
» noverant hominem, non possent non arbitrari per
» multos dies eos illi sermones fuisse præmedita-
» tos.

» Quantum verò ad eloquentiam copiamque di-
» cendi attinet, *Nulla ferent talem sæcula nostra*
» *virum*. Excitavit enim in his partibus amorem ar-
» tis oratoriæ ob admirationem, quam in orando
» consequebatur. Frequenter quippe Latine decla-
» mabat ad clerum tum in synodis ecclesiasticis,
» tum in collegiis, quando in Sanctorum qui patro-
» ni dicebantur natalitiis laudes illorum pronuncia-
» bat, tum in magnis celebritatibus in quibus vice
» episcoporum solemnes habebat conciones, in qui-
» bus Ciceronis fluvios, acumina Quintiliani, gra-
» vitatem Frontonis nemo desiderabat. Pendebant
» ab ore dicentis auditores, & unus unum, alius
» aliud singulare reportabat, nemo tamen, nec vix
» simul omnes referre poterant singula in tanta re-
» rum & sententiarum varietate contexta. In iis au-
» tem orationibus quas vocant terminorum interpre-
» tationes, & quæ pronunciantur in laureis theolo-
» gorum, de thesauro suo nova & vetera prome-
» bat, historias, typographias, mores gentium,
» montium, fluminum, regionum descriptiones, ani-
» malium naturas, fructuum diversitates, totius agri-
» culturæ, architecturæ, artisque militaris regulas
» instrumentaque, & nonnunquam corporis huma-
» ni anatomiam, exempla tam sacra quam profana
» prout voces interpretandæ exposcebant, tam ef-
» florenti picturatoque depromebat eloquio, ut qui
» se præceptores doctosque in hoc artificio arbitra-
» bantur, illo audito sese discipulos aut pueros fa-
» terentur. Nec mirum si ita divite vena fluebat
» ejus oratio, nullus enim erat nobilis grammati-
» cus, poeta, historicus, orator, philosophus, quem
» non percurrisset, loca in illis illustriora sua manu
» insigniens.

Prælegit nobis ipse ætate quadam Virgilii Geor- » Sæc. XVI.
gica, Ciceronisque tres de oratore libros, quos »
pene totos memoria tenebat: in cujus quidem Ci- »
ceronis orationibus ita cùm junior esset fuerat de- »
lectatus, ut decies eas relegerit, *scholiisque &* »
annotationibus, asteriscis, marginalibusque parer- »
gis totas repleret. Quintiliani autem codicem su- »
per humeros ab Italia revertens deportaverat, »
quem tametsi difficilem & in plerisque locis exco- »
rectum & scabrum pertinaci diligentia & impro- »
bo labore correxerat, sibique clarum & familia- »
rissimum effecerat. Qui tametsi studio assidue es- »
set intentus, multisque arduis negotiis occupatus, »
nihil omittebat regularis disciplinæ; nam missæ »
sacrum omni die devotissime celebrabat, canoni- »
cas horas nocturnasque vigilias, ciborum delectum, »
crebras abstinentias, stratusque duritiem rigide »
observabat, donec senectute, pondereque su- »
officii degravatus coactus fuit nonnihil de contuето »
rigore relaxare. At quia nil ex omni parte bea- »
tum, felicitas illa gratiaque dicendi in concionibus »
vulgaribus ad populum illum destituebat: immo- »
rabatur enim in explicatione scripturarum, ad cor- »
ripiendos corruptos mores hominum non satis de- »
clinans, unde etsi doctis satisfaceret, populi ta- »
men favorem atque frequentiam in hac re minime »
consequebatur. »

Electus autem & constitutus inquisitor hæreti- »
cæ pravitatis, hoc munus non absque molestiis »
& afflictionibus diu nequaquam exe uit. Accesse- »
re enim Tolosam duo occulti sathanæ ministri, »
quorum alter sub velamine raræ & a paucis cogni- »
tæ artis medicinæ, præstigias, artesque magicas »
insinuabat; alter sub colore astronomiæ & bono- »
rum angelorum acquirendi colloquia, vaticinandi »
invocandique malignos spiritus modum clam edoce- »
bat. Et ita processerat horum impostorum cona- »
tus, ut virorum potentum uxores & filios, quini- »
mo & magnates, & quod mirari decet etiam Tira- »
ratos ecclesiasticos dementassent: & eo usque ut »
non deessent, qui has pernicioſas traditiones ut »
licitas & christianæ religioni haud adversas tue- »
rentur, minarenturque inquisitori, si illas artes »
eorumve auctores damnare tentaret. At ille zelo »
fidei omnimodaque doctrina armatus, & nihil »
minas potentium veritus, *librum edidit contra ar-* »
tes magicas & divinatricem astrologiam, in quo »
multa subtiliter annotavit, qua sui temporis Phœ- »
nix Joannes Picus Mirandulanus contra astrolo- »
gos scribens non satis adverterat. Ita autem acu- »
te de astrorum virtutibus, concursibus, oppositio- »
nibus, horoscopis, intersecationibus, imaginibus, »
calculationibus, & tota penu astrologicarum nu- »
garum & vanitatum disseruit, ut universam eam. »
tem in his indagationibus contrivisse videretur. »

Demum magna adhibita diligentia repertum est »
mirabile & apertu difficillimum scrinium, in quo »
tandem reserato inventa fuit universa fere magi- »
cæ supellex familiæ. Nempe *Quinque libri de in-* »
vocandis attrahendisque spiritibus loquentes: 2. »
Sceptrum & corona illius magi, qui rex a novi- »
tiis hujus reprobæ scholæ dicitur: 3. *Mandragoræ* »
radices duæ maris & fœminæ effigiem magno na- »
turæ miraculo præ se ferentes: 4. *Characteres ima-* »
gines que dicatæ dæmonibus, aliaque hujusce illu- »
sionis instrumenta. Quæ omnia Vulcano publice »
devoranda tradita fuere. Magis autem hisce duo- »
bus fuga elapsis, & impostoris illorum propala- »
tis, palam factum est toti populo, quam necessa- »
rius reipublicæ fuisset Gotfinus, cujus nisi doctri- »
na constantiaque invigilasset & obstitisset, non mo- »
do civitas hæc, verum etiam vicinia fere tota dia- »
bolicis his illusionibus perniciosisque erroribus fuis- »
set corrupta. »

Sæc. XVI. " Paucis autem poſt annis cœpit graſſari Luthe-
" rana libertas, & ſimul a quibuſdam fugitivis clan-
" cularius Judaiſmus, ſabbatum & ſepulta ſynago-
" ga ſuſcitari ferebatur. Quæ cùm ut vigilans atque
" intrepidus ſpeculator perquireret & fere appre-
" hendiſſet, & illi inflexibilem a recto judicio illius
" animum non ignorarent, falſis querelis & auri
" ſacra fame delinitis pontificis ſummi lateribus ob-
" tinuere a ſede pontificia delegatos certos, qui unâ
" cum inquiſitore fidei Goſſino de his cauſis extre-
" mum ferrent judicium. At ille ſentiens hos con-
" judices magis ſua, quam quæ Chriſti forent quæ-
" rere, aureiſque globis ita faſcinatos, ut rectum
" non ſperaret ab ipſis in rebus tantis ferri judicium,
" (*O virum cælo magis quam terra dignum!*) ma-
" luit patriam omneſque privatas amicitias defere-
" re, ſpontaneumque ſubire exilium, quam illos ac-
" ceptare in conjudices, aut unâ cum ipſis de fidei
" negotiis definire. Quare ſummo pontifici omnia
" expoſiturus Romam petiit canus, & nullo ferme
" peculio munitus, ſpem reponens in illum, qui de
" craſtino eos qui primum quærunt regnum Dei &
" juſtitiam ejus, prohibuerat eſſe ſolicitos. Fuit au-
" tem a Clemente VII (tametſi columbæ dear-
" gentatæ in pallore auri prævaluiſſent, illique
" plurimum obtrectaſſent) perhumane honorifice-
" que ſuſceptus. Cujus cùm pontifex fidei zelum
" & prudentiam, magnamque doctrinam longa ora-
" tione cognoviſſet, ea veneratione proſecutus eſt
" hominem, ut interdum ſolus cum ſolo per tres
" aut quatuor horas protraheret familiaria collo-
" quia. Dederat autem ipſe Goſſinus perutile con-
" ſilium ad brevi ſupprimendos omnes errores &
" factiones, quod conſilium adlaudabat & implere
" cogitabat ipſe pontifex ſummus. Verùm ſuperve-
" niens inundatio Tiberis, Roma invaſa & depo-
" pulata per Lutheranos, difficiliaque alia nego-
" tia pontificem diverterunt, ne hujus viri ſalubre
" conſilium, uti propoſuerat, promtius exequere-
" tur.

" Multa præclara hujus viri geſta, quæ integrum
" codicem, ſi narrarentur per ſingula, depoſcerent
" prætermitto, & migrationem ejus ex lutea domo
" ſua breviter referam. Cùm paulo minus octogin-
" ta annorum curriculum attigiſſet, tum longo ævo,
" tum tot laboribus quantum ad exteriorem homi-
" nem ſpectat, fractus, ad metam ſuæ laborioſæ
" peregrinationis perveniſſe ſeque jam reſolvendum
" ſignificavit. Cùmque plurimi qui de eo ſanctam
" conceperant opinionem confluxiſſent, ut extremo
" ejus adeſſent termino: vir iſte vultu ſereno, ple-
" na ſonoraque voce, tot mirandas inauditaſque de
" ſua fide proteſtationes expectoravit, tam copio-
" ſo pioque ſermone chriſtianæ fidei laudes decan-
" tavit, Chriſtoque ſuo redemptori gratias reddi-
" dit, ut ſtupefacti cuncti qui aderant, non ſe ho-
" minem de lecto expirabundum, ſed de ſuggeſtu
" concionantem divinum præconem ſibi audire vi-
" derentur. Sermone illo itaque completo velut al-
" bus olor dulciter ſua funera cantans, Chriſto cui
" tota vita militaverat ſpiritum hilari reddidit ore.
" Scripſere qui habitant Romæ pro ſancto viro illum
" fuiſſe habitum. Scripſit autem dum viveret

1. *Librum ornatum & pernitilem de moderato victu.*

2. *Librum de initiis & progreſſibus fidei, in quo oſtendit Petrum Ancharanum J. C. atque Oldradum non ſatis theologice nec canonice de poteſtate inquiſitorum hæretica pravitatis fuiſſe locutos.*

3. *Librum præterea inſignem contra magicas artes divinatricemque aſtrologiam.* De quo ſupra.

4. *Orationes innumerabiles, quæ partim variis conceſſæ poſtulationibus, partim clam ſubrepte ferme nulla ſuperſunt.*

5. *Carmine ſapphico atque argutiſſimo cecinit vitam Divi martyris Voluſiani.*

6. *Carmine heroico laudes patriæ ſuæ Fuxenſis.*

Multaque alia carmina ad ſacra vatum afferri digna. " Non enim minus ad carmen quam ad pro-
" ſam accommodatum fervenſque ſortitus fuerat in-
" genium &c ". Hactenus Roterus citatus.

Etſi autem Percinus in Monum. Toloſ. multa præclara referat de Goſſino, quia tamen in chronologia non admodum accuratus eſt, hîc placuit ſeriem ejus vitæ & actorum diligentius & brevius annotare. Ille igitur anno circiter MCCCCLV Fuxi natus, Toloſæ ubi adoleſcens profeſſus ordinem fuiſſet, & aliquandiu ſtudiis dediſſet operam, magnorum ſpirituum juvenis in Italiam ſe contulit, ut ſub ſummis qui tum maxime florebant artis bene dicendi magiſtris, chriſtianus orator perfectus evaderet, pluſque exinde retulit, quam initio ſibi propoſuerat. Illic enim in cœnobiis congregationis Lombardiæ, ubi regularis diſciplina admodum vigebat, ac cum ejuſdem congregationis primoribus ſeu doctrina ſeu moribus, verbo viris in omni genere abſolutis, inter quos Vincentius Bandellus poſtea ordinis magiſter, & alii innumeri, quos recenſet Leander converſatus, idem religionis ſtudium concepit, quod Toloſam reverſus ſuis ſodalibus facile inſtillavit, ac tandem ut amplecterentur, etiam perſuaſit. Sic enim refert Roterus citatus eadem epiſtola: *Toloſanum*, inquit, *cœnobium FF. Prædicatorum, ut erat inter omnia primarium, ita a diſciplina, moribuſque compoſitis magis evaſerat devium & elongatum. Vir autem iſte* [Goſſinus] *cùm ab Italia revertiſſet, illud ad primævum religionis tramitem traditaſque a patribus ſanctiones divino ſuffragante juvamine in laudabilem exemplaremque converſationem renovavit.* Chronicon vero ad calcem Conſtitutionum: *Bonorum quoque ſtudiorum emule Gallia dederunt nobis F. Raimundum Goſſin Toloſanum reformationis parentem.* Quo anno certo redierit, non invenio, at certo jam redierat anno MCCCCXCII, nam ſequenti MCCCCXCIII octob. 11 cum non parva morum & ſcientiæ commendatione ſcholarum S. Saturnini regens inſtitutus fuit, anno vero MCCCCXCIX conventus Toloſani prior fuit electus. Anno MDII erecta ex variis Provinciæ & Toloſanæ provinciarum conventibus, qui ſeveriorem ordinis diſciplinam eo ſuadente acceperant congregatione, eidem datus eſt primus vicarius generalis, eamque regebat adhuc anno MDIV. Eo verò munere ſolutus, prior Toloſanus altera vice electus fuit anno MDVII ad biennium aut triennium, ac iterum MDXIV ad aliud biennium. Anno MDXVI communi ſodalium voto electus eſt inquiſitor Toloſanus, quæ electio tum a Joanne de Genas priore provinciali Franciæ, cui id de jure a SS. pontificibus conceſſo competebat confirmata fuit, tum a rege Franciſco I probata literis menſe aprili datis. Cùm eo munere ſtrenue functus eſſet ad MDXXX, attenta ſua ſenectute coadjutorem ac laborum participem dari ſibi deſideravit F. Spiritum Roterum, & inſtrumento coram notariis 1 Julii confecto Joannem Viguerii Granatenſem publicum Toloſæ theologiæ profeſſorem actorem nominavit, qui a rege & a ſummi pontificis legato in Francia dictum Roterum obtineret, vel etiam poſt mortem ſucceſſorem: quod tamen non videtur impetraſſe. Tum autem quæ ſupra relata ſunt videntur contigiſſe, quibus motus Romam adiit, ubi & ex dictis anno MDXXXIV aut MDXXXV videtur obiiſſe. Sic enim ordinanda ſunt acta & inſtrumenta quæ profert Percinus noſter, qui graviſſime fallitur cùm congregationem Franciæ confundit cum congregatione Gallicana, quæ diverſiſſimæ fuerunt: & rurſus ad 1500 n. 2, cùm noſtrum Goſſinum ſe ſignantem *priorem provincia-*

Digitized by Google

lem inducit contra fidem ſui MS, quo certe munere nunquam functus eſt : & iterum ad 1510 n. 4, cùm F. Joannem de Genas dicit *provincialem congregationis Franciæ ordinis FF. Prædicatorum reformatorum* etiam contra fidem ſui MS, in quo legebat tantum *provincialem Franciæ ordinis FF. Prædic.* quod & ipſe à me poſtulatus ingenue faſſus eſt, addens hanc immutationem ad quorumdam inſtantiam feciſſe, qui nempe ægre ferebant confirmationem inquiſitoris Toloſani ab altero quam a ſuo provinciali petitam, quamvis ab antiquo id revera ex bullis pontificum juris eſſet prioris provincialis Franciæ ea ætate : quaſi verò in iſtis facti rebus aliud quam veritas quæreretur. Addo hîc F. Antonium de Cleda ex Chronico provincialium Toloſano ab ipſo Percino relato p. 105 Toloſanæ priorem provincialem unanimiter electum fuiſſe anno MCCCCXCII in die S. Martini, & ad annum MDV in eo munere perſtitiſſe, quo in capitulo generali Mediolanenſi deſtitutus fuit, quæ Goſſinum probant anno MD eo ſe titulo ornare non potuiſſe.

F. STEPHANUS DE CASSANO.

1514. F. STEPHANUS DE CASSANO a patria Magnæ Græciæ in confiniis Lucaniæ civitate epiſcopali agnomen ſortitus, vir fuit ſeculo XVI jam adulto clariſſimus, muniiſque majoribus ſeu ſcholæ ſeu regiminis apud ſuos perfunctus. Sacræ theologiæ magiſter gymnaſium S. Dominici Neapolitanum rexit pluribus annis, univerſitatis ejuſdem urbis publicus anno MDXXX allectus profeſſor, ac collegii theologorum decanus & vicecancellarius. Cœnobium regium S. Petri martyris ibidem prior adminiſtravit, & gymnaſium S. Thomæ Neapoli unâ cum ſodali Ambroſio Salvio epiſcopo poſtea Neritonenſi primus erexit, locum & ſumtus conferente anno MDXXXIV Alphonſo d'Avalos marchione *del Vaſto e di Peſcara* in gratiam utriuſque. Neapoli obiit in cœnobio S. Mariæ *della porta di Salerno* dicto, ibidem primum ſepultus, at inde curante Salvio laudato in cœnobium Balneonenſe tranſlatus, ubi ſub lapide cui inſculpta epigraphe acta ejus exhibens, ſed jam ex parte deleta, corpus ejus requieſcit. Sacri palatii magiſtrum aliquando egiſſe quidam autumant, at nullum ei locum in horum ſerie reliquit Fontana, fortè alicujus eo munere fungentis ſocius fuerit, quod diſcutiant ſodales Romani. Ejus cum laude meminerunt Vallius in Compendio p. 219, & Toppius Bibl. Napol. neuter tamen ulla ejus opera recenſet, quæ ſi qua ſint, a gentilibus præſertim ſodalibus expectanda.

F. BERNARDUS DE LUTZEMBURGO.

† 1515. F. BERNARDUS DE LUTZEMBURGO agnomen a patria ducens ducatus ejus nominis urbe principe, Coloniæ Agrippinæ ubi adoleſcens litteris humanioribus operam dabat, ordini nomen dedit, & vir factus in utraque academia Colonienſi & Lovanienſi non parum claruit, in poſteriori anno MD jam baccalaureus agens, & anno MDVII licentiatus regens pro primo anno conſtitutus in actis cap. gen. Papiæ anno eodem habiti, in priori ſcilicet Colonienſi anno MDXVI collegio doctorum aggregatus, ut habet Pantaleo Proſopographiæ P. III p. 65. Guillelmo Juliacenſium duci ejuſque conſorti a concionibus & a confeſſionibus ordinarium fuiſſe refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ut & generalem hæreticæ pravitatis inquiſitorem in diœceſi Colonienſi. Lutheranis tum furentibus fortiter obſtitit, ac fidem catholicam ſtrenue propugnavit, propterea que a nuper natis illis Eccleſiæ Chriſti hoſtibus peſſime exceptus. In his vir laborioſus, ac pro domo Dei æſtuans vitam exegit omnem, domuſque Colonienſis iterato prior electus & datus ibidem obiit anno MDXXXV die VI octob. Ejus præter citatos meminerunt Luſitanus, Fernandez, Altamura, verùm hic deluſus cùm in duos dividit, alterum ad 1440, alterum ad 1530 collocans. Legendi etiam Poſſevinus, Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. Hæc ejus opera : Sæc. XVI.

1. *Quodlibetum de Jubilæo anno ſeculari in univerſitate Lovanienſi determinatum occaſione Jubilei ab Alexandro VI conceſſi, & Antverpiæ ſumma pietate celebrati*, Antverpiæ 1501 in 4. Siletur nomen typographi. Tum auctor erat baccalaureus. Vidit Ghilbertus de la Haye.

2. *Opuſculum de Jubilæo, ſive Peregrinatorium ad urbem Romam in XXX dietas reductum, in quo miræ antiquitates, & ſacrorum interpretum ſententia referuntur*, Coloniæ, Quentel 1525 in 4 charact. Rom. ſignat. unius fol. A B C. Pr. *Poſtquam fuero ibi, oportet me & Romam videre*, Act. 19. Tum cujuſque dietæ leucas ſeu milliaria & ſtationes, & quid in quaque agendum deſignat Colonia Romam uſque. Extat Pariſ. in Regia D 1424, & apud Colonienſes noſtros.

3. *Compilatio in recommendationem B. Joſeph ſponſi Chriſtifera virginis & nutritii D. N. Jheſu.* Pr. *Complacuit multis hujus ſeculi prudentibus &c.* Subjicitur miſſa in honorem dicti ſancti, & *corona XII honorum ejuſdem* ex Petro de Alliaco deſumta. Ad calcem ſic legitur : *Impreſſum Colonia per Martinum de Werdena &c.* 1510 *feria quarta poſt feſtum converſionis S. Pauli apoſtoli*, in 4 char. Goth. minut. pp. 32. Extat Pariſ. in Mazarin.

4. *Sermones de diabolica collectatione ſeptem vitiorum capitalium & virtutum ſpiritualium editi per F. Bernardum de Lutzemburgo O. Prædic. conventus Colonienſis artium & ſacræ theologiæ profeſſorem, ac proclamati per eumdem in quadrageſima anni Dñi* MDXVI *in Caſter coram illuſtriſſima dña Sibylla marchioniſſa Brandenburgenſi ac duciſſa Juliacenſi & Montenſi. Prima editio.* Ad calcem legitur : *Impreſſi ſunt ſermones iſti in officina liberorum Quentell anno* 1516 in 4 ſignat. duorum foll. A B C D char. Goth. Extat in Regia D 1424.

5. *Catalogus hæreticorum omnium pene, qui ad hæc uſque tempora paſſim litterarum monumentis proditi ſunt, illorum nomina, errores, & tempora quibus vixerunt oſtendens : cui poſtea adjectus eſt Tractatus de purgatorio.* Prodiit pluries :

I Editio Coloniæ in 4 abſque anno & nomine typothetæ, ſed Hermanno de Weda archiepiſcopo Colonienſi ab auctore nuncupata e Colonia 1522. Extat Romæ in Barber.

II Pariſiis, Johannis Parvi 1524 in 4 pp. 176 charactere elegantí Romano. Extabat olim Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati. In iſta ad finem extat poema elegiacum verſuum quinquaginta F. Matthiæ Viſmariani ſodalis adverſus Lutherum.

III Coloniæ, Johan. Kempen 1525 in 8.

Ibidem 1526 & 1529 in 8 pp. 304 : hæ ambæ Pariſ. in Regia H 3086 & 3087.

IV Coloniæ, Godefridi Hirtorpii 1529 in 8 pp. 322.

V Ibidem, Kempenſis 1537 in 8.

Quæque fere ſemper auctior ante ultimam.

6. *De ordinibus militaribus & armorum militarium myſteriis*, Coloniæ, Gernicorum 1527 in 8. Vidit Ghilbertus de la Haye

7. *Compendium de laudibus aquæ benedictæ, ejuſque primaria inſtitutione in duodecim §§ diſtinctum pro inſtructione ſimplicium contra Lutheranos & Waldenſes hæreticos*, in 4 abſque editionis loco, anno & nomine typographi. Extat apud noſtros Lovanii.

Digitized by Google

Sæc. XVI. 8. *Tractatus de sua legatione, peregrinatione & laboribus pro quorumdam cœnobiorum reformatione.* Sic Ghilbertus citatus, sed non addit ubi viderit.

9. *Sermones de rosario.* Laudat Coppensteinius in Clavi prædicandi rosarium in proœmio p. 3 ubi sic loquitur: *Quos omnes Cornelius de Snekis ac Bernardus Luxemburgius compilarunt & excuderunt, sed & horum 17 sermones jam pene temporum vetustate intercíderunt.*

10. *Chronica intra* XX *priores annos seculi* XVI *exarata*, MS. Hanc laudant Acta SS. T. III martii p. 181 in prolegomenis ad vitam S. Ambrosii de Senis n. 9, ubi Julius Sanfedonius arguitur, quod antiquissimam dixerit. Quæ foreè ea est ex qua Ghilbertus Specchius prior Colonienſium noſtrorum excerpſit, quæ de dicto B. Ambroſio ad eumdem Julium Sanſedonium epiſcopum Groſſetanum miſit, & in eiſdem Actis SS. refertur p. 244 n. 25.

11. Quidam ei aſcribunt *catalogum Scriptorum ordinis*, ſed opus mihi eſt plane incognitum.

12. *B. Alberti Magni Ratisponensis episcopi ordinis Prædicatorum postillatio in Apocalypsin* ejus curis e prælo prodiit Baſileæ, Jacobi de Pforchem 1506 in 4. Præfationem adjecit ad lectorem. Quæ editio apud noſtros Cabalione a me viſa anno 1681.

F. CLAUDIUS A ROTA.

* 1535. F. CLAUDIUS A ROTA a quibuſdam Gallus & cœnobii Lugdunenſis alumnus dictus, ſed mihi Germanus potius videtur & in provincia Teutoniæ ad ordinem allectus, illeque idem Claudius de Rota qui ſacræ theologiæ jam magiſter promotus, in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII habiti ſtudio Trevirenſi datus eſt regens & præſes. Hunc in ſacra facultate Pariſienſi laureatis accenſet Maletus noſter virorum illuſtrium gymnaſii Sanjacobei Pariſienſis P. II p. 211, ſed cùm in actis facultatis nuſquam nomen ejus legatur, in quadam Germaniæ academia lauream meruiſſe verius cenſuerim. Sacras litteras pluribus annis apud ſuos profeſſus, Lugdunum ſe tranſtulit, & in domo noſtra ibidem aggregari, & ut aiunt affiliari obtinuerit, tum Sanctorum vitis recognoſcendis & emaculandis animum adjiciens, quo in genere opus Jacobi de Voragine jam antea pluries editum, a ſe reviſum & emendatum & pluribus auctum prælo commiſit hoc titulo:

Legenda ut vocant Sanctorum nunc demum ſumma cura diligentiaque F. Claudii a Rota ſacræ theologiæ profeſſoris ordinis Prædicatorum recognita, infinitiſque mendis repurgata: adjectis denuo præter hiſtoriam Lombardicam aliquot Sanctorum Sanctarumque vitis ante hac non excuſis. Pluries prodiit typis.

1 Editio teſte Luſitano quem Poſſevinus & alii excipiunt Lugduni 1519.

Altera a Bollando in præfatione generali ad Acta SS. p. xx b laudata, quæ & a me viſa, Lugduni, apud Savore, Marechar, & Fradis 1531 in 4.

Alia ibidem, Nicolai Petit & Hectoris Penet 1535 fol. par. char. Goth. Extat Pariſ. in Victor. ut & ſequens.

Ibid. Petri Luceii 1546 fol. par. char. Goth.

Ibid. Euſtachii Barricati 1554 char. Rom. fol. par. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

Ibid. Mauritii Roy & Ludovici Peſnot 1555.

Quæ ad opus Jacobi de Voragine additæ ſunt vitæ poſt S. Barbaræ, non extant in anterioribus Claudiana editionibus, ideoque videntur a Claudio collectæ & adjectæ.

Editorem hunc carpit Alva Sol. Verit. Rad. 320 col. 2085, quod in feſto conceptionis B. V. ſubtraxerit legendam quæ incipit: *Anſelmus Cantuarienſis*, eique breviſſimam aliam ſubſtituerit hoc principio, *Tempore illo quo divina placuit pietati.* Sed quæ fides Alvæ debeatur, hinc judicet lector, nam in editionibus ea anterioribus quam primam curavit Claudius, eadem legitur hiſtoria, *Tempore illo*, non altera quæ incipit *Anſelmus*, ut videre eſt in editione Nurimberg. anni 1483, quæ apud nos extat.

Idem Luſitanum, Fernandem & Pium ridet, quod idem a Claudio editum opus in tria diſtinguant, *Opus aureum materias morales tractans, hiſtoriam SS. & hiſtoriam Lombardicam*, nec omnino errorem abnuerim, quem excepit & Poſſevinus, & Altamura ad 1519. Tamen certum eſt *Legendam SS.* eam non eſſe quæ dicitur *hiſtoria Lombardica.* Hæc enim ea eſt brevior chronica, quæ ſub finem *Legendæ* titulo *Pelagius papa &c.* adjecta eſt, in qua agitur de Longobardorum regno & regibus, & multa narrantur fabuloſa, ſed de his vide dicta ſuperius ubi de Jacobo de Voragine ad 1298.

F. DIDACUS DE ASTUDILLO.

F. DIDACUS DE ASTUDILLO Hiſpanus a patria quod oppidum eſt in diœceſi Palentina ſic nuncupatus, ordinemque Pinciæ amplexus, inter celeberrimos ætatis ſuæ theologos nomen ſibi fecit, adeo ut Franciſcus de Victoria ſummus ſine controverſia ſui temporis theologus, & Didaco æqualis de quo mox ad 1540, cum ſibi præponere haud gravaretur, hac parœmia vulgo uſus, cùm de eo & de ſe loquendi daretur occaſio: *Aſtudillus me doctior eſt, mea tamen facilius tenent*, profundam laudans Didaci eruditionem, clariorem & expeditiorem explicandi methodum ſibi vindicans. Didacus ſacræ theologiæ magiſter fuit approbatus in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX habiti, & ultra MDXXXV vixit. Ejus meminerunt Luſitanus *Jacobum* appellans & ad 1525 referens, Fernandez ad 1530, Altamura ad 1517, Poſſevinus inter *Jacobos*, Antonius in Bibl. Hiſp. inter *Didaces.* Hæc ejus opera: * 1535.

Super VIII *libros phyſicorum & duos de generatione quæſtiones.* Typis prodiiſſe in Hiſpania teſtantur Luſitanus & Antonius.

De modo intelligendi ſcripturam ſacram tractatus.

Super evangelium S. Matthæi, & ſuper epiſtolas apoſtoli Pauli ad Romanos & ad Ebræos Commentaria. Hæc legit in gymnaſio noſtro S. Gregorii Pinciano, & ibidem cum ſuperiori tractatu MS ſervantur. Meminit Lipenius Bib. Real. theol. T. II p. 259.

At his ex Gozzeo plura addunt Pius & Altamura, ſcilicet:

Super ſapientiam commentariorum volumina duo.
Breves collationes theologicæ.
De conceptione B. Virginis.
Super libros quatuor ſententiarum.
De origine & unitate Eccleſiæ.
De hora mortis Chriſti.
Chronicon ordinis.
De miſſa.
Orbis geographica deſcriptio.
De arte recolligendi diſtinctiones breviores & ampliores.
Privilegiorum ordinis ab ipſo collectorum defenſio.

Quæ ſodalibus ſuis Pinciani potiſſimum gymnaſii diſcutienda permitto.

Digitized by Google

F. GREGORIUS NOTALIUS.

1535. F. Gregorius Notalius *Raguſeus* Dalmata modo a patria modo a familia nuncupatus, hincque a quibuſdam in duos diviſus, quem in errorem impegerunt Fernandez & Altamura, hicque alterum Raguſæum ad 1580, alterum Notalium Raguſinum ad 1540 collocans, cùm unus a Luſitano ad 1535 clarus laudetur, imo & a Gozzeo ipſo Raguſino rerum domus Raguſinæ provinciæque ſuæ Dalmatiæ perquam ſtudioſo nec in iſtis parco, qui & unicus ab operibus iiſdem facile comprobatur. Hæc ejus opera a Gozzeo laudata:

Commentaria in epiſtolas Pauli omnes. MS apud noſtros Raguſinos ſervari dicuntur

In Exodum, Parabolas Salomonis, Iſaiam, Hieremiam, Matthæum, Marcum & Joannis evangelium & in Apocalypſin.

Super decretum & decretales.

Tractatus de Deo, de angelis, de homine, de creaturis, & de pœnitentia.

Tractatus adverſus hæreticos.

Sermones de tempore & de Sanctis.

Tractatus de ſtigmatibus S. Catharinæ de Senis.

Alter de imagine pueri Jeſu.

Super prædicabilia & libros de anima quæſtiones.

De aſtrologia, & quædam de medicina obſervationes.

F. HIERONYMUS VOLTA.

1535. F. Hieronymus Volta Mantuanus patria & profeſſione anno MDXXXV clarebat ſacræ theologiæ magiſter, qui generalis fidei poſitus Regii inquiſitor, adverſus Lutheranæ virus hæreſeos e Germania in Lombardiam irrumpens, totis conatibus obſtitit & compeſcuit, ſed & Baſilium quemdam Regienſem phyſicum Dei ſe filium inſane venditantem apprehendit, ſuiſque cum aſſeclis refrænavit. Ejus meminerunt Pius, Altamura & Rovetta ad 1535, quibus teſtibus ſcripſit

Librum adverſus errores ejus ætatis.

Commentaria in libros Eſdræ. Hæc morte præventus inquit Rovetta, perficere non potuit, ſed in bibliotheca ordinis Bononienſi MS ſervari addit.

F. MICHAEL VEHE.

† 1535. F. Michaël Vehe Teuto vir pietate, eruditione, facundia, ac ardenti pro fide catholica ſtudio conſpicuus, ſacræ theologiæ magiſter jam clarebat anno MDXV, quo in actis cap. gen. Neapoli habiti ſic de eo ſtatutum fuit: *Conventui Heidelbergenſi provinciæ Teutoniæ aſſignamus in regentem F. Michaelem Vehe magiſtrum.* Tantam verò ſibi tum peperit famam, ut Albertus hujus nominis II Johannis Marchionis Brandemburgici electoris filius, & Joachimi I electoris germanus frater, anno MDXIV die IX martii electus præſul Moguntinus eum ſibi conſiliarium aſciverit & theologum, unâque præpoſitum Hallenſis Eccleſiæ in Saxonia conſtituerit, ut refert Cochlæus in actis Lutheri editionis Moguntinæ anni 1549 p. 238 ad ann. 1532. Adverſus graſſantem in Germania Lutheranam hæreſim validum ſe pro domo Dei murum oppoſuit, & hererodoxorum opera ſcriptis eruditis confutavit. Johannes Bugenhagius Pomeranus apoſtata, quem paſtorem & epiſcopum ſuum vocabant Wittembergenſes, librum tum ſcripſerat lingua vernacula Teutonica maledictis, mendaciiſque, & odioſis adverſus catholicos calumniis plenum, cui titulum indiderat, *Adverſus fures calicis.* Cui inquit Cochlæus citatus, *graviter ac erudite reſpondit Teutonice eximius theologus ordinis Prædicatorum doctor Michael Vehus, quem ob probitatem & eruditionem in præpoſitum*, &c. ut ſupra. Titulus Latine ſic a Simlero redditur,

1. *Condemnatorum ſacrilegii vindicatio de novo Bugenhaico patibulo.* Quod idem opus cenſeo cum eo, cujus titulus ſic ab aliis Germanice refertur, *Von geſatz der Nieſſung des ſacrams in einer geſtalt.* De præcepto manducationis euchariſtiæ ſub una ſpecie, Lipſiæ 1531 in 4. Extat Viennæ in Cæſarea, & in Francofurt.

Aliud opud laudat Simlerus, quod præſtat impreſſum hoc titulo,

2. *De ſacrificio miſſæ contra Lutheranos.* Qua lingua non additur.

3. *Quibus modis cultus Deo & ſuis ſanctis exhiberi debet*, Germanice. Titulus: *Wie unterſchiedlicher Weiſe Gott und ſeine heiligen ſollen geehret werden*, Lipſiæ 1532 in 4. Extat in Francofurt.

4. *Aſſertio ſacrorum quorumdam axiomatum, quæ a nonnullis noſtri ſeculi pſeudoprophetis in periculoſam rapiuntur controverſiam, auctore D. Michaële Vehe Dominicano theologiæ doctore, Hallenſiſque Eccleſiæ præpoſito*, Lipſiæ 1535 in 4 ſignat. A integr. & a ad n. Opus nervoſum, in quo hæc capita tractantur:

1. *De corpore Chriſti myſtico, quod eſt Eccleſia.*

2. *De univerſali procerum Eccleſiæ conventu, quem concilium dicimus.*

3. *De magiſtratus eccleſiaſtici poteſtate, qua novas condit leges, & de humanarum legum utilitate atque obligatione.*

4. *De lege cœlibatus clericalis.*

5. *De lege communionis, qua laici ab altera ſpecie ſacramenti arcentur.*

6. *De lege confeſſionis, qua ſacerdoti noſtra retegimus peccata.*

7. *De neceſſitate ſatisfactionis.*

8. *De jugi Eccleſia ſacrificio.*

9. *De vera & ſubſtantiali præſentia corporis & ſanguinis Chriſti in altaris ſacramento.*

10. *De Sanctorum invocatione, veneratione, cultu.*

11. *De acceleratione beatitudinis Sanctorum.*

12. *De parvulorum baptiſmo.*

13. *De exorciſmo earum rerum, quæ paſſim in uſum hominis veniunt.*

14. *De votis monaſticis.*

15. *De fide, & operibus, atque juſtitia Chriſtiana.*

Quæ omnia capita breviter, erudite, clare & nervoſe explicat, & adverſus Lutheranos tuetur. In eo verò opere Latino, quæ antea Germanice & diviſim ediderat videtur collegiſſe. Nuncupat vero

Eruditione atque pietate commendato ſacerdoti D. Nicolao Vehe ſacri militaris ordinis dominorum Teutonicorum inſtituti profeſſori, novæ Mergentinenſis arcis prudenti juxta & æquo prefecto ſuo germano multis nominibus cariſſimo, Michael Vehe Dominicanus &c. Extat opus Pariſ. in Regia D 1619, & in Teller. olim nunc Genoveſ.

Et hic novum argumentum habes ejus quod ſupra monebam ubi de Hieronymo Balbo ad 1530, & de Joanne Dietembergio ad 1534, noſtros hac ætate paſſim præſertim in Germania in præpoſitos & canonicos Eccleſiarum collegialium adoptatos fuiſſe.

Hujus ſcriptoris præter citatos memlnit Eyſengrenius ad 1538. *Michael Vehe* inquit, *vir eximius qui ad divinæ doctrinæ cognitionem profanas etiam diſciplinas adjecerat, catholicæ religionis contra hæreſes propugnator invictus, Lutheri de ſacrificio miſſæ opiniones redarguit, & ſapientiſſimus adverſus Lutherum docte ſcripſit, alia porro ſtudii diligentiæque ſuæ ſub Carolo V imperatore de rebus ſacris monumenta relinquens.* Tacet ord. Prædic. fuiſſe. Laudant ejam Poſſevinus, Fernandez. *Hiſt. Eccl.*

Digitized by Google

Sæc. XVI. *de nuestros tiempos p.* 349, Altamura ad 1554, sed hi de ejus operibus parum accurate.

F. ARNALDUS DE BADETO.

† 1536. F. Arnaldus de Badeto Gallus Tolosanæ provinciæ alumnus, quem cœnobio Limosii diœcesis Alectensis in Narbonensi provincia præfuisse vetera mihi monumenta produnt, vir eruditione prudentia & religione præstans, cujus in theologia magisterium in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX habiti legitur approbatum, fuit & quæsitor fidei generalis Tolosanus Raymundo Gosino qui Romam abierat, e regno expulso declarato suffectus, & anno MDXXXI die XII aprilis in munere solemniter constitutus, quo nomine eodem anno capitolinos ut vocant recens electos confirmavit, in eoque officio perseveravit ad mortem usque Gosini anno MDXXXIV defuncti. Quo tandem vivere desierit anno nemo refert, licèt non diu postea vixisse & Tolosæ obiisse sit conjectu pronum. Ejus meminere Miræus, Possevinus, Fernandez, & Altamura ad 1536, & præsertim Percinus in Monum. Tolos. p. 110 & aliàs legendus. Hæc ejus opera:

Breviarium de mirabilibus mundi ejusque compositione secundùm triplicem viam theologorum, astrologorum & philosophorum, Avenione 1499 in 4.

Margarita virorum illustrium de futura temporii dispositione præscienda 1529.

Destructorium hæresum a R. P. inquisitore Tolosano F. Arnaldo de Badeto S. T. P. novissime constructum, Parisiis, Vidovæi 1532 in 8. Extat Paris. in Regia D. 4106. Miræus alteram editionem indicat Lugduni 1536. Levior est oppella 16 circiter pagg. Johanni Aurelianensi archiepiscopo Tolosano nuncupata.

Eumdem facile censeo qui anno MDVII comitiis ordinis Papiæ habitis affuit Tolosanæ diffinitor, & dicitur *F. Arnaldus Tolosanus* in actis.

F. AUGUSTINUS JUSTINIANI.

1536. F. Augustinus Justiniani gente Ligur patria Januensis utroque parente Justinianorum e stirpe nobili & perantiqua procreatus, patre Paulo Justiniani *della Banca* nuncupato, quæ una Justinianorum linea est & series, matre verò Bartholomæa Justiniani gentis ejusdem, sed alterius & lineæ & cognominis *Longa* nuncupatæ natus est anno MCCCCLXX Januæ, ac ab ipsa nativitate ex parentum præconcepto voto Panraleon appellatus, quo & nomine semper audiit in seculo. A parentibus ille summa sedulitate summa & largitate, ac supra quas pro sorte sua facultates haberent tenues, effusione fuit educatus quippe qui unicus illis erat masculus, nec alter nisi post annos undecim ortus Nicolaus dictus, Romæ ætatis LIV Christi MDXXXIV circiter extinctus. Grammaticæ primum & arithmeticæ puer, ut usus erat ætatis & patriæ, fuit a parentibus instituendus traditus ad ætatis decimum quartum, rhetoricam tum ille facili negotio comparavit, a poetica semper alienus & abhorrens, utque erat a puero suapte indole ad pietatem valde propensus, vix dum ætatis prætergressus XIV Prædicatores adiit Januenses S. Mariæ *del Castello* idem & vitæ genus cum illis amplexaturus: a quibus & admissus est. At parentibus contra toto nisu agentibus, Pauli Fregosi Januensis archiepiscopi, ducisque maximi auctoritate mox inde revocatus est & avulsus, nec uno plus integro die & nocte moratus est in cœnobio candidatus. Quo verò parentes eum a proposito dimoverent, Valentiam Aragonum promovendæ negotiationis obtentu statim ablegarunt, ubi fervente adhuc ætate genio indulgens, toto triennio quibus hæc abundat regio plurimum, diffluere cœpit deliciis. Graviter autem illum & periculosè contigit tum ægrotare, ita ut de salute illius actum omnino crederet amantissimus ejus avunculus, nec de alio jam quam de illius exequiis esset solicitus. Hac ergo monitus adolescens interius infirmitate, voto concepto pristinum iniit, proposuitque etiam invitis parentibus ac quantumvis obnitentibus exequi religionis amplexandæ consilium: vixque convaluerat, cùm relicta Valentia Genuam terra marique relegit, Ticinumque perveniens in conventum se sancti Appollinaris extra muros proripuit ubi ordinis habitu donatus receptusque fuit pro & nomine Genuensis jam dicti conventus mense aprili MCCCCLXXXVIII, nuncupatusque deinceps Augustinus. Totis septem supra viginti annis in congregatione Lombardiæ utriusque perseveravit & in regulari disciplina adeo lætus & alacer, ut felicius se antea nunquam aut imposterum habuisse testetur & melius. Vitam namque duxit quietam, pietati totus incumbens & literis, quibus & innatum semper patriæ parentumque posthabuit studium, hoc siquidem literis quibus totus vix & integer homo sufficiat, obesse plurimum arbitrabatur, & idcirco a familia longius abesse non ægre ferebat. Eas verò non tantum quæ vulgo coluntur ab ejusdem instituti symmystis complexus est philosophiæ vel theologiæ disciplinas, quarum optimos egregiosque nactus est professores & magistros, sed plurimis etiam aliis abditioribus, quasque pauciores curant sese addixit, exoticis scilicet linguis comparandis, Græcæ, Hebraicæ, Arabicæ, Chaldaicæ, mathematicis etiam scientiis, ac musis amœnioribus quibus ille mirum afficiebatur, quarum desiderio captus sibi vivebat solus & Deo, sic latere subesseque contentus, sciendi avidus, sciri vel præesse aliis nihil solicitus. Quin & ob id a solita plurimorum alienus erat confessionum excipiendarum & concionum habendarum prurigine, ad ea quantumvis munia aptissimus. Latere tamen diu non potuit, quin ejus apud exteros fama transiret, & ab eruditioribus ejus ætatis coleretur, queis & plurima literarum amorisque necessitudine conjunctus fuit, Joanni Pico Mirandulano præsertim, a quo invisebatur frequentius. Nec suis minori pretio fuit, a quibus illi legendi onus impositum est, quod octo solidis supra decem obivit annis variis in congregationis suæ gymnasiis ubere cum fructu laudeque non vulgari. Bononiæ tandem cùm sententiarum libros integro biennio baccalaureus exposuisset, lectoris onere liberari precibus impetravit anno MDXIV, quo optatum linguarum literarumque studium repereret, sacrosque libros Hebraica, Chaldaica, Arabica, Græca, Latinaque lingua recognitos in lucem ederet. Vixdum aliquid hujus moliebatur operis, cùm agente & auctore Bandinello Sauli cardinale ejus consanguineo literas accepit apostolicas Leonis X Romæ II septemb. MDXIV datas, quibus ad sedem Nebiensem in Corsica promovebatur: eum nempe Bandinellus ob eruditionem morumque facilitatem in pretio habebat, cupiebatque habere sibi Romæ convictorem & socium. Itaque re prius Deo commendata suadentibus amicis & consanguineis, prælatis ipsis ordinis, quos præsertim consuluit & audiit jubentibus & hortantibus, pastorale subiit onus, moxque peractis consecrationis suæ solemniis, Ecclesiam suam adiit, totamque diœcesim lustravit & visitavit anno MDXV, sequentique anno Genuæ grande opus sium psalmorum de quo postea typis subjecit, tum Romam ad concilium Lateranense V se contulit, ac inter Patres sessionibus XI quæ XIX dec. MDXVI habita est, & XII quæ XXVII febr. MDXVII affuit & sententiam dixit, ut ex actis ipsis synodi constat,

constat, ferturque quibusdam concordaci Leonem X inter & Franciscum I Galliæ regem articulis contradixisse. Dum autem ibi ageret, accidit cardinalem Bandinellum Mecœnatem suum & consanguineum ceu Petruccianæ conjurationis reum & socium Leone X mandante Hadrianam in molem derrudi, læsæ majestatis pontificiæ suspectum & postulatum, mox exutum purpura, bonis orbatum & loco graduque motum. Re tamen postea sincerius excussa Petrucianæ conspirationis innocens ille visus est, solutusque e vinculis ac pristino loco redditus & gradui, sed in exilium actus & ad Montemrotundum relegatus, ubi paulo post mœrore confectus animi die XXIX martii MDXVIII intra majorem hebdomadam gravissima infirmitate correptus interiit. Interea Augustinus noster ad Bonifacium Ferrerium a Leone X nuper anno scilicet ipso MDXVII creatum cardinalem Eporediensem vernacule *de Yurea* nuncupatum qui & Eporediensis erat episcopus secessit, apud quem tantisper est commoratus, in animum induens pontificis erga se, quam non semel ore testatam acceperat, haud inanem vacuamve fore Leonis X benevolentiam, suamque tandem vel opimiori sacerdotio vel pontificis liberalitate sublevandam inopiam. Franciscus I jam laudatus regno tum musas jamdiu extorres revocare solicitus, viros undequaque litteratos conquirebat & alliciebat: cui ingessit Poncherius Parisiensis episcopus regi gratissimus Augustinum Nebiensem episcopum sacrarum literarum linguarumque Græcæ, Hebraicæ & Arabicæ peritissimum, ac præconcepto a rege consilio imprimis utilem facile posse accersiri, qui Januensis esset origine, proinde suis cum gentilibus Francorum regi subditus. Augustinum quippe Poncherius Romam olim petens in Italia viderat & noverat. Regio igitur nomine Roma Lutetiam accitus est Augustinus, qui Franciscum regem Andegavi tum agentem illico convenit, a quo perbenevole perhumaniterque susceptus statim ab eo suæ accensus est familiæ, & ab eleemosynis ut aiunt, a consiliisque allectus, ter centum coronatorum seu scutorum Gallicorum assignato censu annuo. Mox & ab eodem rege Lutetiam missus, qui primus ibidem ac in academia linguæ Hebraicæ ludum instituereet, professoremque ageret regium, quo munere integro ferme functus est sequenti quinquennio. Eo tempore data occasione Belgium lustravit, & in Angliam navigans, Londinumque perveniens, Henricum VIII regem invisit, eoque familiariter usus est: Roffensem etiam & Morum pro fide demum capite plexos amicos habuit, Paceum, Linacrum, Erasmum, aliosque quotquot eruditi tum audiebant quamplurimos. Peracta hac quam sola recreationis curiositatisque susceperat causa peregrinatione, quamque tribus integram absolvit mensibus, Parisios rediens per Lotaringiam iter suum direxit, ubi Antonii ducis, ejusque fratris Joannis cardinalis a Lotaringia expertus est humanitatem & magnificentiam, festive ab illis acceptus & cumulatus muneribus. Parisios redux lectionibus instabat, sed novis in Ecclesia sua subortis negotiis Nebium revisere diœcesimque visitare coactus est. Corsicam igitur petiit ille, eo tamen animo, ut rebus compositis quam cito posset Galliam Parisiosque repeteret, regis præsertim invitatus precibus & promissis, a quo sublimiori se loco donandum & beneficio sperabat. At vix Januam pervenit, cùm Adornorum fratrum armis & artibus civitas turbata, occupata, ac direpta fuit, contigitque ad Adornorum ingressum XXI maii MDXXII rotatæ catapultæ glande sinistro brachio graviter vulnerari Augustinum nostrum, dum obturandis claudendisque foribus atque fenestris ædium attenderet. Mox tamen ut ab eo convaluit vulnere, in Corsicam trajecit, Ecclesiamque suam revisit, quam oblita jam Gallia toto sequenti novennio integro sapienter administravit, sibi seu studiis tantum attendens & gregi, quem sedulo pascebat & lustrabat. Nebium enim aggressus mense novembri MDXXII ad annum MDXXXI constantissime perseveravit & assidue, ecclesiæ suæ cathedralis & palatii utriusque labentis resarcivit ruinas, commodum vicinumque clero suo ædificavit domicilium, hortos episcopalis palatii quatuor partibus auxit, palatiolum sibi & successoribus in agro S. Florentii construxit, novumque episcopali mensæ, quæ tenuissima est, nec quatercentum annui census ducatorum excedit summam, acquisivit fundum, sorte jam contentus sua & sede. Sævierat interea per agrum Januensem & civitatem ardentissimæ pestilentiæ lues, qua sublati plures, qui per nuperos tumultus gladii fugerant aciem anno MDXXIV, captus & infelici prælio ad Ticinum a Cæsarianis Hispanisque Franciscus rex Francorum XXIV febr. MDXXV, pristinæ libertati Gallo ejecto restituta Januensium respublica, Clementeque VII ad summum apostolatus apicem evecto a Carolo Borbonio duce Cæsariani exercitus Roma direpta omnis, Cæsarianoque militi victori præda fuit & ludibrium anno MDXXVII. Rebus demum in melius adductis, Augustinus patriæ libertatis recuperatæ lætus, Januam perrexit anno MDXXXI, subindeque Nicolao germano fratre de quo supra invitante, quem ab annis XV non viderat, Romam adiit: unde sequenti MDXXXII Nebium reversus, oves suas & diœcesim lustravit universam. Demum suos revisere cogitavit, Januamque repetiit, & in ea ad annum MDXXXVI usque remansit, quo sponsæ suæ flagrans amore & desiderio mare conscendit; Ligusticoque solutus portu tempestate suborta, naufragium passus summo suorum desiderio & luctu, summo & Ecclesiæ suæ & universæ litteratorumque dispendio irati maris fluctibus absorptus est & suffocatus ætatis suæ 66 sorte dignus meliori.

Sæc. XVI.

Vir fuit ad commiserationem tenerrimus, in pauperes supra facultates effusus & facilis, quibus & amicis aut consanguineis indigentibus profusior ultro fuisset, si census sufficissent, quibus augendis coacervandisque parum & nihil attendebat, mammonæ despiciens. Acri solertique fuit ingenio præditus, laborisque patientissimus in colendis maxime literis: quæ mente conceperat inieratque consilia, aptis sic promovebat mediis, ut optatum semper certoque finem assecutus fuerit, hoc uno duntaxat fraudatus invisendi sepulcri Dominici, lustrandæque Terræ-sanctæ desiderio, quod assequi non licuit, per omnia votis potitus. Christianæ religionis amantissimus fuit, eique in omnibus fidei morumque sanctis & approbatis obedientissimus, credulus, facilis, reverens fuit, & promtissimus: novatorum infensissimus, qui phanaticos cæteroscque præstigiatores visionibus assuetos & pneumaticos aspernabatur, & oderat non secus ac necromanticos incantatores & veneficos.

Statura illi fuit justa & procera, membra apte compacta concinneque disposita, facies vivida, oculi cærulei, furvo aureus seu castaneus pilus, adusta illi temperies & cholerica, nec obesus nimium, nec macilentus vel gracilis, ad labores & vigilias sustinendas cæteraque studiorum, ordinis, & dignitatis subeunda onera comparatus, quibus sic innutritus erat & assuetus, in sacris maxime eruendis perscrutandisque libris & linguis, ut iisdem non gravari sed deliciari viderentur, adeo ut Neophiloponos Joannis exemplo Granmatici, seu novus laboris amans dici affectaret.

Optimam sibi comparaverat & coacervarat librorum copiam. Ea in bibliotheca optimi quique melioriisque notæ cujusque scientiæ artis & linguæ multo sumtu, vel e remotissimis Europæ advecti partibus

Sæc. XVI. aderant libri editi vel MS. Nec adeo conferta erat & locuples ut inutilibus abundaret, ſed codicum varietate niteret, delectuque quam numero longe potior erat, vix enim illa plus mille librorum ſuperabat numerum. Hanc ſibi unicam pretioſamque ſemper habuit ſuppellectilem, quam gentilibus eſſe communem voluit & utilem, quodque profeſſa pridem religioſa paupertate a condendo teſtamento prohiberetur, impetrata a ſummo pontifice facultate, Januenſi Reipublicæ communibuſque eam conceſſit in perpetuum utilitatibus, quæ vel inter eximias præcipuaſque tum orbis bibliothecas locum haberet & nomen omnino conſpicuum, vel ea ſaltem ſuis perpetuo laudandus & beneficus: ea in parte Beſſarionis cardinalis factum æmulatus, qui Venetæ reipublicæ bibliothecam ſuam aliàs legarat, ſed vario utrinque eventu, nam Beſſarionam Veneti diligentiſſime ſervarunt, ac etiamnum oſtendunt, hanc verò Juſtinianam ita diripuerunt quique, ut teſte gentili ejus abbate Michaele Juſtiniani, jam nullum ejus veſtigium in palatio publico Januenſi relictum ſit: at multa volumina apud privatos plures, qui ne furti deprehendantur, primum cujuſque voluminis folium, cui nomen legatoris inſcriptum erat & doni ab eo facti ſignum, impie ne dicam ſacrilege lacerarunt.

Hæc autem ejus opera, quibus vel ipſius auctoris judicium vel eruditorum cenſuram ſingulis ſubnectimus.

1. *Precatio pietatis plena ad Deum omnipotentem compoſita ex duobus & ſeptuaginta nominibus divinis Ebraicis & Latinis cum interprete commentariolo*, Venetiis, Alexandri de Paganinis 1513 in 8. Hanc Stephano Saoli conſanguineo ſuo nuncupavit.

2. *Æneæ Platonici Graci chriſtianiſſimi de immortalitate animorum, deque corporum reſurrectione aureus libellus, cui titulus eſt Theophraſtus*, Venetiis Paganini dicti 1513 in 8. Philippo Saoli epiſcopo Aprumiatenſi vernacule *di Bruguetto* conſanguineo item ſuo nuncupavit.

3. *Liber Job nuper Hebraicæ veritati reſtitutus cum duplici verſione Latina*, altera vulgata, altera ipſius Juſtiniani, Pariſiis ut quidam volunt 1516, ut alii 17 Kal. febr. 1520 in 4: D. Martiano Domilutio ab auctore nuncupatus. Extat Lovanii apud noſtros.

4. *Pſalterium Hebraum, Grecum, Arabicum, & Chaldaicum cum tribus Latinis interpretationibus & Gloſſis.* Ad calcem ſic legitur: *Impreſſit miro ingenio Petrus Paulus Porrus Genua in edibus Nicolai Juſtiniani Pauli, præſidente reipublica Genuenſi pro ſereniſſimo Francorum rege, præſtanti viro Octaviano Fulgoſo anno Chriſtiana ſalutis* MDXVI *menſe novembri. Petrus Paulus Porrus Mediolanenſis Taurini degens*, in fol. ſignaturis quatuor foliorum A ad Z &. & ↄ ſeu pagg. 400, quaque pagg. in 4 coll. diſtincta. De quo opere ſic auctor in ſuis Annalibus, de quibus mox: *Davidicum Pſalterium linguis quatuor Orientalibus unius mei ſtudio laboribus ſumptibuſque Januæ typis edendum ad bis mille exempla iis utique quæ literatorum facile quivis intelligat impendiis aggreſſus ſum, non parum inde mihi gloriæ acceſſurum arbitratus, honeſtique proventus augmentum, quod aliquorum gentis meæ rei familiaris angustia laborantium ſublevanda ſervabam inopia. Rem enim & operam hanc mihi feliciter & proſpere ſucceſſuram facile mihi perſuaſeram, prælatorumque fore neminem aut etiam principum, qui tam ſingulari non moveretur editione operis, quique eo proſequendo cæteriſque ſacris bibliis hac linguarum varietate edendis occurrere, mihique in laborum editionis ac ſumtuum partem accedere non ambiret. Verùm ea delusa eſt nimia mea credulitas. Laudata quidem ab omnibus & probata opera, non avide ab omnibus accepta & exquiſita, ſed otioſe torpere dormirsque permiſſa, vix ut exemplarium pars quarta vanierit, ab eruditis ſublimioris ingenii, qui certe in orbe rari admodum erunt, nec ita poſitos mihi licuerit ſumtus recuperare, qui certe modici non fuerunt. Præter exemplaria enim ad bis mille eleganti charta & charactere edita, alia in membranis vitulinisque pellibus quinquaginta cudi volui, quæ & ad orbis univerſi principes, regeſque tranſmitti Chriſtianos vel etiam infideles are proprio curavi.* Opus verò nuncupavit Leoni X, qui erga illum ex more gentis Mediceæ ſe præſtitit maxime affectum, & Nebienſi opimius præcellentiuſque ſacerdotium, juvandæ ejus qua premebatur paupertati valde neceſſarium promiſit, quod pontifici a temporis iniquitate non licuit. Operam hanc non parum laudat clariſſimus Huetius *De claris interpretibus* § 13, primam in eo genere, quod non leve elogium, verbis totidem iisque ſelectis, non impuris concinnatam, quæ altera laus non minor, agnoſcens. At longe antea laudarat Sixtus Senenſis. *Fuit* inquit, *theologus ſincere doctus, & linguarum omnium, quæ toto terrarum orbe diſperſa ſunt peritiſſimus, novo & ingenti auſu primus omnium utrumque ſacræ legis inſtrumentum quinque præcipuis linguis Hebræa, Chaldæa, Græca, Latina & Arabica in unum corpus* OCTAPLA *inſcriptum redegit tanto artificio, ut in ſingulis paginis octo columnas diſponeret, in quibus omnes prædictæ linguæ propriis characteribus expreſſæ, totidem lineis totidemque verbis ſibi correſpondentes, uno eodemque aſpectu cernerentur, hoc videlicet ordine: In prima Hebraam. In ſecunda Latinam interpretationem reſpondentem Hebræa de verbo ad verbum. In tertia Latinam vulgatam. In 4. Græcam. In 5. Arabicam. In 6. Thargum, hoc eſt paraphraſim Chaldaicam, ſermone quidem Chaldæo ſed literis Hebraicis conſcriptam. In 7. Tranſlationem Latinam Chaldaica reſpondentem. In 8. Scholiola vel annotiunculas quaſdam breviſſimas &c.* Addit tamen hujus veteris inſtrumenti vidiſſe ſe tantum *Pſalterium Octaplum typis excuſum & Leoni X nuncupatum.* Quod verò ex Huetio retulimus, operam hanc primam in eo genere fuiſſe conſtat: etſi enim Bibliorum Complutenſium ſeu cardinalis Ximenes Novum teſtamentum x januar. MDXIV ſtylo forſan antiquo novo MDXV prodierit, tamen vetus teſtamentum non editum fuit, & in his liber pſalmorum non prodiit niſi menſe julio MDXVII. Adde in Complutenſibus non haberi verſiones Chaldaicam & Arabicam, adeo ut revera Juſtinianus primas in hoc genere ſibi vindicet.

5. *Chalcidii viri clariſſimi luculenta Timæi Platonis traductio, & ejuſdem argutiſſima explanatio, auſpicio longe R. D. Joannis Lotharingi cardinalis per Nebienſium epiſcopum in lucem edita*, Pariſiis, Jodoci Badii Aſcenſii 1520 fol. ſignat. 4, foll. ab a ad i, ſive pp. 140, abſque indicibus. Opus e codd. MSS Chalcidii ſeculo IV æræ Chriſtianæ clari, quique Oſio epiſcopo Cordubenſi lucubrationem ſuam nuncupavit, tum primum prælo commiſſum eleganti charactere, ut & charta. Extat Pariſ. in Regia R 21 & apud noſtros ad S. Honorati, ut & opera ſequentia.

6. *Philonis Judæi centum & duæ quæſtiones & totidem reſponſiones morales ſuper Geneſim*, Ibidem 1520 fol. pp. 22. Auguſt. Juſtinianus Genuen. Prædicatoriæ obſervationis profeſſor Nebienſis epiſcopus Loiſiæ de Sabaudia Francorum regis matri nuncupat Pariſiis calend. aug. MDXX.

7. *Rabi Moſſei Ægyptii dux ſeu director dubitantium aut perplexorum in tres libros diviſus, & ſumma accuratione R. P. Auguſtini Juſtiniani ord.*

Digitized by Google

Prædic. Nebienſium epiſcopi recognitus, Ibidem 1520 fol. pp. 226. Stephano Poncherio tum Senonenſium archiepiſcopo nuncupavit calendis martiis 1520.

8. *Victoria Porcheti* (Salvatici Januen. Cartuſiani) *adverſus impios Hebræos, in qua tum ex ſacris literis, tum ex dictis Thalmud ac Cabaliſtarum, & aliorum omnium auctorum quos Hebræi recipiunt monſtratur veritas catholicæ fidei. Ex recognitione F. Aug. Juſtin.* &c. Pariſiis, Guill. Deſplains 1520 fol. ſumtibus A. Gourmont & F. Regnault.

9. *Caſtigatiſſimi annali con la loro copioſa tavola della eccelſa & illuſtriſſima republica di Genova da fideli & approbati ſcrittori*, Genuæ, Antonii Bellono 1537 fol. pp. 563 De quibus ille ſic in ipſo opere: *In rem communemque patriæ meæ bonum, in quam intimè ſummopereque ſui ſemper addictiſſimus Annales hoſce colleci.* De quo opere poſtumo ſcilicet & a morte auctoris typis dato ſic cenſent varii. Franciſcus quidem Zezzera *Della Nobiltà d'Italia* P. I fol. 171: *Agoſtino Giuſtiniano &c. ſcriſſe gl'Annali della ſua patria con grandiſſima diligenza, & eſtima fedeltà, i quali in molti luoghi dopo la morte di lui furono corretti.* Idem confirmat auctor tractatus cui titulus, *Delle coſe notabili de' Giuſtiniani*, qui MS apud Gregorium Caſſoni I. C. collegii Genuenſis ſervabatur & ab abbate Michaele Juſtiniani citatur: a quo etiam laudatur idem habens in epiſtola nuncupatoria libri ſupra n. 2 recenſiti Æneæ Platonici alterius nempe editionis a morte noſtri auctoris Georgius Juſtinianus ſenator Januenſis, præfectus armorum generalis, & legatus. *Rerum*, inquit, *noſtrarum annales ordiius eſt, quos poſt ejus obitum imperitus homo, omniſque eruditionis expers, horridos ſane & incultos ut hodie leguntur, ex defuncti ſchedis evulgavit.* Paulus Jovius vir mordax, cujus ſtylum aculeatum plures auctores graves experti ſunt, Auguſtino noſtro non pepercit, quem ceu ineptum hiſtoriæ conſcribendæ traducere conatur, addens eum *editionis præcipitatæ male audiendo pœnas luiſſe*; cui facilis ex mox relatis reſponſio: Auguſtinum Hiſtoriam illam ſtylo ordineque optimo annis circiter quinque digeſſiſſe, ſed morte præventum nec abſolviſſe, nec recenſuiſſe, nec edidiſſe, ſed ex ejus autographo & ſchedis maleferiata cujuſdam manu deturpatam fœdamque in lucem prodiiſſe proximo ab auctoris obitu anno MDXXXVII. In his cæterùm annalibus lib. 5 ad annum 1470, vitam & acta ſua ſuique imaginem ac opera edita & MS ad annum Chriſti MDXXXII ætatis LXII lectori exhibet ipſe auctor, ex quibus ea excepta ſunt, quæ hîc de eo tibi diximus. Eodem verò loco præter opera ſuperius relata, hæc alia aſe docet elucubrata:

Novum teſtamentum Hebraice, Chaldaice, Arabice, Græce, Latine, ipſa ejus manu maximam partem deſcriptum, pari ſcilicet qua compilatum ab eo typis in lucem exierat antea pſalterium ratione: quod utique, ſic ſubjungit, *novi teſtamenti opus duobus tomis abſolutum*, nullique olim ita complete copioſeque tentatum & aggreſſum, libris quos civitati meæ dono contuli fuit accenſum. A ſe viſum teſtatur Sixtus Senenſis. *Ex novo teſtamento*, inquit, *vidi in univerſa quatuor evangelia octaplum ipſa auctoris manu atramento minioque deſcriptum, cujus initium eſt, Fructum ſalutiferum magnumque utilitatis incrementum.* At & octaplum in cætera novi teſtamenti finiiſſe innuit ipſe Auguſtinus in ſuo pſalterio ad marginem hujus verſiculi pſalmi 84 *Benedixiſti Domine terram tuam*, hanc notam addens: *In noſtris verò ſcholiis ſuper epiſtolas Pauli ex profeſſo de re hac egimus*: nempe *de ſanctificatione B. V. in utero matris.*

Veteri teſtamento eadem ratione compilando & accurando manum admovit, ratus tractandis hiſce ſacris literis longe minorem otii temporiſque jacturam eſſe, quam ſcribendis agitandiſque quæſtionibus ſpeculativis plerumque inutilibus ac nunci faciendis, vel prophanis etiam humanarum diſciplinarum illecebris, nec ætatis, nec profeſſionis meæ gravitati decorive congruentibus. Nec me, inquit, *modo non deterruerunt, quos edendis hiſce meis lucubratiunculis immenſos ego ſtudendo ſubivi labores, verum & mellitos etiam & ſuaviſſimos habui.* Idem aſſerit ſupra laudatus Sixtus Senenſis & Leander *Vir. Illuſt.* fol. 128 a, ſic de eo ſcribens anno MDXVI: Sec. XVI.

Qui in medio eſt [Auguſtinus] *ille Juſtiniana Genuenſi nobiliſſima familia ortus, litteras Hebraas, Græcas, Arabicas, Chaldaicas, & Latinas callent, non minus quam philoſophiam & theologiam ac oratoriam facultatem. Intuere illud ejus mancipium deferens poſt eum volumina illa ingentia videlicet utrumque inſtrumentum ſcriptum Hebræo, Arabico, Græco & Latino idiomate duplici cum ſcholiis ab ſe editis, opus inquam egregium, & apprime neceſſarium. Bene ut ſcio noſti virum. Te aliquando & Leander dilexit, cùm profiteretur in cœnobio Bononienſi. Antiſtes factus eſt urbis Nevienſis ipſo ignorante* MDXV: *nec talem dignitatem niſi ſuaſu amicorum ſubire voluit. Vir eſt integer, litteratus & clarus.*

Opuſcula duodecim in litteratorum utilitatem Pariſiis ſe typis commiſiſſe teſtatur, quorum præter quatuor relata Chalcidii, Philonis, Rabi Moſes, & Porcheti, aliorum nullus meminit, quæ verò illa ſint, quamvis edita non dubitem, mihi hactenus incompertum.

Plura in rem & commodum Eccleſiæ ſuæ clericorum & diœceſis omnino rudium, litterarumque prorſus expertium materna reddidit ediditque lingua.

Xenophontis œconomica vernacule reddidit cognatæ ſuæ (uxoris ſcilicet fratris ſui germani Nicolai) nepotumque uſibus & inſtructioni.

Deſcriptio Inſulæ Corſicæ graphica accuratiſſima, quam Andreæ principi Doriæ nuncupavit, & poſtea minio penicilloque adumbratam atque diſtinctam ad magnificum S. Georgii Januenſe officium tranſmiſit. Hujus Corſicæ delineationis meminit Leander Albertus *Deſcriz. d'Ital.* fol. 16, Abbas Michael Juſtiniani *Scritt. Liguri* hanc originalem e Janua Romam delatam aſſerit jam in Vaticana ſervari.

Ejus præter citatos meminerunt noſtri Luſitanus, Razzius p. 93, Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad 1536. Extranei verò Poſſevinus, Miræus, Ughellus Ital. Sac. T. IV col. 1411, ubi tamen perperam aſſerit Auguſtinum Eccleſiam ſuam Nebienſem per vicarios ſemper abſentem rexiſſe, cùm ex fide ipſius Auguſtini ſupra relati eam præſens fere ſemper adminiſtrarit, ſi quinque circiter illos annos excipias, quibus Pariſiis linguarum Orientalium & ſanctarum primus profeſſorem regium egit, illarumque ſtudium pene extinctum ſuſcitavit. Quod non in ſolius Galliæ, ſed & in univerſæ Eccleſiæ bonum utique neceſſarium ita redundavit, ut ſi quid epiſcopum a reſidentia eximere poteſt, illud videatur probabilius argumentum. Ignorantiam enim ab Eccleſia propulſare in ſe tam gravi non minoris eſt momenti, quam evangelium infidelibus annunciare, quam hæreſes e regno effugare, quam cruce aſſumta contra Saracenos pergere, quæ tamen epiſcoporum a ſuis ſedibus abſentiæ legitimæ ſemper habitæ ſunt cauſæ. Legendi & de eo Jacobus Gaddius de ſcriptoribus ad Foglietam P. I pag. 188, Nicolaus Angelus Caferri in ſuo *Syntagmate vetuſtatis*, Abbas Michael Juſtiniani, qui ei epitaphium ſcripſit totam ejus vitæ ſeriem complexum in Eccleſia cathedrali Nebienſi ad tanti viri memoriam affi-

Sæc. XVI. gendum, quique de eo fusius in sua Hierarchia Ecclesiastica Liguriæ acturum promittebat, Oldoinus in *Athen. Ligust.* & alii ab his citati.

Cùm tot familiæ Justinianæ viros seu affines in hoc opere recenseamus, non omittendum visum est antiquam esse hujusce illustris gentis cum ordine necessitudinem, quæ & Genuæ & in insula *Scio*, & in toto Oriente arctissima semper fuit. Justinianorum quoque opera templum S. Mariæ ad castellum, quod collegiale prius erat & parochiale, eorumque palatio vicinum ordini concessum est, & cœnobium eorum sumtibus erectum, de quo videndus Ughellus *Ital. Sac. T. IV in archiep. Januen. n.* 24, ad Jacobum Imperiali, ubi diploma concessionis & erectionis pontificium Eugenii IV 8 kal. junii MCCCCXLI datum integrum refert.

F. CONRADUS KOELLIN.

† 1536. F. Conradus Koellin Suevus natione, patria & professione Ulmensis, vir ingenio acer ac studiis plane deditus jam clarebat anno MDVII, quo sic de eo in actis cap. gen. Papiæ habiti lego statutum, *conventui Heidelbergensi provinciæ Teutoniæ damus ad legendum sententias pro primo anno F. Conradum Kœlin*, erratum enim typorum est in editis, ubi legitur *Chorardum Chelin*. Eo verò munere tanto auditorum plausu ac fructu functus est in explicandis potissimum S. Thomæ placitis, ut cùm postea Coloniam Agrippinam translatus gymnasii nostri regens ac moderator sacras litteras interpretaretur, ex communi academiæ Heidelbergensis catholicissimæ tum & florentissimæ professorum voto decanus suavissimam ad eum ac urgentissimam scripserit epistolam petens, ut quæ olim apud eos in sancti doctoris Summam commentatus fuerat, typis tradere non amplius detrectaret. Neque id tantum Heidelbergenses academici, sed & ad ipsum ordinis magistrum Thomam Cajetanum litteras dederunt orantes, ut pro summa qua in eum pollebat auctoritate, id ei præcipere vellet. Quam gratæ sibi fuerint hæ litteræ, eodem anno MDXI sua responsione Cajetanus testificatus est. Rursus autem in actis cap. gen. Neapoli MDXV habiti eumdem Conradum lego in eodem regentis gymnasii Colonienſis munere prorogatum, quod & deinceps pluribus egit annis: ex quo cœnobii prior assumtus, illud regebat certo anno MDXXVI. Tum etiam institutus est per provincias Moguntinensem, Trevirensem & Colonienſem adversus hæreticam pravitatem generalis inquisitor, quod munus impigre ac strenue gessit reliquum vitæ. Coloniæ mortuum anno MDXXXVI die XXVI augusti prodit Fridericus Steill in suis Ephemerid. ex tabulis domus Colonienſis a se visis, & quoad annum consentit auctor Addit. II ad Trithemium, cui ut ejusdem ordinis gentis & æquali fides adhibenda. Hæc ejus opera:

Scholastica commentaria subtilissima simul ac lucidissima, cunctisque theologicæ facultatis studiosis maxime necessaria in primam Secundæ angelici S. Thomæ Aquinatis, ab auctore dum universitatis Heidelbergensis studii regentem ageret elucubrata.

I Editio Coloniæ, typis Quentell 1512 in fol. Initio habentur tres epistolæ laudatæ superius.

Altera curante F. Stephano Guaraldi de Cento sodali, Venetiis, Francisci & Dominici Nicolini 1589 in fol. Extat Antverpiæ apud nostros.

Tertia Venetiis, Roberti Mejetti 1602 in fol. pp. 982. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati.

Utraque hæc editio typis elegantissimis, quæ tamen fortè una & eadem solo mutato programmate.

In primam partem, in secundam Secundæ, & in tertiam partem S. Thomæ etiam scripsisse asserit Altamura, quod & verisimile, at & certum si quid scripsit typis non dedisse.

Quodlibeta viginti septem per modum dialogi concinnata, penitissima moralis theologiæ arcana scire volentibus oppido idonea, Coloniæ, Petri Quentell 1523 in 4 pp. 340.

Hæc fratris sui germani F. Ulrici Koellin ord. etiam Prædic. Ulmensis domus prioris & theologiæ professoris instantissimis precibus vix tandem concessit auctor.

Epithalamii Lutherani eversio, Coloniæ 1527 in 4 pp. 464. Arnoldo de Tongari B. V. ad gradus Ecclesiæ canonico auctor nuncupat, tum Colonienſis domus prior & unà regens gymnasii. Pr. *Martinus Lutherus in lasciva suo epithalamio, quod huic evangelicæ eversioni de verbo ad verbum interseritur, prioris ad Corinthios septimi capitis textum ac sensum corrupit &c.* Extat Paris. in Regia D 1613.

Adversus carminas Martini Lutheri nuptias, adversusque alia ejusdem vel gentilibus abominabilia paradoxa opus novum, Tubingæ 1530 in 8, pp. 479. Extat apud nostros ad S. Honorati.

Alia plura editurus erat inquit auctor additionis Secundæ ad Trithemium, nisi inquit *infesta mors tantum virum nobis abstulisset.*

Extant ad eum de quæstionibus moralibus responsiones plures Thomæ Cajetani, videsis opusculorum T. I opusculo XXXI inter XVII responsiones XI, XII, XIII & XIV.

Hunc scriptorem præter citatos laudant Lusitanus & sequaces & tandem Altamura ad 1517 & in Append. Simlerus, Possevinus, Bellarminus & Labbeus.

F. GUILLELMUS PARVI.

† 1536. F. Guillelmus Parvi vel *Petit* Gallice fratrum ordinis seculique sui ac litterarum decus & ornamentum, quem non ita posteris commendarunt insigniores ejus seculi viri scriptoresque clarissimi, quam eximiæ illius dotes, eruditionisque singularis, religionis ac pietatis, vitæque laus integerrimæ, ipso Francisci I Francorum regis litteratorumque πρωτάτα ore comprobata, litterisque testata regiis, Neustrius fuit ille, Montisvillarii Caletum oppido in diœcesi Rotomagensi exempto natus. Adolescens acris ingenii & litteris humanioribus probe exculti, ordini nomen dedit anno circiter MCCCCLXXX in domo Rotomagea, Parisiosque exinde ad gymnasium Sanjacobeum missus, talem sese exhibuit qua in scholis arguendo & disputando, qua ex suggestu ad populum declamando, ut in sacra facultate promoveri meruerit. Ex actis habetur de quodlibetis respondisse in vigilia Trinitatis anno MCCCCXCVIII, licentiam decurrisse annis MD & MDI, quo posteriori nonus & ultimus de Sorbonica respondit, die lunæ XIV februarii sequentis inter sexdecim licentiatos octavum & primum regularium locum consecutum, in ejus vesperiis *præsentes affuisse multo tempore tres curiæ parlamenti præsidentes cum copiosa multitudine dominorum ejusdem curiæ, cum multis de camera computorum, & dominorum thesaurariorum*, tandemque laurea insignitum in vigilia S. Joannis Baptistæ anni MDII. Aliquot exinde functus est in ordine munus, conventus Ebroicensis tum numerosioris, & XL circiter sodalium, quos inter plures viri insignes & magistri Parisienses plures, electus prior mense septembri MDVI, tum anno MDVIII circa nativitatem B. V. ad idem munus accitus a Blesensibus, mortuo verò anno MDIX Antonio de Furno episcopo Massilienſi & Ludovici XII confessario, de quo actum est supra ad 1509 mox ei suffectus est a rege Guillelmus, & arbiter conscientiæ delectus, quo titulo jam mense

julio MDX eum ornatum legi in actis domus Ebroicenſis. Sed & idem miniſterium apud Franciſcum I Ludovici ſucceſſorem obivit, dum interea ab anno MDVIII quæſitorem fidei generalem ageret in Francia. Nec minus apud eoſdem reges dicendi facultate claruit, qua tempeſtate in Galliis politiores literæ reviviſcere videbantur. Unum hunc ſibi voluit eſſe continuum verbi Dei concionatorem & audire Ludovicus XII, ipſeque Franciſcus I quo eum ad Trecenſem promoveri curavit inſulam anno MDXVIII, litteris ad canonicos ejus Eccleſiæ die IV martii MDXIX Lutetiæ datis rogat, ut pontificium collati Guillelmo muneris diploma XXIV januar. datum ſuſcipiant, ab eoque delegatos ejus nomine poſſeſſionem inire permittant, quia eum ad conciones coram ſe quadrageſima illa habendas aliaque negotia detinet. Ad eam nimirum ſedem ex ex vi recentis cum Leone X concordati illum nominaverat XX novemb. MDXVIII, & licèt initio eligendi jure tum primum ſe privari ægre tulerint canonici, & aliquandiu reſtiterint, litteris tamen regiis compulſi acquieverunt tandem, de quo ſic in actis capituli ab iis XIV februarii ſequentis habiti legitur: *Fertur*, inquiunt, *ipſum eſſe generalem fidei noſtræ inquiſitorem, numeris omnibus tam bene abſolutum, ut liberaliorem in erogandis, cariorem in miſeros & mendicos, humaniorem in congreſſionibus, in concionibus & prædicationibus facundiorem & diſertiorem, in inquirendis oculatiorem, in prolatione incorruptiorem & abſolutiorem, in dijudicandis acriorem & diſcretiorem, in toto orbe tam bene denique prædicatum & nominatum, ut vix talem reperire queat, tanta eſt viri fama & celebre nomen.* Sponſam hanc ſuam & egregiis informaſſe inſtitutis, & pretioſioribus ditaſſe ornamentis addunt ad annum uſque MDXXVII: tum verò invitus quodammodo, ſed urgente Odoardo *Hennequin* ortu Trecenſi patriamque ſedem affectante cum eodem permutavit, & ad Silvanectenſem tranſiit, quam iniit XXIX martii MDXXVIII, ac uti priorem & ſapientiſſime rexit & egregie ornavit. In donario ejus Eccleſiæ hæc etiamnum ſervantur, magnificum quod diebus ſolemnibus ad altare apponi ſolet ornamentum cum hac inſcriptione: *Guillelmus Parvi doctor theologus epiſcopus Silvanectenſis ex ordine Prædicatorum aſſumtus, chriſtianiſſimi Francorum regis Franciſci confeſſor, hoc inſigne paramentum huic Eccleſiæ & majori altari ad honorem Dei, B. Mariæ virginis & omnium Sanctorum donavit in feſto B. Dominici ordinis Prædicatorum fundatoris. Orate pro eo. Amen.* MDXXVIII. Tum & crux ex argento deaurato in qua fragmentum veræ crucis incluſum, ad quam hæc leguntur inſculpta: *Guillelmus epiſcopus Silvanectenſis ex O. P. aſſumtus hanc crucem gemmis & pretioſis lapidibus ornatam Eccleſiæ Silvanectenſi donavit. Oretis ut impleat miniſterium ſuum, & tandem vivat in æternum. Amen.* MDXXIX. Sic in loco ipſo vidit noſter Soëgius & refert Anni Dominic. T. 2 julii ad ſupplem. junii p. 131 & 132. Eccleſiam hanc ſedulus paſtor adminiſtravit annis octo non integris, fuitque in ſua cathedrali in odeo ad majus altare ſepultus ſub lapide cum epitaphio ita nunc detrito, ut hæc tantum legi queant, quæ patriam indicant & diem obitus.

Doctor doctorum, fautor virtutis, ovilis
Dux Chriſti, fidei præſidiumque ſuis
Neuſtria me genuit . . . . . .
Montivillarium diœceſis Rotomag.
Vir virtute & patria inclytus Dominicanus . . . . theologus Prædicator flexanimus. . . . . dictus doctor MDXXVI VIII *decembr.*

De eo ſic ſcribebat Budæus ad Eraſmum nonis febr. MDXVI: *Heri ad tabernas bibliopolarum offendi Guillelmum Parvum virum magnum in primis theologumque eximium, eorum ſodalium decus quos Dominicales appellant cognomento Prædicatores, qui nunc eſt a ſacroſanctis confeſſionibus regi, quod munus ſacrum auricularium appellare ſolent. Haud alio concionatore aula ac regius comitatus in magnis celebritatibus utitur, nec Ludovici regis tempore uſa eſt. Vir omnino ad panegyriſmos exacte a natura concinnatus. Is cùm mihi familiariter amicus eſt, amicoſque meos amat, tum eo nomine eum præcipue obſervo, quod librorum reconditorum conquiſitor eſt atque inveſtigator ſagaciſſimus, ac bibliothecarum pene compilator: ſed neſcias utrum omnia volumina avidius corroget, an benignius amicis impartiat & commodet.* Et poſt plura: *Eſt enim* (Parvus) *litteratorum omnium ſuffragator.* Et poſtea: *Verùm ut tibi ſucceſſura omnia ſpondeam, facit quod Parvum ut dixi auricularium ſacrum principis univerſa doctorum natio atque etiam virtute præſantiſſimo habitura mihi videtur quaſi actorem quemdam publicum, qui in commune ſtipuletur, aſſiduumque veluti admonitorem, qui præclari propoſiti principem obliviſci non ſinat, in te etiam ipſum ac tua ſcripta peculiariter propenſum &c.* Quæ ſane Guillelmo noſtro non parum honorifica ſunt, probantque quod vulgo de eo fertur non ſolùm litteris, ſed & litteratis deditiſſimum fuiſſe, & quoad vixit aſſiduum eorum præcipuumque Mecœnatem: quod amplius ex tot tantiſque eidem inſcriptis conſtat operibus. Ejus curis hæc veterum auctorum monimenta primum prodierunt:

F. Durandi de ſancto Portiano ordinis Prædicatorum epiſcopi Meldenſis commentaria in quatuor ſententiarum libros recenſita, Pariſiis, Joan. Parvi 1508 fol. Goth. charact. Quod opus F. Antonio du Four ord. Prædic. epiſcopo Maſſilienſi dicat, ac in epiſtola nuncupatoria ſe generalem in regno Franciæ inquiſitorem dicit ac ſubſcribit.

Sulpitii Severi de vita D. Martini Turonenſis archiepiſcopi.

Ejuſdem de S. Martino dialogi tres.

Ejuſdem de tranſitu S. Martini.

Tractatus Odonis Cluniacenſis de reverſione B. Martini ex Burgundia.

Ejuſdem tractatus quo Martinum apoſtolis parem demonſtrat.

B. Martini de individua Deitatis perſonarum trinitate religioſa confeſſio.

P. Fortunati preſbyteri carmen S. Martini vitam IV libris complectens.

Vita S. Gregorii Turonenſis.

Ejuſdem Gregorii de miraculis S. Martini libri IV.

Ejuſdem opus in gloriam plurimorum martyrum.

Ejuſdem in gloriam Juliani martyris.

Ejuſdem epiſtola ad B. Sulpitium Bituricenſem in vitam SS. VII Dormientium.

Quæ omnia ſimul e tenebris eruit & e codd. MSS primum edi curavit, Lutetiæ, Jo. Marchant & Jo. Parvi 1511 in 4. Extat hæc editio Pariſ. in Regia H 1220.

Gregorii Turonenſis opera, ſcilicet

Hiſtoria Francorum libri decem.

De gloria confeſſorum.

Liber de Vitis Patrum.

De vita & morte ſeptem dormientium.

Adonis Viennenſis breviarium chronicorum de ſex mundi ætatibus.

Quæ unâ primus edenda curavit, ibid. 1512 in 4. Hæc editio extabat anno 1699 Molini apud noſtros tum a me viſa. Laudatur & altera editio, Ibidem in ædibus Aſcenſianis 1522.

Origenis Adamantii opera tomis quatuor, Pariſ. Jo. Parvi & Jodoci Badii Aſcenſii 1512 fol. Editio elegans char. Rom. pellibus vitulinis: extat in Re-

Sæc. XVI. gia, & apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati. Verum eſt Jacobum Merlinum ſacræ facultatis magiſtrum ſocium Navarricum huic editioni accurandæ plurimum deſudaſſe, ſed & certum eam ſub noſtri Guillelmi auſpiciis ſuſceptam & ad optatum finem deductam, quem ad calcem tomi 4 Badius ſic alloquitur : *Tu verò Pater optime, cùm ſis theologorum maximus, declamatorum verbi divini ſummus, & inquiſitorum fidei catholicæ prudentiſſimus : ob quas cùm ingenii tum Dei & ſtudii tui dotes chriſtianiſſimus Francorum rex Ludovicus XII te ſibi ad confeſſionem audiendam id minimè ambientem, imo ne cogitantem quidem delegit, & tamen cognationis tuæ quod Parvorum eſt cognomentum, ita anxiè te ſubmiſſius gerendo obſervat, ut non modo parvus ſed vel minimus ſacratiſſimi Prædicatorum ordinis haberi velle videaris : ſic etenim conſulenti aurem, egenti opem prabet, ac rei litterariæ præſertim ſacræ imprimendæ ac divulgandæ inſudas, ut verè parvus exiſtimeris, nimirum edoctus à Domino dicente, quicumque voluerit inter vos major fieri, ſit veſter miniſter. Cùm igitur bonam operum iſtorum partem tua cura & munificentia nacti ſimus, quicquid eis imprimendis meruerim tui nominis dedico celſitudini. Vale Pater ampliſſime e chalcographia noſtra in academia Pariſiorum* XIV *kal. nov.* MDXII.

In exemplo verò regio ſic legitur manu Guillelmi noſtri ſcriptum ac ſignatum : *Frater Guillermus Parvy ordinis Prædicatorum ſacræ theologiæ humilis profeſſor, atque chriſtianiſſimi Francorum regis Ludovici XII indignus confeſſor hoc volumen Origenis cum reliquis, formis imprimi fecit, eademque chriſtianæ majeſtati præſentavit anno Dñi* MDXIII *die* VIII *aprilis.* Natalem Beda facultatis ſyndicum cum pluribus ſuis ſodalibus nullum lapidem non moviſſe ferunt, ut hanc editionem interverteret, quorum omnium conatus eluſit ſumma apud regem Guillelmi noſtri gratia & auctoritas. De quibus videſis Richardum Simon Epiſtolarum P. I epiſt. x.

Sigeberti Gemblacenſis cœnobitæ chronicon ab anno CCCLXXXI *ad annum* MCXIII, *cum inſertionibus ex hiſtoria Galfridi, & additionibus Roberti abbatis Montis* (S. Michaelis) *centum & tres ſequentes annos complectentibus promovente egregio patre D. Guillelmo Parvo doctore theologo confeſſore regio nunc primum in lucem emiſſum*, Pariſ. Henrici Stephani 1513 in fol.

Fatendum hoc opus accuratius ſeculo ſequenti agente Miræo Antverpiæ typis Verduſſianis anno 1608 in 4 prodiiſſe, ab inſertionibus Galfridi Monumetenſis, quas quiſquilias vocat Labbeus, potiſſimum liberatum : verùm in his auctorum veterum operibus edendis primi conatus haud laude ſua carent, eſtque juxta vetus adagium facile inventis addere.

Annonii (leg. *Aimonii*) *monachi Benedictini diſerti & veridici, quorumdamque aliorum venerabilium ejuſdem profeſſionis patrum de regum procerumque Francorum origine geſtiſque clariſſimis uſque ad Philippum Auguſtum libri* V, Pariſiis, Jod. Bad. Aſcenſii 1513 & 1514 fol. Eidem Guillelmo Parvo regio confeſſario, qui ex cod. MS S. Germani a Pratis editionem curarat, nuncupavit typographus. De hac editione legendus Labbeus Diſſert. de ſcript. Eccl. T. II p. 830 & ſeqq.

Pauli Diaconi hiſtoria Winilorum, qui poſtea dicti ſunt Langobardi libri ſex, &

Luithprandi Cremonenſis rerum ab Europæ imperatoribus & regibus geſtarum libri ſex exordio ab Arnulfi imperatoris temporibus ſumpto, Guillelmi curis iiſdem annis editi ibidem feruntur, ſed hæ editiones in manus meas non venerunt.

Sequentia verò opuſcula a ſe confecta edidit :

Horæ in fidei apoſtolorum & Niceni concilii articulos continens, variaſque in illos hæreſes ſacrorum Eccleſiæ doctorum auctoritatibus rejiciens, cunctis ſacerdotibus apprimè utilis, Pariſ. Galeati a Prato 1537 in 8, pp. 194. Extat Pariſ. in Regia D 2375. Editio elegans charta & charact. ſed & opella optima dilucidam & ſolidam articulorum fidei expoſitionem tradens. Epiſcopus erat Silvanectenſis & regius confeſſarius cùm ſcripſit, licèt nonniſi ab ejus morte prodierit, niſi fortè alia ſit prior editio a me non viſa.

La formation de l'homme & ſon excellence, & ce qu'il doit accomplir pour avoir paradis, compoſé par feu de bonne memoire Guillaume Parvi docteur en theologie nagueres decedé eveque de Senlis & confeſſeur du Roy.

Le viat de ſalut & autres traitez de devotion du meme, Pariſ. Olivarii Maillard typothetæ regii pro Galeato Dupré bibliopola 1538 in 8. Editio elegans : extat in Regia D 3122.

His eodem volumine adjectum eſt opuſculum, quod an ſit ejuſdem auctoris, incertus plane ſum. Titulus : *Le livre faiſant mention des ſept paroles que noſtre Seigneur dit en la croix*, Pariſ. Stephani Caveiller 1538 in 8.

Primi verò opuſculi (*La formation de l'homme*) Sammarthani in Gallia Chriſtiana, quos excipit Altamura, aliam editionem referunt Pariſ. Ægidii Corrozet 1540 in 8, quæ mihi non occurrit, licèt laudetur in Bibl. Gallica a Cruce Mainii. Alia ejuſdem anni & in 8 recenſetur apud Verderium in ſua item Bibl. Gall. typis Joan. Petit & Arnaldi Langelier, ut & Vitæ ſalutis typis Joan. Real.

Extant ejuſdem orationes tres funebres Gallicæ in exequiis Annæ duciſſæ Britanniæ Francorum reginæ Ludovici XII ſponſæ, cui morienti abſenti tum F. Yvone Mayeuc Redonenſi antiſtite ejus confeſſario ultima Eccleſiæ ſacramenta miniſtraverat dictæ.

1. *Defecit gaudium cordis noſtri*, Thren. 5 : pronunciata Bleſis in templo S. Salvatoris exequias celebrante cardinali Bajocenſi, aſtantibus epiſcopis Pariſienſi, Aurelianenſi, & Lemovicenſi, anno MDXIV, die III febr.

2. *Verſus eſt in luctum chorus noſter*, Thren. 5 : dicta Pariſ. in Baſilica majori anno eodem febr. XIII.

3. *Cecidit corona capitis noſtri*, Thren. 5 : dicta die ſequenti apud ſanctum Dionyſium, ubi ſepultum reginæ corpus ſacra celebrante cardinali Cenomanenſi.

Harum orationum quædam capita refert Dominus *Lobineau* monachus Sammaureus in recenti ſua Armoricæ hiſtoria Gallica T. I p. 835 & ſeqq. quas proinde legit, ac forſan etiamnum apud ſe ſervat.

Præter hic citatos de hoc noſtro Guillelmo legendi Carolus Jaulnay in libro cui titulus (*Le parfait Prelat*) Pariſ. Joan. Paſté 1648 in 8 a pag. 553 ad 556, Nicolaus Camuzat ſacræ antiquit. Tricaſſ. a fol. 243 ad 247, Guillelmus du Peyrat *Annales de la chapelle du Roy* p. 449, ubi ad obitum uſque Franciſco I a confeſſionibus fuiſſe probatur ex actis : Petrus Pithœus in epiſcoporum Trecenſium catalogo : Claudius Seyſellus in vita Ludovici XII, & noſtrates Iſidorus de Iſolanis Mediolanenſis in epiſtola ad Franciſcum I nuncupatoria Epitomes quæſtionum Joan. Capreoli : Fontana in Theat. Dom. Altamura ad 1517.

Non omittendum Altamuram hujus auctoris noſtri occaſione, cujuſdam Guilielmi Parvi vulgo *Little* Angli Neuburgenſis monachi meminiſſe, quem & in duos dividit, cùm a Pitſeo nonniſi unus laudetur ad 1200 clarus. Neque verò Altamuram exiſtimarim illum vel illos noſtris accenſere voluiſſe a nobis prorſus alienos, ſed cùm eos ita referat, ut quis legendo poſſit in errorem induci, id monere fuit neceſſe.

Digitized by Google

F. JOHANNES HUDALRICI.

1536. F. Johannes Hudalrici Teuto ſeu Helvetius Baſileenſis patria & ut videtur profeſſione, homo quem ipſam eruditionem ac fidei ſinceritatem dixeris, tantam adhuc juvenis Græcæ phraſeos nactus eſt notitiam, quantam vix unus aut alter ejus ætatis. Deprehendit innumeros errores in tranſlatione Theophylacti, (*eam nempe quam concinnarat Johannes Oecolampadius*): Scripſit etiam

Græca commentaria in epiſtolam Pauli ad Hebræos.

Obiit Colmariæ anno ſalutis MDXXXVI adhuc adoleſcens. Sic totidem verbis Baltazar Werlinus Colmarienſis in Addit. II ad Trithemium, quam cùm ſcripſerit anno 1546 a ſe viſa haud dubie refert. Werlinum excipiunt Sixtus Senenſis in Bibl. Sanct. addens *ingenii divini potius quam humani adoleſcentem fuiſſe*: Luſitanus Bibl. p. 254, ſed apud hunc erratum irrepſit fortè typorum, cùm ſcripſit mortuum anno 1576 pro 1536: ad quæ ſi attendiſſet Altamura, Hudalricum ad 1576 non collocaſſet, nec ad quem annum e duobus aſcribendus ſit, dubius hæſiſſet.

F. DOMINICUS DAVIDET.

1513. F. Dominicus Davidet Gallus Carnuteus patria & profeſſione, verbi Dei præco ita celebris, inquit Nicolaus le Febvre *Prædicatorii Carnutei* p. 164, ut ejus adhuc facundiæ vigeat memoria, ſcilicet dicto Nicolao vivente. Franciſco I Francorum regi a concionibus ordinarium fuiſſe præſtat idem, & a MDX floruiſſe ad MDXXXVI, quo Carnuti obiit die XIII febr. ſtylo veteri novo MDXXXVII. Extat adhuc teſte eodem Nicolao apud noſtros Carnutenſes ejus

Concionum volumen ἀνάγραφον. Pr. *Vade in domum tuam*, Matt. 9. Has inter prolixa eſt & erudita comptaque de S. Ludovico rege IX. Princ. *Conſiderate lilia agri*, Luc. 12.

Si theologiæ magiſter fuit, ut habet dictus Nicolaus, alibi promotus fuerit quam Pariſiis, in cujus facultatis actis nuſquam nomen ejus legitur.

F. MAXIMUS TROCHÆUS.

1537. F. Maximus Trochæus Italus Tarviſinus patria & profeſſione clarebat jam anno MDXV, & floruit ad MDXXXVII, quo ad fidem duorum antiquiſſimorum exemplarium MS a ſe recognita typis dedit

Virtutum vitiorumque exempla ex utriuſque legis promptuario decerpta per R. D. Nicolaum Hanapum &c. Vide ſupra ad 1191 *Nicolai de Hanapis*, ubi & hanc editionem & alias diſcuſſimus.

F. NICOLAUS A SCHOMBERG.

1537. F. Nicolaus a Schomberg ſeu *Schaumberg* Germanus Theodorici filius ex Svevis Smiſnenſibus oriundus, vir rerum geſtarum, eruditionis, facundiæ, pietatiſque gloria clarus anno MCCCCLXXII die XXIII auguſti natus eſt, & a parentibus pro ſtirpis nobilitate liberaliter educatus, Romam juvenis petiit, indeque Piſas, ubi legibus ſtudens, ut juris utriuſque lauream conſequeretur, fortè fortuna Hieronymum Savonarola coram tota univerſitate Piſana per horas tres in cœnaculo noſtro concionantem audivit anno MCCCCXCV poſt paſcha, cujus verbis ita commotus eſt, ut ei ſe totum tanquam patri ſpirituali commiſerit, ſed & poſtea agente numine veſtem ordinis ab eo acceperit anno MCCCCXCVII Florentiæ ad S. Marci ac profeſſus ſit. Exinde pietate ſacriſque literis ſic emicuit, ut anno MDVI ejuſdem conventus prior electus & datus, ſequenti MDVII a magiſtro ordinis F. Joanne Clerée menſe Junio ſocius cum titulo provincialis Terræ-ſanctæ aſcitus fuerit, & deinceps ad majora quæque provectus. Nam anno MDVIII electo in magiſtrum ordinis Thoma Cajetano, ab eo mox poſitus eſt procurator generalis in aula Romana. Mirum verò quam in eo munere ſummis pontificibus Julio II & Leoni X fuerit acceptus, ſub quibus cùm variis ille & arduis pro Eccleſiæ catholicæ maxime in concilio Lateranenſi V gloria plurimum inſerviiſſet negotiis, ab ultimo anno MDXX die XII ſeptembris archiepiſcopus Capuanus renunciatus eſt. Clemens verò VII Nicolaum in paucis carum habuit, fidiſſimumque laborum ſuorum participem, ab intimiſque conſiliis, quem & nuncium in Galliam miſit pro ineundo Carolum V cæſarem inter & Franciſcum I pacis fœdere: & ab iſto quidem primum Avenione ſubſiſtere coactus eſt, & vetitus Galliæ ingredi, poſtmodum verò liber dimiſſus Cameracum venit, ubi ejus plurimum opera regem inter & cæſarem anno MDXXIX tandem pax fuit ſancita. Romam reverſus tot præclare geſtorum gloria clarus, defuncto Clemente VII anno MDXXXIV parum abfuit, quin & ſummus pontifex eligeretur: ideoque Paulus III qui tiaram obtinuit, perſpectis viri meritis eum ſecunda creatione XX maii MDXXXV tituli S. Sixti preſbyterum cardinalem cooptavit. Anno ſequenti menſe aprili Capuanam, quam egregie ornaverat dimiſit Eccleſiam, imo & iterum anno MDXXXVII Abbatiam quamdam ad Florentiam quam publicæ pauperum *Innocentium* dictorum domui perpetuo jungendam curavit, nec diu poſtea ſcilicet IX ſeptemb. meritorum plenus obdormivit in Domino. Ad Minervam ſepultus eſt & ex ultima voluntate ſub dio ante fores eccleſiæ ſub marmore, cui inſculpta hæc inſcriptio:

Nicolaus a Schomberg Theodorici filius ex Svevis Smiſnenſibus oriundus S. R. E. tit. S. Sixti preſbyter cardinalis cognomento Capuanus Sac. ord. Prædicat. vixit ann. LXV. D. XXIX. obiit A. C. MDXXXVII. V. *Id. ſept.*

Parma illi gentilitia Schombergiorum argentea inſiliente leone medium ſecto ſuperius coccineo, inferius praſino fulgens, quam & Henricus & Carolus pater & filius a Schomberg ſub Ludovico XIII exercituum Franciæ imperatores geſtare ſolebant.

De eo præter noſtrates Razzium pag. 56, Timoteum Bottoni Peruſinum Vitæ Savonarolæ c. 38, Fernandez, Pium Lib. 4 col. 189 & inter cardinales, Fontanam in Theat. & Monum. Altamuram ad 1537 & alios, agunt Ughellus Ital. Sac. T. VI, Michael Monachus *Sanctuario Capnano* pag. 277, Petrus cardinalis Bembus, qui in epiſtolis ſuis ejus præclare geſtorum ſæpius meminit. Fallitur autem Thomas de Herrera in Alphabeto Auguſtiniano pag. 191, qui ex eo quod Bembus quandoque ſeu ex incogitantia ſeu typorum vitio Auguſtinianum quandoque Nicolaum dicat, eumdem in duos dividit, & alterum ſuis accenſet, alterum Prædicatoribus, cùm unus idemque ſit noſter de quo Bembus variis illis locis agit, ut legenti, & accurate perpendenti facile conſtabit. Hæc autem ab eo prodierunt:

1. *Orationes quinque ſacræ de admiranda pugna Chriſti cum diabolo in deſerto coram Julio II habitæ.* Has Joannes de Sleinis Sciombergii conſobrinus & canonicus Miſnenſis typis edi curavit Lipſiæ 1511. Rurſus prodierunt ibidem, Adami Rechembergii 1684 teſte Olearo.

2. *Epiſtolæ plures* ſparſim inter principum epiſtolas editæ, in quibus & illa ad cardinalem Carac-

Sæc. XVI. ciolum de morte Thomæ Mori data videtur.

3. *Conſilium delectorum cardinalium & aliorum prælatorum de emendanda Eccleſia.* Opus eſt novem cardinalium & plurium epiſcoporum, quibus Paulus III commiſerat, ut de reformatione abuſuum in Eccleſiam inductorum deliberarent, agente autem Sciombergio editum dicunt. Librum vidiſſe ſe teſtatur Jo. Geneſius Sepulveda Cordubenſis lib. de correctione anni, Venetiis edito 1546, in epiſt. nuncupat. ad cardinalem Contarenum, qui præſes ejus congregationis fuerat.

4. *Acta ejus legationis ad Franciſcum I Galliæ regem & ad Carolum V imperatorem*, quæ haud dubie in archivo vaticano ſervantur.

Philippus Rondinini Faventinus ejus cum laude meminit in Hiſtoria monaſterii S. Mariæ & SS. Joannis & Pauli de Caſæmario Romæ apud Franciſcum Gonzaga anno 1707 edita in 4. Inter alia pag. 107 compertum ſe habere ait auctor, quod nemo hactenus exploraverat Nicolaum noſtrum a Leone X Caſæmarii monaſterio abbatem præfectum fuiſſe, de quo penes illum fides.

F. ANTONIUS DE BRIXIA.

F. Antonius de Brixia alter ab eo de quo ſeculo ſuperiori ad 1498 mortuo, florebat quam maxime anno MDXVI, quo eum Leander fol. 146 b nobis exhibet inter concionatores eo anno illuſtres oratorem præſtantiſſimum. Sic enim habet eum jungens aliis tum viventibus, *& Antonio ex oppido Claro territorii Brixienſis viro maximæ memoriæ, & in dicendo vehementi, & ſuculento, perpolito & delato*, quibus ſignis eum clare diſtinguit ab altero Antonio de Brixia de quo egerat pagina præcedenti, in propria patria inquiſitore & anno ut diximus 1498 mortuo. Hic Brixiæ natus erat, is autem de quo nunc agimus non Brixiæ, ſed in oppido ditionis Brixienſis *Claro* dicto, quo nomine intelligendum puto, quod ab eodem Leandro ſic laudatur *Deſcrizz. d'Ital.* fol. 327 b; *Chiari appreſſo Oglio nobile caſtello detto a claritate aquarum Clarium*, nec niſi typorum errato in viris illuſtribus ſcriptum *clarum* ſine majuſcula. Niſi enim ſic accipias, nullus erit ſenſus, nec patriam Antonii, qui tamen ejus erat ſcopus, indicaverit. Hunc itaque alterum Luſitanus laudat ad 1530, & excipit ad eumdem annum Altamura, Rovetta prorogat ad 1538, quem annum attingere potuit, imo & prætergredi, ut & plures ibidem a Leandro laudati ipſeque Leander ultra progreſſi ſunt. Reliquiſſe teſtantur *Volumen concionum.* 1538.

Ubi autem ſervetur vel MS, vel typis editum cùm non meminerint, hîc addere curabunt gentiles curioſi.

Alva in ſuo ludicro *Pleytos de los libros* p. 254 dicam nomenclatoribus noſtris ſcribit, quod duos *Antonios de Brixia* inter ſcriptores numerent, quaſi verò in eo ulla ſit *διπλογία*, præſertim in cœtibus, cujus ſodales vel a patria, vel a loco profeſſionis agnomen deſumunt: ſed illi ridere volupe erat, ridere libens permitto.

F. BALTAZAR DE AYALA.

F. Baltazar de Ayala Hiſpanus quidam noſtris ſcriptoribus accenſetur ab Altamura ad 1538 ex fide Valerii Andreæ Taxandri, & dicitur edidiſſe opus hoc titulo 1538.

De B. Virgine, Dertuſæ 1538.

Hunc autem vel ignoravit vel omiſit Antonius in Bibl. Hiſp. in qua tamen meminit cujuſdam Baltazaris de Ayala Hiſpani ortu ſed incolatu Belgæ viri nobilis in exercitu Alexandri Farneſii judicis militaris munere functi & anno 1583 mortui relictis ingenii ſui monimentis. An ille alter quem noſtrum dicunt ejuſdem fuerit familiæ diſcutiant gentiles, nam nulla ejus mihi alibi memoria.

F. CHRYSOSTOMUS JAVELLUS.

F. Chrysostomus Javellus Canapicius a patria in Inſubribus aliquando, *de Caſali* ab aliis ut cenſeo a profeſſione dictus, præſtantiſſimi vir ingenii fuit, & ad ſcientias humanas & divinas enucleandas & explicandas facillimi. Hinc ad utraſque docendas a primoribus annis fuit applicitus, in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII magiſter ſtudentium in gymnaſio Bononienſi aſſignatus fuit, ſententias poſtea ibidem interpretatus eſt tanta cum auditorum approbatione, ut in comitiis Neapolitanis anno MDXV, quibus præerat magiſter ordinis Cajetanus, ad magiſterium ut aiunt licentiatus fuerit. Anno MDXVI dum ibidem theologiam profiteretur, collegam habebat Franciſcum de Silveſtris Ferrarienſem de quo ſupra ad 1525: anno MDXIX Bononiæ adhuc agebat regentis munere fungens, muſeo deinceps ſe incluſiſſe, totumque ſcribendis libris ſe dediſſe videtur, & a præfecturis omnino alienum, otium illud ſibi comparaſſe litteratis tam opportunum & neceſſarium. Quam in eo mentem jam ſentiebat, ac præſagiebat æqualis ejus Leander ſic de eo anno MDXVI ſcribens fol. 142 a: *Chryſoſtomus Caſalenſis vir plurima doctrina plurimaque religionis, qui vitam ſibi quantum permittunt inſtituta patrum, quietam delegit.* Quo anno quove menſe ac die obierit, retegent forſan aliquando gentiles, id certum anno MDXXXVIII julio menſe fuiſſe adhuc in vivis ætatis tum circiter LXVII agentem. Summum fuiſſe philoſophum, imo & theologum, ſanctique Thomæ doctrinæ dum ſcholas noſtras regeret, addictum argumentum eſt, quod aliàs ex iis expuliſſent ſuperiores: verùm ſub poſteriores annos a ſancto præceptore in quæſtionibus de prædeſtinatione defecit, & dum Lutheri errores vitare ſatagit, in alterum impegit ſcopulum, nempe in purum Semipelagianiſmum, niſi quod ſenſa ſua ſanctæ Romanæ Eccleſiæ judicio ſubjecit. Unde tantum abeſt, ut in ſchola noſtra ſectatores habuerit, quin doctrinam ejus exhorruerint omnes, adeo ut nec nominetur in nobis. Ejus operum ſimul collectorum editiones tres præcipuæ numerantur tomis tribus in fol. 1538.

1. Lugduni, Philippi Tynghii 1567 & 1574.
2. Venetiis.
3. Lugduni, Bartholomæi Honorat 1580.

Quæ ſingulis tomis habeantur, placet ex ordine referre, addendo ſimul editiones ſingulares cujuſque opuſculi.

Tomo I. Hæc habentur: *Compendium logicæ iſagogicum ad eam quæ eſt apud Ariſtotelem.* Cui ſubjiciuntur tractatus duo, primus *Petri Hiſpani de locis dialecticis*, alter *S. Thomæ opuſculum de fallaciis.* Prodiit Pariſiis 1573 in 8, quæ editio apud noſtros Inſulenſes.

2. *In univerſam naturalem philoſophiam epitome*, nempe

In octo libros phyſicorum.
In quatuor libros de cœlo.
In duos de generatione & corruptione.
In tres priores meteororum.
In tres de anima.
In parva naturalia.

3. *In libros* XII *metaphyſicorum epitome.*
4. *Tractatus de tranſcendentibus.*
5. *In librum de cauſis commentarii duo.*
6. *Quæſtiones acutiſſimæ ſuper octo libros phyſices ad mentem S. Thomæ, Ariſtotelis & commentatoris plurimum deciſæ.*

7. *Quæſtiones*

Digitized by Google

7. *Quæſtiones naturales ſuper tres libros de anima juxta Thomiſticum dogma deciſa.*

8. *Quæſtiones ſuper XII libros metaphyſicæ ad mentem S. Thomæ ut plurimum deciſa.* Has perfecit ac recognovit auctor Cremonæ anno MDXXXII januarii XX, ac ediderunt Venetiis hæredes Jacobi Juntæ 1564.

TOMO II hæc habentur :

1. *In decem ethicorum libros epitome ad Creſcentium, quem filium appellat.*

2. *In octo politicorum libros epitome.* Perfecit auctor Cremonæ anno MDXXXV die II januar. ætatis LXIII.

3. *In œconomica.*

4. *In Platonis ethicen epitome.*

5. *In ejuſdem politica epitome.*

6. *Chriſtiana philoſophia ſeu ethica in octo partes diviſa.* Hanc finivit Placentiæ anno MDXXXVIII die XX julii ætatis LXVII.

Hæc prodiit Venetiis, Andreæ Arrivabeni 1540 in 8, pp. 487 char. Ital. eleganti, extatque Pariſ. in Regia R. 2738.

7. *Philoſophia politica ſive civilis Chriſtiana diſpoſitio.* Edita Venetiis 1540 in 8.

8. *Œconomica vel familiaris Chriſtiana diſciplina.* Item Venetiis 1540 in 8.

Tres hi tractatus Chriſtiani & plurimum utiles, nec parum laudandi.

TOMO III hæc habentur :

1. *Super quartum meteororum quæſtiones ſubtiliſſimæ.*

2. *Quæſtiones ſuper librum de ſenſu & ſenſato.*

3. *Quæſtiones ſuper librum de memoria & reminiſcentia.*

4. *Tractatus de bona fortuna.*

5. *Quæſtio reſolutiſſima de conceptione B. M. V.*

6. *Tractatus de anima humana indeficientia in quadruplici via, ſcilicet Peripatetica, Academica, Naturali, & Chriſtiana, reviſus per auctorem, & nunc primo editus*, Venetiis, Aurelii Pincii 1536 in 8, pp. 135. Pr. *Illuſtri Alexandro Caccia Florentia patritio pro ſancta Eccleſia gubernatori Placentia F. Chryſoſtomus &c.* Scribebat Placentiæ anno MDXXXIII die III novemb. Extat hæc editio particularis in Regia R. 2434.

7. *Epitome ſuper Spheram.*

8. *Quæſtio perpulcra & reſolutiſſima de Dei prædeſtinatione & reprobatione ad Creſcentium.*

Initio dicit ſe fœtum hunc maximo ſtudio concepiſſe & formaſſe & peperiſſe, ſed deperditum inter ſchedas, ubi fortuito reperit, monſtrum ſibi viſum, propterea que diligenter reformaſſe, ac veluti renatum ad amicum mittere. Addit ſuam ſententiam ſententiæ S. Thomæ non eſſe adverſam, idque probare nititur ſed incaſſum. In fine hæc habet : *Teſtor Deum O. M. cui nihil abſconditum, quo ſtudio, quo tremore, qua reverentia hoc perdifficile opus attentaverim. Et quoniam nec mihi conſcius ſum, an quod quæſivi aſſecutus fuerim, ideo totum orthodoxæ fidei correctioni committo, ne oppreſſus rei pondere, dum nitor ſtare, tradar in præceps.*

Præter illa tribus tomis laudatis comprehenſa ſcripſit

In primam partem S. Thomæ nempe *de attributis, a q. 1 ad q. 13, & in quæſtiones de Trinitate commentaria.* Prodierunt Moguntiæ, Balthazari Lippii 1611 fol. & vulgo habentur ad calcem primæ partis S. Thomæ editionis Moguntinæ ejus anni. Poſt quæſtionem 13 editores addiderunt ceu commentum ad q. 23 eumdem tractatum de quo mox *De Dei prædeſtinatione*, qua lucubratione nomen ſuum indelebili macula fœdavit, ac utinam æternis tenebris damnaſſet.

Altamura ad 1530 laudat ejus *tractatum de ſacramento matrimonii*, mihi incognitum, niſi ſit ille qui in philoſophia chriſtiana editus eſt ubi agit de ſeptem ſacramentis. Sec. XVI.

Verùm ante omnia hactenus laudata ſcriptum ediderat, de quo noſtri ſilent, quod tamen quanta apud ætatis ſuæ ſapientes in exiſtimatione eſſet, evidentius demonſtrat, cujus occaſio breviter eſt explicanda. Florebat nimirum tum Bononiæ Petrus Pomponatius Mantuanus, qui Ariſtotelem ex Alexandri Aphrodiſæi mente interpretatus, humanam animam haud immortalem eſſe ex Ariſtotelis doctrina libello in id Venetiis anno 1516 impreſſo propugnare auſus eſt : quem non modo confeſtim Eccleſiæ compreſſit auctoritas, verùm certatim aggreſſi ſunt quotquot viri inſignes ac philoſophi, verboque & ſcripto impugnarunt. In his præcipui Vincentius de Vicentia noſter Bononiæ regens, nempe *Colzado* ſupra ad 1532 laudatus, Petrus Manna Cremonenſis, Paulus Jovius, ſed omnium acerrime & acutiſſime Auguſtinus Niphus Sueſſanus ſui temporis clariſſimus philoſophus. His omnibus repoſuit Pomponatius apologia triplici, & iterum ſpeciatim adverſus Niphum libro cui titulum indidit *Defenſorium*, ubique animam immortalem credere ſe fide divina conteſtatus, at ejus immortalitatem ratione naturali probari non poſſe ſe ſolum contendere. Verùm tandem ſeu malorum ipſi ex libello impendentium formidine exterritus, ſeu agnoſcens damna ex libello reipublicæ Chriſtianæ jam illata, ingeniis non paucis ex ejus lectione corruptis, ad ſe reverſus, litteriſque Javelli quem in amicis colebat excitatus, eumdem oravit, ut ad argumenta a ſe allata ſolutiones ipſe adjiceret, pro eminenti quam in eo reverebatur ſapientia. Quod ejus precibus victus Javellus ſuſcepit, ſolutioneſque poſtulatas miſit, quas Pomponatius continuo probavit ac aptas, ut ſemota adulatione omne removentes dubium, mentemque ponentes in tranquillo, & multis gratiis redditis tum ipſum, tum omnes fidei cenſores rogavit, ut ad libellum ſuum addi juberentur, nec ſine hujuſmodi acceſſione ullum ſuum exemplum vendi liceret. Quod & conſtitutum fuit, tum ab Alexandro de Peracinis cardinalis epiſcopi Bononienſis vicario generali, tum a Joanne de Torfannis ord. Prædic. inquiſitoris Bononienſis vices gerente anno MDXIX die IV martii. Hæc ergo ſimul impreſſa :

1. *Petri Pomponatii liber de immortalitate animæ.*

2. *Tres ejus apologiæ adverſus Niphum, Vincentium Colzado de Vicentia noſtrum & alios, tandem adverſus ſuos criminatores.*

3. *Tractatus contradictoris Auguſtini Niphi integer.*

4. *Pomponatii defenſorium adverſus Niphum.*

5. *Epiſtolæ Pomponatii ad Javellum & Javelli ad Pomponatium.*

6. *Solutiones rationum animi mortalitatem probantium, quæ in defenſorio contra Niphum a Pomponatio formantur.* Quæ ſolutiones fœtus ſunt Javelli anno MDXIX datæ.

His annectitur facultas bibliopolæ Juſtiniano de Ruberia ſoli imprimendi & vendendi librum ſeu libros Pomponatii ſub conditionibus allatis a vicario epiſcopi & vicario inquiſitoris data ut ſupra. Nec dubium quin prima editio ea ratione facta tum fuerit

Eſt altera jam rarior, Venetiis, Hæred. Octav. Scoti 1525. fol. char. Goth. Extat tamen in variis bibliothecis Pariſ. in Teller. nunc Genovef. & apud noſtros ad S. Honorati.

Sæc. XVI.

F. EUSTACHIUS DE ZICHENIS.

† 1518. F. Eustachius de Zichenis a patria oppido Brabantiæ sic nuncupatus qui agnomine gentilitio *Vander Rivieren* vocabatur, Lovaniensis professione fuit, & in academia Lovaniensi studens honoris ut vocant in actis cap. gen. Papiæ anno MDVII assignatus, in eadem deinceps floruit, theologiam ex superiori loco professus, laurea magisterii ibidem insignitus, & anno MDXVII kal. sept. ad consilium quod strictum vocant admissus. Cœnobio suo Lovaniensi præfuit prior, & in eodem obiit anno MDXXXVIII non XXVIII ut mendose habet Guillelmus Seguier Laureæ Belgicæ P. I p. 36, die autem XVI aprilis. Ejus meminerunt Valerius Andreas Fast. Acad. Lovan. p. 104 & in Bibl. Belg. Eysengrenius ad 1547 *Zicherium* corrupte nomen ejus scribens, & ord. Prædic. fuisse tacens, Miræus, Altamura ad 1538, sed omnibus accuratius Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Primus e Belgis vel saltem unus ex primis contra Lutherum calamum acuit, hæcque ejus laudantur opera:

Errorum Martini Lutheri brevis confutatio, illorum potissimum, qui a Lovaniensi & Coloniensi theologia facultatibus fuerunt damnati, Antverpiæ, Michaëlis Hellinii in 4. Deest annus. Vidit Ghilbertus citatus.

Sacramentorum brevis elucidatio, simulque nonnulla perversa Lutheri dogmata excludens, quibus & sacramenta temerare ausus est, tum ecclesiasticam hierarchiam prorsus abolere: proinde & hac tempestate quam impie cum in Romanam sedem, tum in ecclesiasticos ordines nonnulli debacchantur, palam facient, Antverpiæ, Simonis Coci 1523 in 4 signat. a ad p. Extat Paris. in Regia D. 1591.

Apologia pro pietate in Erasmi Roterodami enchiridii canonem quintum, Antverpiæ, Guillelmi Vorsterman 1531 in 8 par. Vidit Ghilbertus citatus.

F. VINCENTIUS NIFFUS.

† 1538. F. Vincentius Niffus vel *Niphus de Sueſſa* vel *Sinuessa* a patria in Campania Felici Regni Siciliæ cis Pharum sæpius de more nuncupatus, philosophi illius ingenio & scriptis celebratissimi Augustini Niphi germanus frater fuit. Sueſſæ exigua quidem civitate, sed ducatus titulo etiamnum nobilitata, & episcopali Capuanæ suffraganea nati sunt ambo Jacobo patre J. U. C. viro clarissimo, Franciscaque Scalione pari nobilitate conspicua, lectissimaque conjuge: Augustinus quidem ad annum MCCCCLXXV, qui ingenii felicitate Magni sibi nomen apud omnes obtinuit, & a Leone papa X anno MDXX Medicei cognomen & insignia promeritus est, hinc se suscribere solitus, *Augustinus Niphus de Medicis Sueſſanus philosophus & miles*: gentilitiæque tesseræ parmam Nardi Pici spicis duabus virentibus in aurea area gravidam, quadrifarie divisam puris Mediceorum insignibus & tessera distinxit & alternavit, quod & illius posteri decus etiamnum ab eo sibi retinuerunt. Vincentius verò noster natune major an junior incompertum adhuc, ordinem amplexus est in patria Regnique Siciliæ dicta provincia, sublimi & ille felicissimoque præditus ingenio, philosophusque evasit (inquit Carolus de Lellis *Delle famiglie nobili del Regno di Napoli P. II pag.* 321) eminentissimus, theologiæque magisterio decoratus: qui germani sui Augustini gloriam æmulatus inter philosophos eo non inferior fuit. Apud Salernitanos enim itidem ut ille stipendio publico & honorario philosophiæ publicus professor meruit. Idem fere habet Leander Albertus fol. 154 a, inter illustres in philosophia Vincentium nostrum laudans tum anno scilicet MDXVI clarum *de Sinuessa* nuncupans, *virum*, ait, *alioqui in philosophia præstantissimum dignum Augustino tanto fratre... qui inter primos Italiæ philosophos non inferior merito connumerari debet.* Quibus Vallius in Compendio pag. 143 hæc addit, Hic *Vincentius de Sinuessa, ut a patribus provinciæ regni habetur, statura fuit procerus, & de hoc solebat dicere germanus suus, quod* [eum] *in philosophia nunquam superare valuit.* In actis cap. gen. Papiæ 1507 sic legitur: *Conventui S. Dominici de Neapoli damus in regentem pro primo anno magistrum Vincentium de Sueſſa*: Sed an hic sit noster Niffus, an alter Vincentius Griffus de Sueſſa sacræ etiam theologiæ magister eximius, quem Vallius citatus p. 220 circa 1520 vitæ sanctitate celebrem præstat, soli possunt docere gentiles. At Niffum nostrum editis ac in lucem emissis insignibus ac eruditis operibus nomen sibi magnum apud omnes fecisse non secus ac ejus germanus Augustinus, testis locuples est Lellis citatus pag. 333: *Era Vincenzo fratello, come habbiamo detto del mentouato grande Augustino fù ancor egli d'elevatissimo ingegno, maëstro nella sacra teologia, e filosofo eminentissimo de'padri Predicatori, & emulando la gloria del fratello ancor egli certo d'eternare il suo nome per mezzo de suoi dottissimi scritti, che diede alle stampe, poiche compose*

Più libri nella filosofia naturale, e nella dialettica:

E stampo anco molti libri di sermoni e prediche da lui composte, e ne pin famosi pulpiti d'Italia con grande eloquenza & edificatione de'popoli recitate. Ubinam verò & cujus typis prodierint, quave forma forsan hîc addent curiosi symmystæ.

Augustinum quidem anno MDXXXVIII ætat. 63 Sueſſæ in patria egisse (non verò Salerni ut male habet Leander *Descritt. d'Italia* fol. 134 a) & ibidem apud nostros in majorum sepulcro conditum docet idem Lellis, quo verò anno & loco Vincentius noster obierit an germano præmortuus an superstes nemo hactenus aperuit. Utriusque præter citatos meminit Toppius Bib. Napol.

F. AUGUSTINUS RECUPERATUS.

F. Augustinus Recuperatus Æmilius Faventiæ primam lucem vidit, ibidemque ordini adolescens nomen dedit, virque evasit pietate doctrinaque commendatissimus. Procuratoris generalis in aula Romana munus septem annis sapienter tutatus est, tum a morte Joannis de Fenario magistri ordinis Vicarius generalis a summo pontifice institutus, tandem ad clavum navis nostræ supremum regendum evectus fuit anno MDXXXIX sabbato vigilia pentecostes die XXIV maii in comitiis Romæ coactis, quem magistrum ordinis XLIII vulgo numerant. Visitationes de more a provinciis in Regno Siciliæ constitutis incepit, sed vix exinde Romam redierat, cùm morbo correptus immatura morte interceptus est anno MDXL die XX decemb. Rovetta ad 1539 inter suos scriptores Lombardos recenset, eique hæc ascribit opera, sed pro more ubi ferventur, aut a quo visa silens,

Postillam super Psalterium.

Tractatum de quarta funerum.

Extat Romæ ejus actorum registrum, & epistola encyclica ad universum ordinem e capitulo ejus electionis data ad caput actorum.

1539.

Digitized by Google

F. ADRIANUS SZAHAOWSTKI.

* 1539. F. Adrianus Szahaowstki Polonus theologus præſtantiſſimus Sigiſmundo I Polonorum regi erat a ſacris confeſſionibus, cùm a Clemente VII anno MDXXXI ad Eccleſiam in partibus Ennenſem promotus eſt, unâque epiſcopo Poſnanienſi datus ſuffraganeus, quem Bzovius in hiſt. prov. Polon. mortuum dicit anno MDXXXIX & excipit Fontana in Theatro. Altamura ad finem Append. hunc Adrianum plura ſcripſiſſe teſtatur, ſed quænam illa ſint non explicat.

F. JOANNES BAERLENUS.

* 1539. F. Joannes Baerlenus vulgo *Baërle* ab hujus nominis municipio titulo baronatus in ditione Bredana inſignito nuncupatus, provincia Brabantus, conventus verò Silvæducis alumnus, ac in academia Heidelbergenſi ſacræ theologiæ magiſter renunciatus, publicuſque ibidem profeſſor, annis pluribus conventum ſuum rexit prior præfectus, varioſque in provincia inferioris Germaniæ recens erecta ſortitus eſt honores, egitque munera, ut conſtat ex actis capitulorum ejuſdem mihi ſervatis: inter alia in Xiriczeenſi anno MDXXIV die XIV ſept. denunciatur a magiſtro ordinis inſtitutus adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis per diœceſim Leodienſem tum longe quam nunc ampliorem, quod officium ſumma vigilantia, ardentique pro fide ſtudio executus eſt ad mortem uſque, quam lætus aſpexit anno MDXXXIX die IV julii, fuitque apud ſuos ſepultus. Ejus extant:

1. *Commentarius in librum* 1 *ſententiarum.* Servatur apud noſtros Mechliniæ MS in 8, volumine ſpiſſiori & minutiori charactere. Titulus: *Incipit lectura F. Joannis Baerle ord. Prad. conventus Buſceenſis provinciæ Teutoniæ* (ex quo anno MDXV ad Inferioris Germaniæ tranſlatus fuit) *ſuper* 1 *lib. ſenten. M. Petri Lombardi in Heidelbergenſi florentiſſima academia anno* MDXIIII *pronunciata ac compilata.*

De vita ſpirituali ſeu myſtica, Belgico idiomate, Silvæduci, Gerardi ab Hatard in 8. Idem fortè cum ſequenti:

3 *Inſtitutio perſonarum devote vivere cupientium*, Belgicè MS in 4: iidem ſervatur apud noſtros Mechliniæ.

Sic refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS ut a ſe viſa. Meminit hujus auctoris & opuſculi a laudati Gramayus in *Taxandria* ſua ſub titulo: *Manuale vitæ ſpiritualis.*

F. ANGELUS ZIAMPUS.

* 1540. F. Angelus Ziampus Inſuber Cremonenſis patria & profeſſione laudatur a Rovetta ad 1540, ceu qui cenſorem fidei egerit in ducatu Mediolanenſi, a quo teſtes proferuntur Pius P. II lib. IV, apud quem tamen nuſquam mihi occurrit, tum Petrus martyr Feſta Urceanus in chronico domus Urceanæ, & Vincentius Rivalius in catal. ſcriptorum ordinis Lombardorum MS, qui dicunt Angelum ſcripſiſſe

De veritate purgatorii adverſus Calvinum, alioſque hujus ætatis hæreticos.

F. AUGUSTINUS PORTA.

* 1540. F. Augustinus Porta Inſuber, at patria & profeſſione Viglebanenſis, ſcriptoribus Longobardiæ accenſetur a Rovetta ad 1540 ex fide Rivalii ſui, & ex monumentis domus Viglebanenſis, ſec. XVI. ceu qui ſcripſerit

Carmina heroica elegantiſſima.

Pium etiam teſtem adducit Rovetta, citans P. IV lib. II, ſed nec apud Pium hujus nominis umbra.

F. AUGUSTINUS SVARDI.

* 1540. F. Augustinus Svardi Italus, patria profeſſioneque Bergomas floruit ante medium ſeculi XVI, cùm ſæpiſſime citetur a Bartholomæo Peregrino in ſuo opere, *De ſacra ac fertili Bergomenſi vinea*, typis edito Brixiæ apud Ludovicum Britannicum anno 1553, quo proinde Svardum antiquiorem eſſe neceſſe eſt. Quæ ex fide refero Donati Calvi Bergomatis Auguſtiniani, *Scena letteraria degli ſcrittori Bergamaſchi* edita Bergomi 1664 in 4. Opus autem noſtri Auguſtini hunc ait habere titulum

Memoriale di' ſuoi tempi.

An verò typis excuſum, vel ubi ſervetur MS non addit. Mirum hunc ſcriptorem a noſtratibus omnino omiſſum vel ignoratum.

F. DIDACUS A VICTORIA.

† 1540. F. Didacus a Victoria Hiſpanus Franciſci a Victoria magni illius inſignisque theologi germanus frater, ſic ab originis ſuæ loco Victoria provinciæ Alavæ civitate principe in Cantabris nuncupatus uterque, uterque & ordinem Burgis in S. Pauli profeſſus, clarum uterque ſuæ decus fuit ætatis & ordinis: nec enim minori fama dicendo e ſuggeſtu apud ſuos inclaruit Didacus, quam docendo Franciſcus inter theologos emicuit in ſcholis, & ut iſte auguſtiori theologiæ docendæ methodo novam lucem in ſcholis invexit, ſic ille concionandi rationem elegantiorem ſplendidioremque ac graviorem conſectari exemplo & ſcripto monſtravit. Hinc a Carolo V imperatore a concionibus ordinarius allectus, magnum ſibi nomen in aula totaque Hiſpania fecit. Eccleſiaſtes vere evangelicus in duobus maxime inter concionandum laboravit, nihil ob hoc non audens, licèt exinde non parvam ſibi paratam intueretur invidiam, præſenſque periculum, & ut epiſcopis reſidentiam jure divino neceſſariam probans, eos ab aulæ ſequela inani & aſſueta revocaret, & ut juramentorum frequentiam tum impie graſſantem aboleret. Burgis in domo ſua ſanctiſſime obiiſſe anno MDXL aſſerit Fernandez, cui & eo aſſenſerim facilius, quod jam ab anno MDVII in comitiis Papiæ habitis generalibus theologiæ magiſter fuerat approbatus, licèt Marieta florentem adhuc anno MDXL indicet. Ut nihil ipſe typis edidit, ſicut nec Franciſcus ejus germanus, eamdem etiam plura quæ ſcripſit erudita & utiliſſima, ad pulpitum & conciones ſpectantia habuerunt ſortem, in manus ſcilicet plurium in Hiſpania collapſa, ipſis uſui fuerunt, at rei litterariæ perierunt. Hæc tamen Fernandez, eumque excipientes Altamura ad 1539, & Antonius in Bibl. Hiſp. ei aſſerunt opera:

Sermones de tempore & de Sanctis.

Regulam & ordinationes confraternitatis nominis Dei adverſus juramentorum abuſum ab ipſo inſtitutæ.

Tractatulum quibuſnam conditionibus juramentum conſtare debeat, ut ſit licitum.

Quibus addendus ab illis omiſſus

Tractatus de arte & modo concionandi MS.

Sæc. XVI.

FF. DOMINICUS TOSCANUS & PETRUS CROCCO.

* 1540. FF. Dominicus Toscanus & Petrus Crocco unâ visi sunt a nobis laudandi, quia ex eodem fonte utriusque notitiam hausimus. Dominicus Calaber fertur patria & professione Consentinus & sacræ theologiæ magister, Petrus Aprutinus a Fileno ortus. Ambo simul a Toppio Bibl. Napol. p. 338 a recensentur inter scriptores, ceu qui citentur a Camillo Fera in suo opere cui titulus: *Selva della vita humana opera dilettevole & utile*, impressa Neapoli apud Matthiam Cancer anno 1551 in 4. Qua ætate Dominicus & Petrus vixerint, non prodit Toppius, sed cùm quibusdam ante 1551 floruisse necesse sit annis, ut a Camillo Fera citari potuerint, ad hunc annum saltem reponendi visi sunt. Quæ verò sint eorum opera, retegent & hic addent, quibus occurrerit opus laudatum Camilli, nam in manus meas non venit.

F. JOANNES NOCKART.

* 1540. F. Johannes Nockart Flander, patria que & professione Insulensis, quam emisit anno MCCCCXCVIII die VI maii, post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo persoluta ad suos anno MDXV revocatus, varia obivit munia, lector theologiæ primarius anno MDXX Insulis institutus, tum & ibidem prior electus, capituli generalis Romani anni MDXXX pro provincia sua inferioris Germaniæ diffinitor, tum & anno sequenti prædicatoris generalis titulo insignitus, & paulo post generalis adversus hæreticam pravitatem in diœcesi Tornacensi inquisitor declaratus, quo munere dum summa vigilantia fungitur, unâque suæ domui Insulensi iterum præest prior, diem vidit ultimum anno MDXL die XXVIII decemb. Ex actis & ex Ghilberti de la Haye Bibl. Belgo-Dom. Dum Parisiis ageret, edenda curavit

Commentaria magistri ordinis Thomæ de Vio Cajetani in primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, Paris. Claudii Chevallon 1514 in 8.

Medullam sermonum Antonii de Azario de Parma unâ cum sodali Johanne Lancelli edendam curavit.

F. PETRUS OLIVARII.

* 1540. F. Petrus Olivarii Gallus Provincialis vir politioribus litteris excultus, & sacræ theologiæ magister medio circiter seculo XVI florebat, scripsitque ac edidit opusculum hoc titulo:

De inventione dialectica libellus, Parisiis, P. Vidovæi 1540 in 8. Extat Paris. in Regia R 2086.

Opellam nuncupat Claudio comiti Tendæ Summæ ripæ (Gallice *de Hauterive*) equiti torquato Provinciæ præfecto. In epistola se nullius sententiæ addictum profitetur, ac ut de eo argumento scriberet, a D. Dionysio Lirinensi monacho persuasum, cùm ab eo inviseretur Tarascone, ubi plus opinione tum commorabatur. Epistolæ finis: *Bene vale. Lutetiæ ex religioso FF. Prædicatorum cœnobio anno a partu Virginis* MDXL *ad nonas octobris.*

In fine procœmii symmystas suos alloquens: *Accipite*, inquit, *itaque vos in Domino fratres ac domini instium & quasi prægustationem quamdam desideriis mei. Quod si vobis intellexero placuisse, curabo ut & cætera quæ ad philosophiam rationalem jam parata sunt, in gratiam utilitatemque vestram edantur, & quæ ad altiores pertinent philosophiæ partes explicentur, exeantque in lucem.* An autem promissis steterit me latet.

Mirum hunc scriptorem ab omnibus seu nostratibus seu exteris silentio prætermissum. Laudatur a Verderio in sua Bibl. Gall. quidam Petrus Olivier theologiæ doctor qui scripsit

Traité de la connoissance de Dieu & de nous même, miroir & moien de parvenir a icelle: de nous mêmes afin de toujours nous humilier, & Dieu pour toujours icelui glorifier.

De la gloire de Dieu, Paris. Guillelmi le Noir 1556 in 16. An idem sit & unus auctor, examinent & dijudicent, qui in hos tractatus inciderint.

F. SEBASTIANUS DE TAUROMINIO.

* 1540. F. Sebastianus de Tauromino vernacule *Taormina*, sic a patria insulæ Siciliæ civitate nuncupatus, sacræ theologiæ magister circa annum MDXL floruit, ac diutius scholas provinciæ suæ moderatus est regens primarius. Scripsit super philosophiam tractatus aliquos, ut se nonnullorum relatu didicisse testatur Lusitanus. Meminit ejusdem Antoninus Mongitore in altera suæ Bibl. Siculæ parte, nec majorem notitiam affert, sed ex nostris Lusitano, Gozzeo, Pio, sic ejus opera recenset:

Commentaria in Aristotelis libros physicorum, de anima, de cœlo & mundo, de generatione & corruptione, metaphysicorum, parvorum naturalium, ethicorum, politicorum & œconomicorum. Excipit Altamura ad 1541.

F. VINCENTIUS BANCHELLUS.

* 1540. F. Vincentius Banchellus Etruscus Prati natus, an & ibidem ut verisimile ordini cooptatus, Perusii gymnasium generale provinciæ Romanæ moderatus est regens, ubi & se ejus auditorem fuisse testatur Paulus Grisaldus doctissimum atque absolutissimum præceptorem præstans in alphabeto doctorum ordinis Prædicatorum, & auctorem ultimum recensens. Qui proinde floruerit circa hos annos, cùm Grisaldus circa tempora concilii Tridentini jam clarere cœperit, & annum MDLXX excesserit. Eodem teste Vincentius scripsit

Quodlibetum de peccato originali MS forsan Perusii servatum.

Alva Sol. Verit. Rad. 264 col. 1737 nullum non movet lapidem ut eumdem probet cum Vincentio Bandello ordinis magistro XXXVI, sed frustra, cùm Bandellum anno 1506 mortuum Grisaldus audire non potuerit.

F. VINCENTIUS GIACHANUS.

* 1540. F. Vincentius Giachanus Clugiensis quidam laudatur a Lusitano, cujus ætatem tacuit, & ut videtur ignoravit, qui inquit, cùm esset Græcæ linguæ peritus

Metaphysicam D. Thomæ correxit a multis mendis, Græca etiam exemplaria interdum consulendo, ut D. Thomæ sensum & expositionem lectionis Græca conformem monstraret. Addidit & tabulam eidem operi.

Pius P. II lib. 3 col. 100 *Vicenzo Giaccani da Chiozza* interpretatur, quasi Fossa Clodia ad Venetias, quæ & Clugium dicitur oriundus fuerit, in cæteris Lusitanum excipit, sed de suo ad 1500 refert. Fernandez totidem verbis Lusitanum exscribit, sed quod non habet Lusitanus ad 1506 collocat. Altamura Giaccanum scribit, cætera eadem, ad 1504 revocans: in Appendice verò *Tabulam Bergomensis in omnia opera S. Thomæ* multo labore ab eo ornatam & auctam addit, ut testatur ipse, inquit, in procœmio editionis Lugdunensis 1539: eaque ratione dubitat an non idem sit cum Giacharo de

Digitized by Google

quo mox art. ſeq. Rovetta ad 1504 *Giacconum* nuncupat, & utrumque opus ſcilicet *Metaphyſicam* & *Tabulam* ei aſſerit, ſequentis verò non meminit. Poſſevinus qui *Giocanum* typis fortè errantibus ſcribit, dubitat etiam an non idem ſit cum Giacharo de quo mox, qui *Gallice*, inquit, (ſed hîc certe typorum erratum & legendum *Grace*) *callebat &c.*

Nos in eam ſententiam propendimus, quæ utrumque & Giachanum & Giacharum unum & eumdem eſſe hominem aſtruit, ut mox probabitur, ac proinde allucinatum Luſitanum cùm Clugienſem hunc Vincentium dixit, quem Lugienſem dicere debuit & errantibus fortè typis *Giachanum* pro *Giacharo* ſcripſit. At mirum alios ad 1500 aut circiter revocaſſe, quem anno 1539 typis exhibent invigilantem.

F. VINCENTIUS GIACHARI.

1540. F. Vincentius Giachari vel *Glacharus* Lugienſis ſeu vernacule *de Lugo* (caſtrum eſt in Romandiola ſeu Æmilia ſitum ditionis Ferrarienſis, celebre & elegantibus ædificiis ornatum inquit Leander *Deſcrip. d'Ital. fol.* 260 *b*, ubi & conventus ordinis ab anno MCCCCXCII erectus) ibi ergo natus in ipſis ſeculi XVI initiis Vincentius noſter, & ordini aſcitus, pietate, doctrina, zeloque catholicæ fidei clarebat anno MDXXXVII & ſeqq. ſcripſit enim ac typis edidit opuſcula plura, quæ unâ prodierunt, hocque ordine a Simlero referuntur:

1. *De contractu Livellario vel uſu ſeu affictu.*
2. *De monte pietatis.*
3. *De venditione rerum fructuoſarum ad terminum cum impoſitione livelli ſeu penſionis.*
4. *Diſputatio an clericus in minoribus conſtitutus uxoratus poſſit retinere penſionem, quam antea ſuper beneficio habuit.*
5. *Altera de comparatione auctoritatis delegatæ præſertim in cauſa inquiſitionis hæreticæ pravitatis.*
6. *Tractatus de neceſſitate confeſſionis vocalis omnium peccatorum.*
7. *Libellus de libero arbitrio, gratia, præſcientia & prædeſtinatione.*
8. *De purgatorio animarum poſt mortem & de ſuffragiis.*

Quæ ſimul impreſſa, inquit Simlerus Venetiis 1537: quam eamdem editionem cenſeo quæ recenſetur in Indice Bibl. Barberinæ verbo *Vincentius Giacchanus*, Opuſcula Venetiis 1538 in 8.

Horum pleraque altera editione prodierunt, & quidem ſextum *de neceſſitate confeſſionis &c.* Venetiis 1569 in 4: cui adjuncta ſeptimum & octavum *de libero arbitrio &c.* & *de purgatorio* præſtat Poſſevinus: quæ editio etiam laudatur a Lipenio.

Duo verò ex prioribus primum ſcilicet & tertium rurſus prælum ſubierunt unâ cum *Ludovici de Beija vel Beia variis reſponſionibus caſuum conſcientiæ* hoc titulo: *F. Vincentii Giachari ordinis Prædicatorum tractatus duo breves ac perutiles ab ipſo auctore olim editi, ſed nunc denuo in lucem reſtituti. I. In tractatus livellarios vel uſus ſeu affictus quid in conſcientia, & quid ſit jure tenendum. II. De venditione rerum fructuoſarum ad terminum cum impoſitione penſionis ſeu livelli vel affictus de pretio non ſoluto, ſcilicet tantum pro centenario uſque ad completam ſolutionem.* Pr. *Breviſſima declaratio cum de jure tum de conſcientia in contractus livellarios, & de modo eorum caſus. Titius indigens pecuniis petit ſibi eas a Sempronio exhiberi ſecundum exigentiam &c.* Venetiis 1600 in 8 a pag. 318 ad 371. Quæ editio extat apud noſtros Inſulenſes in Flandria & recenſetur etiam in Bodleyana.

Notandum autem eumdem Ludovicum de Beja ordinis Eremitarum S. Auguſtini in altera editione ſuorum conſcientiæ caſuum Ulyſſipone typis Petri Craſbeeck 1610 in 4, partibus quatuor, ad finem ſecundæ partis duos hos noſtri Giachari tractatus interpolaſſe, ſibique aſcripſiſſe, ſicque titulos & principia immutaſſe:

Tractatus duo breves, ſed admodum utiles nunc de novo ab eodem auctore editi (ſcilicet Ludovico de Beja Luſitano olim Bononiæ regente) *ad quietem conſcientiæ circa contractus livellarios. Tractatus primus: Antonius indigens pecuniis petit eas a Joanne &c. Tractatus ſecundus de venditione rerum fructuoſarum ad terminum cum gravamine ſolvendi annuam penſionem ratione pretii non ſoluti. Ludovicus vendit Marco agrum ſeu prædium &c.*

Tabulam auream F. Petri Bergomenſis in omnia S. Thomæ de Aquino opera novis & commodioribus typis recudendam curaſſe Romæ 1539 in 4: quam editionem ſupra ad 1482, ubi de Bergomenſi laudabam, auctor mihi eſt F. Hyacinthus de Parra in memorialibus MSS mihi in adverſariis ſervatis, ubi & addit ab eo auctam & illuſtratam, ac Herculi Gonzaga cardinali Mantuano nuncupatam, ſic verò præfari ad lectorem: *Etſi his diebus editis quibuſdam opuſculis cum in theologia tum in jure vix attentare præſumſerim, ſuperſunt & in ſacris literis tractatus Deo propitio rurſus edendi &c.* Quibus verbis ad opuſcula ſuperius recenſita manifeſte alludit, quorum aliqua ſunt de caſibus, alia de theologia, ſimul & innuit quædam in ſacram ſcripturam ſe elucubraſſe prope diem in lucem danda, vel etiam jam edita rurſus prælo committenda. Ex quibus inferas ſupra laudatum Giachanum, ab hoc Giacharo non diſtinguendum, quod & ſentit F. Hyacinthus de Parra laudatus, & in ejus memorialibus Romæ ſervatis etiam ſe legiſſe teſtatur Altamura: & certe cùm idem ſit qui opuſcula theologica & canonica ſupra relata & Tabulam hanc in S. Thomæ opera a ſe auctam & illuſtratam ediderit ac prælo ſubjecerit Giachanum qui hanc & Giacharum qui illa curavit eumdem eſſe manifeſtum videtur. Imo non levis mihi ſuſpicio eſt Giacharum hunc eumdem eſſe cum Larcherio mox laudando art. ſeq. Hujus Vincentii Giachari ſub hoc agnomine non meminerunt, nec opuſculorum in theologia & jure Leander Albertus, Luſitanus, Pius, Fernandez, nec ut jam monui Rovetta.

F. VINCENTIUS LARCHERIUS.

1540. F. Vincentius Larcherius Lugienſis, ſcilicet a caſtro illo ditionis Ferrarienſis quod vernacule *Lugo* dicunt in Æmilia, & de quo in Scriptore ſuperiori jam actum, ſic laudatur a Leandro *Deſcrit. d'Italia* fol. 260 b: *Ha illuſtrato eſſo caſtello Frate Vincentio de Larcheri dell'ordine de i Predicatori, huomo litterato & ornato di lettere Hebraiche, Greche, Latine, & buon theologo, come dall'opere da lui laſciate chiaramente conoſcere ſi può, il quale paſsò a meglior vita nel mille cinquecento quaranta a Lugo.* Quæ ſint opera illa, quibus inſignis theologus demonſtratur, nec Leander, nec Pius, nec Fernandez, nec Altamura referunt. At Rovetta non indicans unde acceperit, hæc ei tribuit:

Super pſalmos Davidicos, & ſuper evangelium Matthæi lucubrationes.

Librum recte componendi juxta rhetorica principia in duas partes diſtributum, & alia plura.

Penes quem fides, ſed his non immoror, nam graviora hîc annotanda. Et quidem Pius, Altamura & Rovetta emendandi, cùm Larcherium anno 1558 adhuc florentem exhibent, quem Leander æqualis & anno MDL ſcribens tam diſerte anno MDXL in patria mortuum aſſerit, & rectius Fernandez anno MDXXVI ſcribentem profert. At quod præ-

Sec. XVI. cipuum est, & maxime attendendum velim, gravis mihi suspicio est hunc *de Larcheri* eumdem esse cum Giachari supra laudato. Jam locus natalis, ætas, theologiæ insignis peritia, opera theologica, linguarum notitia, Giachanum siquidem & Giachatum non distinguendos supra censebamus, nomen Vincentius, hactenus omnia conveniunt. Difficultatem de agnomine forsan quis apponat, at haud ægre solvet, qui linguæ Italicæ pronunciationem & flexionem norit, qua *Larcheri* vel *Glarcheri* facile mutatum in *Giacheri*, sic glaciem pronunciant *ghiaccio*. Certe Simlerus quem alii *Giacharum* scribunt, *Glacharum* ipse scribit. Adde Leandrum sui *de Larcheri* opera non distincte referre, sed nec alios nomenclatores, quem tamen plura edidisse omnes consentiunt. Qui factum est, ut Giachari ejusdem loci & cœnobii Lugiensis alumni tot operibus supra recensitis clari Leander non meminerit, & Larcherium virum operibus editis illustrem laudarit, nec ea opera quis cognoscat, nisi eumdem hominem censeas? Hanc conjecturam meam non ut certam profero, sed ut gentiles stimulem, quatenus quid veri diligentius investigent, & si sint distincti auctores ut esse possunt, opera edita tam eximii viri qualis fuit Larcherius Hebraice Græceque doctus retegant hîcque addant. Ejusdem loci & cœnobii *de Lugo* fuit alter *Vincentius de Lug.* dictus sacræ theologiæ magister, & Græciæ prior provincialis, qui hoc titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis affuit. An & iste quid scripserit mihi incompertum.

F. ZACHARIAS DE LUNIGIANA.

1540. F. ZACHARIAS DE LUNIGIANA sic a patria quæ Etruriæ regio est nuncupatus, circa seculi XVI initia ordinem amplexus est Florentiæ in S. Marci cœnobio, evasitque divini verbi præco tota Italia celeberrimus. Venetiis potissimum claruit, ubi quinquennio solido conciones habuit, ea verò dicendi gratia, quam mores inculpatissimi ornabant, ut populorum magnatumque animos sibi conciliarit. Hinc cùm S. Secundi insulam vetusque in ea jam a seculo XI extructum ordinis S. Benedicti sacrum gynæceum sanctimoniales deseruissent, & Insulam & Ecclesiam ædesque omnes magnificas Zachariæ nostro senatus Venetus obtulit, & concessit in cœnobium ordinis Prædicatorum convertendas. Loci possessionem iniit anno MDXXXIV, pluresque jam juvenes nobiles Venetos allexerat & induerat, qui sub suo regimine vitam ad regulam & constitutiones severius exactam cum omnium exemplo ducebant. Verùm anno MDXXXIX nocte concubia subito ignis exarsit, quo tota domus conflagravit, & in cineres cum Ecclesiæ parte redacta est. Cujus id opera factum tum ignorabatur, sed postea rescitum id cujusdam presbyteri malitia evenisse, qui recedentibus ex ea domo monialibus hanc sibi in commendam cum parte saltem redituum dari ambiebat, speque dejectus ignem ea industria occuluerat, ut nonnisi eo absente & noctu sese proderet, cùm jam remedium non posset afferri. Animum tamen non despondit Zacharias, sed restituendis ædibus continuo cum suis manum admovit, & nobilibus Venetis largas eleemosynas conferentibus intra annum jam magna ex parte reparatæ, quod posteri perfecerunt. Hæc fuse & eleganter narrat F. Dominicus Codagli de quo postea ad 1610 in sua *Historia dell' Isola e monasterio di S. Secundo*, ubi refert diploma magistri ordinis F. Joannis de Fenario Toleti XXV decemb. MDXXXIV datum, quo Zachariam nostrum ejus domus præfectum seu vicarium perpetuum ab omni alio quam a se independentem instituit. Affert & alias ejusdem ordinis magistri literas Hispali XX maii MDXXXV datas, & ad principem seu ducem Venetiarum scriptas, qua summas ei de collato nostris illo monasterio, in quo jam tantum religio & pietas efflorescerent, gratias agit. Qui Codaleus omnino legendus, ex quo hæc pauca excerpo fol. 22 b: *Se trovò fra questi tempi in Venetia un frutuoso devoto predicatore di questo ordine chiamato Fra Zacharia Lunense della città di Lucha e provincia Romana, il quale per essere di vita essemplare, di costumi incolpabile, di dottrina singolare, ne le prediche eloquentissime, facundo e grato rapiva i cuori, e la città gli era molto inclinata. Per lo che dovendosi provedere a l'isola di S. Secondo de sacerdoti, piu volte ne fecero i nobili cittadini al detto venerando padre larga oblatione &c.* Et fol. 30 a: *Perseverò poi questo convento e monasterio ad esser governato sotto l'ombra e la tutela de' generali dell' ordine de' Predicatori con la cura del R. P. Zacharia e Freti della provincia Romana fino a l'anno* MDXL. Et postea in indice Vicariorum fol. 46 a: *Il R. P. F. Zacharia Lunense fù fatto primo vicario generale in S. Secondo l'anno* MDXXXV. *Il R. P. M. F. Bartholomeo Spina della città di Pisa gli successe del* MDXL. Ex quibus habetur Zachariam ad annum illum usque vixisse. Servatur Florentiæ ad S. Marcum in Bibl. Arm. II n. 196 scripta ab eo

Defensio F. Zachariæ Lunensis, qua tuetur Hieronymum Savonarolam sociosque ab hæresi immunes esse. Extat in medio cod. MS. Est iterum ibidem Arm. IV n. 87 similiter circa medium codicis.

Ejus cum laude meminere Razzius *Vit. illust. pag.* 283, & Fontana *de Prov. Rom.* inter scriptores, quem ultimum excipit Altamura ad 1499: sed hi parum inter se concordes. Razzius enim vult florente adhuc ætate annorum scilicet XLIII natum Zachariam Pisauri mortuum anno MDXXXV, qui juxta hanc chronologiam vix ætatis nonum attigisset anno MCCCCXCIX, quo tamen Fontana contendit eum dictam apologiam Savonarolæ scripsisse. Interim dum accuratiorem horum notitiam tradant sancti Marci sodales, Dominici *Codagli* qui vetera sancti Secundi monumenta diligentius evolvit testimonio stabimus, qui annum MDXL attigisse præstat, quocumque tandem anno apologiam laudatam scripserit. Sed nec dubitaverim quin plura alia opera reliquerit, præsertim sermones illos eruditos & elegantes, sed quæ vel posterorum negligentia, vel temporum vicissitudine perierint.

F. ANONYMUS TUDERNOPOLITANUS.

F. ANONYMUS episcopus Tudernopolitanus variarum linguarum peritus claruit seculo XVI circa MDXL, & ad petitionem F. Joannis D. G. 1540. equitum S. Joannis in Hierusalem tum Melitensium dictorum magni magistri vitas illustrium Græcorum ac Romanorum a Plutarcho editas, & e Græco originali in Græcum vulgare a Domitrio Talaquidi versas in idioma Aragonum vertit: quod opus extat Florentiæ in Medicea Plut. 61 codd. 11 & 12 MS papyr. in fol. cujus hæc in catalogo notitia:

Vite di Putrarcho famosissimo storiale Grecho, le quali furono translatate di grammatica Grecha in volghare Grecho in Rhodi per uno filosofo Grecho chiamato Domitri Talaquidi, e di Grecho furono trasslatate in Ragonese per uno Frate predichatore vescovo di Tudernopoli molto sufficiente cherico in diverse sciencie e grande storiale, esperto in diverse linghe, per chomandamento del molto riverente in Thu Xpo padre e signore Domino Frate Gionanni &c. per la grazia di Dio Maestro dell' ordine dell' Ospedale di San Gionanni in Gerusalemme. Commincia dalla vita di Fochion e finisce in quella di Cimon. Pr. 1 vol. *Un huomo d'Atene.*

Digitized by Google

Cod. alt. *Seconda parte delle vite di Patriarcho comincia dalla vita di Cimon, e finisce in quella di Sertorio.* Pr. *Cimon fù figliuolo di Milciade.*

Hic magnus magiſter videtur fuiſſe Joannes de Homedes Hiſpanus linguæ Aragonæ XLVI ordine electus anno MDXXXVI, & mortuus anno MDLIII, qui antea Rhodi obſidioni interfuerat, & in ejus expugnatione oculum ſagitta percuſſus amiſerat. Quæ ſit autem civitas illa Tudernopolis cujus antiſtes erat F. ille Prædicator, in notitiis non invenio.

F. ALPHONSUS DE ESPINOSA.

1548 F. ALPHONSUS DE ESPINOSA Hiſpanus in inſula S. Dominici ſeu Hiſpaniola natus, in provincia verò Bæticæ ordinem amplexus, ut habet Fernandez p. 319, & excipiunt Davila *Teat. Eccl. de las Indias* p. 258, & Altamura ad 1584, quem contra Compluto ortum, & Guatimalæ in America ordini aſcriptum prodit Antonius Bibl. Hiſp. teſtem producens Marietam ſed loco non citato: ut ut ſit, quod indigenarum diligentiæ diſquirendum permittimus, ut & an duo ſint ejuſdem nominis, an unicus ut illi videntur ſtatuere, florebat certo anno MDXLI, quamvis non negem quin & ad annum MDLXXXIV pervenire potuerit, ut vult Fernandez. Hæc ei opuſcula tribuuntur:

Del origen y milagros de la imagen de Nueſtra Señora de Calendaria, 1541 in 8.

Hanc opellam in lucem edidit, cùm in inſulam Tenariffam Fortunatarum primariam aliquando trajeciſſet, ibique aliquandiu moratus fuiſſet.

Pſalmum XLI Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum Hiſpanis verſibus reddidit, & typis edendi facultatem a regio ſenatu habuit.

Commentarium elegantem in pſalmum XLIV Eructavit cor meum ſcripſit, ſed an hi duo ultimi fœtus typis prodierint, ſilent, nec ubi ſerventur addunt.

F. JOANNES FABER.

T 1541. F. JOANNES FABER tertius hujus nominis ex Leuxirco Sweviæ oppido Memmingam inter & Lindawiam ad Ilardum amnem ortus, epiſcopus Viennenſis in Auſtria, vir ſeculo XVI celebratiſſimus, ordinis Prædicatorum fuit ſodalis & provinciæ Teutoniæ alumnus. Votis religioſis ipſe ſe aſtrictum agnoſcit in opuſculo de interceſſione ſanctorum, quod adverſus Oecolampadium ſcripſit. Reſpondens enim quibuſdam ſibi ab illo apoſtata objectis ſic habet: *In mea vocatione qua ad ſacerdotium vocatus ſum, firmus permanſi, non a monaſtatu nec ſacerdotio divina adjutus gratia ut Oecolampadius deſcivi, firmus quem ordinem & locum cepi, teneo & pro viribus defendo.* Quem ordinem verò amplexus fuerit, nos docet Henricus Pantaleo ejus gentilis, propeque æqualis, cui & ipſum Viennæ videre licuit anno MDXL præſulem, quo ut de ſe narrat in calce Proſopographiæ ſuæ Viennam annorum tum XVIII Ferdinandum cæſarem Romanorum regem nuper electum comitatus eſt, ibidemque aliquot menſes egit. Sic ergo ille Proſopographiæ parte tertia p. 110 ad ann. MDXXVI: » Johannes ille qui cognomento Fabri dictus erat, ex Leuxurch oppido Sweviæ natus fuit. Is cùm felici ingenio eſſet præditus, » Dominicanorum ordinem ſuſcepit, & ſeſe ad academias hinc inde contulit, atque adeo in bonis ſtudiis & ſacrarum litterarum cognitione profecit, » ut theologiæ doctor crearetur. Itaque Conſtantienſis epiſcopi vicarius ob variam eruditionem » conſtitutus eſt. Poſtea Ferdinando regi Romanorum a confeſſione fuit, ac tandem ob præclaram » eruditionem & vitæ integritatem anno MDXXXI Viennenſis epiſcopus electus eſt. Hic multoties » Sæc. XVI. Luthero & ejus aſſeclis reſtitit, Romanam Ecclеſiam defendit, & in publicis diſputationibus ob philoſophiæ & multarum artium cognitionem palmam retulit. Itaque hinc inde evangelio per Germaniam repullulante, (*ut hæreticus loquitur Pantaleo, rectius dixiſſet* antievangelio) ab aliis epiſcopis vocatus fuit, ut adverſariis reſiſteret, & veterem doctrinam defenderet. Quod quidem anno nativ. Dñi MDXXVI ex unica Badenſi diſputatione apud Helveticos animadverti potuit. Id cùm gnaviter faceret, Eraſmus Roterodamus illum plurimum dilexit, & ejus virtutes cunctis prædicavit, unde magnam apud omnes auctoritatem & exiſtimationem nactus eſt. Cùm hoc modo magna laude per decem annos ſuam Eccleſiam adminiſtraſſet, anno MDXLI obiit, & honorifice apud ſuos ſepultus fuit. Lazius lib. 2 Rer. Vienn. Hactenus Pantaleo citatus.

Quod verò ait ab Eraſmo plurimis habitum, patet ex litteris ultro citroque invicem datis. Operum Eraſmi T. III lib. 6 p. 261 habetur epiſtola Johannis Fabri tum vicarii in ſpiritualibus Conſtantienſis epiſcopi data Conſtantiæ VI kal. mai MDXIX, in qua ſic Eraſmum alloquitur: *Quid attinet de me dicere, quem præſens annis ſuperioribus* (nempe Baſileæ) *tuo melliſſimo colloquio ita rapuiſti transformaſtique, ut fere reddideris alium. Nam cùm olim parum fauſta inſtitutioni me dederim, recentiorique theologia per ætatem nimis inhæſerim pertinaciter, tu flexanima ſuadela tua protinus effeciſti, ut nulla jam lectione æque delecter ac ſolida theologia.* Extat ibidem ad eam epiſtolam Eraſmi reſponſio Lovanii data. Sunt & aliæ tres ejuſdem, prima Baſileæ data XVII kal. junii MDXXVI, qua eum apparet, a Johanne noſtro ut contra Lutherum ſcriberet, monitum & excitatum: ſecunda data ibidem XII kal. aug. MDXXVIII, qua Fabrum tum Ferdinandi regis conſiliarium monet infirmæ ac pene deploratæ ſuæ valetudinis, propterеaque ſe non poſſe ut ille invitabat, Viennenſe iter aggredi: tertia eſt ad eumdem tum epiſcopum Viennenſem data anno MDXXXII. Vide tomum citatum pp. 746, 804, 1070.

Nicolaus Avancinus S. J. dum litteras humaniores Viennæ doceret, hoc ei elogium cecinit: *Fuit Johannes Faber ordinis Prædicatorum illuſtre ornamentum. Hic cum candida ſuſcepta veſte virtutis & cœli factus eſt candidatus. Vir non minus eruditione ac ſapientia inſtructus, quam vita integritate ſpectandus. Somni modicus, quicquid detrahebat quieti temperans, reſervabat æternæ. Plus vixit quam omnes ſui coætanei, qui quo plus dederunt ſomno, vitæ ademerunt. In ſapientia lucem intentus, multas noctes illuminavit. Animi ſupra ejus ſeculi ſapientes eruditio, ſupra illecebras eminens magnitudo, ſupra minas & terrores conſtantia, ſupra fortunam virtus, latere volentem extraxerunt in lucem, cùm elegiſſet ampliſſimum virtuti theatrum conſcientiam. Ipſe ſibi conſul & civis ac tota reſpublica, per Ferdinandum I imperatorem vocatus eſt ad aulæ ſplendores, adlectus conſcientiæ cæſareæ arbiter, aulæ vetuſta probra extinxit, cùm tam facit virtutis magiſtram. Cùm ſibi uni intenderet, perfecit & cæteros. Nulli placere ſtudens, nulli diſplicuit. Nulli diſplicere volens omnibus placuit. Virtutis ac ſapientiæ ſuffragio epiſcopus Viennenſis creatur. Ingenium, ſtylum, linguam in hæreticos acuit. Sæpe cum eis conflixit publice, ſemper vicit. Per ea prælia ſibi famam, & gloriam comparavit, Eccleſiæ manipulos dedit. Demum non anguſtam inhabitationem ſtudioſorum univerſitati Viennenſi conſignavit. Cùm plurimum vigilaſſet, exploravit qua hora Dominus venturus eſſet. Mortuus anno ſuperioris ſeculi XLI, famam ultra ſeculum propagavit.* Hoc

elogium Georgius Crugerius ejusdem societatis edidit in opere, cui titulus *Sacri pulveres Bohemiæ*, Pragæ 1669 in 4 ad XII junii, quo die præstat mortuum, & plura de eo commentatur apud ipsum legenda. Ad ejus opera quæ paùci accurate recensent, jam accedo diligentius enumeranda. Ac primo eorum collectio qualis ab eo curata est, in tres partes divisa & duobus tomis in folio edita Coloniæ, Petri Quentell 1537 & 1539 exhibenda visa est, ita tamen ut pro more singulis antiquiores editiones mihi notas addam.

PARTE PRIMA hæc habentur:

1. *Sermones* LIX *de eucharistia Sigismundo Poloniæ regi nuncupati Viennæ Austriæ* 1 *martii* 1533. Prodierant antea Friburgi Brisgoiæ 1529 in 4. Quæ editio Romæ in Barber.

2. *Sermones* XXXVII *de victoria contra Turcas. Bernardo cardinali tit. S. Stephani in Cælio monte episcopo Tridentino*, Viennæ 31 aug. 1532.

3. *Sermones* XLIV *de patientia in historiam Job. Ad Ferdinandum Hispaniarum infantem & Hungariæ regem. Viennæ* 1 *junii* 1533.

4. *Sermones sex de baptismo parvulorum contra Anabaptistas ad Stanislaum episcopum Olomuzensem. Pragæ* 24 *april.* 1528. Eodem anno prodiit Venetiis, quæ editio in Barber.

Sex iis sermonibus adjicitur septimus paræneticus ad orthodoxos, in quo lepida historia narratur de tredecim Catabaptistis.

5. *Oratio funebris in Margarethæ archiduciſſæ Austriæ duciſſæ Burgundiæ &c. exequiis habita Coloniæ Agrippinæ pridie kal. januar.* 1531. Ibidem eodem anno stylo veteri edita, & Erardo cardinali de Marka episcopo Leodiensi nuncupata.

PARTE SECUNDA hæc habentur:

De fide & bonis operibus libri tres. Ad Ferdinandum Romanorum regem. Oeniponte kal. augusti 1536.

PARTE TERTIA hæc insunt:

1. *Confutatio gravissimi erroris asserentis in sacramento altaris post consecrationem non esse totum & integrum Christum, sed sub specie panis non esse nisi corpus tantum, & sub specie vini non esse nisi sanguinem tantum.* Ad Pragensem senatum, xal. julii 1537. Est adversus Pixardos Bohemos.

2. *De sacrificio missæ adversus missæ maſtiges.*

3. *De fide & bonis operibus libri tres.* Iidem qui parte secunda.

4. *De edictis ac mandatis imperatorum, regum, ac aliorum principum & magistratuum pro catholica & orthodoxa religione adversus hæreses, & earumdem auctores*, Lipsiæ, Wolrab 1538 in 4 signat. A ad M unius folii. Hæc editio extat in Regia D 1593, & in Teller. nunc Genovef.

5. *De admirabili catholicis quinque cantonum Helvetiis contra Zwinglianos a Deo data victoria consolatorius liber, Germanice & Latine.* Adversus hunc librum scripsisse dicitur Henricus Bullingerus hæreticus.

6. *De sacris temere neque violandis neque invulgandis. Ad Maximilianum archiducem Austriæ Ferdinandi imperatoris primogenitum. Viennæ kal. januar.* 1539.

7. *Sermones aliquot de octo beatitudinibus habiti Spiræ in comitiis imperialibus anno Dñi* 1526.

8. *Sermo habitus Pragæ in exequiis Johannis Pflug Bohemiæ protocancellarii.*

9. *Sermo pro felici victoria adversus infideles habitus in sancta ecclesia metropolitana Pragensi Dom.* XI *post pentec.*

Est & TOMUS TERTIUS ejus opera plura complectens editus etiam Coloniæ Agripp. 1541 fol. pp. 674 Extat in Regia D 515. Hæc series:

1. *Homiliarum de tempore & de sanctis centuria prima nunc recens in lucem edita.*

2. *Declamationes divinæ de humanæ vitæ miseria.* Erat episcopi Constantiensis vicarius generalis, cùm illas ad populum habuit, easque tum etiam edidit Augustæ Vindelic. Joh. Millet 1520 fol. Quæ editio in Teller. nunc Genovef. Postea prodierunt Antverpiæ, Belleri 1564 in 12: quæ editio apud nostros Paris. ad S. Honorati & communis.

In epistola ad Hugonem de Landenberg episcopum Constantiensem nuncupatoria sic habet: *Cùm anno superiori a Basilea, ubi judicis fungebar officio, Lindoiam (Lindaw* vernacule) *reversus, intermissa aliquandiu sacrarum literarum studia in manus resumsissem, antistes amplissime, frequenter admodum in eos incidi locos, qui humanæ vitæ miseriam exprimunt. Cœpi ad futurum opus congerere materiam, quæ tum in sacris ad populum declamationibus utebar &c. Verùm re nondum absoluta vocor ad arduum illud officium vicariatus tui, ubi cœpta prorsus deserui &c. Constantiæ ex ædibus nostris* 1519 *april.* 12. Officium illud judicis quo dicit se Basileæ functum, munus erat officialis episcopi, sic enim ipse explicat in opusculo de intercessionibus sanctorum adversus Oecolampadium, & ultra quadriennium in ea urbe se gessisse testatur, dum interea sæpe sanctum Dei verbum ibidem fideliter prædicaret. Sunt ipsissima ejus verba. Nimirum ut jam monui ubi de Hieronymo Balbo, Johanne Dietenbergio, & Michaele Vehe, ita exigebant tempora, ut qui apud nos doctrina fulgerent, in præpositos, canonicos, officiales assumerentur, quod non solum in Germania, sed & in Gallia solemne fuit. Sic F. Simon Croissant sacræ theologiæ magister Parisiensis anno 1570 laureatus, viginti quinque & amplius annis Molini parochum & episcopi Æduensis officialem egit: Sic F. Jacobus Tholle magister etiam Parisiensis anno 1572 rude donatus, Rotomagi S. Gildardi e nobilibus urbis parœciis viginti & amplius annis rector extitit: Sic F. Petrus Nepveu & ipse Rotomagensis communi civium Gisortii voto in parochum postulatus anno 1562, egit ad ann. 1597 quo mortuus est: hic cum baccalaureus tantum esset, cùm postulatus est, licentiam ut aiunt perfecit in gymnasio Sanjacobeo, & anno 1566 laurea donatus fuit. Sed ad Fabrum redeo, quem ex dictis constat hujus tractatus *de humanæ vitæ miseria* verum esse auctorem, & delusum esse Possevinum, cùm illum alteri Johanni Fabro ab *Hailbrunn* dicto de quo postea ad 1557 asserit, & Simlerum nobis consentientem immerito arguit: neque enim Faber Hailbrunensis fuit officialis Basileensis, neque vicarius generalis episcopi Constantiensis.

Hoc opusculum Gallice reddidit Petrus Guido Salmuriensis ordinis Minorum sodalis hoc titulo: *Traité du Reverend pere Jean Faber evêsque de Vienne des miseres & calamitéz de la vie humaine*, Parisiis apud Sebastianum *Nyvelle* 1578 in 8: Sic *du Verdier.*

Est præterea Fabri hujus nostri operum TOMUS QUARTUS editus hoc titulo:

Opuscula quædam Reverendissimi D. Johannis Fabri episcopi Viennensis, a Johanne Cochlæo in unum collecta, & imperatori Ferdinando nuncupata, Lipsiæ, Nicolai Wolrab 1537 fol. Signat. foll. trium A & Aa ad Mm. En series:

I. *Tractatus adversus absolutam necessitatem rerum contingentium a Martino Luthero assertam.*

II. *De Sacro-sancto missæ sacrificio, ac de sacerdotio nova legis in Martini Lutheri cacodæmonem.* Pr. *Paucis ab hinc diebus Martinus Lutherus librum justæ magnitudinis contra Sacro-sanctum missæ sacrificium, ac sacerdotium nova legis edidit &c.* Auctor tum erat episcopus Viennensis, & opus omnibus orthodoxis nuncupat.

III.

Digitized by Google

III. *Disputatio de præcipuis rebus orthodoxæ religionis adversus Balthazarem Pacimontanum Anabaptistam.* Prodierat jam antea Lipsiæ 1522 fol. & iterum ibidem 1528 in 4. Opus in hac posteriori editione Georgio Saxoniæ duci nuncupat Johannes Fabri doctor e Praga kal. julii 1528. Articuli in hac disputatione tractati visi sunt exhibendi. Pr. *Audite verbum Domini.*

1. *De sana expositione intelligentiaque scripturæ sacræ.*
2. *De baptismo parvulorum.*
3. *De non scriptis Ecclesiæ traditionibus.*
4. *De baptizandis infantibus.*
5. *De veritate corporis & sanguinis Christi in venerabili sacramento altaris.*
6. *De Sacrificio missæ.*
7. *De Sanctorum intercessionibus pro nobis ad Deum.*
8. *De purgatorio animarum.*
9. *De imaginibus Christi & sanctorum.*
10. *De fide & operibus.*
11. *De satisfactione pro peccatis.*
12. *De libertate Christiana.*
13. *De absoluta necessitate.*
14. *De libero arbitrio.*
15. *De genitrice Dei Maria, & Filio ejus vere Deo.*
16. *De perpetua Mariæ Virginitate.*
17. *De assumtione Mariæ & gaudio sanctorum in cælo.*
18. *De extremi die judicii.*
19. *De agenda pœnitentia pro peccatis.*
20. *De auriculari confessione peccatorum.*
21. *De clavibus Petri.*
22. *De operibus satisfactoriis.*
23. *De jejuniis ab Ecclesia institutis.*
24. *De excommunicationibus.*
25. *De Ecclesia quid sit.*
26. *De Zwinglii tyrannide varioque sacrilegio.*
27. *De inconstantia doctrinæ Zwingliana.* In isto articulo dicit se adversus Zwinglium librum ducentarum paginarum scripsisse, ac eum de doctrina sua quadragies spatio trium annorum mutata convicisse.
28. *De inconstantia Lutheri.*
29. *De consensu & concordia conciliorum ac doctorum in fide.*
30. *Conclusio ut perstemus in Ecclesia, quia in fide nunquam errat.*

Hos omnes articulos breviter quidem ac succincte, sed erudite ac nervose tractat ac tuetur, ac licèt in aliis suis operibus de iisdem agat, nova hic ratione exponit, adversariumque argumentis ad hominem instantius urget, ac omnem evadendi viam occludit. Possevinus narrat Pacimontanum Anabaptistarum pessimum hujus seculi antesignanum a Fabro nostro convictum, palinodiam de multis ita cecinisse, ut etiam librum adversus sua priora dogmata ediderit, in quibusdam tamen erroribus pervicacem perstitisse. Hic emendandus Wadingus qui hoc opus nescio cui Joanni Fabro Franciscano asserit contra omnem fidem.

IV. *De intercessione sanctorum adversus Johannem Oecolampadium.* Istud opusculum scripsit in Anglia tum apud Henricum VIII Anglorum regem Ferdinandi Bohemiæ & Hungariæ regis legatus, & vetustioris indubitatæ fidei cultoribus fratribus & sororibus qui sunt Basileæ nuncupavit e Londino Angliæ kal. april. 1527. Postea Conrado episcopo Herbipolensi nuncupavit e Vienna Austriæ 26 martii 1528 doctorem tantum se dicens.

V. *Nonaginta articuli in quibus Johannes Hus & Pighardi Waldenses ac Johannes de Wesalia tolerabiliores Martino Luthero inveniuntur.* Pr. *Sæpe interrogatus sum.* Triginta sunt articuli, in quibus Johannes Hus, totidem in quibus Pighardi & Waldenses, & totidem in quibus Johannes Weselus Groningensis minus ab Ecclesiæ fide recedunt. Scripsit Pragæ kal. sept. 1528.

VI. *Adversus Anabaptistas sermones.* Iidem sex sunt supra tomi primi n. 4 recensiti.

VII. *Antilogiarum Martini Lutheri liber unus.* Ferdinando Hungariæ & Bohemiæ regi nuncupavit auctor 5 sept. 1530 ex Augusta Vindel. curante verò Johanne Holt a Romberch de quo supra ad 1533 typis prodiit ibidem & eodem anno.

VIII. *De religione & moribus Moscovitarum.* Pr. *Ad serenissimum principem Ferdinandum archiducem Austriæ Moscovitarum juxta mare glaciale religio a D. Johanne Fabri edita. Non dubitabam &c.* Scripsit Tubingæ 18 sept. 1525. Prodiit typis Basileæ 1526 in 4.

IX. *De origine, potentia, ac tyrannide Turcarum ad regem Angliæ Henricum VIII oratio dicta Londini*, ubi agebat anno 1527. Hanc Bernardo episcopo Tridentino nuncupavit e Vienna 16 martii 1528, tumque edidit, & extat hæc editio Romæ in Barber. Postea Orthuinus Gratius edidit in *Fasciculo rerum expetendarum* Coloniæ 1535 fol. Orthuinus Fabri familiaris erat, & carmen ad ejus homilias de patientia Job adjecit.

X. *Causæ propter quas D. Johannes Faber noluit, ac bona conscientia non potuit Lutheri doctrinam approbare.* Amicis nuncupat auctor, & edidit Coloniæ, Quentell 1527 in 8.

XI. *Sermones quinquedecim de Sacrosancto eucharistiæ sacramento Pragæ apud Bohemos habiti.* Pr. *Credere oportet accedentem ad Deum.* Prodierunt seorsim Friburgi Brisgoiæ, Joh. Fabri Emmei 1529 in 4, signat. a ad fn, quæ editio in Regia D 1616.

XII. *Censura in visitationem Saxonicam a Luthero & Melanchtone institutam ac habitam.* Pr. *Spectato ac prudenti Senatui populoque Lindoviensi Johannes Fabri doctor. Non mihi fit dubium, quin vos vel etiam conscientius vestris adatti ingenue fateamini, quam fideliter multis ab hinc annis animas vestras, quemadmodum par est providum pastorem facere, ab ore ac rictu rapacium luporum..... defenderim &c.* Quæ docent Lindoviæ rectorem seu parœcum quibusdam annis egisse, scilicet priusquam Basileæ officialis poneretur, unde Lindoviam anno 1518 rediit, ut notatum supra tomi tertii n. 2. Porro hanc censuram scripsit Pragæ 22 julii 1528, nec dubito, quin tum etiam typis ediderit.

XIII. *Confutatio novi & antehac inaudita erroris circa eucharistiam.* Friderico principi Silesiæ duci in Lignitz nuncupat Johannes Fabri ex oppido Carinthiæ ad S. Vitum dicto. Est adversus Caspar. *Schwenckfel* Silesitam, qui verba Christi *Hoc est corpus meum* sic invertebat, *Meum corpus est hoc.* Et interrogatus quid *hoc*: respondebat, *spirituale quid.* Typis etiam tum edidit nondum episcopus.

Præter opera tomis quatuor in folio recensitis comprehensa, hæc alia adhuc ab eo typis prodierunt:

1. *Malleus hæreticorum libris sex ad Hadrianum VI summum pontificem*, Coloniæ, Quentell 1524 fol. Quam editionem recognovit & curavit laudatus Johannes Holt a Romberch, & Hermanno de Weda archiepiscopo Coloniensi nuncupavit. Prodiit rursus Romæ 1569. Hujus operis meminit Verlinus Addit. II ad Trithemium.

2. *Opus adversus nova quædam dogmata Martini Lutheri.* Dicitur editum Romæ 1522 in fol. Idem forsan quod in Bibl. Francofurt. recensetur editum Lipsiæ 1523 in 4.

3. *De potestate papæ contra Lutherum.* Prodiit in

Sec. XVI. Bibliotheca maxima pontificia sumtus suppeditante Joanne Thoma de Rocaberti archiepiscopo Valentino aliàs magistro ordinis LVIII, Romæ Buagni 1698 in fol. T. XIII, ubi errore dicitur Faber episcopus *Constantiensis* pro *Viennensis*. Istud opusculum videtur aliquod ex jam supra recensitis.

4. *Propugnaculum Ecclesiæ adversus Lutherum.*

5. *Pro cælibatu contra conjugium.* Meminit Simlerus.

6. *Liber Germanice scriptus, qui jugulum hæreticorum petiit.* Sic Possevinus, sed de quo tractet non addit.

7. *Redargutio sex articulorum Huldrici Zwinglii exhibita Badenæ in Helvetia in publica disputatione anno Dñi* MDXXVI *Germanice.* Prodiit eodem anno Tubingæ. Meminit Verlinus. Meminit ipse Faber epistola Londini data xal. april. 1527 opusculi de intercessione SS. adversus Oecolampadium nuncupatoria, ubi sic habet: *Superiori anno 1526 mense septembri librum in sex divisum partes contra Zwinglium Thuregum edidi &c.*

8. *Epistola Germanica dialogi instar composita ad Huldricum Zwinglium, qua eum redarguit, quod in disputatione Badena non appareat.* Meminit Verlinus.

Duo ultima opera Germanice scripta in summam seu compendium redacta Thomas Murnerus Latine reddidit, & edidit in opere, cujus hîc titulus:

Causa Helvetica orthodoxæ fidei. Disputatio Helvetiorum in Badensi superiori coram duodecim cantonum oratoribus & nuntiis pro sancta fide catholica veritate, & divinarum litterarum defensione habita contra Martini Lutheri, Wlrichi Zwinglii, & Oecolampadii perversa & famosa dogmata. Expressum Lucernæ Helvetiorum orthodoxa & catholica civitate anno 1528 augusti 25 in 4. Signat. duorum alphab. & duorum insuper foliorum. Extat in Regia.

Prima pars operis disputationem Johannis Eckii cum Johanne Oecolampadio & ejus assectis exhibet.

Ad signat KK 2 extat *secunda pars Badensis disputationis actorum doctoris Johannis Fabri a Murnero in summam compendio quodam redacta, ne legentibus sit onerosa.* Sic incipit:

» Post expletam doctoris Eckii responsionem, » secundo loco cathedram conscendit doctor Johannes Faber in sex articulis, ut Helvetiis ante promiserat cum Zwinglio congressurum. Quia tamen » Wlricus Zwinglius suæ famæ & doctrinæ turpi » duntaxat fuga consuluit, de hac Faber in consessu multa conquestus, atque lamentis ejus est aufugia prosecutus, viro suam perfidiam exprobrat, » quippe quod eum cæterosque bonos viros in hanc » disputandi palæstram provocarit & jam præter » spem omnium non solum nos, sed & universos » Helvetios, quos sua improba doctrina seduxerat, » ejus absentia fefellisset, jamque delitescceret, » suæque doctrinæ tanto deesset: ut eam defensurus in tanta dicendi libertate concessa, & in tanta securitate & salvo conductu præstitis, coram » apparere & suæ fidei rationem reddere non auderet. Ne autem ob ejus perfidissima profugia Helvetii qui supersunt catholici, & qui Zwingliana » venena adhuc non imbiberant, incogitantes aut » imprudentes ab eo in futurum similiter ut Thuregii inficerentur, & ab universali Ecclesia catholica desciscerent, librum a se editum in falsam » & hæreticam Zwinglii doctrinam duodecim viris » consularibus Helvetiorum præsentibus in manus » tradidit, pollicitus se acturum, ut mox opportunitate accepta eumdem expressione invulgaret, & » quæ cum Zwinglio præsenter ac coram facturus » erat, vera facere spondebat libri sui publicatione, quod & fecit. Ne autem illius libri prolixitas a » legendo quemquam deterreat, afficiatque tædio, » aut certe quæ in disputatione Badensi acta sunt, » ignota supprimantur, in summam redactum eumdem librum præsentibus adjunximus. Quibus videre possit veritatis amator, quid inter Bernensem hæreticam indoctam & asininam disputationem, & Badensem catholicam intersit discriminis » &c ». Hæc summa libri Johannis Fabri tenet a fol. Kx iij ad Ppiij.

Non omittendum in hac disputatione celeberrima præter Johannem Fabri, qui aderat ex parte ducis Austriæ, cujus tum erat a secretis, tres adhuc alios e nostris affuisse, qui sic a Murnero numerantur.

P. Antonius Pyrata prædicans Ecclesiæ Constantiensis ex parte Hugonis ejusdem civitatis episcopi.

Dominus doctor *Wendelinus* prædicans in monasterio S. Galli ex parte abbatis.

D. Johannes Burckardi sacræ theologiæ doctor prædicans in *Bremgarten* cum capellanis Badensibus.

Idem Faber episcopus Viennensis Caroli Capelli reipublicæ Venetæ apud Ferdinandum Hungariæ Bohemiæque regem oratoris *sermones de justa Dei contra nos indignatione & ira*, prælo dedit Pragæ, typis Johannis Colubri 1537 in 4, & eidem Capello nuncupavit. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. volante Scanzia* VIII p. 24, ubi Fabrum magnum illum Protestantium antagonistam vocat.

Fabro huic a Leuxirco quædam non sua a quibusdam ob similia nomen & agnomen tribuuntur, & quidem a Simlero, qui alios induxit in errorem, *Homilia in Joelem prophetam*, tum *de missa evangelica libri quinque*: ast hæc hujus non sunt fœtus, sed *Johannis Fabri ab Haslbrunn*, de quo postea ad 1557, ubi videsis.

Eidem a Verlino eumque excipiente Simlero asseruntur quædam juridica, scilicet *commentaria super instituta & super I & II codicis*, quibus a Simlero additur, *Breviarium in Justiniani imperatoris codicem nunc demum illustratum, & a mendis repurgatum. Accessit Bartoli de insignibus & armis, & repetitio in materia torturarum seu quæstionum.* Sed hæc opera non Fabri Viennensis episcopi, at alterius recentioris ejusdem tamen seculi jurisconsulti celebris, qui *Johannes Faber Runcinus* dicebatur, & sub cujus nomine prodierunt his titulis:

In instituta cum notis doctorum, Venetiis 1565 fol. Lugduni 1594, & Genevæ 1543 fol.

Breviarum codicis, Lugduni 1550 fol. & 1594 in 4. Auctum & illustratum ibidem 1597 fol. & Genevæ 1673 fol.

Nulla Fabri episcopi Viennensis opera certa mihi cognita sunt, quam theologica, exegetica & polemicà. Plura scripsisse asserit Verlinus, quæ hæreticorum furor flammis abolevit.

F. SANCTES PAGNINUS.

† 1541.

F. Sanctes Pagninus Etruscus, patriaque Lucensis, cui dubio procul longe plus ille gloriæ contulit & ornamenti quam acceperit, honesto quidem ille loco non ut visum aliquibus infimo natus est ad annum Christi circiter MCCCCLXX, seculi vere sui ordinisque decus. Cujus acta vitam & præclara commendat opera scriptaque recenset ejusdem æqualis ac eruditus auctor Symphorianus *Champier* philosophus ac medicus Pagnini Isagogen ad sacras literas iterato prælo committens Lugduni 1536, illamque Francisco cardinali de Turnone Bituricensi tum antistiti nuncupans ipso etiam ibidem in vivis agente Pagnino, quem certe Champierium de viro sibi intime noto præsenteque publice dicen-

Digitized by Google

rem cordatus nemo facile deluſum mentitumque ſuſpicetur, ac audire lectorem non pigeat. Sic ergo ille de Pagnino epiſtola illa pridie nonas aprilis 1536 data: » Obtulit autem ſe mihi benemerendi de » ſtudioſis (quod ſane dudum optaveram) tam ho» norifica & ampla facultas, ut ampliorem neque » noſtra neque patrum memoria meminerim. Invi» ſeram enim officii cauſa (ut ſæpe ſoleo doctos) » excellentem virum Sanctem Pagninum Lucenſem » pietate & doctrina illuſtrem. Hunc cùm medita» bundum invenirem, mox id quod res erat, ſuſ» picatus ſum ab eo aliquid commentari dignum, » ubi vires ac nervos ſuos intenderet, quod ille » vultu, geſtu & ratione diſſimulare nitebatur: Eſt » autem vir ille patria Lucenſis, honeſtis progeni» tus parentibus. Hic ſexto decimo ætatis ſuæ anno » ſpretis humanarum rerum blanditiis, Dominica» norum ſubiit ordinem, in quo ſapientiæ ſtudio & » Hebræarum Græcarumque literarum cognitioni » operam dedit, cœpitque ad populos concionari, » mira dicendi copia, verborum ſplendore, gravi» tate ſententiarum, quas multiplicibus ac variis » ſcripturarum teſtimoniis comprobabat. Erat in ex» hortando dulcis, in redarguendo vehemens, in » probando gravis, in perſuadendo fidelis, in lau» dandis virtutibus copioſus, in flectendis popula» rium animis nunc frænis nunc calcaribus utebatur. » In eo laudatiſſimo inſtituti genere verſatus eſt, » perſeveravit, perſeveratque adhuc uſque ad an» num ætatis ſuæ LXVI. Flagitioſos multos atque im» probos a turpitudine ac ſcelere abvocavit ad vir» tutis amorem ac bene vivendi ſtudium. Ad ſcri» bendum quoque animum appulit non intermiſſo » prædicandi munere, ſiquidem multa tranſtulit, » ediditque volumina non pauca«. Quæ ibidem recenſet Champierius, & infra ex eodem referemus commodius. Addit: » Hic vir religioſus hortatu » ſuo Thomam Guadagni induxit ut hoſpitale con» ſtrueret pro recipiendis illis qui peſte afficiuntur: » quod ille vir liberaliſſimus ac magnificus ditiſſi» mufque magnis erexit impenſis atque ſumtibus, » non intermiſſis tamen magnis eleemoſynis tum ad » pauperes, tum pro maritan iis puellis tam Lugdu» ni quam Avenione atque Florentiæ &c«. Multorum præterea Pagninum ait idem fuiſſe bonorum actorem, ſuperſtitioſum Valdenſium & Lutheranorum acriter impugnaſſe vanitatem, ſolutamque illorum vitæ licentiam ſapienter ſuſtuliſſe. Jam enim ea tempeſtate gliſcebat in Gallis fermentatum in Germania Lutheri virus ac invaleſcens: quod qua valebat apud Lugdunenſes auctoritate Pagninus, quo fidei flagrabat ſtudio valide compreſſit. Magna ſcilicet in ea civitate, ubi plurimam vitæ partem egit, atque etiam decubuit, in æſtimatione fuit & venerationē, tum ob vitæ ſanctitatem, tum ob præclaras ejus animi dotes, profundiſſimamque cum pari modeſtia atque facundia litterarum divinarum eruditionem, quem ſenatus ipſe Lugdunenſis & civitas inter cives ſuos adoptavit, viventemque jure civitatis ornatum donatumque voluerunt, quem & mortuum non ut civem modo, ſed ut parentem ipſum urbs tota perſecuta eſt. Quod ipſe qui preſens adfuit Toloſanus inquiſitor F. Spiritus Roterus ita deſcribit in Reſponſione ad epiſtolam civium novæ Babyloniæ. *Aderam*, inquit, *ego Lugduni, quando ſuum feliciter diem clauſit extremum Sanctes Pagninus, cujus funus & exequias tanto honore & pietate celebravit civitas Lugdunenſis, ut non privatus aliquis homo, ſed totius civitatis parens defunctus putaretur. Nam pullati nigriſque veſtibus indutī plurimi cives & potentes ferretrum ejus perſecuti ſunt pluſquam trecentis ardentibus facibus præmunitus. Hujus tanti honoris cauſam cùm requirerem, reſponſum accepi, civitatem Lugdunenſem Sancti Pagnino perpetuo ſe fateri obnoxiam, eò quod niſi illius ſancta & magnifica tuba inſonuiſſet, diligenterque illam admonuiſſet, Lutheranorum dogmatibus tota forſitan ſedatta involutaque deveniſſet.* Quo verò Pagninus obierit anno quæ tymbo viſitur etiamnum ad odei aditum in Eccleſia Prædicatorum Lugdunenſium inſcriptio, certo nobis indicat: ex qua Leandrum Albertum facile deluſum eſſe convincimur, qui in Deſcriptione Italiæ de claris agens Lucentibus, Sanctem ait Græce, Hebraice, Chaldaice & Arabice doctum ætatis LXX anno MDXXXVI ſublatum e vivis. Certum enim eſt eum die XXIV auguſti anni MDXLI cœlo terram commutaſſe, uti ſequens ejus aperte probat epitaphium pario inciſum lapidi in odeo apud Prædicatores Lugduni poſitum, at poſtea mutata odei tatione in alterum tymbum vetuſtiorem in navi ejuſdem templi ad valvas odei tranſlatum, atque cœlatum literis uncialibus Romanis hoc modo:

En hoſpes. Hic eſt Sanctes ille Pagninus Lucenſis, cujus triplex lingua, eruditio, bonitas, ordinem, civitatem, Florentinos, a quibus mirifice cultus eſt, decoravere. Vale. Obdormivit in Domino IX *kal. ſeptemb.* MDXXXXI.

Ætatis verò ſuæ tum Pagninum attigiſſe LXX vel LXXI, ac in ordine LV ex ſupracitata Champierii fide manifeſte colligimus. Teſtulani verò conventus fuiſſe alumnum, non Lucenſis, profeſſum in congregatione S. Marci ſub venerabili piæque memoriæ viro Hieronymo Savonarola educatum Razzius aſſerit p. 256. Hæc ejus opera ex recenſione dicti Champierii:

1. *Veteris & novi teſtamenti nova tranſlatio per Sanctem Pagninum nuper edita approbante Clemente VII*, Lugduni per Antonium Du Ry calcographum diligentiſſimum, impenſis Franciſci Turchi, Dominici Berti civium Lucenſium, & Jacobi de Giuntis civis Florentini anno Domini 1527 die 29 januarii. Nota ſtylo veteri, novo 1528 in 4.

Quam editionem Clementi VII dicavit epiſtola nuncupatoria, in qua ſic operis ſuſcepti rationem reddit: » Leo X me cùm Romæ agerem accito, « quam olim elucubraveram utriuſque teſtamenti « tranſlationem, ut ſibi oftenderem benigne & per« iucunditer injunxit. Is cùm aliquot vidiſſet quaterniones, & ex iis cætera ſuo præclaro perpen« diſſet ingenio, volo inquit ut meis impenſis totus « tranſcribatur liber, & typis exacte reviſus excu« datur. Tum ut novit tua beatitudo, non modo « pro ſcribis, verum etiam pro parandis iis quæ « opus erant executioni impenſas ſuppeditavit, & « ſequenti deinde anno nonnulli excuſa fuerunt. « Sed proh dolor! Illo poſt haec brevi ex humanis « ſubacto (anno ſcilicet MDXXI) gravi omnium mœ« rore intermiſſa ſunt omnia. Quo vulnere ſaucius, « quum neminem cernerem, qui meis lucubratio« nibus ſuppetias ferret, Italia demigrandum cen« ſui, Avenionemque concelli cum ejuſdem urbis « legato, ubi peracto fere triennio, quum non fie« rem voti compos cum ob calcographorum penu« riam, tum ob impenſarum inopiam, Lugdunum « petere decrevi «. *Eo veni cùm perveniſſet, melioris ſorte uſus eſt, quod ſic exponere pergit:* » Quum « jam Florentini cives inter ſe ſtatuiſſent certam pe« cuniæ ſummam quotannis pro alimentis & aliis « quæ forent opus, mihi exhibendam, ſummo ſtu« dio ac omni cura ut noſtra ſcripta excuderentur, « operam dare cœpi, impreſſiſque Hebraicis inſtitu« tionibus impenſas omnes ſuppeditantibus Franci« co Turchi nepote meo ac Dominico Berto affini « meo, Jacobeque de Giuntis bibliopola Florentino « cœpimus noſtram utriuſque inſtrumenti tranſlatio« nem excudere. Vetus inſtrumentum omni qua « valuimus diligentia fideque juxta Hebraicam ve«

Sæc. XVI. » ritatem verbum verbo reddidimus, ubi reddi po-
» tuit, paraphrasi tamen nonnumquam uti opus fuit,
» quod textus aliâs commode exprimi non potuerit,
» quod omnes fecerunt interpretes, *&c. apud ip-*
» sum legenda.

Huic verò translationi viginti quinque annis desudasse se ibidem testatur, quod gratulatur eidem Franciscus Picus Mirandulæ princeps epistola ad eum scripta anno MDXVIII, in qua sic eum alloquitur: » Quo magis probandus est labor ille tuus & egre-
» gie pertinax diligentia in impendendis annis quin-
» que supra viginti translationi tuæ «. *De ea verò hæc sunt eruditorum judicia:*

Sixti Senensis in Bibl. Sancta: » Sanctes Pagni-
» nus Lucensis vir in divinis scripturis apprime eru-
» ditus, & trium linguarum, sed Hebrææ potissimum
» peritissimus, cùm animadvertisset celebrem il-
» lam Hieronymi versionem temporum injuria &
» hominum incuria vel magna ex parte cecidisse, vel
» magna ex parte fuisse corruptam, tentavit & ipse
» novam aggredi totius scripturæ translationem Leo-
» ne X pontifice maximo hortante, & sumtus operi
» necessarios præbente. Collatis igitur inter se mul-
» tis iisdemque probatissimis Hebræorum exempla-
» ribus, quanta maxime valuit diligentia & fide, om-
» ne vetus testamentum ex Hebraica veritate Lati-
» nitati donavit, & Hebraicorum nominum multi-
» tudinem, quam priores interpretes in Latinas vo-
» ces inflexerant, Hebraicæ linguæ prolatione re-
» stituit: utque lector haberet rectam rationem pro-
» nunciandi Hebraice, accentus Hebraicis dictioni-
» bus superposuit, additis quibusdam in margine to-
» tius voluminis numeris, qui indicarent, quot in sin-
» gulis Hebraicæ scripturæ capitulis versiculi, quos
» *Pesuchim* appellant Judæi, continerentur. Quæ
» omnia tam solerti cura executus est, ut ejus edi-
» tionem peritissimi Hebræorum Rabbini omnibus quæ
» nunc extant translationibus præferant, multis eam
» laudibus attollentes. Vertit quoque non minori
» laude novum omne testamentum juxta Græcam fi-
» dem, in quo sicut & in veteri testamento vulga-
» tæ editionis auctoritatem manente Græci contex-
» tus sententia sequi conatus est. Opusque suum Cle-
» menti VII pontifici maximo dedicavit«. Hactenus Sixtus Senensis, cujus de eo argumento judicium gravissimum est, & plerique amplectuntur, licèt quidam in ea versione quid amplius desiderassent.

Johannes Leusden Philologi Hebræo mixti differt. 35 n. 12 de ea sic censet: » Hæc prima editio quam
» ipse Pagninus procuravit, infinitis fere in locis
» magis congrua est cum textu Hebræo, quam cæ-
» teræ editiones.

» *Genebrardus* in epistola nuncupatoria operum
» Origenis p. 6 de ea sic habet: » Sanctis Pagnini
» versio secundùm eam (vulgatam versionem) om-
» nium optima est: sed ut vere dicam minus dili-
» gens nimis ambitiosa, nimis curiosa, nimis gram-
» matica, nimis Rabbinicarum minutiarum æmula,
» quæque recentium præceptionum subtilitate no-
» xam sinceritati & sententiarum & rerum sæpius-
» cule afferat. Unde nec satis interdum cohæret
» cum veterum Hebræorum doctrina, nec cum fidei
» catholicæ mysteriis. Quin in propriis nominibus lo-
» corum, fluviorum, hominum &c. parum fidelis est.

Æquius de ea judicant alii non minus eruditi:
» Præ aliis pene omnibus Latinis versionibus, in-
» quit, *Serrarius* Prolegomen. Bibl. cap. 18 q. 3
» commendari solet ea quæ Pagnini est, & quæ
» Leonis Judæ per Hispanos theologos recognita.
» *Buxtorfius* Lexici sui Hebr. epistola nuncupato-
» ria, ait Pagninum post Hieronymum primum Biblia
» Hebraica integra in Latinum fideliſſime convertisse.

Petrus Daniel Huetius lib. de Claris interpr. § 15: » Sanctes Pagninus Ebraicam veritatem ubi-
que ad verbum retinens, majoremque ejus quam »
Latinitatis rationem habens perfectæ propemo- »
dum & absolutæ Sanctorum voluminum interpre- »
tationis exemplum dedit. Attamen quidam in eo »
nimiam diligentiam, ambitionem ac curam, »
tum morosam minutiarum affectationem, incon- »
cinnitatem etiam & obscuritatem culparunt recla- »
mantibus licèt Rabinorum peritissimis, quibus sum- »
mopere ea probatur & reliquis anteponitur«. Quibus ad censuram Genebrardi alludens, eam elevare videtur.

Scio *Richardum Simon* aliter sentire Hist. Crit. V. T. lib. 2 cap. 20. »Pagnini versio, inquit obscura est & barbara, referta etiam solœcismis, tex- »
tualem sensum quandoque mutat: his animadver- »
sionibus & aliis quæ facile fieri possunt, abstra- »
hor a sententia viri doctissimi, qui illam ut per- »
fectæ propemodum & absolutæ sacrorum volu- »
minum interpretationis exemplum dedit«: *Idem Disq. crit. de variis Bibl. editionibus pag.* 183 *sic habet:* » In multis a Pagnino erratum fuisse ma- »
nifestum est: primo enim profitetur se a Latino »
interprete nunquam discessurum, nisi in locis ubi »
necesse fuerit: tamen sæpius hunc deserit absque »
ulla prorsus ratione, ut Kimhium aliosque recen- »
tiores Judæorum magistros sequatur: sensum etiam »
contextus Hebræi non assequitur«.

De his eruditorum censuris Hebraice & Græce peritorum esto judicium. Ut ut sit, ubi primum prodiit illa Pagnini versio non parvam apud doctos obtinuit laudem, multisque vicibus iterum prælum subiit seu sola seu aliis adjuncta. Celebriores tantum editiones refero:

Biblia juxta germanum Hebraici idiomatis proprietatem, nunc primum adjectis in singula capita perbrevibus argumentis, atque locorum scripturarum concordantiis summa fide & non æstimandis laboribus impensisque excusa interprete Xante Pagnino cum ejus præfatione. Præfixa est epistola typographi Hermanno archiepiscopo Colonienſi dicata, Coloniæ, Melchioris Novesiani 1541 in fol.

Biblia Latina Pagnini ab ipso ex ejus MS, & a Roberto Stephano recognita, una cum vulgata & annotationibus Vatabli. Ex officina Rob. Stephani 1557 duob. voll. in fol.

Ex præfatione: » In exteriori autem parte inter- »
pretationem Sanctis Pagnini (quam potissimum »
ut maxime fidam omnes uno ore laudant) crassio- »
ribus litteris excusam damus: sed hanc quidem »
certe multis partibus ea quam in aliis editionibus »
habes, meliorem. Nacti enim sumus duo ex pri- »
ma illius editione exemplaria, in quibus non so- »
lùm typographica errata non pauca nec levia ma- »
nu propria ipse auctor correxerat, sed multos »
etiam locos diligentius & accuratius quam antea »
examinatos recognoverat. Venerunt etiam in ma- »
nus nostras ejusdem Sanctis in vetus testamentum »
annotationes, ex quibus itidem omnia quæ ad »
ejus interpretationis recognitionem pertinebant, »
sedulo excerpsimus. Ejus præterea linguæ He- »
braicæ thesaurum non sine magno fructu in con- »
silium fere semper adhibuimus«.

Biblia Latina Pagnini cum versione Gallica Genevensi, Genevæ Jacobi Bourgeois 1568 in fol.

Altera editio ex officina Santandreana 1586 in fol. tomis tribus. Hæc textum Hebræum & Græcum continet cum versione Pagnini.

Biblia Latina Pagnini a Benedicto Aria Montano recognita. Prodierunt in Polyglottis Antwerpiensibus anni 1572 in fol.

De ista Ariæ Montani opera sic censent viri eruditi. *Waltonus* in Prolegomenis ad Polyglotta Londinensia proleg. 5 n. 5: » Hæc versio excusa est »
in Bibliis Regiis opera B. Ariæ Montani alicubi mu- »

Digitized by Google

» tata, & ad verbum juxta Hebraici textus proprie-
» tatem reddita. Quod ejus ſtudium omnibus non
» probatur, dum Pagnini verſionem temere loco
» movit, & verba barbara & inuſitata, quæ Latinæ
» aures non ferunt pro Pagnini bonis ſubſtituit. Hoc
» tamen pro Aria dici poteſt, quod hoc modo tiro-
» nibus linguæ Hebrææ conſuluit, nec Pagnini ver-
» ba prorſus ſuſtulit, ſed tantum ad marginem tran-
» ſtulit «.

Daniel Huetius ſupra laudatus de Clar. Interpr. n. 15 pag. 114 ſic loquitur : » Quo magis etiam Ariæ
» Montani apud nonnullos offendit emendatio, ut
» quæ Pagnini rudem interpretationem neque valde
» cultam nova etiam barbariei & ſqualloris acceſſio-
» ne contaminarit : ſed unica fidiſſimi interpretis &
» Ebraicæ linguæ tironibus perutilis laude contentus,
» imperitorum ſpernit convitia «.

Richardus Simon Diſquiſ. Crit. de variis Bibl. edit. cap. 22 pag. 183 : » Novæ Bibliorum verſio-
» nis auctor non fuit Arias Montanus, cui ſatis fuit
» Pagnini tranſlationem aliquot in locis caſtigare :
» ſed quia nudas grammaticæ Hebraicæ præceptio-
» nes ſæpius reſpexit, vixrebus ipſis attentus ex pra-
» va affectatione ſuperavit. In eo totus occupatur, ut
» voces Hebraicas ad verbum exprimat, ſenſum illa-
» rum pro locorum ratione minime curans «.

Aliæ editiones hujus verſionis Pagnini ab Aria Montano recognitæ laudantur annorum 1581, 1584, 1588, 1591, 1609, 1613, 16,7 bis, 1707.

Bibliorum codex ſacer & authenticus teſtamenti utriuſque V. & N. ex Hebræa & Græca veritate, quam proxime ad litteram fieri potuit, fideliſſime tranſlatus in linguam Latinam, Tiguri 1579 in 4. Verſio eſt Pagnini pura.

Biblia Latina Pagnini juxta primam editionem, Francofurti ad Mœnum 1600 in 8. Venetiis, Antonii Pinelli 1609 in fol. unâ cum vulgata. Antwerpiæ, Johannis Keerbergii 1616 in fol. cum vulgata & aliis.

Plures alias refert Jacobus Le Long Oratorianus in ſua Bibliotheca ſacra quam conſulas, ex ea enim hactenus hîc annotata tibi depromſimus, & immenſo accuratoque ejus labori laudem grati referimus. Non laudo hîc inter Pagninianas editionem quæ prodiit hoc titulo :

Biblia Latina ex Sanctis Pagnini tranſlatione ad Hebraica linguæ amuſſim recognita & ſcholiis illuſtrata, ut plane nova editio videri poſſit, cum præfatione Michaelis Villanovani, Lugduni, impenſis Hugonis a Porta typis Caſparis Trechel 1542 in fol.

Licèt enim iſte Villanovanus ſic in ſua præfatione loquatur : » In ipſa Pagnini noſtri verſione non
» parum eſt nobis poſt omnia ejus annotamenta de-
» ſudatum : annotamenta inquam illa, quæ ille no-
» bis quam plurima reliquit : nec ſolum annotamen-
» ta, ſed & exemplar ipſum locis innumeris pro-
» pria manu caſtigatum. Ex quibus omnibus affirma-
» re auſim, & integras magis nunc eſſe ſententias,
» & Hebraicæ veritati propinquiores. Eccleſiæ tan-
» tum & Hebraice peritorum de hac re ſit judi-
» cium «. Sed quæ fides homini impio, & chriſtianæ religionis everſori. Notum enim omnibus hunc Villanovanum non alium eſſe a Michaele Serveto, qui non Pagnini ſed propria annotamenta ad marginem adjecit, & pleraſque paginas partim multis futilibus nugis, partim impiis deliriis inquinavit.

Jam ad cætera Pagnini opera recenſenda redeo, quæ ad ſcripturæ ſacræ intelligentiam faciliorem dandam direxit fere omnia.

2. *Liber interpretationum Hebraicorum Græcorum nominum, quæ arcanis ſacriſque in litteris inveniuntur, ordine alphabetico, ut inventu cuncta ſint perfacilia*, Lugduni 1528 ad calcem ſuæ verſionis Sacrorum Bibliorum, & aliàs in editionibus ad hanc primam excuſis.

Alteram editionem ſpecialem laudat Simlerus hoc titulo : *Liber de interpretamentis Hebraicorum, Arameorum, Græcorumque nominum ſacris litteris contentorum, ordine alphabeti*, Lugduni apud Antonium du Ry 1538. Sæc. XVI.

3. *Theſaurus linguæ ſanctæ*, Lugduni, Sebaſtiani Gryphii 1529 in fol. In eo, inquit Sixtus Senenſis, omnes opes ac divitias linguæ ſanctæ in uſum eorum qui ad Hebraicam ſacrarum litterarum peritiam aſpirant, affluenti copia congregavit.

Idem Theſaurus Hebraica lingua totus exaratus, & manu propria Pagnini grandiori charactere ſcriptus voluminibus quatuor in fol. extat Lugduni in Bibliotheca Prædicatorum a me I. E. anno MDCLXXXI menſe novembri viſus.

Idem Theſaurus linguæ ſanctæ contractior & emendatior, Pariſiis apud Robertum Stephanum 1548 in 4.

Idem Theſaurus prodiit poſtea, ſed a Johanne Mercero, & ab Antonio Cavallerio interpolatus & auctus, Genevæ Allobrogum apud Petrum de la Riviere 1614 in fol. Quæ editio in Indice Romano prohibetur, donec expurgetur.

Theſauri Pagnini Epitome prodiit Antwerpiæ ex officina Plantin. Raphelengii 1616 in 8.

4. *Iſagoges ſeu introductionis ad ſacras litteras liber unus ad Johannem cardinalem du Bellay directus*, Lugduni, Antonii du Ry 1528 in 4.

Hanc iterum prælo commiſit Champierius laudatus, Lugduni, Franciſci Juſti & Hugonis a Porta 1536 in fol. pp. 59.

5. *Hebraicarum Inſtitutionum libri quatuor Sanctæ Pagnino Lucenſi auctore ex Rabbi David Kimhi priore parte fere tranſcripti*, Lugduni, impenſis Franciſci de Claromonte cardinalis archiepiſcopi Auxitani & legati Avenionenſis typis Antonii du Ry 1526 in 4.

Has iterum elegantiſſimis typis excudit Robertus Stephanus Lutetiæ Pariſiorum 1549 in 4, pp. 515. Cur inquit idem Stephanus, aliorum varia hac de re Latine ſcripta deſideres, equidem non video, quum hic liber quæ ad grammatica Hebræa pertinent, omnia complecti videatur. Federico Fregoſio archiepiſcopo Salernitano Pagninus nuncupavit.

Earumdem inſtitutionum abbreviatio, Lugduni, Gryphii 1528 in 4 : Pariſiis Roberti Stephani 1546 : Iterum ibidem, Caroli Stephani 1556 in 4, pp. 126. Idem cenſeo quod prodiit hoc titulo : *Epitome linguæ ſanctæ*, Lugduni Batavorum 1599 in 8.

6. *Enchiridion expoſitionis vocabulorum Haruch, Targum, Midraſcim, Bereſcith, Scemoth, Vaicra, Midbar, Rabba & multorum aliorum librorum, Hebraica lingua aliiſque libris apprimè accommodum, ab auctore dicatum Franciſco cardinali de Claromonte tituli S. Stephani in Caliomonte : impenſis F. Thomæ Strozzi Florentini ordinis Prædicatorum*, Romæ 1523 in fol. pp. 184. Extabat in Bibl. Seguier. Pariſ. anno 1657.

7. *Iſagoga ad ſacras litteras & ad myſticos ſcripturæ ſenſus, quas ad annum* MDXXXVI *prælo parabat ſumtus conferente illuſtri viro Thoma Guadagni Florentino.* Duplicis generis ſunt. Prima editio eſt altera operis ſupra n. 4 laudati. Poſterior nempe Iſagoge ad myſticos ſcripturæ ſenſus fuſior eſt & libris XVIII diſtincta. Prodierunt unâ Lugduni typis Franciſci Juſti apud Hugonem a Porta 1536 in fol. pp. 818 charactere minuto ſed eleganti. Toti operi præfigitur epiſtola Pagnini ad Johannem cardinalem du Bellay nuncupatoria : tum ſequitur epiſtola Champierii qui editionem curavit ad Franciſcum cardinalem de Turnone, ex qua & geſta & opera Pagnini recenſemus.

Hoc opus rurſum prodiit Coloniæ apud Petrum Quentel 1543 in fol.

Sec. XVI. Utramque Isagogen sic laudat Sixtus Senensis: » Edidit præterea ad imitationem Tichonii & Au» gustini librum unum, cui titulus est: *Isagoge ad* » *sacras litteras*, in qua ex antiquis patribus multas » regulas collegit ad exponendas obscuras phrases, » figuratas locutiones, & mysticos divinarum scriptu» rarum sensus summopere necessarium, cujus ini» tium est, *Linguam Hebraam tuisse*.

» Composuit quoque consimilis argumenti libros » decem & octo admiranda omnium cœlestium re» rum copia varietateque refertum, quos *Isagogen* » *ad mysticos sacræ scripturæ sensus intelligendos* » inscripsit, quia in eis de mysticis & spiritualibus » sacrarum vocum sensibus juxta litterarum seriem » pertractat, universam pene divinam scripturam » sub hujus occasionis prætextu mystice exponens. » Incitatus est autem ad hunc laborem, ut ipsemet » indicat, exemplo D. Eucherii episcopi Lugdunen» sis, qui librum non dissimilis argumenti *de divi*» *nis formulis* prænotatum, ex multis veterum mo» numentis collegit. Operis initium est, *Demonia* » *septem*.

8. *Grammatica Rabbi David, quæ Michol nuncupatur in Latinum translata eloquium.* Hanc in Hebraicis institutionibus fere totam convasavit, & edidit alio tamen ordine.

9 *Liber Ephod grammaticam continens Hebraicam Latine donatus.*

10. *Liber cui nomen Cheter, id est corona, in quo de divinis nominibus agitur Latine versus.*

11. *Catena argentea in Pentateuchum sex magna continens volumina*, Lugduni 1536. » In hoc opere, » inquit Sixtus Senensis, Hebræorum, Græcorum » ac Latinorum expositiones veluti annulis quibus» dam invicem insertis contexuit.

12. *Catena argentea in totum Psalterium Hebræorum, Græcorum, & Latinorum continens commentaria tribus magnis voluminibus.* Hanc etiam laudat Sixtus Senensis, qui & addit: » Item » in totum psalmum CXVIII grammaticam Hebrai» corum verborum explanationem tironibus linguæ » sanctæ utilissimam, quæ institutioni Hebraicæ ejus» dem auctoris annexa est «.

13. *Annotamenta in totum vetus instrumentum, quæ multa continent volumina.* Sic Champierius laudatus.

14. *Chaldaicum Enchiridion.*

15 *Isagoga Græca. Habes candide lector duos tomos Isagoga ad linguam Græcam capessendam septem continentes libros, quibus & Lexicon annexum est ordine alphabetico secundum declinationes & conjugationes, ut index tibi ostendet: quo lucidius copiosiusve nullum extitit antehac. Hos edidit R. P. sacræ theologiæ professor, & concionator apostolicus F. Sanctes Pagninus Lucensis Prædicatorii ordinis*, Avenione, Johannis de Channey 1525 in 4. Tomis duobus foliolis universim 568.

16. *Translatio Odysseæ ad verbum, & novem Iliadis librorum cum scholiis.* An typis prodierit, non addit Champierius, sed saltem manu Pagnini scriptam viderit in ejus museo.

17. *Sermones quamplurimi in Evangelia, Isaiam, Joëlem, Zachariam, Apocalypsin, quos ad populum concionatus est.*

18. *Itidem in Epistolas Paulinas, quæ in Adventu leguntur, sermones quam plurimi.* Hi omnes ut videtur MS relicti.

Vitam Sanctis Pagnini scripsit Guillelmus Pagninus ejus consanguineus, lingua Etrusca, & edidit Romæ 1653 in 8. Extat ibidem in Bibl. Barberina.

F. VINCENTIUS VILLA.

F. Vincentius Villa ille qui *Placentinus junior* a Leandro fol. 142 b dicitur, ut distinguat a seniori ex Baraterea familia, de quo idem fol. 150 b, & nos supra ad 1530 egimus, inter illustres theologos anno MDXVI jam clarebat, & teste Pio *Della progenie* p. 486 gymnasium nostrum Bononiense regebat annis MDXXXIX, XL, & XLI: sed Pius manifeste fallitur, cùm huic juniori opera asserit, quæ Leander seniori præceptori suo vindicat, uti supra de eo jam monui. Istum tamen juniorem scripta etiam aliqua reliquisse facile creaverim, sed quorum periit memoria. 1541

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. Anonymus Hispanus lingua sua vulgari reddidit & prælo dedit 1542

La Historia Ecclesiastica de Eusebio Cesariense, Olissipone, Ludovici Rodriguez 1541 in fol.

Sic habet Antonius Bibl. Hisp. tomo altero p. 271 a.

F. ALBERTUS CASAUS.

F. Albertus Casaus Hispanus patria & professione Hispalensis, vir natalibus, pietate & doctrina illustris, provinciæ Bæticæ bis præfuit prior provincialis, tum Romam accitus, procurator in aula Romana generalis constitutus est, tandem ex eo munere ad supremum ordinis regimen in comitiis Romæ anno MDXLII habitis assumtus est die XXVII maii vigilia pentecostes, & magister ordinis XLIV salutatus. Provincias ex officio visitare aggressus, ab Italia incepit, tum in Hispaniam se contulit, ubi Pinciæ morbo correptus obiit anno MDXLIV die XVI novembris. Corpus ejus Hispalim ad cœnobium suum nativum S. Pauli translatum, in aula capitulari conditum jacet. Sic Chronicon parvum & Pius P. II lib. 4 col. 194. Extat *Registrum ejus epistolarum in archivo ordinis Romæ servatum*, inter quas epistola encyclica e capitulo suæ electionis data, cujus exemplum habeo in schedis ex codice MS Insulensi ejus ætatis exscriptum. 1544

F. ANTONIUS DE CARAMANICO.

F. Antonius de Caramanico alter (*Antonello* a Toppio in Bib. Napol. dictus) sacræ theologiæ magister, provinciæ Apuliæ seu S. Thomæ prior provincialis, quo nomine in comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis sedit ex actis, quorum exemplum est mihi in schedis, cujus & mentionem fieri testatur Toppius in instrumento archetypo a se viso & lecto archivi episcopalis Pennensis sub dato anni MDLXII Pio II regnante. Nulla tamen ejus opera prodit, quæ forsan a suis sodalibus expectavit addenda. 1541

F. HIERONYMUS DE FORNARIIS.

F. Hieronymus de Fornariis *de Papia* vulgo a patria & professione nuncupatus, vir religione & doctrina illustris, in comitiis generalibus Papiæ anno MDVII magister studentium pro tertio anno id est MDIX Bononiæ assignatus, exinde per omnes scholæ agones ad regentis munus promotus, doctorum etiam universitatis collegio ob eximias dotes cooptatus fuit. Majora deinceps in congregatione utriusque Lombardiæ munia confe- 1542

Digitized by Google

cutus est, cœnobii Bononiensis præfectus prior, & dictæ congregationis vicarius generalis. Tum ad insulas a Clemente VII promotus anno MDXXXIII die VIII augusti, Bellicastrensem sedem novem annis vigilantissimus pastor administravit, ad annum MDXLII, quo diem obiit, fuitque Romæ ad S. Sabinæ sepultus. Ejus meminere Leander fol. 142 b, nobili satum familia præstans, ingenioque versatili & optimo, Lusitanus & sequaces, in primis Ughellus Ital. Sac. T. IX, Altamura ad 1542, & Rovetta ad 1535. Illi tribuitur

Tractatus aureus de immortalitate animæ, & examen disputationis inter Pomponatium & Nyphum, Bononiæ 1519 in 4. Extat Paris. in Regia R 1063.

Tractatus de suppositionibus adversus Paulum Venetum. Hic laudatur a Rovetta, a quo Papiæ MS servari dicitur.

F. THOMAS DE STROZZIS.

1543. F. Thomas de Strozzis Etruscus, Florentinis patria ex illustri Strozziorum sanguine ortum ducens, cœnobii S. Marci alumnus, jam clarebat anno MDXXIII, quo Enchiridio Sanctis Pagnini supra laudati edendo impensas suppeditavit. Sacræ theologiæ magisterio insignitus domus Nepesinæ Romam inter & Viterbium sitæ ac recens ordini concessæ vicarium agebat anno MDXLII, quo die VIII januarii inventa sunt in sacello nostris dato S. Ptholomæi episcopi & martyris sociorumque ejus triginta novem sub Claudio imperatore pro fide occisorum corpora, cujus inventionis præsente Paulo III factæ ipse meminit in libro a se typis edito, cui titulum indidit

Confessionale.

Excusum se vidisse testatur Fontana in Prov. Rom. legendus pp. 217 & 380, ut mirum sit ab Altamura omissum. Idem Strozzius comitiis Romæ anno MDXLII celebratis affuit, & in actis sedisse dicitur titulo provincialis Terræ sanctæ tum ut videtur a magistro ordinis ibidem electo Alberto de Casalis institutus.

Edenda etiam curavit Thomæ cardinalis Cajetani *commentaria in Proverbia, Ecclesiasten, & Isaiæ tria priora capita*, Romæ, Bladi 1542 fol. Quam editionem Joanni cardinali de Salviatis ordinis protectori nuncupavit, in epistola monens plura se habere præ manibus ejusdem Cajetani opuscula, quæ brevi se prælo commissurum pollicebatur. Est & altera editio Lugduni apud Guillelmum Rovillium 1545 in 12, ad cujus calcem additur Tractatus ejusdem Cajetani *de conjugio regis Angliæ cum relicta fratris sui.*

FF. VINCENTIUS & DOMINICUS BUCHIA.

1542. F. Vincentius & Dominicus Buchia vel *Bochia* ambo dicti, ambo fere æquales, & ut volunt quidam fratres germani, Dalmatæ *Cattaro* Latine Ascrivio orti, unde & frequentius *de Cattaro* a patria & professione nuncupati, viri ambo pietate, eruditione & prudentia clari. Primus Vincentius antiquior provinciæ Dalmatiæ jam præerat anno MDXV, quo titulo comitiis ordinis eo anno Neapoli celebratis affuit & sedit, & in actis dicitur sacræ theologiæ magister: cùmque hac vice provinciam illam rexisset quindecim annis solidis, comitiis generalibus Romæ anno MDXXX affuit tum provinciæ suæ diffinitor, & anno MDXXXVII iterum prior provincialis electus, eo munere quibusdam annis adhuc functus est. Alter Dominicus in actis cap. gen. Neapoli MDXV theologiæ magister approbatus fuit, & Vincentio in munere provincialis succesit circa annum MDXL, eo certe titulo comitiis Romæ anno MDXLII habitis affuit ex actis, successoremque habuit F. Hieronymum Buchia eo jure in sequentibus Romæ comitiis anno MDXLVI præsentem: quæ commemorare visum est, ut quam spectata in provincia illa Dalmatiæ familia hæc Buchiorum fuerit, agnoscat lector. *Vincentius* scripsisse dicitur Sæc. XVI.

Opus de conciliis. Cujus mentionem aiunt haberi in actis cap. gen. Rom. 1542, quæ quidem sed imperfecta apud me habeo, unde majorem hujus lucubrationis notitiam in me non est ut dem, sed aperient forsan nostri Romani & hic addent.

Dominicus scripsit ac edidit hoc titulo:

Etymum elegantissimum in septem psalmos pœnitentiæ vulgo dictos, addita ad singulos pia precatiuncula. De quo opere sic legitur in actis cap. gen. Neapoli 1515 citati: *Approbamus expositionem factam super septem psalmos pœnitentiales per magistrum F. Dominicum de Cattaro provincia Dalmatiæ, cui concedimus quod possit imprimi.* Opus incipit: *Mauna cœleste.* Laudato verò Vincentio Buchia Dalmatiæ priori provinciali nuncupavit.

In quatuor cantica novi testamenti, nec non in orationem Dominicam & salutationem angelicam pulcerrima expositio, Venetiis Bernardini Stagnini 1537 in 16 pp. 175. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Melchiori patritio Veneto prætori olim Cattarensi amico suo nuncupavit.

Ad calcem hujus libelli epistolam adjecit ad Vincentium Buchia de quo hîc agimus, cujus quædam exscribenda visa sunt, cùm hactenus dictorum sint argumentum. Sic ergo habet:

Plurimum quidem existimationis tuum habet judicium, non tantum apud me, qui quotidianis momentis sanctissimos mores vitæque integritatem ac acumen ingenii agnosco, verùm etiam omnes Dalmatæ, qui ad te veluti ad Apollinis oraculum pro consiliis accipiendis in dies accedunt, idem sentiunt. Non minus nostra Dalmatiæ provincia, quam olim per quindecim annos continuos rexisti, ac ut optimus moderator gubernasti, & rursus ad eam regendam atque gubernandam votis omnium assumtus es, idem de te habet, &c. plura.

De suis verò lucubratiunculis sic eum alloquitur: *Cùm divina me protegente gratia compilationem septem psalmorum pœnitentialium non sine magno labore nec somno nec quieti parcens compleverim, visum est ut antequam eam in lucem proderem, tibi exercitatissimo in sacrarum litterarum studiis traderem examinandam, ut & ipsemet intelligerem, quid & tu super hoc sentias.* Et postea: *Et quoniam gratanter nostrum suscepisti opusculum, pioque affectu approbasti, inde hortatus es me, ne otio meam traherem vitam.* Et infra: *Coëgisti itaque me pater optime his ac similibus exhortationibus, ut aliquid in scriptura sacra, eo modo quo & ipsos septem psalmos pœnitentiales compilavi, declararem. At cogitanti mihi quid memoria dignum a me exponi posset, in mentem quatuor novi testamenti cantica venerunt &c. Conatus sum etiam orationem Dominicam ac salutionem angelicam pro viribus declarare, qua omnia tibi patri honorandissimo examinanda corrigendaque trado &c.* Finis: *Vale decus patriæ ac bonorum morum.*

Cantica illa explanata sunt *Magnificat, Benedictus, Nunc dimittis*, & *Gloria in altissimis Deo*: non *Te Deum* ut putavit Altamura, qui superioribus addit

Expositionem super epistolas Dominicales totius anni. Penes quem fides nulla enim hujus aliunde mihi notitia.

Utriusque meminerunt Gozzeus, Pius, Fernan-

Digitized by Google

Sec. XVI. dez, Altamura Dominici ad 1550 & Vincentii ad 1558: Dominici verò Sixtus Senenſis, Luſitanus, Draudius p. 448, Miræus, Poſſevinus etiam ſed iſte emendandus cùm in duos dividit, alterum Buchium, alterum Butthium dictos, erratum excipiens Luſitani typorum inquam, qui cùm Butthium ſcripſiſſet in Bibl. poſtea correxit in indice, in quo Buchium ſcripſit

F. ZACHARIAS DE FLORENTIA.

† 1542. F. Zacharias de Florentia ſic a patria nuncupatus, ibidem ad S. Marci ordinem amplexus, medio circiter ſeculo XVI claruit, ſacrarum litterarum vir ſtudioſiſſimus, quod & teſtatur opus ab eo editum, & iteratis vicibus prælo commiſſum. Titulus:

Il nuovo teſtamento tradotto in lingua Toſcana dal R. P. F. Zaccheria da Firenze dell'ordine de' Predicatori di San Marco di Firenze, Venetiis, Lucæ Antonii Giunti 1536 in 8. Iterum ibidem, Hæred. Giunti 1542 in 8, foliolis 383. Quæ editio elegans exrat Pariſ. in Regia A 751.

Tertiam editionem laudat Pocciantius Florentiæ 1566, quam ultimam cùm ſolam noſſet Altamura, Zachariam prorogavit ad 1566, ſed an eum annum attigerit auctor, mihi dubium.

F. ANGELUS IGNANNINUS.

1543. F. Angelus Ignanninus Calaber, patriaque & profeſſione Altimuranus, vir fuit muſices peritiſſimus, totaque Italia, Venetiis præſertim clariſſimus, qua in urbe eam artem annis exercuit pluribus, & in eadem obiit anno MDXLIII. Sic Altamura ad eum annum, qui & hæc ab illo typis edita refert:

Madrigali a tre, quatro, cinque, ſei voci. Libri tres.

Motetti, miſſa, pſalmi veſperarum.

Lamentationes & reſponſoria in ſeptimana ſancta.

Omnia tribus, quatuor, quinque, ſex vocibus.

Has lamentationes Altamura ſe aliàs cecinisſe teſtatur, dum puer in eccleſia urbis ſuæ cathedrali muſicen addiſceret.

De cantu plano. Habebat Altamura.

Ricercate con l'intavolatura, ſecundùm omnes artis regulas, in quibus quartæ, ſextæ & ſeptimæ frequentiſſimæ & optimè reſolutæ. Habebat & has Altamura.

F. ANTONIUS BECCARIA.

† 1543. F. Antonius Beccaria ſive *de Beccariis* Italus Ferrarienſis fruſtra in duos diviſus a Rovetta alter ad 1521, alter ad 1543 collocatus, quem unum & eumdem probant non ſolùm aliorum nomenclatorum fides, ſed & eadem omnino opera, conventus S. Mariæ Angelorum Ferrarienſis alumnus, doctrinam ſimul cum pietate conjunxit, ſeſeque totum religioni & ſacris litteris dicavit. Ut muſei ſic & ſolitudinis amans, ſicque libris addictus, ut quod vulgo dicunt, nunquam minus ſolus eſſet quam cùm ſolus eſſet, ſemper aliquid magni ponderans & animo proponens, quo S. Thomam triumphantem aliqua nova inventione ornaret. Avulſerunt tamen identidem a ſtudiis tum commiſſa ei in patria adverſus hæreticos cenſura, tum præfectura cœnobii ſui nativi, quæ anno MDXV ei demandata fuit: ſed his poſtea amplius dignitas epiſcopalis, quam ejus humeris in Eccleſia Scutarenſi rectius Scodrenſi in Dalmatia ſub Antibarienſi Clemens VII impoſuit anno MDXXIV die XXII ſept. ut ferunt acta conſiſtorialia. Hanc ſapientiſſime adminiſtravit ad annum MDXLIII, quo tandem Venetiæ politus relictis mortalibus exuviis ad immortalem vitam tranſivit. Leander ejus æqualis, quem hactenus in pleriſque totidem verbis excipimus illuſtr. vir. Illuſt. fol. 143 a, tum in *Deſcrizz. d'Ital.* fol. 286 b, ejus hoc ordine recenſet opera jam ante MDXVI in lucem data, ex quibus quantus vir fuerit, quantumque ei res literaria debeat colligas:

1. *Gloſſemata ſuper pſalmos ſecundùm quatuor ſenſus tam Latino quam vernaculo ſermone.*

2. *Expoſitio per modum lectionum ſuper Job.*

3. *Quinquaginta homiliæ elegantiſſimo ſtylo ſuper epiſtolas canonicas Petri.*

4. *Quadraginta item homiliæ altiori ſtylo ſuper* Beati immaculati.

5. *Commentaria in primam partem S. Thomæ, bifariam diviſa in primam partem primæ, & ſecundam partem ejuſdem.*

6. *Commentaria ſuper metaphyſicam, phyſicam, libros de anima, poſteriorum, perihermenias, prædicamentorum, de cœlo & mundo, prædicabilia Porphyrii, in logicen & edita logica, in ſphæram.*

7. *Quodlibeta quædam in quibus nonnulla quæſtiones difficillimæ phyſicales, metaphyſicaleſque prolixiores continentur: ſcilicet de ſubjecto metaphyſicæ, de analogia entis, de maximo & minimo &c. Item prolixa materia de intentionibus.*

8. *Nonnulla conſilia ad diverſas materias pertinentia.*

9. *Declarationes quorumdam caſuum conſcientiæ, & multa alia.*

10. *Item quoddam opus per modum lectionum & quæſtionum, in quo prolixæ materiæ* Defecerunt Archiepiſcopi *declarat*, ſcilicet S. Antonini.

11. *Interrogatorium prolixum pro introductione inquiſitorum hæretica pravitatis*, in quo multa pulcra de tali materia continentur.

12. *Item pulcerrimus tractatus tam Latino quam materno ſermone de corpore Chriſti.*

13. *Et duo quadrageſimalia pro prædicatoribus, unum videlicet de legibus, & nonnulli ſermones tam de tempore quam de ſanctis.*

14. *Triginta homiliæ de B. Virgine, qui liber* Mariale *appellatur.*

15. *Quadraginta orationes emunctæ & terſæ pro diverſis materiis.*

16. *Quidam libellus pro ſimplicibus perſonis vernaculo ſermone editus, qui* Scala ſpiritualis profectus *nuncupatur.*

17. *Et quidam tractatus, an in Adam vel in Abel Eccleſia inceperit.*

Et quamplura alia opera emanata, quibus eruditionem viri intueri licet. Quæ omnia emanaſſe poſt tam inſigne teſtimonium oculatum dubium non eſt, ſed ubinam emanarint, vel ubi jam ſervantur utinam quis curioſus gentilis hìc addat.

Hujus noſtri Antonii præter citatos meminerunt Franciſcus Zazzera *Nobilit. Ital.* pag. 26, ubi de ſtemmate & familia Beccaria ſic habet: *Antonio Beccaria veſcovo di Scutari fù eziandio Frate Predicatore, autor di molte opere di molta dottrina, del quale F. Leonardo* (Leandrum intelligit) *nel 4 lib. de gli huomini illuſtri eſpoſitori della ſacra ſcrittura. Morì nel* MDXLIII. Quod & Leander notarat in *Deſcr. d'Ital.* loc. cit. Cæſar d'Engenio *Napol. ſacra* P. I pag. 282. F. Auguſt. Superbi ord. Minor. Appar. clar. viror. Ferrar. Noſtrates Luſitanus, Lopez P. IV pag. 642, Fernandez, Pius P. II Lib. 3 col. 118, ſed quoad chronologiam emendandus: Fontana in *Theatro*, Altamura ad 1516.

F. CYPRIANUS

Digitized by Google

F. CYPRIANUS DE ROMA.

1543 F. Cyprianus de Roma Romanus in collegio Romano vulgo *La Sapienza* primarius sacræ theologiæ professor, medio circiter seculo XVI floruit, & tertius fuit e quinque theologis, quos in unum coëgit Paulus papa III anno MDXLIII, & de Lutheri assertis judicium censuram ferre. Sic ex historia concilii Tridentini a Palavicino adornata refert Fontana in Monum. ad annum dictum, & ex eo Altamura ad 1546, nec alia Cypriano hunc asscribunt opera.

F. HIERONYMUS PIGAFETTA.

† 1543 F. Hieronymus Pigafetta vel *Plegaphata* Italus Vicentinus ortu & professione jam clarebat anno MDXVI, quo eum Leander laudabat fol. 135, & secum loquentem inducens, præstabat artis musicæ peritissimum, oratorem, poëtamque numeris omnibus absolutum, virum suavem, urbanum, formaque præstanti decorum, amœnissimumque tandem inquit, familiæ nostræ viridarium, ætatisque suæ delicias. Meminit ejusdem Jacobus Marzari Hist. Vicent. p. 163, & ad MDXXX adhuc viventem profert poëtam egregium, & facundissimum Ecclesiasten, addens scripsisse

In sacras litteras utilissima opera:

Sed quæ aut ubi habeantur, Marzarius aut ignoravit aut siluit, ac curiosioribus reliquit investigandum. Rovetta ex Vincentio Rivalio superstitem vult fuisse ad 1543, & hæc ejus laudat opera:

Orationum variarum volumen unum.

Alterum heroicorum carminum.

Ejus certe Oden in sui operis virorum illustrium laudem edidit Leander fol. 4 b.

F. JUDOCUS CAULIER.

† 1543 F. Judocus Caulier Flander Gandavensis ortu & professione, vir admodum pius, & in concionibus ad populum vehemens ac fervidus obiit apud suos anno MDXLIII die XI april. Hæc ejus apud fodales Gandavenses servantur MS:

De superstitionibus. De quarumdam missarum officiis. De spirituum apparitionibus. De veris peregrinationibus. De monachorum initio ac eorum quatuor generibus.

Sic me monebat Ludovicus Robiin sodalis Gandavensis litteris datis anno 1715.

F. LUCAS BETTINI.

† 1543 F. Lucas Bettini Etruscus Florentiæ natus & ibidem in S. Marci ordinem amplexus Hieronymi Savonarolæ alumnus, circa medium seculi XVI adhuc florebat. Scripsit ac edidit

Oracolo della renovatione della Chiesa secondo la dottrina del R. P. F. Girolamo Savonarola da Ferrara dell'ordine de' Predicatori per lui predicata in Firenze, Venetiis, Bernardini de Bendoni 1543 in 8 pp. 326. Extat apud nostros Paris. ad S. Honorati.

Proemio nelle prediche del R. P. F. Girolamo da Ferrara a tutti li eletti di Dio amatori della verità, Venetiis, Bernardini de Viano 1543 in 8. Extat ibidem.

De animæ immortalitate digressio. Opusculum hoc Joan. Francisci Pici Mirandulæ ducis & Concordiæ comitis edendum curavit Bononiæ, Hieronymi de Benedictis 1523 in 4, & R. P. Nicolao Michelozzi nuncupavit, ac Leandri Alberti nostri epistolam ad eumdem Mirandulæ principem adjecit. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. volante Scanzia* Sec. XVI VIII p. 66, qui & addit: *Poco accurati sono stati quelli, che in Basilea fecero stampare in un corpo tutte l'opere di quel grand uomo, poiche non solamente tralasciarun queste opuscolo, ma diversi altri ancora.* Extat & Paris. apud nostros ad S. Honorati.

F. VINCENTIUS DE VALVERDE.

F. Vincentius de Valverde Hispanus Castris Juliis vernacule *Truxillo* in Extremadura nobili sanguine oriundus, & Orepesæ natus ætate jam maturus, & sacris literis jam Salmanticæ imbutus, ordini nomen dedit in patria professus XXIII april. MDXXIV ut narrat Alphonsus Fernandez in sua Historia Placentina Hispane scripta p. 119, licèt alumnum suum asserat & vindicet conventus S. Pauli Hispalensis. Ut ut sit eas ingenii partes studiis a tirocinio applicitus declaravit, ut gymnasii Gregoriani Pinciæ sodalibus aggregandus visus fuerit, ubi non solum auditor, sed & ipse subinde professor artes tum & theologiam e superiori loco cum plausu docuit, in his erat cùm accidit ut ad novi orbis Peruanum regnum Christo subjiciendum ministri evangelii quærerentur: missionariis sex e nostris eo pergentibus septimum se junxit Vincentius, unâque cum illis Luciferifano (*San Lucarde Barrameda* vulgo dicunt) Hispaniæ portu celebri solvit ipsis anni MDXXX initiis. Simul ibat alterius militiæ nempe cæsareæ dux famosus ille Peruanorum domitor Franciscus Pizarro, felix fuit navigatio, auream illam terram appulerunt & intrarunt omnes: qui Incam *Atabualpa*, (non *Atabaliba* ut corrupte a quibusdam dicitur) vicerit Pizarrus, captivum habuerit in vinculis, capite damnarit, vulgo scitur: sed quod addunt quidam stragi tum Indorum tanta crudelitate ab Hispanis editæ Valverdium qui solus ex nostris Prædicatoribus aderat, occasionem dedisse, fabulam contendit Joannes noster Melendez, imo quantum in ipso fuit suorum furorem repressisse, sed evangelici ministri vocem inter arma non auditam, *conquistatoribus* illis, sic enim vocant, auri sacra fame percitis, quod & probat tum ipsius Incæ Garcilazi in suis commentariis regiis, & Blasii de Valera Societatis Jesu testimonio, tum quod nostri jam antea & recens agente F. Bartholomæi de las Casas obtento etiam in id a Carolo V diplomate, quo muniti eo se contulerant aliàs non juri, protectores Indorum se præstabant semperque præstiterunt; ipse in primis Valverdius, qui in Hispaniam anno MDXXXIV reversus, facta consilio regio gestorum relatione, totius regni Peruani, sed fixa Cusci sede, episcopus designatus est & summo pontifici Paulo III oblatus, & quo receptis bullis & inauguratus sponsam suam circa medium anni MDXXXVIII accessit, novo etiam regio diplomate auctus, quo Indorum patronus & protector instituebatur. Utroque munere functus est egregie, palantes Indos & Hispanorum tyrannidem fugientes revocavit, auctoritate sibi data adversus commendatores tutatus est; benigne fovit ac recreavit, fidem instillare omni solicitudine & mansuetudine per se & per Prædicatores suos quos plures ex Hispania deduxerat, curavit, Ecclesiam suam Cuscensem, clerum & populum Hispanum optimis legibus instituit, qui tandem cùm in Insulam *de la Puna* transfretasset, barbaros in ea degentes si quomodo posset ad Christi ovile adducturus, dum in ecclesiola a se celeriter erecta sacrum actu faceret, ad altare ab anthropophagis illis impie mactatus, in partes etiam divisus & assus comestus est circa MDXLIII, martyr habitus & celebratus. De quo legendus citatus Melendesius *Tesoros verdaderos lib. 1 capp. 6 & 7, & lib 2 capp. 6 & 7*, ubi ejus gesta

Sec. XVI. fuſe narrat & plures de eo agentes refert. Ejus meminit Antonius Bibl. Hiſp. Leonium teſtem in Bibl. Indica laudans, qui ſcripſiſſe aſſerit

Relacion de las guerras de los Pizarros y Almagros, ſed quæ non typis prodiit, in archivis regis catholici MS forſan ſervata.

Legendus & de hoc Vincentio noſter Antonius Gonçalez de Acuña in ſuo *Informe* fol. 15 b, 28 a, 50 a, 60 a, 152 b, & alibi paſſim, & Alphonſus Fernandez *Hiſtoria y Añales de la ciudad y obiſpado de Plaſencia* &c. Matriti 1627 fol. Lib. 2 cap. 32 toto, ubi Valverdium innoxium ab objectis contendit.

F. ALBERTUS PASCHALEUS.

† 1544. F. Albertus Paschaleus patria & profeſſione Utinenſis, moribus ac litteris jam clarebat anno MDXVI, quo de eo ſic ſcribebat Leander Albertus fol 154 b, cum inter oratoria illuſtres recenſens; *Albertus Bellunenſis ſeu Utinenſis eſt, poëticam non minus quam philoſophiam ac ceteras bonas artes callet, prout ejus carmina proteſtantur.* Cujus fama permoti ſenatores Veneti Patavium vocarunt, ubi publico Reipublicæ ſtipendio metaphyſicam in via D. Thomæ profeſſus eſt ab anno MDXX ad MDXXXI, uti Tomaſinus refert Gymnaſ. Patav. pag. 287. Ob ſingularem eruditionem dicendique facundiam & elegantiam magnatum ſibi facile conciliavit animos, quibus acceptiſſimus erat & in primis familiaris, in his numerandi Hercules cardinalis Gonzaga & Marinus cardinalis Grimani, a quibus & frequenter acceſſebatur, vel etiam non raro conveniebatur. In horum gratiam ea tempeſtate ſcripſit elegans omnino opuſculum hoc titulo:

De optimo philoſophorum genere, Venetiis, Joann. Antonii & fratrum de Sabio 1532 in 4, pagg. 70. Extat apud noſtros Pariſ. ad S. Honorati, & in Regia R 724, & Romæ in Barber. Legenda auctoris ad dictum Herculem Gonzaga epiſtola nuncupatoria. Princ. *Volebat Marinus Grimanus cardinalis admodum adoleſcens &c.*

Opuſculum eſt per modum dialogi ſcriptum. Interlocutores ſunt Marinus Grimanus, Joannes ejus frater Accedenſis epiſcopus, Gentilis Contarenus, Joannes Brevius, & Albertus Paſchaleus. Summa operæ eſt demonſtrare nullas partes noſtræ felicitatis petendas a philoſophia, quæ in ipſa rerum natura indaganda cæcutit, neque quæ ſtatuuntur ad moderationem vitæ, de religione, de pietate, de modo rerum omnium, uſquam in philoſophorum libris inveniri, neque in iis ſcientiam ullam eſſe vivendi, nec quemquam poſſe, niſi qui illa quæ in ſacris litteris dicuntur, cognoverit, aut bene aut honeſte vivere. Quæ omnia copioſe, erudite & ornate diſcutiuntur.

Exinde a Paulo III anno MDXXXVII die XXIX octob. ad Eccleſiam Calamonenſem in Creta inſula fuit evectus, tum ab eodem ad inſulas Clodiæ Foſſæ (*Chioggiæ* vernacule) translatus kal. April. MDXLI, quam ſedem vix triennium rexit humanis exemptus anno MDXLIV nondum adulto. Obiit Utini, fuitque ibidem in templo noſtro ſepultus, ſic enim refert Pius *Della progenie* pag. 382 b, ubi tamen non *Paſchaleo* ſed *Pandaleo* vocatur, ſed idem eſt. Ejuſdem meminerunt Ughellus *Ital. Sac.* T. V col. 1423, ſilens ordinis Prædicatorum fuiſſe: Fontana in Theatro inter Calamonenſes ex actis conſiſtor. ſed omiſſo agnomine, & quærens ab ordinis ſcriptoribus omiſſum, quem tamen legere poterat apud Pium citatum: ſed & opportune monens Eccleſiam illam Calamonenſem fuiſſe poſtea a Julio III anno MDLI die V octob. Arienſi (*Agrienſem* vel *Axienſem* alii ſcribunt) in eadem inſula conjunctam, quod & prius monuerat Michael Juſtiniani in ſua *Scta ſacra* pag. 116: at idem Fontana inter Clugienſes omiſit, vel ad eam ſedem promotum ignoravit. Altamura de eo agit ad 1499 ex Luſitano in chronico ad 1500, ſed ejus opera ſibi ignota faſſus. Laudat etiam Cherubinus Torni Venetus in ſuis memorialibus MS ad nos Parriſios miſſis, qui & *Pandaleo* cum Pio nuncupat, & præter tractatum jam laudatum ei adhuc aſcribit alium

De poteſtate pontificis, & varia carmina:

Quibus quoad carmina favet Leander citatus, ſed ubinam illa prodierint vel ſerventur ſaltem MS, ſi Tornius addidiſſet, & gratum omnino feciſſet.

F. ALPHONSUS VENERO.

† 1545. F. Alphonsus Venero Hiſpanus Burgi Hie veneris, XVI maii MCCCCLXXXVIII natus, & ibidem anno MDIV a Magiſtro ordinis F. Vincentio Bandello viſitationes ſuas in Hiſpaniis obeunte veſte noſtra indutus, poſtquam egregiam in humanis diviniſque literis operam navaſſet, gradatim ſacræ theologiæ lector, præſentatus, & magiſter inſtitutus eſt, magnamque ſui fecit apud ſuos æſtimationem pietate, prudentia, ac religionis ſtudio: unde & aliquando prior electus eſt conventus *de Roxas*, in quo tandem & vivendi finem fecit & ſcribendi non anno MDLX uti viſum Antonio in Bib. Hiſp. & Altamuræ noſtro, ſed die XXIV junii MDXLV, ſepultus ibidem, quod monumenta mihi ſervata MS conventus Burgenſis & a F. Hyacintho de Parra in hiſce accurato tranſmiſſa teſtantur. In antiquis præſertim incubuit excutiendis ſuperiorum temporum hiſtoriis ac chronicis, ex quibus multa delibavit & coacervavit, quorum aliqua ab ejus morte prodierunt, alia edidit ipſe, inter quæ illud eſt celebre ſæpius prælo reddirum, quod apud omnes acceptiſſimum eſſet, & in quo ut ait Joannes Vaſæus Chron. Rer. Hiſpan. cap. 4 multa de rebus Hiſpaniæ præclara legunrur, quæ hactenus in obſcuro deliteſcebant, nempe

Enchiridion o Manuel de los tiempos. Ed. I in Hiſpania 1526 aut 1527. Auctor enim ubique ſe teſtatur anno 1526 ſcribere nec ultra proſequi. Ed. II emendata & aucta ab ipſomet, ut ait initio, & ad 1540 producta eodem anno teſte eodem pag. 157: Compluti, Antonii Vaſquez 1540 in 8. Tum auctor ætatis LII compleverat die XVI mai, ut dicit ibidem. Poſtea Salmanticæ 1545. In his ultimis editionibus additus fuit *De re uxoria & nuptiarum moleſtiis Dialogus.* Prodiit auctum deinceps Antwerpiæ, Nutii 1551 in 8, quæ editio Pariſ. in Reg. G 1277, & 1554: Toleti 1569 auctum ad eum annum: Ibidem 1587 auctum ad 1582: & pluries alibi tum intra tum extra Hiſpaniam. Denique cum additione ad 1640 Compluti, Antonii Vaſquez & Manuelis Lopez in 8, pp. 705 curis Thomæ Tamajo de Vargas.

2. *Las vidas de San Leſmes y Santa Caſilda, y de otros Santos de la dioceſi de Burgos*, Burgis 1565. Altera ut videtur editio.

3. *Agiographia y archigraphia, o vidas de los Santos y perſonas illuſtres de ſolos eſtos Reynos ſegun los lugares de perſonas celebres que han florecido.* Sic ipſe Enchiridii fol. 149. Extat MS in Eſcuriali.

4. *De las antiguidades de Burgos.* Extat MS apud noſtros Burgis teſte citato noſtro Parra.

5. *Poligraphia de Eſpaña.* Extat cum ſuperiori Matriti apud Chriſtophorum de Zambrana. Sic Nic. Antonius. Legeſis Enchiridion ipſum Edit. 1640 fol. 270 & ſeqq.

Digitized by Google

F. ANTONIUS MONTESINO.

1544 F. Antonius Montesino Hiſpanus ex filiis conventus Salmanticenſis, de quo agunt Remeſal Hiſt. prov. *de Chiapa* lib. 1 cap. 17, Lopez P. IV lib. 1 cap. 5, & ex eis Malpæus Palma fidei p. 117, Joannes a Cruce in Chronico ordinis lib. 3 cap. 14, Bartholomæus *de las Caſas* lib. de deſtruct. Ind. in Indias Occidentales trajecit, ibidemque martyr occubuit, Indorum tamen protector & defenſor, quorum in gratiam eruditus ab eo prius ſcriptus fuerat tractatus hoc titulo:

Informatio juridica in Indorum defenſionem.

Ad hunc circiter annum mortem obiiſſe conjicimus, quo laudatus Bartholomæus pro Indis in aula Hiſpana fortiter & ſtrenue agebat.

F. BARTHOLOMÆUS FUMUS.

† 1545 F. Bartholomæus Fumus Italus ex pago agri Placentini *Villon* vel *Villi* Latine Vilaurum dicto natus Placentiæ ordini nomen dedit, virque evaſit magnæ religionis & eruditionis, Eccleſiaſtes celeberrimus, ſanctæque fidei Placentiæ inquiſitor generalis, obiitque ad annum MDXLV. Ejus cum laude meminerunt Ubertus Locatus Hiſt. Placent. p. 187, Luſitanus, Pius *Della progenie* p. 486, Razzius p. 269, Fernandez, Altamura ad 1567, & Rovetta ad 1570, hi duo ultimi nulla auctoritate ad hos annos prorogantes: extrates Poſſevinus, Miræus aliique. Hæc ejus opera:

Summa caſuum conſcientiæ. Aurea armilla dicta, Catelano Trivultio epiſcopo Placentino ab auctore nuncupata, Venetiis, Octaviani Scoti 1550 in 4 pp. 614: Ibidem, Melchioris Seſſæ 1567, 1574, & 1578 in 8: Antverpiæ, Ægidii Stelſii 1576 in 8. Hæc editio in titulo dicitur quam emendatiſſima, & ingenti doctorum virorum ſedulitate ſupra omnes omnium editiones nunc demum priſtino ſuo nitori reddita, ſuccincte admodum omnia illa comprehendens, quæ ex jure canonico apud theologos, aliaſque ſummas curam animarum ſpectantia fuſe tractantur. Extat in Regia D 2640. Rurſus Antverpiæ 1591 in 8: Lugduni Petri Landry 1594 in 8: Quæ apud noſtros ad S. Honorati.

Notanda quæ habet vocabulo *Opinio*: *In operandis verò ubi ſunt opiniones, ſemper tutior pars eſt eligenda, ne quis exponat ſe periculo ambiguitatis, & conſequenter peccandi, quod illicitum.* Et addit: *& prædicta intellige de opinione, quæ eſt cum formidine alterius partis.* Et poſtea: *tamen non tenetur quis ſemper meliorem ſequi, quia non tenetur facere quod melius eſt, ſed quod bonum eſt. Ideo quando dicitur quod tenetur amplecti tutiorem, intelligitur, quando eſt cum formidine alterius partis.* Quæ probabiliſmum funditus evertunt.

Razzius loco citato narrat a quibuſdam ſe audiviſſe a Fumo non elucubratam, ſed a Chryſoſtomo Javello ipſi relictam ac legatam: ſed ne his fides habeatur, prohibet Fumi integritas, & eruditio, quæ alienum ſibi fœtum ſupponere non permiſiſſent.

Expoſitio compendioſior in epiſtolas Pauli & canonicas.

Poemata quædam.

Ipſe in epiſtola Armillæ ad Catelanum nuncupatoria teſtatur ſe eidem priuſquam ad ſedem Placentinam promoveretur, dicaſſe laborum ſuorum primitias, operam ſcilicet hujus tituli:

Philothea opus immortalis animi dignitatem continens. Quod proinde typis prodierit.

F. JOHANNES COMATIUS.

F. Johannes Comatius Flander Gandavenſis medio circiter ſeculo XVI florebat, quo 1545 ſcripſit ac edidit opus hoc titulo:

Aſſertiones theologicæ declarantes, quatenus pollicitationibus phyſicis aut aſtrologicis fidere liceat. Adjectæ ſunt *Franciſci Ruei Inſulenſis doctoris medici de gemmis Apocalypſis explicationes*, Gandavi, Petri Cæſaris 1545 in 12.

Opellam finit hac declaratione: *Hæc pro ſuſcepto modo breviter de rebus ſpinoſiſſimis diſſerui, paratus fuſius agere, ſiquidem offendero quis vel requirentis animo, aut reluctantis ingenio, aut urgere velit cunctantem, aut extimulare diſſimulantem. Frater Johannes Comatius Prædicatorii inſtituti cœnobii Gandenſis.*

Omiſerunt hunc ſcriptorem aut potius ignorarunt Swertius & Valerius Andreas, ſed ipſam opellam vidit Ghilbertus de la Haye, & ſic laudat in Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. JOANNES FRANCISCUS BEATUS.

F. Joannes Franciſcus Beatus Tarviſii ditionis Venetæ natus & ordinem amplexus, unde & *de Tarviſio* vulgo dictus, ſeculo XVI medio claruit eruditione & morum integritate. Anno MDXXXI a ſenatu Veneto electus eſt & cooptatus academiæ Patavinæ publicus metaphyſices profeſſor in via S. Thomæ, ut refert Tomaſinus gymnaſii Patavini p. 287, quod munus cùm pluribus annis ſumma ſui laude geſſiſſet, Piſas inde tranſiiſſe, eamdemque docendi provinciam in ea univerſitate Impleviſſe ferunt. Ejus meminerunt Pius parte 2 Append. col 418, Altamura & Rovetta ad 1570, ſed & Cherubinus Torni in Monum. MS provinciæ S. Dominici ad me miſſis, Auguſtinus Superbi in ſuo *Trionfo de gli Heroi Veneti* p. 4, & Sanſovinus Hiſt. Venet. lib. XIII ad 1545. Hæc ejus opera: 1545

Varia ad Jacobum Sadoletum epiſtolæ.

Commentarius in librum ſecundum phyſicorum.

De pontificia ſublimitate Julii III tractatus. Sic Tornius citatus qui addit & ſequentia:

De caſibus conſcientiæ.

Recollecta F. Franciſci Nardi aliàs Neritonenſis, de quo ſupra ad 1480.

F. JOANNES MARIA DE TOLOSANIS.

† F. Joannes Maria de Tolosanis Etruſcus e Colle Vallis Elſæ ortus Florentinique conventus S. Marci alumnus, vir eruditus, diſciplinæque regularis ſtudioſiſſimus, ven. P. Hieronymi Savonarolæ proſelytorum dilectiſſimorum unus, Zenobiique Acciaioli ſymmyſtæ ſodalis ſingulari literarum neceſſitudine conjunctus, omnibus inſtructus egregie diſciplinis, ac utriuſque linguæ Græcæ ſcilicet & Latinæ facilitate clarus, antiquitatis indagator & perſcrutator accuratus, & diligens, mathematicarum in primis peritus, & hiſtoriæ perpetuus cultor, qui anno MCCCCLXXXVII adoleſcens ordini nomen dederat, primis annis concilii Tridentini etiamnum florebat. Plura ſcripſit ſervata MS in Bib. S. Marci Florentina, quorum & quædam typis prodierunt. Tituli ſunt: 1545

1. *De puriſſima veritate divina ſcripturæ adverſus errores humanos liber egregius, in quo continentur inquiſitiones ac reſolutiones veteris ac novi teſtamenti auctore F. Joanne Maria de Tholoſanis Florentino ex Colle Vallis Elſæ Dominicani ordinis profeſſore, catholicæque veritatis inquiſitore, ac*

Sec. XVI. *verbi Dei prædicatore evangelico & apoſtolico.* Extat codex MS chartac. in dicta Bib. S. Marci, Arm. 4. num. 137.

2. *Ad R. P. F. Zenobium Acciaiolum Florentinum ordinis Prædicatorum F. Joannis Mariæ Tholoſani de Colle ejuſdem ordinis opuſculum de correctione Calendarii pro vera celebratione paſchatis.* Arm. 2 n. 192.

3. *De computatione annorum Domini epiſtola F. Joannis Mariæ Tholoſani de Colle ordinis Fratrum Prædicatorum in emendationem ſecundæ Inquiſitionis libri ſui de feſtis mobilibus* Arm. 2 n. 196.

Hæc verò duo opuſcula dicunt ad concilium Tridentinum ab auctore miſſa, & cum ſimilis generis tractatu Joannis Lucidi Samothei cui titulus, *De emendatione temporum*, & noſtri Tholoſani *ad Lucidum additionibus* impreſſa Venetiis apud Juntas 1546 in 4, ſic Simlerus & Poſſevinus: Altamura verò noſter ad 1555 eumdem cenſet auctorem & Lucidum & Tholoſanum: quod ſat veriſimile, at ex collatione utriuſque & editi libri & MS S. Marci diſcutiant gentiles. Addunt Simlerus & Poſſevinus, *Ejuſdem Joannis Mariæ libellum de maxima ſolis declinatione.*

4. *De Maria Magdalena F. Joannis Mariæ &c. ut ſupra, diſputatio reſponſiva ad opuſculum Jacobi Fabri Stapulenſis, & ejuſdem diſceptatio in Judocum Chlictoveum Jacobi Fabri defenſorem anno* 1522, codex MS. Extat ibidem Arm. 2 n. 193.

5. *Compendium vitæ S. Antonini archiepiſcopi Florentini ex ordine Prædicatorum aſſumpti*, mox ab ejuſdem canonizatione ex prioribus vitis a Franciſco Caſtillionenſi & Leonardo ſcriptis concinnatum & circa 1525 deinde pluries editum, quod laudat Papebrochius in *Actis SS. T. VII maii pag.* 553 *a.*

6. *Epigrammata epiſtolarum nomine Dominorum Priorum libertatis & vexilliferi juſtitiæ populi Florentini.* Extant Arm. 2 cod. 192 cit. ſupra, & quamvis expreſſe non dicantur hujus noſtri Johannis, ita tamen ejus operibus adjunguntur, ut indicis illius bibliothecæ ſcriptoris mens ea videatur fuiſſe, ex eadem vena prodiiſſe, quod tamen indigenarum curioſitati diligentius exquirendum permitto.

Præter citatos ejus cum laude meminerunt Seraphinus Razzius *Huomini illuſtri* pag. 345, Luſitanus, Pius P. II lib. 4 col. 259, Fernandez & alii.

F. PAULUS MANNA.

* 1545. F. PAULUS MANNA Inſuber Cremonam patriam habuit, ibidemque ordinem amplexus medio circiter ſeculo XVI claruit ſacræ theologiæ magiſter. Sic de eo Petrus Martyr Urceanus in chronico ejuſdem cœnobii, qui addit in bibliotheca ſervari ejus manu ſcripta & ab eo meditata

Commentaria in univerſam S. Thomæ Summam.
Item in univerſam philoſophiam.

Sed hæc charactere lectu difficillimo. Urceanum excipiunt Pius P. II lib. 4 col. 198, Fernandez, Altamura ad 1545 & Rovetta ad 1546.

F. SANCTES MARMOCHINUS.

* 1545. F. SANCTES MARMOCHINUS Etruſcus e Sancto Caſſiano diœceſis Florentinæ oppido ortus, ac conventus Florentini S. Marci alumnus, Patavii poſt agones ſcholaſticos magiſterii lauream adeptus eſt in ea univerſitate ſumtus magnifice conferentibus cathedralis Eccleſiæ canonicis: exinde in academia Florentina collegio doctorum theologiæ VI id. octob. MDXLII aggregatus, anno ſequenti decanus electus eſt. Linguarum variarum fuit apprime peritus, Hebraicæ præſertim quam apud canonicos regulares S. Spiritus ad Venetias, Patavii poſtea & Venetiis exinde diutius docuit, reliquum vitæ ſi præmia ſibi a republica oblata præſertim ab illuſtri gente Mocenigra admittere voluiſſet, ibidem actunus. Verùm patriæ deſiderio allectus, ad ſuos S. Marci reverſus eſt, quorum bibliothecam 150 voluminibus haud exigui pretii ditavit, ibidemque meritis quam annis gravior immortali ſibi apud poſteros comparata fama vivere deſiit circa MDXLV, cùm ulterior in actis univerſitatis ejus non habeatur memoria. Sic fere totidem verbis de eo noſter Raphael Badius in ſuo libello cui titulus: *Conſtitutiones & decreta ſacræ Florentinæ univerſitatis theologorum* p. 136, ubi & addit non ſolùm theologum fuiſſe primi nominis, ſed mathematicum, hiſtoricum, antiquarium, brevi univerſam ſcientiarum encyclopædiam in ſe concluſiſſe. Hæc ejus opera:

1. *La Bibia nuovamente tradotta dalla Hebraica verità in lingua Thoſcana per maeſtro Santi Marmochino Fiorentino dell' ordine de' Predicatori della provincia Romana, collo chronicha de' tempi della ſcrittura coll' autorità de gli hiſtoriografi gentili, con alcune eſpoſitioni & punkti pertinenti al teſto: Co nomi Hebrei poſti in margine, come ſi harebbono a pronunciare: co ſommarii a ogni capitolo, con tre ordini di tavole, & molte altre coſe utiliſſime & degne di memoria come nella ſequente epiſtola vedrai. Aggiuntovi il terzo libro de' Machabei non più tradutto in volgare*, Venetiis, Hæred. Luc. Anton. Giunti 1538 fol. Denuo prodiiſſe fertur Ibid. apud eoſdem 1546 fol.

Sic autem auctor in prologo: *La ſacra Bibia che nuovamente haviam transferita di lingua Hebrea quanto al vecchio teſtamento, e di lingua Greca quanto al nuovo in lingua Toſcana, nel teſto harà una latente eſpoſizione dov' è qualche dubbio circa il ſenſo litterale: impero che la ſacra ſcrittura parla molte volte ſuccintamente, & noi haviam poſto certe parole, che non ſono nella bibia attualmente, ma vi s'intendono, & quelle haviamo interſerite ſotto queſto ſegno [ ] &c.* Extat Pariſ. in Regia A 224.

2. *Manus computi cyclorum eccleſiaſticorum, editum opus a F. Sancte Marmochino de Sancto Caſſiano ordinis Prædicatorum congregationis Tuſciæ ad inſtantiam eximii doctoris utriuſque juris laureati Bencivegni.* Sic totidem verbis in Indice Bibl. S. Marci Florent. Arm. II cod. 195 Etruſco ſermone conſcriptum aſſerit Badius citatus, titulumque paulo aliter refert ſcilicet, *Dialogus de tempore, ac Tractatus de feſtis mobilibus*, ſicque etiam recenſent Pocciantius, Poſſevinus, Fontana, Altamura ad 1519, qui & in duas opellas dividunt; quid certius forſan hîc addent ſodales S. Marci, quod in votis eſt.

3. *Defenſio Etruſcæ linguæ* eadem materna lingua ſcriptum opus Coſmo I Mediceo dicatum in Bibl. Magliabecchiana MS ut rarum & ſingulare ſervatum.

4. *Antiquitates Etruſcas* ab eo curioſiſſime inveſtigatas & plane perſpectas habuiſſe narrat Badius, ſed an quid de eis poſteris ſcriptum reliquerit, non monet.

In prologo ſacrorum bibliorum Italice a ſe verſorum ſic promittebat:

Di poi faremo ſtampare la tranſlatione noſtra Latina col commento intorno.

Et i ſermoni ſopra gli evangelii del tempo & de' ſanti & i ſermoni ſopra tuto il ſalterio, & i ſermoni ad ogni materia.

Il dialogo della ſacra ſcrittura.

Ventitre libri di geografia per modo di dialogo & di alfabeto, ne' quali diſputiamo di tutte le città

Digitized by Google

del mondo, chi fia ſtato il fundatore, in che tempo ſiano ſtate fondate, & che huomini celebrati habbiano havuto.

Del mondo litterale, allegorico, morale & anagogico.

Di quattro raggioni ſpere, id eſt, *ſphæra.*

Quattro libri di dialogi, uno di Dio, de' miracoli che hà fatto al noſtro tempo, il ſecondo de' miracoli della Vergine, il terzo de' miracoli degli angeli, il quarto de' ſanti.

La noſtra ſomma di teologia per modo di dialogo.

Quattro libri della grammatica Latina, e quattro della Greca, e quattro dell' Hebrea & Caldea.

Dell' origine delle lingue, dove ſono molte coſe della lingua Etruſca antiqua.

Quattro libri ſopra il tabernacolo di Moiſe, quattro ſopra il tempio di Salomone, quattro libri ſopra il tempio di Ezechiel.

Ed il libro de' minerali, il libro delle piante, il libro de gli animali terreſtri, il libro de' peſci, il libro de gli uccelli: liquali ſono moraliſati e provati co teſti de' dottori, & delle ſcritture ſante.

Il libro della mano del computo eccleſiaſtico, il libro de' tempi, il libro del calendario, il libro delle otto età del mondo.

La cronica dal principio del mondo infino a tempi noſtri, dove ſono tutti gli ordini delle religioni co loro capi & huomini dotti e ſanti oltra e regni e imperii.

La cronica Fiorentina in dodeci libri per modo di dialogo dove diſputano XXIV *ſanti Fiorentini duo per libro di tutte le coſe che appartengono alla città di Firenze.*

Sette libri delle ſette arti mecaniche moraliſate.

Libri ſette de' ſette ſacramenti della chieſa.

Libri ſette de' ſette doni dello Spirito ſanto.

Libri ſette delle ſette virtù.

Libro uno all' huomo moraliſato.

Libro della beatitudine.

Libro della glorificatione de' ſenſi.

Libro delle aureole.

Hæc inquam ſane curioſiſſima promittebat, ſed an compleverit, mihi valde dubium, ſed quin plura de his in adverſariis collecta reliquerit, nemo negaverit.

F. THOMAS DE SZYCZOW.

1545. F. Thomas de Szyczow Polonus vir gravis & eruditus, ſacræ theologiæ magiſter, bis provinciam Poloniæ rexit prior provincialis, prima vice electus anno MDXXV, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXX habitis affuit, ut mihi conſtat ex actis: altera vice electus anno MDXXXIII, ut colligo ex eo quod eo anno de ſe ſcribens, ſe Poloniæ dicat priorem & vicarium generalem, priorem ſcilicet provincialem electum, & donec litteræ confirmationis Roma advenirent, provinciam ſub titulo vicarii generalis adminiſtrantem pro more. Scripſit

Relationem inventionis reliquiarum S. Hyacinthi ord. Predic. a ducentis annis ita occultarum, ut ubi delitueſcerent, periiſſet memoria.

Hanc edidit Severinus Cracovienſis libri ſui de vita, miraculis & actis canonizationis ejuſdem ſancti p. 250 & ſeqq.

F. FRANCISCUS ROMEUS.

1546. F. Franciscus Romeus magiſter ordinis XLV Etruſcus fuit, Caſtula vulgo *Caſtiglione* non obſcuro Aretium inter & Cortonam oppido ortus. Adoleſcens litteris humanioribus egregie inſtructus, ineunte ſeculo XVI Florentiæ in S. Marci nomen dedit & profeſſus eſt. Poſtquam verò pluribus annis variis in locis artes tum & theologiam docuiſſet, ut vir erat pietate, doctrina, facundia, diſciplinaque regulari commendatus, a magiſtro ordinis Johanne de Fenario ſocius allectus eſt, & in partem laborum & ſolicitudinum aſſumtus, ac Terræ-ſanctæ prior provincialis declaratus, quo titulo Fenario e vivis erepto, in comitiis ordinis Romæ anno MDXXXIX ſedit, & in electione ſucceſſoris votum tulit. Exinde provinciæ Romanæ præfectus, a magiſtro ordinis Alberto de Caſaus apud aulam Romanam procurator inſtitutus eſt generalis anno MDXLII: mortuo verò Alberto etiam vicarius ordinis generalis datus eſt a pontifice, ac tandem omnium votis ad ſupremum navis noſtræ clavum evectus fuit in comitiis Romæ anno MDXLVI habitis. Tum jubente Paulo III cui imprimis acceptus erat, Tridentum ad ſynodum ſe contulit, in eaque ſtetit ad tranſlationem, & prorogationem uſque, id eſt ad ſeptembrem anni MDXLVII, nec parum ſeu in theologorum collationibus, ſeu coram Patribus emicuit. Cùm autem ordinis viſitandi deſiderio arderet, nec res Eccleſiæ amplius illum Romæ detinerent, concedente Julio III Italiam primo luſtravit, adjunctis ſibi ſociis Angelo Bettini & Felice de Caſtelfranco viris eximiis de quibus poſtea, tum & Galliam intravit, Pariſioſque acceſſit, ubi perhonorifice ab Henrico II rege acceptus eſt, inde Hiſpaniam petivit comitia ad pentecoſten anni MDLI Salmanticæ indicta celebraturus, quibus & præfuit, pluraque ſancivit utiliſſima. Tridentum inde reverſus, ubi ſynodus a kal. maii reſumta erat, ſeſſionibus XII menſe ſeptembri habitæ & ſequentibus ad XVI, quæ aprili anni MDLII habita eſt interfuit omnibus, ipſumque unum e theologis fuiſſe ferunt, qua erat apud Patres exiſtimatione, quibus accuratio deciſionum de Euchariſtia commiſſa eſt. Aprilis XXVIII anni ejuſdem MDLII ſuſpenſo concilio Romam rediit, ſed non diu poſtea vixit, apoplexia enim correptus ibidem obiit eodem anno die XX julii, & in S. Mariæ ſuper Minervam ad majus altare ſub tymbo marmoreo ſepultus fuit. Præfectus fuit ut verbo dicam, numeris omnibus abſolutus, quem univerſus ordo planxit planctu maximo. Ejus meminerunt noſtrates Luſitanus, Pius, Fernandez, Fontana, Altamura ad 1552, extranei Poſſevinus, Miræus, Picinellus Athen. Mediolan. hic tamen allucinatus, non ſolum cùm Inſubrem ex Caſtillione in valle ditionis Mediolanenſis ſito ortum aſſerit, ſed & gravius cùm duplicem diſtinguit, alterum ad 1540 p. 483, alterum ad 1552 p. 220 clarum collocans. Hæc ejus opera:

De libertate operum & neceſſitate gratiæ adverſus pſeudophiloſophos chriſtianos F. Franciſco Romeo a Caſtellione Tuſco ord. Predic. provinciæ reformatæ artium & ſacræ theologiæ profeſſore auctore, Lugduni, Gryphii 1538 in 4. Extabat apud noſtros Sanmaximinenſes in Provincia.

Opus Johanni cardinali Salviati ordinis Prædicatorum protectori ab auctore nuncupatum, cui ab eodem adjecta eſt

Brevis deductio ad animæ immortalitatem chriſtiane & peripatetice oſtendendam.

Hoc opus laudat Thomas de Lemos in ſua Panoplia T. I p. 114.

Epiſtola encyclica ad univerſum ordinem ex capitulis generalibus quibus præfuit Romæ & Salmanticæ data. Extant cum actis. Tertia eſt qua Societatem Jeſu commendat data Romæ anno 1548 die 10 decemb. Hanc edidit Orlandinus Hiſt. P. I lib. 8, & Soëgius Ann. Dom. Gal. Julii T. I p. 1053. Adde ejus Regiſtrum in archivo ordinis Romæ ſervatum.

Sec. XVI. *Libri rituales ad usum ordinis ejus jussu expurgati & editi.*

De Romeo honorifice data occasione agit Scipio Ammiratus P. I *delle famiglie nobili Fiorentine* p. 170 in familia Ricciorum, ubi de Alexandra Riccia, quæ ordinem Prædicatorum amplexa & tum Soror Catharina dicta cum fama sanctitatis obiit anno MDLXXXIX die 11 febr.

F. ALBERTUS VENETUS.

1546. F. ALBERTUS VENETUS a patria & professione sic nuncupatus laudatur ab Andrea Sanlorente *de causis musicæ* lib. 4 cap. 24 fol. 475 & a Petro Zeron libro *de musica*, quos excipit Hyacinthus de Parra in suis memorialibus MS de scriptoribus ordinis. Ad hunc annum laudant etiam Altamura & Rovetta, hic addens cœnobii S. Dominici fuisse alumnum. His testibus scripsit

Compendium de arte musices.

F. BALTAZAR WERLINUS.

1546. F. BALTAZAR WERLINUS apud Triboces sive ut nunc loquuntur in Alsatia Columbariæ vulgo *Colmar* natus, ibidemque ordinem professus, vir linguarum peritus, & tam in divinis scripturis quam in scholastica doctrina exercitatus clarebat anno hujus seculi XLVI. Sic de eo Lusitanus cui ceu suppari astipulantur quotquot exinde nomenclatores, Possevinus, Miræus, Swertius in Athen. Belg. Dominicanum cum omnes asserentes nullo reclamante. Alvæ tamen placuit id in suo *Pleytos de los libros* p. 278 in dubium revocare, & de hoc auctore dicam nobis scribere, quam & scurriliter definit Werlinum tandem Prædicatorum sodalem agnoscere coactus, & p. 331 nostrum diserte affirmans. Cum musis amœnioribus & sui seculi eruditis Werlino non parum fuisse commercii, argumentum est opus ab illo scriptum hoc titulo:

Additio II insignium aliquot scriptorum partim veterum partim recentium superioribus per Trithemium & alios conscriptis, nunc primum indicis vice additorum, Coloniæ Petri Quentel 1546 in 4, a p. 422 ad 494 ad calcem Trithemii de Script. Eccl. Basileæ rursus editum anno 1594 testatur Caveus. Opus Trithemii sedulo purgavit, & additiunculis illustravit & auxit.

F. BARTHOLOMÆUS SPINA.

† 1546. F. BARTHOLOMÆUS SPINA Tuscus patriaque Pisanus ibidem in cœnobio S. Catharinæ provinciæ quidem Romanæ, verum tum congregationis Lombardiæ regimini subjecto ordinem amplexatus est ad annum circiter MCCCCXCIV, virque evasit non minus disciplinæ studio regularis & morum integritate, quam eruditione conspicuus. Plures apud suos obtinuit honores, cathedras ac dignitates. Gymnasii nostri Bononiensis professor ac regens erat anno MDXXX, quo munere viginti annos & amplius solidos functus erat variis in studiis, speciatim Veronæ ubi Hieronymum Vielmium de quo postea tum juvenem auditorem habuerat. A magistro ordinis Paulo Butigella socius allectus fuit, & Terræ-sanctæ prior provincialis institutus, quo titulo in comitiis ordinis anno MDXXXII Romæ habitis sedit & votum tulit. Ex actis. Provinciis etiam Trinacriæ & Calabriæ præfuisse ferunt, at anno MDXXXVI mortuo Thoma Omnibono Veneto viro clarissimo, qui cathedram theologiæ in via S. Thomæ Patavii moderabatur, eodem anno die XIX novemb. a senatu Veneto suffectus ei fuit in eadem cathedra Spina noster, ut narrat Tomasinus Gymn. Patav. p. 182. Exinde evecto ad purpuram Thoma Badia sacri palatii magistro, Paulus III ei mox Spinam substituit anno MDXLII mense julio, quem ob præclaras animi dotes summus pontifex plurimi faciebat: unde ejus consiliis in arduis fidei negotiis quæ tum occurrerunt, usus est, & unum ex quinque viris selectis esse voluit, quos Romæ constituit, qui de quæstionibus in synodo Tridentina motis, de quibus Patres sedem apostolicam consulebant censuram ferrent teste Palavicino Hist. Conc. Trid. lib. 8 cap. 1. Quatuor annis tantum magisterium illud gessit mira animi fortitudine atque integritate, senioque jam gravis ac meritis Romæ piam exhalavit animam anno Christi MDXLVI ætatis LXX circiter vel LXXII. Ejus meminerunt Leander, eum enim censeo quem fol. 142 a laudat Bartholomæum Pisanum haud inelegantem virum cum opusculis suis doctissimis, quæ in Spinam quadrant optime: Raczius p. 215 & aliàs, Lusitanus, Fernandez, Pius, Fontana ubique, Altamura ad 1546, Rovetta ad 1542, non omittendus Dominicus *Codagli*, qui in sua historia *dell' Isola e monasterio di S. Secondo di Venetia* Spinam dicit anno MDXL Zachariæ de Lunigiana de quo supra ad 1542 mortuo vicarium generalem S. Secundi suffectum, sed cùm esset absens ratione cathedræ Patavinæ quam regebat, cœnobium illud provinciali Lombardiæ fuisse subjectum. His addendi Augustinus Superbi qui eum Venetis accenset scriptoribus, & Ludovicus Jacob. Bibl. Pontif. p. 277. De scriptis Spinæ prolixe satis Lusitanus citatus aliique, sed non satis distincte: quæ ut clarius enumeremus, præmissis, quæ certo volumine non concluduntur, cætera quæ tribus tomis in fol. collecta habentur, recensebimus, additis cuique specialibus si quæ factæ sint, & quæ nobis innotuerint editionibus: tum denique cætera seu sua vagantia, seu aliorum ab eo prælo data addentur. Primi generis hæc sunt:

Commentaria in librum perihermenias.

In librum posteriorum.

In libros physicorum & de anima.

Quæ Lusitanus fatetur sibi non cognita, nisi ex præfatione sequentis operis,

Metaphysicarum digressionum S. Thomæ Aquinatis super libros metaphysicorum defensiones adversus Antonium Andream Dominico cardinali Grimano nuncupatæ, Venetiis 1517. Quæ deinceps communiter S. Thomæ commentariis in metaphysicos libros, suis quæque locis insertæ sunt & editæ, suntque triginta, & prima habetur libro 3 lectione 11.

Primum collectionum volumen editum Venetiis 1519 in fol. eidem cardinali Grimano Portuensi episcopo inscriptum ex ædibus S. Dominici Venetiis x augusti ejusdem anni charactere Romano & Gothico hunc habet titulum:

Opuscula edita per F. Bartholomæum de Spina Pisanum ordinis Prædicatorum de observantia vitæ regularis congregationis Lombardiæ. Hæc verò continentur:

1. *Propugnaculum Aristotelis de immortalitate animæ contra Thomam Cajetanum, cum littera ejusdem Cajetani ex commentatione sua super libros Aristotelis de anima, quantum proposito deservit assumto.* Incipit procœmium sic: *Inter sidera claritate singulari sol eminet & virtute.* Liber verò sic: *Dubitatio textus Aristotelis. Circa quæstionem de propositionibus &c.*

2. *Tutela veritatis de immortalitate animæ contra Petrum Pomponatium Mantuanum cognominatum Perrettum, cum ejusdem libro de mortalitate animæ fideliter toto inserto.* Incipit procœmium sic: *Quemadmodum teste Lactantio nullus est sapiens &c.* Liber verò sic: *Cum omnibus viribus adnite-*

vit animam noſtram ſimpliciter & realiter mortalem perſuadere &c.

3. *Flagellum in tres libros apologia ejuſdem Perretti de eadem materia immortalitatis animæ &c.* Incipit ſic proœmium: *Poſt editionem hujus præmiſſi operis &c.* Liber verò ſic: *Quia verò in capiculo primo primi libri &c.* Prodiit cum ſuperiori abſque loco & nomine typothetæ anno 1518 in fol. ſignat. trium foll. ab a ad c. Textus Pomponatii charact. Goth. Reſponſio Spinæ Romano. Extat hæc editio Pariſ. in Regia R 187.

4. *Quæſtio de ordine ſacro.*

Hæc verò altera editio Veneta anni 1519 extabat anno 1662 Pariſ. in Bibl. Harlay a Jacobo Quetif viſa, & recenſetur etiam in Bodley.

Alterum collectionum volumen prodiit Venetiis apud Sabium 1535 fol. Marino cardinali Grimano tit. S. Vitalis ab auctore nuncupatum. In eo habentur ſequentia:

1. *Quæſtiones tres de Deo contra Cajetanum.*
2. *Quæſtiones quatuor de perſonalitate.*
3. *De primis angelorum operibus articuli quinque.*
4. *Quæſtio de informatione animæ intellectivæ.*
5. *Tractatus de univerſali corruptione generis humani ſeminaliter propagati.* Quod opuſculum ſeorſim jam antea typis prodierat Venetiis 1526, & a morte auctoris iterum ſeorſim editum eſt ibidem 1555 in 4. In quarta parte hujus tractatus cap. 4 fol. 70 col. 4 ſic loquitur: *Ad hoc ipſum propoſitum in alio noſtro libello dum juvenis eſſem edito, mentio ſit per ſingula accuratius &c.* Quibus verbis indicat ſe jam aliàs dum juvenis eſſet libellum de eodem argumento typis edidiſſe, qui forte apud noſtros aut Bononiæ aut Venetiis inveniretur.

6. *Tractatus de conceptione B. Mariæ Virginis adverſus Cajetanum.* Editus fuit primo Venetiis 1533. Cap. 1 ſic loquitur auctor: *Poſt octavum ab editione præmiſſæ quæſtionis annum, cum ejuſdem ac aliorum impreſſionis gratia nec Venetias contuliſſem, quod nuper impreſſum audieram de conceptione B. Virginis ad Leonem X olim a Cajetano editum opus offendi &c.* Quæſtio præmiſſa hîc laudata eſt *tractatus de univerſali corruptione &c.*

7. *Tractatus de præſumptuoſo appetitu epiſcopatus.*
8. *Quæſtio de Simoniaca redemtione vacationis Eccleſiæ.*
9. *Quæſtio de forma baptiſmi.*
10. *Quæſtio de neutra intentione baptizati.*
11. *De neceſſitate baptiſmi parvulorum.*
12. *Quæſtio de forma conſecrationis ſanguinis Chriſti.*

Hujus collectionis editionem Veneram laudatam vidit Alva, & recenſet Sol. Verit. Rad. 279 col. 1954.

Volumen tertium varia Spinæ opuſcula continens prodiit etiam Venetiis apud eumdem Sabium 1535 in fol. eidem Marino Cardinali Grimano nuncupatum. Hæc ſunt:

1. *Tractatus de ſtrigibus & lamiis.*
2. *Tractatus de neceſſitate confeſſionis ante ſacram communionem.* Is tituhis: *Communis ab exordio ſanctæ matris Eccleſiæ fidelium conceptio & ipſa certiſſima, confeſſionem inquam mortalis etiam per contritionem abolitæ, neceſſariam ante ſacram communionem, habita idonei confeſſoris copia, neceſſitateque non urgente declaratur, & contra periculoſam novitatem defenditur.* Princ. *Quæritur utrum quilibet teneatur ante ſacram communionem de mortalibus de quibus contritus eſt, etiam ſacramentaliter confiteri, ita quod contra faciens mortaliter peccet, & videtur quod non.* Eſt contra Cajetanum, qui ſecus opinabatur, de quo legendus Melchior Canus Loc. theol. lib. 5 cap. 5. Hunc tractatum primo ediderat Venetiis anno 1530 in fol. pp. 19 Goth. charact. & magiſtro ordinis F. Paulo Bottigella Papienſi nuncupavit, cujus vitam & laudes proſequitur, addens ſe cum eo ab adoleſcentia ſimul ſub eiſdem ſanctis patribus enutritum, per annos triginta ſex eadem ſemper animorum & ſtudiorum neceſſitudine conjunctos vixiſſe. Ad calcem ſic legitur: *Explicit quæſtio ſolemnis atque pernitilis de neceſſitate confeſſionis ante ſacram communionem edita a R. P. ſacræ theologiæ doctore ac glorioſi gymnaſii Prædicatorii in civitate & ſtudio Bononienſi regente F. Bartholomæo de Spina Piſano: impreſſa verò Venetiis cura & diligentia ſumtibus hæredum Octaviani Scoti &c. anno 1530* die 30 aug. Extat hæc editio Pariſ. in Regiâ D. 399, ſed & in Mazarin. Rec. XVI.

3. *De conjugio in gradibus divino jure prohibitis.*
4. *Tractatus de diſpenſatione conjugii cum uxore relicta fratris defuncti.*
5. *Declaratio de poteſtate papæ ſeu Eccleſiæ ſuper conjugiis in gradibus prohibitis jure divino.* Prodiit ſeorſim Venetiis apud Sabium eodem anno 1535 in 4 teſte Ludovico Jacob Bibl. pontif. p. 277. Extat & alia editio item Venetiis 1584 recenſita in Bibl. Bodley.
6. *Dubia quædam in materia Simoniæ.*
7. *Deciſio caſus unius uſurarii, quando ſcilicet ſocius in ſe ſuſcepit onus exactionis & refuſionis ex ſuo faciendæ cameræ ante terminum, ſalarium exigens ad ratam refuſionis falſæ ex pallo a ſociis in termino.*
8. *Deciſio caſus matrimonialis, quando contrahens cum infecto morbo Gallico contra voluntatem prælatam, vel etiam non prælatam, eſt a tali ſoluta matrimonio.*
9. *De præſtantia Alexandri ſuper Salomonem in poteſtate & affluentia divitiarum.*

Notandum *tractatum de ſtrigibus*, qui in mox relata collectione primus eſt, pluries editum fuiſſe, prima quidem vice Venetiis anno 1523. Cui ab auctore poſtea addita fuere,

1. *Tractatus de præeminentia ſacræ theologiæ ſuper alias omnes ſcientias, & præcipue humanarum legum, adverſus Joannem Franciſcum Ponzinibium jurisperitum.*
2. *Apologiæ tres adverſus eumdem de lamiis*, nam quarta a quibuſdam diſtincta, appendix tantum eſt tertiæ.

Quæ prodierunt primum Venetiis 1525: Poſtea cum *tractatu de ſtrigibus*, Romæ in ædibus populi Romani 1576 in 4.

Deinde cum ſimilibus aliorum opuſculis Francofurti ad Mœnum, Nicolai Baſſæi 1582 in 8. Deeſt in hac editione *Tractatus de præeminentia* mox laudatus. Similis altera editio ibidem 1588 in 8.

Extat verò alia editio integra id eſt cum *tractatu de præeminentia*, Venetiis 1584 in Bibl. Bodley laudata. Ibidem indicatur *Quæſtionem de Strigibus* prodiiſſe ſeorſim Lugduni 1620 in 8, & in eadem bibliotheca haberi.

In collectione ſimilium tractatuum, qui tomis quatuor prodierunt Lugduni, Claudii Bourgeat 1669 in 4, cui titulus *Malleus maleficarum* ſuperiores de ſtrigibus & lamiis Spinæ tractatus etiam locum habent.

Mirœus hîc venit emendandus, qui duplicem *Bartholomæum de Spina* nobis affingit, alterum magiſtrum ſacri palatii anno 1535 jam clarum, alterum auctorem tractatuum de ſtrigibus & lamiis, quem revocat ad annos 1575 & 1581, ejus ætatem ex his editionibus metitus, qui ſi eas vel leviter legiſſet, in his vidiſſet auctorem Silveſtri Prieratis magiſtri ſacri palatii diſcipulum & auditorem ſe profiteri, & ſeipſum magiſtrum ejuſdem ſacri palatii indicare, cujus tamen nominis nonniſi unicus nobis fuit: has igitur editiones alteras colligere debuit, non alterius auctoris.

Digitized by Google

Sæc. XVI. Præter hactenus recenſita Alva loco ſupra tomi ſecundi n. 12 laudato alium tractatum Spinæ a ſe viſum indicat. Titulus :

Quindecim objectiones contra F. Ludovici Carvajalii ordinis Minorum declamationem expoſtulatoriam pro immaculata conceptione. Quas objectiones ait cum eadem declamatione editas Pariſiis, Oliverii Maillardi 1541 in 8 folio 42, penes quem fides.

Editus etiam eſt, *Index locupletiſſimus rerum ac verborum memorabilium in Johannis Capreoli quæſtiones ſuper libros quatuor ſententiarum ſerie alphabetica accurate digeſtus per F. Bartholomæum Spinam Piſanum ord. Predic. vitæ regularis*, Venetiis 1517. Prodiit deinceps cum commentariis Capreoli in ſententias in editionibus ſequentibus, ceu apprime neceſſarius, magni laboris & commodus.

Aliorum opera plura etiam typis commiſit, & primus quidem prælo dedit

Commentarium S. Thomæ de Aquino in evangelium Matthæi, Venetiis Scoti 1527 fol. Vide ſuperius de hac editione dicta, ubi de operibus S. Thomæ.

Item jam ſacri palatii magiſter agens, & congregationis Romanæ a Paulo III ſuper negotiis Tridentini concilii inſtitutæ ſelectus aſſeſſor, occaſione controverſiæ ſeſſione quinta ſuper conceptione B. Mariæ V. inter Patres acriter agitatæ, ex ſpeciali nutu ſummi pontificis typis ſubjecit opus hoc titulo :

Tractatus de veritate conceptionis beatiſſimæ Virginis pro facienda relatione coram patribus concilii Baſileenſis anno Domini MCCCCXXXVII *menſe julio de mandato ſedis apoſtolicæ legatorum ejuſdem concilii præſidentium compilatus per R. P. F. Johannem de Turrecremata ſacræ theologiæ profeſſorem ordinis Prædicatorum tunc ſacri palatii apoſtolici magiſtrum, poſtea illuſtriſſimum ac reverendiſſimum S. R. E. cardinalem epiſcopum Portuenſem, nunc primo impreſſus*, Romæ, Antonii Bladi 1547 pridie kal. martii in 4 pp. 560, præter indices & præfationes Alberti Duimii de Catharo ejuſdem Spinæi ſocii, qui Spinæo ægrotante & ante abſolutam editionem e vivis exemto eam accuravit & perfecit, F. Johanne de Toledo noſtro cardinali S. Clementis ſumtus conferente. Extat hæc editio Pariſ. in Mazarin. Vide de hac editione ſuperius dicta ubi de Johanne de Turrecremata.

Sed & longe antea nempe anno 1517 accuraverat ipſe editionem *Commentariorum cardinalis Cajetani in ſecundam ſecundæ S. Thomæ*, quibus ſingularem ipſe præfixit præfationem, qua geſta ejuſdem Cajetani laudat, ac celeberrimam ejus quam juvenis olim anno MCCCCXCIV Ferrariæ coram ipſo principe Hercule Eſtenſi duce, magiſtro ordinis Joachimo Turriano patribuſque omnium provinciarum in ſynodo coactis, frequentique eruditorum cœtu cum ingeniorum coriphæo Joanne Pico principe Mirandulano ſuſtinuit, diſputationem, ejuſdemque felicem exitum narrat, ac cætera ejuſdem decora ibidem fuſius refert, adeo tum in Cajetanum animo totus erat addictus & affectus : ut mirum ſit ab eo tam cito defeciſſe, nimirum jam ab anno MDXVIII vel ſequenti, ita eidem adverſum & infenſum, ut non modo editis in eum etiam viventem tractatibus impugnaverit ac momorderit, ſed & nulla viri dignitatiſque ratione ſervata proſciderit indigne, pluribuſque affecerit lacerarit que convitiis, quæ Catharinum ipſum quantumlibet eidem Cajetano infenſum puduit, uti refert in expurgatione ſua ad Dominici Soto apologiam.

Nec Spinæ melius quam cum Cajetano, conveniebat cum Catharino, cujus ita doctrinam inſectatus eſt, ut eum non erroris modo ſed & hæreſeos inſimularit, atque collectis ex editis ejuſdem Catharini tractatibus quinquaginta propoſitionibus anno MDXLVI circiter ineunte, Catharino tum Tridenti legati theologo aſtante, dum de eo ad epiſcopatum promovendo ageretur, earum ut hæreticarum ſyllabum Paulo III Romæ obtulerit ac denunciarit, licet fruſtra ut poſtea videbitur. Tantas vero cœleſtibus animis inoſſe iras, nemini mirum videbitur, qui quantumlibet ſapientes homines, noverit omnes deceptioni obnoxios, præſertim cum ſuo quiſque lumini confiſus, aliorum ſenſa nec intelligit, nec intelligendis ſtudet.

Abigeatum ſeu plagium Spinæ a Theophilo Rainaudo impactum, quaſi librum cui titulus, *Fortalitium fidei* ſibi ſuppoſuerit, etſi certo cujuſdam Franciſcani furtum, expoſuimus ſupra, & injuria illi affictum evicimus : Videſis ſupra ad 1525 *Guillelmus Totani.*

Calixtus Placentinus canonicus Lateranenſis enarrationes in evangelia edidit Pariſiis apud Claudium Fremy 1555 in 8, iiſque ſupputationem annorum vitæ Domini N. Jeſu Chriſti, & deſcriptionem Paleſtinæ ac urbis Hieruſalem præmiſit, ſicque præfatur ad lectorem : *Cæterum minime mihi parum profuiſſe fateor, quamplurima cum auctoribus iſtis contuliſſe, quæ a R. F. Bartholomæo Spina Dominicano tum Padue tum Rome didiceram, quæ ipſe non paucis annis in ea regione commoratus diligenti obſervatione referebat* : Et fol. 16 duplicem portam judiciariam utramque dictam Hieroſolymis fuiſſe probat, *quod ita eſſe memoratus R. F. Bartholomæus Rome coram pontifice, cum plures religioſi diſputaremus affirmavit, obiter enim in hujus rei ſermonem incidimus, dum de Domini reſurrectione & ejus ſepulcro loqueremur.* Quæ docent Bartholomæum, priuſquam Patavii theologiam doceret, in Terra ſancta quibuſdam annis egiſſe.

F. FRANCISCUS DE VICTORIA.

F. Franciscus de Victoria Hiſpanus vir ævi ſui celeberrimus, quem academiæ Hiſpanæ theologiæ ſcholaſticæ, illius nempe accuratioris ac ſplendidioris apud ſuos parentem, ac inſequentium præceptorem ac myſtagogum uno ore prædicant & agnoſcunt, tot encomiis ab eruditis exornatur, ut non novum ei elogium condere, ſed inter tot quaſi certatim conjectas in eum laudes ſeligere, is unus demum labor nobis ſit. Clariorum virorum de eo teſtimonia pro ratione inſtituti noſtri, quam brevius fieri poterit, referemus, ſeu potius delibabimus, ubi quid de ejus actis chronologicè, quod a nobis potiſſimum exigitur, dictum fuerit. Cantaber itaque gente ille fuit, ac Victoriæ civitate Alabæ principe primam lucem vidit ad ſenium vergente ſeculo XV circa annum MCCCCLXXX, unde & ei agnomen adhæſit pro more. A parentibus Burgos commigrantibus puer etiamnum eo deductus, liberalibus diſciplinis ſub optimis magiſtris imbuendus traditus eſt, nec parum pro ingenii ſolertia inter ſodales excelluit. Ibidem adoleſcens ordini nomen dedit exemplum ſecutus natu majoris fratris germani ſui Didaci de Victoria, de quo ſupra, jam in eodem profeſſi : ac poſt tirocinium quibuſdam apud ſuos exactis philoſophiæ ac theologiæ annis, ad academiam Pariſienſem viſus eſt patribus juxta antiquum morem, qui tum adhuc ſervabatur, pro ratione provinciæ ſuæ amandandus, ceu qui commilitonibus longe eminens non exiguam de ſe expectationem faceret. Tum Lutetiæ in gymnaſio Sanjacobeo recens congregationi Hollandiæ dictæ aggregato ac florentiſſimo ſacras literas publicè profitebatur F. Petrus Crockart de Bruxellis vulgo dictus, de quo ſupra ad 1514, (qui ex artium in academia profeſſore celebri, ac Nominalium opinionibus, quas ſub Joanne Major imbiberat, addictiſſimo, 1546.

Digitized by Google

dictiſſimo, repente mutatus non ſolum Thomiſmum ſed & veſtem Dominicanam induerat) maximoque auditorum & Fratrum & extraneorum concurſu nec minori plauſu ac fructu S. Thomæ Summam interpretabatur. Hunc magiſtrum nactus Franciſcus noſter, non autem Joannem Major, ut putavit Staniſlaus Felic Colonienſis in ſuis ad hiſtoriam concilii Tridentini auctore Palavicino notis num. 51 pag. 96: neque enim, quod obiter notandum, ſodales noſtri Sanjacobei Pariſienſes alios quam ex ordine magiſtros unquam audiverunt, quos ſemper habuere omni exceptione majores, mirum quantos ille ſub eo præceptore fecerit in ſcientiis divinis progreſſus. Hinc a collegii Patribus ac rectoribus capitulo generali Januæ anno MDXIII habito ad gradus deſignatus promovendus, pro anno 1516 extraneis debito ad legendas in magnis ſcholis ſententias aſſignatus fuit, idque anno MDXV in cap. gen. Neapolit. confirmatum. Cujus vi decreti revera legit, docuitque cum plauſu, & ex actis facultatis habemus de ultima Sorbonica reſpondiſſe vigeſimum primum anno MDXI, ac licentiæ ſuæ locum ſextum obtinuiſſe XXIV martii MDXXI ſtylo veteri, novo MDXXII. Suos exinde ad Hiſpanos reverſus, Pinciæ primum clarere cœpit, in gymnaſio Sangregoriano noſtro primarius regens inſtitutus. At mortuo F. Petro ut ſcribit Fernandez ſed verius Paulo Legionenſi, de quo ſupra ad 1528 a XX circiter annis, ſcilicet a MDVII ad MDXXVI, primariæ cathedræ Salmantinæ moderatore, ejus locum adverſus æmulos contendentes, quorum plures erant magni nominis, præſertim quidam Luſitanus Margallo dictus vir ingentis literaturæ & famæ, diſputatione ac communi totius academiæ voto reportavit. Qua in ſpecula poſitus, mirum quanto eam ſcholam lumine perfudit, adeo ut eam jacentem hactenus vixque notam primus erexiſſe cenſeatur, & ad eam qua deinceps fulſit ubique terrarum exiſtimationem & gloriam provexiſſe. Veram enim quam Pariſiis didicerat docendi rationem ſectatus, theologiam ſcholaſticam non jejunè non inculte ut aliàs, ſed erudite & ornatè tractabat, eam ex hiſtoria eccleſiaſtica & ex ſanctorum Patrum fontibus adhibito ſeveriori criterio locupletans, ac oratione puriori verbiſque elegantioribus explicans, ſic ut non ſolum omnes in admirationem raperet, ſed & ad imitationem ſui provocaret. Ne tam excellentis theologi verba in ventum abirent, tum primum in ea academia & in cæteris Hiſpaniæ deinceps inductus eſt, qui in Pariſienſi a reformatione Tutavillana anno MCCCCLIV conſtitutus fuerat, mos, lectiones profeſſorum, quæ aure tenus antea, jam etiam ſcripto excipiendi: quo factum eſt, ut multiplicatis quos per annos viginti dictaverat tractatibus, eoſdem ipſe prælo mandare neglexerit: unde plures ejus theſauris ditati, eoſdem majori cum fiducia in ſuos alveolos derivarunt. Magiſtri ſapientiæ non exiguum teſtimonium reddunt diſcipuli doctores in Eccleſia fulgentiſſimi & in univerſis academiis nominatiſſimi, inter quos Melchior Cano, Dominicus Soto, Bartholomæus de Medina ſaltem ſub ultimis illius annis & alii plures nec præceptori ingrati, quicquid in eis ſuſpiciebatur doctrinæ ad eum tanquam ad fontem ex quo hauſerant ingenuè referentes. Sic enim Canus de loc. theolog. lib. XII cap. 1 poſtquam Franciſcum de Victoria dixit, *quem ſummum theologiæ præceptorem Hiſpania Dei ſingulari munere accepit*: hæc addit » Nimirum, *inquit*, » ſi doctrinam meam approbet quiſpiam, quæ utinam eruditorum opinione digna eſſet: ſi in rerum » judicio prudentiam, quæ utinam eſſet digna noſtro cognomine, ſi orationis cultum, quem elegantiorem adhibere ſoleo, quam conſueverunt ſcholaſtici in libris ſuis: in hoc ſumus docti, prudentes & facundi, quod virum hunc rerum earum omnium ducem optimum ſequimur, atque ejus præceptis monitiſque paremus «. *Hocque caput ita concludit*: Tantum faciam ut efficiam, ne cùm omnia a præceptore mihi harum rerum principia ſuppeditata ſint, ipſe mihi præceptori item meo videar defuiſſe. Hujus enim clariſſimi viri eruditionem memoriæ prodimus, atque ei etſi nequaquam pàrem illius ingenio, at pro noſtro tamen ſtudio meritam gratiam debitamque referimus. Quanquam poſtulo ab iis, qui hæc in manus ſument, ut majus quiddam de magiſtro meo, quam quantum a me exprimi poteſt, ſuſpicentur «. Quo ſane nihil magnificentius dici poteſt. Sed & Bartholomæus de Medina in epiſtola nuncupatoria commentarii ſui in primam ſecundæ S. Thomæ non minus illuſtre eidem ſcripſit elogium. Ab eo enim » ſacræ theologiæ reſtaurator *dicitur*, cui debent » Hiſpaniæ, quod veram Theologiæ methodum illas » docuerit &c. Hic eſt *inquit*, qui omnia ſcholaſticorum placita incredibili diligentia perluſtravit, » ut ſi quæ inveniret contra D. Thomæ doctrinam » pugnare, eique quodammodo adverſari, ſumma » cura & ope adniteretur convellere & deſtruere. » Sed & ipſe eſt qui varia doctrinarum ſupellectile » ornatus, dialecticæ, philoſophiæ, ſacræ ſcripturæ » & ſcientiæ ſanctorum cognitione inſtructus, omnia hæc ſubſidia ſibi comparavit, ut D. Thomæ » doctrinam augeret, locupletaret, illuſtrioremque » redderet. In illius enim ævo emanaverunt putei » aquarum &c «. Mitto his ſuffragantes cæteros ordinis ſcriptores, Dominicum Bañez in 2. 2 S. Th. q. 1 a 7 dub. 2 arg. 3: Joannem Marieta *vidas de los ſantos* fol. 204 a: Luſitanum, Fernandez, Joannem Lopez Hiſt. p. 4 pag. 289: Razzium *Hnomini illuſtri pag.* 305: Altamuram ad 1546. Sed non omittendi extranei, quos adulationis non inſimules. A Matamoro Hiſpalenſi actiori ac ſeveriori ſuorum Hiſpanorum cenſore in ſua De academiis & doctis viris Hiſpaniæ narratione apologetica, Edit. Francofurt. pag. 817 dicitur Franciſcus noſter *vir excellens, divinus, incomparabilis, inſtituti Dominicani ſplendor, decus & ornamentum theologiæ, exemplar antiquæ religionis.* Nicolaus Clenardus de eo dicere ſolebat, *neminem ſe noſſe, ne ex iis quidem qui omnem ætatem in Latinis literis triviſſent, cujus ipſi tam placerent epiſtolæ quam Victoria, qui ſi animum aliquando ad ſcribendum appellerit, orbem univerſum fama ſui nominis occuparet.* Joannes Vaſæus qui hæc refert in ſuo chronico T. I Hiſpan. Illuſtr. Edit. Francofurt. pag. 585 ſic de eodem loquitur: » Atque hic mihi lacrymæ juſto dolore proſiliunt, lector amice, quod venerabilem & mihi » perpetua recordatione colendum F. Franciſcum a » Victoria ſacræ theologiæ, dum in vivis ageret, Salmanticæ profeſſorem primarium, in hoc catalogo » ponere non liceat. Antequam enim ipſum inſtituti » mei certiorem facerem, ipſum, inquam cujus arbitrio regebar, conſilio nitebar, in cujus benevolentia acquieſcebam, præſentis vitæ calamitatibus » perfunctus, in ſanctorum contubernium, ut ego » quidem perſuaſum habeo, tranſlatus fuit. Qui ſi » vixiſſet, dictu mirum, quantum ſubſidii conatibus » meis attuliſſet. Erat enim eruditione incredibili, » lectione pene infinita, judicio exactiſſimo, memoria expromptu, ut quoddam naturæ miraculum » merito videretur. Gratuletur ſibi ſancti Dominici » illuſtris ac religioſa familia, quod talem nacta ſit » virum, quo neſcio equidem, an a multis annis » habuerit ſacræ theologiæ peritiorem, quod ipſe » quoque teſtatum feciſſet, ſi tam fuiſſet ſcribendi » cupidus, quam erat egregiè peritus: illud certo » ſine ſcrupulo mihi videor affirmare poſſe, nemi» nem fuiſſe multis annis tota Hiſpania omnium bonarum artium ac totius humanitatis doctiorem «.

Sec. XVI. Sed & Navarrus æqualis vir ille laudatiſſimus egregie commendat Enchiridii ſeu Manualis ubi de contritione cap. 1 n. 35. *Quocirca*, inquit, *recreat nos audiviſſe F. Franciſcum a Victoria, virum profecto piiſſimum clariſſimumque doctorem, qui Hiſpanias rara illa ſua theologica eruditione ſacramentali præſertim & morali præ ſuis anteceſſoribus illuſtravit* &c. Et cap. 16 n. 19.: *Juſtum & rationi conſonum videtur nobis id, quod dicitur aſſeveraſſe ille celeberrimus juxta ac doctiſſimus pientiſſimuſque doctor F. Franciſcus a Victoria Gymnaſtes primæ functionis in ſacra theologia reſolutiſſimus academiæ Salmanticenſis, cùm nos etiam in eadem, functionis eiuſdem eſſemus in ſacris canonibus* &c. His addas Bellarminum, Poſſevinum, Miræum, Andream Schottum, Labbeum & alios ſuccinentes omnes. Obiit vir ſummus Salmanticæ anno Dñi MDXLVI die XII auguſti, apud noſtros ibidem ſepultus, academia univerſa parentante, primariis facultatum feretrum de more deferentibus. Non abs re a Matamoro citato Franciſcus noſter velut alter Socrates ſed Chriſtianus exhibetur: nam non ſecus ac vetus ille academicæ ſectæ princeps, Platoniſque & ſimilium præceptor, ſic ille ut ſe quicquam vivo ſuorum operum in lucem exire permitteret nunquam adduci potuit, eos contentus nactum eſſe diſcipulos, quorum in cordibus ſua ſic ſenſa inſculpſerat, ut ea & verbo & ſcripto poſteris mandare & communia reddere poſſent, quod & plures magiſtri gloriæ potius quam ſuæ ſtudioſi, grati fecerunt. Quædam tamen ſub ejus nomine a ſuis collecta typis prodierunt, quæ ſequuntur:

1. *Relectiones* XII *Theologicæ in duos libros diſtinctæ*: quarum hæc argumenta, 1. *De poteſtate Eccleſiæ.* 2. *De civili poteſtate.* 3. *De poteſtate pontificis & concilii.* 4. *De Indis & jure belli.* 5. *De matrimonio.* 6. *De augmento charitatis.* 7. *De temperantia.* 8. *De homicidio.* 9. *De eo ad quod tenetur perveniens ad uſum rationis.* 10. *De arte magica.* 11. *De Simonia.* 12. *De ſilentii obligatione*, Lugduni, Jacobi Boyerii 1557 in 8, pagg. 487 & 397: Salmanticæ 1565: Ingolſtadii 1580: Iterum Lugduni, Petri Landry 1586 & 1587: cui ultimæ editioni præfixa vita auctoris, at quæ nihil hiſtoricum affert, niſi eum virum toto orbe conſpicuum fuiſſe ſub Carolo V imperatore, fuiſſeque diſcipulis ceu Pythagoram, ut ejus una ſatis eſſet eis auctoritas magiſtri, & apud reges & principes tanti ponderis, ut in gravioribus ejus ſententia conſiliumque avide peteretur, ut in cauſa divortii Henrici VIII regis Angliæ, & Catharinæ conjugis. Quæ altera Lugdunenſis editio apud nos erat aliàs, ſed pro priori elegantiori mutata. Illæ omnes in 8, at & recentiorem laudat Antonius in Bib. Hiſp. Antverpiæ 1604 in 12.

2. Quædam inſtructio vulgari Hiſpano *Confeſſionario* inſcripta, Salmanticæ, Matthiæ Gaſt 1562 in 12.

3. *Conſejo ſobre ſi los Señores pueden vender ò arrendar los officios como Eſcrivanias y Alguazilaſgos.* Ex auctoris MS a F. Didaco de Zuniga Hiſpano ordinis Hieronymiani erutum ac in lucem editum Salmanticæ 1552, ad calcem operis ſui, cui titulus *Inſtruccion y refugio del animo y conciencia eſcrupuloſa y temeroſa de Dios*, Ibidem, Juntæ 1552 in 8.

4. *Commentaria in univerſam Summam S. Thomæ de Aquino*, quorum, quæ in primam partem & in ſecundam ſecundæ, dicunt MS in Bibliotheca Altempſiana Romæ ſervari: omnia verò item MS in bibliothecis variis Hiſpaniæ manu diſcipulorum excepta. Et idem teſtantur de commentariis in IV libros ſententiarum.

5. *Secundam ſecundæ S. Thomæ a F. Petro Crockæt de Bruxellis recenſitam ac illuſtratam typis edi curavit* Franciſcus noſter tum juvenis Pariſiis agens, & eidem Petro magiſtro ſuo nuncupavit, Pariſiis, Claudii Chevallon 1512 in 4, gothico charactere. Quæ fuit prima hujus ſecundæ ſecundæ editio Pariſienſis.

6. *Summa ſacramentorum Eccleſiæ ex doctrina R. P. F. Franciſci a Victoria ordinis Pred.* Pinciæ 1561 in 8: Ibidem 1565: Romæ 1567: Venetiis 1569: Antverpiæ 1586, 1594 & 1610: Turnòni, Antonii Chard 1629 in 12, pp. 451. Compendium eſt ejus ſcripti in librum IV ſententiarum, quod diſcipulus ejus F. Thomas de Chaves ex ore dicentis & prælegentis exceperat, & in eam brevem formam contraxit, additis in altera editione multis quæſtionibus ex ſanctorum conciliorum decretis præſertim Tridentini, quæ in priori deſiderabantur.

F. HIERONYMUS BAVARUS.

F. Hieronymus Bavarus Ligur patriaque & profeſſione Januenſis, vir morum ſuavitate & ſenex annoſus, Deo hominibuſque probatus, in pace dimiſſus eſt anno MDXLVI, cum prius ſcripſiſſet viſionem cap. XIII Apocalypſeos explanando, opus hoc titulo: 1546.

Il fiore di tutti buoni. MS apud ſuos Januæ ſervari teſtantur Soprano & ex eo Oldoinus in Athen. Ligust.

F. MARCUS CATHANEO.

F. Marcus Cathaneo Ligur Januæ natus, ibidem in ſanctæ Mariæ ad Caſtellum ordinem amplexus, adoleſcens, die ſecunda junii anni MCCCCXCVI, vir evaſit doctrina & facundia per totam Italiam celebratiſſimus, quem ut Oldoini in Athen. Lig. verbis utar, theologorum in ſcholis facile principem ſua agnovit ætas, ſed & in templis ſacrorum oratorum eloquentiſſimum. His dotibus allectus Innocentius cardinalis Cibo archiepiſcopus Januenſis, & ſuffraganeum ac vicegerentem habere volens a Clemente VII Bononiæ agente anno MDXXX die lunæ XXIV januarii (erat lit. Dom. b) Rhodi archiepiſcopum deſignari ac promoveri obtinuit. Marcus autem inauguratus paſtoralis vices oneris ſummæ cum omnium approbatione ſuſtinuit Januæ ad annum uſque MDXLVI, quo menſe maio & regere & vivere deſiit, fuitque juxta ſupremam voluntatem apud ſuos S. Mariæ ad Caſtellum ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Leander *Deſcript. d'Italia* fol. 16 a, Pius, Fernandez, Fontana, Altamura & Rovetta uterque ad 1545, Sopranus, Hieronymus Bardus, Petrus Bizarus, Auguſtinus Schiafinus, quos citat Oldoinus citatus. Scripſit † 1546.

Inſtitutione della vita Chriſtiana.

Il cinque foglio del divino amore.

Ubertus Foglietta de eo potiſſimum legendus, inſigne Marci noſtri ſcripſit elogium, & opera mox laudata dolet parentum ejus incuria in oblivionem veniſſe.

F. TILMANNUS SMELINGUS.

F. Tilmannus Smelingus Teuto Segebergio, ſive Monte S. Michaelis vernacule *Segenberk* ortus, exinde vulgo Segebergenſis a patria dictus, vir fuit eruditione plurima, & fidei catholicæ ardenti ſtudio conſpicuus. Priorem Colonienſem ſimul & hæreticæ pravitatis inquiſitorem agebat anno MDXXXVIII, Lutherique ac ſequacium errores verbo ac ſtylo acerrime inſectabatur & confutabat. Ejus cum laude meminit Werlinus Addit. altera ad Trithemium, ubi virum in enucleandis quæſtionibus prorſus acutum, & anno MDXLVI valde ſenem adhuc viventem præſtat. Excipiunt Lu- † 1546.

Digitized by Google

ſuanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1550, emendandi tamen omnes, & quod Smelingi agnomen omittant, & quod Sibergenſem corrupte pro Segebergenſi nuncupent. Hæc ejus opera :

De ſeptem ſacramentis liber unus, Coloniæ 1538 in 8. Iterum ibidem 1546 ab auctore tum diligenter recognitus & paſſim locupletatus, quam editionem laudat Simlerus. Poſtea Venetiis 1548 teſte Lipenio, qui *Smebingum* corrupte nuncupat, & ut alterum a *Segenbergenſi* producit, cùm unus & idem ſit. Deinde etiam Pariſiis, Hieronymi de Marnef 1550 in 8, quæ editio Pariſ. in Teller. nunc Genovef. charact. Rom. minuto ac eleganti, ſignat. A ad Y. Eſt & editio apud eumdem & viduam G. Cavelat, quæ dicitur anni 1590, ſed eamdem cenſeo ſolo programmate mutato. Opus Joanni a Furſtenberch abbati monaſterii Segebergenſis, quod vulgo dicitur Mons S. Michaelis nuncupat Tilmannus Smelingus Segebergenſis theologus ord. Prædic. e Colonia anno MDXXXVIII. Libellus iſte polemicus maxime contra Lutheri errores inſurgit, nec agit niſi quæſtiones, quæ ab hæreticis controvertuntur, ideoque ut ipſe monet in epiſtola citata, fuſius de euchariſtiæ & pœnitentiæ ſacramentis tractat, quod acrius a Luthero impugnarentur. Stylo utitur fere ſcholaſtico ſatis comto & nitido, nec eleganti Latinitate deſtituto.

Enchiridion locorum communium Johannis Eckii adverſus Martinum Lutherum & aſſeclas ejus, aliquot nunc adauctum materiebus. Interjecta ſunt paſſim quædam hactenus non edita, ſtellulis in fronte ſignata, & hoc concluſa ſigno, per venerabilem virum F. Tilmannum Segebergenſem ſacræ theologiæ licentiatum ac conventus ord. Prædic. in Colonia priorem ad communem omnium bonorum ſalutem. Ad calcem, Coloniæ, Heronis Alopecii & Petri Quentell 1532, quæ editio apud noſtros Inſulenſes

Alia parabat edenda inquit Werlinus citatus, *ſi longiorem vitam Deus concederet*, ſed an ediderit nobis incompertum.

F. CLEMENS ARANEUS.

1547. F. Clemens Araneus Dalmata, patriaque & profeſſione Raguſinus eximius theologus, ſeculo XVI medium circiter decurrente, morum puritate fideique ardore non minus quam eruditione multiplici, dicendique facundia nomen ſibi fecit, de quo noſtri paſſim habent ſcriptores Luſitanus, Razius p. 258, Fernandez, Altamura ad 1547, Poſſevinus aliique. Hæc ejus opera :

In quatuor libros ſententiarum commentarii. Sic Luſitanus.

Sacri ſermones pro diebus feſtis a prima Dominica adventus ad cineres, & ſubinde per omnes feriat quadrageſimæ, ad tertiam feriam paſchæ. Item de Verbo incarnato ſermones XXIIII. *Item ſermones* LXXXVI *de materiis particularibus ad nutriendas virtutes, & ad vitia extirpanda potiſſimum accommodati, multa doctrina, figuris ac moralitatibus ornatiſſimi*, Venetiis 1541 in 4. Iterum Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1586 in 4, pp. 935 : Quæ editio Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati. Quod opus illud ipſum eſt, quod Luſitanus prænotari aſſerit in prima editione, *Quodlibet declamatorium cum ſuis figuris*, vel ſaltem pars ejus poſterior.

Expoſitio cum reſolutionibus occurrentium dubiorum, etiam Lutheranorum errores validiſſime confutantium ſecundùm ſubjectam materiam, ſuper epiſtolam Pauli ad Romanos, Venetiis, Nicolai de Baſcarinis 1547 in 4.

Summa caſuum conſcientiæ. Sic Altamura, ſed an edita an MS ſilet.

Rovetta ad 1547 narrat Aranеum ex congregatione Raguſina in provinciam Lombardiæ, & in cœnobium Piſaurenſe per affiliationem ut loquuntur tranſlatum fuiſſe, ac præter relata ſcripſiſſe

Sermones de laudibus B. Mariæ Virginis. An verò editi aut tantum MS habeantur pro more ſilet. &c. XVI.

F. GABRIEL A SAVIGLIANO.

F. Gabriel a Savigliano Inſuber inter illuſtres ſacri verbi oratores jam florebat anno MDXVI teſte Leandro fol. 146 b, & ad hunc ſaltem annum pervenit, ſiquidem ab eo ſcripta eſt 1547.

Vita B. M. Sororis Catharinæ de Raconiſio de pœnitentia S. Dominici. Quæ nata menſe junio MCCCCLXXXVI obiit anno MDXLVII die IV ſeptemb. Hoc opus laudat & excipit Pius P. I col. 543 in vita ejuſdem beatæ.

Eidem Gabrieli duo alia opera inſcribit Rovetta ſcilicet,

Chronicon cœnobii S. Vincentii de Raconiſio.

Chronicon aliud breve cœnobii S. Vincentii de Garrexio.

Quæ Albæ Pompeiæ apud noſtros ſervari teſtatur. Idem Rovetta Gabrielem hunc vult ad annum 1575 perveniſſe, Altamura ſaltem ad 1570, penes quos fides.

F. JOANNES CHRYSOSTOMUS DE BAGNUOLO.

F. Joannes Chryſoſtomus de Bagnuolo ſic ab originis ſuæ loco pro more nuncupatus provinciæ Regni Siciliæ cœnobiique S. Petri martyris Neapolitani alumnus, ſpectatæ vir pietatis & eruditionis, theologiam variis in ſtudiis docuit, ac ſpeciatim Neapoli, Romæ & Perufii, ubi inter alios auditores diſcipulum habuit F. Michaelem Bonellum poſtea cardinalem Alexandrinum Pii V ſummi pontificis ſororis nepotem. Laurea magiſterii ornatus obiit Neapoli in cœnobio S. Thomæ de Aquino. Ejus cum laude meminerunt noſtrates Gozzeus p. 154, Pius P. II lib. 4 col. 199, Vallius p. 244, Altamura ad 1547, ſed & Toppius Bibl. Napol. p. 117 b. Si tamen vera ſunt, quæ narrant Michaelis Bonelli fuiſſe magiſtrum & regentem, ultra annum MDLXV vixerit, cùm Bonellus ordini nomen non dederit niſi anno MDLX, & anno MDLXV Perufii theologiam audiverit. Ut ut ſit quod diſcutiant gentiles, hæc ab eo relicta feruntur ingenii ſui monumenta : 1547.

Poſtilla in Geneſim & in primum & ſecundum Regum.

Tractatus de ſacra ſcriptura.

Commentarii in Summam S. Thomæ de Aquino.

Conciones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales.

Tractatus de auctoritate ſummi pontificis.

De prædicabilibus, prædicamentis, in libros priorum & poſteriorum, phyſicorum, & metaphyſicorum.

Quæ ubi ſerventur excuſa vel MS ſodales forſan aliquando docebunt & hîc addent.

F. JULIANUS GARCES.

F. Julianus Garces Hiſpanus apud Aragonos ſtirpe nobili anno MCCCCLII ut quibuſdam placet, ut verò alii accuratiores cenſent anno MCCCCLX natus noſtrum adoleſcens Cæſarauguſtæ profeſſus inſtitutum, ſtudiorum cauſa Pariſios miſſus fuit, unde tantæ vir eruditionis emerſit, ut Ælius Antonius Nebriſſienſis litteratorum apud Hiſpanos omnium prope magiſter & coryphæus ſoli- 1547.

Sec. XVI. tus sit dicere, studio sibi strenue vacandum, quo Julianum assequeretur, & cum eo de eruditione certaret. Summus enim evasit Julianus noster eloquentia dicendique facultate & profunditate, rhetor, philosophus atque theologus, acri præditus judicio tenacique memoria. Lectorem annis pluribus in sua provincia variisque locis egit theologum, laureamque in ea magisterii consecutus est. Salutis animarum sitientissimus, iis Deo lucrandis totum se dedit. Totos ferme plusque quinquaginta annos maximo populorum concursu & fructu purum putumque Dei verbum sacris e scripturæ patrumque dictis, non humana, sed divina prope atque e cœlis hausta sibique propria, sucis nihil adulterata facundia, qua suorum ille moveret auditorum animos, & quo vellet flecteret, usus, e suggestu sacro disseminando consumsit. Solandis etiam medendisque pœnitentium animis atque conscientiis aut audiendis solicitus incumbebat: eaque dexteritate, prudentia & integritate nituit, ut ejus se totum in spiritualibus conscientizque regimine Joannes Rodericus a Fonseca Burgensis Ecclesiæ præsul, regiique Indiarum in Hispania consilii princeps & præses arbitrio commiserit, & ab arcanis eum esse sibi voluerit confessionibus. Sed & eum sibi delegit ecclesiasten imperator Hispaniarum rex Carolus hujus nominis V, apud quem sæpius ille non sine Cæsaris aulæque gustu peroravit. Dum autem studio sacrarum litterarum, concionibus & saluti animarum Julianus incumberet, contigit ut apud Indos Hispanorum fideique catholicæ res sub Ferdinando Cortezio Hispano duce gestæ feliciter increverint, certiorque factus imperator, Tascalenses Americanos Hispanis atque Cortezio favisse, de nova ibidem erigenda Ecclesia, pontificalique constituenda sede & dignitate cogitarit, Idoneum autem qui tanti muneris onus & partes impleret, novisque suis præesset subditis & Ecclesiæ inter Hispanos seligendum quærens, Julianum cujus ei certe perspectissimæ jam erant eximiæ animi dotes, huic Tascalensium Ecclesiæ primum præsulem pontifici Romano proposuit constituendum anno MDXIX, quo anno data imperatoris cedula die VI septembris Julianus episcopus appellatur: plures tamen effluxerunt anni, priusquam Romæ negotium istud perficeretur. Tandem rebus compositis Julianus jam septuagenario proximus impositum humeris subiit onus, non honorum titulorumque cupidus, sed laborum avidus animarumque salutis desiderio æstuans, acceptoque consecrationis munere, procuratorio nomine possessionem iniit regii jussu litterisque consilii die IX novemb. MDXXVII datis, biennioque postea præsens ipse realem accepit & personalem, ascito delectoque sibi viarum ac laborum comite viro strenuo F. Didaco de Loaysa ejusdem sui ordinis. Quanta porro lætitia fuerit Julianus omnium omnino novi hujus orbis & Mexicani regni primus episcopus a suis clericis laicisve receptus vix dici queat, qui non ita prælatum gestiebant accepisse, quam parentem amantissimum & patronum. Suas enim ille oves ea caritate fovit, verbo pavit & exemplo, tantaque solicitudine & mansuetudine viginti circiter annos solidos rexit, ac si unus ipse de grege aries, cujus esset infirmarum onera subire ovium. Tenerrimo quippe fuit erga regionis illius agrestioris indolis indigenas affectu, quos totis ille cordis prosequebatur visceribus, quorum in gratiam & commendationem nulla subire deprecabatur onera vel pericula, murumque se pro illis æneum opponebat adversus eos qui Europæorum etiam indignos consortio, Christianorumque communione volebant Indos & Tascalenses extorres facere & venditare. Erga pauperes supra modum & sensum effusus & liberalissimus fuit, quorum ille præsertim Indorum non modo subveniebat, sed & occurrebat necessitatibus: quod ut abundantius efficeret, nullam ille aluit familiam, habuitve pro dignitate famulitium, uno contentus socio & capellano, duobusque domesticis, ac una quæ cibos pararet ancilla nigra. Demum nonagenario proximus, acuta febri correptus, paucos intra dies depositio carnis onere evolavit ad superos ad annum circiter MDXLVII, ac in crypta singulari cathedralis Ecclesiæ sacræ fuerunt ejus exuviæ conditæ. Ejus vitam scripsit Augustinus Davila y Padilla Hist. prov. Mexic. libr. 1 cap. 42, & F. Franciscus Diago Hist. prov. Arag. lib. 2 cap. 36, qui ambo cujus fuerit loci vel civitatis Aragonum conventusve professus incertum volunt. Meminerunt Ægidius Gonzales *Teat. Eccl. de las Indias T I*, sed in aliquibus emendandus. Nic. Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1542. Hæc ejus referuntur scripta:

Epistola ad SS. D. N. Paulum III pontificem maximum in gratiam Indorum. Pr. *Quæ circa novellum gregem &c.* Hanc edidit Padilla citatus a pag. 132 ad 138, quam & Hispane reddidit ibidem. Pius etiam P. II lib. 4 ad 1519.

Opera omnia D. Augustini notis marginalibus MS *a se illustrata.* Hæc conventui Tascalensi moriens legavit, ubi servantur.

F. PETRUS MARTYR A SANCTOGERVASIO.

F. Petrus Martyr a Sanctogervasio Italus Cenomanus Brixiæ natus, & ibidem ad ordinem allectus, theologus magni nominis, & post varia variis in locis & studiis scholæ regiminis munia cum laude exercita, gymnasii Bononiensis moderator & regens institutus, tandem Thoma cardinali Badia cui ob eximiam eruditionem, præclarasque alias animi dotes carissimus erat, agente, a Paulo III sacri palatii magister assumtus est anno MDXLVI, & Bartholomæo Spina suffectus: quod tamen munus anno sequenti cum vita deposuit, magna doctrinæ suæ, ac in agendis peritiæ relicta fama. Ejus meminere Pius P. II lib. 4 col. 210, Fontana in Theatro, & Roverta ad 1547 ceu a quo hæc relicta sint opera: † 1547.

De divini Verbi incarnatione tractatus.
De auctoritate seu potestate papæ alter.
Tertius de conceptione B. Virginis.

Sed hæc ubi typis prodierint, vel MS serventur, addere omisit.

F. PETRUS SYLVIUS.

F. Petrus Sylvius Teuto provinciæ ut quidem conjicio Saxoniæ alumnus, insignis theologus medio seculo XVI claruit, ac pro fide catholica contra insurgentes tum hæreses verbo & scripto strenue decertavit. Ejus meminerunt cum laude Eysengrenius ad 1547, & ex eo Possevinus, Fontana in Monum. & Altamura ad 1548. Ab eo prodierunt † 1547.

Tractatus varii contra Lutherum lingua Germanica scripti, & editi Lipsiæ. Extant in Bibl. Francofurt. ad Viadrum, & in catalogo ejus universitatis recensentur quatuor.

Hi tractatus contumelioſi dicuntur a Simlero, sed ab Eysengrenio & Possevino ceu docti & eximi laudantur.

F. THOMAS BADIA ÆMILIUS.

F. Thomas Badia Æmilius Mutinæ natus & ordinem professus, vir fuit acerrimi ingenii, doctrinæque præstantia nemini ævi sui secundus. Sacras litteras variis in provinciæ suæ Lombar- † 1547.

Digitized by Google

die locis & ſtudiis, Ferrariæ præſertim, Venetiis, & Bononiæ magna nominis ſui fama publice doçuerat, cùm Romam a Clemente VII accerſitus eſt, qui ſacri palatii magiſterium obiret. De anno quo munus hoc inivit, non conveniunt ſcriptores, nam Jacobillus in ſua Umbriæ bibliotheca contendit, Silveſtro de Prierio anno MDXXIII mortuo ſufficetum Nicolaum Columbi Peruſinum de quo ſupra ad 1527, huncque quatuor annis ſolidis ſacri palatii magiſtrum egiſſe, adeo ut Badius ad hoc miniſterium non aſcenderit niſi anno MDXXVII vel ſequenti. Razzius tamen cui concinit Fontana in Theatro, Prieriati ſucceſſorem immediatum dat Badium Nicolao omnino prætermiſſo. Ut ut ſit, neque enim niſi ex actis Vaticanis & monumentis ejus ætatis, quæ nobis non ſunt in promptu, lis hæc dirimi poteſt, Badius hanc Spartam ſumma omnium ordinum approbatione adornavit, a pietate morumque integritate, non minus quam ab eximia eruditione commendatus. Ferunt bis in comitiis ordinis Romæ habitis anno MDXXX cùm electus eſt Paulus Butigella & anno MDXXXIX cùm electus Auguſtinus Recuperatus, Badium concurriſſe, & numeroſo vocalium ſuffragio ad regimen ordinis expetitum, ceu quem gravitas & prudentia cum ſeveriori legum noſtrarum obſervatione ſummo apud nos magiſtratu dignum prædicabant. Sed nec minus rebus gerendis aptus erat, ideoque ad colloquium Wormatienſe, quod anno MDXL Carolus V de revocandis ſi fieri poſſet proteſtantibus indixerat, a Paulo III cum aliis delegatis miſſus eſt, quo in congreſſu ſeu in confutandis Lutheranorum erroribus, ſeu in juribus ſummi pontificis aſtruendis & tutandis mirum emicuiſſe narrat Palavicinus Hiſt. conc. Trident. lib. 4 cap. 11 n. 9, propterea que in Urbem redux ad purpuram ſub titulo S. Silveſtri in Campo Martio evectus eſt anno MDXLII die ſecunda julii. In ea verò dignitate poſitus, nihil de prioris religioſi ſtatus uſibus minuit, totum ſe Eccleſiæ commodis addixit, quem propterea pontifex ut in promptu haberet, in ipſis Vaticanis ædibus commorari voluit, cum hoc favore quem plerumque invidia ſequitur, tanta apud omnes exiſtimatione, ut majora effugere non poſſe vulgo putarentur, niſi morte præventus fuiſſet, quæ immatura ei accidit anno chriſtianæ æræ MDXLVII ætatis LXIV nondum completo. In ædio templi S. Mariæ ad Minervam ſepulturam elegit, quam nactus eſt e regione cardinalis Thomæ de Vio Cajetani, affixa curis Franciſci germani ſui ad frontem baſilicæ epigraphe, quæ hactenus dicta ſtrictim exhibet, quam videſis apud Fontanam in Theatro & Oldoinum in Ciaconio recenſito. Eum laudant præter citatos Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1547, Rovetta qua ratione non capio ad 1568, & alii ejus ætatis nomenclatores. Hæc ejus feruntur opera an impreſſa an MS nemo aperit:

Quæſtiones phyſica de anima, & metaphyſica, Florentiæ habentur ex Luſitano.

De intenſione formarum, de analogia entis, & de pluralitate intelligentiarum juxta Ariſtotelem, tractatus tres.

De immortalitate animæ tractatus, & alius de modo quo anima rationalis informat corpus contra ſecus opinantes.

De providentia divina.

De pugna duorum angelorum homini aſtantium ad Gabrielem Ferrarium.

Tractatus adverſus Lutheranorum errores. Sic Rovetta, quo nomine forſan intelligit *Acta in colloquio Wormatienſi*, quæ haud dubie ſcripſit, & in Vaticano ſervari conjicias.

His addendum viſum eſt quoddam ſcriptum typis etiam editum, cujus revera non eſt unicus auctor, ſed cujus pars magna fuit. Titulus eſt: Sec. XVI.

Conſilium delectorum cardinalium & aliorum prælatorum de emendanda Eccleſia S. D. N. D. Paulo III ipſo jubente conſcriptum & exhibitum, Romæ, Ant. Bladi 1538 in 4, A & B. Pr. *Beatiſſime pater, Tantum abeſt ut verbis explicare poſſimus &c* Delecti illi fuere

GASPAR cardinalis Contarenus.
JOH. PETRUS cardinalis Theatinus.
JACOBUS cardinalis Sadoletus.
REGINALDUS cardinalis Anglicus.
FEDERICUS archiep. Salernitanus.
HIEROMYMUS archiep. Brunduſinus.
Jo. MATTHÆUS epiſc. Veronenſis.
GREGORIUS abbas S. Gregorii Venet.
F. THOMAS magiſter ſacri palatii, Badia ſcilicet noſter.

Extat & altera editio Colon. Agripp. 1538 in 12 in bibl. card. Imperiali.

Viſo hoc conſilio mirum quam lætati ſint heterodoxi, ac pene triumphos egerint, ſed fruſtra, neque enim reformationem in pluribus neceſſariam eſſe unquam negaverunt orthodoxi, poſtulata eſt inſtanter & inſtantius in concilio Conſtantienſi, inſtantiſſime in Baſileenſi, deſiderabatur a Paulo III de cogendo concilio Tridentino deliberante, ſed ſalva fide catholica, ſalva Eccleſiæ unitate, ſalva ſummi pontificis, cui omnes obedire tenentur, auctoritate: quæ tamen omnia convellebant ſeculo XVI nati novatores, qui accepto laudato conſilio veluti victores, illud mox ediderunt Argentorati 1538 in 4, A ad G: addita ſcilicet a Sturmio ad cardinalem Contarenum epiſtola inſultationibus, ut ita loquar, & ſarcaſmis redundante. Eodem ſpiritu Wilielmus *Craſhaw* Anglus veluti magnum quid adverſus ſummum pontificem prolaturus eamdem opellam rurſus prælo excudit hoc titulo: *Conſilium delectorum &c. ante annos* LXX *in concilio Tridentino primum editum, deinde Romani antichriſti tyrannico juſſu injuſte ſuppreſſum, nunc autem ab interitu vindicatum & denuo recuſum*, Londini, Felicis Kyngſton, & Richardi Boyle 1609 in 4, pp. 17. Monent etiam illud haberi in editione conciliorum Krabbeana Colon. Agrip. 1551, ab aliis exulare: ſed quid inde. Ab editionibus conciliorum ſublatum eſt, quia hujuſmodi conſilia nullam vim habent, neque actis conciliorum annumerari merentur. In hoc conſilio quædam in Eccleſia reformanda revelantur: quis unquam dubitavit? huic operæ incumbebat ſummus pontifex, incubuit ſemper concilium Tridentinum. Vaniſſimus itaque ex hoc conſilio heterodoxorum triumphus.

F. ZENOBIUS DE MEDICI.

F. ZENOBIUS DE MEDICI Etruſcus Florentiæ natus, & ibidem ad S. Marci ordinem amplexus, ſeculo XVI inter illuſtriores verbi divini prædicones claruit teſte Razzio p. 282, quem & addit in dicto ſuo nativo cœnobio diem obiiſſe anno MDXLVII. An *Sermones* ejus ibidem ſerventur, non indicat Razzius, etſi veriſimillimum. 1547.

F. HIERONYMUS PAPINUS DE LAUDA.

F. HIERONYMUS PAPINUS DE LAUDA Inſuber a patria & profeſſione ſic nuncupatus laudatur a Rovetta ad 1548, ceu qui gymnaſium Bononienſe aliquando moderatus fuerit regens primarius. Nulla ejus aliunde mihi notitia, niſi ſit ut veriſimillimum, Hieronymus ille Laudenſis, cui ut comprædicatorio ſuo Leander fol. 247 b nomenclaturam quorumdam ſanctitate illuſtrium ſodalium 1548.

Digitized by Google

Sæc. XVI. nuncupat. Ut ut sit, quod discutiant gentiles, hæc suo Laudensi a Rovetta asseruntur

In Summam S. Thomæ de Aquino commentaria.

Quædam opuscula philosophica ad mentem S. Doctoris.

Ubi verò serventur seu MS seu impressa non addit, itaque penes illum & quem testem adducit Vincentium Rivalium fides.

F. JOHANNES LEO PLACENTIUS.

† 1548. F. Johannes Leo Placentius vernacule *Plaisant* Belga Brabantinus Trudonisani vulgo *Saint Tron* in ditione Leodiensi natus literis humanioribus in gymnasio, quod Hieronymiani sodales tum regebant, Buscoducensi prope instructus a puero, adolescens Trajecti ad Mosam ordini nomen dedit ineunte Christi seculo XVI. Tum Lovanium missus, in ejus civitatis academia sacras apud suos Prædicatores literas audivit, hæsitque aliquot annis, suis postmodum redditus Trajectensibus, ibidem videtur diem obiisse, etsi nemo id certo referat, ut nec annum nec mensem. Ejus meminerunt Joannes Gerardus Vossius De Script. Histor. Lat. lib. 3 cap. 10, Valerius Andreas Bibl. Belg. Franciscus Swertius Athen. Belg. sed & rerum ordinis scriptores & bibliothecarii Lusitanus, Pius P. II lib. 4 p. 198, Fernandez, Altamura ad 1548, Rovetta ad 1546, qui nostri omnes in agnomine allucinati Placentinum dictum arbitrati sunt, quasi Placentiæ ortus fuisset in Italia, vel Dertonensem ut Tortonæ vulgo in Liguria oriundum, ac proinde emendandi. Hæc ejus extant opera:

Catalogus Antistitum Tungarorum (sic loquitur pro *Tungrensium*,) *Trajectensium, ac Leodrensium: & rerum domi belliquè gestarum compendium*, Antverpiæ, Guillelmi Voësterman 1529 in 8. Quæ editio Paris. in Regia M. 1048: sed etiam ibidem antea prodierat & alibi. Marius Zverius Bonhornius in suam Rempublic. Leodien. intulit Amstelodami, Jo. Janssonii 1633 in 24. Hanc opellam auctor Everardo de la Marck Leodiensi antistiti qui sedit a 1507 ad 1538 nuncupavit, & in præfatione lectorem orat, ut si quid minus accurate minusve recte scripserit, juventuti suæ donetur, quæ ut vetera monumenta exploraret, non permisit. *Multa*, inquit Vossius citatus, *in hoc auctore fabulosa, sed imprimis culpari meretur, quod nullam temporum rationem habeat, sed ea passim confundit, ut in ipso operis ingressu*, ubi Maternum quem vult primum fuisse Tungarorum episcopum a S. Petro Roma missum, Longobardum nuncupat, cùm apud omnes exploratum sit Longobardos ante seculum æræ christianæ sextum in Italiam non venisse.

Dialogi duo carmine. Priori titulus: *Clericus eques.* Alteri: *Luciani auleus*, Antverpiæ, Simonis Coci 1535 in 8.

Carmen heroicum cui titulus: *Pugna porcorum.* Præfatio: *Potentissimo Porcianorum patrono P. Portius poeta prosperitatem precatur. Postquam porci publice putamur, potentissime patrone, placuit porcorum pugnam poëmate pangere, potissimum proponendo pericula pinguium prælatorum.* Altera præfatio stricta oratione: *Precelsis proavis pulcre prognate patrone &c.* Ipsum verò carmen sic incipit: *Plaudite porcelli, porcorum pigra propago Progreditur, Porci plures &c.* sic voces omnes opellæ curiosioris ab elemento *P* incipiunt a capite ad calcem. Ad eum plane modum & artem qua laudem Calvitiei quondam Carolo Calvo imperatori scripsit Hugbaldus, qui vocabula singula orditus est a litera C. Ob hanc verò utriusque carminis affinitatem unâ prodierunt Lovanii, Hieronymi Wellæi. Iterumque nostri Placentii, Lugduni Batavorum typis Jo. Maire dissimulatis 1644 in 16, & alibi pluries, & novissime Insulis 1689 in 8.

Chronicon a temporibus apostolorum ad annum 1408 MS servat Trajecti ad Mosam Guillelmus Lipsen S. Servatii decanus, ex quo codice exemplum sibi exscribi fecit Maximilianus Henricus Bavarus elector Colonien sis & Leodiensis princeps.

Antiquitates Tungrenses & Mosæ Trajectenses, amplitudo civitatis Leodiensis, De reliquiis Trajecti asservatis, & alia plura similia carmine MS apud varios servata. Sic refert noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. ANONYMUS SALMANTINUS.

F. Anonymus domus Salmanticæ alumnus laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. T. II p. 271 a, ceu qui librum de eruditione religiosorum sub nomine Humberti de Romans V magistri ordinis vulgo prostantem, e Latino Hispane reddiderit, & typis ediderit sub hoc titulo: * 1548.

Doctrina de religiosos, Salmanticæ, Joannis Junta 1548.

Monet tamen idem Antonius hanc versionem se alibi cuidam Anonymo Hieronymiano tribuisse sub hoc titulo: *Enseñamiento de religiosos.* Nostrorum sodalium Hispanorum diligentiæ est disquirere vel cujusnam sit certo opera, vel an duplex sit ejusdem libri versio, & sua cuique asserenda.

F. AMANDUS FREMAULT.

F. Amandus Fremault Flander ortuque & professione Insulensis, post philosophiam Insulis & Audomari publice apud suos lectam, prædicationi deinceps totus incubuit, diemque obiit anno MDXLIX tertia junii professionis XLIII. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS, ubi & addit ejusdem apud suos Insulenses servari MS * 1549.

Conciones quadragesimales super illum unicum psalmi L *versiculum*, Peccatum meum contra me est semper, tibi soli peccavi, in 4.

Conciones de tempore & de Sanctis per annum in 4.

F. GODEFRIDUS STRYROEDE.

F. Godefridus Stryroede vel *Striroins* Belga, patria Dietensis Brabantiæ nobili oppido ortus, Lovanii ordini nomen dedit, ibidemque per omnes scholæ agones sacræ theologiæ magister tandem renunciatus est anno MDXXXII die XI februarii, regens unâ institutus. Eloquentissimum lingua Belgica Ecclesiasten fuisse ferunt, tantoque plausu & concursu auditum, ut convenientibus arctiores essent basilicæ, & in plateis ei fuerint habendæ conciones. Quædam ei ut & pluribus aliis ejus ætatis fidei catholicæ æmulatoribus & vindicibus cum Erasmo fuerunt simultates, de quibus iste non tacet Epistol. lib. 18 p. 575, ubi Striroium mordet acrius, sed id sibi gloriæ duxit ille non dedecori. Frequens ejus mentio in actis capitulorum generalium Romæ MDXXX, XLII & XLVI, ut & in actis comitiorum suæ provinciæ Antverpiæ MDXLIII, in quo datus est generalis per tractum Lovanien sem inquisitor, & Brugis MDXLV, in quo diffinitor sedit, & constitutus est ministerio verbi divini & sacramenti pœnitentiæ exponendorum sodalium examinator pro natione Brabantiæ, ut a vero aberrarint plurimum Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. cùm ambo volunt mortuum anno MDXL. Annos revera ultra fere no- † 1549.

Digitized by Google

vem vixit, ſed tandem prioris in ſuo cœnobio munus gerens, ac unà gymnaſii regens obiit anno MDXLIX die XVI novemb. In odeo quod ſedilibus elegantibus hiſtorias veteris ac novi teſtamenti arte ſculproria affabre repræſentantibus ornarat, ſodales corpus ejus ſepelierunt. Ejus præter citatos meminerunt noſtri Guillelmus Seguier Laureæ Belgicæ P. I p. 45, & Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS. Scripſit ac edidit idiomate Belgico

Paraphraſin in pſalmos pœnitentiales ſeptem, Antverpiæ: Quam & Gallice verſam typis etiam prodiiſſe ferunt.

Bibliorum verſioni Belgicæ a Nicolao Van Wingh adornatæ accurandæ, & emaculandæ allaboraſſe vult dictus Ghilbertus, illi ut videtur editioni quæ Lovanii ex officina Bartholomæi *Van Grave* prodiit 1548 fol. Revera Nicolaus *Van Wingh* duorum theologorum Lovanienſium opera ſe uſum ipſe teſtatur. Videſis Jacobi le Long Oratoriani Bibliothecam ſacram T. II p. 211.

F. JOHANNES PESSELIUS.

† 1549. F. JOHANNES PESSELIUS Belga Tilæ in Geldria ad Vahalim natus, Coloniæ Agrippinæ ordinem amplexus eſt, ac theologiam ibidem pluribus annis profeſſus, lauream obtinuit magiſterii, provinciam etiam Teutoniæ pluribus annis rexit prior provincialis. Ad annum MDXLIX perveniſſe volunt, ad quem ejus meminit Fontana in Monum. Laudant Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. ſed & Miræus, & Valerius Andreas. Hæc ejus curis prodierunt:

Omnium operum D. Aurelii Auguſtini epiſcopi Hipponenſis epitome, primum quidem copioſe ac ſimiſtre collecta a Johanne Piſcatorio hæretico, & a Johanne Peſſelio ord. Pradic. recognita, aucta duplo, & catholico ſenſu reddita: cui acceſſit ejuſdem opera ex eodem Auguſtino collectus de ſeptem ſacroſanctis ſacramentis tomus quartus, Coloniæ Agrip. Melchioris Noveſiani 1535, 1539, 1542, 1549 fol.

F. Nicolai Gorrani ordinis S. Dominici ſacræ theologiæ profeſſoris, ac per Franciam provincialis meritiſſimi in quatuor evangelia commentarius antea nunquam excuſus, Coloniæ, Petri Quentel 1537 fol. Peſſelius qui hanc editionem accuravit, deluſus eſt cùm Gorranum prioris provincialis in Francia munus egiſſe putavit. Vide ſupra ad 1295, ubi de Gorrano ejuſque muniis fuſe egimus.

F. LEONARDUS DE UTINO II.

† 1548. F. LEONARDUS DE UTINO II ſeu junior a Leandro Alberto diſtinguitur, cùm enim in ſuo Illuſtrium virorum opere anno 1517 excuſo unicum laudaſſet, nempe I, ſeu Seniorem, quem Matthæi cognomine exhibuimus ſeculo XV mortuum, poſtea in ſua Deſcriptione Italiæ, quam anno 1550 edidit, alterum profert a quibuſdam annis ut videtur florentem virum inſignem. Sic enim Leander Reg. XVIII de civitate Utino ſcribens pag. 758 verſionis Kyriandri edit. Colon. 1567. *Utinenſes*, inquit, *fuere Leonardus ex Prædicatorum familia ſummus theologus, qui ſermones plurimos inſigni doctrina refertos reliquit.* (Hic eſt quem I & ſeniorem nuncupo.) *Item Petrus Cavalcantius cum Benedicto, Paride, Franciſchino, Thoma, Leonardoque ſecundo omnibus ejuſdem ordinis doctiſſimis viris: qui non modo ſuæ ſodalitati, verum etiam patriæ ſummo decori ac ornamento fuere &c.* Ubi vides Leonardum ſecundum laudari qui paucis antea annis claruerat, & ut videtur recens obierat, cujus propterea in priori opere inter illuſtres viros non meminerat. Hunc verò Leonardum II eum cenſemus medio circiter ſeculo XVI clarum, qui anno MDXLIX concionem illam celebrem habuit Utini de divina prædeſtinatione, quam epiſtola ſua ad vicarium ſuum Utinenſem veram & catholicam propugnavit Joannes Grimani Aquileienſis patriarcha vir non eruditione probitateque minus quam ingenita nobilitate dignitateque clariſſimus. De ea verò concione ſic ſcribunt Legati Forolivienſes in ſuo libello ſupplici anno 1562 ad ſereniſſimam Rempublicam Venetam pro patriarcha ſuo Grimano oblato: SEC. XVI.

Revocamus in memoriam ſerenitati veſtræ, quod in eccleſia Utinenſi jam tredecim anni ſunt, ex quo dum concionaretur magiſter Leonardus Utinenſis ordinis S. Dominici, qui ab omnibus exiſtimabatur & habebatur doctiſſimus & catholiciſſimus prædicator, atque in ſuo ordine in variis honorum ac dignitatum gradibus vitam tranſegerat, apte ad propoſitum ſuum in concionibus ſuis quædam dixit de præſcientia & prædeſtinatione, qua poſtmodum a vicario, qui tunc curam Eccleſiæ gerebat, ad reverendum patriarchum ſcripta ſunt, qui juxta morem veterum patrum ac paſtorum eidem vicario & Eccleſiæ reſcripſit ea de re homiliam, arbitratus fore ut amplius ſatisfieret, & ut quietarentur animi tum vicarii tum omnium, qui a concionatore dicta audierant &c.

Non eſt quod hìc repetamus negotia hujus epiſtolæ ſeu homiliæ occaſione patriarchæ Grimano facceſſita, qua Romæ apud Pium IV, qua Tridenti apud ſanctam ſynodum, ad quam ſummus pontifex cauſam definiendam remiſit. Norunt omnes epiſtolam ejuſdemque apologiam ab eodem Grimano ſcriptam poſt examen diligentius & accuratius judicatas eſſe non modo non hæreticas ſeu de hæreſi ſuſpectas, ſed nec ſcandaloſas eſſe declaratas. Sic pronunciarunt XXXI julii MDLXIII duo Cardinales legati, quatuor oratores, tres archiepiſcopi, epiſcopi tredecim, tres abbates, & generalis Auguſtinianorum Eremitarum a ſynodo in hac cauſa delegati. Quæ ſententia Grimanum abſolvens, & Leonardum hunc II ab omni erroris labe purgat & declarat immunem. De quibus videſis Hiſtoriam conc. Trident. a Palavicino ſcriptam Lib. 22 c. 3 n. 10: Hiſtoriam etiam congregationum de auxiliis noſtri Jacobi Hyacinthi Serry Præfat. §13 & Append. col. 1 & ſeqq.

Hunc autem Leonardum de Utino II eum exiſtimamus, cujus inter alios plures magiſterium approbatur in actis cap. gen. Papiæ MDXXX ſub magiſtro ordinis F. Paulo de Butigella, ſed & præter ſermonem laudatum, quin plures alios in ſuo conventu Utini MS ſervatos reliquerit, non dubitamus, cùm Eccleſiæ patriarchalis Aquileienſis, quæ Utinenſis eſt, Eccleſiaſtes & concionator ordinarius a Grimano in præfata epiſtola dicatur.

F. ANTONIUS A FONSECA.

F. ANTONIUS A FONSECA Luſitanus ortuque ac profeſſione Oliſipponenſis, curſu philoſophiæ ac theologiæ apud ſuos exacto, Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus adeo claruit, ut ad gradus in ſacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDXL & XLI, quo ultimo pro Sorbonica inter ſexdecim reſpondit octavus, locumque undecimum inter viginti quinque licentiatos obtinuit ſexta januarii ſequentis MDXLI ſtylo veteri, novo MDXLII. Exinde in patriam reverſus, academiæque Conimbricenſi aggregatus, cathedram ſactæ ſcripturæ moderabatur anno circiter MDL ex Lopez P. IV pp. 330 & 332. Neque verò in uno claruit academico lyceo, ſed facundiſſimus verbi divini orator Oliſipone, aliiſque præcipuis Luſitaniæ civitatibus concionando magnum apud omnes † 1550.

Sæc. XVI. sibi fecit nomen, unde & aulicus a Joanne III rege asciscus est prædicator. Quo tandem vivere desierit loco vel anno non produnt gentiles. Ejus meminerunt Sixtus Senensis, Lusitanus, Pius, Altamura ad 1542, Antonius Bibl. Hisp. Dum Parisiis ageret, prælo commisit

Commentaria Thomæ de Vio cardinalis Cajetani in Pentateuchum, quibus adjecit *Annotationes suas* ad marginem, & operi præfixit *Vitam Cajetani* a se compendio scriptam, & *Introductionem ad Pentateuchum*, Parisiis, Johannis Parvi 1539 in fol.

Addit Antonius Bibl. Hisp. & commentatum aliquid in *libros Josuæ*, *Regum & Paralipomenon*, testesque citat, Lopez tum locis supra citatis, tum P. III lib. 1 cap. 9, & Ludovicum Sousa Hist. prov. Portug. P. I lib. 3 cap. 38 p. 197, apud quos id mihi non occurrit.

F. ANTONIUS MARRAPHA A MARTINA.

* 1550. F. Antonius Marrapha a Martina vulgo dictus, nempe a patria, quod castellum est in Apulia Peucetia mediterranea nobile & frequens, Ostunam inter & Monopolim æque fere ab utraque distitum, alumnus fuit provinciæ Apuliæ S. Thomæ dictæ, & conventus Martinensis filius, Neapoli tamen potissimum floruit medio seculo XVI, sacræ theologiæ magister, studii generalis S. Dominici regens, & publicus in academia Neapolitana cathedræ metaphysices moderator, quæ omnia cùm doceat tractatus ab eo in lucem editus, singulas ejus partes placet explicarius referre. Hic est titulus:

Opus de anima sine dubio novum & omnino divinum, omni doctrinæ genere refertum, philosophis, theologis, ac concionatoribus apprime necessarium, auctore theologo eximio Antonio Marrapha professionis Prædicatoria, Joanni Petro Charrapha cardinali nuncupatum e conventu S. Dominici Neapolitano die XXV *decemb.* MDXLIX, Neapoli, Matthiæ Caneri Brixiensis 1550 mense januario sede apostolica vacante in 8 pp. 432. Extat Paris. in Regia R 2424.

Quatuor libris distinctum est opus.

Liber primus de non timenda morte editus per clarissimum artium & sacræ theologiæ doctorem magistrum Antonium alias Marraphan Martinensem ordinis Prædicatorum Neapolitani studii regentem ac metaphysicam publice profitentem. foll. 27.

Secundus de animarum productione. Hic brevissimus.

Tertius de animarum creatione. Hic finis: *Et sic huic difficultati omnipotentis Dei, intemeratæque ejus matris Virginis, nec non Petri & Pauli auxilio, in quorum sanctorum celebratione festiva finem imposui illo anno, dum secunda vice prædicavi in inclita ac famigerata civitate Brundusina anno* MDXLIX. foll. 125

Quartus de animarum immortalitate. Ad calcem sic habet: *Et sic finis impositus est huic operi in die assumtionis Deiparæ Virginis anno* MDL *Neapoli in nostro regulari conventu S. Dominici regnante Carolo V &c.* Opera lectu digna.

Gozzeus, Vallius, Altamura ad 1549 & Toppius in Bibl. Napol. ei præterea asserunt

Commentaria in libros metaphysicæ, forsan MS Neapoli servata.

In comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis affuit quidam *F. Antonius de Martina* sacræ theologiæ magister diffinitor pro provincia S. Thomæ, quem eumdem cum hoc scriptore conjectu pronum.

F. BENEDICTUS FERNANDEZ.

* 1550. F. Benedictus Fernandez Hispanus professione Salmanticensis, exactis ibidem studiis in novum orbem missus, Indorum saluti curandæ totum se dedit medio seculo XVI. Plura in vastis illis provinciis gessit ordinis munia, in quibus ardentissimam conversionis indigenarum sitim in pectore ferventem propalavit. Linguam Mistecam ita comparaverat, ut elegantissime loqueretur, & ut missionariis viam in evangelii prædicatione faceret planiorem, scripsit ac edidit

Catechismum seu de doctrina christiana opus absolutissimum lingua Misteca, Mexici 1550 in 4.

Hæc de eo F. Augustinus Davilla Padilla Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 37, ubi de eo fuse. Antonius in Bib. Hisp. refert alteram editionem anni 1568 in 4.

Epistolarum & evangeliorum totius anni in eamdem linguam Mistecam versio ei tribuitur ab Antonio Leonio in Bibl. Ind. quem excipiunt Antonius citatus & Altamura ad 1568.

F. DIDACUS DE CARRANZA.

* 1550. F. Didacus de Carranza Hispanus in provincia Mexicana clarebat seculo XVI, ejusque meminerunt Antonius Davila Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. ult. inter scriptores, Antonius Leonius Bibl. Indic. & ex illis Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1526, fassus tamen ejus ætatem sibi incompertam. Scripsisse dicunt

Doctrina christiana en lengua Chontal, quæ ex Americanis una.

F. FRIDERICUS AGRIGENTINUS.

* 1550. F. Fridericus Agrigentinus a patria insulæ Siciliæ clarissima civitate & a professione agnomen de more sortitus, nostris nomenclatoribus hactenus aut ignotus aut omissus, a tenebris oblivionis vindicatus est ab Antonino Mongitore in Bibl. Sicula, ubi dicitur circa medium seculi XVI floruisse; & librum edidisse cujus hic titulus

Dell'origine, regola, indulgenze e privilegi delli fratelli e sorelle della penitenza di San Domenico con molte altre aggionte, Panormi, Petri Spira & Antinoni Amay 1550 in 8.

F. GUILLELMUS PIATI.

1550. F. Guillelmus Piati vir pietate, doctrina, prudentiaque clarissimus, sacræ theologiæ magister, anno MDXXXIX a Johanne cardinali a Lotaringia archiepiscopo Lugdunensi ob eximias dotes expetitus suffraganeus, die IX sept. ejus anni Tarsensis episcopus a Paulo III designatus est & paulo post consecratus. Exinde Lugduni vicarium in Spiritualibus generalem egit, tum postea eodem munere functus est Tolosæ vices gerens Odetti cardinalis de Chatillon archiepiscopi Tolosani: quo titulo solemni ritu totaque plaudente civitate, astantibus octo capitolinis ut vocant seu consulibus & magistratu urbis, senatusque primo præside Johanne de Mansencal cum Senatoribus, majorique judice anno Dñi MDXLIII pontis novi tum primum Garumnæ trajiciendæ molem impositam pontificali benedictione primarioque lapide benedicto & fundamentis inchoavit. Post annos exinde septem ecclesiam cœnobii nostri apud Fanumjovis sub invocatione S. Dominici dedicavit. Religionem verò suam & salutis animarum studium maxime ostendit edita solemni sanctione contra sacri nominis Dei, Deiparæ Virginis,

Virginis, ſanctorumque remeratores atque blaſphemos, conceſſiſque gregis ſibi commiſſi fidelibus Chriſti Jeſu nomen pie venerantibus indulgentiis. Qua erat ſingulari erga Chriſti Domini paſſionem affectus devotione, edita ab eo eſt

Miſſa de agone Chriſti vulgo dicta, Toloſæ, Jacobi Colomiez 1547. Pr. *Quis eſt iſte qui venit de Edom &c.*

Hanc publicaverat ſolemni ordinatione pontificali Toloſæ in domo archiepiſcopali quinta februarii MDXLVI ſtylo veteri, novo XLVII. Pr. *F. Guillelmus Piati in ſacra pagina magiſter ordinis Prædicatorum Dei & apoſtolicæ ſedis gratia epiſcopus Tarſenſis vicariuſque generalis in ſpiritualibus & ſuffraganeus RR. DD. Odonis cardinalis de Chaſtillon archiepiſcopi Toloſani, univerſis Chriſti fidelibus ſalutem &c.* Quæ miſſa ſic deinceps ad devotionem fidelium excitandam idonea viſa eſt, ut a pluribus abinde fuerit Eccleſiis uſurpata, atque in ipſum etiam miſſale Romanum inducta. Ex primis ab eo editis exemplis unum etiamnum apud noſtros Toloſanos ſervatur, teſte Jacobo Percin Monum. Toloſ. p. 111 ad ann. 1540, qui & ibidem dicit hunc Guillelmum obiiſſe Toloſæ anno MDL die XVII februarii.

F. JOHANNES VIGUERII.

† 1550.

F. JOHANNES VIGUERII vulgo *Viguier* Gallus Aquitanus, Granatæ urbecula in Toloſatium finibus verſus Aquitaniam ad Garumnam ſita ortus, indeque Granatenſis nuncupatus, ordini nomen dedit Toloſæ, ſicque in litteris ſacris eminuit, ut inter primos ſeculi XVI theologos numeratus ſit. Magiſterii lauream in academia Toloſana adeptus, theologiam ibidem publice profitebatur jam anno MDXXVII, quo ſic ſe ſuſcribit in actis cœnobii Toloſani, *F. Johannes Viguerii magiſter regens univerſitatis*, & ſic deinceps ad annum MDL, quibus annis proinde continuo hanc cathedram rexerit. Etſi autem nulla ſit deinceps in actis Toloſanis ejus memoria, ultra tamen vixiſſe hinc conjicio, quod opus *Inſtitutionum* de quo mox poſt primam editionem auxerit, ſicque annum MDLIII ſupergreſſus fuerit, & ad annum fortè MDLVIII pervenerit. Ejus meminere Luſitanus & ſequaces, demum Altamura ad 1545, ſed & extrates Poſſevinus, Miræus, & Antonius in Bibl. Hiſp. Illi omnes excepto Miræo, emendandi, cùm Hiſpanum natione præſtant, deluſi nomine Granatenſis, quaſi Granatæ Hiſpaniæ originem debeat, cùm ſit & noſtris Aquitanis ſua parva Granata, ſex circiter milliaribus Gallicis Toloſa diſſita, quam ſolam patriam agnoſcit. Hæc ejus opera:

Inſtitutiones ad naturalem & chriſtianam philoſophiam, maxime verò ad ſcholaſticam theologiam, ſacrarum litterarum univerſalium que conciliorum auctoritate, & doctorum eccleſiaſticorum præſertim D. Thomæ Aquinatis eruditione confirmatæ, omnibuſque animarum curam gerentibus admodum neceſſariæ: Cum approbatione ſacræ facultatis Pariſienſis data anno 1549 die 31 julii. Ex innumeris editionibus hæ mihi cognitæ: Pariſiis 1553, 1558, & Caroli Fremy 1563, & 1582 fol. Venetiis ad inſigne Spei 1560 in 4, quæ editio Pariſ. in Regia D 701. Ibidem Bartoli Rubini 1567, & 1571 in 4, quæ Romæ in Barber. Iterum Jacobi Vitalis 1575 & 1581. Antverpiæ, Johannis Stelſii 1565 fol. quæ in Regia D 142, 2. Ibidem 1571 fol. quæ in Barber. Lugduni, Guillelmi Rovillii 1571 fol. pp. 556, quæ apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Coloniæ 1607 in 4.

Opus ampliſſimo decurionum ordini reipublicæ Granatenſis, civibuſque ſuis univerſis auctor nuncupat,

Commentaria in D. Pauli ad Romanos epiſtolam, in quibus omnes fere hæreſes noſtri temporis confutantur, ut nihil brevius neque clarius in illas ſcribi poſſit: Prodierunt fere iiſdem typis quibus inſtitutiones in editionibus in fol. SEC. XVI.

De conſolatione agonizantium cum elucidatione miſſæ, Pariſiis 1553: Antverpiæ, Belleri 1554: Lugduni, Rovillii 1569.

In S. Paulum non pauca promittebat in præfatione inſtitutionum, quod indicium eſt plura quam in epiſtolam ad Romanos præparaſſe, ac dare conſtituiſſe: ſed fortè morte præventus non perfecit, ſaltem typis non prodierunt. Eyſengrenius ad 1550 eum laudans ceu virum perpolitum, & tam divina quam profana litteratura doctiſſimum, Pauli epiſtolas omnes commentariis illuſtraſſe aſſerit, ac præter inſtitutiones laudatas, theologiæ ſummam conſcripſiſſe addit, quod difficile mihi perſuaſerim, cùm inſtitutiones reipſa ſint ſpecies quædam ſummæ theologicæ. Præter citatos de Viguerio legendus Percinus Monum. conv. Toloſ. p. 109 a.

F. LEANDER ALBERTI.

† 1550.

F. LEANDER ALBERTI Italus patria Bononienſis, vir nunquam ſatis pro meritis laudandus, anno MCCCCLXXIX honeſtis parentibus natus eſt: quorum ſolicitudine optimis præceptoribus pietate ac litteris imbuendus traditus, mirum quantum puer ingenioſus, tenaciſſimæque memoriæ profecerit. Vix decennis Johanni Garzo ejuſdem patriæ, ac gymnaſii Bononienſis oratori clariſſimo operam dedit, eumque quadriennium audivit, auctores Latinos, oratores & poetas ita legens ſedulo, ut iis facillime dicendo ſcribendoque uteretur. Tum ſtylum ſibi formavit ſeu Latina ſeu materna ita concinnum, ut utramque puriſſime loqueretur ac ſcriberet. Ætatis XIV circiter adeptus ordini nomen dedit Bononiæ anno Chriſti MCCCCXCV, & veſtem induit VII kal decemb. hora ad horologium Italicum XXI, ad clavum ordinis ſedente tum Joachimo Turriano, & Vincentio Bandello tum congregationem Lombardiæ iterum moderante. Studiis poſt profeſſionem applicitus, eximios, totaque Italia nominatiſſimos in philoſophicis & theologicis ſcientiis nactus eſt præceptores, & in illis quidem Vincentium Placentinum & Paulum Monticellanum, in ultimis verò Silveſtrum Prieriatem & Georgium Caſalenſem, quos omnes miris laudibus exornat ipſe, & gratiam pro viribus rependit ampliſſimam. Muſeo deinceps videtur totus addictus, e quo tamen eum avocavit ordinis magiſter XL Franciſcus Silveſter Ferrarienſis anno MDXXV electus, quicum illi magna familiaritas & litterarum neceſſitudo Bononiæ interceſſerat, qui eum in ſocium cum titulo provincialis Terræ-ſanctæ allegit, & laborum participem eſſe voluit. Eum igitur Leander provincias Neapolitanas ex officio viſitantem eodem anno MDXXV comitatus eſt, tum & in Gallias proficiſcentem, eique Redonis in Armorica morienti ſedulus aſtitit & oculos clauſit. Tum verò Italiam & Bononienſe muſeum ſuum repetiit, a quo deinceps non videtur avulſus. Inſignis ei fuit modeſtia, morumque & conſuetudinis facilitas, quæ omnium tam gentilium domeſticorumque, quam extraneorum ipſi conciliaret animos: magnaque illi fuit cum eruditis ejus ætatis & regionis ſtudiorum conjunctio, atque apud principes etiam & optimates gratia. Præter plures quos in ſuis operibus laudat, quanta illi fuerit cum noſtro Hieronymo Balbo epiſcopo Gurcenſi amicitia, ſupra jam annotatum: at Johannem Magnum Upſalenſem archiepiſcopum pro fide catholica exulantem nefas ſit omittere. Hunc quippe Romam anno MDXLI petentem, & rebus omnibus deſtitutum in cœnobio Bononienſi laute excepit, itineriſque longioris la-

boribus fractum ſolatio omni adhibito recreavit. Sed & eumdem Roma Venetias repetentem litteris humaniſſimis invitavit, ut ad cœnobium Bononienſe rediret, quam fieri poſſet liberaliſſime refovendus. Qua de cauſa hanc ei archiepiſcopus epiſtolam ſcripſit:

Reverendo Patri Leandro.

» Reverende Pater, & conſolator amantiſſime. » Quod me toties in cauſa ſanctiſſimæ religionis iſtuc » proficiſcentem incredibili benignitate, ut ad ædes » veſtras divertere debeam, alacriter invitatis, gra- » tias refero ſempiterna memoria dignas, imo per » amplius ſemper agere conabor. Quia ad memoriam » revoco, id quod nunquam oblivifci potero, vide- » licet quomodo Reverenda Paternitas veſtra unâ » cum cæteris reverendis iſtius almi collegii veſtri » patribus ante ſex annos me & coëxules meos ex » hoſpitio nimis incommodo, & ſaluti noſtræ pluri- » mum contrario extractos in domum veſtram de- » duxiſtis, ſummaque benevolentia, & nunquam » obliviſcenda liberalitate foviſtis & recreaſtis, imo » a faucibus mortis jam jam pereuntes reduxiſtis. De- » beo igitur me & omnia mea non modo iſti opti- » mo conventui, ſed toti ordini veſtro, a quo tam » magnum & neceſſarium beneficium in mea extre- » ma neceſſitate ſum conſecutus. Divina namque pro- » videntia factum eſſe non dubito, quod reveren- » dus dominus Hieronymus Quirinus patriarcha Ve- » netus veſtri ordinis alumnus me tam benigne » & tanto tempore per ſummam liberalitatem fo- » verit, & ſemper fovere paratus eſt. Cæte- » rum quomodo poſtea hic Romæ valuerim, pa- » rum aliud ſcribere poſſum, niſi quod libenter glo- » rior in infirmitatibus meis, in quibus ne penitus » ſuccumbam, peto pro me ad Deum orationes fie- » ri ab iſta ſanctiſſima congregatione veſtra, cui me » & omnes meos omni pio & ſincero animo inceſ- » ſanter commendo

Videſis Olaum Magnum de vitis Pontificum Upſalenſium in Johanne Magno p. 145 & 172. Quandonam autem obierit Leander, nullus accurate refert, ſed cùm apud Fontanam in Theatro legatur inquiſitoris generalis munere Bononiæ functus anno MDL, & ei ſucceſſor datus anno MDLII, circa hunc ultimum annum devixerit, ibidemque ſepultus fuerit. Hæc ejus opera:

1. *De viris illuſtribus ordinis Prædicatorum libri ſex in unum congeſti*, Bononiæ, Hieronymi Platonis, & Jo. Baptiſtæ Lapi 1517 in fol. pp. 525. Opus accuratum, & puriori elegantiorique Latinitate nitens.

2. *Vita della B. Colomba da Rieti del terzo habito della penitenza del glorioſo padre S. Domenico ſepolta a Perugia*, Bononiæ, Hieronymi de Benedictis 1521 in 4, pp. 48. Extat Pariſ. in Regia H 1710, ſed & in Mazarin. Epiſtolam nuncupatoriam illuſtri Sorori Hieronymæ Teppolæ Venetæ poſt mortem ſponſi Johannis Sfortiæ ordinis S. Claræ Sanctimoniali Latine redditam edidit Pappebrochius in Actis SS. ad xx maii p. 398.

3. *De D. Dominici obitu & ſepultura*, Bononiæ, Vincentii Bonardi 1535. Addunt Altamura & Rovetta, *De tranſlatione ejuſdem*: ſed idem eſſe opus conſtat ex Annalibus ordinis MS Bzovii, qui integrum refert ad annum 1233.

4. *Hiſtorie di Bologna Deca Prima e libro primo della Deca ſecunda fin all'anno* MCCLIII, Bononiæ, Bartholomæi Bonardi & Marci Antonii Groſſi 1541 & 1543 in 4.

Libro ſecondo e terzo della Deca ſeconda fin all'anno MCCLXXIII *dati in luce per opera di Frà Lucio Caccianemici*, Ibidem 1588 in 4.

Supplemento per il quarto libro della Deca ſeconda fin all'anno MCCLXXIX *dato in luce dal medeſimo*, Ibidem 1590 in 4. Reliqua quæ ad annum MDXLIII protenduntur, habentur manuſcripta voluminibus duobus apud Johannem Fantuccium Bononienſem, teſte Bumaldo.

5. *Deſcrittione di tutta Italia, nella quale ſi contiene il ſito di eſſa, l'origine, & le ſignorie delle città & delle caſtella co i nomi antichi e moderni, i coſtumi de'popoli, le conditioni de paeſi & piu gli huomini famoſi che l'hanno illuſtrata, i monti, i laghi, i fiumi, le fontane, i bagni, le minere, con tutte l'opre maravigliose in lei dalla natura prodotte*, Bononiæ, Anſelmi Giaccarelli 1550 in fol. pp 469. Quæ editio elegantiſſima extat Pariſ. in Regia K 1. Iterum Venetiis, Petri Nicolini 1551 in 4 pp. 847. Ibidem, Ludovici de Avanzi 1568 in 4. *La Medeſima accreſciuta da Borgarucio Borgarucci aggiuntovi di nuovo a ſuoi luoghi tutto quello ch'è ſucceſſo fino all'anno* MDLXXXI *: e di piu ripurgata da infiniti errori, & accreſciuta d'altre additioni in maniere, come a queſto ſegno † ſi può vedere*, Venetiis, Jo. Baptiſtæ Porta 1581 in 4, pp. 1002. Hæ duæ poſteriores editiones charactere Italico eleganti. Laudatur & recentior Ibid. 1588 in 4.

Tribus his ultimis editionibus adjunguntur, quæ deſunt in prioribus

Iſole appartenenti alla Italia di Frà Leandro Alberti Bologneſe, aggiuntovi di nuovo i diſegni di quelle, & collocati alli ſuoi luoghi a commune utilità e ſodisfattione de i lettori. In editione anni 1568 pp. 200. In altera anni 1581 pp. 192.

Eadem Italiæ deſcriptio ex Italica lingua Latine verſa interprete Guilielmo Kyriandro Heinsbergeno I. C. prodiit Coloniæ, Theodori Baumii 1567 in fol. Sed in hac editione deſunt Inſulæ ad Italiam attinentes.

6. *Ephemerides ab adventu Ludovici XII Galliæ regis in Italiam uſque ad annum* MDLII. An typis prodierint, nemo refert. Hujus tamen operis ut a ſe Latine ſcripti meminit Leander ipſe, *Deſcrittione d'Italia* edit. 1551 in 4 fol. 285 b, ac Rovetta Bononiæ apud Prædicatores MS ſervari teſtatur.

7. *Cronichetta della glorioſa Madonna di San Luca del monte della Guardia, e de ſuoi miracoli, dal ſuo principio, infino all'anno* MDLII, *& dell' origine del convento delle venerande monache di San Matthia, ſcritta dal F. Leandro Alberti, & accreſciuta da un reverendo religioſo infin all'anno* MDLXXVII, *e ſtampata in Venetia appreſſo Domenico e Gio. Bap. Guerra fratelli* 1577 in 8. Riſtampata *con una aggiunta infin all'anno* MDXCVIII, Bononiæ, Hæred. Joannis Roſſi 1598 in 8, pp. 176. Cardinali Aſculano ex ordine Prædicatorum aſſumto nuncupant prioriſſa & moniales S. Matthiæ ordinis S. Dominici. Extat Pariſ. in Regia H 2533.

8. *Vita Johannis Bentivoli ſecundi.* Sic abbas Ghillini in ſuo Theatro.

9. *Delle donne che ſono ſtate illuſtri nella Domenicana religione.* Sic idem Ghillini.

10. *Vita Joachimi abbatis Florenſis, & vaticiniorum ejuſdem explicatio.* Extat MS Pariſ. in Colbert. cod. 4147 fol. chart. Incipit:

Ampliſſimo antiſtiti & D. D. Julio de Medicis S. R. E. cardinali digniſſimo, ac Bononienſi legato apoſtolico. F. Leander Albertus Bononienſis ord. Prad. ſalutem. » Nuper Joachim abbatis, ut libel- » li præfert inſcriptio, illius vatis temporum circa vi- » ros apoſtolicos & Eccleſiam Romanam vaticinia al- » lata fuere figuris effigiata, & inſcriptionibus dilu- » cidanda. Cùm oculos admoviſſem, non parum vo- » luptatis mihi ob multiplicem curioſamque lectio- » nem & ſpectationem attulere. Cœpi indagare va- » tis mentem & opinionem, quam puto me poſt » plurimos tandem percepiſſe, fortè vita comite » poſt hac cæteris depromendam &c. Igitur vaticinia » hæc mihi oblata ad te reverende præſul & antiſtes »

Digitized by Google

» eminentiſſime demerendi favoris ac benevolentiæ » tuæ gratia dono mittere decrevi, tanquam ea quæ » divino ingenio tuo ſatisfactura eſſe arbitrarer. Cùm » verò major mihi ſeſe temporis facultas obtulerit, » interpretationem quoque eorum omnium ad te » mittam, rem ſane curioſam, quæ mirificam delec- » tationem omnibus afferre valeat. Quæ quidem » omnia, uti ſine diſcrimine litteratis pariter atque » vulgaribus nota eſſent, Philippus Phaſianinus pro- » feſſor Bononienſis in vernaculum ſermonem &c. » Ea omnia qualiacunque interim apud te erunt, & » fidei ſervituiſque erga te meæ teſtimonium per- » hibebunt, & ut Leandrum clientulorum numero » reponere atque aſcribere velis celſitudinem tuam » identidem rogabunt. Et ſi te ſerena fronte hilari- » que animo libellum iſtum ſuſcepiſſe cognoverit, » Ephemerides quoque quæ plurium annorum res » geſtas utriuſque fortunæ complectuntur, honorifi- » co ſublimique tuo nomini conſecrare minime gra- » vabitur. Feliciterque reverenda dominatio tua va- » leat, cui me totum trado atque addico. Olympia- » dis CCCIII die XV menſis ſeptemb. a partu virginis ». .... Sequitur

Vatis Joachimi abbatis vita per F. Leandrum Albertum ord. Prad. Bononienſem, pp. 2. Sequitur approbatio:

» Vidimus, perlegimus, & matura conſideravi- » mus, propterea ejus continentiam laudamus & » approbamus. Joannes Maria epiſcopus Caſenſis » curiæ epiſcopalis Bononienſis ſuffraganeus ac vica- » rius &c. manu propria.

» Impreſſoribus ut illam vitam imprimant do & » concedo licentiam ego F. Joannes Torfaninus Bo- » nonien. ord. Prædic. Ven. P. F. Hieronymi de Vi- » glevano ejuſdem ordinis S. T. P. in civitate Bo- » non. hæreticæ pravitatis inquiſitoris vicarius.

Sequuntur, *Explicationes vaticiniorum.*

Ad calcem ſic legitur: *Stampata in Venetia nell' anno del Signore* 1527, *cavata da un'altra ſtampata nella città di Bologna per M. Girolamo Benedetti nel* 1515 *julii* XV *regnante Leone X.*

Attamen an hæc opella Leandri genuinus ſit fœtus, dubium meum ſilere non poſſum, cùm ſtylus Leandri dictionem ubique elegantem non oleat.

II. *Hiſtoriæ Italica lingua manuſcripta Venetiis in bibliotheca SS. Johannis & Pauli, ut & apud noſtros inſula Clodia ſervata.* Laudantur ab Altamura & Rovetta, penes quos fides, cùm harum non meminerit Tomaſinus in ſuis Bibliothecis Venetis.

F. MARIANUS PANORMITANUS.

a 1510. F. Marianus Panormitanus ſic ab urbe natali inſulæ Siciliæ principe nuncupatus ſeculo XVI circiter medio claruit, vir pius & cultui B. Virginis mirum affectus, ſcripſitque ac edidit

Compendio dell'ordine e regola del SS. Roſario, Panormi.

Quod opuſculum recognitum & emendatum Nicolaus Stratta' ſodalis typis iterum commiſit. Vide poſtea ad 1588 *Nicolaus Stratta.*

F. ANDREAS FLORES.

1552. F. Andreas Flores Hiſpanus provinciæ Bæticæ alumnus ad annum MDLII circiter clarebat, ejuſque meminit Marieta Hiſt. Eccl. lib. 14, excipitque Lopez Hiſt. gen. P. IV lib. 2 cap. 3, aſſerentes Caroli V imperatoris juſſu & nutibus in communem religionis Chriſtianæ proventum ſcripſiſſe libello commodo & exili familiarem rerum fidei catholicæ inſtructionem ſive catechiſmum, quem in tota Toletanæ diœceſis ditione pueros doceri ſub præcepto cenſuriſque voluit archiepiſcopus Toletanus, qui inde in toto Hiſpaniarum regno acceptus omnium in manus & ora pervolavit hoc titulo: &c. XVI.

De la doctrina Chriſtiana, Toleti 1552 in 8.

Devocionario. Suma de las eſpirituales cofradias, de los juramentos, y roſario de nueſtra ſeñora.

Suma de toda la eſcritura ſagrada en verſo heroico Caſtellano, cujus ultimi opuſculi inquit Antonius in Bibl. Hiſp. plura Petri cujuſdam Ortiz *Galapagarii* in agro Matritenſi parochi referenda laboribus & induſtriæ non diſſimulat Andreas ipſe.

Thomas Tamajus in collectione librorum Hiſpanorum hunc auctorem non Bæticum ortu, ſed in oppido Toletanæ diœceſis *Torrijos* dicto natum vult, & S. Eugenii Toletani vocat eremitam: cui anſam fortè dederit, quod catechiſmus ſcriptus ſit inſtar dialogi eremitam inter & pueruhum, ut jam notarant Luſitanus & Fernandez, qui & addunt quoſdam aliqua ex hoc catechiſmo auferentes, & alia adjungentes, ac ſuo more interpolantes opellam ſibi aſcripſiſſe.

F. ANTONIUS DE ESPINOSA.

F. Antonius de Espinosa Hiſpanus in gymnaſio S. Gregorii Pinciano claruit circa medium ſeculi XVI. Ejus meminit Lopez ſupracitatus P. IV lib. 3 cap. 90, & ex eo Antonius in Bibl. Hiſp. quos excipit Altamura ad 1552. Quibus teſtibus hæc ſcripſit & edidit: a 1552.

In ſummulas commentaria.

Reglas de bien vivir, y menoſprecio del mundo, y lectiones de Job, 1552 in 4: ſic conjicit Antonius.

F. GEORGIUS A SANCTO JACOBO.

F. Georgius a Sancto Jacobo Luſitanus, etſi quæ lucem ei dederit patria ignoretur ut & familia, ordini nomen dedit Salmanticæ in S. Stephani cœnobio. Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum cum ſodali F. Gaſpare de Regibus itidem Luſitano miſſus, magna animi contentione ingeniique felicitate divinis ita incubuit litteris, ut in ſacra facultate coronari prometitum laureamque aſſecutum cum dicto ſuo ſocio ſcribat Ludovicus de Souſa Hiſt. prov. Portug. P. I fol. 193 b. Revera in actis facultatis Gaſpar de Regibus dicitur anno MDXXVIII de gratia receptus, licentiamque decurrebat annis MDXLII & XLIII, quo ultimo decimus quintus de Sorbonica reſpondit, ac tandem die VIII januarii ſequentis inter triginta quinque licentiatos, quorum ſex erant noſtri duodecimum obtinuit locum. At de Georgio a S. Jacobo nihil aliud inveni in actis, quam fuiſſe de gratia ſpeciali receptum anno MDXXXV, & die XIII octobris de tentativa reſpondiſſe, nulla deinceps in actis ejus memoria. Ut ut ſit, vir evaſit egregius, magnique apud omnes nominis, hinc in Luſitaniam mox ut rediit, a ſuo rege Joanne III ſelectus eſt theologus & orator, qui ſuo nomine Tridentum adiret, & coactæ a Paulo III ſynodo intereſſet, quod & ſuis ad ſummum pontificem rex ipſe literis Eburæ anno MDXLV die XXIX julii datis, atque Tridenti coram Patribus recitatis aperte profitetur. *Ceterum*, inquit rex, *cùm legatos meos, & quos illis participes conſoſque deſtinavi, minore celeritate quam vellem, viderem ſe ad iter componere, ne ulla eſſe in me mora videretur ad id, quod ſanctitas tua tantoperè vult efficere: delegi ex eo numero viros bonos & eruditos F. Georgium a Sancto Jacobo, F. Hieronymum ab Oleaſtro, & F. Gaſparem a Regibus ſacrarum litterarum profeſſores, qui ad ſanctitatem tuam celerius mandata mea perferrent, & quid de ſacra* f 1558.

Sæc. XVI. *concilio peragendo ſentirem, accurate exponerent. Quibus ut fidem habeas hac de re tota, enixe peto beatiſſime pater &c.* Quas litteras lector habet editas cum aliis ad concilium Tridentinum orationibus Lovanii 1567 p. 30, atque iterum Conc. Gen. T. XIV. p. 1015. Ex his tribus unum Hieronymum ab Oleaſtro Tridentum acceſſiſſe eodem anno die XIX dec. aſſerit Palavicinus Hiſt. Concil. lib. 6 cap. 1 n. 12, duobus aliis in itinere Romæve detentis iiſdem regiis litteris ad pontificem forte deferendis. Verùm Georgium noſtrum Tridentum etiam poſtea perveniſſe certiſſimum eſt, ubi & aderat anno MDXLVII. Quam ad regis ſui gentiſque ſuæ gloriam legationem hanc obierint hi feliciter, ac imprimis Georgius ex communi Patrum acclamatione, regiſque ſui gratulatione remunerationeque facile colligas. Nam ut e concilio redux fuit, regis ipſius nutu mutata filiatione ſua ut aiunt Salmanticenſi, & ad Oliſſiponenſem tranſlata, factus eſt ſanctæ fidei per Luſitaniam inquiſitor generalis, quo in munere prudenter omnino viriliterque ſe geſſit, ut inde non multum poſtea regis nominatione deſignatus fuerit Angrenſis Eccleſiæ præſul in inſulis Terceriis anno MDLII die XIII auguſti, & a ſummo pontifice acceptus & confirmatus. Conſecrationis adepto munere mox oneri ſuppoſuit humeros, & adire ſponſam illico decrevit, quam & tandem poſt grave naufragii periculum cœlo propitio liberatus, præſentia ſua beavit & recreavit. Grave tum ſuis impoſitum humeris onus expertus eſt. Ut enim Deo ſe pro ovibus prædem oprime ſciebat, quibuſque apud eum rationibus eſſet obnoxius, & ab eis arcere lupos & abigere, morbidumque curare pecus quam id arduum eſſet ex officio ſenſit. Creverat utique jam in ejus agro cum tritico lolium infelix & zizannum, quod eradicare penitus & averruncare neceſſe habuit. Male de fide ſentientes aliquos itaque, quos ad meliorem ſanioremque non poterat mentem adducere, Oliſſiponem mitti juſſit in ſanctæ inquiſitionis carceribus detrudendos: alios morum ac vitæ corruptione gregem inficientes compreſſit, quibus perficiendis magno illi animo & induſtria opus fuit, ſed & magna adverſus imminentes hinc inde ſibi tribulationes & anguſtias animi longanimitate & patientia. In eum quippe perditi homines & nequam adeo frenduerunt, ut quam eis anxie ipſe quæreret & optaret æternam, mortalem hanc ei conſtituerint conatique fuerint iterum ac tertio vitam eripere. Quæ fuſius narrat Ludovicus Souſa loco citato. His omnibus feliciter a Deo ereptus, ordinis ſui ſodales in ſuam decreverat inducere diœceſim, & Angræ iis domum erigere, quæ viros ad ſchol. rum & pulpiti ſacri munus idoneos aliquando gregi ſuo proferret & aleret, quod conſilium ejus mors occupavit diſrupitque ſuperveniens & infeſta, quam l'e lætus aſpexit ſubiitque ætate & laboribus confectus, in ſua cathedrali ſepultus. Annum menſem & diem non produnt Luſitani ſcriptores. Ejus meminerunt Altamura ad 1545, & Antonius in Bibl. Hiſpana. Extat ejus

Oratio habita Tridenti ad Patres concilii Dominica prima quadrageſimæ XXVII febr. anni MDXLVII. Prodiit cum aliis Lovanii 1567 in fol. p. 36, & in edit. concil. gen. T. XIV p. 1024

Addi poſſunt *acta ejus ut inquiſitoris generalis, Luſitania, & ordinationes pro bono Eccleſiæ Angrenſis regimine.*

F. HENRICUS VERMOLANUS GRAVIUS.

† 1552. F. HENRICUS VERMOLANUS cognomine gentilitio, a patria tamen vulgo *Gravius* dictus, a Gravia nempe quod Geldrorum ad Moſam oppidum, & ubi circa ſeculi XVI initium natus, Noviomagi ducatus Geldriæ inferioris civitate primaria a Gravia natali ſolo altero tantum ſemota lapide nomen ordini dedit adoleſcens, litterarumque peritia acriorique judicio quantus evaſerit, quæ edidit opera, abunde teſtantur. Sacras diu litteras apud ſuos eſt interpretatus ceu theologiæ lector, quo munere anno MDXLVIII functus erat, unde in actis capituli provincialis inferioris Germaniæ eo anno Noviomagi celebrati ſic de eo legitur, *Approbamus lectoratum F. Henrici de Gravia ſuppriorii Novimagenſis.* Exinde paulo poſt ejuſdem cœnobii prior electus, & inſtitutus, dum officium ſedulus implet, morte præmatura e vivis eripitur die XXII octobris anno æræ Chriſtianæ MDLII, ætatis circiter cum ſeculo ejuſdem. Vir utique non ſuis tantum ab optimo tranquilloque regimine & gravitate morum acceptiſſimus, ſed exteris etiam litteratiſque omnibus ob eximiam linguarum Hebrææ, Græcæ, Latinæque peritiam, aſſiduamque ſacrarum litterarum & veterum Eccleſiæ Patrum tractationem notiſſimus & commendatiſſimus. In his quippe plurimum deſudavit, ut eorum illuſtraret opera, & ad codicum MS fidem emendatiora nitidioraque prodirent, quos codices propterea avide conquirebat, ac diligentius exſcribi & cum editis accurate conferri ſatagebat. Dum quæ ab eo prodierunt opera, ſigillatim recenſeo, placet ſimul præclara de ejus in iis accurandis diligentia auctorum æqualium aut ſupparium teſtimonia referre, quod lectori commodum nec injucundum fore cenſeo. Hæc igitur ejus curis prodierunt:

1. *S. Cypriani epiſcopi & martyris opera cum brevibus annotationibus ſuis ad Eraſmianas additis*, Coloniæ, Petri Quentel 1544 fol. Quæ editio extat in Bibl. Francofurt. publica ad Viadrum. Addunt rurſus prodiiſſe ibidem 1549. Laudant omnes qui de Cypriano agunt Pamelius, Rigaltius, Priorius, Pearſonus, Caveus, Dupinius, Olearius &c.

2. *Sanctis patris Johannis Damaſceni philoſophi pariter & theologi ſuo tempore facillime ſummi univerſa, quæ obtineri hac vice potuerunt opera, ſummo Henrici Gravii ſtudio partim ex tenebris & ſitu erута, partim cum Græcis exemplaribus mature collata*, Coloniæ, Petri Quentel 1546 fol. Quæ editio olim noſtrorum Ambianenſium, extat jam apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

In ea autem editione hæc prodierunt:

Vita S. P. Joannis Damaſceni per Joannem patriarcham Hieroſolymitanum conſcripta, per F. verò Joannem Oecolampadium verſa. Hic Oecolampadius monachus Birgittanus tum nondum fidem ejurarat, cùm his vertendis incumbebat.

Sermo de philocoſmis & philotheis, id eſt de diverſis amatoribus mundi & Dei, converſationem S. Patris Joannis Damaſceni obiter narrans. Anonymi Græci incerto interprete.

Sequuntur opera Damaſceni:

Logica. Introductio dignitatum. De duabus in Chriſto voluntatibus, & operationibus, reliquiſque naturalibus proprietatibus. Hi tres tractatus tum primum typis excuſi.

De fide orthodoxa libri quatuor interprete Fabro Stapulenſi, cujus & ſcholiis iidem illuſtrantur. Breves ſuas annotationes idemtidem Gravius addidit, vel per eruditum theologum inſeri voluit, ubi doctrina Eccleſiæ ab hæreticis modernis impugnata per Damaſcenum aſſeritur.

Sequuntur tres tractatus tum primum excuſi, *De Triſagio, De centum hæreſibus, De altercatione chriſtiani & ſaraceni.*

Fragmentum ſententiarum ex ſermonibus Damaſceni, interprete Bilibaldo Pircheymero Norimbergenſi.

De his qui in fide hinc migrarunt, quod ſacris-

Digitized by Google

operationibus & divorum beneficiis multum juventur liber, interprete Joanne Oecolampadio monacho Birgittano tum adhuc catholico.

Hiſtoria Barlaam ac Joſaphat.

Carmina Ἐπιγραμματα *Damaſceni & aliorum* interprete Aldo Manutio Romano.

In epiſtola ad principem Oſvaldum comitem Montenſem nuncupatoria ſic de hac editione loquitur: *Cùm autem ſuperioribus annis in alia quædam* (jam libros de fide orthodoxa nominarat) *hujus viri opuſcula eademque Latina facta incidiſſem, quorum lectione mire delectatus, aliquem oriturum expectarem, qui de poſteritate bene meriturus has e tenebris ſuique vindicandas aſſereret, neque talem reperirem vindicem: ego tandem indignum, imo grande nefas ratus, quæ inexhauſto labore hinc inde eruta paraveram, cum magna religionis noſtræ jactura ſupprimi, nolui diutius lucernam hanc ſub modio occultari, ut vel hinc quantus ſit illo veritatis ſplendor, omnibus præſertim theologiæ candidatis ſtatim affulgeret. Neque deerat hic adhortatur perurgens Petrus Quentelius mira hodie diligentia typographus in provehendis bonis auctoribus, neque labores detrectans, neque ſumptui parcens, ut præclari hujus auctoris libros, quos a ſtudioſis paſſim flagitari animadverterat, ſuis pralis excudendos proferrem &c.*

Sub finem epiſtolæ de verſionibus horum operum ſic cenſuram ſuam profert: *Illud ingenue fateri cogor quædam hic παίζειν e Græcis bonis, ut ille ait, Latina facta non bona, neque adeo pure in noſtram linguam tranſfuſa, dum religioſus nimium interpres contra graviſſimi ſatyrici præceptum verbum verbo reddere curat, nec ſe conſuetudini bene interpretandi totum accommodat. Verùm nihil hic temere corrigere, mutare, aut expungere decretum erat citra Græcorum exemplarium præſidium, quæ forſaſſe aut rara aut nulla hodie extant. Quod ſi quis ea domi habet incluſa, aut alicubi aſſervari novit, is obſecro caſtigatiora proferat, mecumque idem communem & præſertim theologiæ ſtudioſorum frugem faciat &c.* Et poſtea: *Mihi potiſſimum cura fuit, ut quicquid ex omnibus Damaſceni operibus undecumque conquirere poſſem, variis ob id bibliophylacis a me perluſtratis in publicum Eccleſiæ commodum proferrem, tantumque doctorem theologorum lumen orbi Chriſtiano recens inferrem &c.* Quæ ſcribebat Novimagii Galliæ anno MDXLV quarto nonas dec. *F. Henricus Gravius Dominicanus.*

3. *Divi Pauluni epiſcopi Nolani quotquot extant opera omnia partim ſoluta oratione, partim carmine conſcripta, D. Henrici Gravii viri trium linguarum peritiſſimi ſtudio atque induſtria ex veteriſſimis exemplaribus reſtituta, ac argumentis illuſtrata*, Coloniæ, Materni Cholini 1560 in 8. Extat apud Pariſienſes noſtros ad S. Honorati. Hanc editionem a morte Gravii curavit Johannes Antonianus ſymmyſta & amicus, de quo poſtea ad 1588, qui in epiſtola hujus editionis nuncupatoria laborum Gravii in recognoſcendis aliis ſanctorum Eccleſiæ patrum operibus ſic meminit.

Nolo inquit, *commemorare quantum adminiculi in ultima Ambroſii editione Johanni Coſterio præſtiterit: omitto etiam quantum ſudoris & ſtudii impenderit, dum Hieronymum, Damaſcenum, Didymum, Clementem & Eucherium, & hunc noſtrum Paulinum caſtigaret, ſed hæc alibi copioſius &c.*

Itaque hinc diſcimus Gravium novæ quam Johannes Coſterius Lovanienſis canonicorum regularium in valle S. Martini prior parabat, S. Ambroſii operum editioni non contemnendam curam impendiſſe. Prodiit illa Baſileæ typis & impenſis Epiſcopii 1555 in fol. & in ultima Pariſienſi Benedictinorum laudatur.

Sed & SS. Clementis, Didymi & Eucherii opera recenſuiſſe ac illuſtraſſe: quas lucubrationes Andreas Schottus S. I. requirendo tandem inveniendas non deſperabat, ut mox docebit ipſe. Sec. XVI.

4. *Scholia & annotationes in centum duas priores S. Hieronymi epiſtolas*, quæ etiam tantum a morte auctoris prodierunt. Primam decadem evulgavit laudatus Johannes Antonianus ſub hoc titulo: *Epiſtolarum D. Hieronymi Stridonienſis decas prima cum a mendis plurimis repurgata, tum pererauditis ſcholiis illuſtrata ſtudio & opera doctiſſimi viri D. Henrici de Gravia*, Antwerpiæ, Guillelmi Silvii 1568 in 8.

Eadem ſcholia & cætera in reliquas omnes excudi curavit Schottus laudatus ad calcem tomi primi operum S. Hieronymi hoc præfixo titulo:

Henrici Gravii ordinis Prædicatorum theologi prioris Noviomagenſis annotationes & caſtigationes in S. Hieronymi epiſtolas, Pariſiis apud Societatem 1609 in fol. Iterum emendatius Coloniæ, Antonii Hierati 1618 fol.

Sic autem de eo Gravii labore Schottus in epiſtola ad Henricum & Jacobum Vivenis Noviomagi fratres germanos nuncupatoria: »Damus & nunc »veſtris potiſſimum auſpiciis in beati Hieronymi »epiſtolas omnes, eruditas Henrici Gravii Inſtitu»ti S. Dominici ſodalis ſummæ accurationis anno»tationes, quæ quadraginta amplius annos in tot »iconoclaſtarum tumultibus delituerunt, etſi decas »una Antwerpiæ noſtræ anno ejus ſeculi ſexageſimo »octavo ſcholarum uſui exiit, ut hinc velut ex un»gue, quod aiunt, æſtimare leonem liceret. Equi»dem indicium vobis primum feci, qui adoleſcen»tem me ex ore Theodori Pulmani inaudiiſſe me»miniſſem Gravii theologi eruditi apud Sicambros »veſtros in B. Hieronymum notas, aliaque non »ſpernenda deliteſcere, index ego, vos vindices »&c.« *Poſt pauca ſubdit*: »Oſtendit enim ſimilia, »ac veluti diguum in fontes tendendo demonſtrat »conſentanea ac paria. Dehinc depravata loca e »membranis caſtigat, quo in genere potiſſimum »philologiæ labor & criticorum induſtria hodie con»ſumi ſolet &c. Memoria teneo & Johannem An»tonianum familiæ ejuſdem apud Neomagos veſ»tros ſodalem diſertum litteris conſignaſſe in proœ»mio ad B. Paulinum, relicta plura a Gravio illo »ſanctorum patrum ſcripta illuſtrata, e quibus B. »Cyprianus martyr & Paulinus Nolanus epiſcopus »Coloniæ in Ubiis excuſi leguntur: jaceant verò »ad hunc diem forte apud catholicæ fidei amicos, »ad quæ inveſtigando perveniri forſitan queat, quæ »in Clementem, Damaſcenum, Didymum, & »Eucherium elaboravit, nam & cum Johanne Coſ»terio ſtrenuam in Ambroſio operam antea nava»rat. Hac verò ſtudiorum forma uſum Gravium ob»ſervo, ut phraſim & dictionem cujuſque ſancti»patris idque alphabeti ſerie notaret diligenter, »depromeretque cùm uſus poſceret, ac veluti ob»ſcuris facem ſic accenderet &c«. Sic ſcribebat Schottus Antwerpiæ kal. April. MDCVII.

Nec minus gravis eſt Antoniani laudati de his ſcholiis cenſura in epiſtola ad primam decadem præfixa »Poſt illum (*ſcilicet* Eraſmum) *inquit*, »D. Henricus Gravius noſtri cœnobii dum viveret »prior digniſſimus, non ſolum in bonis litteris pul»cre verſatus, ſed etiam trium linguarum longe »peritiſſimus, elegantes ac prope innumeras in Hie»ronymi epiſtolas ſcripſit caſtigationes. Summo »itaque jure gratulandum Hieronymo, qui tot vul»neribus quæ illi negligentia imperitorum ſcriba»rum incuſſerat, ſtudio hujus viri ſanatus ſit. His »adjecimus ejuſdem Gravii obſervationes ſeu anno»tationes, quas horis ſubciſivis in epiſtolas Hieryno»mi conſcripſit, non quidem eo conſilio ut annotata »

Sec. XVI. » arte grammatices atque rhetorices juventuti consuleret, cùm id per Erasmum magna cum dilligentia factum esset: sed rerum solum origines fonteſque demonstraret, Hieronymum Hieronymo conferret, consonas sententias in unum quasi fasciculum congereret, ut doceret non modo quid ipse Hieronymus scripsisset aut unde, sed quanta venustate, quanto lepore eamdem sermonis faciem in aliam atque aliam vertisset formam &c «. Quibus uti nihil ad Gravii commendationem dici potest illustrius, sic eas Hieronymi editiones in quibus eæ emendationes & notæ repræsentantur, necessario habendas eruditis suadebunt.

5. S. Gregorii Nysseni operibus restituendis animum adjecerat, cujus librum περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς sibi ipse descripserat ex vetere etsi non satis emendato codice: verùm onus illud in consodalem & studiorum socium Johannem Antonianum transtulit, ut hic in epistola nuncupatoria ejusdem libri de hominis creatione a se anno MDXXXVII editi fatetur.

6. *Castigationes in novum testamentum* paraverat, cujus testis locuples est Tacitus Nicolaus Zegerus Franciscanus post *Epanorthoten* suum seu *castigationes in novum testamentum* in peroratione, quæ habetur Criticorum Sacrorum Londini 1660 in fol. editorum T. VII P. II p. 4963. » Eamdem *inquit*, » hanc palæstram exercuit & Henricus Gravius vir » omni disciplinarum genere perpolitus, qui codicem suum nihil obstante quod editionis esset Roberti Stephani, studiosissime castigavit, quem & » in hoc adornasse videtur, ut tandem sic prælo » commiteret proditurum in publicum, id quod » præstare haud potuit, præmatura morte huic seculo subtractus. Verùm nos tandem eumdem nacti » codicem, deprehendimus ipsum plus æquo fisum » fuisse castigationibus Erasmicis, & editioni Græcæ, nullis consultis scriptoribus antiquis, eoque » multa castigasse siniſtre & præpostere, quod tamen utriusque viri pace dictum sit «. De hac Zegeri censura legendus Ricardus Simon Histor. Crit. Novi Testam. Gallice scriptæ T. II p. 152, ubi & Zegerum ipsum castigat.

At quod mireris, tanti hujus viri qualis fuit Gravius, nomenclatorum nostrorum nullus prope meminit, nec Lusitanus, nec sequaces, nec novissimus Altamura, qui magnum tamen ævo suo & ordini fuit ornamentum, magnaque eruditionis disciplinæque regularis gloria claruit. Laudarunt tamen Valerius Andreas in Bibl. Belg. Guillelmus Seguier Laur. Belg. verùm hi delusi, omnium optime Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo Dominic. ms. Quæ ut plana fiant, & ab erroribus caveatur, tres sodales nostri hoc nomine Henrici Gravii insigniti distinguendi.

Primus *F. Henricus Gravius* seu de Gravia cœnobii Insulensis alumnus clarebat jam anno MCCCCXCI, quo in actis cap. gen. Cenomani habiti sic de eo statuitur: *In conventu Colonienſi assignamus ad legendum ſententias pro tertio anno ſcilicet* XCIII *F. Henricum de Gravia. Ad legendum Bibliam pro ſecundo anno eumdem.* Hic tandem lauream magisterii Coloniæ consecutus est ad annum MCCCCXCVI, nam eo anno in convocatione Duacensi dicitur magister, & Insulis lector theologiæ assignatur, qui demum prior domus Winocibergensis electus anno MDV, eodem anno convocationi Ultrajectinæ affuit, & aprilis septima sequenti, quæ veteri stylo anni MDV adhuc numerabatur, novo MDVI obiit. Hunc laudat Seguierus citatus Laur. Belg. P. II p. 185, & P. I p. 31.

Alter fuit *F. Henricus de Gravia*, quem Valerius Andreas in Fastis academicis Lovanienſibus ait ad consilium universitatis seu magistrum anno MDIV die ultima februarii admissum. Hunc idem Valerius vult quidem eumdem esse cum Vermolano hic a nobis laudato, & astipulatur Seguierius citatus P. I p. 30, sed utrumque delusum contendit Ghilbertus de la Haye, & his rationibus evincit: primo quod mirum esset doctoris emeriti & anno MDIV ad consilium strictum facultatis theologicæ Lovanienſis admissi, post quadraginta quatuor annos scilicet anno tantum MDXLVIII lectoratum approbari, ut initio hujus articuli relatum est: secundo quia Henricus ille Gravius anno MDIV ad consilium universitatis admissus, tum quadragesimum ætatis minimum attigerat, unde sequeretur octogesimum attigisse cùm anno MDXLIV primum ingenii sui fœtum prælo commisit, & octogesimum octavum superasse cùm prior Noviomagensis electus est, & in eo officio obiit anno MDLII. Quæ non solum haud consentanea sunt, sed etiam refelluntur ex allatis ex Zegero, qui Vermolanum asserit *præmatura morte huic ſeculo ſubtractum*, quod sane de homine post octogesimum annum mortuo nemo dixerit.

Dato itaque quod Henricus Gravius Colonienſis magister, & Henricus Gravius ad Lovanienſe consilium anno MDIV admissus, sint duo homines distincti, ut vult Seguierius, licèt Ghilbertus de la Haye subdubitet, an non sint unus & idem, tertius certo distinguendus est Henricus Gravius Vermolanus illis longe junior vir eruditione præstans, licèt non laurea doctorali redimitus, ætatis cum suo seculo circiter æqualis, id est quinquaginta circiter annorum, morte præmatura sublatus anno MDLII, & auctor vel editor operum hactenus laudatorum.

Supervacaneum fere censebam monere alium adhuc fuisse ejusdem nominis & patriæ, sed non ejusdem ordinis professioniſve & longe juniorem, ac propterea cum superioribus non confundendum, nisi Possevinus & Fernandez noster in eo gravissime fuissent allucinati. Fuit igitur *Henricus Gravius* vir moribus & litteris commendatissimus, Lovanienſis academiæ professor, Bartholomæi Lovanienſis typographi celebratissimi filius, quem Sixtus papa V Romam accivit, Vaticanæque typographiæ & bibliothecæ præfecit, Gregorius verò papa XIV in aulam allegit amplioribus honoribus brevi cumulandum, ni mors intempestiva substraxisset die secunda aprilis anni MDXCI ætatis LI ut volunt quidam, vel solum XLV ut habent alii, qui ad S. Mariam de Anima, quæ Belgarum & Germanorum est basilica, sepultus fuit. Hic variorum operum auctor fuit, sed a laudatis nostri Gravii plane diverſorum, *Notæ*, scilicet *in tomum ſeptimum S. Auguſtini* scripsit, in quibus non semel meminit commentarii quem meditabatur *Rerum Donatiſticarum*, quibus addunt *opus Catechiſticum* ms ab eo relictum & jam deperditum, de quo legendus Miræus parte altera p. 135.

Addo solum hunc esse non posse quem supra laudabat Zegerus, qui ipse Lovanii anno MDLIX die XXVI augusti obiit, proindeque Gravium quem prius se dicit immatura morte sublatum, non alium a nostro anno MDLII fatis functum excogitandum.

F. MARTINUS PISTOR.

F. Martinus Pistor Gallus Parisinus ut videtur & domus Sanjacobeæ ibidem alumnus, cùm ingenio excelleret ad gradus promotus est. Licentiam decurrebat annis MDXXXVI, quo decimus de Sorbonica respondit & MDXXXVII, dieque quarta januarii sequentis inter viginti quatuor licentiatos vigesimum locum sortitus est. Inter insignes hujus seculi concionatores claruit facundus & fervidus Ecclesiastes, sed & tum bacchantes in Galliis hæreticos strenue impugnavit, verboque ac scripto revicit. Editus ab eo mihi visus est liber hoc titulo: 1552

Proſopopœia, quam ideo Symmachiam dicere vo-

inimus, quod acerrimam effingat fidelium adverſus trium infeſtiſſimorum fidei hoſtium epitheſes concertationem. Fidei hoſtes tres, Calvinus, Melanchton, & antitheſium Chriſti & Romani pontificis concinnator, Martino Piſtore auctore. Pariſiis, Johannis Andreæ 1552 in 8, cum privilegio regis Chriſtianiſſimi, in quo appellatur *Frere Martin Piſtoris aliàs Boulanger. Ludovico de Guillart Carnotenſium epiſcopo, & ſuo Mecœnati beneficentiſſimo Martinus Piſtor Dominicanus* nuncupat opus in varios dialogos diviſum. Extabat anno 1681 apud noſtros Cabellionenſes in comitatu Venuſino, donum ut videtur auctoris, qui Mecœnatem ſuum eo ſecutus fuerit, ſi verum eſt quod in Gallia Chriſtiana antiqua Sammarthanorum fratrum legitur, Ludovicum de Guillart e Carnotenſi Eccleſia ad Cabellionenſem anno 1553 tranſiiſſe. Ut ut ſit, hujus operis meminerunt Simlerus & Poſſevinus tacentes auctorem noſtrum fuiſſe, & eidem adhuc aſcribunt ſequentia:

Poſtilla in Matthæum. Cujus meminit in opere ſuperiori. Hanc Lipenius refert editam Lutetiæ 1552, ſed cenſeo incerto locutum.

Symmachia adverſus epitheſes hoſtium fidei, cui adjuncta ſunt duo colloquia adverſus cærimoniarum divini cultus oppreſſores, Martino Piſtore Dominicano auctore, Pariſiis, Guillelmi Cavellat 1556 in 8 foliolis 182. In qua editione altera forſan primi operis, ſola duo colloquia nova cenſuerim. Hunc ſcriptorem aut omiſit aut potius ignoravit Altamura.

F. PETRUS CLERICI.

1552. F. Petrus Clerici vernacule *le Clere* Flander Inſulenſis patria, ibidem ordinem profeſſus anno MDVII die XXIV auguſti, vir eruditus & facundus, theologiam diutius e ſuperiori loco docuit apud ſuos, Audomarifani præſertim & Inſulis, nec minus e pulpito claruit prædicatoris generalis titulo ideo & gradu inſignitus. Hæreticæ pravitatis inquiſitorem etiam egiſſe ferunt. Dum verò altera vice prior cœnobium ſuum Inſulenſe regeret, obiit anno MDLII menſe ſeptembri. Quæ ex actis capp. provinc. inferioris Germaniæ, & ex Bibl. Belgo-Dominic. MS, in qua & dicuntur ſervari Inſulis codices ejus duo MS chartacei in 4:

Primus concionum quadrageſimalium quas habuit Inſulis anno MDXXXIV.

Alter concionum adventualium quas habuit Valencenis anno M DXLII, *cum ſermonibus aliquot de ſanctis.*

F. REGINALDUS A JANUA.

1552. F. Reginaldus a Janua Ligur theologus primi nominis ſynodo Tridentinæ affuit ſub Julio III a kal. maii M D LII ad XXVIII aprilis MDLII, & in collationibus theologorum non parum claruit. Ejus meminit Palavicinus Hiſt. conc. lib. 12 cap. 2 & aliàs, & ex eo Oldoinus in Athen. Liguſt. ubi dicit Reginaldum ſcripſiſſe

Plura de euchariſtia & confeſſione circa canones de illis ſacramentis edendos, & circa doctrinam de iiſdem, capitibus diſtinctis a ſynodo ſtatuendam.

F. STEPHANUS USUSMARIS.

1552. F. Stephanus Ususmaris vernacule *Uſodemare* XLVI magiſter ordinis Ligur fuit, Januæ nobili ac perantiqua familia natus. In patria ad S. Dominici ordinem amplexatus adoleſcens, vir evaſit numeris omnibus abſolutus, qui præter doctrinam qua inter primos ætatis ſuæ theologos claruit, eloquentiam qua e ſacro pulpito in auditores dominabatur, majeſtatem oris qua in accedentium animis ſui reverentiam imprimebat, ea erat morum elegantia & comitate, ut omnium corda ſibi facile conciliaret, ac in ſui amorem alliceret. Cenſorem fidei ſeptem annis egit Januæ ab anni MDXXXIX menſe junio ad ann. MDXLVI, tum verò Romæ in comitiis ordinis quibus aderat ceu provinciæ utriuſque Lombardiæ diffinitor, a magiſtro ordinis Franciſco Romeo tum electo procurator generalis apud ſummum pontificem inſtitutus eſt & in actis declaratus, mortuo verò Romeo anno MDLII, a Julio III cui acceptiſſimus erat, vicarius per interregnum datus eſt generalis, & in comitiis ordinis anno ſequenti MDLIII ſabbato vigilia pentecoſtes XX maii ad ſupremum ordinis regimen ipſemet unanimi electorum voto evectus, & eodem die ad ſummum pontificem cum univerſo patrum cœtu accedens, ab eo hilari vultu exceptus eſt, ut in actis ipſis legitur, verbiſque honorificis commendatus. Ordinem in ſumma tranquillitate nec minori cum efficacia, diſciplinam aſſerendo ac ſtudia promovendo adminiſtravit ad ann. M D LVII, quo die III martii ſummo omnium mœrore ſublatus eſt e vivis, & in templo S. Mariæ ad Minervam ad majus altare ſub tymbo marmoreo ſepultus. De quo legeſis Chronicon parvum ad calcem conſtitut. Razzium p. 179, Pium P. II, lib. 4 col. 214, Fontanam in Theat. & Monum. Altamura in Append. ad 1557, Rovetta ad 1561, & Oldoinus in Athen. Liguſt. eum inter ſcriptores recenſent, ut a quo prodierit opus hoc titulo:

Privilegia per complures ſummos pontifices ordini FF. Prædicatorum conceſſa & communicata, non quidem omnia, ſed ea tantum quæ ex archetypis aut eorum authenticis tranſumptis haberi potuerunt, juſſu impenſis & opera R. P. F. Stephani Uſuſmaris Gennenſis ejuſdem ordinis magiſtri generalis tranſumpta & impreſſa, & per R. D. auditorem apoſtolicæ cameræ authenticata. Romæ, Ant. Bladii 1555 in 4, pp. 524. Editio elegans, extat Pariſ. in Regia E 2138.

Ad calcem ſubnectitur virorum ordinis ſanctitate, dignitate, ac doctrina illuſtrium brevis catalogus, 1 Magiſtrorum ordinis, 2 Cardinalium, 3 Antiſtitum, 4 Martyrum, 5 Beatorum, 6 Doctorum: nec mihi dubium quin illud ſit quod Altamura ipſi tribuit

Chronicon breve magiſtrorum ordinis.

Eodem volumine regio habetur editio antiquior quorumdam privilegiorum ordinis, quorum primum Clementis IV de jure ſucceſſionis in hæreditate paterna, ultimum & decimum ſeptimum breve Sixti IV de ſtigmatibus B. Catharinæ de Senis, a b c ſeſquifoliis, char. Goth. circa 1500.

Epiſtola encyclica e capitulo ſuæ electionis ad ordinem miſſa extat cum actis, quorum tranſumptum ex codice Inſulenſi ejus ætatis a me exſcriptum habeo in ſchedis: quibus adde ejus *Regiſtrum* Romæ ſervatum in archivo ordinis.

De familia *Uſuſmaris* legendus Argote de Molina Nobil. Bæticæ lib. 2 cap. 221, p. 241, ubi parmam ejus dicit argenteam triplici faſcia coccinea undulata diſtinctam: & Lopez de Haro *Nobiliario d'Eſpaña* T. II, lib. 10 cap. 15, p. 244, ubi fuſe de primæva origine & viris hujus familiæ claris agit: & noſter etiam Auguſtinus Juſtiniani in Hiſt. Januen.

Fuit ſeculo XV celebris ejuſdem familiæ & ordinis Prædicatorum ſacræ facultatis Pariſienſis magiſter *F. Barnabas Uſuſmaris* vel *Iſmaris* Januenſis, qui licentiam decurrebat anno MCCCCLXXVII, quo undecimus & ultimus de Sorbonica reſpondit, & anno MCCCCLXXIX ſtylo veteri, novo LXXX, die XXVIII martii ante paſcha inter ſexdecim licentiatos locum decimum tertium ſortitus eſt.

Digitized by Google

Sæc. XVI.

F. AMBROSIUS CATHARINUS.

† 1553. F. Ambrosius Catharinus qui prius in seculo *Lancelottus Politus* lustrali gentilique vocabatur agnomine, genere clarus, natione Etruscus, patria Senensis, ad annum MCCCCLXXXVII natus, postquam humanioribus literis egregie vacasset & philosophiæ, adolescens adhuc jurisprudentiæ animum applicuit, & ut acris erat optimique ingenii circa ætatis XVI juris utriusque lauream in academia Senensi meruit & adeptus est. Exinde ad ætatis XXV majorem sibi comparaturus eruditionem omnes prope vel certe præcipuas Italiæ Galliæque lustravit academias, in quibus arguendo, proponendo & resolvendo ad mille etiam juris acroamata privatim & publice magnum apud peritos sibi fecit nomen. In patriam redux publicam Senis juris cathedram obtinuit, & Joannem Maria de Monte Etruscum, illum qui postea summus pontifex fuit Julius III dictus, discipulum habuit & auditorem. Romam deinde profectus a Leone X nuper electo consistoriales inter advocatos ascriptus est, de quo Carolus Carterius in Syllabo suo consistorialium advocatorum pagg. 98 & 309 edit. Rom. 1656 fol. consulendus. Leonem X ad congressum cum Francisco I Galliarum rege Bononiam proficiscentem comitatus est, at paulo post spretis aulæ pontificiæ solicitudinibus Florentiæ Prædicatorum ordinem in conventu S. Marci amplexus est ætatis jam XXX: habitumque suscepit e manibus F. Philippi Strozzi ejusdem tum conventus prioris & filii, nostrique Hieronymi Savonarolæ alumni & discipuli, uti habet Seraphinus Razzius de viris illust. p. 114, qui & addit eumdem tum *Catharinum* abinde cognominari voluisse ob acceptas a S. Catharina Senensi virgine gratias, uti *Lancelotti* nomen proprium in *Ambrosii* commutavit ex singulari quem erga gentilem suum symmystamque S. Ambrosium Sansedonium habuit affectu. De eo refert citatus Razzius audivisse se a F. Reginaldo Nerli Mantuano studii nostri generalis Bononiæ regente, Catharinum in seculo non usque adeo in fide firmum & stabilem fuisse, at lecto deinde Savonarolæ præclaro ac erudito *Triumphi crucis* opusculo catholicæ fidei firmiter adhæsisse omnibus articulis: atque hinc illi fortè fuerat erga Savonarolam quam ipsemet olim habuisse se narrat ipso quem in eum scripsit postmodum virulentissimo opusculo, concepta devotio. Peracto tirocinio sacris literis se totum ac theologiæ dedit, privatus tamen quod ipse testatur in *Expurgatione adversus apologiam Dominici a Soto pag. 39. Illud* inquit *palam falsum est, quod postquam ordinem fum ingressus, ullum in scholis audierim magistrum.* Ex eo tempore autem cœpit calamum acuere & stylum stringere: sed præstat ipsum audire acta sua recensentem eadem expurgatione pag. 16.

» Primum ergo fœtum emisi adhuc novitius miles » in ordine contra Lutheri hæreses, quem dicavi » Cæsari jam sunt anni XXVIII, qui sibi nomine sum- » mi pontificis ab apostolico nuntio D. Leandro, » postmodum cardinali creato oblatum, gratanter » etiam suscepit. Illam tamen provinciam non mihi » temere arrogavi, sed præpositi mei præcepto & in » meritum obedientiæ recepi. Fuit nihilominus li- » ber ille recognitus more ordinis ac probatus ante- » quam ederetur, quem paulo post viri catholici in » Germania curaverunt excudi. Hic est titulus:

I. *Ad Carolum Max. imperatorem & Hispaniarum regem F. Ambrosii Catharini ord. Pradic. apologia pro veritate catholica ac apostolica fidei ac doctrina adversus impia ac valde pestifera Martini Lutheri dogmata.*

» In primo libro continentur undecim doli Martini, » quibus potissimum multitudo imperita decipi potest. » 2. Recitatur ad verbum liber ejus blasphemiis « & stultitiis circa papæ potestatem, & pene ad ver- « bum confutatur «.

« 3. Confutantur omnia quæ opponuntur contra « decreta probantia primatum Romanæ Ecclesiæ seu « summi pontificis, & pariter ad verbum referuntur « ejus blasphemiæ. Hinc agitur de clave scientiæ pa- « pæ & potestate circa indulgentias «.

« 4. Confunduntur quæ perversissime ac pernicio- « sissime tradidit circa sacramentum pœnitentiæ & « statum purgatorii, & verba sua propria apponuntur «.

« 5. Qui inscribitur speculum universæ ejus doc- « trinæ, colliguntur hæreses & errores absoni, quæ « tam contra veritatem quam contra seipsum alioquin « effudit. Ipse lector numeret si sit otium, sed lon- « ge melius ut comprobet «,

Florentiæ, Hæred. Philippi Juntæ 1520 Dec. 20 fol. pagg. 192. Quæ elegans editio extat Paris. in Regia D. 607. Anno sequenti prodiit in Germania.

« Alium quoque libellum in eumdem virum exa- « ravi magnorum jussu dominorum, qui & similiter « iterum a catholicis excusus fuit, de quo per lite- « ras ab apostolica sede actæ gratiæ mihi sunt. Ti- « tulus « :

II. *Excusatio disputationis contra Lutherum ad universas Ecclesias*, Florentiæ apud eosdem 1521 in 4: quæ editio Romæ in Barber. Rursus prodiit in Germania. Sic refert Stanislaus Felic in notis suis ad historiam conc. Trident. In suam etiam Bibliothecam pontificiam intulit Rocabertius noster T. III p. 265. His duobus opusculis usus est teste Possevino Franciscus Behem in *Judicio de persona & doctrina Lutheri*, Moguntiæ 1548.

« Tacui verò post hæc, (sic ille prosequitur,) « multis annis plus sexdecim nec hiscens quidem, « cùm jam scriberent plurimi in hæreticos Germa- « niæ, donec venerunt qui suppresso nomine libellos « Lutheranam doctrinam continentes in vulgus spar- « serunt. Tunc enim cùm viderem tacere cunctos, « a plerisque rogatus coactus sum calamum stringere. « Quo tempore F. Bernardinum Ochinum impium « illum apostatam dudum Italiæ concionatorem suis « coloribus parvo libello depinxi, ut nosceretur cru- « delis hypocrita, & simplicium animarum macta- « tor, & libellum composui, quem nuncupavi

III. *Speculum hæreticorum contra Bernardinum Ochinum*: primo editum Romæ 1532. Scilicet F. Martinus Sporh prior provincialis Poloniæ, cùm in ea urbe adesset occasione capituli generalis ad electionem magistri eo anno coacti, & Catharinus ibi etiam præsens fortè fortuna obvius ei occurrisset, ab eo acceptum & descriptum typis continuo commisit, & Petro de Gamvatis episcopo Cracovienſi dicavit.

Postea verò ipse Catharinus Lugdunum profectus, ubi post varia itinera agebat XXIII aprilis MDXXXVII, ut mihi constat ex ejusdem epistola ad Franciæ cancellarium Antonium de Burgo, quam originalem & manu ejus propria scriptam habeo in schedis, idem opusculum iterum edidit hoc titulo:

Speculum hæreticorum emendatum, auctum, dicatumque Paulo III, Lugduni, Antonii Vincentii 1541 in 8, pp. 104. Adjecta tum duo opuscula

IV. *De peccato originali & casu hominis. Ad cardinalem Rodolphum Carpensem.* Pr. *Quanquam hoc certissimum sit*, a pag. 105 ad 175.

V. *De perfecta justificatione a fide & operibus: ad cardinalem Gasparum Contarenum Venetum.* Pr. *Primum ut rem ordiar*, Lugduni, Theobaldi Pagani 1541, a pag. 177 ad 258. Quæ editio extat Paris. in Regia D. 4222.

At certe exaggeratio est, ubi dicit se annis plus sexdecim tacuisse, nec hiscere ausum: nam ut ad vitæ ejus seriem revertar, cùm non parum historiam literariam illustret, paulo post MDXXI quarumdam occasione

occaſione nata difficultatum cum ſuis ſodalibus, uti citatus ſupra Razzius habet (forte quod de cardinalis Cajetani operibus male ſentiret ac obloqueretur) Florentia relicta Romam ſe contulit, tum in Gallias tranſiit, ibique plurimorum variique generis illuſtrium optimatum eruditorumque ſibi conciliavit animos: ſed ipſe audiendus ſua referens. Sic ergo ipſe in epiſtola nuncupatoria operis contra Cajetanum ad magiſtrum ordinis F. Joannem de Fenario.

» Ego quoque viliſſimus Domini catulus eo etiam » tempore, cùm ille (Cajetanus) in humanis age- » ret, & tot glorioſis præſtaret nominibus, non ſum » deterritus ante ſummi paſtoris pedes pro cauſa » veritatis debitos latratus emittere: nec dubitavi » oblato etiam libello apud ipſum ſummæ ſodis tri- » bunal hanc ejus doctrinam nomine peſſimo accu- » ſare, paratumque me offerre luce veritatis ac di- » vinis præſidiis factum quod objectabam etiam com- » probare, verùm non licuit facere periculum. Cur » autem non licuerit, dicam libere, aliud ego nef- » cio, niſi quia quod verum erat, audebam in tan- » tum virum defendere. Hæc ille Romæ ſexdecim illorum annorum aliquo, quibus tamen ſe hiſcere non auſum dicebat. Quid autem in Galliis egerit, clarius explicat in Expurg. cit. adverſus Dominicum de Soto p. 40. Sic enim ille:

» In ordine nullum unquam habui gradum in lit- » teris nec ambivi, & magiſterium aliquando mihi » Toloſæ oblatum etiam cum regentia S. Saturnini » ex favore primarii præſidentis D. Jacobi Minutii, » cujus oſſibus multum debeo, recuſavi, & ne co- » gerer, inde receſſi. Superius p. 26 ſuas adver- » ſus Cajetanum excurſiones & motus deſcribit. » Poſtquam, *inquit* poſteriora ejus legi volumina » fateor, coram univerſa Eccleſia deſtomachatus » ſum propter novitias ac peregrinas opiniones.... » Quare cùm non viderem aliquem ex noſtris, qui » aliquid nervi haberet moveri, etſi celeberrima » illa Pariſiorum facultas reprobare jam cœpiſſet » nonnullas ejus propoſitiones, ego fateor, auſus » ſum primum ſpargere hac de re rumores inter » Fratres: & quia contemnebar, cœpi etiam ſeri- » bere privatim, & cùm metuerent ne publicaren- » tur ſubornarunt magiſtrum ordinis Joannem de » Fenario (Romæ anno MDXXXII in feriis pentecoſ- » tes electum) qui ne quid adverſus illum ederem » mihi præcepit. Idem tamen ut ex me poſtea ve- » ritatem pernovit, annuit. Unde & Lugdunum » profectus ſum, ubi & aliud præceptum vicarii or- » dinis habui, qui Romæ tunc erat, nomine ponti- » ficis maximi Clementis VII ſuperſtite adhuc & vi- » vo Cajetano, ſic juſtum & temperatum ut erat » apoſtolica illa ſede dignum: adjuncta enim fuit ex » illius ore appendix hæc; *Nolumus quicquam ab* » *illo edi contra virum illum non prius recognitum* » *atque probatum.* Et ecce rem narravi coram Deo » & non mentior. Cùm igitur certus eſſem de vo- » luntate noſtri generalis, & ab ore ipſius pontificis » data eſſet mihi illa facultas, perrexi ad urbem glo- » rioſam Pariſiorum, ut ibi annotationes noſtræ re- » cognoſcerentur & probarentur, quod & perfec- » tum eſt. Adjuvit rem quod eo tempore, cùm in » procinctu eſſem, ſignificatum eſt eumdem Ca- » jetanum obiiſſe (nempe Romæ die x auguſti » MDXXXIV.) Quid eſt ergo quod jure queas re- » prehendere, cum ſicut in præfatione libri, quem » ipſi magiſtro ordinis dicavi, tres ordinis noſtri » præclariſſimi theologi & doctores celeberrimæ » illius univerſitatis (*hi fuerunt Thomas Laurentii & Joannes Benedicti ambo conventus Ebroicenſis, & Stephanus Paris Aurelianenſis, de quibus poſtea*) » & tres alii ſelecti magiſtri eas ibi probaverint: » unde data eſt mihi poteſtas edendi, ac præſertim » cùm omnes docti viri mecum conſentiant in mul- » tis & magni momenti locis, de quibus illum taxa- » vi. Edidit itaque tum hoc titulo: Sæc. XVI.

VI. *Annotationes in excerpta quædam de commentariis RR. cardinalis Cajetani S. Sixti dogmata*, Pariſiis, Simonis Colinæi 1535 in 8, pagg. 374. Pr. *Qua a quovis hominum.* Opus magiſtro ordinis F. Joanni de Fenario nuncupatum.

Addit Catharinus Expurg. p. 30: » Albertus » Pighius amplius auſus eſt: ipſe enim quia ſciebat » caritatem facere omnia communia, de libello illo » noſtro pene de verbo ad verbum integram annota- » tionem, quam ego circa diaconos ab apoſtolis con- » ſtitutos feceram in Cajetanum, uti ſuam accepit, » & ſuo de eccleſiaſtica hierarchia libro, nulla no- » minis noſtri facta mentione, attexuit & ſuis ». De iſta lucubratione ſic cenſet Sixtus Senenſis Bibl. San. lib. 4: *Scripſit Ambroſius Catharinus tam adverſus* (Cajetani) *ſcripturarum commentaria, quam adverſus cætera hujus viri opuſcula Annotationum ſive Invectivarum libros ſex valde acres, de quibus cuique ſuum liberum judicium relinquo.* Et lib. 5 Annot. C, referens quamdam Catharini cenſuram in Cajetanum, *apparet*, inquit, *Ambroſium ut adagio fertur, nodum quærere in ſcirpo, & occaſiones calumniandi de induſtria venari.* Idem Senenſis legendus Annot. 1, VII, CLXVIII, CXCVI, & lib. 6 Annot. IX, XVIII, LII, LVII, LXI, LXXVII, CXXXI, CXLIII, CCXXV, CCXXVI.

Eædem rurſus prodierunt hoc titulo:

Annotationes in commentaria Cajetani ſuper ſacram ſcripturam, denuo multo locupletiores & caſtigationes redditæ, Lugduni, Bonhomme 1542 in 8, pp. 586 char. Italico. Novum omnino opus, & refuſum ab integro. Extat in Regia D. 1839.

Quod initio ſcripſit *De auctore epiſtolæ ad Hebræos* recuſum fuit in Criticis ſacris T. X Londini p. 797.

In Gallia decem prope annos hæſit Catharinus variis locis potiſſimum Lugduni, qua in civitate ſua tempeſtate familiæ plures Florentinæ, Senenſes, Lucenſes ſedem fixerant, non otioſus ille, ſed opuſcula quædam identidem prælo committens. Hæc mihi nota:

VII. *Oratio de officio & dignitate ſacerdotum Chriſtianique gregis paſtorum in ſynodo Lugdunenſi habita*, Lugduni, Hæred. Simonis Vincentii 1537, pp. 20. Adjicitur: *Ad eumdem D. archiepiſcopum Brevis diſſertatio pro auctoritate ac poteſtate paſtorum adverſus hæreticos eodem Catharino auctore*, a p. 20 ad 29. Extat Pariſ. in Regia D. 2369.

VIII. *Opuſcula magna ex parte jam edita & ab auctore recognita ac repurgata, & a catholicis doctiſque viris diligenter expenſa atque probata &c.* Lugduni, Bonhomme 1542 in 4. In hac collectione hæc inſunt:

1. *De præſcientia & providentia Dei quod rerum contingentiam non tollat. Liber nunc ad D. Rodolphum Pium Carpenſem cardinalem: hac ſecunda editione reconcinnatus & longe clarior ac efficacior redditus in gratiam amicorum quorumdam*, a p. 1 ad 29. Prima editio videtur fuiſſe Lutetiæ 1535 cum approbatione facultatis theologicæ, ut ipſe monet Expurg. p. 73.

2. *De prædeſtinatione Dei libri tres denuo repurgati a mendis*, a p. 30 ad 113. Prima Editio cum ſuperiori. Cùm de hac quæſtione pluries ſcripſerit, nova ejus de ea commenta commodius poſtea referentur.

3. *De eximia prædeſtinatione Chriſti libri duo itidem repurgati ad Gaſparem cardinalem Contarenum*, a p. 114 ad 143.

4. *De angelorum bonorum gloria & lapſu malorum*, a p. 144 ad 160: videtur non antea cuſus.

5. *De lapſu hominis & peccato originali, ad car-*

Sec. XVI. *dinalem Carpenſem*, a p. 161 ad 196. Prima editio ſupra laudata Lugduni 1541.

6. *Diſputationis pro immaculata Dive Virginis conceptione libri tres, ſimiliter in hac nova editione recogniti ac reconcinnati*: Altera parte, a p. 1. ad 103. Primum prodierat Senis, Mich. Ang. Bernardini Caſtanei 1532 in 4. Sic refert Altamura & Staniſlaus Felic ſupra citatus: ſcilicet tum cùm ſe hiſcere non auſum dicebat. Alva intulit in ſuam Bibl. Virgin.

7. *De conſummata gloria ſolius Chriſti & Dive Virginis*, a p. 104 ad 120, tum primo cuſum.

8. *De univerſali omnium morte & omnium reſurrectione futura ac judicio æterno*, a p. 121 ad 132, tum primo cuſum.

9. *De veritate purgatorii*, a p. 133 ad 140, tum primo editum.

10. *De bonorum premio ac ſupplicio malorum æterno & vero igne inferni*, a p. 140 ad 149, tum primo editum.

11. *De ſtatu futuro puerorum ſine ſacramento decedentium ad cardinalem Carpenſem*, a p. 150 ad 168. Huic cardinali gratias agit, quod Romæ aliâs ab eo locum habuerit, ubi cum pauperculis ſuis ſociis habitaret. Non videtur antea editum.

12. *De certa gloria, invocatione ac veneratione ſanctorum diſputationes atque aſſertiones catholicæ adverſus impios, ad cardinalem Gaddum Florentinum*, pp. 88.

Sub finem hujus ultimi indicat ſe anno MDXXXVI Toloſa, ubi primo præſidi Jacobo Minutio carus erat in primis & familiaris, Lugdunum rediiſſe, hocque ipſum opuſculum MS & archetypum in via amiſiſſe, at voto ad S. Antonium de Padua concepto poſt duos dies recuperaſſe. An & tum ediderit me latet.

Anno ſequenti librum edidit ac regi Chriſtianiſſimo Franciſco I nuncupavit adverſus hæreticos hoc titulo:

IX. *Claves duæ ad aperiendas intelligendaſve ſacras ſcripturas perquam neceſſariæ, quod opus nunc primum in lucem prodit*, Lugduni, Petri a S. Lucia 1543 in 8, pp. 252. Extat Pariſ. in Regia D 1839, 2.

In Italiam exinde reverſus, Romamque accedens edidit Italice librum, cujus titulum Latine ſic reddit Antonius Senenſis:

X. *De reprobatione doctrinæ F. Bernardini Ochini & aliquarum concluſionum Lutheranarum*, Romæ 1544.

Cùm verò Tridentinum a Paulo III jam indictum eſſet concilium, primuſque ad illud ab eo præſes atque legatus apoſtolicus deſtinatus Joannes Maria cardinalis de Monte, Catharini quondam in legibus auditor, ab eodem auctoritate pontificis inter theologos admiſſus, ad concilium ire juſſus eſt, tumque ab eo in tertia ſeſſione publica die IV febr. MDXLVI habita eſt Latina

XI. *Oratio ad Patres*. Pr. *Præcelſa loci hujus auctoritas*. Quæ edita primum Tridenti: Deinde cum aliis in Edit. Lovan. Petri Zangrii Tiletani 1567 fol. pp. 24: Denique in Edit. Pariſ. 1672 T. XIV col. 1006.

Eo anno in ipſa ſynodo graves illi interceſſerunt, quæ tum exortæ recruduerunt deinceps, contentiones & controverſiæ cum eximiis & præſtantiſſimis ſui ordinis theologis F. Bartholomæo Caranza de Miranda, F. Dominico Soto, & F. Bartholomæo Spina ſacri palatii magiſtro, qui ultimus abſens quidem a concilio Romæque degens inter eos a Paulo III delectus erat, qui congregationi de rebus fidei Tridenti tractatis inſtitutæ adeſſet, quique audiens de Catharino ad epiſcopatum Minorienſem evehendo agi, libellum ſummo pontifici obtulit, in quo ille quinquaginta errorum inſimulabatur. Adverſus quos omnes ſcripſit ac edidit Catharinus.

XII. *Tractatio quæſtionis quo jure epiſcoporum reſidentia debeatur, epiſcopo Præneſtino nuncupata*. Eſt adverſus Caranzam. Prodiit editionem curante ejus ſocio & ſymmyſta F. Gabriele Martenet, Venetiis, G. Joliti de Ferrariis 1547 in 8, pp. 48. Meminit Cinellus *Bib. Volante Scanzia VIII* p. 4, dicens haberi in Bib. Aproſiana. Meminit ipſe Catharinus Expurg. p. 362. Addit Poſſevinus huic adjectum ejuſdem autoris tractatum *De anni correctione*, penes quem fides: ſed Pariſ. in Regia ubi hoc opuſculum D. 1840 adjicitur

XIII. *Cenſura ejuſdem in libellum quemdam inſcriptum, Controverſia de neceſſaria reſidentia epiſcoporum Franciſco de Navarra epiſcopo Pacenſi nuncupata* a p. 49 ad 72.

XIV. *Defenſio catholicorum pro poſſibili certitudine gratiæ*. Eſt adverſus Dominicum Soto. Prodiit Venetiis, Joliti 1547 in 8: Et iterum 1591 in 8. Quæ ultima editio extat Romæ in Barber. Cùmque adverſus eum inſtarent, ejus ſententiam contrariam eſſe decretis ſynodi, repoſuit altero libello cui titulus:

XV. *Interpretatio noni capitis ſynodalis decreti de juſtificatione, Joanni Maria de Monte epiſcopo Præneſtino, & Marcello Cervino preſbytero cardinali & univerſa ſynodo Tridentina nuncupata*, Ibidem 1547 in 8, A. ad N. Extat Pariſ. in Regia D 1840. Prodiit rurſus Venetiis 1591 in 8: quæ editio Romæ in Barb.

XVI. *Defenſio contra Schedulam a F. Bartholomæo Spina ſummo pontifici oblatam*. Ex Tridento XVII ſept. MDXLVI ad Paulum III ſcripta ac miſſa, ſed tum non typis edita.

Refert autem Staniſlaus Felic in Diſcuſſione 4 judicii de Hiſt. Palavic. p. 14, legatos anno eodem octob. XVI ad pontificem ſcripſiſſe, ne Catharinum fineret a ſacri palatii magiſtro amplius vexari, cùm ejus vita & doctrina eſſet omnibus probata. Exinde conſecratus eſt epiſcopus Minorienſis, quam ad ſedem jam a XXVII auguſti deſignatus fuerat; eoque nomine deinceps concilio interfuit: ſcripſitque ac edidit plura his titulis:

XVII. *Expurgatio adverſus apologiam F. Dominici Soto &c.*

Confirmatio defenſionis catholicorum pro poſſibili certitudine gratiæ adverſus eumdem.

Reſolutio objectorum circa tractationem de epiſcoporum debita reſidentia. Quæ tria opuſcula unâ prodierunt Venetiis 1547, ut ex ipſa Expurgatione conſtat: poſtea verò ab auctore recognita, Lugduni, Bonhomme 1551 in 16 ſeu 24.

XVIII. *De conſideratione & judicio præſentium temporum a ſuperſatis zizaniis in agro Domini ad univerſos Chriſtiani gregis epiſcopos & catholicas eorum Eccleſias, Libri quatuor*, Venetiis, Joliti 1547 in 8. pp. 220.

Tum poſtea ab eo prodiit

XIX. *Summa doctrinæ de prædeſtinatione. Adjicitur Lucubratio de veritate enunciationum, Summa doctrina de peccato originali, & Dialogus de juſtificatione*, Romæ, Valgriſii 1550 in 4. Extat Romæ in Barber. & Imperial.

Cùm Dominicus Soto non ſolum apologia ſua ſententiam Catharini *de certitudine gratiæ* impugnaſſet, ſed & commentariis in epiſtolam ad Romanos anno MDL editis illam eamdem & quædam alia ejuſdem Catharini ſenſa præſertim de prædeſtinatione & reprobatione veluti fidei minus conſona aut etiam erronea nec ejus parcens nomini aggreſſus eſſet, commotus Catharinus Expurgationi quam adverſus Apologiam Dominici Soto ediderat, adjecit adverſus ejus epiſtolæ ad Romanos commentarios lucubrationem alteram, qua non ſolum antiquam ſuam & de certitudine gratiæ & de duplici

Digitized by Google

ſalvandorum ſerie opinionem iterum defendit & tuetur, ſed & viciſſim quaſdam Dominici Soto ſententias acrius impetit ac convellit. Titulus hic eſt:

XX. *Diſceptationum R. P. F. Ambroſii Catharini epiſcopi Minorenſis ad R. P. & S. T. profeſſorem F. Dominicum Soto ord. Prædic. ſuper quinque articulis liber*, Romæ Vincentii Valgriſii 1551 in 4, pp. 142. Extat Pariſ. in Regia D. 697, & laudatur in catal. Bibl. cardinalis Imperiali Romæ.

Ii autem ſunt articuli:

1. *De certitudine inhærentis gratiæ.* Hîc magno niſu contendit hominem fidelem & juſtum poſſe eſſe certum teſtimonio Spiritus ſancti intus loquentis ſe eſſe in gratia, nec a ſynodo Tridentina contrarium definitum.

2. *De prædeſtinatione Dei.* Et hîc novam ſuam de ea ſententiam iterum proponit & tuetur, quam ejus ipſiſſimis verbis referendi poſtea locus erit commodior.

3. *De natura peccati originalis.* Hîc toto pectore Dominicum Soto aggreditur.

4. *De potentia liberi arbitrii in ſtatu naturæ lapſæ.* Hîc Catharinus ſi unquam totus eſt Auguſtinianus & quidem rigidiſſimus, cujus ſpecimen lectori videre haud diſplicebit. Sic incipit. » Exiſtimo *(Dominice Soto)* non excidiſſe tibi e memoria, cùm primum ad ſynodum Tridentinam theologus acceſiſti, ſubortum ibi rumorem quod in libellis quibuſdam noſtris, qui multo ante publicati abſque ulla » accuſatione in manibus ſtudioſorum verſabantur, » quiddam offenderis quod hæreſim ſaperet. Hoc » autem erat quod ſcripſeram neminem in ſtatu naturæ lapſæ abſque auxilio Dei ſpeciali poſſe ullum » bonum facere, quod vere bonum etiam moraliter dici poſſet, ut propterea quodcumque homo » talis ageret, malum recte dici poſſit & peccatum. » In particularibus enim ut ait B. Thomas, omnem » actionem oportet vel bonam eſſe vel malam, non » enim eſt invenire mediam «. Qua in quæſtione idem ſe ſentire addit, quod paucis antea annis martyr mortuus cardinalis & epiſcopus Roffenſis, quod Gregorius Ariminenſis, & maxime quod BB. Auguſtinus & Thomas de Aquino: ac propterea tum Dominicum Soto a gravi ſua cenſura reſilire coactum fuiſſe. Poſtea hujus argumentis reſpondens ſic proſequitur:

» Duplici errore in hac tua diſputatione laboras. » Primus eſt quod non diſtinguis inter bona opera, » neque cogitas quod non quodcumque opus quod » bonum eſt ex genere ut aiunt ſcholaſtici, ſive ex » officio ut B. Auguſtinus loquitur, continuo bonum » eſt ſimpliciter & abſolute etiam moraliter. Nam » multa ejuſmodi quæ etiam peſſimi homines inter» dum agunt, poſſunt eſſe & vere ſunt moraliter » mala & peccata, ut eleemoſynam dare gloriæ » captandæ aut decipiendi homines gratia per hy» pocriſim: tu verò quod bonum eſt ex genere, » etiam moraliter bonum facis, ut apparet in tuo » libro de natura & gratia cap. 20 «. Et poſtquam pluribus ſuam fulcivit ſententiam argumentis ex Auguſtino contra Julianum Pelagianum petitis, ac illud Pauli potiſſimum urgente, *Omne quod non eſt ex fide, peccatum eſt*: ſic concludit cum eodem lib. 4 cap. 3 ſub finem: *Quicquid boni ſit ab homine & non propter illud ſit propter quod fieri debere vera ſapientia præcipit, etſi officio videatur bonum, ipſo non recto fine peccatum eſt.*

Sic verò diſceptationem concludit » Quamobrem » rogote mi frater, cogita hæc & conſidera animo pa» cifico & veritatis amante: nec enim dubito quin » in gratiam veritatis a tua ſententia recedes. Nam » & ego ut verum tibi ingenue confitear, aliquando cùm minus eſſem in ſcripturis & in lectione SS. » Patrum aſſuetus, ac propterea illius primi peccati malignitatem minus conſideraſſem, magnificabam « naturam fere ut ipſe facis, & B. Auguſtini ſententiis perturbabar, quod libero arbitrio nimium « detrahere videretur, & iiſdem quibus tu argumentis movebar: verùm Deo gratia eſt, aliter « nunc ſentio, & cum epiſcopo Roffenſi dico nihil « eſſe quam ſcholaſticas argutias, quibus ipſe move« ris, & ab ignorantia illius peccati & naturæ cor« ruptæ procedere, quam homo natura ſuperbus non « valet agnoſcere «. Hactenus in hac diſceptatione Catharinus. Sec. XVI.

5. *De juſtiſſima Dei providentia in nonnullos hominum, quos pro illorum immani ac inſigni atque diabolica malitia deſerit, reprobat, & in ſenſum reprobum tradit.* In illa ſentit Deum aliquos inſignes peccatores nonnunquam ita deſerere, ut nequeant reſipiſcere, & hanc ſententiam ſe amplecti cum domino Roffenſi profitetur.

Eodem anno parata jam annis ſuperioribus edidit & Julio III P. M. ſuo ut dictum jam eſt ſupra, olim in jure diſcipulo nuncupavit.

XXI. *Commentaria in omnes D. Pauli apoſtoli epiſtolas, & alias ſeptem canonicas*, Venetiis, Valgriſii 1551 fol. pp. 647. In prologo quinque diſceptationum mox relatarum adverſus Dominicum Soto meminit. In commentario epiſtolæ ad Romanos ſuam de prædeſtinatione ſententiam adhuc proponit, & fuſius explicat.

XXII. *Tractatus theologicos plures*, ubi ſe præbuerat occaſio, variis locis & temporibus ſcripſerat auctor, & quoſdam etiam prælo ſubjecerat: inſigniorum egregia prodiit collectio Romæ apud Antonium Bladum cameræ apoſtolicæ typographum partim 1551, partim 1552 impreſſa in fol. hoc ordine, addita ubi nobis innotuit, priori ſi qua fuit editione.

1. *Enarrationes in quinque priora capita geneſeos*, Romæ 1552 fol. Monet autem typographus ad calcem, auctoris conſilium reipſa fuiſſe, ut hæ in capite opuſculorum ederentur, verùm cum ſua opuſcula ſaltem plura vellet ad ſynodum Tridentinam kal. maii 1551 reſumtam ſub Julio III tranſmittere, ideo has enarrationes quæ primo loco erant collocandæ, poſt reliqua omnia excuſas fuiſſe. Has itaque Julio III a quo ex Minorenſi Eccleſia ad archiepiſcopalem Compſanam in regno Neapolitano tranſlatus fuerat die III junii MDLII nuncupavit. Porro in his ut aliâs cardinalem Cajetanum vellicare pergit.

2. *De pueris Judæorum ſua ſponte ad baptiſmum venientibus, etiam invitis parentibus recipiendis.* Opuſculum ſcripſit occaſione pueri conſilio ſano & & conſtanti pollentis, quem nuper Julio III jubente baptizaverat: a p. 405 ad 414.

3. *Aſſertiones quatuordecim circa articulum de certitudine inhærentis gratiæ.* Marcello Creſcentio tit. S. Marcelli preſbytero cardinali ſanctæ ſedis apoſtolicæ legato, Sebaſtiano Pighino archiepiſcopo Sipontino, & Aloiſio Lippomano epiſcopo Veronenſi præſidentibus, ac reliquæ ſanctæ ſynodo Tridentinæ nuncupat auctor tum adhuc epiſcopus Minorenſis, ut quam aliâs noſti capitis decreti de juſtificatione interpretationem dederat, magis explicaret. Hæ autem aſſertiones licèt loco tertio repoſitæ, priores tamen ex officina cuſæ prodierunt menſe novembri 1551, ut ad ſynodum abſque mora mitterentur: conſtant coll. 178. Ex his habemus ſeſſionibus ſub Julio III non affuiſſe.

4. *Defenſio auctoris contra ſchedulam a F. Bartholomæo Spina ſacri palatii magiſtro Paulo III oblatam, in qua quinquaginta errorum Catharinus tum electus Minorienſis inſimulabatur.* Ex Tridento XVII ſept. MDXLVI ſcripſerat ſed non ediderat, at nunc juris publici facit, a p. 353 ad 364.

Sec. XVI. Specimen quoddam hîc repræſento, ut quid reprehenderit Spinæus, quî vero ſe excuſarit Catharinus, quæve ejus doctrina fuerit videat lector.

Primæ quindecim circiter propoſitiones ſunt de nova ejus prædeſtinatorum & non prædeſtinatorum ſalvandorum tamen ſententia, quam non ſolum non etroneam ſed veriſſimam tuetur, ſed de hac poſtea.

XVII eſt: *Quod in peccato originali ſi homo perſeveraſſet, in omne præcipitium actualium peccatorum caderet, verùm quod non eſſent imputabilia magis quam primum originale peccatum, eo quod hæc ab illo de neceſſitate prodirent.*

Utramque partem irreprehenſibilem ſuſtinet Catharinus, & ſecundam vult eſſe B. Auguſtini. *Dixit enim ille glorioſus doctor*, inquit, *Non quod naturaliter neſcit & naturaliter non poteſt, hoc anima imputatur in reatum, ſed quod ſcire non ſtuduit, eo quod dignam facultati comparandæ ad recte faciendum operam non dedit.* Hæc ille. Sic iis qui traditi ſunt in reprobum ſenſum, peccata etſi graviſſima non imputari cenſet Catharinus.

XVIII. *Quod ſub lege ſcripta non potuerint opera bona fieri.*

Non ita ſe dixiſſe ait Catharinus, ſed inquit dixi & dico, quod homo exiſtens ſub lege ſive ſub litera legis & non ſub gratia, cùm dominaretur ei peccatum, non poterat operari opera bona, ſicque a ſacra ſcriptura & a B. Auguſtino doceri. Addit: *Non me latet eſſe quæſtionem inter ſcholaſticos, an homo abſque ſpeciali favore Dei poſſit aliquid boni ſaltem moraliter operari, quod multi etiam non concedunt, & hoc eſe de mente D. Thomæ Capreolus aſſerit: nec debet eſſe dubium de B. Auguſtino, ſicut Gregorius Ariminenſis late probat. In hanc ſententiam etiam veteres SS. Patres convenisse teſtis eſt Joannes Roſſenſis epiſcopus noſtra ætate glorioſus & vere martyr, qui magna cum laude contra hæreticos hujus temporis ſcripſit.*

XIX. Suam non agnoſcit.

XX. *Talem quoque legem non potuiſſe bonam reddere humanam voluntatem, imo pejorem eo tum faceret, quo non ebediret homo legi niſi timore pœnæ. Per legem inſuper eamdem eo magis in corde concupiſcentiam & offenſionem Dei creviſſe, quo major erat prohibitio legis, & quod eſſet impoſſibile non tranſgredi legem in eo ſtatu.*

Sic reſpondet Catharinus: *Agnoſco hæc omnia ut vera, ut ſancta, ut apoſtolica: non enim fere aliud declarat B. Paulus in ea quæ ad Romanos & ad Galatas.*

XXI. *Quod juſtitia qua procedebat ab lege ſcripta, erat juſtitia humana, & coram hominibus & non coram Deo. Erat juſtitia falſa, cujus finis erat eſſe in reputatione hominum, & in ea non erat caritas Dei. Et quod de tali intendebat Paulus cùm dicebat ſe omnia arbitrari ut ſtercora &c. Nec illa juſtitia procedebat ex fide vel gratia, ut juſtitia legis novæ, ſed ex libero arbitrio vigore legis.*

Reſpondet Catharinus: *Totum hoc quod notat, hauſi ex doctrina apoſtoli & B. Auguſtini & omnium catholicorum.* Et addit *rem incredibiliter perverſam, quod homo Chriſtianus, religioſus, ac præpoſitus ut ſit ſpeculator & cenſor peregrinarum doctrinarum, ea taxet in fratre ſuo & ejuſdem ordinis viro quaſi falſa & hæreſeos ſuſpecta, quæ ſi ille non confiteatur vera eſſe & catholica, continuo ſe prodat hæreticum: & qualem hæreticum, nempe talem qui velit iterum naturam lapſam erigere, & Chriſti gratia facere contumeliam &c.*

XXII. *Quod juſtitia qua juſtificamur non eſt aliud quam caritas.*

Reſpondet Catharinus: *Hæc item concluſio ad literam eſt B. Auguſtini, ut ego admonui, quam multis in locis & præſertim in eleganti libro de natura & gratia &c.* Addit: *Non ſum tamen neſcius eſſe hac de re apud ſcholaſticos opiniones: verùm movet magiſter in præſenti ſynodo* (Tridentina) *a multo majori parte tum doctrina tum numero & theologorum & Patrum illud eſſe probatum, quod hic taxat quaſi errorem ſuſpectum, quanquam non preceſſerit abſoluta definitio &c.*

XXIII. Suam non agnoſcit.

XXIV. *Quod Abraham antequam crediderit Deo ſe patrem futurum multarum gentium, fuit peccator & nullo modo juſtus: & quod per illam fidem primo fuit juſtificatus in conſpectu Dei.*

Reſpondet Catharinus non ita ſe dixiſſe, imo oppoſitum docuiſſe. *Hoc porro eſt*, inquit, *quod conſtanter docui & doceo, quod Abraham antequam crederet Deo ea quæ ſunt proprie fidei de Chriſto, non erat juſtus ſed peccator. Hoc autem non ego ſed B. Paulus ait: ſic omnes catholici citra ullam controverſiam recipiunt & confirmant.*

XXV ad XXXII. Quæ & plures alias adjunctas habent, ſunt de peccato originali & ejus effectibus: primam ſolam referro:

Actuale peccatum Adæ ſolum eſt ſingulorum originale, licèt fomes ſeu concupiſcentia & ſimiliter aliæ pœnæ ſint in diverſis diverſæ.

Reſpondet Catharinus ſic ſe ſentire, & addit cùm de hoc articulo ſcholaſtici inter ſe diſſentiant, prudenter egiſſe ſynodum Tridentinam, quæ noluit de hac re controverſiam admittere.

XXXIV. *Homo primus quem ſua manu condidit Deus ut eſſet proprium ipſius opus, multis donis honoratus fuit, quorum alterum & præcipuum fuit gratiæ, qua Dei amicus conſtituebatur & filius, ſed hoc donum in Chriſto accepit.*

Reſpondet Catharinus nolle ſe Thomiſtarum opinioni aſtringi, videlicet quod verbum non fuiſſet incarnatum in gloriam noſtram, ſi Adam non peccaſſet, & ſe duos libellos de eximia Chriſti prædeſtinatione ſcripſiſſe in quibus contrarium defendit.

XXXV. *Henoc & Helias in paradiſo terreſtri videns Deum facie ad faciem.* Hanc tuetur Catharinus.

XXXVI & ultima: *Uxorem poteſt homo ob fornicationem non a thoro tantum ſed etiam a conjugio ſeparare & aliam ducere.*

Reſpondet Catharinus non ita ſe dixiſſe pure, ſed magnis rationibus & auctoritatibus adductum putare, illi homini ut aliam duceret poſſe ab Eccleſia permitti cauſa cognita.

Quæ omnia relative tantum & hiſtorice a me dicta ſint, ut Catharini doctrina cognoſcatur, de qua eruditorum eſto judicium. Sic ille concludit: *Et nihilominus hoc totum cenſuræ Eccleſiæ ſubdidi & melius ſentientium, ſicut & cætera omnia quæ ſcripſi & ſcribo & ſcribam in omni tempore, dante Deo reverenter ac ſincere ſubmitto ut homo Chriſtianus & fideliſſimus.*

5. *Tractatio ſecunda illius quæſtionis, quibus verbis Chriſtus euchariſtiæ ſacramentum confecerit.* In hac collectione ante primam de qua poſtea n. 11 edita eſt a p. 364 ad 368. Indicis Tridentini appendice ad litteram A ſic legitur de utraque: *Ambroſii Catharini Politi quæſtiones duæ de verbis, quibus Chriſtus ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum confecit, prohibentur.*

6. *Diſputatio pro veritate immaculatæ conceptionis B. V. & ejus celebrandæ a cunctis fidelibus feſtivitate, ſanctæ ſynodo Tridentinæ ab auctore nuncupata.* Quæ & ideo ſeorſim edita Romæ 1551 in fol. ut ad Patres quantocius mitteretur. Unde hic novus numerus paginarum incipit a 1 ad 115. Altera eſt auctoris de hoc argumento lucubratio, & ab ea diverſa, quam ſupra recenſuimus Senis anno 1532 & Lugduni 1542 editam. Hanc verò alteram

ſcripſit, ut opponeret *Tractatus de veritate conceptionis B. V.* a Johanne de Turrecremata olim in Baſileenſi ſynodo juſſu Patrum ſcripto, & recens ac primum impreſſo Romæ typis Bladi 1547 in 4, editionem curante laudato ſupra noſtro Bartholomæo Spina de Pauli III ſummi pontificis ſpeciali nutu.

7. *Summaria opinionum de divina prædeſtinatione ac reprobatione explicatio, qua clare lateque pateat, quid in eis acceptione ſit dignum. Ad eamdem ſynodum* : Sequitur ad diſputationem mox relatam a fol. 116 ad 120, Romæ, Bladii 1551 in fol. menſe novembri. Cùm hoc opuſculum ad Patres concilii miſerit, ut quid de hac quæſtione ſentiendum ipſi declararent, ſuam in eo ſententiam dilucidius explicaſſe cenſendus eſt, hanc verò ſic explicat :

Duo principales ordines ex Dei providentia in hominibus conſtituuntur ad curſum, ut valeant obtinere bravium. Primus eſt prædeſtinatorum, alius non prædeſtinatorum. Igitur cùm oculus providentiæ & clementiæ Dei abſque vitio acceptionis perſonarum favorabilius feratur in prædeſtinatos quam in alios, diligenter eſt conſideranda hæc differentia, ut ſciamus quæ vere & proprie de prædeſtinatis dicantur, & quæ item de non prædeſtinatis vere dici non poſſint.

De prædeſtinatis ergo dicimus dum ſunt in via, cum in præſcientia tum in providentia Dei certum eſſe eorum numerum, paucorum tamen qui nec augeri poſſit nec minui. Ipſos inſuper dicimus ſalutem omnino adepturos, nec poſſe contingere quin ſalvi fiant propter excellentem Dei gratiam ac protectionem, & aſſiſtentiam Spiritus, qui vel præſervabit a peccatis vel ab illis incurſis eripiet & liberabit, quo tandem cum pace dormiant & in Domino requieſcant. Nec propterea liberum ab illis aufertur arbitrium nec meriti ratio : imo magis in illis liberum arbitrium ſtatuitur per abundantiorem gratiæ copiam, ut valeant etiam longe magnificentiora opera ardentius facere, & conſequenter grandiora præmia promereri. Hæc ſunt quæ de prædeſtinatis cum B. Auguſtino & Thoma noſtro ſentimus. Legendus & de his in epiſt. ad Rom. ubi ſic habet pag. 86 : *Prædeſtinatorum vocatio certa eſt & efficax, & huic generi vocationis nullus reſiſtit.* Et paulo poſt : *Sunt qui cùm talem vocationem audiunt hujuſmodi eſſe cui non poſſit reſiſti, & talem juſtificationem, a qua tandem non valeant excidere qui prædeſtinati ſunt, putant per hoc liberum auferri arbitrium, cùm potius ſtatuatur, & validius fiat per certitudinem luminis, & per adjectum robur fortitudinis. Etenim certius ac longe libentius qui electi ſunt reſpondent vocationi, & accipiunt gratiam : & potentius juſtificati liberrima & firmiſſima atque conſtantiſſima voluntate abſque ulla penitus coactione tendunt in gloriam.* Et cætera hujus articuli legenda, ut quæ ſit apud Catharinum prædeſtinatorum notio habeatur.

De non prædeſtinatis verò dicimus ſecundùm primam hujus doctrinæ partem, eorum quemlibet ſalvari poſſe, cùm ſit ordinatus quiſque ad vitam, & item poſſe damnari. Et poſtquam hoc probavit, ſic proſequitur :

Cùm igitur ita ſit ut & ſalvari & damnari poſſit homo non prædeſtinatus, duo hic dicimus : primum non eſſe in providentia Dei determinatum numerum eorum qui ſalutem conſequuntur, licèt in præſcientia ſit determinatus. Quamvis enim ut recte & vere ait D. Joannes Damaſcenus, omnia Deus ſua præſcientia prævideat, non tamen ſua providentia prædeterminavit omnia : alioqui nihil poſſet evenire contingenter, ſed omnia neceſſario ſi cunctos & ſingulos effectus ipſe prædeterminaret. Aliqua ergo permittit evenire, quæ ut ſic evenirent, non ſunt certa determinatione ab ipſo proviſa, ut in his maxime contingit, quæ ut ſic eveniant vel non eveniant, ex libero noſtro pendent arbitrio.

Præterea cùm hæc de non prædeſtinatis ita ſeſe habeant, dicimus conſequentiſſime eſſe omnino probabile, ut eorum qui in hoc ſecundo ordine conſtituuntur (quos ab origine mundi ad conſummationem uſque innumerabiles eſſe negare nemo poteſt) multos adeptos & adepturos ſalutem. Nam dicere datum omnibus eſſe a Deo ut poſſint ſalvari, & tamen ex tam innumerabili iſtius ordinis numero neminem ſalvari, ita ut in univerſo hoc ordine benigna illa Dei diſpoſitio penitus fruſtretur, non eſt jam procedere ex regulis logicæ aut philoſophiæ, nedum ſummæ bonitatis divinæ, ſed voluntaria effutire, præſertim cùm nullam pro hac opinione afferre valeant ſcripturam, nullum adducere in univerſa rerum natura exemplum ſimile, ut quid poſſit fieri & evenire in propemodum infinitis, idque potentia ordinaria & propinqua, & tamen in nullo penitus evenire de facto. De qua relatius ſcripſi in opuſculis noſtris, & noviſſime in ſumma doctrinæ de prædeſtinatione. Opuſculum eſt ſupra relatum editum Romæ 1550 in 4. Sec. XVI.

Opponit ſibi hanc propoſitionem veluti quamdam dignitatem apud pleroſque imo omnes receptam *neminem niſi prædeſtinatum ſalvari*, ſed ſuſque deque habet, contenditque vel pueris patere fallaciam hujus argumenti, *Non eſt quis prædeſtinatus : ergo non ſalvabitur.* At quantumcunque auctor omnes ingenii nervos intenderit, ut hanc ſuam opinionem in Eccleſia recipi obtineret, nulli arriſit catholico. De ea ſic Sixtus Senenſis Bibl. lib. 6 Annot. 248 : *Hanc præceptoris mei ſententiam ipſe olim adeo veram credidi & adeo aptam exiſtimavi ad evellendas duras quaſdam & atroces de prædeſtinatione opiniones, quibus hæretici noſtrorum temporum animos ſimplicium deſperatione impleverant, ut eam ab anno ætatis meæ vigeſimo ad trigeſimum in multis ac præcipuis Italiæ urbibus pro concione explicaverim non ſine audientium plauſu, ac perturbatarum mentium fructu. Cùm poſtea animadverti ſem hujuſmodi aſſertionem difficultatibus & angustiis non paucis premi, & ob id a pleriſque doctis ac piis theologis non probari, ſatius duxi ab ejus prædicatione deſiſtere, quam pio eruditorum judicio improbata, decere. Scripſit adverſus hanc opinionem Dominicus Soto Segobienſis in commentariis quos edidit in epiſt. ad Rom. cap. 9.* Si cenſuram noſtram de hac Catharini doctrina ferre licet, ea ſecum ipſa pugnat. Egregie, divine, & ad ſenſum SS. Auguſtini & Thomæ de prædeſtinatis decernit, ſed hæc pars alteram de non prædeſtinatis funditus evertit.

8. *Pro eximia prædeſtinatione Chriſti Annotatio ſpecialis in commentaria D. Cajetani.* In hoc opuſculo rurſus aſtruere conatur quod aliàs jam editis libellis defenderat, etiam Adamo non peccante nihilominus Filium Dei incarnandum, a fol. 119 ad 120, ſeu pp. 6. Et hic tractatus cum duobus ſuperioribus editus & Tridentum miſſus.

9. *Diſputatio de cultu & adoratione imaginum*, a col. 121 ad 144. Cùm de hac quæſtione aliàs egiſſet adverſus hæreticos, in iſto libello difficultates, quæ inter catholicos de eadem verſantur, diſcutit.

10. *Tractatio de veritate incruenti ſacrificii novi & æterni teſtamenti*, a col. 145 ad 181.

11. *Quæſtio quibuſnam verbis Chriſtus confecit divinum euchariſtiæ ſacramentum*, a col. 182 ad 188. Prima eſt duarum in indice Tridentino prohibitarum, eo quod Chriſtum velit non verbis ſacramentum confeciſſe. Vide ſupra n. 5 ubi ſecunda.

12. *Diſputatio de communione ſacroſanctæ euchariſtiæ ſub utraque ſpecie, utrum ſit omnibus neceſſaria aut convenies & concedenda*, a col. 189 ad 201.

13. *Quæſtio an parvulis danda ſit ſacra euchariſtiæ communio*, a col. 202 ad 204.

14. *De intentione miniſtri ſacramentorum*, a col.

Sec. XVI. 205 ad 208. Hoc opuſculum inter alia Catharini magis probatur, ceu in quo ſententiam S. Thomæ certius aſſecutus eſt.

15. *Quæſtio utrum ratione ordinis an vero juriſdictionis ſacerdos ſit idoneus ſacramenti pœnitentiæ miniſter*, a col. 209 ad 211.

16. *De charactere & per quæ ſacramenta, & quare imprimatur in anima*, a col. 212 ad 214.

17. *De differentia inter baptiſmum Chriſti & baptiſmum Joannis*, a col. 215 ad 217.

18. *De baptiſmo parvulorum, & de exiſtentibus in uteris maternis*, a col. 218 ad 224.

1. *De matrimonio quæſtiones plures*, a col. 225 ad 292.

20. *De divinis & canonicis ſcripturis*, a col. 293 ad 329.

21. *Quæſtio an expediat ſcripturas in maternas linguas transferri*, a col. 330 ad 338. Prodiit rurſus in collectione auctorum ſacræ ſcripturæ vulgares tranſlationes damnantium, Pariſ. Ant. Vitré 1661 in 4.

22. *De libris Chriſtiano deteſtandis & a Chriſtianiſſimo penitus eliminandis, & quam execrandi Machiavelli diſcurſus & inſtitutio ſui principis*, a col. 339 ad 343.

23. *Quo jure quave pœna puniendi ſint hæretici*, a col. 344 ad 352.

24. *Confirmatio doctrinæ eiuſdem auctoris de perſonali reſidentia epiſcoporum contra quemdam novitium oppugnatorem*, a col. 353 ad 382. Iſta autem opuſcula a 9 ad hoc 24 prodierunt ſic collecta anno 1552 menſe aprili, ac priuſquam auctor ad ſedem Compſanam eveheretur. Hoc ultimum 24 prodiit etiam in collectione opuſculorum ſimilis argumenti a noſtro Remigio Florentino curata, Venetiis Jordani Zileti 1562 in 4 unà cum duobus libellis *Franciſci Torrenſis*, qui novitius eſt ille opugnator ſic a Catharino inſignitus.

Notet etiam lector in pleriſque his opuſculis ubi ſe dat occaſio, Cajetanum a Catharino ſemper vellicari, adeo ut veterem ejus adverſus cardinalem æmulationem ubique agnoſcat. Jam ſupra monitum eſt de primo, idem experiaris in 2, 8, & ſeqq. ad 15, 18, 19, 20.

Præter hactenus relata opuſcula multa alia dedit in lucem, at quorum editionis nec annum nec locum nec typographum potui huc uſque deprehendere. En quorundam tituli:

1. *De chriſtiana juſtitia & fructibus ejus.* Hujus meminit ipſe in epiſtola nuncupatoria libelli ſui, *Claves duæ S. Scripturæ*, ad regem chriſtianiſſimum Franciſcum I, cui ſe illum miſſurum promittebat, ubi ultimam manum poſuiſſet. Quod ſcribebat anno 1543 hinc que conjicio alium eſſe a ſupra laudato: *De perfecta juſtificatione a fide & operibus*, qui jam prodierat anno 1541.

2. *Compendium contra libellum inſcriptum Beneficium Chriſti.* Item aliud cui titulus, *Contra ſummarium ſcripturæ.* Utriuſque ipſe meminit in ſua *Defenſione adverſus quinquaginta errores* ſibi ut quidem contendebat a Bartholomæo Spina impactos. Videſis Defenſionem concluſionis 24.

3. *Tractatus de ætate Chriſti Domini cùm baptizatus fuit, in quo inexpugnabiliter probaſſe ſe putat tum fuiſſe triginta annorum.* Sic ipſe monet in libro ſuo *Annotationum in excerpta ex commentariis Cajetani* pag. 338.

4. In epiſt. cit. ad Antonium de Burgo Franciæ cancellarium ſic ſcribebat: *Vir glorioſiſſime &c. Miſi ad te per Fratrem quemdam noſtri ordinis libellulum tuo nomini dicatum a ſervulo tuo. Si receptus eſt a te bono animo & gratanter, gaudeo. Sin autem, da veniam audaciæ meæ &c. Bene vale dñe mi glorioſiſſime. Ex ædibus S. Mariæ de Conforti, Lugduni die 23 April. 1537, ſervulus tuus in Dño F. Ambroſius Catharinus Politus ord. Prædic.* Quis ſit iſte libellulus huc uſque deprehendere non potui: neque enim ullus occurrit huic nomini dicatus.

4. *In Apocalypſin ſecundùm literalem ſenſum.* Sic referunt Sixtus Senenſis & Razzius *De gli huomini illuſtri*, p. 260.

Jam ad ejus ſeriem vitæ revertor. Die XIV ſept. MDXLVII in congregatione generali Bononiæ habita, prorogato concilio Tridentino, Catharinus qui ſeſſionibus hactenus interfuerat, in ſedem ſuam Minorenſem quæ ſub Amalphitana in regno Neapolitano ſe recepit, Eccleſiamque ſuam ſedulus adminiſtravit, donec anno MDL Joanne de Monte preſbytero cardinali olim concilii præſide die VIII febr. ſummo pontifice electo & Julio III dicto, cùm illi acceptus eſſet inprimis ceu ejus aliàs in jure magiſter, Romam venit, & opera relata edidit, quorum & quædam illi nuncupavit, ut annotatum eſt, & in Urbe manſiſſe videtur ad diem III junii MDLII qua ab eodem Julio III archiepiſcopus Compſanus in regno etiam Neapolitano renunciatus eſt. Tum enim ad novam hanc ſponſam ſuam ſe contulit, quam dum verbo & opere paſcere & ornare ſatagit, Romam a pontifice vocatur anno ſequenti MDLIII purpura ut aiunt donandus in proxima promotione XXII decemb. facienda. Dum eo properat, Neapoli ipſo in itinere, apoplexia, ut volunt quidam, corripitur, vel ut certius alii, ejus generis morbo, qui nec ſenſuum nec judicii uſum, nec ſoliram omnem ſacramentorum Eccleſiæ de more ſuſcipiendorum facultatem & moram denegarit. Sic enim ejus ſcriba præſens Joannes Ludovicus Bolognetti epiſtola ad Clementem Politum Catharini nepotem ex fratre epiſcopum poſtea Groſſetanum tum Senis agentem ſcripta nunciavit, quam XI novemb. MDLIII Neapoli datam legas apud Ugurgierium noſtrum *Pompe Saneſi* Tit. V p. 115. Catharinus itaque placide obdormivit die mercurii VIII novemb. MDLIII (erat lit. Dom. A.) hora ad horologium Italicum XVIII, ætatis LXX ſic aſſerente Razzio ſuppari, quod & teſtatur memoria, quam eidem Senis in æde S. Franciſci erexit dictus Clemens Politus, quam brevitatis cauſa omitto, ſed legeſis apud Ugurgierium loco citato. Hinc colligas Sixtum Senenſem, Luſitanum & ſequaces falli, cùm anno MDLII mortuum volunt, quo anno præterea nulla facta eſt menſe decembri cardinalium promotio. Apud noſtros Neapoli ſepultum docet Fontana ſed qua in eccleſia omiſit. Idem de Prov. Rom. p. 176 cœnobii Senenſis, quod S. Spiritus dicitur priorem aliquando egiſſe ex Monum. ejus conventus teſtatur. Præter opera ſuperius relata extat poſthumum, hoc titulo:

F. Ambroſii Catharini Politi Senenſis ord. Prædic. archiepiſcopi Compſani opuſculum de cœlibatu adverſus impium Eraſmum, quod nunc primum in lucem profert Clemens Politus nepos, qui Alphonſo Geſualdo cardinali tit. S. Clementis nuncupavit, Romæ 1565 in 4. Quæ editio laudatur in Barber. Tum Senis, Lucæ Bonetti 1581 in 4, pp. 85. Quæ editio etiam in eadem Barber. & Imperial. & Pariſ. in Regia D. 698. Ad calcem opuſculi ſupra laudati *De certa gloria, invocatione ac veneratione ſanctorum* libellum aiebat ſe compoſuiſſe *De votis ſolemnibus & aliis quæ ad cultum Dei pertinent contra impios & nimium temerarios.* Expurgationis verò adverſus Dominicum Soto pag. 20 indicabat ſe *Tractatum compoſuiſſe non exiguum adverſus colloquia Eraſmi, quem & publicare eo vivente decreverat, ne ſi poſt mortem, quiſquam diceret, eo vivente non eſt auſus.* An cum iſtis idem ſit illud de cœlibatu, an eorum pars, an aliud, hactenus ignoro.

Jam quædam ejus opera Etruſca recenſenda:

1. *Vita miracoloſa della ſerafica S. Catherina da Siena compoſta in Latino dal B. P. F. Raimondo da Capua, & tradotta in lingua volgare dal F. Ambroſio Catarino da Siena.* Iterum Venetiis, Petri Marinelli 1587 in 8 pp. 522.

2. *Diſcorſi contra la dottrina e le profetie di Frà Girolamo Savonarola*, Venetiis Gabr. Joliti 1548 in 8. Recenſetur in Barber. & Imperial. & Pariſ. in Regia D 3813.

3. *Della dignità dello ſtato epiſcopale.* Manuſcriptum haberi refertur *nella libraria del Doni Trattato ſecondo* Venetiis 1557 in 8 edito, ubi *de' libri a penna.*

In enarratione operum hujus auctoris ea ſolum recenſuimus, quæ ab amplexo ordine commentatus eſt, non autem quæ antea ediderat, quæ ipſo teſte plura fuere. Sic enim ille Expurg. ad Dominicum Soto p. 150. Mitto ea quæ fere adoleſcens compoſui, » ac poſtmodum ſatis juvenis publicavi juriſconſultus, » quæ magni & glorioſi in ea facultate viri apprime » etiam in ſuis libris collaudarunt, & adhuc ipſa » opera vivunt, & per manus peritiorum verſantur. Horum hæc mihi tantum nota:

De advocatis libellus, Pariſiis, Petri Gromorſi, 1516 in 4, pp. 24. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Apud Ugurgierium verò *Pompe Saneſi* Tit. XVI p. 457 laudantur

In quartum & ſeptimum volumen tractatuum reconjunctis ff. de legibus teſt. & vol. 7. in l. Filium quem Cifa.

Item *Tractatus de ſubſtitutionibus*, Lugduni typis editus.

Razzius citatus Catharinum ingrati animi accuſat erga Savonarolam, quem ſcriptis ſuis laceravit prorſus inhumane. Addit eumdem jam epiſcopum Romæ agentem, & apud Minervam cum noſtris in cœnaculo accumbentem pluries viſum lacrymis oppletum, cauſamque interroganti amico reſpondiſſe, ipſum acrius dolere quod adverſus ſuos Patres ſcripſiſſet tam mordaciter: & cùm ab eodem moneretur poſſe eamdem manum quas intulerat plagas ſanare, obortis lacrymis tacuiſſe: cætera virum fuiſſe vitæ in ſe auſterioris, & ad alios maxime exemplaris.

Bellarminus Catharini ſenſa privata & a ſcholæ Thomiſticæ aliena impugnat ubique, legendus potiſſimum *De juſtificatione lib.* 3, cui aſtipulatur Poſſevinus. Videndi & de eo præter citatos Michael Pio, Joannes Lopez, Ughellus *Ital. Sac. T. VI* p. 1008 & T. VII: Guido Pancirolus *De claris legum interpretibus*: quibus & addas Palavicinum *Hiſt. conc. Trid.*

F. JACOBUS DE BRUXELLIS.

F. Jacobus de Bruxellis a profeſſione, aliàs *de Angia* nempe a patria vulgo *Engien* oppido milliaria quinque Belgica circiter Bruxellis diſſito nuncupatus, ſtudia quæ in Germania Coloniæ forſan ſub Laurentio *Hofflircher* Teutoniæ poſtea provinciali inchoarat, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſub Petro de Bruxellis aliàs *Crockart* de quo ſupra ad 1514 perſolvit. Ad ſuos redux domo ſua Bruxellenſi antea provinciæ Teutoniæ, tum verò provinciæ inferioris Germaniæ recens erectæ aggregata, quibuſdam annis Groningæ aſſignatus hæriſſe dicitur a Ghilberto de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. citante acta cap. prov. Ultrajectini MDXVII. Ætate gravem annorum ſcilicet LXXXIII Mechliniæ ubi terminarium agebat, anno MDLIII obiiſſe idem Ghilbertus aſſerit ex actis Bruxelleñ. Ejus cum laude meminit Luſitanus, præſtans in lectione S. Thomæ de Aquino apprime verſatum, & editionem ſuæ. XVII primæ partis primæ ſecundæ & ſecundæ ſecundæ curaſſe Pariſiis, additis ad marginem annotationibus quæſtionum & articulorum, ubi S. Thomas ſeipſum citans ſic habet, *ut ſupra dictum eſt, ut infra dicetur*, quod ſane non parvi eſt commodi. Quas annotationes idem Luſitanus poſtea ſe correxiſſe, auxiſſe, & compleviſſe aſſerit. Editio primæ partis cum his Jacobi annotationibus in meas manus non venit, ſed Luſitano fidem libens adhibeam. Quantum ad primam ſecundæ certe non primus has annotationes adjecit, nam Matthæus Siculus de quo ſupra ad 1509 id jam exegerat, quod non impedit tamen, quin & Jacobus operæ Matthæi non conſcius & eamdem ſuſceperit: in ſecundam ſecundæ verò primum id tentaſſe libens annuerim, prodiit enim hoc titulo:

Sancti doctoris D. Thomæ Aquinatis Prædicatorii ordinis liber nomine ſecunda ſecundæ, at meritis facile primus, nuſquam citra montes hactenus impreſſus, gemino indice illuſtratus, altero antiquo illo articulatim materias diſtinguente, altero alphabetico ſibi nunc primum adjecto, & a R. A. P. & doctore optime merito F. Petro Bruxellenſi accuratiſſime caſtigatus, ac de novo reviſus. Epiſtola nuncupatoria ſic incipit: *F. Jacobus de Bruxellis aliàs de Angia, colendiſſimo provinciali provinciæ Teuton. ordinis Prædicatorii F. Laurentio Hofflircher patri ſuo & præceptori. Salutem*, Pariſiis, Claudii Chevallon 1515 in 4. Extabat apud noſtros Cabellionenſes anno 1681 a me viſa, cùm illac tranſirem.

Ubi quod dicitur, *nuſquam citra montes hactenus impreſſus*, intelligas vel cum his ad marginem annotationibus, vel relictum ex priori apud eumdem Chevallon editione anni 1512, quæ curis ejuſdem Petri de Bruxellis & Franciſci de Victoria prodiit.

Jacobi præter laudatos meminerunt Pius & Altamura ad 1410 præpoſtere collocantes, Swertius in Athen. Belg. Poſſevinus & alii.

F. JOHANNES GUIENCOURT.

F. Johannes Guiencourt Gallus Samarobrinus apud Quintinifanum ordinem amplexus & profeſſus, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſacras didicit & docuit litteras. Licentiam in ſacra facultate decurrebat annis MDXXXVI, quo octavus de Sorbonica reſpondit & MDXXXVII, & die IV januarii ſequentis inter XXIV licentiatos octavum & primum regularium obtinuit locum, reſumtam verò feciſſe dicitur XXVII martii MDXXXVIII ſtylo veteri, novo XXIX ex actis. Ea verò dicendi gratia claruit & efficacia, ut ad ejus conciones non popularis modo, ſed peritiſſimorum etiam hac ætate concionatorum oratorumve turba conflueret, atque hinc Henricus Delphinus poſtea rex Galliæ II Eccleſiaſtem ſibi ſecretioriſque ſuæ conſcientiæ moderatorem & arbitrum elegit. Quod Spiritus Roterus æqualis & ſymmyſta in epiſtola ſua ad cives Babyloniæ luculenter expreſſit. *Demum*, inquit, *& Frater Johannes Guiencurtius Samarobrinus, qui cùm puer eſſet ingenioſus, ſortituſque animam bonam, nequaquam efferatus & abuſus eſt Spiritui ſancti diſtributionibus, quibus abunde fuerat decoratus, ſed pio obſequentique animo in ſuæ profeſſionis inſtituto perſeveravit. Eapropter qui exaltat humiles, illum tanta ingenii vivacitate ac promptitudine, gratia & energia in declamandi ſacro munere decoravit, ut cum concionantem licèt adhuc tyronem undique populorum, nobilium, magnatumque caterva certatim auditum concurreret, nec puderet canos famoſoſque præcones & magiſtros cum pugillaribus & tabellis aſſidere dicenti, bonaque verba quæ eructabat exſcribere. Nec mirum. Hic enim primus exſtitiſſe ferebatur, qui poſt*

† 1553.

Sæc XVI. *auream D. Johannis Chryſoſtomi linguam apoſtoli Pauli epiſtolas, & ſingulariter illas duas difficiles ad Romanos videlicet & Hebræos per homilias populares explanaret, ita vivaci familiarique ſermone, ut nemo ferme eſſet auditor, qui Pauli ſenſum, pietatem & ſpiritum non perciperet ac reportaret. Hunc regum omnium illuſtriſſimus Henricus II chriſtianiſſimus rex Francorum, cùm adhuc eſſet regni candidatus, Delphinum vocant, ob illius vivam dicendi vimque phraſim, qua non modo docebat, verum etiam afficiebat; aculeum cordibus auditorum affigens, dignum judicabat, qui regum & principum magiſter eſſet & prædicator, quem & delegit cui & ſua conſcientia ſecreta auriculari confeſſione panderet, atque ut ſapientibus & inſipientibus, magnis & parvis prodeſſet, curavit illum in paſtorem & epiſcopum Sueſſionenſem præfici magno cum gaudio & gratulatione omnium, qui orthodoxæ fidei & reipublicæ Chriſtianæ bene volunt.* Hæc de Joanne noſtro tum in vivis agente anno MDXLIX Spirius Roterus auctor omnino ſincerus & gravis, ſed in eo lapſus, quod Johannem ait ad Sueſſionenſes vocatum infulas, quod nec ejus Eccleſiæ tabulæ, nec ratio temporum, aut epiſcoporum ſeries admittat: imo qui ei ſedi anno MDXXXIV præerat antiſtes Matthæus *de Longueiove* Joh nni ſupervixerit anno tantum MDLVIII mortuus. Roterum inanis fortè tum effuſus de Guiencurtio ad infulas evocato rumor in errorem ut fere fit induxerit: ut ut ſit, epiſcopus nunquam fuit Guiencurtius, ſed ut muneris ſui onera ſuſtineret, abbatia Borelliarum Ciſtercienſis ordinis primum, tum poſtea altera S. Georgii diœceſis Rotomagenſis in commendam ei collata eſt. Quam autem innoxius & immunis ab aulæ corruptelis in aula vixerit, quanta morum integritate ſuſtinerit, & quantum pro comprimendis in Gallia hæreticis, avitaque fide retinenda, miſeræque ſolatio plebis apud regem egerit, quæ in eam rem ab Henrico II data ſunt edicta regia luculentiſſime comprobant: ac illud in primis quod anno MDXLVIII ipſis regni ſui primordiis adverſus hæreticos judices ſancivit. Plura in rem ordinis & cœnobii ſui Veromanduorum beneficia contulit, cujus odeum ſedilibus & orcheſtra decoravit inſigni opere. Pariſiis demum in domo Sanjacobea religioſiſſime decubuit anno MDLIII die XXIV junii ætatis LX nondum expleto, ſepulturque fuit in periſtylio juxta ſacrarium: cui poſt annos XXVI hoc illi fuit ad parietem ænea inſculptum lamina cœnotaphium:

R. D. M. Johanni Guienconrt doctori theologo ordinis Fratrum Prædicatorum conventus S. Quintini Henrico II Valeſio Francorum regi Chriſtianiſſimo a confeſſionibus, & poſtmodum abbati S. Georgii apud Rotomagum meritiſſimo, poſt exhalatum Deo ſpiritum junii XXIV anno MDLIII, D. & M. Jacobus Fourré e uſdem ordinis apud Carnutum, & theologiæ profeſſor ob inſignem pietatem & præclaras animi dotes eidem Henrico, liberiſque ſuis Franciſco II & Carolo IX a concionibus, poſtremo Cabilonenſis epiſcopus non multum antequam animam Deo committeret XXII jan. anno MDLXXVIII in perpetuæ obſervantiæ ergo, hanc æneam laminam e regione prædicti Guiencourt apponi mandavit. Cujus votis ut faceret ſatis F. Johannes Fourré ex fratre nepos ejuſdem ordinis conventus & doctrinæ profeſſor mœrens appoſuit anno MDLXXIX ſeptemb. I. Requieſcat in pace. Amen.

Quod tamen egregii viri nunquam violandum monumentum, quorumdam minus attenta facilitas aut levitas anno MDCLXXXI, ne pictoris penicillo rudiori clauſtri parietem inducenti quid obſtaret, abraſit aut avulſit, neſcia videlicet hujuſmodi virorum illuſtrium tymbis, elogiis aut monumentis longe nobilius illuſtrari, quam fragilibus fugacibuſque penicilli coloribus eccleſiarum monaſteriorumque parietes & pavimenta. Plura ſcripſiſſe Guiencurtium ac poſteris reliquiſſe præſertim in re exegetica & parænetica facile crediderim, vel alicubi jam latentia, vel temporum viciſſitudine deperdita. Hæc tamen Ebroicis in Bibl. noſtra ſervantur, ut ex Ghilberti de la Haye, qui eam anno MDCLXXXV die XV julii curioſius luſtraverat ſchedis didici:

Expoſitio cantici Benedictus Dominus Deus Iſrael *prædicata Pariſiis in ædi entu per M. Johannem Guiencourt ſacræ theologiæ profeſſorem.*

Expoſitio in canticum Magnificat. Extat utraque eodem codice MS chartaceo in 4.

Utinam quis retegeret *eruditas illas & elegantes enarrationes in epiſtolas ad Romanos & Hebræos*, quas tantopere extollebat ſupra Roterus.

De Johanne præter citatos agunt Malletus P. II p. 244, Fontana in Monum. Vincentius Baron Apolog. T. II p. 238, ubi tamen ejus cognomen errato typorum corrupte *Curtium* pro Guiencurtio ſcribit, Altamura leviter attingens in Append. ad 1563: extrates verò copioſius & certius, Hemeræus in Auguſta Veromanduorum illuſtrata, Guillelmus du Peyrat *Hiſtoire Eccleſiaſtique de la cour de France* lib. 1 cap. 74, ubi ait Guiencurtium a 1543 ad mortem uſque Henrici II confeſſarium fuiſſe. Launoius Hiſt. gymn. Navarr. T. I p. 295 refert edictum regium Henrici II Pariſiis anno MDLI die XXV ſept. datum & ad Guiencurtium confeſſarium ſuum directum, quo plura illi in gymnaſio Navarræo, cujus ut confeſſarius regis ſuperior erat, agenda commendat. In catalogo abbatum S. Georgii ad Rotomagum MS, & in archivis ejus monaſterii ſervato Guiencurtius dicitur jam abbas Borelliarum ord. Ciſtere. cùm a Julio III commendata illi fuit abbatia dicta S. Georgii pridie kal. martii MDXLIX. Ibidem ſervatur inſtrumentum procurationis ab eo datæ de reditibus menſæ abbatialis locandis actum Rotomagi anno MDLII die XXIII febr. Ibidem ei ſuffectus dicitur Ludovicus *de Breſſé* Meldenſis epiſcopus ad ann. MDLV, quem hîc indicare viſum eſt, quia & in Gallia Chriſt & in Neuſtria Pia omiſſus. Hæc me monuit R. P. Jacobus Fenquel tum prior Prædicatorum Rotomagenſium vir curioſus litteris datis XXX april. MDCCXII.

F. AUGUSTINUS DE ESBARROYA.

† 1554.

F. AUGUSTINUS DE ESBARROYA Hiſpanus patria Cordubenſis, genere nobilis, eruditione longe clarior, ordini nomen dedit in dicta civitate ſua natali, ubi & tres germanos fratres ſymmyſtas & ſodales habuit. Hiſpali in gymnaſio S. Thomæ ſtadium literarium peregit, iſque evaſit ut in tota Hiſpania vel ab ingenii acumine vel a doctrinæ profunditate theologus nemini ſecundus haberetur: quod & falſus eſt vir ille ſupra omnem laudem ejuſque æqualis F. Dominicus Soto, qui Eſbarroiam aliquando diſputantem & differentem audiens exclamaſſe fertur publice mirabundus, *O felix ingenium infeliciter natum*, quaſi innuens quod ſi tantarum partium homo in Caſtella nativo ut putabat literatum regno natus eſſet, & in florentiſſimis Salmanticæ & Compluti academiis educatus, ad ſcientiæ apicem perveniſſet, cui infeliciter acciderat Cordubæ naſci & in ſolis Andaluſiæ gymnaſiis educari. Ut doctrina inter theologos, ſic & facundia eloquentiaque vere Chriſtiana inter ſacros oratores eminuiſſe teſtantur. Obiit X aug. MDLIV non ſine fama ſanctitatis. De eo legendus præſertim Lopez Hiſt. Gen. P. III pag. 297. Meminit etiam Antonius Bib. Hiſp. quem excipit Altamura ad 1554, & licèt ad 1584 repetat ſub *Ibarreta* cognomine corrupte ſcripto

pto, eumdem tamen hominem eſſe & ad 1554 revocandum fatetur. Hæc ejus opera:

Expoſitiones in ſummulas Petri Hiſpani, Hiſpali 1533 in fol.

Inſtitutiones dialectica juxta tres vias Thomiſtarum, Scotiſtarum, & Nominalium, Hiſpali, in fol. P. I 1533, P. II 1535. His egregium præfixit elogium F. Ludovicus Carvajal ordinis Minorum & ipſe Bæticus, virque apud ſuos magni habitus, Auguſtinum noſtrum præſtans *vera non fucata doctrina laude conſpicuum, qui adverſus Sophiſtas jam din lateque regnantes bellum gerere auſus eſſet.* Non omittendum utrumque & Carvajalium & Eſbarroiam a Joanne Geneſio Sepulveda laudari in ſua Apologia de juſtis belli cauſis adverſus Indos gerendi, quaſi ſuæ fuerint ſententiæ adverſus noſtrum Bartholomæum de las Caſas Indorum patronum. Sic enim Sepulveda: *Item nobis ſuffragantur magno conſenſu Hiſpalenſes theologi, qui nuper ſummam quæſtionis diligenter perlegerunt: in primis duo viri doctiſſimi Ludovicus Caravajalus Franciſcanorum præfectus, & Auguſtinus Eſbarroia monachus Dominicanus qui theologiam ex cathedra in ſuorum collegio docet.* Quod ſi verum eſt vel Eſbarroio obreptum fuerit a Sepulveda, vel ea fuerit ejus infelicitas, de qua querebatur Dominicus Soto, quòd tanto ingenio præditus Cordubæ in Bætica natus in eaque provincia educatus, quamdam doctrinam hauſiſſet non ita ſecuram, qua longe tutiorem imbibiſſet, ſi felicius in Caſtella natus Salmanticenſibus aut Complutenſibus profeſſoribus noſtris operam dediſſet: nam tandem Bartholomæi de las Caſas cauſa adverſus Sepulvedam cenſorum, quorum Dominicus Soto princeps erat, vicit judicio, ſed & in conſilio regio ſola vim obtinuit altera excluſa.

El Purificador de la conciencia, Hiſpali 1550: Tum Compluti, Ludovici Gutierez 1558 in 8: Italice verò redditus a Julio Conſtantino Recanatenſi prodiit Venetiis 1581 in 12.

Reglas para conocer qual ſea peccado mortal o no, Ibidem.

De la oracion mental, Ibid.

Hi tres tractatus Hiſpani editionis Complutenſis extant Romæ in Barber.

F. BARNABAS GENTILI.

1554. F. Barnabas Gentili Ligur, patria Januenſis e nobili Gentiliorum ſanguine ortus, adoleſcens ordinem amplexatus eſt Januæ, pietateque & doctrina non parum claruit. Cœnobio ſuo nativo præerat prior, cùm a Deo vocatus tranſiit ad meliora anno MDLIV. Hunc a noſtris nomenclatoribus omiſſum, & ab ipſo abbate Michaele Juſtiniani Sopranus inter ſcriptores Ligures numerat, quem Oldoinus excipit. Ab eo prodiiſſe dicunt opellam hoc titulo:

Tractatulus ad reverendiſſimum Cajetanum contra dicta per eum in materia pagarum.

F. HIERONYMUS QUIRINUS.

1554. F. Hieronymus Quirinus Venetus genere patritia orundus in cœnobio S. Dominici Venetiis ordini nomen dedit adoleſcens, virque evaſit diſciplina regulari, moribus ſuaviſſimis, doctrinæ laude, rerumque gerendarum peritia ita conſpicuus, ut a Clemente VII cum ſenatus aſſenſu patriarcha Venetus conſtitutus fuerit anno MDXXIV die XXIII octob. Quam ſedem annis XXX Deo dilectus & hominibus adminiſtravit, & anno demum MDLIV idibus decemb. regere deſiit tranſiens ad meliora. Juxta ſupremam voluntatem in æde S. Dominici cœnobii ſui nativi ſepultus fuit. Thomæ Donati de quo ſupra ad 1505 patriarchæ etiam ante eum Veneti diſcipulus fuerat, & individuus exinde comes, quæ non exigua ejus commendatio. Videſis Ughellum Ital. Sac. T. V, & Fontanam in Theat. Hunc Rovetta primus ſcriptoribus accenſet, ceu cujus in bibliotheca S. Dominici Venetiarum viderit hæc aſſervata opera, Sec. XVI

Commentaria in pſalmos, Matthæum, Lucam, epiſtolas Pauli ad Romanos & Corinthios, & alia quædam ejus opuſcula.

F. JOANNES DE ROBLES.

F. Joannes de Robles Hiſpanus, primus in cœnobio S. Geneſii de Talavera ad ordinem allectus, jam clarebat ad ann. MDXXX, ac teſte Marieta Hiſt. Eccl. p. 206, quem excipiunt Antonius Bibl. Hiſp. & Altamura ad 1554 ſcripſit 1554.

La vida de Fray Juan Hurtado de Mendoza de la orden de Santo Domingo maeſtro in teologia.

Las fundaciones de algunas caſas de la provincia de Caſtilla, Madrid, Talavera, Ocaña, Sanſebaſtian deſde ſus primeros principios y fundamentos.

F. THOMAS DE SANCTO-MARTINO.

F. Thomas de Sancto-Martino Hiſpanus Cordubenſis patria & profeſſione, gymnaſii S. Thomæ Hiſpali regentem agebat, & ad majora provinciæ ſuæ munera ſingulari pietate, prudentia, ac eruditione, ſpem omnibus viamque ſibi faciebat, cùm poſthabitis omnibus ardenti ſalutis animarum ſtudio æſtuans, in inſulam Hiſpaniolam S. Dominici dictam trajecit circa annum Chriſti MDXV, eoque vix appulerat, cùm ſe Indorum protectorem ac tutorem exhibuit, eos ab Hiſpanorum regionis dominorum, *conquiſtadores* vocabant, vexationibus liberans, ut ad Chriſti jugum ſuave leveque onus tollendum adduceret, ſicque ſe geſſit ac omnibus probavit, ut conſilii inſulæ regii, *Audiencia Real* vulgo dicunt, præſes inſtitutus fuerit. His de cauſis variis vicibus in Hiſpaniam illi redeundum fuit, ut ſtatum rerum in aula regia exponeret, ibique aderat anno MDXXIX, cùm ad regnum Peruanum ſubigendum Carolus V cæſar Franciſcum Pizarrum miſit, illique ex noſtris F. Reginaldum *de Pedraza* virum magnarum partium cum ſex ſodalibus ad fidem apud gentes illas barbaras plantandam adjunxit. E ſex unus fuit noſter Thomas, qui cum iis circa initia anni MDXXX Luciferifapo, *San Lucar de Barrameda* vernacule dicunt, ſolvit, menſeque decembri eo feliciter pervenit. Quæ deinceps præclare geſſerit, mei inſtituti non eſt fuſius recenſere, breviter dico novem annis infidelium converſioni in latiſſima provincia *de los Charcas* deſudaſſe, primum Peruanæ priorem provincialem inſtitutum, quo munere octo annis ſolidis ex vi litterarum quas anno MDXL die VI maii acceperat, functus eſt ad ann. MDXLVIII, & eodem anno ut per eaſdem litteras licebat ad quatuor ulteriores annos electum & prorogatum: eo toto præfecturæ tempore nihil omiſiſſe, ut indigenas & ab Hiſpanorum vexationibus protegeret, graviſſimis ea de cauſa ad aulam Hiſpanam datis litteris & ab eadem obtentis decretis, & ut ad fidem adduceret quaquaverſum ad eam meſſem miſſis operariis: Hiſpanos domitores inter ſe diſſidentes ſæpius conciliaſſe: tantæ apud omnes ſeu majores ſeu inferiores fuiſſe auctoritatis, ut occiſo Pizarro prorex per interim ab omnibus electus fuerit & unanimi conſenſu agnitus: a republica Limana ob majora regni negotia ad Carolum V anno MDL delegatum fuiſſe: in aula Hiſpana adhuc agen- 1554.

Sec. XVI. tem anno MDLII primum civitatis *de la Plata* & totius provinciæ *de los Charcas* episcopum a principe tum postea rege Philippo II oblatum & a summo pontifice approbatum consecratum fuisse : denique gratiis omnibus quas exquisierat seu pro civibus Limanis, seu pro Ecclesiæ suæ Charcensis institutione, præsertim pro sexaginta scholis apud Indos infideles erigendis, seu pro missionariis sustentandis impetratis Limam reversum initio anni MDLIV, dum se ad sponsam suam amplectendam accingeret, lethali morbo oppressum apud sodales suos Limanos circa finem Martii obiisse, ac in æde nostra ad gradus majoris altaris summo omnium luctu sepultum ætatis LXXII. Ejus gesta fusissime narrat noster Joannes Melendez Hist. Peruan. T. I lib. 2 cap. 2 ad 5, quem adeat lector curiosus, qui tamen Thomæ operum non meminit, at Gonzalez Davila *Teat. Eccl. de las Indias* T. II p. 32 ei asserit

Una relacion de los sacrificios que los Indios del Pirù hazian a sus Dioses en tiempo de cosechas y sementeras y trabajos publicos, de los ritos que guardavan quando enterravan sus muertos, que una parte desta gente no adorava al sol ni a la luna, mas a uno que estava mas arriba del sol y de la luna. Alia plura ex ea relatione refert Davila, quæ forsan in Hispania prodierit, aut saltem MS in archivo regio servetur.

F. DANIEL DE PRATO.

† 1555. F. DANIEL DE PRATO Venetus vir pius & eruditus, magnique apud suos nominis, jam anno MDXLVI clarebat, quo in comitiis ordinis Romæ habitis affuit pro provincia Terræ-sanctæ diffinitor, & in electione magistri ordinis Francisci Romei de Castillione votum tulit. Eumdem laudat noster Dominicus *Codagli* in sua *Historia dell' Isola e monisterio di San Secondo di Venetia*, in quo bis vicarium seu præfectum egisse refert, prima vice ad ann. MDXLVIII, altera a MDLII ad LV, quod non parvum ejus pro disciplina regulari, quæ in ea domo singulariter semper viguit, studii argumentum. Scripsit ac edidit ita referente nostro Leonardo del Pogo

Della corona de' giusti vuoli di Dio, & della perseveranza de' giusti. Venetiis, Tin. Monferrati 1544 in 8.

Hujus auctoris meminit quamvis leviter Possevinus, & hujus operis editionem anni 1559 laudat, at ordinis Prædicatorum fuisse aut omisit aut ignoravit.

F. DOMINICUS DE VICO.

† 1555. F. DOMINICUS DE VICO Hispanus patria Uberensis vernacule *Ubeda* Baticæ civitate, conventusque ibidem nostri alumnus, Salmanticæ in nostro S. Stephani gymnasio theologiæ operam dabat, cùm eo advenit F. Batholomæus de las Casas operarios in fidei messem pro Indiis Americanis colligens, quem mox secutus est, & multis pro Christo exantlatis laboribus, tandem ab Indis idolorum cultoribus sagittis confixus martyr occubuit anno MDLV die XXIX novembris. De quo legendi Antonius Remesal Hist. de Chiapa lib 10 capp. 6, 7, & 8, Petrus Malpæus Belga p. 130, & Fontana Monum. ad 1552. Meminerunt etiam Antonius Bibl. Hisp. & Altamura ad 1555. Hæc ejus opera :

Theologia Indorum. Grande volumen lingua *Cachiquela* veræ Pacis.

De magnis nominibus. Opus quo de claris utriusque legis novi ac veteris testamenti viris, prophetis, martyribus & confessoribus agit.

De Indorum historia, fabulis, figmentis, consiliis, astutiis, illusionibus & erroribus, quibus miserè detinebantur.

Paraiso terrenal.

Vocabularios y artes de la lengua Cachiquela y de otras seis : Hos omnes accurate compararat.

Rhythmi quaque illarum linguarum, quibus D. N. Jesu Christi vitam, & veneranda salutis nostræ mysteria prosequitur, sed & apostolorum aliorumque sanctorum egregia facta : quo Indi iis recitandis & audiendis assueti, Christianæ religionis ritibus facilius afficerentur.

Demum hunc unum Dominicum hisce singulis quas callebat linguis plura scripsisse narrat Remesal citatus, quam cæterorum quisque qua doctus erat, scripserit lingua.

B. M. JOANNES MICON.

B. M. JOANNES MICON Hispanus patriam habuit *Palomar* oppidulum vallis *Albayda* in re- 1555.
gno Valentino anno MCCCCXCI parentibus agricolis sed honestis natus. Litteris humanioribus probe instructus adolescens ordini nomen dedit in conventu Luchentino provinciæ Aragoniæ : ex quo mox in Cintyliensem vulgo *binchilla* Baticæ provinciæ transfertus in eo & pro eo professus est. Quæ tamen translatio diutina non fuit nam exactis Salmanticæ studiis, ubi & morum innocentia & ingenii subtilitate non parum emicuit, Hispalim a superioribus revocatus circa MDXV ac ad sacerdotium promotus, postquam præclara quinque aut sex annis sive in scholis legendo, sive in sacris pulpitis concionando suarum dotum exhibuisset specimina, in provinciam Aragoniæ jubente magistro ordinis rediit, in qua Cæsaraugustæ primum, tum & Valentiæ novum accepit ut aiunt filiationem. Nolim acta ejus fusius prosequi, quæ apud nostrum Diagum Hist. prov. Arag. Lib. 1 a fol. 86 ad 97 legi possunt : id unum in genere dicam omnibus ordinis muniis egregie perfunctum, nam & sacras Valentiæ professus literas, magisterii laurem consecutus est, & ad conventuum regimen assumptus, Valentinum inter alios ter rexit prior, imo & provinciam universam prior provincialis electus in comitiis Valentiæ anno MDXXXV Domin. septuagesimæ XXIV jan. præsente magistro ordinis Joanne de Fenario coactis, quo titulo adfuit Romæ anno MDXXXIX electioni magistri ordinis Augustini Recuperati de Faventia. At verbo Dei potissimum inclaruit ad id munus eximiis omnibus naturæ gratiæque dotis comparatus. Præter quatuor supra triginta quadragesimas quas ferunt in regno Aragoniæ prædicasse, innumeras per annum ubique habebat conciones, tantaque ejus erat Valentiæ fama, ut nullum fere festum celebraretur, ubi quidem celebrantur plurima, quin ipse ad concionandum accerseretur, neque existimaretur festum, si ipse fortè alio vocatus prædicator non astitisset. Hæc verò omnia eo majori cum fructu implevit officia, quod ea mira vitæ sanctitate severiorique legum nostrarum observatione tutabatur. Obiit vir sanctissimus immortalitate dignus anno MDLV die ultima augusti ætatis LXIII, ingentique ordinum omnium Valentinæ urbis concursu apud suos in odeo sepultus primum, tum anno MDLXXXIII die V aprilis in sepulcrum marmoreum translatus prope tumulum S. Ludovici Bertrandi sui quondam discipuli, quem & veste nostra tum prior induerat & primis sanctitatis, quæ postea tantum effulsit, rudimentis informarat. Signis & in vita & post mortem claruisse narrant, horumque inquisitionem juridice institutam, sed hæc ad agialogos. Scripsit

1. *Rosarium sive psalterium nominis Jesu* editum Valentiæ, ipso vivo, tum ab ejus morte ibidem curante nostro Vincentio Justiniano Antist, unà cum tractatu de sacris S. Catharinæ de Senis stigmatibus ab isto edito, sed & postea cum figuris, Romæ,

Joh. Bap. de Cavalleriis 1590 in 4 opera Gundiſalvi Pontii de Leon Hiſpalenſis, a quo ſuo inſertum eſt libro, cui titulus, *SS. Nominis Jheſu ſodalitas*, a p. 73 ad 165. Extat hæc editio Pariſ. in Regia E 2196. Illud idem fuſius & auctius edere cogitabat auctor, & ex magna parte jam confecerat, ſed mors abſolvere non permiſit. Gundiſalvus laudatus, ut id obiter moneam, vir fuit mirum ordini addictus, in noſtris ſcholis a puero educatus, cui S. P. Pius V optimum beneficium contulit, qui & ſex annis ſolidis ab anno MDLXXXIV apud ſodales Romanos ad Minervam ceu unus ex illis vixit contubernalis.

2. *Officium de pretioſo ſanguine Chriſti.* Quod Romæ die XXIV decembris MDXLV approbatum, data ejuſdem in Eccleſiis cantandi facultate, multiſque laudibus commendatum a Franciſco Romeo vicario tum ordinis apoſtolico, & anno ſequenti magiſtro ordinis electo.

3. *Epiſtolæ ſpirituales plures*, quarum duas Diagus citatus refert fol. 88 & fol. 91.

4. *Opus de ſcriptoribus ordinis Prædicatorum* ei tribuit Altamura, penes quem fides.

In Martyrologio ordinis inter cum fama ſanctitatis mortuos recenſetur his verbis: *F. Johannes Mico provincia Aragonia magiſter & prior provincialis vir fuit ſanctiſſimus, atque admirabili vitæ integritate & prudentia laude excelluit, miraculis quoque multis nobilitatus: cujus beatum corpus in magnificentius ſepulcrum elatum in Valentino conventu, frequentiſſimo populi concurſu, & magna veneratione colitur. Hujus tanti viri res præclariſſime geſtas optima fide ſcriptis conſignatas ſperamus magno religionis commodo propediem prodituras in lucem.*

Ejus vitam & res geſtas copioſe & eleganter ſcripſit Laurentius Palmireno Hiſpanus in gymnaſio Valentino ſcholæ humanitatis præfectus & rhetor.

F. MATTHÆUS BANDELLUS.

¶ 1153. F. MATTHÆUS BANDELLUS *de Caſtronovo* etiam a patria Dertonenſis diœceſis aliquando dictus, magiſtri ordinis XXXVI F. Vincentii Bandelli fuit fratruelis congregationis utriuſque Lombardiæ & conventus S. Mariæ Gratiarum Mediolanenſis alumnus, vir, (inquit Leander Albertus fol. 137 b) *floridus, clarus, nitidus, emunctus & accuratus.* Ut a puero politioribus muſis innutritus fuerat, eas deinceps per totam vitam coluit impenſius. Nam ubicumque illi adeſſe contigit Romæ, Neapoli, Mantuæ aliâſve, doctorum virorum lucubrationes diligentius colligebat, reponebatque in adverſariis, cum iis amicitiam conjungens, quam & poſtea literarum ſuavi commercio fovit. In iis non omittendus celebris ille Venetiarum typographus Aldus Manutius, a quo quicquid eruditum prodibat in Gallia, Italia, Germania, continuo recipiebat. Joannes Antonius Flaminius Forocornelienſis etſi adhuc non viſum, ex relatione tamen ejus dotum ſibi a Leandro Alberto facta plurimum dilexit, eique vitam B. Jacobi Veneti a ſe ſcriptam nuncupavit pridie kal. april. MDXVI. Quoſdam alios ubi ſe dabit occaſio ejus opera recenſendo indicabimus. Apud viros Italiæ principes magna etiam ei gratia fuit, & ab illis ad majora quædam gerenda negotia adhibitus. Sic Alexander Bentivoglio hujuſque conjunx Hippolyta Sforzia filiam ſuam Roberto Sanſeverinati Barbaræ Gonzagæ comitiſſæ Calatiæ filio deſponſare cupientes, hoc matrimonium ut curarent, ipſi commiſerunt. Jamque ea de cauſa itinere arrepto comitiſſam convenerat, at poſtea certiores facti Alexander & Hyppolyta Robertum ambiri pro ſorore cardinalis Cibo Leonis X conſanguinea ſeu ut dicunt nepte, ne pontificis conſiliis obſtare viderentur, Bandellum monuerunt ut ab incepto deſiſteret. Ardente autem per ea tempora in Inſubria Hiſpanos inter & Gallos bello, modo his modo illis prævalentibus, accidit circa MDXXV ut Mediolano ab Hiſpanis invaſo Bandellus, qui Gallorum partibus adhæſerat, aufugere mutata etiam veſte cogeretur, & vitam ut ſervaret per varias Italiæ civitates veluti exul & erro vagari. Tum domos ejus paternas incenderunt factioſi, bona ipſi a parentibus legata confiſcarunt, quorum tamen jacturam non æque doluit ac cameram a Cæſareis militibus ſpoliatam, arcas recluſas, maximam, neque enim in iis aliud inventum, maximam inquam lucubrationum ſuarum qua Latinarum qua vernacularum partem ſubreptam, cum pleriſque inſignium eruditorum collectaneis a ſe ſumma diligentia conquiſitis, cætera pro derelicto habita, & cuilibet rapere volenti expoſita: ſic enim Mediolanum poſtea regreſſus geſta omnia invenit. Hinc tot patriæ malorum pertæſus, Italia relicta ſeceſſit in Galliam cum illuſtri viro Cæſare Fregoſio Ligure copiarum Venetarum olim præfecto, & nobiliſſima ejus conſorte Conſtantia de Rangon, apud quos deinceps manſit ſeu Agenni in Aquitania, ſeu in eorum caſtro ad Agennum *Baſſen* dicto. Quietus tum & ſolitarius partem ſcriptionum ſuarum quam e manibus Hiſpanorum militum amicus ejus Mediolani recuperarat, ſed & plures alias ab iis quibus miſerat recepit, iiſque limandis ac poliendis noviſque condendis totus literis deditus incumbebat majora non affectans, cùm altius evectus eſt. Cæſar Fregoſius, quod norunt omnes, tum Franciſci I Francorum regis legatus Venetias petens juſſu marchionis Vaſti præſidis Mediolanenſis ſecunda julii MDXLI interfectus fuerat: hujus familiam Henricus II dono aliquo compenſare volens, Bandellum ad ſedem Agennenſem Joannis a Lotaringia x maii MDL mortui obitu vacuam Julio III obtulit promovendum parte fructuum Hectori Fregoſio Cæſaris filio reſervata, quod & conceſſit pontifex: ſic enim Fontana in *Theat.* refert ex actis conſiſtorialibus: *Die Lunæ I ſeptemb. referente cardinali Tranenſi pontifex ad prænominationem chriſtianiſſimi regis providit Eccleſiæ Agennenſi per obitum cardinalis de Lotaringia vacanti de perſona F. Matthæi Bandelli magiſtri ordinis Prædicatorum, reſervata meditate fructuum ejuſdem epiſcopalis menſæ D. Hectori Fregoſio clerico Veronenſi de nobili & illuſtri genere orto &c. pontif. anno* I. Inter epiſtolas Lucretiæ Gonzagæ, Pirrhi Gonzagæ & Camillæ Bentivogliæ filiæ, quæ anno MDLII Venetiis prodierunt, una eſt ad Bandellum ſcripta hoc titulo: *A Monſignor P. Bandello*, in qua novam ei dignitatem gratulatur: non autem præcedentem ad eumdem ſic inſcripſerat, quod mutationis ſtatus indicium eſt, & oneris epiſcopalis aſſumti. Quandiu autem poſtea vixerit, nihil adhuc certum inveni, niſi quod anno MDLV adhuc erat in vivis. Si fides Sammarthanis in Gallia Chriſtiana, id ex chartulario abbatiæ Cleracenſis probantibus, vivebat etiamnum anno MDLXI: verùm lucem forſan majorem afferet, qui recognoſcendæ & a mendis expurgandæ Galliæ Chriſtianæ jam deſudat D. Dionyſius Sammarthanus monachus Benedictinus auctor accuratus. Bandello in eodem epiſcopatu ſucceſſit Janus Fregoſius anno circiter MDXXX natus, unde Cæſari Fregoſio patri tres filios fuiſſe diſcimus, Cæſarem primogenitum, Hectorem in cujus gratiam media pars fructuum epiſcopalis menſæ ſervata, & Janum Bandelli ſucceſſorem anno MDLXXXVI defunctum. Hæc autem ſunt Bandelli opera:

1. *Titi Romani Egeſippique Athenienſis amicorum*

Sec. XVI.

Sec. XVI. *hiſtoria in Latinum verſa per F. Matthæum Bandellum Caſtronovenſem ordinis Prædicatorum nominatim dicata clariſſimo adoleſcenti Philippo Sanlo Genuenſi juris Cæſarei atque pontificii alumno. Ex Ædibus Gratiarum Id. ſept.* MDVIII. Edita verò Mediolani, Gottardi Pontici 1509 in 8, A ad E charact. Rom. maj. Fabula eſt de vera ratione amicitiæ a Joanne Certaldeo Etruſco ſermone ſcripta, & a Bandello compellentibus amicis Latinitate intra quinque dies donata. Editionem opellæ F. Hieronymo Plegaphetæ Vicentino Or. Præd. nuncupat. Epigrammata plura literatorum in laudem auctoris præmittuntur. Leander Albertus fabulæ argumentum præfixit & ad calcem Bandello de elegantia ſtyli gratulatur. Extat jam rarus libellus apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Ex quibus quantum a vero aberrent Luſitanus & ſequaces, Poſſevinus, & Voſſius ipſe colligas, qui Bandellum Egeſippum e Latino Etruſce vertiſſe omnes dicunt: cùm contra omnino ſit, & apud Leandrum legere potuiſſent ſic de eo loquentem: *Egeſippus ſuus Latinus quem aliquando vernaculum Latine & erudite loqui fecerat.*

2. *Orationes diverſa & imprimis illa per eum habita coram ſenatu populoque Firmano A. D.* MDXIII *pro gratiarum actionibus pro ſynodo noſtra* (nempe comitiis congregationis Lombardiæ) *qua origo & res geſtæ Firmanæ civitatis tam opulente, tam ample, ac eleganter continentur, ut a Firmanis exemplum continuo in archivis urbis pro æterna memoria reponeretur.* Sic Leander.

Præterea *Oratio funebris in Anniverſario Franciſci Gonzaga marchionis Mantuæ dicta coram ejus filio Federico, & lectiſſima omnium ordinum ejus civitatis corona.* Mortuus autem eſt iſte Franciſcus 29 martii 1519: ſic Leander *Deſcrit. d'Ital. fol.* 321 *b. &* 322 *a.* Prodiit Mantuæ. Eam etiam laudat Lil. Gyraldus *Dialogiſmo* VII *pag.* 400 *Theſauri critici Gruteriani Tom.* 2

3. *Carmina vernacule compoſita, ut Franciſcum Petrarcham protinus revixiſſe omnes teſtari ac affirmare poſſent.* Sic Leander.

4. *Virorum illuſtrium vita a Plutarcho ſcripta in epitomen redacta.* Sic idem.

5. *Vita patrui ſui F. Vincentii Bandelli XXXVI magiſtri ordinis & nonnullorum virorum ordinis inſignium.* Sic idem. *Has inter recenſetur vita F. Joannis Baptiſtæ Caitanei novitii conventus S. Mariæ de Caſtello Genuenſis peſte ſublati*, cui morienti adfuerat anno 1504. Hanc ex eo referunt Pius P. I, & Marcheſius in Diario ad 2 julii.

6. *Officium de B. Lazaro*, cujus memoria in evangelio S. Joannis. De quo ſic legitur in actis cap. gen. Valleoleti 1523. Tit. Inchoationes. *Inchoamus hanc, quod de B. Lazaro quatriduano epiſcopo Maſſilienſi & confeſſore fiat totum duplex* XVII *ſeptemb. & dicatur officium a F. Matthæo Bandello compoſitum. Denunciantes quod illis qui interfuerint in Eccleſia dum prædictum officium celebratur, aut qui illud recitaverint, indulgentiam ſeptem annorum & totidem quadragenarum ex indulto papæ Leonis X conſequuntur, & qui miſſæ præſentes fuerint decem annos & totidem quadragenas.* Hinc apparet iſtud officium pluribus annis antea compoſitum, cùm Leo X jam obiiſſet 4 non. dec. 1521.

Hactenus ſeria Bandelli noſtri opera mihi cognita, quæ ſequuntur puderet referre ut virum religioſum minime decentia, niſi manibus omnium verſarentur. Prodierunt itaque ab eo:

1. *I Canti XI del Bandello con tre capitoli natalizi* &c. Agenni, Ant. Reboglii 1545 in 8. Hæc carmina vernacula dicitur ſcripſiſſe in laudem Lucretiæ Gonzagæ ſupra laudatæ. Recenſentur in catalogo Bibl. Heinſianæ II P. pag. 200, quorum & exemplum extat Pariſiis penes Clar. virum D. de la Monnaie, ut & ſequentium, & Romæ in Imperiali.

Le Novelle del Bandello in Lucca per il Buſdrago 1554 *in* 4. I P. foll. 368: II P. foll. 390: III P. foll. 231. Vidi apud dictum D. de la Monnaie Academiæ Gallicæ ſodalem, ſunt etiam in laudata Imperiali cum ſequenti.

La quarta parte de le novelle del Bandello nuovamente compoſte nè per ladietro date in luce. Hæc pars poſthuma eſt, nec niſi a morte auctoris prodiit Lugduni, apud Alexandrum Marſilii typis Petri Rouſſini 1573 in 8, foll. 171.

Narrationes ſunt breves variorum caſuum, vel ſi mavis hiſtoriolæ, quarum nullam a ſe ſcriptam teſtatur, quam alio narrante non prius audierit. In præfatione I P. Hippolyta Sforza Alexandri Bentivoglio conjuge ſuadente & compellente eas ſe ſcripſiſſe aſſerit: & in epiſtola nuncupatoria primæ hiſtoriolæ hujus I. P. ad eamdem Hippolytam idem repetit, addens etſi quamque ſigillatim variis illuſtribus viris & amicis ſuis nuncupet, priuſquam illis mitteret, omnes præfatæ Hippolytæ quandiu vixit præbuiſſe legendas: in his referendis nullum a ſe temporis ordinem ſervari, ſed ut ſub manum ſuam occurrerunt in lucem dare. Alibi indicat, ut in epiſt. nuncup. hiſtoriolæ 61 P. III fol. 101 b, ad Joan. Thomam Gallerate ſuum Mediolani intimum, ſe harum plures in Italia ſcripſiſſe, Mediolani, Mantuæ, Veronæ & aliàs, has verò ex quo Agennum ſeceſſerat, undique collegiſſe, ac novas addidiſſe in caſtro *de Baſſen* a ſe ſcriptas, quas prælo committere proponebat, quæ vivo adhuc Cæſare Fregoſio ſcribebat, ac proinde XIII annis minimum priuſquam ediderit. Eædem

Novelle corrette e illuſtrate da Alfonſo Ulloa, prodierunt Venetiis, Camilli Franciſchini 1566 tomis tribus volumine uno in 4. Extat in Imperiali cit.

Duo illi objecta fuere: 1 ſtyli negligentia, 2 hiſtoriolarum plurium obſcœnitas, quam caſtæ aures non ferrent. His reſpondet epiſt. nuncupat. hiſtor. XI P. II ad Emilium de Emilii, primum fatendo ſe Longobardum eſſe non Etruſcum, nec a ſe lepores & elegantiam linguæ Etruſcæ expectari debere: cæterum hiſtorias quas ſcribit veras eſſe, ac juxta Plinium hiſtoriam quacumque ratione ſcribatur, ſemper eſſe utilem. At alterum certe non purgat, etſi enim culpam in eos qui talia commiſerunt, non in ſe horum tantum relatorem refundendam eſſe contendat, hujuſmodi ſcandaloſa & caſtis moribus adverſa craſſe ut fecit pinxiſſe nemo ſapiens probabit. Unde quandiu ſub ordinis obedientia vixit, ea in lucem proferre non auſus eſt, nec majores permiſiſſent, ſed cùm juris plane ſui evaſit, tum id ſibi perſuaſit licitum.

Joſephus Scaliger ſub ementito I. R. I. C. Batavi nomine latens in confutatione fabulæ Burdonum contra Gaſparis Scioppii morſus & luſus in Julium Cæſarem Scaligerum patrem ſuum pag. 252 Edit. 1608 in 12 Lugd. Batav. apud Joannem Patium, ex hoc opere Bandelli claram & illuſtrem dicti patris ſui originem arguit, & demonſtrare ſe putat. Sic enim ille: *Eodem tempore* (ſcilicet anno Chriſti MDXVII) *Mantuæ degebat Matthæus Bandellus Inſuber Dominicanus vir eloquentiſſimus & optimus, qui poſtea per aliquot menſes epiſcopus Aginnenſis fuit, & Mantuæ Marium Æquicolum ſumma obſervantia coluit, atque ibi cum Julio Cæſare arctiſſima amicitiæ neceſſitudine conjunctus fuit, quam ab eo tempore ad ſupremum uſque vitæ diem in Aquitania perpetuavit. Is cùm unam hiſtoriarum ſuarum quas Aginni Etruſca lingua Boccacium imitatus conſcripſit, Julio dedicaret, eum non ſolum Scaligerum agnoſcit, ſed etiam illuſtriſſimum*

vocet in epiſtola dedicationis : & cùm in quatuor tomis ingentibus ſingulas ſingulis ſummis & nobiliſſimis ac generoſiſſimis viris dedicaverit, neminem eorum majori honore quam Julium affecit, cùm tamen aliquot ex illis illuſtres vocare nulla fuiſſet invidia. Neque ſane cauſa erat, cur eum alio cognomine afficeret, quam quo illi Mantuæ & alibi in Italia notus fuerat.

Multa in his Joſephi verbis reprehenduntur. Primum quod Bandellum per aliquot menſes tantum epiſcopum fuiſſe inſinuet, jam enim oſtenſum xal. ſeptemb. MDL ad eam dignitatem a S. Pontifice promotum, aliunde conſtat anno MDLV Aginni carmina ſua edidiſſe, ipſumque errata typothetæ linguæ Italicæ prorſus imperiti ut ipſemet agnoſcit, correxiſſe. Alterum eſt falſum eſſe Julium Cæſarem illuſtriſſimum a Bandello ſalutatum, nam in epiſt. nuncupat. hiſtoriolæ quæ eſt XXXII Tomi II ſic ad eum ſcribit : *Al molto magnifico ſignor*, non verò *All' illuſtriſſimo*. Eodem magnifici titulo Fracaſtorium & quoſdam alios medicos donat. Præterea nec verum eſt quod ibidem ait inter tot & tantos, quibus ſingulis ſingulas hiſtoriolas nuncupat, neminem eſſe quem majori honore quam Julium affecerit, ſola enim lectione apparet tertiam fere partem dedicatoriarum *All' illuſtriſſimo* vel *Al molto illuſtre* in fronte habere. Tandem culpatur, quod tanta cum emphaſi quatuor ingentes tomos Bandelli laudet, cùm non ſint plura quam ſupra notatum eſt, in ſingulis ſoliola. Quæ abſque Julii & Joſephi familiæ injuria dicta velim.

Ex epiſtolis nuncupatoriis prædictarum hiſtoriarum plura de vita Bandelli ſupra relata excepimus. Legendus in primis epiſt. Novellæ 8 P. II, ubi ſic ad Joan. Thomam Gallerato loquitur : *Se io non ho più toſto che hora mandato alcuna de le mie novelle, ſcuſimi appo voi la qualità de i tempi occorſi, ove io ſon ſtato aſtretto per altrui colpa abandonar Milano, e cangiar habito, ſe la vita ſervar voleva, come appreſſo a molti gentilhuomini e gran ſignori è notiſſimo.* Et epiſt. Novel. 61 P. III : Item epiſt. Novel. 57 P. I : Item epiſt. Novel. 21 P. II : Item epiſt. Novel. 36 P. II : Item epiſt. Novel. 44 ejuſdem P. II : in quibus fortunas ſuas & librorum ſuorum deſcribit. Non omittendum harum hiſtoriarum plures a Franciſco Belleforeſtio Gallice verſas & editas Pariſiis, Jacobi Macé, Buon, Gervaſii Mallot, Joannis de Bordeaux, R. le Mangnier, & aliorum circa 1570 in 8 hoc titulo : *Hiſtoires Tragiques partie extraites des œuvres Italiennes du Bandel, & partie de l'invention de l'auteur François*, IV aut V tomis. Quæ eædem poſtea prodierunt Lugduni, Hieronymi Farine 1578 in 16, Tomis IV.

Præter opera jam recenſita *Vocabularium magnum Latinum ex optimis quoiſque auctoribus collectum* ſcripſerat Bandellus, quod in clade Mediolanenſi ſupra memorata ſublatum fuit, & cujus jacturam ut irreparabilem præ omnibus deflet epiſt. nuncup. Novel. XI P. II ad Emilium *degli Emilii*.

Apud Julium Cæſarem Scaligerum plura ſunt in laudem Bandelli, quicum ei fuit Agenni, ubi ambo morabantur, maxima literarum neceſſitudo, ſed illorum quædam certe inepta, quale eſt *Epigramma de morte avicule Bandelli*, quod habetur in *Farragine* pag. 173 Edit. Genev. apud Santandreanum 1591 in 8 : Et aliud pag. ſeq. 174 *De Bandelli amoribus Tuſca lingua decantatis*, Ibid. pag. 181 : *Somnium non ſiſtum ad Bandellum* frigidis & parum Latinis ſenariis, ubi eum poetarum Deum appellat, & ad ſomnii interpretationem invitat : Idem in *Heroibus* inter Heroas ſuos pag. 327 Bandellum locat, & dodecaſticho elegiaco celebrat : *Heroinas* item ſuas mittit p. 328 ad Bandellum, cui eas dicat. Horum notitiam Clar. viri D. *De la Monnaye* diligentiæ debemus, qui & Bandelli opera & a ſe ex iis excerpta amice communicavit. Sæc. XVI.

Hujus auctoris meminit Simlerus ſub agnomine Bandelii, faſſus proprium nomen ſibi ignotum, & ejus hiſtorias recenſet Italice ſcriptas, ſed a Belleforeſtio Gallice verſas.

F. BERNARDUS DE NIEVA.

F. BERNARDUS DE NIEVA Hiſpanus a patria S. Maria *de Nieva*, quæ urbecula eſt quinto a Segobia lapide diſſita ſic nuncupatus, reglique ejuſdem loci cœnobii alumnus, medio ſeculo XVI floruit ſacræ theologiæ magiſter. Ea verò illum ingenii feracitate atque memoriæ tenacitate prædictum fuiſſe narrant, ac in lectione S. Thomæ operum verſatum, ut ſi Summa ejus theologica deperdita fuiſſet, eam unus ipſe ex mente integram ne ſyllaba quidem omiſſa reſtituere potuiſſet. Sic habet Marieta Hiſtor. Eccleſ. lib. 14 fol. 202 a, quem excipiunt Fernandez, Lopez Hiſt. Gen. P. III, lib. 2, cap. 80, ubi Bernardum gymnaſii S. Gregorii Pinciani receptum aliquando collegialem refert, Didacus de Colmenarez Hiſt. Segob. cap. 27 §. 6, Antonius Bibl. Hiſp. & tandem Altamura ad 1556, quo ſcriptum a ſe opus edidit hoc titulo : † 1556.

Sumario manual de informacion de la chriſtiana conciencia, Methymnæ a Campo, Franciſci del Canto 1556 in 4.

F. GUILLELMUS PERINUS.

1556.

F. GUILLELMUS PERINUS Anglus, cujus apud noſtros nulla memoria, Pitſei diligentiæ fideique debetur, qui ad ann. MDLVI in Anglia claruiſſe narrat. Vir fuit inquit Pitſeus, pietatis & doctrinæ titulis inſignis, & magnus catholicæ religionis zelator, unde & a veritatis hoſtibus aliquando dæmoniacus pro Dominicano dicebatur ad contumeliam. Sciſſa tandem diro Henrici VIII regis ſchiſmate defectioneque Anglia, ſecedere coactus annis prope viginti profugus vixit apud exteras nationes exul, rebus verò illius inſulæ poſtea circa ann. MDLIII ſub Maria regina ad meliora revocatis, & ad priſtinam fidem catholicam reductis, eamdem pro virili inſtauraturus, ſuamque cum aliis collaturus operam & induſtriam, reverſus eſt in patriam, concionibuſque ad populum habendis, & ad ſpiritualis vitæ normam catholicis efformandis, reducendiſque ad fidem hæreticis ſtrenuus ac ſedulus incubuit. Quo tamen ille obierit anno dieque Pitſeus ignoravit aut omiſit, qui certe vel ſub Maria tranquille migravit ad Dominum aut ſub Eliſabetha profugus extra patriam exulavit & obiit. Ejuſdem meminit Baleus, ſed aculeis pro more aſperioribus in odium fidei perſtringens, quem & excipit Simlerus. Hæc ejus opera lingua ut conjicio Anglica exarata :

Sermones quatuor de Euchariſtia. Speciosum titulum vocant Baleus & Simlerus, addentes irriſorie *pro magno Deo Marzim*, alluſione frigida ad Danielis cap. XI verſ. 38.

De miſſa frequenter celebranda, papiſtica addit Simlerus.

Quas heterodoxorum deriſiones referre placet, ut quo auctorem cum fide catholica odio proſequerentur, agnoſcat lector.

Exercitia ſpiritualia ad perfectionem conſequendam. Liber inquit Pitſeus, Anglice eleganter ſcriptus, quem idem ait Gallice verſum a ſe viſum. Hunc omittunt Baleus & Simlerus.

Sæc. XVI.

F. THOMAS DE CAPELLA.

* 1556. F. THOMAS DE CAPELLA Arteſius Atrebati ordinem amplexus ſub initia ſeculi XVI, ſacræ theologiæ lauream adeptus eſt in univerſitate Bituricenſi, conventumque ſuum nativum XX annis ſolidis a MDXXXVI ad MDLVI rexit prior, ac fere totidem inquiſitorem hæreticæ pravitatis egit in diœceſi Atrebatenſi. Orator ſacer, facundus & elegans in præcipuis Belgii civitatibus per quadrageſimam concionatus eſt, Atrebati, Inſulis bis, Duaci & aliàs. Obiit apud ſuos anno MDLVI die prima martii. Aſſervantur Atrebati in Bibl. Vedaſt. nn. C. 4 & 5 MS *Tomi duo concionum quadrageſimalium in fol.* chartacei. Primus eas continet, quas Atrebati habuit anno MDXXXVII, alter quas Duaci habuit anno MDLI aſtante Dño Mommorantio. Utrumque codicem vidit Chilbertus de la Haye, & laudat in Bibl. Belgo-Dominic.

F. AMBROSIUS STORCK.

† 1557. F. AMBROSIUS STORCK *Pelargus* Latine dictus, natione Germanus, patriaque Niddanus in Veteravia, (Niddanus tractus comitatus titulo in ſuperiori Rheni circulo gaudet, Landgravioque paret Haſſiæ Darmſtadenſi) is egregie litteris inſtructus humanioribus, pietati litaturus & religioni, ordini nomen dedit quantum conjicio Friburgi Briſgoiæ, certo in provincia Teutoniæ, quam præclaris animi dotibus poſtmodum illuſtravit. Adverſus inſanam Anabaptiſtarum aliorumque proteſtantium doctrinam in Germania ferventè atque fulgentem voce ſtyloque gnaviter inſurrexit, hæreticoſque diutinis publiciſque concionibus & concertationibus profligavit. Erat enim humanis profaniſque litteris atque divinis exercitatiſſimus, ſacræ theologiæ magiſter, græce doctus egregie, nec ignarus Hebraice, dicendique facundia gratiſſimus: apud omnes ac optimates etiam ob inſignem illam cum puritate morum eruditionem, & pro fidei catholicæ defenſione ſtudium ardens ea regione tempeſtateque celeberrimus & in pretio habitus, ut & Johannes IIII comes ab Iſemburg nuper electus archiepiſcopus Trevirenſis, & Adolphus de Schawemburg Archiepiſcopus Colonienſis ſuum in concilio Tridentino locum obtinere voluerint, eorumque nomine ſedere procuratorem, uti Palavicinus habet Hiſt. conc. Trid. P. II lib. 10 cap. 2 n. 6. Huic nempe concilio Ambroſius ſemel & iterum interfuit, primum ſub Paulo III tum Trevirenſis archiepiſcopi duntaxat theologus & procurator anno MDXLVI, orationemque eo anno die X maii ſolemnem ad Patres habuit, tranſlatoque Bononiam anno MDXLVII concilio, nihil moratus adverſantium contribulumque ſenſus, eidem affuit, tum etiam Colonienſis archiepiſcopi recens electi procurator, quibus titulis ſuaque apud Patres auctoritate & fama tranſlationem non parum confirmavit, adeo ut id ægre ferens Carolus V procurationem a Trevirenſi ei datam revocari obtinuerit die XXIII auguſti ejus anni. Poſtea verò ſub Julio III Tridentum revocato reſumtoque Kalendis maii MDLI concilio, Trevirenſem archiepiſcopum eo proficiſcentem comitatus eſt aſcitus ab eo theologus, quo die prima ſeptemb. MDLI cum archiepiſcopo Moguntino pervenerunt. Stylo ſemper uſus eſt eleganti atque terſiſſimo, humanioribuſque deliciis dicendo ſcribendoque frequenter utebatur & commode, quod & teſtantur opera. De eo ſic Petrus Merſæus Cratepolius ordinis Minorum in annal. archiep. Trevir. ad laudatum archiepiſcopum Trevirenſem p. 289: *Multis Pelargus hic noſter annis apud Treviros egit concionatorem ſtrenuum, & ſapiſſime cum Lutheranis manus conſeruit in colloquiis, obiitque Treviris anno Dñi* MDLVII *ſepultus apud ſuos.* Quo ætatis anno nemo prodit, ſed ex eo lector conjiciat, quod jam anno MDXXVIII ſcriptis clareret, & cum hæreticis publice decertaret, cui ſi tum ætatis quadrageſimum circiter tribuas, vitæ anno LXX circiter defunctus fuerit. Ejus cum laude meminerunt nomenclatores fere omnes, noſtrates Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura, ſed hic graviſſime allucinatus, cùm in duos dividit, alterum *Stuc* corrupte *Arti Stork* dictum ad 1546 vel potius 1547, alterum *Pelargum* ad 1548, quod tamen erratum Siculo facile condones, qui *Storck* Teutonice, Latine Ciconiam, & Græce πελαργὸν ſignificare ignoravit, aut non attendit: extrates verò Geſnerus, Pantaleo, Verlinus additione altera ad Trithemium, Eiſengrenius ad 1539, Poſſevinus, Miræus &c. Hæc ejus opera hactenus mihi cognita:

Grund, Urſach und Antwort, daſz Chriſtus warhafftig in der Meſſe auffgeopffert werde auff Befehl E. E. Rahts zu Baſel 1528, in 8: id eſt, *Fundamentum cauſæ & reſponſionis quantum ad hoc quod Chriſtus continuo offertur in miſſa, datum ſuper decreto eccleſiaſtico ſenatus Baſileenſis.* Utraque lingua Germanica & Latina editum dicunt. Priori extat in Francofurtiana ad Viadrum.

Apologia ſacrificii euchariſtiæ contra Oecolampadium. Prodiit Baſileæ 1528, vel 1529, ac poſtea iterum Viennæ 1543, in 8. Primam editionem arguit opus ſequens, alteram laudat Simlerus.

Hyperaſpiſmus, ſeu apologiæ propugnatio, qua euchariſtiæ ſacrificium ab Oecolampadiana calumnia aſſeritur. Baſileæ, Johannis Fabri Emmei 1529, in 8. Extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

Sequentia verò opuſcula identidem ab eo typis edita in unum collecta prodierunt ſimul Friburgi Briſgoiæ 1534, in 8, quæ editio apud noſtros Inſulenſes: tum Coloniæ, Johannis Gymnici 1534, in 8, quæ communis.

1. *Adverſus Anabaptiſtarum errores aliquot liber, quo ſimul traducuntur iſtiuſmodi errorum auctores & patroni.* Incipit: *Lectori pio. Cùm haud ita pridem definitum mihi eſſet &c. Ex Friburgo Briſgoia anno ſalutis* 1530, *ipſis feriis D. Thomæ ſacris*; pp. 103.

2. *In Eleutherobaptiſtas.* Pr. *Eleutherobaptiſtarum cauſa non paulo periculoſior eſt Anabaptiſtarum negotio, hi enim baptiſmum ceu rem aſſequendæ ſaluti neceſſariam ſub adultam ætatem revocant, illi cuique liberum faciunt, an baptizari velit, an vitam omnem ſine baptiſmo tranſigere &c.* a p. 105, ad 120.

3. *Refutatio conſilii Oecolampadiani de differendo parvulorum batiſmate in trimulam aut quadrimulam uſque ætatem.* Pr. *Certum erat nihil librorum emittere, donec prodiret Oecolampadii reſponſio, quam fama erat illum apparare in Hyperaſpiſmum noſtrum: quod cùm expectationem meam fallat, ſive quod nos reſponſione dedigneturſive quod metuat, ne ceſſurus ſit arena &c. E Friburgo a nata religione* 1530: a p. 120 ad 135. Hyperaſpiſmus de quo hîc, liber eſt ſupra laudatus.

4. *An fas ſit in Anabaptiſtas, adeoque in hæreticos pœna capitis animadvertere? Friburgi ipſis feriis divi Matthiæ a redempto orbe* 1531. Pr. *Quando hæc una ac præcipua cura eſſe debet publica poteſtate præditis, ut pacatam habeant rempublicam &c:* a p. 135 ad 163.

5. *In Iconomachos, ſive in eos qui demoliuntur divorum imagines.* Pr. *Ambroſius Pelargus fratri ſuo Valentino bonarum artium baccalaureo S. D. P.* Ceperit fortaſſe animum tuum admiratio, Valentine cariſſime, quid in mentem mihi venerit, ut « libellum in εἰκονομάχους editum ad te ſcripſerim. « Verùm hoc non temere ſed conſulto factum eſt. « Receperam me anno ſuperiore poſt natalem re- «

» ſurrectionis Chriſti parentes affectæ quod noſti » ætatis inviſere, ſed moram mihi fecit ſchiatica, ex » qua & diu & graviter laboravi : eramque valetu- » dinis adeo afflictæ, ut vix ſperare liceret tantum » mihi unquam virium futurum ut voto illi meo fa- » cere poſſem ſatis. At ubi tandem medicorum ope- » ra a morbo prope recreatus, naturalem corporis » habitudinem recuperaſſe mihi videbar, prima qua- » que occaſione adornavi profectionem in patriam, » idque ſecundis quod aiunt avibus. Iſtic cùm eſſem, » viſum eſt adorare ad imaginem crucifixi. Verùm » ut ædem ne fallar, Georgio ſacram ingreſſus ſum, » comperi ſubverſas aras, proſtratas e templo di- » vorum ſtatuas, ac ne imaginem quidem crucifixi » ſupereſſe. Demirabar quid accidiſſet, quod Luthe- » ri dogmatibus vehementer addicti exegiſſent ima- » gines &c. *Sicque demum concludit* : Sed deſino » tibi moleſtus eſſe, ac plane vereor, ut comme- » morandis iſtorum ſtultitiis ſtudia tua interpellem. » Bene vale frater cariſſime. Salutabis mea cauſa » quam potes officioſiſſime utrumque parentem noſ- » trum, fratres item & ſorores. *Ex Friburgo Briſ- goia anno inſtaurate ſalutis* 1531 *poſtridie natalis Dei genitricis* : a p. 163 ad 195.

6. *Conſtillariuncula Hieroprepii & Miſolitvrgi de ratione ſacrificii miſſæ anno* 1532. Pr. *Hieropre- pius. Heus bone puer, quis eſt quem venientem emi- nus proſpicio ? &c.* Dialogus eſt adverſus Lutheri li- brum de abroganda miſſa, a p. 195 ad 215.

Quæ ſane ſingula opuſcula non ſine guſtu legen- da, & ſtyli gravitate & elegantia, rationumque & argumentorum pondere cedro digna.

Divina S. Johannis Chryſoſtomi Liturgia e Græco Latine ab Ambroſio Pelargo verſa & illuſtrata. Adiecta eſt Doxologia Græce ſimul & Latine, quæ & in Miſſa & in precibus matutinis uſui fuit ve- teribus. Nicenum item ſymbolum Latine ab eo ver- ſum, & brevioribus eruditiſque annotationibus ac- curatum. Quæ unâ prodierunt Wormatiæ, Sebaſtia- ni Wagner 1541 in 4, pp. 48. Johannes Faber ab Hailbrunn noſter, de quo mox agetur, in ſuo libel- lo *de miſſa evangelica* notat lib. 1 cap. 3 hanc Chry- ſoſtomi liturgiam a Leone Tuſco & poſtea a Deſi- derio Eraſmo prius Latinis auribus datam : revera eorum editio prodiit Colmariæ, Barthol. Grienin- geri 1540 in 4, ſed aliis codicibus MS Græcis uſus eſt Pelargus, nempe D. Simeonis perveteris apud Bel- gicam Trevirim extantibus. Ambæ editiones ſunt in laudatâ Teller. nunc Genovef.

Bellaria epiſtolarum quas ſcripſit Deſiderio Eraſ- mo. Sic Luſitanus. Lipenius titulum aliter refert : *Inter Pelargum & Eraſmum epiſtola*, Coloniæ 1539 in 8. Extat hæc editio in Bodley.

Sequentia laudantur a Luſitano, cui ut ſuppari fi- des facile adhibenda, ſed horum editio mihi hac- tenus non occurrit :

Annotationes in ea quæ Eraſmus non orthodoxe ſcripſit.

De morte non timenda liber.

Dialogus mulierum ac virorum Lutherane ſectæ anteſignanorum.

De cælibatu ſacerdotum liber eruditus.

Annotationes in plures Bibliorum libros.

Conciones plures. Has Altamura diſtinguit in qua- drageſimales, de tempore & de ſanctis. Certe qui multis annis concionatorem & theologum Trevi- ris egerat, quin plura in eo genere reliquerit, du- bium eſſe nequit.

Oratio ab eo habita ad Patres ſynodi Tridentinæ anno MDXLVI *die* X *maii*, an typis prodierit, mihi incompertum. Sed

Oratio ab eo habita in ſynodo Trevirenſi anno MDXLVIII *die* XXV *novemb.* edita eſt cum actis ſynodi T. XIV concil. gener. col. 609 ad 614, quæ & Chriſtiana & eccleſiaſtica & erudita & elegan- tiſſima. Sæc. XVI.

F. BALTAZAR SORIO.

F. Baltazar Sorio Aragonus Valentiæ natus in cœnobio S. Onufrii altero ad Valentiam lapide recens erecto nomen ordini dedit, & anno MCCCCLXXV circiter profeſſus eſt. Litteris ſacris apud ſuos primum egregie imbutus, Pariſios exin- de ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, eruditionis laude plurimum emicuit. Ibidem ad gradus promo- tum volunt quidam, quod de baccalaureatu forſan intelligas, ſed cùm in actis licentiarum ejus facul- tatis nomen ejus non legatur, lauream magiſterii in ordine conſecutum ad ann. MDI cum Diago po- tius crediderim, quo titulo in comitiis ordinis Pa- piæ anno MDVII habitis ſtudii generalis Barcinonen- ſis datus eſt regens. Congregationis diſciplinæ ſe- verioris in provincia Aragoniæ a pluribus annis erec- tæ electus anno MDIX vicarius generalis ſeptimus vel octavus, eam rexit ad ann. MDXII. Cùm autem jam olim Dertuſæ ab epiſcopo cum capituli ſui conſenſu fuiſſet inſtituta, provinciæque Aragoniæ in perpetuum annexa & commendata ejus Eccleſiæ cathedra ut aiunt theologalis, ea Baltazari concre- dita eſt a provinciali, quam per annos plus XXV va- riis licèt implicitus avulſuſque negotiis, omnibus non impar, ſine intermiſſione & cum omnium approba- tione implevit. Adeò verò viriliter ac feliciter deſu- davit, ut cùm antea nulla ibidem eſſet ordini domus, ſtudium ille ibidem generale, publicumque ad Pin- ciani S. Gregorii normam erexerit gymnaſium, ſplendidumque ædificium : juxta quod & aliud ele- gantiſſimum extruxit erudiendis neophytis, & ad fidem recens converſis ſub ejuſdem ordinis & pro- vinciæ ſodalium cura & regimine. Quod verò in eo mirum, & fidem omnem ſuperaret, ni certiſſi- mis firmaretur teſtimoniis, tantis obrutus implici- tuſque ædificiorum lectionumque curis, annis gra- vis ac centenario major obiit anno MDLVII die XXVII ſeptemb. profeſſionis LXXXII & amplius, ſpi- ritu vegetus & alacris, nec prius ſtudendi ac ſcri- bendi finem fecit quam vivendi. Innumera fere re- liquit opera, alia typis edita, plura manuſcripta, quorum qualiſcunque ſequitur catalogus. † 1558.

1. *Tractatus contra ſeptem blaſphemias ex SS. Patrum auctoritate dictiſque confectus*, Valentiæ 1511, & Barcinone 1522 in 4.

Harum una erat Joſephum Mariæ ſponſum, ve- rum quoque ac naturalem Chriſti Domini genito- rem fuiſſe & patrem : eumdem ſine peccati macu- la conceptum originalis : in ſacramento euchariſtiæ eumdem unâ cum Chriſti corpore etiam corpore & anima præſentem adeſſe, nec ullum abſque illo Chriſti corpus in ſacramento ſuſcipere. Hæc & ſi- milia phanaticorum deliramenta non modo clam ſed aperte Valentiæ ſpargebantur & propugnaban- tur : in quæ Sorius pro fide & veritate accenſus inſurrexit, & verbo & calamo edito præfato libel- lo, quem Joanni Enguera ex ordine Prædicatorum Ilerdenſi epiſcopo aſſumto, fideique per totum Aragoniæ regnum generali inquiſitori nuncupavit.

2. *Tractatus tres, de B. Maria Virginis genea- logia, cognatis & conſanguineis*, 2. *De triduo Chriſ- ti in ſepulcro*, 3. *De triplici Magdalena.* Hos Joan- ni de Lanuça Aragoniæ proregi dicavit, Cæſarau- guſtæ 1521 in 4. Ultimus eſt adverſus Jacobum Fa- bri Stapulenſem, cujus librum ſacra facultas Pari- ſienſis tum cenſura notaſſe viſa eſt, ſed cujus ſen- tentiæ nunc Breviarium Pariſienſe favet, ut & plures eruditi non quidem tres Magdalenas, ſed fœminas tres diſtinguentes, mulierem peccatricem, Mariam ſororem Lazari, & Mariam Magdalene.

Sec. XVI. Sed ſeculi ſui doctrinam auctor noſter ſequebatur.

3. *In pſalmum* XLIV Eructavit *homiliæ decem paræneticæ de B. Virgine*, Barcinone 1522 in 4.

Has Calabriæ duci inſcripſit, ceu partem aliquantulam & arrham operis, quod ille princeps ab eo petierat pſalterii totius Davidici commentariorum, quorum non exiguam partem jam prælo habere paratam noverat.

4. *Conciones de B. Virgine ſive Mariale*, Dertuſæ 1538 in 4.

Has Petrus Ferrer canonicus & archidiaconus Dertuſenſis epiſcopo ſuo F. Antonio de Calcena nuncupavit.

Sermones de ſanctis ſive ſanctorale, Ibid. 1538 in 4.

Sequentia verò habebat prælo parata:

Sanctoralia trin.

Dominicalia quatuor.

Quadrageſimalia integra ſeu quotidiana viginti duo.

Quadrageſimalia non integra ſed intermiſſa quatuor.

Contra decem hereſes opus magni ponderis & laborioſum, cui titulum indidit, *Decatomo.*

Tractatus de viris illuſtribus provincia ſuæ Aragoniæ. Hunc ipſe laudat in epiſtola ſupra citata ad ducem Calabriæ nuncupatoria, & ex eo quædam aliquando profert Vincentius Juſtinianus Antiſt. in vita S. Vincentii Ferrerii, ſed & Diagus in Hiſt. prov.

Ejus meminerunt Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1557, Andreas Schottus, Antonius Bibl. Hiſp. at præ cæteris Diagus de eo legendus Hiſt. prov. Arag. fol. 79 & 283.

F. JOHANNES BUNDERIUS.

1. 1557. F. Johannes Bunderius vernacule *Vanden Bunderen* Flander Gandavenſis, cujus pater ſupremus erat civitatis ut aiunt decanus, ordinem in patria circa ſeculi XVI initia profeſſus, theologiam adhuc anno MDXVII audiebat Lovanii, ſtudiis verò exactis lectorem deinceps egit in domo ſua nativa fere ad mortem uſque, eidem interea amâque bis præfectus prior, prima vice ante ann. MDXXIX electus perſeverabat etiamnum anno MDXXXV, altera cùm jam eſſet anno MDL, erat adhuc anno MDLIII. Neque verò intra domeſticos parietes ſeſe continuerunt ejus munia, nam ut vir erat gravis, qui eruditionem prudentia, ſagacitate, religionis ſtudio tutabatur, in comitiis Germaniæ inferioris Valencenis anno MDXL celebratis, datus eſt per diœceſim Tornacenſem tum ampliſſimam nondum erecto epiſcopatu Gandavenſi adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis. Quo in munere a Paulo III vivæ vocis oraculo per litteras Joannis cardinalis de Salviatis anno MDXLII die VIII maii Romæ datas ſignificato confirmatus, illud ad mortem uſque geſſit, ſed & difficillimis illis temporibus, pullulantibus nimirum Lutheri Calvinique & novatorum aliorum in dies ſurgentium erroribus, ſapienter & ſtrenue adminiſtravit. Eum Sanderus Lutheranorum Mennoniſtarumque oppugnatorem vocat acerrimum, de eoque hoc cecinit diſtichon:

Informes domuit ſectas & dira Lutheri
Contudit impavidus dogmata Bunderius.

Magiſterii lauream in ſua provincia tum raro conceſſam ſi non obtinuit, doctrina meruit, prædicatoris ut aiunt generalis gradu in citatis Valencenarum comitiis ſibi collato contentus. Obiit vir religioſiſſimus apud ſuos Gandavenſes anno Chriſti MDLVII die VIII junii ætatis LXXV completo. Ejus meminerunt Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1562, extrates Poſſevinus, Swertius, Valerius Andreas, Sanderus citatus, at his omnibus accuratius Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. ex actis ſuæ provinciæ diligentius inſpectis. Hæc ejus opera:

1. *Compendium diſſidii quorumdam hæreticorum atque theologorum*, Pariſiis, Johannis Foucherii, 1540 in 8: quæ editio in Regia D 4223. Rurſus ibid. 1543 & 1545 in 8. Quod idem opus prodiit poſtea novo hoc titulo:

2. *Compendium concertationis hujus ſeculi ſapientium ac theologorum ſuper erroribus moderni temporis editum ac recognitum auctumque ex ſacræ ſcripturæ fonte, ex inconvulſa illibatorum conciliorum auctoritate, nec non ex veteſtiſſimis ſcientia pariter & ſanctitate clariſſimis doctoribus, videlicet Dionyſio Areopagita, Ignatio, Polycarpo, Irenæo, Tertulliano, Cypriano, Chryſoſtomo, Baſilio, Hilario, Hieronymo, Ambroſio, Auguſtino, Gregorio ac aliis &c.* Pariſiis, Vivantii Gaultherot & ejuſdem Foucherii 1549 in 8: Extat in Regia D 4224, in Teller. nunc Genovef. & noſtrorum ad S. Honorati. Iterum Venetiis 1552 in 8, quæ in Bodley. Rurſus Antwerpiæ, Johan. Stelſii 1555 in 8. A morte verò auctoris prodiit ſub hoc altero titulo:

3. *Compendium rerum theologicarum, quæ hodie in controverſiam agitantur ad ſenſum & confeſſum vera catholicæque Eccleſiæ, ſcripturæ ſacræ teſtimoniis ac ſanctorum Patrum ſententiis confectum recens auctum & locupletatum auctore F. Johanne Bunderio &c.* Antwerpiæ, Stelſii 1562 in 12: quæ in Francofurt. ad Viadrum: Pariſiis, Alardi Juliani 1574 in 8, quæ in Bodley. & Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati: Rurſus ibid. 1577. Addita eſt his ultimis editionibus, *Collatio quatuor doctorum, Ambroſii, Hieronymi, Auguſtini, & Gregorii ſuper triginta articulis ab hæreticis modernis diſputatis*, quæ non Bunderii, ſed Natalis Tallepied ord. Min. Pontiſarenſis.

Notandum hoc opus Bunderii a ſacra facultate Pariſienſi audita cenſorum datorum relatione in plenis comitiis die XV april. MDXLV ſtylo veteri ſcilicet ante paſcha quod in XXV menſis incidebat coactis, uno ore fuiſſe approbatum.

4. *Detectio nugarum Lutheri cum declaratione veritatis catholicæ & confutatione dogmatum Lutheranorum*, Lovanii, Bartholomæi Gravii 1551 in 8. Extat paſſim apud Flandros noſtros & laudatur in Bodley.

5. *De vero Chriſti baptiſmo contra Mennonem Anabaptiſtarum principem, ſuccincta quoque errorum ejuſdem elisio*, Lovanii, Martini Rotarii 1553 in 8, & Pariſiis 1574 in 8.

6. *Scutum fidei orthodoxæ adverſus venenoſa tela Johannis Anaſtaſii Velvani fidem, ſacramenta, ritumque eccleſiaſticum explodere contendentis*, Gandavi, Cornelii Manilii 1556 in 8, pp. 576. Extat Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati.

A morte auctoris prodiit rurſus paululum mutato titulo, nempe: *adverſus quaſcunque hereſes hujus ætatis, fidem, ſacramenta, ritumque eccleſiaſticum explodere contendentes*, Antverpiæ, Johan. Witagii 1569 & 1574 in 8, quæ in Bodley. & Lovanii 1574 in 8, & alibi. Hoc opus Petrus Bacherius noſter Belgice reddidit.

Omnes editiones hactenus laudatas vidit Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgii.

7. *Index codicum* MS *in bibliothecis Belgii vicinarumque provinciarum anno* MD *adhuc extantium ab eo concinnatus* ex ſchedis & annotatis Guillelmi Carnificis noſtri de quo ſupra ad 1525, qui ſumma diligentia non ſolum bibliothecas fere omnes Belgii, verum etiam vicinarum provinciarum Galliæ, Germaniæ & Angliæ luſtrarat, quot-

quot

quot in ſingulis codices in ſcriptis annotarat, ſed morte præventus in ordinem redigere non potuerat.

Aſſervabatur olim Antwerpiæ in bibliotheca publica, uti Miræus teſtatur in codicum MS ibidem anno MDCIX adhuc extantium catalogo, ex eoque excerpſit ipſe plurium auctorum nomina & opera, quæ Antonio Poſſevino miſit Apparatui ſuo ſacro inſerenda. Extant etiammum ipſius Miræi ex illo catalogo excerpta MS in dicta Antwerpienſi bibliotheca. Indicem illum ſeu ejus apographum etiam ſe vidiſſe ait Valerius Andreas Bibl. Belg. p. 471 apud Lucam Opmerium J. C. Bruxellis agentem, at dolet & merito theſaurum illum jam interiiſſe, ſicut & Miræus ab Antwerpienſi bibliotheca plagio ſublatum graviſſime conqueritur. Extabat tamen adhuc alicubi in Belgio anno circiter MDCLX, quo Petrus Alva eas provincias luſtrabat, ſiquidem iſte & a ſe viſum teſtatur, & ex eo paſſim in operibus ſuis, præſertim in Sole veritatis frequenter auctores & opera laudat foliis & numeris ipſis indicatis, quem propterea pluries & paſſim in hoc opere citamus.

F. JOANNES FABER.

† 1557. F. JOHANNES FABER hujus nominis apud nos quartus *Hailbrunenſis* a patria dictus, quod Hailbrunæ civitate imperiali ad fluvium Necarim ſita natus ſit circa ann. MD, Vimpini quæ urbs etiam imperialis Hailbrunæ vicina, noſtrum amplexus eſt inſtitutum. Exinde Coloniam Agrippinam ſtudiorum cauſa miſſus, & Vimpinenſis ære ſumtuque civitatis ſuſtentatus, ita emicuit, ut per omnes ſcholæ agones laurea magiſterii meruerit ibidem coronari. Auguſtæ Vindelicorum diu poſtmodum egit, a præſule delectus Eccleſiæ ſuæ theologus & concionator ordinarius, quod & Pragæ in Bohemia quibuſdam annis obivit magna cum laude munus, Lutheranos tum furentes ac in Germania ſacra omnia devaſtantes erudite & ſtrenue refellens, ac catholicos in avita religione confirmans. Quando verò, ubi vel quomodo lucem hanc reliquerit, non invenio, quod ſui forſan aliquando aperient gentiles. In vivis tamen anno MDLVII adhuc fuiſſe conſtat, fortè & ad annum MDLXX pervenerit. Sed de eo Cornelium Loos Callidium in catalogo illuſtrium ſcriptorum Germaniæ Moguntiæ 1581 in 8 edito loquentem non diſplicebit audire. *Johannes Fabri* inquit, *Hailbrunæ ad fluvium Neccarim natus pervara indolis adoleſcens cherubinum Prædicatoriæ familiæ inſtitutum amplexus eſt, atque erat felici & precellenti ingenio præditus, ſtudiorum rerumque omnium eruditam cognitionem aſſecutus eſt, quam mox ſplendidiorem dabant ſingularis vitæ ſinceritas & ſuſpicienda pietas. Summa theologicæ profeſſionis purpura, Auguſtæ Vindelicorum divini verbi miniſterio præficitur, quo munere magna Eccleſiæ utilitate, & celebri nominis ſui fama annos aliquot ſtrenue & graviſſime functus eſt. Erat enim præter eruditionem inſigni ornatus facundia, & dicendo copioſus, uti ejus prædicationes multæ verborum elegantia ſcaturientes, quarum uſus paſſim frequens, teſtimonio eſſe queunt, ac cætera ipſius in lucem edita.* Hæc verò mihi cognita:

1. *De miſſa evangelica, & de veritate corporis & ſanguinis Chriſti in euchariſtia ſacramento, itemque aliis nonnullis ſcitu admodum neceſſariis libri quinque, Ferdinando I imperatori ab auctore tum majoris edit Auguſtanæ concionatore nuncupati*, Germanice, Auguſtæ Vindelic. 1555 in 4. Alteram ejuſdem operis editionem cenſeo, quæ prodiit hoc titulo:

Grundlich und Chriſtliche anzeigungen aus der heiligen Schrifft, und heiligen Kirchen lehrern, was die evangeliſche Meſſe ſen, Dilingæ 1558 in 4, quæ in Francofurt. ad Viadrum: Rurſus ibidem 1599 in 8: Id eſt *Erudita & Chriſtiana expoſitio quid ſit miſſa evangelica ex ſacris ſcripturis & ex ſanctis Eccleſiæ doctoribus.* Sec. XVI.

Qui libri Latine a Laurentio Surio Cartuſiano redditi, & ab eodem Adolpho Colonienſi archiepiſcopo dicati prodierunt Coloniæ, Matthæi Cholini 1556 in 12, quæ apud noſtros Ambianos: Antwerpiæ, Johan. Witagii 1559 in 12: Pariſiis, Gabrielis Buon 1558 in 8 pp. 319, quæ apud noſtros ad S. Honorati: Ibid. Guillelmi Guillard 1564 in 16, quæ in Regia D. 2389: & iterum 1567 in 16.

Gallice reddidit Nicolaus Cheſneau Rethelenſis & edidit Pariſiis, Claudii Frenny 1664 in 8.

2. *Joëlis prophetia pro concione explicata Auguſtæ Vindelic.* Germanice prodiit ibid. 1557 in 4, Conſulibus ac ſenatui urbis imperialis Gmundæ ab auctore nuncupata.

Eadem Latine a Tilmanno Bredembachio verſa, & Danieli archiepiſcopo Moguntino ab eodem dicata prodiit Lovanii, Johannis Bogardi 1563 in 8: Pariſiis 1578 in 8: Antwerpiæ, Baltaz. Belleri 1589 in 12, quæ ultima apud noſtros ad S. Honorati.

Hoc opus ut & præcedens Similerus Joanni Fabro III ex Leuxirco, de quo ſupra ad 1541 aſſerit, ſed falſo, certo enim utrumque hujus eſt Hailbrunenſis.

3. *Fructus quibus dignoſcuntur hæretici, eorum quoque nomina ex Philaſtrio, Epiphanio, Auguſtino, Euſebio &c. & quibus armis devincendi*, Ingolſtadii, Alexandri & Samuelis Weyſſenhor 1551 in 4 ſignat. A ad H. Liber merito legendus, ubi accurate depinguntur hæretici ejus ætatis, & plura de Luthero ſingularia nec vulgo cognita narrantur. Extat in Regia D. 1616.

4. *Libellus quod fides eſſe poſſit ſine caritate*, Auguſtæ Vindelic. 1548 in 4 ſignat. A ad F.

5. *Enchiridion Bibliorum concionatori in popularibus declamationibus utile*, Ibid. 1549: Rurſus Coloniæ Agripp. Cholini 1568.

6. *Via regia ſeu concio ſuper verba Hieremiæ*, State, ſuper vias & videte, & interrogate de ſemitis antiquis, quæ ſit via bona, & ambulate in ea, cap. 6 verſ. 16, Germanice, Coloniæ Agrip. 1563 in 8: Iterum Dilingæ 1569 in 8. Idem eſt cujus titulum alii ſic proferunt: *Recta via qua fidelibus eundum eſt, ut æterna pace & quiete fruantur.* Prior editio extat in Bodley.

7. *Precationes Chriſtianæ ex ſacris litteris & D. Auguſtino ſingulari ſtudio concinnatæ & ſelectæ per Johannem Fabri Heilbrunenſem ſacræ theologiæ doctorem & Eccleſiaſten Auguſtanum*, Dilingæ 1579. Extant in Auguſtana Vindelic. apud Reiſerum recenſitæ p. 129. Rurſus Coloniæ 1581 in 12 quæ editio in Francofurt. ad Viadrum.

8. *Teſtimonium Scripturæ & Patrum B. Petrum apoſtolum Romæ fuiſſe per Johannem Fabri ab Hailbrunna*, Antwerpiæ 1553 in 8. Extat in Teller. nunc Genovef. recenſeturque catalogi p. 255 a.

Ante omnia hactenus relata ejus curis prodierant emendatæ, recognitæ, & notis marginalibus illuſtratæ adjectis indicibus

Richardi Pampolitani Anglo-Saxonis eremitæ enarrationes in pſalmos omnes, & in pſalmum XX. In quædam capitula libri Job. In threnos Hieremiæ. In orationem Dominicam, ſymbolum apoſtolorum, & Athanaſii. Quibus acceſſerunt ejuſdem opuſcula tria, primum de emendatione peccatoris, alterum de incendio amoris, tertium de amore ſummo, Coloniæ Agrip. Melchioris Noveſiani 1536 in fol. Extat in Teller. cit.

Hoc opus Faber conſulibus & ſenatui imperialis civitatis Wimpinenſis univerſo nuncupat, ſicque alloquitur: *Ego verò cùm iſtic* (Wimpini) *inter eruditos patres ſub ſacra tunica inantoratus, prima*

Sec. XVI. *hujus religionis rudimenta mox a teneris unguiculis didicerim, ac eorumdem cura veſtraque liberalitate hic* (Coloniæ) *ſolidioribus theologiæ ſtudiis jamdudum imbutus fuerim &c.* Epiſtola data Coloniæ VIII idus martii MDXXXVI. Quæ ſupra de eo relata confirmant. Addo ſolum hujus Ricardi eremitæ opera omnia MS in memb. ſervari Pariſiis in Sorbona.

Huic auctori ob ſimilitudinem nominis quædam tribuuntur non ſua, ſic ei aſſeruntur a Poſſevino *Declamationes de miſeria vitæ humanæ*, Antwerpiæ 1564 rurſus editæ, quæ non ejus, ſed certo ſunt Johannis Fabri a Leuxireo. Videſis ſupra ad 1541

Sic in Bodleyana ei datur *Oratio funebris in exequiis Maximiliani I imperatoris anno* 1519 *mortui*, quæ certo Johannis Fabri Auguſtani, de quo ſupra ad 1530, ſecundi apud nos hujus nominis.

F. LUDOVICUS DE BOLLO.

1557. F. LUDOVICUS DE BOLLO Allobrox Annecii natus ibidemque ordinem profeſſus adoleſcens Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis peractis ad gradus promotus eſt, licentiamque decurrebat annis MDXXXVI & XXXVII, quo poſteriori duodecimus & ultimus de Sorbonica reſpondit, ac die IV januarii ſequentis inter XXIV licentiatos, quorum tredecim erant ſeculares, reliqui regulares XVIII obtinuit locum. Anno MDXLV ſuæ domus nativæ priorem agebat, eoque titulo congregationis Gallicanæ comitiis Cenomani XXIX julii coactis affuit & ſedit diffinitor: anno verò MDLIV in comitiis ejuſdem congregationis Bleſis habitis electus eſt ipſe vicarius generalis, ac rexit triennium de more ad ann. MDLVIII. Quantum autem poſtea vixerit mihi incompertum. Ejus cum laude meminit Altamura ad 1554, ſed poſtea ad 1580 eum non ſat attente confundit cum Petro de Bollo homine tamen ab eo diſtinctiſſimo de quo poſtea. Si quæ ſcripſit hic Ludovicus ut ferunt, hæc hactenus mihi ignota, nam quod *de roſario* opuſculum ei aſſerunt Malletus & Altamura, ejus non eſt, ſed Petri de Bollo de quo poſtea ad 1595, quod hic monendum fuit.

F. MATTHÆUS ORY.

1557. F. MATTHÆUS ORY Gallus Armoricus in pago *la Caune* vernacule dicto diœceſis Maclovienſis vulgo *S. Malo* natus, Dinani ordinem amplexus eſt circa annum MDX adoleſcens XVIII annos natus, Pariſiiſque mox a profeſſione ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, per omnes ſcholæ agones ad gradus promotus eſt, licentiamque decurrebat annis MDXXVI quo præſentatus Prædicatorum duodecimus & ultimus de Sorbonica reſpondit, & MDXXVII die ſexta februarii ſequentis inter XXVI licentiatos, quorum ſexdecim erant ſeculares, ſeptimum & primum regularium locum ſortitus. Neque verò in ſcholis tantum, ſed & in ſacris pulpitis facundia qua plurimum valebat, magnum ſibi nomen fecit, quem ideo concionatorem ordinarium allegit Franciſcus cardinalis a Turnone. Inquiſitor etiam adverſus hæreticam pravitatem generalis in regno Franciæ a magiſtro ordinis inſtitutus circa ann. MDXXXIV, eo munere functus eſt ad mortem uſque, interea etiam a ſodalibus Pariſienſibus prior electus, quo munere fungebatur anno MDXXXIV. Circa hæc tempora contigit, quod Maffeus vitæ S. Ignatii Loiola lib. I cap. 20 habet: *Falſis* inquit, *criminationibus Ignatius ad inquiſitorem ſemel iterumque delatus. Is erat ea tempeſtate Matthæus Ory ex Dominicana familia theologiæ magiſter tum eruditione tum probitate conſpicuus, qui accuſatorum fraude comperta, Ignatium non abſolvit modo, ſed etiam miris ornavit laudibus: ipſumque exercitiorum librum, qui precipue in ſuſpicionem cri-*

menque vocabatur, tantum abfuit ut damnaret, ut ſibi etiam ejus exemplum Ignatii permiſerit deſumſerit. Præterea abſolutionis & ſententiæ formulam publici ſcribæ chirographo & ſigno munitam Ignatio petenti conceſſit. Cùm autem clara omnino per Galliam eſſet Matthæi fama, ejus conſiliis rex Franciſcus I aliquando utebatur, & nonnulla eo ſuadente tulit adverſus impios, blaſphemos, & naſcentem hæreſim edicta. Virus illud occulte Renata Ludovici XII Francorum regis filia, & Herculis II Ateſtini Ferrariæ ducis uxor imbiberat, quod ægre ferebat vir ejus Hercules dux, ipſeque rex Franciſcus I, qui Matthæum noſtrum ideirco Ferrariam miſit, ut qua valebat egregie dicendi gratia & efficacia, vanis hiſce novatorum deliriis atque figmentis imbutum Renatæ duciſſæ exueret animum quod occulto Dei judicio fœminæque obſtirmata pervicacia tum quidem irritum fuit. Ea occaſione Matthæus Romam ut conjicimus profectus eſt, ibique Ignatio laboranti deque fide moribuſque poſtulato iterum gnaviter favit opemque tulit, uti Maffeus habet lib. 2 cap. 8, & Orlandinus lib. 2 n. 51 ad 1538 Paulo III ſedente, a quo perhonorifice acceptus, apoſtolici munere pœnitentiarii decoratus eſt. Exinde Pariſios reverſus, in comitiis ſuæ dictæ congregationis Compendii anno MDXLII habitis communi voto electus eſt vicarius generalis, & in actis dicitur *hæretica pravitatis inquiſitor in toto regno Franciæ, & D. N. papæ pœnitentiarius.* Hanc ſapientiſſime triennium rexit de more, domoſque aliquot Quimperlaienſem, Winicampenſem, Biſuntinam, & Claromontanam Arvernorum eidem adjunxit. Romam iterum ſub Julio III profectum narrant quidam, & ab eo pontifice non modo clementer & feſtive receptum, ſed pleno etiam conſiſtorio perorantem cum voluptate auditum: certe ab eo in munere fidei per totam Galliam cenſoris confirmatum, quæ extant & in archivo Pariſienſi S. Jacobi ſervantur pontificis litteræ Romæ anno MDLII die VII maii pontif. III datæ manifeſte probant. Sed & in hujus exercitio officii ut a Franciſco I, ſic & ab Henrico II ejus filio & ſucceſſore benevolentia ſingulari & auctoritate fotum noſcimus ex actis publicis ejus ætatis. Ut enim tum non ſolum laici, ſed & ex clero utroque ſeculari & regulari plures ad Calvini caſtra deficiebant, ſic & in eos inquiſitor lingua calamoque decertabat, & pertinaces deferente aliquando ſacra facultate pœnis coërcebat, de quo videnda acta facultatis a me explorata. Tandem fidei pugil egregius Pariſiis apud ſuos obiit anno MDLVII die XII junii ætatis circiter LXV, fuitque in ſacello S. Thomæ de Aquino ſepultus. Opuſculum ſcripſit hoc titulo:

F. Matthæi Ory Dominicani familia theologi hæretica pravitatis per Gallias inquiſitoris, ſummique pontificis a pœnitentibus ad hæreſum redivivas affectiones Alexipharmacum, Pariſiis, Johan. André 1544 in 8, pp. 224, quæ extat apud noſtros ad S. Honorati. Prodiit poſtea Venetiis 1551 in 16, quæ recenſetur in Sluziana: Iterum ibidem 1558 in 8.

In hoc libro tria potiſſimum diſcutit, primum *unde hæreſes in Eccleſia*: ſecundo *Quinque verba Pauli* contra hæreſes exponit, quæ hæc ſunt, *Gratia, juſtificatio, peccatum, libertas, lex*: tertio quærit *quomodo ab hæreſibus Eccleſia Chriſti purgari debeat.*

Ex quibus colligas deluſum Sixtum Senenſem Bibl. Sanctæ p. 274 a, cùm *Matthæum Orium Hiſpanum* (*Gallum* dicere debuit) per Gallis inquiſitorem ſcripſiſſe in illud Pauli dictum, *volo quinque verba loqui*, quaſi locum illum primæ ad Corinthios 14 ſibi ſeorſim aſſumſerit exponendum, cùm ex illo tantum occaſionem captaverit quinque Pauli verba in omnibus ejus epiſtolis obvia ſupra relata, quæ in pravum ſenſum detorquebant hæretici, juxta fidem Eccleſiæ interpretandi.

Quod autem errans Sixtus Senenſis Hiſpanum Orium ſcripſit, alterius anſam erroris præbuit Luſitano, duplicis Matthæi diſtinguendi, Hiſpani unius cujus ætatem non indicat, alterius Galli ſub Paulo III & ſeqq. pontiff. clari: quem in ſcopulum impegerunt deinceps incauti Poſſevinus, Pius Hiſpanum incertus ad 1298 aut ad 1485, Gallum ad 1556 collocans: Fernandez, Altamura Hiſpanum ad 1485, Gallum ad 1556: eæque ſunt tenebræ, quarum conqueritur Antonius Bibl. vet. Hiſp. p. 269, exinde ortæ, quod opus hujus auctoris non recte indicarint nomenclatores citati, & Sixtus Senenſis (quod viro tantum opus molienti facile donandum) *Hiſpanum* imprudens dixerit. Indubitatum itaque eſto unicum nobis eſſe *Matthæum Ory* Armoricum, corrupte *Ortiz* a relatis dictum.

Præter *Alexipharmacum* alia ſcripſiſſe facile crediderim: hæc a Luſitano laudantur:

De juſtificatione & de peccato originali. Sed hoc vix aliud cenſuerim ab *Alexipharmaco.*

Opuſculum de imaginibus.

Septem ſchola contra hæreticos, in que reducit omnes hereſes ad ſeptem capita, & hæreticos omnes illorumve ſcholam per beſtiam illam ſeptem capitum, cujus ſacra ſcriptura meminit ſignificari docet. Quod opus cum *Alexipharmaco* ne confundas cum Poſſevino, at cùm non addat Luſitanus, ubi viderit, aut typis prodierit, penes illum fides.

In actis facultatis ſacræ Pariſienſis ad ann. 1534 pridie idus ſept. ſic legitur: *Item quia D. Jacobus Sadoletus epiſcopus Carpentoratenſis miſerat ad facultatem quendam librum intitulatum*, Commentarium in epiſtolam Pauli ad Romanos, *cum litteris ſuis patens viſitari a facultate, & dati fuerunt deputati, videlicet Valentinus Lievin & Matthæus Ory: audita autem eorum relatione in facie facultatis de predicto libro per organum predicti Ory, dictum fuit quod ſcriberetur nomine facultatis de predicto libro per organum predicti Ory ad eum, & ſignificarentur que inventa fuerant in predicto libro: & dictum fuit quod hec concluſio legeretur in proxima congregatione de verbo ad verbum.* Sic refertur in libello cui titulus: Δοκιμάσατε, ſive *de librorum circa res theologicas approbatione diſquiſitio hiſtorica*, Antwerpiæ Bernardi Salii, & Amſtelodami, De Lormes 1708 in 12. Quod referre viſum eſt ceu argumentum magnæ qua Matthæus noſter in ſacra facultate pollebat auctoritatis. Sed & obiter notandum Valentinum Lievin illi adjunctum ſodalem etiam noſtrum domus Ebroicenſis alumnum, virum graviſſimum fuiſſe Matthæo longe antiquiorem, die martis XXV januarii anno ſtylo novo MDVIII licentiatum, inquiſitorem & ipſum in Francia generalem, & olim congregationis Gallicanæ vicarium generalem anno MDXXI electum, pro diſciplina regulari ardentiſſimum, quam in pluribus Franciæ domibus ſtabilivit, quas dictæ congregationi adunavit. De negotio tamen libri Sadoleti Matthæus ſacræ facultati retulit, & illi reſcribendi cura commiſſa eſt, quia tum priorem gymnaſii Sanjacobei agebat.

Breviarium cardinalis Quignonii Matthæum Ory recognoviſſe, & ſuo calculo approbaſſe refert Ricardus Simon Epiſtolarum Gallice ſcriptarum T. I ep. 25, exindeque Theobaldo Payen bibliopolæ Lugdunenſi conceſſam illius edendi facultatem privilegio regio anno MDLII die IV martii dato: verùm perperam ibidem contendit Simonius Matthæum non relpſa, ſed nomine tenus inquiſitorem egiſſe, certum enim ex omnibus illius ſeculi actis tribunal inquiſitionis tum & Pariſiis & in aliis regni provinciis viguiſſe. Quantum ad Matthæum de quo hic, plures baccalaureos qui ad Calvini caſtra defecerant, illi a ſacra facultate denunciatos conſtat ex ejuſdem actis. Quantum ad Valentinum Lievin, extat etiamnum in archivo cœnobii Ebroicenſis ſigillum, quo in tribunali acta ſua muniebat, & aliàs ibidem habebantur plures ab eo latæ in varios ſententiæ, quas incuria poſterorum perdidit. In eadem domo ſervantur adhuc litteræ magiſtri ordinis Johannis de Fenario Valleoleti anno MDXXXV die XXIII octob. datæ, quibus ad petitionem regis Franciſci I, Thomam Laurentii ſacræ theologiæ magiſtrum Pariſienſem cum præfato Matthæo licentiatum decimum, & domus Ebroicenſis alumnum inquiſitorem in Francia generalem, in locum Valentini Lievin recens mortui inſtituit. Habetur ibidem decretum ſeu ut loquuntur, arreſtum conſilii ſanctioris Ebroicis anno MDXL die XVII ſeptembris ab eodem rege datum adverſus quoſdam judices Cadomenſes, qui ne dictus Thomas inquiſitor in hæreticos pro officio ageret, intercedebant, & omnes ei in hoc negotio favere & auxilium dare jubentur. Eſt & ſenatus Rotomagenſis conſultum anno MDXLIX die ſecunda auguſti latum, quo idem Thomas exhibitis Henrici II regis litteris ad munus ſuum per totam Normaniam ut aliàs exequendum ſuſtineatur & confirmatur. Sunt & alia plura in hanc rem diplomata, ſed hæc nunc ſufficiunt, ut tribunal hoc tum adhuc viguiſſe certum ſit, licèt paulo poſt in Francia extinctum fuerit. Sec. XVI.

F. PAULUS DE TABERNA.

F. PAULUS DE TABERNA vernacule *Taverna* Siculus provinciæ Calabriæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter vir apud ſuos magni nominis, pro dicta ſua provincia diffinitor comitiis Romæ ad pentecoſten anno MDXLIX habitis affuit, & in electione magiſtri ordinis Franciſci Romei votum tulit, ut ferunt acta. Exinde dicitur a Toppio *in Bibl. Napol.* pro patria legatione functus ad regem catholicum Philippum II ad annum MDLVII, pro quo Toppius citat regiſtrum *conſult. 37, 1557 n. 37 fol. 56 a t, nel grande archivio della R. C*: quæ virum probant gerendis operoſis negotiis parem & expeditum fuiſſe. Nulla alia Toppius ejus laudat opera quam hæc † 1557.

Sua ad Philippum II legationis acta.

F. PETRUS DE IRORUSQUI.

F. PETRUS DE IRORUSQUI Navarræus gente, Pampilonæ ordini aggregatus, ſacræ theologiæ magiſter medio ſeculo XVI claruit, quem ferunt ſacrorum librorum lectioni & ſtudio ita deditum, ut ex nimia oculorum fatigatione ſub annos ſeniles viſum perdiderit. Ejus meminit Luſitanus, ſed corrupte *Kuquium* nuncupans, Sixtus Senenſis non correctius *Iuxquium*, quem errantem excipit Altamura ad 1297, ſed ſeipſum emendans ad 1557 poſtea ſapientius revocat. Antonius in Bib. Hiſp. vult in facultate Pariſienſi ad gradus promotum, ad baccalaureatum forſan, nam in actis facultatis toto ſeculo XVI a me viſis, nec in catalogo licentiarum, nec in ſerie licentiatorum nomen ejus legitur. Addit idem Antonius Petrum Barcinone obiiſſe & rei litterariæ plurima reliquiſſe, quæ ſic ab eo recenſentur: † 1558.

Series totius evangelii Jeſu Chriſti ex quatuor evangeliſtis concinnata, Stellæ Navarrorum 1557 in fol.

In cap. XI S. Pauli apoſtoli epiſtola ad Corinthios prima de euchariſtica communione, Cæſarauguſtæ in 4.

Plura in ſacram ſcripturam commentariorum volumina MS, quæ partim apud patres ſocietatis Jeſu, partim apud noſtros Barcinone ſervata, inter quæ numerantur

Sec. XVI. *Commentaria in Pentateuchum, & in omnes S. Pauli epiſtolas.*

F. PETRUS SPECCHI.

* 1557. F. Petrus Specchi Gallus, cujus verò provinciæ aut conventus alumnus non docent noſtri nomenclatores, hoc anno florebat, quo publica & celebri diſputatione conſeruiſſe dicitur cum quodam miniſtro Calviniano, cujus exitum hæretico funeſtiſſimum fuiſſe aſſerunt. Addunt non ſolum verbo, ſed &

Libellis pluribus ſcriptis Calvini errores confutaſſe.

Sic Lopez Hiſt. Gen. P. V fol. 82, ubi ab eo dicitur *Eſpequio*, a Fontana verò in Monum. ad 1557 dicitur *Specchio*, & excipit Altamura ad ann. 1561 in Append.

F. ROBERTUS DE BONOMONTE.

* 1557. F. Robertus de Bonomonte Hanno Valencenis adoleſcens ordinem profeſſus eſt anno circiter MCCCCXCVII, unde Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus Petrum de Bruxellis in theologicis præceptorem audivit. Exinde ad ſuos redux ſacras litteras interpretatus eſt, ſed & facundus Eccleſiaſtes Inſulis per quadrageſimam anni MDXVII conciones habuit & alibi pluries. Hæreticæ pravitatis inquiſitor per diœceſim Atrebatenſem agebat anno MDXXV a magiſtro ordinis Franciſco Silveſtro Ferrarienſi inſtitutus: quo munere cùm ſtrenue fungeretur, ejus juriſdictio & per Cameracenſem diœceſim anno MDXLII Pauli III vivæ vocis oraculo extenſa fuit. Valencenis, Atrebati, Audomarifani ſuis præfuit prior, ac titulo prædicatoris generalis inſignitus obiit Valencenis anno MDLVII die X octob. profeſſionis LX. Prælo ſubjecerat

Fundamentum aureum omnium anni ſermonum tam de tempore quam de Sanctis F. Nicolai de Gorran ord. Predic. Pariſiis, Nicolai de Labarre 1509 in 8. Præfationem adjecit ad lectorem, quam etiam repræſentat editio Antwerpienſis Keerbergii 1620 fol. ad calcem commentarii ejuſdem Gorrani in epiſtolas canonicas, ſed in iſta ſuppreſſo Roberti hujus nomine. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS.

† 1558. F. Vincentius Justinianus magiſter ordinis XLVII ex illuſtri & perantiqua Juſtinianorum Chienſis inſulæ dynaſtarum progenie in eadem inſula natus eſt anno MDXIX die XXVIII auguſti. Is ſub parentum cura liberaliter educatus & humanioribus litteris probe inſtructus acris ingenii adoleſcens, ibidem ordini nomen dedit & profeſſus eſt. Exinde verò Genuam ſtudiorum cauſa deportatus, ſic pietate, diſciplina regulari, morum integritate, ſapientia & prudentia a primis annis effulſit ac in dies crevit, ut Stephanus Uſuſmaris de quo ſupra ad 1553, qui eum ceu filium educaverat, anno MDXLVI procurator generalis in aula Romana poſitus, & anno MDLIII ad ſupremum ordinis regimen aſſumtus, etſi juvenem in utroque munere ſocium allegerit, laborumque ac ſolicitudinum participem. Imo viceprocuratorem ordinis inſtituit, donec Thomas Manriques Hiſpanus ad hoc munus electus Romam acceſſiſſet, & poſtea Terræ-ſanctæ ut habet Pius, vel Angliæ ut verius ſcribit Razius provincialem. Quibus in officiis ita ſe geſſit ac omnibus probavit, ut mortuo Stephano, illi communi electorum ſuffragio in comitiis anno MDLVIII Romæ habitis ſuffectus fuerit, & ſabbato vigilia pentecoſtes XXVIII maii ſumma conſenſione magiſter ordinis ſaluratus. In ſui regiminis exordiis Pariſienſe Sanjacobeum gymnaſium a cura vicarii generalis congregationis Gallicanæ eximere, ſuæque auctoritati immediate ſubjicere tentaverat, ſtudiorum id & diſciplinæ incremento conducibilius fore arbitratus: verùm id non ferentibus regni legibus, Avenionem ubi acceſſiſſet anno MDLXI, habitis ibidem in feriis pentecoſtes ordinis comitiis omnia in integrum reſtituit. Sic enim legitur in actis titulo, *Circa proviſionem conventus Pariſienſis: Reſtituimus & relinquimus eumdem conventum in directione & auctoritate congregationis ut prius erat.* Exinde domos Galliæ viſitando Lutetiam venit, aderatque menſe julio, ſic enim ferunt acta ſacræ facultatis, in quibus ad hunc annum legitur: *Pro Sorbonica quartus reſpondit M. Nicolaus Gaulier Sorbonicus, cujus actus interfuerunt tres generales ordinum, videlicet Predicatorum, Minorum & Matburinorum.* Omnibus autem in gymnaſio Sanjacobeo recte conſtitutis, continuo ad ſynodum Tridentinam ſe contulit, cujus ſeſſionibus omnibus ſub Pio IV annis MDLXII & LXIII habitis interfuit, a Patribus ſummo in honore habitus ac ob eruditionem & in conſiliis prudentiam libenter auditus. In magna illa & tantis utrinque concertationibus vexata controverſia, *Reſidentia epiſcoporum cujuſnam juris eſſet*, ab eorum qui divini eſſe cenſebant, partibus ſteriſſe refert Palavicinus Hiſt. Conc. lib. XXIV cap. 13 n. 4, tum & privilegia regularium ne penitus exſcinderentur, ſpe cadentibus cæteris ordinum generalibus, infracto animo mutatum eſſe ac obtinuiſſe lib. XXIII cap. III n. 29. Finita ſynodo Bononiam venit, ubi indicta erant anno MDLXIV ordinis comitia, iiſque habitis Romam reverſus eſt. Sed ut viſitandi gregis ſolicitus erat, in Hiſpaniam anno ſequenti trajecit. Domos ejus regni impigre obibat, cùm nuntium accepit F. Michaelem cardinalem Alexandrinum ſummum pontificem ſub nomine Pii V die VII januarii anni MDLXVI fuiſſe aſſumtum, qua de cauſa Urbem cito repetiit, illum utpote ordinis alumnum veneraturus: a quo pergrate acceptus, etiam quibuſdam annis apud ſe retentus eſt. At anno MDLXIX poſt habita Romæ ordinis comitia, ejus in agendis dexteritatis & ſolertiæ Pius probe conſcius, illum in Hiſpaniam ad Philippum II de gravioribus ſed arcanis negotiis legatum miſit: quæ cùm ſtrenue & ad votum pontificis geſſiſſet, abſentem die mercurii quatuor temporum pentecoſtes XVI kal. junii anni MDLXX in ſacrum cardinalium collegium cooptavit, regimine ſimul ordinis ad proximam electionem illi relicto, & auctoritate apoſtolica confirmato. Nec minori apud Pii ſucceſſorem Gregorium XIII valuit gratia, a quo e titulo S. Nicolai inter imagines, quem primum acceperat, ad S. Sabinæ tranſlatus, congregationi indicis cum cardinali Sirleto, tum & epiſcoporum & regularium præfectus eſt, ordinis Valliſumbroſæ protector datus & patronus, aliquandiu etiam ſui Prædicatorum vice protector abbas præterea S. Syri Genuæ dictus, ac in omnibus Eccleſiæ negotiis conſultus & adhibitus. Romæ tandem obiit, ac in templo S. Mariæ ſuper Minervam in ſacello S. Thomæ, quod Juſtinianæ gentis commune eſt ſepulcrum, conditus hac tumulo inſculpa epigraphe:

D. O. M.

F. Vincentio Juſtiniano Genuenſi ſuæ ætatis anno XXXVIII *electo generali ordinis Prædicatorum: inde annorum* LI *in numerum S. R. E. cardinalium aſſumto. Obiit* XXVIII *octob. anno* MDLXXXII. *Vixit annos* LXIII *menſes* II. *Petrus, Joſeph, & Georgius fratres PP.*

Virum generis ſplendore, pietate, doctrina, uſuque rerum illuſtrem non ſoli domeſtici, ſed & extranei ſummis laudibus exornarunt, de quo legendus Oldoinus inter Pii V. cardinales. Inſigne ejus elogium habet Ubertus Folieta in ſuis claris Liguribus, cujus hæc pauca excerpo. » Ea dedit » Vincentius Juſtinianus in magnis rebus gerendis » eximiæ virtutis documenta, ita ſeſe in magnis » procurationibus adminiſtrandis majoribus dignum » ſemper oſtendit, ut cardinalatui, qui honor in » ſacerdotum ordine proximum a pontifice maximo » dignitatis locum obtinet, non minorem reddat » ſplendorem, quam ipſe ab eo illuſtretur. *Et* » *poſtea*: Quis igitur verſatile Juſtiniani ingenium » ad omnes hominum naturas tractandas aptum » non admiretur &c. *Et poſtea*: Neque verò lau- » dibus in Dominicano ordine regendo cæteræ res » geſtæ non reſponderunt, aut minorem in maximis » & graviſſimis chriſtianæ Eccleſiæ negotiis, pru- » dentiæ, conſilii, ingenii vim expreſſit. Quippe » cujus in primis judicio, opera, induſtria, in re- » buſque ducendis lenitate in Tridentino concilio, » quo quicquid ſtoris chriſtiana habuit reſpublica » conſtat conveniſſe, legati pontificii in arduis re- » bus expediendis uſi ſunt, eoque interprete quam- » plurima gravia & impedita negotia tranſegerunt, » ut nullius omnino majora operepreccia aut merita » conſtet extitiſſe. Accedit quod non parum cla- » riſſimi viri laudes cumulat, legatio ad Philippum » regem celſiſſimum de maximis & arcanis rebus » obita, quo munere dum fungitur, abſens cardi- » nalis factus eſt «. De hac legatione extant Pii V ad Philippum II litteræ anno MDLXIX die X octob. datæ, quibus plenam fidem Vincentio nuncio ſuo habendam declarat. Sunt & Caroli Borromei ad eumdem Vincentium Mediolani eodem anno die XXX novemb. ſcriptæ, quibus illi cauſam ſuam adverſus miniſtros regios Mediolanenſes apud regem catholicum tuendam commendat: utraſque refert Fontana Appendicis ad Theatrum p. 630.

Quantum ad ejus opera æternum nomini ſuo monumentum erexit, cùm omnia S. Thomæ de Aquino opera in unum corpus conflata, & ad codices ms Vaticanos & alios recognita, & a mendis expurgata Tomis XVII Romæ typis cameræ apoſtolicæ edenda auctoritate SS. Pii V curavit anno 1570 in fol. Ejus propria hæc tantum habentur:

Epiſtolæ plures ad ordinem encyclicæ, quarum quæ ex quatuor capitulis generalibus ſub eo celebratis miſſæ, extant in capite actorum. Priores duas ſervo in ſchedis. Sunt & aliæ plures ex quo cardinalis fuit ab eo datæ, quarum Oldoinus unam elegantem refert ad præpoſitum S. Syri Genuenſem Theatinum Marcum Poleſcandalum, qui ipſi gratias egerat, quòd hoc cœnobium ordini ſuo concedendum a Pio V obtinuiſſet. Sunt in eodem cœnobio plures aliæ ejuſdem cardinalis.

Regula S. Auguſtini & conſtitutiones ordinis Prædicatorum. Nova nempe editio poſt Bandellianam ab eo juſſa & curata additis quæ poſt ann. MDV in capp. genn. ſancita fuerant, & ex decretis in concilio Tridentino aucta, Romæ 1566 in 8.

Index librorum prohibitorum ab ipſo cum cardinali Sirleto curatus laudatur.

Alia ejus in Hiſpaniam legationis, quæ quin in archivo Vaticano ſerventur, nullus dubito.

Allucinantur qui cum nomenclatore cardinalium *Commentaria in logicam, & Theſaurum theſes impugnaturis, aut propugnaturis utilem* ipſi tribuunt nominis æquivocatione deluſi, noſtri enim Vincentii Juſtiniani Antiſt Hiſpani de quo poſtea ad 1599 lucubrationes ſunt, nec his tricis otium impendit noſter hic Chienſis in magnis & nobilibus ſemper occupatus.

Ejus cum laude meminit abbas Michael Juſtiniani in ſua *Scio ſacra* p. 24, ubi refert ab eo ordinatum anno MDLXV die XXX auguſti, ut deinceps *prior pro tempore conventus Chienſis Prædicatorum eſſet verus ac legitimus congregationis Terræ Peregrinantium vicarius.* Item p. 110 ubi ex Pio *nella progenie* p. 421, quam de domo Chienſi ſolicitudinem gereret Juſtinianus narrat, inter alia illam & ſacris reliquiis & vaſis argenteis veſtibuſque pro re ſacra opulentis ornatam & ditatam jam ab anno MDLXI. Legendus & de eo Pius citatus P. II lib. 4 col. 222, & *della progenie* p. 418, ubi ejus geſta fuſius deſcribit, inter alia domum Minervæam Romæ ab eo innovatam, bibliothecam in ea erectam, ædes magiſtrorum ordinis, in quibus aliàs congregatio cardinalium ſancti officii habebatur, inſtauratas & commodiores redditas, quibus & uti perrexerunt, donec magnificentiores aulas Thomas Turcus magiſter ordinis illis tandem erexit. Sec. XVI.

Laudarunt etiam plures illius ævi inſignes poëtæ, quorum quædam ut Hippolyti Capilupi epiſcopi, Antonii Hortenſii, & Fulvii Carduli culta epigrammata refert Oldoinus. Pius citatus addit filiationem ſuam ut aiunt e domo Chienſi in Januenſem S. Dominici auctoritate magiſtri ordinis Stephani Uſuſmaris commutaſſe. Altamura meminit ad 1582.

F. ALPHONSUS DE HERRERA.

F. ALPHONSUS DE HERRERA Hiſpanus cœnobii Legionenſis alumnus, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo theologiæ operam dedit, ſicque feliciter, ut de eo ſic in actis cap. gen. Romæ anno MDXXX legam ſtatutum: *Aſſignamus F. Alphonſum de Herrera de provincia Hiſpaniæ ad legendum ſententias in conventu Pariſienſi pro loco extraneis debito in magnis ſcholis pro anno iſto currente.* At cùm in actis facultatis neque in ſerie licentiarum, neque in catalogo licentiatorum nomen ejus legatur, baccalaurei forſan gradu contentus, aliòque vocatus hanc palæſtram reliquerit. Revera Alphonſus Fernandez in Concert. p. 486 hoc eodem anno a Carolo V imperatore allectum præſtat concionatorem ordinarium, quæ non parva ejus facundiæ & doctrinæ laus: additque eo munere functum ad ann. MDLVIII, quo mortuo dicto imperatore & ipſe paulopoſt obiit. Ejus cum laude meminerunt Joannes Geneſius Sepulveda libro de juſtis belli cauſis, Eyſengrenius ad 1550 a quo dicitur *vir arcana & myſtica divinarum ſcripturarum interpretatione altus atque ſublimis, fidei propagator acerrimus, dicendi artifex & orator facundus, catholicæ religionis contra hæreſes propugnator invictus*: Valerius Andreas, Taxander etiam in Bibl. ſcript. Hiſp. & tandem Antonius in Bib. Hiſp. Scripſit libellum, quem Catharinæ Luſitanorum reginæ nuncupavit, ac cui titulum indidit: † 1558.

De valore bonorum operum adverſus Lutheranos diſceptatio, Pariſiis, Simonis Colinæi 1540 in 8: extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

Hic ſcriptor unus ex iis eſt, quos Ludovicus Tomaſſin congregationis Oratorii Gallicanæ, novæ ſuæ de gratia ſententiæ favere putat. Verùm quam longe ab ea abfuerit Herrera verus S. Thomæ diſcipulus, ipſa quæ ex eo loca a Tomaſino afferuntur demonſtrant, cùm in naturalibus non ſolum naturam vel animam, ſed & *Dei primi moveris motionem exigat juxta illud, Omnia opera noſtra operationem exigat juxta illud, Omnia opera noſtra operatus es in nobis Domine*, & proinde multo magis in ſupernaturalibus non ſolum gratiam habitualem, *ſed & donum ſpeciale, quo Deus auctor eſt operum vitæ æternæ condignorum*: quo dono gratiam actualem ſeipſa efficacem deſignari ipſe Tomaſinus fateri cogitur. Quæ hinc in hujus rem effici poſ-

Sec. XVI. ſint, plane non video, nec in quo Alphonſi ſententia a communi recentiorum, ut Tomaſino vocare placet, Thomiſtarum doctrina differat. Videſis dictum Tomaſinum in ſuis de gratia memorialibus ſive tractatibus Gallice ſcriptis primo in 12 mentitis Lovanii Ludovici du Prat typis 1668 parte altera p. 268 : ſecundo in 4 Pariſiis 1682 eodem tractatu p. 216 : demum iis Latine redditis T. III ſuæ theologiæ p. 627.

F. HENRICUS GERVASII.

* 1558. F. Henricus Gervasii vernacule *Gervais* Gallus Pariſiis natus, & ibidem in S. Jacobi ordinem profeſſus, quod eo ſeculo adhuc in uſu erat, vir evaſit magni nominis, doctrina, prudentia, in agendis ſolertia commendatiſſimus. Licentiam in ſacra facultate decurrebat annis MDXXXII, quo decimus quintus & ultimus præſentatus Prædicatorum pro Sorbonica reſpondit, & MDXXXIII, anno ſequenti die XV junii inter triginta & unum licentiatos, quorum tredecim tantum erant ſeculares, reliqui omnes regulares octavum locum ſortitus. Exinde in dicto S. Jacobi gymnaſio regens ac publicus theologiæ lector inſtitutus eſt, & anno circiter MDXXXVIII ejuſdem electus prior, eo enim titulo laudatur in actis capituli congregationis Gallicanæ anno MDXXXIX Dinani habiti, & deinceps in regimine ſemper occupatus. Sed hæc forſan jucundius diſcentur ex duplici epigraphe, quæ olim in periſtylio marmori aut æreæ tabulæ inſculptæ legebantur. Has refert Claudius *Malingre* libri cui titulus : *Antiquitez de la ville de Paris* p. 233. Quæ ad Occidentem ſic habebat :

Nicolaus Hennequin nobilis civis Pariſienſis in Dei. O. M. glorium hos fornicum marmoreorum quatuor ordines, ſuperſtructaſque ædes FF. Prædicatoribus magnifica liberalitate funditus inſtauravit anno Chriſti MDLVI *regnante Henrico II Franciæ rege chriſtianiſſimo.* Altera ad Orientem ſic habebat :

Agere & pati. Eximii patris F. Henrici Gervaſii doctoris theologi hujus conventus Prædicatorum olim profeſſi ſolerti quidem conſilio ac prudenti œconomia, magnificentiſſima verò nobilis viri Nicolai Hennequin liberalitate hæc clauſtra propemodum collapſa, funditus inſtaurata fuerunt. Ille autem venerandus ſenex, & omnium quos pietatis bonarumque litterarum ſtudioſos noverat, ſummopere ſtudioſus, poſt varios laborum anfractus, poſt artium & ſacra theologia lecturam, poſt prædicationis, denique inquiſitionis ſanctæ fidei exercitium, ſeptem plus minus annos in hoc celeberrimo cœnobio, tres in Compendienſi, tres etiam in Trecenſi prioratum geſſit. Poſtremum verò in generalem noſtræ congregationis Gallicanæ vicarium aſſumtus eſt. Cujus officii partes dum magna cum laude Trecis ageret, quarta maii qua die hanc vitam acceperat, eam morte commutavit anno Dñi MDLVIII *R. I. P.*

Ex hoc brevi elogio alterum habemus cum Matthæo Ory Pariſius inquiſitorem fidei in Francia generalem hoc munere fungentem, & officium exercentem. Fuerat autem congregationis Gallicanæ electus vicarius generalis in comitiis Civarone ſeu ut loquuntur Camberiaci in Allobrogibus anno MDLVII habitis, nec primum ab electione annum finierat, cùm mortuus eſt. Quin plura ſcripſerit, nullos dubito, ſed quæ temporum viciſſitudine aut poſterorum incuria perierint. Fallitur Malletus in Gallica ſua Virorum Illuſtrium S. Jacobi hiſtoria cùm illi aſſerit

Copulata in totam Summam S Thomæ de Aquino.

Hæc enim non ejus, ſed Laurentii Gervaſii opus ſunt, de quo nos ſupra ad 1483.

F. PETRUS BERTANUS.

F. Petrus Bertanus Italus Æmilius Nonantolæ diœceſis Mutinenſis anno MDI die IV novemb. natus adoleſcens egregiæ indolis Mutinæ 1558. ordinem amplexatus, ac Thomam Badia ejuſdem domus profeſſum theologum primi nominis Bononienſis noſtri gymnaſii regentem poſtea S. R. E. cardinalem nactus in ſtudiis magiſtrum, ita ſub tanti viri diſciplina profecit, ut brevi diſcipulus præceptorem æquaverit. Theologus enim & ille evaſit præſtantiſſimus, & ſacer orator facundia clariſſimus, & in expediendis negotiis ſolers & induſtrius. Hinc a Clemente VII Fanenſis epiſcopus anno MDXXXVII die XXVIII novemb. renunciatus, ſynodi Tridentinæ ſeſſionibus tertiæ & ſequentibus ad octavam affuit, & ut in controverſiis fidei & morum definiendis eruditionem & ſapientiam eo confeſſu dignam in omnibus præſtitit, ſic & in juribus qua principum Caroli V præſertim imperatoris & Franciſci I Franciæ regis, qua Eccleſiæ & ſummi pontificis componendis prudentiam & ſagacitatem oſtendit, ubi poriſſime de tranſlatione concilii re periculoſa & difficili, quam tamen totam ei commiſerunt legati præſides Romæ agendam, & ex cujus expeditione magnam ſibi gloriam comparavit. Propterea a Paulo III ad imperatorem in Germaniam nuntius miſſus anno MDXLVIII, ex utriuſque commodo ac cum ſingulari amborum gratia ſibi injuncta perfecit. In eadem aula Germanica Julii III nuncius fuit anno MDI, unde pontifex egregia ejus in Eccleſiam & ſedem apoſtolicam perpendens merita, eum ad purpuram evexit, & preſbyterum cardinalem tit. SS. Petri & Marcellini promovit anno MDLI die XX novemb. ex actis conſiſtor. In ea verò eminenti ſpecula poſitum ita ernicuiſſe ferunt, ut mortuo anno MDLV Julio III parum abfuerit, quin ſummus pontifex communi cardinalium ſuffragio ſalutaretur. Sic teſtatur Ughellus Ital. Sac. T. I inter Fanenſes, quem excipiunt Fontana in Theat. & Monum. Altamura & Rovetta uterque ad 1544. Vixit annos LVI menſes IV, dies IV, obiit Romæ anno MDLVIII die VIII martii, fuitque in æde S. Sabinæ ſepultus, ubi marmoreum ei epitaphium hactenus dicta breviter perſtringens Guronus ejus frater amantiſſimus erexit. Hic cum lectiſſima fœmina ex illuſtri Columnenſium ſtirpe nupſerat. De eo legendi Oldoinus in additamentis ad Ciaconium, & Palavicinus Hiſt. conc. Trid. lib. VII cap. 3 n. 8, cap. 6 n. 5, cap. 8 n. 5 & 7 : lib. VIII cap. 4 n. 12, cap. 8 nn. 1, 2 & 3, cap. 10 n. 1 : Lib IX cap. 3 n. 13 : lib. XI cap. 1 n. 6 & 8, cap. 2 n. 6, & cap. 12 n. 1. Hæc ei a Rovetta aſcribuntur opera:

In univerſam S. Thomæ Summam commentaria.

Tractatus de poteſtate papæ contra Lutherum.

Penes quem fides, cùm hæc ubi ſaltem MS ſerventur non indicet. At non videntur omittenda

Acta ejus legationum, haud dubie in Vaticano ſervata.

F. PETRUS PAULUS GIANNERINUS.

F. Petrus Paulus Gianneri nus Errenſcus Aretii natus in cœnobio S. Mariæ ad Saxum 1558. ad Bibienam oppidum ejuſdem Aretinæ diœceſis ſito nomen ordini dedit, ac vir evaſit eruditione pietate, ac infracto pro veritate animo commendatiſſimus. Sacræ theologiæ magiſter pluribus annis in gymnaſio Peruſino regentis munus cum laude ſuſtinuit, pluribus etiam Romanæ provinciæ domibus præfuit prior, tandem & totam prior provincialis electus ſapientiſſime adminiſtravit. Inter theologos qui ſyno-

dio Tridentinæ affuerunt, clariſſe aſſerit Razzius p. 216, quod ad annos MDLI & LII ſub Julio III recte referas, unde ob eximias dotes quibus tum ſe ornatum oſtendit, ab eo pontifice ſacri palatii apoſtolici magiſter allectus fuit anno MDLIII menſe decembri, hocque munus vera cum ratione tuitus eſt. Nam anno MDLVIII delatis ad Romanæ inquiſitionis tribunal Hieronymi Savonarola operibus, allatrantibus ceu in lupum omnium fere ordinum familiis, Franciſcanis, Carmelitis, Auguſtinianis, Ignatianis, Paulo ipſo IV vehementius in Savonarolam accenſo, Giannerinus Hieronymi doctrinam aperte propugnare auſus eſt coram cardinalium congregatione eo de negotio a ſummo pontifice inſtituta. Cùm verò a quodam cardinali moneretur ſui officii eſſe ſedem apoſtolicam defendere, nec eum decere tueri hominem qui ut ferebatur, ſummo pontifici tantum adverſatus eſſet, hanc reſponſionem dedit immortalitate dignam. *Mei* inquit *officii eſt pro veritate certare, ſic quum hujus ſanctæ ſedis gloriam tueor. At ſempiternum mihi foret dedecus, ſi in hoc throno ad quem veritatis diſcendæ cauſa ex toto orbe recurrunt Chriſtiani, eam ibidem finerem opprimi, & quemquam ob eam dictam anathemate percelli.* Quod ſapientiſſimum reſponſum laudarunt omnes. Non diu poſtea vixit vir ſtrenuus, & ante negotium finitum ipſo anno MDLVIII obiit in aliquali pontificis offenſione, ſed ſummo totius aulæ luctu, generali apud omnes fama ſanctitatis. Sic refert Paulinus Bernardini in tractatu quem de hoc negotio ſcripſit. Idem habet Razzius p. cit. *morì* inquit, *maeſtro di ſacro palazzo ſotto Paolo IV*, hic autem anno MDLIX menſe auguſto mortuus eſt. Hinc emendandus Fontana in Theatro ubi de magiſtris ſacri palatii Giannerini mortem ad annum 1564 prorogans ſub pontificatu Pii IV, at Jacobus Quetif qui nimia in Fontanam fide olim in catalogo eorum omnium qui concilio Tridentino affuerunt, ad annum eumdem 1564 obitum Giannerini aſcripſit, in hoc opere ubi de iſto ſcriptore ſeipſum ex Paulini Bernardini tum præſentis, & quæ viderat narrantis teſtimonio emendat. Hæc ejus laudantur opera :

Commentaria ſuper libros octo phyſicorum, de cœlo & mundo, de generatione & corruptione, de anima, metaphyſicorum, ethicorum, œconomicorum, politicorum.

Item ſuper quatuor ſententiarum libros.

Quæ omnia ferunt in domo S. Mariæ de Saxo ſervari MS. At his omnibus prætulerim acta ejus ſeu in ſynodo Tridentina ſeu in munere magiſtri ſacri palatii, ſi adhuc integra haberi quis doceret.

F. PLACIDUS PARMENSIS.

1558. F. PLACIDUS PARMENSIS a patria ſic nuncupatus, & ibidem ad ordinem allectus ſacræ theologiæ magiſter fuit, adverſus hæreticam pravitatem cenſor, & Eccleſiaſtes medio ſeculo XVI per Italiam famatus. Anno MDLVIII obiiſſe ferunt. Hæc ejus opera :

Sacra ac recens pſalmorum omnium Davidis interpretatio ab eximio theologo F. Placido Parmenſi &c. Prodiit opus a morte auctoris, Venetiis, Typis academiæ 1559 in 4, ſignat. A & Aa ad II. Extat apud noſtros Pariſ. ad S. Honorati. Henrico II Galliæ regi ejuſque gloriæ nuncuparunt academici Veneti. Hæc porro editio excellit tum chartæ præſtantia, & albedine, tum typorum nitore. Stylus auctoris aſceticorum more ſimplex, at dilucida Latinitate exaratus. Præter pſalmorum eſt & *decem canticorum expoſitio.* Meminit cum laude Sixtus Senenſis.

In epiſtolam ad Romanos commentarius eidem aſſeritur a Luſitano, quem excipiunt ſequaces, noviſſimique Altamura & Roverta ad 1558 uterque, ſed an typis editus aut ubi ſervatus tantum MS nullus docet. Sæc. XVI.

F. ALPHONSUS MANRIQUE.

† 1559. F. ALPHONSUS MANRIQUE aliis vulgo *Martinez* Bæticæ provinciæ alumnus ad annum MDLIX floruit, eumque ceu theologiæ magiſtrum eruditiſſimum laudant Marieta Lib. 14 Hiſt. Eccl. Lopez Hiſt. Gen. P. IV. Lib. 2 cap. 3 p. 332, Luſitanus, quos excipiunt Gozzeus, Fernandez, Altamura ad hunc annum, & Antonius Bibl. Hiſp. aſſerentes ab eo juſſu & nomine tribunalis ſanctæ inquiſitionis Hiſpani editam

Cenſuram annotationum Franciſci Vatabli in ſacra Biblia, ad quam inquiunt illæ prodierunt emendatæ, an in editione quæ prodiit Salmanticæ typis & ſumtibus Gaſparis de Portonariis, & ſociorum Guillelmi Rovillii, Benedictique Boierii 1584 in fol. par. quibus titulus,

Biblia Latina cum duplici tranſlatione, una veteri, altera nova (Scilicet Tigurina Leonis Juda quibuſdam in locis recognita) *& ſcholiis Franciſci Vatabli, nunc denuo a pluribus quibus ſcatebant erroribus repurgatis doctiſſimorum theologorum tam almæ univerſitatis Salmanticenſis quam Complutenſis judicio, ac ſanctæ generalis inquiſitionis juſſu.* Si ita eſt, Alphonſus noſter unus fuerit ex theologis, quorum opera ad iſtam emendationem quæſita eſt & adhibita. Cæterùm iſtæ annotationes licèt ſub nomine Vatabli editæ, ejus non ſunt ipſomet teſte, ſed Roberti Stephani cùm eas primum edidit Pariſiis anno 1545 in 8, jam animo, & paulo poſt palam Calviniani transfugæ. Vide Bibliothecam ſacram Jacobi le Long Oratoriani editam Pariſiis apud Andream Pralard 1709 in 8, T. I pp. 501, 558, 584, 598.

F. BARNABAS BERNARDI.

* 1559. F. BARNABAS BERNARDI vel *de Bernardis* Subalpinus Salinis vernacule *Saluzzo* ortus, noſtris nomenclatoribus aut incognitus aut omiſſus, a Roverta ex fide Auguſtini *della Chieſa* in ſuis ſcriptoribus Pedemontanis recenſetur ad 1550, quem ceu virum doctum & eloquentia clarum laudant. Ab eo dicitur edita quam Pariſiis pronunciaverat

Oratio Latina de exultatione pacis inter principes Europæos acta, Pariſiis 1559.

F. DOMINICUS A SANCTA MARIA.

* 1559. F. DOMINICUS A SANCTA MARIA Hiſpanus Gerecienſis patria vernacule *Xerez de la Frontera*, nobili loco natus, ex illuſtri quam *de los Hinojoſas* vocant ſtirpe ſatus, adoleſcens litteris humanioribus egregie inſtructus, Mexici tum agens ordini nomen dedit, & pietate, doctrina, ardentique maxime pro ſalute Indorum ſtudio claruit. Genti Miſtecæ cujus linguam optime comparaverat, potiſſimum ſe addixit, innumeroſque ad fidem adduxit. Conventui Mexicano præfuit prior electus, & provinciæ Mexicanæ bis prior provincialis, prima vice electus die IV ſept. MDXLVII ad MDL, tum enim triennales tantum erant, altera die IX ſept. MDLVI, & utrâque cum ſumma omnium approbatione rexit : Anno MDLIX comitia ad ſucceſſoris electionem jam coëgerat Mexici, cùm infirmitate quam apoſtolicis laboribus contraxerat, oppreſſus inter ſodalium manus piiſſimum Deo ſpiritum reddidit menſe ſeptembri. De quo legendus Auguſtinus Davila Hiſt. prov. Mexic. Lib. I, capp. 51 & 52. Scripſit ac edidit

Arte y enſeñança de la lengua Miſteca.

Sæc. XVI. *La doctrina Christiana.* Eadem lingua.

Las epistolas y los evangelios. Lingua eadem.

Davila citatus p. 553 ubi de ſcriptoribus eum non *Dominicum* ſed *Didacum* vocat, at erratum eſſe typorum conſtat, tum ex eo quod eum ibidem dicat priorem provincialem fuiſſe, cujus nominis *Didaci* nullus per ea tempora provinciam illam adminiſtravit: tum quod lib. 1, cap. 51, p. 172 hæc eadem opera Dominico a Sancta Maria aſcribat, & primum fuiſſe agnoſcat, qui lucem aliis in hac lingua præmonſtraverit, quod cùm & de Didaco aſſerat, eumdem eſſe hominem manifeſte apparet. Ex quibus emendes Antonium, qui in Bibl. Hiſp. Didacum nominat, & Altamuram qui ad 1579 collocat xx antea annis mortuum. Nobis aſtipulatur Hyacinthus de Parra vir accuratus in catalogo MS ſcriptorum noſtrorum Hiſpanorum.

F. HIPPOLYTUS CIERA.

1555. F. Hippolytus Ciera Venetus domus S. Dominici ibidem profeſſus ſub Hieronymo Prioli Venetiarum duce LXXXI ad annum MDLIX claruit. Ejus meminerunt Sanſovinus Hiſt. Venet. lib. XIII fol. 276 b, & Albericus de ſcriptoribus Venetis, qui & addunt ſcripſiſſe ac typis edidiſſe

Plura de muſica,

In qua mirum excellebat, ubinam verò & quando hæc prodierint, cùm non doceant, ſodalium gentilium diligentiæ erit, id accuratius diſquirere. Altamura & Rovetta ambo ad 1555 teſtantur Scipionem Cerreto in ſuo de numero ſonoro ac de arte muſicæ opere Hippolytum noſtrum non parum laudare, & plura ſe ab eo mutuatum fateri.

F. NICOLAUS A CRUCE.

† 1559. F. Nicolaus a Cruce vernacule *della Croce* Venetus in ædibus SS. Joannis & Pauli ad ordinem aſcitus, vir fuit eximius, litteris non tantum divinis, ſed & politioribus humanis excultus, qui ſacram ſcripturam apud ſuos publice annis plurimis interpretatus eſt cum omnium plauſu auditorumque confluxu inſolito: ſed nec minorem famam inter oratores ſacros ſibi comparavit, conciones enim in præcipuis Italiæ civitatibus habuit per quadrageſimam, Eccleſiaſtes a facundia & vehementia qua corda demulcebat aut percellebat celebratus. Ejus cum laude meminerunt Auguſtinus Superbi in ſuo *Trionfo degli Heroi Veneti* lib. 3 p. 4 ad 1557 referens, & Albericus in catalogo illuſtr. Venet. ad 1559 aſcribens. Hinc typorum erratum conjicio apud Fernandem, cùm ad 1557 collocat, quem tamen errorem excipit Altamura. Certe Sanſovinus quem uterque teſtem appellat, ad Hieronymum Prioli circa 1559 Venetiarum ducem fol. 276 b Nicolaum noſtrum ceu tum vivum & florentem laudat. Multa ab eo ſcripta ſunt, inquit Auguſtinus Superbi, ſed hæc ejus edita ſolum habentur,

Homilia in primam epiſtolam ad Corinthios, Venetiis.

Prediche diverſe.

F. SEBASTIANUS DE OLMEDO.

† 1559. F. Sebastianus de Olmedo Hiſpanus, ſic agnominatus ab originis ſuæ loco Olmedo Caſtellæ veteris & diœceſis Abulenſis oppido, a quibuſdam aliquando *de Olmeda* corrupte dictus, & domus Abulenſis profeſſus, rerum ordinis curioſus ſcrutator, floruit anno MDLIX & paulo plus, inquit Marieta fol. 210 c, ac ſcripſit

Chronicon magiſtrorum ordinis a S. Dominico I ad Albertum de Caſanis XLIV, *id eſt ad ann.* MDXLIV, *& virorum illuſtrium qui eorum temporibus floruerunt.*

Sic teſtatur Fontana in Monum. cui eo major fides debetur, quod non ſolum opus MS in memb. viderit in archivo ordinis Romæ ſervatum, ſed & eodem ubique utatur, & ad eum annum uſque citet, at non plus ultra. Hinc emendandi tum Marieta qui chronicon ultra 1560 ſe extendere putavit, tum Razzius & Antonius in Bibl. Hiſp. qui ad Eliam Raimundi magiſtrum ordinis XXII illud contrahunt. Opus illud laudat etiam Malvenda in Annal. quem videſis ad 1246 n. 16 p. 697. Ejuſdem meminit Altamura ad 1542, ſed opus legiſſe non videtur, cùm contra teſtimonium Fontanæ dicat progredi ad 1558. Licèt autem Olmedum quoad res ſui ſeculi ſcriptorem cenſeam ſat accuratum, tamen in prioribus ordinis ſeculis XIII & XIV non ubique verum attigiſſe conjicio ex his quæ ceu ex eo a Fontana & aliis referuntur, nam opus videre non licuit: unde identidem quæ ex eo a noſtris citantur, neceſſario viſa ſunt in hoc opere emendanda.

F. AMBROSIUS DE SALAZAR.

F. Ambrosius de Salazar Hiſpanus conventus Salmantini alumnus, & collegii S. Gregorii Pinciani ſodalis in regimine ſcholæ theologicæ eam ſibi comparavit famam, ut ejus olim magiſter Dominicus Soto poſt viginti annos profeſſionis publicæ in academia Salmantina emeritus & rude donatus eum pro jure ſuo ſibi ſubſtituerit, qui primariam ibidem cathedram in ſui vicem regeret anno MDLVI: quod munus dum impigre ſummaque approbatione exequitur, immaturo fato eripitur e vivis ætatis XXXVIII, Chriſti MDLX. Quem laudant Lopez Hiſt. gen. Or. P. III Lib. 2 cap. 89 pag. 413, & ex eo ab Antonio Bibl. Hiſp. & ab Altamura ad 1560, qui prælo parata committendaque reliquiſſe teſtantur 1560.

Commentaria in primam partem ſummæ theologicæ S. Thomæ perquam erudita Salmanticæ ſervata.

F. ANGELUS BETTINI.

F. Angelus Bettini patria & profeſſione Florentinus, vir aſpectu venerandus, ac rerum agendarum peritia commendatus, ſtaturaque procerus, a Magiſtro ordinis Franciſco Romeo de Caſtilione ſocius anno MDXLVI aſſumtus ſub titulo provincialis Terræ-ſanctæ, ut habet Seraphinus Razzi, cum eodem anno MDXLVII Tridentinæ ſynodi ſeſſionibus VII, VIII & IX interfuit, inde cum eodem viſitationes obeunte in Gallias Henrico II regnante & Pariſios uſque venit, ac demum in comitiis ordinis Salmanticæ anno MDLI habitis, erat capitulum quod aiunt provincialium, etiam ſedit. Verùm poſt annos ſex mortuo die XX julii anni MDLII Romeo reverſus eſt in patriam, Romanæque ſuæ provinciæ prior electus & conſtitutus, ea prudentia animique fortitudine munus implevit, ut regularem ubique vel reſtituere vel conſervare ac augere ſtuduerit diſciplinam, quod in inſigni præſertim S. Mariæ Novellæ conventu egregie præſtitit. Denique dum Lucæ priorem ageret, inquit Razzius ejus æqualis, & intima ei familiaritate conjunctus in pace quievit. Quo tamen anno nec ipſe nec alii certo indicant, vix tamen ante annum MDLX obiiſſe crediderim, fortè & ultra pervenire potuerit. In comitiis dictis Salmantinis commendata ei fuit breviarii miſſaliſque ordinis recenſio & caſtigatio, quam ille ſuſcepit, & magna ſolertia diligentiaque perfecit, ac typis edidit † 1560.

Miſſale ordinis Prædicatorum, Pariſiis 1552 fol. quæ editio elegantiſſima.

Breviarium.

Utrumque

Utrumque probatum in actis cap. gen. Romæ anno MDLIII ſub magiſtro ordinis Stephano Uſuſmaris, Tit. *Acceptationes. Approbamus & acceptamus reformationem factam noſtri breviarii & miſſalis, & ipſum breviarium & miſſale ita reformata & impreſſa ex commiſſione bonæ memoriæ reverendiſſimi patris noſtri magiſtri generalis prædefuncti F. Franciſci Caſtilionenſis prout ſunt cum omnibus in eiſdem contentis ſimiliter comprobamus.* Et poſt quædam adjuncta : *Inhibemus autem omnibus & ſingulis Fratribus noſtri ordinis auctoritate apoſtolica ſub eodem præcepto & ſub pœna gravioris culpæ, ne imprimi de cætero breviaria vel miſſalia aliter curent vel permittant, vel minimum quid eis addendo vel minuendo, ſed ea conſervent in ſua puritate ſicut ſunt &c. Qua etiam apoſtolica auctoritate inhibemus omnibus & ſingulis Fratribus dicti noſtri ordinis, ne utantur de cætero breviario novo Romano, irritantes omnes licentias hactenus ſuper hoc obtentas.*

Hic Bettinus in parvo chronico ad calcem conſtitutionum dicitur provincialis Angliæ a Romeo inſtitutus, & excipit Altamura ad 1550, ſed nobis major fides Razzio æquali, qui p. 178 non Angliæ ſed Terræ-ſanctæ provincialem præſtat. Et certe cùm anno MDXLVI nondum excidiſſet ſpes reſtituendæ in Anglia religionis catholicæ, nondum etiam titulus provincialis Angliæ ceu vacuus videtur uni ex ſociis magiſtri ordinis collatus.

F. BENEDICTUS DE MONTEREGALI.

1560. F. Benedictus de Monteregali Siculus Aprutinus theologus egregius laudatur a Toppio in Bibl. Neap. dicturque floruiſſe ad ann. MDLX, teſtiſque ab eo affertur Albertus de viris illuſtribus ordinis Prædicatorum fol. 331 lit. C. Penes Toppium fides, nam iſte Albertus mihi plane incognitus, hujus verò Benedicti nulla mihi vel apud Vallium, vel apud alios noſtrates memoria. Cæterum Toppius nulla ejus recenſet opera.

FF. CHERUBINUS & DAMASCENUS FAMAGUSTANI.

1560. F. Cherubinus & Damascenus Famagustani ambo ſic a patria Cypri inſulæ civitate & a profeſſione nuncupati, laudantur ab Altamura ad ann. 1560, dicunturque viri eruditiſſimi, ac multa ſcripta reliquiſſe. Cùm a quibus acceperit, Altamura non indicet, penes illum fides, nam horum nulla mihi aliunde memoria.

F. CLAUDIUS DE SPINA.

1560. F. Claudius de Spina Gallus Neuſtrius patria & profeſſione Rotomagenſis medio ſeculo XVI claruit. Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis peractis ad gradus promotus, licentiam decurrebat in ſacra facultate annis MDXLVIII & XLIX, quo poſteriori decimus quartus & ultimus de Sorbonica reſpondit, & XXVIII januarii ſequentis inter XXIX licentiatos quorum tredecim tantum erant ſeculares, nonum obtinuit locum. Conventuum Rotomagenſis & Pariſienſis egiſſe priorem memorialia mihi ſervata ferunt. Vivebat etiamnum anno MDLX, ſed & plures annos ultra progreſſum mihi certum, quouſque verò pervenerit, & quo anno vel ubi diem obierit, hactenus non inveni. Eum laudat Altamura ad 1568. Scripſit & edidit quædam ſua, plura aliena, ſua hæc ſunt :

Epitome in quatuor libros ſententiarum Petri Lombardi recens edita, & ſacra theologiæ ſtudioſis neceſſaria, Pariſiis, Petri Ratholre, & Johannis Foucherii 1551 in 8 pp. 606. Carolo de Vendoſme cardinali archiepiſcopo Rotomagenſi opellam nuncupavit. Extat apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati. 1560. XVI.

Oratio ad ſynodum Rotomagenſem anno MDLIX *habita*, Pariſiis 1560, in 8. Extat apud noſtros Inſulenſes.

Quæ ſequuntur aliorum ab ipſo prælo data ſunt :

Commentaria in ſeptem epiſtolas canonicas hac themate, Miſſæ ſunt epiſtolæ &c. Primus ſub nomine S. Thomæ Aquinatis typis commiſit Pariſiis Johannis Boule pro Johanne Ludovico Tilletan 1543 in 8 pp. 472. Sed deluſus Spinæus ſeu cùm S. Thomæ aſſeruit, cùm ejus non ſint, ſed noſtri Nicolai de Gorran de quo ſupra ad 1295 : ſeu cùm hunc locum primæ epiſtolæ S. Petri cap. 2, *Quaſi liberi* ſic legit in commentario : *Unde Lyra. Quaſi eſt expreſſivum veritatis &c.* Qua lectione decepti Bellarminus, Theophilus Rainaudus Erotem. n. 254, Labbeus in diſſert. de ſcript. eccleſ. Simonius *Critique des Comment.* & alii horum commentariorum auctorem Lyrano poſteriorem cenſuerunt : cùm in codicibus MS ſeculi XIII & Lyrano antiquioribus non legatur ut habet editio Spinæi, ſed ſic : *Unde li quaſi eſt expreſſivum &c.* Li id eſt id quaſi, qui loquendi modus apud ſcholaſticos eſt communis. Vide ſupra ad 1295 *Nicolaus Gorranus*, cui hoc opus aſſerui.

Guillelmi Pariſienſis dialogus de ſeptem ſacramentis, Pariſiis, circa 1550 in 8. Hic Guillelmus noſter etiam fuit Philippi IV Pulcri dicti regis Franciæ confeſſarius, de quo nos ſupra ad 1312. Addo ſolum præter hanc editionem Pariſienſem a Spinæo curatam, aliam elegantem prodiiſſe, quæ dicitur facta ad recognitam a Spinæo, Lugduni, Alexandri Marſilii Luchenſis 1580 in 16, cui adjectum eſt *Compendium catechiſmi Romani de ſeptem ſacramentis.* Quæ editio in Regia D. 2297, & in catalogo ejus bibliothecæ hoc compendium Spinæo aſſeritur, quod & veriſimillimum.

Franciſci de Silveſtris Ferrarienſis magiſtri ordinis XL *opuſculum de libertate evangelica*, typis edendum curavit Pariſiis, Paſchaſii Tellieri 1552 in 16.

F. DIDACUS XIMENES.

1560. F. Didacus Ximenes Hiſpanus ad ordinem ſingulari ratione vocatus fertur. Cùm enim jam ætate eſſet provectus, ac Salmanticæ in jure licentiatus, gymnaſiique Conchenſis vulgo *Cuença* rector, auditoris dignitate mox in promtu a rege remunerandus, a quodam ignoto ordinis ſodali preſbytero lethaliter apud noſtros in cœnobio Salmanticenſi decumbente vocatus fuit, ab eoque monitus fore, ut brevi ordinem ingrederetur, quod ille tum riſu excepit, longe alia mente gerens. Sed poſtea Deo intus afflante noſtris aſcribi poſtulavit, & habitum e manibus Dominici Soto priore domus Salmanticenſis recepit anno MDXLIII ante Chriſti natale. Præſentati gradum obtinuit in provincia Hiſpaniæ, ſociuſque fuit a Bartholomæo Carranza Toletano archiepiſcopo allectus, & ab eo anno MDLIX die XI april. Segobiam miſſus ad vicarium & diffinitores capituli provincialis congregatos cum ſpecialibus ad eos epiſtolis, ne Melchior Cano in provincialem iterum eligeretur, uti narratur in vita Carranzæ a Didaco *de Caſtejon y Fonſeca Primacia Toletana* T. II § VI ſcripta & edita. Obiit autem ille anno ſequenti MDLX uti habet Marieta ſodalis & ſuppar, qui eum laudat ceu virum in philoſophicis, theologicisque ac etiam in Aſtronimicis verſatiſſimum. Meminerunt Lopez Hiſt. Gen. P. III lib. I, cap. 43, & P. IIII Lib. I p. 275, Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1560, & tandem Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit ac edidit

Sec. XVI. *Calendarium perpetuum, ſive Ordo recitandi divini officii juxta ritum ordinis Fratrum Prædicatorum in perpetuum, tabulis* XXXVI, Salmanticæ 1563 in 8: Antverpiæ 1566 in 8.

Quo de opere etiam agunt præter citatos, Valerius Andreas, Taxander in catal. ſcript. Hiſpaniæ, & Verderius in ſupplemento Bibl. Geſneri.

La doctrina de religioſos. Quæ verſio eſt libri *de eruditione religioſorum*, quem ille plures alios ſecutus Humberto de Romans magiſtro ordinis V aſcribit, at quem ex antiquis codicibus ſec. XIII Guillelmo Peraldo ſupra ad 1250 aſſerui & vindicavi.

F. DOMINICUS BALTANAS MEXIA.

† 1560. F. Dominicus Baltanas Mexia Hiſpanus Bæticus Villænovæ archiepiſcopi non ignobili Giennenſis diœceſis oppido ejus tractus quem *Adelatamiento de Cazorla* vocant indigenæ, honeſta ex ſtirpe natus anno MCCCCLXXXVIII die XXII julii, ac humanioribus litteris Salmanticæ inſtructus, ibidem ordini nomen dedit, & anno MDVIII die XXVIII octobris ætatis tum XX annorum profeſſus eſt, nec a ſuſcepto vitæ genere poſtea vel latum unguem deflexit. Sic tamen addictus vixit diſciplinæ regulari, ut nec minimum a ſtudio litterarum intepeſceret, ita ut etiam ad ſupremos evehi promeruerit in academiis honores. Variis utriuſque ſexus erectis ejus opera ſub ordinis regimine cœnobiis, aliis ad ſeveriorem conſtitutionum obſervationem magno animo immenſoque labore revocatis, non exiguam ſibi famam tota Hiſpania comparavit. Tandem meritis gravis plenuſque dierum piiſſime obdormivit in Domino poſt annum Chriſti MDLX. Ejus meminerunt Luſitanus, Marieta, Fernandez, Lopez Hiſtor. Gen. P. III Lib. 1 cap. 42, & cap. 63, & P. IV, Lib. 1 cap. 44 & cap 67, rurſus Lib. 2 cap. 3: & Altamura ad 1560. Laudant etiam extranei Martinus de Ximena Annal. Eccleſ. *de Jaën* p. 459 & Antonius Bibl. Hiſp. Hæc ejus opera:

1. *Compendio de la filoſofia natural*, Hiſpali 1547 in 4.

2. *De la juſtificacion del hombre por la gracia*, Ibid. Joannis Canalla 1550. Etſi enim in hoc opere deſit nomen auctoris, qui certo fuit ordinis Prædicatorum, cùm tamen in Baltanaſium omnia conveniant, ipſius fœtum cenſet qui vidit opus ducibus Medinæ Sidoniæ nuncupatum Antonius citatus in Bib. Hiſp.

3. *Confeſſionario, tratado de excommuniones, uſura, matrimonio, y votos*, Ibid. Martini de Monteſdoca 1554 in 4. Nomine etiam auctoris ſuppreſſo.

4. *Doctrina Chriſtiana en que ſe debe cada uno creer, huir, temer, obrar, deſear, &c.* Ibid. apud eumdem 1555 in 4.

5. *Expoſicion ſobre los evangelios deſde el adviento a la Trinidad*, Ibid. apud eumd. 1555 in 4.

6. *Enchiridion de eſtados*, Ibid. 1555 in 8.

7. *Vita Chriſti ſeu Flos ſanctorum. Hiſtoria general de la vida y hechos de Jeſu Chriſto, y de ſus ſantos con annotationes*, Hiſpali, Joannis de Truxillo.

8. *Epitome y ſumario de la vida y excellencias de trece patriarcas del teſtamento viejo, y de nueve muy eſclarecidas ſantas*, Ibid. 1555 in 4.

9. *Compendio de ſentencias morales y de algunas coſas notables de Eſpaña, y la conquiſta y toma del reyno de Granada*, Ibid. Joan. de Monteſdoca 1555 in 8.

10. *Concordancias de muchos paſſos dificiles de la divina hiſtoria*, Ibid. apud eumdem 1556 in 8.

11. *Apologia ſobre certas materias morales, en que ay opinion*: ſcilicet *De la oracion mental: De la communicacion de los meritos: Del juramento: De la venta de oficios publicos: Del comer manteca de puerco: Del comer guebos en viernes: De la hora en que eſpirò Chriſto: De la diſcordia de linages: De las alabanzas: De la reſidencia de los obiſpos: De los jueges: De la compañia de Jeſus: De la ſimonia en vender ſepolturas*, Ibid. 1556 in 8.

12. *La vida y hechos admirables del real profeta David, y las excellencias del pſalterio ſobre las otras eſcrituras*, Ibid. Martini de Monteſdoca 1557 in 8.

13 *Satyra o Invectiva contra los Tahures*, Ibid. 1557 in 8.

14. *Paradoxas y ſentencias eſcogidas para la erudicion del entendimiento, y reformacion de los coſtumbres*, Ibid. 1558.

15. *Sermonum volumina duo.* Sic Hyacinthus de Parra in ſuis memorialibus, qui & addit ſe vidiſſe ſecundum excuſum Hiſpali 1558 in 4. An autem primum aliud ſit a relato ſupra n. 5 doceant & hic addant gentiles.

16. *Chronica breve de ſu orden haſta ſu tiempo.* Hanc cùm non addant typis prodiiſſe, MS forſan apud ſuos Hiſpali habetur.

F. DOMINICUS A SANCTO THOMA.

F. Dominicus a Sancto Thoma Hiſpanus Bæticus Hiſpali ordinem profeſſus & collegii S. Thomæ ſodadis, ex his qui primi ad occiduos Indos navigarunt unus, primus fuit qui Limæ artium curſum legit, primus etiam illius gentis pædagogus & magiſter, quem Garſias *Laſo de la Vega* vulgo dictus *Inca* plurimum extollit, legendus de Origine Indorum lib. 4 cap. 10 § 1 fol. 435, & in altero ſuo libro cui titulus *Los commentarios reales, que tratan de l'origen de los Incas reyes del Peru* edit. Oliſſip. 1609 fol. P. I cap. 43 fol. 117, quem excipit noſter Antonius *Gonçalez de Acuña* in ſuo *Informe de la provincia del Peru fol.* 28 *b*, quæ tibi Latine reddimus. » F. Dominicus a S. « Thoma ordinis Prædicatorum, primos inter epiſ« copos Peruanos alter, poſtquam hanc ſibi linguam « optime comparaſſet, & ad grammaticæ leges re« vocari poſſe deprehendiſſet, ad linguæ Latinæ « normam novam ille nec antea viſam linguæ Pe« ruanæ edidit artem grammatices, declinationes « aliaſque orationis partes octo complectentem, « quæ ad eam facile brevique temporis ſpatio com« parandam plurimum attulit lucis & commodi: cui « proinde tenentur omnes hujus linguæ avidi æque « ac Nebriſſienſi Antonio pro ea quam edidit lin« guæ Caſtellanæ arte grammatica omnium quæ « prius ab aliis editæ fuerunt, optima, methodica, « compendioſiori, atque facillima, maxime debent. « Quin & imo plura quam a Nebriſſienſi, a Domi« nico ſuſcepta fuiſſe ac præſtita non dubitaverim « aſſerere: primus enim omnium hic communem « atque vernaculam Peruani regni provinciarum lin« guam ſuis nativis arctavit regulis & arte, Nebriſ« ſienſis autem editas antea tentataſque ad Latinæ « modum artes alias in exemplum habuit. Hæc por« ro Dominici grammatica maximæ fuit, habetur« que etiamnum utilitatis, quod breviſſimo facilli« moque compendio Peruanam evangelii miniſtri « hanc ea ſibi linguam comparent arte, quod non « exiguum eſſe conſtat Indorum Chriſtianæque re« ligionis beneficium. Hinc fit, ut qui in tribus præ« cipuis regni Peruani civitatibus Limana, Char« cenſi, ac Quitenſi, regum Hiſpaniæ ſumtibus & « imperio litteras docent, hanc publice profiteantur « artem, ſuoſque in academiis erudiant diſcipulos «. Hactenus laudatus Garcias *Inca* apud noſtrum *Acuña* citatum, qui de eo iterum agit inter ejus regionis præſules ex ordine aſſumtos p. 83, uti Ægidius Davila *Teatro Eccleſ. de las Indias* fol. 32, 1568

ubi Dominicum præfuiſſe ait Limenſi conventui priorem atque provinciæ Peruanæ anno MDLIV provincialem, & ſacræ theologiæ magiſterio clariſſe; duo etiam ordinis cœnobia *de Chinca* nimirum & de *Chicama* a fundamentis erexiſſe: tum & proponente Carolo V ad metropolitanam civitatis *de la Plata* in provincia *de los Charcas* Eccleſiam fuiſſe promotum atque conſecratum, noſtro nempe Thomæ de Sancto Martino de quo ſupra ad 1554 mortuo ſuffectum. Unde quod habet Antonius in Bibl. Hiſp. Dominicum hunc primum Eccleſiæ *de los Charcas* creatum archiepiſcopum, ſic intellige, qui primus in ea Eccleſia ſederit eamque adminiſtrarit, nam Thomas laudatus conſecratus quidem fuit, ſed priuſquam ſponſam iniret e vita ſublatus eſt, Dominicus autem pluribus annis eam rexit, verbo & exemplo pavit, ſapientiſſimis ordinationibus formavit, ac depoſito tandem carnis onere in ſua cathedrali baſilica ſepultus eſt. Hæc ejus opera:

Grammatica o arte de la lengua general de los Indios de los reinos del Peru, Pinciæ, Franciſci Fernandez a Corduba 1560 in 8.

Vocabulario de la miſma lengua llamada Quichua, Ibidem.

Extabant ambo libri in Bibl. Thevenot. & recenſentur in ejus indice p. 156, nunc autem in Regia, ex quo dictus *Thevenot Regiæ bibliothecæ allectus eſt adminiſter.*

F. DOMINICUS DE SOTO.

† 1560. F. DOMINICUS DE SOTO qui *Franciſcus* luſtrico nomine in ſeculo dicebatur, ingentis animi vir, omnique virtutum laude clariſſimus, Eccleſiæ patriæque ſuæ decus & columen, ſpretiſque longe clarior honoribus & promeritis, quam injectis atque ſuſceptis, Segobiam Caſtellæ veteris in Arevacis urbem nativam habuit, patre Franciſco de Soto natus anno MCCCCXCIV fortunæ tenuioris homine: quod & Dominicus aliquando, dum de ſe ſuique coram frequenti populo tractare contingeret origine, non modo non celabat aut diſſimulabat, ſed ultro paſſim & palam hortulanis ſe ortum parentibus ingerebat. Erant tamen puero a natura inſita majora longe natalibus ſtudia, nec ligoni falcique quibus eum vitæ comparandæ cauſa parentes aptabant aſſueſcere poterat, ſublimiora jam volvens animo conſilia. Traditur ergo rudioribus inſtituendus Segobiæ litteris, quodque ſumtibus impar eſſet domeſtica parentum inopia, pagi cujuſdam in agro Segobienſi quinto ſcilicet a civitate lapide cui *Ochando* nomen eſt, operam ſuam Eccleſiæ mancipavit, & ædituum egit, unde nonnullis occaſio fuit Dominicum *Ochando* pago non Segobiæ natum autumandi. Crevit autem cum ætate in Franciſci pectore litterarum amor, ſuperatiſque quibuſque objectis ſibi difficultatibus & impedimentis, Complutum ſtudiorum cauſa novam hanc ingreſſurus academiam ſe contulit, (nempe hæc anno MCCCCXCIX primum erecta fuerat) ubi in adoleſcentem optimæ indolis Petrum Fernandez *de Saavedra* Bæticum ex civitate *Benalcaſar* ortum, eodem doctrinæ deſiderio ardentem feliciter incidit, arctiſſimamque iniit cum illo amicitiam, animorum ſtudiorumque paritate & ſimilitudine neceſſitudinem conciliante. Compluti tum aderat inſignis ille vir Thomas de Villanova gymnaſii S. Ildephonſi collega, ordini poſtea Eremitarum Auguſtinianorum aſcriptus, & ſeculo ultimo elapſo ab Alexandro VII inter Sanctos relatus anno MDCLVIII, eo Franciſcus noſter ejuſque ſodalis *Saavedra* uſi magiſtro, non minores litteris fecere quam virtute progreſſus. Verùm ardore ſuccenſi litterarum, quas in academia Pariſienſi præ cæteris florere paſſim omnes uno ore prædicabant, ut vel eo nomine non magiſtri tantum & profeſſores academici, ſed auditores ipſi & diſcipuli quod in ea ſtuduiſſent academia, in majori commendatione haberentur & honore, Compluto diſcedentes Pariſios ambo profecti ſunt, & ab Antonio germanoque illius fratre natu majore Ludovico *Nuño Coronel* gentilibus ſuis & Segobienſibus, qui Pariſiis agebant, & in ea jam erant univerſitate promoti magiſtri ac profeſſores, humaniter ac feſtive recepti ſunt, ſicque ambo philoſophiæ ſerio vacarunt, ut in ea lauream facile fuerint conſecuti. Poſtquam exinde theologiæ inſtitiſſent aliquandiu, ambo ſunt in patriam reverſi circa ann. MDXX, tumque Complutenſem artium cathedram æmulo concurſui permiſſam diſputatione tota plaudente academia conſecutus eſt & moderatus in collegio dicto S. Ildephonſi, e cujus ſcholis dicitur Nominalium ſenſa ſeu verius nugas eliminaſſe. Creſcente fama ad primarias etiam theologiæ cathedras anhelabat, ſed dum grandia molitur ambitque ſublimia, Deo interius impellente mutatur in alterum virum, jam ſectatur humilia, ſeceſſumque ac ſolitudinem meditatur. Quo conſilio Montiſſerrati celeberrimum adit aſceterium, ibidem & id amplexaturus inſtitutum. Verùm a quodam ejuſdem monaſterii pio ac ſagaci viro, cui conſilium ſuum monaſticæ vitæ amplectendæ aperuit, Deo proculdubio ſic diſponente, deterritus a propoſito, eodem auctore ob ingentes animi dotes inductus eſt ut Prædicatorum ordinem deligeret, quo tantis quibus a Deo donatus erat eloquentiæ ac eruditionis facultatibus non jam ſibi uni, ſed & aliis aliquando utilis foret. Itaque Burgos adiens ad ædes noſtras S. Pauli ejuſdem civitatis accedit, recipi poſtulat annos jam natus XXX, admiſſuſque ac cooptatus anno revoluto profeſſus eſt die XXIII julii MDXXV, relictoque tum Franciſci nomine Dominicus deinceps eſt appellatus. Cujus & veſtigia paulopoſt ſecutus fidiſſimus ejuſdem ac individuus ſodalis Segobienſis Petrus *Fernandez de Saavedra* eidem noſtræ familiæ Segobiæ aſcitus eſt, Dominicuſque a Cruce dictus vulgo *de la Cruz* ſpectatæ vir eruditionis ac pietatis, atque inter primos Indiarum Occidentalium apoſtolos ordiniſque ibidem exinde fatores ac parentes præcipuus, Mexicanæque provinciæ prior aliquando provincialis, qui & obiit Mexici circa MDLX, ac de quo legendus Auguſtinus Davila Padilla Hiſt. prov. Mexic. lib. 1 p. 149. Mox a profeſſione Sotus ſuis ſodalibus Brugis in philoſophia ac theologia inſtituendis applicitus, ut pietate ac diſciplina regulari, ſic doctrina & eruditione plurimum effulſit. Vacante autem Salmanticæ theologica cathedra veſperrina, diſputationumque æmulationi de more relicta, jubente priore provinciali eo diſputaturus perrexit, eamque omnium calculo ac plauſu obtinuit anno MDXXXII die XXII novemb. nec minore fama moderatus eſt annos ſexdecim. Cùm autem Hiſpania tota clareret profeſſor noſter, Carolus V imperator ac Hiſpaniarum rex eumdem ac præcipuum in cæteris delegit, qui ſuo nomine concilio adeſſet Tridentino theologus, litteris ad eum Bruxellæ datis anno MDXLV die X januarii, quibus & jubebat ut Bartholomæum de Carranza de quo poſtea ad 15.. collegii Gregoriani Pintiæ regentem ſibi aſciſceret in ſocium. Eo in Patrum conſeſſu ſeu gravitate morum & puritate, ſeu facundia & eruditione adeo præ omnibus enituit, ut ei reſerandarum difficultatum ingruentium, conficiendorumque decretorum onus ut plurimum demandaretur. Contra hæreticorum proteſtantiumque nefanda dogmata præſertim ea

Sec. XVI. quæ circa peccati originalis naturam & virus in omnes ex Adamo naturali generationis via ſeminaliter procreatos effuſum, prædeſtinationis juſtificationiſque ac meritorum vim effectus & cauſas impie blaſphemabant, acriter decertavit: in conficiendis idcirco quintæ ac ſextæ ſeſſionis decretis, Patribus ita volentibus & approbantibus operam navavit plurimam. Quo etiam loco & tempore libros de natura & gratia a ſe conſcriptos Patribus Tridentinis dicavit & exhibuit anno MDXLVII, uti teſtatur auctor ipſe eoſdem Patres alloquens, quibus idcirco ſe a Carolo V miſſum ad eos dicit, ut eis obſequium qualecunque ſuum impenderet: fuiſſe autem ab eo poſt ſeſſiones ſextam & ſeptimam hoc eſt anni MDXLVII exacto martio finitum & nuncupatum ex eo liquet, quod eo in opere earumdem ſeſſionum decretis utatur, ſententiam corroboret, adverſariorum commenta diſcutiat, eoſque confodiat & contundat. Ubi non omittendum, quod cùm ordo careret magiſtro, cùm concilium inceptum eſt menſe decembri anni MDXLV, mortuo jam ab anno MDXLIV menſe novembri Alberto de Caſaus, Sotus nomine totius ordinis affuit ſeſſionibus quatuor prioribus: anno verò MDXLVI die XII junii ſabbato ante pentecoſten electo in magiſtrum ordinis Franciſco Romeo, nec Tridentum accedere valente, ejus in ſeſſionibus quinta & ſexta vices egit. Tranſlato autem anno MDXLVII Bononiam concilio, & mox interrupto inde recedens, hoc a Patribus ſynodi quanti illum facerent oſtendere volentibus decoratus eſt emblemate, utriuſque confertæ manus flammis hinc inde erumpentibus obſitæ cum hoc circum adjecto lemmate, *Fides quæ per caritatem operatur*. Ille verò a Carolo V vocatus & delectus qui ſibi ſacris adeſſet a confeſſionibus, in Germaniam abiit, ubi tum imperator agebat, a quo feſtive perhonorificeque ſuſceptus eſt & habitus, & anno MDXLIX ab eodem ad Eccleſiam Segobienſem vacantem deſignatus, ſed eas infulas quantumcumque ſibi decoras ut pote in urbe nativa conſtantiſſime recuſavit a dignitatibus eccleſiaſticis alieniſſimus. Imo in Hiſpaniam cum imperatore reverſus, a munere etiam confeſſarii regii miſſionem obtinuit anno MDL, & in ſuam Salmanticam ceu in aſylum ſe recepit, ubi cum omnium ordinum plauſu velut antiquus magiſter exceptus, mox a ſuis in priorem electus eſt, quo munere fungebatur X novembris ejuſdem anni, & anno ſequenti MDLI conciones quadrageſimales habuit in Baſilica cathedrali cum ſumma auditorum approbatione nec minore fructu. Sed & paulo poſt nempe anno MDLII ad primariam theologiæ cathedram matutinam ob receſſum Melchioris Cano ad Eccleſiam Canarienſem promoti vacantem communi totius academiæ voto expetitus & invitatus ea lege ut poſt quadriennium rude donaretur, quippe qui jam ſexdecim annis in ea facultate profeſſus fuerat, libenter annuit, ut cui litterarum ſtudio docendique munere nihil eſſet in vita jucundius. Reſumſit igitur laborioſum illud lectionum quotidianarum onus, tantaque eruditione ſuſtinuit, ut non veteranus miles antiqua fama fretus, ſed novus ſol in celeberrima hac ſchola exoriri, eamque novo clariſſimoque lumine colluſtrare videretur. Sed nec quadriennali penſo abſoluto permiſſus eſt quieſcere, nam a ſuis Salmanticenſibus iterum in priorem aſſumtus, id muneris ita implevit, ut & diſciplinæ regulari fovendæ incumberet vigilantius, & ſimul domum ſuam inſtauraret ac magnificentius decoraret. His dum operam dat a Deo vocatus, piiſſimam cœlo reddidit animam die veneris X V novembris anno Chriſti MDLX ætatis LXVI, ut teſtatur Dominicus Bañez qui præſens aderat. Ei funebri pompa ingentique luctu univerſa parentavit academia, ſex primariis ejus regentibus feretrum ad ſepulcrum efferentibus: ſed & Segobiæ patria ſua ſolemnes illi exequiæ decretæ fuerunt, publiciſque ſumtibus in ſacris noſtris ædibus exolutæ. Ejus cum laude non vulgari meminerunt quotquot vel de concilio Tridentino, vel de Carolo V imperatore, vel de ſcriptoribus eccleſiaſticis agunt, quos recenſere tædioſum foret: ſed præ aliis accuratius Didacus de Colmenares *Hiſt. de la ciudad de Segovia* ad calcem inter claros Segobianos p. 717 & ſeqq. quem hîc excipimus. Fallitur Sandoval *Hiſt. imperii de Carlos I°* cùm ait Sotum reſumtioni ſynodi Tridentinæ ſub Julio III anno MDLII affuiſſe, cujus nulla extat memoria, ſed nec cum actorum chronologia convenit. Hæc ejus opera:

1. *Summulæ* editæ primum prolixiores 1529: Poſtea contractiores Salmanticæ, Petri Touani 1539 fol. Rurſus ibid. Andreæ a Portonariis 1568 fol. pp. 318. Antonius in Bibl. Hiſp. addit alteram adhuc editionem ibid. 1575 fol. Fortè ſunt & aliæ.

2. *In dialecticam Ariſtotelis commentarii*. Salmanticæ 1544, 1566 & apud Dominicum de Portonariis 1574 in fol. pp. 295: Rurſus 1580 in fol. Venetiis, Ægidii Rigalda 1574 in 8, & Bernardi Junta 1583 in 4.

3. *In octo libros phyſicorum commentarii & quæſtiones*, Salmanticæ 1545, 1572: & rurſus Alphonſi a Terranova & Neyla 1582 in fol. T. I pp. 270, T. II pp. 207: Poſtea Duaci 1613 in 4 una cum dialectica, curis Jacobi Bowerii Hoogſtratani ord. Prædic. Has lucubrationes a Soto jam a pluribus annis theologiæ profeſſore obtinuit academia Salmanticenſis, ut Nominalium ſectam e ſuis eliminaret gymnaſiis.

4. *In tres libros de anima* etiam ſcripſiſſe indicat Luſitanus, ſed typis non edidit.

5. *Officium recitandum in die S. Hieronymi & per octavam.* Quod ab Hieronymitis in comitiis ordinis Lupianæ anno 1543 habitis adoptatum fuit, & apud eos deinceps decantatum. Ex actis cap. gen. ſub Joanne *de Arevalo* habiti: ſic refert Colmenarius.

6. *Deliberatio in cauſa pauperum*, ſeu *de non inhibendo publico mendicabulo* Latine & Hiſpane, Salmanticæ, Joannis de Junta 1545: Philippo Hiſpaniarum principi nuncupavit. Id miſericordiam expoſcere perſuaſit Sotus & obtinuit. Sic Antonius in Bibl. Hiſp. Laudatur & recenſior editio Venetiis 1617.

7. *De extremo judicio concio habita ad Patres Tridentinos Dominica prima adventus anno* MDXLV, non XLVI, ut mendoſe habet Antonius in Bibl. Hiſp. & eum excipiens Altamura. Extat in editione Lovanienſi orationum in ea ſynodo habitarum apud Petrum Zangrium 1567 fol. & in edit. conc. gen. Pariſiis 1672.

8. *De natura & gratia libri tres ad ſynodum Tridentinam*, Venetiis, apud Juntas 1547 in 4: Antwerpiæ 1550 fol. pp. 236: Pariſiis & Salmanticæ editio ab auctore recognita & emendata: Tum a morte auctoris Salmanticæ, Joan. Morens 1561 fol. & 1570 & 1577: Medinæ 1579 fol. Lugduni, Joannæ Jacobi Junta filiæ 1581 fol. pp. 183: Venetiis, Floravantis a Prato 1584 in 4.

Quod opus contra Lutheranos & Pelagianos præſertim ſcriptum, ita ſanctæ ſynodi approbationem meruit, ut cauſa fuerit, cur Patres auctorem emblemate ſuperius allato donarint. Eo tamen Ambroſius Catharinus ſupra ad 1553 laudatus ſe læſum putavit, & illico contra Sotum tractatum edidit hoc titulo: *Defenſio catholicorum pro poſſibili certitudine gratiæ*, Venetiis 1547 in 8. Quo

in libro contendit e concilii mente fuiſſe, juſtos citra ſpecialis a Deo revelationis caſum fide divina poſſe credere ſe eſſe in gratia, eamque præſentis ſuæ juſtitiæ habere certitudinem, quæ omnem hæſitationem ac dubietatem excludat, idque ſanctam ſynodum ſuis ſanxiſſe decretis, atque adeo Sotum tantum non hæreſeos inſimulat. Breviuſcula ſed nervoſa Sotus illico Catharino repoſuit.

9. *Apologia, qua epiſcopo Minoriensi de certitudine gratiæ reſpondet*, Venetiis 1547: Poſtea Antwerpiæ, Joan. Stelſii 1550 ad calcem librorum *de natura & gratia*, & deinceps cum omnibus eorum librorum editionibus.

Non acquievit tamen Catharinus epiſcopus, ſed acri ſaleque ac pipere condita expurgatione Sotum redarguit. Cæterùm omiſſis privatis virorum ſapientiſſimorum diſſidiis, licèt ſententiam Catharini a ſynodo non fuiſſe damnatam actorum fateantur ſcriptores, Soti tamen ſententia prævaluit in ſcholis, eamque vulgo amplectuntur doctores catholici. Non omittendum in præfatione librorum de natura & gratia Sotum teſtari ſe *de ſtyli ſcholaſtici in theologicis neceſſitate & aptitudine* coram ſynodo peroraſſe: quod etiam confirmat Palavicinus Hiſt. conc. lib. 7 cap. 5 n. 3.

10. *In epiſtolam Divi Pauli ad Romanos commentarii*, Antwerpiæ, Stelſii 1550 fol. pp. 413. At hanc editionem ut vidit Sotus, ceu erratis ſcatentem ſuum opus agnoſcere noluit, imo diffiſus eſt & abdicavit, & aliam ipſe curavit Salmanticæ, Andreæ de Portonariis 1551 in fol.

11. *Come ſe a de evitar el uſo de los juramentos*, Toleti, Joannis de Ayala 1551 in 8.

Idem opus Latine, *De cavendo juramentorum abuſu*, Salmanticæ 1552.

Idem Italice verſum, *Iſtruzzione per ſchivare l'abuſo del giuramento*, Romæ 1586 in 8. Extat in Barber.

12. *De ratione tegendi & detegendi ſecretum relectio theologica*, Salmanticæ 1552: Ibid. Joan. Mar. a Terranova 1561 in fol. pp. 95: Rurſus 1574 in fol. Poſtea Duaci, Baltaz. Belleri 1623 in 8 pp. 325. Antonius de Corduba ord. Minor. annotationes in hunc tractatum ſcripſit ac edidit Compluti 1653.

13. *Annotationes in Johannis Feri Franciſcani Moguntinenſis commentarios ſuper evangelium Joannis*, Salmanticæ 1554 in 4: Ferdinando Valdeſio generali Hiſpaniarum inquiſitori nuncupavit. Has impugnavit Michael de Medina & ipſe Franciſcanus ſcripta pro Johanne Fero apologia & edita, ſed hæc apologia in Indice Romano prohibita fuit, nec permiſſi Feri commentarii in Joannem niſi correcti & emendati Romæ impreſſi 1577.

14. *De juſtitia & jure libri* x *ad Carolum Hiſpaniarum principem*, Salmanticæ 1556 in fol. Mox in altera ibidem editione rejecto ſeptimo *de Cambiis* in ſextum *de uſuris*, adjecto altero *de juramento*. A morte auctoris pluries prodierunt Salmanticæ 1569 & 1580 in fol. Lugduni 1582 in fol. Rurſus cum libris de natura & gratia 1584 in 4, quæ utraque in Barber. Venetiis, Petri Mariæ Bertani 1608 in 4 pp. 1006. In epiſtola nuncupatoria teſtatur ſe de Caroli iſtius principis fauſto natalitio in ſynodo Tridentina Orationem ad Patres habuiſſe.

Quæſtiones de reſidentia ex decimo libro excerptas edidit ſeorſim Remigius Florentinus de quo poſtea ad 1580 in collectione opuſculorum ejuſdem argumenti, Venetiis, Jordani Zileti 1562 in 4. Et ibidem *de pluralitate beneficiorum*.

15. *In quartum ſententiarum commentarii*, Salmanticæ, Tomus I, Joannis a Canova 1557 in fol. Tomus II, Andreæ de Portonariis 1560 in fol. Poſtea Venetiis 1569 in 4, & 1589 in 4, quæ in Barber. & Joan. Zenarii 1598 in 4: Lovanii 1573 in fol. Medinæ Campi 1581 in fol. Duaci, Petri Borremans 1612 in fol. pp. 964. Sæc. XVI.

16. *Catechiſmo o Doctrina chriſtiana.* De qua opella ſic ille in fine libri quarti ſententiarum: *Rudimenta fidei in brevi chartula vulgari idiomate ſimpliciſſimoque ſtylo conſcripſi. Hanc apud Compoſtellam prælo commiſſam impoſtores quidam hæretici commacularunt, calculis nomine meo imprimentes, quod ſacratiſſima virgo Deipara non eſſet tanquam adjutrix & advocata noſtra imploranda, cujus contrarium ego in proxima præcedente pagina ſecundùm catholicam fidem admonueram. Sed ille chalcographus ob aliam id genus impoſturam patibulo fuit ſuſpenſus. Si in eu uſtam manus illa chartula inciderit, meminerit blaſphemiam illam falſo mihi ſcriptam.* Prodiit poſtea emendata Salmanticæ, Matthiæ Gaſtii 1563 in 12.

Suma de la doctrina chriſtiana ſub nomine ejuſdem Dominici de *Soto* prodiit ibidem apud Petrum Laſſo 1567 in 8, editionem curante *Didaco Ximenes*. Dubitat Antonius an ſit eadem cum ſuperiori, quod ſoli referare poſſunt gentiles, ut & quis ſit iſte *Didacus Ximenes*, an ſupra hoc eodem anno laudatus, nam ſi is eſt ut veriſimillimum, non anno 1560 obierit ut habet Marieta, ſed ultra 1567 vixerit.

17. *Eſte es un trattado de un Sumario, que por comiſſion de la congregacion, que ſu mageſtad mandò juntar en Valladolid el año de cinquenta, coligio el muy reverendo y doctiſſimo maëſtro Fray Domingo de Soto, de la apologia que el obiſpo de Chiapa hizo y leyo en la congregacion contra el dotor Sepulveda.* Extat editum inter opera Bartholomæi de las Caſas, de quo poſtea ad 1566 ubi videſis: interea breviter hîc dico Carolum V juſſiſſe, ut rationibus utriuſque Bartholomæi & Sepulvedæ de modo agendi cum Indis Americanis contendentium in compendium redactis, Sotus de iis cenſuram ſuam ſcriberet, & ad conſilium regium referret. Hæc eſt hujus operis occaſio.

18. *De ratione promulgandi evangelium.* De ea lucubratione meminit Sotus lib. 4 de juſtitia & jure q. 4 a 2 ad finem paratum prælo habere ſe teſtatus. Et in quartum ſententiarum diſt. 5 quæſt. unica art. 10 concl. 1 argum. 5 ſub finem ſic loquitur: *Lib. 4 de juſt. & jure tractatum de ratione promulgandi evangelii polliciti ſumus, quem ſemper fert animus primum in obſequium fidei deinde in gratiam chriſtianorum principum annuente numine edere.* Antonius in Bibl. Hiſp. ex eo cenſet edidiſſe ſeu perfeciſſe, quod Ferdinandus Menchaca Quæſt. Illuſtr. lib. 1 cap. 10 n. 10 ejus meminerit.

19. *In evangelium Matthæi commentarii.* Inchoati quidem illi, at non ultima manu politi nec perfecti. Hos citat ipſe in quartum ſentent. diſt. 5 q. unica ar. 10 concl. 1 arg. 5 ubi ſic habet: *Quoniam ut ſuper caput 2 Matth. ſuper verba*, Natus eſt rex Judæorum, *diſputavimus &c.* Et in fine ejuſdem operis in ſententias: *Commentarios in Matthæum bona ex parte ſcripſi, tamen poſtremam manum non adhibui.* Hinc prohibet ne ſub ſuo nomine unquam edantur.

20. *Pro juſtificatione concilii Tridentini tractatus.* Laudatur a Marieta, at Antonius citatus ſibi ignotum teſtatur, mihi verò non alius videtur a libris de natura & gratia, quos ab ipſo initio profitetur ſe ſcripſiſſe ceu *quinta & ſexta ſeſſionum apologiam quamdam.*

21. *In primam partem S. Thomæ, & in utramque ſecundam commentarii* MS ab eodem Antonio dicuntur extare Romæ in Bibl. Altempſ.

Sec. XVI. Notandum quod monet auctor in fine ſcripti in quartum ſentent. *Complura alia* MS *nomine meo circumferuntur, quæ dum publicitus prælegebam, auditores in ſuis alveolis excipiebant, nulli tamen iſtorum operum poſtremam manum adhibui. Et ideo ſi poſtquam me Deus ab hac luce elocaverit, quiſpiam ejuſmodi volumina evulgaverit, proteſtor non fore mea, multa enim continent examine & cenſura & caſtigatione digna.*

22. *Officium in feſto S. Thomæ de Aquino dicendum.* Sic Marieta, qui addit quotannis in æde ſacra noſtra Salmanticenſi recitari & cantari.

Illuſtria a viris eruditis Dominico Soto dicta & ſcripta refert Antonius in Bibl. Hiſp. quem conſulas.

F. FRANCISCUS DORTA.

* 1560. F. Franciscus Dorta Luſitanus ſacræ theologiæ profeſſor vir ingenio, doctrina & pietate eximius a Luſitano gratitudinis ergo quod ſuus fuerit in philoſophia magiſter, laudatur in chronico ad ann. 1560 inter doctores, nullis tamen ejus indicatis operibus, nec proinde hic commemorandus, niſi Altamura ad 1570 ei tribuiſſet

Commentaria ſuper Summam S. Thomæ fere univerſam: quæ, inquit, olim per Luſitaniam circumferebantur & avide legebantur, haud dubie MS, quod diſquirant gentiles.

F. HIERONYMUS ACCETTI.

* 1560. F. Hieronymus Accetti vel *Acetto* Ureeanus patria, profeſſione Brixienſis, commiſſarii ſanctæ Romanæ inquiſitionis ſocius, & ipſe aliquando generalis Cremonæ inquiſitor, ad Fundanas inquiunt inſulas a ſummo pontifice deſignatus eſt, ſed præmatura morte anno MDLX ereptus, conſecrationis munus non obtinuit. Ita referunt Octavius Rubeus de illuſtribus Brixienſ. Leonardus Cozzandi in Bibl. Brixien. & Rovetta ad 1560, penes quos fides, quæ inde mihi non parum nutat, quod inter Fundanos nullum huic Hieronymo locum relinquat Ughellus, Fauſtumque Cicarellum ſedem illam teſtetur a MDLV ad MDLXVI obtinuiſſe. Ab eo inquiunt prodiit in lucem editus

Tractatus de theologia ſymbolica, ſcholaſtica, & myſtica Veſpaſiano Gonzagæ duci Sabioneta nuncupatus. At locum & annum editionis ſilent.

Alia plura in re dogmatica ſcripſiſſe ait idem Rovetta, ſed quænam illa ſint, aut ubi ſerventur ſaltem MS, non indicat.

F. HIERONYMUS TAIX.

* 1560. F. Hieronymus Taix Catalanus, patria & profeſſione Ilerdenſis ſacræ theologiæ magiſter anno MDXXXVIII conventui S. Onuphrii ad Valentiam præerat prior & anno MDLX florebat etiamnum, de quo legendi noſtri Marieta fol. 205 b, Diagus fol. 284 b, Fernandez, Altamura ad 1540. Meminit etiam Antonius in Bibl. Hiſp. His omnibus teſtibus ſcripſit Catalano idiomate

Dels miracles de nueſtra Señora del Roſer, y del modo de dir lo Roſari o Pſalteri de aquella. Editio ut videtur altera, Barcinone 1602 in 4.

F. JOHANNES CROOCIUS.

* 1560. F. Johannes Croocius vulgo *de Croock* Flander Gandavi, natus anno MCCCCLXXIX, jam ad ordinem diaconatus promotus erat, ac Pariſiis artium magiſter laureatus, Gandavique rectoris domus templi ſubmonitor, cùm ætatis XXXIII ordini nomen dedit in patria, quem anno MDXIII die XXV martii profeſſus eſt. Hinc Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, inchoata completurus ſtudia, poſtquam pluribus annis nec inutilis ibi ſtetiſſet, ad ſuos reverſus lector ſacræ theologiæ inſtitutus eſt Gandavi anno MDXXXVI, & hæreticæ pravitatis inquiſitor per diœceſim Morinenſem anno MDXXXVIII, quo tamen munere ſe exolvit poſt annos quatuor. Priorem egiſſe aiunt Caſtri S. Winoni & Ipris, & apud ſuos tandem Gandavi nonagenario majorem obiiſſe circa MDLXIX. Sepulturam primus obtinuit ſub fornicibus periſtylii, cùm prius ſub dio ad ipſum periſtylium ſodales humo conderentur. Ejus curis prodiit

Summa S. Thomæ Aquinatis multo tempore correcta, & ab amanuenſium aut typographorum vitiis vindicata, Pariſiis, Franciſci Regnault 1520 in 8. Quæ editio Inſulis apud noſtros. Præfationem Croocii in hanc editionem carpit Alva in Nodo indiſſolubili p. 94, ceu laudes S. Thomæ nimium extollentem: quod ſolum retuliſſe confutaſſe eſt.

Croocii meminit Sanderus inter illuſtres Gandavenſes, & Ghilbertus in Bibl Belgo-Dominic. ex actis capitulorum infer. Germ. & ex actis Gandav.

F. JOANNES A CRUCE.

F. Joannes a Cruce vernacule *de la Cruz* Hiſpanus Matriti in cœnobio S. Mariæ de Atocha ordinem amplexus eſt & profeſſus, virque evaſit pietate, diſciplina regulari & doctrina commendatiſſimus. Hinc cùm a rege Luſitaniæ petiti ſunt Patres Hiſpani, qui collapſa ſui regni cœnobia inſtaurarent, ex iis qui eo cum venerandæ memoriæ Ludovico Granatenſi miſſi ſunt, ille unus fuit, qui & maximam vitæ partem ibi egit, juvenibus educandis primum præfectus, quo in munere egregiam per plures annos navavit operam. Sed & variis locis præfuit prior, legumque noſtrarum obſervationi aſſerendæ non parum profuit, ob gravitatem, religionem, prudentiam intus & extra omnibus acceptus & venerandus. Quo obierit anno non indicant, ſed cùm Luſitano fuerit æqualis & ſocius inter annum MDXL & MDLXVIII in Portugallia claruiſſe certum. Ejus meminerunt Luſitanus citatus, Marieta, Pius, Fernandez, Altamura ad 1556, Antonius in Bibl. Hiſp. Hæc ejus opera: 1560.

1. *La hiſtoria de la Igleſia, que llamen eccleſiaſtica y tripartita*, Oliſſipone 1541 ſuppreſſo nomine: tum eo addito Conimbricæ 1554 in fol. ſcilicet verſio eſt hiſtoriæ, quam Caſſiodorus ex hiſtoricis tribus Græcis Socrate, Sozomeno, & Theodorito Latine concinnavit, & quam Hiſpanam fecit Joannes hic & regi Portugalliæ Joanni III nuncupavit.

2. *Dialogo ſobre la neceſſidad, obligacion, y provecho de la oracion vocal, y de las obras virtuoſas, y ſacras ceremonias, que uſan los chriſtianos: con un ſermon de San Chriſoſtomo ſobre el pſalmo* XLI: *y un tratado de Vincentio Lirinenſe, que hazen al propoſito del dialogo, trasladado por el miſmo autor*, Salmanticæ, Joan. de Canova 1555 in 4.

Hoc opus ab auctore Latine redditum audiviſſe ſe ait Luſitanus.

3. *Suma de los miſterios de la Fee de Fray Franciſco Titelman de la orden de los Franciſcos, trasladada dal Latino por el Fray Juan de la Cruz &c.* Inter alia huic verſioni addita eſt *Una carta de Encherio obiſpo Lugdunenſe a Valeriano, en que le amoneſta el menoſprecio del mundo.*

Hoc opus Ludovicus Granatenſis ad ſuum cui titulus *Guia de peccadores* adjunxit, interprete noſtro Joanne laudato.

4. *Treinta y dos ſermones en que ſe declaran los mandamientos de la lei de Dios, y articulos de la fee, y ſacramentos*, Compluti 1568 in 8.

5. *Cronica de la orden de Predicadores, de ſu principio y ſucceſſo haſta nueſtra edad, y compilada de hiſtorias antiguas. Acrecentaronſe muchas coſas de memorias antiguas de la orden por diligencia de algunos religioſos del convento de Lixboa de la provincia de Portugal, a cujas manos vino eſta cronica, y la hizieron eſtampar. Va repartida en dos partes, en la primera van cinco libros, y en la ſegunda dos*, Oliſſipone, Manuelis Juan 1567 decembris 24 in fol. pp. 514.

Opus Carolo principi Hiſpaniarum Philippi II primogenito nuncupatum. Is eſt autem ordo. Lib. 1 Vita S. Dominici & ordinis exordia. 2. Magiſtri ordinis S. Dominici ſucceſſores. 3. Vita S. Petri martyris & cæterorum ſequentium ordinis martyrum. 4. Vita S. Antonini archiepiſcopi Florentini & aliorum ex ordine antiſtitum. 5. Vita S. Thomæ de Aquino & aliorum ordinis doctorum. 6. Vita S. Vincentii confeſſoris & aliorum illuſtrium verbi divini præconum. 7. Vita S. Catharinæ de Senis Virginis & Sororum ex ordine Beatarum, methodo fere Leandri Alberti ſervata. Ex eo verò colligo mortuum jam auctorem, cùm hoc volumen typis editum, ſiquidem Patres Luſitani fatentur hoc opus in ſuas manus veniſſe, eique ſe plura adjeciſſe, quod eo vivo auſi non eſſent, ſed ei ſi quæ antiqua haberent addenda, proculdubio tradidiſſent.

Chronicæ hujus volumen alterum Hiſpane etiam ſcriptum, quod Patres Luſitani Salmanticam ad Hiſpanos noſtros miſerunt apud eos edendum, quod an factum me latet, ſed ſaltem MS apud eos ſervari autumo.

F. JOHANNES SLOTANUS.

† 1560. F. Johannes Slotanus a Valerio Andrea *Slootanus*, ab Eiſengrenio *Schlotanus*, a Poſſevino & noſtro Fernandez corrupte *Scholotanus* agnominatus, natione Brabantinus, oppido *Geffen* altero ad Buſcumducis lapide ſito ortus & a patria vulgo *Geffenſis* nuncupatus, adoleſcens ordini nomen Coloniæ Agrippinæ dedit. Juvenis cùm audiſſet tot barbararum gentium animas in Indiis & inſulis ab imperatore Carolo V detectis & occupatis, pluſquam Cimmeriis immerſas idololatriæ tenebris paucorum illuc pro Chriſto profectorum illuminari labore, eodem ſtudio continuo imo pectore exarſit, utque ad fidem eos adduceret, eo trajicere decrevit, & ad hoc idem etiam alios inducere cœpit conſilium: ſed ne impleret, infirma corporis valetudine, ſuperiorumque quibus parere tenebatur, prohibitus eſt voluntate. Nihil remiſſior tamen fuit ejus pro Chriſti fide zelus, quamque apud exteras barbaraſque nationes ei non licuit verbo & opere dilatare religionem, hanc vel in patria contra proteſtantium hæreticorumque impetus atque verſutias, qua ſtylo voceque potuit & auctoritate, propugnare promovereque totis viribus ſtuduit. Nec enim ille Latine tantum & Græce ſcivit ut vernacule, ſed in ſacrorum Eccleſiæ canonum erat Sanctorumque Patrum lectura & expoſitione verſatiſſimus. Conventus ſui Colonienſis regimini electus præpoſitus eſt prior, & in eo litteras ſacras profeſſus, ac in ejuſdem academia civitatis e duodecimviris unus inter infulatos patres: demum & per Rheni tractum & Colonienſem diœceſim generalis fidei cenſor & inquiſitor. Quo in munere cùm annis aliquot integerrimo infractoque ſe geſſiſſet animo, Velſiumque ovina veſte animo vulpino ſæc. XVI. mentitum hæreticum ea civitate regioneque inſidiantem, gregique Colonienſi inhiantem detexiſſet atque compeſcuiſſet, ætate maturus ibidem inter Fratres ſuos vitam in pace complevit anno Chriſti MDLX julii IX uti Necrologicæ Colonienſis conventus anno 1671 a Jacobo Quetif noſtro viſæ excuſſæque fidem faciunt tabulæ, quod & notat in archiepiſcopis Colonienſibus ad Salentinum LXXV archiepiſcopum Merſæus Cratepolius Minorita. Slotano ſtylus erat pro dicendi genere varius & aptus. Cùm oratorem agit floridus, cultus, & elegans, Latineque purus: cùm polemicam tractat, vivus & efficax non inani verborum lenocinio, ſed rationum auctoritatumque pondere ſuos urgens egregieque confodiens, Eccleſiæ ſcilicet catholicæ hoſtes & adverſarios. Hæc ſuperſunt etiamnum ejus edita opera:

I. Volumen hæc continet: 1. *De Baptiſmo parvulorum tractatus* Hermanno a Boichum monaſterii in Brwyler abbati nuncupatus e Colonia 16 feb. Prodiitque cum tribus ſeqq. Ibid. Joan. Noveſii 1559 in 8, ſignat. ab a ad e ij.

2. *In Pſalmum* XC Qui habitat *homiliæ novem*, ab e iij ad z ij.

3. *Dialogus de barbaris rationibus convertendis ad Chriſtum.* In præfatione ad lectorem e Colonia 23 maii 1558 ſic ait: *Animus quoque fuit ad idem opus adeo promptus, ut flagrarem deſiderio trajiciendi ad eaſdem inſulas pro fide catholica dilatatione. Et quidem libenter tunc ſatisfeciſſem deſiderio meo, ſed prohibuit corporis tiendum ſatis firmata valetudo, & ætas quodammodo adhuc puerilis, & ſanctæ obedientiæ votum quod emiſeram &c.* ab A ad I iij.

4. *De oratione*, ab I iv ad Q v.

5. *Concio Latine pronunciata in capitulo majoris eccleſiæ Colonienſis anno 1544 in capite quadrageſimæ* a Q v ad T.

Quæ quinque opuſcula ſimul prodierunt Coloniæ, Arnold. Birckmanni 1560 in 8.

II. Vol. *Diſputationum adverſus hæreticos liber unus, in quo ſub propugnatione articulorum Juſto Velſio Colonia propoſitorum omnes ferme hujus ſeculi controverſiæ diſcutiuntur*: nempe, *De Eccleſia: De primatu Petri & Eccleſia Romana: De œcumenicorum conciliorum auctoritate: De veritate corporis & ſanguinis Chriſti in Euchariſtia: De tranſubſtantiatione: De admirabili præſentia corporis Chriſti in Euchariſtia: De communione alterius ſpeciei: De ſacrificio miſſæ: De Eccleſiæ ſeptem ſacramentis: De veneratione & invocatione ſanctorum: De purgatorio: De templorum ædificatione & utilitate ceramoniarum, & aliis.* Georgio ab Egmont Trajectenſi epiſcopo nuncupatum opus, Coloniæ, Joannis Bathenii 1558 in 8, A ad L ij ſeu pp. 882. In epiſt. nuncup. meminit cujuſdam *exigui libelli confutatorii præambuli loco a ſe conſcripti adverſus Apologiam Velſii* in lucem editi, qui revera prodiit hoc titulo, *Apologia Juſti Velſii Havelgani confutatio*, Coloniæ, Gaſp. Gennepæi 1557 in 8, pp. 94. Extat apud noſtros Inſulis.

III. Vol. *De retinenda fide orthodoxa & catholica adverſus hæreſes & ſectas & præcipue Lutheranam.* Opus libris IX conſtans, & Philippo Mariæque conjugibus Angliæ regibus dicatum. Acceſſit *De verbi Dei virtute & Eccleſiæ inſuperabili potentia libris* V *iiſdem regibus nuncupatum*. Coloniæ, Joannis Noveſiani 1555 in 4, A & a & aa ad cc. Quæ tria ſuperiora volumina extant Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati.

IV. Vol. *De præcipuis Incarnationis divinæ noſtræque redemptionis myſteriis Homiliarum libri tres*, Coloniæ, Gaſparis Gennepæi 1557 in fol. pagg.

Digitized by Google

Sec. XVI. 780. Extabat apud noſtros Colonienſes anno 1671. V. Volum. *De octo beatitudinibus ſermones* XIV, Coloniæ, Joan. Noveſiani 1556 in 8.

Sequentia adduntur opera a noſtro Ghilberto De la Haie in ſua Bibl. Belgo-Domin.

1. *In epiſtolas & evangelia quæ in feſtivitatibus B. Virginis leguntur Homiliarum libri* XII.

2. *De laudibus B. V. Mariæ, Homilia una.*

3. *In epiſtolas & evangelia quæ leguntur in feſtivitatibus ſanctorum Homiliarum Libri* IV.

4. *In epiſtolas & evangelia quæ ſecundis feriis per quadrageſimam leguntur Homiliarum liber unus.*

5. *In pſalmum* CVIII, *Tractatus* XLI.

6. *Orationes aliquot Latinè habitæ.*

7. *Poſtilla in epiſtolas & evangelia Dominicalia totius anni ex D. Thoma commentariis deſumptæ.*

Quæ tamen quo prælo, quave forma aut quo anno prodierint idem Ghilbertus fatetur ſe non reperiſſe, ſed nec a quo acceperit refert. Itaque penes illum virum utique ſincerum & accuratum fides.

Id ne quærat quis, Velſius erat Coloniæ Phyſicus ſeu medicinæ profeſſor, qui Lutheranum virus incautis civibus propinabat, qui tandem apud inquiſitorem Slotanum poſtulatus de fide & interrogatus in judicio reus inventus eſt, & loco ditione que pulſus & ejectus. Is ad Cæſarem Carolum V ſe recipiens ab inquiſitoribus male vexatum ſe & circumventum conqueſtus eſt, apologiamque qua Lutheri impia vindicare nitebatur & probare dogmata imperatori & ſtatibus imperii obtulit. Quæ omnia egregie Slotanus noſter confutavit. Hujus cum laude meminerunt Eiſengrenius ad 1553, Poſſevinus Miræus, Swertius, Valerius Andreas, noſtri Fernandez, Fontana in *Monum.* ad 1550, & Altamura ad 1555.

F. MELCHIOR CANUS.

? 1560. F. Melchior Canus vel *Cano* Hiſpanus vir ſumma divinarum humanarumque peritia litterarum poſteris commendandus, honeſtis parentibus anno circiter ſeculi XVI quinto natus eſt *Tarancon* oppido Caſtellæ novæ Conchenſis diœceſis in regno Toletano. Ætatis adhuc teneræ Salmanticam miſſus humanioribus imbuendus litteris, mirum quantos ſub optimis præceptoribus ab egregia indole ingeniique facilitate fecerit progreſſus, Latinæ orationis non ſolum puritatem ſed & elegantiam imprimis, ac in animi ſenſibus eloquendis ſeporem admirabilem conſecutus. Quibus dum incumbit ille ſtrenuus, agente numine, ibidem in S. Stephani ordinem amplexatus eſt, & elapſo tirocinio profeſſus XIX Auguſti MDXXIIII. Dum philoſophiæ navat operam, accidit ut præclarum illud ordinis ſidus & Salmantinæ inſtaurator academiæ Franciſcus a Victoria nuper e Pariſiis, ubi laurea donatus, primariam theologiæ cathedram publico expoſitam certamini anno MDXXVI reportaret. Mox huic magiſtro datus eſt Canus ſacris erudiendus diſciplinis, ortaque eſt exinde arctiſſima inter utrumque neceſſitudo, cùm magiſter ingenio diſcipuli mire deliciaretur, ceu qui ſodales tum dicendi facilitate & facundia, tum diſcendi ſtudio & aviditate longe ſuperaret, ſed & vice verſa præceptorem diſcipulus omni reverentia & gratia proſequeretur, quam ad ultimum vitæ ſervavit, verboque ac ſcripto ſemper teſtatus eſt. Pinciam poſtea circa MDXXX viſus eſt ſuperioribus mittendus gymnaſii Gregoriani collegialis, ut aiunt, academicus, ubi Didacum de Aſtudillo virum inſignem, quem ſibi præponendum Victoria apertè prædicabat, audivit in theologia regentem & magiſtrum: qua in ſchola tantus apparuit collegis ſuis Canus, (an per gradus ſolitos philoſophiæ lectoris & magiſtri ſtudentium exercitatus, licet veriſimillimum, non lego), ut ab iiſdem una voce poſtulatus fuerit, qui theologiam eos de ſuperiori loco doceret, datuſque provincialis auctoritate profeſſor fuerit, quod munus maximo auditorum proventu & plauſu tutatus eſt annis aliquot. Eodem tempore ibidem theologiam profitebatur & a morte Didaci de Aſtudillo etiam primarius regens Bartholomæus de Carranza vir & ipſe egregius, & ab eruditione plurimi apud omnes habitus, nec diſſimulant auctores quamdam tum inter utrumque ſeu potius inter diſcipulos natam quæ in præceptores ut moris eſt refundebatur æmulationem, dum Carranziſtas hi, illi ſe Caniſtas laudarent. Anno MDXLII e vivis erepto Andrea de Tudela Salmantini conventus alumno, & primario Complutenſi academico, miſſus eo confeſtim eſt Canus, qui vacantem locum publicæ ſolemniſque diſputationis alea proſequeretur, quem omnium facile calculo judicioque obtinuit; & implevit non minori certe ſui & ordinis gloria, quam diſcipulorum fructu & frequentia: ſolido ſcilicet quadriennio, donec eximius illius magiſter, & Salmantinæ lumen academiæ Franciſcus de Victoria primariam in ea S. Thomæ cathedram Idibus pridie ſextilibus anno MDXLVI ſua morte vacuam ſorteque & alea contentioſa replendam aliis reliquerit. Hanc utique toto proſequebatur animo vir ea tempeſtate dudum & academia clarus, in eaque veſpertinæ moderator & regens cathedræ Joannes Ægidius, quam ordini ſervandam, & adverſus ambientes quoſque propugnandam & vindicandam ſibi provinciæ noſtræ Hiſpaniæ infimi ſupremique omnes ſummo loco duxerunt. Salmanticam itaque juſſus venit illico Canus, qui pro agone decertaret, & cum Ægidio ipſa jam prope ſui præjudicata fama gloriaque Victore contenderet. At longe ſe eruditione eminentiorem reperit Ægidius in concertatione Canum, qui omnium unanimi voce palmam tulit & cathedram eodem anno MDXLVI, novumque docendi modum iniens, quam ſchola nuper exulare juſſerat barbariem Victoria ejus magiſter, eximia dicendi facilitate ſuavitateque temperavit. Ita verò deinceps emicuit eamque ſibi famam tota Hiſpania comparavit, ut anno MDLI ſub Julio III ſynodo redintegrata Tridentina, ea illum unâ cum noſtro Bartholomæo de Carrança Carolus V Cæſar ablegarit quanti iſte qui primis jam ſeſſionibus ſub Paulo III affuerat, in ea reſumtione concilii habitus ſit, dicetur poſtea ad 15.. ubi de eo, quantas verò laudes meruerit Canus, paſſim in hujus concilii hiſtoria refert Palavicinus legendus, ubi & lib. XII cap. 1 Paulo Sarpio ſub Petri Soave nomine latenti de Tridentinorum Patrum eruditione obloquenti Canum in primis objicit, ut virum omni exceptione majorem. Suſpenſa iterum ſynodo in patriam anno MDLII reducem Carolus V ad inſulas Canarienſes deſignavit, jamque ſibi fama notum Julius III ut *præſtantiſſimum theologum* (verba ipſa ſunt *Regiſt. Vatic.*) admiſit in conſiſtorio publico & promovit kal. ſept. ejuſdem anni. Et inaugurari quidem ſe ille permiſit, ſed vel Muſei ſacrarumque literarum amore captus, utiliorem ſe ſcriptis Eccleſiæ fore arbitratus, vel alia ratione, ut ad eam inſulam trajiceret, perſuaderi non potuit. Abdicata itaque paulo poſt Eccleſia, in domum noſtram *de Piedrayta* ſe recepit, exinde in Pincianam, ubi occaſione hæreſum Lutheranæ & Calvinianæ ubique graſſantium epiſtolam primam ad Timotheum publice ſuſcepit exponendam. Tum verò circa MDLIIII provinciæ Hiſpaniæ aſſumtus eſt prior provincialis, quod munus ſumma omnium approbatione quadriennium egit & amplius, ſcilicet uſque poſt capitulum generale MDLVIII Romæ, in quo electus eſt magiſter ordinis F. Vincentius Juſtinianus, cujus tamen electioni non videtur adfuiſſe. Etſi enim

enim id non referant nec Lopez nec alii noſtrates, id ex eo conjicio, quod nempe coactis ſeu Segobiæ, ut ait *Caſtejon Hiſtoria de Toledo*, ſeu Palentiæ, ut certius volunt alii & in primis noſter Alphonſus Fernandez *Hiſtor. de Palencia* lib. 3 cap. 3 die XXI octob. anno MDLIX provincialibus comitiis, quibus alius ab eo præerat vicarius, quod ſignum eum tum officio ceſſiſſe, Bartholomæus noſter de Carrança jam archiepiſcopus Toletanus, cui ob rationes ſupra relatas Canus ſuſpectus erat, monitus electoribus conſilium eſſe eumdem iterum ad idem provincialis munus aſſumere, graviores & urgentiores tum ad vicarium tum ad diffinitores literas per nuntium certum miſit, quibus ægerrime ſe laturum ſignificabat, ſi Canum denuo ſibi præficerent provincialem. Addit *Caſtejon* nihil quidem obtinuiſſe Carranzam, electumque denuo Canum, ſed magiſtrum ordinis Juſtinianum de his certiorem factum, vel ne Carrançam læderet, vel quod contra morem ordinis iterata hæc electio eſſet, eam confirmare noluiſſe. Tum verò Canus, inquit idem, unde hæc in ſe fulmina prodirent, probe odoratus, quæ a ſe in Carrançam liberius dicta ferebantur, purgare conatus eſt, ea nunquam ex ore ſuo in archiepiſcopum jacta teſtatus, quem omni reverentia pro merito ac dignitate coleret: non effecit tamen, quin ſecuta paulo poſt menſe auguſto ſcilicet archiepiſcopi per ſummum inquiſitorem incarceratione, magnam in eo partem illum habere vulgo putaretur. Romam exinde ad magiſtrum ordinis ſe contuliſſe Canum aiunt noſtri auctores, cujus itineris ratio eſſe potuit, vel ut de caſſa facta ſua electione querelam in ejus ſinum ſuavius effunderet, vel ut de graviori illa archiepiſcopi cauſa, deque ejus fortè remediis præſens certius colloqueretur. Ut ut ſit, anno MDLX in Hiſpanias reverſus Toletum ſeceſſit, ibique in conventu S. Petri Martyris non multos poſt dies XXX ſcilicet ſeptemb. ejuſdem anni decubuit, ubi & in ipſo aulæ capitularis ingreſſu ſepultus jacet. Vir ſane non ab exquiſita ſolum doctrinæ ſacræ cognitione aut a linguarum etiam Græcæ & aliarum orientalium peritia, ſed a recta veritatis tractatione, a ſtudio pro Eccleſia, a novitatum omnium fuga & odio, a tradita perfecti theologi ratione, eruditorum omnium conſenſu nunquam ſatis laudandus, dignuſque poſterorum memoria immortali. Fuit Cano germana ſoror Anna nomine Matthæo de Prego nupta, ex qua natus eſt *Melchior* alter etiam *Cano* poſtea nuncupatus, Illanæ urbe Toletani regni ortus, qui anno circiter MDLX ordinem etiam profeſſus eſt adoleſcens in conventu *de Piedrayta*, vitæ ſanctimonia clarus, & cum fama ſanctitatis anno MDCVII die XXX martii tranſlatus ad ſuperos: de quo Lopez *P. IV Lib. 4 cap. 31 & ſeqq. Attaque cap. gen. Romæ* MDCVIII. Hujus ſororii ſui Canum meminiſſe parum attentus Altamura ad 1554 putavit, cùm vix avunculus nepotem profeſſum videre potuerit. Hæc verò ejus ſunt opera:

1. *De locis theologicis libri duodecim*, Salmanticæ, Matthiæ Gaſtii 1563 in fol. typis elegantibus. Hæc prima editio cum privilegio Philippi II Hiſpaniarum regis prodiit, ex quo diſcimus hoc opus conventui Salmantino S. Stephani noſtro ab auctore legatum, & inſtante F. Petro Serrano ordinis in aula Hiſpana procuratore generali privilegium imprimendi conceſſum Matriti XXVII auguſti MDLXII, & iterum XXII nov. ejuſdem anni. Unde quod in ſua cenſura ejus operis ait Rodericus Vadilæus Benedictinus XV auguſti MDLXII Archiepiſcopum Hiſpalenſem Ferdinandum Valdeſium ſupremum inquiſitorem, (illum nempe cujus juſſu Carranza noſter in carcerem detruſus,) a Cano hujus operis hæredem relictum, ſummoque ſtudio ut ederetur curaſſe, vix intelligitur, niſi dicatur duplex ab auctore operis ſui exemplum MS, alterum Salmantinis noſtris, alterum Hiſpalenſi archiepiſcopo pro ea quæ inter utrumque ab antiquo juncta erat neceſſitudine dono datum, & omnes in eumdem ſcopum nempe ut opus ederetur collimantes, noſtros Salmantinos pro facultate edendi ſupplicaſſe, archiepiſcopum ut eam concederet conſilium regium ſua auctoritate induxiſſe. Prodierunt poſtea pluries variis in locis: Venetiis, Bartholomæi Rubini 1567: Lovanii 1564 & 1569: Coloniæ Agrip. 1574: Rurſus Ibid. Birckmanni & Arnoldi Myllii 1585, 1603, 1605, ſemper in 8: Recens Lugduni, ſumtibus Amabilis Auroy Bibliopolæ Pariſienſis 1704 in 4: Paravii in ædibus Cardinalis Cornaro ejus civitatis epiſcopi 1715 in 4 cum indicibus quibus hæc editio commodior eſt. Sæc. XVI.

Illud verò non omittendum, quod de patre ſuo nos docet in Exordio lib. XI, ejus potiſſimum cauſa hoc opus a ſe ſuſceptum, eique nuncupandi ſibi animum fuiſſe. Sic enim ille: *Superiorem locum vixdum finiveram, & ecce nuncius affertur parentem meum cariſſimum Vienna diem extremum obiiſſe. Eo verò audito nuncio, ſi motum me negem, quam id rectè faciam viderint ſapientes, ſed certe mentiar. Motus ſum enim tali parente orbatus, qualis ut arbitror apud mortales reliquus nullus eſt. Cùm autem ego illi meas has lucubrationes nuncuparem, ſcilicet a laboribus quos ejus potiſſimum cauſa ſuſceperam, aliquandiu ceſſatum eſt.* Et paulo poſt: *Etenim vivo patre cùm de locis theologicis aliquid vellem ſcribere, ille mihi occurebat non eo ſolum dignus munere, ſed in cujus etiam nomine vigilia noſtra gratiùs apparerent &c.* Quid ſimile indicat lib. X cap. 1: *De hoc opere abſolvendo..... omnem omnino ſpem ſæpius abjecimus, ſed partim diſcipulorum precibus efflagitati, partim amicorum conviciis victi, tuo verò juſſu potius, Pater optime, cujus ſtudiis præſertim in re tam juſta cùm difficile eſt, tumne æquum quidem obſiſtere, ſubciſivis ut aiunt horis opus hoc informare decrevimus.* Ex quibus ſaltem colligitur ejus patrem non ſolum honeſtæ ſtirpis, & in Caroli V cæſaris obſequio fortè mancipatum, qui Viennæ Auſtriæ obierit, ſed & virum gravem & eruditum, qui tam inſigne opus a filio exegerit.

Nec prætereundum præceptoris Franciſci de Victoria de Cano diſcipulo judicium, quod ipſe refert Lib. XII cap. 1. *Eum*, inquit, *ſolitum dicere audivi, poſtquam ab illius ſchola diſceſſi, ſe ingenio meo quidem egregie delectari, ſed id vereri, ne hujus excellentia quadam elatus & exultans immoderate jactarer, & grandior effectus, non late modo & libere ingrederer, ſed temere etiam ac licenter præceptoris veſtigia conculcarem. Audierat enim me opinionem ipſius unam & item alteram non probaſſe.* Et paulo poſt, ut oſtendat ſe præceptis ejus ac monitis paruiſſe: *Quod verò ad animi moderationem attinet, quam vir in me modeſtiſſimus deſiderabat, in eo dedi operam, ut timorem illius ego fallerem.* Et infra: *Non enim ullam non D. Thomæ dico, ſed ne magiſtri mei opinationem quidem revocavi ad arbitrium meum: nec cordi tamen fuit jurare in verba magiſtri.*

Addendum denique *De locorum uſu* cùm tres libros auctor pollicitus eſſet, *unum in ſcholaſtica pugna, alterum in ſcriptura ſacra expoſitione, poſtremum ſpeciatim adverſum fidei Chriſtianæ ſingulos inimicos, hæreticos, Paganos, Judæos, Saracenos:* primum quidem dediſſe, qui eſt illius duodecimus, at morte præventum ſecundum & tertium, qui totius operis XIII & XIV eſſe debebant, non ſcripſiſſe, qua ex parte opus dici poteſt non abſolutum. De quo videſis *lib.* I *cap.* 1, *lib.* 8 *c.* 2 *lib.* 10 *c.* 5, *lib.* 11 *c.* 2, *& lib.* 12 *c.* 1. Recte tamen monet primus

Sæc. XVI. editor ad calcem operis, etsi duo illi libri non accesserint, nihil tamen ad ipsius perfectionem deesse. Sequuntur aliæ lucubrationes ejusdem auctoris

2. *Relectio de sacramentis in genere habita in academia Salmanticensi*, Compluti 1563: Ingolstadii 1577 in 8: Editionem curante Martino Eisengreinio, Coloniæ, Birckmanni & Myllii 1585 in 8, & deinceps cum superiori *De locis*

3. *Relectio de pœnitentia sacramento, Salmanticæ habita anno* MDXLVIII, Compluti, Petri de Robles 1563 in fol. Ingolstadii 1580 in 8, Editionem curante Alberto Hangeno S. T. P, Mediolani 1580 in 8, una cum relectione superiori: Colon. Agr. Birckmanni 1585 in 8, cum superioribus operibus & sic deinceps. In hac relectione, de pœnitentia quædam eruditis merito displicent, inter alia quod adversus S. Thomæ expressissima verba 2. 2. q. 62 a. ult. docet reum peccati mortalis *non protinus teneri pœnitentiam agere nec etiam cùm peccata memoriæ occurrerint*, quam sententiam infirmissimis argumentis astruit. Sed certius dicendum ambas ab auctore non recognitas, nec forsan scriptas, ceu quæ stylum ejus non redoleant.

4. *Judicium de societate Jesu*, sive ut refert Antonius *de secta Jesuitarum*, si fides Gaspari Scioppio in libro cui titulus *Infamia Famiani*, & in *Relatione ad reges & principes Christianos, cap. 7.* Certe laudatur a P. Daniele S. J. Occitano theologiæ professore Anicii in Velaunis in opere Gallico cui titulus, *Histoire veritable des disputes de Auxiliis, & des autres querelles entre les Jacobins & les Jesuites d'Espagne depuis leur origine*, Anicii 1704, Tomis tribus in 12, sub ementitis tamen nomine auctoris Abbatis N. & typis Leodii Henrici Streers: ubi in epistola nuncupatoria dicit Canum hoc judicium per ordinem sparsisse, cujus tamen nostrorum neminem hactenus vidi aut legi, qui a se illius operis exemplum visum referat.

5. *Adversus statutum Ecclesiæ Toletanæ, quo infecti sanguinis homines a beneficiis hujus ecclesiæ arcentur.* Testatur Antonius aliquid a Cano de eo scriptum ac in lucem editum alicubi se legisse.

6. *Commentarii in quartum librum sententiarum* MS: sic Marieta.

7. *Commentarii in primam partem & in primam secundæ S. Thomæ de Aquino* MS: sic Marieta. Illi forsan a discipulis suis in scholis excepti & apud suos Salmanticenses servati.

F. MELCHIOR POU.

1560. F. Melchior Pou seu *de Puteo* Aragonus Ilerdæ ordinem professus, Aragoniæ prior provincialis Barcinone anno MDXLI die v junii electus, qui & post quadriennium muneris absolutum, ejusdem suæ provinciæ nomine comitiis ordinis Romæ anno MDXLVI habitis affuit diffinitor, baccalaureus dictus in actis, ante hæc omnia verò congregationis severioris disciplinæ in Aragonia annis XVI præfuerat vicarius generalis, quæ munia virum gravem, doctum, prudentem demonstrant. Laudatur a Diago in historia ejus provinciæ fol. 98, a Lusitano & sequacibus, & tandem ab Altamura ad 1560, quem annum attigisse facile crediderim. His testibus scripsit

Conciones de tempore & de sanctis per annum.
Mariale seu sermones de laudibus B. Virginis.

F. NICOLAUS FABBRONI.

* 1560. F. Nicolaus Fabbroni Etruscus Pistorii natus, & ibidem ordinem professus, theologus eximius & insignis divini verbi præco, in præcipuis Italiæ civitatibus, Pisis, Lucæ, Pistorii, Florentiæ bis, Aretii, Perugiæ, Fulginii, Urbeveteri, Romæ etiam & aliàs per quadragesimam conciones habuit, magno ubique plausu & fructu. Senem emeritum & variis regiminis perfunctum muneribus, surdum tandem effectum vidit Pistorii Razzius tum ibidem per triennium lector circa MDLX, eumque testatur composuisse ac reliquisse

Scritti più quadragesimali.

Addens suarum concionum quas accurate scribebat, liberalissimum fuisse, & eas junioribus facillime concessisse. Videsis Razzium p. 285.

F. THOMAS A VALENTIA.

F. Thomas a Valentia a patria regni hujus nominis urbe primaria, vel etiam a professione sic nuncupatus, vir pietate & eruditione scholastica conspicuus, clarebat ad annum MDLX, scripsitque ac edidit * 1560.

Flores de consolacion necessarias a todo Christiano para pasar prosperamente las tempestades deste mundo.

Italice redditum opus & excusum Venetiis 1562 vidit Antonius ut testatur Bibl. Hisp. Ejusdem meminerunt Lusitanus, Fernandez, Altamura ad 1560, Possevinus & alii.

F. VINCENTIUS CAQUETIUS.

F. Vincentius Caquetius provinciæ insulæ Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ magister anno MDLX adhuc in vivis erat teste Lusitano æquali, quem excipiunt Fernandez, Pius & Altamura hic ad 1567. Scripsisse dicitur * 1560.

Tractatum de suppositionibus & quadam alia.

Majorem hujus scriptoris notitiam non habet Antoninus Mongitore in altera parte Bibl. suæ Sicul. nisi quod a vitæ innocentia & ab eximiis virtutibus multum illuxisse testatur.

F. JACOBUS FERRAN.

F. Jacobus Ferran aliis *Didacus*, quod idem est apud Hispanos nomen, ut omnes norunt, gente barbarus & origine, ex infidelibus ortus parentibus in Aphrica & urbe Tripolitana, mirabili Dei providentis & miserentis eventu puer in manus & potestatem factus christianorum, nobile fuit militantis Ecclesiæ de Mahometanis & Mauris spolium. Apud Hispanos igitur ductus, christianeque eruditus, ac subinde sacro baptismi lavacro tinctus, Christo militare cœpit. Dein grandior factus, Barcinone ordini nomen dedit, in quo se sic litteris addixit & pietati, ut per omnes scholæ agones sacræ theologiæ lauream obtinuerit, & Valentiæ, Cæsaraugustæ & Barcinone successive prior electus, illos conventus cum omnium approbatione rexerit. Hinc in comitiis provinciæ Oscæ vulgo *Huesca* anno MDL ad natalitia B. Virginis coactis prior provincialis assumtus, Aragoniam ad xx januarii MDLV administravit, ad idem munus iterum electus in comitiis Pampilonæ ad natale Virginis MDLIX habitis. Quo dum fungitur munere anno MDLXI exeunte die XXI decembris diem supremum obit Pampilonæ inter fratrum filiorumque manus & suspiria. Ejus meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1545, Marieta qui ultimus typorum fortè vitio ejus mortem ad ann. MDLXVI prorogat, Possevinus, sed de eo legendus præ cæteris Diagus lib. 1 cap. 63 fol. 99 b, a quo hæc selegimus, qui & addit eum scripsisse ac edidisse 1561.

Officium in festo S. Raimundi de Pennaforti recitandum & cantandum: quo & conventus Barcinonensis & provincia Aragoniæ universa utitur.

F. ELISEUS CAPYS.

* 1561. F. Eliseus Çapys Venetus & conventus ibidem S. Dominici alumnus, clariſſimus fuit hoc ſeculo XVI theologus, quem Antonius de Muglitio Moravus archiepiſcopus Pragenſis, & orator Cæſareus in ſuam familiam aſcivit, & ſecum Tridentum ad ſynodum generalem duxit anno MDLXI. In ea verò in collationibus quæ inter theologos de fide & diſciplina habebantur, non parum emicuiſſe Eliſeus noſter fertur. Hæc verò a Rovetta ei aſcribuntur opera MS in conventu S. Dominici ſervata,

De peccato originali & de gratia tractatus duo.

Hujus agnomen Fontana in Theatro p. 392 b ſcribit *Caris*, Rovetta ad 1561 *de Caris*, tamen in omnibus concilii Tridentini editionibus legitur ut hic *Capys*, quis rectius?

F. HIERONYMUS MUZZARELLUS.

* 1561. F. Hieronymus Muzzarellus Italus ortu & profeſſione Bononienſis, vir magnarum partium, linguarum trium ſacrarum peritiſſimus, theologus primi nominis, pluribus jam ſeu ſcholæ ſeu conventuum regiminis etiam Bononiæ functus erat muniis, cùm habita eſt ſynodus Tridentina, cujus primis ſub Paulo III ſeſſionibus affuit, & ſua doctrina plurimum apud Patres claruit. Ea verò anno MDXLVII Bononiam tranſlata mox & ſuſpenſa, ibidem inquiſitor inſtitutus eſt generalis, tum anno MDL Romam accitus, a Julio III allectus eſt ſacri palatii magiſter, & anno MDLIII die XI decembris ab eodem ad ſedem Compſinam evectus, ac paulopoſt ad Carolum V imperatorem de graviſſimis negotiis nuntius apoſtolicus miſſus. Ad ſponſam exinde reverſus, illi ornandæ ac bonis moribus informandæ ſedulus ac vigil incumbebat, cùm eum mors Salerni agentem intercepit anno æræ chriſtianæ MDLXI, ingenti omnibus relicto ſui deſiderio. Ejus cum laude meminerunt quotquot de epiſcopis ex ordine aſſumtis ſcripſerunt, legendi præſertim Ughellus Ital. Sac. T. VI & Fontana in Theat. & Monum. Eum Rovetta primus ſcriptoribus accenſet ad 1551, hæcque ei opera tribuit:

Tractatum adverſus errores Lutheri.

Opuſculum de auctoritate papæ.

Ubinam verò hæc vel typis edita vel ſaltem MS ſerventur, pro more filet, itaque penes eum fides.

F. SIXTUS MEDICES.

* 1561. F. Sixtus Medices Venetiis anno circiter MDI natus, ibidem in cœnobio SS. Joannis & Pauli ordini nomen dedit, evaſitque philoſophus & theologus præſtantiſſimus. Sebaſtiani Foſcarini ſenatoris & philoſophi illuſtris vices quibuſdam annis egit, in ejus ſchola quam Venetiis aperuerat, philoſophiam publice profeſſus: tum & cathedram S. Thomæ in academia Patavina obtinuit anno MDXLV, Bartholomæo Spina Piſano ad ſacri palatii magiſterium Romam evocato ſuffectus, quam continenter rexit ad ann. MDLIV. Cœnobio ſuo nativo ſuæque Venetiarum provinciæ pluries præfuiſſe dicitur, quæ omnia exhibet epitaphium ejus tumulo in primo SS. Joannis & Pauli periſtylio inſculptum, quod ſic habet:

D. O. M. F. Sixto Medices venerabili viro, religione, doctrina, prudentia, & humanitate inſigni. Summis celeberrimi hujus cœnobii, & totius provinciæ muneribus egregie ſæpe perfuncto, qui multos annos ſacram theologiam in gymnaſio Patavino, atque in patria utramque philoſophiam eximia cum laude publice profeſſus, tandem a Deo evocatus ad cœleſtem vitam, ſummo totius civitatis dolore deceſſit ætatis ſuæ LX die XXIX novemb. MDLXI. F. Hieronymus Vielmius Ven. theol. præcep. & tanquam patri de ſe optime merito P. C.

Marmore in exiguo ſat erit tua nomina tantum
Scribere, Sixte pater, cætera quis referat?

Meminerunt Pius in Append. Gozzeus, Altamura ad 1561, & ad eumdem annum Rovetta cœnobili S. Dominici, non SS. Joannis & Pauli, alumnum nullo documento contendens, Poſſevinus noſtrum fuiſſe omittens, quod tamen apud Sanſovinum quem citat legere potuiſſet, Tomaſinus gymnaſii Patavini p. 282. Hæc ejus opera:

Tractatus de primis & ſecundis intentionibus.

In librum Porphyrii MS in 4, chart. habetur in Bib. SS. Jo. & Pauli, Tomaſino teſte.

Tractatus de ſex tranſcendentibus.

Prælectiones in librum prædicamentorum: MS habetur in eadem Bibl. eodem teſte.

Commentarius in libros de generatione & corruptione.

Lumen ſanctæ fidei.

De fœnore Judæorum libri tres, Venetiis 1555 in 4. Extat Romæ in Barber. & Imperiali, & Oxonii in Bodley.

Orationes tres, prima de ingenio theologicis facultatibus excolendo, altera de humana induſtria præſtantia, tertia in funere Al. Grifalconii, Ibid. 1555 in 4. Extant in bibl. laudatis.

De Latinis numerorum notis, Ibid. 1557 in 4. Extat in Bodley.

Quadrageſimale Etruſco idiomate, MS in 4 chart. Extat ad SS. Jo. & Paulum teſte Tomaſino.

F. STEPHANUS PARIS.

† 1561. F. Stephanus Paris Gallus Aurelius patria & profeſſione vir fuit ſeculo XVI clariſſimus. Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, mox a ſtudiis peractis ad gradus promotus eſt, & licentiam in ſacra facultate decurrebat annis MDXXVIII, quo ſeptimus pro Sorbonica reſpondit & MDXXIX, dieque XXV januarii ſequentis inter viginti licentiatos, quorum undecim erant regulares octavum meruit locum. Ejus magiſterium in actis cap. gen. Romæ anno MDXXXII coacti approbatum fuit, exinde ille ad majora provinciæ Franciæ munia admotus. In comitiis ordinis Romæ anno MDXXXIX habitis aderat pro Francia diffinitor, & in actis ſic de eo legitur: *Abſolvimus R. P. provincialem provinciæ Franciæ* (erat is Nicolaus Pagani vernacule Payen theologus Pariſienſis anno MDXIV licentiatus, & provincialis electus anno MDXXVIII) *propter ſuam ſenecturem, & damus in vicarium illius provinciæ F. Stephanum Paris magiſtrum & diffinitorem præſentis capituli.* Qui ipſe mox ut rediit, eodem anno Pagano deſtituto fuit ſuffectus, eoque titulo comitiis ordinis Romæ annis MDXLII & XLVI habitis affuit, ut conſtat ex actis, eoque munere functus eſt ad ann. MDLI, hoc eſt annis undecim & amplius ſolidis. Tum verò inſtante Carolo cardinali Vindocino archiepiſcopo Rotomagenſi, qui eum ſuffraganeum habere cupiebat, ad ſedem Abelonenſem evectus eſt & epiſcopus conſecratus, de quo ſic in actis conſiſtorialibus referente Fontana: *Anno ſalutis* MDLI *die* XVI *martii referente cardinali Ferrarienſi providit ſanctiſſimus Eccleſiæ Abelonenſi in partibus infidelium vacantem per obitum Dionyſii, de perſona F. Stephani Paris ordinis Prædicatorum, cum indulto de non accedendo ad dictam Ec-*

Sæc XVI. *cleſiam, & cum facultate exercendi pontificalia in civitate & diœceſi Rotomagenſi, de conſenſu cardinalis Caroli de Vandoſmo ejuſdem Eccleſiæ præſulis, & de illius licentiâ, cum reſervatione penſionis ſcutorum auri ſolarium centum & quinquaginta ſuper menſa archiepiſcopalis Rotomagenſis fructibus, juribus & obventionibus univerſis de conſenſu dicti Caroli.* In notitiis eccleſiaſticis quæ hoc ſeculo ut & ſuperioribus Romæ in uſu erant, Abelonenſis Eccleſia ſub Athenienſi recenſebatur: hanc autem quidam putant, quæ Αυλὼν in ora Occidentali Macedoniæ inter Apolloniam & montes Acroceraunios ſita eſt *la Valona* Italis dicta, olim inquiunt ſub Athenienſi poſtea ſub Dyrrachina & nunc ipſa metropolis: alii verò exiſtimant eam eſſe Græciæ urbeculam, quæ ad montem Parnaſſum *Amphiſſa* olim dicebatur, & Locrorum erat urbs præcipua. Ut ut ſit Stephanus noſter epiſcopus conſecratus, & vicarius in ſpiritualibus generalis Rotomagi conſtitutus, graſſanti per ea tempora Calvinianæ hæreſi validum ſe murum oppoſuit, & catholicos per totam diœceſim qua concionibus continuis, facundiſſimus enim erat Eccleſiaſtes, qua ſcriptis in lucem editis in antiqua fide confirmavit. Cùm autem diœceſes Carnotenſis & Rotomagenſis ſeſe contingant, Stephanum jam Rotomagi ſuffraganeum, & ſuum unâ habere voluit Joannes *de Morvilliers* Carnotenſis epiſcopus anno MDLII inauguratus tum in aula de arduis regni negotiis occupatus, ut refert Carolus Sauſſeyus Annal. Eccl. Aurelian. p. 631, ubi eum non *Abelonenſem*, ſed *Ablonenſem* epiſcopum vocat, virumque *doctiſſimum & uberrimum verbi divini oratorem*, pluraque ejus in diœceſi Carnutenſi acta anno MDLVI memorat. Dum amplis his duabus diœceſibus ſedulus ac vigil incumbit, difficillimis quæ fuerint in Gallia temporibus veri paſtoris onera omnia implens, demum vitæ finem invenit Rotomagi menſe octobri anni MDLXI. Ubi verò ſepultus fuerit, nullus certo refert, crediderim Rotomagi, ſodales tamen Aurelianenſes corpus ejus ad ſuas ædes tranſlatum contendunt, & in ſua Eccleſia terræ conditum, licèt ob everſum ſubinde ab hæreticis & ſolo æquatum eorum cœnobium, & omnia antiqua inſtrumenta direpta, id jam authentico documento probare non poſſint. Quandiu vixit, ſodales ſuos ſumma benevolentia complexus eſt, & quibus potuit beneficiis de ordine benemereri ſategit: hinc de eo ſic lego ſtatutum in actis cap. gen. Rom. anni MDLVIII: *Acceptamus reverendiſſimum dominum Stephanum Paris epiſcopum Abelonenſem ex ordine noſtro aſſumtum, & de eo benemeritum ad beneficia & ſuffragia ordinis.* Hæc ejus opera:

1. *Chriſtiani hominis inſtitutio adverſus hujus temporis hereſes & morum corruptiones, quinquaginta homiliis quadrageſimalibus diſtincta auctore Stephano Paris Aurelio epiſcopo Abelonenſi ex ordine Prædicatorum aſſumto & doctore theologo Pariſienſi*, Pariſiis, typis Michaelis Fezandat apud Vincentium ſeu Vivantium Gautherot 1552 in 4 ſignat. fol. ſimpl. A & Aa ad Rr, cum approbatione facultatis Pariſien. IX jul. MDLII apud Sorbonam congregatæ. Prodiit rurſus recognita, *ac cui recens adjecta eſt aliquot 25 homiliarum quadam collectio, quæ pro rerum ac temporum varietate ac novitate ab eodem epiſcopo declamata ſunt, quas altera pagina docebit*, Pariſ. Guillelmi Julian, & Claudii Fremy 1561 in 8, pagg. 600. Ludovico a Borbonio archiepiſcopo Senonenſi patrono ſuo dicat auctor.

2. *Expoſitio præclara ſacri hujus ſermonis*, Verbum caro factum eſt *juxta trium evangeliſtarum, & vetuſtiorum doctorum ſententiam concionantibus per adventum valde accommoda & per lectiones triginta octo digeſta*, Pariſiis, Claudii Fremy 1555 in 8 pp. 408. Carolo cardinali a Borbonio arch. Rotomag. opus nuncupatum. Quæ homiliæ eruditæ & ſtylo eleganti ſcriptæ omnes.

3. *Claire & facile expoſition de la divine epitre de S. Paul aux Epheſiens*, Ibidem, viduæ Vivantii Gautherot 1553 in 8.

4. *Homelies ſuivant les matieres traitées et principales feſtes & ſolemnitez de l'année*, Ibid. cum ſuperiori: Iterum Pariſ. Nicolai Cheſneau 1575 in 8. Unâ prodierunt *Oraiſon funebre de Charles de Valois duc d'Orleans fils de François I roi de France, prononcée a Beauvais en l'Egliſe de S. Lucien le 30 ſeptemb.* 1545: Item *Oraiſon funebre du meme prince prononcée a Orleans en l'Egliſe deS. Croix le 30 novemb.* 1545 *par le meme F. Paris lors provincial.* Prior extat inter codd. MS. Baluzii n. 425.

Die 15 junii 1561 *Concionem* habuit Rotomagi in Eccleſia S. Amandi in ſolemni erectione confraternitatis SS. ſacramenti altaris contra Calvinianam inſaniam inſtitutæ in Eccleſia cathedreli, ex ea ætate ad hæc noſtra tempora ſi quæ alia, florentiſſimæ. Sic refert D. Franciſcus Pommeraye aſceta Maureus *Hiſt. des archeveq. de Rouen.*

Ejus præter citatos meminere Sixtus Senenſis, Luſitanus & ſequaces, & noviſſime Altamura ad 1551, La *Croix du Maine* & *du Verdier* quilibet in ſua Bib. Gallic.

F. VALERIUS FAVENTIES.

F. VALERIUS FAVENTIES Venetus & domus SS. Joannis & Pauli alumnus ut conjicio, nam nulla ejus apud ullum ſcriptorem mihi occurrit memoria, floruit tamen apud ſuos circa medium ſeculi XVI, vir perpolitus ac artium elegantiorum ſtudiis apprime excultus, academiæ Venetæ aſcitus collega. Ejus a me viſa eſt opella hujus tituli: 1568

De montium origine Valerii Faventies ordinis Prædicatorum dialogus, In academia Veneta 1561 in 4 pp. 32, charta & charactere Romano nitidiſſimis. Extat Pariſ. in Regia R 1005. Laudatur etiam in Bodley.

Libellum ſi orationem ſpectes, caſtigatiſſimum, ſi res, lectu perjucundum. Philippo Mariæ Campegio Feltrenſium epiſcopo nuncupat Valerius Faventies academicus Venetus ex amœniſſimis Aſcanianis Montegolii collibus XVIII kal. februarii. Pr. *Dialogum de origine montium habitum a me cum Rodulpho equite, reverendiſſime & illuſtriſſime antiſtes, non ab re tibi dedicare conſtitui &c.*

Opus verò ſic incipit: *De origine montium dialogus Valerii Faventies ordinis Prædicatorum.* « Garda oppidum agri Veronenſis in littore Benaci ſitum omnibus rebus ita refertum eſt, ut eorum quibus ad delicias, & ad uſum humanæ vitæ mortales utuntur, nil penitus deſit &c ». In ſequentibus perantiquam Rodulphorum familiam ibi præpotentem eximiis ornat laudibus, & poſtea ſic proſequitur: « In hac igitur nobiliſſima familia vir non modo equeſtri dignitate, ſed liberalitate, magnificentia, urbanitate, cæteriſque virtutibus ornatus ita eminet Benedictus, ut omnes in ſui benevolentiam alliciat, nemoque prorſus ad eum unquam adierit, quin aliquo affectus beneficio diſceſſerit. Ob eam ergo quæ nobis cum illo neceſſitudo intercedit, ſæpe ab eo cùm invitati eſſemus, eo tempore quo Falconum aucupio nobiles cives operam dare animi cauſa ſoliti ſunt, ego ac tres alii comites, Joannes Andreas peritus aſtrologus, Troilus atque Camil-

„les fratres mei ex agro Cuſtodiæ ad eum viſen-„dum officii gratia profecti ſumus &c „. Dialogi interlocutores ſunt *Camillus & Rodolphus*.

F. ALBERTUS DUIMIUS DE GLIRICIS.

† 1561. F. Albertus Duimius de Gliricis vulgo dictus *de Cataro* Latine Aſcrivio Dalmatiæ non ignobili loco ditionis etiamnum Venetæ, atque ex gente Duimia de Gliricis oriundus, eximiæ vir eruditionis & religionis, magnum ſibi fecit in concilio Tridentino nomen, cujus & Palavicinus in hiſtoria concilii non ſemel cum laude meminit. In eo ſiquidem inter Patres ſedit & claruit ex ſacræ theologiæ profeſſore in Romana Sapientia epiſcopus primum Modruſienſis creatus a Paulo III die XXVI julii MDXLVIII, mox & anno ſequenti XIX martii MDXLIX ad Veglenſem in Sclavonia Jadereni metropolitæ ſuffraganeam tranſlatus Eccleſiam: quo titulo ſub Pio IV ſeſſionibus XVII & ſequentibus interfuit, orationemque habuit ad Patres in ſolemnitate S. Dominici die V auguſti MDLXII: fueratque prius a Paulo III delectus anno MDXLV ex quinque theologis unus, qui conceptum a Patribus decretum *De juſtificatione* ad eum miſſum, antequam ederetur & promulgaretur, auctoritate ſedis apoſtolicæ recognoſceret & approbaret, ut ad eum annum Fontana noſter in Mon. Dom. annotavit pag. 482. Docet etiam Palavicinus lib. XVII cap. VII n. 13 p. 386 primæ edit. Rom. 1656 Italicæ hiſtor. conc. Trid. pro Græcis in concilio ſeſſ. V Pii IV ſeu XXI die VI julii MDLXII celebrata, cùm de communione ſub utraque ſpecie & infantium hæſitaretur, interveniſſe, ne ſcilicet damnari videretur Chriſtianorum antiquus ſervatuſque ab inde a Græcis inſularum Cypri & Cretæ Romanæ per omnia conſentientibus & adhærentibus Eccleſiæ uſus: qua ratione ſuperſeſſum eſt ea ſeſſione a publicandis decretis ſeu canonibus quinto & ſexto, atque in aliud tempus illorum rejecta publicatio, quod ſequenti ſeſſ. XXII demum SS. D. papæ decernendum arbitrio relictum, acta ut ipſa vulgata concilii fidem faciunt. Quæ exinde Albertus noſter præclare egerit ſcripſeritve nullibi hactenus mihi occurrit, nec ubi vel quando diem obierit. Apud Palavicinum *Duimius* dicitur, & in catalogo Patrum concilii Ripæ 1562 Italice edito in 4 *Doinio*, a Fontana in Theatro *Divinius*, ab Altamura in Append. ad ann. 1544 *Divimius* & de domo *Divena*, ab his omnibus corrupte, niſi Italici fortè figura ſit idiomatis & metalepſis, *Duimius* enim & de familia *Duimia* certo ex probatis legitur & dictus eſt auctoribus & monimentis. Opera hæc ſolum cognita:

Oratio in ſolemnitate S. Dominici Tridenti die 5 aug. 1562 dicta. Quam etſi cuſam cum cæteris in conc. Trid. habitis nondum viderim, typis tamen tum fuiſſe datam nihil ambigo.

Tractatus de conceptione B. M. Virginis a Joanne de Turrecremata O. Prad. an. 1437 in conc. Baſileenſi juſſu Patrum ſcriptus, atque Roma editus in 4 1547 apud Ant. Bladum *curante F. Alberto Duimio tunc in collegio Romano* vulgo *la Sapienza S. T. & ſcriptura interprete & profeſſore publico juſſu Pauli papæ III.*

De hoc auctore agit Alva in Sole Verit. Rad. 272 col. 1829, ubi allucinatur, cùm *Urgellenſem* in Aragonia epiſcopum vocat, qui vere fuit *Veglenſis*. Addit *epiſtolam præliminarem* eum ſcripſiſſe in libro Joannis de Turrecremata, cujus initium ab eo ſic refertur, *F. Albertus Duimius de Catharo O. Prad. S. T. P. & in Sapientia urbis Roma divinæ ſpeculationis interpres ſinceræ veritatis amatoribus. Admirandam humanæ rationi* Sec. XVI. *altitudinem &c.* cujus poſtea plura fragmenta refert. Idem pluribus contendit Duimium Turrecrematæ librum auxiſſe *diſputationem generalem amplificando*, cùmque Turrecremata tres errores tantum indicaſſet, & Bartholomæus Spina quatuor ſupra triginta, eos illum ad quinquaginta & octo erexiſſe. Alvæ concinit Ambroſius Catarinus. De quo lectoris eſto judicium: Duimii tamen fides, religio, integritas Paulo III, quo jubente librum illum ediderat, adeo perſpectæ fuere, ut ſuum theologum elegerit, qui miſſa ſibi Tridento decreta recognoſceret, eumque poſtea ad infulas promoverit.

F. ARDENGUS PAPIENSIS.

F. Ardengus Papiensis ſic dictus a patria aut ſaltem a profeſſione laudatur a Luſitano, ceu qui claruerit ad 1561 & reliquerit 1561.

Sermones de tempore & de Sanctis, quos præſtat editos.

Altamura addit *Tractatum de immunitate eccleſiaſtica.*

Et Roverta *Tractatum de ſacramento extremæ unctionis.*

F. HIERONYMUS TARVISANUS.

† 1562 &c. F. Hieronymus Tarviſanus vel *Treviſanus* ſive *Trivigianus*, ſic enim varie a variis agnomen ejus gentilitium ſcribitur, e familia patritia Venetiis natus ibidem in cœnobio cui a S. Dominico nomen, ordinem profeſſus, inſignis theologus & celeberrimus tota Italia concionator evaſit. Poſt plura regiminis obita diverſis in domibus munia, ob egregias dotes a Pio IV ad ſedem Veronenſem evectus eſt anno MDLXI die XV januarii. Mox ad ſynodum Tridentinam ſe contulit, in qua non parum emicuit, de quo legendus Palavicinus Hiſt. conc. Trid. lib. 18 cap. 4 n. 12: Verùm ibidem diem ultimum clauſit anno ſequenti MDLXII die IX ſeptemb. ſummo ſui deſiderio omnibus relicto. Ejus meminit Dominicus *Codagli Hiſt. dell' Iſola e del monaſterro di San Secondo*, ubi ſic de eo habet: *Il R. P. F. Girolamo Treviſano havendo in queſti tempi fornito il priorato a S. Domenico di Caſtello* (Venetiis) *per che otteneſſe dal generale in vita il vicariato di San Secondo, e fù poi veſcovo di Verona morto nel concilio Tridentino, havendo per molti anni predicato egregiamente, e ſcritto ſopra l'epiſtola di San Paolo a gli Hebrei: la vita del quale ſcrive l'autore* (id eſt ipſe Codaleus) *nel libro degli huomini illuſtri del convento di San Domenico di Venetia in lingua Latina.* Quam vitam proinde conſulant, qui geſta hujus ſcriptoris accuratius noſſe cupiunt. Scripſit itaque

Commentarium in epiſtolam S. Pauli ad Hebræos. Quod Sixtus Senenſis ſibi ab auctore traditum recognoſcendum fatetur, & opus eruditionis ac judicii ſingularis a ſe probatum.

Laudant etiam Luſitanus, Altamura, Poſſevinus, Ughellus Ital. Sac. T. V col 1042. Roverta plura ei aſcribit opera, quorum hi tituli:

De immunitate.

De auctoritate ſummi pontificis.

De unitate Eccleſiæ adverſus hæreticos.

Penes quem fides, cùm ubi edita vel tantum ms, & ubi ſervata non indicet.

F. JOHANNES BLACK.

1562. F. JOHANNES BLACK Scotus Aberdoniæ inſtituto noſtro ſe addixit, fideique ſtrenuus intrepiduſque pugil adverſus irrumpentem hæreſim, ſathanæque miniſtellos voce ſtyloque ſtetit: populareſque ſuos eruditis facundiſque concionibus & concertationibus, ne in fide nutarent aut ab Eccleſia deficerent & ad proteſtantium haras impie tranſirent, obſtitit: quorum ille demum oppreſſus vinctuſque ferocia & potentia, Edimburgi martyrii coronam accepit anno MDLXII die VII januarii, quamque vivens pietatis integritatem profeſſus fuerat, fuſo moriens ſanguine confirmavit, orthodoxæ veritatis propugnator ſtrenuiſſimus, intimaque præditus eruditione inquit Johannes Lesleus Roſſiæ epiſcopus Hiſt. Scot. lib. X p. 577, cui conſentit Dempſterus Scot. Hiſt. lib. II n. 146. p. 85. Hæc ejus opera:

De reali præſentia corporis Chriſti in ſacramento altaris tractatus.

Acta colloquii ſui cum Johanne Willoxio impio apoſtata collega Johannis Knoxii.

Monitorium ad apoſtatas.

Conciones doctiſſimæ & piiſſimæ.

F. MICHAEL DE ASTI.

* 1562. F. MICHAEL DE ASTI haud dubie ſic a patria Aſta in Liguria nuncupatus, ſed Januæ ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter, priorem apud ſodales Tridenti agebat, dum in ea civitate ſynodus ultima generalis reſumta eſt ſub Pio IV anno MDLXII, plurimique apud Patres ob eruditionem habitus eſt. Ejus meminit Fontana in Theat. & recenſetur in actis concilii. Hunc Rovetta ad 1547 laudat inter ſcriptores, ceu a quo relicta fuerint

Commentaria in libros de cœlo & mundo & in librum de cauſis.

Penes quem fides, cùm ubi ſervantur MS vel impreſſa ſileat.

F. ALPHONSUS DE VILLALVA.

1563. F. ALPHONSUS DE VILLALVA Hiſpanus, Pinciamus profeſſione, laudatur ab Antonio Remeſal Hiſt. prov. *de Chiapa* pp. 613, 615, & fuſius 642. Hoc inquit anno Chriſti MDLXIII prima ipſa ſacra pentecoſtes die XXX maii circa horam tertiarum, Guatimalæ feliciter ſuum obiit diem F. Alphonſus de Villalva inter primos, qui ex Hiſpaniis anno MDXLIV ad hanc provinciam erigendam advenerunt unus, tertiuſque illius ordine prior provincialis tum annorum quinquaginta. Et ſubdit illum qua erat humilitate, ex libro de primis hujus provinciæ patribus, & illius primordiis & erectione, ubi de ſe quid fortè quod laudi eſſet & honori ſcriptum reperit, propria manu privatim erafiſſe & expunxiſſe, ac ſcripſiſſe

De variis de quibus conſulebatur juris eccleſiaſtici & conſcientiæ caſibus reſponſa.

Tractatus pietatem redolentes.

Quæ ſodalium nimia facilitate extraneorum pietati conceſſa auctori ſuo perierunt & ordini. Superſunt tamen quæ ille provincialis electus anno MDLX in ſuo capitulo intermedio ut aiunt, die XXIII januarii MDLXII in cœnobio S. Dominici de Coban celebrato condidit

Ad ſodalium dubia propoſita XVI reſponſa certa & conſilia, quæ citatus Remeſal refert pp. 317 & 627.

F. BASILIUS PISANUS.

F. BASILIUS PISANUS Etruſcus ex Lucarino recenſetur a Fontana Hiſt. prov. Rom. ubi de illius agit ſcriptoribus, inter eos qui concilio interfuerunt Tridentino, quem & vult coram Patribus anno MDLXIII peroraſſe, ejuſque orationem ſeu concionem cum aliis in eodem concilio habitis editam. Penes quos fides, nam ea editio hactenus mihi non occurrit. 1563.

F. HIERONYMUS BAROLUS.

F. HIERONYMUS BAROLUS Inſuber patriaque & profeſſione Ticinenſis, in ſynodo Tridentina claruit ſub Pio IV ex actis, a Rovetta autem etiam inter ſcriptores ad 1576 recenſetur, ceu a quo plura ſcripta relicta fuerint 1563.

De juſtificatione, de gratia & de libero arbitrio.

Ubi verò hæc ſerventur ſaltem MS addere debuiſſet.

F. HIERONYMUS OLEASTER.

† F. HIERONYMUS OLEASTER Luſitanus *de Azambuja* lingua ſua patria dictus, fertè quod oppido *Azambuja* ad Tagum eſſet natus, & inde agnomen ſortitus, quod tamen Latine exprimi voluit, qua lingua *Azambujo* Oleaſtrum ſonat, ut ut ſit ordini ſe addixit anno MDXX die VI octobris, & in cœnobio a Victoria vernacule *de Batalha* nuncupato profeſſus eſt. Vir fuit linguarum ſacrarum Hebraicæ in primis peritus, nec minus theologiæ canonumque ſcientia clarus. Hinc ubi primum indicta eſt a Paulo III ſynodus Tridentina, ad eam a Joanne III Luſitaniæ rege ſe conferre juſſus eſt, additis duobus ex ordine ſociis Georgio a Sancto Jacobo, & Gaſpare a Regibus ſacræ itidem theologiæ doctoribus. Verùm his aliquandiu in itinere detentis, Oleaſter ſolus die XIX decembris anni MDXLV Tridentum pervenit, ante Seſſionem ſecundam quæ die VII januarii ſequentis habita: unde tum ob egregias partes jam Patribus ex fama notas, tum ob erga regem a quo mittebatur reverentiam, cum plauſu a toto concilio exceptus, & ſingulari honoris prærogativa diſtinctus. In theologorum congregationibus ſententiam ſuam dicendo, ſapientia non parum eminuit: ſuſpenſa deinde ſynodo in patriam reverſus, in muſeum ſuum ſeſe recondit, ſacrorum librorum interpretationi totus deditus, eoque ſtudio ut licèt ad infulas cum duobus præfatis ſuis ſociis a rege deſignatus anno MDLI, ſedem ſibi oblatam, quam aiunt inſulæ fuiſſe S. Thomæ, conſtantiſſime recuſavit, ne a libris ſcribendis avelleretur. Cœnobii interea Oliſſiponenſis regimen detrectare non potuit, nec cenſoris fidei in eadem urbe collatum ſibi ab Henrico cardinali Infante munus, quod ſumma omnium approbatione geſſit. Provinciæ tandem Portugalliæ anno MDLX aſſumtus eſt prior provincialis, at eo non diu ſtetit in officio, nam laboribus fractus finem ſcribendi regendique ut & vivendi invenit circa initia anni MDLXIII magno omnibus præſertim eruditis relicto ſui deſiderio. Hæc ejus opera: 1563.

Commentaria in Moſi Pentateuchum juxta Sanctis Pagnini Lucenſis ejuſdem ordinis interpretationem, quibus Ebraica veritas exactiſſime explicatur, & quæ ad morum compoſitionem aptari poſſunt ex ipſius littera penetralibus ſeorſim annectuntur. Subiit ſanctæ inquiſitionis examen. Diviſim primo edita fuere Oliſſipone:

In Geneſim, Joannis Barterii 1556 fol. pp. 315.

In Exodum, Joannis Blavii 1557 fol. pp. 192.

In Leviticum & Numeros, apud eumdem 1557 fol. pp. 134 & 172.

In Deuteronomium, apud eumdem 1558 fol. pp. 138.

Secutæ ſunt aliæ alibi editiones, Antwerpiæ, Hæred. Stelii 1569; & Lugduni, Petri Landry 1586: utraque in fol.

In Iſaiam prophetam commentarii. Nunc primum prodit cura & diligentia R. P. M. F. Petri Calvi concionatoris regii Luſitani ord. Prædic. Lutetiæ, Sebaſtiani Cramoiſy 1622 fol. coll. 1300. Huic editioni emendandæ allaboravit Nicolaus Lynceus Hybernus Galvienſis & ipſe ſodalis, eam verò provinciæ Portugalliæ patribus nuncuparunt. Altera ſeu potius eadem novo titulo donata ſcilicet, *Iſaias inter majores prophetas primus a R. P. Hieronymo Oleaſtro &c. Commentariis illuſtratus & Julio cardinali duci Mazarino nuncupatus* proſtabat Pariſ. apud Sebaſt. & Gabriel. Cramoiſy 1656. fol.

In libros Regum, Pſalmos, Hieremiam & XII prophetas minores commentarii eadem ac in Iſaiam ratione limati ac prælo parati ab eo relicti feruntur, ſed adhuc MS apud ſuos ſervati.

In cæteros Sacræ Scripturæ libros aliquid etiam tentaſſe fertur.

Liber contra hereſes ſui temporis. Sed an typis prodierit, aſſerit nemo.

Ejus meminerunt Luſitanus, Fernandez, Pius, Cacegas & Souza *Hiſt. do Reinho de Portugal* T. I p. 365, Fontana in Theat. & Monum. Altamura ad 1563: Extrates Poſſevinus, Simlerus, Schottus, Miræus, Antonius Bibl. Hiſp. & alii: ultimo Ricardus Simon *Hiſt. crit. des comment.* p. 473, ubi Oleaſtrum in ſua verſione ſacræ ſcripturæ laudat, quod varias Hebraici textus verſiones ad ſingulas voces attulerit & expenderit, atque invicem contulerit, convenientioremque elegerit, etſi inquit non ubique feliciter, & ad verum Ebraici textus ſenſum, ſed ad Rabinorum deliria quandoque deflexerit: quorum penes eruditos arbitrium eſto.

F. JACOBUS TASSARD.

* 1563. F. JACOBUS TASSARD Hanno domus Valencenenſis alumnus, ejuſdemque per annos novem ſolidos prior, vir fuit gravitate morum dicendique gratia commendatus: hinc a Margarita Auſtriaca ducissa Parmenſi Belgii gubernatrice conſcientiæ arbiter & concionator aulicus allectus, his muneribus egregie ſanctèque functus, obiit tandem anno MDLXIII die ſecunda martii. Reliquit quos in aula Belgica prædicaverat ſermone Gallico

Sermons de Careme. Qui apud ſodales Valencenenſes aſſervantur MS. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. PETRUS DE SOTO.

† 1563. F. PETRUS DE SOTO clariſſimum Hiſpaniæ ſeculo XVI ſidus ac fidei catholicæ firmiſſimum adverſus hæreſes propugnaculum, quas quoad vixit ſumma animi contentione parique eruditione, ſeu privatis ſeu publicis ſolemnibuſque congreſſibus, ſtyloque etiam validiſſime debellavit atque proſtravit, natus is eſt Cordubæ nobili ſtemmate, & a puero litteris egregie inſtructus, acris ingenio, memoriaque tenaci præditus, adoleſcens ordini ſe Salmanticæ anno MDXIX kal. aprilis votis ſolemnibus mancipavit. Vir evaſit brevi ſcholaſticis concertationibus, ſacra doctrina, patrum & conciliorum aſſidua lectione, morum ad hæc integritate & innocentia conſpicuus, unde & a Carolo V imperatore delectus eſt ab arcanis & ſacris confeſſionibus & conſiliarius. At ab eo principe in Germaniam ductus, ubi regiones illas a Luthero & aſſeclis populatas vidit, ardens in pectore pro religione ſtudium continere non potuit: a cæſare itaque miſſionem petiit & abſtulit, quo ſe pro domo Dei adverſus irrumpentes hæreſes murum opponeret. Tum ejus conſiliis Otho Truchesius cardinalis epiſcopus Auguſtanus Dilingæ Swevorum academiam inſtauravit, cui ſe ad ſacras ibidem docendas litteras obtulit, idque muneris eo majori fructu implevit, quod genuina SS. Auguſtini & Thomæ dogmata tradens, potiſſimum heterodoxorum adverſus catholicos de derelicta ab iis paſſim horum ſanctorum doctrina objectum revicit ac confutavit. Iſtis diligentius incumbebat & ardentius, cùm Anglorum regina Maria anno MDLIII ſceptrum adepta, de recuperanda in ea inſula catholica religione meditabatur. Tum verò Philippus Hiſpaniæ princeps, qui eam ſibi deſponſarat, Sotum cum Bartholomæo Carranza & Joanne de Villagarcia itidem noſtris, viris omni exceptione majoribus, ſecum in Angliam duxit, qui univerſitates Oxonienſem & Cantabrigienſem fermento hæreſis a Martino Bucero & Petro martyre contaminatas expurgarent, azymiſque ſinceræ ac veræ fidei concurrentes illuc undique Anglos enutrirent. Sed brevi ſteriit hæc Angliæ felicitas. Mortua enim anno MDLVIII die XV novembris regina Maria, Petro de Soto & collegis hinc exulandum fuit. At renovata paulo poſt anno ſcilicet MDLXI ſynodo Tridentina, eo ſe conferre a Pio IV juſſus eſt Sotus ut theologorum a pontifice miſſorum princeps: quantum verò apud Patres ſibi nomen fecerit, narrant rerum concilii hiſtorici legendi, Brentium certe hæreticum proteſtantem a duce Wirtembergenſi miſſum in publico congreſſu vicit ac proſtravit, quem & antea ſcriptis confutarat. At dum omnes viri ſapientiam mirarentur, communique ore theologorum anteſignanum acclamarent, morbo is ex aſſumptis laboribus contracto, ingenti totius ſynodi luctu & deſiderio, cùm maxime neceſſarius videbatur, piiſſima morte evolavit ad ſuperos anno MDLXIII die XX aprilis. Ejus cum laude meminerunt noſtri abinde omnes, Luſitanus, Razzius, Pius, Fernandez, Lopez Hiſt. gen. P. IV, Fontana in Theat. & Monum. Altamura ad 1563: extrates verò Poſſevinus, Miræus, Schottus, Antonius Bibl. Hiſp. Hæc ejus opera:

Inſtitutiones Chriſtianæ, Auguſtæ Vindelic. Valentini Othmar 1548 in 4 pp. 234: Antwerpiæ 1551 in 16.

2. *Epiſtola data e Dilingenſi ſchola anno 1551 data ad Ruardum Tapperum Eccleſiæ D. Petri Lovanii decanum, & ibidem univerſitatis cancellarium.* Prodierunt Antwerpiæ apud viduam Foppens 1706 fol. in opere cui titulus, *Antonii Reginaldi ordinis Prædicatorum de mente ſancti concilii Tridentini circa gratiam ſeipſa efficacem.* Argumentum epiſtolarum eſt *de concordia gratiæ & liberi arbitrii* in illis verò gratiam ſe ipſa efficacem, id eſt non ſolum illuſtrationis in intellectu ſed & motionis in voluntate, gratiam non ſolum poteſtatis ſed & actionis & facientem facere, nec expectantem conſenſum ſed dantem ita aſtruit, ut SS. Auguſtini & Thomæ doctrinam eſſe demonſtret.

3. *Aſſertio catholicæ fidei circa articulos confeſſionis nomine illuſtriſſimi ducis Wurtembergenſis oblatæ [illegible] ejus legatos concilio Tridentino 24 januarii [illegible]*. Prodiit Antwerpiæ 1552, & ibidem apud Martinum Nutium [illegible] 4 pp. 286: Coloniæ Agrip. J. Hann. [illegible] 1555 in 4.

4. *Ad [illegible] Johannem Brentium* Antwerpiæ 1552 in 16 [illegible] Antonius in Bibl. Hiſp. Ex præfatione operis ſequentis habetur Brentium ſcripto impugnaſ-

Sæc. XVI.

Sæc. XVI. ſe *Aſſertionem catholicæ fidei* Soti hîc n. 3 laudatam, & Sotum ſcripto illi repoſuiſſe.

5. *Defenſio catholica confeſſionis & ſcholiorum circa confeſſionem ducis Wurtenbergenſis nomine editam adverſus prolegomena Johannis Brentii*, Antwerpiæ, Nutii 1557 in 4 pp. 542 : Ibid. 1593 in 4.

6. *Tractatus de inſtitutione ſacerdotum, qui ſub epiſcopis animarum curam gerunt, ſeu Manuale Clericorum*, Dilingæ, Sebaldi Mayer 1558 in 4 pp. 1038. Extat in Regia D 960. Hanc editionem juſſit Otho Truſches cardinalis Auguſtanus, qui & de auctore cum laude præfatur, mandatque & præcipit hunc tractatum a profeſſoribus in ſchola ſua Dilingenſi a principio ad finem continuo prælegi & explicari. Plures poſt hanc primam ſecutæ ſunt editiones in 8 fere omnes : Lovanii 1566 : Lugduni 1567 & 1586 : Venetiis, Barthol. Rubini 1567 : Coloniæ, Materni Cholini 1579 in 12 quæ in Regia D 2376, 2 : Brixiæ 1587. Legendum de hoc tractatu opus ſupra n. 2 laudatum *de mente concilii Tridentini* p. 1555 & ſeqq. Eximiam habet auctor de neceſſaria in ſacramento pœnitentiæ contritione ex motivo amoris Dei elicita doctrinam. Præfigitur verò operi epiſtola Othonis cardinalis, qua bonorum & malorum præpoſitorum & paſtorum, ovium & hædorum diſcrimen & conditio, ſed & paſtoralis officii periculoſa cura & diſpenſandi ratio explicantur.

7. *Methodus confeſſionis, ſeu verius doctrina pietatiſque Chriſtianæ præcipuorum capitum epitome a D. Petro de Soto præſtanti theologo recognita, & eruditis additionibus illuſtrata*, Dilingæ 1553 in 12. Othoni Truſches cardinali nuncupat Sotus Dilingam tum reverſus nonis aprilis 1553. Prodiit poſtea Pariſiis 1577, & Antwerpiæ Petri Belleri 1577 in 12.

8. *Doctrina Chriſtiana compendium in uſum plebis recte inſtituendæ*, Dilingæ, Sebaſt. Mayer 1560 in 12. Extat apud noſtros Inſulenſes, ſed an ſit opella altera a ſuperiori mox laudata n. 7 mihi dubium.

9. *Compendium doctrinæ catholicæ ex libris Petri de Soto*, Antwerpiæ 1556 in 16. Extat apud noſtros Inſulenſes.

10. *Catecheſes pia & ſolida ex Franciſco Coſtero S. J. Petro de Soto & ex auctore methodi confeſſionis excerpta* dicuntur prodiiſſe Treviris, Henrici Borck 1590.

11. *Epiſtola*, quam vicarius in provincia inferioris Germaniæ inſtitutus, tum Caroli V confeſſarius, ſcripſit ad ſodales ejus provinciæ. Is eſt titulus : *Reverendis patribus magiſtro noſtro provinciali & diffinitoribus capituli provinciæ Germaniæ inferioris ordinis Prædicatorum præſenti anno* MDXLV *Brugis celebrati, & cæteris hujus provinciæ Fratribus. F. Petrus de Soto ſacræ theologiæ profeſſor ejuſdem ordinis, per bonæ memoriæ magiſtrum ordinis generalem F. Albertum de Caſanis defunctum Vicarius in his partibus inſtitutus &c.* Pia & elegans eſt exhortatio, quam ſequuntur

Ordinationes quas jubet inviolabiliter obſervari. Extant inter acta ejus capituli earumque exemplum ex codice MS Inſulenſi ejus ætatis exſcriptum ſervo inter ſchedas.

In hunc ſcriptorem calamum acuit Johannes Brentius Luteranus, a cujus morſibus & aculeis Sotum egregie vindicat piiſſimus & eruditiſſimus concilii Tridentini præſes Staniſlaus Hoſius in ſuo opere *De Hæreſibus noſtri temporis lib.* 1 ſub finem.

F. ÆGIDIUS FOSCHERARIUS.

F. ÆGIDIUS FOSCHERARIUS ortu quidem nobilis Bononienſis, ſed integritate vitæ, doctrina, omniumque virtutum gloria longe clarior atque nobilior, natus eſt die XXVII januar. MDXII Andreæ filius, illuſtri vetuſtaque Fuſcherariorum apud Bononienſes ſtirpe, cujus parma gentilitia puniceis argenteiſque fulget alternatim octo teſſulis, cyaneo ſcutari ſuper impoſito apice liliis aureis tribus Gallicis recta tranſverſim poſitis emicante : de cujus & antiquitate familiæ Leander Albertus lib. VIII *Hiſtor. Bononien.* & alii quos antiqui ſtemmatis avidiores adeant, ut ad XI a Chriſto ſeculum ſub Frederico Ænobarbo, & Lucio papa II Fuſcherariorum antiquitatem accipiant. Hujus certe familiæ ſub Joanne papa XXII ejuſdemque cum noſtro nominis alterum olim eruditione, facundia, muniis etiam, rerumque peritia ac ſcriptis claruiſſe Ægidium Foſcherarium F. Cherubinus Girardaccius Eremita Auguſtinianus *Hiſtor. Bonon.* T. II lib. XIX, Antoniuſque Bumaldus *Minerval. Bonon.* referunt : ſed miſſa majorum Ægidii noſtri gloria & antiquitate, quam ille ſibi virtute propriam fecit, attendamus. Vix adultam adeptus ætatem ordini Prædicatorum in patria voto concepto nomen dedit in conventu S. Dominici, ubi poſtquam diſciplinæ regularis vel ab ipſo tirocinio ſtudioſiſſimum ſe præſtitiſſet, humanis divinisque literis ſerio incubuit, ac ſubinde variis provinciæ ſuæ locis & gymnaſiis profeſſoris publici munus obire juſſus eſt, magiſterioque laurea decoratus : quodque non minori morum ingenuitate atque prudentia quam eruditione clarus apud ſuos haberetur, ſæpius etiam variiſque provinciæ Lombardiæ locis præfuit in priorem electus. Fama autem illius ultra domeſticos fines erumpente, cùm anno MDXLVI F. Petri martyris Brixienſis obitu ſacri palatii magiſterium vacare contigiſſet, ad illud munus a Paulo III evectus eſt Ægidius noſter ex inquiſitore prioreque conventus ſui Bononienſis, eoque nomine datus a pontifice unâ cum F. Joanne Toletano cardinali S. Clementis epiſcopo Burgenſi, & Philippo Salutiarum antiſtite ac in urbe vicario generali ſpiritualium S. Ignatii exercitiorum libri cenſor, eum ſequenti anno MDXLVIII probavit. Ea porro ſe geſſit animi præſtantia, moderatione atque prudentia, ut omnium in ſe purpuratorum ſacri collegii patrum aulæque principum illexerit animos, atque in eis maxime Joannis Maria cardinalis de Monte nuper ſacri Tridentini concilii præſidis & legati apoſtolici, qui poſtmodum ad Petri ſedem evectus anno MDL ineunte Julius papa III dictus eſt, ipſiſque pontificatus ſui primordiis Ægidium noſtrum vel renitentem ad Mutinenſem evocavit Eccleſiam. Jubente autem pontifice humeros oneri ſuppoſuit, at conſecrationis accepto munere vix ſponſam ſalutarat, cùm ad concilium Tridentinum, quod reſumi Julius imperaverat, juſſus eſt ſe conferre. Paruit ille primæque ipſi ſeſſioni Kalendis maii MDLI celebratæ adfuit, quæ ſcilicet XI concilii ſeſſio fuit, ac deinceps ſequentibus, virumque ſe præbuit inter Patres in primis conſpicuum, religionis fideique zelo adverſus hæreticos publico commeatu ad illud invitatos atque præſentes accenſum, apoſtolicique plane pectoris : ſed & condendis ipſis ſynodi decretis ejus maxime Patres uſi ſunt opera & induſtria. Sequenti autem anno MDLII die XXVIII april. ſeſſione XVI ſuſpenſo ob pervagatum in Germania belli rumorem concilio, jam liber Ægidius mox ad ſuam reverſus eſt ſponſam, quam mira in pauperes caritate paſtoralique vigilantia, parique

1564.

tique vitæ ſanctimonia rexit, gregi ſuo vigilans, nulliſque parcens laboribus, ut ſuæ faciem Eccleſiæ priſtino ſuo nitori reſtitueret, oves ſuas paterno ſibi concilians affectu, nec verbo tantum aſſidue paſcens ſed & exemplo. Nec enim alio uſus eſt epiſcopus quam antea veſtitu & victu, nec amplo fulgebat famulitio vel ornata diviteve ſupellectili, idem illi quod Fratribus ordinis pannum, menſa parcior & ſobria, nec alii quam qui vel ad dignitatis ſuæ rationem, vel ad vitæ neceſſitatem requirerentur famuli: denique ſic omnes optimi paſtoris ac vigilantiſſimi partes implevit, ea moderatione animi, vitæ ſimplicitate & innocentia, tanta erga gregem caritate, tam effuſa in miſeros & pauperes liberalitate, ut communis omnium parens haberetur & amaretur ab omnibus: adeo a cumulandis opibus alienus, ut etiam ſibi vitæ dignitatique neceſſaria ſubtraxerit, & annulum ipſum paſtoralem & pedum in egenos paupereſque ſublevandos, cùm jam annuos Eccleſiæ ſuæ reditus in iis effudiſſet, vænum expoſuerit. Quam viri liberalitatem Bracharenſis ille SS. archiepiſcopus ejuſdem & ipſe Prædicatorum ordinis F. Bartholomæus de Martyribus quantumvis in pauperes effuſus coram expertus poſtea, non modo literis ſuis commendavit, ſed ceu miraculoſam admirabatur, ſeque præ illo prope tenacitatis accuſabat aut avaritiæ: cujus hic libet ipſa verba lectori referre ex epiſtola ſua ad œconomum ſuum F. Joannem *de Leira* tertia nov. MDLXI data Luſitanice, quam Latine reddimus: *Fac ne tibi commendatis ullo modo deſis pauperibus, hos paſcas, nudos operi, ne frigore pereant. Hic dilatatum eſt cor meum fateor ad ſanctis præſulis Mutinenſis ordinis noſtri liberalitatem, vix illi ſunt annui reditus ducatorum mille, pluſque ille largitur & effundit quam ego in Eccleſia ſua pauperes, ut nec unde ſibi provideat ipſe ſatis intelligam, niſi miraculo tribuam, quo ſolet hujuſmodi ſubvenire Deus miſericordia hominibus.* Nec verò ſua contentus dare pauperibus Ægidius, ſed ut & iiſdem alii ditiores ſubvenirent, urgebat inceſſanterque provocabat. Maxima pollebat inſuper puritate mentis & corporis, nec indecorum obſcœnumque quid unquam in converſatione fieri dicive coram ſe ſuſtinuit, publica profligare proſtibula non ceſſavit, puelliſque a meretricio revocatis ampliſſimum inſtituit dotavitque hoſpitium atque refugium. Eccleſiam porro ſuam ædeſque pontificias novis auxit ornavitque elegantioribus ædificiis & amœnioribus ad hortorum proſpectum poſitis, pluraque hujuſmodi in Eccleſiæ ſuæ commodum & gregis ſui fecit utilia, quibus omnium ſibi conciliavit animos, bonorum utique non impiorum, quorum inſidiis impetitus eſt & a Deo probatus, virtutis enim invidia comes ſequitur aſſidua. Julio namque III pontifice ſublato e vivis exeunte martio anno MDLV, Marcelloque II pariter vix menſis unius pontifice extincto, Petri ſedem aſcendit Paulus IV Joannes Petrus antea cardinalis Caraffa capularis ſenex & effœtæ jam ætatis, aſperioribuſque paulo moribus, & ſenili moroſitate ſuſpicionibus obnoxius, qui aſtu deluſus & circumventus æmulorum occulto, fidei poſtulatos apud ſe Joannem cardinalem Moronum inculpatæ vitæ pectoriſque magnanimi virum, ætate meritiſque gravem, iiſque demum ornatum virtutibus, ut in ſummum pontificem Piique IV papæ ſucceſſorem eligendum pleraque Patrum, ipſiuſque Caroli Boromæi Pii IV nepotis vota poſtea concurrerint, ſed & Ægidium noſtrum zelo præcipiti comprehendi, inque molem Hadrianam XXI januarii MDLVIII detrudi juſſerit, quem ambo propriæ tutiſſimi conſcientiæ improviſum fortiter ſuſtinuerunt impetum. In utrumque mox diligentius eſt inquiſitum, nec quid tamen in eis non animadverſione modo, ſed nec leviſſima ſuſpicione dignum eſt deprehenſum aut revelatum. Inſtabant acriter pro ſui paſtoris innocentia & libertate Mutinenſes omnes, clerus, magiſtratus & populi ſimul unanimes, paſtorem ſuum tutabantur oves adverſus occultos illius iniquoſque delatores, qui demum conquiſiti diligenter, nec inveniri deprehendive potuerunt. Hoc enim eorum erat negotium in tenebris perambulans, manicullariorumque inſtar certo quidem ictu, ſed occulta percuſſerant manu, Paulumque pontificem, & Romanum fidei quæſitorem ac commiſſarium ſuis occultis nec ſubſcriptis circumvenerant epiſtolis, ſuæque ſic in tenebris ſecuritati conſuluerant. Fruſtra quæſitis his ergo delatoribus, nec detectis vel comparere auſis, facti cœpit Paulus pœnitere ſui & præcipitationis, liberamque fecit utrique detentionis ſuæ facultatem, quam illi reſpuerunt niſi ſolemni judicio teſtata foret utriuſque innocentia, fideique integritas & accuſantium manifeſtata ſimul & damnata iniquitas: dimiſſus tamen eſt vel invitus ab Hadriana mole liber Ægidius noſter die XVIII aug. MDLVIII ſeptimo prope expleto detentionis ſuæ menſe, ſub cautela, ut aiunt ſecuritatis, ſive ſiſtendi iterum ubi viſum fuerit obligatione, ne ſcilicet Paulo pontifici probro eſſet præceps eorum & iniqua detentio. Vix anno integro ab Ægidii noſtri libertate elapſo, fato conceſſit Paulus, cui ſuffectus patrum ſuffragiis, quos inter & Moronus ipſe cardinalis, Joannes Angelus de Medicis Pius IV abinde dictus XXVI decemb. MDLIX, qui non ſuſtinuit in dubio verſari diutius Ægidii famam & innocentiam, & Inquiſitori Romano generali cardinali Alexandrino F. Michaeli Ghiſlerio poſtea Pio V pontifici mandavit, ut ultimum tandem huic cauſæ finem imponeret: quod & hic præſtitit data kal. jan. MDLX Romæ in apoſtolico palatio deciſiva ſolemnique ſententia, quam habes integram Italica lingua apud Michaelem Pio P. II Lib. IV col. 206, qua non tantum Ægidii comprobata eſt fidei vitæque integritas & innocentia, ſiſtendi vinculum ſive ſecuritatis extinctum omnino & ſolutum, ſed accuſatorum & accuſationum damnata & declarata calumnia, falſitas, & impoſtura, priſtinæque nihil acceſſiſſe famæ juribus & honori detrimenti ex ipſius vinculis & detentione, adeoque Mutinenſes populos ea debere illum ſuſcipere audire & venerari reverentia, ac ſi nuſquam incarceratus fuiſſet & accuſatus &c.

Sæc. XVI.

Hac accepta ſententia Mutinam Ægidius ac ſponſam ſuam repetiit, a qua vix dici poteſt quanta fuerit acclamatione populique lætitia ſuſceptus, præſertim a pauperibus, quorum habebatur eratque revera pater, quibus etiam ſublevandis novum erexit Pietatis Montem. Dum autem ardentius Eccleſiæ ſuæ regimini paſcendoque gregi denuo inſtaret, iterum ab eodem invitus abeſſe cogitur & Tridentum repetere, adeſſeque concilio generali, quod eodem anno MDLX exeunte, quacunque remota ſuſpenſione ad paſcha proximum indixerat reſumendum ſummus pontifex. Quare rebus Eccleſiæ ſuæ optime compoſitis, jubente Pio IV perrexit ad concilium levi comitatu unicoque ad farcinas uſus jumento, Tridentumque aprilis XV pervenit anno MDLXI quo paſcha die VI menſis ejuſdem inciderat. In idem ejus hoſpitium IX maii ſubſequentis cum eo commoraturus declinavit laudatus archiepiſcopus Bracharenſis F. Bartholomæus de Martyribus, non ordinis tantum aut dignitatis affinitate, ſed morum præſertim ac paſtoralis ſolicitudinis ſimilitudine ei devinctiſſimus. Quam autem ſibi in prioribus ſub julio III ſeſſionibus pepererat eruditionis laudem, in his poſterioribus ſub Pio IV egregie tutatus eſt, ut & acta ipſa concilii teſtantur. Commiſſa namque illi in prima congregatione XV jan. MDLXII a patri-

Sec. XVI. bus auctoritas & cura prius diſcutiendi probandique quæcumque coram eſſent publice pronuntianda vel recitanda concilio, tantaque in rerum difficultatumque propoſitarum expoſitione vel ſolutione ſententiæ ejus apud omnes habebatur ratio, ut eidem unanimes adhærerent: ſeſſionum etiam ejuſdem ſacri concilii ordinandarum, digerendorumque cura canonum ipſi demandata fuit, quod egregie præſtitit, & quo nunc habemus editaque prodierunt ordine redegit. Demum cùm omnibus ſub Pio IV concilii ſeſſionibus interfuiſſet atque ſubſcripſiſſet, ſoluta jam anno exeunte MDLXIII ſacra ſynodo, cùm ad ſuam redire pararet Eccleſiam, Romam a Pio IV accitus eſt, juſſuſque cum uno & altero ejuſdem Prædicatorum ordinis, quique eidem interfuerant concilio, viris eruditione pietateque ſpectatiſſimis, F. Leonardo de Marinis archiepiſcopo Lancianenſi videlicet, & F. Franciſco Forerio Luſitano, concilii conficiendo dirigendoque catechiſmo, Romanoque miſſali & breviario recenſendis ac purgandis incumbere; cui dum deſudaret ardentius operi, Romæ piiſſima morte ſublatus eſt e vivis ætatis LIII nondum exacto XXIII decemb. MDLXIV. Sepultuſque fuit apud ſuos ad Minervam ad altare majus, magno omnium, ac præſertim ovium ſuarum luctu & deſiderio: cujus tumulo poſitum eſt hoc cœnotaphium:

D. O. M.

Fratri Ægidio Foſcherario Bononien. ord. Prædicatorum epiſcopo Mutinenſi, religione, præſtantia, prudentia, ac rerum ſcientia divinarum tanta, ut in publico Tridentino concilio Patres in ejus judicio acquieſcerent: Qui Catechiſmo, Miſſali & Breviario, in quibus maxime omnium elaboravit, compoſitis, Romæ obdormivit in Domino A. D. MDLXIV die XXIII dec. Vixit annos LII menſes X, dies XXVI. F. Ferdinandus de ſancto Ambroſio memoriæ tanti viri obſervantiſſimus fecit XV octob. MDLXVII.

Aliud eidem apponendum curavit germanus illius frater in avito Fuſcheriæ gentis Bononiæ ad S. Petronii templum ſepulcro ſequens ſcilicet monumentum:

D. O. M.

F. Ægidio Fuſcherario magiſtro ſacri palatii, epiſcopo Mutinenſi, viro eruditione, integritate & moderatione animi, quas non ſolum in Eccleſia adminiſtranda, ſed Tridentino etiam concilio præſtitit, longe omnium ornatiſſimo. Obiit Romæ Anno MDLXIV cùm eſſet ad operam catechiſmo conficiendo navandam vocatus. Vixit annos LII menſes X dies XXVI. Camillus Fuſcherarius F. Fratri optimo poſuit.

De Ægidio nullus e noſtris prope, qui ab illius ætate ſcripſerunt, deque viris ordinis dignitate, ſcriptiſve, vel præclare geſtis egerunt, non meminit, Luſitanus, Fernandez, Pius, Lopez, Fontana, Altamura ad 1564, Rovetta mendoſe ad 1584: extranei verò qui de Mutinenſis Eccleſiæ præſulibus egerunt, viriſque illuſtribus, Alidoſius, Silingandus, Ughellus *Ital. Sac.* T. II: quique de rebus Tridentinæ ſynodi, vel præſulibus egerunt Palavicinus, Paulus Soave ſive Sarpius, & Orlandinus *Hiſt. ſuæ ſociet. lib.* 8 *n.* XI.

De ſcriptis ejus eorum nullus eum ſcripſiſſe refert aliud poſteritatique a ſe editum reliquiſſe, quam quibus immortuus eſt ſcilicet

Catechiſmum Romanum, cui plurimum ipſe contulit & deſudavit, ſub Pio V tandem abſolutum atque typis primo evulgatum Romæ, Cameræ Apoſtol. 1566 in fol. Deinde variis alibi per orbem & locis & formis: de cujus auctoritate contra nonnullos, qui eam deprimebant, ac veluti privatorum hominum opus arbitrarium, qualis & Petri Caniſii vel cardinalis Bellarmini vel aliorum catechiſmus, nec majori Eccleſiæ ſcilicet conciliique atque ſummi pontificis authoritate pollere contendebant, ſpeciali diſſertatione egit ac vindicavit vir eruditus noſter Antoninus Reginaldus Albienſis de quo poſtea ad 1671, quæ ipſius catechiſmi editioni Toloſæ apud Colomerium 1648 in 8 præfixa prodiit.

Præterea *Miſſali Breviarioque ad uſum Romanum* recenſendis cum iiſdem ſociis Leonardo de Marinis & Franciſco Forerio navavit operam, quæ ab ejus obitu prodierunt.

Laudatur tamen in Bibl. S. J. Panormi V. Plut. 12 Ægidii Foſcararii *Ordo Judiciarius in foro eccleſiaſtico.*

F. CLEMENS BIGOT.

F. CLEMENS BIGOT Gallus conventus Carnutenſis alumnus a Fontana in Monum. ad 1564 laudatur, diciturque vir doctrina, facundia, ardentique pro fide ſtudio clariſſimus, qui & adverſus Lutheranos & Calviniſtas tum in Gallia graſſantes invicto animo decertarit, nec ſolum verbo e ſuggeſtu ſacro impugnarit, ſed & * 1564.

Pro fide catholica plura ſcripſerit.

Ex Nicolao le Fevre in ſuo *Prædicatore Carnuteo* hæc excipit Fontana, & refert Altamura ad 1563 in Append. penes quos fides, nam nulla mihi aliunde memoria.

F. CLEMENS DE SERRAVALLE.

F. CLEMENS DE SERRAVALLE Ligur laudatur a Soprano & ex eo ab Oldoino in Athen. Ligust. ceu qui ſacræ theologiæ magiſter fuerit, unàque mathematicarum peritiſſimus, ac Romæ obierit anno MDLXIV ætatis LX. Edidit, inquiunt, inſtante Hieronymo Salvi antiſtite Januenſi * 1564.

Tractatum de Cambiis.

Hujus ſcriptoris meminit Rovetta in indice remittens ad 1549 quaſi de eo ad hunc annum egerit, ubi tamen nihil, ſed nec in toto ſeculo XVI, qui fortè illi exciderit, nam & id diligentioribus proclive.

F. CONSTANTINUS COCCIANUS.

F. CONSTANTINUS COCCIANUS ab Iſorella Caſtello diœceſis Brixienſis ortus, inſignis theologus, eaque ratione ab epiſcopo Montiſpoliziani Spinello Bentio in familiam aſcitus, & ad concilium Tridentinum adductus, ut ejus opera ubi opus eſſet uteretur, in congregationibus theologorum annis MDLXII & LXIII ſub Pio IV habitis fertur non parum claruiſſe. Recenſetur in catalogo eorum qui illi ſynodo affuere, & ejus meminit Fontana in Theat. Rovetta verò ad 1549 addit ex relationibus e cœnobio Ferrarienſi ſibi miſſis ſcripſiſſe ſervata ibidem ſequentia opera: † 1564.

Commentaria in logicam Ariſtotelis & in libros de anima.

Annotationes in pſalmum L Miſerere mei Deus.

F. GUILLELMUS HAMERUS.

F. GUILLELMUS HAMERUS Germanus Noveſianus patria ditionis diœceſiſque Colonienſis ad Rhenum oppido vernacule *Nuens*, Gallice *Nuis* quarto infra Coloniam lapide ſito Noveſii, ut dicunt Latini, natus, in cœnobio Gamundenſi (civitas eſt imperialis in Swevia incolis vulgo *Schwabiſgemond* Latinis Gamunda vel Gemunda dicta) ad ordinem allectus, vir fuit ſacris prophaniſque litteris egregie inſtitutus, Græce, Ebraice, Latineque doctiſſimus, qui Græcos oratores, & philoſophos, poëtaſque veteres ita familiares habuit, ut in numerato tenuiſſe videretur, ita dum ſcriberet iis appoſite facileque utebatur. Stylus ei fuit omnino purus & comtus, non cothurnatus aut tumidus, ſed nitidus, elegans, atque facundus. Totus vir pietati literiſque datus & natus, ob idque eruditis & religioſis & † 1564.

notus & carus, dolendumque tanti viri, tamque gravis, quæ præclare geſſit, ſcripſitque opera & decora poſteris excidiſſe. Nec enim ejus nobis aliud ſupereſt opus præter illud, cui titulus:

Commentationes in Geneſim doctæ & utiles & lectu jucundæ, plurimis clariſſimorum Hebrææ, Græcæ & Latinæ linguæ auctorum ſacrorum & profanorum ſententiis adeo ornatæ, ut ab æquo candidoque lectore non ſine magno fructu & utilitate legi poſſint, auctore R. P. Guillelmo Hamero Noveſiano ſacræ theologiæ doctore ordinis FF. Prædicatorum, Dilingæ, Sebaſt. Mayer 1564 in fol. pp. 535.

Marco Fuggero domino in Scirckberg nuncupat auctor e Godeſcella apud Swevicam Gamundiam. Godeſcella vernacule *Gotteszel* monaſterium quoddam canonicorum regularium videtur, ubi theologiam profitebatur. Ex ea verò liquet tum adhuc in vivis fuiſſe, cùm hoc opus in lucem editum eſt miniſterio Johannis Geſtelli ejuſdem ordinis laborum ſocii ætate minori non pietate, cui & de emaculato opere perfectiorique reddito, non parvæ laudes dantur in elegia encomiaſtica ad calcem adjecta.

In cæteros Moyſis libros eadem ratione ſcripſerat, ut ipſemet aſſerit in epiſtola nuncupatoria, ſed quod non ſatis maturuiſſe exiſtimaret, premere in animo fuit, quæ proinde vel perierint, vel in plagiariorum manus inciderint. Ejus cum laude meminerunt Sixtus Senenſis, Luſitanus corrupte domum cujus fuit alumnus ſcribens *Cramandenſem*, nec rectius in erratis *Gramundenſem*, Pius, Gozzeus, Altamura ad 1490 collocans, hoc eſt integro prope quam claruerit ſeculo. Quamvis autem annum, diem & locum quibus obierit, certo non aſſecutus fuerim, non diu tamen poſt ann. MDLXIV e vivis abiiſſe veriſimillimum eſt.

F. JOHANNES GRISSON.

1564. F. JOHANNES GRISSON vel *Griſſonius* Scotus genere patriaque Aberdonenſis, ibidemque ordini cooptatus, provinciam Scotiæ dicitur annos triginta ſolidos rexiſſe prior provincialis, ſed & bonis artibus ac moribus Aberdonenſem academiam illuſtraſſe, ac laborantem ætate ſua in eo regno fidem catholicam totis viribus, verbo & opere propugnaſſe. Inter hæc ſeculi XVI calamitoſiſſima Eccleſiæ ubique ac præſertim apud Scotos tempora, ex graſſantibus tum Lutheri & Calvini aliorumque hæreſibus pervenit ad annum MDLXIV, uti referunt Hector Boethius Hiſt. Scot. ubi de Guillelmo Elphinſtono tractat inter epiſcopos Aberdonenſes, & Dempſterus in nomenclatura ſcriptorum Scotorum, inter quos eum recenſet, ceu qui ſcripſerit opera his titulis:

De miſeria profitentium fidem & religionem catholicam in Scotia.

De caſu ordinis ſui & paupertate.

Ejuſdem litteras extare apud Pium noſtrum in hiſtoria ordinis addit idem, ſed ubinam legerit, mihi incompertum, qui eas apud Pium fruſtra quæſivi.

F. JOANNES DE VILLAGARCIA.

1564. F. JOANNES DE VILLAGARCIA Hiſpanus a patria oppido ad Pinciam ſeptimo lapide ſito agnomen ſortitus, nondum pubertatis annos adeptus erat, cùm Pinciæ veſtem induit, grandior verò factus ea ingenii acris & vividi ſpecimina dedit, ut gymnaſii Gregoriani collega ſuperiorum juſſu allectus fuerit. Exinde ad docendas in majoribus provinciæ ſtudiis ſacras litteras admotus, magnum inter ætatis ſuæ theologos ſibi fecit nomen. Hinc cùm Maria Anglorum regina Philippo Auſtriaco deſponſata reſtituendæ in ſuo regno fidei catholicæ incumberet, eaque ratione doctores Hiſpanos acciret, qui Oxonii & Cantabrigiæ expulſis miniſtris heterodoxis theologiam profiterentur, Joannes noſter cum Petro de Soto & Bartholomæo Carranza eo miſſus eſt, ſicque novatores doctrinæ ſuæ luce confutavit, ac rationum pondere oppreſſit, ut illi ad incitas redacti, inſidias ejus vitæ ſæpius ſtruxerint, & ne in apertam vim prorumperent, nonniſi ſtipatoribus regiis comitatus prodibat in publicum. Mortua verò anno MDLVIII regina in Hiſpaniam reverſus, mox in ſancti officii carcerem vir catholiciſſimus conjectus eſt, quod mirum eſſet, niſi eadem Carranzæ quantumvis archiepiſcopo Toletano ſors obtigiſſet. Cæterum Joannem ita detentum ferunt, quantæ apud eos exiſtimationis erat, ut hæreticos pervicaciores in eumdem carcerem detruſos ipſi committerent ad fidem reducendos, quod & afflante numine in pluribus perfecit. Probata verò tandem luceque clariori demonſtrata fidei ejus ac morum integritate, ſuis ſodalibus Pincianis redditus eſt, ipſis eum multum commendantibus Hiſpanis inquiſitoribus, hocque ornantibus elogio, nullum ſanctiorem veſtem Dominicanam geſtaſſe. Liber factus etſi poſt tot labores durioriſque carceris ærumnas otium ſanctum appeteret & mereretur, juſſus eſt antiquum in gymnaſio Gregoriano docendi munus reſumere, quod tamen vix ſuſceperat, cùm intra paucos menſes vitam cum morte commutavit anno MDLXIV die XXV martii. In ejus funere peroravit Ferdinandus de Caſtillo Hiſtoriæ noſtræ ſcriptor & Eccleſiaſtes eloquentiſſimus. Sed & celebris doctor Navarrus tum Pinciæ præſens de ejuſdem ſanctitate graviſſimum reddidit teſtimonium. De quo legendus Lopez Hiſt. gen. P. IV p. 411, quem hîc excipio; meminit etiam Altamura ad 1570 pro libito prorogans, & addens ſcripſiſſe.

Plura contra errores Brentii, Buceri, Petri martyris & ſimilium miniſtrorum proteſtantium, quod & veriſimillimum.

F. MARTINUS MASSON.

F. MARTINUS MASSON Gallus Carnuteus patria & profeſſione laudatur ab Altamura in Append. ad 1567, quem corrupte nuncupat *Naceon*, & ſcripſiſſe ait 1564.

Plura contra novatores in Gallia Lutheranos & Calviniſtas.

Teſtemque affert noſtrum Nicolaum le Febvre: qui quidem in Manuali ſuo Hiſtorico Gallico ad 1564 F. Martinum *Maçon* Carnuteum inter plures alios ejuſdem conventus vel etiam aliorum recenſet, qui ea ætate floruerunt, verùm ſcripſiſſe quicquam non meminit nec eo loci nec in Prædicatore Carnuteo, ubi cap. 6 pag. 165 eum viris claris hujus conventus ejuſdemque præfectis prioribus annumerat, nec plura.

F. PAULUS DE QUINTIANO.

F. PAULUS DE QUINTIANO ſic ab originis ſuæ loco diœceſis Brixienſis oppido nuncupatus a Rovetta laudatur ad 1564, ſtrenuuſque commendatur adverſus graſſantes Lutheri, Calvini, ſimiliumque ſegregum hæreſes fidei catholicæ athleta, quos & pluribus ſacris congreſſibus in finibus Helvetiorum & Caſtridelfini habitis debellavit. Taurini confraternitatem nobilium equitum ſub titulo S. Pauli erexit a ſummis pontificibus Pio IV & Pio V probatam, & gratiis apoſtolicis or- 1564.

Sæc. XVI. natam : unde & ſcripſit ac edidit hoc titulo libellos :

Regula pro confratribus nobilibus S. Pauli Tauruncnſis.

Liber piarum precum ſive meditationum ad earumdem uſum.

Et alia plura ineo genere ait Rovetta citans Emmanuelem Theſaurum ſic teſtantem in *Hiſtoria confraternitatis fidei catholicæ adverſus hæreſes S. Pauli apoſtoli nuncupatæ*, pag. 41.

F. SPIRITUS ROTERUS.

1554. F. SPIRITUS ROTERUS Gallus Aquis ſextiis in Septimania Provinciæ metropoli inclinato jam ac exeunte XV ſeculo natus, magnum Eccleſiæ fuit & ordinis decus & ornamentum, cujus apud noſtros hactenus qui de viris egerunt illuſtribus atque ſcriptoribus vix ulla memoria. Hic adoleſcens ordinem amplexatus Toloſæ, ex libro profeſſionum hujus conventus profeſſionem emiſit anno MDVII inter manus F. Raimundi Goſini tum prioris de quo nos ſupra ad 1534 egimus, quem habuiſſe præceptorem & magiſtrum ille gloriatur. *Adeſt* (inquit ille reſponſ. ad epiſtol. civium novæ Babylonis) *quartus &c. præceptor meus F. Raimundus Goſinus*, &c. ſupra relata. *Ego verò* (ſubdit ibidem ille) *ſacris initiatus, eruditus, & quantum ab eo fieri potuit, ad virtutem & divinæ ſapientiæ deſiderium excitatus fui &c.* Et infra iterum de eo : *Prælegit nobis ipſe æſtate quadam Virgilii Georgica, Ciceroniſque tres de oratione libros, quos pene totos memoria tenebat &c.* Quantum autem hoc tanto præceptore Roterus & moribus & eruditione profecerit, quæ ſubinde præclare geſſit ediditque teſtantur opera. Nam ut erat amœnioribus egregie diſciplinis inſtructus, Græce etiam & Hebraice doctus, æquales inter quoſque ſui ævi ſeu dicendi facilitate atque facundia facile præcellebat, ut ad eum ex ſuggeſtu dicentem certatim omnes accurrerent, adeoque omnium acceptus auribus, ut apud unos Toloſates annis novem integris per quadrageſimale jejunii tempus conciones habuerit, ut ipſe teſtatur citata jam ad novæ Babyloniæ civium epiſtolam reſponſione, Mornerum apoſtatam excipiens. Is enim cauſæ diffiſus hæreticus, ad improperia contumeliaſque & convitia ſe convertens, ut gentiſſimis Roteri victus argumentis, probris eum deterrere ſaltem atque dicteriis ad ſilentium adigere cogitavit, Roterumque Lucretio ſimilem & Ennio ſolutiſſimæ vitæ poëtis eſſe improperavit, quos non niſi potatos egregie furor ille poëticus ageret. Cui Roterus acriter quidem, ſed omnino præſciſcine ſic repoſuit : *Riſere cùm hæc legerent familiares & commenſales noſtri : ita enim poculis menſa noſtra referta eſt, ut rariſſimi ſint, qui nobiſcum velint convivari. Hæc enim indulgentia quam nobis objicis, otioſis locupletibuſque competit, quorum utroque ſemper carui. Nam ſi de feriis otiove agatur, ab annis pluſquam quadraginta nunquam mihi defuit negotium, nocturnus diurnuſque labor : dies quoque quanto ſolemniores tanto mihi fuere irrequietiores. Nam tres ſupra triginta quadrageſimas declamavi (ex quibus novem Toloſæ) & pene totidem adventus non intermiſſis feſtis pluribuſque Dominicis per anni circulum recurrentibus. Annis verò bis ſeptem in Metropolitana Auxenſi Eccleſia ſacrarum litterarum interpretis officio functus; nec defuere interea laborioſa & ſolicita religioſorum cura & admini ſtratio ſæpius impoſita. Nunc autem gravis annis* (hæc ſcilicet A. C. MDXLVIII ſcribebat) *hu uſmodi miniſterium ſortiens ſum* (ſcilicet inquiſitoris ſanctæ fidei Toloſani) *tam brevem vacationem admittens, ut vix cibo & ſomno neceſſarium concedatur ſpatium, veſtrorum errorum & corruptelarum relationibus jugiter agitatus &c.* Hæc ille de ſe ad Mornerum, quibus vitæ ſuæ genus & modum ingenue profitetur. Quæ ex monumentis conventus Toloſani apud Percinum noſtrum ſic in ordinem quemdam Chronologicum reducas.

Jam ab anno MDXIV a votis nuncupatis ſeptimo conciones per quadrageſimam habere cœpit. Anno MDXXI jam erat S. T. M. & regens in univerſitate Toloſana. Anno MDXXII prior electus Toloſæ biennium de more congregationis Franciæ, cujus erat conventus Toloſanus, ad modum congregationis Lombardiæ inſtitutæ, functus eſt.

Anno MDXXIIII dicitur vicarius generalis congregationis Franciæ electus & inſtitutus, quod munus etiam biennium ſolum durabat.

Anno MDXXX julii 1 F. Raimundus Goſinus inquiſitor Toloſanus Roterum poſtulavit coadjutorem cum ſpe futuræ in eo munere ſucceſſionis, ſed non obtinuit, ut ſupra diximus ubi de eo. Imo cùm Goſinus offenſionem regis incurriſſet, Romam abiit, tumque fuit ei ſubſtitutus F. Arnaldus de Badeto, qui poſſeſſionem iniit XII aprilis MDXXXI, & hoc titulo Capitolii Toloſani conſules ſeu ſcabinos confirmavit eodem anno.

Anno MDXXXI iterum Roterus in priorem Toloſanum aſſumitur ad biennium.

Anno MDXXXV cùm Goſinus obiiſſet Romæ, Roterus a conventu Toloſano eligitur inquiſitor, & a F. Joanne de Vineis congregationis Franciæ vicario generali confirmatur, ratumque habet F. Auguſtinus Recuperatus tum vicarius ordinis generalis litteris Romæ quinta ſeptembris ejus anni datis. Quæ tamen irritæ fuerunt, nam F. Ludovicus de Rocheto in illud munus ſe inferendi ne dicam intrudendi viam invenit, cujus exitus funeſtiſſimus fuit X ſeptemb. MDXXXVIII. Cui ſucceſſit F. Vitalis de Beccanis vir egregius ſacræ theologiæ magiſter, diuque provinciæ Toloſanæ prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis generalibus Romæ habitis MDXXV, XXX & XXXII aſſuerat. *Ex Aliis.*

Anno tandem MDXLVII circiter Roterus Inquiſitoris Toloſani officium a tot annis ſibi paratum & debitum iniit, & ad mortem uſque fortiter & intrepide tutatus eſt. Hinc XIIII illos annos quibus ait ſe in Eccleſia Auxienſi ſacræ ſcripturæ interpretem egiſſe, ſi continentes fuerunt, recte colloces a MDXXXIII ad MDXLVII : ſi verò non continui, ut innuere videtur, cùm illos in bis ſeptem dividit, ultimus ſaltem ſeptenarius a MDXL ad MDXLVII computandus eſt, etſi enim anno MDXL tertio electum priorem Toloſanum indicet Percinus pag. III a n. 1, eum tamen in catalogo priorum non recenſet illo anno, imo alium notat. Roterus itaque anno MDXLVII circiter inquiſitor conſtitutus omnem adhibere cœpit animi ſui contentionem in arcendis abigendiſque ab hac ſibi demandata Toloſana ditione lupis, ſanandiſque in ea fideratis ovibus, retegendo hæreticorum artes & inſidias, illorumque aculeos, minas, probra atque contumelias ſpernens : nec ætati parcens ingraveſcenti, nec labori, quodque dudum antea in ſcholis & pulpitis ipſa voce nervosè peregerat, illa deficiente, ſtylo jam & calamo collata ſibi jam auctoritate, ſoboleſcentem hæreſim, ac civitatem Toloſanam in dies magis ac magis infeſtantem infracta animi fortitudine compreſſit. Nec ab inſequendis hæreticis & vitiis ille deſtitit priuſquam & vivendi finem fecit. De anno mortis non conveniunt auctores, aliis ad MDLXIII, aliis verius ad MDLXIIII nam XV Feb. ejus anni adhuc erat in vivis, ut ex ſequentibus patebit, aliis ad MDLXIX eam producentibus : ut ut ſit eam obiit Toloſæ, ſepultuique fuit in Eccleſia ad majoris altaris gradum. Præter relatos ejus meminit non ſine laude Georgius Poſquet Toloſinus J. U. doctor & in ſenatu Toloſano patronus eadem ætate florens in libro quem ſcripſit hoc

tiulo : *Hugonotorum hæreticorum Toloſæ conjuratorum proſtigatio a Georgio Boſqueto memoriæ prodita*, Toloſæ, Jac. Colomerii 1563 in 4, ubi ſic de eo : *Nec defuit eodem tempore reverendi ſenis Spiritus Roteri Dominicani inquiſitoris fidei ſtudium, (nec enim ex alio cuiquam ordine hoc munus tribuitur) multis editis elegantiſſimis libellis ad confirmandas mutantes catholicorum mentes, a declamato quinquageſimo annis evangelio jam voce defecti.*

Legendus & Percinus citatus *Hiſt. conv. Toloſ.* licèt in chronologia minus accuratus. Hæc Roteri opera:

Primo LATINA.

1. *De non vertenda ſcriptura ſacra in vulgarem linguam. Deque occidente littera & vivificante ſpiritu Diſſertatio.* Prodiit Toloſæ, Joan. Dembat & Joan. Chaſot 1548 in 4. Quæ editio extat Romæ in Barber. Iterum prodiit Pariſiis, Antonii Vitré 1661 in 4 pagg. 82, in *Collectione quorumdam gravium auctorum, qui ex profeſſo vel ex occaſione ſacræ ſcripturæ aut divinorum officiorum in vulgarem linguam tranſlationes damnarunt : unà cum decretis ſummi pontificis & cleri Gallicani, ejuſque epiſtolis, Sorbonæ cenſuris, ac ſupremi Pariſienſis ſenatus placitis. Juſſu ac mandato ejuſdem cleri Gallicani edita.* Henrico II Francorum regi auctor nuncupat, ſic que in epiſtola loquitur : *Attendens præterea rationem mei officii auctoritate apoſtolica tuæque regiæ majeſtatis approbatione injuncti &c.* Ex quibus non ſolum Fontanam in Theatro & Percinum in Hiſt. convent. Toloſ. emendes, qui Roterum nolunt ante MDLIII munus inquiſitoris egiſſe, ſed & eos qui diutius ante MDXLVII ſtatuunt eo munere jam functum. Quod ultimum ſi verum eſſet, Franciſci I XXXI Martii MDXLVII mortui, approbatione diceret ſibi injunctum & aliàs initum : itaque cùm Henrico II a morte patris Francorum regi id totum referat, ipſo anno MDXLVII conſtitutum a ſummo pontifice Toloſæ inquiſitorem ſatis innuit. Hanc opellam laudat Ricardus Simon libro ſuo cui titulus, *Nouvelles obſervations ſur les verſions du nouveau teſtament*, c. 22.

2. *Parergi ſive tabella tres ſimilitudinum, quibus ſuis coloribus hæretici, vera Eccleſia, vulgareſque ſacræ ſcripturæ tradutiones deſcribuntur.* Princ. *Primus Adam de terra terrenus &c.* Toloſæ, Guidonis Boudevillæi 1548 in 4. Eidem Henrico II nuncupavit. Extat Limoſii Gallicè *Limoux* apud noſtros. Eſt & altera editio ibidem apud eumdem 1549 in 8.

3. *Reſponſio ad epiſtolam civium novæ Babylonis Gebennæ a Mornæo inſigni apoſtata editam*, non argumentorum pondere gravem, ſed conviciorum inſana colluvie fœtentiſſimam. Quæ Reſponſio prodiit Toloſæ, Boudevillæi 1549 in 4, Durando a Sarta in ſenatu Toloſano præſidi nuncupata. Eam vidi Cabellione, extat & apud noſtros Toloſanos.

4. *Præconium ac defenſio quadrageſimæ, cui plurimis requirentibus adjunctus eſt ſermo de ratione inſtitutionis diviniſſimi Euchariſtiæ ſacramenti*, Toloſæ, Guidonis Boudevillæi 1552 in 4 pp. 101. Anneo Montmorancio primo fidei mareſcallo, duci ac pari Franciæ, Occitaniæ proregi auctor nuncupavit. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

5. *In prefatores prognoſticoſque futurorum eventuum, divinatricemque aſtrologiam libri duo*, Toloſæ, Jacobi Colomerii 1555 in 4 ſignat. unius folii A ad N. Franciſco Bartholomæo regiorum libellorum magiſtro nuncupatum opus. Extat ibidem.

6. *Confutatio erroris aſſerentium Chriſtum eſſe advocatum noſtrum in cœlo per interceſſionem, & nihil ab eo ſed per ipſum petendum more ſcholaſtico agitata*, Toloſæ, Jac. Colomerii. Extabat apud noſtros Toloſanos.

7. *Adverſus crucimaſtigas : ſeu, De magna gloria, quam Chriſtus ex cruce ſibi comparavit. Ad ſolidandam fidem, excitandamque civitatem opus accommodatiſſimum*, Toloſæ, Colomerii 1560 in 8 pp. 252 ; opus contra Calvinianos inſano furore per Gallias adverſus Chriſti ſignum crucifixi, ſacraſque imagines efferatos atque debacchantes. Hunc porro librum e manibus Roteri jam ad ſepulcrum euntis accepiſſe ſe profitetur, qui & edi curavit ac Antonio *de Senerton* ſenatus Metenſis præſidi nuncupavit Antonius Podiobobanus J. V. profeſſor, qui ſic loquitur : *Hac de cauſa nobis urgentibus venerandus hujus operis auctor, poſtquam laboraſſet clamans, & ranca facta ſunt fauces ejus, multaque pernitilia fidelibus chartis mandaſſet, tametſi ad ſepulcrum properans calamum adverſus crucimaſtiges adſtrinxit &c.* Quæ tamen non probant eo anno 1560 obiiſſe, ſed tantum jam ſenem de ſepulcro cogitare. Extat Pariſ. in Regia D. 4363, & apud noſtros ad S. Honorati.

Sequuntur GALLICA:

8. *Antidote ou contrepoiſon, & regime contre la peſte d'hereſie & erreurs portant infection a la ſaine & entiere foi catholique*, Toloſæ, Colomezii 1557 in 8.

9. *Reſponſe aux blaſphemateurs de la ſainte meſſe, avec la confutation de la vaine & ridicule cene des Calviniſtes, revue & augmentee par le meme autenr R. P. F. S. Rotier inquiſiteur de la foi, & doien de la faculté de Theologie en Toloſe. L'Hiſtoire de Berengarius, ſon erreur, & penitence*, Toloſæ 1562 in 8, febr. 15 : Pariſiis, Jacobi Kerver 1563, ſeu verius 1564 ſtylo novo, in 8 pp. 229 : Opus Carolo IX Francorum regi nuncupatum, ex quo evincitur auctorem in vivis adhuc anno illo fuiſſe. Extat apud noſtros ad S. Honorati, & apud noſtros Rotomagenſes. Prodiit poſtea Avenione, Petri Roux 1566 in 8.

Qui collectionis auctorum de ſacræ ſcripturæ tranſlatione, de qua ſupra n. 1, editionem curavit, Roterum anno MDLXXIII adhuc in vivis fuiſſe aſſerit, ſed videtur deceptus ex eo quod apud Verderium in hujus bibliotheca Gallica legerit ultimum libellum n. 9 relatum *Reſponſe aux blaſphemateurs* prodiiſſe anno 1573 : ſed ſi non eſt erratum typorum pro 1563, proculdubio eſt altera editio poſthuma, nam ipſe Roterus hunc eundem librum Carolo IX nuncupans anno 1563, ſe fatetur ſenio & infirmitatibus preſſum & fractum, unde decem annos ultra vixiſſe non veriſimile. At cùm epiſtolam ſignet die 15 februarii annum recte intelligas veteri ſtylo, novo 1564. Etſi enim anno 1563 latum fuerit a Carolo IX edictum, ut deinceps annus non ut aliàs a paſchate ſed a kalendis januarii inchoaretur, uſu tamen non ita cito receptum eſt, edicto nonniſi poſt quoſdam annos in acta ſenatus Pariſienſis relato, unde & in ipſis regiis horum annorum edictis ſtylus antiquus ſervatus eſt, quapropter Rotorum anno 1564 adhuc vivum habemus, ſed non ultra progreſſum conjectu pronum. Ejus meminerunt Miræus & Altamura ad 1569, ſed uterque leviter, nec ejus operum gnari.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS Hiſpanus provinciæ Bæticæ alumnus teſte Luſitano Bibl. p. 73, ubi de Dominico de Mendoza, florebat circa annum 1565 & ſcripſit ab eodem Luſitano viſum & lectum Chronicon ordinis, cui titulum indidit 1565.

Manuale ordinis Prædicatorum.

Illud etiam citat idem Luſitanus, ubi de Franciſco de Corduba, & Antonius in Bibl. Hiſp. de hoc eodem Franciſco agens ſic habet, *de quo* videſis *chronicon Dominicanum P. IV cap.* 111, quod argumento eſt illud chronicon typis impreſſum & vulgare in Hiſpania & ſaltem quatuor partibus conſtare.

F. DANIEL DE CREMA.

1565. F. Daniel de Crema Insuber a patria sic & professione nuncupatus jam florere incipiebat, cùm Leander Albertus suam Italiæ descriptionem prælo dedit, ubi sic de eo habet fol. 332 a: *Ha partorito questo nobile castello ne nostri giorni Daniele de' Bianchi* (agnomen fuit familiæ) *dell' ordine de i Predicatori giovane molto, d'ingegno elegante, il qual dà gran speranza a i mortali di dovere talmente affaticarsi, che meritevolmente con il suo eccellente ingegno si possa annoverare fra gli huomini illustri di nostra età.* Spem illam non fefellit Daniel, insignis enim evasit theologus, & studii generalis Bononiensis regentis munere cum laude perfunctus, vel etiam postea in sacri tribunalis officio quibusdam annis quæsitor exercitatus, sui famam ad Urbem usque transmisit. Anno MDLVIII Romæ magno partium æstu in opera nostri Hieronymi Savonarola inquirebatur, Paulus IV summo imperio omnia damnari volebat, sacra cardinalium congregatio ea de re instituta, ut summo pontifici allubesceret, in id totis viribus incumbebat, pauci ex nostris innocentiæ Hieronymi sibi conscii vix resistere audebant, sacri palatii magister F. Petrus Paulus Giannerinus Aretinus de quo supra ad 1558, vir intrepidus ac veritati devotus causam rei immerito accusati acriter ac strenue defendebat, at ipso anno MDLVIII in decursu processus obierat, nec ulla jam spes affulgebat: verùm ab eodem Paulo IV Daniel ei mox suffectus sacri palatii magister, eodem etiam pro Savonarola exarsit studio, ac innocentiam tutatus est, ut & operum ab erroribus impactis immunitatem, quæ paucis stigmate inustis tandem declarata est. Legendus de eo noster Paulinus Bernardini de Luca in relatione hujus negotii, nam cùm is Romam non venerit ea de causa nisi mortuo Giannerino, magister sacri palatii de quo loquitur, qui cum tanta ei fuit his de rebus animorum consensio, alter non est a nostro Daniele. Hinc emendandus Fontana in Theatro, ubi Danielem nonnisi anno 1564 ad sacri palatii magisterium promotum vult, quia Giannerinum nonnisi hoc anno mortuum putavit, sed falso, Bernardino æquali & oculato teste contrarium asserente, cui consentit Seraphinus Razzi. Alemanius Fino ex quo habetur liber hoc titulo: *Huomini di pregio di Crema* impressus Venetiis typis Dom. Farri 1581 in 8, ubi de illustribus nostris Cremensibus sic habet, *Daniel Bianchi mastro del sagro Palazzo sotto Paolo IV*: qui pontifex cùm mortuus sit XII maii MDLIX Danielem antea ad eam dignitatem evexerat. Hic verò obiit sub Pio IV anno MDLXV. Ejusdem meminit Rovetta ad 1564 testatus in Bibl. conventus nostri Cremensis servari MS ab eo concinnatum

Opus grande adversus errores Lutheri.

F. JOANNES BENEDICTI.

† 1565. F. Joannes Benedicti Gallus Neustrius Ebroicensis in patria ordinem amplexus est adolescens circa MDX, fuitque congregationis Hollandiæ alumnus, cui scilicet ab anno MCCCCXCVIII conventus suus nativus adhæserat, postea verò MDXV congregationis Gallicanæ tum erectæ, notantque monumenta Ebroicensia quatuor temporibus septembris MDXVII ad sacrum presbyteratus ordinem promotum. In gymnasio Sanjacobeo Parisiensi studiis persolutis ita emicuit inter æquales, ut ad gradus in sacra facultate promotus fuerit. Licentiam, ut aiunt, decurrebat annis MDXXX & XXXI, quo posteriori pro Sorbonica respondit ordine XV, & januarii XXX sequenti inter viginti octo licentiatos, quorum quindecim erant seculares octavum locum sortitus est. Theologiam exinde ibidem publice pro more professus est maxima nominis sui fama, tantoque auditorum concursu, ut majorem a pluribus annis fuisse nulla tum esset memoria. Eo munere fungebatur etiamnum anno MDXXXVIII in D. Thomæ Summam enarrationes quotidianis in lectionibus discipulis tradens, quod & pluribus annis postea facere perrexit. Vir fuit gravis, cujus judicium apud sapientes plurimum habebat ponderis, propterea que summæ in sacra facultate auctoritatis. Hinc est quod cùm ordo Vallis Scholarium ea ætate non parum a primævis institutis defluxisset, ad disciplinam in eo regularem restituendam agente cardinali Guisio & annuente summo pontifice superior ejusdem generalis XXVII & abbas IV electus fuit & benedictus anno MDLIII. Quod munus eo libentius admisit, quod eo seculo canonicorum illorum regularium habitus nostro plane similis esset, utpote qui tunica & scapulari albi coloris, cappa verò desuper nigra induebantur. Victus præterea juxta primas constitutiones ab Honorio III confirmatas idem erat, in quibus sic legitur *Camisias autem lineas non habeant, nec in dormitorio calceentur, sane carnibus non vescantur nisi debiles & ægroti.* Mox ut possessionem iniit, tum omnibus ad meliorem, & quantum in ipso fuit ad pristinum statum revocandis incubuit: celebrem præsertim S. Catharinæ Parisiensem prioratum visitavit, ascitis sibi in consilium præcipuis civitatis variorum ordinum præfectis, qui hi recensentur, F. Henricus *Gervais* S. T. magister facultatis Parisiensis inquisitor fidei ordinis Prædicatorum simul & visitator sanctimonialium reformatarum totius diœcesis: F. Nicolaus *Grenier* prior abbatiæ sancti Victoris: F. G. *Leblanc* ejusdem abbatiæ supprior: F. *Chatelain* prior monachorum Cœlestinorum: F. *Gallois* monachorum S. Germani a Pratis prior: F. Claudius *de Spina* prior nostrorum Sanjacobeorum, & F. Joannes *Parreal* prior Cartusianorum: ex quorum sententia sapientissimas & utilissimas pro ejus domus regimine ordinationes fecit, quæ ut ferunt ad unguem mox observatæ fuerunt, imo & ab ejus morte anno MDLXXII quoad regularem disciplinam renovatæ ac confirmatæ. Etsi autem ab ordine quodammodo corpore segregatus, animo tamen ad eum semper affectus fuit, cordeque individuus perseveravit, erga conventus tum suum Ebroicensem, tum Parisiensem sancti Jacobi, quantum ei licuit beneficus, quos variis ornavit ditavitque pretiosioribus sacris donariis. Imo cùm se sensit morti proximum, in conventum Lingonensem sese recepit, in eodemque diem obiit suum, sepultus in odeo ad gradus majoris altaris sub lapide, cui insculpta epigraphe temporum injuria fere detrita, cujus tamen hæc adhuc leguntur: *Hic jacet F. Joannes Bened. . . . . conventus Ebroic. . . . ord. Prædic. . . . . Abbas Vallis Sch. . . . . Obiit anno* MDLXV. F. Nicolaus *Quesnel* congregationis S. Genovefæ canonicus regularis in *Historia Gallica* MS *prioratus* laudati *S. Catharinæ Vallis Scholarium*, ex qua superiora excepimus, dicit mortuum anno MDLXIII: quod si verum sit, Ambrosium nostrum *Estienne* Lingonensem oportet epigraphen relatam non recte legisse. Ejus cum laude meminerunt nostrates Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 192, Fernandez, Mallet, Altamura ad 1548. Extrates verò Simlerus & alii. Hæc ejus feruntur:

1. *Introductiones Dialecticæ*, Parisiis, Joannis Foucher 1538 in 8 pp. 138: Iterum curis F. Augustini Comba Baccalaurei ejusdem ordinis, Ibidem, Nivellii 1577 in 8. Has magistro ordinis F. Joan-

ni de Fenario ſub quo adoleverat & Ebroicis & Pariſiis, quique has ab eo in gratiam juniorum exegerat, nuncupavit, addens in epiſtola commentaria in quoſdam Dialecticæ Ariſtotelis libros ſe habere prælo parata, & ubi per lectiones theologiæ quotidianas liceret, quamprimum ſub ejuſdem magiſtri auſpiciis in lucem danda.

2. *Notæ eruditæ in utrumque teſtamentum.* Sic noſter Ambroſius *Eſtienne* citatus in ſuis memorialibus de conventu Lingonienſi, addens quas in vetus in Bibl. judicis Ducalis Lingonienſis, quas in novum in Bibl. D. *de Roſoy* Lingonis ſervari, penes quem fides. Vereor enim niſi ſint MS, ne fallatur cum Altamura, qui hunc noſtrum Joannem Benedicti confundit cum alio ejuſdem nominis & ætatis Vernoliensi S. Th. Pariſienſi doctore ſocio Navarrico, Eccleſiæque SS. Innocentium rectore & parocho, cujus ſunt *Scholia marginalia in ſacram ſcripturam*, Pariſiis apud Joannem Macé 1565 edita, unde & *Biblia Benedicti* vulgo dicta, de quo Sixtus Senenſis in *Bibl. ſancta*, & Launoius *De colleg. Navarræo* P. II cap. 51 pag. 715. Hujus etiam ſunt *Emendata & abſoluta ſcholia, quæ ex Græcis & Latinis interpretibus in* IV *evangelia, & in apoſtolorum Acta Joannes Gagneus collegerat*, & quæ excuſa ſunt Pariſiis apud Carolum Guillard 1562, ut & *Concordantiæ novæ utriuſque teſtamenti juxta tropos & phraſes diſtinctæ*, Ibidem & eodem anno. Iſte Johannes Benedicti obiit ætatis LXXXIX, Chriſti MDLXXIII februarii XIX.

An ejuſdem vel alterius tertii ejuſdem nominis ſit, *Index ſententiarum quæ a S. Joanne Chryſoſtomo in ſuis Incubrationibus præclare dicta ſunt*, qui unâ cum ejus ſancti operibus editus eſt Pariſiis apud Guillelmum Marlin & Sebaſtianum Nivellium 1570 in fol. mihi incompertum eſt, certe Launoius inter ſui Navarrici opera non numerat: ut ut ſit in his omnibus nihil habet noſter Johannes Benedicti.

F. JOHANNES A MYRICA.

8 1563. F. JOHANNES A MYRICA vulgo *Van Heyden* Gallice *de la Bruiere* Brabantus Eindoviæ natus, Ipris ad ordinem aſcitus anno MDXXXV die XXIV decembris, vir fuit vitæ innocentia, candore morum, mira in primis humilitate commendatus, ſed & eruditione, facundia, fidei catholicæ ſtudio, odio in hæreſim acerrimo clariſſimus. Sacras litteras interpretabatur Lovanii annis MDXLVIII & XLIX, exinde baccalaurei gradum conſecutus, & approbatus in actis capituli provincialis infer. Germaniæ Gandavi anno MDL habiti. Concionibus deinceps habendis potiſſimum incubuit, Eccleſiaſtes ſua tempeſtate & lingua Belgica eloquentiſſimus habitus, interea tamen Iprenſi domui præfuit pluribus annis prior, eoque munere fungebatur anno MDLIV, ſed & inquiſitorem hæreticæ pravitatis diu egit in diœceſi Iprenſi inſtitutus in cap. prov. Trajecti ad Rhenum anno MDLIX coacto. His fortiter & ſtrenue inſtabat, graſſantes in iis regionibus hæreſes refellens & miniſtellos arcens & fugans, cùm nihil minus cogitantem ſummi pontificis permiſſu eum ſibi coadjutorem allegit abbas S. Johannis Montis Balliolenſis ad Ipras, & nigro monachorum habitu induit anno MDLXV die X februarii, non aliam monaſterii ſui ab hæreſibus & hæreticis incolumis ſervandi rationem arbitratus. Hic monaſterio præfuit coadjutor annis quatuor cum dimidio, deinceps abbas ad ann. MDLXXXIV. Cùm tamen a prædicandi munere non ceſſaret, nam & præter alia loca per adventum & quadrageſimam concionatus eſt Dunxerkæ anno MDLXXIV, percito in eum odio furentes hæretici ſæpius inſidiabantur, & tandem e ſuo exulem ejecerunt monaſterio, qui Audomarifanum ſe recepit, ubi & obiit anno dicto MDLXXXIV die VI januarii, apud noſtros primum in odeo ſepultus, quibuſdam annis poſtea ad Balliolenſe monaſterium tranſlatus in commune abbatum ſepulcrum. Hactenus ex actis provinciæ Germaniæ Inferioris & ex Bibl. Belgo-Dominic. Ghilberti de la Haye. Ejuſdem meminit Sanderus Flandr. Illuſtr. T. I p. 369 & T. II p. 557, & Petrus Belcherius poëta Iprenſis, quibus teſtibus ſcripta eſt ab eo & edita

Oratio congratulatoria. Sec. XVI.

F. JOANNES DE LA PEÑA.

† 1565. F. JOANNES DE LA PEÑA Hiſpanus ex oppido *de la Hita* diœceſis Toletanæ ortus, contrarium omnino ſuperiori mox laudato nobis præbet exemplum. Is enim primum in ordine monachorum nigrorum S. Benedicti congregationis Caſtellanæ meruit, & aliquot annis vitam aſceticam profeſſus eſt, tum eam facultate ſummi pontificis accepta dimiſit, ſeſeque ordini Prædicatorum in cœnobio S. Petri martyris Toletano dedit. Exinde Pinciæ gymnaſii Gregoriani collega receptus, tale doctrinæ ſapientiæque dedit ſpecimen, ut a priore Hiſpaniæ provinciali dignus inventus ſit, qui Salmanticam mitteretur, cathedram theologiæ veſpertinam certamini expoſitam æmula contentione obtinere tentaturus, quam & non ſine magna ſui nominis & ordinis gloria reportavit anno MDLX. Hanc cum ſummo auditorum concurſu & plauſu, parique pietate & eruditione rexit ad ann. MDLXV, quo & docere & vivere deſiit ingenti ſuorum, academiæ, imo & Eccleſiæ totius jactura & deſiderio, cujus obitus in comitiis provinciæ Hiſpaniæ Tauri habitis eodem anno denunciatus fuit. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV lib. 2 cap. 45, Marieta fol. 206, ſed hic circa annum obitus non accuratus, Fernandez, Altamura ad 1560 ex Antonii Bib. Hiſp. Reliquit a ſe dictata

In univerſam S. Thomæ ſummam commentaria, quæ quidem typis non edita, ſed MS eruditioribus maximo ſunt uſui.

Orlandinus Hiſt. ſoc. Jeſ. lib. VIII n. 49 refert Joannem hunc, quem virum ſingulari pietate & doctrina clarum appellat, non dubitaſſe recentem ſocietatem Jeſu vexatam adverſus collegæ mortui ſcripto etiam litteriſque defendere: Orlandino mihi facile fides, utinam horum ſcriptorum titulum & typos indicaſſet, quos hîc libens laudaſſem, nam horum nulla mihi aliunde memoria.

F. JOANNES DE OCHOA.

† 1565. F. JOANNES DE OCHOA Hiſpanus Bæticus vir a pietate & eruditione inſter primos ſuæ ætatis nominatus, ſacræ theologiæ magiſter, gymnaſii S. Thomæ Hiſpalenſis recens erecti præfectus, alterum in eadem urbe *Mons Sion* dictum excitavit a fundamentis & inſtituit. Quo fidei chriſtianæ puræ ſervandæ flagrabat ſtudio, Conſtantinum & Ægidium doctrinam peſtiferam in Hiſpania occulte ſeminantes mox detexit, & ſacri tribunalis cenſoribus denunciavit, a quibus in eos ex legibus ſeverius animadverſum. Romam verò cùm juſſu regis Philippi II ſe contuliſſet, ibidem obiit. Sic Lopez Hiſt. gen. P. IV p. 131, apud quem tamen erratum irrepſit, cùm annum mortis MDXXIIII affignat, cùm eo anno vix natus eſſet Philippus, qui præterea nonniſi anno MDLV regnum capeſſivit, quod ſui diſcutiant gentiles. Ejus meminere Antonius Bib. Hiſp. & Altamura ad 1565, qui fortè verus annus mortis, quo & prodiit ſcriptus ad eo liber hujus tituli:

Omnes primariæ concluſiones omnium & ſingulo-

Sec. XVI. *rum articulorum ſumma D. Thomæ, additionumque, in carmen redactæ, quo facilius memoriæ mandari poſſint*, Romæ 1565 in 8.

Ex quibus Gozzeum & Fernandem emendes qui hujus Joannis agnomen corrupte *Ocham* ſcribentes, Italum Germanumve comminiſcuntur.

F. PETRUS YBAÑEZ.

† 1565. F. Petrus Ybañez Hiſpanus Salmanticæ ordinem profeſſus, vir vitæ innocentia, nec minus eruditione conſpicuus, theologiam Pinciæ profeſſus eſt apud ſuos, ſed & ejus quam myſticam vocant inſignis & expertus magiſter fuit, ceu qui orationi aſſidue cœleſtiumque rerum meditationi totus incumberet. Hinc a ſancta virgine Thereſia perfectiorem vitam aggreſſa, conſcientiæ arcanorum arbiter & myſtagogus allectus, non parum ad eam in propoſito confirmandam & ad ſublimiora evehendam contulit: viciſſimque ipſe ex eminentioris illius animæ conſortio ac neceſſitudine non exiguum percepit ſpiritus emolumentum. Apud *Trianos* ſodalium priorem agens, ad ea ad quæ ſe ſemper extenderat, anteriora felici morte tranſiit anno MDLXV. De quo legendus Lopez Hiſt. gen. P. IV p. 447 & ſeqq, Gravina Voce turturis p. 169, Altamura ad 1565. Scriptus ab eo relictus eſt

Tractatus de regulis ad diſcernendos ſpiritus in XI *capita diviſus* lingua Hiſpana.

Ad quæ ſcilicet virginis Thereſiæ tum vitam ſpiritualem aggreſſæ mores expenderat: cujus tractatus quædam fragmenta epiſcopus Turriaſonenſis initio operum ſanctæ profert, addens integrum MS ſervari in monaſterio Abulenſi ſanctimonialium Thereſianarum.

F. THOMAS DE CHAVES.

† 1565. F. Thomas de Chaves Hiſpanus Bæticus Salmanticæ ordinem amplexus, profeſſus eſt anno MDXXIV die ſecunda februarii, illudque Salmantinæ ſcholæ lumen ac decus Franciſcum de Victoria feliciter nactus in theologicis magiſtrum, ejus lectiones ita diligenter memoria & ſcripto excepit, ut non contemnendum exinde perceperit fructum, cùm poſtea ipſe ad ſacras litteras profitendas admotus eſt, quo & titulo ferunt præſentati gradum meruiſſe. Ad annum uſque MDLXX perveniſſe aſſerit Marieta. Edidit verò compendium de ſacramentis ex doctrina dicti magiſtri ſui Franciſci de Victoria, quam hic quartum ſententiarum publice explicans fuſius tradiderat, cujus libri titulus eſt

Summa ſacramentorum Eccleſiæ ex doctrina R. P. F. Franciſci a Victoria ordinis Prædicatorum primarii cathedratici apud Salmanticenſes. Prodiit primum typis ante 1546, ſiquidem a Franciſco ipſo qui eo anno mortuus eſt, integra perlecta fuit & approbata, quam & tum Thomas Franciſco Perez Eccleſiæ Toletanæ S. Geniſii rectori, ad cujus inſtantiam lucubratiuncula hanc e manibus ſuis elabi ſiverat, nuncupavit, in qua priori editione nihil ſuum inſeruerat: at poſtmodum auctam & illuſtratam, cui ut docet in novo titulo, *acceſſerunt multæ quæſtiones ex ſanctorum conciliorum decretis præſertim Tridentini & aliorum, quæ antea deſiderabantur*, iterum prælo dedit Pinciæ 1565 in 8. Secutæ ſunt aliæ Salmanticæ, Dominici de Portonariis 1575 in 8: Venetiis 1571, 1579, & Dominici Farrei 1580 in 12: Antwerpiæ 1586, 1594, & 1610 in 12: Turnoni, Antonii Chard 1629 in 12 pp. 451.

Iſtam opellam Franciſcus Turcius Tarviſinus Carmelita Italice reddidit & edidit Venetiis, Petri Deuchini 1575 in 4, & rurſus 1580 in 8.

F. BARTHOLOMÆUS DE LAS CASAS.

† 1566. F. Bartholomæus de las Casas vel *Caſaus* Hiſpanus Indorum occidentalium vere pater & inter eorum apoſtolos e primis numerandus, ab ardenti animarum ſalutis ſtudio, vitæque ſanctitate & eruditione ſingulari, præſertim verò a præclare pro miſerorum Indorum defenſione geſtis magnum ſibi fecit in utroque orbe nomen. Res ejus accurate proſequitur Antonius Remeſal in hiſtoria provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* legendus, ex qua ſolum quæ ad ejus vitæ Chronologiam ſpectant, pro noſtro inſtituto breviter perſtringimus. Natus eſt Bartholomæus anno circiter MCCCCLXXIIII patre Franciſco de Caſaus nobili quondam claraque apud Gallos familia, cujus majores olim e Galliis in Hiſpanias ſub Ferdinando dicto *el Santo rey* migrarunt, & contra Mauros in obſidione civitatis Hiſpalenſis fortiter & ſtrenue ſe geſſerunt. Hic Franciſcus Chriſtophorum Argonautam illum celebratiſſimum Columbum anno MCCCCXCII denuo novum Indiarum orbem petentem comitatus, poſt annos aliquot inde nempe anno MCCCCXCVIII Hiſpalim reverſus eſt non paucis auctus divitiis, & Bartholomæo filio tum Salmanticæ juris auditori puerum Indum ſibi a dicto Colombo conceſſum mediaſtinum tradidit. Cùm autem Iſabellæ reginæ diſpliciſſet ſervitutis jugum a Colombo propria auctoritate ſubditis ſibi Indis impoſitum, liberoſque omnes quotquot in Hiſpanias deportati fuerant, ad Indias & ſua remitti regio ſanciviſſet edicto, continuo Bartholomæus juris utriuſque jam licentiatus Indum ſibi ab obſequiis libentiſſime dimiſit, & ex eo primum ejus incaluit erga miſeros illos populos affectus. Non multum poſtea cum Nicolao Dovando ordinis Alcantaræ equite, & commendatore Lerezenſi, Hiſpaniolæ nunc S. Dominici prorege deſignato in eam inſulam anno MDII navigavit, ubi cùm jam annos octo vitam nec otioſam nec illaudatam egiſſet, ſacris initiatus eſt, annoque MDX in urbe ejus inſulæ primaria, quæ *la Vega* dicebatur ad ſacerdotium promotus, primum ille ſuum maxima pompa & apparatu fecit ſacrum. Anno MDXI Didacus Velaſquez inſulæ Cubæ prorex eum ex Hiſpaniola ad ſe vocavit, ſibique adeſſe conſiliarium voluit, eique in commendam ut aiebant quoſdam Indorum populos (*pueblos* dicunt & *repartimientos*) regendos tradidit, quod exactoris proprie officium erat tyrannicum & inhumanum: unde & ipſi toto vitæ decurſu graviſſimi conſcientiæ morſus & ſcrupuli, pœnitendique materies ampliſſima & dolendi perpetua fuit. Dum his inſtaret non ſacerdote ſolum ſed & chriſtiano indignis, lucro tantum intentus temporali, divino repente afflatus numine, mutatis conſiliis Indorum ſaluti & libertati deinceps incumbere propoſuit. Ea mente duplex in Hiſpaniam ſuſcepit iter, alterum anno MDXV, ſed paulo poſt mortuo Ferdinando rege catholico re infecta rediit, alterum anno MDXVII, ſed ob varios eventus re de die in diem prolatata, tandem anno MDXIX in conſilio regio præſente ipſo rege Carolo V cæſare auditus, etſi intercedente epiſcopo Darienſi & totis viribus adverſante, maximam eorum quæ proponebat partem obtinuit, novæque leges in Indorum gratiam conditæ. His fretus in Hiſpaniolam remeavit anno MDXX, mandata regia gubernatoribus obtulit. At ea verbis laudari, reipſa parvipendi animadvertens, & quem ſibi cunque ſumeret laborem, oleum & operam perdere, mundi hujus totius in maligno poſiti pertæſus, ordinem amplexatus eſt in ea inſula anno MDXXII. Tumque licèt jam annos XLVIII natus, ceu qui juri tantum hactenus ſtuduerat, theologiæ addiſcendæ totus incubuit. Annis octo ea vice ibi ſtetit, quibus

&

& aliquando electus prior ſuis ſodalibus præfuit, interea pro Indis quos in viſceribus geſtabat ſtrenue decertans. Anno autem MDXXX Hiſpanos novas in America regiones detegere ac ſuæ ditioni adjungere certior factus, ac veritus ne in illis partibus erga Indos non æquiores eſſent, quam hactenus fuerant in aliis, rediit in Hiſpaniam, & a Carolo V diplomate ad ſuorum exercituum in novo orbe imperatores accepto in Mexicum trajecit, novam Hiſpaniam peragravit, tum provinciam Gatimalenſem & adjacentes ut *Nicaragua* & alias, Peruanum etiam regnum adiit, ubique mandata regia denuntians, ſed parvo ut ferunt fructu, ſacra obſtante qua tum toti ardebant illi *conquiſtadores*, ſic enim vocabant, auri fame. Verùm tandem obtinuit, ut in regione belli ſeu *de guerra* tum dicta, nunc *Vera Pacis*, regium diploma ad unguem ſervaretur, in eamque cum ſodalibus aliquot ſe contulit, & non pœnitendam meſſem in horrea Chriſti congregavit. Anno MDXXXIX communi conſilio in Hiſpaniam legatus eſt, qui ab imperatore novas & certas pro Indorum regimine leges obtineret. Quot labores ea de cauſa ſubierit, quot ærumnas per quadriennium & amplius ſuſtinuerit, nemo pro merito explicet: at tandem quod volebat conſecutus eſt, leges novæ ſanctæ, ac proregibus miſſæ, & licèt initio illis minus gratæ, paulatim tamen obeditæ & opere completæ. Succeſſu adeo felici lætus revertebatur anno MDXLIV: cùm ſe a rege catholico ad inſulas deſignatum didicit, & primo ad Cuſcenſem, quam conſtanter recuſavit ab his dignitatibus animo alieniſſimus, at cùm ad Chiapenſem paulo poſt nominatus fuiſſet, recuſare etiam parabat, ſed a ſapientibus viris admonitus, charactere epiſcopali inſignitum pro Indorum indemnitate, ut ipſi in votis erat, utiliorem deinceps & efficaciorem operam poſiturum, hac ratione perſuaſus collum oneri ſubmiſit. Anno eodem Dominica paſſionis Hiſpali in majori baſilica conſecratus, die nona julii ſequentis ipſe qui cum baculo venerat, duabus turmis ſtipatus, altera miſſionariorum ex ordine numeroſo ſupplemento, altera Indorum e captivitate Hiſpanica ſuis curis ereptorum numeroſiore navem aſcendit, & in novum orbem ceu triumphans regreditur. At non ita lætè nec in inſula Hiſpaniola ad quam primo appulit, nec in continenti, imo peſſime ab Hiſpanis earum regionum domitoribus, quos *conquiſtadores* ſupra dicebamus, exceptus eſt. Verùm ut vir erat pro juſtitia infracto animo, fronteque a Deo donatus frontibus eorum duriore, contumelias omnes pro Chriſto parvipendens, pro lege Dei & cæſaris impigre & intrepide ubique, ſeu apud oves ſibi creditas, ſeu in conſeſſu epiſcoporum, ſeu coram tribunalibus regiis aſtitit ab anno MDXLV quo circa quadrageſimam Eccleſiam ſuam ingreſſus eſt ad julium anni MDXLVII. Tum autem epiſcopatum abdicare, in Hiſpaniam remeare, ſedem in gymnaſio Gregoriano Pinciæ figere conſtituit, ubi aulæ propior, Indorum libertati conſulere facilius poſſet, eorumque cauſam verbo & ſcripto reliquum vitæ efficacius propugnare. Quod & exſequutus eſt ad obitum uſque circa finem julii anni MDLXVI quo ætatis XCII abiit ad ſuperos, vir inter maximos numerandus, & de quo Hiſpania nunquam ſatis gloriari queat. Ejus ſcripta plurima ſunt, alia MS ſervata, alia typis commiſſa, & horum quædam his, nempe primo Hiſpali, Sebaſtiani Trugillo 1552 in 4 Gothico charactere rubro nigra; ſecundo Barcinone, Antonii la Cavalleria 1646 in 4. Juxta antiquiorem editionem referenda ſunt, ſimul adjiciendo in quas alias linguas tranſlata fuerint, & adjectis ubi neceſſe fuerit notis:

1. *Tratado comprobatorio del imperio ſoberano y principado univerſal que los reyes de Caſtilla y Leon tienen ſobre las Indias*, pp. 160. Non extat in edit 2.

Hujus ſcribendi occaſio fuit, quod ab Hiſpanis quos *conquiſtadores* vocabant, epiſcopus Chiapenſis apud regium tribunal accuſaretur de juſto in Indos negato regis catholici imperio, quam accuſationem anno MDXLVII hoc & altero infra referendo tractatu ad illud tribunal vocatus diluit & confutavit. Sæc. XVI

2. *Diſputa o controverſia entre el obiſpo, y el doctor Gines de Sepulveda, ſobre que el doctor contendia, que las conquiſtas de las Indias contra los Indios eran licitas, y el obiſpo por el contrario defendio y afirmo aver ſido y ſer impoſſible no ſer la tiranicas injuſtas e iniquas. La qual queſtion ſe ventilo e diſputo en preſencia de muchos letrados teologos e juriſtas en una congregacion, que mando ſu Mageſtad juntar el año* MDL *en la villa de Valladolid*, pp. 112. Extat in utraque editione.

Quod ut intelligatur, ſcientium Joannem Geneſium de Sepulveda virum inſignem, Ciceronem Hiſpanum ſuo ſeculo dictum, ſuæ eloquentiæ fretum librum ſcripſiſſe, cui titulum indidit, *De juſtis belli cauſis contra Indos ſuſcepti*: quo tyrannidem Hiſpanorum & Indorum ſervitutem non ſolum purgare ſed & probare conabatur legitimam. Hunc coram conſilio virorum graviſſimorum a Carolo V imperatore coacto & ea de cauſa inſtituto legit. Apologiam pro Indis adverſus Sepulvedam continuo exhibuit epiſcopus Chiapenſis, quam & ab ejus ore audivit idem conſilium. At cùm fuſior eſſet ex mandato conſilii Dominicus de Soto, de quo ſupra ad 1560, in eodem aſſeſſor eam in compendium redegit. Iſtud compendium quod vocant *Sumario* prima pars eſt hujus controverſiæ, & ad duodecim capita refertur. Illis argumenta duodecim objecit Sepulveda, quæ & ſecundo loco exhibentur. His verò totidem reſponſionibus epiſcopus fecit ſatis ſub hoc titulo: *Eſtas ſon las replicas &c.* & ſunt ultima pars hujus operis.

In hac cauſa autem viciſſe epiſcopum hinc conſtat, quod & leges novæ jam latæ a Carolo V & poſtea a Philippo II juſſæ ſunt obſervandæ, & Sepulveda etſi vires omnes adhibuerit, libri ſui in Hiſpania edendi facultatem nunquam obtinere potuit. Excuſus quidem eſt Romæ ſecreto ab ejus amicis, ſed exempla quoad fieri potuit omnia prehendi & ad ſe mitti ſupprimenda juſſit rex catholicus, unde pauciſſima ſuperfuerunt, præterea ſub graviſſimis pœnis prohibuit rex, ne in orbem novum aliqua mitterentur, & ut ad id attenderent, ſuis ibi proregibus ſevere injunxit.

Prodiit rurſus hoc opus Italice & Hiſpanice per columnas Italica ad Hiſpanam e regione in eadem pagina reſpondente hoc titulo: *Conquiſta delle Indie occidentali di M. &c. conforme al ſuo vero originale Spagnuolo già ſtampato in Siviglia, tradotta in Italiano per opera di Marco Ginammi*, Venetiis, Typis ipſius Ginammi 1645 in 4 pp. 184. Extat Pariſ. in Regia O 1377.

3. *Treynta proposiciones muy juridicas, en las quales ſumaria y ſucintamente ſe tocan muchas coſas pertenecientes al derecho que la Igleſia y los principes chriſtianos tienen o pueden tener ſobre los infieles de qualquier eſpecie que ſean*, pp. 20. Extat in utraque editione. Hunc tractatulum eadem de cauſa edidit, qua primum ſupra relatum.

4. *Principia quadam ex quibus procedendum eſt in diſputatione ad manifeſtandam & defendendam juſtitiam Indorum*, pp. 20. Non extat in edit. 2.

5. *Breviſſima relacion de la deſtruycion de las Indias.*

6. *Lo que ſe ſigue es un pedaço de una carta y relacion, que eſcrivio cierto hombre de los miſmos que andavan en eſtas eſtaciones.* Fragmentum eſt relationis, quam integram ſe habuiſſe dicit, at cujus folia priora jam perierant, priuſquam ederetur. Extat utraque in utraque editione.

Sæc. XVI. Hæc relatio in plures linguas verſa eſt & edita, & Latine quidem ſub hoc titulo:

Narratio regionum Indicarum per Hiſpanos quoſdam devaſtatarum veriſſima, Hiſpanice conſcripta, poſt alibi Latine excuſa, jam verò denuo iconibus illuſtrata, Oppenheimii curis & ſumtibus Joannis Theodori de Bry, typis Hieronymi Galleri 1614 in 4: Poſtea Heidelbergæ cum iiſdem iconibus typis Guillelmi Walteri 1664 in 4.

Italice hoc titulo: *Iſtoria ò breviſſima relazione della diſtruzzione delle Indie occidentali della traduzzione di Giacomo Caſtellani, già ſotto' l nome di Franceſco Berſabita*, Venetiis 1626 in 4: poſtea ibid. Marci Ginammi 1630 in 4: Rurſus Hiſpanice & Italice per columnas, ut ſupra notatum n. 2 Venetiis, Ginammi 1643 in 4 pp. 150. Extat hæc editio in Regia O 1377.

Gallicè etiam prodiit hoc titulo: *Hiſtoire des inſolences, cruautez, & tirannies exercées par les Eſpagnols en Indes occidentales, qu'on dit le nouveau monde, traduite du Caſtillan par Jacques de Migrodde*, Antwerpiæ, Franciſci de Ravelenghien 1579 in 8. Sic refert du Verdier in ſua Bibl. Gallica. Altera editio anni 1582 extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

Prodiit & Germanice 1597 in 4. Quæ editio in Francofurt. ad Viadrum.

Hoc opus ea ætate quidam Hiſpani ægerrimè tulerunt, gentilium ſuorum ſcelera revelari impatienter ferentes, nec deſunt etiamnum, qui ſuppoſititium contendunt, & ab auctore Gallo in odium nominis Hiſpani confictum, ac Lugduni ſub ementitis Hiſpali typis primo editum anno 1552. Sic tuetur Joannes Melendez noſter in Hiſtor. provinc. Peruan. cui titulus *Teſoros verdaderos*, cui aſtipulatur ejuſdem hiſtoriæ cenſor Franciſcus Antonius Montalvo in approbatione eidem præfixa, idque a Gallo quodam deſertore & ad Hiſpanos transfuga reſcitum fuiſſe. Sed ſi non aliud illis argumentum quam hujus Galli deſertoris teſtimonium, illud certe futiliſſimum eſt. Quis enim ille Gallus, quod ejus nomen, ubi natus, unde didicit? ſed hæc miſſa facio. Opus in oculis ipſius Bartholomæi *de las Caſas* viventis excuſum eſt, ſi non ejus, cur mox ut vidit, ſuum non negavit? Præterea eadem charta eodemque charactere ac alia ejus indubitata ópera editum eſt. Adde quod ſcriptores Hiſpani omnes illi aſſerunt, & ipſe in aliis tractatibus eadem habet. Nec verò dedecus ſibi putent Hiſpani, talia apud eos monſtra nata eſſe, apud quas enim nationes non ſimilia eruperunt hominum portenta? An erga miſeros Indos æquiores fuerunt, qui eos e ſuis ejecerunt ſedibus, terras eorum invaſerunt eadem cupiditate moti Luſitani, Angli, Galli, Sweci, ac præ cæteris in occidente & oriente Batavi? ſed immortale eſt gentis Hiſpanæ decus, quod ejus reges nunquam id permiſerint, probarint nunquam, imo ſeveriſſimis legibus prohibuerint licèt non ſemper auditi: quod ubi ſceleratí illi *conquiſtadores* avaritia ſua excæcati, Indos beſtias non homines, non anima rationali præditos ſuſtinere auſi ſunt, conſilia regia id non reſpuerint modo ſed & exhorruerint: denique quod viros apud ſe ſapientiſſimos habuerit, quales Bartholomæus noſter & alii innumeri, qui ſe Indorum patronos exhibuerint, gentilium ſuorum errorem non diſſimularint, ac in ordinem omnia tandem aliquando reduci obtinuerint.

7. *Un tratado que eſcrivio por mandado del conſejo real de las Indias ſobre la materia de los Indios, que ſe han hecho eſclavos por los Caſtellanos*, pp. 71. Extat in utraque editione.

Iterum Italice & Hiſpanice ut ſupra. Titulus: *Il ſupplice ſchiavo Indiano di M. Bartholomeo de las Caſas &c. conforme al ſuo vero originale &c.* ut ſupra, Venetiis, Ginammi 1657 in 4 pp. 96. Collatione facta eumdem deprehendi cum iſto ſeptimo, adeo ut non ſit locus dubio ab Antonio in Bibl. Hiſp. propoſito, an non ſit idem cum octavo ſequenti. Extat in Regia O 1377. Antiquiorem editionem laudat idem Antonius ibid. apud eumdem 1636 in 4.

8. *Entre los remedios que el obiſpo refirio por mandado del emperador rey nueſtro ſeñor en los ayuntamientos que mando hazer ſu mageſtad de prelados e letrados y perſonas grandes en Valladolid el año de 1542 para reformacion de las Indias, el octavo en orden es el ſiguiente. Donde ſe aſſignan veynte razones por las quales pareva non deverſe dar los Indios a los Eſpañoles en encomienda, ni en feudo, ni en vaſſalage, ni de otra manera alguna*, pp. 112. Extat in utraque editione. Extat & Latine cum relatione ſupra n. 5.

Prodiit etiam Italice & Hiſpanice ut ſupra annotatum n. 2 hoc titulo: *La liberta preteſa dal ſupplice ſchiavo Indiano &c tradotta per opera di Marco Ginammi*, Venetiis, Typis ejuſdem Ginammi 1645 in 4 pp. 184. Extat in Regia O 1377.

9. *Unos aviſos y reglas para los confeſſores que oyeren confeſſiones de los Eſpañoles, que ſon ò han ſido en cargo a los Indos de las Indias del mar oceano*, pp. 32. Deeſt in 2 edit.

10. *Adicion de la primera y quinta reglas.* Deeſt in ſecunda editione.

11. *Erudita & elegans explicatio quæſtionis, utrum reges vel principes jure aliquo vel titulo & ſalva conſcientia cives ac ſubditos a regia corona alienare, & alterius domini particularis ditioni ſubjicere poſſint: antehac nunquam ab ullo doctorum ita luculenter tractata.* Edita quondam cura & ſtudio Wolfgangi Grieſiterteri, nunc verò multo correctius recuſa cum ante Jacobo Kyllingero juriſconſulto, Tubingæ, Wildii 1625 in 4 pp. 47. Quæ editio Romæ in Barber. & Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati. Altera laudatur Romæ in Imperiali, Jenæ Joannis Gollneri 1678 in 4.

Præter hæc typis edita, innumera alia in cauſa Indorum reliquit MS, *memoriales de importancia, informaciones, relationes, peticiones, deſcubrimientos, conquiſtas conſultas &c.* Quæ omnia ab ejus morte ex ejus muſeo mandato regis catholici ſublata, Pincia Matritum deportata ſunt, & in archivo conſilii regii Indiarum ſervantur teſte Remeſal citato: at quæ Antonius in Bibl. Hiſp. vult in regia Eſcuriali fuiſſe recondita. Sed & ſequentia MS adhuc apud noſtros Pincianos ſervari teſtatur Remeſal.

1. *Apologetica hiſtoria ſumaria quanto a las calidades, diſpoſicion, cielo, y ſuelo deſtas tierras, y condiciones naturales, politicas, republicas, maneras de vivir, e coſtumbres de las gentes deſtas Indias occidentales y meridionales, cuyo imperio ſoberano pertenece a los reyes de Caſtilla.*

Nempe in defenſionem horum Indorum, quos Hiſpani quidam infamabant ceu ſeipſos regendi incapaces, cujus contrarium auctor demonſtrat. Opus eſt majoris molis foliorum 830 in fol. minutiſſimo charactere ac ſine marginibus, hoc eſt ſexdecim chartæ ſcaporum & amplius, & eruditiſſimum inquit Remeſal, qui vidit ac legit, & ſubinde ſublatum e bibliotheca noſtra Pinciana indicat, ſed tum ſperabat reſtituendum.

2. *Una hiſtoria general de las Indias* tomis tribus, at quorum non niſi duos priores videre ſe potuiſſe ait Remeſal, ambos in fol. Primus foliorum 668, hoc eſt 13 & amplius ſcaporum progreditur ad ann. MDII. Alter foliorum 197 hoc eſt quatuor ſcaporum proſequitur ad ann. MDX. Per ſcapos hic intelligo, quod vulgò dicunt *mains de papier.*

Hanc hiſtoriam eximiè commendat Remeſal, ac præſtat omnibus quæ de novo orbe habentur

tiorem, cùm auctor non ſolum a ſe viſa narret, ſed & monumentis certis uſus fuerit, qualia ipſa Chriſtophori Columbi memorialia: unde & hujus hiſtoriæ majorem partem in ſuam intulit Antonius de Herrera. Cæterum idem addit Bartholomæum hanc inchoaſſe anno MDXXVII & anno MDLIX finiiſſe, ac unâ ne ante quadraginta annos typis mandetur, prohibuiſſe.

3. *Dies y ſeys remedios contra la peſte, que entonces començava, y a tota prieſſa yva deſtruyendo las Indias.* Octavum auctor typis dedit Hiſpali 1552.

4. *De cura a regibus Hiſpaniarum habenda circa orbem Indiarum, & de unico vocationis modo omnium gentium ad veram religionem* foll. 63. Quod opuſculum non quidem excuſum, ſed ſcripto multiplicatum, cujus & quatuor exempla recenſet Remeſal, quorum unum Pinciæ in gymnaſio Gregoriano, alterum in Hiſpania nova, tertium apud parochum *de Mazaltenango* in provincia Guatemala, quartum ſuum cujus plura exhibet fragmenta in hiſtoria provinciæ Chiapenſis.

5. *Sobre el hazer los eſclavos de la ſegunda conquiſta de Xaliſco, que mando hazer Don Antonio de Mendoça virrey de la Nueva Eſpaña año de* MDXLI foll. 272.

6. *De promulgatione evangelii Latine & vulgari ſermone.*

7. *De juvandis & fovendis Indis.* Iſtud recenſet Auguſtinus Davila Padilla in hiſtoria provinciæ Mexicanæ, dicens opus eſſe ingentis molis ſcilicet viginti chartæ ſcaporum Hiſpane ſcriptum ab auctore hoc titulo: *Del bien y favor de los Indios*, & Mexici apud noſtros ſervatum, ſed Latine redditum a F. Dominico de Annunciatione, qui a patribus Chiapenſibus mutuo acceperat.

8. *De theſaurit. Latine*, foll. 192.

9. *Sumario de lo que el doctor Sepulveda eſcrivio contra los Indios*, foll. 94.

10. *Doce quadernos de las diſputas, que tuvo con el obiſpo de Darien y el doctor Sepulveda*, foll. 284.

11. *De juridico & chriſtiano ingreſſu & progreſſu regum Hiſpanorum in regno Indiarum*, foll. 61.

12. *Confeſſionario*, foll. 32. At iſtud idem videtur ac *Aviſos y reglas para los confeſſores* ſupra inter edita n. 9 recenſitum, quod & indicat numerus foliorum.

13. *Teſtamentum & codicillus.* Libelli duo ab eo Philippo II oblati paulo ante mortem, quos laudat Emmanuel Rodericus QQ. regularium T. II q. 99 art. 4.

Hujus ſcriptoris præter citatos meminerunt Vincentius *de las Caſas* noſter in Hiſtor. MS Novæ Hiſpaniæ, Joannes de Torquemada ord. Minor. in ſua Monarchia Indica, Joannes de Solorzano de jure Indiarum lib. 2 cap. 1 n. 27, Franciſcus Lopez de Gomora Hiſt. Peru. cap. 77, Fernandez noſter *Hiſt. Eccl. de nueſtros tiempos cap.* 7, Lopez P. IV lib. 2 cap. 16, Pius P. IV col. 172, Fontana in Theat. & Monum. ſed minus accurate, nec rectius Altamura ad 1555 quo putat obiiſſe, omnium indiligentiſſime Davila *Teatro Eccleſ. de las Indias.*

F. HIERONYMUS MICHAEL NICHISOLA.

* 1566. F. HIERONYMUS MICHAEL NICHISOLA Italus patriaque & profeſſione Veronenſis, vir & generis nobilitate & doctrinæ fama percelebris, ad infulas Theanenſes promotus a Paulo IV anno MDLVII die XI januarii, ſynodi Tridentinæ ſeſſionibus ſub Pio IV habitis affuit. Inde ad ſpon-

ſam reverſum eidemque ornandæ totum incumben- SEC. XVI.
tem mors immatura collegit ætatis XLIX, Chriſti MDLXVI currente auguſto. Sic epigraphe ejus tumulo inſculpta. Quem inter antiſtites hactenus tantum laudarant noſtri cum Ughello Ital. Sac. T. VI, Roverta primus ſcriptoribus accenſet ad 1546, ceu qui ediderit

Opuſculum de laudibus B. Virginis.

Directorium ſynodi in ſua Eccleſia habenda.

Sodalium Veronenſium diligentiæ erit, ubinam typis prodierint, quo anno, quave forma inquirere & hîc addere.

F. JOHANNES BRABANTINUS.

F. JOHANNES BRABANTINUS quidam ab Altamura laudatur ad 1566, quem ait ſcripſiſſe † 1566.

Contra Lutherum.

Nulla mihi hujus ſub hoc cognomine apud noſtros nomenclatores Belgas notitia, quos ſi hujus fuerit ætatis, fugiſſe difficile mihi perſuadeo. Itaque penes Altamuram fides.

F. MATTHÆUS LACHI.

F. MATTHÆUS LACHI Etruſcus Florentiæ natus & conventus Feſulani alumnus, vir integritate morum, diſciplinæ regularis ſtudio, ſed & doctrina agendorumque peritia conſpicuus, poſt varia quibus in provincia Romana functus eſt regiminis munia, diffinitoris etiam in quodam capitulo generali, ſanctæ fidei cenſor generalis Peruſinus inſtitutus fuit, & cum laude huic præfuit tribunali, ab anno MDLI ad MDLXVI, quo & obiit tum prior provincialis Calabriæ a S. P. Pio V datus & poſitus. Ejus cum laude meminerunt Razzius p. 315, Fontana in Theatro, & Paulinus Bernardini Lucenſis ſingularis ejus amicus in Relatione ſeu diſcurſu ſuper examine doctrinæ & operum Hieronymi Savonarolæ ſub Paulo IV anno MDLVIII severius in congregatione S. inquiſitionis generalis Romæ peracto, qua in relatione teſtatur Matthæum hunc ſcripſiſſe, ac cenſoribus obtuliſſe † 1566.

Librum pro defenſione doctrinæ & operum præfati Hieronymi Savonarola.

F. JOANNES HENTENIUS.

F. JOANNES HENTENIUS patria Nechlinienſis, quod oppidulum eſt aut vicus Leodienſis diœceſis prope Tuinum ſive Tudinium ad Sabim *Thuin* vulgo dictum, non verò Mechlinienſis, ut nonnulli vocis affinitate deluſi ſcripſerunt, vir in theologicis Græcarumque ac Hebraicarum cognitione linguarum eximius, ordinem Hieronymianum in Luſitania junior aliquando profeſſus, cùm in patriam poſtea reverſus eſſet parentes reviſurus Lovanii hæſit, ſacriſque hoc in lyceo ſe literis addixit, ubi paulopoſt jam licentiatus & operibus quibuſdam editis clarus, obtenta venia ibidem noſtro Prædicatorum ordini nomen dedit ad annum circiter MDXLVIII. In comitiis provinciæ inferioris Germaniæ Gandavi MDL coactis approbatæ fuerunt ejus licentiæ, & ad magiſterii lauream ei data facultas, quam anno ſequenti XII maii conſecutus eſt: tum in comitiis Antwerpienſibus MDLIII Romæque generalibus eodem anno acceptata illius ad magiſterium promotione, ſtudii noſtri generalis Lovanienſis regens ad ſequens triennium inſtituitur: exinde anno MDLVI in cap. provinc. Euſcoduci generalis apud Eburones fidei vindex & inquiſitor, tum a ſuis electus fratribus conventui Lovanienſi præficitur prior, quo dum

Sæc. XVI. fungitur munere, Joannis Heſſelii reg ii ſententiarum in ea academia profeſſoris a rege Tridentum ad ſynodum miſſi vices & locum ex ſacræ facultatis delectu & ſententia implevit, quem anno MDLXV publice Lovanii docentem audiviſſe ſe teſtatur Hayus S. J. in notis ad Bibliothecam ſanctam Sixti Senenſis. Fractus demum aſſiduis ſtudii laboribus atque vigiliis, diriſque calculi doloribus excruciatus, obdormivit in Domino Lovanii XII octob. MDLXVI, ætatis LXVII magno apud omnes relicto ſui deſiderio. Ejus meminere cum laude Luſitanus & ex eo noſtrates omnes, denique Altamura ad 1566: ſed & extrates Poſſevinus, Miræus in Elogiis ſcript. Belg. Swertius in Athen. Belg. Valerius Andreas Bibl. Belg. & Faſtis Academ. Lovan. Præter cæteros potiſſimum legendi F. Guillelmus Seguier Laur. Belg. P. I. Dec. 5 n. 1 pag. 57, & F. Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS, ſed & Acta capitulorum generalium & provincialium inferioris Germaniæ. Hæc ejus opera:

1. *Commentaria in ſacroſancta quatuor Chriſti evangelia ex Chryſoſtomi aliorumque veterum ſcriptis magna ex parte collecta auctore quidem Euthymio Zigabeno, interprete verò Joanne Hentenio Nechlinienſi Hieronymiano. In hoc opere graphice admodum redactum eſt in compendium quicquid ad evangeliorum explanationem diffuſe tractant Origenes, Baſilius, Nazianzenus, Chryſoſtomus cæterique theologi Græci. Liber hic neque Græce neque Latine antea typis unquam excuſus eſt. Addidimus & in calce confutationem Thaaiæ cujuſdam impoſturæ, ſive libelli de ſicto legali Jeſu Chriſti ſacerdotio ex Suida deſumpto. Quod ſi lectori grata hæc eſſe acceperimus, alterum quoque tomum ſimilem commentariorum in cætera novi teſtamenti omnia Latinum prope diem in lucem dabimus, quem jamdudum habemus in manibus*, Lovanii, Rugeri Rotſcii menſe febr. 1544 in fol. pp. 495. Notandum monitum ejuſdem in hac editione. *Mihi*, inquit, *viſum fuerat ante paucos menſes cùm in lucem darem hos commentarios eſſe Oecumenii, & ita ſcripſi in epiſtola dedicatoria Franciſco a Bobadilla epiſcopo Caurienſi archidiacono Toletano, nunc verò cùm nactus ſim Zigabeni commentarios in pſalmos Davidicos & cantica, quæ canuntur in Eccleſia, judicavi eumdem eſſe auctorem, idque volui monere in his quæ nondum erant diſtracta exemplaribus.*

Ex quibus colligas hujus ejuſdem editionis duplicis generis extare exempla: priora diſtracta jam initio anni 1544 a menſe februario, in quibus Oecumenio hi commentarii aſcribuntur, poſteriora nempe quæ paucos poſt menſes eodem anno 1544 ſupererant apud librarium, in quibus mutatum primum folium, & inſcriptus alter titulus, ut ſuo vero auctori redderentur. Primi generis exemplum extabat apud noſtros Lingonis anno 1684.

Quantum ad diſſertationem operi ſubjunctam contra libellum *de legali ſacerdotio Chriſti* ante paucos annos in Italia, Germania, & Pariſiis editum, neceſſaria admodum illa erat: quippe ſimpliciori bus hoc libello fuerat illuſum, Chriſtum illo legali ſacerdotio aſſerto ſublimanum ſibi ſuadentibus, quo vel præcipuus ei gloriæ titulus, Meſſiæ videlicet ac redemptoris noſtri delebatur & convellebatur, uti Hentenius animadvertit Princ. *Prodiit ante annos aliquot fictitius quidam de legali Chriſti ſacerdotio libellus cum tanto plauſu a plurimis exceptus &c.*

Prodiit idem opus Euthymii Pariſiis, Caroli Gaillard & Joannis de Roigny 1544 in 8 pp. 430.

2. *Enarrationes vetuſtiſſimorum theologorum in Acta apoſtolorum, & in omnes D. Pauli ac catholicas epiſtolas ab Oecumenio.* Item *Enarrationes in Apocalypſim ab Aretha Cæſarea Cappadociæ epiſcopo magna cura collecta, quas e Græco in Latinum primus vertit ac edidit: iis adjunguntur ſelecta quædam fragmenta ex D. Epiphanio Cypri, Theodoreto Cyri epiſcopis, aliiſque primæ claſſis theologis ad primos Eccleſiæ ritus ac leges ſtabiliendas plurimum conducentia.* Item *Remigii Antiſſiodorenſis monachi luculentiſſima in undecim poſteriores prophetas enarratio. Hæc omnia primus omnium e tenebris eruit, dum adhuc Lovanii in majori theologico collegio degeret tum Hieronymianus*, Antwerpiæ, Joannis Steelſii 1545 in fol. Tum poſtea Tomis II Pariſiis, Jo. Roigny, Car. Guillard. Jo. David 1545: Mathurini Dupuis 1547: Guillelmi Deſbois 1560 in 8. Poſtea verò

Oecumenii commentaria in Acta apoſtolorum, omnes Pauli apoſtoli epiſtolas, catholicas epiſtolas omnes. Acceſſerunt Aretha, Cæſarea, Cappadociæ epiſcopi explanationes in Apocalypſim. Opus nunc primum Græce & Latine editum, theologis omnibus doctoribus, concionatoribus, cæteriſque ſacræ ſcripturæ alumnis perutile & neceſſarium. Interprete Joanne Hentenio. Emendatore & prælectore Federico Morello regiorum in Academia Pariſienſi profeſſorum decano, Lutetiæ Pariſ. Claudii Sonnii 1631 in fol. Tomis II.

3. *Biblia ad vetuſtiſſima exemplaria caſtigata. Quid in horum Bibliorum caſtigatione præſtitum ſit ſubſequens præfatio latius indicabit*, Lovanii, Bartholomæi Gravii 1547 in fol. Pr. *F. Joannis Nechlinenſis in Biblia Lovanii anno* 1547 *excuſa atque caſtigata Præfatio.* Et poſt plura: *E medio jam hic ſublatis edicto Cæſareo univerſis bibliis, quæ quoquo modo adverſari chriſtianæ pietati videbantur, ſummo ſtudio curavimus ex juſſu, inſtructione, ac judicio graviſſimorum longeque eruditiſſimorum & acerrimi judicii theologorum hujus academiæ Lovanienſis, ut comparatis undique non ſolum quæ caſtigatius excuſa erant exemplaribus, verùm aliis quoque plus minus viginti, quorum recentiſſimum ante* 100 *annos manuſcriptum erat, alia ante* 300, 400, *imo &* 600 *vel plures etiam annos, ex horum collatione reſtitueremus quoad fieri poſſet, veterem ac vulgatam editionem ſinceritati ſuæ atque puritati &c.* Ex quibus quanta eſſet ejus eruditionis ac judicii apud ſocios exiſtimatio colligas; etſi enim alios non negem cenſuram ſuam adhibuiſſe, norunt omnes in eum cui ſimilis provincia demandata eſt, totum operis pondus incumbere: hinc merito in fronte editionis ejus unius nomen ſe prodit, ut qui plus omnibus laboravit. Excuſa ſunt pluries deinceps cum eadem præfatione Antverpiæ, Chriſt. Plantini 1567 in 8: Ibidem Jo. Steelſii 1570 & aliàs. Videſis Bibliothecam ſacram Jacobi Lelong Oratoriani T. I pag. 505.

4. *Libellus aureus de vera Deo apte inſerviendi methodo, jam olim Hiſpanice editus a F. Alphonſo Madrilienſi* (ord. Minorum) *nunc autem in Latinum traductus per F. Joannem Hentenium in academia Lovanienſi ſacræ theologiæ profeſſorem: cui acceſſit ſpeculum illuſtrium perſonarum ejuſdem auctoris ac interpretis*, Lovanii, Petri Xangrii Tiletani 1560 & 1576 in 12: Pariſiis, Thomæ Brumenii 1584: Coloniæ, Jo. Kinchii 1606, 1608, 1625 in 12.

5. *Eraſmi Roterodamenſis doctoris bullati propoſitiones erroneæ, ſcandaloſæ, atque hæreticæ juſſu facultatis theologiæ anno* 1552, *dum ad concilium Tridentinum eundum eſſet, ex omnibus illius operibus a Joanne Hentenio S. T. D. ex ordine Prædicatorum collecta.* Extat codex MS Lovanii in Bibliot. ſacræ facultatis a noſtro Ghilberto de la Haie

viſus, qui & Colophonem integrum tranſcripſit, a quo abſtineo brevitatis cauſa.

6. *Commentaria in Geneſim, Eccleſiaſtem, Evangelia, Acta apoſtolorum, & epiſtolas Pauli* MS laudantur a quibuſdam & Lovanii ſervari dicuntur, ſed quæ in Geneſim, & Pauli epiſtolas, potius annotationes ſunt confuſe exaratæ, magis ſtudendi gratia, quam edendi fine ſcriptæ circa 1560. Sic præfatus Ghilbertus teſtis oculatus.

7. Breve commentarium in Apocalypſim laudatum a Luſitano habetur ante Enarrationes Arethæ Cæſarienſis ſub titulo: *Judicium de Apocalypſi & antichriſto*, in quo beſtiam illam de qua Apocal. 3 Mahumeticam ſectam eſſe cum Annio noſtro contendit, ſeu conjicit. Extat in editionibus Antverp. 1545 & Pariſ. ejuſdem anni.

8. *Commentarium in* 1 *librum ſententiarum* MS fol. apud noſtros Lovanienſes: & Tornaci ad S. Martinum.

9. *Gallica Bibliorum verſioni*, quæ DD. Lovanienſium dicitur, & primum prodiit Lovanii 1550 operam ſuam contuliſſe aiunt, & veriſimillimum eſt. Novum verò teſtamentum a Renato *Benoiſt* Gallice verſum recognoviſſe ac emendaſſe dicitur. Ejus nomine appoſito prodiiſſe refert noſter Ghilbertus de la Haie, Lovanii, Antverpiæ Chriſtophori Plantini 1567 in 12. Apud D. Nolin in ſenatu Pariſienſi cauſarum patronum virum eruditum, & linguarum Orientalium apprime peritum anno 1709 defunctum vidi editionem hoc titulo: *Le nouveau teſtament de notre Seigneur J. C. avec annotations & expoſitions des lieux les plus difficiles par M. René Benoiſt Angevin docteur. Le tout revu par F. Jean Henton docteur en theologie*, Rothomagi, Roberti Mallard 1579 in 8 par. Verùm cùm illæ annotationes eædem ſint quæ in Bibliis ejuſdem Renati Benoiſt Gallice verſis habentur, quarum plures hæreſim redolent Calvinianam, eas poſt correctionem Hentenii credideram facile ab ejus morte ab heterodoxis reſtitutas & ſubinductas, ut ſub tanti viri nomine tutius laterent, & ſuavius lectorum animis illaberentur: neque enim ſacræ theologiæ magiſter catholicæ fidei invictus propugnator eas probaſſe cenſendus eſt, certoque nunquam probavit, ideoque nomen ejus ab hac editione, & aliis ſimilibus ſi quæ ſint, ut falſo inductum expungendum.

F. THOMAS HESKINUS.

1566. F. Thomas Heskinus Anglus ſacræ theologiæ doctor Eccleſiæ Sariſburienſis canonicus & theſaurarius ſub Maria regina florebat, verùm ſub Eliſabetha graviore illa exorta adverſus catholicos tempeſtate, pro fide exul ſpontaneus in Belgium ſeceſſit, ordinemque Prædicatorum amplexatus, ſanctimoniales noſtras Anglas, quæ Antwerpiam ſe receperant, vicarius & confeſſarius rexit & adminiſtravit, eaſque Bergizomam recedentes comitatus eſt, ubi & videtur diem ſuum obiiſſe circa MDLXVI. Sic habet Pitſeus Bibl. Angl. ad ann. 1566, teſtem nominans ceu ex cujus ore audierat, Guillelmum Giffordium Anglum virum eximium S. Petri Inſulis decanum, monachum exinde nigrum ſub nomine Gabrielis a S. Maria, archiepiſcopum denique Remenſem anno MDCXXIX mortuum. Scripſit Heſkinus iiſdem teſtibus adverſus parlamenti Anglicani de ſacramento corporis & ſanguinis Domini decretum, librum hoc titulo:

Chriſti & ſanctorum parlamentum de euchariſtia, Antwerpiæ 1566.

F. THOMAS SCOTUS DE ROCHEGIANO.

F. Thomas Scotus de Rochegiano Inſuber Viglebanenſis diœceſis, theologus primi nominis, & ad omnia pro fide ſuſtinenda fortis & ſtrenuus, poſt plures regiminis ſcholarum & conventuum præfecturas, cenſor ſancti officii egit in pluribus Italiæ civitatibus, exinde tandem a Paulo IV Romam accitus, inquiſitionis Romanæ inſtitutus eſt anno MDLVII commiſſarius generalis: quo in munere poſt mortem hujus pontificis non modicam civium Romanorum in eum ac Carrafarum familiam furoris partem habuit perferendam. Nam ab illis inſanis effractis domus inquiſitionis foribus, publice virgis cæſus eſt, & gravioribus appetitus contumeliis. Pio IV poſtea electo, ſuo reſtituturs eſt muneri, & tandem ab eodem pontifice anno MDLXV die VI maii delectus epiſcopus Interamnenſis, quam ſedem vix annum ſolidum tenuit mortuus anno ſequenti die XXIII maii ætatis LXXV, fuitque in ſua baſilica majori ſepultus. De quo legendi Ughellus Ital. Sac. T. I, & Fontana in Theat. Hunc Rovetta primus ad 1556 ſcriptoribus annumerat, ceu a quo relicta fuerint ſequentia opera: 1566.

Notulæ pro recta methodo ſervanda in cauſis ſancti officii.

Volumen adverſus errores Lutheri.

F. THOMAS STELLA.

F. Thomas Stella Venetus provinciæ Lombardiæ alumnus, ſi Alberico fides, ſed Ughello auctore ſaltem Juſtinopoli vernacule *Capo d'Iſtria* ditionis Venetæ oriundus, vir moribus, eruditione facundiaque dicendi celeberrimus, a Paulo III ad Salpenſem inſulam & Eccleſiam in Apulia a Tranenſi cui adunata fuerat accedente cardinalis Joannis Dominici de Cupis Tranenſis archiepiſcopi conſenſu ſeparatam & avulſam evectus anno MDXLIV die IX martii, concilio interfuit Tridentino, & ſeſſione V die jovis XIII januar. MDXLVII celebrata (qua de juſtificatione decretum eſt) ad Patres orationem habuit. Bononiam autem tranſlata ſynodo Thomas noſter in S. Dominici templo aſſiduas habuit de rebus fidei conciones, tumque de nutu pontificis cum Donato Mauritio de Cuperſana permutavit, & huic Salpenſem cedens, Lavellenſem cui ille præerat apprehendit Eccleſiam vel XV martii vel XXII april. MDXLVII, nam utrumque diem notat Ughellus. Interea Petrus Paulus Vergerius epiſcopus Juſtinopolitanus, quod olim in Germania dum legationes obiret apoſtolicas & pontificias a proteſtantibus hauſerat hæreſcos virus, tota regione popularibus ſuis & ovibus propinabat, citatuſque cauſam dicturus, ad Genevenſes Tubingenſeſque tranſfuga defecit, hinc ſede dejectus eſt damnatuſque a Paulo III anno MDXLVIII, biennioque plus integro vacua remanſit Eccleſia. His malis Julius III Pauli III ſucceſſor, ejuſque nuper in ſynodo Tridentina legatus apoſtolicus & præſes, cardinalis de Monte tum dictus volens occurrere, gregique Juſtinopolitano de paſtore idoneo providere, Thomam noſtrum oratorem ſibi probatiſſimum, virum ſtrenuum & fide, moribus, eruditioneque clariſſimum delegit, quem Juſtinopolitanis præficeret antiſtitem, quique a Vergerio hæreſi infectos doctrinæ Chriſtianæ fideique catholicæ ſanaret alexipharmaco. Ad eam igitur die V maii MDL tranſlatus Eccleſiam, quæ patria erat, inquit Ughellus, mox præſtitit quod volebat ſummus pontifex, eliminavit hæreſim a deceſſore diſſeminatam, oves continuit intra veræ pietatis cancellos, crebriſque concionibus per omne tempus quo præfuit, clerum habuit optimo 1560

Sec. XVI. institutum. Dum ille sic instat gregi sibi commendato, synodus Tridentina denuo resumitur annis MDLI & LII, cui ne ovium curam abjicere cunctarique videretur, aliisque fortè de causis adjecto consensu pontificis interesse non potuit: verùm post decennium anno MDLXI cùm a Pio IV resumta esset synodus, statim ad mandatum pontificis accurrit, Tridentumque XII decemb. MDLXI levi comitatu pervenit, & omnibus ad finem usque sessionibus affuit atque subscripsit. Quam strenue se gesserit, quamque sui apud Patres eruditionis & zeli famam ac æstimationem fecerit, historia concilii satis indicat, de quo legendus Palavicinus, lib. 10 c. 2 n. 7, & lib. 17 c. 11 n. 6 & 22, ubi de communione sub utraque specie & infantium inter patres agitabatur, & lib. 19 c. 9 n. 7, cum de prælatorum residentia, cui de jure divino favisse non videtur. Ad Ecclesiam suam inde redux, dum vigilantissimi pastoris & parentis optimi vices implere persequitur, fatis concedit Spalatri anno MDLXVI. Ejus cum laude meminerunt præter citatos, Pius lib. 4 col. 248, Razzius p. 108, Altamura & Rovetta ad 1565, Possevinus, & Sansovinus fol. 275 a. Hæc ab eo feruntur typis edita:

1. *Tractatus de caritate Christi.*

2. *Orationes variæ*, quarum ea quam synodi Trident. Sess. V die XIII jan. MDXLVII coram Patribus habuit typis quin tum prodierit, nullus dubito. Extabat MS in Bibl. clar. Baluzii cod. 47 recensita, nunc verò in Regiam illata. Primum ævi sui in Italia fuisse divini verbi præconem asserit Pius citatus, Venetiisque septem circiter annos continuos tanto auditorum concursu & plausu prædicasse, idque priusquam ad infulas raperetur, ut e pulpito sacro omnibus dominari videretur.

Capitoli statuti & ordinazioni della venerable compagnia del sacratissimo corpo di Cristo posta nella chiesa di S. Maria sopra Minerva della città di Roma, Romæ, Bladi circa 1585 in 4. Quæ sodalitas cùm ibidem a S. P. Paulo III instante F. Thoma Stella Veneto Ord. Præd. dicatur erecta anno 1539, & has institutiones ab eodem emanasse facile conjicias, adeo ut editio hîc laudata non sit prima. Extat Paris. in Regia E 2189.

F. VINCENTIUS MEXIA.

1566. F. VINCENTIUS MEXIA Hispanus Bæticus corrupto varie a variis agnomine laudatur. Nam a Lusitano Bibl. p. 267 *Merius* dicitur errato ut quidem censeo typorum, cum ab eodem in indice *Mexius* dicatur, & in chronico ad decadem 1560 p. 329 dicatur *Mexias natione Baticus, magister in theologia non indoctus, & inter concionatores præclaros & fructuosos annumerandus*; Fernandes *Mexia* nuncupat, Lopez P. IV p. 333 *Merlo*, Pius lib. IV col. 283 *Merio*, Altamura ad 1571 ob illud orthographiæ discrimen in duos dividit, alterum *de Merlo* dictum, alterum *Mexia*, fassus tamen se Antonio in Bib. Hisp. assentiri, qui ex eadem ætate, natione eadem, eodem opere, lingua eadem Hispana, unicum & eumdem censet auctorem, quod & Parra ad eum scripserat, & indicarat antea Possevinus, a quo dicitur *Merius* vel *Mexius*. Lusitanus citatus dicit vixisse ultra 1575, ac certum scripsisse ac edidisse opus hoc titulo

Salutable instruccion del estado del matrimonio, y la obligacion, que tienen los casados, Cordubæ 1566 in 4.

F. ÆGIDIUS MARCHESINIUS.

F. ÆGIDIUS MARCHESINIUS Italus Bononiensis, ibidemque sacrorum bibliorum publicus interpres ac lector, anno MDLXIII die altera aprilis Bononiæ in ædibus S. Jacobi habuit † 1567.

Orationem in funere F. Hieronymi cardinalis Seripandi ex Eremitis Augustinianis assumti ac in concilio Tridentino legati ac præsidis. Prodiit typis Bononiæ Joan. Rubei 1563 in 4, quæ editio extat Florentiæ in Medicea teste Cinello *Bibl. volante Scanzia I* p. 11. Inde illata in acta Lovanii 1567 p. 481 & in concilia generalia T. XIV.

Plura eidem opera ascribuntur a Rovetta ad 1563, quæ præstat apud nostros Bononienses servari MS, nempe

Lectiones in Genesim.
Item super quatuor libros Regum.
Item Quæstiones theologica.
Quodlibeta philosophica.
Sermones de tempore & de sanctis.

Ejus meminit Almatura ad 1563.

F. AUGUSTINUS SALVAGUS.

F. AUGUSTINUS SALVAGUS Ligur Januæ ex nobili Salvagorum familia natus, ad sedem primum Accien sem a Julio III anno MDLIII die XVIII augusti promotus, ad Ecclesiam inde Genuensem transiit anno MDLX die XVII aprilis volente Paulo IV, quo titulo sedit in concilio Tridentino sub Pio IV resumto, eidemque subscripsit. Obiit verò anno MDLXVII die XXX septembris. Et hunc inter auctores primus numerat Rovetta ad 1545, hæcque ei tribuit MS inquit Genuæ in ædibus S. Dominici servata: 1567.

Instructio clericorum.
Sermones ad clerum Genuensem.

F. JOANNES DE LUDENA.

F. JOANNES DE LUDENA Hispanus, Matritensis patria, cœnobii Petræfixæ alumnus, Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus sic emicuit, ut ad gradus in sacra facultate promoveri obtinuerit. De quo sic habetur in actis capituli congregationis Gallicanæ Dinani anno MDXXXIX celebrati: *Promovemus ad lecturam sententiarum in conventu Parisiensi* &c. *Item F. Johannem de Ludunia* (sic corrupte) *conventus Petrafixæ provinciæ Hispaniæ in magnis scholis pro anno Dñi* MDXLII *& primo jubilæo &c.* Ex actis autem facultatis habetur licentiam decurrisse annis MDXLVI & XLVII, quo ultimo duodecimus de Sorbonica respondit, & die XXV januarii sequentis inter XXVII licentiatos quorum XV erant seculares locum XIII sortitum esse. Exinde magister laureatus ad suos redux, ab eruditione quam condiebat sapientia & morum gravitas, non parvam sibi famam comparavit. His dotibus motus Petrus de Gasca Seguntinus episcopus, cùm ad synodum Tridentinam accedere præpediretur, eum selegit qui suo nomine delegatus & procurator eidem adesset. Quod & munus egregie tutatus est in sessionibus sub Pio IV habitis, & actis tandem subscripsit. Apud Patres magnam sibi fecit doctrinæ & facundiæ existimationem, cujus & plura dedit specimina, inter quæ numerantur † 1567.

Oratio seu concio coram concilii Patribus habita Dominica prima quadragesimæ anno MDLXIII, *edita eodem anno in* 4. Princ. *Sicut vestri muneris & officii est, cardinales illustrissimi, patres reverendissimi, oratores clarissimi, Ecclesiam Dei custodire,*

adulterè &c. Eſt de tribus tentationibus Chriſti Dñi. Prodiit & in actis concilii, Lovanii, Zangrii 1567 fol. p. 399.

Diſputatio theologica de cœlibatu ſacerdotum ad duos articulos propoſitos de matrimonio. Princ. *Ego quidem illuſtriſſimi domini pauperem Ruth imitatus* &c. Prodiit cum ſuperiori Patavii 1563 in 4, tum Lovanii 1567, & Concil. gener. T. XIV.

Ejus meminerunt Miræus, Antonius in Bibl. Hiſp. Fernandez, Fontana in Theatro, Altamura ad 1564.

F. JOANNES DE ORTEGA.

1567. F. Joannes de Ortega Aragonus ad annum MDLXVII clarus teſte Marieta æquali & conterraneo fol. 206 c, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Altamura ad eumdem annum, vir mathematicarum arithmeticæ præſertim peritus, in negotiantium ſeu mercatorum commodum ſcripſit

Un libro adonde puſò todas las reglas y modos de contar, y el valor de todas las monedas de muchos y diferentes reynos, reduciendolas todas a reglas faciliſſimas, Hiſpali, Joan. Cromberger 1537 in 4. Poſt varias ejuſdem editiones recenſitus, & pluribus quæ irrepſerant erratis expurgatus, hoc titulo prodiit

Tratado ſutiliſſimo de aritmetica de nuevo enmendado por Juan Lagarto, y antes por Gonzalo de Buſto, Granatæ 1563 in 4.

F. JOANNES DE PEDRAÇA.

1567. F. Joannes de Pedraça Hiſpanus Hiſpaniæque provinciæ alumnus, a qua poſtmodum in Luſitanicam tranſiit, Oliſſiponenſi regio adoptatus incorporatuſque conventui, inter eximios collegii S. Thomæ Conimbricenſis, publicoſque academiæ illius profeſſores claruit. In ea veſpertinam ille cathedram theologicam maximo auditorum confluxu & fructu, nec minori nominis ſui fama & gloria moderatus eſt, quam demum emeritus profeſſor ætateque devexa tantis impar factus laboribus ultro dimiſit, uni jam ſibi intentus, inter ſuos ſe ſodales Oliſſiponam recipiens, ad mortem uſque litterarum ſtudio ſanctarum, pietatiſque continue vacans operibus. Lucis hujus adhuc uſuram habebat anno MDLX, uti Luſitanus & Marieta teſtantur, & ad MDLXVII perveniſſe veriſimilius, emendanduſque Altamura, qui illum ad 1530 retulit: qui & ibidem non ſatis firma fide & auctoritate cum Fontana in Theatro, Canarienſibus illum accenſuit epiſcopis, ad hanc inquiunt a Carolo V nominatum Eccleſiam anno 1525. Quod non modo ſuſpectum, ſed alienum a vero prorſus habendum, cùm nullus ei Canarienſes inter apud Chriſtophorum de la Camara Canarienſium præſulem in anteceſſorum ſuorum edito accuratiori catalogo ſit locus. Sed nec Carolum V tot in Hiſpaniis idoneos habentem & benemeritos, quibus Canarienſes deferret inſulas, e Luſitania hominem elegiſſe & accerſiviſſe veriſimile. Videſis præter citatos Ludovicum Souza Hiſt. prov. Portug. P. I Lib. 3 cap. 38, & Antonium in Bibl. Hiſp. Scripſit Joannes ad epiſcopi Mirandenſis Juliani d'Alva inſtantias, ut ipſe auctor profitetur

Suma de caſos de conciencia Toleti 1567: Salmanticæ eodem anno, & iterum Jo. Bapt. de Terranova 1570: Valentiæ & Compluti 1568 in 8.

Italice verſa hoc titulo, *Iſtruzzione per confeſſori*, prodiit Venetiis, Georgii Angellieri 1584 in 8.

F. THOMAS DE LA TORRE.

† 1567. F. Thomas de la Torre Hiſpanus conventus Salmantini alumnus, vir ingentis ſpiritus, ſtudio ſalutis animarum ardens, præclaro miſſionariorum, quos Bartholomæus de las Caſas tum epiſcopus in Americam ſecum ducebat, ſupplemento quadrageſimum ſe adjunxit, cum iiſque e portu Luciferifani ſolvit anno MDXLIV die x julii, ac tandem poſt multos exantlatos labores cum eorum pluribus in provinciam *Chiapa* optatum terminum anno MDXLV die XII martii pervenit. Quæ in barbaris illarum regionum convertendis, & in fide chriſtiana inſtituendis præclare geſſit, fuſiſſime narrat Remeſal in Hiſtoria provinciæ *de Chiapa y Guatemala*, quem adeat lector curioſus potiſſimum lib 4 cap. 20, & lib. 5 per totum, & lib. 6 cap. 1 & deinceps paſſim. Fuit enim Thomas hic unus ex præcipuis illius Americanæ regionis apoſtolis, & provinciæ noſtræ S. Vincentii dictæ erectoribus, quam & poſt plurium domorum & inter alias Chiapenſis ſeu *Ciudadreal* ab octobri MDLX ad MDLXIII, ut habet Remeſal citatus lib. 10 cap. 16 regimen, totam prior provincialis electus adminiſtravit a die XXII januarii anni MDLXIV ad ſeptembrem anni MDLXVII, quo laboribus pro Chriſto aſſumtis fractus, in domo Chiapenſi piam Deo reddidit animam. Videſis lib. 10 capp. 18 & ſeqq. ad 22. Scripſit

Relacion de los principios de la provincia de ſan Vicente de Chiapa y Guatemala. Quam laudat Leonius in ſua Bibl. Indica, & Antonius in Bibl. Hiſp. Eadem ſe paſſim uti profitetur Remeſal, quem adeas lib. 10 cap. 15 pag. 633.

F. VINCENTIUS SURRONUS.

1567. F. Vincentius Surronus Italus patria, profeſſioneve Tiburtinus, cujus memoriam teſtatur Fontana ſupra fores cellæ prioris ejus domus adhuc haberi marmori inciſam, pœnitentiarium apoſtolicum agebat in baſilica Liberiana circa ann. MDLXVII, ut habet idem Fontana. Illum verò laudat Altamura ad 1546, ceu qui ſcripſerit

Directorium pœnitentium ad ſacramentalem confeſſionem.

Quod opus an typis prodierit vel ubi MS ſervetur, hîc addent curioſi gentiles.

F. DIDACUS DE CASTILHO.

* 1568. F. Didacus de Caſtilho Luſitanus patriaque Natantinus Joannis illius de Caſtilho architecti ſua ætate celebratiſſimi filius, provinciæque Portugalliæ alumnus XVI ſeculo medio jam tranſacto claruit, & teſte Joanne Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario MS pluries a nobis in hoc opere laudato, ex cujus fide hunc auctorem a noſtris nomenclatoribus vel ignoratum vel omiſſum ordini aſſerimus, ſcripſit ac edidit

Origen de los Turcos y ſus Emperadores, Oliſſipone 1568.

Scriptoris hujus meminit Antonius in Bib. Hiſp. p. 209, ſed cujas fuerit, cujuſve ordinis profeſſus, ſe neſcire profitetur, utrumque nunc aperio. Addit idem Antonius ſe dubitare an illius ſint, an aliorum ejuſdem nominis ibidem a ſe recenſitorum hiſtoriæ, quæ Romæ in Barberina MS ſervantur cod. 2710, & ad Emmanuelem Philibertum Sabaudiæ ducem nuncupatæ his titulis:

Hiſtoria de la preſa de los Gelves en Africa, y valeroſiſſima defenſa que hizo de ſu fortaleza D. Alvaro de Sande haſta ſu perdida.

Fac. XVI. *Item Hiſtoria de la liberacion de D. Alvaro de Sande, de la toma del Peñon de Velez de la Gomera, y el ſucceſſo de la armada embiada por el gran Turco ſobre la iſla de Malta.*

Quæ etiam curioſorum indigenarum arbitrio viſa ſunt permittenda.

F. DOMINICUS BAGLIONI.

† 1562. F. Dominicus Baglioni Umber Peruſii nobili genere ortus, & ibidem ordinem amplexus, vir fuit litteris ſacris & humanis egregie inſtructus & perpolitus, pietate unâ & diſciplina regulari commendatus. Eum quidam volunt commiſſarium ſanctæ inquiſitionis generalem Peruſii egiſſe, quod mihi dubium, cùm inter eos qui hoc munere in ea civitate functi ſunt, non numeret Razzius, ac præterea Fontana iſtud tribunal Peruſinum a Pio V ſummo pontifice primum erectum ſtatuat, idque anno tantum MDLXXI quo jam e vivis abierat hic Dominicus, mortuus ut omnes habent anno MDLXVIII die XXVII februarii. Ejus cum laude meminerunt Razzius p. 166, Timotheus Bottonius ſymmyſta gentilis & æqualis Annal. conv. Peruſ. ad 1568; extrates Criſpoltus Perugiæ Auguſtæ p. 118, Jacobillus de ſcriptoribus Umbriæ, Baleſtrinus in Gymnaſio Peruſino, Cartharius Syllabo advocatorum conſiſtorialium, Oldoinus in Athenæo Auguſto & alii. Hæc ab eo ſcripta aſſeruntur:

Carmina Etruſca varia. Edita Venetiis, Nicolai Zopii & Soc. 1521.

Carmen in laudem operis cujuſdam S. Joannis Chryſoſtomi nempe de converſione peccatoris in linguam Etruſcam verſi, Perugiæ, Hieronymi Carthularii 1523.

Superiora ab Oldoino viſa.

Della fuga di noſtro ſignore Gieſù Chriſto nell' Egitto, Ibidem 1575, ſcilicet a morte auctoris. Sic Razzius.

La vita di ſanta Catarina da Siena in rime Etruſche. Edita etiam a morte auctoris. Sic Jacobillus.

Additiones ad chronicon ordinis, & ad chronicon ſua domus Peruſinæ MS in ejuſdem archivo. Sic Oldoinus.

Non poſſum abſtinere, quin hîc referam, quæ de hoc inſigni viro narrat Albertus Fabri S. Cæciliæ Reate præpoſitus in vita B. Columbæ Reatinæ ordinis de pœnitentia S. Dominici, edita Romæ, Corbelletti 1650. *Atalanta Balioni*, inquit, *informem ſemimortuæ carnis maſſam pepererat, quam manibus contrectans Columba ſingula oſſa reperit, ſuaque aptavit junctura: invocata deinde S. Catherina Senenſi, remiſit attonita genitrici bene formatum filiolum, qui baptizatus crevit in ætatem perfectam, ordinemque Prædicatorum ingreſſus, dicebatur F. Dominicus Balioni.* Vide Acta SS. ad diem XX maii p. 346 * a, Annot. m. Vide etiam ibidem p. 396 n. 24, ubi inter eos numeratur, qui de B. Columba ſcripſerunt, & laudatur codex ejus MS anno MDXLVIII Perugiæ ſcriptus, & ibidem ſervatus.

F. JACOBUS NIEULAND PASCHASIUS.

* 1568. F. Jacobus Nieuland Paschasius Flander Winocibergenſis patria, profeſſione Hagenſis florebat anno MDLXVIII, quo in catholicorum ſolatium graviſſimam tum a Geuſiis ideſt Calvinianis perſecutionem patientium, Belgice ab eo verſa eſt & edita

Hiſtoria Victoris Uticenſis de perſecutione Vandalica, Antwerpiæ Petri Van Kierleghen 1568 in 8.

Vidit Ghilbertus de la Haye, & ſic refert in ſua Bibl. Belgo-Dominic.

F. JORDANUS CRISPUS.

F. Jordanus Crispus ortu Neapolitanus, ibidemque in regio S. Dominici cœnobio ad ordinem allectus, ſacræ theologiæ magiſter fuit, & in univerſitate Neapolitana publicus metaphyſicæ profeſſor, ac collegii theologorum decanus. Is dum conventui ſuo nativo præeſſet prior anno MDLXII, odeum ſeu ſedilia baſilicæ, quæ ab ejus erectione ante majus altare juxta rubricas collocata erant, pone altare tranſtulit ad recens tum inductam in baſilicas Italiæ formam antiqui ritus ſtudioſis non ita probatam. Ut ut ſit, vir graviſſimus fuit, ſuamque etiam Regni provinciam adminiſtravit prior provincialis, ac demum in eodem ſuo cœnobio magno ſuorum & civium luctu obiit anno MDLXVIII die XXVII aprilis, ſepultuſque fuit ibidem academia tota funus proſequente, & perorante ſacræ theologiæ magiſtro ordinis Eremitarum Auguſtiniano. Ejus cum laude meminit Vallius p. 245, imo in Bibliothecam Neapolitanam intulit Toppius, quamvis neuter ulla ejus opera recenſeat, quæ a ſuis ſymmyſtis ſperavit & nos expectamus hîc addenda. 1568

F. LEONARDUS DE DALEM.

F. Leonardus de Dalem Friſius domus noſtræ Zwollenſis alumnus ſacræ theologiæ per plures annos profeſſor, & ab anno MDLIII ad MDLXVIII ſuæ domus nativæ prior ſcripſit * 1561.

Librum locorum communium contra Lutheranos, & quædam miſcellanea. Extat codex MS in 8 uncias duas ſpiſſus apud noſtros Gandavenſes

Sic me monuit ſuis litteris anno 1715 datis ſodalis noſter Gandavenſis Ludovicus Robiin.

F. PETRUS DIVOLE'.

F. Petrus Divole' Gallus Autiſſiodorenſis patria & profeſſione Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis exactis ad gradus promoveri meruit, licentiamque decurrebat annis MDXXXVI & MDXXXVII, quo ultimo ſeptimus pro Sorbonica reſpondit, & die IV januarii ſequentis inter XXIIII licentiatos, quorum XIII erant ſeculares, nonum & ſecundum regularium locum ſortitus eſt. Eccleſiaſtes habitus eſt ætate ſua eloquentiſſimus, non inanibus floſculis aures demulcens, ſed ſacra ſolidaque doctrina corda paſcens. Annis circiter XXXV celebriora Galliæ pulpita implevit, ubique ſummo populorum concurſu & plauſu, ſed fructu majori auditus. Calvinianos præſertim tum per regnum graſſantes verborum fulminibus impetebat, revincebatque publice, ac in avita religione catholicis confirmandis totus deſudabat. Hinc percitum in eum Deo, Eccleſiæ, ac regi perduellium odium & furor, qui anno MDLXVII Autiſſiodoro invaſo Petrum noſtrum tum forte ibi agentem vinctum conjecerunt in carcerem, jam jamque expectabatur, ut populo producerent cruci ſuſpendendum, ni fideles multo auro redemiſſent. Sic ereptus, nec zelus ejus deferbuit, imo Senones vicinam urbem ſe conferens, adverſus illos acrius adhuc prædicavit, & inſtitit deinceps ardentius. Ultima ejus ſtatio Pariſiis fuit, fuerunt & ultimi agones. Quadrageſimam in S. Stephani de Monte concionabatur, jamque medium circiter ſtadium decurrerat, (nam paſcha fuit XVIII Aprilis) die annunciationis vehementiſſimam ad frequentiſſimum populum habuit concionem, qua veluti propheta divino ſpiritu motus, mala ab hæreticis, qui regem Carolum IX circumvenerant, imminentia præſagiens, hanc laborum ſuorum eſſe metam dixit, & ad fidem catholicam intrepide † 1568.

trepide & invicte tenendam auditores hortatus, e pulpito deſcendens mox decubuit, & intra quintum diem maximo Pariſienſium luctu & deſiderio, quaſi alter Elias ad cœlum raptus eſt martii XXX anno MDLXVIII. Corpus ejus apud ſuos Sanjacobeos in odeo ad aram majorem ſepultum fuit ſub lapide qui etiamnum viſitur. De quo legendus noſter Antonius Mallet ſuppar Vir. Illuſt. S. Jacobi P. II a p. 236 ad 244. Meminit cum laude æqualis *la Croix du Maine* in ſua Bibl. Gall. Laudant noſtrates omnes Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1568 & alii. An quædam ediderit vivens mihi incompertum: ſed ab ejus morte prodierunt

1. *Inſtructions & ſermons pour tous les jours de careme depuis le lendemain des cendres juſques au dimanche d'aprez paſque, entre leſquels ſont cinq ſermons de la penitence, de la confeſſion & de ſes parties, avec quatre autres des tentations & aſſaults que reçoit l'homme nouvellement confirmé en grace, & quelques fragmens d'autres ſermons ſur les ſept pſeaumes penitenciaux recueillis & redigez en forme de lieux communs ſous feu de bonne memoire M. Pierre Divollé docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique, ainſi qu'il les a prononcez a Chartres.* Prodierunt, Pariſiis, Nicolai Cheſneau 1577 in 8: Iterum cum additionibus ex ſchedis auctoris, Ibid Guillelmi Chaudiere 1586 in 8 pp. 730: Rurſus hoc titulo, *Sermons pour tous les jours de careme & octave de Paques prechez en l'egliſe N. Dame de Chartres par le R. P. M. Pierre Divo docteur en theologie de l'ordre de St Dominique*, Pariſ. Roberti Fouet 1630 in 8. Quæ editio apud noſtros Inſulis in Flandria, ubi erratum typographi notandum *Divo* pro *Divolé*. Quod monendum fuit, ne quis alterum cenſeat.

2. *Dix ſermons de la ſainte Meſſe & ceremonies d'icelle, recueillis ſous feu de bonne memoire M. Pierre Dyvolé docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique ainſi qu'il les a prononcez a Chartres*, Pariſ. Nicolai Cheſneau 1577 in 8 pp. 346.

Conciones has omnes monet editor collectas fuiſſe ex ore dicentis anno 1558 a Dionyſio *Gouſſard* parocho rectore Eccleſiæ de *Thyvas* in diœceſi Carnutenſi, qui ſumma fide excepit, ut ex collatione cum iiſdem ab aliis collectis & cum ſchedis auctoris exploratum eſt. Præfatio editoris S. L. P. preſbyteri Carnutei in conciones de miſſa legi meretur, cui idem adjecit Elegiaco carmine Divolei epitaphium 126 verſibus conſtans Latinum & elegans. *Librum adverſus Calviniſtas hereſes* ſcripſiſſe addit Malletus, ſed an typis prodierit, aut ubi ſervetur non addit, nec alia hujus aliunde mihi notitia.

Non omittendum inter varia quibus Petrus hic functus eſt munera, provinciæ Franciæ electum fuiſſe & præfectum priorem provincialem anno MDLI eoque functum ad MDLXI circiter. Ex quibus omnibus Petri Alva in ſuo *Pleytos de los libros p.* 258 aut vitilitigandi pruriginem, aut judicis ab eo inducti barditatem mireris, qui Petrum hunc *Divolé* Franciæ provincialem cum F. Petro *Doré* congregationis Gallicanæ alumno eumdem eſſe contendit ac pronunciat, homines etſi eadem ætate florentes, origine tamen, muniis, ſcriptis diverſiſſimos, ut & mox amplius patebit, nimirum anno ſequenti, ubi de altero agitur.

F. THOMAS NERI.

† 1561. F. THOMAS NERI Etruſcus Florentiæ nobili patriiaque de gente natus, quæ viros pietate claros & dignitate protulit, in patria ad S. Marci ad ordinem adoleſcens aſcitus fuit: vir rarus, inquit Razzius, vitæque ſanctitate claruit, & pluribus provinciæ Romanæ præfuit conventibus & Peruſinum generale ſtudium aliquandiu moderatus eſt magiſter regens. Concionator etiam habitus eſt facundus dicendi gratia pollens & energia, qui dono lacrymarum ipſe præditus, auditores ad gemitus & compunctionem facile frequenterque commovebat. Carus habebatur a Paulo IV pontifice a quo & annonæ beneficium accepit, famaque ferebat eum etiam inter purpuratos patres fore cenſendum, ſed rumor inanis fuit. Erat in Nerio tantus ſermonis lepos, ut eum audire nunquam tæderet, præſertim cùm eſſet hiſtoriarum cognitione, cæterarumque nobilium diſciplinarum ornatiſſimus. Peruſii agens anno MDLXVIII ipſo S. Dominici feſto die V auguſti mortalitate exuta ad meliorem vitam convolavit. Hactenus Razzius ſymmyſta & æqualis, ex quo Pocciantium, & Altamuram emendes, qui dicunt anno MDLXVII mortuum. Ejus meminit Scipio Ammiratus I. P. Famil. Nobil. Florent. in familia *Ricci* de B. M. Catharina *Ricci* ordinis Tertiaria ſcribens pag. 172 D, ubi Nerium ait virtutibus eruditioneque conſpicuum virum fuiſſe, ſæpiuſque Catharinæ ſanctitatem probaſſe & examinaſſe, dum Peruſii ſtudii regentis munere fungeretur. Scripſit ac edidit

Apologia in difeſa della dottrina di Frà Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de Predicatori, Florentiæ apud Juntas 1564 in 8 pp. 50, quam Franciſco Diacetto canonico Florentino nuncupavit.

La Vita della B. ſuor Catarina Ricci.

Scriptum S. Thomæ de Aquino in ſecundum ſententiarum librum juſſu Pauli IV recenſuiſſe, & typis edidiſſe ferunt.

F. CAMILLUS CAMPEGIUS.

† 1569. F. CAMILLUS CAMPEGIUS Inſuber Ticinenſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ magiſter, vir doctrina, pietate ac morum gravitate commendatus, annis quindecim circiter munus inquiſitoris generalis, Papiæ primum, tum Ferrariæ, demum Mantuæ cum laude geſſit. In concilio Tridentino non parum claruit, theologus a Pio IV eo miſſus. Anno verò MDLXVIII die IV maii a Pio V electus eſt epiſcopus Nepeſinus & Sutrinus, moxque conſecratus ad Eccleſiam ſuam ſe contulit: verùm dum ei paſcendæ ac ornandæ ſtudebat, brevi morte præmatura e vivis ereptus eſt anno ſequenti MDLXIX, & Sutrii in Basilica majori ſepultus. Sic Ughellus Ital. Sac. T. I, & ex eo Fontana in Theatro. Ejus meminerunt Luſitanus, Poſſevinus, Miræus, Pius, Altamura & Roverta uterque ad 1569. Hæc ejus opera:

Concio de mundi fallaciis ad Patres concilii Tridentini dominica prima adventus MDLXI *ab eo dicta*, quam poſtea editam cardinali Gonzagæ nuncupavit. Prodiit Venetiis Andreæ Arrivabeni 1562 in 4 pp. 12: Iterum Brixiæ, Joan. Bap. Bozolæ 1563 in 4: Poſtea cum cæteris concilii actis Lovanii, Zangrii 1567 in fol. p. 175, ut & in Edit. Conc. gener. T. XIV p. 1117.

Alteram concionem Etruſce coram iiſdem Patribus habuit anno MDLXII dominica III poſt paſcha XIX april. uti notatur in indice orationum & concionum in concilio ſub Pio IV habitarum edito Brixiæ 1562 in 4, ſed hæc an typis edita, mihi incompertum.

De hæreticis Zanchini Ugolini Senæ Ariminenſis conſulti clariſſimi tractatus aurei, cum locupletiſſimis additionibus & ſummariis R. P. F. Camilli Campegii Papienſis Ferrariæ & Mantuæ generalis inquiſitoris, ab eodem Pio V dicatus, Mantuæ ex D. Dominici cœnobio anno MDLXVII. ſep-

Sec. XVI. timo kal. ſeptembris. Quo & loco & anno prodiit in 4.

Iterum Romæ in ædibus populi Romani 1579 in 4 pp. 256, quæ editio extat Pariſ. in Regia E 2242: *Acceſſerunt in hac altera editione Jacobi Simancæ adnotationes in Zanchinum cum animadverſionibus in Campegium. Item breves & perutiles notæ in margine e regione ſingularum diſputationum Honorati Figuerolæ patritii Valentini I. V. D.*

Iſte Zanchinus vel Zanghinus inter alios plures electus eſt officialis inquiſitionis Æmiliæ anno MCCCII, & obiit anno MCCCXL inſtante ſeptembri. Hîc verò notandum venit erratum Philippi Labbei viri aliàs accurati & diligentis in ſua Nova Bibliotheca librorum MS p. 313, ubi codices MS Bibl. Reg. Pariſ. recenſet. Sic enim habet n. CCLXII: *F. Donatus de Sancta Agatha de hæreticis & inquiſitione.* Nemo enim eſt qui hæc legens, continuo non exiſtimet iſtum F. Donatum ordinis Minorum operis eſſe auctorem, & revera ſic accepit Wadingus in Bibl. ſcriptorum ſui ordinis. At contra omnino eſt, ut ex ipſo codice regio fol. mag. memb. numero nunc 3372 conſtat, ipſum enim opus eſt Zanghini, qui ſic de ſe præfatur: *Ad expeditiorem inſtructionem religioſi & honeſti viri F. Donati de ſancta Agatha ordinis Minorum inquiſitoris hæreticæ pravitatis in provincia Romandiola, qui implicitus circa divina, & inſiſtens ſtudiis ſacræ paginæ nequit vacare doctrinæ juris canonici & civilis, per quæ jura poſſit plenius inſtrui in commiſſis, & ut noſcat quæ conveniunt, nec contingat eum a ſcientia juſtitiæ deviare in ſententiis vel proceſſu: ego Zanghinus Ugolini Senenſis de porta S. Petri de Arimino minimus advocatus, ipſius domini inquiſitoris ſpiritualis filius & devotus, duxi hunc compendioſum tractatum ſuper materia hæreticorum compilandum &c.* Tractatus incipit: *Sancti Spiritus gratia.* Ex quibus patet tractatum ſcriptum quidem eſſe in gratiam F. Donati a ſancta Agatha, ſed non illum auctorem, at Zanghinum. Fatendum errorem ex ejus olim Bibl. Reg. catalogum adornavit, oſcitatione ortum eſſe, qui Donatum indicat auctorem, cùm Zanghinum ſcribere debuiſſet, unde & Poſſevinum deluſerunt, qui ei auctores in Bibl. Reg. ſervatos miſerunt, ſed ſpes eſt a Bibl. Reg. præfectis hujus ætatis diligentioribus errorem emendandum. Addo ſolum in codice regio citato ſententiarum formam ſeu exemplum dari ſub nomine inquiſitoris ordinis Minorum, at in impreſſo a Campegio pro ſuorum nempe uſu id mutatum, & inſcribi nomine inquiſitoris ordinis Prædicatorum. Cætera ſunt eadem.

De primatu Romani pontificis contra Matthiam Flacium Illyricum. Hic tractatus MS tantum hactenus in Bibl. Vatic. delituerat, at tandem in Bibliotheca Maxima pontificia cuius & ſumtibus Joannis Thomæ de Rocaberti ex ordinis magiſtro archiepiſcopi Valentini edita typis prodiit, T. VII, Romæ, Joan. Franciſci Buagni 1697 in fol.

Index ad privilegia Crucefignatorum ei tribuitur ab Altamura, penes quem fides.

F. JACOBUS NACLANTUS.

† 1569. F. JACOBUS NACLANTUS vernacule *Nacchiante* Etruſcus Florentinus patria, conventuſque S. Marci Florentini inſignis alumnus, juvenis annis quibuſdam Bononiæ in ſtudio generali verſatus eſt, ubi F. Michaëlem Ghiſlerium poſtea pontificem maximum Pium V conſodalem habuit aliquandiu, eoſdemque præceptores audivit. Exinde in Romanam provinciam reverſus, ſuos philoſophicas & divinas docuit diſciplinas: quo munere dum Romæ in collegio S. Thomæ ad Minervam fungeretur, in collationibus quæ inter eruditos ad menſam Pauli III aſſidentis habebantur, ita clarulit, ut præclaris illius dotibus perſpectis ſummus pontifex illum Eccleſiæ Cluginæ ſive Foſſæ Clodiæ vulgo *Chioggia* in ditione Veneta præfecerit antiſtitem anno MDXLIV die junii tertia. Synodo Tridentinæ interfuit & in ſeſſionibus ſub Paulo III & Julio III habitis ſedit, & qua integritate morum, qua eruditione, judiciique gravitate non parum inter Patres eminuit, a quibus & majoris illi commiſſa fuere momenti negotia. Grege denique ſuo ſpatio fere XXV annorum innocentiſſime ſapientiſſimeque adminiſtrato diem obiit anno MDLXIX martii ſexta, ſi Ughello fides, maii ſexta ſi Pocciantio, at juxta Razzium æqualem & ſymmyſtam aprilis XXIV. Apud noſtros Clugienſes in ſacello S. Thomæ Aquinatis a ſe a fundamentis erecto egregieque ornato ſub lapide, quem ſibi paraverat, & cui epigraphen hanc ſimplicem inſculpſi curaverat, *Jacobus Naclantus ord. Prædicatorum epiſcopus Clugienſis*, ſepultus jacet. Statura fuit procerus, aſpectu reverendus, ingenio acer, inceſſu gravis, barba in epiſcopatu prolixa, die noctuque in lege Domini meditans, ſemper aut legens, aut ſcribens, aut orans, præter horas illas quas clero ſuo regendo cæteriſque ſuis paſcendis ovibus ex officio debebat. Sic deſcribunt Razzius citatus *Huomini illuſtri* pag. 116, & Pocciantius. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Sixtus Senenſis, Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1569, Fontana in Theatro, Monum. & Prov. Rom. Rovetta ad 1562: Extrates Simlerus, Poſſevinus, Palavicinus in Hiſt. conc. Trident. & alii. Hæc ſunt ejus opera Tomis duobus ab ipſo collecta & edita, cùm eorum plura ſeorſim prius typis prodiiſſent.

TOMO I hæc habentur:

1. *Enarrationes piæ doctæ & catholicæ in epiſtolam D. Pauli apoſtoli ad Epheſios, in quibus juxta ſacram ſcripturam, & orthodoxam fidem ſunt explicatæ omnes fere difficultates pietatis Chriſtianæ*, Venetiis 1554 in 8. Opus eſt Julio III P. M. nuncupatum. Quæ editio Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

2. *Enarrationes piæ doctæ & catholicæ in epiſtolam D. Pauli apoſtoli ad Romanos. Laurentio Priolo duci ſenatuique Veneto nuncupavit primum auctor* Venetiis.

3. *Sacræ ſcripturæ medulla, vel arcanorum Chriſti, quibus ſingula mundi ſunt locupletata ætates pia, docta, ac clara detectio, nec non perexacta diſcuſſio.* Opus Pio IV nuncupatum, Venetiis 1561 in 4. Hæc editio in Teller. nunc Genovef.

4. *Enarrationes ſeu tractationes* XVIII *theologales variæ.*

I. *De exiſtentia exiſtendique modo Chriſti corporis in ſacramento.*

II. *De communione corporis & ſanguinis Chriſti nobis præcepta: Utraque cardinali Alexandrino ſacræ inquiſitionis præſidenti nuncupata, qui fuit poſtea Papa Pius V.*

III. *Enarratio maximi pontificatus, maximive ſacerdotii Jeſu Chriſti ſervatoris noſtri.*

IV. *De auguſtiſſimo ejuſdem regno. Utraque ad Sebaſtianum cardinalem Pighinum*, Venetiis, Franc. de Franciſchis 1570 in 8, pp. 100. Extat utraque Pariſ. in Regia D 1045.

V. *De eccleſiaſtica Hierarchia, nec non de ordinis ſacramento*, &

VI. *De epiſcoporum inſtitutione ad Chriſtophorum cardinalem Madrutium epiſcopum Tridentinum.*

VII. *De primatu Petri ad Julium Tertium.*

VIII. *De auctoritate papæ & concilii ad cardinalem Gonzagam*, Venetiis per Juntas 1562 in 8. Extat Romæ in Imperiali.

IX. *De actis concilii approbandis per papam. Ad Carolum Cardinalem Borromæum*, Venetiis, 1563 in 4. Extat Romæ in Barber.

x. *De ſacroſanctis indulgentiis ad Guidonem cardinalem Vercellenſem ſummi pœnitentiarii locum tenentem.*

xi. *De epiſcoporum reſidentia ad Marcellum cardinalem Cervinum*, Venetiis 1562 in 4. Extat in Barber.

xii. *De epiſcoporum reſidentia ad ſanctiſſimos Patres in concilio*, Ibidem 1562 in 4. Extat in Barber.

xiii. *De jure divino ex ſententia D. Thomæ ad Herculem cardinalem Gonzagam.*

xiv. *De natura & ſacramento evangelici matrimonii ad Petrum Landum archiepiſcopum Cretenſem.*

xv. *De expiatorio miſſæ ſacrificio, deque illius inſtitutione, & oblatione a Chriſto facta in noviſſima cœna.*

xvi. *De clandeſtinis matrimoniis. Quod illa & potuerit, & hac tempeſtate debuerit irritare Eccleſia.*

xvii. *De quibuſdam quæſtionibus circa arreptitios ad epiſcopum Recanatenſem.*

xviii. *Super quadam quæſtione circa Montem Pietatis judicium ad Bernardum cardinalem Navajerum, in concilio Tridentino legatum.*

Tomo II ſequentia continentur :

1 *Theoremata theologica. De ineffabili SS. Trinitatis arcano. De incarnationis myſterio. De admirabili altaris ſacramento. De notionibus divinarum Hypoſtaſum. De relationibus in Deo perſonalibus. De expreſſiva ratione verbi divini. De vera æternitatis eſſentia & ratione. De gratia Chriſti infinita*, &c. Sunt in univerſum xiv.

2. *Theoremata Metaphyſica. De divina materialium ac contingentium cognitione. De diſtinctione ſuppoſiti & naturæ. De præſtantia intellectus ſuper voluntate. De natura & proprietate boni*, &c. Sunt xvi.

3. *Theoremata naturalia. De unione formæ materiæ diſpoſitæ. De anima animalis perfecti, quomodo eſt tota in toto, & tota in qualibet parte*, &c. Sunt xv.

Quæſtio I. De creatione rerum, cum tribus ſequentibus Venetiis 1557 in 8. Quæ editio in Regia R 2190.

Quæſtio II. De immortalitate animæ.

Q. III. De origine contingentiæ.

Q. IV. De infinitate primi motoris in VIII *phyſicorum inventi.*

Alteram hanc opuſculorum ſuorum collectionem nuncupat auctor F. Michaeli cardinali Alexandrino Pii V nepoti, ut primam ipſimet Pio V ſummo pontifici nuncuparat. Prodiit autem utraque Tomis duobus in fol. Venetiis, Juntarum 1567, quæ editio elegans & præferenda : Iterum Lugduni, Anton. Julieron & Antonii Baret 1656 in fol.

Jacobi noſtri fidem hactenus intaminatam, in concilio Tridentino laudatam, ſummis pontificibus a Julio III ad Pium V probatam in dubium revocat Theologus recentior, monens caute legendum in commentario cap. 1 epiſt. ad Epheſios, erroremque ei affingens circa eſſentiam libertatis. Nolim cum eo S. T. magiſtro contendere, quem aliâs venetor, & amice etiam colo; at præterquam quod eum errorem non animadverterunt SS. PP. Julius III & Pius V quibus commentarius ille ab auctore nuncupatus fuit, eumdem illum locum egregie vindicat Tomaſſinus T. III, Tract. IV *De gratia* pag. 545 b, & quantum ad hoc mentem Naclanti verius ac certius ſe aſſecutum oſtendit. Legendus & de eodem Naclanto Reginaldus noſter *De mente Conc. Trident.* P. II cap. 77 col. 1518.

F. PETRUS FRATINUS.

Sæc. XVI.

F. Petrus Fratinus aliis *Fradinus* Etruſcus, patria Florentinus, ſanctæ Mariæ Novellæ alumnus, vir eruditus, a Fontana inter ſcriptores provinciæ Romanæ, & ab Altamura ad 1567 laudatus, nobis viſus eſt a Jacobo Naclanto, de quo mox non dividendus, cujus ſcilicet amiciſſimus fuit, & litterarum neceſſitudine devinctiſſimus. Ejus revera operum collectionem tomis duobus edendam curavit Venetiis 1567 in fol. tum adhuc tantum in theologia baccalaureus. At non editor tantum, ſed & ipſe adjecit 1569.

Proœmium eruditum ad lectorem, quo Naclanti operum rationem exponit. Extat etiam in editione Lugdunenſi.

F. MARCUS PLAGESE.

F. Marcus Plagese Siculus e Caſtellomaris vulgo *Caſtellamare di Stabie* ortus, loco nobili natus, conventus regii S. Dominici Neapolitani alumnus ſeculo xvi claruit, tantuſque ſua ætate habitus eſt, ut *Oraculum* vulgo diceretur, cùm nihil eſſet tam abſtruſum in ſcholis, in ſacris litteris tam reconditum, in caſibus conſcientiæ tam intricatum, quod non facillime doctioribus ſtupentibus ſolveret, ac eruditiſſime explanaret. Sacræ theologiæ magiſter non ſolum ſtudium generale ſui conventus rexit, ſed & collegio doctorum univerſitatis aggregatus & eorum aliquando decanus, in gymnaſio publico theologiæ cathedram moderatus eſt, & in ea pluribus annis legit. Regiminl etiam ſuorum admotus conventum S. Petri martyris Neapolitanum prior, & provinciam regni Siciliæ præfectus provincialis adminiſtravit, domumque ordinis in ſua patria Caſtelli-maris erexit. Ejus cum laude meminit ex monimentis ſui conventus Vallius in compendio pag. 248, quem excipiunt Altamura ad 1569 & Toppius *Bib. Napol.* noſque hîc cum illis. Qui Vallius addit florente adhuc ætate mortuum anno 1569, & quæ ſic prævenius non edita reliquerat 1569.

Scripta pluria tum philoſophica tum theologica, Studioſos ſymmyſtas ſuos inter ſe partiviſſe, ex iiſque non mediocrem ſibi famam comparaviſſe, quæ ſors eſt virorum illuſtrium. Cæterum huic clerici regulares Theatini multam gratiam habere ſe agnoſcunt, quod ſuos Neapolitanos tum recens inſtitutos theologiam pluribus annis docuerit.

F. PETRUS DORE'.

F. Petrus Dore' *Deaurati* etiam, vel *Auratus* Latine dictus Gallus Aureliæ natus circa annum MD, adoleſcens ingenioſus & magnæ ſpei, in conventu Bleſenſi ordini nomen dedit annum circiter MDXIV. Qui a profeſſione Pariſios miſſus, egregia indole, pietate non fucata, diſciplinæ regularis cura diligentiori, eruditione a ſtudio indefeſſo, ingeniique felicitate ac elegantia per ætatem in dies creſcente, omnium ita ſibi conciliavit gratiam & exiſtimationem, ut ad gradus promotus per agones ſcholæ ſolitos, ac cum ſingulari laude exantlatos, lauream in ſacra facultate meruerit. Licentiam decurrebat annis MDXXX, quo nonus de Sorbonica reſpondit & MDXXXI, die verò XXX januarii ſequentis undecimum inter XXVIII licentiatos locum obtinuit. Diutius in gymnaſio Sanjacobeo regentem ſtudii egiſſe ferunt, ex actis congregationis in comitiis Dinani anno MDXXXIX die 1 maii ſic habetur : *Item inſtituimus in principalem regentem ſtudii Pariſienſis F. Petrum Dean-* 1562

Sec. XVI. *rati magiſtrum.* Quæ probant & antea jam quibuſdam annis e ſuperiori loco ibidem docuiſſe, & triennium ſaltem ſequens eo functum munere. Anno MDXLV jam erat conventus ſui Bleſenſis prior, quo titulo inſignitur in actis capituli Cenomani, in quo diffinitor ſedit ſecundus. His interea muniis non obſtantibus, Eccleſiæ ea tempeſtate laboranti miniſtrum ſe præbebat qua verbo qua ſcripto utiliſſimum, conciones in præcipuis regni & urbis regiæ templis habens, hæreticos tum per Galliam graſſantes infenſiſſimus eorum hoſtis egregie revincens, magnatibus & populis ſapientibus & piis a reconditiori doctrina cordaque in Dei amorem inflammante æque acceptus. Claudii a Lotharingia primi Guiſiorum ducis, ejuſque conjugis Antoniæ Borboniæ ducis Vindocinenſis filiæ allectus fuit Eccleſiaſtes & conſcientiæ utriuſque arbiter, quibus & poſtquam mane populo per quadrageſimam prædicaverat, ſæpius ſerotinis horis collationem in eorum ſacello ſpiritualem iterum habebat. Hinc toti illi illuſtriſſimæ ac numeroſiori familiæ, in primis Carolo archiepiſcopo Remenſi cardinali a Lotharingia nuncupato, ejuſque fratri Ludovico Trecenſi epiſcopo in pretio habitus & carus: ſed nec defuit illi Henrici II regis chriſtianiſſimi, reginæ puerorumque regiorum gratia, a quibus libenter audiebatur, quibus & quædam opera dicavit. Licèt autem Pariſiis ea ratione diutius hæſerit, non paucis annis Catalauni moratus eſt, conventum ibi noſtrum diſciplina regulari eximie florentem ſpeciali affectu proſequens: ex cujus actis a me viſis didici, cùm quadrageſimam in ea civitate anno MDLVII prædicaret, epiſcopum (is erat Hieronymus Burgenſis) ita familiarem habuiſſe, ut vix a ſua ſocietate ſejungi pateretur. Ea tempeſtate, qua ratione id factum me latet niſi ob eximias dotes, prior Vallis Caulium, quæ domus caput eſt ordinis ſub Ciſtercienſium veſte & uſibus Deo ſervientis, fuit electus & inſtitutus, habitum tamen Dominicanum ex eo non depoſuiſſe auguror, quod identidem pluries per annum Catalaunum in conventum noſtrum accedebat, ubi & cubiculum ſemper ſibi ſervavit, & ædem libris ſuis reponendis, ſeu bibliothecam a fundamentis erexit, & beneficia non pauca contulit alia. Demum abdicato prioratu Pariſios rediit, ac in conventum S. Jacobi ſeceſſit, libris ſuis recognoſcendis, iiſque iterum ac novis edendis omnem inſumens operam: ubi tandem & vivendi pariter & ſcribendi finem invenit, ſub odeo in quo canitur evangelium ſepultus. Diem & annum mortis ejus, quem cæteri omnes ſilent, prodit martyrologium Catalaunenſe vetus, in quo ſic legitur charactere ejus ætatis: *Die* XIX *maii obiit Pariſiis anno* MDLXIX *in feſto aſcenſionis Domini hora meridiana, vir ſide, moribus ornatus magiſter Petrus Auratus Bleſenſis, & facultatis theologicæ Pariſienſis doctor famoſiſſimus. Hic multos dedit libros communi libraria hujus conventus ordinis FF. Prædicatorum. Orent pro eo.* Ejus cum laude meminerunt Luſitanus, Pius in App. Fernandez, Mallet P. II p. 232, Altamura ad 1549: Extrates verò *Lacroix du Maine*, & *Du Verdier*, in ſua uterque *Bibl. Franc.* Poſſevinus, Miræus & alii. Hæc ejus operum ſeries ac primo Latinorum:

1. *Paradoxa F. Petri Aurati doctoris theologi ordinis Prædicatorii ad profligandas hæreſes ex D. Pauli apoſtoli epiſtolis ſelecta, ineluctabilibuſque ſanctorum Patrum firmata teſtimoniis*, Pariſiis, Joannis de Brouilly 1543 in 8, pp. 791. Ad calcem adjecit *ad philoſophiæ chriſtianæ candidatos in Pariſienſi cœnobio exhortationem*: in qua ſe Pauli epiſtolas ſuperioribus annis omnes in noſtro Pariſienſi Gymnaſio interpretatum eſſe aſſerit. Opus Francisco cardinali a Turnone nuncupatum.

2. *Adnotatio præcipuarum materiarum ſparſim contentarum in diverſis locis epiſtolarum D. Pauli apoſtoli &c.* Pariſiis, Vincentii Sertenas 1555 in 16, & poſtea Antonii Bonnemere 1557 in 16. Quam opellam primus delineavit Dionyſius Cartuſianus, Petrus verò noſter auxit & illuſtravit.

Gallice verò potiſſimum ſcripſit, tum ad libellos Calvinianorum vernacula lingua editos refellendos, tum ad fidelium pietatem facilius nutriendam & incendendam. Hoc ordine prodierunt:

1. *Les allumettes du feu divin pour faire ardre les cœurs humains en l'amour & crainte de Dieu*, Pariſiis, Joannis Petit 1538 in 16: Et pluries deinceps cum ſequenti.

Hoc opus Latine redditum fuit & editum hoc titulo: *Scintillæ divini amoris.* Hoc eſt, *Fabrile redemtionis noſtræ exercitium &c.* Coloniæ, Conradi Bulgenii 1611 in 12.

2. *Les voies de paradis enſeignees par notre Sauveur Jeſus-Chriſt en ſon evangile*, Lugduni, Franciſci Juſt 1537: Pariſiis, Joan. Petit 1538: Ibid. Antonii Bonnemere 1540: Lugduni, Jean Pillehoſte 1586: Rotomagi, Romani de Beauvais 1610: ubique in 16 & cum ſuperiori, pp. 478.

3. *L'arbre de vie appuiant les beaux lys de France, où ſont mis en lumiere les hauts titres d'honneur de la croix, avec les odes & complaintes &c.* Pariſiis, Joan. Foucher 1542 in 8.

4. *L'Image de vertu demontrant la perfection & ſainte vie de la B. Vierge Marie mere de Dieu par les ecritures tant de l'ancien, que du nouveau teſtament*, Pariſ. Hieronymi de Gourmont 1540: Ibid. Oudini Petit, Joan. Ruelle 1549: Ægidii Courbin 1559: Gabriel Buon 1560: Stephani Grouleau 1559 & 1569: Nicolai Bonfons 1588 in 8 pp. 816.

5. *Le college de ſapience fonde en l'univerſité de vertu, auquel s'eſt rendue ecolliere Madelaine diſciple & apoſtole de Jeſus*, Pariſ. Bonnemere 1539 in 8: Joan. de Brouilly 1546 in 16, pp. 400: Duaci, Belleri 1598 in 12. Opella Latine ab anonymo reddita prodiit hoc titulo: *Collegium ſapientiæ fundatum in univerſitate virtutis*, Coloniæ, Richardi Kuicxii 1610 in 12.

6. *Le livre des divins benefices enſeignant la maniere de les reconnoitre. Avec l'information de bien vivre, & la conſolation des affligez, ſelon qu'il eſt compris au pſalme* XXXIII *de David, qui ſe commence* Benedicam Dominum, Pariſ. Joan. Ruelle 1544 in 8 pp. 301. Editio elegans. Ad calcem hujus origine Aurelianum ſe dicit, ac profeſſione Bleſenſem: hinc refelluntur Valerius Andreas, Deſſelius, & Swertius qui ortu Belgam nullo documento comminiſcuntur.

7. *Dialogue inſtructoire des Chreſtiens en la foi, eſperance & amour en Dieu*, Pariſ. Dionyſii Janot 1542 in 16 Char. Goth. ſignat. A ad Y. Adjecit: *La paſſion de Jeſus ſelon les quatre evangeliſtes*, Ibid. Joan. Ruelle 1566: Poſtea Bonnemere in 16. Tractando de ſacramento pœnitentiæ rectam de contritione habet omnino doctrinam: unde quænam illa ætate in facultate Pariſienſi viget, colligas.

8. *La deploration de la vie humaine, avec la diſpoſition a dignement recevoir le S. Sacrement, & mourir en bon catholique, avec le ſermon funebre fait es exeques de feu meſſire Philippes Chabot grand amiral de France*, Pariſ. Brouilly 1543: Guillelmi Thibout 1548: Jo. Ruelle 1554 in 16 pp. 383: Stephani Grouleau 1556: & iterum Ruelle 1561. Abbatiſſæ Fontiſebraldi Ludovicæ Borboniæ opella dicata.

9. *Le cerf ſpirituel exprimant le ſaint deſir de l'ame d'etre avec ſon Dieu, ſelon qu'il eſt inſinué au*

pſalme de David XLI, *qui ſe commence* Quemadmodum deſiderat cervus : unâ edidit

L'adreſſe de l'egaré pecheur, contenant l'expoſition du pſalme penitentiel, Miſerere mei Deus, Pariſ. Ruelle 1544 in 16 pp. 608. Priorem opellam abbatiſſæ S. Petri Remenſis ſorori Renatæ de Lotharingia cujus ſe patrem ſpiritualem dicit, alteram Calenſi Antiſtiti Sor. Renatæ Borboniæ (ſcilicet ſuperius laudatæ Ludovicæ abbatiſſæ Fontiſebraldenſis nepti) nuncupavit.

10. *La croix de penitence enſeignant la forme de ſe confeſſer avec le cri du penitent contenu au pſalme penitentiel* De profundis clamavi, Pariſ. Ruelle 1545 in 16.

11. *La premiere partie des collations roialles contenant l'expoſition de deux pſalmes Davidiques, c'eſt a ſavoir du* XXIV *&* XXVI. *En l'un le chevalier errant cherche ſon bon chemin : en l'autre le chevalier hardi fuit la lumiere qui le conduit*, Pariſ. Renati Avril, Jo. Andreæ, & Jo. Ruelle 1546 in 16 pp. 419. Claudio a Locharingia Guiſiorum primo duci dicat opellam, ut cujus in præſentia collationes illæ recitatæ : in ea verò epiſtola legenda, ejus principis ſe dicit Eccleſiaſten & a confeſſionibus.

Seconde partie des collations roialles contenant le trepas du roi des chevalliers chretiens mort au lit d'honneur en la croix, ſelon que David l'enſeigne au pſeaume XXI Deus Deus meus reſpice in me : *Avec un nouvel office de deſponſation de la B. V. Marie*, Ibid cum ſuper. in 16 pp. 308. Antoniæ Borboniæ dicti Guiſiæ ducis conjugi dicat, cujus & ſe dicit etiam Eccleſiaſten & a confeſſionibus. Quæ epiſtola ob facta plura hiſtorica relata lectu digna. Ad preces piiſſimæ hujus principis officium illud deſponſationis Mariæ ediderat, quod & illa feſtum a S. P. Paulo III celebrandum concedi poſtulavit.

12. *La celeſte penſee des graces divines arroſee, où ſont declarez les ſept dons du S. Eſprit & la maniere de les demander a Dieu*, Pariſ. André & Ruelle 1543 in 8 pp. 328 : Iterum ibid. 1556. D. Margaritæ Franciſci I regis filiæ unicæ nuncupavit. Opus eruditum & omnino pium, ac etiam elegans, ſi quid in ſtylo jam paululum antiquato emendaretur.

Quæ hactenus recenſita volumina exceptis tertio & decimo ex Gallicis extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

13. *Le paturage de la brebi humaine, ſelon que l'enſeigne le prophete David au* XXII *pſeaume* Dominus regit me. Adjungitur

L'anatomie & myſtique deſcription des membres & parties de notre Sauveur Jeſus-Chriſt, Pariſ. Brouilly 1546, & Ruelle 1554 in 16.

14. *Les triomphes du Roy ſans pair, avec l'excellence de l'Egliſe ſon eſpouſe, & leur noble-lignee, ſelon que David l'enſeigne au pſeaume* XLIV Eructavit, Pariſ. Brouilly 1548 in 16.

15. *La conſerve de grace requiſe par le prophete David au pſeaume* XV Conſerva me Domine : *Avec un doux chant conſolatif de l'ame fidele extrait de l'Ecriture ſainte*, Pariſiis, Guillelmi Cavelat 1548 in 16.

16. *Cantiques dechantez a l'entree du tres chretien roi Henri II & de la reine ſa femme en la ville de Paris l'an* 1548, *avec la ſymparbie & accord des vingt lettres Latines de l'Alphabet. Plus hymnes, odes, threnes & cantiques du meme autheur*, Pariſ. Ruelle 1548 in 16.

17. *L'arche de l'alliance nouvelle, & teſtament de notre Sauveur J. C. contenant la manne de ſon precieux corps contre tous ſacramentaires heretiques*, Ibid. 1549 in 8 pp. 466. Editio elegans. Opus Henrico II regi chriſtianiſſimo nuncupatum, cujus epiſtola ob acta relata digna quæ legatur. Extat apud noſtros ad S. Honorati. Sæc. XVI.

18. *Le nouveau teſtament d'amour de notre pere Jeſu-Chriſt ſigné de ſon ſang : Autrement ſon dernier ſermon fait apres la cene avec ſa paſſion, ou ſont confutees pluſieurs hereſies*, Ibid. 1550 in 8 pp. 654. Editio item elegans. Reginæ chriſtianiſſimæ dicavit. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

19. *La piſcine de patience, avec le miroir de patience*, Pariſ. Benedicti Prevoſt 1550. in 16.

20. *Oraiſon panegirique pleine de conſolation pour tres haut & tres puiſſant prince Claude de Lorraine duc de Guiſe decedé l'année* 1550 pp. 30 : *Avec la dance muſique Davidique mise en ſon cantique* CXXV, *qui commence* In convertendo &c. Item

Le remede ſalutaire contre les ſcrupules de conſcience, Pariſ. Brouilly 1550 in 8.

21. *L'obſervance de religion chretienne contenant l'expoſition du pſalme Davidique* XXXVIII, *qui commence*, Dixi cuſtodiam vias meas, Remis, Nicolai Bacquenois 1554 in 8.

22. *Dialogue de la juſtification chreſtienne entre notre Sauveur J. C. & la Samaritaine*, Pariſ. Ruelle 1554 in 16.

23. *La vie & mort chretienne extraite des epitres de S. Paul contenant la doctrine plus neceſſaire a un chretien de ſavoir & pratiquer*, Remis, Bacquenois 1556 in 8.

24. *La victoire de toutes tribulations extraite de la ſainte Ecriture & des docteurs de l'Egliſe*, Remis, Bacquenois 1558 : Antverpiæ 1558, & Pariſiis, Sebaſt. Nivelle in 16.

25. *La tourterelle de viduité enſeignant aux veuves comment doivent vivre en leur etat, & les conſolant en leurs adverſitez, auſſi les orfelins*, Remis, Bacquenois 1557 in 16 : Pariſ. Vid. Jo. Ruelle 1574 in 16.

26. *Anticalvin contenant deux defenſes catholiques de la verité du S. Sacrement, & digne ſacrifice de l'autel contre certains faux ecrits ſortis de la boutique des ſacramentaires Calviniſtes heretiques mis au vent, & ſemez par certains lieux de ce roiaume au ſcandale des fideles & puſilles : Avec un traité de nature & grace fait par maniere de dialogue pour appaiſer la conſience peureuſe a la mort*, Pariſ. 1551 in 8 : num ibidem, Seb. Nivelle 1568 in 8 pp. 188. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

27. *Le ſecond livres des divins beneficez, ou eſt amplement expliqué le pſalme Davidique* CII Benedic anima mea Domino, Pariſ. Ruelle 1569 in 8.

28. *Les ſoupirs de l'ame fidele*, Pariſ.

29. *Dialogue entre le Samaritain & Dieu.*

30. *La Meditation devote du bon chretien ſur le ſaint ſacrifice de la meſſe*, Pariſ. Jo. Ruelle 1544 in 16. Extat Pariſ. in Teller. nunc Genovef.

31. *L'Eſperance aſſuree*, Pariſ. Laudant Verderius & a Cruce Mainius.

32. *Le Paſſereau ſolitaire*, Pariſ. Laudat a Cruce Mainius.

33. *L'Oraiſon du profete David extraite du pſalme* LXXXVI, *qui ſe commence* Fundamenta ejus.

34. *Oeuvres de penitence.* Laudatur a de Cruce Mainio

In Bibliotheca S. Genovefæ Pariſiis extat codex mſs chartaceus in 8 numero M 14. Titulus : *La fin du bon catholique montrant comme on lui doit aider a la mort par Frere Pierre Doré docteur en theologie. Le ſage en ſon Eccleſiaſtique admoneſtant un chacun de ce que doit faire devant ſa mort, ecrit ainſi &c.* Qui tractatus dividitur in novem articu-

Sæc. XVI. los sic: *Les neuf ſpirituels medicamens pour le chretien malade.*

1. *Exhortation.* 2. *Inſtruction.* 3. *Conſolation* 4. *Confortation.* 5. *Inquiſition.* 6. *Collation des ſacremens.* 7. *Oraiſon.* 8. *Benediction.* 9. *Commendation:* continet 92 paginas. Qui tractatus in gratiam parochorum & curam animarum gerentium rectorum videtur ſcriptus.

Ex hactenus prolatis liquet quantum F. Petrum *Divollé* de quo ſuperius ad 1568 inter & hunc F. Petrum *Doré* ſit diſcriminis, adeo ut quem ſibi aſſumſit Alva *Pleytes de los libros* p. 268, judex ambos illos eumdem pronuntians hominem & auctorem, ex eorum genere ſe exhibeat, qui quæcunque ignorant blaſphemant. Aliam difficultatem accuratus cæteroquin nobis ingerit Nicolaus Antonius in ſua Bib. Hiſpana veteri lib. x, c. 3 n. 123. *Valerius Andreas Taxander*, inquit, *mihi auctor eſt Petrum Auratum Arteſium ordinis Prædicatorum ex theologia Sebundi concinnaſſe operis* Viola animæ *a ſe inſcripti ſex priores dialogos: ſeptimus enim aliunde fuit deſumtus, atque inter Mariam virginem & Dominicum ipſum formatus &c.* Hic plane dormitavit Antonius vir alioquin diligentiſſimus, non enim *Petro Aurato* aſcribitur *Viola animæ* in Bibl. Belg. ſed *Petro Dorlando* Cartuſiano, quem Aurato Valerius Andreas immediate ſubjicit.

F. PIPINUS ROSA.

* 1569. F. Pipinus Rosa vernacule *Rooſen* Belga Brabantus Landæ natus, & Lovanii ordinem amplexatus, ſacræ theologiæ magiſter fuit, & Eccleſiaſtes ſua ætate ſuaque vernacula lingua ita diſertus & acceptus, ut cùm auditores capere non poſſent templa etiam ampliora, in plateis ſæpiſſime concionari cogeretur. Hinc poſtquam conventum ſuum nativum quibuſdam annis rexiſſet prior electus & præfectus, epiſcopus Salubrienſis, ut aiunt, ſive Selymbrienſis in partibus inauguratus eſt & archiepiſcopi primi Mechlinienſis cardinalis Perenotti ſeu Granvellani ſuffraganeus & vicarius in ſpiritualibus generalis aſcitus: quo munere vigilantiſſime perfunctus vivere tandem deſiit VI aug. MDLXIX, fuitque in eccleſia noſtra Lovanienſi ſepultus. Ejus mentio fit in actis cap. prov. Inferioris Germaniæ Brugis anno MDXLV celebrati, quo eidem jam baccalaureo conceditur, ut licentiam Lovanii proſequatur, quo gradu conſecuto a magiſtro ordinis laurea donatum aſſerit noſter Guillelmus Seguier in Inſulis Belgicis de eo legendus. Scripſit

1. *Conciones quadrageſimales in illud Tob.* IV: Pauperem quidem vitam gerimus, ſed multa bona habebimus ſi timuerimus Deum.

2. *Conciones item quadrageſimales ſuper illud epiſt. Jac.* V: Helias homo erat ſimilis nobis paſſibilis.

3. *Paſſio D. N. Jeſuchriſti ſecundum quatuor evangeliſtas.*

Quæ omnia eleganter manuſcripta ſervabat aliàs in conclavi ſuo noſter Ghilbertus de la Haie dum viveret, ac moriens conventui ſuo Inſulenſi reliquit: Addit autem Ghilbertus citatus Joannem Vendvillium epiſcopum Tornacenſem, cùm ante infulas Lovanii ageret Juris utriuſque lauream conſectatus anno MDLVI, tumque Pipinus noſter in majori eccleſia quadrageſima concionaretur, ita fuiſſe ejus concionibus icitatis in Tobiam commotum, ut ſe ad Chriſtum totum converterit, vitamque omnem ex parte chriſtianam deinceps agendam ſuſceperit. Quod in hiſtoria actorum Vendvillii refert Nicolaus Toës epiſcopus Silvæducenſis.

F. SIXTUS SENENSIS.

F. Sixtus Senensis Etruſcus a patria ſic nuncupatus, quod Senis natus ſit anno MDXX Hebræus genere, Judæiſque parentibus ortus ac Judaica ſuperſtitione a puero imbutus, a qua revocatus adoleſcens atque ad Chriſti fidem converſus, ordinis Minorum habitum regulamque demum profeſſus eſt, uti in vita S. Pii papæ V diligenter animadvertit Antonius *de Fuen mayor lib.* 1. Cæterùm ut erat literis apprime inſtitutus, perſpicaciſſimi ingenii vir, acrioriſque judicii, ac linguarum ſacrarum peritus, ſacris etiam ſe deinceps tradendis, exponendis, intelligendiſque Bibliis addixit. Quo in ſtudio primum ipſe nactus eſt præceptorem Ambroſium Catharinum de quo ſupra ad 1553, idque ipſemet teſtatur Sixtus Bibl. ſanctæ lib 4, ſic loquens: *Ambroſius Catharinus Politus Minorenſis primum epiſcopus, & poſtea Compſa archiepiſcopus natione Etruſcus patria Senenſis, concivis meus, & mihi primus in divinis ſcripturis præceptor &c.* Quo autem tempore Catharinum Sixtus audierit, certo nobis non liquet, at quantum conjecturis aſſequor, non quidem in patria, niſi fortè puer adhuc XII circiter annorum, ſed ut veriſimilius videtur in Galliis, ubi Catharinus ab anno MDXXXIIII ad MDXLIII fere hæſit variis in locis, Toloſæ etiam docens, at diutius Lugduni plura ibidem edens opuſcula. Ad aliquam igitur earum urbium ſe contulerit Sixtus, & ſi jam Minorum inſtitutum amplexatus fuerat, fortè miſſus a ſuperioribus, quod tum ſolemne. Ut ut ſit clariſſimus evaſit Eccleſiaſtes, & ab anno MDXL ad MDL a pluribus Italiæ civitatibus certatim accitus. De quo ſic ille: *Hanc Ambroſii præceptoris mei ſententiam* (duplicis videlicet prædeſtinatorum a Deo generis, unius quidem certo & inevitabili decreto Dei, alterius verò conditionato ac mutationi obnoxio (*ipſe olim adeo veram credidi & adeo aptam exiſtimavi ad evellendas duras quaſdam & atroces de prædeſtinatione opiniones, quibus hæretici noſtrorum temporum* (Calviniani ſcilicet & Lutherani) *animos ſimplicium deſperatione impleverant, ut eam ab anno ætatis meæ XX uſque ad XXX in multis ac præcipuis Italiæ urbibus pro concione explicaverim non ſine audientium plauſu, ac perturbatarum mentium fructu.* (Quis fructus, ut id obiter notem, mendacio acquieſcere) *Sed cùm poſtea animadvertiſſem hujuſmodi aſſertionem difficultatibus & angustiis non paucis premi, & ob id a pleriſque doctis ac piis theologis non probari, ſatius duxi ab ejus prædicatione deſiſtere, quam pio eruditorum judicio improbata docere. Scripſit adverſus hanc opinionem Dominicus Soto Segobienſis in commentariis, quos edidit in epiſt. ad Rom. c. 9.* Hæc ipſe Sixtus de ſuis annis ad ann. uſque Chriſti MDL. Poſtea Deo procul dubio ſic permittente, atque in melius diſponente, in errores graviſſimos incidit ſed & hæreſes, de quibus poſtulatus apud ſupremum Romanæ inquiſitionis generalis tribunal, & apprehenſus latam jam capitis ac rogi ſententiam pertinacibus debitam ſubiiſſet, ni F. Michaelis Ghiſlerii tum hujuſce tribunalis generalis commiſſarii curis & lacrymis ad ſaniorem mentem adductus fuiſſet, qui & vita donandum curavit & obtinuit a S. P. Julio III. Sixtus tamen ſeu vitæ tædio, ſeu futuræ ſibique ſuperſtiti hinc imminentis infamiæ inter ſuos Minores timore perculſus, latæ jam adverſum ſe capitis ſententiæ revocationem reſpuebat, magis eligens vitam commerita mortis pœna præcidere, quam infamiem producere cum ſociis. At Ghiſlerius Deo afflante ceu futuri præſcius, Sixtum aliquando fortiſſimum fore prævidens Eccleſiæ columen fideique pugilem, ut & has in-

famiæ nubes abſtergeret, vitaque nova ac tranquilla deinceps vivere poſſet, pro voto illius mutato priſtini Minorum inſtituti contubernio, ſuo illum cooptavit cum apoſtolicæ ſedis authoritate Prædicatorum ordini, ipſumque propriis ipſe manibus propria & veſte donavit. Quibus ſane alludit Sixtus præfixa Bibliothecæ ſuæ ſanctæ epiſtola nuncupatoria Michaeli tum Pio V inſcripta, quem ſic alloquitur: *Auſus ſum illud* [opus] *piiſſimæ Beatitudinis tuæ nomini conſecrare, exiſtimans nulli magis convenire Bibliothecam Sanctam dedicari, quam tibi ſanctiſſimo chriſtiana bibliotheca reparatori: atque a me uno præſertim, quem tu olim ab inferis revocatum & errorum tenebris eruptum ſincera veritatis lumine luſtraſti, & ad ſublimioris diſciplina obſervantiam perductum, habitu ſanctæ profeſſionis tuæ, tuis ipſe veſtibus, tuis ipſe manibus induiſti, & in filium tuo renatum ſpiritu adoptaſti, meque in hoc ſacro Prædicatorum ordine ita benignitate ac liberalitate tua ſemper in hanc uſque diem foviſti, ut nulli magis debeam in terris, quam tibi &c.* Quæ certe cum iis quæ Gabutius in Vita Pii V lib. 1 c. 3 refert optime cohærent, dilucidiuſque a citato Antonio *de Fuenmayor* explicantur. Sic enim ille vernaculo Iberorum idiomate: *En eſte officio* (commiſſarii videlicet ſancti officii generalis) *libro a Fray Sixto Senes hombre de gran credito mas herege relapſo y pertinaz, y condenado al ultimo caſtigo del fuego. Reduxole primero y tras la vida del alma, pueſto a los piez de Julio III, que entonces preſidia en la Igleſia, alcançole gracia de la del cuerpo, diziendo eſperava trocado aquel hombre le avia Dios de hazer inſtrumento de la ſalud de muchos. Pero Fray Sixto de la orden de los Menores deſpreciava la libertad de la vida, ſi era par eſtar afrentado entre ſus Frayles: y el commiſſario le hizo admitir entre los ſuyos, dandole el habito con propias manos y veſtidos. Deſpues con inſiñes trabajos eſte illuſtro la religion doctiſſimo interprete de los mas difficultoſos lugares de la Eſcritura, con que eternizo ſu nombre y agradecimiento, contando a los venideros el beneficio recebido en la primera plana de ſus obras &c.* Sixtus ergo Prædicatorum ordini aſcriptus, novuſque jam factus homo novam iniit vitam, hæreticæque juxta & Judaicæ perfidiæ vindex acerrimus & profligator, Ghiſlerii exemplo familiarique convictu & conſortio cultus & eruditus, non inutilem eidem paulo poſt præſtitit operam contra Judæos, uti ipſemet narrat lib. 4 Biblioth. ad calcem. *Pius V. P. M.* inquit, *cùm ante pontificatum ei divinitus collatum ampliſſimo ac ſacro totius Chriſtiana inquiſitionis ſenatui præeſſet, anno videlicet humanæ ſalutis* MDLIX *miſit me Cremonam ad abolendos Thalmudicos Hebraeorum libros impia ac prodigioſa doctrinæ, quos Judæi ex omni ferme Italia in eam urbem tanquam in commune Judaica nationis aſylum convexerant. Cùm igitur ea de cauſa cœpiſſem diligenter evolvere univerſas ipſorum bibliothecas & typographicas officinas, omnium quæ tum in Italia erant copioſiſſimas, reperi infinitum numerum Hebraicorum voluminum, inter alia verò &c.* Ex quibus aperte liquet ipſum mox ut Prædicatorum ordinem profeſſus eſt, Ghiſlerio commiſſario, ac deinde ſupremo inquiſitori cardinali Alexandrino in profligandis Judæis uſui fuiſſe: ordinem autem Prædicatorum ingreſſus eſt Sixtus inter MDLI, quo primum Ghiſlerius commiſſarius ſancti officii inſtitutus eſt, & MDLV quo ineunte nempe XXVIII martii obiit Julius, qui Sixtum morte liberavit. Ille ergo deinceps juxta ſuſceptum ordinis inſtitutum ſaluti animarum totus incumbens, poſterioris hujus vitæ innocentia, regulariſque diſciplinæ cultu, ac illibata doctrina, fidei ſinceritate & firmitate ſic illuxit, ut prioris labes omnes abſterſerit & infamiam, Chriſtique Eccleſiam variis ſuſceptis exantlatiſque pro ea laboribus ſcriptiſque eruditis ornaverit, uno præſertim Bibliothecæ ſuæ ſanctæ, quam ineunte Pii V pontificatu anno MDLXVI exeunte publici juris fecit & eidem inſcripſit: quo certe vix ullum reperire ſit utilius Chriſtianæ Reipublicæ opus aut probatius. Tandem cœlo maturus Sixtus licèt præcocibus annis ſummo ſuorum & Eccleſiæ diſpendio raptus eſt ætatis ſuæ anno XLIX, ſalutis MDLXIX in conventu Januenſi ſanctæ Mariæ de Caſtello, ſepultus ibidem, cujus & alumnus fuerat, ut aſſerit Pius noſter P. II lib. 4, ſub Vincentio Juſtiniano magiſtro ordinis: ubi & refert Sixtum lethaliter tandem decumbentem quæcunque adhuc inedita ſcripſerat, fortè nondum ſuo calculo prælo matura, ante obitum igni tradidiſſe. Atque hæc una ratio, cur ex tot tantiſque, quæ vir ille eruditiſſimus ediderat operibus, quæque ipſe a ſe ſcripta recenſet *Biblioth. lib.* 4, nullum aliud præter Bibliothecam ſanctam poſteritati ſuperſit, quæ una ſane lectori pio & erudito cuilibet infinitorum pene voluminum loco ſit & opportunior. Hæc autem ſunt quæ jam ante annum MDLXVI ſcripſerat Sixtus ab ipſo recenſita:

Sec. XVII

1. *De uſu concordantiarum liber.*

2. *Quæſtiones Aſtronomicæ in varios ſcripturæ locos.*

3. *Quæſtiones Geographicæ in varios ſcripturæ locos.*

4. *Quæſtiones Phyſicæ in varios ſcripturæ locos.*

5. *Problematicæ epiſtolæ in varios ſcripturæ locos.*

6. *Sophias Monoteſſaron, ſeu ex* IV *libris ſapientialibus Proverbiorum. Eccleſiaſtis, Sapientiæ & Eccleſiaſtici liber unus ſapientiæ.* Lipenius tamen hoc opus typis ait prodiiſſe Lugduni 1575, & Coloniæ 1626 in fol.

7. *Compendium ſcholaſticum in epiſtolam ad Romanos. Ad Jo. Baptiſtam S. Clementis cardinalem,* Idem Lipenius ait typis editum Pariſiis 1610 & 1615 in 4, penes quem fides.

8. *Quæſtiones ſcholaſticæ in eamdem epiſtolam ad Romanos. Ad eumdem.*

9. *Homilia quadrageſimales in Evangelia, quas Genuæ quatuor annis pro concione habuerat. Tomis IV.*

10. *Homilia in Evangelia quas in feſtis Penteceſtes & adventus per ſex annos Genuæ pro concione recitaverat. Tomis VI.*

11. *Homilia octo in Heptahemeron: Sex in priora Job capita tria: Sex in pſalmum primum: viginti in pſalmum* L, *quem Genuæ pro concione expoſuerat.*

Quæ omnia proinde igne conſumta ſic auctore volente perierunt, ut ſupra diximus, nobiſque unum hoc e tantis mercibus ab incendio ſervatum eſt eximium opus ſcilicet *Bibliotheca ſancta.* Cujus hæ proſtant editiones:

I. Venetiis, Franciſci Franciſcii Senenſis 1566 in fol. Tomis duobus: Iterum Ibid. auctior 1580 in 4:

II. Francofurti, Nicolai Baſſei 1575 in fol. Item Lugduni ſumtibus Philippi Tinghi Florentini 1575 in fol. tomis duobus.

III. Coloniæ 1576 & 1586 in fol. Quæ optimæ editiones.

Ibidem hoc titulo: *Ars interpretandi ſacras ſcripturas abſolutiſſima, cui coronidis inſtar acceſſerunt SS. Patrum regula* 234 *& canones* 372 *F. Franciſco Ruizio Valliſoletano & F. Joanne Hoffmeiſtero collectoribus ad ſacras literas recte citoque perdiſcendas imprimis neceſſarii.* Typis Petri Horſt 1588 & antea 1577 in 8, ſed in hac editione profertur tantum Bibliothecæ liber tertius, quod non monuit Poſſevinus.

Sæc. XVI. Poſtea ut dicitur in programmate, *ab auctore antequam ex humanis excederet, recognita & aucta atque nova Chronographica tabula ſecundùm temporum collationem locupletata: nunc verò a Joanne Hayo Scoto S. J. plurimis in locis a mendis expurgata atque ſcholiis illuſtrata*, Lugduni, Sibyllæ a Porta 1591 & 1593 in fol. Pariſiis, Rolini Theodorici 1610 in fol. Coloniæ Petri Cholin 1626 in 4.

Laudatur præterea *Predica del modo per conſervar la Republica.* Edita extat Romæ in Barberina.

Quoad Bibliothecam in octo libros ea dividitur:

I. *De divinis utriuſque teſtamenti voluminibus pertractans, ſingula ipſorum argumenta, auctores auctoritatemque, rerumque ab ipſis auctoribus deſcriptarum tempora diligentiſſime exponit.*

II. *Scriptorum omnium, quorum in ſacris voluminibus fit mentio, ſcripta univerſa tam quæ extant quam quæ non extant, tam vera & indubitata, quam apocrypha, & pſeudepigrapha recenſet, ipſorumque argumenta ac multa in his obſcura lucide explicat.*

III. *Artem exponendi ſancta Volumina complectens, ſexaginta fere modos explanandi ſancta ſcripta catholicis expoſitoribus uſitatos oſtendit aptiſſimis regulis & exemplis.*

IV. *Catalogum eorum continens, qui divina volumina catholicis interpretationibus illuſtrarunt, comprehendit expoſitorum omnium, qui ab anno 300 ante Chriſtum natum uſque ad Sixti Senenſis tempora ſanctos libros recte pieque expoſuerunt, nomina, genus, dignitatem, ſeculum, commentariorum numerum, & varietatem, linguam, ſtylum, expoſitionis genus, exponendi methodum, & præſertim virorum illuſtrium varia de præcipuis expoſitoribus judicia. His accedunt appendicis loco, de Hebraïs divinorum voluminum expoſitoribus elenchus, itemque de falſarum inſcriptionum cauſis, & quibus conjecturis earum deprehendatur falſitas, brevis admonitio.*

V. *Cenſorium jus in expoſitores divinorum veteris teſtamenti voluminum ſibi vendicans, habet annotationes, cenſuras, caſtigationes, obſervationes, & elucidationes eruditiſſimorum Eccleſiæ doctorum ſuper variis locis, in explanationibus nobiliorum expoſitorum partim caute legendis, partim prorſus vitandis, partim pie interpretandis, aut ſaltem modeſte excuſandis.*

VI. *Eodem annotandi ſtudio & ordine cenſuras & annotamenta in explanatores librorum novi teſtamenti continet.*

VII. *Adverſus eos decertans, qui libros novi teſtamenti hæreſibus ſuis obſcurare tentarunt, omnes hæreſes quæ ab aſcenſione Chriſti uſque in hanc diem adverſus ſingulas novi teſtamenti ſcripturas exortæ ſunt, tam ex ipſis divinis literis, quam ex veterum patrum ſcriptis acerrime confutat.*

VIII. *Iiſdem armis cunctas hæreſes adverſus ſingula veteris teſtamenti volumina ab hæreticis excitatas evertit.*

Opus ſane quod mirati ſunt eruditi omnes, avide exceperunt, laudarunt impenſe, & nocturna diurnaque manu etiamnum verſant. Criticen in eum ſuam fateor experiri voluit Poſſevinus, cujus ſumma eo tandem recidit, nam in ſingulis immorari nec locus eſt nec otium, nimirum ut illi videbatur, Sixtum de auctoribus quos recognoſcit, non abſolutam & ab omni parte perfectam pronunciaſſe cenſuram, multaque poſteris addenda reliquiſſe. Sed quotus quiſque eſt abhinc poſt Sixtum ſeſqui ſeculo, qui in hujuſmodi omnia dixerit? Quot Poſſevinus ipſe, & quos laudat Bellarminus, & Baronius viri ſane celeberrimi, & ab his innumeri noſtrorum temporum critici, ipſe ſeveriſſimus Βασανιστὴς Simonius, *Hiſt. Crit. du vieux teſtament* L. III cap. 17 p. 457, cui tamen ut id obiter dicam, ex hujus eruditionis & artis peritis inter primos eſt Sixtus noſter, quor inquam poſteris reliquere diſcutienda? Sixto ſat fuit de ſcriptoribus a ſe recenſitis tantum notaſſe, quantum ſuæ bibliothecæ ratio poſtulabat, viamque venturis complanaſſe: quibus ſolum parem & qualem in Sixto agnoſcis erga Romanam Eccleſiam ſummumque pontificem reverentiam optes.

In rejiciendis larvati Petri a Valle clauſa objectis non eſt quod lectorem diutius morer, quæ ſola Bibliothecæ ſanctæ lectione abunde confutantur. Librum *Eſter* ad primum veteris teſtamenti canonicorum ordinem ſpectare agnoſcit Sixtus, cur tamen de eo nonniſi in ſecundo ordine agat, rationem reddit, in eoque nihil ſynodi Tridentinæ decretis adverſum ſtatuere ſe luculenter evincit. Origenem non pluris facit quam habuerint ſancti Patres. Euſebium Cæſareæ Palæſtinæ epiſcopum ſanctum vocaſſe putidiſſimum eſt Valcluſini mendacium. Quod autem hoc eum elogio Uſuardus ornarit in ſuo martyrologio aliàs in tota occidentali Eccleſia uſu recepto, an ordini Prædicatorum impingenda pluribus ſeculis eo antiquior culpa, quam & ferunt in antiquiſſimo Hieronymi martyrologio extare.

F. THOMAS JACOMELLUS.

F. Thomas Jacomellus Inſuber Pedemontanus Pinarolii natus, & ordinem profeſſus, eruditione ardentique pro avita religione ſtudio clarus, Taurinenſis fidei quæſitor generalis inſtitutus, ſumma animi fortitudine & vigilantia adverſus hæreticos ea regione inſidiantes ſe præſtitit. Horum enim aſtus & æſtus valide compreſſit, Valdenſium etiam anteſignano comprehenſo, ſeculariſque brachii vindictæ tradito, Sartore quoque vel ipſo nomine hæretico in vincula conjecto, & ad veram Eccleſiæ fidem pœnitentiamque adducto. Demum anno MDLXV die XXIII februarii ad Caroli IX regis Franciæ præſentationem Eccleſiæ Tolonenſi præfectus eſt a Pio IV & conſtitutus epiſcopus, quam ille annis fere quinque ſapientiſſime adminiſtravit, e vivis ereptus anno MDLXIX, uti cœlatum ejus ſepulcro in odeo Eccleſiæ Tolonenſium noſtrorum teſtatur hoc appoſitum epitaphium: 1569.

Felici fato, Piis Manibus, perennique memoriæ illuſtriſſimi D. Thomæ Jacomelli Pedemontani ordinis Prædicatorum, Tolonenſium præſulis meritiſſimi.

Luge Tolonum Jacomelli fata parentis
Luge paſtoris funera, plange ducem.
Hic patrios oblitus agros tibi munia patris
Pratulit, & patris rexit amore tuos.
Sed felix patris mutatio: patria namque
Cui pes montis erat, Mens Deus eſt patria.
M. P. P. Tolonenſis MDLXIX.

Teſſeram ei gentilitiam addiderunt cœruleam balteo aureo hinc inde ſtella etiam aurea comitante ſuperante & dividente. Ejus meminere Gallia Chriſtiana, Pius, Fontana in Theatro, & Altamura ad 1559, quos ex ſupra relatis emendabis. Laudant etiam Poſſevinus & Auguſtinus *della Chieſa*, qui omnes ſcripſiſſe aiunt

De auctoritate papæ & contra Valdenſes tractatus duos.

Propugnaculum contra Franciſci Meddenſis Franciſcani calumnias, Taurini, Martini Cravoti 1559 in 8.

Legenda de eo *Nova Gallia Chriſtiana* T. I p. 754.

F. ALPHONSUS

F. ALPHONSUS MUÑOS.

† 1570

F. Alphonsus Muñoz Hiſpanus Tevarius a quibuſdam dictus ab originis ſuæ loco Toletanæ diœceſis *Tevar* dicto, Toletani conventus alumnus, ſacræ theologiæ præſentatus in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI habiti approbatus pro conventu Toletano, vir ut ex ejus lucubrationibus conjicere eſt ſtudioſiſſimus ac laboris indefeſſi, vivebat adhuc anno MDLXX teſte Marieta. Illi demandatum fuiſſe, ut quæcunque ad annales ordinis conficiendos ac ditandos conducerent, undique in Hiſpania colligeret, narrat Luſitanus, idque ſe ab ipſius Hiſpaniæ prioris provincialis Petri Vernandii ſeu potius *Fernandez* ore accepiſſe. Quæ ab eo ſumma diligentia collecta monumenta Ferdinando de Caſtillo hiſtoriographo noſtro tradita fuiſſe teſtatur Alphonſus Fernandez, cui eo major fides debetur, quo certius eſt Caſtilli hiſtoriam nonniſi a morte Muñoſii in lucem prodiiſſe, tantum abeſt ut iſti a ſuperioribus injunctum fuerit, ut Caſtilli hiſtoriam proſequeretur, ſicuti Antonio in Bibl. Hiſp. & eum excipienti Altamuræ ad 1560 viſum eſt. Hæc verò Alphonſi opera:

Conciones Hieronymi Savonarolæ anno MCCCCXCVI *recitatæ ex Italico Latine redditæ*, Salmanticæ, Joannis a Canova 1556 XVI kal. novemb. in 4, additis ad marginem notulis, & locorum ſacræ ſcripturæ SS. Patrum & auctorum citationibus. Verſio ſtylo ſimplici quidem ſed puro.

Continet autem iſtud volumen conciones ſeu homilias a Savonarola Florentiæ habitas a die VIII maii ad XI ſeptembris anni MCCCCXCVI in caput XX libri ſecundi Paralipomenon, ac in aſcenſione, & dominica infra octavam, homilias quinque in totum librum Ruth, & alias XIV in prophetiam Micheæ. Quod opus Alphonſus Joannæ Caroli V filiæ Caſtellæ ac Portugalliæ principi dicavit, & edidit cum permiſſu Petri de Illañez vicarii generalis Franciſci Manrique de Lara epiſcopi Salmanticenſis dato Salmanticæ XVII auguſti MDLVI, & approbatione Thomæ *de Chaves* de quo ſupra ad 1565 & Franciſci de Tordeſillas ord. Prædic. Sicque de Savonarola præfatur ad lectorem: *Fuit Hieronymus omnium bonarum diſciplinarum peritiſſimus, theologiæ præſertim &c. Teſtantur quoque hoc plurimi ſapientes, ex his qui ſcripſerunt aliquid poſteritati, in primis Georgius Benignus ex ordine D. Franciſci doctor & concionator, qui ſimul cum Hieronymo Florentiæ concionabatur, qui etiam librum juſtum edidit in laudes ipſius Hieronymi adhuc viventis* (nempe anno proximo ante ejus mortem) *quas omnes fuſiſſime proſequitur, & inter eas hanc etiam mirificæ & cœleſtis doctrinæ illi tribuit, audiebatque hic doctor frequentius ipſum Hieronymum, ut ipſe in illo libro teſtatur*, & cætera plura, quæ ex libello illo congerit, cujus & exemplum ejus ætatis mihi eſt in ſchedis.

Relectiones theologicæ Franciſci a Victoria ord. Prædic. ſui quondam magiſtri ab eo collectæ, quas & ab eo in lucem editas teſtantur Marieta & Fernandez citati, ac ea propterea ſit editio, quam curavit Jacobus Boyerius bibliopola Salmantinus Lugduni 1557 in 8, in qua ex modeſtia Alphonſus nomen ſuum preſſit, & bibliopolæ nomine nuncupavit.

De las ceremonias de la miſa. Quo in opere quæcunque in hujus SS. Sacrificii ritu aguntur, lingua vulgari exponebat: ſed cùm ob graſſantes tum hæreſes Lutheri & Calvini, ſuperioribus eccleſiaſticis viſum non eſſet iſta vulgo inter plebeculæ manus verſari, ut Latio traderet, ipſi conſultum fuit, quod quin egerit non dubitaverim, ſed ubi ſic prodierit, nemo indicat. Sec. XVI.

Duos ejuſdem nominis Alphonſi Muñoz ſodales noſtros diſtinguunt Fernandez & Altamura ad eumdem annum 1560, quibus opera jam relata dividunt, at cùm Luſitanus æqualis & Marieta ſuppar nonniſi unicum agnoſcant, cui laudata opera tribuunt omnia, his potius aſtipulandum duximus: imo & Antonio facile aſſentimur, qui in Bibl. Hiſp. Alphonſum Muñoz hic laudatum eumdem cenſet cum interprete ejuſdem nominis & agnominis, qui ex Italico Hiſpanum fecit, licèt ſeculo ſequenti ſolum fortè typis mandatum

De las coſas maravilloſas de Roma de F. Pedro martyr Felini de Cremona de la orden de Servi 1610 *in* 8.

Quidam *F. Hieronymus Muñoz de Tevar* ab Altamura laudatur ad 1555 ex fide Antonii in Bibl. Hiſp. quem ſi legiſſet in *Addendis & corrigendis* ad calcem ejuſdem bibliothecæ, vidiſſet eumdem eſſe cum Alphonſo, ut & eadem opera evincunt, dubitari ſolum ab Antonio, an Alphonſus an Hieronymus dicendus: nos autem ex actis cap. gen. anni 1561 Avenione habiti Alphonſi nomen ei fuiſſe evicimus, quod non obſtat quin & Hieronymus fortè ſimul dictus ſit.

F. ARCHANGELUS MARIA DE VIADANA.

† 1570

F. Archangelus Maria de Viadana ſic a loco originis nuncupatus, *Viadana* autem ex Leandro in Deſcript. Italiæ p. 627 doctis Vitelliana dicta, perlautum frequens & opulentum oppidum eſt in Longobardia Tranſpadana ab Ollii oſtio poſt Doſiolum ſitum: iſte inquam Archangelus laudatur a Pio parte prima p. 541 & ab Altamura ad 1570 ut qui ſcripſit

Vita della ſuor B. Caterina da Raconigi del terzo ordine di San Domenico. Qua & utitur Pius in vita ejuſdem.

Obiit hæc beata anno MDXLVII die IV ſeptemb. & jacet Gareſii in ſacra æde noſtra, ejuſdem forſan domus alumnus fuit iſte ſcriptor.

F. DAMIANUS DIAS.

* 1570

F. Damianus Dias Luſitanus ab Emmanuele Faria de Souſa inter ſcriptores Luſitanos numeratur in Indiculo: iiſdem accenſetur a Joanne Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario MS. Ejuſdem meminere Poſſevinus & Altamura ad 1570 ceu qui ſcripſerit

Compendium vitæ S. Vincentii Ferrerii ord. Prædic. Hujus ſermonibus quos a ſe recognitos & expurgatos edi curavit Antwerpiæ 1570 in 8, præfixum fuit.

F. DIDACUS DE HOROZCO.

* 1570

F. Didacus de Horozco Hiſpanus gente, patriaque & profeſſione Segobienſis, vir religione & doctrina conſpicuus, eaque ratione inſtante Philippo II rege catholico a ſummo pontifice ordinis SS. Trinitatis viſitator in Hiſpania generalis inſtitutus, vicarii etiam in provincia Hiſpaniæ ſua generalis munus geſſit. Ejus cum laude meminerunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1570, Poſſevinus: at Luſitanus omiſit. Hæc ejus feruntur opera:

Sermones quadrageſimales & dominicales per annum.

Sermones de nueſtra Señora.

Ejuſdem agnominis eadem ætate floruit Eremita

Sec. XVI. Auguſtinianus Alphonſus de Horozco celebris ſcriptor, cujus inter opera longe plura, ejuſdem tituli ac iſta duo numerantur: hinc Antonius in Bibl. Hiſp. utriuſque ordinis curioſis & accuratis diſquirendum remittit, an eadem ſint quæ utrique tribuuntur, an diverſa. Dubium ſolvere haud difficile, Alphonſi ſermones typis prodierunt, an & Didaci noſtri typis prodierint, aut MS tantum ſerventur, edicant & proferant Hiſpani ſodales.

F. FRANCISCUS DE LA PIE.

* 1570. F. Franciscus de la Pie ſive *a Pica* Latine non *Pius*, ut Altamura Poſſevinum excipiens habet ad 1591, Gallus natione erat, patria profeſſioneque Pictavus. Ejus meminit *la Croix du Maine* in ſua Bibliotheca ſcriptorum Gallorum, ceu qui ſcripſit & edidit

La confeſſion generalle extraite des SS docteurs de l'Egliſe, Pariſ. Michaelis Buffet, (non *Buſſeti* ut habet Poſſevinus, neque *Buſeti* ut Altamura,) ac proinde circa 1570, quo ille bibliopola Pariſiis mercimonium librorum exercebat: ſic enim refertur in Hiſtoria Typographiæ Gallica a Joanne *de la Caille* Pariſ. 1689 in 4 edita, quæ & ætas cenſenda hujus noſtri Franciſci.

F. GASPAR A CRUCE.

1570. F. Gaspar a Cruce ſeu vernacule *de la Cruz* Eboræ in Luſitania natus, conventus Azeytani inſignis alumnus, poſtquam in ſua Luſitaniæ provincia poſuiſſet eximia vitæ regularis atque doctrinæ fundamenta, primos inter duodecim ordinis Fratres, qui ſub Joanne III rege navigarunt in Indias Orientales cum F. Didaco Bermudez miſſionis hujus vicario, Oliſſiponeque menſe martio anni MDXLVIII ſolventes Goam pervenerunt, ibidemque conventum erexerunt, unus is fuit, totamque regionem ſtudio ſuccenſus ſalutis animarum peragravit, Camboyæque regnum penetravit, ubi cùm Bracmanorum artibus a veritate chriſtianæ religionis alienas intellexit incolarum aures, ad regnum Sinarum eodem fidei propagandæ ſtudio tranſire decrevit, & occaſione nacta navis eo tum fortè revertentis mare conſcendit, primuſque omnium omnino, qui populis hiſce Chriſtum annunciarunt Sinenſibus, ſive ejuſdem ordinis ſeu cujuſvis alterius aut ſodalitatis prodromus fuit. Sanctus enim Franciſcus Xaverius dum eo pergeret, in inſula Sanciano, Hiſpanis *Sanchon* Sinarum proxima ſupremum obiit diem anno MDLII, Gaſpar verò noſter eo pervenit anno MDLVI, plurimaque pro fide promovenda, & ab idolorum cultu revocandis Sinenſibus aggreſſus eſt intrepido animo martyriiqſe cupido facinora, laboreſque tulit innumeros & mortis pericula. Poſtquam autem vaſtiſſimas illas regiones pervaſiſſet, Cantonii, Omuriique etiam civitates luſtrando infracto animo Chriſtum iiſdem annunciaſſet, in patriam reverſus eſt & Oliſſiponem pervenit anno MDLXIX, tumque ad Eccleſiam in Indiis Orientalibus Malacitanam a Sebaſtiano I rege Luſitano promovendus nominatur & præſentatur. Æſtuabat hoc eodem anno MDLXIX per Luſitaniam, ac Oliſſipone ſæviebat epidemiæ virus, cujus occaſione commotus animi commiſeratione Gaſpar, curandis ſolandiſque paſſim in urbe peſte laborantibus unà cum duobus noſtris ſacerdotibus F. Iſidoro Altamirano & F. Melchiore de Monteſancto, tribuſque noſtris converſis ultro ſe conſecravit, & quandiu graſſata eſt Oliſſipone peſtis, temporaliter ac ſpiritualiter nullo contagii metu miniſtravit: Ubi verò in ea civitate regia ceſſavit virus, vel ſaltem remiſſius habuit, Cetobricam ubi incaleſcebat, ſtatim ad idem miniſterium lætus & alacer properavit. Demum poſtquam aliis virili animo intrepidus plurimum inſerviſſet, ultimus ipſe, uti jam ab initio graſſantis epidemiæ prædixerat, peſte corripitur & occumbit in Domino, verum Chriſtianæ caritatis factus holocauſtum, ut ab eò nullus abinde peſte contactus fuerit Cetobrigæ. Defuncti anno MDLXX corpus perhonorificè tranſlatum in cœnobium ſuum natale Azeitanum, magnaque populorum veneratione ſanctitatiſque opinione tumulatum in terris, cujus anima feliciori meruit a Deo coronari gloriæ inſula, quam quæ a principe delata renuenti. Scripſit autem ille relationem de rebus Sinarum & Ormus hoc titulo:

Tratado em que ſe contam muito por eſtenſo as coſas da China com ſus particularidades, aſſi do reyno de Ormus, Eboræ 1569 in 4. Hiſpanice verſum editumque prodit Antonius in Bibl. Hiſp. in eo tamen hic falſus cùm Cetobricenſem patria dicit, qui certo fuit Eborenſis ut habet noſter Ludovicus de Souſa Hiſtor. prov. Portug. P. III pag. 323, quem hîc excipio. Ejus cum laude meminerunt Fernandez Hiſtor. Eccl. ſuorum temporum Lib. 2 cap. 43 pag. 315. Joannes dos Santos noſter etiam in Æthiopia Orientali P. II Lib. 2 cap. 2, Fontana in Monum. ad 1556 & 1570, Altamura ad 1569, ſed & F. Joannes Gonçalez de Mendoza ord. Eremit. S. Auguſtini epiſcopus Chiapenſis Hiſtor. Sinenſis editæ Matriti 1586 in 8 Lib. 2 cap. 3. Nec omittendus noſter Dominicus Navarrete T. II Trac. 8 cap. 1 pag. 418, ubi ſic de eo loquitur n. 5: *De la entrada de mi religion en la China ſe debe notar que el primero de eſtos ſiglo, que entrò en China anos años antes que la Compañia trataſſe de eſta empreſa, fue el P. Gaſpar de la Cruz Portuguez de Nacion varon apoſtolico y de grande eſpiritu. Eſte eſtuvo en la provincia de Canton, donde mucho tiempo predico el evangelio. Veaſe Malvenda de Antichriſto Lib. IV cap. 15 & 16, y el obiſpo Mendoça Lib. 2 cap. primo, nueſtro Fernandez y otros autores. Por manera que deſpues de los de Siria, que tantos años predicaron en la China eſte buen padre y gran varon merece el renombre y titulo de apoſtol de los Chinos. Eſcrivio un tratado de aquella nacion, que refiere y ſegue Mendoça ya citado. Deſpues predico en la Perſia. Murio por acudir a los apeſtados año de* MDLXIX *obiſpo electo de Macao.* Hæc ille, qui ibidem refert FF. Martinum de Rada & Hieronymum Marin Eremitas Auguſtinianos anno MDLXXV primum in Sinam ingreſſos, & F. Petrum de Alfaro Minoritam cum ſociis anno MDLXXIX in inſulas Philippinas primum perveniſſe, ſed anno tantum MDLXXXV apud Sinas habitaſſe: patres verò Societatis primum anno MDLXXXII eo penetraſſe. Ex quo quantum aberrent a vero qui hos omnium omnino primos evangelium Sinis annunciaſſe cum auctore libri *La defenſe des nouveaux Chretiens &c.* falſo ſibi gloriantur, concludas.

F. HIERONYMUS PANORMITANUS.

† F. Hieronymus Panormitanus a patria ſic agnominatus in inſula Sicilia, domus tamen 1570. Neapolitanæ S. Catharinæ de Formello alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, divinas litteras diu apud ſuos Neapoli, tum & Bononiæ profeſſus eſt: vir magnæ pietatis ut & doctrinæ, de quo cùm ſentirent omnes egregie, de ſe ipſe tam humiliter ſentiebat, ut oblatas a Paulo IV dignitates eccleſiaſticas conſtanter recuſarit. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus æqualis anno MDLXX adhuc vivum aſſerens, Pius qui P. I col. 583 aſſerit anno MDXIV ordini nomen dediſſe, & anno MDXCV devixiſſe,

niſi fortè typorum ſit erratum pro MDLXXV, nam P. II lib. 4 col. 262 refert ad 1570, quod etiam habent Fernandez & Altamura, Rovetta verò ad 1560. Laudant etiam Poſſevinus, Baronius Majeſt. Panorm. p. 146, Joannes Michael Cavallerius *Galleria de' Pontefici* T. II p. 94, Mongitorius in Bibl. Sicul. Hæc ejus opera:

Confeſſionario raccolto da dottori catolici. Poſt alias plures editiones prodiit Romæ 1575 in 16: Venetiis, Altobelli Salicati 1582 in 12, quæ Romæ in Barber. & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati: Panormi, Franciſci Carrara 1595 in 12: Poſtea cum variis variorum additionibus, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8: Maceratæ 1619 in 24: Rurſus Neapoli, Conſtantini Vitalis, & Octavii Beltrandi 1641 in 8: Vicentiæ & Baſſani, Joannis Antonii Remoni 1670 in 12, & alibi pluries.

Catechiſmus catholicus Chriſtianus juventuti inſtituenda apprime accommodatus, Venetiis, Jordani Ziletti 1581 in 8: ſic Mongitorius citatus.

Summa pro inſtructione confeſſariorum atque pœnitentium. Hanc ut opus diſtinctum laudat Mongitorius vir accuratus, ſed an typis prodierit, non docet.

F. HUNTERUS SCOTUS.

1570. F. Hunterus Scotus provinciæ Scotiæ inſignis alumnus & theologus nominatus, invaleſcente ea in inſula heterodoxorum furore, noſtriſque loco cedere coactis, in Galliam ſe recepit, & Burdigalæ deinceps apud ſodales commoratus eſt. Apud eos agebat anno MDLXX, eiſque non levem famam, & cœnobio commodum attulit. Sic audierat ab antiquis noſter Franciſcus *Combefis* ejuſdem domus Burdigalenſis alumnus anno MDCXXV profeſſus, a quo præcipuus hujus operis auctor Jacobus Quetif accepit die XII ſept. MDCLXII. Ejuſdem meminit David Cameratius Appendice ad librum III de Scotorum fortitudine, doctrina, & pietate, Pariſiis, Petri Baillet 1631 in 4 editum, in qua ſic habet p. 239: *Adde ex Huntero Dominicani ordinis magni theologi libro de SS. Scotis, capſam S. Livini &c.* Scripſit itaque Hunterus

Librum de Sanctis Scotis.

F. JOHANNES DE SALODIO.

1570. F. Johannes de Salodio a patria ſic nuncupatus agri & diœceſis Brixienſis oppido eleganti amplo & opulento ad Benacum lacum Brixiam inter & Tridentum ſito, vir humanis ac divinis ſcientiis excultus, quas & pluribus annis profeſſus eſt, ſcripſit

De roſario B. Virginis.

Sic Altamura ad 1570 & Rovetta ad 1578 Maraccium in Bibl. Mar. teſtem appellantes, penes quos fides.

F. MAURUS ARRIGHETTI.

1570. F. Maurus Arrighetti Etruſcus patria & profeſſione Florentinus, conventuſque S. Marci Florentiæ profeſſus & filius, celeberrimus ætate ſua concionator fuit & inſigni clarus eruditione, ſacræ theologiæ laurea magiſterioque decoratus, ob præclaras animi dotes in pretio apud ſuos habitus, ſæpiuſque in prælatum electus, variis gravioribuſque provinciæ ſuæ Romanæ præfuit prior conventibus: bis etiam electus eamdem rexit provincialis, quo dum fungitur munere Florentiæ demum anno MDLXX menſe martio e vita migravit apud S. Marcum, ibique ſepultus jacet. Ejus cum laude meminerunt F. Seraphinus Razzi *Huomini illuſtri* pag. 264, Pocciantius de ſcript. Florent. Altamura ad 1570 & alii. Scripſit autem ad inſtantiam ſanctimonialium ordinis ſui S. Nicolai de Prato, quibus & opus ſuum ille inſcripſit Sec XVI

1. *Una ſpoſizione copioſa e facile ſopra il ſaltero*: hincque conjiciunt *Pſalterium Davidicum* ab eo unâ Italice verſum, & ad veritatis Hebraicæ fontes accuratum. Quod opus extabat anno 1586 apud Arrighetti ipſius ſororem germanam in monaſterio S. Catharinæ Senenſis MS nondum editum.

2. *Prediche quadrageſimali del R. P. F. Mauro Arrighetti Fiorentino dell' ordine de' Predicatori fatte in Roma nel convento della Minerva fino l'anno* 1548. Servantur MS in Bibl. ſui conventus dicti S. Marci Arm. II n. 188.

F. SIXTUS PONCELLI.

F. Sixtus Poncelli Italus a Luſitano p. 227 laudatur, cujus patriam & profeſſionis domum omittit quidem, ſed quem cum Sixto de Vicedominis dulcia miſcentem colloquia exhibens, ſatis innuit eadem ætate utrumque claruiſſe, id eſt circa MDLXX. Unde quî Pio & Altamuræ ſolum Luſitanum auctorem excipientibus in mentem venerit hunc Sixtum ad 1348 collocare, certe non capio. Scripſit 1570

Diſeſa della fede catolica contro gli heretici, Mediolani 1570 in 8.

Poſſevinus qui hoc eodem anno in vivis fuiſſe aſſerit, ſicque nobis aſtipulatur, addit inſuper opus eſſe contra hæreticos ſeculi XVI Lutheranos ſcilicet, Zwinglianos, Calvinianos & hujuſmodi.

F. THOMAS DA COSTA.

F. Thomas da Costa Luſitanus conventus *de la Serra de Almeiria* profeſſus, vir fuit apoſtolici vere pectoris, in ſacris literis profundiſſimus & exercitatiſſimus, quem & eo nomine plurimum obſervabat & commendabat Ludovicus de Sotomayor Conimbricenſis Lovanienſiſque academiarum inſigne decus & ornamentum, ſed & omnium quotquot concionatores ea ætate clarebant celebratiſſimi, facile principem & exemplar abſolutiſſimum aiebat & prædicabat Antonius Pineiro vir illuſtriſſimus & epiſcopus Lyrienſis. Adeo verò in eo genere excelluit, eaque fuit ejus fama, ut a Joanne III rege vocatus fuerit delectuſque concionator aulicus, quo in munere contigit, ut dum publice coram ipſo rege Joanne de morte diceret ipſo die cinerum in illud, *Memento quia cinis es*, ſic exorſus, regem ipſum alloqueretur: *Ecquid tandem hic novi vobis affero, quo gratus audiar, rex inclite potentiſſimeque mi domine, nimirum hæc quæ verba protuli, volunt celſitudinem tuam o rex nil aliud eſſe quam pulverem & cinerem, brevique in ea te fore reſolvendum.* Quibus verbis rege perculſo, & aulicis fomitem addentibus & æmulis, aula ſtatim excedere juſſus eſt, & in conventum ſuum Almerinenſem ſecedere, ubi vitam duxit longe tranquilliorem & apoſtolicam. Cùm autem rex non multum poſtea illuc adveniſſet, Thomam quem intime colebat, & libentiſſime aliàs audiebat, adiit, inque cellam ejus ingreſſus, dum familiariter cum eo ageret, horrendum quoddam animadvertit in obſcuro poſitum hominis ſpectrum, ſparſis capillis, macilenta facie & artubus, aduſtaque cute, ὀβελιστὸν ut verius quam hominis ſtatua videretur, nudis omnino lacertis & cruribus, ſordidaque & lacera corpus indutum lacerna, ferreiſque inſuper per gyrum vinculis irretitum. Ad cujus aſpectum rex obſtupefactus, ecquod tandem illud eſſet inquirit: cui Thomas, qua

Sæc. XVI. erat apud regem gratia & libertate, *Joannes eſt o Rex, propter veritatem in vinculis.* Senſit rex, nec grave tulit, quin in Joanne Thomam & audivit & amavit apoſtolicæ libertatis hominem & innocentiæ. Poſt non multum verò temporis Joanne III rege ſublato e vivis accidit, ut Thomas e ſuggeſtu pro more coram ampliſſimo conſeſſu peroraret, gravi aſpectu quaqua verſans oculos, ac ſi quem quæreret, viva elataque ſic auditores voce interpellans orditur, *Ubi ergo Joannes rex & dominus noſter?* quibus ita perculſi ſunt auditores, ut in fletus & lacrymas omnes illico proruperint, adeo doctus erat auditorum animos quaqua vellet flectere. Id enim illi maxime concionanti propoſitum auditorum ut corda moveret, arceret a vitiis, ad virtutem & pœnitentiam accenderet, non aures demulceret, chriſtianas & evangelicas aperiret infunderetque veritates, non auram ipſe, famam, & nomen ambiret, Chriſtum denique & hunc crucifixum prædicaret non ſeipſum: atque id illi ſingulare fuit inter concionandum, ut genuinum & litteralem omnino ſcripturæ venaretur ſenſum & amplecteretur, atque in eo aſſequendo adeo ſolers & felix erat, ut magnus ipſe publicuſque ſcripturæ ſacræ profeſſor Conimbricenſis Ludovicus de Sotomayor difficillimum quemdam ſcripturæ locum exponens in publico conſeſſu, ſuam ipſe mentem & interpretationem Thomæ noſtri firmaret auctoritate. *Et hic*, inquit, *verus & legitimus eſt hujus loci ſenſus, quem & egomet olim a magni illius Thomæ da Coſta ore accepi.* In eo porro concionatoris apoſtolici conſenuit officio, & ad mortem uſque perſeveravit zelo ſalutis animarum accenſus, nec dicendi finem citius quam & vivendi fecit. Cùm enim ætate jam & ſenio gravis in ſuggeſtum conſcendiſſet, magnaque animi contentione in vitia ferventius inveheretur Oliſſipone, ruptis in thorace venis plurimus ab ejus ore ſanguis erupit, oſque tandem dicentis occluſit, ſicque mortem imminere ſentiens pie ſuſceptis Eccleſiæ ſacramentis, ſodales jupiores maxime ad veram evangelici prædicatoris vitam adhortatus, ex hac vita migravit anno MDLXX die 11 julii. Sepultus eſt Oliſſipone die ſequenti apud ſuos, magnum poſteritati relinquens ſui nomen & deſiderium. Titulorum & auræ tam alienus fuit, ut quamvis inter egregios theologicæ laureæ candidatos emineret, nunquam adduci potuerit ut magiſterii gradum admitteret. Ejus præclare geſta refert Ludovicus Souza Hiſt. prov. Portug. P. II lib. 6 cap. 18, quem hîc excipio. Laudant noſtrates Luſitanus in Chron. ad 1550, Fontana in Monum. & Altamura ad 1570, Fernandez & alii: extrates Joannes de Brito *Theat. Luſit. Liter.* Antonius *Bibl. Hiſp.* & alii. Scripſit eruditum omnino opus cui titulus:

Tropi inſignes veteris ac novi teſtamenti, ejuſdemque phraſes &c.

Quod nunquam in lucem prodiit, ſed a pluribus viſum, & poſt auctoris mortem ab aliquo clam ſubreptum diſparuit.

F. THOMAS ELYSIUS.

† 1570. F. Thomas Elysius Neapolitanus patria & profeſſione, regii S. Dominici cœnobii alumnus, primi nominis theologus, varia ſcholarum & conventuum regiminis adminiſtravit munia. Priorem in domo Neapolitana S. Petri martyris egit, tum & ſuam Regni Siciliæ provinciam prior provincialis rexit, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDXXXII coactis affuit, & in electione magiſtri generalis Joannis de Fenario votum tulit. Studii generalis S. Dominici Neapoli diutius regens fuit, & collegio theologorum univerſitatis Neapolitanæ aggregatus, vicecancellarium bis egit. Hæreticorum Lutheranorum & Calvinianorum qui ſua ætate emerſerunt infenſiſſimus hoſtis, eos qua verbo, qua ſcripto acerrime impugnavit. Ad ſeros annos perveniſſe aiunt, & ætatis LXXXIV obiiſſe, quo verò æræ chriſtianæ nemo certo refert, anno MDLXX adhuc in vivis fuiſſe aſſerit Luſitanus æqualis, at non diu poſtea vitam produxiſſe crediderim. Ejus præter citatos meminerunt Gozzeus, Pius Parte II lib. 4 col. 312, Fernandez, Vallius, Altamura ad 1562, item exteri Poſſevinus, Miræus, Toppius & alii, Alva etiam Sol. Verit. Rad. 281 col 1975. Hæc ejus opera;

1. *Peorum clypeus adverſus veterum recentiorumque hæreticorum pravitatem fabrefactus*, Venetiis, ad Salamandram 1563 in 4 pp. 697. In hoc opere fere de omnibus controverſiis Lutheranos & Calviniſtas inter & catholicos agitatis tractat, & tamen confixum eſt in Indice Romano, donec expurgetur. In epiſtola ad Joannem Michaelem Saracenum cardinalem tit. S. Anaſtaſiæ nuncupatoria, ſe ait a ſexaginta annis ordinis Prædicatorum profeſſum, diſcendo docendoque adverſus mendacium & impietatem nunquam interrupta intermiſſave mentis intentione pugnaſſe. Ee quo LXXV ætatis tum exceſſiſſe cenſeas, ac proinde annum MDLXXII non ſuperaverit, ſi ætatis LXXXIV ut aiunt mortuus ſit. Extat hoc opus in Regia Pariſ. D 1546 & Romæ in Barber.

2. *Chriſtiana religionis arcana*, Venetiis, Dominici Guerrei & Joannis Baptiſtæ 1569 in 4. In iſto agit 1 *de divinis præceptis & conſiliis*, 2 *de* XII *articulis fidei*, 3 *contra Hebræos*, 4 *de ſacramentis & ſacrificiis utriuſque legis*, 5 *de peccatis*, 6 *de donis Spiritus Sancti*, 7 *de virtutibus cardinalibus*, 8 *de voluntate Dei.* Meminit Alva loco Sol. verit. citato, & de hoc opere merito legendus.

In ſuperioribus operibus citat alia a ſe ſcripta, primo *Librum notandorum*, deinde *Quodlibetum*, ad quæ lectores remittit, ceu in quibus quæſtionem de morte B. Virginis fuſiſſime tractaverit, & argumenta in contrarium planiſſime ſolverit. Hæc verò an typis edita, ut videtur indicare, an MS reliquerit, docebunt forſan aliquando ſodales. Videſis Alvam citatum.

Caveat autem lector, ne hunc auctorem confundat cum Thoma Illyrico ordinis Minorum, quem & Elyſium Wadingo agnominare placuit, licèt enim ambo de iiſdem fere controverſiis tractent, diverſa omnino ſunt eorum opera, & Illyricus antiquior ante 1530 mortuus, quem & aliquando citat noſter Elyſius.

F. THOMAS FAZELLUS.

† 1570. F. Thomas Fazellus Siculus inſularis Saccenſis civis, (Sacca urbs eſt diœceſis Panormitanæ ad montis ſulphurei radices in ora maris Lybici poſita, quæ & Thermæ Solinunciorum dicitur) anno MCCCCXCVIII natus adoleſcens ordinem ineunte ſeculo XVI amplexus eſt Panormi in cœnobio S. Dominici, moxque litteris applicitus in omni ſcientiarum genere excelluit. Orator enim evaſit, poëta, philoſophus, theologus Patavii laureatus, Eccleſiaſtes celeberrimus, adeo ut annis quinquaginta ſolidis totidem quadrageſimas in clarioribus Italiæ & Siciliæ inſulæ civitatibus ferant prædicaſſe cum plauſu & fructu. Decies cœnobium ſuum nativum adminiſtravit prior electus, bis Trinacriæ provinciam, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLVIII habitis cùm adeſſet, electores plures ſibi faventes, ut in Vincentium Juſtiniani vota ſua converterent, ac concorditer magiſtrum eligerent, vir modeſtiſſimus compulit. In urbe ſua natali Saccæ domum ordi-

nis erigi a Medicea familia obtinuit anno MDXXXVIII, ac demum apud ſuos Panormi annis gravis obiit anno MDLXX die VIII aprilis, & ibidem honorifice fuit ſepultus toto aſtante urbis clero, & exequias celebrante capitulo matricis baſilicæ. Cùm inquiſitoris munus in ſua inſula abrogatum eſt, primus unâ poſitus eſt tribunalis ſancti officii conſultor, vir cæterum totus muſeo deditus, vitam legendo ac ſcribendo inſumſit. Hæc ejus opera:

De rebus Siculis decades duæ nunc primum in lucem editæ, Panormi, Joannis Matthæi Maida 1558 in fol. pp. 616. Extat in Regia K 97 : Iterum in collectione hiſtoriarum ejuſdem argumenti, Francofurti, Wech 1579 in fol. quæ etiam in Regia K 96.

Hanc hiſtoriam inſtante auctore Remigius Florentinus de quo poſtea lingua Etruſca reddidit. Videſis ad 1580.

Quidam Panormitanus doctus S. Zitæ alumnus vir egregius Thomas Innocentius Strada dictus Pariſiis tranſiens anno MDCCVI me monuit anonymum quemdam ex noſtris eamdem Siciliæ hiſtoriam proſecutum fuiſſe, ejuſque decem aut duodecim volumina manu eleganti ſcripta in fol. apud Panormitanos noſtros S. Dominici ſervari prælo parata.

Aliud opus *de regno Chriſti* imperfectum tamen MS in eadem S. Dominici domo ſervatum huic Thomæ aſcribit Pius, & ex eo Altamura ad 1560, ſed alii ejus germano Hieronymo Fazello de quo poſtea ad 1588, aſſerunt.

De hoc auctore legendi potiſſimum Pius Della progenie p. 155 a, Pirrus Siciliæ ſacræ lib. 3 p. 337 & 339, & Antoninus Mongitore Bibl. Sic. P. II p. 259 & 260, ubi Jacobum Boſium in hiſtoria Melitenſi P. III lib. IX p. 171 & lib XVI p. 317 Fazello obtrectantem egregie revincit. Finxit Boſius Fazellum ab equite Hieroſolymitano verberibus contuſum, indeque contra equitum illorum ordinem indignabundum eidem in hiſtoria Sicula detraxiſſe, ac paulo poſt ſuæ hiſtoriæ editionem ab alta turri prolapſum miſere deceſſiſſe. Quæ falſo & malitioſe adinventa omnia hinc arguit Mongitorius, quod annis duodecim ſolidis poſt editam ſuam Siciliam Fazellus vixerit, mortuus tantum anno MDLXX ex necrologio Eccleſiæ majoris Panormitanæ. Nullam præterea unquam in cœnobio S. Dominici, ubi degebat Fazellus, fuiſſe turrim certo ſibi conſtare aſſerit. Denique candidiſſimi pectoris ſcriptorem, qualis Fazellus ab omnibus habetur, odio aut indignatione percitum, ob illatam ſibi ab uno equite injuriam, in totum equitum ordinem calamum acuiſſe omnem fidem excedit. Ab Alberto Picciolo *De antiquo jure Eccleſiæ Siculæ* p. 149 Fazellus laudatur, ceu *integerrimus teſtis, in quem dicere nihil poſſit invidia.* Philippus Cluverius in ipſo ſuæ Siciliæ antiquæ limine fatetur opus ſuum vix neceſſarium eſſe *poſt admirandam illam*, inquit, *ac pene incredibilem nobiliſſimi patriarum rerum ſcriptoris Thomæ Fazelli diligentiam &c.* Alios cum laudantes brevitatis cauſa prætereo.

F. THOMAS A SANCTA MARIA.

F. THOMAS A SANCTA MARIA Hiſpanus Matritenſis, vir artis muſicæ peritiſſimus, ſeu voce cantandum, ſeu quævis pulſanda inſtrumenta, obiit anno MDLXX teſte Marieta fol. 211 b, quem excipit Antonius in Bibl. Hiſp. & Altamura ad hunc annum. Scripſit ac edidit

Arte de tañer fantaſia para tecla, viguela, y todo inſtrumento de tres o quatro ordenes, Pinciæ, Franciſci Fernandez 1565 in fol. Extabat Pariſiis apud Melchiſedechum Thevenot regiæ bibliothecæ cuſtodem, & recenſetur in catalogo librorum Thevenot p. 156 *Thomas de Sancta Maria tratado de todo inſtrumento muſical* Matriti 1565 in fol.

1570. Sec. XVI.

F. THOMAS DE SOUSA.

F. THOMAS DE SOUSA Luſitanus ſacer orator, inquit Luſitanus in Chronico ad decadem 1560, partibus omnibus abſolutus, ideoque a Sebaſtiano I Portugalliæ rege concionator ordinarius allectus, mortuus eſt inquit Altamura ad 1570. Ejuſdem meminerunt Fernandez, Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ Litterario MS ex Faria, & Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit, inquiunt,

1570.

Commentaria in prophetias Oſeæ & Joelis.

An typis prodierint, aut ubi MS ſervantur, nullus indicat, quod hîc addere curabunt ſodales curioſi, ut & viri tam inſignis, genere & ſtemmate nobilis, ſed magnis & eximiis dotibus longe nobilioris præclare geſta.

F. SERAPHINUS CAVALLI.

F. SERAPHINUS CAVALLI Brixiæ in Cenomanis ditionis Venetæ natus, ab adoleſcentia religionis jugum induit, & in conventu Cremenſi primum ordini cooptatus, inde tranſlato filiationis jure poſtmodum inter Brixienſis domus alumnos accenſus eſt. Ingenio moribuſque prope fuit angelicis, & ſpecie decorus, divini cultus, & diſciplinæ regularis amans. Qui cùm Romam aliquando ſub Paulo IV vocatus eſſet in miniſterii partem, adverſus hæreticam pravitatem evecto tribunali ſancti officii, graviſſimum in ejuſdem Pauli pontificis obitu ſubiit ibidem vitæ capitiſque periculum. Irruente ſcilicet in inquiſitionis ipſius ædes ac furente populo Romano, ferro & igne disjecta repagula, reſerati carceres, in libertatem aſſerti qui tenebantur rei, & in ſancti officii miniſtros veſane ſævitum: atque in iis unus qui cum Thoma Scoto de Rochegiano de quo ſupra ad 1566 remanſerat noſter Seraphinus graviter vulneratus, vix occurrentium aliquot forte nobilium ope mortem ſibi paratam evaſit, ſaucius ad Minervam adductus anno MDLIX, cujus etiam occaſione & in ipſas Minervæ ædes irrumpere plebs concitata parabat. Rebus verò pacatis electione Pii papæ IV, compreſſoque tumultu, magiſter ordinis Vincentius Juſtinianus Seraphinum ſibi ſocium aſſumſit, prioremque provincialem Terræ ſanctæ inſtituit, quo cum viſitationum onus obeunte Seraphinus profectus eſt in Hiſpaniam, indeque reverſus anno MDLXII concilio Tridentino interfuit ordinis theologus, ubi non minimam ſibi eruditionis ac facundiæ apud omnes conciliavit laudem. Cùm autem annos circiter novem aſſiduam Juſtiniano tractandis ordinis rebus operam contuliſſet, ordinis procurator generalis conſtitutus eſt anno MDLXIX, ſequenti verò idem Juſtinianus ad purpuram evectus eſt: quapropter anno MDLXXI Romæ generalibus ordinis habitis comitiis electores adunati magiſtrum ordinis unanimes elegerunt F. Seraphinum Cavalli ſabbato vigilia pentecoſtes 11 Junii. Qui zelo religionis ardens pro ratione muneris vultum pecoris ſui cupidus intueri, ſtatim viſitationes ſuas obivit, & Gallias ingreſſus, Lutetiæque honorifice receptus anno MDLXXIII F. Nicolaum *Bourin* Compendienſis conventus alumnum ſacræ facultatis Pariſienſis magiſtrum congregationis Gallicanæ vicarium generalem XVI octobris ab officio deſtituit, ejuſque loco F. Dominicum *Sergent* conventus Pariſienſis priorem ſuffecit ad ſequens capitulum congregationis ibidem IX Maii MDLXXIIII celebrandum, cui & præfuit dictus Dominicus, licèt Bourinus ſenatus conſulto ſupremæ curiæ reſtitutionem in in-

†
1578.

Sec. XVI. tegrum obtinuisset. Exinde Seraphinus in Hispaniam profectus generale capitulum Barcinone celebravit anno MDLXXIV : dumque sequens ad triennium indictum Neapoli celebrandum expectaret, Romam reversus Regni Siciliæ provinciam interea visitavit, & Neapoli per integrum prope annum capituli tempus præstolaturus hæsit. Verùm sæva furente per regionem omnem latiusque pervagante pestifera lue coactus est discedere, & in opportuniora tempora locaque prolatare ordinis comitia. Quare gravioribus in Hispaniam vocatus negotiis Neapoli VIII maii MDLXXVII mare conscendens, triremibus vectus, Sardinia, Corsica, Genua transiens in Hispaniam venit, Bæthicamque lustravit, totumque ipse visitavit provinciam, per sesqui annum ibi circiter commoratus : ubi quartana diu maceratus Hispali demum in S. Pauli decumbens vitam innocentissimam piissima morte coronavit die veneris XXI novemb. MDLXXVIII ætatis LVI : ibique in aula capitulari juxta sepulcrum magistri aliàs etiam ordinis F. Alberti de Casaus sepultus honorifice, feretrum deferentibus ducibus de Alcala, & de Medina Sidonia, Assistente ut vocant Hispalensi & Marchione de Barlanga. Funus episcoporum totiusque nobilitatis omniumque civitatis hujus ordinum ac religiosorum ad numerum quingentorum præsentia cohonestatum a Tucumanensi episcopo celebratum. Oratione funebri laudavit Joannes d'Elpinosa celebris Ecclesiastes. Tumulum ornat hoc Epitahium :

Reverendissimo P. F. Seraphino Cavalli Brixiensi ordinis Prædicatorum magistro generali, viro vitæ sanctimonia clarissimo, pietatis zelo ardentissimo, religiose vivendi rationis asserori & instauratori promptissimo, cujus stabiliendi & confirmandi gratia tempore cum bellorum tumultibus tum hæresum procellis difficillimo, universa pene Europa peragrata, viribus diuturna peregrinatione consumtis, anno ætatis LVI *in hoc cœnobio extinctus est* XI. *kal. Dec. A.* MDLXXVIII. *Illustr. & Excellent. Alphonsus Perez de Gusman cognomento Bonus Methymnæ Sidoniorum dux inclytus in hujus ordinis viros observantiæ & singularis devotionis M. H. P. C.*

De Seraphino videndi Pius citatus lib. 4 P. II col 264, & *Della progenie* pag. 300, Razzius in Magistris ordinis p. 182, Lopez Hist. Gen. P. IV pag. 464 & sequentibus, Altamura ad 1578, Roverta ad 1577 : Extranei Possevinus, Leonardus Gozzandi Bibl. Brix. Octavius Rubeus in Theatro Illustr. Brixien. & alii plures : nos quæ hîc singularia ex actis ipsis depromimus. Ejus extant

1. *Oratio sacra seu sermo de suprema judicii die, judicesque Christo latis animis præstolando ad Patres Tridentinos in synodo Domin. prima adventus 29 novemb. 1562 habita.* Prodiit Brixiæ apud Damianum Turlin 1563 in 4, editionem curante F. Camillo Campegio Papiensi ejusdem ordinis ac inquisitore tum Ferrariensi, qui F. Jacobo Festino S. T. P. utriusque Lombardiæ priori provinciali ord. Præd. e Tridento xal. dec. nuncupavit. Eamdem Lovanienses in sua collectione Rerum conc. Trident. ediderunt anno 1567 fol. p. 343, & tandem Editio Concil. gen. Paris. anni 1672 T. XIV p. 1454 repræsentat.

2. *Epistolæ encyclicæ ad universum ordinem e duobus capp. genn.* 1571 *Romæ & 1574 Barcinone in capite actorum editæ.* Forsan & aliæ sunt ejusdem generis ad bene vivendum exhortatoriæ, pietate & doctrina refertæ, ut ait Lusitanus, quas ex ejus actis prodant Romani nostri, vel hîc saltem indicent, præsertim si sint aliæ, quam quas præfixit opusculo *de eruditione religiosorum* sub nomine magistri ordinis F. Humberti de Romanis falsò a Lusitano edito, cùm sit nostri Guillelmi de Peraldo : & Vitis SS. ordinis ex Surio a Lusitano depromtis & in speciale volumen coactis & editis.

3. *Officium singulare in festo SS. Rosarii cantandum* ut ederetur, curasse ait Lusitanus : quod haud dubie illud est, quod ab ejus morte typis prodiit, sed usum in ordine non obtinuit. Joannis cardinalis de Turrecremata commentarios in Decretum, ut & F. Petri de Palude in scripturam sacram typis cudere in animo habebat, quod consilium mors præmatura occupavit. Idem Lusitanus testatur, ad ea quæ protulit opera, Cavalli monita & præcepta magno sibi & adjumento fuisse & incitamento.

F. ANTONIUS JUSTINIANI.

F. ANTONIUS JUSTINIANI Græcus origine gente patricia natus in urbe & insula Chiensi A. D. MDV patre Joanne Baptista Justinianorum Insulæ dictæ dynastarum sureulo, adolescens studiorum causa Januam a parentibus missus ordinem amplexatus est in conventu S. Mariæ *del Castello*, vestemque sacram induit quinta aprilis sub vesperam anno MDXXIV, positoque annuo tirocinio professus, tantos in studiis progressus fecit, ut post varios in ordine gradus adeptos, non minus eruditione quam eloquentia, dicendique ad populum facundia clarus haberetur. Itaque cùm inter insignes hujus ætatis concionatores & theologos audiret apud omnes, Chiensis insulæ quæsitor fidei generalis a summo pontifice datus est ad annum MDL, quod ille munus tàm fortiter tam vigilanter obivit, ut pro tuenda fidei sanctique officii puritate & auctoritate plurimos gravissimosque labores adierit. Quibus permotus Pius papa IV ad Naxiensem eum in Archipelago positam Ecclesiam archiepiscopalem XVI Dec. MDLXII promovit, & ad concilium mox Tridentum proficisci, & assidere cum Patribus jussit, fidei & Romanæ Ecclesiæ causam adversus hæreticos & occulte insidiantes intrepide defensurum. Interfuit cæteris abinde synodi sessionibus, & subscripsit inter archiepiscopos ordinationis ætate postremus. Ea verò soluta Veronam alterum synodi legatorum & præsidum Bernardum Navagerum cardinalem episcopumque Veronensem comitatus, eique aliquandiu adhærens, adjutor in onere pontificio substitit, donec ab eodem pontifice translatus fuerit ad Liparensem insulam XII Maii MDLXIV, quæ quidem censu longe superior erat & pinguior Naxiensi, sed inferior dignitate utpote tantum episcopalis. Inductus autem fuit pontifex ut ferunt ad hanc Antonii translationem, quod ad Naxiensem insscio & invito Joanne Crispo Naxiensi duce promotus fuisset, quam is conferri ambierat nobili cuidam Veneto Francisco Pisani viro quidem probo & duci caro, sed spurio & natalibus illegitimis orto, doctrinæque præterea omnis experti : Ne verò quod dux jactabat & interminabatur, in schismaticorum Græcorum manus Ecclesia Naxiensis deveniret in rei christianæ damnum & periculum, assentiri coactus est Pius IV, translatoque ad Liparensem opulentiorem Antonio nostro, Pisanum ad Naxiensem juxta ducis votum evexit. Quam infelicem exitum habuerint & Crispus dux laudatus & suus antistes Franciscus Pisani refert abbas Michael Justiniani, a quibus abstineo cùm nostri non sint instituti, sed emendandus hîc nobis est Rochus Pirrus in sua Sicilià sacra lib. III Notit. 8 num. 30 pag. 677, ubi Baldum Ferratinum in sede Liparensi Antonii nostri successorem constituit, sed ordine præpostero, cùm contra omnino sit : Baldus enim Ferratinus Liparensem Ecclesiam obtinuit XX Aug. MDXXXIV & rexit ad MDLIII : huic suffectus est Annibal Spatafora defunctus MDLIV, cujus locum implevit Philippus Lancia XIII Aprilis ejusdem anni, eoque post integrum decennium mortuo Antonius noster 1578

ad eam ſedem tranſlatus eſt, ut diximus XII maii MDLXIV, cui demum anno MDLXXI e vivis ſublato ſucceſſit tertia octobris anni ejuſdem Petrus de Cancellariis Etruſcus. Atque hæc genuina præſulum Liparenſium ſeries, noſtrique inter eos Antonii locus ex actis conſiſtorialibus ab Ughello, Ital. Sac. T. I pag. 341, & T. II pag. 1058 relatis. Scripſit autem reliquit Antonius

Prediche Quareſimali fatte in Scio nel 1551, quarum partem habere penes ſe teſtatur abbas Michael Juſtiniani laudatus *Scriptori Liguri*, qui & aliàs de eodem ſe adhuc tractaturum promittit.

Ejuſdem meminerunt cum laude noſtri Lopez, Pius, Fernandez & Fontana in Theatro, Sigiſmundus etiam Ferrarius Hiſtor. prov. Hungar. Extrates præter citatos Sopranus & Oldoinus Athen. Liguſt.

F. FELIX DE CASTELFRANCO.

1571. F. FELIX DE CASTELFRANCO ab origine ſuæ loco, quod municipium eſt in tractu Bononienſi, ſic nuncupatus, inter viros illuſtres cœnobii San-Geminianenſis profeſſos & alumnos laudatur a Fontana de Romana provincia p. 157, qui proinde perperam a Rovetta ad 1571 ſuis Lombardis accenſetur, niſi ad natales tantum non ad profeſſionem attenderit. Ob præclaras dotes a magiſtro ordinis XLV Franciſco Romeo Caſtillioneo ſocius allectus fuit, hincque in rebus ordinis ita expertus evaſit, ut plura ad ejus regimen ſpectantia ei commiſſa fuerint. Mortuo Romeo anno MDLII apud ſuos ſe recepit, a ſequentibus tamen magiſtris ordinis ſemper pluris habitus, & in negotiis majoris momenti occupatus. Vicarium in ſpiritualibus generalem eum aſcivit Vincentius Herculani Peruſinus de quo poſtea ad 1586 anno MDLXIX Sarnenſis epiſcopus in Lucania a Pio V aſſumtus, ſed brevi hoc functus eſt munere, nam Sarnii meritis, gradibus, anniſque gravis obiit anno MDLXXI die XVII julii. Jubente ipſique committente Vincentio Juſtiniani ordinis magiſtro XLVII typis accuraverat editas

Conſtitutiones ordinis cum gloſſis, Romæ 1566 in 8.

Chronicon parvum ad calcem earum additum auxit ab anno MDIV *ad* MDLXVI: eoque ſe uſum Razius teſtatur, de eo legendus ubi de Romeo inter magiſtros ordinis.

F. JULIUS PAVESIUS.

* F. JULIUS PAVESIUS Italus Cenomanus Quintiani diœceſis Brixienſis oppido natus & 1571. Brixiæ ordini aſcriptus, theologus primi nominis, nec minus pietate rerumque gerendarum peritia clarus, ad ſancti Leonis ſedem in Calabria XXIII aug. MDLV a Paulo IV primum evectus, tum eodem anno & ab eodem pontifice octobr. II ad Beſtienſem ſeu Veſtenſem vulgo *Veſti* ſub Sipontina tranſlatus, demum ad Surrentinum archiepiſcopatum promotus XX julii MDLVIII Tridentinæ ſynodo interfuit ſub Pio IV: eaque finita ejuſdem Pii IV nuncius apoſtolicus conſtitutus eſt, ac ſanctæ inquiſitionis commiſſarius generalis in Regno Neapolitano: quæ cùm egregie tutatus eſſet munera, Pii V juſſu nuncius apoſtolicus miſſus eſt in Belgium: indeque reverſus archiepiſcopatus Neapolitani etiam vicarium generalem egit: ac tandem de Eccleſia bene meritus mortalitatem exuit Neapoli XI febr. MDLXXI. Sepultus fuit in templo S. Catharinæ a Formello dictæ bonis ſuis S. Annunciationis ædi ejuſdem civitatis ex aſſe relictis, cujus curatores gratitudinis ergo hoc epitaphium ejus tumulo inſcripſerunt: *Julio Paveſio Brixiano ord. Predic. Sacra theol. magiſtro Veſtinorum epiſcopo, Surrentinorum archiepiſcopo, generali commiſſario ſanctæ officii inquiſitionis, & nuncio apoſtolico in hoc regno, Pii V Flandria nuncio, vitæ integritate & omnium virtutum genere ornato. Oeconomi ſanctæ Ædis Annunciatæ ex teſtamento heredes PP.* MDLXXV. *Obiit* III *Idus febr.* MDLXXI. De quo legendi Ughell. Ital. Sac. T. VI, Fontana in Theatro, & Rovetta ad 1552, qui ultimus ſcriptum ab eo teſtatur opus

Adverſus hæreſes ſui temporis, penes quem fides, cùm non addat a quo viſum, aut ubinam excuſum vel ubi ſervetur MS. Videſis etiam Elog. Hiſtor. Brixian. Octavii Roſſi, Brixiæ 1620 in 4, pag. 318, ubi nulla ei tribuit opera.

Sec. XVI.

F. MARCUS LAUREUS.

* F. MARCUS LAUREUS Calaber Tropeæ natus, provinciæ Calabriæ alumnus, vir egregiis 1571. dotibus ornatus, eruditione & facundia æque clarus, inter theologos ordinis, qui primi concilio Tridentino affuerunt, recenſetur, ceu qui ſeſſionibus omnibus ſub Paulo III habitis adfuit, & in concertationibus tum habitis non parum eminuit. In quarta ſeſſione die XVII junii MDXLVI, in qua de peccato originali ejuſque remedio actum eſt, elegantem & eruditam habuit ad Patres orationem. Exinde ob præclaras animi dotes Campanienſis & Surrianus ſub metropoli Salernitana epiſcopus a Paulo IV anno MDLV die VIII decembris aſſumtus fuit, licèt Ughellus ad hanc ſedem anno tantum MDLX die XXVI januarii a Pio IV promotum velit. Ut ut ſit, quod gentilibus diligentius diſquirendum permittimus, ad concilium idem ſub Pio IV anno MDLXII reſumtum rediit, & jam partam mirum apud Patres auxit ſui exiſtimationem. Hinc ægrotante Angelo Maſſarello epiſcopo Teleſino ſynodi ſecretario anno MDLXIII, ejus vices implere juſſus eſt Laureus, quo munere cum diligentia, & ſingulari omnium approbatione functus eſt. Finita ſynodo in ſponſæ ſuæ ſinum reverſus, ei ornandæ ac optimis moribus informandæ totus incubuit ad annum MDLXXI, quo a Deo vocatus tranſiit ad meliora. Ejus cum laude meminerunt ſynodi Tridentinæ hiſtorici, Ughellus Ital. Sac. T. VII, Fontana in Theatro, Altamura ad 1571, etſi ejus nulla ſpeciatim referat opera. Extat tamen ejus ſupra laudata

Oratio ad Patres ſynodi Tridentinæ MS: in ſua bibliotheca ſervabat clar. vir Stephanus Baluzius, & in catalogo codicum ejus MSS typis edito Pariſiis anno 1719 in 12 recenſetur p. 47, at nunc cum cæteris ejus bibliothecæ codd. MSS in Regiam tranſiit. Cæterum hæc argumento eſt & plures alias ſimiles ab eo relictas, vel etiam alia majoris momenti opera.

F. MATTHIAS ZITTARDUS.

† F. MATTHIAS ZITTARDUS vel ut alii ſcribunt *Citzardus*, Aquiſgrani natus, ſed ex op- 1571. pido *Zittardi* vel *Citzardi* ditionis Juliacenſis oriundus, a quo & cognomen illi fuit, quod proinde non gentilitium ſed ab origine, Aquiſgrani in patria Prædicatorum profeſſus eſt inſtitutum, & in Teutoniæ provincia plurimum & pietate, & eruditione & facundia claruit. Erat enim & profundus theologus & magna dicendi gratia præditus, quibus in fidei defenſionem adverſus invaleſcens per Germaniam hæreſeos virus ſtrenue & conſtanter uſus eſt. Quare Ferdinandus I imperator eum ad ſe vocavit, & liberali collato ſtipendio aulæ ſuæ concionatorem eum conſtituit, eoque titulo Matthias in electione Maximiliani imperatoris Francofurti an-

Sec. XVI. no MDLXII facundiſſime peroravit. Gretzerus in examine Strenæ Lauzanenſis non concionatorem modo Ferdinandi, ſed & ab arcanis etiam conſcientiæ & confeſſarium fuiſſe aſſerit. Ejus mentionem haberi in actis cap. gen. Bononiæ anno MDLXIV coacti teſtatur Ghilbertus de la Haye de eo agens in Bibl. Belgo-Dominic. Ejus meminerunt etiam Valerius Andreas Deſſelius in Bibl. Belg. ubi & ordinis Prædicatorum agnoſcit, & in aula Caroli V imperatoris verbi divini præconem facundum habitum, Eyſengrenius ad 1559, Simlerus & Poſſevinus, ſed hi noſtrum fuiſſe tacentes, quod illis aliàs non infrequens. Hæc ejus opera:

Latina concio de ſupplicatione ſeu proceſſione cum geſtatione Sacroſanctæ Euchariſtiæ, Venetiis 1567. Hanc etiam laudat Lipenius Bibl. Theol. T. II p. 557.

Preces catholicæ ad evangelia & epiſtolas dierum Dominicarum & feſtorum accommodatæ, Germanice; Coloniæ 1569.

Homiliæ ſeu conciones viginti ſeptem in primam epiſtolam Joannis apoſtoli, in aula Ferdinandi cæſaris habitæ, Germanice *Auſzlegung der erſten catholiſchen epiſtel S. Johannis*, Coloniæ 1571 in fol. id eſt *Expoſitio primæ epiſtolæ catholicæ S. Johannis.*

Duæ concionet funebres in exequiis Ferdinandi I cæſaris anno 1564 pronunciatæ, Germanice. Unâ cum dictis homiliis editæ.

Notandum autem alium eadem tempeſtate quibuſdam annis antiquiorem laudari Matthiam Aquiſgrani etiam natum, ſed & ex Zittardia ut volunt oriundum. Hic ab Eyſengrenio, Simlero, Poſſevino & Valerio Andrea Deſſelio *Matthias Aquenſis* ſimpliciter dicitur, a Cratepolio verò *Zittardus*. Singulorum teſtimonia referre placet, ut de iis judicet lector. Sic habet Eyſengrenius ad 1542:

» *Matthias Aquenſis* ſacræ theologiæ licentia-
» tus, & profeſſor gymnaſii Montani in Agrippina-
» tum urbe Colonia, vir cum profanarum tum ſa-
» crarum litterarum peritiſſimus, præterea verò
» hæreticis refellendis exercitatiſſimus, contra Lu-
» therum adſertionem catholicæ religionis ſcripſit,
» demonſtrans orthodoxæ fidei regulam cum dilu-
» cida refutatione pernicioſorum dogmatum hujus
» calamitoſiſſimæ tempeſtatis «. Simlerus opera clarius diſtinguit.

Matthias Aquenſis, inquit, *ſcripſit Adſertionem catholicæ religionis contra Lutherum excuſam anno Dñi 1542 Coloniæ apud Melchiorem Noveſianum in 4.*

Ejuſdem chriſtiana ac pia catholicæ fidei aſſertio contra Martinum Bucerum, Coloniæ, Martinus Cholinus 1556 in 8.

Idem habent Poſſevinus, Swertius in Athenis Belgicis, Deſſelius in Bibl. Belg. in eoque conveniunt omnes, ut iſtum Matthiam profeſſorem gymnaſii Montani aſſerant. Cratepolius ubi de viris eruditis, qui ſub Moguntinis præſulibus claruerunt, incertius loquitur. Sic enim habet:

» *Matthias Zittardus* Aquiſgrani natus, natu-
» ra eloquentiſſimus, theologiæ declaratus eſt doc-
» tor. Hic Hermanno archiepiſcopo Colonienſi a
» fide catholica deficienti reſtitit. Ipſe ſæpius in
» comitiis concionatus eſt, & catholicam religio-
» nem plurimum defendit, ac principes ſui officii
» admonuit. Anno Dñi 1564 obiit «. Incertos, inquam, hic nos relinquit, cùm hæc tam noſtro Zittardo, quam profeſſori Montano adaptari poſſint, neque enim duos diſtinguit. Audiendus adhuc Cornelius Loos Callidius in catalogo illuſtrium Germaniæ ſcriptorum, qui ab anno M D ad MDLXXXI floruerunt, edito Moguntiæ apud Gaſparum Behem typis inventricis 1581 in 8, ubi ſic habet:

» *Matthias Zittardus* ſive *Cittardus* Aquiſgra-
» ni natus ex *Zittardt* vicino oppido ducatus Ju-
» liacenſis, ut agnomen unà probat oriundus &c.
» Ille ſacram D. Dominici normam profeſſus, cum
» fecit in divinis ſtudiis progreſſum, ut ſublimi
» purpura ſacræ profeſſionis inſigniri meruerit.
» Cùmque inſigni præcelleret facundia, ſe ſtre-
» nuum divini verbi præconem exhibebat. Hinc
» ſæpius in comitiis Eccleſiaſtæ munus cum celebris
» nominis laude ſubiit. Ubi præter catholicæ verita-
» tis ſinceram & dilucidam aſſertionem, & pro-
» fanæ hæreſeos falſitatis apertam confutationem,
» principes ſerio ſeduloque officii admonebat. Poſt
» multa ſtrenue acta naturæ conceſſit anno MDLXIV«.
Et continuo adjicit opera omnia ſupra recenſita, illaque ſingula uni & eidem Dominicano aſcribit, neque enim apud eum ulla alterius *Matthiæ Aquenſis* memoria. In tanta ſcriptorum varietate ſententiarum nihil certi ſtatui poteſt niſi ab indigenis, quibus ipſa obvia ſunt opera, at ſaltem quatuor priora noſtro Matthiæ Zittardo nemo abjudicat.

F. PETRUS CANU.

F. Petrus Canu Gallus Carnuteus patria & profeſſione, ſtudiis in Pariſienſi gymnaſio Sanjacobeo peractis ad gradus promotus licentiam decurrebat annis MDLVIII quo decimus tertius & ultimus, Prædicatorum præſentatus de Sorbonica reſpondit & MDLIX, januarii ſequentis die XXX licentiatus, ac inter viginti ſeptem quorum novem tantum erant ſeculares, decimum quartum locum ſortitus, in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI celebrati approbatus. Per hæc interim tempora verbo Dei aſſidue inſtans, adverſus Calviniſtas Galliam infeſtantes aſſidue dimicabat, ac qua valebat egregie eruditione & facundia, eos e ſacro pulpito confundebat & aliquando expugnabat. Conventum Carnutenſem anno MDLXII die XXVI julii prior electus rexit biennium, & ibidem obiit ſepultuſque fuit in ſacræ ædis odeo ſub lapide, cui hæc inſcripta epigraphe: *Hic jacet P. ac F. Petrus Canu in ſacra theologia doctor egregius, hereſum vitiorumque expugnator acerrimus. Is enim eloquentiſſimis concionibus multos edocuit populos, hunc que conventum laudabiliter rexit in temporalibus & ſpiritualibus. Obiit anno* MDLXXI *die* I *novembris.* Meminit Nicolaus le Febvre in ſuo *Prædicatore Carnuteo*, quem cum Altamura in Append. ad 1564 excipimus. Reliquit MS apud ſuos Carnuteos ſervatas

Annotationes ſive lectiones in varia ſacræ ſcripturæ loca, præſertim in epiſtolam canonicam primam S. Petri, quam Lutetiæ anno MDLI tum baccalaureus expoſuerat. † 1571

F. THOMAS CASELLIUS.

F. Thomas Caſellius Calaber Roſſani nobili loco natus, ibidemque ordinem adoleſcens amplexus, pietate, eruditione, ac facundia magnum ſibi fecit nomen. Has ob præclaras animi dotes illum Paulus III primo ad Eccleſiam S. Leonis ſub Sanſeverina anno MDXLII die XI decembris promovit, tum gradatim ad Bertinonenſem in Romandiola ſub Ravennatenſi anno MDXLIV die XXVII octobris: exinde ad Oppidenſem in Calabria ſub Rhegienſi anno MDXLVIII die VII maii: denique ad Cavenſem in principatu citeriori Romano pontifici immediate ſubjectam anno MDL tranſtulit. Concilio Tridentino interfuit, & inter Patres primi nominis haud parum claruit, de quo legendus Palavicinus lib. 7 & lib. 19. Obiit tandem Romæ anno MDLXXI die IX martii ætatis LX, ſepultuſque † 1571

fuit

fuit ad Minervam in ſacello nominis Jeſu. De eo agunt Ughellus, & Fontana in Theatro. Caveat autem lector, ne in duos dividat cum Pio parte ſecunda lib. 4 p. 250, ubi unum ſeniorem, alterum juniorem profert, deluſus forſan quod Thomas diceretur epiſcopus Cavenſis junior, ad diſcrimen ſui deceſſoris Joannis Sanfelicii qui abdicato epiſcopatu Cavenſis ſenior audiebat, & Thomæ ſupervixit.

Scriptum de conceptione B. Virginis ad mentem S. Thomæ ex SS. Patribus collectum in concilio Tridentino obtuliſſe aſſerunt Poza tract. 6 cap. 3 fol. 988, & Alva Sol. Verit. Rad. 366 col. 2231, & eſt apud hunc *Anonymus V epiſcopus de Bertinoro*, cujus nomen ignoravit, penes quos fides.

Laudatur hic Thomas & a Toppio in *Bibl. Napol.* a quo tamen non major de ejus operibus lux datur : citatur ſolum ejus epitaphium in quo dicitur *divinarum litterarum peritiſſimus, catholicæ doctrinæ propugnator acerrimus, qui pro ſancta republica chriſtiana innumeros labores ſuſcepit.*

F. TIMOTHEUS JUSTINIANUS.

1572 F. TIMOTHEUS JUSTINIANUS patritia Juſtinianorum inſulæ Chienſis in Ægæo mari Toparcharum de ſtirpe ſatus, ad annum circiter Chriſti MDII in ea civitate & inſula Chienſi natus eſt, Bernardique nomen habuit luſtricum, patrem verò Jacobum Juſtinianum patritium ex Chienſibus regulis ortum. Litteris & moribus egregie inſtructus Bernardus adoleſcens ordinem amplexus eſt in patria, & cum veſte Dominicana Timothei nomen accepit, virque evaſit pietate, eruditione, ac dignitatibus clariſſimus. Nam anno MDXLVIII congregationis Peregrinantium inſtitutus eſt vicarius generalis, tum biennio poſt XXI junii MDL a Julio III ad Eccleſiam Arienſem in Creta inſula promotus, cui poſtea Calamonenſem idem pontifex nempe V octob. MDLI vicinam adunavit. De his Eccleſiis ſic legitur in Actis conſiſtorialibus : *Die veneris 1 menſis junii anno* MDXX *SS. D. N. univit Eccleſiam Arienſem in inſula Creta Eccleſiæ Cyſamenſi in eadem inſula reditus floren.* 200 *&c.* Et poſtea : *Romæ die mercurii menſis* . . . MDXXVI *referente RR. D. cardinale Farneſio, univit Eccleſiæ Arienſi, quæ eſt valoris tantum ducatorum* 12, *quia bona occupantur ab infidelibus, Eccleſiam Cheronenſem* (an *Cherſoneſus* vulgo *Spinalonga*) *in inſula Cretæ prædictæ Eccleſiæ Arienſi cum diſmembratione ab Eccleſiis Drerapretenſi* (an *Hierapetra* ?) *& Monobarinenſi pinguioribus &c.* Denique : *Romæ die* V *octob. anno* MDLI *ſanctitas ſua univit Eccleſiam Calamonenſem tunc per ceſſionem R. Vincentii Quirini vacantem Eccleſiæ Arienſi, quæ ſede epiſcopali caret, & a civitate Retbimi* (*Rhitymna*), *in qua epiſcopus Calamonenſis pro tempore exiſtens, & ibi Eccleſiam cathedralem habens perſonaliter reſidere conſuevit, per 16 milliaria, vel circa diſtat, & cui R. P. D. Timotheus epiſcopus Arienſis præeſſe dignoſcitur, cujuſque menſæ epiſcopalis fructus fere nulli, ſeu admodum pauci ſunt, quandiu idem Timotheus epiſcopus illi præfuerit &c.* Quæ in gratiam lectoris, cùm Eccleſiæ illæ ſatis obſcuræ ſint, referre viſum eſt. Abinde igitur Timotheus noſter Calamonenſis duntaxat non Arienſis dictus, ad ſuam hanc per Venetias ſe tranſtulit Eccleſiam, vigilantiſſimique præſulis & paſtoris gregi ſuo incubans, partes implevit aſſiduus, nec inde diſceſſit niſi jubente pontifice vocatus ad concilium Tridentinum, cui interfuit ſub Pio IV, atque cum aliis ſubſcripſit anno exeunte MDLXIII. Sequenti MDLXIV defuncto Paulo de Fliſco Chienſi epiſcopo ad hanc Eccleſiam tranſlatus eſt a pontifice Timotheus XIV april. ejus anni, ad quam ille mox ſe contulit : Sec. XVI. verùm dum patriam paterno vere colit & regit animo, urbs inſulaque Chienſis a Piali Baſſa Solimani genero & architalaſſo Chriſtianis eripitur, & fraude potius & arte quam armis opprimitur, Turcicæque tyrannidi ſubjicitur & occupatur XVII april. MDLXVI : Chriſtiani omnes ejecti civitate, rebuſque ſuis ſpoliati, vel in captivitatem adducti, Juſtiniani maxime optimates omnes in vincula miſſi, & galeis impoſiti Conſtantinopolim deinde Caffam in Taurica Cherſoneſo deducti. In hac autem inſulæ Chienſis Turcica direptione ſingularis enituit Timothei præſulis pro fide zelus, qui cùm in majori baſilica deprædantem Turcum, ac ſacram Euchariſtiæ pixidem, qua plures hoſtiæ claudebantur conſecratæ, vidiſſet effundere, haſque interram projicere, pedibuſque conculcare paratum & ſubſannantem, in genua procubuit eas collecturus, ſpretaque infidelis ira ac mortis periculo ſic adorſus eſt : *Ore me prius interimas, quam ut tantum id ſcelus & ſacrilegium patiar aut videam*, hiſque verbis forti animo prolatis hominis ferocitatem fregit & a ſacrilegio deterruit. Suorum poſtea ſortis miſeratus gentilium & ovium, Conſtantinopolim cum præcipuis inſulæ civibus profectus eſt, & a Selimo ſultano Chienſibus chriſtianis religionis ſuæ liberum obtinuit exercitium. Verùm cùm ex hac tyrannide ſuæ in dies Eccleſiæ ſibique & ovibus graviſſima ingruerent mala & incommoda, Romam profectus anno MDLXVIII Pium V, cui utpote ex eodem ordine jam antea notiſſimus erat, adiit, a quo liberatus quidem ab Eccleſiæ Chienſis onere, ſed alteri mox aſtrictus eſt ſcilicet Strongulenſi in Calabria, de quo ſic in actis conſtat *Anno D.* MDLXVIII *die Lunæ* V *aprilis proponente SS. D. N. ſanctitate ſua abſolvit R. P. Timotheum Juſtinianum epiſcopum Chienſem a vinculo, quo Eccleſiæ Chienſi tenebatur, cùm ipſa a Turcarum tyranno occupata ſit, neque ſpes ſit eam ab ipſo recuperari poſſe, eumque tranſtulit ad Eccleſiam Strongulenſem vacantem per tranſlationem &c.* Quam ultimam ſponſam annis quatuor optimus paſtor adminiſtravit, plurima eidem contulit pretioſa ſacrarum veſtium vaſorumque munera, conſtruxit ædificia, novaque illi acquiſivit annui cenſus jura, demum & in conventum ordinis Strongulenſem beneficus & gregi ſuo cariſſimus piam Chriſto reddidit animam anno MDLXXI ætatis LXIX, fuitque in ſua cathedrali ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Ughellus T. IX Ital. Sac. Fontana in Theat. ſed præ aliis Abbas Michael Juſtiniani in ſua *Scio ſacra* a pag. 114 ad 139, ubi fuſiſſime de ejus geſtis agit & de Chienſi a Turcis invaſione impieque ab illis in ea direptione actis, ex quo hæc pauca delibavimus. Teſte autem Ughello citato ſcripſit Timotheus

Relazione breve dell' Iſola di Scio. Quam ille Joan. Bapt. cardinali Cicada direxit, & ſervabat MS Camillus *Tutino.*

F. ADRIANUS DE LATRE.

F. ADRIANUS DE LATRE (quod Latine verterunt pro more ætatis *de Atrio*) patria fuit 1157 Attrebas, & profeſſione cœnobii S. Laurentii tum extra muros civitatis poſiti, provinciæque Inferioris Germaniæ alumnus. Pariſios ad gymnaſium Sanjacobæum miſſus ita emicuit, ut ad legendas in magnis ſcholis ſententias pro loco extraneis debito promotus ſit in actis cap. gen. Romæ anno MDLVIII habiti, & in actis cap. gen. ſequentis anno MDLXI Avenione celebrati datus ibidem præſentatus pro anno MDLXII : ſed graſſante eo anno Pariſiis lue epidemica, interruptiſque ex mandato

Sec. XVI. facultatis agonibus ſcholaſticis a XIV auguſti ad VIII januarii ſequentis, reverſus eſt in patriam, tumque Duacenſis academiæ publicus profeſſor inſtitutus, ſacras in ea interpretatus eſt litteras, & magiſterii lauream obtinuit anno MDLXIV die XII octobris in ipſis academiæ naſcentis exordiis, primaque promotione theologica. Egregius ſimul fuit orator, Latineque dixit elegantiſſime pro roſtris academicis in ejuſdem inaugurationum ſolemniis

De dignitate magiſterii.

De ſacris miſſæ ritibus.

Præfuit aliquando ſuis ſodalibus electus prior, vices etiam Atrebatenſis epiſcopi dicitur egiſſe vicarias, & concionator aulicus Belgarum principis aſcitus, clarum ſibi dicendo fecit nomen. Atrebati obiit anno Chriſti MDLXXII, fuitque apud ſuos ſepultus. Præter orationes laudatas ſervantur ibidem

Conciones ejus elegantiſſimæ MS

A Guillelmo Seguier gentili ſuo lectæ, qui ejus meminit Laureæ Belgicæ P. I p. 128, ex quo & ex actis hæc accepta.

F. ADRIANUS VALENTICUS.

1572. F. ADRIANUS VALENTICUS, non ut alii corrupte *Valentinianus*, patria origineque Venetus ſive Dalmata, Eccleſiam ordinemque ſuum magnis ornavit virtutibus. Non minus eruditione quam morum honeſtate clarus, annos circiter tredecim Patavii ſacras interpretatus eſt ſcripturas, cùm jam in illa academia annis quinque a MDXLVI ad MDLI metaphyſices profeſſorem in via S. Thomæ egiſſet, uti Tomaſinus habet Gymn. Patav. lib. 3 cap. 6: nec ad ejus laudem parum facit, quod de eo Fernandez refert, olim a Pio V ſocium fuiſſe aſſumtum. Concilio Tridentino interfuit Danielis Barbari patriarchæ Aquileienſis Veneti, viri natalibus, eruditione, titulis, ſcriptiſque clariſſimi theologus allectus, non verò archiepiſcopi Nicoſienſis Philippi Mocenigi, ut quidam putarunt ac dixerunt. At Petro de Soto theologo pontificio ordinis Prædicatorum in eodem concilio e vivis ſublato, ſtatim in ejus locum Adrianus noſter a Pio IV theologus in concilio conſtitutus eſt pontificius, quod egregie magnoque ſui & ordinis honore munus implevit. Soluta ſacra ſynodo de reſumendis Patavii ſacræ ſcripturæ lectionibus cogitabat, cùm datus eſt eodem anno MDLXIIII fidei inquiſitor Venetiis generalis, uti citatus habet ibidem Tomaſinus, biennioque poſtea a Pio V cui ob præclaras dotes acceptiſſimus erat, inde aſſumtus in epiſcopum Juſtinopolitanum anno MDLXVI die XXVIII februarii, quam ſanctiſſime integro ſexennio rexit dignitatem, anno MDLXXII ſublatus e vivis, hiſce relictis ingenii ſui monimentis:

Tractatus de inquirendis puniendiſque hæreticis, Venetiis, Antonii Gardani 1542.

De Euchariſtia adverſus Calvinum.

Contra errores Matthæi Gribaldi.

De eo legendi Ughellus Ital. ſac. T. V, Sanſovinus, & Auguſtinus Superbi de Scriptoribus Venetis, noſtrates Pius, Fernandez, Altamura ad 1572, & Rovetta ad 1564, qui ultimus Adrianum aſſerit domus S. Dominici Venetæ fuiſſe profeſſum.

F. ANGELUS GAZZINUS DE LUGO.

1572. F. ANGELUS GAZZINUS DE LUGO a patria Romaniolæ municipio celebri ſic nuncupatus, at in cœnobio Forolivienſi anno MDXXXII ad ordinem allectus, inſignis theologus, Faventiæ primum adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor egit generalis, tum a Pio V ad Polinianenſem ſedem ſub Barenſi anno MDLXX die XX novembris evectus, nondum expleto regiminis biennio mortuus eſt. De eo legendi Pius parte ſecunda lib. 4 col. 276, ubi agnomen ejus ſcribitur *Galini*, Ughellus Ital. Sac. T. VII, & Fontana in Theatro. A Rovetta laudatur ad 1572 & dicitur *de Gallinis*, & inter ſcriptores Lombardos recenſetur, ut a quo ſequentia relicta ſint opera:

Opuſculum adverſus Calvini errores.

Sermones de tempore, quadrageſimales, de ſanctis & de B. Virgine.

Sed an typis edita an ſolum MS & ubi ſervata pro more ſiler, quod ſui gentiles hic addere curabunt.

F. DAMASUS ARTUFEL.

1572. F. DAMASUS ARTUFEL qui *Damianus* ab Antonio in Bibl. Hiſp. nuncupatur, Hiſpanus origine, in cœnobio S. Mariæ Magdalenæ ad S. Maximinum ordinem amplexus & profeſſus eſt, unde patriam poſtea repetens, Cæſarauguſtæ deinceps in Aragonia ſubſtitit, & reliquos vitæ dies tranſegit, mortuus vergente ſeculo XVI. Ejus meminit Altamura ad 1572. Scripſit ac edidit

Modo di rezar las horas canonicas conforme al rezo de los Frayles Predicadores, compueſto e ordenado por el P. F. Damaſo Artufel de la orden de nueſtro padre S. Domingo. Contiene eſte libro todo el rezo del tiempo y de ſantos en comun y en particular, con los officios de nueſtra Señora de las nieves, y del angel de la guarda. Con un arte de canto llano, y con la entonacion de los hymnos y ſus rubricas, Cæſarauguſtæ 1572 in 8.

Eſt & altera editio poſthuma Pinciæ 1614 in 8.

F. DOMINICUS DE ARTEAGA.

1572. F. DOMINICUS DE ARTEAGA Hiſpanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hiſp. & ab Hyacintho de Parra, quos excipit Altamura ad 1572, quo videtur claruiſſe. Scripſit ac edidit

Teſoro de contemplacion hallada en el roſario de nueſtra Señora: con ſu exercicio, Palentiæ, Didaci Fernandez 1572 in 8.

F. DOMINICUS A BRAIDA.

1572. F. DOMINICUS A BRAIDA Italus Pedemontanus laudatur ab Altamura ad 1570, a Rovetta ad 1572, & a Vincentio Rivalio ad 1590, qui proinde circa hos annos floruerit. Scripſit

La vita della beata ſuor Caterina da Racconigi del terzo ordine di ſan Domenico. Hæc beata obiit anno MDXLVII die IV ſeptembris.

Hujus auctoris & operis meminerunt etiam omnes qui beatæ vitam deinceps ſcripſerunt Razzius, Pius parte prima col. 543, Joannes a Sancta Maria tomo primo beatarum ordinis & alii. An autem Dominici opus typis editum, an MS ſolum & ubi ſervatum, hic addet forſan aliquando gentilis curioſus.

F. DOMINICUS DE LARA.

1572. F. DOMINICUS DE LARA, ab aliis de *Ara* nuncupatus, Hiſpanus natione, conventus Salmanticenſis alumnus, zelo fidei promovendæ ductus, in Indias Occidentales navigavit unâ cum pluribus provinciæ Hiſpaniæ Fratribus, quos inſignis ille Indorum apoſtolus & patronus Bartholomæus de las Caſas ex Hiſpaniis obtinuit & adduxit. Qui conſcenſo mari die Jovis X julii MDXLIV portu *S. Lucar* ſolventes poſt varia pericula imo & perpeſſa

naufragia Mexicanum regnum Chiapenſemque diœceſim ac metropolim medio circiter anno MDXLV ingreſſi ſunt. Inter eos autem Dominicus noſter diſciplina regulari, doctrina, pietate, prædicatione non parum excelluit : unde & variis in provincia illa recens erecta S. Vincentii *de Chiapa* functus eſt muneribus, & electus ſecundus prior provincialis Guatimalæ in cap. provinc. VIII maii MDLVI, eam cum ſingulari omnium approbatione quadriennium rexit. Tandem IV epiſcopus Chiapenſis a rege catholico Philippo II, ſuadente & auctore Bartholomæo de las Caſas, nominatus, cùm onus detrectare non valeret, quantumvis precibus & lacrymis renitens, a Deo petiit & obtinuit, ut prius moreretur, quam ſuſciperentur literæ apoſtolicæ. Obiit ergo a pontifice confirmatus quidem, ſed nondum conſecratus anno MDLXXII in cœnobio *Conopablaſtla* dicto, ſepultuſque fuit ibidem. De eo legendi F. Antonius Remeſal Hiſtoria prov. Chiap. pag. 615, ubi ejus geſta fuſius refert, & Gil Gonçalez Davila T. I *Teatro Eccleſ. de las Indias* pag. 195. Ejus etiam meminerunt Hyacinthus de Parra in *Memor.* MS & Altamura ad 1572, ubi contendit agnominandum *De Ara* contra Fontanam in *Theatro*. & Antonium in Bibl. Hiſp. qui *de Lara* nuncupant : ſed minimi res eſt momenti. Iis teſtibus ſcripſit

Dictionarium ſeu vocabularium lingua vernacula Chiapenſis, ſed an typis prodierit, aut ubi exter MS, non referunt citati auctores.

F. LUDOVICUS DE LUERE.

† 1572. F. Ludovicus de Luere a loco natali oppido tractus Bergomenſis in diœceſi Brixienſi ſic nuncupatus, Brixiæ verò ad ordinem allectus, vir non minus ingenii doctrinæque profunditate, quam puritate morum & vitæ integritate claruit medio ſeculo XVI. In philoſophicis theologicisque verſatus egregie diſciplinis, orator etiam & Eccleſiaſtes inſignis & facundus, ſtudio religionis accenſus & diſciplinæ regularis, eam fovere promovereque in provincia utriuſque Lombardiæ prior provincialis agens totis viribus ſategit. Eo munere fungebatur anno MDLIII, quo comitiis ordinis Romæ habitis affuit, & in electione magiſtri generalis Stephani Uſuſmaris votum tulit ex actis. Ad idem munus pluribus annis poſtea iterum aſſumtus, inter pia religioſaque exercitia Brixiæ quadam nocte cùm nocturnis adeſſet precibus, & lectis xalendis ad hæc verba ventum eſſet, *Pretioſa eſt in conſpectu Domini mors ſanctorum ejus*, ipſe ſubito ex hac mortali vita ſubſtractus ad æternitatem evolavit anno MDLXXII. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus, Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad 1572 : Poſſevinus & Donatus Calvi in ſua *Scena letteraria degli ſcrittori Bergamaſchi*, aſſerens Ludovicum noſtrum ſermones ſuos e lingua Italica Latine vertiſſe, dum inquiſitor generalis anno MDLVII Bergomi ageret, quos ſic recenſent

Quadrageſimales, de tempore, & de ſanctis per annum & de feſtis B. Virginis ejuſque laudibus. MS apud ſuos Brixiæ aut Bergomi conjicio ſervatos, cùm non doceant prælo excuſos.

F. PHILIPPUS DE MENESES.

† 1572. F. Philippus de Meneses Hiſpanus Turris juliæ Placentinæ diœceſis civitate vernacule *Truxilo* in Extremadura nobilibus ortus parentibus ordini adhuc in ephebis nomen dedit in patria, eaque ingenii præbuit ſpecimina, ut in gymnaſio Gregoriano Pinciæ meruerit aſſignari collega : nec ſpes præconceptas fefellit, vir enim evaſit magnarum partium eruditione, pietate, prudentia clariſſimus. Ad docendum applicitus, cathedram minorem S. Thomæ in univerſitate Complutenſi conſecutus eſt anno MDLV, exinde dicti Gregoriani gymnaſii rector inſtitutus, tum conventibus Toletano & Segobienſi præfuit prior electus, in capitulo generali quodam etiam ſedit pro Hiſpana ſua provincia diffinitor : cùmque ad inſtantiam regis catholici Philippi II Pius V ſummus pontifex ordinum Præmonſtratenſis, SS. Trinitatis, Carmeli, & Mercedis in Hiſpania viſitationem ac reformationem noſtris Hiſpanis commiſiſſet, Philippus noſter ob ſingularem morum integritatem, & in agendis peritiam ſelectus eſt, qui hoc munere in ordine S. Mariæ Mercedis fungeretur, quod dum vigilantiſſime fideliſſimeque implet, moritur anno MDLXXII in Gallæcia in conventu noſtro S. Marthæ de Ortigoza, ubi & in aula capituli jacet ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. III Lib. 1 p. 157, & Lib. 3 pp. 215 & 415, Luſitanus, Marieta, Pius, Fernandez, Altamura ad 1572, Fontana in *Monum.* Antonius *Bibl. Hiſp.* & alii. Scripſit ac edidit

1. *Luz del alma chriſtiana contra la ceguedad y ignorancia de la Fey y Ley de Dios y de la Igleſia, y los remedios y ayuda que el nos dio para guardar ſu ley. En el qual ſe da luz aſſy a los confeſſores, como a los penitentes para adminiſtrar el ſagramento de la penitencia*, Salmanticæ 1556 in 4, rurſumque 1578 : Medinæ 1567 : Pinciæ, Diego Fernandez 1590 in 8 : Valentiæ, Alvari Franco, Gabrielis Ribas, & Franciſci Miguel 1594 in 8 pagg. 544. Hoc autem opus ſuſcepit & abſolvit auctor ad inſtantiam Petri de la Gaſca epiſcopi Palentini, cui & illud nuncupavit : ut inter miſſarum ſolemnia juxta concilii Tridentini decretum haberent parochi, quo de fidei myſteriis populos erudirent. Huic operi ſaltem in ultima editione ſubnectitur noſtri Hieronymi Savonarolæ *Brevis inſtructio per modum interrogatorii, illorum quæ ſcire debent promovendi ad ſacros ordines, ut & ad confeſſiones audiendas admittendi*, a ſignaturis Mm ad Pp. Fernandez autem allucinatur cùm librum *De la doctrina chriſtiana* diſtinguit a libro *Luz del alma*, cùm ſint unus & idem. Nec minus fallitur Joannes de Brito in Theatro Luſitaniæ literario MS, cùm Philippum de Meneſes ſuis adjungit Luſitanis, aſſerens ſcripſiſſe idiomate Luſitano eleganti *Summam ſive catechiſmum doctrinæ chriſtianæ, qui liber vulgo Lux animæ chriſtianæ nuncupatur*. Sed ſaltem hinc diſcimus tanti habitum opus, ut vel auctor ipſe vel alius Luſitana lingua reddiderit.

2. *Tratado de la confradia del nome de Dios contra los juramentos.* Editus primum in Hiſpania, tum Antverpiæ 1569.

SS. PIUS V.

† 1572. S. Pius V nomine luſtrico *Michael Ghiſleri* dictus ſuo ſaltem ſplendidiſſimo nomine hoc opus conſecrabit : nam vitam ejus ſanctiſſimam, reſque præclare geſtas ſcribere, majoris eſt operæ nec noſtri inſtituti, qui ſcriptores tantum non ſanctos perſequimur. Solam igitur vitæ ejus chronologiam dabimus, tum auctores ſaltem præcipuos qui de ejus vita rebuſque geſtis ſcripſerunt indicabimus.

Ad Alexandriam *de Palea* dictam, quam Leander ponit in Monteferrato, vicinum oppidum eſt non inhoneſtum, Boſcum vernacule *Boſco* indigenæ vocant, ibi autem aut in rure proximo natus eſt Michaël anno MDIV die XVII januarii patre Paulo Ghiſleri antiquæ inquiunt nobilitatis Bononienſis. Revera ut id obiter dicam T. XI Concil. gener.

Sec. XVI. col. 1533, ubi laudantur duo concilia provincialia Ravennenſia anno MCCCX habita, & ultimum ad XVII Kal. junias, ſic legitur: *Petrus Cymaclienſis epiſcopus quod ægrotaret, Armannium Ghiſlerium Bononienſem e Dominicana familia fratrem* (id eſt *ſodalem*,) *ſuum eccleſiæque ſuæ procuratorem* VII *idus maii fecit, qui concilio intereſſet.* Quod argumento eſt Ghiſleriam familiam Bononiæ initio ſeculi XIV viguiſſe. Petrus iſte epiſcopus a Fontana Monticellus agnominatus, erat Ferrarienſis ex Bernardo Guidonis & ordinis Prædicatorum. Ut ut ſit Paulus Ghiſleri homo erat tum exiguæ fortunæ, & labore ruſtico vitam ſuſtinebat.

Michael ingenio acri & ad litteras propenſo præditus, fortè fortuna Vogheriam adductus adoleſcens tum XIV annorum, ad cœnobium ordinis acceſſit, & ſodali ædituo miniſtrum ſe dedit, a quo & litteris humanioribus inſtitutus eſt, ſicque brevi profecit, ut aperto quod intus animo gerebat Deo ſe conſecrandi deſiderio, eum prior veſte donarit & in collegium admiſerit.

Studiis philoſophicis & theologicis Vigevani & Bononiæ abſolutis, ad eaſdem ſcientias ſuis ſodalibus tradendas eſt applicitus. Hoc docendi munere ſexdecim annis functum ferunt.

Anno MDXLIX adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor Comi agens generalis, irrumpente tum in Italiam hæreſi Lutherana, multa pro fide catholica tuenda præclare geſſit, ſed & graviora vitæ ſubiit pericula, ex quibus feliciter & inperterritus evaſit.

Anno MDLI menſe junio commiſſarius generalis ſanctæ inquiſitionis Romanæ a Julio III poſitus eſt: tum anno MDLVI die IV ſeptembris a Paulo IV epiſcopus Nepeſinus & Sutrinus electus & conſecratus, anno MDLVII die XV martii ab eodem pontifice in ſacrum cardinalium collegium cooptatus, ac preſbyter tit. S. Mariæ ſuper Minervam die XXIV ejuſdem menſis declaratus.

In variis quibus hactenus functus fuerat muneribus aut ad quas promotus fuerat dignitatibus, tot ſapientiæ ſuæ, prudentiæ, invicti pro fide animi, ac ardentis pro Eccleſiæ ſanctitate ſtudii dederat ſpecimina, ut mortuo Pio IV anno MDLXV die IX decembris, Michael communi cardinalium ſuffragio die VII januarii ſequentis ei ſuffectus fuerit, & pontifex maximus ſub nomine Pii V ſalutatus. Supremam hanc ſedem cum univerſali regnorum omnium approbatione tenuit annis ſex menſes tres & dies viginti quatuor, mortuuſque eſt anno MDLXXII Kalendis maii ætatis LXVIII.

Centum a morte annis anno nempe MDCLXXII eum Clemens X beatorum albo inſcripſit die prima maii, & tandem Clemens XI ſolemni canonizationis ritu ſanctorum faſtis inſeruit anno MDCCXII die VII auguſti.

De vita rebuſque geſtis ſummi hujus pontificis qui ex profeſſo ſcripſerunt, hi veniunt potiſſimum laudandi.

1. *Epiſtolæ aliquot graviorum virorum ex urbe ſcriptæ de geſtis Pii V.* Prodierunt Coloniæ Agrip. Gervaſii Calenii 1567 in 12. Extant in Regia H 2217.

2. *Hieronymus Manfredus vitam ejus ſcripſit ac edidit* Cæſenæ 1586 in 4. Extat Romæ in Barber.

3. *Tranſlatio corporis Pii V a Sixto V celebrata anno* MDLXXXVII, *& commentario deſcripta a Petro Galeſinio. Accedit Antonii Buccapadulii oratio in eamdem tranſlationem, & carmina diverſorum*, Romæ, Typis Vaticanis 1587 in 4. Extat in Regia K. 399.

4. *Invicti quinarii numeri ſeries, ſive geſta pontificum hoc nomine Pii inſignitorum cum iconibus*, Romæ, Zanetti 1589 in 4. Auctor eſt Joannes Pinadellus Tarviſinus. Extat in Regia H 1012.

5. *Vita Pii V P. M. auctore Joanne Antonio Gabutio congregationis oratorii preſbytero*, Romæ, Aloyſii Zanetti 1605 fol. Hæc eadem prodiit in Actis SS. maii T. I ad diem V p. 617. Ibidem *Diaria* ab eodem.

6. Italice, *Vita di Pio V ſcritta da Girolamo Catena, con una raccolta di lettere del detto ſommo pontefice a diverſi principi e le riſpoſte*, Romæ 1586 in 4: Mantuæ 1587 in 4: Rurſus Romæ 1587 in 8. Hæ duæ ultimæ editiones extant in Regia H 1009 & 2218. Scriptor hujus vitæ Michaeli cardinali Alexandrino ex ordine Prædicatorum aſſumto, & Pii V ex ſorore nepoti a ſecretis fuit, & jubente Sixto V ex epiſtolis nuntiorum apoſtolicorum & principum, & ex oculatorum teſtium narratione, ut & ex a ſe viſis hanc vitam concinnavit.

7. *Vite del SS. Papa Pio V, e d' altri della famiglia Ghiſigliera ſcritte da Panfilo Ceſio da Caſſia*, Tuderti 1661 in 4. Extat in Regia H. 1248.

8. *Vite di Pio V, e di altri della famiglia Ghiſiliera da Ludovico Jacobilli*, Todi 1661 in 4.

9. *Vita di Pio V ſcritta da Agatio di Somma chierico regolare Theatino.* Hæc mihi non cognita niſi ex ejus in linguam Gallicam verſione, quam Andreas *Felibien* Gallus Pii V apotheoſi fuligines illaturus ſe ſuſcepiſſe aſſeruit ac edidit Pariſiis. Joan. Bapt. Coignard 1672 in 12. Id monendum fuit, ut ſi quando in eam lector incidat, ab ea ceu infida caveat.

10. *Vita di S. Pio V ſommo pontefice dell' ordine de' Predicatori, ſcritta da Paolo Aleſſandro Maffei patrizio Volterrano, cavaliere dell' ordine di S. Stefano, e della guardia pontificia, pubblicata ſotto i glorioſi auſpici della ſantità di noſtro ſignore papa Clemente XI*, Romæ, Franciſci Gonzaga 1712 in 4 pp. 668. Quæ vita & eleganter & accurate ſcripta.

11. Hiſpanice, *Vida y hechos de Pio V por don Antonio de Fuenmayor*, Matriti, Lud. Sanchez 1595 in 4: Ibid. 1639 in 8. Extant in Regia H 1010 & 2220

12. *Gallice.* Antonius Godeau epiſcopus Vencienſis non ſine laude nominandus in ſuo opere cui titulus, *Eloges des SS. Evêques* edito Pariſiis apud Franciſcum Muguet 1665 in 4, præclarum habet & elegans Pii V elogium. Huic addas cæteros qui vitas ſanctorum ſeu Legendas ut aiunt Gallice ſcripſerunt.

Præter hæc excuſa extat in Regia cod. MS 10041 *Conclave* di Pio V.

Michael Renigerus Anglus hæreticus librum edidit hoc titulo, *De Pii V & Gregorii XIII furoribus contra Eliſabetham Angliæ reginam*, Londini 1582 in 8. Extat in Regia N 614. Id non viſum tacendum, cùm ejuſmodi hominum convicia in gloriam redundent ſacrorum Heroum.

Solos externos qui de SS. pontifice ſcripſerunt, hîc enumero, noſtrates ſuo quique loco recenſebuntur, Archangelus Caraccia, Abrahamus Bzovius, duo Itali Anonymi, Joannes Baptiſta *Feuillet*, & alii.

Jam ipſiuſmet recenſenda opera.

Ac primo quidem cùm ſexdecim annis ferant variis in ſtudiis e ſuperiori loco docuiſſe, ſcripta per id tempus diſcipulis tradita omni diligentia requirenda eſſent, & in quadam inſigni ordinis bibliotheca MS ſaltem reponenda.

Secundo cùm exinde totum ſe ſacro inquiſitionis officio dederit, præter *Praxim procedendi in cauſis fidei*, quam ab eo ſcriptam teſtatur Rovetta ad 1572, Acta ejus varia ſeu ut inquiſitoris Comenſis, ſeu ut commiſſarii inquiſitionis Romanæ, ſeu ut ſupremi inquiſitoris cardinalis ſaltem indicanda eſſent, ſi non edenda, nam quin ea in archivo Vaticano extent, nullum mihi dubium. Sequentia verò laudari merentur.

Catechiſmus ex decreto concilii Tridentini ad parochos juſſu Pii V editus, Romæ, Aldi Manutii 1566 fol. Editio elegantiſſima. Extat in Regia E 134. Secutæ ſunt innumeræ editiones aliæ in omni forma & in omni lingua.

Reſtitutio in integrum Caroli Carrafæ cardinalis per ſententiam Pii V, Pariſiis 1568 in 4. Extat in Regia H 1106.

Bulla Pii V ſuper reformatione ordinis Cruciferorum, 1568 in 4. In Regia E 2107.

Ecloge bullarum & motuproprierum Pii IV, Pii V, & Gregorii XIII, Lugduni 1582 in 8. In Regia E 2357: item Flaviobrigæ 1583 in 4.

Apoſtolicarum Pii V epiſtolarum libri quinque nunc primum editi opera Franciſci Gonbau, Antwerpiæ, Balthazari Moret 1640 in 4. Extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati, imo ubique.

Deux lettres du pape Pie V a la reine Catherine de Medicis touchant le ſecours que la France lui avoit demandé contre les rebelles du roi en l'an MDLXIX. Extabant MS inter codices MS Baluzii, recenſitæ catalogi n. 797. Nunc cum cæteris in Bibliotheca Regiam illatæ.

Ad ſuperiora addi poſſunt, quæ quidem non ejus, ſed in quibus ejus quædam aſſeruntur & exponuntur:

Jobi Ludolphi de bello Turcico feliciter conficiendo. Accedunt Epiſtolæ quædam Pii V, & alia pauca ejuſdem argumenti, Francofurti 1686 in 4. In Regia O 1246.

Item de confidentia beneficiali prohibita tractatus, in quo plene explicantur conſtitutiones Pii IV & Pii V ad hoc editæ, Venetiis 1608 in fol. In Regia E 1400.

Item tractatus de illegitimis clericorum ac regularium ad intellectum bullæ Pii V contra eoſdem auctore Joanne Nicolao Lundori J. C. Peruſino, Perusiæ 1648 in 4. In Regia E 1921.

Prodiit quidam libellus ſine nomine auctoris hoc titulo, *Delle belle creanze delle donne*, id eſt *de elegantia fœminarum in moribus inſtitutione*, editus Venetiis ſub Grypho in 8.

Iſtam opellam Placcio in prima Anonymorum Italicorum editione, placuerat Pio V ut auctori aſſerere: contra verò Petrus Scavenius in Deſignatione librorum ſuorum edita Hafniæ Weringii 1665 in 4 p. 374, Paulo V aſcribendam cenſuit. Utrumque allucinatum monet Villanus in opere cui titulus, *La Vizzera alzata. Hecatodem.* n. 6, illos tamen excuſans quod amborum pontificum mores non norint maxime ſerios, & ab iſtis academicorum elegantiis prorſus alienos: verum autem auctorem docet fuiſſe *Alexandrum Picolhomini* Senenſem academicum *de' intronati di Siena*, & *de' infiammati di Padova*, quod probat non ſolum auctoritate *Iſidori Ugurgieri* noſtri in *Pompe Saneſi* Tit. XVIII p. 567, ſed & teſtimonio ſcriptoris æqualis Antonii Franciſci Doni in ſua Libraria tractatu primo p. 20. Errorem ſuum agnoſcit Placcius in altera ſuorum Anonymorum editione p. 658 n. 2680 legendus. Legendus & Ugurgierius citatus Tit. V p. 112 & Tit. XVII p. 526 & Tit. XXI p. 663, quibus quis fuerit *Alexander Picolhomini* pluribus narrat, vir quidem in juventute litteris elegantioribus plane deditus, orator, poeta comicus, philoſophus, mathematicus, ſed quas artes videtur reſpuiſſe, cùm archiepiſcopus Patraſſenſis & coadjutor Senenſis promotus eſt. Jam florebat anno MDXL & mortuus eſt anno MDLXXIII quarto idus martii.

F. STEPHANUS CALVISIUS.

F. Stephanus Calvisius Ligur e Finario ortus, claruit vergente ſeculo XVI ſacræ theologiæ magiſter, & inquiſitor adverſus hæreticam pravitatem generalis Januæ autoritate apoſtolica conſtitutus, quo munere a menſe auguſto MDLXVIII ad januarium MDLXXII fungebatur, primuſque menſæ abbatialis S. Andreæ de Sigeſtro redim a Pio V in ſumtus ſancti officii tribunalis Januenſis attributo XXIX januar. MDLXX gaudere cœpit ſic referente Fontana in Theatro ex catalogo inquiſitorum Januen. Ut philoſophiam antea Papiæ profeſſus erat in junioribus annis, tum etiam teſte Soprano, quem excipit Oldoinus, ab eo typis prodierat

Epitome totius dialecticæ cum ejuſdem familiari dilucidatione, Mediolani 1548. * 1572.

F. THOMAS DE VIO.

F. Thomas de Vio Cajetanus alter, ab eadem qua magiſter ordinis hujus nominis ortus urbe & familia nuncupatus, theologus primi nominis etiam fuit, ſed & Eccleſiaſtes ſua ætate diſertus & vehemens, qui quos vellet motus cieret. Scripturam ſacram pluribus annis e ſuperiori loco interpretatus eſt publice, provinciam etiam Regni Siciliæ adminiſtraſſe titulo prioris provincialis quidam volunt. Obiit anno MDLXXII die VIII jan. ſepultuſque fuit Neapoli in baſilica noſtra S. Dominici. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus recenſet opera, quæ forſan a ſodalibus expectavit, ut & nos, addenda, nam nec ipſe Vallius ulla, licèt eum p. 255 pluribus ornet laudibus, in Compendio recenſuit. * 1572.

F. ANDREAS DE RESENDE.

F. Andreas de Resende, quem Latine paſſim *Reſendium* dicunt, ab eruditis ætatis ſuæ commendatus eſt laudatuſque prope omnibus: cujus acta fuſiori ſtylo edita ſcriptaque per Jacobum Menœtium de Vaſconcellos Luſitanum Reſendiique operibus a ſe editis præfixa ſic contraxit Hiſpaniæ Illuſtratæ compilator T. II, viſa hic nobis lectori exhibenda, quibuſdam identidem additionibus illuſtrata. † 1573.

Andreas Reſendius Eboræ nobili loco natus anno MCCCCXCVIII patrem habuit Andream Vaſæum Reſendium ex equeſtri ordine, matrem verò Angelam Leonoriam Vaſæam Goes fœminam ut natalibus ſic pudicitia claram: unde etiam ipſe Reſendius Angeli prænomen aliquandiu uſurpavit, ut ex librorum titulis quos in prima ætate edidit colligere licet. Bimulus infans patre orbatus, a matre liberaliter eſt educatus, cujus & pietate adductus adoleſcens adhuc, (imo & puerulus) S. Dominici ſodalibus in patria nomen dedit. Pie hic & religioſe a præpoſitis inſtitutus, illorum auctoritate Complurum Carpetanorum adiit circa MDXII, ubi Antonio Nebriſſenſi magni nominis grammatico ac rhetori operam dedit: exinde Salmanticam profectus Atium Barboſam Luſitanum Græcas literas profitentem audivit, cùmque in eo felicioris ingenii indoles eluceret, a matre & propinquis admonitus, ut graviora ſtudia capeſſeret, ibidem theologiæ operam navavit, magnoſque brevi ſub inſignium ordinis magiſtrorum diſciplina progreſſus fecit. Deinde verò in Galliam ad uberiorem ingenii cultum, parandamque e peregrinatione prudentiam profectus, Lutetiam adiit diſciplinis inge-

Sæc. XVI. niiſque florentem academiam, tranſactiſque menſibus aliquot, Lovanium Grudiorum ſe contulit in Belgium, ubi Conradum Goclenium eloquentiæ profeſſorem habuit familiarem, Nicolaumque Clenardum ibidem linguarum profeſſorem, Joannem Campenſem Hebraicæ linguæ in collegio Buſlidiano profeſſorem & Rutgerum Reſcium Græcas litteras docentem audivit. Inde a Petro Maſcarenio Luſitano viro nobiliſſimo, qui tum ad Carolum V Cæſarem regis ſui legatus Bruxellis agens incredibili flagrabat diſcendi cupiditate, honorifico præmio evocatus, docendo induſtriæ eruditioniſque ſuæ expectationem non æquavit modo, ſed & ſuperavit: hunceque in Pannonica expeditione ſecutus, fidem illi ſuam probavit, ut & Cæſaris caſtra Maſcarenius ſecutus erat adverſus Solimannum Turcarum imperatorem Viennam Auſtriæ obſidere parantem: ſed re infecta fuſo exercitu, magnaque etiam copiarum parte deſiderata fugere coactus eſt tyrannus, quæ anno MDXXIX acta. Cæſari verò notus & doctrinæ opinione carus etiam Reſendius fuit, maxime verò Joanni III Luſitaniæ regi acceptus, & in ejus aula aſſidue verſatus, nunquam tamen qua erat animi celſitudine, ad honores opeſque parvo contentus aſpiravit. Latere nimirum ſine invidia & fallere, quam in excelſo loco digito monſtrari perpetuo maluit.

Juvenis itaque Hiſpaniam, Galliam, Germaniam & Italiam luſtravit: Maſſiliæ enim ultra biennium commoratus ad Aquas Sextias hypodiaconatus & diaconatus ordinem ſuſcepit, ut epiſtola ad Kebedium ſcriptum reliquit, factaque ſui ubique magna apud eruditos nominis celebritate domum tandem reverſus eſt, ubi matrem mortuam comperiens, hanc ejus tumulo ad introitum aulæ capitularis tabulam & elegantem & pietatis teſtem ex priſcorum uſu affixit:

Memoriæ & pietati dicatum. Salve mea mater fœmina innocentiſſima, cui me inter cunas relictum pius pater fidei tuæ non ignarus, extrema voce commiſit moriens: Quinjuſque perpetuo caſtiſſimoque viduvio educatus liberaliter annos XXXIII, *quicquid id ætatis ſum, quicquid futurus poſtea adceptum fero: audita morte tua adſum ab ultimis Germaniis parentatum. Conlacrumans maſtiter juſta ſolvi, & quoniam te una mea mater adempta miſerabilem & orbum tedet patriæ olim dulciſſimæ, iterum peregre revertor. L. Andr. Reſendius Angelæ Leonoriæ Vaſiæ Matri Pientiſſimæ & B. M. D. S. P.*

Fixum illi tum animo ſedebat, cùm matri juſta perſolviſſet, patriam relinquere, ne in oculos quotidie mœroris cauſa incurreret, niſi Joannis III regis & fratris ejus Alphonſi cardinalis juſſu manere, ut reipublicæ utilis futurus civis, coactus fuiſſet. Itaque ubi tum regni ſedes erat, ædes habuit modicas illas quidem, & in quibus anguſte habitaret, ſed xyſto & hortulo excultas ac peramœnas, domino verò adeo jucundas, ut aliorum ſpatioſis palatiis nihil invideret. Ornavit enim hortum intus ordine collocatis antiquis Romanorum, quibus impenſius delectabatur, inſcriptionibus, totus ut paries marmoreus videretur non lateritius. Cui rei adeo ſtuduit, ut quoties iter faceret tametſi longinquum, in ſarcinis, quis credat, ligonem aliaque ferrea inſtrumenta exportari ſecum curaret, ut ſicubi antiquitatis ſeſe veſtigia offerrent, ea induſtria ſua atque impenſa eruere, & incolarum oculis exponere poſſet. Fecit hoc non raro nec modico ſumtu aut labore. Dominicani inſtituti habitum bona cum pontificis & præpoſitorum venia juſtis de cauſis in ſacerdotalem commutavit: regulam tamen ſtudiumque ejus familiæ perpetuo ad extremum uſque ſpiritum retinuit, ut in porticu cœnobii Eborenſis (clauſtrum vulgo vocant) in limine cellæ, quam capitulum nominant, ſepulcri locum ſibi matrique pientiſſimæ matronæ delegerit. Gratus dum vixit acceptuſque principibus viris fuit, quæ laus non ultima exiſtimari ſolet: cardinalibus præcipue germanis fratribus duobus Alphonſo ac Henrico Emmanuelis regis filiis & Joannis III fratribus, quorum primus ad patriæ antiquitates colligendas auctor extitit, ludumque Reſendii frequenter honoris gratia, cùm ædes vicinæ eſſent, ingreſſus eſt, ut Phormionis philoſophi ſcholam Hannibal, & Poſſidonii domum intrans Cneius Pompeius cognomento magnus faſces ſubmiſit: alter verò Henricus, qui poſtea cæſo die IV auguſti MDLXXVIII in Aphricana expeditione Sebaſtiano, regni clavum tenuit, Eccleſiaſtem ſibi verbique Dei præconem delegit & ſacerdotiis aliquot honeſtavit. Quin & ad Reſendii Franciſcique Bovadillæ ordinis Prædicatorum ex marchionibus de Moya oriundi confeſſariique reginæ Luſitaniæ Catharinæ Auſtriacæ Joannis III laudati Portugalliæ regis conjugis auctoritatem & conſilia, fuiſſe primum in eo regno ſanctæ fidei tribunal inquiſitionis anno MDXLI a Paulo III erectum auctor eſt Paramus a noſtro Fontana relatus in Monum. ad 1541, atque tum Oliſſipone inſtitutum inquiſitorem F. Georgium a S. Jacobo, Conimbricæ verò F. Bernardum a Cruce noſtros.

Oraculum domus ejus eſt habita eruditionis antiquitatiſque patriæ & eccleſiaſticæ. Argumento ſunt epiſtolæ hiſtoricæ ad Bartholomæum Kebedium & Ambroſium Moralem. Hic enim Complutenſis rheror, & ante illum Joannes Vaſæus Crugenſis Salmanticæ doctor Latinæ linguæ, cùm res Hiſpaniæ litterarum monimentis mandarent, plurimum ſe Reſendii opera adjutos fatentur ingenue. Candidi enim eſt hominis agnoſcere per quem profeceris, & quid cui acceptum referas. In poëtica pangendiſque verſibus mirifice excelluit, Horatii fere æmulus, ut de eo dictum a Clenardo ſcripſerit Vaſæus cap. 6 Chronici, futurum ut Ebora tam nobilem haberet aliquando vatem, quam olim Corduba genuit. In ſcribendi ratione plus æquo antiquarius fuit, ut *adceptum* & *quinjus* aliaque id genus cupide ſcriberet, lapides & marmora imitatus, illumque ſecutus eſt eruditus diſcipulus Achilles Statius Luſitanus & ipſe, qui Romæ claruit. Atque hoc priſcorum Romanæque veruſtatis ſtudio captum Reſendium Lucii ſibi prænomen aſſumſiſſe facile conjicitur, quo ſe tabula matris ſuæ appoſita tumulo, & editis a ſe libris ac epiſtolis exinde prænominari placuit. Sed de orthographia priſca ipſe epiſtola ad Alphonſum cardinalem initio antiquitatum Luſitaniæ diſſeruit. Eboræ etiam civibus carus extitit, ut in oculis ferrent. In his potiſſimum dilexit Jacobum Menœtium Vaſconcellum J. C. quo urgente antiquitatum libros ferme abſolvit, qui extincto Andrea edidit hortante Henrico cardinali, auſpiciis verò & ſumtibus Philippi regis vere catholici.

Obiit verò Reſendius anno æræ chriſtianæ MDLXXIII ætatis LXXV pro votis & juſſu juxta matrem Eboræ in aula capitulari conventus ſui nativi ſepultus. Statura fuit procera, prægrandibus oculis, criſpo capillo, colore ſubfuſco, ſed hilari, minimeque tetrica vel contracta fronte: in domeſticos diſcipuloſque ſeverior, e cujus ludo tanquam ex equo Trojano viri docti plures prodierunt, in quibus Achilles Statius jam laudatus ſingularis vir doctrinæ, & antiquitatis Romanæ peritiſſimus, aliique innumerabiles.

Sic fere totidem verbis Hiſpaniæ Illuſtratæ compilator, cui aſtipulatur Andreas Schottus in ſua Hiſpaniæ bibliotheca, quorum tamen chronolo-

giam emendandam putavi, his rationibus motus, quas lectoris cenſuræ permitto.

Natum Reſendium volunt anno MCCCCXCIII, ſed erratum ibi typorum conjicio & ſupplendam notam numeralem V omiſſam, & revera anno tantum MCCCCXCVIII natum hæc ratio perſuadet: ſcilicet ipſe Reſendius in epiſtola ad Ambroſium Morales anno MDLXX data ſic loquitur: *Ego nondum annos* XIII *exceſſeram cùm iſthuc* (Compluti) *curante matre, nam patre orbatus pridem eram, Antonio Nebriſſenſi præceptori operam dedi &c.* At Antonius in Bibl. Hiſp. Nebriſſenſem aſſerit non niſi anno MDXIII a Franciſco cardinali Ximenio ampliſſimo conſtituto honorario conductum, qui in illa academia recens erecta litteras humaniores doceret. Jam ſi Reſendius ponatur anno tantum MCCCCXCVIII natus, idque ſub finem id eſt ante XXV martii ſequentis anno ad ſtylum veterem numerato, novo MCCCCXCIX, vix ætatis XIII exceſſerat, cùm Complutum miſſus eſt Nebriſſenſis lectiones auditurus. Sed ſi natus dicatur anno MCCCCXCIII jam vigeſimum ætatis attigerat, priuſquam Nebriſſenſem Compluti audire potuiſſet. Cætera conveniunt. Addit ibidem: *Sed exorto inter funebria juſta quæ cardinali* (Ximenio) *academiæ patrono per eos dies mortalitatem exuto ſolvebantur, neſcio quo inter municipes & ſcholaſticos tumultu abductus inde fui.* Ximenium cardinalem anno MDXVII quarto idus novembris mortuum narrant Wadingus & Oldoinus. Hæc quadrant cum iis quæ habent Compluto Reſendium Salmanticam ſe contuliſſe, ubi Arium Barboſa Luſitanum Græcas litteras profitentem audierit, id enim ſtudium adoleſcentem octodecim circiter annorum apprime decet, ſed & majoribus ſcientiis ibidem operam dedit. Exinde poſt quatuor circiter annos Maſſiliam ſe contulit, qua in urbe biennium ſe commoratum ait, ut ſupra animadverſum, & duos priores ordines ſacros tum ſuſcepit, id pro ætate hactenus notata. Hanc chronologiam egregie confirmant, quæ epitaphio matris ipſe inſcripſit. Poſtquam enim dixit ſe ab ea educatum liberaliter annos XXXIII, ſubdit, *quicquid id ætatis ſum, quicquid futurum poſtea adceptum fero.* Quæ aut non intelligo, aut indicant cùm hæc ſcriberet, ſe annum XXXIII ætatis agere. Cùm ergo addat ſe ex ultimis Germaniis redire apud quos in Pannonia certo agebat adhuc ſub finem anni MDXXIX, ſi mortem matris non didicit niſi anno ſequenti ut veriſimilius, Eboram aggredi non potuit niſi anno MDXXXI vel etiam ſequenti ut habet Antonius in Bibl. Hiſp. Sic verò conſtabunt & annus nativitatis quem MCCCCXCVIII aut XCIX ſtatuimus, & annus XXXIII ætatis, quem agebat, cùm hoc epitaphium poneret. Sampajo noſter in vita beatæ memoriæ F. Petri converſi Eborenſis p. 204 conſentit Reſendium anno MDXXXII Eboram rediiſſe, quod mihi ſatis eſt; vult quidem nonniſi poſt ſex annos a morte matris reverſum, ſed etſi id non veriſimile, attento quod Reſendius dicit in epitaphio *ſe audita morte adeſſe*, ſex annis autem illam ignoraſſe non probabile, ut ut ſit, id nihil a me ſtatutis adverſatur. Cæterum hæc omnia diligentiori eruditorum gentilium criterio libens permitto.

Duo ſuperſunt diſcutienda quo anno ætatis veſtem regularem induerit, quove exuerit, & cum eccleſiaſtica ſeculari commutarit. Quoad primum ſic lego in vita laudata B. M. Petri converſi p. 187: *Narrat Reſendius in hac hiſtoria de ſe ipſo, quod cùm adhuc puerulus eſſet, jam tamen intra conventus clauſuram degens, matrem ſuam aliquando accedentem, ut dilectum filium videret, ibidem ipſe alloquebatur: ille verò beatus frater* (Petrus Janitor) *obtenta prius a priore domus licentia, ad puerum accedens cùm mater aderat, hilari vultu & religioſa lætitia perfuſus, hæc verba illi dicebat: Frater Andreole mater mea me vocat, ut vadam ad conveniendam illam* &c. & p. 200 b: *Teſtatur idem Reſendius, quod quadam dominica die, cùm novitii omnes quorum unus illemet erat, manerent in choro, ut exomologeſim peccatorum facerent, ſinguli præſcriptum tempus ſibi debitum antiquitatis vel ætatis præſtolabantur: acceſſit interea Reſendius parvulus tunc novitius ad beatum fratrem Petrum, eoque poſtquam acceſſit, iſte beatus eum de forma qua deberet confiteri, atque animi præparatione ad Chriſti corpus communicandum paterne inſtruxit. Poſt hæc Reſendius puerili quadam importunitate enixe rogavit &c.* Quæ probant Reſendium adhuc puerum decem aut undecim annos natum, ac juxta ſtatutam ſuperius chronologiam circa MDIX aut X veſte noſtra indutum, ut ea ferebant tempora.

Quoad alterum quando veſtem exuerit, ſic habet Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario MS: *Habitum religionis Dominicanæ, quem triginta fere annis geſtarat, annuente ſummo pontifice dimiſit, quod illius ordinis præfecti inſtarent, ut vel habitum dimitteret, vel ad ſodalitium rediret.* Illum itaque dimiſerit circa MDXL, cùm ætatis ageret XLII circiter. Cujus cauſa fuerit, quod in aula Luſitana exigente rege fere continuo verſari teneretur, & aliunde ſtudiorum ratio, quibus juſſu regis incumbebat, ut apud ſodales obſervationibus regularibus ſtrictus maneret, non permitteret. Revera in actis cap. gen. Romæ MDXXX ſic ordinatum fuit, *quod Fratres exemti ab ordine, permanentes extra ſub prætextu cujuſcunque licentiæ deferrent mantellum deciſum a lateribus cum bireto rotundo in capite,* (rugatum pileum intelligo, quo tum utebantur ſeculares) *& caſu quo inventi forent cum capis juxta ritum aliorum Fratrum remanentium in conventibus, mandatur præſidentibus conventuum, ut eos omni cura coërcerent.* Idem confirmatum fuit in ſequenti Romæ MDXXXII, ubi additur: *Idem intelligendum de habitantibus cum prælatis vel principibus*, adeo ut quædam Reſendio neceſſitas fuerit in aula fere continuo agenti veſtis immutandæ. Apud Andream Schottum erratum irrepſit p. 480 ubi ſic habet: *Emmanuel Luſitanorum rex liberis domeſticum doctorem ſerio quærens, pontificis bona cum venia Reſendium ob ſingularem conjunctam cum pietate doctrinam, in aulam traduxit &c.* Neque enim id Emmanueli anno MDXXI mortuo aſcribi poteſt, cùm Reſendius ab anno MDXIII ad MDXXXII extra Luſitaniam varia regna luſtrans egerit, ſed Joanni III Emmanuelis filio, hujuſque germano Alphonſo cardinali cum Vaſconcello aſcribendum, qui Reſendium ob ſummam eruditionem ſibi neceſſarium in aula detinuerunt. Non omittendum verò quod addit idem Schottus, & alii omnes confirmant, *vixiſſe Reſendium extra cœnobii ſepta ſacerdotem ſummæ vitæ continentia & integritate, ſtudiis optimarum artium, quæ a vitiis mentem avocant, ad humanitatemque informant, impenſe deditum.* Addo arctiſſima ſemper officiorum, uſus, conſuetudinis, ut ex dicendis patebit, cum ordinis majoribus & minoribus conjunctione fuiſſe devinctum.

Ejus opera plura ſparſim eo vivo edita, quædam MS ab eo relicta poſteri edenda curarunt. Laudanda præſertim editio Colonienſis ab Arnoldo Mylio curata typis Birckmanni anno 1600 tomis duobus in 8.

TOMO PRIMO hæc inſunt. I. *Antiquitatum Luſitaniæ libri quatuor*, quos a ſe Latine ſcriptos Alphonſo Joannis III regis fratri S. R. E. cardinali nuncupavit epiſtola Eboræ data kal. octob.

SÆC. XVI.

Sæc. XVI. MDXXXIII, qua veterum inſcriptionum ortographiam inſequendam ait a poſteris, ubi recta conſtanſque illa reperietur. Nec tamen ſi barbariſmus inveniatur in ſaxo marmorarii ignavia aut dormitantia continuo imitandum, nec adeo ſe moroſum proſtrenæ, ut quoniam ſemel iterumque ſcriptum repererit, *neſor*, *viciſt*, *pleps*, *cojngi*, quæ priſca ſunt, ſtatim ita deinceps ipſe fecerit. His quatuor libris agit 1 *de populis*, 2 *de fluminibus*, 3 *de dominatoribus*, 4 *de urbibus Luſitaniæ*. Illos autem diu ab auctore promiſſos ac fere perfectos ab ejus morte complevit Jacobus Menœtius Vaſconcellus, ſcholiis illuſtravit, ac typis edidit Eboræ 1593 in fol. præfixa tum Reſendii vita, tum præter epiſtolam ad Alphonſum cardinalem nuncupatoriam laudatam, altera ejuſdem ad Bartholomæum *Friæ de Albornoz* J. C. ſimilis argumenti.

Prodierunt iterum curante Gundiſalvo Mendez de Vaſconcellos, Romæ, Bernardi Baſam 1597 in 8: Poſtea T. II Hiſpaniæ Illuſtratæ a p. 897 ad 971.

2. *De antiquitatibus Ebora liber*, vernacula quidem auctoris lingua Luſitana ſcriptus, ſed raptim duodecim brumæ noctibus, dum regis juſſu de architectura meditaretur agere, & concionibus ad populum habendis totus intentus eſſet, uti narrat ipſe in nuncupatoria ad ædiles, procuratores & tabelliones curiæ civitatis Eborenſis, qui & prodiit tum Luſitanice & poſtea editione altera auctior hoc titulo: *Hiſtoria da antiquidade da cidade da Evora*, Eboræ in 12: Latine verò ab Andrea Schotto redditus & editus cum ſuperiori, Romæ, Baſam MDXCVII in 8: Cui editioni accedunt Jacobi Mendez de Vaſconcellos, Mich. & Ant. Cabediorum opuſcula alia tam verſibus quam oratione ſoluta. In editione verò Mylii Coloniæ 1600 omiſſis illis externis additus eſt tantum Jacobi dicti Mendez Vaſconcelli de Eborenſi municipio commentarius, qui cum antiquitatibus Eboræ etiam prodiit *Hiſp. Illuſtr.* T. II a p. 971 ad 984.

TOMO ALTERO editionis Mylii & Bircxman 1600 hæc inſunt ex ordine: 1. *Poemata varia*, quorum hic elenchus.

Vincentius Levita & martyr. Poema heroicum libris duobus cum ſcholiis ejuſdem Reſendii. Prodierat vivo auctore Oliſſipone 1545 in 4: & iterum ibid. Franc. Garcionis ſumtibus, & typis Jo. Barreræ 1567 in 4 pp. 108 additis ſcilicet tribus carminibus ſequentibus. Quæ editio in Regia O 951. Schottus vero ab eo dum in Belgio verſaretur, aſſerit compoſitum.

Ode ad Deum Patrem ob calamitatem ſectarum.

Ad Chriſtum confeſſio & ad crucifixum.

Ad Gaſparem Caſalem epiſcopum Leirenenſem de paſtoris officio epiſtola.

Encomium urbis Lovanienſis cum aliis carminibus.

Eraſmi Roterodami encomium.

Ad Damianum Goëſium & alios epiſtola.

Epicedion rapto Dacia principi ad Caſarem. Pr. *Si decet Auguſti corrumpi lumina fletu.* Ode de eodem, quæ edita cum ſequenti.

De vita aulica ad Speratum Marcianum Ferrarium Luſitanum. Prodierat antea Bononiæ Jo. Bapt. Faelli 1535 in 4 pp. 48. Extat Pariſiis in Regia O 1435. Pr. *L. Andreas Reſendius Petreio Aſani ſuo. Si finem neque tu facis petendi &c.* Opus verò ipſum: *Pars animi noſtri quid agis ſperate? valeſne?*

In obitum Joannis III regis Luſitaniæ conqueſtio.

Ad Mariam ſereniſſimam Joannis III regis ſororem eruditiſſimam principem epiſtola.

Ad Sebaſtianum regem ob adeptum regni regimen in ejus effigiem Hendecaſyllabum. Prodierat antea Oliſſipone, Franc. Garcionis 1567 in 4 pp. 108. Extat Pariſ. in Regia O 951.

Ad Philippum II Hiſpania regem, ut arma in Mauros convertat.

Ad Lupum Scintillam J. C. epiſtola duæ, & ad Petrum Sanctium tertia.

Poſt hæc poëtica ſequuntur eodem T. II Mylii & Bircxmanni epiſtolæ hiſtoricæ eruditæ omnes & antiquitatis curioſis perjucundæ

De Æra Hiſpanica ad Joannem Vaſæum data Conimbricæ menſe maio circa MDL. Extat etiam Hiſp. Ill. T. II p. 818.

Altera ad eumdem Joannem Vaſæum data Eboræ 4 Non. Febr. MDLIII. De Colonia Pacenſi. Edita etiam fuit Hiſp. Illuſt. T. II a pag. 997 ad 1002. Initio ſic habet de ſuperiori epiſtola & de hac altera: „ De epiſtola mea tumultuaria opera ad te ſcripta (nempe ſuperiori) quam tu me „ neque conſulto neque probante inter tua edendam curaſti: eam poſteaquam ad te miſi, cùm „ per otium retractaſſem, & Martino Aſpilcuetæ „ Navarro doctorum Academiæ Conimbricenſis facile & abſque controverſia principi oſtendiſſem, „ atque ille qua monendo qua auctoritatem ſuam „ interponendo, urgeret ut ederem, quod in rem „ ſtudioſorum eſſe exiſtimaret, durum & inexpugnabilem me præſtiti. Sero nunc non geſti tali „ viro moris me pœnitet. Nam ſi publicanda erat, „ quanto retractatiorem, multiſque locis refectam „ in publicum exire præſtitiſſet“? Quæ illam probant ante 1553 inter opera Vaſæi editam. Addit: Tamen quando neque præteritum mutari, neque „ quod factum eſt fieri infectum poteſt, det illa „ prior celeritatis ſuæ pœnas, poſterior hæc quam „ modo mitto in ejus ſubcedat locum ſine ulla jam „ extemporali gratia, cum aliqua etiam elaboratæ „ diligentiæ nota &c “.

Pro SS. Chriſti martyribus Vincentio Oliſſiponenſi patrono, Vincentio, Sabina & Chriſtetide Eborenſibus civibus, & ad quædam alia reſponſio ad Bartholomæum Kebedium ſancta Toletana Eccleſiæ ſacerdotem virum doctiſſimum. Data Ebora quarta Novemb. MDLXVII. Extat etiam Hiſp. Illuſt. T. II a p. 1003 ad 1021. In ea contendit Luſitanorum de corpore S. Vincentii Martyris apud eos Oliſſipone ſervato traditionem certiorem eſſe, quam Gallorum Caſtris in Occitania haberi aſſerentium. Hæc epiſtola prius typis prodierat Eboræ MDLXX: Et antea Oliſſipone Garcionis 1567 in 4: Quæ extat Pariſ. in Regia O 951.

Sequitur Ambroſii Morales Cordubenſis Andreæ Reſendio epiſtola Compluti XXX januarii MDLXX data, quæ ſic incipit. „ Amo te Reſendi doctiſſime, „ amo te, & unice profecto diligo, vel de tua nobilitate, quam mihi ego in bonis ſemper ſuſpiciendam & colendam exiſtimavi, vel de tua iſta „ inſigni eruditione, & eximia Hiſpanæ antiquitatis cognitione, qua noſtrates omnes præcellere, „ & longo intervallo videris anteire: ut carminum „ tuorum jucunditatem mihi poëtices amantiſſimo „ dulciſſimam, orationum gravitatem eloquentiæ „ profeſſori commendabilem interim taceam. Accedit inſignis tuus candor, & in juvandis aliorum ſtudiis benignitas, qua nunquam gravaris „ libenter aliis impertiri, quicquid ingenio & ſingulari judicio fueris aſſecutus, aut indefeſſa diligentia aliquando eruiſti: quis non hoc amare, „ quis non plurimi facere debeat? &c “.

Sequitur: *Ad hanc Ambroſii Moralis Reſendii reſponſio data Ebora* XIIII *kal. april.* MDLXX. Extat etiam Hiſp. Ill. T. II a p. 1023 ad 1031. Hæc autem epiſtola Reſendius queritur *Gaſparem Barreirum olim amicum ſuum ſua chorographiæ immiſcuiſſe*

miſcuiſſe locos ſupra viginti candide a ſe illi imperitos non habita commonſtratori gratia : quorum nonnullos ea dexteritate tractavit, ut illud ſibi Martialis in eum jure liceat detorquere :

Quem recitas meus eſt o Fidentine libellus,
Sed male cùm recitas incipit eſſe tuus.

Sequuntur orationes duæ ab eo habitæ :

Altera in gymnaſio Regio Conimbricenſi IV *kal. julii* MDLI, *quæ erat anniverſaria dedicationis ejus academiæ dies*, tumque etiam typis edita. Hanc habuit profeſſor publicus ibidem a rege Joanne III conſtitutus : de qua profeſſione legenda ejuſdem epiſtola prior ad Vaſæum *de Æra*.

Altera in ſynodo Eborenſi menſe februario MDLXV *præſide Joanne Mello Eborenſi archiepiſcopo*, quæ tum etiam typis prodiit.

Quæ omnia in editione Colonienſi 1600 typis Arnoldi Mylii & Bircxmanni contenta rurſus prodierunt ibidem apud Gerardum Crevembruch hoc titulo : *Delicia Luſitano Hiſpanica* 1613 in 8, T. I pp. 303 : Alter pp. 304. Sed hic alter tomus ejuſdem eſt editionis cum Bircxmannica, ſi præfationes excipias. Utrique editioni ſubjicitur, *Narratio rerum geſtarum in India a Luſitanis anno* 1530, de quâ mox, pp. 26. Extat utraque Pariſ. in Regia O 985, 1 & 2.

Præter ſuperiora hæc alia ejus recenſentur edita ſeorſim :

Genethliacon principis Luſitani, carmine. Prodiit Bononiæ, Phaëlli 1533 in 4. Extat in Regia R 1435.

Adverſus ſtolidos politioris literaturæ obtrectatores, carmine erudito & eleganti, Baſileæ Frobenii 1531.

Oratio pro roſtris pronunciata in Oliſſiponenſi academia kal. octob. 1534 in 4.

Narratio rerum geſtarum in India a Luſitanis anno MDXXX *juxta exemplum epiſtolæ, quam Nonius Cugna dux India max. deſignatus ad regem miſit ex urbe Cananorio* IV *idus octob. anni ejuſdem. Ad Conradum Goclenium Reſendii epiſtola data Lovanii* XI *kal. jul.* MDXXXI : tum ut videtur edita, & exinde in Tomum II Hiſp. Illuſt. a p. 1372 ad 1378 illata. Quæ iterum confirmant ſuperius dicta Reſendium nonniſi poſt eum annum patriam reviſiſſe.

De verborum conjugatione commentaria, Oliſſipone 1540.

Breviarium Eborenſe recognitum, & quoad vitas SS. præſertim Hiſpanorum ex antiquis monumentis accuratiſſime emendatum ſub auſpiciis Henrici Infantis Portugallia archiepiſcopi Eborenſis & S. R. E cardinalis ante MDLXVII *editum*. Meminit Reſendius ipſe epiſtola ad Kebedium citata. *Mihi*, inquit, *quum Divorum hiſtorias ad Eborenſis Eccleſia Breviarium concinnarem, contigit illuc ire indaganda antiquitatis cauſa*. Antea dixerat : *Quum officia nonnulla hujus noſtra Eccleſia Eborenſis a mea officina prodierint &c.* Sub finem verò Hiſp. Illuſtr. T. II p. 1017 : *Miraris in kalendario Breviarii Eborenſis a me facti* XIV *februar. die Valentinum preſbyterum & martyrem Barcinonenſem reperiri, & ignotum vobis eſſe ais &c. mihi quoque ignotus aque eſt* &c. legenda. Hinc breviarium iſtud concinnaſſe & edidiſſe Eboræ conſtat. Hoc autem opus miris laudibus exornant Joannes Vaſæus & Petrus Galeſinius ab Antonio *Bibl. Hiſpan.* citati.

Martyrologium Luſitanum vernacula ſua lingua ſcripſiſſe ſive *Flos Sanctorum* auctor eſt noſter Joannes López Hiſt. gen. P. IV lib. 2 cap. 3 ſed allucinatum cenſeo, ac voce *kalendarii*, qua vulgo a noſtris *martyrologium* dicitur deluſum, cùm *kalendarium* quod a ſe confectum refert Reſendius nihil aliud ſit quam *kalendarium* initio Breviarii præfigi ſolitum, ac de quo mox articulo ſuperiori. Certe fuſioris nec ipſe nec alii meminerunt : vel cum Antonio Senenſi intelligendum *lectionarium*, in quo vitæ Sanctorum a Reſendio expurgatæ, per lectiones diſtributæ, ac in choro legendæ : ſic enim aliâs lectionaria habebantur a Breviariis diſtincta. Sec. XVI.

Libellus de Pace Julia ſive Auguſta ad Franciſcum Nonium editus. Meminit auctor Antiquſt. Luſit. lib. 4, ubi de eo municipio.

Epiſtola ad Joannem Barrum & quidem prolixa, qua Simenam Alphonſi VI Caſtella regis, qui Toletum expugnavit anno MLXXXV, *& imperator eſt appellatus, non concubinam, ſed juſtam uxorem & reginam fuiſſe diſerte perhibetur*. Meminit idem ut a ſe editæ eodem Antiq. lib. 4, ubi de Orichienſi agro.

Apologia contra Viſenſem epiſcopum de Aquæductu Eborenſi a Sertorio fabricari juſſo. Meminit idem, ut olim a ſe editæ *De antiq. Ebor.* cap. 3, ut & ſequentium ceu nuper a ſe regi Luſitano ſcriptorum, qui ſunt

Libri duo de Aquæductibus, circa 1550.

De Coloniarum & municipiorum jure copioſus & latus commentarius. Hunc ſaltem brevi ſe in lucem miſſurum eodem *Antiq. Ebor.* lib. cap. 4 promittebat.

Oratiuncula qua Eborenſis urbis nomine adventui Joannæ Caroli V Auguſti filiæ principi Luſitano deſponſa publice eſt gratulatus. Meminit ipſe ſub finem epiſtolæ ad Vaſæum IV non febr. MDLIII ſcriptæ addens : *Mitto autem ad te Luſitane ſcriptam ut ad Semiluſitanum. Sin tu jam omnino Hiſpanus factus es, ſcito etiam Hiſpanis adeo placuiſſe, ut ſupra viginti exempla primores eorum a me extorſerint.*

De Brachara urbis conditione Pœmation plusquam tercentum verſuum decem tantum diebus abſolutum, atque omnibus numeris perfectum Didaco a Souza hujus Eccleſiæ archiepiſcopo dicatum. Extabat penes Emmanuelem Severinum de Faria cantorem Eborenſem virum eruditum, ut refert in *Hiſtoria Bracharenſis Eccleſiæ* Rodericus de Acunha ubi de *Didaco*.

Vita B. Ægidii Scalabitani ſive Sanctarenenſis Latine. Hanc e cod. MS noſtri Reſendii typis dantum ſe promiſerat noſter Antonius Senenſis & ipſe Luſitanus, ut legere eſt in ejus bibliotheca ſcriptorum ordinis, ſed quod ille non perfecit, executus eſt noſter Stephanus Sampayo item Luſitanus ſub hoc titulo : *Converſio miranda D. Ægidii Luſitani doctoris Pariſienſis ordinis Prædicatorum*, libris tribus comprehenſa, Pariſiis, Thomæ Perier 1586 in 8. Hanc Sampayus narrat ſe in quodam Pictaviorum caſtro prope Belvecuriam inter militum manus pedeſque illuc caſu delatam inopinate reperiſſe, collegiſſe ac redemiſſe. Quod ſi verum eſt, ab Antonio Senenſi iis in locis deperdita fuerit, quis enim alius ex Luſitania eam in regionem deportaſſet ? Addit Sampayus *quia colloquis familiaris occaſione Reſendius ſtylo admodum mordaci & ſatyrico utebatur, tam in gratiam lectoris quam auctoris ejuſdem, multa invertere, addere, immutare ſe conatum*. Qui utinam qualis a Reſendio prodierat reddidiſſet, notis ſuis ubi libuiſſet tantum appoſitis : ſacra enim ſunt hujuſmodi præſertim clarorum virorum opera, quæ temerare nemini licet. Nam quod ſubjungit ibidem Reſendium de libris Dionyſii Areopagitæ dubitaſſe, & quædam alia cenſoria virga notaſſe, eruditis jam legere haud eſſet inucundum. Præterea hæc tollens Sampayus nihil egit, cùm ſimilia alibi repetat Reſendius, ut in epiſtola ad Kebedium *Hiſt. Illuſt.* pag. 1019, ubi Dionyſium

Sec. XVI. Areopagitam alterum esse a Dionysio Parisiorum primo episcopo diserte asserit. Cæterum hanc Ægidii vitam e Latina Lusitanam fecit & edidit Ludovicus Sousa *Histor. prov. Portugal.* P. I lib. 2 cap. 2 & seqq. Docet Antonius Senensis genuinum hujus vitæ qualis a Resendio scripta est quatuor libris exemplum servari in conventu Sanctarenensi, unde in editione Sampaii vel liber integer omissus, vel quatuor ab eo in tres digesti.

Officium B. Gundisalvi Amaranthi confessoris ordinis Prædicatorum scripsit, cantumque ut musicæ erat peritus, adjecit. De quo sic ille epistola ad Kebedium laudata : » B. confessoris Gundisalvi » officium a me compositum mire extollis, gaudeo » sane, & ita vere adfectum esse te non solum gaudeo, sed exulto. Modulationem tamen cantus » valde improbas. Quidni improbes ? quum tam » depravate typis excusa sit, ut ego eam nec adnoscam, nec saltem cantare me posse ullo modo » sperem, qui eam composueram. Spero tamen te » ipsam typographi culpam a me præstandam pro » tua æquitate non existimaturum. Ego vir doctissime autographum meæ manus in comitiis sacerdotum Prædicatorii instituti Scallabi habitis quum » obtulissem, scriptura comprobata, cantus examen commissum est F. Isidoro homini vestrati » (id est Hispano) musicæ compositionis bene perito, & quatuor aliis, qui choragium in suis agerent cœnobiis. Qui quum semel atque iterum » inoffense cantassent, retulerunt patribus non modo se modularionem probare, sed illa etiam mirifice fuisse delectatos. Quumque uno consensu » dictum esset placere recipi, in comitium vocato » publice actæ gratiæ, & ab omnibus omnia mihi » felicia exoptata. Data post id imprimendi provincia monacho viro hercle docto & probo, sed » impressoriæ artis inexperto, neque scio quam canendi perito, qui tum typographo insigniter » ejus rei ignaro ad hunc modum rem gessit, ut » nisi demuo ad autographi ipsius fidem modulatio » recudatur, posse cantari mihi videatur impossibile, &c. plura in hanc rem, quæ quam ordini suo addictus esset, probant uberrime. Quod officium in breviarium ordinis Clementis X magistrique ordinis F. Joan. Thomæ de Rocaberti permissu fuerat inductum anno 1672, sed in ultima editione anni 1694 exclusum.

Vitam ejusdem Beati scripsisse quidam putarunt, sed præter lectiones in officio laudato dicendas, quicquam de eo scripsisse nullibi invenio, nosterque Sampayus qui vitam beati e multis compilavit nihil in hac parte Resendii meminit.

Officium B. Elizabet reginæ Portugalliæ. De quo sic ille epistola ad Kebedium citata. » Musici, *inquit*, exquisitioris decus non ambivi : tantum cùm » officia nonnulla hujus nostræ Eborensis Ecclesiæ » a mea officina prodierint, ex eadem cantum adjeci duobus, alteri reginæ S. Elizabet, alteri huic » D. Gundisalvi. Nimirum offensus cantu ab aliis in » aliquot mea alia officia composito, per diversa systemata evagante, nullaque ἄφωνον κὰι δίφωνον ratione » modo fatigato modo depresso : atqui ego dederam ut putavi operam, ne μετρίοις sensui ac literæ non conveniret. Et si ad Gregorianæ compositionis me normam adigis, siquidem hic exordium & antiphonarum cantus, quem omnes Ecclesiæ sequuntur, Gregorii est, possum ostendere me nihil sine exemplo fecisse. Vitavi tamen » longiorum pneumatum perplexitatem, & super » breves syllabas adcentu destitutas morosam multarum notarum inculcationem ». Ex quibus discimus & alia plura officia composuisse breviario Lusitano inserta, & in arte musica non peregrinum fuisse.

A vida do santo lego Freyre Pedro do convento da Ebora. In lucem emisit in patria Resendius anno 1570. Hanc a se Latine redditam & edendam promiserat Antonius noster Senensis, sed non edidit, nisi eadem sit quam Sampayus citatus prælo subjecit, Parisiis Thomæ Perier 1586 in 8, qui tamen Sampayus a se Latinitate donatam contestatur. Hunc F. Petrum conventus Eborensis ostiarium a puero noverat Resendius, ut supra notavimus.

A architectura do Leon Baptista Alberto. Ex Etrusco auctoris Lusitanice versa instante principe Henrico cardinali, & a morte Resendii jussu ejusdem cardinalis Jacobi Menœtii Vasconcelli curis luci donata, uti legitur in Gasparis Statii *Tractatu de Statiorum familia Eborensi*, ubi *de Simone Statio* agit.

Opus de architectura cui conscribendo regis Joannis III jussu atque auctoritate totus incumbebat dum tamen sacris ad populum concionibus habendis, quas nulla de causa sibi prætermittere licitum putabat, vacaret. Hujus sic ipse meminit in nuncupatoria libri antiquitatum Eboræ. An autem Latina an Lusitana lingua, qua utraque æque elegans erat, scripserit, mihi incompertum. Sed hoc alterum esse a superiori cum Antonio in *Bibl. Hisp.* facile censeo, neque enim simplicem versionem tanti sibi constare diceret.

Concilium Emeritense celebratum anno Christi DCLXVI, *cujus* hîc titulus totidem iisdemque verbis : *In nomine P. & F. & S. S. synodum quod gestum est in provincia Lusitaniæ apud urbem Emeritensem, quæ caput ejus dignoscitur esse, duodecim episcopis in unum collectis die* VIII *Eiduum Novembrium, anno* XVIII *feren. & piiss. Recesvinthi regis Era* DCCIV. *Sunt verò concilii capita* XXIII *diffusiora.* Cum sua Lusitania publicaturum se promittebat epist. ad Kebedium pluries laudata : Lusitaniam verò suam in incude esse asserit & prope diem prodituram spem facit.

Sidonii Apollinaris opera omnia monstrose in pluribus depravata curis Resendii suo nitori restituta : ut ipsemet refert lib. I *Antiq. Lusit.* ubi *de Barbariis.* An autem typis ediderit nemo prodit : si manuscripta reliquit, dolendum tantas curas vel latere vel periisse.

Cum omnibus sui seculi eruditis litterarum necessitudine conjunctissimus fuit, coluitque in primis Conradum Goclenium Lovaniensem eloquentiæ professorem ; Joannem Vasæum Brugensem quem in studiis plurimum adjuvit, & e Lovanio cum Nicolao Clenardo viro doctissimo in Hispaniam & Salmanticam suis suasionibus deduxit, Erasmum Roterodamum, gentiles verò suos Damianum Goes, Jacobum Menœtium Vasconcellum, Achillem Statium suum prius discipulum & postea Romæ virum celebertimum, qui inter alia Pii V P. M. epistolas curavit, & moriens etsi apud Oratorianos sepultus, in veste Dominicana voluit tumulo recondi, Hispanos Kebedium & Ambrosium Morales, quorum plures eum a morte laudarunt, sed & alii inter quos Hieronymus Osorius Sylvensis Proœmio Historiæ Emmanuelis regis Portugalliæ, Josephus Scaliger in Notis ad Chronicon Eusebii num. 1977, Jacobus Usserius de Britannicarum Ecclesiarum primordiis cap. 16 pag. 747, Andreas Schottus jam laudatus, Miræus, Antonius luculenter Bibl. Hisp. Nostrates Antonius Senensis, Stephanus Sampayus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1573, ubi contendit eos falli qui Resendium dicunt vestem ordinis aliquando exuisse, quod bona quidem ille fide & laudando zelo, sed certe non ex scientia.

Synodi provincialis Olissipone habitæ anno MDLXVI *decreta* scripsit a Patribus selectus a secretis ita

etiam volente rege. De quo ſic ille refert epiſtolæ ad Kebedium pluries laudatæ initio: *Perpetuum eum annum* (ſuperiorem ſcilicet, hanc epiſtolam ſcribebat anno MDLXVII) *Oliſſipone egi palam mediaque in luce. Nempe eo vocatus a meo principe ad provincialis concilii decreta ſcribenda, & quotidie ibam ad ſummum templum ad epiſcopos.* Sub finem verò ejuſdem epiſtolæ: *Noſtrum Oliſſiponenſe* [concilium] *abſolvimus circiter ſaturnalia, vel ut potius chriſtiane loquar, inſtante ſervatoris noſtri natali die ſex actionibus diſtinctum. Crevit in juſtum volumen, ut quod decreta continent ſupra tercentum. Nondum exiit turbato apud nos nonnihil eccleſiaſtico ſtatu, ſive circa juriſdictionem, ſive neſcio quur, & ſi ſcio, non tam longe uterque diſtamus, quin eorum quæ hoc geruntur, ad vos rumor celeriter pertingat.*

F. DESIDERIUS DAL LEGNAME.

† 1573. F. DESIDERIUS DAL LEGNAME ſic vernacule Latine *Lignamineus* nuncupatus, Italus Patavinus patria, ex illuſtri progenie ortus, ex qua Joannes Baptiſta Lignamineus epiſcopus Concordienſis Eugenii IV nuntius in Hiſpaniam & Venetias, ubi obiit, Ferrariæ demum in Baſilica majori ſepultus: & Franciſcus Lignamineus epiſcopus Ferrarienſis, antea verò Feltrenſis, qui obiit Romæ anno MCCCCLXII tertio idus februarii: de quibus Angelus Portonarius Auguſtinianus *Della felicità di Padua* lib. 9 cap. 8, & Bernardinus Scardeonius canonicus Patavinus de Antiquitate urbis Patavii, & claris civibus Patavinis lib. 2 p. 133, qui ultimus ſic de hoc noſtro ſcriptore: « Propagari « modo video Lignamineæ gentis decus in Deſide- « rio Lignamineo Hieronymi filio ex Prædicatorum « familia grammatices & theologiæ eruditiſſimo « profeſſore, mihi & benevolentiæ & ſtudiorum « vinculis conjunctiſſimo: quem morum innocentia « & litterarum ſplendor ubique locorum vehemen- « ter illuſtrat, præſertim verò Patavii, ubi multis « jam annis ſumma cum laude ad erudiendos cle- « ricos, ſacras & manſuetiores litteras profitetur. « Hujus ſtudioſiſſimos juventuti labores Creta quo- « que celebratiſſima inſula teſtari poteſt, ubi per « decennium publice bonas litteras docens, illius « juventutem & litteris & moribus in melius re- « formavit. Ex qua re non ſolum laudem, ſed etiam « non modica vitæ ſuæ commoda comparavit ». Hæc Scardeonius, qui & prius alium laudaverat Lignamineum nomine Blaſium decretorum doctorem inſignem Torteſii grammatici ortographiæ editorem typis Tarviſinis anno 1464. Quæ omnia familiam illam viris tum in Eccleſia tum in re litteraria illuſtribus abundaſſe probant, noſtrumque Deſiderium non degenerem eam non parum nobilitaſſe. Ex actis cap. gen. Romæ MDXLVI habetur illum in eo affuiſſe provinciæ Græciæ diffinitorem, ad id muneris ſane electum & miſſum dum in Creta inſula verſaretur: ex actis verò academiæ Patavinæ collegii decanum fuiſſe anno MDLXXIII, quo ab Hieronymo Vielmio ordinis Prædicatorum tum epiſcopo Argolicenſi & epiſcopi Patavini vices agente cum aliis tribus Servita, Carmelita, & Auguſtiniano, delegatus fuit, qui ſtatuta facultatis theologicæ, imo totius univerſitatis leges reformaret, ut Tomaſinus refert Gymn. Patav. p. 189. In patria devixiſſe conjectu pronum, ſed quo anno fortè retegent aliquando gentiles. Scripſit ac edidit

De facie ſepulcri Ciceronis, Patavii 1548. Quod opus etiam MS in fol. extat apud noſtros Patavinos teſte Tomaſino citato in ſuis Bibl. Venetis p. 51.

De hoc opere ſic habet Scardeonius laudatus: « Creta rediens Deſiderius M. T. Ciceronis ſe- « pulcri faciem ex Zacyntho allatam Italiæ primus « omnium typis impreſſorum affabre confictam noſ- « cendam dedit, & hiſtoriam novæ inventionis ele- « ganti epiſtola ex abditis obſoletæ vetuſtatis te- « nebris explicavit, quam Hieronymo Maſcarello « Veneto canonico noſtro Patavino viro doctiſſimo « dedicavit XI kal. februarii MDXLVIII. Scripſit « alia quoque multa ſcitu præclara, quæ adhuc ſup- « primit magna cum laude mox ſuo tempore in « vulgus edenda ». Sec. XVI.

Inſcriptiones F. Deſiderii Lignaminei Patavini, quæ paſſim diverſis in locis leguntur, cum omnibus inſcriptionibus, quæ hodie videntur Patavii in celeberrimo D. Auguſtini templo & cœnobio, Patavii, Gratioſi Perchacini 1561 fol. Extat ibidem.

Rhythmi editi Patavii 1544 octavo kal. maias in 4. In fronte libri leguntur MS epitaphia duo, alterum reverendiſſimi Baptiſtæ Lignaminei Patavini Concordienſis epiſcopi, quod viſitur Ferrariæ juxta altare majus Eccleſiæ cathedralis: alterum reverendiſſimi Franciſci Lignaminei Patavini Ferrarienſis epiſcopi, quod eſt Romæ apud templum Pacis extra ſacellum D. Mariæ cognomento Novæ. Extat ibidem.

Orationes. Præludia. Compendium de conſcribendis epiſtolis. Opuſculum de inventoribus rerum atque de inſtitutionibus ſacris. Epigrammata. Inſcriptiones Romanæ. Epiſtolæ familiares. Hæc omnia ſimul MS extant ibidem.

F. FRANCISCUS MEXIA.

F. FRANCISCUS MEXIA Hiſpanus hoc anno florens ſcripſit ac edidit * 1573.

Coloquio provechoſo de la ſanta cofradia del roſario de nueſtra Señora, Hiſpali 1573 in 4.

Sic habet Antonius in Bibl. Hiſp. addens Alphonſum Fernandez fateri ſe hoc opere uſum, cùm ſuum de Roſario concinnaret. Revera eum laudat in prologo Hiſtoriæ Roſarii & ſacræ theologiæ magiſtrum appellat. Altamura meminit ad 1560.

F. HIERONYMUS GAVATERIUS.

F. HIERONYMUS GAVATERIUS vel *de Gavateris* Italus patriaque & profeſſione Brixienſis hoc eodem anno clarebat, quo edidit & magiſtro ordinis Seraphino Cavalli nuncupavit editum a ſe * 1573.

Commentarium in iſagogen Porphyrii, Brixiæ 1575 in 4.

Ejus meminit Luſitanus *Gavaterium* in indice nuncupans, quod argumento eſt typorum eſſe erratum in Bibliotheca, ubi legitur *Bravaterius*: quem tamen errorem ſecuti ſunt Fernandez, Pius lib. 4 col 283, Altamura ad 1573, quos emendat Rovetta qui collocat ad 1581 & ex fide Leonardi Gozzandi in Bibl. Brixien. & Rivalio in catalogo ſcriptorum provinciæ Lombardiæ contendit *de Gavateris* legendum eſſe, ceu quæ familia ſit apud Brixiam nota. Addit & ab eo relicta

Commentaria in Ariſtotelis logicam Bononiæ MS *ſervata.*

F. JOANNES DUMÆUS.

F. JOANNES DUMÆUS Gallice *Dumay* vernaculo Belgico *Vanderhaghen* Flander, Rotnaci natus & Gandavi ordini cooptatus, ubi profeſſus eſt anno MDXL die XIII auguſti, & ibidem Hagæcomitis theologiam legit, & Leowardiæ præfuit prior. Vir eruditus, Græce etiam peritus, lingua Belgica Eccleſiaſtes eloquentiſſimus hæreticos ætate ſua in illis † 1573.

Sec. XVI. regionibus graſſantes graviſſime pro concione retudit annis præſertim duobus, MDLXIII quo Gandavi quot diebus abſque intermiſſione per horam integram, & MDLXIIII quo ter in hebdomada eorum errores invicte refutavit: tanto verò populi concurſu & plauſu, ut frendentes hæretici de medio tollere non ſemel tentarint. Hinc ne quis extra cœnobium in viam prodeuntem appeteret, ſex ei cuſtodes dati ſunt a ſenatu, qui ad templa concionaturum adducerent, ac e ſuggeſtu redeuntem ſalvum reducerent. Quo non obſtante cùm ſemel prædicaret, in eum ſicarius ad id conductus diſploſo ſclopeto glandem plumbeam emiſit, ſed titubante nefarii manu in vanum abiit ictus. Veneno etiam appetierunt aliquando, miſſo ceu ab amica manu farto mortifero, at eo ipſo qui munus condierat, cui pararetur neſcius, ubi paulo poſt rem agnovit, malitiam revelante, & hoc periculum evaſit. At tandem cùm adverſus impios qui anno MDLXVI ſacra omnia in civitate aut everterant aut diripuerant, clamare non ceſſaret, catholicos in fide Romana confirmaret, lapſos in perſecutione ad ovile reduceret, raucedine non abſque maleficii ſuſpicione contracta, adeo ut vix audiretur, Romacum valetudinis recuperandæ gratia ſe contulit, ubi & paulo poſt diem obiit anno MDLXXIII die XIIII aprilis ætatis circiter LIII. Gandavum corpus ejus relatum communi ſodalium ſepulcro conditum fuit. Ejus cum laude meminit Luſitanus a quo typis errantibus dicitur *Pumeus* in bibliotheca, ſed ad calcem in erratis monetur legendum *Dumeus*. Ad quod non attendentes Fernandez, & Altamura ad 1571 & 1588, ut & Swertius in Athenis Belgicis eumdem hominem in duos diviſerunt, alterum Dumæum, Pumæum alterum dictum, quos ex dictis emendes. Scripſit ac in lucem edidit teſte Luſitano

Sermones quadrageſimales.

Conciones in pſalmos graduales.

Ghilbertus de la Haye qui ſuperius relata fuſius narrat in ſua bibliotheca Belgo Dominicana, & quem hîc excipio, præter illos ſermones quos MS vidit apud noſtros Gandavenſes, addit

Compendium doctrinæ chriſtianæ ſubjectis quibuſdam ex inſtitutione chriſtiana Petri Zoltii, cujus aliàs diſcipulus fuerat.

F. LEONARDUS DE MARINIS.

1573. F. LEONARDUS DE MARINIS antiqua nobilique ac patritia apud Januenſes & Ligures ſtirpe ſatus, patre Baptiſta ex marchionibus Caſalis majoris & Caſtelli novi ad Scriviam in ducatu Mediolanenſi Caſtaneæ gentis, de qua Urbanus VII ſeculo XVI prodiit, in inſula Chio Ægæi maris anno MDIX natus eſt: ubi tenere educatus adoleſcens ordinem amplexus eſt & profeſſus, e quo tamen conventu Chienſi ſuam poſtmodum filiationem in S. Dominici Januenſem tranſtulit. Ita verò litteris incubuit, ut ad gradus omnes evectus, magiſterioque inſignitus, præcipua tum ſcholæ tum & regiminis in provincia utriuſque Lombardiæ munia ſumma laude obierit, facundus orator, concionatorque celeberrimus, ſuavitate morum & religione conſpicuus, miraque in agendis dexteritate atque prudentia commendatiſſimus. Ejus cùm præclaræ dotes Paulo III innotuiſſent, ſucceſſor ab eo & coadjutor Peruſini deſignatus eſt epiſcopi: verùm ſummi hujus pontificis morte mox ſecuta, irritaque ſic ejus deſignatione, Laodicenſis a Julio III die V martii MDL creatus eſt in partibus epiſcopus titularis, Mantuanæque ſedis adminiſter & ſuffraganeus Herculis cardinalis Gonzagæ epiſcopi, proregiſque tum Mantuani, ducis Guilielmi nepotis & pueri: quo in munere ſic Mantuanorum intra regiminis ſui biennium allexit animos, ut eum ſuoſque omnes civitate donarint in perpetuum. Romam inde vocatus nuncius in Hiſpaniam apoſtolicus a Julio III ſtatim mittitur ad Carolum V Joanni cardinali Pogio defuncto ſuffectus, Philippoque principi in Angliam ad Mariam Angliæ reginam, cui nupſerat, tranſmittenti anno MDLIIII benedixit, eaque ſolertia ſibi mandata implevit, pluribus Eccleſiarum Hiſpaniæ cum epiſcopis ſuis ſedatis diſſenſionibus, feliciterque compoſitis litibus, ut ei propterea Julius ipſe III, hujuſque ſucceſſor Marcellus II, ac ipſimet ſacri ſenatus ordinum principes adunati poſt Marcelli tranſitum totius ſenatus nomine ſingulares direxerint gratulatorias epiſtolas Romæ VI mai MDLV ultimas datas. Plurimas nihilominus ea in legatione paſſus eſt devoravitque Leonardus pro ſedis apoſtolicæ juribus & auctoritate moleſtias ab optimatibus & adminiſtris regiis a quibus impetebatur excitatis, ut anno prope integro vacare coactus omnino fuerit ab onere, & legationis officio, ne quid apoſtolicæ ſedis imminutum pateretur juribus, in eum ſedemque apoſtolicam ac Paulum IV concitatis animis, pluraque non ſine Leonardi periculo rerumque diſpendio molientibus & audentibus: quæ certe ille infracto tulit animo omnia atque compeſcuit: cujus & miram animi prudentiam fortitudinemque poſtea laudarunt Paulus S. P. ipſeque Philippus rex catholicus, qui nuntio ſpolia reddi juſſit apoſtolico: ſed quæ ille recipere noluit, uſque dum Romanæ ſedis injuriæ litatum ſatisfactumque eſſet atque pontifici. Exinde in urbem revocatus, itinere per Galliam ſuſcepto, Genevam habitu ſimulato mentituſque mercatorem adiit, ubi perhumaniter acceptus: ad quem novæ illius eccleſiæ & reipublicæ conditores hæretici, Joannes ipſe Calvinus, Petrus Viretus & Theodorus de Beza aliique, qui in diverſorio repertum caſu proſelytum hæreticum ab eo inaudierant compreſſum, mox acceſſerunt, eumque ad cœnam invitarunt. Quibus ille cùm annuiſſet, ſolita mox urbanitate ſubliſtens, appoſitis cœpit chriſtiano ritu benedicere ferculis & menſæ: quo viſo ſtatim aſtantibus in cachinnum effuſis hæreticis, Leonardo præſens occurrit in eos arguendi occaſio, ac inſcitiæ vel ſtoliditatis eos intimulandi, qui quod Chriſtus ipſe ſuo docuit exemplo, quod & apoſtolus ejus ad Timotheum ſcribit Paulus, aut ignorarent aut riderent. Ad quæ compreſſi tacuerunt, ſed alium quam ſe tradidiſſet Leonardum ſubveriti, qui ſe tam eruditum imparatus exhibuerat, a cœna ſenſim de religione fideique difficultatibus agere cœperunt. Et Calvinus quidem ut ætate provectior ſic & arguendo moroſior, Viretus autem ætate junior, linguaque longe fluidior atque ſpermologus ſanctorum invocationis caput evertere toto niſu conatus eſt, quem & ſacræ ſcripturæ & patrum auctoritate Leonardus ita oppreſſit, ut ad incitas poſitus Viretus aliam agitare quæſtionem aggrederetur. Quod non ſuſtinuit Leonardus, priore nonniſi omnino ſoluta ad aliam deveniri poſſe debereque contendens. Ut autem quidam vici marchio Viretum premi animadvertit, percuſſa menſa ſurrexit, diſſolvitque collationem in alium diem rejectam. At Leonardus ne quam occuluerat perſona dignitateque derecta, detrimenti quid ipſe domeſticique reciperent, ſummo mane diſcedens Romam iter proſecutus eſt, quem & honorifice feſtiveque ſuſcepit Paulus IV, qui dum illi majora pararet, e vivis abiit XVIII auguſti MDLIX. At Pius IV ſucceſſor anno ſequenti eum ad ſedem Lancianenſem in Aprutio Philippo II rege catholico procurante promovit XVI jan. MDLX. Cujus poſſeſſionem adeptus priſtinas Eccleſiæ ſuæ cum

Theatinis antiſtitibus extinguere ſuſcepit diſcordias. Romam ideo ad Pium IV profectus, præſcindendis æternum hiſce diſſidiis Lancianenſem Eccleſiam in metropolitanam evehi obtinuit, primuſque ex epiſcopo Lancianenſis archiepiſcopus eſt creatus XXVI febr. MDLXII. Mox ſedem repetebat, firmatam ſic pacem eidem deferens & honorem, cùm ab eodem Pio IV Romam revocatur, indeque Tridentum petente & urgente Hercule cardinali Gonzaga concilii primo præſide mittitur, quo XXVI martii MDLXII pervenit. Quæ verò & quanta peregerit, quantum pro condendis ſacri concilii decretis enodandiſque difficultatibus deſudarit & claruerit, acta ipſa & hiſtoria ſatis aperte teſtantur. Ineunte circiter junio MDLXII a Sittico cardinali d'Altaemps legato & concilii præſide Romam miſſus eſt ad pontificem de variis, quæ tum agitabantur, communionis præcipue ſub utraque ſpecie, & aliis proxima ſeſſione terminandis difficultatibus, deque ſparſis hincinde inter Patres nonnullis diſſolutionis ſynodi proxime indicendæ a pontifice rumoribus, quibus plurimi conturbabantur & exaſperabantur, certiorem facturus, remediumque iiſdem quæſiturus. Cunctis verò a pontifice pro voto Patrum obtentis, Roma quarta julii receſſit Tridentum rediturus, quo ſane nomine non minimam ſibi apud legatos & Patres omnes famam conciliavit & amicitiam: & XII ſeſſione quæ XVII ſept. habita nonnihil inter ſe diſſentientibus theologis ſuper edendis maxime de miſſæ ſacrificio articulis, pene unanimi Patrum conſenſu in Leonardi ſententiam & judicium facile itum eſt, uti præter hiſtoriam ſynodi refert etiam Ughellus Ital. Sac. T. IV p. 419, ubi cuſum exhibet æneum toreuma Leonardi vultum exprimens cum adverſa parte Tridenti, tum in ejus gratiam cuſum. Soluta demum ſynodo, anno MDLXIIII ſuam ille repetierat Eccleſiam Lancianenſem, quam & ad formam concilii curabat inſtitui; verùm a Pio IV revocatur & ad Maximilianum II imperatorem nuncius cum poteſtate legati pro rebus concilii arduiſque chriſtianæ reipublicæ negotiis mittitur: quibus citius & ad pontificis mentem præclare geſtis Romam reverſus purpura ſibi jam a ſynodo Tridentina abſoluta promiſſa decorandus erat, verùm mortuo tum pontifice IX decemb. MDLXV Lancianenſem Eccleſiam abdicavit, ſeque in caſtrum Bombæ Thomæ de Matinis fratris ſui germani recepit, Deo deinceps uni calamoque adverſus hæreticos ſuæ ætatis acuendo vacaturus. In his erat cùm Pius V in ſede Petri XVII jan. MDLXVI collocatus viri dotes eximias probe cognitas habens, nolenſque ſub modio abſcondi, ad Albenſem Eccleſiam tranſtulit VII octob. & ſuper XXV epiſcopatus viſitatorem apoſtolicum conſtituit XXVII ejuſdem menſis & anni, quo munere perbelle functus, hanc novam ſuam ſponſam ſanctiſſimè adminiſtravit annis ſex, S. Carolo Borromæo metropolitano apprime carus & dilectus. Anno autem MDLXXII a Gregorio XIII in Hiſpaniam ad Philippum II & in Luſitaniam ad Sebaſtianum reges de renovando adverſus Turcos fœdere nuncius miſſus, & hac legatione feliciter obita in Urbem reverſus, in collegium cardinalium cooptandus erat cum Germanica ad imperatorem legatione, ſed altero poſt reditum die febri correptus paulatim defecit & obiit XI junii MDLXXIII ætatis LXIII, tot laborum pro Eccleſia exantlatorum præmia percepturus. De quo legendus potiſſimum Ughellus citatus Ital. ſac. T. IV col. 416 & ſeqq. ad 424, ubi epitaphium ſepulcro ejus ad aram maximam templi ſuper Minervam ſito marmoreo inſculptum refert, quem excipiunt Fontana in Theatro & in Monum. Roverta & Altamura ad 1573, Oldoinus in Athen. Liguſt. Ejuſdem meminerunt alii noſtrates Pius, Fernandez &c. & exteri. Hæc ejus opera: SÆC. XVI.

Catechiſmus Romanus vulgo dictus ex decreto concilii Tridentini compoſitus & Pii V juſſu editus, Romæ, Pauli Manutii 1566 fol. pagg. 359. Quæ editio I extat Pariſ. in Regia ſupra laudata ubi de Pio V, poſt quam innumeræ formis omnibus prodierunt ubique editiones. Huic nunquam ſatis laudando operi adornando unâ cum F. Ægidio Fuſcarario epiſcopo Mutinenſi, & F. Franciſco Foreriò ambobus etiam ordinis, delectus fuit a Patribus ſynodi, & ſub Pio V complevit.

2. *Breviarium & Miſſale Romanum* cum iiſdem Fuſcarario & Forerio correctum & emendatum, juſſu ejuſdem ſynodi.

3. *Regula & conſtitutiones clericorum regularium S. Pauli congregationis S. Barnabæ dictorum juſſu Pii IV a noſtro Leonardo recognita, diſcuſſæ, & comprobatæ.*

4. Laudantur & *quædam in ſacram ſcripturam annotationes, ut & in novatores de controverſiis fidei ſcripta*, ſed quæ non dicuntur lucem vidiſſe.

5. *Catechiſmus pro civitate & diœceſi Mantuana*, Mantuæ 1555. Nimirum cùm ibi epiſcopus Laodicenſis & vicarius generalis cardinalis Gonzaghæ epiſcopi Mantuani ageret. Sic Altamura ex *Scriptori Liguri* abbatis Juſtiniani MS.

F. PHILIPPUS DE URRIES.

F. PHILIPPUS DE URRIES apud Aragonos clara nobilique familia ſatus, dynaſtarum *Urriez Lavez & Ayerbe &c.* inter primos inſignis conventus Ovetenſis alumnos claruit ſeculo XVI. In Gregoriano Pinciæ gymnaſio ſodalis aſcitus, & litteris ſacris per ſolita tempora eruditus, regentis diutius munere in eodem poſtea glorioſe functus eſt. Variis etiam aliis in provincia ſua decoratus eſt titulis & honoribus, diffinitoris quoque in capitulo quodam generali Romæ habito vices implevit. Sed nec minus extra ordinem commendatus, concilio Tridentino interfuit ſub Julio III, & iterum ſub Pio IV Urgellenſis epiſcopi procurator & theologus delegatus. Primus demum fuit Eccleſiæ Balbaſtrenſis in Aragonia recens erectæ, & ab Oſcenſi divulſæ ad præſentationem regis catholici Philippi II epiſcopus a Gregorio XIII deſignatus die IX febr. MDLXXIII, quam ſanctiſſimè rexit paſtoris vices integre adimplens, mira caritate, manſuetudine, vigilantia, & ſolicitudine: erga egenos & pauperes ſupra tenues menſæ ſuæ cenſus effuſus, zelo religionis ac divini cultus incenſus, in oratione aſſiduus, verbo Dei qua valebat dicendi gratia oves continuo paſcens, auſteritatibus tum ordinis communibus, tum privatis ad obitum uſque ſervatis, atque in dies adauctis: tandem ſummo cleri populique ſui mœrore bonorumque omnium luctu ex hac vita migravit. Annum & diem non indicant noſtri, ſed monent ſolum anno MDLXXVI adhuc in vivis fuiſſe. De eo legendi Lopez P. III lib. 1 p. 276, Blaſcus de Lanuza Hiſt. Arag. T. II p. 16, Fontana in Theatro & alii. Scripſit 1574

1. *Declaracion del Motu proprio de Gregorio XIII ſobre los panes.*

2. *Altros tratados.* Sic illi.

In actis cap. gen. Rom. MDLXXI ejus eſt memoria, ſacræque theologiæ magiſterium illi jam aliàs a magiſtro ordinis Vincentio Juſtiniano conceſſum rurſus confirmatur.

F. THOMAS MANRIQUE.

F. THOMAS MANRIQUE, vel *Marriques* nobili clariſſimoque Manriciorum apud Iberos ortus ſtemmate, de quo Lopez de Haro lib. 4 † 1574

Sec XVI. Nobiliar Hiſp. cap. 17, patre natus eſt Petro de Luna Fontiſdominæ vernacule *de Fuente dueña* domino, ejuſque conjuge Alfonſa Manrique comitis Oſornienſis filia, de qua citatus Lopez p. 325, & lib. 4 cap. 2 p. 151. Hic a puero domi liberaliter educatus, ordinem adoleſcens amplexus eſt in conventu de Petrafixa vulgo *Pedrahita*, ſicque pietate, doctrina, facundia claruit apud ſuos, ut omnes regiminis ſcholarum & cœnobiorum meruerit honores. Hinc eum Stephanus Uſuſmaris ex procuratore generali magiſter ordinis electus Romæ anno MDLIII, in iiſdem comitiis etſi abſentem & in Hiſpania agentem ſuum ſibi ſuffecit ſucceſſorem & procuratorem in aula Romana declaravit in actis generalem, quo & ad annum MDLXI functus eſt officio. Eam autem a præclaris dotibus ſibi peperit in Urbe famam, ut e vivis exemto ſacri palatii magiſtro Daniele de Crema anno MDLXV, eum mox ad idem munus Pius IV aſſumſerit. Nec minori apud Pium V valuit gratia, qui cùm præbendam theologalem in baſilica Vaticana inſtituiſſet anno MDLXX, vellet que ab ejus tituli poſſeſſore S. Thomæ doctrinam doceri, Manricum ei mire addictum in eaque verſatiſſimum hoc beneficio primum donavit, quod ſuis in ſacri palatii magiſterio ſucceſſoribus bulla ſpeciali voluit eſſe addictum. Et Manricus quidem quandiu vixit, ea præbenda potitus eſt, ſed ægre ferentibus canonicis Vaticanis virum regularem ſuo collegio accenſum, id totum a Gregorio XIII reſciſſum fuit. Ille tandem multis pro Eccleſia Romana exantlatis laboribus, quos inter proregem Neapolitanum a Romanæ urbis invadendæ conſilio regnante tum Paulo IIII numerant ſua auctoritate revocatum & deterritum, diem obiit Romæ anno MDLXXIII. Hæc ejus opera:

D. Thomæ Aquinatis opera tomis XVII *comprehenſa*, jubente Pio V Thomæ Manrique curis edita Romæ typis cameralibus Antonii Bladi & hæredum 1570 in fol. Quod non exiguæ certe fuit eruditionis & diligentiæ onus, in quo nonnullos habuit ut ipſe præfatur ordinis graves inſigniſque doctrinæ ſocios & adjutores. Editionem Pio V nuncupavit, & vitam S. Thomæ ex variis collectam præfixit.

Emendanda quæ in operibus Alexandri Tartagni J. C. Carolus Molinæus inſperſerat in editione Lugdunenſi anni 1556, ac juxta correctionem Thomæ Manrique excluſa ſunt ab altera editione, Lugduni 1570. Has correctiones videſis apud Poſſevinum.

Idem opus cenſeo cui titulus, *Cenſura in gloſſas & additiones juris canonici omnibus exemplaribus hactenus excuſis correſpondens cura F. Thomæ Manrique ordinis Prædicatorum*, Romæ, Accolti 1572 in 4, ſignat. A ad G, & Coloniæ 1572 in 8. Extat utraque in Regia E 1505 & 2188. Alia editio laudatur in Barberina, Romæ 1582 in 4.

Tractatus theologici eruditi in ſummam S. Thomæ. Qui fortè Romæ MS ſervantur, nam typis editos nemo refert.

Catechiſmo Romano poſtendo cum Euſtachio Locatello de quo poſtea ad 1575 allaboraſſe vult Altamura ad 1573, penes quem fides.

F. ANDREAS ALCHERUS.

1574. F. Andreas Alcherus *de Materno* ſive *de Paterno* a patria ſic opinor oppido ditionis Brixienſis nuncupatus, laudatur a Gozzeo, Pio, Altamura & Rovetta ad 1574, ceu vir eruditione pietateque conſpicuus, ac qui Mantuæ ſancti officii cenſor poſitus, hoc munere vigilantiſſime perfunctus eſt. Opellam ab Hieronymo Panormitano de quo ſupra ad 1570 editam quibuſdam annotationibus auxit, quæ & hoc titulo prodiit:

Confeſſionario raccolto da' dottori catolici per il R. P. maeſtro Girolamo Panormitano dell' ordine de' Predicatori, nuovamente ampliato d' alcuni utili avviſi & oſſervationi per F. Andrea Alchero da Materno dell' ordine predetto, Venetiis in 12. Prodiit plories. Vide ſupra ad 1570 *Hieronymus Panormitanus*.

Alia quædam Alcherum ediditſe opuſcula volunt Altamura & Rovetta, ſed quænam illa ſint, non produnt. Si gentiles norint & hîc addant, gratum facient.

F. DOMINICUS DE CELATA.

F. Dominicus de Celaya Hiſpanus Cantaber *Celaya*, vel ut Hiſpani ſcribunt *Zelaya*, quæ Flaviobriga Latine, nunc vulgo *Bilbao* dicitur, ad oram oceani Cantabrici Tarraconenſis quondam provinciæ civitate natus, ordinem Salmanticæ amplexus eſt, & profeſſus anno MDXXXVIII die XVII octobris: obiit verò Ceſarauguſtæ anno MDLXXIIII, cùm ex capitulo generali eodem anno Barcinone celebrato in provinciam ſuam Hiſpaniæ, cujus nomine eidem interfuerat diffinitor, reverteretur. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. verùm accuratius Marieta Hiſt. Eccl. lib. 14 cap. 14 n. 33, & Hyacinthus de Parra in memorialibus MS ad nos miſſis, quos potiſſimum hîc excipio. Prodiit ab eo opus ſed poſthumum cui titulus 1574.

Expoſitio in ſeptem pſalmos pœnitentiales, Salmanticæ, Joannis a Caſſoua 1578. Vidit Hyacinthus de Parra.

Emendandus Poſſevinus, qui agnomen ejus *Caleca* corrupte refert, ſed & alii qui non rectius *Celara* vel *Celeta* agnominant. Altamura meminit ad 1566.

F. JOANNES BAPTISTA CUERANI.

F. Joannes Baptista Cuerani Etruſcus Senas ortu profeſſioneque ſua nobilitavit vergente ſeculo XVI. Poſtquam enim Senis in cœnobio S. Dominici, in quo profeſſus fuerat adoleſcens, & Florentiæ ad S. Marium Novellam ſacris litteris operam dediſſet, Andriam Apuliæ Peucetiæ civitatem miſſus, in ea meruit omnium plauſu baccalaureatus inſigniri gradu. Unde Romam vocatus a magiſtro ordinis Vincentio Juſtiniani, ab eodem ad magiſterium promotus eſt. Tanta verò fuit in ſua provincia Romana eruditionis, morum & probitatis atque prudentiæ fama, ut ad plurium ejuſdem conventuum regimen aſſumtus fuerit, ac etiam Romanæ ipſi vicariæ datus præpoſituſque vicarius generalis. Quin & a Joanne Franciſco cardinali de Gambara Viterbienſis Eccleſiæ præſule electus eſt, qui vicem illius obiret, ejuſque nomine plebem hanc ſibi commendatam regeret vicarius generalis. Eo verò dum fungitur munere, paſtoriſque vices gerit, oneri ſuccumbit ætate vigente quinquaginta ſex annorum tantum natus anno ætæ chriſtianæ MDLXXIIII. Scriptas a ſe reliquit 1574.

Concionei quadrageſimales, aliaſque variis argumenti plurimas.

Has ille variis Italiæ locis, frequentique populorum habuerat confluxu & plauſu, & a ſinceris rerum æſtimatoribus ejus ævi regioniſque exquiſitas, & in pretio habitas: de quo legendus Ugurgierius *Pompe Saneſi* Tit. XIV n. XXVIII ex necrologio S. Dominici Senenſi.

F. MARTINUS DE LEDESMA.

F. Martinus de Ledesma Latinè *Ledeſmius* Hiſpanus ab oppido natali, quod ad fluvium *Tormi* ſitum, ut ferunt, agnomen ſortitus, 1574.

anno MDXXV die XV martii Salmanticæ ſeſe votis religioſis ſtrinxit, virque evaſit eruditione & pietate ita clarus, ut a Joanne III Luſitaniæ rege Conimbricenſem ſuam academiam viris in omni genere ſapientiſſimis exornare ſatagente vocatus fuerit, & inſtanter invitatus, qui primariam in ea theologiæ cathedram regeret, ac ſacras literas publice profiteretur: quod munus triginta annis ſolidis & amplius implevit ſummo & omnium plauſu & auditorum fructu. Ut regi quandiu vixit, ſic ab ejus morte reginæ Catharinæ ejus viduæ regnique regenti ſub Sebaſtiani regis infantia magna ſemper in exiſtimatione fuit: hinc Viſeenſem inſulam vacantem ei obtulit, & quantum potuit regia auctoritate ut acciperet compulit; quam tamen ille conſtanter deprecatus eſt, minus ſe animarum lucrum Hiſpanus & extraneus ratus ſe habiturum in illa diœceſi, quantumvis dotibus ad eam dignitatem ſuſtinendam neceſſariis emineret, pluſque ſe utilitatis ſcholis Conimbricenſibus allaturum, ſi juventibus inſtituendis ut cœperat perſeveraret. Cœnobium Conimbricenſe, in quod ſuam filiationem, ut aiunt, transferri curaverat ab anno MCCXLII erectum, ſed in loco ingrato, æſtuantiumque furoribus aquarum obvio ſitum, jamque vetuſtate caducum & ruinæ proximum ſuis curis in aliam urbis partem commodiorem tranſtulit, ac a fundamentis ubi nunc jacet magnifice erexit, licèt opus inceptum deficientibus ſumtibus non perfecerit: verum ſaltem gymnaſium eidem adjacens & S. Thomæ dictum penitus abſolvit. Is enim erat Martinus noſter ut ſtudiis addictus, ſic virtutis cultor & diſciplinæ, ſui ipſius contemptor & famæ, paupertatis amans, zelo divini cultus & animarum fervens, in cella & veſtibus incurioſus, in victu parcus, in convictu facilis erga omnes & commodus, at ubi de communibus conſiliis ageretur regios animos gerens, qui tandem annis gravis & meritis diem obiit Conimbricæ anno MDLXXXIIII die XV auguſti, fuitque in ſacello majori gymnaſii a ſe erecti ſepultus. Hæc ab eo prodierunt:

Commentaria in quartum ſententiarum, T. I Conimbricæ 1555: T. II Ibid. 1560.

Expoſitiones in univerſam D. Thomæ ſummam, quam repetitis toties vicibus ſuis auditoribus legerat, ſed quæ prælo datæ non fuerunt. Id unum in eo culpant, quod ſtylum nimium neglexerit, cætera inter theologos primi nominis numerandum fatentur Luſitanus, Pius, Fernandez, Souſa Hiſt. prov. Portug. P. I lib. 3 cap 5, Altamura ad 1574 & alii noſtrates, ut & Miræus, Nic. Antonius Bib. Hiſp. At allucinatur Poſſevinus, qui *Tractatum de matrimonio* ei inſcripſit noſtro Petro de Ledeſma poſtea aſſerendum.

F. ALPHONSUS DE LA ANUNCIACION.

2 1575. F. Alphonsus de la Anunciacion Mexicanus cœnobii *de Chimalhuacan* alumnus, vir gravis, vitæque ſanctitate conſpicuus, ferventiſſimus verbi divini præco, apud gentem Zapotecam potiſſimum, cujus linguæ peritus erat in primis, dum in colonia *Etla* dicta populoſiori vicarium ageret, ipſo feſto corporis Chriſti, in proceſſione ut aiunt, ſeu ſupplicatione in qua SS. Sacramentum ferebat, ruente de repente quodam ſuggeſtu, unde cærimoniam turba ſpectabat, oppreſſus cum pluribus aliis, eodem die placidiſſime interiit anno MDLXV die ſecunda junii. Hunc

Provinciæ Mexicanæ ordinis Prædicatorum hiſtoriam ſcripſiſſe ac in ſchedis reliquiſſe auctor eſt Antonius Leonius in Bibl. Indica, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Hyacinthus de Parra in memorialibus MS, Altamura ad 1575, at omnes deluſos cenſeo, & Alphonſo tribuere quod Dominici eſt ejuſdem cognominis *de la Annunciacion*, de quo nos poſtea ad 1591: nam Padilla cujus teſtimonio utuntur, Alphonſi noſtri vitam quidem & mortem accuratius refert lib. 2 cap. 48, ſed ne ꝑꝓ quidem habet, quod ille ſcripſerit, quamvis aliàs ſcriptores noſtros Mexicanos diligenter enumeret.

Sæc. XVI.

F. ANDREAS GIANETTI.

† 1575. F. Andreas Gianetti vel *Zanetti*, ut alii ſcribunt, Italus de Salodio diœceſis Brixienſis oppido ortus, Brixiæ verò ordinem profeſſus, vir pius & eruditus fuit, quem ſibi ſocium & curarum laborumque participem & adminiſtrum cum titulo provincialis Terræſanctæ aſcivit magiſter ordinis Seraphinus Caballi. Præmatura morte e vivis abreptum anno MDLXXV referunt Luſitanus æqualis, & Gozzeus, quos excipiunt Pius, Fernandez, Altamura & Rovetta ad eumdem annum. Dum magiſtri ordinis adhæreret lateri Andreas, ut erga B. Virginem erat impenſe devotus, ad excitandum fidelium in animis ejus per roſarium cultum, opus ſcripſit pluries prælo commiſſum. Ejus hæ ſunt editiones præcipuæ:

Roſario della ſacratiſſima Vergine Maria madre di Dio noſtra Signora dall' opere del R. P. F. Luigi da Granata raccolto, Romæ Joſephi de Angelis 1573 fol. par. pp. 276 cum figuris ſuper laminas æneas ab Adamo Mantuano inciſis. Extat in Regia D 1301.

Editio altera Romæ, Joan. Bapt. Cavallieri & Laurentii Odetici 1577 in 4 pp. 176.

Editionem aliam Romæ 1573 in 12 laudat Alva in prologo Solis veritatis, ubi agit de libris falſificatis, & quærit cur in his prioribus editionibus deſint illa verba, quæ in ſequentibus mox referendis leguntur: *B. V. fù neta e munda da ogni culpa, e pero dice* Ave *cioè ſenza va di peccato e di macula alcuna*. Facilis reſponſio, additionem eſſe factam a morte auctoris.

Editio 4 Venetiis, Joannis Variſco & Hieronymi Francini 1582 in 4 pp. 276 cum figuris. Extat in Regia D 1301, 2.

Editiones duas alias refert Alva citatus Venetiis 1587 & 1607 in 4.

Hoc idem opus Jacobus *Gautier* Gallice vertit & edidit ſed a ſe interpolatum Pariſiis 1589, tum a ſe auctum ſub hoc titulo,

Le roſaire de la tres ſacrée Vierge Marie extrait des œuvres de R. P. F. Louis de Granate par le R. P. F. André Gianetti de Salo &c. Pariſ. Nicolai du Foſſé 1603 in 12 pp. 822. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. EUSTACHIUS LOCATELLUS.

† 1575. F. Eustachius Locatellus Italus Bononienſis familia nobili oriundus, cujus teſſera gentilitia trinum montem aureum uno aliis duobus ſuper impoſito cum tribus ſtellulis ſuper eminentibus itidem aureis in campo cœruleo exhibet, in patria ordinem amplexus, humanioribus ſacriſque litteris clariſſimus ſua ætate habitus eſt. A magiſtro ordinis Vincentio Juſtiniano procurator generalis in aula Romana inſtitutus eſt, ut conſtat ex actis cap. gen. Avenione anno MDLXI celebrati, in quibus ſic lego titulo, *Approbationes: Approbamus magiſterium R. P. F. Euſtachii de Bononia procuratoris ordinis*. Eo verò in munere Pio V adeo doctrina, pietate, agendorumque peritia ſe probavit, ut cum SS. pontifex a ſacris confeſſionibus ſibi delegerit, tum nepoti ſuo Michaeli cardinali Alexandrino

Pio. XVI. consiliarium & directorem in Ecclesiæ negotiis adjunxerit, demum anno MDLXIX die XX aprilis ad Regii Lepidi infulas promoverit. Ejus elogium ex appositio ei cenotaphio sat nobis erit referre, quod sic habet :

F. Eustachio Locatello civi Bononiensi viro integerrimo atque omnium scientiarum genere cumulatissimo : deinde Pio V pie memoria pontifici maximo a sacris confessionibus, ac postremo episcopo & principi Regiensi. Vincentius Referend. apostol. Joannes Baptista, & Augustinus ejus fratres mœstissimi posuere. Vixit annos LVII, *menses* VII *dies* III. *Obiit anno* MDLXXV *pridie nonas octobris.*

Qua sane epigraphe evertuntur pleraque, quæ de eo Pius parte secunda lib. 4 col. 279, & eum excipientes Alidosius p. 109, Ghillinus Theatri vir. illustr. p. 95, Bumaldus Minerval. Bonon. p. 64, Fontana in Theat. Altamura & Rovetta ad 1575 uterque nullo criterio comminiscuntur : Locatellum nempe fuisse magistri ordinis Vincentii Bandelli anno MDVI mortui socium, tum & Thoma Cajetano ad purpuram evecto vicarium generalem ordinis datum, denique congregationis utriusque Lombardiæ vicarium generalem ante annum MDXXXI quo jam in provinciam erecta erat : quæ certe in Locatellum nostrum cadere non possunt, qui mortuus anno MDLXXV ætatis LVIII, vix ex utero materno prodierat anno MDXVIII. Altamura hæc se effugere putat, contendens mortuum ætatis XCIII, sed contra fidem aliorum omnium, qui sepulcralem inscriptionem qualem damus referunt. Viris aliàs sapientissimis allucinandi occasio fuit, quod Eustachium hunc Locatellum cum Eustachio altero Platesio anno MDXIX mortuo, de quo nos supra adhunc annum, confuderint, adeo ut hujus antiquioris opera a Leandro jam anno MDXVI recensita, in hunc Locatellum transferant, & ei ceu auctori tribuant : a quibus propterea recensendis, ne in eumdem errorem incidamus, abstinendum diximus. Quin tamen & hic Locatellus quædam scripta reliquerit, non dubitamus, puta

Orationes seu conciones coram summis pontificibus Paulo IV, Pio IV, & Pio V habitas : vel etiam *Ordinationes in sua Ecclesia Regiensi statutas*,

Quæ Regii Lepidi vel in archivo episcopali vel apud nostros serventur.

F. HIERONYMUS DE LOAYSA.

1575. F. Hieronymus de Loaysa Hispanus Turri Julia vulgo *Truxillo* in Bæturia seu Extremadura nobili loco ortus, in cœnobio Cordubensi ordini nomen dedit, virque fuit pietate, religione, doctrina, rerum gerendarum peritia, ac seu pro Ecclesia catholica seu pro Hispana corona præclare actis commendatissimus. Collegii S. Gregorii Pinciani, quæ purioris in Hispania sanguinis laus est, sodalis fuit, quasque in eo hauserat disciplinas, philosophiam & theologiam, apud suos Cordubæ, tum Granatæ in nostro S. Crucis conventu publice docuit. Magisterii laurea exinde donatus, variisque provinciæ suæ Hispaniæ regendis conventibus præfectus, conventui *de Carboneras* præerat prior, cum ad Ecclesiam Carthaginensem in Indiis Occidentalibus evectus est, primus ejus novæ sedis anno MDXXXVII inauguratus episcopus. Sponsam zelo animarum ductus mox adiit, nihilque omisit ut optimis legibus institueret. Quod in causa fuit, ut cum de nova in civitate *de los Reyes* seu Limæ regni Peruani principe erigenda ecclesia deliberaretur, tantæ molis negotio parem alterum non invenerit Cæsar Carolus V, quem summo pontifici proponeret. Acceptis a Paulo III translationis suæ literis Limam continuo se transtulit, eamque urbem ingressus anno MDXLIII die XXII augusti, cathedralis suæ amplissimæque diœcesis clero formando juxta traditam sibi potestatem totus incubuit : in eumque splendorem erexit, ut paulo post Limana Ecclesia in Metropolitanam erecta, primus ejusdem archiepiscopus declaratus fuerit, pallio IX septembris MDXLVIII a summo pontifice sibi collato. Sedem hanc XXXII & amplius tenuit annis, omnia pastoris vigilantissimi simul & amantissimi officia implens, Hispanis inquilinis & Peruanis indigenis æque acceptus, omnes amplissimæ caritatis sinu complexus omniumque vere pater. Qui in maximis illius regni turbinibus se gesserit, Hispanos bello se invicem adorsos, ac in mutuam perniciem ruentes compresserit & ad pacem reduxerit, clerum ad sui status sanctitatem informarit, inemendabiles absque ulla personarum acceptione constanter e regno ejiciens, religiosos omnium ordinum infidelium conversioni desudantes paterne foverit ac excitarit, literas promoverit instituta in sua metropoli academia, iisdemque ei a summo pontifice regeque catholico obtentis quæ Salamantinæ privilegiis, ac pinguioribus professorum honorariis, Ecclesias suæ diœcesis suffraganeas ad canones antiquos devinxerit, ac ut unius modi esset ubique regimen, synodos duas provinciales habuerit, augusti illius magnificique templi sui cathedralis fundamenta posuerit, parochias, xenodochia, virginum monasteria erexerit ac dotarit, percensere longius esset, nec nostri instituti : de quibus videsis Ægidium Gundisalvum Davila *Teatro Eccles. de las Indias* T. II fol. 12, & nostrum Joannem Melendez *Tesoros verdaderos* T. I lib. 5 a cap. 1 ad 7 inclusive, ubi Hieronymi præclarè gesta fuse prosequitur. Obiit tandem sanctissimus præsul in ipso quod pro Indis Peruanis construxerat, ac reditibus quantum in eo fuerat amplissimis ditarat, & in quo inter pauperes anabat frequentius commorari xenodochio, in eodemque juxta ultimæ suæ voluntatis tabulas sepultus fuit sub lapide, cui hanc insculpserunt epigraphen : *D. O. M. Civitatis hujus Ecclesiæ cathedralis erector, & primus ejus archiepiscopus, Carthagena olim præsul, ordinis Prædicatorum ornamentum Illustriss. D. D. F. Hieronymus de Loayſa, cui Lima hanc parochiam & xenodochium, indigena amorem, & omnes imitationem debent, H. C. S. Religione, clementia, liberalitate clarus obiit anno* MDLXXV *die* XXV *octobris.* Non omittendum a Joanne Melendez citato nostrum hunc Hieronymum magistri ordinis XXXIX F. Garsiæ de Loaysa dicti fratrem germanum : at ei refragatur Ægidius Davila alium patrem & matrem aliam asserens scilicet D. Alvarum de Caravajal & D. Joannam Gonçalez de Paredes Turrim Juliam incolentes, cum Garsias Talaveræ natus sit parentibus Petro de Loaysa & Catharina de Mendosa, quam litem suis gentilibus remittimus dirimendam. Hæc verò Hieronymi laudantur opera :

1. *Instrumentum institutionis Ecclesiæ collegiique canonicorum Limæ* 19 *septemb.* 1543. Refertur apud Melendez *loc. cit.* cap. 1.

2. *Acta conciliorum duorum provincialium ab eo cum suffraganeis vel eorum procuratoribus ac deputatis habitorum* 4 *octob.* 1552 & 2 *martii* 1567.

3. *Statuta pro recto xenodochii pauperum Indorum S. Annæ dicti regimine.* Referuntur apud Melendez citatum, capp. VI & VII.

Ejus præter citatos cum laude meminerunt Lusitanus in Chronico, Dominicus Gravina in Voce turturis pag. 8, Historia Papaguaria pag. 81, Fontana in Theatro & Monum. Reginaldus de Lizarraga noster a Melendez citatus & exceptus & alii.

F. JACOBUS

F. JACOBUS LE HONGRE.

† 1575. F. Jacobus le Honore Gallus Neuſtrius patria & profeſſione Argentomagenſis exactis in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi ſtudiis in ſacra facultate ibidem promoveri meruit, licentiamque decurrebat annis MDLVIII & LIX, quo ultimo de Sorbonica reſpondit decimus, & die XXX januarii ſequentis inter viginti ſex licentiatos quorum ſeptem decim erant regulares locum duodecimum obtinuit. Vir eruditione clarus fuit atque facundia, rerum etiam experientia ac gravitate morum inſignis: quem ex priore ſui conventus anno MDLXII circa ſeptembrem electo & præfecto, mox circa januarium ſequentem ob præclaras animi dotes illuſtriſſimus princeps S. R. E. cardinalis Eccleſiæque Rotomagenſis archiepiſcopus Carolus a Borbonio ſibi voluit oneris ac curæ paſtoralis adjutorem, atque in ſpiritualibus adminiſtrum & Vicarium generalem, quo in munere ſedulum & ſtrenuum ſe ſemper exhibuit adverſus invaleſcentem hæreſim, ſtyloque ac verbo, qua valebat egregie dicendi gratia, compreſſit ac profligavit hæreticos, & a Calvinianorum halitu aſtuque fidei ſuæ commiſſas oves ſervavit immunes. Magna illi fuit apud omnes ejus ævi perorandi fama, quam habitis ad populum præcipuis & gravioribus in eccleſiis & ſolemnitatibus maximo auditorum confluxu & plauſu concionibus ſibi conciliaverat, quarum & plures prælo prodierunt. At vir ille cui longævam vitam optaſſent omnes, immatura morte ſublatus eſt Rotomagi anno Domini MDLXIV ætatis circiter LV, ſepultuſque fuit ibidem apud S. Matthæi ſorores ordinis noſtri *Immunatas* vulgo dictas. Ejus cum laude meminerunt Poſſevinus, *La Croix du Maine* Bibliot. des auteurs François, Antonius Mallet *Hommes illuſtres du convent de S. Jacques de Paris*, Altamura ad 1540 & in Append. Scripſit ac edidit

1. *Oraiſon funebre prononcée dans l'Egliſe cathedralle de Notre Dame a Paris au ſervice ſolennel celebré le 20 de mars 1562* ſtylo veteri novo 1563, *pour ſereniſſime prince Francois de Lorraine duc de Guiſe aſſaſſiné par les heretiques Calviniſtes*, Pariſiis, Ægidii Corrozet 1563 in 8.

Vie & trépas du même duc. Ib. 1563 in 8. Vide le Long Bibl. Hiſt. Franc. n. 13875

2. *Sermon prononcé dans l'Egliſe de S. Medard a Paris a la proceſſion ſolennelle faite le 14 juin 1562 en reparation des ſacrileges commis dans la même egliſe par les heretiques calviniſtes contre le ſaint ſacrement de l'autel*, Pariſiis 1562.

Ad eam concionem non plebs una confluxit infima, ſed omnes omnino regiæ civitatis & aulæ convenerunt ordines. Præter enim aulæ principes, aderant & S. R. E. tum ibi præſentes quatuor cardinales, quotquot & qui reperti Pariſiis aliarum regni Eccleſiarum præſules, univerſuſque civitatis ampliſſimæ Pariſienſis eccleſiarum ſive collegialium ſive parochialium regulariumque clerus, tum & principum majeſtas, auguſtiſſimique ſenatus patres, cæterorumque omnium conſeſſuum ordines, atque innumera ſexus utriuſque multitudo populorum, qui omnes a Divæ virginis Genovefæ baſilica magno apparatu, nec minori devotione ad S. Medardi proceſſerunt, in qua Jacobus noſter inter miſſarum ſolemnia graviter & facundiſſime peroravit.

3. *Quatre homelies touchant les ſaintes images en la religion des chretiens, publiées aux habitans de Roüen en l'egliſe de notre dame l'an 1563. I. Homelie contenant le regret du briſement des images. II. Hom. De la veneration des SS. images. III. Hom. De la divine inſtitution des images. IV. Hom. La difference des empereurs & rois, qui ont edifié ou qui ont briſé les autels & images avec les ſolutions des argumens des heretiques*, Pariſiis Nic. Cheſneau 1564 in 8 pp. 108. Cardinali Borbonio archiepiſcopo ex ejus ædibus nuncupat auctor opus ut ejus juſſu editum.

4. *Fidele recueil de la conference mue entre F. Jacques le Hongre & Guillaume Fenguerè miniſtre predicant d'Aneval pres Pavilli en la maiſon du ſeigneur de Montagu a Ambonville le 23 juillet* 1565, Pariſiis 1565. Sic refert Antonius du Verdier *Bibl. Franc.*

5. *Ample declaration des trois points contenus au ſacré miſtere de la meſſe, ſavoir de la conſecration, oblation, & communion du corps & ſang du Sauveur Jeſu Chriſt, diviſée en trois livres*, Rotomagi, Petri Brenouzet 1566 in 4. Extat apud noſtros Rotomagenſes.

F. JULIANUS FRESNEAU.

† 1578. F. Julianus Fresneau Gallus Cenomanus ortu ac profeſſione, adoleſcens Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, moribus, ingeniique præſtantia ac dicendi facilitate plurimum enituit, adeo ut in aulâ ipſa regia præclaræ ejus innotuerint dotes. De eo ſic habetur in actis ſacræ facultatis Pariſienſis ad ann. MDXL: *Die prima junii F. Julianus Freſneau Prædicator receptus de gratia in favorem dñi Delphini fecit tentativam. Die ſecunda octobris fecit primum principium ſententiarum.* Licentiam decurrit poſtea annis MDXLIV & XLV, & tandem die prima junii anni MDXLVI inter viginti ſex licentiatos quorum ſeptemdecim erant ſeculares ſeptimum & primum regularium locum obtinuit. Sacra laurea redimitus, regens in gymnaſio Sanjacobeo poſitus eſt, eamque cathedram diu tenuit. Ad hæc ea dicendi gratia præcellebat, ut regii fuerit Eccleſiaſtes titulo decoratus, quo ſub Henrico II rege, Franciſco II ac Carolo IX in aula claruit. Sæviebat in Galliis per ea tempora, ut pluries jam a nobis monitum, Calvinianæ perverſitatis inſana lues & furor, in quam Julianus acriter inſurgebat, privatiſque & publicis aſſidue decertabat colloquiis, quibus in ſe maximum hæreticorum excitavit odium & invidiam. Anno MDLXI in comitiis congregationis Gallicanæ apud Trecas die XIV maii habitis ejuſdem electus eſt vicarius generalis, & in capitulo generali quod eodem menſe habitum eſt Avenione a die XXV quo incidebat feſtum pentecoſtes ad primam junii confirmatus. Sic enim lego in actis: *Inſtituimus & confirmamus in vicarium congregationis Gallicana ab eis electum Fratrem & magiſtrum Julianum Freſneau ſub iſta tamen lege & conditione, quod obedierit ordini realiter & cum effectu in ſubſequentibus, ac teneatur intra tres menſes admoneve magiſtrum generalem de ſua ſubmiſſione effectuali & obedientia, alioquin ſi id non effecerit, ipſum abſolvimus nunc prout ex tunc & e contra, & abſolutum declaramus ab officio vicariatus, & ei ſubroganus in eodem officio Fratrem & magiſtrum Julianum Briſorgueil ſub eadem conditione.* Morem in omnibus magiſtro ordinis geſſiſſe hinc conſtat, quod non ſolo triennio ut conſuetum, ſed integro difficillimis temporibus optime tranquilleque rexerit quadriennio, ad annum ſcilicet MDLXV prorogatis utique ob belli tumultus, quæ anno ſuperiori celebrari debuerant congregationis comitiis. Domus Pariſienſis exinde electum priorem aiunt, ac hoc exacto munere in ſuam Cenomanenſem ſe recepiſſe, ubi tertium electus prior, nec ideo ceſſans ab inſequendis hæreticis, ſervandiſque ab eorum fermento incautorum catholicorum animis. Conciones quadrageſimales Andegavi habendas ſuſceperat anno MDLXXV, & curſum ince-

Sec. XVI. perat, cùm morbo ſubito correptus obiit die XXIV februarii feria quinta dominicæ primæ quadrageſimæ, (paſcha enim fuit tertia aprilis) fuitque ibidem ſepultus. Plura ſcripſiſſe dicitur ſeu philoſophica ſeu theologica, quod & creditu pronum, nulla tamen apud ſuos Cenomanos ſupereſſe, reſponderunt ejus domus ſodales requiſiti. De eo ſic La Croix du Maine in ſua Bibl. Gall. p. 495 :

Julien Freſneau docteur en theologie a Paris de l'ordre des freres prêcheurs du convent du Mans, natif de la paroiſſe de Thorigné au Maine, non loing de la ſeigneurie de la Croix, homme eſtimé tres docte, & fort grand theologien, comme auſſi il étoit en effect.

Il a ecrit pluſieurs livres contre Pierre Martir d'un des plus doctes des proteſtans : leſquels ne ſont encore imprimez, non plus que ſes ſermons, & autres œuvres en theologie tant en Latin qu'en François.

Il mourut ſous le regne d'Henry III.

Huic bibliothecario eo major fides habenda, quod Julianum non ſolùm gentilem id eſt ejuſdem provinciæ, ſed & in oppido ſibi vicino natum familiariter noviſſe videatur.

F. MICHAEL DE RIBERA.

1573. F. Michael de Ribera Hiſpanus Malacæ in regno Granatenſi natus, ibidemque ordinem amplexus, vir fuit & humanioribus litteris apprime excultus, & inter theologos primi nominis ſua ætate computatus. Vergente ſeculo XVI clarebat, & Hiſpali in gymnaſio S. Thomæ dicto ſacras litteras profitebatur, tumque opus edidit hoc titulo :

De perfecto theologo. Prodiit primum Lugduni, Johannis Torneſii 1570 in 8 : Poſtea ſub hoc altero titulo, *De ratione ſtudii theologici declamationes ſex*, Coloniæ Agrip. Hæred. Arnoldi Birckmanni 1575 in 8. Scio Antonium in Bibl. Hiſp. & Altamuram eum excipientem ad 1575 ex duplici quadantenus titulo & ex duplici editione, duplex opus eſſe colligere : at ut idem opus eſſe conjiciam, hæc me movet ratio, quod librum *de ratione ſtudii theologici* R. P. F. Laurentio Figueroa ſacræ theologiæ profeſſori nuncupet, cum dicens *noſtri ordinis decus & ornamentum*, addatque *hos eſſe primos ingenii ſui fructus, & ad majora ſe accingere.* Quî vero primus eſt ejus ingenii fœtus, ſi liber *de perfecto theologo* jam ab eo prodierat ? Ut ut ſit harum ſex declamationum is eſt ſcopus :

1. *Hortatur ad ſtudium theologiæ.*
2. *Probat nonniſi virum bonum perfectum eſſe theologum.*
3. *De antiqua agit & de recentiori theologia.*
4. *De uſu humaniorum litterarum in theologia.*
5. *De ſermonis elegantia in divinis litteris.*
6. *Agit de imitatione in theologia.*

In his omnibus oratio eſt pura & elegans. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

De contemplatione rerum humanarum & virtutis excellentia. Declamationes ſeptem, Coloniæ, Hæred. Birckmanni 1573 in 8.

Hujus ſcriptoris meminere Poſſevinus & Verderius in Appendice ad ſuam Bibl. Gallic. duoque tantum ejus opera numerant.

F. ONUFRIUS CLEMENS.

1575. F. Onufrius Clemens Aragonus patriaque ac profeſſione Valentinus, vir moribus ac dicendi gratia commendandus, concionator ævo ſuo clariſſimus, religione atque prudentia conſpicuus domum Valentinam prior rexit ab anno MDLXXII ad menſem maium anni MDLXXV, eoque in munere ſucceſſorem habuit S. Ludovicum Bertrandum. Scripſit

Conciones plurimas clarioribus etiam concionatoribus utiliſſimas.

Sic refert Baltazar Joannes Roca Valentinus in vita dicti S. Ludovici Bertrandi, cùm tamen typis prodiiſſe non addat, has MS in domo Valentina ſervari conjicio. Mirum apud Diagum nullam hujus Onufrii eſſe memoriam.

F. PETRUS GODEBILLE.

1571. F. Petrus Godebille Gallus Andegavis natus, ibidemque ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter fuit in ſacra facultate Andegavenſi, ut conjicio, promotus. Jam annis decem provinciam Franciæ rexerat ejus prior, cùm hoc titulo comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis affuit, & quia tum in actis tempus hujus præfecturæ ad quatuor annos coarctatum fuit, hoc ei munus in quadriennium abinde integrum prorogatum fuit, ad annum ſcilicet MDLXXV, quo in comitiis provinciæ Carnuti habitis officio ceſſit. Virum produnt monumenta Andegavenſia mihi repoſita fuiſſe eruditum, hæreticorum Galliam tum infeſtantium & ubique graſſantium acerrimum impugnatorem, ac ſolemni cum Theodoro Beza indicta diſputatione, hunc a Petro noſtro plane victum & ad inertias redactum. Quo anno obierit mihi hactenus incompertum. Ejus cum laude meminit Nicolaus le Febvre in ſuo Prædicatore Carnuteo p. 224, & ex eo Fontana in Monum. ad 1564, & Altamura in Append. ad 1569, aiens & plura ſcripſiſſe *pro fide catholica adverſus Calvini ſegreges*, quod & veriſimillimum, ſed quænam illa ſint, nulla me docent monumenta.

F. PETRUS MARTYR MORALLUS.

1573. F. Petrus Martyr Morallus vel *Morellus* Inſuber Garetii vulgo *Garexio* natus, ibidemque ordini cooptatus, anno MDLXXV adhuc in vivis erat, & clarebat pietate, doctrina, & facundia, Eccleſiaſtes non vulgaris habitus, & chriſtianis ad ſanctiorem vitam adducendis ac promovendis ardenti ſtudio incumbens. Ejus meminit Luſitanus æqualis, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1575, extrates Poſſevinus, Franciſcus Auguſtinus della Chieſa inter Scriptores Inſubres, & alii. Hæc ejus opera :

Collyrium mentis. Dialogus eſt in novem partes diſtributus. Prodiit primum Latine : tum & Italice ab auctore redditus, Januæ 1555.

Trenta contemplazioni delle pene dell'inferno, della paſſione del Signore, & della gloria celeſte, Vercellis 1563.

Compendio della frequenza del ſantiſſimo ſacramento, Monteregali in ſubalpinis 1570.

Del modo di prepararſi alla communione.

Della virtù dell' humiltà, che dedicò alla ducheſſa di Savoia. Typis etiam prodiit.

Del modo di recitar e contemplar il roſario. Prodiit 1573.

F. Petrus Martyr de Morales Hiſpanus quidam a Marieta & ab Antonio in Bibl. Hiſp. laudatur, ceu qui plura opuſcula aſcetica Latine & Hiſpane ſcripſerit : ſed utrumque deluſum rectius aſſerit Altamura ad 1575 & 1580, & huic incognito *de Morales* tribuere, quæ certo ſunt *Moralli* Gareſini, ſub cujus nomine hæc opuſcula prodierunt, nuſquam autem ſub nomine *de Morales* viſa.

F. THOMAS MERCADO.

† 1575. F. Thomas Mercado Hiſpanus Hiſpalenſis cùm in Indias Occidentales navigaſſet, Mexici urbe principe juvenis inſtitutum noſtrum amplexus eſt, ac F. Petrum de Pravia ſacræ theologiæ tum in academia Mexicana profeſſorem magiſtrum nactus, ſub tantarum partium viro ita profecit, ut ab eo inter diſcipulos, quos ille bene multos habuit egregios, & primi nominis theologos, Mercadus pluris fieret. Hic præceptoris veſtigia premens, per omnes, ſcholæ agones lauream magiſterii obtinuit, in utraque theologia ſpeculativa & morali verſatiſſimus. In Hiſpaniam profectus & Salmanticæ ac Hiſpali aliquandiu moratus, plura opera prælo ſubjecit, dumque Mexicum reverteretur, in navi morbo arreptus, jam jam portum S. Joannis *de Ulloa* ingreſſurus, portum æternitatis intravit, corpore in mari ſepulto. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus & ſequaces, Altamura ad 1575, Antonius Bibl. Hiſp. at præſertim de eo legendus noſter Auguſtinus Davila Hiſt. prov. Mexic. p. 587 & p. 653. Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Commentaria in textum Petri Hiſpani ſeu ſummulas*, Hiſpali, Ferdinandi Diaz 1571 fol.

2. *In dialecticam Ariſtotelis cum opuſculo argumentorum*, Ibidem 1571 fol. charact. eleganti. Novam e Græco textus Ariſtotelis tranſlationem a ſe concinnatam auctor adjecit, quæ Græce peritum demonſtrat.

3. *Sumo de Tratos y contratos* ſex libris: *De la ley natural. Del trato de los mercaderes. De la prematica del trigo. De cambios. De uſuras. De reſtitucion*, Salmanticæ, *Matthiæ Gnaſt* 1569 in 4 pagg. 498: Deinde Hiſpali 1571 & apud Diaz 1587 in 8. Quæ editio venalis proſtabat Pariſiis in auctione bibliothecæ Bultellianæ anno 1711. Hæc ſumma Italice verſa prodiit Brixiæ Petri Mariæ Marchetti 1591 in 8.

F. VINCENTIUS PATINAS.

† 1575. F. Vincentius Patinas *de Quintiano* a patria oppido agri Brixientis vernacule *Quinzano* ſæpius de more nuncupatus, & conventus Brixiani alumnus, inter primos ævi ſui in Italia theologos claruit, ob eximias dotes, inquit Octavius Roſſi Elog. Hiſtor. Brixian. pag. 319, Mantuanis principibus acceptiſſimus & cariſſimus, qui ſi ei fides, a Paulo III S. P. delectus fuit, qui de Eccleſiæ catholicæ dogmatibus ageret in ſynodo Tridentina. Cùm tamen Vincentium hunc inter patres concilii Tridentini, procuratores oratoreſve vel theologos nuſquam annumeratum deprehenderimus, fortè ab Hercule Gonzaga cardinali Mantuano ac ſub Pio IV concilii præſide cui notus & acceptus erat in primis, eo ductus fuerit, vel quod narrationi Roſſii magis congrueret, ille fuerit is anonymus ex quatuor quos ex ordine ſibi delegit Paulus III Romæ peculiari coram eo congregatione convocandos, nempe magiſtrum ordinis Franciſcum Romeum, ſacri palatii magiſtrum Bartholomæum Spina, Albertum de Cattaro, & quartum cujus nomen ignoravit Palavicinus, qui hæc refert *Iſtor. del conc. di Trento lib.* 8 *cap.* 2 *n.* 1, quatuor inquam de rebus in concilio agendis & canonibus condendis cum Joan. Jacobo Barba Auguſtiniano ſacelli pontificii ædituo Interamnenſi epiſcopo papa præſente tractaturos. Ut ut ſit quod diſcutiant gentiles, Vincentium noſtrum laudant noſtrates omnes, Luſitanus, qui vixiſſe præſtat adhuc anno 1575, Gozzeus, Fernandez in *Concert.* & *Hiſt. Eccl. de nueſtros tiemp. lib.* 3 *cap.* 6 p. 351, ubi ſic habet: *El padre maeſtro Fray Vincente de Quinciano natural de Breſſa entre otras muchas coſas que eſcrivio, fueron algunos opuſculos contra las nuevas heregias, impreſſos en Mantua año de* 1556: Pius lib. 4 col. 309, Fontana Monum. pag. 533 ad ann. 1573, Altamura ad 1583, Roveta ad 1589: Exteri Roſſius citatus iterum ad Emmanuelem Maggium pag. 87, Leonardus Cozzandi Bibl. Brix. & alii. Hæc autem ab eo prodierunt: Sæc. XVI.

1. *Fragmenta contra hereſes*, Mantuæ 1557 in 4: laudatur in Bib. Bodley. Quo opere tractari dicunt *De divina gratia: de juſtificatione: de confeſſione: de ſacrificio miſſæ: de indulgentiis: de ſacris imaginibus: de primatu Petri & auctoritate papæ.*

Italus quidam mihi ignotus in indice auctorum ordinis Prædicatorum qui de theologia morali ſcripſerunt, qui index fortè fortuna in manus meas venit, ejuſdem Vincentii laudat

Tractatum de Euchariſtia editum Venetiis 1571 in 4.

2. *Eruditiſſima dilucidationes trium librorum Ariſtotelis, qui de anima inſcribuntur, nec non commentariorum S. Doctoris Aquinatis in eoſdem, cum textu duplici tranſlationis ſcilicet antiquæ, & Joachini Perionii Benedictini, auctore R. S. T. M. Vincentio Quintiano Brixienſi O. Prad. Ejuſdem auctoris elegantiſſima appendix de potentiis, de paſſionibus, deque moralibus virtutibus animæ, & de muſica*, Bononiæ Alexandri Benacii 1573 in 4 pagg. 571. Ordinis magiſtro F. Seraphino Cavalli opus nuncupat F. Vincentius Quintianus Patinas, aitque in vegetiori ætate philoſophica hæc ſe congeſſiſſe, quæ operâ F. Euſtachii Minervienſis alumni ſui cariſſimi prælo data fuere. Extat opus Pariſ. in Regia R. 1060, & recenſetur in Bodley.

Laudantur præterea ejus *Commentaria in Libros Poſteriorum Ariſtotelis*, imo *in univerſam ejus Logicam & in* XII *libros Metaphyſicorum*. Revera in opere ſuperius laudato ſe ad alia ſua commentaria remittit, ſed an typis prodierint, mihi incompertum.

Prodiit Pariſiis in folio magno expanſo libellus per modum programmatis ſeu tabellæ ad parietem affigendæ hoc titulo:

Cenſurarum atque pœnarum canonicarum collectio, cujus auctor F. Vincentius Quintianus Patinas ordinis Prædicatorum S. T. P. ſacrorum canonum obſervator, RR. D. D. Dominico Bollano Brixienſium epiſcopo dicata. Pr. *Conventibus juſſu ejuſdem illuſtriſſimi præſulis nonnullis viris doctis.*

Proſtabat apud Honervoſt in vico Sanjacobeo ad inſigne urbis Coloniæ, & anno 1700 exrabat Goneſſiæ apud noſtros.

Quidam *F. Gervaſius a Guidicciolo* ordinis Prædicatorum anno MDLXX florens laudatur ab Italo ſuperius citato, ceu qui ſcripſerit

De cenſuris & pœnis eccleſiaſticis:

Sed cujus opus F. Vincentius Patinas ſub ſuo nomine ediderit; quod unde acceperit mihi incompertum, cùm aliunde hujus ſcriptoris Gervaſii nulla mihi ſit apud alios nomenclatores memoria: & Vincentium Patinam virum gravem & eruditum fœtum alienum ſibi ſuppoſuiſſe non ſit veriſimile.

F. ANDREAS DE MOGUER.

† 1576. F. Andreas de Moguer Hiſpanus Bæticus ab originis ſuæ loco diœceſis Hiſpalenſis agnominatus, loco nobili natus, ſtudiorumque cauſa Salmanticam a parentibus miſſus, ibidem adoleſcens ordini ſe addixit. Emenſo litterarum curriculo ad doctrinam chriſtianam docendos qui regionis hu-

Sæc. XVI. jus aſperos incolunt montes, ruſticos a ſuperioribus deſtinatus, id munus ardenti caritate miraque patientia lætus obivit. Hinc reverſus mox Indiarum occidentalium miſſioni comes adjunctus, in Mexicana provincia totum ſe in proximorum ſalutem qua concionibus frequentiſſimis, qua confeſſionibus excipiendis impendit, ab Antonio de Mendoça primo Mexici prorege conſcientiæ arbiter etiam aſſumtus, cui & auctor fuit, ne quod ab ipſo nonnulli poſtulabant iniquum etſi præpotentes concederet: quam ob cauſam ab iſtis graviſſime vexatus, patientiſſime tulit omnia, eorumque artes ac inſidias prudenter eluſit. Provinciæ Mexicanæ variis domibus præfuit, & univerſæ provincialis electus anno MDL, quam ſedulus pedeſque viſitavit. Diſciplinæ regularis ad unguem per quinquaginta & amplius annos, quibus a profeſſione vixit tenaciſſimus, cum fama ſanctitatis demum obiit in domo ordinis Mexicana anno MDLXXVI. Ejus vitam & acta proſecutus eſt Auguſtinus Davila Padilla Hiſt. prov. Mexic. lib. 1 cap. 83 & ſeqq. quem excepit Lopez Hiſt. gen. P. IV lib. 2 cap. 55. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. & Altamura ad 1570. Hæc ejus opera relicta MS:

Hiſtoria de S. Domingo de la provincia de Mexico. Hanc laudat Leonius in Bibl. Ind.

Sermones de tempore & de Sanctis. Voll. duobus.

Liber exemplorum.

F. ANGELUS DE SENIS.

1576 F. Angelus de Senis ſic a patria & profeſſione nuncupatus, florebat etiamnum anno MDLXXVI ſacræ theologiæ magiſter, quam & Senis publice profeſſus eſt, & Patavii antea e ſuperiori loco docuerat. Franciſci *de Nardò* ſive Neritonenſis de quo ſupra ad 1480 ſtudii ut ibidem diximus, Patavini profeſſoris celeberrimi *Quæſtiones metaphyſicas* redegit in ordinem, ac in unum volumen compegit. Hæc verò opera propria poſteris reliquit:

Commentaria in Iſagogen Porphyrii, prædicamenta, libros perihermenias, poſteriorum, phyſicorum, & de anima Ariſtotelis.

Hæc anno dicto nondum erant typis edita. Sic Luſitanus teſtis oculatus, apud quem erratum typorum irrepſit, cùm ſcripſit 1276 pro 1576, ut conſtat ex cæteris. Luſitanum excipiunt noſtrates omnes, præſertim Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XIV n. XXXI.

F. BARTHOLOMÆUS DE CARRANZA.

1576 F. Bartholomæus de Carranza & *Miranda* Hiſpanus, natione Cantaber ſeu Navarrus, Mirandæ natus intra fines Olitenſes ad cæterorum ejuſdem nominis diſtinctionem *de Arga* dictæ, quod eo alluatur flumine inter cætera regni illius præcipuo, & exantlandorum pro Eccleſia laborum, & ærumnarum ab Eccleſiæ ipſius miniſtrorum ſeu ſuſpicione ſeu invidia fortiter tolerandarum illuſtre eſt exemplum. Patrem habuit Petrum de *Carrança*, matremque Mariam *Muſeo* ejus conjugem, utrumque ſpectatæ nobilitatis parentem. Hujus de Carrança cognominis feudum ad Clivum montis domus S. Stephani, (unde Mirandam migravere avi illius) ſitum eſt. Lucem vidit ille primam anno MDIII ſub Joanne III & Catharina ejus conſorte Navarrorum regibus. Ab ipſa incunte ætate litteris radioribus imbuendum curarunt parentes, qua vel tunc certa emicabant ingenii a Deo ei collati, tenuique hoc in vaſculo repoſiti theſauri indicia: quæ animadvertens pater ac fovere cupiens opportunam hujus nactus eſt occaſionem. Compluti prima tunc univerſitatis jacta erant fundamenta, ad quam accedebat doctor Sanchez de Carranza vir eruditione clarus Petri de Carranza Bartholomæi patris germanus. Eo igitur cum miſit pater anno MDXV ſub patrui cura & tutela educandum, jamque tum Navarræorum regno potiebatur Carolus V imperator. Triennio integro litteris humanioribus incubuit in gymnaſio S. Eugenii his ſpecialiter ſtudiis addicto: anno verò MDXVIII migravit in collegium artiſtarum S. Catharinæ, ubi magiſtrum habuit Andream de Almenara, ſub quo biennio philoſophiæ ſtudens adeo profecit, ut ſocios omnes longe ſuperaret. Anno MDXX peracto artium curſu ætatis ſuæ XVII habitum ordinis in conventu de *Benalac*, (qui poſtea Guadalajaram tranſlatus eſt) e manibus F. Martini *de Avendaño* tunc prioris ſuſcepit, & ſequenti MDXXI profeſſus eſt. Anno MDXXV in collegialem, ut aiunt, S. Gregorii Pinciani electus & aſcitus F. Didacum de Aſtudillo primarium ſtudiorum hujuſce collegii regentem nactus eſt: vixque XXV ætatis annum attigerat, cùm ibidem artium curſum prælegendum ſuſcepit. Quo in obeundo munere cùm quinquennium expleviſſet, in ſecundarium ſacræ theologiæ regentem electus primum, tum F. Didaco de Aſtudillo primario regente defuncto ejus vices obtinuit in eo gradu ob ſingularem probitatem, eruditionem, & prudentiam conſtitutus & ſuffectus, quem & annis pluribus ſuſtinuit, peritiſque adeo magiſter evaſit, ut inter præcipuos ordinis viros habitus ſit, & a ſuis legatus qui Provinciæ nomine proximis generalibus comitiis intereſſet Romæ ad Minervam MDXXXIX celebrandis, non quidem ut diffinitor, qui fuit F. Joannes de Victoria S. T. M. ſed vel ut elector, vel ſaltem ut theologus. Paruit ipſe, perſpectaque in capitulo generali mira ejus capacitate & eruditione, proluſiones omnes litterariæ & exercitationes ſcholaſticæ comitiorum ipſius curæ a Patribus ſunt commiſſæ & demandatæ, felicique adeo ſucceſſu impoſitum ſibi onus illud implevit, tantaque cum omnium admiratione & plauſu, ut ibidem ſolemniter magiſterii gradu inſignitus fuerit, præſentibus præſulibus non paucis, pluribuſque cardinalibus, quorum unius dono biretum ipſi jam antea S. officii, ut aiunt, qualificatori collatum fuit: huic verò novo titulo novam & libros prohibitos, quo facilius eoſdem refelleret, legendi gratiam Paulus III ſuperaddidit. Magna itaque fui apud Italos relicta fama, eodem anno Pinciam reverſus theologiæ ſcholaſticæ & poſitivæ totus incubuit. Magiſtri peritiam arguit eruditio diſcipulorum: auditores quippe habuit *F. Petrum de Soto* Salmanticenſis dein univerſitatis cathedraticum primæ, (ſic Didacus *de Caſtejon y Fonſeca*, ſed falli certum, nam & Bartholomæo in ordine antiquior erat *Petrus de Soto*, qui præterea Salmanticæ nunquam profeſſus eſt: ſed forte legendum, *F. Petrum de Sotomayor*, qui anno MDLI cathedram veſpertinam obtinuit, & anno MDLX F. Dominico Soto ſucceſſit in primaria) F. Joannem *de la Peña* ibidem F. Dominici de Soto annis quibuſdam vices gerentem, & anno MDLX cathedraticum veſpertinum, F. Joannem *de Villa-garcia* Oxoniæ S. T. profeſſorem apud Anglos, a Philippo II ad S. Romanæ ſedis obedientiam revocatos, innumeroſque alios viros inſignes & eruditos magiſtri ſui doctrinæ teſtes indubios. Sed & ejus conſiliis ſæpius & commode utebantur tum litium ſecularium tum & ſanctæ fidei judices in rebus gravioris momenti: quo & factum eſt, ut vacante epiſcopatu Cuſcenſi a regio Indiarum ſenatu ad eum propoſitus, & ab imperatore deſtinatus fuerit, ſed conſtantiſſime recuſavit. At indicto anno MDXLV a Paulo III Tridenti

generali concilio inter alios ipſe a Cæſare ſelectus fuit, qui cum F. Dominico de Soto huic ſynodo ſuo adeſſent nomine: quo continuo perrexit, trienioque toto hac vice ſtetit, apud legatos apoſtolicos cardinales & prælatos ob eruditionem, prudentiam & probitatem mire habitus. Anno MDXLVIII diſſoluto concilio in patriam reverſus, conventus Palentini electus eſt prior & conſtitutus, nec ſic a ſtudiis ceſſans epiſtolæ S. Pauli ad Galatas expoſitionem ſummo auditorum concurſu aggreſſus eſt. Tum a Philippo Hiſpaniarum principe ad iter Belgicum ſe accingente literas accepit, queis ad confeſſarii ſui munus obeundum accerſebatur ſimili mandato ex parte Cæſaris firmatas, ſed & onus illud & anno ſequenti MDXLIX inſulam Canarienſem ab utriſque ſibi oblatam pari humilitate ac conſtantia detrectavit. Anno MDL in cap. prov. Segobiæ habito ptiorem provincialem eum elegerunt Patres Hiſpani, dumque officium vigilantiſſime impleret, reſumpta Julii III juſſu Tridentina ſynodo rurſus ex mandato Cæſaris eo perrexit, Toletoque pertranſiens a Joanne Martinez Siliceo Toletano archiepiſcopo poteſtatem accepit, ut ejus nomine ſacro illi intereſſet cœtui, in quo ſane, quam prius ibidem ſibi pepererat, maxime auxit ſui exiſtimationem: adeo ut ei gravioris momenti negotia commiſſa fuerint, & anno MDLII diſſoluto iterum concilio librorum expurgatio ei cum præclaris aliis theologis demandata: quod ipſum Tridenti nonnullis adhuc detinuit menſibus, in quo & ſupra cæteros laboravit maximeque in iis recognoſcendis examinandiſque libris ibidem a F. Petro de Soto relictis. Quibus diſcuſſis atque ſeparatis catholicis a fermentatis & ſuſpectis, hos prius diſcerptos in profluentem Atheſim immerſit, illos verò ſui ordinis conventui largitus eſt. Hoc in labore comites habuit F. Antonium *de Utrilla*, & Franciſcum *Ramirez*, quos & in adverſis poſtea ſocios etiam habuit. Dehinc anno MDLIII in Hiſpaniam collegiumque ſuum S. Gregorii Pincianum reverſo, Philippus princeps, qui ibi tunc aderat cum aula, frequentes ejuſdem conciones libenter audiebat, regiis eidem diſtribuendas committebat eleemoſynas, ſed & a ſacro ſancti officii ſenatu librorum expurgatio ut plurimum credebatur. Cùm autem in Angliam debuit transfretare idem princeps, initumque cum Maria Regina conſummare matrimonium, & perſpecto a Cæſare ejuſque filio explorato rerum illius regni ſtatu, quanti intereſſet principem virorum ſingulari religione & eruditione inſignium peritiſſimorumque theologorum amplo ſtipari comitatu, id etiam ita fieri ſolicite ac præcipue curarunt: primuſque a principe citra deliberationem omnem aut conſilium (quod ſummo apud eum eſſet loco) delectus eſt F. Bartholomæus de Miranda, qui mox ad illud opus explendum ſe accingens menſe maio MDLIV Hiſpania diſceſſit. Quæ tunc pro fide catholica in eo regno acta fuerint, norunt omnes: Reginaldus Polus S. R. E. cardinalis Julii III de latere legatus ſolemni pompa receptus, debita ſummo pontifici obedientia præſtita: templa, cœnobia, bona eccleſiaſtica, a ſectariis uſurpata clero monachiſque reſtituta: miſſæ ſacrificium ab Eduardo VI ablegatum ubique celebratum ac cultum: ſynodus nationalis Julii III mandato habita: univerſitates Oxonienſis & Cantabrigienſis viſitatæ: profeſſores catholici expulſis hæreticis inſtituti, inter eos Oxoniæ F. Petrus *de Soto*, & F. Joannes *de Villa-garcia* utercque ordinis Prædicatorum: Ex proteſtantibus emendati non pauci & Eccleſiæ reconciliati, pertinaces vivicomburio animadverſi, defunctorum verò qui in hæreſi diem obierant, ejus præſertim auctorum memoria damnata, exhumatiſque cadaveribus oſſa combuſta, innumeri pene perverſæ doctrinæ libri ignibus addicti, alii expurgati & caſtigati: quæ quidem omnia tum Poli cardinalis tum Reginæ Mariæ Philippique principis auctoritate geſta ſunt, quantum tamen contulerit Bartholomæi noſtri dexteritas & ſolertia, quo hæc tanta negotia ſumma cum tranquillitate promoverentur, agnoverunt ipſi principes ejus conſilio in omnibus uſi: agnoverunt & ipſi hæretici, a quibus flagellum ſuum virgaque & gladius vulgo dicebatur, quique ſic in eum præſertim exardeſcebant quaſi decretorum omnium ſibi inuſtorum auctorem unicum, ut ſæpius in caput illius & vitam attentaverint. Hiſce ad annum MDLVII totus incubuit ille, quo ſcilicet navigavit in Belgium ad Philippum tum ibi degentem rationem geſtorum redditurus. Hic autem ex Caroli patris abdicatione jam Hiſpaniæ rex vacantis morte Joannis Martinez cardinalis Silicei Eccleſiæ Toletanæ nuncio accepto, de ſublegendo qui tantæ ſedi par eſſet ſucceſſore idoneo ſolicitus re in conſilio habita, collatiſque apud ſe conſultorum dictis & momentis F. Bartholomæum prætulit ac nominavit, in quem etiam præter expertas a ſe manifeſtaſque viri dotes eximias, præcipua conſultorum vota concurrerant. Reginam Angliæ Mariam & id a Philippo poſtulaſſe ferunt aliqui: ut ut ſit, ubi primum hujus gratiæ nuntium accepit, conſtanti pectore primoque illo ſuo perſeverans in propoſito, quo Cuſcenſis & Canarienſis Eccleſiarum inſulas regiique Philippi confeſſarii munus olim detrectarat, archiepiſcopatum etiam Toletanum Hiſpaniæque primatum recuſavit per menſes plures: imo & regem e bello Gallico reverſum adiit, enixeque rogavit, ut ſaniori ſuſcepto conſilio animum mutare vellet, atque ut quod jam majeſtati ſuæ propoſuerat, ſedi Toletanæ ſublegendos Gaſparem de Zuñiga & Avellaneda epiſcopum tum Segobienſem dein cardinalem & Compoſtellanum archiepiſcopum, aut Franciſcum de Navarra Pacenſem epiſcopum ac ſubinde archiepiſcopum Valentinum viros adeo inſignes rerumque Eccleſiæ ac regiminis gnaros ex iis quemlibet ſibi gratiorem deligeret, ſuique loco ſufficere dignaretur. Regia primum manu archiepiſcopatus ſyngraphum acceperat deſignatoriam, de qua adeo nulli adhuc innotuerat, at ſubinde per ſecretarium ſuum Franciſcum *de Eraſo* diploma regium ſeu breve ordinarium ei delatum eſt, juſſumque regio nomine, ne quidvis in contrarium amplius obtenderet: tumque parere coactus procumbens in genua exclamavit, *O quam grave formidandumque onus impoſuiſti in humeros meos Deus bone, digneris ergo o Domine & neceſſarias ad id vires elargiri.* Romam ergo pro bullis obtinendis miſit, atque in illarum conceſſione illud contigit ſingulare, quod illa ipſa die qua illius Eccleſiæ præconizatio facta eſt, ipſa eadem nulla in aliud conſiſtorium prolatatione collatio ipſi facta fuit, contigitque illud XVI decemb. MDLVII, quod & idem accidit in pallii conceſſione. Nonneſcio Franciſcum de Piſa *Hiſtor. de Toledo* pag. 267, aliter iſta referre & videri Carranzam quaſi infularum avidum inſimulare, ceu qui nominationis regiæ publicationem a rege quantocius implorato reginæ Anglæ interventu obtinuerit, quam rex ipſe differri cupiebat, ne ſcilicet a Ruizio Gomez de Sylva regis gratia potentiſſimo, cujus adventus ex Hiſpania in dies expectabatur, ſecreta Carranzæ nominatio interverteretur, hincque rumorem natum ad reginæ petitionem ipſi delatum archiepiſcopatum: at huic auctori non ſolus Didacus *de Caſtejon y Fonſeca*, ſed & alii omnes plane adverſantur. Acceptis itaque Roma bullis pontificiis ab Antonio cardinali Granvellano munus conſecrationis accepit, idque Bruxellis in Eccleſia ſui ordi-

&c. XVI.

Sec. XVI. nis Dom. I quadrageſimæ XXVII febr. MDLVIII & miſſis Toletum qui ſuo nomine poſſeſſionem inirent, aliquot menſibus adhuc in Belgio commoratus eſt concionibus intentus, ſed & qua valebat apud Philippum gratia plura ab eo obtinuit, inter alia ut pro augendo miniſtrorum ſancti officii annuo cenſu tunc leviſſimo, unus ex quibuſlibet regni collegialibus Eccleſiis canonicatus ſeu præbenda de ſummi pontificis licentia ſancto deinceps officio perpetuum foret annexa, quod & ſtatutum fuit. Tandem verò ipſe in Hiſpaniam appulſus, Cæſaremque graviter decumbere monitus, qua potuit uſus eſt diligentia, ut vivum adhuc invenire poſſet & alloqui : adfuitque reipſa morienti, nec leve principi hoc in agone ſolatium fuit aſtantem habere archiepiſcopum & audire. Sic rem narrat Didacus *de Caſtejon* ſupracitatus. At Famianus Strada cui adfuerunt certiſſima eorum temporum & arcana Hiſpaniæ monimenta, id magis explicat teſtatus Carolo Toletanum antiſtitem procuraſſe, quæ chriſtiano ritu luctanti animæ ſuppeditantur adjumenta : idem referunt Campana in vita Philippi II, & ex eo Spondanus in *Annal.* legendus : Palavicinus etiam in Hiſtor. conc. Trid. ſic loquitur lib. XIV cap. XI n. 4 : *Il Carranza veramente aſſiſtette alla morte di Carlo Quinto, e per cagion della dignità che teneva, gli preſtò gli eſtremi uffizii eccleſiaſtici in quel trapaſſo.* Poſt expleta pro Cæſare apud Juſtam pietatis & funeris officia die XIII octob. MDLVIII diſcedens archiepiſcopus, ad Eccleſiam ſuam iter dirigit, ubi ſumma omnium lætitia recipitur. Mox reparandis rebus omnibus attendens, emandatis nonnullorum fabricæ miniſtrorum vitiis, ſacellum Canonicorum dictum, quod ipſis tantummodo in eo celebrare liceat, eccleſiaſtica ſuppellectili decorat & inſtaurat. Parochiales Eccleſias ſacroſque parthenones ſeu monaſteria ſibi ſubdita viſitare conſtituit, atque in viſitatione conciones habuit, omnibus prout rei neceſſitas exigeret occurrens. In Eccleſia majori ſæpius maxime per adventum ac quadrageſimam prædicavit, per idque temporis quotidie ad matutinum media nocte ſurgebat unico ſui ordinis ſodali ſocio comitatus atque ephebo lucernulam præferente : primuſque in Eccleſia ſemper aderat, atque adeo ſæpius accidit, ut ipſo licèt præſente ſed nondum præſumpta ejus aut exploràta præſentia, ſignum ab aliis ad officii inchoationem datum fuerit. Quotidie ferme confirmationis ſacramentum conferebat iis in Eccleſiis & xenodochiis a ſe tum viſitatis. Singulis hebdomadibus carceres omnes civitatis perluſtrabat ſemel, eaque die captivos reficiebat & cibabat, aliis verò diebus captivos egenos alebat. In nocte nativitatis Domini MDLVIII ſeu more Romano MDLIX tres miſſas pontificali pompa celebravit, & in ultima concionem habuit, beneficiariiſque omnibus non ſacerdotibus Euchariſtiam adminiſtravit, die verò præcedenti domeſticos omnes familiæ ſuæ ſacro Domini corpore donarat, ac cum ipſis poſtea pranſus fuerat. Hebdomada ſancta eccleſiaſticis omnibus officiis aſſiduus interfuit, mandati cærimonias & ritum in capitulo peregit, pauperum pedes beneficiariorumque manus abluens, ac ſubinde devote oſculatus. Ter generalem ordinum collationem intra exiguum illud Toletanæ ſuæ commorationis ſpatium ipſemet celebravit. Archiepiſcopatus officia proſtare venalia non permiſit, nec ut quicquam pro titulis ordinum aut collatione beneficiorum, literis teſtimonialibus approbatoriis, conceſſione adminiſtrandi quævis ſacramenta, dimiſſoriis & aliis ſimilibus ab iiſdem exigeretur : ac ne ſecus fieri poſſet, miniſtris ſuis quibus id incumbebat operis, pinguiorem atque idoneam mercedem conferebat. Pro reſidentia parochorum acriter urgebat, ac non commorantes aſſidue fructuum ſequeſtratione aliiſque modis mulctabat. In conferendis beneficiis, maxime quibus annexa erat animarum cura, diligenter attendebat, eaque nonniſi ſpectatæ virtutis & doctrinæ viris conceſſit. Immunitatis eccleſiaſticæ vindex acerrimus ſtrenuiſſimuſque extitit : ſed & diœceſim ſuam per ſeipſum integre viſitandam ſtatuit, ideoque primum Complutum ubi ardentiſſime exoptabatur acceſſit, & ibidem ſingularis amoris & obſervantiæ titulis & indiciis ſuſceptus eſt : tum Valdemorum, hinc Tordelagunam, vel ut ſcribit Sandoval Talamancam petiit, fuitque hæc ultima ipſius paſtoralis muneris meta. Quæ ſic ſeriatim deducere viſum eſt, ut quam in tota ſua vita Lutheraniſmi ipſi objiciendi anſam dederit, videat lector : quæ enim hactenus relata ſunt fatentur omnes, adeo ut quo ſtudio erga Dei cultum Eccleſiæque ſuæ decus & incrementum flagravit, ſummis Eccleſiæ primitivæ paſtoribus veniæ comparandus. Sed qui tantas ſpiritualium omnium donorum opes ejus animo concluſerat Deus O. M. eas hactenus in agendo explicaſſe ſervum ſuum contentus, & cum ſupremarum omnium poteſtatum gratia, eaſdem deinceps in patiendo earumdemque poteſtatum offenſione vexationeque voluit inclareſcere magis, idque jam eſt enarrandum.

Non omnino improviſum incurrit archiepiſcopum longa illa, quam in Hiſpaniis paſſus eſt, perſecutio. Priuſquam enim e Belgio ſolveret, quidam ex ipſius familiaribus ſecreto & amice eum monuerat, ne Toletum, ſed Romam potius petere vellet : at ille bene ſibi conſcius, quo eum munus ſuum vocabat, ire perrexit, cætera Deo committens. Inquiſitor igitur generalis Ferdinandus de Valdez archiepiſcopus Hiſpalenſis habito ſancti officii conſilio archiepiſcopum apprehendendum decernit : obtendebatur quod ex quorumdam incarceratorum proceſſu in eum gravis ſuſpicio, aut etiam culpa reſiliret. Facultate igitur a Philippo II tum in Belgio agente & a Paulo IV ſummo pontifice accepta, commodum Inquiſitori viſum eſt archiepiſcopum Tordelagunæ viſitationes ſuas obeuntem capere, miſſique ab eo ſacri tribunalis miniſtri, qui id ſine tumultu agerent, hora noctis ſecunda ejus cameram ingreſſi placide dormientem comprehendunt, ac ſupremo lictorum præfecto cuſtodiendum tradunt. Adeo tum ſui compos ille fuit, tantoque periculo major, ut immotus intrepiduſque permanſerit. Mandatum ſibi exhiberi legique poſtulavit, quo perlecto nec non & brevi apoſtolico, illud ratus mancum & forma deficiens, ſummum pontificem ſedemque apoſtolicam appellavit. Sequeſtrata illico omnia ipſius bona & ſcripta ibi reperta, miſſumque ut ubicunque aliàs forent, ſimile fieret, erat XXII aug. MDLIX. Die ſequenti vinctum Pinciam ducunt, quo appulſi XXVIII ejuſdem menſis eum in carcerem detrudunt. Die quarta ſeptembris Inquiſitor generalis cum conſilio ſuo ſeſſionem primam habuit, & coram ſe citatum archiepiſcopum hortatus eſt, ut in hac ſuſtinenda tribulatione tantis ſuis uteretur dotibus : cui cum reſpondiſſet ille, & ipſi Inquiſitori idem fore opus, ut eum audiret, aliquas ſubinde proteſtationes protulit, ſpecialiter Inquiſitorem generalem, certis allatis cauſis & altera ſeſſione duos etiam ejus aſſeſſores recuſavit. Probatæ recuſationum cauſæ fuere, & ab arbitris legitimæ habitæ & pronunciatæ, juſſumque ut alii deligerentur, qui vicem recuſatorum implerent. Paulo IV interea XVIII aug. MDLIX mortuo, Pius IV XXVI decemb. ejuſdem anni ei ſuffectus ea de re appellatus, judicum delectum ad Philippum II remiſit, quorum tamen ſic facultatem reſtrinxit, quo tantummodo cauſam inſtruerent, atque in or-

dinem juris redigerent Romam ſubinde tranſmittendam : inſuper ad id duorum annorum terminus aſſignabatur, licèt in alios poſtea annos fuerit prorogatus : placuit autem regi Gaſparem de Zuniga archiepiſcopum Compoſtellanum judicem cum aliis duobus non ita detento gratis delegare. Habitæ ſunt igitur de more ſeſſiones & auditiones in ipſa ejus cuſtodia, & ad omnes objectas ſibi propoſitiones, quæ ex ejus ſcriptis dicebantur elicitæ, omnino negative reſpondit, dixitque conſtantiſſime ſe circa fidem non plus Sancto Dominico deliquiſſe. Anno MDLXIV cauſa jam plene inſtructa erat, atque adeo juxta litteras commiſſionis pontificias eo in ſtatu quo Romam tranſmittenda : verùm Caſtellani Inquiſitores de ſua auctoritate quid imminutum fore veriti, ſi ſuper hac cauſa extra regnum pronunciaretur, rationes ſuas regi inſinuarunt, qui eas juſtas habens a Pio IV obtinuit, ut in partibus judices aſſignarentur. Tres igitur delecti fuere a pontifice judices, Hugo *Boncompagno* cardinalis cum titulo Legati de latere, qui fuit poſtea ſummus pontifex Gregorius XIII, Joannes Baptiſta *Caſtania* Roſſanenſis epiſcopus nuncius apoſtolicus in Hiſpaniis, & ipſe poſtea ad Petri ſedem ſub nomine Urbani VII evectus, & Joannes *Aldobrandinus* juris utriuſque doctor Rotæ tum auditor, ac demum cardinalis, quibuſcum & F. Felix Peretti ordinis Minorum, qui demum & ſedem apoſtolicam ſub Sixti V nomine occupavit ceu theologus profectus eſt, qui omnes in Hiſpaniam pervenere menſe novembri MDLXV, fuereque a rege perhonorifice recepti. Mox ubi de præcipuo legationis capite actum, Inquiſitionis ſenatus unâ cum legato aliiſque Roma miſſis judicibus convenire, ſedere, ac pronunciare volebat : quo conſilio mirùm offenſus legatus, eos ſecum aſſeſſores & judices adſciſcere conſtantiſſime recuſavit, annuſque pene integer in hiſce diſſidiis conſumptus fuit. Interea eodem anno die x decemb. Pio IV defuncto, legatus tum ut futuræ intereſſet electioni, tum ut & ingruentes in abſolvenda Carranzæ cauſa fugeret ab Hiſpanis motas difficultates, inſalutato hoſpite diſcedens, celeribus admiſſis equis curſim Romam properavit. Eo verò ubi pervenit, Pio V a die VII jan. MDLXVI jam electo, tanta contentione tantoque vigore recenſuit & explicavit oblata in hac obeunda commiſſione ab inquiſitionis Caſtellanæ tribunali impedimenta & incommoda, ut ſummus pontifex archiepiſcopi cauſam & perſonam Romam transferri advocarique firmiſſime conſtituerit, fruſtra poſtmodum variis & precibus & inſtantiis in contrarium ſenſum eum adducere nitente Philippo rege, utque a pontifice conſtitutum, ita & reipſa perfectum. In Urbem igitur miniſtris Inquiſitionis & regiis ſtipatus XXVIII maii anni ſequentis MDLXVII pervenit Carranza, cui pontifex pro carcere S. Angeli arcem aſſignavit, atque in eadem ipſa quam ſummi pontifices ibidem habitare ſolent, palatii parte honorifice voluit collocari. Ibi paulum reſpirare cæpit vinctus, nam præter amæniſſimam habitationem, quod ei non permiſerant Inquiſitores Hiſpani, id ei a pontifice conceſſum eſt, ut ſacramentalis confeſſionis beneficio uteretur. Tum ut ejus cauſæ finem acceleraret, conſultores deſignavit, quorum quatuor erant S. R. Eccleſiæ cardinales, epiſcopi item quatuor & duodecim ſeu theologiæ ſeu juris utriuſque doctores. Etſi autem ingenti deſiderio teneretur pontifex archiepiſcopi cauſæ quantocius abſolvendæ, dilationes tamen vitare non potuit. Præter tempus enim in tranſlatione proceſſus ex vulgari Hiſpano in Latinum facienda inſumptum, Fiſcalis ut vocant, ſeu procurator Inquiſitionis Caſtellanæ aliquas ſemper procraſtinandi rationes offerebat, cùmque jam judicio parata omnia viderentur, novas in Hiſpania fieri inquiſitiones poſtulavit, his tricis quaſi ſatagens ne Pio V ſuperſtite ſententia, quam conceptam latamque reliquit, promulgaretur. Promulgare poterat pontifex, niſi eam Philippo II tranſmiſiſſet, quem prius monitum voluit prudentiſſime ſummus Eccleſiæ paſtor : adeo autem illius qui ſententiam detulerat, reditus prolatatus eſt, ut antequam reverſuſſuiſſet, Pius V obierit prima maii MDLXXII. Die XIII ejuſdem menſis ei ſuffectus eſt Hugo cardinalis *Boncompagno* Gregoriuſque XIII appellatus : qui ſperabatur cauſam proximè terminaturus, ſpem tamen fefellit eventus. Iterum fiſcalis urgere ut ipſe pontifex negotium excuteret ac pronunciaret, uti jam Pius V egerat, poſtea novas in Hiſpania diligentias adhibendas, rurſus & conſentaneum eſſe ut exinde Romam conſultores accirentur & expectarentur : ſic quatuor adhuc annis nactus eſt archiepiſcopus exercendæ maximæ illius, qua donatus a Deo fuerat, patientiæ occaſionem. Tandem die XIV aprilis MDLXXVI ſententiam tulit & pronunciavit Gregorius XIII. Illius capita hæc erant, commiſſiones pontificiæ pro hac cauſa conceſſæ referebantur, tum recuſationes, ſubinde & ipſius juſſu Pii V Romam tranſlatio, catechiſmi qualificationes & cenſuræ, cæteraque archiepiſcopi ſcripta. Objiciebatur ipſi quod ſuſpectos legiſſet libros, & ut alii legerent conſenſiſſet, quod cum hæreticis communicaſſet, eorumque ſententias dicendique modos fuiſſet inſecutus, ſpeciatim recenſebantur, Martinus Lutherus, Joannes Oecolampadius, Martinus Bucerus, Philippus Melancton : ob quæ omnia poſt maturam attentiſſimamque nonnullorum cardinalium, prælatorum, plurimorum-inſignium doctorum Hiſpanorum & Italorum deliberationem, ſic decernit ſanctitas ſua : ut propoſitiones ſexdecim hæreticas Lutheri modernorumque hæreticorum, de quibus ex operibus ſcriptiſque ſuis ſuſpectus habebatur, abjuraret de vehementi : deinde quod vehementer ſuſpectus, in pœnam ſeu emendam culpæ illius, quæ in eum exinde recidebat, ab archiepiſcopatu ſuo Toletano ad quinquennium ſuſpenſus pronunciabatur : ut toto hoc quinquennio in cœnobio Urbisveteris FF. Prædicatorum LXX milliaribus Roma diſſito vel ulterius pro ſummi pontificis arbitrio recluſus permaneret : archiepiſcopatus adminiſtratio ſeu adminiſtratoris nominatio, fructuumque archiepiſcopatus diſtributio currentium ab ipſa incarcerationis ipſius die tam præteritorum quam futurorum omnium (demptis prius & exceptis penſionibus ſibi aſſignatis, adminiſtratoris ſtipendiis, aliiſque debitis, expenſiſque neceſſariis) plena & integra diſtributio ſummo pontifici reſervabatur. Aſſignati ſunt pro archiepiſcopi menſa & ſumptibus aurei ducati mille cujuſlibet menſis initio ab eo recipiendi, impoſitumque ipſi ut per illud ſuſpenſionis ac detentionis ſuæ tempus certis inſtaret ſalutaribus pœnitentiis : prohibitum ne miſſam niſi ſemel qualibet hebdomada, eamque votivam prout ſibi præſcribendum erat, celebraret : injunctum inſuper ut dum Romæ ſtare adhuc illi liceret, ſeptem Romanas baſilicas certis in qualibet ab ipſo recitatis precibus & orationibus viſitaret, atque in ea quam ex eis deligere vellet, miſſam celebraret, utque intra trimeſtre proximum novemdialia miſſæ ſacrificia perageret. Inſuper ut ſuſpenſionis ſuæ tempore certas quaſdam ſolemneſque cum cantu miſſas, quibus & præſens eſſet in cœnobio ubi moraretur, celebrari curaret : ut & anno ſequenti proximo ſingulis ſextis feriis jejunaret, ac triennio ſubſequenti iiſdem ſingulis ſextis feriis ſeptem pſalmos pœnitentiales cum litaniis & precibus recitaret : ac demum catechiſmus vernacula ab ipſo lingua editus prohibebatur.

Sec. XVI.

Abjuratis per ipſum propoſitionibus a cenſuris ad cautelam fuit abſolutus, juſſitque pontifex, ut ad

Sec. XVI. domum noſtram Minervæ deduceretur, atque in ipſis Magiſtri ordinis ædibus collocaretur, ipſique archiepiſcopo inhibuit, ne inde abſque ſuo permiſſu diſcederet. Erat ſabbatum ante Dominicam Palmarum: majoris hebdomodæ tempus ſanctum ac lugubre his in ſuæ reclusionis ædibus piè tranſegit, diebus ſingulis de conceſſu pontificis Miſſam celebravit, in communi cœnaculo cum cæteris fratribus accumbens diebus jovis & veneris ſanctis comedit, eoſque omnes in die cœnæ impenſo ſumptu excepit ſplendideque pavit. Facultas ipſi celebrandi conceſſa a pontifice ad ſingulos quoſque dies extenta eſt & ampliata, ipſique indictum paſchali feria tertia baſilicas ſeptem viſitaret, ſacrumque in ea quam vellet faceret. Percrebuit ſparſus per urbem rumor ea die egreſſurum per civitatem archiepiſcopum, proque eo quo ipſum intuendi, cauſamque illius abſolutam cognoſcendi omnes tenebantur deſiderio, civitas nonnihil commota eſt. Id ut reſcivit pontifex, ut diem feſtinus anteverteret, injunxit: juſſiſque pontificiis ill eetſi imparatus obediens die altera paſcharis primum illuceſcente ſe accinxit itineri: ſex baſilicas viſitavit, dumque pergeret, pietatem erga pauperes eximiam ac caritatem ipſis effuſa liberalitate eleemoſynas impertiens exhibuit: jamque tum primum morbi illius quo poſtmodum occubuit, ipſo in itinere ſenſit exordia. Ad S. Joannis in Laterano ædes ſtranguria laborare cœpit, mictum compreſſit, quem poſtmodum revocare non potuit, in S. Maria Majori tamen, quam inviſit ultimam, ſacrum fecit: at domum reverſum continuus eum habuit dolor. Summus pontifex ſuum confeſſarium ad eum miſit, qui ſuo illum inviſeret nomine, ac teſtaretur ſe de laboribus illius & doloribus ſingulariter angi. Augebatur interim ſtranguriæ dolor, atque ſic incaluit, ut extra remedium lethalis medicorum judicio ſit habitus. Quod ut ipſi innotuit, viaticum ſibi miniſtrari rogavit. Peccata ſua magiſtro F. Alphonſo Ciacconio confeſſus eſt, qui gratia pontificia uſus ipſum abſolvit: Prior Minervæ ſacrum Domini corpus ipſi detulit, huic deferendo interfuere ejuſdem conventus Fratres quamplurimi, quos duo in archiepiſcopi cauſa ſecretarii ab eodem nominatim vocati præcedebant. Alta autem voce ſupremum omnium Dominum, quem præſentem ſentiebat & adorabat alloquens, hunc quem hic ad literam referre viſum eſt habuit ſermonem: *Teſtes appello curia cœleſtis incolas, judicem accipio ſupremum hunc Dominum hoc ſanctiſſimo præſentem ſacramento, ipſique aſtantes ſanctos angelos, quos ut patronos ſemper colui: juro per hunc eumdem Dominum & per proximi tranſitus mei præſentem ſtatum, perque rationem, quam divinæ ſuæ majeſtati ſtatim a me reddendam certo ſcio & expecto, me tota illo tempore, quo in Religione legi aut poſtmodum ſcripſi, prædicavi, docui, diſputavi in Hiſpania, Germania, Anglia; ad id ſemper & maxime attendiſſe, ut fidem Domini noſtri Jeſu pro virili extollerem, hæreticoſque impugnarem. Placuit divinæ ſuæ Majeſtati ſic me in hoc ſuo juvare negotio, ut ſua deſuper accedente gratia hæreticos plurimos ad fidem catholicam revocarim in Anglia, dum noſtrum regem eo ſum comitatus: cujus accedente mandato præcipuorum illius temporis hæreticorum cadavera exhumari, ac ſumma cum ſancta Inquiſitionis auctoritate cremari curavi. Catholici & hæretici me primum fidei defenſorem dixere, licèt id de me aſſerere vel ſentire non præſumam, me tamen inter primos ſemper extitiſſe, qui ſancto huic allaborarunt negotio, poſſum affirmare, plurimaque circa id a me peracta juſſu ac nutu Domini noſtri regis plurimorum quæ hic refero teſtis optimi: quem colui & dilexi, colo ac ex corde ſingulariter diligo, quem nec ullus e filiis ſuis tam firmo tamque ſincero, quo ego Majeſtatem ſuam, proſequitur aut proſequetur amore. Prætorea non modo tota vita mea decurſu aliquam hæreſim, vel quodlibet vero ac genuino ſanctæ Romanæ Eccleſiæ ſenſui contrarium nec prædicavi, nec docui, nec propugnavi, aut defendi: nec in ullum de quibus me ſuſpectum habuerunt, dicta propoſitioneſque meas in abſonum alienumque ab eo quo a me prolata fuerant ſenſum interpretantes, errorem prolapſus ſum. Sed juro per ſupra dicta, perque eumdem Dominum quem mox accipiam judicem, ne vel leviori quidem hactenus cogitatione ſimilium aut eorum quæ mihi ſunt in proceſſu objecta, fuiſſe me contaminatum, nec circa id ullatenus a me dubitatum aut imaginatum: ſed contra legiſſe ſemper, ſcripſiſſe, docuiſſe prædicaſſeque firmiter & ſincere fidem hanc veram quam modo credo, quam & moriens profiteor. Nihilominus ſententiam in mea cauſa a ſanctitate ſua datam ut juſtam ſuſcipio & agnoſco, quippe datam a Jeſu Chriſti vicario, quam ut talem accepi, utque talem habeo, cùm judex in ea cauſa, præterquam quod Jeſu Chriſti vicarius eſt, prudentiſſimus, rectiſſimus, doctiſſimuſque ſit. Inſuper per agonem & tranſitus anguſtias, quas patior, non ſolum omnibus, qui in hac cauſa adverſum me partis vices ſuſtinuere, vel qualibet modo in ea adverſum me egere, libenter modo condono & ignoſco: verùm & ipſis ſemper ignovi, quicquid in me tentaverint, ac quodcunque mihi gravamen inferre voluerint. Nunquam in Dominum noſtrum peccavi, odium in eorum aliquem retinendo, quin ſemper pro eis Divinam Majeſtatem ſuam exoravi, & nunc ipſos omnes in corde gero ad locum quo divino nutu divina & ſuperveniente miſericordia migraturum me ſpero: coram hoc tribunali ſupremo adverſus illorum quempiam proferam nihil, ſed pro omnibus Dominum noſtrum ſupplex orabo.*

His maximo animo & ſpiritu prolatis ſanctiſſimum altaris ſacramentum devotiſſime humillimeque veneratus excepit. Maxima fuit circumſtantium, qui ſic alloquentem audierunt admiratio, plurimique præ teneritudine largiſſime fleverunt, nec minor inde poſtea fuit omnium anxietas animi de illius æquitate cauſæ judicandi. Agone ſupremo accedente adfuit illi confeſſarius ejus, plurimi gravioreſque Fratres, domeſticique illius omnes, perceptoque extremæunctionis ſacramento rogavit ſibi Domini paſſionem a Joanne conſcriptam legi ſemel & iterum, mox ſeptem pſalmos pœnitentiales recitari voluit, quibus expletis, dum orationes nonnullæ ab Eccleſia pro extremi agonis hora præſcriptæ legerentur, hora tertia matutina die mercurii menſis maii ſecunda MDLXXVI ætatis ſuæ LXXII completo & ulterius, migravit ad Dominum virtutum quibus eminebat inſignium in iiſque præſertim admirandæ patientiæ ſuæ fructibus gaviſurus. De illius exitu illico monitus ſummus pontifex animi ſenſum internumque dolorem teſtatus eſt, juſſitque ut pro ea qua fulgebat dignitate decenter & honorifice ſepeliretur. Exenteratum eſt a chirurgis cadaver, nec morbi origo mortiſque cauſa ab ipſis deprehenſa perſpectave fuit. Mox veſtibus ipſum pontificalibus ornarunt & induerunt, ſicque in aula decenter ornata conſpiciendum expoſuerunt. Divagata per urbem ejus mortis fama maximus fuit undique ipſum intuendi cauſa accurrentis populi concurſus, ſingulares in eum pietatis demonſtrationes exhibitæ, illiuſque virtutum mira proclamatio, aliis pedes ejus, aliis manus devote oſculantibus. Altera a morte illius die de nutu pontificis ad horam quintam veſpertinam diſpoſita eſt & præparata pompa funebris & inhumatio: pontifex verò audiens hora indicta innumerum fore tunc ad eum populi concurſum,

mutata

mutata mente & hora, ſecundam a meridie aſſignavit, ſicque maxima cum ſolemnitate peractum fuit. Corpus in eccleſiam per cœnobii interiora delatum eſt, quod antea per civitatem deferendum fuerat conſtitutum. Erat in eccleſia prominens a terra tumulus ac feralis ædicula, in qua corpus illius expoſitum eſt. Sepulturæ officium peregit magiſter Ordinis F. Seraphinus Cavalli, quo expleto in medio chori juxta majus altare inter duos cardinales ſepultum fuit. Civibus Romanis horam immutatam moleſtum fuit, dolentibus ac conquerentibus omnibus hoc ſibi præreptum ſolatii. Prolapſis diebus aliquot ipſo annuente pontifice ejus tumulo hæc appoſita eſt inſcriptio, qua facile deprehendatur, quanti eximias illius dotes fecerit ac præclare geſta pro Eccleſia Gregorius XIII, quanti & eum habuerit:

Bartholomæo Carranza Navarro Dominicano Archiepiſcopo Toletano Hiſpaniarum primati, viro genere, vita, doctrina, concione, atque eleemoſynis claro, magnis muneribus a Carolo V & a Philippo rege catholico ſibi commiſſis egregie functo, animo in proſperis modeſto & in adverſis æquo. Obiit anno MDLXXVI *die* II *maii Athanaſio & Antonino ſacris, ætatis ſuæ* LXXII.

Anno MDLXXVIII die XIII ac XIV junii ſolenni ritu ac pompa pro more jubente Gaſpare cardinali de Quiroga ejus ſucceſſore ab eccleſia Toletana eidem eſt parentatum: in aula majore capituli ubi ſedis illius Antiſtites ſuo quique ordine a S. Eugenio hujus nominis primo ad vivum depicti conſpiciuntur, ſuo loco repoſita eſt illius effigies, denique inſcriptio ſuperior appoſita cum aliis ſupra limina ſcrarii, ubi archiepiſcoporum antiqua ſeries aſſervatur, poſteriſque committitur memoria. Hæc ſunt ejus opera:

1. *Summa omnium Conciliorum &c.* pluries & vario volumine edita omnibuſque pervia. Edit. I Venetiis ad ſignum Spei 1546 in 8, & ad Paulum III pervenit, ut Ludovicus Jacob in Bibl. Pontif. refert pag. 276.

Hanc nuncupavit Didaco *Hurtado de Mendoza* Caroli V ad Venetos & ad concilium Tridentinum oratorem, qui quam id gratum ſibi fuerat, eleganti ad auctorem epiſtola teſtatus eſt: Ibidem iterum 1566 in 8: Ibidem Jacobi Vitalis 1573 in 8: Lugduni, Juntarum 1587 in 16: Ibidem 1600 in 16: Pariſiis, Jacobi du Puy 1564 in 16: Rurſus ibidem, Jacobi Queſnel 1624 in 8: Genevæ 1600 in 16: Duaci 1639 in 8 cum additionibus Franciſci Sylvii: Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1668 in 8 cum append. conciliorum Galliæ: Lovanii; Hieron. Nempæi 1668 in 8: tum 1681 in 4, curante noſtro Franc. Janſens Elinga, editio auctior & accuratior.

2. *Controverſia* IV. I. *Quanta ſit auctoritas traditionum in Eccleſia.* II. *Quanta ſacræ ſcripturæ.* III. *Quanta Romani pontificis, & ſanctæ ſedis apoſtolicæ.* IV *demum. Quanta ſit conciliorum.* Editæ & præfixæ ad dictam ſummam conciliorum Venetiis 1546 in 8. Ad cujus editionis fidem prodiere Pariſiis 1674 in fol. cum Jacobatio & aliis in Apparatu altero ad concilia generalia Edit. Pariſ. 1672 ſumpt. Societ. ſed & reſtituit Elinga citatus ac præfixit editioni ſummæ dictæ conciliorum a ſe accuratæ Lovanii 1681 in 4.

3. *Controverſia de neceſſaria reſidentia perſonali epiſcoporum, & aliorum inferiorum paſtorum Tridenti explicata.* Edita Mediomatricis: tum Venetiis 1547: Lugduni 1550 in 16: Antwerpiæ, Jo. Belleri 1554 in 12 pp. 154: Venetiis, Jord. Zilleti 1562. In collectione opuſculorum *de Pontificis Romani auctoritate & reſidentia*, quam accuravit F. Remigius Florentinus O. P. in 4, a fol. 176 ad 227.

4. *Concio habita ad ſynodum Tridentinam prima dominica quadrageſimæ anni* 1546. Edita primum cum ſuperiori *de reſidentia* controverſia, Antwerpiæ Joan. Belleri 1546 in 12: ultimo T. XIV Conc. gener. Pariſiis 1672 in fol. col. 1832. Sec. XVI

5. *Inſtruccion para oir miſſa*, Antwerpiæ, Plantini 1555. Quod opuſculum & Latine redditiſſe auctorem aſſerit *Caſtejon.*

6. *Comentarios &c. ſobre el catechiſmo chriſtiano divididos en quatro partes las quales contienen todo lo que profeſſamos en el ſancto baptiſmo, como ſe vera en la plana ſeguiente, dirigidos al ſereniſſimo Rey de Eſpaña &c.* Antwerpiæ, Martini Nucii 1558 fol. pp. 865, eleganti charactere, cum privilegio regis ad 12 annos. In 1. P. agit *de articulis fidei.* In 2. *de decem præceptis.* In 3. *de 7 ſacramentis.* In 4. *de oratione, jejunio & eleemoſyna.*

Auctum & illuſtratum ab auctore fuiſſe teſtatur *Caſtejon*, ac in VII libros diſtributum, nimirum addidit initio tractatum de fide, ſpe & charitate, & quartum fuſius explicatum in tres libros diviſit: ſed hac ratione non fuit editus.

At quandoquidem hujus catechiſmi editionem totam illius incarcerationis cauſam fuiſſe dicunt, quis de eo virorum doctorum ſenſus tum fuerit, placet referre: & in Belgio quidem antequam typis committeretur, a graviſſimis probatus eſt theologis Belgicis. In Hiſpania bifariam diviſi Academici theologi opus probabant alii, alii ſeveriſſime damnabant. Portentoſa fuit opinantium iſta varietas. Sic *Caſtejon Hiſt. de Toledo* pag. 1087. Hinc addit ille, anno MDLXIII delatum eſt opus ad concilium Tridentinum, ubi & a prælatis undecim a concilio librorum examini præfectis ac delegatis tandem approbatum fuit, ut ex cenſura ac facultate typis illud edendi die ſecunda junii ejuſdem anni MDLXIII Tridenti data a Franciſco Forerio congregationis illius ſecretario conceſſa & ſubſcripta conſtare poteſt. Iterum poſtea XXV junii ejuſdem anni de licentia Pii papæ IV Romanis typis edendum ipſis ſumptibus pontificiis conceſſum fuit, id teſtante Flavio Urſino epiſcopo de Muro cameræ apoſtolicæ auditore. Quæ omnia authentica teſtimonia die XXVII auguſti ejuſdem anni in ipſo ſanctæ primatialis eccleſiæ Toletanæ capitulo publice perlecta fuere. Hactenus *Caſtejon.* Odoricus Rainaldus in Annal. ad an. 1563 n. 138 ſic rem narrat: *Hic* (Bartholomæus Carranza) *ob quaſdam opiniones & catechiſmum ſuſpecta doctrina Hiſpano idiomate impreſſum ad ſacrum Inquiſitorem delatus in vinculis jam diu tenebatur. Conſultabant itaque an hujus catechiſmus in Indice librorum prohibitorum configendus eſſet. Traditur propterea examinandus archiepiſcopo Pragenſi, ac ſimul aliquot theologiæ doctoribus, qui accurate illum perlegentes, nihil a recta fide alienum continere aſſeruerunt. Recitata ſententia vehementer exarſit Hiſpaniarum regis orator, atque Ilerdenſis epiſcopus in eos qui temere illum approbaverant* XXIX *julii acerbe declamavit.* Quibus addunt hac Ilerdenſis oratione ut ſibi contumelioſiſſima indignabundum archiepiſcopum Pragenſem proteſtatum eſſe nulli ſe deinceps actui publico affuturum, quouſque tum ſibi tum aliis qui ſecum cathechiſmum probarant, plene factum fuiſſet ſatis: quod & Ilerdenſis agente cardinali Morono præſtare coactus eſt. Ferunt tamen comitem de Luna oratorem Hiſpanum judicii illius cenſorii Patrum Tridentinorum archetypum e manibus legati Toletani eripuiſſe, ac retinuiſſe.

Cenſuram vel Hiſpanæ inquiſitionis vel congregationis Tridentinæ Rhegii apud noſtrum Eucherium Bonetti aliâs fuiſſe teſtatur Poſſevinus. Cæterum hoc catechiſmo ad pravas ſuas opiniones fulciendas uſos eſſe hæreticos hactenus non eſt auditum. Hujus verò tertiam partem deinde & quartam

Sec. XVI. Gallice reddidit D. Binet anno MDCCXIV univerſitatis Pariſienſis rector magnificus, his tituli:

1. *Des ſept ſacremens de l'Egliſe, & des diſpoſitions neceſſaires pour les recevoir avec fruit*, Pariſiis, Claudii, Nicolai, & Petri Heriſſant 1692 in 12 pp. 494, cum approbatione eximia Doctorum ſacræ facultatis Pariſienſis D. Edmundi Pirot ſocii Sorbonici tum ſyndici, poſtea digniſſimi cancellarii, DD. Galliot, Ph. Dubois, Pillot, Varet, De Riviere.

2. *De la priere, du jeune, & de l'aumone avec une explication de l'oraiſon Dominicale*, Pariſiis apud eoſdem 1694 in 8 pp. 651.

Plura etiam alia ſcripſit Carranza quæ typis non prodierunt, ſed penes Antonium cardinalem Santorio tituli S. Bartholomæi de Inſula & Pœnitentiarium majorem ſanctæque Severinæ archiepiſcopum ex ejus judicibus unum remanſerunt, hæcque numerantur a *Caſtejon*:

1. *Modus officii divini recitandi ad ſuæ religionis uſum.*

2. *Iſaiæ prophetæ interpretatio.*

3. *De* XV *SS. Roſarii myſteriis.*

4. *De modo & forma in archiepiſcopatus Toletani viſitatione ſervanda*, Hiſpanice:

Et quam plura alia. Addunt aliqui in carcere ab eo ſcriptum librum *De patientia*. Hujus ſaltem virtutis exemplum omnibus qui de ea ſcribi poſſent libris illuſtrius, efficacius, ac etiam perennius præbuit, qui in tanta dignitate conſtitutus ſeptemdecim annorum ſpatio durioris carceris pondus ita ſuſtinuit, ut etſi ejus vel minutiora ac leviora explorarentur, ac ſubito referrentur verba & opera, nunquam auditus ſit de adverſariis conqueri, aut viſus in impatientiæ motum prorumpere.

Extant quædam *ejus epiſtolæ*. Duas refert *Caſtejon*, alteram ad F. Bernardum de Freſneda ord. Min. Philippi II tum confeſſarium demum archiepiſcopum Cæſarauguſtanum MDLIX aug. XXI ſcriptam pridie ejus diei quo in vincula conjectus eſt, qua & dignitatem ſuam egregie tuetur adverſus conſilia in ipſum jam capta ipſique non ignota: alteram ad Diffinitores capituli provincialis Hiſpaniæ Segobiæ congregati die XI apr. MDLIX: quo F. Melchioris Cani S. T. M. electionem in provincialem, quem ad id munus iterum aſſumendum monitus fuerat, impediret, utpote quem ſibi adverſari noverat, ac dixiſſe Almiranti Caſtellano tam hæreticum eſſe archiepiſcopum Toletanum ac Lutherum, quod ut pateretur convitium, ſua ei fides integra non permittebat. Equidem electionem intervertere non potuit, ſed confirmationem non obtinuit Canus, qui poſtea ab eo dicto purgare ſe conatus eſt, conteſtatus ab ore ſuo nunquam prodiiſſe, ſeque ex animo archiepiſcopum revereri. Ut ut ſit, non potuit efficere, quin partem in vexatione illa tanti præſulis, eamque non levem habuiſſe crederetur.

Inter opera Carranzæ non omittendum illud in ævum omne duraturum nempe *Societas Jeſu Toleti admiſſa*, quod ut concederet ejus deceſſor cardinalis Silicæus, nunquam adduci potuerat, imo & Ocaña ejecerat, ubi eam Carranza ſubito reſtituit, cùm primùm Eccleſiam ſuam inivit. Erat enim illi ſumma cum S. Franciſco de *Borja* tunc in Hiſpania commiſſario generali familiaritas, animorumque ac conſiliorum conjunctio, quam nec vincula nec carceres fregerunt. Hinc Franciſco ſeu teſte ſeu conſiliario Carranza ſupremum Inquiſitorem archiepiſcopum Hiſpalenſem recuſavit. Sed nec hujus manus effugiſſet Franciſcus, ni Toletano prudentior ex Hiſpania ſe in Luſitaniam proripuiſſet primum, & inde Romam clam Hiſpanos ad Pium IV acceſſiſſet. Quæ in hunc tempeſtas non tam ob libellum ab eo editum illiſque hæreſeos ſuſpectum orta eſſe fertur, quam ne gratia apud Philippum præ cæteris valeret. Unde ubi ille ex aula longius abfuit, ea deferbuit tota. Eandem Carranzæ calamitatis rationem fuiſſe quidam conjiciunt, ſed cùm hic præterea primo ac ditiſſimo Hiſpaniarum beneficio potiretur, quod ambiviſſe Inquiſitorem ſummum volunt, æmulatio in Toletanum concepta nunquam conquieſcere potuit.

Tantum autem abeſt, ut Carranzæ famam læſerit carcer tam longus, ut eum in pretio ſemper habuerint viri principes & cum laude meminerint quotquot ſcriptores Hiſpani, Itali, Galli, Germani. Præter ſupra relata poſt ſententiam ipſi pronunciatam, ubi Gregorii XIII pedes exoſculatus eſt, hic ſummus pontifex eum palam coram ampliſſimo cœtu a præclara animi indole, ſumma eruditione, conciombus aſſiduis, fructu multiplici e documentis ipſius ac catecheſibus ab Eccleſia percepto graviſſime extulit, ſed & quoad poſtea vixit, omni complexus eſt urbanitate & gratia. Sancta Toletana eccleſia ſui archiepiſcopi cauſam ſemper & ubique egregie tutata eſt multis qui eum defenderent procuratoribus, Martinus de Azpilcueta Navarrus celebris ille juriſconſultus ei advocatus ſemper aſtitit, apologias plures pro ejus innocentia tuenda ſcripſit, eumque infenſo etiam Philippo II jam ipſe octogenarius Romam, ut ei adeſſet, ſequi non dubitavit. Vitam ejus jubente Gaſpare cardinali de Quiroga archiepiſcopo Toletano Carranzæ ſucceſſore ſcripſit Petrus *Salazar de Mendoza* Martitenſis canonicus Toletanus: quod & præſtitit Didacus *ac Caſtejon y Fonſeca* epiſcopus Pacenſis tum & Turiaſonenſis & ſub Ferdinando Auſtriaco Hiſpaniarum Infante cardinali archiepiſcopatus Toletani Gubernator in hiſtoria *Primacia de Toledo* dicta, quam ultimam hic contraximus. Didacus Covarruvias *Variar.* lib. 3 cap. 13 virum eum appellat *eruditione, pietate, moribuſque Chriſtianis inſignem.* Nicolaus Antonius præſertim legendus in *Bib. Hiſp.* Odoric. Rainaldus in Ann. ad an. 1560 n. 23: *Extracta eſt cauſa*, inquit, *archiepiſcopi Toletani ad Pii V & Gregorii XIII tempora: expenſa autem a Romana Inquiſitione, nihil ſolidi repertum fuit, ut archiepiſcopus manifeſte noxæ damnaretur* &c. Palavicinus in hiſtor. Conc. Trid. lib. 13 c. 9, & lib. 14 c. 11, & lib. 21 c. 7: Sacchinus in hiſt. Soc. Jeſ. lib. 4, 189: *Revera amabat, atque adeo mirabatur hominem* (Carranzam) *Borgia & prædicabat inſignes virtutes, quarum in archiepiſcopatu pulcherrimam ſpeciem dabat, ſed multo maxime ubi datus eſt in cuſtodiam, innocentiam conſtanter defendens* &c. Verjus etiam S. J. in Vita Gallica ejuſdem S. Franciſci Borja legendus. Quæ ſat fuerint ad revincendum Petrum a Valleclauſa in famoſo illo adverſus Cyriacos libello Carranzæ inſultantem: de quo legendus Vincentius noſter Baronius Apologet. lib. 1 ſect. 1 pagg. 63 & ſeqq. Eiſengrenius in *Catal. teſt. verit.* fol. 199: *Unus* inquit *Carranza omnium ſapientiſſimus & eloquentiſſimus, vir bonus & gravis, tam ſecularibus quam divinis ſcripturis eruditus, tanta ingenii ubertate, tam divino atque incredibili orationis genere effulſit, ut miraculum ſui omnibus præberet.* De eodem agunt omnes noſtri Luſitanus, Pius, Lopez præclare, P. IV lib. 2 c. 53 & 54, Altamura ad 1576, Petrus de Sotomayor in *præmio ſummæ concil. ad ſcholaſticos collegii S. Gregorii Pinciani*, in quo eum *ſuum* vocat *præceptorem.* Omitto Poſſevinum, qui fallitur Carranzam arguens erroris, cùm dixit a ſynodo Quiniſexta can. 82, imagines Chriſti in forma agni prohibitas: revera enim illic prohibentur. Melius dixiſſet Poſſevinus eos canones ex ſe nullius eſſe roboris. Omitto & Miræum & alios.

Digitized by Google

Ne quis miretur talem virum qualis Bartholomæus noſter hæreſis inſimulatum, annotandum viſum eſt eam fuiſſe ea ætate virorum omni exceptione majorum, & pro fide catholica acrius pugnantium ſortem, ut ceu ſuſpecti in judicium traherentur, & violatæ religionis poſtularentur. Jam quid Franciſco Borja evenerit indicavimus, quem niſi ſua prudentia ſervaſſet, inquiſitio Hiſpana vinctum tenuiſſet in vinculis, F. Alphonſus de Vituez Hiſpanus Olmedanus S. Benedicti monachus, & ob egregias dotes ad inſulas Canarienſes promotus Caroli V concionator inſignis, eruditione non minus quam eloquentia clariſſimus, quid ſibi acciderit, dum adverſus Lutherum actu decertabat & pro re Romana felicius, ipſe refert in libro cui titulus, *Philippicæ diſputationes viginti adverſus Lutherana dogmata per Philippum Melanctonem defenſa*, Antwerpiæ, Jo. Criniti 1541 in 4: ſic enim habet p. 313: *Coronis. Hoc loco & his de rebus differenſem oppreſſit me quorumdam monachorum calumnia, qui hæreſis non cujuſvis ſed Lutheranæ nomine me apud inquiſitores Hiſpaniæ ſunt criminati: Vide mi lector, quale pietatis hoſtimentum pro monaſtica profeſſionis patrocinio jam inde ante ſexdecim annos ſuſcepto nobis retulerint, ſimulque animadverte, qualem Eccleſia navent operam nonnulli, qui ſe fidei vindices & catholicæ pietatis jactant aſſertores. Sed nos neque propter paucorum (nec ſi plures quidem ſint) inſolentiam poſſumus ſanctiſſimum religionis inſtitutum damnare, nec propter hominum ingratitudinem Chriſti & Eccleſia cauſam deſerere.* Nimirum cùm ſævis aliquando tempeſtatibus ex parte hæreticorum Petri navicula jactatur, ſæpius evenit, ut homines quidam ſemidocti, zeloque ſed non ſecundùm ſcientiam ferventes, in ipſos Eccleſiæ ſtrenuiſſimos defenſores inſurgant, eos cum fidei hoſtibus cæco & imporenti animo confundant, ad tribunalia innocentiſſimos ceu reos trahant, ac damnari qua valent apud principes gratia, totis viribus ſatagant, cùmque cauſam Eccleſiæ tueri videri volunt, tum eam maxime prodant.

F. BENEDICTUS HERBA.

1576. F. Benedictus Herba Italus patriaque & profeſſione Mantuanus, vir doctrina & pietate conſpicuus, ſacræ theologiæ magiſter, a Dominico Bollano epiſcopo Brixienſi ad concilium Tridentinum ſe conferente in familiam allectus, in ea ſynodo non parum claruit. Inquiſitor exinde Mantuæ inſtiturus, dum partes ſuas ſtrenue exequitur, a Pio V ſummo pontifice invitus, adhibita etiam cenſurarum interminatione Caſalenſem infulam accipere cogitur anno. MDLXX die XVI junii. Hanc Eccleſiam ſumma vigilantia, eximiaque in pauperes caritate, horum in ſinum omnes neceſſariis vix ſibi ſervatis reditus liberaliter effundens, ideoque archiepiſcopo Mediolanenſi S. Carolo Borromeo devinctiſſimus, rexit ad annum MDLXXVI, quo die XXVIII decembris mortuus eſt, & apud noſtros Caſalenſes ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Pius, Fernandez, Ughellus Ital. Sac. T. IV, Fontana in Theatro. Rovetta ad 1576 ex Rivalio hæc ei aſcribit opera:

Tractatus plures de fide, de operibus fidem concomitantibus, de juſtificatione, de gratia, de indulgentiis, & aliis adverſus Lutheranos controverſiis.

Ubi hæc habeantur vel impreſſa vel ſaltem MS, cùm non doceat Rovetta, hîc addere curabunt curioſi gentiles præſertim ſodales.

F. COSMAS ROSSELLIUS.

1576. F. Cosmas Roſſellius Etruſcus, patria Florentinus, domus S. Marci alumnus, vivebat etiamnum anno MDLXXV, at obierat anno MDLXXVIII. Ejus meminerunt Fontana in Prov. Rom. ad 1550, Altamura ad 1548, uterque quoad annum parum accurate. Scripſit opellam, quæ ab ejus morte prodiit. Titulus:

Theſaurus artificioſa memoriæ, concionatoribus, philoſophis, medicis, juriſtis, oratoribus, procuratoribus cæteriſque bonarum litterarum amatoribus, negotiatoribus inſuper, aliiſque ſimilibus, tenacem ac firmam rerum memoriam cupientibus perutilis, ac omnes ſui amatores & poſſeſſores valde locupletans, infimulque decorans, cùm rerum cæleſtium atque terreſtrium tenax ac tutum ſcrinium eſſe poſſit, Venetiis, Antonii Paduani 1579 in 4 pp. 290. Extat apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

Vincentio cardinali Juſtiniano ex ordine aſſumto auctor ante mortem nuncuparat, & eidem cardinali Damianus Roſſellius Coſmæ defuncti frater germanus, & ejuſdem domus S. Marci profeſſus, epiſtola altera nuncupatoria obtulit anno MDLXXVIII pridie idus aprilis. Quod quidem opus variam exhibet auctoris eruditionem, ſtyloque quantum ſubjecta patitur materia, ac Latinitate floret, uti Nicolaus Alexius Peruſinus ordinis Prædicatorum inquiſitionis commiſſarius ſua approbatione Peruſii anno MDLXIV undecimo kal. junii ad auctorem ipſum miſſa operæque præfixa teſtatur.

F. GREGORIUS MALDONATUS.

1576. F. Gregorius Maldonatus Hiſpanus, vir non minori modeſtiæ quam eruditionis laude conſpicuus, Eccleſiaſtes ſua ætate facundus, claruit ad annum MDLXXVI, fuiſque aliquando præfuit ſodalibus in regno Gallæciæ titulo vicarii. Ejus ad hunc annum meminit Altamura ex memorialibus Hyacinthi de Parra ſcriptoris accurati, teſtantis in bibliotheca domus noſtræ S. Thomæ Matriti ſervari etiamnum ejus Gregorii a ſe viſos

Sermones MS lingua Hiſpana, Tomis quatuor.

F. MANCIUS DE CORPORE CHRISTI.

1576. F. Mancius de Corpore Chriſti vir omnino clarus eruditione, morumque & vitæ puritate, patria fuit Hiſpanus in oppido *de Bourril de Campos* diœceſis Palentinæ prope villam S. Mancii natus. Adoleſcens ordinem Salmanticæ die XI junii MDXXIIII profeſſus eſt, & tantum ſibi fecit ſtudio & exercitatione nomen, ut teſte noſtro Dominico Bañez 2. 2, q. 1. a. b, vel unum eruditiſſimos omnes opprimeret, tanta ejus erat auctoritas. Hiſpalenſis primo collegii S. Thomæ ſodalis, Complutenſis academiæ dein cathedram theologiæ primariam annis XIV rexit a MDL ad MDLXIV, quo X kal decemb. Salmanticenſem primariam reportavit, & annis moderatus eſt plus undecim, datus in ea ſucceſſor F. Petro de Sotomayor eodem anno menſe octobri e vivis ablato. Eam vero ferunt Mancii noſtri doctrinæ & ingenii ſuperioris famam, ut in concurſu nullus cum eo congredi auſus fuerit, omniumque illi ſic delata calculo fuerit & plauſu. S. Thomæ ſenſa adverſus æmulos vindicare, ejuſque diſcipulum & interpretem Thomam de Vio cardinalem Cajetanum dilucidare plurimum attendebat: nec minore claruit vitæ ſanctimonia: quoque virtutis odore vivens floruerat, in ſenectute bona docens Salmanticæ die XI julii MDLXXVI mortalem hanc cum æterna luce com-

Sec. XVI. mutavit. Solemni ritu & apparatu Salmantina universa ſodalitia cum academia, populus & optimates ei frequentiſſimo parentavere conventu & luctu. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus, Joannes de Marieta, qui mortuum ait MDLXXV, Fernandez incertus, nam qui mortuum prius dixerat anno MDLXXVI, poſtea prorogat ad ann. MDLXXVII, Altamura ad 1575, Nicolaus Antonius in Bibl. Hiſp. Scripſit etſi typis non ediderit

Erudita in univerſam S. Thomæ ſummam, ejuſque interpretem Cajetanum commentaria Salmanticæ apud ſodales MS ſervata.

F. PAULUS ROADUS.

* 1576. F. PAULUS ROADUS vernacule de *Rovado* Italus nobili loco Brixiæ natus, at Neapoli in ædibus S. Catharinæ ad Formellum ordinem amplexus & profeſſus, vir inquit Luſitanus æqualis, religione ſpectabilis, rerum agendarum peritus, ſed nec indoctus, clarebat vergente ad finem ſeculo XVI, quo loquendi modo a ſe viſum, cùm Neapolim aliquando acceſſit, indicat. Scripſit autem eodem teſte ac edidit utraque lingua Latina & Itala librum piarum precum ex Sanctis Patribus collectarum, cui titulum indidit

Convivium amoris. Il convito d'amore, Neapoli 1575.

Luſitanum abinde excipiunt noſtrates omnes, & ultimo Altamura ad 1576, & Rovetta ad 1580. Georgius Colvenerius hujus ſcriptoris meminit in ſuo kalend. Marian. tum in Indice tum cap. 14 n. 2, ubi de antiphona *Salve Regina* p. 67, diſcrimen eſt quod quem *Paulum* noſtri nominant, ipſe *Petrum* vocet.

F. RAPHAEL MAFFEUS.

* 1576. F. RAPHAEL MAFFEUS, quem alterum dicere placet, ad diſcrimen prioris ſupra a nobis laudati ſeculo XIV ad ann. 1385, hoc ſeculo XVI vergente florebat, & prælo dedit

Jacobi Sprengeri Malleum maleficarum, ſed a ſe recognitum & illuſtratum, Venetiis, Joannis Antonii Bertani 1576 in 8.

Sic Altamura in App. ad 148: ubi de Sprengero.

F. SANCTIUS ARENA.

* 1576. F. SANCTIUS ARENA Etruſcus patria & profeſſione Florentinus, theologus inſignis, & Eccleſiaſtes primi nominis, obiit anno MDLXXVI in Portu Herculis ad mare Tyrrhenum. Sic Luſitanus, quem excipiunt Poſſevinus & Altamura. Verùm Fontana ex Lucarino dicit mortuum anno 1574, niſi ſit erratum typorum. Scripſit ac edidit libros duos his titulis:

Prima ſtrata del giardino ſpirituale contro la pertinace cantura heretica, Neapoli.

Hunc cardinali Carrafæ nuncupavit.

Seconda ſtrata del giardino &c. ut ſupra.

Hunc alterum archiepiſcopo Montiſregalis dicavit.

Aliqua alia ſcripſiſſe fertur, quæ hîc addent ſui gentiles.

F. AMBROSIUS SALVIUS.

* 1577. F. AMBROSIUS SALVIUS *de Balneolo* oppido diœceſis Avellinæ in Regno Siciliæ unde ortus plerumque nuncupatus, Neapoli in ædibus S. Dominici regiis ad ordinem allectus fuit. Sacræ theologiæ magiſtrum Pariſienſem præſtat Vallius in Compendio p. 249, penes quem fides, neque enim ejus nomen in actis facultatis uſquam legitur. Vir fuit egregius, pluribus cum laude functus ordinis muneribus, prior domus Neapolitanæ S. Petri Martyris, provinciæ Regni Siciliæ bis prior provincialis, pro eadem provincia diffinitor in comitiis ordinis Romæ anno MDXLII habitis, ut conſtat ex actis, vicarius etiam totius ordinis generalis ut aiunt, Eccleſiaſtes ad hæc vere apoſtolicus, cultuſque B. Virginis per roſarium promotor indefeſſus, Pio V cui ſolum placuiſſe pompa eſt meritorum, in primis gratus & acceptus, ab eodem ad Eccleſiam Neritonenſem promotus eſt anno MDLXIX die XXVI auguſti, quam ſapienter adminiſtravit ad annum MDLXXVII, quo eum mortuum dicit Ughellus Ital. Sac. T. I; Vallius tamen contendit annis gravem jam anno MDLXXII obiiſſe, addens ſepultum Neapoli in S. Dominici baſilica, non verò in æde S. Spiritus, ubi tantum ſtatua ei erecta anno MDCXIII gratitudinis ergo, quod ejus condendæ primus auctor fuerit. Eximias ejus laudes fuſe proſequitur idem Vallius, quem excipit Altamura ad 1577. Toppius inter ſcriptores recenſet Bibl. Neapol. licèt nulla ejus prodat opera, quæ fortè ſperavit a ſymmyſtis addenda, neque enim veriſimile, virum tot præclare geſtis illuſtrem nihil a ſe ſcriptum poſteris reliquiſſe.

F. ANTONIUS SPENNATUS.

* 1577. F. ANTONIUS SPENNATUS Apulus Altamuranus patria ſed & profeſſione, Bounti artes, Andriæ theologiam audivit. Exinde baccalaureus in ſtudio Patavino inſtitutus, pluribus annis ibidem docuit, imo & obiit ad MDLXXVII. Sic ad eum annum gentilis ejus & ſymmyſtes Altamura ex monumentis ſuæ domus, & ex relationibus Patavinis: ubi addit anno MDCXV a Joanne Donato Spennato Antonii noſtri germano tum nonaginta annorum & amplius reſtitutæ fuiſſe ſodalibus Altamuranis SS. Patrum aliorumque auctorum volumina, quæ ad uſum defuncti fuerant, ſed manuſcripta quæ non pauca erant retenta & ſervata. Hæc ejus opera typis excuſa:

Oratio de laudibus ſacræ theologiæ, Patavii 1570 in 4.

Panegyricus S. Antonio Patavino dictus, Venetiis 1572 in 4.

Commentaria in univerſam metaphyſicam: ſed hæc ne ederentur mors intempeſta prohibuit.

F. BALTAZAR TEXTOR.

* 1577. F. BALTAZAR TEXTOR vulgo *Tellier* Arteſius ex pago *Sneinghem* ortus, Audomarifani ordinem amplexatus, Lovanii ſub Johanne Henteno ſacras litteras docente ſtuduit & poſtea ibidem ipſe per communes ſcholæ agones lauream magiſterii conſecutus eſt anno MDLXVIII die XII octobris, exinde gymnaſii noſtri Lovanienſis regens inſtitutus, & ſacræ facultatis ordinarius: fuerat jam antea anno MDLXV in actis capituli provinciæ Germaniæ inferioris Duaci habiti ſanctæ fidei poſitus inquiſitor generalis. Eccleſiaſtes eruditus & facundus, hæreticos Calvinianos acerrime revincebat, & Belgas in fide catholica regiſque Hiſpani obſequio continere totis viribus ſatagebat. Annis quatuordecim Antwerpiæ & Audomarifani his infracto animo incubuit, a verbo Dei non ceſſans, & in his immortuus eſt anno MDLXXVII die XII aprilis feria ſexta hebdomadæ paſchæ ætatis XLVIII, non ſine ſuſpicione veneni, quod in ultima quadrageſima adverſus hæreticos & rebelles vehementius declamaſſet. Suis Audomarenſibus tum prior ſe-

Digitized by Google

eundum præerat, apud quos in odeo fuit ſepultus. Gerardo de Hamericour ex abbate Bertiniano primo Audomarenſium epiſcopo auctorem fuiſſe aiunt, ut in ſuam urbem ſodales ſocietatis Jeſu accirer, qui communibus animis cum noſtris ad hæreſim profligandam deſudarent. Sic refert Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. De eo legendus etiam Guilelmus Seguier Laur. Belg. P. I p. 66. Hæc ms ab eo relicta apud Audomarenſes etiamnum ſervantur, ut mihi anno MDCCXVII confirmavit R. P. Thomas Turpin ejus domus alumnus vir curioſus:

Commentaria in ſecundam ſecundæ S. Thomæ, ſcilicet de fide, ſpe, & caritate & de quatuor virtutibus cardinalibus.

Annotationes in capita 1, 2, 3, 4, 12 & 14 *epiſtolæ B. Pauli ad Romanos, & in capita* 13, 14, & 15 *epiſtolæ primæ ad Corinthios, in ſecundam totam, & in ſex priora capita ad Galatas.*

Expoſitio catechiſmi dum actu cathedram Lovanienſem moderaretur anno MDLXIV.

Oratio habita in principio Biblico.

F. DAMIANUS A LIGNO.

1576. F. Damianus a Ligno Belga patriaque & profeſſione Antwerpienſis vir humanioribus Græcis & Latinis optime inſtructus litteris atque divinis, dicendi gratia facundaque præditus, ac ſacræ theologiæ magiſter gymnaſii Duaceni regens obiit anno MDLXXVII die XV octob. ut ex tabulis ejus domus refert Ghilbertus de la Hayæ, quamvis Luſitanus æqualis ſuperſtitem præſtet adhuc fuiſſe anno ſequenti 1578. Ejus meminerunt Poſſevinus, Voſſius Hiſtor. Latin. p. 465, Deſſelius & Swertius, Labbeus Diſſert. ad Bellarm. ad Jacobum de Vitriaco: tum noſtrates Fernandez, Pius, Altamura ad 1578. Hæc ejus opera:

Liber quidam de ſacrificio miſſæ & cærimoniis ejus e Latino Belgice ab eo redditus ad piorum conſolationem, & in fide catholica corroborationem. Impreſſum præſtant.

Jacobi de Vitriaco cardinalis Tuſculani ſermones de tempore ſuper epiſtolas & evangelia totius anni e tenebris ab eo erui, recogniti, & ad varios codices MS *emendati, primumque editi*, Antwerpiæ, Viduæ & hæredum Johannis Stelſii & Belleri 1575 in fol.

Ejuſdem Jacobi ſermones de ſanctis recogniti, emendati, ac prælo parati ab eo relicti ſunt ſed hactenus inediti.

F. HIERONYMUS RAMOS.

† 1577. F. Hieronymus Ramos Luſitanus conventus *da Batalha* vulgo dicti alumnus ad ſenium vergente ſeculo XVI claruit, quo tempore typis edidit

Coronica del Infante Dom Fernando que morreo en Fez.

Vitam ſcilicet atque pretioſam in conſpectu Domini mortem Ferdinandi Luſitaniæ principis, Eduardi regis germani fratris, qui poſt infauſtum ad Tingim cum Mauris prælium, ut exercitus Luſitani reliquias ſalvaret, obſidem ſe libens dedit Machumetanis, & poſt duriſſimam ſex annorum captivitatem demum anno MCCCCXLIII die V junii ſupremum Deo ſpiritum reddidit. Hanc chronicam acta, paſſionem, & mortem principis, complectentem ſcripſit ejus laborum particeps & a ſecretis Joannes Alvarus equeſtris Aviſiorum ordinis miles. Ex originario auctoris MS quis primus, quando vel ubi ediderit neſcire ſe faretur Pappebrochius: at Antonius Bibl. Hiſp. Veter. lib. 10 cap. 5 n. 295 pag. 160 aſſerit curante Hieronymo Lopez Joannis III Sæc. XVI. Portugalliæ regis familiari Oliſſipone anno MDXXVII primum in lucem emiſſam. At cùm hæc prior editio jam rarior eſſet, eamdem a ſe recognitam, & pluribus additionibus auctam & dilucidatam Hieronymus Ramos noſter, ſimul cavens ut quæ addebat intra uncos concluſa a textu Alvari diſtinguerentur, denuo typis commiſit Oliſſipone, Antonii Ribeyro 1577 in 8. Chronicam Alvari Latine a ſe verſam exhibet Pappebrochius in Actis SS. T. I Junii ad diem V pag. 563, additiones verò noſtri Hieronymi Latio etiam donatas ſeorſim in notis. Hieronymum noſtrum *Ramos* ſuſpicatur Antonius curatus in Bibl. Hiſp. Nova eumdem eſſe cum Hieronymo *Roman* Eremita Auguſtiniano, qui eamdem vitam ſcripſit: at illi maxime diſtinguendi. *Ramos* enim Luſitaniæ primus, *Roman* vero Caſtellane pluribus annis poſtea nimirum MDXCV Medinæ campi edidit hoc titulo *Hiſtoria de la vida de los dos religioſos Infantes de Portugal D. Fernando hijo de D. Juan I, y D. Juana hija de D. Alonſo V*, notatque Pappebrochius *Roman* etſi nova ſe de Ferdinando allaturum initio promittat, non alia tamen revera proferre, quam quæ *Ramos* jam ediderat. Nec omittendum Antonium Bibl. Hiſp. Vet. loco citato laudare vitam Ferdinandi Latine ſcriptam & a ſe viſam inter codd. MSS Bibl. Vatic. n. 3634, quam eamdem exiſtimat Joannis Alvari, cujus initium: *Incipit martyrium pariter & geſta magnifici ac potentis Infantis D. Ferdinandi, magnifici potentiſſimique regis Portugallie filii apud Fez, pro fidei zelo & amore & chriſti amore.* Pr. *Diebus iſtis noviſſimis pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis &c.* Hanc edere ſane Pappebrochium præſtitiſſet, at fortè tum hujus non habuit notitiam.

Hujus auctoris noſtri præter citatos meminerunt noſtri Ludovicus Souſa Hiſt. prov. Portug. P. I. fol. 357, vitam B. Infantis ex eo referens: & Joſeph Texera de Luſitani regni rebus ab infauſta Sebaſtiani regis Aphricana contra Mauros anno 1578 expeditione ad diem 6 jan. 1601 tertiæ præſulis quæſtioni reſpondens: tum etiam Joannes Brito in Theatro Luſit. Literar. MS ex Faria.

F. JOANNES BAPTISTA.

F. Joannes Baptista ſic ſimpliciter dictus, certo tamen Hiſpanus, quem mirum eſt non 1577. ſolum noſtrorum ſed & ipſius Antonii in Bibl. Hiſp. effugiſſe diligentiam, vergente ſeculo XVI claruit, ſcripſitque ac edidit libellum hujus tituli:

Chronica de la vida y admirables hechos de Muley Abdelmelech emperador de Marruecos y rey de los reynos de Fez, Mequinos y Sus, y del Succeſſo en la reſtauracion de todos ellos, por Fray Juan Bautiſta de la orden de los Predicadores y ſuo cantino, en proſa y en verſo.*

* forte *cellæ curator.*

Abeſt locus editionis & nomen typothetæ, nec ulli ſunt numeri, ſed dicitur opera edita cum privilegio regis anno 1577 in 4 ſignat. unius folii A ad L charactere Italico. Extat Pariſ. in Regia O 1233.

Nullam ſui notitiam profert auctor, nec qua ratione in aulam ejus regis ejuſque miniſterium allectus fuerit: regi illi ſolum maxime affectum fuiſſe apparet, cui fauſta omnia a Deo O. M. apprecatur. Hiſtoria certe curioſa & lectu digna. An qua ratione olim Joſeph e captivo Pharaonis adminiſter evaſit, & iſte Joannes in obſequium hujus Marochi regis venerit. Id diligentius diſcutiant Hiſpani ſodales.

Digitized by Google

Sæc. XVI.

F. JOANNES GALLO.

† 1577. F. Joannes Gallo Hiſpanus patriaque & profeſſione Burgenſis, vir clariſſimus, ſacræ theologiæ magiſter, in univerſitate Salmanticenſi ſcripturæ ſacræ cathedram moderabatur, cùm anno MDLXI a catholico rege Philippo II delectus eſt, qui nomine Eccleſiæ Hiſpanæ cum aliis ad ſynodum Tridentinam ſe conferret, in qua & affuit anno MDLXII, nec inter tot præſtantiſſimos viros parum emicuit, ac etiam coram Patribus publice peroravit. Ejus extat

Oratio in laudem S. Thomæ de Aquino feſto ejus ſacro coram concilii Patribus dicta anno MDLXII *die* VII *martii*, quæ tum etiam typis edita Brixiæ 1563: rurſus Lovanii, Zangrii 1567 in fol. cum ſimilibus p. 417.

Ejus meminit Marieta fol. 206 c, eumque ait obiiſſe Salmanticæ anno MDLXVII, ejuſque exequiis academiam univerſam interfuiſſe, ac ſolemni luctu parentaſſe. Addit & prælo parata reliquiſſe

Commentarium in quartum ſententiarum, ac

Plurima in ſacram ſcripturam doctioribus utiliſſima.

Eum etiam referente Antonio in Bibl. Hiſp. laudat Leo Caſtrius æqualis & gentilis in prologo Commentarii ſuper Iſaiam, dicens ob præclaras animi dotes ab academia Salmanticenſi aliquando *delectum unum, quem ad regem Philippum, & pontificem maximum Romam legatum de rebus magnis mitteret.* Addit verò Antonius ſe ſcire extitiſſe in bibliotheca *Olivarienſi*, cujus catalogum vidit Romæ in Barberina

Codicem MS *de ratione ſuſcepta legationis pro academia Salmantina.*

His adjicio diffinitorem pro Hiſpania ſediſſe in comitiis ordinis Romæ anno MDLXXI habitis, idque ex actis. Præter hactenus citatos de eo honorifice agunt Lopez P. III lib. 1 cap. 40, & P. IV lib. 2 cap. 2: Gundiſalvus de Ariaga T. II de S. Thoma lib. 1 cap. 6 n. 14 & lib. 2 cap. 5 n. 22; Galvan de laudibus S. Thomæ lib. 3 cap. 2; Muñoſius in vita Bartholomæi de Martyribus, Fernandez denique, & Altamura ad 1577.

F. JOHANNES MAHEU.

* 1577. F. Johannes Maheu Gallus Lugdunenſis patria & profeſſione ex epigraphe tumulo ejus in media aula capitulari ejus domus inſculpta a me anno MDCLXXXI lecta, *ſacra theologia magiſter fuit, Eccleſiaſtes eloquentiſſimus, Hebraicarum, Græcarum, Latinarumque linguarum peritiſſimus*: quem ideo facilè Sanctis Pagnini diſcipulum fuiſſe conjicio. Ex eadem epigraphe fuæ dictæ domus nativæ prior obiit ætatis LXIII anno Chriſti MDLXXVII die ſecunda februarii. Ejus vidi in bibliotheca ejuſdem conventus Lugdunenſis

Annotationes plures MS *eruditas ad marginem plerorumque librorum ſacrorum & ſanctorum Patrum & aliat*, quibus & nomen ſuum adjecit.

F. NICOLAUS KEISERS.

1577. F. Nicolaus Keisers Batavus Harlemi ad ordinem allectus, Coloniæ Agrippinæ degebat anno MDLXXVII, ubi pro fidei defenſione adverſus inundans eas regiones heterodoxorum virus ſtrenuus athleta ſtetit ac ſcripſit

Commentaria in apoſtolici ſymboli articulos tres, 1. Credo in ſpiritum ſanctum, 2. Sanctam Eccleſiam catholicam, 3. Eccleſiæ ſeu ſanctorum communionem.

Quæ auctor abſolvit anno MDLXXVII die VII novembris. Extabat opus MS chartaceum in 4 uncias tres ſpiſſum a Jacobo Quetif hujus operis præcipuo auctore viſum apud noſtros Colonienſes anno MDCLXXI die XIV junii.

F. PETRUS DE GALLISSART.

† 1577? F. Petrus de Gallissart Gallus Provincialis Arelate natus & ordinem amplexus, ſacræ theologiæ magiſter obiit anno MDLXXVII, ſed eodem anno prius ediderat librum hoc titulo,

Explication du decalogue ou des dix commandemens de Dieu, Lugduni, Benedicti Rigault 1577 in 8.

Le livre de S. Auguſtin de la vie chretienne traduit en François par le R. P. Pierre de Galiſſart &c. Ibidem 1577 in 8: Utraque opella novem foliis coarctatur, ab A ad I.

Opellam poſteriorem morte interveniente auctoris poſt priorem impreſſam, edendam curavit Renatus *Clavieres* Eccleſiæ Anicienſis in Velauniis canonicus, qui & Antonio *de Sehectaire* epiſcopo Anicienſi nuncupavit, & in ea epiſtola meminit libri prioris ut antea editi. Meminit *La Croix du Maine* in ſua Bibl. Gallic.

F. SERAPHINUS DE MERODIO.

* 1577. F. Seraphinus de Merodio Italus, & quantum conjicere eſt provinciæ Romanæ alumnus, vir pietate ac religione commendatus, Paulino Bernardino Lucenſi de quo poſtea ad 1585 congregationem Aprutinam erigenti, ac in ſeveriori legum noſtrarum obſervatione inſtituenti collaboravit, ac operam utiliſſimam contulit. Vivebat anno MDLXXVII ac jam ſcripſerat ac ediderat

Cantici ſpirituali in lode del ſignore e de' ſancti, che da i devoti fedeli nelle chieſe di Toſcana publicamente ſi cantano.

Prediche per le domeniche dell' anno, & per le feſte de' ſanti.

Vite di molti ſanti e ſante volgarizzate dal Latino.

Sic Luſitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Altamura ad 1577, ex extraneis Poſſevinus.

F. VINCENTIUS PETRASANCTA.

* 1577. F. Vincentius Petrasancta quem Mediolanenſem cenſet Rovetta ad 1583 & ſuis Lombardis annumerat, & favere videtur quod habet Leander *Deſcrit. d'Ital.* fol. 32 b, Mediolani familiam ſua ætate floruiſſe hujus agnominis *Petraſancta*: ut ut ſit, nam alii qui hujus ſcriptoris meminerunt, nationem & patriam non produnt, Simlerus primus, tum Poſſevinus, & ex iis Altamura ad 1577, a quibus ei aſcribuntur typis editæ

Tabula quinque doctrinam ſeptem ſacramentorum complectentes, Monachii 1577 in 8.

Nota hunc ſcriptorem a Lipenio tomo altero Bibl. Theol. p. 703 b dici *Franciſcum Vincentium Petraſancta*: an erratum? ſcilicet Fr. interpretatus fuerit *Franciſcum*, cùm *Fratrem* qui regularium nominibus præfigi ſolet, interpretari debuiſſet.

F. ANTONIUS HAVET.

† 1578. F. Antonius Havet Arteſius ex pago *Simencourt* patre moletrinam agente ortus, natalium ignobilitatem egregiis dotibus compenſavit. Ordinem Atrebati amplexus & Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, ſic eminuit inter ſodales, ut ad gradus promoveri meruerit. Licen-

Digitized by Google

tam decurrebat annis MDXLVIII quo præſentatus Prædicatorum de Sorbonica decimus ſextus & ultimus reſpondit & MDXLIX, dieque XXVIII januarii ſequentis inter XXIX licentiatos quorum tredecim tantum erant ſeculares, duodecimum locum obtinuit. Laurea donatus pro provincia ſua inferioris Germaniæ ſedit diffinitor in comitiis ordinis Romæ anno MDLIII habitis, in quibus & ejus magiſterium approbatum. *Ex actis.* Aliquandiu ſuo conventui nativo præfuit, at ut facundus erat Eccleſiaſtes, ad aulam Bruxellenſem accitus eſt a Maria Auſtriaca Hungariæ regina vidua Belgii gubernatrice, & concionator regius & ordinarius ab ea, mox & a ſacris conſcientiæ arcanis delectus eſt, quo utroque munere poſtea apud Margaritam Parmenſem functus. Hac inſtante a Philippo II primus Namurcenſium epiſcopus deſignatus, & a Pio V probatus & electus conſecratus fuit anno MDLXII die XXIV maii ipſo die feſto SS. Trinitatis. Synodi Tridentinæ ſeſſioni XXIII & ſequentibus affuit, & inter epiſcopos non parum claruit, unuſque fuit e ſexdecim cum cardinalibus a Lotaringia & Madrucio a concilio delegatis in cauſa patriarchæ Aquileienſis Grimani, cujus epiſtolam de prædeſtinatione, gratia, liberoque arbitrio a quibuſdam æmulis denunciatam, innocuam & catholicam cum aliis judicibus pronunciavit. Cameracenſi deinde concilio provinciali anno MDLXV a XXIV junii ad XXV julii ſequentis habito aſſitit, actaque Tridentina ſuſcipienda eſſe ſenſit, & ut publicarentur inſtitit poſtea pro virili quamvis inutiliter. Adminiſtrato tandem diligentiſſime commiſſo ſibi grege, eoque a graſſante Calvinianæ hæreſeos lue præſervato, multa & gravia ſeu a Batavorum rebellium ducibus, ſeu etiam ab amicis copiis, ut in bello ſolemne, ſæpius paſſus ad meliorem & quietiorem ſortem tranſit anno MDLXXVIII die XXX novembris. Ejus meminerunt annales Haræi, Gazet, Locrii &c. Swertius, Deſſelius, noſtri Seguierus in Laureis & Inſulis Belgicis, & la Haye Bibl. Belgo-Dominic: Videſis & Diarium *de Saintamour* P. II p. 42. Scripſit

De ſtatu Belgii Maria Auſtriaca Hungaria regina oblatum Memoriale circa ann. MDLIIII. Opus hoc la Haye citatus etſi omni diligentia adhibita ſe non reperiſſe ingenue fatetur, nec mirum cum ejuſmodi ſcripta lateant in regum archivis ſecretioribus.

Decreta & ſtatuta ſynodi Namurcenſis anno MDLXI *habitæ*, Lovanii, Johan. Bogardi 1571, & Namurci, Franciſci Vivien 1625, & in collectione ſynodorum Namurcenſium, Namurci, Johan. Van Milſt 1639 : ubique in 4.

F. DIDACUS XIMENES ARIAS.

† 1578. F. DIDACUS XIMENES ARIAS Hiſpanus Baticus Alcantaræ in Extremadura ad 1490 natus, adoleſcens ſtudiorum cauſa Salmanticam miſſus ibidem in conventu S. Stephani ordini nomen dedit, ſolemnique voto feſto ipſo S. P. Dominici die V auguſti MDVII ſeſe Domino conſecravit, uti ex ipſis conventus Salmanticenſis tabulis & monimentis fidem mihi fecit F. Hyacinthus de Parra vir accuratus & diligens. Evaſit autem noſter hic Didacus concionator egregius, ſacrarum humanarumque litterarum peritiſſimus, & ad decrepitam uſque ætatem pervenit, ut qui adhuc floreret anno MDLXXVIII. Ejus cum laude meminere Luſitanus, Fernandez, Lopez Hiſt. Gen. P. IV lib. 2 cap. 3 pag. 332, Altamura ad 1570 : Extranei verò Poſſevinus, Nic. Antonius in Bibl. Hiſp. & alii paſſim. Scripſit ac edidit

1. *Sermon muy devoto y de provecho de la Benditiſſima Madalena, en que ſe declara el evangelio de ſu converſion, y ſe pone al cabo algo de ſu penitente vida y glorioſa morte, hecho y predicado por el &c. con una muy buena eſpoſicion del* Miſerere, Oliſſipone 1551 in 8. In ea editione dicatum opuſculum Juliano de Alva epiſcopo Portalegrenſi. Seorſim prodiit *Sermo ille de M. Magdalena* Annæ Auſtriacæ Hiſpaniarum reginæ dicatus, Toleti 1570 in 8 : & *Expoſitio pſalmi* Miſerere, Pampelunæ 1568 in 8, & Salmanticæ 1578. S. c. XVI.

2. *Enchiridion o Manual de doctrina chriſtiana*, Salmanticæ 1567 in 8 : Et iterum cum duobus præfatis opuſculis, Antverpiæ, Nutii.

3. *Lexicon Eccleſiaſticum Latino-Hiſpanicum ex ſacris Bibliis, conciliis, pontificum ac theologorum decretis, Divorum vitis, variis dictionariis, aliiſque probatiſſimis ſcriptoribus concinnatum, ſervata ubique vera etymologia, ortographia, & accentus ratione. Opus novum. Ad Philippum II Hiſpaniarum regem Catholicum. Auctore F. Didaco Ximenez Arias Alcantarenſi theologo ord. Prad. nunc denuo ab eodem auctore plus dimidia parte auctum & locupletatum, multis additionibus adjectis ſub hoc ſigno* * Salmanticæ, Dominici de Portonariis 1578 fol. pag. 320. Quæ altera editio, nam prior fuit ibidem 1572, & poſtea tertia 1583, quæ & eadem apud eumdem proſtabat eodem anno Cæſarauguſtæ. Prodiit deinceps variis in locis, Venetiis 1616 : Item alibi 1631 : Barcinone 1642 : Valentiæ, Michaelis Sorella 1621 : Cæſarauguſtæ in Regio Noſocomio 1644 : ubique in fol.

Duo autem hic lectori attendenda. Primum quoſdam exiſtimaſſe hoc Lexicon nihil aliud eſſe quam antiquum vocabularium Roderici de Sancta Ella recognitum : cujus plagii Didacum abſolvit Dominicus de Portonariis Typotheta monens in præfatione nihil prorſus cum Roderico habere commune, imo vocabulorum millia plura habere, quorum nullum apud Rodericum legitur. Secundum eſt quam inſulſe Alva *Pleytos de los libros* num. 59 pag. 258, noſtros Luſitanum, Pium, & Fernandez irrideat, quod duos Didacos Ximenes diſtinxerint, primum de quo ſupra ad 1560, & iſtum *Arias* dictum, ridendus ipſe potius cùm in unum & eumdem hominem conflare conatur viros tot nominibus omniumque ſcriptorum conſenſu diverſiſſimos.

F. FERDINANDUS DE NAVAS Y PINEDA.

† 1578. F. FERDINANDUS DE NAVAS Y PINEDA patriaque & ut videtur profeſſione Cordubenſis anno MDLXXI agebat Lovanii, quo Antwerpia acceſſerat Luſitanum viſurus, ejuſque aulam doctoralem ſua præſentia honeſtaturus. Neapolim poſtea profectus eſt, ubi ipſum iterum vidit idem Luſitanus in domo Sancti Spiritus commorantem anno MDLXXVII. Vir erat, inquit, gravitate morum & litteratura ornatus. Scripſerat autem & jam ediderat dum Antwerpiæ moraretur librum hoc titulo :

1. *Tratado de la cofradia del ſanto roſario*, Antwerpiæ, Danielis Vervliet 1571 in 8 pp. 619. Ferdinando Alvares de Toledo duci de Alva nuncupavit. Extat opus Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati.

Monet autem Luſitanus Lovanii ſibi ab auctore communicatum jam quidem impreſſum, ſed nondum venale proſtans, tumque ei plura ſe inſinuaſſe emendanda, ſed conqueritur ſuas correctiones ad illam primam editionem adjectas non fuiſſe, quas tamen in altera ſperabat excudendas, quod an factum fuerit, mihi incompertum.

2. *De modo bene vivendi* ſive Latine ſive Hiſpane ſcriptum in manibus auctoris prælo paratum

Sec. XVI. vidit idem Luſitanus anno 1577 tum Neapoli agens. An typis prodierit, nemo refert.

3. *Cofradia del nombre de Dios*, Neapoli, Horatii Salviani 1578 in 8.

Hunc auctorem in duos dividit Antonius in Bibl. Hiſp. alterum *de Pineda* ſimpliciter dictum primi & ſecundi operis auctorem, alterum *de Navas y Pineda* ſolius tertii ſcriptorem: at Hyacinthus de Parra vir accuratus & diligens ſcriptorum ordinis Hiſpanorum ſcrutator, non duos ſed unicum revera eſſe hominem teſtatur: cui cum Altamura ad 1578 acquieſcendum videtur.

F. FERDINANDUS DE TAVORA.

† 1578. F. Ferdinandus de Tavora claro nobilique ſanguine procreatus patre Ferdinando *Cardoſo*, matre Philippa *de Brito* conjugibus æqualis & antiquæ nobilitatis, Scalabi Luſitaniæ civitate vernacule *Santaren* natus, ac parentum cura bonis moribus imbutus ac ingenuis artibus liberaliter inſtitutus, Henrici fratris ſui germani natumajoris exemplo ordinem amplexatus eſt in conventu Beneficenſi ad Oliſſiponem, & cum eo præſente Henrico cardinali infanti ac Luſitanorum principe & poſtea rege veſtem induit. De Henrico in ſequentibus dicetur, Ferdinandus relicto *de Cardoſo* agnomine, *de Tavora* deinceps dictus, ſub ſanctiſſimo illo viro Bartholomæo de martyribus in ſtudio generali, cœnobio ſcilicet de Victoria vernacule *da Batalha* ſacræ theologiæ regente ſacris incubuit litteris, ac eodem poſtea circa MDLVII Beneficæ electo & præfecto priore ſub felici ejuſdem diſciplina & regimine brevi crevit, & in virum fortem nec litteris tantum, ſed pietate maximum evaſit. Eccleſiaſtes etiam habitus eſt & ſermone ſuaviſſimus, & ciendis motibus acerrimus, quique auditorum animos quo vellet impelleret. Hinc a rege Sebaſtiano Catharinaque ejus avia regina regente delectus epiſcopus Funchalenſis in inſula *Madeira*, & a Pio V anno MDLXIX die XIII novembris probatus & confirmatus, conſecrationis quidem munus accepit, at qua de cauſa ignoratur, nunquam adduci potuit, ut ad ſedem ſuam mare tranſmitteret & accederet. Imo onere paſtorali abdicato ſe in cœnobium (Azeitaõ vulgo dicunt) ad Cetobricam vulgo *Setuval* recepit, ubi ſpiritualibus totus intentus, tandem anno MDLXXVIII circa finem julii paucis ante cladem Aphricanam diebus animam cœlo reddidit. Juvenis arte pingendi deliciabatur, ſexque ejus in cœnobio Beneficenſi viſuntur tabellæ grandiores in recenti albario delineatæ non imperitæ teſtimonium manus. Ejus meminerunt Fernandez, Antonius Bibl. Hiſp. Fontana in Theatro, at accuratius Souſa Hiſt. prov. Portug. P. II lib. 2 cap. 12 quem hic excipimus. Scripſiſſe fertur ſed typis non edita

Commentaria in evangelium Joannis.

F. GREGORIUS PRIMATICCI.

† 1578. F. Gregorius Primaticci vulgo Latine *Primaticius* vel *de Primaticiis* nuncupatus, Etruſcus Senis in patria ad S. Dominici veſtem induit anno MDI duodecim circiter annorum natus. Exactis Patavii ſtudiis ibidem philoſophiam & theologiam profeſſus eſt, unde & lauream reportavit. Senas redux mox ſumma gratulatione exceptus, collegio theologorum aggregatur, & cathedra metaphyſicæ donatur, quam viginti quatuor annis ſolidis moderatus eſt, pluries etiam tum unâ ſtudii S. Dominici regens inſtitutus. Eccleſiaſtes facundus & orator vere chriſtianus in celebrioribus Italiæ civitatibus, Venetiis, Neapoli, Genuæ, Florentiæ & aliis, Senis potiſſimum ad ſepties quadrageſimales conciones habuit, cum concurſu & plauſu non aliàs viſo, nec minori animarum fructu. Ad ſynodum Tridentinam pergens Franciſcus Bandini archiepiſcopus Senenſis, etſi enim in indiculo Patrum nomen ejus non legatur, certum eſt ſeſſionibus quartæ & quintæ anno MDXLVI februarii quarta, & junii XVII celebratis affuiſſe, Gregorium theologum aſcitum ſecum duxit. De quo Ugurgerius *Pompe Saneſi* Tit. XIV n. 29 hæc refert ex necrologio cœnobii Senenſis: *Quo tempore cùm ſemel theologi noſtri ordinis variis occupationibus abeſſent, exiſtimantes adverſarii adfuiſſe tempus, quo nomen ſanctificationis delerent, cùm id facere tentarent, ipſe cauſam noſtram defendit.* Vicariam Romanam ſic eo ſeculo dictam quibuſdam annis præpoſitus rexit, ſed & a republica Senenſi ad Julium III anno MDLII legatus, quæ juſſus erat ſua prudentia impetravit. Demum annis & meritis gravis obiit apud ſuos anno MDLXXVIII die XX februarii ætatis LXXXVIII. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus & exinde noſtrates omnes, & ultimus Altamura ad 1578, ſed & Poſſevinus, at accuratius, quem hîc excipimus, Ugurgierius citatus. Hæc ejus opera

Expoſitio litteralis omnium epiſtolarum D. Pauli pro incipientibus & minus peritis, Venetiis, Comini de Tridino Montiſferrati 1564 in 4 pp. 746 charactere nitido & eleganti.

In epiſtola ad magiſtrum ordinis Vincentium Juſtiniani nuncupatoria narrat auctor *ſe ab adoleſcentia ſacris exponendis litteris dediſſe operam, ac ſalutì animarum incubuiſſe, jam verò ſenem & ætate gravidum ſcripto redegiſſe, qua lingua prius edidiſſet.*

F. HIERONYMUS PEREYRA.

† 1578. F. Hieronymus Pereyra, qui & *Peraca* ab aliis corrupte, ab aliis *Pirerus* vel *Pererus* & *Pinero* non rectius vocatur, unus & idem vernacule *Pereyra* cognominatus, Luſitanus patria fuit, & conventus Oliſſiponenſis profeſſionis religioſæ vinculo jureque filius. Inter cæteros ille divinarum humanarumque cognitione literarum emicuit, celeberrimuſque claruit ætate ſua concionator & facundus. Quo factum, ut Henrico cardinali Infanti Portugalliæ, archiepiſcopo tum Eborenſi & poſtea regi notus & carus haberetur: quem ideo Gaſpare a Regibus ejuſdem conventus alumno (quem Henricus anno MDLV ſibi ſuffraganeum onerisque pontificii vicarium titularemque epiſcopum ab apoſtolica ſede creari curaverat) anno MDLXXVII e vivis exemto, Hieronymum hunc noſtrum ad eadem onera dignitatemque vocarit, eumque anno eodem decemb. XV a Gregorio papa XIII creandum obtinuit epiſcopum Calamacenſem in Aphrica mediterranea ſub Carthagine metropoli, ut volunt quidam, aut ut cenſent accuratius alii ſub Cirtha Julia, ſuumque in epiſcopalibus ſuffraganeum & vicarium generalem elegit. Verum anno ſequenti MDLXXVIII Henrico Sebaſtiani nepotis ad Alcaçer Aphricana in expeditione die quarta auguſti a Mauris interempti cæde, rege proclamato pontificatumque abdicante, liber ab ejus onere evaſit noſter Hieronymus: ſed & paulo poſt vita ceſſit, ſi fides Luſitano & Fontanæ & aliis qui eodem anno mortuum narrant Eboræ, pluribus egregiiſque relictis eruditionis ingeniique monimentis, quæ ſic a Luſitano recenſentur:

Tractatus de reſurrectione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Quem tamen non evulgavit.

Tractatus de ſacramentis Eccleſiæ juſſu dicti cardinalis Infantis.

Multitudo

Multitudo innumera ſermonum eruditiſſimorum.

Verùm hæc ſcripta ſeris perfractis furto ablata ei fuere, & licèt in raptores ac conſcios cardinalis Infans dictus tum legatus de latere multas fulminaverit excommunicationes, nulla unquam potuit furum haberi notitia. Sic refert Luſitanus, quem excipiunt Pius, Fernandez, Fontana in Theatro, Altamura ad 1578, Marieta qui vult vitam produxiſſe ad 1588, ſed Luſitano gentili aliter referenti videtur potius cum cæteris aſſentiendum. Sedem etiam ejus epiſcopalem aliqui, etiam ipſe Souſa in Hiſt. prov. Portugal. I P. fol. 194 Salenam vel Salenſem nuncupant, quæ tamen in geographia Eccleſiaſtica non recenſetur: hinc Fontanæ ſtandum ex *Regeſt. Pontif.* Calamacenſem nominanti. Meminere extrates Poſſevinus, Faria, Joannes Brito in *Theat. Luſit. Literar.* Antonius in *Bibl. Hiſp.* Altamura videtur in duos dividere alterum de Peraza ad 1577, alterum Pinerium vel Pererium ad 1578, ſed jam unum & eumdem eſſe hominem monuimus, & eadem opera utrique tributa id evincunt.

F. JACOBUS FOURRE'.

F. Jacobus Fourre' Gallus in vico *de Mainvilliers* Carnutenſis agri modico, uti Claudius Robertus in Append. Gall. Chriſt. p. 104 obſervat, vel in ipſis, ut Nicolaus *le Febure* in ſuo Prædicatore Carnuteo habet, ſuburbiis Carnuti natus anno MDXV modiciſque uti conjectamur, ortus parentibus & popularibus, ſed præclaris ornatus moribus adoleſcens ordini in domo Carnutenſi inſcriptus, ita virtutum & ingenii laude micuit, ut Pariſiis magiſterii lauream aſſecutus fuerit. Licentiam decurrebat annis MDXLVIII & XLIX, quorum primo decimus de Sorbonica reſpondit, anno verò MDL die XXVIII januarii inter licentiatos XXIX, quorum tredecim tantum erant ſeculares, locum XVIII ſortitus eſt. Præfuit conventui ſuo nativo prior annos ſeptem, pluraque illi & præclara contulit officia & beneficia, nam templi ambonem eleganti conſtruxit opere, & infirmis hoſpitibuſque ædes erexit ac inſtruxit opportunas. Regularis diſciplinæ amans exactorque perpetuus, plus tamen exemplo quam verbo, pluſque ſuavitate regiminis quam ſeveritate ſubditos ſibi ſodales inducens. At quod in eo maxime ſpectandum, ſalutis animarum ardenti flagrabat deſiderio, utque in ſcholis ſic & in pulpito ſtrenuus & inſignis erat, magna dicendi gratia facilitateque præditus, qui plures annos & Pariſiis & in patria & in præcipuis regni civitatibus magno populorum concurſu & plauſu conciones habuit, ob idque & plurimas ejus eximiaſque animi dotes nomen ejus ita inclaruit, ut rex chriſtianiſſimus Henricus II eum ſibi a conſiliis ſacriſque concionibus ordinarium delegerit circa annum MDLII, quo munere non tantum apud hunc regem, ſed & apud natos ejus & ſucceſſores Franciſcum II & Carolum IX præclare functus eſt, his ambobus etiam acceptiſſimus. Revera tandem Carolo IX nominante anno MDLXXIII, & Gregorio XIII die XVI novembris ejuſdem anni approbante & confirmante datis kalendis decembris apoſtolicis bullis, epiſcopus Cabilonenſis dominica in albis die XVIII aprilis anni ſequentis Pariſiis in Eccleſia noſtra S. Jacobi conſecratus eſt. Hanc ſedem annis quatuor tantum occupavit, & ad obitum uſque ſapienter adminiſtravit. Nimirum ut ferunt oneri ſe ſubducere meditabatur, & uni jam Deo ſibique vacaturus apud ſodales Carnuteos ſe recipere cogitabat, Matiſconem verò profectus, ibidem morbo corripitur, & ſupremum obiit diem XX januarii anni MDLXXVIII ætatis LXIII. Solemnibus exequiis die XXII ejuſdem menſis Matiſcone celebratis, corpus ejus Cabilonem delatum in majori baſilica ſepultum fuit honorifice, cor verò Carnuti apud ſuos ſodales ex ejus præſcripto voluntatis in odeo ad ipſius ſacrarii aditum repoſitum eſt cum ſequenti inſcriptione: Sec. XVI.

Henrico & natis myſteria ſacra duobus
Pandit Jacobus diſſimulatque nihil.
Et prior hic annos ſeptem, ædes munere regum
Inſtaurat veteres, ædificatque novas.
Paſtorem Cabilo creat hunc, tum numen adorat
Doctore hoc populus regia ſeptra colens
. . . . . .
Et Matiſcone tetra venena bibit.
Mens inde aſtra petit, cor proxima contegit urna,
Templi cui præerat cætera conditumus.

Sic refert citatus *le Febure* Prædic. Carnut. cap. 8, qui ibidem Jacobum noſtrum etiam inquiſitoris Franciæ generalis munere ornatum aſſerit, & poſtremum hujus tituli præſtat, quod utrumque non facile mihi probatur. At ille rem omiſit aut ignoravit haud poſteris tacendam, cujus apud Johannem Bouvot T. I QQ. notabilium juris, Ludovicum Datichy Regienſem epiſcopum in probationibus ad quæſtionem de regularis epiſcopi ſuccedendi jure, & Julianum Brodieau J. C. Collectionis *Sec* lit. E memoria: gravem ſcilicet ab hujus epiſcopi morte fuiſſe litem inter Eccleſiam Cabilonenſem ejus ſponſam, Jacobi conſanguineos, ac ſodales conventus Carnotenſis de ejus bonis & ſucceſſione ſeu *de Herciſcundo*, & a prætoris ſive ballivi Carnutenſis ſententia provocatum & appellatum ad ſenatum Pariſienſem, Tudertoque ſenatore referente, Briſſonioque præſide ſolemni decreto ſecundæ cameræ inquiſitoriarum trabea purpurea edicto pronuntiatum in gratiam conſanguineorum ipſius Jacobi contra Cabilonenſem Eccleſiam, Prædicatoreſque ſuos Carnuteos. Scripſit

Oraiſon funebre prononcée dans l'Egliſe de Notre-Dame de Paris au ſervice ſolemnel de Ferdinand I empereur le XIX *ſeptembre* MDLXIV, Pariſiis, Guillelmi de Nyverd 1564: Sic refert *la Croix du Maine.* Extabat in Bibl. Baluzii & recenſetur catalogi ejuſdem n. 9430. in 8.

Sermons divers prêchez a Paris & ailleurs MS habentur Carnuti apud ſodales: ſic habet citatus *le Febure*, qui & inter illos plures eſſe Latinos aſſerit.

Altamura ad 1578 plura ei aſcribit, unde acceperit tacens, unde penes eum fides, iſta verò ſunt:

De indulgentiis, de purgatorio, de poteſtate pontificis, de imaginibus ſacris, cum variis adverſus Lutherum apologiis.

Hujus epiſcopi plures cum laude meminerunt: Petrus *de Saint Julien* decanus Cabilonenſis libro ſuo Gallico de antiquitatibus Burgundiæ, &c. Pariſiis edito apud Nicolaum Cheneau 1581 in fol. ubi de Cabilone ſpeciatim verſus hos elegiacos edidit, quos in funere ſui præſulis mœrens cecinerat:

Quid ſibi vult populi tam magna frequentia flentis?
Quid quod Iuſtrali rore madeſcit humus?
Cur lugubre ſonant triduum conflata vocandis
Ad ſacra chriſticolis æra, chorumſque ſacer?
Luctus quare aliqui portant inſignia? tædas
Quid juvat illuſtri ſic radiare die?
Ah bone Chriſte! horum facile eſt cognoſcere cauſam.
Proh dolor! agnoſco funeris exequias.
Heu! Cabilon vidnata ſuo eſt antiſtite, quo non
Utilior potuit plebe rogante dari.
Cui fuit orandi vis admirabilis, & cui
Hæſit perpetuo diva Suada comes.
Orba ſuo Cabilon bene caro præſule luctum
Edit, quo nullus pro dolor eſſe poteſt.
Nec minui poterit niſi ſucceſſore recepto,
Quem plebs amiſſo ſentiat eſſe parem.

† 1178.

Pie. XVI. *Fac Deus ereptum felice quiescere sorte,*
Et successorem da Deus alme bonum.
Obiit anno MDLXXVIII *die* XX *jan.*

Laudant & Nicolaus Sammarthanus in Histor. Eccles. Cabilon MS: Ludovicus Jacob De claris script. Cabilon: Severtius Chronic. præsulum Gallorum: Chenu De præsul. Galliæ, & qui illi succenturiarunt Claudius Robertus, & Sammarthani in Gall. Christ. Hi ultimi volunt commendatam illi fuisse circa MDLIV abbatiam Livriacensem in Alneto canonicorum regularium S. Augustini ad Parisios. Quod difficultate non caret, sed si verum est, eam tenuerit ad annum usque MDLXXIII, quo ad Ecclesiæ Cabilonensis insulas promotus fuit, ipsique anno MDLXXIV tantum suffectus fuerit Antonius *Abelly* itidem noster reginæ Catharinæ Mediceæ a sacris confessionibus, non verò anno MDLIV uti habent iidem Sammarthani, siquidem Carolus *Hardier* Eremita Augustinianus amborum in ea abbatia prædecessor, eam tenuit ad ann. MDLIII quo solum mortuus est. Majorem his lucem dabit D. Dionysius Sammarthanus in nova & emendatiori, quam aggressus est & prosequitur Galliæ Christianæ editione.

Malletus *Hommes illustres du convent de S. Jacques de Paris* P. II p. 248 vult ab Henrico II anno MDLIX post evectum Joannem *Hennuier* ad sedem Lexovien sem, Jacobum nostrum allectum esse conscientiæ arbitrum, & in eodem munere apud Franciscum II, & Carolum IX perstitisse, idque ex allato supra Carnotensi epitaphio putat se evincere, quod tamen non ita clarum est, certioribusque & clariotibus id astrui documentis quis forsan desideret.

F. PETRUS MARTYR COMA.

1578. F. Petrus Martyr Coma Catalanus patria & professione Barcinonensis, vir & morum innocentia & eruditione conspicuus, nomen etiam sibi dicendi facundia magnum apud suos gentilesque fecit. Variis in provincia Aragoniæ functus est & scholæ & regiminis honoribus, ac præfuit eidem prior provincialis electus Cæsaraugustæ anno MDLV. Exinde illum Tarraconensis Ecclesia ad theologalem evexit assumsitque cathedram: quo dum fungitur munere, Tridentinæ interfuit synodo Ariæ Gallego episcopi Gerundensis theologus sub Pio IV anno MDLXII mense decembri appulsus. A Philippo II rege catholico postea ad Elenensem sedem præsentatus anno MDLXVIII & a Pio V XIV januar. sequentis renunciatus, gregem suum toto prope decennio sanctissime rexit vigilantissimus pastor, pauperum amantissimus pater, in quos mira effusus erat caritate. Nec illi minor cura fuit, ne quid in cultu divino decoris deesset, vel auctoritas ejus aut jura vel levissime læderentur. Primus aderat divino diu noctuque officio & ut promtius accurrerent canonici, eorum sportulas annuosque census auxit, clerique sui immunitatem adversus temerarios secularis potestatis ausus infracto tutatus est animo. Quæ omnia fusius enarrant Marieta *Histor. Eccles.* fol. 209, & Diagus Histor. prov. Arag. fol. 99, quos adeat lector curiosus. Demum sanctissimus episcopus Perpinianum profectus in morbum incidit, quo adjunctis dirissimis calculi doloribus decubuit, & tandem inter Fratrum suorum preces atque suspiria piissimam efflavit animam quinta martii MDLXXVIII. Corpus ejus Elenam delatum in medio suæ basilicæ odeo magno gregis sui luctu sepulturæ mandatum est. Ejus meminerunt præter citatos Pius, Fernandez, Altamura ad 1578, sed & extrates Possevinus, Andreas Schottus pag. 246, Antonius *Bib. Hisp.* & alii. Scripsit in usum suæ diœcesis

Directorio de Curas, para saber lo que han de hazer, con todos los casos reservados, y explicacion de los mandamientos de la ley, Barcinonæ 1567: quæ editio extabat in Bibl. Baluzii recensita catalogi n. 6380: tum Cæsarauguſtæ 1587: Hispali, Joan. de Leon 1589: Lucronii 1594: Pinciæ, Joan. de Rueda 1618: ubique in 8. Quod opus volunt quidam prius Latine editum. Quidam addunt duos alios libros

Doctrina christiana Hispanice. Et *De sacramentis.*

At solius primi meminit Marieta, qui tamen emendandus videtur, cùm mortem Petri nostri prorogat ad 1580, cùm Diagus gentilis & accuratus rerum suæ provinciæ scriptor asseverat mortuum 1578.

F. STEPHANUS LEITAÕ.

F. Stephanus Leitaõ vel *Leitam* Lusitanus Olissipone nobili loco natus, & in aula principis Ludovici qui regis Portugalliæ Emmanuelis filiorum quartus fuit, inter ephebos liberaliter educatus, ordinem in patria in conventu S. Dominici amplexatus est, isque pietate, doctrina, prudentiaque evasit, ut ad majora reiminis munia in sua provincia, quantumvis ea solitudinis cultor ex animo refugeret, allectus sit. Conventus Beneficensem semel & suum nativum Olissiponensem quater prior administravit, ac provinciam totam rexit bina vice præfectus provincialis: prima electus anno MDLXIV ad MDLXVIII: altera postulatus ab anno MDLXXIV ad MDLXXVIII: sic enim de eo refert Ludovicus de Cacegas *Histor. prov. Portug.* III P. pag. 9, & p. 487 & seq. ubi compendio vitam ejus & acta refert, sed diem obitus non addidit. Ejus inter scriptores meminit Fernandez, quem excipiunt Emmanuel Faria, Joannes de Brito in Theat. Lusitan. Literar. MS, & Antonius *Bibl. Hisp.* Ejus hæc feruntur opera: 1578.

1. *De laudibus Montis Calvarii.*
2. *Liber considerationum super concordia Cornelii Jansenii Gandavensis episcopi.*

Qua verò lingua hæc, ut & an typis edita aut MS, ac ubinam servata cùm nemo prodat, addent hîc sodales Lusitani.

F. ÆGIDIUS DOMINICUS TOPIARIUS.

F. Ægidius Dominicus Topiarius vernacule *Vanden Prierle* Aspelarien sis, Antverpiæ ordini nomen dedit, & cùm primum nomen accepisset in baptismo, alterum in professione sortitus est. Vir fuit eruditus, sacrarumque litterarum perquam studiosus, ac celeberrimus per universum Belgium sua ætate concionator. Grandævus ac in ordine sexagenario major Antverpiæ diem clausit extremum IV mai MDLXXIX ex fide Necrologii Antverp. Hæc ab eo typis prodierunt: 1578.

Conciones in evangelia & epistolas quæ Dominicis diebus, item quæ in præcipuis & aliis totius anni festis diebus populo in Ecclesia proponi solent, ecclesiastis omnibus moderni temporis summopere utiles, e tabulis D. Laurentii a Villavincentio Xeresano elaboratæ, Antverpiæ, Anton. Tilenii 1566, 1569, 1574: Ibid. Christop. Plantini, 1568, 1569, & 1574: Parisiis, Mich. Sonnii 1566, 1567, 1568, 1570 & 1572: Coloniæ, Arnoldi Quentel 1607: ubique tomis duobus in 8, T. I pp. 688, T. II pp. 352 edit. Sonnii.

Conciones in epistolas & evangelia, quæ per sacram quadragesimam populo in Ecclesia proponi solent e tabulis D. Jacobi Veldii concinnatæ, Ant-

Digitized by Google

verpiæ, Plantini 1568 & 1573 : Ant. Tylen 1573 & 1574 : Pariſ. Sonnii 1567, 1568 & 1573 : Lugduni, Roüillii 1568 : ubique in 8, pp. 768 ed. Sonnii.

Catechiſmus formanda in orthodoxa fide juventuti, unâ cum precibus vitæ chriſtianæ accommodis, vel de rudimentis & myſteriis catholicæ fidei Flandrice, Antverpiæ, Thielens 1576 in 8 pp. 344.

Totius tractationis de quatuor hominis noviſſimis epitome, quam opuſculo ſuo de quatuor noviſſimis F. Joannes Carthenius Carmelita præfixit, Antverpiæ, Jo. Belleri 1588 in 16 pp. 17. Hæc omnia paſſim ubique habentur.

Hujus ſcriptoris meminerunt nomenclatores fere omnes ac præſertim noſter Ghilbertus de la Haie Bib. Belgo-Dom. MS.

F. ALEXIUS GARCIA.

1578. F. Alexius Garcia Hiſpanus Mexicanæ provinciæ ſtrenuus & fidelis operarius, cujus Padilla Hiſt. Mexic. lib. 2 cap. 92 patientiam & merita multum extollit, fœdo ſcilicet a Deo probatus, diroque & longo, dum ſalutis animarum ſtrenue vacaret miniſterio, vexatus impetigenis & lepræ morbo, conſtanti animo ſuſtinuit, Deo gratias agens benedixit, ac demum ibidem puram probatamque Domino reddidit animam anno MDLXXIX. Scripſit ac in lucem edidit eodem teſte

Kalendarium perpetuum, Mexici.

Ejus meminit Antonius Append. Bibl. Hiſp. p. 314, quem excipit Altamura ad 1593.

F. ANTONIUS EX COMITIBUS LUCURRI.

* 1579. F. Antonius ex Comitibus Lucurri Segeſta Tiguliorum ortus, Januæ in S. Mariæ de Caſtello ordini allectus, vir eruditus & orator facundus, a Paulo III ad infulam Brugnatenſem, vel ut alii loquuntur Apruniatenſem promotus eſt anno MDLVIII die XIV februarii. In concilio Tridentino ſub Pio IV ſedit, vices etiam Januenſis archiepiſcopi aliquandiu egit. Poſt annos XVII regiminis abdicavit, ſeque in domum ordinis Segeſtenſem recepit, mortem expectaturus, quam lætus aſpexit anno MDLXXIX in æde ſacra noſtra ſepultus. Hæc de eo leguntur in epitaphio ad ejus tumulum appoſito : *In arduis utriuſque fortunæ caſibus probatus, ſemper idem manens, epiſcopale munus non ſatellitio uſus aut pecuniariis multis, ſed pervigili præſentia & vivo verbo miniſtrando, nullum unquam vitium incorrectum dimiſit, nec paſtorali officio defuit*, &c. apud Ughellum Ital. Sac. T. IV legenda. Hunc Rovetta primus ad 1557 ſcriptoribus accenſet, ceu a quo ſcriptus ſit & relictus, an editus ?

Tractatus de fide, ſpe, & caritate.

F. ANTONIUS DE SANCTO DOMINICO.

* 1579. F. Antonius de Sancto Dominico Luſitanus Conimbricæ natus & ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter ævo ſuo clariſſimus, in academia Conimbricenſi ſacras litteras annis XL e ſuperiori loco docuit, anniſque plus XX primariam cathedram moderatus eſt cum ingenti auditorum numero, omniumque eruditorum plauſu. Florebat & regebat etiamnum anno MDLXXIX. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus æqualis, Lopez P. III lib. 1 cap. 60, Antonius Bibl. Hiſp. Joannes Suarez de Brito Theat. Luſit. Litter. MS, Altamura ad 1579. Scripſit

As vidas dos Santos da ordem do S. Domingo. Has adhuc in ordine tirunculus e Latino S. Antonini & aliorum in linguam Luſitanam tranſtulerat. Eas citat Cardoſo *Agiologio Luſitano* 18 martii p. 223. Sec. XVI

As IV proſtrimerias del hombre.

Notæ in omnes partes Summæ theologicæ S. Thomæ.

F. BENEDICTUS MARABOTTI.

F. Benedictus Marabotti Inſuber Monteregali vernacule *Mondovi* natus, ſed Salutiis ordinem profeſſus, philoſophus, orator, & poëta, Bononienſe gymnaſium diu cum laude rexit, variiſque provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ præfuit cœnobiis, Romano etiam S. Sabinæ, ac tandem Regii Lepidi ſanctæ fidei datus a Gregorio XIII inquiſitor generalis, quod munus inquit Fontana in Theatro fideliter obivit ad annum uſque MDLXXIX. Ex quibus Auguſtinum *della Chieſa* emendes, qui nonniſi ad Pii V pontificatum perveniſſe ait, cùm Pio V plus annos octo ſupervixerit. Adeo dignitatum honorumque deſpicientem fuiſſe refert idem Auguſtinus, ut Roma celeriter eum aliquando egreſſum dicat, quod noſſet de ſe ad infulas, majoraque forſan, & ad purpuram promovendo tractari. Ejus præter citatos meminerunt Pius, Gozzeus, Gregorius Lombardellus in Summario, Altamura ad 1563 & Rovetta ad 1564. Hæc ei opera aſcribuntur : 1579.

Orationes variis in locis editæ & plura carmina.

Dialogus inter Chriſtum & S. Catharinam de Senis. Habetur, inquit, Altamura cap. 27 libri quem Lombardellus citatus ſcripſit pro defenſione ſtigmatum ejuſdem virginis.

F. BERNARDUS DE ALBURQUERQUE.

† F. Bernardus de Alburquerque Hiſpanus (Alburkerka autem civitas eſt in Extremæ Oræ provincia ſita Luſitaniæque contermina, olim titulo comitatus ſub Aragonenſi gente, tum ab Henrico IV Caſtiliæ rege titulo ducatus anno MCCCCLXIV inſignita) hinc inquam natus Bernardus & agnomen ducens gentilitio etſi claro & illuſtri ſuppreſſo, non ſolum litteras humaniores ſed & divinas in academia Complutenſi comparaverat, cùm Spiritu Sancto afflatus, Chriſtumque humilem ſequendi cupidus, ætate jam maturus, Salmanticam ignotus advenit, ædes Prædicatorum adit, laicorumque ſodalium veſtem ceu litterarum expers petit & impetrat, vilioribus deinceps miniſteriis addictus. Strenuus & hilaris ac ſua ſorte contentus omnibus famulabatur, cùm accidit ut eo præſente duo ſodales juvenes clerici de gravi theologiæ difficultate ſumma contentione altercarentur, quos Deo ſic permittente Bernardus verecunde & blande adorſus, ea verborum ſententiarumque efficacia & facilitate compoſuit, adductis opportune citatiſque etiam S. Thomæ graviorumque auctorum locis, ut qui nec ſe Latine dicentes ab eo ſe auditos putarent, ex improviſo ſic edoctos obſtupuerint. Quod ut illis referentibus agnovit prior, communibus omnium votis invitum licèt & reluctantem novitium ſublato converſorum ſchemate ad clericorum ſtatum tranſtulit, in quo & profeſſus eſt, ſtatis interſtitiis ad ſacerdotium provectus. Per id temporis anxie per Hiſpaniam operarii quærebantur, in ampliſſimam novi nuper a Columbo detecti orbis meſſem trajiciendi, horum in numerum aſcribi Bernardus petiit inſtantius & obtinuit. Eo deportatus Zapotecana provincia in ſortem accepta, harum gentium linguam ſtudio omni adhibito brevi calluit ita perfecte, ut ea familiariter in confeſſionibus & concionibus uteretur : ſuaque 1579.

Sec. XVI. erga Indos illos effecit manſuetudine & comitate, ut eos etſi natura & indole feraciores præ aliis ſint & agreſtes, mire ſibi plurimum devinxerit. Plures in provincia Mexicana geſſit præfecturas, prior provincialis etiam anno MDLIII electus & inſtitutus, demum agente Bartholomæo *de las Caſas* quicum illi maxima erat animorum conſenſio, ad Oaxacenſem Eccleſiam a Philippo II deſignatus, & a Pio IV anno MDLIX approbatus & confirmatus, gregem ſuum integerrimus & vigilantiſſimus paſtor verbo & exemplo novemdecim annorum ſpatio pavit. Obiit anno MDLXXIX die XXIII julii, & ex ſententia Oaxacæ in æde ſacra noſtra fuit ſepultus. Scripſit lingua Zapoteca

Catechiſmum, ſive tractatum de doctrina chriſtiana elegantem, & miſſionariis ejus regionis apprime utilem.

Ejus acta fuſe refert Davila Hiſt. prov. Mexic. cap. 93 & ſeqq. & Ægidius Goncalez *Teat. Ind. Eccleſ.* T. I p. 223. Meminere etiam Pius, Fernandez in anno mortis deluſus, quem ſtatuit 1560, quo vix ſuam Eccleſiam inierat, Fontana in Theatro, Altamura ad 1579. Mirum ab Antonio omiſſum in Bib. Hiſp.

F. FELIX PIAZI.

† 1579. F. Felix Piazi ſive *Placius de Colorno* (oppidum eſt Galliæ Ciſalpinæ ditionis ducis Parmenſis) domus Parmenſis alumnus, vir fuit litteris ac pietate clarus, ſacræ theologiæ profeſſor, florebat etiamnum anno MDLXXIX, quo ſcripſit ac edidit ſtylo eleganti librum hoc titulo:

Roſario della ſacratiſſima madre vergine noſtra piiſſima ſignora con le imagini, dichiarazioni, contemplazioni, ed' affettuoſe orazioni per qualunque miſterio, con una piena iſtruzzione circa l' iſteſſo, e con le ſue rariſſime indulgenze, ed' altri ſegnalatiſſimi doni ſpirituali, Bononiæ, Joannis Roſſi 1579 in 12 pp. 169. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Iſtruzzione chriſtiana. Sic Rovetta, ſed non addit ubi editus vel MS hic liber ſervetur.

Meminit Altamura ad 1570.

F. JOHANNES CHAMPAIGNE.

† 1579. F. Johannes Champaigne Gallus Campanus domus Remenſis alumnus, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis abſolutis ad gradus promoveri meruit. Licentiam decurrebat annis MDLXII, quo peſte graſſante interrupti ſunt actus facultatis a die XIV auguſti ad VIII januarii ſequentis anni MDLXIII, quo die veneris reſumpti, & quo Johannes noſter duodecimus & ultimus de Sorbonica reſpondit, & die lunæ XXIV januarii ſequentis inter viginti quatuor licentiatos quorum duodecim erant ſeculares decimum ſextum obtinuit locum. Nec parum illa ætate prædicatione inclaruit, facundus & vehemens divini verbi præco habitus. Priorem apud ſuos agebat anno MDLXXI, quo eodem comitiis ordinis Romæ habitis interfuit pro provincia Franciæ diffinitor & magiſtri ordinis elector. Hæc ex actis ſacræ facultatis, Remenſis domus & capp. gen. Scripſit ac edidit

Diſcours du ſacre & du couronnement du tres chretien roi de France en forme d'epitre, avec l'expoſition des ceremonies dudit ſacre, & de celles du ſacre du premier roi Saul, Remis 1575 in 8: Pariſiis & Lugduni, Benedicti Rigaud 1575 in 8. Sic du Verdier *Bibl. Franc.* & Andreas du Cheſne *Bibl. hiſtor. Franc.* Laudat etiam Jacobus Le Long Oratorianus *Bibl. Hiſtor. de France* n. 10491.

Flores ex S. Joannis Chryſoſtomi operibus collecti, Remis 1579. Bibliopolæ Pariſienſes ejuſdem Chryſoſtomi operibus adjunxerunt in editione Latina anni 1614 in fol. Tomo V Append. a p. 155 ad 298.

F. JOANNES DE ESTRADA.

F. Joannes de Estrada Hiſpanus Joannis Alphonſi de Eſtrada filius Civitate regali (*Ciudadreal*) ſtudiis dabat operam, cùm ejus pater Mexici gubernator abſque tamen proregis titulo a Carolo V imperatore præfectus in Americam tranſmiſit: patrem ille ſecutus non ſolum hæreditariam familiæ ſuæ erga ordinem propenſionem coluit, ſed & eidem aſcribi voluit. Veſtem induit in domo Tepetlaoxtocenſi, unde poſt decimum menſem ad Mexicanam miſſus profeſſus eſt, & *de la Madalena* cognomen aſſumſit. Vir fuit diſciplinæ regularis ſtudioſus, humilitate, ſilentio, pietate, vitæque auſteritate commendatus, Latinæ unâ & Mexicanæ linguæ peritiſſimus. Poſtquam Coycanenſi aliiſque Mexici domibus præfuiſſet, in Hiſpaniam remeare cupiit & obtinuit, in domo S. Catharinæ *de Vera*, ſanctitate ac legum noſtrarum ſeveriori obſervatione inter alias celebri vitam finire in animo habens. Eo ubi pervenit poſt aliquot annos morbo correptus, & a germano ſuo Ludovico Alphonſo de Eſtrada villæ *de Picon* toparcha mutandi aëris cauſa *Ciudadreal* primum, tum in villam ſuam *de Picon* adductus, invaleſcente ægritudine devixit anno MDLXXIX cum opinione ſanctitatis, fuitque in æde ſacra noſtra Civitatis regalis ſepultus. Non multo poſt profeſſionem jubente prælato in uſum novitiorum lingua Hiſpana ſtylo eleganti reddiderat opus beati Joannis Climaci *Scala cœli* nuncupatum hoc titulo: 1579.

La Eſcalera eſpiritual para llegar al cielo de S. Juan Climaco, Mexici, Joannis Pablos 1532. Quo anno primum typographiam in ea civitate auſpice Antonio de Mendoça prorege erectam ferunt, primumque iſtud opus ex ea excuſum, & a primo Americæ typotheta.

Ejus meminerunt Gonçalez Davila *Teatro Eccleſ. de las Indias*, ubi de Eccleſia Mexic. p. 23, Antonius Bibl. Hiſp. ſed accuratius Auguſtinus Davila Padilla Hiſt. Mexic. p. 591. Altamura etiam laudat ad 1579.

F. JOANNES DE MONLUC.

† 1579. F. Johannes de Monluc Gallus Aquitanus, vir utique ſive ſtemmatis claritatem, ſive animi ſolertiam, ſive rerum quas feliciſſime prudenterque geſſit, dignitatumque ſplendorem ſpectes, apud æquales & poſteros magni nominis, ſed ambiguæ aliquando religionis & famæ, noſtris hîc accenſetur ſcriptoribus ex fide auctorum æqualium, etſi nullus hactenus e noſtris nomenclatoribus ordini Prædicatorum aſcribendum autumarit. Is in Aquitania Condomi claro nobilique ſtemmate natus ineunte circiter ſeculo XVI patrem habuit Franciſcum Monlucii Maxemcomæque toparcham, matremque Franciſcam d'Eſtillac illius conjugem Aginnatem pari nobilitate claram: fratrem verò natu majorem militari gloria Gallis celeberrimum illum equitum Franciæ tribunum, Aquitaniæ proregem & Franciæ denique polemarchum Blaſium *de Monluc*. Utrique fratrum egregie natura favit & fortuna, ſed indoles omnino diverſa fuit, animorumque propenſio. Etenim a puero martem elegit deperiitque Blaſius major, Minervam verò ſecutus eſt & muſas Joannes noſter, cui mira fuit dicendi facilitas atque felicitas. Vix pubes factus ordinem amplexatus eſt in patria Condomi puta vel Nitiobrigibus, atque

Digitized by Google

ut in eo ſacris incubuerat egregie litteris, eruditionis laude, dicendique, qua præditus erat gratia, brevi ſibi nomen aliquod apud ſuos fecit, ac Margaritæ Navarræ reginæ, cui tum in vicinia apud Neracum regia ſedes erat, innotuit & placuit : cujus & demulſus ille blanditiis atque conſiliis, a clauſtro ad aulam non invitus involavit, uti Brantomius æqualis in Elogio Blaſii polemarchi fratris ejus refert, & excipiunt Maimburgius *Hiſt. du Calvin. Edit in 4 p.* 147. & alii : quod quo contigerit anno non omnino liquet, etſi rem circa annum MDXXXV accidiſſe, Joannemque annis ut ingenio florentem, triceſimumque circiter annum agentem monachum exuiſſe, aulicum ut indueret, facile conjicianus. Hunc itaque Margarita Navarræa ſibi devinctum in Franciſci I regis ac fratris aulam invexit & gratiam, a quo plurimis ille poſtmodum affectus eſt honoribus atque beneficiis. Præter innatam enim dicendi gratiam atque facundiam & generis claritatem erat viro mira animi ſagacitas, induſtria, facilitas, magniſque idonea rebus atque conſiliis mens, quibus proinde Franciſcus rex ac ſucceſſores filii Francorum reges feliciſſime uſi ſunt. De quo ſic Gallia Chriſtiana in Epiſcopis Valentinenſibus : » Vir ſane ingentis animi, judicio, & » facundia pollens, conſiliorumque Catharinæ re» ginæ Mediceæ turbatis temporibus ad res pene » omnes auctor fuit. Ille Italiam, Germaniam, An» gliam, Scotiam, Poloniam, Conſtantinopolim, » ac univerſam prope Europam celeberrimis lega» tionibus apud principes (quas ſexdecim omnino » numerant) magna rerum gerendarum dexteritate » illuſtravit. Inter eas nominatiſſima eſt, quam fe» liciter obivit in comitiis Varſavienſibus, cùm ex» tincta Jagellonica ſtirpe regia promulgari curavit » anno MDLXXV Polonorum regem Henricum ducem » Andegavenſem, poſtea tertium Franciæ hujus no» minis regem, ut diſerte omnino explanavit Scevola Sammarthanus in ejus elogio, quod ibidem refertur, & leget, ſi velit adire harum rerum curioſus. Addo ſolum jam harum legationum pluribus functum nempe ab anno MDXXVIII, cùm anno MDLIII Valentinenſis & Dienſis nominatus eſt & inauguratus antiſtes. » Quia verò (*ſic Gallia Chriſ» tiana*) Franciſcus Belcarius Peguillo, Scipio *Du» plex*, Hiſtorici rerum Francicarum, atque inſu» per Henricus Spondanus Appamiarum epiſcopus, » & Julius Cæſar Bulengerus Hiſtoriarum ſui tem» poris, lib. 1 ex fide Hieronymi Catenæ & Anto» nii Gabutii hominum Italorum aſſeruere, damna» tum hæreſeos Romæ a Pio IV, & ejus damna» tionem a pontifice Romæ latam, promulgatam » Pii V mandato in Gallia : placuit Joanni Columbi » S. J. apologetica diſſertatione Latine & Gallice » edita nomen epiſcopi vindicare. Hic igitur cita» tis hiſtoricis per ſingula capita articulatim reſpon» dit, & oſtendit illos ea quæ adverſus Joannem » ſcripſerunt, accepiſſe ex Palatinorum rumoribus, » quibus cauſam fecerat lis de hæreſi a Felice Ver» mundo decano Valentino, & Catharinæ reginæ » eleemoſynario per ſingularem veſaniam dicta ſuo » antiſtiti apud majus conſilium regis : ſed optandum » fuiſſet, ut Gallici ſcriptores præfati edictum illius » conſilii datum anno MDLX octob. XIV, quod aſ» ſervatur in tabulario Valentino, ſuis libris inſe» rerent. Omnes ex eo nunc intelligerent infeli» cem decanum calumniæ damnatum fuiſſe, juſſum» que pendere omnes ſtultæ litis impenſas, ac nudo » capite flexoque genu veniam a Monlucio petere, » & lacerationi ſuæ accuſationis intereſſe ». De ejus morte ſic Spondanus in Annal. ad 1579 n. 21 : » Mor» tuus eſt hoc quoque anno Joannes Monlucius epiſ» copus Valentinus Toloſæ, ubi ſepultus eſt in ec» cleſia S. Stephani metropolitana in manibus pa» trum ſocietatis Jeſu : unde eluta dici poſſit om» nis ſuſpicio hæreſis, qua graviſſime, ut ſuis locis » vidimus, laboravit, tum in Gallia tum Romæ : cæ» tera vir doctrina, eloquio, & animo præſtans » ac multis legationibus feliciter obitis illuſtris. » Hoc epitaphium tumulo inſcriptum. *Illuſtriſſimus vir Joannes de Monluc epiſcopus comes Valentinenſis & Dienſis, qui ſuis temporibus non parum opera, conſilio, & virtute res Gallicas juvit, obiit A. D.* MDLXXIX *pridie Idus Aprilis. Tanti autem viri reliquias jacentes ſub rudi lapide honore debito carere diutius non tulit pietas illuſtriſſimi Caroli Jacobi de Liberon Valencienſis quoque & Dienſis epiſcopi & comitis, ex ſorore abnepotis, æternaque illi memoriæ erigendum hoc monumentum curavit. R. I. P. Anno Domini* MDCXXVIII. Laudarunt Petrus Ronſardus in Carminibus Gallicis, M. A. Muretus, Jacobus Cujacius, Gabriel Lurbeus I. C. procurator ſyndicus civitatis Burdegalenſis *De illuſtribus Aquitaniæ viris*, Burdigalæ 1591 in 12, Jacobus Auguſtus Thuanus Hiſtor. Rer. Gallic. ſuæ ætatis, *La Croix du Maine, & du Verdier*, uterque in ſua Bibl. Gallica, Morerius vocabular. Hiſtor. Gallic. & alii. Hæc ejus opera,

Primo ECCLESIASTICA.

1. *Inſtructions Chreſtiennes de l'eveque de Valence ſur les commandements de la loi, & des ſaints Sacremens. Avec deux epiſtres, l'une contenant une exhortation pour tous eſtats a la meditation & obſervance des commandements de Dieu. L'Autre la maniere de chreſtiennement faire les proceſſions & penitences publiques*, Pariſiis, Vaſcoſan 1557, 1559, 1561, 1565, quæ ultima Pariſ. in Regia D 2485 ; & 1566 in 8 pp. 205. Excuſæ etiam fuerunt Romagi, Avenione, Lugduni 1561 in 8 : In Italia Italice verſæ : In Flandria Belgice & Gallice, cum privilegio Caroli V Cæſaris. Sex propoſitiones in hoc opere ut captioſas & hæreſis ſuſpectas cenſura notarunt theologi Pariſienſes.

2. *Sermons de l'evêque de Valence ſur les articles de la foi, & l'oraiſon Dominicale, avec pluſieurs oraiſons tirées des prieres de l'Egliſe, dediez aux dioceſes de Valence & Die*, Pariſiis, Vaſcoſan 1557, 1561, 1565 in 8 pp. 181 : Item Lugduni, Guillelmi Regnoult, 1561 in 8. Quæ editio Pariſ. in Regia D 2485. Et in hac opella quinque propoſitiones cenſura notarunt iidem Theologi Pariſienſes, ut falſas, diminutas, & ſcandaloſas.

3. *Sermons de l'evêque de Valence ſur certains points de la religion, ſavoir la foi, la charité, l'eſperance, la patience, le nom de Dieu, l'oraiſon, le ſabbat, recueillis fidelement, ainſi qu'ils ont eſté prononcez. Plus un ſermon a ſon clergé fait au Sené* (Sinode) *de Juillet* MDLVII, Pariſiis, Vaſcoſan 1559 in 8 pp. 278 ; Avenione Johannis Dubois 1561 in 16 : Sunt univerſim duodecim conciones, in quibus iidem theologi cenſura notarunt quinque propoſitiones ut falſas, captioſas, ſcandaloſas, & avertentes populum a pietatis ſimplicitate. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. *Recueil des lieux de l'Ecriture ſervant a deconvrir les fautes qu'on commet contre les dix commandements de la loi, prononcé mot a mot par l'eveque de Valence*, Pariſiis, Vaſcoſan 1559 in 8 pp. 199 : Item Avenione, Johan. Duboys.

5. *Familiere explication des articles de la foi par l'eveque de Valence. Plus le ſymbole de S. Athanaſe, avec un brief recueil des lieux de l'Ecriture ſervans d'explications d'iceux articles*, Pariſiis, Vaſcoſan 1561 in 8 pp. 112 : Lugduni, Regnoult 1561 in 8. Extat apud eoſdem noſtros Pariſienſes.

6. *Sermons de l'eveque de Valence ſur les arti-*

Sec. XVI. *cles de la foi*, Pariſiis, Vaſcoſan 1561 in 8 pp. 92.

7. *Cleri Valentii & Dienſis reformatio reſtitutioque ex ſacris Patrum conciliis excerpta per Johannem Monlucium epiſcopum.* Carolo cardinali Lotaringo nuncupat auctor, Pariſiis, Vaſcoſan 1558 in 8. Extat Pariſiis in Regia D 2483.

Idem Gallice prodiit hoc titulo: *La Reformation du Clergé de Valence & Die, contenant cinquante articles de reformation autoriſez par les anciens conciles de l'Egliſe*, Ibidem.

In actis facultatis Pariſienſis ſic legitur ad diem XXXI decemb. MDLXII: *Duo qui ſequuntur epiſcopi, Sagienſis Andreas du Val, & Valentinus Johannes de Monluc: magiſtri Picherel, Salignac, Bonthillier cum magiſtro noſtro D'Eſpences ſententiam proferunt circa cultum imaginum tempore colloquii Piſſiaci apud Catharinam Mediceam: quæ quidem ſententia Latine digeſta eſt per Petrum Picherel in fine diſſertationis ab eo habitæ apud Sanctum Germanum in Laya cum dicta regina matre anno* MDLXII.

8. *Prieres pour Monſieur de Monluc eveque de Valence & Die ecrites par Jehan Choiſnin ſon ſecretaire en l'an* MDLXXI. Extat codex MS in Colbert. n. 6393.

ACTA POLITICA *ſeu Legationum.*

1. *Lettres de Jean de Monluc ecrites a Rome en* MDXXXVIII MS in fol. Codex ſervatus Pariſiis in Regia inter codices MSS D. *Du Puy*, n. 265.

2. *Littera* aliæ ejuſdem Gallicæ compactæ cum epiſtolis Franciſci *de Rohan* Dñi de Gié, & in his dicitur protonotarius. Hæ ſervabantur inter codd. MSS in fol. Bibl. Clar. Baluzii, & recenſentur n. 423. Nunc verò extant in Regia.

3. *Littera* aliæ ejuſdem Gallicæ ſcriptæ regnantibus in Francia Henrico II, Franciſco II, & Carolo IX, compactæ cum epiſtolis Blaſii de Monluc Franciæ polemarchi, germani fratris dicti Johannis. Codex MS in fol. extat nunc in Regia inter codd. MSS olim Dñi *de Gagnieres*.

Tres iſtos codices MS recenſet etiam Jacobus Le Long Oratorianus in ſua Bibl. Gallica Hiſtoricorum Franciæ nn. 12776, 12780 & 12940.

4. *Ragionamento d'un ambaſciatore di Francia, cioè Giovanni di Monluc, in Venetia, contra quelli che biaſimano il rè di Francia, per havere ambaciatore in Conſtantinopoli.*

5. *Diſcorſo del medeſimo ambaſciatore alla republica di Venetia, contra l'ambizione dell' imperadore Carlo V.* Servabatur uterque inter codd. MSS in fol. Clar. Baluzii jam laudati, & recenſetur catalogi n. 8, nunc autem extat in Regia.

6. *Harangue faite devant le roi Francois II a l'aſſemblée des trois états au mois de Janvier* MDLX *par Jehan de Monluc eveque de Valence.* Edita eſt Tomo I *des memoires du prince de Condé* p. 286, 1565 in 8.

7. *Harangue de l'eveque de Valence au roi en* 1563. Edita eodem anno Pariſiis in 4. Extabat in Bibl. Baluzii recenſita catalogi n. 4253.

8. *Harangue & avis prononcé au conſeil privé du roi par le Sieur Jehan de Monluc eveque de Valence & Die, ſur les remontrances faites par meſſieurs du parlement de Paris touchant les lettres de la majorité dudit Seigneur*, Pariſiis 1563. Recenſet *du Verdier* citatus.

9. *Epiſtola Johannis Monlucii epiſcopi Valentini ad Polonia ordines, de Andium duce in regem Polonia allegendo.* Edita 1573 in 8. Extat Pariſ. in Bibl. olim Teller. nunc Genovef.

Altera ejuſdem epiſtolæ editio: cui accedit *ejuſdem Monlucii defenſio pro Andium duce, & defenſio Zacharia Furneſteri adverſus illam Monlucii defenſionem.* Hæc ſimul edita 1574 in 8. Habebatur in Bibl. Baluzii recenſita ejuſdem catalogi n. 8011.

Prodiit poſtea *Defenſio ejuſdem Monlucii adverſus libellum ſub nomine Furneſteri editum*, Latine: Tum & Gallice hoc titulo, *Defenſe pour M. de Monluc evêque de Valence contre un livre imprimé ſous le nom de Furneſterus, traduite de Latin en François*, Pariſiis 1575 in 8. Habebatur ibidem n. 8012.

10. *Oratio Johannis Monlucii epiſcopi Valentini Gallie regis legati ad ordines Polonie, x Aprilis* MDLXXIII. Edita Cracoviæ.

11. *Altera ejuſdem ibidem* XXV *Aprilis habita.* Edita ibid. in 4: Utraque extat Pariſ. in Regia M. 1210. Utraque etiam impreſſa Pariſiis 1575 in 8, quæ etiam editio habetur in Regia M 1330.

Eædem Gallice verſæ editæ Pariſiis Johannis Richer 1573 in 8 pp. 138, & extant in Regia L 1343. In fine legationem ſuam aſſerit alteram eſſe ad Polonos, & decimam quintam ad principes externos a Francia.

12. *Election du roi Henri III roi de Pologne, decrite par Jehan de Monluc eveque de Valence*, Pariſiis 1574 in 4.

13. *Remontrance du même de Monluc faite aux villes & dioceſes d'Uzez, Niſmes, Montpellier, & aux etats generaux de Languedoc tenus a Beſiers au mois d'Avril* MDLXXVIII, Pariſiis, Abelli Langelier 1578 in 8. Sic *du Verdier* citatus.

Arreſt du grand conſeil du XIV *octob.* MDLX *en faveur dudit de Monluc contre Felix de Vermond doien de Valence imprimé a Tournon*, 1630 in 8: Altera ut videtur editio. Extat in Regia citata L 2348. Id placuit addere in argumentum ſupra de Monlucio narratorum.

Pro Johanne Monlucio præſcriptio Jacobi Cujacii adverſus libellum quemdam Zacharia Furneſteri ſive Hugonis Donelli nomine editum, Pariſiis 1574 in 8. Extat in Regia L 1470: Tum Lugduni 1575 in 8. Accedit *Zacharia Furneſteri reſponſio* ad eamdem præſcriptionem. Extat in Teller. nunc Genovef. p. 303.

Legendus & de eo Johannes Columbi S. J. laudatus opella cui titulus, *Liber ſingularis quod Johannes Monlucius Valentinus & Dienſis epiſcopus non fuerit hæreticus*, Lugduni, Rigaud & Borde 1640 in 4 pp. 56, ubi quæcunque a Vermundo decano Valentino adverſus ſuum epiſcopum objecta ſigillatim refellit, & famam epiſcopi innocuam vindicat. Extat in Regia L 1128.

Monlucio objecerunt quidam, quod elegantes quas habuit in ſuis legationibus præſertim in comitiis Poloniæ orationes, ei componeret quidam Johannes *Baſin* actor regius Bleſenſis vir eximius & linguarum peritus, quem ideo ſecum duxerat, ſed unde habent fuiſſe Monlucio tantarum partium viro peritiorem. Itaque in aliquibus juverit, ut dies diei eructat verbum, ſed illas integras ab acri & ſolerti Monlucii judicio prodiiſſe extra dubium quiſquis ſenſatus ſtatuet.

F. JOANNES DE PALENTIA.

F. JOANNES DE PALENTIA Hiſpanus patria & profeſſione Salmanticenſis, vir divini cultus cærimoniarumque eccleſiaſticarum ad ritum ordinis apprime ſtudioſus, eaque ratione ob præclaras alias ad id muneris dotes titulo cantoris annis XL choro Salmanticenſi præfectus moderator, juſſu magiſtri ordinis Seraphini Cavalli tum in Hiſpania agentis annis ſcilicet 1574 & 1577 edidit † 1579

Ordinarium ſacrarum cærimoniarum & divini officii ad ritum Fratrum Prædicatorum in duos libros diſtributum, ex antiquis purgatum & correc-

Digitized by Google

tum, atque ex recentioribus, & adnotationibus aliisque neceſſariis auctum, Salmanticæ 1576: Venetiis, Juntarum 1582 in 4 ſignat. duorum foll. ab A ad M. Quod opus ex codice MS antiquo ad normam exemplaris a B. Humberto magiſtro ordinis V concinnati & Pariſiis apud noſtros Sanjacobeos extantis ſcripto & Salmanticæ ſervato potiſſimum erutum eſt, additis quæ poſtea variis in capp. genn. præſcripta fuerunt.

2. *Martyrologium ſecundùm ordinem FF. Prædicatorum, cum eiuſdem ordinis conſtitutionibus & regula B. Auguſtini correctum*, Salmanticæ 1579: Venetiis, Juntarum 1582 in 4 ſignat. duor. foll. ab A ad S. Quod martyrologium ipſum eſt Uſuardi, quo cum aliis Eccleſiis uſus eſt ordo ab initio, quo uſque Romanum Baronii adoptatum fuit. Ad calcem additus eſt *magiſtrorum ordinis, & virorum ac mulierum ſanctitate, dignitate & doctrina fulgentium brevis catalogus*, ſed non uſquequaque accuratus.

F. JOANNES MARIA CANEPARO.

† 1579. F. Joannes Maria Caneparo Inſuber, patria Mediolanenſis, domus S. Euſtorgii alumnus, vir ſeculo XVI vergente clariſſimus, variiſque apud ſuos in ordine functus muneribus, pœnitentiarium etiam egit Mediolani in Trullo, & per totam diœceſim ſanctæ inquiſitionis officii vicarium generalem. Vivebat etiamnum anno MDLXXIX quo ſcripſit ac edidit

Scudo inexpugnabile de' cavalieri di ſanta fede della croce di ſan Pietro martyre, Mediolani 1579 in 12. Extat in Regia H 3081.

Laudat Picinelli Athen. Mediolan. p. 307.

F. PAULUS CONSTABILIS.

† 1580. F. Paulus Conſtabilis Æmilius Ferrariæ circa MDIX vel MDX gente patritia natus, ætatis XIV adoleſcens ordinem amplexatus eſt in patria in conventu S. Mariæ Angelorum, virque evaſit pietate, diſciplina regulari, doctrina, prudentia clariſſimus, qui per omnes gradus ad ſupremum tandem ordinis culmen aſcendit. Studia priora exegit Bononiæ, tum philoſophiam profeſſus eſt Muriani, Arimini, Mutinæ, theologiam verò Mantuæ, & in utroque conventu Januenſi, exinde Bononiæ ſtudentium magiſter inſtitutus. Mox ad regimen aſſumtus Priorem egit S. Catharinæ de Formello Neapoli, & poſtea in nativo ſuo Angelorum Ferrarienſi. At virum ad ſuperiora natum non paſſus eſt ſummus pontifex intra clauſtri limites diutius coerceri. Inquiſitor itaque Ferrarienſis primum, poſtea Mediolanenſis, ac mox magiſter ſacri palatii anno MDLXXIII ſelectus eſt a Gregorio XIII, quo in munere mirum quantam apud omnes in Urbe & in orbe famam ſibi pepererit, adeo ut coactis Romæ ordinis comitiis anno MDLXXX inter quatuor primi nominis a pontifice propoſitos ſabbato vigilia pentecoſtes XXI maii ſummo omnium conſenſu unanimique ſuffragio magiſter totius ordinis ſalutatus fuerit. Geſta in eo munere fuſius narrat ſuppar Pius P. II lib. 4 pag. 286, quem adeas. Addo ſolum viſitatis Regni Siciliæ provinciis tum & Romana, cùm Lombardiam luſtraret, Venetiis in conventu S. Dominici morbo apprehenſum tandem decubuiſſe XVII ſeptemb. MDLXXXII ætatis LXXIII. Statuam ei marmoream opus Alexandri Victoria in periſtylio dicti conventus erexit ejus ſocius F. Paulus Iſareſius Mirandulanus magiſter provincialis Terræ-ſanctæ, inſcriptionemque adjecit ſupra relata narrantem. Græce peritus fuiſſe dicitur, & licèt in ſacræ ſcripturæ, SS. Patrum, conciliorum & juris canonici doctorum lectione potiſſimum verſatus, tamen cum philoſophis, oratoribus, poëtis aſſuetus deliciari. Extat in Bibl. Reg. Pariſ. H. 1722 *Oratio in ejus funere a F. Petro Rodulphio ord. S. Franciſci habita*, Venetiis 1582 in 4. Extat ibidem H 2815. Sec. XVI.

Decretum Gratiani emendatum & notationibus illuſtratum. Major pars a F. Paulo Conſtabili S. Palatii apoſtolici magiſtro Gregorii XIII juſſu editum, Venetiis 1584 in 8. Extat in Regia E. 2271.

Tractatus de cauſis in ſancto officio cognoſcendis. Laudatur a Rovetta ad 1572.

Littera encyclica ad univerſum ordinem e cap. gen. electionis 1580 *ſcripta* habetur Romæ cum actis. Forrè plures in ejus Regeſto apud magiſtrum ordinis ſervato.

Legendus de eo noſter Hieronymus Gioannini da Capugnano, qui ſociorum ejus alter vitam ejus lingua Etruſca eleganter & accurate ſcripſit, ut poſtea dicetur ad 1604, & inter alia pag. 83 refert, *Ragionamento fatto dal P. Conſtabile la prima volta quei parlò a ſuoi Frati dopo l'eſſer maeſtro dell' ordine e finì il capitolo generale*, ad uſque pag. 98. Refert præterea *Orazione di Luigi Grotto cieco d'Adria recitata in Vinegia nella chieſa de' SS. Gio. e Paolo nelle ſeconde eſſequie del detto Conſtabile.* Quæ oratio prorſus elegans. Extat hæc vita in Regia H 2815.

F. ALPHONSUS DE SEPULVEDA.

† 1580. F. Alphonsus de Sepulveda Hiſpanus Biatienſis patria & profeſſione jam florebat anno MDLXXI, quo in actis cap. gen. eo anno Romæ habiti ſacræ theologiæ magiſter fuit approbatus, quem & ſancti officii tribunalis cenſorem allectum & ad octogeſimum ætatis annum perveniſſe ferunt. Ejus meminerunt Martinus de Ximenes Jurado *Annal. Eccl. de Jaën* p. 457, & Antonius Bibl. Hiſp. qui aſſerunt ſcripſiſſe

Summa de caſos de conciencia.

F. ANGELUS DE SESTRO.

† 1580. F. Angelus de Sestro Ligur a patria in ora maris Liguſtici nuncupatus, provinciæ utriuſque Lombardiæ alumnus, in ſcientiis mirabilis, licèt juvenis & pene adhuc adoleſcens, memoria tenaciſſima, ingenio acerrimo, Ariſtotelis textum & multa S. Thomæ opera diaconatu tantum initiatus jam corde tenebat, maximamque ſui ſpem faciebat, cum præmatura mors nondum præſbyteratus ætatem adeptum e medio ſuſtulit circa MDLXXX in gymnaſio Bononienſi magno omnium mœrore & deſiderio. Sic refert abbas Michael Juſtiniani *Scriptori Liguri* ex codice MS domus noſtræ Tiburienſis a ſe viſo, & quem catalogum eſſe aſſerit ſcriptorum ordinis, ſed jam principio & fine carentem. Excipiunt Altamura ad 1580, Rovetta ad 1581, & Oldoinus in Athenæo Liguſtico. Hæc ab eo relicta dicuntur ingenii ſui monumenta:

Annotationes ſed nondum perfecta ſuper predicabilia, predicamenta, phyſicam & metaphyſicam.

Quæſtiones de angelis, & de iiſdem ſermo elegans.

In librum S. Thomæ de ente & eſſentia annotationes, & alia multa.

F. ANTONIUS BALDUCCIUS.

* 1580. F. Antonius Balduccius Italus, patria Forolivienſis, ibidemque ordini aſcitus, theologus & Eccleſiaſtes unà præſtantiſſimus, morum præ-

SÆC. XVI. terea integritate ac regulari disciplina in primis commendatus, ideoque a magistro ordinis Stephano Ususmaris in partem laborum socius allectus circa annum MDLIII, at anno MDLVII eo defuncto, paulo post inquisitor fidei generalis Bononiæ anno scilicet MDLX constitutus est, tumque familiam Bononiensem prior unà administravit. Anno MDLXXI provinciæ utriusque Lombardiæ præfectum agebat, quo titulo comitiis ordinis eo anno Romæ habitis interfuerat, ut produnt acta in quibus inquisitor Bononiensis simul dicitur, unde nonnisi post hæc comitia a Pio V commissarius generalis in Urbe assumtus fuerit; non verò anno MDLXVIII ut habet Fontana in Theatro. Exinde a Gregorio XIII ad Insulam Trevicanam sub Beneventana anno MDLXXVI promotus, hanc Ecclesiam quatuor circiter annis rexit ad annum MDLXXX, quo transivit ad meliora. De quo legendi Ughellus, Pius lib. 4 col. 28, hic tamen emendandus, cùm Tarvisinum episcopum pro Trevicano dicit. Rovetta etiam inter Scriptores suos Lombardos numerat, ut a quo hæc relicta sint opera:

Tractatus de auctoritate summi pontificis.

Tractatus alter de fide.

Quæ ubi serventur vel impressa vel saltem MS aut omisit aut ignoravit.

F. ANTONIUS BRANDOLINUS.

* 1580. F. ANTONIUS BRANDOLINUS Italus patria & professione Veronensis, cum sacris litteris musas etiam coluit amœniores, quas ei adeo familiares fuisse dicunt, ut sua ætate religiosorum poëtarum princeps haberetur. Ita censebat Albertus Lavesola sive *Lavagnolo* academicus Filarmonicus Veronensis vir celeber. Rovetta quem hic excipio sic refert ex chronico cœnobii nostri Veronensis ab ejus sodali Joanne Maria Pelegrino concinnato, ubi Antonium docet ad annum MDLXXX floruisse, & scriptum reliquisse, quod postea typis prodiit

Opusculum in laudem Virginis Deiparæ, Veronæ vel Venetiis 1618.

F. ARCHANGELUS BLANCHI.

1580. F. ARCHANGELUS BLANCHI Insuber, patria Viglevanensis de castro Gambalo in Longobardia Transpadana ortus, ordini nomen dedit adolescens Viglevani. Exinde sacræ theologiæ post solitos scholæ agones magister laureatus, a Pio V dum esset in minoribus, atque etiam in pontificatu delectus est ab arcanis conscientiæ, cujus & ultimam pontificis excepit confessionem, defunctique jam aperte testatus est integritatem & puritatem. Socium etenim eum sibi pridem elegerat Pius sanctæ fidei commissarius generalis a Paulo IV creatus anno MDLI, cui postmodum successit ipse Archangelus anno MDLXIV sub Pio IV, cardinalis tum Alexandrini interveniente commendatione, a quo mox ad Petri sedem evecto Theanensis episcopus constitutus est anno MDLXVI die XIII septembris, demum & ad purpuram assumtus anno MDLXX die XVII maii tit. S. Cæsarii dictus vulgo cardinalis Theanus ab Ecclesiæ suæ nomine, cui præfuit annis novem, & quam dimisit anno MDLXXV. A Gregorio XIII præpositus est expurgandis librorum erroribus & sordibus, quod onus omni præstitit, implevitque animi contentione & integritate. Scripsit teste Rovetta

De libris expurgatis & expurgandis, tum & noxiis proscribendis volumina tria, MS forsan in archivo congregationis indicis servata.

Sepultus fuit Archangelus in ædibus S. Sabinæ cum hoc elogio:

D. O. M.

F. Archangelo de Blanchis S. R. E. cardinali; pietate, vitæ innocentia & doctrina eminentissimo, qui in disciplina Dominicana, & in obeundo munere inquirendi in hæreticos Pii V Pont. Max. collega, ab eodem primum episcopus Theanus creatus, mox in sacrum collegium patrum cardinalis cooptatus virtutis specimen præbuit, ab summa spe rerum maximarum e medio cursu revocatus hic situs est. Vixit annos LXIII, *menses* III, *dies* XV. *Obiit anno* MDLXXX, XV *kal. febr. Coheredes D. Franciscus Blancus, & Defendens fratres PP.*

F. ATHANASIUS NELLUS.

F. ATHANASIUS NELLUS Viterbii natus, & in domo S. Mariæ ad Quercum non longe a Viterbio dissita ordinem amplexus, honestis vir moribus & vitæ puritate commendatus, a Pio V ideo delectus est, qui S. Mariæ Majoris basilicæ pœnitentiarius esset apostolicus, primusque omnium ab eodem cæteris ordinis sui præfectus pœnitentiariæ apostolicæ vicarius, quod munus gessit annos XII, obiitque anno circiter MDLXXX, ut habent Gozzeus & Fontana in Prov. Rom. Ejus etiam meminerunt Fernandez, Pius, & Altamura ad 1580. Scripsit ac edidit, quod altera editione prodiit opusculum. Titulus: † 1580.

Origine e miracoli della Madonna della Quercia di Viterbo, dove secondo i tempi distintamente si narra, comme incominciasse la sua apparizione e accrecimento con alcuni miracoli, de' quali essa città hà maggior cognizione: composta per il R. P. F. Atanasio Nelli da Viterbio dell' ordine de' Predicatori. Di nuovo ristampata con alcune aggiunte dal R. P. F. Gabriello Pollioni da Viterbo priore di detto luogo, Viterbii, Discipuli 1611 in 8 pp. 96. Extat Paris. in Regia H 2530.

F. BARTHOLOMÆUS DE MEDINA.

F. BARTHOLOMÆUS DE MEDINA Hispanus Legionensis Foro Egurrorum vernacule *Medina del Rio Secco* ortus, unde & agnomen accepit, Salmanticæ ordinem est amplexatus. Sacræ theologiæ magisterium in academia ejus urbis promeritus, cathedram Durandi primum, deinde primariam rexit, hanc concurrente Joanne de Guevara Augustiniano viro eximio publicis disputationibus adeptus, & in eadem Mancii de Corpore Christi de quo supra ad 1576 successor. Quo in docendi munere adeo pertinaciter desudavit, ut firma licèt valetudine uteretur, robustoque præstaret corpore, vires omnes brevi consumserit, & in dicta sua domo ætatis tantum LIII, Christi verò anno MDLXXX tertio kal. januarii, si Fernandezio fides, seu MDLXXXI ut Marietæ placet, initio mensis februarii piissime obierit, cujus exequias summo mœrore affecti prosecuti sunt collegiorum omnium academici, universique regularium ordinum conventus. † 1580.

Linguarum Hebraicæ & Græcæ se fuisse studiosissimum ipsemet testatur in proœmio ad tertiam partem S. Thomæ, majorem tamen studiis theologicis operam impendisse. Eum egregiis laudibus exornant Fernandez & Marieta citati, nostrique nomenclatores omnes, quibus adjungendi Possevinus, Miræus, Schottus, & Antonius in Bib. Hisp. In universam S. Thomæ Summam commentarios meditabatur, at edidit solum

In primam secundæ, Salmanticæ 1577, qui rursus prodierunt ibidem 1582: tum Bergomi, Comini Venturæ 1586, quæ editio Paris. in Regia D148: Venetiis apud Societatem 1590, & Petri Mariæ Bertani 1602; Coloniæ 1619. Hæ omnes in fol.

Laudantur

Laudantur & aliæ editiones in 8 Salmanticæ 1588, Cæſaraugustæ 1587, Barcinone 1604.

In tertiam partem a quæſtione prima ad LX, Salmanticæ 1578, 1584, & 1596: Venetiis curis Petri Gonzalez noſtri 1582: Ibidem Bertani 1602, & Coloniæ 1618: omnes in fol.

Breve inſtruction de comme ſe ha de adminiſtrar el Sacramento de la penitencia, Salmanticæ 1580, & Hæred. Matthiæ Gaſt 1585 in 8 pp. 621: Cæſaraugustæ, Joannis Solor 1583: Pinciæ 1600: Pompeiopoli 1625: omnes in 8.

Ex Hiſpanica Latinam fecit Raphael de Ceſare Neapolitanus, & edidit hoc titulo: *Inſtructio confeſſariorum, quomodo adminiſtrandum ſit ſacramentum pœnitentiæ*, Venetiis, Joannis Guerilii 1601 in 8, quæ editio in Regia D. 2362: Coloniæ, Quentel 1601 in 8: Ibidem Petri Henning 1618 in fol.

Teſtatur Antonius in Bibl. Hiſp. & Italice fuiſſe verſam & editam Venetiis Dominici Nicolini 1582 in 8.

Hunc auctorem ceu probabiliſmi inventorem & anteſignanum nobis objicit Stephanus Dechamps S. J. in quæſtione facti ab eo edita Pariſiis 1659 in 4, & fere fatetur Vincentius Baronius noſter Manuduct. ad moral. theol. parte altera in præfat. & in ſeqq. quamvis ejus turpis notæ Medinam alii abſolvant, eo quod probabilitatis notionem longe aliam ſtatuat, quàm vulgo ponant probabiliſtæ recentiores. Sic enim ille in primam ſecundæ q. 19: *Opinio probabilis ex eo dicitur probabilis, quod poſſumus eam ſequi ſine reprehenſione & vituperatione. Nam opinio non dicitur probabilis, & eo quod in ejus favorem adducantur rationes apparentes, & quod habeat aſſertores & defenſores, nam ſtio patto omnes errores eſſent opiniones probabiles. Sed ea opinio probabilis eſt, quam aſſerunt viri ſapientes, & confirmant optima argumenta.* Viden? non dicit *bona*, ſed *optima*. Quo eodem modo interpretandus eſt Inſtructione confeſſariorum lib. 1, cap. 8, ubi ſic habet: *Recta & firma ſententia dictat ac docet, licitum eſſe in dubiis ſequi opinionem probabilem &c.* id eſt optimis argumentis probatam: idque evincit exemplum quod affert, an liceat ſortem accipere ex mutuo ratione lucri ceſſantis? Fatendum cæterum cum Baronio citato *rimulam tantum aperuiſſe*, at per quam contra ipſius mentem opinionum monſtroſarum torrens Eccleſiam innundavit. Propterea ut ut ſit de Medina, male ex eo ſcholam noſtram arguas, in qua poſt verbum Dei, concilia, & SS. Patres, ſolus S. Thomas magiſter agnoſcitur & auditur, cæteri verò quantum ſancti doctoris ſcitis adhærent, ut & in pluribus idem Medina.

F. DESIDERIUS ANICHINUS.

1580. F. Desiderius Anichinus Italus Veronæ natus, & ibidem ordinem profeſſus his annis vergentis ad finem ſeculi XVI certo florebat, ut habet Altamura qui ejus meminit ad 1580, & conſtat ex libello quem noſtrorum Hieronymi Panormitani de quo ſupra ad 1570, & Andreæ Alcheri de quo ad 1574 lucubrationi adjunxit, quod iis recentiorem arguit, & Rovettæ finem omnino elevat ſeculo integro antiquiorem contendenti, & ad 1480 revocanti. Pium quidem ut teſtem profert parte 2 lib. 3, ſed neque libro 3 neque libro 4 ejus meminit Pius, at tantum in Append. col. 415, idque leviter ex Gozzeo, nec annum quo floruerit aſcribens. A Deſiderio itaque editus eſt libellus hoc titulo:

Confeſſionario raccolto da dottori catolici per il R. P. maeſtro Girolamo Panormitano dell' ordine de' Predicatori nuovamente ampliato d'alcuni utili aviſi & obſervationi per F. Andrea Alchero da Materno dell' ordine predetto, con la giunta di un modo breve e riſoluto di prepararſi alla confeſſione, Sec. XVI. *raccolto dal R. P. P. Deſiderio Anichino Veroneſe Predicatore Domenicano*, Venetiis, Altobelli Salicati 1582 in 12.

Alias editiones laudat Altamura ſed abſque anno, Vicentiæ & Baſſani apud Jo. Antonium Remondin in 12: Neapoli apud Conſtantinum Vitalem, & iterum ibidem apud Octavium Beltranum 1641 in 8.

Opus ejus alterum laudat Rovetta, cui titulus, *Summa de caſibus conſcientiæ & de cenſuris*, penes quem fides.

F. DIDACUS A ROSARIO.

1580. F. Didacus a Rosario ſic dictus in religione, gente Luſitanus vir omnino pius ac eruditus, omnique diſciplinarum genere clarus, morum gravitate ac integritate, ſpiritu præſertim apoſtolico maxime commendatus apud ſuos, quo ſcilicet æſtuans peccatores ad pœnitentiam facile melioremque frugem emolliret, tepidiores etiam ad arduum virtutis culmen inflammaret, variis præfuit Luſitaniæ cœnobiis, in quibus ſic prælatum aliis ſuperioremque ſe habuit, ut communibus implendis oneribus ipſe adeſſet primus omnibus, minuſque aliis imperare quam præire videretur. Erga creditam curæ ſuæ familiam ita affectus, ut in eo parentem optimum amantiſſimumque potius quam ſuperiorem ſodales experirentur omnes, adeo in ſublevandis eorum infirmitatibus erat ſolicitus. Cùm autem jam annos plures apud populum ſummo auditorum confluxu ac fructu conciones habuiſſet, a Bartholomæo de Martyribus nuper ad Bracarenſes inſulas rapto potius quam evecto, vocatus eſt & delectus Didacus, atque in partem ſolicitudinum aſſumtus, cui & annis pluribus adhæſit, nec inutilem ei regendis paſcendiſque ovibus operam præſtitit. Ad annum MDLXXX floruiſſe Marieta teſtatur, cui ceu æquali & fere populari mihi major fides. Quo verò anno & loco deceſſerit non meminit. Eumdem laudant Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1573, & Antonius in Bib. Hiſp. Scripſit ac edidit

Hiſtoria das vidas e feitos heroycos & obras inſignes dos ſanctos cõ muytos ſermões & praticas ſpirituaes que ſervem a muytas feſtas do anno: reviſtas & cotejadas com ſeus originaes autenticos, de mandado do muy illuſtre Dom Frey Bartholomeu dos Martyres &c. Conimbricæ, Antonii de Maria 1577 fol. Tomis duobus. Extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Ex ipſo regis privilegio & approbationibus conſtat hanc eſſe primam editionem, eoſque falli cum Antonio in Bibl. Hiſp. qui anteriorem laudant Bracaræ 1563.

Summa de caſos & Catechiſmo. Utrumque juſſu dicti Bartholomæi editum Bracaræ.

Chronicon Dominicanum. Lingua fortè Luſitana, Ludovicus Jacob Bibl. Pontif. p. 298 opus quoddam laudat hoc titulo: *Determinationes quorumdam doctorum de differentia inter Eugenium IV P. M. & concilium Baſileenſe*, MS quod dicit haberi Romæ in bibliotheca Aſcanii cardinalis Columnæ ſub nomine cujuſdam Didaci a Roſario Dominicani. Addit verò ſe nihil explorati habere, an ſit idem qui vitas SS. edidit Luſitanice. Antonius in Bibl. Hiſp. de hoc opere ſe alibi nihil audiviſſe aſſerit. Neque mihi ulla eſt codicis hujus MS. aliunde notitia, verùm omnibus attentis nullum mihi dubium, quin ſit hujus Luſitani lucubratio, quam is occaſione itineris Bartholomæi de Martyribus ad ſynodum Tridentinam pergentis confecerit, ipſi ſi opus foret uſui futuram: Aſcanius verò Columna ſub finem hujus ſeculi XVI legatum in Hiſpania agens, ut rerum ad ſanctam ſedem Romanam ſpectantium erat

sec. XVI. admodum curiosus, sibi datam secum Romam asportarit, ubi dicitur mortuus anno MDCVIII die XVII maii.

F. DIONYSIUS DE ASSISIO.

1580. F. DIONYSIUS DE ASSISIO Umber, provinciæ Romanæ alumnus, musas amœniores, sed sacras coluisse fertur, & laudatur a Gozzeo, Pio, Altamura ad 1580, sed & a Jacobillo in Bibl. Umbr. His testibus scripsit ac edidit

Volumen carminum in laudem B. Virginis.

F. DOMINICUS A PACE.

1580. F. DOMINICUS A PACE vernacule *de Paz* Lusitanus Olissipone natus, literis humanioribus probe instructus, Bononiam in Italia se transtulit, juris utriusque addiscendi studio incitatus: dumque ibidem Decreto & Digesto serio incumberet, afflante numine ordinem ibidem amplexus est, verbique Dei præco celeberrimus ferventissimusque evasit, adeo ut vulgo concionator Hispanus audiret: nec suis tantum acceptus Lusitanis & Hispanis, sed Italis etiam cæterisque quas peragravit concionando nationibus profuit, quarum & linguam callebat prompteque loquebatur. Bononiæ conciones habuit lingua populari, quas & Latine postea rogatus edere, stylo reddidit non prorsus ingrato, typisque commisit sub vitæ finem. Ejus meminit Nicol. Antonius in *Bib. Hisp.* Altamura ad 1580, ut & Rovetta. Hæc ab eo prodiere:

Sermonum in quibus vere Christiani hominis specimen exhibetur:

T. I. Venetiis, Franciſci Ziletti 1580 in 4 pagg. 720.

T. I. Pars secunda pp. 637. Ut T. I *de amore Dei & proximi* agit in genere, ab eo promittebantur

T. II. *ubi de amore specialiter, quid cuique hominum statui conveniat*: & T. III, *Qua sint fugienda aut sustinenda mala.* Quæ forte MS Bononiæ apud nostros servantur. Ac præterea

Casuum conscientiæ summa volumine grandi illi tribuitur a Rovetta.

F. DOMINICUS ROSSI.

1580. F. DOMINICUS ROSSI Italus, provinciæ Romanæ alumnus, Romæ ad Minervam hoc anno vivebat, quo antistes *Cuzchi* in novo orbe Joannes Solanus Bæticus Malacensis ex ordine Prædicatorum assumtus, abdicata pastorali solicitudine & dignitate in idem Minervæ cœnobium secesserat, ubi & diem extremum clausit anno MDLXXX die XIV januarii, cui tum erat Rossius ab arcanis conscientiæ, cujus & in manibus Solanus extremam egit animam, ac ex superiorum consensu, Rossioque suadente, Minervitano conventui cuncta quæ sibi supererant, libere bona sua concessit, in novi suorum gymnasii ad Minervam erectionem, & quidem ea lege ut primaria theologiæ cathedra nullius unquam quam Hispani naturalis juris esset, uti Razzius habet p. 106, & Davila *Teatro Eccles. de las Indias* T. II p. 38, ubi uterque refert Rossium scripsisse

Breviculum vitæ F. Joannis Solani ord. Predic. episcopi Cuzchensis.

F. FERDINANDUS A SANCTA MARIA.

† 1580. F. FERDINANDUS A SANCTA MARIA Lusitanus, sacræ theologiæ præsentatus, ejusdemque pluribus annis lector, præfectus missionis Indiarum Orientalium, & regnorum *Malaca*, *Camboja*, *Sul* & Sinarum imperii, vir apostolicus, strenuusque in vinea Domini operarius vivebat etiamnum & florebat anno MDLXXX. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez, Antonius in *Bibl. Hisp.* Altamura ad 1551, & Sousa *Historia da provincia de Portugal* III P. Lib. 5 cap. 5 pag. 412 & 413: quibus testibus scripsit

1. *Relaçam da vida & martyrio glorioso do Padre Frey Jeronimo da Cruz nacido de Lisboa morto atravessado com hũa lança por Gentios em o grande reyno de Syaõ anno 1566.* Hanc relationem Romam ad magistrum ordinis transmisit auctor, eaque prodiit Latine reddita Romæ anno 1571 ea forma iisdemque typis, quo posset cum Actis capituli generalis eo anno ibidem celebrati apud hæredes Antonii Bladii editis compingi. Sic refert dictus Souza, qui & eam relationem *Histor. da Prov. Portug.* P. I Lib. 3 cap. 31 Lusitano sermone inseruit.

2. *Relatio obsidionis Goënsis, quam ante paucos annos Indorum multitudo innumera fecit, & Lusitanorum gens strenuissime multis hostium turmis cæsis & profligatis propulsavit.* Sic Lusitanus, qua verò lingua, an Latina an vernacula Lusitana, non docet.

F. HIERONYMUS BERMUDEZ.

1580. F. HIERONYMUS BERMUDEZ Hispanus seculo XVI vergente claruit, ejusque meminit in vita B. M. Ludovici Granatensis Matriti edita anno 1639 in 4 Ludovicus Muños his verbis: *Fray Geronimo Bermudes varon docto en letras divinas y humanas en un poema que llamo*

Hesperoida en alabança del duque d'Alva D. Fernando.

Escriviolo en Latin, y le traduxo en verso suelto Castellano con algunas glozzas adornadas de lugares santos y filosofos. Esta en poder de un Cavallero de la ciudad de Sant Iago &c. Ab eo suam in Bib. Hisp. intulit Antonius, & excepit Altamura ad 1580, nec de eo plura ad me pervenerunt.

F. HIERONYMUS DE PONTECORVO.

1580. F. HIERONYMUS DE PONTECORVO Siculus, sacræ theologiæ magister in collegio Neapolitano aggregatus, provinciæque Regni prior provincialis, Campanensis episcopi Beneventanique archiepiscopi theologus fuit & vicarius generalis, nec suam tantum Neapolim, ubi metaphysicam solidum ille docuit quadriennium, sed & Italiam eruditione sua collustravit universam, demum dum Beneventanæ diœceseos obiret ex more & officio visitationes, in terra *Riccia* nuncupata morte sublatus abiit ad superos. Claruit inter ordinis sui viros seu vitæ sanctimonia & puritate seu & singularis eruditionis laude sub magistro ordinis F. Paulo Constabili conspicuos, ac proinde circa MDLXXX. Sic refert F. Hieronymus Joanninus de Capugnano in vita dicti Constabilis. Ejus etiam meminerunt cum laude Vallius noster, pag. 257, & Toppius *Bibl. Napolet.* Neuter tamen ulla Hieronymi hujus nostri opera refert, quæ disquirant symmystæ gentiles.

F. LUCAS LEOPOLIENSIS.

1580. F. LUCAS LEOPOLIENSIS a patria in Sarmatia & professione sic agnominatus, seculo XVI floruit, quo in comitiis ordinis Romæ anno MDLVIII habitis sacræ theologiæ magister promotus fuit & in actis approbatus. Ejus meminit Lusitanus

Digitized by Google

in chronico ad decadem 1550, ſed ex auditu ſolum, ſed certius ex viſu Severinus de Cracovia in vita S. Hyacinthi de eo ſic loquens: *Lucas Leopolienſis vir doctiſſimus fuit, & in Polonico idiomate noſtro tempore omnium rhetorum & concionatorum excellentiſſimus, bis prior Cracovienſis, prædicator & conventus & arcis Cracovienſis multis annis, mortuuſque in oppido Dinono, ibidemque in Eccleſia parochiali ſepultus.* Quæ Severinus ſcribebat anno 1594. Lucam laudat Altamura ad 1575, & ab eo aſſerit relictas

Annotationes in ſacra Biblia, & conciones plurimas elegantes.

Quæ vel editæ idiomate Polonico, & ideo ad nos non pervenerunt, vel MS apud ſodales ſervatæ.

F. PAULUS ZIZURI.

1580. F. PAULUS ZIZURI Dalmata Raguzæus patria & profeſſione, exactis in Italia philoſophiæ theologiæque ſtudiis, exinde in patriam reverſus Eccleſiaſtes claruit facundus, & ſpiritu vere apoſtolico ardens. Laudat Altamura ad 1580 ex Gozzeo & ipſo Raguzæo, cui in viris ſuæ gentis fides facile adhibenda. Hæc autem ab eo dicuntur prodiiſſe lingua nativa Illyrica:

Sermones de adventu, quadrageſimales & de Sanctis.

Libellus de ſocietate nominis Dei, &

Alter de ſocietate roſarii.

F. REMIGIUS NANNI.

1510. F. REMIGIUS NANNI *Florentinus* a patria vulgo dictus, clara veruſtaque & patritia gente ortus Nannia, conventus S. Mariæ Novellæ Florentini alumnus, vir pietate pariter & eruditione clarus, orator & poeta elegans, concionator egregius, in philoſophicis, theologicisque peritiſſimus, in hiſtoricis verſatus & ſagax, in ethicis politicisque verſutiſſimus, plura per varia provinciæ ſuæ Romanæ loca obivit regiminis munia. Florentiæ grauante lue laborantibus ipſe ſuccurrere voluit, ibidemque hæſit ab anno MDXLVII ad MDLIV, dein Anconæ ad MDLV, mox anno MDLVI Venetiis in SS. Joannis & Pauli, ubi pluribus annis magnum eruditionis ſuæ ſcribendo dedit experimentum ad MDLXXVIII: unde accitus tamen ille fuerat anno MDLXIX Romam a Pio papa V, qui emendandis cudendiſque S. Thomæ de Aquino operibus deſudaret: hinc reverſus Venetias, Florentiam circa MDLXXVIII ſe confert parentes poſt liminio ſuos & fratres amplexaturus: verùm diſceſſum e Florentia Venetiaſque regreſſum dum parat & meditatur, ipſo diſceſſus proximi pervigilio malignæ febris æſtu corripitur, ac intra ſextum ægritudinis diem e vivis non ſine ſuorum & eruditorum omnium quibus in pretio erat mœrore ſubtrahitur anno MDLXXX vel. ſequenti ætatis circiter LX, apud ſuos ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Razzius æqualis mortuum aſſerens anno MDLXXXI, Sixtus Senenſis, Luſitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Altamura ad 1581 & 1588, hi poſteriores cum Luſitano perperam in duos dividentes, & Poſſevinum in eumdem errorem trahentes, cùm unus & idem reipſa fuerit, ut conſtat ex ejus operibus, quæ hæc recenſentur:

1. *De ſummi pontificis auctoritate, de epiſcoporum reſidentia & beneficiorum pluralitate, graviſſimorum auctorum complurium opuſcula ad apoſtolicæ ſedis dignitatem majeſtatemque tuendam ſpectantia. Omnia nunc primum in unum collecta, congruèque digeſta, ac in duos tomos diviſa*, Venetiis, Jordani Zileti 1562 in 4 charta & charactere elegantiſſimis. T. I pagg. 509, in eoque habentur, Sec. XVI.

1. *D. Thomæ Aquinatis de ſummi pontificis auctoritate Quæſtiones per D. Joannem de Turrecremata cardinalem in Baſilienſi concilio in unum collecta.* 2. *Thomæ de Vio Cajetani cardinalis de comparatione auctoritatis papæ & concilii: Ejuſdem de eadem poteſtate. Item de primatu Romanæ Eccleſiæ: Item de Synodorum differentia opuſcula.* 3. *Jacobi Naclanti epiſcopi Clugienſis de eadem compendiaria narratio.*

Ibidem *De reſidentia paſtorum*, 1. *Cardinalis Cajetani*, 2. *Carranzæ archiepiſcopi Toletani*, 3. *Naclanti*, 4. *Dominici Soto opuſcula.*

T. II pp. 303. In eo *De reſidentia Thomæ Campegii epiſcopi Feltrenſis*, 2. *Ambroſii Catharini*, 3. *Franciſci Torrenſis adverſus Catharinum*, 4. *Catharini adverſus Torrenſem*, 5. *Torrenſis adverſus Catharinum antapologeticum*, 6. *Torrenſis de eadem & de commendatione Eccleſiarum*, 7. *Leonardi Veneti canonici regularis opuſcula.*

Ibidem *De beneficiorum pluralitate*: 1. *S. Thomæ ſententia*, 2. *Cardinalis Cajetani ſuper ea explicatio*, 3. *Dominici Soto quæſtio ſubtiliſſima*, 4. *D. Thomæ conſilium*, 5. *Canoniſtarum explicatio.* Quæ opuſculorum collectio utiliſſima Joanni cardinali Morono ab auctore nuncupata. Extat hæc editio Pariſ. in Regia E 1689 & apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Epiſtole & evangelii, che ſi leggono tutto l'anno alla meſſa ſecundo l'uſo della ſanta Romana Chieſa ridotti all'ordine del Meſſale nuovo, tradotti in lingua Toſcana dal R. P. M. Remigio Florentino dell'ordine de' Predicatori: con alcune annotationi morali del medeſimo a ciaſcheduna epiſtola, & evangelio.* [Poſt duas priores editiones Venetas] *nuovamente accreſciute, con l'aggiunta ancora di quattro diſcorſi, cioè, del digiuno, della invocation de' ſanti, dell' uſo dell' imagini, & della veneracion delle reliquie loro, utili & neceſſarii a chi foſſe deſideroſo d'intendere le ſante uſanze della S. R. Chieſa*, Venetiis 1575: Ibid. Gioliti 1584 in 4 pp. 683. Extat Pariſ. in Regia E 3130: Huic editioni præfigitur breve Gregorii XIII qui Giolitum de hujus editionis accuratione non mediocriter laudat. Ib. Georgii Angelieri 1597 in 4: Turini, Franciſci Lorenzini 1582 in fol. pp. 474, apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati: Rurſus Venetiis 1599 & Gaſpar. Bindoni 1600, & apud Juntas 1639 in 4.

3. *In ſacros utriuſque teſtamenti libros Annotationes non pœnitendæ, quibus hiſtoriam virorum illuſtrium, & deſcriptionem animalium, plantarum, lapidum, montium, fluminum, urbium, oppidorum, cæterarumque hujuſmodi rerum, quæ paſſim divina ſcriptura commemorat, diligentiſſimè complexus eſt.* Sic Sixtus Senenſis in Bibl. auctorem præſtans anno 1566 ætatis XLIV florentem. Idem opus, ut videtur, quod Florentiæ in Bibl. S. Marci ſervatur hoc titulo Arm. IV n. 77, *Allegoriæ ſuper hiſtorias veteris & novi teſtamenti, & diſtinctiones M. Remigii O. Prad.*

4. *Davidici Pſalmi Etruſco carmine redditi.* Sic idem Sixtus Senenſis & Razzius citatus.

5. *Hiſtorie univerſali de ſuoi tempi di Gionan Villani Cittadino Fiorentino nuovamente riſtampate con tavole neceſſarie e poſtille in margine delle coſe notabili fatte per M. Remigio Nannini Fiorentino*, Venetiis, Junti 1559 in 4, P. I pp. 588, P. II pp. 232. Præfationem præfixit, in qua editionis rationem reddit. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

6. *Conſiderationi cento civili ſopra l'hiſtorie di Franceſco Guicciardini, e d'alcri hiſtorici trattate per modo di diſcorſo, dove ſi contengono precetti e regole per prencipi, per republiche, per capitani,*

Sec. XVI. *per ambaſciadori, e per miniſtri de' principi di chriſtianità : con alcune lettere famigliari dell' iſteſſo Remigio Fiorentino ſopra varie materie ſcritte a diverſi gentilhuomini, & 145 avvertimenti di Franceſco Guicciardini : nuovamente poſte in luce*, Venetiis, Damiani Zenaro 1582 in 4. Editionem curavit F. Xiſtus Venetus ord. Præd. SS. Joannis & Pauli alumnus, & Ludovico Michaeli patritio Veneto F. Remigii nuper defuncti amico addictiſſimo nuncupavit. Extat opus apud noſtos Pariſienſes ad S. Honorati. Legendus Xiſti prologus in conſiderationes & in epiſtolas de actis auctoris.

7. *Orazione nella morte della madre della ſegnora Aleſſandra di ſancto Gionanne.* Edidit Franciſcus Sanſovinus cum aliis ejuſdem argumenti virorum illuſtrium orationibus, Venetiis, Joan. Sanſovini 1569 in 4.

8. *Le due deche dell' hiſtoria di Sicilia del R. P. M. Tomaxo Fazello Siciliano dell' ordine de' Predicatori, tradotte dal Latino in lingua Toſcana dal R. P. M. Remigio Fiorentino dell' iſteſſ' ordine*, Venetiis, Guerra 1573 in 4: Panormi 1628 fol. apud Decium Cyrillum, pp. 612. Quam verſionem inſtante Fazello ſuſcepit. Extat Pariſ. in Regia K 98.

9. *Hiſtoria d'Italia di Franceſco Guicciardini dall' anno 1494 fin al 1532 riſcontrata dal P. Remigio Fiorentino con gl' altri Hiſtorici & la vita dell' autore dal medeſimo Remigio*, Venetiis, Giolito 1568 in 4 pp. 819 & 173. Extat Pariſ in Regia K 361, & K 362 *La medeſima*, Ibid. 1583 in 4, & K 363 *La medeſima corretta da Franceſco Sanſoviro*, Genevæ 1636 in 4. Hiſtorici ad quos hanc hiſtoriam recenſuit Remigius, hi ſunt, Pontanus *dell' guerre di Napoli*, Leonardus Aretinus, Galeatius Capelli *delle guerre di Milano*, Auctor *del fatto d'arme del Taro*, Paulus Jovius, Sabellicus, Paulus Emilius, Corius, Macchiavellus, Juſtinianus, Paradinus & Cominius, quibus plures alios adjecit Porcacchus in ſua editione Venetiis 1610 in 4.

10. *Opera di Marco Marulo circa l'iſtituzione del buono e beato vivere, tradotta di Latino da F. Remigio Fiorentino*, Venetiis circa 1560 in 4, & poſtea ibid. 1610 in 4. Extat Rom. in Barber.

11. *Somma de' caſi di conſcienza di F. Bartholomeo Fumi, Armilla detta, tradotta di Latino dall' iſteſſo Remigio*, Venetiis, Dominici Nicolini 1588 in 4. Sic Altamura.

12. *Poeſie in lode della Madonna madre di Dio*, Venetiis 1577 in 4. Sic idem Altamura.

13. *Orazioni in materia civile e criminale tratte dagli Storici Greci e Latini, antichi e moderni &c.* Venetiis, Giolito 1561 in 4.

14. *Orazioni militari raccolte da tutti gli Storici Greci e Latini, antichi e moderni*, Ibid. 1560 in 4. Editio altera aucta.

15. *Rime.* Extant *nelle Rime ſcelte dal Dolce*, Ibid. 1565 in 12, T. I pag. 383, & T II pag. 143.

Hæc tria ultima opera recenſentur in catalogo Bibl. Imperiali Romana.

Ediderat Remigius præter relata, ut teſtatur Xiſtus Venetus conſodalis & intime familiaris ſupra n. 6 laudatus in prologo a ſe epiſtolis Remigii collectis præloque datis præfixo, *Tria volumina diſcurſuum variis generis & argumenti* adhuc vigenti ætate florens, quæ & prælo dare meditabatur, poſtquam recognoviſſet & aptiori ordine digeſſiſſet: ſed Romam a Pio V accitus, ut editioni operum S. Thomæ de Aquino invigilaret, variiſque avocatus & præpeditus occupationibus conſilium diſtulit, quod morte improviſa prævenitus abſolvere non valuit. Aliud contigit incommodum, nempe ante mortem amicis extra ordinem plura vel legenda vel etiam examinanda concreſſerat, quæ ab ejus obitu ex eorum manibus recuperare potis non fuit, & vel eorum incuria oblivioni tradita ſunt, vel plagiariorum iniquitati ceſſerunt. Ex his centum conſiderationes & epiſtolas perpaucas ſupra relatas vix excuſſit & obtinuit Xiſtus laudatus ab amicorum Remigii manibus, ſed aliud extabat *epiſtolarum familiarium volumen, & alterum volumen carminum* ut plurimum lingua Etruſca, quæ rei litterariæ perierunt.

Remigium putabat Innocentius *Pencini* Venetus de quo poſtea ad 1690 primum, qui commentarium in epiſtolas ſeptem canonicas ſub nomine S. Thomæ prælo dediſſet, ſed Claudio de Spina de quo ſupra ad 1560 id aſcribendum.

Quidam *Remigius Florentinus tertius* ab Altamura laudatur ad 1588, cui pleraque opera ſupra relata aſſerit, unicum teſtem Luſitanum prodens, quem Gozzeus, Pius, & Poſſevinus excipiunt: ſed manifeſte illi deluſi a varia forſan ratione, qua ſuum in variis operibus Remigius profert agnomen: aliquando enim *Florentinum* a patria ſe ſimpliciter nuncupat, idque communius pro more ſeculi, aliquando agnomen gentilitium *Nannium* addit, ſed non ideo alterum cenſeo. Itaque recte Lucarinus & Fontana ab Altamura citati, & non prudenter emendati unicum & eumdem ſcriptorem aſtruunt, ea enim Xiſtus Venetus, cui ceu Remigii familiari & intimo major fides, ſupra relata opera eidem Remigio aſcribit & vindicat omnia in prologo ſupra n. 6 laudato.

F. THOMAS ALAX.

F. Thomas Alax, qui *de la Hija* a Marieta ab aliis *Laixa* cognominatur, (quod ex Hiſpanæ pronunciationis ratione diſcrimen facile componat hujus peritus idiomatis aut indigena) ſacræ theologiæ magiſter, Barcinone ſtudiorum præfectum ac regentem egit, publicumque profeſſorem academicum, ut habet Fernandez. Quo ex munere illum ſibi delegit aſcivitque conſcientiæ moderatorem vir ille inclitus exercituum triremiumque pro rege Hiſpano imperator & archithalaſſus Garcias *de Toledo*. Erat enim Thomas non ſcholaſticæ modo moraliſque peritiſſimus, ſed magni inſuper vir animi atque prudentiæ rebuſque gerendis aptiſſimus, qui eruditione, ſcriptis, nominiſque fama ac integritate vitæ ſuam plurimum illuſtravit Aragoniæ provinciam, conventumque cujus alumnus erat Barcinonenſem. In vivis adhuc Neapoli ſuperfuiſſe anno MDLXXVII Marieta & Luſitanus aſſerunt, ac inter ſcriptores anno MDLXXX ſuperſtites Lopez accenſet Hiſt. Gen. P. IV lib. 3 cap. 4, & ſcripſiſſe 1581

Commentarium in epiſtolam ad Hebræos & ex SS. Patribus ac præſertim ex S. Hieronymo canones ad ſacra ſcripturæ ſenſus explicandos collegiſſe.

Ex SS. etiam Patribus plura collegiſſe ad ejus ſeculi convellendas hæreſes in locos communes opportune digeſta. Quæ tamen inquit Luſitanus, anno MDLXXVII quo eum Neapoli vidit, adhuc erant informia, auctore negotiorum pondere gravato & præpedito: quippe penes quem tum erat rerum agendarum moles omnis, & auctoritas ab imperatore Garcia impoſita.

Ejus meminere præter citatos cæteri omnes & Altamura ad 1579, ſed an edita, vel ubi ſervantur quæ ſcripſit nullus indicat, nec ubi vel quando vivere deſierit, quod nobis aliquando gentiles proferant & hic addant ſaltem ſodales.

Digitized by Google

F. THOMAS DEL CASTELLAR.

† 1510. F. THOMAS DEL CASTELLAR Catalanus cœnobii Podii Certani vernacule *Puycerda* profeſſus vergente ſeculo XVI floruit. Hic ſiti ardens ſalutis animarum in Americam tranſmiſit, & in provincia Mexicana omnibus ordinis muniis ſtrenue functus eſt, lectoris præſertim theologiæ in gymnaſio S. Ludovici, & apud Indos miſſionarii ferventiſſimi. Ejus cum laude meminerunt Diagus Hiſt. prov. Arag. fol. 172 C, Fernandez, Antonius Bibl. Hiſp. quibus teſtibus ſcripſit hoc titulo:

Hiſtoria & progreſſus provinciæ Mexicanæ ordinis Prædicatorum, vel ut alii referunt, *Vitæ primorum Patrum provinciæ Mexicanæ, qui vitæ ſanctitate claruerunt.* Quo opere Auguſtinus *Davila y Padilla* ſe plurimum uſum profitetur in ſua hiſtoria Mexicana conficienda. Videſis p. 653. Antonius *Remeſal* Hiſt. Chiap. p. 301 a, eamdem hiſtoriam Thomæ noſtri citat, & in ea lib. 1 capitibus 21, 22 & 23 fuſius ſcripſiſſe de Indorum provinciæ Guatemalenſis idolis docet.

Triunfo de los martyres de la orden de Predicadores, 1580. Hoc opus Diagus aſſerit a noſtro Thoma prius ſcriptum & typis editum, quam in Indias Occidentales proficiſceretur.

F. THOMAS DA PENHA.

* 1580. F. THOMAS DA PENHA Luſitanus Eccleſiaſtes celebris, & eruditione ſacra conſpicuus floruit circa annum MDLXXX inquit Fernandez, quem excipiunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Altamura ad 1580. Scripſit ac edidit eodem teſte

Conceptus ſuper evangelia totius anni.

Officium pium & elegans de S. Thoma de Aquino.

F. ALEXANDER CAPOCCIUS.

1581. F. ALEXANDER CAPOCCIUS Etruſcus Florentiæ natus, vix duodennis habitum ordinis induit in domo S. Mariæ Novellæ. Litteris humanioribus poſt profeſſionem in provincia Lombardiæ optime inſtructus atque divinis, Florentiam reverſus linguarum etiam Hebraicæ, Siriacæ, Chaldaicæ, Arabicæque ſibi peritiam comparavit: tam ſuæ interea ſolicitus ſanctitatis per aſſiduam corporis mortificationem abjectionemque ſui, quam aliorum per continuam annorum XLVII verbi Dei prædicationem, pauperumque & peccatorum conſolationem & auxilium inſtabat ſaluti. Eo tempore virginis ſanctiſſimæ Mariæ Bagneſiæ Florentinæ tertii ordinis S. Dominici profeſſæ moderabatur conſcientiam, quam & ipſe morientem adminiſtravit, ſuiſque ipſe ſepulcro intulit humeris anno MDLXXVII die XXVIII maii. Demum & factus conventus S. Mariæ Novellæ ſub finem vitæ prior, vitam innocentiſſimam ætatis LXVII, Chriſti anno MDLXXXI ut habet Pius; non LXXXIV ut refert Fontana die VIII octobris morte ſanctiori feliciorique complevit, fuitque ibidem ſepultus. Plura de ejus aſſiduo vitæ in dies ſanctioris ſtudio ſi libeat, habueris apud Pium P. I lib. 4 col. 597, Fontanam in Monum. ad 1584, Franciſcum Marchi qui vitam illius ſcripſit ac edidit, & quam contractam Dominicus Maria Marcheſinus retulit in ſuo Diario ad menſem octob. De eo etiam ut viro mira vitæ ſanctimonia & auſteritate claro meminit Martyrologium ordinis. Extat ab eo ſcripta Italice & edita apud utrumque Razzium Silvanum & Seraphinum de ſanctis ac beatis ſcribentes, Latineque maxima ex parte a Daniele Pappebrochio S. J. reddita

Vita venerabilis Mariæ Bagneſiæ virginis tertii ordinis S. Dominici. Vide Acta SS. T. VI maii in Corollario ad diem XXVIII p. 128 *. Sæc. XVI.

F. FRANCISCUS DE BOVADILLA.

* 1581. F. FRANCISCUS DE BOVADILLA Hiſpanus claro marchionum *de Moja*, & comitum *de Puñan roſtro* ſanguine ortus, ordinem in cœnobio Æburenſi (*Talavera* vernacule dicunt,) amplexus eſt adoleſcens, ac inter illuſtres ætatis ſuæ ſacræ theologiæ profeſſores apud ſuos & exteros plurimum emicuit ingenio, eruditione, eximiaque in diſcendo facilitate ac gravitate. Rude donatus in ſcholis & laurea redimitus æd conventuum regimen in ſua Hiſpaniæ provincia aſſumtus eſt, prioriſque munere in cœnobio vulgo *Piedrahita* fungebatur, cùm exorta comites inter fratrem ſuum & alterius fratris ſui natu majoris defuncti filium graviori lite, quam fruſtra componere tentavit, ne domeſticis his intereſſet diſſidiis, in Luſitaniam ſeceſſit, cùm eam provinciam Hiſpani noſtri a Joanne III rege acciti, inter quos & celebris erat Ludovicus Granatenſis, adminiſtrarent. Virum omni exceptione majorem ingenti cum lætitia exceperunt Luſitani, nec ſolum Beneficenſi cœnobio veluti filium cooptarunt, ſed & eodem anno menſe maio MDXLIV priorem præfecerunt: moxque ob magnam quam ſuæ fecit prudentiæ exiſtimationem, Oliſſiponenſes noſtri menſe decembri ſequenti ad idem munus evocavere. Neque hîc ſterit, nam anno MDXLVII in octavis Epiphaniæ comitiis provinciæ Oliſſipone celebratis ſummo conſenſu electus eſt præfectus provincialis, tantaque omnium approbatione quadriennium ſuum rexit, ut ad idem munus ſub finem anni MDLXXI iterum aſſumtus fuerit, quo tamen ob graviorem ætatem exonerari obtinuit menſe maio MDLXXIV. Reginæ Catharinæ Joannis III conſorti & ab ejus morte Sebaſtiani I nepotis ſui tutrici ac regenti fuit acceptiſſimus, & abſente Ludovico Granatenſi a ſacris aliquando confeſſionibus. Vivebat adhuc anno MDLXXXI Oliſſipone pietate, diſciplina regulari, doctrinaque clariſſimus, teſtibus Joanne Marieta fol. 204 b, & Luſitano æqualibus. Ejuſdem meminerunt Poſſevinus, Pius, Fernandez, Antonius *Bibl. Hiſp.* & Altamura ad 1589: ſed de eo potiſſimum legendus Souſa Hiſt. prov. Portug. P. II fol. 82 b, & P. III pag. 9. Otii hoſtem infenſiſſimum prædicant omnes, ac inter alia ſcripſiſſe

In libros ſapientiales annotationes breves.

In Eccleſiaſten commentaria copioſa & exacta, &

In epiſtolas Pauli omnes.

Quod ex ipſius Bovadillæ ore ſe accepiſſe refert Luſitanus citatus, an autem typis prodierint, ſilent omnes, ſed ſaltem MS Oliſſipone vel Æboræ ſervari conjicimus, nam in hac poſteriori civitate, dum ſodalibus ſuis lue in Luſitania graſſante percuſſis omnia corporis & animæ ſubſidia miniſtraret, nec ab illis avelli quantumvis alio ſecedere invitatus patitur, eadem ipſe contactus piiſſimam ibidem reddidit animam, fuitque ibidem in aula capitulari ſepultus.

F. FRANCISCUS FORERIUS.

† 1582. F. FRANCISCUS FORERIUS vulgo *Foreiro*; Luſitanus Oliſſiponenſis natalibus clarus, ſed litteris & eruditione longe clarior in orbe toto fulſit ſeculo XVII. Adoleſcens ordinem amplexus in patria, linguarum ſe a juventute optima cognitione exercuit, Latinamque, Græcam, & Hebraicam egregie ſibi comparavit. Cùmque acutiſſimi eſſet

Sec. XVI. ingenii, judicii juxta & acerrimi, earumdem linguarum beneficio & auxilio, ſeu in patria ſeu Pariſiis, quo ſtudiorum cauſa a Joanne III Luſitano rege animi plane regii, cum æqualibus ſuis quamplurimis miſſus fuit, theologiæ dans operam, profundiſſimus evaſit ille theologus, qua ſcholaſticam illa partem attingit, qua & poſitivam moralemque ſpectare poſſet. In patriam e Galliis redux circa MDXL, mox in ſcholis ſacriſque pulpitis doctrina & facundia magnam ſibi comparavit famam, quæ & ad aulam uſque pervaſit. Henrico cardinali & Ludovico principibus Joannis III regis fratribus germanis ob egregias partes animique dotes eximias acceptiſſimus fuit, & ab altero delectus qui filium erudiret Antonium, Cratenſem exinde priorem, & regnum ipſum aliquando affectantem: ſed & a Rege non longo poſt intervallo concionator ordinarius & regius Eccleſiaſtes aſcitus fuit cum annuo 50000 regalium, ſeu Turonenſium librarum 300 honorario, datis in id regiis literis XXIII decemb. MDLV, quo etiam munere ſub Sebaſtiano rege ſtipendioque fruebatur. Cùm autem anno MDLXI ad concilium Tridentinum graviores ex omnibus regnis mitterentur theologi, Forerius noſter a Sebaſtiano rege imprimis ſelectus eſt, qui ſuo nomine in eo adeſſet theologus. Quantum verò in ea ſynodo illuxerit, produnt ejuſdem hiſtorici, teſtanturque majoris momenti commiſſa ipſi negotia mox referenda: adeo ut cum quædam occurriſſent cum ſummo pontifice ore ad os communicanda, ad idque homine opus eſſet fidiſſimo, hæc ipſi a Patribus provincia demandata fuerit, quam & ita executus eſt, ut & expectationi Patrum planè reſponderit, & maximam ſui fecerit apud Pium IV exiſtimationem. Ad ſuos reverſum anno MDLXVI ſodales Oliſſiponenſes ſibi præfecerunt priorem, deinde in comitiis ad ſeptembrem MDLXVIII coactis Patres provincialem aſſumpſere: quo munere fungens conventum in *Almada* non longe ab urbe regia erexit, in quem ut ſecretiorem locum a munere expleto MDLXXI feceſſit ſtudiis deinceps unique ſaluti vacaturus: ubi & obiit morbo ſublatus anno MDLXXXI januarii X, & in aula capitulari ſepultus. Ex quo evaneſcit quod fabulantur conſpecta ex monte Antonii Cratenſis ſui olim diſcipuli & ad regnum aſpirantis clade, Albanique ducis Hiſpanorum polemarchæ victoria, ſubito ex mœrore vehementi exanimem corruiſſe, & animam efflaſſe, ſiquidem prælium illud ſex antea fere menſibus auguſti XXV commiſſum fuit. Forerii cum laude ſingulari meminerunt Sixtus Senenſis in Bibl. Sanct. Luſitanus, Poſſevinus, Fernandez, Schottus, Antonius in Bibl. Hiſp. Altamura ad 1576, Souſa in Hiſt. prov. Portug. P. I fol. 196, P. II fol. 84 & P. III pag. 489, quem præſertim quoad chronologiam hîc excepimus, ſed & alii innumeri. Hæc ejus opera:

1. *Iſaiæ prophetæ vetus & nova ex Hebraico verſio, cum commentario, in quo utriuſque ratio redditur, vulgatus interpres a plurimorum calumniis vindicatur, & loci omnes quibus ſana doctrina adverſus hæreticos atque Judæos confirmari poteſt, ſummo ſtudio ac diligentia explicantur*, Venetiis, Jordani Zileti 1563 in fol. pagg. 473: Antwerpiæ, Philippi Nutii 1565 in 8. Ediderunt etiam commentarium integrum Londinenſes in ſuis Criticis ſacris T. V in prophetas 1660 fol. In epiſtola nuncupatoria ad Henricum cardinalem Luſitaniæ principem Patres S. J. collegio Eborenſi præfectos laudat ut *doctrina & ſanctitate præcellentes: qui velim*, inquit, *pro ſua ſingulari probitate ac maxima benevolentia, qua eorum ſocietatem propter religionem & vitæ rationem ſemper habui conjunctiſſimam, ut ſi quæ fuerint obtrectatorum calumniæ, me ab omnibus vindicent.* In præfatione ad amicos, ſic habet: *Coram Chriſto loquor a quo eadem accepi, me quicquid eſt quod vel ipſi laudant, vel laudari intellexerunt, quicquid in meis concionibus populum tenet atque afficit, quicquid eſt eloquentiæ, ſuavitatis, gravitatis, omnemque facultatem, quam mihi in dicendo tribuunt, hac ratione eſſe affectum, quam in interpretando Ieſaia ſequor.* Sixtus Senenſis de hoc commentario ſic cenſet: *Nullum unquam opus in hoc ſcribendi genere prodiit in lucem, quod aquinas poſſit cornucopiæ appellari.* Ricardus Simon *Hiſtoire critique de l'ancien teſtament* pag. 50 ſic de eo ſcribit: *Forerius fait voir dans tout ſon ouvrage, qu'il etoit exercé dans le ſtile de l'Ecriture. Il s'etend a la verité quelquefois ſur le ſens moral, mais comme il ne s'eloigne gueres de ſon ſujet, cela ſert a eclaircir davantage le ſens literal.* Novi Malvendam noſtrum T. V in notis ad Iſaiæ cap. 5 verſ. 12 ſic loqui de hoc commentario: *Eadem habent Mercerus & Forerius, qui fere ſemper Forſterum tranſcribunt.* At non novum ejuſdem ſcripturæ libri interpretes eadem cogitare abſque ſuſpicione plagii, cujus Forerium abſolvit ſumma ſua eruditio.

2. *Commentaria in omnes libros Prophetarum, ac Job, Davidis, & Salomonis* prælo parata ſe habere teſtatur ipſe in epiſtola nuncupatoria operis ſuperioris ad Patres Tridentinæ ſynodi, *In quibus*, ait, *germanam catholicamque ſententiam ſumma diligentia ac ſtudio ſingulis dictionibus examinatis, dicendique formulis Hebræorum obſervatis elicui ut promulgarem. Opus ſane ſpiſſum eſt atque operoſum: quod etiam haud ſcio, an unquam unus homo præſtare poſſit. In commentario in reliquos prophetas* (ut dicit in præfatione citata ad amicos) *tantum modo loci difficiles explicantur.* Commentarium verò in Job tanti & præ omnibus habebat, ut cùm aliquando cella ſua conflagraret igne fortuito erumpente, ſedato igne quæſivit, an ſaltem Job ſalvus & integer abiiſſet, cùmque ſalvum accepiſſet, cætera igne abſumta patienter tulit. Sic refert Souſa citatus P. III pag. 494, addens extare etiamnum opus illud auctori cariſſimum, & in ejus poteſtate eſſe, qui nec diu lucem deſiderare publicam promittebat.

3. *Lucubrationes in evangelia, quæ per totum anni curriculum leguntur, ab eo per viginti annos in aula regia & apud cives Oliſſiponenſes pro ſuggeſtu in concionibus expoſita*, etiam prælo paratæ erant: de quibus in præfatione citata ad amicos *ab iis qui adfuerant, vehementer laudari* aſſerit, & ſi ederentur *multo plures fore qui eos libros legerent, ſuoque nomini melius conſultum iri.* Vix ulli tempeſtate ſua, inquit Vaſæus in chronico ad 1567, fuit concionandi dexteritate ſecundus.

4. *Oratio quam habuit ad PP. Tridenti congregatos Dominica I Adventus anni* 1562. Edita Brixiæ 1563 in 4. Mirum hanc in collectionibus hujuſmodi orationum ſeu concionum Tridenti habitarum, etiam in Pariſienſi anni 1672 conciliorum editione fuiſſe omiſſam. At præterea referente Ludovico Muñoz in vita noſtri Bartholomæi de Martyribus Hiſpane ſcripta pag 225, cùm huic archiepiſco Bracarenſi a Patribus ſynodi commiſſa fuiſſet concionatores, qui identidem coram iis prædicarent, eligendi cura, ejuſdem juſſu Forerius feria 6 poſt Dominicam 2 quadrageſimæ *De vinea Domini* ex ſuggeſtu publice oravit, & adeo partibus omnibus abſolutus Eccleſiaſtes viſus eſt, ut ſequenti quadrageſima conciones ſingulis ſeptimanis eum habere voluerint.

5. *Lexicum Hebraicum* ſibi ipſi confecerat *maximis vigiliis*, ut ipſe teſtatur in præfatione citata ad amicos, *non ſolum ex aliis lexicis*, ſed & *examinatis locis quos citant ad verborum ſignificatio-*

ut comprobandas, quod, inquit, *incredibile dictu est, quantum negotii mihi facesserit.* Nec omittendum quod eadem præfatione addit, in addiscenda lingua Hebræa præceptore usum esse Angelo Caninio Anglarienſi, *qui ad linguas docendas natus esse videbatur, atque Hispali mortuus est.*

6. *Synodi Tridentinæ Patribus*, inquit Munoſius citatus, *adeo perspecta probataque erat Fororii eruditio & solertia, ut sacri concilii textus ipse, quo modo utimur, ab ipso prodierit.*

7. *Index librorum prohibitorum cum regulis confectis per Patres a Tridentina synodo delectos auctoritate Pii IV primum editus*, Romæ, e Typ. Cameræ 1564. *Præfatio in Indicem librorum prohibitorum confectum a deputatione Tridentinæ synodi, R. P. F. Francisci Fororii O. P. S. T. professoris & ejusdem deputationis secretarii.* Hæc Deputatio inſtituta fuit ſeſſ. XVIII ſeu 11 ſub Pio IV 26 febr. 1562, & Patrum ſecundus fuit noſter archiepiſcopus Bracarenſis, Forerius autem antea in regno Luſitaniæ cenſor librorum publicus a conſilio regio poſitus & declaratus fuerat, ut ipſe in epiſt. nuncup. Eſaiæ ad Patres Tridentinos refert, eoque munere poſt reditum fungi perrexit.

8. *Catechismus ex decreto concilii Tridentini ad parochos Pii V P. M. jussu editus*, Romæ, e Typ. Cam. 1566. Huic componendo, concinnando, limando ex theologis a concilio adhibiti ſunt Leonardus Marinus archiepiſcopus Lancianenſis, ac Ægidius Fuſcararius epiſcopus Mutinenſis, quibus adjunctus F. Franciſcus Forerius ordinis Prædicatorum omnes. Sic inter alios plures teſtatur S. Carolus Borromæus datis ad Luſitaniæ regem Sebaſtianum & ad Henricum cardinalem Luſitanum novemb. initio 1564 literis, quibus Forerium excuſans, cur non illico a fine concilii in patriam redierit, ejus operam ſcilicet Romæ neceſſariam fuiſſe in conſcribendo catechiſmo, tantiſperque detineri dum abſolvatur opus. Sed & id teſtantur alii plures eſtque vulgo notum. Videſis ad eumdem catechiſmum Antonii Reginaldi noſtri Diſſertationem de hujus catechiſmi auctoritate ad caput ejuſdem editam anno 1648 in 8.

9. *Miſsale, Breviarumque Romanum* recognoſcenda, purganda ac reformanda ipſi duobuſque aliis inſignioribus prælatis commiſſa ſunt a concilii Tridentini Patribus primum, tum a Pio IV. Quæ & tandem emaculata prodierunt ſub Pio V, Romæ, Cam. Apoſt 1568 in fol.

F. JOANNES BARTHOLOMÆUS FERRUS DE LUGO.

1511. F. Joannes Bartholomæus Ferrus de Lugo Flaminius provinciæ Lombardiæ alumnus vir egregiis dotibus ornatus, ſacræ theologiæ magiſter, primique nominis Eccleſiaſtes & theologus cum epiſcopo Veronenſi Aloyſio Lippomano ſub Julio III nuncio apoſtolico, & ſynodi Tridentinæ præſide eidem affuit nec parum claruit. Exinde ad Litterenſem in Regno Siciliæ ſub Amalphitana Eccleſiam a Pio V promotus anno MDLXVII die XIX ſeptembris, tum ab eodem anno MDLXX die X maii ad Interamnenſem tranſlatus eſt, in qua & obiit hoc anno MDLXXI. Ejus meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. I col. 830, & T. VII col. 372 Fontana in Theatro, qui ambo omiſſo Joannis prænomine *Bartholomæum* ſolum nuncupant. Rovetta ad 1574 præter alia minus accurate dicta, corrupte *Baptiſtam* pro *Bartholomæo* vocat. Videſis indicem eorum qui concilio Tridentino aſtiterunt. Hæc ei a Rovetta tribuuntur:

Oratio elegans in laudem S. Thomæ de Aquino.
Opuſculum de laudibus B. Virginis.

A quo autem viſa iſta & ubi ſervata ſilet de more, itaque penes illum fides.

Sæc. XVI.

S. LUDOVICUS BERTRANDUS.

S. Ludovicus Bertrandus Valentiæ in Aragonia anno MDXXVI kalendis ipſis januarii natus eſt, ordini nomen dedit ibidem anno MDXLIV die XXVI auguſti, & anno revoluto die XXVII profeſſus eſt, in cœlum verò migravit anno MDLXXXI die IX octobris ætatis LVI currente. Eum Clemens X ſanctorum albo inſcripſit anno MDCLXXI die XII aprilis, cujus vitam ſanctiſſimam & præclare pro Eccleſia geſta videſis apud hagiologos, qui omnes abinde de eo ſcripſerunt. Inter alios legendus potiſſimum Diagus ejus æqualis Hiſt. prov. Arag. fol. 224 ad 250: ſed & ejus vitam ſpeciatim edidit Odoardus Cellerno hoc titulo, *Vita di San Luigi Bertrando dell' ordine de' Predicatori raccolta da processi fatti nella sua canonizzatione*, Romæ, Tinaſſi 1671 in 4. Plura ſanctum ſcripſiſſe ferunt, ſervarique per Hiſpanias, ac Valentiæ latere etiamnum inedita, quæ viri ſanctitatem & in rebus ſpiritualibus ſcientiam exhibent, at cùm nos lateant ſuorum gentilium diligentiæ producenda poſteritatique commendanda permittimus. Unica nobis non eſt omittenda

1582.

De Moriscorum Valentini regni perfidia & ejectione ad ejusdem regni proregem ducem de Najera scripta transmissaque sententia & epistola. Hanc Jacobus Bleda Defenſionis fidei tractatu tertio p. 457 Latine edidit, at Damianus a Fonſecâ libro, *De la justa expulsion de los Moriscos de España* p. 134 vernacula Hiſpanorum lingua, & ipſis ſancti verbis repræſentat.

F. ALEXIUS FIGLIUCCIUS.

F. Alexius Figliuccius Senenſis ortu, cui nomen luſtricum erat *Felix*, nobili loco natus, ſpretis quas nobilium more deguſtaverat aulicæ vitæ deliciis mundique illecebris, Chriſto nomen dedit & Dominico, cujus inſtitutum Florentiæ in S. Marci cœnobio profeſſus eſt. Ingenuis vir moribus erat, humaniſque litteris & divinis optime inſtructus. Etruſcæ linguæ deliciis ac leporibus, ceu ſatis uteretur horti ſui floribus, dicendo ſcribendoque ſic eminebat, nullus ut ea tempeſtate regioneque eſſet, qui dicendi peritia puritateque eum antecelleret. Fuit enim ille non orator modo evangelicus & facundus, ſed & poëta, nec vernacule tantum, ſed Græce etiam & Latine doctus. Quo autem e vivis abierit loco & anno non prodit Ugurgierius quem hîc excipio *Pompe Saneſi* Tit. 14 n. 33, & Tit. 18 n. 75; ſcimus tantum anno MDLXXXII adhuc ſuperſtitem fuiſſe. Hæc ejus opera mihi cognita:

1526.

Marſilii Ficini epiſtola, atque Olai Magni ſeptemtrionalis hiſtoria, Etruſca lingua e Latino reddita. Sic Ugurgierius Tit. 18 n. 75.

1. *Undici Filippiche di Demoſtene dichiarate da Felice Figliucci*, Romæ, Vincentii Valgriſi 1550 in 8.

2. *Della filoſofia morale libri X ſopra i libri X d'Ariſtotile per Felice Figliucci*, Ibidem 1551 in 4.

3. *La politica, ovvero ſcienza civile ſecundo la dottrina d'Ariſtotile da Felice Figliucci*, Venetiis, M. Somaſci 1583 in 4, ſed altera editio poſt antiquiorem, ut videtur Romæ apud eumdem Valgriſium.

Hæ tres mox laudatæ lucubrationes extant Romæ in Bibl. Imperiali, videntur autem a Filliuccio editæ, priuſquam ordinem amplecteretur, quod ex nomine *Felicis* luſtrico in iis appoſito conjectu pronum.

Sec. XVI. *Oratio Latina ab eo in concilio Tridentino habita.* Hanc laudant Razzius & Ugurgierius, ſed an impreſſa, aut MS ubi ſervetur, neuter indicat.

Catechiſmo, cioè Iſtruzzion ſecondo il decreto del concilio di Trento a parochi publicato per commandamiento di noſtro SS. Signore papa Pio V, e tradotto poi per ordine di ſua Santità in lingua volgare, Romæ, Camer. Apoſtol. 1567: Iterum *con le figure*, Venetiis, Aldi 1582 in 8. Sic in catalogo librorum typis Aldinis editorum. Rurſus Venetiis 1618.

Ejus meminerunt Luſitanus, Gozzeus, Fernandez, Pius & Altamura uterque ad 1571 ob editionem forſan catechiſmi Tridentini Italice verſi, quam ultimus laudat, Venetiis apud Aldum 1571.

F. CAROLUS WINKIUS.

1582. F. Carolus Winxius Flander, Ipris natus & ibidem ordinem amplexus, theologiæ licentiatus ut aiunt, & prædicator generalis, ſuis etiam præfuit prior. Virum præſtant Græce ac Latine peritum, celebremque tota Flandria Eccleſiaſtem. Prævalentibus in ea regione hæreticis, Ipriſque ab illis invaſis, ſodalibus ordinis extoribus quaqua verſus diſperſis, Pariſios Carolus ſe contulit, ubi & vitæ finem invenit anno MDLXXXII. Ejus meminit Valerius Andreas in Bibl. Belg. emendandus tamen cùm *W kium* pro *Winkio* agnominat. Scripſit ac edidit his titulis:

Hymni quorum uſus eſt in eccleſiaſtico Dei cultu unà cum aliquot præclaris canticis, proſis, & orationibus poſitis in Latino idiomate, atque etiam Teutonico, utroque textu ſibi mutuo correſpondente.

Subnectitur ad calcem Teutonico carmine, *Threnodia ob diminutam & admodum deformatam Dei civitatem cum ſupplici poſtulatione, ut ipſius conditor primam faciem, priſtinumque decorem ei reſtituere dignetur*, Gandavi, Giſleni Manilii 1573 in 8. Tum auctor baccalaureum tantum ſe præſtat.

De chriſtiana militiæ diſciplina, opus Petri Bacherii, de quo poſtea ad 1601, prælo excudendum curavit, & proœmium ad lectorem eidem præfixit, in quo ſe Carolum Winxium Hyperium id eſt Iprenſem vocat: Gandavi, Petri Sangrii 1562 in 8.

Hæc omnia ex Bibl. Belgo-Dominic. MS pluries laudata.

F. HENRICUS DE TAVORA.

† 1582. F. Henricus de Tavora Luſitanus Scabitanus, *Santarem* vulgo dicunt, patrem habuit Ferdinandum de Cardoſo magni tum certè nominis virum, matrem Philippam de Brito primæ nobilitatis Luſitanicæ viraginem, Emanuelis Serraoni de Brito germanam, filiorum quinque filiarumque duarum matrem: tertio ille maſculorum loco natus Hieronymi nomen e ſacro fonte ſuſcepit, adoleſcenſque adhuc unà cum natu minore fratre ſuo germano Ferdinando, de quo ſupra ad 1578, ordinem in conventu Beneficano juxta Oliſſiponem, eſt amplexatus, mutatoque Hieronymi luſtrico nomine Henrici nomen ab Henrico cardinali Luſitaniæ principe, qui religioſam veſtem cum fratre induenti aderat præſens accepit, & a ſancto Hieronymo cognominari voluit, quamvis ſubinde de Brito aliquando, aliquando de Tavora, quod ex inſignis ejus familiæ ſtirpe originem duceret, non ſecus ac ejus frater Ferdinandus, vulgo audierit. Stadia litteralia theologiæ præſertim in conventu a Victoria dicto, vernacule *Batalha* collegio tum generali provinciæ peregit ſub illuſtri noſtro Bartholomæo de Martyribus ibidem profeſſore ac regente primario, quem deinde priorem ac præfectum habuit in conventu ſuo Beneficenſi circa MDLVII. Quantum autem ſub tanto talique magiſtro & pietate & doctrina profecerit Henricus, ex intima peculiarique utriuſque animorum conſenſione mutua facile colligitur, qua factum eſt, ut ad infulas ille vocatus raptuſve Bracarenſes hunc ſibi ſocium ac convictorem, & ab omnibus conſiliis elegerit anno MDLX: biennioque poſtmodum ad concilium proficiſcens Tridentinum comitem itineris aſſiduum, ſecretorumque conſcium habuerit ac theologum, cui certe loco ſe non imparem exhibuit Henricus, qui magnam ſibi apud Tridentinos Patres morum ſanctitate & eruditione conciliavit æſtimationem, oratione etiam coram iiſdem habita Dominica prima quadrageſimæ anni MDLXII. E ſynodo reverſus conventui Eborenſi quibuſcum annis præfuit prior electus, tum ad Sebaſtiani I regis nominationem factus eſt epiſcopus Cochinenſis in Indiis orientalibus die XIII januarii MDLXVII, quam ubi decem & amplius annis integerrime adminiſtraſſet Eccleſiam, ad metropolitanam ſedem Goanam evectus eſt XX januarii MDLXXVIII. Verùm dum per varia maris diſcrimina ſenio licèt jam gravis viſitationes ſedulus obit, & quorumdam eccleſiaſticorum pravos mores emendare, eoſque ad frugem reducere ſatagit, ab iniquo quodam ex illis, quem ex debito paſtoralis officii corripuerat, veneno ſecretius propinato interimitur anno MDLXXXII. Hæc in civitate, quam *Cnant* appellant vulgo Luſitani, 60 leucis a Goa diſtante urbe opulenta acciderunt, ibidemque in Eccleſia majori ad altare SS. Roſarii ſepultus fuit. Extat ejus

Oratio de Calamitatibus Eccleſiæ in Tridentina ſynodo habita Dominica I quadrageſimæ 15 Februarii 1562: prodiitque Brixiæ eodem anno, tum & cum aliis ſynodi actis, Lovanii 1567 in fol. pagina 294, & in editione conciliorum Pariſienſi anni 1672 T. XV col. 1486.

2. *De præſtandis a perito confeſſario in audientia confeſſionum liber utiliſſimus* eidem tum Bracharæ agenti tribuitur a Fernandez, de quo tamen ſilent alii.

Ut non ſecus ac ipſius frater germanus Ferdinandus arte pingendi excellebat, cùm prior ageret Eborenſis, majoris aræ tabulas tres elegantiſſimas depinxit, hinc quidem B. Mariæ Virginis iconem, illinc Joannis Baptiſtæ, mediam verò Chriſti Jeſu transfigurationem, ea vero elegantia ut celeberrimos antiquitatis pictores æquare videantur, quamvis Henricus harum tabellarum vultus tantum ſuo penicillo delinearit, cætera Pacenſis pictoris celeberrimi Morales agnominati, quem idcirco acceſſiverat, manu perficienda curarit. Ejus cum laude meminerunt Antonius in Bibl. Hiſp. Ludovicus uterque *de Cacegas* & *Souſa* noſtri in Hiſtor. provinc. Portug. P. II lib. 2 cap. 12 fol 81, quos potiſſimum hîc excipimus: Ludovicus *Muñoz* Hiſtoriæ vitæ Bartholomæi de Martyribus pag. 180, Fernandez, Hyacinthus de Parra in Indice ſcriptorum noſtrorum MS Joannes de Brito in Theatro Luſitaniæ Literario MS, allucinatus hic dum in duos diviſit Henricos, alterum de ſancto Hieronymo, alterum de Tavora cognominatos, quem in errorem impegit etiam Altamura ad annum 1562.

F. HIERONYMUS VIELMIUS.

† 1582. F. Hieronymus Vielmius patria Venetus, conventus SS. Joannis & Pauli inſignis alumnus, vir fuit ætate ſua ſingulari eruditionis laude conſpicuus, plurimiſque animi dotibus ornatu & virtutibus, quibus & clarum ſibi nomen fecit,

nec

nec vulgarem attulit ordini ſuo patriæque claritatem. Adoleſcens Veronæ in cœnobio S. Anaſtaſiæ prima religionis & litterarum rudimenta ubi poſuiſſet, Paduam ad ſtudium generale miſſus eſt circa MDXXXVIII, tumque F. Bartholomæum Spina Piſanum ſacræ theologiæ profeſſorem publicum audivit, tantamque de ſe fecit exiſtimationem, ut ad theologiam publice legendam anno MDXLIIII admotus fuerit, quo munere triennium tum videtur functus: quibuſdam verò poſtea interſtitiorum annis elapſis anno MDLI ſolemnem Metaphyſicæ in via S. Thomæ cathedram conſecutus eſt in eadem academia Patavina, ſed ob infirmam valetudinem dimiſit anno ſequenti: at anno MDLIIII ſenatus Venetus, cui perſpectiſſimæ erant præclaræ Vielmii dotes, ad lecturam theologiæ in via S. Thomæ promovit, quam VIII novembris auſpicatus ſexennium continuum tenuit tanta ſui nominis fama, ut Pius IV de inſtauranda Sapientia Romana ſolicitus, eum in Urbem accerſiverit, qui ſacras ibidem interpretaretur ſcripturas anno MDLX. Viros eximios habuit Patavii Romæque diſcipulos, in quibus & ipſe fuit Carolus Borromæus ſummi pontificis dicti ſororis filius, qui Hieronymum noſtrum affectu ſingulari proſequebatur, & apud pontificem egit, ut Argolicenſis in Peloponeſo epiſcopus crearetur die XVII martii MDLXIII. Hinc accepta prius conſecrationis gratia, Tridentum ab eodem ad concilium generale fidei cauſam & Eccleſiæ ſua eruditione defenſurus miſſus eſt, ubi & ſtrenuam ille navavit operam. Soluta verò eodem anno exeunte quinta decemb. Tridentina ſynodo ſuam reverſus eſt in patriam, Patavinæ ſedis & antiſtitis factus in ſpiritualibus vicarius generalis & ſuffraganeus: tumque iterum a ſenatu Veneto ad docendi munus reſumendum invitatus, ſacræ ſcripturæ cathedram ſibi oblatam XI aprii. MDLXV libens accepit, & XI novemb. ſequenti præmiſſa oratione augurali lectiones incepit, & cum maxima auditorum frequentia habere perrexit ad annum MDLXX, quo XIII auguſti ad Æmonienſem Eccleſiam tranſlatus, novam hanc ſponſam quamprimum adivit, & annis fere XII ſapientiſſime adminiſtravit. Obiit autem Venetiis ipſa S. doctoris Aquinatis, cujus doctrinam in vita egregie propugnarat die ſacra VII martii MDLXXXII, ſepultus ibidem ante majus altare in templo SS. Joannis & Pauli cum ſequenti epitaphio:

Hic jacet reverendiſſimus epiſcopus Eumonia magiſter Fr. Hieronymus Vielmius Venetus ord. Prædic. qui in omni ſcientiarum genere excelluit. Obiit A. D. MDLXXXII *die* VII *martii ætatis ſuæ anno* LXIII.

Ejus meminerunt cum laude noſtrates omnes Luſitanus, Pius P. II lib. 4 col. 293 & P. III *Della progenie di ſan Domenico* pag. 351, ubi contendit conventus SS. Jo. & Pauli alumnum fuiſſe, cùm nulla alia ratio videatur, cur in eo ſepulturam elegerit, non vero conventus S. Dominici Veneti, & recte arguit Seraphinum Razzi in duos dividentem, alium Tielmium epiſcopum Argolicenſem, alium Vielmium epiſcopum Æmonienſem, cùm ſit unus & idem: Fernandez, Altamura ad 1582, Fontana in Theatro & in Monum. Rovetta ad 1581, qui rurſus conventui S. Dominici aſſerit, ſed nihil aliud evincit quam provinciæ Lombardiæ inferioris tum S. Dominici dictæ alumnum fuiſſe, cujus & tum erat conventus SS. Jo. & Pauli, ut & Paduanus: Extrates verò Poſſevinus, Ughellus T. V Ital. Sac. pag. 229 num. 61, Aug. Superbi in Heroibus ſuis Venetis, Sanſovinus *Scrittori Venetiani*, Joannes Faſcolus Patavinus æqualis, intimaque illi neceſſitudine conjunctus, qui de Vielmii vita & moribus ſincere ſed modeſte ſcripſit; Abbas Ghilini in ſuo Theatro, Tomaſinus in Gymnaſio Patavino pagg. 282, 285, 287, & alii. Hæc ejus opera: Sæc. XVI.

1. *Oratio apologetica contra obtrectatores theologiæ præſertim ſcholaſticæ habita Patavii, cùm interpretandi publicum munus auſpicaretur anno* 1544. Prodiit Patavii, Laurentii Paſqualii 1564 in 4: Iterum Venetiis, apud Juntas 1575 in 4. In ea ſic loquitur: *Etenim niſi ſexennium veſtris fuiſſem inſtitutus auſpiciis &c.* Quæ probant jam ab anno 1558 ibidem ſtudiis operam dediſſe. In eadem ſub finem dicit ſe eo anno *Tractatum de Angelis* explicaturum.

2. *De optimo epiſcopi munere oratio Patavii habita* III *Idus Novemb.* MDLXV, cùm ſacræ ſcripturæ interpretandæ munus aggrederetur. In qua profeſſoris publici munus epiſcopum non dedecere oſtendit. Sic autem habet initio: *quanquam præterea nemo jure me reprehendere poſſet, ſi vel illa tantum ratio publice profitendi, quam ſemel elegeram, & conſuetudo jocundam mihi reddiderat, his Patavinis ſcholis denuo me reddidiſſet: quarum limina & ſubſellia adoleſcens diu contrivi, cathedraſque junior nec inglorius decennium fere obtinui &c.* Quod decennium iis attentis quæ de eo habet Tomaſinus in Gymnaſ. Patav. aliter commodius numerari non poteſt, quam fecimus ſupra. Edita eſt cum ſequenti opere. In eadem ſub finem *epiſtolam ad Romanos* eo anno expoſiturum ſe promittit.

3. *De ſex diebus conditi orbis liber*, Venetiis apud Juntas 1575 in 4. Lectiones ſunt XXX in cap. 1 Gen. quas habuit Patavii S. Scripturæ interpres.

4. *De D. Thomæ Aquinatis doctrina & ſcriptis libri duo*, Patavii, Paſqualii 1564 in 4. Joanni Delphino patritio Veneto Torcelli epiſcopo auctor nuncupat: Tum Venetiis apud Juntas 1575 in 4, cum præfixa Joannis Faſcoli ſupra laudati præfatione *De vita & moribus Vielmii ſui.* At quæ de commentario in Matthæum ſancto doctori aſcripto cenſet, ne facile admittas; videſis ſupra ad 1546 *Bartholomæum Spina*, ſeu potius ubi de S. Thoma.

Inedita verò & MS reliquiſſe dicitur

1. *Commentarium in epiſtolam ad Hebræos.*

2. *De reſidentia epiſcoporum, quæ in Tridentina ſynodo tanta pertinacitate fuit agitata quæſtio.*

3. *De epiſcopis quos titulares appellant elucubratio*: occaſione videlicet excitatæ Tridenti ſuper iis difficultatis, num & illi jure in conciliis definiendi ſedendique potiri deberent, quod ad noſtrum utique ſpectabat Vielmium Argolicenſem tum in concilio ſedentem epiſcopum titularem, cujus Eccleſia jam in infidelium venerat poteſtatem.

Plura verò ſcripſiſſe Vielmium, qua pollebat ingenii felicitate & feracitate, ut qui præſertim XVI annis & amplius Paduæ profeſſus fuerit, nullus dubitaverit, *commentaria ſaltem in D. Thoma Summam & in epiſtolam ad Romanos*, ſed quæ ſubrepta neglectave latere etiamnum, aut periiſſe facile conjectamus, & dolemus.

F. SIXTUS FABRI.

F. SIXTUS FABRI Etruſcus Lucæ nobili loco ad annum circiter MDXL natus, adoleſcens Neapoli in S. Catharinæ de Formello ordinem amplexus, profeſſus eſt anno MDLVII die XXII febru. Bononiamque ſtudiorum cauſa miſſus, ea ſe geſſit ingenii ſolertia, religione, prudentia ac gravitate morum, ut ad præcipuos ſcholæ regiminiſque promoveri meruerit honores. Nam & ab ordinis magiſtro Seraphino Cavalli in partem oneris aſſumtus eſt ſociuſque aſcitus, ac provincialis Terræ ſanctæ inſtitutus: cui cùm annos aliquot aſſiduam utilemque exhibuiſſet operam, generalis ordinis procu- 1589.

Sec. XVI. rator ab eodem positus est in aula Romana anno MDLXXVI aut sequenti, unâque vicarius etiam ordinis generalis Romæ relictus, dum ipse Seraphinus Neapolim se contulit & inde in Hispaniam navigavit, ubi & post annum e vivis abiit, ut supra dictum est ad 1571 ubi de eo. Quo certe duplici munere fungebatur Sixtus XXI novemb. MDLXXVIII, quo mortuus est Seraphinus, & in eodem perseveravit ad comitia ordinis Romæ ad MDLXXX coacta, quibus & præfuit, & in quibus jam communibus omnium votis magister acclamabatur, nisi Gregorii XIII obstitisset auctoritas, arctataque ad alios quatuor egregios quidem optimeque meritos a pontifice delectos nominatosque viros electio. Paulo Constabili itaque e sacri palatii magistro ad ordinis regimen & magistratum assumto, Gregorius pontifex Sixtum mox ad sacri palatii magisterium tum vacuum evexit, quo in munere maximam exhibuit animi modestiam, eruditionem, atque prudentiam. Sublato verò paulo post Venetiis XVII sept. MDLXXXII e vivis Constabili, sequentibus ordinis comitiis Romæ coactis, electoribusque tum suæ libertati a pontifice relictis, sabbato vigilia pentecostes XXVIII maii MDLXXXIII ad magisterium ordinis vocatus est licèt absens a capitulo Sixtus, concordibusque omnium suffragiis electus, atque peramanter a Gregorio XIII festiveque receptus & acclamatus. *Gratulor* (inquit ad Sixtum apostolico throno cum suis Fratribus solemniter provolutum summus pontifex) *electionem tuam. En verum illud erga te adagium, quod differtur non aufertur.* Florente tum erat ætate annorum scilicet plus minus XLII, rerumque ordinis jam experientia tractationeque solertissimus, quibus statim ab electione se totum addixit. Itaque vultum intueri cupidus gregis sui, procuratorem ordinis generalem instituit F. Marcum *de Valdarco* Hispanum S. T. M. suumque Romæ dum abesset vicarium, & assumtis sibi in socios Joanne Baptista Lancio Rhegiensi, quem provincialem Terræ sanctæ instituit, & Hieronymo Justiniano a secretis Romanam provinciam invisit, & a Viterbio primum Urbemveterem iter dirigens, Bonellum cardinalem Alexandrinum Pii V pronepotem Castellæ plebis agentem salutatum ivit, a quo & perhonorifice receptus: Perusium inde perrexit, ubi & linguæ Græcæ scholam erexit, apostolica qua munitus erat, qua & ad Minervam antea Romæ constituerat Hebraicam auctoritate. Perusio Montempulcianum, Senasque profectus est atque Florentiam, tum Pratum, Pistoriam, Lucamque tandem pervenit, in patria sua cum omnium lætitia susceptus. Luca Pisas, Genuam, Mediolanumque adiit, unde Bononiam petens, Ferraria Venetias tetendit, ac inde Romam repetens, initio martii MDLXXXV eo pervenit. Ubi ad menses octo circiter cùm substitisset, octobri mense discessit, Aprutium, Apuliam, Calabriamque lustraturus, inde in Siciliam insulam navigans visitatione peracta, Neapolim quo indictum ab illo fuerat ad annum sequentem MDLXXXVI generalissimum capitulum venit: quo in annum MDLXXXVII prorogato Romam regressus est. At iterum prolatato in opportuniora tempora capitulo, præclusis utique ad illud undique a bellico tumultu viis, Roma discessit, ac in Hispaniam transmisit, totamque prope lustravit ac illustravit. Dumque totus in obeundis muneris sui partibus instat, inchoatasque prosequitur visitationes, Romam a Sixto V revocatur ad generale capitulum anno MDLXXXIX eo ab ipso pontifice convocatum. Et ecce paratis ad comitia omnibus, patribusque jam Romæ præsentibus, antequam adunarentur, auctoritate summi pontificis Sixtus noster summo omnium stupore & mœrore loco movetur & abrogatur, eo duntaxat titulo quod interdum arthritide podagraque vexatus, obeundis visitationibus officioque præpediretur. Pro retinendo Sixto frustra totus intercessit apud pontificem ordo Prædicatorum, se uno maxime regi capite sano repræsentans non pedibus, frustra & Hispaniæ rex ipse suam pro eodem interposuit commendationem, ad alterius electionem imperante pontifice procedendum fuit, forsque cecidit in Hippolytum Mariam Beccariam Pedemontanum de quo postea ad 1589. Fabri depositionem mirati sunt a pontifice tam levi causa propeque nulla mandatam, cùm nec ipsa quæ obtendebatur infirmitas magistrum ordinis ab Italiæ provinciarum & Hispaniæ visitationibus obeundis arcuerit, ut aliunde Fabri petendam esse casus rationem autumarint aliqui. Ut ut sit adversitatem hanc forti ut decebat, & æquo animo tulit ille, & in S. Sabinæ recedens tranquillam abinde vitam duxit ad MDXCIV, quo die XVI junii octava corporis Christi religiosissima morte vitam adiit æternam, ibidemque fuit sepultus cum hoc illi posito cenotaphio:

F. Sixtus Fabri Lucensis ordinis Prædicatorum, provincialis, in Romana curia procuratoris, vicarii, sacri palatii magistri, magistri demum generalis muneribus egregie perfunctus obiit Romæ A. S. MDXCIV XVI kal. julii. Vixit annos LIII, Menses X, dies II. Jo. Paulus Terraroſſus observantiæ & lacrymarum monumentum D. C.

Jussu Gregorii XIII *Decretales summorum pontificum & Extravantes ad codd. MSS recensuit*, quæ deinde correctiores prodierunt.

Extat ejus *epistola encyclica ad totum ordinem e cap. gen. Rom. MDLXXXIII data ac initio actorum edita*: quod unicum ab eo celebratum, sed quin multo plures variis de causis, scriptæ in archivo magistrorum ordinis serventur nullus dubito.

Meminerunt cum laude quotquot de magistris ordinis scripserunt, inter quos potissimum legendi Razzius pp. 185 & 193, & Pius P. II lib. 4 col. 294, quos hîc potissimum excipio: quibus addendi Fontana in Theatro & Monum. eumque excipientes Altamura & Rovetta ad 1593 & 1594.

F. ANTONINUS STABILI.

F. Antoninus Stabili in Sancti Angeli Castro ad Fazanellam in Regno Neapolitano ortus, & in provincia Aprutina ordinem amplexus, in actis capituli generalis Avenione anno MDLXI sub magistro ordinis Vincentio Justiniani coacti legitur studens formalis ad triennium gymnasio S. Dominici Parthenopæo assignatus, ubi a patria de more *F. Antoninus de Sancto Angelo* nuncupatur. Vir ut ita dicam ambidexter fuit, pulveri scholastico & sacro pulpito utrinque æque solers ac paratus: nam & insignis apud suos claruit sacræ theologiæ lector seu privatus seu publicus, & egregius sua ætate per Italiam audiit Ecclesiastes. In Aprutio potissimum floruit Ateſſæ scilicet, ubi annis viginti hæsisse fertur, eaque diuturniori commoratione filiationem, ut aiunt, conventus ibidem nostri meruisse. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* Scripsit 1513.

Introductorium duplici ternario comprehensum ad singula quadragesimæ evangelia pro concionibus habendis apposite relatum, ex sacris scripturis, decretis pontificiis, ac aliorum doctorum monumentis diligenter excerptum, una cum viginti super sexcentum figuris ad varia applicabilibus, eorumdem evangeliorum coordinatione, quamplurimisque doctrinis, prophetiis, figuris & dictis ad amarissimæ Jesu Christi passionis ordinem devote explicandum maxime conducentibus, Venetiis, Misserini 1610 in 8 pagg. 588. Extat hoc opus Parisiis in Regia

Digitized by Google

D 3832, & apud noſtros ad S. Honorati, mirum autem ab Altamura & Toppio hoc opus omiſſum. Hanc verò editionem Venetam & poſthumam cenſeo alteram poſt priorem ab auctore curatam, dum ultimis vitæ annis arthritide laboraret.

Quadrageſimale, cujus ipſemet meminit in prologo operis ſuperioris. Titulum fuiſſe aſſerit Toppius, *Manuale Prædicatorum*. Hoc ætatis circiter quinquageſimo edidiſſe auctorem ait Altamura.

Il faſcicolo delle vanità Judaiche diviſo in giornate ſedeci, Anconæ, Franciſci Salviani 1583 in 8.

Il nuovo roſario.

L'Hiſtoria di Lucania hoggi detta la Baſilicata. Quod tamen opus fatetur Toppius ad ſuas manus non perveniſſe.

F. CAMILLUS NATALIUS.

* 1583. F. Camillus Natalius Italus Ferrariæ quantum conjicere eſt ſub finem ſeculi XVI clarebat. Scripſit ac edidit

Theſes de triplici aquarum ſpecie, Ferrariæ 1583 in 4. Extant Pariſiis in Teller. nunc Genovef. recenſitæ in catalogo Teller. p. 60 a.

F. FRANCISCUS GARCIA.

† 1583. F. Franciscus Garcia Hiſpanus, Caſtellanus natione, inter ſodales tamen & alumnos conventus Valentini in provincia Aragoniæ ad ordinem cooptatus, in ſacra theologia magiſter, atque Tarraconenſis academiæ regens primarius & cathedraticus, exeunte ſeculo XVI claruit. Laudant Diagus Hiſt. prov. Arag. fol. 251 b, Fernandez, Altamura ad 1563, extrates Poſſevinus, & Antonius in Bibl. Hiſp. Scripſit ac edidit

Tratado utiliſſimo de todos los contratos, quantos en los negocios humanos ſe pueden ofrecer, Valentiæ, Joannis Navarri 1583 in 8 Tomis duobus: Barcinone in 8.

Idem opus Italice redditum prodiit hoc titulo: *Trattato de' contratti, tradotto dallo Spagnolo*, Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1589, & 1596 in 8, quæ editio Romæ in Barber.

Emendatio eorum errorum, quæ librariorum aut typographorum incuria in Summa theologica S. Thomæ hactenus dimiſſa reperiebantur, cura & diligentia F. Franciſci Garcia Dominicani doctoris theologi, ac in univerſitate Tarraconenſi cathedratico facta. Tarraconæ, Philippi Mey 1578 in 4 pp. 312 charactere Romano minutiſſimo. Dicata opella Antonio Auguſtino archiepiſcopo Tarraconenſi, & edita facultate a magiſtro ordinis Seraphino Caballo Brixienſi data. Quæ editio extat Pariſ. in Mazarin. & in Teller. nunc Genovef. Prodiit & cum Summa S. Thomæ Coloniæ Agrip. 1605, & ibidem Antonii Hierat 1622 in fol.

At graviſſime allucinatus eſt hic auctor, ſeu cùm Vincentium Bellovacenſem mortuum putavit anno 1240, quem ante annum 1264 non obiiſſe luce clarius ſupra ubi de eo demonſtratum eſt: ſeu cùm Speculum morale ab eo fabrefactum & concinnatum cenſuit, & ab eo S. Thomam primam ſecundæ & ſecundam ſecundæ nobiliſſimas Summæ ſuæ theologicæ partes, utramque fere integram turpi plagio accepiſſe. Quod cùm Garcia primus proferre auſus fuerit, neque enim ante eum quid ſimile in cujuſvis cogitationem ceciderat, tantis quæ exinde prodierunt, & ſeſqui fere ſeculum integrum duraruntin ſanctum doctorem, ejuſque diſcipulos turbis, calumniis, ſcriptis acerbis & indignis occaſionem imprudens dedit. Videſis ſupra ad 1264 ubi de Vincentio Bellovacenſi, & ad 1274 ubi de S. Thoma de Aquino, ibi enim luce ipſa clarius oſtenſum eſt, primo Bellovacenſem de Speculo morali quale nunc circumfertur edendo nunquam cogitaſſe, & ulterius Speculo morali ad amuſſim expenſo, opus eſſe pluſquam triginta annis poſt S. Thomæ obitum ex ipſius Summa Theologica & ex quatuor aut quinque aliis ſcriptoribus quorum aliqui ſancto doctore longe poſteriores ſunt, a tenebrione quodam fraudulenter & artificioſe compoſitum, & Bellovacenſi mendaciter ſuppoſitum. Quod & antea in diſſertatione noſtra cui titulus, *S. Thomæ Summa ſuo auctori vindicata*, & Pariſiis apud Joannem Baptiſtam *Deleſpine* anno 1708 edita in 8, adeo manifeſte & dilucide in omnium oculis expoſitum eſt, ut neminem audierim hactenus, qui obſtrepere auſus fuerit. Sec. XVI.

In alium errorem incidit Garcia, cùm putavit S. Thomæ Summam ad Speculi moralis codices MS emendandam, cùm contra omnino ſit; nam ille falſarius, id enim nomen meretur, auctores quos depeculatus eſt identidem interpolat, & ſua quædam immiſcet, unde Summa angelica fœdaretur & maculis oppleretur potius quam expurgaretur, ſi ad Speculi moralis lectionem exigeretur. Sed ſi quæ adhuc in ea ſuperſunt librariorum menda tollenda, non deſunt codices MS accuratiſſimi, & ipſo adhuc ſancto doctore vivente ſcripti, quorum aliqui ſupra ſunt a nobis indicati, ad quos recognoſci poſſit.

F. MARCUS MEDICES.

F. Marcus Medices Italus Veronæ natus, ac ibidem ordinem amplexus, a Leandro *Deſcrit. d'Italia* fol. 377 b, ubi de Marca Tarviſina & de claris Veronenſibus, laudatur tum ſcilicet circa ann. MDL ceu juvenis illuſtri ac raro ingenio præditus, ac qui patriam ſuis virtutibus ac multiplici eruditione ornandam promitebat, nec ſpem fefellit. Ea enim ſui nominis fama ſacras e ſuperiori loco docuit litteras, ut redintegrata anno MDLXII Tridentina ſynodo, eum ſibi theologum aſciverit Michael a Turre Cenetenſis tum epiſcopus, purpura poſtea decoratus, & Tridentum ſecum duxerit. Ita verò in celeberrimo hoc conſeſſu inter theologos claruit, ut exinde reverſus Veronæ, tum & poſtea Venetiis datus fuerit fidei generalis inquiſitor, ac tandem a Gegorio XIII anno MDLXXVIII die XV decembris ad ſedem Clugienſem evectus. Hanc Eccleſiam annis quinque vigilantiſſimus paſtor adminiſtravit ad MDLXXXIII, quo die XXX auguſti e vivis abiit relicta etiam ſanctitatis non vulgaris fama. De eo legendi Ughellus Ital. Sac. T. V, & Fontana in Theatro. Rovetta meminit ad 1571, ceu a quo relicta ſint * 1583.

Quædam notabilia pro directione cauſarum ſancti officii.

Verùm juxta judicium quod de eo tulit Leander, alia majoris momenti ab eo prodiiſſe cenſuerim, quorum inquiſitio ſodalium diligentia haud indigna videretur.

F. PAULUS COYANUS.

F. Paulus Coyanus vernacule *Coye* Flander Aldenardæ natus, Gandavi ordini nomen dedit, unde tamen Brugas poſtea filiationem ſuam tranferri obtinuit. Lovanii ubi philoſophiam & theologiam e ſuperiori loco profeſſus fuerat, laurea magiſterii donatus eſt XX junii MDLXIV. Ad regimen exinde aſſumtus, Brugis tum & Bruxellis præfuit, & tandem toti provinciæ, cujus anno MDLXXI præfectus electus eſt, quam & annis XIII rexit. Adverſus hæreſes ea tempeſtate per Belgium graſſantes vir doctus & facundus cùm continuo & intrepide * 1583.

Sec. XVI. pro ſuggeſtu decertaret, in exilium a novatoribus præpotentibus actus eſt, & Audomarſani quo ſe receperat vitam tandem pro Criſto exul finivit XXV novemb. MDLXXXIII, ubi & in odeo ſepultus ad cornu evangelii. Scripſit

Compendium decretorum capitulorum provincialium ab anno MDXV, *quo erecta provincia Inferioris Germaniæ, ad ſua uſque tempora.*

De quo ſic ipſe ad magiſtrum ordinis ſcribebat: *Poſtremo cùm exilii mei tempore in duas viderem Bibliothecas & Fratrum libros exuvii ac lacerari, ne tot capitulorum provincialium decreta deperirent, in compendium redegi, quæ ab initio inſtitutæ provinciæ Germaniæ inferioris fuerunt a Patribus ejuſmodi congregationis ſancita, ſed potiſſimum quæ pietatem promoverent, & a veterum emiſſorum neglectu deterrerent &c.* Sic noſter Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS, qui tamen hoc opus, ubi jam lateat, ſe neſcire profitetur.

F. PAULUS VINCENTIUS

1583. F. Paulus Vincentius Italus, quem a patria *Vicentia* ſic nuncupatum cenſet Altamura ad 1583, citans Fontanam in Theatro p. 219, ubi mihi non occurrit, ſed nec in indice: Rovetta verò ad 1588 vult proprio agnomine ſic dictum, & patria fuiſſe Aſculenſem: ut ut ſit quod diſcutiant curioſi populares, ſcripſiſſe dicitur hoc titulo ſed Italice

Hiſtoria imaginis B. Virginis Mariæ Romæ in templo monialium SS. Sixti & Dominici aſſervatæ, Aſculi 1583.

Quam dicunt laudari a Floravante Martinelli in ejuſdem argumenti opere Romæ 1635 & 1642 in 8 edito pag. 2.

F. PETRUS DE LA COSTE.

1585. F. Petrus de la Coste Gallus Aquitanus patria Condomenſis, Agennenſis profeſſione, ſtudiis Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo exactis, theologiam docuit apud ſuos, laureamque obtinuit in ſacra facultate Burdigalenſi, ut ferunt: nec minus facundia claruit in templis quam doctrina in ſcholis, celebriſque habitus eſt ſua ætate Eccleſiaſtes. In hæreticos Calvinianos præſertim zelum ſuum acuit per Aquitaniam graſſantes, quos & verbo & ſcriptis egregie retudit. Hinc in eum furentes inſidias ipſi in itinere ſtruxerunt (vulgo dicunt cùm Pariſios pergeret librum quem adverſus hæreſes ſcripſerat editurus, at ſi hic conjecturæ locus eſt, malim dicere cùm Pariſiis libro jam edito reverteretur Agennum, ubi ſuorum priorem agebat,) eumque circa Pictavos apprehenſum arbori ſuſpenderunt, variiſque confoſſum dilaniatumque vulneribus martyrem fecerunt, quod accidit anno MDLXXXII aut ſequenti LXXXIII, cujus mentionem fieri aiunt in actis cap. gener. MDLXXXIX. Meminerunt Pius P. I col. 613, & citat cap. gener. anni MDLXXXII, quo nullum habitum: Fernandez *Hiſtor. gener. de nueſt. tiemp.* pag. 402 a, ubi dicit occiſum circa Pictavos, quod convenit, & veriſimilius quam quod alii, inter Albiam & Revellum: Fontana in Monum. ad 1583, hincque erratum fortè typorum conjicias, cùm poſtea citat acta cap. gen. Rom. 1569 pro 1589. Sic autem Du Verdier *Bibliotheque Françoiſe* recenſet Petri noſtri opera:

1. *Catholiques expoſitions ſur le ſymbole des apoſtres, ou ſont traittez les plus principaux points & plus ſignalez myſteres de noſtre foy, utiles a tous aians charge d'ames, & autres qui font profeſſion de la parole de Dieu*, Pariſiis, Guillelmi de la Noue 1577 in 8. Opus Renato *de Biragne* Franciæ cancellario ab auctore tum conventus Boiatenſis vernaculo *Bayonne* prima anni nuncupatum. Extat & altera editio Pariſiis 1585, & ibidem Nicolai du Foſſé 1602 in 8 pagg. 852. Approbarunt quatuor ex noſtris Petrus Aridienſis, Petrus de Bollo, Joannes le Riche, & Robertus Batil, Pariſienſes magiſtri omnes.

2. *Sermons (24) ſur l'oraiſon Dominicale, ou ſont traitez pluſieurs grands points, utiles a tous predicateurs curez & vicaires pour inſtruire le peuple de Dieu a celebrer ſes louanges*, Pariſiis, Michaëlis Sonnius 1578 in 8.

3. *Quatre Sermons ſur l'ancienne* Salve regina, *eſquels eſt faite mention des louanges de la Vierge Marie, enſemble de l'invocation & interceſſion des Saints*, &c. ut ſupra, Ibid. Sonnius 1577 in 8. Opella Franciſco *de Durfort* equiti Agennenſium & Vaſconum Seneſcallo ab auctore dicatum 5 Auguſti ipſo S. Dominici feſto. Eſt & altera editio Pariſiis, Sonnius 1600 in 8 pp. 160.

4. *Quatre ſermons ſur la ſalutation angelique, ou ſont traitez pluſieurs grands points utiles a tous predicateurs, curez, & vicaires pour inſtruire le peuple de Dieu a celebrer les louanges de la Vierge Marie*, Pariſiis, Sonnius 1578 in 8. Opella amico ſuo Joanni *de Bergare* priori *Subernovæ & Rivalis* 15 aug. dicatum. Altera editio, Ibid Sonnius 1600 in 8. p. 139.

5. *Sermons ſur les dix commandemens du decalogue, eſquels ſont traittées pluſieurs grandes matieres theologales, utiles grandement non ſeulement a tous ceux qui font profeſſion de precher la parole de Dieu, mais auſſi a tous peres & chefs de famille*, Pariſiis 1581 in 8. Opus Jano Fregoſio epiſcopo Agennenſi, ſuoque aliàs dum Pariſiis ſtuderet patrono munifico ab auctore tum conventus Agennenſis priore 2 julii nuncupatum. Approbarunt Pariſienſes theologi noſtri, Petrus de Dumo, & Joannes Du Vernois. Altera editio Trecis, Petri Chevillot 1602 in 8 pp. 696.

6. *Douze ſermons ſur le cantique virginel dit* Magnificat, *eſquels ſont traitees pluſieurs belles matieres de la ſainte ecriture propres a tous predicateurs pour precher un Advent*, Pariſ. Guillelmi Chaudiere 1581 in 8. Antonio de Sanſac archiepiſcopo Burdigalen. vigilia S. Dominici 4 aug. nuncupavit. Altera editio Rotomagi, Joan. Oſmont 1605 in 8 pp. 250.

Hactenus laudata opera excepto ſecundo extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

7. *Deſcription de l'origine, ſource, progrez, & fin des hereſies, & des diverſes & monſtrueuſes beſtes ſuſcitees par le pere de menſonge en ce dernier temps*, Pariſ. Chaudiere 1581 in 8.

8. *Traité des peintures & images erigees es ſaints temples & egliſes des Chretiens, ou eſt montré leur utilité & le fruit que les ſimples en recueillent, avec refutation des erreurs des heretiques de ce temps touchant cette matiere*, Pariſ. Chaudiere 1582 in 8.

9. *De la creation, ordre, & excellence des anges, & du miniſtere auquel ils ſont ordonnez pour le ſecours & tuition de l'Egliſe en general, & de chacun fidele en particulier contre l'opinion des heretiques modernes*, Pariſ. Chaudiere 1581 in 8.

Cùm omnibus his operibus præſertim annis 1581 & 1582 editis Calvinianos accerrime percelleret, offenſionem eorum incurrit: quapropter conjiciebam cùm Pariſiis Agennum rediret ex inſidiis apprehenſum, eorum manibus impie trucidatum; quamvis non negem fieri potuiſſe ut altera vice novi alicujus operis in eos edendi gratia Pariſios repetentem inter 1582 & 1589 in itinere deprehenderint, & crudeliſſime necarint.

Digitized by Google

F. PETRUS DE LA CRUZ.

* 1583. F. Petrus de la Cruz ſive *de Cruce* quidam Hiſpanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hiſpcu de quo alicubi legerit ſcripſiſſe hoc titulo

Hiſtoria o choronica del orden de Santo Domingo.

At non levis mihi ſuſpicio allucinationem alicujus eſſe qui *Petrum* ſcripſerit pro *Joanne de La Cruz* de quo ſupra ad 1560, præſertim cùm hujus Petri non meminerint Luſitanus, Pius, Fernandez nec Lopez. Altamura tamen ad 1583 excipit Hyacinthum de Parra teſtem prodens, etſi Antonius ætatem non indicet. Operæ pretium erat, ubi iſtud opus habeatur impreſſum vel ſaltem MS indicare, itaque penes eos fides eſto.

F. ÆGIDIUS BONONIENSIS.

* 1584. F. Ægidius Bononiensis ſic a patria & profeſſione nuncupatus, laudatur hîc ex fide Ambroſii Gozzei, qui ſacræ theologiæ magiſtrum ſua ætate meritiſſimum claruiſſe præſtat, & ea ratione a ſenatu Veneto evocatum, qui in gymnaſio Patavino unam ex cathedris in via S. Thomæ regeret. Gozzeum excipiunt Pius Lib. IV col. 309, & Altamura ad 1584, addentes Ægidium reliquiſſe

Conciones quadrageſimales & de tempore.

Multaque opera theologica & philoſophica & in ſacram ſcripturam. Sed quæ morte præventus typis non edidit. Quorum exinde mihi nutat fides, quod hujus Ægidii inter profeſſores gymnaſii Patavini nulla ſit apud Tomaſinum memoria, neque etiam recenſuit Roverta.

F. BARTHOLOMÆUS AB ANGELO.

1584. F. Bartholomæus ab Angelo Siculus Parthenopæus, in patria ad S. Dominici ordinem amplexatus, ſacræ theologiæ baccalaureus, vir fuit pietate, religione & doctrina commendatus, de quo teſte Vallio p. 242 hæc in archivo dictæ domus habetur memoria MS: *F. Bartholomæus de Angelis Neapolitanus ſacra theologia baccalaureus filius S. Dominici, fundator conventuum Caivani & Prochytæ, vir eruditione merito venerandus, multa opera edidit. Migravit a ſeculo anno* MDLXXXIV. Cenſet tamen idem Vallius ita Prochytenſis domus dici fundatorem, quod ejus erectioni, unâ cum Ambroſio Salvio *de Bagnuoli* ord. Prædic. epiſcopo Neritonenſi, operam ſuam contulerit. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus æqualis & qui eum Neapoli vidit, Gozzeus, Fernandez, Altamura, Toppius & alii. Hæc ejus opera:

Examen confeſſariorum ac ordinandorum, ubi primo de ſacramento generatim, deinde ſigillatim de ſacramentis baptiſmi, confirmationis, extremæ unctionis, euchariſtiæ, deque miſſa multa neceſſaria ad communem omnium fidelium ſalutem more dialogi diſputantur. Prodiit primum editionem curante Franciſchino Baldaco de Monte Calerio auctoris familiari, Neapoli 1583: Tum poſtea Venetiis, Hæred. Melchioris Seſſæ 1609 in 8 pp. 772. Quæ editio extat Pariſ. in Regia D 2301, & apud noſtros ad S. Honorati. Hic tantum tomus primus, qui dialogis quinque conſtat, epiſcopum interrogantem inter & ſacerdotem reſpondentem.

Tomum alterum propediem in lucem emittendum promittebat in prologo, in quo de reliquis ſacramentis, nempe de ordine, matrimonio, & pœnitentia haud ſolum reſolutorie daturus erat axiomata, ſed quicquid in controverſiam venit apud periſſimos theologos, canonum doctores, & univerſitatum gymnaſias, erat clariſſime explicaturus: at ne promiſſis ſtaret, mors præmatura obſtitit. Sec. XVI.

Conſolatione de' penitenti libri IV, *della oratione, della confeſſione, dell' indulgenze, & il libro quarto brevemente tratta di tutto quello, che è neceſſario al confeſſor e al penitente, con l'eſamine de tutti i peccati*, Neapoli 1574: Venetiis, Jacobi Anelli de Maria 1580 in 12, quæ editio quoad librum quartum extat apud noſtros ad S. Honorati: Rurſus Venetiis, Jo. Antonii Rompazetti 1594: Ibidem Seſſæ 1606 & 1617.

Ricordo del ben morire dove s'inſegna a ben vivere, & ben morire. Et il modo d'ajutare a ben morire gl' infermi, & di conſolare e confortare gli condennati a morte, Neapoli 1575: Venetiis 1583: Brixiæ, Thomæ Bozzola 1589 in 12 pp. 395, quæ editio apud noſtros jam laudatos: Venetiis 1606, 1609, & apud Joan. Alberti 1619 in 12 pp. 332: Tarviſii, Hieronymi Righellini 1638 in 12.

Gallice hanc opellam reddidit Joannes Blançone Toloſanus ordinis Minorum hoc titulo: *Le ſouvenir de la mort, ou il eſt enſeigné a bien vivre & a bien mourir, & a ſoulager tant les malades que les condannez par juſtice a la mort, traduit de l'Italien.* Prodiit Pariſiis, Joannis le Bouc 1608 in 12, quæ apud noſtros laudatos: Tum Rotomagi 1613 in 12.

Del Roſario della B. Vergine, Neapoli 1575, & Venetiis 1583.

Il Teſoro de' Mendicanti, In eo agebat de ortu ordinum Mendicantium, & de eorum auctoribus, ac dignitate.

Monet Luſitanus anno 1577 quo Neapoli agebat, prælo quidem paratam operam, ſed nondum editam.

F. DOMINICUS SERGENT.

† 1584. F. Dominicus Sergent Gallus Cenomanus Lavalli natus, & ordinem profeſſus, Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo litteris ſacris inſtitutus, ingenii acerrimi ſpecimen dedit: hinc ad gradus promotus licentiam decurrebat anno MDLVIII, quo duodecimus de Sorbonica reſpondit. At cùm in offenſionem magiſtri ordinis incurriſſet, ut produnt acta cap. gen. eodem anno Romæ celebrati, ſacræ facultatis decreto die X januarii anni MDLVIII ſtylo veteri, novo LIX, data ab ampliori ſententiarum lectura excluſus eſt, ea ratione ut habent acta, quia a ſuo generali fuerat rejectus. Verùm ille non impiger appellatione ad ſenatum interpoſita, ſupremæ curiæ placitum obtinuit, quo decretum academicum reſciſſum eſt, itaque accedente etiam Caroli cardinalis a Lotharingia ad ſacram facultatem commendatione die XIV ejuſdem menſis ſuis juribus fuit reſtitutus, & die XXX januarii anni MDLX ſtylo novo cum aliis vigeſimus licentiatus. Non ita facile in gratiam magiſtri ordinis rediit, ut ferunt acta cap. gen. Avenione anno MDLXI coacti, cùm enim tum e quatuor gymnaſii Sanjacobei ſacræ theologiæ profeſſoribus unus a congregatione Gallicana electus eſſet, & capitulo generali propoſitus, a magiſtro ordinis quodam modo indignabundo rejectus eſt & Lavallum remiſſus: Hujus occaſionem fuiſſe volunt, quod magiſtro ordinis gymnaſium Sanjacobeum a congregatione Gallicana ſejungere, ſuoque immediato regimini ſubjicere volenti acrius eſſet ac conſtantius reluctatus. Verùm ordinis magiſtro eodem anno Pariſios accedente, brevi conciliati ſunt animi, & res in integrum reſtitutæ. Dominicus revera vir erat magnarum partium, qui & acute & ſubtiliter de theologia diſſereret in ſcholis, & facunde ornateque diceret in concionibus. Atque idcirco eum habere

Sæc. XVI. ſibi voluit Eccleſiaſten cardinalis Armaniacus, tum & Eliſabetha Auſtriaca Caroli IX regis chriſtianiſſimi conjux, cui fuit a concionibus ordinarius, aulæ tamen obnoxius nihil, regularique vitæ deditus. Addunt alii ſed fide nulla vel auctore, eidem reginæ fuiſſe a ſacris arcaniſque confeſſionibus. Nec regentis modo gymnaſii Pariſienſis munere functus eſt, ſed ad ejuſdem etiam regimen ſemel iterumque electus, prima vice anno MDLXXIII, altera anno MDLXXIV. Quin & anno MDLXXIII a magiſtro ordinis Seraphino Cavalli Pariſiis agente congregationi Gallicanæ præfectus eſt die XVI octobris vicarius generalis ad ſequens capitulum IX maii MDLXXIV celebrandum, deſtituto ab eodem ob certas cauſas Nicolao Bourin Compendienſi ſacræ theologiæ magiſtro : verùm neque hujus amotio, neque illius inſtitutio vim obtinuere, omnibus ſupremæ curiæ placito reſciſſis, ita tamen ut capitulo Pariſiis celebrato Dominicus tum prior præfuerit, non Nicolaus. Hæreſes Lutheranam & Calvinianam tum graſſantes ſtrenuus Eccleſiæ pugil inſectatus eſt & verbo & calamo, in hiſque vitæ maximam partem egit, quam ad ſeros annos perduxiſſe aiunt, licèt locum & annum non addant. Ejus meminerunt Luſitanus æqualis, Pius, Fernandez, Altamura ad 1566, Mallet *Hiſtoire du convent de S. Jacques de Paris*, Poſſevinus, & duo bibliothecarii Gallici æquales *Du Verdier* & *La Croix du Maine*. Scripſit ac edidit hoc titulo :

Traité du bapteſme des heretiques, montrant ſi on le doit reiterer, pourquoi & comment : avec un indice des queſtions de Pierre Viret reſolues, & un traite des ceremonies du Bapteſme, Avenione, Petri Roux 1566 in 8. Extat Pariſ. apud noſtros Sæjacobeos & apud noſtros Rotomagenſes.

Iſte Petrus *Viret* unus erat ex anteſignanis hæreſis Calvinianæ ea ætate Lugduni & Genevæ florens.

F. EUGENIUS CASALAINA.

* 1584. F. EUGENIUS CASALAINA Siculus Meſſanenſis laudatur a Fernandezio p. 354, & dicitur theologus præſtantiſſimus, ac anno MDLXXXIV e vivis abiiſſe. Teſtem profert Pium lib. 4, apud quem nuſquam mihi occurrit, ut nec apud Altamuram, nec apud ipſum Antonimum Mongitore in ſua recenti Bibliotheca Sicula accuratiori. In actis cap. gen. Romæ 1558 memoratur quidam F. Eugenius de Meſſana provinciæ Trinacriæ theologus, cujus magiſterium approbatur, an is ſit quem laudat Fernandez & qui ſcripſerit

Commentaria in epiſtolas Pauli

Diſquirant curioſi populares præſertim ſymmyſtæ, & hîc addant.

F. PAULUS MARIN.

1584. F. PAULUS MARIN Hiſpanus Salmanticæ ad ordinem aſcitus ac ſacræ theologiæ magiſter, vir fuit omni diſciplinarum genere inſtructiſſimus moribuſque ſuaviſſimis & converſatione nulli non acceptiſſimus : nec theologia tantum ſcholaſtica litteriſque ſacris ornatus, ſed & ſtylo florentiſſimus, latinitateque tam eleganti comtaque uti ſolitus, ut Leonem papam ſeu Bembum ab ejus pontificis epiſtolis proprietate verborum ac ſententiarum acumine attigiſſe vel æquaſſe videretur. Verùm & religione pietateque longe plus emicuit apud ſuos quam literis & eloquentia, qui cum fama ſanctitatis anno MDLXXXIV apud ſuos Salmanticenſes mortali poſito tranſiit ad ſuperos. Cujus cum laude meminit Marieta Hiſtor. Eccleſ. fol. 209 b, quem hîc excipimus, & ex quo Antonium in Bibl. Hiſp. & Altamuram ad 1586 emendes, a quibus oſcitanter dicitur Petrus, cùm Pauli illi nomen fuerit. Hæc ſunt ab eo relicta ingenii ſui monumenta MS apud ſuos ſervata :

In pſalmum CIX Dixit Dominus Domino meo *commentariorum libri novem* : Tot ſcilicet quot verſiculi, duo tamen in ultimum.

De obſervantia præceptorum legis.

De victoria Chriſti in cruce regnantis.

Adverſus hæreticos.

F. REGINALDUS SPADONI.

F. REGINALDUS SPADONI Italus anno MDLXXXIV Sulmone in Aprutio degebat apud noſtros die XVIII julii, vir pius & ſacrarum muſarum amans & ſtudioſus, ſcripſitque ac edidit verſibus & rhythmis Italicis librum hoc titulo + 1584.

Miſtico tempio del roſario con fiori e frutti alla glorioſa vergine Maria madre di Dio con ghirlande de' Beati, dedicato da Fra Reginaldo Spadoni dell' ordine de' Predicatori, Venetiis, Dominici Nicolini 1584 in 8 ſignat. A & Aa ad Nn, cum figuris ligneis innumeris non inelegantibus. Extat Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati. Liber olim erat Sororum noſtrarum Metenſium.

Mirum hunc ſcriptorem non ſolum Toppio ſed & Altamuræ ignotum fuiſſe : cujus verò regionis oriundus ille fuerit, licèt Aprutinum conjicere ſit proclive, certius docebunt & hîc addent curioſi populares.

F. THOMAS PEREGRINUS.

F. THOMAS PEREGRINUS Venetus cœnobii Caſtellani ad Venetias profeſſus, inquit Rovetta, vir in ſcholaſticis philoſophiæ & theologiæ diſciplinis celeberrimus, a ſenatu Veneto ad cathedram metaphyſicæ in via S. Thomæ moderandam Patavii allectus fuit anno MDLX die XX martii cum ſtipendio florenorum 150, quod honorarium anno MDLXV auctum ad 200, & anno MDLXXXI die IX novembris ad 300, ob ſingularia & præclara ejus in re litteraria merita, ut habet Tomaſinus Gymn. Patav. p. 287. Ejus cum laude meminerunt Pius lib. 4 col. 309, Gozzeus, Altamura ad 1583, Rovetta citatus ad 1591, ad quem annum ſi pervenerit, cathedra ante obitum ceſſerit, cùm ei anno MDLXXXIV die IV novembris ſuffectus fuerit Angelus Andronicus item Venetus & ejuſdem ordinis. Scripſiſſe ferunt * 1584.

Commentaria ſuper metaphyſicam ad modum lectionum.

Quæ an typis impreſſa an MS alicubi ſerventur, docebunt, & hîc addent ſodales, ut & quæ præterea illi adjicit Rovetta

In phyſicam commentaria.

F. ANTONIUS RIGERMAN.

F. ANTONIUS RIGERMAN patria Flander, Aloſti natus, Gandavi ordinem votis conceptis profeſſus eſt prima junii MDXXXI. Fuit prædicator generalis variiſque in domibus prior, Hagis, Harlemi, & Gandavi iterum. Sanctæ fidei inquiſitor hæreticos ea ætate iiſque in regionibus omnia populantes inſectatus eſt acerrime. Hinc Gandavo ab iis invaſo ſuo cœnobio cum ſodalibus pulſus, Ariam ad epiſcopum Iprenſem Martinum Rithovium confugit. Verùm Gandavo in regis catholici poteſtatem reſtituto, eo reverſus cum ſodalibus anno MDLXXXIV, ſequenti LXXXV junii XII vitam præſentem cum meliori commutavit ætatis LXXVI. Ab eo prodiit * 1585.

Digitized by Google

1. *Paradiſus anima Alberti magni e Latino Belgice redditus*, Gandavi, Gerardi Van Salenſon 1556 in 16.

2. *Diverſi tractatus a F. Jodoco Caulier ejuſdem conventus de quo ſupra ad 1543 olim collecti, nunc a F. Antonio Rigerman in ordinem redacti* 1580, codex MS in 8 Gandavi apud noſtros ſervatus.

Sic Ghilbertus De la Haie in Bib. Belgo-Dom. MS. His verò addit Ludovicus Robiin ſodalis Gandavenſis in ſuis memorialibus anno MDCCXV ad me miſſis hæc alia ejuſdem Antonii MS ibidem ſervata,

De præparatione ad ſacram communionem.

Item *Enchiridium theologicum.*

F. ANTONIUS SENENSIS.

1585. F. ANTONIUS SENENSIS vulgo ſic dictus, qui & a patria *Luſitanus* etiam ſæpius nuncupatur, ortu Vimanarenſis fuit, diœceſis Bracharenſis, ordinemque adoleſcens amplexus eſt in conventu *de Aveiro*, tumque mutato gentilitio cognomine nobis hactenus ignoto vocatus eſt *F. Antonius a Conceptione*, quod poſtea tamen ex ſingulari erga ſanctam virginem Catharinam de Senis devotione commutandum optavit, atque *Senenſis* dici voluit. Oliſſipone philoſophicis jam inſtitutus diſciplinis, Conimbricam ſacris in collegio S. Thomæ imbuendus litteris miſſus eſt, unde Oliſſiponem reverſus philoſophiam legit. Inde Lovanium nutu ſuperiorum trajecit, totoſque ibidem undecim egit annos, & in ea academia ad gradus omnes promotus eſt, meruitque magiſterii faſces XXV junii MDLXXI. In actis cap. gen. eo anno celebrati Romæ feriis pentecoſtes tertia junii, nam paſcha fuit XV april. ejus licentiæ approbantur, magiſteriumque in actis cap. gen. ſequentis Barcinone habiti anno MDLXXIV, in hoc ultimo regens ſtudii Lovanienſis inſtitutus. Anno ſequenti occaſione jubilæi menſe ſeptembri Romam ſe contulit, exindeque utpote a rege catholico patria proſcriptus, quod Antonii nothi Luſitaniæ regem ſe gerentis partes amplexus eſſet, per varias regiones, Italiam, Galliam, Angliam exul erravit, in iis tamen non otioſus, ſed quo erat in rem litterariam affectus animo bibliothecas ubique luſtrans, archiva diſcutiens, antiqua ordinis monumenta annotans: tandemque ex Anglia, ubi cum dicto regni Portugalliæ competitore Antonio adhuc agebat menſe octobri MDLXXXIV, in Galliam redux obiit Nannetis in Britannia anno MDLXXXVI juxta Alphonſum Fernandez, vel MDLXXXV ut alii numerant. Apud Fratres S. Mariæ de monte Carmeli ſepultus fuit, ubi & hoc ei erectum epitaphium:

D. O. M.

Frater Antonius Senenſis Luſitanus ord. Prædic. doctor inſignis Lovanii, de Republica chriſtiana ubique bene meritus, patriam nobilium factionibus in ſervitutem ruentem ad ſeniorem mentem revocare fruſtra conatus, nec alibi niſi hic apud Carmelitas Nannetenſes hoſpitalitatis jus adeptus, anno MDLXXXIV *kalend. febr. in Chriſto obdormivit.*

Sic enim ſe habere Antonius Thomas Armoricus ord. Prædic. e Dinano XIX ſept. MDCLXXXVII ad noſtrum Souegium Pariſios ſcripſit. Fortè tum in ea provincia antiquus ſtylus annum a paſcha numerandi ſervabatur adhuc, qui edicto regio Caroli IX anno MDLXIII dato ad primum januar. revocatus erat, licèt Pariſiis ipſis non tam cito uſu receptus fuerit: alioquin hoc epitaphium cum iis quæ de ſeipſo teſtatur Antonius non conveniret. Sic enim habet de ſe loquens in ſua Bibliotheca p. 33: *Poſteriorem verò penes ſe uſque ad hoc tempus anni currentis* 1584 *retinuit, ſed nunc Pariſiis &c.* Præterea ex certis monumentis mihi viſis Chronicon ſuum Antonio nothio regni Portugalliæ competitori, & Bibliothecam duobus ejus filiis Emanueli & Chriſtophoro nuncupaverat datis epiſtolis in Anglia 14 octob. 1584 ut poſtea dicetur. Hinc annum MDLXXXV novo ſtylo in prædicto epitaphio intelligendum merito mihi videor arguere. Eo verò anno certo mortuum hinc colligo, quod noſter Stephanus de Sampayo, qui nonniſi a morte Antonii ſcripſit, *Theſaurum ſuum arcanum* jam anno MDLXXXVI ediderit. Hæc verò ejus opera, quorum catalogum ipſe exhibet: ſæc. XVI.

1. *Teſtimonia Patrum, prophanorum auctorum, & demum quæcunque alia citat S. Thomas ſolum in confuſo in tota ſua Summa theologiæ indefeſſo labore perquiſivit, & in margine quonam libro & capite unumquodque illorum habeatur adnotavit, trium annorum cum medio tempus eo in ſtudio conterens. Quando etiam D. Thomas in eadem Summa ſuam doctrinam connectendo inquit*, ut ſupra dictum eſt, vel infra dicetur, *in margine deſignavit loca ad quæ ſeipſum remittit. Et quidem in hujuſmodi concordantiis hoc ſecundo loco dictis jam olim laboraverat quidam eruditus pater* (Jacobus) *Bruxellenſis pro magna parte, ſed plurimas citationes ab eo prætermiſſas ſupplevit, alias auxit de novo, plurimaſque correxit. Hos primarios ſuorum ſtudiorum fructus dicavit Antonio maximo priori Cratenſi regis Portugalliæ Joannis III nepoti ex fratre. Eidem Summæ aliam epiſtolam ad lectorem ſcilicet præfixit, qua eum admonitum reddidit de aliquibus obſervandis circa illas citationes marginales*, Antverpiæ, Plantini 1569 fol. *Eadem marginales indicationes appoſitæ fuerunt partibus divi Thomæ Romæ excuſis.*

2. *Anno* 1575 *eamdem Summam theologicam recudit idem Plantinus cum eiſdem prafatis lucubrationibus, & cum ſimilibus indicationibus marginalibus tunc recens a ſe appoſitis ſupplemento D. Thomæ ad III partem, quam dicavit Belgii gubernatori. Hæc ſecunda editio fuit evulgata abſque prædictis duabus epiſtolis dedicatoria ſcilicet & ad lectorem, ſicut etiam prioris impreſſionis exemplaria complura fuerant etiam abſque illis diſtracta quorumdam malitia, ſed nec etiam debita mentio auctoris uti in priori editione fuit facta. Hinc expoſtulavit his de rebus cum Plantino, & apud eos quorum erat ſumm unicuique jus dicere, & fuit ab illis mandatum, ut ſuppleret quæ fuerant injuſte prætermiſſa ab illo.*

Prædicta epiſtola ad lectorem, qua de nonnullis obſervandis in lectione illius Summæ admonetur lector, appoſita fuit Summæ D. Thomæ cum commentariis Cajetani impreſſa Lugduni 1575 *auctoris nulla mentione facta, idque propter privilegium Plantini.*

3. *Idipſum quod in Summa D. T. in ejuſdem QQ. diſputatis & de veritate & in aliis quæ his annexa ſunt, etiam præſtitit, ediditque* Antwerpiæ, Belleri 1571 fol. *Has autem lucubrationes omnes Romam miſit, ut editioni operum D. Thomæ quæ ibi adornabatur, inſererentur, quod & factum eſt.*

4. *Catena aurea D. Thomæ ſuper quatuor evangelia ad exemplaria antiquiſſima MS collata, & repurgata, & ſimilibus indicationibus marginalibus illuſtrata, I. P. Leodienſi, II. P. Antverpienſi epiſcopis dicata*, Antwerpiæ, Plantini 1573 fol. Pariſiis 1577, & ibid. Dioniſii Moreau 1637 in fol.

5. *Commentarius in Geneſim ſub nomine D. Thomæ MS ab eo Fleſſinga apud Franciſcanos repertus, primumque excuſus, ac duci Mutinenſi dicatus*, Antwerpiæ, Belleri 1573: & eodem anno Lugduni Petri Landry in 8: Poſtea Pariſiis . . . . .

An ſancti doctoris ſit verum opus, ut putavit Antonius diſcuſſum eſt ſupra, ubi de ſancti doctoris operibus.

Digitized by Google

Sæc. XVI. 6. *Homilia ſeu meditationes Henrici cardinalis deinde Portugallia regis e vulgari Luſitano Latine ab Antonio reddita, quibus magiſtri ordinis V ven. F. Humberti de Romanis epiſtolam, ſeu Tractatum de tribus eſſentialibus votis religionis, & alias conciones duas adjecit*, Lovanii, Servatii Saſſeni 1575 in 12. Has Henrici meditationes PP. S. J. poſtea puriori oratione verterunt & ediderunt cum præfatione noſtri Ludovici Granatenſis, Eboræ ....

7. *Chronicon Fratrum ordinis Prædicatorum, in quo tum res notabiles, tum perſonæ doctrina, religione & ſanctitate conſpicuæ, ab exordio ordinis ad hæc uſque noſtra tempora complectuntur. Item Bibliotheca ordinis FF. Prædicatorum, virorum inter illos doctrina inſignium nomina, & quæ ſcripto mandarunt, opuſculorum titulos & argumenta complectens*, Pariſiis, Nicolai Nivellii 1585 in 8, P. I pp. 246, P. II, pp. 271. Primum opus Antonio Portugalliæ & Algarbiorum regi, alterum Emanuelli & Chriſtophoro ejuſdem regis filiis nuncupavit duplici epiſtola data *in regione Britannica in caſtro chriſtianiſſima reginæ matris, quod Subſignanum dicitur* 14 *octob.* 1584. Hinque conſtat non mortuum kal. febr. 1584 ſi ſtylus novus attendatur, ſed ſtylo veteri, novo 1585.

In digerendis autem tum Chronico tum Bibliotheca ſæpius & graviter Senenſem impegiſſe certum eſt, quod in eruendis hiſce prioris ætatis & tot ſeculorum ruderibus proclive, auctorique facile donandum: ſed certioribus nunc monumentis & luminibus accedentibus, quæ apud illum vel dubia, vel falſa reperiuntur, ſunt emendanda. Inter alia fabulis accenſendum quod Chronici pag. 21 refert de Fratribus Toloſanis de mutatione habitus, & poſſeſſionibus abdicandis cum S. Dominico contendentibus, quo nihil excogitari potuit inſulſius, hiſtoriæque noſtræ antiquæ magis adverſum, quod & egregie refellit Soëgius noſter in Annuali Domin. Gallico ad 4 Auguſti. Tum p. 198 ad 1370 de viſionibus Neapolitana & Bononienſi, quæ forte viri religionem zelantis pia inventa ſunt pro more ejus ſeculi, ſed nulla certa auctoritate fulta. Unde & mirarer iſta a Joanne Majore S. J. in ſuo *Speculo maximo exemplorum* ter repeti intra paucas paginas verbo *Ambitio*, niſi totum opus hujuſmodi figmentis ſcateret. Legendus Theodorus a Valle noſter *Huomini Illuſtri Napol.* pag. 167 & ſeqq.

Et hæc quidem edita, ſequentia verò reliquit prælo pleraque parata, quorum & aliqua lucem viderunt:

1. *Commentarius in libros Machabæorum ſub nomine D. Thomæ ab eo repertus Middelburgi, vel Fleſſinga apud Minores, quem edere parabat Pariſiis* 1584: ſed non prodiit niſi anno 1612 Antwerpiæ cura Coſmæ Morelles, cum aliis ejuſdem ſancti operibus.

2. *Cæſarii Arelatenſis epiſcopi ſermones* XVII *ad monachos nunquam antea editi*, & ab Antonio *tranſcripti ex* MS *codice aliàs cardinalis Seripandi, tunc verò bibliotheca Eremitarum Auguſtinienſium Neapolitanorum Carbonaria.*

3. *Plures* QQ. *theologicæ, & ad rem fidei ſpectantes.* Opus prælo paratum.

4. *De quintuplici ſtatu hominis, in quo diſtincte, quæ eſſe & poſſe illius in quolibet attinent, quidve ille cognoſcere & agere poſſit diſputat, & novas quorumdam profanaſque impugnat ſententias.*

5. *De comparatione virtutum & vitiorum*, nondum abſolutum.

6. *Opus theologicum*, abſolutum quidem, ſed cui titulum nondum indiderat.

7. *Vita Beatæ Joannæ Alphonſi V & Elizabethæ Portugalliæ regum filiæ, ſanctimonialium ord. Prædic. in monaſterio Jeſu dicto civitatis Aveiro habitu induta, quæque in eo vixit & obiit ſanctiſſime ex annalibus Luſitanis collecta & Latinitate donata.*

8. *Vitæ BB. Petri Gundiſalvii, & Gundiſalvi de Amaranthe a F. Didaco de Roſario, ut & B. M. Petri Converſi* ſeu Fratris Laici *Eborenſis ab Andrea Reſendio* de quo ſupra ad 1573 *vulgari Luſitano ſcriptæ in Latinum verſæ, quas cum vita B. Ægidii Scalabitani ab eodem Reſendio Latine ſcripta*, ſed hactenus typis non edita prælo commendaturus erat, niſi mors obſtitiſſet. Quod opus Stephanus de Sampayo Antonii gentilis & ſodalis exiliique ſocius fatetur in ſuas manus deveniſſe, ſed taliter Latinitate donatum, quantum ad Luſitana, ut ipſi ex integro conficiendum fuerit, ut lucem videre mereretur. Penes quem eſto fides.

9. *Vita SS. Patrum ord. Prædic. juſſu magiſtri ordinis Seraphini Cavalli ex Surio Cartuſiano collecta, eidem magiſtro dicata. Sunt autem SS. Dominici, Petri martyris, Thomæ Aquinatis, Vincentii, Catharinæ de Senis, Antonini, Raimundi, Alberti Magni, Margaritæ Hungaricæ, & Jacobi Alemanni*, Lovanii, Hieronymi Wellæi 1575 in 12 pp. 752.

10. *Liber de eruditione religioſorum ab Humberto magiſtro ordinis V* (ut quidem exiſtimavit Antonius, nam opus eſſe Guillelmi Peraldi oſtenſum eſt Tom. I p. 134 b) *compoſitus, juſſu tunc ordinis magiſtri ad aliquot exemplaria* MS *collatus, auctoritatum quæ in illo citantur indicationibus marginalibus illuſtratus, & a mendis innumeris repurgatus*, Lovanii 1575 in 12. Sic ipſe poſt errata ad bibliothecam in Addendis.

F. DIDACUS DE OXEA.

F. Didacus de Oxea vel *de Ojea* Navarræus Stellæ natus & profeſſus, ab Antonio in Bibl. Hiſp. laudatus, & ex eo ab Altamura ad 1584, ſcripſit ac edidit 1585

Inſtitucion de la devocion, confradia, y milagros del roſario.

Confradia contra los juramentos: Caſtigo contra los blaſfemos, maldicientes, y juradores, Matriti, Quirini Gerardi 1580 in 8, & Guillelmi Droy 1585 in 8.

F. FRANCISCUS GORACEUS.

F. Franciscus Goraceus Etruſcus domus S. Thomæ de Floriano (eſt autem Florianum oppidum non longe a Cortona ſitum) vicariæ tum Romanæ alumnus, decurſis Lutetiæ in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis, in eodem artes tum & ſententias legit, de quo ſic habetur in actis cap. gen. Avenione anno MDLXI coacti tit. *de ſtudio Pariſienſi: Pro anno* MDLXII *aſſignamus ad lecturam ſententiarum in magnis ſcholis pro forma & gradu magiſterii Franciſcum Goraſcium conventus Florianenſis vicariæ Romanæ.* Ex actis verò facultatis diſcimus licentiæ ſuæ præſentatum fuiſſe, & anno MDLXVI decimum ſeptimum & ultimum de Sorbonica reſpondiſſe, anno denique MDLXVIII menſe januario inter triginta licentiatos, quorum XII tantum erant ſeculares locum nonum ſortitum fuiſſe. Cùm non doctrina ſolum polleret, ſed & facundia, inſigniſque eſſet Eccleſiaſtes, ab archiepiſcopo Viennenſi in Delfinatu allectus eſt Eccleſiæ ſuæ cathedralis S. Vincentii theologus & unâ vicarius generalis in ſpiritualibus inſtitutus, quæ munera ſic ſtrenue implevit, ut agente archiepiſcopo Petro III de Villars in variis legationibus pro regno implicito & extra diœceſim diſtento, † 1585

Goraceum

Gotaeum rex chriſtianiſſimus Henricus III ad abbatiam de Kemperella in Armorica ordinis S. Benedicti & diœceſis Coriſopitenſis in commenda ut aiunt habendam præſentarit, & anno MDLXXX Gregorius XIII contulerit ex actis conſiſtorialibus. Quando verò diem obierit, hactenus non inveni. Edidit a ſe recognitum, & a mendis expurgatum, duplicique indice illuſtratum opus

B. Humberti de Romans ordinis Prædicatorum V magiſtri generalis de eruditione religioſorum, ſeu ſpeculum religioſorum, Adjecta ceu mantiſſa *S. Vincentii Ferrerii de vita & inſtructione religioſorum*, Lugduni 1585 in 16. Humberti opus putavit editor quod noſtri Guillelmi Peraldi genuinum Tomo I p. 134 b evictum eſt.

Opus Jacobo de Fay S. Petri Viennenſis & Valliſbonæ abbati nuncupavit, in epiſtola verò quædam ait ſe ſcripſiſſe ſua & in ſuum uſum. Tituli:

Collatio hominis lapſi ad ſtatum naturæ integræ, in qua agitur de juſtitia originali, de peccato, & ejus in omnes poſteros traductione.

Diſcurſus de jubilæo magno, deque indulgentiis.

Commentaria in ſecundam partem Summæ S. Thomæ, ſeu prælectiones nonnullæ.

Verùm hæc aut latent alicubi, aut in cœnobii Viennenſis everſione furentibus eo ſeculo hæreticis perierint. Ejus meminit Malletus, ſed & Fontana in Theatro.

F. HIERONYMUS TEUTONICUS.

1585. F. HIERONYMUS TEUTONICUS a patria ſic nuncupatus ſeculo XVI ineunte floruit, ut videtur, Divique Thomæ Summam in Compendium redegit, ac edidit ut quidem cenſeo in Germania: quod opus ſecundis typis prodiit hoc titulo:

Summa theologiæ D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici juxta præcipuas illius concluſiones in compendium redacta Tomus I & II, auctore R. P. M. Hieronymo Teutonico ordinis Prædicatorum, nunc denuo cura atque diligentia R. P. F. Hippolyti Helmani Veneti ejuſdem ordinis baccalaurei in lucem edita, ſummoque ſtudio caſtigata, a quo etiam appoſitum eſt compendium Additionis ad tertiam Partem nunquam antea impreſſum, cum indice copioſiſſimo rerum præcipuarum, quæ in toto hoc opere continentur, Venetiis, Joan. Variſci 1585 in 8.

Pr. *Divinum compendium &c.* Extat apud noſtros Rotomagenſes. Ejus meminere Poſſevinus, Fernandez, Altamura, omnes ad 1585 referentes, cùm ſit annus tantum 2 editionis, auctorque ſit antiquior, quamvis ut cenſeo ejuſdem ſeculi, & conſentit Alva in Sole Verit. Rad. 309 col. 2064.

F. NICOLAUS ALEXIUS.

† 1585. F. NICOLAUS ALEXIUS Umber, patria Peruſinus, juvenis muſis amœnioribus excultus, ſed pietate cultior ætatis XX canonicus Eccleſiæ Peruſinæ jam deſignatus, a ſuis fugit, & ordinem amplexus eſt Florentiæ in conventu S. Marci, quem ille ſua plurimum illuſtravit eruditione & ſanctitate vitæ. Vir enim fuit non ſolum ex omni parte, ſed & in omni genere perfectus, orator ſacer, facundus & vehemens, quem ſummi pontifices Paulus III & Paulus IV apud ſe dicentem ſæpius & cum guſtu audierunt & laudarunt: feruntque conciones ubi per quadrageſimam Peruſii habuiſſet, adeo efficaciter animos auditorum ad pœnitentiam flexiſſe, ſicque adverſus infrunita libidinis proſtibula detonuiſſe, ut complures ad meliorem induxerit frugem, auctorque fuerit Fulvio Cardinali Corneo Peruſino epiſcopo, domus refugii ſeu pœnitentium puellarum erigendæ, quibus & regulas præſcripſit. Philoſophus & theologus primi nominis ſcholas diutius rexit, ipſumque gymnaſium Peruſinum primarius moderator, ubi & F. Michaelem Bonelli Pii V ſororium ac poſtea cardinalem auditorem habuit, hincque curante diſcipulo plures illi ab avunculo infulæ delatæ fuerunt, ſed quas conſtantiſſime recuſavit, eas malens in aliis revereri, quam ſub iis ſudare: quæſitor fidei generalis Peruſii & per totam Umbriam inſtitutus anno MDLXVI ita ſe geſſit, ut omnibus ſe præbuerit acceptiſſimum, non ſuperbus, non auſterus, ſed ita diligenter officii ſacri munia omnia implens, ut reis ipſis humaniſſimum ſeſe exhiberet. Poëta præterea etiam non vulgaris, ceu qui a junioribus annis ſtylo aſſueverat comtiori, purioremque ſectatus eſt ſemper Latinitatem, quod probant ejus opera horis ſubciſivis edita mox recenſenda: cum his omnibus perfecti religioſi exemplum, qui inter aſſiduos lectionum & concionum, quibus toto ferme vitæ decurſu fuit intentus & occupatus, labores, nihil unquam de regularis diſciplinæ vitæque auſteritate ſolita remiſit. Inquiſitoris officio novemdecim annis functus, in eodem obiit Peruſii non ſine fama ſanctitatis XXVIII februarii MDLXXV ætatis LXX, ut ſcribit Lopez P. IV lib. 5 c. 19 pag. 599, & aſſerit Razzius arctiſſima neceſſitudine Nicolao noſtro conjunctus, qui præſens tum aderat Peruſii regentiſque munere ibidem fungebatur, cui proinde major fides debetur, quam Jacobillo qui in ſuis Scriptoribus Umbriæ mortuum dicit anno 1583, quem tamen errantem plerique deinceps exceperunt. Præter Razzium pagg. 315, 330 & 333 de eo legendum & alios citatos, ejus cum laude meminere Luſitanus ex F. Felice de Caſtelfranco, Pius P. I lib. 4 col. 615, & P. II lib. 4 col. 221, Gravina in Voce turturis P. 2 c. 23, Altamura ad 1585, Fontana in Theat. & Monum. & Prov. Rom. Extrates verò Scipio Ammiratus *Famiglie Florent.* ubi de B. Catharina Ricci ejuſque ſtirpe pp. 168 & 172, Poſſevinus, Oldoinus in Athen. Auguſt. ubi de eodem agentes laudat Cæſarem Alexium in Elogiis cent. prima, Criſpoltum in Peruſia Auguſta, Alexandrum Baleſtrinum in Memor. & de Gymn. Peruſ. Henſchenius & Papebrochius in Actis SS. T. V Maii ad diem 20 in Comment. prævio ad vitam B. Columbæ Reatinæ pag. 320, emendandi cum Oldoino & Jacobillo, dum eum mortuum ſcribunt anno 1583. Hæc ejus opera:

1. *Baſiliadis libri* IV: id eſt libri IV Regum carmine heroico redditi. MS Peruſii ſervatum αὐτόγραφον.

2. *SS. ac BB. ordinis vita ad* 1577 *carmine heroico cantata*, inter quas eſt *vita B. Columbæ Reatinæ*: Item MS Peruſii αὐτόγραφον. Exemplum ſibi mitti deſiderant, qui Actis SS. edendis Antwerpiæ defudant ſuis locis quamque daturi.

3. *De peſtilentia morbo carmen*, Peruſii 1576. Vidit Oldoinus typis excuſum.

4. *Carmina in laudem libri F. Coſmæ Roſſelii Florentini ord. Prædic.* hoc titulo: *Artificioſæ memoriæ theſaurus*, cum eodem edita, Venetiis 1579 in 4.

Oratione verò ſoluta:

1. *In libros Joſuæ, Judicum & Ruth animadverſiones.* Sic Jacobillus & alii. Sed carmine potius redditos crediderim, cùm Razzius dicat præter libros Regum, & alios ſacræ ſcripturæ libros ſtricta oratione cecinisſe.

2. *Tractatus de SS. Trinitate, de ſummo bono & de Euchariſtia.*

3. *In logicam & philoſophiam Ariſtotelis commentaria.*

4. *Concionum volumina duo.* Quas citat noſter Paulus Griſaldus æqualis. Et ſane cùm in ſolemnio-

Sec. XVI ribus Italiæ ac præſertim Etruriæ pulpitis per quadrageſimam prædicaverit cum plauſu & fructu, ut habet Razzius iterum de eo agens in ſuo *de SS. ac BB. & viris ſanctitate illuſtribus ordinis* opere, quin ſuos ſermones ſaltem MS reliquerit, nullum eſt dubium. Hinc perperam arguit Alva Sol. Verit. Rad. 249 col. 1606, hos ſermones non eſſe in rerum natura, quia a ſe non viſi. Cæterum gratum nobis faciet quis curioſus ex noſtris Peruſinis, ſi de his operibus quid clarius doceat vel addat, vel nos, aut qui aliquando ſuccenturiabunt, moneat.

F. PAULINUS BERARDINI.

1515. F. PAULINUS BERARDINI vulgo *Bernardini* ex nobili claraque apud Lucenſes oriundus Beraldinorum familia, Lucæ natus eſt circa annum MDXV, ordinemque amplexus in patria, vir evaſit diſciplinæ fideique zelo æſtuantiſſimus, vitæ morumque ſanctitate conſpicuus, nec eruditionis laude minor. Erat enim ille facili tenacique memoria præditus, qui SS. doctoris Auguſtini opera prope omnia mente complecteretur, ac in promptu haberet. Nec ſ. crarum duntaxat ille litterarum & theologiæ peritiſſimus habebatur, cujus & lauream obtinuit, ſed & amœnioribus etiam optime inſtructus diſciplinis, facundiſſimuſque orator & Eccleſiaſtes, qui non vernacule tantum, ſed & Latine diceret elegantiſſime: nec Latine tantum ſed Græce Hebraiceque doctus, uti plurima præſtantiſſimaque teſtantur quæ edidit opera. Hic cum antiquam primorum ordinis patrum ac ſeveriorem vitæ normam æmularetur, conventus Aprutii ſub titulo congregationis S. Catharinæ de Senis anno MDLI curavit in unum cogendos, & ex provinciis olim S. Thomæ Apuliæ, aut etiam Romanæ ſeparandos. Adhæc erat perantiqua S. Severi Neapoli eccleſia anno DCCCXLIV ab abbate S. Georgii majoris Petro Caracciolo Noſocomii uſibus erecta & inſtituta ſub titulo S. Mariæ de Silice, quod Eugenii IV bulla anno MCCCCXLIV data teſtatur, Deciapacciorum familiæ jure patronatus ſubdita, quæ poſtmodum vetuſtate collapſa tranſiit ad liberam Neapolitanæ urbis diſpoſitionem, cujus reſtituta cum & ſumtibus S. Severo Neapolitano quondam antiſtiti dicata eſt, & preſbyteri curæ demandata. Hujus itaque tum fortè temporis titulo gaudebat anno MDLXXV Paulus Taſſius archiepiſcopus Lancianenſis & canonicus Neapolitanus, qui libenter abdicavit, noſtroque Paulino, & F. Silvio de Atripalda cæteriſque eorum ſociis, archiepiſcopo civitateque conſentiente, eam S. Severi eccleſiam conſignavit, cujus poſſeſſionem inierunt illi XXIII martii ejuſdem anni, uti Baronius cardinalis in Martyrologio Romano notavit ad diem ultimam aprilis de S. Severo epiſcopo ſcribens his verbis F. Paulini ſanctitatem teſtantibus: *Extat Neapoli S. Severi epiſcopi nomine vetus eccleſia, quæ annis præteritis conceſſa eſt FF. Prædicatoribus, qui ibidem ſub piæ memoriæ, ac ſpectatiſſimæ noſtrorum temporum ſanctitatis viro R. M. Paulino Lucenſi reſtitutore priſtinæ obſervantiæ regulæ S. Dominici, ſummæ cum laude ſanctiſſimæ vitæ inſtitutum, ſicut in aliis pleriſque locis, in ea urbe primum aggreſſi feliciſſime propagarunt.* Itaque vitæ regulari ſanciendæ, promovendæque continuus allaborabat Paulinus, condendiſque novis ordinis conventibus, concionibuſque quas magno zelo & impetu, magnoque concurſu populorum habebat & fructu, chriſtianos ad melioris vitæ normam excitans & pietatem, hæreticoſque efficaciſſime revincens & ad fidem adducens vacabat. In his tandem morte ſublatus eſt non improviſa, qui dudum & quotidie præſtolabatur, ſed imprævisa propeque violenta, non ætate deficiente morbove accita. Dum enim ille ſcalam aſcendiſſet, fallente pede lapſus in terram corruit, graviſſime percuſſus, ſed integris omnino animi viribus & ſenſibus, exinde diebus aliquot ad mortem ſe compoſuit, ac eam placidiſſime aſperit in eodem S. Severi conventu anno MDLXXXV, cui Fratres ſequens epitaphium inſcripſerunt:

D. O. M.

Corpore Lucenſis plenus Paulinus ab annis
Hic ſitus eſt, animo vectus ad aſtra poli,
Inſignis pietate pater cathedraque magiſter
Exornans noſtræ relligionis opus.
Quæ per eum cultu quondam collapſa, Senenſis
Vivida ſub titulo virginis exoritur
Obiit Æt. LXVIII Chr. MDLXXXV.

Illuſtre eſt ſanctitatis ejus teſtimonium in actis cap. gen. Romæ 1589. Meminit cum laude Dominicus Gravina Vocis Turturis P. II c. 23 relatus a Vallio *pag.* 277. Sed nomen & agnomen præpoſtere uterque refert, ſic enim prior: *Noſter P. F. Bernardinus Paulinus Lucenſis regularis vitæ reparator, vir integritate vitæ & doctrinæ excellentia conſpicuus, ut opera ejus varia eruditione referta tum impreſſa, tum MS teſtantur, pientiſſime vixit, felici morte terram pro cœlo, ut pie creditur, commutans Neapoli in conventu S. Severi.* De eo legendus etiam Cæſar Engennius Caracciolus *Napol. Sac.* pag. 369. Hæc ejus opera:

1. *Quodlibeta theologica de Deo ejuſque attributis, de Trinitate, de Angelis, de Gratia, de Incarnatione, & de Sacramentis, quæ non typis mandata, ſed MS Florentiæ & Peruſii ſervata pluris æſtimantur.* Sic Luſitanus vivo auctore ſcribens, quæ proinde in itinere Italico viderit: adeo ut Alva Sol. Verit. Rad. 505 col. 1501 incaſſum ſe torqueat, ut Gryſaldi noſtri hæc citantis fidem elevet. De exiſtentia quodlibetorum, ſcilicet an ſint, ſolum loquor, non de quæſtione quam ille diſputat.

2. *Tabula ſeu Index præcipuarum ſententiarum quæ continentur in commentariis Thomæ Cajetani ſuper Summam D. Thomæ de Aquino.*

3. *Chronica ordinis copioſa habere dicebatur præ manibus.* Sic idem Luſitanus.

4. *Concordia Eccleſiaſtica contra tutti gli heretici, ove ſi dichiara, qual ſia l'autorità della chieſa, del concilio, della ſedia apoſtolica, e de' ſanti dottori*, Florentiæ 1552 in 8 pp. 394, opus Coſmo Magno Etruriæ duci nuncupatum. Adjecit *Diſcorſo ſopra lo ſtato, dottrina, & coſtumi de' Luterani*, e Latino Georgii Vicelii Etruſce a ſe redditum, & Petro Franciſco Galigario Piſtorienſi epiſcopo dicatum. Elegans editio. Extat Pariſiis in Regia D 4245. Extat verò MS Florentiæ ad S. Marcum Armar. III n. 1 hoc titulo: *Concordia Eccleſiaſtica contra tutti li heretici e ſchiſmatici, nella quale ſi dichiara qual ſia il modo per unire la religione chriſtiana in una ſola fede, cioè il ſacro concilio generale.*

5. *Difenſione generale della vita, e della dottrina del R. P. F. Geronimo Savonarola, da porſi e leggerſi avanti a i tre libri della vita ſua raccolta da Frà Seraſino R zzi.* Extat Florentiæ ad S. Marcum MS Arm. III cod. 96. Quam defenſionem conjicio noſtri Bernardini, quia mox ſequitur

6. *Narrazione e diſcorſo circa la contradizione grande fatta contra l'opere del R. P. Frà Girolamo a tempo di papa Paolo IV per condannarla per eretica: ſed non prevaluerunt.* Hic idem libellus extat Pariſiis in Bibl. Reg. cod. MS a Trichero *du Freſne* ex Italiæ partibus olim advectus, & prodiit a R. P. Jacobo Queriſ editus typis Ludovici *Billaine* 1674 in 12 in Additionibus ad vitam ejuſdem Savonarolæ a Jo. Franciſco Pico Mirandulæ Concordiæque principe ſcriptam T. II pag. 561

Digitized by Google

hoc titulo : *Discorso sopra la dottrina e l'opere del R. P. Frà Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Predicatori, fatto in Roma sotto il pontificato di papa Paolo IV alla presenza dell' illustr. e rever. cardinali della santa inquisizione, dal R. P. M. F. Paolino Bernardini da Luca del medesimo ordine* 1558 Libellus omnino dignus qui attente legatur a pag. 561 ad 615.

7. *Defensione fatta dal venerabile P. M. Pagolino Bernardini da Lucca in presenza delli RR. cardinali dell' inquisizione e della congregazione sopra la sana dottrina del R. P. Frà Hieronymo da Ferrara.* Extat ibidem Florentiæ ad S. Marcum Arm. IV cod. MS 87. An sit idem ac præcedens, an alius cujus ipse meminit in superiori edit. Paris. pag. 586, quem dicit se cardinalibus obtulisse, & vocat *Trattatello nel quale dichiarava che la dottrina di Fra Girolamo non poteva esser dichiarata, nè per heretica, nè per schismatica, nè manco per erronea, nè scandalosa* : aut tertius alius, nam terrum plura in defensionem Savonarolæ dixisse & scripsisse, docebunt & hic addent nostri S. Marci symmystæ.

8. *Officio della congregazione dell SS. nome di Dio e monte de poveri sotto la protettione de' Padri Predicatori della chiesa di S. Severo maggiore di Napoli*, Neapoli in 12 absque anno editionis : Sic Alva citatus. Aliam editionem videtur indicare Altamura *con Addizione dell' abominevol vizio della bestemmia, maledizzioni, e giuramento dal R. P. F. Girolamo Celentano*, de quo postea ad 1603, Neapoli, Hæred. Cancer 1586 in 8.

9. *Dell' origine, capitoli, indulgenze & orazioni della società del SS. Rosario, con Addizioni del medesimo Celentano*, Ibid. 1586 in 12. Sit idem Altamura ad 1585.

In actis cap. gen. Avenion. 1561 fit mentio ejusdam F. Paulini Bernardini de Lucca provinciæ Romanæ alumni, cujus baccalaureatus approbatur, qui hujus nostri Paulini jam antea magistri fortè nepos fuerit. Quod fuit monendum, ne quis in iis fallatur.

FF. SANJACOBEI PARISIENSES.

4 1585. FF. SANJACOBEI Parisienses quidam saluti animarum semper attenti, ut personis utriusque sexus ad sanctiorem vitam anhelantibus viam facerent, & commodum præstarent, quædam S. Catharinæ de Senis opera ex Italico Gallice reddiderunt, & typis commiserunt hoc titulo :

Les dialogues de S. Caterine de Sienne de la doctrine spirituelle avec deux petits traitez, l'un des louanges de la charité, l'autre de la maniere de faire oraison, Parisiis 1585 in 12 : Rursus Ibidem apud Reginaldum Chaudiere 1602 in 12 pp. 780. Quæ editio extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Sorori Margaritæ du Puys regii Pissiacensis monasterii priorissæ ordine XXI, quæ scilicet unanimi sanctimonialium voto electa die XV martii anno MDLXI, regioque senatus Parisiensis consulto contra sororis Franciscæ d'Humieres oppositiones & contestationes anno sequenti MDLXII die V septembris dato firmata rexit ad obitum usque, nempe ad diem VIII novembris MDLXXXV, hanc editionem nuncuparunt.

F. DIONYSIUS.

4 1514. F. DIONYSIUS, cujus agnomen non prodi-tur, sed Italus, & B. M. Paulini de quo mox an. super. agebatur, discipulus, & in asserenda disciplina regulari, erigendaque congregatione Aprutina coadjutor, cum eo vixit, ipsique fuit superstes, cùm teste Dominico Maria Marchesio Diarii Dominicani ad XXIII junii scripserit

Breviculum vitæ dicti sui magistri Paulini.

Meminerunt in actis sanctorum ad diem XXIII junii T. IV p. 456.

Sæc. XVI.

F. DOMINICUS BUELLI.

F. DOMINICUS BUELLI Italus Insuber, pro- 1512.
vinciæ Lombardiæ superioris postea S. Petri Martyris dictæ alumnus, conventusque S. Petri Martyris & S. Quirici professus, S. T. Magister ac Inquisitor sanctæ fidei generalis Novariensis, illud pluribus annis summa integritate animique fortitudine munus obivit, a Pio V ob bene navatam operam annuo centum aureorum censu donatus in ejus officii sui sumtus & usus. Quo ille sibi suisque successoribus ædes erexit opportunas & accommodas, carceresque construxit anno MDLXX. Bellum otio semper indixit, hæreticos indefesse profligavit, insignemque in illis Baptistam de Farina nuncupatum pertinacem hæreticum relapsum & impœnitentem anno MDLXXXVI brachio seculari relaxavit. Ejus meminit Michael Pius noster prope gentilis ejus & suppar *Della progenie di S. P. Domenico* pag. 404, quo teste scripsit, præloque paratum reliquit

In Septem Psalmos Pœnitentia opusculum seu commentarium, quod vel Novariæ apud nostros MS servatur, vel injuria temporum perierit.

F IGNATIUS DANTE.

F. IGNATIUS DANTE Julii magni illius au- † 1516.
trifabri, architecti, mathematicique Perusini filius, & ipse patria religioneque Perusinus, rerumque mathematicarum, architectonices, astronomiæ, cosmographiæque peritissimus, sub ipsa parentis disciplina in iis institutus a puero, adolescens in patria nostræ ascriptus est familiæ, serioque in ea literis humanioribus atque divinis incubuit ; brevique clarissimus evasit philosophus atque theologus, nec minori diligentia felicitateque sibi dicendi facilitatem & gratiam comparavit. Tum ille mathematicis animum adjecit, quæque olim a parente magistro tenuerat artis hujus & delineandi principia, repetere tractareque cogitavit. Quod illi tam prospere successit, ut ad summam delineandi cosmographiæque peritiam brevi pervenerit : quem adeo Cosmus ille Magnus Etruriæ dux habere voluerit & accersierit. Adhæsit itaque Ignatius noster Cosmæ ducis aulæ, & operibus instans aliquot annis, pingui conductus altusque stipendio & honorario, quo tempore

1. *Ingentis magnitudinis & artis sphæras seu globos geminos, cœlestem unum, alterum terrestrem* sic delineavit & aptavit, ut in Xysto magni ducis, in quo etiamnum servantur, indigenis & advenis sint admirationi.

2. *Tabulas Ptolemæi geographicas omnes delineavit.*

Ignatii demum ita Cosmæ duci grata fuit opera, ut eum in S. Mariæ Novellæ ædibus ubi degebat ille & operabatur, convenire, eoque familiariter uti non dedignaretur. Erat Ignatius etiam apud aulicos & optimates reipublicæ cæteros acceptissimus, nobilissimque Florentinorum plurimis ac junioribus matheseos & sphæræ lectiones habuit, ac in eis eos instituit. Cosmo demum e vivis abeunte solutus & liber, Bononiam vocatus est publico stipendio, publicique mathematicarum scientiarum scholæ professoris munere functurus, quod ille egregie præstitit :

3. *Publicaque edidit artis sua & peritiæ gnomo-*

Sec. XVI. *nica ſciatericaque monimenta, locis publicis hujus civitatis extantia, quæ ſolis & lunæ curſum aſtrorumque motus ventorumque varietates exacte indicant.* In palatio archiepiſcopali, in platea publica, in clauſtro S. Dominici, in S. Petronii templo, aliiſque locis.

Anno ſubinde MDLXXVII ſuam ille reverſus Peruſiam, Ghiſlerio tunc Peruſii imperante præfecto viro Romano & patritio petente

4. *Civitatis Peruſii & locorum circumjectorum deſcriptionem ſeu delineationem Ichnographicam aggreſſus eſt, exhibuitque exactiſſimam, & ad artis geographicæ regulas & menſurarum apices abſolutiſſimam & elegantiſſimam typis poſtmodum æneis excuſam*: quæ Ghiſlerio præfecto volente in ſumma magiſtratus & reipublicæ palatii aula appenſa inductaque fuit.

Pluribus interea fruſtra quæſitus & invitatus a principibus, quibus acquieſcere nequiverat, a Gregorio papa XIII Romam accerſitus eſt, ubi

5. *Præclarum illud Vaticani Xyſti ſeu Pinacotheca opus* magna nominis ſui gloria, magna & pontificis ipſius animi gratitudine & lætitia, omnium denique peritorum approbatione confecit. Tabulæ ſunt regionum provinciarumque totius orbis terrarum omnium geographicæ, tanta arte concinnatæ ac delineatæ, urbium, civitatum, oppidorum &c. intervallo & menſuris juxta geometricas dimenſiones ſervatis, ut nihil ſit abſolutius. Hinc auctoris merito patientiam laudat Razzius & diligentiam.

Qui demum ab eodem pontifice XIV novemb. MDLXXXIII epiſcopus renunciatus eſt Alatrinus in Romana Campania, quam illetribus annis ſolidis ita adminiſtravit Eccleſiam, ut oves ſuas non modo rexerit ipſe & foverit, quantum ei per juſſa pontificis liberum fuit, ſed pluribus etiam affecerit cumularitque beneficiis. Nam cathedralis ſuæ odeum ab integro reſtauravit, pauperum ſubſidio Pietatis montem novum erexit, clerum & populum ad morum puritatem excitavit, verbo denique & exemplo gregem ſuum pavit, & novo intra civitatem propriis ſumptibus conſtructo monaſterio, inductiſque in illud, quæ quarto ab urbe lapide vivebant in aperto prædonibuſque obvio aſceterio nobilibus ingenuiſque Deo dicatis virginibus civitatem ornavit. Quibus mirum quantum ſibi gregis univerſi conciliarit affectus & animos, adeo ut cùm pleuritide ſublatus v vel VI decubitus die XIX octob. MDLXXXVI ætatis XLIX peracto ſepultus eſt in ſua cathedrali, funus ejus omnes ut optimi parentis ſint proſecuti. Ejus præclare geſta ſincerus ejus contubernalis Razzius, quem hîc excipimus, inter illuſtres ordinis viros, ubi de epiſcopis agit ævi ſui Romanæque ſuæ provinciæ n. 7 pag. 123, & ubi de coſmographis pag. 346 ſatis accurate deſcribit: meminerunt etiam cum laude Cæſar Alexius in Elogiis clarorum Peruſinorum cent. I, Ughellus Ital. Sac. T. I pag. 334, Pius, Fontana in Theatro, Altamura ad 1586, iſti tamen emendandi cùm filium eum profeſſumque conventus Florentini S. Marci putant, quem Razzius æqualis ac conventus S. Marci alumnus rerumque ejus domeſticarum apprime gnarus, Peruſini cœnobii profeſſum aſſerit pluribuſque probat argumentis. Legendi etiam Alexander Baleſtrinus in Memoriis Peruſinis, Jacobillus de ſcriptor. Umbriæ, Pellinus Hiſtor. Peruſiæ, Criſpoltus, Alidoſius, Oldoinus Athen. Aug. Præter relata opera hæc ab eo ſcripta emanarunt:

1. *Scientiæ omnes mathematicæ in tabulas digeſtæ & ordinatæ, inter quas Tractatus de ſphera ſeptem tabulis explicatur.* Opus ab auctore dicatum Jacobo *Buoncompagni* copiarum pontificiarum præfecto & imperatori Gregorii XIII germano, cui carus erat in primis. Prodiit typis anno 1577 teſte Razzio, Hic eſt titulus: *Le ſcienze mathematiche*, Bononiæ 1577 in fol. Extat Romæ in Barber.

2. *Tractatus de uſu & fabrica aſtrolabii* editus Florentiæ 1569, inquit Oldoinus.

3. *Annotaciones in ſpheram Joannis de Sacro Boſco, in Aſtrolabium, ac planiſpharium univerſale.* Sic Oldoinus, & Altamura.

4. *Commentarii ſopra le due regole della proſpettiva prattica del Signor Giacomo Barozzi.* Prodiit Romæ 1611 fol. quæ editio Romæ in Barberina typis Maſcardi 1644 in fol.: Tum ibidem opera & curis Philippi de Rubeis: Iteratæ ut videtur editiones.

5. *Optica d'Enclide e d'Eliodoro Lariſſeo.* Sic Oldoinus.

Sepulcrum marmoreum Romæ ſuis curis & conſiliis ſculptum germano ſuo natu majori Vincentio Dante pictori, ſculptori, & architecto, in templo S. Dominici Peruſino erexit.

Sacelli ſacrarum reliquiarum in templo S. Dominici Bononiæ erigendi orthographiam finxit ac delineavit, cujus in grati animi vicem ſancti parentis dentem a patribus Bononienſibus accepit, quem jam epiſcopus ſuo conventui Peruſino dedit aſſervandum.

Obeliſcus recens in platea S. Petri erectus ut ſolſticia & æquinoctia &c. notaret, e ſua ſede Romam a Sixto V vocatus, ubi votis pontificis fecit ſatis, in reditu morbum concepit quo & obiit.

F. MODESTUS BILIOTTI.

† 1586.

F. MODESTUS BILIOTTI Etruſcus Florentinus patria, profeſſione S. Mariæ Novellæ alumnus, a noſtris ut plurimum omiſſus nomenclatoribus, ab ipſo etiam Pocciantio, laudatur a Razzio p. 334 n. 16 inter eximios ætatis ſuæ poëtas & oratores, qui non modo ſæpius in comitiis provinciæ ſuæ Romanæ, ſed etiam coram ſummo pontifice Paulo IV anno MDLVIII die XXVII novembris magna facundia Latine peroravit, & a quo hæc relicta ſint laboris & otii ſui monumenta

Chronicon conventus Florentini S. Mariæ Novellæ.

Citatur pluries in Actis SS. Videſis tomo ſecundo junii p. 396 a n. 7, ubi dicitur collectum anno MDLXXXVI, & prolixius elogium habere B. Joannis Dominici cardinalis Raguſini: ex quo ætatem auctoris colligimus.

Tranſlatio corporis S. Antonini archiepiſcopi Florentini metro deſcripta.

Inſignes majoris periſtylii cœnobii S. Mariæ Novellæ picturæ ſeu tabellæ elegantiſſimis ornatæ deſcriptæque verſibus.

F. VINCENTIUS DE LAS CASAS.

* 1586.

F. VINCENTIUS DE LAS CASAS Hiſpanus Hiſpali anno MD circiter natus in inſulam S. Dominici cùm trajeciſſet, ibidem anno MDXXVI ordini nomen dedit, exinde verò eodem anno cum F. Dominico de Betanços Mexicum pergenti novam ibi provinciam erecturo profectus, primus fuit conventus Mexicenſis & illius provinciæ profeſſus & alumnus, quam & annis LX præclaris virtutibus illuſtravit, ſuiſque curis ac laboribus ſemel ac iterum in Hiſpanias ad aulam regiam pro eadem miſſus procurator, non parum auxit ac confirmavit, ac tandem in ſenectute bona vidit diem ſuum in dicto ſuo conventu Mexicenſi anno circiter MDLXXXVI ætatis LXXXVI profeſſionis LX. Acta ejus fuſius narrat noſter Auguſtinus Davila Padilla Hiſtor. prov. Mexic. lib. 2 cap. 68 pag. 579. Antonius Bibl. Hiſp. ſuis accenſet ſcriptoribus ex fide Ant. Leonii in Bibl. Indica, ut a quo relicta ſit

Digitized by Google

Hiſtoria de ſanto Domingo de la provincia de Mexico. MS.

F. VINCENTIUS HERCULANUS

† 1586. F. VINCENTIUS HERCULANUS, qui *Ercolani* vernaculè a Peruſinis Etruſciſque dicitur, clara Peruſiæ Auguſtæ nobilique de Herculanis oriundus familia, quæ viros olim tulit eruditione pietateque clariſſimos, Joannem de Herculanis Romanum, ſeu ut aliis placet, Veronenſem anno MCCCCXII philoſophiæ medicinæque profeſſorem eximium, ſcriptis in Avicennam & Razim editis clarum, Vincentiumque noſtro cognominem Herculanum itemque Peruſinum utriuſque juris peritia, ſcriptis, & præclare geſtis inſignem, officiis & dignitatibus illuſtrem anno MDXXXIX fatis functum, inque S. Dominici Prædicatorum baſilica Peruſiæ ſepultum; de quo Alexius in Elogiis Peruſinis, centur. 2 pag. 363, & Jacobillus in Bibl. Umbriæ, & alii paſſim ab illis, & a Carthario in ſyllabo conſiſtorialium advocatorum pag. 95 & 96 citatis: Franciſcum de Herculanis Peruſinum I. U. D. eadem ætate cum Vincentio prope florentem æmulumque ac ſupparem: Petrum de Herculanis ordinis Minorum epiſcopum Auximanum anno MCCCCXVII a Martino V promotum tertio kal. feb. & anno MCCCCXII fatis functum: Philippum de Herculanis Forojulienſem a Clemente pp. VII die XX april. MDXXVIII præſulem Alatrinum evectum, & alios de quibus citatus Cartharius:

Clara itaque Vincentius noſter oriundus origine Peruſiæ natus eſt anno MDXVI, præclariſque moribus inſtitutus, atque liberalioribus eruditus diſciplinis, ordinem amplexatus eſt adoleſcens, & in conventu Feſularum ad Florentiam profeſſus, ſicque religionis eruditioniſque laude fulſit, ut poſt obita diutius in provincia Romana lectoris & profeſſoris theologiæ cum laude onera, variis ejuſdem ſubinde præpoſitus electuſque fuerit prior conventibus, Florentiæ videlicet ad S. Marcum, Romæ ad Minervam, Prati, Viterbii, demum & ad Romanæ provinciæ regimen aſſumtus. Quo dum munere fungeretur a SS. pontifice Pio V, cui jam Herculani mores integri, ſingulariſque religio & prudentia complorata erant, advocatur ipſo pontificatus ſui prope exordio, Peruſiumque mittitur, qui proneporem ejus Michaelem Bonellum Romam uſque comitaretur & adduceret. Inde mox ab eodem pontifice ſacræ theologiæ laurea inſignitus in Germaniam & Belgium auctoritate apoſtolica miſſus eſt viſitator & commiſſarius, & magiſtri ordinis F. Vincentii Juſtiniani vicarius generalis anno MDLXVIII uti Guillelmus Seguier noſter habet Laureæ ſuæ Belgicæ I P. pag. 159. Qua auctoritate conventus ordinis viſitavit in Belgio, Bruxelliſque præſens adfuit & præfuit congregatis ad melius provinciæ regimen XXII aug. ejus anni comitiis: ſanctimonialium verò clauſuram ad ſynodi Tridentinæ præſcriptum obſervari, nulla difficultatum, oppoſitionumve, aut ſupplicationum importunitate victus & moleſtia juſſit: & utiles demum ſalutareſque edidit in diſciplinæ regularis bonum Audomarifani ordinationes. Romam inde reverſus anno ſequenti MDLXIX ab eodem Pio V deputatus eſt, qui Camaldulenſium regulam & conſtitutiones in capitulo generali Claſſenſi recenſitas approbaret, quas & recognovit & probavit, ut in earumdem editione Florentiæ apud Sebaſtianum Sermartelli 1572 in 8 notatur ad calcem, & in nuncupatoria Pio V. P. M. non. ſept. MDLXXI data refert Jo. Bapt. Novarenſis Eremita totiuſque Camaldulenſis ordinis abbas generalis. Eodem anno MDLXIX decemb. XI Sarnenſis Eccleſiæ præſul a Pio V promotus eſt & inauguratus, quam ſedem annis circiter quatuor ſumma caritate & prudentia Sæc. XVI. rexit & adminiſtravit: ad Imolenſem ſeu Foro-Cornelienſem exinde tranſlatus a Gregorio XIII exeunte anno MDLXXIII, cui præfuit non plus etiam annis circiter ſex, ab eadem iterum ab eodem pontifice magno ſuarum ovium luctu avulſus, & ad Peruſinam ſummo ſuorum concivium gaudio tranſlatus IX dec. MDLXXIX: de quo ſic Ughellus T. I Ital. Sac. in Epiſt. Peruſ. n. 64: « Hic nihil durius tuliſſe viſus eſt in vita, quam quod aliis ſacrorum « factus antiſtes imperaret, religioſæ vitæ adeo mo- « deratione contentus, ut illam ſedibus ac regnis « mirabili alacritate præponeret. Ad ſeptem annos « Peruſinæ Eccleſiæ præfuit, cenſumque eccleſiaſti- « cum divexabat, ut pauperes aleret, quos ut affi « nes adamabat & filios: exemplumque ſpirans exi- « mium poſteritati reliquit, quales præſules requi- « reret Deus, qui lucrandis hominibus idonei poſſent « haberi. Epiſcopale adauxit palatium, in eoque « omni cultu ornatum conſtruxit ſacellum. Scripſit « in Ariſtotelem commentaria, ſicut etiam ſcriben « do dicendoque divinam ſapientiam commentatio- « nibus illuſtravit. Doctrina ſanctitateque præclarus, « ſaneque dignus, qui cum illis conferri poſſit ſanc- « tis Eccleſiæ epiſcopis. Meritis autem plenus de- « ceſſit anno MDLXXXVI die XXIX octobris, cui cum « efferretur bonorum omnium lacrymæ parenta « runt, defunctumque conſtructum ab eo in ec- « cleſia S. Dominici ſepulcrum excepit cum hac « inſcriptione: «

D. O. M.

F. Vincentius Herculanus primum Sarnenſis, deinde Imolenſis, nunc Peruſinus epiſcopus beatæ ſpei memor vivens adhuc, locum hunc, ubi mortale ſuum poſt mortem humaretur, elegit anno ætatis ſuæ LXV, *ſalutis verò* MDLXXXI.

Razzius verò noſter Vir. Illuſt. pag. 121 hæc ſuperioribus addit non omittenda, nempe ſe Vincentium in philoſophia præceptorem, tum annis tribus ſolidis ad S. Marci Florentiæ priorem habuiſſe gloriatur, atque cùm Romanæ præfectus eſt provincialis ab eo in ſocium aſſumtum: illum poſtea S. Mariæ Novellæ Florentiæ priorem electum, cui cùm præeſſet domui, datus eſt & inſtitutus viſitator apoſtolicus monaſteriorum & monachorum de Ciſtello civitatis & ditionis Florentinæ. Ad epiſcopalem autem evectus Herculanus a Pio V dignitatem, ab eodem anno MDLXXI delectus eſt inter prælatos alter, qui nepotem ſuum cardinalem Alexandrinum legatum a latere creatum & in Hiſpaniam, Luſitaniam, Galliamque miſſum comitaretur, adeſſetque itineris, laborum, conſiliorumque particeps: nec dubium ſi legatione peracta diutius in apoſtolica ſede perſeveraſſet Pius (nam coactus eſt Alexandrinus tum in Gallia legatus quam cogitaverat abire celerius, Romamque vocatus feſtinantius repetere Pio diſſuria & calculo graviter infirmante) quin & Vincentius ab eo ſacra fuiſſet & purpura decoratus: ſed longe erat hujus animus ab omni dignitatum ambitu, qui etiam ab onere epiſcopali ſæpiſſime dimitti, inſtantiſſimeque apud ſedem apoſtolicam interceſſerit: fruſtra tamen, nam coactus eſt in ſtatione perſeverare, ne tam pio vigilique paſtore grex illi gentilis orbaretur. Optabat Herculanus priſtinam in conventu ſuo Feſulano cum Fratribus ſuis regularem ducere vitam & ſepeliri: verùm Peruſinis ſuis corporis ejus exuvias divina reddi voluit providentia, qui inter manus prioris & ſodalium Peruſinæ domus præſentium in palatio epiſcopali diem clauſit extremum die XXIX octob. exeunte hora ſeſquiſexta noctis intempeſtæ anno MDLXXXVI ætatis LXX, & ſepultus uti ſupra diximus. Ejus cum laude meminerunt præter relatos Jacobillus Bibl. Umb. Alexius Elog. Peruſ. Chriſ-

Digitized by Google

Sæc. XVI. politus Hist. Perus. Oldoinus Athen. August. Fontana in Theat. Monum. & de prov. Rom. Altamura ad 1581. Plura ille reliquit ingenii sui monimenta, quorum hæc recensentur typis edita:

Decreta & monita edita & promulgata in synodo diœcesana Perusina, quam RR. D. F. Vincentius Herculanus Dei & Apost. sed. gratia episcopus Perusia habuit A. D. 1582 die 16 & 17 mensis maii. Additis præterea quibusdam SS. Pontificum constitutionibus & decretis concilii Tridentini tunc in eadem synodo promulgatis ac deinceps certis diebus promulgandis, Perusiæ, Petri Jacobi Petruccii 1584 in 8 pp. 95. Extat Patis. in Regia E 818.

Rituale pro recta sacramentorum administratione ad parochos diœcesis Perusinæ, Perusiæ 1597.

Sententiæ prædicabiles inscriptæ, Evitationes.

Dieci ricordi spirituali con le lettere che scrisse al padre quando si vuol far religioso, Perusiæ, Pauli Orlandi 1588 in 4.

Laudantur & ejus *commentaria in Dialecticam Petri Hispani, Porphyrii prædicabilia quinque, Aristotelis libros prædicamentorum, perihermenias, posteriorum, physicorum, de anima, metaphysicorum, & S. Thomæ de fallaciis.* Nimirum ut conjicere licet, quæ dum lectorem ageret philosophiæ toto discipulis accuravit, tradiditque triennio.

Plura etiam in sacram scripturam scripsisse asserit Jacobillus, & Paulus Gryfaldus noster in suis Decis. Cathol. Fid. fol. 245 a: eum citat *super Lucam*, fassus tamen opus se non vidisse. Gentilium erit, ubi quæ ex his prælum non passa sunt, MS servantur, investigare hicque addere.

Extat *Horatii Cardinali oratio in funere F. Vincentii Herculani episcopi Perusini dicta in æde D. Dominici kalend. novemb.* 1586. Quam ejus episcopi fratris germani filius F. Vincentius Herculani de quo postea ad 1615 F. Michaeli Bonello cardinali Alexandrino Pii V sororio nuncupavit, & typis commisit, Perusiæ, Andr. Brixiani 1586 in 4 pp. 15. Habetur Parisiis in Regia K 1165.

F. GODEFRIDUS A MIERLO.

† 1587. F. Godefridus a Mierlo sic ab originis suæ pago in Campania Brabantina nuncupatus, Prædicatorum institutum professus est Silvæducis, studiisque partim Lovanii partim alibi confectis, Ecclesiastes evasit insignis, facundiaque sermonis, & ardenti pro antiqua fide retinenda studio multum inclaruit. Priorem agebat Trajecti ad Rhenum electus anno MDLII, Romamque diffinitor suæ provinciæ legatus ad comitia ordinis anno MDLVIII habita, laurea donatus est a magistro ordinis Vincentio Justiniani in iisdem electo. Inde ad suos reversus anno sequenti in cap. prov. Trajecti ad Rhenum XIII aprilis coacto assumtus est provincialis: quod munus summa æquitate gessit & prudentia singulari annis fere duodecim, ad annum scilicet MDLXX, quo ad ducis Albani Belgii tum proregis commendationem a Philippo II rege catholico designatus est Harlemensium episcopus ordine secundus. Cujus Ecclesiæ acceptis a Pio V datis die lunæ XI decembris ejusdem anni litteris pontificiis, Antwerpiæ die XI februarii sequentis consecratus est, Harlemumque intravit quarta martii sequentis: ubi & v maii coactis ibidem provinciæ Germaniæ inferioris ad eligendum ei successorem patribus, capitulum sua præsentia cohonestavit, ac missam apud nostros in pontificalibus celebravit. Quæ ex fide actorum certissima præstat Ghilbertus de la Haye adversus Guillelmum Seguier hæc in insulis Belgicis ad ann. MDLXXII revocantem. Revera dies XII februarii MDLXXII ad quam Seguierus consecrationem Godefridi revocat, erat dies lunæ, cùm esset lit. Dominic. F, quo die non fiunt episcoporum consecrationes, adeo ut narratio Ghilberti longe magis sibi constet. Gregem annum solidum & amplius pacifice rexit, ad festum nempe S. Joannis Baptistæ anni MDLXXII, quo a Geusiis intercepta civitate coactus est excedere, fugaque sibi consulere. Bruxellas progressus, apud antiquum celeberrimumque sanctimonialium Cisterciensium asceterium ad muros ejus urbis situm & *a Camera* vulgo dictum hospes & exul annum prope integrum substitit, donec Albano duce vi & armis Harlemo recuperato, & ad deditionem fame adducto, ovet suas iterum revisit. Quas dum ille mira vigilantia, singularique pietate pascere satagit, denuo hæreticorum furore atque perfidia exulare cogitur, clam armatis Harlemum inductis ante dies aliquot Auraicis militibus. Hi dum corporis Dominici festivitati solemniter occuparentur catholici cives, urbem invadunt, sacra continuo aut conculcant aut diripiunt, clericos & laicos catholicos nullo discrimine cædunt vel ejiciunt, vixque ex eorum manibus evasit antistes, qui Monasterium in Westphalia se recepit, ubi & decennium prope egit, Johannis Guillelmi Juliacensis Clivensisque principis ac Monasteriensis antistitis partes in spiritualibus agens vicarias. Interea tamen Romanum circa ann. MDLXXXII aggressus est iter, ubi & benigne a Gregorio XIII receptus est, & in reditu etiam muneribus oneratus. Demum anno MDLXXXVII Daventria expugnata & ab Hispanis recuperata, vocatus eo fuit, qui defuncti præsulis Ægidii de Monte Franciscani supplere[t] vices, viduamque illam curaret Ecclesiam. His strenue laborabat, munus optimi vigilantissimique pastoris implebat, reducendis ad caulas ovibus, abigendis lupis, firmandis fidelibus, sacris omnibus reparandis solicitus instans, cùm mors eum inter labores ipsos occupat anno MDLXXXVII die XXVIII julii, & animam cœleste transmittit ad bravium, corpore in basilicæ S. Lebwini cathedralis odeo perhonorifice sepulto. De eo præter citatos agunt *Bierlinck* ad Opmeri chronologiam additionis p. 16, Augustinus *Wichmans* Præmonstratensis Tungerloënsis canonicus curatus in Mierlo in epistola ad abbatem suum Theodorum *Werbracken* nuncupatoria, in qua antistitem nostrum præstat primis nascentis Ecclesiæ præsulibus comparandum. Quem & provinciæ suæ monumenta ferunt scripsisse

Plura pro fide catholica adversus hæreticos Lutheranos & Calvinistas: quæ vel ignota latent, vel rerum vicissitudine iniquis illis temporibus perierunt. Extat ejus curis typis editum

Kalendarium perpetuum secundùm institutum ordinis Prædicatorum XXXVI *tabulis constans, a Didaco Ximenes Hispano* de quo supra ad 1578 *concinnatum, sed refectis Hispaniæ propriis festis, reductisque ad sua loca communibus officiis correctum ac emendatum*, Antwerpiæ, Christophori Plantini 1566 in 12.

De eo parce & jejune Altamura ad 1570, ubi dicit reliquisse a se scriptos & pronunciatos

Sermones de tempore, quadragesimales & de sanctis. Quod facile crediderim, sed qui in domorum nostrarum Belgii fœderati eversione flammis forsan addicti fuerint.

Fontana in Theatro Amelium corrupte nuncupat, qui & emendandus cùm a Julio III anno 1555 vult promotum episcopum.

Digitized by Google

F. HIERONYMUS BIGARELLA.

* 1587. F. Hieronymus Bigarella Italus in ditione Veneta quantum conjicere eſt ortus & ad ordinem allectus, non ſolùm theologus eruditus, ſed & orator facundus & elegans, quem mirum a noſtris nomenclatoribus omnibus ab ipſo etiam Rovetta omiſſum; his tamen annis florebat. Ejus extat

Oratio in funere reverendiſſimi in Chriſto patris D. Pauli Byſantii epiſcopi Catharenſis, & in tota diœceſi Aquileienſi ſuffraganei, & vicarii generalis habita Utini in majori eccleſia per R. P. F. Hieronymum Bigarella ordinis Prædicatorum ſacræ theologiæ profeſſorem die 4 martii 1587 in 4, pp. 25. Extat Pariſ. in Regia K 1165

Hanc auctor præ modeſtia typis edere nolebat, ſed ab eo Paulus Gryſaldus ſaltem legendam cùm obtinuiſſet, auctore inſcio prælo excudendam curavit, & ſeptem viris Utinenſibus VII maii ejuſdem anni nuncupavit. An alia Hieronymus luci publicæ dederit aut MS reliquerit, quod creditu proclive, mihi incompertum.

F. HUMBERTUS LOCATUS.

† 1587. F. Humbertus ſive *Hubertus* Locatus, qui & *Ubertus & Umbertus* aſpirativa ſublata quandoque ſcribitur, vir omni virtutum genere commendandus, Italus patria Placentinus, humili quidem genere natus eſt in Caſtro Sancti Joannis ditionis Placentinæ Dertuſam inter & Placentiam Inſubriæ Tranſpadanæ civitates: ſed inerant ei vel a natura ipſa inſita magnarum virtutum ſemina, mores ingenui, ſagax ingenium, & ad litteras pietatemque propenſiſſimum, quibus & a puero mirum afficiebatur. Unde & pubertatis annos aſſecutus Antonius (hoc enim Humberto luſtrale nomen erat) cœpit de abdicando cogitare ſeculo cum ſodali quodam & conterraneo ſuo *Juſto*, quicum ille noſtrum amplexus eſt inſtitutum, habitumque de manibus F. Vincentii de Cottogno prioris in conventu Placentino die XIII julii MDXX ſuſcepit. Emiſſis votis litteris ſubinde ita ſe addixit humanioribus, ut ab eruditis & vir politioris linguæ ſeu Latinæ ſeu vernaculæ, & profundiſſimus haberetur theologus, nec minorem ſibi diſciplinæ regularis fideique catholicæ zelo comparavit famam: unde Ticinenſis ille primum factus ſanctæ fidei quæſitor ac Placentinus, inde F. Archangelo Blanco Viglevanenſi ad Theanenſem Eccleſiam evecto anno MDLXVI, inſtitutus eſt ſanctæ generalis Romanæ inquiſitionis commiſſarius a Pio V, qui illum ſibi ab arcanis eſſe voluit confeſſionibus, ac tandem quinta aprilis MDLXVIII, ad Balneoregienſem in Etruria primovit inſulam: tantique ab omnibus ac ab ipſo SS. pontifice habitus eſt ob vitæ integritatem, ardens pro fide ſtudium, & eruditionem, ut purpura brevi decorandus exiſtimaretur, quam ei ſors una negavit, non meritum. Michael Pius Lib. 2 col. 482 *Progen. di S. Domenico* aliquos putaſſe refert illam Locato negatam a Pio V, quod Alexandro Farneſio cardinali quædam minus attente forſan retulerit verba, quod vix ego de Locato Pioque crediderim. Ut ut ſit Humbertus dum Romæ diverteret, in gravem incidit morbum, ſibique ſuadens & optans ſupremum adeſſe diem, dies perinde æternos in mente habuit, ſibi ad S. Sabinæ Prædicatorum ædes ac cæteris ſui ordinis & dignitatis extra proprias Eccleſias Romæ deceſſuris commune ſepulcrum elegit & condidit, hac inſculpta pario marmori poſteriſque legenda atque veneranda inſcriptione:

V. L. E. B. & ſibi & cæteris ejuſdem ordinis ex Dominicana familia aſſumptis. Anno Domini MDLXX. Sæc. XVI.

Quatuor priores litteras lector facile intelligit, his ſignificatur *Umbertus* vel *Ubertus Locatus epiſcopus Balneoregienſis.*

Quod epitaphium pavimento collocatum ad ejus tumulum teſſera illius ornatum etiamnum ad ſiniſtrum majoris aræ cornu viſitur. Verùm ex eo morbo recreatus ad priſtinam tranquillioremque vitam anhelans paſtoralis ſe curæ anxietatibus ſubducere cogitavit abdicatione Eccleſiæ ſuæ, quam modica honeſtaque contentus cenſus annui penſione tandem a S. P. Gregorio XIII conſequutus eſt anno MDLXXXI, quo ſe in conventum ſuum S. Joannis Placentinum recepit, ſibi Deoque uni vacaturus, cui & quoad potuit ſe beneficum exhibuit, conſtructis infirmorum ejuſdem conventus ædibus, reparatis & innovatis odei ſedilibus eleganti nuce laboratis, araque majori inſignibus columnis tabulatoque nuceo ac multa peritæ manus toreutices arte auroque contextis ornata hoc præfixo titulo: *Nomini Domini tantum honor & gloria.* Quæ demum anno MDCXII, quod quibuſdam loci angustiis minus commoda vel ampliora viderentur, ſunt amota. Conſtruxerat & ille olim inquiſitorem agens Placentinum anno MDLXV ſancti officii carceres ære mulctatitio, ſacellique ejuſdem veſtibulum, gradum, & periſtylium hiſce appoſitis inſcriptionibus:

Hos carceres fundari erigique juſſit Fr. Umbertus inquiſitor Placentinus anno MDLXV

D. Inquiſitor hanc ſcalam conceſſit anno MDLXV.

Denique laboribus ſtudiis & ætate fractus, bonis operibus cumulatus fructum perennis vitæ percepturus mortalem hanc exuit vitam ibidem XVII octob. MDLXXXVII, ut expreſſe notavit Michael Pio citatus, vel Ughello contradicente T. I Ital. Sac. in Epp. Balneor. n. 35, qui Romæ defunctum prodit & in S. Sabinæ ſepultum cum hoc epitaphio:

D. O. M.

Quem humilis familia parentes genuere, aluit educuitque Dominicana paupertas, Pii V P. M. munificentia auxit, dum in urbe generalis S. officii commiſſarium ageret, deſideratiſſima morte ſolutus, hic humari voluit Hubertus Locatus Placentinus Epiſcopus Balneoregienſis.

Sed hoc uno ſi nitatur Ughellus argumento, ut eum Romæ defunctum ſepultumque velit Humbertum, ejus mihi mutat fides, cùm id ſibi ſepulcrum elegerit & condiderit longe ante obitum, nempe in eo morbo ſupra relato ex quo convaluit, & priuſquam Placentiam epiſcoparu abdicato ſeceſſeret. Hæc ab eo rei literariæ relicta:

Opus judiciale Inquiſitorum ex diverſis theologis & juris utriuſque doctoribus extractum, ac pluſculum quam prius fuerat excuſum, nunc auctum & correctum, Romæ, Antonii Bladii 1570 in 4 pp. 511. Extat Pariſ. in Regia E 1231

Addita ſunt ſcilicet cum nonnullis quæſtiunculis, & quibuſdam tam in Urbe quam aliàs deciſis caſibus, quædam ſancti officii decreta, ac in fine operis eorum quæ in ipſo ſancto officio agenda ſunt formulæ per ordinem poſitæ. Hæc indicant anteriorem editionem prodiiſſe, ſed eſt & poſterior Venetiis 1583 in 4.

De Placentinæ urbis origine, ſucceſſu, & laudibus ſeriosa narratio, Cremonæ, In civitatis palatio, Vincentii Conti 1564 in 4 pp. 221. Extat in Regia K 16, & apud noſtros ad S. Honorati.

Opus terſum, eruditum, per annales a Veſpaſiano & Chriſti anno LXX, & Victore epiſcopo I Placentino anno CCCXXII ad ann. MDLXIII. Prodiit recens in theſauro antiquitatum & hiſtoriarum Italiæ mari Liguſtico & Alpibus vicinæ a Joanne

Sæc. XVI. Georgio Grævio collecto, Lugduni Batavorum 1704 in fol. tomo tertio p. 1682.

Prodierat & Italice ab auctore sic redditum hoc titulo: *Cronica dell' origine di Piacenza tradotta di Latino in volgare*, Cremonæ Vincentii Conchi 1564 in 4. Extat Romæ in Imperiali.

De episcopis Placentinis. Sic Altamura & Rovetta uterque ad 1570, sed idem opus videtur ac mox laudatum

Italia travagliata nuovamente posta in luce, nella quale si contengono tutte le guerre, seditioni, pestilenzie, & altri travagli, li quali sono stati nell' Italia, dalla venuta d'Enea Trojano in quella, insino alli nostri tempi, da diversi autori raccolti, Venetiis, Zanetti 1576 in 4, pp. 438 charactere Italico eleganti. Extat in Regia K 344.

Officium B. Margaretæ de Sabaudia viduæ & ordinem S. Dominici in monasterio Albensi, quod ipsa a fundamentis erexerat, professa propria Uberti manu scriptum. Laudat noster Hyacinthus Brasiano, qui & eo usus est in vita quam concinnavit ejus Beatæ.

Opus regium historicum, sed morte auctoris interruptum, ideo non editum. Sic Pius citatus.

Ejus Razzius meminit inter episcopos p. 109, testaturque dum episcopum ageret, erga domum nostram Urbevetanam impense affectum fuisse & beneficum. Laudat & Possevinus sub littera U.

F. JACOBUS CARAPRESA.

¶ 1587. F. Jacobus Carapresa Siculus Apulus patria Lucerinus, professione conventus S. Dominici Neapolitani alumnus vir fuit sua tempestate pietate, eruditione, & prudentia clarissimus. Studium generale Adriense pluribus annis sacræ theologiæ magister, provinciam Apuliæ sive S. Thomæ rexit prior provincialis. Obiit anno MDLXXXVII in cœnobio Lucerino, ubi & sepultus jacet. Summis laudibus exornant qui de eo scripsere, Ambrosius Gozzeus æqualis, Campugnanus in vita magistri ordinis Pauli Constabilis inter primi subsellii theologos ejus ætatis apud nostros numerat, Monumenta provinciæ Apuliæ præclaram servant ejus memoriam, quæ legesis apud Theodorum a Valle nostrum pag. 258. Altamura revocat ad 1546, quibus momentis ignoro, cum anno 1587 fateatur mortuum. Hæc ab eo dicuntur relicta:

Commentaria & Quæstiones multæ eruditionis super Metaphysicam, & *Super libros priorum & alia multa*

An verò hæc typis edita, an & ubi MS serventur, nullus docet. Hinc Toppius auctorem solum laudans, de operibus tacet.

F. ROCHUS MAMEROT.

¶ 1587. F. Rochus Mamerot Gallus, patria professioneque Autisiodorensis, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi exactis ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDLVI & MDLVII, quo ultimo undecimus de Sorbonica respondit, dieque XIV februarii sequentis inter XXXII licentiatos, quorum sexdecim erant seculares, & totidem regulares, duodecimum locum sortitus est. Insignis Ecclesiastes fuit, quaque valebat egregie dicendi facundia & eruditione, catholicam Romanam adversus Calvinianos fidem asseruit: adeoque crevit pietatis & zeli fama, ut eum sibi singularem elegerit concionatorem ordinarium, arcanisque a conscientiæ suæ confessionibus atque consiliis Maria Stuartia Jacobi V Scotiæ regis filia unica & hæres, unaque Francisci II regis Francorum uxor, quæ eo in Gallis plurimis annis usa, Scotiam hæreditariumque regnum repetens anno MDLXI mense junio, eum secum duxit, ac in familiam ascitum habuit, donec anno MDLXVII fratris sui Stuartii nothi comitis *de Mourray* fraudibus oppressa, conspirationum, cædium, rebellionumque fluctibus diu vexata & viro orbata altero, libertatem amisit. Tum enim Rochus noster a regina avulsus, Scotiam relinquere coactus est, in qua tutum illi non licuisset vivere, tum quod Mariæ addictissimus palam habebatur, tum quod novæ quam comes *de Mourray* regni regens amplexabatur religioni plurimum infensus esset, in quam assidue pro concione sub Maria regina publice sæpius insurrexisset. Reversus in Galliam adversus Calvini asseclas eam infestantes verbo scriptoque strenue dimicavit. Virdunensi episcopo Nicolao Pseaulme præsuli optimo ac erudito gratissimus fuit, adeoque & nostro Virdunensi conventui delectus atque constitutus prior sub finem anni MDLXXII, quem rexit ad MDLXV, quo ad suos Autisiodorenses reversum aiunt & apud eos tandem anno MDLXXXVII ad superos abiisse. Quæ hactenus ex actis facultatis Parisiensis, conventuum Virdunensis & Autisiodorensis, & ex Historia Mariæ Stuartiæ. Altamura emendandus duplicem commentus, Rochum Mamerolium unum corrupte sic dictum ad 1575, & alterum Rocleum Mamerot non accuratius ad 1570. Etsi plura facile crediderim Rochi nostri opera, hæc sola mihi occurrerunt typis edita:

1. *Viginti conciones in Jonam prophetam, & quinque in Dominicas adventus, & festum Nativitatis Domini, per F. Rochum Mamerot Altisiodorensem ord. Prædic. theologum Parisiensem, ac confessarium & Ecclesiastem illustrissimæ christianissimæque D. D. Mariæ Stouärt Scotorum reginæ, quondam Francisci regis hujus nominis II uxoris castissimæ ac prudentissimæ. Ad RR. D. D. Nicolaum Pseaulme episcopum & comitem Virdunensem ac S. I. principem dignissimum*, Virduni, Martini Mercatoris 1573 in 8 pp. 250. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

2. *Discours du R. P. F. Roch Mamerot &c. sur la sainte confession*, Rotomagi 1587 in 8. Extabat in Bibl. Baluzii, & recensetur catalogi n. 6399.

F. ALPHONSUS SANCHEZ.

F. Alphonsus Sanchez Hispanus & Castellanus ortu, professione Aragonus, cùm jam antea SS. Trinitatis ordinem suscepisset, ad Prædicatores transiit, & Valentiæ institutum nostrum amplexus est, in quo disciplinæ regularis, vitæque studio sanctioris exarsit singulari, vir totus orationi meditationique addictus, magnusque animarum œconomus. Præfuit variis locis & domibus prior, primusque hoc munere functus est in conventu *de Ayodar*, at nondum expleto triennio, & officio simul & vita defungitur, magno suorum & populorum luctu, magno & conventus erectoris patroni & loci Roderici Muñosii desiderio anno MDLXXXVIII aprili mense, ibidem solemni ritu in ipso Muñosii fundatoris extructo paratoque gentilitio sibi suisque tumulo sepultus est. Ad preces monachorum Cartusiensium Vallis Christi altero ad Cæsaraugustam lapide cœnobii siti, præclarissimæque celeberrimæque quæ sub ejus directione miro sanctitatis odore floruerat & adoleverat annis pluribus, ab eo scripta est 1518

Vita Magdalenæ de Lorca Virginis Valentinæ Valentiæ anno MDLXXX *die* XXIV *aprilis piissime defunctæ.* Quam a se visam lectuque dignissimam testatur Diagus Hist. prov. Arag. lib. 2 cap. 85 de hoc Alphonso legendus.

F. BALTAZAR

F. BALTAZAR DRESSELIUS.

* 1588. F. Baltazar Dresselius Brabantinus a Luſitano agnominatus patria & profeſſione Antwerpienſis, prædicator generalis & ſui conventus aliquando prior, cùm Eccleſiaſtes eſſet facundus & vehemens, & hæreticos præſertim Anabaptiſtas concionibus ſuis percelleret, eorum adeo excitavit odium, ut de vivo eo comburendo inter ſe deliberarint, parumque abfuit, conſilium conceptum quin re complerent. Lugduni Batavorum nempe monialium noſtrarum confeſſarium agentem, veſpere evocant ſpecie moribundi ſacerdotem petentis, inque domum adducunt ubi tragœdia agenda, quæ & cataſtrophen habuiſſet, ni catholici qui cum hæretico per viam incedentem animadverterant, dolum ſuſpicati celerius accurriſſent. Veſtibus nudatum jam jamque in ignem projiciendum e ſceleratorum eripiunt manibus, & in monaſterium ad cellam incolumem Deo favente reducunt. Verùm paullo poſt in exilium actus, expugnata verò tandem a Duce Parmenſi Antwerpia redux, in conventu ſuo nativo reliquum vitæ egit, ubi & obiit x julii MDLXXXVIII profeſſionis L. Quædam reliquerat ingenii ſui monimenta a Luſitano laudata, at inquit Ghilbertus noſter De la Haie in Bibl. Belgo-Dom. MS jam deperdita. Tituli:

Homiliæ de filio prodigo.

Tractatus quidam adverſus ſuæ ætatis hæreſes.

F. BARTHOLOMÆUS FERRETRA.

* 1588. F. Bartholomæus Ferreyra Luſitanus, Oliſſiponenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, nulla alia ratione apud nos celebris, quam quod unus Ludovici Molinæ S. J. imprimi poſſe cenſuerit librum, cui titulus, *Concordia liberi arbitrii cum gratiæ donis, divina præſcientia, providentia, prædeſtinatione & reprobatione, Oliſſipone apud Antonium Riberium anno 1588 in 4 edita.* De quo legenda *Hiſtoria congregationum de auxiliis divinæ gratiæ* auctore Jacobo Hyacintho Serry edita primum Lovanii apud Ægidium de Nique 1700, tum rurſus aucta Antwerpiæ ſumtibus ſocietatis 1709 in fol. lib. 1 cap. 13. Nec omittendum *Appendicem* ad dictam concordiam anno ſequenti 1589 a Molina adjectam & editam, Bartholomæi Ferreyra judicio non probatam, fortèque ei ideo non propoſitam, ne doctior ex theologorum Hiſpanorum noſtrorum adverſus illam concordiam denunciatione & objectis factus & attentior, eam rejiceret, aut etiam prius de ea judicium revocaret: unde Appendix illa nullius theologi cenſura ornata typis prodiit. De Ferreyra parce admodum agunt Cacegas & Souſa Hiſt. prov. Portugal. parte prima lib. 3, cap. 37, aiunt ſolum ſancti officii Luſitani fuiſſe delegatum librorum cenſorem. Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario MS ullum opus ab eo editum nuſquam ſe audiviſſe teſtatur: Fernandez cujuſdam noſtri Bartholomæi Ferreyra meminit, quem ſcripſiſſe præſtat

Librum de his qui de fide catholica male ſentientes, aliquid ſcripſerunt, vel inter catholicos tractatus obiter aliquid de ſuo interpoſuere.

At cùm iſtum ſcriptorem ad ann. 1500 exhibeat florentem, difficile mihi perſuaſerim eumdem eſſe cum iſto Molinæ cenſore, qui anno 1588 vivebat.

F. BARTHOLOMÆUS DA VEYGA.

* 1588. F. Bartholomæus da Veyga Luſitanus, ut eum præſtat Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſit. litter. MS, ſcripſit ac edidit librum hoc titulo

Computo Eccleſiaſtico, Pompelone 1588 in 8.

Ejuſdem meminit Antonius in Bibl. Hiſp. & *de Vega* agnominat, ſed cujus fuerit nationis non prodit. Altamura ad 1588 Antonium excipiens Hiſpanum dicit, ſed nihil plus lucis affert, cùm Luſitani inter Hiſpanos vulgo numerentur. Itaque rem curioſis popularibus permitto diſcutiendam.

F. BLASIUS FOUCHER.

† 1588. F. Blasius Foucher Gallus patria & profeſſione Carnuteus, vir fuit non eruditionis tantum atque facundiæ gloria, ſed & morum integritate & ſingulari puritatis ac caſtimoniæ zelo & affectu conſpicuus, qui ſprètis longeque rejectis Phyſicorum conſiliis vita propria potiorem eam æſtimavit & habuit. In ſacra facultate Pariſienſi ad gradus promotus licentiam decurrebat anno MDLXXVIII, quo decimus tertius reſpondit de Sorbonica. Lauream conſecutus, in conventu S. Jacobi Regens inſtitutus eſt in cap. gen. Rom. MDLXXX ut acta ipſa produnt: *Inſtituimus Regentes in univerſitate Pariſienſi pro parte provinciæ Franciæ P. P. M. M. F. Heraclium Prevoſt conventus Senonenſis, & F. Blaſium Foucher conventus Carnutenſis*: Verùm quod eſſet contra privilegia congregationis Gallicanæ inſtitutio illa, effectum non habuit. Inter eximios ætatis ſuæ concionatores cùm emineret, ab Henrico III rege Chriſtianiſſimo allectus eſt, ut ſibi eſſet a concionibus ordinarius. Verùm adverſa valetudine coactus eſt in conventum ſuum ceu portum ſe recipere, ubi matura quidem ætate, ſed morte præmatura magno ſuorum & optimatum Carnutenſium luctu & deſiderio ſublatus eſt e vivis die XXX octob. MDLXXXVIII, ſepultus ibidem in Odeo, ubi & egregia ejus habentur (inquit F. Nicolaus le Fevre in ſuo Prædicatore Carnuteo pag. 166, ex quo ſuperiora excipimus teſtis ipſe ocularis ſincerus & fide digniſſimus) ſervanturque MS quæ ſequuntur opera:

1. *Annotationes in quaſdam quæſtiones I. P. Summæ theologicæ D. Thomæ.*

2. *In III P. ejuſdem de Euchariſtia.*

3. *Loci theologici concionibus per anni decurſum & quadrageſimam accommodati.* Opus ab eo dudum Pariſiis dum magiſtri ſtudentium fungeretur officio ſcriptum.

F. CHERUBINUS FLORENTINUS.

† 1588. F. Cherubinus Florentinus Etruſcus celebris Eccleſiaſtes, cujus meminit Luſitanus, & quem Pocciantius æqualis anno MDLXXXVIII præſtabat adhuc viventem & clarum, jam antea ediderat libellum hoc titulo

Confeſſionario. Neapoli prodiit ab auctore ſenatui Neapolitano nuncupatus.

Prodiit rurſus hoc titulo: *Confeſſionario di F. Cherubino da Firenze dell' ordine de' Predicatori nuovamente ricorretto*, Florentiæ, Hæred. Jacobi Giunti 1597 in 8. Hanc editionem habebat Cinellus, & laudat *Bibl. Volante Scanzia ſeconda.*

Ejus meminere Gozzeus, Pius ad 1507, Fernandez ad 1530, Fontana ad eumdem annum, Altamura ad 1588, ſed unâ monens ab aliis ad 1520 revocari. Revera quidam *Cherubinus Florentinus* initio ſeculi XVI florebat, quem Leander fol. 146 b inter

Sec. XVI. sacri verbi oratores hac ætate illustres ceu virum elegantem laudat, & ad quem duæ sunt inter XVII Thomæ de vio Cajetani responsiones, scilicet quarta data Romæ XX decemb. MDXIII, & quinta ibid. V novembris MDXVIII. Vide Opuscul. T. II Tract. IV. Sed Cherubinum a Pocciantio laudatum, & quem anno 1588 adhuc clarere asserit, hoc est illo ipso anno quo de eo scribebat, alterum agnoscere necesse est illo antiquo recentiorem. Sed & tertius hujus nominis floruit ibidem seculo sequenti *F. Cherubinus Florentinus* clara marchionum *de Malaspina* in Etruria stirpe natus, domus S. Mariæ Novellæ professus, sacræ theologiæ magister in universitate Florentina anno MDCXXXVI decimo septimo kal. febr. accensus, ejusdemque decanus electus anno MDCLIV, qui & antea suam domum prior & provinciam Romanam provincialis rexerat: anno verò MDCLV die XXX augusti episcopus Burgi S. Sepulcri ab Alexandro VII renunciatus, post undecim regiminis vere paterni annos, ibidem obiit anno MDCLXVI die XIV martii ætatis LXV, fuitque in sua basilica sepultus. Hujus mentio est in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV, in quo magisterium ejus approbatur, & cap. gen. ibidem MDCL, in quo diffinitoris provinciæ suæ Romanæ nomine affuit. Meminit etiam Badius in actis Academ. Florent. Fuit & alius Cherubinus de Florentia ordinis Minorum anno MCCCCLXVI clarus & insignis concionator, de quo videsis Wadingum, qui tamen omisit concionem ab eo in S. Crucis Franciscanorum æde sacra habitam die XIII aprilis anni dicti, & in Medicea servatam Plut. LXXVI cod. LII. Hæc addere placuit, ut pateat viros hujus nominis claros Florentiæ frequentes fuisse, & hunc a nobis allatum cum aliis non confundendum.

F. DIDACUS DURAN.

* 1588. F. Didacus Duran Americanus patria & professione Mexicanus, vir magnarum partium, nec solum theologia, sed & omnigena scientia perpolitus, vitam diu duxit infirmitatibus pressus, quod in causa fuit, no ab eo scripta opera lucem viderint. Hæc saltem MS ab eo relicta laudantur:

Historia de los Indios Mexicanos.

Antigualias de los Indios de la nueva España. Liber inquiunt jucundissimus.

Horum maximam partem dicitur Josephus Acosta S. J. suo libro inseruisse cui titulus, *Historia natural y moral de las Indias*, qui prodiit Hispali apud Joannem de Leon 1590 in 4, nempe qui Didaci nostri opera MS a Joanne de Tovar ejusdem societatis Jesu collegii Mexicani sodali acceperat. Sic refert Antonius Davila Hist. prov. Mexic. p. 653, ubi & addit Didacum obiisse anno MDLXXXVIII. Ejus meminerunt Leonius Bibl. Ind. Occid. Fernandez Histor. lib. I cap. 31, Antonius Bibl. Hisp. Altamura ad 1575, Garsia De Prædic. Evang. lib. 5 cap. I fol. 216, & alii.

F. DOMINICUS BRITIUS.

1588. F. Dominicus Britius Aemilius Ariminni natus & ordinem professus, vir sacra doctrina, verbique Dei prædicatione clarus a Rovetta laudatur ad 1588 ex Pio in schedis MS, Rivalio in Bibl. MS prov. Lomb. & ex relationibus a cœnobio Ariminensi acceptis. Scripsisse dicitur ac in lucem emisisse

Commentaria super psalmos omnes Davidicos sanctorum Patrum sententiis ornata.

Sermones de tempore & de sanctis & quadragesimales.

Tractatum de B. Virginis laudibus.

Ubi autem quave forma, cujus typis & quo anno prodierint, aut saltem ubi MS serventur, accuratior quis gentilis hic addet.

F. DOMINICUS MARANTA.

F. Dominicus Maranta Italus ut conjicio sub finem seculi XVI clarebat, agebatque publicus in academia Pisana sacræ scripturæ professor, & philosophiæ ordinariæ interpres. Extat ejus 1588.

Declamatio adversus nostrorum temporum novatores, ab eo in Athenis Pisanis habita, editaque Florentiæ 1588 in 4. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante*, *Scanzia quinta* p. 25.

F. HIERONYMUS FAZELLUS.

† F. Hieronymus Fazellus Thomæ de quo supra ad 1571 germanus, ejusdem Panormitani cœnobii S. Dominici alumnus, eidem virtutibus & eruditione non impar, sacræ theologiæ magister & divini verbi præco clarissimus, in sancti officii tribunali consultor & librorum censor, domusque suæ nativæ tertium moderator, uti refert Pirrus Sicil. Sacr. T. III in Episc. Agrigent. p. 337 & seqq. ab anno MDXI usque ad hunc MDLXXXVIII circiter claruit, ut ex ejus operibus colligere est. Hinc mendum apud Pirrum irrepsisse necesse est p. 339, ubi dicitur floruisse circa MDII, quo nondum natus erat. Quo autem vivere desierit anno & loco, certo non invenio, at ex eo conjicias licet. Testatur enim ipse concionum quadragesimalium partem secundam annis tredecim solidis post primam se typis committere, adeoque cùm hanc primam anno tantum MDLXXI Venetiis ediderit, ut Pirrus habet loco citato, aut quod vero propius Panormi anno MDLXXV ut ait Lusitanus, alteram circa MDLXXXIV aut potius LXXXVIII juris publici fecerit, ad quem proinde annum pervenerit. De eo agunt Possevinus, Miræus T. II cap. 105, Joannes Clesius Elenchi Vir. Litter. p. 542, Altamura ad 1575, & novissime Antoninus Mongitore Bibl. Sic. qui ultimus etsi Thomam Fazellum Saccensem ortu fateatur, Hieronymum quamvis ejus fratrem contendit natu fuisse Panormitanum, cui ceu viro accurato, & qui res gentis suæ diligentius disquisivit, facile fidem habeas. Hæc Hieronymi opera:

Prima parte delle prediche quaresimali, Panormi, Joannis Matthæi Maida 1575 in 4. Hanc Joanni principi Austriaco nuncupavit.

Seconda parte. Tredecim annis post primam typis data ac proinde circa 1588. Hanc Francisco *S. Pan* principi *di Butera* nuncupavit.

Utraque rursus prodiit Venetiis apud Guerram 1592 in 4 Tomis duobus, Primus pp. 440, alter pp. 418. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Hanc alteram editionem alterius quadragesimalis etiam putavit Possevinus, & excipit Altamura, sed ex ipsa non alterius sed ejusdem iteratam editionem esse constat. In cœnobio nostro Panormitano hæc alia ejus dicuntur servari MS:

Commentarii in Psalmos voll. X *aut* XII.

In evangelium Marci voll. IV *vel* VIII *in* 4.

In Actus apostolorum voll. III *vel* IV.

Sermones volum. uno.

De indulgentiis vol. uno.

De regno Christi, Opus imperfectum: Sic Pirrus, & consentit Mongitorius citatus, licèt alii Thomæ Fazello ejus germano vindicent. Vide supra ad 1570.

Digitized by Google

F. JOHANNES ANTONIANUS.

† 1518. FR. JOHANNES ANTONIANUS Neomagi Geldrorum natus, ordinem in patria profeſſus eſt, vir egregius, Græceque & Latine doctus, Henrici Gravii noſtri, de quo ſupra ad 1552, prioris ſui Neomagenſis, viri pietate & eruditione conſpicui ſectator & diſcipulus, divinis humanioribuſque litteris egregie inſtructus, in ſacra profanaque poetarum ethnicorumque hiſtoria verſatiſſimus, ſanctorum patrum lectione ac tractatione aſſiduus, horum recenſendis illuſtrandiſque operibus ſuam libentiſſime commodavit operam. Stilo utebatur eleganti, qui nihil non puræ Latinitatis aut Helleniſmi redoleret. Anno MDLXXXVIII diem obiiſſe aſſerit F. Ghilbertus De la Haie Bibl. Belgo-Domin. MS. Edidus ab eo primum prodiit

1. *D. Gregorii epiſcopi Niſſeni de creatione hominis liber, ſupplementum Hexahemeron Baſilii magni fratris interprete Dionyſio Romano Exiguo, nunc primum typis excuſus. Item alia ejuſdem auctoris opera*, Coloniæ, Melchioris Noveſiani 1537 in fol. Quid autem in ea editione præſtiterit, in epiſtola Reinardo e comitibus *de Leiningen* Colonienſis capituli decano amico & Mecœnati ſuo nuncupatoria ipſemet docet. » Nuper mihi, inquit, ubi Novio- » magi diebus aliquot in amicorum gratiam hærerem, » oblatus eſt hic libellus Gregorii epiſcopi Nyſſeni » fratris Baſilii magni, cui titulum fecit, περὶ τῆς τῆ » ἀνθρώπου γενέσεως parvum quidem opuſculum, ſed » plane aureum, & ſupplementum, ut ipſe alibi teſta- » tur, eorum quæ Baſilius frater ſcripſit in Hexa- » hemeron. Hujus dum mihi copiam evolvendi facit » Henricus Gravius Dominicanus, vir in Græca & » Latina lingua bene eruditus, quomodo ipſe ſibi » eum deſcripſerat ex vetere quidem, ſed non ſatis » ut apparet emendato exemplari, continuo ſcripto- » ris vetuſtatem & auctoritatem exoſculatus, ſump- » ta ſpe bona quod is auctor tandem veluti poſtli- » minio reſtitui ipſe ſibi poſſit, operæ pretium exiſ- » timavi, ut ejus opuſculi utilitas ad quamplurimos » perveniret. Percurſo igitur ab integro libello cur- » ſim quædam caſtigo, occurrebant enim quædam » ſic depravata, quod niſi ad Græci exemplaris » (quod quidem nondum videre contigit) fidem re- » poni non poſſunt. Neque ego in hoc opuſculo » tantum mihi tribuo, quantum in reliquis ejuſdem » ſcriptoris operibus theologiæ & philoſophiæ pro- » feſſores debent Johanni Cononi viro Græcarum lit- » terarum atque Latinarum peritia celeberrimo, qui » iis libris, quos male Latinos ex bene Græcis fece- » rat Burgundio quidam &c. multum luminis & or- » namenti dedit. Ego in hoc libello tantum oneris » ſumere non ſum auſus, præſertim cùm deſint Græ- » ca ſine quibus genus iſtud laboris moleſtum eſt, » nec non ſæpe periculoſum. Atque Dionyſius abbas » cognomine Exiguus recte ſatis Latinum fecit, niſi » librariorum negligentia aliter ad nos veniſſet. Ad- » jicio igitur his quæ Johannes Cono cum ſua cenſura » emiſit, quæque verſa ſunt a Trapezuntio & recen- » tioribus adhuc, quod tuæ exquiſitiſſimæ bibliothe- » cæ conſecrare oportuit &c. Coloniæ 1537 poſtri- » die nonas Martii ». Sequuntur itaque eodem volumine cura Antoniani edita

Gregorii Nyſſeni de philoſophia Libri VIII, interprete Johanne Cononе.

Ejuſdem myſtica Moſaica vitæ enarratio perfectam formulam vivendi cuilibet Chriſtiano præſcribens, Georgio Trapezuntio Interp.

Baſilii magni de differentia uſiæ & hypoſtaſis, Interp. Cononе.

Gregorii Nazianzeni in laudem Gregorii Nyſſeni Oratio, Interp. Cononе.

Ejuſdem ſermo de moderandis diſputationibus, Sec. XVI. Interp. Johanne Oecolampandio. Ex ſuo monaſterio S. Altonis 1521. Vide ſupra ad 1513 *F. Johannes Cono.*

Johannes Oecolampadius hic laudatus tum adhuc fidem catholicam Romanam profitebatur, nec niſi poſtea ad caſtra tranſiit aliena.

2. *D. Paulini Nolani quotquot extant opera omnia partim ſoluta oratione, partim carmine conſcripta, D. Henrici Gravii &c. ſtudio atque induſtria ex vetuſtiſſimis exemplaribus reſtituta & argumentis illuſtrata.* Quibus Antonianus *proœmium* initio adjecit, & ad calcem *epiſtolas nonnullas ad D. Auguſtinum, Alypium & Romanianum aliosque*, Coloniæ, Materni Cholini 1560 in 8, pulcro & eleganti charactere. D. Petro a Zuren Inſulæ Virginis Mariæ abbati editionem hanc nuncupat editor. E conventu FF. Prædic. Neomagi 1559.

3. *Epiſtolarum D. Hieronymi Decas I. ab Henrico Gravio priore quondam ſuo recenſita, & notis illuſtrata in uſum gymnaſii Neomagenſis ad ejuſdem præfecti inſtantiam*, Antwerpiæ, Guilielmi Sylvii 1568 in 8.

F. JOHANNES FALUEL.

† 1518. FR. JOHANNES FALUEL Gallus Picardus, conventus Bellovacenſis alumnus, ſtudiis Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo exactis ad gradus promotus eſt in univerſitate Remenſi, in qua & lauream obtinuit, de quo ſic legitur in actis cap. gen. Rom. 1571: *In univerſitate Remenſi approbamus magiſterium F. Johannis Faluel conventus Belvacenſis provincia Franciæ*, Eccleſiaſtes etiam erat facundus & ſua tempeſtate clariſſimus, quapropter ad præbendam quam theologalem dicunt in Eccleſia Bononienſi ad mare allectus fuit, de quo ſic legitur in actis ejus Eccleſiæ:

Die lunæ XVI *aprilis.* MDLXXI.

» Viſis literis apoſtolicis proviſionis de Datum » Romæ apud S. Petrum Idib. aug. pontif. SS. in » C. P. N. D. Pii divina providentia papæ V anno » quinto conſtat D. magiſtro noſtro Johanni *Faluel* » in S. T. doctori ſeu magiſtro regularis ordinis » S. Dominici FF. Præd. auctoritate apoſtolica de » canonicatu & præbenda theologali Eccleſiæ Bolo- » nienſis ſupra mare olim Morinenſis per obitum » M. Johannis *Canchie* dum viveret etiam in S. T. » doctoris illorum ultimi & immediati poſſeſſoris » pacifici proviſum fuiſſe, & cum eo de illis cano- » nicatu & præbenda obtinendis diſpenſatum, non- » obſtante quod ſit regularis ordinis ejuſdem S. Do- » minici. Domini mei deliberatione matura præha- » bita ipſum D. *Faluel* propter id perſonaliter com- » parentem & conſtitutum in poſſeſſionem corpora- » lem, realem, & actualem dictorum canonicatus » & præbendæ, juriumque redituum, proventuum, » & emolumentorum quorumcunque univerſorum » in canonicum & confratrem recipientes poſuerunt » & induxerunt, ſeu poni & induci mandaverunt » per unum canonicorum, ſcilicet, M. Carolum » *Blondel* illi ſtallum in choro & locum in capitulo » aſſignando, præſtitis prius juramentis in talibus » præſtari ſolitis &c. præſentibus ibidem DD. An- » thonio *Dupin* & Johanne *Vaſſeur* ejuſdem Ec- » cleſiæ Bononienſis capellanis, aliiſque teſtibus ad » præmiſſa vocatis & rogatis ».

Die lunæ X *ſept.* MDLXXXIV ex iiſdem actis. » Virtute tam literarum proviſionis apoſtolicæ » de Datum Romæ apud S. Petrum X decemb. pon- » tif. D. N. papæ anno XII, quam collatione R. D. » epiſcopi Bolonienſis ſeu ejus vicarii generalis in » forma *de Viſa* expeditis IX ſept. noviſſima, M. N. » Johannes *Faluel* canonicus theologalis poſitus » fuit, & inductus in poſſeſſionem corporalem, rea- »

Sæc. XVI. » lem & actualem dignitatis pœnitentiarii, jurium-
» que & pertinentium universorum, præstitis prius
» juramentis in talibus præstari solitis, illi stallum in
» choro & locum in capitulo assignando per unum
» canonicorum, videlicet M. Petrum *Gruel*, præ-
» sentibus ibidem D. Johanne *Vastal* capellano &
» Johanne *Lambert* capituli apparitore testibus &c.

Ex quibus habetur Faluelem non solum theologum ecclesiastem, sed & pœnitentiarium Ecclesiæ Bolonienſis egisse. Ex iisdem actis vivebat adhuc anno MDLXXXVIII, at cùm annorum sequentium acta ad MDXCIX perierint, quo usque pervenerit, resciri non potuit. Ex necrologio capituli solum habetur obitum solemnem pro eo quotannis celebrari die XX octob. qui haud dubie est & mortis. Edidit quam Bononiæ pronunciaverat

Oraison ou harangue funebre a l'imitation des anciens pour deux excellents chevaliers François, l'un le seigneur du Biez marechal de France, l'autre le seigneur de Vervins son gendre gouverneurs de Boulongne, en memoire de leurs heroiques vertus & temoignage de leur innocence, faite au jour que la declaration d'icelle fut publiee de l'ordonnance du roi: contenant l'antiquité origine & coutume des pompes & magnificences funebres, lits & pieces d'honneur & du corps, retenue en grandes & illustres maisons de ce royaume: le tout doctement & curieusement recherché & extrait de toutes histoires Hebraiques, Grecques, Latines & Françoises, Paris. Joan. de Laſtre 1578 in 4 pp. 64. Ill. Dño d'Estrée ordinum regionum commendatori, urbis & provinciæ Bononiensis proregi nuncupat F. Johannes Faluel ord. Præd. S. T. M. Ecclesiæ Bononien. canonicus theologus. Extat Paris. in Regia L 1112.

Hujus orationis & auctoris meminerunt *Du Verdier Bibl. Franc.* & *La Croix du Maine* in sua similiter *Bibl. Gall.* Sed hic vult a Franciſco *de Lalouette* viro insigni libellorum regiorum magistro elaboratam & sub nomine Johannis nostri editam, cui fidem ægre habeam; quædam antiqua documenta forsan Johanni, ut in his solet, suppeditaverit, sed corpus orationis suæ Johannes ipse concinnarit, qui ex privilegio regio dicitur eam Bononiæ pronunciasse vir aliàs facundus & eruditus. Imo D. *Scotté de Velinghen* capitalium rerum præsor in Senescallia Bolonienſi scriptor ejus ætatis in historia MS obsidionis ejus urbis & expugnationis ab Anglis, postquam narravit supremum & regia auctoritate firmatum decretum emanasse, quo præfatorum dominorum *de Biéz* & ejus generi *de Vervins* fama restituebatur in integrum, & solemnem hujus sententiæ in aula publica Bononiensi promulgationem factam præsentibus Franciæ polemarcho D. *d'Estrées* provinciæ præside & omnibus regiis seu belli seu civitatis ministris, ac universo equestri ordine, post lectionem actorum, orationesque eximiorum e magistratu virorum in laudem defunctorum coram celeberrimo cœtu dictas, sic addit, ceu quod continenter, & coram eodem conventu ad majorem basilicam procedente actum fuerit:

Ensuite maistre Jehan Faluel docteur en theologie, theologal de Boulogne monta en chaire dans la cathedralle, ou il fit l'oraison funebre & le panegirique de ces Seigneurs avec la force & l'eloquence, qui lui etoient propres, & qui le firent admirer. Quæ Latine sic reddas: *Deinde Johannes Faluel doctor, & Ecclesiæ Bolonienſis theologus & Ecclesiastes majoris basilicæ pulpitum ascendit, orationeque funebri & panegyrica predictis dominis parentavit, ea vi ingenii & orationis elegantia ipsi quidem assueta, at qua tum auditores in admirationem rapuit.* Quæ probant quod mox monebam, etsi plura ei a dicto Franciſco *de Lalouette* collata fuerint documenta, quod in ejus generis actionibus solemne, texturam tamen ut & lumina orationis ipsi Johanni non posse absque injuria denegari.

Ex actis citatis Ecclesiæ Bolonienſis habetur plures a suo capitulo facultatem per adventum & quadrageſimam in aliis civitatibus ut Caleti & aliàs concionandi petiisse & obtinuisse, sed & pluries ab eodem capitulo requisitum, ut iisdem temporibus in ecclesia Bononiensi concionaretur. Hinc nullum mihi dubium quin annuale integrum sermonum reliquerit, sed qui ut ejusmodi scriptionum sors est, a morte a variis occupati temporum vicissitudine perierint.

Historiæ præsertim Morinorum & comitum Bononiensium antiquæ curiosum indagatorem fuisse constat ex scriptis ab eo relictis & etiamnum in archivo Ecclesiæ Bononien. servatis, de quibus sic habet Jacobus Malbrancq S. J. *De Morinis & Morinorum rebus*, Tornaci 1639 in 4 T. I p. 226, ubi de Leodegario primo Bononiensium comite fortiter contra barbaros Galliam invadentes pugnante, ac in eo prælio cum filiis & fratre cæso. Sic addit: *Collecta tantorum principum corpora communique donata mausoleo, quo loco cùm necdum certo quidpiam detegerem, aperuit tandem P. M. Faluel theologiæ doctor ordinis Dominicanorum, cujus eximiæ eruditionis & concionatoris muneris fama etiamnum viget apud Bononienses. Is quasdam in Bononiæ comitum genealogiam notas ascripsit, quas inter refert Leodegarii primi Bononiæ comitis epitaphium repertum in monasterio Cretensi ordinis Cistercienſis in Flandria, quod olim structum insinuatur a Bononiæ comitibus, quo principis & quasi primipili sui & auctoris tumulus ac sacrarium decoraretur*, &c. legenda.

Ejusdem Faluelis meminit Marinus *Baillenl* vicarius parœciæ Caletensis in historia MS civitatis Caletensis, comitatus Guisnensis &c. lib. 3 cap. 2, ubi laudat *Scriptam ab eo comitum Bononiensium genealogiam.*

F. JOHANNES DE URDUÑA.

FJohannes de Urduña Hiſpanus in mathematicis eruditus, & rituum ecclesiasticorum præsertim ordinis studioſus, quod jam aliàs tentaverat F. Didacus Ximenez, & ipse aggressus est. Edidit enim * 1588.

Kalendarium perpetuum juxta ritum ordinis Fratrum Predicatorum, Venetiis 1588 in 8. Quæ editio extabat anno 1694 in Bibl. Thevenot. & in ejus catalogo recensetur p. 95.

F. JULIUS HYSSOPIUS.

F. Julius Hyssopius Æmilius Cæsenas patria & professione, nominatissimus sua ætate theologus anno MDLXXXVIII lectorem primarium agebat in gymnasio nostro Patavino, quo & typis commisit, & e tenebris eruit * 1588.

F. Hieronymi Fantoni tabulam super opera Scoti, Venetiis, Sessæ 1588 in 4. Vide supra Hieronymus Fantonus ad 1532.

Adjecit verò Hyssopius opiniones & propositiones a Scoto contra S. Thomam ad probandum assumtas, quas Johannes Capreolus confutavit hoc signo † indicatas.

Julii meminerunt Altamura ad 1588, Rovetta ad 1586.

Digitized by Google

F. LACTANTIUS RAMFOLDUS.

1588. F. LACTANTIUS RAMFOLDUS de Urceis diœceſis Brixienſis, ac Cremonæ ordini aſcriptus, theologus primi nominis, ſacras literas Brixiæ tum & Bononiæ profeſſus eſt, pluribuſque provinciæ ſuæ conventibus præfuit prior, cùmque in cauſis tribunalis ſanctæ inquiſitionis ſacræ cardinalium congregationi expertum ſe & expeditum probaſſet, a Gregorio XIII commiſſarius generalis ſancti officii datus eſt & inſtitutus in urbe anno MDLXXXIII circa menſem junium, eoque munere quinquennium circiter probe magnaque cum laude perfunctus, mortalem hanc vitam cum immortali mutavit XVIII maii MDLXXXVIII, ſuitque in S. Sabinæ ſepultus. Ejus meminerunt Fontana in Theatro & Roverta ad 1588, a quo ultimo Leonardum *Cozzandi* in Bibl. Brixiana teſtem adducente, hæc recenſentur ab eo relicta ingenii ſui monimenta:

1. *Tractatus de rebus ſacris ad ſanctum miſſæ ſacrificium pertinentibus, cum earumdem ſignificatione & expoſitione ſymboli, præfationum & orationis Dominicæ.*

Et opuſcula alia, inquit, MS in conventu Bononienſi ſervata. In ejus funere peroravit F. Bonaventura *Dolzoni* concionator eloquentiſſimus ordinis Prædicatorum. Sic refert Octavius Roſſi *Elogii Hiſtorici di Breſciani illuſtri pag.* 399.

F. LUDOVICUS GRANATENSIS.

† 1588. F. LUDOVICUS GRANATENSIS Hiſpanus a patria ſic nuncupatus, vir toto orbe nominatus, ac de quo facile illud uſurpes, *fama ſuper æthera notus*: cujus proinde laudes viſum eſt potius ſilentio premere, quam elogium illi, utcunque conenturi, ſemper infra merita pangendum inſtruere. Non ergo hîc me præconem quærat lector curioſus, cui ut quidem puto, abunde a me factum fuerit ſatis, ſi auctores indicem, apud quos & vitam & geſta Ludovici noſtri fuſiſſime & eleganter relata reperiet. Quod quidem ubi brevem ejus actorum chronologiam exhibuerim, mox præſtabo. Natus igitur ille eſt Granati urbe nobiliſſima & regni hujus nominis principe, quam antiquam Illibetim quidam exiſtimant, primamque lucem vidit anno MDIV ut volunt quidam, vel ut alii an rectius MDV. Etſi autem ex parentibus infimæ ſortis, ac cujus mater lintea conventus noſtri lavabat, non vulgaris tamen indolis ea dedit a puero ſpecimina, quæ occaſione quadam expertus marchio de Mondejar & miratus, ut in litteris educaretur curam egit, & opem contu'it. In his verò ſic ſupra ſodales emicuit, ut cùm magnam de ſe faceret expectationem, juvenem jam, & habitum ordinis poſtulantem, Granatenſes noſtri libenter admiſerint, veſteque donarint XV junii MDXXIV. Inſtitutum anno revoluto ibidem profeſſus, & ſubinde philoſophiam emenſus, is inter alios dignus viſus eſt, qui ad gymnaſium Gregorianum Pinciam mitteretur, quo nonniſi præſtantioris ingenii juvenes deſtinari ſolent. Eo acceſſit anno MDXXIX & juratis XI junii ſtatutis collegio aggregatus eſt. Neque verò prælatorum ſpem fefellit ille, quibus enim annis ibi ſteterit ad Junium ſcilicet MDXXXIV tantam ſacræ & humanæ rei litterariæ ſuppellectilem ſibi comparavit, ut poſt ſtudia theologica Granatum reverſus, mox chriſtianum oratorem, nam & dotes corporis animi virtutibus appriime conveniebant, ſe præbuerit numeris omnibus abſolutum. Huic ergo prædicationis muneri, cui ſe a Deo vocatum interius ſentiebat ſe totum addixit. Creſcente in dies fama circa ætatis XL, ejus verò ſeculi XLIV Conduem præfectus miſſus eſt, qui conventum in quadam eremo loco inſalubri ſitum transferret, & in urbem inducere niteretur, quod & qua tum erat exiſtimatione a civibus facile obtinuit. In ea verò domo conciones aſſiduo habere non contentus, & opera ſpiritualia ſcribere ex eo tempore aggreſſus eſt. Exinde Pacem Auguſtam, *Badajoz* vulgo dicunt, etiam ſuorum præfectus & novi conventus erector miſſus circa MDLIV iiſdem inſtabat munis, tanto verò populorum plauſu, ut ad aulam Luſitanam fama ejus pervadente, Henricus cardinalis infans antiſtes Eborenſis Joannis III regis frater apud magiſtrum ordinis egerit, ut Eboram ad ſe mitteretur, ſed & cùm virum vidit ſapientiamque & opera expertus eſt rumore quem audiverat longe majora, voluit ut Eborenſi noſtro conventui tanquam filius aggregaretur. Nondum biennium in Luſitania moratus fuerat, tantamque ob eximias dotes apud noſtros Luſitanos ſui fecerat exiſtimationem, ut in comitiis provinciæ menſe octobri MDLVII habitis, etſi plures eſſent nationis omni exceptione majores, communi omnium voto prior provincialis electus fuerit & acclamatus, idipſum ſuadentibus illiſimet, qui munus affectare potuiſſe videbantur. Quantum verò ſe in hac provincia ómnibus probaverit, longius eſſet enarrare: dicam breviter Catharinæ reginæ Joannis III viduæ Sebaſtiani nepotis regis tuitrici ac regni regenti ſui ſeculi heroinæ ita placuiſſe, ut mox arbitrum conſcientiæ ſibi aſciverit, paulo poſt Bracarenſes inſulas eidem obtuleri, conſtanterque recuſanti, ut jam antea Viſenſes ab eadem ſibi oblatas detrectarat, commiſerit, ut ſibi quem noſſet meliorem deſignaret, a ſe tum tantum tuta conſcientia nominandum & ſummo pontifici præſentandum. Rei eventum norunt omnes, ſcilicet hanc fuiſſe cauſam Bartholomæi noſtri de Martyribus ad hanc ſedem promotionis, ex qua non ſolum in Luſitanam, ſed & in univerſam Eccleſiam tantum acceſſit utilitatis, ut ſi Granatenſi ſimiles conſcientiæ miniſtros reges ac principes ubique haberent, nominationum ad inſulas a ſe factarum non modo non pœniteret, ſed & ſibi ipſis ſumme gratulandum eſſet. A provincialatus munere poſt quadriennium ſolutus Ludovicus, nulla deinceps munia admittere voluit, ſed ſedem in Oliſſiponenſi S. Dominici conventu fixit, tum ut reginæ ipſum in omnibus conſulenti operam ſuam commodaret facilius, tum ut libris componendis ac edendis totus apud ſe ſolitarius incumberet deinceps. Eam autem ejus fuiſſe ſtudiorum rationem ferunt: 4 matutina ſurgebat & orationi meditationique inſtabat ad ſextam: tum ſacrum faciebat quotdiebus: ſeptima aut legebat aut a ſocio legente per horam audiebat: ab octava ad decimam amanuenſi dictabat a ſe meditata: decima calamum arripiens ipſe ſcribebat, ſed ab iis quæ dictaverat omnino diverſa: undecima cum Fratribus ſedebat ad menſam: poſt prandium viſitabat infirmos, quibus & ſua officia præſtabat per mediam horam. tum & tantum temporis cum Patribus ſuaviter colloquebatur, hinc pro more patriæ horæ dimidium ſomno indulgebat: circa ſecundam de meridie muſeum reperebat, & amanuenſi rurſus dictabat ad completorium, cui circa ſeptimam vel octavam nunquam deerat, quo dicto meditationi & orationi denuo ſe dabat ad decimam: hinc ad libros reverſus, undecima cœnam ovis duobus, quæ ſibi ipſe ad lumen lampadis ne cui eſſet importunus coquebat, in cubiculo conficiebat, pauperculo exinde lectulo ſe committens. Hunc vitæ ordinem Oliſſipone conſtanter ad ſeros uſque annos tenuit, niſi ubi graviora eum negotia, vel confeſſiones audiendæ, vel conſilia danda, vel conciones habendæ, vel virorum prin-

Sec. XVI. cipum allocutiones alio identidem evocarent. In his consenuit nullam temporis particulam ab opere utili vacuam sibi præterire permittens, ad LXXXIV ætatis, integro capite semper usus, diesque in eo pleros invenit Dominus, cùm ad se vocavit XXXI decemb. anni MDLXXXVIII. In aula media ex qua itur ad chorum secunda januarii sequentis sepultus fuit sub lapide, cui hæc epigraphe insculpta:

Frater Ludovicus Granatensis ex Prædicatorum familia, cujus doctrinæ majora extant miracula Gregorii XIII P. M. oraculo, quam si cæcis obsum, mortuis vitam a Deo impetrasset: pontificia dignitate sæpius recusata clarior, mira in Deum pietate & in pauperes misericordia, insignium que librorum ac concionum varietate toto orbe illustrato ætatis anno LXXXIV *Olissipone moritur magno reipublicæ christianæ desiderio. Pridie kal. januar. anno* MDLXXXIX stylo scilicet Romano, quo annus a nativitate Domini numerari incipit, Gallico a 1 januar. incipiente MDLXXXVIII.

Quas ejus ex industria & brevitatis causa tacemus, laudes curiosus si noscere quis voluerit, isti adeundi sunt illi auctores fusissime de eo agentes, & singularia gesta referentes: nostrates quidem Lusitanus in Chronico ad 1550 & in Bibliotheca de eo tum vivo & florente scribens, F. Hieronymus Joannini *Capugnano* Bononiensis, qui summarium ejus vitæ quinque annis tantum a morte scripsit ac edidit Italice Venetiis 1595, ad caput Memorialis vitæ christianæ a se lingua Etrusca versi: F. Franciscus Diagus Aragonus de quo postea ad 1515 ex relatione potissimum F. Francisci de Olivera de quo mox art. seq. qui nostri Ludovici socius & intimus fuerat: F. Johannes Lopez Monopolitanus episcopus P. IV lib. 3 c. 25 & seqq. F. Joan. Marieta fol. 206 b: FF. Ludovici Cacegas & Sousa Hist. prov. Portug. P. I lib. 5 cap. 12 & seqq. Nomenclatores Pius, Fernandez, Altamura ad 1589: Extrates verò Possevinus, Navarrus in prologo Manualis confessariorum, Surius qui inter suos sermones quosdam nostri Granatensis adoptavit, F. Didacus de Yepes Hieronymianus, illustris Ambrosius de Moralez &c. speciatim Ludovicus Muñoz licentiatus, qui vitam ejus accurate juxta ac eleganter scripsit libro cui titulus:

Vida y virtudes del venerable varon el P. M. Fray Luis de Granada de santo Domingo, Matriti, Mariæ Quiñones 1639 in 4 pagg. 464. Sed nullum ejus elogium afferri potest certius & luculentius, quam ipsamet ejus opera toto orbe utpote in linguas fere omnes usu tritas certatim versa celeberrima: quæ cum Nicolao Antonio, non ultimo ejus panegyriste in *Bibl. Hispana* in tres classes distribuimus.

I. LATINA.

1. *Concionum de tempore.* T. I. *A Dominica 1 Adventus ad Quadragesimam.* Addidit ad calcem: *Conciones quinque de pœnitentia*, Ulyssipone 1575: Antwerpiæ, Plantini 1577 in 8: Romæ, in ædibus P. R. 1578 in 4: Mediolani, Antonii Antoniani 1586 in 4.

Gallice. Gabriel de Saconnay comes & decanus Ecclesiæ S. Joannis Lugdunen. vertit, ac in lucem edidit *Trois sermons du grand & dernier jugement de Dieu traduit du Latin de Grenade*, Lugduni, Bened. Rigaud 1580 in 16. Laudat du Verdier in sua Bibl. Gall.

T. II. *De quartis & sextis feriis & Dominicis quadragesimæ ad pascham*, Olissipone 1575: Salmanticæ 1577 in 4: Antverpiæ, Plantini 1581 in 8: Romæ in ædibus populi Romani 1578 in 4.

T. III. *A paschа ad festum corporis Christi*, Adjecto & inserto *libro variarum sententiarum de oratione, meditatione & contemplatione*, Olissipone 1575: Antwerpiæ, Plantini 1579 in 8: Salmanticæ 1576 in 4: Parisiis 1585: Mediolani 1585 in 4.

T. IV. *De Dominicis ad adventum*, Olissipone: Antverpiæ, Plantini 1582 in 8: Salmanticæ 1578 & 1580 in 4: Parisiis 1585, & Mediolani eodem anno.

2. *Concionum de Sanctis Tomi duo*, Antwerpiæ, Plantini 1580 in 8.

Prodierunt iterum hi sex tomi, Antwerpiæ 1588 in 8: Ibidem postea, viduæ & filiorum Jo. Moreti a 1610 ad 1614 in 8: Lugduni, Petri Landry 1587 & 1598 in 8.

Index copiosissimus sermonum omnium de tempore & de Sanctis, Salmanticæ 1581 in 4.

Joannes Maria Tarsias Florentinus Tomos IV de tempore Italice vertit & in lucem edidit, Venetiis, Antonii Ferrari 1580 in 4.

D. Colin canonicus Remensis Gallicos fecit & edidit, Parisiis, Chaudiere 1599 in 8.

F. Joannes Charon Gallus Remensis noster Gallice vertit, & typis commisit:

T. I. *Depuis le premier Dimanche de l'Avent jusqu'a Paques*, Parisiis 1602 in 8.

T. II. *Depuis Pasques jusqu'a la Pentecote*, Paris. 1599 in 8.

T. III. *Ascension, Pentecote, Trinité*, Paris. 1602 in 8.

T. IV. *Pentecoste jusqu'aux Advents*, Paris. 1585 in 8, Tomi duo.

Sur les festes, Paris. 1601 in 8. Tomi duo.

Plerosque sermones de tempore scilicet de adventu, quadragesima, SS. Sacramento, Dominicis & festis anni præcipuis Nic. Josephus Binet theologus nova versione Gallica donavit, Parisiis Joan. Villette & Joan. de Nully 1698, Tomis III in 8.

Quantum verò istud concionum opus ex quo primum editum est, ab omnibus habitum sit, vix narrare quis sufficiat: virorum sacræ hujus artis peritissimorum S. Caroli Borromei, Frederici cardinalis Borromei sancti ex fratre nepotis, in suo opere cui titulus *Orator sicer*, Martini de Navarra, Didaci de Paiva de Andrada & aliorum legesis apud Ludovicum Muños citatum & Andream Schottum infra citandum testimonia: illud solum addo non solum antiquos qui a Granatensis morte floruerunt Philippum Diez ord. Min. Joannem Osorium S. J. & alios, sed & plures hujusce ætatis integras paginas suis sermonibus ac homiliis inseruisse: quod præsertim in opere his ultimis annis adeo vulgato cui titulus *Homelies morales du Sr Floriot* lectori licitum est experiri.

3. *Rhetorica Ecclesiastica, sive De ratione concionandi libri VI*, Olissipone, Lazari Ribero 1576 in 4, Venetiis, Francisci Zileti 1578 in 4, unâ cum Augustini Valerii Veronensis episcopi alia *Rhetorica Ecclesiastica ad clericos libris III*, olim anno 1575 ad cardinalis Caroli Borromei instantiam scripta, & Veronæ edita a nostro Marco Medices S. T. M. ac eidem Borromeo nuncupata, ac postea a Petro Galesinio Mediolani iterum edita, demum hac editione posteriori ab auctore Valerio aucta, & locupletata, a Petro Morino theologo Parisiensi eidem cardinali Borromeo, ac illius Ecclesiæ Mediolanensis seminariorum clericis dicata, & elegantibus typis excusa.

Coloniæ, Hæred. Arnoldi Birxmanni 1578 & 1582: Ibid 1611 in 8: Mediolani, Michaelis Tini 1585 in 4: Parisiis, Guillelmi Pelé 1635 in 8.

Gallice vertit idem qui supra D. Binet, Parisiis, Jo. Villette 1698 in 8.

Partes que a da tener un Predicador, Matriti 1585 in 4. Recensetur in catalogo Bibl. Barber. Rom. an sit opus a *Rhetorica* aliud, videant gentiles & doceant.

4. *Silva locorum communium omnibus divini*

Digitized by Google

verbi concionatoribus, nec non variarum lectionum ſtudioſis non minus utilis quam neceſſaria: in qua tum veterum Eccleſiæ Patrum, tum philoſophorum, oratorum, & poetarum egregia dicta aureaque ſententiæ cuilibet ſermonis inſtituto aptiſſima copioſe leguntur, in tres claſſes digeſta. I. *Locorum quæ tum ad Deum, tum ad diverſa genera perſonarum & ſtatuum pertinent.* II. *De vitiis & virtutibus oppoſitis agitur.* III. *De beatitudinibus & donis & ſacramentis aliquot, deque quatuor noviſſimis, & quibuſdam aliis*, Lugduni, Petri Landry 1582: Iterum 1586 in 8, & 1587 in 8, & 1592 in 8: Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Guaſt 1586 in 4.

5. *Collectanea moralis philoſophiæ Tomis III. Quorum I ſelectiſſimas ſententias ex omnibus Senecæ operibus: II. ex moralibus opuſculis Plutarchi: III clariſſimorum principum & philoſophorum inſigniorum apophthegmata complectitur*, Oliſſipone 1571: Pariſiis, Guillelmi Chaudiere 1582 in 8: Quod opus ſub alio titulo ſcilicet, *Loci communes philoſophiæ moralis*, prodiit, Coloniæ 1604.

6. *De officiis & moribus epiſcoporum*, Oliſſipone, Franciſci Correa 1565 in 16, unâ cum ſimili tractatu περὶ μαρτύρων Bartholomæi de Martyribus, quem Granatenſis poſt primam editionem Romanam recudendum curavit, præfixo ejuſdem de Martyribus actorum Breviculo, Pariſiis 1583 in 8: Coloniæ Quentelii 1624 in 12.

Gallice, Pariſiis, Frederici Leonard 1670 in 8 pp. 344: verſio elegans.

Hoc idem opus cenſeo, quod Nicol. Antonius appellat *Homiliam bene longam De ſacerdotii dignitate atque officio* Oliſſipone primum editam, & teſte Valerio And. Deſſelio Belgice redditam.

II. Hispana.

1. *Guia de Pecadores.* Opus Pace Auguſta circa 1555 elucubratum, tumque circiter editum in lucem, licèt locum & annum nullus indicet. Prodiit poſtea Salmanticæ 1570 in 8.

Huic operi inter alia ſua primas omnino dabat auctor, quæ dum revolvereta identidem, & ad iſtud accederet, quaſi mirabundus etiam ultimo vitæ anno fertur dixiſſe ſolitus. An me hoc opus Pace Auguſta compoſuiſſe potis eſt? Quam puro quam ſalubri civitas iſta fruitur cœlo ſub quo talia naſcuntur!

Della guida, o vero ſcorta de peccatori tradotta dalla lingua Spagnuola nell' Italiana dal P. Timoteo da Bagno de' Camaldoli, Venetiis, Georgii Angelieri 1576 in 4.

Italica eſt alia verſio noſtri Hieronymi Joannini da Capugnano hoc titulo *Guida de' peccatori*, Venetiis, Gioliti 1577: Ibidem 1595 in 4. Adjecit initio vitam ejuſdem Ludovici Granatenſis. Alterutra prodiit Romæ 1585 in 16.

Latine reddidit Michael ab Iſſelt, Coloniæ 1587 & 1590 in 12, & 1594 in 12.

Gallice. Paulus du Mont, Duaci, Joan. Bogard 1574 in 8.

Iterum Nicolaus Colin, Remis, Joan. de Foigny, 1577 in 16: Pariſiis, Mich. Sonnius 1625 in 8.

Ruſus D. Girard, Pariſiis, Petri le Petit 1658 in 8: verſio elegantiſſima, quæque exinde pluries ibidem prodiit, & omnium manibus teritur.

Verſionem novam aggreſſus eſt F. Cyprianus a S. Angelica dictus, Auguſtinianorum excalceatorum ſodalis & edidit Lugduni 1674 in 8.

Germanice etiam verterunt & ediderunt Moguntiæ 1599 in 8, voll. duobus.

Polonice Staniſlaus Varſavienſis Soc. Jeſu reddidit.

Græce ſed compendio Andreas Rentius Chienſis Soc. J. Romæ, Propagandæ 1628 in 12.

2. *Libro de la oracion y meditacion*, Partibus tribus. I. *De la oracion y meditacion.* II. *De la devocion.* III. *De la oracion, del ayuno, y de la limoſna*, Salmanticæ 1567 in 8: Methymni Campi. 1578 in 8. Sec. XVI.

Italice primus vertit Camillus de Camillis, & edidit Venetiis 1575: Iterum Venetiis, Jo. Angelieri 1601.

Latine Michael ab Iſſelt citatus, Coloniæ 1586 & 1592.

Gallice: *Devotes contemplations & ſpirituelles inſtructions ſur la vie, paſſion, mort, reſurrection & glorieuſe aſcenſion de N. S. J. C. le tout accommodé ſûr certains paſſages & myſteres contenus au nouveau teſtament, avec interpretations neceſſaires pour l'intelligence d'iceux, Traduit de l'Eſpagnol de R. P. Louis de Grenade par Francois de Belleforeſt*, Pariſ. Guil. De la Noue 1572 in 16.

Item: *Le vrai chemin & adreſſe pour acquerir & parvenir a la grace de Dieu & ſe maintenir en icelle par le moien & compagnie de l'oraiſon & contemplation en la loi & amour de Dieu, avec trois diſcours de l'efficace des principales œuvres de penitence, l'aumone, l'oraiſon, & le jeune, le tout traduit de l'Eſpagnol de Grenade par Belleforeſt*, Ibid. 1576 in 8.

Hunc librum omnium operum primum compoſuiſſe fertur dum prior ageret Cordubæ in eremo *Scala Cœli* dicta, ubi ſtetit ab anno MDXLIV ad MDLII, & iis annis in lucem edidiſſe. Quis verò duorum S. Petri de Alcantara aut Granatenſis noſtri prior de hoc argumento ſcripſerit, an S. Petri libellum de oratione in commentarium dilataverit Granatenſis, an contra Granatenſis opus fuſius S. Petrus in compendium contraxerit? digna eſt Hiſpanorum utriuſque ordinis inquiſitione curioſitas: ut ut ſit ſua cuique laus integra ſtat. Cæterùm quod in vita hujus ſancti Petri Gallicus interpres Marcheſii lib. 3 c. 11 refert, nempe ſanctum a Granatenſi conſultum, quo ſtudio ſibi eſſet incumbendum, reſpondiſſe a Deo ſibi revelatum, illi deinceps a prædicatione ceſſandum, & libris ſcribendis omnino inſtandum, neſcio an cui probabitur, cùm a prædicatione nunquam ceſſaverit Granatenſis imo nuſquam eo miniſterio magis claruerit, quam ex quo Luſitaniam circa MDLVI ingreſſus eſt, & annis pluſquam XXV deinceps, imo & ultimo vitæ ætatis LXXXIV etiam concionatus ſit.

3. *Memorial de la vida chriſtiana.* Septem tractatibus conſtat. I. *Una exhortacion a la virtud.* II. *De la penitencia.* III. *De la ſagrada communion.* IV. *De las principales reglas de vivir.* V. *De la oracion vocal.* VI. *De la oracion mental, donde ſe pone la vida de Chriſto.* VII. *Del amor de Dios*, Ulyſſipone ſemel & iterum: Poſtea Salmanticæ 1566: Compluri 1566: Barcinone 1614 in fol.

Gallice Godefridus de Billy vertit I Partem & edidit Pariſiis, G. Chaudiere 1575 in 16. *Seconde partie du memorial traduitte par N. Colin*, Remis, Jo. de Foigny 1577 in 16.

Italice Hieronymus da Capugnano ſupra laudatus, & ſexta vice edidit Venetiis 1595 in 4.

Germanice reddidit Philippus *Debernier.*

Latine, Michael ab Iſſelt citatus, Coloniæ 1594 in 8.

4. *Adiciones al memorial de la vida chriſtiana:* ubi I. *De la perfeccion del amor de Dios.* II. *De algunos principales miſterios de la vida de Chriſto.* Adjecta eſt *La Filomena de S. Buonaventura*, Salmanticæ 1574 & 1577 in 8.

Gallice reddidit Nicolaus Dany abbas S. Criſpini ad Sueſſiones hoc titulo: *L'Arbre de vie ou Traité de l'amour Divin*, Pariſ. G. Chaudiere 1575 in 16.

Digitized by Google

Sec. XVI. Superiora opera Aſcetica nempe *La Guia, el Memorial, y Adiciones al memorial, De la oracion &c.* Simul prodierunt elegantibus typis, Antverpiæ, Chri. Plantini 1572 in 8. voll. 9. Quæ editio extat Pariſiis in Regia D 3667 & ſeqq.

5. *Introduccion al ſimbolo de la Fee*: Partibus quatuor. Quibus addidit *Quinta Parte de la introduccion &c. Añadioſe un Tractado de la manera de enſeñar los miſterios de nueſtra Fee a los que ſe conviertan de los infieles*, Salmanticæ, Hæred. Matth. Guaſt 1582 in fol. Iterum 1585: Rurſus Ibid. Cornelii Bonardi 1588 in fol. Matriti, Th. Junti 1595 in 8 Tomis tribus. Quæ editio elegans Pariſiis in Regia D 3679: Antverpiæ, Plantin 1572 in 8 Tomis V charactere eleganti.

Italice vertit Philippus Pigafetta hoc titulo: *La quinta parte della introduttione al ſimbolo della fede. Trattato del modo dell' inſegnare i miſteri della noſtra fede a coloro che eſſendo prima infedeli ſi convertono*, Venetiis, Franc. de Franciſcis 1587 in 4: Ibid. 1590 in 4: Genuæ 1587 in 4.

La Quinta parte cioè l'Epitome overo compendio dell' introduzzione del ſimbolo della fede, Venetiis, Damiani Zanari 1590. An alia verſio.

Introductio ad ſymbolum ex Hiſpano Latine reddita a Johanne Paulo Gallutio, Venetiis 1586 in 4: Coloniæ, Hær. Quentel 1588 in 4.

Quintam partem Latine verterat idem qui *Introductionem* Joannes Paulus Gallutius Salodienſis, & ediderat Venetiis 1587. Quæ & prodiit Coloniæ, Caleni, & Hær. Quentelii 1589 in 8: Lugduni J. B. Buyſſon 1597 in 8.

Partem primam quæ eſt de mirandis naturæ operibus Gaſpar Manzius J. C. ſub hoc titulo *Philoſophia Chriſtiana. De admirabili opere creationis, & quomodo per creaturas ad creatoris cognitionem perveniatur*, Ingolſtadii, Georgii Haenlini 1650 in 8.

Gallice excepta V. P. ſeu Compendio vertit N. Colin canonicus Remenſis & edidit Pariſiis G. Chaudiere 1587 in fol. Lugduni 1588 & deinceps pluries: Iterum Pariſiis, viduæ Chaudiere, Ægidiæ Hacte, Roberti Fouet, & Nic. Buon 1601 in 4.

Abregé du catechime. Quam Gallicam verſionem edidit Gabriel Chappuys, Pariſiis, Rob. Fouet 1605 in 8: Ibid 1607 in 4 hoc titulo: *Livre II du catechime de Grenade, faiſant la cinquieme partie de ſon introduction au ſymbole de la foi. Plus un traité de la maniere & metode d'enſeigner les miſteres de notre foi aux infideles &c.* Quæ editio apud Pariſienſes noſtros ad S. Honorati.

Perſice verſum Ludovicus Muñoz refert ex F. Antonio de Gobea Eremitæ Auguſtiniani epiſcopi de Sirene in Itinere ſuo Perſico lib. 1 c. 13 fol. 38, ubi iſte aſſerit ſe, dum a nobili Venero Perſarum regi ea lingua verſum opus ac elegantiſſimo codice ligatum offerretur, præſentem fuiſſe.

6. *Compendio de la doutrina Chriſtiana.* Luſitanice ſcripſit inſtante regina Catharina, ruſticis in vicis & montanis Portugalliæ diſtribuendum: cui addidit, *Treize pregacoes das principaes feſtas de Chriſto nueſtro ſenhor, & da ſu ſantiſſima mãy*, Oliſſipone, typis regiis 1560 aut circiter

Hiſpane reddiderunt noſtri Henricus de Almeida, & Joannes de Montoya, alter alterius conſilii inſcius, & eodem anno typis excuderunt, hic Granati, ille Matriti 1595 in 4: Uterque addidit, *El ſermon de los eſcandalos*, de quo mox.

Gallice prodiit hoc titulo, *Sommaire de la doctrine Chreſtienne*, Pariſiis 1605 in 8. Quæ editio apud noſtros Inſulenſes.

7. *Un ſermon fundado ſobre eſtas palabras del apoſtol*: Quis infirmatur & ego non infirmor, II Cor. 2, *en que ſe da aviſo que en las caidas publicas de algunas perſonas ni ſe pierda el crédito de la virtud de los buenos, ni ceſſe, ni ſe entibe el buen propoſito de los flacos.* Seorſim prodiit Compluti 1589 in 12: Antwerpiæ, Plantin 1590 in 8.

Italice interprete Joanne Dominico Florentio hoc titulo: *Trattato dello ſcandalo &c.* Romæ, Titii & Pauli Diani 1589 in 4: Bergomi, Comini Venturæ 1593 in 12.

Vulgo ſubjicitur *Introductioni ad ſymbolum fidei*, ſeu lingua Caſtellana, ſeu in verſionibus Latinis & Gallicis.

8. *Inſtitucion y regla de bien vivir para los que empieçan a ſervir a Dios majormente religioſos*, Barcinone, Claudii Bonardi 1566 in 8: Matriti, Antonii Parra 1618 in 16.

Gallice interprete Paulo *du Mont* hoc titulo: *Inſtruction de bien vivre*, Duaci 1585 & 1592 in 16.

Item. *Manuel d'oraiſons & ſpirituels exercices avec une brieve inſtruction & regle de bien vivre pour ceux qui commencent a ſervir Dieu ſpecialement aux monaſteres, traduit de l'Eſpagnol du R. P. Grenade*, Pariſ. G. Chaudiere 1579 in 16.

9. *Doctrina eſpiritual*, qua in opella hæc habentur, *un compendio del libro de la oracion y meditacion, otro tratado de la oracion vocal, la inſtruccion y regla de bien vivir*, de qua mox: *una breve diſpoſicion para la confeſſion y communion.* Quem libellum nepotem ſuum appellabat Granatenſis, quaſi ex aliis ſuis operibus natum. Prodiit primum Oliſſipone vivo auctore: tum Barcinone, Thomæ Vaſſiana 1650 in 24.

Latine reddidit Antonius Dulæenius, Coloniæ, Corithii 1607 in 12.

Idem videtur quem *Polonice* vertit Simon Viſzi S. J. hoc titulo, *Speculum hominis chriſtiani*, & cum aliorum piis libellis edidit.]

Certe idem eſt quem eodem titulo Joannes *Chabanel* Gallice dedit, *Le miroir de la vie humaine*, Pariſiis, Roberti le Fizelier 1584 in 16, teſte Verderio *Bib. Franc.*

10. *Dialogo de la Encarnacion de nueſtro Señor*: interlocutoribus SS. Ambroſio & Auguſtino, Barcinone, Cormellas 1605 in 8. Primus edidit noſter Franciſcus Diagus ad calcem vitæ Granatenſis, a noſtro Franciſco de Olgueira, qui auctore dictante ſcripſerat, acceptum.

Latine cum altero tractatu ejuſdem *De ſcrupulis conſcientiæ*, ad calcem vitæ ejuſdem Granatenſis Latine etiam verſæ ex Hiſpano noſtri Diagi, Coloniæ, Kincxii 1614 in 12 pp. 166, & 152, quæ editio Pariſ. in Regia D 3683: Rurſus Ibidem 1619 in 12.

11. *Sermon que predicó a los Portugueſes perſuadiendo los que les eſtaba bien, que Portugal ſe uniеſſe con Caſtilla.* MS in 4 teſtatur Thomas Tamajo a ſe viſum, ſed dubitat Antonius in Bib. Hiſp. an vere ſit Granatenſis, an potius alterius, qui ei ſuppoſuerit.

TERTII GENERIS OPERA.

1. *La vida del P. Maeſtro Avila, de ſus virtudes, y grandes predicaciones.*

Gallice dedit Jo. Bapt. Sanjurius Soc. Jeſ. Pariſiis, vid. Camuzat 1641 in 12.

2. *Vida de D. Fray Bartolome de los Martyres arçobiſpo de Braga.* Hanc noſter Joannes de Lopez P. IV lib. 3 cap. 36 & ſeqq. teſtatur ſe ex Granatenſi excipere, ſaltem quoad majorem partem.

3. *Vida de Milicia Fernandez Portugueſa gran ſierva de Dios.* Cæciliæ de Mendoza, cujus famula illa fuerat, nuncupavit. Oliſſipone MS habebat Ferdinandus Alvia comes de Caſtro, teſte Cardoſo in *Agiolog. Luſit.* ad 7 martii.

4. *Vida de Doña Elvira de Mendoza viuda de*

D. Fer-

D. Fernando Martinez Maſcareñas religioſa en el convento de la Annunciacion de nueſtra Señora de la villa de Montemor ò novo. Hujus meminit Ludovicus de Souſa *Hiſt. prov. Portug.* P. II Lib. 6 c. 24 fol. 273.

5. *Libro de ſan Juân Climaco llamado Eſcala eſpiritual nuevamente romançado, y con anotaciones a los cinco primeros capitulos*, 1564: Compluti 1596 in 12 : Iterum Matriti, Jo. de Coſta in 8 pp. 478.

6. *Contemptus Mundi, o Menoſprecio del mundo.* Nempe Liber *de Imitatione Chriſti* vulgo dictus Hiſpane ab eo verſus, Matriti 1567 in 16 : Ibidem, Vid. Quirini Girardo 1589 in 12 : Ilerdæ 1514 in 16.

HÆC EJUS ETIAM FERUNTUR:

1. *De frequenti communione.* Hiſpane primum, tum Italice, exinde Latine redditum a Michaele ab Iſſelt : unâ cum Bonſignorii Cacciaguerræ tractatu ejuſdem argumenti, Coloniæ, Godefridi Kempenſis 1586 in 12 : Ibid. 1591 in 12.

2. *Tractatus de Peregrinationibus* ex Hiſpano Italice redditus hoc titulo : *Iſtruzzioni de' Pellegrini che vanno alla ſanta caſa, & altri luoghi ſanti &c.* Maceratæ 1575 in 16. Recenſetur in catalogo Bibl. Barber. Rom. Meminit etiam Poſſevinus.

3. *Epiſtola Hiſpana de his quæ de religioſa quadam famina ſpargebantur in vulgus*, Belgice verſa Valerio Andrea teſte, Antverpiæ, Mureti.

4. *Hiſtoria quædam Eccleſiaſtica Latina.* Laudatur ab Antonio Senenſi noſtro Hiſpane verſa a Granatenſi, ſed cùm quænam illa ſit non indicet, & id ſe quorumdam relatu didiciſſe tantum aſſerat, ac de ea fileant alii, penes illum fides eſto.

5. *In Pſalmum 2 pia commentatio* interprete Michaele ab Iſſelt, Coloniæ 1592.

6. *Orationes & exercitia ſpiritualia Latine reddita per Ottonem Senheim*, Coloniæ, Johannis Kinckii 1618 in 12, laudantur a Draudio in ſua Bibl. Theol. pag. 444.

QUÆDAM ex ejus libris excerpta & in varias formas pro ingenio & libito editorum digeſta prodierunt in lucem:

1. *Concionum in Epitomen redactarum T. I, Poſtillas & homilias in totius anni de tempore evangelia continens : & T. II, Poſtillas & homilias in præcipua ſanctorum feſta continens. Opera F. Petri Morſſei Cratepolii inſtituti D. Franciſci FF. Conventualium Coloniæ*, Ibid. 1586 & 1590 : Iterum typis Sibyllæ a Porta 1591 in 8 : Antverpiæ 1589 in 8 : Rurſus Lugduni, Claudii Morillon 1609 in 8 pagg. 645 & 229. Quæ editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Eaſdem conciones in compendium redegit* F. Joannes Sweertius Dieſtenſis Cartuſiæ Colonienſis alumnus, idque multo elegantius & accuratius, inquit ejus patruus Franciſcus Sweertius in *Athen. Belgic.* quam Cratepolius mox laudatus. Edidit verò Coloniæ, Albini 1611 in 4.

3. *Lieux communs & diſcours ſpirituels en forme de predications ou ſont traitees pluſieurs matieres concernantes le ſalut de l'ame & la reformation de notre vie : Extraits des ſermons du R. P. Louis de Grenade Eſpagnol de l'ordre de S. Dominique, & faits François par Nicole Colin chanoine & treſorier de l'Egliſe de Reims*, Pariſ. G. Chaudiere 1580 in 8. Laudat Verderius in ſua Bibl. Franc. & ſequentem.

4. *Predications contenant certaines matieres & points neceſſaires a eſtre traitez & prêchez pour les Avents, & depuis les Avens juſques en Careme : Extraites des ſermons dudit de Grenade, & miſes en Francois par le meme N. Colin*, Ibid 1582 in 8.

5. *Les fleurs des meditations divines miſes en François par Gabriel Chappuis*, Rotomagi 1627 in 12.

6. *Paradiſus precum ex Ludovici Granatenſis opuſculis per Michaelem ab Iſſelt concinnatus*, Coloniæ 1599 in 16 : Ibidem 1604 in 12. Extat Pariſ. in Regia E 3681. 2. Sec. XVI.

Gallice Interprete Gabriele Chappuis, Rotomagi 1611 in 12.

7. *Oraciones y exercicios de devocion muy provechoſos recopilados de diverſos y graves autores*, Caſarauguſtæ, Caroli de Lavayen 1606 in 16 pp. 382.

Italice etiam prodierunt hoc titulo : *Pie e devote orationi raccolte da diverſi ſanti dottori per il R. P. Luigi da Granada &c. & ſparſe in diverſi luoghi delle ſue opere nuovamente poſte inſieme, & ordinate ſecondo i biſogni della vita humana dal P. F. Nicolo Aurifico Seneſe Carmelitano, con una breve regola di ben vivere, & alcuni eſercizii ſpirituali*, Venetiis, Giolito 1574 in 12 pp. 417. Extat Pariſ. in Regia D 3685. Quod opus idem videtur cum eo quod Antonius Bibl. Hiſp. laudat hoc titulo : *Flores coronæ ſpiritualis*, & præſtat Italice ibidem excuſum eodem anno.

8. *Viridarium ſeu Paradiſus precum ex Ludovici Granatenſis operibus potiſſimum deſumptus*, opera F. Guillelmi Sommerſi Silvæducenſis O. Præd. Silvæducis 1621 in 12. Alterum opus a ſuperiori.

9. *Flores ex omnibus Ludovici Granatenſis opuſculis ſpiritualibus Hiſpane*, & Latine redditi ab Henrico Cogmanno Harlemenſi medico laudantur a Valerio Andrea Deſſelio & editi dicuntur, Coloniæ 1585 in 12 : Italice primum a neſcio quo concinnatos cenſet Antonius Bibl. Hiſp.

10. *Flores R. P. F. Ludoici Granatenſis ex omnibus ejus opuſculis ſpiritualibus ſumma fide excerpti, & in octo partes diſtributi collectore & interprete Michaele ab Iſſelt Amorfortio*, Coloniæ, Arnoldi Quentelii 1610 in 12 pagg. 815 : Anteriorem editionem laudat Nic. Antonius : Ibid 1598 in 12.

11 *Parabolæ Evangelica explicatæ*, Cæſarauguſtæ 1585 in 8.

12. *Manuale continens exhortationes ad pœnitentiam & piam vitam*, Germanice interprete Philippo Doberiner, Poſſevino teſte : ſed an aliud a Memoriali vitæ chriſtianæ, quod ab eodem dicitur Germanice verſum?

13. *Traité de la confeſſion & de la communion traduit en François par Jean Chabanel Toloſain*, Lugduni, Petri Rigaud 1606 in 12.

14. *Methode pour ſe confeſſer & communier tiree de ſes œuvres traduites par Girard*, Pariſ. 1684 in 16. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

SEQUENTIA ITALICE:

1. *Compendio di tutte l'opere ſpirituali di Frà Luigi da Granada*, auctore F. Franciſco Panigarola ord. Minor. celebri illo concionatore. Sic refert Wadingus, ſed addit ſuæ ætate nondum editum.

2. *Un trattato de' i quattro eſtremi ultimi dell' huomo*, unâ cum aliis, Venetiis, Georgii Angelierii 1601 in 4.

Prodiit etiam Latine hoc titulo *De quatuor noviſſimis* unâ cum F. Joannis Carthenii Carmelitæ Bruxellenſis, & noſtri Ægidii Dominici Topiarii de eodem argumento opuſculis, Antverpiæ, Jo. Belleri 1588 in 16. Cenſet verò Nic. Antonius Hiſpane editum a Granatenſi, exinde Italice ab alio, ab alio Latine verſum.

3. *Roſario figurato della ſantiſſima vergine Maria madre di Dio noſtra avocata dall' opere del R. P. F. Luigi da Granata & raccolto per F. Andrea Gianetti dell' ordine de' Predicatori*, Romæ, Joſ. de Angelis 1573 in 4, & in 12.

Poſt recenſita ſigillatim opera noſtri Granatenſis, ſingulareſque cujuſque, quantum licuit editiones, hîc viſum eſt eorumdem celebriores collectio-

Sec. XVI. nes Hiſpanas, Gallicas, Latinas adjungere, & editiones ſolemniores indicare. Hæ *Hiſpanæ*:

Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Guaſt 1582 & 1583 fol. T. I. *Introduccion del ſimbolo*: Adeſt V. P. ſed non ſermo *de ſcandalo* vulgo dictus. T. II. *Guia de pecadores: De la oracion y meditacion.* T. III. *Memorial y Adiciones.* Ibidem pluries deinceps: Barcinone poſt alias apud Sebaſt. de Cormellas 1600, & 1603 & 1604 & 1612 fol. item Tomis III. In I. adeſt *Sermo de ſcandalo*: cætera eadem: elegantes editiones. Gerundæ, Gaſparis Garrich & Cornelii Bonarolo 1622 ad 1629 in fol. Matriti, Matthæi Fernandez 1659 in fol. Elegantiſſima omnium Antverpiæ, Plantini 1614 in 8. Tomis XV.

Italice. *Opere ſpirituali tradotte dallo Spagnuolo*, Venetiis 1601 in 4.

Gallice. *Les œuvres ſpirituelles & devotes du R. P. F. Louis de Grenade &c. traduites d'Eſpagnol en François partie par Paul Dumont Denyſien* (id eſt e Duaco) *partie par Nicole Colin chanoine tréſorier en l'egliſe de Reims, le ſurplus par François Belleforeſt, & Jean Chabanel Toulouſain*, Pariſiis, Claudii Morel circa 1610 aut 1620 in fol. Opus Sor. Eleonoræ Borboniæ Fontis Ebraldi abbatiſſæ nuncupatum ab editore N. *de Sonlfour*.

Editionem alteram laudat Nicol. Antonius Rotomagi 1614 in 16 Tomis XI: an hujus interpretis ſeu potius horum interpretum?

Le Catechime traduit par le meme Colin, Lugduni, Joannis Pillehoſte 1592.

Traité de l'oraiſon & meditation vrai chemin & adreſſe pour acquerir & parvenir a la grace de Dieu & ſe maintenir en icelle, traduit en François par François de Belleforeſt. Revu, corrigé & augmenté par Jean Chabanel, Lugduni, Pauli Frelon & Abrahami Cloquemin 1595 in 12.

Les œuvres ſpirituelles & de devotion du R. P. F. Louis de Grenade &c. eſquelles ſont contenus tous les enſeignemens neceſſaires au vrai chretien, depuis le commencement de ſa converſion juſques a la fin de ſa perfection. Traduites de nouveau ſur l'exemplaire Eſpagnol, & augmentées de la vie de l'auteur, d'une epitre de S. Eucher evéque de Lion, d'un traité de la convenance de l'incarnation, de la venue du S. Eſprit, de l'aſſomption, du couronnement & du roſaire de notre Dame, du Roſſignol de S. Bonaventure, & encore d'un autre traité tres excellent des ſcrupules de conſcience. Par Sebaſtien Hardy Pariſien &c. Rotomagi, Joan. le Boullenger 1634 in fol. Altera editio Ibid 1638 in fol. Quæ verſio videtur etiam minori forma prodiiſſe.

Les œuvres ſpirituelles & devotes &c. eſquelles ſont contennes la doctrine chretienne, qui enſeigne tout ce qu'on doit faire depuis le commencement de ſa converſion juſques a la fin de la perfection. Le tout nouvellement & exactement traduit d'Eſpagnol par le R. P. Simon Martin Pariſien de l'ordre de S. François de Paule, Pariſiis, Sebaſt. Huré 1643: Iterum Ibidem 1645 in fol. eleganti charta & charactere: Iterum Ibid. 1648 & 1651 in fol. Præfixa eſt vita noſtri Granatenſis fuſior quam in præcedendi Harditi: ſed extant ſolum, *La guide des pecheurs. De l'oraiſon & meditation. Le Memorial & additions. La Philomele. & une lettre de S. Eucher a la fin de la Guide.* Aliam editionem laudat Nic. Antonius, Lugduni, Petri Compagnon 1660 in fol.

Le Catechime, ou l'Introduction au ſymbole de la foi, ſavoir les cinq parties, & le ſermon du ſcandale Quis infirmatur &c. *Le tout traduit de l'Eſpagnol par le R. P. Simon Martin &c.* Pariſiis, Ludovici Boullanger 1646, & 1648 in fol.

Quæ Simonis Martin operum noſtri Granatenſis verſio ſua ætate maximo omnium guſtu excepta fuit, ut quæ fideliſſima: ſed paulo poſt ſecuta eſt nova, quæ ob puritatem linguæ Gallicæ palmam obtinuit. Hæc ſub nomine D. Girard prodiit, licèt primum opus tantum cui titulus *La guide des pecheurs* vertiſſe ferant, cætera Anonymus quidam congregationis Oratorii Gallicanæ preſbyter accuravit, ut aiunt & interpretatus eſt. Editiones hæ laudantur: I. tomis X in 8.

T. I. *La guide des pecheurs*, Pariſiis, Petri le Petit 1658 in 8: opus abſolutiſſimum, ac de quo merito dubites an purius & elegantius Hiſpane Granatenſis ſcripſerit, an Gallice Girardus repræſentarit. Hinc innumeris vicibus deinceps typis excuſum.

T. II. III, & IV. *Memorial & Additions*, Ibidem 1661 in 8.

Tom. V & VI. *De l'oraiſon & meditation*, Ibid. 1661 in 8.

Tomi IV ſequentes. *Catechime ou Introduction au ſimbole de la foi*, Ibidem 1662 in 8. In qua editione deeſt V pars ſeu compendium: ſed adjicitur in aliis editionibus ſequentibus recognitis & emendatis, Ibidem 1664, 1667 & 1675 &c. Inter has elegans eſt duobus Tomis in fol. Ibid. le Petit & Moette 1688 & 1690.

Editio omnium ampliſſima *Latina eſt* Coloniæ Agrippinæ ſumptibus Joannis Creps 1628 ab Andrea Schotto S. J. curata & in tres tomos in fol. diſtributa, ac F. Michaeli Ophovio ex ord. Præd. aſſumto epiſcopo Silvæducenſi nuncupata. T. I hæc inſunt: *Vita R. P. F. Ludovici Granatenſis ord. Præd.* quam Schottus videtur potiſſimum ex noſtro Ludovico de Souſa hauſiſſe, unde & chronologiæ quædam errata accepit, quæ emendat Ludovicus Muñoz, quorum præcipuum eſt circa annum quo Cordubam miſſus fuit Granatenſis, quem Souſa deſignat 1534, quo vix e gymnaſio Pinciano redierat; probat verò Muñoz & demonſtrat annum fuiſſe 1544. Granatenſis elogia a viris doctiſſimis & piiſſimis concinnata vitæ ſubjecit Schottus.

2. *Catechiſmi minoris libri tres.* Opus eſt quod Luſitana vernacula ſcripſit auctor in gratiam ruſticorum, *Compendio de la doutrina Chriſtiana*, Martino Binhart Turingo interprete.

3. *Introductionis in ſymbolum fidei ſive catechiſmi majoris libri IV*, Joanne Paulo Gallucio Salonenſi interprete & verſionem ſuam ipſi Granatenſi e Venetiis 1586 nuncupante.

4. *Compendium catechiſmi majoris, ſive P. V introductionis in ſymbolum fidei libri IV*, Eodem Gallutio interprete.

5. *De ratione catechizandi apud Indiarum gentes liber*, Andrea Schotto interprete.

6. *Locorum communium moralis philoſophiæ libri tres.*

7. *Silva locorum communium ex veteribus Eccleſiæ patribus &c. claſſes tres.*

8. *Rhetoricæ Eccleſiaſticæ libri VI.*

T. II. *Conciones omnes de tempore & de ſanctis in ſex tomos diſtributæ.* Subjiciuntur 1. *Conciones* XIII *catechiſticæ* Luſitana vernacula a Granatenſi ſcriptæ & editæ *pro feſtis anni ſolennibus*: & a Martino Martinez Latine redditæ.

2. *Concio funebris unica*, Latine ſcripta ab auctore, ut & ſequens.

3. *In communi calamitate ſive peſtis ſive famis &c. concio.*

4. *De lapſis & ſcandalo, deque frequenti Euchariſtiæ uſu*, interprete M. Joanne Cræſio.

5. *De officio paſtorali & moribus epiſcoporum*, ſic Latine ab auctore.

T. III. 1. *Duæ peccatorum*, Michaele ab Iſſelt interprete, a quo & præfixa de geſtis Granatenſis noſtri Joannis Marieta narratiuncula Latine reddita.

Digitized by Google

2. *De oratione & meditatione libri duo*, F. Bernardo de Freſneda Hiſpano Conchenſi epiſcopo interprete.

3. *De SS. Euchariſtiæ ſacramento tractatus in quo agitur de præparatione ad frequentem communionem, De gratia quam hujus ſacramenti beneficio conſequimur, & de admirandis effectibus quos in multis piis ſancta communio diverſis temporibus eſt operata*, Michaele ab Iſſelt interprete.

4. *Paraphraſis pſalmi* 1. Miſerere mei Deus: Eodem Iſſeltio interprete.

5. *Memoriale vitæ chriſtianæ cum adjunctis*: eodem interprete Iſſeltio.

6. *Philomela S. Bonaventuræ.*

7. *De doctrina ſive diſciplina vitæ ſpiritualis*, Interprete R. P. F. Antonio Dulcken Carthuſiano.

8. *Tractatus ſive dialogus de myſterio incarnationis filii Dei*, Iſſeltio interprete.

9. *Tractatus de ſcrupulis conſcientiæ*, Matthia Martinez interprete. Fortè hîc vel ſupra typorum erratum, ubi dicitur Martinus, niſi ſint diverſi.

10. *Vita M. Joannis Avilæ inſignis Bætica Eccleſiaſtæ*, Joanne Cræſio Belga interprete.

11. *Compendium vitæ ſpiritualis noſtri Bartholomæi de Martyribus*, ipſius Granatenſis curis primùm editum: cui Granatenſis præfatur, & geſta quædam auctoris laudat.

12. *Granatenſis in Thomam de Kempis Hiſpane a ſe converſum, ſive velis caſtigatum prafatio*: ſequitur ipſum opus *De imitatione.*

13. *Epiſtola Caroli a Baſilica Petri presbyteri Mediolanenſis ex congregatione Clericorum regularium S. Pauli decollati ad R. P. F. Ludovicum Granatenſem, De obitu Caroli cardinalis S. Praxedis archiepiſcopi Mediolani*, Data Ibid. 6 Id. nov. 1584.

Quædam Granatenſis opuſcula pia F. Joannes Swertius Carthuſianus, de quo ſupra Belgice reddidit & typis commiſit teſte ejus patruo Franciſco Swertio in *Ath. Belg.* Leodici.

Omitto plurium operum verſiones in linguas varias novi orbis, in ipſam etiam Sinenſem a noſtris accuratas, quas identidem in hac bibliotheca referimus.

Nullus dubito quin exinde plures Hiſpanæ prodierint, ſed harum quædam cum non eſſent integræ, imo in quibuſdam deeſſent aut etiam avulſa fuiſſent ad novem capita, ut teſtabatur F. Franciſcus Vria ſacræ theologiæ magiſter provinciæ Hiſpaniæ prior provincialis, hinc hujus juſſu F. Dionyſius Sanchez Moreno ejuſdem provinciæ alumnus novam & accuratam ac integram operum omnium ſpiritualium Granatenſis editionem ſuſcepit, quæ tribus tomis in fol. prodiit hoc titulo

Vida y obras eſpirituales del venerable padre maeſtro Fray Luis de Granada del orden de ſanto Domingo repartidas en tres tomos, Matriti, typis Joannis Garcia Infançon, ſumtibus Gabrielis de Leon Bibliopolæ 1679 in fol. Extant Pariſiis in Regia D 537.

Tomo I hæc inſunt 11. *Guia de Pecadores.* 2. *De la oracion y meditacion: de la devocion y de las coſas que la impiden o ayudan, y de las principales obras penitenciales, que ſon oracion, ayuno, y limoſna.* 3. *Memorial de la vida chriſtiana.* 4. *Adiciones a el dicho memorial.*

Tomo altero: *El ſimbolo de la Fee. Primera, ſegunda, tercera y quarta parte.*

2. *La quinta parte, que es un ſumario de las quatro partes dichas, con el Tratado de la manera de enſeñar los miſterios de nueſtra Fee a los infieles, que ſe convierten, y un ſermon en que ſe da aviſo que en las caidas publicas de perſonas de buen credito, ni ſe pierda la virtud de los buenos, ni ceſſen ni ſe entibie el buen propoſito de los flacos.* Hæc XVI.

Huic volumini indices generales in totum opus adjecit Editor.

Tomo III hæc habentur: 1. *La vida y virtudes de Luis de Granada compueſta per Luis Muñoz* juxta editionem Matriti, apud Mariam Quiñones 1639 in 4.

2. *El compendio y explicacion de la doctrina chriſtiana*, juxta verſionem ex Luſitano a F. Henrico de Almeida adornatam, & editionem Matriti apud viduam Petri Madrigal 1595 in 4. Subjicitur *El ſermon en que dicho V. P. da aviſo que en las caidas publicas* &c. ut ſupra.

3. *El breve memorial y guia de lo que debe hazer el chriſtiano*, juxta editionem Salmantinam Petri Laſo & Joannis Moreno 1577, quam repræſentavit nova editio Matriti apud Bernardum de Villadiego & Gabrielem de Leon 1677. Huic verò opuſculo ad majus lectoris commodum quædam addita fuerunt ex ſuperioribus Granatenſis operibus excerpta. Subjicitur, *El diſcurſo de la encarnacion del Hijo de Dios per via de dialogo entre ſan Ambroſio y ſan Auguſtin recien convertido.* Sub finem vitæ ex ore Granatenſis dictantis excepit ejus ſocius F. Franciſcus Oliver, a quo acceptum F. Franciſcus Diago noſter edidit in vita ejuſdem Granatenſis Barcinone apud Cormellas 1605.

4. *Compendio de la doctrina eſpiritual*, ad editionem Matriti apud Gabrielem de Leon 1677. In hac editione ex aliis Granatenſis operibus quædam acceſſerunt capita nempe 56, 57, 58, 61 & 62.

5. *Libro de las oraciones y exercicios de devocion recopilados por el Granada*, ad editionem Matritenſem Joſephi Fernandez de Buendia 1677. Ibidem annotatur editionem Bruxellenſem apud Mommartium anni 1662 pagg. 425 fuiſſe in Indice Hiſpano prohibitam propter orationes plures, quæ non Granatenſis, in eam illatas.

6. *La Eſcala eſpiritual de S. Juan Climaco*, ad editionem Matriti, Joannis de la Coſta, & Joannis de Varillo 1611.

7. *El contemptus mundi, o menoſprecio del mondo y Imitacion de Chriſto*, ad elegantem editionem Antverpiæ, Plantini 1572.

8. *La vida del F. Bartolome de los Martires*, ad editionem noſtri Joannis Lopez P. IV Hiſt. gen.

9. *La Vida de Juan d'Avila*, ad editionem operum ejuſdem Avilæ, Matriti, Petri Madrigal 1588.

Monet editor nulla alia Granatenſis opera ex his quæ lingua Hiſpana ab eo prodierunt, a ſe reperta, ſed ſi quis alia noverit, orat ut ſibi mittantur ſuis curis, ſuperioribus quam primum addenda.

F. FRANCISCUS DE OLIBERA.

F. Franciscus de Olibera vel *Olgueira* Hiſpanus provinciæ Bæticæ, & domus ut videtur Granatenſis etiam alumnus ac B. M. ſervi Dei de quo mox Ludovici Granatenſis ſocius & arcanorum conſcius, ſcripſit 1588

Relacion de la vida, y de las coſas del dicho venerable Fray Luis de Grenada.

Hanc ſibi MS e cœnobio Granatenſi miſſam teſtatur Ludovicus Muñoz in prologo vitæ ejuſdem Ludovici, addens etſi in omnibus cum iis conveniat, quæ de eo ſcripſit Franciſcus Diago, ceu qui ea ipſe relatione uſus eſt, quædam tamen habere ſingularia æque certa quæ Diagus quibuſdam rationibus motus, conſulto omiſit.

Sec. XVI.

F. NICOLAUS STRATTA.

1588. F. Nicolaus Stratta Inſuber Taurinenſis patria & profeſſione ſeculo XVI claruit pietate & doctrina, unde ab Emmanuele Philiberto Sabaudiæ duce conſcientiæ arbiter eſt aſcitus. Scripſit Franc. Aug. *della Chieſa* teſte, quem excipimus cum Altamura ad 1565.

Del roſario della Madona ſantiſſima, Taurini 1565.

Idem opus vel potius aliud nempe noſtri Mariani Panormitani, ſed a ſe auctum prælo dedit hoc titulo:

Compendio dell' ordine e regola del SS. Roſario della glorioſa Vergine, raccolto da diverſi autori, con le infinite indulgenze e figure della ſagra ſcritſura appropriate a ogni miſterio, con due ſorti di contemplazioni, orazioni, miſtici fiori, frutti e miracoli della B. Vergine, Taurini, Jo. Michele & fratrum de' Cavelleris 1588 in 8 pagg. 432.

Initio ſic loquitur auctor: *Eſſendo ſtato richieſto, che io doveſſi far riſtampare il compendio dell' ordine e regola dell SS. Roſario del R. P. F. Mariano Panormitano già corretto per me l'anno* 1579, *&c.* hanc addens occaſionem fuiſſe novæ hujus editionis: prior autem anni 1579 etiam Taurini pagg. tantum 95 in 12 conſtans Beatrici Marchioniſſæ *di Pianezza* a noſtro Nicolao nuncupata fuerat, quæ apud noſtros Inſulenſes.

F. PETRUS DE FERIA.

1588. F. Petrus de Feria ſic ab originis ſuæ loco & villa *de Feria* Pacenſis diœceſis ad Anam fluvium in Extremaduræ finibus ſita nuncupatus, non a familia, qui patre Gundiſalvo Martinez, matre Joanna Fernandez natus eſt, adoleſcens ordinem Salmanticæ ad S. Stephanum eſt amplexatus, ibidemque quinta febr. MDXLV in manibus prioris tum celebris F. Dominici Soto profeſſionem emiſit. Sacris ille litteris, diſciplinæque regularis ſtudio etſi juvenis jam tum commendatus, fidei ſalutiſque animarum æſtuans zelo, in Indias Mexicanumque regnum trajiciendi facultatem a prælatis obtinuit ad annum MDLI: quo appulſus manum admovere operi non deſtitit ſedulus in vinea Domini operarius, nihilque ſolicitus aliud, niſi ut animis Deo hierandis intenderet. Exinde tamen revocatis a ſuis prior Mexicani conventus, tum totius provinciæ præfectus electus anno MDLXV die XXII ſept. expletoque munere anno MDLXX procurator generalis in Hiſpaniam ad aulam regiam miſſus eſt: quod onus poſtquam quibuſdam annis egregie tutatus fuerat, eo liberari tandem obtinuit, & Salmanticam in ſuum conventum ſe recepit. Ibi novitiorum inſtitutioni præfectus datuſque magiſter, officio ſedulus incumbebat, cùm a rege catholico Philippo II eximiarum ejus dotum conſcio ad Chiapenſem Eccleſiam nominatur, & a Gregorio XIII acceptatus die VIII decemb. MDLXXIV, quantumvis reluctans accedente ſuperiorum præcepto, humeros oneri ſupponere compellitur. Conſecrationis igitur accepto annum circiter MDLXXV munere, ſponſam mox adiit, quam annis XIV omnibus omnia factus, in egenos & miſeros ultra modum & cenſum effuſus, & pronus ſanctiſſime rexit, inter immenſos officii paſtoralis labores & aſſiduos, morte ſanctiſſima ſolutus eſt a vinculis, cœloque tranſmiſſus anno MDLXXXVIII, & in eccleſia Fratrum ſuorum regiæ civitatis Indiarum vulgo *Ciudadreal* honorifice ſepultus. Cujus meminerunt F. Antonius de Remeſal *Hiſt. prov. Chiapa* p. 672. F Auguſtinus Davila *Hiſt. prov. Mexic.* Edit. Bruxel. p. 217, 478, & p. 653, Fr. Jo. Marieta *Hiſt. Eccl.* fol. 272 d, Altamura ad 1588, Ægidius Gonzalez Davila *Teatro de las Indias T. I p.* 195, Nicolaus Antonius *Bibl. Hiſp.* Quibus teſtibus ſcripſit

Una doctrina en lengua Zapoteca, que ſe imprimio en Mexico, para grande luz y aprovechamiento de los que deſpues aprendieron aquella lengua. Sic Auguſtinus Davila citatus p. 479, qui p. 653 rurſus ſic habet:

F. Pedro de Feria (imprimio) el confeſſionario Zapoteco: Utrum autem *doctrina*, quam primam laudat ſit idem cum *Confeſſionali*, an opera diverſa, alios enim aliter ſentire video, & *Doctrinam* quoſdam interpretari *vocabularium Zapotecum*, ſic enim Nicolaus Antonius citatus, judicium eſto penes indigenas. Certe ſic apud Antonium de Remeſal p. 672 lego:

Lengua Zapoteca ſupo tambien, que hizo arte y vocabulario della el mejor y mas copioſo que ay.

F. VINCENTIUS SPARGIATUS.

1588. F. Vincentius Spargiatus Longobardus Bononiæ natus, & ordinem ibidem profeſſus, vir ſanctioris vitæ, idemque ſcientiæ non mediocris, laudatur a Pio ſuppari & ſymmiſta P. II lib IV col. 313, quem excipiunt Altamura ad 1588 & Rovetta ad 1592, ſed & Bumaldus in Minerval. Bononien. qui omnes dicunt ſcripſiſſe

Compendium omnium ſcientiarum hoc titulo Ἀγαθὸν πάντων an *præſtans vel utilis facultas?* Utrum verò typis prodierit opus, vel ubi MS tantum ſervetur, hic addent ſodales.

F. HIPPOLYTUS BECARIA.

1588. F. Hippolytus-Maria Beccaria *de Monteregali* (vulgo *Mondovi*) a patria ſic nuncupatus Ligur Pedemontanus, nobili loco natus, ordinem Mediolani in conventu Gratiarum amplexatus ſic emicuit, ut inter illuſtriores ævi ſui theologos, tum & concionatores facundiores totâ Italia numerari meruerit. Bononiæ ſacram doctrinam interpretatus ac rude donatus, S. Sabinæ conventu Romæ, tum & S. Catharinæ de Formello Neapoli prior præfuit tanta omnium approbatione, ut in comitiis provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ Mantuæ anno MDLXXXV celebratis, ejuſdem etiamſi junior adhuc nec XXXVIII ætatis excedens aſſumptus fuerit prior provincialis. Hinc a Sixto V Mediolanenſis fidei quæſitor generalis primum, deinde anno MDLXXXVIII Romæ commiſſarius generalis inſtitutus, ſequenti in comitiis ordinis generalibus ibidem habitis ad ſupremum ordinis regimen evectus fuit. Diſciplinæ regularis aſſerendæ ſtudio accenſus provincias per orbem viſitare conſtituit: & reipſa non ſolum proximiores Italiam, Galliam, Hiſpaniam, ſed & ſeptentrionales longiuſque diſſitas Germaniam, Hungariam, Bohemiam, Poloniam, Ruſſiam, ac Pruſſiam dicitur peragraſſe. Præter electionis ſuæ capitulum in quo ſuæ provinciæ diffinitoris jure adfuerat, tria inſuper alia celebravit, Venetiis MDXCII, Valentiæ MDXCVI & Neapoli MDC: ubi & paulo poſt ſcilicet tertia auguſti ætatis LI ab XI martii inchoato præmatura morte interceptus abiit ad ſuperos maximo ſui deſiderio relicto. Ejus cum laude meminerunt Pius, Razzius, auctor Chronici ad calcem conſtitutionum, Fontana in Theatro & Monum. Rovetta inter Scriptores ad 1589, qui ultimus hæc ei aſcribit opera:

In primam partem & in primam ſecundæ S Thomæ commentaria.

In octo libros Phyſicorum & in tres de anima.

Ubi autem ſerventur edita vel MS aut ſilent aut ignoravit, ſed in archivis noſtris Romanis & paſſim per ordinem habentur

Quatuor ejus epiſtolæ encyclicæ e IV capitulis generalibus ab eo ſcriptæ una cum Actis editæ.

Nec dubium quin & plures Romæ ſerventur ad univerſum ordinem pro variis occaſionibus datæ.

F. ANGELUS PIENTINI.

1519. F. ANGELUS PIENTINI Etruſcus, Corſiniani ſeu Pientiæ ſic a Pio II dicta civitate ortus, profeſſione domus S. Marci Florentinæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in academia Florentina inter doctores cooptatus anno MDLXXXV kalendis junii, vir fuit ſua ætate conſpicuus, ſtatura quidem & mole corporis exiguus & puſillus, inquit Razzius æqualis p. 340, præcelſus autem ingenio, mentiſque, & animi conſiliis, qui nonniſi magna meditaretur & ſublimia. Florentinis præſulibus Antonio Altoviæ, & Alexandro Medices a ſacris fuit, & cardinalis Delphini theologus aliquando, in variis etiam provinciæ Romanæ domibus a regimine probatus, Florentiæ diem obiit ſupremum anno MDLXXXIX kal. octobris, fuitque in æde S. Mariæ Novellæ ſepultus. Ejus cum laude meminere noſtrates Gozzeus, Fontana in Monum. ad 1596, Altamura ad 1576, Pius, Fernandez, Ugurgierius *Pompe Sanesi* Tit. XV n. XI, Badius inter theologos academiæ Florentinæ p. 74, quibus omnibus præivit Razzius citatus, qui hujus Angeli ſic enumerat opera præio edita:

Una predica delle grandezze de i ſanti.

Una delle grandezze del giubileo per l'anno ſanto, Brixiæ, Thomæ Bozzola 1575 in 8 pp. 96. Quæ concio illa fortaſſe eſt, quam alii indicant eſſe opuſculum cui titulus, *Prænarrationes anni ſancti.*

Una o vero due delle grandezze del roſario, Florentiæ, Georgii Mareſcotti 1585 in 8: Iterum Bergami, Ant. Roſſi 1638 in 12.

Le pie navrazioni dell' opere più memorabili fatte in Roma l'anno del giubileo MDLXXV, Viterbii, Auguſtini Colaldi 1577 in 4 pp. 374. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Tractatus de Jubilæo in quatuor libros diſtinctus, Latine. Opus inquit Razzius, quod majorem ſuo auctori omnibus aliis famam comparavit, Romæ 1575, & Venetiis 1600 in 4.

Delle demoſtrationi degli errori della perfida ſetta Macometana libri cinque, cioè l'Alcorano riprovato dal P. Angelo Pientini da Corſignano &c. Editio prima Florentiæ Mareſcolti 1588 fol. pp. 371, extat Pariſiis in Regia D. 1560: Altera Romæ 1596 in 4: Tertia Florentiæ 1603, quæ extabat in Sluana recenſita in Indice T. I. p. 197.

Delle vere grandezze predicbe dieci, Florentiæ, Giunti 1589 in 8. Extabat anno 1681 in Bibl. S. Mariæ Novellæ Florentiæ tum a me viſus liber.

F. ANTONINUS A CAMEROTTA.

1589. F. ANTONINUS A CAMEROTTA a loco natali ſic nuncupatus, quod oppidum eſt non longe a Palæocaſtro ſeu Petolia ad oram maris Tyrrheni in Picentinis regni Neapolitani non ignobile ſitum, ſacræ theologiæ magiſter fuit ſua ætate celebris. Novem annis ſolidis fertur gymnaſium Bononienſe noſtrum rexiſſe, ac decanum etiam collegii theologorum Parthenopæi egiſſe. Archiepiſcopi Compſani Alphonſi cardinalis Geſualdi coadjutor cum futura ſucceſſione electus & datus fuerat, ſed profeſſioni ſuæ mirum affectus conſecrari conſtanter recuſavit. Unus fuit e primis congregationis *della Sanità* erectoribus, ac pluribus etiam novis ordinis domibus excitandis auctor fuiſſe dicitur. Obiit anno MDLXXXIX Neapoli in regio S. Dominici cœnobio, in quod filiationem ſuam e domo S. Petri Martyris transferri obtinuerat. De eo legendus Vallius: ejus etiam meminere Altamura ad 1589 & Toppius *Bibl. Napol.* quibus teſtibus rei litterariæ reliquit

Tractatus plures, qui MS apud S. Dominici ſodales Neapoli aſſervantur.

Indigenarum diligentiæ erit, de quibus in illis agatur, explicatius narrare & hic addere.

Sæc. XVI

F. ANTONIUS ABELLY.

† 1589. F. ANTONIUS ABELLY Gallus Pariſinus, ibidem in conventu S. Jacobi ordini aſcriptus exacto ſtudiorum curriculo ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDLIV, quo decimus tertius & ultimus de Sorbonica reſpondit & MDLV, anno ſequenti XXVIII januar. licentiatus, & locum XIV ſortitus. Exinde quatuor ſcholæ S. Thomæ regentium tertius in conſilio patrum anno MDLXI electus fuerat, & in capitulo congregationis Gallicanæ Trecis eodem anno maii XIV ea deſignatio probata: at cùm magiſtro ordinis F. Vincentio Juſtiniani diſplicuiſſet, cujus cauſam non invenio, niſi fortè quod huic conventum Pariſienſem a congregatione Gallicana ſegregare tentanti ſuoque immediato regimini ſubjicere volenti acrius reſtitiſſet, ut ut ſit tum in comitiis ordinis Avenione XXV maii MDLXI celebratis rejectus fuit, & in conventum Trecenſem relegatus. Verum ut vir inſignis erat, morumque integritate ut eruditione clarus, brevi in gratiam rediit, ipſo ordinis magiſtro eodem anno Pariſios accedente, variiſque deinceps functus eſt cum laude muneribus, vicarius etiam generalis ſuæ congregationis Gallicanæ anno MDLXV electus & præfectus per triennium. Conciones per ampliores Galliæ regiæque urbis eccleſias habuit, tantaque dicendi gratia claruit, ut ſuum regina mater Catharina Medicea ſelegerit Eccleſiaſten, tum & arbitrum conſcientiæ: quod munus ut tutari poſſet, abbatiam S. Mariæ Livriaci in Alneto (vulgo *Livry en Launoy*) ei commendari curavit (quo verò anno non ita liquet, licèt Sammarthani in *Gall. Chriſt.* ad 1554 aſcribant) ſed & infulam epiſcopalem eadem ei deſtinabat, niſi morte præventa fuiſſet, quam obiit V jan. MDLXXXIX. Quandonam autem Antonius obierit, mihi hactenus incompertum. Scripſit ac in lucem edidit

1. *La maniere de bien prier avec la vertu & efficace de l'oraiſon prouvée par l'exemple des anciens, enſemble une brieve interpretation de l'oraiſon Dominicale &c. Dediée au roi tres Chreſtien Charles IX*, Pariſiis, Nicolai Cheſneau 1564 in 8 pagg. 64. Extat apud noſtros Rotomagi. In epiſtola ad reginam matrem nuncupatoria alios duos libellos promittebat, alterum *Le 1 point requis au Chretien ce qu'il faut croire:* alterum *le 2 point connoitre ce qu'il faut faire.* Sed an promiſſo ſteterit, mihi incompertum.

2. *Sermons ſur les Lamentations du ſaint prophete Hieremie faits en la preſence de la reine mere du roi &c. dediez a elle meme*, Pariſiis, Michaelis de Roigny 1582 in 8 pp. 414. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum & Rotomagenſes. Opus elegans & eruditum.

3. Eſt præterea *Lettre de Frere Antoine Abelly a la reine Caterine de Medicis* edita typis anno 1563. Quæ extabat in Bibl. Baluzii recenſita catalogi n. 9350 inter plura aliena.

Digitized by Google

Sec XVI.

F. DAMIANUS ROSCIUS.

1589. F. Damianus Roscius Italus patria & professione Bononiensis sacræ theologiæ magister vir gravis & eruditus, ac fidei zelo accensus, vergente ad occasum seculo XVI claruit, bienniumque Romæ commoratus est F. Pauli Constabilis tum sacri palatii magistri anno MDLXXIII instituti allectus socius, cujus & monitis scripsit opus hoc titulo:

Libri tres commodi ac utiles partim manifestandis, partim convincendis hæresibus atque hæreticis, ordine alphabetico. Primus tractat *de hæresibus agnoscendis*, seu potius variarum censurarum quæ propositionibus apponi solent, *hæretica*, *erronea*, *temeraria*, *scandalosa &c.* expositionem & discrimen tradit. Alter *de hæreticorum dogmatibus* agit, propositionesque ad suam usque ætatem censura notatas alphabetice refert. Tertius *de hæreticorum sectis, origine, temporibus ac institutis*, eodem ordine. Adjicitur *conciliorum summa, quibus hæreses damnantur*, Vincentiæ, Perini 1582 in 4 pagg. 40: 234 & 186. Laudatur ut altera editio Patavii, Pauli Meioti 1589 in 4, sed ipsissima est prior solo primo folio novis typis excuso hoc titulo *De hæresibus agnoscendis & convincendis libri tres*. Utraque extat Parisiis in Regia D 1548 & 49. Opus Jacobo cardinali Sabello nuncupatum.

Ejus meminere Possevinus, Altamura ad 1581, Rovetta ad 1590, qui ultimus ex uno & eodem opere tris conflare videtur: Qui & addit plura hujus nostri Roscii opuscula MS Bononiæ servari, penes quem fides.

F. MARIANUS DE VETERE.

1589. F. Marianus de Vetere vernacule *Vecchio* nuncupatus, Panormi in Sicilia natus, & ibidem adolescens ordinem amplexus, per omnes scholæ agones magisterii lauream tandem meruit. Exinde totum se pulpito tradens celeberrimus sua ætate claruit Ecclesiastes, tanto auditorum confluxu ad ejus conciones accurrente, ut in publicis civitatum plateis prædicare cogeretur, cùm angustiora essent multitudini capiendæ templa etiam ampliora: huic verò ministerio ita addictus, ut sæpissime eodem die octo vel novem horis solidis ad populum verba faceret indefessus, animarum Christo lucrandarum desiderio tantum æstuans. Capite plectendorum curam libenter suscipiebat, & ejus generis homines pervicacissimos, in malitia obduratos, vel etiam hæreticos pertinaces vivis suis sermonibus ad sanam mentem reduxit, & ad mortem christiane subeundam adegit. Cultus beatæ Virginis promovendi studiosissimus fuit, qua ratione novemdialium ante natale Domini instituendorum auctor primus fuisse dicitur non solum in Sicilia, sed & per Italiam, quæ & piis fidelium exercitiis & gravissimis suis concionibus solemniora reddere consueverat. Primus etiam fuisse fertur, qui quotannis die festo sanctissimi rosarii supplicationem solemnem, cui clerus omnis secularis & regularis intercedebat, Panormi instituit: ejusdem rosarii per choros publice recitandi rationem adinvenit, qui mos exinde in Italiam pervasit, & per alias nationes cum maximo fidelium profectu propagatus est. Alia plura piorum similium exercitiorum opera Siculis inspirasse dicunt, & his totum deditum, ne ab iis abstraheretur, opulentam insulam sibi a summo pontifice collatam constanti animo recusasse. Tandem fractis ex continuo labore potius quam senectute viribus, dum in Calabria Castrinovi per antenovemdialia natalis Domini conciones ad populum haberet anno MDLXXXIX die XXII decembris placide obdormivit in Domino. Tantam verò morum innocentia, vitæque integritate ac sanctimonia, dum in humanis esset, apud Siculos comparaverat famam, ut sacris ejus exuviis privari non passi fuerint. Quapropter audita ejus morte, mox Messanenses sodales Castrum-novum accurrerunt, & superatis omnibus quæ incolæ opponebant obicibus, corpus ejus secum abduxerunt, & Messanam asportarunt, quod ubi advenisse in civitate rescitum est, obviam processerunt clerus secularis universus, cœtusque omnes religiosi & solemni pompa ad cœnobium S. Dominici deduxerunt, & in æde nostra sepelierunt. Tanti viri sermones auro pretiosius servari debuerant, sed inter manus sodalium divisos fuisse, nuncque deperditos conjectu pronum. Hæc solum ab eo typis data feruntur:

Manriquus in tractatu constitutionum confraternitatis vitæ sub titulo SS. Rosarii Dei genitricis, quibus accessit Compendium F. Mariani de Vetere Panormitani &c. Panormi Johannis Matthæi Mayda 1571 in 8.

Compendio dell' ordine, e regola del SS. Rosario della Vergine, la messa, indulgenze, l'adjunta della bulla di Pio V, e altre cose proficue da contemplare & orare, Ibidem 1571 in 8.

De hoc scriptore legendi F. Jo. Michael Cavalieri *nella Galeria de' Pontefici Domenicani T. II* p. 98, F. Dominicus Maria Marchesius Diarii Dominicani T. VI p. 220, F. Jo. Bapt. de Franchis in vita B. Petri Hieremiæ lib. 2 p. 81, & alii quos citat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. T. II p. 46.

F. PETRUS DE PRAVIA.

F. Petrus de Pravia Hispanus nobili genere natus in loco, quem *Consejo de Pravia* incolæ vernacule dicunt, sextum ab Ovetensi civitate lapidem dissito, tenera adhuc ætate parentibus orbatus, adolescens ordinem amplexatus est Oveti, ubi mira fulsit innocentia vitæ, & disciplinæ regularis studio. Inde studiorum causa Salmanticam missus, magnam omnibus maxime verò studii præfectis & magistris ob singularem ingenii felicitatem fecit sui æstimationem. Quapropter emenso in scholis audiendi curriculo, Abulæ mox datus est in gymnasio S. Thomæ artium lector: quo dum munere fungitur, salutis animarum fideique propagandæ studio ardens ad Indos Mexicanasque regiones trajecit. Eo vix appulerat, cùm philosophiam Mexicanæ domus juvenes docere jussus est; tum in ejusdem civitatis academia publicum agere theologiæ professorem magno auditorum proventu & confluxu: in quibus & Thomas Mercado noster inter ejus discipulos non infimus, qui ex agitatis in ea schola, discussisque difficultatibus tractatum postea *de contractibus* utilem collegit, & Hispali in lucem emisit, uti suo loco narramus. Obiit verò Petrus hic noster mense decembri anno MDLXXXIX, vel ut habent alii XII januarii MDXC. De quo legendus Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 69 p. 584, ubi dicit episcopum Panamensem a Philippo II designatum constanter recusasse, a Petro verò *Moya de Contreras* archiepiscopo Mexicensi Hispanias petente vicarium generalem institutum spartam hanc eximie ornasse &

1589

Quorumdam librorum censuram tulisse, quæ in Indice expurgatorio jussu tribunalis inquisitionis edita est anno 1583. Sic Davila citatus p. 595 a.

Digitized by Google

F. SERAPHINUS DE VANNIS.

* 1589. F. Seraphinus de Vannis Etruſcus a noſtris nomenclatoribus omnibus omiſſus, nunc a me luci reſtituitur, ex fide ejus operis in Bibliotheca S. Marci Florentiæ ſervati MS, ex quo conſtat ſeculo XVI vergente floruiſſe, muſis amœnioribus excultum, quem & facile Florentinum conjicias. Extat igitur Arm. II n. 176

F. Seraphini de Vannis oratio de eloquentiæ ac rhetorices laudibus, habita Foſulis in Dominicano conventu die VII *martii anni* MDLXXXIX *in feſto S. Thomæ, & ejuſdem lectiones de rhetorica.*

Quid accuratius forſan hîc addent ſodales Florentini, quod in votis eſt.

F. SILVESTER DE AZEVEDO.

† 1567. F. Silvester de Azevedo Luſitanus fidei propagandæ ſtudio ſuccenſus e civitate Malaca tranſmiſit in regnum Camboiæ circa annum MDLXXX, ſicque multa ſua patientia effecit, ut tandem regis animum emollierit, ab eoque prædicandi evangelii libertatem obtinuerit. Infideles multos in iiſque quoſdam ex aula ad Chriſtum adduxit, & moriens circa MDLXXXIX id habuit ſolatii, quod oſtium noſtris ad evangelium in eo regno prædicandum apertum reliquit. De quo legendus Souſa noſter Hiſt. prov. Portug. P. III lib. V cap. 1 & ſeqq. Scripſerat regis juſſu jam ab anno 1585

Librum de myſteriis fidei chriſtianæ lingua regni *Camboia* vernacula, quam optime ſibi comparaverat. Vide loco cit. p. 406.

F. THEOPHILUS FEDINI.

† 1589. F. Theophilus Fedini Etruſcus Florentini conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, vir pietate, doctrina, facundia, morumque elegantia commendatus, ac inter celebres ſuæ ætatis verbi divini præcones numeratus, anno MDLIX Lugduni agebat, quam civitatem ea tempeſtate familiæ plures Italæ, Florentinæ præſertim & Lucenſes incolebant, anno verò MDLXXVII in ſuo conventu nativo vixiſſe adhuc aſſerit Luſitanus æqualis, imo Pocciantius de eo ut anno MDLXXXIX adhuc vivo loquitur, & a cujus egregio ac eleganti ingenio plures ſperabantur celeberrimi fœtus edendi præter hos qui jam prodierant, ſicque recenſentur:

1. *Diſcorſo ſopra l'oratione Dominicale*, Lugduni, Joannis Fradini 1559 in 8. Petro Capponi Florentino Lugdunenſi tum conſuli nuncupavit auctor. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Inſtitutione del huomo chriſtiano.*

Magiſtro ordinis F. Vincentio Juſtiniani opus nuncupavit auctor. Eſt autem *Expoſitio ſuper pſalmum* CXVIII, Beati immaculati in via *in 7 capita diſtincta lingua Etruſca.*

3. *Diſcorſi ſpirituali ſopra il giardino de' peccatori.* Pr. *Se ogn'uno s'accorgeſſe.*

Ad Michaelem cardinalem Alexandrinum Pii V nepotem. Expoſitio eſt in ſeptem pſalmos pœnitentiæ dictos.

4. *Trattato ſopra gli quindeci pſalmi graduali.*

5. *Sopra il pſalmo* CXIII, In exitu Iſrael de Ægypto.

F. THOMAS ZOBBIUS.

* 1589. F. Thomas Zobbius Italus Brixiæ natus & ordinem profeſſus, Bononiæ verò philoſophicis & ſacris diſciplinis inſtructus, eaſdem ibidem e ſuperiori loco docuit, tum in variis Italiæ civitatibus ad ſancti officii tribunal applicitus, ob egregias dotes Romam a Gregorio XIII accitus eſt anno MDLXXVI, & die VI februarii commiſſarius ſanctæ inquiſitionis generalis in Urbe inſtitutus. Eo dum munere fungitur, habitis Romæ anno MDLXXX ordinis comitiis, unus e quatuor fuit a ſummo pontifice propoſitis, ad quorum aliquem in ordinis magiſtrum aſſumendum electionem coarctavit, tanta erat ejus religionis cæterarumque ad regimen partium apud pontificem exiſtimatio. Cùm ſors in Paulum Conſtabilem cecidiſſet, in priori officio Zobbius perſeveravit, vicarius etiam poſtea generalis ordinis a morte Conſtabilis datus, & tandem ab eodem pontifice ſacri palatii magiſter aſcitus anno MDLXXXIII ſub finem maii. Hanc ſpartam ſumma omnium ordinum approbatione adornavit annis ſex, ac demum anno MDLXXXIX ad meliora tranſivit corpore apud S. Sabinam ſepulto. Scripſit opus hoc titulo:

Ingens bellua virtute domita, Brixiæ, Vincentii Sabienſis 1569 in 4 ſignat. A ad D. Opella ethica eleganter ſcripta, & Nicolao Sfondrato epiſcopo Cremonenſi ab auctore nuncupata. Pr. *Cogitabam aliquid diligentius edere, quod in publica diſceptatione ponerem ſub tuo nomine &c.*

Subjicitur opella alia cui titulus, *Vaſtitas mentis breviſſime terminata.* Concluſiones XXXIV theologiæ ſcholaſticæ ab eo propoſitæ diſputandæ in comitiis ordinis anno MDLXIX Romæ habendis. Extat Pariſiis in Regia R 1259.

Roverta qui ſuperioris operis non meminit, hæc alia ei aſcribit opera.

Volumen circa modum procedendi in cauſis ſanctæ inquiſitionis: ſed an typis editum, an MS ſolum reliquerit, pro more tacet.

Directorio inquiſitorum noſtri Nicolai Eymerici ut emendatiſſimum prodiret, multo labore deſudaſſe, nec contemnendam operam contuliſſe in prologo teſtatur Franciſcus Peña editor vir clariſſimus. Zobbium laudant Fernandez, Pius, Fontana in Theatro poſt Razzium p. 190 & 216.

F. ALPHONSUS DE NOREÑA.

F. Alphonsus de Noreña Hiſpanus, ſic dictus ut conjicimus ab urbe Norena Overenſis diœceſis in Aſturibus comitatus titulo, quo & Overenſis epiſcopus fruitur inſigni, ut refert Ægidius Davila *Teatro Hiſp.* in epiſcop. Over. Ordinem juvenis jamque utriuſque juris peritus Pinciæ profeſſus eſt, ubi cùm theologicis ſtudiis incumberet, ineunte circiter anno MDXLIV novo miſſionariorum ad Indos epiſcopi Chiapenſis Bartholomæi *de las Caſas* inſtantiis parato ſupplemento adhuc diaconus accenſeri obtinuit. Quo ut pervenit, linguarum harum regionum ſtudio vacavit, nec Mexicanam modo, ſed tres quatuorve alias brevi ſibi comparavit, adeo ut eum ſibi ſocium elegerit vicarius provincialis F. Thomas *de Caſillas* poſtea Chiapenſis epiſcopus, in provinciam *de los Zoques* regni Mexicani plus 60 leucis difficillimi itineris a regia civitate Chiapa ſemotam profecturus mox a feſtis paſchalibus anni MDXLVI. Hinc reverſus non multum poſtea anno MDXLVIII miſſus eſt in terram *de Copanabaſtla* dictam ſocius F. Hieronymi de S. Vincentio miſſionis hujus adjutor. Pluribus aliis abinde præfuit ipſe miſſionibus, promovendæ fidei zelo ſuccenſus, Indorumque ſalutis atque ſolatii ſupra modum cupidus. Cùmque magnæ vir eſſet apud ſuos religionis atque prudentiæ variis etiam ſæpiuſque præfuit provinciæ hujus S. Vincentii *de Chiapa* locis & domibus, pluries & in ejuſdem comitiis diffinitoris officio functus, 1590.

Digitized by Google

Sec. XVI. demum & Guatimalæ anno MDLXXX die XVI januarii in capitulo provinciali prior provincialis electus, quam ille integro rexit magno religionis fructu quadriennio. Sed & vices egerat in Eccleſia Chiapenſi vacante poſt obitum laudati Thomæ *de Caſillas*, dum ſucceſſoris ejus apoſtolicæ expectarentur litteræ ab anno MDLXVII ad MDLXXIV, capitulo ipſo deferente ac recedente, regeque catholico volente, donec F. Petrus de Feria noſter a rege nominatus eam ſedem iniret. Hinc a Davila citato inter præſules Chiapenſes numeratur, quo tamen gradu nequaquam inſignitus fuit. Tandem meritis gravis & annis terras reliquit anno MDXC. De eo legendus Antonius *de Remeſal* Hiſt. prov. *de Chiapa* pp. 660 & 697, ubi longe plura, qui & addit Alphonſum ſcripſiſſe his titulis:

Tractatus ſuper adminiſtratione & regimine ſpiritualis fidelium in Indiis, bulla Pii V Rmæ anno MDLXVII *die* XXIV *martii apud S. Petrum data, Fratribus ordinum mendicantium conceſſo.* Habebat præ manibus dictus Remeſalius.

Tractatus de electione canonica juxta decreta concilii Tridentini, & ſtatuta capituli generalis Bononiæ anno MDLXIIII *habiti.* Remeſalius p. 658.

Quæ in capitulo provinciæ ſuæ de Chiapa anno MDLXVIII *die* XXIII *januarii in cœnobio de Coban Veræ Pacis ſub F. Dominico de Lara provinciali communibus ſuffragiis fuerunt circa varios conſcientiæ caſus agitatos concluſa & determinata, collecta & notis illuſtrata.* Remeſalius p. 616.

F. ANGELUS MIRABINUS.

* 1590. F. Angelus Mirabinus Italus Faventinus annum circiter MDXC inquiſitorem generalem agebat Venetiis teſte Razzio p. 314, a quo & laudatur ceu vir doctiſſimus atque humaniſſimus, ſibique notus. Hunc Rovetta etiam inter ſcriptores recenſet ad 1583 nullo teſte adhibito, hæcque ab eo relicta opera præſtat, ubi ſerventur ſeu impreſſa ſeu MS non indicans, de quibus penes eum fides:

Tractatus verum ſui temporis memorabilium.
Commentarium ſuper libros Ariſtotelis de anima.

F. ANTONIUS GAMBIER.

* 1590. F. Antonius Gambier Belga ex pago *Freſſaing* ortus, Lovanii ordinem amplexus, prædicatoris generalis titulum & honores meruit, & obiit circa annum MDXC. Sic Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. MS, ubi & addit ſequentia e prælo edidiſſe:

De la confrairie du roſaire, Lovanii, Maſii 1582.

Le jardin des prieres traduit du Flaman de F. Pierre Bacherius, Lovanii, Johannis Bogartz 1570 in 12. In epiſtola nuncupatoria monet ſe nonnullas Bacherii orationes omiſiſſe, iiſque quaſdam ab aliis deſumtas ſubſtituiſſe.

F. ANTONIUS PARABOSCUS.

* 1590. F. Antonius Paraboscus laudatur ab Altamura ad 1590 ex fide cujuſdam Camerata in libro ſuo cui titulus *Encyclopedia*, cujus autem fuerit, non addit. Penes itaque illum fides, & de ſcriptore, quem præſtat eloquentem fuiſſe Eccleſiaſten, & de ſcriptis ab eo relictis, quæ ab eo ſic referuntur:

Sermones quadrageſimales & alii.

F. ANTONIUS SOUSA.

F. Antonius Sousa Luſitanus & ſenior, nobili claraque comitum Caſtanarienſium vernacule *de Caſtanheira* ſtirpe duxit originem, quem & virum eruditione moribuſque fuiſſe præſtantiſſimum aiunt, ac priorem provincialem in Portugallia aliquando egiſſe. Revera hoc titulo anno MDLXXX in comitiis ordinis Romæ habitis affuit, & in electione magiſtri ordinis Pauli Conſtabilis votum tulit. Vicarium etiam ordinis generalem datum quandoque dicunt, & exinde ad infulas Eccleſiæ Viſenſis apud Luſitanos a Clemente VIII anno MDXCIV die XXII auguſti promotum. Ejus meminerunt Lopez P. IV lib. 3 cap. 1, Fontana in Theatro *ex Regia cancell. Apoſt.* & Altamura ad 1594, qui aſſerit eum ſcripſiſſe 1590.

Chronicon provinciæ Luſitaniæ.

Verùm de hoc Antonio, ut & de ejus opere, major eſt a noſtris Luſitanis expectanda notitia, præſertim cùm auctores non ita de ejus ætate conveniant, ceu quem Fernandez circa 1590 mortuum affirmat, Altamura vero ad 1615 perveniſſe contendit.

F. AURELIUS COSIMUS.

F. Aurelius Cosimus patria Senenſis laudatur ab Altamura ad hunc annum ex fide Maraccii in Bibl. Mar. & noſtri Hyacinthi de Parra, ubi agit de ſcriptoribus ordinis, ceu vir ingenio præſtans & doctrinæ laude clarus, ac qui Italice reddiderit Athanaſii Nellii noſtri librum 1590.

De origine SS. Imaginis B. Virginis de Quercu ad Viterbium.

Quod mihi vix ſit veriſimile, cùm Nellius ſupra laudatus ad 1580 ſuum librum Italice ediderit, niſi fortè dicas Coſimum Etruſce poliendo operam ſuam navaſſe. Quod diſcutiant ejus linguæ periti.

F. BARTHOLOMÆUS DE MARTYRIBUS.

† 1590. F. Bartholomæus de Martyribus Luſitanus vir apoſtolici plane pectoris, omnium conſenſu inter illuſtriora Eccleſiæ ſeculo XVI lumina numeratur. Cùm ejus vitam viri ſapientiſſimi fuſius ediderint, eam hic perſequi non eſt animus, quod præterea noſtri non eſt inſtituti, chronologiam tantum ejus actorum hic dabimus, ut quando vixerit, quæve munia in ordine & in Eccleſia geſſerit, lector eruditus habeat in promtu. Natus eſt anno MDXIV die menſis maii ſub Leone X & Emmanuele I rege Luſitaniæ in vico *de Verdelle* ad Oliſſiponem patre Dominico Fernandez & matre Maria Correa conjugibus honeſtis quidem & chriſtianis piiſque, ſed plebeiis tenuioriſque fortunæ, atque in Eccleſia S. Mariæ de Martyribus dicata aquis luſtralibus tinctus, ex quo quibuſdam a profeſſione annis relicto *de Valle*, quod in avi memoriam hactenus geſſerat, de Martyribus dici a ſuperioribus obtinuit. Adoleſcens igitur nondum XIV annorum anno MDXXVII die XI novemb. Oliſſipone ordinem amplexus eſt, & anno MDXXIX die XX novemb. profeſſus. Stadio litterario emenſo in comitiis Luſitaniæ provincialibus publicas concluſiones propugnavit, ſubindeque artium magiſter inſtitutus in regio collegio ab Emmanuele I Oliſſipone erecto. Ad legendam poſtea theologiam admotus, quam quidem viginti circiter annis docuit, anno MDLI provinciali ſuo Franciſco Bobadilla Salmanticam pergenti ad comitia ordinis generalia ſocius adjunctus eſt, ubi a magiſtro ordinis Franciſco Romeo lauream accepit magiſterii. Regentis munia

annis jam a pluribus annis in cœnobio a Victoria vernacule *da Batalha* dicto, in quod ex Olisiponensi studium generale translatum fuerat, sedulus implebat, cùm a Ludovico Infante Emmanuelis filio & Joannis III fratre Eboram, ubi tum aula morabatur, accitus est, qui filium suum Antonium priorem postea Cratensem, & Ecclesiæ destinatum, unàque sex e societate Jesu juvenes sodales præceptoris titulo theologiam doceret, quod & biennium egregie præstitit, tantaque principis gratia, ut cùm prior Beneficensis domus duobus passuum millibus Olisipone dissitæ electus eo migrare cogeretur, Antonium in eam urbem miserit Infans, malens filii præsentia carere, quam filium doctrina præceptoris. Anno MDLVIII a Catharina Lusitaniæ regina Sebastiani I avia & tutrice ad archiepiscopatum Bracarensem designatus, eam dignitatem invitus, ac præcepto adactus admisit die lunæ augusti VIII. Redditis exinde sibi apostolicis litteris, die tertia septembris quæ erat Dominica anno MDLIX in æde sacra nostra Olisiponensi consecratus, ac mensis ejusdem VIII pallio decoratus, ad sponsam suam accessit, Bracaramque ingressus est die octobris quarta. Quæ autem in ea dignitate constitutus, & ad præteritorum seculorum invidiam, & ad æmulationem & exemplum futurorum præclare gessit, in vitæ domesticæ ratione, in rerum temporalium forique utriusque administratione, in visitationibus amplissimæ diœcesis, in pauperibus sublevandis, in gymnasii S. J. Bracaræ erectione ac institutione, in domus sui ordinis Vianæ ædificatione, in concilio Tridentino, cujus novem ultimis sessionibus interfuit, in sacris ejus sanctionibus stabiliendis, & decretis ejusdem discutiendis ac promovendis, in variis cum Pio IV Caroloque cardinali Borromeo congressibus de ecclesiastica reformatione, sive post reditum in Ecclesiæ suæ sinum (quod fuit non XVI aut XVII martii anni MDLXIV, ut scribit Muñozius, sed XXVI februarii præcedentis quæ erat sabbatum ex ipsius diario) quo tempore colluctandum illi fuit cum publicis calamitatibus annonæ durioris, sterilitatis & famis, pestilentiæque populâris, cum suo ipsius clero, cum viris tota diœcesi primariis, cum principibus ipsis & regibus, pro morum correctione, pro collatione ordinum & beneficiorum, pro jure Ecclesiæ suæ, ædiumque sacrarum immunitatibus tuendis; sive tandem post abdicatam dignitatem, a qua se anno MDLXXXII die XX februarii expedivit, in vita privata secessuque in domum ordinis Vianensem, ubi & sanctissimam Deo animam reddidit die XVI julii anno Christi MDXC ætatis LXXVI & amplius, nostrum non est hîc fusius recensere, qui etiamsi plura diceremus, videremur semper pro viri merito parum aut nihil dixisse, cùm & si qui vitam ejus & gesta diligentissime scripserunt, sese multa omisisse fateantur.

Hi sunt sex præcipui. Primus celebris Ludovicus Granatensis, ille scilicet qui eum Catharinæ reginæ episcopatu dignum testificatus est, & renitentem ut humeros supponeret, præcepto decretorio ceu prior provincialis adegit, breviculum actorum archipræsulis eo etiam tum in vivis agente scripsit, quod initio libelli cui titulus, *Stimulus pastorum*, de quo mox editum fuit. Idem præterea Hispanice Bartholomæi vitam distinctius narravit, quam legere est apud Joannem *Lopez* P. IV lib. 3.

Secundus & tertius sunt duo Lusitani nostri Ludovicus *Cacegas*, & Ludovicus *Sousa* Lusitanice ambo, primus telam orditus est, alter stylum mollivit, ac in elegantiorem dictionem formavit: de utroque agetur postea suo loco.

Quartus Rodericus *da Cuña* Bracarensis archiepiscopus in Historia archiepiscoporum suæ sedis.

Quintus Ludovicus Muñoz Hispanus Hispane & stylo cultiori, Matriti e Typographia regia 1645 in 4. Sec. XVI.

Sextus Isaac le Maistre de Sacy vir clarissimus, & illustris Gallix scriptor Gallice stylo puro & eleganti: eaque est vita quæ sub nomine Noviciatus generalis Parisiensis ordinis Prædicatorum edita est Parisiis apud Petrum Petit 1663 in 4 & in 8. Quod opus mirum quantum omnibus probatum & acceptum fuerit.

His septimum addo Joannem Baptistam *le Beau* sive Bellum S. J. qui instante & urgente illustrissimo domino Francisco *du Bosquet* Montispessulani episcopo, Bartholomæi vitam ex quatuor primis auctoribus collectam, & pluribus undique præsertim e Lusitania diligentiori cura quæsitis instrumentis auctam & illustratam Latina oratione eaque elegantissima scripsit. Hanc a laudato episcopo qui nostrum de Martyribus deperibat, sibi commendatam noster Jacobus Quetif recognoverat & pluribus additionibus a se auctam prælo paraverat & cum collectione operum omnium Bartholomæi nostri typis edere cogitabat, quod consilium mors abrupit.

Ejusdem cum laude meminerunt Sacchinus S. J. in historia suæ societatis, Antonius in Bibl. Hisp. Joannes Suarez de Brito in Theatro Lusitaniæ litterario MS, nostrates omnes Lusitanus, Lopez, Pius, Fernandez, Altamura ad 1590, omnes uno ore appellant speculum sanctimoniæ apostolicæ, atque episcopalium virtutum omni ex parte absolutum exemplar. Sequuntur jam ejus opera eodem ordine, quo ea typis committere constituerat laudatus Jacobus Quetif, qui Lusitane a Bartholomæo scripta & edita Latine omnia reddidit:

1. *Compendium doctrinæ spiritualis ex variis SS. Patrum sententiis magna ex parte collectum*, Olisipone, Antonii Riberii 1582 in 8, editionem curante Ludovico nostro Granatensi: Tum Matriti, Ludovici Sanchez 1598 in 24: Parisiis, Guillelmi Chaudiere 1601 in 16 pp. 489: sed & ad calcem tomi III operum Granatensis addiderunt Coloniæ, Quentel 1622 fol. Nota in editione Olisiponensi Bartholomæum Hispaniæ primatem dici in titulo, quod in cæteris omissum.

Hispane vertit Placidus Paciecus de Ribera abbas & edidit Pinciæ, Sebastiani Cano 1601 vel 1604 in 8: *Lusitanice* alius Romæ 1603. *Gallice* verò non ita pridem reddidit stylo eleganti æque ac pio D. Godeau aliàs rector universitatis Paris. nunc S. Cos. mæ ibidem parochus hoc titulo: *Abregé des maximes de la vie spirituelle recueilli des sentimens des Peres, & traduit du Latin de D. Bartelemi des Martirs &c. avec l'eloge du meme par M. Godeau eveque de Vence*, Parisiis, Delaulne 1699 in 12 pp. 570.

2. *Stimulus pastorum ex gravissimis SS. Patrum sententiis concinnatus, in quo agitur de vita & moribus episcoporum aliorumque prælatorum.* Opusculum primo editum Romæ 1564 curis S. Caroli cardinalis Borromei: a quo acceptum Ludovicus noster Granatensis mox excudi curavit Olisipone, Francisci Correa 1565 in 16 pp. 246. Hujus editionis titulum cùm legisset Bartholomæus noster, & in eo quidem se archiepiscopum Bracarensem designari, non verò Hispaniæ primatem, apud Granatensem de hac omissione conquestus est, ceu in Ecclesiæ suæ injuriam vergente. Hinc novus titulus editus, hæcque ratio est, cur in quibusdam ejus editionis exemplis ea dignitas absit, quale erat quod habebat J. B. Belli S. J. in aliis habeatur restituta, quale mihi est præ manibus. Prodiit tertio Romæ editionem curante F. Francisco Cotta a Castilione 1572. Duas laudat Antonius in Bibl. Hisp. editiones, Romanam hæredum Julii Accolti 1582, & Parisiensem 1583 in 8 quæ exrat in Barberina. Adest mihi editio Parisiensis Michaelis Sonnii 1586 in 8 pp. 219: Altera

Sæc. XVI. ibidem Petri de Breche 1644 in 12 ; Rurſus apud eumdem 1667 in 12.

Gallice reddidit G. de Mello hoc titulo, *Le devoir des Paſteurs*, Pariſiis Michaelis le Petit 1672 in 12 pp. 508.

3. *Cathecifmo ou doutrina chriſtaã, e praticas ſpirituaes ordenado por &c. para ſe ler nas parrochias deſte noſſo Arcebiſpado onde não ha pregação*, Oliſſipone 1562 in 4 : Ibidem aliàs pluries : Demum apud Henricum Valente de Oliveira 1656 in 4 pp. 300, *Agora neſta ultima impreſſaõ acreſcentada a vida & morte do ſeu autor, que eſcriveo o arcebiſpo de Liſboa o ſenhor Dom Rodrigo da Cunha*. Prodierat antea *Luſitanice* Romæ 1603 in 4 : *Hiſpanice* verò ex Emmanuelis Roderici ordinis Minorum verſione Salmanticæ, Didaci Cuſſio 1602 in 4 pp. 381 : Eadem lingua Hiſpana ex recentiori verſione Joannis Ariſtizaval S. Jacobi equitis, Matriti 1654 in 4.

Hunc catechiſmum laudatus Jacobus Quetif a ſe Latine redditum reliquit in ſchedis prælo paratum.

Sequentia pleraque Luſitana lingua ſcripta ab eodem Bartholomæo ex ejuſdem codd. MS habuit Jacobus Quetif, & Latinitate donavit.

4. *Diarium itineris profectionifque Bartholomæi archiepiſcopi ad concilium Tridentinum a die* XXIIII *martii* MDLXI *ad diem* XXVII *februarii* MDLXIIII, Luſitane.

5. *Collecta Bartholomæi ex geſtis in concilio Tridentino.*

6. *Petitiones Bartholomæi in concilio Tridentino anno* MDLXI *facta.*

7. *Relatio impedimentorum a prælatis in concilio circa reſidentiam allatorum in congregatione generali menſe aprili* MDLXII *collecta per Bartholomæum, & adjunctos ei quatuor a ſacra ſynodo ſuper iis colligendis deputatos.*

8. *Requiſitiones aliquorum Italiæ epiſcoporum legatis apoſtolicis in concilio menſe februario* MDLXII *facta, ut in Eccleſia reformarentur.*

9. *Petitio legatis apoſtolicis in concilio facta per Bartholomæum & D. Petrum Guerrero Granatenſem archiepiſcopum a prælatis Hiſpaniarum die* XVII *auguſti* MDLXII.

10. *Articuli Tridentinis Patribus a reverendo Valentino Aragonum Eccleſiæ vicario præſentati*, Luſitane.

11. *Inſtructiones & articuli regis Luſitaniæ Sebaſtiani nomine ab ejus oratore Ferdinando Martinez de Maſcarenhas in concilio die* XXVI *februarii* MDLXII *exhibiti*, Luſitane.

12. *Summa eorum quæ circa reformationis negotium ab epiſcopis Eccleſiæ Gallicanæ in conventu Piſſiaco ſtatuta fuerunt anno* MDLXI.

13. *Articuli Ferdinandi Cæſaris nomine ad Eccleſiæ reformationem in concilio Tridentino ab ejus oratoribus anno* MDLXII *præſentati.*

14. *Summa conciliorum omnium generalium & provincialium geſtorumque ſummorum pontificum a S. Petro ad Pium IV per Bartholomæum Tridentei anno* MDLXI *collecta.*

15. *Concilium provinciale Bracarenſe quartum ſub Bartholomæo anno* MDLXVI *celebratum die* VIII *ſeptembris inchoatum & die* X *aprilis abſolutum, cum Romanæ ſedis emendationibus & approbationibus ad editionem*, Bracaræ, Antonii a Maris 1567 in 8.

Articuli quibus ſubjungitur Luſitane, ſic a Bartholomæo ſcripti fuerunt, a Jacobo Quetif verò Latine redditi.

His Jacobo Quetif conſilium erat adjungere quædam acta in concilio Tridentino, quæ deſunt tum in editione Lovanienſi 1567, tum in editione Labbeana Pariſiis 1672 in fol. ſcilicet

S. D. N. D. Pauli divina providentia papæ III Bulla indictionis ſupplicationum ſeu proceſſionum per univerſum orbem chriſtianum pro celebratione ſancti œcumenici generalis concilii cum adhortatione ad jejunium & ſacroſanctam communionem & gratia plenaria indulgentia. Ad editionem Pariſienſem Reginaldi Calderii 1546 in 8 pp. 3.

Oratio admodum pia ac nihilominus erudita Tridenti ad proceres totiuſque Eccleſiæ catholicæ Patres die Dominica Aſcenſioni ſacro habita per doctiſſimum ſimulque diſertiſſimum theologum Joannem Conſilium Franciſcanum. Ad editionem Andreæ Cuſtodis 1546 in 8 pp. 22.

Oratio Loiſii Carbaiali Franciſcani habita in concilio Tridentino Dominica ſecunda quadrageſimæ MD'XLVII. Ad editionem Antverpienſem Joannis Gravii 1548 in 8 pp. 21.

Ex operibus verò Bartholomæi de Martyribus hæc adhuc erant in ſchedis laudati Jacobi Quetif, & etiamnum apud nos ſuperſunt :

Annotationes in pſalmos Davidicos, & canticum Moyſis, Audite cæli quæ loquor. Codex MS in 8 papyraceus.

Epiſtolæ plures ſeu ab eo ſeu ad eum ſcriptæ, quæ maximum aliarum deperditarum deſiderium parunt.

Præter hactenus relata, quædam alia recenſet Ludovicus Souſa, & ex eo Antonius in Bibl. Hiſp. ceu MS a Bartholomæo relicta, ſed quæ ad manus noſtras non venerunt, & hæc ſunt :

1. *Collationes ſpirituales centum & quinquaginta.*
2. *In Hieremiam & alios prophetas annotationes.*
3. *Puncta tangentia jura & caſus conſcientiæ.*
4. *Variæ ſententiæ ad ſacram ſcripturam pertinentes.*
5. *Doctrina & regula menſæ religioſæ.*
6. *Epitome chronicorum mundi.*
7. *Compendium hiſtoriarum eccleſiaſticarum.*
8. *Tratado de praticas devotas pera os prelados, quando daõ ordens, & alia hiſtorica.*

F. FRANCISCUS DE ALVARADO.

F. Franciscus de Alvarado Hiſpanus Mexicanus claruit ſeculo XVI, & ante MDXCV teſte Auguſtino Davila Padilla in Hiſt. prov. Mexic. ut & Antonio de Leon in Bibl. Ind. Occid. quos citat Antonius in Bibl. Hiſp. ſcripſit ac edidit 1596

Vocabulario de la lengua Miſteca, Mexici.

Quod opus inquit Padilla, ex aliorum ſodalium Miſſionariorum apoſtolicorum operibus collegit, emendavit, auxit.

F. JOANNES BAPTISTA DI COSTIGLIOLE.

F. Joannes Baptista di Costigliole Inſuber Aſtenſis recenſetur hîc ex fide Auguſtini *de la Chieſa* in ſuo catalogo *de' Scrittori Piemonteſi*, a quo dicitur anno circiter MDXC floruiſſe & reliquiſſe 1598

Volumen ſermonum Latine.

An autem MS, an typis excuſum, aut ubi ſervetur non addit, quod diſcutiant gentiles.

F. LUCIUS CACCIANEMICI.

F. Lucius Cacciani emici Italus, Bononienſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ lector apud ſuos, & ibidem ſancti officii vicarius generalis, annis MDLXXXIX & XC clarus, typis edendos curavit 1599

Leandri Alberti Hiſtorie di Bologna della deca

Digitized by Google

seconda libro secondo e terzo, & addidit: *Supplemento per il quarto libro & il libro quinto con una tavola delle principali famiglie di Bologna*, Bononiæ 1588 & 1590 in 4. Sic Bumaldus in Minerval. Bonon.

F. MODESTUS DE VICENTIA.

1590. F. Modestus de Vicentia Italus, a patria professioneque agnomen sortitus, theologus primi nominis, postquam in variis suæ provinciæ locis & studiis sacras litteras e superiori loco docuisset, in cœnobium nativum sub finem seculi XVI se recepit, ubi & obiit. Sic Rovetta ad 1590, quo teste hæc ab eo prodierunt:

Liber diversarum precum in gratiam sodalium S. Hieronymi concinnatus, & Michaëli Priolo episcopo Vicentino nuncupatus, Vicentiæ, Nicolai Poli 1590.

Commentarius in tertiam partem S. Thomæ præsertim in Quæstiones de incarnatione, MS in Bibl. nostra Vicentina servatus, & a Rovetta visus.

Certo Vicentiæ agebat anno 1582, quo librum F. Damiani Rosci de quo anno superiori actum est, approbavit.

F. PETRUS CRISPO.

1590. F. Petrus Crispo Neapolitanus e Turre Græci vernacule *Torre del Greco*, quod alicujus est in ea regione nominis oppidum aut municipium, ortus, Neapoli in regio S. Dominici cœnobio ordinem professus, vir fuit in sanctæ scripturæ lectione & interpretatione sub finem seculi XVI clarissimus, ut testatur Vallius p. 262, qui & addit eum scripsisse opus magistro ordinis Hippolyto Mariæ Beccaria nuncupatum ad annum MDXC, cujus hic titulus:

„ *L'origine e la causa della confraternita del santissimo nome d'Iddio. Un discorso del giuramento, un altro del purgatorio, un altro della divina adoratione, uno delle bestemmie, un altro divoto e pio documento a gli confrati di essa compagnia, un trattato dell' indulgenze, gratie, privilegi concessi a quelli da Pio IV, Pio V, Gregorio XIII sommi pontefici, denique officium & litaniæ sanctissimi nominis Jesu pissimæ, & affectibus ardentibus plenæ.*

Ejus meminere Toppius in Bibl. Napol. & Altamura ad 1590.

F. REGINALDUS DE ACCETTO.

1590. F. Reginaldus de Accetto Siculus Massalubrensis patria, professione conventus S. Petri Martyris Neapolitani alumnus, *sacræ theologiæ magister*, inquit Lusitanus æqualis, quique florentem apud suos vidit, *consilio prudens, rerum agendarum peritia clarus, bonarum literarum non ignarus, & divinarum atque scholasticæ doctrinæ peritus in primis, vivebat adhuc anno* MDLXXVII. Quibus addit Vallius, non solum insignem theologum, qua ratione in gymnasio nostro generali S. Dominici Neapolitano primarium regentem pluribus annis egit, fuitque sacræ facultatis Neapolitanæ doctorum collegio aggregatus, sed & sacrum oratorem & facundum & ferventem insigniora Italiæ pulpita per quadragesimam summo populorum plausu & fructu impleviſſe, ac annis & meritis gravem in suo dicto conventu nativo diem obiisse anno MDXC. Ejus præter citatos meminerunt Pius, Gozzeus, Fernandez, & alii sequaces, ad Altamuram ad 1587, Toppius etiam in *Bibl. Napol.* Hæc feruntur ab eo posteris relicta:

1. *Il Tesoro della volgar lingua*, Neapoli, Josephi Cacchi 1572 in 4. Opus Paulo Jovio ab auctore nuncupatum.

2. *Dell' ortografia della lingua volgare.*

3. *Rettorica nuova.*

4. *Trattato dell' anno santo.* Opus archiepiscopo Neapolitano dicatum.

5. *Trattato del celibato, ed un' altro delle richezze spirituali della Chiesa.*

Et plura alia opuscula: quorum hoc recensetur in Indice Bibl. Barber. Rom.

Salutationes ad sanctissimum nomen Dei dicendæ a confratribus societatis ejus ab auctore Reginaldo Accepto, Neapoli 1581 in 16.

F. REGINALDUS BONONIENSIS.

† 1590. F. Reginaldus Bononiensis patria & professione seculo XVI clarus, libellum edidit hujus tituli

Delle grazie e favori, quali chiedere si devono al benedetto Iddio nell' orazione delle quaranta hore, Bononiæ, Johannis Rossi 1590.

Sic refert Bumaldus in Minerval. Bonon. ubi addit eum plures alias similes opellas spirituales edidisse.

F. SIXTUS DE VICEDOMINIS.

* 1590. F. Sixtus de Vicedominis ex illustri hujus agnominis familiæ sanguine ortus, Novocomi in Insubria primam lucem vidit: ordinique ibidem adolescens nomen dedit, de quo sic ejus æqualis Sixtus Senensis noster in sua bibliotheca: » Ita cum sacris theologiæ studiis scientiarum omnium opes, *inquit*, & eloquentiæ ornamenta conjunxit, ut in œcumenicis reipublicæ Dominicanæ comitiis anno MDLXIV Bononiæ habitis ἐγκυκλοπαιδείαν, hoc est orbicularem ac perfectam disciplinarum omnium comprehensionem non dubitaverit admodum juvenis in publicis disputationibus proponere, provocatis in palæstram cunctis academiarum gymnasiarchis. Quibus cùm ad singula tum interrogata tum objecta respondisset summa eruditione, parique sermonis elegantia, ingentem sibi sapientiæ & eloquentiæ gloriam adeptus est. Is nunc Veronæ disputativam seu scholasticam theologiæ partem, in gymnasio Anastasiæ martyris edisserens, & alteram theologiæ partem, quæ sanctorum voluminum interpretationem complectitur, ad populum enarrans, scribit etiam in varios divinæ scripturæ libros præclaras explanationes: e quibus prope diem expectamus in lucem amplissimas in epistolam ad Romanos commentationes coacervata expositionis methodo elaboratas «. Quæ Sixtus Senensis scribebat anno MDLXVI. Exinde Sixtus anno MDLXXI ad sedem Mutinensem cedente Joanne cardinali Morono a Pio V evectus, dum sponsam suam ornare, oveſque verbo Dei pascere indefesse studet, ab Alphonso II Ferrariæ duce in Hispaniam ad Philippum II regem catholicum orator legatur anno MDLXXXI: ac demum post annos novemdecim regiminis Ecclesiæ Mutinensis ad superos evolavit anno MDXC die XXVII septembris, fuitque ibidem apud nostros sepultus. Ejus meminerunt Possevinus & Ughellus, nostrateſque omnes Lusitanus, Gozzeus, Pius, Fernandez, Fontana in Theatro & Monum. Altamura ad 1577, Rovetta ad 1586. Hæc ejus opera:

Conciones in evangelia de adventu & quadragesima, ac in catechismum Romanum sapienter & eleganter scripta, inquit Possevinus testis oculatus. Prodierunt Venetiis Hæredum Hieronymi Scoti 1576.

Homiliæ in evangelia pene totius anni.

Homiliæ in Isaiam.

Sæc. XVI. *Homiliæ in ſeptem pſalmos pœnitentiales.*
Homiliæ in evangelium ſecundùm Joannem.
Ampliſſima illa a Sixto Senenſi laudata in epiſtolam ad Romanos commentationes.
In epiſtolam ad Coloſſenſes.
In epiſtolam primam Petri apoſtoli.

Quarum plures Italice ſcriptæ, & brevi typis ſubjiciendæ promittebantur, ſed an reipſa prodierint, nullus docet. Virum fuiſſe ſolitudinis amantem docet Pius lib. 4 col. 275, & convictus auſterioris & inſuavis, ſtudio deditum, cæterum magnarum partium, quem vox publica ferebat, ſi paululum ſupervixiſſet, ad purpuram quantocius evehendum.

F. STEPHANUS DE LUSIGNAN.

† 1590. F. Stephanus de Lusignan clara & antiqua Luſinianorum ſtirpe regia e Galliis oriunda ſatus, (quæ plus tribus retro ſeculis regno Cyprio Hieroſolymitanoque potita eſt) anno MDXXVII patre Jaſone *de Luſignan*, matre Lucia *de Flatre* Baliani filia natus eſt filiorum tertius in palatio Luſinianorum Nicoſienſi. Qui puer ingenioſus ſub parentum cura literis humanioribus egregiam navavit operam, adoleſcenſque factus ordini nomen dedit in conventu Nicoſienſi, Jacobi nomine luſtrali depoſito tum Stephanus dictus. Commodum autem nactus eſt morum & in ſcientiis ſuperioribus magiſtrum F. Julianum origine Armenum, ex iis ſcilicet qui jam olim ſub regibus Cypri & Hieruſalem patria relicta Nicoſiæ Famaguſtæque ſedem fixerant, virum magnarum partium, quique poſtea ab ipſis Armenis Cyprils electus epiſcopus & a Pio IV anno MDLXII confirmatus, gentiles ſuos ſchiſmaticos ad ſinum Eccleſiæ Romanæ reduxit, & a ſuis erroribus revocavit. Sub eximii hujus myſtagogi diſciplina mirum profecit Stephanus, eumque Romam abeuntem anno MDLVI comitatus eſt, cum eodem etiam Nicoſiam paulo poſt reverſus. Tantam verò is præclaris dotibus ac in agendis peritia ſibi comparavit famam, ut eum epiſcopus Nimoſienſis, *Limiſſo* vulgo dicunt, vel Neapolim, quam Amathum olim vocabant, Andreas Mocenigo nobilis Venetus vicarium ſuum conſtituerit in ſpiritualibus generalem, quo certe miniſterio fungebatur jam anno MDLXVII, & functus eſt deinceps ſub F. Seraphino *Forribraccia* ſtirpe Mediolanenſi, patria Famaguſtano ord. Præd. ejuſdem Nimoſienſis ſedis poſt Mocenigum antiſtite, & quandiu Cypri regnum ſtetit. Anno MDLXX gravioribus de cauſis cum præfato F. Juliano Armenorum Cypriorum tum epiſcopo Romam iterum ſe contulit, eodemque anno illis abſentibus maxima pars inſulæ a Turcis invaſa eſt, & Nicoſia expugnata XXV julii, quapropter Pius V dictum noſtrum Julianum non ſolum Armene Latineve, ſed & Græce peritum, & a puero exercitatum, ad ſedem Bovenſem in Calabria, in qua etiamnum ritus Græci ſervabantur, tranſtulit, qui & hanc diœceſim regebat adhuc anno MDLXXVIII: capta verò quinta aug. MDLXXI Famaguſta, totaque inſula ſub Turcorum poteſtatem redacta, Stephanus in conventu Neapolitano S. Catharinæ ad Formellum aliquandiu ſtetit, in eumque filiationem ſuam transferri obtinuit, ac quibuſdam annis in Italia Bononiæ, Paduæ, Venetiis potiſſimum redimendis conſanguineis ſuis apud Turcos captivis operam dans moratus, in Galliam venit circa MDLXXVII, Pariſiiſque in gymnaſio S. Jacobi reſedit ad MDLXXXVII libros varios ſcribens & edens de rebus maxime Orientis, apud doctos & magnates familiæ præſertim Luſinianæ aut eidem affinium plurimi habitus. An diutius poſtea Pariſiis remanſerit, an occaſione tumultuum Gallicorum confœderationis (*Ligue* vulgo dicebant) ſcilicet omnia perturbantis, in Italiam receſſerit, mihi incompertum. Eum a Sixto V XXVII april. MDLXXVIII ad ſedem Limiſſenſem pœfatam evectum ex actis conſiſtorialibus aſſerit Fontana in *Theat.* quam tamen a Turcis detentam non videtur adiiſſe. Annò MDXC obiiſſe narrat abbas Ghillini in ſuo Theatro, cui aſſentitur Altamura: Rovetta verò prorogat ad 1595: nullus verò locum profert nec diem: quæ proinde cùm admodum incerta ſint, otioſioris curioſi majorem indagationem expetunt. Hæc ejus opera:

1. *Chorografia & breve hiſtoria univerſale dell' iſola di Cipro, principiando al tempo di Noè per infino al* 1572, Bononiæ, Alexandri Benaccio 1573 in 4. Carolo IX Francorum regi, & ejuſdem fratri Henrico Polonorum regi nuncupat auctor tum lectoris titulo inſignitus, qui addit eam ſe Neapoli in conventu S. Catharinæ ad Formellum ſcripſiſſe, & in fine novemb. 1570 compleviſſe. Duplicem noſtri Angeli Calepii de quo poſtea ad 1594 narrationem Italice ſcriptam ſubjicit, primam expugnationis Nicoſiæ a Turco, alteram expugnationis Famaguſtæ ab eodem. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Raccolta di cinque diſcorſi intitolati Corone, per comprender in ſe coſe appartenenti a gran Rè & a prencipi.*
Nella I delle quali ſi tratta dell' origine del regno di Francia.
Nella II come un Rè di Francia debbia eſſere imperator Romano, & diſtruggitor della ſetta de' Maometani.
Nella III della nobiltà di Hieruſalem approvata per molte ragioni.
Nella IV de' Rè & imperatori del mondo canonizati per ſanti.
Nella V di una chronologia univerſale ridotta ſotto il dominio de Pianeti, Patavii, Laurentii Paſcati 1577 in 4 ſignat. unius fol. A ad Ccc, & a ad zz. Opus ab auctore Henrico III Francorum regi nuncupatum. Ad calcem epiſtola eſt F. Pauli de Venetiis, ord. Prædicat. ad Ludovicum *de Lanſac* e ſtirpe Luſiniana regii ordinis equitem, quem in aula Gallica olim regnante Henrico II noverat, ſcripta & Venetiis data 14 martii 1577: Tum poſtea plura documenta F. Stephanum operis auctorem e ſtirpe Luſinianorum Cypri olim regum certo fuiſſe teſtantia. Extat apud eoſdem.

3. *Hiſtoire generale des royaumes de Hieruſalem, Cypre, Armenie, & lieux circonvoiſins contenant l'entiere deſcription & ſituation d'iceux, de l'origine des Rois, princes & grands ſeigneurs, qui y ont commandé, dont la plupart etoient François. De leurs mœurs, religion & deportements, & generalement de tout ce qui y eſt advenu & paſſé depuis le deluge univerſel juſqu'en l'an* 1572. Pariſiis, Guillelmi Chaudiere 1579: Rurſus Ibid. Roberti Fouet 1604, & 1613 in 4 ſignat. folii unius a ad ſ & a, A, Aa, AA ad FF. Opus ab auctore tum ſacræ theologiæ magiſtro Carolo cardinali Borbonio archiepiſcopo Rotomagenſi, ac legato Avenionenſi nuncupatum, 9 maii 1578 inchoatum Pariſiis & 23 novemb. ſequenti perfectum. Idem eſt ac Italicum n. 1 ſupra relatum, ſed ab auctore in pluribus emendatum & auctum. Tribus potiſſimum partibus conſtat: I. Genealogias regum ac principum Hieruſalem, Cypri, Armeniæ, & Antiochiæ exhibet, & illuſtrium eorumdem regnorum adminiſtrorum catalogum: II. Chronicon ſeu Hiſtoriam generalem Cypri ab anno 142 poſt diluvium ad Chriſti 1572: III. Relationem utramque Angeli Calepii expugnationis a Turco Nicoſiæ & Famaguſtæ Gallice redittam. Auctor qui tum quadrageſimum

Digitized by Google

primum ætatis attigerat, ſuam ipſius genealogiam refert, hoſque ſe habuiſſe fratres & ſorores, Petrum Antonium primogenitum ſine prole ex Maria *Guome* conjuge mortuum, Joannem S. Baſilii monachum Hilarionem in religione dictum, Famaguſtæ dum a Turcis obſeſſa eſt mortuum, Joannem Philippum in expugnatione Famaguſtana ſtrenuiſſimum equitem, in quinta irruptione civitatis a Turcis cæſum & 28 julii 1571 defunctum, Herculem denique ſtrenuum etiam equitem in obſidione cæſum Nicoſienſi anno 1570, quorum hæres declaratus eſt Stephanus noſter ſenatus conſulto Veneto 24 januar. 1574: Sorores verò Luſinianam Dominici Andrucii conjugem quæ liberos reliquit, Helenam in incunabulis mortuam, Helenam alteram Demetrii Palæologi uxorem, cujus liberi in captivitatem a Turcis deportati gementes & oppreſſi: Eliſabetham S. Baſilii jam habitu indutam, ſed nondum profeſſam a Turcis captam & deportatam, ac nubere coactam & ſub tyrannide itidem gementem, Margaritam denique in ipſo ortu extinctam. Ex eodem opere quæ ſupra de auctore diximus excepta ſunt. Inter auctores quibus in eo concinnando uſus eſt, laudat potiſſimum Georgium *Buſtron* Cyprium, cujus hiſtoria Cypri Græce ſcripta apud noſtros Nicoſienſes MS ſervabatur.

Anonymus quidam Italus ſcripſit librum hoc titulo, *Hiſtorie de' Rè Luſignani dall'anno 1180 fin al 1475 in XI libri, publicate da Henrico Giblet cavaliere*, Bononiæ, Jac. Monti 1647 in 4 pp. circiter 600. Editor autem monet auctorem omnia ex noſtro Stephano accepiſſe, licèt enim addat & ex Georgio *Buſtron*, hunc non legit niſi apud Stephanum noſtrum. Extat Pariſiis in Regia K 1069.

4. *Genealogie de la roiale maiſon de Bourbon*, Pariſiis, Joannis de Clerc 1580: Quæ per tabulas prodiit. Sic Verderius in Bibl. Gallica.

5. *La defenſe des religieux contre ceux qui ſoutiennent que l'habit de religion eſt ſeulement pour les pauvres, inutiles, & pareſſeux, & non pour les riches & de noble maiſon &c.* Pariſiis, Caroli Roger 1581. Meminit a Cruce Mainius *Bibl. Franc.* & Thomas Jolly. *Hiſt. de l'imprim.* hic præſtans editionem elegantem.

6. *Catalogus virorum illuſtrium veteris & novi teſtamenti, nec non pontificum Eccleſiarum Romanæ, Conſtantinopolitanæ, Antiochenæ, Alexandrinæ & Hieroſolymitanæ: item Eccleſiarum Aquilegienſis, Ravennatenſis, Mediolanenſis, Pariſienſis & aliarum, cum canſis diſſenſionis Eccleſiæ Romanæ & Orientalis*, Pariſiis, Guillelmi Lenoir 1580 in 8. Extat in Bib. Reg. P. 480, & apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

7. *Βασιλικὸν φυλακτήριον. Livre par lequel il eſt prouvé qu'il eſt neceſſaire & utile a l'Egliſe qu'il y ait des Religieux, & iceux de divers ordres diſtinguez par differens habits & regles comme il s'eſt vu de toute ancienneté, & que ce n'eſt choſe nouvelle quitter & abandonner le monde pour faire vœu d'obeiſſance pauvreté & chaſteté.* Pariſiis, Guillelmi Lenoir 1585 in 8 pp. 288. Extat ibidem D. 2508. Liber curioſus, quippe in quo longa enumeratio perſonarum nobilium utriuſque ſexus qui ſtatum religioſum amplexæ ſunt.

8. *Les genealogies de ſoixante & ſept tres nobles & tres illuſtres maiſons, partie de France, partie eſtrangeres iſſues de Merovée fils de Theodoric II roi d'Auſtraſie, Bourgogne &c. avec le blaſon & declaration des armoiries, que chacune maiſon porte*, Ibidem apud eumdem 1586 & 1587 in 4 ſignat. fol unius. A & Aa ad Ii. Franciſco Luxembergio duci de Piney opus nuncupatum. De ſtirpe Luſiniana potiſſimum agitur. Extat ibidem.

9. *Les droits, autoritez & prerogatives que pretendent au roiaume de Hieruſalem les princes & ſeigneurs ſpirituels & temporels, ſavoir Le pape, patriarche, empereur, rois de France, Angleterre, Aragon, Naples, Hongrie, Cypre & Armenie, Veniſe & Genes, les ducs d'Anjou, Bourbon, Savoie, Lorraine, & Monſerrat, les contes de Brienne, Laval, & autres*, Ibidem apud eumdem 1586 in 4 ſig. un. fol. A ad K: ſenatui Veneto nuncupavit auctor. Extat ibidem. Sec. XVI.

10. *Des empereurs & des rois qui ont embraſſé l'etat religieux*, Pariſiis. Opus principiſſæ ſorori Renatæ a Borbonio monaſterii Calenſis ad Pariſios abbatiſſæ nuncupatum.

11. *L'Arbre des rois de France de la race des Valois*, Pariſiis. Opus Henrico III nuncupatum.

12. *La comparaiſon du premier comte de Boulogne avec Caterine de Medicis reine de France.* Codex MS charta in 4 in Bibl. Colbert. ſervatus n. 4521. Opellula 36 pagg. conſtans reginæ ipſi Catharinæ dicata.

13. *Arbor animæ*, Pariſiis Guidoni de Luſignano inſcriptum opus. Sic Luſitanus.

14. *Arbor machinæ mundi*, Pariſiis: Gregorio XIII dicatum opus. Sic Luſitanus.

15. *Arbor familiæ Luſignanæ*, Pariſiis, Ludovico de Luſignano inſcripta. Sic Luſitanus. An ſit aliud ab opere ſupra n. 8 relato dubius hæreo, obſtant ſolum inſcriptio, & lingua, ſi hoc Latine:

16. *Affinitates ſere omnium principum Chriſtianitatis cum Franciſco Medices magno duce Florentiæ*, Pariſiis 1587 fol. Extat Romæ in Barber.

17. *Arbor regum Luſitanorum*, ſeu *De Portugallia ortu & regibus &c. compendium, quod ſub nomine* F. Joſephi Teixera prodiit Pariſiis, Mettayet 1582 in 4. Luſignano a quibuſdam tribuitur, deque videlis poſtea, *Joſephus Teixera*, ad 1620.

An ſequentia typis prodierint, aut ubi MS ſerventur nemo refert:

Arbor naturæ Angelica epiſcopo Convenarum oblata. Sic Luſitanus, qui addit & ſequentia:

Theſaurus omnium principum totius mundi a creatione orbis uſque ad annum Domini 1584.

Arbor omnium ducum Lotharingiæ Henrico Lotharingo Guiſiæ duci oblata.

Arbor omnium regum Troianorum, Sicambrorum, Francorum & Gallorum.

Altamura, Poſſevinum ſecutus Stephani noſtri agnomen *Lucinianus* ſcribendum putavit & nonniſi corrupte *de Luſignan* dici, cùm ex adverſo uterque cenſere debuerit, ſed error eſt exteris in lingua Gallica peregrinis facile donandus: Illis etiam ut & Rovettæ aliiſque parcendum quod operum noſtri Stephani titulos non accurate referant, quæ ut conjicere eſt oculis propriis non luſtrarunt.

F. VINCENTIUS DE BOSNA.

F. Vincentius de Bosna an ſic a patria vernacule *Poſſega* in Pannoniis civitate nuncupatus, Raguſinus fortè a profeſſione dicitur & Dalmatiæ provinciæ alumnus, floruiſſeque ad annum 1590. Sic Gozzeus noſter ejus ſymmyſta & ſuppar, qui & addit ſcripſiſſe 1590.

Opuſculum de roſario B. Virginis, & aliquos alios tractatus, carmina etiam quædam Latina.

Gozzeum excipiunt Fernandez, Pius, Altamura ad 1590.

F. ZACHARIAS DE FLORENTIA.

F. Zacharias de de Florentia alter ab eo de quo ſupra ad 1542, laudatur a Pocciantio, quem excipiunt Pius Appendice col. 418 ad 1586, Fernandez ad 1566 collocans, Alta- 1590.

Digitized by Google

Sæc. XVI. mura ad 1580. Ut ut sit de ætate, quam diligentius inquirant gentiles, scriptus ab eo dicitur libellus, & typis editus hoc titulo

Conferto de i condennati. Pr. *Di quanta importanza sia &c.* quem magnifico domino Leonardo Januensi nuncupatum addit Pocciantius, & impressum Romæ circa 1590, quem annum indicat Fernandez.

F. DOMINICUS AB ANNUNCIATIONE.

1592. F. Dominicus ab Annunciatione sic in religione nuncupatus natione Bæticus Astigianus, Ferdinando de Ecija sive Astigiensi *Fuentevejuna* commorante natus anno MDX Joannis nomen habuit in seculo lustricum, fratresque quinque. Horum ipse secundo genitus patre jam orbatus puer, a matre tenere dilectus, & educatus christiane, cum Alphonso germano natu majore profectus est ad Indias & Mexicanum regnum anno MDXXVIII, quo appulsus Deoque vocante in cœnobio nostro Mexicano institutum amplexus est anno MDXXX, & sequenti MDXXXI professus. Studiis exactis mox Indorum saluti totum se dedit, Mexicanorumque linguam sibi familiarem redditam aliis etiam docuit. Quantis porro fulserit abinde apud gentem illam signis & virtutibus, quanta apud illos veneratione, quantis & apud suos decoratus titulis fuse refert Augustinus noster Davila Padilla in Hist. prov. Mexic. lib. 2 cap. 73 pag. 599. Demum post annos quinquaginta in Indis animarum salute procuranda mira cum vitæ sanctitate & austeritate transactos, post egregie pro fidei propagatione patrata pura, & pura patienter tolerata senio jam confectus & laboribus, visusque captus in conventu suo Mexicano vitam innocentissimam morte tranquilliori complevit anno MDXCI. Scripsit

1. *La doctrina christiana y otras cosas de materias predicables en lengua Mexicana*, Mexici 1545.

2. *Relaciones y particularidades de algunos religiosos antiguos desde la fundacion de la provincia de Mexico hasta el año de ochenta*, quibus in ordinem redactis usum se citatus Davila refert, potissimamque sui operis partem se ei debere testatur pag. 625 & 653.

3. Bartholomæi de las Casas de quo supra ad 1566 opus ingentis molis *Del bien y favor de los Indios* Latinum fecit sub hoc titulo *De juvandis & fovendis Indis*, MS Mexici servatum.

F. FRANCISCUS DE SANCTA CRUZ.

1591. F. Franciscus de Sancta Cruz seu *a Sancta Cruce* Hispanus Bæticus sacræ theologiæ magister, vir doctrina præstantissimus, collegio S. Thomæ Hispalensi pluribus annis præfuit primarius regens. Ejus cum laude meminit Lopez noster Histor. P. IV lib 1 cap. 44 pag. 134, & ab eo Nicol. Antonius in Bibl. Hisp. Altamura ad 1591 pag. 405. Scripsit

Commentaria in universam S. Thomæ de Aquino Summam : eaque licèt MS relicta, a theologis plurimi habita, & avidius lecta.

F. JACOBUS FABER.

1591. F. Jacobus Faber vulgo *Le Fevre* Flander Turquinii in Flandria Gallica natus ordini se addixit in conventu Insulensi anno MDLXV die VIII julii, virque evasit doctrina zeloque fidei ac religionis clarissimus. Eversо tempestate bellorum, quod Insulis in suburbio habebamus cœnobio, illius intra urbem exuendi curam sibi sumpsit, ac pro soli concessi angustiis concinne omnino disposuit. Eumdem prior administrabat, cùm in cap. prov. Valencenensi anno MDLXXXVIII eo onere solutus, Lovanii primarius regens institutus est, ibidemque XXXI julii MDXC ab universitate magisterii lauream obtinuit. Sed majorem anno sequenti XXVII novemb. consecutus est scilicet martyrii, de quo sic in actis cap. gen. Venetiis MDXCII : *In provincia Germaniæ inferioris anno 1591 in vigilia S. Catharinæ martyris R. P. F. Jacobus Faber S. T. D. & in academia Lovaniensi regens, dum iter ageret* (Huium) *quo verbum Dei in proxime futuro adventu populis annunciaret, ab hæreticis variis primo, immanibusque tormentis afflictus per triduum, gladio tandem interemptus fuit, mira patientia & invicta fidei testimonium post se relinquens.* Ecclesiastem ferunt fuisse non vulgari eloquentia præditum, & ideo avide auditum, & undique expetitum. Hæc ejus servantur Lovanii apud nostros MS :

1. *Commentaria in tertiæ partis S. Thomæ quæstiones 27 priores*, fol. charta.

2. *Conciones pro Dominicis & festis per adventum & quadragesimam*, in 4 charta. Plura etiam alia ad prædicationis munus spectantia.

F. JOANNES BRU DE LA MADALENA.

F. Joannes Bru de la Madalena Hispanus laudatus a Nicolao Antonio in bibl. hisp. & ex eo ab Altamura ad 1591, erga sanctam cujus gerebat nomen pius scripsit 1591

1. *Excellencias de sancta Maria Madalena*, Romæ, Bartholomæi Bonfadii 1591 in 8.

2. *Obras espirituales de diversos en prosa y verso en la fiesta de la Madalena, que se hizo en Roma*, Ibidem, Dominici Basa 1591 in 8. Opella ab ipso collecta.

3. *El colloquio entre Christo y la Madalena*, Ib. Titi & Pauli de Diana 1588 in 8. Versio est ex Latino nostri Silvestri Prieratis.

An ejusdem sit sequens dubitat Antonius, certo cujusdam est *Joannis de la Madalena*:

4. *La vida de S. Elena madre del emperador Constantino*, 1576 in 8.

F. LUDOVICUS SOTILLO DE MESA.

F. Ludovicus Sotillo de Mesa Hispanus, provinciæ Bæticæ, ipsiusque ut videtur conventus Cordubensis alumnus circa finem seculi XVI claruit, & teste Ludovico Muñoz in vita B. M. Ludovici Granatensis lib. 1 cap. 6 fol. 16 a scripsit 1591

Compendio de la vida del bendito Fray Alvaro de la orden de Santo Domingo maëstro de teologia, predicador apostolico, confessor del Rey de Castilla Don Juan II, y fundador del convento d'Escala Celi en la sierra de Cordova. Ex quo compendio plura dictus Muñoz mutuatur, & loco citato refert caput octavum.

F. MATTHIAS AQUARIUS.

F. Matthias Aquarius sic a patria vulgo dictus, quod in oppido *Aquaro* ad Elicem sive Eliam in Lucania fluvium sito ducatus Ebulensis natus, adolescens ordinem in conventu regio S. Petri martyris Neapoli professus est, indeque postea translato filiationis jure, S. Dominici conventus Neapolitani factus est filius. Apud æquales & posteros maximum sibi nomen fecit, quem non uni celebrarunt, & ea vitæ puritate morumque innocentia, vel eruditione commendarunt sui & domestici, sed etiam exteri, virique ipsi conspicui. Paulus Portarius Neapolitanus ad lectorem præfatus in 1591

Digitized by Google

editione commentariorum F. Joannis Capreoli noſtri in libros ſententiarum, ſic de Matthia noſtro loquitur: *Matthias Ivone Aquarius non ſolum in academia noſtra Neapolitana nunc regius & publicus metaphyſicus, verùm in aliis quoque Italiæ gymnaſiis, & in Taurini, & in urbe Roma per multos annos ordinarius, ut nunc dicunt, theologiæ cathedraticus, vir & vitæ probitate & religionis ardore nulli religioſorum ſecundus, cujus laudes non eſt hujus loci optime lector recenſere. Tanti enim viri nomen, cùm ubique ſit celebre & honori habitum ob ſcripta, quæ in dialecticam facultatem, naturalem philoſophiam, ſcholaſticamque theologiam & divinam ſcripturam edidit, non eget noſtris laudum ornamentis & præconiis, quæ non poſſunt niſi exigua eſſe, ſi illius merita penſentur.* Ex quibus diſcimus *Ivonem* ſeu *Ivone* gentilitio vocatum agnomine, qui tamen ipſe ſe Matthiam *de Gibbonis* Aquarium dicit & ſcribit in præfatione commentariorum in XII libros metaphyſ. Ariſtotelis: ut ut ſit variis eum in provincia ſua Regni Siciliæ functum eſſe muneribus in confeſſo eſt: nempe illius nominе in cap. gen. Romæ MDLXXX diffinitorem egit, eidem etiam præfuit aliquando provincialis præfectus: ſed & antea variis præfuerat ſtudiis & cathedris, Taurini quidem anno MDLXIX profeſſorem agebat, Venetiiſque poſtea regens, Mediolanique ac Romæ etiam anno MDLXXX publice theologiam legebat in gymnaſio Romano, tum & Julii Antonii Sanctorii cardinalis S. Severinæ theologus. Metaphyſicam autem in academia Neapolitana publice profeſſum eſſe pluribus annis annuo ſtipendio Philippi II regis catholici accepto ipſe de ſe teſtatur in epiſtola ad cardinalem S. Severinæ nuncupatoria, quod munus incepit anno MDLXXII, inter collegii Neapolitani doctores annumeratus, eorumque decanus: vir non eruditione tantum, ſed morum etiam facilitate, humanitate, modeſtia, & humilitate, regulariſque diſciplinæ ſtudio merito commendandus, æque ſuis acceptus in vita, gratuſque domeſticis & alienis. Suum ergo ordinem patriamque una teſtatus eſt affectum & zelum novo ſuis erecto, labore ſumtuque maximo apud ſuos gentiles Aquarios in oppido natali provinciæ ſuæ conventu. Demum poſt tot annos in ordine cum honore & laude peractos quietem a laboribus a Domino percepit anno MDXCI in conventu ſuo S. Dominici Neapolitano ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Luſitanus & ſequentes noſtri nomenclatores omnes, potiſſimum Vallius in Compendio pag. 264, quem excipit Altamura ad 1591. Hæc ejus opera:

1. *Oratio de excellentia theologiæ*, Neapoli 1572 in 4. Hanc Taurini habuerat auſpicalem academicus, publicuſque theologiæ profeſſor anno MDLXIX, ac Hieronymo de Ruvere Taurinenſi archiepiſcopo nuncupavit, Ibidem ſcilicet Taurini primum editam 1569 in 4. Extat in Barberina.

2. *In primam philoſophiam lectionum principium*, ut vocant, *in gymnaſio Neapolitano habitum*, cùm publici & ordinarii metaphyſici munus auſpicaretur, Romæ 1575.

3. *Dilucidationes in* XII *libros primæ philoſophiæ Ariſtotelis*, Romæ, Bartholom. Bonfadini & Titi Diani 1584 fol pagg. 604. Cardinali S. Severinæ auctor tum in almæ urbis gymnaſio ordinarius S. T. profeſſor & magiſter nuncupavit. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. *Additiones ad S. T. M. P. Franciſci Silveſtri Ferrarienſis commentaria in octo libros Phyſicorum Ariſtotelis cum quæſtionibus ſuper additis.*

Item *Additiones ad ejuſdem Ferrarienſis commentaria in tres libros de anima.*

Item *Diſputatio de Ideis*, qua contendit Aquarius Ariſtotelem in eo minime divini Platonis placitis adverſari. Princ. *Dominus ſit illuminatio mea.* Sec. XVI.

Item *Diſputationes quatuor: I. De elementis in mixto virtualiter remanentibus: II. De potentia materia prima: III. De quidditate rerum naturalium: IV. De forma præſtantia ſupra compoſitum.*

Quæ omnia ſimul prodierunt, Romæ 1577 in 4: Venetiis, Hæred. Hieron. Scoti 1601 in 4: Ibidem 1619 in 4.

5. *Formalitates juxta doctrinam angelici doctoris D. Thomæ Aquinatis.* Opus poſtumum a *F. Alphonſo de Marcho Averſano in regio conventu S. Dominici de Neapoli baccalaureo ordinario finitum & in lucem editum*, Neapoli, Conſtantini Vitalis 1605 in fol. *Tractatus I, De formalitatibus dicitur. Tractatus II, De ſignificationibus terminorum. Tractatus III, De contradictionibus in doctrina D. Thomæ, & earum conciliatione.* Subjiciuntur

Tractatus de memoria & reminiſcentia, ubi & de artificioſa memoria.

Epitome logices.

6. *Commentaria noſtri Joannis Capreoli in IV libros ſententiarum recenſuit, accuravit, notis & indicibus, ac præfixa auctoris Capreoli vita auxit & illuſtravit, præmiſitque carmen elegiacum in Sixti V P. M. laudem*, Venetiis 1589 in fol. Videſis ſupra ad 1440 T. I. *Joannes Capreolus.* Non omittendum ſingulis Capreoli ſcriptis additiones adjeciſſe hoc titulo:

Concluſiones S. Thomæ quas defendit Capreolus in quatuor libros ſententiarum adverſus male de eis ſentientes, corroboratæ auctoritatibus ſacræ ſcripturæ, Conciliorum, & SS. Patrum, & gloſatæ germano ſenſu doctoris ſancti. Subjiciuntur autem cuique Capreoli ſcripto ad finem.

7. *Controverſiæ inter D. Thomam & cæteros theologos ac philoſophos collectæ per R. P. M. Matthiam Aquarium.* Prodierunt cum commentariis Capreoli ad calcem tomi quarti, Venetiis, Hær. Scori 1589 fol. pagg. 153.

8. *Poſtilla in* XII *prophetas minores & alia ſcripturæ ſacræ loca difficilia.* An typis prodierit, mihi incompertum. Poſſevinus ejus meminit:

Extabant præterea *apud ipſum quamplurimi in aureum D. Thomæ ſacra theologia Summam, nec non in quatuor ſententiarum libros, & in logicam facultatem ejus non aſpernandi labores, nocturnæque vigiliæ, quæ ſi luci curaſſet prodere, paucis fortaſſe diſplicuiſſent.* Sic teſtatur ipſe ad calcem Additionum ſuarum in libros III de anima Ferrarienſis: Quæ fortè MS apud ſuos Neapoli ſervantur.

F. MELCHIOR MOSTICENSIS.

F. Melchior Mosticensis Polonus in diœceſi Premiſſienſi natus anno MDXI ſtudiorum cauſa a parentibus Cracoviam miſſus, ubi ætate crevit, novam apud ſe conſtituit inire vitam & viam, in id ad S. Hyacinthi ſacra [illegible], ſupplex ad Deum ire ſolitus. Ordinem ergo adoleſcens in SS. Trinitatis æde Cracovienſi profeſſus, magni vir ætate ſua nominis & auctoritatis fuit, nec minori ſanctitatis odore, quam eruditionis ac eloquentiæ fama conſpicuus. Provinciam ſuam Poloniæ viginti quatuor annis præfectus rexit quater electus, primo quidem tum prior Leopolienſis in comitiis Plocenſibus anno MDLIX, altera vice F. Hieronymo Cyrano ejus ſucceſſore veneno ab hæreticis Gedani ſublato, ad idem munus aſſumtus in comitiis Breſtenſibus anno MDLXVIII, & poſtea continenter Cracoviæ MDLXXIV, & Premiſſii MDLXXX ſexennium quaque de more: vir nempe omnibus ob conſcientiæ puritatem amabilis, qui ſanctitate vitæ & fervore prædicationis plures ad ordinem traxit, cœnobia ordinis in Polonia vetuſ- 1598

Sec. XVI tatecollapſa inſtauravit omnia, hæreticorum pluſquam duo millia divinis conciombus ſuis ad Eccleſiæ gremium ejurata in manibus ſuis hæreſi revocavit, abſtinentia admirabilis, laboribus infatigabilis, patientia vix imitabilis. Sic de eo & plura alia ſcribebat gentilis ejus & æqualis F. Severinus Cracovienſis *De vita B. Hyacinthi lib. 1 pp. 68 & 69 Romæ* 1594. Qui & Libro 3 quæ pro ejuſdem B. Hyacinthi canonizatione promovenda Romæ, proque ejus cultu augendo Cracoviæ Moſticenſis provincialis egerit, fuſius refert. De anno & die obitus non conſentiunt noſtrates, ſed cœnotaphio quod Melchiori patri ac benefactori ſuo ſodales Cracovienſes obſervantiæ ergo poſuerunt, fidem potius habendam cenſemus, quod ſic habet:

R. P. F. Melchiori Moſticenſi ſacræ theologiæ doctori, ferventiſſimo prædicatori, acerrimo fidei defenſori, hujus conventus filio, Patri, ac Benefactori, olim per XXIV *annos provinciali Poloniæ &c. Obiit anno Chriſti* MDXCI *die* XIX *maii, ætatis vero ſuæ anno* LXXX.

In martyrologio verò ejuſdem domus hæc leguntur die XIX maii: *F. Melchior Moſticenſis Polonus ad decrepitam uſque ætatem vitam duxit ſanctiſſimam, epiſcopalibuſque honoribus religionis amore repudiatis, bonorum operum plenus, cœlo fruitur ſempiterno.* Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV lib. 3 c. 53 p. 705 & lib. 5 cap. 20 p. 1058: rurſus P. V lib. 2 cap. 2 & 3 p. 95: Pius lib. 4 col. 345: Fontana in Monum. ad 1590: Starovolſcius Ἐγκωμιαστὴς in elogio Nicolai Moſticenſis Melchioris noſtri conterranei: Bzovius de progenie S. Hyacinthi, a quo ibidem edita eſt

F. Melchioris Moſticenſis epiſtola ad Bernardum Ochinum Senenſem apoſtatam, in qua funeſtiſſimum ejus caſum deplorat & ad pœnitentiam revocare ſatagit. Hanc etiam repræſentat Fernandez in Concertat. p. 300 b.

Acta ejuſdem plura pro promovenda B. Hyacinthi canonizatione a Severino laudato referuntur.

Nec dubito quin alia ejus ſaltem MS non pauca apud ſuos Cracoviæ habeantur.

Legendus & de eo Altamura ad 1591, qui alios de eodem agentes laudat, Staniſlaum Oricovium in Quincunce; Jocolovium in libro Partitionum Eccleſiaſticarum, ubi perfectum oratorem exprimere volens, talem deſiderat, *qualem*, inquit, *quondam mirabamur in hoc ipſo Melchiore Dominicano non magis voce, quam vita & moribus concionatore, qui totam illam orationem acumine quodam condiebat*: Gravinam in Voce turturis P. 2 c. 23. Addit denique infulas Camenecienſes, Premiſlienſes, ac Leopolienſes a Sigiſmundo Polonorum rege ſibi vicißim oblatas conſtanter recuſaſſe.

F. THOMAS GRATIANUS.

1591. F. Thomas Gratianus Umber, Peruſinus patria & profeſſione vergente ad finem ſeculo XVI floruit, & teſte poſt Lucarinum Fontana de prov. Rom. quem excipit Oldoinus in Athen. Aug. ſcripſit ac edidit

De rubro bireto cardinalibus regularibus concedendo, Romæ.

Quam opellam Michaeli cardinali Bonello Pii V ut aiunt nepoti nuncupavit. Ferunt adhuc in vivis fuiſſe anno MDXCI, ad quem etiam de eo Altamura.

F. TIMOTHEUS BOTONIUS.

† 1591. F. Timotheus Botonius Umber, a patria ſæpius & a profeſſione Peruſinus nuncupatus, vir fuit ſeculo XVI vergente omni virtutum genere ornatiſſimus, morum gravitate & innocentia ſingulari, inſignis theologus, linguarum præter Etruſcam Græcæ, Latinæ, Hiſpanæ, Gallicæ peritia humaniorumque literarum, atque poetices etiam excultus, quodque præcipuum, religionis ſpeculum & diſciplinæ aſſertor & cultor aſſiduus, tantæque exiſtimationis non modo apud ſuos, ubi variis functus eſt honoribus & dignitatibus, ſed apud ipſos SS. Pontifices, a Sixto V delectus & conſtitutus ordinis Fratrum Silveſtrinorum generalis per Italias viſitator & reformator anno MDLXXXVII, & a Gregorio XIII jam antea anno ſcilicet MDLXXX coactis Romæ comitiis generalibus, unus e quatuor quorum e numero aliquem in magiſtrum ordinis ſeligere tenerentur electores propoſitus. Priorem tum agebat Peruſii, & a F. Paulo Conſtabili, qui primus e quatuor in illis comitiis a pontifice indicatus erat, magiſtro ordinis electo Romam vocatus, vicarius generalis inſtitutus eſt, qui vices ſuas dum provincias viſitare aggrederetur, Romæ impleret. Magiſtri morte paulo poſt ſecuta Venetiis ſcilicet XVII ſeptemb. MDLXXXII, Timotheus jam munere ſolutus, ab eodem pontifice Januam miſſus eſt, & tribunali ſancti officii generalis inquiſitor præfectus, cui dum totus incumbit oneri, anno ſequenti MDLXXXIII circiter exeunte, a Carolo Emmanuele XI Sabaudiæ duce Taurinum vocatur, ab eo principe in arcanæ ſuæ moderatorem arbitrumque conſcientiæ aſcitus, idque Caroli cardinalis Borromei ſanctiſſimi Mediolanenſium antiſtitis conſiliis & opera, qui Sabaudum recens a graviſſima infirmitate ſuis orationibus ac præſentia valetudini reſtituerat, ac cui dudum nota comprobataque erat Timothei pietas & eruditio. Poſt mortem principis Peruſium reverſus, ibidem tandem in pace quievit XIII junii MDXCI etatis LXIII. Ejus cum laude meminerunt Lopez Hiſt. gen. P. IV lib. 3 c. 1 p. 548, Fontana in Monum. ad ann. 1580 & 1587, Luſitanus, Fernandez, Altamura ad 1591, ac præ cæteris, ut qui ei convixerit, Seraphinus Razzi pagg. 190 & 192, 265, 329, 333 & 342: Ex quo ejus operum ſeriem hic tibi exhibemus:

1. *La Baſiliade, ovvero ſtoria de i quatro libri de i Regi in verſi Toſcani ſciolti traportata.* MS Peruſii apud noſtros ſervatur, prælumque expetit.

2. *Alcune centurie dal principio dell' ordine noſtro diſtente in quattro membri: imperoche in eſſe ſcrive anno per anno le coſe più notabili avvenute nel mondo, 2 nella ſua città di Peruſia, 3 nell' ordine noſtro, 4 nella provincia Romana.* Opus dicunt curioſum & jucundum. MS Ibid.

3. *La vita del venerabile padre Fra Girolamo Savonarola da Ferrara dell' ordine de' Predicatori.* Hujus exemplum Itala manu & æquali deſcriptum fol. foliolis circiter 200 Pariſiis in Regia ſervatur n. 10191. Et aliud apographum recens apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati, eaque frequenter utitur, qui Pariſiis vitam Hieronymi edidit apud Lud. Billaine 1673 in 12 F. Jacobus Quetif: hujus etiam Bibliothecæ præcipuus auctor.

4. *Dell' hiſtoria generale di S. Dominico & dell' ordine ſuo de' Predicatori compoſta per il molto R. P. M. F. Ferdinando del Caſtiglio in lingua Caſtigliana, e poi tradotta nella noſtra Italiana lingua dal R. P. F. Timoteo Bottoni:* Parte prima, Venetiis, Junti 1589 fol. Editio elegans. Extat in Regia H 609: Poſtea Panormi 1626 fol. ſed in hac poſteriori editione novis annotationibus & additionibus a F. Hyacintho de Janua aucta & illuſtrata.

5. *Auvertimenti Chriſtiani*, Venetiis, Pauli Ugolini 1599 in 8 pp. 276, qui liber cura noſtri Hieronymi da Capugnano prodiit, hunc autem Timotheus ex Hiſpano illius eximii viri Franciſci Davila lingua Etruſca reddidit.

6. *Lettere ſpirituali del medeſmo Avila in lingua Toſcana*

Toſcana traportate, Florentiæ, Philippi Junti 1596 in 8.

7. *Un libro di contratti.*

8. *Volumen 600 variarum ſententiarum variiſque de argumentis lingua Etruſca.* Fernandez vult in lucem prodiiſſe.

9. *Sermones de ſanctis.* Sic Jacobillus de ſcriptoribus Umbriæ penes quem fides, nam Timotheum prædicationis donum non habuiſſe teſtis locuples eſt Razzius citatus pag. 343, qui ita ſe ab ore ipſius Timothei audiiſſe refert, ideoque ſe muſeo, & ſcribendis, aut vertendis libris totum dediſſe.

F. VALERIUS MOSCHETTA.

1599. F. Valerius Moschetta Italus Patavinus patria, & conventus S. Auguſtini ibidem alumnus, non ſolùm ſacris literis eruditiſſimus, ſed & muſarum Latinarum cultor elegantiſſimus ſub finem ſeculi XVI habitus eſt. Laudant noſtrates Gozzeus, Fernandez ad 1590, Pius P. II lib. 4 col. 337 ad 1591, aſſerens provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnum & Patavinum, cui ut ſuppari major fides, quam Roveretæ qui ad 1596 contendit patria Venetum, & conventus ibidem S. Dominici profeſſum, Altamura ad 1591 Pio concinens, F. Cherubinus Torni in Monimentis provinciæ dictæ S. Dominici MS. Poſt plures annos in ſcholarum regimine tranſactos, totum ſe hiſtoriæ ſacræ in muſeo ſcribendæ dedit, quo in genere hæc ejus habentur:

1. *Vita B. Joannis Vicentini ord. Predic. confeſſoris.*

Hanc citat Malvenda in Annal. ad 1228 & ad 1233 cap. 14 pag. 506 & 507, & plura ab eo prætermiſſa notat. Laudat etiam Portenarius *Della felicità di Padua* lib. 9 cap. 25 pag. 446 ſic: *Valerio Moſchetta è ſtato teologo dottiſſimo e perſuaſiſſimo nella lingua Latina. Ha ſcritto De geſtis B. Joannis cognomento Vicentini.* Recenſet Tomaſinus in Bib. Patav. pag. 124 a, *F. Valerii Moſchetta Vita B. Joannis in 4 charta.*

2. *Vita S. Juſtinæ virginis & martyris.*

3. *Libellus in quo de prioribus cœnobii noſtri S. Auguſtini Patavini, de adificatione eccleſiæ, de altaribus, reliquiis, viris illuſtribus ejuſdem,*

Et primo de FF. Amizone & Guidone primis ejus fundatoribus ſub B. P. Dominico, mox de aliis & præcipue

De F. Pelegrino Patavino, qui floruit anno MCCCXXXVII

De F. Bartholomæo Capilliſtio, & de Gabriele Capilliſtio anno MCCCIII *a Clemente V pontifice in cardinalium collegium cooptato, quod conſtare dicitur ex archivo patriarchatus Venetiarum.*

De F. Joanne Baptiſta a Titulo S. T. D. & hæreticæ pravitatis ſub Urbano VI inquiſitore, & lectore theologiæ in Patavino Gymnaſio.

De F. Antonio a Flumine

De F. Ardizonio

De F. Joanne Zabarella & aliis.

Extat hic codex MS papyraceus in 4 apud noſtros Patavinos teſte Tomaſino in ſuis Bibl. Patav. pag. 51 a.

F. DIDACUS DE CHAVES.

1592. F. Didacus de Chaves, quod Latine interpretantur *a Clavibus*, Hiſpanus conventus noſtri Turris Juliæ in Extrema Dura profeſſus, vir pietate & doctrina inſignis in univerſitate Salmantina cathedram Durandi moderabatur, cùm anno MDLI a Philippo II rege catholico ad concilium Tridentinum miſſus eſt teſte Ludovico Muñoz in vita noſtri Bartholomæi de Martyribus Lib. II cap. XVI, Sec. XVI. xvi pag. 261, cui & accinit F. Antonius de Remeſal in *Hiſtor. provinciæ de Chiapa* lib. 7 cap. 13 pag. 393, ſcribens, per duos dies coram Patribus a quibus id negotii demandatum fuerat, ut de eo judicium ſuum cenſorium ferret, de matrimonio docte graviterque diſſeruiſſe. Annno MDLIX in Academia Compoſtellana regentem primarium agebat, quo ex munere ad aulam accerſitus eſt, qui Carolo Hiſpaniarum principi Philippi primogenito, & Elizabethæ reginæ a Pace nuncupatæ ſecundæ ejuſdem regis uxori eſſet a ſacris confeſſionibus, poſt amborum mortem quæ anno MDLXVIII accidit, ab ipſo rege confeſſarius aſſumptus anno MDLXXVIII, perſeveravitque ad MDXCII. Interea tamen a ſummo Hiſpaniæ Inquiſitore, conſentiente haud dubie & volente rege, Romam anno MDLXXVI cum aliis duobus eximiis ex ordine theologis delegatus fuit, qui in cauſa noſtri Bartholomæi de Carranza conſultoris partes ſuſtineret. Sed præſtat hîc Ægidium Gonçalez Davila de eo in *Teatro de las grandezzas de la villa de Madrid* pag. 266, ubi de collegio noſtro S. Thomæ Matritenſi, audire ſic narrantem: » In eodem collegio, *inquit*, jacet magiſter F. Di- « dacus de Chaves confeſſarius principis Caroli & « reginæ Iſabellæ a Pace & regis Philippi II, vitæ « inculpatæ religioſus, paupertatis amator, & pro- « feſſionis ſuæ regularis tenax. Qui in ejus exequiis « peroravit ad populum F. Joannes Gutierrez cum « aſſeruit annis LXVIII fuiſſe religioſum, ac regiorum « confeſſariorum exemplar. Mortuis principe & re- « gina ſeceſſit ille ab aula nunquam reverſurus, & a « Philippo II vocatus in confeſſarium conſtantiſſimè « renuit. Scripſit itaque rex ad magiſtrum ordinis « F. Seraphinum Caballi Biatiæ tum vulgo *Baëza* « in Bætica agentem, ut cenſuris Didacum cogeret « ad acceptandum, quibus adactus per obedientiam « die XX martii MDLXXVIII ipſi datam & ſignificatam « paruit, at his conditionibus: ſcilicet ut ex æquo « regni negotia peragerentur, ut reditus & cenſus « ſuo muneri addictos ipſemet non attingeret. A « conſanguineorum affectu ſe ſpoliavit, ut pauper « viveret & moreretur. Sic mortuus eſt ſuis pluri- « mum relinquens Fratribus conſtantiæ temperan- « tiæque exemplum. Plura grandiaque contigere « regem inter & ipſum, quibus pœnitentis regis « obedientia, & confeſſarii virtus eximia cla- « ruit. Eum Gregorius XIII plurimi faciebat, ei- « que breve ſcripſit datum tertia aprilis anni « MDLXXXI, quod originale vidi, quo illum hor- « tatur, regi ut ſuadeat nuptias cum filia ducis « Bragantini, ſi nubere libeat«. Hactenus Davila, qui idem Tomo I Theatri eccleſiaſtici Hiſpaniarum Tit. *De S. Igleſia de Cuença* p. 487 ad Bernardum *de Freſneda* ordinis Minorum, iterum mirum extollit noſtrum Didacum, teſtaturque ſcripſiſſe a ſe viſum tractatum

De tranſlatione epiſcoporum.

Occaſio ſcribendi fuit dicti Bernardi *de Freſneda* trina uno eodemque anno MDLXXI tranſlatio a Conchenſi ſcilicet, quam ſedem decem annis antea inierat ad Cordubenſem, moxque poſt ſemeſtre ad Cæſarauguſtanam, cujus tamen poſſeſſionem morte præpediente non eſt adeptus. Hunc tractatum archetypum ſe vidiſſe aſſerit prædictus Davila, mentemque hanc eſſe Didaci, tranſlationem licitam eſſe, ſi id neceſſitas vel evidentiſſima utilitas exigat, ſecus illicitam: additque Clementem VIII anno MDXCIX die XXVI februarii breve pontificium ad Philippum III miſiſſe, ne deinceps ſic epiſcopos transferret facile, nec ſpurios promoveret ad eam dignitatem aut nominaret, neve illos in curia detineri, & a ſuis abeſſe Eccleſiis toleraret.

Mirum Antonium in Bibl. Hiſp. altum de hoc

Fr. XVI. noſtro auctore tenere ſilentium : at præter laudatos Antonium *de Remeſal*, & Ægidium Davila teſtem operis oculatum, cum laude meminerunt Joſeph *de Siguença* Hieronymianus Hiſtoriæ ſui ordinis P. III p. 641, Lopez noſter P. III p. 153 & 307, & Lib. III p. 215, & P. IV pp. 330, 550 & 597, Didacus de Caſtejon in *Primacia de Toledo*.

Non omittendus noſter Alphonſus Fernandez in Hiſtoria civitatis Placentiæ Hiſpane edita Madriti 1627 in fol. ubi lib. 3 cap. 18 Didacum de Chaves ætatis XVII anno MDXXV ordini nomen dediſſe in cœnobio ſupra laudato aſſerit, tum cap. 19 epitaphium ejus tumulo in aula capitulari S. Thomæ Matriti inſculptum hoc exhibet :

Hic jacet F. Didacus de Chaves magiſter, a confeſſionibus Caroli principis, ac Philippi II Hiſpaniarum regis. Obiit XVII *die menſis junii anni* MDXCII, *ætatis verò ſuæ* LXXXV. *Sexaginta octo annis habitum ordinis portavit.*

Eodem capite Fernandez refert chartam regis ad Didacum ſuum confeſſarium, & reſponſionem confeſſarii ad regem, quam utramque propria amborum manu ſcriptam ſe legiſſe teſtatur lingua Hiſpana. Fuit autem ejuſdem nominis & agnominis inter Carmelitas clarus & ſcriptor Didacus de Chaves Hiſpalenſis, qui teſte eodem Davila ſuperius laudato Tomo II Theatri p. 123 *tractatum* edidit in *Decalogi expoſitionem*, quem cum noſtro vide ne confundas.

F. EMMANUEL DE CRUCE.

1592. F. Emmanuel de Cruce Luſitanus a Georgio Cardoſo laudatur in *Agiologio Luſitano* ad diem VI junii lit. g & ab eum excipientibus Antonio Bibl. Hiſp. Append. p. 322 & Altamura ad 1592, a quibus & dicitur congregationis Indiarum Orientalium Luſitano regi ſubditarum vicarium generalem aliquando egiſſe. Sed mirum a noſtris Ludovico *Cacegas* & Ludovico *de Souza* in Hiſtoria provinciæ Portugalliæ T. III Lib. IV cap. 7, ubi ex ordine referuntur ejus congregationis vicarii generales hunc Emmanuelem de Cruce vulgo *da Cruz* non recenſeri, nec quando collocari poſſit, inveniri : niſi fortè idem ſit cum F. Emmanuele *da Serra*, qui præerat circa annum MDLXV, vel niſi cujuſdam aliquando vices egerit, quod diſquirant gentiles. Dicunt ſcripſiſſe opus hiſtoricum hoc titulo,

Da chriſtiandade do oriente

F. JOHANNES COBO.

1592. F. Johannes Cobo Hiſpanus in loco *de Alcaçar de Conſuegra* vernacule dicto ad Toletum natus, Ocaniæ verò ad ordinem admiſſus, & profeſſus, Abulæ partim paſtim Compluti, ubi collegialis fuit, ut vocant, ſtudia perfecit. Exinde Abulæ lector artium & poſtea magiſter ſtudentium inſtitutus tantum præluxit, ut F. Petrus de Ledeſma ejuſdem tum collegii Abulenſis S. Thomæ primarius regens, teſtimonium hoc palam præbuerit, ſe neminem Johanni Cobo in tota provincia Hiſpana cognoviſſe ingenio ſuperiorem. Ibi morabatur, cùm illi inceſſit animo fidei promovendæ ſtudium, & in Philippinas navigandi occaſionem nactus, cum aliis pluribus F. Johanne Chryſoſtomo præſertim & F. Johanne de Caſtro miſſionis hujus ducibus viris apoſtolicis & nominatiſſimis menſe maio MDLXXXVI Hiſpania ſolvit, ſed in eo coactus eſt cum F. Johanne Chryſoſtomo graviter ægrotante & paucis aliis aliquantulum itinere ſubſiſtere in conventu Mexicano, ubi mira vitæ auſteritate, dicendique gratia claruit & efficacia, ut ad ejus conciones magna confluerent omnes aviditate. Accidit verò ut dum adverſus majora nuper exorta ſcandala vehementius inveheretur, & viceregem ipſum (is tum erat D. marchio *de Villamanrique*) de quibuſdam quæ palam eſſent, ejuſque conſcientiæ conſcium pro concione ſubnotaret : quod indigne ferens ille Johannem exulare coëgit, atque in inſulas Philippinas, uti in facinoroſos a judicibus decerni ſolitum erat, deportari. Paruit ultro Johannes, tum quod id ei multæ impoſitum exilii ob bene geſtum a ſe prædicationis officium, cum & quod id votis haberet ad infidelium hujuſce regionis proficiſci converſionem. Manilam appulit cum quinque aliis ex ordine miſſionariis initio menſis junii MDLXXXVIII, coactoque XII menſis ejuſdem capitulo provinciali, electoque primo provinciæ hujus novæ provinciali F. Johanne de Caſtro ejuſdem antea vicario generali, biſque aliàs in nova Hiſpania provincialis munere functo, Johannes Cobo noſter, qui in eodem capitulo diffinitorem egerat, ad *Parjan* Sinarum Manilæ terminos incolantium miſſus fuit, quorum linguam difficillimam ita brevi ſibi facilem reddidit, ut quod hactenus non auditum, ea publice concionaretur cum omnium ipſius etiam viceregis, qui primo ejus ſermoni adeſſe voluit admiratione, ſummoque Sinenſium ipſorum gaudio, qui ſe deinceps ad fidem ſuſcipiendam dociliores præbuere. Annis duobus huic miniſterio nec pœnitendo fructu ſedulus inſtiterat, cùm F. Johanne de Caſtro provinciali ad regnum ipſum Sinenſe profecto, ipſe vicarius generalis abſentis in Inſulis inſtitutus, id muneris perbelle implevit, viſitationes *Bataam*, *Pangaſinam* &c. ſumma fratrum omnium alacritate & diſciplinæ proventu obeundo annis duobus ſequentibus, quibus & infidelium converſionem multum promovit, & Xenodochium pauperum Sinenſium ad Manilam antea jam a ſe erectum magis ac magis ſtabilivit, quod ad eos ad fidem adducendos non parvo eſſet lenocinio. Anno MDXCII aprilis IX novo provinciali electo F. Alphonſo *Ximenez*, Johannes noſter, qua erat apud ſuos exiſtimatione, theologiæ primarius lector datus eſt in collegio Manilenſi ; verùm ne eo diu fungeretur officio, caſu diſturbatus eſt. Cùm enim Japonum regis nomine literas accepiſſet Manilæ prorex Comeſius *Perez das Marinas*, quibus certa ab illo Hiſpanaque Manilenſi gente vectigalia, ut inſula imperii ſui feudo repeterentur, cùm res eſſet periculoſa, cui expediendæ ſingulari prudentia opus eſſet, Johannes *Cobo* vir ſane omnium partium, animique cum magnatibus intrepidi, quod & ipſe prorex expertus, nam & eidem ille in quodam negotio juſte & animoſe, circunſpecte tamen obluctatus fuerat, communi proregis gentiſque Manilenſis ſuffragio legatus ad eumdem Japoniæ imperatorem mittendus viſus eſt & ſelectus. Qui Manila ſolvens XXIX junii MDXCII Zaxgimam Japonum portum intra XXIV a diſceſſu diem navigando pervenit unâ cum Lupo *de Llanos* capitaneo, indeque perhonorifice ſuſceptus a *Faranda Quoymon* Japonum regis miniſtro & intimo poſt dies XXV Nangoiam imperii caput & regiam civitatem : ubi magno apparatu ab imperatore humaniſſimeque habitus, regis catholici potentiam ita extulit, provinciaſque ei ſubjectas a quocumque vectigali cuilibet alteri regi ſolvendo liberas ita tutatus eſt, ut non ſolum ab eo petendo deſiterit Japonius, ſed & fœdus amicitiamque cum Manilenſibus Hiſpanis percuſſerit. Neque verò is unicus hujus legationis fructus fuit, ſed & quod ſibi præcipuum in ea ſuſcipienda animo propoſuerat, conſecutus eſt, liberam nimirum ab imperatore in regno ſuo verbi Dei prædicationem : quo factum ut miſſionariis Jeſuitis eccleſias ſuas everſas reparandi, fidemque quam clanculum tantum in pri-

Digitized by Google

vatis domibus occulti regio ſcilicet edicto prius ejecti docebant, palam & publice annunciandi facultatem obtinuerit, imo & cujuſvis alterius ordinis prædicatoribus facilem integrumque in Japoniam acceſſum, qua facultate freti eo mox ſe contulerunt plures Franciſcani, ibique Domino meſſem multam collegerunt, de quo aliàs. Ipſum noſtram Johannem invitavit imperator, ut apud ſe maneret, egregiis nimirum ejus dotibus captus, at ille ne quid in pactis pro gentis levitate mutaretur verius, rationem oppoſuit legationis per ſeipſum iis qui miſerant reddendam: aulaque & *Nangoia* diſcedens cum *Faranda Quejmon* laudato *Zaxgiman* repetiit, indeque menſe octobri ſequenti quo diriſſimis ſolet mare illud agitari tempeſtatibus mare conſcendens, ineunteque novembri portu *Cuxi* dicto ſolvens, variis ventorum undarumque procellis adacta in ſyrtes & brevia navi, prope inſulam quæ Formoſa dicitur, ab ejuſdem inſulæ barbaris incolis cum pluribus ſociis ſuis interfectus eſt, olim ut illi dum Abuſæ magiſtrum ſtudentium ageret, a quadam hujus civitatis ſanctimoniali, quam de ſuo illas in regiones itinere ſuſcepto conſuluerat, religioſa utique fœmina fuerat prænuntiatum. Hæc ingenii & laboris ejus ſervantur apud ſuos Manilæ monimenta, quæ poſteris utiliſſima fuere:

1. *Liuqui Sinica ad certam revocata methodum quatuor diſtinctis characterum ordinibus generaliſſimis, generalibus, ſpecificis, & individualibus: ſeu vocabularium Sinenſe voluminibus pluribus, quod genus operis primus ſuſcepit.*

2. *Catechiſmus ſeu doctrina Chriſtiana Sinice.* Quod opus ab eo pluries recognitum ad eam linguæ puritatem ac perfectionem deductum eſt, ut vix aliquid in eo emendandum invenerint, qui in eodem miniſterio ſucceſſerunt. Catechiſmum hunc Sinis ſuis in *Parian* legendum & memoriter addiſcendum diſtribuebat, & in eccleſia publice, privatimque in domibus ut recitarent curabat.

3. *Sententiæ plures & graves philoſophorum etiam gentilium ut Seneca & ſimilium ex eorum libris excerptæ & Sinice redditæ;* quas acutioribus Sinis & addiſcendi cupidis tradebat.

4. *De aſtronomia* etiam in gratiam curioſorum Sinice ſcripſit.

Eum omiſit Nic. Antonius in Bib. Hiſp. ſed meminere noſtri Hyacinthus de Parra in Memor. MS, & Altamura ad 1592. Legendi verò de eo potiſſimum F. Didacus Aduarte *Hiſtor. de la provinc. Philipp.* T. I Lib. 1 capp. 24 & ſeqq., præſertim cap. 33, & F. Antonius de Remeſal *Hiſt. prov. de Chiapa* Lib. XI cap. 7 n. 5, & cap. 9 & cap. 11.

F. JOHANNES DE CORDUBA.

1592. F. Johannes de Corduba Hiſpanus Americanus provinciæ Mexici alumnus, eidem præfuit prior provincialis electus circa annum MDLXXX, & anno MDXCII adhuc erat in vivis, laudaturque inter ſcriptores a Davila Padilla *Hiſtoria de la provincia de Mexico* pag. 654. Ejus etiam meminit Antonius Bibl. Hiſp. ſcripſiſſe ac edidiſſe dicunt

Vocabulario en lingua Zapoteca, qua incolæ vallis *Guaxaca* in nova Hiſpania vulgo utuntur.

F. JOHANNES DE GRANADA.

1591. F. Johannes de Granada Hiſpanus Aragonus cõventus *Bilbilis* ſeu *Calatajude* filius, annis pluribus Cæſaraugustæ cathedraticus biblicus in gymnaſio ſtudioque generali, & academia publicus extitit, ac in exponendis ſacris bibliis interpres eruditiſſimus. Non minore prudentia religioneque præditum fuiſſe, quæ obivit in ordine, latis indicant munia. Fuit enim conventus ſui *Bilbilis* prior, ac conventus etiam *de Gotor*, quo munere fungebatur anno MDLXXVI, concionator præterea ævo ſuo facundiſſimus, ut gentilis ejus & cœvus noſter Marieta auctor eſt, qui & ipſum IV nonas novemb. anno MDXCII diem obiiſſe ſupremum aſſerit Cæſarauguſtæ, non uti Diagus habet in originali ſuo Calatajubæ cœnobio. Videſis de eo Diagum Hiſt. prov. Arag. Lib. 1 cap. 64 fol. 100, Marietam Lib. 14 Hiſt. Eccl. fol. 206, Lopez P. IV Lib. 3 cap. 4 & P. V cap. 21, Nic. Antonium Bibl. Hiſp. Fernandez, Altamura ad 1580. Hæc ejus opera:

1. *Parabola Evangelica quotquot ab Eccleſia proponuntur moralibus diſcurſibus explicata*, Cæſarauguſtæ, Apud Prædicatores Laurentii & Didaci Robles Fratrum 1585 in 4 pp. 400. *P. I. de tempore*, quam Tarraconenſi archiepiſcopo Antonio Auguſtino nuncupavit auctor.

2. *Pars altera de ſanctis*, Ibidem. 1587 in 4.

3. *Diſcurſos ſopra el Pſalmo* L Miſerere mei Deus, Ibidem 1594 in 8. Opus poſtumum.

F. LUDOVICUS DE TORRES.

† 1592. F. Ludovicus de Torres Hiſpanus conventus Burgenſis alumnus, ibidemque ſacræ theologiæ lector, & ut aiunt, præſentatus, ſed & Eccleſiaſtes facundus ſeculo XVI floruit, Romamque cùm ſe contuliſſet, ibi etiam mortuus eſt anno MDXCII teſte F. Jo. Marieta Hiſtor. Eccleſ. fol. 208 a. Ejuſdem meminerunt noſtri Jo. Lopez P. IV pag. 552 b, Fernandez dicens mortuum circa 1590, Altamura ad 1590, & Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit ac in lucem edidit

1. *Veinte y quatro diſcurſos ſobre los pecados de la lengua, como ſe diſtinguen, y de la gravedad de cada uno dellos*, Burgis. 1590 in 4 quæ editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Barcinone, Sebaſt. de Cormellas 1607 in 8 pp. 536. Latine verſum aſſerit Antonius citatus, ſed & Italice interprete Hercule *Bentivogli*, Romæ, Aſcanii *Donangeli* 1592 in 8 hoc titulo, *Delli peccati de la lingua diſcorſi* 24.

2. *Declamationes VI. in Antiphonam* Salve regina, Romæ, Aſcanii & Hieronymi *Donangeli* 1592 in 8.

F. AMBROSIUS DE NEAPOLI.

1593. F. Ambrosius de Neapoli a patria ſic nuncupatus, & congregationis *della ſanità* alumnus circa finem ſeculi XVI floruit, quo & edidit teſte Toppio in *Bibl. Napol.*

Trattato della religione, Neapoli, Joannis Jacobi Carlini 1593 in 12.

F. ANTONIUS NAVARRO.

† 1593. F. Antonius Navarro Hiſpanus Llerena in Bæturia vulgo *Eſtremadura* ortus, ordinem profeſſus Salmanticæ, inſignis fuit ſua ætate theologus, Eccleſiaſtes egregius & acceptus, quo titulo ad gradum præſentati & prædicatoris generalis aſcendit. Anno MDLXXI priorem agens Victoriæ ad ſolemnia religionis vota Joannem de Marieta ſuſcepit, ut hic ipſe teſtatur Hiſt. ſuæ Eccleſ. lib. 19 cap. ult. qui & Antonium addit anno MDXCIII Matriti obiiſſe: cui major fides, quam Alphonſo Fernandez ejus mortem ad annum MDXCVI prolatanti. Ejus extat

Tomus primus ſermonum de ſanctis a feſto B. Andreæ ad reſurrectionem Domini, Madriti, Petri

Sec. XVI. Madrigal 1593 in 4 pp. 1160. Inter hos sunt de beata Virgine in sabbatis adventus, quorum initium, *Mirum sane est &c.* laudati ab Alva in præfatione Tomi I Bibl. Virgin. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Plura alia parabat, quæ mors abrupit, ut ait Marieta laudatus, & excipiunt Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura.

F. ARCHANGELUS MANCASULA.

1593. F. Archangelus Mancasula de Asula Brixiensis diœcesis sacræ theologiæ magister, inquisitor Novocomensis, infracto munus illud obivit adversus hæreticos animo, ac tandem in cœnobio Boschensi ad immortalem ex hac mortali vitam transivit sedente Sixto V pontifice maximo. Ejus meminit Vincentius Rivalius a Rovetta citatus ad 1593, & ab eo dicuntur scripta hæc opera:

Vita S. Petri Martyris Veronensis stylo eleganti.

Compendium præclarorum pro fide Christi & Ecclesiæ facinorum plurimorum sanctæ fidei inquisitorum, qui pro illius defensione ad mortem usque decertarunt.

Qua verò hæc lingua, ut an typis edita ac relicta MS non addit Rovetta, quod utinam hîc moneant sodales Itali.

F. CLEMENS GIFFONELLUS.

† 1593. F. Clemens Giffonellus Siculus de Atripalda in Picentinis & Principatu ulteriori natus, conventusque Atripaldensis professus, philosophus subtilis, eximiusque theologus, pluribus in provinciæ Regni studiis professus est, Cajetæ maxime, quo ab universitatis rectoribus ac præsidibus vocatus in propugnanda D. Thomæ doctrina juxta cardinalis Cajetani nostri sensa clarum fecit sibi nomen. Sic noster Theodorus a Valle pag. 268, qui tamen annum signare oblitus est, quo ille vixit ac obiit. Vallium excipiens Altamura refert ad 1593. Plura eum prout a curiosis doctisque viris invitabatur eleganter acuteque scripsisse narrant uterque, in quibus numerantur

1. *In quodlibeta F. Natalis Hervai nostri Index copiosus eruditione refertus.*

2. *Apologeticum Quæstionum de prædicatione naturali & per se singulari de seipso, in quo Porphyrii, Cajetani & D. Thomæ sententia explicatur & defenditur, quod opus F. Hieronymo Caiazza Angrensi theologo insigni ordinis nuncupavit.* Ubi autem serventur edita vel MS nullus aperit, fortèque docebunt aliquando indigenæ curiosi.

F. FERDINANDUS DE CASTILLO.

† 1593. F. Ferdinandus de Castillo quem *Hernando Castillo* vulgo nuncupant gentiles, patria Granatensis erat, professione Pintianus: die XVII septembris MDXLV in manibus F. Joannis Manuel conventus Pintiani priore, qui & Carolo V Cæsari fuit a confessionibus, solemni sacramento se religioni devovit. Inde Salmanticam missus ad S. Stephani, tam præclara dedit ingenii sui specimina, ut Franciscus Romeus ipse magister ordinis anno MDLI Salmanticam (quo indicta erant ordinis comitia) Tridentino intermisso concilio veniens, Ferdinandique vix adhuc pubertatem egressi dotes eximias animadvertens, utilemque futurum existimans suo conventui Vallisoletano, licèt nondum presbyteratus ordine sacrum, eo illum redire voluerit. Peracto igitur ibidem & emenso studiorum curriculo, sacris se totum literis sanctorumque Patrum lectioni dedit, utque naturali pollebat & ingenita dicendi gratia atque facundia, Logronium primo missus est datusque concionator, unaque theologiæ moralis professor: quem inde postea F. Bartholomæus Carranza prior provincialis ad palæstricos agones idoneum arbitratus, Pintiani collegii Gregoriani voluit esse sodalem. Inde paucis mox ab annis conventus ipsius S. Pauli Fratres eum ad se vocarunt, qui ab alio jam inchoatum Fratribus suis artium cursum prosequeretur: quo demum absoluto sacras ibidem & theologiæ disciplinas prælegere jussus est. Contigit autem ut regius Ecclesiastes & concionator F. Thomas Xuara ejusdem ordinis quibusdam in Ecclesia majori concionibus obstrictus habendis, a Joanna vocaretur ad aulam, quæ tum Pintiæ agebat, & Hispanias absente Philippo II illius fratre, regebat, iisdem omnino diebus in regio sacello conciones habiturus, adeoque majoris Ecclesiæ sermones alteri committere cogeretur. Is porro unus ei occurrit F. Ferdinandus, necdum hujus Ecclesiæ capitulo probatus & exploratus, qui tanta tamen in ea peroravit eruditione atque facundia, ut omnium in se animos oraque converterit: ipsaque Joanna princeps ac regens ipsum audire voluerit, & in regio sacello conciones habere, quas & magna sui fama nominis habuit auditorumque plausu: nec a consuetis interea quicquam intermisit lectionum & scholæ oneribus, utrique abunde simul & ad amussim muneri faciens satis. Et annis quidem MDLXI & LXII ad S. Pauli conventus sui concionatus est, inde regium accersitus in aulam Matriti sedentem MDLXIII per quadragesimam prædicavit, unde ad solitum lectionum & scholæ rediit onus magisterii laurea coronandus. Munus autem id utrumque lectoris simul & concionatoris apud suos S. Pauli Pintiæ per annos quatuor a MDLXIV ad MDLXVIII fideliter obivit, adeo ut nec alicujus unquam partibus vel leviſſime defuerit. Ea clarebat inter Fratres prudentia, morumque gravitate & integritate vitæ, ut in priorem S. Mariæ de Atocha Matritensis fuerit assumtus, quo magno regularis disciplinæ proventu magna & sui laude functus est munere. Nam & Philippus II ipse Prudens dictus, ubi de re gravioris momenti quærebatur, *Prior*, aiebat, *Atochensis consulendus, magni enim vir est ille consilii.* Hocce prioris onere soluto novum aliud eius imposuit onus humeris prior Hispaniæ provincialis F. Petrus Fernandez, quatuor videlicet historiæ rerumque ordinis colligendi scribendique centurias, arduum utique opus & difficile, quod ille tamen aggressus est. Verùm ut ad illud se primum accingit, novæ illi objiciuntur & operi remoræ, dum in priorem S. Andreæ Methymnæ campestris eligitur, sed mox a rege supremique sancti officii mandato consilii Matritum revocatur, sacri hujus electus futurusque tribunalis assessor & consultor. Palentiæ tum habebantur comitia provinciæ, dataque sibi super his a rege mandata Patribus exhibuit prædictus prior provincialis, in Castilli magistri laudes erumpens, gravioresque ei suggerens simul admonitiones. Regius etiam tum concionator assumtus ordinarius, huic muneri deinceps & sacri simul officii consiliis incubuit. Aliquot post annos electus prior Pintianus, variis jam licèt obnoxius infirmitatibus, infracto animo concionibus habendis centuriisque scribendis ordinis constanter defudabat, nullo ceteroqui communitatis suæ regiminisque dispendio. Collegii postea S. Gregorii rector ibidem factus, Matritum iterum ad S. tribunalis consilium & ad aulam subito revocatur. Postea Sebastiano Lusitanorum rege Africana in expeditione infausta cæso, hujus sceptrum ex avo patruus jam senio gravis cardinalis & episcopus Henricus hæreditario jure ca-

Digitized by Google

peſſiverat, & de ſucceſſore ſibi ſubditiſque procurando valde ſolicitus, futuræque ſpe cupiduſque ſobolis, qua tuta foret & aſſerta publica regni tranquillitas, poſito clericatu, in quo dudum a puero vixerat, de nuptiis in publicam utilitatem cogitabat, & apud Romanum pontificem agebat: quod Philippus Hiſpaniarum rex non Eccleſiæ modo legibus adverſum & propudioſum averſabatur ac verebatur omnino conſilium, verùm & præcipue quod certam ei regni hujus hæreditatem capeſſendi ſpem omnem eriperet. Quare Henricum regem ut ab hoc averteret conſilio, ducem Urſionem ſeu Oſſunenſem Johannem *Tellez Giron* legatum miſit, unaque ei Ferdinandum noſtrum, cujus uteretur in re tam gravi conſiliis & opera, ſocium adjunxit: qui prudenter adeo, & ad regis intentum hanc apud Luſitanum legationem obivit, ut epiſtola ſingulari apud Pardum die xxx januarii MDLXXIX data gratiſſimum ſibi fuiſſe ejus in ea legatione miniſterium ei teſtatus fuerit. Quin & tanti apud regem Ferdinandus noſter habitus, ut eum Ferdinandi principis filii ſui pueri educationi præfecerit, præceptoremque delegerit, quo tamen immatura mors pueri principis eum onere liberavit, & honore fraudavit. Demum quadraginta octo, quibus in ordine vixit annis, gravioribus ſeu fidei, ſeu regni, ſeu religionis negotiis nullo non tempore fuit occupatus. Eam de illo exiſtimationem ferebat Philippus II neminem melius de ſtupendo incarnationis myſterio loqui, gratiæque dono ſingulari id ei conceſſum: hinc etſi non ignoraret infirma valetudine fere obrutum, per principem filium ei ſignificavit ſibi volupe omnino futurum, ſi proximo annunciationis die ſe coram concionaretur. Paruit Ferdinandus, rediitque ſolito cum aulæ plauſu, verùm ita ex ſermonis contentione oppreſſus, ut intra paucos dies vitam cum morte commutarit. Obiit enim Matriti XXIX martii MDXCIII hora nona matutina, non ſecunda aprilis MDXCII, ut mendoſe narrat Schottus in *Bibl. Hiſp.* Diem Veneris fuiſſe prodit noſter Lopez æqualis, ſed fortè ſepulturæ diem confundit cum die obitus, nam cùm litera Dominicalis eſſet G, & paſcha in aprilis XV incideret, XXIX martii fuit feria quinta ſeu dies Jovis intra quartam quadrageſimæ ſeptimanam. Paucis deinde poſt annis Matrito, ut ipſe moriens cupierat, ſuiſque petentibus Pincianis ad nativum ſuum S. Pauli conventum tranſlatus eſt, ubi in capitulo jacet ſepultus. Magnarum omnino virtutum vir fuit, recti tenax, ſincerus, paupertatis & totius diſciplinæ regularis exemplar abſolutiſſimum, ordinum religioſorum amans & in aula columen, & tantæ licèt apud omnes & regem ipſum eſſet auctoritatis & famæ, nullo unquam abreptus ambitionis æſtu, ſtudio ſolum, prædicationi, libris componendis ad ultimum uſque ſpiritum dedicus. Ejus cum laude meminerunt Alphonſus Fernandez in *Concert.* Malvenda paſſim in *Annal.* Nicolaus Antonius in *Bibl. Hiſp.* Schottus citatus, Altamura ad 1593, ſed præ omnibus de eo legendus noſter Joannes Lopez P. IV *Hiſtor. Gener.* lib. 3 cap. 62, 63 & 64, quem hîc excipimus teſtem ſupparem, & in multis oculatum. Hæc ſunt ejus opera:

1. *Primera parte de la Hiſtoria general de Santo Domingo y de ſu orden de Predicadores*: T. I Philippo II nuncupatus, Matriti, Franciſci Sanchez 1584 fol. pagg. 1028.

2. *Segunda parte de la Hiſtoria &c.* T. hic II eidem regi nuncupatus, Pintiæ, Didaci Fernandez 1592 fol. pagg 593.

Altera editio utriuſque partis Pintiæ, Franciſci Fernandez & Antonii Coëllo 1612 fol. Fuit verò hujus Hiſtoriæ I Pars ex Hiſpano Italice verſa per F. Timotheum Bottoni. Videſis ſupra ad 1591 ubi de eo. II verò pars Italice tranſlata fuit a Philippo Pigafetta & edita Florentiæ, Philippi Giunti 1596 in fol. Sæc. XVI.

3. *Epiſtola graviſſima ſive Regularium Apologia ad Philippum II ex Atochenſi conventu ſcripta* 23 *oct.* 1576. Hanc noſter Joannes Lopez inſerult *Hiſtor. Gener.* P. IV lib. 3 cap. 63 pag. 736, cujus ſcribendæ hæc occaſio fuit. In Fratres ordinis Minorum Bæticæ provinciæ, alicujus illorum forte prætextu reatus, præter juris ordinem regulariumque diſciplinam etiam auctoritate regis inſurrexerant oſores eorum aliqui, cùm autem id in commune regularium omnium exitium famæque diſpendium, morum & diſciplinæ detrimentum manifeſte verteretur, malo huic occurrere Caſtillus noſter & apud regem intercedere decrevit pro diſciplinæ regularis juribus, communique regularium fama & nomine, quod hac epiſtola ſeu apologia præſtitit & pro votis conſecutus eſt. Nullus præterea dubito quin ſive in regiis Matritenſis aulæ ſive tribunalis fidei plures ejus ad regem de gravioribus negotiis epiſtolæ, vel conſilia in rebus fidei manu ejus ſcripta, quæ tum tanti habebantur, ſerventur etiamnum quorum & meminit Lopez citatus. Ut linguam Hiſpanam pure loquebatur, veramque eloquentiæ rationem erat aſſecutus, optandum fuiſſet, ut ejus ſermones ſui poſteris commendaſſent ac typis edidiſſent.

Huic ſaltem illuſtri viro gratiam hanc habet ordo Prædicatorum, quod Annales noſtros lingua Hiſpana puriſſime & elegantiſſime ſcripſerit, ſed & ſumma fide. Sicubi autem præſertim in primordiis aliquando aberraverit, id penuriæ documentorum antiquorum, quæ ipſi defuerunt, aſcribendum eſt: quod & ipſe in prologo queritur, dolens eos qui ipſi in hoc argumento præiverant, frivolis & puerilibus colligendis operam impendiſſe, & præclare geſta, quibus unis incumbere debuiſſent, omiſiſſe. Unde fit, ut jam accurata & clara ordinis hiſtoria vix ſit ſperanda, niſi plures ſodales in variis regnis & provinciis antiqua ſummorum pontificum, regum, principum, civitatum, collegiorum, & monaſteriorum archiva impigri & diligentes ſcrutentur, & alterum Ferdinandum *de Caſtillo* offendant, cui a ſe reperta commendent in ordinem concinnanda, & pari elegantia Latine ſcribenda.

F. PETRUS OLIM.

F. PETRUS OLIM ſeu vere ſeu falſo ſic dictus Lugduni agebat anno MDXCIII, quo libellum edidit hoc titulo ibidem impreſſum 1593.

De electionis jure, quod competit viris Portugalenſibus in anquirendis ſuis regibus ac principibus. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Non parva mihi ſuſpicio eſt hunc ſcriptorem non alium eſſe a Joſepho de Texera Luſitano, de quo poſtea ad 1620, cui placuerit ſub hac perſona latere, ne laudes in hoc tractatu ipſi datæ in proprio ore ſorderent, qua eadem cautela in aliis opuſculis uſus eſt. Vide poſtea ad annum citatum *Joſephi de Texera.*

F. PETRUS SEICHEEPE'E.

F. PETRUS SEICHEEPE'E Latine *Aridienſis* pro more ſeculi vulgo nuncupatus, Gallus Cenomanus patria & profeſſione, vir eruditione & facundia clarus, Pariſiis in ſacra facultate licentiam decurrebat annis MDLVIII & LIX, quo ultimo decimus quartus & pro jure Prædicatorum poſtremus de Sorbonica reſpondit: at cùm in his theſibus propoſitiones aliquas defendiſſet, quæ facultati non placuerunt, propterea que a licentia prohibitus

Sec. XVI. eſſet, Romam perrexiſſe ferunt quidam, ac ibidem toto præſente plaudenteque cardinalium collegio, probanteque ipſo S. P. Pio IV concluſiones eaſdem publice magnaque ſui nominis laude propugnaſſe: exindeque Pariſios reverſum cum ſpeciali pontificis mandato, quo is ad lauream jubebatur admitti. De quo ſic legitur in Actis: *Hoc anno* MDLX *fuerunt aliquæ difficultates terminatæ inter facultatem, & F. Petrum Seicheeſpee Prædicatorem propter propoſitiones quas in ſua Sorbonica defenderat, ob quas non fuerat præſentatus cum ſociis ad licentiam, tandemque* XI *junii* MDLX *M. N. Joannes de la Haye qui præſentaverat alios* XI *januarii, eum præſentavit D. Antonio du Vivier cancellario in Eccleſia Pariſienſi ante altare B. Sebaſtiani circa decimam matutinam, & fuit ibi licentiatus ſine cujuſquam præjudicio, præſentibus DD. Decano Nicolao Maillario, Joanne Duval, & multis aliis magiſtris & apparitore, poſtquam revocavit dictas propoſitiones in veſperiis F. Antonii Maſſot Prædicatoris* VI *ejuſdem menſis & anni, & fuit poſtea magiſter die* XIII *maii* MDLXVII. Interea nimirum a Carolo *d'Angennes de Rambouillet* epiſcopo Cenomanenſi theologus aſcitus, cum eodem ad ſynodum Tridentinam ſub Pio IV ſe contulerat, in qua ſe Patribus ob doctrinam, dicendique facilitatem & elegantiam eximie probavit. Exinde pluribus annis Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo e ſuperiore loco ſacras litteras publice interpretatus eſt, & tandem anno MDLXXI primarius ibidem regens conſtitutus ex actis cap. congreg. Gallic. Rhedonis habiti. Quo dum munere fungeretur, ut non eruditione tantum, morum gravitate, ac rerum experientia, ſed & magna dicendi facultate polleret, ſummuſque orator facer audiret & Eccleſiaſtes, a Nicolao Langelier epiſcopo Briocenſi delectus eſt & vocatus circa MDLXXIV Eccleſiæ ſuæ theologus, quam cathedram & dignitatem XX ferme annis magna nominis & ordinis fama perſeverans implevit ad obitum uſque ſcilicet ad XXIX aug. MDXCIII quo ſingulari pietate moriens migravit ad ſuperos ætatis LXXV, ibidemque ſepultus fuit. Scripſiſſe ferunt plurima, ſed in lucem pauca vel nulla prælo dediſſe: a me certe nulla viſa ſunt, quæ forte apud ſuos latent in ſcriniis, vel temporum viciſſitudine perierunt.

Ejuſdem agnominis an germanus F. Joannes *Seicheepee* ordinis etiam Prædicatorum ſimul licentiam decurrebat & decimus anno MDLVIII de Sorbonica reſpondit, locumque inter licentiatos viceſimum ſecundum obtinuit XXX jan. MDLIX ſtylo veteri, novo MDLX. Ex actis facultatis.

Propoſitiones in actu Sorbonico F. Petri *Seicheeſpée* notatæ hæ fuere

1. *Infidelis quolibet actu edificat ad gehennam.* Cenſura: *Hæc propoſitio adverſatur ſcripturæ ſacræ.*

2. *Non omnes morientur.* Cenſ. *Hæc repugnat ſcripturæ ſacræ.*

3. *Cœli ſunt animati.* Cenſ. *Hæc jam olim damnata ab univerſitate Pariſienſi falſa eſt.*

Hujus Petri meminit in ſua Bibl. *La Croix du Maine*, dicitque natum in oppido ſeu vico *Wion* vernacule dicto tribus a Cenomano milliariis Gallicis, nullaque ejus opera Gallica typis excuſa a ſe viſa, licèt plura quæ lucem mererentur, præ manibus haberet, at Latina non pauca a ſe viſa in bibliothecis theologorum Pariſienſium.

F. RAIMUNDUS PASQUAL.

1593. F. Raimundus Pasqual Catalanus ex illuſtri Paſqualiorum ſanguine ortus, ac conventus Barcinonenſis nobilis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter inſignis, clarebat jam anno MDLXXIV, quo in comitiis provincialibus Barcinone poſt generalia ibidem habitis ſuæ provinciæ Aragoniæ electus fuit præfectus provincialis. At magiſter ordinis Seraphinus *Cavalli* qui præſens aderat, electionem irritam voluit, & ad aliam procedi juſſit, de quo legendus Diagus Hiſt. prov. Arag. fol. 100, qui & ibidem addit Paſqualium vixiſſe ad annum Chriſti MDXCIII, quo apud ſuos diem obiit, & in nativo cœnobio ſepultus fuit. De eodem agunt Fernandez, Lopez Hiſt. gener. P. IV, lib. 3 cap. 4, Lopez *de Haro* Nobiliar. Geneal. de las Eſpañas Tomo altero p. 512, ubi de Paſqualiorum ſtemmate, origine, variis familiis plura refert egregiæ nobilitatis monimenta. Scripſit

Præclariſſima commentaria in epiſtolam B. Pauli apoſtoli ad Romanos, Barcinone 1597 in fol. Iterum prodierunt ibidem apud Jacobum Cendrat 1611 fol. pp. 438. Quæ extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Hoc opus inquit Antonius in Bibl. Hiſp. pluſquam duodeviginti jam annos perfectum, quotidieque in examen vocatum prælo tandem nec omnino ſponte commiſit auctor, ante abſolutam editionem e vivis exemtus.

De nueſtra Señora del Roſario, Idiomate Catalano, inquiunt Fernandez & Lopez citati.

F. AMBROSIUS PASCHA.

1594. F. Ambrosius Pascha Parthenopæus, in cœnobio S. Dominici ibidem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter fuit, cujus laudes ita complectitur epigraphe ſepulcro ejus marmoreo in æde S. Mariæ *della Sanità* inciſa, ut iſtam fas ſit hic exhibere ex Vallio in Compendio & ex Toppio in *Bibl. Napol.*

D. O. M.

F. Ambroſio Paſcha Neapolitano vita & exemplo & doctrina memorando, omnium ſui ordinis honorum gradibus functo, provinciali, publico lectori, artiorisobſervantiæ auctori, theologorum collegii vicecancellario. Fratres S. Mariæ Sanitatis ob viri memoriam. Vixit annos LXV. *Obiit anno Domini* MDXCIV *menſe februario die* XXIV *hora* V *noctis.*

Toppius qui recenſet inter ſcriptores, nulla tamen ejus prodit opera, quæ a ſuis ſodalibus forſan ſperabat addenda, quod & nobis in votis eſt.

F. ANGELUS CALEPIUS.

† 1594. F. Angelus Calepius natione Cyprius e nobili ejus inſulæ Calepiorum familia Nicoſiæ ortus, matre D. Lucretia Calepia, quæ poſtea in expugnatione ejus urbis IX ſept. MDLXX a Turcis interemta, & in ipſo ancillæ ſuæ ſinu capite truncata, ille vero in conventu S. Dominici Nicoſienſi ordinem amplexus, vir fuit gravis, eruditione æque clarus ac ſanguine, vitæ morumque ſanctitate conſpicuus, ſacræ theologiæ magiſter, provinciæ Terræ ſanctæ vicarius generalis, fidei chriſtianæ propugnator & athleta ſtrenuiſſimus: quod egregie demonſtravit in obſidione Nicoſiæ, cives ſuos & milites ad fortiter hoſtibus reſiſtendum excitans, eiſque omnia corporis & animæ levamenta ac ſubſidia miniſtrans: a quibus caritatis officiis nec in ipſa urbis expugnatione horribilique fidelium per triduum ſtrage ceſſavit. Captus ipſe a Flamine Machumetano, ac veſtibus exinde omnibus ſpoliatus, in ſola relictus interula cum femoralibus gauſapinis detritiſque calceis, cum aliis captivis vænum expoſitus, in Taliſmanni cujuſdam poteſtatem venit, a quo venditus poſtea Oſmæ Celibi Raiſcio triremi Turcæ præfecto, ita huic carus fuit, ut libere viveret, eademque cum eo menſa uteretur.

Digitized by Google

A quo demum Pii V P. M. liberalitate, curante magiſtro ordinis F. Seraphino Cavalli redemtus, numeratis quatercentum nummis pro lytro, liber jam factus VIII januar. MDLXXI Conſtantinopoli egit per annum, captivos Cyprios in carceribus inviſens ac conſolatus, utque in fide ſtarent immobiles ſerio adhortans, quotquot poterat eleemotynis undecunque corrogatis redimens, juveneſque plures qui jam abnegarant ad frugem & pœnitentiam revocans. Hinc anno ſequenti tertia febr. MDLXXII, ceu Romani pontificis explorator, iterum in vincula detruſus, ab archithalaſſo Turcarum Occhiali capitis grave diſcrimen incurrit, divina tamen clementia, nobilium Raguziorum pietate, Ababamachi recens in regem Algeri electi interventu, ac præſertim regii Galli legati, ſolutoque novo lytro evadens in Italiam venit: ubi colligendis ad redimendos gentiles ſuos pecuniis, præcipuas urbes Venetias, Bononiam, Romam, Neapolim adivit: demum a Gregorio XIII ad inſulam Therafienſem (*Santorini* vulgo dicunt) evectus VII nov. MDLXXXIII Neapoli diem clauſit extremum XIX aug. MDXCIV, & in eccleſia S. Catharinæ de Formello noſtra, cujus conventui ſe aggregari curaverat, ſepultus fuit. Scripſerat anno MDLXXII Bononiæ agens

1. *Vera e fedeliſſima narrazione del ſucceſſo dell' eſpugnatione e defenſione del regno di Cipro, e della città di Nicoſia.*

2. *Vera e fedeliſſima narrazione dell' eſpugnatione e defenſione di Famagoſta.*

Hanc utramque typis tradidit F. Srephanus *de Luſignan* ad calcem ſuæ chorographiæ & brevis hiſtoriæ Inſulæ Cypri Italice ſcriptæ, Bononiæ, Alexandri Bonacci 1573 in 4.

Iterumque utramque Gallice verſam cum eadem Hiſtoria etiam vulgari Gallico donata & a ſe aucta Pariſiis, Guillelmi Chaudiere 1579 in 4, ubi iterum prodiit apud Robertum Fouet 1604 in 4.

Angeli Calepii meminere Luſitanus, Fontana in Theatro, Altamura, Roverta, Cæſar d'Engenio *Napoli Sacra* p. 152. At ipſe de ſe potiſſimum legendus.

F. ANTONIUS DE ORMAZA.

1594 F. Antonius de Ormaza Hiſpanus dum Brigæcii ſive Oveti priorem ageret, ſcripſit, ac in lucem edidit teſte Antonio in Bibl. Hiſp. quam excipit Altamura

Vida de ſan Iacinto, Pinciæ, Didaci Fernandez 1594 in 4.

F. DOMINICUS DE SALAZAR.

† 1594 F. Dominicus de Salazar Hiſpanus, Rioja in Caſtella ortus, ordinemque XVI novemb. MDXLVI. Salmanticæ profeſſus, condiſcipulos in ſtudiis nactus eſt F. Dominicum Bañez & F. Bartholomæum de Medina, quibus ut non impar ingenio, pietate, atque doctrina, ſic & non imparem ſcholarum præſertim regimine ac muniis ſe futurum præſtabat. Verùm Evangelii infidelibus prædicandi zelo ſuccenſus, Mexicum transfretavit, & annis quibuſdam ibidem theologiam profeſſus, miſſionibus deinceps apud barbaras Hiſpaniæ novæ & Floridæ gentes totus incubuit, ubi innumeras ad Chriſtum adduxit Indorum animas non ſine frequenti vitæ periculo immenſiſque laboribus. Triginta jam annis circiter in ea Domini vinea inſtituenda deſudarat, cùm in Hiſpaniam ob graviſſima fidei negotia procurator delegatus eſt: ejuſque pro fide ardentis ſtudii cæterarumque animi dotum probe conſcius rex catholicus Philippus II novæ, quam recens a Gregorio XIII curaverat apud Inſulas Philippinas erigendam, præponendum eum duxit Eccleſiæ: ad cujus præſentationem die VI februar. MDLXXIX primus inſtitutus eſt Manilenſis & Philippinarum Inſularum epiſcopus. Conſecrationis accepto munere eo ſtatim ſe contulit, Manilæ ſedem, Eccleſiamque cathedralem erexit, dignitatum canonicorumque ac aliorum cultui divino neceſſariorum officialium numerum & officia conſtituit, diſtinxit, exque ipſo regis ærario & ſumptu ſportulas aſſignavit: cumque Sinenſes Manilam mercimoniorum cauſa frequentare ſoleant, hos per varia Philippinarum loca diſperſos, duriuſque ab inquilinis & indigenis habitos in certum adunare, cogereque juxta Manilam ſub certo regimine locum, & ab omni liberare moleſtia, libereque negotiari voluit & obtinuit; ſed quæ præclara geſſerit cætera perſequi longius eſſet, nec noſtri inſtituti. Legatur *Aduarte* Hiſtor prov. Philipp. T. I lib. 1 pag. 184 & ſeqq. ubi de eo fuſiſſime. Anno MDXCIII rerum Eccleſiæ ſuæ urgentiſſimarum cauſa Hiſpaniam repetere coactus, inter alia diœceſis ſuæ amplioris diviſionem in quatuor partes, & in provinciam Eccleſiaſticam erectionem obtinuit: primuſque ipſe Malinenſis archiepiſcopus deſignatus, ſed priuſquam apoſtolicæ Romæ literæ advenirent, obiit Matriti quarta decemb. MDXCIV, fuitque in conventu S. Thomæ in æde capitulari ſepultus appoſita epigraphe, in qua & *Pater pauperum & ipſe vere pauper* dicitur. Ejus cum laude meminerunt Fernandez *Hiſtor. Eccl. de nueſtros tiempos* lib. 2 c. 39, Remeſal *Hiſt. de la prov. de Chiapa* lib. XI c. 7 pag. 672, Gil Davila *Grandeças de Madrid* p. 266. Anno epiſcopatus ſui .... in ſynodo a ſe congregata edidit lingua vulgari Dominicus noſter

Statuta ſecundum quæ ſe gererent confeſſarii circa caſus in iis regionibus emergentes, nec in Europa conſuetos, eaque ratione nitidiſſima & deinceps ſervata, Manilæ..... Non omittendum ab ejus obitu 14 aug. 1595 Manilenſem Eccleſiam metropolitanam a Clemente VIII tandem factam fuiſſe, erectoſque ſub ea tres ſuffraganeos epiſcopatus Novæ Segoviæ, Cazeram, *Caceres de Camerinha*, Nominis Jeſu *Nombre de Jeſus*.

F. JOHANNES SEGOBIENSIS.

F. Johannes Segobiensis vel *de Segovia* Hiſpanus Segobiæ ex qua & agnomen accepit, patre Jacobo ſeu Diego de Palentia, & hujus uxore Maria Gonzales natus eſt ad annum MDXXXI, ordinemque profeſſus in patria XIX januar. MDLVI, ubi jam artibus & theologiæ ſtuduerat, & Fratrem Emmanuelem Gomez germanum ſuum natu majorem in conventu S. Crucis lectorem audierat, adeo macte & feliciter, ut & mox ſuis Fratribus artium lector in eodem ſuo conventu fuerit inſtitutus, ac ſubinde delectus a ſuis & miſſus Pinciani S. Gregorii gymnaſii noſtri, ut aiunt, collegialis. Ibi theologiæ ſcholaſticæ quidem ſtrenue ſeſe impendit totum, ſed poſtea ſe poſitivæ dedit, lectionique ſacræ ſcripturæ interpretum, ac SS. Patrum. Unde reverſus ille celeberrimus clarufit Eccleſiaſtes, prædicatoris etiam generalis titulo donatus & honore, quo munere diu & cum omnium plauſu & fructu perfunctus eſt. Ad regimen ut pote qui moribus erat facillimis eximiaque moderatione animi, modeſtia atque experientia præditus, ſæpe vocatus eſt, præfuitque prior electus *Guadalajaræ*, *Logroño*, & *Carrion*. Johannes Matieta noſter ejuſdem cum eo gentis, ætatis, ac provinciæ Hiſt. Eccl. lib. 14 cap. ult. vult eum obiiſſe Guadalajaræ anno 1592, quod Didaco ſeu *Diego de Colmenares* de eo legendo *Hiſtor. de Segovia* ubi

1594.

Digitized by Google

Sec. XVI. de ſcriptoribus agit, non probatur. Aſſerit enim eum Segobiæ decubuiſſe XII nov. MDXCIV, ibidemque jacere, cui & cenotaphium hoc appendit:

D. O. M.

F. Johannes de Segovia patria & cognomine alumnus Prædicatorum & altor, condito lucubratiſſimo opere De Prædicatione Evangelica, *in patria obiit anno* LXIII *vitæ ſuæ, univerſalis* MDXCIV *pridie idus novembris.*

Uter eorum verum propius attigerit, gentiles explorent & judicent. Scripſit hoc titulo:

De Prædicatione Evangelica. Opus IV libris diſtinctum, de conditionibus ſcilicet ad apoſtolicum evangelicumque concionatorem requiſitis, quod prior tum Guadalajaræ duci *de Infantado* nuncupavit, ac edidit Compluti, Joannis Gratiani 1573 fol. Poſtea Brixiæ, Petri Marchetti 1581 & 1586 in 4.

Conciones de quadrageſima, de tempore & de ſanctis tomis tribus reliquiſſe quidam dicunt, ſed adhibita diligentia earum notitiam habere ſe non potuiſſe teſtatur citatus Colmenares: quas fortè ut fieri ſolet Hiſpane ſcriptas inter ſe ſodales a morte auctoris diviſerunt.

Monendus hîc lector non erat hunc noſtrum Johannem longe alium eſſe ab ejuſdem cognomine, qui Baſileenſium Felici V papæ adhæſit, ab eodem cardinalis creatus, eaque dignitate poſtea ſpoliatus anno MCCCCXLIX, niſi hunc ſeculo integro fere antiquiorem & *Gonçales de Contreras* gentilitio agnomine dicendum, Oldoinus ex S. Antonino prave intellecto noſtris accenſuiſſet, proinde emendandus in ſuo Ciaconio recenſito T. II pag. 941.

Hujus noſtri auctoris cum laude meminerunt Luſitanus, Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 284, Fernandez, Altamura ad 1594: extrates verò Poſſevinus, Nic. Antonius Bib. Hiſp. & alii.

F. JOHANNES AMBROSIUS BARBAVARA.

† 1594. F. JOHANNES AMBROSIUS BARBAVARA Inſuber Mediolanenſiſque patria fuit, conventus ſancti Euſtorgii Mediolani alumnus, qui clarum Barbavarorum in Longobardia nomen & genus, ab eruditione ſingulari religioneque per omnem Italiam multo reddidit illuſtrius, quem Carolus ipſe ſanctiſſimus cardinalis Borromeus elegit ideo ſibi theologum, ſuæque etiam arbitrum habere voluit conſcientiæ Sabaudiæ dux & Allobrogum. Quippe quam Pariſiis in gymnaſio noſtro Sanjacobeo inter æquales eminens audierat, ad ſuos reverſus Taurini annis pluribus ingenti fama docuerat theologiam, rude donatus in ea laureatuſque magiſter, publicoque ſtipendio Patavii annis ſolidis tredecim a MDLXI ad MDLXXIII publicus in via D. Thomæ profeſſor divinarum litterarum aggregatus, uti Tomaſinus lib. 3 c. 3 Gymnaſii Patavini refert pag. 283. Cognominem habuit fratris germani filium ejuſdem conventus S. Euſtorgii profeſſum F. Johannem Ambroſium *Barbavara* ſacræ theologiæ profeſſorem, & provinciæ S. Petri Martyris priorem provincialem, cui F. Hieronymus Mercurii noſter librum ſuum tertium *Degli errori popolari d'Italia*, de quo poſtea ad 1615 nuncupavit, qua in epiſtola ſic tum Barbavarorum gentis tum noſtri Johannis Ambroſii patrui gloriam extollit: *Camillo voſtro padre conobbi io in Milano, gentilhuomo coſi civil, honorato, e prudente, che in vero ben monſtrava eſſer legitimo ramo della nobiliſſima pianta Barbavara, & Rocco ſuo fratello, e voſtro zio fù quel famoſo teologo della noſtra religione detto maëſtro Gio: Ambroſio Barbavera, il quale in Parigi & in Padoua manifeſtò al mondo quanto fuſſe la felicità del ſuo ingegno, e la profundità della ſua dottrina: poichè come nella univerſità di Parigi eſſendo ſtudente non ritrovò mai o Frate, o ſecolare, che con ragion ſi poteſſe pareggiar a lui, coſi eſſendo in Padua teologo publico della ſereniſſima ſignoria di Venetia, non hebbe pari non ſolo in eſſo ſtudio, ma nè anco in Italia, e quaſi in tutto l'ordine; dichè io ne ſono ocolato teſtimonio, perche in quel tempo, fui ſuo diſcepolo e ſtudente formale nello ſtudio di Padoua: e perciò meritamente quando fù teologo del cardinal di Trento in Roma, coſi fece ſtupire in poco tempo la corte Romana per le ſue rare virtù, come ſi fece ſchiava in ſua vecchiezza la corte di Turino, dove ſerviva per teologo publico dello ſtudio* &c. Quæ Mercurius ſcribebat XII julii MDCIII. De eo legendi Michael Pio. Lib. I cap. 67, *pag.* 243 *a Della progenie &c.* qui a ſacris confeſſionibus Sabaudiæ duci fuiſſe præſtat, Annibal Guaſcus, Thomas Garzoni, Joſ. Simlerus, Ambroſius Gozzeus pag. 145, Altamura ad 1545, & Picinelli in Athenæo. Plura laudantur ejus ſcripta, quorum aliqua in lucem edita prodierunt:

1. *Tractatus de ſacramentis.*
2. *Commentaria in primam partem Summæ theologicæ S. Thomæ Aquinatis.*
3. *Oratio in laudem ejuſdem D. Thomæ*, Venetiis 1548. Sic Simlerus.
4. *In ſeptem pſalmos pœnitentiales dictos Paraphraſis*, quam plagiarii alterius ordinis nomine a morte auctoris excuſam fuiſſe narrat Pius citatus. Sed & plura alia theologica MS reliquiſſe dicunt.
5. *Oratio in laudem B. Virginis elegantiſſima.* Sic Rovetta.

F. JOHANNES BAPTISTA SERIGNANO.

F. JOHANNES BAPTISTA SERIGNANO ab Ughello, Fontana, & Toppio ſic nuncupatus, a Pio verò & Vallio *Napoli* ut nomine familiæ agnominatus, ab omnibus *de Sancto Severino* a patria dictus, oppido diœceſis Salernitanæ *Palco* aliter dicto, ibidem in conventu S. Johannis Baptiſtæ inſtitutum noſtrum profeſſus eſt, virque evaſit ſacris & prophanis litteris præſtantiſſimus ſub ſummis pontificibus Gregorio XIII, Sixto V, Urbano VII, Gregorio XIV, Innocentio IX, & Clemente VIII. Catechumenis inſtituendis, doctrinaque chriſtiana imbuendis Romæ præfectus fuit, quod munus cùm ſumma fide diligentiaque impleviſſet, Scalenſis a Clemente VIII epiſcopus anno MDXCIV die VII januarii conſtitutus eſt & inauguratus: at eodem anno Deo vocante ad ſuperos evolavit circa ſeptembrem ætatis LXIII in æde SS. Roſarii ubi obierat primum ſepultus, exinde verò agentibus germani fratris ſui filiis duobus F. Thoma & F. Auguſtino ejuſdem ordinis alumnis ad Sanctum Severinum tranſlatus, & in æde ſacra cœnobii ſui nativi ad Palcum ſub tymbo marmoreo conditus inſculpta epigraphe, quæ de eo hîc dicimus docente, quam legeſis apud Vallium citatum p. 163. Cæterum nulla ejus opera nobis exhibent auctores citati, nec in hac bibliotheca laudandus videbatur, niſi Toppius in ſua Neapolitana meminiſſet. Forte habitas a ſe Romæ *Catecheſes & doctrinæ chriſtianæ rudimenta* MS apud ſuos ſervata reliquerit. 1596

F. PETRUS VERDUGO SARRIA.

F. PETRUS VERDUGO SARRIA Hiſpanus in Americam tranſmiſit ſtudio fidei ardens, & lucrandarum Chriſto animarum, Indiſque in novo regno Mexici ſeu Nova Granata convertendis ac inſtituendis non ſegnem operam dedit. Vir erat eruditus, 1594

eruditus, qui pluribus annis theologiam e ſuperiori loco docuerat, præfuitque etiam conventui civitatis Sanctæ Fidei dictæ, ſeu Novi Mexici. Claruit ſub finem ſeculi XVI, & edidit

Libro de los miſterios de la Miſſa, Matriti 1594 in 4.

Sic refert Antonius in Bibl. Hiſp. quem cum Altamura ad 1594 hîc excipio.

F. VINCENTIUS FERRINI.

† 1594. F. Vincentius Ferrini *de Caſtelnuovo de Garfaniana* in Etruria ad dextram fluvii Auſeris (*Serchio* vernacule) ſito, loco eleganti & prædiviti, & negotiatoribus frequentato, ex quo etiam viri literis inſignes prodierunt teſte Leandro *Deſcr. d'Ital. fol.* 32 *a* ortus, inſtitutum Prædicatorum & habitum amplexus eſt Prati in eadem Etruria, unde provinciæ Romanæ primum fuit alumnus, at poſtea auctoritate majorum filiationem ſuam in conventum provinciæ utriuſque Lombardiæ transferri obtinuit, in eaque florebat anno MDLXXXIII tribunalis ſancti officii vicarius generalis Parmæ. Anno vero ſequenti MDLXXXIV circiter Graiaci ſeu Græcii agebat prioris provincialis conventuum Hungariæ, Stiriæ & Carinthiæ titulo ornatus & officio fungens, unaque Noreianæ ſeu Goritianæ nobilitatis Eccleſiaſtes, facundus enim erat divini verbi præco, vitiiſque eliminandis ſtrenue ac ardenter incumbebat. In vivis adhuc erat anno MDXCVI, Venetiiſque tum morabatur, quo autem anno & ubi diem obierit ſuum mihi incompertum. Ejus meminit Razzius noſter pag. 276, quem hîc ex parte excipimus. Inter alia autem ſic de ejus operibus habet:

Ritrovandoſi l'anno MDLXXXIII *vicario del ſant' uffizio in Parma, mandò fuori un ſuo libretto intitolato, Primo Alfabeto eſſemplare: il quale ſi è conoſciuto molto piacere a i predicatori del divin verbo. Onde da me in nome loro vien pregata la R. Paternità ſua, di mandare quanto prima in luce eziandio il ſecondo Alfabeto, e quanti ſiano.*

Ex quibus diſcimus tum hanc primam opellam fuiſſe prælo editam Parmæ 1583 XVI julii.

Editio forſan altera extat apud FF. Minores Conventuales dictos Anicii in Velaunis hoc titulo: *Primo Alfabeto eſſemplare del R. P. F. Vincentio Ferrini da Caſtelnuovo di Garfagnana predicatore Domenicano, e vicario generale del ſanto uffizio in Parma*, Venetiis 1587. Vidit D. Jacobus Boyer aſceta Maureus, vir diligens, & erga ordinem Prædicatorum mirum affectus, ſicque me monuit literis XVI auguſti MDCCXIX ex ſuo cœnobio in Arvernia datis.

Addit Rovetta ad hunc annum hoc opus anno 1687 die 1 octob. a ſe viſum dum libros monaſterii S. Catharinæ Senenſis Veronæ regnoſceret ac evolveret, ac cardinali Alexandrino F. Michaeli Bonello SS. Pii V ſororio nuncupatum, titulumque habuiſſe, *Primo, ſecundo, terzo Alfabetto eſemplare*. Quæ non omnino conveniunt cum relatis a Razzio ſolum primum Alphabetum tum editum teſtante. Tertia itaque fuerit hæc editio juxta Razzii votum ab auctore aucta. Quod fortè opus illud idem eſt, quod Altamura ad 1590 ait Venetiis editum apud Jo. Dominicum Imberti 1595 in 12, & eidem cardinali dicatum prodiiſſe.

2. *Alfabetto ſpirituale*, Venetiis 1586 in 12. Recenſetur in Bibl. Barberina. An ſit idem, an aliud opus me latet.

3. *Alfabetto eſemplare*, Venetiis, Eraſmi Viotti 1590 in 12. Ranutio Farneſio Parmenſi Placentinoque duci nuncupatum. Sic Altamura, qui alterum Alphabetum aſſerit.

4. *Lima univerſale de' vitii del R. P. F. Vincentio Ferrini da Caſtelnuovo di Garfagnana predicatore Domenicano, raccolta da lui dalle opere de predicatori più famoſi dell' età noſtra, e da altri autori fra i moderni più illuſtri: utiliſſima & neceſſaria à predicatori, & a curatori di anime, & a tutti quelli che bramano eſtirpare da ſe i vitii. Con quattro copioſiſſime tavole. La prima delle Lime. La 2. delle coſe più principali. La 3. delle autorità della ſcrittura ſacra. La 4. dell'iſteſſe Lime applicate alle ferie quadrageſimali, & alle Domeniche, e feſte de' ſanti di tutto l'anno*, Venetiis, Gionti 1595 in 4. P. I pagg. 508: P. II pp. 528.

Opus hoc Alphabetico ordine etiam ſcriptum, & a noſtris Altamura & Rovetta omiſſum extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati: nuncupat verò auctor Raimundo *della Torre* libero baroni Valſaſoriæ comiti, & apud rempublicam Venetam legato Cæſareo. Qua in epiſtola eorum quædam meminit, quæ ſupra de eo retulimus, addens a dicto Raimundo ſibi vitam ſervatam dum Noreiæ (*Goricia*) ageret, verbo Dei inſtans antè decem annos: quod Venetiis ſcribebat 21 junii 1594. In monito verò ad lectores ſic loquitur: *Mi ſono riſoluto raccoglier inſieme quella quantità maggiore che hò potuto cavare da quaranta de più celebri autori, e per il più predicatori eccellentiſſimi dell' età noſtra &c.* Extat hujus operis altera editio, Venetiis, Gionti 1606 in 4.

F. ALEXANDER GUILLIELMI.

F. Alexander Guillielmi Italus jam maturus, laureaque doctorali ornatus, ac ſcriptis typo editis clarus, ſub finem ſeculi XVI ordinem amplexus eſt, quem a noſtratibus omiſſum hîc recenſeo ex fide Bollandi in Actis SS. tomo tertio Martii p. 246, *de Gloria poſtuma B. Ambroſii Sanſedonii* n. 35, ubi ſic lego: *Doctor Alexander Guillelmi poſtea ordinis Dominicani profeſſus &c.* Ejus antea meminerat p. 181 n. 9. Qua autem ex civitate ortus ille ſit, & cujus conventus alumnus diſquirant gentiles. Scripſerat & ediderat, priuſquam ordini nomen daret

Compendium vitæ B. Ambroſii Sanſedonii, Romæ 1595. Habebat præ manibus Bollandus. 1595.

Senenſem hunc ex eo conjicio, quod hujus agnominis illuſtres plures recenſeat Ugurgierius in *Pompe Saneſi*: cui conjecturæ favet genus opellæ.

F. FELICIANUS NINGUARDA.

† 1595. F. Felicianus Ninguarda Comenſis diœceſis ortus a Morbinio, quod oppidum eſt Rhetiæ in Valle Tellina in Inſubribus ad Adduam fluvium ſitum, ordinem amplexus eſt in conventu Mediolanenſi S. Mariæ Gratiarum pro conventu tamen S. Antonii de Morbinio profeſſus, uti docet in *Mon. Domin.* Fontana pag. 523, ſtudiis applicitus inter æquales adeo doctrina excelluit, ut juvenis adhuc lauream magiſterii in theologia cum omnium plauſu retulerit. Vicarius generalis ordinis in Germania poſtmodum factus, ac Viennæ Auſtriacorum ſuis theologiæ lector publicus datus, inde ab archiepiſcopo Saltzeburgenſi Joanne Jacobo *Khuen de Belazi* circa MDLX inaugurato delectus orator & procurator ad concilium Tridentinum, ſeſſionibus ſub Pio IV annis MDLXII & LXIII habitis interfuit. Anno MDLXVII auctoritate pontificis Pii V, ac cæſarea Maximiliani II commiſſarius viſitatorque generalis apoſtolicus in Germania omnium omnino regularium ordinum conventuum & perſonarum conſtitutus, eo munere cum laude pontificiſque ac

Sæc. XVI. cæsaris gratia & approbatione, summa integritate & vigilantia, summa animi fortitudine, labore multo, vitæque ipsius periculo strenue functus est. A Gregorio XIII postea episcopus Scalensis in regno Siciliæ sub Amalphitana metropoli renunciatus anno MDLXXVI, mox ab eodem anno MDLXXXIII ad sanctæ Agathæ sedem translatus, tandem natali diœcesi Comensi scilicet, sive ut aiunt, Novocomensi præfectus est a Sixto IV anno MDLXXXVIII octob. VII, pastor optimus ubique ac vigilantissimus. Ad præstandam Clementi VIII anno MDXCII electo obedientiam a duce Bavariæ cum suis filiis legatus fuit, quos & accepta pontificis benedictione ad patrem secum reduxit. Tandem egregiis in Ecclesiam meritis antistes clarissimus, seu pro fide tuenda, seu in debellenda hæresi, seu in grege pascendo ex Evangelii regula, vitam hanc mortalem cum immortali commutavit die V januarii MDXCV ætatis LXXVIII, sepultus in ecclesia nostra S. Joannis de Monte in S. Magdalenæ sacello, uti vivens jusserat. Ejus cum laude meminerunt Lusitanus, Possevinus, Miræus, Gozzeus, Altamura ad 1595, Rovetta pro libito ut plerumque ad 1593. Sed de ejus gestis potissimum legendi Ughellus Ital. Sac. & Fontana tum in *Theatro* inter episcopos, tum in *Monumentis*. Hæc autem ejus laudantur opera:

1. *Assertio fidei catholicæ adversus articulos novæque confessionis fidei Annæ Burgensis juris doctoris, & in academia Aurelianensi olim professoris, ac postremo Parlamenti Parisini senatoris: quam ipse eidem Parlamento obtulit, cum propter hæresim diu in carcere inclusus paucis post diebus ad supplicium esset deducendus, nec non adversus pleraque id genus alia. Præterea contra ejusdem mortis historiam, quæ Martyrium inscribitur, Lutetiæ editam, deque hæreticorum miraculis specialis additur articulus. Auctore Feliciano Ningvarda a Morbinio Dominicano doctore theologo Rev. & Ill. archiepiscopi ac principis Salisburgensis consiliario, & in sacro Tridentino concilio oratore. Salvo semper S. R. E. judicio cui me in his & cæteris omnibus cum omni humilitate submitto.* Venetiis, Dominici Nicolini 1563 in 4 foliol's 210. Extat in Bibl. Reg. Paris. D 1710 & apud nostros ad S. Honorati. Hæc notanda:

I. In laudem operis exhibetur, testimonium Legatorum sacri concilii Tridentini, Herculis de Mantua, Hieronymi Seripandi, Stanislai Varmiensis, & Ludovici Simonetta asserentium se cognovisse & vidisse in ipso concilio catholicam auctoris doctrinam, probitatem, erga religionem christianam propensionem &c. Tridenti 19 dec. 1562.

II. Refertur epistola F. Vincentii Justiniani magistri ordinis congratulatoria ad auctorem & exhortatoria ut quamprimum opus prælo committat.

III. Epistola nuncupatoria auctoris ad Joannem Jacobum Salisburgensem præsulem, in qua postquam se ejus decessoris benignitate usum quam maxime ingenue fassus est, plura in patroni archipræsulis laudem adjicit: quæ scribebat Salisburgæ XI kal. martii MDLXI, quod indicat opus ab auctore secum ad synodum delatum, & a quatuor cardinalibus S. P. legatis, & concilii præsidibus approbatum subscripto manu propria ipsius secretarii concilii nomine, appositoque ipsius concilii sigillo 19 decemb. 1562.

IV. Epistola Antonini Grosupti sanctæ inquisitionis per totam Austriam commissarii, ubi plura in operis laudem & auctoris: & addit exemplar sibi Tridentum eunti communicatum fuisse, & inde ad aliquot dies recedens, a se relictum inter manus F. Seraphini Caballi Terræ sanctæ provincialis auctori reddendum 4 non. maii 1562. Ex quibus colligas *opus eruditissimum*, quod ab Altamura ut ab isto distinctum laudatur, non aliud esse.

2. *Defensio fidei majorum nostrum*, Antwerpiæ, Offic. Plant. 1575.

3. *Enchiridion de Censuris, irregularitate & privilegiis, curam animarum gerentibus, & rerum Ecclesiasticarum judicibus utile*, Ingolstadii, Davidis Sartorii 1583.

4. *Manuale visitatorum duobus libris complectens, quæ ad visitationem pertinent, ac diversos visitandi modos, omnibus qui eo munere funguntur commodum*, Romæ 1589.

FRANCISCUS FONTANA.

F. Franciscus Fontana Insuber, patria professioneque Novo-Comensis, insignis sua tempestate concionator, claruit ad finem seculi XVI, & ad annum MDXCV laudatur a nostris Gozzeo, Pio, Fernandez, & ex his ab Altamura & Rovetta, diciturque scripsisse ac edidisse 1595.

De rosario B. Mariæ Virginis.

Rovetta verò ex Vincentio Rivalio in catalogo MS scriptorum ordinis provinciæ Lombardiæ addit

Sermones de tempore & de Sanctis per annum.

Qua verò lingua an vulgari an Latina, & ubi edita vel MS hæc serventur, nullus docet, aperiemque aliquando gentiles accuratiores.

F. GABRIEL ALESSANDRI.

F. Gabriel Alessandri sive *de Alexandris* Italus, Bergomas patria & professione, etsi a nostris inter scriptores omissus, ingenio, linguarum peritia, & eruditione claruit sub finem seculi XVI. A Donato Calvo in suis illustribus Bergomatibus laudatur, in quibusdam tamen ille emendandus. Juniorem adhuc lectorem Theses publicas de universa prima parte S. Thomæ tanto cum plausu defendisse ferunt, ut sacræ theologiæ magisterii lauream exinde reportarit. Ab eximia tum pietate, tum doctrina, prudentiaque, aliisque præclaris dotibus, inter quas eminebat ingens fidei Romanæque Ecclesiæ studium summo pontifici non Pio IV ut scribit Calvus, sed Pio V gratus & commendatus ad insulam Galesinam promotus fuit XXVI Aprilis MDLXVI. Quæ autem ecclesia illa? Fontana *in Theatro Domin.* pag. 195, eam constituit in Sardinia sub Arborensi: quod unde acceperit, ignorare me fateor, nisi velit esse Lezensem vulgo *Alez*, cui adjunctæ Uzellæ, quæque corrupte dicta sit Gallesina. At crediderim potius esse Frescenniam, quæ & Gallesium & oppidum in Tuscia ad Tiberim ditionis Pontificiæ, cujus episcopatus civitati Castellanæ alias adjectus ab Alexandro VI, disjunctus fuit a Pio IV anno MDLXII, anno tamen MDLXIX in eamdem societatem redire compulsus, ut narrat Ughellus Ital. Sac. T. I col 635. Si hujus ecclesiæ, ut verisimillimum censeo, Antistes fuit Gabriel, paucis annis eam ex dictis regendam habuit: & sane tanto viro theatrum amplius debebatur, in quo virtutes suas explicaret. Hinc a Christophoro cardinali Madruccio suffraganeus allectus, dum ille varias pro summis pontificibus regeque catholico legationes obiret, Gabriel Ecclesiam Tridentinam diligentissime administrabat, omnia boni pastoris officia implens sedulo, hæreticos aut convertens aut arcens, fideles ad pietatem verbo & exemplo informans. Obiit anno MDXCV mense septembri teste Calvo citato, qui & in ejus laudem epigramma Italicum seu carmen quod vulgo *Sonnetto* dicunt, a Joanne Albano Academiæ principe, quam vocant *Eccitata* compositum refert: ut & sequentia opera ab eo edita: 1595.

1. *De candelarum aliarumque rerum sensu cavendum benedictionibus, quæ ecclesiastico more fieri consueverunt, adversus hæreticos brevis disputatio*, Mediolani, Jacobi Piccalia 1588.

Digitized by Google

2. *De Domini reſurrectione diſputatio in qua explicatur ea ſententia* Noli me tangere, nondum &c. Ibidem.

3. *S. Maximi Martyris & monachi de duabus Chriſti voluntatibus, & actionibus cum Pyrrho Conſtantinopolitano patriarcha diſputatio.*

4. *Ejuſdem ad Marinum preſbyterum, quod poſt reſurrectionem Dei ſanctorumque voluntas una futura non ſit.* Uterque translatus e Græco ab eo Latine redditus, Mediolani, apud eumdem 1588, Sixto V nuncuparus.

5. *In Chriſtophori cardinalis Madrucii epiſcopi principiſque Tridentini ac Brixienſis funere oratio*, Ibidem 1588.

Ejus meminit Leander in *deſcriptione Italiæ ubi de Bergomo*, & laudat ejus patre juris civilis doctore celeberrimo, quique patriam ornarit egregiis ſuis operibus, etſi anno ætatis XL mortuus, filium Gabrielem reliquiſſe addit ſui ſimillimum, tunc jam ordinis Prædicatorum & juniorem, exactoque philoſophiæ curſu ſtudiis theologicis acerrime incumbentem, adeo ut ex floribus quos eo uſque protulerat, pulcerrimi ſuaviſſimique ſperarentur aliquando fructus. Quæ Leander ſcribebat anno MDXLIX. Meminit & Pius P. II col. 245, ſed minus accurate.

F. HENRICUS DE ALMEIDA.

1595 F. Henricus de Almeida Hiſpanus in Hiſpanam linguam vertit, quod venerandæ memoriæ Ludovicus Granatenſis Luſitano idiomate ſcripſerat

Compendio de doctrina chriſtiana, y cathorce ſermones de las principales fieſtas del año, Matriti 1595.

Hæc Henrici verſio alia eſt inquit Ludovicus Muñoz vitæ Ludovici Granatenſis libro 3 cap. 3, ab ea quam Joannes de Montoya accuravit, ac eodem anno 1595 edidit Granatæ, quod ex utriuſque collatione diſcutiant gentiles, nam hactenus ſolam Montoyanam nobis videre licuit; at quantum ad quatuordecim ſermones, quos etiam Joannes edidit, ut mox videbis, eos non a ſe verſos ſed ab alio ejuſdem ordinis ſodali Hiſpana lingua donatos ipſe fatetur, quem non alium a noſtro Henrico cenſeas.

F. JOHANNES DE MONTOYA.

1595. F. Johannes de Montoya Hiſpanus, Matritenſis patria, Bæticæ tamen provinciæ alumnus, prædicatoris generalis titulo inſignitus abeunte ſeculo XVI claruit. Ejus meminit Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit ac edidit

Del roſario de nueſtra Señora, Cordubæ 1592 in 8. Opus ex Ludovici Granatenſis operibus collectum.

La regla de ſan Auguſtin y conſtituciones de las Monjas de ſan Domingo con ſus declaraciones, y un tradado de los tres votos.

Compendio de doctrina chriſtiana dividido en tres partes &c. compueſto por el padre maeſtro Fray Luys de Grenada de la orden de Predicatores, traducido de lengua Portugueſa en nueſtro vulgar Caſtellano por Fray Juan de Montoya de la miſma orden. Al fin del libro ſe contienen treze ſermones de las principales fieſtas del año, compueſtos por el miſmo autor, y traducidos por un religioſo de la dicha orden, Granatæ, Joan. Diaz & Sebaſt. de Mena 1595 in 4 pp. 534. Vide ſupra *Henricus de Almeida.*

F. JOHANNES MARIA SOLARI.

F. Johannes Maria Solari Ligur patria Januenſis, ſacræ theologiæ lector anno MDXCV clarus inter ſcriptores Ligures recenſetur ab abbate Juſtiniano & ab Oldoino, quibus teſtibus ſcripſit 1595.

1. *Officiolum ſacratiſſimi roſarii B. Mariæ virginis, cum litaniis ad eamdem Deiparam pro ſingulis ſabbatis menſis & ejuſdem feſtis ſolemnibus per totum annum occurrentibus*, Ticini, Andreæ Viani 1591 in 12.

2. *Carmina in laudem F. Jacobi Garibi ordinis Minorum vitæ S. Franciſci ſcriptoris*, edita in eadem vita, Genuæ 1595 in 8.

3. *Sonetto*, Ibidem.

Meminere etiam Altamura ad 1595 & Rovetta ad 1599, qui ultimus præter ſupra relata addit

4. *Sermones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales.*

5. *Opuſcula quædam de laudibus Virginis Deiparæ.*

Quæ ſervari teſtatur partim Genuæ in conventu S. Dominici, partim Papiæ in conventu SS. Thomæ & Apollinaris.

F. JOHANNES VINCENTIUS.

F. Johannes Vincentius vernacule *Vincente* Hiſpanus Aſtur, in ſancti Stephani Salmanticenſi conventu ad ordinem aſcitus & XIII april. MDLX profeſſus, vir magnarum partium, primi nominis theologus, rerumque agendarum peritus, ſub finem ſeculi XVI claruit. In univerſitate Salmantina magiſterii laurea inſignitus, cathedram Durandi tribus circiter annis moderatus eſt, tum & veſpertinam academiæ diſputationi expoſitam anno MDLXXXIV adverſus Alphonſum *Curiel* obtinuit. Anno MDXCI Romam accerſitus a magiſtro ordinis R. Hippolyto Maria Beccaria de Monteregali, procurator generalis ordinis inſtitutus fuit, & ab eodem viſitationi provinciarum incumbente vicarius ordinis generalis Romæ relictus: anno MDXCII comitiis noſtris generalibus apud Venetias celebratis pro provincia Hiſpaniæ diffinitor aderat: ex quo autem urbem acceſſerat, cathedram in Sapientia theologicam nactus, celebre ſibi ſuis lectionibus nomen fecit ad annum MDXCV, quo a Philippo II rege catholico ſelectus, qui Alberto cardinali archiduci Auſtriaco a ſacris conſcientiæ arcanis eſſet, dum itineri ſe accingit, moritur ibidem XV calend. novemb. ac in S. Mariæ ad Minervam ad gradus majoris aræ ſepelitur ſub lapide, cui hæc inſculpta epigraphe: † 1595.

D. O. M.

F. Johanni Vincentio Aſturicenſi O. Pradic. ſacra theologia inter primos Salmantica profeſſori, prudentia, virtute, ac doctrina pradito, procuratoris & vicarii generalis muneribus Roma perfuncto, ac demum Philippi II catholici regis delectu, a ſacris confeſſionibus Alberti cardinalis archiducis Auſtria Gallici Belgii gubernatoris publico commodo deſignato, quo dum iter adornat in cœlum recipitur. F. Laurentius Fernandez Magiſter ſodalis ejus poni curavit. Vixit annos LI. *Obiit* XV *kal nov.* MDLXXXV. Quam in Sapientia Romana dictaverat e ſuperiore loco typis edidit hoc titulo

1. *De habituali Chriſti Salvatoris noſtri ſanctificante gratia Relectionem*, Romæ, Pauli Diani 1591 in 4: Iterum Neapoli 1625 in fol.

2. *De origine gratiæ tractatus*, qui typis nondum prodierat anno 1672.

De eo legendi noſtrates Johannes Marieta fol. 206 d, Fernandez pag. 977 b, & 492 b, Fontana

Sæc. XVI. in Theatro pag. 468 a, Altamura ad 1593 : Extranei verò Ægidius Gonçalez Davila *Theatro Eccles. de Eſpaña* in epiſcopis Aſturicenſibus pag. 229, & Antonius *Bib. Hiſp.* Petrus a Vallechauſa auctor larvatus Johannem hunc noſtrum mordere audet in ſuo *De immun. Cyriac.* libello famoſo pag. 97 : at ab hujus lupi faucibus liberat egregieque vindicat, ut & adverſus Suarezii Curieliſque impugnationes tutatur noſter Vincentius Baronius Apologet. lib. 2 ſect. 1 §. 4, p. 422. Porro in Sapientia Romana profeſſorem diximus poſt Fontanam, cùm Fernandez dicat in gymnaſio S. Thomæ ad Minervam, quod diligentius diſcutiant noſtri Romani.

F. LUDOVICUS LOPEZ.

† 1595. F. Ludovicus Lopez Hiſpanus, Matriti natus ordinem in conventu de *Atocha* dicto induit & profeſſus eſt, anniſque pluribus theologiam legit in ſua Hiſpaniæ provincia, unde & præſentati gradum conſecutus eſt. Anno MDXCV adhuc in vivis Matriti egiſſe in ſuo nativo conventu teſtatur Joannes Marieta Hiſt. Eccl. lib. 14 fol. 207 d, at circa hoc tempus diem obiiſſe oportet, cùm F. Antonius Remeſal Hiſt. prov. Chiap. pag. 618 circa MDXCIV mortuum aſſerat. Scripſit ac edidit

1. *Inſtructorium conſcientiæ duabus contentum partibus, ubi ad inſtructionem conſcientiæ pene innumeræ continentur traduntur que materiæ, quæ ex egregiis quibuſlibet doctoribus tam antiquis quam modernis veluti ex floribus pro mellificio conficiendo ſunt reſolutiones caſuum ſelectæ, tum theologiæ, & utriuſque facultatis juris canonici & civilis tironibus perutiles, tum eiſdem ſcitu perquam neceſſariæ, ut ex ipſo opere patebit*, Salmanticæ, Hæred. Matthiæ Gaſtii, & Claudii Curlet 1585 in 4 I. P. A, Aa & Aaa ad Lll : II P. A, Aa & Aaa ad Hhh : Ibidem 1592 & 1594 in fol. quæ editio Romæ in Bibl. Sluzian : Lugduni *a Petro Matthæo J. C. locupletatum*, typis Petri Landry 1588, & iterum 1592 in 8 Tom. II, in Bib. Sluz. Regia D. 951, & noſtra : Brixiæ, Petri Mariæ Marchetti 1594, 1596, & Polycreti Turlini 1603 in 4, cum iiſdem Addit. Matthæi J. C. cujus acceſſit etiam *Lectio de judicum in ferendis ſententiis vero & neceſſario officio.*

Italice verſum a Camillo Camillo, Venetiis 1590 in 4. In caſibus conſcientiæ decidendis laxior a viris eruditis cenſetur.

2. *Tractatus de contractibus & negotiationibus, ſive Inſtructorium negotiantium*, Salmanticæ 1592 in fol. Lugduni, apud Juntas 1593 in 4 : *Locupletatum a laudato Petro Matthæo J. C. Delphinate*, Brixiæ 1596 in 4, quæ editio Romæ in Bibl. Sluz. & Inſulis apud noſtros.

Hujus auctoris præter citatos meminerunt Poſſevinus & Antonius *Bib. Hiſp.* noſtrates verò Ambroſius Gozzeus, Pius P. II Lib. 3 col. 337, & iterum 578, ubi Gozzeum allucinatum monet, cùm *Expoſitionem per modum catenæ SS. PP. in evangelia*, quæ vere eſt noſtri Joannis Lopez epiſcopi Monopolitani, huic Ludovico Lopez minus ſagaciter aſcribit, ad quod monitum ſi advertiſſet Altamura, non in idem erratum incurriſſet ad 1595. Quod etiam elogium iſte profert de ſummis Ludovici ad ſacrum pulpitum & Eccleſiaſtes munus dotibus, cùm cæteri taceant, Joannis Lopez decora potius cenſuerim. Hæc ſi attendat lector eruditus, Alvæ in ſuo *Pleytos de los libros* lite 85 pag. 332, vitilitigationes riſu potius excipiendas, quam ſerio refellendas judicabit. Poſſevinus ad Indias Occidentales trajeciſſe Ludovicum refert, & apud barbaras eas nationes cum zelo & fructu prædicaſſe, quem excipiunt Fernandez & Antonius, quibus aſtipulatur noſter Gabriel de Cepeda Hiſtoriæ ſuæ de Atocha p. 1292, dicens ob graves commendatorum Hiſpanorum in Indos perſecutiones ex America rediiſſe, cauſamque horum Indorum ad exemplum F. Bartholomæi *de las Caſas*, cui in hoc patrocinio ſucceſſit, in aula Hiſpana fortiter propugnaſſe, ac demum XXVII ſeptemb. MDXCVI piiſſime ut vixerat obiiſſe.

F. MATHURINUS GAUTIER.

F. Mathurinus Gautier Gallus Delphinas vel Allobrox ex oppido *de Voiron* ejus provinciæ vico natus & in ea regione ordini aſcitus, vir dicendi facundia conſpicuus laudatur a Guidone Allard *Biblioteque des ecrivains Dauphinois*, ceu qui pronuntiatam a ſe in frequentiſſimo procerum & optimarum populique concurſu ſcripſerit ac typis ediderit 1595.

Oraiſon funebre de Meſſire Jean de Bellievre premier preſident du parlement de Dauphiné.

Obiiſſe demum Pariſiis anno 1595 Mathurinum addit Allardus, ſepultumque ibidem hoc appoſito ad tumulum elogio :

Doctor peritiſſimus, vita integerrimus, morum ſuavitate gratiſſimus, qui XXIII *annis mira ſolertia & inimitabili lepore ſacræ ſcripturæ ſenſus abſtruſos reſeravit.* Hæc Allardus penes quem fides, cùm nulla hujus ſcriptoris aliunde mihi occurrerit memoria.

F. PETRUS DE BOLLO.

F. Petrus de Bollo Allobrox Civarone ſeu Camberiaci Gallis *Chamberi*, Italis *Ciamberi* Sabaudiæ urbe principe natus, ordinem ibidem amplexus, vir evaſit pius & eruditus, nec theologiæ ſolum ſcholaſticæ, ſed poſitivæ præſertim & hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, Græce etiam & Hebraice doctus. Hic Pariſios ſtudiorum cauſa miſſus ad gymnaſium Sanjacobeum per omnes ſcholæ agones lauream tandem obtinuit. Licentiam cum aliis ſex ex noſtris decurrebat annis MDLXXII & LXXIII, quo ultimo undecimus pro Sorbonica reſpondit, ſequenti LXXIV licentiatus. In comitiis congregationis Gallicanæ Turonis anno MDLXXX coactis, eiſdem electus eſt vicarius generalis, functuſque eſt triennium de more. Lugduni prior extitit annis MDLXXXVII & ſeqq. quo tempore tota tumultuabat a religionis metu Gallia, fervebatque contra novatores chriſtianæque fidei deſtructores melius quam reformatores Calvinianos apud Lugdunenſes unionis, quæ ſanctæ ſibi nomen uſurpavit, zelus : cujus archiepiſcopus Lugdunenſis Petrus *de Pinac* propugnator erat acerrimus. Eodem zelo plus juſto ſuccenſus Petrus quædam egiſſe fertur in illo rerum turbine, quæ nec bene probentur oculatis & piis, de quibus conqueſtus eſt noſter Joſeph Texeira Luſitanus ab eo Lugduno ejectus. Videſis poſtea ad 1620 ubi de eo. In actis cap. congreg. Gallic. Dinani 1593 maii 19 ſic legitur : *Continuamus inſtitutiones magiſtrorum Petri de Bollo & Petri Ragot in primarium & ſecundarium regentes noſtri conventus Pariſienſis per magiſtrum vicarium generalem Leonardum Le Maire &c.* Quando autem vel ubi diem obierit ultimum, mihi incompertum, quem tamen finem ſeculi XVI attigiſſe facile colligas. Scripſit ac edidit hæc egregia, quæ viri teſtantur eruditionem & pro catholica Eccleſia ſtudium, opera : † 1595.

1. *Authentica probatio Sacroſancti miſſæ ſacrificii ex ſolius ſcripturæ ſacræ teſtimoniis*, Lugduni, Petri Landry 1588 in 4 pagg. 204, cum privilegio regis ad 10 annos.

2. *Oeconomia canonica, ſeu De ſacrorum catholicæ Chriſti familiæ miniſtrorum officio, & conſer-*

Digitized by Google

vanda ubique majorum Eccleſiaſtica diſciplina, in tres claſſes digeſta, Ibid. 1589 in 4. pp. 552, cum priv. Reg. Opus ab archiepiſcopo Lugdun. de quo ſupra, & cui nuncupatum, clero ſuo Lugdunenſi encomio ſingulari maxime commendatum data epiſtola Lugduni cal. decemb. 1587 : addita approbatione Guillelmi Genebrardi Hebraicæ linguæ profeſſoris regii, & Doctorum ordinis Pariſienſium FF. Jacobi Berjon, Franciſci Goracei pœnitentiarii Viennenſis, & Simonis Croiſſant tum rectoris parochiæ Molinenſis.

Eadem utriuſque operis laudati editio ſub hoc ſolo novo programmate proſtabat : *Monarchia eccleſiaſtica œconomia duas in partes diſtributa : in prima parte auguſtiſſimi miſſæ ſacrificii myſteria explicantur ex theoria rerum ſacrarum S. Germani C. P. patriarchæ : in ſecunda quæ ad epiſcoporum, parochorum, & preſbyterorum munus pertinent, accurate diſputantur, & ſcripturæ ſacræ, pontificum, conciliorum, ſanctorumque Patrum oraculis authorantur per P. Petrum Bollonium ord. Prædic. cum notis Petri Matthæi J. V. D. & hiſtoriographi regii*, Lugduni, Claudii Landry 1617 in 4. Quod monendum fuit, ut non ſolum idem opus, ſed & eamdem editionem, & eumdem auctorem, cujus agnomen *de Bollo* in *Bollonium* typographo mutare placuit, certum habeat lector. Extat Pariſiis in Regia D. 967.

3. *Le Roſaire de la tres ſainte Vierge Marie Mere de Dieu extrait de pluſieurs graves auteurs* Lugduni, Petri Rigaud 1613 in 16 pp. 326. Opella quidem ſtylo duriori, ſed eruditione ſingulari commendanda, jam ab auctore Lugduni 1593 ſcripta & Roſarii confratribus eo anno nuncupata, in qua plura ſunt ex SS. Patrum ſcriptis delumta, probataque B. Mariæ Virginis encomia & epitheta, piæque ſeptem ejuſdem B. V. per ſingulos hebdomadæ dies litaniæ. Cur verò poſt annos decem tantum prodierit, mihi incompertum, niſi mors auctoris in cauſa fuerit.

Petri hujus noſtri mentio eſt in actis cap. gen. Romæ 1571, ubi probatur ejus lectura ſententiarum. Meminere noſtri F. Antonius Mallet *Hommes illuſtres de S. Jacques* P. II c. 35 p. 257, & Altamura ad 1580 : ſed uterque emendandus cùm eum confundunt cum Ludovico de Bollo qui anno 1554 Bleſis electus eſt congregationis Gallicanæ vicarius generalis, forteque fuit Petri patruus, ſed qui nihil ſcriptis poſteritati commiſiſſe legitur. Qui enim ei liber *de Roſario* tribuitur ab Altamura, ejus non eſt ſed Petri. Sed nec minus hic errat, cùm ad 1569 quemdam *Bolum Sabaudi* profert inſignem adverſus Lutheranos & Calviniſtas ſcriptorem quaſi diſtinctum ab hoc noſtro Petro de Bollo, cujus meminit ad 1580 : ſed id homini Italo facile dones res Gallicas obvias non habenti. Emendandus & Petrus Olim in Præfatione ſeu epiſtola nuncupatoria præfixa libro noſtri Texeira citati, *De electionis jure quod competit Portugallenſibus in aſciſcendis ſuis regibus*, ubi dicit F. Petrum *de Bollo* auctoritate vicarii generalis ordinis hominis Hiſpani inſtitutum fuiſſe vicarium congregationis Gallicanæ, deturbato F. Petro Ragot legitime electo. Conſtat enim ex actis revera electum Petrum de Bollo ut ſupra retulimus : conſtat amplius ex actis facultatis eo anno 1580 Ragot vix fuiſſe baccalaureum ceu qui licentiam non auſpicatus ſit niſi anno 1582.

Volumen egregium, & ſuperiori de œconomia ſi non præſtantius, ſaltem æqualis eruditionis promiſerat *De ſummi pontificis ſede, & S. R. E. cardinalium honore* : at typis editum hactenus non inveni, quod forte vel Lugduni, vel Civarone apud ſuos MS ſervatur, ni temporum viciſſitudine perierit.

F. ALPHONSUS DE AVENDAÑO.

F. Alphonsus de Avendaño Hiſpanus Legionenſis patria, & profeſſione Beneventanus, prædicator generalis & ſacræ theologiæ præſentatus, vitam in concionibus ad populum habendis inſumſit, præſertim Salmanticæ, ubi integro ſeptennio Eccleſiaſten egit. Præerat anno MDLXXXVII Arriacæ vulgo *Guadalajara* conventus Prædicatorum prior. Obiit autem Pinciæ anno MDXCVI die XI octobris. Sic teſtatur Fernandez æqualis. Ejus etiam meminerunt Gozzeus, Poſſevinus, Antonius in Bibl. Hiſp. Altamura ad 1596, & alii. Scripſit ac edidit *Commentaria in pſalmum* CXVIII, Salmanticæ 1584: Iterum Venetiis, Hæred. Melchioris Seſſæ 1587 in 8 pp. 960, minutiori, elegantiorique charactere. Opus in tractatus XXII diviſum & pio lectori dictum, ubi & auctor refert ſe annis ſeptem illud vernaculo idiomate Salmanticæ pro concione pronunciaſſe. † 1596

Commentaria in evangelium Divi Matthæi. In hoc opere (candide lector) & ſenſum litteralem explicatum, & plures conciones ad populum habitas luculentiſſime ſcriptas reperies. Sic in fronte operis, Madriti, Petri Madrigal. Tomus primus 1593 in fol. pp. 811 : Tomus alter 1592 fol. pp. 660.

F. ANTONIUS DE COLLE MANCIO.

F. Antonius de Colle Mancio ſeu *de Colle Maggio* ab originis ſuæ loco diœceſis Aſſiſii caſtro in Umbria, quod *Collemaggio* ſeu collem Aſii dicunt, nuncupatus de more, qui gentilitio vocabatur agnomine *Poltus*, vivebat adhuc anno MDXCVI vir bonus & ſimplex ac timens Deum, tranquillam & religioſam agens in conventu Peruſino, cujus erat alumnus & profeſſus, vitam. Sic Razzius refert *Huomini Illuſtri* pag. 265, ubi addit ſcripſiſſe hoc titulo 1596

Della felicità ſoprema del Cielo, che con l'ajuto d'alcuni amici ſuoi religioſi dell' iſteſſo ordine conduſſe a perfezzione. Opera lodevole e ſanta. Prodiit Romæ, Bernardini Ruſtallii 1575 in 4.

Della Belleza corporale e ſpirituale della B. Vergine. Opus inquit Jacobillus in ſua Umbriæ Biblior. eruditum & pium, editum Peruſii 1590 in 4.

Ejus meminerunt Luſitanus, Pius P. II lib. 4 col. 262, Fernandez, Altamura ad 1570.

F. BARTHOLOMÆUS LOPEZ.

F. Bartholomæus Lopez Hiſpanus, conventus Salmanticenſis alumnus, vir doctrina & pietate conſpicuus, unus fuit e primis provinciæ Philippinarum & cœnobii Macanenſis erectoribus, qui anno MDLXXXVI die XVII julii ex Hiſpania ſolventes, & in Mexicum tranſmittentes, hinc aliis Manilam profectis, tres e quibus Bartholomæus noſter ad inſulam *Macao* ſive *Macan* navigarunt, ac tempeſtate ad oras Sinenſis imperii dejecti, illud pro votis intrarunt anno MDLXXXVII. Evangelium prædicare aggreſſi, ab iis prohibiti ſunt, qui adjuvare & fovere debuiſſent : indeque inſulam & urbem *Macao*, quæ & Sinenſium eſt, ſe recipere coacti, cœnobium ſaltem ſeu qualemcumque ædem venturis miſſionariis domicilium futurum erexerunt, ſed nec fruſtra in ea inſula infidelium converſioni laborarunt. Tribus annis ibi ſtetit Bartholomæus, Sinenſes plures rudimenta fidei Chriſtianæ docuit, non paucos baptiſmo initiavit : ſodalium ſuorum poſtea procurator Romam miſſus ſcripſit 1596

Memorial al papa Clemente VIII año 1596.

Sec. XVI. De pluribus in eo circa miſſiones earum regionum emendandis ſummum pontificem conſulit. Extat Romæ in archivis congregationis *de Propaganda*, ſed & in Minervitanis, & alias. Bartholomæi meminit cum laude F. Didacus Aduarte Hiſt. prov. Philippin. lib. 1 pp. 9, 24, 26, & 27.

F. FRANCISCUS RUFELARIUS.

1596. F. Franciscus Rufelarius Flander Gandavi natus, ibidem ordinem amplexus eſt & profeſſus anno MDXXXVII die VI februarii, ſuoque nativo conventui quater præfuit prior, pluribuſque aliis functus eſt in ordine & extra ordinem muniis. Multa & paſſus eſt graviora ab hæreticis tum in Belgio graſſantibus, a quibus cum cæteris ſodalibus Gandavo pulſus eſt in exilium anno MDLXX. At tandem cum iiſdem in patriam & cœnobium redux obiit anno MDXCVI die XXVIII octobris. Sic refert accuratus Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. MS, addens ſcripſiſſe vulgari Belgico libellum hujus tituli

Expoſitio orationis Dominicæ, Gandavi, Cornelii Manlii 1592 in 16.

F. GEORGIUS BUSTI.

† 1596. F. Georgius Busti Candelli oppidulo Vercellenſis agri tractuſque apud Inſubres natus, hinc que *de Vercellis* vulgo nuncupatus, provinciæque utriuſque Lombardiæ ac conventus, Bononienſis alumnus, ſua vix ætate literis, & eruditione clarus, concionator & theologus, in cap. gener. Avenione MDLXI baccalaureus ad legendas in ſtudio generali Bononienſi ſententias annis MDLXII & LXIII fuit aſſignatus, ac deinceps in eodem moderatoris ac regentis vices pluries egit. Sancto Thomæ addictiſſimus fuit, ac in ejus doctrina verſatiſſimus, juris etiam canonici peritus & philoſophus acutiſſimus. Addit vero Luſitanus ſuo ſenſu plus ſatis ſapientem & abundantem inter difficultatum & controverſiarum, quas ille agitabat, ambages, aliqua non ſatis ordinata vel meditata dum verba proferret, nec ſatis Chriſti in terris vicarii poteſtati convenientia loqueretur, aliquorum ſibi acciviſſe & conciliaſſe invidiam, nonnullaſque inde paſſum moleſtias & ærumnas anno MDLXXVI: Sed hæc citius emendaſſe, vel in rectum ſenſum explicaſſe ex eo conſtat, quod noſter Seraphinus Razzius *Vir. Illuſt.* pag. 300 loquens, ceu quem paucis poſtea annis Bononiæ inviſerat ac ſalutaverat, eumdem laudet, ut qui ejus inſignis domus & ſtudii decus eſſet adhuc & ornamentum. Altamura hos excipiens ad 1596 hæc addit ſingularia: in eo ſcilicet mox ut a profeſſione ſtudio ſe literarum applicuit, præcocis ingenii flammas erupiſſe, philoſophiam verò ac ſubinde theologiam variis præcipuiſque provinciæ ſuæ conventibus cum laude prælegiſſe: demum in conventu ſuo nativo Bononienſi provectæ jam ætatis ſenem XCVI annorum, ſuoque ipſi labenti æqualem ſeculo ad ſuperos tranſiiſſe anno MDXCVI. Ejus præter citatos meminerunt cum laude Gozzeus, Pius, Poſſevinus, Miræus, Auguſtinus *Della chieſa* De Script. Inſub. Hæc ejus opera:

Quæſtionum philoſophicarum & theologicarum volumen unum, quas ſic recenſet Luſitanus. Ac de Philosophicis quidem:

1. *Quæſtiones tres de creatis relationibus.*
2. *Quæſtio An detur relatio juxta philoſophos.*
3. *Quæſtiones tres in caput tertium ſphæræ: in quibus ille de ortu & occaſu* ſiderum *agit*, *De regionum diſcrimine*, *De varietate temporum atque temperie.*
4. *Quæſtio De fine hominis.*

De Theologicis verò:

1. *Quæſtiones quinque de providentia Dei.*
2. *Quæſtio De prædeſtinatione & reprobatione.*
3. *Q. De divinis relationibus.*
4. *Q. De potentia creandi.*
5. *Q. De contritione.*
6. *Q. De confeſſione.*
7. *Q. De fide & operibus.*
8. *Q. De fide & ejus cauſa.*
9. *Q. De libero arbitrio ejuſque viribus.*
10. *Quæſtiones quatuor De angelorum culpa, & merito, motuque locali.*
11. *QQ. tres De neceſſitate baptiſmi.*
12. *Q. De reali exiſtentia Chriſti in ſacramento altaris.*
13. *Q. De neceſſitate confeſſionis præmittenda ante Euchariſtiæ ſumptionem.*
14. *Q. Utrum liceat viro uxorem adulteram in totum dimittere, & aliam ducere.*
15. *Q. An libellus repudii olim fuerit licitus.*
16. *Q. An pluralitas uxorum ſit contra jus naturæ, & an liceat duas ſimul uxores habere vivas.*
17. *Q. Utrum connubium inter fratrem & ſororem ſit contra jus naturæ.*
18. *Q. De gratia diſcrimine a virtutibus theologicis.*
19. *Q. De nova legis & veteris diſcrimine.*
20. *Q. De legis humanæ neceſſitate & utilitate.*
21. *Q. De dignitatibus eccleſiaſticis earumque poteſtatibus & ordinibus.*

Quæ omnia teſte Luſitano ſimul prodierunt Venetiis 1574. Altamura verò addit Alt. Ed. ibidem 1580 in 8, ſed hic emendandus, cùm velut aliud opus laudat volumen *de quæſtionibus theologicis ac naturalibus* iiſdem annis ibidem editum, quod certo non eſt aliud.

Addunt aliqui hæc Italice ab eo ſcripta & edita:

1. *Della dottrina Chriſtiana.*
2. *Rappreſentatione di ſanta Caterina vergine e Martire*, Venetiis 1574. Rovetta ad 1596 de eodem agit, at minus accuratè, adeo ut fere pigeat alia quæ ipſi tribuit opera referre, cùm ubi ſervenur MS vel impreſſa & cui viſa non indicet. Hæc porro ſunt Theologica

1. *De ſeptem ſacramentis.* 2. *De ſacrificio miſſæ.* 3. *De primatu Petri.* 4. *De indulgentiis.* 5. *De invocatione ſanctorum.* 6. *De cultu ſacrarum imaginum.* 7. *De cultu ſanctorum.* 8. *De purgatorio.* 9. *De ſuffragiis vivorum atque defunctorum.* 10. *De auctoritate Papæ.* 11. *De auctoritate ſacrorum conciliorum.*

Philosophica verò 1. *De ſubjecto naturalis philoſophiæ.* 2. *De diſtinctione totius a partibus ſimul unitis.* 3. *De diſtinctione temporis a motu.* 4. *De aſtronomia.* 5. *De influentia cœli in hæc inferiora.* Penes quem & Rivalium ſuum fides.

F. JOHANNES MARIA CAPALLA.

† 1596. F. Johannes Maria Capalla Inſuber Salutiis primam lucem vidit, & ordinem amplexatus eſt, virque evaſit inter ſeculi ſui XVI doctiſſimos numerandus. Sacras literas non ſolum Faventiæ ſed & Bononiæ interpretatus eſt, in noſtro etiam ibidem gymnaſio generali regens aliquando conſtitutus: tum prior provincialis electus utrique Lombardiæ præfuit, & Cremonæ ſanctæ fidei Quæſitor generalis. Devixit Bononiæ ſecunda nov. MDXCVI. Ejus cum laude meminerunt noſtrates Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 338, qui & ibidem ſe in ejuſdem manibus tum Bononiæ priorem agentis profeſſionem emiſiſſe refert, Fernandez, Altamura ad 1567, Rovetta ad eumdem annum citans tamen ſuum Rivalium qui ad 1589: Extrates verò Poſſevinus & Auguſtinus *de la Chieſa*, qui omnes

Digitized by Google

parum accurate opera ejus referunt, quæ ex ipsis codicibus visis damus:

1. *Scintilla della fiamma innoxia, cioè Avvertimenti e deduzzioni fatte sopra il miracolo della Madonna del fuoco occorso in Faenza l'anno 1567: estratte per Frà Gio. Maria Capalla di Saluzzo dell' ordine de' Predicatori all'ora lettore teologo in quella città, con un trattado d'alcune necessarie osservazioni appartinenti a ciaschedun Cristiano, e nell'ultimo un ragionamento per occasione d'un fatto, con l'aggiunta d'alcuni miracoli: al cardinale Alessandrino Camerlingo &c.* Bononiæ, Alexandri Benacci 1569 in 4 pagg. 320. Extat Parisiis in Bibl. Mazarinæa. In hoc autem opere varia tractat, *De purgatorio, De eucharistia, De fide & operibus, De libero arbitrio, justificatione, libertate christiana & ecclesiastica*, & aliis controversiis adversus hæreticos, licèt asceticum plus agat quam polemicum.

2. *Arca salutis humanæ, sive commentaria locupletissima in Testamentum & Passionem D. N. Jesu Christi &c. quod alias sermo Dominicus, & cœlestis thesaurus appellatur, auctore A. R. P. F. Johanne Maria Capalla Salutiensi ord. Pred Sac. theol. professore*, Venetiis, Baretii 1606 in fol. pp. 444. Opus postumum in lucem prodiit curante F. Vincentio Farnusio S. T. magistro & utriusque Lombardiæ priore provinciali, qui juxta auctoris desiderium F. Hieronymo Bernerio cardinali Asculano ex ordine assumto illud nuncupavit, qua in epistola Capallam Farnutius dicit proximis annis obiisse. Extat opus apud nostros Parisienses ad S. Honoratum.

Hunc auctorem laudat F. Dominicus *Codagli Histor. dell' Isola e monasterio di san Secondo* fol. 48 b, ubi sic habet: *il R. P. M. Gio. Maria Capalla havendo in questi giorni* (circa MDXC) *fornito il provincialato di Lombardia nell' ultimo capitolo con l'occasione di dar alle stampe il libro in S. Giouanni* (nempe secundum superius relatum) *si riservò il vicariato di san Secondo: mà poi lasciata la cura di ciò al fratello F. Girolamo lettore di teologia, venne un altro al governo dell' Isola &c.*

F. JULIUS DOFFUS.

1592. F. Julius Doffus Etruscus, patriaque Florentinus, conventus Imolensis seu Forocorneliensis, provinciæ Lombardiæ alumnus, pluribus apud suos functus ille dignitatibus & muniis, prioris etiam nativi sui conventus & aliorum suæ ejusdem provinciæ, Ticinensis seu Papiensis factus est generalis fidei quæsitor, tum & Mantuanus: a Clemente VIII demum ob bene rem gestam & præclaras animi dotes ad Ecclesiam Alexanensem seu Leucadiensem in Salentinis die VI martii MDXCV promotus, quam anno paulo plus uno solum administravit, sublatus anno sequenti MDXCVI e vivis die XXVII augusti, dum Romæ esset apud summum pontificem, sepultus ad Minervam, ut ex Necrologio Fontana refert in Theatro, a quo proinde emendandus Pius, qui P. II lib. 4 col. 335 Julium in sua sede & Ecclesia defunctum ait atque sepultum. Ejusdem meminit Ughellus T. IX Ital. Sac. & in Actis cap. gen. Rom. MDCI in *Suffrag. mort.* ejus est memoria. Plura contulit conventui suo Imolensi beneficia, & in provincialis capituli Lombardiæ sumptus perpetuum censum annuum eleemosynæ constituit. Vir erat optimis ille moribus & eruditione conspicuus, dicendoque facundissimus, sacræ theologiæ magister, qui &

Præclara tantarum animi dotum edidisse reliquisseque specimina dicitur, huc usque inedita vel deperdita, quæ communis rerum humanarum sors est.

Sæc. XVI.

F. NICOLAUS DIAZ.

F. Nicolaus Diaz Lusitanus Olissipone natus, & ibidem in regio S. Dominici conventu ad ordinem ascitus, vir fuit gravis, morum innocentia, eruditione, facundia, animarum zelo, muneribusque apud suos gestis clarissimus. Nam & theologiam pluribus annis legit, & conventui suo nativo præfuit prior, & pro provincia Lusitaniæ sedit in comitiis ordinis Romæ MDLXXI diffinitor, in quibus & laurea magisterii decorari meruit: sed & tum ob eximias dotes Pii V gratiam promeritus est & æstimationem, plurimasque ab eo obtinuit pro Lusitana sua provincia & Indiarum congregatione gratias & privilegia. Quamvis autem tanta esset apud omnes & in aula ipsa regia Nicolai nostri fama & auctoritas, ut ab ejus ore prope pendere viderentur omnes, variis nihilominus impetitus est, probatusque molestiarum adversitatumque fluctibus. Ut enim de eo narrat æqualis ejus gentilisque F. Joseph Texeira lib. 3 *Anticrisis sua* seu *De regis Lusitanorum electione*: cùm in concione coram Olissiponensium proceribus & magistratu habita XIII junii MDLXXVIII in S. Antonii de Padua festo, Sebastiani regis expeditionem in Aphricam quam parabat impugnasset, ac ceu communi regni tranquillitati populorumque bono futuram exitialem, eventus quasi præscius, assereret, *propter istam solemnem concionem non in ergastulum aliquod tenebrosum abstrusus est, sed tamen ne omnino commode hac illi cessisse videretur declamatio, cœnobii septis libertas ejus coarctata fuit, ut inde pedem efferendi copia illi non fuerit*, quousque infelicis Sebastiani pugnæ nuncius advenit. Sed & Nicolao longe gravior non admodum postea suborta est tribulatio, mortuo Henrico cardinali Lusitaniæque rege. Partes scilicet ille, ut & plurimi passim ordinis gentisque viri insignes, Antonii nothi ducis de Beja, qui hæredem se præstabat coronæ amplexati, Philippi II regis catholici præsumta jura oppugnabant: adeoque Philippus rerum tandem in eo regno potitus, omnes cujusque generis aut dignitatis authoritati suæ noxios aut infensos variis afflixit modis: quos inter Nicolaus noster Lusitania sua ejectus, Salmanticamque deportatus anno MDLXXX, ibidem exulabat etiamnum anno MDLXXXIX, quo Texeira citatus historiam suam scribebat. Certo vivebat adhuc anno MDXCV ut testatur Marieta *Hist. Eccl.* fol 209 a. Horum autem annorum aliquo ad suos revertendi licentiam obtinuisse potuit, cùm asserat Georgius Cardoso in *Agiolog. Lusit.* pag. 366, Olissipone obiisse anno MDXCVI die veneris VI februarii, & quidem die veneris post completorium in Domino obdormivisse testatur etiam Lopez de eo legendus P. III lib. 1 c. 59 p. 256, & sepultum die sequenti sabbati ad missam de B. Virgine, additque quo ardentiori in adorandam Christi passionem ferebatur affectu, cùm alias in Palæstinam & usque Hierosolymam transmisisset, sacra Domini passi vestigia invisurus & osculaturus, id a Deo votis omnibus postulasse & impetrasse ut feria sexta moreretur. Difficultas tamen occurrit, quod anno MDXCVI bissextili, cùm litera Dominicalis esset G.F, dies sexta febr. erat dies martis. Itaque dicendum vel errorem esse in anno apud Cardosum & pro MDXCVI legendum XCVIII quo lit. Domin. D. & dies veneris sexta febr. vel fortè correctionem Kalendarii Gregorianam nondum in Lusitania receptam, sic enim secundùm cyclum Julianum anno 1596 lit. Dom. erat D. C. ac proinde sexta februar. feria sexta, quod discutiant gentiles. Nicolai nostri præter citatos meminerunt Lusitanus, Pius, Fernandez,

sec. XVI. Altamura ad 1595, extrates Poſſevinus, Nic. Antonius *Bibl. Hiſp.* & ipſe Antonius nothus regni Lutani competitor *epiſtola ad Gregorium XIII Rnellæ ad Pariſios* MDLXXXII *data ac edita Gallice* Pariſiis apud Alliot 1629 in 8 p. 234. Hæc ſunt ejus opera:

1 *Do roſario da noſſa ſenhora.* Adjunxit ordinatum a ſe *Officium ejuſdem SS. Roſarii feſto recitandum*, Oliſſipone, Franciſci Correa 1573 in 8.

2. *Officia ſeu lectiones pro feſtis quorumdam Sanctorum, qui apud Luſitanos celebrantur*, Ibid.

3. *La jornada da Terra Santa.* Nempe iter ſuum Paleſtinum.

4. *Tratado da paixaõ do Chriſto noſſo ſenhor.*

5. *Das excellencias do S. João Battiſta.* Vidit Nicolaus Antonius.

6. *Vida da ſereniſſima Princeſa Dona Joana filha do Rey Dom Affonſo V do Portugal*, Oliſſipone 1585 in 8.

7. Hiſpane: *Tratado del juizio final en el qual ſe hallaran muchas coſas muy curioſas y provechoſas para la ſalud de las almas, y recreacion de los que las leieren*, Salmanticæ 1588 in 4: Iterum, Matriti, Ludovici Sanchez & Michaelis Martinez 1599 in 4 pagg. 585. *Italice* vertit Julius Cæſar Valentinus, & edidit Venetiis, Baptiſtæ Ciotti 1597 in 4. Extat Pariſ. in Regia D. 1303.

F. THOMAS DE TRUXILLO.

† 1596. F. THOMAS DE TRUXILLO Hiſpanus, quem oppido quodam Placentinæ diœceſis *Zurita* dicto eunuchum natum & ortum dicunt, ab urbe tamen quam Caſtra Julia Latini vocant, *Truxillo* Hiſpani, in Extremadura ſita cognomen ſortitus, an quod in ea inſtitutum Fratrum S. Mariæ de Mercede primum profeſſus ſit, videant indigenæ, certe in eo ordine plurimum inclaruit, cœnobiique Matritenſis recens erecti præfectum jam egerat, cùm motas ſibi a ſodalibus lites prudenter declinare volens, accedente ſummi pontificis auctoritate, relicta priori ſocietate ad ordinem Prædicatorum tranſiit, & in conventu S. Catharinæ V. & M. Barcinone amplexus eſt & profeſſus. Vir fuit eruditione ſacra & profana præſtans, in SS. Patrum lectione verſatus & aſſiduus, Eccleſiaſtes præterea facundus, & inter ævi ſui clariores nominatus, ideoque ſacræ theologiæ magiſterio inſignitus, ſacræ ſcripturæ cathedram in Eccleſia majori Barcinonenſi pluribus annis moderatus eſt, ac ſummo auditorum plauſu ac fructu ſancta biblia interpretatus, vivebat adhuc anno MDXCVI, quo autem anno ad ſuperos evolarit, nemo certo refert. Ejus meminerunt cum laude noſtrates Diagus *Hiſt. prov. Arag.* fol. 141 b, Pius, Fernandez, Altamura ad 1590, exteri quoque Poſſevinus, & Antonius *Bib. Hiſp.* Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Theſauri concionatorum tomus primus, in quo ſeptem libris non ſolum accurate traduntur omnia documenta, quæ ad concionandi munus cum dignitate ſubeundum ſervare oportet, ſed etiam ſanctorum graviorumque aliorum doctorum ac philoſophorum fontes indicantur copioſiſſimi ad omnes totius anni Dominicas, ferias quadrageſimales, feſtivitates perpetuas, ſanctorum commune, & quædam alia particularia argumenta, de quibus quandoque prædicari contingit. Poſtrema editio permultis inſignita documentis, & ab auctore mendis omnibus expurgata*, Lugduni, Caroli Peſnot 1584 in fol. pagg. 635. Quæ eadem editio ſolo programmate mutato proſtabat Ibid. apud Petrum Landry 1595.

2. *Tomus ſecundus in quo continentur feſta mobilia & immobilia, & extravagantia totius anni, & quædam alia particularia argumenta, de quibus quandoque prædicare contingit*, Ibid 1584 & 1596 fol. pp. 919. Alias plures editiones anteriores refert Antonius citatus, Barcinone 1578 fol. Lugduni 1582: Venetiis, Melchioris Seſſæ 1583 in 4: Ibidem, Dominici de Farris 1586 in 4: Editio elegans, quæ extat Pariſiis in Regia D 1368 & 69: Pariſiis 1583 & 1585 in 8: Venetiis 1592 in 8: Coloniæ item & Romæ. Ad calcem poſterioris Tomi ſubjecit auctor Paraphraſin Pſalmi 50, eam verò piiſſimis ſenſibus & affectibus plenam.

3. *De ratione accurate concionandi libri ſex.* Sic diſtinguit Antonius, at idem opus eſt cum ſuperiori, & libri quidem priores quinque ſunt initio tomi primi: quem ſextum vocat extat ad calcem ſub titulo *Additionum.*

4. *Conciones quadrageſimales quadruplices una cum adventu, ſeptuageſima, ſexageſima, & quinquageſima*, Tomis duobus, Barcinone 1591 in 4: Venetiis, Damiani Xenarum 1592 in 8: Lugduni poſtea & Pariſiis.

5. *Miſerias del hombre y de los varios ſucceſſos de ſu vida, y de come ſe ha de diſponer para la muerte, y para el riguroſo juyzio de Dios que le eſpera, y al fin de todo ello una breve inſtruccion y reglas de bien vivir*, Barcinone, Angladas 1604 in 8 pp. 347. Quam opellam complevit tantum anno 1596, vitæ inquit, quartam partem jam aggreſſus. *Gallice* vertit Franciſcus Faſſardi Lugdunenſis, ac typis edidit Pariſiis, Reginaldi Chaudie- 1609 in 8.

6. *Reprobacion de trages.* Cæſaraugustæ 1563 in 8. Poſtea ſub alio titulo, *Diſcurſo contra la deshoneſta Bellona y profanas galas que ſe uſan*, Barcinone, Sebaſtiani Cormellas: Iterum cum ſequenti

7. *Abuſo de giuramentos. Tratado de limoſna*, Stellæ Navarrorum 1563 in 8. Tum autem adhuc apud ſodales de Mercede militabat.

F. ALPHONSUS DE LUNA.

F. ALPHONSUS DE LUNA Hiſpanus, quem Ildephonſum alii dicunt, Villalpandæ diœceſis Palentinæ oppido, nobili loco natus, & Salmanticæ ordini cooptatus, in eadem academia Joannis Scoti Durandique cathedram cum laude moderatus eſt, ubi & obiit anno MDXCVII, ætatis circiter XLIV. Videſis Fernandez & Antonium in Bibl. Hiſp. Meminit etiam Altamura ad 1596. Ab eo prodierunt 1597

Obſervationes novæ, & Additiones ad tertiam partem S. Thomæ & ejuſdem expoſitionem F. Bartholomæi de Medina ordinis Prædicatorum, Salmanticæ, Joannis & Andreæ Renault 1597 in fol. ad calcem nempe expoſitionis dicti Bartholomæi. Extabat anno 1671 Antwerpiæ apud noſtros.

F. ANTONIUS DE LOS REYES.

F. ANTONIUS DE LOS REYES Mexicanus ortu & profeſſione inter ſcriptores provinciæ Mexicanæ recenſetur a noſtro Davila in hiſtoria ejuſdem provinciæ p. 654, diciturque edidiſſe 1597.

Arte en lengua Miſteca con algunas curioſidades importantes para entender la cuenta de los años, y tener luz en las hiſtorias de los Indios, Mexici 1593 in 4.

Addit Antonius in Bibl. Hiſp. & ex eo Altamura ad 1597

Arte de la lengua Mexicana:

Sed de hoc ultimo opere tacet Davila citatus.

F. BARTHOLOMÆUS

F. BARTHOLOMÆUS MIRANDA.

1597. F. Bartholomæus Miranda Hiſpanus, Cordubæ in cœnobio S. Pauli ordinem amplexus, vir fuit ſanctitate vitæ, regulari diſciplina, eruditione & eloquentia clariſſimus. Hinc a Sixto V agente cardinali Alexandrino Romam accerſitus, collegii S. Thomæ ad Minervam primarius regens jubente ſummo pontifice inſtitutus eſt. Ad munus deinde procuratoris generalis a magiſtro ordinis Sixto Fabri anno MDLXXXVII promotus, ab eodem etiam vicarius generalis in abſentia ſua inſtitutus, a Gregorio XIV magiſter ſacri palatii anno MDXCI allectus fuit: quod miniſterium, recuſata etiam Eccleſia Viglebanenſi a Philippo II rege catholico ſibi oblata, ad mortem uſque omnibus probatus tenuit. Obiit Neapoli quo ſe contulerat valetudinis recuperandæ gratia, anno MDXCVII, fuitque in æde noſtra S. Spiritus ſepultus, prorege, principibus, eccleſiaſticis omnium ordinum, academia, civitateque univerſa funus illius maximo luctu cohoneſtantibus. Epitaphium ejus tumulo inſculptum referre viſum eſt, quod ea omnia quæ de eo dici poſſunt, complectatur:

D. O. M.

Reverendiſſimo patri F. Bartholomæo Miranda Cordubenſi ordinis Prædicatorum ſacri palatii magiſtro, ſummorum pontificum Urbani VII, Gregorii XIV, ac Innocentii VIII familiaritate ſpectabili, & Clementis VIII donis decorato, procuratoris & vicarii generalis ejuſdem ordinis officio prius functo, concionatori celeberrimo, ſtudiorum Romæ & Hiſpaniæ præfecto, inſigni virtutum omnium decore laudabili LIII *ætatis ſuæ anno Neapoli in conventu S. Spiritus ad meliorem vitam tranſitu claro: F. Joannes Saragezza ſacræ theologiæ magiſter ejus dilectiſſimus cum lacrymis & mœrore extremum munus poſuit anno Domini* MDXCVII *die ſeptima junii.*

Ejus meminere Fernandez, Pius, Fontana in Theatro, & Monum. Altamura ad 1597. Qui ultimus haud parum allucinatur, cùm hunc Bartholomæum concilio Tridentino affuiſſe anno MDXLVI, & concionem in eo habuiſſe Dominica tertia quadrageſimæ coram patribus narrat, eo enim anno vix Bartholomæus cunas exceſſerat. Allucinandi occaſionem dedit cognomen. Verum eſt Bartholomæum *de Carranza*, qui *de Miranda* etiam cognominabatur, in ſynodo Tridentina concionem ad Patres Dominica non tertia, ſed prima quadrageſimæ habuiſſe, uti ſupra monuimus ad 1576 ubi de eo: fuit & alter ejuſdem ordinis F. Bartholomæus de Mirandula Italus cognomine Chiſellonus, qui referente Fontana ex abbate Juſtiniano, Dominica tertia quadrageſimæ anni MDXLVI coram Patribus in ſynodo Tridentina concionatus eſt, & poſtea promovente Julio III anno MDLIII die XXVIII aprilis epiſcopus Citrenſis in partibus creatus eſt, ac ſuffraganeus Mantuanus datus. Alteruter illorum Altamuræ errandi anſam dederit. Porro Bartholomæum Miranda noſtrum edidiſſe volunt

Concionet plures eleganti ac vernaſto ſermone Hiſpano. Extat

Oratio habita coram D. N. Sixto V pontifice maximo Dominica prima adventus ab admodum R. P. F. Bartholomæo de Miranda magiſtro in ſacra theologia, ac totius ordinis Prædicatorum procuratore ac vicario generali, quam R. P. F. Johannes Bru provinciæ Aragoniæ procurator precibus amicorum adductus, propriæ devotionis cauſa in lucem edere curavit, Romæ, Dominici Baſa 1587 in 4. Habebatur Florentiæ apud Theatinos, ut refert Cinellus *Bibl. volante* Scanzia I p 21.

F. GASPAR BUGATUS.

F. Gaspar Bugatus Inſuber Mediolanenſis patria, conventuſque S. Euſtorgii alumnus, ſeculo XVI exeunte floruit, & a noſtris Gozzeo, Pio, Fernandez, & Altamura laudatur ad 1597. Ejus etiam meminerunt Paulus Morigia in Nobilitate lib. 3 cap. 6, Ghilinus P. I Theatri, & Picinellus Athen. Mediolan. p. 232, a quibus hæc ejus recenſentur opera: 1597

La vita di Giobbe.

Diſcorſi ſopra Tobia.

Iſtoria univerſale dopo la creatione del mondo infin a ſuoi tempi.

Iſtoria ed origine della terra di Meda, nempe urbis Mediolanenſis.

I fatti della città di Milano intorno alla peſte de gli anni 1576 & 1577.

L'Aggiunta della Iſtoria univerſale delle coſe di Milano. Hæc MS ſervatur Mediolani in Bibl. Ambroſ.

Una picciola cronica del convento di S. Euſtorgio di Milano.

Rovetta ut ſuæ provinciæ utriuſque Lombardiæ accenſeat ſcriptoribus, conventus non S. Euſtorgii, ſed S. Mariæ Gratiarum profeſſum & filium fuiſſe contendit ad 1601, quod diſquirant Gentiles.

F. JOHANNES GUTIERREZ.

F. Johannes Gutierrez Hiſpanus, conventus Salmantini alumnus, vir eloquens ac fervidus, propterea que a Philippo II rege catholico a concionibus ordinarius allectus, obiiſſe dicitur nonagenario major Matriti in cœnobio S. Mariæ de Atocha anno MDXCVII die XXVIII decembris. Sic habet Altamura ad eum annum ex memorialibus noſtri Hyacinthi de Parra. Ejuſdem meminit noſter Jacobus ſeu Jaymius Bleda vitæ S. Iſidori Agricolæ lib. 1 cap. 2 fol. 9. Dicitur ſcripſiſſe 1597

Officium S. Iſidori Agricolæ.

Conciones plures.

Huic jungendus viſus eſt *F. Johannes Gutierrez*, cujus meminit Altamura ad 1598, cùm ipſemet dubitet an alter ſit, & quem ait edidiſſe

Kalendarium perpetuum, Hiſpali 1598.

An verò id operis ſit illud idem, quod noſter Didacus Ximenez anno MDLXIII Salmanticæ in 8 exuderat, & quod iſte Johannes recognoverit tantum ac emendarit, an alterius rationis & omnino novum, videant gentiles, neque enim hujus vel horum ſi duo ſint ulla mihi aliunde memoria, nec meminit Antonius in Bibl. Hiſp.

F. JOHANNES DE SAGASTIZAVAL.

F. Johannes de Sagastizaval Aragonus, conventus Bilbilitani alumnus, ſacræ theologiæ licentiatus, dum prioris munere fungeretur Calatayudæ ſcripſit ac edidit 1597

Exhortacion a la devocion del roſario, Cæſarauguſtæ, Laurentii de Robles 1597 in 4 pp. 880.

Italice redditum opus prodiit hoc titulo: *Eſſortatione alla ſanta devotione del roſario della matre di Dio &c.* Florentiæ 1637 in 4.

F. PETRUS DE ENZINAS.

F. Petrus de Enzinas Hiſpanus, Hiſpaniæque provinciæ alumnus, vir doctus & facundus, propterea que prædicatoris generalis titulo & munere inſignitus, ſub finem ſeculi XVI claruit, & ut ingenio erat eleganti, quod tum apud ſuos gen- 1597

Sæc. XVI. tiles rarum, muſas coluit, Hiſpaneque loqui docuit. Obiit in oppido *Huete* diœceſis Conchenſis, conventus ibidem noſtri præfectum agens, poſtquam ſacrum carmen ediderat hoc titulo:

Verſos eſpirituales, que tratan de la converſion del peccador, menoſprecio del mundo, y vida de nueſtro Señor, con algunas ſuccintas declaraciones ſobre algunos paſos del libro, Conchæ 1597 in 8.

Meminerunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Altamura ad 1597 ex Hyacintho de Parra.

F. ALPHONSUS DE CABRERA.

† 1598. F. Alphonsus de Cabrera Hiſpanus, Cordubæ in provincia Bætica natus, genere nobilis, præclara indole adoleſcens, omnibus naturæ & gratiæ donis inſtructus, ordinem amplexus eſt in patria. Studiis applicitus brevi in utroque genere ſummus evaſit ſeu docendum in ſcholis, ſeu dicendum in pulpitis. Primariam theologiæ cathedram in univerſitate Urſaonenſi (*Oſſona* vulgo dicunt) pluribus annis ſacræ theologiæ magiſter magna cum laude rexit. Tum ad concionandum ſe transferens, nemini ſecundus, parem in Hiſpania habuit neminem. Omnia in eo confluebant doctrinæ ubertas, gravitas ſententiarum, compoſitionis ordo & methodus, ſermonis Hiſpani puritas & elegantia, vox canora, quam geſtus concinnus comitabatur, adeo ut quocumque vellet, impelleret auditores, eorumque animis dominaretur. Hiſpali, Cordubæ, Granatæ, Valentiæ, Toleti, Matritique, in aula ipſa ubique cum plauſu & fructu eſt auditus: adeo ut rex catholicus ſuum eum habere voluerit Eccleſiaſten, quo munere cum regis & aulicorum gratia & utilitate annos prope quatuor regnante Philippo II & ejus ſucceſſore Philippo III functus eſt. Aulæ addictus non aulicam ut proclive, duxit vitam, ſed apoſtolicam & religioſam, ſicque ſe in aula habuit, ut apud omnes in honore eſſet & æſtimatione. Nondum quinquagenarium mors rapuit immatura Matriti, ubi in S. Thomæ conventu ſepultus eſt anno MDXCVIII die XX novembris. Bis priorem egerat Hiſpali in cœnobio ſcilicet *de Porta cœli*, tum & in eo quod *Regina cœli* nuncupatur, præfuit etiam cœnobio Granatenſi. De eo legendi Lopez Hiſt. Gener. ord. lib. 2 cap. 51 p. 220, Pius col. 439, Antonius in Bibl. Hiſp. Altamura ad 1598. Hæc ab auctoris morte ſuis curantibus ſymmyſtis S. Pauli Cordubenſibus opera typis prodierunt:

Conſideraciones ſobre los evangelios deſde el Domingo de la ſeptuageſima, todos los Domingos y ferias de la quareſma haſta el Domingo de la octava de reſurreccion, Cordubæ in dicto conventu S. Pauli 1601: Poſtea Barcinone 1602: Ibidem iterum, Gabriel. Graells, & Michaelis Maneſcal 1606 in 4. Tomus primus pp. 502, alter pp. 450.

Sobre los evangelios del adviento y dominicas haſta la ſeptuageſima, con las feſtividades de ſantos, que concurren en eſte tiempo, Cordubæ 1608, Barcinone, Lucæ Sanchez 1609 in 4. Tomus primus pp. 720, alter pp. 632: Tum & Cæſarauguſtæ 1610 in 4.

Tratado de los eſcrupulos y de ſus remedios, Valentiæ 1599 in 8: Barcinone, Gabrielis Graells 1606 in 4 pp. 34: *Italice* redditus a Baſilio Campanella, Panormi Jo. Ant. Franchi 1612 in 12: *Gallice* a Paulo Duez S. J. ad calcem operum Alphonſi Rodriguez S. J. ab eo Gallice verſorum, Pariſiis, Nicolai Buon 1622 in 4.

Sermons que predico a las honras del rey Filipo II, que hizo la villa de Madrid en Santo Domingo el real ultimo de octubre de 1598, Matriti eodem anno: Barcinone 1606 ad calcem quadrageſimalis pp. 32.

Poſt iſta promittebantur in prologo adventus brevi edenda, quæ omnium ab illo relictorum teſtatur Petrus *Delgado* prior cœnobii Cordubenſis editor magis abſoluta, & accuratius elaborata:

Tres tomos de las feſtividades de ſantos, que celebra la Yglesia por todo el diſcurſo del año.

Dos tomos de ſermones funerales.

Uno para differentes occaſiones, como profeſſiones de religioſos, velos de Monjas &c.

Ultimo de las quatro poſtrimerias del hombre: id eſt *de quatuor noviſſimis hominis*, opus inquit idem Delgado, ſingulare & plurimi æſtimatum.

An autem hæc typis prodierint, an MS adhuc in archivis dictæ domus Cordubenſis ſerventur, mihi hactenus incompertum.

Conſideraciones ſobre los evangelios de la circuncision y de la purificacion, Barcinone 1609 in 4. Hæ ſeorſim prodierunt, & extant Rotomagi apud noſtros.

F. JOHANNES FOURRE'.

F. Johannes Fourré Gallus Carnuteus, noſtrique ibidem conventus alumnus, Jacobi Fourré epiſcopi Cabilonenſis de quo ſupra ad 1578 germani fratris filius, patruum ut inſtituto, ſic & virtutum imitatione æmulari ſtuduit. Pariſiis nempe in gymnaſio Sanjacobeo ita emicuit inter ſodales, ut ad gradus in ſacra facultate promoveri meruerit. Anno MDLXVII baccalaureus acceptus, licentiam decurrit annis MDLXX quo decimus quartus pro Sorbonica reſpondit, & ſequenti MDLXXI, & tandem anno MDLXXIII die XVIII februarii laurea magiſterii inſignitus. Conventui ſuo præfuit tertium prior electus annis MDLXXIV, LXXVII & LXXXV, quo ultimo provinciæ ſuæ Franciæ comitia ſummo ſplendore excepit. Concionator etiam audiit ſua ætate facundus, regique chriſtianiſſimo Henrico III ita fuit acceptus, ut ab eo principe in Eccleſiaſten ordinarium & aulicum aſcitus fuerit. Votis patrui ſui Cabilonenſis epiſcopi & mandatis ut faceret ſatis, Johanni Guiencourt ſacræ theologiæ magiſtro de quo ſupra ad 1553 regi Henrico II a confeſſionibus tumulum & epitaphium in periſtylio Sanjacobeo erexit. Demum anno MDXCVIII die X ſeptembris obdormivit in Domino, & ad Fratres ſuos fuit appoſitus. Hactenus ex noſtro Nicolao le Febvre in ſuo Prædicatore Carnuteo p. 132, ubi addit hujus Johannis ſervari in bibliotheca dicti cœnobii 1598.

Conciones quadrageſimales MS, *quæ anno* 1574 *ſcripta.*

Enarrationes in Joëlem prophetam anno 1590.

F. JOANNES BAPTISTA LANCIUS.

† 1598. F. Joannes Baptista Lancius Longobardus, Regii Lepidi natus & ibidem ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ doctor, a ſacri palatii magiſtro Paulo Conſtabili ſocius aſcitus, ſecretarii congregationis Indicis Antonii Boſſii abſentis vices unâ ſupplevit, ejuſdemque poſtea anno MDLXXX die XVII novembris ſuffectus eſt loco ſecretarius Indicis a Gregorio XIII inſtitutus. Poſtea a magiſtro ordinis Sixto Fabri aſſumtus in ſocium ſolicitudinum & adminiſtrum, prioriſque provincialis Terræ-ſanctæ titulo decoratus, cum eodem Italiam omnem, Campaniam, Calabriam, Apuliam, Siciliamque luſtrando peragravit, tum & Hiſpaniam. Verum Sixto Fabri a Sixto papa V a magiſtratu ordinis depoſito anno MDLXXXVIII, Lancius ejus ſocius & ipſe exauctoratus, ab Hiero-

nymo cardinali Bernerio ex ordine aſſumto theologus domeſticus & commenſalis allectus eſt, tum & inquiſitor Januenſis inſtitutus, quod munus ab anno MDXC ad MDXCVII cùm exercuiſſet, demum eodem cardinali, cui Lancium dotes eximiæ plurimum commendabant, agente & procurante, ſacri palatii apoſtolici magiſter a Clemente VIII inſtitutus eſt anno MDXCVII: quo in munere ſequenti anno MDXCVIII Romæ vivere deſiit, fuitque in æde S. Sabinæ ſepultus. Ejus cum laude meminere Razzius p. 194, Fontana in Theatro, Altamura ad 1598, & Rovetta ad 1587, quo ultimo teſte hæc ab eo relicta ſunt ingenii ſui monimenta:

Tractatus de poteſtate Romani pontificis.

Summa adverſus hæreſes ſui temporis.

De quibus penes eum fides, cùm iſta non ſolum ſileant alii, ſed & ipſe ubi ſerventur MS vel impreſſa, aut a quo viſa non indicet. Videſis poſtea ad 1636, ubi alter ejuſdem nominis *Joannes Baptiſta Lancius* laudatur.

F. MARCUS LANCELLA.

1598. F. MARCUS LANCELLA vel *Lanzella*, ſic enim ab Altamura varie agnomen ejus ſcribitur, Neapolitanus provinciæ Regni filius, prædicatoris generalis titulo inſignitus, quo ſtylo humili ac pio utebatur, ingentem animarum fructum reportavit. Scripſit ac in lucem edidit.

L'Eſpoſitione ove dichiaratione pia della proſa de' defunti Dies iræ dies illa, Vico Æquenſi, Jacobi Carlini & Antonii Pace 1598 in 4. Ad quem annum eum claruiſſe teſtatur, eumque refert gentilis ejus Altamura citatus.

F. MARCUS MARTINEZ.

1598. F. MARCUS MARTINEZ Hiſpanus provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* & *Guatimala* apud Americanos vel alumnus, vel ſaltem aſcriptus, egregiam Indorum ſaluti dedit operam. Plenus dierum in conventu *de Coban* piam Deo reddidit animam anno MDXCVIII, ſcriptam a ſe relinquens

Arte della lengua Utlateca muy bien ordenada:

Quam linguam perfectiſſime ſibi compararat. Opus vidit Antonius *de Remeſal* legendus Hiſtor. dictæ prov. p. 708 b, addens ſe in manibus habuiſſe in cœnobio *de Totonicapa*, multumque a Franciſcano cujus erat illud exemplum, ſibi laudatum, ac præ cæteris aliorum a ſe viſis exiſtimatum.

F. MEDARDUS DE LA VAL.

1598. F. MEDARDUS DE LA VAL Gallus, Carnuteus patria & profeſſione, biſque ejuſem fuæ domus nativæ prior anno MDLXXII ſcilicet & MDLXXXVII, concionator celebris Carnuti, & in nobilioribus ejus diœceſis Eccleſiis, annuas & quadrageſimales habuit annis pluribus continuis cum laude concionēs, & tandem ſenio confectus apud ſuos obiit anno MDXCVIII die XV junii. De quo videſis Nicolaum *le Febure* in ſuo Prædicatore Carnuteo p. 131, ubi hæc laudantur a Medardo relicta & in Bibl. cœnobii Carnutenſis ſervata opera MS:

Conciones quadrageſimales.

Exhortationes & paraneſes ad Immuratas *vulgo dictas ordinis noſtri ſanctimoniales Rotomagenſes*, quibus ille præfuit aliquando vicarius a provinciali Franciæ datus, habitæ.

Expoſitio capitis primi Geneſeos, ſive de opere ſex dierum, & creatione mundi conciones variæ.

F. MICHAEL BONELLI.

F. MICHAEL BONELLI Gardinæ, quæ Pii papæ V ſoror germana fuit, nepos natus apud Inſubres Boſchi oppido diœceſis Dertonenſis anno MDXLI die XXV novembris, ordinem amplexus eſt Romæ in æde S. Mariæ ad Minervam anno circiter MDLX, Antonii nomine quod luſtrale fuit, in Michaëlis tum commutato. Ea verò pietate, morum modeſtia ingeniique præſtantia emicuit inter ſodales, ut omnibus admirationi eſſet & amori. In gymnaſio provinciæ Romanæ generali Peruſii theologiæ diligentiſſime incumbebat, cùm a Pio V recens ad ſummum pontificatum evecto, ad inſtantes & ireratas cardinalium omnium etiam in conſiſtorio preces, nomine etiam regis catholici Philippi II ejus oratore id poſtulante, Romam vocatus in purpuratorum collegium cooptatus eſt die mercurii quatuor temporum pridie nonas martii anni MDLXVI, & S. R. E. camerarius anno MDLXVIII die tertia decembris renunciatus, & Vitellotio cardinali mortuo ſuffectus, quod poſtea munus aulæ Romanæ quæſtuoſiſſimum pontifici repetenti in ſubſidium belli adverſus Turcos ſuſcipiendi vendendum, alacrius reddidit quam acceperat. Militaris ordinis equitum S. Joannis in Hieruſalem ad horum petitionem datus protector anno MDLXXI, etiam magnus Urbis prior eorumdem conſtitutus eſt, ſecreta tamen a fructibus 2000 aureorum penſione, nec alia præter abbatiam S. Michaelis Cluſinam habuit ab avunculo beneficia. Legatus de latere ſubinde ab eodem ſelectus ad reges Galliæ, Hiſpaniæ & Luſitaniæ, ac XIII julii ejuſdem anni MDLXXI in conſiſtorio declaratus, iter arripuit cum adjuncto ſibi peramplo virorum eccleſiaſticorum comitatu: inter quos numerantur Vincentius Herculanus Petuſinus, & Bartholomæus Ferrus de Lugo Interamnenſis epiſcopi, hi duo ex ordine aſſumti, Hippolytus Aldobrandinus Rotæ auditor, poſtea ſummus pontifex Clemens VIII, Alexander Riarius, Matthæus Contarellus, Franciſcus Maria Taruſius, Cæſar Specianus, Guillelmus Baſtonus, hi quinque deinde cardinales, & tandem Franciſcus Borja ſocietatis Jeſu generalis, hic etiam noſtra ætate Sanctorum albo inſcriptus. In triplici aula laudata quantam a religione, prudentia, integritate, eximiæque virtutis laude ſui exiſtimationem fecerit, quam ſtrenue ac feliciter ſibi mandata perfecerit, non eſt hujus loci percenſere. In Urbem redux anno MDLXXII menſe maio ſummi pontificis avunculi ſui morientis lumina pius & intrepidus clauſit. Comitiis pontificiis exinde Gregorii XIII, Sixti V, Urbani VII, Gregorii XIV, Innocentii IX, Clementis VIII interfuit, quorum electionem non parum promovit, omnibus in pretio habitus, & novis honoribus auctus: ſub Gregorio XIII congregationi regularium præfectus: ſub Sixto V relicto S. Mariæ ſuper Minervam, quem primum habuerat, ad S. Laurentii in Lucina titulum gradu facto, totius ditionis pontificiæ vicarius cum ampliſſima poteſtate conſtitutus: ſub Gregorio XIV epiſcopus Albanus renunciatus, ſub Clemente VIII regni Hungariæ variarumque congregationum protector datus Demum verus pauperum pater, quorum in ſinum plura quotannis aureorum millia largiſſima caritate profundebat, ſanctiſſime ut vixerat devixit anno MDXCVIII die XXIX martii, ætatis LVII decurrente. In æde S. Mariæ ſuper Minervam humili primum loco ſepultus eſt, ſed poſtea magnificum & elegans ei monumentum erexit Petrus cardinalis Aldobrandinus S. R. E. camerarius, juſſibus patrui ſui Clementis VIII obediens, qui in grati animi memoriam, quod Joan-

1598.

Sec. XVI. nem Aldobrandinum fratrem suum germanum Pius V cardinalium collegio aggregasset, ita testamento constituerat. Qui plura volet, legat nostros Pium, Razzium p. 59, Fernandez, Fontanam in Theatro & Monum. Extrates Ughellum Italiæ sacræ T. I, Oldoinum de Summis pontificibus T. III col. 1029, Gabutium in vita Pii V, & cæteros qui de hoc pontifice scripserunt. Hæc ejus opera visa non omittenda :

Relatio gestorum in legatione ad reges Francie Carolum IX, Hispania Philippum II, Lusitanie Sebastianum I, quam duplici volumine MS Andreas Victorellus Romæ apud ædem S. Mariæ super Minervam se vidisse testatur.

Ordinationes plures pro recto provincia utriusque Lombardiæ regimine etiamnum observate : quarum apud Fontanam, Castellinum, & Passerinum frequens est mentio. Nec dubito quin plura sint alia.

F. VINCENTIUS AURINUS.

* 1598. F. Vincentius Aurinus Aquilæ totius Aprutii urbe primaria ortus, & ibidem ad ordinem ut videtur allectus, vergente ad finem seculo XVI claruit, teste Toppio in Bibl. Neapol. scripsitque, ac typis edidit opus hoc titulo.

Del corso de' mortali all' altra vita, e de' novissimi Raggionamenti cinque, Vici, Joannis Dominici Carlini & Antonii Pace 1598 in 8.

Majorem hujus scriptoris notitiam dabunt forsan aliquando gentiles ejus laudes quod nobis in votis est.

F. VINCENTIUS CALCI.

† 1598. F. Vincentius Calci a familia, Soncinas a patria sub ditione Veneta nuncupatus, seculo XVI affecto claruit, non solum stirpe nobilis, sed & a religione & scientia commendatus. Hunc sibi magister ordinis Hippolytus Maria Beccaria ob eximias dotes laborum socium anno MDLXXXIX asciverat, sacræque theologiæ magistrum, & Terræ-sanctæ provincialem promoverat & instituerat, cùm Gregorius XIV summus pontifex eum anno MDXCI die XVIII februarii Venusinum episcopum promovit in Apulia. Hanc sex annis sedulus & vigilans pastor optime rexit Ecclesiam, ædes episcopales instauravit, clerum populumque verbo & exemplo pavit, & ad christianos mores ac ecclesiasticas leges induxit : quibus dum strenue fungitur laboribus, piissime ex hac mortali vita convolavit ad superos anno MDXCVIII die tertia maii. Ejus meminit Ughellus Ital. Sac. T. VII col. 232, parmam ejus gentilitiam sic pingens, *Aquilam bicipitem argenteam expansis alis, aureaque corona redimitam in area coccinea*. Fernandez verò, Altamura ad 1592 & Rovetta ad 1597 inter scriptores referunt, ceu a quo hæc prodierint :

Commentarius in octo libros physicorum, quem Hieronymo cardinali Bernerio nuncupavit, Neapoli, Josephi Cacchii 1592 in 8.

Commentaria in libros de anima & metaphysicorum.

Musis etiam Latinis aliquando deliciatum ferunt, cujus in specimen epigraphen ab ipso ad nostri Benedicti Herba episcopi Casalensis tumulum appositam laudant.

F. ALOYSIUS FARIA.

* 1599. F. Aloysius Faria Lusitanus Olisiponensis patria, ibidem in cœnobio S. Dominici ordini nomen dedit, doctrinæque & vitæ sanctioris fama claruit. Grassante per Lusitaniam lue, ad ea laborantibus inserviendum se sponte obtulit, dumque iis sacramenta ministraret, omniaque caritatis apostolicæ officia iis præstaret, peste ipse percussus mortem lætus aspexit anno MDXCIX die XXV februarii. De quo legendi Cardosus in Agiologio, Sousa de provincia Lusitana parte altera, Altamura ad 1599, ubi ab eo editos asserit

Tractatus spirituales quibus ad Deum anima inflammatur.

F. FLORENTIUS PUTEANUS.

* 1599. F. Florentius Puteanus Belga Antwerpiensis laudatur ab Altamura in Appendice ad 1594, diciturque scripsisse

Pro fide catholica plurima contra hæreses :

Sed Altamuræ plurimum apud me nutat fides, cùm neque Swertius in Athenis Belgicis, neque Desselius in Bibl. Belgica, neque diligentissimus noster Ghilbertus *de la Haye* in Bibl. Belgo-Dominic. MS ejus scriptoris vel ex nomine meminerint, licèt ultimus Altamuram legisset.

F. GERARDUS MOSANUS.

* 1599. F. Gerardus Mosanus natione Germanus, provinciæque Teutoniæ alumnus, ad finem vergente seculo XVI claruit, vivebatque adhuc anno MDXCIX, quo sic lego de eo statutum in comitiis congregationis Gallicanæ Trecis celebratis : *Item approbamus affiliationem P. F. Gerardi Mosain vel Mosani conventui Lugdunensi, monentes illum, ut reponat peculium suum inter manus prioris.* Quod nempe antea tanquam externus, in hospitio degens, & typo edendis libris totus incumbens, apud se legitime & cum facultate a superioribus accepta tenuerat. Perfecit opus ab alio inchoatum hoc titulo :

Bibliotheca homiliarum, & sermonum priscorum Ecclesiæ Patrum, in qua Evangeliorum, qua tam in officio tempori accommodata, quam in omnibus SS. festis toto anno in missa leguntur, prout in missali decreto sacro sancti concilii Tridentini restituto habentur, expositiones, plurimaque eorumdem Patrum de iisdem conciones continentur, in quatuor partes digesta : Laurentii Cumdii Itali primum opera collecta, & post ejus obitum a F. Gerardo Mosano Dominicano Germano ad finem usque perducta &c. Lugduni, ex officina Juntarum 1588. cum privilegiis cæsareæ majestatis Pragæ XII octob. 1587, & christianissimi Gallorum regis apud S. Germanum in Laya XI nov. 1584 ad 10 annos Jo. Bap. Regnauld bibliopolæ Lugdunensi concessis. Opus perfectum & absolutum prima vice die 15 februar. 1588, volumina quatuor in fol. Præter immensum hinc inde colligendi laborem, & notulas, præsertim si quid nostri temporis hæreses jugulare videretur, vel si quid durius minusque communi Ecclesiæ censu probatum iis nonnunquam exciderit, ad marginem ascripsit uterque. A quo loco Mosanus noster inceperit, non liquet.

F. JOHANNES FELIX.

* 1599. F. Johannes Hyacinthus Felix Gallus, Retornaci oppido diœcesis Aniciensis ad Ligerim sito ortus, sub finem hujus seculi XVI florebat, quem & sequentis plures annos vixisse conjicio. Anicii ordinem amplexus est, virque fuit eruditus, sacræ theologiæ professor, & licèt a bibliothecariis passim omissus, scriptis tamen sua ætate claruit. Ejus extat typis edita hoc titulo

De potestate concilii supra Papam dissertatio ad

Digitized by Google

illuſtriſſimum Aquenſium præſulem D. Ægidium de Noailles auctore R. P. F. Joannè Hyacintho Felix de Retornaco S. T. P. ordinis Fratrum Prædicatorum, Pariſiis, Matthæi Guillemot 1599 in 8.

Ægidius *de Noailles*, cui nuncupatum opus, germanus erat Franciſci itidem Aquenſis epiſcopi, tot legationibus pro Henrico II Francorum rege obitis clariſſimi, & Antonii in provincia & urbe Burdegalenſi regii præfecti, ex quo orti ſunt comites & duces *de Noailles* Pares Franciæ. Hic Ægidius natus anno MDXXIV primum ſenator fuit in parlamento Burdegalenſi, tum magiſter libellorum ſupplicum, dein pro rege legatus in Angliam, Scotiam, Poloniam, & ad Turcarum imperatorem, tandem Franciſci fratris ſui in ſede Aquenſi, *Dax* Galli vernacule dicunt, ſucceſſor, & obiit anno MDC.

Auctoris verò hujus notitiam debeo diligentiæ & humanitati Domni Jacobi *Boyer* aſcetæ Maurei viri diligentis & accurati, qui librum vidit, & me præterea monet iſtum Johannem Hyacinthum Felix patruum fuiſſe Johannis Felix Retornacenſis patris matris ſuæ Ludovicæ *Felix* piiſſimæ fœminæ.

F. LUDOVICUS DE FARIA.

1599. F. Ludovicus de Faria Luſitanus, Oliſſipone non ignobili loco natus, cui germanus erat Eborenſis eccleſiæ archierophonus, Baltazar de faria poſtea Cartuſianus in cœnobio dictus Baſilius, ordinem in regia S. Dominici domo profeſſus eſt in patria, annorum tum ſexdecim. Inde Conimbricam ſtudiorum cauſa ad S. Thomæ gymnaſium miſſus, & litteris & pietate plurimum eminuit. Maximo flagravit animarum ſtudio, quibus Domino lucrandis aſſiduus erat. Cùm autem Eboræ ſæviret in vulgus dirum epidimiæ virus, ultro ſuam poſuit Ludovicus animam pro fratribus ſuis Chriſti pauperibus ſublevandis, miniſtrando contagio ſideratis, donec ipſe peſtifera tabe contactus, & caritatiſ igne conſumtus, optatam diu lætus aſpexit mortem, & obiit anno MDXCIX die XXIII februarii tum extra ſepta ſepultus. Verùm abinde poſt annos aliquot ſcilicet anno MDCX corpus ejus ſolemni ritu tranſlatum in media æde capitulari cœnobii Eborenſis collocatum fuit. Ejus cum laude meminerunt Souſa Hiſt. prov. Portugal. P. II, Emmanuel Faria y Souſa ad D. Petri Nobiliar. Cardoſus in *Agiologio Luſitano* ad diem XXIII februarii, ubi habere ſe præ manibus aſſerit

Tractatus ejus quoſdam aſcetices, tanta verborum efficacia & affectu ſcriptos, qui vel frigidiorum ad amorem Dei corda rapiat & inflammet.

F. PETRUS FRANCHINUS.

1599. F. Petrus Franchinus *a Templo* nuncupatus, e Tarviſio ortus, & ibidem ordinem amplexus, provinciæ S. Dominici Venetiarum aliquando prior provincialis, qui & obiit anno MDXCIX, laudatur apud Bartholomæum Burchelatum in commentariis hiſtoriæ ſuæ Tarviſinæ, ceu a quo typis publicis prodierint

Quindeci meditationi ſopra gli quindeci miſteri del roſario della Madonna, Tarviſii 1584, 1589, & 1599 in 4 pp. 32.

Lettera ſpirituale ſcritta a gli illuſtri ſuoi Trivigiani diſcordi, eſſortandoli con molte ragioni, ed eſempi, a farſi concordi, ed unanimi, e pacifici per amor di Gieſu Chriſto, Tarviſii 1599 in 4 : cujus opellæ etiam meminit noſter Cherubinus Torni in monumentis ms ad me datis.

His Roverta ad 1585 Petrum de Tarviſio ſimpliciter nuncupans, & pro libito ſuis adjungens ſcriptoribus Lombardis, quamvis alterius provinciæ alumnum, ut dictum eſt, addit Sec. XVI.

Sermones de tempore, de ſanctis & de beata Virgine.

Qua verò lingua Latina an vernacula, ut & an typis editi vel ms relicti, ſilet de more, quod ſymmyſtæ diligentiores hîc annotare curabunt.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS ANTIST.

F. Vincentius Justinianus Antist † Hiſpanus, Valentiæ Aragonum ortus, ibidemque ad ordinem aſcitus, cujus etiam ſui conventus narivi præfectus fuit aliquando prior, ſeculo XVI claruit artium ſacræque theologiæ magiſter, ac uti vir ingenii, non ſcholaſticis tantum concertationibus aſſuetus, ſed & antiquitatis curioſus indagator, qui veteribus eruendis geſtorum monumentis ſedulam navavit operam, uti utriuſque generis opera ab ipſo edita teſtantur, quibus non modo vivens ſingularem ſibi peperit gloriam, ſed & ſui memoriam nominis poſteris ſpectabilem reliquit, e vita mortali diſcedens in patria & conventu ſuo originali Valentino anno MDXCIX, ſepultus in odeo juxta gentilem ac ſymmyſtam ſuum F. Joannem *Vidal* S. T. magiſtrum. Ejus funus cohoneſtarunt Joannes *de Ribera* archiepiſcopus Valentinus & patriarcha Antiochenus, miſſam ſeu ſacrum peregit epiſcopus Gratiæ, eique funebri oratione parentavit F. Auguſtinus *Davila Padilla* ord. Prædic. Philippi III regis catholici concionator, ac electus Inſulæ S. Dominici archiepiſcopus ; quæ quanta claruerit apud omnes fama demonſtrant. Sic Diagus noſter *Hiſt. prov. Arag.* fol. 251 d, Fernandez illuſtri procreatum ſtirpe aſſerit. Oldoinus *Athen. Ligust.* etſi Valentiæ natum fateatur, e clara Juſtinianorum Genuenſium gente oriundum contendit, propterea que inter ſcriptores Ligures recenſet, quod noſtri Valentini diſcutiant curioſius. Ego verò ſub cognomine *Antiſt*, quod familiæ cenſeo, hîc exhibeo, in quo graviter allucinatus eſt Editor *Bibl. Barber.* qui *Antiſt* Antiſtitem interpretatus, archiepiſcopum Valentinum Vincentium hunc noſtrum putavit. Hæc ejus opera primo Latina tum Hiſpana : 1599.

1. *Commentaria in univerſam logicam, unà cum lucidiſſimis quæſtionibus, quæ totam hanc facultatem luce meridiana clariorem reddunt. Acceſſit etiam ejuſdem auctoris theſaurus quæſtionum, iis qui aut diſputaturi aut aſſertiones defenſuri ſunt, admodam neceſſarius.* Commentaria quidem completa 5 april 1572, Theſaurus 5 octob. ejuſdem anni. Prodierunt typis Valentiæ : tum Venetiis, Ziletti 1582 in 4 : Coloniæ, Joan. Crithii 1617 in 8 pp. 585, & 57. Quæ ultima editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Annotationes in opuſcula S. Vincentii Ferrerii* eo curante edita Valentiæ 1591 in 8. Vide ſupra ubi de iſto ſancto ad 1419.

3. *Pro D. Catharina Senenſis imaginibus diſputatio.* Edita primum *Hiſpane*, Valentiæ & Barcinone 1583 : Tum *Latine* verſa ab auctore, ac novis argumentis noviſque teſtimoniis locupletata, Valentiæ 1597 : Demum Antverpiæ, Plantin & Moreti 1611 in 8, pp. 77. Extat hæc editio ultima ad calcem operis Joannis Nyder noſtri De reformatione religioſorum ex illa officina.

Apud Poſſevinum Appar. edit. Colon. 1608, Append. pag. 108, inter codices ms noſtri Eucherii Bonetti ſic lego : *Sententia de imagine S. Catharinæ Senenſis a P. Juſtiniano Latine ſcripta : ſed a Bonetto fratre Eucherii Bonetti Italice reddita.* Quæ proinde a morte Eucherii apud noſtros Re-

Digitized by Google

Sec. XVI. gii Lepidi, unde illi, jam ſervatur, an aliquando typis edita?

4. *Relatio de inventione corporis S. Angline, & cujuſdam particulæ reliquiarum S. Urſulæ, quod accidit aprili* 1588. Hanc edidit Thomas Tamajo in *Notis ad Luithprandi chronicon.*

5. *De B. Raimundo Pennafortii in ſanctorum numerum referendo ad commiſſarios apoſtolicos.* Meminit Petrus Auguſtinus Morla in præfatione *Emporii jurit.*

6. *De ſancti officii dignitate & origine:* Opus MS. Laudat Ludovicus Paramo lib. 2 *de origine S. Inquiſitionis:* de eodem loqui videtur Morla citatus. in præfat. ubi ſic habet: *Prodeatque breviter idem Juſtinianus univerſam omnium fidei cenſorum hiſtoriam ſex libris comprehenſam.*

7. *La vida y hiſtoria del apoſtolico predicador ſan Vincente Ferrer Valentino*, partibus duabus, Valentiæ, Petri de Huete 1575 in 8 pp. 477. Quæ editio apud noſtros ſupra laudatos: Tum ibidem 1582 in 8.

Hanc *Italice* vertit F. Jacobus de Magdalena noſter, ediditque Panormi 1600 in 8: Eamque verſionem iterum prælo ſubjecit F. Ludovicus de Magdalono vir inſignis pietatis congregationis de Gavotis auctor, Neapoli, Jac. Carlini 1613 in 8.

8. *Relacion de la vida y muerte del P. F. Luis Beltran*, Cæſaraugustæ, & Valentiæ 1582 in 8. Prodiit *Italice* verſa hoc titulo: *Vera Relazione della vita e morte del P. F. Luigi Bertrando di ſanta memoria, raccolta per il R. P. M. Vincenzo Giuſtiniano in lingua Caſtigliana, e tradotta in volgare da un padre della medeſima religione*, Genuæ, Jac. del Poggio 1583 in 8 pp. 251. Quæ verſio Pariſiis in Regia H 2818. 3

9. *Vida de S. Pedro Gonzalez Telmo de la orden de ſanto Domingo*, Valentiæ 1587 in 8. Ad eamdem *Additiones*, Ibid. 1593 in 8.

10. *Tratado de la concepcion de Nueſtra Señora*, Oſcæ, Michaelis Petillas in 16: Valentiæ, Petri Vermejo.

Prodiit a morte auctoris Matriti, Lud. Sanchez 1615 in 8, & Majoricæ 1616 in 12. Oldoinus aſſerit & *Latine* editum, an ab auctore? *Gallice* reddidit nobilis vir Antoninus Thomas & edidit Pariſiis, Joan. Bapt. Cuſſon 1706 in 12 pagg. 48.

Qua in opella piam auctor ſequitur ſententiam. Notat autem Alva *Sol. Verit. Rad.* 305 col. 2044, in editionibus Oſcæ & Valentiæ citatis deeſſe integrum Paragraphum conſider. 5, qui legitur in Matritenſi & aliis circa falſa miracula, quæ in concionibus narrari non probat, imo peccati mortalis arguit, etiamſi ad honorem Dei ficta videantur, juxta illud Pauli 1 ad Corint. cap. 15: *Diximus teſtimonium adverſus Deum &c.* & illud Auguſt. *Perhorrendum eſt aliquid falſo de Deo dicere, etiamſi ad laudem ejus videatur pertinere; non enim minori ſed majori fortaſſe ſcelere in Deo laudatur falſitas, quam vituperetur veritas.*

Præter ſuperiora opera in Bibl. Hiſp. Antonii & apud Altamuram ad 1595 recenſita, Oldoinus hæc refert:

Chronicon ordinis Prædicatorum a Franciſco Maria Torrigio in opere cui titulus *Grotte Vaticane*, Romæ 1639 in 8 edito laudatum.

Vitæ virorum doctrina & pietate clarorum ſui cœnobii Valentini, ſed an aliæ ſint quam S. Vincentii Ferrerii & B. Ludovici Bertrandi mihi incompertum, certe non meminit Diagus.

F. ALEXANDER DE FRANCISCHIS.

F. Alexander de Franciſchis patria Romanus, genere Hebræus, ſed a pueritia ut quidam referunt, vel ut alii, jam adultus ſacro baptiſmo tinctus, humanioribus optime excultus litteris, poſt preces ardentiſſimas diu rejectas, ut ordini cooptaretur, tandem votis potitus eſt, in æde S. Mariæ ſuper Minervam anno MDLVII menſe decembri veſte donatus. Tum litteris ſacris ita incubuit, ut ſacræ theologiæ magiſter, ſummuſque Eccleſiaſtes habitus fuerit, & inter tres ævi ſui primos, quorum alii duo erant Lupus Capucinus, & alter Franciſcus Panigarola Franciſcanus annumeratus. Cardinalis Alexandrini Pii V, ut aiunt, nepotis theologus allectus, etiam Hippolyti Mariæ de Beccaria ordinis totius magiſtri, ut & Joannis Aſturicenſis procuratoris generalis abſentium vices Romæ egit aliquandiu. Demum a Clemente VIII emunctæ naris pontifice (inquit hic Ughellus) cui familiarem admodum & commenſalem fuiſſe ferunt, ad ſedem Fori Livii evectus anno MDXCIV die quarta maii, Eccleſiam illam triennium ſapientiſſime adminiſtravit. At anno MDXCVII abdicavit gentilium ſuorum Hebræorum amore ductus, quibus ad Chriſti fidem adducendis reliquum vitæ impendere ac ſuperimpendere conſtituerat. Huic operi dum ſedulo & efficaciter Romæ inſtaret, obiit ibidem & ad Minervam ſepultus fuit. Diem & annum omiſerunt vel ignorarunt Ughellus, Fontana, & Altamura. Hoc ultimo teſte, cui facile fidem habeo, extant ejus 1600.

Conciones de tempore & de ſanctis.

Legendus & de hoc ſcriptore Julius Bartoloccius in Bibliotheca magna Rabbinica P. I pp. 218 & 219, ubi præclare eum laudat, & addit ſcripſiſſe lingua Hebraica

Notulas ſuper primum & ſecundum librum Pentateuchi « quibus, ſic Bartoloccius, aliquot loca « vulgatæ editionis, quæ a littera Hebræa diſſona « eſſe videntur, cum eadem docte & erudite con- « ciliat. Utilis quidem & commendabilis labor, ſed « valde dolendum, quod ultra XX caput Exodi non « extendatur. Aſſervatur codex Hebraicus auctoris « manu ut creditur exaratus in Bibl. Vaticana ſub « numero 168 in folio papyraceo. Ex quo quamvis « non appareat, quiſnam ſit illius auctor, attamen « in antiquo indice librorum Hebraicorum ejuſdem « bibliothecæ tribuitur huic noſtro Forolivienſium « epiſcopo. *Hallenus Bartoloccius.*

F. ANGELUS CASARINUS.

F. Angelus Caſarinus vel *Caſulinus* patria, profeſſione Tarviſinus, vir eruditione, pietate, prudentiaque inſignis, in mathematicis, aſtronomia judiciaria maxime, & genethliaca ſuo ævo pluſquam peritus, a Clemente VIII anno MDXCIII die XXI julii creatus epiſcopus Crapularum, vel ut alii ſcribunt Caprularum ad oſtia Lemonis fluvii ditionis oræque Venetæ civitatis maritimæ, nautis piſcatoribuſque frequentatæ. Hanc annis prope octo fideliter adminiſtravit Eccleſiam, e vivis ablatus in patria anno MDC, honorifice ſepultus in ſuæ nativæ domus templo, in periſtylio ejus ad vivum appenſa effigie cum inſcriptione ſequenti: 1600

M M M M M

Quid vis vive? loqui defuncto? ſiſte.
Quid urges?
Quis ſit hic? Excelſi pars quantacumque poli.
Quis fuerit? Fuit Angelus. Ex quo ſtemmate natus?

Digitized by Google

Ex Caſarinis civibus. Unde? Solo.
Qualis? Mythratus. Cujus? Crapulenſis.
An iſthic vixerit? Haud vixit, quod fato nihil dignum geſſerit.
Quo grandis die! Quatuor luſtra, ſed adde decem.
Qua fuerit vita? Sancta. Qua veſte profeſſus? Hac qua fert ſummi myſtica verba Dei.
An tibi ſit præſens? Præſens. Quidnam velit? Unum.
Ut miſeris diſcas vivere. Lector abi.
F. Joannes Franciſcus Marcheſi Tar. ord. Prad. obſervantiæ ergo.
S. S. S. S. S.
M D C.

Præfixos characteres M quintuplices ſubjectoſque totidem S ita exponunt. *Mortalis monumentum monet mentem moriendum. Suo ſumtu ſtatuendum ſtatuit ſepulcrum.* Sic Ughellus Ital. Sac. T. V, & ex eo Fontana in Theatro. Burchelatus ſuis ſcriptoribus Tarviſinis accenſet, quæ verò ſcripſerit, ſpeciatim non refert. Majorem fortè notitiam dabunt, & hic addent ſymmyſtæ gentiles.

F. ANTONIUS DAVILA.

1600. F. Antonius Davila genere Hiſpanus, ortu Americanus, patria Mexicanus, noſtri Auguſtini *Davila Padilla*, de quo poſtea ad 1604 germanus frater, ejuſdemque cum illo conventus Mexicani alumnus, exeunte Chriſti ſeculo XVI floruit, & eodem Auguſtino teſte Hiſt. prov. Mexic. lib. 2 cap. ult. ſcripſit

Arte para ſaber la lengua Mexicana.

Opus ejuſce linguæ juxta figuras & flexus dicendique lepores & elegantiam exacte perdiſcendæ cupidis commodum & neceſſarium. Sic Auguſtinus de ſuo fratre Antonio ſcribebat anno MDXCII, quo uterque Mexici florebant. Ejuſdem meminerunt Lopez P. IV lib. IV cap. 55, Altamura ad 1591, Antonius in Bibl. Hiſp.

F. BARTHOLOMÆUS PREMISLIENSIS.

1600. F. Bartholomæus Premisliensis Polonus natione, conventuſque Cracovienſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, laudatur a Starovolſcio in Ἐπετηρὰ p. 195, quem eruditionis varietate & profunditate nulli non æquandum exiſtimat, ipſi etiam ejus præceptori Bartholomæo de Medina, fuiſſeque refert in eccleſia cathedrali Cracovienſi Eccleſiaſten & concionatorem ordinarium, impiis & hæreticis, quos aſſidue palam & publice dictis factiſque arguebat, infeſtiſſimum, & ſcripſiſſe lingua ſua Poloniæ vernacula

Commentaria in evangelia totius anni de tempore & de ſanctis.

Latine. *Conciones in eadem evangelia.* Opus Sigiſmondo regi Poloniæ nuncupatum.

Opuſculum de confraternitate nominis Dei.

Hujus ſcriptoris ætas ex eo ſatis conjicitur, meritaque commendantur, quod Bzovius juvenis tum & diaconus a prælato ſuo huic Bartholomæo datus fuerit & commiſſus diſcipulus & comes. Quæ indicant exeunte ſeculo XVI, & XVII ineunte floruiſſe & obiiſſe.

F. DIONYSIUS PLAGESE.

1600. F. Dionysius Plagese Siculus Caſtellomaris ſive Stabiis in ora maritima Campaniæ ortus, loco nobili natus, ſacræ theologiæ magiſter, vir omni ſcientiarum genere inſtructiſſimus, cœnobiis regiis S. Dominici & S. Petri martyris Neapolitanis præfuit prior, & provinciæ Regni Siciliæ vicarius. Obiit circa annum MDC. Ejus cum laude meminit Vallius in Compendio p. 282, ubi & teſtatur plura ab eo relicta MS, quæ in lucem dare parabat, ſed ab ejus morte præmatura fuiſſe fere diſſipata, ſcilicet Sec. XVI

De excommunicationibus & cenſuris, præceptis, conceſſionibus, immunitatibus ſeu privilegiis, & ſimilibus.

De ſeptem Eccleſiæ ſacramentis.

In quartum ſententiarum commentarium. Hoc forte idem opus cum ſuperiori.

In logicam, phyſicam, methaphyſicam, theologiam quæſtiones ſelectæ.

Quorum pars major in manus amicorum devenerunt, quædam verò magiſter ordinis Auguſtinus Galaminius a Thoma Emmanuele noſtro ſibi tradi imperavit, vel ſervanda, vel etiam ſi conſonum viderentur typis edenda.

F. EUSTACHIUS DALEI.

F. Eustachius Dalei *de Bononia* vulgo a patria & profeſſione nuncupatus, theologus & eccleſiaſtes in utroque genere magnam ſibi jam comparaverat famam, cùm in ipſo ætatis flore vix enim XXXIII attigerat, a morte demeſſus eſt anno MDC menſe februario. Ejus cum laude meminere Fernandez, Pius fuſe P. II lib. 4 col. 342, Bumaldus *Minerval. Bon.* & Rovetta ad 1600. Hæc ab eo relicta dicuntur, & in Bibl. Bonon. noſtra ſervata: 1600.

Tractatus de auxiliis divinæ gratiæ.

Orationes variæ.

Sermones de tempore, de ſanctis & de B. Virgine.

Index in opera omnia Cajetani inchoatus at non perfectus.

In tres libros Ariſtotelis de anima annotationes & quæſtiones.

Item in octo libros de phyſico auditu

F. HIERONYMUS CORREA.

F. Hieronymus Correa ſeu Corrigia Luſitanus, vir undequaque conſpicuus, ait Souſa Hiſt. prov. Portug. P. III p. 10, omnium communi conſenſu & plauſu prior provincialis electus anno MDLXXXV menſe maio, anno tamen uno tantum eo munere functus eſt, ipſo januario ſequenti ab officio remotus a magiſtro ordinis Sixto Fabri. Ad annum MDC circiter vixit & ſcripſit 1600.

De concordia ſcientiarum.

De privilegiis ordinis Prædicatorum a ſede apoſtolica conceſſis.

Ejus meminit Joannes Brito in Theatro Luſitaniæ litterario, accuratius Antonius in Bibl. Hiſp. qui tamen ubi hæc prælo prodierint, aut ſerventur MS omiſit, quod gentiles forſan aliquando docebunt.

F. HYACINTHUS SUSCIUS.

F. Hyacinthus Susceius gente Polonus, conventuſque Cracovienſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, ac in baſilica B. Mariæ ejuſdem urbis majori celeberrimus Eccleſiaſtes, ad ſeculi XVI finem aut ſequentis initia claruit, cujus cum laude meminit Starovolſcius in ſua ſcriptorum Polonorum Ἐπετηρὰ Elogio LXXXVI, ubi de Severino Lubobulii ejuſdem ordinis p. 195, quo teſte ſcripſit 1600.

Poſtillas in evangelia totius anni, Vernacula Polonorum lingua.

Sermones de tempore & de Sanctis, Latine.

Digitized by Google

Sæc. XVI. *Apologiam pro SS. eucharistiæ sacramento contra Calvinianos*: ubi verò typis prodierint aut ignoravit aut siluit.

F. JACOBUS CLAVERIUS.

* 1600. F. Jacobus Claverius Romanus antiquissima nobilissimaque Claveriorum gente, quæ & Hannibaldensium ramus perhibetur, Romæ ortus, vir fuit seculo XVI clarissimus, ceu qui virorum omnium principum, cardinalium, eruditorum sibi conciliarit animos ac amicitiam laudesque meruerit. Natus est annum circiter MDXXXVI lustrico nomine Joannes Jacobus dictus, ac nondum pubes Octavio Farnesio duci Parmensi ob præclaram indolem ingenuasque dotes sic placuit, ut ab eo veluti filius haberetur, neque ejus familiaritate dux libenter careret. Ab eodem artibus omnibus amœnioribus sub optimis præceptoribus institutus est, ut quem ad majora quæque evehere cogitabat, verùm juvenis qui pietate super alia excellebat, caduca illa omnia contemnens, F. Angelo Bettini viro tum celebri auctore, ordini nomen dedit, habitumque Romæ in cœnobio Minervæo pridie idus januarii MDLVI tum annorum circiter XX induit, tumque primum Joannis nomen deposuit solo Jacobi retento. Anno MDLXXVI licèt molliori corporis constitutione usus, tredecim quadragesimas in majoribus Italiæ civitatibus jam prædicaverat, nonnullos etiam adventus, & per annum in festis solemnioribus, cum plausu & fructu ubique auditus. Incredibile autem est nec facile dictu quanta tum apud omnes auctoritate polleret. De eo sic scribebat F. Dominicus Tramodianus ord. Prædic. olim apud Lateranum & postea apud S. Mariam Majorem pœnitentiarius apostolicus (hunc in suo indice omisit Fontana) post multa in ejus laudem: *quin etiam multorum cardinalium ac principum nobilissimorumque hominum sic animos cepit, ut tanquam familiaris eis effectus sit, nihilque apud eos non possit.* Qui hæc probare voluerit, legat libellum tum editum hoc titulo: *F. Jacobi Claverii Romani ordinis Prædicatorum vita ac genealogia per D. Salustium Perusinum compilata & scripta, postremo verò ex materna in Romanam linguam translata per Joan. Bapt. Camotium*, Viterbii, Augustini Colaldi 1578 in 8 signat. A ad L. Extat Parisiis in Regia H 2816. Prima parte post breviculum ejus vitæ, virorum principum, ac nobilissimorum ingeniorum ad Claverium epistolæ & carmina Latina, altera eorumdem epistolæ & carmina Italica referuntur, ut quasi certatim ejus amicitiam cardinales ac eruditi quique ambivisse ac laudes cecinisse videantur. Vixit tamen ultra Claverius & ad annum MDC pervenit, quo pœnitentiarius apostolicus apud S. Mariam Majorem die VII januarii constitutus fatis cessit XXX Augusti sequentis, teste Fontana. Ut Salustius & Camotius clarorum virorum ad eum epistolas & carmina collegerunt ad annum MDLXXVI, utinam quis sequentes ad finem usque vitæ ad eum scriptas collegisset, seu potius utinam ipsius Claverii epistolæ vel datæ vel responsivæ fortè & carmina, quæ tantam illi cum omnibus Italiæ eruditis familiaritatem pepererunt, servata fuissent, iisque res literaria aucta fuisset. Aliàs seculo scilicet XV circiter medio floruerat ejusdem fere nominis, sed non ejusdem familiæ F. Jacobus Clavarus Ligur, sodalis etiam noster sacræ theologiæ magister, vir insignis a cardinali Branda in sua Hungariæ legatione theologus ascitus, de quo cum laude agit Joannes Nyder in Formicario lib. 3 cap. 10, & Ferrarius Hist. prov. Hungar. p. 3 lib. 4 p. 490, & Fontana in Monum. ad 1420: quos legesis. Vide etiam T. I hujus operis p. 773. Id monendum fuit, ne quis in utroque allucinetur.

F. JACOBUS MAGD'ALENA.

* 1600. F. Jacobus Magdalena Siculus provinciæ Trinacriæ, cujus autem conventus Antoninus Mongitore ex cujus *Bibl. Sicula* hîc datur, non refert, doctrina ac pietate claruisse dicitur circa MDC ac edidisse

1. *Sentenza o vero parere del M. R. P. F. Vincenzo Giustiniano Maëstro in theologia dell' ordine de' Predicatori circa l'imagine di S. Caterina di Siena, tradotto da Spagnuolo in lingua Italiana*, Panormi 1590 in 8.

2. *La vita & historia dell' apostolico predicatore S. Vincenzo Ferrer Valenziano dell' ordine di S. Domenico, raccolta dal M. R. P. F. Vincenzo Giustiniano tradotta da Spagnuola in lingua Italiana*, Panormi, Jo. Ant. de Franciscis 1600 in 8.

F. JOHANNES MADEYRA.

* 1600. F. Johannes Madeyra Lusitanus recensetur ab Antonio in Bibl. Hisp. ex fide Francisci de Macedo olim S. J. postea Franciscani in sua Lusitania liberata p. 719, cujus verò patriæ aut conventus alumnus fuerit, aut qua ætate claruerit, neuter refert. Hunc Altamura ad annum 1595 collocat. Scripsisse dicunt

Das vidas dos reis de Portugal.

F. LUDOVICUS RENGINO.

* 1600. F. Ludovicus Rengino Americanus Mexici natus, & ibidem ordinem amplexus, Indorum linguas varias ea facilitate comparavit, & ea elegantia loquebatur, ut etsi sine studio acquisierit, in iis plurimum studuisse videretur: quare donum illud quod *genera linguarum* apostolus vocat, Deum in hoc sodali nostro posuisse vulgo dicebant. Floruisse videtur circa finem seculi XVI, aut etiam initia sequentis. Ejus meminere Augustinus Davila Hist. prov. Mexic. p. 654 a, Antonius de Leone Bibl. Ind. Occident. Tit. XVIII, Antonius Bibl. Hisp. & ex his Altamura ad 1591. Quibus testibus scripsit

Tractados y sermones en lengua Mexicana, Mixteca, Zapoteca, Mixa, Chochona y Tarasca.

Las fiestas que se rezan en la provincia de Mexico per communicacion con la de Andaluzia, Mexici. Quibus verbis intelligenda crediderim officia propria sanctorum, quorum festa coluntur in provincia Mexicana, ut & in Bætica.

F. LUPERCIUS DE HUETE.

1602. F. Lupercius de Huete Aragonus conventus Valentini alumnus, sacræ theologiæ magister, vir sacrarum litterarum studiosus, vergente seculo XVI floruit, & anno MDC mortuus est, ut habet Fernandez. Ejusdem meminerunt Diagus Hist. prov. Arag. fol. 251 d, Lopez P. IV p. 792 a, extranei vero Possevinus, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit hoc titulo:

Metaphrastica expositio in primum caput Geneseos ex SS. Patribus & sacris doctoribus, ac theologis scholasticis collecta, Valentiæ, Philippi Mey 1589 in 4.

F. NICOLAUS NEELSSIUS.

† 1600. F. Nicolaus Neelssius Brabantus in oppido *Campenhout* natus, Gandavi ordinem amplexus est, & professus circa MDLVIII. Studiis Lovanii absolutis, ibidem ad gradus promotus est, & licentiatus, regens etiam positus pluribus annis theologiam

logiam de ſuperiore loco docuit. Fuit & inſignis divini verbi præco, & ut erat Græce Hebraiceque doctus, ſacras ſcripturas erudite & eleganter interpretabatur, quod tum ad revincendos Calvini emiſſarios maxime neceſſarium. Hinc anno MDLXXVII invaleſcentibus Gandavi novatoribus eo revocatus, conciones alternis diebus confirmandis in fide majorum catholicis, hæreticiſque refellendis habuit, donec his anno ſequenti furentibus, domumque noſtram invadentibus, graviora illi fuerunt cum ſuis ſodalibus ſuſtinenda. Hæc quæ omitto ne lectorem diutius morer, ſed nec noſtri eſt inſtituti recenſere, eo tandem evaſerunt, ut omnes, duo erant ſupra quadraginta, in exilium acti ſint, & alio abire coacti. Neelſſius Lovanium reverſus priſtinum regentis munus reſumſit. Anno verò MDLXXXIV in comitiis provinciæ Germaniæ inferioris Moſæ Trajecti celebratis ad ejus regimen electus eſt, & ſalutatus prior provincialis, quam deinceps ut ea ferebant tempora, ad mortem uſque ſapientiſſime adminiſtravit. Anno MDLXXXVI aſſentiente ſacra facultate Lovanienſi, in Duacena lauream accepit doctoralem, anno MDLXXXIV Gandavum vidit ſub rege catholico reductum, cœnobium que ſuum nativum ordini reſtitutum, in quo & tandem obiit, ut ſodalis Ludovicus Robiin me monuit legi in necrologio domus Gandavenſis, XXIX januar. MDC ætatis LX, in periſtylio ſepultus, ubi & olim hoc appendebat epitaphium:

D. O. M.

Morte obita & variis duris languoribus avi,
Hoc Nicolaus Neelſſius
Ordinis antiſtes hujus quam Belgica late
De finibus tendit ſuis,
Compoſitus placida requieſco in pace ſepultus.
Votis juvate poſteri,
Precipue Fratres, ut vobiſcum hinc aliquando
Ad celitum vitam vocer.

Ejus meminit Swertius in Athen. Belg. ubi vocat *virum candidi ingenii, priſcæ fidei, ſacrarumque ſcripturarum ſcientia probe inſtructum.* Laudat & Sanderus *Rer. Gandav.* lib. 5 cap. 7 p. 420, ſed accuratius omnibus noſter Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Domin. ubi de eo fuſius. Hæc ejus ſervantur apud noſtros Gandavi MS in charta in 4:

Commentaria ab eruditis ſumme expetita in Geneſim, cantica canticorum, Epiſtolas Pauli, & Apocalyſim.

Orationes varia Latine, Græce Hebraiceque.

Conciones de fide & ſymbolo.

Verùm ex quo ſuperiora opera vidit Ghilbertus, ſodalis Ludovicus *Robiin* litteris ad me datis me monuit jam deperdita eſſe, quod bibliothecæ præfectorum incuriæ aſcribit. Extant tamen adhuc in ea bibliotheca a dicto *Robiin* viſæ

Exhortationes quas ad ſodales in actuali provincia viſitatione habuit Latine & Gallice. Codex eſt MS chartaceus in 4 unciam unam ſpiſſus.

Prælectiones in quartum ſententiarum, codex MS Gandavi ſervatus. Sic ſodalis Bernardus *de ſonghe* in ſuo Belgio Dominic. p. 77.

* 1600. *F. PETRUS MARTYR BACCIONUS.*

F. Petrus Martyr Baccionus, ut ſcribit Mandozius, vel *Buccionus*, ut habet Fontana, Romanus vivebat circa annum MDC, & ſcripſit hoc titulo:

Hiſtoria & miracula S. Mariæ de Quercu ad Viterbium. Ubi autem & qua lingua etſi conjiciam Italica cùm nullus referat, nec Fernandez, a quo illi acceperunt, ut hîc addant ſui ſymmyſtæ gentiles, an ut opto ſperandum?

Sæc. XVI.

F. PETRUS MARTYR MEVANAS.

F. Petrus Martyr Mevanas a patria civitate olim epiſcopali, nunc oppido *Bevagna* vernacule, vel etiam a profeſſione ibidem in domo ordinis edita ſic nuncupatus, circa finem ſeculi XVI floruit, noſtro Joanni Baptiſtæ Bracceſchi de quo poſtea ad 1612 circiter æqualis. ♣ 1600.

Ejus extat Florentiæ in Bibl. S. Marci Arm. II n. 195

Sextica de Sphæra & de menſuris agrorum practicis. Opus F. Petri Martyris Mevanatis. Sic legitur in catalogo illius bibliothecæ, in quo cum continenter & ſine diſtinctione præcedant

Excerpta e Cypriano Leovitio a Leovitia Bohemo, & quædam ex Tabulis Prutenicis, e Ptolemæo antiquo ex Arabico tranſlato,

Item *Tabulæ altitudinis ſtellarum,*

Suſpicetur merito quis ejuſdem Mevenatis eſſe lucubrationes ſeu adverſaria, quod tamen diligentius explorent, penes quos eſt codex.

F. PETRUS DE PORTO CARRERO.

F. Petrus de Porto Carrero nobili ducum *de Alburquerque* in Hiſpania ſanguine natus, marchionis *de la Drada* germanus frater conventus Salmanticenſis alumnus profeſſus, vir moribus literiſque quam natalium ſplendore longe clariſſimus, Complutenſis academiæ, conventuſque S. Thomæ regens, mira dicendi facundia præditus, concionator habitus eſt ſuo ævo clariſſimus: edendaſque typis parabat, quas magna ſui fama per Hiſpaniam habuerat † 1600.

Conciones egregias:

Sed Deo vocante opus mors interrupit præmatura circa finem ſeculi XVI vel initia ſequentis. De quo legendus Lopez *P. III lib.* 1 *c.* 38 *p.* 154: ubi addit priuſquam Complutum accederet, jam theologiam in univerſitate Compoſtellana primæ cathedræ profeſſorem, & in gymnaſio regio S. Thomæ Abulenſi e ſuperiori loco docuiſſe. Meminit & Fernandez ubi *de Academiis.*

F. PETRUS DE SOTO.

F. Petrus de Soto alter ab illo celebri de quo ſupra ad 1563, & ipſe gente Hiſpanus, ſed patria Burgenſis & profeſſione conventus Methymnenſis Campeſtris alumnus, ſtudiorum cauſa Valliſoletum miſſus ſub præceptoribus Michaele *de Benavides* & Antonio *de Arcidiano*, adeo literis claruit, ut erudiendis aliis ſublimioribuſque ſcholæ honoribus deſtinaretur. Cùm verò de miſſione ad Philippinas inſulas, novaque tum ibi erigenda provincia tractaretur, ſtudio æſtuans ſalutis animarum, fideique propagandæ, vel ipſo priore ſuo renitente Ferdinando de Caſtillo viro egregio, de quo ſupra ad 1593, qui tantæ ſpei juvenem ægre ferebat ſuæ provinciæ eripi, ſuorum tamen magiſtrorum Michaelis & Antonii memorarorum inductus exemplo, cum iiſdem ipſe primus ad Indias Mexicanumque regnum, ac inde Manilam transfretavit, quo XXII julii MDLXXVII appulit; moxque ipſo S. Dominici feſto ſequenti concluſiones theologicas præſide dicto F. Michaele *de Benavides* publice propugnavit. Pangaſinam inde miſſus ad ferocis admodum & ab apoſtolicis viris hactenus indomitæ gentis homines duriſſimos, in ſenticoſiſſimo eruderando illo infidelitatis agro labores & vitæ diſcrimina tulit, uti narrat noſter Didacus Aduarte Hiſt. Philipp. lib. 1 c. 52, qui præclara ejus in infidelium converſione facinora, mortemque

Sæc. XVI. ſanctiſſimam accurate deſcribit circa MDC. Lingua Indorum *de Pangaſinan* vernacula reddidit

Totius anni Evangelia, nonnullas ſanctorum vitas, ac exempla virtutum, quæ etiamnum maximo ſunt uſui & pretio, a ſtyli facilitate, proprietate vocum, ac linguæ puritate, quam ille perfectiſſime comparaverat, & non ſecus ac indigena loquebatur, commendata.

F. SEBASTIANUS CASTELLETTUS.

* 1600. F. SEBASTIANUS CASTELLETTUS Romanus a Fontana in provinc. Rom. laudatur, ceu qui ad MDC florebat, & teſte Lucarino ſcripſit

Vitam S. Raimundi, &
Librum de S. Cecilia.

Qua verò lingua an Latina an vulgari neuter meminit, ut neque an hæ opellæ typis editæ an MS relictæ, nec hujus ſcriptoris ulla aliunde mihi memoria.

F. SEBASTIANUS GAUDIOSO.

* 1600. F. SEBASTIANUS GAUDIOSO Siculus Parthenopæus patria, profeſſione conventus Neapolitani S. Petri Martyris alumnus, quem S. Ludovici Bertrandi in Hiſpania, & venerabilis memoriæ Bernardini Lucenſis in Aprutio diſcipulum & æmulatorem dixiſſe, laudaſſe ſatis eſt, obiit in dicto ſuo cœnobio, Vallio quem hic excipio ita referente p. 277 : quo autem anno ille ſilet, ſed ut conjectu pronum circa finem ſeculi XVI aut initia ſequentis, cùm Bernardinus obierit anno MDXCV. Scripſit Sebaſtianus ſeu potius ex Hiſpano a ſe Italam redditam ac verſam edidit

La Vita di S. Pietro Gonzales volgarmente S. Telmo detto, dell' ordine de' Predicatori.

Scripſiſſe præterea dicitur

Un trattato contro la beſtemmia.
Il modo di ſapere ben predicare.

Aliaque plura, quæ negligentia poſterorum exciderunt.

F. STEPHANUS GUARALDUS DE CENTO.

* 1600. F. STEPHANUS GUARALDUS DE CENTO, quo ultimo agnomine a loco originis ditionis Bononienſis oppido plerumque laudatur, inter primos ætatis ſuæ theologos nomen ſibi fecit, pluribus annis gymnaſii noſtri Bononienſis, tum & Romani ad Minervam regens inſtitutus : provinciæ etiam ſuæ utriuſque Lombardiæ præfuit prior provincialis. Obiit tandem Bononiæ anno MDC, tum ibidem conventus ſui nativi prior, & Inquiſitorem unâ a MDXCVI agens, quo eodem munere antea Comi & Venetiis functus fuerat. Ejus inter ſcriptores meminerunt Gozzeus & Pius P. II lib. 4 p. 338. Ejus tamen non extant niſi

Scholaſtica commentaria F. Conradi Koëllin de quo ſupra p. 100. a *in Primam ſecundæ S. Thomæ recognita & a mendis expurgata.* Edita Venetiis, Franciſci & Dominici Nicolini 1589 in fol.

Tractatus de auxiliis divinæ gratiæ eidem tribuitur a quibuſdam, inter quos Alidoſius & Bumaldus, qui & addunt

Commentaria in libros phyſicorum & de anima : Sed ejus non haberi niſi opus præfatum Koellini monet Pius citatus.

F. STEPHANUS DE SAMPAYO.

† 1600. F. STEPHANUS DE SAMPAYO Luſitanus, Oliſſiponenſis origine, & profeſſione conventus ibidem S. Dominici alumnus, vir fuit eruditione, religione, moribus, & pietate commendatus, in patriam autem ſuam regemque ſub quo claruerat Sebaſtianum, ac Antonium in regni comitiis electum miro flagrantique ductus affectu : quem ideo Hiſpaniæ rex Philippus II armorum vi Luſitaniæ ſceptrum adeptus, Antonio notho competitore pulſo diutino carcere detinuit vinculis ferreis maceratum. Liber tandem factus, qua via, modo, vel occaſione, nondum exploratum habetur, profugus ut alii complures Luſitani, cum Antonio ſe recepit in Galliam, Toloſæque apud noſtros hæſit, ubi regentis academiæ ſeu publici profeſſoris, doctoriſque honores & dignitatem adeptus eſt : cujus meminit Percinus noſter *in Monum. Toloſ.* Tract. *de Academ.* p. 191 & 197. Cùm anno MDXCVIII menſe junio novus in Italia ſurrexiſſet apud Venetos Sebaſtianus, ſe Luſitaniæ regem ex Aphricana captivitate reducem præſtans, qui & ad Hiſpani oratoris inſtantiam ſenatus authoritate Venetiis in carcerem detruſus eſt, Sampayus unâ cum ſuis gentilibus, ſeu innato in regem & patriam affectu, ſeu rei novitate captus, e Gallia Venetias ſe contulit veritatis comprobandæ cauſa, tum diſſimulato vultu clam in Luſitaniam irrepſit magno certe capitis diſcrimine, ſi deprehenſus ab Hiſpano fuiſſet, rem tamen ibi Sebaſtiani illius redivivi feliciter, occulte, prudenterque apud proceres Luſitanos egit : Venetias exinde reverſus pro Sebaſtiani ſui libertate apud ſenatum Venetum indefeſſe laboravit, quam tandem XV dec. MDC Francorum regis Henrici IV, reginæ Anglorum Eliſabethæ, & ordinum Belgii fœderati aliorumque principum commendatione ſenatus decreto obtinuit, quo dictus Sebaſtianus diei unius conceſſo ſpatio e civitate, ac trium aliorum dierum tota omnino Veneta ditione excedere tenebatur. Quod & factum. Sebaſtianum illum comitatus eſt Stephanus noſter, at rege illo a magno duce Florentiæ capto, & inter manus Hiſpanorum tradito, quid vel ubi egerit Sampayus, aut quando vel ubi vivere deſierit, vix puto certo quis dixerit, cùm abinde altum ſit de illo apud auctores ſilentium.

Præfatus Antonius nothus Luſitaniæ rex acclamatus Oliſſipone XXIV junii MDLXXX poſt expulſionem ſuam apud Ruellum juxta Pariſios agens, ad Gregorium XIII P. M. ſic ſcribebat anno MDLXXXII. Poſt recenſitos varii ordinis viros eximios, qui durius ab Hiſpano habiti ſunt, inter quos ex noſtris laudantur FF. Ludovicus de Souromayor, Antonius Senenſis, Didacus de Noruña, Joannes à Cruce, Sebaſtianus de Vargas, Ignatius a S. Dominico, Emmanuel a Coſta, his ita ſubjungit verbis : *F. Stephanum Sampayo virum doctum eruditumque lectorem poſt longiſſimi carceris in Luſitania moleſtias & ſupplicium, inde ferreis onuſtum vinculis tranſtulit in Caſtella regnum, ſtricteque ac crudeliſſimo carcere detinuit. Dominicani profeſſores theologi & cathedratici ſuis aut exuti ſpoliatique cathedris, aut in exilium amandati &c.* Quæ epiſtola e Luſitano Gallice reddita prodiit Pariſiis apud Gervaſium Alliot 1629 in 8, & legenda pag. 240.

F. Joſephus Texeira noſter de quo poſtea ad 1620 Luſitanus & ipſe profugus Stephani noſtri ſodalis & multa familiaritate devinctus in epiſtola ad anonymum amicum Gallice edita 1601 in 8, Reſponſ. ad 5 quæſt. pag. 80 ſic habet : *Qui regis Sebaſtiani* (nempe illius redivivi putati) *Domini mei libertatem proſequuntur, hi ſunt, F. Stephanus Sampayo*

Digitized by Google

doctor regens in facultate theologica Toloſæ, veſtræ Dominationi probe notus, qui in obſequium ejuſdem regis occulte profectus in Portugalliam, certo ſuam expoſuit vitam, & manifeſto diſcrimini, & Ciſterciensis quidam magni nominis authoritatiſque doctor, ut audio, nomine F. Chryſoſtomus, ac Joannes de Caſtro jam dictus Alvari de Caſtro unius e quinque a rege Sebaſtiano quondam electis vocatiſque regni adminiſtris filius &c.

Opus autem Stephanus hic ſcripſit hoc titulo: *Theſaurus arcanus Luſitanis gemmis refulgens, in quo Ægidii magi olim Theurgici ſtupenda hiſtoria, variis exculta dialogis, atque aliorum SS. Patrum ord. Prædic. ex eadem Luſitania geſta, multaque alia ſcitu digniſſima continentur*, Pariſiis, Thomæ Perier 1586 in 8 pagg. 533. Guillelmo Ruzeo Andegavenſi epiſcopo Carolo IX olim tum vero Henrico III Franciæ regibus a confeſſionibus nuncupatum. Quo in in opere hæc continentur:

1. *Converſiones miranda Divi Ægidii Luſitani doctoris Pariſienſis ord. Prædicatorum libri IV*, olim a noſtro Andrea Reſendio MS relicti & a Sampayo in lucem primum editi. De quibus cenſuram noſtram protulimus Tomo I hujus operis p. 241, ubi de eodem Ægidio Luſitano. Videſis.

2. *Compendium geſtorum & ſanctæ converſationis D. Gondiſalvi Amaranthi Luſitani ord. Prædic.* Quod e Luſitano noſtri Didaci de Roſario ad inſtantiam D. F. Bartholomæi de Martyribus Bracharenſis archiepiſcopi ſcripto & Bracaræ edito Latine vertit & edidit. Addit quemdam Luſitanum ordinis religioſum idem jam tentaſſe, taliter tamen Latinitate donatum, ut ad nihil aliud hujus codex MS ei deſervierit, quam ad veritatem hiſtoriæ aliquando concordandam. Iſte Luſitanus Frater tum ut ait mortuus, eſt F. Antonius Senenſis, qui tamen in literis humanioribus non videtur Sampayo inferior. Cap. 2 hujus compendii ſeculum præſcriptum & indubitatum quo vixit Gondiſalvus fatetur ſibi non conſtare, imo cùm aliorum Luſitaniæ Patrum antiquorum veſtigia nonnulla invenerit in Bibliothecis conventuum noſtrorum Galliæ, Gondiſalvi nec nomen aut memoriam reperiſſe. Quibus verbis indicare videtur noſtri Laurentii Pignon Chronicon, in quo Beatorum ordinis maxime e Luſitania ortorum ſeries ſatis ampla recenſetur, ubi tamen Gondiſalvi nomen non legitur. Unde quamvis ſeculo ordinis I, Chriſti XIII floruiſſe putet Sampayus, D. *Chatelain* eccleſiæ Pariſienſis canonicus in eruditis ſuis ad martyrologium annotationibus Gallice editis, ad januarii X diem Gondiſalvum cenſet longe poſteriorem, & ſub finem ſeculi XIV, aut initia ſequentis id eſt circa MCCCC tempore ſchiſmatis Avenionenſis vixiſſe ac obiiſſe. Quæ peritiorum arbitrio & cenſuræ permitto. Compendium hoc in Actis SS. ad X jan. edidit Bollandus, ſed e dialogico in hiſtoricum continuum immutatum.

3. *De inſigni ſalutiferaque converſione Divi Petri Conſalvi Tudenſis ord. Prædic. Aſtorgæ olim eccleſiæ decani, deque ejus miraculis tam in vita quam in morte.*

4. *B. Pelagii Conimbricenſis Luſitani geſtorum breve compendium.* Obiit VI novemb.

5. *Breve compendium vitæ miranda S. Laurentii Menendii Luſitani Ord. Prædic.*

6. *Compendium religioſæ vitæ & ſanctæ converſationis, miris exornatæ prodigiis B. F. Petri Eborenſis Luſitani, qui humilem converſorum Fratrum vitam in ord. Prædic. profeſſus eſt*, obiitque XII jan. MDXXVIII. E vernaculo Luſitano F. Andreæ Reſendii Latinitate donavit Sampayus.

7. *Stemma ſelectiſſimum ornatiſſimumque ſacri ordinis Fratrum Prædicatorum, in quo D. Patriarcha Dominici ſocii primi patres, ſucceſſores magiſtri reverendiſſimi, comitia generalia, ſummi pontifices, cardinales, patriarchæ, atque alii omnes viri dignitate, ſanctitate & literis inſignes, qui a primis exurientis ordinis initiis ad noſtra uſque tempora floruerunt, non minus exacte quam ſuccincte recenſentur.*

Sec. XVI.

Verùm ſtemma illud præter typorum errata innumera, nomina & cognomina corrupte ſcripta, & eadem pluries repetita, caute omnino legendum, cùm auctor paſſim & frequenter non in obſcuris tantum & levioribus, ſed etiam vulgatis certiſve locorum, temporum, rerumque ipſarum hiſtoriis labatur & impingat.

F. THOMAS LIMATOLA.

FR. THOMAS LIMATOLA, qui & *de Capua* frequentius a patria ſcilicet in regno Siciliæ nuncupatur, conventus SS. Roſarii Neapolitani alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, ſtudium generale S. Dominici Parthenopæum pluribus annis rexit, ſacramque doctrinam diutius profeſſus eſt etiam apud Montis Oliveti monachos, ut & apud Cartuſianos Neapolitanos ad S. Martinum. Inſigni ejus fama excitati Meſſanæ urbis rectores, metaphyſicæ lectorem non levi honorario acciverunt qui apud eos de ſuperiori loco publice doceret, quod munus annis multis magna ordinis gloria ſuſtinuit, ibidemque grandævus & docere & vivere deſiit circa MDC plus minuſve, apud noſtros vel S. Dominici vel S. Hieronymi ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 377, Toppius *Bibl. Napol.* & ante hos F. Matthias Aquarius æqualis & ſymmyſta ſuper XII lib. Metaphyſic. Dilucid. ult. pag. 600, ubi ſic de eo: *Reſponſiones iſtas afferebat doctiſſimus Thomas Capuanus, baccalaureus & magiſter licentiatus in quadam publica diſputatione, tenaciſſima memoria & ingenio pollens.* Ejus feruntur

1600.

Super metaphyſicam & de Trinitate commentaria.

An illa an quoddam aliud opus laudat Aquarius citatus, cùm ſic de eo loquitur Addit. ſuper II ſentent. diſt. 18, ubi de formatione Evæ: *De qua re lege latius interpretationem pulcherrimam, quam nuper compoſuit doctiſſimus vir magiſter & regens florentiſſimi ſtudii Neapolitani Thomas Capuanus ſacræ theologiæ profeſſor.* Legendus & de eo Vallius in Compendio p. 272, quem hîc excipimus; ſed accuratius quid forſan addent auctoris ſodales.

SCRIPTORES SECULI XVI quorum ætatem certo deprehendere non licuit, quos ex inſtituto ordine alphabetico recenſemus. Adjiciuntur ſimul quædam ſuperius ſive T. I, ſive hoc altero laudatis addenda.

F. ALBERTUS.

FR. ALBERTUS quidam abſque agnomine laudatur, nec cujas fuerit aut quo ſeculo vixerit, additur: ſed ei aſcribitur opus hujus tituli

Ars chiromantiæ edita a F. Alberto ordinis FF. Prædicatorum.

Extabat in Bibl. Baluziana inter codd. MSS in 4 recenſita catalogi n. 539, nunc verò eodem n. in Regiam tranſlata. Videtur opus alicujus, qui ſub Alberti Magni nomine ſuæ lucubrationi auctoritatem quæſierit, ut alia plura ei fuerunt ſuppoſita.

Ad ALBERTUM MAGNUM p. 182 a tomi primi adde ad n. 20 hanc aliam opellam hujus tituli:

Tractatus de modo opponendi & reſpondendi auctore Alberto Magno. Vetus Editio in 4.

Extabat in eadem Baluz. catalogi impreſſorum re-

Sec. XVI. censitus n. 4944. Extabat ibidem n. 5220 recensita

Alberti Magni naturalis philosophia edita cum Johannis Magistri tractatu de Fato, Parisiis 1513 in 4.

Quem articulum adde p. 178 a n. 1.

F. Ambrosius Catharinus de quo supra hoc tomo actum est p. 144. *Adde* ad p. 150 b post n. 4:

Cùm synodus Tridentina Bononiam translata est, Patres qui ad illam civitatem accesserunt, secutus est Catharinus, tumque solemnem ad eos in prima sessione ibidem habita die XXI aprilis MDXLVII habuit orationem, Hæc inter codd. MSS Bibl. Baluz. extabat inter plures alias in eadem synodo habitas recensita catalogi n. 307 hoc titulo:

R. in Christo P. Fratris Ambrosii Catharini episcopi Minorensis Oratio habita Bononiæ in sessione ad Patres concilii.

Nunc verò illa cum cæteris ejusdem Baluz. codd. MSS in Regiam transiit: quod semel monitum memineris in sequentibus.

Mirum hanc Catharini actionem ab iis qui de synodo illa egerunt fuisse omissam.

F. ANDREAS RUIZ.

F. Andreas Ruis Hispanus Legionensis laudatur a Davila *Teatro de las Yglesias d'España* T. I p. 346 inter viros illustres civitatis Legionensis. Excipit Antonius Bibl. Hisp. Illum autem reliquisse asserunt a se compositа

Concionum duo Volumina.

Hujus scriptoris nulla apud nostros nomenclatores memoria: erit forsan e suis gentilibus, qui plura & certiora de eo nos doceat, & hîc addat.

F. ANGELUS VERONENSIS.

F. Angelus Veronensis inter viros illustres nodis theologalibus solvendis claros recenseur a Leandro Alberto fol. 147 b. *Prior*, inquit, *præfuit cœnobio Bononiensi, Mediolanensi, & ter suo Veronensi, ac pluribus aliis, demum toti congregationi* (utriusque Lombardiæ) *vir certe integerrimus & justus & theologus bonæ mentis:* ex quibus circa MD floruisse conjicias. Inter Inquisitores generales Brixienses ad MCCCCXCIX numeratur F. Angelus de Verona sacræ theologiæ baccalaureus apud Fontanam in Theatro pag. 560, & in Monum. ad MDI, quem cùm tempora conveniant, eumdem facile censeas. Ad eum est breve Alexandri VI datum Romæ & relatum a Peña in notis ad opusculum *de strigibus* nostri Bernardi Comensis. An quædam ediderit opera, vel extent saltem ejus ut inquisitoris acta, merito quærant & hîc addant curiosi gentiles.

F. ARCHANGELUS ANGELUS CALLIGARIUS.

F. Archangelus Angelus Calligarius Ligur e *Carogano* apud Lepanthum seu Naupactum oppido ortus, ex Raphaele Soprano laudatur ab Oldoino in Athen. Ligust. ceu a quo scripti sunt

Hymni in laudem sanctorum ordinis Prædicatorum.

Quos apud suos servari dicunt haud dubie MS. Neque hujus scriptoris alia mihi est aliunde memoria.

F. Armandus de Bellovisu de quo actum est T. I p. 583 b. *Adde* ad n. VIII p. 585 a: Extabant in Baluziana inter impressos n. 2517 recensitæ

Collationes Armandi de Bellovisu pro festivitatibus Sanctorum, Parisiis 1519 in 4.

F. Arnaldus de Badeto, de quo supra actum est hujus T. II p. 96 a. *Adde* ad articulum 2 operum:

Margarita virorum illustrium &c. prodiit Tolosæ 1525 in 4. Extabat in Balusiana n. 5145 recensita.

F. AUGUSTINUS CERASOLA.

F. Augustinus Cerasola Aprutius, Teate natus, & ibidem ordini ascitus, a Toppio inter scriptores Neapolitanos recenseur, quem eximium philosophum ac theologum, concionatoremque celeberrimum in aula Sabaudiæ ducis ac principis Pedemontii seculo XVI claruisse testatur, ac edidisse

Alcune sue prediche in Turino pronunciate, Augustæ Taurinorum. Annum omisit Toppius aut ignoravit.

F. BARNABAS DE XEA.

F. Barnabas de Xea Hispanus, patria & professione Conchensis, laudatur a Johanne Paulo Martyre Riço in historia civitatis Conchensis edita Madriti anno 1629 in fol. P. III cap. 13 p. 308, ubi tamen de eo nihil aliud dicitur, nisi quod & ordinis Prædicatorum fuerit, & scriptis claruerit. Nec de eo plura habent Antonius Bibl. Hisp. Altamura ad 1594, & Hyacinthus de Parra in Memor. MS.

F. BARTHOLOMÆUS BERGOMAS.

F. Bartholomæus Bergomas a patria & professione sic nuncupatus laudatur a Donato Calvo in sua *Scena Letteraria de' Bergamaschi*, diciturque inter historicos primæ classis sua ætate habitus, ceu qui ad exemplum Jacobi Philippi Bergomatis auctoris *Supplementi chronicorum* initio seculi XVI florentis, scripserit

Chronicon diffusius a principio mundi ad suam usque ætatem.

Mirum hunc scriptorem a nostris nomenclatoribus, a Rovetta ipso omissum.

F. Bartholomæus de las Casas supra hoc tomo laudatus p. 192 b. *Adde* ad opera ibidem recensita:

Carta que el obispo de Chiapa Don Bartolomen de las Casas escrivio al padre maestro Miranda estando en Inglaterra con el rey, respondiendo a ciertas dudas, que le embio a preguntar cerca de la materia de los Indios, quando se trattava de venderlos.

Extabat in Baluziana inter codd. MSS recensita catalogi n. 651, nunc verò in Regia eodem n.

F. Bartholomæus de Luca vulgo dictus *Prolomans*, de quo actum est T. I p. 541 a. *Adde* p. 543 ad n. 1: Sub ejus nomine prodiit

Genealogia Roberti Ghiscardi cum pluribus aliis, Cæsaraugustæ 1578 in fol.

Extabat hæc editio in Baluziana & recensetur catalogi n. 1615.

Digitized by Google

F. CAROLUS LAINE'.

F. Carolus Laine' quidam Gallus patria & profeſſione Carnutenſis provinciæ Franciæ alumnus ab Altamura laudatur ad 1547 in Append. ex noſtro Nicolao *le Febure*, & dicitur theologiæ magiſter, quod lubens conceſſerim, ſed in alia facultate promotus fuerit quam in Pariſienſi, in cujus actis nulla hujus Caroli memoria. Sanctimonialium noſtrarum Piſſiacenſium confeſſarium fuiſſe addunt, & in hoc munere in eodem monaſterio circa annum indicatum obiiſſe. Præſtant etiam egregium fuiſſe fidei catholicæ athleram, & adverſus Lutheranos Calviniſmoſque tum per Galliam graſſantes verbo & ſcripto ſtrenue decertaſſe, ac plura litterarum reliquiſſe monumenta, ſed quæ typis non prodierunt.

F. CORNELIUS DE LUCEMBURGO.

F. Cornelius de Lucemburgo laudatur a noſtro Alberto Brandano in ſuo Roſeto Mariano, ceu qui ſcripſerit & poſteris reliquerit *Sermones*.

At cùm hujus ſcriptoris nulla ſit apud Deſſelium, Swertium, & diligentiſſimum noſtrum Ghilbertum *de la Haye* in Bibl. Belgo-Dominic. MS memoria, errorem ſuſpicor in nomine, nec alium eſſe a Bernardo ejuſdem cognominis, de quo ſupra actum eſt ad 1535: quod diſcutiant gentiles.

F. DIONYSIUS OCCILLUS.

F. Dionysius Occillus Parthenopæus, conventus ibidem S. Petri Martyris alumnus, vir fuit rerum ordinis Prædicatorum in regno Neapolitano geſtarum ſcrutator curioſus. Ad annum MDIV floruiſſe vult Altamura, ſed & hujus ſeculi medium circiter attigiſſe facile crediderim. Scripſit hoc titulo:

La Cronica della provincia oſſervante del regno di Napoli dell' ordine de' Predicatori.

Cujus operis meminit noſter Dominicus Gravina, ubi de Sacro Depoſito cap. XXII nn. 24, 26, & 28. Ejuſdem chronici exemplum MS apud Ambroſium Arcilza de Arienzo conventus S. Spiritus ad Palatium anno MDCLXXVIII priorem vidiſſe ſe & evolviſſe, eoque ſe uſum teſtatur Toppius *Bibl. Napol.* ubi & gravius excandeſcit in Theodorum *Valle* Privernatem noſtrum, quod opus Occilli ſolemni plagio in ſuum derivarit integrum, nulla ejus quem inverecunde prædabatur, facta nequidem nominis memoria. Quod ſi verum, non iniqua eſt Toppii querela, etſi fatendum ſit aliunde Theodorum multa ex ſuo addidiſſe, qualia ſunt illa omnia, quæ habet de viris illuſtribus ſaltem a medio ſeculo XVI ad medium ſeculi XVII

F. DOMINICUS DE NOCERA.

F. Dominicus de Nocera de' Pagani Siculus a Toppio laudatur in ſua *Bibl. Napol.* & inter ſcriptores recenſetur in omnibus ſuis indicibus: at in ipſa bibliotheca omittitur, neque ejus alia mihi aliunde memoria. Quis fuerit, & quæ ſcripſerit, ſuorum gentilium diligentiæ eſt inquirere, noſque docere, vel quod optamus, hic addere.

F. DOMINICUS SPATAFORA.

Sec. XVI.

F. Dominicus Spatafora Panormi nobili loco natus, ſupra ad annum 1521 referendus erat: ſed ſerius habita ejus notitia, hic ſaltem viſus eſt collocandus. Fuit igitur ille conventus S. Citæ Panormi alumnus, in quo adoleſcens ordini nomen dedit, & poſt aliquot a profeſſione annos Patavium ad ſtudium generale miſſus, emenſo litterario curriculo per omnes ſcholæ agones lauream magiſterii obtinuit. Panormum reverſus verbi Dei prædicationi totum ſe dedit, non ſine ingenti animarum fructu, ceu qui una ſanctitate vitæ clareret, & conciones ferventiſſimas exemplis eximiis, diſciplinæ regularis cultu, orationis ſtudio, auſteritate victus, caritate, humilitate, omnique virtutum genere tutaretur. Harum inſignium dotum fama Romam uſque delata, a magiſtro ordinis accerſitum ferunt, & in ſocium laborumque participem allectum. Tum deinde in ſuam inſulam reverſus, Gingunum vulgo *Monte Cerignone* abire juſſus eſt, qui inibi cœnobium ordinis erigeret anno MCCCXCIII, quod & ædificavit, & ad mortem uſque ſedulus adminiſtravit. Eo in oppido quam hactenus vitam inierat, non ſolum proſecutus eſt, ſed in dies ad majora & perfectiora extendens ſeipſum, virumque apoſtolici plane pectoris ſe præbens, evangelica prædicatione incolas ad omnia pietatis officia inflammavit. Prænunciato demum die mortis ſanctiſſime obiit in eodem oppido die XI novembris MDXXI, miraculis in vita & poſt mortem a Deo illuſtratus. Sic habet Antoninus *Mongitore* Bib. Sic. T. II in Addendis p. 46, ubi & monet ſe vitam ejuſdem Dominici faſius ſcripſiſſe in ſuo opere *De Vitis SS. Panormitanorum*, & Marcheſium emendat, qui in *Diario Domenicano* T. VI p. 171 Meſſanenſium eum falſo cenſuit ea ratione, quod ramus quidam familiæ *Spatafora* Meſſanæ floreat, cùm & alter ejuſdem ramus Panormi adhuc & etiamnum clarus habeatur, ex quo ortus eſt Dominicus noſter: in idque plura congerit documenta & ſcriptorum teſtimonia, ut Johannis Mariæ Beitini in *Inquiſitionis Roſa Virginea q.* 10 *Contemplatione* 1 *p.* 387: Thomæ Vaginelli in Oratione inſcripta *Hercules Atlanticus p.* 28: Vincentii Auria *Hiſtor. Crucifixi Panor. pp.* 2 & 290: Hyacinthi Montalti Hiſtor. ord. Prædic. in Sicilia, & aliorum. In cœnobio Panormitano exat effigies antiqua, cui ſubjicitur hæc inſcriptio: *B. P. M. F. Dominicus Spatafora nobilis Panormitanus.* In cœnobio Gingunenſi etiamnum ſervantur F. Benedicti Utinenſis provinciæ S. Dominici prioris ad ſanctum virum epiſtolæ datæ die XXIV maii MCCCCXCIII ſic inſcriptæ: *Filio cariſſimo F. Dominico Spatafora ſacræ theologiæ magiſtro conventus S. Citæ de Panormo provinciæ Trinacriæ ordinis Prædicatorum.* Omitto plura apud eum legenda. Scripſit

Sermones de tempore & de ſanctis.

Quos manu auctoris ſcriptos paucis abhinc annis ſervabat quidam ſodalis ordinis Tauromenitanus teſte Montalto citato.

F. DONATUS DE BRIXIA.

F. Donatus de Brixia a patria vel ſaltem a profeſſione ſic nuncupatus, in provincia Lombardiæ ſuperioris florebat circa hujus ſeculi XVI initia, veterum ſcriptorum noſtrorum operibus prælo edendis ſedulo incumbens, inter quæ duo mihi occurrerunt

Liber de ſenſibilibus deliciis paradiſi, Venetiis, tum poſtea Pariſiis 1513 in 8.

Qui quidem a noſtro Johanne de Tambach pri-

Sæc. XVI. mum prodiit, ſed ut volunt a noſtro Bartholomæo de Lapaciis vel aliter de Rimbertinis recognitus, in compendium redactus fuit. Sub cujus nomine edidit Donatus præfixa ad lectorem præfatione. Alterum eſt

Liber de quatuor inſtinctibus F. Henrici de Vrimaria, Venetiis, & Pariſiis, Johannis Parvi, & Jodoci Badii 1514 in 8, præfixa etiam ſua ad lectorem epiſtola.

Hunc Henricum cum aliis noſtratibus putavit editor fuiſſe ordinis Prædicatorum, ſed vide T. I hujus operis p. 741, ubi ſuis Auguſtinianis Eremitis reſtituimus.

F. DURANDUS DE CROSO.

F. Duran'dus de Croso Gallus Anicienſis conventus, ut conjectu pronum, alumnus, & ſacræ theologiæ magiſter circa ſeculi XV medium floruit. Ejus extant apud Carmelitas Anicienſes ſervati MS hoc titulo:

Sermones F. Durandi de Croſo ordinis Prædicatorum in ſacra pagina magiſtri.

Vidit D. Jacobus Boyer aſceta Maureus, qui ex affectu erga ordinem noſtrum me monuit epiſtola data XVI auguſti MDCCXIX, ita ſe legiſſe in codice MS, & dici anno MCCCCLIV ſcriptum. Fuit & alter apud nos ejuſdem agnominis Bernardus de Croſo, ſed junior, ſupra laudatus p. 40 a.

F. EDUARDUS JANSENIUS.

F. Eduardus Jansenius Flander, patria profeſſioneque Gandavenſis, ab Antonio Sandero *Rerum Gandavenſium lib. V cap. 7 p. 420* laudatur inter illuſtres domus noſtræ Gandavenſis, ceu qui in tironum ordinis gratiam ſcripſerit opuſcula plura his titulis:

De arte Rhetorica.

De inventione S. Crucis, Poëma dramaticum.

De peccatore ad cor redeunte, juſtoque perverſo.

De infirmitatibus humanæ naturæ. Hæc poſteriora etiam opera dramatica.

Ætatem qua floruit Eduardus, Sanderus non indicat, nec invenit diligens noſter Ghilbertus *de la Haye*. Sed ſeculo XVI viviſſe conjectu pronum.

F. Felicianus abſque agnomine, de quo actum T. I hujus operis p. 881 a. *Adde* eadem p. col. b

Ejusdem tractatus de divina prædeſtinatione. Editio altera, Pariſ. 1508 in 4. Extabat in Baluziana. Vide catalogum n. 2520.

F. FRANCISCUS ERCULANUS.

F. Franciscus Erculanus Etruſcus Peruſinus, gente Erculana in ea civitate litteris & geſtis in Eccleſia muneribus illuſtri ortus, quorum plures ordinem amplexi eum non parum nobilitarunt, de quibus jam ſuperius facta eſt mentio & fiet etiam in ſequentibus, recenſetur hîc ex fide noſtri Pauli Gryſaldi Peruſini in ſuo tractatu *de conceptione B. V.* a quo ſacræ theologiæ lector præſtantiſſimus fuiſſe dicitur, & citatur, ceu qui ſcriptas reliquerit

Prælectiones de peccato originali.

An autem illæ typis prodierint, non meminit. Ex ea Griſaldi narratione conjicimus Franciſcum hunc maturo jam ſeculo XVI floruiſſe. Novi Petrum de Alva Sol. Verit. Rad. 242 col. 1596 fuſius in Gryſaldum ſtomachari, eumque deridere, quod lectiones typis non editas citarit, ſed nugas agit. Quis enim niſi imperitus ignorat relicta a viris eruditione præſtantibus opera quæ MS in bibliothecis ſervantur, a doctis non raro citari, licet forte prælum nunquam paſſura ſint, vel alia de cauſa, vel ſaltem quod præſens rerum ſtatus id non ferat.

F. Guillelmus Peraldus, de quo actum eſt T. I p. 131. *Adde* ad n. 3 ejus operum: Extabat in Baluziana inter codd. MSS n. 876 recenſitus

Tractatus de profeſſione monaſtica auctore F. Guillelmo de Peraut de ordine Prædicatorum in 4.

Alterum ſimile exemplum MS in membr. in 8 eodem titulo prima manu ſcripto extat in Bibl. monaſterii S. Petri de Caunis congregationis S. Mauri, ut me monuit pluries laudatus D. Jacobus *Boyer* ejuſdem congregationis monachus.

Quod addendum viſum eſt, ut omnibus pateat, quam conſtanter hoc opus noſtro Peraldo aſſerant vetera monumenta, & quam incaſſum laboret quidam Germanus Benedictinus, qui Bibliothecam ſcriptorum ſui ordinis concinnandam & typis edendam ſuſcepit, ut hunc tractatum Johanni abbati de Gerſen Benedictino vendicet. Sic enim me monuit per litteras quidam amicus meus aſceta etiam Benedictinus Gallus, cui cum dicto Germano epiſtolarum conſuetum eſt commercium.

F. Hervæus de Cauda de quo actum eſt. T. I hujus operis p. 663 b. *Adde* p. 664. a ad finem hujus articuli:

Hæc genealogia MS ſervatur etiam Pariſiis in bibliotheca D. *Foucault* a conſiliis ſtatus regiis. Meminit P. Jacobus *le Long* Bibl. Hiſt. Franc. edita Pariſiis apud Gabrielem Martin 1719 in fol. Videſis p. 843 n. 16382.

Scripſit præterea

Hiſtoire d'Amboiſe miſe en vers intitulée: La lignée des ſeigneurs d'Amboiſe, & depuis quel temps, & par quels ſeigneurs ils furent reçus en icelle par Hervé de la Queuë de l'ordre & convent des Freres Prêcheurs de Paris, a la requeſte de Jehanne d'Amboiſe dame de Reval & de Tiffanges. Codex MS.

Laudatur ab Andrea *du Cheſne* in ſua Bibl. Hiſt. Galliæ & a præfato Jacobo *le Long* p. 766 n. 14940.

Hiſtoire Lochoiſe, des antiquitez des villes d'Amboiſe, Loches, Beaulieu, Blois, Montrichard, & incidemment des premiers comtes d'Anjou: paraphraſée en François par le meme Hervé de la Queuë &c. extraite la plupart du Latin de Thomas Paccio prieur de l'Egliſe collegiale de Loches. Codex MS in fol. Extabat in Baluziana & nunc in Regia catalogi n. 454 recenſitus. Meminit etiam laudatus *le Long* n. 14941.

F. HIERONYMUS CAMARGO.

F. Hieronymus Gamargo Hiſpanus Peruanus, ſacræ theologiæ profeſſor in ſtudio generali Limano ſcripſit, ac edidit librum hoc titulo:

Tractatus de Analogia, Limæ.

Sic habet Antonius Bibl. Hiſp. ubi annum editionis, & ætatem auctoris vel omiſit vel ignoravit.

F. HIERONYMUS GRATIANUS.

F. Hieronymus Gratianus ab Altamura in indice recenſetur, at cùm nec annus, quo claruit adjiciatur, nec de eo ullibi apud eum aut apud alios nomenclatores ſit memoria, lapſum calami eſſe conjicio, & Hieronymum ſcripſiſſe pro Thoma Gratiano, de quo nos ſupra egimus ad 1591.

Digitized by Google

Sec. XVI.

F. Hieronymus ab Oleastro de quo actum eſt ſupra hoc T. II p. 182 b. *Adde* ibidem: Extabat Pariſiis in Baluziana, ſed nunc extat in Regia inter codices mss catalogi n. 307 recenſita

Comparitio R. P. F. Hieronymi ab Oleaſtro oratoris regis Luſitani in concilio Tridentino.

F. Hieronymus Savonarola de quo actum eſt T. I p. 884. *Adde* ad p. 890 ante *Tertia claſſis operum*:

Viſio revelata divinitus, quod mundus debeat reformari per Carolum VIII regem Francorum chriſtianiſſimum. Vetus editio in 4. Extabat in Baluziana n. 5657.

Hanc plures Savonarolæ tribuunt, qui dicto regi plura ex parte Dei ſcripſit.

F. Hugo de Santo Charo de quo actum eſt T. I hujus operis p. 194. *Adde* ad pag. 202 a ad n. 3: Extabat in Baluziana inter codices mss n. 905 recenſita

Summa F. Hugonis cardinalis ordinis Fratrum Prædicatorum ſuper canone, & toto eſſe miſſa, horarumque diei ſignificatione.

Qui codex jam in regiam illatus, & eodem repoſitus, ex titulo ampliore fortè auctior, viſus eſt non omittendus.

Extabant ibidem inter vænum expoſitos libros impreſſos duæ ejuſdem operis editiones hoc titulo:

I. *Hugonis cardinalis ſpeculum Eccleſiæ*, Pariſiis 1536 in 16 n. 9710.

II. Lugduni 1569 in 16 n. 9711 catalogi ambæ recenſitæ.

Erat & alia antiquior abſque loco & anno n. 9721.

Speculum Eccleſiæ unà cum Speculo ſacerdotum auctore Hugone cardinali ordinis Prædicatorum, in 12.

Annotationes in totam Bibliam ſecundùm Hugonem cardinalem extant ms membr. in Bibl. monaſterii Illidiani.

F. HYACINTHUS URITANUS.

F. Hyacinthus Uritanus Neapolitanus, ab Altamura obiter laudatur p. 204 b. At cùm nec annus quo claruit addatur, nec alibi ulla apud eum aut alios ſit mihi notitia, dubius hæreo an hoc ſeculo XVI, an ſequenti vixerit. Ut ut ſit, cùm de re agatur, quæ ſub finem ſeculi XV contigit, nempe de Hydrunto in Salentinis civitate metropolitana a Turcis anno MCCCCLXXX invaſo, & de crudeli civium ſtrage tum ab illis impiis perpetrata, ne aliàs mihi excidat, hìc viſus eſt collocandus, ceu qui

Excidium illud Hydruntinum eleganti carmine Italico cecinit, in quo heroës noſtros mortem pro Chriſto fortiter paſſos eximie laudat.

Majorem hujus poetæ chriſtiani notitiam dabunt gentiles ſodales, ut & an ejus carmen typis prodierit.

F. JOHANNES GRANET.

F. Johannes Granet Gallus Monaſtrolii in diœceſi Anicienſi, vernacule *Moniſtrol l'Eveque*, ad diſcrimen alterius Monaſtrolii ad Elaverim in diœceſi Mimatenſi) natus, vir gravis florebat vergente ſeculo XIV, & mortuus eſt anno MCCCCIX die XI junii. Sic habet Stephanus de Medicis civis Anicienſis, cujus extant duo volumina mss pergamena de rebus ſuæ patriæ, & Gallicis ſui ævi in archivo epiſcopi Anicienſis ſervata. Hic autem plurimum laudat dictum Johannem Granet, præſtans ſacræ facultatis Pariſienſis magiſtrum fuiſſe, & concionatorem facundum, ac domus noſtræ Anicienſis alumnum, qui & multos libros compilarit, ac rei litterariæ reliquerit, quorum tamen titulos non refert.

Hanc notitiam debeo diligentiæ D. Jacobi Boyer aſcetæ Maurei jam pluries a me laudati, qui & prædicta duo volumina ms vidit & legit, mihique ex affectu quem ad ordinem habet hæc a ſe annotata ſcripſit epiſtola quam non recepi niſi tertia octobris MDCCXIX, ſicque tardius, quam ut hunc ſcriptorem ſeculo XV ad ſuum annum collocare poſſem.

F. Johannes Pariſiensis II de quo actum eſt T. I p. 500. *Adde* ad n. 10:

Typis etiam prodiit hic *Tractatus de antichriſto* impreſſus Venetiis 1516 in 4.

Quæ editio extabat in Baluziana vænum proſtante Pariſiis anno MDCCXIX. Videſis catalogi n. 2027.

F. Johannes de Turrecremata de quo actum eſt T. I p. 837 b. *Adde*: Extabant in Baluziana, nunc verò in Regiam illata inter codices mss

N. 315, *Tractatus contra principales errores Mahometi*, cujus meminimus n. 9.

Eodem n. 315, *Symbolum veritatum fidei Romanæ Eccleſiæ, quibus Manichæorum quinquaginta reprobantur errores.* Similis exempli in Vaticana ſervati meminimus p. 840 n. 16.

N. 304, *Sermo ejuſdem habitus in concilio Baſilienſi.* Cujus meminimus p. 840 n. 13.

In eadem Baluz. inter impreſſos aderant editiones aliæ a laudatis a nobis n. 17 *Commentarii in regulam S. Benedicti*, Venetiis 1500, & Pariſiis 1514 in 4. Recenſentur catalogi nn. 3279 & 3280.

Quæ in eruditorum commodum monere viſum eſt.

F. Johannes Viguerius de quo ſupra p. 137 a actum eſt. *Adde* ad n. 2 ejus operum:

Tractatus de conſolatione agonizantium. Eſt & alia a laudatis ibidem editio Pariſiis 1556 in 16, quæ væniit Pariſ. cum Baluz. recenſita catalogi n. 9710.

F. JOHANNES A ZICHENIS.

F. Johannes a Zichenis ſic a patria *Zichene*, ſeu potius *Sichennio* vetuſto Brabantiæ ad Demeram juxta Aſpricollim oppidulo dictus, floruit ſeculo XVI Lovanienſis conventus, cujus erat alumnus, prædicator generalis, ac aliquando prior. Ejus meminit Colvenerius ſub finem vitæ noſtri Thomæ de Cantimprato hujus operi de Apibus præfixæ, & ab eo dicuntur editæ

Litaniæ Sanctorum ac Beatorum Brabantum. In quibus Thomam de Cantimprato dictum Beatis accenſet. Quas proinde *Litanias* Colvenerius viderit.

F. JOSEPHUS DROMENDARI.

F. Joſephus Dromendari laudatur ab accurato noſtro Jacobo *Quetif* in omnibus ſuis ſcriptorum ordinis indicibus, ſed de eo in dicti Jacobi ſchedis nihil aliud inveni, quam quod Aragonus fuerit, patriaque & profeſſione Cæſarauguſtanus, & quædam ms reliquerit: cujus verò illa ſint generis non addit: quod diſcutiant indigenæ curioſi, & hìc addendum curent.

Sec. XVI. *JOSEPHUS BONAVENTURA PONS.*

F. Josephus Bonaventura Pons ab Antonio laudatur Bibl. Hisp. Append. p. 331 ceu qui scripserit, ac typis ediderit librum hujus tituli

Modus concionandi. Qua verò lingua Hispana, an Latina, nesciebat Antonius, qui nec ætatem qua floruit, indicat. Excipit Altamura æque incertus, & dubius collocat ad 1577.

F. JOSEPHUS MARIA MEMMI.

F. Josephus Maria Memmi Italus Foro-Cornelii vulgo *Imola* in Æmilia natus & ibidem ordinem amplexus. Neque hujus alia mihi aut amplior notitia, quam superioris.

F. Isidorus de Isolanis de quo jam actum hoc T. II p. 50. *Adde* ad ejus opera:

De immortalitate humani animi, Mediolani 1520 in 4.

Tractatus de futura mundi mutatione, & ejusdem Oratio de laudibus aureæ mensæ solis famosissimæ, Bononiæ 1525 in 4.

Utraque editio erat in Baluz. Parisiis anno 1719 prostante. Prima opella catalogi n. 4944, altera n. 5129 recensitæ.

F. LEONARDUS DEL POGO.

F. Leonardus del Pogo & ipse laudatur a præfato Jacobo *Quetif* in suis omnibus scriptorum nostrorum indicibus, at inejus schedis de hoc auctore nihil aliud inveni, nisi quod meminerit nostri Danielis de Prato de quo supra actum est p. 154 a. Qui Leonardus proinde opus aliquod scripserit a dicto *Quetif* visum. Diligentiæ Venetorum nostrorum major hujus scriptoris notitia exquirenda, visa est permittenda.

F. LUDOVICUS MARTIN.

F. Ludovicus Martin Aragonus, patriaque Valentinus, & cœnobii S. Onuphrii ad Valentiam alumnus, exeunte seculo XVI floruit, uti habet Diagus Hist. prov. Arag. fol 285 a, & scripsit ac typis edidit

La vida de San Luys Bertran en ottava rima.

F. Magdalius Jacobus Gaudanus de quo actum est supra p. 44 a. Ad ejus opera ibidem recensita *adde:*

Flavii Josephi liber de imperatrice ratione e Greco Latine versus interprete Magdalio Jacobo Gaudensi ord. Predic. Coloniæ 1517 in 4.

Extabat hæc editio Parisiis in Baluz. jam pluries laudata, recensita catalogi n. 2020.

F. Marianus Panormitanus per inadvertentiam bis supra laudatus est, primo p. 139 a sub hoc agnomine, secundo p. 294 a sub agnomine familiæ *de Vettere*, quo delusi sumus, ut alterum censeremus. At cùm jam certi simus unicum & eumdem esse scriptorem, delendus articulus p. 139 & standum articulo p. 294. Quod lectorem monendum operæ pretium fuit.

F. MARIANUS ZOGALI.

F. Marianus Zogali Ligur, teste Soprano, quem citat & excipit Oldoinus in Athen. Ligust. e Latino Italice vertit

Opuscula quadam B. Humberti magistri ordinis V, & Hieronymi Savonarola.

F. Martinus Pore', de quo actum est T. I p. 777 a. *Adde* ad finem ejus operum

Constitutiones synodales ab eo edite anno MCCCCXXV.

Extant in Baluz. quæ nunc in Regia inter codices MSS n. 747.

F. MATTHÆUS SODERINI.

F. Matthæus Soderini Etruscus Florentiæ gente patritia ortus, & in S. Mariæ Novellæ cœnobio ad ordinem allectus, laudatur a Razzio p. 328, ceu a quo manu propria scripta sit

Certa storia d'Italia in lingua Fiorentina da non disprezzarsi.

Ejus ætatem non indicat Razzius, sed satis innuit se antiquiorem, ac proinde ante annum MDXCVI obiisse. Mirum autem & a Pocciantio, & a Fontana, Altamura, & aliis nostratibus omissum, cum de Razzii testis oculati fide dubitandi locus non sit. In vita B. Catharinæ de Senis a Raimundo Capuano scripta sub finem n. 420 fit mentio cujusdam civis Florentini Deo ac Sanctæ Ecclesiæ fidelis, qui *Nicolaus Soderini* vocabatur, eratque vir bonus, & prudens, & laudabilis famæ &c. Ex ejus familia haud dubie fuerit hic Matthæus.

F. NARCISSUS CAMOS.

F. Narcissus Camos provinciæ Aragoniæ alumnus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. ceu qui scripserit, ac ediderit opus hoc titulo

De las imagines del principado de Cataluña.

De quibus verò imaginibus loquatur in hoc opere, an sacris, an profanis, ut & qua ætate vixerit, nec ille, nec Altamura, qui eum ad 1594 ut ut fit refert, docent. Suorum gentilium erit hîc quid clarius addere.

F. PETRUS CASTRUCCIUS.

F. Petrus Castruccius Etruscus, patria Florentinus & professione, scripsit opus hoc titulo:

Nomenclatura Deipare virginis, sive mystica nomina, titulique singulares, quibus beatissima Dei genitrix a Christi fidelibus honoratur &c. a F. Petro Castruccio Florentino in sacro Predicatorum ordine generali predicatore alphabetice digesta.

Codex est MS servatus Florentiæ ad S. Marci Arm. II n. 189 ex catalogo illiu sbibliothecæ a me viso.

Quando autem vixerit iste Castruccius ex antiquitate codicis MS solum potest deprehendi. Cæterum antiquiorem seculo XVII exinde conjicio, quod opus laudatum inter opera scriptorum seculi XVI compactum sit. Unde alterum censeo ab alio cognomine Petro Castruccio, quem Fontana de provincia Romana agens, anno MDCLXX viventem & florentem præstat, ac cui alterius generis opera tribuit, non vero hîc recensitum.

F. Petrus Lavinius, de quo supra actum est hoc T. II p. 23 b, ad 1510. *Adde:* Præter opus ibi laudatum, aliud edidit, quod Francisco *de Rohan* archiepiscopo Lugdunensi nuncupavit hoc titulo:

Johannis Marii Belga elucidationes Gallicana Trojanaque historia, auctore F. Petro Lavinio Lingonensi, artium magistro, poeta, sacræ theologiæ bacchalario formato, ordinis Predicatorum, Parisiis, Engilberti & Johannis de Marnef 1521.

Ex quo discimus Lavinium anno dicto 1521 adhuc in vivis fuisse. Hanc porro notitiam debeo diligentiæ D. Jacobi Boyer ascetæ Maurei jam pluries laudati qui opus vidit in Bibl. quadam Aniciensi, & epistola ad me scripta, quam tertia octob. MDCCXIX recepi, sic me monuit

Iste Marius vulgo *le Mayre* jam ab eruditis habetur utn auctor fabularum plenus: qualis verò sit Lavinii i eum lucubratio, an ejus editor tantum

&c

& nuncupatoriæ ad archiepiſcopum dictum ſcriptor, an ſuas in eum notas aſperſerit, docere non poſſum, cum nec opus viderim, nec de his monitus fuerim.

F. Petrus de Penis de quo actum eſt T. I p. 569. *Adde* ad n. 3 p. 570: Extat in Regia mox laudata ex Baluz. cum cæteris codd. mss ejuſdem codex ms n. 634 recenſitus, cui titulus

Memoria continens modum recuperandi Terram Sanctam ſcripta poſt electionem Gregorii papæ X.

Opus eſſe hujus Petri aſſerere non auſim, ſed idem titulus quoddam dubium ingerit, quod diſcutient curioſi.

F. PETRUS VITALIS.

F. Petrus Vitalis, quem Gallum conjicio, certe alios hujus agnominis novi in Gallia ſeculo XIV florentes, ut quemdam Johannem Vitalis itidem noſtrum, inquiſitoris munere Pariſiis ſub Carolo VI Franciæ rege fungentem, & alterum F. Johannem Vitalis Franciſcanum eadem ætate viventem, quos laudat Alva in Sole Veritatis. At Petrus noſter utroque antiquior, ſub Johanne XXII clarebat, & ad ejus tempora referendus erat T. I hujus operis, ſed tardius ad me pervenit ejus notitia, quam non accepi niſi ex catalogo codd. mss Bibliothecæ Baluzianæ, nunc quoad hos codices in Regiam illatæ, anno MDCCXIX tantum impreſſo, in quo n. 539 recenſetur opus hujus tituli:

F. Petri Vitalis ordinis FF. Predicatorum Kalendarium Eccleſiæ dicatum Johanni papæ XXII.

F. RENATUS L'ESCULTEIR.

F. Renatus L'Escultein Gallus laudatur ab Altamura in Append. ad 1566 ex noſtri Nicolai *le Fevre* fide, ceu vir eruditus, & morum gravitate commendatus, ac qui adverſus tum graſſantes in Gallia Lutheri & Calvini hæreſes ſtrenue decertarit qua verbo qua ſcripto, variis in eas libellis in lucem editis: qui tamen ad notitiam meam non venerunt.

F. SERAPHINUS BANCHELLI.

F. Seraphinus Banchelli Etruſcus, patria profeſſioneque Florentinus, noſtris a Luſitano accenſetur ſcriptoribus, quem excipit Pius P. II in Append. col. 414, & neuter ætatem qua floruit indicat. Vir inquiunt, felicis ingenii fuit, & præſtantis doctrinæ, ac ſcripſit

Theoremata varia ſuper totam Ariſtotelis philoſophiam.

Altamura refert ad 1488 ſed ſine teſte. Itaque vel XV vel ſaltem XVI ſeculo claruerit. Ejus non meminit Fontana inter ſcriptores provinciæ Romanæ.

F. THEOPHILUS PATAVINUS.

F. Theophilus Patavinus, quem ad annum 1503 Altamura refert in Append. ſed ſine teſte, & quem ulterius floruiſſe conjectu pronum, ſcripſit

Compendium omnium operum venerabilis memoria Hieronymi Savonarolæ ord. Prædicat.

Extabat circa 1600 inter codices mss noſtri Eucherii Bonetti conventus Rhegienſis alumni, & laudatur a Poſſevino in Append. Apparatus p. 109 editionis 1608.

F. THOMAS DE ARADSU.

F. Thomas de Aradsu Coquenus ſeu Beneharnus, patriaque & profeſſione Horteſienſis. Sic noſter Jacobus *Quetif* in ſuis noſtrorum ſcriptorum indicibus, nec quid amplius de eo habet in ſuis ſchedis. Sodalium itaque provinciæ Occitanæ erit majorem hujus ſcriptoris & ejus operum notitiam dare & hîc addere.

F. Thomas Badia de quo actum eſt hoc T. II p. 132. *Adde* ad p. 133 b:

Hoc conſilium delectorum Cardinalium & aliorum prælatorum de reformatione facienda in Eccleſia extat Pariſiis in Regia inter codices mss Baluzianos n. 308.

Extabat & in Baluziana tertia ejuſdem *Conſilii* editio, Antwerpiæ 1574 in 8, catalogi n. 7222 recenſita.

F. THOMAS MALUMBRA.

F. Thomas Malumbra Venetus cœnobii S. Dominici Venetiarum alumnus, quem virum gravem & eruditum probat dignitas epiſcopalis, ad quam evectus eſt in Corcyra Melana vernacule *Curſola* circa MDXX inquit Fontana in Theatro, a Roverta revocatur ad 1488, & inter ſcriptores provinciæ Lombardiæ recenſetur, licet quæ ſcripſerit, fateatur, jam ignorari.

F. THOMAS PORTOCARRERO.

F. Thomas Portocarrero Hiſpanus, ob eruditionem & facundiam concionator regius allectus, ſcripſit

Declaracion del pſalmo LXX In te Domini ſperavi.

Ms vidit Thomas Tamajus. Sic habet Antonius Bibl. Hiſp.

F. THOMAS DE SANTO-GERMANO.

F. Thomas de Santo-Germano, ut eum nuncupat Altamura, ubi de S. Dominico p. 3 a, vel *de Santo Gervaſio*, ut legendum contendit Roverta, aſſerens in toto tractu Brixienſi, unde illum ortum vult, nullum extare locum *a Santo Germano* dictum, at eſſe *de Santo Gervaſio*, de qua lite judicium eſto penes indigenas, ex illorum utriuſque fide hîc recenſetur. Qua vero ætate iſte Thomas vixerit, non conſtat. Etſi enim ad 1365 eum collocet Roverta, cum tamen nulla conventus Brixienſis, vel auctorum æqualium prodat teſtimonia, haud parum mihi ſuſpecta eſt ejus narratio: præſertim cum Altamura, qui hujus Thomæ teſtimonio utitur loco citato, ejus poſtea nullibi meminerit, nec inter noſtros ſcriptores ab initio ordinis ad 1600 recenſuerit. Quod indicare videtur ad Tomum alterum, in quo de ſcriptoribus ſeculi XVII acturus erat, remiſiſſe, ad quod proinde referendus eſſet. Quid tenendum ſit, docebunt forſan aliquando, & hîc addent ſodales Itali. Scripſiſſe dicitur

Geſta S. P. Dominici, quæ citat Altamura, *& SS. Petri Martyris, & Thomæ de Aquino, aliorumque primorum ordinis Patrum.* Sic Roverta, an impreſſa, an ms, & ubi ſervata tacens de more.

F. THOMAS DE SCEVA.

F. Thomas de Sceva, ſic a patria Æthiopiæ civitate metropoli, inquiunt, nuncupatus, exinde Æthiops potius, quam Indus dicendus, ab Altamura inter ſcriptores noſtros recenſetur ad 1518, ceu a quo ſcripta fuerit

Vita B. Tacleaimanoth, quem volunt ordinis Prædicatorum fuiſſe.

De quo legeſis Razzium in vitis SS. ac BB. ordinis: Pium P. I lib. 2 nn. 21 & 23 in Annotatis. Plura in relatis ab iis fabuloſa inſerta eſſe jam conſentiunt eruditi. Pariſiis in Regia inter codd. mss n. 796 extat

Vita Tecla Haimanoth Abiſſinorum apoſtoli, Arabice.

An idem ſit, an alter docebunt forſan aliquando linguæ periti. Abbas Caſtellanus in ſuo martyrologio Gallico xx decembris laudat S. Tecla-Haimanoth Vitæ monaſticæ in Æthiopia inſtitutorem, ſeculo vii circiter medio mortuum: adeo ut quæ iſte Thomas *de Sceva* & alii ejuſdem ſocii Italis noſtris de B. Tecla-Haimanoth ordinis Prædicatorum & cœnobiis ab eo erectis & ſeu viris ſeu fœminis innumeris ea religioſe colentibus narrarunt, inter fabulas jam ab eruditis habeantur. Quod non obſtat, quin ſodales noſtri & ſeculo xiii & xiv in Æthiopiam intrarint, & evangelium prædicarint, ut multis documentis antiquis probare non eſſet difficile.

F. VALERIANUS POLONUS.

F. Valerianus Polonus laudatur a Starovolſcio in Ἐπιτάφιος Elogio lxxiii, quod eſt noſtri Bernardi Paxilli, quo antiquiorem fuiſſe ait: ex quo cum Bernardum ineunte ſeculo xvii floruiſſe doceat, Valerianum ſub finem xvi claruiſſe conjicimus. Illo verò teſte ſcripſit opus hoc titulo:

Flores aurei in logicam.

F. VINCENTIUS DODI.

F. Vincentius Dodi non aliunde mihi cognitus eſt, quam ex Petro de Alva, qui eum laudat *Nodi Indiſſolubilis* Editione altera, Bruxellis 1663 in 4 p. 266 b, ceu a quo ſcripta fuerit, & prælo data

Apologia pro doctrina S. Thomæ de Aquino.

Cujus operis citat paginam 6, nec addit cujas ille fuerit, nec quo ſeculo vixerit, aut ubi opus editum fuerit, ſed ſolum illud ſe præ manibus habere indicans, quem auctorem non omittendum duxi, licet nomenclatoribus noſtris incognitum, ut ſi qui ex noſtris curioſi pleniorem ejus notitiam habeant, eam prodere & hic addere non detrectent.

S. Vincentius Ferrerius de quo actum eſt T. I p. 763 a. *Adde* p. 767 n. 4:

Ejus *Sermones* mss ampliores quam impreſſi extant in Bibl. Illidiana ſupra laudata.

F. VINCENTIUS SEPTARTIUS.

F. Vincentius Septartius Italus, patriaque & profeſſione Peruſinus, ſub finem ſeculi xvi florebat, & pluribus annis theologiam in ſtudio generali Peruſino e ſuperiori loco profeſſus eſt, ac S. Thomæ de Aquino Summam commentariis ſuis illuſtravit. Sic refert Paulus Gryſaldus æqualis, de quo poſtea ad 1609, eum laudans in ſuis deciſionibus fidei anno 1582 primum editis, & ibidem ad fol. 245 a citat

Lectiones Septartii in tertiam partem Summæ S. Thomæ, ms ut videtur, typis enim prodiiſſe nemo refert.

ANONYMI.

F. Anonymus *Italus*, ut conjectu pronum, florebat, vel initio hujus ſeculi xvi, vel ſub finem ſuperioris, quo ab eo ſcripta eſt, & prælo data

Brevis expoſitio Pſalmorum per quendam Fratrem ordinis Prædicatorum, Vetus editio Mediolanenſis in 4, abſque anno & nomine typographi.

Proſtabat venalis in auctione Bibl. Baluzianæ Pariſiis anno 1719, & recenſetur catalogi n. 2011.

F. Anonymus ut conjicere eſt *Italus*, Etruſcus, & forſan Florentinus ſcripſit

Annotationes ad Alcoranum eruditas. Qui codex a Catharina Medicea Franciæ regina Florentia allatus inter ejus libros extabat, & ab ejus morte in Bibl. Reg. repoſitus ibidem ſervatur

Hujus codicis ſæpius meminit Joſephus Scaliger in ſuis ad Iſacium Caſaubonum epiſtolis Lugduni Batavorum apud Elzevirios editis 1627 in 8. Sic Lib. I ep. 65 prid. kal. januar. 1602 data: « Memineris me olim vidiſſe in Bibliotheca reginæ matris Adverſaria Dominicani cujuſdam ms in Alcoranum, in quibus doctus ille monachus multa quæ ad Arabiſmi cognitionem pertinent addiderat, & difficiliores explicabat voces. Vide an liber ille adhuc in Bibliotheca extet regia, in qua libri reginæ matris repoſiti ſunt. Nam fieri poſſet, ut propter vilitatem regminis nulla ratio illorum adverſariorum facta ſit, unde potuerint perire, aut in aliquo angulo latere. Si nanciſci illum potes, mirum in modum ad Arabiſmum tibi prodeſit » *Epiſt.* 81. 6. *non Jul.* 1602: » Meminime aliquando tibi ſcribere, in libris reginæ matris eſſe notata quædam optima Dominicani alicujus in Alcoranum, viri quantum per momentum temporis mihi conjicere licuit Arabicè eruditi. Is liber ſunt ſchedæ manu illius monachi ſcriptæ. Noli negligere tam bonam occaſionem, ſiquidem ſerio Arabiſmi ſtudioſus es, quem non magis ſine Alcorano perfectè diſcere potes, quam Hebraiſmum ſine Bibliis. Si quid boni inde expiſcari poteris, candidus impertì. Rurſus *Epiſt.* 83, 12 *kal. Jul.* 1603: » 'Sed quia Bibliothecæ regiæ mentionem feci, noli negligere quod ante aliquot menſes de ſchedis Dominicani cujuſdam in Alcoranum te monebam, quæ magno adjumento tibi futuræ ſunt ad Arabiſmum. Memini me eas inter libros reginæ Catharinæ vidiſſe. Quum tibi per tuas occupationes Bibliothecam adire licebit, & Dioſcoridis & harum ſchedarum memento.

Epiſt. verò 85 *data* 13 *kal. octob.* 1603: » De notis monachi Dominicani, gaudeo te in illas incidiſſe, ſed videor ex tuis literis colligere, paucas pagellas eſſe. Ego memini plures fuiſſe, quam ut paucæ dici poſſint. Oportet ergo meliorem partem periiſſe. Habeo Alcoranum elegantiſſimo charactere depictum, ei dedi operam, & quia multa ſunt, de quibus grammatici Muhammedani inter ſe velitantur, fortaſſe ille Dominicanus nos juverit induſtria ſua. Tuum erit videre, ſi quæ in utriuſque noſtrum utilitatem excerpere poteris. »

Magnifica quidem hæc in Dominicani laudem Scaligeri verba: ſed cùm a clariſſimo viro & in linguis orientalibus eruditiſſimo Renaudotio quærerem de iſto codice an vidiſſet & quid ſentiret? Reſpondit fere eadem quæ Caſaubonus ad Scaligerum, & paucas pagellas eſſe, & opellam quantivis pretii. Hinc cum Scaligero colligo ſi vera ſint quæ de iſto ſcriptore habet, meliorem partem ejus operis periiſſe.

Digitized by Google

F. Anonymus *Hiſpanus* ab Antonio altera parte Bibl. Hiſp. p. 269 a laudatur, ceu qui e Latino S. Thomæ de Aquino in vulgarem linguam Hiſpanam primam partem Summæ theologicæ verterit hoc titulo:

Los articulos de la primera parte de S. Thomas puestos en nuestra lengua para conocimiento de la ciencia del santo doctor. MS vidit in 4 Thomas Tamajus.

F. Anonymus *Italus* ſcripſit

Relazione della crudeltà de' gentili e Mori contro li predicatori evangelici dell' ordine di san Domenico.

Hanc habeo MS in ſchedis.

Anonymus *Italus*, an ordinis ſodalis, ut conjectu proclive, an civis Senenſis & extraneus, neque enim quid certi aſſequi potui, quam Latine ſcripſerunt Giſbertus Alexandrinus, Recuperatus de Petramala, Aldobrandinus Paparonus, Oldradus Biſdominus, vitam B. Ambroſii Sanſedonii de Senis ordinis Prædicatorum Italice reddidit ſub hoc titulo

Vita del B. Ambrogio Sanſedoni Saneſe. Hanc typis edendam habebat Simeon Nicolai Cartularii anno 1509 die 23 auguſti. Sic monent Acta Sanctorum T. III martii p. 181 n. 8.

SCRIPTORES SECULI XVI VISI DUBII an noſtrates fuerint.

F. HENRICUS JACOBIN.

1532. F. Henricus Jacobin Gallus Armoricus ſeculo XVI jam adulto clarebat tum Romæ agens, & pœnitentiariorum apoſtolicorum decanus. Religioſis votis aſtrictum fuiſſe argumentum certum eſt, quod ſe Fratrem ipſe dicat. Cum autem pœnitentiariorum ex regularibus aſſumtorum plerique ea ætate vel ex noſtris vel ex Franciſcanis eſſent, hunc inter dubios recenſere viſum eſt, tum ut de ſcriptore minus noto gratiam mihi habeant, qui ſodalem ſuum probaverint, tum ut Romanorum noſtrorum diligentiam excitem, ut an noſtras ſit, operoſius inquirant, maxime cum Fontana nullos ex ordine inter annum MCCCCX & MDLXVII hoc munere functos indicet, quod tamen incredibile. Hujus Henrici habentur hæc opera, ſed admodum rara:

Primum hoc titulo. *R. P. D. Henrici Jacobin pœnitentiariorum apoſtolicorum decani de libero hominis arbitrio tractatus adverſus nonnullos modernos, qui illud tollere nituntur.* Principium, *Illuſtriſſimo ac reverendiſſimo Domino D. Gabrieli de Agromonte S. Cæcilia cardinali Frater Henricus Jacobin Brito &c.* Romæ, Antonii Bladi 1531 junii 28 in 4 foll. 18. Nulli numeri ſed ſignaturæ A ad E. Character eſt Italicus & elegans. Extat Pariſiis in Regia D 789.

Alterum eſt *De confeſſione ſacramentali dialogus*, ibidem 1532 in 4: Recenſetur in Indice Bibl. Tellerianæ, nunc Genovef.

Ex priori tractatu diſcimus ſcripſiſſe *Commentaries in epiſtolas B. Pauli apoſtoli.* Sic enim loquitur in epiſtola ad cardinalem de Agromonte ſeu potius *de Grammont* Gallum nuncupatoria: *Quum pridem reverendiſſime domine, commentarios in epiſtolas Paulinas adornarem, innotuit mihi nonnullos modernos, qui Chriſti nomine gloriantur, libertatem humani arbitrii in totum, tam in affectibus interni quam in operibus externis tollere non vereri &c.* Et ſub finem dicti tractatus indicat etiam in SRE XVI. lucem editos fuiſſe, cum ad eos remittat ſic: *Exiſtimaverunt etiam (ut) in ſcriptura ſemper notam eſſe cauſalitatis, cum ſæpius nota ſit conſecutionis, ut in commentariis noſtris ſuper tertium caput epiſtola ad Romanos in illo pſalmi loco*, ut juſtificeris in ſermonibus tuis, *& ab apoſtolo ibidem citato latius expreſſimus.*

Stylo caſtigato & eleganti utitur hic ſcriptor. Poſſevinus eum recenſet, & duorum tractatuum hic laudatorum meminit, ſed de commentariis in epiſtolas Paulinas nihil habet, ut neque cujus ordinis regularis ſodalis fuerit.

F. HIERONYMUS LARIOS.

F. Hieronymus Larios Hiſpanus noſtris accenſetur ab Antonio in Bibl. Hiſp. ſub dubio tamen, cum a Stephano Corvera in vita B. Mariæ Cervellonæ cap. 39 ſuis ordinis de Mercede ſodalibus aſſeratur, quod diſcutiant indigenæ. Dicitur autem ſcripſiſſe

Arte de la lengua Mame 1607. Quod eſt idioma cujuſdam tractus Novæ Hiſpaniæ.

SCRIPTORES SECULI XVI noſtris falſo aſcripti, & ſuis reſtituendi, ordine alphabetico recenſiti.

F. Adrianus Hoefstadius Teuto circa finem concilii Tridentini claruit noſtris viſus eſt accenſendus non alia ratione, quam quod ejus opus apud noſtros Antwerpienſes MS ſervatur, ſed ordinis ille Minorum fuit ab Wadingho laudatus, licèt operis ſequentis non meminerit, cujus hic titulus: 1567.

Annotata in catechiſmum concilii Tridentini ad parochos Tomis IV MS in 4 & papyraceis quolibet unciis duas ſpiſſo. Prinè. *Voces has, catechiſmus, catechumenus, catechiſta, majores noſtri ex hoc loco Pauli ad Galatas* VI *deſumſerunt &c.* Extabant anno 1683 Antwerpiæ apud noſtros.

Andreas Bermardus Italus e Caſtello S. Joannis in Perſiceto Bononienſis agri & ditionis, Romanula ſive Romandiola oppido ortus, uti Leand. Albertus gentilis ejus & conſodalis habet in *Deſcript. Ital.* Reg. 14, ubi de eo ſic loquitur: « Homines illuſtres edidit (caſtellum S. Joannis) Gaſparum ordinis Prædicatorum &c. « Item Andream Bernardum *rerum quotidianarum* « *ſcriptorem*, etſi non valde politum, attamen « induſtrium atque ſolicitum, qui in majori tem- « plo apud Forojulienſes jacet &c. Obiit anno « poſt Chriſtum natum MDXXII ætatis ſuæ LXXII me- « moriam ejus non referre tam propter ſummum « quo me complexus eſt amorem, quam propter « honeſtiſſimos illius viri labores nequaquam potui. « Hæc ibi de eo Albertus, addens reliquiſſe 1544.

Duo magna volumina haud dubiè *rerum quotidianarum*, id eſt memorabilium quæ ſua ætate accidebant.

Ubi autem ſerventur non meminit, at fortè apud Forojulienſes noſtros aut Bononienſes. Hunc omiſit Antonius Senenſis cum ſequacibus.

Sic vir aliàs accuratus in elogiis ſcriptorum ordinis abſolutis, ſed videtur deluſus, neque enim ibi Leander hunc noſtris aſcribit, imo cùm dicat in Eccleſia majori Forojulii ſepultum extraneum ſatis indicat, qui ſi ſodalis noſter fuiſſet, apud noſtros jacuiſſet. Itaque rejiciendum e noſtra bibliotheca cenſeo.

Sec. XVI.

1590. ANTONIUS AQUINAS seu *de Aquino* nostris accenſetur ſcriptoribus a Toppio in *Bibl. Napol.* Poſſevinum teſtem citante, verum allucinatur Toppius, deluſus quod Poſſevinus Antonium hunc *clariſſimæ familiæ* dicat *memoria S. Thomæ clariorem*, at ſi fuit ejuſdem familiæ & originis, non ſequitur fuiſſe & ejuſdem ordinis, cujus ſanè nulla apud nos memoria. Fuit itaque ille vir ſeculo XVI exeunte celebris nulli ordini ſacris votis aſtrictus, de Eccleſia autem optimè meritus, qui magno labore *Decretales epiſtolas Romanorum Pontificum* collegit: iiſque *Auctarium* addendum ab illo expectabatur.

* 1529. BARTHOLOMÆUS DE SENICA vel *Aſſonica* ut poſt Ughellum ſcribit Fontana, Juſtinopolitanus epiſcopus anno MDIII conſtitutus, concilio Lateranenſi V interfuit ſub Leone X anno MDXIII, ab eodem pontifice poſtea nempe anno MDXX Brixiam inquiſitor generalis miſſus eſt, qui irrumpentes in eam diœceſim Lutheranos arceret, ac fidem catholicam tueretur, quod & egregie præſtitit per annum unicum quo eo miniſterio functus eſt. Obiit menſe aprili MDXXIX. Bergomenſem ortu præſtat Ughellus citatus, cui aſſentitur Fontana, addens ex fide archivi inquiſitionis Brixienſis fuiſſe *ordinis Prædicatorum*, cujus tamen altum ſilentium non ſolum apud Ughellum, ſed & apud Leandrum Alberti æqualem, & ſequentes Luſitanum, Pium, Fernandez &c. qui non videntur omiſſuri, ſi noſter fuiſſet. Id itaque diligentiori gentilium ſcrutinio permittendum. Rovetta qui ad MDXXVIII non ſolum ex ordine aſſumtum, ſed & contra Ughellum ſuſtinet ortu Brixienſem, contendit inſignis illius operis auctorem fuiſſe, cui titulus

De proprietatibus rerum.

In quo quantum a vero aberret, judicet lector, cùm iſtud opus, jam ſeculo XIII editum eſſet. Vide ſupra T. I hujus operis *Bartholomæus Anglicus ordinis Minorum*, cui hoc opus aſſeruimus. Huic *de Senica* Rovetta alia aſcribit opera, & inter illa *Tractatum adverſus hæreſes*. De quo penes eum fides.

Donatus Calvus *ſcena letteraria de gl' illuſtri Bergomaſchi*, hujus ut ſcriptoris nullus meminit.

1580. CONSALVUS PONCE DE LEON, aliis *Gundiſalvus* non ordinis, ut putarunt quidam, ſed preſbyter ſecularis, cæterum vir ordini Prædicatorum mirum affectus. Vide ſupra ad 1555 *Johannes Mico*, ubi de eo egimus. At præter illic de eo dicta, adde virum fuiſſe Græce etiam peritum, qui vertendis SS. Patrum Græcorum operibus non contemnendam dedit operam, quorum hæc mihi nota ſunt:

1. *S. Epiphanii epiſcopi Conſtantiæ Cypri Phyſiologus Græco Latine interprete & Scholiaſte Conſalvo Ponce de Leon*, Antwerpiæ, Plantin 1588 in 8 cum figuris.

2. *Opera Theophanis archiepiſcopi Nicæni Græco-Latine, eodem interprete*, Romæ 1590 in 8.

1558. F. FELIX A PRATO ſive *Pratenſis* Etruſcus Hebræus origine, vir haud dubie literis & pietate commendandus, a Sixto Senenſi errore ut quidem cenſeo typorum noſtris annumeratur ſcriptoribus, quem Thomas Gratianus in *Anaſtaſi Auguſtiniana*, Thomas Herrera in *Alphabeto Auguſtiniano*, & Eliſius in *Encomiaſtico Auguſtiniano* ſuis Eremitis merito vindicant de hoc auctore legendi, ut & Jacobus Lelong Oratorianus in ſua Bibliot. ſacra. Simul & emendandus noſter Altamura, qui ad 1520 inconſiderate hunc noſtris accenſuit. Obiit autem Felix Romæ prope centenarius die v novembris anni ut Pamphilius habet MDLIX, ſed ut verius conjicit & autumat Herrera MDLVIII, nimirum quod in Regiſtris die XV decemb. MDLVIII literæ reperiantur in conventu Romano datæ contra quoſdam qui penſionem R. M. Felici Pratenſi ſolvere tenebantur.

1584. HIERONYMUS AUGUSTUS vernacule *D'Aouſt* Gallus anno MDLXXXIV Pariſiis ætatis tum vigeſimum ſextum numerans non plus jam clarebat, & variorum auctorum opera Gallice reddebat teſte *La Croix du Maine* in ſua Scriptorum Gallorum bibliotheca. Hunc Poſſevinus errato fortè typorum ad 1574 revocat, & aſſerit lingua Gallica vernacula reddidiſſe

Pleraque venerabilis memoriæ R. P. Ludovici Granatenſis opera.

Cæterum neuter Hieronymum hunc ulli ordini regulari accenſet, & Altamura allucinatur, qui ad annum 1574 primus noſtris aſſeruit.

* 1551. JACOBUS MICHELET Gallus Andegavenſis ſacræ theologiæ magiſter ſua ætate claruit, ab eruditione inter paucos commendatus. Adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor agebat Andegavis anno MDLI, & pro antiqua fide contra novatores Calvini ſegreges verbo & ſcripto ſtrenue dimicabat. Extat ejus ſermo eo anno Dominica Palmarum in ſolemni ſupplicatione ad crucem civibus omnibus præſentibus habitus & editus hoc titulo:

L'Oſanna de Michelet d'Angers calomnié par ſon meunier & ſes aſniers, Pariſiis, Thomæ Richard 1551 in 8. Homilia eſt evangelii dici graviſſima potiſſimum in Calvinianos, in quatuor partes diviſa: Prima ſuper illa verba, *Solvite &c.* Altera, *Venit tibi manſuetus*: Tertia, *Fecerunt ſicut præcepit illis Jeſus*: Quarta, *Straverunt veſtimenta ſua*. Opellam nuncupavit Sorori Annæ de Mommorenciaco abbatiſſæ monaſterii Ronceræi Andegavenſis.

Ejus meminit Verderius *Bibl. Françoiſe*: at luculentius Renatus *Benoiſt* theologus Pariſienſis, qui laudatum ſermonem a morte auctoris iterum edidit hoc titulo:

Homelie de l'evangile du jour des Rameaux. Autenr Maitre Jacques Michelet docteur en theologie, & inquiſiteur de la foi a Angers, Pariſiis, Guillelmi Chaudiere 1566 in 8 pp. 48.

Quam alteram editionem Renatus Joanni *Salmon* theologo Pariſienſi & pœnitentiario Andegavenſi nuncupat. In ea epiſtola tantam fuiſſe Jacobi *Michelet* eruditionem teſtatur, ut etſi plurimum ſua ætate celebrata, nunquam pro merito æſtimata fuerit, ſibique doctrinæ primorum Eccleſiæ patrum Hieronymi etiam & Auguſtini videatur comparanda: doletque ejus opera plura luce digniſſima jacere neglecta, eo quod ſumtus prælo neceſſarios nemo ſufficiat. Cùm non alii a noſtris inquiſitorum fidei munere fungerentur in Gallia, hunc Jacobum quidam ordinis ſodalem exiſtimarunt, ſed cùm certum ſit ſecularem doctorem fuiſſe, ob graſſantes Lutheri & Calvini hæreſes, munus inquiſitoris illi extra morem commiſſum fuerit.

† 1580. JACOBUS PALÆOLOGUS, ſic enim ab Andrea Victorello in Addit. ad Ciaconium in vita Gregorii XIII nuncupatur, non *Joannes* ut Theophilo Rainaudo placet in ſuo famoſo *de immunitate Cyriacorum* libello pag. 3, ubi & eum ordini Prædicatorum accenſet, quo animo id viderint alii, certe contra fidem omnem, cùm nec Andreas Victorellus citatus, nec Marcus Antonius *Ciappi* Senenſis in vita Gregorii XIII Romæ in 8 edita ac poſtea Bononiæ typis Joan. Roſſi 1592 in 8, ulli or-

Digitized by Google

dini regulari addictum referant. Cùm verò Rainaudus hunc Palæologum vivi comburio mulctatum & in cineres redactum aſſerat, etſi noſtra non interſit, placet quæ de eo dictus Ciampus habet cap. ſeu § 7 pag. 67 & 68 ex Italico Latine verſa hìc lectori repræſentare. Sic autem ille: » Præterea in partibus Allemaniæ vir celebris dictus Palæologus diabolico inſtinctu falſa dogmata, verum & catholicæ doctrinæ immixta diſſeminabat, in tantumque habebatur a populo ac fovebatur, ut nullatenus a Pio V quantumvis ſatagente prædeceſſore ſuo comprehendi potuerit. Nihilominus Gregorius hujuſmodi peſte terram eximere fortiter apud ſe ſtatuens, ita dextre rem peregit cum Germaniæ viris principibus catholicis, ut breviſſimo tempore captus Romamque deductus fuerit. Ubi citatus & interrogatus ſæpius a ſupremæ ſancti officii inquiſitionis Romanæ miniſtris & judicibus, protervum ſemper & in errore pertinacem omnino ſe exhibuit, adeo ut brachio judicibuſque ſecularibus morte mulctandus tandem conſignatus ab ipſis, cum aliis hæreticis in locum ſupplicii quodam die mane ductus fuerit plectendus. Dumque in ipſum animadverſurus carnifex ſe accingeret, ac omnia neceſſaria componeret: ecce ſubito Palæologus divina interius aſpirante & erumpente gratia motus, coram omnibus publice atque elata voce in hæc verba prorupit, ſe ſcilicet non metu vicinæ mortis vel imminentis paratique jam terroreſupplicii aut prorogandæ vitæ dudum tam male actæ deſiderio peroptaſſe, ut ab inchoata jam in ipſum animadverſione & imminenti ſupplicio ſuperſederetur, ſed ad hoc ſolummodo ut errorem ſuum ejuraret, & quas ſcriptis contra ſanctæ fidei veritatem ſibi nunc divina deſuper irradiante gratia & ſpecialiter affulgente de repente manifeſtatam propugnarat diſſeminaveratque hæreſes, ſcriptis etiam valide,tefelleret. Ad quæ verba illico ab executione juſtitiæ ſupraceſſum eſt, ſtatimque tam inſoliti caſus nuntium ſummo pontifici delatum, cujus juſſu reductus eſt ad carcerem Palæologus, ubi in eadem ſancta fide & intentione de ſuper ipſi immiſſa ac propoſito perſeverans plura ſcripſit in ſanctæ fidei catholicæ defenſionem adeo pia & erudita, ut ex eo quantum vel unica divini amoris ſcintilla valeat ad abigendas diſſipandaſque e deluſis mentibus errorum caligines facile conjiciatur «. Hactenus Ciampus citatus. Cui ſane major fides adhibenda, quam Florimundo *de Remond*, qui rem aliter narrat *Hiſtoire de la naiſſance de l'Hereſie* lib. 4 pag. 478, ubi Jacobum Palæologum refert ex antiqua Græcorum hujus nominis imperatorum ſtirpe Romam veniſſe, & cum B. Pio V ibidem eodem die veſtem Dominicanam induiſſe, tirocinioque unâ exacto; cum eodem profeſſum. Quæ quantum a vero aberrent, ex hoc uno convincitur, quod Pius V non Romæ, ſed Vogheræ in provincia Lombardiæ ordini nomen dedit & profeſſus eſt, loco ſane obſcuro, quemque non quæſiviſſet Palæologus. Ut in rei capite offendit Florimundus, ſic & in fine Palæologi referendo deluſum cenſeas, quem vult in carcere priſtinas hæreſes ſcriptis renovaſſe, propterſeaque tandem morte mulctatum, cum Marcus Antonius Ciampi citatus Gregorio XIII æqualis, ejuſque vitam ex profeſſo Romæ ſcribens contrarium aſſerat.

* 1518. JOHANNES DULLARDUS Belga Gandavenſis noſtris accenſetur ſcriptoribus ab Antonio Sandero *De claris Gandavenſibus* pag. 70, quem excipiunt Swertius in *Athenis Belgicis*, & noſter Ambroſius *Eſtienne* Lingonenſis in ſua ordinis Bibl. MS, qui conventus Gandavenſis alumnum ſacræ theologiæ magiſtrum Pariſienſem & Gandavi MCCCLXXVIII defunctum præſtant: nec minus oſcitanter idem Sanderus in Indice ejuſdem ſui libri hunc Minoritis accenſet, quos omnes egregie refellit Valerius Andreas *Bibl. Belg.* nulli ordini aſcitum demonſtrans. Fuit itaque Dullardus Gandavenſis quidem ortu, & eruditione clarus, qui & Pariſiis inter philoſophos nomen ſibi fecit circa ſeculi XVI initia, Joannis Major diſcipulus, uti teſtatur ipſe ad logicam Joannis Buridani quam edidit præfatus: & celebris in collegio Præſleo-Bellovacenſi philoſophiæ profeſſor, ubi & obiit inter MDXII & MDXX. De eo ſic Jodocus Badius epiſtola *Summæ QQ. ordinariarum Henrici de Gandavo* a ſe anno 1520 editæ præfixa præclare loquitur: *Accedit etiam pia magiſtri Joannis Dullardi memoria, qui primus horum operum in lucem emittendi auctor & adjutor fuerat, qui niſi eum nobis invidiſſent fata, annos poterat tanti civis æquiparare ſtudia. Ut enim in philoſophia nihil Pariſienſe Muſeum extulit emunctius, ita de theologia ejus, qua initiatus obiit, omnem ſpem conceperamus maximam &c.* Scripſit

1. *In librum Ariſtotelis περὶ ἑρμηνείας commentaria*, Pariſiis 1509.

2. *In octo libros Phyſicorum, & De cœlo & mundo*, Ibid. in fol.

3. *De ſphæra Aſtronomica cum Pauli Veneti diſputationibus in Phyſicam Ariſtotelis*, Ib. 1512.

4. *In libros Prædicabilium Porphyrii commentaria ſecundùm viam Nominalium & Realium.* A morte auctoris curante Johan. Drabbio Bonicollio, qui & ſuas quaſdam *Quæſtiones* adjunxit, Pariſ. 1520 in fol.

* 1571. JOHANNES HENNUIER Gallus Picardus vir ſeculo XVI non minus pietate quam doctrina, functis muneribus, ac ſuperiori in Eccleſia dignitate clariſſimus, noſtris accenſetur epiſcopis a Fontana in Theatro ex fide Sammarthanorum Fratrum in Gall. Chriſt. ubi de epiſcopis Lexovienſibus, ſed in eo ut & in pluribus aliis errantium. Fuit enim ille gymnaſii regii Navarræi Pariſienſis ſocius in quo anno MDXXX ſubmagiſtrum artiſtarum agebat, eoque fungebatur etiamnum munere cùm anno MDXXXVII quintus pro Sorbonica reſpondit. Exinde principum Caroli Borbonii poſtea Rotomagenſis archiepiſcopi & cardinalis, & Caroli Lotharingi poſtea archiepiſcopi Remenſis, & cardinalis præceptor allectus, ita præclaris dotibus in aula emicuit, ut eum chriſtianiſſimus rex Henricus II a ſacris confeſſionibus & eleemoſynis ſibi eſſe voluerit, in eoque munere F. Joannis Guyencourt ordinis Prædicatorum anno MDLIII mortui ſucceſſorem. Anno MDLVII ad ſedem Lodovenſem primum, tum brevi anno ſcilicet ſequenti ad Lexovienſem promotus & tranſlatus, egregia dedit ardentiſſimi ſui pro catholica religione adverſus hæreſim Calvinianam ſtudii, ſimul & vere paternæ in oves etiam errantes curæ ſpecimina. Has enim e communi Sanbarthołomæa Hugonotorum cæde anno MDLXXII ſervavit immunes, & in Eccleſiæ ſinum ea pietate reduxit. Cæterá ejus acta videſis apud Launoium in ſua *gymnaſii Navarrei Hiſtoria* pag. 992, ubi & ait ſacræ facultatis antiquiſſimum ſeu decanum e vivis abiiſſe anno MDLXXVIII ad IV Idus ſextiles, alii verò pridie Idus. F. Antonius Mallet *Hiſtoire des hommes illuſtres du convent de S. Jacques*, T. II p. 247, hunc illuſtribus etiam accenſet Sanjacobeis, ſed nullis allatis documentis, quæ ſane ex ejus domus archivo promere debuiſſet: quæ autem hìc aſſero non ſolum ex Launoio ſed ex actis facultatis a me viſis & diligentius exploratis excerpta ſunt

Digitized by Google

Sec. XVI.

1600. F. Jordanus Brunus Nolanus ſic a patria in regno Neapolitano nuncupatus a Vincentio Placcio in ſuo *Theatro Anonymorum & Pſeudonymorum* Hamburgi anno 1708 edito in fol. p. 188 a, ordini Prædicatorum accenſetur; cujus & teſtem adducit p. 191 b Johannem Chriſtianum *Prommann* Tractatu de *Faſcino Magico* lib. 3 ſect. 2 cap. 3 §. 1 pag. 518, cujus tamen Bruni nulla mihi apud noſtros memoria. Qui ſi noſter aliquando fuerit, ex nobis exierit, quia non erat ex nobis: nam ſi fuiſſet ex nobis, utique nobiſcum permanſiſſet & victu & ſenſibus. Verum infelix apoſtata factus religionem omnem exuit, heterodoxis ipſis deteſtabilis. De iſto auctore ſic lego apud noſtrum Joannem Mariam Braſichellenſem Indicis librorum expurgandorum p. 733:

Jordani Bruni Nolani libri & ſcripta omnino prohibentur. Sic in edicto ab eodem Braſichellenſi tum ſacri palatii magiſtro anno 1603 die 7 auguſti dato. Ex quibus inferas Brunum quiſquis tandem ille fuerit a nullis ſeverius quam a noſtris habitum. Idem enim in omnibus ſequentibus Indicis editionibus legas. Hæc autem ejus opera:

De progreſſu & lampade venatoria logicorum, Pragæ 1587 in 8.

De ſpecierum ſcrutinio & lampade combinatoria Raimundi Lullii, Ibidem 1588 in 8.

De Monade, numero & figura. Item de innumerabili, immenſo, &c. Francofurti 1591 in 8.

Prodierunt etiam priores duo tractatus cum operibus Raimundi Lulli, Argentinæ, apud hæredes Lazari Quetzneri 1617 in 8.

Recenſentur & hæc alia ejus opera:

De imaginum, ſignorum, & idearum compoſitione. Ad omnia inventionum, diſpoſitionum, & memoriæ genera libri tres. Ad illuſtrem & generoſiſſimum Joannem Henricum Haincellium Elcovie dominum, Francofurti, apud Joannem Wechelum & Petrum Fiſcherum conſortes 1591 in 8.

Idem opus cenſeo recenſitum in catalogo Bibl. Baluz. n. 10459 hoc titulo:

Philotei Jordani Bruni ars reminiſcendi, & in phantaſtico campo contrandi. Accedit ejuſdem explicatio triginta ſigillorum, Abſque loco & anno in 12.

Acrotiſmus ſeu rationes articulorum phyſicorum adverſus Peripateticos Pariſiis propoſitorum &c. Vitebergæ, Zachariæ Cratonis 1588 in 8.

In principio hujus operis ſunt ſequentes epiſtolæ:

Prima, *Henrico III chriſtianiſſimo Gallorum Polonorumque regi, Jordanus Brunus Nolanus S. P.*

Altera, *Ampliſſimo excellentiſſimoque domino D. J. F. Pariſienſis academiæ rectori.*

Tertia, *Pariſienſibus & aliis e generoſis in Galliarum regno philoſophis ſenſationis philoſophiæ dogmatum amicis & defenſoribus.*

Sequitur *Excubitor ſeu Joannis Hennequini apologetica declamatio habita in auditorio regio Pariſienſis academiæ in feſto penteceſtes anno 1586 pro Nolani articulis.* Et ſubduntur articuli & additur:

Articuli de natura & mundo a Nolano in principibus Europæ academiis propoſiti, quos Jo. Hennequinus nobilis Pariſienſis ſub ejuſdem felicibus auſpiciis, contra vulgaris & cujuſcunque adverſariæ philoſophiæ profeſſores triduo penteceſtes in univerſitate Pariſiorum defendendos evulgavit. Brevibus adjectis rationibus.

Sic habet Leonardus Nicodemus in Additionibus copioſis ad Bibliothecam Neapolitanam Toppii p. 90, ubi addit plura alia opera a Bruno edita, quorum elenchum inquit refert Iſrael Spachius in nomenclatore ſcriptorum philoſophicorum & theologicorum p. 338.

Multa fabulantur de iſto Jordano, imo & quidam addunt ex ejus libris Renatum Carteſium novam ſuam philoſophiam hauſiſſe. Ut ut ſit, nulla hactenus documenta protulerunt, ex quibus conſtet ordinis Prædicatorum veſtem aliquando geſtaſſe.

Finis ſeculi XVI.

Digitized by Google

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI, NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI.

F. HIERONYMUS XAVIERRE.

1601. FRATER HIERONYMUS XAVIERRE Aragonus illustri sanguine Cæsaraugustæ natus, ingenuus adolescens & magnæ spei, ordini nomen dedit in patria, quem amplexus egregiis suis dotibus deinceps plurimum illustravit. Inter nominatissimos regni theologos eruditione sua non parum emicuit, nam & quatuordecim annis solidis sacram doctrinam professus est e superiore loco, & in universitate Cæsaraugustana primam theologiæ cathedram diu rexit. Nec minus facundia inclaruit Ecclesiastes habitus eloquentissimus, in majoribus Hispaniæ civitatibus per quadragesimam summo concursu, plausu & fructu auditus. Ad regimen assumtus gradatim cœnobium suum nativum tum totam provinciam administravit prior, tantaque omnium approbatione, ut anno MDCI in comitiis ordinis Romæ habitis sabbato vigilia pentecostes XIII maii ad supremum ordinis clavum regendum communibus votis assumtus fuerit, & magister ordinis LII saluratus. Gratissima fuit summo pontifici Clementi VIII hæc electio, ceu cui egregiæ Hieronymi dotes jam notæ erant, hinc ad suos pedes accedentem pontifex non vulgari benevolentia complexus est, & deinceps omni gratiarum genere cumulavit. Visitationem ordinis exinde aggressus pro ratione officii, initio a provinciis Italiæ ducto, Romanam, Lombardam, Venetam & Insubrem lustravit, tum Gallias ingressus in Hispanias se contulit, ubi comitia ordinis Pinciæ anno MDCV habenda indixerat. Ea revera habita sunt & fuere solemnissima, rege catholico Philippo III capitulum sua cohonestante præsentia, & regia munificentia fovente & ornante. Tum verò rex magistri consuetudine frequenter usus, & ex familiaribus colloquiis prudentiam viri attendens, quam integerrimi & suavissimi mores ornabant, eum arbitrum conscientiæ & a consiliis status sibi delegit: & ut arctius sibi devinciret, eum summo pontifici proponit purpura donandum. Annuit Paulus V, & anno MDCVII in quatuor temporibus adventus Hieronymum in sacrum cardinalium collegium cooptavit, sed brevi hac dignitate fruitus est, nam anno sequenti MDCVIII die secunda septembris, ut habet ejus epitaphium in peristylio ad aulam capitularem cœnobii Cæsaraugustani, abiit ad superos. Mortuus erat Pinciæ, sed exinde cum solemni pompa corpus ejus Cæsaraugustam translatum fuit. Quidam ei fuisse titulum S. Xisti narrant, ut Fontana & Soëgius, sed cùm Romam cardinalis nunquam adierit, major fides Sarnello, qui in suis epistolis ecclesiasticis littera XL testatur nullo unquam titulo donatum. Ejus opera nulla alia laudant, quam Sec. XVII.

Registrum ejus epistolarum, dum clavo ordinis astitit, quarum duæ ad caput actorum capitulorum generalium sub eo habitorum edita leguntur, cæteræ MS servatæ Romæ in archivo ordinis.

Alia quædam laudantur ad sacram congregationem regularium Romanam de negotiis aliarum religionum ab eadem ipsi commissis.

Ejus est *epistola ad novitios* libello de doctrina spirituali a B. M. Bartholomæo de Martyribus scripto, cujus editionem curarat Romæ apud Carolum Subiettum 1603 in 8, præfixa, quam Gallicam fecit Antonius Godeau episcopus Vencensis cum eodem opusculo.

F. ALBERTUS DRAGUS.

F. ALBERTUS DRAGUS Florentiæ natus, Placentiæ ordinem amplexus, sacræ theologiæ magister evasit, tum Faventiæ, Januæ, Mediola- 1601.

s. XVII. ni gradatim inquisitor adversus hæreticam pravitatem datus, tandem sancti officii commissarius generalis in Urbe a Clemente VIII allectus est, demum ab eodem pontifice ad Termulensem Ecclesiam anno MDXCIX die XXIX novemb. promotus, vix annum solidum eam rexit, mortuus anno MDCI die tertia januarii, & Neapoli in æde ordinis S. Catharinæ de Formello sepultus. Sic Ughellus Ital. Sac. T. VI, & Fontana in Theatro. Quibus ab illis omissa addit Rovetta quædam ab eo edita opera hoc titulo:

Doctrina christiana, sive *Catechismus.*
Casuum conscientiæ summula.
Decreta synodalia.

De quibus penes Rovettam fides, cùm nec ubi typis prodierint, aut ubi MS serventur, aut a quo visa sint, non addat.

F. ALPHONSUS CIACONIUS.

† 1601. F. ALPHONSUS CIACONIUS Latine seu potius Italice sic dictus, qui Hispanice verò agnomine *Chacon* dicebatur, natione Bæticus, patria Biatiensis, conventus S. Thomæ Hispalensis alumnus, quem postea prior ipse electus rexit, ea fuit a natura comparatus ingenii felicitate, ut omnes prope disciplinas complecteretur. Hinc ubi primum e scholis emersit seu auditor, seu etiam regens, ac sacræ theologiæ magister, scrutandis Hispanæ, Romanæ, Ecclesiasticæ potissimum historiæ veteribus monumentis totum se dedit, tantumque illorum cumulum collegit, ut ea ratione ab Ambrosio illo Morales Cordubæ suæ, totiusque Hispaniæ clarissimo lumine, quo & in humanioribus litteris adolescens usus erat præceptore, laudari meruerit in celebri Antiquitatum Hispanarum opere. Romam accersitus, Gregorio XIII acceptissimus fuit, & ab eo inter S. Mariæ Majoris pœnitentiarios, ut vocant, allectus: quo in munere, quicquid illi supererat temporis, nec sane supererat mediocre, illud omne in dilucidandis quæ ipsi jam aderant, aliisque e pulvere eruendis, illustrandis, componendis, edendis impendit. Anno MDXCI in ejus bibliotheca librorum impressorum, codicum MSS, rerumque antiquarum rararum ac singularium ditissima, viginti volumina teste Angelo Rocha prælo parata visebantur, præter jam ab eo edita. Ferunt quidam & patriarcham Alexandrinum a Clemente VIII pro suis in Ecclesiam meritis electum fuisse & consecratum, quod Fontana in Theatro aut omisit aut ignoravit. Ea dignitate si ad eam evectus, diu non potitus est, obiit enim Romæ ætatis LIX, non anno MDXC, ut excidit Andreæ Schotto in Bib. Hisp. nec anno MDXCIX mense februario, ut refert Jacobus Augustus Thuanus etsi æqualis Histor. lib. 122 sub finem, sed quibusdam annis postea. Nam anno MDCI vivebat adhuc & scribebat, ut docet Antonius in Bib. Hisp. T. II p. 653. In æde S. Sabinæ honorifice sepultum quidam narrant, sed sodales S. Sabinæ a me requisiti responderunt, nullam apud eos extare memoriam Ciaconii in S. Sabinæ sepulti.

Egregiis eum encomiis ornant, quotquot eruditionis antiquæ studiosi. Thuanus loco citato vocat *rei antiquariæ peritissimum*, & juxta Petrum Ciaconum Toletanum cognominem potius quam consanguineum suum, suæ Hispaniæ magnum lumen. Angelus Rocha in Appendice Biblior. Vatic. laudat ut *virum eruditissimum*, alibi *belluonem antiquitatum*. Andreas Bacius De vinis libro 7 p. 363 *insignem theologum* habet, *& in omni doctrinarum genere peritissimum*. Latinus Latinius ad ipsummet hic scribebat: *Sciebam ego jampridem eruditissime Ciacconi, quantum in Romana antiquitatis cognitione profeceris, tibique in ejus studio paucos atque adeo neminem præferendum statueram. Sed ne te verum celem, nunquam credidi tantum tibi in rebus obscuris & difficillimis describendis facultatis comparasse, ut de iis tam copiose tamque eleganter scribere tam facile posses. Superasti igitur etsi egregiam conceptam de te opinionem &c.* Vide Epist. Latinii lib. II. Legendus & de Ciaconio Antonius in Bib. Hisp. quem excipit Altamura, nosque hîc excipere libenter fatemur, ceu a quo accuratius recensita ejus opera, quæ alio tamen ordine nempe chronologico sic numeranda visa sunt.

1. *Historia utriusque belli Dacici a Trajano cæsare gesti ex simulacris, quæ in ejusdem columna Romæ visuntur collecta.* Cujus operis editiones quinque sunt præcipuæ:

Prima Romæ cum figuris æneis Hieronymi Mutiani 1576 in fol. In proœmio ad lectorem sic habet auctor ad finem, quæ modestiam ejus testantur, & adversus Aristarchorum morsus tutum præstant: » Hujus (Mutiani) precibus breves has, jejunas » & steriles commentatiunculas confeci in colum- » nam Trajani augusti, ne ullo adminiculo destitu- » ta in lucem prodiret, in quibus utique non po- » tui non sæpissime divinare & allucinari. Proinde » ignoscent, dabuntque veniam, si quando impe- » gerim, reliqua studiosi æqui bonique consulent «.

Altera Romæ cum iisdem figuris a Francisco Villamena ab interitu vindicatis, curis Pauli Gratiani 1585 in fol. Extat Parisiis in Regia I 830.

Tertia Romæ cum iisdem figuris Villamenæ, typis Jacobi Mascardi 1616 in fol. In hac monet typographus Villamenam universis gratum se facturum putasse, si quæ a Ciacono Latine scripta fuerant, ea patrio sermone, hoc est Italico divulgarentur, idque præstitisse ex animi sententia. Ex quibus habes jam tum lucubrationem Ciaconi in vulgare italicum translatam.

Quarta hoc titulo: *Colonna Trajana eretta dal senato e popolo Romano all' imperatore Trajano augusto nel suo foro in Roma, scolpita con l'historia della guerra Dacica, la prima e la seconda espeditione e vittoria contro il re Decebalo nuovamente disegnata & intagliata da Pietro Santi Bartoli, con l'espositione Latina d'Alfonso Ciaccone, compendiata nella vulgare lingua sotto ciascuna immagine accresciuta di medaglie, iscrittioni, e trofei da Gio Pietro Bellori*, Romæ Jo. Jacobi de Rossi 1680 in fol. In hac editione ad Ciaconii compendium lingua vulgari sub quaque imagine, emendationes & correctiones addidit anonymus, qui easdem asterisco distinxit. De his mox agetur in sequenti.

Quinta apud Raphaelem Fabretti Urbinatem in ejus de columna Trajani syntagmate, Romæ Nicolai Angeli Tinassii 1683 in fol. absque figuris. Qui Fabrettus de quarta editione mox laudata judicium suum sic profert: » De ea columna interpretan- » da Mutiano celebri superioris sæculi pictore ima- » gines ex autographo excipiente ac suggerente, » sedulam certe, & ut mox dicam nimis forte pro- » lixam operam impendit Ciaconus vir bonarum ar- » tium, & rei antiquariæ si quis alius sui tempo- » ris studiosissimus. Nuper verò elegantius fortasse » quam accuratius (quicquid typographus in dedi- » catoria epistola polliceatur) delineatis iconibus, » neotericus politioris litteraturæ vir Ciaconum » emendasse, operique summam manum imposuisse » sibi visus est. Verùm post insignium, & de re » litteraria optime meritorum hominum lucubratio- » nes, temeritatis notam effugisse mihi videbor, si » & aliqua supplere, aliqua diversa conjectura pro- » sequi ausus fuero &c. *Et sub finem*: Explicatio- » nem Ciaconi easque tantum neoterici annotatio- » nes, quibus meas vicissim subtexui, in fine hujus » opellæ «.

» epellæ adjungam, addita quoque epiſtola Ciaco-
» ni ad lectorem, ideo forſan ab ejus ſuppletore
» omiſſa, ne inexorabilem adverſus eumdem ani-
» mum ingenuæ tanti viri preces magis magiſque
» redarguerent «. Et cap. 3 cujus titulus: *De iis quæ correctione non indigebant emendatis*: Ad finem de illo anonymo correctore loquens ſic habet: » Ab ultimo quæ hactenus in hoc Ciaconi maſtige
» obſervavi, dicam repetens, vereri me quidem ne verba illa Joſephi in Appionem initio libri ſecun-
» di ipſi accommodentur: *Horum quæ ab ipſo conſcripta ſunt, alia ſimilia quidem ſunt dictis aliorum, alia valde frigida, plurima verò quandam tantummodo detractionem habentia.* Quibus verbis Ciaconum adverſus neotericum luculenter vindicat.

2. *Hiſtoria de anima Trajani precibus D. Gregorii papæ ab inferis erepta.* Ea etiam pluries edita, primo cum columna Trajani in utraque priori editione Romana 1576 & 1585: Deinde Venetiis apud Nicolinum 1583 in 4, quæ editio in Bibl. cardinalis Imperiali: Poſtea Regii Lepidi, apud Hemlianum Bartholdum 1585 in 4 pp. 50. Extat Pariſiis in Mazarinæa: Rurſus *in volgare Italiano tradotta da Franceſco Pifferi monaco Camaldoleſe*, Senis apud Bovetrum 1595 in 4: Extat in Mazarin. laudata & in Regia I 1046. Porro hanc Trajani ab inferno liberati relationem ceu fabulam convellit Melchior Canus *De locis theologicis* lib. XI cap. 2, & Bellarminus Controverſ. T. I lib. 6. Ne quis autem exiſtimet eidem S. Thomam favere in IV ſentent. diſt. 45 q. 2 a 5 reſp. ad 5. Ibi enim S. Thomas narrationem illam non diſcutit, ſed ſua ætate ſancti Johannis Damaſceni auctoritate, ut vulgo ferebatur, fultam, & a Græcis communiter receptam, nolens utpote tum junior magiſter ut falſam ſimpliciter rejicere, quî ad legitimum ſenſum reduci poſſet, ut ut eſſet de re ipſa, indicare ſatagit. Cæterum ex ſola reſpondendi ratione, quam ſubleſta ejus ipſi eſſet fides, ſatis innuit. Videſis Joannem Nicolai in notis ad IV ſentent. S. Thomæ & ad Supplementum ejuſdem loco citato, ut & Natalem Alexandre in Hiſt. Eccleſ. Hæc fabula ab iis videtur originem duxiſſe, qui animarum ſeu præmium ſeu ſupplicium ad finem mundi prorogarunt.

3. *De S. Hieronymi cardinalitia dignitate quæſtio*, edita Romæ, Donangeli 1591 in 4: Venetiis 1583 in 4, cum ſuperiori mox laudato. Extat Romæ in Barberina.

4. *De ſignis SS. Crucis, quæ diverſis orbis regionibus, & nuper anno* MDXCI *in Gallia & Anglia divinitus oſtenſa ſunt, & eorum explicatione tractatus*, Romæ, Donangeli 1591 in 8 pp. 187. Extat in Regia D 2049.

5. *De jejuniis & variæ eorum apud antiquos obſervantia tractatus*, Romæ 1599 in 4.

6. *Elegantiarum ex Marci Tullii Ciceronis epiſtolis libri tres Georgii Fabricii ſublata Germanica lingua, & ſubrogata verſione Italica locupletati, Gonſalvo a Cardona & Cordoba adoleſcenti Sueſſani ducis regis Hiſpaniæ apud Clementem VIII oratoris filio inſcripti*, Romæ, Caroli Willieti 1601.

7. *De* 200 *Martyribus monaſterii S. Petri de Cardona in Burgenſi diœceſi tractatus*, Romæ 1594 in 8.

8. *Vitæ & res geſtæ ſummorum pontificum Romanorum & S. R. E. cardinalium ab initio naſcentis Eccleſiæ ad Clementem VIII*, Romæ, T I apud Stephanum Paulinum 1601 in fol. Tomus alter apud Franciſcum de Franciſchis 1602 in fol. longis lineis.

Cùm inter moras editionis hujus operis, cui decem annis deſudaverat, auctor mortuus eſſet, Franciſcus Cabrera Morales reliquæ editioni præfuit, ſuaſque Additiones ſubjunxit, præſertim ab Alexandro VI ad Clementem VIII. Extat in Regia H 198. Sæc. XVII.

Altera editio ejuſdem operis *cum Additionibus Andreæ Victorelli, & hujus continuatione ad Urbanum VIII, operam conferentibus Ferdinando Ughello, Hieronymo Aleandro, Luca Wadingho, & Cæſare Becillo*: Tomi duo, Romæ, typis Vaticanis 1630 in fol. max. col. 2030, cum figuris æneis.

Tertia editio novis Additionibus Auguſtini Oldoini S. J. locupletata, & ad Clementem IX aucta, Tomi IV, Romæ, Philippi & Antonii de Rubeis 1677 in fol. cum figuris æneis.

In hac editione vitæ cardinalium fere omnium fuere innovatæ.

Vita Jeſu Chriſti, & vita B. Virginis. Recenſentur in Indice bibliothecæ patrum S. J. Panormitanæ.

Præter hactenus laudata opera, plura alia Ciaconi recenſentur relicta MS, & lucem expectantia.

Geſta XII Gregoriorum pontificum Romanorum. Extant in Bibl. Vatic. n. 5515: quæ fortè in opus magnum mox laudatum congeſta.

Preces pro navigantibus. In Vaticana.

De rerum natura, hoc eſt de metallis & mineralibus libri quinque, in quibus agitur de terris medicatis, de lapidibus & marmoribus, de natura metallorum, de hiſtoria metallorum, de gemmis & lapidibus pretioſis. Hujus operis proœmium & aliquot capita extant in bibliotheca S. Iſidori FF. Minorum Hybernorum. Laudat hoc opus Andreas Bacius *de Vinis libro 7 p. 363.*

Epiſtola ad Federicum cardinalem Borromeum de ſacellis in baſilica S. Nicolai in carcere Tulliano repertis. Extat Mediolani in Ambroſiana.

De clavis caligariis. Laudat Latinus Latinius epiſtola ad auctorem ſcripta pridie nonas februarii MDLXXXIX, in qua ſic eum alloquitur: *Erit mihi commentariolus tuus de clavis caligariis inter ea ſcripta collocandus, qua de rebus obſcuris ab amicis didici*: ubi & pluribus eum ornat laudibus. Videſis tomum ſecundum Latinii epiſtolarum p. 194.

Bibliotheca in qua nomina duntaxat auctorum additis librorum prænotationibus. Apud Ciaconum vidit Poſſevinus, ſed de hoc opere quid ſcribat Clar. Mabillonius, placet hîc referre. Sic ergo habet ſui itineris Italici p. 96: » Quæ ex Chi-
» giana bibliotheca excerpſimus, non eſt neceſſa-
» rium ſingulatim exponere. Tantum de Alfonſi
» Ciaconii epiſtolis, quas inde habuimus, quædam
» obſervare juvat. Ex his epiſtolis intelligitur, Al-
» fonſum Dominicanum, qui Petri doctiſſimi ger-
» manus erat, opera duo molitum fuiſſe: unum
» de antiquitatibus Romanis cum variis figuris, al-
» terum de bibliotheca ſcriptorum eccleſiaſticorum.
» Ideam hujuſce operis habemus ſub titulo ſequenti:

Bibliotheca a plurimis antea auctoribus diſperſim inſtituta & collecta, deinde ab aliquot in epitomen redacta: jam verò poſtremo recognita, novorum librorum acceſſione locupletata, & ab hæreticorum monumentis purgata, & in duplum poſt priores editiones aucta per F. Alfonſum Ciaconum Hiſpanum Biacenſem, doctorem theologum ordinis Prædicatorum, & Romani pontificis pœnitentiarium.

» Scribit hac de re ad Guillelmum Stletum
» cardinalem, qui aliquos obices ſeu ſcrupulos præ-
» dictæ bibliothecæ objectos, qui illius reviſionem
» & probationem retardarint per Petrum Cia-
» conium Alfonſo ſignificaverat. Unus erat, quod
» ex Conradi Geſneri bibliotheca multa ad verbum
» in ſuam tranſtuliſſet: alter, quod Rabbinorum

Sæc. XVII. » libros inter cæterorum auctorum opera recen-
» suisset. Ad hæc respondet Alfonsus, sed quod
» sperabat, a censoribus non impetravit, ut scili-
cet sua bibliotheca imprimeretur «. Hactenus Ma-
billonius, ex quo discimus novum opus Ciaconi,
nempe

*Epistolas ejus ad viros principes & ad familia-
res.*

Quod verò ait idem Mabillonius Petrum Cia-
conum germanum fuisse Alfonsi nostri, nisi ex epis-
tolis prodat, hactenus nobis non probatur, qui sci-
mus Alfonsum fuisse Biacensem, Petrum verò To-
letanum. Hæ adhuc aliæ laudantur Ciaconi lucu-
brationes MS:

De Magis regibus.

De Monetis.

De Genealogica re & antiquaria.

De Æris Hispanis.

Methodus recitandi rosarium: hæc a Maraccio
in Bibl. Mariana, cujus mihi subiesta fides, nisi
fortè alicubi in vitis pontificum de rosario obiter
egerit Ciaconus. Sic enim solet Maraccius opera
auctorum multiplicare.

F. AUGUSTINUS SALUCIUS.

1601. F. Augustinus Salucius Hispanus Bæticus Xe-
rezii (*Xeres de la Frontera*) in Estramadura ad
annum MDXXIII natus est, patritia nobilique fami-
lia ac perantiqua Januensi oriundus. Hic adolescens
humanioribus literis haud multum adhuc instructus,
sed certissima felicioris ingenii prætendens indicia,
ordini nomen dedit in patria, eidemque anno MDXLI
die 20 martii sacramento se religiosæ professionis
obstrinxit. Vita illi vel a primordiis & ingressu in
tirocinium omnino composita fuit, pronusque ad
virtutem animus. Palmæ primum, tum & Cordu-
bæ literis operam dedit, nec absolutam Lati-
næ modo studuit assequi linguæ peritiam, sed
Græcam etiam addidit Hebraicamque notitiam.
Hinc Vallisoletum missus & collegii Gregoriani so-
dalis ascitus, quæ non parva dotum ingenii laus
est, sic emicuit, ut sacræ theologiæ lauream me-
ruerit & collegii S. Thomæ Hispalensis regens in-
stitutus fuerit. Ad hæc ut artem rhetorices habe-
bat familiarem & veluti a natura insitam, concio-
natoris facundissimi suoque ævo celeberrimi famam
consecutus est, rudibus & plebeiis æqualiter accep-
tus ac eruditis & principibus. Ferunt Hispali con-
tinuis quatuor quadragesimis concionantem ante-
lucanis horis tertia scilicet & quarta matutina, adeo
ferventer ad eum audiendum populos concurrisse,
ut nec ampliſſima civitatis templa convenientibus
sufficerent excipiendis. Casta illi erat & pura di-
cendi ratio, nec phaleratis utebatur adulteratisque
mollioris eloquentiæ figuris & modis, sed verbis
efficacibus rationumque pondere percellebat audi-
torum animos & commovebat. Plus enim ille lon-
ge fuit solicitus astantium allicere voluntates & ex-
citare, quam aures mulcere & loqui placentia, plus-
que ardere quam lucere gestiebat. In publica præ-
sertim vitia vehementius invehebatur, nec ab in-
crepationibus ulla ratione cessabat, donec aliter
emendationis optatæ ratio suaderet. Rem in id
anno MDLXXX contigisse narrant & insolitam viro-
que dignam & pectore vere apostolico. Per ea
scilicet tempora magnum sibi nomen Hispali fece-
rat infrunita mulier & famosa mala utique fama,
cujus elegans & insidiosa species adolescentum
optimatumque etiam plurium adeo decepisset ocu-
los ac dementasset in desiderium sui, publicum
ut impudorate sic & impune scortum exerceret,
Romana quæ vulgo dicebatur agnomine: magna
certe pudoris injuria, maxima & proborum om-
nium animi molestia, qui tantum e civitate scan-
dalum amoveri quidem optabant, vixque sperandum videbant, adeo plurimorum potentiorumque qui in eam exarsissent, auctoritate fulta utaque videbatur. Id certe æquo diu ferre animo non potuit ardens Augustini zelus, ac vel capitis etiam sui periculo civitatem Hispalensem tam infami scorto liberare constituit, & aggressus est, nec a suscepto destitit, usque dum frementeque licèt in eum ac renitente maxima civitatis & primorum parte, Romanam hanc publice comprehensam in vincula detrudi, solemnique regis edicto regni finibus ejectam & exulatam obtinuit. Quodque audax illi facinus exitium interminari putabatur; & mortem certissimam, maximam ei populorum attulit æstimationem & amorem: sedatioresque facti demum lascivientium antea animi, uno viri Dei zelo factum id ultro confessi sunt, & ab eo veniam errati postularunt. Exarsit etiam apostolicum Augustini pectus aliquando dicens ex pulpito Dominica quarta quadragesimæ Philippo II rege catholico præsente anno MDXC, quo communem ei populorum afflictionem efficacius expositurus & contritionem, exactorumque duritiem & immanitatem exprobraturus, his eum ipsis interpellavit Christi verbis: *Philippe unde ememus panes ut manducent hi?* Joan. 6: sicque regi graphice descripsit iniquissimam plebis suæ sortem, vectigalium voraginem, ac ministrorum avaritiam, impietatem & corruptelas, ut astanti sibi Didaco Cordubensi magnæ commendationis viro rex ipse subjunxerit de Salucio: *Et hic vere concionator est, libenterque semper illum audiam.* Accidit ut & aula Pinciæ agente, Lermæ ducis epistola suavissima Philippi III regis nomine Salucius invitaretur ad aulam proxima quadragesima conciones ex regio nutu & votis habiturus, & ab eo audiendus, quod onus ille delatosque simul honores, humaniter omnino & modeste molestias causatus affectæ valetudinis & senectæ gravitatem, ultro detrectavit. Tantis ille cùm fulgeret animi dotibus, ut concionatorum omnium facile princeps haberetur, vitæ genus semper austerum tenuit, nec a communibus ordinis vel latum unguem unquam declinavit institutis. Priorem in variis provinciæ suæ Bæticæ locis electus sæpissime egit, ubique vigilantissimum se pastorem exhibens & patrem, sibi severissimus, cæteris facillimus, quantum per religionis leges integrum erat. Ab otiosis & scurrilibus alienissimus, piis aut litterariis continue versabatur occupatus exercitiis. Libros qui illi non pauci erant assidue rerens, notis fere ubique propriis illustrabat, ut vix ulla in eis pagina vacaret illius annotatiunculis. A Philippo II delectus generalis ordinis SS. Trinitatis visitator, munus illud apostolica fultus auctoritate, & regis & religionis hujus & omnium plausu, pari pietate & prudentia complevit. E cœnobio suo Xerezienti, cujus ruinas commode & eleganter resarcierat, discessit XVI martii MDXCVI jam confectus senio & laboribus, Cordubamque salubrioris sibi aeris opportunam civitatem petiit, ubi septennio seu reliquo vitæ suæ peracto tempore decubuit, & anno MDCI novemb. 29 hora post mediam noctem tertia coram Fratribus astantibus & lugentibus obdormivit in Domino. Ferunt ipsa sui obitus hora astantem sibi ministrantemque fratrem sic allocutum: *Eia carissime Frater, quam fidelis & largus in eos qui illi serviunt, remunerator est Deus!* hisque dictis siluisse & expirasse. Mortuum non unus illius Cordubensisque luxit conventus, sed religiosi omnes, totaque ipsa planxit Corduba, quæ adunatis ipsius omnibus membris, ipsoque cathedralis canonicorum collegio, funus prosecuta est, quod in principis utinus ac præsulis sui solet exequiis. De eo legendi

Digitized by Google

Lopez P. III lib. 1 cap. 69, Pius, Fernandez, ac etiam Argote de Molina *Nobiliar. d'Andaluz.* lib. 2 cap. 121 p. 246, ubi parmam Saluciorum cum Adornis item Januensibus unam ait & eamdem, *Auream scilicet balteo triplici ordine furvo argenteoque tessulato superatam*: atque Liguribus eum idcirco abbas Michael Justiniani accensuit scriptoribus. Hæc verò ejus opera recensentur ab Antonio in Bibl. Hisp.

Un discurso acerca de la justicia, y buen gobierno de España en quanto a los estatutos de limpieça de sangre, y si conviene ò no alguna limitacion en ellos. Edit. in fol. Cæsaraugustæ ab Hieronymo de Cruce monacho Hieronymiano Hispano Matritensi P. I sui operis de eodem argumento. MS habere se testatur Nic. Antonius citatus: MS item in 4 foliolis 50 habebant nostri Bruxellenses anno 1671.

Un tratado breve de las monedas, que se hallan en la sagrada Escritura, sacados della su verdadero valor, y el que tienen cotejadas con las de oro y plata, que se usan en España, y reducidos a estos los valores y pesos de todas las cosas que en la sagrada Escritura se aprecian y valuan. Nuncupatus erat Francisco Pacheco episcopo Cordubensi, eo tamen præmortuo misit libellum ad Alphonsum de Torres Malacitanæ Ecclesiæ decanum anno 1594. Princ. *Aviendo fido las cosas totas criadas &c.*

Un tratado de los Predicad[illegible], MS.

Viginti quinque & unius schedarum ejus & collectionum morienti supererant volumina MS, ut erat in literis totus & libris: Hæc autem an alicubi servata, an inter Fratres divisa & dispersa monebunt sui gentiles symmystæ.

F. HIERONYMUS CAVALLARI.

F. Hieronymus Cavallari sive *de Cavalleris*, ut habent alii, Etruscus & provinciæ Romanæ alumnus, ineunte seculo XVII claruit facundus Ecclesiastes & accuratus scriptor. Ejus laudatur

† 1601.

Panegirico di S. Agnesa da Montepulciano dell' ordine de' Predicatori detto l'anno 1601 nella solennità della canonizatione dell' istessa santa.

Hunc sermonem Laurentius *Sordini* noster inter ea opera recenset, quibus in vita ejusdem Sanctæ concinnanda usus est.

Ad Bernardini Stephonii S. J. orationem panegyricam ejusdem sanctæ Romæ in templo S. Mariæ ad Minervam anno MDCI *coram capitulo ordinis generali in solemniis pentecostes coacto dictam, dum primum ejus canonizationis festum celebraretur, & Romæ eodem anno typis editam Annotationes & Additiones illustrandi & comprobandi causa.* Sic refert idem Sordinus, & excipiunt editores Actorum SS. ad XX aprilis in vita dictæ Sanctæ.

F. HIERONYMUS POLLINI.

† 1601.

F. Hieronymus Pollini Etruscus Florentinus patria & professione, conventusque S. Mariæ Novellæ alumnus apud suos claruit exeunte seculo XVI & sequenti ineunte, præerat anno MDXCVI conventui S. Geminiani prior. Ejus meminerunt Razzius p. 327, Fernandez, Fontana in Prov. Rom. p. 361. Hæc ejus opera:

Historia Ecclesiastica della revoluzione d'Inghilterra divisa in libri quatro, ne quali si tratta di quello ch'è avvenuto in quell' Isola, da che Arrigo ottavo cominciò a pensare di repudiar Caterina sua legitima moglie, infino a questi ultimi anni di Lizabetta ultima sua figliuola. Raccolta da gravissimi scrittori no meno di quella nazione che d'altre, Romæ, Joannis Angeli Ruffinelli & Guilelmi Faciotti 1594 in 4 pp. 766. Extat in Regia N 288. Cùm in auctorem sævire non posset Elisabetha, librum flammis adjudicavit majori auctoris gloria quam pœna. SÆC. XVII.

Vita della B. Margherita di Castello suora del Terzo habito di san Domenico, Perusiæ, Vincentii Columbara 1601 in 8 pp. 150. Extat in Regia H 2815. Hanc Latine redditam editores Actorum SS. repræsentant Tomo II april. ad diem XIII. Cùm autem eâm vitam scripsit Pollitus, in dicta civitate Castellana seu Phalisci lectorem theologiæ moralis agebat, eamque ex antiquis in nostra ibidem domo servatis monumentis se concinnasse testatur.

F. PETRUS BACHERIUS.

† 1601.

F. Petrus Bacherius vulgo *de Bakere* Flander Gandavi loco nobili natus patre Joanne viro consulari, hujusque conjuge ex *Sanderan* familia matre, anno MDXVII primam lucem vidit. Juvenis annorum XX ordinem amplexatus in patria votis se religiosis obstrinxit XVIII febr. MDXXXVIII. Studia in Germania Dilingæ sub doctissimo viro nostro F. Petro de Soto decurrit, ibique agere cœpit in heterodoxos, præsertim Bingii ubi & propterea vitæ periculum incurrit. Hinc redux in patriam, Lovanii quas sacras didicerat litteras, & aliis ex superiore loco tradere jussus est, quo jure tandem in ea academia lauream obtinuit XII octob. MDLXVIII. Gandavi jam antea & Bruxellis suis præfuerat, tumque priorem Hagensem agebat: conventum etiam Lovaniensem rexit postea, ut & Calcariensem Clivorum, & pro provincia sua Inferioris Germaniæ diffinitor affuit comitiis ordinis Romæ anno MDLXXX. Ecclesiastes fuit sua ætate nominatissimus, & conciones quadragesimales annis quadraginta variis in locis celebrioribus prædicasse fertur. Sed de tanto viro Aubertum Miræum audire præstat in Elogiis suis Belgicis pag. 60: » Petrus Batherius inquit, ad soli- » dam doctrinam, qua ut doctoris laurea Lovanii do- » natus in principibus ætatis nostræ theologis nume- » rabatur, miram versatilis ingenii felicitatem adjecit, » ut nemo ingenuis artibus ac poetica præsertim illo » institutior haberetur. Accedebat quædam uber- » rima excogitandi atque efferendi cum lepore » quæcunque vellet facultas, ut Belgicis istis tu- » multibus (quos panicos ipse appellat & eleganti car- » mine descripsit) nemo majore & firmiore argumen » torum copia hæreticorum commenta Bruxellis, » Antwerpiæ, Hagæcomitis, Dordraci, Calcariæ » Clivorum aliisque in locis annos fere sexaginta de » superiore loco retuderit: in quibus perpetuo in- » sectandis atque exagitandis patroni sibi cognominis » Divi Petri Martyris exemplo vehementissimus & » acerrimus fuit: cùm ea esset in animis hominum » permovendis facultate, nemo ut temporibus illis » cum de rebus omnibus quæ ad populum ab ora- » toribus dicebantur, perferia & exquisita judicia » fiebant, majorem audientium coronam cogeret. » Neque voce tantum sed & scriptis quæ præter » homiliarum volumina posteris varia reliquit, reli- » gionis causam gnaviter egit, atque alia nonnulla » apud sodales hæredes aliquando ut spero in lu- » cem proferenda vidimus. Cùm hæreticos sic in- » sectaretur, in eum etiam illi furore perciti exar- serunt, ac unâ cum cæteris nostris Gandavo ejece- runt anno MDLXXVIII. Urbe tamen a duce Parmensi recuperata cum Fratribus redux Inquisitor restitutus est anno MDLXXXV, & pro fide catholica verbo scriptoque strenue decertare perrexit, quo usque a Deo vocatus ad meliora, diem obiit anno MDCI XIV kal. martii ætatis LXXXIV, uti probat noster Ghilbertus de la Haye ex tabulis Gandavensis con-

Sæc. XVII. ventus, non pridie Id. febr. ut habent Miræus, Swertius, Valerius Andreas & alii. Maximilianus Vrinthius concivis & poeta non ignobilis epitaphium seu elogium ei scripsit elegans, quod brevitatis causa omitto. Hæc ejus opera, I LATINA

1. *In Misoliturgos hoc est missæ osores libelli duo: quorum primus de Judæorum paganorumque sacrificiis generatim: alter de unico catholicorum sacrificio late tractat*, Gandavi, Cornelii Manilii 1556 in 8: quæ editio Parisiis extat apud nostros ad S. Honorati. Prodiit rursus Lovanii.

2. *De christiana militiæ disciplina*, Lovanii, Petri Sangrii 1562 in 8. Quæ apud eosdem nostros. Altera editio aucta, & omnino innovata hoc titulo: *Speculum militiæ christianæ, in quo non imperatores, reges & principes solum, verum etiam castrorum præfecti, centuriones & milites gregarii &c. recte vivendi normam intueri cum fructu possunt*, Coloniæ, Gervini Calenii 1592 in 8.

3. *Panicus tumultus rebus in Belgio pacatis ac mire tranquillis quorumdam improbitate injectus*, Antwerpiæ, Christ. Plantini 1568 in 8. Carmen est heroicum sexcentis supra mille versibus constans.

4. *In epistolas quadragesimales Homiliæ*, Lovanii, Joan. Bogardi 1572 in 8. Quæ editio extat in Regia D 3824: Postea Duaci, Baltazaris Belleri 1599 in 8. Hæc apud nostros mox laudatos. A morte auctoris opus prodiit, sed mutilum, imo omnino innovatum hoc alio titulo: *Clangor tubæ prædicatoriæ, sive concionum super epistolas quadragesimales speciosus thesaurus*, Ibid. 1604 in 8.

5. *Homiliæ in evangelia Dominicalia per totum annum*, Lovanii, Rutgerii Velpii, T. I 1576: T. II 1578 in 8. Extat apud nostros mox laudatos.

6. *Tabula sacrorum carminum, & piarum precum Enchiridion ex centum viginti poetis collectum: Liber I, Cathemerina: II, Letanias & hymnos: III, Solemnia festa habet*, Duaci, Bogardi 1579 in 8, & hæc apud nostros laudatos. Hæc verò omnia fere suis inseruit metricis precibus Jacobus Lernutius Duaci 1620.

7. *Oratio Romæ in comitiis ordinis habita*, Romæ 1580.

8. *Dialogorum libri duo. Prior inscriptus, Jurgium conjugale inter Hierozelon & Eusebiam virum & conjugem, interlocutoribus Eubula nutrice & Hieronymo filio familias. Alter inter Cenophilum & conjugem Eulaliam, in quo sectæ Calvinistarum pellex, Ecclesia Romana vera Christi sponsa appellatur*, Gandavi, Joan. Paludani 1585 in 8. Prior prodierat jam antea Gandavi Cornel. Manilii.

Lucubrationem hanc senatui Gandavensi nuncupavit, qui gratitudinis monimentum calicem argenteum deauratum quatuor marcarum pondo auctori dedit hac insculpta pedi epigraphe: *Dedit D. Doctori Bacherio senatus Gandensis A.* 1586.

9. *Apologeticus pro defunctis. Hoc est pro iis qui communi mortalium sorte erepti, sibi ipsis contra malignos obtrectatores patrocinari nequeunt*, Antverpiæ, Christ. Plantini 1587 in 8 pp. 397. Extat in Regia D 2614 & apud nostros supra laudatos.

10. *Spongia ebriosorum seria ad eos qui liberalioribus sunt addicti poculis, Bacchoque sapius litare gaudent*, per modum dialogi, Embricæ Clivorum, Reyneri Wilichii 1592 in 8. Belgice antea sed compendio ediderat, Bruxellis, Jo. Mommaert 1589 in 8.

11. *Commentarii in epistolas Dominicales per annum*, cod. MS charta. fol. Gandavi apud nostros. Jam dicunt variorum concionatorum manibus tritos periisse.

12. *De Christiani principis moribus vita & officio*, cod. MS charta. fol. Ibid. Opus laudatum a nostro Guillelmo Oonselio, *Tuba Dei* pag. 138 P. 4 *Proclam.* 1.

13. *De tribus monastica vita votis*, cod. MS charta, Ibid. & hunc codicem plagiaria manu ereptum jam non apparere ferunt.

14. *De vita & rebus gestis SS. Barlaami & Josaphat Georgio Trapezuntio interprete cum scholiis Aloysii Lippomani; ac S. Joannis Chrysostomi opusculum de comparatione regis & monachi. Germano Brixio interprete*, unâ edi curavit, ampla præmissâ ad Baqueum abbatem Æmensem ad Aldenardam epistola, Antwerpiæ, Joan. Belleri.

Valerius Andreas Desselius in Bibl. Belg. opus ei tribuit hoc titulo *Enchiridion theologiæ pastoralis*, opus inquit postumum editum Treviris 1605, sed allucinatur, cùm fœtus sit Petri Binsfeldii.

BELGICE verò scripsit ac edidit:

1. *Amicabile inter animam christianam ac veritatem magistram suam colloquium*, Gandavi, Gerardi Van Salensem 1566 & 1576: Auctius, Bruxellis 1586 in 8.

2. *Hortulus precationum ex sacra scriptura & SS. Patribus collectus in piorum usum*, Lovanii, Jo. Bogard 1566 in 4. Reddiderunt *Latine* F. Henricus Bogard, *Gallice* F. Antonius Cambier uterque ex nostris. Ex eodem hortulo excerptum prodiit *Manuel de devotion*, Insulis, Simonis Lefranceq & Tussani Leclerc 1640, ac Antwerpiæ, Hieron. Verdussen 1644. Ex hoc opusculo plurima in suum *Thuribulum aureum* se transtulisse fatetur Cornelius Lochius in suo *Illustrium Germaniæ scriptorum catalogo.*

3. *De tribus partibus pœnitentiæ*, Lovanii 1573.

4. *Tractatus brevis in orationem Dominicam*, & unâ sequens

5. *Concio de oratione*, Gandavi, Manilii 1599. Quæ tria posteriora opuscula a Valerio Andrea laudata se non vidisse fatetur Ghilbertus *de la Haye*. Sodalis Ludovicus Robiin suis litteris me monuit se præ manibus habere codicem MS Bacherii quamvis dubitet an ipsius manu *De tribus partibus pœnitentiæ, de oratione Dominica & de preparatione ad sacram synaxim.*

Item alium libellum MS Flandrico idiomate ipsius Bacherii manu. Titulus: *Tractatus de virginitate ex S. Hieronymi epistolis ad Eustochium & Demetriadem.*

6. *Precatio qua a Deo Patre firma ac constans circa sacramentum Eucharistiæ fides postulatur, auctore Joan. Hesselio, vernaculo Belgico a Bacherio versa*, Lovanii, Jo. Bogardi 1567 in 8.

Ejus dictata in symbolum fidei & Tractatus de Eucharistia, MS in 4 servabantur Bruxellis, sed in ejus urbis conflagratione perierunt.

Denique grandævus & pius senex moriens carmen elegiacum haud inelegans cecinit, quod Swertius refert in Ath. Belg. & brevitatis causa hîc omittitur. At non omittendum, quod narrat Desselius *Fastorum Acad. Lovan.* pag. 371, Bacherium interfuisse celebri controversiæ, quæ anno 1587 Lovanii exorta est in Academia, circa quasdam novas PP. Soc. Jes. opiniones: quæque convocata in id universa theologiæ facultate 7 kal. jul. 1588 in collegio Dalensi, & 6 non. jul. coram Octavio episcopo Calatino nuncio apud Belgas apostolico, & Joan. Hanchin archiepiscopo Mechliniensi serio agitata.

Pius P. II lib. 4 videtur hunc auctorem in duos dividere, alterum laudans col. 310, alterum col. 342: sed non mirum in tanta virorum nominatorum multitudine hoc ei excidisse erratum, nec erat ut ideo litem ei moveret Alva in suo *Pleytos de los libros* p. 342.

F. PETRUS BARBERIUS Belga quidam sacræ theologiæ professor, & Prædicatorum Lova-

Digitized by Google

nienſium prior laudatur a Simlero, quem excipiunt Poſſevinus, Swertius in Athen. Belg. & Valerius Andreas in Bibl. Belg. dicentes floruiſſe medio circiter ſeculo XVI & ſcripſiſſe opellam hoc titulo:

Hortulus precationum, Lovanii 1571 in 12.

At hunc ſcriptorem non agnoſcit accuratus noſter Ghilbertus *de la Haye* in ſua Bibl. Belgo-Dominic. Hinc non alium eſſe a Petro Bacherio, qui opellam ejuſdem tituli typis edidit conjectu pronum.

F. PETRUS BEJARANUS.

† 1602. F. Petrus Bejaranus vel *Bejerano* aut etiam *Bexerano* Hiſpanus, Hiſpali natus, ibidemque ad ordinem aſcitus, ineunte ſeculo XVII clarebat ſacræ theologiæ præſentati titulo decoratus. Scripſit ac typis edidit

Primera parte de ſermones en fieſtas de algunos ſantos que la Tgleſia celebra en el diſcurſo del año, por el padre preſentado Fray Pedro Bejarano de la orden de Predicadores natural de la ciudad de Sevilla, Oliſſiponæ, Petri Craſbeeck 1601 in 4. Extabat Avenione apud noſtros anno 1662. An ſecundam partem ediderit, docebunt gentiles.

Mirum hunc auctorem ab Alphonſo Fernandez prætermiſſum, vixque Antonio cognitum, qui quidem ejus meminit Bibl. Hiſp. ſed ex Leone in Indica Bibliotheca aſſerente & ordinis Prædicatorum fuiſſe, cujus nullum dubium poſt opus relatum at ipſis non notum, ac ſcripſiſſe alterius generis opus ſcilicet:

Reſolucion de las monedas y eſpecies de perlas de la iſla Margarita, anno 1600 in 4.

F. PETRUS VICECOMES.

† 1602. F. Petrus Vicecomes vernacule *Viſconti* ex illuſtri ſtirpe hujus agnominis apud Mediolanenſes oriundus, ſed Tabiæ Ligurum ipſe natus, & ibidem ad ordinem allectus, integritate vitæ & ſingulari eruditione floruit circa finem ſeculi XVI & initia ſequentis. Laurea magiſterii redimitus, Cremonæ ſacri tribunalis cenſor & præfectus agebat anno MDXCIV, licèt omiſerit Fontana; inde Rhegium Lepidum tranſlatus, ubi primus in capite inquiſitor inſtitutus eſt, cùm antea tantum vicarius ibidem hæſiſſet, hoeque alterum mumis ab anno MDXCVIII ad MDCI egregie tutatus eſt. Ejus meminit Fontana in Theatro, Oldoinus in Athen. Liguſt. Picinellus inter ſcriptores Mediolanenſes, volens & ortu & profeſſione Mediolanenſem, ſed aliis major fides. Typis edidit tractatum hoc titulo:

Quæſtio theologica de complice revelando vel ne in confeſſione ſacramentali, perquam neceſſaria & utilis, difficillima quidem ac ſubtiliſſima, mirabili tamen ordine conſerta ac diſtincta, maximaque reſolutione deciſa. Ubi pro utraque parte omnium doctiſſimorum theologorum tam antiquorum quam modernorum opiniones adducuntur, unde nil amplius ſuper hac materia quari vel deſiderari poſſit. Opera A. R. P. S. T. M. F. Petri Vicecomitis inquiſitoris Cremonæ noviter in lucem edita, Cremonæ, Baptiſtæ Pellizarii 1594 in 4 pp. 61. Extat in Regia E 1588.

Cardinalem Alexandrinum Bonelli; cui opellam nuncupat, monet ab epiſcopo Cremonenſi, dum in Hiſpania apud Philippum II ſummi pontificis nuntius ageret, dono acceptam fuiſſe, doctoris anonymi fœtum eſſe, ſed a pleriſque academiarum Hiſpaniæ theologis quorum approbationes ſigillatim refert, ſubſcriptum. Qua ratione a dicto epiſcopo, cui in primis acceptus erat, ſibi traditum in lucem publicam edendum & eruditorum judicio exponendum duxit. Sec. XVII.

F. VINCENTIUS BONARDUS.

† 1601. F. Vincentius Bonardus ortu profeſſioneque Romanus, convenuſque S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir tum eruditione, tum & morum integritate conſpicuus, concionator egregius ſacræ theologiæ lauream promeruit, variiſque præfuit Romanæ ſuæ provinciæ locis & conventibus, ac etiam originalis priorem cum laude geſſit & incremento regularis diſciplinæ. Hunc ſibi muneriſque ſui ſocium aſcivit ſacri palatii apoſtolici magiſter F. Thomas Zobbius de quo ſupra ad 1589, unde ſacræ congregationis Indicis ſecretarium eum inſtituit Gregorius XIII tertia junii MDLXXXIII. Zobbio poſtea e vivis erepto anno MDLXXXIX, mox illum Sixtus V in ejus locum ſacri palatii magiſtrum ſubſtituit ac ex eo munere quo biennium functus eſt ſumma omnium approbatione, ad Hieracenſem in Calabria Rhegienſis ſuffraganeam promovit Gregorius XIV Eccleſiam XX martii MDXCI, quam decem ille præſul optimus & vigilantiſſimus adminiſtravit annis, atque ibidem in pace quievit XI martii MDCI, in ſua cathedrali ſepultus. De eo Ughellus *Ital. Sac.* T. IX p. 552, Razzius p. 217, Fontana in Theatro & de Prov. Rom. Extant ejus

1. *Diſcorſo intorno all' origine, antichità, virtù, benedizzione, e ceremonie, che uſa il ſommo pontefice in benedire gl' Agnus Dei*, Romæ 1584 in 4: Iterum Ib ſumtibus Joan. Martinelli, typis Alexandri Zannetti 1621 in 8 pp. 63: Rurſus Ibidem, Lucæ Antonii Chracas, Anno Jubilæi 1700 in 8 pp. 79, elegantibus typis, titulo ſic innovato, *Diſcorſo intorno l'antichità, origine, modo di fare, benedire, battezzare, e diſtribuire li ſacri Agnus Dei compoſto*, &c. ut in ſuper. Quæ editiones extant Pariſ. in Regia D. 2568, 1 & 2.

2. *Synodus prima Hieracenſis ſub adm. Illuſtr. & Rmo D. F. Vincentio Bonardo ejuſdem civitatis epiſcopo habita.* Scilicet primis pontificatus annis, at edita tantum ut ipſe monet, Romæ, Nicolai Mutii 1598 in 12 pp. 266. Extat Pariſ. in Regia E 794.

F. BENEDICTUS ZAIOSUS.

6 1602. F. Benedictus Zaiosus Urino ortus, inquit, Alva in *Sole Verit.* rad. 315 col. 1067, qui & aliquando conventui S. Pauli Venetiarum (fortè SS. Joannis & Pauli) præfuit prior, ſcripſit ac edidit hoc titulo

Roſario della grande imperatrice de' cieli Maria in tre parti diſtinto con la ſanta meſſa, ed altre lodi dell' iſteſſa, e contemplazioni de ſuoi miſterii, Venetiis 1602 in 12.

Cujus libelli hæc eſt cenſura in ſacræ congregationis Indicis Decreto Romæ lata 12 decemb. 1624: *Deleantur a dicto libello* Litaniæ B. Virginis *ibi inſertæ, cùm nondum approbatæ fuerint a ſacra rituum congregatione & ſint contra decretum Clementis VIII in publicum editæ.* Nec quid ampliùs, ex quibus revincitur Alva, qui contendit ideo cenſura notatum, quod referendo ſtationes urbis & indulgentias SS. roſarium recitantibus a SS. pontificibus conceſſas ad 8 dec. ſic ſcripſerit *La ſantificatione di noſtra Dona & indulgenza per tutta l'ottava.* De quo nihil in Decreto congregationis. Illas porro Litanias eaſdem credideris, quas exhibet noſter Alphoſus Fernandez *Hiſtor. del Roſar.* pag. 324, ante Decretum Clementis VIII fere in univerſa Italia decantatas; & a Gregorio XIII per Breve anni 1580 april. 15 in.

Digitized by Google

Dec. XVII. dulgentiis ornatas, sed quibus & aliis suppressis saplentissime Clemens dictus Lauretanas solas in usu esse decrevit.

F. DOMINICUS FREGONIUS.

* 1602. F. Dominicus Fregonius Venetus cœnobii Muriani, quod Venetiis sic dicitur, alumnus, vir divinis literis, ac utriusque juris peritia clarissimus, ideoque a Gregorio XIII Spalatensis seu Salonensis archiepiscopus renunciatus anno MDLXXXII, postquam XX annis gregem suum sanctissime rexisset ac verbo & exemplo pavisset, anno MDCII vivere desiit in ipso suo nativo cœnobio, ubi & sepultus jacet. Scripsit in causa quæ sua ætate coram summo pontifice multum agitata fuit, an Henricus IV regnum Galliæ recte capessivisset, pro ejusdem jure hoc titulo:

Discorso pio e catolico sopra l'urgentissimo negozio di Francia.

Hujus libelli meminerunt & scriptoris Fontana in Monum. & Rovetta ad 1602.

F. FRANCISCUS DE CEPEDA.

† 1602. F. Franciscus de Cepeda Hispanus, conventus *de Ocaña* professus, absolutis studiis ad Indos Occidentales migravit in provinciam S. Vincentii *de Chiapa*, in qua neophytis illis instituendis, proselytisque ad Christum adducendis egregiam navavit operam. Pluribus locis & conventibus regendis vir prudens applicitus est, & ipsius provinciæ Chiapensis prior provincialis electus Guatimalæ anno MDXCIII die XVI maii, quod munus ut & alia summa cum omnium laude nec minori fructu gessit per quadriennium ad anni MDXCVII diem XIX januarii. Vir fuit multarum virtutum & animi dotum, variisque constanter toleratis & patienter infirmitatibus, demum anno MDCII pie & religiose decubuit, tum sacri fidei tribunalis commissarius. Ejus cum laude meminit Antonius de Remesal Histor. prov. *de Chiapa* pp 637, 706 & 719, & ex eo Antonius in Bibl. Hisp. & Altamura ad 1560, cum iisque nos hic excipimus. Superiorum jussu, & ut omnibus occurreretur incommodis per uniformem docendi methodum, in usum sodalium hujus provinciæ & incolarum etiam, ex variis aliorum Fratrum scriptis, & ex a seipso expertis, typis publicis emisit

Artes de las lenguas Chiapa, Zoques, Celdales, y Cinacantecas, Mexici circa 1560.

F. JACOBUS ZITTARDUS.

* 1602. F. Jacobus Zittardus e Zittardorum Belgica familia oriundus, Augustæ Vindelicorum tamen natus, & in provincia Teutoniæ ordinem professus, dum Moguntiæ suppriorem ageret scripsit ac edidit

Opus polemicum seu controversiarum de omnibus articulis fidei, Moguntiæ, Gasparis Lippii 1602.

Sic refert noster Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom.

F. MELCHIOR VARACENSIS.

1602. F. Melchior Varacensis Polonus Ecclesiastes sua ætate facundus, & pietate clarus, quem laudant Starovolscius in Ἐκκλησιαστῇ ad elogium nostri Bernardi Paxilli n. 73, Bzovius in Progenie S. Hyacinthi, Fernandez, Gravina in Voce turturis P. II, cap. 23, Altamura ad 1590, obiit in domo nostra Vilnensi anno 1602, postquam in lucem emiserat

Opuscula duo de confraternitatibus SS. nominis Dei, & rosarii B. Virginis lingua vernacula Polonica.

F. ARNOLDUS NYLEN.

F. Arnoldus Nylen, quem alii *Nielsium* vocant, ortu Gelder, patria Noviomagus, conventusque Groningensis alumnus, theologiam apud suos ex assignatione cap. prov. Gandavi celebrati professus est, & in cap. prov. Duaci MDLXXXVI prædicator generalis institutus. Conventum Groningensem inter tantos incolarum Geusiorumque tumultus ab anno MDLXXXIV prior rexit, & ædificia ab hæreticis prope funditus eversa restauravit. Ecclesiarum S. Walburgis & S. Martini pastoris vices, Groninganæque sedis ea tempestate vacantis curam gessit vicarii titulo generalis D. Joannis Bruhesii ad hanc Ecclesiam electi, cui postmodum ipse successit episcopus a rege designatus, & a sede apostolica confirmatus, quam ille non accepto licet consecrationis munere toto administravit quadriennio summa animi fortitudine & vigilantia, non opprobriis tantum ab hæreticis appetitus, sed & carceri mancipatus aliquando. Obsessa demum a principe Mauritio Nassavio civitate & post septem hebdomades tandem expugnata anno MDXCIV exulare coactus Bruxellas se recepit, ubi post novennium apud Fratres suos in pace obdormivit VII martii MDCII, sepultus ibidem in claustro ad latus chori. Quæ fusius narrat Seguierius noster in *Infulis Belgicis* & Raissius *Belgica Christiana*, quos consulas. Extabant ante ultimam conflagrationem Bruxellensem anni MDCXCV in Bibl. nostra hæc ejus opera MS a F. Ghilberto de la Haye visa, quæ an perierint, mihi incompertum: 1603.

T. I. *Tractatus de sacramentis in genere & specie. fol.*

T. II. *De controversiis fidei, quibus sermones adjecit de B. V.*

T. III. *Expositio antiphonæ* Salve Regina.

F. HIERONYMUS CELENTANO.

* 1603. F. Hieronymus Celentano Siculus Siberenæ ortus, in cœnobio Sancti Spiritus ad palatium Neapoli ad ordinem ascitus, studiorum cursu Perusii exacto, in conventibus Theatino & Neapolitano *Jesu Maria* nuncupato, congregationi Aprutinæ ad instantiam venerabilis memoriæ Paulini Bernardini de Lucha addicto utroque pluribus annis lector, hinc sui nativi Sancti Spiritus conventus tum primum congregationi *della fanità* adunati præfectus prior, F. Ambrosio Salvio Neritonensi episcopo ex ordine assumto statuam erexit marmoream gratitudinis monimentum, quod scilicet & magnificæ Sancti Spiritus fabricæ, & conservatorii, ut aiunt seu παρθενῶνος eidem adjuncti auctor præcipuus fuerit & promotor. Obiit apud suos anno MDCIII pietate, disciplina regulari, doctrina, & ardenti salutis animarum desiderio clarissimus. Sic Toppius in Bibl. Neapol. ubi & scripsisse ait libellos duos his titulis:

Dell' abominevol vizio della bestemmia, maledizzioni, e giuramento, Neapoli, Hæredum Matthæi Cancer 1586 in 8. Additio est ad libellum Paulini Bernardini laudati.

Addizioni al libro dell' istesso Paulino del SS. Rosario, Ibidem 1586 in 12.

Digitized by Google

F. JOANNES DE ARENZANO.

1601. F. Joannes de Arenzano, vel *Arinſano* Hiſpanus Calaguritanus patria, profeſſione conventus S. Thomæ de Aquino Matritenſis alumnus, ut miſſa mihi Jacobo *Quetif* ex Hiſpania ferunt memorialia, ineunte ſeculo XVII claruit, & ſcriptum a ſe prælo edidit opus hoc titulo:

Roſario de nueſtra Señora, Matriti 1602 & Salmanticæ, Artus Taberniel 1603 in 8 pp. 848. Quod Menciæ *de la Cerda* marchioniſſæ *del Valle* auctor nuncupavit, addita ſui prioris provincialis F. Andreæ *de Oaſſo* imprimendi facultate data Matriti anno 1602 die 12 junii.

Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. ubi Salmanticenſis domus noſtrum Joannem alumnum dicit, forte quod ibi moraretur, cum opus altera vice ederet.

F. MICHAEL FERRE'.

† 1603. F. Michael Ferre' Gallus Carnuteus patria & profeſſione, adoleſcens ordinem ingreſſus per agones ſcholaſticos ad gradus in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi promotus, licentiam in ſacra facultate decurrebat annis MDLXIV, quo duodecimus & ultimus Prædicatorum ut aiunt præſentatus pro Sorbonica reſpondit & MDLXV, & anno ſequenti die XXVIII januarii inter XXI licentiatos locum decimum octavum ſortitus. Tum jam antea fuerat ſanctiſſimæ Franciæ & Scotiæ reginæ Mariæ a ſacris conſiliis & concionibus, quam & e Gallia Scotiam repetentem menſe auguſto anni MDLXI comitatus erat. Subinde vero a Francorum regibus Carolo IX & Henrico III aſcitus eſt Eccleſiaſtes aulicus cum ducentorum ſcutorum honorario annuo: imo & ab Henrico III anno MDLXXXIX Neapolim graviorum cauſa negotiorum miſſus eſt, cujus & legationis intuitu nonaginta trium aureorum honorario munere donatus. Nec minori valuit apud Henricum IV ſucceſſorem gratia, cujus fuit etiam antequam apoſtolicæ Romanæque fidei ſedique colla ſubmiſiſſet, aulæ ſive familiæ regiæ confeſſarius & Eccleſiaſtes litteris regiis anno MDXC die X januarii acceptis, duplicique illi a rege conſtituta in id annona, annua ducentorum ſcilicet nummorum pridem illi antea aſſignata, & octoginta iterum ſcutorum ceu regiæ domus ordinario confeſſario (vernacule *Confeſſeur du commun* vocant) conceſſa, quam utramque a quæſtoribus generalibus annis ſingulis ad obitum uſque prope recepit. Oblatam ſibi S. Mariæ de Livriaco canonicorum regularium S. Auguſtini abbatiam ad Pariſios omnino detrectavit. Tandem poſquam concionibus per adventum & quadrageſimam aliaſque habendis vitam inſumſiſſet, morte ſublatus ad ſuperos evolavit anno MDCIII die XXIX januarii ætatis LXXIII, in cœnobio ſuo Carnotenſi, quod ter rexerat prior, ſepultus in aula capitulari. Videſis Nicolaum le Febvre in ſuo Prædicatore Carnuteo p. 129 hæc fuſius narrantem, a quo & refertur Michaelis

Tractatus de ſeptem peccatis mortalibus Latine ſcriptus & in bibliotheca noſtra Carnutenſi ſervatus MS.

F. AUGUSTINUS DAVILA Y PADILLA.

1604. F. Auguſtinus Davila y Padilla ex Hiſpania oriundus, Americanus patria, ortu Mexicanus, Petri Davila & Iſabellæ de Padilla ex primis Mexicani regni expugnatoribus & tranſmiſſis inquilinis ortæ conjugum filius, adoleſcens Mexici die XIX novemb. MDLXXIX ordinem ingreſſus eſt, ac progreſſu temporis theologiæ lector inſtitutus magiſterii lauream promeruit. Priorem etiam egit cœnobii Taſcalenſis ſive *de la Puebla de los Angeles*; at dicendi facundia maxime fulſit, ut regius Eccleſiaſtes a Philippo III Hiſpaniarum monarcha aſſumtus fuerit: a quo etiam archiepiſcopus S. Dominici in inſula Hiſpaniola fuit anno MDXCIX præſentatus, & a Clemente VIII die XVIII auguſti confirmatus, cujus tamen diploma pontificium Auguſtinus non recepit niſi menſe januario MDC. Mox autem a conſecratione ad Eccleſiam ſuam trajecit, eamque cum ſapientiſſime adminiſtraret, præmatura morte ſublatus eſt quarto regiminis anno ejus ſeculi IV, atque in ſua cathedrali ſepultus. De quo videndus Gil Gonçalez Davila *Theat. Eccleſ. de las Indias* pag. 266 T. I, Fontana in Theat. Lopez Hiſt. Gen. P. IV lib. 4 c. 1 p. 789, Fernandez in Concert. & *Hiſt. Eccleſ. de Nueſtros Tiempos*; hi noſtrates: extrates verò Hieronymus Ghillini *Teatro de' literati*, ubi ab eo laudatur, *il famoſo dottore dell' età ſua a niſſun altro ſecondo*: & Antonius *Bibl. Hiſp.* Scripſit autem in Indiis & Mexicano regno degens ex injunctione cap. provinc. Mexic. anno MDLXXXIX ſibi facta

Hiſtoria de la provincia de ſant Iago de Mexico de la orden de Predicadores, Matriti 1696 in 4. Auctore ipſo præſente, & opus ſuum Hiſpaniarum principi nuncupante. Altera editio prodiit eodem fere titulo Bruxellis, Joannis de Meebercx 1625 in fol. pp. 654. Eſt & tertia editio hoc titulo, *Varia Hiſtoria de la Nueva Eſpaña, y Florida*, Pinciæ 1634 in fol.

Hanc autem ibidem ingenue fatetur noſter Auguſtinus a F. Andrea *Moguer* ejuſdem provinciæ alumno ante annos 40 inchoatam fuiſſe, tum & a noſtris Vincentio *de las Caſas* & Dominico ab Annunciatione proſecutam, quam & F. Thomas *Caſtellar* etiam Latine reddiderat.

F. AZARIAS FRIDONIS.

F. Azarias Fridonis Armenus Naxciovanenſis Eccleſiæ præſul electus, Romam pervenit anno MDCII die XV auguſti confirmationis munus acceptarus a Pontifice Romano, qui tunc Clemens VIII eum perbenignè recepit, ac conſecrari juſſit ab Hieronymo Bernerio cardinali Aſculano ex ordine aſſumpto aſſiſtentibus Sydonienſi & Curſolenſi epiſcopis, quod factum anno MDCIV, ut refert noſter Fontana in Theatro & in Monum. ad eum annum. Quid autem poſtea evenerit, non ſibi conſtat idem Fontana, nam in Theatro dictum Azariam aſſerit paulo poſt conſecrationem acceptam Romæ obiiſſe & in eccleſia Armenorum ſepultum, in Monumentis vero multis donariis imo & pecuniis a Pontifice auctum in patriam remeaſſe. * 1604.

Ejuſdem meminit cum laude F. Thomas Malvenda *De Antichriſto* Lib. IV cap. 9 Ed. Lugd. pag. 217 *a*. *Vidimus nos*, inquit, *& allocuti ſæpius familiariter ſumus Romæ F. Azariam Fridonem ordinis Prædicatorum a Clemente VIII conſecratum archiepiſcopum urbis Naxiavam in Armenia majori, qui mira referebat de Chriſtianis Armeniæ, qui etiam Clementi VIII*

Relationem exhibuit de ſtatu Eccleſiarum Armeniæ, quam cum aliis rebus ad id pertinentibus typis excuſam Romæ publicavit F. Dominicus Gravina ordinis Prædicatorum.

Sæc. XVII.

Sæc. XVII.

F. BARTHOLOMÆUS DE LEDESMA.

1604. F. Bartholomæus de Ledesma Hiſpanus ex pago *Nieva* prope *Ledeſma* oppidum in diœceſi Salmanticenſi, natus patre Bernardo de Ledeſma, matre Joanna Martin ejus conjuge, adoleſcens in conventu S. Stephani Salmanticæ ordinem ingreſſus ac profeſſus XIX martii MDXLIII, pietate jam & eruditione ac pluribus aliis dotibus clarus transfretavit in Indias, Martini Enriquez viceregis tum a ſacris confeſſionibus. Mexicanæ Academiæ Cathedraticus primarius paulo poſt acceſſum inſtitutus, idem poſtea munus in univerſitate Limenſi a provinciali capitulo Limæ MDLXXXI habito conſecutus eſt. Defuncto F. Bernardo *de Albuquerque* ord. Præd. epiſcopo Guaxacacenſi (*Oaxaca* vernacule dicunt) XXIII julii MDLXXIX, eidem Eccleſiæ deſignatus eſt a Philippo II ſucceſſor, & anno MDLXXXIII conſecratus gregem ſuum ſedulo coluit, verbo & exemplo paſcens, optimique ac vigilantiſſimi paſtoris partes omnes implens ad MDCIV, quo exeunte Februario obiit, fuitque in cathedrali ſua ſepultus. Gymnaſium erexit Antequeræ, quæ caput eſt & ſedes provinciæ Guaxacacenſis, ac dotavit 2000 auri pondo annui cenſus pro 12 collegis ex eadem civitate ortis. Cathedram præterea theologiæ moralis in eccleſia ſua epiſcopali inſtituit 400 dato auri pondo cenſus item annui, quam & ſuo ordini perpetuo annexam voluit. Ædificavit & ſororibus ordinis monaſterium atque largiſſimis eleemoſynis ditavit. Erga pauperes una largiſſimus, reditus iis omnes ut fidelis diſpenſator diſtribuens, nilque fere in privatos uſus aut commoda reſervans, ſobriiſſime & moderatiſſime vivebat. Dicunt ad inſulam Panamenſem prius nominatum, ſed recuſaſſe. Ejus cum laude meminerunt Gil Gonçales Davila *Teatro Eccleſ. de las Indias*, F. Auguſtinus Davila Padilla *Hiſtor. provinc. Mexic.* p. 512, F. Antonius de Remeſal *Hiſtor. prov. de Chiapa* p. 717, F. Joann. Melendez *Hiſt. prov. Perua.* T. I pag. 527. Scripſit inſtante F. Alphonſo de Montufar ord. Præd. epiſcopo Mexicano

Una ſuma de caſos de conciencia ò de los ſacramentos, Mexici 1560, quæ poſtea aucta & recognita iterum prodiit Salmanticæ, Hær. Matthiæ Guaſtii 1585.

Scripſit & tractatus alios plurimos, qui fluctibus obruti perierunt, cum e Peruano ubi agebat regno ad Eccleſiam ſuam *Oaxaca* navigaret: nam quod Poſſevinus laudat *Summarium ad chriſtianam religionem ac pietatem ſpectans*, aliud non eſt ab opere a nobis citato, vulgarique Hiſpanico exarato.

F. DOMINICUS BAÑEZ.

1604. F. Dominicus Bañez Hiſpanus, inter præſtantiſſimos theologos numerandus, a ſeculi XVI circiter medio ad ſequentis XVII initia ſcholam Thomiſticam eruditionis ac ſapientiæ ſuæ lumine plurimum illuſtravit. Acta ejus pluribus anecdotis aucta jam ante viginti annos hîc inſerenda ſcripſeram, verùm elogium illud certe quantum memini accuratum, neſcio quo caſu, inter ſchedas meas innumeras diſparuit: adeo ut communibus tantum & cuilibet obviis, quæ de ſeipſo in ſuis præfationibus narrat, urgente prælo ſtandum mihi ſit. E Cantabria genere oriundum omnes fatentur, licèt de loco non conveniant, Mondragonenſem pleriſque, aliis qui ex ipſius Bagnezii ore ita ſe audiviſſe aſſerunt, inter quos Johannes de Prato in ſuo *De Monarchiis Catholicis* opere ab Antonio in Bibl. Hiſp. laudatur, Balmaſedanum, & Pinciæ natum contendentibus. Quindecim annos natus, humanioribus litteris jam plane inſtructus, Salmanticam venit, & in gymnaſio academiæ publico philoſophiæ ſtadium integrum dimenſus eſt. Tum verò aſpirante numine, quod a puero in deſideriis illi fuerat, in regia S. Stephani Salmantina domo nomen ordini Prædicatorum dedit, tirocinioque cum ſingulari pietate exacto, votiſque Deo nuncupatis, arenam philoſophicam iterum remetiri pro more domus compulſus eſt. Exinde theologiam aggreſſus, celeberrimos totius Hiſpaniæ audivit profeſſores ſupra laudatos Melchiorem Cano, Didacum de Chaves, & Petrum de Sotomayor: condiſcipulos quoque nactus eſt ingenio & ſolertia præſtantes, qui & ipſi eximii theologi evaſerunt, inter quos ipſe numerat Bartholomæum Medina virum nominatiſſimum. Ubi auditoris exegit ſtadia, jubente Dominico de Soto gymnaſii Sanſtephanei regente, philoſophiam juniores ſodales docuit, curſuque finito magiſter ſtudentium inſtitutus, hujus officii munia non ſolum ſedulus implevit, ſed & profeſſorum theologiæ academicorum vel infirmorum, vel aliquando abſentium vices agebat non ſine laude & plauſu. Interea quinque annis ſolidis Summam S. Thomæ ſuis ſodalibus interpretatus eſt, unde apud ſtudii majores tantam ſibi famam comparavit, ut ex æqualibus primus præſentati titulum & honores reportarit. Ad graviora deinceps regentis in celebrioribus Hiſpaniæ gymnaſiis munera gradum fecit: ac primum in Abulenſi, quod octo annis moderatus eſt, hinc in Complutenſi, deinde in famoſo S. Gregorii Pinciano: unde poſt duodecim annos tandem Salmanticam reverſus, ſubito cathedram quam vocant Durandi in univerſitatis gymnaſio publico communi electorum ſuffragio ſibi delatam regere adorſus eſt anno MDLXXIX: at non diu illic ſtetit. Vacante enim paulo poſt primaria & publico certamini expoſita, eam in concurſu theologorum primi nominis, vocalium omnium calculo tota plaudente academia reportavit. Quam deinceps ad ultimum vitæ moderatus eſt, hoc eſt ab anno MDLXXX ad annum MDCIV, quo XII kal. novembris in domo noſtra S. Andreæ Medinenſi tranſiit ad meliora, annum ætatis agens ſeptimum ſupra ſeptuageſimum. Vir autem iſte ſapientiſſimus, qui vitam totam in ſtudio exegit, & quinquaginta circiter annis ſcholas theologicas rexit, non novis adinvenien-dis, ſed antiquæ & ſanæ SS. Auguſtini & Thomæ doctrinæ ſartæ tectæque tuendæ operam impendit omnem. Hinc ſumma qua in Salmantina univerſitate pollebat auctoritate, quæ tanta erat, ut ejus ſententiæ omnes acquieſcerent, non aliter uſus eſt, quam ut obſtaret, ne profanæ vocum novitates, doctrinæque peregrinæ in eam inducerentur, quod ejus ætate quidam tentabant, nervoſque omnes animi intendit, ut eliminarentur, & cenſuris percellerentur. Illud etiam in Bagneſio mirùm, quod etſi in ſcholis continuo verſatus, vitæ ſpiritualis vias reconditiores perſpectas haberet omnes, nec myſticæ theologiæ minus quam ſcholaſticæ peritus eſſet. Unde cùm Abulæ ageret ubi octo circiter annis ſtetit, ſanctiſſima illa virgo, decus & ornamentum Carmeli, Thereſia a Jeſu confeſſarium eum ſibi delegit, arcanorum cordis intimiorum conſcium eſſe voluit & directorem, ſeque illi ſpirituali quodam incantamento ita devinctam profeſſa eſt, ut ſe nihil ſuſcipere poſſe diceret, niſi a Bagneſio antea probatum. Hæc ejus opera:

1. *Scholaſtica commentaria in primam partem angelici doctoris duobus tomis.* Prior *uſque ad* LXIV *quæſtionem pertingit*, & prodiit Salmanticæ in Stephaniana domo 1584 in fol.

Alter *Super ceteras prima partis quæſtiones.* Prodiit quibuſdam annis poſtea Ibidem 1588 in fol.

2. *Scholaſtica commentaria in Secundam Secunda Angelici*

Angelici doctoris, quibus quæ ad fidem, ſpem, & charitatem ſpectant, clariſſime explicantur, uſque ad XLVI *quæſtionem*, Salmanticæ iiſdem typis 1584 in fol.

Tomus alter *in Secundam Secundæ* a quæſtione LVII ad LXXVIII *de jure & juſtitia Deciſiones* prodierunt, Salmanticæ, typis iiſdem 1594 in fol.

In præfatione hujus tomi promittebat ſe Tertium editurum in quo *de religione, de fortitudine, & de temperantia* acturus erat, quod tamen gravioribus negotiis præpeditus non præſtitit.

3. *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ & in ſupplementum.* MS Romæ habentur in Altempſiana, ut aſſerit Antonius ex catalogo a ſe viſo.

Quatuor verò tomi priores in primam partem & in ſecundam ſecundæ prodierunt Venetiis: 1586, 1595, 1602 & 1604: & Duaci, Petri Borremans 1614 & 1615 in fol. Laudatur & alia editio Coloniæ Agripp.

4. *Relectio de merito & augmento charitatis a Bagneſio anno* MDLXXXIX *Salmanticæ in vigilia penteceſtes ſolemniter pronunciata.* Edita ibidem 1590 in 8.

5. *Inſtitutiones minoris dialectica, hoc eſt Summulæ*, Coloniæ 1618 in 8.

In Dialecticam Ariſtotelis.

In libros ejuſdem de generatione & corruptione commentaria & quæſtiones, Salmanticæ 1585 in fol. Venetiis 1596 in 4: Coloniæ 1614 in 4.

Cùm primum Ludovicus Molina Hiſpanus, ſed qui in Luſitaniam ſeceſſerat, *concordiam ſuam gratia cum libero arbitrio* typis edidit Conimbricæ anno 1588, mox Bagnezius apud ſancti officii Hiſpanum tribunal interceſſit, ne hujus operis exempla in Hiſpania diſtrahi permitterentur, pluresque ejuſdem libri propoſitiones ceu Pelagianas ad idem tribunal denunciavit. Interea recriminante Molina, & Bagnezii doctrinam ceu Calvinianam accuſante, quælibet pars ſuam doctrinam ſcripto defendit. Bañez, & alii ſeptem cum eo Prædicatores ſinguli ſuum librum apologeticum ſcripſerunt, & inquiſitori ſupremo obtulerunt. Verùm jubente tribunalis præſide, ut ex octo libris unicus fieret, hæ partes Bagneſio, Petro de Herrera, & Didaco Alvarez commiſſæ ſunt, a quibus poſt quatuor menſes editus eſt & oblatus liber hoc titulo:

Apologia Fratrum Prædicatorum in provincia Hiſpaniæ ſacræ theologiæ profeſſorum, adverſus novas quaſdam aſſertiones cujuſdam doctoris Ludovici Molina nuncupati, theologi de ſocietate Jeſu quas defendit in ſuo libro cui titulum inſcripſit: Concordia liberi arbitrii cum gratiæ donis &c. *& adverſus alios ejuſdem novæ doctrinæ ſectatores ac defenſores de eadem ſocietate*, Matriti die XX novemb. MDXCV.

Sacro generalis inquiſitionis tribunali ac nuncio apoſtolico obtulit Didacus Alvarez. Subſcripti leguntur non ſolum auctores tres nominati, ſed & cum eis ſuffragatores ejuſdem provinciæ ad duos ſupra viginti theologiæ profeſſores & magiſtros.

Specialis ab iis tractatus additus fuit, *De intrinſeca divinæ gratiæ efficacia: Libellus etiam ſupplex, quo totius apologiæ ſumma paucis exponitur*

Cùm autem F. Franciſcus Zumel emeritus theologus Salmanticenſis & ordinis de Mercede tum generalis a Molina & ejus aſſeclis in cauſam vocatus eſſet, & iiſdem accuſationibus appetitus fuiſſet ac Bagnezius, triplicem ille (nempe Zumel) doctrinæ ſuæ defenſionem elaboravit, ut Molinæ querelas refelleret.

Has autem defenſiones Bagnezius viſas approbavit, & ut ſuas haberi voluit, & ut in quocunque judicio etiam pontificio doctrinæ ſuæ fidem facerent iis ſubſcripſit VII julii MDXCV.

Hæ primæ velitationes licèt graves majoribus deinceps certaminibus vias aperuerunt, & nondum finis. Sec. XVII.

Qui plura de Bagneſio ſcire cupit, legat acta congregationum de auxiliis a R. P. F. Jacobo Hyacintho Serry S. T. M. P. edita Lovanii, Denique 1700: & Antwerpiæ 1709 in fol.

F. FRANCISCUS DE AVILA.

F. FRANCISCUS DE AVILA Hiſpanus patria & profeſſione Abulenſis nobili loco natus, in S. Gregorii Pincianum admiſſus collegium, inter ſodales tantum emicuit, ut exinde alios quas acceperat artes & diſciplinas edocere profiterique juſſus fuerit. Quod dum ille munus obiret, a S. R. E. cardinali cognomine conſobrinoque ſuo D. Franciſco de Avila nuper a Clemente VIII anno MDXCVI menſe junio ſacrum in collegium aggregato, Romamque vocato, delectus fuerit ob præclaras animi dotes, & ſingularem pari cum innocentia morum eruditionem, in theologum & commenſalem, cujus in omnibus ita cardinali grata fuit opera, ut eo promovente in ſacram Indicis congregationem a pontifice conſultor aſcitus fuerit. Interfuit nec ſpectator otioſus celeberrimæ illi Dominicanos inter & Ignatianos *De divinis auxiliis* ſub Clemente eodem pontifice diſputationi, de qua & ſcripſit, & qua etiam fervente Romæ mortalibus exemptus eſt anno MDCIV. Ejus cum laude meminere Gil Gonçalez Davila, *Teatro Eccleſ. de las Eſpañas* T. II inter claros ſcriptores Abulenſes, Lopez *Hiſtor. gen. ord. Prad.* P. III pag. 278, Fernandez in *Concert.* & Antonius in *Bib. Hiſp.* Scripſit ac edidit hoc titulo: 1604.

1. *De gratia & libero arbitrio: ſive De auxiliis divinæ gratiæ*, Romæ, Dominici Liliotti 1599 in 4 pp. 461.

2. *Diſſertatio de confeſſione per literas ſive per internuncium capitibus 23 complexa*, quam Clementi VIII, qui decreto ſuo adverſam Emmanuelis Sà ſententiam proſcripſerat, auctor nuncupavit Romæ 1599. Quæ & iterum prodiit curis noſtri Franciſci Choquetii, Duaci, Baltazaris Belleri 1623 in 8 pp. 85.

F. FRANCISCUS CICALA.

F. FRANCISCUS CICALA vel *Cicada* Ligur Januenſis nobili patritiaque familia natus, claruit ineunte ſeculo XVII inquiſitor tum Saluzienſis. Ejus meminit abbas Michael Juſtiniani Scriptori Liguri p. 234 ex Ughello Ital. Sac. T. I inter epiſcopos Saluzienſes col. 1445, ubi ſic legitur de Juvenale epiſcopo veneno ſublato, & cum opinione ſanctitatis defuncto anno MDCIV: *Habuit in ejus funeris* 1604.

Luculentam orationem F. Franciſcus Cicada Genuenſis ex ordine Prædicatorum quæſitor fidei, defuncto plena decoris familiaritate conjunctiſſimus.

Quæ tamen oratio an & ubi reperiatur edita vel MS uterque filet.

F. GABRIEL A SANCTO ANTONIO.

F. GABRIEL A SANCTO ANTONIO Hiſpanus ſeculo XVI natus, concionator ordinarius agebat in eccleſia noſtra *de Guadalajara*, cùm F. Michael *de Benavides* e Philippinis in Hiſpaniam redux ſuplementum miſſionariorum cogebat ad eas inſulas ablegandum. Huic ſe Gabriel noſter adjunxit, & cum illuſtri F. Didaco *Aduarte*, de quo poſtea ad 1637 Hiſpali navem aſcendit XVIII julii MDXCIV, & menſe decembri Mexicum pervenit. Concionibus per aliquot menſes in cathedrali habitis XXV martii anni ſequentis mari ſe dedit Philippinas pe- 1604.

Sec. XVII. tens, quas x junii ingreſſus eſt. Manilæ annos duos & ſex menſes ſubſtitit, verbum Dei Hiſpanis continuo prædicans. Poſtea viſus eſt ob graviora hujus inſulæ negotia, ad aulam Hiſpanam mittendus, iterque aggreſſus eſt ſub finem Februarii MDXCVIII per Indiam Orientalem, nam Malacam primum adivit, ubi duobus annis reſtitit, hinc ad inſulas de *Ceylan y Manar*, *Charamandel*, *Madure*, *Pretho*, *Cochin*, *Goa*, unde tandem anno MDCIII nave conſcenſa intra ſextum menſem Oliſſiponem pervenit, & Matritum progreſſus ſcripſit ac edidit vernacula Hiſpana

Breve y verdadera relacion de los ſucceſſos del reyno de Camboxa, Pinciæ, Petri Laſſo 1604 in 4 pp. 166. Extat Pariſiis in Regia O 1363.

Opella eſt curioſa in tres partes diviſa, prima narrat iter Generalis Galinato Camboiam, & plura illarum regionum regna deſcribit: ſecunda geſta in regno Camboiæ per Aloyſium *Perez das Marinas* proſequitur, & tertia ſuum ipſius iter circa globum terræ actaque a ſe omnia & paſſa refert. Sic habet illa parte tertia fol. 44: *El ſancto viejo Fray Juan de Caſtro, y el padre fray Miguel de Benavides fueron los primeros Eſpañoles, que en habito de religioſos entraron en China &c.* & fol. 45: *ultimamente el año de* MDCI *entraron dos religioſos deſta provincia de Filippinas en China, y eſtan en ella con voluntad de los Mandarines y conſentimiento del Rey.* Tum autem cùm relationem illam typis dedit & regi catholico obtulit, commiſſa ſibi a præſide conſilioque Philippinarum in aula Matritenſi urgebat, ut quantocius ad eas regiones evangelii cauſa rediret. Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hiſp.*

F. GASPAR A CORDUBA.

1604. F. GASPAR A CORDUBA Hiſpanus Bæticus, ortu fuit Malacitanus, patrem habuit Martinum Ferdinandum de *Cordova y Leon* e nobili comitum *de Cabra & Marchena*, ducumque *de Arcos* ſtirpe, matremque D. Mariam *Laſo de la Vega* clara Malagæ proſapia Gutieris *Laſo de la Vega* filium. Fuerunt illi fratres quinque, Gutieres primogenitus & Georgius aulæ militiæque addicti ambo, at Gomeſius, Martinus, & Bernardinus tres ordinem noſtrum Salmanticæ in conventu S. Stephani profeſſi, viri egregii ætateque florente morte ſublati, quibus ſoror erat S. Claræ regulam amplexata Malagæ magni animi dotibus atque virtutibus clara. Sed omnibus præcelluit Gaſpar hic noſter, qui præclaris ornatus adoleſcens moribus ac diſciplinis Cordubæ nomen ordini dedit, adeoque pietati ac litteris ſe totum dedit, ut Gregoriano meruerit aſciſci collegio Pinciano, ubi ſacris ſic integro vacavit novennio litteris, ut vix eo profundior haberetur in Hiſpania theologus. Sic addictum ſtudio ferunt, ut illud humanis aliis quibuſvis anteponeret, & vix binis ad meridiem ovis ſorbilibus contentus pro prandio, mox ad libros reverteretur & curreret, ſed & ex ſomno non paucas horas detraheret, quas eis avide conferebat. Viginti circiter annos & quinque ſacram in conventu Cordubenſi docuit theologiam. Prior Malacitanus electus moleſte tulit, & inde Hiſpalim ad ſancti Thomæ collegium vocatus regens, promptus acceſſit, & ut impoſito ſibi munere fungeretur ardentius, ad ſeram uſque noctem jejunus ſtudio vacabat. Acris ille fuit vir omnino judicii, quem adeo variis difficilioribuſque in rebus & caſibus audire ſolebant omnes & conſulere: memoriæ adeo felicis ac tenacis, ut quod ſemel attente legiſſet, vix ab ea quovis lapſu temporis effugeret. D. Thomæ ſummam theologicam adeo penetrarat, ac mente tenebat, ut deciſiones, argumenta, ſolutiones ad amuſſim in promptu haberet, uti & ejuſdem ſummam contra gentiles, ac in illam Ferrarienſis erudita commentaria. Bis tamen interea fuit etiam invitus ad regimen raptus, ſemel a ſuis Cordubenſibus electus prior, tum & regii S. Crucis conventus Granatenſis, quo fungens munere cùm Hiſpalim ad provinciale capitulum acceſſiſſet, prior ipſe provincialis aſſumptus eſt provinciæ ſuæ Bæticæ, quam pari vigilantia & laude rexit annis duobus: inde vocatus a Philippo II rege catholico, delectuſque Philippo Hiſpaniarum principi filio ſuo & futuro ſucceſſori ſacris ut eſſet & arcanis a confeſſionibus anno MDXCVII, quod ille munus timidus detrectabat, nec niſi ordinis magiſtro præceptis adigente F. Hippolyto Maria Beccaria coactus oneri ſuppoſuit humeros. Quo in officio quàm prudenter quam pie, fortiter, ac modeſte ſe habuerit, ad ſtatus etiam a Philippo III vocatus conſilium, omnes aulici mirabantur, adeo libere & infracte quæ recta ei videbantur, ac e re eſſent Eccleſiæ vel regni dicere non verebatur. Quod cùm ſemel apud regem excuſare vellet, non modo non graviter ferre rex, ſed & probare ſe maxime dixit, velleque hac eum opinandi dicendique facultate uti, unde contigit, ut miſerorum aulicorumque negotiis & ſupplicationibus obrueretur. Sic ille tamen in aula ſe præſtitit aulicum, ut humilem, auſterum pauperemque nunquam abjecerit, intermiſeritque religioſum, priſtinamque ad ultimum uſque vitæ ſpiritum, etiam ſenio fractus atque laboribus, retinuerit diſciplinam. Ad ſuperos tranſiit IV junii MDCIV in conventu Pinciano, magno omnium luctu & deſiderio, regiſque ipſius Philippi III, qui & decumbentem adhuc graviter confeſſarium aulici ſibi a ſecretis intimi viſitatione ſolari dignatus fuerat: ſepultus autem fuit magna, quæ talem tantumque decebat virum pompa in ejuſdem conventus aula capitulari, unde poſtea gentiles ejus & conſanguinei anno ſequenti cadaver ejus integrum omnino repertum Cordubam tranſtulerunt. Quæ omnia noſter Joannes Lopez longe fuſius refert P. III Hiſt. Gen. lib. 1 capp. 52 & 53, quæ hic contraximus. De eo etiam agunt Fernandez Concert. Prædic. pag. 482 a, & Ægidius Gonçalez Avila *Teatro de Madrid* p. 327, ſed & alii. Cordubæ theologiam docens prælegerat ac ſcripſerat

Quæſtiones de Pœnitentia, De viſione, ſcientia, & nominibus Dei. Quæ tanti habebantur apud omnes, ut avide ſibi quiſque conaretur eas exſcribere, aliis etiam in univerſitatibus atque collegiis, adeo ut nonnulli poſtmodum non erubuerint in lucem emittere publicam, plagiarioque crimine, ut ſuas venditare. Sic Lopez citatus.

Avila verò citatus ſic de eodem: *Es licion muy provechoſa la que dexo eſcrita Fray Gaſpar de Cordova confeſſor del Rey Phelipe III, en un papel, que vi original ſu data 26 de junio 1602 eſcritta al miſmo Rey, en que le dice lo ſeguiente: El Apoſtol ſan Paulo tratando de la obligacion de ſu miniſterio de predicar, avertir y aviſar dize:* væ mihi ſi tacuero. *Hai de mi ſi callare en las eccaſiones y tiempos que devo hablar. Yo ſiento en el alma el mover platicas, que pueden dar peſadumbre a quien devo ſervir con ſangre y vida. Pero hallome en un officio de ſu condicion y inſtitucion penoſo, como miniſtro del ſagramento de la penitencia, que es de dolor y pena. Tengo de hablar ſo pena de ſer a Dios y a mi Rey traydor, y ſi callare, Hai de mi, que hago mal, no ſolo a mi alma, ſino tambien a las de aquellos, cujo bien devo procurar y zelar, y procurando complir con eſta obligacion. Digo ſeñor &c. y da cuenta de un negocio de los graves de aquel tiempo.* Unde habemus Gaſparem noſtrum Tractatum regi regiiſque confeſſariis ſcripſiſſe, uti eodem officio poſtea functus noſter Joannes a S. Thoma Philippo IV ſcripſit anno 1644, qui tamen Tractatus privatis ſervati ſcriniis latent luce digniſſimi.

Digitized by Google

F. HIERONYMUS ALMONAZIR.

† 1604. F. Hieronymus Almonazir Hiſpanus conventus Civitatenſis, *Ciudad Rodrigo* vernacule dicunt, alumnus ſacræ theologiæ magiſter, atque per annos XL variis in locis Burgis, Pinciæ, Compluti theologiæ profeſſor ut vocant cathedraticus, Complutenſis academiæ decanus, rudeque demum in ea anno MDXCII donatus, anno MDLXX veſpertinam theologiæ moderabatur cathedram, & deinde ſacræ ſcripturæ cathedram ibidem annis pluribus maximo diſcipulorum confluxu ſuique nominis fama rexit, ſupremi ſenatus Inquiſitionis Hiſpaniarum conſilii conſultor etiam & cenſor adlectus. Ad ſeros ille uſque annos pervenit ſemper addictus literis & religioni, Complutique demum octogenario major pie devixit anno æræ chriſtianæ MDCIV. De quo Joannes Lopez P. III lib. I cap. 66 pag. 286, & P. IV lib. I cap. 60, pag. 200, Fernandez, Gil Gonzalez Davila *Theat. Eccl. Hiſp.* T. I ad Martinum epiſcopum Civitatenſem & alii. Etſi autem ejus in ſacram ſcripturam prælectiones quotidianæ tanti haberentur apud non diſcipulos modo, ſed eruditiores Hiſpaniæ theologos, ægre tamen adduci potuit, ut ex eis aliquid in publicam lucem emitteret, importunis tamen amicorum victus precibus typis commiſit

1. *Commentaria in Canticum Canticorum*, Compluti, Joannis Iñiguez a Lequerica 1588 in 4: T. I pagg. 456, T. II pp. 583. Eruditum plane profundumque opus, omnigena refertum eruditione, quod hominem arguit non in SS. Patrum lectione tantum, ſed in Hebraicis Græciſque interpretibus egregie verſatum, adeoque merito laudatum a viro eruditiſſimo Garſia *Loayſa* Philippi principis Hiſpaniarum poſtea regis III præceptore, ſingulari data ad auctorem epiſtola eidem operi præfixa, & a Chriſtophoro *Collantes* S. J. theologo: ſed & a Poſſevino qui *nemini eorum qui in idem Canticum Canticorum antea ſcripſerunt cedere cenſet.* Scio eumdem Poſſevinum poſtea ubi de Ludovico Legionenſi Auguſtiniano, expoſitionis etiam in Canticum Canticorum auctoris ſic loqui, *qui utramque & hujus & Hieronymi noſtri conſulerit, intelliget aut utrumque in eodem fuiſſe ſenſu, aut alterutrum ab altero non panca mutuaſſe.* Quam Poſſevini cenſuram excipit Antonius in *Bibl. Hiſp.* ubi de Ludovico. Aſt mihi qui utrumque diligentius contuli, aliud plane utriuſque non verbis modo & ſententiis, ſed & methodo ſtyloque omnino diverſum commentarium viſum eſt, quod & curioſus quiſque ex utriuſque collatione facile comperiet. Adde Ludovicum breviſſime omnia exponere, & ad hominem chriſtianum privatum quemque fere Salomonis verba referre, Hieronymum verò fuſius ex ſacris interpretibus commentari, & ad Eccleſiam utramque antiquæ legis & novæ omnia componere, eſto aliquando, quod non mirum in ejuſdem ſacri libri expoſitoribus, eumdem ex iiſdem fontibus ſenſum eliciant, ſed abſque ulla in alterutro, quod tamen inſimulare videtur Poſſevinus, plagii nota.

2. *Commentaria in quintum Matthæi caput, epiſtolam Pauli ad Epheſios, ſermonem Dominicum, & in pſalmos aliquot*: ac præterea *Controverſiarum ſcholaſticarum centurias, quæ theologorum ſtudia forte nonnihil juvabunt.* Sic promittebat in epiſtola operis præcedentis nuncupatoria brevi in lucem prodenda: at non prodiiſſe conſtat, ubi verò ſerventur MS dicent indigenæ.

F. HIERONYMUS CAPALLA.

F. Hieronymus Capalla vel *Capella* Inſuber, patriaque & profeſſione Salutienſis, ejuſdemque ſuæ civitatis fidei cenſor generalis, inter ſcriptores Pedemontanos a Franciſco Auguſtino *della Chieſa* laudatur, ut a quo hæc prodierint ſcripta & edita: † 1604.

Orazione funebre nella morte di Matteo Roverio conſiglier di ſtato di ſua maeſtà chriſtianiſſima e viceneſcalco nel marcheſato di Saluzzo, che ſi ſtampò con molti verſi Latini e volgari di diverſi autori, Carmaniolæ 1585 in 4.

Alcuni motetti da eſſer poſti in muſica a due chori per la ſolennità del SS. roſario nella Domenica prima d'ottobre, Tortonæ 1604.

Ejus meminit Rovetta ad 1590, additque opus aliud hoc titulo:

Tractatus adverſus hæreſes ſui temporis, & orationes elegantiſſimas. Sed hæc an edita ſint aut ubi MS ſerventur ſilet pro more. Itaque penes eum fides.

F. HIERONYMUS JOANNINUS.

F. Hieronymus Joanninus vulgo *da Capugnano* dictus ab originis ſuæ loco in Apenninis tractuque Bononienſi, conventus Bononienſis alumnus, vir religionis zelo, prudentia, divinarumque ſtudio litterarum & humanarum commendandus, a magiſtro ordinis F. Paulo Conſtabili anno MDLXXX electo aſcitus a ſecretis & ſocius, eoque Venetiis e vivis erepto poſt biennium die XVII ſeptemb. MDLXXXII ſui dicti conventus prior præfectus, datus eſt poſtea Vicentiæ contra pravitatem hæreticam inquiſitor, quod diu prudenter ac ſumma integritate geſſit officium, tam ſtudio intentus quam officio. Plura ſiquidem ille ſcripſit, quæ & ipſe refert ad Stephanum Pighium de ſtudiis ſuis ſcribens, uti legitur in *Itinerario Italiæ*, ubi de Vicentia civitate conventuque Prædicatorum agit. *Eſt hoc*, inquit, *cœnobium elegans, religioſum, vereque in urbe primarium, in quo eſt muſeum noſtrum curarum & cogitationum vel cultus Dei cauſa, vel hominum utilitatis, vel officii tuendi conſcium a me ſuſceptarum: in quo viginti amplius opera vel ad divinam ſcripturam, vel ad ſcholaſticam theologiam, vel ad inquiſitionis officium, vel ad Latinam linguam & Italicam, vel ad hiſtoriam pertinentia a me compoſita invenies, quorum pleriſque in litura adhuc jacentibus extremam manum non impoſuimus. Speramus autem nos brevi edituros, Palatium incantationum, librum de jure ſtatus Eccleſiaſtici, B. Catharina Senenſis vitam, & Additiones & Paræneſim in Marsi Nizolii Theſaurum Ciceronianum &c.* Hæc ipſe de ſcriptis propriis, quæ puto latuerunt hactenus inedita fortequeque Vicentiæ apud noſtros MS ſervata: nec enim alia feruntur ejus edita, vel mihi occurrerunt alia quam ſequentia: † 1604.

1. *Vita di F. Paolo Coſtabili maeſtro generale dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Zoppini fratrum 1586 in 12 pp. 236. Quæ eleganter & accuratæ ſcriptæ ac merito legenda. Cui addidit: 1. *Ragionamento fatto dal P. Coſtabile la prima volta quei parlò a ſuoi Frati dopo l'eſſer maeſtro dell' ordine*, a pag. 83 ad 98: 2. *Orazione di Luigi Groſto cieco d'Adria recitata in Vinegia nella chieſa de SS. Gio. e Paolo nelle ſeconde eſſequie del detto Coſtabile*: quia primæ factæ ſunt apud S. Dominicum, in quibus orationem funebrem habuit F. Petrus Rodulphus Toſſinianenſis Minor conventualis Latine, quæ etiam hîc exhibetur: tum deni-

Sæc. XVII que innumera elegantiorum ingeniorum in laudem Conſtabilis omnis generis carmina. Extat Pariſ. in Regia H 2815.

2. *La Guida de' peccatori*, Venetiis 1595. Celebratiſſimus eſt noſtri Ludovici Granatenſis opus, quod ex Hiſpano Italum fecit, præfixa etiam ejuſdem Granatenſis vita.

3. *Penſieri Criſtiani poſti inſieme ſopra varii e belliſſimi ſoggetti, di Dio, dell' huomo, della virtù, e del peccato, e ripieni di concetti ſcritturali, affettivi, politici, morali, & iſtorici, ſcelti da i puri fonti degli antichi padri*, Vicentiæ, Georgii Greci 1600 in 8 pp. 789. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. Additiones ad Itinerarium Italiæ Franciſci Schotti hoc titulo editum opus: *Itinerarium nobiliorum Italiæ regionum, urbium, oppidorum, & locorum nunc ſero auctum, & tabellis chorographicis & topographicis locupletatum: in quo tanquam in theatro nobilis adoleſcens etiam domi ſedens præſtantiſſimæ regionis delicias ſpectare cum voluptate poterit: auctoribus Franciſco Schotto Antverpienſi J. C. & F. Hieronymo ex Capugnano Bononienſi Prædicatorio*, Vicentiæ, Franciſci Bolzettæ 1601 in 8 pp. 291. Prodiit etiam Antverpiæ 1625 in 8, & iterum Amſtelodami apud Jodocum Janſſonium 1655 in 12. *Italice* verſum edidit Paduæ Matthæus Cadorini 1654 in 8. Prima editio extat apud noſtros mox laudatos.

5. *Diſcorſo del parlare, cioè, come ſi raggioni del grandiſſimo Iddio, degli Beati Spiriti, de' ſanti, e dell' anime del purgatorio, del limbo e dell' inferno, degli huomini, de' demoni, degli animali & altre creature irraggianevoli, ſcritto al ſignor Filippo Capponi dal F. Girolamo Giouannini da Capugnano &c.* Venetiis, Bareſii Barozzi 1604 in 12. Extat apud noſtros jam laudatos.

6. *Trattati ſpirituali della B. Angela da Foligno.* E Latino nempe Italice vertit, prælo paratos & a cenſoribus probatos habebat cum facultate ptioris provincialis Lombardiæ Romæ 20 maii 1604, an autem typis prodierint, mihi ignotum. Sed extat a morte auctoris edita

7. *Vita e converſione maravigliosa della B. Angela da Puligno ſuora del terzo ordine di S. Franceſco, tradotta dal P. Geronimo da Capugnano &c.* Venetiis, Catani 1669 in 12 pp. 275. *Ove*, ſic ille, *s'inſegnano le vie alla perfezzione, l'eccelenza delle virtù, e la bruteza de' vizii, e ſi diſcorre ſopra la paſſione del ſignore molto affettuoſamente.* Extat in Regia H 2274.

8. *Vita V. P. F. Humberti magiſtri ord. Prædic. V* præfixa libro cui titulus *Vitæ Fratrum O. P.* a noſtro Gerardo Lemovicenſi ſcripto, Duaci, Balt. Belleri 1619 in 4. Extat in Regia H 1668.

9. *Annotationes ad Vaticinia de ſucceſſoribus pontificum Romanorum Latine & Italice*, Venetiis 1605 in 4. Extat Romæ in Barberina.

10. *Tractatus de anno ſancto.*

11. *Sermones B. Humberti Burgundi inſtituti Prædicatorum generalis magiſtri quinti* edendos curavit Venetiis apud Zalterium 1603 in 4: quam editionem Dominico cardinali Pinello nuncupavit. Subjecit & epiſtolam ad P. Antonium Poſſevinum, quæ ſic incipit: *Jam tandem liber iſte in lucem prodit, Antoni Poſſevino ætatis noſtræ chriſtiane Ulyſſes, quem uti jacere in tenebris non paterer, non ſemel ſed ſæpe multis argumentis iiſque firmiſſimis hortatus es &c.* Vide T. I hujus operis p. 146 a, ubi de B. Humberto, quid de illa editione cenſendum. Extat in Regia D 1410.

12. *Raggionamenti del P. Salazar Certoſino ſopra il ſimbolo della Fè tradotti dal Spagnuolo in volgare Italiano.*

13. *Expoſitiones & declarationes officii Hebdomadæ ſanctæ ſimul cum eodem officio editæ.* Sic Bumaldus in Minerv. Bonon. qua autem lingua non additur.

14. *Trattato de' Cambii.* Sic Pius & Bumaldus.

Plura alia ſcripſiſſe ediditſeque ferunt Pius, Poſſevinus, Fernandez, Rovetta ad 1604, & ipſe fatetur, quæ fortè aliquando revelabunt & in lucem edent ſui gentiles. Vivere autem ille deſiit Romæ anno 1604, ut illi aſſerunt.

F. JACOBUS BUYENS.

F. Jacobus Buyens Belga Brabantus, patria Mollanus a Molle Campiniæ Brabantiæ celebri municipio ortus, ordini nomen dedit in conventu Antwerpienſi, evaſitque vir pius, eruditus ſacræ theologiæ lector, fervidus divini verbi præco, ac in Novatores ardentiſſimus miſſionarius. Obiit Antwerpiæ XII junii MDCIV cui hoc aliàs epitaphium in periſtylio legebatur: *R. P. Jacobo Buyens Molano, qui ſocietatem Roſarii Deiparæ eximiè promovit, & fervidum adverſus Novatores Eccleſiaſten egit. Obiit &c.* Hæc ab eo relicta opera: † 1604.

1. *Exercitatio ſpiritualis ad aſſequendam cum Deo unionem*, Belgice. Prodiit Antwerpiæ & Silvæducis.

2. *Theſaurus confraternitatis SS. roſarii*, Belgice, Antwerpiæ, Hier. Verduſſen 1600: & a morte auctoris 1614 in 8.

3. *Vitæ illuſtrium virorum Anglorum, Scotorum, Saxonum, & Belgarum ordinis Prædicatorum*, Belgice. Extat exemplar MS apud noſtros Antverpienſes abſque nomine auctoris, quem tamen illum cenſet noſter Ghilbertus de la Haie in *Bib. Belgo-Dom.* MS. Idem refert Lillerii ſe vidiſſe *vitam B. Zegheri Latinam a noſtro Jacobo ex variis collectam.*

4. *De reformatione religioſorum tractatus a noſtro Joanne Nyder compoſitus*, a mendis verò a Jacobo noſtro purgatus, additis locorum ſcripturæ ac SS. Patrum indicationibus illuſtratus, jam jam ab eo erat prælo committendus, ſed morte prohibitus fuit: quod & fatetur noſter Joannes Boucquetius in præfatione ad illud idem opus a ſe poſtea editum.

Ejus meminere Valerius Andreas Deſſelius in *Bib. Belg.* & Swertius in *Monim. ſepulcralibus.*

F. LUDOVICUS WGLIENGUE.

F. Ludovicus Wgliengue Inſuber Pedemontanus, ineunte ſeculo XVII concionator haud infacundus, ſacris eruditus diſciplinis, ſcripſit & edidit Italice libellum, quem ipſemet poſtea Pariſiis apud Sanjacobeos noſtros agens Gallice vertit, & typis commiſit hoc titulo: 1604.

Le Treſor des indulgences du ſaint roſaire de la glorieuſe Vierge Marie compoſé en Italien par le R. P. Louis Wgliengue predicateur Piemontois de l'ordre de S. Dominique, & traduit de nouveau par lui même en François, Pariſiis, Joannis Lebouc 1604 in 16 pp. 125. Sebaſtiano Zamet ex regis ordinariis, & reginæ domus præfecto opellam auctor nuncupavit. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. PETRUS A SANCO DOMINICO.

F. Petrus a Sancto Dominico Hiſpanus Bæticus Hiſpali natus, ſed Neapoli ad ordinem aſcitus, & habitu converſorum ut apud nos Fratres laici vocantur, donatus, vir pius, religioſus & humilis, cùm erga myſteria paſſionis † 1604.

Digitized by Google

Domini thirum afficeretur, de ſuperiorum licentia peregrinationem ſuſcepit in Palæſtinam, ut quæ Chriſtus loca vita & paſſione ſua conſecravit, adiret, & adoraret ubi ſteterunt pedes ejus. Quæ poſtquam oculis propriis intuitus eſt, ac pio animo cultuque veneratus, inde circa 1600 reverſus, ſcripſit ac edidit

1. *Del viaje que hiço a Geruſalem el año de* 1600, Neapoli 1604 in 8: poſtea in Hiſpania 1609.

2. *La vida de Jeſu Chriſto, y de algunos ſantos Indianos de la orden de ſanto Domingo, juntamente con la de ſanta Ines de Montepulciano*, Neapoli 1604 in 8.

Ejus meminerunt Vallius noſter in Compendio p. 276, & Antonius *Bibl. Hiſp.*

F. ALPHONSUS DE MARCO.

† 1605. F. Alphonsus de Marco Neapolitanus, patria & profeſſione Atellanovanus, ſeu Averſanus, ſed ad conventum *della Sanità* Neapolitanum affiliatione, ut aiunt tranſlatus, in conventu S. Dominici ibidem theologiam profeſſus eſt pluribus annis, & tandem ad magiſterium promotus in cap. gener. Pinciæ anno MDCV habito, unaque ejuſdem ſtudii primarius regens inſtitutus: cujus muneris non diu poſtea mors eum abſolvit. Vir fuit in ea Regni Siciliæ primaria a pietate & eruditione plurimi habitus, unde & quo interiit morbo afflictus, ab Academia Neapolitana collegio theologorum aggregatus fuit *ob eximiam doctrinam*, ut matriculationis acta publica loquuntur. Matthiæ Aquario S. T. M. viro in ordine celeberrimo de quo ſupra ad 1591 ſingulari amicitia conjunctus fuit, a quo & moriente ſuæ lucubrationes commendatæ ei fuerunt typis edendæ, quod ſumma cura diligentiaque præſtitit, ut ſuo loco diximus. Videſis Theodorum a Valle pag. 275. Hujus itaque noſtri Alphonſi eſt

Epiſtola nuncupatoria ad Jo. Andr. Prochnicium Prapoſitum Cracovienſem Sigiſmundi III regis Poloniæ in regno Neapolitano nuncium præfixa Formalitatibus Matthiæ Aquarii, Neapoli, Conſtantini Vitalis 1605 in fol. Præter opus hoc extraneum, cui tamen & ipſe ſuam adhibuit operam illud finiendo, ſcripſerat ipſe luce digna

Commentaria in Logicam, Phyſicam, de Anima, Metaphyſicam, & De ente rationis, ſed quæ poſt ejus tranſitum, uti ſolet, inquit citatus a Valle, in aliorum manus devenerunt.

F. AMBROSIUS GULIELMINI.

1605. F. Ambrosius Gulielmini, ſic enim ſcribit Vallius in Compendio, vel *Gulielmi* ut habet Toppius *Bib. Nap.* Parthenopæus conventus ibidem S. Dominici alumnus ſacræ theologiæ magiſter ac collegii theologorum academiæ Neapolitanæ vicecancellarius, idemque unus e primis congregationis *della Sanità* dictæ erectoribus, vir diſciplinæ regularis æmulator ardentiſſimus, obiit anno MDCV, & a Toppio citato laudatur inter ſcriptores, nullis tamen ejus operibus recenſitis, quæ forſan a ſuis ſodalibus ſperavit addenda.

De eo ſic lego apud Malvendam Annal. pag. 484 a, ubi agit de donatione noſtris facta monaſterii S. Archangeli ad *Morfiſa*, nunc conventus S. Dominici Neapolitani: *Ejus donationis publicum inſtrumentum extat in archivo conventus S. Dominici Neapoli, cujus exemplar fideliter ex autographo ſua manu deſcriptum miſit ad nos R. A. P. Magiſter F. Ambroſius Gulielminus de Neapoli, vir religione, probitate & doctrina inſignis, & de antiquitatibus ordinis Prædicatorum optime meritus, in quibus perveſtigandis & undequaque eruendis indefeſſo ſtudio laborat.* Quibus Malvenda docet exemplum ejus donationis anno MCCXXXI nov. 1 ind. 5 factæ ad ſe a dicto Ambroſio miſſum. Cujus proinde opera præter theologica quæ reliquit plura non dubitaverim, recenſenda ſunt

Antiquitates ordinis Prædicatorum in Regno Siciliæ e tenebris eruta & in ordinem digeſta. ſec. XVII.

F. ANDREAS MENDEZ.

F. Andreas Mendez Hiſpanus provinciæ Bæticæ alumnus, cujus meminit Lopez Hiſt. Gener. P. IV, Lib. IV, cap. 2, & ex eo Fernandez, florebat circa MDCV, & ſcripſit grande volumen 160

De las alabanças de nueſtra Señora. Meminit Antonius Bibl. Hiſp.

F. AUGUSTINUS DE MONTEALCINO.

F. Augustinus de Montealcino Etruſcus Senis natus, Romæ ad Minervam ordini nomen dedit, evaſitque ſacræ theologiæ magiſter, ac in univerſitate Senenſi publico lectoris & profeſſoris munere reipublicæ ſtipendio ſeu honorario functus eſt & meruit. Perufii deinde in generali Romæ provinciæ ſtudio magiſter ſtudentium inſtitutus, quibuſdam annis egit ad MDXC, quo eodem anno ibidem cum eo morabatur Seraphinus Razzius collegii regens & præfectus, quem hic excipimus pp. 339 & 342, qui & addit feliciſſimo prædirum ingenio fuiſſe, ad meliores litteras & diſciplinas promtiſſimo, linguæ ad hæc Græcæ peritum, muſarum contubernalem qua Latinarum qua Etruſcarum, concionatorem clarum, & facundum oratorem, ac anno MDXCII vivum adhuc & ſanum. Ejuſdem meminit Ugurgierius *Pompe Saneſi* Tit. XIV n. 32 p. 354, & Gozzeus qui ad MDCV perveniſſe teſtatur. Plura ab eo prodierunt typis edita, quorum hæc mihi nota: † 1605.

La Lucerna dell' anima, ſive ſumma di caſi di conſienza. Prodiit anno 1588.

Panoplia Catolica, ed i Teoremi del vero bene. Auctor ipſe meminit in proœmio libri ſuperioris.

Summario della vita di ſan Giacinto, Romæ 1594 in 8. Extat Romæ in Barberina.

F. CAMILLUS SAMBORIENSIS.

F. Camillus Samboriensis Polonus ſub finem ſeculi XVI & ſequentis initia claruit vir excellentis memoriæ, ingenii felicioris, judicii acerrimi: ſic enim de eo Pius col 341, qui & teſtatur ſuum Bononiæ in ſcholis ſodalem fuiſſe. Theologiam exinde docuit apud ſuos Polonos, maximo auditorum concurſu & plauſu, magiſterii etiam laurea ornatus, & ſtudii generalis Cracovienſis regens primarius. Spes quas de ſe fecerat maximas, mors reſcidit præmatura, qua collectus in ætatis flore, vix enim trigeſimum ætatis compleverat, obiit Poſnaniæ anno MDCV, ibidem ſepultus. Eximiis laudibus celebratur a Bzovio in Hiſt. prov. Polon. diciturque inter poëtas Homerus aut Virgilius, Ariſtoteles inter philoſophos, inter theologos alter Cajetanus, academiarum Italiæ & Sarmatiæ decus & ornamentum. Ejuſdem meminit Starovolſcius Elogio LXXV Bernardi Paxilli. Iiſdem teſtibus ſcripſit 1605.

Commentaria in Ariſtotelem & S. Thomam de Aquino eruditiſſima, ſed an lucem viderint, nullus docet.

Digitized by Google

F. CYPRIANUS POLONUS.

1605. F. Cyprianus Polonus cujus Altamura meminit ad 1571, & Pius lib. 4 sed leviter uterque, sacræ theologiæ magister eximius fuit, virque potens opere & sermone, sua ætate hæreticorum malleus habitus. Hinc a summo pontifice Pio V anno MDLXXII die V martii episcopus Modonensis titularis in Peloponeso creatus, antistiti Vilnensi concessus est suffraganeus ad munera pontificalia obeunda. Tum in Sarmatia invalescebant eo undique confluentes Lutherani, Zwingliani, Calviniani, & alii hujus generis segreges, vastumque illud regnum ita pessum dederant, ut quinque solos præsules asserant in fide catholica illibatos perstitisse, cæteris cum toto fere ordine equestri ad profanas novitates conversis. Addunt solos fere sodales Prædicatores huic hæresum inundationi mutum se opposuisse, adeo ut Petrus *Sybehzki* episcopus Cracovienſis Pio V sic scripserit: *Si Fratres Prædicatores in Polonia contra hæreticos non steriſſent, vix vestigium aliquod in regno orthodoxæ veritatis remansisset.* Tres verò potissimum celebrantur in hoc spirituali bello athletæ fortissimi, Michael Mosticensis de quo supra ad 1591, Leonardus quidam Polonus, & hic de quo agimus Cyprianus. Is in sacræ scripturæ sanctorumque patrum Augustini præsertim & Cypriani lectione versatissimus, loca ex eorum operibus etiam longiora tenaci memoria in promtu habens, & ex tempore depromens, continuo & ubique, ac juxta apostoli monitum opportune importune, in templis, in plateis prædicabat, populumque catholicum sic commovit, ut ministros protestantes a templis arcerent, nec novam suam doctrinam palam spargere permitterent. In his pro fide antiqua concertationibus vitam omnem insumsit Cyprianus, inter opprobria & persecutiones, quas omnis generis perpessus est, infracti animi, perstabatque adhuc anno MDCV, si fides nostro Joanni Michaeli *Cavalieri nella Galeria de' Pontefici Domenicani* T. I p. 517, qui videtur rem accurate perpendisse, & quem hic excipio. Quædam opera reliquisse præstat Altamura, quamvis illa quænam sint, assequi se non potuisse fateatur. Ea verò recte existimes

Scripta contra insurgentes tum in Polonia Lutheranorum & similium novatorum hæreses.

F. DALMATIUS AMATUS.

1605. F. Dalmatius Amatus Hispanus provinciæ Aragoniæ alumnus, sacræ theologiæ magister in actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV habiti promotus, scripsit

Relacion del principio que tuvo la causa de los auxilios entre los padres de la orden de Predicadores, y los de la Compañia.

Extat hæc relatio MS Romæ in archivo magistri ordinis, qua & usus est Jacobus Hyacinthus Serry in utraque editione Historiæ congregationum de auxiliis, & laudat in præfatione §. VI p. XVIII.

F. EUCHERIUS BONETTUS.

1605. F. Eucherius Bonettus Italus Rhegii Lepidi natus & ordinem professus, seculo XVII ineunte clarus, vir ut doctrina sic humanitate præstans, (ut Possevini verbis utar in Appendice ad Apparatum p. 108) ad dictum Possevinum non solum aliquot insignium codicum MSS in suo Museo extantium catalogum misit loco citato editum, sed & eumdem docuit a se concinnata & prælo parata habere his titulis opera:

Anthologia, hoc est Florigera messis similium virtutum & exemplorum. Cogitabat hoc dare ceu supplementum operis ejusdem argumenti a nostro Joanne a S. Geminiano concinnati & editi de quo supra ad 1514.

Erarium exemplorum.

An hæc typis prodierint, mihi incompertum, sed saltem MS apud suos Rhegienses servari verisimillimum.

F. GERARDUS FLANDER.

1605. F. Gerardus Flander laudatur a Swertio in Athen. Belg. Gozzeum & Fernandem excipiente, ceu vir pietate clarus, sed eruditione splendidior, diciturque anno MDCV claruisse & edidisse opellas his titulis:

De rosario B. Virginis.

Annotationes de arithmetica.

Kalendarium perpetuum ad usum ordinis Prædicatorum.

At diligentissimus noster Ghilbertus de la Haye & ipse Flander post accuratissimam inquisitionem, nec harum lucubrationum nec hujus scriptoris, ullam se reperisse memoriam asserit in Bibl. Belgo-Dominic. MS, nec aliud Kalendarium perpetuum nisi a Didaco Ximenes de quo supra ad 1578 editum sibi occurisse. Itaque hunc Gerardum e scriptorum nostrorum numero si expungas, non reluctabor.

F. JACOBUS CITA.

1605. F. Jacobus Cita vel *Ciata*, vel *Ciotta* Siculus Drepanitanus laudatur a nostratibus Gozzeo, Pio col. 378, quem citat Pirrus *Notitia Ecclesiæ Mazarensis* p. 564, diciturque floruisse circa annum MDCV & scripsisse

Historia delle cose di Drepano.

Addit Antonius Mongitore in Bibl. Sicula ex relatione Josephi Barlotta congregationis oratorii Drepanensis

Philosophiam ac theologiam.

F. JOHANNES DE MONTECORVINO.

1605. F. Johannes de Montecorvino Siculus, sacræ theologiæ magister in actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV habiti approbatus, provinciæ Regni alumnus, Neapoli gymnasium nostrum S. Dominici regebat anno MDCXI inquit Toppius in Bibl. Neapol. ubi eum inter scriptores recenset, licèt nulla ejus referat opera, quæ & nos cum ipso, si quæ reliquerit, suis sodalibus hîc addenda permittimus.

F. JOSEPHUS ALCHARINUS.

1605. F. Josephus Alcharinus Venetus Venetique SS. Joannis & Pauli conventus filius & professus ad annum MDCV claruit teste Cherubino Torni ejusdem domus alumni in monumentis MSS suæ S. Dominici provinciæ ad me anno MDCLXXXIII missis. Scripsit

Meditationes in psalmos trigesimum & quinquagesimum, symbolum apostolorum, & orationem Dominicam.

Qua verò lingua an Latina an vernacula sua, ut & an excusæ aut ubi serventur MSS nullus meminit, quod sui forsan aliquando explicabunt.

Digitized by Google

F. MARTINUS DE LA CARCEL.

1605. F. Martinus de la Carcel Aragonus provinciæque Aragoniæ alumnus laudatur in actis cap. gen. Romæ anno MDCI habiti, ubi sic de eo: *Promovemus ad magisterium in provincia Aragoniæ P. F. Martinum de la Carcel, cum tantum laborem pertulerit in legendo in insula Sardiniæ, cui etiam injungimus ut eo redeat, & in lectione perseveret per tres annos, alias ejus gradus in provincia non admittatur.* Ejus inter scriptores meminit Fernandez æqualis, ceu a quo in lucem edita sit

Expoſicion ſobre el Salmo XLIV Eructavit, Calari, Martini Saba 1600 in 8: Tum Barcinone 1605 in 8 pp. 698.

Ejus meminit Lopez P. IV Lib. IV, cap. 2, & Antonius in Bibl. Hiſp. *Gallice* reddidit Joannes Eymar ord. Minorum, & edidit Pariſiis, Reginaldi Chaudiere 1613 in 8.

F. NICOLAUS TOSCANUS.

† 1605. F. Nicolaus Toscanus Trinacer Erycii natus, ſed cœnobii S. Michaëlis in civitate quæ Mons Drepanus dicitur, ſive S. Juliani in vertice montis Erycini omnium inſulæ poſt Ætnam ſeu Nebrodidem vel Mongibellum vulgo Madoniam montium præruptiſſimi, atque maris fluctibus irrigati ſitæ profeſſus, laudatur a Pirro T. III Sic. Sac. Not. VI Eccleſiæ Mazarienſis ad Montis Drepani Eccleſias pagg. 564 & 569, ubi Nicolaum ait admirabili naturæ dono voces omnes artis muſicæ ita tenuiſſe ac emiſiſſe, ut organum eum intus habuiſſe, inque viſceribus geſtaſſe aſſererent. Addit eum ſenio confectum poſtquam Italiam peragraſſet, & in ſui admirationem traxiſſet, in cœnobium Drepanenſe ſe recepiſſe, ibidemque mortuum anno MDV. Sed emendat Antonius Mongitore in Bibl. Sic. ſeculo integro poſteriorem præſtans ex Antonio Cordici in Hiſtor. MS Erycis lib 2, cap. 15, ubi Toſcanum ait anno MDCV e vivis abiiſſe. Ejuſdem meminit Hieronymus Raguſa in Elogiis Siculorum, & in Siciliæ Biblioth. vet. pag. 200. Qui omnes Toſcanum teſtantur edidiſſe

Libros de rebus muſicis.

Addit Mongitorius in libro cui titulus, *Inſidi lumi Madrigali a cinque voci di diverſi autori Siciliani*, Panormi apud Joan. Bapt. Maringum 1603 in 4, extare aliqua noſtri Nicolai.

Monet præterea ex Cordici citato Toſcanum in fronte ſuorum operum Drepanenſem ſe dicere, nempe a profeſſione, at certo ortu fuiſſe Erycinum.

F. PETRUS BLADIER.

1605. F. Petrus Bladier Gallus Occitanus vel Aquitanus certo conventus Toloſani alumnus, floruit ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis, & laudatur a Joanne Jacobo Percin in hiſtoria ejuſdem conventus P. III Tract. *de Academia* cap. 6. n. 6 p. 191, & P. I ſec. V p. 153 b, ubi additur Petrum ſcripſiſſe opuſculum quod & Percinus teſtatur ſe habere præ manibus hoc titulo:

De la confrairie du roſaire & de la confrairie du nom de Jeſus, Toloſæ 1699.

F. PETRUS RAGOT.

† 1605. F. Petrus Ragot Gallus Cenomanus conventus Lavallenſis alumnus, vir fuit gravis, ſuoque ævo ſub finem ſcilicet ſeculi XVI & initia ſequentis magnæ apud omnes etiam in aula regia auctoritatis & gratiæ. In gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi philoſophicis theologicisque diſciplinis egregie inſtructus, præclarum ſui ſpecimen dedit, eo magis quod humaniorum litterarum elegantia, dicendique facilitate & efficacia præditus eſſet, ſtatura quidem & habitudine corporis mediocri, ſed eleganti vultus & morum gravitate conſpicuus. Unde primo anno MDLXXIV magiſter artium poſitus, tum & ad agones in ſacra facultate theologicos promotus, licentiæ ſuæ (quam præſentatus Prædicatorum decurrebat annis MDLXXXII, quo & pro Sorbonica 12 & ultimus de jure reſpondit & MDLXXXIII) ſeptimum anno MDLXXXIV inter viginti quatuor ſodales locum ſortitus eſt. Cum ſacræ facultatis beneplacito & permiſſu anno MDLXXXIII Romam ad comitia ordinis ſe contulerat, in quibus magna eruditionis gloria publicas propugnavit concluſiones. Mox a laurea adepta anno MDLXXXIV conſtitutus in dicto Sanjacobeo gymnaſio regens, primarium jam agebat anno MDLXXXVI, quo Rotomagi communibus electorum ſuffragiis vicarius generalis XXVI congregationis Gallicanæ aſſumtus eſt: itaque ſe in eo geſſit officio, turbatiſſimis hiſce regni Galliarum rebus atque difficillimis temporibus, eo in diſciplinam, quam totis promovere apud ſuos ſtuduit viribus ſtudio & affectu, ea erga ſubditos prudentia, æquitate, & humanitate, ut omnibus ſeu intus ſeu extra ſe probarit. Exinde completo muneris triennio regens iterum Pariſienſis poſitus eſt, agebatque anno MDXCII, quo ex actis capituli Dinanenſis ſuæ congregationis prorogatus fuit, & paulo poſt etiam prior electus, quo titulo anno MDXCVI maii XVI comitiis ejuſdem congregationis aſſuit & definivit. Eodem munere iterum fungebatur anno MDCII, cùm a patribus congregationis apud Clarummontem Alvernorum adunatis denuo ad eam regendam electus fuit, quam hac ſecunda vice ultra triennium prorogatus tranquille & pacifice adminiſtravit ad obitum uſque, mortuus ſub finem anni MDCV non MDCLV ut errore typi legitur apud Malletum noſtrum cætera de eo ſat accurate loquentem, & *P. II* p. 277 legendum. Sed quæ nos hactenus, ex actis ipſis depromimus. Regi chriſtianiſſimo Henrico IV, cujus ille partibus ſemper hæſerat acceptiſſimus fuit: nefandiſſimi verò criminis & parricidii in Henricum III Francorum Polonorumque regem perpetrati invidiam, quam in catholicos regique fidiſſimos hæretici Calviniſtæ rejiciebant & calumniabantur, ab eis & ſuis alieniſſimam fuiſſe non verbo tantum & qua valebat egregie facundia, ſed factis etiam ille palam omnibus & manifeſtum fecit. Quin plura ſcripſerit, mihi indubium eſt, ſed quæ illa ſint ſeu impreſſa ſeu MS nemo refert. Ejus meminit Altamura ad 1590. Laudat etiam æqualis *La Croix du Maine* in ſua Bibl. Gallica, addens tamen anno 1584 nondum quicquam prælo dediſſe.

F. REGINALDUS OLIVER.

F. Reginaldus Oliver Aragonus regno, patria Valentinus, ac noſtri ibidem conventus alumnus, & aliquando prior, laudatur ab Antonio in Bibl. Hiſp. Appendice altera p. 335 b, ceu qui ſcripſerit opuſculum * 1605.

Del roſario de nueſtra Señora.

Florebat autem ille initio ſeculi XVII, quo in actis cap. gen. Romani anno 1601 habiti titulo præſentati decoratus eſt, & in gymnaſio S. Dominici Majoricarum in primum theologiæ lectorem inſtitutus pro gradu & forma magiſterii. Ejus iterum mentio in actis cap. gen. Pinciæ anno 1605.

Digitized by Google

F. SERAPHINUS MAIO.

* 1605. F. Seraphinus Maio Siculus Neapoli natus, ibidemque in cœnobio regio S. Dominici ordini cooptatus, primi nominis theologus, unâ & Ecclesiastes facundissimus, semel & iterum scholam theologicam studii generalis S. Dominici regens moderatus est, annisque decem & amplius sacras litteras apud Cartusianos ad Neapolim est interpretatus. Varia etiam in ordine obivit regiminis munia, & quidem diffinitoris suæ provinciæ Regni Siciliæ in comitiis generalibus Neapoli anno MDC coactis, sed etiam ejusdem provinciæ prioris provincialis. Dignitatem episcopalem bis sibi oblatam curante Nicolao Bernardino Sanseverinate principe Bisinianensi constanter recusasse fertur. Ad seros annos perveniisse testatur Vallius quem hic excipio, & in suo tandem cœnobio nativo mortuum ac sepultum, universo doctorum quibus aggregatus erat collegio parentante, sed diem & annum non indicat, vel quia neglexit, quel quia ignoravit, quod supplebunt forsan sui gentiles. Scripsit opus hoc titulo:

Stimulus theologorum super partem primam Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, in quo ex ejus doctrina, & Thomæ de Vio cardinalis Cajetani omnia objecta clarissime dissolvit. Ms servabatur in suo cœnobio apud Seraphinum Spada sacræ theologiæ magistrum.

Oratio Latina elegantissima in laudem S. Thomæ de Aquino recens tum in patronum civitatis Neapolitanæ assumti, nimirum anno MDCV, die XIX januarii, quam auctor coram celeberrima antistitum & procerum Neapolitanorum corona, in aula archiepiscopali dixit die VIII solemnitatis ea de causa institutæ scilicet XXVI ejusdem mensis. Edita fuit Neapoli eodem anno.

Ejusdem meminit cum laude Toppius, at operum ejus non meminit.

F. ANTONIUS VINCENTIUS DOMENECH.

† 1606. F. Antonius Vincentius Domenech Aragonus Catalanus oppido S. Gabrielis de Grions in diœcesi Gerundensi ortus anno MDLIII parentibus agricolis, honestis sed leviori fortuna, adeo ut pædagogia victus illi quærendus fuerit, voto religionis amplexandæ quo se obligarat, exsolutus a summo pontifice, qua ratione iter Romanum susceperat, in reditu tempestate actus illud idem redintegravit, & implevit in conventu S. Catharinæ martyris Barcinone ordinem amplexus tum annorum 27, sicque in eo vixit ut cum sanctitatis fama supremum diem obierit Gerundæ ætatis 53 Christi MDCVI octob. XXX, virtutum ac miraculorum in vita & morte splendore illustris, de quibus est & ab ordinariis inquisitum. Imo & translatio corporis ejusdem in conventu Gerundensi ab episcopo ritu solemni facta fuit anno MDCXIV julii XIX, cum trium miraculorum præsente atque probante episcopo patratorum testimonio, quod in Actis cap. gen. Bononiæ MDCXV denunciatur, quæ hagiologis relinquimus latius enarranda. Theologiæ lector in conventu Luchentino institutus fuerat a cap. gen. Romæ MDCI habito, tum & in sequenti Vallisoleti MDCV ad magisterium promotus. Jam antea vir ut sanctitati anhelans, sic sanctorum studiosus Catalauniam refertur quater peragrasse, instrumenta publica, ut & archiva reconditiora legisse ac scrutatum esse discussisseque, ut sequens opus quam fieri poterat absolutius prodiret:

Historia general de los santos y varones illustres del principado de Cataluña, Barcinone, Gabrielis Graels 1602 fol. T. I pp. 248: T. II pp. 196. Est & altera editio Gerundæ 1630 fol.

Hunc aliqui confundunt cum F. Antonio Dominico seu potius a S. Dominico Conimbricensi de quo supra ad 1579, qui vitas SS. ordinis ex S. Antonino vernacule vertit, quibus assentiri videtur Antonius in *Bibl. Hisp.* verùm hi toto cœlo aberrant. Hujus Domenech vitam scripsit sodalis ejus F. Petrus Joannes Guasch; ex quo Lopez noster P. IV Lib. 3 cap. 26 fol. 459 eam accepit.

F. BARTHOLOMÆUS SONCINAS.

F. Bartholomæus Soncinas a patria & professione sic agnominatus, facundissimus & ardentissimus sua ætate habitus est per totam Italiam Ecclesiastes, teste Rovetta ad 1606, qui & ad 1630 eum perveniisse refert ex Vincentio Rivalio, ac reliquisse * 1606.

Sermones de tempore & de sanctis per annum: Sed an typis editi, an MSS, ut & qua lingua an Latina an vulgari filet: gentilium diligentiæ erit id explicare, & hic addere.

La Vita del venerabile servo di Dio Domenico Anadone di Valenza in Spagna morto l'anno MDCII *il giorno* XXVIII *di decembre*, ab eo scripta laudatur a Pio parte prima col. 657: sed an typis prodierit me latet.

F. CONRADUS ZITTARDUS.

F. Conradus Zittardus, quem ex agnomine Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. Zittardia in finibus ducatus Juliacensis civitate ortum ibidemque ordinem professum conjicit, provinciæ Germaniæ alumnus fuit, eamque novem decim annis solidis prior provincialis rexit, eoque titulo comitiis generalibus Romæ MDLXXXIX & MDCI habitis interfuit. Titulo prædicatoris generalis gaudebat. Obiit verò Constantiæ ad Rhenum anno MDCVI die XXVII martii. Ejus meminere Possevinus, Radderus in Bavaria Sancta p. 290, Coppensteinius Clavis Rosarii p. 439. Scripsit † 1606.

Chronicon ordinis Prædicatorum lingua Germanica, editum Dilingæ apud Joannem Mayer 1596 in 4. Extabat Parisiis in Bibl. Tevenot anno 1694.

De origine & utilitate confraternitatis SS. rosarii, Constantiæ 1603: & Coloniæ Agrippinæ, Goswini Cholini 1603 in 12.

F. DIDACUS YANGAS.

F. Didacus Yangas Hispanus, professione Matritensis conventus S. Mariæ *de Atocha* dicti alumnus, sacræ theologiæ magister divinas litteras apud suos variis in conventibus & Academiis professus & interpretatus est Placentiæ, Compluti, Segobiæ, Burgis, & Pinciæ in collegio nostro Gregoriano, tanto ubique præsertim in hoc ultimo plausu & fructu propter eximiam, ejus in explicanda S. Thomæ doctrina perspicuitatem ac facundiam, ut nunquam tot auditorum externorum visa sit concurrentium major corona. Vir præterea fuit pietatis non vulgaris rerumque spiritualium peritissimus, Divæque Theresiæ quibusdam annis a sanctioris vitæ secretis. Obiit Pinciæ anno MDCVI mensis julii XXII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert.* pag. 348 de eo potissimum legendus, Lopez noster *Hist. Gener.* P. IV lib. 2 cap. 35 pag. 449 a, & lib. 4 c. 2 pag. 791 b, F. Gabriel de Cepeda ejusdem sodalis *Historia de Atocha* p. 192, Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit * 1606

1. *De*

Digitized by Google

1. *De cardinalibus & præcipuis Jeſu Chriſti & ſanctorum operibus, quæ feſtis eorum diebus in Eccleſia celebrantur*, Matriti 1602 : Pariſiis 1605 : Eodem anno ſub hoc titulo, *Promptuarium concionum feſtivalium totius anni, addita Dominicæ paſſionis explicatione*, Coloniæ 1605.

2. *Scholia ejuſdem in D. Thomam* laudat Fernandez citatus, ut *ab omnibus magni habita, & fortaſſis in aliorum ſcriptorum commentariis edita* propriaque plagio quæ Didaci erant, facta.

F. DOMINICUS DE NIEVA.

1606. F. Dominicus de Nieva Hiſpanus Billoria en Campos natus ordinem adoleſcens profeſſus eſt in conventu S. Pauli Valliſoletano, in quo non litteris tantum ſed pietati, mortificationi, & orationi per varias quibus cruciabatur aſſidue corporis & capitis infirmitates operam navabat egregiam, cùm ecce novi quærebantur ad Infidelium converſionem operarii Philippinarum Inſularum cultores & inſtitutores, quibus adjungi petiit ille inſtantiſſime anno MDLXXXV vix annum ætatis 22 tunc egreſſus ac diaconus. Poſt longiſſimæ navigationis duriſſimos labores mox appulſus, datus eſt tribus ſenioribus adjutor & ſocius miſſionis in *Bataan*, quorum facile brevique ſibi comparavit linguæ notitiam ſociis factus interpres : ubi cùm egregie laboraſſet, plurimoſque ad fidem adduxiſſet, Chineſibus earumdem inſularum inſtituendis applicitus eſt, quam ille ſuſcepit alacriter, feliciterque implevit ad mortem uſque miſſionem : nec ſatis erat ei huiuſce gentis plures ad evangelii lumen adduxiſſe, ſed & ad interioris etiam hominis pietatem & fervorem erudire & inflammare ſatagebat. Totos vixit profuitque inter infideles decem & novem annos : præeratque tunc prior conventus Manilenſis cùm tertio regiminis ſui anno MDCVI juſſus eſt & electus qui munus procuratoris generalis ejus provinciæ apud pontificem regemque catholicum adeoque de more capituli generalis Diffinitoris obiret. Quare mare conſcendit, at dum Manila ſolvens Mexicum tendit demerſus aquis extinctus eſt magno ſuorum Indorumque ac Sinenſium quibus erat chariſſimus luctu. Ejus meminit Joannes Lopez noſter *Hiſtor. ord.* Lib. 4 cap. 40 pag. 892, ubi mortuum eum ait ad 1609, quod ejus aut typorum vitio dictum eſt, & Didaco Aduarte noſtro *Hiſtor. prov. Philip.* lib. 1 pag. 340, ubi de vita illius & moribus ſuſius agit, ſtandum, qui & ibidem Dominicum ait ſcripſiſſe Sinarum quam optime didicerat, qua & concionabatur egregie, lingua, typiſque edidiſſe Sinicis

Memoriale vitæ chriſtianæ. Opus Valde laudatum, inquit Antonius in Bibl. Hiſp.

De oratione & meditatione tractatus breves.

De præparatione ad ſacramentum pœnitentiæ ſacramque euchariſtiam neceſſaria.

Lingua Sinica Grammatica, Dictionarium, pœnitentium examen, & plures eadem lingua prò prædicare incipientibus ſermones.

F. HENRICUS BOGARDUS NEO.

1606. F. Henricus Bogardus Neo Belga Brabantinus, Lovanii ordinem amplexus, titulo & gradu prædicatoris generalis ſucceſſu temporis ornatus, inter verbi divini præcones celebre ſibi nomen fecit, maxime in controverſiis adverſus hæreticos, quibus Belgicorum tumultuum initio Brugis præſertim infracto reſtitit animo, & validum ſe pro fide catholica murum oppoſuit. Ætate & meritis gravis abiit ad ſuperos anno MDCVI die IV maii. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. ubi addit e Belgico Latinum feciſſe Petri Bacherii de quo ſupra ad 1601 libellum hoc titulo :

Hortulus precationum variis piarum exhortationum floſculis, atque innumeris fere precum odoribus undique reſperſus &c. Lovanii, Joannis Bogardi 1571 in 12.

F. JACOBUS AFFINATI DE ACUTO.

F. Jacobus Affinati de Acuto Romanus, quem mirum a Fontana omiſſum in ſua provincia Romana, ut & a Mandoſio in *Bibl. Rom.* non aliunde mihi cognitus eſt, quam ex ſuis operibus, ex quibus inſignem philoſophum & theologum imo & virum academicum conjicere eſt, & ſeculo XVII ineunte claruiſſe, cujus hæc mihi viſa opera : 1606

1. *Il muto che parla. Dialogo ove ſi tratta dell' excellenze e de' difetti della lingua humana, e ſi ſpiegano più di 190 concetti ſcritturali ſopra il ſilentio con l'applicazione degli evangeli a quali ſervono per commodo degli molto RR. Padri Predicatori : opera molto utile a chi deſidera di favellare rettamente ſenz' eſſer biaſimato, nuovamente data in luce per Fra Giacomo Affinati d'Acuto Romano dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Marci Antonii Zallieri 1606. Extabat Avenione apud noſtros.

2. *Il monte ſanto della tribulazione.* Gallice reddidit noſter Nicolaus Coeffeteau tum prior conventus S. Jacobi Pariſienſis & edidit hoc titulo : *La montagne ſainte de la tribulation : qui eſt un traité des afflictions & de leurs remedes compoſé premierement en Italien par le R. P. Jacques Affinati predicateur Romain, & puis mis en François par F. Nicolas &c.* Pariſiis 1606 : Tum Lugduni, Petri Rigaud 1620 in 12 pp. 522. Opus ab interprete Adamo de Hurtelou epiſcopo Mimatenſi nuncupatum. Hæc altera editio Gallica extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati

3. *Il mondo rinveſciato.* Gallice reddidit F. Gaſpardus Cornuere Gallus noſter hoc titulo : *Le monde renverſé. Traité auquel eſt montré, que le peché eſt la cauſe & l'origine de l'horrible confuſion, que nous voions aujourd'hui parmi le monde, a raiſon dequoi il peut être juſtement dit renverſé. Fait en Italien par Frere J. Affinati d'Acuto de l'ordre des FF. Prêcheurs, & mis en François par F. G. C. bachelier en theologie du meme ordre*, Pariſ. Franciſci Hubi 1610 : & iterum 1622 in 8 pp. 536. In hac poſteriori editione titulus, *La deſolation de l'univers* : cætera eadem. Nomen interpretis Gaſpardus Cornuere, ut docet prima editio quæ apud noſtros Sammaximinianos, ſolam ſecundam habent noſtri Pariſienſes ad S. Honorati.

Quareſimale.

Citatur a noſtro Alberto Brandano in *Mariano Roſeto.*

F. JOANNES BAPTISTA CORRADUS.

F. Joannes Baptista Corradus Italus Etruſcus ſeu Umbet patria Peruſinus & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, quam apud ſuos pluribus annis profeſſus eſt, juri canonico ſe poſtea totum dedit, caſibuſque conſcientiæ enodandis, de quibus cùm plura ſcripſiſſet ac edidiſſet, tandem & ſcribere & vivere deſiit anno MDCVI ætatis circiter LXX. Ejus cum laude meminerunt Poſſevinus, Alexander Baleſtrinus in *Gymnaſio Peruſino*, Jacobillus *Deſcript. Umbriæ*, Oldoinus in *Athen. Auguſt.* noſtrates verò Gozzeus, Pius P. II Lib. 4 col. 378, Lopez *Hiſt. Gen. P. IV Lib.* 4 c. 1606

Sec. XVII. 59 p. 954, Altamura ad 1598, & Roverta ad 1603, qui ultimus licèt Perusinum professione concedat, contra torrentem aliorum Mediolani natum aut saltem oriundum contendit, de quo penes gentiles arbitrium. Hæc ejus opera:

1. *Responsa ad conjuncunque pene generis casus conscientia.*

2. *Quæsita 400 pro examinandis qui ad animarum curam vel confessiones audiendas promovendi sunt.* Quæ ambo volumina prodierunt 1. Perusii 1596 : 2. auctiora adjecto *Compendio de cambiis*, Venetiis, Societ. Min. 1598 : 3. Recognita *additis privilegiis regularium*, Venetiis, Societ. 1603 & 1606 : Quarto, Ibidem, Petri Dusinelli 1620 in 4 Tomis duobus. Quæ ultima editio extat apud nostros Insulenses.

3. *Tractatus de suspensione* additur ab Altamura & Roverta, sed fortè in prædictis operibus continetur.

4. *Tractatus de indulgentiis*, Camerini 1583.

5. *Tractatus de oratione cum expositione orationis Dominicalis.*

Sic Oldoinus, sed Pius indicat in prioribus voluminibus contineri.

F. LAURENTIUS SORDINI MARIANI.

† 1606. F. Laurentius Sordini Mariani Etruscus, Florentinus patria, conventusque S. Mariæ Novellæ alumnus, ineunte seculo XVII clarebat. Ejus est mentio in actis capituli generalis Valisoletani MDCV & Romani MDCVIII, in quibus gradus prædicatoris generalis ei jam collatus approbatur. Scripsit ac in lucem edidit

Vita di S. Agnesa vergine da Montepulciano dell' ordine de' Predicatori, con alcune relazioni di cose nuovamente accadute, raccolta dal R. P. F. Lorenzo Sordini Mariani dell' istesso ordine: Florentiæ, Sermartelli 1606 in 4 pp. 12. Extat Parisiis in Regia H 1709.

In actis SS. ad diem XX aprilis ubi de S. Agnete ex hac vita eruditi editores plura mutuarunt, ceu quæ accuratior sit, & ex veteribus monumentis certioribusque documentis diligenter scripta.

F. STEPHANUS MENDEZ.

1606. F. Stephanus Mendez Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus, prædicator generalis, & sacræ theologiæ præsentatus, ineunte seculo XVII florebat, quo & typis edidit

Doze libros de la dignidad de la Virgen madre de Dios &c. Tomis tribus, Barcinonæ, Gabrielis Llobreras 1606 in fol. *Tomo primero : De la estimacion que Dios ha tenido de la santissima Virgen Maria desde la eternidad hasta su presentacion en el templo.*

Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. sed mirum a nostro Fernande omissum. Primus tomus prostabat venalis Parisiis anno 1660 apud Clousier.

F. STEPHANUS TAGLIAPETRA.

1606. F. Stephanus Tagliapetra Venetus celeberrimus Ecclesiastes, clarebat ineunte seculo XVII teste Jacobo Alberico in catalogo illustrium scriptorum Venetorum, jamque anno MDCV scripserat, ac in lucem emiserat

Plures varii generis orationes suis prælatis inscriptas : Quales vero sint, ac ubinam editæ addent hic sui sodales.

F. CYPRIANUS UBERTI.

F. Cyprianus Uberti Pedemontanus Insuber Eporediæ seu Hipporegiæ, scilicet in faucibus Salassiorum Gallis *Yvrée* dictæ, duxit originem seculo Christi XVI labente, ordinemque professus vir talis ac tantus evasit, ut ejus in rebus Ecclesiæ fideique cardinalis tum Alexandrinus F. Michael Ghislerius, Pius postea V utilem ejus habuerit apud Insubres & Salassios operam : apud quos annos ille 42 sacræ fidei generalem invicto zelo & animo Quæsitorem egit, sacræ theologiæ magisterio decoratus. Ejusdem tunc pontificis jussu Georgium Olivettam hæreticum & pertinacem brachio seculari tradidit puniendum. Apostatas a fide claustroque duas abbatissas non sine gravi periculo difficultatibusque comprehensas in ordinem coegit & carcerem, aliaque plurima pro fidei servanda integritate ac ecclesiastica auctoritate peregit, laboresque subiit graviores & molestias. Renascentem hisce tunc partibus ac pullulantem hæresim, quæ justorum animas olim sub Joanne XXII ante supremum generalis judicii diem voluit exclusas, singulari vigilantia zeloque compressit & extinxit. Tum & a Gregorio XIII Pii V successore gravioris momenti gerendis conficiendisque negotiis admotus est, missusque Lugdunum in Gallias, Burgumque Sebusianorum : inde sedandis Albensis episcopi cum Novelli Montisferratensis ducatus & territorii dynastis litibus atque dissidiis, conciliandisque invicem eodem jubente Albam Pompeiam Novellumque profectus, munus sibi impositum rara prudentia dexteritateque sua confecit. Demum annis meritisque gravis, cæloque maturus non eruditionis modo laude, sed & vitæ fideique integritate, morum puritate & facilitate conspicuus A. C. MDCVII mense octobri ultimum religiose diem obiit. Hæc ei scripta tribuuntur : 1607.

1. *Liber de cruce*, quem & ipse contraxit in Epitomen, quo *De illius origine societatis agit, regula, privilegiis & indulgentiis.* Vercellis editum dicit Franc. Augustinus della Chiesa in suis scriptoribus Insubribus.

2. *Conciones de tempore & de sanctis.*

3. *De B. M. V. rosario.*

4. *Elenchus* sive *Libellus de claris sanctæ fidei ordinis sui Quæsitoribus.*

Sic Michael Pio noster P. II Lib. IV col. 343 : qui an hæc opera sint edita necne quave lingua, forma, vel ubi extent, silet. Ejusdem cum laude meminerunt Fontana, in Monum. pag. 574, & Malvenda pag. 533 & alibi in Annal. Franciscus etiam Augustinus *della Chiesa* citatus.

F. JACOBUS DE PALUDE.

F. Jacobus de Palude vernacule *de la Palu* Occitanus Gallus ex oppido *Souget* vulgo dicto in diœcesi Lombarienli ortus, institutum nostrum Tolosæ amplexus, professus est XXX novemb. MDLIX, virque evasit doctrina, pietate, regularis disciplinæ studio zeloque fidei clarissimus. Sacræ theologiæ lauream obtinuit in academia Tolosana, tum & in eadem egit doctor regens conventualis, provinciam etiam Occitanam rexit prior provincialis electus & præfectus ab anno MDLXXXVI ad MDXC, quo in munere successorem habuit Beatæ memoriæ venerandum P. F. Sebastianum Michaelis, quicum illi fuit summa animorum conjunctio. Præfuit etiam prior Lanijovis anno MDXCIII & Massiliæ anno MDXCVII. Anno MDXCIX inquisitor Tolosanus electus fuit & constitutus, & unâ simul Tolosanus etiam prior anno 1607.

Digitized by Google

MDCV : quibus in officiis mortuus eſt ſub finem anni MDCVII. Quæ damus ex monimentis tum provinciæ Occitanæ tum maxime conventus Toloſani. Ejus cum laude meminit noſter Jo. Jacobus Percin in Hiſt. conv. Toloſ. præſertim pag. 140. Cùm reformationem in conventu Toloſano inſtitutam a prælaudato P. Michaele quidam impugnarent, curis noſtri Jacobi de Palude typis prodiit

Epiſtola B. M. Raymundi de Capua magiſtri ordinis XXIII De reformatione, cum alio ejuſdem generis opuſculo a noſtro Joanne Excuria primo congregationis Hollandiæ vicario generali alias ſcripto. Quibus Jacobus noſter præfixit epiſtolam a ſe ad omnes provinciæ Occitanæ Fratres directam, Toloſæ, Raym. Colomeſii 1605 in 12.

F. ILDEPHONSUS GIRON.

† 1607. F. ILDEPHONSUS GIRON, quem *Illephonſum* Hiſpani vocant, Hiſpanus Talabriæ vernacule *Talavera* ex illuſtri Gironiorum ſanguine ortus, ordini nomen dedit in cœnobio S. Stephani Salmanticenſi, ac inter inſignes ſeculi XVI finientis, & ſequentis ineuntis verbi Dei præcones claruit, propterea que prædicatoris generalis titulo & honoribus, tum & præſentari ornatus. Quadraginta annis ſolidis per varia Hiſpaniæ regna civitateſque prædicaſſe fertur, ac demum quæ non pœnitendo fructu protulerat in pulpitis, ut poſteris etiam prodeſſent, recognita ſcripſiſſe ac typis edidiſſe hoc titulo:

Sermones pro feſtivitatibus D. N. Jeſu Chriſti, SS. Dei genetricis, atque ſanctorum ad feſtum S. Joannis Baptiſtæ, Salmanticæ Ant. a *Ramirez* 1602 in 4. Prodiit poſtea ſub hoc titulo *Prominarium concionum feſtivalium D. N. &c.* Moguntiæ, Baltaz. Lippii 1605 in 8 pp. 800. In epiſtola nuncupatoria ad Ferdinandum *Giron* Cardeliæ toparcham, Elerenæque civitatis gubernatorem conſanguineum & gentilem ſuum non probat res ſacras vernacula lingua in vulgus proferri, quæ ratio illi fuit hoc opus ſuum Latine tradendi

De ſancti officii dignitate etiam ſcripſiſſe teſtis eſt Ludovicus a Paramo *de origine S. Inquiſitionis* lib 2 c. 2.

Obiit anno 1607, ejuſque cum laude meminit Antonius Bibl. Hiſp. ſub nomine Alphonſi.

F. JOANNES BAPTISTA DE TUFO.

1607. F. JOANNES BAPTISTA DE TUFO quem gente Neapolitanum autumo, etſi nec ſuis eum aſcripſerit illuſtribus viris Vallius noſter, nec illius meminerit Toppius in Bibl. Neapol. ubi tamen laudat p. 141, ejuſdem nominis & agnominis Joannem Baptiſtam *Tufo* Averſanum clericum regularem Teatinum anno MDCVIII clarum, & ſui ordinis hiſtoricum, Ughello non ignotus fuit a quo T. VI Ital. Sacr. p. 792 refertur a Joanne noſtro fuſius ſcripta

Vita Pauli Regii de Urſeolis nobilis Neapolitani & epiſcopi Æquenſis ſeu Vico Æquenſis XXI viri ſeu genere, ſeu litteris, ſeu morum integritate, ſcriptiſque longe clariſſimi, anno Dni MDCVII ætatis LXII fatis functi. Quæ tamen an & ubi vel quando typis edita, vel ubi ſervetur MS, Ughellus ibidem tacet.

F. MATTHIAS FASANO DA OTTATO.

† 1607. F. MATTHIAS FASANO DA OTTATO Apulus provinciæ & Regni Siciliæ alumnus, ſacræ theologiæ lector & Eccleſiaſtes facundus ſeculo hoc XVII ineunte claruit ſcripſitque

1. *Eſpoſitione copioſa ſopra li ſette peccati mortali, &c.* XVII. *nella quale ſi contiene la dichiaratione di tutti li rami prodotti da eſſi peccati, & li remedii che il buon Chriſtiano deve uſare per fuggirli: Opera non ſolo degna & utile a qualunque deſidera il vivere chriſtiano, ma anco a predicatori per riprender i vitii e peccati*, Venetiis, Nicolai Moretti 1605 in 4 pagg. 838. Adjecit ad calcem: *Trattato breviſſimo ſopra i ſette vitii capitali, e ſopra i dieci precetti per potere chiaramente eſſaminare la conſcienza, e ſaper fare nella confeſſione differenza trà il peccato mortale & veniale*, pp. 23. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honoratl.

2. *Lume e ſpecchio delle virtù, nel quale ſi dichiarano copioſamente tutte le virtù teologali cardinali e morali, e ſi deſcrive ſommariamente la vitâ dell' angelico dottore ſan Tomaſo d' Aquino &c.* Venetiis, Dominici Farri 1607 in 4. Sic in Additionibus copioſis ad Bibl. Neap. Toppii. Auctor utitur ſæpius Speculo morali ſub nomine F. Vincentii Bellovacenſis edito, utinam noviſſet opus de ſeptem donis ſpiritus ſancti noſtri F. Stephani de Borbone ſeu de Bellavilla, in quo omnia rectius habentur, quæ pleraque auctor Speculi moralis excipiens corrupit.

F. MICHAEL DE BENAVIDES.

F. MICHAËL DE BENAVIDES Hiſpanus illuſtri ſtirpe ortus in nobili civitate *Carion de Condes* natus eſt, & ætatis 15 annorum adoleſcens Pinciæ in conventu S. Pauli ordini nomen dedit anno MDLXVII, & profeſſus ſtudiiſque applicitus ita emicuit, ut ſubinde Pinciani S. Gregorii gymnaſii collega, ubi celebrem noſtrum Dominicum Bañez audivit, artium magiſter, ac in variis provinciæ Hiſpaniæ locis, in S. Pauli etiam Pinciano theologiæ lector, omnes pro ſua eruditione ſcholæ honores ſibi videret paratos. Verùm cùm ea tempeſtate vir ille non ſine laude memorandus provinciæ Philippinarum erector F. Joannes Chryſoſtomus idoneos ultroneoſque ad eam novam miſſionem operarios inquireret, Michael noſter zelo ſuccenſus fidei propagandæ promtum ſe mox & paratum obtulit, & cum eo aliiſque 17 noſtris Hiſpania ſolvens anno MDLXXXVI, ſequenti MDLXXXVII julii XXV Manilam appulit. Tum verò ſtatim operi manum admovens, Sinenſium Manilam negotiationis ergo frequenti numero advenientium adminiſtrationem ab epiſcopo aliorum ordinum conventibus oblatam, ſed ut nimis oneroſam & difficilem recuſatam libenti animo ſuſcepit. Horum ideo linguæ certe omnium difficillimæ, præſertim in illis initiis ubi nondum ea erant quæ poſtea fuerunt adjumenta, perdiſcendæ ſerio animum adjecit, pertinacique ſtudio feliciter aſſecutus eſt: & unâ cum F. Joanne Cobo Sinarum in Binondo ad Manilam curam & inſtructionem aggreſſus ſpiritualem, eximia charitate ſua & ſolicitudine plures ambo ad Chriſti fidem adduxerunt. Quod ut promtius præſtarent, ſpeciale pro Sinis Noſocomium conſtrui, & iis ægris curandis neceſſariis abunde inſtrui ex piorum eleemoſynis obtinuerunt: quibus & ipſi propriis etiam manibus quantumvis ſanie fœtoreque horridis in vilioribus adminiſtrabant. Hinc ad Sinarum regnum proficiſci Michael ardenter optans, Deo propitio cum F. Joanne de Caſtro provinciali, Sina Chriſtiano navarcha Thoma *Seignan* duce MDLXXXIX Sinarum fines appulit menſe malo: at ambo mox in ipſo portu deprehenſi, vinctiſque manibus ante tribunalia ducti, variiſque modis afflicti, carceribuſque mancipati, poſt annum tandem exulati ſunt. Manilam redux Michael, F. Dominico *de Salazar* ex ordine Manilenſi præſuli de ſuæ rebus Eccleſiæ acturo ſocius & provinciæ Philippinarum procurator ad- 1607.

Sec. XVII. junctus anno MDXC in Hiſpaniam tranſmiſit. Ubi quam modeſte, quam prudenter & generoſe ſe geſſerit, efficaciterque de propoſitis coram rege graviſſimis negotiis dixerit, manifeſte comprobat, quod eo perorante a rege decretum exiit, ne apud Indos & infideles miſſionarii militari præſidio muniti prævenique procederent, & quod Romæ conceſſum breve exierat epiſcopis Indiarum, adminiſtrantes Indis viſitare regulares, impeditum atque ſuppreſſum. Neque verò his rex Philippus II contentus, cum primum deſignavit ſummoque pontifici præſentavit Eccleſiæ novæ Segobiæ epiſcopum, non id modo cogitantem ſed refugientem. Ad quam invitus a Clemente VIII die XIII aug. MDXCII promotus, exigua leviorique navicula cum 20 ex ordine Fratribus, quos ex Hiſpaniis eo ducebat, mari ſe commiſit, Mexicoque tranſiens Manilamque tandem appulſus, ad ſuam properavit Eccleſiam inopem & incultam adhuc, & recens a noſtris evangelica luce colluſtraram, infidelibus prope confertam, vix indigenas 200 ſacro baptiſmate renovatos adultos præter Hiſpanos inquilinos complectentem. Commiſſi gregis curam ſuſcipiens, Indos ab injuriis iniquiſque rectorum potentiorumve liberare vexationibus viriliter aggreſſus eſt, nec minis eorum fractus aut contumeliis ab incepto deſtitit. Hiſpanos etiam ſuos moribus depravatis gregem inficientes coercere & in ordinem continere ſolicite curavit. Mirum ea ratione quot infideles ad Chriſtum adduxerit, adeo ut e tribus provinciis, quibus conſtat illa diœceſis, duas fere integras converterit. His ſtrenue incumbebat, cùm Manilenſis tum metropolitanus præſul F. Dominicus *de Salazar* e vivis ſublatus eſt: cujus obitus ut primum in Hiſpania auditus, mox ejus loco Michael noſter ſublectus eſt a rege Philippo III nemine prorſus pro eo agente: quem rex optime ſciens ex effuſa in egenos caritate pauperrimum, obtinendiſque & ſolvendis Romæ litteris proviſionum apoſtolicis imparem, regiis eas expediri ſumtibus & nomine tranſmittique imperavit: quas & a Clemente VIII die XV april. anni MDCII datas accepit. Novam verò Eccleſiam metropolitanam pari zelo fidei, & animarum, ſumma vigilantia, miro paupertatis & effuſæ in pauperes caritatis exemplo, verbo & opere rexit integerrime ad obitum uſque, defunctus Manilæ cum ſanctitatis opinione XXVI junii MDCVII. De quo videſis plura apud Lopez P. IV lib. 4 c. 34 p. 846, & P. V lib. 2 c. 70 fol. 253, tum apud Didacum Aduarte *Hiſt. Philip.* lib. 1 c. 19 p. 115, & c. 61 p. 311, Fontanam in *Theatro*, & in *Monum.* ad 1575. Scripſit

Relacion y cuenta del eſtado de ſu Igleſia de la nueva Segovia, que dio al papa Clemente VIII eſcrita de Manila 14 julii 1598. Hanc Lopez citatus integram edidit P. IV a pag. 854 ad 858.

Vocabularium Sinenſe facillimum concinnaſſe ſcribit Joannes Michaël Cavalieri nella ſua Galeria de' pontefici Domenicani, T. 1 p. 521.

F. AUGUSTINUS GALAMINIUS.

* 1608. F. AUGUSTINUS GALAMINIUS Briſichellenſis Italus in diœceſi Faventina anno MDLII natus, vir fuit ſupra omnem laudem, ſeu doctrinam & pietatem, ſeu diſciplinæ regularis ſtudium ſpectes. Adoleſcens inſtitutum noſtrum amplexus, per omnes ordinis gradus ad ſupremum tandem aſcendit. Cùm enim inquiſitoris munere variis in locis Brixiæ, Placentiæ, Januæ, Mediolani egregie perfunctus eſſet, a Clemente VIII commiſſarius generalis primùm in urbe, tum ſacri palatii magiſter allectus eſt, demum toti ordini præfectus in cap. gen. Romæ MDCVIII. Alterum deinde Pariſiis habuit anno MDCXI, quod ex Patrum doctiſſimorum concurſu fuit celebratiſſimum. Dum in ea urbe ſtaret adhuc auguſto menſe, de ſua ad purpuram promotione XVII ejus menſis a Paulo V facta nuncium accepit & pileolum inaugurationis inſigne, unaque Breve ſummi pontificis, quo etſi cardinalis regimen nihilominus ordinis exercere jubebatur ad ſucceſſoris electionem. Hinc recta via, nec alias viſitans aut inviſens provincias, aut conventus, quam qui in itinere erant obvii, feſtine Romam progreſſus eſt: quo ubi pervenit, titulo S. Mariæ de Aracœli condecoratus, Lauretanus ſeu Recanatenſis electus eſt epiſcopus, deinde ad Auximenſem tranſlatus: quam utramque Eccleſiam viciſſim ſic ſedulus adminiſtravit, ut e diœceſis ſuæ limitibus nunquam exierit, niſi ut ſummorum Pontificum Gregorii XV & Urbani VIII electioni Romæ adeſſet, prima illa ſede a plurimis etiam dignus habitus. Videſis ejus elogium in *actis cap. gen. Valentia* 1647, & apud Fontanam in Theatro ſeu etiam apud Oldoinum Tom. IV Hiſtor. Pontif. Rom. Grati animi memoria non finit, ut ſilentio premam, eum primum fuiſſe, qui congregationem Occitanam poſtea S. Ludovici dictam erexit, B. M. F. Sebaſtianum Michaelis ejus auctorem in ſuis pro diſciplina regulari reſtituenda laboribus ac difficultatibus fovit ac conſolatus eſt, primumque vicarium generalem ab omni Provincialium jure liberum inſtituit, conventibus quibuſdam auxit, ex qua poſtmodum provinciæ illæ duæ emanarunt in ordine laudatiſſimæ Toloſana nova, & S. Ludovici. Obiit autem ille fere nonagenarius Auximi anno MDCXXXIX ſeptemb. VI, apud noſtros ingenti & ovium & Fratrum luctu ſepultus. Faventini conventus alumnum aſſerit Roverta, Oldoinus verò conventus Meldulenſis B. M. *de Oliva*, quod ultimum magis placet, ſi verum eſt quod idem addit Galaminium huic conventui *de Oliva* pro miſſa quotidiana perpetua decem loca montium teſtamento legaſſe. Quædam ab eo edita Rovetta recenſet:

1. *Acta ſynodalia.*

2 *Inſtitutiones pro clero Auximenſi.* Quibus addi poſſunt

3. *Epiſtola ſeu encyclica ſeu alia*, quas Magiſgiſter ordinis ſcripſit, quarum collectio Romæ habetur.

4. *Teſtamento del cardinal d'Araceli.* Prodiit typis Romæ 1639 fol. Extatque Romæ in Barberina.

F. ALPHONSUS MADRIGAL.

* 1602. F. ALPHONSUS MADRIGAL Hiſpanus Aſcalona Toletanæ diœceſis oppido ortus, Neapoli in conventu SS. Roſarii ordini cooptatus, S. T. Lector circa finem ſeculi XVI aut etiam finem XVII initia claruit fama tum pietatis tum eruditionis. Ejus cum laude meminit noſter Theodorus a Valle *Degli illuſtri della prov. del Regno* pag. 263, quem & grandævum ſenem obiiſſe teſtatur & in dicto ſuo conventu ſepultum. Theodorum excipiens Altamura ad 1589 refert, ſed pluribus annis poſtea vixiſſe & ad 1608 & ultra perveniſſe facile crediderim. Ab utroque plura eidem opera aſcribuntur, quorum alia cardinali Alexandrino, alia Marchioni di Villena Jo. Ferdinando Pacheco, alia Clementi VIII S. pontifici, alia ordinis vicario generali nuncupata ab auctore fuere. Sic tantum in genere illi, Altamura tamen laudat opus hoc titulo:

Inſtructio ordinandorum Religioſorum & Epiſcoporum, Neapoli, Joſephus Cacchius 1589 in 8: opus Sixto V dicatum.

Extat opus ejuſdem in Bibl. Reg. Pariſiis D 965 hoc titulo:

Digitized by Google

Brevis tractatus de Epiſcopis, Parochis, Prædicatoribus, Confeſſoribus, Sacerdotibus, Clericis, Pœnitentibus, Prælatis religioſorum, De Religioſis, De mortis conſideratione, & De cognitione ſui ipſius, Neapoli, Joan. Bapt. Subtilis 1608 in 4 pagg. 231. In epiſt. nuncup. ad Joannem Fernandez de Pacheco regis catholici apud Clementem VIII oratori ſic habet:

Quapropter imitatione illorum ſequens vexillum meæ religionis, id eſt reperiens me ſemper in choro, ſcilicet in officiis divinis recitandis & in aliis ſpiritualibus exercitiis & ſanctis laboribus, in quibus cæteri religioſi ſolent eſſe occupati in ſua religionis ſervitio, in temporibus videlicet quæ concedantur religioſis ad dormiendum, quietem vel recreationem, dormire ego nolui, nec quietem corpori meo dare, nec recreationem accipere, ſed volui magnam iſtarum rerum partem, quamvis mihi neceſſaria erat tollere a corpore meo, & curavi in his temporibus laborare, ſcilicet literis operam dare, ut iſto modo poſſem hunc brevem tractatum mittere in lucem &c. Exemplum ſane imitatione dignum: porro in hoc opere plures conſcientiæ caſus reſolvuntur.

F. BALTAZAR JOANNES ROCA.

1608. F. Baltazar Joannes Roca Aragonius, patria profeſſioneque Valentinus ſacræ theologiæ præſentatus, ut aiunt & prædicator generalis pro Valentina natione renunciatus in Actis cap. gen. Pariſiis 1611 laudatur a Diago in *Hiſt. prov. Arag* lib. 2 cap. 85, ubi quo ſcribebat ille anno 1598 Baltazarem in conventu S. Crucis de Lombay priorem egiſſe teſtatur. Ejus meminit & Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit

1. *Hiſtoria verdadera de la vida y milagros de bienaventurado padre S. Luys Bertran hijo de la ciudad y convento de Predicadores de Valencia y de ſu beatificacion por nueſtro S. P. Paulo papa V*, Valentiæ Jo. Chriſoſt. Garriz 1608 in 8 pagg. 554. Vide etiam poſtea ad 1643 *F. Joannes Doye.*

2. *Sumario de la devocion, cofradia, indulgencias del roſario y de la del SS. nombre de Jeſus*, Valenciæ, Alvari Franci 1596 in 8 pp 335. Extat Pariſ. in Reg. E 2846.

F. DIDACUS MAS.

1608. F. Didacus Mas Latine *Maſius* Hiſpanus patriaque Valentinus domo, inquit Antonius in *Bib. Hiſp.* & oppido de *Villareal*, ordinis inſtitutum adoleſcens in Salmanticenſi conventu primum amplexatus eſt, ibique ſolemni profeſſionis voto die XVIII april. MDLXXII nuncupato cooptatus. Qui cum egregiis moribus ingeniique ſublimitate ſuis inclaruiſſet, ad Valentinam accitus academiam, in eaque lauream promeritus, cathedram annis 14 rexit theologicam, tranſlatoque Salmantinæ filiationis ſuæ jure, Valentinæ noſtri conventus familiæ aſcriptus eſt, ibique poſtmodum hæſit, variis functus cum laude honoribus atque muneribus, variiſque generis editis relictiſque operibus. Abiit ad ſuperos anno MDCVIII. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Commentaria in Porphyrium & in univerſam Ariſtotelis logicam, unà cum quæſtionibus, quæ a graviſſimis viris agitari ſolent*, Valentiæ, Petri Patritii 1592 in 4: & Coloniæ, Conradi Burgenii 1617 in 4: T. I pp. 616: T. II pp. 506.

2. *Commentaria in* VIII *libros phyſicorum unà cum quæſtionibus &c.* Valentiæ 1599 in 4: & Coloniæ, Conr. Burgenii 1618 in 4. T. I pp. 470: T. II pp. 542.

3. *In libros de cœlo, de generatione & corruptione, meteororum, & de anima* edenda paravérat, ſed præveniente morte MS ſervantur. Sec. XVII.

4. *Metaphyſica diſputatio de ente & ejus proprietatibus, quæ communi nomine inſcribitur, De tranſcendentibus*, Valentiæ 1578: & Coloniæ, Burgenii 1616 in 8 pp. 513.

5. *Diſputatio de elementis libris* VI *comprehenſa*, cujus meminit in Emporii ſui juris utriuſque præfatione Petrus Auguſtinus Morta Valentinus J. U. doctor.

6. *In Summam theologiæ S. Thomæ commentariorum eruditiſſima fuſiſſimaque volumina duo* MS, quæ hactenus eruditis quibus ſervantur, inviderunt ſui. Vernacule verò

7. *Hiſtoria de la vida, milagros, y canonizacion del B. Padre S. Hiacintho*, Valentiæ, Petri Patritii 1594 in 8 pp. 386.

8. *Vida de San Thomas de Aquino.*

9. *Vida de ſanta Ines de Montepoliciano y de otras bienavanturadas virgines de la orden de Predicadores.*

10. *Hiſtoria de la vida del. B. P. Fray Juan Micon del convento de Valencia*, qui obiit 31 auguſti 1559. Cujus operis meminit F. Jacobus Bleda Tract. 2 cap. 2 pag. 191 *Defenſionis Moriſcorum.*

Hujus auctoris cum laude meminerunt Fernandez, Antonius in Bibl. Hiſp. Altamura ad 1592, & alii paſſim.

F. DIONYSIUS MARTINI DE LUCA.

F. Dionysius Martini de Luca vulgo etiam apud ſuos a patria de more nuncupatus, natus eſt Lucæ VI jul. MDLIX patre Ludovico Martini nobilis & antiquæ familiæ, matre Eliſabetha de Turretini paris Lucæ nobilitatis. In baptiſmo vocatus Joannes germanos habuit majorem Albertum, & minorem Alexandrum, hunceque ut in ortu, ſic & in profeſſione religioſa ſecundum. Tardius quidem Dionyſius noſter literis ſe addixit, jamque ætatis decimum octavum egreſſus erat, cùm muſas Latinas colere cœpit, at ut impenſius illis ſe addixit, ſic & brevi earum contubernio plurimum profecit. Exinde F. Benedicti Honeſti noſtri & Lucenſis conſcientiæ ejus arbitri monitus conſiliis relicta Luca Aquilam perrexit, ubi IX octob. MDLXXX habitum ordinis induit relicto nomine luſtrali dictus tum Dionyſius. Mox a profeſſione Neapolim miſſus apud S. Severum ſtudia exegit, orationique ac lectioni totus incumbens, in omnibus ordinis muniis inter primos emicuit, nam & theologiæ profeſſor inſignis habitus eſt Aquilæ, Hiſtonii vernacule *Vaſto* Aprutii civitate, Neapoli in gymnaſio noſtro Jeſu & Mariæ: ſed & verbi Dei præco vere apoſtolici pectoris Parmæ, Neapoli, Theate & per alias Aprutii civitates quadrageſimam cum plauſu omnium maximo majorique fructu concionatus eſt: pluribus etiam ordinis ſui domibus prior electus, præfuit Reate, Aquilæ, Aſcoli, in quam ultimam vix appulſus, ingentique omnium etiam ſæcularium concurſu & lætitia exceptus, quinto poſt adventum die in morbum incidit, ex quo die XVII ſeptemb. MDCVIII febris ſuæ 12 in Domino obdormivit relicta ea ſanctitatis fama, ut ne veſtes ipſius excerperentur, & quo in aulam capitularem deferri poſſet, præſidiarii fuerint a civitate appoſiti milites armati, qui turbam arcerent a feretro. Dein exequiis parandis quatuor nobiles Aſculani præfecti fuere a ſenatu, qui expenſis urbis in eleganti & fortiſſima capſa cuneis unguliſque ferreis ad murum valide catenata corpus ejus ſolemniter condiderunt in tumulo palmum unum prominenti ad altare S. Roſarii, ne ſcilicet Aquilani cives & Fratres apud quos annis 18 incoluerat, ipſum auferre quocunque 1608.

Sæc. XVII. modo tentarent : ſed de his a pluribus ſuperſedeo, ut hagiologos attinentibus : ejus inſignis eſt in actis cap. gen. Pariſ. 1611 memoria, ſed & ipſius vitam ſcripſit Cæſar Franciotti congregationis Matris Dei hoc titulo : *Vita del vener. P. F. Dionisio Martini dell' ordine de' Predicatori*, Lucæ, Octoviani Guidaboni 1619 in 4 pp. 63, quam & Albertus Martini frater ejus germanus Parmenſi duci Ranuccio Farneſio nuncupavit. Extat Pariſiis in Regia K 1045, & in Mazarinæa. Dum lector ageret Hiſtonii opus exorſus erat, quod typis edere parabat, ſed morte præventus magiſtro ordinis, tum S. R. E. cardinali F. Auguſtino Galaminio moriens commendavit. Titulus :

Opera di Gieſu Chriſto. Commentarium ferunt eſſe in quinque libros Moyſis : quod MS ſervatur Romæ in archivo ordinis.

F. GREGORIUS SERVANTIUS.

1608. F. Gregorius Servantius Italus in regno Neapolitano natus e ſancto Severinate, Romæ ordini nomen dedit adoleſcens ad Minervam, ubi poſt quam annos aliquot egregie litteris incubuiſſet, præclaraque ſuis exhibuiſſet virtutis & eruditionis ſpecimina, a cardinali Petro Aldobrandino Clementis papæ VIII nepote delectus eſt aſſumtuſque theologus, ac inde Trivicanus ab eodem pontifice Clemente promotus anno MDCI epiſcopus, quam ille vix annis quatuor retinuit dignitatem, in ejuſdem pontificis manus ea mox anno MDCIV ſponte renuntiata : qui Gregorium noſtrum fortis animi virum expertus eſt, ejuſque opera uſus in vindicandis Romanæ ſanctæque ſedi apoſtolicæ in ditionem Ferrarienſem per Alphonſi II abſque liberis anno MDXCVII defuncti Ferrariæ ducum ultimi mortem, devolutam juribus. Cum enim hanc armis ſpiritualibus maxime, ac etiam ſi res tuliſſent temporalibus, Ferrariam recuperare conſtituiſſet : Gregorium noſtrum eo miſit, qui cenſuras in id apoſtolicas publicas ferret & intimaret : qui infracto animi robore, tumultuantiſque populi nihil impetum veritus, Ferrariam ingreſſus eſt, & interdictum in eos a pontifice latum baſilicæ majoris, & palatii principis affixit foribus & receſſit. Cujus facinoris audaciam admiratus pontifex & hominis induſtriam, ad majora eum promovere propoſuerat : quæ ſpes Clementis interitu non multum ab abdicata Trivicana Eccleſia Gregorio evanuerunt. Cameritum itaque ſuos apud ſodales Gregorius noſter ſe recepit, ſibi jam totus pieratique vacans, ubi mors illum ætate florentem rapuit, ac loco ſublimiori locavit anno MDCVIII die XII octobris, ætatis anno XLV, ibidem in S. Dominici ſepultus apud ſuos. Cui poſitum a magiſtro ordinis Nicolao Rodulfio quondam ejus in philoſophia auditore & diſcipulo ſequens epitaphium :

D. O. M.

F. Gregorio Servantio Sancto Severinati ordinis Prædicatorum epiſcopo Trivicano, cui quod natura in ſuo opere fuerat demirata, virtus auxit, æmula fortuna intercepit, ſempiterni nominis gloria venerabunda reſtituit. Vixit annis XLV. *Obiit die* XII *menſis octobris anno* MDCVIII.

Fr. Nicolaus Rodulphius ejuſdem ordinis generalis magiſter. Præceptoris optimi ſaluti ac memoriæ conſulens, annuo redditu huic cœnobio ſacri celebrandi ergo tributo, Grati animi monumentum P. A. D. MDCXXX.

Ejus meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. VIII in epiſcopis Trivicanis col. 545 n. 25 : ubi tamen corrupte *Semontium* nuncupat pro *Servantio* : Pius P. II lib. 4 col. 372, & Fontana in Theat. commendantque maxime librum ab eo ſcriptum ac editum, cujus titulus :

Diſeſa della poteſtà ed immunità eccleſiaſtica di Frà Gregorio Servantio &c. contra le otto propoſitioni di un dottore incognito, ſopra il breve di Paolo V contro i Venitiani, Ferrariæ, Victorii Baldini 1607 in 8 : Tum Bononiæ 1607 in 8. Quæ poſterior editio extat Pariſ. in Regia E 2407, & Romæ in Barberina. Prior verò in Imperiali.

F. GUILLELMUS LEVITA.

F. Guillelmus Levita Gallus, cujus autem conventus alumnus, mihi incompertum, quod ſodales docebunt, clarebat Pariſiis initio hujus ſeculi XVII in ſacra facultate, licentiamque decurrebat annis MDCII & MDCIII, quo ultimo de Sorbonica reſpondit octavus : & quod non viſum eſt omittendum, ſeptem alii noſtri eamdem cum eo licentiam decurrebant baccalaurei ingenio & ſolertia pollentes ſcilicet Julianus Puiſſant Guerrandienſis, Jacobus le Roy Rotomagenſis, Gentianus Billaud Bleſenſis, Natalis du Cheſne, Petrus Duruy, Gentianus Chouard Aurelianenſis, & Jacobus *de Saint Martin*. Inter quadraginta duos licentiatos anno MDCIV vigeſimum octavum locum ſortitus eſt Levita noſter, & tamen lauream nondum acceperat anno MDCVIII, quo ex Hiſpano Gallice reddidit ac typis edidit Petri Sanchez, qui ex doctore & rectore Complutenſis ſcholæ ſocietati Jeſu nomen dederat, librum cui titulus : † 1608.

Le Roiaume de Dieu, & le vrai chemin pour y parvenir, Pariſiis P. Chevalier 1608 in 8, Tomis duobus, qui extant apud noſtros Inſulenſes.

Operis cenſores A. Soto & F. Jacobus *de Saint Martin* præfatus ſodalis Guillelmum Levitæ licentiatum tantum ſcribunt.

F. JOHANNES MARIA PAULUCCI.

F. Johannes Maria Paulucci Thomaſonius Etruſcus, Peruſii natus, & ibidem ordini aſcitus, ſacræ theologiæ magiſter, ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis claruit, & a Ludovico Jacobillo inter ſcriptores Umbriæ, tum ab Oldoino in Athen. Auguſto laudatur ceu a quo prodierint † 1608.

De annulo pronubo B. Mariæ Peruſii religioſe aſſervato Centuncula Italica, Peruſii 1581.

De eodem annulo Tractatus, Ibidem 1608.

Mirum hunc auctorem a Fontana in Prov. Rom. omiſſum.

F. PAULUS AIROLDI.

F. Paulus Airoldi Italus Mediolanenſis origine & profeſſione, a Philippo Picinelli in *Athen. Mediolan.* laudatus, per omnes gradus & conſuetos ſcholæ agones ad magiſterium evectus, apud S. Victoris Olivetanos Patres lectoris onus annis aliquot cum laude & fructu ſuſtinuit : deinceps in factis libris ex ſuperiori loco ad populum exponendis curam omnem & operam adhibuit, atque Mediolani primum in Templo quod *Roſa* vulgo dicitur quinquennio ſolido, tum poſtea in baſilica primaria Comenſi ſacræ ſcripturæ publicas habuit eruditiſſimaſque prælectiones, tanto auditorum plauſu, ut epiſcopus loci Philippus Archintus eiſdem intereſſe continuo voluerit, audireque docentem & dicentem ſemper amaverit : quas in ſacram ſcripturam lectiones & commentationes in lucem proferri publicam & antiſtes dictus, & qui virum noverant & obſervabant omnes optabant & urgebant. Verùm Airoldus, quamvis plura prælo digna parataque habuerit, nihil e ſuis manibus elabi paſſus eſt, præter † 1608.

Digitized by Google

Lectiones in orationem Dominicam, Mediolani, Picaglia 1608 in 8. Paraverat & *alias in ſeptem pſalmos pœnitentiales* : ſed & alia, quæ in ſcriniis ſervata & jam apud ſuos latent. Vivebat ineunte ſeculo XVII.

F. SEBASTIANUS BRAVO.

† 1608. F. Sebastianus Bravo Hiſpanus natione, patria Methymnenſis, conventus ibidem noſtri alumnus, titulo prædicatoris generalis erat inſignitus anno MDXCIV, quo conventum Caracenſem vernacule *Guadalajara* regebat prior : eoque munere functus eſt etiam in conventu Caronienſi, vernacule *de la Coruña* in Galicia, tum in eadem provincia vicarius provincialis ac ſacræ theologiæ præſentatus. Obiit anno MDCVIII. Ejus meminere Fernandez, Joannes Lopez P. IV Hiſt. gen. lib. 4 c. 2, Jo. Marieta, Antonius Bib. Hiſp. Scripſit hoc titulo :

1. *Collectanea antea ſacræ ſcripturæ veteris & novi teſtamenti ex diverſis locis præclariſſimiſque expoſitionibus D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici & Eccleſiæ doctoris &c. incomparabili ſtudio, miro artificio ac ingenti labore concinnata & contexta. Pars I. in Geneſim, Exodum, Leviticum, Numeros, & Deuteronomium. Collectore F. Sebaſtiano Bravo &c.* Compluti Joannis Graciani 1595 in fol. ſignat. 4 foll. A ad X, ſeu pp. 334. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Cætera non perfecit, aut ſaltem non edidit.

2. *Relatio Hiſtorica conventus S. Dominici Lucenſis* vernacule *de Lugo in regno Galicia*, quem anno MCCXXXIV erectum aſſerit : cujus relationis meminit Lopez citatus P. III Hiſt. gen. Lib. 1 c. 38 §. 4 pag. 157 b, contendens tamen Bravum falli, conventumque Lucenſem ex pluribus monumentis conſtare anno tantum MCCCXVIII erectum. Tamen in Notitia provinciarum & conventuum ordinis a Bernardo Guidonis anno MCCCIII ſcripta, cujus mihi eſt præ manibus exemplar MS authenticum ex ſex conventibus Galiciæ, Lucenſis ſecundus recenſetur immediate poſt Compoſtellanum primum.

3. Idem Lopez P. III. cit. p. 153 eidem Sebaſtiano Bravo vel Brabo refert injunctum fuiſſe, ut *omnium conventuum ordinis Fratrum & Sororum in Gallecia erectionem & ſeriem* inſtitueret & deſcriberet, quod & reipſa perfecit : ejuſque opus in archivo conventuum reconditum ſervatur.

F. ARCHANGELUS GOZEUS.

1609. F. Arcangelus Gozeus Illyricus Dalmata patria Raguſinus, clara nobilique apud Raguſinos Gozea gente natus, præclaris ingenii ſui dotibus, pietate, facundia, eruditione, geſtiſque cum laude muneribus, & genti ſuæ & ordini non parvum decus attulit. Humanis enim divinisque literis optime inſtructus, clarus apud ſuos & exteros Eccleſiaſtes, verbique divini præco ferventiſſimus audiit. Cujus labores patriæ ſuæ utiles fore cenſens Clemens VIII, ad Mercanenſem eum & Tribunienſem Eccleſias ſimul adunatas promovit anno MDXCV, quas veri paſtoris inſtar ſapientiſſime adminiſtravit ad annum circiter MDCIX, quo & abiiſſe videtur ad meliora, eo enim anno XV junii ſucceſſorem habuit a Paulo V ei datum fratris filium F. Ambroſium Gozeum. Illyrica lingua vernacula ſcripſit

Roſſario Priceſſe Dieu ſe Marie, id eſt, *De confraternitate nominis Dei & roſarii B. Mariæ*, Lingua Raguſina, Romæ 1597 in 4.

Item *Libellum alium de Roſario.*

Alia quædam edidiſſe fertur, noſtris adhuc ignota, fortè quod lingua vulgari Raguſina ſcripta ſint. SEC. XVII.

F. BAPTISTA PENNA.

F. Baptista Penna Ligur Finarienſis, unde & *de Finario* a quibuſdam a patria ſimpliciter agnominatur, ſacro fidei tribunali præfuit cenſor Januæ a menſe januario anni MDC ad junium anni MDCIX. Ejus meminit Fontana in Theatro p. 589 & Oldoinus Athen. Liguſt. p. 84, quo teſte ſcripſit * 1609.

Plura pro fide catholica adverſus hæreſes apud ſuos ſervata. Extant & ejus *Edicta anno* MDCVI *Genuæ promulgata.*

F. BENEDICTUS DE VILLACAÑAS.

F. Benedictus de Villacañas Hiſpanus Americanus provinciæ S. Vincentii de Chiapa alumnus laudatur a noſtro Antonio Remeſal Hiſt. ejus provinciæ lib. XI cap. 23 n. 5 pag. 744, ubi eum refert annis jam gravem poſt plurimos in provincia Zacapulenſi & Guatimalenſi pro fide promovenda animarumque ſalute fortiter & glorioſe toleratos ac exantlatos labores plus jam jubilario majorem, & ab Indis ipſis, quibus ita vivens addictus fuerat, pro ſancto habitum, Guatimalæ tandem circa annum MDCIX piiſſimam creatori animam exhalaſſe. Plura vivens ille incolis hujus regionis Indis fertur contuliſſe beneficia, Zacapulæ trajiciendo cuidam flumini pontem conſtruendum curaſſe, triticum in terram, quod antea his populis ignotum & inauditum, condere, ſeminare, & metere, ſummo eorum commodo docuiſſe, aliaque non pauca præſtitiſſe, quæ paternum verè hominis in eam gentem animum demonſtrant, at hæc multo magis quæ reliquit opera : 1609.

1. *Arte y vocabulario de la lengua Cachiquel.*

2. Liber eadem lingua cui titulus : *Succeſſus fidei orthodoxæ, en que trata del conocimiento de un ſolo Dios, como ſe ay, que es uno, que es trino, que prometio el Meſias a los patriarcas, que le embio al mundo. De ſu encarnacion, predicacion de los apoſtoles, diviſſion dellos deſpues de la venida del Eſpiritu ſancto.*

3. *Sermones breves del tiempo y de ſantos.*

4. *Otro libro de milagros de nueſtra Señora y de los ſantos.* Omnia lingua illa Cachiquela.

F. DIDACUS DE ZAMORA.

F. Didacus de Zamora in Hiſpania Tarraconenſi a patria ſic agnominatus, conventus Taurenſis alumnus, obiit anno MDCIX. Ejus meminerunt Fernandez inter ſcriptores & Antonius Bibl. Hiſp. ceu a quo Hiſpanice verſa eſt & edita * 1609.

Primera parte de los ſermones de D. Fray Cornelio Muſo de la orden de ſan Franciſco obiſpo de la ciudad de Bitonto, Salmanticæ 1602 in 4.

F. HIERONYMUS MORENO.

F. Hieronymus Moreno Hiſpanus ordini nomen dedit in conventu S. Pauli Hiſpalenſi, & circa initia ſeculi XVII claruit : cujus meminere Gil Gonçalez Davila *Teatro Eccleſ. de las Eſpanas* T. II pag. 125, *Moreto* errore forte typorum nuncupans ; & Antonius in Bibl Hiſp. Scripſit † 1609.

La vida y muerte y coſas milagroſas que el ſeñor a hecho por el bendito Fray Pablo de ſancta Maria fraile lego de la orden de Predicadores, Hiſpali 1609 in 8.

Hanc ab eo vitam exceperunt Pius P. I lib. 4 n. 147, & Lopez *Hiſt. Gen.* P. IV lib. 3 c. 66 & ſeqq.

Sæc. XVII. qui & ibidem cap. 71 Hieronymi hujus noſtri cum laude mentionem facit. Extat & *Informacion &c. Inquiſitio* ſcilicet *in ordine ad canonizationem F. Pauli de S. Maria ord. S. Dominici recognita, & authentice firmata.* Recenſetur in Bibl. Thevenotiana Pariſ. inter codd. MS. Hiſpanos fol. forteque jam eſt in Bib. Reg. Cujuſnam ſit opus ut nemo aperit, ſic & ignorare me fateor.

F. JOANNES DE LA MOTE.

* 1609. F. JOANNES DE LA MOTE Hanno Valencenis in patria ordini nomen dedit, & ineunte ſeculo XVII claruit, ſcripſitque ac edidit teſte Ghilberto de la Haye

Recenil des indulgences, privileges, & ſtatuts de la confrairie de noſtre dame du ſaint roſaire, Montibus Hannoniæ, Caroli Michaelis 1609 in 16.

F. JOANNES RAMIREZ.

1609 F. JOANNES RAMIREZ Hiſpanus natione patria Caſtellanus ex oppido provinciæ tractuſve Riojani *Morillo* natus claro ſuoque ac nobili genere, adoleſcens inſtitutum noſtrum profeſſus in civitate Logronienſi ſtudia in conventu S. Stephani Salmanticenſi abſolvit. Exinde zelo animarum ductus in Americam trajecit, ubi theologiæ moralis lector in conventu Mexicano inſtitutus, eam 24 annis ſolidis profeſſus eſt, Indorum interea ac Nigrorum ſaluti aſſiduo incumbens, quibus quotidie matutinis horis ſermonem habebat, ac doctrinam chriſtianam magna cum charitate inſtillare ſatagebat. Pro iſtorum maxime Indorum libertate & ſalute ardens e Mexico trajecit in Hiſpaniam, quo in itinere ab Anglis piratis captus & in Angliam devectus, ſed paulopoſt liber dimiſſus, Matritumque tandem aggreſſus, pro hoc negotio quadriennium integrum apud regem laboravit, vicitque tandem regiis obtentis in Indorum levamen edictis. At dum Mexicum regreſſum cogitat & parat, ad epiſcopatum Guatemalenſem a Philippo III nominatur XVIII jan. MDC, quam dignitatem diutius & conſtantiſſime recuſatam, tandem ſuperiorum præcepto adactus admiſit. Hinc Romam jubilæi centenarii cauſa peragendi pedes progreſſus, & a Clemente VIII benigne acceptus, illico pedes etiam remeavit, tumque Matriti in Eccleſia S. Franciſci a Paulo de Laguna epiſcopo Cordubenſi conſecrationis munus accepit. Mox ille ſponſam ſuam adiit, ubi priſtinum vivendi morem auſteritateſque retinuit, vigiliis, jejuniis, cilicio carnem lacerans, ac in pauperes liberaliſſimus, adeo ut annuos Eccleſiæ ſuæ reditus eleemoſynæ ſuperarent. Novem circiter annis quibus præfuit, nunquam viſus eſt otioſus, ſed aut orans, aut legens ovibus ſuis verbo divino paſcendis, Indis potiſſimum rudibus catechizandis paterno ferventique animo deſudans, morbo verò lethali correptus, priuſquam morereturr, omnia quæ ſupererant menſæ epiſcopalis, annulum etiam ipſum paſtoralem pauperibus diſtribuit, ſicque placidè obdormivit in Domino XXIV martii MDCIX in ſua cathedrali ſepultus ad latus evangelii cum hoc epitaphio :

Illuſtriſſimus Dominus F. Joannes Ramirez Dominicanus pro meritis epiſcopus de Guatimala pure & pie vixit, prudenter gubernavit ut pater, pie obiit & pie ad vitam non perituram intravit XXIV *martii* MDCIX.

Legeſis Ægidium Gundiſalvum Abulenſem *Teatro Eccl. de las Indias* P. I pag. 156, ſed potiſſimum quem hic excepit Antonium Remeſal noſtrum *Hiſtor. de la prov. de Chiapa pag.* 734 *ad* 742, ubi fuſe Joannis noſtri acta proſequitur. Meminit ejuſdem Nic. Antonius in *Bibl. Hiſp.* Scripſit

1. Memoriale hoc titulo : *Advertencias del padre Fray Juan Ramirez maeſtro in ſanta theologia ſobre el ſervicio perſonal, al qual ſon forçados y compelidos los Indios de la nueva Eſpaña por los viſorreyes, que en nombre de ſu mageſtad la govierman.*

2. Memoriale aliud eidem regi oblatum hoc titulo : *Parecer del padre maeſtro Fray Juan Ramirez de la orden de Predicadores de ſanto Domingo ſobre el ſervicio perſonal y repartimientos de los Indios en Madrid a* 20 *de otubre del año de* 1595. *Preguntaſe ſi ſon licitos los repartimientos que los viſorreyes &c.* Probarunt & ſubſcripſerunt tredecim ex doctiſſimis noſtris provinciæ Hiſpaniæ ſacræ theologiæ magiſtris, quos recenſet citatus Antonius Remeſal pag. 738 & 739.

3. *Campo florido. Exemplos de ſanctos para exortar a la virtud con ſu imitacion y exemplo*. Liber noſtro Petro de Feria epiſcopo Chiapenſi ab auctore nuncupatus & circa 1580 editus. Proſtabat etiam alio titulo : *Altar de las virtudes*, Matriti 1658 : ſic Antonius in Bibl. Hiſp.

4. *Catechiſmus lingua Mexicana pro inſtruendis Indis & erudiendis in religione chriſtiana primus ea lingua ſcriptus & editus* Mexici 1557 : ſic Ægidius Gonçalez Davila *Teatro de las Indias* P. I p. 7, ſed vel error in anno, vel alterius eſt opus : aliàs 80 & amplius annos natum eſſe oportuit, cùm epiſcopus aſſumtus eſt, quod non veriſimile : adde & jam ſacerdotem in Americam tranſiiſſe.

F. JOANNES CHRYSOSTOMUS TRABICINUS.

F. JOANNES CHRYSOSTOMUS TRABICINUS Polonus, patriaque & profeſſione Cracovienſis, Bononiæ tum junior theologiæ operam dabat anno MDXCV, iſque forte eſt qui poſtea in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII habiti ad magiſterium promovetur. Ut ut ſit, ejus habetur † 1609

Oratio in S. Hyacinthi laudem pronunciata ex tempore in ampliſſimo Bononienſium pro ejus ſancti confeſſoris feſtivitate celebranda congreſſu anno Dñi MDXCV. Pr. *In admiranda totius orbis latitia, quam de B. Hyacinthi confeſſoris publicis honoribus omnes omnium nationum populi percipiunt, mihi ad vos de ejuſdem ſancti laudibus ſermonem inſtituenti, idem quod olim cujuſdam imperatoris filio eveniſſe non poſſum diffiteri &c.* Et inferius : *Cuinam Hyacinthum ſanctiſſimum patriæ meæ protectorem honoribus juſtis exornare convenit, quam mihi qui ejuſdem patriæ, in eadem eccleſia, in religione eadem ſub ejus clientela vivo? Minus igitur juſtum, quia judicavi in hac dicendi provincia menm deſiderari officium, tametſi infans ac dicendi artis ignarus, efractis repente verecundiæ vinculis ad eum laudandum proceſſi &c.* Edidit Bzovius in ſuo opere cui titulus : *Serum gloriæ S. Hyacinthi*, Venetiis 1598 in 4, eſtque ex ſeptem a Bzovio collectis ordine ſexta a p. 214 ad 222.

F. PAULUS GRYSALDUS.

F. PAULUS GRYSALDUS Italus, patria Peruſinus, honeſta & viris literatis clara familia ortus, ibidem ad ordinem aſcitus ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis floruit, qui & aliquando ſuæ præfuit Romanæ provinciæ prior provincialis. Philoſophus & theologus magni nominis audiit ætate ſua : ſane vir fuit magnæ & laborioſæ lectionis, ſed non ita abſoluti criterii, quod non mirum, cùm eo ſeculo Hiſtoria Eccleſiaſtica nondum eſſet † 1609

ita

Digitized by Google

ita exulta & a mendis expurgata, adeo ut graviores auctores eorum temporum in plures errores potiſſimum circa chronologiam impegerint, quorum ῥεύματα etiamnum quotidie a viris doctis notantur & expunguntur. Obiiſſe ferunt circa MDCIX. Ejus meminerunt Fontana noſter in *Prov. Rom.* ex Lucarino, tum Poſſevinus, Jacobillus *Bibl. Umbriæ*, Alexander Baleſtrinus in *Gymnaſ. Peruſ.* & Oldoinus in *Athen. Auguſt.* Scripſit ac edidit opus hoc titulo:

Deciſiones fidei catholicæ & apoſtolicæ ex ſanctarum ſcripturarum, BB. Romanorum Pontificum diplomatum, ſacrorum conciliorum fontibus, ac Sanctorum geſtis deductæ: & in uno alphabetico ordine collectæ. Quibus infidelium ac Mahumethanæ ſectæ errores, Judæorum perfidia, & hæreſes, quæ ab orbe condito in Chriſti Eccleſiam ſunt graſſatæ confutantur, atque a falſis impoſturis inimicorum Eccleſiæ fides vindicatur & propugnatur, Venetiis, Juntarum 1582 in 4: Altera editio, Ibidem, Damiani Zenarii 1587 in 4 pagg. 720., quæ apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati, ſpecies eſt quædam vocabularii hiſtorici ſacri. Quot autem in hujuſmodi opera irrepere ſoleant errata, argumento ſint & vocabularium Hiſtoricum Gallicum hac ætate adeo celebre, & tamen innumeris ubique etiam poſt plures recognitiones ſcatens erroribus, & quæ Latine ex eo prodierunt apud Batavos non accuratiora, & Gallia Chriſtiana Sammarthanorum, & hujuſmodi pleraque opera: adeoque nil niſi humanum & proclive accidit Paulo noſtro, ſi præter typographica ſphalmata, quæ facile condonabit lector cordatus, alia ipſi exciderint ſeu chronologiam ſeu rectam nominum ſcribendi rationem attinentia. Quibus ego F. Petro Alva *Sol. Verit.* Rad. 168 col. 1774, & Theophilo Raynaudo ſub nomine Petri a Valleclauſa latenti in ſuo *De immunit. Cyriac. libello* pleniſſime crediderim factum ſatis. Certe hujus generis peccatis ſeſe uterque prius immunem præſtare debuit, quæ tamen ubique apud eos ſunt obvia, quæque ſi attendiſſent, neuter auſus fuiſſet in Paulum noſtrum ſta furentes lapides mittere. Fernandez *Hiſtor. Eccleſ. de nueſtr. Tiemp.* pag. 352 multis laudibus hunc librum effert, & præter editiones relatas alibi prodiiſſe pluries aſſerit.

Præter opus relatum, hæc alia auctor apud ſe habebat affecta, & prope diem ut ipſe ad lectorem proloquitur, edenda:

1. *Dilucidationes ac quæſtiones in quinque voces Porphyrii, in libros Poſteriorum, de Phyſico auditu, ac libros de anima Ariſtotelis.*

2. *Tractatus de Angelis, de dæmonibus, de ſtrigibus, de fortuna, & in libros de ſphæra.*

3. *Enchiridion totius Summæ D. Thomæ ac commentarii cardinalis Cajetani.*

4. *Sylegma ſacrorum Bibliorum.*

5. Etruſce, *De pulcritudine univerſi, ubi rerum omnium natura explicatur, & de terra primum, poſtea de aliis elementis, ac quæ in ipſis continentur, de homine & ſingulis ejus partibus tam animæ quam corporis, demum de ſeptem planetis, omnibuſque cœleſtibus corporibus, & eorum motu ac lumine.*

6. *Scintillæ pro concionatoribus ex Patribus collectæ.*

Laudantur ab Oldoino inter opera ab eo ſcripta:

1. *Tractatus phyſionomicus de nevis.*

2. *Orationes diverſæ.*

3. *De re theologica volumina plura.*

An autem horum aliqua lucem viderint, aut ubi MS ſerventur nemo aperit, quod fortè hîc addet ut cupio, quis curioſus ſuus ſymmyſta.

F. SEBASTIANUS CATTANEUS. Sæc. XVII.

F. SEBASTIANUS CATTANEUS clarо apud Inſubres ſtemmate Mediolani natus, adoleſcens in S. Euſtorgii ordini cooptatus, pietati ſic & literis incubuit, ut & a præclare pro religione ab eo geſtis deinceps ordo ipſe plurimum inclaruerit. Poſtquam enim pluribus cum laude functus eſſet tum pulpiti tum & ſcholæ ac præfecturarum in ordine muniis, rude donatus academico provinciæ præfuit Hungaricæ, cui ſane ad eam reſarciendam reliquiaſque ſalvandas tam inſigni rectore opus erat. Etſi enim olim inter primarias ordinis antiquaſque floruerat, jam tum ab incurſionibus & invaſione Turcarum, tum & hæreticorum proteſtantium quaqua late patebat regione ferro & igne populantium furore miſere fædata, dilaniata, tantumque penitus non extincta erat, quam ille ſuſcitare foovereque toto ſtuduit animo. Hinc idem ei prorogatum munus in actis cap. gen. Romæ MDLXXXIX, ubi ſic Confir. 20: *Confirmamus in provincialem noſtræ provinciæ Hungariæ R. P. Magiſtrum F. Sebaſtianum Cataneum illuſtriſſimi archiepiſcopi Saliſburgenſis theologum, & quatenus opus eſſet de novo creamus & inſtituimus cum ſolita auctoritate tum in ſpiritualibus, tum etiam in temporalibus uſque ad capitulum generale proxime celebrandum.* De ejus geſtis legendus F. Sigiſmundus Ferrarius noſter de quo poſtea ad 1646 *Hiſtor. Hungar.* p. 596, qui & addit Catanei opera & conſilio Græcienſe SS. Sanguinis Chriſti noſtrorum Hungarorum in Styria cœnobium celebre ac intra urbem, (cùm noſtri quorumdam invidia, quibus viſum eſt ſuis uſibus commodum, juſſi eſſent novis illis inquilinis cedere alioque migrare) in locum S. Andreæ extra mœnia urbis tranſlatum, illo ſatius ducente vel tantillum loci ſaltem ibi recuperare, quam inde omnino exulare. Laudatus Saliſburgenſis antiſtes ac princeps F. Feliciano Ninguarda ad Scalenſem Eccleſiam evocato, Cataneum ut diximus theologum ſibi ſelegerat ac paſtoralis ſolicitudinis etiam adjutorem & adminiſtrum, quem ut ſibi magis devincirer, ut id ſui juris erat, eum epiſcopum Chiemenſem Saliſburgenſis Eccleſiæ ſuffraganeum promovit ſub finem anni MDLXXXIX vel initia ſequentis, quam ille ſedem pluribus adminiſtravit annis vigilantiſſimi paſtoris onus & Chiemi & Saliſburgi unâ indefeſſus implens & intrepidus, oves a lupis arcens, verbo & exemplo paſcens. Demum ineunte ſeculo XVII jam ætate fractus & laboribus, ad Eccleſiam Viglevanenſem a Clemente VIII tranſlatus eſt, datus cum futura ſucceſſione Marſilio Landriano coadjutor, cui tamen præmortuus in ſede non ſucceſſit, e vivis ſublatus XXVIII april. MDCIX, Landrianus verò VIII ſept. ejuſdem anni. Fuit autem apud ſuos S. Euſtorgii in clauſtro ſepultus, ut teſtatur inſcriptio ſequens ibidem marmori inciſa: † 1609.

Sebaſtiano Catanco epiſcopo Chiemenſi Prædicatorii ordinis theologo archiepiſcopi Saliſburgenſis vicario generali & ſuffraganeo Homini literis moribuſque exculto, ut ejus teſtantur opera. Qui vixit annos LXIV, Euſtorgiani FF. Parenti optimo mœrentes poſuere. Kal. maii MDCIX.

Ejus meminit Bucelinus Germ. ſacræ T. I, ubi eum vult p. 49 jam anno 1588 Chiemenſem promotum, cui ne aſſentiamur, obſtat decretum cap. gen. 1589 relatum quo in feſto pentecoſtes altera vice datur Hungariæ prior provincialis. Hæc ejus opera, quæ hactenus dictis lucem afferent:

1. *Enchiridion eorum quæ in controverſiam vocantur omnibus veræ pietatis cultoribus perutile ac neceſſarium auctore doctore Sebaſtiano Cattaneo*

Sec. XVII. *Dominicano illuſtriſſimi D. archipræſulis ac principis Saliſburgenſis theologo. Hebr. 13: Doctrinis variis & peregrinis nolite adduci*, Ingolſtadii, Davidis Sartorii 1589 in 8 pp. 424. Quæ editio probat tum nondum Chiemenſem epiſcopum promotum. Opus autem eidem archiepiſcopo Wolgango Theodorico auctor nuncupat Saliſburgi die aſſumtionis B. V. 1588. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Explicatio in catechiſmum Romanum ex decreto concilii Tridentini & Pii V juſſu editum auctore Sebaſtiano Cattaneo ord. Prædic. epiſcopo Chiemenſi*, Ingolſtadii, Sartorii 1590 in 8 pp. 298. Opus præclarum F. Hieronymo Bernerio S. R. E. cardinali ex ord. Præd. aſſumto Mecœnati ſuo ipſo die converſionis S. Pauli apoſtoli 25 januar. 1590 nuncupat F. Sebaſtianus Cataneus a Mediolano epiſcopus Chiemenſis. Quod argumentum eſt non annoſtantum 1592 ad eam inſulam promotum, ut aſſerit Fontana in *Theat. & Monum.*

3. *Summula caſuum conſcientiæ*, Tridenti, Simonis Alberti 1592 in 8. Hanc 25 junii ejus anni F. Michaeli Bonello cardinali Alexandrino ex ord. Prædic. aſſumto nuncupavit auctor. Iterum edita hoc titulo, *Summula reverendiſſimi D. Sebaſtiani Catanei epiſcopi Eccleſiæ Chiemenſis caſus conſcientiæ ſingulari brevitate atque facilitate complectens, nuper ab eodem paſſim aucta*, Tridenti, Simonis Alberti 1600: & iterum ibidem 1603 in 8 p. 554. Quam tertiam editionem Carolo Madrutio epiſcopo & principi Tridentino amico ſuo e Tridento dicat auctor ipſe 1 maii 1603. Prodiit rurſus Brixiæ 1609 in 16, quæ extat in Bibl. Barb. Quæ Summula breviter & plane dubia ad certa capita ordine alphabetico revocat atque reſolvit.

4. *Tractatus de cenſuris* ab aliquibus laudatur, ſed a me nondum viſus. Poſſevinus ait editum Græcii apud Gregorium Widmanſtadium 1588: Iterum cum *Appendice de uſuris & cambiis*, Patavii 1589 in 8.

5. *Tractatus de examine ordinandorum* recenſetur a F. Sigiſmundo Ferrario citato, qui & plura alia ab eo compoſita refert. Poſſevinus ſic titulum refert: *Cenſura promovendorum ad ordines, beneficia ſive ad officia eccleſiaſtica per quæſtiones & reſponſiones breviter digeſtas*, Græcii, Gregorii Widmanſtadii 1589.

Ejus meminit Picinellus in *Athen. Mediolan.* addens Hebraicæ linguæ fuiſſe peritum & ſcripſiſſe contra Hebræos teſte Petro Creſcentio in *Præſidio ſuo Romano* P. III lib. 3 n. 21.

Præter citatos laudant noſtri Pius in Append. ad P. II, Fernandez, Altamura ad 1592.

F. SERAPHINUS PENNACHIUS.

1609. F. Seraphinus Pennachius Umber patriaque & profeſſione Peruſinus vir pius ineunte ſeculo XVII florebat, ſi fides eſt Hippolyto Maraccio Lucenſi Bibl. Marian. P. II, quem citat & excipit Jacobillus Bibl. Umbriæ, ſcripſitque ac edidit

Compendio del ſantiſſimo roſario della glorioſa Vergine Maria per recitar in choro, Peruſii, e Typographia Auguſta 1609 in 12.

Mirum hunc ſcriptorem a Fontana in ſua Prov. Rom. omiſſum.

F. THOMAS BUONINSEGNI.

† 1609. F. Thomas Buoninsegni Senis in Etruria natus, opulenta nobilique apud Senenſes oriundus familia, rerum hujus ſeculi pertæſus, augendæque ſubſtantiæ quibus antea collybo jactabatur anxietatum impatiens, ætate juvenis, mundo valedicere conſtituit, ordinique nomen dedit in conventu S. Marci Florentino, ſicque deinceps pietati & literis incubuit, ut ſupremum in theologia promeritus fuerit apicem, & per annos 25 publicus apud Florentinos ſteterit magna nominis ſui fama profeſſor, quin ſuum etiam ſibi Coſmus I Etruriæ dux magnus habere voluit theologum: adeoque crevit eruditionis ejus & pietatis fama, ut in quibus anceps hæret angiturque plerumque conſcientia, paſſim haberetur unus apud omnes pro oraculo, & illius uterentur acquieſcerentque conſiliis: quæ non aliunde ille, quam ex limpidiſſimo ſaluberrimoque doctoris angelici fonte, inconcuſſiſque dogmatibus hauriebat. Nec dicendi gratia minorem obtinuit laudem, erat enim humanioribus literis optime comparatus, apteque & concinne vernacula ſua lingua Latineque dicere doctus. Per quadrageſimam anni MDXCV ad S. Marci templum conciones adhuc habebat omnibus acceptiſſimus, unâ & publicus in Lycéo ſapientiæ Florentino a XXV annis lector, annis demum & meritis gravis obiit apud ſuos VII Id. jan. MDCIX, ut noſter Raphael Badius refert in ſuo de academia Florentina opuſculo. De eo etiam legendi Ugurgierius *Pompe Saneſi* Tit. XIV n. XXXIV, & Seraphinus Razzi *Huomini illuſtri* p. 341: quos hîc excipimus. Hæc ejus opera:

1. *De i cambi trattato reſolutiſſimo & utiliſſimo, nel quale con molta brevità e chiarezza ſi dichiarano i modi hoggi uſitati ne i cambi, e la giuſtitia, che in quegli ſi contiene*, Florentiæ, Georgii Mareſcotti 1573 in 4 pagg. 52. Opella magno duci nuncupata. Extat Pariſ. in Reg. D 1090, 8. Sunt ibidem duo ſequentia:

2. *Trattato delli ſconti e del tagliare le dette*, Ibid. Dom. Manzani 1585 in 4 pp. Opella M. Averardo Salviati nuncupata.

3. *Del giuoco diſcorſo nel quale ſi dimoſtra in che modo e quando il giuocare ſia peccato, e ſe quegli che giocando guadagnano, ſon tenuti a reſtituire*, Ibid. Mareſcotti 1585 in 4 pp. 59. Opella magnæ ducisſæ dicata.

4. *Tractatus ad juſtas negociationes inter homines fieri conſuetas ſumme neceſſarii. De venditione ad tempus, de diminutione pretii ob anticipatam ſolutionem, de cambiis, cenſibus, ludo & montibus*, Florentiæ, Sermartelli 1587 in 8 pp. 272. Tum adhuc auctor in academia Florentina theologiam publice profitebatur. Extat Pariſ. in Regia D 2647.

Quod opus e Latino Italice vertit P. Vitalis Zuccoli Camaldulenſis hoc titulo: *Trattato de' traffichi giuſti & ordinarii, cioè della vendità a credenza, la diminuzione del prezzo per l'anticipato pagamento, i cambii, i cenſi, i giuochi & i monti*, Venetiis, Georgii Angelieri 1588 in 8 pp. 320. Pariſ. in eadem Regia 2648 D: Iterum Ib. 1591 in 8.

5. *Deſcrizzione della traſlazione del corpo di S. Antonino arciveſcovo di Firenze fatta nella chieſa di S. Marco l'anno 1589 il dì 9 di Maggio*, Florentiæ, Bartholomæi Sermatelli 1589 in 4, cum ejuſdem S. Antonini temporali progenie & origine familiæ, & orationibus in ea ſolemnitate dictis. Meminit Cinellus ut & ſequentis in ſua Bibl. volante Scanzia I pag. 80. Extat Pariſiis in Mazarinæa.

6. *Oratio encomiaſtica in tranſlatione corporis Divi Antonini archiepiſcopi Florentini*, Florentiæ, Sermartelli 1589 in 4. Hanc ad ſodales ad menſam accumbentes habuerat, ut teſtatur Razzius. Extat Romæ in Barberina.

7. *Opuſcula de incarnatione & de Angelis.*

8. *Tractatus adverſus divinatricem aſtronomiam*

Digitized by Google

F. Hieronymi Savonarola ex Italico Latine redditus a Buoninſegnio & notis illuſtratus, Florentiæ 1582 in 8 : opuſculum ob orationis elegantiam a Petro Angelio Bargæo ſummopere laudatum, inquit Badius citatus. Extat in Barberina.

Quæſtiones duæ, altera *Utrum principium individuationis ſit materia in corporalibus?* altera *De moteribus corporum cœleſtium, an a Deo immediate moveantur?* a Buoninſegnio repertæ ad calcem codicis MS Bibl. S. Marci curis Coſmi Medices ſcripti, ſicque ſeculi tantum XV, in quo habebantur *Quæſtiones diſputatæ S. Thomæ de Aquino* ſub hujus nomine agente Buoninſegnio typis prodierunt ad calcem Summæ S. Doctoris Venetiis apud Juntas 1588 fol. pp. octo, & ab eodem notis illuſtratæ. Idem Buoninſegnius codice MS coram judice & notariis producto publicis litteris firmari & conſignari fecit bono quidem zelo S. Thomæ lucubratiunculas arbitratus, at licèt ejus doctrinam redoleant, cùm ab antiquis non agnoſcantur, nec a poſterioribus ut S. Thomæ fœtus habitæ fuerunt, & in aliis deinceps S. D. operum editionibus non comparuerunt.

F. VINCENTIUS DE MONTESANCTO.

1609. F. Vincentius de Montesancto ſic a patria nobili ad flumen Potentiam in Piceno caſtro nuncupatus provinciæ utriuſque Lombardiæ alumnus, ſeu apud Sanctum Severinum aliàs Septempedam, ſeu apud Papiam nomen dederit, utrumque enim locum indicat Fontana *Theatri* pp. 127 & 543, vir fuit inter ſuos nominatus, ſcholarumque theologiæ ac conventuum, ipſius etiam Bononienſis regimine conſpicuus, cenſoris quoque fidei munere Cremonæ tum & Faventiæ cum laude functus, ac demum ſuæ dictæ provinciæ præfectus provincialis. Qui cùm eo titulo ad comitia ordinis anno MDLXXXIX Romæ coacta veniſſet, ut produnt acta, electo in iis ad ſummum magiſtratum F. Hippolyto Maria Beccaria, qui commiſſarium ſacræ inquiſitionis generalem in urbe agebat, ei mox a Sixto V ſuffectus eſt, & ſacro tribunali præpoſitus : Triennium jam & amplius ſpartam hanc cum omnium approbatione adornabat, cùm Clemens VIII inter Eccleſiæ principes collocandum cenſens, ad Aprutinenſem aliàs Interamnenſem vernacule *Terni* ſeu Teramenſem ſedem evexit XXIII octob MDXCII, quam ſeptemdecim annis veri paſtoris partes omnes implendo rexit, & die VI jan. MDCIX ad meliorem Chriſto vocante tranſiit apud noſtros uti juſſerat ſepultus ibidem. De quo ſic Ughellus *Ital. Sac.* T. I : *Fuit eccleſiaſtica libertatis propugnator acerrimus, ſynodum celebravit, ſeminarium erexit, pauperes fovit, vere paſtorem & patrem in omnibus ſe præbuit, ut ab omnibus amaretur.* A Rovetta ad 1589 inter auctores ſuos Lombardos recenſetur, ut a quo ſcripti fuerint, an & editi

Tractatus duo de immunitate eccleſiaſtica, & de poteſtate papæ.

Synodus ab eo teſte Ughello habita an & typis prodierit, hîc addent ſui gentiles.

F. ALEXANDER MANERBA.

1610. F. Alexander Manerba ab Alphonſo Fernandez *Manerbius* nuncupatus Italus, ortu Brixianus, clara apud ſuos patritiaque gente natus, patre Nicolao juris utriuſque doctore patritio Brixiano, conventus ibidem noſtri alumnus, ſeculo XVII ineunte claruit, de quo ſic æqualis ejus & ſymmyſta Dominicus *Codagli* ſcribebat anno MDCIX in Hiſtoria inſulæ & cœnobii S. Secundi ad Venetias, ubi ſic habet : *Fra Aleſſandro Manerba eſſendo lettore di teologia in Venetia*, (ſcilicet in cœnobio S. Dominici Venetiarum) *fù creato vicario di San Secundo l'anno* MDCIV, *ed è baccelliere nello ſtudio di Bologna, huomo dottiſſimo e verſatiſſimo in tutte le ſcientie, ma nella profeſſione del recitare hiſtorie, ſe può dire, che hà del ſingolare: ſtudia e ſcrive continuamente libri, ed hà compoſto opere belliſſime, ſpecialmente le allegorie degli animali, de' boſchi, delle ſelve, de monti e fiumi. Si vide già uſcita in luce.* Sec. XVII.

La Selva degli animali. Ipſo Manerba teſte in proœmio operis tertio loco niox laudandi, prodiit Venetiis anno 1601. Titulum alii ſic efferunt *Selva morale.*

Un libro intitulato Accidenti boſcherecci e Paſtore incantato, Venetiis, Olivieri Alberti 1607 in 12. Extat Romæ in Imperiali. In hac opella nomen *Alexandri* mutavit *in Vermiglii.*

Un altro che ſi chiama, Ruth Moabitide, *Eſpoſitione Latina.* Hujus operis hic eſt titulus verus : *Peregrinatio inclitæ Ruth Moabitidis, gemina per commentarios, breveſque ſermones explanatione deſcripta*, Venetiis, Jacobi de Franciſcis 1604 in 8. Opus Hieronymo cardinali Bernerio ex ordine Prædicatorum aſſumto ab auctore nuncupatum. Extat Pariſiis in Mazarinæa.

E il terzo ſopra le profezie di Giona adornato di dotiſſimi ſermoni.

Hactenus Codalius citatus. Cui conſentit Octavius *Roſſi* Brixianus in Theatro illuſtrium Brixianorum p. 420, ubi & quædam addit non omittenda. *Se Aleſſandro Manerba*, inquit, *Frate di ſan Domenico haveſſe ſtampata la ſua picciol Selva Morale in que' tempi, ne quali era in credito la ſingolarità degli huomini, ne' è dubbio che ſi ſarebbe acquiſtato un nome immortale &c. Illuſtre finalmente era il Manerba non ſolo per la naſcità, ma di ſe ſteſſo : perche con la bontà della vita haveva accompagnata la ſua amata virtù, e con queſta triplicata nobiltà no poteva egli non operar impreſe d'animo nobiliſſimo. Scriſſe*

I Commentarii della religione in un volume, che diviſo in dodeci parti, ogniuna delle quali hà per argomento ſimbolico un ſegno del zodiaco, e con mirabili diſcorſi figurando nel zodiaco, Dio nel ſole, e la mente humana nella luna, moſtra con altiſſime dottrine tutta la politica dell' univerſo. Sic Roſſius æqualis non indicans ubi opus typis expreſſum. Deinde addit opera a Codalio laudata, qui Codalius hoc ultimum omiſit anno 1609 quo ſcribebat fortè nondum luci datum.

Alexandrum anno 1610 obiiſſe narrat Fernandez citatus : Rovetta vero vult vixiſſe ad 1616, cui ut Brixiano & ejuſdem conventus alumno fides videtur potior habenda.

F. ANTONIUS SIMEON.

1619. F. Antonius Simeon Gallus, patriaque & profeſſione Cenomanus, congregationis Gallicanæ alumnus, ſtadio litterario Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo confecto, ad gradus in facultate promotus eſt. Præſentatus Prædicatorum licentiam decurrebat annis MDCVI, quo de ultima Sorbonica reſpondit die X novembris, & MDCVII, anno ſequenti die XXIX januarii inter triginta & unum licentiatos locum ſextum ſortitus. Anno MDCXII jam antea laurea magiſterii ornatus priorem agebat in dicto conventu Pariſienſi, & prima junii ſuffragium tulit pro novo ſacræ facultatis ſyndico eligendo, & Edmundo *Richer* non prorogando, ut & prima julii MDCXIII pro iis ad ſolita ſacræ theologiæ magiſtrorum comitia cum jure vocis admittendis, qui

Sæc. XVII. jam laurea prius donati, congregationis oratorii Berullianæ inſtitutum amplexi fuerant. Quandonam obierit, mihi incompertum, licet ad ſeros annos perveniſſe audierim. Ex Hiſpano Gallice reddidit

Sermons ſur tout le Carême & feries de páques compoſez en Eſpagnol par F. Pierre de Valderama de l'ordre de S. Auguſtin, Pariſiis, Petri *Chevalier* 1611 in 8 : T. I pp. 976 : T. II pp. 1021.

Sermons ſur les feſtes & feries du S. Sacrement de l'Eucariſtie du meme Valderama, Pariſiis, Oliverii *de Varennes* 1609 in 8 pp. 302.

Sermons des Saints du meme, Pariſiis, Petri Chevalier 1610, Tomis duobus in 8.

Sermons ſur tous les jours de Carême diſtinguez en diſcours theologiques & moraux traduits en François de l'Italien de Marcello Ferdinandi de Bari abbé d'Olivet, Pariſiis, Franciſci Huby 1609 in 8 : T. I pp. 806 : T. II pp. 775.

F. ANTONIUS DE SORIA.

1610. F. Antonius de Soria Hiſpanus Americanus, jam ætate maturus, divitiis abundans, novi orbis deliciis aſſuetus, uxori etiam alligatus, ex qua plures ſuſceperat filios, ea mortua, liberiſque ita collocatis, ut patre non amplius indigerent, ordinis habitum in cœnobio civitatis *La Puebla de los Angeles* dicta inſtantiſſimis precibus obtinuit, ac cærimonias aſperitateſque regulæ corde magno & animo volenti ita amplexus eſt, ut omnibus eſſet exemplo. Latinæ linguæ expers eam a rudimentis didicit, ſed adeo promte, ut intra modicum tempus facile loqueretur. Philoſophiæ poſtea & theologiæ applicitus, tandem magiſter ſtudentium evaſit, tironibus etiam in religione inſtituendis præpoſitus eſt. Verum ad majora vocatus, iis ex noſtris ſe junxit, qui anno MDXCV ad inſulas Philippinas tranſmittebant, quo vix appulerat, cum illum ad eas gentes miſerunt, quæ necdum Chriſtum audierant, imo & audire totis viribus fugiebant. In iis tamen magnum fructum reportavit animarum, Eccleſiaſque novas in *Camalanjngan*, *Buquey*, *Pilitan*, *Trraja*, *Daluda*, cæteriſque illis regionibus miſſionum præfectus, laboribus immenſis, ac vere apoſtolicis favente Deo fundavit ac erexit. In actis capituli provincialis Manilæ celebrati, primus S. Pauli *de Pilitan* datus vicarius, ubi omnes erant neophyti, ac propterea plus erat laborandum, ita miniſterio ſuo incubuit, ſibi nec die nec nocte parcens, ut intra ſex menſes morbo lethali correptus, cum ingenti ſodalium deſiderio terram reliquerit, coronam a juſto judice recepturus. Scripſit

Quædam lingua indigenarum vernacula, quæ ſuis ſucceſſoribus fuerunt utiliſſima.

De eo legendus Didacus Aduarte Hiſtor. prov. Philippin. P. I Lib. I p. 249.

F. CYPRIANUS DE LUCA.

1610. F. Cyprianus de Luca ſic ab origine procul dubio nuncupatus, qui & conventus Lucenſis filius erat & profeſſus, uti habet Fontana in Prov. Rom. ubi de ſcriptoribus, eodem teſte celeberrimus fuit ineunte ſeculo XVII in tota Italia divini verbi præco, ſcripſitque

Librum de confeſſione ſacramentali editum circa 1610.

Hæc ibi de illo tantum nec plura.

F. DOMINICUS CODAGLI.

F. Dominicus Codagli vernacule, Latine *Codaleus* a quibuſdam dictus, Urceanus patria & profeſſione in diœceſi Brixienſi, vir fuit cum litteris ſacris tum humanioribus apprime inſtructus ac perpolitus, Eccleſiaſtes ad hæc tota Italia famoſus, qui anno MDCII coram duce & duciſſa Parmenſi conciones habuit per quadrageſimam : ita verò ſe mini verbi Dei ſpargendo ceu muneri ſuo præcipuo attentus, ut muſas amœniores identidem coleret ſed chriſtianas, ac hiſtoriæ etiam utrique ſacræ & profanæ libens operam daret. Florebat etiamnum anno MDCIX, quouſque autem ævum perduxerit, mihi incompertum, quod hîc addent ſui gentiles. Egregiam ejus habet memoriam Leonardus *Cozzandi* inter ſcriptores Brixienſes. Laudat & Rovetta ex ſuo Vincentio Rivalio ad annum 1605, ſed accuratiorem ipſemet dat ſui notitiam in iis quæ ſcripſit operibus. Horum hæc a me viſa: 1610.

1. *L'Hiſtoria Orceana, nella quale ſi trattano le guerre, & le coſe auvenute in queſta ſua patria, ch' abbracciano quaſi dua milla anni. Come pervenne ſotto il feliciſſimo ſtato de' Venetiani, & molti caſi occorſi in diverſe parti del mondo*, Brixiæ, Jo. Bapt. Borella 1592 pagg. 211.

Le due annotationi aggiunte all' hiſtoria Orceana dall' iſtéſſo autore, nelle quals per modo d'epilogo e d'un breve ritratto ſi raccogliono forſi ducento e quaranta ſette gentilhuomini ch' hebbero il governo di queſta ſua patria, la ſucceſſione de' principi & le coſe che ſerano tralaſciate fino all' anno MDXCII. *Con una lettera all' Illmo Rmo M. Domenico Bollani Veſcovo della Cania del R. F. Deſiderio Scaglia dell' ordine de' Predicatori*, Ibid. 1592 in 4. Extat utraque opella Pariſ. in Regia K 989.

2. *Hiſtoria dell' Iſola e monaſterio di S. Secondo di Venetia deſcritta dal R. P. Predicatore F. Domenico Codagli dagli Orzinovi vicario del detto monaſterio. Con un Cronico infine del nome & cognome di quelle abbadezze e monache, le quali vi fecero vita ſeparata, & de tutti i preſidenti, che in eſſa hebbero il governo*, Venetiis, Franciſci Rampazetti 1609 in 4 pp. 100. Extat ibid. K 900. A Rovetta tamen omiſſa. Qua ex hiſtoria diſcimus abbatiam fuiſſe aliàs ſanctimonialium ordinis S. Benedicti anno MXXXIV fundatam, locum verò cùm deſeruiſſent moniales ſeculo XVI ut ſibi nimis incommodum, ordini Prædicatorum a ſenatu Veneto fuiſſe conceſſum, & primum ſuperiorem ſeu vicarium a magiſtro ordinis F. Joanne de Fenario inſtitutum celebrem tota Italia concionatorem F. Zachariam Lunenſem conventus Luchenſis alumnum litteris Toleti XXV dec. MDXXXIV datis. Variam exinde ejus domus ut ita loquar, fortunam modo proſperam modo adverſam refert auctor, ac rectores omnes qui ei præfuerunt de triennio in triennium, quorum plures viri graviſſimi fuerunt, & aliqui etiam ſcriptores, de quibus ut ſe dat occaſio etiam agimus. Ipſe Codaleus eamdem rexit ab anno 1607 ad 1610, quibus otium illi fuit verera loci monumenta ſcrutandi, ex quibus hanc ſuam opellam concinnavit. Addit verò hæc alia a ſe ſcripta his titulis. Latine quidem :

Exordium & progreſſus cœnobii S. Dominici Venetiarum ad ſua uſque tempora, Venetiis 1603.

De viris illuſtribus prædicti cœnobii liber, quem brevi edendum promittebat.

Vita horum ex ordine illuſtrium virorum, ſcilicet BB. Joannis Dominici Florentini cardinalis, Nicolai Ravennatis, Roberti de Neapoli, Auguſtini de Biella, Thomæ Senenſis, Ludovici Michaelis de Venetiis : Item FF. Thomæ Donati & Hie-

Digitized by Google

ronymi Querini, qui ambo Venetiarum patriarchæ fuerunt : item FF. Angeli Bragadini episcopi Vicentini, Hieronymi de Tarvisio episcopi Veronensis, Laurentii de Bergomo episcopi Modronensis, Adriani Valentigo episcopi Capitis Istriæ : item FF. Gabrielis & Elizei de Venetiis sacræ theologiæ magistrorum. Quod opus se jam scripsisse testatur, & tum trium episcoporum vivorum gestis scribendis incumbere.

Lingua verò ITALICA vernacula præter superius relata :

Un elogio spirituale, libro che comprende la vita di san Raimundo terzo generale dell' ordine de' Predicatori l'anno 1602 al duca & alla duchessa di Parma dicato.

La vita di san Secondo martire in heroico stile.

L'origine del convento degli Orzi suo nativo detto delle Gratie.

Prediche quadragesimali intitolate da lui, La sferza del peccatore pieno di bellissime prattiche moralita e riprensioni.

Un altro libro di versi e sonetti gravi in soggetto diverso.

Suorum verò sodalium diligentiæ erit ubi hæc edita sint vel saltem MS serventur, hîc addere.

F. FRANCISCUS BERNERIUS.

1610. F. FRANCISCUS BERNERIUS vulgo *Bernier* Gallus, patria Pontanus, seu e Ponte ad Iconam vel Iünnam in Senonibus, Gallice Ionne ortus, conventus Senonensis alumnus, Parisiis in sacra facultate & in gymnasio Sanjacobeo claruit. Licentiam decurrebat annis MDCIV & MDCV, quo ultimo undecimus de Sorbonica respondit, & sequenti inter triginta quatuor licenciatos locum trigesimum secundum sortitus. Laurea deinceps donatus, scripsit libellum Latino idiomate, non usque adeo vel stylo vel eruditione litteratis indignum, licèt ut ipse in epistola ad episcopum Nivernensem Eustachium *du Lys*, cui illum dicat e conventu Senonensi anno MDCX die IX septembris, primitiæ frugum ingenii sui fuerit, ac primus studiorum suorum partus, cui titulum indidit :

Libellus de hominum prima ratione vivendi, Senonis, Georgii Niverd 1610 in 12 pp. 201. Exat Parisiis apud nostros ad S. Honoratum.

In eo de Adami & posterorum primæ illius ætatis hominum longævitate, ac nostra nunc vitæ brevitate curiosius plura ex variis & antiquis auctoribus collecta & discussa profert.

F. GABRIEL POLLIONI.

1610. F. GABRIEL POLLIONI Etruscus, Viterbiensis patria, conventusque S. Mariæ ad Gradus ibidem alumnus seculi XVII claruit exordiis, uti Fontana ex Lucarino refert in Rom. Prov. p. 359, quem ibi scripsisse refert hoc titulo :

Additio ad historiam imaginis B. Mariæ Virginis ad Quercum. Scripserat jam antea, quas Malvenda in Annalibus ad 1221 p. 331 laudat & aliàs

Antiquitates civitatis Viterbiensis, & cœnobii in ea S. Mariæ ad Gradus.

F. HIERONYMUS VALLELLA.

1618. F. HIERONYMUS VALLELLA e Setia vulgo *Sezza* in Latio ortus, hinc que *da Sezza*, vel etiam Setinus de more gentis suppresso familiæ nomine nuncupatus, vergente seculo XVI claruit, provinciæ Romanæ alumnus, conventusque Viterbiensis, ut videtur, filius professus, in quo devixit anno MDCX. Sic refert D. Laurentius Poltri Vallisumbrosæ monachus in Præfatione ad vitam B. Verdianæ, ubi addit Hieronymum e Latino Italice rddidisse ac typis edidisse SEC. XVII.

Vita di S. Verdiana da Castel Fiorentino, Viterbi, Augustini Colaldi 1565.

Quam Bollandus & Henschenius rursus ex Italico *Settini* Latine redditam exhibent in suis Actis SS. T. I febr. ad diem primam pag. 257, ubi tacent Settinum fuisse ord. Prædicatorum, asserit verò Poltrius citatus, addens tamen delusum Hieronymum nostrum, cùm hanc vitam putavit a B. Attone Vallisumbrosæ abbate & episcopo Pistorienſi scriptam, cùm genuinus fœtus sit nostri Laurentii Giacomini *da Castel Fiorentino*. Videsis T. I *Laurentius Giacomini* ad 1455.

F. JOANNES DE LUNA.

1610. F. JOANNES DE LUNA Hispanus Toletanus patria, professione verò Segobiensis, titulo que prædicatoris generalis insignitus, obiit apud suos anno MDCX, postquam scripsisset, ac typis edidisset

Adviento, Natividad, Circoncision, y Epiphania de nuestro Redentore, con todas las fiestas de nuestra Señora, y su Esposo san Joseph, Matriti, Joannis de la Cuesta 1608 in 4 pp. 300.

Sermones de Quaresma desde la Septuagesima hasta la Resurreccion, Ibidem, Alphonsi Martin 1609 in 4.

F. JOANNES RENARD.

1610. F. JOANNES RENARD Flander, Insulensis patria, Leodii ordini nomen dedit, ac Lovanii decursis philosophiæ ac theologiæ studiis, Insulis philosophiam docuit anno MDXCV, Bruxellis exinde priorem egit, & sacræ theologiæ licentiatus obiit ibidem anno MDCX kalendis augusti. Ejus servantur apud nostros Insulenses MS in papyro

Philosophia universa, tomis duobus in 4.

Tractatus in sphæram Joannis de Sacrobosco, in fol.

Sic habet Ghilbertus de la Haye in sua Bibl. Belgo-Dominic. MS.

F. JOANNES DOMINICUS MONTAGNOLUS.

1610. F. JOANNES DOMINICUS MONTAGNOLUS seu *Montagnuoli* vernacule, Batigniani ditionis Senensis apud Etruscos non ignobili loco natus, adeoque Senensis patria, sed provinciæ Aprutinæ S. Catharinæ de Senis alumnus, quam regularem in ea professus est disciplinam toto vitæ decursu servavit atque retinuit, nec vel latum ab ea unguem deflexit, in jejuniis & vigiliis præscriptis ad mortem usque continuus, & abstinentia, diu noctuque choro frequentissimus, studio nihilhominus addictissimus, & orationi : quibus ut & vitæ sanctimonia ac austeritate sic claruit, ut ejus etiam precibus plurimi, quæ postulassent & optarent a Deo se fuisse consecutos arbitrati sint & asseruerint. Doctrinæ porro S. Thomæ acerrimus fuit propugnator, quam & alios docens variis in suæ provinciæ locis & vicibus discipulis suis asserere studebat & vindicare. Floruit ineunte seculo XVII, ejusque cum laude meminerunt nostrates Fernandez, Ugurgierius in *Pompe Sanesi* Tit. XIV, n. 35 p. 355. Scripsit ac in lucem edidit hoc titulo :

1. *Defensiones theologicæ ac Thomisticæ a recentioribus theologis universam theologiæ D. Thomæ Summam complectentes, in quibus mira ac eleganti methodo rationes contra auream doctrinam doctoris angelici usque modo ab eisdem modernis theo-*

Digitized by Google

Sec. XVII. *legis adducte facile ac doctissime dissoluuntur, ac copiosius explicantur. Opus jam din expectatum, omnibus & singulis studiosis in primis necessarium*, Neapoli, Joan. Jac. Carlini 1610 fol. pp. 534. Extat Parisiis in Mazarinæa.

2. *Defensiones philosophiæ Angelicæ Thomisticæ &c.* Venetiis, Sessas 1609 fol. pp. 234.

3. *De valore & fructu Missæ.* Typis etiam editum produnt.

De hoc auctore agit F. Petrus de Alva Sol. Verit. Rad. 289 col. 2009, quem adeat lector curiosus.

F. LUDOVICUS CACEGAS.

1610. F. Ludovicus Caçegas patria Lusitanus in conventu de *Azeitão* cum Prædicatorum veste severiorem suscepit & amplexatus est disciplinam, tum ut conjicitur adolescens, virque evasit gravitate morum sic compositus, ut anno MDLXXI sibi socium ad generale capitulum Romam assumserit ejusdem Portugalliæ diffinitor F. Nicolaus Dias S. T. M. quo in itinere summa ejus sobrietas & temperantia enituit, qui ad bibendum vinum nulla unquam ratione adduci potuit. Olissipone anno MDLXXX fungebatur officio supprioris ac in capite vicarii, at nullis præterea in ordine provinciaque sua gavisus est titulis & honoribus, plusque disciplinæ exemplo, vitæque austeritate commendatum se præstitit apud æquales & posteros, quam dignitatum ambitione: cujus rigoris assumpti ita fuit tenax, ut nec septuagenarius a Beneficensi conventu levaminis ergo vel tuendæ valetudinis causa recedere voluerit, nec ab abstinentia strictius in eo commendata & servata. Totos ille viginti plus annos solidos eruendis ordinis & provinciæ suæ monimentis & indagandis gentis fratrumque suorum gestis conventuumque excutiendis tabulis, labore immenso & assiduo, pluribusque viarum & itinerum, ut regionem integram ipse locaque universa decurreret, susceptis toleratisque molestiis insumpsit: quod onus illi fuerat a prælatis impositum, ut provintiæ suæ res & historiam appararet, cui & immortuus est, sua certe non indignus nec fraudandus in eo laude, etsi digestum a se nihil operis absolutumque reliquerit, sed ut F. Ludovicus de Sousa qui ei succenteriavit loquitur, lapides & cæmenta congruum & elegans in ædificium erigendum idonea parataque congessit. His desudantem paucorum ægritudo mensium & ingravescens ætas ad æternam ab hac irrequieta vita demum eduxit anno MDCX etiam septuagenario majorem in cœnobio Beneficensi. De quo legesis Nic. Antonium *Bibl. Hisp.* & laudatum Sousam *Hist. prov. Portug.* P. II fol. 170. Et ne eadem bis repetamus opera, vide postea *F. Ludovicus de Sousa* eadem enim utriusque sunt, *Cacega* qui memorialia congessit, *Sousa* qui stylum & formam dedit. Præter illa autem hæc ei tribuuntur a Cardoso in *Hagiologio Lusitanico*:

1. *Das matronas illustres da orden do S. Domingos*: Nisi sint eædem quarum vitas exhibet in provinciæ historia.

2. *Das genealogias do Portugal.* MS servatur in archivo Beneficensi:

F. LUDOVICUS DE SOTOMAYOR.

1610. F. Ludovicus de Sotomayor Lusitanus origine, patria Olisiponensis clara nobilique stirpe annum circiter MDXXVI natus, postquam liberalibus jam humanioribusque literis egregie fuit instructus, adolescens in conventu S. Dominici Olissipone nomen dedit: unde non multum postea Lovanium missus, sub optimis præceptoribus, inter quos laudandus noster Joannes Hentenius circa MDXLIX Lovanii professor, eximios fecit in theologia progressus, sed & linguis Græcæ, Hebraicæque animum applicuit, quarum perfectissimam adeptus peritiam, viam sibi fecit ad sacræ scripturæ sanctorumque patrum intelligentiam, quos ille sua lingua loquentes assidue legebat, & ex eis sacræ scripturæ sensus ita censebat hauriendos, ut *nihil sapere* pronunciaret adagio sibi familiari, *qui sine patribus saperet.* Lovanii hærebat etiamnum, cùm ex nuptiis Philippi Hispaniarum principis cum Angliæ regina Maria spes quædam affulsit restituendæ in ea insula catholicæ religionis, ideoque ad instaurandas Oxonii & Cantabrigiæ academias circa MDLIV vel sequenti plures ex nostris theologi nominatissimi a Carolo V missi, Petrus Soto & Joannes a Villagarcia, & alii qui scholas theologicas obtinuere, in his & noster Ludovicus, qui scholas humanitatis regere jussus est, ut junioribus Anglis cum bonis literis fidem Romanam & veram pietatem instillaret, quod & strenue executus est, quandiu per ea tempora licuit. Verùm mortua regina Maria secedere coactus, in Belgium rediit hinceque in Germaniam se contulit, nusquam otiosus sed studiis semper incumbens & docens, titulo præsentati jam insignitus, & approbatus in comitiis ordinis Avenione MDLX, donec redintegrata sub Pio IV anno MDLXI Tridentina synodo, literis a suo Lusitaniæ rege Sebastiano acceptis ad eam jussus est accedere.

Ea verò anno MDLXIV finita tum primum patriam, ex quo eam junior reliquerat, revisit, moxque jussus est sacram scripturam in conventu suo S. Dominici Olissipone publice interpretari. Verum non diu ibi stetit: Sebastianus enim rex Conimbricensem academiam quantum in ipso erat, illustrare satagens, eo Ludovicum cujus partes in eo genere maximas noverat, illico misit, qui primariam sacræ scripturæ cathedram moderaretur: quod munus cum ingenti nominis sui fama viginti annis solidis & amplius tutatus est, sed etsi rude demum donatus, non propterea a studiis cessavit: imo tum magis quam unquam museo addictus, quæ in scholis docuerat recognoscens, SS. Patres quos pluries legerat relegens, (bis S. Augustini universa opera, & horum quædam non pauca quinquies & amplius legisse ferunt,) concinnandis ac perficiendis suis in sacra biblia commentariis totus incubuit: & ea quidem attentione eoque animi ardore, ut manu dextra ex articulari morbo inutili reddita, sinistra ad scribendum facillime tandem & cito usus fuerit. Indefesso ejus in studendo labori non parum favit firma corporis habitudo & secunda qua ad seros usque annos semper usus est valetudo: nam articularis morbus, qui ei unicus fuit, in hoc etiam juvabat, quod ab extraneorum societate secrevit, solitudinemque literis adeo necessariam præstitit. Nulla in ordine regiminis munera gessisse lego, præterquam diffinitoris in quodam capitulo generali forte Barcinone MDLXXIV. Obiit tandem vir immortalitate dignus anno MDCX, die ipso pentecostes XXIX maii, dum in majori missa inter epistolam & evangelium *Alleluia, veni sancte spiritus* caneretur, ætatis LXXXIV. Funus decani sui emeriti cohonestarunt omnes academici, regulariumque ordinum conventus, ut qui ab omnibus coleretur æque ac amaretur. De quo legendi Lusitanus, Pius P. II lib. 4 col. 341, Fernandez, Fontana in Theatro, Lopez Hist. gen. P. III lib. 1 c. 60, at præsertim Ludovicus Sousa Hist. Prov. Portug. P. I *lib. 3 capp.* 38, & 39, sed & egregia ejus in actis cap. gen. Rom. MDCXII mentio. Laudant etiam exteri Possevinus, Antonius Bib. Hisp. Joannes de Brito *Theat. Lusit. Liter.* MS, Georgius Cardosus *Agiol. Lusit. maii* 30, & alii: nec omittendus ipse Petrus de

Digitized by Google

Alva *Sol. Veric.* Rad. 299 col. 2036. Sua in lucem edere cunctantem Clemens VIII P. M. diplomate pontificio perquam honorifico XXVIII martii MDXCVII Romæ dato excitavit, ut lucubrationes ſuas Eccleſiæ utiliſſimas futuras doctis amplius non invideret: cui ut pareret typis commiſit volumina tria, quorum titulus:

1. *Cantici canticorum Salomonis interpretatio*, Oliſſipone, Petri Craſbex 1599 & 1601 fol. Pariſiis, Michaelis Sonnii 1605 fol. pagg. 1550.

2. *Ad canticum canticorum notæ poſteriores & breviores*, Pariſiis, Sonnii 1611 in 4 coll. 768.

3. *Commentarius in priorem ac poſteriorem Pauli apoſtoli epiſtolam ad Timotheum: & item in epiſtolam ejuſdem apoſtoli ad Titum*, Ibid. 1610 in fol. coll. 2546.

4. *Lectiæ ſolemnes in librum Job, partem libri Pſalmorum, Evangelia Lucæ & Joannis, & multa alia* laudantur a noſtro Luſitano anno 1584 ſcribente, ut quis auctor jam haberet præ manibus, quæque brevi in totius reipublicæ chriſtianæ commodum typis mandandæ ſperabantur: quas forſan MS ſervat Gymnaſium noſtrum Conimbricenſe.

F. MARCELLUS CRASSUS.

8 1610. F. MARCELLUS CRASSUS Siculus, Panormi natus & ordinem amplexus, vir doctrina & eruditione commendatus, ſcholarum etiam regimine apud ſuos claruit, ideoque magiſterii laurea inſignitus. In ſacris hiſtoriis jureque pontificio verſatiſſimum fuiſſe, ideoque apud Siciliæ epiſcopos, & inſulæ optimates ac principes magna valuiſſe æſtimatione narrat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. pag. 318, ubi & aſſerit adhuc vixiſſe anno MDCX, ac ediditſe ſequentia opera, quorum tituli:

1. *Examen ad audientiam confeſſionis exponendorum per modum dialogi habiti inter Examinatores, & Confeſſarios*, Panormi, Johan. Franciſci Carrara 1586: & iterum, Ibib. Decii Cyrilli 1623 in 8.

2. *Conſtitutiones, & decreta plena ſynodo Agrigentina digeſta per D. Didacum Hado epiſcopum Agrigentinum*, Ibid. Joh. Franc. Carrara 1589 in 4.

3. *Officium S. Calogeri confeſſoris non pontificis collectum ex quodam veruſtiſſimo codice* MS, *atque ex Breviario Gallicano*, Panormi, Joh. Antonii de Franciſcis 1610 in 8.

4. *Leggenda della glorioſa S. Ninfa Palermitana Vergine e martire*, Ibidem apud eumdem 1593 in 8.

5. *Leggenda della glorioſa S. Oliva Palermitana Vergine e martire*, Ibidem, Joh. Bapt. Maringhi 1600 in 8.

6. *Compendio del ſantiſſimo Roſario, nel quale ſono compreſi con brevità, l'autore, l'origine, la cauſa, l'ordine di queſto ſanto eſercitio, e i gran teſori, grazie, e indulgenze che vi s'acquiſtano*, Ibidem, Hieronymi Roſſelli 1628 in 8, & iterum typis ejuſdem 1639 in 12.

7. *Confeſſionario, overo accuſatorio per ordine de i precetti del Decalogo, e ſette peccati mortali*, Panormi, Joh. Bapt. Maringhi 1606 in 12: Iterum, Ibidem 1635 & 1640 in 12. Addit Altamura alteram editionem, Neapoli, Conſtantini Vitalis; & iterum Octavii Beltrani 1641 in 8.

F. PETRUS DEZA.

1 1610. F. PETRUS DEZA Aragonus conventus Valentini alumnus ſacræ theologiæ magiſter, quem in ſolemniis canonizationis S. Ignatii RR. PP. ſocietatis Jeſu patriarchæ in horum Eccleſia Valentina domus profeſſæ dixerat XXVI januar. MDCX, imprimi permiſit lingua Hiſpanica *Sermon de ſanto Iñacio*, Valentiæ 1610 in 4, *Gallice* reddidit Franciſcus Solier S. J. unâ cum aliis duobus eadem occaſione dictis, altero F. Petri Valderama Auguſtiniani, altero F. Jacobi *Rebulloſa* ord. Prædic. Pictavii, Antonii Meſnier 1611 in 8, a p. 98 ad 174. *Thema. Multifariam multiſque modis olim Deus loquens patribus in prophetis, noviſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio, quem conſtituit heredem univerſorum, per quem fecit & ſecula.* Sive interpres recte reddiderit ſermonem ſive aliâs, hæc propoſitio pag. 111 facultati ſacræ Pariſienſi denunciata (*Sans doute les autres fondateurs des ordres religieux furent envoiez en faveur de l'Egliſe &c. noviſſime autem diebus iſtis locutus eſt nobis in filio ſuo Ignatio, quem conſtituit heredem univerſorum &c. auquel il ne manque autre point de cette louange, que per quem fecit & ſecula*) hac cenſura inuſta eſt kal. octob. MDCXI nonobſtante interceſſione M. N. Andreæ Duval: *Quoad accommodationem hujus textus literalis D. Pauli*, Noviſſime autem &c. *eſſe ſcandaloſam, erroneam ac meram blaſphemiam & impietatem redolere.* Abſolvere conatus eſt Solerius libello edito, *Lettre juſtificative ſur des ſermons de S. Ignace*, Pariſiis 1611 in 8. Fortè non ita dure ſonabant Hiſpane. Sec. XVII.

F. THOMAS NELLIUS.

F. THOMAS NELLIUS Etruſcus nobili loco natus adoleſcens humanioribus literis inſtructus egregiis, utrique juri operam dedit, laureamque in academia Senenſi aſſecutus ætatis XVIII, etiam illud prælegebat ac publice profitebatur, cùm Deo vocante mutatis conſiliis ordinem in patria in conventu S. Dominici amplexus eſt & divinæ ſcientiæ totum ſe dedit. Lector in eodem conventu conſtitutus, philoſophiam & theologiam cum laude docuit; ſed & ex ſacro pulpito magnam ſibi comparavit famam. Vir enim erat elegans & politus, utraque lingua Latina & Græca probe excultus, ut & Etruſca materna, & adhuc in ſeculo inter academicos, qui *Filomati* dicuntur in patria, aſcitus *Spennati* cognomento ſibi indito. Unde & artis poeticæ deliciis plurimum afficiebatur, quo in genere plura ſcripſit ac edidit. Ut F. Deſiderii Scaglia Cremonenſis, qui fuit poſtea cardinalis, in ſcholis ſodalis fuerat intimaque animorum conſenſione conjunctiſſimus, utriuſque carmina ſimul prodiiſſe dicuntur hoc titulo: 1610.

Rime Toſcane, Brixiæ.

Ugurgierius quem hîc excipimus in *Pompe Sanefi* Tit. XVIII n. 110 addit ſe aliquando tum puerum audiviſſe Thomam in academia *de' Filomati* de ſuo agnomine *Spennati* ita ingenioſe & eleganter dicentem, ut totius coronæ plauſum obtinuerit, quæ indicant circa initia ſeculi XVII floruiſſe puta cira MDCX, quando autem obierit, Ugurgierius ignoravit etſi Senis mortuum aſſerat.

F. AMBROSIUS ADEKIRCHEN.

F. AMBROSIUS ADEKIRCHEN Teuto apud noſtros Colonienſes agebat anno MDCX, & per urbem conciones habebat cum laude. Accidit autem cùm in templo B. Mariæ Virginis die feſto apoſtolorum Petri & Pauli prædicaret, ſumpta occaſione ex verbis evangelii, *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam &c.* ut diceret omnes omnium temporum hæreticos, cùm Eccleſiam ſibi oppugnandam ſumſiſſent, ſemper in petram illam impegiſſe, atque inter illos etiam Lutherum & Calvinum nominaret: Tum Lubecenſis 1611.

Digitized by Google

Sec. XVII. quidam gladiatus qui astabat, in convicia prorupit, & hæc verba *Mentiris scelerate monache*, publice & alta voce proclamavit, & simul cum dicto e templo egressus est: cujus rei indignitate commoti quidam ex auditoribus eum insecuti pugnis pro eo ac meritus erat mulctaverunt. Lubecensis ille tum ira percitus ex urbe fugiens calumniam hanc sparsit concionatorem parricidium eo anno in Christianissimum regem Henricum IV perpetratum laudasse, propterea que a se publice reprehensum. Hæc ubi resciit senatus Colonienſis extemplo cùm factum adhuc esset recens, diligentissime in totam rem inquisivit, testes qui concioni adfuerant quanto fieri potuit numero examinati, qui omnes seorsim quisque per Deum & sancta ejus evangelia jurati & adjurati deposuerunt tota illa quæ tunc habita fuit concione, neque regis Henrici IV augustæ memoriæ, neque funesti illius & execrabilis parricidii ullam fuisse factam mentionem, sed solum supra relata de Luthero & Calvino, ad quæ excanduerat Lubecensis. Examinatus etiam fuit concionator, & acriter ad profitendam veritatem pressus, qui non tantum verbis innocentiam suam cum summa tantæ impietatis execratione egregie purgavit, sed etiam ad codicem suum in quo exemplaria concionum suarum descripta ostendebat provocavit, apologiaque publice in lucem emissa calumniatores suos insectatus est, quorum nullus est inventus, qui calamum in contrarium movere ausus fuerit. Quæ omnia in acta publica eodem anno MDCX relata, horumque exemplum illustri D. de Boissise Henrici IV felicis memoriæ apud Colonienſes legato, qui de rei veritate plenius informari voluit traditum, sed & plura alia tum Franciæ polemarcho D. de Chastres ad Castra Juliacensia agenti; tum primoribus exercitus Gallici ducibus a senatu Colonienſi missa, quibus omnibus ita tunc satisfactum, ut ipsimet animadversa calumnia insulsum figmentum ultro exploserint, neque amplius quicquam ad plenam & integram tam manifestæ falsitatis probationem a senatu Colonienſi desideraverint.

His omnibus non obstantibus auctor libri cui titulus *Le Mercure François, ou suite de l'histoire de la paix &c.* anno 1611 apud Joannem Richer Parisiis editi p. 514 calumniam Lubecensis ut veram historiam accipiens suis commentariis inseruit, pluraque addidit Reipublicæ Colonienſi contumelioſa, nempe magistratum loci ceu qui semper cum hostibus regis amicitiam coluisset, Lubecensem illum diligenter requiri jussisse, edictoque publico vetuisse, ne quis qui Coloniæ moraretur, concionatores in ecclesia verba ad populum facientes interloquendo turbaret, aut etiam Mulhemium ad audiendum conciones se conferret, ad hæc patheticas quasdam & tragicas declamationes miscens, quibus auctor id quod narrat suo seculo evenisse indignatur, Colonienſibusque invidiam ingerere conatur, quasi hoc genere concionum magnopere delectentur, prædicatoresque illos foveant & turbari vetent, qui regum & principum parricidia & cædes publice commendare non dubitant.

Ubi Goloniam primum allatus est liber ille *Le Mercure François*, ad impudentissimum & vanissimum commentum exhorruit magistratus, probeque gnarus, quale est ingenium hominum, narrationem illam quantumvis falsam imo & incredibilem in publicis annalibus conspectam apud plures fidem inventuram, ideo communi consilio sic faciendum esse decrevit, scilicet quæ hac de re actis publicis testata erant & comperta, annoque superiore MDCX legato regio D. de Boissise exercitusque Gallici ducibus ad Juliacensia castra agentibus communicata in lucem proferenda, tum calumnias quas commentator ille ad concitandum Francorum in Colonienſes odium acerbissime congesserat, arrepta veri spongia detergendas. Quod & fecerunt edito Latine & Gallice libello hoc titulo.

Apologia senatus imperialis & liberæ civitatis Coloniæ Agrippinæ adversus calumnias anonymi cujusdam scriptoris Gallici, qui eadem Henrici IV christianissimi Galliarum regis in eadem civitate publice pro concione suffragante magistratu laudatam, & alia quædam falsa de eodem senatu in annalibus suis commemorat. Coloniæ Agrippinæ excudebat Joannes à Mertzenich 1611 in 4 pagg. 16 pro Latina; totidem pro Gallica. Extat utraque Paris. in Regia L. 690.

Prima parte factum concionatoris eique insultantis Lubecensis exinde fugitivi, ut supra relatum est, tumque cùm esset recens legato regio probatum ex actis publicis depromitur. Addunt cùm omnia hæc sint publice gesta, & auctori Mercurii Gallici nota esse debuerint, hunc personæ quam agebat oblitum, neque historicum sed accusatorem agere voluisse, qui invidiosum illud commentum a Lubecensi ejusque asseclis Lutheranis ad regendam insuſitati facinoris infamiam excogitatum avide arripuerit ac lectoribus suis cupide ingesserit, in eoque exaggerando tantum conatum sumserit.

Tum altera parte quæ ex suo addit auctor ceu meras calumnias serio refellunt. » Quis, *inquiunt*, commentatori illi prodidit nos unquam cum regis « vel regni hostibus amicitias & fœdera contraxisse? « quis eorum leges quis conditiones evulgavit, ut « hoc nomine publice ab eo taxari & reprehendi « mereamur « Adjiciunt neutralitatem ab ipsis semper cum omnibus probante etiam rege servatam, ab Henrico IV ceu amicos habitos & multis beneficiis affectos, privilegia sua ut Hanseaticæ civitatis ab ipso confirmata, recens a Ludovico XIII ejusque matre regina regente ut respublica Colonienſis a suis exercitibus incolumis servaretur jussum. Nolumus etiam, *inquiunt*, a quoquam dubitari, quin « si monachum jactitatæ illius concionis auctorem « tantæ impietatis & temeritatis reum deprehendissemus, operam utique daturi fuissemus, ut nos « minime hoc probaturos fuisse, sed potius eum « merita ob id animadversione punitum esse constaret, cujus in contrarium inventa innocentia, & « convitiatoris illius Lubecensis detecta audacia, « omittere nequivimus, quin proposito publico edicto id statueremus quod tam insuſitati facinoris temeritas exigebat: nempe de apprehendendo illo « calumniatore, nam nullo unquam edicto prohibitum protestantur, ne quis concionatores in posterum turbaret, edictum verò de vitandis excusionibus Mulheimensibus longe antea sanctum fuisse, quam habitæ illius concionis dies illuceſceret,

Quare tandem ut finiamus, *inquiunt*, aperte « denunciamus, vulgamus, & protestamur, histo- « riam quam loco designato auctor a nobis citatus « licèt anonymus recitare se dicit, non pro histo- « ria, sed pro inani fabula & vanissimo figmento « esse habendam, neque calumnias quibus passim « in narratione illa distringimur nos ullo modo ag- « noscere nisi ut calumnias historico prorsus indi- « gnas: qui si æquus est & injuriam nobis illatam « agnoscere potest, patietur se moneri, ut errorem suum retractet, nostroque honori & existi- « mationi satisfaciat: sin minus ferendum sibi exis- « timabit, si ipsi injuriam hanc a nobis propulse- « mus, neque in Gallicis annalibus ea de nobis ju- « dicia taciti extare velimus, quæ reipublicæ nostræ « sunt inimica, & apud posteritatem propemodum « ignominiosa. «

Hæc paulo fusius placuit referre, quia liber Gallicus *le Mercure François* etiammum omnium manibus teritur, cùm Apologia Colonienſium citata ut

pote

pote inter folia volantia ut aiunt referenda, etiamsi cùm primum edita est, communis, nunc paucis cognita sit: aliunde verò et re & honore ordinis plurimum interest, ut innocentiam sodalis nostri Ambrosii, cùm primum impugnata est, in aperto fuisse positam omnes sciant, eumque scripsisse ac edidisse

Apologiam adversus suos calumniatores, Coloniæ 1610. Quæ haud dubie apud nostros Colonienses, & in aliis ejus urbis bibliothecis adhuc servatur.

F. AUGUSTINUS QUINTIUS.

1611. F. Augustinus Quintius Illyricus Epidaurensis seu Ragusinus patria & professione ad Ecclesiam Cursulanam, quæ aliàs *Corcyra Melana* dicitur, sub Ragusina a Clemente VIII anno MDCIV promotus, tum a Paulo V ad Massam Lobrensem sub Surrentina translatus fuit anno MDCV, quam annis quinque pie & diligenter administratam a Deo ad meliora vocatus reliquit anno MDCXI ex Ughello & Fontana in Theatro & Monumentis, ubi fatetur se omisisse inter Cursulanos.

Illyrica Grammatica edenda se subscripsisse asserit Fontana ut testis oculatus, unde & suas in hoc opere partes habuisse verisimillimum.

F. CHRISTOPHORUS A CRUCE.

1611. F. Christophorus a Cruce Hispanus patria Consaburanus *Consuegra* vulgo dicunt in diœcesi Toletana ineunte seculo XVII claruit, & teste Antonio in Bib. Hisp. scripsit ac edidit

Tratado de la esperança cristiana, Toleti, Thomæ de Gusman 1611 in 8.

F. JOHANNES MARIETA.

1611. F. Johannes Marieta Hispanus Victoriæ provinciæ Alaviæ Tarraconensis civitate nobili natus, ordini nomen dedit adolescens in patria, & octobris XVII anno MDLXXI professus est in manibus F. Antonii Navarri tum prioris, ut ipsemet narrat *Hist. Eccl.* lib. XIV fol. 201. *b*. Ejus exemplum secutæ fratris ejus germani Matthiæ Lopez de Marieta filiæ duæ in monasterio ordinis de Crucifixo nuncupato Cordubæ sub illustri fœmina sorore Beatrice de Haro marchionissa del Carpio Ludovici Mendez de Haro vidua sacri illius gynecæi & fundatrice, & post professionem præfecta se christo consecrarunt. Obiit verò Marieta noster cum sanctitatis opinione mense decembri MDCXI in conventu S. Thomæ Matritensi. Vir fuit Historiæ suæ præsertim gentis scrutator indefessus Ecclesiasticæ, rerumque sui ordinis studiosus explorator. Hæc verò ab eo prodierunt Hispane omnia:

1. *Historia Ecclesiastica de todos los santos de España, donde se cuentan muy particularmente todas las vidas, martirios, y milagros de los santos y santas propios, que en esta nuestra España ha avido, assi de Martires, pontifices, confessores como no pontifices, y religiosos de todas ordenes: y los concilios que ha avido desde el tiempo de los apostolos hasta agora, con otras cosas muy curiosas de todas las ciudades de España que nunca han sido impressas*, Conchæ, Petri del Valle 1596 in fol. P. I pagg. 320: P. II. *De la orden de Predicadores* pp. 424: P. III. *De la orden de san Francisco* pp. 108: P. IV. *De las otras ordenes* pp. 119. Subjicitur *Tratado de las fundaciones de las ciudades &c.* pp. 105.

2. *Catalogo de todos los arçobispos que a avida en la S. Iglesia de Toledo desde S. Eugenio hasta los tiempos de agora*, Matriti 1600 in 4.

3. *Vida del venerable P. F. Luis de Grenada*, Matriti, Joannis de la Cuesta 1604. Quæ brevi compendio perstricta operibus Granatensis Hispanis præfigi solet. s. e. XVII.

4. *El martirio del santo Inocente de la Guardia, y de santa Casilda virgen natural de Toledo*, Matriti, La Cuesta 1604 in 8.

5. *Historia de la santa Imagen de nuestra Señora de Atocha, que esta en la capilla real de su magestad en el convento de los Predicadores de Madrid, con la vida del P. Fray Juan Hurtado de Mendoza fundador del mismo convento*, Ibidem 1604 in 8.

6. *Vida de santo Raymundo confessor de la orden de santo Domingo.*

7. *Catalogo de algunos prelados de la orden de Predicadores, que se han podido hallar en algunas historias dirigido por el autor al R. P. Maestro de la orden Fray Geronimo Xavierre*, Matriti, La Cuesta 1605 in 4, foliolis 32 seu pp. 63.

8. *Historia de los milagros de nuestra señora del Rosario, que esta en el convento de Victoria y su origen*, Matriti, Ludovici Sanchez 1611 in 8.

Ejus meminerunt Fernandez, & Nic. Antonius *Bibl. Hisp.*

F. JOHANNES SAULIUS.

F. Johannes Saulius Ligur Januensis, e stirpe nobili oriundus, & conventus S. Dominici ibidem alumnus, sub finem seculi XVI & initia sequentis claruit sacræ theologiæ magister, Paulo V summo pontifici gratus in primis & acceptus, qui prioris munere in suo S. Dominici Januensi, & in S. Crucis Boschensi cœnobiis functum ad Alerien- sem in Corsica sedem evexit anno MDCIX die XV junii. Eam verò Ecclesiam altero consecrationis anno reliquit ad superos a Deo vocatus anno MDCXI. Ejus meminere Sopranus, Oldoinus in Athen. Ligust. ubi ait errore typorum actidisse, quod *Scalus* ab Ughello in Ital. Sac. nuncuperur. Hæc ejus opera MSS dicunt in Bibl. S. Dominici Januæ servari: † 1611.

De libertate seu libero arbitrio adversus Calvinum.

Commentaria in tertiam partem Summæ S. Thomæ de Aquino.

Expositiones Geneseos.

F. LACTANTIUS CREMONENSIS.

F. Lactantius Cremonensis Italus, a patria & professione sic nuncupatus, sacræ theologiæ lector agebat in cœnobio ordinis Cremonensi anno MDCXI, cùm provinciæ suæ Lombardiæ nomine ad comitia ordinis Parisiis eo anno coacta missus est, qui conclusiones publice propugnaret theologicas, quas & justo volumine edidit hoc titulo: † 1611.

Excelsum Deipara Virginis encomium ex Thomistica doctrina excerptum. Capitibus XXVIII constat, quibus hymnus, *Ave maris stella* ab auctore illustratur. Ad calcem sic legitur: *Proponuntur discutienda Lutetiæ Parisiorum in æde D. Jacobi pro solemni celebratione comitiorum generalium ordinis Fratrum Prædicatorum*, Cremonæ, Draconii & Zannii 1611 in 4 pp. 56. Extat Parisiis in Regia D 1137.

Eodem volumine regio extant una ligatæ *Theses de eucharistia* pp. 24 in 4 constantes, sed quibus desunt primum & ultimum foliolum. Hinc quis auctor certo præstare non possum, sed in indice bibliothecæ eidem Lactantio tribuuntur, & ipse innuere videtur, cùm initio primarum Thesium de

Sec. XVII. Virgine, asserat aliâs se de Christo Domino edidisse ac defendisse.

Idem ille Lactantius videtur, qui in actis capituli generalis citati vocatur *F. Lactantius Cirioli de Cremona*, & ad magisterium promovetur, nam de more qui ejusmodi theses in comitiis generalibus propugnant, eo honore decorantur.

F. LUDOVICUS NOCILLA.

1611. F. Ludovicus Nocilla Panormi Siciliæ insulæ urbe primaria natus, & ibidem ordinem amplexus sub initia seculi XVII claruit. Sacræ theologiæ professorem fuisse ferunt doctrina & pietate commendatum. Ex Hispano Italice vertit

Libro dell' Historia, e de' miracoli fatti ad invocatione di Nostra Donna di Monserrato, Panormi, Jo. Antonii de Franciscis 1607 in 8.

Meminit & auctoris & opellæ Antoninus Mongitore Bibl. Sic.

F. LUDOVICUS DE URRETA.

1611. F. Ludovicus de Urreta Hispanus Valentini conventus in provincia Aragoniæ alumnus sacræ theologiæ præsentatus ineunte seculo XVII claruit, & scripsit deditque in lucem

1. *Historia Ecclesiastica politica, natural, y moral de los grandes y remotos reynos de la Etiopia, monarchia del emperador llamado Preste Juan de las Indias: muy util y provechosa para todos estados, principalmente para Predicadores*, Valentiæ, Petri Patritii Mey, & Philippi Pincinali 1610 in 4 pagg. 731.

2. *Historia de la Sagrada orden de Predicadores en los remotos reynos de la Etiopia. Trata de los prodigiosos santos, martyres y confessores, inquisidores apostolicos, de los conventos de Plurimanos, donde viven nueve mil Frayles, del Alleluya con siete mil, y de Bedenagli de cingo mil monjas, con otras grandezas de la religion del Padre sancto Domingo*, Valentiæ, Joan. Chrysostomi Garriz 1611 pp. 416.

De quibus operibus eruditi alii aliter sentiunt, nos hoc unum contendimus Urretam ab implanatorum falsariorumve crimine immunem omnino esse, nec quid quod verum ipse non putaret edidisse: utrum autem cujusdam Æthiopis agyrtæ Joannis Baltazari fraudibus illectus & circumventus fuerit, facilioriſque fidei hominem se præstiterit ac levioris, id peritorum certe cordatorumque relinquimus arbitrio & criterio.

F. MICHAEL LLOT DE RIBERA.

† 1611. F. Michael Llot de Ribera Catalanus Perpiniani ad ordinem ascitus sub finem seculi XVI claruit a pietate, eruditione & in agendis dexteritate commendatus. Annis pluribus theologiam apud suos professus laureaque magisterii insignitus, pro obtinenda S. Raimundi canonizatione legatus & orator a rege catholico Philippo II totoque Cataloniæ principatu Romam missus est, reque feliciter confecta gymnasii nostri Dertusensis datus est regens in actis cap. gen. MDCI Romæ celebrati, obiitque tandem anno MDCXI. Ejus cum laude meminerunt Diagus *Hist. prov. Arag.* lib. 2 c. 88 fol. 257 b, quem hic excipimus, Lopez P. IV lib. 4 cap. 2 p. 792 a, Fernandez qui Barcinonensis conventus alumnum contra Diagum & Lopez asserit, quod discutiant gentiles, Antonius in Bibl. Hisp. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Ad SS. D. N. Clementem VIII P. M. De laudabili vita & de actis hactenus in curia Romana pro canonizatione B. P. F. Raymundi de Peniaforti enarratio*, Romæ, Dominici Gilliotti 1595 in 4 pp. 119. Extat Parisiis in Regia H 1691 & in Mazarin. Prodiit rursus ibidem 1599.

2. *Epitome sive collectio eorum omnium, quæ a Petro Lombardo sententiarum magistro in suis IV libris conscripta reperiuntur*, Perpiniani, Samsonis Arbus 1594 in 8. Auctorem impetit Alva *Sol. Verit.* Rad. 317 col. 2068, sed telo obtuso.

3. *Vitâ venerabilis sororis Mariæ Reggi & Maxæa Chiensis tertii ordinis S. Dominici*, Barcinone, apud Angladas 1606 in 8 pp. 323. Sororem hanc Romæ anno 1600 jan. 7 ætat. 48 cum sanctitatis fama defunctam, & ad Minervæ sepultam ultimus ejus confessarius in vita spirituali direxerat. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

4. *Historia de la santissima reliquia del bras y man esquerva de sant Joan Baptista*, Perpiniani 1590 in 4. Quæ nempe reliquiæ apud nostros Perpi... tenses asservantur.

5. *Libre de la Translacio dels invincibles martyrs de Jesu Christ SS. Abdon y Senen, y de la miraculosa ayguade la santa tumba del monestir de sant Benet en la vila de Arles en lo comptat de Rosselò*, Perpiniani, Samsonis Arbus 1591 in 8.

F. RAPHAEL RIPA.

† 1614. F. Raphael Ripa vernacule *Riva* Venetus, conventus SS. Joannis & Pauli ibidem alumnus, egregiis suis dotibus ordinem & patriam mirum illustravit, orator, philosophus, theologus, Ecclesiastes, ubique præstantissimus. Patavii ubi studia exegit, ingenii sui specimen juvenis adhuc XXII circiter annorum dederat in academia: exinde sodalibus suis docendis applicitus, eo majorem sibi famam comparavit, quod cum profunditate doctrinæ elegantiam & puritatem orationis conjungeret. Suavissimis ejus moribus captus F. Hieronymus Bernerius noster cardinalis Asculanus dictus theologum in familiam ascivit: tum eodem agente Paulus V ad sedem Corfolensem (Corcyra Melana a Latinis dicitur in insula ejus nominis) sub Ragusina promovit XII sept. MDCV, ex qua ad Clodiensem vulgo Chiozza transtulit XIV novemb. MDCX, quam alteram iniit Raphael XVII april. anni sequentis MDCXI, sed paucis mensibus rexit immatura morte raptus IX julii ejusdem anni ætatis XLII in conventu suo nativo SS. Jo. & Pauli in quo & sepultus. Hæc reliquit ingenii sui monimenta:

1. *Commentaria & Quæstiones ad S. Thomæ Aquinatis de ente & essentia tractatum: quibus & quæ omnia difficiliora tota pene Aristotelis metaphysica tractari solent examinantur, & ipsius B. Doctoris litera, & quæ in ejus gratiam Cajetanus cardinalis olim scripsit, ab omnibus tum verò præcipue recentioribus, qui hæc & illam hactenus impugnarunt, propugnantur*, Romæ, Aloysii Zannetti 1598 in 4 pagg. 975. Cardinali Asculano dicto ex ipsius ædibus ab auctore opus nuncupatum, quæ epistola ut & prologus ad lectorem legi merentur. In his F. Peregrinum Zagattum lectorem Adriensem in primis eruditum, provinciæ Dalmatiæ postea præfectum, in philosophia, tum & viros familiæ nostræ celebratissimos Patavii & Bononiæ in Theologia audivisse se testatur. Prodiit opus rursus, editionem curante F. Francisco Hieronymo Orengh Ticinensi sacræ theologiæ lectore, Forolivii apud Savorettios 1626 in 4 pagg. 882.

2. *Ad S. Thomæ Aquinatis totam primam partem quæstiones & dubitationes scholastica, quibus ejusdem angelici doctoris litera universa brevissimo primum epilogo concluditur, mox explanatur ac firmatur: demum una cum iis quæ ejus causa scrip-*

Digitized by Google

ſit Cajetanus cardinalis ab omnibus cum vero præcipue recentioribus, qui ad hanc uſque diem ſunt ei adverſati, integra uſquequaque defenditur, Venetiis, Marci Antonii Somaſchi 1609 fol. pp. 922. Tum erat epiſcopus Curzulenſis, & opus finiiſſe ſe ait apud ædes SS. Joan. & Pauli die ſabbati XI martii MDCVIII ætatis XXXIX. Quod & cardinali Aſculano nuncupat e Venetiis kal. dec. 1608. Quæ epiſtola, ut & prologus ad lectorem merentur legi, in quibus præter cardinalis laudes ſui ipſius ſtudiorum rationem elegantèr narrat.

3. *In funere Bernardini Paterni Medicinam Theoricam in academia Patavina primo loco profitentis, & ejuſdem univerſitatis præſidis ac gubernatoris viri clariſſimi oratio F. Raphaelis Ripa Veneti ord. Prædic.* Patavii, Pauli Mejeti 1592 in 4 pp. 14. Extat Pariſ. in Bib. Reg. P. 212. Annum ætatis XXII vix attigerat, cùm eam habuit in eccleſia noſtra S. Auguſtini de Padua III kal. februar. ejus anni, quam & eidem cardinali nuncupavit.

4. *Ad tertiam partem S. Thomæ quæſtiones & dubitationes ſcholaſticæ ejuſdem* laudantur in Monumentis MSS a F. Cherubino Torni mihi miſſis, ſed quæ fortè MSS ſerventur apud ſodales ſuos, nam prælum ſubiiſſe nemo refert.

Ejus cum laude meminit Fontana in *Theatro*, ſed & Ughellus *Ital. Sac.* T. V col. 1427. Elegans ei elogium ſcripſit F. Auguſtinus Superbi in Illuſtr. ſuis Venetis Lib. I p. 146, & lib. 3 p. 6: cæteros omitto.

F. SIXTUS LAMBERTUS.

1611. F. SIXTUS LAMBERTUS Etruſcus Lucenſis patria & profeſſione florebat anno MDCXI, quo ſub nomine Thomæ cardinalis Jorſii ex ordine Prædicatorum aſſumti commentarium in Pſalmos e tenebris erutum ac a ſe recenſitum typis commiſit Venetiis, cui ab eodem Sixto præfixa eſt

Ejuſdem Thomæ cardinalis vita, quam ſæpius laudat Altamura præſertim ad 1279, ubi de Ricardo Clapoël, & ad 1311, ubi de Thoma Jorſio, ſed levior eſt ſcriptiuncula: at commentarii recognitio & emendatio opus ſerium, laboriosum, ac non parvi pendendum. Vide quæ nos ſupra T. I p. 508 de auctore hujus commentarii cenſuimus.

F. THOMAS ROSA DE AQUILA.

1613. F. THOMAS ROSA DE AQUILA Inſuber & ſacræ theologiæ baccalaureus clarebat anno MDCXI, ejuſque habetur

Panegyricus ſereniſſimo principi Mauritio de Sabaudia S. R. E. cardinali dictus & editus, Ticiti 1611 in 4.

F. ANONYMUS GALLUS.

1611. F. ANONYMUS GALLUS ſcripſit ac edidit

Deſcription du Chapitre general de l'ordre des Freres Precheurs tenu a Paris en 1611 in 8. Extat Pariſiis in Regia H 2834.

F. SERAPHINUS SICCUS.

1612. F. SERAPHINUS SICCUS Inſuber Ticini ex nobili & antiqua ſtirpe *de' Secchi* anno MDLX natus, adoleſcens miræ indolis ordini nomen dedit in patria, quam ut & religionem ſuis virtutibus non parum illuſtravit. Mitto ſcholas & templa, in quibus & eximii theologi, & facundi oratoris ſacri laudem obtinuit, ut vir erat in agendis dexter & prudens a F. Paulo Iſareſio Mirandulano anno MDXCV procuratore ordinis unâ & vicario generali conſtituto mox ſocius, ac in partem ſolicitudinis allectus eſt, magnamque exinde ab innocentia vitæ moribuſque integerrimis in aula Romana ſibi comparavit famam. Anno verò MDCI Iſareſio ad Squillacenſem Eccleſiam evecto, Ticinum reverſus, mox a ſuis electus eſt prior, hinc biennio de more vix confecto Anconæ inquiſitor, & paulo poſt Mantuæ poſitus, ita ſe geſſit, ut & ducis animum ſibi conciliarit, & ſummo pontifici ſe maxime probaverit. Quo factum ut anno MDCVIII F. Auguſtinus Galaminius ordinis magiſter Romæ electus, viſitationes ſuas obire meditans, Siccum in iiſdem comitiis & vicarium ſuum in Urbe generalem, & ordinis procuratorem apud Paulum V conſtituerit, qui ſummus pontifex nominationem gratiſſimam habuit. Galaminio verò dum Pariſiis, ubi comitia ordinis coëgerat, anno MDCXI hæreret, inter purpuratos patres cooptato, anno ſequenti MDCXII Romæ Siccus ex vicario generali unanimi fere omnium electorum calculo ad ſummum ordinis regimen aſſumtus eſt, cùm ex ſexaginta votis ſex tantum cum ſuo ei defuiſſe narrent. Quam præclare parmam ſuam exornarit, referre mei non eſt inſtituti, de quo legi poſſunt Pius P. II lib. IV col. 392, Lopez P. IV Hiſt. Gen. Fontana in *Monum.* Chronicon parvum Conſtit. ac potiſſimum noſtri Joannis *Mahuet* prædicatorium Avenionenſe *Lib. V* c. 3, ubi egregia de actis Sicci relatio a F. Joanne Vincentio de Valentia Aragono, & ex ſociis generalis noſtri uno, ſcripta die ab ejuſdem morte altera. Breviter dicam triennium primum in viſitandis Italiæ provinciis inſumſiſſe, Bononiæque comitia generalia anno MDCXV habuiſſe: Hinc in Hiſpaniam progreſſum provincias ejus regni per biennium luſtraſſe, ac Oliſſipone comitia etiam generalia anno MDCXVIII coegiſſe: in Italiam reverſum viſitationes ex itinere obeundo Mediolani rurſus apud S. Euſtorgium capitulum generale anno MDCXXII celebraſſe: Roma tandem quo redierat, poſt annos paucos iterum exiiſſe, & Toloſam ubi comitia ordinis pro anno MDCXXVIII indicta erant acceſſiſſe. Mauſoleum tum novum idque magnificentiſſimum S. Thomæ de Aquino recens erectum erat: reliquias itaque ſancti doctoris ex antiqua capſa in elegantiorem ex argento deaurato illatas principe Henrico Condæo provinciæ proregе præſente poſt ſolemnem totius capituli proceſſionem, cui omnes civitatis ordines cum antiſtitibus Mirapicenſi, Vabrenſi, Aletenſi, Lutevenſi, ac in capite archiepiſcopo Toloſano Carolo *de Monthal* aſſiterunt, in illo Mauſoleo recondidit, quod feſtum fuit ex omni viventium memoria in ea urbe celeberrimum, & diei quo primum in illam anno MCCCLXIX corpus ſancti tranſlatum eſt ſolum ſecundum. His Toloſæ actis Rupellam ſe contulit Siccus regem Ludovicum XIII in ejus obſidione detentum ſalutaturus, a quo gratanter & honorifice exceptus, & Pariſios dimiſſus eſt, ubi reginas Mariam Mediceam & Annam Auſtriacam inviſit, quæ gratiſſimum habuerunt, & omni honore proſecutæ ſunt. Regia ſic benevolentia & auctoritate fretus, rebus ordinis in Gallia brevi compoſitis, urbem petiturus Lutetia Lugdunum contendit, cymbaque ſuper Rhodanum aſcenſa die altero nempe XII ſept. anni MDCXVIII Avenionem pervenit, quam tamen civitatem ingredi non eſt permiſſus, quod in regionibus quas percurrerat lues graſſaretur. Dum verò XL dierum ſejunctionem in villa proxima pati cogitur, ex itineris incommodis febri correptus intra ſeptimum diem grande æternitatis iter confecit mortuus XXIV ſept. ſub veſperam, & ad FF. Minores, quos Recolectos dicunt, in monte Fayeti.

Sæc. XVII. non multum distantes per modum depositi deportatus: donec anno MDCXXXII magister ordinis F. Nicolaus Ridolfi ejus successor illac transiens, solemni pompa funebri in conventum Avenionensem rettulit, ac in odeo ad majus altare condidit sub lapide cum hac epigraphe:

Hic jacet RR. P. Seraphinus Siccus magister generalis totius ordinis Prædicatorum, qui celebrato Tolosæ cap. gen. provincias Galliæ visitans obiit prope Avenionem 24 sept. 1628.

Conventum SS. Annunciationis Parisiensem ad S. Honorati visitans, severioremque in Fratribus legum nostrarum observationem animadvertens, tanta voluptate perfusus fuerat, eaque illos caritate amplectebatur, ut moriens cor suum iis legarit. Quod prior ejusdem conventus, qui cum Parisiis Avenionem usque & ad ultimum diem comitatus est, secum reportavit, & ad sinistrum latus majoris altaris appendit, ubi etiamnum visitur, hoc carmine grati animi monimento inferius insculpto:

Humani hic Seraphin patrisque Sicci
Ardens cor gelidus silex recondit.
Siccorum taceo vetus virensque
Germen, quod celebres tega vel armis
Heroas tulit inter hos supremum
Orbis præsulem & Italos proreges.
Vix mortale genus refert sapitve
Cor nostri Seraphin. Puto dedisse
Illi nomen originemque cœlos,
Nam sæcli impatiens, amoris igne
Totum sydereo ut seraph perustum
Divinaque perustione siccum
Arsit, nec proprio sinu teneri
Vitalis potuit calor, sed omnem
Ut Phœbus radiis adivit orbem,
Per mundi quatuor plagas, quaterque
Annorum quatuor vices parentis
Sacrum Dominici ordinem refovit.
Hoc Sicci modo cor silex recondit
Tibi cor filicis foret viator
Si siccis oculis pedem hinc referres
Nec cordi bona consepulta fleres.

Obiit Avenione A. S. MDCXXVIII *ætatis suæ* LXVIII.

In solemnibus ejus exequiis anno MDCXXXII a magistro ordinis ejus successore celebratis oratione funebri elegantissima parentavit P. Gregorius Ramart S. J. quam eodem anno Avenione typis editam servo in schedis. Rovetta ad 1612 hæc ei tribuit opera:

1. *Super tres libros Aristotelis de anima commentarium.*

2. *Tractatum de SS. Trinitate ad mentem S. Thomæ.*

3. *Del Rosario della B. Vergine.*

Quæ ubi serventur aut prodierint impressa vel MS utinam indicasset. Extant ejus

Epistola encyclica ad ordinem cum actis capp. genn. quibus præfuit edita numero quinque. Quin plura ejus in archivo ordinis habeantur, nullus dubito, ut V. G. orationes quas statis diebus procurator ordinis generalis coram summo pontifice habuit.

Ejus effigies statim a morte a perfecto pictore nomine Guillermi depicta curante scilicet conventus nostri Avenionensis priore F. Joanne *Carquet* in eodem conventu servatur.

F. ALPHONSUS DE VILLALPANDO.

1612. F. Alphonsus de Villalpando qui *Ildephonsus* aliquando nuncupatur, Aragonus Ilerdensis in Catalania conventus alumnus, sacræ theologiæ magister, provinciæ Aragoniæ præfuit provincialis, & cœnobii S. Ildephonsi a consanguineo suo & cognomine illustri viro Alphonso de Villalpando ineunte sæculo XVII Cæsaraugustæ fundati, & anno MDCV in comitiis ordinis Pinciæ habitis acceptati perpetuum regimen sibi commissum habuit translato etiam in novam illam domum filiationis jure. Cùm autem ob varia impedimenta præfatum cœnobium erigi & ædificari non cœperit nisi anno MDCXII ex præscripto capituli generalis eo anno Romæ habiti, perfectumque videatur ante annum MDCXVIII ex actis capituli generalis tum Olissipone coacti, ad ea usque tempora Alphonsum nostrum vixisse conjicimus, cujus tamen notitia plenior a suis gentilibus expectanda, & ab illis hic addenda. Inter scriptores recensetur, ceu a quo prodierit

Artium cursus brevis, dialecticam, logicam, physicam generalem & particularem tomis duobus complectens.

Sic nostrum Jacobum Quetif monebat Hyacinthus de Parra in Memorialibus MSS ad eum missis, & habet etiam Antonius in Bibl. Hisp. sed hic emendandus, cum ejus duplici loco meminit, & ceu duplicem auctorem profert: primo sub nomine *Ildephonsi* suo ordine juxta litteram I: secundo Appendice altera sub nomine *Alphonsi* p. 316 tomi secundi, quod monendum fuit, ne quis delusus scriptores duos autumet, qui unus revera & idem est homo.

F. ANGELUS VINCENTIUS CERVA.

F. Angelus Vincentius Cerva Italus patria & professione Bononiensis, Ecclesiastes sua ætate facundus & elegans sub finem sæculi XVI & initia sequentis claruit, qui gravibus demum infirmitatibus ac lecto affixus, cum musis amœnioribus, quibus semper deliciatus fuerat, ægritudinem solabatur, amanuensique sequentia e lectulo dictavit testibus Vincentio Rivalio ad 1610 & Rovetta ad 1612. 1612.

1. *Il Clorindo. Tragicomedia*, Etrusco carmine.

2. *Il Guglielmo d'Aquitania. Tragicomedia*, Etrusco item carmine: sed a nostro Joanne Michaele Pio ultima manu limato.

Aliud ejusdem generis opus concinnarat, sed cujus titulus Rovettæ memoriam fugit. Hæc porro Bononiæ servata.

F. CYPRIANUS DA RAMONDAZZO.

F. Cyprianus da Ramondazzo sive *del Castiglione* Aprutinus, theologus & concionator eximius, prioris munere pluries in sua provincia S. Catharinæ Senensis dicta functus, scilicet Theate & Neapoli in S. Severo, & in S. Maria de Arcu, bis etiam eidem provinciæ Aprutinæ & semel Russiæ præfuit provincialis. Augustino Galaninio ex magistro ordinis cardinali episcopo Auximatensi perquam acceptus fuit, & in ejusdem familiam ascriptus rerum suarum summus administer. Sic Toppius Bibl. Neapol addens obiisse Presenzani non longe a tabernulis Tianensibus. Nulla ejus opera recenset. 1612.

F. DOMINICUS CEVA.

F. Dominicus Ceva Ligur, & ut videtur Januæ natus & ordinem professus, nam & alii ejus agnominis Januenses cives laudantur, in mathematicis ingenium potissimum exercuisse dicitur, in iisque non parum emicuisse circa finem sæculi XVI & initia sequentis, quo anno MDCXII ætatis LXX abiit ad superos. Hæc ab eo relicta opera apud 1612.

Digitized by Google

ſuos Januenſes ſervata MS laudantur ex Soprano ab Oldoino in Athen. Liguſt.

Opuſculum de arte gnomonica.

De cometa viſo anno MDLXXX *diſcurſus adverſus aſtrologos lingua Italica.*

Quadrans omnium horarum.

Tractatus de menſurationibus geometricis.

Tabula radiorum ſolis.

Cirometria contra Levini Hulſi circinum proportionalem.

Analemmata diverſorum.

Chaos mathematicum.

Quiſquilia chaos mathematici.

F. FRANCISCUS DE PEREDA.

1612. F. Franciscus de Pereda Hiſpanus Mantuæ Carpetanæ natus, ac ejuſdem civitatis regii Matritentis conventus noſtræ Dominæ de Atocha profeſſus, & prædicator generalis, cujus cum laude meminit Ægidius Gonçalez Abulenſis *Teatro de Madrid* pag. 242, & Antonius in Bibl. Hiſp. Scriptis *La Patrona de Madrid nueſtra Señora de Atocha*, Pinciæ 1604 in 4.

Hoc eſt Imaginis hujus B. V. Hiſtoria & miracula cum domus hujus ordinis deſcriptione. Meminit & Alphonſus Fernandez æqualis, eumque eruditione pietateque conſpicuum obiiſſe anno MDCXII teſtatur: ſed & F. Joannes Lopez P. IV pag. 177, eum ſancti officii conſultorem fuiſſe pluribuſque provinciæ ſuæ locis atque conventibus præfuiſſe aſſerent. Egregie vero commendat ejuſdem ſodalis F. Gabriel de Cepeda Hiſtoriæ de Atocha p. 293, dicens inter alia ſocium a magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco allectum, & mortuum 11 April. MDCXII, profeſſionis LV.

F. HIERONYMUS BEROARDUS

* 1612. F. Hieronymus Beroardus Venetus apud Ludovicum Jacob laudatur in Bibl. Pont. ceu qui ſub Paulo V claruerit, ineunte ſeculo XVII. Edidit verò opus hoc titulo:

Iſtoria delle vite de' ſommi Pontefici, Venetiis 1612 in 4. Extat Romæ in Caſanat.

* Oldoinus in Athen. Rom. p. 674, laudat & auctorem & opus, ſed nec patriam nec familiam indicat.

F. HIERONYMUS CAPREDONIUS.

* 1613. F. Hieronymus Capredonius Italus Cenomanus Soncinas patria & profeſſione, in ſtudio generali Bononienſi regens primarius, tum Mantuanus fidei quæſitor generalis, in comitiis ordinis Romæ MDCVIII & MDCXII affuit pro provincia utriuſque Lombardiæ electus, ſeditque in utroque diffinitor. Ejus æqualis Fernandez teſtatur primos inter Italiæ theologos ſua ætate celebratum, paucoſque habuiſſe pares, ac ſcripſiſſe

Volumen controverſiarum de auxiliis divinæ gratiæ.

Editum ſit nec ne tacens. Plura alia addit Rovetta ad 1621, ad quem uſque claruiſſe ait, ſcilicet

Quæſtiones Metaphyſicæ de anima rationali indeficientia, de cognitione animæ ſeparatæ, de cœleſtibus corporibus, de animatione cœli, de ſubſtantiis ſeparatis, de earumdem cognitione & cogitationis medio.

Commentaria in D. Thomæ de Aquino primam partem, ea proculdubio quæ ſacræ theologiæ profeſſor legerat, quæ *Reportata* vulgo dicunt, quæ etſi non ſemper prælo parata ſuum tamen pretium habent, & editis ſæpius ſunt præferenda.

F. INNOCENTIUS CYBO GHISIUS.

* 1613. F. Innocentius Cybo Ghisius Italus Ligur Januenſis patria & profeſſione, conventus S. Dominici alumnus ex antiqua & nobiliſſima principum Maſſæ & Carrariæ ſtirpe oriundus, virtutibus omnibus abſolutus, poëta clarus, inſignis orator, theologus eximius, cujus magiſterium in actis cap. gen. Valliſoleti MDCV approbatur, ad hæc Eccleſiaſtes facundus & fœcundus, quo inquit Oldoinus, eloquentiorem in concionem aſcendere ſuo ævo Italia non vidit, neque audivit libentius, & dicere & ſcribere deſiit, uti & vivere anno MDCXII. Ejus præter Oldoinum citatum in *Athen. Liguſt.* meminere Sopranus *Script. Ligur.* & Rovetta noſter ad 1613. Hæc ſunt ab eo rei litterariæ relicta monumenta:

1. *Diſcorſo nell' anniverſario della pace publica*, Januæ 1587 in 4.

2. *Orazione della publica libertà innanzi al ſenato Genoveſe detta*, Januæ 1588 in 4.

3. *Dialogo della nobiltà della famiglia Cybo*, Ibidem, Hier. Bartoli 1588 in 4 pp. 116. Opus Alberico Cybo principi di Mazza nuncupatum.

Extat Pariſiis in Regia K 1134.

4. *Pompe funebri diviſe in cinque dialogi*, Firmi 1597 in 4.

5. *Orazione nella pompa funebre di Filippo II rè catolico delle Spagne*, Lucæ 1598 in 4.

6. *Conſiglio a conſiglieri. Trattato &c.* Mediolani, Pacifici Ponzii 1602 in 4. Extat Pariſiis in Regia R 1432, & Romæ in Imperiali.

7. *Orazione nel principato d'Agoſtino Pinelli dogado di Genoa*, Januæ 1609 in 4.

8. *Miriblia Tragedia*, Ibidem, Eodem anno in 4.

9. *Feſte. Poema Etruſcum.*

10. *Vita di ſan Jacinto dell' ordine de' Predicatori.*

11. *Diſcorſi morali ſopra i ſette ſalmi della penitenza*: Tomus I, Venetiis 1607: II, Ibidem 1609. Poſtea hi duo priores tomi Venetiis, Bernardi Giunti 1610 in 4. Tomus III ad verſiculum 9 pſalmi CXLII, *Auditam fac mihi mane miſericordiam tuam*, Ibidem, Hæredum Damiani Zenaro 1610 in 4. Laudatur & recentior editio, Ibid 1627 in 4.

Hos recognitos Auguſtinus Baretti de quo poſtea ad 1630 lingua Gallica donari a Joanne *Baudoin* curavit, & Ambroſio Spinola exercitus Hiſpani in Belgio imperatori nuncupavit, & prælo dedit Pariſiis Dionyſii Thierri 1630 Tomis tribus in 8. Quæ verſio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Præter hæc typis expreſſa, MS prælo parata habebat hæc alia

12. *Trattato della nobiltà in genere.* Sic Oldoinus.

13. *Quareſimale, e diſcorſi per le domeniche, e gli feſti dell' anno.* Sic Rovetta.

14. *La Religioſa corona di Francia. Diſcorſo di Fra Innocentio Cybo.*

Extat Pariſiis in Regia cod. MS 10358 in papyro a me Jacobo Echard viſus.

F. JOANNES BAPTISTA BRACCESCHI.

† 1613. F. Joannes Baptista Bracceschi Etruſcus gente, patria Florentinus, conventus S. Marci ibidem alumnus, ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis claruit linguarum præter Etruſcam maternam Latinæ, Græcæ, Hebraicæ, aliarumque orientalium peritiſſimus, orator, Poeta, mathematicus, theologus, in omnibus eminens, in ſanc-

Sec. XVII. torum Patrum Latinorum & Græcorum lectione verſatiſſimus, ut & in utraque hiſtoria Eccleſiaſtica & profana, vir ut ex operibus ab eo relictis conjicere licet ſtudio totus deditus, otii impatiens, nec niſi præclara & ad eruditionem ſpectantia meditatus, ut mirum ſit a Fontana inter illuſtres provinciæ ſuæ Romanæ omiſſum fuiſſe : Ejus tamen honorifice meminerunt Philippus Ferrarius in catalogo SS. Italiæ ad diem 6 junii, ubi de S. Vincentio Martyre epiſcopo Mevaniæ, & Tamajus in Martyrologio Hiſpano ad eumdem diem T. III p. 441. De eo ſic legitur in codice MS Bibl. S. Marci Arm. 1 n. 199 : *In una cronichetta* MS *de' Padri di S. Marco ſi legge : Il Padre Frà Gio Battiſta Bracceſchi Fiorentino fù padre molto ſtudioſo, e molto eſperto nelle lingue Greca & Hebrea, fù inſieme matematico inſigne. Reſto di vivere nel* 1612. Ejus operum unicum tantum mihi occurrit typis excuſum hoc titulo :

Diſcorſi del R. P. F. Gio. Battiſta Bracceſchi dell' ordine de' Predicatori, ne quali ſi dimoſtra, che due ſanti Hercolani martiri ſiano ſtati veſcovi di Perugia, Camerini, Franc. Gioioſi 1586 in 8 pp. 126 & 46. Extat Pariſiis in Bibl. Reg. K 1321. Sunt autem novem diſcurſus : in ſeptem primis agit de duobus SS. Herculanis, in octavo vitam habet S. Britii & quorumdam aliorum SS. urbis Spoleti, omnium fratrum primi S. Herculani. Nonus apologia eſt & defenſio a ſe in ſuperioribus dictorum.

Plura autem MSS ſervantur in Bibl. dicta *S.* Marci Arm. 1 hoc ordine :

1. Cod. 191. *Due libri delle deſcrizzioni e conjetture de' paſſati ed ultimi tempi della chieſa di F. Gio: Batt. Bracceſchi.*

2. Cod. 192. Γ'εγχειλες ; *quæ continet epigrammata Græca in laudem ſanctorum & virorum illuſtrium a quodam Dominicano Florentino compoſita : in iis* Ζωϊδιος ἐπίσκοπος τῆς φλωρεντίας *&* Ἰωάννης ὁ τῶ γκαλδίρτω. *Laudantur &* Θωμᾶς ὑμῶν, *&* ὁ Νικόστιος ὑμῶν, *& ſunt ut puto* (ſic in catalogo) *F. Jo. Bap. Bracceſchi Florentini, cujus Ænigmatum liber his epigrammatis adnectitur verſibus Latinis compoſitus.*

Ejuſdem precatoria ad Dominum Jeſum triadibus hendeca-ſyllaborum, quorum primus Italicus, ſecundus Latinus, tertius Græcus cum rhythmo ſeu potius ὁμοιοτελεύτῳ Italico in fine verſuum. Prin.

O glorioſo Iddio che ſol comprendi
Cuncta ſimul & torques, ſume vota
Μὲ, ἡ μοὶ πίμψαι ἄλλαν ἱκετηρίαν id eſt,
Mea, mihique expetenti auxilium adhibe :
Che ſe mai mi fu uopo ti ſie nota
Orationis vox jam exaudita
Ἐπὶ τῇ χρεῖᾳ δέησίν μοι σῦ πέμπε. id eſt,
In præſenti anguſtia aures tuas mihi inclina. Et ſic deinceps.

Ejuſdem carmina varia Latina, Italica, & Græca ; & Epiſtola ſoluta & ſtricta oratione.

Calendarium Græco idiomate ab eo compoſitum.

De ſacris reliquiis, quæ in eccleſiis Venetiarum ſervantur.

Et aliæ ejuſdem opuſcula.

Item ſanctiſſimi Cyrilli archiepiſcopi Alexandrini commentariorum ſuper Geneſim ſermo XIII *uſque ad* XX *interprete Fr. Jo. Bap. Bracceſco Florentino.*

3. Cod. 193. *Ejuſdem plura adnotanda ad opus ſuum Amphitheatri. Hic pater multa Latinis inſerit Hebraica & Græca, quibus linguis erat eruditus. Item varia ejus excerpta e SS. Patribus.*

4. Cod. 194. Cum orationibus variorum in cœna Domini & in adventu Domini habitis, *F. Jo. Bap. Bracceſchi orationes Latinæ & Etruſcæ.*

5. Cod. 195. *Ejuſdem Bracceſchi excerpta Geometrica & Arithmetica.*

6. Cod. 196. *Ejuſdem excerpta e libris de ratione temporum Bedæ Angloſaxonis.* Plura ſunt in eo codice fortè ejuſdem, ſed quia ei ſpeciatim non aſcribuntur, ideo ab his in præſenti abſtineo.

7. Cod. 197. *Alia ejuſdem excerpta miſcellanea.*

8. Cod. 198. *Ejuſdem conciones & alia.*

9. Cod. 199. *Prediche e ſtudi del medeſimo.*

10. Cod. 200. *I divini miſteri nelle riſpondenze e riſcontri de' giorni preſi dalla ſagra ſcrittura, e d'alle antiche e moderne iſtorie. Opera non più data in luce del P. Fra Gio. Bap. Bracieſchi Fiorentino : in cui per dimoſtrazioni aſtrologiche e nuova ſcienza ſi ragiona del vero principio del mondo, della deſcrizione e concordia de' tempi, dell' origini dell' ere, degli anni del Salvatore Chriſto.* Et varia ejus excerpta.

11. Cod. 201. *Ejuſdem varia collectiones.*

Item *Scartafaccio delli eſempi ed Iſtorie per l'opera della Nicanthropia del P. Bracceſchi.*

12. Cod. 202. *Varia ejuſdem collectiones præſertim ad opus edendum de gloria vera & prima civitatum chriſtianarum.*

Mirum in his ejus adverſariis apud S. Marcum ſervatis mentionem non fieri operis quod a ſe brevi edendum promittebat in nono diſcurſuum ſupra laudatorum : Spoletanis ſcilicet ſpondebat hiſtoriam eorum urbis ſeptem libris ſe ſcripturum, & de quibus quoque libro ſe acturum explicabat, quod opus ſi perfecit juxta propoſitum, nihil abſolutius deſiderari poteſt in hoc genere. Id autem tanto erga eam civitatem affectu expectandum dabat, ut quin pleraque jam apud ſe haberet parata, vix dubitandum relinquat.

F. PETRUS MARTYR FESTA.

F. Petrus Martyr Festa Lombardus Urceanus conventus Cremonenſis, ut videtur, alumnus, vir gravis ac diſciplinæ regularis ſtudioſus ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis claruit. Bononiæ gradatim magiſtrum ſtudentium, baccalaureum & regentem egit cum laude, ac ſub eo noſter Joannes Michael Pius P. II lib. 4 col 389 ſe ſtuduiſſe gloriatur, quem & addit primariis provinciæ ſuæ utrinſque Lombardiæ conventibus Mediolani, Neapoli, Brixiæ, Cremonæ, Ferrariæ, Venetiis, Bononiæ priorem præfuiſſe : exinde Bononienſem inquiſitorem conſtitutum, quo munere functus eſt ab anno MDC ad MDCI, quo dictæ ſuæ provinciæ provincialis aſſumtus eſt & in comitiis ordinis Romæ confirmatus, ut patet ex Actis. Plura etiam alia in ordine geſſit munia, ſocius etiam aliquando aſcitus cujuſdam ſacri palatii magiſtri, jamque annis gravis in conventum Cremonenſem ſeceſſit, ubi adhuc agebat anno MDCXII ita ſibi vacans, ut nec a ſcribendo in communem ordinis utilitatem ceſſaret. Videtur tamen ante MDCXIX ibidem obiiſſe ac apud ſuos ſepultum. Hæc ab eo prodierunt : 1611

1. *Inſtructio brevis & accurata de modo procedendi in cauſis ſanctæ officii, in vicariorum oppidanorum commodum*, Bononiæ, circa 1600 ut conjicio, quandoquidem Pius aſſerat typis editam.

2. *Summarium ordinationum capitularium generalium pro provincia Lombardiæ, & capitulorum provincialium ejuſdem a tempore concilii Tridentini ad annum* 1603 *celebratorum in uſum Fratrum dictæ provinciæ*, Ibid. ut videtur circa illum annum, eodem Pio teſtante luci datum.

3. *Summarium conſtitutionum, declarationum, & ordinationum pro regimine ſacri ordinis Prædicatorum : adjectis particulis privilegiorum & conſtitutionum ſedis apoſtolicæ, nec non decretorum concilii Tridentini, ac ſacrarum congregationum DD.*

Digitized by Google

cardinalium juxta cujuſlibet tractatus exigentiam. Item ſummarium conſtitutionum & ordinationum emanatarum pro bonis moribus monialium ac perſonarum tertii habitus ſub cura ejuſdem ordinis exiſtentium, Bononiæ aut Cremonæ circa 1612: Poſtea *de novo a multis erroribus expurgatum, & auctum ex capitulo generali Bononiæ anno 1615 celebrato: opera & expenſis R. A. P. M. F. Thomæ Marini provincialis Terræ ſanctæ, ac per Germaniam commiſſarii generalis & ordinis prædicatorum*, Bononiæ 1618: Antwerpiæ, Henrici Ærtſſii 1619 in 8 pagg. 418, & Monialium pp. 78: Pariſiis, Michaelis Sonnii 1620 in 4 pp. 454. Adjecta ſunt ad calcem *acta capituli generalis Ulyſſippon.* 1618.

4. *Conciones quadrageſimæ de feriis & ſanctis Latine*, Cremonæ, Marc. Anton. Belpier 1614 in 8.

His editis addit Rovetta ad 1609

Commentaria in partes primam & tertiam Summæ S. Thomæ, MS Cremonæ apud noſtros ſervata.

Ejus cum inſigni laude meminit noſter Dominicus *Codagli* in Hiſtoria ſua Urceana Italice ſcripta de hoc Petro merito legendus: qui & duos alios præſtantes ejuſdem familiæ & ordinis viros tum claros laudat F. Ludovicum Feſta theologum eruditiſſimum pluribus regiminis muneribus jam perfunctum tumque priorem Aſculanum, & F. Cherubinum Feſta ſanctæ inquiſitionis Urceis vicarium.

F. PETRUS ROSEUS.

† 1612. F. Petrus Roseus Siculus Hydruntinus e Manduria, quæ Caſtrum novum hodie dicitur in Salentinis ortus, ordini nomen dedit in patria inclinato jam ſeculo XVI, & magiſterii gradum promeritus, quædam ineunte ſeculo XVII dedit in lucem, quorum hæc mihi cognita:

1. *La Relazione della ſolenne proceſſione e de' ricchi e nobili apparati fatta nella feſta del glorioſiſſimo Padre S. Tomaſo d'Aquino, celebrata nella città di Napoli a 20 di Gennaro dell' anno 1605 eletto ed acclamato da tutto il popolo di quella per loro protettore titulare e padrone*, Neapoli, Tarquinii Longi 1605 in 4. Sic refert Toppius *Bibl. Napol.*

2. *Celebratio capitulorum generalium a fundatione ordinis 1216 & Acta ab anno 1530 uſque ad annum 1612*, Codex MS charta in 8. Servatur apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum a S. M. F. Jacobo Barelier olim V. F. Joannis Bapt. de Marinis magiſtri ordinis ſocii pro Galliis Roma allatus. Quædam habet opella ſat accurata, ſed aliunde pluribus præſertim in chronologia ſcatet erratis, quod fortè in cauſa fuit ne typis daretur. Imaginem tamen ad caput libelli ponendam cum titulo operis excudi jam curaverat.

3. *Hiſtoria provinciæ Apuliæ*, cujus alumnus fuit, circa 1600 ſcripta, an typis edita? Meminit Fernandez ex Ambroſio Gozzeo.

F. PETRUS ÆGIDIUS VAN WALEGHEM.

1612. F. Petrus Ægidius Van Waleghem Ilander ortu & profeſſione Gandavenſis, ineunte ſeculo XVII claruit, ſcripſitque ac edidit hoc titulo:

Oratio ſive Panegyricus in laudem S. Dominici dictus in eccleſia Prædicatorum Gandavi die eidem ſancto ſacra, Gandavi, Gualteri Monill 1612 pp. 16. Extabat Atrebati apud noſtros anno 1683.

F. RAPHAEL DE LA TORRE.

F. Raphael de la Torre Hiſpanus in Extremadura provincia natus Salmanticam a parentibus ſtudiorum cauſa puer miſſus, vix adoleſcentiam attigerat, cùm ibidem in S. Stephani ordini nomen dedit, doctiſſimiſque in eodem gymnaſio magiſtris uſus philoſophiam etiam legit: exinde in celebrioribus Hiſpaniæ ſtudiis theologiam profeſſus, in Gregoriano tandem Pinciano diutius eamdem e ſuperiori loco docuit. Huic muneri totus incumbebat, vitam illi totam conſecrare ſibi conſcius & certus, cùm Salmantinæ ſuæ domus regimen aſſumere coactus eſt ſeptem circiter aut octo annis continenter: quibus ſumma cum omnium approbatione tranſactis, miſſione a magiſtro ordinis ab onere obtenta, ad otium litterarium quo ſemper a puero flagraverat reverſus, ultimos in eo vitæ conſumſit annos ac immortuus eſt circa hunc annum MDCXII, poſtquam prælo dediſſet ſequentia: † 1612.

De partibus potentialibus juſtitiæ in ſecundam ſecundæ D. Thomæ Aquinatis a q. 80 *ad* 123. T. I. *De religione & ejus actibus a q.* 80 *ad* 91, Salmanticæ, Franciſci de Cea Teſa 1611 in fol. pagg. 898. T. II. *a q.* 92 *ad* 100 *De vitiis religioni oppoſitis*, Ibid 1612 fol. Qui duo tomi rurſus prodierunt, Coloniæ Agripp. Conſtantini Munich 1630 in fol. T. I pp. 699: T. II pp. 515. Extat Pariſiis in Mazarinæa, & apud noſtros ad S. Honorati.

T. III. *De reliquis juſtitia partibus, ubi de obedientia agens Tractatum copioſum de ſtatu religionis* adjunxit, prælo paratus erat, ut ipſe auctor teſtatur, ſed fruſtra hactenus ſperatus typis non prodiit.

Præter hæc a Nicolao Antonio in Bibl. Hiſp. laudata prodiit *Tractatus de poteſtate Eccleſiæ coercendi damnes circa obſeſſos & maleficiatos, una cum praxi exorciſtica, ubi variæ utiles & jucundæ circa hanc materiam quæſtiones doctiſſime reſolvuntur*, Ibid. 1629 in 4 pp. 236: ſed ille tractatus excerptus eſt partim ex T. I ad q. 90 a. 2, partim ex T. II Præambulo ad q. 95 & 96, ne quis aliquid novi exiſtimet.

F. THOMAS MAYOR.

F. Thomas Mayor Aragonus patria & profeſſione Setabienſis (*Xativa*) e primis fuit provinciæ Philippinarum fundatoribus & miſſionariis, & circa finem ſeculi XVI & initia ſequentis agebat in populo *Minondoc* dicto, Sinenſium ejus regionis converſioni, ac neophytis ad vitam chriſtianam informandis ardentiſſimo ſtudio incumbens. Cùm autem F. Joannes *de la Piedad* epiſcopus Macaënſis ex ordine aſſumtus qui & Sinarum imperii antiſtes tum dicebatur, Manilam veniſſet anno MDCXII, & linguæ Sinenſis peritos a F. Michaele de S. Hyacintho tum provinciali poſtulaſſet in vaſtiſſimum illud imperium mittendos, duo ipſi conceſſi ſunt F. Bartholomæus Martinez, & hic noſter Thomas linguam illam perfectiſſime callens, & eleganter loquens, qui ambo Macaum transfretarunt, totis viribus miſſionem Sinenſem aggredi cupientes, & ad infidelium illius imperii converſionem anhelantes. Verùm etſi nihil omiſerint ut Sinam ingredi eis liceret, a quadam religioſorum, qui Macai præpotentes erant, familia tot obices experti ſunt, ut Bartholomæus Manilam reverti coactus ſit, Thomas verò quibuſdam Sinenſibus, qui tum Macaum venerunt, feliciter in fide inſtructis & baptizatis in Hiſpanias redierit. Quæ autem deinceps præclare egerit, quando & ubi obierit, hactenus non invenio. De eo legenda Hiſtoria prov. Philippin. T. I

† 1612.

Sec. XVII. lib. 1 cap. 27 p. 109 & ſeqq. & cap. 75 p. 414. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. ſed fallitur cùm eum confundit cum F. Thoma de Spiritu Sancto celebri apud Japones miſſionario & tandem martyre, hic enim *Zumarraga* familiæ nomine nuncupabatur, eratque provinciæ Hiſpaniæ & conventus Victoriensis alumnus. Noſter autem Thomas Mayor ſcripſit ac edidit typis Manilenſibus:

1. *Simbolo de la Fe*, lingua & charactere Sinenſibus. Sic Fernandez *Hiſtor. del Roſar.*

2. *Un libro de nueſtra Señora del Roſario*, lingua & charactere iiſdem. Sic Lopez *Hiſt. Gen.* T. IV pag. 952 b.

F. ANTONIUS A VISITATIONE.

† 1613. F. Antonius a Visitatione Luſitanus Cetobrix patria & profeſſione, animarum ad Chriſtum adducendarum ſiti & deſiderio ardens, ad Indias Orientales profectus eſt, ubi annos aliquot ſacras in cœnobio Goano profeſſus eſt cum laude litteras. Cùm autem Malacenſis vicarii titulo chriſtianitatum, ut vocant, Sulentium aliquandiu curam habuiſſet, Goam reverſus conventus S. Thomæ in ea urbe noſtri prior electus eſt, tantiſque fulſit virtutum omnium luminibus, ut iterum ad ejuſdem regimen fuerit advocatus: ubi demum magno ſodalium ſuorum ac populorum deſiderio, magno & ſanctitatis odore, feria ſexta qua præſcierat præmonueratque die & hora piiſſimam efflavit animam circa annum Domini MDCXIII, uti noſter habet Souſa Hiſt. prov. Portug. P. III lib. IV cap. XI. De illius vita & moribus inquiſitum juſſu ſuperiorum ferunt. Sacræ theologiæ magiſterii lauream ultro oblatam conſtantiſſime recuſavit, prædicatoris tamen generalis officio functus eſt, ut & in ſacræ fidei tribunali aſſeſſoris & deputati. Scripſit

Relaçam d'as conſas d'a chriſtandade de Solor.

Quam ſæpius citat Souſa Hiſtoriæ laudatæ T. III lib. IV cap. X & ſeqq. & cujus archetypum ſervari in cœnobio Goano teſtatur cap. XV ubi legendus.

F. DANIEL DE BOEUF.

* 1613. F. Daniel de Boeuf Ægidii filius Flander, Iprenſis patria & profeſſione, ubi & obiit anno MDCXIII die XIV ſeptembris, vir fuit rei medicæ peritiſſimus, de qua & ſcripſit Flandrice hoc titulo:

De medicina ac morborum remediis. Voluminibus duobus quæ MS extant in bibliotheca noſtra Iprenſi a Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio, viſa.

Qui & addit tantæ apud ſuos fuiſſe exiſtimationis, ut in aula capitulari in qua Ipris ſepultus jacet, epitaphium eidem erexerint ad parietem cum ejuſdem effigie.

F. GREGORIUS LOMBARDELLI.

1613. F. Gregorius Lombardelli Etruſcus, patria Senenſis, conventus S. Dominici ibidem alumnus, fratres germanos habuit Horatium rhetoricorum profeſſorem in academia Senenſi, & Saluſtium medicinæ in eadem doctorem, utrumque eruditione & ſcriptis celebrem, & ab Iſidoro Ugurgierio Azzolino noſtro *Pompe Saneſi* tit. 14, 17 & 18 laudatum. Gregorius verò ab illis non degener ſtudiis ac lectioni totum ſe dedit, præſertim verò hiſtoriis perſcrutandis ac ſcribendis, quo in genere non exiguum ſibi nomen fecit. Variis etiam functus eſt apud ſuos dignitatibus & muniis, ac inter hæc ſacræ theologiæ magiſtri, viſitatoris generalis in vicaria Romana, & tribunalis S. officii per diœceſim Senenſem conſultoris, ferturque etiam a magno Etruriæ duce non ſemel in epiſcopum deſignatus. Senis obiit in dicto ſuo conventu anno MDCXIII die XXI maii. Ejus meminerunt cum laude Razzius *Huomini illuſt.* pag. 330, Gozzeus, Pius P. II lib. IV col. 378, Fernandez: at omnibus accuratius Iſidorus Ugurgierius citatus tit. 14 n. 26 p. 355, & tit. 19 n. 40 p. 637, quem potiſſimum excipio. Quo teſte ſcripſit plura aſcetica, ut & hiſtorica. Primi generis ſunt:

1. *Un diſcorſo della perſeveranza criſtiana.*

2. *Un trattato della tribulazione e del valore della pazienza.*

3. *Una lezzione della cuſtodia de gli angeli intorno a gli huomini.*

4. *Una quiſtione intorno alle tentazioni, ſe ſi devino cercare, ò no.*

5. *Un trattato del ſantiſſimo nome di Dio.*

Quæ quidem an typis prodierint, an ſolum MS in conventu Senenſi ſerventur, non aperit, quamvis lectu digna aſſerat. Alterius generis ſunt hæc:

1. *Veritas ſtigmatum B. Catharinæ de Senis virginis ord. Pradic. defenſata.* Servatur MS Romæ in Vaticana cod. 5461.

Quod opus inſtante Clemente papa VIII ab auctore compoſitum & editum piis per univerſam Italiam omnibus acceptiſſimum fuit.

2. *Sommario della diſputà, a difeſa delle ſacre ſtimate di ſanta Caterina da Siena*, Senis, Lucæ Bonetti 1601 in 4 pp. 103. Extat Pariſ. in Regia H 1701, & in Mazarinæa. Ferdinando de Medicis magno duci opus nuncupatum, & ex opere Latino fuſiori excerptum.

3. *Vita del glorioſiſſimo San Galgano Seneſe da Chinſdino*, Senis, Luc. Bonetti 1577 in 4 pp. 119: Quam juſſu cardinalis Farneſii ſcripſit, & Joannæ de Auſtria magnæ ducisſæ nuncupavit. Extat in Regia laudata H 1700. Auctor ipſe in hac vita hæc a ſe ſcripta & edita refert, ſcilicet

Iſtruzzion de confeſſori, Senis in 12. F. Vincentio cardinali Juſtiniano nuncupavit.

Traduzzion del modo daccoſtarſi a Iddio, Ibidem, Alexandro Picolhuomini archiepiſcopo Patracenſi inſcripſit.

4. *Vita della B. Nera Tolomei nobiliſſima Saneſe del terzo ordine di ſan Domenico*, Senis, Bonetti 1583 in 4 pp. 80. Extat in Regia H 1700.

5. *La vita della B. Aldobrandeſca Ponzii de' Bellanti da Siena del terzo ordine degli Humiliati*, Ibidem 1584 in 4 pp. 61. Extat in Regia num. mox citato. Hanc verò vitam fuſiori oratorioque ſtylo lingua Etruſca deſcriptam, Henſchenius & Pappebrochius Latine verſam ac contractiori ſtylo magiſque hiſtorico ſuis Actis SS. inſeruerunt ad diem 26 aprilis T. III pag. 468.

6. *La vita del B. Gio. Batiſta Tolomei da Siena dell' ordine de' Predicatori*, Ibidem, 1584 in 4 pp. 64. Extat in Regia num. mox citato. Hic facundus & ardens verbi Dei concionator tota Italia celebris, & SS. pontificum legationibus obitis clarus, cum fama ſanctitatis defunctus eſt Avenione 25 junii 1320. Sic enim Ugurgierius, licèt Lombardellus ad 24 junii collocet.

7. *La vita del B. Sorore da Siena fondator del grand' oſpitale di S. Maria della Scala in detta ſua patria*, Ibidem, 1585 in 4 pp. 69. Extat in Regia ibidem.

8. *La vita della B. Geneveſa da Siena del terz' ordine di ſan Domenico*, Ibidem, 1586 pp. 44. Extat in Regia loco mox citato.

9. *La vita del B. Franco da Siena dell' ordine del Carmine*, Ibidem. Quam vitam ſe ſcripſiſſe

Digitized by Google

fiſſe teſtatur ad inſtantiam Dominici cardinalis Pietelli Genuenſis, ab eoque laudatam.

10. *Vite di molti Beati dell' ordine degli Eremiti Agoſtiniani.* Quas inſtante F. Gregorio Patrochimno Auguſtiniano cardinali Montebaro viro prudentia & virtute inſigni compoſuit, ad quod opus perficiendum ab eo ſe annales ordinis Eremitarum accepiſſe narrat.

11. *La vita del B. Pietro Geremia da Palermo dell' ordine de' Predicatori.* Ad petitionem FF. noſtrorum provinciæ Trinacriæ.

12. *La vita del B. Bonaventura Tolomei*, Florentiæ 1593 in 4. Extat Romæ in Barberina.

13. *La vita del glorioſiſſimo ſan Marziale diſcepolo di Gieſu Criſto noſtro Signore primo veſcovo Lemoviceſt battezatore e anvocato del popolo della città di Colle di Valdeſia*, Florentiæ, Georgii Mareſcoti 1595 in 4. Extat Pariſ. in Mazarinæa. Hanc verò urgente & inſtante Nicolao Sabalini Collis Valdeſæ archipreſbytero viro literis ut & morum ac vitæ integritate celebri ſcripſiſſe ſe in prologo refert.

Præter ſuperiores vitas Ugurgierius has addit: *La vita di S. Ambrogio Sanſedoni.*

La vita del B. Tommaſo Nacci.

La vita del B. Giovanne Piccolomini.

Addit etiam *Hiſtorie del convento di ſan Domenico di Siena in aſſai gran volume*: cujus cùm aliqua folia typis jam excuſa fuiſſent, alienſque aſcenderent ſumptus, & opus interruptum fuit, & omnia periere.

Ipſe verò Gregorius Lombardellus in prologo vitæ S. Martialis, præter ſuperius ex eo citata ſic de ſuis operibus loquitur: ſcripſiſſe ſe vitas plurium SS. & BB. ordinis Prædicatorum, quarum nonnullæ fuerunt ſuppreſſæ, aliæ ſubreptæ, aliæ ab aliis ſuo nomine editæ, nonnullæque probro affectæ: ſe verò laudatum a Franciſco *Cottani da Diacello* epiſcopo Feſulano, Antonio noſtro Senenſi, Ludovico Carbone, Ferdinando noſtro Caſtillo, Silvano *Razzi* Florentino Camaldulenſi, Bartholomæo *de Angiolo* Neapolitano item noſtro, Joanne Petro *Maffeio* Jeſuita, Seraphino *Razzi* item noſtro, Damiano *Schiſardini* Senenſi Carthuſiano, Nicolao Aurifico *de' Buonfigli* a Senis Carmelita, Conſtantino *Ghini* Senenſi canonico regulari Scopeliario, Stephano Ugurgieri a Senis Auguſtiniano congregationis Lecchitanæ, Horatio Lombardelli Senenſi & aliis.

Ego verò Gregorium non parum laudandum judico, ut virum in evolvendis hiſtoricis aſſiduum, deque re literaria præſertim in agiographis optime meritum: non nego tamen mihi videri de fide lectorum plus ſatis præſumere, dum ea quæ indiſcriminatim a variis excepit etiam incerta & dubia, nullo prolato teſte authentico narrat, ac ſi nullatenus narrantis poſſet vacillare fides. Hinc etiam poſt illum etiam cum guſtu lectum, ipſa tamen a peritis non abſque ratione primigenia quæruntur adhuc & expenuntur documenta.

F. JOANNES BAPTISTA MARONITA.

1613. F. Joannes Baptista Maronita Romæ in ſacris literis eruditus, ibidemque ut conjicio, ordinem amplexus & profeſſus, a Paulo V Maronitarum Halepi degentium archiepiſcopus inauguratus, oves ſuas in fide catholica ſtudioſiſſime confirmavit, verboque & exemplo vir eruditus pavit. Extat ejus

Lettera all' illuſt. & Rever. Signor cardinale del Perrono: cujus in fine ſic ſe ſignat, *Fr. Gio. Bapt. dall' ordine di S. Domenico archiveſcovo de' Meroniti. Di Alep. alli 6 di Maggio* 1613. Edita eſt inter literas dicti cardinalis *Du Perron*, Pariſiis: Sec. XVII. Ant. Eſtienne 1623 fol. pag. 701. In ea cardinali gratias agit, quod Miſſale ſuæ gentis typis edendum curarit, quod & ait ſe recepiſſe, unâque excitat, ut ſua liberalitate Breviarium etiam prælo excudendum urgeat, quod & in gratiam gentis pauperis, & ſub Turcorum ſervitute gementis per ſacra Chriſti vulnera petit. Quod autem in eadem ait ſe documenta reperiſſe, quæ gentem Maronitarum ex exercitu S. Ludovici Francorum regis, cùm in Syriam transfretavit, originem ducere ferunt, emendatione indiget. Longe enim antiquiorem eſſe conſtat: imo F. Philippus Terræ Sanctæ prior provincialis noſter Gregorio IX ſcribens ex Hieroſolymis anno MCCXXVII, Maronitas teſtatur jamdiu eſſe, quod ad Eccleſiæ Romanæ concordiam & obedientiam redierint. Videſis ſupra ad 1298 *F. Philippus*, ubi ejus epiſtolam referimus: ſed fortè innuere voluit archiepiſcopus hic noſter Maronitas Libani incolas gentem ſane antiquiorem, ſed ab Eccleſia Latina cum aliis orientalibus diſciſſam, tempore cruciatarum, in quibus ſeculo præſertim XII celebre ſibi nomen fecerunt Galli, tum ſeſe abjectis erroribus ſummo pontifici reconciliaſſe, quod aliqui aſcribunt ad annum 1182 æræ chriſtianæ. Mirum hunc archiepiſcopum a Fontana omiſſum.

F. LUDOVICUS DU HAMEL.

F. Ludovicus du Hamel Gallus conventus Carnutenſis alumnus, in utraque theologia 1613.
ſcholaſtica & paranetica claruit. Poſt exacta Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudia gradus aſcendit academicos, & licentiam decurrebat annis MDC & MDCI, quo poſteriori de Sorbonica reſpondit decimus ſeptimus & ultimus: die quinta februarii anni ſequentis inter triginta tres licentiatos vigeſimum quartum locum ſortitus. Tantum verò ſibi fecit a concionibus nomen, ut regius Eccleſiaſtes ab Henrico IV rege chriſtianiſſimo aſcitus fuerit: quo eodem titulo & officio functus eſt ſub Ludovico XIII ſucceſſore, ſed non diu, brevi a morte ſublatus anno ſcilicet MDCXIII in conventu Belvacenſi, ut teſtis eſt Nicolaus le Febvre in ſuo Prædicatore Carnuteo, ubi & addit

Plura ejus ſcripta theologica, qua ſcholaſtica, qua exegetica MSS in bibliotheca domus noſtræ Carnutenſis ſervari.

F. PAULINUS BERTI.

F. Paulinus Berti Etruſcus Lucæ natus 1613.
& ordinem profeſſus, an is qui in actis capituli generalis Romæ MDCXII dicitur Paulinus Barzii & prædicator generalis confirmatur: ut ut ſit ex fide Lucarini a Fontana recenſetur in Prov. Rom. inter ſcriptores, ceu qui typis dederit opus hoc titulo:

Theſaurus ſcientiarum omnium, Venetiis 1613.

Collectio eſt ex omnibus B. Alberti Magni operibus.

F. PETRUS JOANNES GUASCH.

F. Petrus Joannes Guasch Catalanus 1613.
Villafrancæ de Panades XVIII octob. MDLIII probis honeſtiſque parentibus rei tamen domeſticæ penuria laborantibus natus, ordini nomen dedit XVIII auguſti MDLXXII, & anno revoluto profeſſus eſt Barcinone in conventu S. Catharinæ V. & M. virque evaſit pietate & eruditione clarus: qui apud ſuos ibidem artes tum & theologiam pluribus annis e ſuperiore loco docuit, eaque ratione a magiſtro ordinis Hieronymo Xavierre laurea donatus. Pluribus etiam functus eſt in ſua provincia muniis,

Sec. XVII. priorem enim egit Caucoliberi, Perpiniani & Podiicerdani, demum & novam domum S. Raimundi de Penaforti a fundamentis erexit, & a. XXV januar. MDCII suis curis in severiori ordinis disciplina stabilitam deinceps administravit cum non exiguo incolarum & populorum vicinorum fructu, quos rudes assiduis suis concionibus ad vitam vere christianam mollivit & adduxit : ac cultum B. Virginis per rosarium inspirando, ad omnem pietatem informavit. Obiit in eadem domo XXII aug. MDCXIII non sine opinione sanctitatis, miraculorum etiam in vita & post mortem patratorum fama illustris. Ejus insignis est in actis cap. gen. Bononiæ 1615 memoria. De eo legendus Lopez Cent. IV Hist. gen. lib. IV cap. 48 p. 913, ubi fusius ejus gesta narrat. Reliquit propria manu scriptam & subsignatam

La Historia de la vida de Fray Antonio Vicente Domenec de la orden de Predicadores hijo del convento de S. Catalina martyr de Barcelona muerto en opinion de santidad.

Intimus hic nostri Petri fuerat, & in vivis sodalis familiarissimus, de quo nos supra ad 1606.

P. SERAPHINUS RAZZI.

? Ecl. F. SERAPHINUS RAZZI Latine *Raffinus* aliquando dictus sed corrupte *Radius* a Possevino nuncupatus, patria Florentinus XVI decemb. MDXXXI natus, sub cura parentum litteris humanioribus instructus egregie, ordini nomen dedit in conventu S. Marci Florentino, ab ejusdem tum priore F. Matthæo Strozzi die veneris XXVIII junii MDXLIX habitu indutus ætatis adolescens annorum XVII, mensium VI, dierum XV : virque evasit omnium partium, orator & poeta utraque lingua Latina & Etrusca elegans, Philosophus, mathematicarum etiam peritus, theologus in nodis qua speculativis qua moralibus solvendis clarus & expeditus, Ecclesiastes tota Italia nominatus, Historicus diligens & antiquitatum curiosissimus scrutator, inter hæc ad regimen sæpius admotus, pietate, morumque integritate spectabilis, disciplinæ regularis studiosissimus, non morosus tamen nec molestus, sed jucundissimæ cum omnibus convictionis. Jam ab anno MDLX philosophiam legebat & iterum tribus annis eamdem legit Pistorii MDLXII, LXIII & LXIV : priorem egit Fesulis MDLXVI & LXVII. Fulginiæ theologiam e superiori loco docebat MDLXX & LXXI tum & Perusiæ MDLXXIII : postea a F. Paulino Bernardini viro eximio congregationem Aprutinam erigente & instituente in subsidium invitatus conventum Histonicensem vernacule *Vasto* prior regebat MDLXXVI & LXXVII. Hinc in Romanam suam provinciam revocatus, idem munus exercuit Tiferni : ex quo anno MDLXXXII sibi elegerunt ac præfecerunt Perusini : tum anno MDLXXXIV sacræ theologiæ magistrum promotum, ibidem studii generalis regentem alterum instituit magister ordinis F. Sixtus Fabri de quo supra ad 1583 : primarius in eodem gymnasio positus anno sequenti eodem munere fungebatur adhuc MDLXXXVII, quo congregationis Ragusinæ præfectus est vicarius generalis, expletoque officii tempore iterum Perusiam rediit regens studii, aderatque anno MDXC. Quæ alia deinceps obiverit munia mihi incompertum, otiosum non relictum ex eo conjicio, quod anno MDCII, XII kal. decemb. conventus sui nativi S. Marci priorem agebat jam ætate gravis : anno verò MDCXIII adhuc in vivis fuisse annorum LXXXII testatur Fernandez *Histor. del Rosar.* Quibus si libros ab eo scriptos junxeris, nullam in diuturniori vita temporis particulam cum prætiisse ab opere vacuam facile intelliges. Ejus opera ut quodam ordine recenseantur, in tria genera visa sunt dispertienda : dogmatica quæ philosophica, theologica, & canonica complectuntur, tum exegetica & parænetica ; denique historica. Primi generis sunt :

1. *Prælectiones in Porphyrium, Prædicamenta, librum perihermenias &c. scripta & data anno* 1560, codex MS Bibl. S. Marci Florent. Armar. II n. 182.

2. *Lectura in quatuor priores libros de physico auditu Aristotelis auctore F. Seraphino Raffio ord. Prædic. ac cœnobii D. Marci de Florentia filio. Pistorii die* XXVIII *maii* 1562. Codex MS Ibidem n. 171. In IV posteriores scripsisse ac prælo omnes paratos habuisse dicunt.

3. *De divisionibus entis. Opus utile & curiosum.* Ms apud auctorem servabatur.

4. *Lectura F. Seraphini Raffii ord. Præd. in tres libros Aristotelis de anima, Pistorii* 1563 : *nec non in priores quinque libros metaphysices*, Ibid. n. 184 codex MS. *Questi tre dell' anima, quelli del cielo e delle meteore fatti volgari* extabant apud eum prælo parati, ut & sequentes.

5. *Quattro libri sopra la Sfera del mondo, medesimamente in lingua volgare, opera dagli intendenti lodata.*

6. *Della natura e proprietà dell' Api, overo Pecchie da gravi autori raccolta per Fra Serafino Razzi dottor teologo Domenicano opella stampata in Lucca per Vincenzio Busdraghi dedicata dall' autore a gl' illustrissimi signore il rettore, e gentilnomini Rangei.* Opus anno 1588 ut videtur scriptum : MS verò servatur in laudata Bib. S. Marci Arm. II n. 186.

7. *De Incarnatione collationes habitæ in generali studio Perusino A. D.* 1573 *sub magistro studii F. Seraphino Raffio.* Ibid. cod. MS n. 185.

8. *F. Seraphini Raffii O. P. ac Romanæ provinciæ theologi Prælectiones in D. Thomam Aquinatem de substantia & cognitione angelorum anno D.* 1584. Cod. MS Ibid. n. 175 : nempe Perusii datæ.

9. *Ejusdem in D. Thomam de voluntate & productione angelorum prælectiones A. D.* 1585 *in gymnasio Perusino.* Cod. MS Ibid. n. 179.

10. *De locis theologicis prælectiones, quibus RR. D. Melchioris Cano O. P. de eisdem eruditio omnis compressius tamen, ac magis arcte colligitur, atque explicatur. Cum vindicatione quorumdam gravissimorum patrum, qui ab ipso D. Canariensi episcopo passim in suo alioqui eruditissimo opere sugillantur atque reprehenduntur : auctore F. Seraphino Raffio O. P. ac gymnasii Perusini in ædibus S. Dominici regente primario A. D.* 1586 *&* 1587 : ab auctore MS jam ab anno 1587 die dominico 26 julii S. Annæ festo finitum, & exinde pluribus communicatum opus & lectoribus commendatum, prælum tandem subiit editionem curante F. Marco Balduccio ejusdem ordinis, & carminibus haud ingratis præludente F. Thoma Felicio adolescente tum in gymnasio nostro Perusino studente, Perusiæ, Vincentii Columbarii 1603 in 4 pagg. 409. Cùm iste F. Felicius junior eleganter ludat in nomine *Razzi* vel *Raffii* in *radium* & *radios* non insecite commutans, hinc ut *Seraphinum Radium* appellaret Possevinus, ansam arripuisse quis suspicetur. Præter has prælectiones editas alia.

11. *Prælectio in eosdem Cani locos* prælo parata MS apud auctorem servabatur.

12. *La corona angelica cioè cinque libri ne quali si tratta in lingua volgare della sostanzia degli angeli, della loro intellezzione, della loro volontà, della loro creazione, e della loro amministrazione seguitando l'orme di S. Tomaso d'Aquino. Opera dotta e bella.* Ms prælo parata.

13. *Cento casi di conscienzia stampati* Florentiæ, Sermartelli 1578 & 1585 : Venetiis & in aliis civitatibus pluries, ut Genuæ 1586.

Digitized by Google

14. *Gemma confeſſorum* ſeu *ſumma caſuum conſcientiæ*, quæ veluti Epilogus eſt Summarum omnium ejus generis a viris eruditioribus eatenus ſcriptarum & editarum. Hanc quidem anno 1602 nondum ultima manu polierat, ſed intra unum aut alterum annum perfectam editurus ſperabatur.

15. *Caſi della lingua da Fra Seraſino Razzi teologo Domenicano, ne i quali ſi tratta di tutte le cadute overo peccati, che ſi commettono colla lingua e nel favellare, e ſi riſolvono ſecondo la dottrina dell' angelico dottore S. Tomaſo d'Aquino.* Bib. S. Marci jam laudatæ Arm. II cod. MS n. 3.

16. *Caſi letti publicamente nella chieſa di ſan Marco di Firenze da Fra Seraſino Razzi teologo Domenicano l'anno 1596 & 97: & prima l'anno 1590.* Codex MS Ibid. Arm. III n. 65.

17. Cod. eodem *Riſpoſte a più dubbi teologali propoſtici e datici in iſcritto da alcuni nobili amici in queſto preſente anno 1598.*

Scripta philoſophica & theologica in ſcholis ab eo diſcipulis dictata limam ultimam non habuiſſe monet F. Philippus *del Bruno* O. Prædic. theologiæ auditor in conventu Piſtorienſi, propterea que ab auctore FF. Junioribus ſui conventus S. Marci derelicta, ut iis pro ingenio uterentur. Sic legitur ad calcem libri cui titulus *Iſtoria de gli huomini illuſtri* p. 381.

OPERA 2 generis ſeu EXEGETICA & PARÆNETICA hæc ſunt:

1. *Lezzioni ſopra Tobia fatte nella chieſa di San Domenico di Fuligno l'anno 1569 & 1570 dal priore di detto convento Fra Seraſino Razzi.*

2. *Del medeſimo nel libro di Giuditta, e ſopra il libro di Eſterre in Fuligno in San Domenico l'anno 1572.* Ambo hæc eodem cod. MS B. S. Marci Arm. II n. 183. Lectiones has non ultima manu finitas & politas aſſerunt.

3. *Conciones de peccato ex D. Thoma. Scribebat F. Seraphinus Raclins Peruſini ſtudii magiſter A. D. 1573.*

4. Eodem cod. *Lectiones nonnulla in Tobiam, Peruſiæ 1583 dictæ*, Ibid. Arm. II n. 185. De quibus ac de ſuperioribus idem ferunt judicium.

5. *Un libro di ſermoni predicabili fra l'anno ſtampati*, Florentiæ, Bartholomæi Sermartelli 1575 in 4.

6. *Sermoni predicabili dalla prima Domenica dell' avvento e per tutti giorni di quareſima ſino all' ottava di Paſqua di reſurrezione con altri cento ſermoni più brevi di diverſe materie da farſi a monaſteri & a compagnie. E con alcuni altreſi ſermoni da nozze e da morti. A contemplazione e commodo de i predicatori incipienti, e de i riverendi e divoti preti parochiani*, Florentiæ, Sermartelli 1590 in 4. P. I pp. 122: P. II pp. 344: P. III pp. 167.

7. *Sermoni della glorioſa Vergine e madre di Dio ſtampati*, Florentiæ, Sermartelli 1593 in 8.

8. *Sermoni predicabili della Penitenzia & opere penitenziali, cioè digiuno, orazione, e limoſina*, MS.

9. *De i ſermoni Domenicali per tutto l'anno prima parte, ſcritti da Frà Seraſino Razzi dotto e teologo Domenicano e profeſſo del convento di San Marco di Firenze anno* 1598. Cod. MS B. S. Marci Arm. II n. 149. Aliud eſt annuale ab edito 1575.

10. *Sermoni predicabili per tutte le Domeniche e feſte dell' anno: ſcritto da Fra Seraſino Razzi profeſſo del convento di San Marco di Firenze.* Cod. MS Ibid. n. 180. Forte altera pars eſt immediate relati.

11. *Sermones quos ſcribebat F. Seraphinus Raclins ord. Prad. 1593 in oppido Pratenſi, confeſſarius monialium S. Vincentii.*

12. Eod. cod. *Expoſitionum evangelicarum ex* SEC. XVII. *concionibus F. Philippi Diez Luſitani ord. Minorum in feſtivitatibus Sanctorum ſelectio per F. Seraphinum Raflium &c.* Cod. MS Ibid. n. 181.

13. *Le inſtituzioni del Taulero da lui fatte volgari alla principeſſa Giovanna d'Auſtria, e ſtampate*, Florentiæ 1568: Iterum 1590. Præmiſit operi, *La vita di Giovanni Taulero.*

14. *Un libro di laudi (cioè poeſie) con la propria muſica, ſtampato*, Venetiis 1563.

15. *Il Roſario della Madonna in ottava rima, con le annotazioni in proſa, ſtampato*, Florentiæ 1583.

16. *L'Hinnario Domenicano con le annotazioni in proſa ſtampato*, Peruſiæ 1587 in 4.

17. *Un nuovo libro di laudi, overo Rime ſpirituali con l'arte de' canti loro, e con alcune annotazioni in proſa*, MS. Prælum expectabat, & prodiiſſe dicitur Florentiæ apud Bartholomæum Sermartelli 1609 in 4.

OPERA tertii generis nempe HISTORICA ſequuntur:

1. *Vite de i Santi e Beati del ſacro ordine de' Predicatori così huomini come donne*, Florentiæ 1577 in 4: Iterum *con aggiunta di molte vite che nella prima impreſſione non erono ſcritte*, Ibid. 1588 in 4: Panormi, Jo. Ant. de Franceſchi 1605 in 4 pp. 710: quæ editio in Bibl. Reg. Par. H 1670.

Hoc opus *Gallice* reddidit F. Joannes Blancone Toloſanus ord. Minorum & edidit hoc titulo: *Les vies des SS. & Saintes, Bienheureux & hommes illuſtres de l'ordre ſacré de S. Dominique*, Pariſiis, Adriani Taupinart 1616 in 4 pp. 524 & 351.

Huic operi conficiendo multum ſe deſudaſſe teſtatur auctor & anno unico 1572 pedes pluſquam 900 milliaria Italica peragraſſe, præcipuas Italiæ regiones percurrendo Picenum, Romandiolam ſeu Flaminiam, Longobardiam, Pedemontium, vetera in archivis ſcrutando monumenta, bibliothecas luſtrando, chronica locorum & conventuum revolvendo, ut omnem in ſe poſitam diligentiam accurando attulerit, quæ ſane non mediocrem laudem meretur, plura licèt aliis addenda relinquerit, forte & emendanda.

2. *Iſtoria de gli Huomini illuſtri così nelle prelature come nelle dottrine del ſacro ordine degli Predicatori*, Lucæ, Buſdrago 1596 in 8 pp. 381. Opus ſane curioſum & accuratum præſertim in his quæ Italiam ſpectant, & in rebus ſui ſeculi vel ſuperioris, non ita in duobus ſeculis prioribus ordinis vel quoad alias provincias.

3. *La vita di S. Maria Maddalena, di S. Marta, e di San Lazzaro*, Florentiæ 1587.

4. *La vita della B. Oſanna da Cattaro*, Ibid. 1592.

5. *La vita della ſerva di Dio Suor Catarina de' Ricci monaca del monaſtero di San Vincenzo di Prato dell' ordine de' Predicatori*, Lucæ, Vincenti Buſdragli 1594 in 4 pp. 177: Quæ prodiit iterum Florentiæ 1641 in 4. De qua vita ſic ſanctimoniales ejus ſodales in epiſtola ad cardinalem Alexandrinum protectorem nuncupatoria: *Havendola ritrovata conforme alle memorie di lei laſciate da i ſuoi padri confeſſori, & iſcrite dalla cuſtode ſua Suor Maria Maddalena Strozzi, & anche alle relazioni a ſua paternità fatte da queſte più antiche madri, che ſeco dal ſuo noviziato ſino alla ſua feliciſſima morte converſarono, la dammo alle ſtampe &c.* Opera eſt accurata & merito legenda.

6 *La vita di San Iacinto con le narrazioni della ſua canonizazione*, Florentiæ, Sermartelli 1595.

7. *Giardino d'Eſempi, o vero Fiori delle vite de i Santi*, Ibidem 1594 in 8. *Riſtampato con aggiunta di cento cinquanta Eſempi ſcritti dal medeſimo au-*

Digitized by Google

Sec. XVII. *tore*, Ibid. 1597 in 8. *Et in questa terza impressione accresciuto di cento altri Essempi non più stampati in questo volume con li sommari a ciascun di loro*, Venetiis, Daniel. Zanetti 1599 in 8 pp. 644.

8. *Della vita del servo di Dio Fra Jeronimo Savonarola dell' ordine de' Predicatori libri tre scritti da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano e professo del convento di San Marco di Firenze.*

Eodem cod. *Altre scritture, documenti, e testimonianze intorno al prefato Savonarola, miracoli e grazie del medesimo, & varie apologie.*

Eod. cod. *Brevi risposte alle oppugnationi di Frà Ambrosio Politi Catarino contra la dottrina, e contra le profezie del padre Fra Jeronimo Savonarola scritte da Frà Serafino Razzi.* Cod. MS B. S. Marci Florent. Arm. II n. 169 fol. majoris molis Seraphini ipsius manu.

In eadem Bib. Arm. III n. 96 cod. MS hoc titulo: *Difensione generale della vita e della dottrina del R. P. Frà Jeronimo Savonarola da porsi e leggersi avanti a i tre libri della vita sua raccolta da Frà Serafino Razzi.* Hujus defensionis generalis quis auctor sit, non indicatur. Hoc verò opus Razzii nostri de vita Savonarolæ Clementem VIII & Leonem XI penes se diutius habuisse, legisse, ac probasse dicunt, nec tamen typis mandari permisisse, ne scandali foret occasio Heterodoxis, qui falso licèt Savonarolam in suas partes adversus Romanam & catholicam Ecclesiam trahere conantur.

9. *Cronica della provincia Romana dell' ordine de' Predicatori, in cui si descrivono le fondazioni di tutti i conventi e monasteri di quella.* In B. S. Marci Arm. III n. 65 cod. MS fol. Illustres viri provinciæ Romanæ in eo opere laudantur.

10. *La vita del santissimo rege e profeta Davitte*, MS.

11. *La Storia di Raugia scritta nuovamente in tre libri da F. Serafino Razzi Domenicano*, Lucæ, Busdraghi 1595 in 4 pp. 183. Opus senatui Ragusino nuncupatum. Extat Parisiis in Regia K 1016.

In Bib. S. Marci pluries laudata, Arm. II n. 155 cod. MS. 1. *Più scritture compositioni e fatiche del padre Frà Serafino Razzi. Originale.*

2. *Narrazioni over storia degli arcivescovi di Raugia scritta da Fra Serafino Razzi teologo Domenicano &c. continuata d'all' anno 980 al 1589.*

3. *Scritture fatte in Raugia l'anno 1587 e 88, nel qual tempo essercitai (dicelo stesso Razzi) due anni il vicariato della congregazione nostra Raugea, e quello della chiesa archiepiscopale vacante mesi quattro e giorni 17 eletto dal clero e capitolo Racusano.*

4. *Dell' origine della milizia e degli costumi de i Turchi, narrazioni di Monsignor Martino Segoniis vescovo di Dulcigno a Sixto IV, fatte di Latine volgari da Frà Serafino Razzi.*

Non omittendum Seraphino nostro fuisse fratrem germanum natu majorem monachum monasterii Angelorum Florentini F. Silvanum Razzi dictum ac in sua congregatione Camaldulensi abbatem, qui inter alia scripsit ac edidit I *Santi Toscani*, Florentiæ 1593 in 4: Iterum Ibid. 1627 in 4: Quæ editio extat Parisiis in Regia K 638. II. *Un libro di miracoli della Madonna stampato tre volte in Firenze* ante 1594. Sic noster Seraphinus in prologo Horti sui exemplorum.

In operum autem Seraphini superiori enumeratione nempe MS, ubi non additur locus in quo servantur, ea nos excepisse scias ex indice a F. Philippo *del Bruno* ord. Præd. accurato, & ad calcem Historiæ virorum illustrium ordinis Razzii edito.

F. THOMAS DAOYZ.

F. Thomas Daoyz Hispanus Matriti in cœnobio S. Thomæ theologiæ moralis lector agebat & clarebat ineunte seculo XVII, quo ut habent Fernandez *Historia del Rosario*, & Antonius in Bibl. Hisp. scripsit ac edidit 1613

Un Trattato breve de la disposicion, que se debe tener, para el uso y frequencia del Santissimo Sacramento, Matriti, Alphonsi Martini 1613 in 8.

F. THOMAS DEL MONACHO.

F. Thomas Del Monacho Siculus, seu Trinacer, Drepani primam lucem vidit, & in cœnobio regio ejusdem urbis, in quo jam aliàs sui nominis & generis F. Jacobus *del Monacho* sanctioris vitæ fama claruerat, ordini se addixit adolescens. 1613 De quo sic Pirrus Sicil. Sac. T. III p. 555 inter scriptores Drepanitas. » Omni scientiarum genere præsertim philosophiæ & theologiæ insignis, sanguine nobilissimus, omnimque virtutum gloria illustrissimus, regens in academia sui ordinis celeberrimus, fuit apud Siculos quæsitores consultor, censor, & ordinariorum vicesgerens, abstinentiæ admirabilis, apud principes magni nominis æstimationisque. Tot auctus virtutibus nominatur a rege episcopus Catanensis, archiepiscopus Panormitanus, & a papa assumitur ad sacri palatii magisterium, quas summa humilitate respuit dignitates. Obiit ætatis annorum XCV salutis MDCXIII. Sepelitur Panormitano in cœnobio S. Dominici «. Hæc Pirrus, qui videtur Thomam hunc familiarius agnovisse, cùm ejus consanguinei Franciſci Mariæ *del Monacho* Theatini viri spectatissimi circa MDCXX florentis se collegam profiteatur. Ejusdem meminerunt Gozzeus, Pius lib. 4. col. 377, Orlandinus S. J. a Pirro citatus, qui omnes dicunt scripsisse

Commentaria in universam Aristotelis philosophiam.

His astipulatur Antoninus Mongitore, addens tamen Thomam annis quinquaginta in Panormitano S. Dominici gymnasio regentis munere functum, & tanti ejus scripta apud sodales dictata habita, ut publici philosophiæ & theologiæ professores ea vulgo & non alia in scholis legerent ac docerent.

In Seminarii Panormitani bibliotheca servantur adhuc, inquit idem,

Ejus summula, expositio predicamentorum, & in libros posteriorum, ac in geographiam liber. Quatuor voll. MS in 4.

Mauritius de Gregorio noster & ipse Siculus in libro inscripto *Condottiero de' Predicatori p. 263* citat Thomæ nostri

Commentaria in S. Thoma de Aquino Summa primam partem, primam secunda, & secundam secunda, quæ haud dubies vidit MS.

Forte & sunt alia apud suos Panormi servata.

F. BALTAZAR ARIAS.

F. Baltazar Arias Aragonus Valentiæ natus, & ibidem ordinem amplexus, divini verbi præco insignis ineunte seculo XVII claruit, scripsitque ac edidit 1614

Discursos predicables en las festividades de los Santos, que con mayor solemnidad celebra la Iglesia, Valentiæ, Joannis Chrisostomi Garriz 1614 in 4 pp. 706.

Digitized by Google

F. CHRISTOPHORUS RODRIGUEZ.

1614. F. Christophorus Rodriguez Hiſpanus natione, patriaque & profeſſione Salmantinus, vota religioſa nuncupavit anno MDLXIII die XXI aprilis, virque evaſit doctiſſimus, ſacræ etiam theologiæ magiſter, quam in academia Salmantina docuit, profeſſoribus ordinariis ſubſtitutus, aliiſque in locis, potiſſimum Segobiæ apud ſuos. Plura etiam geſſit in ordine munia, pluribuſque præfuit prior conventibus, Complutenſi in primis, vicarius etiam generalis provinciæ Perſanæ aliquando datus. Anno tandem MDCVIII ad nominationem regis catholici Philippi III, a Paulo V die ſecunda junii ad archiepiſcopatum S. Dominici in inſula Hiſpaniola promotus eſt. Quam Eccleſiam cùm quibuſdam annis rexiſſet, ad Arequipenſem recens erectam tranſlatus eſt anno MDCXI die VII octobris, qui primus novæ illi diœceſi præeſſet, ac formam daret. Verum priuſquam eo perveniret, in itinere commune debitum ſolvit anno MDXIV vel ſequenti: Arequipam tamen delatum eſt ejus corpus, & in majori baſilica ſepultum. Ejus cum laude memineruntÆgidius Gonçalez Davila *Teatro Eccleſ. de las Indias Occident.* T. I p 267, & T. II fol 101 b. Fontana in Theatro, & Remeſal *Hiſt. prov. Chiap.* p. 743, quo ultimo teſte concinnaverat, & ſcripſerat, dum Compluti priorem ageret

Officium elegantiſſimum in honorem S. Agnetis de Montepoliciano. An autem typis editum, aut ubi ſervetur MS, non additur.

F. DIDACUS NUÑO CABEZUDO.

1614. F. Didacus Nuño Cabezudo Hiſpanus Villalon Caſtellæ claro municipio ortus, atque in ejuſdem loci regio conventu ſeculo decurrente XVI noſtrum amplexus inſtitutum, acerrimi fuit vir ingenii atque judicii, qui brevi magnos in theologia progreſſus fecit. Quem cùm non minus diſciplinæ regularis ſtudium, amor, morumque gravitas & innocentia, quam inſignis ejus eruditio commendarent, variis in ejuſdem provinciæ locis ſacræ theologiæ profeſſorem egit, S. Petri *de las Dueñas de Carboneras*, Trianenſi, Placentino, & demum in Gregoriano Pinciano collegio, cujus regens primarius & magiſter fuit, rudeque tandem poſt annos triginta in eo munere glorioſe tranſactos donatus. Quo certe munere fungebatur anno MDXCIV, cùm Antonius de Padilla ſocietatis Jeſu theologus concluſiones e Molinæ concordia depromptas in collegio ſuo Ambroſiano publice propoſuit & propugnavit die quarta martii juxta Franciſcum Peña aut quinta menſis juxta quoſdam, quod parum refert. Acerrime ſimul ac ſapientiſſime eas impugnarunt noſtri profeſſores primus Didacus Nuño, deinde Didacus Alvarez, poſtremus Hieronymus Valleſo, & præmiſſa privatim juxta evangelium correctione fraterna, eaſdem ad ſacrum inquiſitionis tribunal detulerunt. Interea dum expectabatur judicium, Nuñus viciſſim altero poſt menſe, nempe maio ſequenti ejuſdem anni, concluſiones propoſuit in collegio noſtro Gregoriano ſuſtinendas totidem Molinæ propoſitionibus, quas quidem inquiſitor ſupremus ut falſas, improbabiles & indefenſabiles impugnari permiſerat, oppoſitas, nec parvam in eo literario certamine, in quo & ipſe Antonius de Padilla in arenam deſcendit, gloriam reportavit, famamque ſuam in Hiſpania jam illuſtrem plurimum auxit. Quæ exinde ſecuta ſint, curioſus alibi facile lector accipiet, nam nec de iis hic meminiſſemus, niſi nos eo Didacus noſter vitæque illius ratio deduxiſſet, magni certe vir nominis, ſancti doctoris Angelici mirum addictus placitis, apud magnates etiam & exteros acceptiſſimus, quem adeo ſupremæ Hiſpaniarum inquiſitionis aſſeſſorem & conſultorem adſciverunt; quo in tribunali magna habebatur illius ſententiæ ratio. Variis & in ordine provinciaque ſua Hiſpaniæ præterea functus eſt honoribus, dumque Segobienſi præeſſet S. Crucis conventui prior, huic præeſſe proficereque deſiit & vivere elatus ad ſuperos anno MDCXIV menſe februario meritis jam gravis & annis, ſepultus ibidem. Hæc ejus opera:

1. *Commentarii ac diſputationes in* III *partem Summæ Theologiæ D. Thomæ Aquinatis, cum additionibus ejuſdem, nunc primum accurate juxtà atque luculenter diſcuſſis.* Pinciæ, Chriſtophori Laſſo Vaca. T. I a q. 60 ad 84, 1601 : T. II a q. 84 ad finem cum additionum quæſtionibus ad 40 uſque, 1609 fol. Iterum Venetiis, conventus Veneti SS. Joannis & Pauli ſtudentium ſeu verius F. Xantis Mariales (ut hic in epiſtola ad Urbanum VIII nuncupatoria ſuis controverſiis ad Summam S. Thomæ præfixa anno 1624 teſtatur,) curæ ſuis indicibus locupletati, Petri Dontinelli 1612 fol. T. I pagg. 522 : T. II. pp. 580 : Tandem Coloniæ 1630 : Et rurſus hoc titulo : *D. Thomas explanatus, ſive F. Didaci Nuño Cabezudo commentaria ſcholaſtica in tertiam partem D. Thomæ de ſacramentis*, Coloniæ, Petri Cholini 1663 fol. *Acceſſerunt alii quatuor ejuſdem tractatus : 1. De auctoritate ſummi pontificis & conciliorum : 2. De indulgentiis : 3. De auxiliis divinæ gratiæ : 4. De bulla cruciatæ dicta.*

2. *Tractatio in* III *Partem Summæ theologicæ D. Thomæ nunc primum in lucem edita, ſed accurate recognita, a mendis expurgata, veris ac legitimis indicibus auctorum reſtitutis ſtudioſius ornata, innumeris Patrum, conciliorum, ſcripturarum teſtimoniis ad materias controverſas pertinentibus locupletata &c. Opus poſthumum*, cura & ſtudio F. Antonii Cloche S. T. M. tum magiſtri ordinis ſocii, poſtea vero ejuſdem ordinis magiſtri aſſumpti, Romæ, Nicolai Angeli Tinaſſii 1682 fol. T. I a qu. 1 ad 12 pp. 512 : T. II a qu. 13 ad 26 pp. 402. Extat & auctoris αὐτόγραφον emendatum & prælo paratum Segobiæ apud noſtros teſte Alphonſo Fernandez, quod Romam levandi laboris cauſa mittere præſtitiſſet.

Hujus auctoris cum laude memineruntJo. Lopez noſter *Hiſtor. gen.* P. III lib. 2 cap. 51 pag. 19, & lib. 3 c. 90 pag. 416, Fernandez citatus, Nic. Antonius in *Bibl. Hiſp.* & alii paſſim. Cæterum lectori cavendum, ne in eumdem impingat circa Didacum noſtrum errorem, in quem nuper impegit anonymus, qui familiares eruditaſque ſereniſſimi regiæ ſtirpis principis Armandi Borbonii ad Soc. J. theologum olim ejus præceptorem Stephanum *Dechamps* epiſtolas in lucem emiſit ac notis illuſtravit. Qui dum eumdem patrem *Dechamps* epiſt. 3 ad eumdem principem Pariſiis 14 aug. 1664 data putavit erraſſe, in errorem ipſe incidit, Didacumque noſtrum *Nuño* vel *Nuñez Cabezudo* altero agnomine nuncupatum, in duos ipſe male diviſit atque diſtinxit.

F. ELIPHUS POIREL.

F. Eliphus Poirel Lotaringus conventus Tullenſis alumnus provinciæ tum Franciæ profeſſus ſtudiorum cauſa Pariſios miſſus, Lotharingiæ ducis Caroli III ſumptibus & liberalitate ſuſtentatus, ſacris literis ſic gnaviter incubuit, ut in ea facultate promotus de Sorbonica decimus tertius reſponderit anno MDLXXXVIII, & anno MDXC 1614.

Sæc. XVII. inter quadraginta quinque licenziatos, quorum ſeptem erant ordinis Prædicatorum, locum trigeſimum ſortitus ſit, & poſtea laurea donatus. Cujus & in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCI habitis acceptatum eſt approbatumque magiſterium. Edidit ex Italico Gallicum a ſe factum

Traité des ſaints pelerinages compoſé en Italien par Gaſpart Loart theologien de la Compagnie de Jeſus, Nanceii, Joannis Savine 1614 in 12.

Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum.

F. FRANCISCUS BLANCAS.

† 1614. F. Franciscus Blancas dictus in religione *a Sancto Joſeph* primos inter ordinis atque provinciæ SS. Roſarii Philippinarum inſularum inſtitutores, fideique apud earum inſularum infideles operariorum apoſtolicorum unus nec infimus, patria fuit & origine Turiaſonenſis, Franciſco Blancas e Caſcanto Navarræ uno aut altero a Turiaſona lapide diſtante oppido, matreque Anna Angel e Tudela conjugibus natus circa annum Domini MDLX. Huic ſorores fuere ſeptem, quarum duæ tantum connubio junctæ, aliæ quinque Chriſto ſponſo in ordine Minorum nomen dederunt, frater verò nullus. Maſculæ igitur prolis unicus a parentibus divitibus tenere educatus, pietatem cum lacte ſuxit. Erga B. Virginem Deiparam a teneris, ut aiunt, unguibus impenſe affectus, animi corporiſque puritatem ita coluit, ut nec ſine moleſtia muliebrem ferre poſſet etiam ſibi conſanguinitate proximarum affatus & ſocietatem. Complutum autem a parentibus adoleſcens annorum tredecim, rudioribus jam optime diſciplinis inſtructus & grammatica, miſſus ad majora promovendus, dum artibus liberalibus ſerio incumbit, Dominicani concionatoris excitatus verbis, in eadem civitate conventuque Complutenſi annorum tum tantum quindecim ipſo enixius inſtante, nulla mora admiſſus eſt a patribus. Tum emiſſa profeſſione melioribus eruciendus literis Segoviam miſſus, tantum inter æquales emicuit, ut nondum ad ſacerdotium promotus, artium profeſſor in conventu de *Piedrahita* fuerit inſtitutus, ſubinde junior licèt ſtudentium magiſter. Exegeticam tamen longe deperibat ſcholaſtica theologiam, ad quam & a natura formatus videbatur, partibus oratoris chriſtiani omnibus egregie dotatus, voce canora, decoro geſtu, oris & totius habitus dignitate, linguæ Hiſpanæ puritate & elegantia, eloquentia gravi & fervida, quibus cum admirabili excogitandi ſolertia ſtudium ſacræ ſcripturæ ſanctorumque Patrum aſſiduo jungebat. Unde huic miniſterio a ſuperioribus licèt nondum ſacerdos applicitus, mox omnium in ſe rapuit animos: quod in cauſa fuit ut non multo poſt ſacris initiatus Iſpinum vulgo *Tepes* a concionibus ordinarius mitteretur, tum Complutum ipſum, ubi pene incredibile eſt, quantum inter egregios & emeritos concionatores, qui eo ex ſingulis ordinibus deligi ac deſtinari ſolent, quod civitas ſit doctiſſimorum hominum refertiſſima, ipſiſmet plaudentibus juvenis noſter Franciſcus triginta nondum annorum emicuerit. Verum ut non ſui fama in eo munere obeundo, ſed uno animarum zelo ducebatur, non prius audivit novos ad miſſionem Philippinarum conſcribi Chriſti milites, cùm iis ſe adjungi poſtulavit & obtinuit, invitiſque amicis ac lugentibus ſui conventus Fratribus tantarum partium Eccleſiaſte privari ſe impatienter ferentibus, Hiſpanias anno MDXCIV reliquit, & ad Philippinas per Mexicum trajecit. Vix appulſus mox *Bataan* delegatus, linguæ Taſgalenſi ita incubuit comparandæ, ut intra tres menſes perfecte loqueretur, imo in artem redactam æquè puram reddiderit ac Hiſpanam. Novis tum illis chriſtianis inſtituendis infidelibuſque adhuc convertendis, & ad omnem pietatis rationem informandis totus incubuit, majori ſtudio quos illis habebat vel de fidei rudimentis ſermones componens & ex arte perficiens, quam quos etiam Hiſpanis, illos non paſſus miſſionarios, qui quod infidelibus quaſi idiotis prædicarent, negligentius in verborum delectu & orationis methodo ſe gerebant. In cariſſima ſua *Taſgala* pluribus annis ſtetit, & ægre ſuos Indos relinquebat, cogebatur tamen præſertim in quadrageſima Manilam accedere conciones publicas ſacro eo tempore habiturus, quod & magno plauſu ſed majori fructu exequebatur. Sinis etiam Philippinarum ad fidem inſtituendis operam dedit, in publico eorum ad Manilam xenodochio cum iis aliquot annis commoratus. Viceprovincialis inſtitutus, cùm audiſſet ab infidelibus Novæ Segoviæ prædicatores exquiri, eo ſe a Deo vocari arbitratus, nemine conſcio niſi eo ſolo quem ſibi ex noſtris ſocium adjunxit, ad eos perrexit continuo, meſſemque multam & ibi collegit. Demum anno MDCXIV a provinciæ Philippinenſis patribus procurator ad Hiſpanias delectus & miſſus, novos exinde miſſionarios adducturus, jam in navim aſcenderat, velaque fecerat, cùm brevi morbo correptus animam cœlo reddidit tot laborum præmia percepturus, corpore undis de more ſubmerſo. Hominis vere Dei jacturam luxerunt inſulæ, inſigneque de ejus vita laboribuſque in ea vinea exantlantis ſcripto teſtimonium dedit capitulum Eccleſiæ metropolitanæ Manilenſis. De eo legendus noſter Didacus Aduarte *Hiſtor. prov. Philippin.* lib. 2 c. 2 pag. 8, quem excipit noſter Lopez *Hiſtor. Gener.* P. V lib. 2 c. 69, noſque hîc contraximus, a quo & hæc recenſentur Franciſci noſtri opera edita:

1. *Arte per aprender la lengua Tagala.*

2. *Arte para aprender los Indios Tagalos la lengua Eſpañola.*

3. *Memorial de la vida criſtiana.* Taſgalico idiomate.

4. *De las quatro poſtrimerias del Hombre.* Taſgalice.

5. *Un confeſſionario y un libro para la preparacion de la communion.* Taſgalice.

6. *De los myſterios del Roſario de nueſtra Señora.* Taſgalice.

7. *Cantares eſpirituales por uſo de los Indios.* Taſgalice.

8. *Sermones de Domingos y feſtividades de ſanctos, que ſon de mucha eſtima por la doctrina y por la lengua, que es muy elegante y pura, y muchas coſas muy devotas, y curioſas en la lengua deſtos Indios, de que ſe aprovechan los miniſtros de ellos.*

Hæc omnia edidit in Philippinis Tabulis Sinicis ope cujuſdam Sinenſis chriſtiani, eo quod ſua ætate Typographi Europæi ad eas inſulas nondum tranſiiſſent, aut idiomatis illius typos non haberent.

9. *Sermones para todo el año de harta importancia en lengua Eſpañola.* Hos typis edendi animus illi erat, ſi patriam reviſiſſet. Laudatur & a Nic. Antonio in Bibl. Hiſp. ubi non Blancas, ſed Blanco nuncupatur, & ejus opera diminute referuntur.

F. JOANNES CHARON.

F. Joannes Charon Gallus & ipſe natione Campanus conventuſque Remenſis alumnus ac etiam prior anno MDCIII ſacræ theologiæ magiſter in facultate forſan Remenſi ſcripſit: † 1614.

Digitized by Google

1. *Le ſacré roſaire de la Vierge Marie recueilli par F. Jean Charon docteur en theologie & prieur du convent des Freres Prêcheurs de Reims*, Pariſiis, Jacobi Rezé 1614 in 12 pagg. 219 : Iterum Virduni, Joannis Dubois 1620 in 12 pp. 351. Quæ poſterior editio extabat anno 1671 apud noſtros Virdunenſes.

2. *Sermons du R. P. F. Louis de Grenade Eſpagnol traduits en François par F. Jean Charon &c.* T. I, continens *Les ſermons de l'Avent*, Pariſiis 1602 in 8. Extant apud noſtros Inſulenſes. An & cæteros tomos verterit, hactenus ignoro. Hujus auctoris ejuſque de roſario libelli meminit Colvenerius Kalendarii Mariani 2 julii num. 6, quem ibidem Gallice ſcripſiſſe refert, ac proinde Gallum indicat, non Germanum, ut Altamuræ excidit eum laudanti ad 1567.

F. JORDANUS GARGANO.

1614. F. Jordanus Gargano patria Salutienſis apud Inſubres, de quo noſtri ſilent, cujus tamen cum laude meminit Franciſcus Auguſtinus *de la Chieſa* in ſuo libro *de ſcrittori Piemonteſi* pag. 62, mira, inquit, apud ſuos floruit eruditionis fama, nec modo præſtantiſſimus extitit philoſophus atque theologus, ſed orator etiam fuit facundiſſimus & egregius poeta, cujus opera prælo digniſſima ad tomos decem aut duodecim facile excreſcant, partim philoſophica vel theologica, partim oratoria & poetica, qua lingua Etruſca qua & Latina, quæ præ manibus habebat auctor affecta jam aut parata plurima, nec typis edere etiamnum anno MDCXIV volebat, etſi viri eruditi, atque ipſe Auguſtinus, a quibus viſa jam atque probata, nondum in lucem emiſſa dolerent eidque omnes avexent. Jam tamen antea typis ediderat

1. *La Partenia*, Firmi 1603 : Carmen heroicum.

2. *Il debito de' principi e de' ſugetti*, Taurini 1603 : Concio. An poſt annum MDCXIV quo florebat, alia in lucem emiſerit noſter Jordanus mihi incompertum. Mirum autem Altamuram ad 1590, & Rovettam ad 1593 ſcriptorem hunc *Joannem* nuncupare, cùm Franciſcus Auguſtinus *de la Chieſa*, quem ipſimet excipiunt & citant, Jordanum diſerte vocet.

F. LUDOVICUS YSTELLA.

† 1614. F. Ludovicus Yſtella Hiſpanus Valentiæ ortus, & ibidem ad ordinem aſcitus, magni vir apud ſuos nominis & auctoritatis, ſacræ ſcripturæ cathedram primariam in academia Valentina, annis XX tenuit a MDLXXX ad MDC, quo in munere plurimum enituit, ſanctæ inquiſitionis limul allectus qualificator. Anno verò MDC cùm apud ſedem apoſtolicam pro τῆ μακαρίτῃ Ludovici Bertrandi promovenda beatificatione rex catholicus Philippus III regnique Valentini proceres & magiſtratus inſtarent, ab iiſdem Ludovicus noſter tum prior Valentinus delectus eſt, Romamque legatus orator & procurator, qui negotium ſanctum urgeret : cui dum acriter inſtat, F. Hieronymo Xavierre in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCI e provinciali Aragoniæ ad totius ordinis regimen aſſumpto, mox ab eodem ſocius aſcitus eſt & Terræ-Sanctæ provincialis inſtitutus, quo titulo in iiſdem comitiis ſedit ac diffinivit : tum Xavierio ad provincias ordinis viſitandas pergente, relictus eſt Romæ Yſtella vicarius generalis ad annum MDCII, quo in Urbem magiſter ordinis reverſus eſt, qui congregationibus de auxiliis præſens adeſſet, iis verò ſub Clemente VIII menſe januario MDCV finitis, cùm idem Xavierius in Hiſpanias ſe contuliſſet, comitia ordinis Pinciæ celebraturus, iterum ab eodem Ludovicus poſitus eſt & datus ordinis Sæc. XVII. vicarius generalis, eoque munere hac vice functus eſt ad annum MDCVIII, quo F. Auguſtino Galaminio in locum Xavierii ad purpuram evecti magiſtro ordinis electo, huic ſuffectus eſt a Paulo V in magiſterio ſacri palatii ſucceſſor : magna quippe apud hunc pontificem, ut & apud omnes erat ob ſummam eruditionem cum prudentia & in agendis dexteritate conjunctam gratia & exiſtimatione. Sex annis ſolidis eo in officio ſtetit, dumque ei majora parabantur, in eo devixit quinta ſeptemb. MDCXIV, ſepultuſque eſt in S. Mariæ ſuper Mineryam ad gradus altaris majoris. Ejus cum laude meminerunt Lopez P. IV pagg. 593, 813 & 885, & P. V fol. 124 c, Fernandez in concert. & *Hiſt. del Roſar.* Fontana in Theatro, Nic. Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit verò & in lucem edidit hoc titulo :

Commentaria in Geneſim & Exodum in parengraphum expoſitionem & ſcholia diſtributa. Additus eſt Elenchus in Evangelia, quæ per anni circulum in Eccleſia decantari ſolent, Romæ, Stephani Paulini 1603 in fol. & iterum, Ibidem 1609 in fol. pagg. 322 & 303 : Elenchus in Evangelia 67. Quæ editio apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Porro in Geneſim abſolverat 22 april. 1595, in Exodum 5 januar. 1598. Meditabatur & cæteros ſcripturæ libros pari diligentia & eruditione commentari, verum alio vocatus & impeditus impoſiti muneris officio, non perfecit nec edidit.

F. PAULUS DE FRANCIS.

F. Paulus de Francis Neapolitanus ſacræ theologiæ magiſter, Joannis Mariæ de Guanzellis Braſichellenſis ſacri palatii magiſtri quinquennium ſocius, ſcilicet ab anno MDC ad MDCV, anno verò MDCXIV Rhegii Lepidi inquiſitor poſitus & conſtitutus, in unum collegit ac edidit hoc titulo, 1614.

Orationes ſelectæ in ſacello apoſtolico infra miſſarum ſolemnia coram ſummo pontifice, ſacroque purpuratorum patrum ſenatu, habitæ, in unum corpus redactæ. Tomus primus, Romæ, Aloyſii Zannetti 1606 in 4 pp. 219, 155 & 72. Meminit Toppius *Bib. Napol.*

F. PETRUS BLASCO.

† 1614. F. Petrus Blasco Aragonus ex oppido *Montalvan* vernacule ſic dicto ortus, laudatur a gentili ſuo Vincentio Blaſco de Lanuza lib. 5 cap. 46 *Hiſt. Arag.* ut vir adeo ſuæ profeſſionis ſtudioſus, ut inſulas & ſacerdotia, quibus a Joanne Alphonſo Pimentel comite de Benevento prorege Neapolitano deſtinabatur & invitabatur, conſtanter reſpuerit, quem & obiiſſe refert ad annum MDCXVI. Sed fallitur, nam jam mortuus erat ante comitia ordinis Bononiæ MDCXV habita, ut pote in quibus ſacræ theologiæ magiſterium ejus morte vacans alteri conceditur. Meminit & Nic. Antonius in *Bib. Hiſpana*, diciturque ſcripſiſſe

Hiſtoria de la tranſlacion de las reliquias de ſan Vicente Ferrer de Francia a Eſpaña, y a la ciudad de Valencia, Valentiæ 1611.

2. *Tratado de la vida eſpiritual, y de nueve remedios contra las tentaciones de la Fee, y una epiſtola eſcrita deſde Alcañiz al papa Benedicto XIII*, Valentiæ, Chriſoſt. Gariz 1612 in 8. Verſio eſt ex Latino ejuſdem S. Vincentii.

Digitized by Google

F. PETRUS BOUQUIER DE MANSONVILLE.

* 1614. F. Petrus Bouquier de Mansonville a loco ut puto originis nuncupatus, provinciæ antiquæ Occitanæ & conventus Altivillaris alumnus, ſtudiis in gymnaſio Pariſienſi Sanjacobeo peractis ad gradus promoveri meruit, licentiamque decurrebat ibidem in facultate annis MDCVI & MDCVII, quo ultimo decimus pro Sorbonica reſpondebat, anno ſequenti locum inter licentiatos decimum quintum ſortitus, ac deinceps laurea donatus. Exinde ad ſuos reverſus ad varia ſcholæ & conventuum regiminis munia fuit applicitus. Priorem agebat Altivillari anno MDCXIV quo ſcripſit ac edidit

Le ſacrifice de la religion chretienne prouué par la ſainte ecriture, pour la conſolation des catholiques, la converſion des pretendus reformez contre Monſieur Sauois miniſtre de Leitoure. Plus le Neſcio vos, *aux Meſſieurs de la religion pretendue reformée prouuant leur damnation, s'ils ne ſe conuertiſſent a l'egliſe catholique apoſtolique & Romaine. Par F. Pierre Bouquier de Manſonville de l'ordre des FF. Precheurs, docteur de Paris, & prieur du conuent de la ville d'Auuilar*, Cadurci, Claudii Rouſſeau 1614.

Ab aliis agnomen auctoris ſcribitur *Vouquier* ratione ſcilicet pronunciationis Occitanorum quibus B mutatur in V.

F. PETRUS DE CROIX.

† 1614. F. Petrus de Croix *de Cruce* Latine aliquando etiam dictus, Belga Arteſius Pauliſani natus circa MDXL, & ordinem circa MDLX Audomari profeſſus, vir fuit magnarum partium, ab agonibus ſcholaſticis ſacræ theologiæ magiſter in comitiis provinciæ Inferioris Germaniæ anno MDLXXXIV Tajecti ad Moſam habitis approbatus, in divini verbi prædicatione Eccleſiaſtes inexhauſti plane laboris, pro avita fide tuenda inquiſitor contra tumultuantes graſſanteſque per Belgium novatores Geuſios ſtrenuiſſimus, civibus etiam ſuis de ſervanda regi catholico obedientia adverſus principis Auriaci poſtulationes minis plenas conſiliarius intrepidus. Unde non ſemel Audomaro, ubi ſuis prior præerat, turbatis rebus exulare habuit, & aliquando a Geuſiis captus jam jam ad patibulum ſuſpendendus erat, niſi Euſtachii *de Croy* comitis *de Roëux* Audomarenſis gubernatoris opera multaque amicorum pecunia redemptus fuiſſet. Quod fuſius narrant acta dicti ſui conventus, quem dicunt octodecim annis variis vicibus rexiſſe. Magna etiam fuit in provincia ſua Inferioris Germaniæ auctoritate, pro qua & in comitiis ordinis generalibus Romæ MDLXXXIX ſedit diffinitor, ut habetur in actis. In pace tandem quievit apud ſuos, & unâ prædicare, regere, ac vivere deſiit XXVII aprilis MDCXIV ætatis LXXII completo. Typis edidit

Gallice a ſe verſam Epiſtolam Michaelis Baii de ſtatuum inferioris Germaniæ unione ad Ambroſium Loothium abbatem Parcenſem juxta Lovanium, hoc titulo: *Epitre de Michel de Bay theologien de Louvain traitant de l'union des Paysbas*, Pariſiis, Antonii Houic 1579 in 8. Tum Gravelingæ exulabat.

Diſcours de l'uſage, vertu, & miracles du ſigne de la Croix, Atrebati, Guillelmi de la Riviere 1604 in 8: Iterum ſic innovato titulo, *Les merveilles du ſigne de la Croix vertu & miracles d'icelui repreſentees par diverſes hiſtoires advennes depuis le temps des apoſtres juſques a preſent*, Ib. Franciſci Baudouin 1617 in 8 pp. 294.

Scripſit vero Latine 1. *Contra politica dicta de la Noüe hæretici*: 2. *Vitam Conſtantini & Neronis*, quibus tamen moriens prælum interdixit, quod ſupremam iis apponere non licuiſſet manum: ſed MSS in 8 ſervantur apud Audomarenſes noſtros, ut teſtatur Ghilbertus de la Haye. Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. SERAPHINUS CAPPONI.

F. Seraphinus Capponi gentilitio agnomine, *a Porrecta* vero a natali ſolo tractus Bononienſis municipio a medicatis aquis celebri, & in Longobardia commendato nuncupatus, patre Hieronymo Capponi, matre Leonora Bartolini non ignobili genere natus eſt anno MDXXXVI. Germanus ei frater fuit ejuſdem cum eo conventus & ordinis profeſſus Cherubinus in religione, in ſeculo Marcus Antonius antea dictus, germanaque ſoror Laura, quæ deinde Virginea dicta eſt in monaſterio Bononienſi conceptionis profeſſa, ibidem & demum extincta anno MDLXII. Sic erat optimis a natura comparatus moribus Seraphinus eaque præditus indole, ut etiam ætate puer, ignoraſſe puerilia videretur, & a cunis in virum ſtatim evaſiſſe. Literis ergo jam humanioribus eruditus adoleſcens annorum XVI Bononiæ XXV octob. MDLII Dominicanum induit, novumque a priore F. Petro Martyre de Lugano miræ virtutis homine (qui Paulo IV poſtea fuit ab arcanis conſcientiæ, præfuitque demum ordini univerſo vicarius generalis) accepit cum veſte nomen F. Seraphini, qui huc uſque Inſtrico nomine dicebatur Annibal. Votis a tirocinio nuncupatis, humanis diviniſque animum applicuit literis, in quibus miram ingenii aciem memoriamque exhibuit tenaciſſimam. Cumque ſodales inter emineret, mox a ſtudiis exactis ad alios docendos deſtinatus eſt, quo in exercitio reliquum ætatis exegit. Nam Finarii primum, tum apud S. Mariæ de Modiano conventum in Romania, Faventiæ poſtea philoſophiam, exinde Regii Lepidi theologiam prælegit: Bononiæ demum in ſtudio generali methaphyſices profeſſor inſtitutus. At cum ſibi noxiam aëris hujus urbis inclementiam experiretur, in Aprutinam a SS. Viro F. Paulino Bernardini Lucenſi de quo ſupra ad 1585 recens erectam congregationem tranſiit anno MDLXXIII, & Reate primum tum & Aquilæ ſcholas noſtras rexit, una moralem ibidem in eccleſia theologiam ſcripturamque ſacram annis prope ſeptem maxima populorum frequentia plauſuque interpretatus, nec minori ſanctitatis & virtutis opinione. Ferrariam exinde miſſus eſt ſtudii regens, unde non multum poſtea Venetias edendis, quæ jam prælo paraverat, operibus ſe contulit, & in conventu S. Dominici annis circiter quinque ſupra viginti perſeveravit in ſacrarum ſtudio literarum, ſanctique doctoris operum & ſummæ ejus theologicæ continuus, ſacraſque ibidem habuit ſeu apud ſuos ſeu alibi ſæpiſſime conciones, ubi deeſſent alii paratiſſimus atque promtiſſimus. Subortis vero quæ omnes norunt, Paulum V inter Romanum pontificem & Rempublicam diſſidiis anno MDCVI Venetias reliquit, Bononiamque ſe recepit, quo vix advenerat, cùm a Cartuſianis vicinis invitatus eſt, qui apud eos ſuis juvenibus ſacram doctrinam moralemque theologiam exponeret. Quibus cùm nec labor ille ipſi diſpliceret, vitamque arderet ſolitariam aſſentientibus ſuperioribus libens ſe commodavit & annuit. Quanta porro claruerit apud illos humilitate, modeſtia, vitæque ſanctimonia & auſteritate, quamque eis ut alibi ſemper exemplo fuerit & admirationi hoc uno facile intelligas, quod eum non jam ab eruditione doctorem & magiſtrum tantum, ſed a moribus & pietate vere ſanctum habebant & obſervabant. Annos duos ſolum in ea Cartuſia manere permiſerunt ſuperiores, Bononiamque

* 1614.

Bononiamque revocarunt, ut ſaltem reliquum vitæ ſuis impenderet: ſuis itaque redditus priſtinum aſſuetumque ſibi pridem legendi onus a veſperis in eccleſia reſumſit, ac ad ultimam infirmitatem proſecutus eſt, qua domum obiit ſecunda jan. MDCXIV circa quintam horam noctis ad horologium Italicum, ſeu ſeſqui nonam Gallicam ætatis circiter LXXVIII. Cujus ut beati funus tota proſecuta eſt Bononia, nec plurima etiam defuiſſe miracula ordinarii authoritate firmata aſſerunt, quorum ratione corpus in communi Fratrum cœmeterio primo ſepultum, accedente ſacræ rituum congregationis & archiepiſcopi Bononienſis decreto refoſſum & integrum XXIX aprilis ſequentis repertum in honorificum ſepulcrum intra eccleſiam tranſlatum fuit: ſed hæc ad hagiologos. Ejus inſignis eſt in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV memoria, vitamque ſcripſit F. Jo. Michael Pio ac edidit Ibid. Benacci 1615 in 4, quam & inter alias virorum ordinis ſanctitate illuſtrium inſeruit P. I Edit. altera Bononiæ 1620 fol. col. 675. Hæc ejus opera edita:

1. *Veritates aureæ ſuper totam legem veterem, tum literales tum myſticæ, per modum concluſionum e ſacro textu mirabiliter exculptæ. Hæ & genuinis rationibus, annotationibus, appendicibus, & appoſitis quæſtionibus, ſolutionibus, digreſſionibus, & altis verborum textualium penſitationibus, promptis expoſitionibus, utriuſque teſtamenti conſenſu magnifico ſubinde permiſto dexterrime coordinantur.*

His ceu quadam praxi chriſtiana ad virtutes theologas, cardineas, intellectuales, morales, ad opera bona, ad dona, non ſine hujus divinæ legis prævia comprobatione paratur iter pro diverſorum ſtatu commodum, pulcrum, pacificum, honeſtum, ſuave, ſtabile, tutum.

His fere totus venerabilis ſacroſanctæ Eccleſiæ catholicæ ordo, totumque deteſtabile infidelium chaos, velut in idea a ſummo Deo jam olim ad vivum picta in litera cernuntur, maximorum præterea pontificum, ſpectatorum conciliorum, ſanctorumque doctorum, frequenter a nobis addito penicillo ſequente, ut inde cautus ſimul & ſapiens redditus homo facillime ſciat reprobare malum & eligere bonum, Venetiis, Marc. Ant. Zalterii 1590 in fol. Super *Geneſim* pagg. 182: ſuper *Exodum* pp. 142: ſuper *Leviticum* pp. 174: ſuper *Numeros* pp. 218: ſuper *Deuteronomium* pp. 188.

2. *Præclariſſima ſacrorum evangeliorum commentaria, veritates catholicas ſuper totam legem novam concluſionum inſtar continentia, cum annotationibus textualibus.* Permiſſio imprimendi tum a Vicario generali ordinis F. Paulo Iſareſio Mirandulano 19 martii 1601, tum a F. Petro martyre Feſta Urceano utriuſque Lombardiæ priore provinciali 4 ſept. 1601 data opus in quatuor evangelia jam tum abſolutum declarat: & quidem *in Matthæum* prodiit, Venetiis, Melchioris Sellæ 1602 in 4 pp. 938: Iterum ſi fides Lipenio 1611 & 1617, ibid.

In Marcum vero & *in Lucam* an typis prodierint mihi incompertum, ſed MS apud noſtros Bononienſes ſervari teſtatur Rovetta ad 1614.

Commentaria ſeu catholicæ veritates in evangelium ſecundum Joannem ad normam concluſionum, quæ maxima fidelium utilitas eſt, mirabiliter & ex ipſo evangelico textu exſculptæ redactæ & probatæ. His connectuntur ſingulæ annotationes, in quibus ab ipſis intacti quorumdam textuum ſenſus intimiores examinantur, & graviſſima ſacrarum ſcripturarum, patrum, doctorum, conciliorum, ſummorum pontificum, atteſtatione ponderantur atque probantur.

Præterea in præmiſſarum tractatu pro ſacrorum textuum exigentia occurrenti, egregiæ admodum diſputationes inſeruntur, & declarationes de plurimis hæreſibus a Chriſto previſis ac paſſim damnatis, de ſacramentis præcipuis, baptiſmo, pœnitentia, euchariſtia, de primatu Petri ab eo ſolemniter inſtituto, de regulis multis pro intelligentia ſcripturarum, ac de pluribus aliis ad varios errores profligandos unice facientibus, Venetiis, apud Juntas 1604 in 4 pp. 792. Quæ commentaria tum in Matthæum tum in Joannem lectu digniſſima, ceu ſaniorem & puriorem ubique doctrinam redolentia. SEC. XVII.

3. *Explanatio totius fidei Chriſtianæ ſuper ſymbolum apoſtolorum.* Hoc opus prælo paratum habebat, ſiquidem imprimi permittebat magiſter ordinis F. Hippolytus Maria Beccaria litteris Romæ 15 aug. 1590 datis. An vero typis prodierit mihi hactenus incompertum: MS ſaltem apud noſtros Bononienſes ſervari cenſeo.

4. *Scholia ſuper compendium theologicæ veritatis Alberti Magni*, Venetiis 1588 & 1590 in 8. Nempe Alberti Magni cenſebat opus eſſe, quia ſub ejus nomine typis editum fuerat Venetiis jam ab anno 1485: quod tamen illi abjudicavimus T. I ubi de eo ad 1262.

5. *Obſervationes ſuper prædicabilia, prædicamenta, libros poſteriorum, Phyſicæ, de anima, metaphyſicæ Ariſtotelis.* Prælo paratas habebat, nam imprimi permittebat magiſter ordinis jam citatus F. Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali litteris 15 aug. 1590 Romæ datis: an vero typis prodierint, docebunt noſtri Bononienſes, apud quos ſaltem MS ſervantur.

6. *Tota theologia S. Thomæ Aquinatis in compendium redacta*, Venetiis 1597 in 12. Extat Romæ in Caſanatenſi.

7. *Elucidationes formales in Summam theologicam S. Thomæ de Aquino.* Prodierunt primum Venetiis 1588 in 4 Tomis quinque: tum & ibidem eodem anno in fol. Poſtea referente Lipenio Ibid. 1596 in fol. Rurſus pluribus alienis per editores adjectis hoc titulo:

Summa totius theologiæ D. Thomæ de Aquino angelici & S. Eccleſiæ doctoris &c. cum elucidationibus formalibus, in quibus ultra egregiam textus enodationem innumeras pene hæreſes erroreſque recenſendo, ac e veſtigio ſui ipſius & divinarum ſcripturarum vel ſummorum pontificum aut conciliorum ſacrorum auctoritate invictiſſima ipſas interimendo, quam plena fideique mann angelicus ille doctor (velut apis argumentoſa) Eccleſiæ catholicæ inſerviat, ſingillatim oſtenditur. Acceſſere porro luculentiſſima ſubtiliſſimaque commentaria RR. D. Thomæ de Vio Cajetani cardinali S. Sixti cum S. Thomæ concordantiis, quæ magna eſt utilitas. Ad ſingulos fere articulos ſuprapoſitæ ſunt ipſis correſpondentes (quas invenire licuit) citationes magnorum theologorum ſcilicet S. Bonaventuræ, B. Alberti Magni &c. Venetiis, apud Juntas 1612 in fol.

Tomo I quo continetur I P. Summæ S. Thomæ, hæc habentur, 1. *De altitudine doctrinæ Thomiſticæ proloquium omni veritate innixum.*

2. *Regulæ ad lectorem.* His methodum in opere a ſe ſervatam declarat, quæ ea eſt, ut cujuſlibet articuli elucidationem formalem, quam fieri potuit, breviorem adjungat: tum cuilibet etiam articulo *Appendicem* ſubjiciat, qua hæreſes in eo confutatæ indicantur, additis conciliorum canonibus & auctoritatibus Patrum, poſtea commentaria Cajetani.

3. *Indices*: primus qq. & aa. S. Thomæ: ſecundus *principalium ſententiarum prima partis S. Doctoris*: Tertius *ſingularium commentariorum*: Quartus *Prædicabilium totius anni*: Quintus *hæreſum & errorum* in hoc opere condemnatorum.

In hac editione quæ prima non eſt, Editores adjecerunt huic tomo I *Expoſitionem F. Chryſoſtomi Javelli ord. Præd. in primam partem S. Thomæ*: etiam ejuſdem Javelli *Tractatum de prædeſtinatione*,

Sæc. XVII. in quo aperte non ſolum a S. Doctoris ſententia recedit, ſed & in Pelagianorum hæreſim infeliciter decidit. Quod non ad mentem noſtri Seraphini factum invicte probatur ex Appendice quam Quæſtionis 23 articulo 5 ſubjunxit, ubi canones concilii Tridentini ſeſſ. 6, & ſynodi provincialis Valentinæ 1, 2. & 3 capitula refert, iiſque ſe adhærere proteſtatur.

Adjecerunt tandem *Tractatum de præſcientia & prædeſtinatione* falſo S. Thomæ aſcriptum, ut ſupra ubi de eo evictum eſt. Quæ additio etiam non videtur ad mentem Seraphini facta, neque ut nec laudata Javelli expoſitio in primam partem appareat in prima hujus operis editione.

Tomus II quo continetur prima Secundæ cum elucidationibus formalibus eadem methodo procedit. Habet pp. 614, & huic tomo addiderunt *Tractatum dictum de præſcientia & prædeſtinatione.*

Tomus III, ſeu Secunda Secundæ eadem ratione tractatur. Præfiguntur epiſtola ad Leonem X cardinalis Cajetani nuncupatoria, & præfatio F. Bartholomæi de Spina Piſani, in qua ejuſdem Cajetani elogium.

Tomo IV quo habentur Quæſtiones 59 priores tertiæ partis S. T. præfiguntur epiſtola ad Adrianum papam VI nuncupatoria cardinalis Cajetani, tum vita S. Thomæ ex F. Guilielmo de Thoco excepta. Ad calcem verò ſubjiciuntur *Concordantiæ dictorum & concluſionum ejuſdem S. D.*

Tomo V in quo cæteræ quæſtiones tertiæ partis & ſupplementum ex quarto ſcripto ejuſdem in ſententias, præfigitur *Canonizatio S. Doctoris.*

Adjectus eſt in hac editione tomus ſextus, quo continentur *S. T. quæſtiones quodlibetales duodecim.* Tum ſequuntur *Opuſcula omnia cardinalis Cajetani* in tomos tres diſtributa.

Nova editio prodiit Patavii 1698, quæ extat Romæ in Caſanatenſi. An ſit tam ampla quam Venetæ laudata, an quædam reſciſſa, ut congruum erat docebunt ſodales & hîc addent.

8. *Sacerdos in æternum. Dichiaratione della meſſa con l'eſpoſitioni di Fra Gio. Michele Pio da Bologna*, de quo nos poſtea ad 1644, *e di Girolamo Conterio*, Venetiis 1588 in 12. Extat Romæ in Barberina & Caſanatenſi laudata.

His omnibus addit Pius citatus *Commentarios in omnes pſalmos*, quos ſub finem vitæ ſcripſit, adeo ut ultimum verſiculum ultimo vitæ die expoſuerit. Hi prælum eo vivo non ſubierunt, ſed MS Bononiæ apud noſtros ſervati, tandem quoad tomum primum typis editi ſunt Bononiæ 1692 in fol. Qui Tomus I extat in Caſanatenſi.

F. THOMAS MARIA CARRAFA.

F. Thomas Maria Carrafa clariſſimo regni Neapolitani ſtemmate cretus, marchionis Anzii, & ſancti Lucidi filius, natales ſuos & gentem præclaris animi ſui dotibus & virtutibus illuſtravit. Hic Neapoli ubi primam acceperat lucis uſuram, ætate nondum adulta, in regio S. Dominici conventu noſtrum amplexus inſtitutum, litteris a profeſſione mox incubuit humanis tum & divinis, eaque felicitate ingenii fuit, ut inter æquales facile præcelluerit, ſubtiliſſimuſque deinceps claruerit apud omnes philoſophus, profundiſſimuſque theologus. Cujus certe ſæpius ille propugnatis publice utriuſque ſcientiæ concluſionibus præclariſſimum exhibuit experimentum: ac in ipſis quidem ordinis comitiis generalibus anno MDCVIII Romæ, ubi electus magiſter ordinis F. Auguſtinus Galaminius, maximo purpuratorum patrum clariſſimorumque urbis & orbis virorum concurſu & plauſu, maxima & ſui & ordinis fama & gloria concluſiones publice propoſuit & propugnavit: unde & meruit ad ſacræ theologiæ magiſterium promoveri. Litteris etiam humanioribus inſtructiſſimus, ſtricta venuſte facileque ludebat oratione Latina & vernacula; ſed & orator & Eccleſiaſtes ævo ſuo celeberrimus facundiſſimuſque audiit, vix ut ea vel ætate vel patria reperiretur, qui cum eo componi mereret. Vox illius ſcilicet quam frequentiſſime e ſacro ſuggeſtu Romæ, Neapoli cæteriſque clarioribus per Italiam civitatibus inſonuit acceptiſſima, pendebantque dicentis ab ore populi, & ad tantam oratoris noſtri facundiam obſtupeſcebant. Silere tamen eum conceptumque tenere ſermonem mors inopportuna compulit, quem ex hac mortali luce ſummo omnium luctu ad ſublimiorem æternæ felicitatis exhedram evexit & tranſtulit die ultima julii anni MDCXIV, uti F. Theodorus a Valle Compendii p. 280 refert: ſepultus in S. Dominici regia baſilica, magnoque illi parentatum apparatu a theologorum collegio, ac ſi ex eis unus eſſet, & ab otioſorum academia. Plura vivens ille ſcripſerat, quorum ab ejus morte quædam edita typis prodiere, ſcilicet teſte Toppio *Bibl. Napol.*

1. *Aſſunti predicabili*, Venetiis 1643 in 4.

2. *Ghirlanda di varie deſcrizzioni cavate dalle ſue eloquentiſſime prediche dall' inſtabile academico Romano*, Meſſanæ, Petri Brea 1627.

3. *Poetiche diceríe, ovvero vaghiſſime deſcrizzioni e diſcorſi accademici del M. R. P. F. Tomaſo Carrafa Domenicano, ed' altri eccellentiſſimi autori, con aggiunta d'altre belliſſime deſcrizzioni: dedicate al cardinale Antonio Barberini da Filippo de' Roſſi*, Viterbii, Diotallevi 1635 in 12 pagg. 327. Notandum autem horum diſcurſuum academicorum ſex priores tantum eſſe noſtri Thomæ, alios tres minus pios & caſtos, ſcilicet *l'amante abbandonato, l'amante impazzito, la lettera amoroſa*, aliorum eſſe.

4. *Sonnetti.* Extant in Johannis Marii *de Creſcimbeni* commentariis *della volgar Poeſia*, Romæ, 1711 in 4, volumine tertio.

Hunc auctorem in duos dividit Toppius, alterum Thomam Carrafa, cui opera ſupra relata tribuit, alterum Thomam Mariam Carrafa, cui nulla inſcribit opera. At cùm Vallius citatus non ſolum non diſtinguat, ſed & horum opuſculorum auctorem Thomam Mariam Carrafa nuncupet, unum & eumdem eſſe hominem evidens eſt.

F. ANONYMUS ITALUS.

F. Anonymus Italus hoc anno florens ſcripſit ac edidit 1614

Statuti della venerabile archiconfraternità della ſantiſſima Nunciata, Romæ 1614 in 4. Extat Pariſiis in Regia E 2200.

Cùm hæc ſocietas celeberrima in templo S. Mariæ ſuper Minervam ſit inſtituta, ſcriptorem hujus collectionis noſtratem conjicio.

F. VINCENTIUS CARDONE.

F. Vincentius Cardone Ateſſæ citerioris Aprutii oppido natus, Neapolitanique conventus regii S. Dominici alumnus, juvenis erga poëticen impenſiſſime affectus fuit & deliciatus, eoque dicendi genere peritorum judicio feliciter uſus & commendatus. Is cum impeditioris eſſet oris, ſpiſſioriſque plus æquo linguæ, adeo ut non modo plenum literæ R efferre ſonum, ſed ne vix eliſum attingere pronunciando poſſet, in ingratum & noxium id elementi genus accenſa ira venam effudit, librumque metro vernaculo conſcripſit hoc titulo: 1614

L'R ſbandita da Gio Nicolo Cimmello Cardone, Neapoli, Joan. Jacobi Carlino 1614 in 4. Luſtricum hoc habuit nomen, quod in religione mutavit in *Vincentii*. Opus Franciſco Mariæ Carrafa Noceræ duci comitique Soriani nuncupatum.

Toppius quem hîc excipio, librum aſſerit ſibi eſſe præ manibus, & pluribus metrorum myriadis ea cautione & arte contextum, nullum ut in tam prolixo poemate vocabulum inſeratur, quod literam *R* ferat & præſentet: hoc verò opere maximam in ſpiritualibus & humanis temporalibuſve vim amoris indicare voluiſſe dicit auctorem & exprimere. Opus auctor recenſuit poſtea, venuſtiorique ordine comtum iterum ſubjicere prælo parabat, novumque illi addere opus hoc titulo:

L'alfabeto diſtrutto.

Magnæ quidem induſtriæ, totidemque diſtinctum diſcurſibus & argumentis, quot in alphabeto characteres & elementa, ea verò arte, ut in quolibet juxta ſeriem cujuſque diſcurſus, illud cui reſponderet elementum deficeret, primo ſcilicet A, ſecundo B, tertio C deſideraretur & ſic deinceps, ad Neſtoris Larandenſis poetæ gentilis imitationem, qui Iliadem eadem arte ſcripſit aliàs, ita ut Rhapſodia prima careret litera A, ſecunda B, &c. teſte Suida a Gerardo Voſſio citato *De Hiſt. Græcis* lib. 2 fol. 142. Verùm hoc Vincentii noſtri conſilium mors immatura prætervertit, intercepitque editionem operis. Dum enim Auguſtam Taurinorum petit, ut Sabaudiæ Inſubrumque duci opus hoc dicaret, de repente rapitur ad libitinam, in itinere morbo ſublatus e vita juvenis adhuc, vixque quintum attingens ætatis ſupra viceſimum.

F. ALPHONSUS DE VAYLLO.

1615. F. Alphonsus de Vayllo Hiſpanus profeſſione Murcienſis, cum anno MDLIII ad Indos & provinciam S. Vincentii *de Chiapa* trajeciſſet, unâ cum aliis quinque a F. Bartholomæo *de las Caſas* abdicata nuper Chiapenſi ſede ſecum ex Hiſpania adductis, pluresque pro fide propugnanda labores ſuſtinuiſſet, in eadem cum laude variis honoribus dignitatibuſque functus annis pluribus vixit & claruit. Verùm ab ea receſſit tum prior conventus Teguantepecenſis occaſione diviſionis Mexicanæ provinciæ in duas, inque ſuam Bæticam reverſus eſt, ubi prioris Orani mox titulo decoratus, pro rebus illius regem adire coactus eſt. Cumque tum de Oaxacacenſis erectione provinciæ, & a Mexicana ſeparatione ſerio tractaretur in aula regioque Indorum conſiſtorio, regiaque, ordinis, ac apoſtolica etiam auctoritate decreta ſanciraque fuiſſet, primus ille novæ illius Oaxacacenſis provinciæ nominatus eſt a regis confeſſario F. Antonio de Cazeres ordinis Prædicatorum prior provincialis XXIX ſept. MDXCIII: ad quam ſe anno ſequenti MDXCIV contulit, integroque rexit prudentiſſime quadriennio ad XXIX ſeptemb. MDXCVII. Demum in eadem regione & provincia perſeverans ad ætatem centum & duodecim annorum piiſſime vixit, obiitque tandem in conventu *de Tepatlan* menſe maio MDCXV. De quo legendus Ant. Remeſal Hiſt. prov. S. Vincentii de Chiapa pagg. 316, 606, 616, 644, 711 & 745. Scriptæ ab eo referuntur:

Inſigniorum provinciæ S. Hippolyti Oaxacacenſis Fratrum ſibi viſorum optimeque notorum vitæ, apud citatum Remeſal laudatæ & allatæ.

F. ANTONIUS DE CACERES.

F. Antonius de Caceres Hiſpanus Granatæ ex illuſtri Caſtricereris Caurienſis diœceſis proſapia natus eſt anno MDLII, exinde ordini in domo S. Stephani Salmanticenſi aſcitus, celebris evaſit theologiæ profeſſor, quam & pluribus annis in provincia Hiſpaniæ docuit, ſuprema tandem laurea coronatus. Romam profectus a F. Marco Valladares ordinis procuratore ſimul & vicario generali ſocius eſt allectus, & ipſemet etiam poſtea vicarius generalis ordinis inſtitutus, ut auctor eſt Remeſalius noſter *Hiſt. prov. Chiap.* pag. 743. Singulari tum ibidem eruditionis, facundiæ, & integritatis fama fulgebat, cujus ſe teſtem præſtat Ægidius Gonçalez Davila in Aſturicenſibus epiſcopis pag. 277, ubi Antonium procuratoris generalis ordinis vices agentem & aliquando concionantem ſe ſpectaſſe profitetur. Juſtis dicto F. Marco patrono ſuo perſolutis, erectoque ei anno MDLXXXVII tumulo, ut habet Fontana in Theatro p. 467, non diu in urbe ſtetit, ſed reverſus in patriam conventum Salmanticenſem prior electus regebat, cùm a Philippo II rege catholico delectus eſt primogeniti ſui Philippi conſcientiæ moderator anno MDXCII, ac triennio poſt Aſturicenſis epiſcopus delignatus. Quam nominationem cùm approbaſſet Clemens VIII die VIII nov. MDXCV, poſſeſſionem iniit Antonius die prima februarii ſequentis, ac deinceps Eccleſiam ſuam vigilantiſſimi paſtoris partes adimplendo ſedulus ac ſtrenuus rexit, ſicque ſponſam hanc ſuam dilexit, ut ne dimitteret, Pacenſem (*Badajos*) & Carthaginenſem (*Murcia*) inſulas ſibi a rege delatas conſtanter recuſarit. Vigeſimum tandem epiſcopatus annum agens, dum in Quintana de Marco ſuæ diœceſis oppido viſitationis cauſa moraretur, infirmitate apprehenſus diem ultimum clauſit, ac pie obdormivit XXVIII julii MDCXV ætatis LXIII, fuitque prout vivens caverat, in monaſterio Ciſtercienſis ordinis quod S. Mariæ *de Nogales* dicunt, ſepultus. Ejus meminere præter citatos Fernandez, Pius, Antonius *Bibl. Hiſpana*. Ejus hæc opera:

Sermones y diſcurſos de tiempo deſde el adviento haſta Paſcua de Eſpiritu Santo recogidos por el P. F. Felipe Melian lector de teologia de la miſma provincia, Valentiæ, Petri Patritii May 1612 in fol. T. I pp. 704: T. alter levior pp. 80. Hunc eſſe verum editionis annum aſſerit Antonius citatus, licèt in quibuſdam exemplis programma præferat annum 1624.

Explicacion del pſalmo De profundis *predicado a los religioſos, y dividido en platicas para los Domingos de quareſma por la tarde*. Extat T. I p. 158 & ſeqq.

Idem Philippus *Melian* laudatus tomum tertium promittebat *De los Santos*, & quartum *De las Dominicas todas deſpues Paſcua de Eſpiritu Santo*, ſed an promiſſis ſteterit, mihi hactenus incompertum.

Paraphraſis de los pſalmos: Opus poſthumum, Oliſſipone, P. Craeſbeck 1616 in fol.

Præſens aderat Antonius noſter Pinciæ, cùm primogenitus Philippi III anno MDC ſolemniter baptizatus eſt, qui fuit poſtea Philippus IV rex catholicus.

F. ANTONIUS DEL POÇO.

1615. F. Antonius del Poço Hiſpanus Bæticæ provinciæ alumnus ineunte ſeculo XVII claruit atque ut auctor mihi eſt æqualis ejus & gentilis Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. 9, ubi de ſcrip-

Sec. XVII. toribus agit qui ab anno MDCXII ad MDCXXVII floruerunt, ſcripſit ac edidit

De la autoridad de los vicarios y curas de la nueva España.

F. DIDACUS DE OJEDA.

1615. F. DIDACUS DE OJEDA Hiſpanus, patriam Hiſpalim adoleſcens deſeruit eo fine ſolum, ne parentes aut conſanguinei a conſilio, quod a teneris annis infixum pectori gerebat amplexandi ordinis, avertere conarentur. Hac ratione mare transfretans Limamque Peruviani regni regiam appulſus mox quod in votis habebat in conventu SS. Roſarii obtinuit ac profeſſus eſt prima aprilis MDXCI, virque evaſit pietate, diſciplina regulari, vitæ auſteritate ſimul & doctrina conſpicuus. Philoſophiam ac theologiam pluribus annis apod ſuos docuit, communique provinciæ poſtulatione, neque enim id de ſe unquam præſumſit, præſentati primum ac magiſtri demum gradum aſcendit. Cuſcenſi etiam & ſuo poſtea Limano præfuit prior, ulterius etiam promovendus, niſi mors immatura cœlo maturum collegiſſet in conventu de Huanuco XXIV octob. MDCXV, ætatis XLIV. Exinde tamen utpote cum ſanctitatis opinione defuncti oſſa ſui habere volentes tranſtulerunt, & in aula capitulari Limæ condiderunt. Ejus acta fuſius proſequitur noſter Melendez *Hiſt. prov. Peruan.* T. II pag. 135, quem hîc excipio: meminere etiam Lopez *Hiſt. Gen.* P. V Lib. ult. pag. , Gravina, & acta cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII inter eos *qui pie in Domino obdormierunt*, epiſcopus Carcenſis, & Antonius in *Bib. Hiſp.* ubi teſtatur ceciniſſe pie, eleganter admodum, luculenteque

La Chriſtiada ſive de vita Chriſti poema octoadibus compoſitum XII libris, Hiſpali, Didaci Perez 1611 in 4.

F. DOMINICUS BOLANI.

† 1615. F. DOMINICUS BOLANI clara patritiaque Venetorum e ſtirpe natus, & ipſe gentis ſuæ ordiniſque decus, qui præclaris utrumque nobilitavit ornavitque virtutibus & eruditione ſingulari, ut mirum ſit & a ſuis omiſſum inter illuſtres patriæ ſcriptores, & a noſtris, ab ipſo etiam Rovetta in Bibl. provinciæ utriuſque Lombardiæ, cujus tamen inſignis ille fuit in conventu S. Dominici Venetiarum alumnus. Cui ſuæ domui jam antea in generalibus ejuſdem provinciæ ſtudiis regentis primarii, & in præcipuis conventibus prioris muneribus perfunctus, præerat anno MDLXXXIII ſumma ſuorum & omnium approbatione, nec minori diſciplinæ regularis cultu ac incremento. Exinde a Sixto V anno MDLXXXVIII epiſcopus Cydoniæ ſeu Caneæ in Creta Inſula deſignatus & conſecratus, Eccleſiam illam diu ſapientiſſime rexit, vivebat adhuc anno MDCXV. Ejus meminit Fontana in *Theatro* inter epiſcopos, ſed prorſus oſcitanter: nam inter Andrenſes ſeu inſulæ *Andros* dictæ ad eam Eccleſiam dicit Dominicum Bolanum evectum anno MDLXXXVIII a Gregorio XIII, quod tamen emendat in indice monens legendum a Sixto V, ſed id falſum de epiſcopatu. Jam inter Agienſes eumdem numerarat eodem anno & die XXIX januarii promotum: poſtea verò eumdem recenſet inter Caneæ antiſtites, vocans Dominicum Bolaſcum, niſi ſit erratum typorum: ſed difficultatem levat Pius noſter, qui de eodem agens in catalogo epiſcoporun Dominicum Bolanum appellat epiſcopum Caneæ: & ad annum citatum P. II col. 308 Dominicum de Venetiis epiſcopum Agenenſem, monens ſimul hunc epiſcopatum eumdem eſſe ac Caneæ. Ex quo colligas Agienſem, Agenenſem, Cydonienſem & Caneæ eamdem eſſe Eccleſiam vel in actis conſiſtorialibus variis his nominibus inſignitam, vel ſic a popularibus corrupte enunciatam: cæterum non diſtinguendos hîc nobis tres aut quatuor ejuſdem nominis epiſcopos, ſed unicum agnoſcendum inſignem Dominicum Bolani Cydonienſem præſulem. De eo potiſſimum legendus F. Hieronymus Mercurii de quo poſtea pag. 398 in eo libro cui titulum indidit: *Degli errori populari d'Italia nella medicina* Venetiis 1603 in 4, quemque dicto Bolano nuncupavit, ubi in epiſtola ad eum ſcripta julii IX MDCIII fuſius tum ejus tum illuſtrium ejuſdem familiæ virorum laudes proſequitur, quem hîc excipio. Opera autem ejus prodiit conciliorum quinta collectio poſt Surianam hoc titulo:

Conciliorum omnium tam generalium quam provincialium, quæ jam inde ab apoſtolorum temporibus hactenus legitime celebrata haberi potuerunt volumina quinque, quibus noviſſima hac editione poſt Surianam acceſſere præſertim Nicenum & Epheſinum celeberrima concilia, in quorum omnium collocatione temporum ratio habita eſt, & erudita notationes per catholicos theologos addita: Sixto V P. M. dicatum opus, Venetiis, Dominici Nicolini 1585 in fol. Sic autem Typotheta ad Sixtum V præfatur:

Omnem porro pro tenuitate mea operam dedi nulli ſumptui parcens, nullumve omittens laborem, aſciſcis etiam hinc inde catholicis eruditiſſimiſque noſtra tempeſtate theologis, præcipue verò præſtantiſſimo patre Dominico Bollano *patritio Veneto ordinis Prædicatorum nunquam ſatis pro ſui animi dotum dignitate commendato, qui ſua cura induſtria & eruditione maximo mihi ac operi adjumento fuit &c.* Hujus editionis meminerunt Labbeus, Coſſartiuſve in præfatione ad ſuam conciliorum Pariſienſem editionem, ſed in exemplo a viris eruditis viſo deerat forſan epiſtola laudata Nicolini ad Sixtum V nuncupatoria, alioquin Bollani noſtri meminiſſent, nec anonymi curis Venetam illam editionem aſcripſiſſent.

Forte lectori non ingratum erit illuſtres quoſdam ejuſdem nominis & familiæ hîc diſtinctos agnoſcere, ne cum hoc noſtro auctore confundat. Primus eſt *Dominicus Bolani* vel Bollanus ſenator Venetus Cremonæ aliquando gubernator, deinde regni ſeu inſulæ Cretæ dux a ſenatu conſtitutus vir egregius, unde & Dominicus magnus & Pater patriæ appellari meruit; ſed & litteris addictus *Tractatum* compoſuit *De conceptione B. Mariæ V.* quem Nicolao Marcello Venetiarum duci nuncupavit circa MCCCCLXXIII vel LXXIV: ſic refert noſter Hieronymus Mercurii citatus. Hicque eſt procul dubio quem Albericus ſcriptoribus Venetis accenſet, ſed ad annum MCCCLXXXI collocat, verius Eiſengrenius in *catalogo teſt. Verit.* ad MCCCCLXXXIV refert, ſed & ulterius floruiſſe crediderim. Alterius *Dominici Bollani* meminit idem Mercurius ex Brixiæ Prætore, ejuſdem civitatis epiſcopi vigilantiſſimi circa MDLIX promoti, qui & concilio Tridentino affuit, & eccleſia ſua piiſſime ac ſanctiſſime recta obiit anno MDLXXIX. An iſte quid ſcripſerit, non inveni. Legenda & epiſtola ad noſtrum Dominicum Bollani a noſtro Deſiderio Scaglia ſcripta & de qua poſtea ad 1639 agetur, in qua gentis Bollanæ illuſtres heroas eleganter omnino laudat.

F. FERDINANDUS OJEA.

† 1615. F. FERDINANDUS OJEA ſive *Ogea* vel *Oxea* Hiſpanus Gallæcus Auria vulgo *Orenſe* ad Minium fluvium ortus, Mexici in nova Hiſpania ordinem amplexus, ſub initia ſeculi XVII clarus, diem ſuum obiit anno MDCXV, auguſto menſe. Ejus cum

laude meminerunt Fernandez in *Concert.* & Antonius in *Bibl. Hiſp.* Scripſit ac edidit

1. *La venida de Chriſto y ſu vida y milagros en que ſe concuerdan los dos teſtamentos divinos viejo y nuevo*, Methymnæ del Campo, Chriſtophori Laſſo Vaca 1602 in fol. Primera parte, libros v pp. 794. Extat apud noſtros Pariſiis ad S. Honoratum. An ſecundam partem ediderit, me latet.

2. *Hiſtoria del glorioſo Apoſtol ſant Iago patron de Eſpaña, de ſu venida a ella, y de las grandeças de ſu Igleſia, y orden militar*, Matriti, Ludovici Sanchez 1615 in 8 pp. 730. Extat Pariſiis in Regia O 628.

Hujus libri caput xv ipſummet defenſorium eſt (inquit Antonius citatus) quod auctor olim nempe 1602 Hiſpano ſermone ediderat pro Adventu S. Jacobi in Hiſpanias. An id ratum fecerit, penes eruditos ſit arbitrium: cæterum plura habet exquiſita & lectu digna.

3. *Della nobleça Eſpañola Tratado.*

4. *Tabula Geographica regni Gallaciæ ab eo delineata longe accuratior ea quæ in generali totius Hiſpaniæ tabula proſtabat hactenus*: eaque eſt, quam Antwerpiæ perita ſcalproris arte manuque Jo. Bap. Vrintii ſcalpi curavit: & in Theatrum Orbis ſuum intulerunt Ortelius, Mercator, Hondius, & Blaevii fratres Batavi: quamvis queratur ipſe *Oxea* ſcalptorem ad exemplar *ἀνάγγαφον* a ſe delineatum illique miſſum non ſat attendiſſe, ſibique diſplicere quod abſens ab opera tum ipſe auctor fuerit, reformandamque pollicetur, ubi primùm commodum nanciſcetur.

5. *Hiſtoria general del reño de Galicia* promiſſa ab eo fuerat, ſed ne promiſſis ſtaret mors impedivit.

F. FRANCISCUS DIAGO.

† 1615. F. Franciscus Diago Celtiberus oppido *Viver*, vel ut alii ſcribunt *Biber* vel *Bibel* regni Valentiæ in diœceſi Segobricenſi ortus, in conventu verò S. Onuphrii dicto a Valentia urbe regni principe quatuor milliaria tantum diſtante ordinem amplexus, ita pietate profecit, ſed & doctrina, ut in ſtudio generali Barchinonenſi theologiæ lectorem & regentem primarium egerit cum auditorum fructu. Prior etiam ſuo S. Onuphrii conventui præfuit anno MDCIII & iterum ab anno MDCXI ad MDCXIV, aſcitus quoque ſancti officii, ut aiunt, qualificator Barchinonenſis & Valentinus. Sed cum ex indole ad Hiſtoriam ſcribendam, geſtaque antiqua memoriæ conſignanda raperetur, in veteribus eruendis ruderibus, archiviſque tum ordinis tum regni evolvendis vir laborioſiſſimus vitam pene inſumpſit omnem, nulli parcens operæ, nullum ea de cauſa non aggreſſus iter. Unde & magnum ſuis ſcriptis fecit ſibi nomen, regnorumque Aragoniæ chronographus audire meruit, eo titulo a Philippo III rege catholico donatus. Tandem de poſteritate ſuis laboribus bene meritus vivere deſiit anno MDCXV. Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert.* & in *Hiſtor. Roſar.* & Antonius in *Bibl. Hiſp.* Hæc ejus opera lingua vulgari Hiſpana pure & eleganter ſcripta:

1. *Hiſtoria de la provincia de Aragon de la orden de Predicadores deſde ſu origen y principio haſta el año de* MDC, *compueſta a inſtancia y con mandatos aſſi del general de la religion como del M. F. Hieronymo Baptiſta de Lanuza provincial de la provincia*, Barcinone, Sebaſtiani de Cormellas, e typographia conventus, & ſumptibus provinciæ 1599 in fol. pp. 588.

2. *Hiſtoria de la vida y milagros de S. Vincente Ferrer con una relacion de la ſanta reliquia, que de ſu bendito cuerpo a llegado a Valencia, y* Sæc. XVII. *de los grandes milagros que a obrado, y fieſtas que ſe le an hecho*, Ibid. apud eumdem 1600 in 4.

3. *Hiſtoria del B. Cathalan Barcelonez S. Raymundo de Peñafort tercero Maeſtro general de la orden de Predicadores: con una relacion de la canonizacion del ſanto, y de las fieſtas, que ſe han hecho en Barcelona: y con la vida que del ſierva de Dios compuſo en Latin el antiguo F. Pedro Marſilio*, Barcinone, Sebaſtiani de Cormellas 1601 in 8 pp. 424. Hanc a F. Andrea Perez Caſtellano, de quo poſtea ad 1622, ſibi plagio ſubreptam, & Salmanticæ 1605 editam queritur ipſe Diagus in hac eadem vita in prologo, & eumdem emendat aſſertum Raymundi nobilitatis ſtemma e familia comitum Barcinonenſium male reprehendentem. De quibus peritorum eſto judicium.

4. *Vida del B. F. Humberto de Romans V maeſtro general de la orden de Predicadores*: ſed hanc cenſeo quam Latine præfixit operi ejuſdem Humberti *de Eruditione Prædicatorum*, quod primus integrum prælo dedit Barcinone apud Sebaſt. Cormellas 1607 in 4. Vide ſupra ad 1254 *Humbertus de Romans*. Hiſpane tamen forſan etiam ediderit.

5. *Vida del B. Pedro de Luxenburgo.*

6. *Hiſtoria de la vida exemplar, libros y muerte del inſigne y celebre Padre maeſtro F. Luis de Granada de buena memoria, con un devotiſſimo diſcurſo de la encarnacion del meſmo haſta aora no impreſſo, y uno otro De ſcrupulos de conciencia*, Barcinone, Cormellas 1605 in 8. Extat Pariſiis in Regia H 2814, 2. Hanc *Latine* reddidit M. M. & edidit Coloniæ, Jo. Kinckii 1614 in 12 pp 208, Editio elegans: & *Gallice* F. Anonymus ord. Min.

7. *Catalogo de los obiſpos de Girona.*

8. *Hiſtoria de los victorioſſimos antiguos condes de Barcelona dividida en tres libros. En la qual allende de lo mucho que de todos ellos y de ſu decendencia, hazanas, y conquiſtas ſe eſcrive: ſe trata tambien de la fundacion de la ciudad de Barcelona, y de muchos ſucceſſos, y guerras ſuyas, y de ſus obiſpos, y ſantos, y de los condes de Urgel, Cerdaña, y Beſalù, y de muchas otras coſas de Cathaluña*, Barcinone, Cormellas 1603 in fol pp. 639.

9. *Añales del reyno de Valencia. Tomo primero, que corre deſde ſu poblacion deſpues del deluvio haſta la muerte del rey D. Jayme el conquiſtador* ad MCCLXXVI, Valenciæ, Petri Patricii Mey 1613 fol. pp. 784.

Tomus II *ad ſuam uſque ætatem* prælo brevi commitendus parabatur, ſed conſilium auctoris mors abrupit.

10. *Cataloniæ deſcriptio*, Latine, ceu ejus opera a quibuſdam laudatur. Sic Antonius.

F. GASPAR CARCANO.

† 1615. F. Gaspar Carcano Inſuber Mediolanenſis patria, profeſſus conventus S. Euſtorgii, ibidemque ſacræ theologiæ magiſter, ſtudiique præfectus & regens a capitulo generali Bononienſi MDCXV inſtitutus, cùm annis pluribus omnium cum laude diſcipulorumque confluxu & fructu philoſophiam theologiamque docuiſſet, miraque ingenii fulſiſſet fœcunditate & felicitate, dum ad ampliora properaret, ſiſtere mors eum immatura quadrageſimum vix annum agentem medio in curſu compreſſum compulit, tantique viri quæ poſteritati parabat monimenta ſubripuit & invidit. Quippe gentilis ut ejus obſervat Philippus Picinelli *Athen. Mediol.* pag. 233, unicus ejus ingenii ſupereſt etiamnum ineditus, inque ſuo conventu S. Euſtorgii religioſe cuſtoditus partus ſic inſcriptus:

Digitized by Google

Sec. XVII. *Compendium Summæ theologicæ S. Thomæ doctoris Angelici &c.*

Alter fuit e cenſoribus a magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco datus, qui iter Jeroſolymitanum a F. Stephano Mantegazza noſtro ſcriptum recognoſceret, quod & cenſura ſua probavit kal. novemb. MDCXV, unde ſi vera ſunt quæ Picillenus ait ætatis XL non exceſſiſſe, non potuit quod tamen aliqui volunt, illud idem iter a ſe recognitum iterum Mediolani anno 1660 prælo commiſiſſe. Vide poſtea ad 1630 *F. Stephanus Mantegazza.*

F. GEORGIUS LAZZARI,

1615. F. GEORGIUS LAZZARI Italus patria Tarviſinus S. Th. magiſter, conventuſque Tarviſini profeſſus, ejuſdemque circa finem ſeculi XVI prior, cujus & hoſpitia conſtruxit, alteram poſtea Patavini gymnaſii cathedram rexit, edendis interim Benedicti XI antea F. Nicolai Boccaſini ordinis magiſtri IX commentariis in Matthæum intentus, uti narrat ipſe præfatione ad eadem Venetiis anno MDCIII edita. Priorem poſtea Patavinum agens a Clemente VIII die XIII julii MDCIV Minorenſis Eccleſiæ delectus creatuſque eſt epiſcopus XI, quam ille ſedem ſanctiſſime rexit ad obitum morte ſublatus ibidem die XVII auguſti MDCXV, & ſepultus in cathedrali in ſacello SS. Roſarii hac illi inſcriptione ſepulcro poſita:

Reverendiſſimus D. F. Georgius Lazzari a Triviſio ordinis Prædicatorum epiſcopus Minorenſis mortalitatis memor viviens ſibi fieri mandavit. Vixit annos LIII. *In hac Eccleſia* XI. *Obiit die* XVII *Auguſti* M.DC.XV. *Et Joannes Antonius Palumbus ſuis impenſis adimpleri curavit.*

Sic de eo Ferd. Ughellus *Ital. Sac.* T. VII pag. 454: Quem tamen merito emendat Fontana noſter in *Theatro* a Paulo V epiſcopum aſſumptum aientem, cùm Paulus V primum anno MDCV maii X electus fuerit, Clemens VIII verò ad tertiam diem martii ejuſdem anni vixerit, Georgio jam anno ſuperiori in ſua ſede conſtituto. Scripſit autem hic auctor noſter hoc titulo:

Beati Benedicti Papæ XI vita ex probatis carptim auctoribus deſumpta.

Quam ille præmiſit ejuſdem in Matthæum commentariis, quæ & Cynthio cardinali Aldobrandino nuncupavit, Venetiis, Damiani Zenarii 1603 in fol. Ejuſdem cum laude meminit gentilis ejus Bartholomæus Burchelatus *Comment. hiſtor. Tarviſ.* lib. 1 pag. 226 Edit. Tarviſ. 1616 in 4, ubi de Benedicti XI agens elogiis ſic ait: *Hujus expoſitio in evangelium D. Matthæi a R. P. F. Georgio de Lazaris Tarviſino ejuſdem O. P. magiſtro, neque non concionatore præcipuo ſumma impenſa fuit, tandem hic Tarviſii generoſius publicatum, qui boni quinimo optimi operis merito a S. P. Clemente fuit Minoritani epiſcopi munere ac titulo decoratus &c.* Laudatur & a F. Sig. Ferrario *Hiſt. prov. Hungar.* p. 473.

F. HIERONYMUS MERCURIUS.

* 1615. F. HIERONYMUS MERCURIUS patria Romanus, celeberrimus fuit exeunte ſeculo XVI & ineunte XVII medicus, iſque ut velut alter Æſculapius ab omnibus haberetur: cujus quidem etſi plures cum laude meminerint, variam tamen ejus vitæ ſortem non referunt, ſeu ignorarint, ſeu diſſimulare voluerint. Aſt cùm eam ipſemet toti mundo patefecerit, ut miſericordiam in eo divinam omnes agnoſcerent, gratiam ei collatam jam occultare tam grande peccatum exiſtimarem, ac ſi quis vel mulieris peccatricis ad pedes Chriſti pœnitentiam, vel Auguſtini confeſſiones ſupprimere cogitaret. Hieronymus igitur hic noſter adoleſcens liberalibus artibus probe inſtructus, cùm ingenio ad artem medicam raperetur, patria relicta Bononiam & Paduam ſe contulit, & utrobique excellentiſſimos, ac ut ipſemet ait divinos tum medicinæ practicæ, tum anatomes profeſſores audivit, Bononiæ quidem Joannem Zecha, & Julium Cæſarem Arancium primi nominis medicos, quos & præceptores vocat, Paduanis doctoribus ſimul pleraque ſe debere teſtatus. Interea cœlitus illuſtratus mundo valedicere, ſeque votis religionis Deo conſecrare ſtatuit, celebremque noſtrum S. Euſtorgii conventum Mediolanenſem elegit, in quo & ordini nomen dedit. Ubi cùm annis quibuſdam theologiæ dediſſet operam, Paduam ad ſtudium generale miſſus fuit, ſtudentis ut aiunt formalis, ſic enim ipſemet narrat etiam titulo inſignitus, ita vero ſacris litteris incumbens, ut priorem medicinæ profeſſionem non deſereret, cùm artis peritioribus amicitia & conſuetudine conjunctiſſimus. Mediolanum reverſus videtur ob peritiam a pleriſque nobilioribus præſertim ejus civitatis ſæpius accitus in morbis, quod ſuis quibuſdam non placuit ſive æmulis ut vocat, ſive rem in religioſo non probantibus: ut ut hæc ſint, pluribus ſe tum contumeliis in conventu affectum queritur, cumque illi facilis ad ſuperiores pateret recurſus, impotens animi fugit e clauſtro, veſteque dimiſſa medicum deinceps variis in regionibus egit magna ſui nominis fama, cæterum fidei catholicæ ſummoque pontifici addictiſſimus ſemper, ac vitam omnibus probatam ducens. Europæ majorem partem ſe vidiſſe teſtatur: annis MDLXXI & LXXII erat in Galliis medicus Hieronymi *de Lodrone* copiarum Germanarum ducis, quas in Caroli IX auxilium rex Hiſpanus Philippus II miſerat, quæque in Occitania ſub exercitus imperatore Anna Joioſa militabant, Hiſpanias etiam adiit, at diutius in Italia commoratus eſt, Bononiæ practicam exercebat anno MDLXXVIII ſub Arancio laudato præceptore ſuo, tum Paduæ ubi Herculem Saxonia virum in re medica maximum, amicum habuit & patronum, ſummi pontificis etiam ſtipendiis meruit Centumcellis, & poſtea reipublicæ Venetæ in Poleſinis & in toto tractu *Lendenara* dicto, ter etiam a magnifico *Piſchiara* communi dictionis Venetæ conductus fuit, & primo quidem antequam comiti *de Lodrone* laudato ſeſe addiceret Galliam petenti, aſſeritque quantumcunque Peſchieranus ille aer peſſimus ſit, ita ſe ſua vigilantia egiſſe ut pauciſſimi diem ſuum tum obierint, quamvis duobus annis quibus extra ſteterit in Occitanis partibus cum dicto comite, audierit ſeptingentos minimum ſe abſente obiiſſe. Unde & poſtea bis eo revocatus fuit, ibique tandem poſſeſſiunculam quandam in monte amœno ſitam ſupra lacum Benacum vulgo *Guarda* acquiſiverat, ultimum ſenectutis ſuæ, ut quidem putabat, portum futurum. Verum tempus venerat miſerendi ejus, oculus Dei reſpexit eum in bonum, quod ante triginta & amplius annos in S. Euſtorgio labiis ſuis diſtinxerat votum, ſemper alta mente fixum manebat, nec ſinebat requieſcere, ſanctorum celebris Ruani eremi cultorum quos ſæpius medicus ordinarius inviſebat, excitarunt exempla, fluctuantem conſilia confirmarunt, aſperas regreſſus vias complanarunt Patres provinciæ Lombardiæ viri inſignes omnique exceptione majores, F. Dominicus Bollani epiſcopus Cydonienſis ſupra hocce anno laudatus gratiam ſedis apoſtolicæ largiſſimam obtinuit, agentibus F. Bonifacio Fontana exprovinciali & SS. Joannis & Pauli priore, Fratreque Sanctino a Venetiis ejuſdem conventus viro meritiſſimo, F. Stephanus Marius Maſſilienſis S. T. M. Pariſienſis provinciæ Occitanæ prior provincialis magnarum partium religioſus,

Digitized by Google

tumque a magiſtri ordinis V. F. Hyppolyti Mariæ Beccaria morte ordinis ipſe vicarius generalis non ſolum hactenus errata condonavit pleniſſime, ſed & plane in integrum reſtituit, F. Julius Landrianus conventus S. Petri Muriani alumnus, & Veneti S. Dominici prior apud ſe recepit, fovit, conſolatus eſt, & in utroque conventu affiliari, ut aiunt, procuravit, & ſane quas ſpirant ejus de re medica opera in fuga compoſita, pietas & religio quid ſingulare merebantur, quæ anno MDCI contigerunt. Quindecim annis ſupervixiſſe ferunt artem cum ſummi pontificis data facultate exercentem, virtute & diſciplinæ regularis obſervatione omnibus charum & amabilem, nec parum etiam in temporalibus utilem. Cum ſuis etiam antiquis S. Euſtorgii ſymmyſtis rediit in gratiam, tam benigne, tam laute, tam feſtive cùm illac tranſiret a F. Joanne Ambroſio Barbavara viro egregio provinciæque S. Petri martyris priore provinciali Fratribuſque omnibus exceptus, ut non ſolum vetera penitus ex animo vulnera deleverint, ſed & amorem ejus ſibi conciliaverint omnino ac benevolentiam. Romam tandem vocatum ibidem finem vivendi pariter & medendi feciſſe aiunt circa præſentem annum MDCXV. Ejus cum laude meminerunt noſtrates Gozzeus, Pius P. II lib. 4 col. 340, Fontana in *Prov. Rom.* Extrates vero Abbas Ghilini in ſuo *Teatro*, ubi ſic de eo:

Imperoche nella filoſofia e teologia riuſcì di molta eccellenza & il tempo che da queſti graviſſimi ſtudii gli avanzava, tutto era da lui nella medicina con molto fervore impiegato. Qui tamen Ghilinus vult mortuum eſſe Venetiis in conventu S. Dominici. Picinellus in *Athenæo Mediolan.* Proſper Mandoſius *Bibl. Rom.* cent. 3 n. 76. Quæ verò nos ſupra, ex ipſius Hieronymi operibus accepimus. Quæ ſic numerantur:

1. *Il cortegiano catolico.*

2. *I commenti ſopra le ſette giornate della creazione del mondo di Torquato Taſſo.*: ſive *Il Taſſo ſpirituale.*

3. *Del mal Franceſe.*

4. *Scogli ſopra la prima parte degli aforiſmi d' Ippocrate.* Titulum ſic refert Lipenius: *Scipionis ex Mercuriis in Lectiones Jo. Zecchii in Sect. 1 Aphoriſmorum Hippocratis. Extant cum his*, Bononiæ 1586 in 4.

5. *La commare, o Raccoglitrice dell' eccellentiſſimo ſignor Scipion Mercurio filoſofo medico e cittadin Romano diviſa in tre libri*: I. Ed. ni fallor Veronæ ante 1600, Altera Venetiis 1621 in 4: III. *In queſta ultima edittione corretta & accreſciuta di due trattati, uno del Coloſtro dove ſi tratta di diverſi mali de i bambini con loro cauſe e rimedii ſingolari dell' eccellentiſſimo ſignor Ezechiele di Caſtro medico fiſico d'Avignone: l'altro di un graviſſimo autore, nel quale ſi riſolvono alcuni dubi importanti circa il batteſimo de i bambini; e ſi danno alcuni aviſi ſpirituali molto a propoſito per le parturienti*, Veronæ, Franciſci de Roſſi 1642 in 4, quæ apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati: Edit. IV, Venetiis, Franciſci Valvaſenſis 1676 in 4. Quæ ultima Romæ in Imperiali.

6. *Degli errori popolari d'Italia libri ſette diviſi in due parti.*

Nella prima ſi trattano gl' errori, che occorrono in qualunque modo nel governo de gl' infermi, e s'inſegna il modo di corregerli.

Nella ſeconda ſi contengono gl' errori, quali ſi commettono nelle cauſe delle malattie, cioè nel modo del vivere, come nell' uſo dell' aere, dell' eſercizio & ozio, mangiare, & bere, evacuazione; dormire e vegliare, e paſſioni dell' animo, con gli ſuoi remedii, dove come in uno Horologio della ſanità ſi moſtra' l modo d' allungar la vita, e viver ſano ſenza medico, e ſenza medecine. Dell' excellentiſſimo ſignor Scipione Mercurii filoſofo, medico, e cittadino Romano, Venetiis, Jo. Bapt. Ciotti 1603 in 4 pp. 790. Sec. XVII.

Scipionis ſcilicet nomen aſſumpſerat, quamdiu inter ſeculares vixit, ſeu verum ac luſtricum fuerit, ſeu proprium occultare voluerit: in epiſtolis tamen ſui *Degli errori popolari* operis nuncupatoriis ſe F. Hieronymum ſcribit.

Prima eſt D. Dominico Bollani epiſcopo Cydonienſi, cui ſic loquitur: *Piacque finalmente alla maeſtà di Dio di per fine al mio longo eſilio, & di ridurmi alla ſanta religione, il che io riconobbi per ſegnalatiſſimo favore uſatomi dalla benignità divina, coſì perche concerneva la ſalute d'ell'anima propria, come perche nello ſteſſo tempo il grand' Iddio mi preparò il mezo di voſtra ſignoria Illuſtr. e Reverend. la quale con tanta pietà & carità mi accarezzò, conſigliò & abbracciò con quanta e poco meno haveſſe fatto un proprio & amorevole padre, quando oltre che con paterne & amorevoli ragioni, e miperſuaſe dover eleggere per ſeggia della mia vecchiezza il ſuo convento di ſan Domenico di Venetia, & efficacemente mi fauorì per conſeguirlo: a queſto aggionſe come per magnanimo ſi illo ogni poſſibil favore appreſſo l'Illuſtriſſ. & Rever. Legato apoſtolico, il quale a ſua contemplazione mi aprì il ſeno delle ſue grazie con tanta liberalità, che nel medeſimo tempo reſtai e ſtupefatto e ſchiavo di ambidua, e perche deſidero che ogni il mondo lo ſappia come io lo confeſſo, perciò ho preſo occaſione con dedicarli la preſente opera far chiaro a ciaſchedduno; quali e quanti ſiano li obblighi miei verſo di V. S. &c.*

Altera eſt R. A. P. M. Joanni Ambroſio Barbavera Priori provinciali S. Petri Martyris. *Nel paſſaggio*, inquit, *ch'io feci per Milano queſto carnevale* (anno MDCIII) *fui con tanta corteſia e generoſità d'animo non ſolo invitato, mà quaſi ſforzato dalla gentiliſſima ſua natura a goder gl'effetti della ſua generoſità, che reſtai con perpetuo obligo alla ſua gentilezza, & queſto non ſolo perche tanto baſtavano a fare quei corteſi ſegni e magnifici teſtimonii della ſua bontà, ma le maniere regie e gli apparati lauti con la piacevolezza della ſua virtuoſiſſima converſatione mi ſtringevano via pur di maggior obbligo, poiche mi parue che V. P. M. R. ad arte con magnanimo riſentimento voleſſe all' hora nel medeſimo luoco caricarmi di tante corteſie, dove già tant'anni ero ſtato oppreſſo da molti oltraggi, acciochè con corteſe e gratioſo parallelo conoſceſſi e confeſſaſſi quanto con la varietà di tempi ſappia fare la varietà delle nature e ſoggetti: il che per dirlo ingenuamente hà riſuſcitato coſì efficacemente gli già mortificati miei obblighi verſo il convento voſtro, che aggregando a gli antichi miei ſudori, ſpeſi in ſervitio di detto convento, le voſtre corteſie modernamente uſatemi, le quali a guiſa di nuova anima riſuſcitando li paſſati obblighi con nuovo modo, mi confeſſo di nuovo eſſer ligato non ſolo a quell'almo convento, mà per ſuo riſpetto a qualunque figliuolo di detta caſa: e per ſegno del vero in queſta mia leitera come in publico ſtrumento mi obligo e prometto far teſtimonio tale o nella fabrica di detto convento o nell' ornamento dell' altar di S. Pietro Martire, che'l mondo conoſcera, che il trattar meco con corteſia è un dare a groſſa uſura.*

Tertia eſt M. R. P. F. Julio Landriano priori conventus S. Dominici Venet: *Reſtai voi vinto e legato la prima volta, già quaſi dnoi anni ſono, che la conobbi, dalla ſua gentiliſſima e pietoſiſſima natura, che fù forza dedicarmeli per ſervitor perpetuo come feci. Conobbi io in quel primo incontro l'interno del cuor ſuo per quanto poteì però ritrare dall'uſ-*

Digitized by Google

Sec. XVII. *petto in vero maestevole, ma quando con quelle parole pietosissime e caritevolissime mi disse che haveva grato il conoscermi per qualque honorevole relazione havuta delle qualità mie, mà molto più per la mia conversione fatta con risoluzione sì eroica, della quale giurò volermi haver obligo. All' hora M. R. P. determinai eleggerla per mio singular padrone & amico confidente &c.* & post plura: *Io son oculato testimonio che la sola sua prudenza è stata causa di far le predette opere, imperocho l'havermi V. P. ricevuto nel suo convento con tanta pietà, trattato con tanta ammorevolezza, accarezzato con tanti modi, poiche mi consigliò, mi consolò, e fermò appresso di se, & in un medesimo tempo mi fece fare figliuolo di duoi conventi in un giorno, cioè del suo di Murano, e di questo di Venetia, e finalmente al capitolo di Brescia con tanto amore mi procurò tutte le gratie possibili, di maniera che mi hà disposto a cominciare la speziaria, & a perfezzionar la sacrestia &c.*

Quarta est A. R. P. M. F. Bonifacio Fontana alias Priori SS. Joannis & Pauli & provinciæ Provinciali. *So io e sallo meglio di me Iddio con quanto affetto amore e carità S. P. M. R. già due anni sono procurò la salute dell'anima mia con il mezzo del R. P. F. Santin da Venezia padre dotissimo e virtuosissimo, non solo con le caldissime & affettuosissime esortazioni fattemi & in voce & in scritto, ma con ogni possibil modo operò in Roma, chè fossi ricevuto in grazia de' capi dell' ordine, il che a maraviglia riuscì felicemente secondo il comun desiderio: poiche il molto illustre e molto R. P. M. Stephano Mario vicario assoluto di tutto l'ordine con viscere d'amor paterno mostrò quanto le fosse caro ridurre la smarrita peccorella al grege suo, e quato debba far ogni prelato, che desidera esser riconosciuto da sudditi suoi per pastore amorevoli, e non per tiranno crudele. Di tutto ciò come hò riconosciuta sempre la grazia del mio signore per efficiente ed efficace causa, così hò confessato e confesso che la P. S. M. R. è stato istrumento potentissimo & istrumento tale che doppo la recezzion mia in molte maniere e modi non mancò di scoprirmi qual fosse l'interno del suo cuore con ogni sorte di favor possibile. E se bene l'emulazion de pochi ha impedito il notabil benefizio quale io ero per far nel convento di SS. Gio & Paolo, per protestar quanto era l'obligo che a detta casa portavo per amor vostro e della maggior e miglior parte di quei MM. RR. PP. nondimeno è restata impressa nell' animo mio, e resterà per sempre l'effigie della sua molta carità pietà e zelo, quale verso dime così prontamente ha dimostrato &c.* Quæ omnes datæ sunt e conventu S. Dominici Veneto mense julio MDCIII. Excerpta autem hæc referre visum est non solum in dictorum testimonium & documentum, sed & quod non parum habeant utilitatis.

Duo ultima opera (scilicet *la Comare & Degli errori*) ut non solum medicis sed & curam gerentibus animarum utilissima plurimum laudat Possevinus, cui astipulabitur quisquis leget præclara in iis tradita consilia. In fine prologi ad librum VII *degli errori* videtur promittere aliud opus hoc titulo eodem:

Horologio della sanità.

An vero promissis steterit, ac ediderit & ubi nullus refert.

F. JOANNES FABER TARSENSIS.

† 1615. F. Joannes Faber V quem ad supra laudatorum discrimen Tarsensem a dignitate nuncupare placuit, Gallus fuit, Lugunensis patria & professione: is post navatam egregie Parisiis in gymnasio Sanjacobeo sacris literis operam, ibidem in sacra facultate promotus licentiam decurrebat annis MDLXXXVI & LXXXVII, & priori quidem de Sorbonica respondit duodecimus, anno verò sequenti MDLXXXVIII inter duos supra quadraginta licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & septem ordinis Prædicatorum, locum decimum septimum sortitus est. Cum vero concionibus habendis ad populum eruditione dicendique gratia atque facundia non parum sibi laudis & famæ peperisset, ab archiepiscopo Viennensi in Galliis Petro *de Villars* viro præstantissimo pastoreque egregio delectus & accitus est in partem levamenque pastoralis oneris & solicitudinis, quod instare gregi suo per urgentissima quibus a rege detinebatur implicatus sæpe negotia, prout optasset pastorisque munus exigeret, haud illi concessum erat. Joannes igitur hic noster Tarsensis episcopus a Clemente papa creatus est titularis IX novemb. MDXCIV, Petroque Villario petenti concessus in spiritualibus & Pontificalibus vicarius sive suffraganeus, quo munere non minori gregis quam præsulis gratia functus est strenue ac integerrime: Petro verò prope Lugdunum e vivis erepto anno MDCXIII, sub ejusdem successore germanoque Hieronymo *de Villars* in eodem munere perseveravit ad annum MDCXV quo XVI aug. mortalitatem immortalitate commutavit non absque mœrore Viennensis Ecclesiæ & populi cui summo studio sacri verbi pabulum ministraverat. Extat ab eo scripta editaque & Petro *de Villars* archiepiscopo Viennensi nuncupata

Collectio concionum quadragesimalium cum historia Dominicæ passionis & feriis paschæ, Lugduni, Petri Rigauld 1605 in 8 pagg. 405.

F. JOANNES FOX.

F. Joannes Fox Aragonus patriaque & professione Cæsarauguſtanus, quem Antonius in bibl. Hisp. *Foix* scribit agnominatum, sacræ theologiæ magister ineunte seculo XVII claruit, & ut testantur Didacus Murillo Histor. S. Mariæ *del Pilar* Cæsaraug. Tract. secundo cap. 51 p. 443, & Blasco de Lanuza Hist. Eccles. Aragon. scripsit ac edidit 1615.

La condicion del mayor del cielo con las alabanças de san Diego Frayle Menor sobre el evangelio de su fiesta, Cæsarauguſtæ, Joannis de Lanuza 1615 in 8.

Plura Joannem nostrum habuisse præ manibus edenda non incondita aut inutilia narrat citatus Murillus. Ejusdem meminit Fernandez *Historia del Rosario* lib. 9.

F. JOANNES GERMES.

F. Joannes Germes Hispanus Catalanus claruit ineunte seculo XVII, & in vivis etiamnum agebat anno MDCXV teste Fernandez æquali. Ejus etiam meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit idiomate vulgari Catalanico librum hujus tituli: 1615

Historia dels glorioſos martirs Sant Maurici, y Santa Agnes, y Sant Fructuos, ab ſos diaques Angur y Eulogi, y de la tranſlacio dels ſeus coſos ſants a la ciutat de Manreſa, Barcinone 1607 in 8.

F. JOANNES SANCHEZ SEDEÑO.

F. Joannes Sanchez Sedeño Hispanus ex Abulensis diœcesis oppido & municipio *Martin Munoz de las Porradas* vernacule dicto natus, conventusque S. Stephani Salmanticensis sodalis XVII. april. MDLXX professus, cùm litteris & moribus egregium 1615

egregium ſui ſpecimen variis in conventibus & ſtudiis provinciæ ſuæ Hiſpaniæ dediſſet, ad primariam theologiæ cathedram in academia Compoſtellana promotus eſt anno MDC, quam rexit ad MDCVIII, obiit verò anno MDCXV. Cujus meminere cum laude Fernandez, & ex eo Antonius *Bibl. Hiſp.* ſed & noſter Hyacinthus de Parra in Memor. MSS ad me miſſis inſignem eum & metaphyſicum & theologum præſtantes. Scripſit ac edidit

1. *Commentaria in Ariſtotelis logicam*, Salmanticæ, Joannis Fernandez 1600 in fol. Iterum Venetiis 1610 in 4 : Moguntiæ, Jo. Crithii 1616 in 4 pp. 839.

2. *Commentaria in ejuſdem metaphyſicam.* Sed hæc poſteris reliquit inedita.

F. LUDOVICUS DE SOLORZANO.

F. LUDOVICUS DE SOLORZANO Americanus provinciæ Mexicanæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII habiti promotus laudatur a Joanne Lopez P. IV lib. IV. cap. 58 p. 952 b, & apud Fernandem *Hiſtoria del Roſario* lib. IX p. 14, & in Bibl. Hiſp. Antonii, ceu a quo prodierint 1615.

Tomi duo locorum communium gloſſa incognita circa 1615.

Quæ quo ſint referenda merito Antonius citatus doceri petit, ſed nec mihi promtum ænigma ſolvere. Vixit autem Solorzanus ad MDCXVIII & ultra, & videtur annum MDCXXVIII attigiſſe.

F. MARCUS MAFFEUS.

F. MARCUS MAFFEUS Marcianeſii caſtello diœceſis Capuenſis in regno Siciliæ natus, Vincentius in baptiſmo dictus, veſtem Dominicanam e manibus F. Marci Plageſe prioris de quo ſupra ad 1569 in conventu S. Dominici regio Neapoli accipiens anno MDLIX, ætatis XVIII, nomen luſtricum in Marci commutavit. Studiis ibidem partim, partim etiam poſtea Bononiæ exactis, vir evaſit eruditione, regulari diſciplina, vitæ morumque innocentia, ſed & agendorum dexteritate ac ſolertia commendatiſſimus. Theologiam variis in locis apud ſuos profeſſus pluribus annis, Cajetæ præſertim, Neapoli in conventu S. Spiritus ad palatium, & in S. Mariæ portæ ad Salernum, variorum exinde conventuum electus prior, provinciæ etiam Regni Siciliæ præfectus eſt provincialis. Quibus muneribus egregie perfunctus, quo erat promovendæ diſciplinæ ſtudio, conventum a fundamentis erexit in ipſa urbe Neapolitana ſub titulo S. Mariæ *della ſanità*, ubi conſtitutiones ad unguem ſervarentur, quæ celebris illius congregationis hoc nomine cognitæ, e qua tot viri ſanctiſſimi juxta ac doctiſſimi prodierunt, fuerunt incunabula. In comitiis ordinis Valentiæ MDXCVI & Romæ MDCI provinciæ ſuæ Regni ſedit diffinitor, tantamque in his apud Patres ſui fecit exiſtimationem, ut hoc eodem anno MDCI eum magiſter ordinis F. Hieronymus Xavierre procuratorem in aula Romana conſtituerit generalem. Septem circiter annis id munus ſuſtinuit, cum non ſolita ſummorum pontificum gratia, viri religionem non fucatam cum eruditione non vulgari, ſingularique rerum peritia conjunctam mirantium ſimul & amantium. Annis jam gravis a magiſtro ordinis F. Auguſtino Galaminio recens Romæ MDCVIII electo miſſionem ab officio obtinuit, & in conventum ſuum *della ſanità* dictum ſecedens, reliquum vitæ privatus egit, cœleſtia ſolum meditatus, ad eaque continuo anhelans, quo & morte XV martii MDCXV ætatis LXXIV perveniſſe creditur, & gratiæ plures ad ejus ſepulcrum obtentæ, ac de quibus inquiſitio juridica ſumpta eſt, haud exiguum præſtant argumentum. Ejus inſignis eſt in actis capit. gener. Oliſſipone MDCXVIII memoria. Laudant etiam Noſtri Dominicus de Gravina *Voce turturis* P. II c. 23 pag. 177, Vallius *Huomini Illuſtri di Napoli* pag. 284, ubi & ejus vitam tum ſcribendam fuſius promittebat, Fontana in *Theatro*, Cæſar d'Engenio in ſua *Napoli ſacra* & alii. Plura reliquiſſe ſcripta fertur, quod & facile credimus, ſaltem 1615.

Conciones Latinas ſeu orationes ſacras coram ſummo pontifice primis Dominicis Adventus & Quadrageſimæ ab eo tum procuratore ordinis de more habitas, forteque in conventu ſuo *della ſanità* ſervatas. Sæc. XVII.

F. MARTINUS LAVADO.

F. MARTINUS LAVADO Hiſpanus Bæticus Bæticæque provinciæ alumnus, quem Fernandez laudat *Hiſtoria del Roſario lib* IX *fol.* 14, qui proinde inter annum MDCXII & MDCXXVII vixerit, eodem toſte ſcripſit ac edidit 1615.

Libros de exemplos milagroſos de virtudes y vicios.

F. MATTHÆUS LAISNE'.

F. MATTHÆUS LAISNE' Gallus Neuſtrius Ebroicenſis patria & profeſſione ineunte ſeculo XVII apud ſuos florebat. Scripſit ac edidit 1615.

La gloire du roſaire & chapellet de la Vierge, ou Diſcours des prerogatives de cette ſainte priere, Pariſiis, Franciſci Hubi 1615 in 12 pp. 580.

F. PAULUS MARIA DONZELLUS.

F. PAULUS MARIA DONZELLUS Italus provinciæ Lombardiæ alumnus ſacræ theologiæ lectorem agebat Parmæ anno MDCXV, tumque edidit hoc titulo : 1615.

Modus divinæ viſionis. Theſes ſcilicet theologicæ pro comitiis generalibus ordinis Bononiæ eo anno propugnandæ, Parmæ 1615 in 4. Extabant anno 1671 Bruxellis apud noſtros a me viſæ.

F. PETRUS MARTYR.

F. PETRUS MARTYR Luſitanus veſpertinam cathedram in univerſitate Conimbricenſi moderabatur ſub initia ſeculi XVII, ut habet Fernandez, quem excipit Antonius in Bibl. Hiſ. Eumdem verò cenſeo quem laudant Faria, & Joannes Suarez de Brito in Theat. Luſit. Litter. Morte præventus anno MDCXV, quæ prælo parabat, inedita poſteris reliquit, ſed MS 1615.

Commentaria in tertiam partem Summæ S. Thomæ.

F. RAIMUNDUS SAENZ.

F. RAIMUNDUS SAËNZ natione Hiſpanus in oppido *Autol* Calagurritanæ diœceſis natus, conventus Cæſarauguſtani alumnus, qui ille videtur, quem in actis cap. gen. Bononiæ anno MDCXV celebrati legimus magiſtrum ſtudentium inſtitutum in dicto ſuo conventu nativo, cui & poſtea præfuiſſe fertur prior electus, laudatur ab Antonio in Bibl. Hiſp. ceu qui ſcripſerit lingua ſua vernacula 1615.

Hiſtoria de Predicadores.

An autem typis prodierit, vel ubi MS ſervetur non addit Antonius, nec alia hujus mihi aliunde notitia.

Sec. XVII.

F. REGINALDUS DE LIZARRAGA.

† 1615. F. Reginaldus de Lizarraga *Balthazar* luſtrico nomine nuncupatus, male quem Americanum ortu Limenſemque dixere Gil Gonzalez Davila *Teatro de las Indias* p. 88, Fontanaque noſter *Theat. Domin.* fuit enim Hiſpanus ille & nativitate & origine, ut accurate notavit F. Joannes Melendez T. I lib. 5 c. 14 *Teſoros verdaderos*, natus in Hiſpania apud Cantabros in provincia quæ Biſcaja dicitur, ex Hiſpanis ſcilicet Cantabriſque parentibus, qui primi Quitenſem regionem & civitatem incoluerunt, eaque poſtea relicta Limanam ſeu Regum civitatem cum tota familia Reginaldoque noſtro commigrarunt. Hic vero Limæ ordinem amplexus anno MDLX & ſequenti profeſſus, pietate, doctrina, prudentiaque ita commendatum ſe fecit, ut ad præcipua ordinis munia promotus fuerit; nam & Limæ priorem egit, & provinciæ S. Laurentii Chilenſis recens a Peruana diviſæ primus provincialis a magiſtro ordinis præfectus eſt. Quo munere perfunctus, Limamque reverſus, tironibus ad religionem inſtituendis ſedulam navabat operam, cùm rex catholicus Philippus II egregiarum ejus partium, ardentis potiſſimum in procuranda Indorum ſalute animi ac ſummi in tuenda regia ſua in illis regionibus auctoritate ſtudii certior factus, eum ad inſulam civitatis Imperialis Chilenſis nominavit, ac Auguſtino *de Ciſnero* ſuffecit, probavitque ac promovit Clemens VIII die XVII aug. MDXCVIII. Literis pontificiis nil minus cogitans Limæ acceptis, conſecrationeque ibidem accepta, mox ad bonum opus ſe accinxit, ſponſamque quamprimum inviſit, at nondiu eam regere permiſſus eſt, inde paulo poſt ad ſedem *Rio de la Plata*, & ex hac ad Paragaienſem tranſlatus. Quibus in omnibus cum ſe antiquorum Eccleſiæ præſulum æmulatorem, & pauperum orphanorumque patrem amantiſſimum præſtitiſſet, pretioſam Deo reddidit animam anno MDCXII aut MDCXV ætatis LXX in ſua eccleſia ſepultus. De quo legendus citatus Melendez & T. II pag. 102 a, & ex eo emendandi tum Fontana noſter, tum Gundiſalvus Davila laudati. Eodem Melendez teſte hæc ab eo relicta opera, quæ moriens prælo dari juſſerat, ſed hactenus non fuit obtemperatum:

1. *Volumen grande ſuper Pentateuchum.*
2. *Antilogiarum utriuſque teſtamenti concordia.*
3. *Loci communes ex ſacra ſcriptura.*
4. *In emblemata Alciati commentarii.*
5. *Tomos tres de ſermones de tiempo y ſantos.*
6. *Hiſtoria o deſcripcion de la poblacion de las Indias.* Quod opus Melendez in Hiſpania MS ſe inveniſſe, dum illac tranſiret affirmat, eoque ſe uſum ſæpius in ſuo *Teſoros verdaderos*, ac revera paginas integras quandoque ex eo exſcribit.

Ex eadem familia nullum mihi dubium quin ſit comes *de Lizarraga* Inſularum Philippinarum pro rege catholico Philippo V præſes ſeu gubernator anno MDCCX, ad quem epiſtolæ plures nunquam ſatis laudandi cardinalis Turnonii Clementis XI in oriente legati, & cujus ad eumdem legatum & ad Sinarum imperatorem, ut ejus juſſu legatum perſequi ac opprimere tandem ceſſarent Macaënſes Luſitani epiſtolæ graves omnes & merito legendæ habentur.

FF. VINCENTIUS, BENEDICTUS & THOMAS HERCOLANI.

* 1615. F. Vincentius, Benedictus & Thomas Hercolani agnomine illuſtres germani tres, Vincentii Herculani epiſcopi Peruſini, de quo ſupra ad 1586 fratrueles & ſymmyſtæ, viri graves omnes & patruæ pietatis æmuli, ejuſdem provinciæ Romanæ alumni, jam cùm ille diem obiit ultimum, in ordine clarebant, fueruntque poſtea etiam pro meritis ad honores & dignitates promoti: *Vincentius* quidem qui videtur natu major, in actis cap. gen. Romæ MDCVIII ſacræ theologiæ magiſter approbatur: *Thomas* junior ut apparet, in iiſdem actis prædicatoris generalis titulo & jure donatus & approbatus: & *Benedictus* quem medium trium conjicere eſt, magiſter approbatus in actis cap. gen. Pariſiis anno MDCXI habiti, qui & Umbriæ adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis dicitur in actis cap. gen. Bononiæ anno MDCXV. Hoſce tres diſtinctis articulis laudat Oldoinus in Athen. Auguſt. inter ſcriptores Peruſinos, quos in unum cogere viſum eſt, cùm eadem ratione hîc locum ſibi vindicent, ſcilicet quod prælo ſubjecerint patrui opuſculum poſtumum hoc titulo:

Dieci ricordi ſpirituali, con le lettere &c. præfixa trium fratrum *epiſtola ad ſororem ſuam germanam Mariam Felicem in ſacro S. Magdalena gyneceo Dominicano ſanctimonialem nuncupatoria*, Peruſiæ, Pauli Orlandi 1588 in 4.

Ex hactenus dictis erratum in Theatrum & Monumenta, ut & in provinciam Romanam apud Fontanam irrepſiſſe colligas, cum in iis dicitur Benedictum Herculani Peruſii inquiſitorem anno MDCX obiiſſe, cujus ut vivi tam ſolemnis mentio in actis capitulorum generalium citatis MDCXI & MDCXV, in quo etiam ultimo Vincentius Herculanus etſi jam magiſter, datur magiſter ſtudentium in gymnaſio Peruſino pro annis MDCXV & XVI, ad quod munus applicitus non fuiſſet, ſi ut vult Fontana tum inquiſitor & Benedicti ſui germani ſucceſſor egiſſet. Vide ſupra ad 1586 ubi de Vincentio Herculani primo

Non omittendum Malvendam in Annal. p. 516 b ſic habere: *Antiquas cœnobii noſtri Peruſini memorias diligenter collegit R. A. P. Vincentius Herculanus vir morum integritate conſpicuus.* Quæ de hoc juniore Vincentio neceſſario intelligas, nam ſi de ſuperiori de quo ad 1586 loquutus fuiſſet, epiſcopum utique diziſſet. Itaque inter hujus recentioris lucubrationes recenſendum

Chronicon cœnobii Peruſini. Quod ſaltem MS apud ſuos ſodales ſervatur, quo & uſus eſt Malvenda.

F. VINCENTIUS PONS.

F. Vincentius Pons Luſitanus ſed ad provinciam Provinciæ ineunte ſeculo XVII tranſlatus apud Salios claruit conventus Aquenſis aſcitus alumnus, & ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Romæ MDCVIII renunciatus. Scripſit hoc titulo 1615.

De potentia & ſcientia dæmonum. Quæſtio theologica. An diabolus pater mendacii ſemper loquatur mendacium? An ipſius verbis fides adhibenda ſit? auctore F. Vincentio Pons ordinis Prædicatorum ſacra theologia doctore & profeſſore in collegio regis Borbonico Aquenſi, Aquis Sextiis, Jo. Courrande & Phil. Coignat 1612 in 8 pp. 159.

La verité catholique apoſtolique & Romaine. Credo unam ſanctam catholicam & apoſtolicam Eccleſiam Romanam. par F. Vincent Pons Portugais de l'ordre des FF. Precheurs docteur en theologie & profeſſeur d'icelle au college roial de S. Maximin, Ibid. apud eoſdem 1608 in 8 pp. 160

Quæſtiones philoſophicæ. 1. *Utrum ens rationis ſit ſubjectum logicæ? ſintne quatuor cauſarum genera? quid materia, quid forma, quid efficiens, quid finis, quinam cauſandi modi ſecundum doctrinam Ariſtotelis, & D. Thomæ doctoris angelici & aliorum graviſſimorum philoſophorum.* 3. *Materia prima eſtne pura potentia &c.* 4. *Utrum materia cœli & horum inferiorum ſpecie diſtinguantur inter ſe?*

Digitized by Google

Ibid. 1615 in 4 pp. 80 : seorsim quælibet edita. Extant apud nostros Aquis sextiis, ut & superiores opellæ.

F. AUGUSTINUS ALESSI.

1616. F. Augustinus Alessi Januensis Ligur circa annum hujus seculi MDCXVI claruit, cujus etiam meminit abbas Michael Justiniani *Scriptori Liguri*. Scripsit, seu potius e Latino Italice reddidit

Compendio de la dottrina spirituale raccolto in gran parte da varie sentenze de' Padri per il reverendissimo monsignor D. F. Bartolomeo de Martyribus dell' ordine de' Predicatori arcivescovo Bracarense e primate di Spagna, tradotto nuovamente dal Latino nella lingua volgare dal R. P. F. Agostino Alessi Domenicano, Januæ, Josephi Pavoni 1616 in 12 pp. 554.

F. AUGUSTINUS SELLITTUS.

1616. F. Augustinus Sellittus Aversæ Regni Siciliæ cis Pharum civitate natus, & in patria ordini ascriptus, vir fuit in sacris literis & theologicis, jureque canonico exercitatissimus, concionatoris præterea evangelici partibus optime instructus, devotionis affectu inflammatus, qui ob magnam cum suavitate morum regiminis experientiam sæpius a Fratribus electus in prælatum, Avellini scilicet, Salerni, Capuæ, Beneventi, Nuceriæ Paganorum, sanctæ Annæ, Aversæ præfuit : hujus etiam in diœcesi synodalis examinator institutus, ac sancti officii ut vocant consultor ascitus. Meritis plenus fractusque laboribus ante actis, animo infracto, corporis ignoravit infirmitates & superavit, ut nec ipsa qua sublatus e vivis die a divinis vacare voluerit incruenti sacrificii mysteriis. Postquam enim intima animi sui devotione die Dominico XXIX april. MDCXVI sacrum ad altare pro more mane celebrasset, ea ipsa die sub vesperam ad optatum æternæ felicitatis bravium vocatus terrena dimisit in eodem suo Aversano cœnobio cum omnium luctu religiose sepultus. De quo legendus Vallius Compend. pag. 316. Scripsit

Conforto d'Agonizanti molto giovevole per consolatione di quelli, che nell' estremo stanno per render l'anima a Dio benedetto, Venetiis 1614 in 8 : Iterum ib. Sebast. Combi 1619 in 8, teste Toppio : Ibid. Girardi Imberti & Andreæ Baba 1621 in 8 pp. 263. Recentiorem Neapoli laudat Toppius.

F. DEODATUS GENTILIS.

1616. F. Deodatus Gentilis gente Ligur, patria Januensis, conventusque S. Mariæ de Castello alumnus, nobili genere natus ad MDLX S. T. magister, variisque muneribus & dignitatibus in ordine commendatus, postquam legendo pluribus provinciæ suæ studiis præfuisset, conventusque suum nativum Januensem (cui præerat anno MDLXXXIX quo eodem anno suæ provinciæ utriusque Lombardiæ Diffinitor sedit in capit. gener. Romæ celebrato) Sanctæ Crucis de Bosco apud Insubres, S. Dominici de Brixia, & S. Sabinæ de urbe Romæ prior rexisset, a Clemente VIII primum inquisitor Mediolanensis, ac inde Romam vocatus ab eodem exeunte circiter seculo Christi æræ XVI, vel XVII incunte generalis S. Inquisitionis commissarius est institutus : subinde die IX julii MDCIV electus ac consecratus episcopus XL Casertanus in terra Laboris Regni Neapolitani Capuanæ sedis suffraganeus, quam ille sanctissime rexit annis prope duodecim solidis, a Paulo V magni habitus, qui & ejus etiam utiliter usus est opera, nuncium eum apostolicum in eo regno constituens, quo in munere maximam sibi famam promeruit. Addit Fontana in Theatro pag. 158 Inquisitoris generalis munus per totum illud regnum obtinuisse, & ad ultimum vitæ gessisse. Positum ei epitaphium cùm laudes ejus compendio complectatur, placet hîc referre. Sic autem se habet in Ecclesia S. Catharinæ de Formello vulgo nuncupatæ, Neapoli, in qua apud suos sepultus fuit anno MDCXVI quo diem obiit suum: Sec. XVII.

F. Deodato Gentili patria Januensi genere nobili, professione institutis S. Dominici, ingenio prædito & candidis doctissimisque moribus ornato, summo philosopho & eximio theologo, in gubernandis suæ religionis cœnobiis, quibus quamplurimis præfuit, singularis prudentiæ, & in administrando S. inquisitionis officio miræ constantiæ & spectatæ probitatis viro : pontificibus maximis Clementi VIII & Paulo V apprime charo, ab altero episcopatu Casertanensi insignito, & ab altero totius regni Neapolitani nunciatura decorato, a vivis intempestive erepto ad majora properanti annum suæ ætatis LVIII agenti F. Vincentius Zuccharinus Engubinus ejusdem ordinis mœrens effigiem hanc memoriæ & grati animi erigendam curavit. A. MDCXIX.

Ejus cum laude meminerunt Pius, Ughellus T. VI *Ital. Sac.* pag. 666, Abbas Michael Justinianus *Scriptori Ligure* pag. 180, Oldoinus in *Athen. Ligust.* Fontana cit. in *Theatro* pag. 158 & 544. Qui & eum scripsisse ac edidisse referunt hoc titulo :

1. *Aurea catena in novem annulos distincta hieroglyphice perquisita*, Bononiæ, Joannis Rossii 1583 in 4.

2. *Alma urbis mystica descriptio*, Genuæ, Hieron. Bartoli 1589 in 4 pagg. 43. Extat Paris. in Bib. Reg. D 765. Alexandro Pinello & Asculano S. R. E. cardinalibus nuncupabat Theoremata hæc disputanda Romæ in cap. gen. eodem anno celebrato ipso Deodato respondente tum Genuensi lectore.

Istas lucubrationes omittit Rovetta de eo agens ad 1615, sed has alias illi asserit :

3. *Tractatus de divinis auxiliis seu de divinæ gratiæ concordia cum libero arbitrio.*

4. *Tractatus alter de potestate summi pontificis.*

5. *Tractatus tertius de immunitate ecclesiastica.*

Quos Romæ in Bibl. Burghesiana MS servari addit cum pluribus aliis ejusdem Gentilis opusculis.

F. JACOBUS DE MARCENESIO.

F. Jacobus de Marcenesio Longobardus conventus Magdalonensis alumnus sacræ theologiæ magister incunte seculo XVII claruit. Ejus meminit Michael Pius P. I col. 556 ad vitam B. Luciæ Narniensis, & Rovetta ad 1622. Scripsit 1616.

1. *Narratione della nascità vita e morte della B. Lucia da Narni dell' ordine di San Domenico fondatrice del monastero di S. Caterina da Siena di Ferrara : nella quale si riferiscono i favori singolari comunicatigli da Dio, e le molte grazie impetrate da diversi per sua intercessione*, Ferrariæ, Victorio Baldini 1616 in 8 pp. 239. Tum Marcianensius priorem agebat in cœnobio S. Mariæ Angelorum. Prodiit postea Ferrariæ 1640 &

Iterum hoc titulo : *Vita della B. Lucia di Narni &c. fondatrice delli monasterii di S. Domenico di Viterbo, e di S. Caterina da Siena di Ferrara*, Viterbii, Diotallevi 1663 in 8 pp. 236. Est quidem eadem, sed quædam capita hinc inde rescissa. Extat utraque editio Parisiis in Regia H 2826 & 2826, 2.

Sec. XVII. Sic refert F. Dominicus *Ponsi* in vita ejuſdem ſanctæ.

Pappebrochius in Annotatis ad vitam B. Oſannæ 18 junii p. 763 b, meminit editionis anni 1640. Mortua vero eſt B. Lucia XV nov. MDXLIV.

2. *Sermones de tempore & de Sanctis per annum maxime de Beata Virgine.* Sic Rovetta non addens qua lingua ſcripti, & an editi vel ubi MS ſerventur. Hujus noſtri Jacobi meminit etiam Altamura ſed extra locum nimirum ad 1570 revocans, quem Pius æqualis anno 1616 floruiſſe ſcribit.

F. JOANNES LAMIRAULT.

* 1616. F. JOANNES LAMIRAULT Gallus Campanus conventus Catalaunenſis tum congregationis Gallicanæ alumnus XXVIII maii MDLXXIX profeſſus in ſacra facultate Pariſienſi magiſter licentias decurrebat Prædicatorum præſentatus annis MDXCII & XCIII, ac de Sorbonica reſpondit anno primo decimus ſeptimus & ultimus. Scholas noſtras Sanjacobeas Pariſienſes annis pluribus rexit, vir doctus, & acris judicii theologus. Conventui ſuo nativo præerat prior anno MDXCVII, ut verò non minus diſciplinæ regularis ſtudioſus erat, quam eruditionis, venerabili noſtro F. Sebaſtiano Michaëlis aliquandiu adhæſit & cum eodem in noſtro conventu Pariſienſi ad S. Honoratum annis MDCXIV & ſequenti commoratus eſt, eique erigendo non parum utilis fuit. Scripſit editum ab ejus morte, quæ anno MDCXVI vel ſequenti accidit, opuſculum hoc titulo:

Le Manuel de la ſainte ſocieté du tres auguſte nom de Dieu, tres utile pour exterminer les jurements, blaſphemes, & ſortileges de ce temps, Pariſiis, Petri de Breſche 1618: & iterum apud eumdem 1634 in 24 pagg. 325, cuius amici ejus cui commiſerat A. Dagneaulx.

Quædam ejus *Scripta theologica de incarnatione*, ut conjicio in conventu laudato ad S. Honoratum dictata, legi ſolidam ejus doctrinam teſtantia. Hactenus ex Actis Facul. Pariſ. & conventuum Catalaun. & Pariſ.

F. PETRUS DE LEDESMA.

† 1616. F. PETRUS DE LEDESMA Hiſpanus Salmanticæ natus, ordini nondum pubes nomen dedit in patria & profeſſus eſt anno MDLXIII, virque evaſit inter eruditos magnus, & maximæ apud omnes auctoritatis, multarumque virtutum laude conſpicuus. Sacras ille docuit annos quadraginta litteras ſummo parique omnium plauſu, prius quidem in gymnaſiis noſtris publicis Segobienſi & Abulenſi, tum Salmanticam evocatus cathedram Durandi obtinuit anno MDCIV, & anno MDCVIII S. Thomæ veſpertinam nominatus a duce de Lerma, qui eam in gratiam ordinis auctoritate regia iiſdem privilegiis & immunitatibus, quibus antiqua, eademque hora gaudentem erexerat ac dotarat perpetuo a noſtris regendam: ubi demum & docere & vivere deſiit IX ſeptemb. MDCXVI. Hæc ejus opera a noſtro Fernandez & ab Antonio Bibl. Hiſp. laudata:

1. *Tractatus de divina perfectione, infinitate & magnitudine in illa verba* Ego ſum qui ſum, Exodi 3, *a Quæſt. 3 prima partis S. Thoma ad Q. 14:* cui annectitur *Tractatus de perfectione actus eſſendi creati*, Salmanticæ, Joannis & Andreæ Renaut fratrum 1596 in fol. pp. 884. Opus Ferdinando Davila ab auctore e gymnaſio Abulenſi S. Thomæ 1 martii nuncupatum. Emendandum typorum erratum in Bibl. Hiſp. Antonii, ubi legitur 1569. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Eſt & recentior editio Neapoli 1694 in fol. quæ Romæ in Caſanatenſi.

2. *Tractatus de divina gratia auxiliis circa illa verba Iſaiæ cap. 26,* Omnia opera noſtra operatus es in nobis Domine, *& circa doctrinam S. Thomæ multis in locis præcipue I. P. Q. 19 Art. 8, & Q. 23: Et I ſecundæ, Q. CXI*, Salmanticæ, Antoniæ Ramirez 1611 in fol pp. 639. Extat apud noſtros mox laudatos.

3. *De magno matrimonii ſacramento ſuper doctrinam S. Thomæ in aliquibus quæſtionibus additionum ad tertiam partem*, Salmanticæ, Jo. & Andreæ Renaut 1592 fol. Venetiis, M. Antonii Zaltenii 1595 in 4. Extat Romæ in Barberina, & Sluziana & Caſanatenſi.

4. *Primera parte de la ſumma en la qual ſe cifra y ſumma todo lo que toca y pertenece a los ſacramentos, con todos los caſos y dudas morales reſueltas y determinadas. Principalmente lo que toca y pertenece al ſacramento de la confeſſion, que va todo muy diſtinctamente declarado, y todo lo que pertenece a las cenſuras eccleſiaſticas*, Salmanticæ 1598 fol. Rurſus, *curioſamente añadida de todo lo perteneciente al ſacramento del matrimonio:* Ibid. 1615 in fol. Olyſſipone, Petri Craeſbeeck 1617 fol. pp. 565. Quæ ultima editio apud noſtros ſupra laudatos.

Segunda parte de la ſumma en la qual ſe cifra y ſumma todo lo moral y caſos de conſciencia que no pertenecen a los ſacramentos, con todas las dudas con ſus razones brevemente pueſtas, Salmanticæ 1598 fol. Ibidem, *Añadido el tratado del eſtado de todos los hombres*, 1615 fol. Oliſſipone, Craeſbeeck 1617 fol. pp. 688 & 173. Prodiit etiam utraque pars Barcinone 1616 in 4, Tomis duobus. Quæ ultima editio Romæ in Sluziana.

Latine vero *I Pars de ſacramentis* ex Hiſpanico traducta per F. Raimundum de Ladeſou de quo poſtea ad 1638, prodiit Duaci, Marci Wyon 1630 in 4. pp. 1002: quæ apud noſtros ſupra laudatos.

Altera Pars item *Latine* reddita per F. Nicolaum de Cruce, inquit Draudius Bibl. Claſſicæ pag. 411 prodiit Coloniæ, Conradi Burgenii 1618 in 4. Hanc verſionem Franciſcus Swertius *Athen. Belg.* & Valer. Andreas *Bibl. Belg.* & ex iis Antonius *Bibl. Hiſp.* tribuunt noſtro Nicolao Janſenio: reclamat tamen noſter Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. de quo cum non viderim, penes peritiores eſto judicium.

5. *Doctrina chriſtiana.* Hanc ad inſtantiam Petri Fernandez Temiño epiſcopi Abulenſis, & cum actis ſynodi diœceſanæ ab eodem habitæ ediderant nomine Petri de Ledeſma inſignitam, verùm cùm a morte epiſcopi ſeorſim ab actis ſynodi quidam prælo dediſſent, & auctoris ſuppreſſo nomine ſibi ex ea nomen quærerent, eamdem ſed auctam adjecit Tomo I Summæ ſuæ Hiſpanæ in editione anni 1598 & ſeqq. pp. 21 fol.

Hunc auctorem quidam laudant quaſi probabiliſmo faverit ob eam quam habet in Summa P. II Q. 8 concl. 12 propoſitionem; *Ser licito que el Juez ſiga la opinion probable. Eſta ſentencia tiene el Maeſtro Medina y Orellana, y otros muchos doctores particolarmente los diſcipulos de S. Tomas.* Judici licitum eſt opinionem probabilem ſequi probabiliori relicta. Ad quam concluſionem recte annotat Natalis noſter Alexandre cenſendum Ledeſmium eo ſenſu *probabile* accipere, quo illud exigit Medina citatus, præſertim cùm nullam ille ſpecialem de probabili inſtituat diſſertationem. Adde Ledeſmium ibidem decernere, ſi ſit aliqua lex poſitiva, quæ judices ſtatuat ad probabiliorem opinionem ſequendam teneri, tum ipſos ad id aſtringi. Celebris autem jam eſt hujus ab Innocentio XI

Digitized by Google

propoſitionis cenſura : *Probabile mihi videtur judicem minus probabilem poſſe opinionem ſequi* : quod ſummi pontificis decretum in jure naturali divinoque fundatum eſſe nemo neget. Unde ex utroque id ſibi non apparere, quî dicat Ledeſinius, omnino mirum. Ut ut ſit, ac erratum hoc viro eximio excideriť, hæc non eſt Thomiſtarum ſeu antiquorum ſive recentiorum ſententia.

F. STEPHANUS LE CLOU.

† 1616. F. Stephanus le Clou Arteſius patriaque & profeſſione Atrebas, ſpectatæ vir probitatis & prudentiæ ſeculo labente XVI & ſequenti claruit ſacræ theologiæ licentiatus, conventuique ſuo de Bonis nunciis tum extra urbem adhuc ſtanti quarto præfuit, & vicarias in ſua inferioris Germaniæ provincia provincialis partes egit, morum integritate facilitateque, ut & in agendis dexteritate ſuis acceptiſſimus & alienis. Qui vivendi finem fecit Atrebati die VI martii MDCXVI in conventu ſuo extra muros ſepultus, ut ex Necrologio colligitur. Scripſit

1. *Le ſacré Roſaire de la Vierge Marie extrait de pluſieurs graves auteurs, & diviſé en trois livres*, Atrebati, Roberti Maudhuit 1608 in 12 : Iterum Valencenis, Joannis Vervliet 1615 in 12.

2. *Hiſtoire de la vie miracles & canonization de S. Hiacinte Polonois confeſſeur de l'ordre des Freres Prêcheurs, diviſée en quatre livres, compoſée en Latin par le R. P. F. Severin &c. depuis traduite en François par F. Eſtienne le Clou &c.* Atrebati, Ægidii Bauduyn 1602 in 8 pp. 336.

F. THOMAS DEGLI CASTELLI.

† 1616. F. Thomas degli Castelli conventus Toccenſis in Aprutio alumnus, & ideo ſæpius etiam de Tocco nuncupatus, morum integritate & ſcholaſtica eruditione non parum claruit ſub finem ſeculi XVI, & initia ſequentis. Theologiam in variis provinciæ ſuæ Aprutinæ ſeu S. Catharinæ de Senis locis & ſtudiis e ſuperiori loco docuit : imo eumdem apud Cæleſtinos Aquilenſes cum ſumma monachorum illorum laude & fructu ſex annis profeſſus eſt. Tandem in comitiis ordinis Valliſoleti anno MDCV habitis magiſterii laurea inſignitus, etiam ſtudii generalis Aquilenſis regens inſtitutus eſt, & in ſequentibus Pariſiis anno MDCXI acceptatus. Priorem etiam pluries & ſæpius in conventu S. Mariæ ab Arcu Neapolitano, ac provinciæ ſuæ præfectum provincialem egiſſe dicunt, ac finem & regendi & vivendi feciſſe in conventu Caramanicano anno ſalutis MDCXVI. Ex *actis* & ex Toppio *Bibl. Napol.* ubi tamen ejus opera non recenſet, ſperans forſan a ſuis addenda, quod & nos expectamus.

F. ALPHONSUS NAVARRETE.

† 1617. F. Alphonsus Navarrete Hiſpanus, conventus S. Pauli Valliſoletani nobilis alumnus, Chriſti Martyr ordinis primus apud Japones die jovis octava corporis Domini kalendis junii MDCXVII cervicibus abciſſis ter gladio percuſſus ſanguine ſuo fidem chriſtianam ſancivit. Deque legendus Didacus Aduarte noſter T. I *Hiſt. Philipp.* lib. II cap. 5 & ſeqq. Extant *Informationes pro canonizatione ſeu declaratione martyrii ſervorum Dei F. Alphonſi Navarrete O. Prad. Petri de Avila ord. Min. Petri de Zuniga O. Erem. S. Aug. Caroli Spinulæ S. J. ac ſociorum pro fide catholica in Japonia interemptorum*, Romæ, typis Cameræ 1675 in fol. quas vidi Pariſiis in Regia H 383. Scripſit vicarius provincialis exiſtens, & ad iter ex quo ſibi martyrium præſagiebat, ut & accidit, ſe accingens

Epiſtolam ad Fratres ordinis in Japonia miſſionarios brevem quidem illam ſed gravem ſapientiæque plenam :

Breviores que alias plures ad varios Fratres ordinis jamjam capite plectendus. Quas edidit citatus Aduarte legendus.

F. ANDREAS JUSTINIANUS.

F. Andreas Justinianus Ligur, Adjaci Corſicæ inſulæ civitate natus die XXII decembris anni MDLXX patre Leonardo Taranchetto, quem Baptiſta Juſtiniani patritius Januenſis ac Benedictus Juſtiniani cariſſimum habentes Juſtiniano nomine clientelaque decorarunt, matre verò Barbara Blanchi, germanos fratres habuit Fabianum Adjacenſem epiſcopum, Stephanum Vincentium connubio alligatum, & Benedictum ordini etiam aſcitum de quo poſtea ad 1628, viros omnes ſua ætate præclaros. Andreas verò noſter litteris humanioribus egregie inſtitutus XXI annorum circiter adoleſcens Romæ ad Minervam ordinem eſt amplexatus XXX nov. MDXCI, ubi litteris ſacris adeo feliciter incubuit, ut anno MDC ſtudentium magiſter ibidem inſtitutus, ac gradatim magiſter regens, ſubindeque anno MDCVII gymnaſii Græcorum Romani rector, (erat enim ille Græcæ linguæ peritiſſimus) inſignes utrobique habuit diſcipulos, Leonem Allatium in primis tum juvenem, eruditione poſtea ſcriptiſque toto orbe celeberrimum. Anno MDCX a Paulo V ſancti officii commiſſarius in urbe datus, eoque munere quatuor annis ſumma integritate & vigilantia perfunctus, ad Inſulanenſem Eccleſiam in Calabria ſub Sanſeverinatenſi ab eodem ſummo pontifice XXIV nov. MDCXIV promoveri meruit, quam ille paterno vere animo tres duntaxat ſolidos adminiſtravit annos magno cleri gregiſque ſui univerſi mœrore & luctu ſublatus e vivis XXV nov. MDCXVII & in eccleſia ſua cathedrali perhonorifice tumulatus, cui & hoc ponendum curarunt epitaphium. 1617.

D. O. M.

F. Andreæ Juſtiniano nobili & patritio genere nato, Prædicatorum familia, vita & litteris clare, non indigno totius ordinis moderatori. Viro a Paulo V P. M. in commiſſarium ſancti officii antiſtitumque examinatorem electo, ac demum in epiſcopum Inſulanum evecto : cumque in diem ad majora deſignaretur, morte immatura eripitur. Clerus Inſulanus ob ſingularem amorem acceptaque beneficia grati animi ergo poſuit. Obiit anno Domini, M. DC. XVII. *ætatis ſuæ* XXXXVII.

De eo legendi Fontana in *Theatro*, Andreas Rovetta ad 1610, Abbas Michael Juſtiniani *Scriptori Liguri*, ubi de eo ejuſque ſtirpe pluribus agit, Oldoinus in *Athen. Ligust.* Scripſit juſſu Pauli V hoc titulo :

Cenſura & correctiones in librum de ſuprema pontificis in Eccleſia poteſtate auctore Andrea Duvallio doctore Sorbonico. Quæ MS in Bibliotheca Franciſci cardinalis Barberini etiamnum aſſervantur; ſic Abbas Juſtiniani. Quibus Rovetta addit

Opuſculum de Divina gratia, & Tractatum de ſacramentis : ſed ubi ſerventur pro more ſilet.

F. BASILIUS CAMPANELLA.

F. Basilius Campanella Siculus Panormitanus ortu & profeſſione, ſacræ theologiæ lector florebat adhuc anno MDCXVII. Hæc ejus 1617.

Digitized by

Sec. XVII. opera teſte Antonino Mongitore in Bibl. Sic. Primo ex Hiſpano Italice vertit

Trattato de' ſcrupoli e de ſuoi remedii compoſto dal molto R. P. F. Alfonſo Cabrera dell' ordine de' Predicatori, Panormi, Joan. Antonii de Franciſcis 1610 in 12.

Scripſit vero & edidit

Aggiunte e Addizioni alla ſumma de' caſi di conſcienza ſopra l' eſplicazione della bolla della ſanta Cruciata del R. P. F. Emmanuele Rodrigues tradotta da lingua Caſtigliana in Italiana, Panormi, Franciſci Ciotti, Angeli Orlandi & Decii Cyrilli 1617 in 4.

F. IGNATIUS FESTINUS.

1617. F. Ignatius Feſtinus Italus a Fontana recenſetur inter ſuos Romanæ provinciæ ſcriptores, obiiſſeque dicitur anno MDCXVII, ac ſcripta a ſe reliquiſſe

Epigrammata plura. An verò typis edita, aut ubi MS ſervata, ut & cujus domus ordinis ille fuerit alumnus Fontana filet, quæ docebunt forſan aliquando, & hîc addent ſui gentiles.

F. JOANNES FRANCISCUS DA REGGIO.

† 1617. F. Joannes Franciscus da Reggio Italus a patria & profeſſione ſic nuncupatus Regii Lepidi ſcilicet in Æmilia natus & profeſſus adoleſcente ſeculo XVII florebat, quo ſcripſit ac in lucem edidit

Predica in lode del Beato Facio dal P. F. Gio. Franceſco da Reggio dell' ordine de Predicatori, predicata da lui nel duomo di Cremona li XVIII genaro, Briſciæ 1617 in 4 pp. 19. Extabat apud noſtros Biterenſes 1662 a noſtro Ludovico de Laſſeré viſa.

Sanctus Facius ortu Veronenſis aurificem agebat Cremonæ, ubi colitur Januar. 18. Hunc in ſuo martyrologio univerſali omiſſum dolet D. Chatelain canonicus Eccleſiæ Pariſienſis in indice SS.

F. LIVIUS DE ROCCASICCA.

* 1617. F. Livius de Roccasicca provinciæ Regni Siciliæ alumnus, conventus S. Mariæ *di Zubuno d'Airola* profeſſus, ſacræ theologiæ baccalaureus, Caietæ aliquando prior, vir eruditus, concionator fervidus & facundus, ſed & bonarum artium & muſarum cultor, poetaque inſignis ſua ætate habitus, Neapoli regentem agens in S. Dominici, obiit anno MDCXVII. Meminit Toppius ex Dionyſii de Occillis chronico MS, addens ex eodem ſcripſiſſe

Carmen prælo paratum & MS apud ſuos ſervatum, at de quo in eo agatur, ſe non comperiſſe Toppius fatetur.

F. MARCUS ANTONIUS SERAPHINI.

1617. F. Marcus Antonius Seraphini Venetus conventuſque SS. Joannis & Pauli alumnus initio ſeculi XVII clarebat, in comitiis generalibus Lutetiæ anno MDCXI habitis ſacræ theologiæ magiſter promotus, & in ſequentibus Romæ MDCXII approbatus. Vivebat etiamnum anno MDCXVII. Hæc vero reliquit ingenii ſui monumenta:

Sermoni predicabili per tutto l'anno, & Panegirici de' ſanti, Venetiis 1605 in 4. Sic me monebat Cherubinus Torni ſymmyſta in Memorialibus de provincia S. Dominici MSS ad me miſſis.

F. Leonardi Matthæi de Utino tractatus de ſanguine Chriſti. Ejus curis primum prodiit, Venetiis 1617 in 4. Videſis ſupra ad 1470 ubi de *Leonardo*.

F. MARTINUS DE LEON.

F. Martinus de Leon Hiſpanus a patria Legione urbe regni hujus nominis princi- * 1617. pe ſic nuncupatus, provinciæ Hiſpaniæ alumnus, ſcholaſticis ubi perfunctus eſt omnibus muniis, in Indias occidentales trajecit, provinciæque S. Jacobi Mexicanæ addictus, barbararum illarum nationum converſioni totus deſudavit. Circa initia ſeculi XVII obiit, & ab ejus morte quæ ſcripſerat, hæc prodierunt opera, quæ & ab Antonio in Bib. Hiſp. recenſentur:

1. *Manuale breve y forma de adminiſtrar los ſacramentos a los Indios*, Mexici 1617 in 8. Opus poſtumum.

2. *Modo de enſeñar la doctrina chriſtiana a los Indios*, Ibid. 1614 in 4.

F. NICOLAUS LORINI DEL MONTE.

F. Nicolaus Lorini del Monte * Etruſcus Florentinus, domus noſtræ ibidem S. Ma- 1617. riæ Novellæ alumnus, gente patritia ortus, vir elegantia & eloquentia linguæ patriæ clarus, ideoque a Coſmo II magno duce ordinarius eccleſiaſtes aſcitus, ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis apud ſuos floruit, prædicatoris generalis titulo, tum & ſacræ theologiæ laurea ornatus. Annum ætatis LXXIII jam attigerat, cùm prælo dedit, & Mariæ Magdalenæ de Auſtria magnæ ducitſæ nuncupavit librum hoc titulo:

Elogii delle più principali ſante Donne del ſagro Calendario e Martirologio Romano, Vergini, Martiri ed altre meſſi inſieme con molte vigilie: a quali, ſi è aggiunto un ragionamento in laude de' SS. martiri di Mugello S. Creſci e compagni, Florentiæ, Zanobi Pignoni 1617 in 4 pp. 373. Extat Pariſ. in Regia H 1296.

SS. vero illæ virgines & viduæ quarum laudes totidem orationibus panegyricis celebrantur, ſunt, Agnes martyr & Monſpolitiana, Agatha, Apollonia, Anna mater B. V. Barbara, Cunegundis, Cæcilia, Chriſtina, Clara, Catharina martyr, & Senenſis, Dorothea, Lucia, Eliſabeth Hungara, Martha, Monacha vidua, Margareta, Urſula, Reparata, Scholaſtica, Thecla, B. Virgo in die nativitatis ſuæ. Prælo antea prodierat, cùm auctor annum ætatis XLI circiter numeraret

Oratio A. R. P. F. Nicolai Lorini Florentini ſacri ord. Pred. in Romana provincia doctoris theologiæ ac predicatoris generalis habita in capella S. P. Sixti papæ V in prima Dominica adventus 1585 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volanie* Scanzia VI p. 88, additque *Queſto padre fu quel celebre predicatore, che fu poi fatto predicatore apoſtolico.*

Mirum hunc ſcriptorem omiſſum a Fontana in ſua provincia Romana.

F. FELIX DE AVILA.

F. Felix de Avila Hiſpanus Complutenſiſque Matris Dei conventus alumnus, eruditus profunduſque theologus ineunte ſeculo XVII clarebat. Ejus cum laude meminere noſtri Jo. Lopez *Hiſtor. gener.* P. IV lib. 4 cap. 58, & Alphonſus Fernandez ei æqualis, qui & a Felice plura in dies aſſerebat edenda doctrinæ reconditioris & theologiæ expectari opera, jamque in lucem tunc emiſiſſe 1618.

La vida y muerte de ſan Felix martir Complutenſe 1618.

Digitized by Google

Sæc. XVII.

At cùm plura non referat Antonius in Bibl. Hiſp. ſignum eſt auctorem morte præventum fuiſſe, & iſta alia ut ederet per tempus non licuiſſe.

F. FERDINANDUS BACAN.

1618. F. Ferdinandus Baçan Americanus Mexicani conventus alumnus florebat adhuc anno MDCXVIII, altera vice provinciæ ſuæ prior provincialis, pluribuſque annis antea theologiam in academia Mexicana profeſſus fuerat cathedræ veſpertinæ moderator, quam & tum regebat. Ejus cum laude meminit Fernandez, & ex eo Antonius in Bibl. Hiſp. quibus teſtibus, & Auguſtino Davila in Hiſt. prov. Mexic. Lib. 21 cap. 93 p. 654, ſcripſit ac in lucem edidit

Commentaria in primam ſecundæ, & in tertiam partem S. Thomæ de Aquino, Mexici.

F. GEORGIUS VETTERUS,

1618. F. Georgius Vetterus Germanus, patria & profeſſione Trevirenſis vir humanioribus litteris excultus, pietate, doctrina, eruditione conſpicuus, claruit ineunte ſeculo XVII; principibus Eccleſiaſticis carus & acceptus, nam & epiſcopus Bambergenſis Joannes Philippus a Gebſattel primo ejus ſacro intereſſe voluit, & invitatos opiparo excepit convivio, tum & eumdem in ſuo Bambergenſi collegio philoſophiæ mathematicæque conſtituit profeſſorem. Sacræ theologiæ doctor exinde Georgius noſter inauguratus, electuſque conventus ſui Trevirenſis prior epiſcopi Spirenſis Philippi Chriſtophori *a Sottern* gratiam ſibi conciliavit & animos, maximaque ab eo tum ad prædictæ ſuæ domus ruinas reparandas, tum ad ſui ipſius valetudinem reſtituendam accepit beneficia, quæ & plura ex ipſius ad ambos antiſtites epiſtolis operum ſequentium nuncupatoriis diſcet lector. Scripſit itaque ac in lucem edidit hoc titulo:

1. *Divinorum colloquiorum libri IV auctore Bennoni de Rachel introducente R. P. F. Georgio Vettero theologo, FF. Prædicatorum Treviris priore. Contenta ſequens pagina indicabit*, Coloniæ Agripp. Conradi Burgenii 1608 in 12 pagg. 293. *Quæ in his colloquiis continentur hæc ſunt: Manuale Roſarum* 52. *Paſſionale violarum* 52. *Confeſſionale ſtellarum* 25. *Mariale liliorum* 10. Philippo II Hiſpaniarum principi, regique Angliæ opus ſuum dicaverat *Bennoni de Rachel*, qui videtur Judæus ad fidem converſus: Epiſcopo verò Bambergenſi laudato nuncupat noſter Vetterus. Princ. *Roſa I. Ecce Rex tuus venit tibi manſuetus Matth.* 21. *Filia Sion loquitur. Salve mi Domine Rex &c.*

2. *Libellus ſupplex Davidis rei humiliter delictum agnoſcentis, ejuſque veniam a Deo deprecantis. Sive Enarratio in Pſalmum 2 David, in quo fere ſingula, quæ ad veram peccatoris converſionem ſpectant elucidantur. Auctore R. P. F. Georgio Vettero ord. Pred. ſac. theol. Doctore*, Moguntiæ, Joannis Albini 1618 in 8 pp. 456. Opus nuncupatum Spirenſi epiſcopo laudato. Præmittit auctor oden pſalmi 2 paraphraſticam 80 verſuum circiter,

O rerum una ſalus, vota precantium
Exaudi facilis, per tua viſcera
Aurem da lacrymis, da precibus locum
Æterna o bonitas me bonus aſpice &c.

Cuilibet enarrationi diſticha quatuor cum oratione præfiguntur. Extant apud noſtros Inſulenſes duo hæc opuſcula.

F. GEORGIUS A CASTELLARANO.

F. Georgius Caſtellarono in diœceſi Rhegii Lepidi ortus, ad 1618 laudatur a Rovetta, ceu vir eruditus, morum ſuaviorum, diſciplinaque regulari, & ſtudio ſalutis animarum commendatus, ac qui teſte Rivalio ad exorciſtarum inſtructionem ſcripſit opus hoc titulo: 1618.

Tractatus de arreptitiis, & de modo eos a dæmonibus liberandi.

An editus verò vel MS ſolum, aut ubi ſervetur Rovetta non indicat, quod doceant & hîc addant ſui ſodales.

F. GREGORIUS DE AGUATO.

F. Gregorius de Aguayo Hiſpanus Bæticus, conventus Malacitani filius & alumnus, tribunalis ſancti officii cenſor Hiſpali & Murciæ, theologus eruditus, & facundus divini verbi præco, vivebat etiamnum anno MDCXVIII, ut teſtatur Fernandez. Ejus cum laude meminerunt Gozzeus & Pius, quibus teſtibus ſcripſit 1618.

Sermones de tempore & de Sanctis. Qua verò lingua Latina an Hiſpana, & an typis editi vel ubi ſerventur MS, nemo refert.

F. HIERONYMUS JUSTINIANUS.

F. Hieronymus Juſtinianus patritia Juſtinianorum Januenſi de gente in inſula Chienſi, cui tunc imperabant anno MDLIV natus eſt, & luſtricum accepit nomen Alexandri, Pauli filius viri ſpectabilis. Vix adhuc puer erat, cum urbem & inſulâ illam immanis chriſtianorum hoſtis invaſit, inque ſuam redegit tyrannidem anno MDLXVI, Selimus Turca: unde Hieronymus cum reliquis exulare coactus Neapolim conceſſit, ibidemque ordinis habitum accepit a F. Julio *de gli Orzi* conventus S. Catharinæ de Formello priore XVII april. MDLXX. Qui cùm egregiæ indolis optimiſque moribus eſſet, ac ingenio ad litteras aptiſſimo atque propenſiſſimo, brevi magnum ſibi fecit apud ſuos eruditionis & diſciplinæ regularis nomen. Itaque mox adhuc junior iiſdem quas didicerat alios edocendis atque tradendis addicitur philoſophiæ ac theologiæ diſciplinis, quod cum laude munus lectoris annis obiviſſet aliquot, inde ſocium ſibi eum aſcivit & adjutorem Apuliæ provinciæ prior provincialis F. Antonius de Fujano; tum & congregationi Raguſinæ præfectus eſt vicarius generalis, quem demum Magiſter ordinis F. Sixtus Fabri Lucenſis elegit ſibi muneris ſui curarumque ſocium & adminiſtrum, quicum Hieronymus Galliarum Hiſpaniarumque conventuum viſitationem adivit & implevit annis MDLXXXVII & MDLXXXVIII. Romam inde redux, cùm Sixtum ordinis magiſtrum ab officio ſuo Sixtus V pontifex apoſtolica depoſuiſſet auctoritate, motuque proprio, Hieronymus noſter Romæ ſubſtitit, litteriſque & concionibus nec infeliciter operam dedit. Dum verò illum ad præcipua ordinis munia dignitateſque propria ipſius invitare viderentur virtus & merita, vel invitus a pontifice cogitur ab ordine recedere. Nam cùm Eccleſia Chienſis præſulis ſui morte F. Benedicti Garreti ord. Minor. vidua remanſiſſet anno MDCVII ſub Turcica tyrannide gemens & oppreſſa, Benedicto cardinali Juſtiniano plurimum apud pontificem agente; cui Chienſis inſulæ res & Eccleſiæ probe perſpectæ erant; altiuſque cordi inſitæ, Hieronymum noſtrum ad Chienſem ſedem promovit eodem anno Clemens VIII. Qui paſtorali coactus humeros oneri ſuppone, parereque jubenti pontifici, ſponſam ſuam 1618.

Digitized by Google

Sæc. XVII. unaque patriam adivit, gregisque sui curam solicitus egit, verbo Dei insistens assidue, confessiones illorum excipiens, sacramentorum administratione ad pietatem eos excitans, salutaribus eos monitis, puriorique mysteriorum fidei propositione, & expositione frequenti creditas oves ab omni schismatis hæreseos aut infidelitatis arcens contagio, & ad veri christianique cultus exercitium & perfectionem verbo & exemplo erudiens ac provocans. Nec contentus iis unum se insistere, juvandis solandisque suæ curæ subditis & concivibus fratrum ordinis sui fidam addidit operam, patrumque societatis Jesu recens in eam insulam inductorum. Verùm anno MDXCIX cùm infaustum adeo habuit exitum Virginii Ursini, Ferdinandi magni Etruriæ ducis archithalassi nepotisque consilium Chiensis insulæ recuperandæ, non modo Chienses omnes christiani ejecti civitateque pulsi, sed ipse Hieronymus eorum pastor & pater exulare jussus, & in Catopatichiæ burgum secedere, ubi pastorale deinceps ipse, & qui post eum hanc obtinuerunt Ecclesiam episcopi munus exercent in Ecclesia S. Mariæ de Travena nuncupatæ. Dumque sic gnaviter pastoris onus implere satageret, tantis arthritidis cruciatus est acutisque doloribus, ut nec pedibus consistere posset, nec ori manus apponere. Adeoque pastorali oneri sustinendo deinceps inidoneus sponte cessit & ejusdem pontificis a quo susceperat manibus tradens Ecclesiam, in suum se recepit S. Catharinæ conventum Neapolitanum, ubi magna humilitate & patientia, religiosaque conversatione Fratribus suis exemplo fuit & admirationi. Demum postea secessit in Calabriam & ad oppidum Gripteriæ, ubi soror ejus Flora Justiniana loci domina manebat, se contulit, ibique susceptis Ecclesiæ sacramentis piissimam Deo efflavit animam anno MDCXVIII, sepultus in ecclesia ordinis. Ei fuit hæc a nepote suo F. Hieronymo Justiniano Floræ dictæ filio ejusdem instituti posita inscriptio:

Hic e regione jacet sepultus V. F. Hieronymus Justinianus episcopus Chiensis, natalibus, eloquentia, & humanitate clarissimus. Qui cùm in ordine Prædicatorum variis perfunctus fuisset muneribus a Clemente VIII P. M. invitus ad patriam sedem traductus, clerum ecclesiasticis disciplinis instruxit, populumque a Turcarum tyrannide sancta in fide servavit illæsum. Laboribus inde ac diuina invaletudine fessus episcopale onus ultro dimisit, & ad claustra rediit, dinque in iis cùm illibatam vitam servasset, ad Gripteriæ oppidum secessit in Calabria, ubi omnibus charus, omnibus admirabilis, consilio prafuit, exemplo, auxilio profuit, & pie ut vixerat in Domino requievit ætatis suæ anno LXV, *salutis* MDCXVIII, *F. Hieronymus Justinianus ejusdem ordinis S. T. P. avunculi optimi memoriam excitans cur. An.* MDCLIV.

Ejus meminerunt cum laude Ludovicus Acuto in Chronico conventus dicti S. Catharinæ, Abbas Justiniani in sua *Scie sacra del rito Latino* pag. 161, quem potissimum hîc excipimus, Fontana in Theatro', Oldoinus in Athen. Ligust. & alii.

Conciones ejus annuales & quadragesimales erudite & elegantes, quas cum plausu & fructu per Italiam & apud suos Chienses habuit, apud dictum nepotem suum cognominem servabantur. Sic illi.

F. HYACINTHUS DE NOBILIBUS.

1618. F. Hyacinthus de Nobilibus Romanus *Raphael* prius lustrico nomine dictus, anno MDXCIV Viterbii in conventu S. Mariæ ad Gradus ordini se addixit. Ejus meminerunt Fontana noster inter scriptores provinciæ Romanæ, & Prosper Mandosius in *Bibl. Rom.* cent. 9 n. 51, a quo sic ejus opera recensentur:

1. *Chronica variorum Provinciæ Romanæ conventuum Viterbiensis, S. Maria ad Gradus, Urbevetani, Anagnini & Pisani.*

2. *Cronica del venerabile monastero di S. Maria in campo Marzo di Roma dell' ordine di Sanbenedetto della congregazione Cassinese*, Viterbii 1618. Legiturque etiam Romæ ex Ethnica sacra Martinelli.

3. *Chronica episcoporum Viterbiensium.*

4. *Contemplazioni da farsi nell' orazione, e nel ricever il SS. Sacramento dell' altare, ed orazioni jaculatorie ad ogni occasione.*

5. *Istoria della vita e martirio de' SS. Tolomeo e Romano vescovi e protettori della città de Nepi e di Trenta loro discepoli, ed otto ministri di giustitia, quali in uccidergli si convertirono alla fede e furono martirizati.*

6. *Il vagabundo o vero sferza de bianti e vagabondi.* Qui liber sub nomine Raphaelis Frianori fuit editus Papiæ 1628 in 12. Extat Romæ in Barberina. Alios quoque libellos a se scriptos ait ipse noster Hyacinthus in chronicis S. Mariæ ad Gradus. Sic refert Prosper Mandozius, qui an hæc omnia typis prodierint, non aperit, quod docebunt aliquando fortè gentiles & symmystæ.

F. JOANNES NAYA.

F. Joannes Naya Hispanus Alquezaranus in Aragonia natus, ordinem in conventu S. Petri martyris Calatayubæ professus, ad insulas Philippinas studio succensus salutis animarum navigavit, pluraque passus est pro fidei propagatione ab infidelibus, vix non martyrio coronatus cum aliis sex nostris anno MDCIII in insula Guadalupensi, sagitta in brachio ipse ab Indis vulneratus. Postmodum autem vicarius missionis provinciæ Philippinarum institutus, dum ad annum circiter MDCXVIII Hispaniam novam repeteret, ex hac luce migravit in navi, priusquam Mexicum perveniret: uti noster habet Malpæus Sec. V pag. 160 *Palma fidei*, & Didacus Aduarte *Hist. Philipp.* lib 1 p. 295, & pag. 304, & lib. 2 pag. 100, ubi præclare ab eo gesta fusissime referuntur. Scripta est ab eo 1618.

Relatio eorum quæ ipsi & socii acciderunt in Insula dicta Gadalupa, servata MS in archivo sui conventus Calatayubensis,

F. JOANNES DOMINICUS ROVARINUS.

F. Joannes Dominicus Rovarinus Insuber Ticini natus & ordinem in patria amplexus, seculo ineunte XVII claruit, & in comitiis ordinis Lutetiæ anno MDCXI coactis sacræ theologiæ magister approbatus fuit. Virum sacris litteris præstantissimum laudat Rovetta ad 1618 ex Vincentio Rivalio, & ex monumentis cœnobii Papiensis, & unâ historiæ ordinis studiosissimum: quo in genere hæc ab eo scripta memorantur, saltem MS in dicto cœnobio servata, qua verò lingua an Latina an vernacula non addunt: 1618.

Vita illustrium virorum ordinis, qui singulari sanctitatis nota insigniti sunt.

Conventus Papiensis breve Chronicon.

F. PAULUS MARIA PAPPALARDO.

F. Paulus Maria Pappalardo Siculus Parthenopæus patria & congregationis *della Sanità* alumnus, an ille qui in actis cap. gen. Parisiis anno MDCXI habiti dicitur F. Paulus Maria de Neapoli, & baccalaureus approbatur, laudatur a Toppio 1618.

Digitized by Google

Toppio in Bibl. Neapol. ceu qui magna ſui & ordinis fama cathedram ſuſtinuerit Oliſſipone, & ſacræ theologiæ magiſter nominatus obierit anno MDCXVIII. Cujus tamen Toppius nulla recenſet opera, ſperans forſan a ſuis ſymmyſtis addenda, quod & nos ab illis expectamus.

F. RAPHAEL NADAL.

1618. F. RAPHAEL NADAL Aragonus conventus Tarraconenſis alumnus vivebat adhuc anno MDCXVIII, & jam ante MDCXV ſcripſerat, typiſque ediderat lingua Hiſpana

Doctrina chriſtiana.

Ejus & operis meminerunt Fernandez *Hiſtoria del Roſario*, Lopez Hiſt. Gen. P. IV lib. 4 p. 952 b, Antonius Bibl. Hiſp.

F. REGINALDUS CHAVANAC.

1618. F. REGINALDUS CHAVANAC aliis *Cavanac* Gallus Aquitanus, Ruthenis natus adulta jam ætate Toloſæ quo utriuſque juris in ea conſecuturus peritiam ſe contulerat, mutato conſilio e manibus tum prioris venerabilis P. F. Sebaſtiani Michaelis habitum ordinis induit VII martii MDCII, ac revoluto anno profeſſus eſt. Vir fuit regularis vitæ ad unguem ſervandæ ſtudioſus & tenax, ideoque tum Claromonti Lutevorum tum Biteris prior electus & præfectus, quibus ſumma animi moderatione & vigilantia, mira & ſecularium ædificatione functus eſt muneribus: idque cùm ageret Biteris in gravem morbum incidit, quo oppreſſus obiit XIX junii MDCXVIII, non ſine fama ſanctitatis. Vitam ejus ſcripſiſſe ferunt F. Petrum *Giraldel* virum eximium & conſodalem, & F. Jacobum *Archimbaud*, de quibus poſtea. Meminerunt & F. Joannes Jacobus Percin *Hiſt. conv. Toloſ.* p. 142, & Soegius Anni Domin. Galiici menſe junio, quos adeat lector. Cultus Roſarii indefeſſus ac ardentiſſimus fuit promotor, qua de cauſa ſcripſit

Merveilles du ſacré Roſaire de la ſainte Vierge, contenant la maniere de le bien dire, les regles de la confrairie, les indulgences données par les papes, & pluſieurs beaux miracles faits en faveur d'icelui, Toloſæ 1613 in 12, pluries exinde editum: poſtea a præfato Sebaſtiano Michaelis recognitum & auctum, qua ratione extat editio Macloviifani in Armorica, Antonii de la Mare 1621 in 24 pp. 580.

Dialogues entre un malade & le Sauveur qui le conſole; entre un homme mourant & Jeſu-Chriſt, qui eſt une paraphraſe du pſ. XXXVIII Dixi cuſtodiam &c: *entre J. C. & l'homme ſur les tentations du demon; entre J. C. & le pretre ſur la charité; entre J. C. & un ſuperieur ſur le gouvernement de ſes religieux.* Quibus ad excitandam pietatem nil ſuavius legi poteſt, inquit Soegius. Latine eoſdem dialogos ſcripſiſſe dicitur his titulis:

Colloquia plura: 1. inter Chriſtum & agrotum de patientia. 2. moribundi cum Deo, quod paraphraſis eſt pſalmi XXXVIII Dixi cuſtodiam &c. *3. inter Salvatorem & hominem de gaudio ſpirituali in tentationibus ſervando. 4. inter Chriſtum & ſacerdotem ad caritatem excitandam. 5. inter Chriſtum & ſuperiorem regularem de regimine ſuæ domus.*

Opuſculum *de meditatione mortis* Chriſto Domino dicatum ſuper illa verba ſapientis, *Miſerere animæ tuæ placens Deo*, & illud Senecæ, *O quam miſerum eſt neſcire mori.*

Carmen cui titulus Pater noſter & Magnificat infirmorum.

Viridarium virtutum, quod morte præventus non abſolvit.

Aliud brevius de eodem argumento, virtutum definitionem, actus, & praxim, & ad eas incentiva continens, ſcripſerat opuſculum, quod deinde in tironum noſtrorum uſum ceſſit, illudque ipſum eſt, quod fuſius expoſitum noſter Antoninus Maſſoulié Gallice redditum ad calcem ſecundæ editionis libri ſui cui titulus *Meditations de S. Thomas* edidit. Sic Soegius noſter, qui tamen alibi alteri ſcilicet F. Joanni Senarenſi hanc opellam aſſerit. Sec. XVII.

Hæc poſteriora Reginaldi opera MS Toloſæ aſſervantur.

F. SEBASTIANUS MICHAELIS.

1618. F. SEBASTIANUS MICHAELIS Gallus diſciplinæ regularis ſuæ ætate aſſertor ardentiſſimus, ſeculo XVI vergente & ſub initia ſequentis claruit. Sanctam ejus vitam hagiologis noſtris enarrandam relinquo, ſolam ejus actorum chronologiam referre hîc eſt animus, quod eam videam a nonnullis perturbate omnino, & aliquando etiam non ex vera ratione tradi. Natus eſt igitur vir ille inſignis circa annum MDXLIII in Salyis in oppido S. Zachariæ dicto ad pedes montis (vulgo *La ſainte Baume* vocant) ſito diœceſis Maſſilienſis ex honeſtis parentibus, ſub quorum cura liberaliter & pie educatus, ordinem adhuc adoleſcens in cœnobio Maſſilienſi tum congregationi Franciæ addicto amplexatus eſt. Votis poſt tirocinium Deo nuncupatis, in Toloſanum conventum, qui ejus congregationis caput erat, & in quo vigebat ſtudium generale ablegatus eſt, ubi & philoſophiæ & theologiæ operam dedit. Anno MDLXIV martii XVII, quod intelligas ſtylo veteri, novo MDLXV ſacerdos utique cum diſpenſatione inauguratus eſt ab epiſcopo Vaurienſi Petro Daneſio & XXV ejuſdem menſis primum ſacrum in eccleſia noſtra Toloſana celebravit. Pariſios exinde majoris profectus cauſa ad gymnaſium Sanjacobeum miſſum quidam volunt, quod & veriſimillimum: Hinc ad ſuos redux erecta tum anno MDLXIX in comitiis ordinis Romæ ſub Magiſtro F. Vincentio Juſtiniani congregatione Franciæ in provinciam Occitanam, electoque in primum provincialem F. Arnaldo Sanctoforti S. T. M. in facultate Toloſana, magnarum partium viro, Sebaſtianus noſter anno MDLXX magiſter artium & unâ lector biblicus in ſtudio generali Toloſano inſtitutus eſt, ſuaque principia ſacræ ſcripturæ XII ſept. philoſophiæ verò kalendis octobris habuit, ac poſtea per agones ſcholæ ſolitos magiſterii lauream conſecutus eſt: eo certe honore jam donatus erat anno MDLXXXII, quo Avenione agebat. Toloſam verò jam redierat anno MDLXXXVII, quo reliquiarum S. Thomæ de Aquino poſt Hugonottorum invaſionem recognitioni affuit, & actis de ea re confectis ſubſcripſit. Anno MDLXXXIX cathedram quam vocant theologalem Arelate cum plauſu & fructu implebat, quo eodem anno Romæ in comitiis ordinis affuit provinciæ ſuæ Occitanæ diffinitor provinciali ſuo abſente, & in electione magiſtri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccaria votum tulit. Anno ſequenti MDXC ipſemet provinciæ Occitanæ electus eſt præfectus provincialis in comitiis Arelate coactis, & quadriennium rexit diſciplinæ regularis aſſerendæ ubique pro virili laborans. Quam ut arctius & ſolidius ſtabiliret anno MDXCIV in cap. ſuo prov. apud Fanum Jovis celebrato cœnobium Claromontenſe in Lutevis ſecernendum obtinuit pro iis qui leges noſtras ad unguem & ſeverius obſervandas ſuſcipere vellent. In illud ipſe cum F. Claudio Dubelli Avenionenſi, quem priorem eligi curavit ſe recepit, novamque ibidem vitam ad conſtitutionum amuſſim auſpicatus eſt. In ea verò urbe ita agebat, ut potiſſimam anni partem in Montepeſſulano duceret verbo Dei inſtans, & cum miniſtris Cal-

Sec. XVII. vinianis ibidem fere dominantibus continuo concertans : ubi & periculum capitis non ſemel ſubiit, ſclopeto majori etiam aliquando in eum licèt fruſtra ſervante Deo explоſo. Tribus annis ſub F. Matthæo Bartholomæi qui Sebaſtiano noſtro in provincialatu ſucceſſerat, quieta ſatis fuit domus Claromontana, crevitque Fratrum & numero & merito; verùm eo provinciali poſt triennium mortuo, ſub ejus ſucceſſore F. Stephano Mario Gallice *La Maire* viro egregio ſacræ facultatis Pariſienſis magiſtro longe majores vires accepit. Hic enim anno MDXCVII die X maii Arelate in comitiis provincialibus electus, ut non ſolum erat Maſſilienſis, ſed & Sebaſtiano noſtro ſpeciali animorum conſenſione conjunctiſſimus, reformationem Claromontanam & fovit & in alias provinciæ domos inducere ſtuduit. Et a capite quidem exordiendum ratus, Sebaſtianum in Toloſano cœnobio priorem eligi curat ſub finem anni MDXCVIII, quod tamen hic munus ob conciones adventuales & quadrageſimales in Montepeſſulano habendas nonniſi poſt paſcha MDXCIX iniit : tumque inſtituta legum ſeveriori obſervatione tot proſelytos ad ordinem adduxit, ut intra alterum annum coloniam ex iis ad Albienſem domum miſerit, qui & reformationi adjunctus eſt. Omnia ſic belle procedebant ſub Marii regimine, imo & ab eodem in ſuo cap. prov. Albiæ anno MDCII celebrato reformatis relicti ſunt conventus Biterenſis, Montalbanenſis, & Caſtrenſis ab Hugonotis everſi, & ab iiſdem ſuſcitandi, ſed in iiſdem comitiis electus eſt novus provincialis F. Joſephus *Bourguignon* vir utique illuſtris conventus Toloſani alumnus, & ſacræ facultatis Pariſienſis magiſter, at reformationi maxime adverſus, qui veritus ne conventus Toloſanus ſuæ tandem auctoritati ſubriperetur, litteras a magiſtro ordinis recens anno ſcilicet MDCI electo F. Hieronymo Xavierre obtinuit, quibus ei priorem Toloſanum amovendi, Fratres in eo cœnobio degentes ablegandi, alioſque in eorum locum aſſignandi, omnia denique pro libito ſtatuendi facultas concedebatur. His fretus provincialis Toloſam acceſſit non parvo ſibi fidelium numero ſtipatus, jamque de reformatione Toloſana actum erat, ni ſenatus ejus urbis primus præſes clariſſimus D. *de Verdun* occurriſſet, ac ne quicquam circa priorem aut ſtatum domus immutaret, graviter edixiſſet. Hæc in cauſa fuerunt ut Romam adiret Sebaſtianus noſter magiſtrum ordinis conventurus, ejuſque animum emolliturus, quod & tandem obtinuit, indeque Toloſam reverſus eſt circa paſcha anni MDCIII. Provincialis interea novas illi moleſtias in dies inferebat, repulſamque paſſus a ſenatu Toloſano, ſic egit apud Clementem VIII, ut ab eo tandem breve obtinuerit anno MDCIV die XV novemb. datum, quo omnibus præcipiebatur, ut provinciali ſubeſſent & obedirent, & ut ſtudium generale Toloſæ pro tota provincia inſtauraretur : in comitiis verò ordinis anno ſequenti MDCV Pinciæ celebratis ad quæ ſe contulerat idem provincialis, ut iſtud breve acceptaretur, effecit, nec Sebaſtianus noſter tum non jam Toloſanæ ſed Biterenſis domus prior qui ad eadem acceſſerat impedire potuit. Ad alios igitur montes, unde illi auxilium veniret, oculos ſuos levare conſtituit. Commodùm illi ſe præbuit occaſio legationis Franciſci cardinalis *de Joyeuſe* in Gallias ad ſuſcipiendum e ſacro fonte ſummi pontificis Pauli V nomine Franciæ Delphinum. Ut jam a pluribus annis apud hunc cardinalem Sebaſtianus magna erat in exiſtimatione, ſic ab eodem facillime litteras efficaciſſimas obtinuit, quibus F. Joſepho *Bourguignon* provinciali legatus mandabat, ut reformationem omni ſtudio promoveret, ſub excommunicationis pœna inhibens, ne alios Toloſæ, Albiæ, Biteris, Claromonti aſſignet, quam qui ſtrictiorem diſciplinam promittant, ac ne iiſdem alios ſuperiores præficiat quam ex vita regulari. Datæ ſunt in monaſterio de Bardello Senonenſis diœceſis non longe a Fontebellaqueo XIII kal. octob. MDCVI. Anno ſequenti MDCVII Pariſios venit Sebaſtianus, cùmque unus ex iis eſſet, qui pro prioratu Sammaximinenſi regi Henrico IV præſentabantur, eum non ſolum rex ſelegit, qui hoc munus impleret, ſed & litteras ad ſuum Romæ legatum dedit, ut a ſummo pontifice congregationem Occitanam ex conventibus reformatis conſtantem & a provincialibus independentem erigi obtineret. His munitus litteris Maximinifanum recta contendit Sebaſtianus, poſſeſſioneque adepta, rebuſque rite conſtitutis, Romam anno ſequenti MDCVIII aggreditur ad comitia ordinis ibidem coacta, in quibus F. Hieronymo Xavierre ad purpuram evecto ſuffectus eſt magiſter ordinis F. Auguſtinus Galaminius, apud quem & apud ſummum pontificem ita egit, ut congregationis Occitanæ erectionem tandem obtinuerit litteris Romæ XX ſept. MDCVIII datis, quibus ipſe Sebaſtianus primus vicarius generalis a quibuſvis prioribus provincialibus exemtus inſtituitur ad quadriennium. Hoc munere fungebatur unâ prior Sammaximinenſis & inquiſitor Avenionenſis, cùm Galaminius qui Lutetiam advenerat XII jan. MDCXI litteras ad eum dedit XX jan. ejuſdem anni datas, quibus eum ad habendas illo anno in eccleſia noſtra Sanjacobea Pariſienſi conciones quadrageſimales invitabat, modo tamen alibi jam non promiſiſſet, unde cùm quadrageſimam illam Aquis Sextiis in cathedrali prædicandam haberet, in qua per adventum præcedentem concionatus fuerat, votis magiſtri ordinis ſatisfacere non potuit : ſed immediate poſt feſta paſchalia Pariſios ad comitia ordinis in ſolemniis pentecoſtes celebranda venit, tantamque ſui exiſtimationem apud primores & magnates fecit, ut pro anno ſequenti MDCXII a cardinali Petro Gondio epiſcopo Pariſienſi ad quadrageſimam in ſua cathedrali prædicandam ſelectus fuerit. Ille interea de novo in regia urbe cœnobio erigendo dicto cardinali epiſcopo favente ſolicitus, menſe ſeptembri MDCXI in gymnaſium Boiſſiacum cum decem quos advocarat ſuæ congregationis alumnis ſeceſſit, queiſcum religioſiſſime vivebat, per quadrageſimam anni MDCXII ut dictum eſt in cathedrali cum eximio plauſu & fructu concionatus eſt, victiſque tandem omnibus impedimentis cœnobium ſanctiſſimæ Annunciationis in via S. Honorati erexit menſe Martio MDCXIII fundatore cardinali Gondio præfato. Octo annis ſolidis vicarium generalem dictæ congregationis Occitanæ egit, eamque pluribus conventibus adauxit : anno demum MDCXVI eo munere ſolutus prior dicti conventus Pariſienſis ad S. Honorati electus eſt, quo jam fungebatur munere XIX octob. MDCXVI, biennioque nondum tranſacto laboribus fractus abiit ad ſuperos die V maii anni MDCXVIII ætatis LXXIV. Sepultus primum fuerat in priori ſacello : at nova poſtmodum abſoluta eccleſia, corpus ejus poſt ſexdecim menſes incorruptum repertum in eam tranſlatum fuit XXIX ſept. MDCXIX, maxima populorum & optimatum admiratione & concurſu : unde & iterum menſe junio MDCXXIV fuit ad inſtantiam clar. D. Joannis *du Tillet* baronis *de la Buſſiere* extractum adhuc integrum, veſtibus etiam incorruptis, & in loculo plumbeo aſſeribus ligneis operto in crypta lapidea ad latus evangelii majoris altaris tumulatum, ubi ad hanc diem requieſcit.

Vir revera fuit excelſi infractique animi ſeu vitæ ſanctimonia, ſeu concionum æſtibus ac vehementia, ſeu ſcholaſticæ polemicæque atque etiam affectivæ theologiæ præſtantia ſublimioribus ſui ævi doctoribus conſpicuus heterodoxiſque formidandus, qui

Digitized by Google

& ne suæ deesset congregationi, oblatas sibi Arausicæ & Forojulii in Septimania detrectavit infulas, hæcque reliquit eruditionis suæ posteris monumenta:

1. *Demonstrations evangeliques sur la vraie genealogie de S. Anne & de ses trois filles les trois Maries, ou est prouvé que les saintes Maries sont vraies sœurs de Notre Dame*, Lugduni, Joan. Pillhote 1592 in 4 pp. 156. Clar. D. Mariæ *de Barthency* mareschalli de Joyeuse conjugi opus nuncupavit auctor tum Occitaniæ provincialis 4 sept. 1590. Cæterùm paucos in suam sententiam traxit.

2. *Premiere replique contre les heresies de Jean Gigord ministre de Montpelier*, In Montepessulano.

3. *Seconde response contre le meme*, Ibid.

4. *Troisieme response du P. Michaelis au ministre de Montpellier, ou Tres docte & tres ample confutation des apertes heresies de maitre Jean Gigord ministre de Montpellier contre la verité de l'Eucharistie*. Prodiit altera editione Tolosæ, Colomiez 1603 in 8 pp. 578. Episcopo Montispessulani nuncupavit auctor tum prior Tolosanus.

5. *Accord & union de deux fameux predicateurs catholiques contre la vanité des tropheas & fausses suppositions des adversaires de notre foi, ou sont mis plusieurs beaux points de notre foi & cas de conscience*, Aquis Sextiis, Joan. Tholosan 1610 in 8 pp. 116. Gaspardo de Laurens archiepiscopo Arelatensi nuncupavit auctor tum inquisitor Avenionensis, prior S. Maximini, & congregationis Occitanæ una vicarius generalis. Hi duo concionatores catholici fuerunt F. Joannes François ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, & Guilielmus Doresses Ecclesiæ Arelatensis theologus. Hic ultimus libellum scripserat contra duas propositiones a F. Joanne Francisco pro concione ad populum dictas de igne purgatorio etiam justis parato & de sanctificatione sabbati & festorum. Hos conciliare tentavit auctor, & hæreticos de ista pugna exultantes, & magnifice propalantes retudit.

6. *Oraison funebre faite aux funerailles de tres puissant & invincible roi de France & de Navarre Henri IV, prononcee dans l'eglise du convent roial de la S. Madelaine en la ville de S. Maximin en Provence le 10 Aoust 1610*. Pr. *Mortuus est Josias & sepultus in Mausoleo patrum suorum, & universus Juda & Jerusalem luxit eum, Jeremias maxime*, 2 Paralip. 35, Aquis Sextiis 1610 in 8 pp. 31. D. du Vair senatus Aquensis primo præsidi nuncupavit auctor.

7. *Histoire admirable de la possession & conversion d'une penitente, seduite par un magicien* (Louis Gaufridy) *la faisant sorciere & princesse des sorciers au pays de Provence, conduite a la S. Baume pour y etre exorcizée l'an 1610 au mois de Novembre*. Editio 2, Lugduni, sumptibus Caroli Chastelain 1614 in 8. In hac editione hæc habentur: 1. *Apologie contre les difficultez proposees &c.* 2. *Actes des exorcismes faits par F. Francois Domps Flaman de l'ordre des FF. Prescheurs docteur de Louvain depuis le 27 Novemb. 1610 jusques au 8. Janvier suivant*, pp. 352. 3. *Actes recueillis & dressez par le P. Michaelis depuis le 2 Janvier 1611 jusqu'au dernier Avril*, pp. 124. 4. *Discours des esprits en tant qu'il est de besoin pour entendre & resoudre la matiere difficile des sorciers par le P. Michaelis*, pp. 196. Acta hæc Latine reddita fuere per Joan. le Normant & edita Paris. Nicolai Buon 1623 in 8 post similes historias a p. 547 ad 776. Vide postea ad 1635 Franciscus Dompsius.

8. *Homelies & consolations spirituelles sur les dimanches & festes depuis pasques jusques a la sainte Trinité: avec les sermons tant du jour que de l'octave de la feste du S. Sacrement*, Parisiis, Caroli Chastellain 1617 in 8 pp. 518.

Sequentia MSS servantur apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Sæc. XVII.

1. *Orationes duæ Latinæ quas habuit Tolosæ anno* MDLXX, *altera cùm lecturam bibliorum, altera cùm cursum philosophia auspicatus est*. Cursus verò ejus philosophicus Massiliæ asservatur MS apud nostros.

2. *Ejusdem autographum in fol. chartac. concionum quas habuit Avenione in ecclesia S. Agricola anno 1592, & Massiliæ anno 1595 per quadragesimam utrobique super psalmum* Beati immaculati. Adjecit concionem quam habuit in obitu Jacobi Sacrati episcopi Carpentoratensis die circumcisionis anni 1593. Cæterum hæ conciones rudi stylo & plane Latine cursim ab auctore scriptæ, vernaculis quibusdam admistis Gallicis sententiis, nec tam conciones quam concionum delineamenta sibi ipsi præmeditata, & e re nata inter dicendum fusius explicata, sed non prælo danda.

Porro quæcumque hîc de chronologia vitæ Sebastiani Michaelis dicimus, ex actis ipsis & ex monumentis apud nostros domus Parisiensis ad S. Honorati servatis deprompta sunt.

F. SEBASTIANUS PONS.

F. Sebastianus Pons Hispanus conventus S. Onufrii altero ad Valentiam Aragonum, quæ ei patria, lapide alumnus sacræ theologiæ professor ineunte sæculo XVII apud suos & Gallos etiam claruit, qui regio in conventu S. Magdalenæ apud S. Maximinum sacras docuisse literas dicitur a Fernandez & in vivis egisse anno MDCXVIII, scripsisseque 1618.

Contra Calvinianos errores libros duos: sed qui an & ubi extent aut serventur, nec Fernandez indicat, nec eum excipiens Antonius in *Bibl. Hispana*.

F. SEVERINUS LUBOMLIUS.

F. Severinus Lubomlius vulgo *Cracovienſis* a professione dictus gente Polonus, natione Roxolanus, Hebræus fuit genere, ac sæculo XVI nomen ordini dedit in conventu Cracovienſi, per consuetos scholæ agones ad magisterium tandem exinde promotus. Vir cùm esset non eruditione solum dicendique facundia clarus, sed & in agendis etiam dexter & expeditus, diffinitor nomine suæ provinciæ Poloniæ electus est & missus ad capitulum generale Romanum MDLXXXIX, in quo cum cæteris sedit, ac in electione magistri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccaria de Monteregali votum tulit. Cùm in mandatis haberet a suis Polonis, ut ea occasione S. Hyacinthi canonizationem urgeret, ita se in eo negotio quinque circiter annis gessit, ut albo sanctorum ascribi tandem obtinuerit XVII april MDXCIV. Severinum multis laudibus exornat Starovolscius in *Encomio Eloq.* 86 p. 194. *Erat*, inquit, *vir omni fere literatura imbutus, ut vix parem atas nostra tulerit in disciplinis potissime theologicis: qui ætate provectus licet annisque gravis, vivax tamen & robustus in partibus Sarmatiæ Septentrionalibus prematura morte sublatus est.* Quo verò anno aut die obierit non indicat. Viventem adhuc censebat Fernandez dum de eo agebat in *Concert. Pradic.* anno MDCXVIII. Hæc ejus opera: † 5 1618.

1. *De vita, miraculis, & actis canonizationis S. Hyacinthi confessoris ordinis FF. Predicatorum libri* IV, Romæ, e typog. Gabiana 1594 in 8 pp. 399. Libro 1 cap. 24 noritiam dare conatus est priorum provincialium provinciæ nostræ Poloniæ, sed quæ cujusvis id vitio factum sit, peccat saltem in 22 prioribus ab eo recensitis & in historia & in chro-

Sec. XVII. nologia, adeo ut ex integro refarcienda sit & innovanda tum ex actis capp. genn. tum ex veteribus Poloniæ monumentis. Hoc opusculum Gallice vertit ac edidit noster Stephanus *le Clou* de quo supra ad 1616, Atrebati 1602 in 8. Utraque editio apud nostros Parisienses ad S. Honorati

2. *Theatrum seu potius officina concionatorum prædicatoribus & theologis in scientia speculativa S. Thomæ haud mediocriter versatis ad profectum animarum, & destructionem omnium hæresum, & fidei catholicæ quoquomodo adversantium permaxime utilis & necessaria*, Venetiis, apud societatem minimam 1597 in fol. pp. 225. Extat ibidem.

3. *Genealogia Christi a primo parente Adamo prafigurata & producta aneæ tabulæ depicta.*

4. *Tabula Summæ S. Thomæ.*

5. *Turris Babel, seu hæresiarcharum omnium catalogus* ad sua usque tempora. Opus in quo omnes ille recenset ac confutat hæreses.

6. *Quæsita sacræ scripturæ, theologorumque summorum circa ea dogmata, Tomis XII per distinctiones methodo resolutissima*: Quod opus, inquit Starovolscius, morte præventus non potuit perficere: at Tomos VII moriens reliquit jam concinnatos, non tamen limatos adhuc nec recensitos, Quorum primus tomus eo vivente prodiit in lucem typis excusus, Cracoviæ 1606 fol. & Lugduni 1607 fol. distinctionibus prope 4000 constans, cui titulum indidit: *Introductorium generale ad subsequentem tractationem*: & opus integrum *Monotessaron Evangelicum* distinctiones 36000 complectens dici volebat. Hujus operis meminit Possevinus ut & auctoris, sed monachum perperam vocans omisit fuisse ord. Prædicat.

7. *Libellus contra Roxolanos schismaticos suos gentiles.*

Ejus meminit Altamura ad 1594.

F. VINCENTIUS MONTALVAN.

1618. F. Vincentius Montalvan Siculus, etsi ex eorum quos conversos operibus manualibus solum, non litteris addictos vocamus ordine, inter scriptores tamen sibi nomen fecit. Circa hunc annum MDCXVIII floruit & teste Fernandez *Historia del Rosario* lib. 9 p. 17 scripsit

Vite de' Santi dell'ordine de' Predicatori.

Hujus auctoris ejusque operis nulla est memoria apud Antoninum *Mongitore* altera parte Bibl. suæ Siculæ.

F. ANTONIUS DE REMESAL.

1619. F. Antonius de Remesal Hispanus Gallæcus urbe *Allariz* vernacule dicta ortus in domo ordinis Salmanticæ professus, sacræ theologiæ præsentatus evasit. Anno verò MDCXIII in Americam trajecit, & die S. Dionysii IX octobris Guatimalam pervenit: & ut vir erat industrius, sagax, & ad scribendam historiam aptus, ea ordinis provincia peragrata, lustratis archivis, qua privatis domorum nostrarum, qua civitatum publicis, omnique adhibita diligentia, ut actorum certior fieret non solum nostrorum, sed & gentis & regni, reversus inde in Hispaniam scripsit ac edidit

Historia de la provincia de San Vincente de Chiapa y Guatemala de la orden de nuestro glorioso padre santo Domingo. Escrivense juntamente los principios de las demas provincias desta religion de las Indias Occidentales, y lo secular de la governacion de Guatemala, Matriti, Francisci de Angulo 1619 in fol. pp. 784. Opus accuratissimum.

La Vida del padre Fray Andres del Valle natural de Valladolid hijo del convento de la Corte̅a de la provincia de San Vicente. Hanc a se brevi edendam promittebat operis superioris p. 746: An promissum exolverit, an ms reliquerit, docebunt & hic addent sui sodales:

Annotationes seu commentaria in sermones S. Thomæ de Aquino: quo in opere quidquid Græce, quidquid Hebraice scivit author cum innumeris ex libris SS. Patrum & sacræ scripturæ interpretum excerptis coacervavit. Sic etiam in prologo historiæ mox laudatæ promittebat.

F. AURELIUS RISALITI.

F. Aurelius Risaliti Siculus Panormitanus sacræ theologiæ lector, divini verbi præco 2 1619. disertus ac fervidus, cultus erga B. Virginem per rosarium promotor indefessus, morum suavitate unâ & gravitate omnibus amabilis æque ac venerandus, clarebat anno MDCXIX, hæcque scripta & edita reliquit, teste Antonino *Mongitore* in Bibl. Sicula, quam hîc excipio. Tituli:

Preces dicendæ in universali vel particulari supplicatione quadraginta horarum in quatuor precationes distinctæ pro statu spirituali, temporali, Animarum & Beatorum, Panormi, Joannis Antonii de Franciscis 1615 in 4.

Horologio del sepolcro di Cristo, dove si contiene un divotissimo modo di visitare li santi sepolcri il giovedì e venerdì santo e di fare le quarant' hore, Panormi, Joannis Bapt. Maringhi 1602 in 4: Postea Neapoli, Joannis Bapt. Gargani 1609 in 12: Rursus Panormi, Joannis Rossellii 1638 in 8.

Hora contemplativa d'un anima, che fà un interno colloquio con il santissimo sacramento, mentre stà sopra l'altare, ove si fanno le quarant' hore, Panormi, Jo. Ant. de Franciscis 1619 in 12.

Regole del terz' ordine delle Sorelle di S. Domenico, Ibid apud eumdem 1610 in 12.

F. BERNARDUS DE LUGO.

F. Bernardus de Lugo Hispanus Ame- 1 1619. ricanus, in novo regno Granatensi Americæ meridionalis & Sanctæ Fidei urbe regia, gentis ejus linguam, quæ *Mosca* vulgo dicitur docuit, ac edidit

Grammatica desta lengua general de los Indios del Nuevo Reino, Matriti 1619 in 8.

Confessionario eadem lingua.

Sic Antonius in Bibl. Hisp. nec alia hujus auctoris aliunde mihi notitia.

F. DOMINICUS-MARIA CURIONE DE ASSO.

F. Dominicus-Maria Curione de Asso Italus, patria & professione Mediolanensis, conventus S. Eustorgii alumnus, in eodem 1 1619. sacræ theologiæ lector agebat anno MDCXVII: tumque in compendium omnia reducere suscepit, quæ ab Historicis & a Bosio equite cancellarioque ordinis S. Joannis Hierosolymitani Melitensium de eo ordine fusius scripta fuere, tresque in partes opus suum distinguere decreverat, ita ut 1. *De fide ejusce ordinis in Deum recta & perpetua*: 2. *De ejusdem erga sanctam sedem apostolicam fidelitate*: 3. Demum *de illius aperta constantique erga Imperatores, Reges & Principes catholicos fide & observantia* sigillatim tractaret. Sic de eo Philippus Picinelli in *Athenæo suo Mediolanensi*, qui & addit an duæ posteriores hujus operis partes typis prodierint, prorsus se ignorare: sed primam pluries editam fuisse. Cujus & hæ mihi notæ editiones:

Digitized by Google

glorioſo trionfo della ſacroſanta religion militare de' nobili valoroſi & invitti cavalieri di S. Gionanni Geroſalimitano, detti prima hoſpitalieri, e poi di Rodi, & ultimamente di Malta, nel quale ſi monſtra la loro ſingolar e inviolabil fedeltà verſo Dio, P. I Mediolani, Hæred. Pacifici Pontii & Jo. Bap. Piccaglia 1617 in 4 pagg. 240. *Nella ſeconda parte ſi trattara della fedeltà loro verſo la ſedia apoſtolica del ſommo pontefice Romano, e del premio che da quella n'hanno riportato. Nella terza finalmente ſi moſtrara la fedeltà c'hanno ſervata a gli imperatori, regi e prencipi cattolici, ſi d'Oriente come d'Occidente, e de' favori e beneficii ricevuti da queſte imperiali e regali corone.* Extat Pariſiis in Regia H 1930.

Prodiit etiam *Traducida de Italiano en Eſpañol y en muchos lugares acrecentada por Pablo Claſcar des Valles Clerigo preſbitero natural de Barcelona*, Barcinone, Stephani Liberos 1619 in 8 pp. 650. Extat in Regia H 3075.

2. *Arte d'interpretar i luoghi difficili delle ſacre ſcritture.*

Hujus auctoris meminit Hieronymus Borſieri in *ſupplemento nobilitatis* cap. 12.

F. JOANNES BRETON.

† 1619. F. JOANNES BRETON Gallus Bleſis natus Carnuti verò adoleſcens ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter fuit in facultate Pariſienſi promotus, ex cujus actis licentiam decurrebat anno MDLXXII, quo pro Sorbonica reſpondit decimus, annoque MDLXXIV inter triginta ſex licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & ex iis ſeptem ordinis Prædicatorum, locum trigeſimum quartum ſortitus eſt, vir pietate, diſciplina regulari, eruditione, facundia, zelo fidei, prudentia & ſagacitate inſtructiſſimus, inſignes has dotes tum in ordine nativi ſui conventus prior annis plurib. præfectus, provinciæque Franciæ bis vicarius a provincialibus inſtitutus, tum in Eccleſia debellandis in diœceſi Carnutenſi revocandiſque qua verbo palam publicis in concionibus, qua collationibus privatis præſulis Carnutenſis Nicolai *ac Thon* auctoritate fultus hæreticis, egregie explicavit. Carnutum obſidentibus Calvinianis, jamjamque ad deditionem compellentibus, ex urbe ſolerter egreſſus, Carolum IX regem mediante F. Jacobo Fourré de quo ſupra ad 1578 ejuſdem conventus ſui ſymmyſta tumque concionatore aulico adiit, obtentiſque ab eo ſuppetiis patriam liberavit anno MDLXVIII. Cujus audacis facti grata memoria civium ſuorum animis viget etiamnum, æternumque manebit impreſſa. Henrici III juſſu circa finem anni MDLXXXVII in Armoricam ſe contulit, fidem catholicam in ea provincia periclitantem, & a Calvini ſegregibus miniſtellis vehementer oppugnatam, prædicatione qua plurimum valebat & eruditione ſuſtenturus, quam in rem literas etiam a F. Bartholomæo de Mirandula ordinis vicario generali Romæ XXX novemb. MDLXXXVII datas obedientiales & exhortatorias accepit. Sed & ut nec ea gloria careret, ab hæreticis non pauca paſſus eſt ab iis Turonis truſus in carcerem; e quo tamen agente ſorore Eleonora Borbonia Henrici IV regis amita tum Fontis Ebrardi abbatiſſa, poſtea Pruliani noſtri monaſterii prioriſſa liberatus fuit edicto regii ſenatus X octobris MDXCI dato. Pœnitentiarium majorem diutius Carnuti ab epiſcopo inſtitutus & ſapientiſſime egit, quo in munere diem obiit ſuum XXVI februar. MDCXIX, ætatis LXXX aut LXXXII in odeo ad dextram altaris apud ſuos ſepultus. De quo legendus noſter Nicolaus le Febvre in ſuo *Prædicatore Carnutee* cap. 5 pag. 134, & in alio opuſculo cui titulus *Agematologie*, ubi longe plura. Hæc ejus opera in bibliotheca noſtra Carnutenſi ſervata:

† Thomas Bidaut potest provincialis Franciæ vicarius datas fuit anno MDCVIII.

1. *Conciones quadrageſimales* dictæ anno 1604.

2. *In Sophoniam prophetam conciones* XXVI dictæ anno 1586.

3. *Homilia* IX *erudita.* 1. *in exactores pauperum & verbi Dei contemptores.* 2. *In Eccleſia miniſtros.* Princ. *Audite hæc principes domus Iſrael.* 3. *De pœnitentia & gratiarum actione.* 4. *De miſeria hujus temporis.* 5. *quomodo placandus in adverſis Deus.* 6. *Ad ineundas adventus conciones utilis.* 7. *De bello.* 8. *Quomodo Deo ſit ſerviendum.* 9. *De parta victoria.*

4. *Homilia* 30 *in* 1 *caput epiſtolæ D. Petri II.* Latine.

5. *Homilia* 25 *in orationem Hieremiæ*, Latine.

6. *Homilia de Euchariſtia pro duabus octavis corporis Chriſti.*

7. *Conciones de Roſario & de pietate B. Virginis.*

8. *Epitome ſive ſummarium Decreti Gratiani ex parte mutilum.*

F. JOANNES MARIA DE GUANZELLIS.

† 1619. F. JOANNES MARIA DE GUANZELLIS ſive *Braſichellenſis* a patria Faventinæ diœceſis oppido ſic nuncupatus, provinciæ utriuſque Lombardiæ alumnus, vir magnarum partium, primi nominis theologus, orator ſacer habitus Romæ facundiſſimus, canonum ad hæc peritus imprimis, & in conſiliis acer, eaque ratione Joanni Petro cardinali Aldobrandino Clementis VIII nepoti cariſſimus, atque in expeditione Ferrarienſi ſocius, ab eodem ſummo pontifice ſacri palatii apoſtolici magiſter eſt allectus & conſtitutus anno MDXCVIII, quod munus ad annum MDCVII egregie & ſedulo implevit; tum verò ad Polymnianenſem in Apulia ſedem a Paulo V evectus XXV junii MDCVII Eccleſiam hanc duodecim circiter annis pie prudenterque adminiſtravit, ad annum ſcilicet MDCXIX quo diem obiit ſuum, ſepultus in ſua cathedrali ſub tumulo, quem ſibi ſuiſque ſucceſſoribus vivens paraverat adjecto epitaphio, quod ſic refertur ab Ughello Ital. Sac. T. VII col. 1028:

D. O. M.

F. Joannes Maria Briſighellenſis ex ordine Prædicatorum, miſerrimus peccator, ſibi & ſucceſſoribus vivens poſuit anno MDCXII *a nativitate ſua* LV. *Conquiſitis etiam quorumdam prædeceſſorum ſuorum oſſibus, non minus religioſe quam honorifice collocari præcepit. Obiit anno Domini* MDCXIX.

Ejus cum laude meminere noſtri Vincentius Baronius *Apologia* lib. II ſect. 1 §. ult. & Joannes Caſalas *Candoris Lilii* pagg. 221 & 314, Roverta ad 1611. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Indicis librorum expurgandorum in ſtudioſorum gratiam confecti Tomus primus, in quo* 50 *auctorum libri præ cæteris deſiderati emendantur, in unum corpus redactus & publicæ commoditati editus*, Romæ, Cameræ Apoſt. 1607 in 8 pp 742: Iterum Bergomi 1608 in 8. Extat in Regia Q 763, 2, & apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Synodus diœceſana Polymnianenſis*, excuſa Bariì.

F. MARIANUS MARINGUS.

1619. F. MARIANUS MARINGUS Siculus Corleoneenſis, Panormi magna rerum agendarum peritia ſub ſeculi XVII primordiis claruit apud ſuos inſulares, ac in lucem emiſit opus hoc titulo:

F. Mariani Maringhi Corleoneenſis ordinis Prædicatorum de pœnitentia practica ſuper ritu magnæ curiæ regiæ & cæterarum totius regni Sicilie curiarum, Panormi, ſumtibus Franciſci Kloxi, typis Jo. Bapt. Maringhi 1598, & iterum apud eumdem 1619 in fol. pp. 224. Quæ editio altera extabat anno 1671 apud noſtros Lovanienſes &

Sec. XVII. Jacobo Quetif viſum opus. Meminit & auctoris & operis Antoninus Mongitore Bibl. Sic. T. II p. 43.

F. PAULUS CARRARIA.

† 1619. F. Paulus Carraria Inſuber, Caſali Montisferrati natus, & ordinem profeſſus, provinciæ utriuſque Lombardiæ alumnus, ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis apud ſuos claruit, gymnaſii noſtri Bononienſis aliquando primarius regens, & ſacræ theologiæ magiſter approbatus in comitiis generalibus Pinciæ MDCV, tum autem priorem agebat Comi. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Canonica & moralis theologia, in qua exacte regularum juris veritas juxta triplicem ſenſum aperitur, & multarum theologicarum legalium ac moralium difficultatum clara reſolutio traditur. Opus tum juriſconſultis tum theologis tum ſacris oratoribus utiliſſimum, Bononiæ, Hæred. Jo. Roſſi 1619 in fol. T. I pp. 364: T. II pp. 423. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Opus hoc laudat Alva *Sol. Ver.* Bad. 286 col. 1997.

F. SALVATOR A SANCTO CYPRIANO.

1619. F. Salvator a Sancto Cypriano Hiſpanus Americanus, inter Indorum apoſtolos & fidei propagatores ſtrenuus Chriſti operarius, clarebat ineunte ſeculo XVII. Laudatur ab Antonio de Remeſal de quo ſupra hoc eodem anno *Hiſtoria de Chiapa* lib. 6 cap. 7 p. 300, ceu qui linguam provinciæ Zacapulenſis optime ſibi comparaverat, eademque ſcripſerat

Libro de los idolos y de la provincia de Zacapula, con la hiſtoria de la entrada de los Eſpañoles en la tierra, y la que hizieron los padres Fray Luys Gancer, Fray Bartolome de las Caſas, y Fray Pedro de Angulo en aquellas tierras, a predicar el evangelio.

Hinc ſibi miſſum opus ab auctore, ait Remeſal, ſeque illum commiſiſſe F. Joanni *de Aylon* ejus linguæ perito, ut Hiſpane redderet ſaltem quæ alicujus momenti. Ex modo loquendi Remeſalli Salvator hic anno MDCXIX adhuc in vivis fuiſſe conjectu proclive. Ejuſdem meminit Antonius in Bibl. Hiſp. ex Antonio de Leon in Bibl. Indica.

F. VINCENTIUS BERNEDO.

* 1619. F. Vincentius Bernedo aliis *Vernedo* vir beatæ memoriæ, Navarræus fuit origine, oppido *Puente la Reina* natus, cœnobii Complutenſis a Matre Dei dicti profeſſus anno MDLXXXI Kal. decembris, accepto tum Vincentii nomine, qui luſtrali nomine Martinus prius dicebatur, quod primum nomen anno MDLXII Kalendis februarii ipſi datum fuerat. Studiis in Hiſpania exactis anno MDXCVIII in Americam trajecit, eratque jam Cartagenæ menſe auguſto: tandem ad urbem imperialem *Poteſi* miſſus anno MDCV, in ea reliquum ævi egit ad anni MDCXIX diem XIX auguſti, qua Deo vocante abiit ad ſuperos. Tanta verò fuit ejus ſanctitatis fama; ut de ejus vita & geſtis juridica facta fuerit inquiſitio in ordine ad canonizationem ut aiunt, proceſſuſque jam apud ſacram congregationem habetur. Inſignis eſt ejus memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX habiti. Laudat etiam noſter Antonius Gonçalez de Acuña in ſuo *Informe* fol. 194 b, acta verò ejus fuſiſſime refert Joannes Melendez Hiſtor. prov. Peruanæ T. II a p. 610 ad 669. Inter ſcriptores Hiſpanos recenſet Antonius, ceu a quo relicti fuerint

Sermones de tempore & de Sanctis excuſi in 8.

Melendez citatus p. 516 b præſtat in ſcriptura ſacra, conciliis, & SS. Patribus fuiſſe verſatiſſimum, ut in ejus ſermonibus experti ſunt eruditi, & etiamnum apparet in pluribus chartis ejus manu ſcriptis quæ in plurium manus venerunt, & ab iis per fragmenta ceu totidem reliquiæ ſervantur, quorum unum ipſemet refert p. 557. Scripſit etiam inquit,

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, & in Secundam Secundæ eruditiſſima, clara methodo & eleganti, quæ duobus voluminibus MSS non parvæ molis apud ſuos ſervantur.

Præterea *Tractatus ſingulares de variis materiebus, & inter illos unum eximium & eruditum de ſacramento altaris*, qui cum aliis temporum viciſſitudine periit.

Idem p. 555 a, narrat ſervum Dei morti proximum declaraſſe, ſibi in votis fuiſſe, quos ſcripſerat libros, etiam prælo ſubjicere, non in ſui memoriam nominis, ſed in ſolam Dei gloriam & populi chriſtiani emolumentum. Quapropter orabat, ut ſi cujuſpiam utilitatis fore putarentur, eos ſuperiores typis excudi curarent.

F. ALEXANDER MEDICES.

F. Alexander Medices Florentiæ nobili loco ortus, adoleſcens ordini nomen dedit in patria, evaſitque artium & ſacræ theologiæ lector meritiſſimus. Ejus habetur cùm curſum philoſophiæ auſpicaretur Camerini 1610.

Oratio de dignitate ſapientiæ ab eo habita in Eccleſia S. Dominici coram D. Mario Bonaventura nobili Romano, utriuſque ſignaturæ referendario, Camertiumque ducatus generali gubernatore, Camerini, Franciſci Joioſi 1620 in 4. Extabat apud Cinellum, qui & meminit *Bibl. volante*, Scanzia XII p. 3. Eamdem jam laudarat Scanzia V p. 4, ſed ut Camerini editam 1619 in 4.

F. AMBROSIUS GOZZEUS.

F. Ambroſius Gozzeus Dalmata Raguſii loco nobili natus, & in patria ordinem amplexatus, ſacræ theologiæ magiſter, vir magnarum partium, ob egregias dotes a Paulo V ad Eccleſias Tribulenſem & Mercanenſem adunatas in ditione Raguſina promotus eſt anno MDCIX die XV junii, & gentili ſuo ac ſymmyſtæ Archangelo Gozzeo de quo ſupra ad 1609 ſuffectus. Ordini ſuo Prædicatorum mirum affectus fuit, cujus & decora quantum in ipſo fuit proſecutus eſt. Qua ratione opus ſcripſit hoc titulo: 1610.

Catalogus virorum ex familia Prædicatorum in litteris inſignium, Venetiis, Franciſci Barilletti 1605 in 8 pp. 255. Quo in opere etſi non deſint plura ἁμαρτήματα ob non conſulta vetera monumenta, ſunt & multa præſertim ſuæ ætatis & regionis ſat accurata. Scripſit præterea

Opus de ſimilitudinibus & exemplis.

Albertum familia Gozzea, ſeu ſtemma & genealogica ſeries Gozzea gentis, ex qua nempe ipſe oriundus.

Ejus meminerunt Fernandez & Fontana in Theatro, ubi obiiſſe dicitur anno MDCXX.

F. AUGUSTINUS BARETTI.

† 1610. F. Auguſtinus Baretti Italus patria Mediolanenſis, & ut conjicio conventus S. Euſtorgii alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, in Galliis diutius commoratus eſt, & primo quidem

Digitized by Google

Avenione Joannis Franciſci Bordini Romani e S. Philippi Nerii congregatione archiepiſcopi Avenionenſis theologus & eccleſiaſtes, fortè etiam ejus ſucceſſoris F. Stephani Dolce Urbevetani quinta april. MDCIX ex ordine Prædicatorum aſſumti. Jam antea nempe ab anno MDLXXX Lutetiam Pariſiorum ſe contulerat, ubi lingua Italica prædicando non parum inclaruit, adeo ut regina Franciæ Catharina Medicea in ſacello regio palatii Borbonii quod incolebat pluries audierit concionantem. Idem imitata eſt altera Franciæ regina Maria Medicea, quæ Ludovico XIII rege ejus filio tum puero regni regens ſæpius eum ex pulpito dicentem in eodem ſacello audivit: ac inter concionatores regios aſcivit. Bruxellas etiam adiit ac in aula principum Belgii cum plauſu concionatus eſt. Sermones verò ſuos Italice pronunciatos alios idiomate proprio, alios ab amico ſe inſtante Gallice verſos edidit ut ſequuntur:

1. *Doctes & rares ſermons ſur les evangiles & feſtes de l'Avent avec quelques autres non moins excellens que profitables. Enſemble deux belles & admirables oraiſons a la louange de S. Charles Borromee compoſez en Italien & prechez en divers temps en la royale chapelle de Bourbon & autres lieux, & traduits fidelement en François par commiſſion de l'autuer*, Pariſiis, Franciſci Huby 1617 in 8 pp. 463.

2. *Treſor des plus excellentes vertus, qui conduiſent l'ame au ciel, recueilli des choſes plus remarquables prêchées en divers caremes par R. P. F. Auguſtin Baretti de l'ordre des Freres Precheurs en Italien, & traduit* &c. ut ſupra, Pariſiis, Dionyſii Moreau 1618 in 8 pp. 405.

3. *Quatre excellens & doctes ſermons de l'aſcenſion, pentecôte, trinité, & miſericorde de Dieu prechez a Paris par* &c ut ſupra, Pariſ. Moreau 1619 in 8 pp. 147. Superiora omnia extant Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

4. *Predica della immaculata concepzion della B. Maria Vergine recitata nella capella regia di Borbone innanzi alla regina madre Catharina de' Medicis* 8 dec. 1582, Pariſiis, Dion. Langlois 1582 in 4. Extabat anno 1671 Nanceii apud noſtros.

5. *Panegirico di San Carlo Borromeo fatto 4 nov. 1614 e recitato nella chieſa del collegio di Marmoutier dal P. Agoſtino Baretti dell' ordine de' Predicatori*, Pariſ. Dionyſii Langlois 1614 in 4 pagg. 25. Extabat anno 1671 Bruxellis apud noſtros.

6. *Orazione in lode di San Carlo Borromeo fatta nel di della ſua feſta nel collegio*, &c. ut ſupra, Ibid. 1616 in 4 pp. 36.

Iſtæ duæ conciones Italicæ eædem ſunt ſupra relatæ Gallicæ ad calcem adventus. Hæc poſterior extat in Regia L 1124.

7. *Diſcorſo delle lagrime di Maria vergine nella morte di N. S. Gieſu Chriſto*, Antwerpiæ, Moreti 1620 in 4 pp. 41.

8. *Vaghо Giardino di roſe corriſpondenti a ſacri myſterii del SS. Roſario con le iſtruzzioni neceſſarie ed indulgenze. Agginntovi un facilisſimo modo di ſaperſi ben confeſſare*, Avenione, J. Bramereau 1606 in 12 pp. 205. Iſti duo extant apud noſtros ad S. Honorati.

9. *Diſcorſi morali ſopra i ſette ſalmi del noſtro Innocenzio Cybo*: ut *Gallice* a Joanne Baudoin redderentur, curavit. Vide *Innocentius Cybo* ſupra ad 1612.

Mirum illuſtrem hunc verbi Dei præconem Italis etiam noſtratibus fuiſſe incognitum.

F. CORNELIUS DE MONTE. Ste. XVIII.

F. CORNELIUS DE MONTE Nicææ in Provincia nobili genere ortus, litteris amœnioribus egregie inſtructus, poeta & orator diſertus ac elegans, juris utriuſque doctor jam laureatus, cùm ad ſumma quæque ſeu in republica ſeu in Eccleſia aſpirare poſſet, tum in Regno Siciliæ agens in cœnobio S. Brigittæ *di Poſilippo* omnibus mundanis ſpretis ordini ſe addixit. Sacræ theologiæ per omnes ſcholæ agones magiſter tandem renunciatus, Philippo II regi catholico fuit acceptus in primis, a quo & annuum ducatorum 400 honorarium exarchiepiſcopatus Salernitani reditibus ſolvendum meruit. Ad epiſcoparum Auguſtæ Prætoriæ in Salaſſis a Carolo Emmanuele Sabaudiæ duce nominatus, & a Paulo V approbatus, eam dignitatem inire conſtanter recuſavit. Obiit Neapoli in cœnobio S. Dominici anno MDCXX die XXV februarii, ibidemque fuit ſepultus. Scripſit

Ragioni di ſtato cavate dalla ſacra ſcrittura.

Compaſſione della beata Vergine. Comitiſſæ de Lemos proreginæ Neapolitanæ nuncupavit.

Divota conſiderazione ſopra le parole dette da Chriſto noſtro redentore ſù la cruce. Federico cardinali Borromeo archiepiſcopo Mediolanenſi nuncupavit.

Hactenus Vallius in Compendio, qui & hæc ubi edita addere omiſit.

* 1620.

F. DOMINICUS GORI.

F. DOMINICUS GORI Etruſcus, patria Florentinus, S. Mariæ Novellæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipon. MDCXVIII promotus, vir ſingulari pietate vitæque auſteritate clarus, ſed & præclaris quas in homine deſideres dotibus præditus paulo poſt morte præmatura ſublatus eſt. Cui inſigne hoc epitaphium erexit Societas S. Benedicti e primoribus Florentinis adunata: *Dominicus Gorius Florentinus, Dominicanæ familiæ ſacerdos ac theologus, hujus collegii moderator, in quo animorum culturam ſingulari ſtudio per* XX *annos viam vitæ præeundo exercuit, aſſiduis concionibus ad Florentinum populum habitis, divinæ philoſophiæ partem explicuit, unde honeſtè ſanctèque vivendi præcepta ducuntur. Genus orationis adhibuit adeo pudicum, adeo grave, & ab omnibus ineptiarum floſculis alienum, ut ipſe potius eloquentiam, quam ipſum eloquentia commendaret. Orationi par ingenium, utriſque eruditio, quam ſi quotidianas graviſſimas curas, quibus ad ſingulorum commodum ſalutemque incumbebat, ignoraſſes, dixiſſes prorſus abdito aliquo receſſu per ſummum otium acquiſitam. Natura ſimplex & apertus, non rugis aut ſupercilio fimulata triſtitia, ſed vere & ex animo pietatis colentiſſimus. Aulam attigit non ipſum aula. Optimos principes colnit, ab ipſis adamatus, & piis conſiliis adhibitus. Demum ob perpetuam vitæ innocentiam, & ſummam in omni virtute præſtantiam ſanctitatis opinionem conſecutus, animam Deo reddidit* III *Idus ſeptemb. anno ſalutis* D. M. DC. XX. *Ætatis vero* XXXIX. *Benedictinum collegium patris optimi ac deſideratiſſimi præclara in ſe merita dicatis exequiis teſtatur.* Sic refert F. Raphael delle Colombe ſymmyſta *T. II delle ſue prediche* ſub finem prologi, Gorium ut perfecti oratoris chriſtiani exemplar compoſitione & dictione exhibens. Scripſit

Conſiderazioni morali intorno alla vita di Chriſto Salvatore noſtro, T. I, nel quale ſi tratta di due principali cauſe che conduſſero Chriſto al mondo, cioè Dell' amore portato a noi, e dell' amore che volle eccitar in noi, Florentiæ

Extabat anno 1680 apud noſtros Taraſconæ.

* 1620.

Sec. XVII. *La vita del venerabile Padre Fra Sanctes Tofinio*: Sic enim refert F. Reginaldus Cecchinius in ejuſdem Sanctes vita p. 20. *Hoc idem*, inquit, *refert F. Dominicus Gorius theologiæ magiſter ordinis noſtri, vir inculpabilis vitæ, ſicut in vita ejuſdem patris ab eo genuino ſermone conſcripta diffuſe commemorat.* An typis prodierit me latet, ſaltem MS apud ſuos ſervatur.

F. FELIX RICHETTI.

1620. F. Felix Richetti Senis ortus, litteris humanioribus optime jam inſtructus, ordinem in patria conventuque S. Dominici profeſſus eſt, in quo præclaras ingenii ſui dotes exhibuit. Bononiam ſtudiorum cauſa miſſus ſacris litteris & theologiæ tanta animi contentione atque felicitate incubuit, ut inde reverſus ad ſuos lectoris ac magiſtri munere functus fuerit quatuor ſolidis annis, uti teſtatur qui & magiſtrum eum habuit in philoſophicis Ugurgierius noſter Azolinus ejus diſcipulus conſodalis & popularis *Pomp. Saneſ.* Tit. 19 num. 47. Cùmque ad ſublimiora virtutum eruditionisque fama vocaretur, ætate florente annorum circiter XXX natus ex hac mortali luce ſubreptus eſt die anni MDCXX, ibidemque inter Fratres ſuos collocatus jacet. Scripſit autem ac in publicam etiam lucem emiſit

Compendio della vita del B. Ambroſio Sanſedonio Saneſe, Bononiæ, 1615.

F. GASPAR ZARFATE.

1620. F. Gaspar Zarfate vir inſigni pietatis eruditionisque laude venerandus, patria fuit & profeſſione Mexicanus, qui poſtquam artes in conventu Taſcalenſi ſeu Populationis Angelorum vulgo *La Puebla de los Angeles* docuiſſet, ad SS. Roſarii Philippinarum provinciam prælatorum ex imperio anno MDCV tranſiit, in qua tantis claruit virtutibus, ut præcipuis miſſionum dignitatumque decorari meruerit honoribus. Inter primos ille fuit in provinciam Novæ Segoviæ miſſus fidei promovendæ operarios, quorum & linguam optime calluit, alioſque docuit omnium primus. Ea porro fuit auſteritate vitæ ſanctimoniaque conſpicuus, non modo apud Fratres ſuos, apud quos prædicatoris titulo generalis, ac in ea provincia diffinitoris vicariique generalis, atque conventus Manilenſis ſemel iterumque prioris officio functus eſt, ſed & apud extraneos etiam ac Indos ipſos indigenas, ut communi voce *Prior Sanctus* ab omnibus ceu per antonomaziam diceretur. Demum iſchuriæ dyſuriæve cruciatibus exhauſtus, cùm Manilæ ſecundo priorem ageret, nec muneris ſui partes omnes implere, ſuiſve incubare poſſet ovibus, abdicato ſponte onere, mortem lætus aſpexit ibidem anno Chriſti MDCXX, cujus in actis ſequentis capituli provincialis prima maii MDCXXI memoria inſignis. Hæc de eo noſter Didacus Aduarte *Hiſtor. prov. Philippin.* lib. 2 c. 16 pag. 106, apud quem plura legeſis. Eodem teſte ſcripſit

1. *Vocabulario o Arte de la lengua de los Indios de la Nueva Segovia.* A quo qui ſubinde de ea ſcripſerunt hauſere.

2. *Tratados eſpirituales muchos en la meſma lengua per los meſmos Indios, para entender y creer mejor los miſterios de la Fe.*

F. GREGORIUS MANDOSIUS.

* 1620. F. Gregorius Mandosius Romanus conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir non minus ſacrarum litterarum peritia, quam pietatis ac diſciplinæ regularis laude inſignis, theologiam in gymnaſio Romano, cui a *Sapientia* nomen eſt, annis MDCXIX & XX profeſſus eſt. Concionibus etiam magnum ſibi fecit nomen, quas in præcipuis Italiæ civitatibus per quadrageſimam habuit. Has & alias per annum plures multis voluminibus ſcripſerat, ut & multa tum theologica tum philoſophica, quæ ab ejus obitu a variis ſubrepta evanuere. Sic refert Proſper Mandozius in Bibl. Romana Centuria V, n. XII, ubi ſibi conſanguineum Gregorium videtur indicare, quem Fabii Mandoſii & Lucretiæ de Statis addit filium fuiſſe, & ejus extare opuſculum editum pietate refertum hoc titulo:

Breve compendio delli divoti diſcorſi dell' orazione al cardinale d'Aracaeli F. Agoſtino Galaminio già maeſtro dell' ordine veſcovo di Loreto dicato, Viterbii, Diſcipuli 1616 in 12. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volante* Scanzia XII p. 58.

F. HYACINTHUS DE LEDESMA Y MANSILLA.

F. Hyacinthus de Ledesma y Mansilla Hiſpanus ex *Talarrubias* ducis Bexarenſis oppido ortus, ac Toleti ordinem profeſſus ad Franciſcum Didacum Lopez de Zuniga Bexans ducem nuncupavit anno MDCXX, quod ſcripſerat opus hoc titulo: 1618.

De la lengua primera de España libris duobus, quos Matriti apud Chriſtophorum de Zambrana equitem Calatravenſem vidiſſe ſe teſtatur Antonius in Bibl. Hiſp.

F. JOHANNES DE RUEDA.

F. Johannes de Rueda Hiſpanus provinciæ Philippinarum alumnus, circa MDCXX claruit, & librum lingua Japonica ſcripſit hoc titulo: * 1618.

Del Roſario de nueſtra Señora, in quem plura miracula intulit ex hiſtoria ſeu annalibus Roſarii noſtri Fernandez.

Sic refert ipſe Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. II p. 14.

F. GUILLELMUS NICOLAI.

F. Guillelmus Nicolai Gallus, cujus patriam retegere non potui, ſcripſit ac edidit libellum, quem unus ex noſtris ſodalibus ſe vidiſſe Cadomi in Bibliotheca noſtra aſſeruit hoc titulo: * 1618.

Merveilles du Roſaire, Fontiniaci 1620 in 12.

F. HIERONYMUS CONTARINI.

F. Hieronymus Contarini nobili patritiaque Venetiarum hujus nominis gente ortus, ordini nomen dedit in patria in S. Dominici, ſummuſque evaſit ſua ætate theologus. Vicarium ſeu præfectum agebat apud S. Secundum ad Venetias anno MDXCVII, unde S. Petri Martyris Muriani ſimiliter ad Venetias prior aſſumtus eſt, quam domum non diu rexit, nam ob egregias dotes a Clemente VIII ad Eccleſiam Juſtinopolitanam, *Capo d'Iſtria* vernacule dicunt, promotus XV maii MDC, ſponſam hanc ſuam egregiis geſtis ornavit ac multis muneribus viginti annorum ſpatio quibus præfuit, cumulavit. Anno MDCXX fatis ceſſiſſe dicunt Ughellus *Ital. Sac.* T. V, & Fontana in *Theat.* Ejus cum laude meminit F. Dominicus Codagli *Hiſt. dell' Iſola e monaſterio di S. Secundo*, addens ſcripſiſſe * 1620.

Commentaria in quoſdam libros Ariſtotelis, & librum hoc titulo

Teatro del Cielo e della terra.

Hunc

Hunc inter ſcriptores ſuos Lombardos omiſit Rovetta.

*F. JOHANNES BERNARD.

1618. F. JOHANNES BERNARD Belga Arteſius, pago *Linicourt* ad Bapalmam ortus, Duaci ad ordinem aſcitus, ſacræque theologiæ licentiatus, inſignis apud ſuos Eccleſiaſtes quadraginta annis variis in locis concurſu populorum fructuque maximo eo munere functus eſt: in blaſphemos præſertim zelo ardens, quibus & verbo & ſcripto, ubique bellum indicebat acerrimum, ſed nec ultimis duodecim vitæ annis cæcus licèt, vel a ſacro ſuggeſtu, vel a pœnitentiæ tribunali ſibi temperavit. In his operibus a morte comprehenſus lætus abiit ad ſuperos ſecunda februarii Chriſti MDCXX ætatis LXVII, ſepultus apud ſuos Duacenſes, quibus aliquando, ut & Audomarenſibus bis præfuerat prior. Scripſit teſte F. Ghilberto de la Haie, quem hîc excipio in *Bibl. Belgo-Dom.*

1. *Le grand treſor des pardons & indulgences de la confrairie de la tres ſacree Vierge Marie du ſaint Roſaire*, Audomari, Franciſci Bellet 1606 in 12.

2. *Traité de la confrairie du tres ſaint nom de Dieu & de Jeſus contre les jureurs & blaſfemateurs: & Inſtructions & avertiſſement pour mediter les 15 miſteres du Roſaire, traduite de l'Italien du P. Gaſpart Loart S. J.* Duaci, Joannis Bogard 1608 & 1615 in 12.

3. *Le fouet divin des jureurs, parjureurs, & blaſfemateurs du tres ſaint nom de Dieu, de Jeſus, & des ſaints*, Duaci, Marci Wion 1618 in 8 pp. 352. Quod opuſculum dicitur tum oculis orbus dictaſſe & edidiſſe.

Octo ſpiſſiora volumina propria manu ſcripta *de omni ſcibili* reliquiſſe ferunt monumenta Belgica mihi in ſchedis ſervata, & a F. Joanne *Deſplanques* Belga mihi miſſa, quod diligentiæ auctoris non parvum argumentum. Ejus meminit F. Philippus Petit in Hiſtoria ſua Gallica conventus Duacenſis, Valerius Andreas *Bibl. Belg.* Swertius in *Ath. Belg.* ſed & noſter Guillelmus Seguier in *Palma Roſarii.*

*F. JOHANNES LORENCANA.

1618. F. JOHANNES LORENÇANA Hiſpanus, Legionenſis patria, in conventu S. Stephani Salmanticæ nomen dedit prima ætate profeſſus, ſicque ſacris incubuit ſtrenue litteris & diſciplinis, ut ſacræ theologiæ præſentati titulo decorari meruerit. Erat vir non litteris modo, ſed morum gravitate & honeſtate, zeloque ſalutis animarum & regularis diſciplinæ ſtudioſiſſimus, quo certe ſuccenſus, occaſione nata trajecit in occidentales Indias, regiamque appulſus civitatem, quæ Lima vulgo civitaſque Regum appellatur, adeo gnaviter animarum incubuit ſaluti, ut omnium ſibi oculos & corda devinxerit. Quare in cap. provinc. XXIV julii MDXC Limæ celebrato Salmantipi conventus renunciato filiationis jure tranſlatus eſt in regiam SS. Roſarii Limanam domum provinciamque Peruanam, ſequentique capitulo provinciali ibidem celebrato MDXCIV datus eſt collegii S. Thomæ regens: tum anno MDC ineunte februario prior electus & confirmatus, etiam a priore provinciali F. Didaco ſeu Jacobo de Ayala in Europam negotiorum cauſa tranſmittente vicarius provincialis inſtitutus. Ayala verò Romæ defuncto ipſe in comitiis provinciæ XXIV julii MDCII eodem in Limano conventu ſumma animorum concordia prior provincialis eſt renunciatus: quæ circiter tempora SS. virgini Limanæ Roſæ de S. Maria tertiariæ fuit a ſpiritualibus arcaniſque animæ conſiliis & confeſſionibus. Jamantea illud ei mirum contigerat & ſingulare, quod Leonardus noſter Hanſen vitæ ejuſdem virginis refert pag. 219: Joanne ſcilicet noſtro ad altare fidelibus ſacram Domini menſam accedentibus in eccleſia noſtra adminiſtrante, cum cæteris promiſcue Roſa nuſquam antea ab eo viſa nec nota proceſſit, cujus ora & facies, ubi illa ſacramentum devote ſuſceptura velum reduxit, Joannis oculos animumque cœleſtis luminis & gloriæ radiis ita perſtrinxere atque perfudere, ut e cœlitibus apparuiſſe ſibi crediderit aliquem, reique novitatem explorandi penitius ardentiſſimum exinde deſiderium habuerit. Quod & poſtea dum minime cogitaret impletum eſt. Nam divina providentia cum poſtea Roſæ non modo confeſſarium dedit, ſed & præceptorem, cui virgo obedientiam uſque ad mortem, quæ XXIV aug. MDCXVII accidit, velut regulari ſuo ſuperiori exhibuit. Non din poſt ſanctam virginem ſuperfuit ille tum a pluribus annis magiſterii laurea inſignitus, primariæ theologiæ cathedræ in univerſitate moderator, ſacrique fidei tribunalis conſultor, mortuus circa MDCXX. De quo legendi noſtri Antonius de Remeſal *Hiſt. prov. de Chiapa* p. 348, & Joannes Melendez *Teſoros verdaderos* T. II p. 309 & 495. Ejus extant

In univerſam S. Thomæ de Aquino Summam commentariorum volumina quatuor fol. Romæ in archivo magiſtri ordinis ſervata, eo ſcilicet editionis gratia miſſa.

*F. JOHANNES NICOLAUS CIMINELLI CARDONE.

1618. F. JOHANNES NICOLAUS CIMINELLI CARDONE Siculus Aprutinus, Ateſſæ ad Sarum ſive Sagrum fluvium ortus, vir ingenioſus, priuſquam ordini nomen daret, typis ediderat opellam a qua elementum *R* omnino excluſerat. Titulum ſic refert Toppius

La R, ſbandita ſopra la potenza d'Amore: nella quale compoſitione non vi era neſſuna R, Neapoli, Joan. Jac. Carlini 1614 in 8.

Poſtquam verò inſtitutum noſtrum amplexus eſt ſimilis generis opus integrum compoſuit hoc titulo

L'Alfabeto diſtrutto. Nempe orationes variæ ſunt a quarum prima omnino exulat littera *A*: a ſecunda littera *B*: a tertia littera *C*: & ſic deinceps: at cùm illud Sabaudiæ duci nuncupaturus iter arripuiſſet, in via deceſſit. Sic Toppius citatus.

*F. JOHANNES PETRUS GRIPHEUS.

1618. F. JOHANNES PETRUS GRIPHEUS Siculus Panormitanus, conventus S. Dominici alumnus, S. T. magiſter, ſtudii illius generalis Regens inſtitutus fuit in capitulo generali Pariſiis anno MDCXI celebrato. Ibidem & Auguſtæ prioris munere functum teſtatur Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicul.* plurimique habitum apud Siciliæ proregem Franciſcum de Caſtro comitem Caſtri, cui & fuit a ſacris confeſſionibus, ejuſque curis ad epiſcopatum Nolenſem in Campania promotum: verùm cum Romam accederet inaugurandus, Gaëtæ morbo correptum abiiſſe ad ſuperos ætatis LXX Chriſti MDCXX. Ejus meminere Petrus Cannizarus in *Religione Panormi* MS, F. Hyacinthus Montalus noſter in *Hiſtor. Dominicana Siciliæ* itidem MS. Edidit

Roſario della glorioſiſſima Vergine Maria madre di Dio, Panormi, 1618 in 8. Ad cujus calcem referuntur:

Sæc. XVII. *Miracoli fatti da Dio per virtù del roſario.*

F. JOSEPHUS DE TEXERA.

1610. F. Josephus de Texera Luſitanus, loco nobili ineunte anno MDXLIII natus, & ſub cura parentum litteris humanis egregie excultus, ætatis XXII jam completo Chriſti MDLXV ordini nomen dedit in conventu Azeitamenſi, virque fuit & diſciplinæ regularis ſtudio, & eruditionis laude, & avitæ catholicæ fidei zelo commendatiſſimus. Hinc variis in ſua Luſitaniæ provincia cum honore functus eſt & ſcholæ & ſacri pulpiti, regiminiſque muneribus, præeratque jam primario Portugalliæ conventui noſtro Scalabitano, *Santarem* vulgo dicunt, quo Sebaſtianus rex Aphricanam illam infauſtam aggreſſus eſt expeditionem anno MDLXXVIII. Cùm autem Sebaſtiano cardinalis Henricus ætate jam & ſacerdotio gravis ſucceſſiſſet brevioris principatus regiminis, hocque etiam mortuo XXXI januar. MDLXXX, de ejus ſucceſſore ſucceſſioniſque jure graviſſimæ ortæ eſſent inter Europæ principes & apud Luſitanos contentiones, bellorumque tumultus & odiorum, Antonii nothi regni competitoris, quem non exigua eccleſiaſticorum, nobilium & populorum turba regem elegerat & acclamaverat, partes Joſephus noſter ſecutus eſt ad mortem uſque fidiſſimus. Nam anno MDLXXXI in Galliam auxilii petendi cauſa progreſſum comitatus eſt, & in ejus aderat exercitu navali fatali illo die XXVI julii MDLXXXII decretoriaque pugna ad Terceras inſulas, qua fuſus Antonius, & Philippus *Strozzi* auxiliaris Gallici dux exercitus ipſe cæſus occubuit, capta etiam a victore Francorum duo millia, inter quos & Joſephus noſter inventus, idcirco vinctus & Oliſſipone in carcerem detruſus. Exinde tamen aufugiendi nactus opportunitatem & viam, in Galliam iterum venit, ubi Antonium reperiens a ſacris ei fuit arcaniſque deinceps confeſſionibus; cùmque aulam ſæpius adiret, ita Henrici III reginæque matris Catharinæ Mediceæ ſibi conciliavit gratiam, ut ab utroque inter concionatores & conſiliarios regios aſcitus ſit ſacramento hujus muneris præſtito. Antonium ob tumultus Gallicos in Britanniam minorem ſeu Armoricam ſeccedentem, & exinde etiam in Angliam anno MDLXXXV trajicientem comitatus eſt, anno tamen MDLXXXVIII exinde Lutetiam redierat; nam a dicta regina matre tum Lugdunum legitur miſſus cum commendatitiis ad urbis præfectum *Mandelot* & primores litteris, ubi & a menſe julio ad anni ſequentis MDLXXXIX exordia vixit, F. Petro de Bollo Sabaudo noſtrorum ibidem priori tum gratus & acceptus, cui & utilia pro bono ſui conventus regimine, aſſerendaque diſciplina dedit conſilia, quibus ille prudenter uſus eſt. Verùm æſtuante tum in Galliis unione vulgo *la Ligue* adverſus Henricum III jurata, cui primores Lugdunenſes pertinaciſſime adhærebant, potiſſimum archiepiſcopus Petrus *de Pinac* clerum utrumque ſecularem & regularem ſecum ducens, Joſephus ceu regi chriſtianiſſimo in primis addictus, & unionis infenſiſſimus hoſtis, iis mox ſuſpectus, tum ut hæreticus aut hæreticorum fautor traductus eſt: hinc eo fortè abſente libros ejus omnes omniaque ſcripta ex ejus cella ſubripuerunt, accuſandi cauſam in iis inventuros ſe ſperantes, quæ & omnia flammis addixerunt, in auctorem eodem modo ſæviturі, ni de tota re monitus vitæ ſuæ conſulens prudenter aufugiſſet initio anni MDLXXXIX. Ad Henricum III patronum ſuum exinde rediit, Turonibuſque aliquandiu ſtetit: tum Henrico IV ejus ſucceſſori utrique ſemper fidus adhæſit, hocque anno MDXCIII Pariſiis rege tandem agnito & recepto, eò etiam rediiſſe veriſimillimum: certo ibi erat anno MDXCV quo regi ſuo Antonio XXVI aug. morienti ſuprema chriſtianæ religionis exhibuit officia. Aulam Gallicam exinde ſecutus eſt pro ſui regii concionatoris & eleemoſynarii muneris ratione. Anno MDXCVI Rotomagi præſens aderat, cùm altero nativitatis Domini die ſcilicet Stephano protomartyri ſacra in eccleſia S. Michaelis inter manus Alexandri cardinalis de Florentia Clementis VIII de latere legati, Carlotta Catharina Henrici principis Condæi vidua hæreſim Calvinianam damnavit ac ejuravit. Quod verò tum a legato apoſtolico mandatum acceperit Joſephus noſter, fortè lectori non ingratum erit hîc invenire, ut eorum obſtruatur os, qui fidem ejus ac religionem in dubium vocare veriti non ſunt. Sic verò refertur in libello cui titulus *Narratio converſionis* dictæ principis *Carlottæ viduæ Condæi* pag. 35:

Poſtquam verò illuſtriſſimus D. legatus omnia rite quæ ad cærimoniam pertinerent, conſummavit in eo actu, ſurgente illuſtriſſima D. principiſſa, fuit alta voce poſtulatus P. R. F. Joſephus Texera Portugallenſis ordinis S. Dominici S. T. magiſter, vir omnibus pro ſua eruditione & doctrina probe cognitus, qui confeſſarius multis annis fuit D. Antonii regis Portugalliæ, ſic in noſtris partibus habiti & cognominati. Cùm acceſſit ſupradictus pater ad illuſtriſſimum D. legatum, ei injunctum fuit a cardinalibus aſſiſtentibus, ut in genua procumberet ſecus pedes dicti illuſtriſſimi D. legati, ut etiam erant flexis genibus iidem illuſtriſſimi cardinales & cæteri prælati. Statim D. legatus prolixo ſermone declaravit ſibi bene conſtare informatione facta per certos quoſdam magni nominis, viros ſapientes, pios, & virtutum omnium ſtudioſos, quemadmodum ille ſemper egerit ubique religioſe & fortiter, ut optime etiam adoptioni ſuæ S. Dominici filii correſponderet, dum in vivis agendo ſpiritum divinum tanti patris in terra retineret, affectus zelo augendæ Eccleſiæ Dei & converſionis piæ eorum, qui in erroribus novarum opinionum verſarentur. Adeoque etiam quia ſibi compertum erat, quod dictus pater eſſet notus & carus non ſolum ſuæ majeſtati chriſtianiſſimæ, principibus, Domino Comeſtabili, ac ejus fratri, ſed etiam gratus ipſi principiſſæ: ex qua etiam intellexerat eidem ab ipſa fuiſſe commiſſam curam excellentiſſimi principis filii ſui circa ſpiritualia in officio conſiliarii eleemoſynarii, concionatoris, ut etiam illud ipſum munus habebat erga ſuam majeſtatem chriſtianiſſimam: itidemque quia ille optime callebat linguas Italicam & Gallicam: iis de cauſis & aliis multis dotibus, quibus ille eſſet inſignitus, quas tunc ſilentio præteribat ob temporis anguſtias, ſignificavit ſe valde gaudere, quod iſthic ipſum præſentem offendiſſet in eo actu, ut illi hanc oviculam committeret, quæ recens ad rectam viam ſalutis redierat. Propterea ſe ut legatum ſuæ ſanctitatis, & illius nomine illi præcipere, ut in penſum ſuum annumeraret: nimirum de inſtituenda illa principiſſa in iis omnibus, quæ ad fidem & doctrinam chriſtianam pertinent, erroribus, ritibus, & ceremoniis Calviniſmi penitus ejectis omnibus atque eradicatis, perpetuaque oblivione extinctis: ac ſimul ut ſibi munus aſſumeret, quod ad confeſſarii jus & auctoritatem referri ſolet ad illam principiſſam audiendam & abſolvendam ab omnibus ſuis peccatis & erroribus: ad quod exequendum munus ille D. legatus ipſi omnem ſuam poteſtatem conferebat adeo integram, atque a SS. D. papa habebat. Dicto patri declaravit præterea D. legatus abſolutionem quam principiſſæ contulerat, eſſe ſolummodo judicialem, ſed alioquin ſe illi hoc injungere mu-

»nus, ut illam ſacramentaliter abſolveret: propter»ea ad ſe pertinere, ut illam audiret in confeſ»ſione & ſimul abſolveret, atque medio ſacra»menti pœnitentiæ & altaris ipſa tunc perfecte & »realiter abſoluta remaneret. Denique quartam »horæ partem ſupradictus D. legatus conſumſit in »ea exhortatione ad P. Texeram, dum eum con»ſiliis inſtituit, ac documentis ornat quamplu»rimis, ut recta collimaret in eo munere ac offi»cio præſtando, quo ipſum onerabat. Maxima pars »circumſtantium non ſe loco movit, donec D. le»gatus finem fecit, ac poſtea ſurrexit. Et quia non »intellexerant plerique omnes verba illius, id ma»jorem in modum ſcire cupiebant & percuncta»bantur, ut quid fuerat vocatus iſte pater, & fle»xis genibus tam diu ibi perſtiterat. Putabant enim »dictum patrem aliquam confeſſionem ſive abjura»tionem ibi feciſſe, & ob id mirabantur, quia »etiam agnoſcebant virum, ſciebantque eum non »modo incolumem & alienum eſſe ab omni hære»ſis labe nec non & pravæ opinionis: verum etiam »illum ipſum ſemper & in omni parte ſanctæ noſ»træ fidei propugnatorem diligentiſſimum fuerant »experti. Præterea notum erat pleriſque ejuſdem »patris exemplo, doctrina, & conſuetudine non»nullos hæreticorum dogmata deſerentes verum »Dei cultum fuiſſe amplexos. Quod cùm reſciviſ»ſent, gaudio ſummo affecti ſunt. Erat autem om»nium tanta lætitia, tantumque gaudium & animi »exultatio tota civitate, ut in illis diebus proxi»me ſequentibus, quacumque incederet dictus pa»ter, cum maxima hilaritate & concurſu plurimo »eum ſibi invicem oſtenderent digito, ac dicerent: *Ecce hic eſt.*

Omnia tum ſibi commiſſa fideliter executus eſt, ac deinceps in obſequio regis & familiæ regiæ, ita tamen ut quicquid illi ſupererat otii, totum id litteris, quas impenſius coluit ſemper, & ſcribendis libris inſumeret. Circa MDCXX lucem hanc reliquiſſe ex eo autumamus, quod nulla deinceps nobis extet ejus memoria. De eo agit ſed leviter Antonius in *Bibl. Hiſp.* quod Hiſpanis nimis adverſum forſan ac minus æquum exiſtimarit. Antonium excipit Altamura noſter ad 1590. Hæc ejus opera:

1. *De Portugalliæ ortu, regni initiis, & de rebus a regibus univerſoque regno præclare geſtis compendium excerptum per F. Joſephum de Teixera Luſitanum ord. Prad.* Pariſiis, Joan. Mettayer 1582 in 4 pp. 70. Extat Pariſiis in Regia O 881.

Hanc opellam impugnavit Duardus Nonius Leo, ſive ut habet Antonius, Eduardus Nuñez de Leon libello cui titulus, *Cenſura in libellum de regum Portugalliæ origine, qui F. Joſephi Teixera nomine circumfertur: videſis Hiſpania Illuſtrata* T. II pag. 1222: contenditque ſibi Joſephum Teixera tum in vinculis Oliſſipone detentum faſſum fuiſſe iſtud compendium non a ſe, ſed a noſtro F. Stephano *de Luſignan* compoſitum: cujus fides penes Duardum. Ut ut ſit ſive ad eam confeſſionem gravioris metus carceris Joſephum compulerit, ſive reveta ejus non ſit, ut ſuum poſtea liber factus defendit, & adverſus cenſuras Eduardi tuitus eſt libello edito hoc titulo:

2. *De electionis jure quod competit viris Portugallenſibus in augurandis ſuis regibus ac principibus*, Lugduni 1589: & iterum curis Petri Olim ementiti auctoris, cujus epiſtola de actis noſtri Joſephi præfixa legenda 1590 in 12: Denique ſub novo titulo, *Speculum tyrannidis Philippi regis Caſtellæ in uſurpanda Portugallia. Verique Portugalleuſium juris in eligendis ſuis regibus ac principibus cum annotationibus I. I. F. a V. I. C. Gall. nunc tertio in lucem editum*, Pariſiis 1595 in 8 pp. 129. Excerptum autem hoc opuſculum dicitur initio ex auctoris *ad inquiſitores Portugalliæ antichriſti, cujus pars magna Lugduni Galliæ anno 1589 typis mandata fuit, & cujus hic eſt liber tertius*, ſub nomine ſuppoſititio *Olim* editus. Hic ut & ſuperior extat apud noſtros ad S. Honorati. Sæc. XVII.

3. *Exegeſis Chronologica ſive Explicatio arboris gentilitiæ invictiſſimi ac potentiſſimi Galliarum regis Henrici ejus nominis IV regum* LXV, *Navarræ III regum* XXXIX *ex probatiſſimis hiſtoricis, Latinis, Gallicis, Italicis, Caſtellanis, ac Portugalleuſibus, delineata atque deſumta ſtudio & opera R. P. F. Joſephi Texera Portugallenſis ord. Prad. Antonii regis Portugallia atque etiam Henrici III pia memoriæ regis Franciæ & Poloniæ concionatoris*, Turonibus 1590: Iterum ab auctore aucta Lugduni Batavorum in offic. Plantin. 1592 in 4: Ibidem, Raphelingi 1617 in 4.

La meme traduite en François par C. de Heris dit Coquerioment, Pariſiis, Ægidii Beys 1595 in 4 pp. 183 & 109. Hic titulus: *Explication de la genealogie du tres invincible & tres puiſſant monarque Henri IV du nom* LXV *roi de France, & III de ce nom* XXXIX *roi de Navarre. Le tout tiré des hiſtoires tres approuvées tant Latines, que Françoiſes, Italiennes, Eſpagnoles, & Portugaiſes, par l'etude & labeur du R. P. Joſeph Texere &c.* Extant in Regia L 684 & 685.

4. *Stemmata Franciæ. Item Navarræ regum a prima utriuſque gentis origine uſque ad regem Henricum IV auctore F. Joſepho Texera ord. Prad.* Lugduni Batav. Joh. Le Maire 1619 in 4. Hoc opus idem omnino cum ſuperiore, imo eadem editio cum illa anni 1617, ſolo titulo mutato: in Regia L. 541.

5. *Explicatio genealogiæ Henrici II Condæi principis a D. Ludovico, & ab Imbaldo Trimulio ad utrumque dicti Henrici parentem repetita*, Pariſiis, Plantin 1596 in 8 pp. 83. *La meme en François traduite par Jean de Montbelliard*, Ibid. 1596 in 8. Extat in Regia L 1954.

6. *Rerum ab Henrici Borbonii Franciæ proteprincipis majoribus geſtarum epitome: ejuſdemque Henrici genealogiæ explicatio a Divo Ludovico per Borbonios, atque ab Imbaldo Trimollio ad utrumque dicti Henrici parentem repetita*, Pariſiis, Leodegarii Delaz 1598 in 12 pp. 237, in Regia L 1953. Ad finem epiſtolæ nuncupatoriæ ſe dicit *regis Henrici IV conſiliarium eleemoſynarium & concionatorem, Carlottæ viduæ Condæa confeſſarium, & Henrici principis Condæi cui opus nuncupat eleemoſynarium primarium.*

7. *Regiæ Borbonitorum familiæ, & Trimolliorum principum genealogiæ.* Hujus opuſculi ut propediem in lucem edendi meminit auctor in ſuperiori pag. 74, & ejuſdem ut diſtincti fit mentio in privilegio regio.

8. *Narratio in qua tractatur de apparitione, abjuratione, converſione, & ſynaxi illuſtriſſima principis Carlottæ Catharinæ Trimollia principiſſæ Condea, Henrici Borbonii primi in Francia principis ſanguinis primique paris matris, auctore P. V. D. P. C. Raphaeli Parvipallis regio typobrapho ut ederet miſſa anno 1597 in 12 pp. 62.* Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum ad calcem libelli 6 loco recenſiti. Non parvum mihi dubium eſt, quin hujus narrationis ipſe Texera ſit auctor, adeo multa & ſingularia de eo in hac opella referuntur, & ex qua ſupra fragmentum dedi. Quod ſi verum ſit, trium aliarum fuerit etiam auctor, quas ab eodem typographo edi optabat:

I. *De regio Henrici IV in Rothomagenſem civitatem ingreſſu anno 1596.*

II. *De Gilberti Talbot comitis Salopiæ adventu, qui Garterium ſua Majeſtati Chriſtianiſſima ob-*

Sec. XVII. *tulit, ac de ejusdem Garterii sive periscelidis origine.*

III. *De numero equitum auratorum, quos sua dicta majestas in sunum ordinem Sancti Spiritus cooptavit Rotomagi, atque de ipsius ordinis institutione.*

Quæ tamen an editæ sint cùm non compererim, otiosioris diligentiæ requirendum permitto, ut & quis sit iste P. V. D. P. C. si alius a Texera. Certe hujus *Raphaelis Parvipallis* typographi regii nulla est apud Thomam Joly in Historia sua Typographiæ Gallica memoria, adeo ut nomina videantur ab auctore se incognitum volente de industria supposita.

9. *Adventure admirable par dessus toutes autres des siecles passez & present, qui contient un discours touchant les succez du roi de Portugal Dom Sebastien depuis son voiage d'Afrique, auquel il se perdit en la bataille qu'il eut contre les infideles l'an 1578 jusques au 6 de janvier au present 1601. Auquel discours il y a plusieurs histoires curieuses, quelques anciennes propheties & autres choses, par lesquelles appert evidemment celui que la Seigneurie de Venise a detenu prisonnier l'espace de deux ans & vingt deux jours estre le propre & vrai roi de Portugal D. Sebastien. Plus une lettre qui declare par quelle maniere il fut mis en liberté le 15 decemb. dernier passé. En outre comme il sortit de Venise, & s'en vint a Florence. Le tout traduit de Castillan en François* 1601 in 8 pp. 126. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

De hoc Sebastiano redivivo sic Brietus ad 1600. » Venerius accesserat eodem vultu, ætate, statura, » sermone (cum vero aliâs Lusitaniæ rege) jura- » bantque eum ipsum esse, qui aderant Venetiis » Lusitani. Cùm senatui hæreret aqua, dimissus est, » dumque pergit in Lusitaniam, ubi jam aliquid » turbarum, in Etruria a duce Ferdinando captus, » Hispanis traditus est & Neapolim perductus: hic » contumelioſe traductus est, inde missus in His- » paniam, ubi finem vitæ atque tragœdiæ imposuit. » Hunc quidam Calabrum fuisse volunt a Lusitanis » excitatum, quod alii negant ob mitius ab Hispa- » nis de eo sumtum supplicium, illiusmodi reis ne- » quaquam parcere solitis, & tam levem mulctam » certum proferunt ejus innocentiæ testimonium.

Cæterum in hoc scripto Gallico plura noster Teixera profert de suis actis ac vita singularia.

F. OLIVARIUS DE CUEILLY.

† 1610. F. Olivarius de Cueilly vel *Cuilly* Gallus, in diœcesi Cenomanensi natus, conventus Lavallensis alumnus, gymnasii Sanjacobei Parisiensis collega, ita emicuit inter sodales, ut ad gradus in sacra facultate promoveri meruerit. Licentiam percurrebat annis MDXCVI, quo nonus pro Sorbonica respondit & XCVII, annoque sequenti inter viginti septem licentiatos, quorum novemdecim erant regulares, & in iis sex ex nostris locum obtinuit duodecimum. Parisiis & per Galliam inclaruit ab eruditione & facundia: concionator enim eximius gratissimusque variis præcipuisque conciones habuit in regni Ecclesiis. Quo demum obierit anno mihi incompertum, sed ad MDCXX & ultra pervenisse verisimillimum. Edidit hoc titulo:

1. *Morale interpretation sur les premiers chapitres du prophete Ezechiel divisée en* XXV *sermons pour les Advents*, Parisiis, Francisci Huby 1611 in 8 pp. 497. Opus Lanceloto de Vassé Domino illustri cujus parentes suos in studiis benefactores & patronos agnoscit, ab auctore tum conventus Lavallensis priore dicatum.

2. *Les fleaux de Dieu sur les hommes, avec les remedes qu'on y doit apporter, œuvre divisé en neuf discours divers. Ensemble quatre autres discours de la dignité des prestres, de l'entree en religion, de la profession du religieux, & d'une religieuse*, Ibid. 1613 in 8 pp. 709. Extat utrumque opus hoc & superius apud nostros ad S. Honoratj.

De eo sic in Actis facultatis: Anno 1602 aug. 1 *F. Olivarius Cueilly prædicator magister nominatus fuit pro componendo dissidio inter Navarricos & priorem Sorbonæ, qui ubique præire volebat.*

F. PAULUS MARIA FAVENTINUS.

F. Paulus Maria Faventinus a patria Æmiliæ civitate vulgo *Faenza* cognomen sortitus ab ordinis magistro F. Seraphino Sicco in Armeniam circa MDCXV missus est visitator & vicarius generalis, cui auctoritatem apostolicam contulit etiam summus pontifex, quem propterea Persarum rex magno apparatu, honore, benevolentiæque singularis officiis est prosecutus. Porro in ea expeditione plurima præstitit Paulus noster in fidei dilatationem & cultum egregia, multosque ad sedis apostolicæ gremium revocavit, in quibus nobilem quemdam e Teutonia Luteri dogmatibus & religioni protestantium addictissimum, evangelica luce toto semestri perfusum ab errore revocavit. Ecclesiarum vasa apud schismaticos aut infideles oppignorata numerato redemit ære, iis etiam quibus aliqua deerant ad Dei cultum, necessaria contulit & procuravit. Scripsit ediditque in usum cathecumenorum & rudium

1. *Dottrina Christiana ove Catechismo.*

2. *Miracoli per mezzo della santissima Eucharistia, e del Rosario della Madonna oprati.*

Regularem ordinis disciplinam, quoad harum patiuntur difficultates regionum, & occupationes in ejusce ditionis domibus, prudentissime restituit. Demum & necessarios probe videns huic excolendæ Domini vineæ deesse fideles & idoneos, quique litteris & eruditione præsertim atque pietate singulari præstarent, operarios, zelo successus animarum, Romam repetiit circa MDCXX, apud sedem apostolicam, ordinisque magistrum pro missionariorum ejusmodi supplemento interpellaturus. Sic refert Lopez noster P. V lib. 3 c. 60 fol. 412, qui addit scripsisse

3. *Relazione del suo viaggio, e della visitazione da se fatta nelle parti dell' Armenia*: Quam & summo pontifici & magistro ordinis obtulit.

F. PETRUS MARIA MUTONUS.

F. Petrus Maria Mutonus in cœnobio S. Nicolai Tarvisino ordinem amplexatus, ineunte seculo XVII claruit, ut ferunt monumenta provinciæ S. Dominici Venetiarum a Cherubino Torni ejusdem sodali Jacobo Quetif anno MDCLXXXIII transmissa, ubi & additur scripsisse 1616

Responsionem ad epistolam Marci Antonii de Dominis ex archiepiscopo Spalatensi ad Anglicanos protestantes transfuge. An autem & ubi typis prodierit, siletur, quod addent hîc sui gentiles.

F. ROBERTUS GUELLIN.

F. Robrtus Guellin Gallus Carnutensis XXVIII januarii religiosa veste donatus in patria anno MDXCIV, professionem ibidem juvenis annorum prope XX die secunda julii MDXCVII emisit, tantamque in disciplina regulari litterisque navavit operam, ut in comitiis Franciæ provincialibus Bellovacis anno MDCVI habitis solemnes ex theologia conclusiones defenderit, & a patribus ad lecturam sententiarum in facultate Cadomensi 1610

Digitized by Google

assignatus fuerit, in qua & lauream postea consecutus est. Ea verò præditus erat integritate morum & gravitate, eaque prudentia, ut & ad regimen e lycei palæstra pulpitoque cui solitus desudare, aliquando coactus fuerit accedere, prioris officio functus egregie toto sexennio Matisconi Æduorum: quo in munere præclare se gessit omnino, laboresque subiit immensos, ut ab hæreticis tota nuper ea regione Galliaque universa furentibus æquatam solo domum ordinis restitueret. Quo in opere vitæ muneriſque sui finem invenit, jactis scilicet ad prioris ædificii lineamenta & vestigia novi fundamentis & erectis, in pace tandem a Deo vocatus ibidem adhuc ætate vigente nec dum annorum XLV major, januario MDCXX religioso fine quievit sepultus ibidem. Vir fuit disciplinæ regularis studiosissimus, disciplinis theologicis exercitatissimus, Græceque & Hebraice non imperitus, in lectione Patrum prope assiduus, multorumque vir laborum & vigiliarum, ac Ecclesiastes etiam sua ætate non ingratus. Zelo salutis animarum & fidei accensus, plura verbo scriptoque molitus est, quæ tibi subjicimus:

1. *Les sept lampes sacrees ardentes devant le throne de Dieu*, Parisiis, Francisci Pomeray 1615 in 12 pp. 376. Morales sunt quas Carnuti per quadragesimam diebus Dominicis habuerat in ecclesia nostra anno priori conciones. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorari, ut & sequens:

2. *Enigmes sacrez composez en l'honneur de la Vierge Marie par le grand eveque d'Avila Tostat nouvellement expliquez & applicables aux festes de la meme Vierge par le R. P. F. Robert Guellin docteur en theologie religieux du convent de Chartres, & prieur du convent de Macon de l'ordre des FF. Precheurs*, Parisiis, Martini Durand 1619 in 8 pp. 303. In his tamen, qui fuit seculi gustus, nimius est in fabulis & historiis profanis allegandis, a quibus nunquam satis abhorreat sacer orator.

3. *Conciones quadragesimales Latine* MS, *concionesque alia de sanctis a paschate ad augustum mensem etiam Latine: Aliaque etiam Gallice scripta in psalmum* L Miserere mei Deus &c. *& alia plura hujus generis.*

4. *Tractatus polemici contra Calvini sectarios de rebus fidei. Ubi* 1. *agit de imaginibus.* 2. *de cultu sanctorum.* 3. *de festorum observatione.* 4. *de reliquiarum cultu.* 5. *de sanctorum canonizatione.* Ms.

5. *Institutiones linguæ Hebraicæ, sive Grammatica Hebræa* MS.

Quæ in conventu Matisconensi servantur, ut fusius narrat gentilis ejus & consodalis ac æqualis F. Nicolaus le Febvre legendus in suo *Prædicatore Carnuteo*, quem hîc excipimus.

F. ROMUALDUS COLI.

1619. F. Romualdus Coli Etruscus Corsiniani natus, ac circa annum MDCXX clarus, hîc inter nostros recensetur ex fide cujusdam indicis sodalium ordinis Prædicatorum qui de jure & justitia scripserunt, a quodam abbate Romano concinnati, qui casu in meas manus incidit, & in quo iste auctor dicitur scripsisse ac edidisse opus hoc titulo

De contractibus & usuris, Florentiæ.

Penes hunc abbatem mihi incognitum sit fides, nam non alia mihi hujus scriptoris aliunde notitia.

F. THOMAS COSSU.

F. Thomas Cossu Sardus congregationis tum Sardiniæ alumnus seculo XVII ineunte florebat & ante annum MDCXXVII scripserat Italice, ac typis ediderat 1620.

Un libro del santissimo Rosario.

Sic habet Fernandez *Historia del Rosario* libro IX, ubi addit ex sua ipsiusmet historia dicta, Thomam multa accepisse, & Italice reddita in suum opus convasasse.

P. ARTUS LE MARCHANT.

F. Artus le Marchant Gallus, patria professioneque Rotomagensis sacræ theologiæ magister Parisiensis decimus quartus de Sorbonica responderat anno MDXCIV, & anno MDXCVI inter triginta septem licentiatos, quorum viginti & unus erant regulares, & in iis sex ex nostris locum vigesimum tertium sortitus est. Vir fuit in congregatione Gallicana, quæ nunc provincia Parisiensis, pietate & eruditione præclarus, vtriisque in ea functus est muneribus. Rotomagi diem supremum obiit sepultus in ea majori parte claustri, quæ tum erat commune Fratrum cœmeterium sub lapide cui hæc inscripta epigraphe. † 1621.

An. rep. sal. MDCXXI *die Aprilis* III *cœlo reddidit animam V. P. M. F. Arturus le Marchant Parisi. doctor theologus & conventuum Ebroicensis & Montis Relaxi olim prior post præclara animi, pietatis, & eruditionis summa monimenta. Ætatis suæ* LXII. Edidit quam pronunciaverat

Oraison funebre de Monseigneur Jean Maximilien de Limoges president de la chambre des requestes du Parlement de Rouen Seigneur de Nojon &c. Rotomagi 1606 in 8 pp. 37.

F. DAMIANUS ALVAREZ.

F. Damianus Alvarez Hispanus patria Methymnensis Castellæ veteris oppido celebri a Rivo Sicco vulgo *Medina de Rio Seco* major natu fratrum duorum germanorum Didaci scriptis & insula conspicui & alterius S. Theologiæ præsentati concionatorisque primi nominis, qui post ipsum in eodem conventu ordinem amplexati sunt Methymnæ, vir fuit moribus eruditione ac religione commendatus, suoque aliquando dicto conventui præfuit prior anno scilicet MDCX, prædicatorisque titulo generalis in sua provincia fuit insignitus. Quo ille obierit loco & annò Gentiles sui omniferunt, annum tamen postremi seculi XVII superasse vigesimum primum, quo Fratris sui Didaci Tranensis archiepiscopi libros IV approbavit pro comperto habemus, forteque pluribus aliis supervixit annis. Scripsit ac edidit 1621.

1. *Exposicion de los evangelios del adviento y del primero lunes de quaresma y dia de Navidad con &c.* Burgis, Jo. Bapt. Varesii 1610 in fol.

2. *Las Lagrimas de san Pedro en octava rima*, Neapoli 1613 in 12.

Quod secundum opus versio est Poematis Italici ejusdem tituli Ludovici Transili. Ejus meminerunt Fernandez in *concert.* & Nic. Antonius in *Bib. Hisp.*

F. JACOBUS REBULLOSA.

F. Jacobus Rebullosa Hispanus Catalanus Celsonæ vulgo *Solsona* civitate episcopali volente rege Philippo II catholico erecta ortus, ordinem amplexatus est in conventu S. Catharinæ † 1621.

Digitized by

Sec. XVII. Martyris Barcinonenſi, fuitque vir doctrina & eloquentia clariſſimus. Nullum unquam ambire pulpitum in propoſito habuiſſe firmiterque ſervaſſe narrat, nullum ſuæ ætatis pluries celebrioribus in occaſionibus, majoribus in exhedris concionatum eſſe contendit. Præter innumeros Barcinone potiſſimum habitos ſermones, præter plures quadrageſimas ter quaque ſeptimana, undecim integras quot diebus prædicavit. Novem annis continuis in ſede Urgellenſi, triennio verò in Ilerdenſi ab illarum Eccleſiarum capitulis accitus & exoratus theologi lectoris munere jam functus erat anno MDCXX. Quibus ſi addas concionem ab eo ſemel dictam, nunquam ab eo poſtea repetitam, copioſiſſimum profecto in eo genere hominem fateri neceſſe eſt. Studii præterea laboriſque indefeſſi nullam artem, facultatem nullam ſibi licitam non tentavit; linguas Italicam, Gallicam, Luſitanam, Anglicam, Germanam ſibi comparaverat, ut harum omnium nationum libris melioribus uteretur. Neque vero uni ſibi laboravit, ſed & ut ad alios laboris ſui fructus tranſiret hæc edidit:

1. *Conceptos eſcripturales ſobre el* Magnificat, *Traducion de Ceſar Calderari, con adicion ſua de varios conceptos y leciones enteras*, Barcinone 1597: & Matriti Joannis de la Cueſta 1604 in 8. Calderari canonicus Lateranenſis *Italice* ſcripſit.

2. *Teatro de ingenios. Traducion del Garzoni Italiano*, Barcinone 1600 in 8.

3. *Sinagoga de Ignorantes. Traducion del miſmo.*

4. *Deſcripcion de todas las provincias y reynos del mundo ſacada de las relaciones Toſcanas de Juan Botero Benes*, Barcinone, Gabrielis Graels, & Gerardi Dotill 1603 in 8: Gerundæ, Gaſparis Garrich 1622 in 8.

5. *Teatro de los mayores principes del mundo, y cauſas de las grandeças de ſus eſtados*: Ex eodem Botero, Barcinone, Raphaelis Vives 1605 in 8: unâ prodierunt *Adiciones de Juan Botero a ſu libro de raçon de eſtado.*

6. *Hiſtoria Eccleſiaſtica y eſtado preſente de la religion en todos los reynos de Europa, Aſia y Africa, ſacada de Juan Botero*, Barcinone, Hieronymi Margarit 1610 in 8.

7. *Tratado del mar. Traducion del miſmo.*

8. *Tratado de las eccelencias de los antigos capitanes. Traducion del miſmo.*

9. *Tratado de la reputacion. Traducion del miſmo.*

10. *Tratado de la neutralidad. Traducion del miſmo.*

11. *Tratado de la agilidad de las fuerças. Traducion del miſmo.*

12. *Tratado de la fortificacion. Del miſmo.*

13. *Relacion de las grandes fieſtas que la ciudad de Barcelona hizo a la canonizacion de N. P. S. Ramon de Peñafort*, Barcinone, Jacobi Cendrat 1601 in 4. Extat Pariſiis in Regia H 1692, & apud noſtros ad S. Honorati.

14. *Teſoro eſpiritual de la Igleſia militante*, Barcinone 1601 in 8.

15. *Hiſtoria de la vida y milagros de S. Olaguer obiſpo de Barcelona*, Barcinone 1609 in 8.

16. *Roſario de Maria ſacratiſſima.*

17. *Sermones de cuareſma para cada dia*, Barcinone, Hier. Margarit 1614 in 4. Extat apud noſtros mox laudatos.

18. *Sermones cuadruplicados de Adviento y para otras dominicas y fieſtas*, Ibidem 1617 in 4. Extat ibidem, ut & ſequens.

19. *Sermones del ſantiſſimo ſacramento repartidos en ſeys ochavarios*, Ibidem, Laurentii Deu 1621 in 4. Quatuor tamen octavæ tantum editæ tum fuerunt, & quatuor alias brevi edendas ibidem promittebat, ſed ne ſtaret promiſſo, mors impedivit. Ex editis octavam ſecundam Gallicam fecit F. Simon *Legrain* ord. Minorum hoc titulo: *Paraumſe du tres auguſte ſacrement de l'Enchariſtie*, Pariſiis, Joann. Petitpas 1635 in 8.

20. *Libros* 12 *inſtitutionum & 24 Collationum Caſſiani Hiſpane reddituos cum annotationibus & antidotis neceſſariis* prælo paratos habebat. Editionem etiam mors interrupit, eodem enim anno 1621 communem legem ſubiit, ut refert noſter Alphonſus Fernandez *Hiſtor. del Roſario* lib. 9 cap. 30. Ejuſdem cum laude meminit Antonius *Bibl. Hiſp.* At ipſe met Jacobus de ſe ipſo legendus in Prologo octavarum SS. Sacramenti generali, & ſpeciali ad octavam IV. Hæ verò quatuor octavæ *Gallice* redditæ typis prodierunt Pariſiis 1635 in 8.

Habetur & concio ſolemnis ab ipſo Hiſpanice declamata coram D. Hectore Pignatel duce de Monleon Cataloniæ proregein eccleſia de Bethlehem Soc. Jeſu Dom. IV adventus MDCIX quo feſtum beatificationis Ignatii de Loyola celebrabatur: quæ quidem eo inſcio male collecta corrupte edita fuit Hiſpanice, & Gallice reddita a Franciſco Solier Soc. Jeſu cum aliis ejuſdem generis prodiit Pictavis, Antonii Meſnier 1611 in 8. Hæc extemplo ſacræ facultati Pariſienſi denunciata fuit propter illam propoſitionem: *Le martir Ignace portoit une tant particuliere affection au S. Pere & pape de Rome comme au legitime ſucceſſeur de Jeſu-Chriſt & ſon vicaire en terre.* 1 octob. 1611 cenſuit ſacra facultas propoſitionem duas habere partes inter ſe pugnantes, quarum altera alteram deſtruit, & *poſterior quidem videlicet papam eſſe vicarium Chriſti catholica eſt: prior vero papam eſſe legitimum ſucceſſorem Chriſti modum loquendi continet omnino hæreticum.* Horum monitus noſter Jacobus ſermonem ſeu Hiſpane ſeu Gallice editum fœtum ſuum negavit, & qua ratione dictus a ſe fuerat prælo ſubjecit, in quo loco vocis corruptæ ſic legitur: *Ignacio martir tuvo tan particular affecto al ſummo pontefice Romano como legitimo ſuciente de Jeſu Chriſto, y vicario ſuyo en la tierra &c.* Legendus ea de re auctor in prologo ad ſermones de adventu. Eadem *Italice* reddita prodiit hoc titulo:

Predica fatta la Domenica IV dell' Auvento 1609 nella chieſa di Betlem della C. di Gieſù nella città di Barcelona nella beatificazione del B. P. Ignazio fondatore della C. di Gieſù dal R. P. F. Giayme Rebulloſa &c. Senis, Matthæi Flotini 1610 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante* Scanzia III pag. 39: Iterum Scanzia V p. 43.

F. LUDOVICUS DE LA OLIVA.

F. LUDOVICUS DE LA OLIVA Hiſpanus provinciæ Bethicæ alumnus, & in comitiis ordinis Romæ anno MDCVIII coactis ad magiſterium promotus, qui in præcedentibus anno MDCV Pinciæ habitis titulo præſentati decoratus fuerat, florebat etiamnum anno MDCXXI, quo pronunciatum a ſe prælo dedit 1611

Sermon en la beatificacion del B. Iñigo de Loiola patriarca de la compañia del Jeſu, Oliſſipone, Gerardi de la Viña 1621 in 4.

Sic refert Andreas Mendo S. J. in libello cui titulus: *Criſis pro ſcientiæ Jeſu pietate, doctrina & fructu multiplici*, Lugduni, Horatii Boiſſat, & Georgii Remeus 1666 in 12 pag. 77. Ex quibuſdam fragmentis ejus concionis a dicto Mendo relatis, Ludovicum noſtrum facundia, elegantia, & eloquentia plurimum valuiſſe colligas. Si quos alios ſermones reliquit edidiſſe præſtaret.

In memorialibus Roma recens ad me miſſis laudatur alius ejuſdem

Digitized by Google

Sermon de la visitacion de la B. Virgen María.
Dicitur editus in opere cui titulus, *Descripcion de la capilla de nuestra Señora, que se erigio en la santa Iglesia de Toledo, &c. por Don Pedro de Herrera*, Matriti, Ludovici Sanchez 1617 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

F. MATTHIAS LIROPIUS.

1611. F. MATTHIAS LIROPIUS Belga a natali solo *Lierop* ad Helmondam in Brabantia municipio agnomen sortitus, Silvæducis ordini nomen dedit, studiisque Lovanii peractis Ecclesiastes facundus, & in hæreticos fervidus evasit, quem propterea illi percito odio insequebantur. Hinc cùm semel in eorum manus incidisset, fuissetque Gertrudis-montium recens a Batavis occupatum deductus, non solum in vincula conjectus est: sed Hispanis eum reclamantibus, imo & nobilem ducem partis Auriacæ, quem captivum tenebant cum eo commutandum offerentibus, & conditionem respuit ferus gubernator, & si vixero, addidit ille, hac die ante meridiem monachus ille suspendetur. Contigit eodem die ut Batavi qui cum Hispanis infeliciter pugnaverant, Gertrudis-montium fugientes in gubernatorem, is Hieronymus *Thevaerts* vocabatur, quasi cladis illatæ reum insurrexerint, & in penario quodam ab eorum furore se occultantem ante meridiem confoderint, quæ hora erat supplicio nostri Matthiæ, cuique se jam lætus paraverat præstituta. Quod accidit anno MDLXXIII, ita narrante Tilmanno Bredembachio *Collat. Sacr.* cap. 52. Matthias itaque tum quasi divinitus morte vitata, paulo post liber factus, ad suosque Silvæducenses redux, majori deinceps zelo ac studio adversus hæreticos, & pro retinendis in antiqua religione gentilibus suis e sacro pulpito declamavit & docuit. In his consenuit ille & ad seros annos pervenit pluries theologiæ lector, prædicatoris generalis etiam titulo insignitus, conventus sui aliquando prior, vir magni nominis, magnæque apud suos & extraneos auctoritatis, ac singulare ordinis ornamentum. Obiit Silvæducis X martii MDCXXI. Sic in compendium coarceo quæ pluribus F. Ghilbertus de la Haie in sua *Bibl. Belgo-Dom.* MS, a quo hæc referuntur a Matthia relicta:

1. *Destructio Babylonis, seu Tractatus de vitiis.* MS servabat Inferioris Germaniæ provincialis præfectus F. Joannes Ryderus, qui & edere meditabatur.

2. *Sermones de tempore & de Sanctis*, MS apud eumdem asservati.

F. RAIMUNDUS BREGANIUS DE RIPA TRANSONA.

1621. F. RAIMUNDUS BREGANIUS DE RIPA TRANSONA Italus a patria sic nuncupatus, (*Capra Montana* Latine dicitur in civitatem episcopalem seculo XVI erecta sub Firmana metropoli) sacræ theologiæ professor eruditus, unaque musarum elegantiorum cultor anno MDCXXI florebat, quo & ab eo prodiit opus hoc titulo:

Theologia gentium de cognitione divina enarrationes quinque, quibus tota gentium de Deo cognitio explicatur, Venetiis, Joannis Varisci 1621 in 4 pp. 184. Extabat Ipriæ apud nostros anno 1671, & recensetur in indice Bibl. Barberinæ.

F. RAIMUNDUS PARASCANDALO.

1611. F. RAIMUNDUS PARASCANDALO Neapolitanus congregationis *della sanità* alumnus, theologiæ lectorem agebat anno MDCXXI Neapoli in domo nostra Sancti Spiritus ad palatium, & teste Toppio ex Hispano Italice versam a se edidit Sec. XVII.

La Relatione del martyrio del B. Frà Alonso Navarrete dell'ordine de' Predicatori, e del suo compagno Frà Ernando di S. Giuseppe dell'ordine de S. Agostino, del Frà Pietro dell' Assunta dell'ordine di S. Francesco, e del P. Gio. Battista Tavorada della compagnia di Giesù, ordinato per il P. Frà Domenico Gonçales dell'ordine de' Predicatori, commissario di sant'uffitio, e tradotto per il P. Frà Remondo Parascandalo &c. Neapoli, Constantini Vitale 1621 in 4.

F. SIXTUS CARCANO.

† 1621. F. SIXTUS CARCANO Insubr Novocomensis patria an & professione, certo provinciæ Lombardiæ alumnus, cùm magnam eruditionis ac prudentiæ religionisque laudem apud omnes sibi fecisset, pluraque inter suos egregie munera obiisset a Paulo V Germanicensis episcopus creatur die XII julii MDCXIV, daturque Gurcensis episcopi suffraganeus: tum & ab eodem pontifice visitator apostolicus Ecclesiæ diœceseosque Labacensis in Carniola ducatu a Salisburgensi metropolita liberæ. Quod dum ille munus impleret, humanis rebus exemptus est Paulus V, cujus locum ac sedem ineunte februario anni 1621 cardinalis Ludovisius Gregorius XV nuncupatus ascendit. Huic Sixtus noster quæ ad Labacensis Ecclesiæ decorem, cleri gregisque reformationem opportuna putaverat, decreta probanda detulit. Quid ille præterea præclarum egerit, quove anno demum obierit nullibi reperio. Hæc ejus opera:

Decreta & statuta visitationis sua in diœcesi Labacensi memorata.

Hagiographia veri Ecclesiastici ex sacris verbis & sententiis instar continuatæ orationis laboriosè contexta auctore F. Sixto Carcano Novocomensi ordinis Prædicatorum episcopo Germanicensi, necnon & illustrissimi episcopi ac principis Gurcensis suffraganeo, Romæ, Typis Jac. Mascardi, sumptibus Andreæ Brugiotti 1621 in 4 pagg. 198: Opus Gregorio XV nuncupatum. Extat Parisiis in Regia E 1917.

Duplex autem cum sit in patriarchatu Antiocheno civitas episcopalis eodem fere nomine gaudens, altera in Isauria sub Seleucia metropoli Germanicopolis dicta, altera in Euphratesia sub Hierapoli Germanicia vulgo *Mercex* nuncupata, utrius fuerit episcopus vellem aliquis doceret. Equidem modus loquendi auctoris istam posteriorem indicat, obstat tamen quod a XII seculo ad archiepiscopalem honorem ascenderit: ne vero priori faveam, quod potius placeret, illud est quod Germanicopolitanus tunc diceretur. Quam difficultatem solæ possunt dirimere tabulæ pontificiæ. Hujus episcopi meminit Fontana in *Theatro*, at omisit Rovetta inter suos scriptores Lombardos.

F. SPIRITUS DE MANTUA.

† 1621. F. SPIRITUS DE MANTUA a patria quæ caput est ducatus ab ea nomen habentis sic nuncupatus, ibidemque ordini cooptatus adolescens, in comitiis ordinis Bononiæ 1615 celebratis theses theologicas cum propugnasset multamque fecisset ingenii sui expectationem simul ac specimen, sacræ theologiæ ibidem ornatus est magisterio, ut legitur in actis. Scripsit

Delle sante reliquie havute dalla città di Colonia Agrippina e della loro traslazione per il giorno 21 ottob. 1621. Considerationi del M. R. P. Frà Spirito da Mantua maestro di theologia dell'ordine de' Predicatori. Altera additur opella hoc titulo: *Sacra Armilla delle sante reliquie traslate di Colonia Agrippina in Vicenza l'anno detto*, Vicentiæ, Fran-

Sec. XVII. cisci Grossi 1621 in 4 pp. 46. Ad calcem subjicitur attestatio harum reliquiarum e sacrario conventus Suzatensis ord. FF. Prædic. & monialium ejusdem ordinis ad Suzatum extractarum, D. Gabrieli a Civena natione Italo, patria Vicentino concessarum data Coloniæ Agrippinæ intra immunitatem ecclesiæ collegiatæ SS. apostolorum, in domo habitationis D. Baltazan Rocca anno Christi nati 1618 ipso ascensionis Domini die 24 maii per F. Cosmam Morelles S. T. D. & conventus Prædic. in civitate Colonienſi præsidem, nec non & ibidem & in partibus annexis hæreticæ pravitatis generalem inquisitorem apostolicum specialiter deputatum. Extat in Reg. Parisien. H 1334, & in Mazarinæa.

P. ANONYMUS ITALUS.

1621. F. Anonymus Italus ex nostris ut conjicio scripsit ac edidit

Costituzioni delle confraternità di S. Agostino, S. Domenico, e S. Francesco di Perugia, Perugiæ 1621 in 4. Extat Parisiis in Regia E 4203.

F. STEPHANUS DE VICARIIS.

1621. F. Stephanus de Vicariis e Garessio in Insubribus ortus, primi nominis theologus, vir auctoritate gravis ac consideratus, in negotiis sancti officii exercitatissimus, quibus diutius præfuerat Anconæ præsertim, Faventiæ, ac Mediolani, a Paulo V Romam accitus est anno MDCVII, & commissarius generalis inquisitionis institutus, exinde ab eodem pontifice ad sedem Nucerienſem, quæ Paganorum dicitur in Principatu citeriori sub Salernitana evectus anno MDCX novemb. 11, quam sapientissime rexit ad annum MDCXXI quo ad superos evolavit. Sic Fontana *in Theat. & Monum.* & Uhgellus *Ital. Sac.* T. VII. Inter scriptores vero recensetur a Rovetta ad 1608, ut a quo prodierint

1. *Tractatus de oneribus clericorum*

2. *Praxis brevis de modo procedendi in sancto officio in causis fidei.*

Qua vero lingua, & ubi typis subjecta, vel an MS solum relicta referre omisit, quod hic addent sui sodales.

F. VINCENTIUS MARIA BELLI.

1621. F. Vincentius Maria Belli Italus theologus apud suos magni nominis anno MDCXXI florebat, quo scripsit ac typis edidit

Vitam B. Luciæ Narniensis ordinis S. Dominici 1621.

F. ANDREAS PEREZ.

1622. F. Andreas Perez Hispanus patriaque Legionensis & professione, Prædicator Generalis conventus Matritensis S. Thomæ, ineunte Christi seculo XVII nomen aliquod sibi dicendo fecit apud populos & scribendo: cujus inter scriptores meminit Fernandez in *Concert. & Rosar.* lib. 9 cap. 29, & Antonius in *Bib. Hisp.* Scripsit ac in lucem emisit

1. *Vida de san Raimundo de Peñaforte*, Salmanticæ, Petri de Tasso 1601 in 8. Quam Diagus noster lib. 3 c. 4 Hist. Comit. Barcinonen. pag. 175 Perezium arguit sibi derivasse ab ea quam ipsemet Diagus eodem anno ediderat.

2. *Sermones de Quaresma*, Pinciæ, Franc. de los Rios, sumptibus Ant. Bazque 1621 in 4 pp. 629.

3. *Sermones de los santos*, Ibidem, Hieron. Mutillo 1622 in 4.

4? Eidem ait Antonius citatus apud suos ascribi historiam ingeniosam, cui titulus *La Picara Justina* cùm junior esset confictam, quam editio Francisco Ubedæ Toletano tribuit.

F. ANTONIUS FEO.

1611. F. Antonius Feo Lusitanus patria, professione Olisiponensis ineunte seculo XVII claruit Ecclesiastes in scripturis sacris interpretandis eruditus, & inter ætatis suæ eloquentissimos celebratus, hincque in cap. gen. Parisiis MDCXI prædicator generalis acceptatus. Obiit anno MDCXXII teste Fernandez *Histor. del Rosario*, editis prius in lucem suis concionibus:

1. *Tratados Quadragesimais e da Paschoa*, Olisipone, Georgii Roderici 1612 in fol. Hos e Lusitano vernaculo *Hispane* vertit F. Franciscus Moragus ordinis Mercedis hoc titulo: *Tratados Quadragesimales y de la Pascua*, Pinciæ, Jo. de Rueda 1614 in fol. T. I pp. 286: T. II pp. 280. Idem feciſſe Thomam Antillon Albarracinensem Ilerdæ testatur Antonius *Bibl. Hisp.* Sed & *Gallice* reddidit noster Raimundus de Hezecques, Parisiis, Nivelle & Cramoisy 1618 in 8. T. I pp. 1123: T. II pp. 1200.

2. *Tradatos das festas y vidas dos santos apostolos y da santa Cruz*, Olisipone, Petri Crasbeeck 1612 in fol. pp. 571. Hos etiam ut & sequentes *Hispane* reddidisse Alphonsum Mexia Galeote Beatiensem narrat idem Antonius & edidisse, Beaciæ, Mariani de Montoya 1617 in fol. Prius prodierant Barcinone, Laurentii Deu 1614 in 4 pp. 736.

3. *Tratados das Festas y vidas dos Evangelistas, martires, confessores, y virgines, y santos da ordem dos Pregadores*, Olisipone 1615 fol. pp. 606 apud Georgium Rodriguez

4. *Sermoẽs de nossa Senhora*, Ibidem 1615 in fol. Sic Antonius citatus.

F. ANTONIUS ROZADO.

1612. F. Antonius Rozado Lusitanus patria ortuque Mertulanus, regiique conventus *da Batalha* seu de Bello dicti professus, S. officii Portuensis commissarius ac visitator, S. T. magister, moralisque theologiæ professor anno MDCXXII claruit apud suos pietatis ac religionis studio commendandus. Edidit

1. *Sermoes V y tratados VI del SS. Rosario e sobre el cantico da Nossa Senhora*, In Porto, Jo. Rodriguez 1622 in 4 pagg. 472.

2. *Destruiçam de Hierusalem*: qui tractatus citatur ab archiepiscopo Bracharensi D. Roderico de Acuña cap. 27 pag. 127 *De Prim. Brachar.* Hujus auctoris meminit Antonius *in Bib. Hisp.*

F. DAMIANUS A FONSECA.

1611. F. Damianus a Fonseca gente Lusitanus & origine, exeunte prope seculo XVI natus, quo Philippus II Hispaniarum rex armis Lusitaniam occupavit atque subegit. Qua occasione adolescens ille in Hispaniam Valentiamque Editanorum se contulit studiorum causa, ubi & ordini nomen dedit Valentini conventus alumnus, tantumque ingenio moribusque claruit, ut ad præcipuos in ordine gradus & honores promoveri facile promeruerit. *Vir est*, (inquit de eo F. Jacobus Bleda O. P. lib. 8 c. 20 *De justa Maurorum expulsione* pag. 946) *F. Damianus a Fonseca patria Lusitanus Valentinique FF. Prædicatorum conventus filius omnino doctissimus, supremoque in ordine loco positus, plurimarum eximiarumque animi dotum laude conspicuus, quem ceu parentem optimum*

optimum filium ego ſemper colui &c. Romam vocatus cardinalis Ubaldini theologus primum, tum F. Ludovici Yſtella Valentini ſacri palatii magiſtri, cui eum magnæ & præclaræ animi dotes præter ipſam ejuſdem utriuſque profeſſionis affinitatem, egregie commendabant ſocius aſſumptus, oneriſque particeps, ei adhæſit ad annum MDCXIV. Vita functo Ludovico miſſus fuit Damianus a magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco in Poloniam commiſſarius generalis anno MDCXIX, cujus auctoritate ſuborta quædam in ea provincia tanta dexteritate & æquitate compoſuit diſſidia, ut quæ ſancita fuerant ab eo pacis & concordiæ capitula, communibus provinciæ totius in congregatione Varſavienſi die XV octobris anni MDCXIX ſpecialiter & canonice adunatæ votis comprobata fuerint & in ipſo capitulo generali Mediolani MDCXXII denuo confirmata, quem proinde attigiſſe ſaltem Chriſti annum ex eo colligimus. Quo verò demum ille diem ſuum obierit anno & loco cùm nullus referat, alii forte nos & inquilini gentileſve docuerint. Scripſit

Juſta expulſion de los Moriſcos de Eſpaña con la inſtruccion, apoſtaſia y traycion dellos, y reſpueſta a las dudas que ſe offrecieron a cerca deſta materia, Romæ, Jacobi Maſquardi 1612 in 8 pagg. 478. Nuncupavit auctor Franciſco de Caſtro regis catholici legato. Extat Pariſ. in Bib. Reg. O. 692. At prius ex MS ſuo Hiſpano Italice reddi curaverat, & ediderat hoc titulo:

Del giuſto ſcacciamento de' Moreſchi da Spagna libri ſei dal P. Damiano Fonſeca dell' ordine de' Predicatori tradotto dal Spagnuolo in Italico da Coſimo Gaci, Romæ, B. Zannetti 1611 in 4. Extat ibidem O 372.

Ejus cum laude meminerunt *Acta cap. Gen. Pariſ.* 1611 in quo ad magiſterium promotus: ſed & Fernandez in *Concert. Predic.* & Allatius in *Apibus Urbanis*: uterque tamen deluſus, cùm ex Italico Hiſpanice tranſlatum dicunt: cùm contrarium ex ipſis editionibus conſtet.

F. DIDACUS GUGLIADUS.

1622. F. DIDACUS GUGLIADUS apud Fontanam in Monumentis ad annum Chriſti MDCXXII p. 600 citatur, ceu qui ſcripſerit opus hoc titulo:

Continuatio Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ chriſtianæ religionis apud Japones.

Quam proinde Romæ in archivo magiſtri ordinis ſaltem MS. viderit.

F. DOMINICUS DE GRASSIS.

1622. F. DOMINICUS DE GRASSIS Neapolitanus ſacræ theologiæ magiſter, conventus S. Dominici Neapoli ut videtur profeſſus, cujus in cap. gen. Mediolani anno MDCXXII Tit. *De provincia Regni* eſt mentio, pronunciavit, ſcripſit ac edidit

Orationem funeralem in obitu illuſtriſſimi & reverendiſſimi domini D. Thomæ de Avalos de Aquino, Franciſci Ferdinandi Vaſti ac Peſcaria marchionis filii, patriarchæ Antiocheni, Neapoli, Secundini Roncalioli 1622 in 4 pp. II. Extat Pariſiis in Mazarinæa. Pr. *Laudaturus S. Hieronymus Paulam Romanam affirmavit &c.*

Refert auctor Thomam de Avalos S. Thomæ a parentibus voto oblatum, & veſte Dominicana in puericia indutum: cardinalatum ſibi ope parentum obtentum detrectaſſe, & anno ætatis LI in paralyſim incidiſſe, trimeſtrique toto cum morte luctantem, tandem ſancte obiiſſe, & ſepulturam in cœnobio S. Thomæ, quod ipſe a majoribus ſuis inchoatum abſolverat & ornarat, elegiſſe, non cum decenti pontificiarum inſularum pompa, ſed in habitu ordinis Prædicatorum. Magiſtro ordinis Seraphino Sicco orationem auctor nuncupavit. Hunc omiſit Toppius in Bibl. Neap. & qui copioſas additiones adjecit. SEC. XVII.

F. HIERONYMUS MEDICES.

† 1622. F. HIERONYMUS MEDICES Umber Camers patria, profeſſione verò Anconitanus, philoſophiam & theologiam in variis provinciæ ſuæ Lombardiæ ſtudiis, ac demum in gymnaſio Bononienſi profeſſus eſt: magiſterii exinde honoribus & laurea decoratus, & approbatus in actis capituli generalis Pariſiis anno MDCXI habiti, generalis jam tum Mantuæ ſacri fidei tribunalis erat cenſor, & in hujus civitatis cœnobium filiationem, ut aiunt, ſuam transferri obtinuit in actis cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII celebrati. Vir fuit ſtudioſiſſimus, & laborioſiſſimus, ſanctique Thomæ doctrinæ mirum affectus, quam ut incipientibus & ad veram ejus intelligentiam aſpirantibus faciliorem & clariorem redderet, opus confecit hoc titulo:

Summæ theologiæ S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici formalis explicatio, qua omnia argumenta quæ in ſingulis articulis tractantur, non modica claritate formantur & explicantur, argumentorumque reſponſiones explicatæ ad ipſorum partes apte accommodantur. Scipioni cardinali Burgheſio opus ab auctore nuncupatum: *Primam partem* finivit anno MDCXI die XXI decembris, ætatis verò XLII, Mantuæ in ædibus inquiſitionis. *Primam Secundæ* finivit anno MDCXIV die XXI junii, ætatis XLIV cum menſibus quinque. Utraque prodiit Venetiis, Ambroſii & Bartholomæi Dei fratrum 1614 in 4.

Secunda Secundæ prodiit ibidem 1617 in 4.

Tertia pars, Salodii, Bernardini Lantoni 1622 in 4.

Supplementum eadem ratione finivit auctor anno MDCXX die XXX ſeptembris, ac typis mandari ſenatus Venetus permiſit anno ſequenti 1621 menſe februario. Extat hæc editio integra Pariſiis in Regia D 713.

Eadem Summa rurſus edita fuit Venetiis in 8. Verum editio longe accuratior & elegantior agente Jacobo Quetif hujus bibliothecæ auctore præcipuo prodiit Pariſiis, Simeonis Piget 1657 in fol. Tomis quinque. In qua nimirum prioris editionis Venetæ menda quæ irrepſerant pene innumera diligenter ſunt expurgata, omiſſæ SS. Patrum, philoſophorum & juris utriuſque citationes ſuis locis reſtitutæ: prætermiſſæ identidem objectiones aut ſolutiones inſtauratæ, generalis demum index alphabeticus adjectus. Acceſſerunt præterea illuſtria virorum eruditorum doctrinæ S. Thomæ elogia, & Baſilii Pontii Eremitæ Auguſtiniani de SS. Auguſtini & Thomæ doctrina judicium Salmanticenſe pluries antea ſeorſim editum. Opus Antonio cardinali Barberino nuncupatum.

F. HYACINTHUS ORFANEL.

† 1644. F. HYACINTHUS ORFANEL Aragonus piis honeſtiſque parentibus Janæ Valentinæ ditionis oppidulo natus anno MDLXXVIII die VIII novembris patre nomine Gaſpare, matre Maria Salome de Paredes, ordinem adoleſcens Barcinone amplexatus eſt, ac pietate, diſciplina, morum innocentia omnibus ſe præſtitit amabilem. Vix ſtudiorum curſum compleverat, cùm fidei propagandæ ſtudio ardens, ad inſulas Philippinas mitti obtinuit circa annum MDCV, vixque Manilam pervenerat, cùm Japonica urgente miſſione, in vaſtiſſimum illud regnum trajicere juſſus eſt, eoque jam pervenerat anno MDCVII. Lingua brevi comparata, verbo Dei prædicando to-

Sec. XVII. tum se dedit, velutique sibi proprium sumsit pauperibus & rusticis evangelizare. Quot labores exantlarit, quæ pericula, quasve persecutiones sustinuerit, vicos & castella regnorum præsertim *Arima*, *Fixen*, *& Satzuma* peragrando cum ingenti ubique fructu, quindecim circiter vel etiam sexdecim annorum spatio narrat nostræ Philippinarum provinciæ historicus Didacus Aduarte de eo legendus passim, ac præsertim lib. II cap. XXI & seqq. ubi illustre martyrium refert, quo cum sex ordinis Prædicatorum sacerdotibus, plurimisque aliis tum evangelii ministris, tum Japonibus christianis fidem suo sanguine sancivit insignis Christi præco & apostolus lento igne assatus anno MDCXXII. Ejusdem cum laude meminere noster Melchior Mançano de Haro *Historia del insigne martyrio, que diez y siete religiosos de la orden de santo Domingo padecieron en el Japon* cap. 35 fol. 64, Fernandez *Historia Ecclesiastica de nuestros tiempos* p. 289, & Antonius Bibl. Hisp. Scripsit

Historia Ecclesiastica de los successos de la christiandad de Japon desde el año de MDCII, *que entro en el la orden de Predicadores hasta el de* MDCXXI. *Anadida hasta el fin del año* MDCXXII *por el padre Fray Diego Collado*, Matriti, viduæ Alfonsi Martini 1633 in 4. Extat Parisiis in Regia D 1360. Hoc opere usum se profitetur citatus Didacus *Aduarte*.

Prologum addidit Colladus laudatus, in quo epistolam dicti Orfanelli Francisco Hurtado ord. Prædic. scriptam refert, & e carcere Omuræ anno MDCXXI die XX augusti datam, qua historiam relatam testatur se cum antiquioribus ordinis in Japonia missionariis in carcere vinctis ibidem communicasse, & ex eorum fideli relatione emendasse & auxisse. Sed & quædam ejus capita informationibus in ordine ad canonizationem horum martyrum Japonensium summo pontifici oblatis, & Romæ typis Cameræ editis anno 1675 in fol. a p. 48 ad 61 inserta referuntur. Extant in Regia H 383.

F. JACOBUS BLEDA.

1622. F. JACOBUS indigenis *Jaymus* BLEDA gente Aragonus, Algemisii regni Valentini oppido natus, fidei religionisque zelo plurimum ætate sua inclaruit: deprehensa enim Moriscorum vafritie, simulatione, perfidia, tantumque amovere cupidus ab Hispania nefas, haud illautum quo jam fruebatur, fungebaturque cum laude sacerdotium abjecit, ac Prædicatorum ordinem, cui sua primum ab institutione salutis animarum zelus, & cura fidei commissa est elegit, adultaque ac florente adhuc ætate seculo jam inclinante XVI Valentinæ nostræ familiæ nomen dedit. Virum mox sese omnino exhibuit apostolicum ac pro fide ardentissimum, sæpius allocutus ipsum Hispaniarum regem catholicum, aulæque principes & administros de Moriscorum causa: horumque ferre non valens adversus Christum, venerabileque ejus corporis & sanguinis sacramentum, cùm vel inviti coguntur adesse missæ sacrificio, vesaniam & impietatem, semel iterumque ac tertio Romam petiit, ac summi pontificis in eos excitavit æquitatem ac pietatem: ac primo quidem anno MDXCI Gregorium XIV adiit Moriscorum Hispaniæ denunciaturus abominationes, iterumque Valentia Romam anno MDCIII ad Clementis VIII pedes eadem Moriscorum impietatis causa accessit: tertio tandem sub Paulo V Rom. Pont. relicta patria pedibus ejusdem pontificis Romæ advolutus eidem ac sanctæ universalisque Romanæ inquisitionis patribus purpuratis ac tribunali multiplices eorum accusavit errores, impietatesque detexit & exposuit sibi prope cognitas, ut qui annis multis apud eos vixerat, & ad fidem revocare incassum desudarat. Nec voce contentus adversus horum impietatem atque blasphemias aut apud regem & principes intervention agere, sed & calamo styloque adorsus est. Hæc verò sunt ejus opera:

1. *Libro de la confradia de la Minerva, en el qual se escriven mas de dozientos y cinquanta milagros del SS. sacramento del altare. Van juntamente unos tratados del aparejo, que se requiere para la sigrada comunion, y para oyr missa: y Tratado de las indulgencias de la cofradia, y bulas que concedieron los SS. pontifices a la cofradia del sacramento*, Valentiæ, Pet. Patr. Mey & Baltaz. Simon 1600 in 8 pp. 445. Extat Parisiis in Regia H 2497, 1.

Hunc jam ab anno 1591 scripserat adversus Maurorum impietatem, ut ipsemet refert in opere mox citando cui titulus *Defensio fidei*.

2. *Quatrocientos milagros y muchas alabanças della santa Cruz, con un tratado de las cosas mas notables desta divina senal*, Valentiæ, Patritii Mey 1600 in 8 pp. 601. Et hic liber adversus Maurorum crucis derisiones. Extat in Regia H 2497, 2.

3. *Defensio fidei in causa Neophytorum sive Moriscorum regni Valentiæ, totiusque Hispaniæ*, Valentiæ, Jo. Chrysostomi Garriz 1610 in 4. Extat in Regia O 372. Jam ab ineunte seculi hujus exordio opus istud egregium F. Hieronymi Xaviere tum Aragoniæ provinciæ prioris provincialis, magistri postea ordinis auctoritate probatum fuerat anno MDCI, regique catholico posthodum ab auctore ipso MS oblatum anno MDCIV: cujus jussu demum ejecta solemni edicto Matriti die IX dec. MDCIX dato tota Hispaniarum ditione ad sexies centena millia & amplius capitum Moriscorum a decemb. MDCIX ad octob. anni sequentis usque. Porro in eo pag. 445 sic de se auctor: *Ideoque cum essem sacerdos, & possiderem beneficium curatum in seculo, reliqui omnia & elegi hanc religionem* (Prædicatorum) *ut melius atque expeditius possem incumbere in hanc fidei defensionem in isto sacro ordine, cujus proprius titulus, encomium & appellatio est* Defensio fidei, *ut pro foribus conventuum inscribitur*. Eodem libro pag. 112 inseruit libellum supplicem a se Paulo V oblatum maio mense MDCVIII, in quo meminit aliorum prius a se Gregorio XIV anno MDXCI & Clementi VIII MDCIII oblatorum: pagina vero 454 primum huic Clementi a se oblatum etiam edidit.

4. *Tractatus de justa Moriscorum ab Hispania expulsione.* Quædam est apologia præcedentis iisdem typis edita. Pag. 563 Algemesii natum & baptizatum se docet. His autem tractatibus plurimum usus est postea noster Damianus a Fonseca de quo supra pag. 424 in opere suo similis argumenti Italice scripto.

5. *Coronica de los Moros de España*, Valentiæ, Philippi Mey 1618 in fol. pp. 1072. Extat in Regia O 72.

6. *Vida y milagros del glorioso San Isidoro el labrador hijo, abogado, y padron de la real villa de Madrid por Juan diacono arcediano de la misma villa con Adiciones por el P. presentado Fray Jayme Bleda predicador general de la orden de Predicadores, y Calificador del santo officio de la inquisicion de Valencia in dos libros &c. Va al fin un tratado de la vida y milagros de la sierva de Dios Maria de la Cabeça unica muger de nuestro santo &c.* Matriti, Thomæ Junti 1622 in 4. Extat in Regia O 451. Excerpserunt in Actis SS. ad XV maii.

Quo demum anno noster vivere desierit hic Bleda loco & modo hactenus incompertum mihi:

Digitized by Google

Valentiæ tamen apud ſuos obiiſſe jam ſenio meritiſque gravem, ſaltemque poſt annum MDCXXII ambigimus nihil: de quibus æquales gentileſque ſui certiora nobis proferant. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. Fernandez *Hiſtor. del Roſar.* Fontana in *Monum.*

F. JOHANNES GONCALES DE ALBELDA.

† 1622. F. JOHANNES GONÇALES DE ALBELDA vel *Alvelda* Navarrete in Hiſpania natus diœceſis Calaguritanæ oppido, Salmanticæ junior in regio S. Stephani conventu ordini cooptatus eſt, ibique die XVIII januarii MDLXXXV vota ſua Domino nuncupavit. Qui cùm ingenuis eſſet moribus ac ingenii perſpicaciſſimi ſuos inter æquales & condiſcipulos plurimum emicuit, quaſque didicerat, aliis diu tradere juſſus eſt variis in provinciæ ſuæ Hiſpaniæ locis & domibus, humanas divinaſque literas. Inde Romam accitus a magiſtro ordinis F. Auguſtino Galaminio anno MDCVIII electo, collegii S. Thomæ ad Minervam regens inſtitutus eſt primarius in actis ipſis cap. gen. Rom. MDCVIII. Ex quo colligas eos ſe in Hiſtoria congregationum de auxiliis ſub Clemente VIII & Paulo V peregrinos probare, qui hunc Johannem noſtrum Thomæ de Lemos ſocium dant, & unum de diſputatoribus fingunt, cùm illæ congregationes jam a Februario MDCVI finitæ eſſent tribus annis circiter priuſquam ille Romam accederet. Triennio ſuo exacto in Hiſpaniam reverſus, primariam theologiæ cathedram in Complutenſi academia a duce de Lerma in gratiam ordinis erectam obtinuit anno MDCXII, quam cum laude rexit ad MDCXXII, quo abiit e vivis teſte noſtro Fernandez *Hiſt. del Roſar. lib.* 9, cùm prius typis ediditſet

Commentariorum & diſputationum in primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino volumina duo, Compluti, Joannis Gratiani 1621 in fol. T. I a quæſt. 1 ad 25 pp. 987: T. II ſequentes ad 43 pp.

Alteram editionem laudat Nic. Antonius in *Bib. Hiſp.* Neapoli 1637 in fol.

De eo legendus noſter Jacobus Hyacinthus Serry *Hiſtor. congregat. de auxiliis* col. 608 & 767, ubi eos egregie revincit, qui hunc auctorem quid habere aut communi Thomiſtarum ſententiæ de efficacia gratiæ contrarium, aut Molinianæ doctrinæ conſonum finxerunt.

F. JOHANNES DE MERCADO.

1622. F. JOHANNES DE MERCADO Americanus, Peruanus natione, ordini nomen dedit in patria, morumque puritate & auſteritate vitæ plurimum claruit. In oratione prope continuus ac effuſus erat, ad quam ſibi facilem viam fecit aſſidua τῆ μελέτῃ Ludovici Granatenſis operum atque doctrinæ tractatione & familiaritate: dolebatque tanti viri lucubrationes adeo chriſtiane vivere amantibus utiles, in Hiſpania natas, orbi fere univerſo varia linguarum interpretatione communes, unis Indorum ſuorum quorum ipſe ſalutis inſtabat operi, otioſas eſſe populis. Cùm ergo annis pluribus apud Indos animarum curam habuiſſet, eorumque linguam optime compertam haberet, in eorumdem utilitatem & commodum ſcripſit

Compendium operum venerabilis Fratris Ludovici Granatenſis ordinis Prædicatorum Indorum idiomate generali Peruano. Quod opus in lucem edi publicam Patres provinciæ Peruanæ in comitiis Limæ 11 octob. MDCXXI coacti ſpeciali ſancierunt ordinatione Actis inſerta.

Non multum poſtea vixit auctor in conventu civitatis de Cuzco: nam acta capituli provincialis ſequentis 11 octob. MDCXXV ibidem habiti cum inter pie defunctos ab ultimo capitulo recenſent: de quo videndus noſter Joannes Melendez T. III *Hiſt. Prov. Peruan.* Lib. 1 c. 17 & 18, & T. II lib. 4. c. 1. Sec. XVII.

F. JOHANNES NYS.

F. JOHANNES NYS Belga, patria profeſſione Antwerpienſis vir pius & gravis tironibus in religione inſtituendis diu applicitus eſt Antwerpiæ primum, tum & Coloniæ a F. Thoma Marino per Germaniam magiſtri ordinis commiſſario delegato accitus: fuit etiam F. Coſmæ Morelles in diœceſi Colonienſi inquiſitoris per tractum Rheni vicarius generalis; diem obiit tandem ſuum Coloniæ Agrippinæ XIII octob. MDCXXII, poſtquam ediderat hoc titulo: * 1622.

1. *Speculum parvum religioſorum* collectum ex B. Humberti magiſtri ordinis V epiſtola *de tribus votis religionis eſſentialibus*, S. Vincentii Ferrerii *vita ſpiritualis*, & ex dialogo S. Catharinæ de Senis *de acquirenda vera perfectione.* Adjecit *quotidianum novitiorum exercitium*, Antwerpiæ, Cornelii Vershuven 1616 in 12: Auctum, Coloniæ, Petri Henningi 1619 in 12.

2. *Vita & miracula S. Patris Dominici Prædicatorum ordinis primi inſtitutoris figuris æneis* XXXIII *expreſſa*, Antwerpiæ. Incidit & excudit Theodorus Van Galle 1611 in 8. Cuilibet tabulæ Tetraſtichon Latinum & ad calcem opellæ: *Expoſitionem brevem imaginum* in aliis idiomate Belgico in aliis Gallico addidit Johannes Nys.

3. *Vita D. Thomæ Aquinatis Othonis Væni ſculptoris ingenio & manu delineata figuris æneis*, Antwerpiæ, ſumptibus Othonis Væni 1610 in fol. Opus F. Inacho de Brizuela a confeſſionibus & conſiliis Alberti archiducis nuncupatum. Noſtri Johannis curis prodiiſſe aſſerit F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* MS, quem hic excipio.

4. *F. Joannis Nyder opus de reformatione religioſorum* curavit edendum Antwerpiæ teſte noſtro Bouquetio in proœmio operis.

F. JOHANNES DOS SANTOS.

† 1622. F. JOHANNES DOS SANTOS vel *de Sanctis* Luſitanus patriaque & profeſſione Eborenſis vir religione, pietate & doctrina clariſſimus, ſalutis animarum in primis ſitientiſſimus, quo ardore ſuccenſus in Aphricam Orientalem, Mozambicam, Æthiopicaque regna ac Sofalæ regnum ducentis a Mozambica prope leucis diſſitum trajecit ac penetravit. Annos undecim ſolidos in iis regionibus impendit, novis chriſtianorum coloniis erigendis, inſtituendiſque ordinis ſui ſeminariis totis viribus incumbens: unde poſt innumeros pro fide exantlatos labores in patriam circa MDCVII reverſus, ut ſodales ſuos ad eam Chriſti vineam excolendam excitaret, ſcripſit ac edidit hoc titulo:

Ethiopia Oriental e varia hiſtoria de couſas notaveis do Oriente &c. impreſſa no convento de ſanto Domingo da Evora, Manuelis de Lyra 1609 in fol. I P. pp. 280: II P. pp. 244.

Opus ſingulare, lociſque ac urbibus in ſacra ſcriptura deſignatis agnoſcendis non parum utile. Extat Pariſ. in Mazarinæa, & apud D. Legrand abbati d'Eſtrées regis chriſtianiſſimi Ludovici XIV apud Portugalliæ regem aliàs legato ab eleemoſynis, a quo munus accepi.

Hoc edito ad caros ſuos Æthiopes reverſus iis ad fidem adducendis & doctrina chriſtiana imbuendis ac inſtituendis deſudabat etiamnum anno MDCXXII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez

Sec. XVII. in Concert. & *Hiſtor. del Reſar.* fol. 201 a, ac *Hiſtor. Eccleſ. de nueſtros tiempos* p. 240, Ludovicus Souſa *Hiſtor. prov. Portug.* P. III p. 351 & aliâs, Pius P. I p. 594, Antonius Bibl. Hiſp. Joannes de Brito Theat. Luſit. Litter. MS. Prodiit prædicti operis quædam pars *Gallice* verſa hoc titulo:

Hiſtoire de l'Etiopie Orientale traduite du Portugais du R. P. Jean dos Santos religieux de l'ordre de S. Dominique par le P. Gaetan Charpy Maconnois Teatin, Pariſ. 1684 in 12. Extat in Regia O 1531. Ibid. 1688 in 12.

F. JOHANNES MARIA DE GAREXIO.

* 1621. F. JOHANNES MARIA DE GAREXIO ſic a patria principatus Pedemontani oppido haud ignobili nuncupatus, ibidemque ordinem profeſſus, vir religione & eruditione commendatus, ſacræ theologiæ magiſter in actis capituli generalis Oliſſipone anno MDCXVIII acceptatus, a Roverta inter Lombardiæ ſcriptores recenſetur ad 1622, ceu qui MS & in domo ſua Garexiana ſervata reliquerit hæc ingenii ſui monumenta:

1. *Super totam naturalem philoſophiam, præſertim ſuper libros de anima commentaria.*

2. *Super totam primam partem Summæ S. Thomæ commentaria, & in ſingulos ejuſdem tractatus quæſtiones.*

3. *Super tertiam partem ejuſdem Summæ commentaria & quæſtiones, at non complete de ſacramentis.*

F. LUDOVICUS FLORES.

* 1622. F. LUDOVICUS FLORES natione Flander, patria Gandavenſis, cum parentibus in Hiſpaniam, tum & cum iiſdem in Americam navigavit, ibidemque Mexici ordinem amplexus eſt & profeſſus. Studiis peractis ardore propagandæ fidei ſuccenſus miſſionem ad Philippinas ambivit & obtinuit. Vix Manilam appulerat, cùm ad Novam Segoviam deſtinatus eſt, qui eam inſulæ regionem incolentes infideles catechizaret, eique miniſterio pluribus annis deſudavit nec ſine fructu. Manilam exinde revocatus, otio ſancto aliquandiu potitus eſt, at cùm ex Japonia nova veniſſent plurium ex noſtris in eo regno pro Chriſto victorum, palmæ martyrii ipſe quoque deſiderio æſtuans, eo annuente ſimul & jubente ſuperiore ſe contulit. Quæ gravia paſſus ſit in ea navigatione, quî a Batavis piratis captus, & ab iiſdem *Nangazaqui* biennium & amplius in mendicitate & ferro detentus, quî tandem ab iiſdem imperatoris Japonum miniſtris traditus, fuſe refertur in *Hiſtor. Prov. Philipp.* T. I lib. 2 cap. 18 & ſequentibus, quam conſulat lector curioſus. Addo ſolum capitis damnatum, & igne vivum combuſtum glorioſo martyrio vitam Chriſto reddidiſſe XX aug. MDCXXII. Ejus meminit in *Bibl. Hiſp.* Antonius, qui aſſerit ſcripſiſſe

Relacion de los ſuceſos de la chriſtiandad del Japon haſta 24 de maio del año 1622. Quæ, inquit, MS ſervabatur in Bibl. Laurentii Ramirez de Prado, teſte Antonio de Leone in *Bibliotheca Orientali.*

F. PAULUS DE BLANCHIS.

* 1622. F. PAULUS DE BLANCHIS Venetus Muriani natus & ibidem in S. Petri martyris æde ordinem profeſſus ſeculo XVII adoleſcente doctrina ut & pietate claruit. Ejus meminit Roverta ad 1623, ac docet ſcripſiſſe opus ac typis commiſiſſe hoc titulo:

Diſceptationes de difficilioribus materiis caſuum & dubiorum occurrentium in conſcientia: de pœnitentia, de negotiatione, de bello publico & privato, Venetiis 1622: Iterum ibidem 1630 in fol.

F. PAULUS DE GAREXIO.

* 1622. F. PAULUS DE GAREXIO ſic a patria inſigni ad Tanaram amnem caſtello (de quo Leander Albertus *deſcriptione d'Italia* in Lombardia Ciſpadana fol. 308 b) nuncupatus, inſignis theologus inquiſitorem agebat Bononiæ anno MDCXX, & in deregendis ac puniendis quibuſdam iconomachis, qui paſſim per omnes hujus urbis baſilicas, occulte tamen imagines B. Virginis deturpabant, & ſtercore inficiebant, ſtrenue partes ſuas egit. Quæ luculenter & eleganter deſcribit Co. Ridolfus Campeggi libello a ſe edito hoc titulo, *Racconto degl' Eretici Iconomiaſti giuſtitiati in Bologna*, Bononiæ, Peregrini Golfarini 1622 in 8 pp. 128, quem libellum vidi ac legi Pariſiis in Regia, & quem adeat lector curioſus. Hic Paulus a Fontana in Theatro agnominatur *de Vicariis de Garexio*, & inter inquiſitores Bononienſes recenſetur ad 1609, nec ei ſucceſſor datur ante 1643. In actis capituli generalis Pinciæ anno MDCV ejus magiſterium approbatur, in actis verò cap. gen. Bononiæ anno MDCXV habiti dicitur inquiſitor Bononienſis, & eidem affuit pro provincia utriuſque Lombardiæ diffinitor. Sed mirum a Fontana in monumentis omiſſa acta inquiſitionis horum Iconomachorum & eorum ſupplicii, quæ tamen fuerunt celeberrima. Itaque inter opera recenſenda viſa ſunt

Acta hujus inquiſitoris. Quæ in archivo ſancti officii Bononiæ aſſervari non dubitamus, niſi Romam ad ſacram congregationem miſſa ac delata fuerint.

F. PAULUS PICUS.

† 1622. F. PAULUS PICUS Biturgiæ vernacule *Borgo di San Sepolcro* natus, & domus Romanæ S. Mariæ ſuper Minervam alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, vir egregius, congregationis indicis ſecretarius a Gregorio XIV papa inſtitutus eſt circa initia anni MDXCI, quo in munere cùm ſummis pontificibus Gregorio dicto, Clementi VIII ac Paulo V utilem ſe ac fidum miniſtrum probaſſet, ab ultimo nempe a Paulo V ad Eccleſias Vulturarienſem & Montis Corvini ſub Beneventana ſimul adunatas promotus eſt anno MDCXIII die XV julii, paſtoriſque vigilantiſſimi officiis novem circiter annis perfunctus tranſivit ad meliora anno MDCXXII. Ejus curis prodiit

Index librorum prohibitorum cum regulis confectis per Patres a Tridentina ſynodo delectos, auctoritate Pii IV primùm editus, poſtea verò a Sixto V auctus, & nunc demum auctoritate Clementis VIII recognitus & publicatus: inſtructione adjecta de exequendo prohibitionis decreto, deque ſincere emendandi & imprimendi libros ratione, Romæ, typis Cameræ 1596 in 8. pp. 64. Extat Pariſiis in Regia Q 764.

F. PHILIPPUS GUIDI.

1622. F. PHILIPPUS GUIDI Etruſcus provinciæ Romanæ alumnus, patriam ſuam Florentiam, & conventum ibidem S. Marci, cujus erat filius, præclaris ſuis dotibus exornavit. Summus enim ſua ætate theologus audiit, ſacraſque litteras annis pluribus interpretatus eſt cum plauſu, vir præterea gravis, modeſtus, moribus ſinceris, in conſiliis prudens, ideoque ſuperis & imis acceptiſſimus. Florebat jam vergente ad ſenium ſeculo XVI, quo con-

Digitized by Google

feſſarium agebat apud ſanctimoniales ordinis Prati ad S. Vincentii morantes, fuit etiam a ſereniſſima principe Urbini allectus conſcientiæ arbiter. Licèt autem ejus meminerit Altamura ad 1591, quo die ſecunda februarii mortua eſt B. Catharina de' Ricci, quam in vitæ ſpiritualis exercitis direxit, eum ad MDXXII prorogamus, quem annum attigiſſe conjicimus, cùm typis tum prodierit, quam ſcripſit

Vita della Beata ſuor Caterina de' Ricci religioſa dell' ordine di ſan Domenico nel monaſtero di ſan Vincenzo de Prato, Florentiæ 1622 in 4. Prodiit rurſus ibidem 1641 in 4. Extat Romæ in Barberina.

F. RAIMUNDUS DE AMICO.

1622. F. Raimundus de Amico Siculus, Netinus patria & profeſſione, vir fuit muſicæ callentiſſimus, & inter ejus artis peritos ſuo ævo clariſſimus. Florebat adulto jam ſeculo XVII, ediditque

Delli motetti ad una, due, tre, e quattro voci libro primo e ſecondo, Meſſanæ, Petri Brean 1621 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore Bibl. Sic. P. II pag. 196.

F. RAPHAEL CERASO.

1611. F. Raphael Ceraso Parthenopæus, in cœnobio S. Petri martyris Neapolitano ordinem profeſſus, vir omnium partium, philoſophus inſignis, præſtantiſſimus theologus, ac inter celebriores ævi ſui concionatores laudatus, ſacras in gymnaſio S. Dominici litteras primarius lector interpretatus eſt, magno etiam externorum ſecularium & regularium concurſu & plauſu, nullis laboribus parcens ut egregios inſtitueret diſcipulos. Annis quibuſdam monachis Caſſinenſibus S. Severini theologiam prælegit, tum in univerſitate Caïetana cenſu publico ſupra ſolitum conductus publicus profeſſor, tanta fama id munus implevit, ut primas in eo genere reportare vulgo diceretur. Ibidem obiit immaturo fato anno MDCXXII die XXII julii, titulo tum in ordine baccalaurei inſignitus, ac viris omnium ordinum ſpectatiſſimis parentantibus in æde noſtra Caïetana ſepultus. Hæc ejus habentur:

Curſus philoſophicus, & Tractatus plures theologici MS in bibliotheca S. Dominici Neapoli ſervati, qui jamjam ab auctore prælo dandi recognoſcebantur, ni mors obſtaſſet. Sic Vallius in Compendio p. 304, & Toppius in Bibl. Neapol.

F. SERAPHINUS BANCHI.

1622. F. Seraphinus Banchi Etruſcus, Florentinus patria, conventus vero Feſulani alumnus, juvenis ſuperiorum nutu Lutetiam venit, optimamque & gentilem ille Mecœnatem in Catharina Medicea Francorum regis Henrici II conjuge nactus, ejus ſumtibus & liberalitate in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiis operam dedit, jamque agones ſcholaſticos a *tentativa*, ut aiunt, inceperat, cùm mortua quinta januar. MDLXXXIX regina ſtudiorum ſuorum alipte in patriam reverſus eſt. Ut vir erat induſtrius Ferdinandi I magni Etruriæ ducis æſtimationem & affectum ſibi conciliavit, a quo miſſus eſt in Galliam tum in partes & adverſa ſtudia ſciſſam, quem exitum res habituræ eſſent exploraturus. Aderat verò Lugduni anno MDXCIII, cùm eo advenit Petrus Barrius vel Barrierius Gallice *de la Barre* Aurelianenſis ex nauta miles XXVII annos natus, qui communicato cum duobus ſacerdotibus ſecularibus & uno Capucino de Francorum rege chriſtianiſſimo Henrico IV occidendo conſilio, ipſum etiam Seraphinum noſtrum poſtea convenit, eique mentem in impiiſſimo facinore exequendo firmam aperuit. Seraphinus priſtina jam Gallorum conſuetudine regiaque munificentia totus animo Gallus, nil cunctatus Brancaleoni nobili aulico ſicarium iterum ex condicto ad ſe reverſum oſtendit, ut viri faciem agnoſceret, urgetque ut citatis equis ad regem eum de periculo imminenti moniturus contendat. Quam id ſalubre fuerit rei exitus oſtendit. Brancaleo enim regi Meloduni agenti cùm occurriſſet, & Barrium jam regiam ingreſſum, & quorumdam ſeditioſorum preſbyterorum, quorum nomina videas apud Thuanum Hiſtor. T. V pag. 381 & 382 alioſque Franciæ hiſtoricos conſiliis in ſcelere confirmatum, jam jamque nefando parricidio perpetrando accinctum invenit, qui mox comprehenſus gladio utrinque acuto armatus, quæſtionum & trochlearum vi aut metu, conjurationis & conſilii ſui modum & ordinem judicibus aperuit, commeritumque ſupplicium mox luit, quem tamen ante mortem reſipuiſſe, & ſcelus deteſtatum eſſe F. Olivarii Berenger ord. Prædic. Eccleſiaſtis regii, qui toto tempore infelicis *ἐρέτης* vulgo (*la Ligue*) utrique Henrico III & IV fidiſſimus eorum caſtra ſequebatur, monitis & exhortationibus converſum refert Thuanus citatus. Atque hinc Seraphinus Henrici regis omnium optimi ſibi conciliavit gratiam, multiſque beneficiis auctus eſt, ac etiam ad Inculiſmenſes inſulas anno MDCIV ſummo pontifici præſentatus, regaliaque interim, dum diploma Romanum obtineret ac inauguraretur, donatus. Qui Romam pergens magiſtro ordinis Romanæque ſuæ provinciæ ſuperioribus rem totam committens, ab iis ut dignitati humeros ſupponeret juſſus eſt: quam tamen præ modeſtia indignum ſe arbitratus admittere recuſavit, & modica ſibi ſervata penſione viro genere clariſſimo Antonio Rupifucaldo conſignavit anno MDCVIII, ſed & pleraque ex ejus Eccleſiæ cenſu recepta in eam refudit, magnis in pia opera & onera collatis in eam eleemoſynis. Reliquum vitæ Lutetiæ egiſſe videtur in gymnaſio Sanjacobeo, in eo certe agebat etiamnum anno MDCX. In vivis adhuc erat anno MDCXXII: ſic enim de eo ſtatutum legitur in actis cap. gener. Mediolani eo anno celebrati: *Approbamus pro conventu noſtro Feſulano decretum hujus conventus, ut quotidiana miſſa pro anima R. P. M. F. Seraphini Banchii, cum ex hac vita migraverit, celebretur, pro quamplurimis beneficiis in eumdem conventum collatis. Pro qua re conſcientiam R. P. prioris pro tempore oneramus.* Ex quibus etiam diſcimus in ſuum conventum nativum Feſulanum fuiſſe quoque liberaliſſimum. Scripſit ac edidit

1. *Apologie contre les jugemens temeraires de ceux qui ont penſé conſerver la religion catholique en faiſant aſſaſſiner les tres chretiens rois de France, par Seraſin Banqui Florentin, docteur en theologie, de l'ordre des Freres Précheurs*, Pariſiis, Mettayer 1596 in 8.

Extabat etiamnum anno 1708 apud Prædicatores Inculiſmenſes, nec dubito quin ſervetur adhuc ibidem hoc anno 1720. Hujus operis meminit Jacobus le Long *Bibl. Hiſtor. de France* n. 8387, ubi *Sebaſtianum*, pro *Seraphino* nuncupat, ſed leve erratum.

In hoc libro acta a ſe explicat in revelanda conjuratione Petri Barrerii, & iterum in ſequenti.

2. *Le Roſaire ſpirituel de la ſacrée Vierge Marie extraict de pluſieurs auteurs, avec les indulgences octroiées par les SS. Peres, & confirmées par N. S. Pere le pape Paul V: Dedié a la reine mere du roi par F. Seraphin Banquy docteur en theologie de l'ordre des FF. Précheurs*, Pariſiis,

Sec. XVII.

Sec. XVII. Petri Seveſtre 1610 in 12, ſignat. A ad N & a ad e. Ex hujus opuſculi epiſtola nuncupatoria, & præfatione pleraque de eo ſupra relata excepta. In præfatione pag. 6 eos hiſtoricos aut de re falſo informatos, aut hæreticos & peſſime in Eccleſiam catholicam affectos (qualis Serreſius) revincit acerrime, a quibus nempe accuſatus eſt execrandum Petri Barrii conſilium ſub ſigillo ſacramentalis confeſſionis acceptum revelaſſe: quod crimen a ſe alieniſſimum demonſtrat. Sed ipſa ejus audienda verba: *Je veux ſupplier mes lecteurs, que liſant dans l'hiſtoire de France les deteſtables deſſeins de Pierre la Barre, ils ne croient pas ce que aucuns des hiſtoriens mal informez du fait, ou peut être mal affectionnez a la religion chretienne en ont écrit a mon prejudice, diſant que j'en avois eu la connoiſſance en confeſſion. Car la verité eſt que je ne ſceus ſes abominables entrepriſes par autre voie, que par le moien d'une conſulte qu'il fit faire a Lyon, a laquelle je ne voulus aſſiſter. Que ſi j'euſſe commis une telle faute d'avoir revelé la confeſſion, je n'euſſe pas été ſi hardi que d'aller a Rome & a ma province, étant trop mieux aſſuré, que mes ſuperieurs m'en euſſent puni au lieu de me commander, comme ils ont fait, que j'acceptaſſe l'Evêché d'Angouleme, que je n'ai voulu pourtant Accepter, pour m'etre jugé indigne d'une ſi grande dignité.* De eodem facto legendi Spondanus *Annal. Eccleſ.* ad 1593 n. 23, Thuanus Hiſtor. T. ultimo p. 381, Petrus Matthæus *Hiſtoire d'Henri IV* p. 150 edit. Pariſ. 1631, Scipio *Dupleix* in ejuſdem Regis vita p. 187, Malletus noſter Illuſtrium Sanjacobeorum T. II p. 274.

Legendus & libellus hoc titulo editus: *Hiſtoire prodigieuſe d'un deteſtable parricide entrepris en la perſonne du roi par Pierre Barriere dit la Barre, & comme ſa Majeſté en fut miraculeuſement garentie*, Pariſiis 1594 in 8 pp. 40: Quem libellum huic Seraphino Banqui quidam tribuunt.

Inter opera Seraphini noſtri non omittenda aula, quæ vulgo dicitur Schola S. Thomæ, quam F. Ægidius Binet Bellovacenſis conventus alumnus, ſacræ theologiæ magiſter Pariſienſis, & Eleonoræ Hiſpanæ Franciſci I Francorum regis conſortis confeſſarius, a fundamentis erexerat anno MDL & moriens anno MDLIX imperfectam reliquerat. Seraphinus vero ex beneficiis regiis ita perfecit, ut inter alias univerſitatis habeatur ampliſſima & elegantiſſima. Diſputationes theologicas primum in ea haberi cœptas ferunt anno MDCXI, cum in ſolemniis pentecoſtes in domo S. Jacobi comitia ordinis generalia celebrarentur. Altare SS. Roſarii ut vocant in ejuſdem domus eccleſia ſane magnificum ab eodem Seraphino erectum dicunt.

F. THOMAS DE SIERRA.

1622. F. THOMAS DE SIERRA Hiſpanus, Overenſis patria & profeſſione a doctrina, ingenio, & facundia, illuſtre inter verbi Dei præcones ſibi fecit nomen, concionatoremque ordinarium agens in eccleſia noſtra Salmanticenſi anno MDCXVIII, magno populorum concurſu & plauſu, nec minori fructu auditus eſt. Variis in provincia Hiſpaniæ functus eſt etiam præfecturis, inter alias conventus Pampilonenſis, quem regebat prior anno MDCXIII. Ejus cum laude meminerunt Antonius in Bibl. Hiſp. Fernandez in Concert. & *Hiſtoria del Roſario*, in qua dicit obiiſſe anno MDCXXII. Iis teſtibus ſcripſit ac edidit

Deſengaño Chriſtiano. Primera parte contiene ſermones de Quareſma, de tiempo, y de Santos, Pampilonæ, Nicolai de Aſſiain 1613 in 4 pp. 648.

De las eccellencias de la orden de Predicadores.

F. VINCENTIUS BONINCONTRUS.

F. VINCENTIUS BONINCONTRUS Panormi nobili loco natus, ordinem adoleſcens amplexus eſt in patria, & profeſſus ea animi contentione ad graviores diſciplinas ingenium addixit, ut per omnes ſcholæ agones magiſterii lauream obtinuerit. Studiorum & conventuum variorum regimine egregie perfunctus, in quibus & ſuum S. Dominici Panormitanum ter rexiſſe fertur, totaque etiam Siciliæ provincia feliciter adminiſtrata, Romam adiit, quo eum jam & doctrinæ ejus, & eximiarum ejus aliarum dotum fama præceſſerat. Eum itaque mox theologum ſuum ſelegit Camillus cardinalis Borgheſius, qui poſtea Paulus V pontifex maximus fuit, qui & Bonincontrum ad ſedem Amalphitanam promovere cogitabat, ſed ad præſentationem regis catholici Agrigentinæ in Sicilia inſula Eccleſiæ præfecit anno MDCVII die XXV junii. Sponſam ſuam abſque mora conveniens, ſedulo ei exornandæ ſtuduit, ſeminarium clericorum ædium magnificentia, & amplis reditibus adauxit, mulierum repentitarum, ut vocant, monaſterium erexit, aliorum paupertatem largis eleemoſynis ſublevavit. Quorumdam tamen offenſionem vitare non potuit, qui eum apud Paulum V de profuſiori erga ſuos liberalitate reum fecerunt: quam calumniam ut elevaret, Romam progreſſus, ſuam agendi rationem ſummo pontifici in omnibus ſanctam & innocuam probavit. Hujus igitur accuſationis abſolutus, & ad ſuam Eccleſiam reverſus, ab omni grege ſuo clero & populo magnis & parvis ſummo gaudio ſummoque honore exceptus eſt, & quibuſcumque beneficiis & officiis de omnibus bene mereri pertexit ad mortem ſuam, quæ ei accidit die XXVII maii MDCXXII. Corpus ejus ut decreverat Panormum tranſlatum, in æde S. Dominici & in ſacello S. Crucifixi, quod vivens magnifice ornaverat ſepultum fuit addita hac inſcriptione:

1622.

F. Vincentius Bonincontrus epiſcopus Agrigentinus fuit Pauli V P. M. theologus, vir doctrina & virtutum laude conſpicuus: ſacellum hoc ſuis ſumtibus exornavit, ut in quo templo religioſa vita hauſit ſpiritum, in eodem corporis pignus, amoris erga ſuum ordinem relinqueret monumentum. Vixit annis LIX *menſibus* IX *diebus* XXIII. *Obiit die* XXVII *maii* MDCXXII.

De eo agunt Rochus Pirrus in Epiſc. Agrigent. Franciſcus Baronius Majeſt. Panorm. pp. 124 & 136, Fontana in Theatro & alii, quos laudat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quos omnes excipimus. Prælo commiſit editas a ſe

Conſtitutiones diœceſanas ſynodi Agrigentinæ, Panormi, Jo. Antonii de Franciſcis 1610 in 4.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS alter & recentior, Italus provinciæ Romanæ alumnus, Coloniæ Agrippinæ agebat anno MDCXXI in noſtro S. Crucis ſtudio generali baccalaureus, & ſacræ theologiæ profeſſor ordinarius, cujus & anno ſequenti MDCXXII in actis cap. gener. Mediolani Lectura theologica & officium magiſtri ſtudentium approbantur, Tit. *de prov. Romana*, qui & titulo *de provincia Tentonie* ibidem ad gradum præſentati promovetur his verbis: *Inſtituimus præſentatos in ordine RR. PP. &c. F. Vincentium Juſtinianum baccalaureum lectorem ſacræ theologiæ in conventu Colonienſi &c.* Extat

1622.

Vita ven. D. D. Hugonis de S. Theodorico S. R. E. cardinalis primi ex ordine Prædicatorum aſſumti compendioſa deſcriptio per R. P. F. Vincen-

Digitized by Google

tinum Juſtinianum ſacræ theologiæ baccalaureum in ſtudio S. Crucis Colonienſi ejuſdem ordinis profeſſorem ordinarium, ex variis probatiſque ſcriptoribus excerpta, Coloniæ Agrippinæ, Joan. Gymnici 1621 in fol. nempe editioni operum ejuſdem Hugonis in ſacram ſcripturam ibidem eo anno præfixa, quam editionem accuraſſe videtur. Unde qui referente Oldoino in *Athen. Ligust.* cardinalem Juſtinianum Chienſem de quo ſupra ad 1319 hujus vitæ faciunt auctorem, graviſſime allucinantur, quos ab errore ſola vitæ lectio revocaſſet, cum in ea plures laudentur auctores ſeculo XVI recentiores. In illa vero vita etſi plura bona ſint, tamen & quædam non vera, & dubia quædam. Jam quantum ad nomen non *de S. Theodorico*, ſed *Thenderio* vel *Thendario* legendum: illum eſſe Hugonem qui cum Petro ejuſdem ord. Prædic. & duobus FF. ord. Min. Conſtantinopolim apocriſarius a Gregorio IX miſſus eſt anno MCCXXXIII valde dubium eſt, nullaque antiqua notitia fulcitur: archiepiſcopum Lugdunenſem ab Innocentio IV anno MCCXLIV promotum plane falſum eſt: excuſandus tamen auctor, qui recentiores errantes ſecutus eſt. Videſis ſupra ubi de Hugone a S. Charo T. I p. 194 b.

In indice Bibl. Barber. ſic lego: *Vincentius Juſtinianus Archiepiſc. Valent. vita Alberti Magni*, Coloniæ, Boetzeri 1625 in 8. Poſtea vero lit. V: *vita B. Alberti Magni per Vincentium Juſtinianum*, Coloniæ &c. eadem. Extabat etiam apud noſtros Audomarenſes. Unde conjicio primo loco erratum eſſe in voce *Archiep.* hunc que auctorem non alium eſſe ab hoc noſtro poſteriori Vincentio Juſtiniano, quem bibliothecarius eumdem cum *Antiſt* agnominato putans, *Antiſt* etiam poſitum pro antiſtite ſeu archiepiſcopo cenſuit. Ne autem Antiſtio hanc opellam tribuam, obſtat, quod Antiſtius anno MDXCIX jam obierat.

Idem Juſtinianus per modum appendicis ad Tomum XV Annalium Eccleſiaſt. qui eſt Bzovii tertius adjecit noſtri Nicolai Janſenii *animadverſiones & ſcholia in apologiam nuper editam de morte & vita Joannis Duns Scoti adverſus noſtrum Bzovium*: quam appendicem Petro Franciſco Montorio epiſcopo Neocaſtrenſi per tractum Rhenanum nuncio nuncupat Juſtinianus, & hanc opellæ ſuæ alteram editionem probat Janſenius, faſſus non paucas nec leves noras ſibi a dicto Juſtiniano ſuggeſtas, Coloniæ, Boetzeri 1622 in fol. pp. 20.

F. BARTHOLOMÆUS AVIÑONE.

1623. F. Bartholomæus Aviñone Aragonus ſacræ theologiæ magiſter anno MDCXXIII Romæ legatus ſeu ut vocant procurator aderat pro canonizatione ſervi Dei Ludovici *Bertran* proſequenda, cujus vitam ex jam editis a Vincentio Juſtiniano *Antiſt* Valentino Aragono, & a Baltazare Joanne Roca item Valentino, & ex actis proceſſus inquiſitionis de vita & moribus ejuſdem ſervi Dei juridice factæ, ſcripſit Hiſpana lingua luculentiſſimam, omniumque quam accuratiſſimam, eamdemque Italice reddi curavit hoc titulo:

Vita, virtù e miracoli del B. Luigi Bertrando dell' ordine de' Predicatori, diviſa in quatro libri, compoſta in lingua Spagnola dal molto R. P. M. F. Bartolomeo Avignone del medeſimo ordine, procuratore della canonizatione di eſſo beato. Tradotta in Italiana dal ſignor Giulio Ceſare cavalier Boltifango, Romæ, Alfonſi Ciaconi 1623 in 8 pp. 522. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sic. XVII.

F. LUCAS MARIA MODRONE

F. Lucas Maria Modrone Mediolanenſis, conventus S. Euſtorgii ut videtur alumnus, anno MDCXXIII clarebat apud ſuos, & ſcripſit, ſeu potius e Latino Boniti Mombritii vernacule reddidit 1623.

Breve narrazione della vita e miracoli de' ſanti confeſſori Giulio e Giuliano, Mediolani 1623 in 8.

Hos martyres cenſeo, quos Hiſpani colunt ad diem XXI auguſti.

F. LUDOVICUS DE AQUINO.

F. Ludovicus de Aquino Siculus, conventus S. Dominici Neapoli alumnus, poeta inſignis, theologus nominatus, ſed vitæ innocentia morumque integritate illuſtrior, tironibus in religione inſtituendis diu præfectus eſt, ſed & ſuum conventum rexit prior. Obiit apud ſuos cum opinione ſanctitatis VIII maii MDCXXIII, ætatis LXXVI. Ejus cum laude meminerunt Toppius in *Bibl. Napol.* Leonardus Nicodemus ad Toppium *Additioni copioſe*: ſed de eo potiſſimum legendus Vallius noſter in Compendio pag. 309. Typis recudendum curavit a ſe recognitum † 1623.

Tractatum de doctrina cordis F. Gerardi de Leodio ord. Prædic. Neapoli, Jo. Bapt. Subtilis 1605 in 8. Videſis T. I pag. 148 b *Gerardus*.

Virum eum Engennius Caracciolus pag. 269 Neap. Sac. de S. Dominici templo ſcribens, eximium & verum ait ordinis ſui ſidus & ornamentum, a quo benignius, & quæ ad rem ſuam ſuſceptumque opus facerent, vetuſtiora quædam hauſiſſe ſe gloriatur. Apud ſedem Romanam de illius canonizatione proceſſum inſtitutum ferunt.

F. PETRUS JOSEPH MARI.

F. Petrus Joſeph Mari Ligur, theologus eruditus & pius, ſeculo XVII ineunte jam clarus, quædam edidit, inter quæ recenſentur a Soprano, & ab Oldoino * 1623.

Regole d'una bona confeſſione e ſanta communione, Neapoli.

Sermone del ſommo bnono da Dio a Moſe promeſſo Exodi 33 verſ. 19 *Ego oſtendam omne bonum tibi*, Ibidem 1623.

Majorem his lucem forſan dabit quis ſymmyſta curioſus.

F. PETRUS DE PAREDES.

F. Petrus de Paredes Hiſpanus Americanus ortu, & profeſſione conventus SS. Roſarii Limenſis alumnus, eruditione ſingulari, morumque gravitate commendatus, ſub finem ſeculi XVI & initia ſequentis claruit. Qui poſtquam varia variiſque locis ſubiiſſet præſulatus, ſcholæ, ſacrique ſuggeſtus onera, prædicatoris generalis honore titulo que donatus, provinciæ ſuæ Peruanæ apud ſedem apoſtolicam, atque regis catholici curiam procurator delectus eſt & conſtitutus, eoque titulo anno MDCIX in Hiſpaniam tranſmiſit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCVIII habitis affuit pro eadem ſua provincia diffinitor, fuitque in actis ſacræ theologiæ magiſter approbatus. Sequenti MDCIX ad ſuos reverſus, variis iterum functus eſt cum laude muneribus, & tandem ſuorum laborum ac vitæ finem invenit anno MDCXXIII. Scripſit opus hoc titulo: 1623.

Additiones ad libros R. P. F. Thomæ Malvendæ ordinis Prædicatorum de Antichriſto. Ut ſervatis ſervandis typis ederetur, permiſſum eſt a patri-

Digitized by Google

bus ſuæ provinciæ Limæ anno MDCXXI in capitulo congregatis. De quo legendus Joannes Melendez *Hiſt. prov. Peruana* T. II p. 24 & p. 494.

F. PETRUS JOHANNES ZARAGOCA DE HEREDIA.

1613. F. PETRUS JOHANNES ZARAGOÇA DE HEREDIA Aragonus Valentiæ ordini nomen dedit, & S. Ludovico Bertrando lethaliter ægroranti anno MDLXXXI tum novitius per ſex menſes ſedulus adfuit, virtutum ejus teſtis ocularis, cujus & cadaveris fragrantiam olfecit: exinde vero cum vir apud ſuos & pietate & eruditione conſpicuus evaſiſſet, a ſacri palatii magiſtro F. Bartholomæo de Miranda Cordubenſi ſocius aſcitus anno MDXCI, ſexennio integro Romæ apud eum commoratus eſt, ejuſque abſentis alibi a ſummo pontifice pro graviſſimis negotiis occupati triennium totum vices egit. Eo autem VII junii MDXCVII Neapoli e vivis exemto, appoſitaque eidem ſepulcrali inſcriptione, mox reverſus eſt in patriam. At paulo poſt Urbem repetere coactus eſt anno ſcilicet MDXCIX, ad procurandam promovendamque S. Raymundi ſolemnem apotheoſim a rege catholico regniſque Aragoniæ delegatus, quo eodem tempore ad ſacros eoſdem honores SS. Hyacintho, Ambroſio Sanſedonio, & Agneti de Montepolitiano obtinendos apud Clementem VIII, non levem navavit operam. Ad ſuos exinde redux circa MDCIV gymnaſii Oriolenſis S. Mariæ de Succurſu & S. Joſephi dicti rector eſt inſtitutus, quo diutius functus eſt munere, vivebatque etiamnum anno MDCXXIII octob. XII, quo ei e Roma vitam S. Ludovici Bertrandi F. Bartholomæus Avignone a ſe conſcriptam nuncupavit. Quandonam vero obierit, mihi hactenus incompertum. Scripſit

Vida de la Bendita Soror Maria Raggi beata de la tercera orden de Penitencia del glorioſo ſanto Domingo, que murio en Roma a VII de henero del año ſanto MDC *eſcrita en el de* MDCIV, *con un ſermon de todos ſantos*, Oriolæ, Auguſtini Martinez 1612 in 8 pp. 539. At epiſtola Antonio de Cardona & Corduba duci de Seſſa nuncupatoria data eſt Oriolæ XVII ſept. MDCIV. Hujus beatæ Sororis confeſſiones pluribus annis Romæ exceperat, dum Mirandæ ſocium ageret, eidemque ultimo laboranti ac extremum decumbenti, prout ipſa prædixerat, adfuit, cùm altera vice Romam acceſſit. Extat hæc editio Hiſpana apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Gallicam fecit Ferdinandus de Maubus hoc titulo: *La vie de la B. Sœur Marie Raggi religieuſe du tiers ordre de S. Dominique traduite de l'Eſpagnol du R. P. F. Pierre Jean Saragoça de Heredia en François par &c.* Inſulis, Petri de Rache 1616 in 8.

Latine poſtea reddidit Arnoldus de Raiſſe Belga hoc titulo: *Vita B. Mariæ Raggiæ ſanctitate & miraculis inclita ex inſula Chio oriunda, quæ tertii ordinis S. Dominici regulam amplexa obiit in urbe anno 1600: Hiſpanice quidem ſcripta auctore F. Joanne Petro* (legendum *Petro Joanne*) *a Ceſaraugusta Dominicano: deinde vero in Gallicum converſa, & noviſſime Latinitate donata, brevibuſque adnotationibus marginalibus illuſtrata*, Duaci, Marci Wyon 1622 in 8 pp. 310. Extat utraque hæc editio Gallica & Latina Pariſ. in Regia H 2826, 3 & 4.

F. RAIMUNDUS SAXO.

F. RAIMUNDUS SAXO ordinem amplexus eſt in cœnobio Notrupienſi (*Nottorf* eam civitatis Oſnabrugenſis partem dicunt, in qua domus noſtra erecta) & inter alia ſcripſit 1613.

Officium miſſæ & expoſitionem ſacrorum verborum canonis, omniumque actuum ejuſdem myſticam declarationem.

Item tractatum de ſeptem ſacramentis.

Sic habet noſter Federicus *Steil* in ſuis Ephemeridibus T. I p. 629 ex actis cœnobii Oſnabrugenſis, ubi Raimundus hic obiit, ſed annum omiſit: conjectu tamen pronum initio ſeculi XVII floruiſſe, cum ex iiſdem actis illum ſupponat F. Joanni Nelling Widenbrugenſi, qui ejuſdem cœnobii Notrupienſis alumnus exiſtens, ſacræ theologiæ magiſter & celebris ſua ætate concionator, ab imperatore Matthia allectus eſt conſcientiæ arbiter, & tandem Confluentiæ obiit, fuitque ſepultus anno MDCXXIII. Hujus Nellingii mentio habetur in actis cap. gen. Romæ MDCVIII habiti, ubi dicitur tum archiepiſcopi Colonienſis concionator & confeſſarius.

F. STEPHANUS SICHEE.

F. STEPHANUS SICHEE Gallus Burgundus Lingonis natus & ibidem ordini aſcitus, vir eruditiſſimus licentiam Pariſiis decurrebat annis MDLXVIII & LXIX, quo poſteriori decimus quintus & ultimus pro Sorbonica reſpondit, anno ſequenti die XXIV januarii inter viginti ſeptem licentiatos, quorum ſexdecim erant regulares locum duodecimum ſortitus. Celeberrimus audiit tota Gallia Eccleſiaſtes, ac miniſtrorum Calvinianorum impugnator acerrimus, quos publice revicit, & confudit pluries, Gratianopoli præſertim, qua in urbe fere dominabantur, & ubi tribus annis ſolidis & continuis ſolus verbum Dei prædicavit, tanta vero auditorum gratia, ut communi conſilio duo ad eum ſenatores Lingonas legati fuerint, qui quartam ab eo quadrageſimam obtinerent, quod & eis conceſſit. Sed & regimine non minus claruit, variorum conventuum prior electus & totius provinciæ Franciæ prior provincialis, quod munus quatuordecim annis ſolidis ob difficultates temporum toto regno ob hæreſim Calvinianam convulſo ab anno ſcilicet MDLXXX ad XCIV ſapientiſſime adminiſtravit. In comitiis ordinis anno MDLXXXIII Romæ habitis univerſis patribus, ipſique ſummo pontifici Gregorio XIII ob eruditionem & ſapientiam admirationi fuit pariter & amori. Vixit ſenex grandævus octogenarioque major obiit tandem Lingonis anno MDCXXIII die XX februarii, apud ſuos in aula capitulari ſepultus. Quæ hactenus ex monumentis conventus Lingonenſis mihi ſervatis, ex actis ſacræ facultatis Pariſienſis, & ex Antonio Mallet ſuppari. Plura ſcripſit 1613.

Theologica erudita & exegetica, ſeu conciones pene innumeras, ſed an ediderit, mihi incompertum.

F. VINCENTIUS GONI.

F. VINCENTIUS GONI Neapolitanus conventus S. Mariæ *della ſanità* alumnus ſacræ theologiæ magiſter ob publicas diſputationes in comitiis ordinis Bononiæ anno MDCXV cum multo ſuo honore habitas & defenſas in actis promotus, vicarium generalem in congregatione Sardiniæ poſtea egit, eoque fungens officio ibidem mortuus eſt anno MDCXXIII, ut habet Toppius Bibl. Neapol. præſtantiſſimum fuiſſe theologum teſtatus, nulla tamen 1613.

Digitized by Google

men ejus recenſet opera a ſuis ſodalibus forte ſperans addenda, qua una ratione etiam a nobis hic recenſetur.

F. DONATUS DEREMITA.

1624. F. Donatus Deremita natione Etruſcus, patria *Rocca d'Evandro* ortus, conventus S. Catharinæ ad Formellum Neapolitani alumnus, inter eos quos dicimus converſos aſcitus, pharmacopola aromatarius claruit ineunte ſeculo XVII, ſcripſitque ac edidit opus hoc titulo:

Del Elixir vita libri quatro, Neapoli, Secondini Roncaglioni 1624 in fol. pp. 182, cum variis figuris æneis. Opus Ferdinando II Etruriæ duci ab auctore nuncupatum. Extat Pariſiis in Mazarinæa, & Jacobo Quetif viſum & expenſum, & Romæ in Caſanatenſi.

F. FRANCISCUS FALCONI.

* 1624. F. Franciscus Falconi Hiſpanus ſacræ theologiæ præſentatus ac prædicator generalis ineunte ſeculo XVII clarebat, & inter alia teſte Antonio in Bibl. Hiſp. ſcripſit, typiſque edidit

Exercicios del ſantiſſimo ſacramento para la fiesta y octavas, Matriti 1624 in 16.

Cujus provinciæ vel conventus alumnus fuerit, ac quænam alia ediderit, annotabunt aliquando & hic addent ſodales curioſi.

F. FRANCISCUS DU JONCOUX.

1624. F. Franciscus du Joncoux Gallus Arvernus, patria vero & profeſſione Claromontanus, ineunte ſeculo XVII claruit pietate, doctrina & ſalutis animarum ferventi deſiderio. Jam ætate maturus in cœnobium Pariſienſe SS. Annunciationis ſe contulit, venerabilis Sebaſtiani Michaelis ejuſdem erectoris fama allectus, ejuſque diſciplinæ ſe totum formandum dedit, ex qua cum plurimum profeciſſet, reverſus ad ſuos eamdem vitæ formam non ſolum retinuit deincops, ſed & quoad potuit aliis communicare ſtuduit. Scripſit ſtylo quidem, pro ratione ætatis & provinciæ ſuæ genio, non admodum polito aſceticum libellum hoc titulo:

Eſtrennes ſpirituelles & reciproques du ciel & de la terre données & publiées le premier jour de l'année MDCXXIV, Pictavis, Abrahæ Monnin 1624 in 16 pp. 346. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES DE CRUCE.

† 1624. F. Johannes de Cruce vulgo *de la Cruz* alter ab eo de quo ſupra ad 1560, etiam Hiſpanus, Talabrica vernacule *Talavera de la Reyna* ortus, ibidemque ordinem profeſſus, cum ineunte ſeculo XVII clarere cœpit, & a ſe diutius meditata in lucem edere, quæ hæc potiſſimum numerantur:

1. *De ſtatu religionis & de privilegiis Regularium, quibus a ſummis pontificibus decorati ſunt, Epitome*, Matriti 1613 in 8: Coloniæ 1619: Venetiis, Joannis Guerilli 1628 in 8 pp. 224, quæ Pariſiis in Regia E 2690: Iterum Matriti 1648 in fol. cum ſequenti. Editio Matritenſis prior extat apud noſtros Rotomagenſes,

2. *Directorium conſcientiæ in duas partes diviſum. I. De præceptis agitur decalogi: II. De ſacramentis*, Matriti, 1624 in 4: Toleti, Joan. Ruiz 1624: in 4, & 1628: Matriti 1648 in fol.

Annis triginta huic operi perficiendo deſudaſſe ferunt. Prodiit iterum curis noſtri Ludovici Bertrandi Lorh unâ cum ſuperiori *& computo annorum ab Adam uſque ad Chriſtum ex ſacra ſcriptura collecto ejuſdem Joannis de Cruce opera*, Duaci, Balt. Belleri 1649 in 8: Rurſus, Matriti 1666 in fol. & Pariſiis 1673 in 8, quæ duæ ultimæ extant Romæ in Caſanatenſi. Sæc. XVII.

F. JOHANNES GUILLOT.

F. Johannes Guillot Gallus Lugdunenſis patria & profeſſione, ineunte ſeculo XVII florebat, Gallicamque a ſe ex Hiſpano factam verſionem libelli aſcetici Ferdinandi de Salazar S. J. typis edidit hoc titulo: 1624.

De la frequente communion, Pariſiis 1624 in 12.

F. JOSEPHUS DE LUQUIAN.

F. Josephus de Luquian Aragonus cœnobii S. Onuphrii altero ad Valentiam lapide ſiti alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, vir pietate & & eruditione commendatiſſimus, anno circiter MDLXXXIX eccleſiæ cathedralis Tarraconenſis aſcitus eſt ſacræ ſcripturæ lector, quam viginti quinque annis ſolidis ibidem e ſuperiore loco interpretatus eſt ſummo auditorum concurſu & plauſu. Cultum B. Virginis per roſarium, cui mirum erat affectus, plurimum promovit. Obiit anno MDCXXIV. Ejus cum laude meminerunt Diagus Hiſt. prov. Arag. lib. 2 capp. 88 & 98, Fernandez *Hiſtor. del Roſario* lib. 9, Altamura ad 1594, Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit ac in lucem edidit 1624.

Tratado del hombre, en el qual ſe deſcubren algunas coſas buenas del, y algunas imperfecciones, pp. 80. Adjungitur

Explicacion de la converſion de ſan Pablo a p. 80 ad 144, Tarraconæ 1594 in 4.

Erudicion Chriſtiana, y diſcurſos predicables, y muy provechoſos, en los quales ſe dan ſantos y ſaludables aviſos a todos eſtados de hombres, declaranſe muchos evangelios del año, Tarraconæ, Philippi Roberti 1598 in 4 pp. 598.

Quæ omnia extabant anno 1671 apud noſtros Trajectenſes ad Moſam.

F. LUDOVICUS VENEGAS.

F. Ludovicus Venegas Hiſpanus, Hiſpali natus, & ordini ibidem allectus, ſacræ theologiæ magiſter laudatur ab Antonio in Bibl. Hiſp. ceu a quo editum ſit opus hoc titulo: * 1624.

Sacellum Mariæ beatiſſimæ Virginis variis conceptibus moralibus illuſtratum, Friburgi Briſgoiæ 1624 in 4.

F. MELCHIOR CORONADO.

F. Melchior Coronado Hiſpanus, patriaque Barcinonenſis, ſacræ theologiæ magiſter, & inſignis gymnaſii S. Thomæ Hiſpalenſis collega & ut aiunt cathedraticus profeſſor anno MDCXIX clarus. Vixit ultra annum hujus ſeculi XXIV, ſcripſitque ac edidit 1624.

Commentaria & quæſtiones in duos libros Ariſtotelis Stagiritæ de ortu & interitu rerum naturalium, ſive de generatione & corruptione earumdem, Antwerpiæ, Petri & Joannis Belleri 1624 in 4 pp. 411.

Tractatus de exiſtentia creata, ſubnectitur operi ſuperiori, pp. 64.

Plura alia promittebat edenda, *logicam parvam & magnam, ſuper octo libros phyſicorum, & ſuper libros de cœlo & mundo*: ſed an quid horum typis prodierit, mihi incompertum.

Sec. XVII.

F. NICOLAUS COEFFETEAU.

† 1624. F. Nicolaus Coeffeteau Gallus Cenomanus, vir inter primi nominis theologos hæreſiſque Calvinianæ debellatores ſua ætate celebratiſſimus, linguæque Gallicæ purioris parens vulgo dictus, Fani Carileſi vernacule *ſaint Calés* natus eſt anno MDLXXIV, Nicolai Coeffereau, & Mariæ Legeay conjugum filius natu major. Annorum XIV adoleſcens, ingenio acer & vividus, ordini nomen dedit anno MDLXXXVIII in conventu Cenomanenſi, Pariſioſque mox a profeſſione ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus anno MDXC, ea dedit in ſtudiis excelſioris & ſuperioris ingenii ſpecimina, ut non expectatis ſtatutis collegii interſtitiis, lector artium inſtitutus anno MDXCV philoſophiam docuerit, quo in curſu egregios formavit diſcipulos, quique doctrina poſtea & in ordine & in Eccleſia muneribus non mediocriter claruerunt. Licentiam decurrebat in ſacra facultate annis MDXCVIII, quo vigeſimus & ultimus præſentatuſque Prædicatorum pro Sorbonica reſpondit & MDXCIX, & ſequenti MDC licentiæ ſextum locum conſecutus, elegantiſſimas & diſertiſſimas habuit ad ſuperiores omnes regiæ urbis curias de jure & more orationes. Mox vero eodem anno unus e quatuor regentibus conſtitutus, ingentem ſibi famam ſuis lectionibus comparavit. Sed nec minorem e concionibus, quas in ſolemnioribus regni pulpitis, Bleſis, Andegavi, Carnuti &c. ac præſertim Pariſiis habuit, ſibi peperit: qua ratione jam anno MDCII a Chriſtianiſſimo rege Henrico Magno hujus nominis IV prædicator, ut vocant, aſcitus erat ordinarius. Hæc in cauſa fuerunt, ut præter morem a ſuis ad regimen juvenis adhuc admoveretur. Anno illo MDCII in comitiis congregationis Gallicanæ Claromonti Arvernorum habitis quartus diffinitor aſſumtus fuerat, eodem anno poſt aliquot menſes priorem elegerunt Sanjacobei Pariſienſes, quod cum eſſet adverſus ſtatuta, quibus ejus domus præfectus ætatis quadrageſimum attigiſſe debet, imo & alibi jam præfuiſſe, non modicas paſſum eſt difficultates, reſque in longum protracta: electionem irritam magiſter ordinis F. Hieronymus Xavierre Januario MDCIII jam declaraverat, verùm ſuſpenſa litterarum publicatione, tandem agente rege circa ætatem ſequentem confirmationem accepit Coeffetæus, qui deinde mortuo anno MDCV F. Petro Ragot congregationis Gallicanæ vicario generali, vices ejus implevit ad ſequentia congregationis comitia, in quibus Pariſiis MDCVI (Sic enim lego apud noſtrum Marinum vel Martinum *Plouverre*, licèt quædam alia documenta ferant Lugduni, quod non convenit, cùm certum ſit iis Coeffetæum præfuiſſe) Ragotio ſuffectus eſt, nec triennium ſuum ſolum congregationem rexit, ſed & id auctoritate apoſtolica obtinuit ſingulare, ut quod priorum provincialium jus eſt eximium, & ipſe in electione magiſtri ordinis F. Auguſtini Galaminii Romæ MDCVIII votum ferret, & in eodem capitulo cum Provincialibus diffiniret. Non ita vero his in ordine muneribus occupabatur Coeffetæus, quin gnaviter ſtudiis incumberet, & ſeu concionibus ſeu libris editis fideles inſtrueret, & hæreticos religionem catholicam impugnantes confutaret. Anno verò MDCIX vicariatu perfunctus & ſolutus, nulla deinceps in ordine admiſit munia præterquam primarii regentis, quod ad inſtantes Patrum congregationis preces triennium adhuc egit ad annum uſque MDCXII, ſed totum ſe Muſeo dedit, viris ejus ætatis doctiſſimis, eruditiſſimo in primis Jacobo Davy epiſcopo Ebroicenſi cardinali du Perron multa neceſſitudine, ſed & familiari literarum colloquio conjunctiſſimus. Infulas Lombarienſem & Xantonenſem ei viciſſim a regina Maria Medicea Ludovici XIII matre ac nutrice delatas aſſerunt Sammarthani Fratres in *Gall. Chriſt.* penes quos fides: penſionem annuam potius ſuper iis epiſcopatibus tantum illi reſervatam crediderim, neque enim tum ab ea dignitate alienus fuiſſe videtur, ut conſtat ex his quas in ſchedis ſervo datis ad eum a cardinali Perronio literis quæ ſic habent: *Reverendiſſime Domine. Vous m'avez rabatu une grande joie par vos lettres. Car on m'avoit donné la nouvelle toute entiere, que vous etiez eveque poſſedant & jouiſſant. Il eſt vrai que ſelon le cours de la nature, le retardement ne peut eſtre gueres long. Votre abſence m'eſt fort ennuieuſe. Mais la conſideration de votre avancement l'adoucit, &c.* Quæ docent & tum munus aliquod ſuper quodam epiſcopatu non tamen epiſcopatum ab aula regia ei collatum: & ipſum quid majus ab eadem ſperantem Pariſiis ſe continuiſſe. Vel ſi velis quod & conjicio eo loquendi modo Perronium indicare inſulam Dardanienſem, ad quam a Paulo V ſecunda junii MDCXVII promotus eſt ad Ludovici XIII preces, a quo nempe ob eximiam eruditionem ſelectus fuerat, qui fratris ſui ex patre Henrici ducis Vernolienſis epiſcopi Metenſis ſed junioris ſuffraganeus vices gereret, certe qui hanc provinciam ſuſcepit, difficile tibi perſuadeas, alias jam infulas recuſaſſe. Ut ut ſit, diœceſim Metenſem Calvinianâ hæreſi infectam ſapientiſſime adminiſtravit, miniſtroſque hæræ illius ſegregis egregie retudit ad annum MDCXXI, quo XXII auguſti diplomate regio ad ſedem Maſſilienſem nominatus eſt. Verum cum infirma tum uteretur valetudine, morboque præſertim articulari peſſime haberet, F. Franciſcum de Lomenie conventus Lemovicenſis alumnum, & ſacræ facultatis Pariſienſis licentiatum coadjutorem a rege obtinuit: neuter tamen a ſummo pontifice bullas accepit ad annum MDCXXIII, quo mortuo Nicolao noſtro XXI april. Lomenius altero regio diplomate deſignatus eſt XXII menſis ejuſdem Maſſilienſis epiſcopus, cum onere 1000 librarum Turonenſium penſionis, qua erga dictum Nicolaum tenebatur, in hujus germanum Guillelmum Coeffeteau tranſlatæ: quæ omnia Urbanus VIII literis apoſtolicis probavit XIII maii MDCXXIV. Ætate itaque florens Nicolaus noſter vix quinquagenarius ſed cœlo maturus ſublatus eſt ingenti eruditorum luctu & deſiderio, & apud noſtros Sanjacobeos in ſacello S. Thomæ ad majoris altaris dexteram ſepultus. Ejus meminerunt Fernandez, Fontana in *Theat.* & *Monum.* Malletus & alii, inter quos non omittendus vir clarus D. *Perrault* Academiæ Gallicæ Pariſienſis collega, qui in celebri ſuo virorum illuſtrium Gallorum ſeculi XVII opere & effigiem ejus incidi curavit, & ejus elogium poſteritati conſecravit: ſed & Claudius de Vaugelas celebris ille linguæ Gallicæ politor ceu magiſtrum reverebatur, ejuſque phraſim veluti perfectiſſimum exemplum omnibus imitandam proponebat. Nobilius de tanto viro judicium profert Dupinius, opera ejus adverſus hæreticos aiens non ſolum quoad orationem Gallicam pure ſcripta, ſed docta, ſed ſolida, ſed luculenta: catholica dogmata in iis ea quam merentur majeſtate tractari, tantumque voluptatis ex eorum lectione percipi, quantum in plurium vulgarium controverſiſtarum ut ita loquar, libris hauritur faſtidii. Hæc autem ejus ſunt opera:

Legendus cardinalis Doſſat Epiſtolarum Libro 9, anno 1603, Epiſt. 317 pag. 751.

1. *Reſponſe a l'adverti ſſement adreſſé par le ſereniſſime roi de la grande Bretagne Jaques I a tous les princes & potentats de la Chreſtienté*, Pariſiis 1610 in 8.

2. *Apologie pour la reſponſe a l'advertiſement du ſereniſſime roi de la grande Bretagne: contre les accuſations de Pierre du Moulin, miniſtre de Charenton*, Pariſiis, Franc. Huby 1614 in 8.

3. *Les merveilles de la ſainte Euchariſtie diſcourues & defendues contre les infideles*, Pariſiis 1605: Iterum Ibidem, Huby 1608 in 8.

4. *Examen ou refutation du livre de la toute-puiſſance & de la volonté de Dieu publié par P. D. Moulin miniſtre de Charenton*, Ibid 1617 in 8.

Quæ omnia ſimul poſtea edidit, addito novo opuſculo de Nominibus Euchariſtiæ hoc titulo: *Oeuvres du R. P. en Dieu F. Nicolas Coeffeteau de l'ordre des FF. Precheurs conſeiller du roi en ſes conſeils d'etat & privé & nommé par ſa majeſté a l'eveché de Marſeille, contenant un nouveau traité des noms de l'euchariſtie, auquel eſt refuté tout ce que les ſieurs du Pleſſis, Caſaubon, & M. Pierre du Moulin miniſtre de Charenton ont ecrit ſur ce ſujet contre la doctrine de l'Egliſe: avec divers autres traitez ci-devant publiez par le meme auteur*, Pariſiis, Sebaſtiani Cramoiſy 1622 in fol. pp. 960.

5. *Reponſe au livre intitulé, le Miſtere d'iniquité du ſieur du Pleſſis, ou l'on voit fidellement deduite l'hiſtoire des ſouverains pontifes, des empereurs & des rois chretiens depuis S. Pierre juſques a notre ſiecle*, Pariſiis, Nivelle & Sebaſtiani Cramoiſy 1614 in fol. pp. 1238.

6. *Pro ſacra monarchia Eccleſia catholica apoſtolica & Romana adverſus Rempublicam Marci Antonii de Dominis quondam archiepiſcopi Spalatenſis libri quatuor apologetici quatuor prioribus ejus libris oppoſiti*, Lutetiæ Pariſiorum, Sebaſt. Cramoiſy 1623 in fol. T. I pp. 753: T. II pp. 524. In reliquos Spalatenſis libros plura meditabatur, cùm filum abrupit mors immatura: de quo legeſis ad calcem quod addidit monitum cariſſimus defuncti germanus Guillelmus Coeffeteau vir pius & ipſe ſcriptis celebris. Hoc vero grande opus Gregorii XV juſſu ſuſceperat, eidemque ſummo pontifici nuncupavit.

Præter hæc majora opera, plura minora identidem ediderat polemica:

1. *Examen du livre de la confeſſion de foi publiée ſous le nom du roi de la grande Bretagne* (Jacques I) *Traduit du Latin du cardinal du Perron*, Pariſiis 1604 in 8.

2. *La defenſe de la ſainte Euchariſtie & preſence reelle du corps de Jeſu-Chriſt contre la pretendue apologie de la Cene publiee par Pierre du Moulin miniſtre de Charenton*, Pariſiis, Franciſci Huby 1607 in 8 pp. 801: Iterum 1617 in 8.

3. *Le ſacrifice de l'Egliſe catholique apoſtolique & Romaine*, Pariſiis, Huby 1608 in 8. Ad calcem libri *Les merveilles de la ſainte Euchariſtie* a fol. 251 b, ad 333 b.

4. *Refutation des fauſſetez contennes en la denzieme edition de l'apologie de la Cene du miniſtre du Moulin*, Ibid. 1609 in 8 pp. 286. Quatuor ſuperiora extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

5. *Examen du livre du ſieur du Pleſſis contre la Meſſe par Jacques Davy eveque d'Evreux depuis cardinal Du Perron & archeveque de Sens publié par F. Nicolas Coeffeteau eveque de Dardanie, I & II PP.* Nova editio, Ebroicis 1620 in 8, Tom. duobus. Extat Pariſiis in Regia D 4414.

Præter hæc ſunt alia philoſophiam chriſtianam & theologiam paræneticam ſpectantia:

1. *L'Hydre defaite par l'Hercule chreſtien*, Pariſ. Franc. Huby 1603: Iterum 1615 in 12 pp. 230.

2. *Tableau des paſſions humaines, de leurs cauſes & de leurs effets*, Pariſ. Huby 1615: Iterum, Nivellii & Sebaſt. Cramoiſy 1620, 1623, 1626 in 8 pp. 651: Rurſus 1641 in 12. Hæc opella *Anglice* verſa prodiit Londini 1621 in 8. Extat in Bodley.

3. *Premier Eſſai des queſtions theologiques traittées en notre langue ſelon le ſtyle de S. Thomas & des autres ſcholaſtiques par le commandement de la reine Marguerite ducheſſe de Valois*, Pariſ. Huby 1607 in 4 pp. 570: ſunt QQ. 26 priores I. P. S. Thomæ Gallice redditæ. Quod ſacra facultas Pariſienſis ægre tulit, cenſuitque auctorem monendum, ne ultra procederet. Sec. XVII.

4. *Tableau de la penitence de la Magdalaine.* Altera editio auctior Pariſiis, Nivellii & Seb. Cramoiſy 1620 in 12 pp. 776.

5. *Tableau de l'innocence & des graces de la B. H. V. Marie reine des hommes & des anges*, Ibid. 1621 in 12 pp. 1068.

6. *Oraiſon funebre prononcée au ſervice ſolennel fait en l'egliſe de S. Benoiſt a Paris pour Henri IV roi de France & de Navarre*, cum aliis ejuſdem argumenti edita curis G. du Peyrat regis eleemoſynarii, Pariſ. Roberti Stephani & Petri Chevallier 1611 in 8.

7. *La Marguerite chretienne dediée a la reine Marguerite*, Pariſiis.

Cum ſtylum ſciret optimum eſſe dicendi magiſtrum, variis hunc verſionibus horis ſubciſivis exercuit; orationique ita ſtuduit caſtigandæ, ut linguæ Gallicæ purius loquendæ ac ſcribendæ vulgo pater audierit. Hujus generis hæc ab eo prodierunt:

La montaigne ſainte de la tribulation, qui eſt un traité des afflictions & de leurs remedes, compoſé en Italien par le P. Jacques Affinati, & mis en François par F. Nicolas Coeffeteau &c. Pariſ. 1606 in 12: Tum poſtea Lugduni, Petri Rigaud 1620 in 12 pp. 522.

Hiſtoire de Poliarque & d'Argenis abregée, & traduite du Latin de Jean Barclay par Nicolas Coeffeteau &c. avec le Promenoir de la Reine a Compiegne, Pariſ. Seb. Cramoiſy 1621 in 8: tum poſtea Rotomagi, Caillouë 1641 in 12.

Hiſtoire Romaine contenant tout ce qui s'eſt paſſé de plus memorable depuis le commencement de l'empire d'Auguſte juſques a celui de Conſtantin le grand. Avec l'Epitome de L. Florus depuis la fondation de la ville de Rome juſques a la fin de l'empire d'Auguſte, Pariſ. Seb. Cramoiſy 1621 in fol. tum ab auctore recognita & aucta ante mortem apud eumdem edita 1628 fol. Rurſus, Pariſ. de la Coſte 1647 in fol.

MS QUÆDAM:

Novum teſtamentum e GræcoGallice vertere conſtituerat, & quidam ejus verſionis conatus MS ſervantur apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati: ſcilicet *Evangelium S. Matthæi* ad caput uſque 18: *Actuum apoſtolorum* liber totus: *epiſtola ad Romanos & prima ad Corinthios.* Verum conatus tantum dico, quia his verſionibus manum ultimam non admovit.

Rudimenta etiam *logicæ* ibidem habentur Gallicè reddita vel potius ab eo concinnata, ſed nec recognita nec abſoluta.

F. OCTAVIANUS GRAVINA.

F. OCTAVIANUS GRAVINA Neapolitanus illuſtris noſtri Dominici Gravina de quo poſtea ad 1643 Germanus frater natu minor, ejuſdem conventus *della Sanità* filius profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. anno MDCXVIII Oliſſipone habiti ad congregationis ſuæ petitionem promotus, recenſetur a Toppio in ſua Bibl. Neap. diciturque anno MDCXXIV diem ultimum obiiſſe. Nulla tamen ejus ibidem laudantur opera, quæ forte Toppius ab ejus ſodalibus ſperavit addenda. 1624.

Sæc. XVII.

F. ROBERTUS DE ROBERTIS.

1614. F. Robertus de Robertis Romanus, nobili Robertorum ſtirpe ſatus, conventus S. Mariæ ſuper Minervam alumnus, vir pietate, regulari diſciplina, ſed & eruditione commendandus, fratrem germanum habuit Septimium de Robertis epiſcopum Tricaricenſem in Lucania provinciæ Baſilicatæ, quo abdicante, eidem ſuffectus eſt in ea ſede a Paulo V S. P. quinta decemb. MDCXI, vigilantiſſimique paſtoris muniis functus obiit tandem anno MDCXXIV. Sic Ughellus *Ital. Sacra* T. VII, & ex eo Fontana in *Theatro & Monum.* Ejus extat opus, quod mirum ab illis omiſſum, ſed a me in Bibl. reg. Pariſ. H 1714 viſum, nempe

Vita con le apparizioni e miracoli della veneranda ſerva di Dio ſuor Franceſca Vacchini da Viterbo monaca del Terzo ordine di ſan Domenico fondatrice della divota communella ad honore della glorioſiſſima Vergine Maria, e de nove chori degli angeli. Con la relazione & obblighi della detta communella, e della maniera che il ſuo benedetto corpo fù ritrovato dopo due anni e cinque meſi che fù ſepolto, raccolta e deſcritta dal ſuo confeſſore Frà Roberto Roberti Romano dell' ordine de' Predicatori veſcovo di Tricarico, Tricarici, Jo. Jac. Carlini 1613 in 4 pagg. 522.

Vita ſane ſtupenda & actis mirandis tota conſtans.

F. SIMON DE LUCE.

1614. F. Simon de Luce vernacule *da Luz* Luſitanus, cujus memoria eſt in actis capitulorum generalium Pariſiis MDCXI, in quo ſacræ theologiæ acceptatur præſentatus, & Oliſſipone MDCXVIII, in quo magiſter approbatur, vivebat etiamnum anno MDCXXIV. Quando verò mortuus ſit hîc addent gentiles. Scripſit

Relaçaõ dos martires Dominicanos nas partes da India do anno 1617 ate 1624.

Meminit Cardoſus in Agiologio Luſitano T. II ad XXVII martii p. 334, & T. II ad XXII maii pp. 326 & 354. Sic Antonius Bib. Hiſp.

F. ADRIANUS NARDOT.

1615. F. Adrianus Nardot patria profeſſioneque Divionenſis Burgundus ſeculo XVII ineunte non ingratus apud ſuos audiit ſcripturæ ſacræ interpres, & verbi divini præco, ac in concionatorum uſum vulgavit

Diſcours predicables amplifiez par lieux communs pour ſervir la plupart a ſujets divers & extraordinaires, Lugduni, Jacobi Gaudion 1625 in 8 pp. 444.

F. ANTONINUS PONS.

1625. F. Antoninus Pons Aragonus conventus Luchenſis alumnus ſacræ theologiæ magiſter in eccleſia Dertuſenſi theologum, & divinæ ſcripturæ interpretem agebat circa annum MDXCV. Comitiis generalibus ordinis Romæ habitis annis MDLXXXIX & MDCI affuit pro ſua Aragoniæ provincia diffinitor, vixitque poſtea ad annum uſque MDCXXV, quo & obiit. Ejus meminerunt Fernandez & Antonius in Bibl. Hiſp. ſed Antonium nominant, cum ipſe ſe Antoninum dicat in opere ſequenti ab eo edito,

Maravillas del ſantiſſimo ſagramento y milagros con que el Señor las califica en confirmacion de lo que la fee enſeña de la ſanta eucariſtia, Valentiæ, Joan. Chryſoſtomi Garriz 1613 in 4 pp. 405.

Tomus alter, *Milagros con que el Señor confirmo la verdad de la doctrina, que enſeña la fee acerca de las maravillas de la ſagrada eucariſtia y en particolar del milagro de las ſeys hoſtias, que teñidas en color de ſangre ſe adoran en la ciudad de Daroca.* Jam affectus erat & promittebatur brevi edendus, cum primus prælum ſubiit, ſed an revera prodierit, mihi hactenus incompertum. Tomus primus extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. ANTONIUS PAULI.

F. Antonius Pauli Italus provinciæ Romanæ alumnus inter ejuſdem ſcriptores recenſetur a Fontana in ejus provinciæ hiſtoria, diciturque floruiſſe ad annum MDCXXV & libellum edidiſſe hoc titulo: 1615.

Hiſtoria & miracula B. virginis de Saxo prope Bibienam. Teſtem affert Fontana Lucarinum in Memorialibus MS.

F. BALTAZAR NAVARRETE.

F. Baltazar Navarrete Hiſpanus origine, & profeſſione Pincianus, ſacræ theologiæ magiſter, ſuique conventus aliquando prior, ſacras interpretatus eſt litteras Compluti primum in collegio S. Thomæ, tum & Pinciæ primariæ illius civitatis academiæ theologicæ cathedræ ordini Prædicatorum a duce de Lerma fundatæ & dotatæ primus rector ineunte ſeculo XVII. Ejus cum laude meminere noſtri Jo. Lopez P. III pag. 413, Fernandez in Concert. & *Hiſtor. del roſario*, Antonius *Bibl. Hiſp.* Ab eo prodierunt 1615

Controverſia in Divi Thomæ ejuſque ſchola defenſionem in S. Pauli conventu impreſſa. T. I a Q. 1 ad XVI partis primæ, Valliſoleti, Petri Laſſo 1605 in fol. pagg. 903. In epiſtola duci de Lerma Franciſco *Gomez de Sandoval* nuncupatoria conqueritur de quibuſdam *recentioribus doctoribus, qui cùm aliàs D. Thomæ Thomiſtiſque adhærentes floruiſſent, primævi ſui inſtituti velut obliti, eorum doctrinam obnubilare conantur, & qui olim lacteo hujus almæ ſchola fonte nutriti, limpidiſſimam olim ex ipſius rivulis aquam hauſerant, noviſſime & fontem exſiccare & rivulos turbare aggrediebantur &c.*

T. II a Q. XIX ad XXV *partis primæ*, Ibid. 1609 in fol. pp. 752. In quo *de divinæ gratiæ auxiliis* agit cum approbatione ſupremi fidei tribunalis. Hunc Bernardo cardinali de Sandoval archiepiſcopo Toletano ſupremoque Inquiſitori nuncupat, ad quem acerbiſſimas a Martino Delrio ordini Prædicatorum inuſtas contumelias queritur, & acriter quidem, ſed cum moderamine refellit, ſocietatem ſapienter a ſocio diſtinguens.

T. III a Q. XXVII ad LXIV ejuſdem *primæ partis.* Ibidem 1634 in fol.

2. *Ad Patres provinciæ SS. Roſarii Philippinarum* fuſa ad modum & parænetica lingua Hiſpana *Epiſtola e Pinciano ſuo S. Pauli conventu die 25 april. 1625 data.* Quam integram refert F. Didacus Aduarte T. I *Hiſtor. prov. Philippin.* Lib. 1 cap. 18 a pag. 60 ad 66.

F. BLASIUS VERDU A SANS.

F. Blasius Verdu a Sans a patria Catinenſis, qui vicus eſt tractus & regni Valentini *Cati* vulgo dictus, conventus Valentini nobilis fuit alumnus, & inter illius eximios, provinciæque ſuæ Aragoniæ viros merito aſcribendus. Hic 1615

poſtea quam in ordine præclaram in philoſophicis & theologicis (in quibus & illuſtriſſimum habuit Albaracinenſem Barbaſtrenſemque poſtea epiſcopum ſanctæque memoriæ F. Hieronymum Baptiſtam *Sellan de Lanuza* magiſtrum & præceptorem) ſibi peritiam comparaſſet, ingeniique ſui magna dediſſet apud ſuos ſpecimina, actum cathedram in academia Valentina moderatus eſt exeunte ſeculo XVI publicus in ea profeſſor: tum anno MDCII theologiæ primarius in collegio regio Dertuſano regens & rector, ut & in actis capitul. gen. Romæ MDCXII Tit. *Prov. Aragoniæ* decernitur. Quo cùm maxima nominis ſui fama fungeretur munere, ad cathedralis eccleſiæ Dertuſenſis theologalem evocatus eſt, quam obivit annis ille pluribus cum omnium plauſu, auditorumque fructu. Fuit enim ille erga D. Thomæ doctrinam optime affectus, atque verſatiſſimus, lectionique ſacræ ſcripturæ prope continuus. Ad ſeros demum illum perveniſſe annos, & ætate maturum obiiſſe diem ultimum ad annum circiter MDCXXV ex eo colligimus, quod ad hæc circiter tempora ſiluiſſe tandem, edidiſſeque præterea nihil eum intelligimus. Quo verò die anno loco & modo vivere deſierit, ſui certo forte dixerint gentiles. Hæc ejus recenſentur opera:

1. *Diſputatio de rebus univerſalibus*, Valentiæ 1593. Hujus editionis meminit F. Hieronymus Fuſer O. Præd. in Append. ad 5 lib. *vitæ F. Hieronymi de Lanuza* pag. 411.

2. *Utrum detur quarta figura* (nempe Galenica) *Deciſio*. In Hiſpania primum, deinde novis typis, Coloniæ, Pet. Henningii 1627 in 8, ad calcem *Summularum* F. Samuelis de Lublino ibidem editarum.

3. *Commentaria in logicam Ariſtotelis*, Barcinone 1614 in 4. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. *Commentaria, ſcholia, reſoluta Quæſtiones ſuper diſputationem de Trinitate, Primæ partis S. Thomæ*, Tarraconæ, Philippi Roberti 1602 in 4 pp. 162. Opus dicatum Duci Lermæ Franciſco *Sandoval y Roxas*.

5. *Relectiones duæ, altera contra ſcientiam mediam, & altera pro efficacia divinorum auxiliorum*, Barcinone, Hyeron. Margarit 1610 in 4 pp. 240. Opus F. Raphaeli *Ripbos* Hiſpaniæ priori provinciali ab auctore nuncupatum. Ad finem epiſtolæ nuncup. ſic orabat: *Addas tu obſecro mi Pater, ad laborem, concedendo mihi ut ex cathedra non deturber, ut D. Thomam interpreter, donec extremum vitæ ſpiritum exhalem.*

Vernacule autem:

1. *De las lagrimas y converſion de la Magdalena, y De la milagroſa navegacion de ſan Ramon de Peñafort*, Barcinone 1605 in 8.

2. *Engaños y Deſenguños del tiempos*

Diſcurſo de la expulſion de los Moriſcos, y

Aviſos de diſcrecion para acertar a tratar negocios. Hæc tria ſimul edita, Barcinone, Sebaſt. de Mathevad 1612 in 8.

4. *De las aguas potables, y milagros de la fuente de nueſtra Señora de Avella, que nace en el termino del lugar de Cati, reyno de Valencia, y*

Deſcripcion del deſierto: Triumfo de amor y obediencia, y el lucido intervalo del loco amante: Martirio de ſanta Candida y Corduba, Barcinone 1617 in 8.

Hæc & plura forte ſcripſit hic auctor, cujus meminere Fernandez in Concert. & de Roſario, Diagus Prov. Aragon. pag. 252, Antonius in Bib. Hiſp. Acta cap. Gener. Pinciæ 1605, Tit. *Promotiones*, & Romæ 1612 cit.

F. GASPAR AB ASCENSIONE.

Sæc. XVII.

F. GASPAR AB ASCENSIONE Luſitanus theologus eximius initiis ſeculi XVII florebat, & edidit lingua Luſitana quem habuerat anno MDCXXV die V maii

1625

Sermonem in gratiarum actionem pro victoria a Luſitanis & Caſtellanis contra Batavos reportata in civitate Bahia apud Americanos Braſilienſes, Luſitano idiomate.

Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario MS, ex Bartholomæo Guerreyro in Relatione expeditionis dictæ Braſilianæ cap. 38.

F. GENTIANUS BILLAUD.

F. GENTIANUS BILLAUD Gallus, patria profeſſioneque Bleſenſis, poſt emenſum Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo ſtudiorum curriculum ad gradus promotus, licentiam præſentatus decurrebat annis MDCII, quo ultimus & viceſimus de Sorbonica pro jure Prædicatorum reſpondit, & MDCIII, inter quadraginta & duos licentiatos quorum viginti quinque regulares ſeptimum, & primum regularium locum anno ſequenti ſortitus: ubi non omittendum præter eum ſeptem alios ejuſdem ordinis ſodales eamdem licentiam decurriſſe. Gentianus autem noſter vir fuit magnarum partium, ſcholæ noſtræ Pariſienſis regimini mox ab accepta laurea præfectus, primariumque profeſſorem agebat, cum anno MDCIX maii XVI Trecis totius congregationis Gallicanæ electus eſt vicarius generalis, triennioque abſoluto in ſequentibus comitiis Nannetis XVIII maii MDCXII habitis, ſic de eo ſtatuitur: *Inſtituimus in primarium regentem in conventu Pariſienſi ſapientiſſimum magiſtrum noſtrum Billaud, obnixeque eum rogamus, ut quam citius fieri poterit, ad hoc opus ſeſe accingat.* In eodem munere confirmatus fuit, & ut aiunt, continuatus in comitiis Pariſienſibus VI junii MDCXVIII habitis, fungebaturque adhuc anno MDCXXV, quo menſe auguſto iterum aſſumtus eſt Pariſiis congregationis Gallicanæ vicarius generalis, ſed eodem anno dum Compendii conciones adventus haberet, quinta decembris obiit, indeque corpus ejus Pariſios relatum apud ſuos ſepultum fuit, funus octava decembris tota ſacra facultate coacta proſequente, quamque viventis exiſtimationem habuerat communi luctu teſtificante. In tam diutino per octodecim annos ſolidos ſcholæ Pariſienſis regimine tractatus theologicos plures edidiſſe obvium, quos vel tempus edax aſſumſit, vel ſervant MS varii provinciæ Pariſienſis conventus: typis autem prodierunt

1625

Statuta facultatis artium Thomiſtica in gymnaſio Pariſienſi FF. Prædicatorum inſtituta ab eo anno MDCXXV aut facta, aut innovata & promulgata. Quæ hactenus ex actis.

F. GREGORIUS GARCIA.

F. GREGORIUS GARCIA Hiſpanus Bæticus ex oppido *Cozar* vulgo dicto in diœceſi Toletana ortus, Beaciæque vernacule *Baeça* ordinem amplexatus, ſacræ theologiæ præſentatus evaſit, tum in Americam trajiciens, utramque ſeptentrionalem & meridionalem, provinciaſque in iis Hiſpano imperio ſubjectas peragravit, barbaris indigenis evangelium annuncians non ſine fructu. Inde vero in patriam reverſus ineunte ſeculo XVII, quædam edidit non parum utilia, quorum hi tituli:

†

1625

Origen de los Indios del nuevo mundo, y Indias occidentales averiguada con diſcurſo de opiniones. Tratanſe en eſte libro varias cauſas y puntos curioſos tocantes a diverſas ciencias y facultades conque ſe haze varia hiſtoria de mucho guſto para el ingenio

Sec. XVII. *y entendimiento de hombres agudos y curiosos*, Valentiæ, Patritii Mey 1607 in 8 pp. 535. Extat Parisiis in Regia O 1715.

In hoc opere asserit se duodecim annis solidis in Indiis occidentalibus stetisse, quorum novem in regno Peruano egit : toto autem hoc tempore unde & qua via homines ex nostro continenti in novum illum orbem transierint, diligenter investigasse.

Monarquia de los Incas del Peru. Hujus operis ut a se jam editi meminit in proœmio sequentis

Predicacion del evangelio en el nuevo mundo viviendo los apostolos, Beaciæ 1625 in 8.

In hoc ultimo opere lib. 4 cap. 2 fol. 155 ipse se plura mutuatum agnoscit ex *Historia del Rosario* de Fernandez.

F. HIERONYMUS BAPTISTA DE SELLAN DE LANUZA.

† 1625. F. Hieronymus Baptista de Sellan de Lanuza Hispanus Aragonus natus est die XXIII octob. MDLIII paterno gentilitioque in municipio *Txar* dicto, Baptistæ Sellanorum genti ante quadringentos annos proprio ad rivum æmœnissimum *Martin* nuncupatum in diœcesi Cæsaraugustana, & ab ipsa civitate Cæsaraugusta triginta leucis communibus versus meridiem diffito. Parentes habuit utrumque avita nobilitate spectabiles, claros origine, fortuna, & moribus, nempe Michaelem Baptistam de Sellan patrem, matremque Catharinam de Lanuza, fratres verò natu se majores duos, Martinum regni Aragoniæ justitiæ præfectum, & Michaelem, sorores verò duas easdem subinde matrimonio conjunctas Annam & Elizabetham seu Isabellam. Ordini nomen dedit Valentiæ XVIII septemb. MDLXIX & sequenti LXX in manibus F. Laurentii Lòpez professus est XXI septemb. die jovis S. Matthæi festo, ibidemque philosophiæ subindeque theologiæ quadriennium fere integrum operam dedit, simul morum censorem & magistrum B. Ludovicum Bertrandum feliciter nactus. Salmanticam ad collegium S. Stephani circa pascha MDLXXIV missus celeberrimos ejus academiæ professores nostros triennium audivit : indeque ad suos Valentinos revocatus, artium lector primum, & magister studentium institutus anno MDLXXVIII, tum anno MDLXXX die XV octobris theologiæ secundarius, anno verò MDLXXXIII a cap. gen. Rom. titulo præsentati donatus eamdem docere perrexit ad MDLXXXVII. Tum verò quod in votis potissimum habebat consecutus est, sacrorum bibliorum interpres datus ibidem, idque munus tanta eruditione implevit, ut viri ejus universitatis emeriti rudeque donati, spontaneos ei veluti discipulos se præbuerint, assiduo summaque cum voluptate audientes, inter quos numerant B. Ludovicum Bertrandum, F. Joannem Vidal priorem, F. Joannem Perez theologiæ professorem, qui peracta lectione quotidie statim inter ejus discipulos assidere non erubescebat, F. Vincentium Justinianum Antistium S. T. M. ejus olim præceptorem, F. Petrum Salamanca ejusdem conventus expriorem, & quotquot ibidem erant primi nominis theologos. Davidis psalmos tum interpretabatur, quod opus adeo egregium visum est, ut magister ordinis F. Sixtus Faber Lucensis Hispaniam tum ex officio visitans, eidem sub præcepto jusserit litteris Hispali XV septemb. MDLXXXVIII datis, ne quamprimum typis committere differret : idemque Sixtus Valentiam paulopost appulsus eum non solum ad XXVIII graviorum conventus Valentini Patrum instantiam ad magisterium promovit, sed & ad quatuor proximos annos sacræ scripturæ lectorem & interpretem confirmavit, simul prohibens ne ab ullo sibi inferiore inde amoveri posset diplomate secunda martii MDLXXXIX signato & concesso. Verum Sixto eodem anno in comitiis ordinis Romæ a S. P. Sixto IV deposito, irritum quadantenus evasit ejus præceptum, electus enim illico est Hieronymus in priorem conventus S. Onuphrii prope *Museros* ad Valentiam duabus tantum leucis distantis, quo in officio licèt verbo & opere mirum proficeret, importunis tamen precibus eo se solvi a superioribus extorsit, & pristinam sacræ scripturæ interpretandæ provinciam jam ab initio anni MDXC resumpsit, perseveravitque ad MDXCVI. Tum verò utroque capitulo & generali ordinis, & provinciali Aragoniæ in eadem urbe coacto, compromittentibus in manus magistri ordinis Hippolyti Mariæ Beccaria præsentis electoribus omnibus, eum hic Aragoniæ provincialem selegit, dixit, & præfecit invitum licèt & toto animo reclamantem. Quadriennio XXII aprilis MDC expleto mox Cæsaraugustæ sanctæ scripturæ cathedram publicam universitate, ipsaque tota flagitante civitate suscepit, quod munus astante ac cohonestante Cæsaraugustano senatu Academiaque universa exorsus est a primo capite Geneseos : molestum negotiorum sibi a magistro ordinis commissorum oppressus dimittere coactus est sub finem anni MDCI : quibus ut sese expedivit, duodecim circiter annos privatim egit tum in collegio nostro Cæsaraugustano, tum in conventu *de Linares* in villa *de Benavarre* & comitatu *de Ribagorça* grata solitudine, amœnitate, & aeris temperie conspicua, operibus suis concinnandis, prælo parandis, quibusdam etiam edendis unice intentus. His instabat cùm anno MDCXII F. Raphaele *Riphoz* Aragoniæ provinciali vicario generali ordinis instituto, Romæque commorari coacto, Hieronymus noster vicarius qui Aragoniam interea regeret datus est, quo factum ut in proximo capitulo Cæsaraugustæ XXVIII aprilis MDCXIII coacto iterum provincialis assumeretur, sed ante tempus expletum episcopus Balbastrensis, a rege catholico Philippo III nominatus fuit, & S. P. præsentatus XI junii MDCXVI, bullisque Roma acceptis a Cæsaraugustano archiepiscopo F. Petro Gonzalez de Mendoça, præsentibus Joanne Moriz de Salazar Oscensi & Martino Terrer Taraçonensi episcopis consecratus est, quam paulopost scilicet XXI decemb. urbem Ecclesiamque suam solemniter ingressus, rexit ad MDCXXII, quo ad Albaracinensem est translatus. Hanc uti priorem pie sedulòque administravit in egenos liberalissimus, suppellectili tenuissima famulitioque necessario contentus, somni cibique parcissimus, diœcesim pedes continue fere visitando, nullis parcens laboribus, perfectissimum denique virtutum omnium gregi suo sese præstans exemplum. Obiit cum magna sanctitatis opinione XV decemb. Dom. III Adventus MDCXXV hora sesqui-octava serotina. Media justaque statura fuit, corpore debilis, vultu venustus, præter coronæ capillitium calvus, fronte porrecta & extensa, ad lævam capitis impacti dum infans adhuc esset vulneris cicatrice stigmatizatus, latis hirsutisque superciliis, jucundo aspectu, & lætis oculis pallidis & viridis coloris, naso aquilari, naribus apertis, ore grandiori, labiis purpureis, superiori turgidiori, dentibus æqualibus minutioribus & albis, nullo deficiente, barba canescente non vero capillitio, collo breviori, pectore, brachiis, & manibus optime dispositis, toroque reliquo corpore egregie composito, visu perspicacissimo, ocularibus vitris nunquam usus, auditu olfactuque acutissimus, voce sonora, natura promptus & cholericus, sed virtute mansuetus & humilis. Expositus fuit primo in habitu ordinis, tum episcopali populo exhibitus,

Curita Ann. P. I lib. 3 c. 101 p. 227.

& pro more Sanctorum cultus, die martis XVII decembris a capitulo in cathedralem aſportatus: ubi miſſa peracta & eleganti oratione funebri a doctore Gaſpare Sanchez *Sanctæ Crucis* ejuſdem Eccleſiæ theſaurario typis poſtea excuſa, in Eccleſiam parochialem S. Mariæ, quæ eſt conventus ordinis, in capſa lignea ad lævam majoris altaris fornici ſubterranea a ſe pridem conſtructa conditus eſt. At anno ſequenti MDCXXIX januarii XX hora nona ſerotina Diegus *Serra* advocatus fiſcalis Aragoniæ, eques S. Jacobi, cognatus Michaelis Baptiſtæ *de Lanuza* nepotis noſtri Hieronymi, ejuſdem Michaelis tum ad mortem pene decumbentis, ac viatico jam communiti nomine & auctoritate, unâ cum Joanne *Ibañez Apparaño*, & aliis octo viris inſignibus qua eccleſiaſticis qua laicis, & notario publico Martino *Perez Aliaga*, corpus epiſcopi defuncti in conventu noſtro Albaracinenſi depoſitum tantummodo non ſepulcrum contendens, a priore F. Dominico *Perez de Cuevas* & fratribus, communi familiæ *Lanuzæ* ſepulturæ concameratæ in ſacello SS. Annunciationis in clauſtro noſtræ Dominæ *del Pilar* juxta ejuſdem miraculoſam imaginem cum gentilitiis & proavis tumulandum petiit & obtinuit, relictis tamen dicto conventui & Fratribus enixe requirentibus ejuſdem cadaveris tibiis in eodem ſepulcro. Reſerato igitur hoc tumulo quod calce obfirmatum fuerat, & area lignea aperta teſtibus ſeptem & decem aſtantibus ſcilicet præter ſeculares nominatos, ſeptem conventus religioſis, integrum omnino cadaver inventum eſt, colore nihil immutato, membris tractabilibus, venis ipſis apparentibus, odore non gravi ſed ſuavi: chirurguſque timens ne ſanguis in abſciſſione tibiarum ſcaturiret, eo quod digito probans ac leviter premens carnem, exinde ſanguis recedere videretur, venas & arterias arctiſſime ligulis conſtrinxit: at ut immiſſa ab eo novacula in cadaver ab eo fuit, illico copioſus erupit ac purus nitiduſque velut viventis ſanguis, qui Diegum *Serra* & Joannem *Martinez Sainz*, ſacrum corpus ſuſtinentes & chirurgo famulantes purpuravit: collectus deinde ab omnibus & aſſervatus in ſudariis & linteaminibus eo non ſecus ac vino rubricatis. Quo peracto crura præciſa, tibialibus panni albi lanei religioſis veſtita, & in eodem tumulo repoſita calce iterum obſignato: reliquum verò corpus Diego *Serra* & Joanni *Ybañez* prædictis cum inſtrumento authentico conſignatum fuit, veſtibus eiſdem pontificalibus ornatum quibus inventum erat, & in nova arca obſeratum & obſignatum Cæſarauguſtam deferendum, datum a priore & conventu: quod extemplo quam ſecretiſſime quamque citiſſime, ne actorum Albaracini rumore ſuborto cives ſe ſuo ſpoliari paſtore non permitterent, Ybañez dictus uno famulo comitante Cæſarauguſtam tranſtulit intra quatuor dies novemdecim leucis tamen Hiſpanicis communibus diſtantem: ibique denuo arca reſerata, inſpectoque ac recognito ſacro cadavere, inſtrumento publici notarii authentico, & altero Laurentii *Moles* Cæſarauguſtani notarii die XXIV januarii MDCXXIX de receptione corporis confecto, in ſepulturam gentilitiorum ſupra laudatam a ſacerdote ſacriſta coram affinibus domeſticiſque Michaelis *de Lanuza* nepotis Hieronymi illatum repoſitumque fuit, non ſine opinione ſanctitatis & miraculorum fama, hoc ipſi in beneficiorum mutuæque olim amicitiæ monimentum epitaphio parentante Paulo de Rajas S. J.

D. Hieronymus Baptiſta de Lanuza prædicatorii ordinis vir, Barbaſtrenſis epiſcopus quintus, Albaracinenſis XL, Magni Martini Juſtitiæ in Aragonia ſummi præſidis frater natu minor, dignitate major, hic ſitus eſt. Qui florem ætatis & indolis, nec dum ſeculi afflatus flatu, quem ſub Dominici inſtituto Deo voverat, ſervavit integrum, illibatum reddidit: morum gravitatem a limine ad devexæ ætatis metas amice coluit; orator implevit templa, doctor ſcholas, veterum ordinis patrum exempla ſecutus vita expreſſit, moribus ad poſteros tranſmiſit. Quæ ſingula alios ornavere unus amplexus, faſtigia honorum ut præcipitia horruit, ut naufragia cavit, ne onera coactus tulit. Suorum hominum haud ſemel cœtus juſtis legibus temperavit. Aragoniam provinciam ſeveritate diſciplinæ coercuit, moribus dux, monitis magiſter, pater indulgentia, æquali comitate frater. Majora meritum Philippus III & IV optimi Hiſpaniarum reges illuſtribus Eccleſiis dedere antiſtitem: Chriſti gregis paſtor ipſe bonis moribus præivit: doctrinæ animos, corpora beneficentiæ pabulo fovit: ſcriptis doctiſſimis poſteritati proſpexit, de communi bono ſolicitus etiam poſt mortem. Perituræ pertæſus, terris quanquam corpore adhuc hærens, animo ſuſpexit cœlum. Cum vixiſſet annos LXXI menſem unum dies XXIII, ingentium virtutum alis ſubvectus, quo clariſſimum fratrem vocabat frater, quo pia rapiebant vota, ingreſſus eſt ovans, dignus qui æternum viveret, duriſſima neceſſitatis lege mortuus hic jacet. Fallor. Vivit adhuc vivetque in ſecula felix. D. Michael Baptiſta de Lanuza fratris filius ejus pietati devotiſſimus patruo optimo & omnibus de ſe merito H. M. P.

Hæc ſunt autem ejus opera & primo typis edita:

1. *Tractatus Evangelici*, Cæſarauguſtæ 1612 in fol. T. I pagg. 400. Tractatus VII continet tomus hic prior in Evangelia feriæ IV cinerum & VI ſequentis & Dom. 1. Quadr. *De quadrageſima & cineris cerimonia, De jejunio, de elemoſyna, de dilectione inimicorum* duos, item duos *de jejunio & tentationibus Chriſti*. Rurſus prodierunt variis in locis, Coloniæ, Antonii Hierat 1617 tomis duobus in 4: Venetiis, Juntarum 1630 in 4. Editionem hanc curante F. Feliciano Raymundo ord. Præd. quam & Fernando Mellino Imolenſi epiſcopo nuncupavit. Eſt & recentior eaque elegans editio Antwerpiæ, quæ proſtabat Amſtelodami apud Philippum Van Eyck 1663 in 4: Quam vidi Pariſ. in Reg. D. 1385 & 86. Tomum alterum prælo paratum habebat auctor, ut ipſemet innuit Homiliarum T. I in *cenſura*, quem & ut typis quamprimum daret, eumdem hortatus eſt F. Deſiderius cardinalis de Scalia noſter, ſed cùm ſequentibus inſtaret, MS reliquit.

2. *Homilias ſobre los evangelios que la Igleſia ſanta propone los dias de la quareſma*, Barbaſtri 1621 in fol. Tomis tribus. Quas Philiberto Sabaudiæ principi nuncupavit, ut a quo pleraſque, dum Barcinone declamaret auditas, ad edendum fuerat excitatus. Has vero recenſitas epiſcopus jam Albaracinenſis, pluribus etiam additionibus locupletatas, ac omnino innovatas, ſed morte præventus cùm non edidiſſet, ex autographo ipſius Michael *de Lanuza* pluries jam laudatus typis commiſit, Cæſarauguſtæ, Joannis de la Naja Quartanet 1636 fol. Tomis V. Has *Latio* donavit F. Oneſimus de Kien Iprenſis Capucinus, ediditque Antwerpiæ Guillelmus Leſteenius 1649 Tomis IV in fol. Lugduni, Guillelmus Barbier & Joannes Girin 1659 in fol. Francofurti.... Sed longe accuratius denuo interpretatus eſt Joannes Freilinck noſter Rheimbacenſis conventus Colonienſis alumnus hoc titulo: *Homiliæ quadrageſimales R. D. P. F. Hieronymi Baptiſtæ de Lanuza. Editio nova, nunc ex lingua Hiſpanica juxta mentem auctoris fideliter tranſlata, & Latinitate reſtituta*, Moguntiæ, Joan. Godofredi Schonwetteri, abſque anno editionis, ſed ſane poſt Oneſimianam, quam in pluribus arguit, & ante 1660, Tomis IV in 4. In compendium redactæ prodierunt Coloniæ 1655

Sæc. XVII. in 4. Eaſdem ſed interpolatas, & pluribus reſectis *Gallice* vertit & edidit Ludovicus Amariton a concionibus ordinarius regis Chriſtianiſſimi, Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1646 in 4, Tomis duobus. Ejuſdem Oneſimi Capucini cura prodiit opus hoc titulo *Medulla cedri Libani ſive conceptus prædicabiles ſuper Dominicas & feſta totius anni ex homiliis quadrageſimalibus F. Hieronymi Baptiſtæ de Lanuza &c. in duos tomos diſtributi*, Antwerpiæ 1653: Coloniæ 1655: & iterum ibidem, Joan. Buſæi 1660 in 4. His homiliis nullum hactenus concionatoribus opus utilius prodiit, nullum ab iis noctu diuque magis verſatum.

3. *Homilias ſobre el evangelio que ſe propone en la ſolemnidad del ſantiſſimo ſacramento del altar*, Barcinone, Seb. Cormelas 1626 in 4. Opus poſthumum curis F. Joannis Laurentii Cayrofe O. Præd. B. M. epiſcopi olim a ſecretis & ab intimis editum. Quod & *Latine* vertit F. Oneſimus de Kien laudatus & typis commiſit, Antwerpiæ, Lefteen 1650 in fol. & poſtea noſter Joannes Freiilincx, Moguntiæ ſimul cum homiliis ſupra citatis.

4. *Libellus ſupplex datus Philippo II Hiſpaniarum regi die* XXII *auguſti anno* MDXCVII. Tum Lanuza provincialis erat Aragoniæ, & conqueritur de ratione agendi rectorum & profeſſorum Hiſpanorum cujuſdam ſocietatis, qui ſacræ theologiæ publicos profeſſores ordinis Prædicatorum a docenda & ſuſtinenda antiqua ſua & SS Auguſtini & Thomæ de Aquino *de gratia per ſe efficaci* ſententia prohibere omnibus modis tentabant. Cujus libelli exemplum MS a centum circiter annis extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati: edidit vero Serrius in ſua accurata Congregationum de auxiliis hiſtoria.

5. *Alter libellus memorialis datus Paulo V anno* MDCXII, *quo tempore capitulum generale ordinis Prædicatorum pro vulganda pontificia definitione circa divinorum auxiliorum controverſiam ſupplicavit. Ediderat ante annos aliquot Lanuza epiſcopus tum Albarracinenſis, noviſque rationibus auxit Thomas de Lemos.* Edidit idem Serrius ibidem.

F. JOHANNES CAMBIER.

† 1625. F. Johannes Cambier Flander Inſulenſis in patria ordinem anno MDLXVI die IX junii profeſſus, & ibidem anno MDCXXV die XI ſeptembris fato functus ætatis LXXXII collegit & ſcripſit

L'Hiſtoire & les actions memorables des religieux de S. Dominique dans les Indes orientales, tant devant qu'aprez leur decouverte par les Portugais, Volumen MS in 4 apud ſuos ſervatum, quod Ghilbertus de la Haye vivens præ manibus habebat, imperfectum tamen, ut teſtatur in Bibl. Belgo-Dom. MS.

F. JOHANNES FERNANDEZ.

1625. F. Johannes Fernandez Aragonus, patriaque Vilillenſis vernacule *Vilella*, quæ Julia Celia veterum eſſe fertur ab aliquibus, Valentiæ ordini nomen dedit, virque evaſit non ſolum doctrina inſignis, ſed & linguarum Græcæ præſertim ac Hebraicæ peritus, qui cùm artes & theologiam Dertuſæ profeſſus eſſet, laurea magiſterii inſignitus, ait Antonius in Bibl. Hiſp. tum cathedram ſcripturæ ſacræ ibidem adeptus initio ſeculi XVII, ſacrorum bibliorum expoſitionem tradebat, ubi & anno MDCXXV diem ſuum obiiſſe docet Fernandez. Scripſit ac edidit hoc titulo

Commentarium in librum Eccleſiaſtes, in quo vulgata ad verbum cum originali Hebræo conferetur, & probatur eam omnes alias excellere, Romæ; Joannis Pauli Profilii 1621 in fol. Opus Iſidoro Aliaga ordinis Prædicatorum Philippi III regis catholici confeſſario, & Hiſpaniarum inquiſitori generali nuncupatum e Valentia kal. maii 1619.

F. JOHANNES GAVASTON.

F. Johannes Gavaston ſeu *Gabaſton* Aragonus in regno Valentino natus, ibidemque ordinem profeſſus prædicatoris generalis titulo & gradu pro conventu Alonenſi, *Alicante* vulgo dicunt, inſignitus fuit in Actis cap. gen. Bononiæ MDCXV, quo munere cum laude functus eſt annis pluribus, mortuus tandem apud ſuos anno MDCXXV, ut refert noſter Fernandez *Hiſtor. del Roſario* lib. IX. Hiſtoriæ domeſticæ illuſtrandæ non parum incubuit, quo in genere plura ſcripſit & edidit, quæ laudat Antonius in *Bibl. Hiſp.* † 1625

1. *El tratado de la vida eſpiritual de N. P. S. Vincente Ferrer de la orden de Predicadores traducido de Latin en Romance declarado y commentado*, Valenciæ, Chryſoſt. Garriz 1614 in 8 pp. 847. Extat Pariſiis in Regia D. 1342.

2. *Vida de S. Vicente Ferrer*, Ibidem 1614 in 4.

3. *La regla que profeſſan las beatas de la tercera orden de Predicadores, donde eſta la vida de S. Catalina de Sena y de otras muchas deſte eſtado, que an muerto con opinion de ſantidad; y ſe añade Una apologia que S. Domingo fue el primer inquiſidor*, Ibid. 1621 in 4.

4. *Tratado de la frequencia de la Comunion.* Sic Fernandez.

5. *Flor de los ſantos de la orden de Predicadores.*

6. *De los privilegios dados para la ſiede apoſtolica a la orden de los Predicadores.*

7. *De las obras y trabajos de los de la orden de los Predicadores para la piedad*, voll. duo.

Hæc ſe prælo parare teſtabatur in primo jam laudato opere. Sic de tribus ultimis Antonius citatus.

F. JOHANNES MENIGAND.

F. Johannes Menigand Gallus Carnuteus patria & profeſſione, ſtudiis in gymnaſio noſtro Sanjacobeo Pariſienſi exactis ab ingenii felicitate non parum emicuit. Hinc ad gradus promotus annoque MDLXXXIII baccalaureus admiſſus licentiam decurrebat annis MDLXXXVI & LXXXVII, quo ultimo pro Sorbonicis reſpondit decimus ſeptimus: anno ſequenti MDLXXXVIII inter quadraginta duos licentiatos, quorum viginti quatuor erant regulares, & in iis ſeptem ordinis Prædicatorum locum trigeſimum primum ſortitus: lauream vero magiſterii obtinuit anno MDLXXXIX. Variis deinceps præfectus eſt conventibus & locis Autiſſiodorenſi primum tum & Bituricenſi, cui ultimo cum præeſſet anno MDC, provinciali Franciæ F. Gabriele Renard Aureliano vivis exempto, vicarii titulo provinciæ præfuit ad annum MDCII quo celebratis Biturici comitiis, communibus electorum votis in ejuſdem provinciæ præfectum eſt aſſumptus, quam prudentiſſime, toto de more rexit quadriennio: a ſuis etiam poſtea Carnuteis prior electus anno MDCVII primum, iterumque MDCXVII duodecim annis eo munere functus eſt maximo diſciplinæ regularis emolumento. Sed nec minori apud exteros fulſit eruditionis laude dicendique gratia & facilitate. Prope continuus enim habuit in præcipuis Carnuteæ diœceſeos aliiſque regni cathedralibus eccleſiis per adventus & quadrageſimæ tempora conciones: erga SS. Dei genitricem ejuſque per roſarium cultum mirum affectus, quem annis vitæ 1615.

ſuæ

ſuæ circiter viginti poſterioribus ad populum ex ſacro pulpito promovere ſtuduit. Demum ætate gravis ac meritis in ſenectute bona quievit in Domino Carnuti XXV junii MDCXXV, ætatis circiter LXXV, quorum plus quinque & quinquaginta in ordine religioſiſſime compleverat, ſepultus ibidem in odeo. Plura ſcripſit & reliquit ingenii ſui monimenta, quæ cùm in lucem nuſquam edita prodierint, in ſuo conventu ſervabantur MSS ad ſcholaſticam paræneticamque theologiam ſpectantia, quæ temporum injuria lapſuque prope perierunt omnia. Gentilis tamen ejus & ſuppar ſymmyſta F. Nicolaus le Febvre in ſuo Prædicatore Carnuteo pag. 141 ubi plura de eo, teſtatur hæc etiamnum extare

Conciones quaſdam & *Commentaria in pſal.* Qui regis Iſrael &c. atque *in Evangelii Lucæ caput* 1.

F. JOSEPHUS DE SANCTA MARIA.

1625. F. JOSEPHUS DE SANCTA MARIA Luſitanus, in actis cap. gen. Romæ MDCVIII habiti ad magiſterium promotus, tum lector primarius in gymnaſio reginæ Catharinæ Conimbricenſi, qui & in noſtro ibidem S. Thomæ ſtudiorum moderator fuit & præſes vir eruditione clarus ſcripſit, ac typis edidit hoc titulo:

Tractatus Thomiſticus de libero arbitrio in communi, circa ea quæ ſunt ordinis naturalis, Oliſſipone, Gerardi a Vinea 1625 in fol. Hunc tomum, quem primum ſuum fœtum appellat, ſequi debebant plures alii, quod an præſtiterit auctor, non reperi.

Ejus meminerunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Joannes Suarez de Brito in Theſauro Luſit. litt. MSS.

F. LUDOVICUS BERTRAN MARCO.

† 1625. F. LUDOVICUS BERTRAN MARCO Hiſpanus, patriaque ac profeſſione Valentinus, hoc anno MDCXXV florebat adhuc & jam ſcripſerat ac ediderat

Vida y hechos milagroſos de ſanto Filipe Neri clerigo Florentin fundador de la congregacion de l'oratorio, canonizado por el papa Gregorio XV a XII *de marzo* MDCXXII: *por el P. F. Luys Bertran Marco hijo de la inſigne ciudad y real convento de Predicadores de Valencia*, Valentiæ, Philippi Mey 1623 in 4 pp. 447. Extat Pariſiis in Regia H 1882.

Antonius meminit in Bibl. Hiſp. at contendit Ludovicum hunc noſtrum interpretem tantum eſſe vitæ a Petro Jacobo Bacci Italice ſcriptæ ac editæ, quamvis id ſileat ac diſſimulet Ludovicus, penes quem fides.

F. MATTHIAS HEYS.

* 1625. F. MATTHIAS HEYS Belga, ortu & profeſſione Antwerpienſis, ſacræ theologiæ baccalaureus, promotus in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV, in iiſdem datus eſt magiſter ſtudentium Lovanii, & per agones ſcholaſticos tandem licentiatus evaſit. Obiit apud ſuos Antwerpiæ anno MDCXXV die XXI auguſti, poſtquam ex Italico Belgica ab eo facta fuerat

Vita venerabilis ſororis Mariæ Raggi ordinis ſeu regulæ de pœnitentia S. Dominici, cui adjecta ab eo ſunt aliarum quarumdam Beatarum ejuſdem inſtituti vitæ, Antwerpiæ, Cornelii Verſchuer en 1615 in 4.

F. MICHAEL ANGELUS SEGHETIUS.

F. MICHAEL ANGELUS SEGHETIUS *de Lauda* etiam aliquando a patria & profeſſione nuncupatus, theologus in Italia primi nominis, ac magiſter in actis cap. gen. anno MDCV Pinciæ habiti approbatus, poſt regentis ſtudii Bononienſis munus exactum, Cremonenſis primum, tum & Mediolanenſis inquiſitor conſtitutus, Romam a Paulo V anno MDCXIV vocatus eſt, & in urbe ſancti officii commiſſarius generalis inſtitutus: demum ab eodem pontifice ad ſedem patriam Laudenſem ſcilicet evectus anno MDCXVI die XIX maii. Eccleſiam hanc ornare, clerum optimis legibus informare, oves verbo & exemplo paſcere ſategit ad mortem uſque, quam lætus aſpexit anno MDCXXV, fuitque in ſua majori baſilica ſepultus: cui ſui cives grati animi monumentum poſuerunt, quod videſis apud Ughellum Ital. Sac. T. IV, & apud Fontanam in Theatro. A Rovetta ad 1617 inter ſcriptores numeratur, ceu a quo prodierint * 1625.

Ordinationes ſynodales pro bono Eccleſiæ Laudenſis regimine.

Tractatus brevis de cenſuris

Opuſculum de divina gratia adverſus Semipelagianos juxta principia D. Proſperi

Quæ Laudæ apud noſtros MS ſervari idem teſtatur.

F. NICOLAUS POTEAU.

F. NICOLAUS POTEAU Gallus ortu, & ut conjectu pronum patria Lugdunenſis, ſed a teneris annis Lucæ in Italia educatus, ibidemque ordinem adoleſcens amplexus, ut ipſemet teſtatur in epiſtola libri ſequentis ad Marcum Antonium Samminiati civem Lucenſem nobilem nuncupatoria, ſcripſit ac edidit 1625.

Les entretiens de l'amour divin, ou l'ame devote s'entretient avec ſon cher epoux, avec les merveilles & les louanges de l'oraiſon & un petit recueil d'oraiſons tres devotes, tirées de pluſieurs ſaints & graves perſonnages &c. par le P. F. Nicolas Poteau religieux de S. Dominique, Lugduni, Jacobi Favre 1625 in 12.

F. PETRUS CALVO.

F. PETRUS CALVO, aliâs *Calbo*, qui *Calvus* Latine dicitur, gente Luſitanus, patria Portuenſis, conventus S. Dominici Oliſſipone alumnus, ibidemque gradatim ſtudentium magiſter, præſentatus, ac tandem laurea donatus, & gymnaſii regens, aſcitus etiam regius Philippi III & IV Eccleſiaſtes, vir pietate & eruditione præſtans, dicendi præſertim gratia & facundia magnum ſibi fecit in patria nomen. Surgente ſeculo XVII claruit. De quo ſic Joannes Suarez de Brito ſuppar in *Theat. Luſitan. litterario* MS: *F. Petrus Calvus patria Portucalenſis profeſſione Dominicanus, in eoque ordine S. T. M. & per annos plures nominatiſſimus profeſſor, ſed concionandi gratia & dexteritate multo celebrior, quapropter in concionatorem regium electus eſt, fuitque vir valde pius & prior Oliſſiponenſis conventus. Edidit idiomate Luſitano* † 1625.

1. *Homiliarum totius anni T I*, Oliſſipone 1618 in fol. Certo Latine antea ediderat hoc titulo: *T. I, continens* XXIV *homilias adventus Domini, & unicam in ſolemni fidei actu habitam*, Oliſſipone, Vincentii Alvarez 1615 in fol. pagg. 606. Laudatur ab Antonio in Bib. Hiſp. & alia editio Coloniæ 1650 in 4.

2. *Homilias da Quareſma*, Tomis duobus, Ibidem, Petri Craeſbeck 1625 in fol. 1627 & 1629. Hujus operis meminit etiam Fernandez *Hiſt. del*

Sec. XVII. *Rosar.* & dicit Lusitane editum, sed F. Hyacinthus de Parra monet Hispanice translatum a concionatoribus avide legi.

3. *Defunçaõ das lagrimas dos justos perseguidos & das sagras religiones frutos das lagrimas de Christo &c.* Ibid. 1618 in 4. P. I pagg. 224 : II pp. 272. Extabat anno 1671 apud nostros Antwerpiæ. Opus editum adversus librum contra religiosos mendicantes hoc titulo *La misere des temps*, Parisiis 1618. Hispane reddidit noster Vincentius Gomez.

4. *Defensorium sacrarum religionum.* Quod opus Antonius *Bib. Hisp.* veluti alterum a superiori vernacule scripto recenset, aitque variis linguis editum : sed diversum non esse, qui utrumque legerit facile comprobabit. Laudant Ludovicus Muñoz *vitæ V. P. Ludovici Granat.* lib. 5 c. 5, Lopez noster, *Hist. gen.* Cent. V lib. 3 c. 63 fol 418 b, Gravina in *congeminata voce Turturis*, ubi Bellarmini gemitus columbinos non satis æquos ostendit atque compressit, Thomas de Herrera in *Alphab. August.* ad *S. Patritium*, & ad *Petrum de Coimbra.*

F. PETRUS MARTYR LOCATELLUS.

* 1625 F. Petrus Martyr Locatellus Italus Longobardus, Bononiam patriam habuit, ibidemque ordini nomen dedit adolescens circa seculi XVI finem musis amœnioribus excultus egregie, primique nominis evasit theologus, ac in variis provinciæ suæ utriusque Lombardiæ sacras e superiori loco professus literas, laureaque decoratus, in gymnasio nostro Bononiensi a capitulo generali Pinciæ anno MDCV habito regens constitutus est, sed & a collegio doctorum universitatis in suum gremium ascitus. Nec in scholis tantum claruit ille, verum sacer orator disertissimus in præcipuis Italiæ civitatibus verbum Dei prædicando magnum sibi fecit nomen, cum plausu ubique & fructu auditus. Sic ex F. Vincentio Rivalio refert noster Andreas Rovetta ad 1625, quo innuit obiisse : ac reliquisse

1. *Commentaria super primam & tertiam Summæ S. Thomæ partem.*

2. *Sermoni del tempo e de' santi.*

An vero MS solum an typis expressa cùm non meminerit, hîc addent sui gentiles & symmystæ.

F. ALPHONSUS DE RIBERA.

† 1626. F. Alphonsus de Ribera Hispanus patria & professione Taurensis ineunte seculo XVII claruit titulo prædicatoris generalis insignitus, morum gravitate & eruditione, dicendique gratia acceptissimus. Matriti diutius egit, ibique morabatur jam ante annum MDCXVIII, & florebat adhuc anno MDCXXVI. Ejus cum laude meminere, Fernandez in Concert. & Histor. del Rosar. & Antonius Bib. Hisp. Scripsit

1. *De los exercicios y indulgencias del Rosario de nuestra Señora y del nombre de Jesus*, Matriti ante 1618 : Ibid. 1641 in 24 : Pompelone 1642 in 24.

2. *Historia sacra del santissimo sacramento contra los hereges de nuestros tiempos*, Matriti, Lud. Sanchez 1626 in fol. Ad calcem,

3. *Un tratado de las excellencias de S. Tomas de Aquino singular defensor deste altissimo misterio.*

F. AUGUSTINUS VANINI.

1616. F. Augustinus Vanini, seu *Vanianini* Italus Veronensis patria & professione, vir Græce, Latine, Hebraice, & Chaldaice doctus, morumque integritate & facilitate apud suos plurimum commendatus, & laudatus. Florente adhuc ætate annos scilicet octo & viginti tantum natus, e vivis præmatura morte sublatus est magno suis & omnibus relicto sui desiderio, quem ad annum 1616 refert Rovetta, & licèt ætate nondum matura scripsisse

De arte rhetorica sectanda.

De elegantiarum usu antiquissimo.

De quantitate & varietate syllabarum imitandarum.

De terminis unisonis & dissonis.

Testem affert Rovetta Joannem Mariam Peregrinum ejusdem cœnobii Veronensis sodalem in chronico ejusdem cœnobii ad ann. 1625.

F. CAROLUS-HYACINTUS PUTEANUS.

F. Carolus-Hyacinthus Puteanus Brabantinus Bruxellis ordinem amplexatus est, & professus anno MDCXIV. Celeberrimo gentili suo & cognomini forte affini & consanguineo Ericio Puteano nihil fuit degener, eruditioneque sua & pietate tum ordinem tum rem litterariam erat illustraturus, nisi tantas spes mors immatura præcidisset, quæ ætate florentem, vixque trigesimum ætatis annum egressum collegit anno MDCXXVI die XXV martii. Ingenii sui specimen, ac veluti ab eo expectandorum arrham reliquit opus insigne puraque oratione fluens, cui titulus : 1616.

Dissertationes duæ palæstricæ de providentia & fato. Id est, De suprema lege Dei, quæ variis adjuvantibus causis ordine, loco, tempore peragitur, Bruxellæ, Joannis Pepermanni 1623 in 4 pp. 70.

Ejus meminit Valerius Andreas in Bibl. Belg. & Ghilbertus de la Haye sæpius laudatus.

F. DOMINICUS DE MOLINA.

F. Dominicus de Molina Hispanus, gente Bæticus, patria Hispalensis, conventus Reginæ Angelorum ibidem alumnus, vir fuit eruditione, morum integritate, prudentiaque singulari commendandus, qui postquam in sua provincia Bætica varia cum laude sustinuisset in scholis onera & munera magisterii lauream adeptus est, de quo sic in cap. gen. Romæ MDCVIII, *Tit.* Pro Provincia Bætica : *Approbamus magisterium F. Dominici de Molina regentis & lectoris primarii Xiricensis, & in hoc capitulo generali magistri ordinis electoris nempe pro sua provincia eo titulo missi.* His cumulatus honoribus, tantisque ille ornatus animi dotibus, cum occasione constitutionis apostolicæ a Gregorio XV non. Febr. MDCXXII, quæ incipit, *Inscrutabili Dei providentia &c.* emanatæ, qua Regularium arctari privilegia nonnulla videbantur & infirmari, non leviter turbata esset in Hispaniis Christiana respublica, ipseque rex catholicus apud sedem apostolicam per oratorem suum Rodericum de Sylva Pastranæ Ducem pro remedio interveniisset, Dominicus noster delectus est unus qui omnium ejusce regni religionum tam mendicantium quam non mendicantium & monachalium nomine procurator ageret apud sanctam sedem pro dictæ bullæ revocatione sive suspensione, quam ille demum ab Urbano papa VIII obtinuit nova constitutione apostolica Romæ die VII febr. MDCXXV pontif. anno secundo data quæ incipit, *Alias felicis recordationis &c.* Varios itaque ea de causa subiit ille apud sedem apostolicam regisque catholici aulam atque ministros, ut ad optatum deveniret finem, itinerum labores, pluraque illi in id e vetustioribus Ecclesiæ monimentis, atque constitutionibus decretisque pontificum Romanorum & conciliorum, Romanarumque decretis sacrarum congregationum, eruenda, seligenda, coacervandaque ac ipsi Romano pontifici repræsen- 1616.

Digitized by Google

tanda fuerunt juris ſui monimenta, quæ demum ipſe poſtquam Urbani VIII fuerunt auctoritate apoſtolica firmata, curavit ille Julii tunc Gravinenſis epiſcopi & in Hiſpaniis apoſtolici nuncii poſtea. Cardinalis *Sachetti* auctoritate promulgari, atque executioni mandari, typiſque demum publicis edi hoc titulo:

Bulla SS. D. N. Urbani Papæ VIII, qua ſuſpenditur motu proprio & certa ſcientia bulla bonæ memoriæ Gregorii XV per commiſſionem factam Ill. & Rev. D.D. Julio Sachetti nuncio apoſtolico in Hiſpaniarum regnis nunc cardinali S. R. E. ad inſtantiam potentiſſimi & catholici & religioſiſſimi regis Hiſpaniarum Philippi IV id petentis medio excellentiſſimo D. duce de Paſtrana apud eamdem ſanctitatem oratore digniſſimo, id ſolicitante & procurante, nomine omnium religionum monachalium & mendicantium & non mendicantium R. P. M. F. Dominico de Molina procuratore generali omnium earumdem religionum, nunc priore conventus reginæ Angelorum Hiſpalenſis.

Nec non & ſumma privilegiorum omnium religionum &c. ut ſupra, quæ continentur in XCIX *decretis & declarationibus factis a ſacris congregationibus illuſtriſſimorum cardinalium interpretum ſancti concilii Tridentini, & præpoſitorum ſuper negotiis epiſcoporum & regularium, confirmatis ab SS. D. N. Urbano Papa VIII, & ſpecialiter exequi mandatis ab Ill. D. D. Julio Sachetti nuntio apoſtolico nunc S. R. E. cardinali per ſpecialem commiſſionem totius ſacræ congregationis ſuper negotiis epiſcoporum & regularium Illuſtr. cardinalis Bandini præſidentis ejuſdem ſacræ congregationis, petente & procurante, & ſolicitante, ex archivis ubi continebantur, educente & impetrante R. P. M. F. Dominico de Molina procuratore generali omnium religionum, nunc pariter priore Reginæ Angelorum Hiſpalenſis.* His addita eſt

Bulla confirmationis & innovationis omnium privilegiorum Fratrum Prædicatorum & bullarum quæ appellantur mare magnum *caterorum Fratrum mendicantium a SS. D. N. Urbano VIII facta, Inſtante R. P. M. F. Dominico de Molina*, &c. ut ſupra. Incipit: *In plenitudinem poteſtatis.* Sequitur

Mandatum de manutentione omnium gratiarum privilegiorum, exemptionum, immunitatum, quæ vivæ vocis oraculis ſunt conceſſ. omnibus religionibus mendicantibus & non mendicantibus, & monachalibus, & eorum magiſtris generalibus, & vicariis, & procuratoribus generalibus virtute cujuſdam novæ declarationis & decreti S. R. E. Illuſtriſſ. cardinalium ſacræ congregationis regularium præfectorum, procurante & impetrante &c. ut ſupra. Incipit: *Joannes Dominicus Spinula protonotarius apoſtolicus* &c.

Hæc omnia ſimul edita in Hiſpaniis & ut videtur Hiſpali 1626 in fol. pagg. 48. Extat apud noſtros Pariſ. ad S. Honoratum cum ſignis notariorum Apoſtolicorum Hiſpalenſium. Edidit & poſtea F. Franciſcus *de Soſa* ord. Minor. ſupremæ Inquiſitionis qualificator & commiſſarius, Matriti, Franciſci Martinez 1636 in fol. Quæ vero alia ſcripſerit ediderit que Dominicus hic noſter opera, præclareque geſſerit, vel ubi & quando demum e vivis abierit adhuc incompertum habemus, & ab æqualibus vel gentilibus expectamus.

F. DOMINICUS A SANCTA CRUCE.

1616. F. Dominicus a Sancta Cruce Hiſpanus, conventuſque Segobienſis alumnus, ineunte ſeculo XVII claruit, ut habet Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. IX p. 12, addens ibidem mortuum cum ſanctitatis fama anno MDCXXVI. Scripſit ac edidit *Roſario Real de la ſacroſanta virgen Maria madre de Dios nueſtra Señora*, Salmanticæ 1604: tum & Pariſiis cum additionibus, typis Martini Verar 1608 in 12 pp. 552. Margaritæ Auſtriacæ Hiſpaniarum reginæ operam auctor nuncupavit. Salmanticæ iterum prodiit apud Antonium Ramirez 1621 in 8. Sec. XVII.

F. FRANCISCUS CARRERO.

F. Franciscus Carrero Mantuæ Carpetanorum apud Iberos honeſto loco natus, Prædicatoribus nomen dedit adoleſcens in conventu *de Ocaña* provinciæ Caſtilliæ ſeu Hiſpaniæ profeſſus ultimo circiter ineunte ſeculo XVII. Is animarum fideique æſtuans zelo, populum ſuum oblitus, dereliquit domum patris ſui, ut laborantibus in vinea Dñi fratribus occurreret, errantesque in vaſtiſſimis Sinarum Japonumque regionibus a via veritatis oves ad Chriſti caulas adduceret. Annos ille plures erudiendis adminiſtrandiſque his populis egit, laboreſque tulit innumeros apud Sinas Japoneſque. Cum ad inſulas Philippinas trajeciſſet, & in provincia SS. Roſarii ſtrictiſſimæ vitæ modum & obſervantiæ regularis egiſſet, Sinicam ſibi linguam Tagalamque & Cagayanam optime brevique comparavit, quibus ille gentibus Evangelium annunciavit, vicarius ac miniſter verbi Dei ſacrorumque conſtitutus ad populos in Binondoc regione degentes anno circiter MDCXXV, uti quæ typis tunc publicis ibidem & Manilæ teſtantur in fronte opera, quæ ſequuntur vernacula ſeu Caſtiliæ lingua ſic inſcripta: 1626.

Trionfo del ſanto Roſario y orden de ſan Domingo en los Reynos del Japon deſde el año del Señor de 1617 haſta el de 1624. Por el Padre F. Franciſco Carrero Religioſo de la miſma orden, vicario de Binondoc y miniſtro del ſanto Evangelio en las linguas Chinà, Tagala y Cagayana: dedicado a la devotiſſima imagen de nueſtra Señora del Roſario del Convento de ſanto Domingo de la ciudad de Manila. Con licencia. En Manila en el Collegio de ſan Thomas de Aquino. Por Thomas Pinpin Impreſor anno 1626 in 4 pp. 183. Eo in opere preclare fortiterque geſta pro fidei deffenſione, ſanctiſſimæque Virginis gloria per haſce regiones a Chriſtianis & fratribus ſuis paſſaque recenſet, quæ ſubinde in ejuſdem ſanctiſſimi Roſarii promotione patrata ſunt ibidem miracula, ſtupendaque ſibi parata jam & collecta in aliud tempus edenda promittens.

Relacion del Martyrio del B. P. Fr. Pedro Vaſquez de la orden de ſanto Domingo hijo del conuento de nueſtra Señora de Atocha de Madrid, Ordenada por el P. F. Franciſco Carrero &c. Con licentia en Manila en el Collegio &c. 1625 in 4 ſiggn. A. B. C. D.

Hanc ipſam Carreri relationem F. Petri Vazquezii typis iterum edidit *F. Melchior Mançano* ord. Præd. in hiſtoria ſeptemdecim martyrum ord. Præd. provinciæ SS. Roſarii Philipinarum edita Matriti, Andreæ Barra 1629 in 4.

Hiſtoria general de la provincia del ſanto Roſario de la orden de ſanto Domingo en las iſlas de Filippinas por el P. Fray Franciſco Carrero religioſo de la miſma orden y provincia, hijo del convento de S. Domingo de Ocaña y natural de Madrid, commiſſario del ſanto officio, vicario general de ſanto Gabriel de Binondoc, y miniſtro del ſanto evangelio en las linguas Chinà, Tagala, y Cagayana, vicario general para la provincia de Filippinas &c. Incipit ab ejus provinciæ exordio anno 1582, & proſequitur ad annum 1638. Adeſt licentia F. Joannis de Valdeſpina commiſſarii generalis novæ Hiſpaniæ, ac gymnaſii Mexicenſis regentis data in conventu civitatis Angelorum 1 januar. 1638 cum approbatione F. Hieronymi Rubion

Sæc. XVII. ſacræ theologiæ magiſtri conventus S. Dominici Mexici regentis, & F. Franciſci Narranjo regentis ibidem, prima data 1 decemb. altera 10 ejuſdem menſis 1637 : Sicque prælo parata, an autem reipſa ſubierit, mihi incompertum. MS in papyro in fol. vidi Antwerpiæ anno 1671 apud noſtros ex dono F. Franciſci Deurwerders ejuſdem ordinis. Dividitur in tres libros. I capp. 69 : II capp. 68 : III capp. 90. Quando autem & ubi vivere deſierit auctor huc uſque mihi incompertum, licèt ex ultimo opere ad annum 1639 vitam produxiſſe conjectu pronum ſit.

F. FRANCISCUS HIERONYMUS.

1626. F. Franciscus Hieronymus Orenghi Inſuber Ticinenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ lector, vicarium ſancti officii agebat Forolivii anno MDCXXVI, quo iterum prælo commiſit, & Brunorio Scimanno Forolivii gubernatori nuncupavit

Commentaria F. Raphaelis Ripa in tractatum S. Thomæ de Aquino de ente & eſſentia. Vide ſupra ad 1611 *Raphael Ripa.*

F. HYACINTHUS DE JANUA.

1626. F. Hyacinthus de Janua Ligur a patria ſic de more agnominatus, vir humanarum divinarumque ſcientiarum laude clarus, prædicator ut aiunt generalis, ex Hiſpano Italice reddidit, ac typis commiſit hoc titulo:

Dell'hiſtoria generale di ſan Domenico e dell'ordine ſuo de'Predicatori compoſta per il R. P. F. Ferdinando de Caſtiglio in lingua Caſtigliana, e poi tradotta nella noſtra Italiana lingua dal R. P. F. Timoteo Bottone, Parte prima. Con agginnte d'alcune coſe in queſta nuova impreſſione per diligenza del R. P. F. Jacinto di Genova predicatore generale del medeſimo ordine &c. Panormi, Franciſci Ciotti 1626 in fol.

Dell'hiſtoria generale &c ut ſupra, *e di nuovo tradotta in volgare Italiano dal R. P. F. Jacinto di Genova &c. Parte ſeconda*, Ibidem eodem anno.

Non omittendum hanc ſecundam partem jam antea *Etruſce* fuiſſe redditam hoc titulo:

Parte ſeconda della ſtoria di Frà Fernando tradotta da Filippo Pigafetta, Florentiæ, Juntarum 1596 in fol. Extat Pariſiis in Regia H 609.

F. JOHANNES NONNART.

* 1626. F. Johannes Nonnart Eccleſiaſtes eruditus XXVII maii MDCXXVI mortuus, quas Audomariſani anno MDCXVI in eccleſia cathedrali Audomarenſi per quadrageſimam præſente epiſcopo habuerat, reliquit

Conciones in Joelem prophetam MSS, quæ ſervantur ibidem apud noſtros a F. Ghilberto de la Haie viſæ.

F. JOHANNES TRICASIUS.

1626. F. Johannes Tricasius Italus patria Mantuanus, ac conventus Neapolitani S. Petri martyris dicti alumnus, cui & præfuit aliquando prior, ſacræ theologiæ magiſter, & collegii Neapolitani decanus, in gymnaſio ejuſdem regiæ urbis pluribus annis publicus fuit metaphyſices profeſſor, & multa reliquit ingenii ſui monumenta. Sic Vallius p. 207, apud quem lego claruiſſe initio ſeculi XVII, & mortuum anno MDCXXVI. Altamura vero & Rovetta revocant ad 1526, ſicque ſeculo integro antiquiorem conſtituunt, major tamen Vallio fides, niſi quis oſtendat typorum eſſe erratum. Hæc ejus feruntur opera:

In Ariſtotelis logica, phyſica & metaphyſica, planaque theologica MS *Neapoli apud ſodales ſervata.*

F. JOHANNES LAURENTIUS CAYROSA.

F. Johannes Laurentius Cayrosa Aragonus, patria & profeſſione Cæſarauguſtanus, theologiam pluribus annis legit in gymnaſio dicti ſui conventus. Jam enim eo munere fungebatur anno MDCXXVI, & ex eo anno MDCXLIV provinciæ Aragoniæ ſocius prioris provincialis ad comitia ordinis generaliſſima Romæ habita aſcitus, in eodem ſtudio conſtitutus eſt regens ad triennium. Ut intimum, & arcanorum omnium conſcium, ſibique fidiſſimum ſemper habuerat & probatum Hieronymus Baptiſta de Lanuſa de Sellan de quo ſupra ad 1625, ſic moriens ſcripta omnia ſua & adverſaria eidem concredidit, qui de eis ut ſibi videretur cerneret, ederet, vel ſupprimeret pro libito. Ille vero magiſtri ſui gloriam æmulatus, nec amicitiæ ingratus, quæcunque ex ejus ſchedis colligere potuit luce digna, recognovit, digeſſit, ac in ordinem redacta typis edidit, inter quæ ſunt 1616

Homilias ſobre el evangelio, que ſe propone en lā ſolemnidad del ſanctiſſimo ſagramento del altar, Barcinone 1626 in fol. *Latine* reddidit Oneſimus de Kien Capucinus, Antwerpiæ, Leſteen 1650 in fol. & in 4: ſed accuratius & purius poſtea noſter Joannes Freilincx de quo poſtea ad 1676

F. ONUFRIUS ELISIUS.

F. Onufrius Elisius de Neapoli adulto jam ſeculo XVII claruit, ſcripſitque ac typis edidit teſte Toppio in Bibl. Neapol. 1616

Il nuovo & compendioſo teſoro delle grandeſſe ſpirituali del ſantiſſimo roſario, Neapoli, Octavii Beltrani 1626 in 4.

F. RAPHAEL DELLE COLOMBE.

† F. Raphael delle Colombe Etruſcus nobili loco Florentiæ natus, ordini nomen dedit 1616
ibidem in conventu S. Mariæ Novellæ ſub finem ſeculi XVI, clarebatque etiamnum anno MDCXXVI inter præſtantiſſimos verbi divini præcones celebratus, ſeu doctrinam attendas ſacræque ſcripturæ genuinam ubique interpretationem, ſeu artem ſpectes a propoſito ſemel themate nunquam deviantem, ac unitati actionis diligenter incumbentem, ſeu gravitatem ſententiarum conſideres conceptibus ut vocant ſubtilibus genti ſuæ nimium uſitatis nullibi deformatam, ſeu puritatem linguæ Tuſcæ exigas Academico *della Cruſca* non indignam. Conventus ſui dicti prædicator generalis fuit, ſuaſque conciones typis edidit hoc titulo:

1. *Delle prediche ſopra tutti gli evangeli dell' anno, nelle quali con ſimilitudini, metafore, geroglifici, e conſiderazion' particolari, ſi dichiarano molti luoghi morali della ſacra ſcrittura mà in ſenſo letterale con tre tavole, una delle quali è utiliſſima, che applica e compone per ogni giorno della quareſima una predica intera. L'altre due delle coſe notabili, e dell' autorità della ſcrittura volume primo*, Florentiæ 1612 in 4. *Seconda impreſſione nella quale oltre a i miglioramenti delle prime ſi ſono aggiunte le prediche di tutti i miſteri del Signor Gieſù Chriſto*, Ibid. Bartholomæi Sermartelli 1619 in 4 pagg. 731 abſque indicibus. Præmittit *De' concetti ſcritturali e della lingua Toſcana prologo utiliſſimo a' lettori.*

2. *Prediche della quareſima con eſpoſizioni di ſcritture ſacre, varietà di traſlazioni, dottrine morali, diverſe erudizioni e ſimilitudini, con tre ta-*

volo copioſe fatte dal R. P. F. Franceſcomaria Simuneli del medeſimo ordine, Florentiæ 1614 in 4. *In ultima impreſſione ſi ſono aggiunte le prediche de' ſabbati. Volume II delle prediche di tutto l'anno*, Ibid. ejuſdem 1622 in 4 pp. 870 abſque indicibus. Et *Delle prediche aggiunte per li ſabbati, giovedi e venerdi ſanto e per ſan Tommaſo d'Aquino*, pp. 271. Præmittit *A gli ſtudioſi giovani che attendono all' arte del predicare prologo utile.*

3. *Prediche ſopra le ſolennità della beatiſſima madre di Dio Maria. E ſopra l'hinno di ſanta Chieſa* O glorioſa Domina, *per li ſabbati quareſimali. Prima parte del terzo volume delle prediche di tutto l'anno*, Ibid 1619 in 4 pp. 400 abſque indicibus. Legendus & hic prologus.

4. *Duplicato auvento di prediche. Il primo a perſone religioſe, il ſecondo communemente a tutti. IV tomo delle prediche*, Ibid. 1627 in 4 pp. 429 abſque indicibus.

Qui quatuor concionum tomi extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

5. In Bibl. S. Marci Florentiæ Arm. II n. 151 extat codex hoc titulo: *Libro de' laudi ſpirituali della muſica*: cui ſubjicitur *Una lettera del P. lettore Frà Raffaello delle Colombe all' autore del libro*, Ms charta.

F. VINCENTIUS GOMEZ.

† 1614. F. Vincentius Gomez Aragonus, Valentiæ ſub annum ſeculi XVI ſexageſimum circiter natus, & adoleſcens ibidem ad ordinem aggregatus, utraque theologia ſcholaſtica & paranetica apud ſuos claruit. Cùm jam pluribus annis S. Thomæ Summam e ſuperiori loco interpretatus fuiſſet, in actis cap. gen. Pinciæ MDCV ad gradum præſentatur, ut aiunt fuit promotus, & paulo poſt laurea magiſterii ornatus ac primarius collegii noſtri Valentini regens inſtitutus, quo anno MDCVII munere fungebatur. Suum eumdem conventum prior regebat anno MDCXXVI. Quouſque poſtea vixerit, quove anno ac die mortem obierit mihi incompertum, licèt annum ſeculi XVII trigeſimum circiter attigiſſe facile crediderim. Vir fuit rerum ordinis ſuæ præſertim ætatis & patriæ ſcrutator diligentiſſimus & curioſiſſimus, quo in genere hæc ab eo prodierunt opera:

1. *Relacion de las famoſas fieſtas, que hizo la ciudad de Valencia a la canonizacion de S. Raimundo de Peñaforte en el convento de Predicadores. Va a qui los ſermones que en los dias de las octavas ſe predicaron*, Valentiæ, Jo. Chryſoſt. Garriz & Mançano 1602 in 8 pp. 494. Extat Pariſiis in Regia H 2813.

2. *Deſcripcion de la ciudad de Jeruſalem y lugares comarcanos, como eſtavan en tiempo de Chriſto nueſtro Señor de Chriſtiano Adricomio*, Valentiæ, Patritii Mey 1603 & 1620 in 8.

3. *Verdadera relacion de la vida, muerte, y hechos milagroſos del bendito P. Fra Domingo Anadon portero y limoſnero del convento de predicadores de Valencia*, Ibidem 1604 in 8: Iterum, *Van anadidas coſas muy notables con una juſta Poetica, que en ſu alabança ſe tuvo el año 1606 por el P. F. Vincente Gomez doctor en theologia, y lector de prima en el proprio convento*, Valentiæ, 1607 in 8 pp. 351. Eodem libello habetur ejuſdem *Breve relacion de las virtudes y ſanta vida del P. F. Miguel Lazaro de buena memoria.* Extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. *Los ſermones y fieſtas que la ciudad de Valencia hizo por la beatificacion del glorioſo padre ſan Luys Bertran*, Valenciæ, Jo. Criſoſt. Garriz 1609 in 8 pp. 496. Extat apud eoſdem.

5. *Defenſa de las lagrimas de los juſtos perſeguidos y de las ſagradas religiones, y eſtado eccleſiaſtico del M. R. F. Pedro Calvo predicador de ſu mageſtad.* Ex Luſitano ſcilicet Calvi lingua Caſtellana Gomezius reddidit, Valentiæ 1601 in 8 pp. 396: Iterum ibid. Garriz 1611 in 4. & ſæc. XVII.

6. *Hiſtoria de la vida de S. Vincente Ferrer*, Ibid 1618 in 8. Extat Romæ in Barberina.

7. *La ſantidad rara, y milagroſos hechos de los ſantos Ambroſio de Sena, y Jacobo Salomon de la orden de predicadores, con una cronologia de ſantos religioſos, deude el tiempo de los apoſtolos haſta agora*, Valentiæ, Patritii Mey 1624 in 8 pp. 351. Extat apud noſtros laudatus.

Addit Nicolaus Antonius Bibl. Hiſp. eidem tribui ſe audiviſſe opuſculum hoc titulo, *Chronologia de las ſantas religioſas*: ſed Fernandez *Hiſtoria del Roſar.* ubi Gomezii meminit, illud inter ejus opera non recenſet.

8. *Govierno de principes y de ſus conſejos para el bien de la republica o del ſenado, con un tratado de los pontifices y prelados de Eſpaña, y de los grandes y titulos y liñages nobles della, por un divoto religioſo, corregido y emendado por Fray Vicente Gomez prior del convento de Predicadores de Valencia*, Ibid. 1626 in 4. Extat Pariſiis in Regia O 407, & Romæ in Barberina.

Hujus operis priorem editionem Antonius Bibl. Hiſp. T. II p. 270 a, vult ab anonymo Dominicano prodiiſſe, ſed annum locum aut typographum non laudat.

F. ANONYMUS ITALUS.

* 1626. F. Anonymus Italus hoc anno florens ſcripſit ac edidit

Regola e coſtituzioni delle ſuore di ſan Domenico reviſte, Romæ, Stephani Paolini 1626 in 8. Extat Pariſiis in Regia E 2826.

F. ALPHONSUS FERNANDEZ.

† 1627. F. Alphonsus Fernandez Hiſpanus, patria & profeſſione Placentinus, anno MDLXXIII natus, ordinem amplexus die XIV ſept. MDLXXXVII, prædicator generalis, ut aiunt, in cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII celebrato inſtitutus, vir fuit gravis, eximiæ prudentiæ, ideoque ad plurium conventuum regimen aſſumtus, S. Mariæ de Talavera MDCXVII, S. Crucis de Carboneras MDCXIX, S. Blaſii de Cifuentes MDCXXIV, S. Dominici de Caceres MDCXXV: his tamen muniis a ſingulari non avulſus, quo flagrabat ſtudio, & in quo vitam inſumpſit omnem, ſeu veterum ſeu ſui ævi ad hiſtoriam potiſſimum Eccleſiaſticam & Dominicanam ſpectantium, qua potuit diligentia, conquirendorum ſervandorumque poſteris monimentorum. Quo anno poſt 1627 obierit, quove die hactenus mihi incompertum.

Hæc autem ſunt ab eo typis edita:

1. *Hiſtoria Eccleſiaſtica de nueſtros tiempos, que es compendio de los excelentes frutos, que en ellos el eſtado Eccleſiaſtico y ſagradas Religiones han hecho, y hazen en la converſion de idolatras y reducion de hereges, y de los illuſtres martirios de varones apoſtolicos, que en eſtas heroicas empreſſas han padecido*: Toleti, Vid. Petri Rodriguez 1611 fol. pagg. 496.

2. *Hiſtoria y Anales de la devocion y milagros del Roſario, deſde ſu origen haſta año mil y ſeis cientos y veinte y ſeis, con los favores de nueſtra Señora a la orden de Predicadores y ſervicios deſta familia, a ſu Mageſtad ſoberana.* Editio I, Ma-

Digitized by Google

Sæc. XVII. triti 1613 : II. Pinciæ 1614 : III. Matriti, Vid. Alphonſi Martin 1620 pagg. 664 : IV. Matriti, Joan. Gonzalez 1627 pagg. 732 : Omnes in 4, & ſemper auctæ.

3. *Concertatio Pradicatoria pro Eccleſia catholica contra hæreticos, Gentiles, Judæos & Agarenos per epitomen in annales diſtributa. Acceſſit notitia ſcriptorum, præſulum, Regum confeſſariorum &c.* Salmanticæ, Didacus Cuſſius 1618 in fol. pagg. 498. Ætatis 44 anno 1617 expleviſſe ſcribit, ubi de ſe inter auctores. Eadem *Concertatio* &c edita Lugduni, teſte ipſo auctore.

4. *Memoria de la Devocion, y Exercicios del Roſario de nueſtra Señora*, Matriti 1626.

5. *Hiſtoria y Añales de la ciudad y obiſpado de Plaſencia*, Matriti, Joan. Gonzalez 1627 in fol.

6. *Tratado de los ſervicios de la orden de Predicadores deſtos Reinos de Eſpaña con la inſtitucion del ſanto officio de la Inquiſicion*, Pinciæ, ſeu Valleoleti 1615.

Præter hæc typis edita, plura alia apud ſe habebat prælo parata, ut ipſemet teſtatur Hiſtoriæ Placentinæ dictæ lib. 3 cap. 33, & in Hiſtoria *del Roſario* lib. 9 pag. 10.

Hiſtoria del SS. miſterio de los Corporales de Daroca, y vidas de los varones eminentes en ſantidad de ſu ciudad y communidad dividida en dos libros. Y a lo ultimo ſon dos ſermones del SS. Sacramento que predicò el autor en Daroca 1625.

Hiſtoria del convento de Salamanca de la orden de Predicadores, y de ſus inſignes hijos en ſantidad y letras. Libris tribus.

Vida y milagros del ſanto Fray Alvaro de Cordova.

Vida del ſanto Fray Domingo de Santa Maria.

De la vida y martirio del ſanto Fray Domingo de Navarrete, y de ſus compañeros en Japon.

Annales Eccleſiaſtici Hiſpaniæ. Tum ab eo ſcribebantur octo voluminibus integris complendi. Videſis Antonium in Bibl. Hiſp.

F. ALPHONSUS MALDONADO.

1617. F. Alphonsus Maldonado Hiſpanus Fortuque & profeſſione Valliſoletanus, prædicator generalis ut vocant, florebat etiamnum anno MDCXXVII, quo ejus inter ordinis ſcriptores ſuæ ætatis meminit Fernandez *Hiſtoria del Roſario* editionis quartæ. Immenſum opus aggreſſus erat viginti quatuor partibus diſtribuendum, Corpus inquam hiſtoricum, chronologicum & chronicon ab exordio mundi ad ſua uſque tempora. Cujus volumen primum tantum excuſum fuit hoc titulo :

Chronica univerſal de todas las naciones y tiempos, con diez y ſeys tratados de los puntos mas importantes de la chronologia. Sunt autem illi tractatus: *De los años que huvo deſde la creacion del mundo haſta el nacimiento de Chriſto.*

De las hebdomadas de Daniel.

Del conſulado en que nacio Chriſto.

Del año, mes, y dia de ſu muerte.

De la genealogia de Chriſto.

De la autoridad de Beroſo y de Flavio Dextro.

Eo autem volumine continentur quatuor priores partes totius operis ad annum DCCXXXVII ante Chriſtum. Prodiit Matriti, Ludovici Sanchez 1624 in fol pp. 436. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati. Volumen alterum prælo paratum erat anno 1617 teſte citato Alphonſo Fernandez.

Hunc auctorem etſi *totius hiſtoriæ peritiſſimum* agnoſcat Antonius in Bibl. Hiſp. carpit tamen ut Annianis fabulis nimis addictum, a quibus ſi receſſiſſet, inquit, cautius etiam in iis quæ tractabat, ille proceſſiſſet. Quod idem erratum pluribus noſtratibus affingit, quos Annio ſuo nimium addictos arguit. Si qui tales fuerint, hoc illis commune eſt cum viris eruditis ſupra ubi de Annio laudatis peccatum. Interea ex Reſendio & Cano viris eruditis Hiſpanis ac Annii ſymmyſtis, quam Beroſi Metaſtheniſque Annianorum ſectatores & amantes ſint Dominicani, facile diſcere potuit Antonius. At quantum ad Alphonſum ita Beroſum & Manetonem tuetur, ut nec in omnibus fidem adhibeat, aut iſi Annii verba jurare velit, cum ei non ſemel repugnantia afferat : ſed ubi ſacræ ſcripturæ duntaxat, probatiſque aliis illi optime convenit auctoribus : Anniique nimiam in ſuo Megaſthene Philoniſque breviario facilitatem accuſet, Xenophontem autem & Archilocum nullo veritatis hiſtoricæ poſſe diſpendio recipi rejicique contendit. Anniana vero fidem & ſinceritatem in his contra Pererium, Gorópium, & alios vindicat, longeque virum extitiſſe probat ab impoſtura, ut vetera fingere fodereque voluerit ſaxa & monumenta : Vide Tract. X, ſed de his jam ſatis.

F. ANTONIUS GRANDECIUS.

F. Antonius Grandecius ſeu potius *Grodecius* Polonus ſacræ theologiæ magiſter, in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV approbatus, cujus meminit Starovolſcius Ἐκατοντὰς Elogio LXXV, quod eſt Bernardi Paxilli ejuſdem ordinis & provinciæ, eodem teſte librum edidit hoc titulo 1617

De vita & miraculis S. Hyacinthi.

Laudat etiam Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. IX p. 18, inter ſcriptores anno MDCXXVII adhuc viventes.

F. ANTONIUS DE HINOJOSA.

F. Antonius de Hinojosa origine Hiſpanus, provinciæ Mexicanæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, & apud ſupremum ſanctæ generalis inquiſitionis ſenatum Matriti fidei conſultus, cujus meminit Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. IX pp. 11 & 22, vivebat anno MDCXXVII, quo & edidit 1617.

Directorium deciſionum regularium circa ambiguitates conſtitutionum, actorum capitulorum generalium, ſanctionum apoſtolicarum, concernentium ſacrum ordinem Prædicatorum, Matriti, Joannis Gonçalez 1627 in 4 pp. 790.

Opus minus accuratum, ut patet Tit. *Converſus*, ubi dicit converſos habere vocem in contractibus & alienationibus, ſed non in actibus ſpiritualibus capituli : & ſubinde fingens conventum ex ſolis converſis profeſſis conſtantem, jus eis tribuit ſibi prælatum eligendi, niſi obſtet conſuetudo : quod non ſolum praxi ordinis, ſed & conſtitutionibus adverſatur e directo. Scripſit etiam

La vida y milagros de ſan Iacinto, y las notables fieſtas, que la inſigne ciudad de Mexico hizo a ſu canonizacion.

F. ANTONIUS DE VIEDMA.

F. Antonius de Viedma ſeu ut Hiſpane ſonat de *Biedma*, quem corrupte Fontana in *Theatro* inter epiſcopos tit. 136 & 541 *de Viadana* nuncupat, cujus etſi Hiſpani nulla eſt apud Antonium in *Bibl. Hiſp.* memoria, provinciam Hiſpaniæ in qua meruit, eruditionis morumque integritatis laude plurimum ineunte ſeculo XVII nobilitavit : qui Complutenſis academiæ cathedram utramque ordini perpetuo addictam, & a duce Lermæ die XIV ſept. MDCXIII erectam conſequenter ob- 1617.

tinuit, veſpertinam quidem anno MDCXXII, in qua ſucceſſorem habuit F. Petrum de Tapia, primam autem adhuc regebat anno MDCXXVII ut habet Fernandez *Hiſtor. del Roſario, in append.* Cùm autem eo tempore Carolus I Britanniæ Magnæ poſtea rex, in Hiſpania tum candidatus & hæres Valliæ princeps ageret, Mariamque Hiſpaniarum Infantem uxorem ducere cogitaret, ſuper ea tantique re momenti Philippus III die XXVI maii MDCXXIII viros regni totius eximios quadraginta rerum peritia, pietate, atque doctrina præſtantiores e quovis ipſe ſe legit ordine, & adunavit in regia ipſa baſilica, qui de communi religionis ac regni futura utilitate vel damno, Mariæ cum Walliæ principe a fide catholica Romanaque alieno nuptiis agerent & ſtatuerent, in quibus Antonius noſter non infimum habuit locum, uti Ægidius Gonçalez refert T. I *Theat. Hiſp. Ecc. ed. 2 Matriti 1645 pag. 119 ad Lud. Ferdin. Corduba Arch. Compoſtell.* Jam tunc ad infulas eccleſiæ Petrenſis ſeu Carachenſis in partibus, (quæ ea videtur, quam Petram Deſerti, vel Cyriacopolin, vulgo *Crach* dicunt in tertia Palæſtina, non autem Caraca in Indiis occidentalibus) a Gregorio XV aſſumtum fuiſſe noſtrum Antonium die VI martii MDCXXIII refert Fontana ex *actis Vaſis*. nimirum qui Seguntinam Franciſci *de Mendoça* Marchionis olim *de Mondejar* & Aragoniæ Almirantis recens a ſago ad agolum tranſlati Seguntinenſiſque epiſcopi ſed paulo poſt conſecrationem defuncti ſuffraganeus adminiſtraret eccleſiam, uti habet idem Fontana; ſed munus hoc non iniviſſe nec conſecratum fuiſſe ex eo auguror, quod uti diximus, Fernandez eum teſtetur anno MDCXXVII cathedram primam Complutenſem actu rexiſſe, & eum inter epiſcopos ordinis Hiſpanos, quos omnes longa ſerie enumerat tum viventes, non recenſeat. Scripſit

Commentaria ſcholaſtica de juſtificatione & gratia. Quæ citantur a Suare juniore apud Paulum Faſſeau pag. 388 libri cui titulus *Germani Philalethis auctoritas exauctorata*, & a noſtro Jo. Martinez de Prado pag. 519 *Metaphyſ.* An autem MS relicta, an typis commiſſa, nondum reſcire licuit.

F. BASILIUS SPINULA.

8 1617. F. BASILIUS SPINULA Ligur Januenſis nobili loco natus, & conventus S. Mariæ ad Caſtellum alumnus, vir inquit Rovetta humanioribus litteris apprime excultus, ſed & ſacræ doctrinæ juriſque canonici peritiſſimus, poſt exactum cum laude in gymnaſio Bononienſi regentis munus, a cardinali principe Eſtenſi theologus aſcitus eſt circa annum MDCXXVII. Eodem Rovetta teſte Vincentium Revalium excipiente plura ſcripſit in ſuo dicto cœnobio ſervata MS, quæ ſic ab eo enumerantur:

Commentarius in librum Levitici.

Controverſia in maximam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, ſcilicet de attributis, de Trinitate, de oratione, de gratia, de incarnatione, de ſacramentis, ac ſpeciatim de pœnitentia.

Quæſtiones metaphyſicæ.

Opuſcula varia mathematica & de aſtrologia.

Ejus eſt mentio in actis cap. gen. Pariſiis anno MDCXI habiti, in quibus ejus magiſterium approbatur.

F. CAMILLUS BALLIANI.

† 1627. F. CAMILLUS BALLIANI vel *Balbiani* (utroque enim modo ſcriptum ejus agnomen lego apud varios) de Mediolano etiam aliquando a patria ſimpliciter dictus, nobili loco ſtirpeque apud Mediolanenſes clara ortus, adoleſcens vergente ſeculo XVI apud S. Euſtorgium ordini nomen dedit, virque evaſit apud ſuos eruditione & facundia commendatus. Sacræ theologiæ lauream per omnes ſcholæ agones adeptus, variis vicariæ tum tantum S. Petri martyris dictæ ſuæque, præfuit locis & conventibus, ejuſdemque demum in provinciam ſub eodem nomine in comitiis generalibus Romæ anno MDCI habitis Denunc. II erectæ primus inſtitutus eſt prior provincialis. Fidei quæſitoris munere jam anno MDC fungebatur Terdonæ, unde Alexandriam anno MDCIII & demum Taurinum tranſlatus, ſancti ut vocant officii ubique jura, ſacramque doctrinam egregie tutatus eſt. Vivebat etiamnum anno MDCXXVII ſereniſſimo Sabaudiæ duci in primis acceptus, ejuſque Eccleſiaſtes ordinarius. Ejus cum laude meminerunt Paulus Morigia *Della nobiltà di Milano* lib. 3 c. 29, Philippus Picinelli in Athenæo Mediolanenſi a quo *Balbiani* dicitur, noſter Hieronymus Mercurii doctor medicus lib. 3 *degli errori populari* ſub nomine Scipionis a ſe edito in epiſtola nuncupatoria ad F. Joannem Ambroſium *Barbavara*, ubi eum *da Milano* ſimpliciter nuncupat, addens eum tum in Hiſpania agentem a Philippo III rege catholico ad reædificandam S. Euſtorgii baſilicam, reficiendumque ex integro cœnobium plura obtinuiſſe beneficia, primumque novæ S. Petri martyris provinciæ anno ſupra allato priorem provincialem datum, quæ eumdem ſub varia appellatione hominem evincunt. Meminit etiam ſed leviter Fontana in Theatro inter inquiſitores Terdonenſes. Ejus hæc habentur ingenii monumenta:

1. *Oratio Venetiis ex tempore in templo SS. Joannis & Pauli habita die feſto SS. Trinitatis, dum comitia generalia ab ordine Prædicatorum agerentur anno 1592 pro gratiis dictæ civitati agendis.* Prodiit Mediolani, Jo. Bapt. Colomii 1592 in 4 pp. 14. Extat apud noſtros Bruxellis, & Pariſ. in Regia H 1316.

2. *Oratio in laudem S. Hyacinthi confeſſoris ord. Prædic. Mediolani in templo S. Euſtorgii* XVII *kal. ſeptemb. die ipſi ſancto dicata anno* MDXCIV. Hanc ordine quintam inſeruit ac edidit Bzovius in ſuo *Serto gloriæ S. Hyacinthi*, Venetiis, Zalterii 1598 in 4 a pag. 203 ad 213.

3. *Ragionamenti ſopra la ſacra ſindone di noſtro ſignor Giesù Chriſto fatti da F. Camillo Balliani Milaneſe dell' ordine de' Predicatori dottore di ſacra theologia inquiſitore di Turino, nuovamente riſtampati, accreſciuti, e diviſi in tre parti*, Taurini, Ludovici Pizzamiglio 1617 in 4 pp. 615.

Prima pars jam prodierat ibidem duci Sabaudiæ nuncupata 25 aug. 1610, hæcque habet: *Ragionamento 1. Fatto il venerdì dopo la quinta Domenica di quareſima l'anno 1608: 2. Il primo venerdì dell' anno 1609: 3. Venerdì ſanto 1609: 4. Il giorno della feſta 1609: 5. Il primo Venerdì di quareſima 1610: 6. Venerdì ſanto 1610. 7. Nel feſto 1610.*

Secunda pars adjecta & eidem duci nuncupata typis prodiit ibidem 1618, hæc habens *Ragionamento 8. detto il quinto Vernedì di quareſima 1614: 9. Quarto Venerdì di quareſima 30 martii 1612: 10. La ſera del ſabbato ſanto 1614: 11. Del. B. Amedeo III duca di Savoia: 12. Della ſindone e del B. Amedeo.*

Tertia pars rurſus adjecta & ſereniſſimæ Margaritæ a Sabaudia duciſſæ Mantuanæ nuncupata prodiit ibidem 1614: *Nella qual ſi tratta inſieme della ſindone, e del B. Amedeo detto, e della B. Margarita di Savoia marcheſa di Monferrato monaca dell' ordine di S. Domenico. Ragionamento 13, Il feſto Venerdì di quareſima: 14. Della ſindone, & del B. Amedeo: 15. Della Sindone, e della B. Margarita.*

Secunda editio extabat Bruxellis apud noſtros anno 1671 pp. 492 : Tertia Romæ in Barberina:

Sec. XVII. Quarta demum hîc laudata Pariſ. in Regia H 1316.

F. ELISEUS MASINI.

† 1627. F. Eliseus Masini patria & profeſſione Bononienſis, quæſitor fidei generalis fuit Januæ ab anno MDCIX menſe junio ad ſeptembrem anni MDCXXVII, ut habet Fontana in Theatro p. 589 b. Scripſit ac edidit

Sacro arſenale, o vero Prattica d'ell' officio della ſanta inquiſitione ampliata, Romæ, Hæredum Corbelletti 1639 in 4 pp. 384. Duplex eſt epiſtola nuncupatoria, prima S. Petro Martyri, altera inquiſitoribus apoſtolicis. Extat Pariſiis in Regia E 2234. Prodiit rurſus Genuæ, & Peruſiæ, 1653 in 4: Venetiis, Baglioni 1665 in 8, quæ editio Romæ in Imperiali: Bononiæ 1665 in 8 quæ in Caſanatenſi.

Memoriæ Trivoltienſes novam hujus operis editionem Romæ typis cameræ apoſtolicæ indicant menſe octobri 1705 p. 1815, curis F. Thomæ *Merghini* ord. Prædic. ſeu potius *Menghini*, ut eum vocat Rovetta ad 1684, qui forte auxerit, additis inſuper Joannis *Paſcaleni* notis.

F. FRANCISCUS GUIDI.

* 1627. F. Franciscus Guidi Gallus Provincialis conventus Aqui-Sextienſis profeſſus, cujus magiſterium ei in actis cap. gen. Romæ anno MDCVIII collatum, approbatur in actis cap. gen. Romæ anno MDCXII, ſcripſit

La vie du Bienheureux Pie V pape de l'ordre des Freres Prêcheurs, tirée de divers auteurs, Aquis Sextiis, Stephani David 1627 in 8 pp. 46. Extat in Regia laudata H 2265.

F. HENRICUS CALDENHAVEN.

* 1627. F. Henricus Caldenhaven Teutoniæ provinciæ alumnus initio ſeculi XVII claruit & ſcripſit libellum hoc titulo:

De archiconfraternitate SS. Roſarii B. M. V. iterum editum Coloniæ 1627 in 12. Proſtabat venalis in auctione bibliothecæ Joannis Giraud Pariſiis 1707.

Ejus meminit Alva in *Sole Verit.* Rad. 169 col. 1392, & citat ejus opuſculi paginam 253, in qua viſio de S. Thoma Auguſtino virginali munditia præſtante non F. Alberto de Brixia, ut vulgo ab aliis, ſed F. Reginaldo S. Doctoris ſocio tribuitur: quaſi ex illa varietate fidem viſionis elevare velit, quod ridiculum: facile enim reſpondetur lapſum hunc calami noſtro Henrico, ſi ita eſt, irrepſiſſe. Circa annum MDCXXX Coloniæ obiiſſe ex monumentis cœnobii prodit Federicus Steill in Ephem. Dominic. ad 1 ſept. p. 362.

F. JOHANNES VAN HERENBEECK.

1627. F. Johannes van Herenbeeck Brabantus, Antwerpienſis patria & profeſſione clarebat apud ſuos anno MDCXXVII quo ab eo ſcripta eſt & edita vernacula lingua Belgica

B. Henrici Suſonis vita, Antwerpiæ, Henrici Aertſſens 1627 in 12 pp. 233. Extabat Bruxellis apud noſtros anno 1671.

F. JOHANNES MARTIN DEL PRADO.

1627. F. Johannes Martin del Prado Aragonus, omiſſus ab Antonio in Bibl. Hiſp. at quem laudat Fernandez *Hiſtoria del Roſario* lib. IX fol. 14 a, claruit adulto jam ſeculo XVII, ſcripſitque ac edidit

Tratado eſpiritual para viſitar infirmos, y ayudar a morir, y ſumma de caſos, Cæſarauguſtæ, Petri Verges 1627 in 8. Iſidoro Aliaga archiepiſcopo Valentino ex ordine aſſumto nuncupabat auctor e Cæſarauguſta. Extabat apud noſtros Antwerpiæ anno 1671 tum a Jacobo Quetif viſa opella.

F. JOHANNES DE TANGUAS.

F. Johannes de Yanguas Hiſpanus conventus Salmantini alumnus, pluribus annis apud ſuos in domo *de Pedrahita* theologiam profeſſus eſt, ubi & obiit anno MDCXXVII. Ejus cum laude meminit Fernandez in Concert. & *Hiſtoria del Roſario* lib. IX fol. 13 b, & ex eo Antonius in Bibl. Hiſp. Scripſiſſe dicunt & edidiſſe opus hoc titulo: 1627.

De æterno Chriſti ſacerdotio, & regia poteſtate, Salmanticæ 1616 in 4. Extabat Ambiani apud noſtros anno 1666.

Alia prælo parata fertur reliquiſſe.

F. JOHANNES ANDREAS COPPENSTEIN.

† 1627. F. Johannes Andreas Coppenstein Germanus natione, patria Mandalenſis, litteris amœnioribus jam probe excultus, ordinem amplexus eſt, quantum conjicere poſſum in conventu provinciæ Teutoniæ Confluentino, Rheno Moſellano, in quo agebat anno MDCXIV, jam tum inſignis theologus & eccleſiaſtes. Eum adoleſcentem Societati Jeſu primum nomen dediſſe prodit noſter Vincentius Baronius *Apolog.* lib. 4 c. 1 § 3, pag. 18, ex eaque ad noſtros tranſiiſſe, quod ipſe videtur innuere in præfatione operis n. 4 mox laudandi. Prædicatoris generalis in ordine titulum & honores ſe conſecutum ipſe teſtatur. Palatino Rheni comite a ſuis ditionibus armis Cæſareis ejecto & pulſo, Maximiliano Bavariæ duce agente, Coppenſteinius Heidelbergæ ad S. Petrum parochus vocatus fuit & inſtitutus, qui catholicam fidem in ea urbe a ſuo principe oppreſſam fereque extinctam excitaret, ac in integrum ſpro virili reſtitueret, cui operi annis pluribus ſedulus deſudavit & impiger, eoque munere fungebatur etiamnum anno MDCXXVI, bellum qua verbo qua calamo continuum & acerrimum adverſus Calvinianos & Lutheranos gerens, oveſque ſuas ad omnem pietatem informans. Quandiu autem poſtea vixerit, nulla me docent monumenta, quæ a noſtris Germanis accuratiora expectanda. Plura ſcripſit vir laborioſiſſimus, otiique prorſus impatiens, quorum hæc ad meam notitiam pervenerunt: 1627.

1. *Faſciculus moralitatis, ſeu Homilia Dominicales & feſtivæ per annum F. Cæſarii Heiſterbacenſis monachi Ciſtercienſis, Coppenſteinii noſtri curis e MSS codd. primum editæ, additis ad marginem lemmatis & citationibus adnotatis*, Coloniæ Agrippinæ, Petri Henningii 1615 in 4, P. I pagg. 258: II pp. 123: III pp. 190: IV pp. 260.

2. *Paſſionis Domini noſtri Jeſu Chriſti quadripartita prædicatio quadrihoraria, compilata, digeſtaque ſuccincte diſtincte*, Ibidem 1615 in 4 pp. 35. E Confluentia Rheno Moſellana in conventu Prædicatorum 3 maii 1614 nuncupabat.

3. *Paſſio altera ex ſolis SS. Patrum ſententiis contexta*, Moguntiæ 1615 in 8.

4. *De Fraternitatis SS. Roſarii B. V. Mariæ ortu, progreſſu, ſtatu, atque præcellentia libri tres. In gratiam cultorum Deiparæ Virginis Mariæ, materia nunc primum ut nunquam ante abſolute pertractata*, Coloniæ Agrippinæ, Petri Henningi 1613 in 8 pp. 510. Opus Lothario archiepiſcopo Trevirenſi ab auctore nuncupatum *e Confluentia pridie Annunciat. anno exeunte* 1612 *ſtylo Trevirenſi.*

Quod

Quod indicat Treviris annum a 25 martii initium tum adhuc duxiſſe. Hæc verò habet in epiſtola haud negligenda: *Ita quoque ad priora extendens meipſum, ad deſtinatum perſequor ordinem Prædicatorum, ad bravium ſuperna vocationis Dei in Chriſto Jeſu, quæ relicta mihi retro ſunt obliviſcor. At quem denique incubrationis meæ fructum edidit illa ordinis ſtabili mihi fœdere junctæ relligioſæ quies &c.* Et infra: *Et verò debebam nomine multiplici. Nimirum ut ſub illius ſacri antiſtitis inclyto auſpicio lucem aſpiceret opus, in cujus venerandæ auctoritatis archiepiſcopatu operis auctor ipſe mihi tandem ordinem delegi Prædicatorum, in quo ex deſiderio & amore in religioſæ profeſſionis ſtabilitatem inſolubilem, me Deo Eccleſiæque ſuæ totum mancipavi, æternumque dicavi.* Prædicat exinde antiſtitis benevolentiam erga conventum Confluentinum, & addit: *Par eſt quoque R. C. V. iſto qualicumque munuſculo honorari, hocque amplius, quod totius conventus noſtri idem una mente eſſe deſiderium cognoſcerem.* Quæ videntur indicare auctorem tum recens alia ſocietate inſtabili relicta, inſtitutum Prædicatorum per profeſſionem firmum & inſolubile amplexatum eſſe, idque Confluentiæ. Altera editio recognita ab auctore, Heidelbergæ, Davidis Fuſchii, ſumptibus Henningi 1630 in 8.

5. *Clavis prædicandi roſarium, & inſtitutum Fraternitatis ejuſdem*, Ibidem 1613 in 8 pp. 408. Joanni Svicardo archiepiſcopo Moguntino dicat auctor e Confluentia poſtridie Annunciat. 1613. *Ideo autem* inter alia, inquit, *quod noſtri quoque Confluentini conventus honorem haud parum illuſtravit, quando unum ſibi delegit virum Confluentia profeſſum, quem ſuum eſſe voluit in concionibus Eccleſiaſten anticum, & a conſiliis intimum &c. quem erga ipſum amorem eſſe noſtrum quoque duximus, quantum ipſe noſter eſt, eſſeque dum ſpirat exoptat.* Quæ rurſus oſtendunt Coppenſteinium Confluentiæ ordini cooptatum. Prodiit opus ab auctore recognitum iteratis typis, Heidelbergæ, Davidis Fuſchii typis, ſumtibus Henningi 1629 in 8.

6. *Perbrevis exegeſis de ortu glorioſa Fraternitatis ter ſanctiſſimi ſacramenti Euchariſtiæ*, Moguntiæ, Joannis Albini 1615 in 8 pp. 95. Tum erat prædicatoris generalis titulo auctor inſignitus: at quantum ad harum Fraternitatum hujus & ſuperioris hiſtoriam etſi vulgo recepta referat, non eſt accuratus.

7. *B. Alberti Magni ord. Prædic. epiſcopi olim Ratiſponenſis ſermones de SS. Sacramento curis Coppenſteinii recogniti, & ſuperiori opuſculo annexi*, Ibidem.

8. *D. Thomæ de Aquino doctoris Angelici de S. ordine Prædicatorum ſermones verbis parvi, rebus permagni in epiſtolas inque evangelia cujuſque Dominicæ ac Feſti per annum nunc primum ex Vaticana Bibliotheca, Doctoriſque tomorum editione ultima producti, & in uſum communem adaptati*, Moguntiæ, Joannis Albini 1616 in 8 pp. 442. Pr. *Alberti Magni placuit renovaſſe recuſos ſermones nuper, prodimus ecce alios.*

9. *Diſpoſitiones concionum in totum annum ad ſenſum literalem, & ſæpe myſticum ex D. Thomæ de Aquino commentariis in Matthæum & Joannem, & ex S. Bonaventuræ commentariis in Lucam paſſim in evangelia Lucæ ſuppletur*, Moguntiæ, Jo. Albini in 8 1616. T. I pp. 717: T. II pp. 661: T. III pp. 558: T. IV pp. 448. In epiſt. nuncup. T. III a B. Alberti commentariis ſimilem concionum diſpoſitionem ſed ampliorem brevi ſe daturum promittebat, an promiſſo ſteterit, mihi incompertum.

10. *Nucleus Coppenſteinius. Ex conceptibus prædicabilibus Petri Beſſes S. T. doctoris & regis Galliarum oratoris, enucleavit hoc eſt extruxit integre, contraxit perſpicue, digeſſit methodice, diſpertiit diſtincte, illuſtravit in margine F. Jo. And. Coppenſtein ord. Prad. theologus parochus Heidelbergenſis in gratiam occupatiorum &c.* Heidelbergæ 1618 in 8: Venetiis, Franciſci Prati 1619 in 8. T. I pp. 624: II pp. 664. Editio 3 completa, Moguntiæ, Petri Henningii 1624 in 4 pp. 976. Sæc. XVII.

11. *Excalvinizatio catechiſmi Calvino-Heidelbergenſis*, Heidelbergæ. Vide Collect. ſeq. n. 5.

12. *Caſtigatio apologiæ Calvino-catechetica & apologiſtæ Amſtelrodamenſis.* Vide Coll. ſeq. n. 7.

13. *Controverſiarum Lutero-Calviniſta quadriceps.* Vide Coll. ſeq. n. 1.

14. *Lutero-Calviniſmi antichriſtus. Ejuſdem genealogia. Ejuſdem & antipapiſta mendax.* Vide Collect. ſeq. n. 2.

15. *Index ſecularis ſeu Demonſtratio Hiſtorica Romano-catholicæ fidei per inductionem ſeculorum annorumque a Chriſto nato.* Vide Coll. ſeq. n. 6.

16. *De dignitate pſalterii B. V. Mariæ. Alanus redivivus*, Friburgi 1619 in 4: Coloniæ, Henningi 1624 in 8. Vide ſupra *Alanus de Rupe* T. I. p. 849 b.

17. *De veritate ejuſdem apodixis ſeu demonſtratio*, Ibidem.

18. *Spongia papæ Calviniſtica concordia: ſive Deterſio infamiæ papæ Calviniſmi inauditi, Romano-catholicos eſſe papæ Calviniſtas contra Joannem Himmelium theologiæ profeſſorem Jenenſem papæ Calviniſmi fabrum ubiquitarium*, Moguntiæ, Jo. Theob. Schonwetteri 1626 in 8 pp. 88.

19. *Calviniſtica fidei ſpeculum Germanice*, Heidelbergæ, Chriſtophori Landleuth.

20. *Lutero Calviniſmi infidelitas de Chriſto & antichriſto Germanice.* Sic in Spongia refert ipſe opera a ſe edita dum Heidelbergæ parochum ageret.

Quæ pleraque uno volumine collecta habentur hoc titulo: *R. P. F. Joannis Andreæ Coppenſteinii ord. Prad. controverſiarum inter catholicos & hæreticos noſtri temporis ex Roberto Bellarmino E. R. cardinali in epitome redactarum*, 1643 *in* 4: hoc ſcilicet ordine:

I. *Lutero-Calviniſta quadripartitus. P. I, Theomachia: II, Eccleſiomachia Lutero-calviniſmi contra militantem Eccleſiam: III, Myſterio-machia contra ſacramenta: IV. Charitomachia contra gratiam*, Moguntiæ, Schonvetteri 1626 in 4 pp. 574 & 138.

II. *Antichriſtus Theomachia Lutero Calviniſtica T. II.* Eadem diviſio ac ſuperioris, Ibidem in 4 pp. 142.

III. *Genealogia Lutero Calviniſticæ Theomachiæ, Eccleſiomachiæ, Myſteriomachiæ & Charitomachiæ*, Ibidem 1625 in 4 pp. 142.

IV. *Antipapiſta mendax Lutero-Calviniſtica &c.* eadem quæ in immediate ſuperioribus diviſio, eodem T. II, Ibidem pp. 285.

V. Eodem T. II *Excalvinizata catecheſis Calvino Heidelbergenſis: hoc eſt inverſa in Romano-catholicam ſic ut orthodoxam in textu, Calvinianam in margine cum textu communi ſit legere, & utramque invicem oppoſitam dignoſcere*, Ibidem a pag. 288 ad 339.

VI. *Hiſtorica demonſtratio continuata fidei Romano catholicæ inductionem ſucceſſionemque ſeculorum a Chriſto quindenorum ex Annalibus eccleſiaſticis Cæſaris Baronii & Bzovii ſtrictim elucubrata*, Ibid. pp. 184.

VII. *Secularis indicis Romano catholici continuatio, ſive controverſiarum epitome ex illuſtri cardinali Bellarmino T. III, continens præter demon-*

Sæc. XVII. *ſtrationem hiſtoricam continuatæ fidei Paralipomena quæſtionum Lutero Calviniſtarum ex recenſitis ſeculorum præfatorum.* Item *Caſtigationem Apologiæ Calvinocatecheticæ adverſus Jacobum Laurentium verbi miniſtrum Amſtelredamenſem apologiſtam*, Ibidem 1626 pp. 63 & 78.

21. & ultimo, *Bibliotheca concionatorum ſive diſcurſus exegetici & reales in Dominicas per totum annum, & ſingulas ferias adventuales concepti ordineque digeſti, & diverſo ſenſu tum literali, morali & ſpeculativo abſoluti*, Moguntiæ, Schonwetteri 1627 in 4. Pars adventualis pp. 280 : P. hiberna pp. 608 : P. verna pp. 751. In hujus fine promittitur P. IV paſchalis ad pentecoſten, ſed an typis prodierit mihi incompertum.

Idem omnino opus, imo eadem editio ſolo novo programmate ad I P. appoſito cum hoc titulo: *Aurora concionatorum, hoc eſt conceptus ſive diſcurſus tripartiti ad ſenſum ſpeculativum, moralem, & literalem, ad ſingulas Dominicas ordinati, nunc variis figuris theologicis & hiſtoricis expoliti, & in tres partes diviſi*: proſtabat Francofurti. Jo. Godofredi Schonwetteri 1643 in 4. At præter unicum illud foliolum noviter adjectum, cætera ſunt editionis anni 1627. Extat Pariſiis in Regia D 1440 & 1441

F. JOHANNES BAPTISTA BALBUS.

1627. F. Johannes Baptista Balbus Pedemontanus Taurino principatus capiti ortum debet, & ibidem ordinem amplexatus eſt ſub initia ſeculi XVII. Sacras litteras profeſſus eſt tum in conventu nativo, tum in ſtudio generali Mediolanenſi S. Euſtorgii dicto, ſacræque theologiæ magiſter promotus in actis cap. gen. anno MDCXXII Mediolani celebrati, inquiſitoris generalis Taurinenſis vicarius aſcitus eſt, quo munere fungebatur, cùm ſcripſit ac edidit

Directorium Prædicatorum compendioſum ac facilem diſſerendi methodum inſtituens, ſacra ſcriptura ſenſus varios & partitiones aperiens, conceptus ſcripturales theologicoſque ad evangelia totius anni applicabiles uberrime ſuppeditans, divini eloquii ſtudioſis perutile, Auguſtæ Taurinorum, apud Cavallerios 1627 in 8 pp. 370. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES HIERONYMUS CENEDO.

† 1627. F. Johannes Hieronymus Cenedo Aragonus, Cæſarauguſtanus patria, profeſſione conventus S. Mariæ de Miraculo dicti alumnus ſacræ theologiæ magiſter in comitiis ordinis Valliſoleti MDCV promotus, juris utriuſque fuit unâ peritiſſimus, nec minus religione præſtans quam eruditione. Decretorum cathedram in academia Cæſarauguſtana implebat jam anno MDCXVI, & regebat etiamnum anno MDCXXVII. Ejus cum laude meminerunt Fernandez noſter *Hiſt. del Roſar.* lib. IX fol. 12 b, & fol. 20 b, F. Didacus Murillo ord. Min. in Hiſt. Sacelli S. Mariæ *del Pilar* Cæſarauguſtani Tract. 2 cap. 34 pag. 290, & cap. ult. pag. 442, Antonius *Bibl. Hiſp.* Hæc ab eo in lucem prodierunt:

1. *De la pobreza religioſa*, Cæſarauguſtæ, Joannis de Lanaga 1616 in 4 pagg. 510. Dubia circiter 50 circa paupertatis votum in hoc opere reſolvuntur.

2. *Petri Hieronymi Cenedi fratris ſui germani, titulis in clero Cæſarauguſtano, ſcriptis, pietate, & juris peritia clari, Quæſtiones canonicæ & civiles, quas ille cùm in mortem incidit elaborabat, a noſtro Joanne abſolutæ, & pluribus aliis locupletatæ*, Ibidem, apud eumdem 1614 in fol.

Plura alia actu luci parabat, moliebaturque in publicum uſum brevi proditura, ut teſtatur Murillus citatus anno MDCXVI ſcribens, ſed quæ haud dubie lucem non viderunt, ſervanturque apud ſuos MS, vel perierunt:

F. LAURENTIUS GUTIERREZ.

† 1627. F. Laurentius Gutierrez Hiſpanus conventus Toletani alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in comitiis ordinis Bononiæ MDCXV promotus, jam tum cathedram veſpertinam a duce de Lerma in academia Complutenſi dotatam, & in gratiam ordinis erectam, regebat ab ingenii acumine, & perſpicuitate lectionum apud omnes plurimi factus: unde mortuo anno MDCXXII F. Joanne Gonçalez de Albelda huic in primaria cum omnium plauſu ſucceſſor datus eſt, qua ceſſerat forte per obitum anno MDCXXVII, ſucceſſorem nactus F. Antonium de Viedma. Sic Fernandez in *Concertat.* & in *Hiſtor del Roſar.* Ejus extabat apud noſtros Antverpienſes anno MDCLXXXIII:

1. *Tractatus de prædeſtinatione divina ad q.* XXIII *primæ partis S. Thomæ*, Codex MS in 4 papyr. 4 uncias ſpiſſus a noſtro Jacobo Queriſ tum viſus. Nullus dubito quin alia plura reliquerit apud ſuos Hiſpanos ſervata. Ejus meminere noſtri Joannes Martinez de Prado P. II *Metaph.* Controv. 12 ſect. 2 §. 2 p. 518, & Paulus Faſſeau *Auctor. Exanth. Germ. Philal.* c. 6 ſect. 10 n. 395 p. 388, ubi Laurentium in partes adducere Moliniſticas nitentes egregie refellunt, & ab ea injuria clariſſime vindicant ex ipſius dictatis MSS theologicis.

2. *Sermon de la concepcion immaculata de la B. Madre de Dios predicado en preſencia del Rey catolico D. Felipe III.* Matriti typis prodiit. Sic Hyacinthus de Parra in ſuis Memor. MS ad nos miſſis.

F. MARCUS DE LOS HUERTOS.

1627. F. Marcus de los Huertos Hiſpanus, conventus Salmanticenſis alumnus, artes & theologiam variis in locis & provinciæ ſuæ ſtudiis Toleti præſertim, Pompeiopoli & Burgis, legit hoc ineunte & progrediente ſeculo XVII, ut nos monuit Hyacinthus de Parra in Memorialibus MS ad nos miſſis. Ejuſdem meminerunt Fernandez *Hiſtoria del Roſario*, & Antonius Bibl. Hiſp. Hæc ab eo prodierunt:

Quæſtiones ad univerſam dialecticam, primo in Hiſpania ſine loco nec nomine typothetæ, nec anno: tum Duaci, Belleri 1622 in 8.

Tractatus de ſacroſancto miſſæ ſacrificio &c. ubi de ſtipendio & cærimoniis miſſæ, Pompeiopoli, Caroli de Labayen 1627 in 8 pp. 265.

Opus inquit Parra laudatus, apud eruditos in pretio habitum ob brevitatem cum perſpicuitate & copia conjunctam. Prodiit iterum, Duaci, Gerardi Patté 1637 in 8.

F. PHILIPPUS ANGELINI.

1627. F. Philippus Angelini Italus anno MDCXXVII parochum agebat Romæ in baſilica S. Mariæ ſuper Minervam, ſcripſitque tum & edidit

Modo di recitar a chori il Roſario della ſantiſſima vergine Maria da tutto il popolo con moderata voce nelle chieſe de' Frati Predicatori, Romæ, Corbelletti 1627 in 24. Pias ad quælibet myſteria ſubminiſtrat auctor conſiderationes.

P. RAIMUNDUS RIBES.

1627. F. Raimundus Ribes natione Gallus, at professione, conventus S. Catharinæ Martyris Barcinonensis alumnus, anno MDCIII professus, laicorum sive conversorum numero receptus, vir simplex & rectus, & magno religionis zelo accensus, postquam annos plures famulando, Fratribusque suis, & Christi pauperibus multa animi demissione & humilitate fideliter administrando religiose duxisset, obtenta a superioribus permissione anno MDCXXI Terram-sanctam invisit, emendicatis a piis & benevolis eleemosynis: unde redux suorum hortatu scripsit

Relacion del viage de la santa ciudad de Hierusalem, y otros lugares adjacentes en la misma Tierra santa por Fray Raimondo Ribes religioso lego de la orden de Predicadores &c. Barcinone 1627: iterum *corregida y emendada en esta segonda impression*, Ibidem Petri Lacavalleria 1629 in 8 pagg. 378. Extat Parisiis in Regia O 1560, & apud nostros ad S. Honorati, apud quos & sequens

2. *Manual del Roser*, Ibidem 1643 in 24.

F. REGINALDUS POC.

* F. Reginaldus Poc Ruscino laudatur quidem a Nic. Antonio in *Bib. Hisp.* sed ordinis
1627. Prædicatorum fuisse silet seu omiserit seu ignorarit, nostrum autem fuisse ipsemet se prodit auctor in opere quod scripsit hoc titulo:

Compendio de la vida, muerte, y milagros, de los dos gloriosos labradores san Galderique de Canigon y san Isidoro de Madrid reparido en dos libros por el padre presentado F. Reginaldo Poc natural de Planolas de la orden de Predicadores doctor y cathedratico de theologia en la antiquissima universidad de Perpiñan, Perpiniani, Ludovici Roure 1627 in 8 foll. 198 seu pagg. 395. Extat Paris. in Regia O 631.

F. SALVATOR PONS.

* F. Salvator Pons Catalanus, patria & professione Barcinonensis, sub finem se-
1627. culi XVI & initia sequentis apud suos claruit, sacræ theologiæ magister, quam in universitate ejus civitatis e superiori loco pluribus annis professus est, sacræ scripturæ cathedram exinde consecutus, quam regebat jam anno MDCXVIII, & adhuc tenebat anno MDCXXVII teste Fernandez in *Concert. & Histor. del Rosar.* Diagus in *Hist. Prov. Arag.* Ecclesiæ cathedralis Barcinonensis lectorem asserit jam fuisse ante MDC. Scripsit ac edidit

1. *Explicacion del psalmo* L Miserere mei Deus.

2. *Vidas y martirio de san Celidonio, san Armenter, y de santa Madrona, y de su translacion a Cataluña*, Barcinone 1594. Ex hac SS. Ementherii & Chelidonii quædam excerpsit Tamaius in suo martyrologio Hispano: at editores Actorum SS. ad tertiam martii, qua fit eorum festum, eam nondum viderant.

3. *La vida de san Raymundo de Pennaforte.*

4. *La vida de S. Eulalia*, cujus festum XII februarii celebratur. Hoc opus laudat Hieronymus Pujades in *Historia Catalonia.*

F. SERAPHINUS PASCHA.

F. Seraphinus Pascha Ligur, qui forte ille idem est qui in actis cap. gen. Tolosæ 1627.
MDCXXVIII *F. Seraphinus de Genua* dicitur, & cujus magisterium approbatur, ut, ut sit, quod discutiant indigenæ curiosi, laudatur ab Oldoino Sopranum testem prodente, ut vir, ingenio, pietate, prudentia, & singulari in omni litteratura eruditione spectabilis, qui eleganti vulgari oratione Januenses cives anno MDCXXVII ad concordiam inter se perennandam exhortatus est die anniversario pacis cives inter initæ. Addit reliquisse MS apud suos servata forsan in S. Dominici Januensi

Commentarium in I. P. S. Thomæ de Aquino.
Opusculum variarum Quæstionum.

F. SERAPHINUS RINALDI.

F. Seraphinus Rinaldi Nuceriæ in Regno Siciliæ e stirpe illustri familiis regni pri- * 1627.
moribus sanguine juncta natus, adolescens habitum ordinis in cœnobio Neapolitano S. Petri Martyris dicto e manibus magistri ordinis Seraphini Cavalli tum ibidem præsentis circa MDLXXVI induit, & ab eodem ut videtur relicto lustrali nomine, Seraphini nomen accepit: theologus evasit primi nominis, bis in studio generali S. Dominici regens egit primarius, ac annis pluribus cathedræ S. Thomæ in academia Neapolitana moderator, vir non eruditione solum, sed gravitate, sed religione, sed experientia, ac consiliorum rectitudine spectabilis. Hinc a suis ad regimen admotus, bis conventum S. Dominici Neapolitanum rexit prior, provinciæ etiam Regni Siciliæ provincialis præfuit, quo titulo comitiis ordinis Romæ anno MDCXII celebratis aderat, & in sequentibus Bononiæ MDCXV provinciæ suæ delegatus diffinitor etiam astitit ex actis. Ut autem magnam sibi apud omnes comparaverat existimationem, & apud magnates regni auctoritatem, eum Urbanus VIII circa primordia sui pontificatus ad Ecclesiam Motulensem promovit, quam tamen brevi reliquit a Deo vocatus ad meliora. Sic enim Vallio teste legitur in Necrologio cœnobii S. Dominici Neapoli:

Die XXIX *mensis septembris anni* MDCXXVII *illustrissimus ac reverendissimus pater F. Seraphinus Rinaldus de Nuceria ordinis Prædicatorum professor, episcopus Motulensis, filius conventus S. Dominici de Neapoli ex hac vita decessit &c.* eadem quæ nos supra de eo.

Nempe filiationem suam, ut aiunt, e conventu S. Petri martyris in conventum S. Dominici transferri obtinuerat, & in isto pro votis fuit sepultus, collegio doctorum solemniter ei parentante, & uno ex societate Jesu oratione funebri laudante. Ex quibus Ughellum & Pontanam emendes, qui ejus obitum ad annum MDCXXX prolatant. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.*, ceu qui scripserit

Defensione de' miracoli & azzioni mirabili di sant' Antonio abbate Benedittino, protettore della città di Surrento, operate negli effetti contro maligni spiriti, con la quale si risolvono coll' autorità della sacra scrittura, e dottrina de Santi Padri, le difficoltà insorte.

Opus MS servatur Neapoli in regio S. Dominici cœnobio.

Seraphinum hunc laudat Horatius *Feltrio* in suo libro cui titulus, *Conatus irriti Offuna ducis*, in quo dicitur *insignis theologus Dominicanus*, cujus

Sec. XVII. consiliis motus cardinalis *de Borgia* prorex Neapolitanus instituus, Neapolim celerrime accurrit, ac regni perniciem a duce Ossunensi conjuratam prævenit.

Hic ille est Seraphinus de Nuceria, quem Thomas Campanella pluries laudat in syntagmate de libris propriis, ac ceu patronum suum, & in extremis augustiis curatorem & amicum fidissimum se expertum testatur.

F. ALBERTUS LE CREUX.

1628. F. Albertus le Creux Gallus patria & professione Trecensis scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Poemata varia in laudem & adventum in Gallias magistri ordinis F. Seraphini Sicci anno* 1628 *felicem dicti Alberti & aliorum Fratrum ordinis.*

2. *Oratio panegyrica SS. P. Dominici ab ipso coram dicto Magistro ordinis die 4 augusti* 1628 *in schola S Thomæ apud nostros Sanjacobeos Parisiis recitata.* Quæ simul impressa omnia, Parisiis, Augustini Taupinart 1628 in 8 pagg. 80.

F. ALBERTUS MARGONIUS.

1628. F. Albertus Margonius Polonus priorem Gedani agebat anno MDCXXVIII, tituloque diffinitoris pro Polonia sedit in comitiis ordinis Tolosæ eo anno habitis, in quibus baccalaureus promotus est. Scripsit ac edidit opus hoc titulo:

Elegia heroum Navis DE BNIN *Opalinaten, sive Carmen in funere Petri de Bnin Opalinski palatini Posnanienſis*, Posnaniæ, Joannis Wolrabi 1624 in 4 pp. 30. Extat Parisiis in Regia M 836.

Post epistolas nuncupatorias duas, alteram Latinam Joanni *de Bnin Opalinski* Palatino Calissiensi, alteram Polonicam Lucæ *de Bnin* curiæ regni marschalco capitaneo Kolensi fratribus ac ambobus senatoribus,

Sequitur carmen hoc titulo & principio:

Navis virtutis & honoris.

Arma viroſque fero, quibus ad ſublimia laudis
Oſtia pandit iter virtus famamque perennem &c.

F. ALPHONSUS GALDO.

1628. F. Alphonsus Galdo Valleoleti parentibus Francisco Fresneda Galdo licentiato, & Mariana *de Calasola* conjugibus anno MDLXIX die XVII junii natus, & die XXVI mensis ejusdem in æde S. Martini ibidem sacris undis tinctus, Salmanticæ ordinem professus est anno MDLXXXIII die VI maii. Sic refert Ægidius Gonçalez *Teatro Eccles. de las Indias* T. I p. 307, ubi tamen typorum errato dicitur natus anno MDLXXIX pro LXIX. A Philippo III ad Ecclesiam *de Honduras* in America nominatus anno MDCXII die XIII julii, die XII novembris sequentis a Paulo V litteras apostolicas confirmationis accepit. Hinc Hispaniis relictis in novum orbem tranjiciens, Guatimalam accessit, ubi ab ejus urbis episcopo F. Joanne *Cabezas* ex ordine etiam assumto consecratus est anno MDCXIII die XVI octobris. Ecclesiam suam die VI decembris ingressus est, & die VIII sequenti primam in ea missam solemnem celebravit in pontificalibus, statimque amplissimæ suæ diœcesecos visitationem aggressus, integram decem & octo mensium spatio vix lustravit, sacramento confirmationis septies mille & ducentis septem diœcesanis suis, quorum aliqui nonagesimum ætatis attigerant, administrato. Dum munia episcopalia implere satagit impiger, infirmitates adeo graves contrahit, ut coadjutorem anno MDCXXVIII postulare coactus fuerit, paulopost a Deo ad meliora vocatus. Scripsit jubente Philippo III rege catholico

Relacion de todo lo Obiſpado de Honduras.

Hanc Ægidius Gonçalez Matriti se legisse testatur, consobrino nostri Alphonsi Francisco *de la Reguera Serna* equite commodante.

F. ANDREAS BALAGUER.

1628. F. Andreas Balaguer Aragonus, patria professioneque Valentinus duos secum habuit germanos fratres ejusdem conventus alumnos, Petrum martyrem sacræ theologiæ præsentatum, & Damianum hunceque natu majorem vitæ sanctimonia, fidei zelo, litterisque clarissimum, qui & ad Philippinas Insulas anno MDXCVIII trajecerat, & Indis in Nova Segobia convertendis egregiam navabat operam, ubi & vicarius agens Patæ anno MDC sanctissime decubuit: de quo plura Didacus *Aduarte Hiſt. Filipp.* T. I lib. I cap. 53. Hunc Andreas ut professione, sic & moribus assequi studuit, nec enim minori vitæ puritate litterarumque laude fulsit. Qui postquam sacræ theologiæ lectorem in provincia Aragoniæ sæpius egisset, rude tandem donatus, & magister Laureatus, bis conventui suo Valentino præfuit prior, & in comitiis ordinis Neapoli anno MDC sedit provinciæ suæ diffinitor: tum & anno MDCIII die XXIV januar. a Clemente VIII Philippo III rege catholico postulante datus Albaracinensis Ecclesiæ apud Aragonos episcopus: inde paulopost a Paulo V circa MDCVI ad ejusdem regis præsentationem ad Oriolanam translatus Ecclesiam, quam sanctissime rexit & administravit ad mortem usque, pauperum vere pater, pastorque vigilantissimus & amantissimus ovium. Cujus in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX clara inter eos qui cum fama sanctioris vitæ obierunt memoria, ad quem circiter annum proinde pervenerit. Laudant Blascus de la Nuza I P. lib. 5 cap. 24 *Histor. Aragon.* & Antonius Bibl. Hisp. Append. II, Fontana in Theatr. Extant ab eo, inquiunt, scriptæ & editæ

Ordinationes ſynodales.

Catalogus epiſcoporum Albaracinenſium.

F. ANTONIUS ALARDI.

1628. F. Antonius Alardi Hanno patriaque & professione Valencenas circa MDC ordini nomen dedit, Ecclesiastesque evasit in Belgio celebris facundia & zelo commendatus, annisque pluribus per adventum & quadragesimam in solemnioribus ejus regionis pulpitis verbum Dei seminavit fructu non pœnitendo. Hinc gradum prædicatoris generalis in comitiis ordinis Bononiæ MDCXV consecutus, suo etiam nativo conventui bis præfuit prior, & obiit kal. sept. MDCXXVIII. Ejus meminit F. Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. MS. Scripsit ac typis commisit

1. *Les allumettes d'amour du jardin delicieux de la confrairie du S. Roſaire de la Vierge Marie &c. avec divers miracles &c.* Valencenis, Joan. Vervliet 1617 in 12 pagg. 587.

2. *La vie & les miracles du B. Louis Bertrand de l'ordre des FF. Precheurs, & ſa beatification par Paul V, traduit en François de l'Eſpagnol du P. Balthazar Jean Rocca*, Tornaci, Joan. Quinque 16.. in 8.

F. BENEDICTUS JUSTINIANI.

* 1618. F. Benedictus Justiniani Ligur Januenſis, ordini nomen dedit in patria apud S. Mariæ ad Caſtellum, ſacræque theologiæ magiſter evaſit approbatus in actis cap. gen. Toloſæ MDCXXVIII. Vir potens opere & ſermone, animos ita regebat ex ſacro pulpito, ut Luteranos plures ad ovile Chriſti reduxerit. Quindecim anno MDCXXVI Cremonæ vicariatum ſancti officii agens converterat, quam ei victoriam litteris ſuaviſſimis gratulatus eſt cardinalis Campori ejus urbis epiſcopus XI aprii. teſte Michaele Juſtiniani *Scriptori Ligari*: ſed & alios ad XXV laudat Oldoinus *Athen. Liguſt.* ad veram fidem eruditis ejus concionibus adductos, qui & ibidem hæc refert ab eo relicta ingenii pietatiſque monimenta:

Commentarium in primam partem S. Thomæ, MS apud ſuos ſervatum.

Trattato per facilmente cognoſcer i difetti noſtri di ciaſcun giorno, con orazioni divotiſſime da reſtarſi avanti e dopo la ſacra communione.

Modo di ben viver e di ſervir a Dio. Utrumque præſtat typis editum Oldoinus, ſed locum non profert nec annum.

Ut plures ejus nominis fuere, hic noſter Benedictus anno MDXC natus fratres germanos habuit Andream Inſulenſem & Fabianum Adjacienſem epiſcopos.

F. HYACINTHUS SAIZ.

1618. F. Hyacinthus Saiz gente Catalanus, patria Vicenſis, ibidem ordini nomen dedit adoleſcens, ſicque pietate litteriſque emicuit, ut inter inſigniores haberetur theologos. Dicendi quoque gratia & facilitate prædictus facundus claruit ſua ætate concionator, qui Matritum in S. Raimundi præclara illa ſolemnitate in monaſterio S. Dominici regio ſummo apparatu die VII januarii MDCXXVIII inſtituta vocatus eſt & invitatus, qui ſacram ejuſdem ſancti panegyrim ex ſuggeſtu haberet coram regio ac ſupremo Aragoniæ conſilio, jam tum theologiæ præſentatus, non multum poſtea a magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphio lauream conſecutus. Anno autem MDCXLIV jam obierat cùm in actis capituli generaliſſimi eo anno Romæ celebrati Tit. *pro provincia Aragoniæ* num. 9 ei ſufficiatur F. Joſephus Arnet, quo verò die, anno, loco ſodales aut gentiles dixerint. Typis edidit quam Matriti dixerat ſupra relatam concionem hoc titulo:

Sermon predicado en el convento de ſanto Domingo el real de la villa de Madrid en la ſolenne fieſta que el ſacro ſupremo y real conſejo de Aragon hizo al glorioſo padre ſan Raimundo de Peñafort de la orden de Predicadores en ſu propria dia a ſiete del mes de Enero del preſente año de MDCXXVIII, Matriti, viduæ Alfonſi Martin 1618 in 4 pagg. 44.

Otra obra de mas importancia de las coſas mas notables y grandioſas de la vida y muerte del dicho ſanto haſta ſu ſolenne canonizacion, y ſumptuoſa tranſlacion de ſu ſanto cuerpo a la capilla nueva. Huic operi deſudare ſe jam a pluribus annis ipſemet teſtatur in epiſtola concionis relatæ nuncupatoria ad ſupremum Aragoniæ conſilium, an verò promiſſis ſteterit, aut ubi ſervetur illud opus vel MS vel typis editum, doceant gentiles.

F. JOHANNES MATTHÆUS DE RISPOLIS.

F. Johannes Matthæus de Rispolis a nativitatis loco *Riſpoli* inſulæ Melitenſis oppido agnomen ſortitus, & conventus Melitenſis alumnus, Eccleſiaſtes ſua ætate celeberrimus, proregibus Siciliæ Hiſpanis, ac ejuſdem inſulæ fidei quæſitoribus cariſſimus, ineunte ſeculo XVII doctrina & pietate ſanctitateque vitæ claruit: dumque anno MDCXXVIII quadrageſimales haberet Catanæ conciones evolavit ad ſuperos. De quo ſic legitur in actis cap. gen. Rom. MDCXLIV: *In provincia Trinacriæ n. 2 Ven. P. F. Matthæus Riſpoli de Melita eximius prædicator ad arguenda vitia facilis & promovenda ſemper regularis obſervantiæ ſolicitus, demum Catbanæ prædicationis munus obiens, vita functus eſt univerſi populi acclamatione, & ſignorum etiam atteſtatione beatus.* Ejuſdem meminit Rochus Pirro *Sic. Sac.* lib. 3 not. 7 pag. 626 inter ſcriptores & illuſtres viros conventus noſtri Melitenſis, ſed & Leo Allatius in Apib. urb. Scripſit opus hoc titulo: 1618.

Status controverſiæ prædefinitionum & prædeterminationum cum libero arbitrio, Pariſiis, Reginaldi Chaudiere 1609 in 8 pp. 410. Extat Pariſiis in Regia D 2067, & apud noſtros ad S. Honorati.

F. JOHANNES VINCENTIUS DE VALENTIA.

* F. Johannes Vincentius de Valentia ſic a patria & profeſſione in provincia Aragoniæ nuncupatus, ſacræ theologiæ magiſter, & magiſtri ordinis Seraphini Sicci Papienſis ſocius, a Joanne *Carquet* noſtro conventus Avenionenſis priore requiſitus, ſcripſit 1618.

Memoriale de vita, moribus, actis, & obitu dicti Sicci magiſtri ordinis ſingularibus circumſtantiis die altero ab ejus morte, quæ accidit anno MDCXXVIII die XXIV ſeptembris, ut ſupra notatum ubi de eo. Hoc memoriale edidit noſter Joannes Mahuet *Prædicatorii Avenionenſis p.* 179 *ad* 186. Plura de meritiſſimo hoc ſocio dabunt forſan ſui gentiles.

F. MARCELLUS LEVARETTI.

* F. Marcellus Levaretti Ligur Januenſis, philoſophiæ profeſſor laudatur a Soprano, & ex hoc ab Oldoino in Athen. Liguſtico, ceu a quo editæ ſint & propugnatæ 1618.

Theſes de incarnatione novemdecim primas quæſtiones partis tertiæ Summæ S. Thomæ continentes & dilucidantes pro comitiis provincialibus Lombardiæ anno MDCXXVIII *Bononiæ celebratis.*

F. NICOLAUS CALVI.

* F. Nicolaus Calvi Ligur, patria & profeſſione Tabienſis, laudatur a Soprano in ſuis ſcript. Ligur. & ab Oldoino in Athen. Liguſt. ceu qui ſec. XVII claruerit ac ſcripſerit 1618.

Tabiæ hiſtoriam ab ejus oppidi erectione ad ann. 1628, opuſque MS apud noſtros Tabienſes ſervari teſtantur.

F. PETRUS DE AYALA.

F. Petrus de Ayala Hiſpanus vel Aragonus, ſacræ theologiæ magiſter, Barcinone agebat anno MDCXXVIII, quo pronunciatum a ſe ſermonem edidit hoc titulo: 1618.

Sec. XVII. *Sermon de nuestro glorioso y santo doctor, luz de la Iglesia, y maestro de la teologia sagrada santo Thomas, predicado por el maestro Fray Pedro de Ayala de la orden de Predicadores dia de la encarnacion del año 1628, que fue el segundo de las fiestas, que se hizieron en santa Catalina martyr insigne monasterio y religiosissimo de la dicha orden en Barcelona. Dirigido a nuestro R. P. general Seraphino Sicco de Pavia*, Barcinone, Petri Lacavalleria 1628 in 4 pp. 38. Pr. *Vos estis lux mundi, sal terræ, civitas supra montem posita.* Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati. Hunc scriptorem Antonius in Bib. Hisp. aut omisit aut ignoravit.

F. THOMAS MALVENDA.

1628. F. Thomas Malvenda Setabi vernacule *Xativa* Hediranorum Hispaniæ Tarraconensis nobili municipio honestis parentibus mense maio MDLXVI natus, cui Jacobi nomen sacris in lustralibus inditum est, a parentibus tenere educatus, ab uno e nostris conventus Setabitani legere, scribere, Latineque loqui didicit: Græcam subinde Hebraicamque solus ipse nulloque usus præceptore sibi linguas comparavit. Logicæ ac philosophiæ adolescens sub ejusdem Setabitani conventus professore navavit operam, tumque eidem se addixit ordini in conventu S. Crucis Lombayano, & anno MDLXXXII peracto probationis anno professus est. Regularis disciplinæ quam tironem agens hauserat, toto vitæ decursu adeo tenax fuit, ut nec a quotidianis nocturno diurnoque tempore chori muniis cæterorumque pensis unquam abfuerit, seu lectionum seu concionum habendarum causa. Temperamentum illi sat firmum, exiguo licèt corpusculo & statura, corpusque solide compactum ad studiorum labores sustinendos & vigiliarum: mira illi memoria, acerrimum judicium, perspicacissimum ingenium, ea verò in scribendo facilitas, ut quodque mente conceperat, promto ac nitido stylo nulla litura emaculato feliciter exprimeret, quod ejus omnia contestantur *αυτόγραφα*. Quadriennio integro philosophiæ cathedram in conventu suo Lombayano est moderatus, dein studentium magisterio functus, ac toto postmodum decennio ibidem theologiam prælegit, laurea tandem ac rude donatus. Stylo utebatur presso ac nitido, sed nervoso, eique in tradendis disciplinis sacris præsertim & divinis displicebat sermonis ruditas aut barbaries. Scripturæ loca quibus doctrina fulciebatur, ad fontes ipse revocabat, abhorrebatque plurimum ab implexis inutilibusque quamplurimum mereque philosophicis & metaphysicis vel parum ad theologiam facientibus prolixius instituendis tractandisque difficultatibus, ratus eximium ac præcipuum in sacræ scripturæ libris haberi theologiæ fundamentum, idque unum theologo attendendum, ut ea recte catholiceque concipiatur & exponatur. Vix ille pubertatis annos attigerat, cùm

1. *Beatæ Annæ & Joachimi monogamiam, Josephique Beatæ Mariæ Dei genitricis sponsi virginitatem stilo propugnandam suscepit*, speciali in id & eximio confecto opusculo, posteris heu rerum vicissitudo! temporum mox injuria subrepto, paucissimisque illius foliis & quaternionibus etiamnum servatis superstitibus, in cujus opusculi calce sic auctor ipse scripserat, quibus & auctoris intentum & operis ejusque religio dilucide signatur & ætas his verbis: *Hæc igitur sunt quæ pro Josephi virginitate, & pro Annæ unicis nuptiis mihi se offerunt dicenda: conati enim sumus pro nostra virili secundùm zelum Dei, nescio an secundùm scientiam, sanctissimæ matronæ Annæ dignitatem extollere, & vulgi opinionem, quam diu plerique imbiberant, vehementer elidere. Exilitatem ingenii mei puerilis pauperiemque adolescentiæ prodidi, quare ignorantiam non excuso. Optaverim autem, si qua dixerim sapientum auribus minus consona, ut ætati venia detur. Ego enim miserabilis homunculus, & vix ulla commemoratione dignus, Romanis pedibus meum caput submittere debeo. In conventu S. Crucis de Lombay ordinis Prædicatorum anno Virginis partus millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, ætatis verò meæ decimo nono declinante mensis maii decimo nono die.*

Tum non multo post seu biennio peracto ætatis tum XXII aliud scripsit

2. *Opusculum de Hebræa voce* Hosanna.

Et subinde aliud anno MDLXXXVII eodem, cui titulum præfixit:

3. *Annotationes & castigationes locorum depravatorum, quæ exscribentium librariorum vel typographorum ignorantia, incuria, inertia, oscitantia, aut negligentia in multa Latinæ editionis vulgatæ exemplaria obrepserunt*, quibus aliqua restituit utriusque testamenti loca, quo & in opere ad Psal. 117 præcedentis sui meminit *de Hosanna* opusculi. Hujus tertii operis pauca supersunt exempla.

Lectoris sacræ theologiæ tum munus obibat Lombaii, ex cujus prælectionibus ea tantum reperta, quas anno MDXCII inchoaverat, scilicet

4. *Tractatus de incarnatione ad* XIV *priores qq. tertiæ partis S. Thomæ.*

Sequenti anno XCIII scripsit aliud opusculum hoc titulo:

5. *Diatribe de ineffabili Dei nomine τετραγράμματον: sive quatuor literarum nuncupato.*

Eodem anno ad Andream Schottum S. J. virum eruditum Gandiæ degentem fusius scripsit

6. *De abstrusis scripturæ locis, ac ejus responsum notis illustravit.*

Anno MDXCVII Lombayensibus suis discipulis psalmos Davidicos exponere aggressus est, & luculentis commentariis exornavit, quorum titulus in *ἀνεπιγράφῳ* desideratur, sed in auditorum exceptis hic legitur:

7. *Commentaria in Davidicos psalmos in quibus vetus & vulgata editio ex fonte Hebraico asseritur & illustratur inscriptore R. P. F. Thoma Malvenda peritissimo prælectore.* Quæ quidem commentaria ad primum tantummodo psalmi IV versiculum perveniunt.

Sequenti anno MDXCVIII scripsit

8. *De gestis Christi Domini Salvatoris*, at non ultra præcursoris sanctificationem prosecutus est, multa tamen habet de evangelio, de evangelistis, aliisque verbi Dei incarnationem præcedentibus.

Interea toto illo theologicarum ejus prælectionum decennio, plura alia scripserat opuscula sive diatribas incerto ordine:

9. *Unam in hæc verba Gen.* 2 *vers.* 23: *Hæc vocabitur virago, quia de viro sumta est.*

10. *Item in illud sapientiæ cap.* 13. *vers.* 11: *At si quis artifex faber de silva &c.*

11. *Item de Astarte & Astaroth*: cujus opellæ meminit in libro Judicum cap. 2 vers. 13.

12. *Item de Bosphoro ad Abdiæ vers.* 20: cujus ipse meminit edit. altera *de antichristo* initio cap. 27.

13. *Item de Gigantibus & de Pygmais ad vers.* 11 *cap.* 27 *Ezechielis.*

14. *Item in illud Luc.* 21 *vers.* 38: *Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum. Et alia minutiora.*

Hoc eodem tempore Annales Ecclesiæ, quos tum primum edendos susceperat eruditissimus Baronius,

avide & attente volvebat, ejuſdemque Romanum Martyrologium, quorum lectione dubius hærebat in plurimis, ideoque ad eumdem anno MDC

15. *Epiſtolam ſcripſit, qua ingenue quæ ſibi non placerent exponebat.* Baronius vero Thomæ miratus diligentiam & perſpicaciam, ejuſque candore captus & ſolertia, plurimum exinde coluit, ac ut Lombayo Romam accerſiretur, apud magiſtrum ordinis F. Hieronymum Xavierre anno MDCI recens electum inſtantius egit. Romam igitur venit Thomas, & ex eo tempore cum F. Iſidoro Aliaga, quem ob præclaras animi dotes Xavierius ſocium ſibi delegerat & adminiſtrum, arctiſſima neceſſitudine junctus eſt: ſed & Baronius plurimi fecit, & eo monente plura in Annalibus etiam prælo datis recenſuit & mutavit.

Optaverat ſummus Eccleſiæ pontifex Clemens VIII Romana recenſeri & emendari miſſalia, breviaria &c. in idque viros delegerat eruditiſſimos, toroque orbe ſpectatiſſimos, erecta etiam ſpeciali congregatione, cujus & præcipui intererant cardinales Baronius & Bellarminus. Mens erat pontificis, ut iis emendatis omnium Eccleſiarum ordines in ſacris peragendis perſolvendiſque canonicis horis uno deinceps uterentur & eodem Romano ritu. Hoc pontificis votum ab eodem miſſus cardinalis Baronius Patribus ordinis ad comitia generalia anno MDCI Romæ adunatis ſignificaverat, ſed & ipſe Patrum auditis rationibus pro retinendo ſervandoque priſtino & antiquo ordinis ritu, pontificem a propoſito deflexerat, rituque ſuo ordinem uti libere conceſſum eſt. Verùm magiſter ordinis ibidem electus Xavierius, iiſdem quibus pontifex adductus rationibus, ex commiſſione Patrum ejuſdem capituli, de emendandis etiam & recenſendis ordinis ritibus, & ad priſtinam melioremque formam revocandis animum appulit, & Malvendam delegit unum vel certe præcipuum, qui tanto præeſſet & incumberet operi, quod & facile brevique protinus implevit, ad puritatem & integritatem hiſtoriæ eccleſiaſticæ omnia revocans, & inſperſas vel injuria temporum illapſaſve typorum ſocordia ſordes eluens, adeo ut

16. *Miſſalia & Breviaria ſic correcta & recenſita typis prodierint novis*, Romæ, Alphonſi Ciacconi 1603: eaque editio in actis cap. gen. Valliſoleti MDCV approbata & a toto ordine acceptata, cujus in epiſtola præfixa laboris a Malvenda in ea deſudati Xavierius meminit. *Martyrologium vero Romanum a Baronio recenſitum additis Sanctis ac Beatis ordinis*, relicto quod hactenus apud nos in uſu fuerat Uſuardi martirologio, iiſdem Malvendæ curis elaboratum, in ordine deinceps uſurpatum & & inductum typis eiſdem. In eodem capitulo Valliſoletano Malvenda ad magiſterium promotus fuit.

Magnum opus a duodecim annis inchoarat ille, quod tandem prælo ſubjecit hoc titulo:

17. *De antichriſto libri* XI, Romæ, Caroli Vullieti 1604 in fol.

Vix credi poſſit, quam eruditis omnibus toto orbe probatum laudatumque fuerit, quantum & acclamatum auctori. Unum ille deſtinaverat tranſmiſeratque exemplum ad F. Gaſparem de Corduba virum & generis claritate & eruditione pariter & pietate conſpicuum ordinis Prædicatorum, tum Philippo III regi catholico ab arcanis confeſſionibus & conſiliis, qui Pinciæ IV non. junii MDCIV morte præventus accipere non potuit, accepit ejus in eodem munere ſucceſſor F. Didacus Mardones ord. item Prædic. qui Malvendæ data epiſtola ſingulari Pinciæ XI kal. april. MDCV gratias egit & applauſit: quod & eruditi plerique iique præcipui atque etiam purpurati patres fecere, ſed & poſteri quamplures primi nominis viri opus auctoremque & laudarunt & commendarunt, Villalpandus, Pineda, Poſſevinus, Suarez, Schottus, Torniellus, Lorinus, Aldrete, Scholanus, Gaſpar Scioppius &c. Hoc idem poſtea recenſuit iterum, ditavit, atque in triplum auxit ad cujus calcem ſic ipſe auctor in ἀνηγράφῳ: *Ego F. Thomas Malvenda Setabitanus ord. Prædic. S. T. M. poſt priorem Romanam editionem anni* MDCIV *cœpi novam hanc iſtius operis fabricam* XXII *febr. anni* MDCXV *ſed partim morbis, partim alienis occupationibus abreptus, malo genio meis ſtudiis invidente, meo maximo dolore quadriennium fere coactus ſum opus interrumpere. Abſolvi tandem illud* XVIII *ſeptemb. anni ſalutis* MDCXXI *Valentiæ ætatis meæ* LVI: *cum tamen hoc ipſo anno novam libri Geneſeos ex Hebraico tranſlationem & notas condiderim. Omnia judicio S. R. E. ſubjecta ſunto.* Prodiit Valentiæ 1621 in fol. ſed poſtea Lugduni, Claudii Proſt, Rigaud, & ſociorum 1647 in fol. pp. 603 & 246.

Librum hunc de Antichriſto alter excepit a Malvenda currente calamo ſcriptus, & XCIX capp. diſtinctus.

18. *De Paradiſo voluptatis.* Prodiit Romæ Alph. Ciacconi 1605 in 4.

Eodem anno Malvendæ *Bibliothecam SS. Patrum, libroſque omnes in ea novem integris ſpiſſiſque contentos voluminibus* a Margarino Bigneo collectos & Pariſiis 1589 in fol. editos emendandi purgandique onus impoſitum fuit a ſacra congregatione Indicis: quod quantæ fuerit operæ nemo non videt, id tamen vix unius & alterius menſis quam accuratiſſime perfecit ſpatio, libroſque omnes in ea congeſtos ſic excuſſit & recenſuit, ut in *Indice ſuo Expurgatorio* F. Joannes Maria ſacri palatii apoſtolici magiſter integram Malvendæ cenſuram nil immutatam exuderit hoc titulo:

19. *Expurgatio Bibliothecæ SS. PP. editionis ſecundæ Pariſienſis Anni Domini* 1589 *per Margarinum de la Bigne theologum Pariſienſem.* Sic Index Romæ e typog. Cam. Apoſt. 1607 in 8 a p. 63 ad p. 296. Eaſque *Annotationes* in editione *Bibliothecæ* Pariſiis 1605 inſeruerunt. Harum annotationum ipſe auctor meminit in Annalibus ordinis ad 1218 cap. 3 p. 198.

Hoc eodem anno MDCV Romæ Thomas noſter Annalibus ordinis inſtituendis juſſu Xavierii incumbebat, quos ab exordio ad annum MCCXLVII produxit, de quo opere ſic ille in Antichriſto alterius editionis lib. 12 cap. 5 cenſet: *Tentavimus nos annales ejus ordinis condere, eoſque jam ad annum Chriſti* 1274 (ſed erratum eſt typorum & legendum 1246) *promoveramus, ſed gravi cauſa coacti ſumus rem omittere. Si quis eos nomine noſtro edat, ſciat nec a me pro meis quidem agnoſci, nec ab aliis haberi velle.* Qui & ad calcem Annalium de illis ſic loquitur: *Hos Annales a me F. Thoma Malvenda ord. Prad. huc uſque perductos, affectos tantum non emendatos pro meis haberi nolo. Deſii eos ſcribere anno ſalutis* 1608 *menſe maio.* Sic legitur in originali MS nunc Valentiæ ſervato. Prodiere nihilominus Annales hi poſtea vel inſcio invitoque auctore etiam ſuperſtite hoc titulo:

20. *Annalium ſacri ordinis Prædicatorum Centuria Prima auctore A. R. P. F. Thoma Malvenda &c. juſſu R. P. F. Seraphini Sicci magiſtri generalis in lucem edita*, Neapoli, Lazari Scorigii 1627 in fol. pp. 698.

Nec mirum quod hos Annales nec ſuos agnoverit nec haberi voluerit, non quod in eis plurima non congeſſerit & erudita & recondita, ſed quod revera indigeſta ſit moles, ex quibuſcumque ſibi ſuppeditatis memorialibus tantum juxta annorum ſeriem diſtributis congmentata, quæ ultimam manum expectabat, qua vera & certa a fabuloſis & incertis ſecernerentur, quam vel ad graviora negotia vocato, vel deficientibus quibus ad inte-

Sec. XVII. gram illius primi ordinis ſeculi notitiam indigebat monumentis, ei non licuit apponere. Id probant inter alia, quæ de B. Dominico ex Alani de Rupe viſionibus veluti vitam ſancti attinentibus refert, cui tamen nulla ratione accommodari poſſunt, & ad ſummum ut pii viri meditationes habendæ: vel etiam quæ de S. Thomæ de Aquino in ordinem ingreſſu narrat non ad certam chronologiæ ſeriem exacta, ut & ipſe agnoſcit, adeo ut opus nonniſi ut congeries memorialium & adverſariorum pro merito auctorum citatorum juxta cujuſque ætatem æſtimanda habendum ſit, & Apparatus ad hiſtoriam potius quam hiſtoria.

Monendus inſuper lector Annalium horum editionem ab ipſo auctoris ἀυτογράφῳ plurimum abeſſe, cauſam hîc breviter tibi ſubjicimus. Αυτόγραφον ſuum Thomas ipſi ordinis magiſtro conſignaverat diſſutis ſchedis & foliis, quod Bibliopego compingendum traditum fuit, cujus errore vel ſocordia tunc nonnulla inverſo ordine tranſpoſita ſunt ab aſſuente folia, unde fœda irrepſit in exemplum ab exſcriptore parum ſagaci fideliuſque quam debuiſſet paginas ut occurrebant excipiente narrationis & rerum ordinis inverſio. Roma vitioſum hoc Neapolim ad magiſtrum Dominicum Gravina tranſmiſſum fuit exemplum typis ibidem mittendum. Gravina hiantem deprehendens aliquando narrationem & Inverſum ordinem, originali carens, utcumque potuit, urgente prælo nonnullis aſſimentis ſuis hiatus implevit, ſed ordinem interturbatum reſtituere non potuit. Ad id ſaltem attendas.

Ad annum 1217 n. 9 pag. 180 b linea 26 poſt illa verba, *de initiis ordinis*, Adde: *Hic fuit poſtmodum prior monaſterii Pruliani. Hæc Salanhacus. Leander eum optimum concionatorem fuiſſe addit. Vide quæ de eodem diximus anno* 1207 c. 4. *Nec autem ſic dicitur Appamienſis quaſi ex Appamia urbe Phrygiæ aut Bithiniæ vel Mediæ aut Syriæ fuerit, de quibus Ptolemæus, Strabo, Plinius & alii, ſed ex Pamia oppido in regione Toloſatinum:* hinc tranſi ad pag. 182 b, linea 19: & proſequere ad pag. 183 a, linea 53 ad hæc verba, *Toloſa diſceſſit*, quibus hæc adde: *Flaminius accuratus rerum S. Dominici auctor hæc refert: Relictis autem pauciſ ipſe ut antea diximus mare ſtatim ad gentiles tranſire volebat, ſed magna res quædam impedimento fuere*, & hîc revertere ad pag. 180 b, lin. 26 & proſequere continuo ad pag. 182 b, lin. 18, ubi poſt hæc verba, *ex vetuſtis monimentis ordinis habemus*, Adde, *clariſſimi conventus SS. Joannis & Pauli Venetiarum accepimus, quæ ad nos Patres miſerunt ea ad verbum ſunt. Anno Domini* 1217, & tranſi ad pag. 183 b, lin. 1, legeque conſequenter. Quæ lectores monere operæ pretium erat. Addo ex hoc apparatu conſtare meminem ſcribendæ hiſtoriæ ordinis, ea qua decet accuratione & diligentia unquam aptiorem fuiſſe quam Malvendam, ſed eum huic operi totum incumbere nec ad alia diſtrahi oportuiſſet.

Verum quaſi ſubito diſtractus eſt: nam anno MDCVIII Romæ degens electus eſt in capitulo provinciali Aragoniæ ſecunda febr. coacto capituli generalis eo anno Romæ in ſolemniis pentecoſtes celebrandi pro ſua provincia diffinitor & magiſtri ordinis elector, quo titulo in F. Auguſtini Galaminii Briſichellenſis poſtea cardinalis electionem voto ſuo concurrit: comitiis vero peractis F. Iſidorus Aliaga provincialis Aragonenſis Thomam ſuum ſecum in patriam reverti coegit, in commune provinciæ commodum & gloriam ejus uſurus opera, & quidem primùm ſuum cum vicarium conſtituit, ſed cum paulo poſt nimirum x novemb. MDCVIII ipſe Aliaga ad ſedem Albaracinenſem promotus eſſet, Malvenda in conventum Valentinum ad quem affiliationem ſuam transferri obtinuerat ſe recepit, & ut vir erat impiger

21. *Libros Regum illuſtrare commentariis fuſioribus aggreſſus eſt, at vix dum verſiculum* 6 *cap.* 3 *lib.* 1 *inchoarat*,

Cùm kal. martii MDCX Matritum ire cogitur, vocante jubenteque ſupremo Hiſpaniarum inquiſitore generali Bernardo de Rojas cardinali & archiepiſcopo Toletano, qui ad condendum novum expurgandorum & prohibendorum librorum indicem ejus optabat operam, quam & ille ſedulus adhibuit cum tribus ſibi adjunctis ab inquiſitore ſociis, ita ut intra biennium confectus fuerit

22. *Index novus expurgatorius anno* 1612 *typis editus:*

In quo librorum centum viginti ſex veterum Patrum bibliothecæ, quos ille Romæ ut ſupra meminimus, ſingulari ſtudio correxerat, emendationes inſertæ ſunt.

Hoc edito emiſſoque indice, ſociis pro laborum modo ab inquiſitore muneribus quam ſplendide decoratis, ſolus ipſe nullo alio quæſito laborum præmio dimitti ſolum petiit, & ab inquiſitore ægre tamen concedente impetravit, Valentiamque jam redierat XXIX jan. MDCXIII, quo anno ſcripſit & prælo ſubjecit

23. *Vida y canonizacion de S. Pedro martir*, Cæſarauguſtæ 1613 in 8. Hujus opellæ meminit Fernandez.

Verum Aliaga ex Albaracinenſi dein & Dertuſenſi ad Valentinum archiepiſcopatum evecto, Thomas noſter ab eo vel invitus e clauſtro eductus eſt, qui ejus deinceps comes eſſet individuus & commenſalis: tumque aliquale otium nactus, in archiepiſcopali palatio degens, opus *de Antichriſto* ſupra laudatum recenſuit, & auctum ut diximus edidit anno MDCXXI.

Eodem anno quinta febr. novam bibliorum verſionem, & breviores in ea commentarios ſive ſchola ad litteralem maximè ſenſum, Hebraicique textus notitiam conducentia meditatus eſt, quo vulgatam quam vere catholicus Eccleſiæque filius unice colebat, veram aſſereret & authenticam. Verum tam utiles tanti viri tamque eruditi labores invidit Eccleſiæ mors infida, quæ ſacrum hoc ſcripturæ ſacræ lyceum alacri velocique pede currentem medio curſu ſiſtere juſſit & abripuit anno MDCXXVIII die VII maii, ætatis LXIII. A Geneſi ſequentes libros jam annotarat, & ad caput Ezechielis prophetæ 16 jam pervenerat & verſ. 16 attigerat, cum viribus ſe deſtitui ſenſit, mortemque proximam imminere. Perceptis igitur ſumma cum animi devotione ſacramentis, tranſlationem Bibliorum quam ſuſceperat ſibi proferri voluit, propriaque manu præfationem inſcripſit & ſubſcripſit notis ſuis lectori præfigendam. Tum morti ſe componens inter ardentiſſima ad Deum deſideria piam efflavit animam. Corpus ejus e palatio archiepiſcopali in conventum Valentinum delatum eſt, & ſolemnibus exequiis, quibus & interfuit archiepiſcopus omnibus, in odeo ad preſbyteri gradus honorabiliori loco conditum.

Cæterum ejus opera ſtudioſe collegit ſervavitque Iſidorus Aliaga Valentinus archiepiſcopus, a quo poſtmodum tradita fuere magiſtro ordinis F. Thomæ Turco in lucem edenda, cujus curis & impenſis totius ordinis, eodem archiepiſcopo non modicam partem conferente, Lugduni tandem tomis quinque prodierunt hoc titulo:

Commentaria in ſacram ſcripturam unà cum nova de verbo ad verbum ex Hebræo tranſlatione variiſque lectionibus auctore &c. in quinque tomos diſtributa nunc primùm prodeunt, Lugduni, Claudii Proſt, Petri & Claudii Rigaud, Hieron. De la Court & Ant. Huguetan 1650 in fol.

T. I continet *Pentateuchum*, pp. 895.

T. II *Joſue*, *Judices*, *Ruth*, *Samuelis duos*, & *duos Regum*, pp. 858.

T. III *Paralipomenon duos*, *Eſdram*, *Nehemiam*, *Tobiam*, *Judith*, *Eſther*, & *Job*, pp. 788.

T. IV *Pſalmos*, *Proverbia*, *Eccleſiaſten*, *Cantica*, *Sapientiam* & *Eccleſiaſticum*, pp. 1044.

T. V *Iſaiam*, *Heremiam*, *Ezechielem ad cap.* 16 *verſ.* 16 *excluſive*, pp. 850. Singulis addidit diem menſis & anni, quo quemque inchoavit, & complevit.

Hujus auctoris cum laude meminerunt Fernandez *Hiſtoria del Roſario*, Antonius Bibl. Hiſpana, ſed potiſſimum legendus F. Nicolaus *Figuerez* noſter, qui vitam ejus ex ipſius manuſcriptis & ab Aliaga acceptis & a ſe oculato teſte viſis juſſu ſuperiorum Valentiæ XIII decemb. MDCXLIV ſcripſit, quam præfato in ſacram ſcripturam operi prætixam habes.

F. VINCENTIUS D'AREANIA.

1618. F. VINCENTIUS D'AREANIA in Regno Siciliæ Muri Baſilicatæ civitate epiſcopali ortus, at in conventu Recilianenſi ad ordinem aſcitus, ineunte ſeculo XVII claruit ob facundiam quam integerrimi mores ornabant, titulo prædicatoris generalis inſignitus. In cœnobio noſtro S. Bartholomæi oppidi cui vulgare nomen *Campagna* mortuus eſt anno MDCXXVIII teſte Vallio Compendii pag. 319: quem vel Dionyſium de Occillis excipit Toppius *Bibl. Napol.* Hæc ab eo dicuntur relicta MS:

1. *Triumphus Sanctorum Dominicanæ religionis.*
2. Opus hoc titulo *Gieſù e Maria*, Oſſunæ duci tum Neapolitano proregi ab auctore nuncupatum.
3. *Diverſorium ſcripturale.*
4. *Mariale B. Virginis.*
5. *Quadrageſimale.*

Sed quæ omnia in ejus obitu queiſque ſibi partem vindicantibus evanuerunt.

F. VINCENTIUS FERRERES.

1618. F. VINCENTIUS FERRERES Catalanus, conventus Barcinonenſis alumnus, anno MDCXV ibidem magiſtrum ſtudentium agebat, ut habent acta cap. gen. eo anno Bononiæ habiti, quod ei onus impoſitum fuerat in actis cap. gen. Romæ anno MDCXII celebrati, exinde tandem in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX coacti ad magiſterium promotus, & Barcinonenſi ſtudio regens datus. Hic antea opuſculum ediderat hoc titulo:

Pſalterio o Roſario de la madre de Dios, Barcinone, Petri de la Cavalleria 1628 in 8. Extabat apud noſtros Antwerpiæ anno 1671.

F. NICOLAUS RIDOLFI.

1619. F. NICOLAUS RIDOLFI vel *Rodolfi* Latine *Rodulfius* excelſi magnanimique vir animi, e patritia perantiquaque apud Florentinos Rodulfiorum oriundus familia, cujus parma gentilitia cærulea monticulos aureos ſex triſtegatos ima parte ſuperimpoſitos exhibet, balteo ſecata coccineo, aurea ſupereminente ad dextram corona, gemino etiam palmarum ramo aureo decuſſatim eidem coronæ in tranſverſum inſerto. Is anno circiter ſeculi XVI ſeptuageſimo octavo Florentiæ natus parentes habuit Joannem Franciſcum & avita nobilitate & ſenatoria dignitate clarum, hujuſque ſponſam Conſtantiam Ugolinam, germanos autem tres titulis, purpura, meritis, honoribus inſignes, Alexandrum Baſilicæ Marchionem, Octavium a Gregorio XV v ſept. MDCXXII S. R. E. cardinalem, S. Agathæ creatum, atque ex epiſcopo Arianenſi in Hirpinis anno MDCXII die primo octobris electo ad Agrigentinam in Sicilia ab Urbano VIII die VI maii MDCXXIII tranſlatum Eccleſiam, quam vix annos ille rexit duos ſexta julii MDCXXIV ibidem ætatis XLII bonorum omnium luctu ſublatus e vivis: & Ludovicum ſub Innocentio X die XVII octob. fatis functum epiſcopum Pactenſem. Nicolaus autem poſtquam in domo paterna pueriles annos egiſſet, Romam miſſus liberalibus litteris erudiendus, adoleſcens S. Philippum Nerium congregationis oratorii inſtitutorem nactus eſt in ſpiritualibus & arcanis confeſſionibus patrem: quo & auctore invitis licèt parentibus ordinem Prædicatorum eſt amplexatus in conventu S. Mariæ ſuper Minervam anno circiter MDXCII. Tirocinio exacto emiſſaque profeſſione mox ad ſtudia applicitus, in philoſophicis magiſtrum habuit F. Gregorium Servantium ad Trivicanam poſtea Eccleſiam evectum, de quo ſupra ad 1608, in theologicis verò F. Didacum Alvarez, qui tum recens Romam advenerat anno ſcilicet MDXCVI, quod & hic tum archiepiſcopus Tranenſis teſtatur in epiſtola ad eumdem Rodulphium nuncupatoria Hiſtoriæ ſuæ Pelagianæ anno MDCXXIX data. Exinde vero Rodulphius noſter quas acceperat, aliis juſſus tradere diſciplinas in gymnaſio noſtro Romano, eo gradatim tanta ſapientiæ ſuæ exiſtimatione functus eſt officio, ut lauream tandem a magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco meruerit, quæ & ei confirmata & approbata in comitiis ordinis Oliſſipone MDCXVIII, ad majora deinceps ordinis munia evectus, nam anno MDCXXII a Gregorio XV magiſter ſacri palatii delectus fuit & inſtitutus. Anno vero MDCXXVIII ſept. XXIV mortuo magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco, ab Urbano VIII vicarius generalis poſitus, demum Romæ anno ſequenti MDCXXIX vigilia pentecoſtes ſecunda junii communi omnium electorum ſuffragio ad ſupremum ordinis regimen eſt aſſumptus. Qui vir magnanimus zeleque ordinis ſuccenſus, diſciplinam aſſerere ac ſtudia ubique promovere ſatagens, omnes Italiæ primum tum & Galliæ annis MDCXXXI & XXXII viſitavit provincias; Pariſiiſque aderat menſe febr. & martio MDCXXXII, quibus plurima in gymnaſio generali Sanjacobeo ad rectum ejus regimen ſpectantia ſtatuit, inter alia ſtudentium numerum indefinitum antea & pro ratione temporis nimium ad quinquaginta ſupra centum reducendo, conventum vero ad S. Honorati, quem in ſeverioris diſciplinæ obſervatione reperit, omni benevolentia proſequendo, unde & F. Petrum Giraldel virum graviſſimum de quo poſtea ad 1633 ſocium aſcivit, ſecumque Romam duxit, quo redux ſubditos ſumma pace & æquitate omnibus probatus, principibus ſeu Eccleſiæ ſeu ſeculi acceptus, nec mediocri apud eos pollens auctoritate rexit ad MDCXLI. Tum vero privatis ut ferunt Urbani VIII familiæ ſed occultis de cauſis in eum concepto odio, inanibuſque in ſpeciem per concitatos in eum ſodales eidem objectis, ab eodem ſummo pontifice primum ſuſpenſus, & apud canonicos regulares S. Petri ad vincula detentus, mox Neapolim relegatus eſt, præfecto datoque ordinis F. Dominico Gravina vicario generali. Quo defuncto & capitulo generali Januæ ad kal. octob. MDCXLII contra leges ordinis ſed volente pontifice coacto, magna inter vocales ſuborta eſt diviſio: & ab altera quidem parte apud S. Dominicum congregata, cui præerat F. Michael Mazarinus Romanæ provinciæ exprovincialis, & vicarius generalis ab Urbano inſtitutus, Rodulphius a munere dejectus eſt, eique ipſe Michael ſuffectus: altera vero vocalium pars major, nempe ex provinciis ditioni domus Auſtriacæ ſubjectis in cœnobium Cornelianenſe ad Gennam ſe-

Sec. XVII.

Sæc. XVII. cedens, alium elegit sibique præfecit magistrum generalem, virum etiam & naralibus & meritis illustrem, Thomam *de Roccamora* Aragonum, de quo postea ad 1651 agimus. Hanc sui ordinis scissionem acerbius tulit Rodulphius, quam sui ipsius e magistratu ejectionem. Interea ille in suo exilio bene sibi conscius & tranquillus, orationi & silentio, assuetisque sibi religiosis officiis deditus, patientissime omnia ferebat. Urbanum VIII ferunt ceu præcipitis suæ adversus tantarum partium hominem sententiæ pœnitentem, archiepiscopatum illi obtulisse, quem ille constanter recusavit, aiens quem suo ordini regendo imparem judicarat, immerito ad dignitatem episcopalem, & ad amplam diœcesim regendam promoveri. Mortuo anno MDCXLIV die XXIX julii Urbano, Innocentius X eodem anno illi suffectus, causam Rodulphii a capite recognosci volens, quinque cardinales in id delegavit, qui omnibus expensis omnia hactenus adversus magistrum nostrum acta ut nulla & temeraria rescidérunt sequenti decreto.

» Nos cardinales Lentes, Cenninus, Spada, » Cornelius, & Franciottus judices commissarii, » in causa & causis coram nobis vertentibus inter » D. Faustum Gallutium S. D. N. P. & Rev. Cam. » Apost. generalem procuratorem fiscalem, & præ» tensos illi adhærentes ex una, & Reverendissi» mum P. Nicolaum Rodulphium ordinis Prædica» torum ex altera super prætensis excessibus, de » quibus in litteris in forma brevis S. M. Urbani » VIII sub datum Romæ die XXIII aprilis, XX maii, » & XXVII junii MDCXLII, nec non in processibus » contra ipsum de super fabricatis. Visa commissio» ne S. D. N. Innocentii P. P. X. visis accurateque » discussis iisdem processibus ad hunc effectum ex » arce S. Angeli vigore chirographi S. D. N. ex» tractis sub die quinta januarii præsentis anni » MDCXLV. Visis aliis litteris in simili forma bre» vis ejusdem felicis recordationis Urbani VIII su» per abolitione eorumdem processuum sub datum » Romæ die XXVII aprilis MDCXLIIII. Item visis mo» nitionibus vigore litterarum nostrarum missivarum » per Rever. D. nuncium Neapolis Fratribus Tho» mæ Catoni, & Dominico Elisio prædicti ordinis, » qui supplicem libellum EE. Dominis cardinalibus » Verospio, & Antonio Barberino protectori por» rexerant contra præfatum reverendissimum patrem » Rodulphium factis sub diebus XI & XXIII aprilis » MDCXLV seu &c. ad comparendum & deducen» dum coram nobis per se, seu per procuratorem » quicquid sua putarent interesse ratione & ex cau» sa ad processum. Visaque responsione prædictæ » intimationi per dictum F. Dominicum Elisium in » scriptis facta, nec non audito in plena congre» gatione dicto F. Thoma Catoni a præfata urbe » Neapolitana Romam profecto, aliisque visis vi» dendis & consideratis considerandis.

» Christi nomine invocato, pro tribunali seden» tes, & solum Deum præ oculis habentes, per » hanc nostram diffinitivam sententiam quam feri» mus in his scriptis, Dicimus, declaramus, & dif» finitive sententiamus, eumdem reverendissimum » patrem Rodulphium a prætensis excessibus in præ» dictis litteris S. M. Urbani VIII enunciatis, & » in eisdem processibus deductis, nil reperto quod » ejusdem integritati labem aut præjudicium inferat » vel inferre possit, fore & esse absolvendum, » prout nos per hanc nostram diffinitivam senten» tiam absolvimus, & liberamus, & pro liberato » haberi volumus & mandamus, processusque præ» dictos de jure cassandos & abolendos fore & esse, » prout cassamus & abolemus, ac olim jure cassa» tos & abolitos fuisse declaramus: propterea que » molestationes & perturbationes eidem reverendissimo patri Rodulphio illatas & temerarias, & » de facto præsumtas, illasque minime fieri potuis» se nec posse: Fiscoque & prætensis illi adhæren» tibus perpetuum silentium imponendum fore & » esse, prout de facto imponimus, & dictis pro» cessibus, aliisque contra eumdem reverendissi» mum patrem Rodulphium intentatis: nullum » prorsus optimæ famæ, æstimationi, atque honori » præjudicium illatum fuisse declaramus. Et ita di» cimus, pronunciamus, declaramus, & diffinitive » sententiamus, non solum præmisso, sed omni alio » meliori modo &c. »

Ita pronunciavi ego M. episcopus Ostiensis cardinalis Lantes.

Ita pronunciavi ego Fr. card. Cenninus.

Ita pronunciavi ego B. card. Spada.

Ita pronunciavi ego Fr. card. Cornelius.

Ita pronunciavi ego M. A. card. Franciottus.

Quam cardinalium sententiam servatis omnibus juris apicibus latam Innocentius X P. M. recognitam decreto pontificio anno sequenti MDCXLVI dato confirmavit, & ratam ab omnibus habendam declaravit. Quam acerba fuerat universæ nostræ per omnia regna societati Rodulphii e magistratu ejectio, tam læta & jucunda fuit solemnis hæc ejus innocentiæ declaratio. Sed longe pluris accrevit gaudium, cùm mortuo anno MDCXLIX Thoma Turco, qui ei suffectus fuerat, eum Innocentius X proprio motu vicarium ordinis generalem durante interregno constituit, sibique pergratum futurum edixit, ut in proximis comitiis ad regimen ordinis reassumeretur, & in magistratu restitueretur. Eo revera consilio vocales omnium provinciarum Romam se contulerunt anno MDCL, ut pote quem omnes ceu virum omnibus animi & corporis dotibus ornatum a Deo sibi ad regendum & asserendum ordinem datum venerabantur, & præterea ut patrem amantissimum singuli deperibant. Verùm cum sic disponerent homines, aliter Deus providebat, & Rodulphium ætatis LXXII agentem æternitati maturum collegit die XXV maii MDCL, vigilia ascensionis, decem ante tempus electioni statutum diebus. Plures vidimus qui sub ejus magistratu professionem emiserant, qui ceu virum partibus omnibus absolutum & imperio dignissimum impense laudabant, & sana omnia ejus pro ordine asserendaque ubique disciplina regulari concepta consilia, ejus suspensione primum, tum & ejus abdicatione eversa ingemiscebant, & cum ejus restituendi spes quædam affulgeret tum mortuum ingenti luctu prosequebantur.

Plures scripsit ad totum ordinem encyclicas epistolas, unam e capitulo suæ electionis, quæ extat in capite actorum, alteras ascéticas de morum reformatione, quarum quæ incipit, videte vocationem vestram Fratres, *data Romæ prima januarii 1631 typis edita absolutam religionis formam exhibet, sunt & aliæ plures ejusdem generis, aliæ etiam de præclare gestis in ordine in variis provinciis.*

Scripsit & *Tractatum de methodo orationis faciendæ* Italice hoc titulo: *Breve modo di far l'oratione mentale*, Romæ 1642 in 12, quem Stephanus Meney noster *Gallice* vertit.

F. ALEXANDER CAUDA.

F. Alexander Cauda ortu & professione Astensis Ligur, sacræ theologiæ baccalaureus in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX habiti promotus, & cœnobii Taurinensis aliquando prior, scripsit ac edidit librum hoc titulo: 1619

Susanna, cioè Pensieri morali sopra l'Istoria di Susanna, Taurini.

Ejus meminerunt Sopranus & Oldoinus inter

ſcriptores Ligures, addunt alii curaſſe ut quindecim roſarii myſteria muſicis notis expreſſa cuderentur.

F. ANTONIUS CELLIUS.

1629. F. Antonius Cellius Italus provinciæ Romanæ alumnus ad gradum magiſterii promotus in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX coacti laudatur a Leone Allatio in Apibus Urbanis p. 38 ſub nomine *Antonini*, diciturque in lucem emiſiſſe opus hoc titulo:

Sacri flores de gratiis ex univerſa S. Thoma theologia decerpti, Romæ, Hæred. Bartholomæi Zannetti 1629 in 4.

F. ANTONIUS SOLER.

1629. F. Antonius Soler Aragonus in provincia Aragoniæ nomen ſibi religione, prudentia, & pietate fecit, conventuique Minoriſſæ (*Manreſa* indigenæ vocant) in Catalaunia ad Montemſerratum civitatis præerat anno MDCXXIX prior, cum in lucem emiſit

Rio del Paraysò en quatro braços de las quatro confradias de la orden de Predicadores, Barcinone, Petri la Cavelleria 1629 in 8: Cui ſubjecit *Conciones undecim de roſario* eadem ſua vernacula lingua. Extabat anno 1671 apud noſtros Antwerpienſes.

Hujus auctoris qui Nicolai Antonii in ſua Bib. Hiſp. diligentiam fugit, mentio eſt in actis cap. gen. Rom. 1629 in quibus Prædicator generalis inſtituitur pro conventu *de Perelada*.

Alius autem vir ſanctiſſimus ſuperioti ſeculo fulſerat F. Antonius *Soler* conventus S. Pauli Hiſpalenſis alumnus, qui mira claruit auſteritate vitæ, obiitque anno MDLIX centenario major octoginta duos habens ab ordinis ingreſſu annos, de quo Lopez III P. lib. 1 cap. 62 pag. 268 legendus.

F. ANTONIUS VAREJAM.

* 1629. F. Antonius Varejam Luſitanus ex oppido *Gorre de Moncorno* diœceſis Bracarenſis in regione Tranſmontana ortus, philoſophiam legit in ſtudio noſtro Eborenſi. Edidit

Summulas in Ariſtotelis dialecticam.

Sic habet Joannes *Suarez de Brito* in Theatro Luſitaniæ litterario MS, nec de hoc auctore aliunde mihi plura. An is ſit, qui gradum præſentati conſecutus eſt in actis cap. gen. MDCXXIX Romæ habiti & dicitur *Antonius Verſjam* forte corruptè, diſcutiant & doceant indigenæ curioſi, & an aliis operibus rem litterariam auxerit.

F. AUGUSTINUS PETRETTI.

* 1629. F. Augustinus Petretti Italus patria & profeſſione conventus Regii Lepidi alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII approbatus, tum inquiſitor Cremenſis, quo munere in variis civitatibus poſtea functus eſt cum laude, Bergomi, Veronæ, Anconæ, Novicomi. E ſacro pulpito in templis, ut & ſcholarum regimine claruiſſe ferunt. Hæc ejus opera recenſentur a Rovetta ad 1619:

QQ. in octo libros phyſicorum.
De roſario B. Virginis.
De cenſuris tractatus imperfectus.

Ubi impreſſa vel ubi ſerventur MS addent hîc ſui gentiles, ſed in Bib. Barber. laudatur

Auguſtini Petretti Appendix exemplorum B. Virginis Roſarii ad calcem *ſpeculi exemplorum Henrici Gran-Germano*, Venetiis 1605 in 4. Extat etiam in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS CAMPESIUS.

Sec. XVII.

F. Dominicus Campesius vel *Campiſi* Siculus Rayhalbutenſis provinciæ Trinacriæ Panormi, ut videtur, ordini adjunctus, ibidem & Romæ medio ſeculo ultimo inter muſicæ peritos ex præſtantiſſimis habitus eſt. Hinc cùm in ordine nonniſi ex ſtudiis theologicis ſit aſcenſus ad gradus, ex diſpenſatione ſummi pontificis ad magiſterium promotus eſt. Sic enim in cap. gen. Romæ 1619 legitur: *Promovemus ad gradum magiſterii RR. PP.... Dominicum Campeſium, ſi cum eo ſanctiſſimus diſpenſaverit.* Ejus meminere tum Leo Allatius in *Apibus Urbanis* pag. 82, tum noviſſime Antoninus Mongitore in *Bib. Sicul.* Quibus teſtibus hæc ab illo prodierunt: * 1619.

1. *Delli motetti a due, tre, e quattro voci con una Compieta: lib.* 1, Panormi, Jo. Bapt. Maringi 1615 in 4.

2. *Delli motetti a due, tre, e quattro voci: lib.* II, Ibidem 1618 in 4.

3. *Floridus concentus binis, ternis, quaternis, & quinis vocibus modulandus*, Romæ, Bapt. Robletti 1622 in 4.

4. *Lilia Campi binis, ternis, quaternis, & quinis vocibus modulanda cum completorio & Litaniis Beat. Virginis Mariæ*, Romæ, Lucæ Antonii Soldi 1623 in 4.

5. *Lilia Campi binis, ternis, quaternis, quinis, & ſenis vocibus modulanda*, Romæ, Pauli Angliotti 1627 in 4.

F. FRANCISCUS PORCELLI.

* 1629. F. Franciscus Porcelli Neapolitanus ſeculo XVII jam adulto florebat, ejuſque mentio eſt in actis capituli generalis anno MDCXXIX Romæ coacti, in quibus ad gradum baccalaureatus promovetur. Jam ſcripſerat præloque ediderat

Breve diſcorſo nel qual ſi narrano i motivi della città di Napoli in reintegrare alla ſua padronanza la vergine ſanta Patrizia imperadrice di Conſtantinopoli compoſto dal M. R. P. lettore F. Franceſco Porcelli Domenicano, Neapoli, Ottavii Beltrani 1625 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante*, Scanzia VIII p. 40.

F. HIERONYMUS DE SURIANO.

* 1629. F. Hieronymus de Suriano a patria ſic & a profeſſione nuncupatus provinciæ Calabriæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII habiti promotus, & in actis ſequentis Romæ anno MDCXXIX [illegible] confirmatus, ſuæque domus Surianæ [illegible] prior, ſcripſit teſte Toppio in Bibl. Neapol.

I Miracoli di ſan Domenico di Suriano. Editio altera, Neapoli, Roberti Mollo 1647 in 8.

F. INNOCENTIUS BERARDI.

1629. F. Innocentius Berardi Gallus, e Saluviis Velauniſque ut conjicimus oriundus, provinciæ Provinciæ alumnus, ac ejuſdem poſtmodum etiam moderator, electuſque prior provincialis, quo titulo Romæ affuit comitiis ordinis anno MDCXXIX coactis ex Italico Silveſtri noſtri *Franciſcus* Gallice vertit librum hoc titulo:

Les [illegible] merveilles de l'image miraculeuſe de S. Dominique de Soriano traduites de l'Italien &c. Anicii 1628 in 8.

F. JOHANNES JOURNE'E.

* 1639. F. Johannes Journe'e vel *Journeus* Gallus Aquitanus conventus Marciaci tum provinciæ Toloſanæ alumnus ſacræ theologiæ magiſter in facultate Pariſienſi, in qua licentias agebat Prædicatorum præſentatus annis MDCIV & V, ac pro Sorbonica reſpondebat decimus nonus & ultimus XIV novemb. MDCIV, ad regimen ejuſdem ſuæ provinciæ aſſumptus fuit anno MDCIX vel ſequenti, & quadriennium de more præfuit. Eccleſiaſtes habitus eſt ſua tempeſtate celebris, anniſque ſeptem continenter dicitur quadrageſimales conciones in eccleſia cathedrali Petragoricenſi habuiſſe, in quibus & ejus pro fide catholica ſtudium adverſus hæreſim Calvinianam non parum efferbuit. Revera fuit illi aliquando cum epiſcopo Condomienſi Johanne *du Chemin* quæſtio quædam de ratione qua hæc Chriſti verba *Nemo aſcendit in cœlum, niſi qui deſcendit de cœlo, Filius hominis qui eſt in cœlo*, pro concione in cathedrali Condomienſi die aſcenſionis MDCXI explicuerat, & gravia quædam ea de cauſa paſſus eſt. Licèt autem quæ dixerat reipſa fidem non læderent, quia tamen obſcuriora erant, re ad ſenatum Toloſanum delata, ejuſdem decreto juſſus eſt & epiſcopo facere ſatis, & dictorum ſuorum majorem explicationem dare, quam ut catholiciſſimus erat & verbo & ſcripto libenter dedit XXX novemb. MDCXI. Quæ omnia cum ſenatusconſulto Toloſano excuſa videre eſt in Bibl. Reg. Pariſ. E 2708. Ex quo etiam apparet præcipuam Journei cum epiſcopo controverſiam fuiſſe, quod iſte ſororem Antoniam *de Faudras de Serillac*, quæ per reſignationem ſororis Catharinæ *de Molezun* prioratum Prulliani Condomienſis obtinuerat, ſua auctoritate protegeret, ille vero hanc ut intruſam ab ultimis provincialibus & a capitulo generali Romano MDCVIII declaratam reſpueret, & ſororem Eleonoram *Daffix* a ſanctimonialibus ejus monaſterii electam pro jure ordinis tueretur. Vivebat etiamnum anno MDCXXIX quo generalibus ordinis comitiis Romæ affuit, & ſedit provinciæ ſuæ diffinitor.

F. JOHANNES DE PORTUGAL.

† 1619. F. Johannes de Portugal non eruditione minus & vitæ puritate, quam titulis ac regii ſtemmatis origine clarus, ex regia ſcilicet Brigantiorum ſtirpe ſatus, patre Alphonſo *de Portugal* comite *de Vimioſo*, matre Ludovica *de Guſman*, adoleſcens annorum circiter ſexdecim Eboræ in patria voto ſe obſtrinxit. Studiis Salmanticæ exactis ad tradendas aliis quas acceperat diſciplinas applicitus, inter ſubtiliores Hiſpaniæ ſcholaſticos nomen ſibi fecit. Theologiam in variis illius regni academiis, tum in Luſitanis docuit cum laude, & per agones ſcholæ, ac gradus omnes ibidem conſuetos, magiſterii lauream adeptus eſt. Nec minus e ſacris pulpitis inclaruit, facundiſſimus Eccleſiaſtes habitus, & inter regios etiam aſcitus, ſacri præterea tribunalis Oliſſiponenſis aggregatus cenſor, ac tandem ad regis catholici Philippi IV nominationem epiſcopus Viſenſis ſub Bracarenſi anno MDCXXV inauguratus. Quam ſancte ea in dignitate ſe geſſerit, quam pure reditus ſuæ ſedis tractarit, quam effuſe in ſinu pauperum abſconderit, quam parce in ſuos uſus vel parentum conſumſerit, quanto verò ſtudio paſtor vigilantiſſimus gregem ſuum rexerit, ac doctrinæ ſanæ pabulo nutrierit, noſtri non eſt inſtituti enarrare fuſius: de quo legatur Cardoſo in *Agiologio Luſitano* ad diem XXVI februarii. Obiit autem verus pauperum pater ingenti cum omnium ſuarum ovium luctu XXVI febr. dicta MDCXXIX ætatis LXXI, quorum quinquaginta in ordine, non omnino quatuor in epiſcopatu tranſegerat, in utroque ſtatu humilitatis, diſciplinæ regularis, mortificationis, ac virtutum cæterarum abſolutiſſimum exemplar. Sepultus eſt in baſilicæ ſuæ majoris odeo ad latus evangelii ſub lapide, cui inſcripta hæc epigraphe: *ſepultura do P. M. D. F. João de Portugal Biſpo que foi de Viſeu. Falleceo a* XXVI *de fevereiro de* MDCXXIX. Vitam ejus ſcripſit licentiatus Petrus *de Povolide* ipſi aliàs a ſecretis, quam MS ſe legiſſe teſtatur Cardoſus. Inſignis eſt ejus in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX memoria inter eos qui cum ſanctitatis opinione obierunt. Fratrem habuit germanum Ludovicum *de Portugal* Vimioſi comitem, qui raro his ſeculis exemplo unâ cum conjuge Johanna de Caſtro & Mendoza mundo valedixit, erectoque Oliſſipone propriis ſumtibus ſub titulo SS. Sacramenti monialium ordinis gynæceo, ſeſe ſuaque ambo Domino conſecrarunt, hæc cum duabus filiabus ſuis in dicto monaſterio, ille in S. Pauli *de Almada* conventu noſtro, quod anno MDCXII actum. Hæc noſtri Johannis opera:

1. *De gratia increata & creata: T. I qui eſt de Spiritu Sancto*, Conimbricæ, Didaci Gomez de Loureyro 1627 in fol. pp. 1420. Quo in opere etſi de Spiritu ſancto ſolum acturum ſe promittere videatur, totum nihilominus fere S. Trinitatis tractatum profert. Extat Romæ in Caſanatenſi, & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

T. II de gratia creata prælo paratum habebat, ſed quia tum de auxiliis gratiæ ſucubrationes & controverſias edere licitum non putabatur, inquit Cardoſus, ideo ſervatum eſt apud ſuos MS opus.

2. *Catechiſmo por onde os curas enſinaſſem a doctrina Chriſtãa.*

3. *Caſamento Chriſtaõ.*

4. *De louvores de noſſa Senhora livro excellentiſſimo.*

Sic Cardoſus quarum opellarum Luſitanice ſcriptarum autographa in monaſterio SS. Sacramenti dicto ſervari addit idem.

F. JOHANNES DE LA PUENTE.

F. Johannes de la Puente Hiſpanus conventus S. Pauli Pinciani alumnus, vir magnarum partium jam theologiam legerat in conventibus Tervarenſi, Taurenſi, ipſo ſuo Pinciano, cùm gymnaſii S. Thomæ Complutenſis electus eſt rector & præfectus, exinde verò aſſumptus conventus S. Thomæ Matritenſis prior anno MDCXI, ſed & ſupremi fidei tribunalis cenſor, & ut aiunt indigenæ, qualificator allectus. E theologicis ad hiſtoriam ſe contulit, antiquitatum ſimul & rerum ſui temporis indagator indefeſſus, omnia limato ſanoque judicio perpendens, quæque ſcribebat Hiſpane pura oratione exprimens. Hinc factum ut rerum ſe regnante geſtarum ſcriptorem Philippus III ſelegerit, ac hiſtoriographi regii titulo eum ornarit: quo eodem munere functus eſt ſub Philippo IV. Vivebat etiamnum anno MDCXXVII ex Fernandez *Hiſt. del Roſar.* At eum conjicio de quo in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV inter pie defunctos ab anno MDCXXIX: *In conventu Valliſoletano obiit R. P. F. Johannes de la Puente ſui inſtituti cuſtos integerrimus, qui per* XXX *annos in choro ſacris vigiliis continue aſſiſtens, corporis demum macerationi conſumptus, magnam virtutis opinionem reliquit.* Scripſit hoc titulo: 1639.

1. *Libro primero de la conveniencia de las dos monarquias catolicas, la de la Igleſia Romana, y la del imperio Eſpañol, y defenſa de la precedencia de los reyes catolicos de Eſpaña a todos los reyes del mundo*, Matriti, e

Typographia regia 1612 in fol. pp. 371 & 370. Extat Romæ in Caſanatenſi.

2. *Libro ſegondo.* Hic prælo paratus erat, ſed ne ederetur, ſenator quidam aulicus interceſſit, quod Johanni noſtro cum Flavii Dextri fabulis non optime conveniret, nec iſte, ut opus ſuum mulctaret ad libitum cenſoris, adduci unquam potuerit. Itaque manſit ineditum, cujus autographum vel Matriti vel Pinciæ apud ſuos ſymmyſtas forte hactenus ſervatur.

3. *Arbor de la vida*, Compluti 1572 in 8. An ſit hujus noſtri Johannis, dubitat Antonius Bibl. Hiſp.

F. JOHANNES LEONARDUS UVA.

1619. F. Johannes Leonardus Uva Siculus Parthenopæus, vir utique non una commendatus diſciplinæ regularis laude, quam in ſanctiſſima congregatione *della Sanità* voto ſolemni profeſſus eſt, conſtantiſſimeque retinuit, ſed eruditionis fama, ſacrarum litterarum, & Eccleſiæ doctorum aſſidua tractatione, dicendique copia & gratia celeberrimus, adulto jam Chriſti ſeculo XVII claruit; plura ſcripſit, poſteriſque ingenii monumenta reliquit, quorum quædam typis prodierunt, ſic a Toppio Bibl. Neapol. recenſita:

Panegirico del glorioſo ſant' Antonio di Padoa da lui predicado in Napoli, Neapoli, Lazari Scorigii 1619 in 4.

Concionum varii generis opus, & conceptuum moralium ſilva. Quæ MSS in Bibliotheca S Mariæ *del roſario della Barra* (ſic cœnobium illud nuncupatur) ſervari aſſerit idem Toppius.

F. MELCHIOR MANCANO DE HARO.

† 1619. F. Melchior Mançano de Haro Hiſpanus conventus *de Ocaña* filius profeſſus, & in gymnaſio S. Thomæ Complutenſi academicus aliquando collegialis, ut aiunt, pluribus ſuæ provinciæ majoribus conventibus præfuerat prior, cùm zelo ductus animarum ad inſulas Philippinas trajecit: ubi attenta morum ejus gravitate variis in locis ad ſuorum regimen eſt adhibitus. Vicarium agebat in conventu Novæ Segobiæ, cùm in comitiis provincialibus anno MDCXVII aprilis XV *Binalatongan* in regione *Panganſinan* dicta coactis electus eſt prior provincialis, rexitque quadriennium cum multo provinciæ proventu, miſſionibus ad infideles Sinenſes, Japones, aliaſque inſulas ſummo ſtudio fotis & dilatatis. Ejuſdem provinciæ diffinitor & procurator generalis in Europam miſſus capitulis generalibus Toloſano MDCXXVIII & Romano MDCXXIX affuit, votumque in electione magiſtri ordinis F. Nicolai Ridolphi tulit. Sed & in provincia S. Catharinæ martyris *de Quito* novi orbis vicarius generalis & commiſſarius ab ordinis magiſtro inſtitutus, eo munere jam tum functus fuerat, ut & ſancti officii qualificatoris, ut aiunt, in tribunali Manilenſi: quæ munia virum arguunt ſumma fide eximiaque doctrina, & prudentia præditum. De quo legendi Lopez P. V lib. 3 c. 53 p. 389, & Didacus Aduarte *Hiſt. prov. Philipp.* lib. 2 c. 5 p. 36, & cap. 15 p. 89 & 95, & alibi paſſim. Scripſit autem, & in lucem edidit

Hiſtoria del inſigne y excellente martyrio que XVII *religioſos de la provincia del S. Roſario de Filipinas de la orden de ſanto Domingo padecieron en el populoſo reño de Japon por la predicacion del S. Evangelio de Jeſu Chriſto nueſtro Dios. Collegida de Relaciones fide dignas embiadas del dicho imperio de Japon, y de teſtigos oculares, que aſſiſtieron al dicho martyrio l'año* MDCXIV *&c.* Matriti; Andreæ de Parra 1629 in 4 pagg. 176. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Relacion del martyrio del R. P. Fray Juan de Santo Domingo de Sanabria hijo profeſſo del convento de ſan Eſtevan de Salamanca, muerto en la carcel en Japon*, Romæ & Viterbii 1625, Antwerpiæ etiam & alibi. Sic noſter Petrus Malpæus in *Palma fidei* pag. 167.

F. PETRUS BRUNI.

¶ 1625? F. Petrus Bruni vernacule *Brun* origine, patria, profeſſioneque Avenionenſis, eruditione, dicendi facundia, atque prudentia ſuam Occitanam illuſtravit provinciam. In comitiis ordinis Romæ MDCVIII ad legendum ſententias in univerſitate Avenionen. pro anno MDCX aſſignatus, anno MDCXII tum prior ſui dicti conventus & provinciæ diffinitor in comitiis Romæ habitis ſedit, tum ad magiſterium promotus. Alias etiam obtinuit apud ſuos dignitates & officia, inter quæ Limoſii prærat prior anno MDCXXVII, quo munere fungens edidit

Le portrait du ſacré & celeſte epoux tiré du 5 chap. des cantiques compoſé par &c. Toloſæ, Petri Boſc. 1628 in 8 pp. 490: ſermones ſunt pro Adventu, quibus adjecit *quatuor de Dominicis & duos de SS. Andrea & Thoma.* Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. RAPHAEL DE FONSECA.

* 1625? F. Raphael de Fonseca Luſitanus laudatur in Theatro Luſitaniæ litterario MS, ceu cujus extet

Votum conſultivum apud Temud vel Gemud (hæc enim vox difficile legitur in codice) *Deciſione* 283.

Hujus ſcriptoris majorem notitiam dabunt, & hîc addent gentiles, ejus enim nulla mihi eſt aliunde memoria, niſi forte ille ſit, qui in actis cap. gen. Romæ anni MDCXXIX Tit. *pro provincia Portugallia* exponebatur ad præſentaturum pro forma & gradu magiſterii.

F. SOLEO CATALANUS.

* 1625? F. Soleo Catalanus ut conjicio, ſeu *Soleo* ſit ejus nomen, ſeu agnomen, neque enim aliud ferunt memorialia recens Roma, dum urgebat prælum, mihi miſſa, incunte ſeculo XVII floruit, & vivebat etiamnum anno MDCXXIX, quo priorem agebat conventus S. Petri Martyris in oppido *Manreſa* dicto, & quo librum a ſe ſcriptum edidit hoc titulo:

Sommario del Paraiſo, Barcinone 1629 in 8. Extat Romæ in Caſanatenſi. Mirum hunc auctorem Antonii diligentiam effugiſſe.

F. THOMAS DE LEMOS.

† 1625? F. Thomas de Lemos Hiſpanus Gallæcus Ripadaviæ vernacule *Rivadavia* ad Aviæ in Minium confluentem ſitæ nobili loco natus circa MDL vel MDLX vel paulo antea, ſub fratris germani natu majoris cura parentibus orbatus humanioribus litteris inſtitutus eſt. Adoleſcens ordinem amplexus eſt & profeſſus in patria, tum ſtudiis applicitus ita eminuit inter ſodales, ut continuo ad tradendas quas acceperat diſciplinas admoverint ſuperiores. Anno MDXC theologiæ lectorem & ſtudii regentem agebat in conventu S. Pauli Valleoletano, aderatque anno MDXCIV, cum graves illæ de libro Molinæ circa concordiam gratiæ cum libero arbitrio inter Ignatianos & Dominicanos exortæ ſunt controverſiæ. Hinc SS. Auguſtini & Thomæ de

Sæc. XVII. prædestinatione & gratia sensis disquirendis totus incubuit, eorumque doctrina sic se imbuit, modumque loquendi, stylum ac ipsa verba sic sibi familiaria reddidit, ut fraus illi a nemine obrepere posset, nec voculam quis mutare quin continuo animadverteret. Comitiis generalibus anno MDC Neapoli a magistro ordinis F. Hippolyto Maria Beccaria coactis, eo Lemosius a prælatis missus est, qui nomine provinciæ Hispaniæ theses publicas tueretur, in iisque proposita SS. Augustini & Thomæ de auxiliis divinæ gratiæ dogmata nullo præside ita propugnavit, ac dilucide explicuit, ut omnibus admirationi fuerit. Quapropter cum Clemens VIII S. P. controversias illas Hispanas Romæ a se dirimendas ac definiendas avocasset, magistro ordinis totique capitulo Lemosius sacræ theologiæ præsentatus in Urbem delegandus visus est, qui nostro Didaco Alvarez jam ibi præsenti, (quo nempe accesserat VII nov. MDXCVI,) & SS. Augustini & Thomæ dogmata propugnanti adesset, quicum revera congregationibus a XXIII januarii toto anno MDCI habitis, & ad jam latas in Molinæ concordiam præside cardinali Madrutio censuras recognoscendas institutis astitit, magnamque sibi ex consultorum relatione apud Clementem VIII peperit ex dictis & scriptis eruditionis famam: adeo ut cum summus pontifex congregationes alteras se ipso præside de iisdem circa auxilia gratiæ quæstionibus juxta S. Augustini doctrinam decidendis habere decrevisset, Lemosium jam in patriam jussu magistri ordinis F. Hieronymi Xavierre reditum parantem in Urbe retinuerit, misso ad Xavierrium Joanne Garsia Millino tum Rotæ auditore postea cardinali, qui jussa sua significaret. Nempe Lemosio præter singularem eruditionem, & omnino decoctam SS. Augustini & Thomæ lectionem aderant illæ aliæ dotes, quæ in contentionibus theologicis non parum excellunt, vox magna & canora, firma latera, oratio facilis, argumentorum robur, memoria præsentissima, quam nihil objectorum præteriret, judicium acre, cui nemo facile fucum faceret, quæ omnia simul juncta in causa fuerunt, cur eum pontifex in solemnibus quas parabat disputationibus partes actoris sustinere voluerit. Quam quidem provinciam quatuor annorum solidorum spatio a XIV febr. MDCII ad XXII febr. MDCVI sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V ita tutatus est, ut in XLVII disputationibus publicis, si primam & vigesimam sextam excipias a quibus tum æger abfuit, unus ipse cum quinque ex tota Hispania selectis sibique invicem succedentibus Societatis patribus Gregorio de Valentia, Petro Arrubal, Ferdinando de Bastida, Joanne de Salas, Bartholomæo Perez congressus fuerit, & arbitrio censorum omni exceptione majorum victoriam reportarit. Quamvis autem summis illis pontificibus, quorum revereri arcana non scrutari concessum est, a judicio optimo ferendo abstinere placuerit, id saltem ex his congregationibus secutum est emolumenti, quod gratia ut ab omnipotentia Dei procedit efficax ad omnes & singulos vitæ christianæ actus necessaria, quæque non tantum possibilitatis profectum, sed & voluntatis affectum & actionis effectum ipsa præbeat, antiquum ab Augustino contra Pelagianos & Semipelagianos decertante traditum, ab Aquinate exceptum & propugnatum, ab Ecclesia denique semper maxime probatum dogma agnitum sit & citra controversiam docendum. Finitis congregationibus Lemosius, qui jam oblatas sibi a rege catholico infulas vir modestus recusarat, in museum Romanum apud Minervam se recepit, ac scribendis de gratia victrice juxta doctrinam Augustinianam & Thomæam commentariis totum se dedit, inter consultores sanctæ & universalis inquisitionis Romanæ XV novemb. MDCVII allectus. Tribus ante mortem annis oculis ita orbatum ferunt, ut nec præsentes seque alloquentes videret, id tamen dante Deo residui habuit, ut officium divinum & in sacro dicenda legere posset. XXIII aug. MDCXXIX diem suum obiisse produnt tabulæ necrologii Minervæi ut & acta cap. gen. Valentini MDCXLVII, adeo ut allucinentur qui anno MDCXXIV mortuum asserunt. De anno ætatis non ita conveniunt, aliis & pluribus LXXXIV, aliis an verius LXX, certe sic habent reposita mihi memorialia MS, attigisse referentibus. Ut ut sit maximam sanctitatis opinionem reliquit, ad ejus feretrum tota concurrente Urbe, ac pluribus vestium ejus particulas tanquam reliquias auferentibus, ut bis illius corpus novis vestibus induere necesse fuerit, sic enim habet ejus elogium in actis citati capituli Valentini. Qui plura voluerit, adeat Historiam congregationum de auxiliis divinæ gratiæ a nostro Jacobo Hyacintho Serry scriptam, præsertim editionem alteram Antwerpiæ 1709 in fol. Ejusdem cum laude meminit Nic. Antonius *Bibl. Hisp. Append.* pp. 335, & in *Addend.* p. 670, ubi de eo hoc refert testimonium Melchioris *Inchofer* S. J. in sua pro epistola Deip. Virg. ad Messan. altera editione correcta & aucta sub novo titulo *Conjectationis*, Viterbii, Ludovici Grignani 1633 in fol. in qua sic habet: *Insigne ordinis Prædicatorum lumen* (Thomas de Lemos) *quod nuper e mortalitate cœlo insertum, ut confidimus, altius orbi cœpit irradiare, qui præcellentis ingenii famam eximio docendi usu diu Romæ exercitatam ita pietate vitæ auxit, ut cùm doctissimus esset, non videri tamen, religiosissimus quoque, etsi refugeret, haud quaquam posset*: Ubi quod ait de docendi usu Romæ diutius exercitato, de sex annis a MDC ad MDCVI quibus in congregationibus de auxiliis claruit intelligas, nam munere lectoris theologi præterea in gymnasio Minervitano, unquam functum nulla est memoria, cùm tamen omnium professorum certissimus per annos ibidem servetur catalogus. Hæc ejus opera:

1. *Acta omnia congregationum ac disputationum, quæ coram SS. Clemente VIII & Paulo V summis pontificibus sunt celebratæ in causa & controversia illa magna de auxiliis divinæ gratiæ, quas disputationes ego F. Thomas de Lemos eadem gratia adjutus sustinui contra plures ex societate*, Typis ementitis Lovanii, Ægidii Denique 1702 in fol. coll. 1364, veris Broncart. Α'υτόγραφον auctoris Romæ ab ipsius morte servabatur, quod in manus F. Franciſci *Vermeil* de quo postea ad 1657 nescio quo casu incidit, quod & ille per plures annos servavit, imo & suis discipulis Duaci theologiæ in collegio S. Thomæ professor pro tractatu de gratia prælegit, unde multiplicata sunt ejusdem exempla; ipsum autem manu Lemosii scriptum codicem, quem adhuc anno MDCL habebat, & ad quem videndum omnes invitabat in sua *Clavi Regia Duaci* 1650 typis Belleri edita in 4, P. I Tract. 6, anno sequenti MDCLI Parisios delatum coram D. Roger notario apostolico authentice recognovit, instrumento publico ea de re confecto, ac viri doctrinæ Augustinianæ & Thomisticæ studiosissimi fidei commisit. Qui acta hæc typis edenda curavit * istud αὐτόγραφον oculis se perlustrasse testatur, & ex ἀπογράφῳ ad illud originale fideliter exscripto illa præsio subjecisse: nec desunt varia ex eodem exarata exempla, Romæ ad Minervam & in Barberina: in Hispania a nostro Johanne a S. Thoma citata & excerpta: in Belgio passim a Vermelii discipulis exscripta, quorum duo nostris Parisiensibus ad S. Honorati data sunt ante annos sexaginta, sed alterum imperfectum. Extat & Parisiis elegans exemplum in Col-

* D. Theodorici a Vrancken Panagius congregationis S. Vitoni.

bertina voll. tribus in fol. nn. 1369, 1370 & 1371 ex ipſo originali ut legitur initio tranſcriptum. Quartum verò volumen n. 1372 ſunt *Acta congregationum Romæ habitarum ſuper materia de auxiliis divinæ gratiæ auctore Franciſco Peña*, ubi tamen erratum bibliothecarii in catalogo, cum iſte dicitur *ordinis Prædicatorum*, qui Rotæ Romanæ decanus fuit nullis votis religioſis aſtrictus. Cæterum & hoc ultimum ad tranſumtum ex originali ab auctore olim Lemoſio dato, & apud noſtros Minervæos Romæ ſervato, ab ipſo Lemoſio authentice probatum & Pariſiis a me etiam viſum, exſcriptum fuit.

Sic legitur initio hujus codicis manu propria F. Thomæ Lemoſii:

Illum librum D. doctor Peña Rota decanus compilavit, in quo proinde plura ejus manu propria ſcripta continentur. Ita aſſero Ego Frater Thomas Lemos.

2. *Panoplia gratiæ ſeu de rationalis creaturæ in finem ſupernaturalem gratuita Divina ſuavipotente ordinatione, ductu, mediis, libereque progreſſu, diſſertationes theologicæ*, typis ementitis Leodii, Claudii Landas: vere Bitterris, Antonii Bertier 1676 in fol.

T. I. *Iſagogicus. De Pelagio & ſequacibus nimium extollentibus humanum arbitrium, deque aliis id nimium deprimentibus, maxime poſt vulnus peccati originalis. Item de infallibilitate divinarum prædefinitionum ſalva rerum contingentia & arbitrii libertate*, pp. 160 & 354.

T. II. *De ſumma Dei providentia & efficaciſſima prædeſtinatione Sanctorum*, pp. 364 & 84.

T. III. *De influxu Dei in ſecundas cauſas naturalis ordinis, ut ſuas operationes naturales producant, & de viribus creati arbitrii cum ſolo influxu generali ordinis naturalis ad efficienda opera moralia*, pp. 284 & 128.

T. IV. *De prævenientis gratiæ divinæ efficacia, qua Deus operatur in nobis & velle & operari pro bona voluntate, & de gratia divina prout habet rationem auxilii*, pp. 188 & 234.

Αυτόγραφον ingentis hujus operis pluribus voluminibus conſtans ſervatur Romæ in publico ordinis tabulario, de quo legendus Serryus citatus in *Hiſtoria Congreg. Præfat.* §. XI. Quibus addo ex actis cap. gen. Valent. 1647 Urbanum VIII juſſiſſe ut exſcriberetur, an in Bibl. Vaticana ſervandum? Certum teſte Nic. Antonio in *Bibl. Hiſp.* & tranſumtum haberi in Barberina.

Præter ingens illud opus extant in archivo ordinis Romano *Miſcellaneorum* MSS *ab eodem Lemoſio collectorum volumina plura* ad materiam de auxiliis gratiæ & ad Acta congregationum ſpectantia, in quibus plures ejuſdem Lemoſii lucubrationes pro nata occaſione ſcriptæ, quarum aliquæ typis prodierunt, aliæ verò tantum MS. Harum nobis notatum elenchum damus ex Hiſtor. citata Serryi juxta editionem alteram.

1. *Opuſculum Clementi VIII a Lemoſio oblatum, quo F. Franciſci Arriva ord. Min. tentatam ſcripto, utriuſque ſchola Moliniſtica & Thomiſtica concordiam futilem ac plane inſulſam conciliationem oſtendit.* Auguſto MDC. Sic Serryus lib. 2 c. XI col. 206. Habetur in Miſcellan.

2. *Scriptum quo impactam Thomiſticæ doctrinæ Lutheraniſmi & Calviniſmi calumniam Lemoſius propulſavit, multiſque probavit FF. Prædicatorum doctrinam fallaciter a Jeſuitis expoſitam eſſe.* Extat in Miſcellan. vol. ſig. A. menſe ſept. MDC. Sic Serryus lib. 2 c XI col. 206.

3. *In congregationibus anno* MDCI *a januario ad Maium habitis coram delegatis de revidenda* XX *Molinæ propoſitionum cenſura judicibus, affuerunt pro Thomiſtica doctrina tuenda F. Didacus Alvares* 2 c. XVII. *regens collegii S. Mariæ ſuper Minervam & F. Thomas de Lemos præſentatus, cenſuraſque jam anno* MDXCIX *præſide cardinali Madrutio in Molinæ doctrinam latas, iſtam tuentibus Chriſtophoro Cobos & Petro Arrubal, cenſuras, inquam, illi probarunt, verbo ſcriptoque aquas propugnarunt, in ſingulis congregationibus reſponſiones ſuas cenſoribus ſcripto tradentes.* De quo legendus Serryus toto lib. 2.

4. In ipſo congregationum ſolemnium anni MDCII ſub Clemente VIII præſide habitarum exordio, tria ſcripta Lemoſius obtulit ſummo pontifici per modum reſponſionum ad tria ſociorum ſcripta ſuper hoc primo dubio: *Quis majores vires libero arbitrio tribuat ad bonum an S. Auguſtinus an Molina?* Edita ſunt inter Acta a col. 53 ad col. 164.

5. *Egregium opus, quo miſſis prolixioribus diſputationibus ex multa duntaxat principiorum & aſſertionum collatione, Semipelagianorum & Molinæ doctrinam convenire oſtendit* XX *februarii* MDCII. Lemoſius ad ſupremum Hiſpaniæ fidei tribunal miſit ab eo univerſitatibus communicandum. Extat in Miſcell. vel Collect. Lemoſii. Sic Serryus lib. 3 c. 3 col. 298.

6. *Scripta duo menſe dec.* MDCII *alterum Clementi VIII oblatum, alterum ſociis poſtulantibus conceſſum & brevius, quo utroque Lemoſius omnimodam Molinæ cum Caſſiano concordiam arguit ex utriuſque collatione.*

7. *Cenſura libri* cui titulus, *Tractatus de prædeſtinatione ſeu de libero arbitrio & auxiliis divinis ab Idiota Ferdinando de las Infantas preſbytero Cordubenſi compoſitus & editus* Pariſiis 1601 in 8. Hanc cenſuram ſcripſit auctor eodem anno MDCII, qua viſa inquit Panopliæ T. I P. I Tract. 6 c. 2 p. 129 a. Magiſter ſacri palatii mox tractatum prohibuit, & revera eſt in Indice, meminerunt que Poſſevinus, & Antonius in Bib. Hiſp.

8. *Cenſura* alterius libri ejuſdem farinæ hoc titulo, *Qua tandem ratione diremi poſſit controverſia, quæ in præſenti de efficaci Dei auxilio & libero arbitrio inter nonnullos catholicos agitatur; auctore Paulo Benio Eugubino inter Patavini collegii theologos minimo*, Patavii 1603. Quæ cenſura a Clemente VIII probata, & liber etiam in Indice prohibitus. Meminit auctor *Panoplia* T. I P. I Tract. 6 c. 2 p. 129.

9. *Reſponſiones ad opellam* cui titulus, *Reſcriptum de ſcientia media a PP. ſocietatis* anno 1604 vulgatum. Meminit in Actis Diſp. 33 col. 853 & 873.

10. *Reſponſa ad plura ſociorum a morte Clementis VIII ſcripta, quibus eligendum ſucceſſorem & finienda lite deterrerent.* Meminit Lemoſius in Actis col. 994.

11. *Ad ſcriptum cardinalis Bellarmini Paulo V recens electo exhibitum Annotationes quarta junii* MDCV *ſcriptæ.* Editæ ſunt in Hiſtoria col. 480.

12. *Reſponſio ad ſcriptum apologeticum ſociorum, qui errores* LV *ſibi a Thomiſtis affingi querebantur, a ſe tamen longe alienos, ſed negat Lemoſius de his unquam a Prædicatoribus appellatos.* Meminit Hiſtoria col. 484.

13. *Excerpta ex actis concilii Tridentini in arce S. Angeli ſervatis, & a Lemoſio cum Pauli V licentia luſtratis in unum collecta, & ſuis annotationibus illuſtrata.* Quod opus ſummo pontifici obtulit, & habetur etiamnum in Lemoſii collect. MSS. Ipſe meminit Panopliæ T. I P. I tract. 6 c. 1. Videſis Hiſtor. lib. 1 c. 1 col. 3, & lib. IV c. 9 col. 516.

14. *Quæſtiones ſub Clemente VIII diſputatæ in*

Sec. XVII. *certas propositiones jussu Pauli V a Lemosio redactæ, quæ judicio censorum erant vel damnandæ vel definiendæ.* Quod opusculum x aug. MDCV Pontificis in manibus consignavit, cum *duobus aliis scriptis in tres columnas digestis, quibus extremos Pelagianorum & Calvinistarum errores repræsentabat, medias vero catholicas veritates, quæ apostolica sanctione definiendæ videbantur.* Hæc scripta edita sunt Panopl. T. I P. I tract. 2 c. 3 p. 57 ad 61, & extant etiam in Collect. MSS. Meminit ipse in *Actis col.* 995. Videsis Histor. lib. 4 c. 6 col. 506.

15. *Tractatus de physica prædeterminationis vocabulo eidem pontifici cum superioribus scriptis oblatus.* Meminit in Actis ibid. Videsis etiam Histor. lib. 4 c. 9 col. 516.

16. *Ad cardinalis Bellarmini scriptum* XIV *articulis de gratia distinctum, quod excluso Clementis VIII scripto articulis* XV *de gratia juxta mentem Augustini distincto, volebat in disputationibus agitari, sed non obtinuit, Annotationes & responsa.* Referuntur ex collect. Lemosii MSS præcipua capita Histor. lib. 4 c. 7 col. 509.

17. *Scriptum Paulo V datum* XIII *febr.* MDCVI *adversus Thomisticæ & Calviniane doctrinæ collationem a Ferdinando de Bastida in solemni congregatione recitatam die* X *januar. Aperta differentia inter catholicorum doctrinam defendentium efficacem divinæ gratiæ, & impiam sententiam Calvini negantis arbitrii nostri libertatem per F. Thomam de Lemos contra novum quemdam collatorem, qui eos convenire diffamat.* Ex Coronelli in congregationibus secretarii commentariis edidit Serryus in Append. ad Histor. col. 411 ad 432.

18. *Libellus memorialis datus Paulo V anno* MDCXII, *quo tempore capitulum generale ordinis Prædicatorum pro vulgandâ pontificia definitione circa divinorum auxiliorum controversiam supplicavit, Editus ante annos aliquot a R. P. F. Hieronymo Baptista de Lanuza exprovinciali provinciæ Aragoniæ episcopo Albarracinensi, mandante F. Hieronymo Xavierre ord. Præd. magistro postea cardinali, novisque per F. Thomam de Lemos rationibus auctus, ex Hispano Latine redditus.* Extat Histor. Append. col. 181 ad 198.

19. *Ad scripta plura sociorum quibus Paulum V a ferenda de his controversiis sententia deterrere satagebant Lemosii Responsio* XII *julii* MDCXII *oblata.* Cujus excerpta plura referuntur Histor. lib. IV c. 30 col. 628.

Ad plenam scriptorum in hac controversia notitiam, notandum præter supra relata, tria adhuc volumina MS in Bibliotheca Minervæ laudata servari.

Primi Titulus: *Discursus totius causæ quam Fratres provinciæ Hispaniæ agitaverunt contra doctrinam concordiæ Ludovici Molinæ S. J. tam apud inquisitionem generalem regni Hispaniæ, quam Romæ apud SS. D. N. Clementem VIII ab anno* MDXCIV *usque ad annum Jubilæi* MDC.

Secundi Titulus: *Sententia quam theologi societatis consonam existimant cum doctrina concilii Tridentini, S. Augustini, S. Thomæ, & aliorum Patrum ac Doctorum antiquorum, continetur his quatuor propositionibus, quæ in hoc scripto subjicientur &c.*

Hujus operis meminit, Serryus Histor. lib. 1 cap. 22 col. 117, & docet originale extare Romæ in Bib. Angel.

Tertii & ultimi Titulus: *Apologia Fratrum Prædicatorum in provincia Hispaniæ sacræ theologiæ professorum adversus quasdam novas assertiones cujusdam doctoris Ludovici Molinæ nuncupati theologi S. J. quas edidit in suo libello cui titulum inscripsit, Concordia.*

Hujus operis meminit Serryus Histor. lib 1 c. 22 col. 119, & dicit opus concinnatum a nostris Dominico Bañez, Petro *de Herrera*, Didaco *Alvarez* ex octo aliis a totidem nostris antea compositis. Originale vero docet asservari Romæ in arce S. Angeli, transumta vero in Bib. Angel. & in Archivo ordinis.

F. ANTONIUS DE SOUSA.

F. ANTONIUS DE SOUSA Lusitanus alter ab eo de quo nos supra ad 1590, nam id ætatis, officiorum & dignitatis discrimen aperte convincit, an verò ejusdem familiæ hæreo: nobili sane loco natus, ceu qui adhuc puerulus regali ministerio fuit addictus, & Henrico regi, cardinali antea & inquisitori celebranti, tum Olisipone, tum in conventu S. Francisci, tum in oratorio ædium sui ipsius parentis, ubi rex ipse eo tempore degebat, sæpius adfuit, ut ipsemet testatur, loco inferius laudando: Olisipone ordini nomen dedit. Qui postquam variis functus est docendi legendique muneribus, ad sacræ theologiæ magisterium anno MDCXVIII Olisipone promotus est, ut acta cap. gen. ibidem tum celebrati testantur. Primariam in conventu S. Dominici ac in universitate Olisiponensi theologiæ rexit cathedram, ascitus etiam sancti officii supremi in Lusitania tribunalis consultor, ac regi cum Hispaniarum a consiliis VIII junii MDCXXVI agente Ferdinando Martino *Mascarenhas* episcopo Algarbiensi ac supremo inquisitore. Hæc autem nostri Antonii opera: † 1630

1. *Relectio de casibus sive censuris bullæ in cœna Domini.* Prodiit primum Olisipone, Petri Craesbeck 1615 in 4: ac iterum curante F. Ludovico Bertrando Lloth, Duaci, Belleri 1632 in 8, ad calcem *Directorii confessariorum* F. Johannis *de la Cruz* ord. etiam Præd. Hispani. Laudatur & alia editio Venetiis.

2. *Opusculum circa Pauli V constitutionem de confessariis fœminas ad inhonesta in ipso pœnitentiæ sacramento sollicitantibus*: ubi & tractat *de decretis apostolicis adversus non presbyteros aut missam celebrantes aut confessiones audientes*, Olisipone 1623.

3. *Aphorismi Inquisitorum libris* IV. In ipso limine est *vera historia de origine sanctæ inquisitionis Lusitaniæ adversus impostoras cujusdam Saavedræ, qui legatum pontificium mentitus, in hoc regnum eam invexisse falso creditur.* His annectitur *Quæstionnica de testibus singularibus in causis fidei*, Olisipone 1630 in 4: Tum in Gallia Turnoni, Laurentii Durand 1633 in 8. Ex illa *vera historia* desumta sunt, quæ supra de hoc auctore narramus. Extat Parisiis in Regia E 2866, Romæ in Casanatensi & apud nostros ad S. Honorati. Est & tertia editio, Lugduni, Laurentii Anisson 1669 in 8. Laudatur Romæ in Imperiali.

4. *Decisiones Lusitaniæ*, Olisipone, Henrici Valentis 1660 in fol. Laudatur in eadem Imperiali.

5. *Sermo quem habuit ipse Antonius de Sousa in actu fidei Olisipone anno* 1624, eodem anno editus ut puto lingua vernacula Lusitana. Sic addit Joannes Suarez de Brito *Theat. Lusit. Liter.* MS, cujus testes profert Franciscum Eman, & Mendezium a Castro in *Praxi Lusitaniæ judiciaria.* Omittit verò vel ignoravit Antonius qui cæterorum meminit *Bibl. Hisp.*

Ex hactenus relatis constat anno MDCXXX adhuc claruisse, quousque autem vitam produxerit, hic addent sui symmystæ Olisiponenses, apud quos mortuum facile conjicias.

F. BERNARDUS

F. BERNARDUS PAXILLUS.

† 1630. F. Bernardus Paxillus vernacule *de Brzezek* Polonus patria Premiſlienſis in Roxolania provinciæ Poloniæ alumnus, laudatur tum a Starovolſcio in Encomiaſte Elog. 73. pag. 175, tum in Actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII, ex quibus hæc pauca decerpimus: » Inſtitutum canonicorum re» gularium SS. Sepulcri Hieroſolymitani amplexus » primùm, poſtmodum in matura ætate ordinem » Prædicatorum ingreſſus, totum ſe ad auſterioris » vitæ obſervantiam contulit, carnes nunquam ede» bat, piſcibus rariſſime veſcebatur, ſolis juſculis » & oleribus contentus. Silentii tenaciſſimus, habi» tui rudi culcitram duram & lectum (duriorem) » adhibebat. Terribilis dæmonum exorciſta, mul» tos ab obſeſſorum corporibus fugavit. Splendebat » in eo mira ſapientia & acrimonia in perſequendis » hæreticorum erroribus, ut centum ex obſtinatiſ» ſimis ſuis ferventiſſimis concionibus & diſputatio» nibus ad fidem Chriſti reduxerit. In graviſſimis » morbis patientiſſimus tandem non ſine magna » ſanctitatis opinione animam creatori reddidit cir» ca MDCXXX«. Starovolſcius verò *S. T. baccalaureum, virum pietate ac devotione inſignem, ſcientia litterarum ſacrarum, zeloque religionis illuſtrem, & qualem Evangelii prædicatorem oportet, prædeceſſorumque ſuorum imitatorem decet, &c. prædicat.* Scripſit, ac edidit hoc titulo:

Monomachia pro defenſione fidei SS. Trinitatis: hoc eſt: Duellum ſeu concertatio ex divinis ſcripturis, SS. Patrum & DD. teſtimoniis, SS. conciliorum decretis, Rom. Pontificum approbationibus, Chriſtianorum Imperatorum edictis, a temporibus SS. Apoſtolorum in quatuor ætatibus centenis deducta ſucceſſione ad A. C. quadringenteſimum. Tres perſonas Patrem & Filium & Spiritum Sanctum eſſe unum Deum in uniformi ac perpetuo conſenſu veritatis ſtrenue defendens adverſus omnes hæreticorum novorum Arianorum objectiones, quas ab Ario & antiquis Arianis ſolum Patrem Deum naturalem falſò aſſerentibus, Filium conſubſtantialitate, & Spiritum Sanctum Deitate privando depromere ſolent, ſimulque adverſus ſchiſmaticorum Ruthenorum argumenta, quæ a ſchiſmaticis quoque Græcis deſumentes, Spiritum Sanctum ex ipſo ſolo Patre procedere, Filium excludendo pertinaciter affirmant. Induſtria & labore F. Bernardi Paxilli de Brzezek ord. Prad. S. Dominici nuper collecta, in ætateſque centenas digeſta, & in tres tomos cum epiſtolis refutativis prædictorum adverſariorum ſigillatim præfixis partita, eodemque auctore ſcholiis marginalibus, ac triplici indice adjecto, noviter illuſtrata, Cracoviæ, Matthiæ Andreccovienſis, & Lazari 1616 in fol. T. I erat in Bibl. Seguierana a Jacobo *Quetif* viſus & expenſus: T. II & T. III ibidem editi.

Præter ſupra relatos tres grandiores Tomos Starovolſcius hæc alia ejus numerat opera, nempe

1. *Idem laudatum opus patrio ſermone ſuccinctè collectum & editum.*
2. *De primatu Papæ.*
3. *De proceſſione Spiritus ſancti a Filio.*
4. *De militia Chriſtiana.*
5. *De alienatione Arrianorum a Chriſtianiſmo.*

Scripſit, inquit, & alia plura tam Polonico quam Latino carmine.

F. FRANCISCUS LOPEZ DE TEXEDA.

* 1630. F. Franciscus Lopez de Texeda Hiſpanus ab Antonio tamen omiſſus in Bibl. Hiſp. dicitur ad annum MDCXXX floruiſſe, ac ediditſe *Volumen de theologia morali* in fol.

Sic legebam in indice noſtrorum qui in hoc genere ſcripſerunt mihi Roma miſſo, at cùm non admodum certa mihi ſit hujus ſcriptoris notitia, gentilium erit hunc articulum aut expungere aut illuſtrare. Sec. XVII.

F. FRANCISCUS DE VIVERO.

F. Franciscus de Vivero vel *Biveró* Hiſpanus Matritenſis patria & profeſſione, Eccleſiaſtes facundus, diu Belgium incoluit, ubi Alberto Archiduci, ac Iſabellæ Claræ Eugeniæ Belgarum principibus a concionibus fuit ordinarius. Quo titulo frequens de eo mentio in capitulis generalibus: in Pariſienſi MDCXI ad baccalaureatum, in Romano MDCXII ad gradum licentiati, in Mediolanenſi MDCXXII ad magiſterium promovetur ad inſtantiam provinciæ Germaniæ inferioris, licèt præſentati tantum in ſua Hiſpaniæ provincia gradum obtinuerit. Alberto autem archiduce mortuo anno MDCXXI, in patriam reverſus eſt, ubi & obiit circa MDCXXX. Ejus extant lingua vulgari pronunciatæ & editæ

* 1593

1. *Oratio funebris in exequiis Margaretæ Auſtriacæ Philippi III regis catholici conjugis Bruxellis celebratis*, Ibidem, Rutgeri Velpii, & Uberti Antonii 1611 in 4.
2. *Altera in exequiis Philippi III Hiſpaniarum regis, dicta Bruxellis anno* MDCXXI *maii* XXII *celebratis*, Ibidem, Huberti Antonii 1621 in 4.
3. *Oratio funebris B. Memoriæ ſororis Annæ a Jeſu ordinis Carmelitani S. Thereſiæ ſociæ Bruxellenſis monaſterii ac aliorum multorum erectricis Bruxellis defunctæ* MDCXXI *martii* IV, Ibidem, apud eumdem Antonium 1621 in 4.

Hunc omiſit Antonius in *Bibl. Hiſp.* meminit vero in Bibl. *Belgo-Dominic.* MS F. Gilbertus de la Haie, quem hìc excipio.

F. GUILLELMUS OONSELIUS.

F. Guillelmus Oonselius vernacule *van Oonſel* Belga Antwerpiæ natus die IX aug. MDLXXI, literis humanioribus egregie exceltus, dum in Hiſpania quo ſe contulerat, philoſophiæ ſtadium decurreret, ibidem ordinem anno MDXCIII mart. XIX amplexatus eſt, & annos aliquot theologiam audivit; inde vero in patriam redux Lovanii ſtudia abſolvit, ubi & gradum licentiati tandem promeritus eſt, a magiſtro ordinis exinde lauream conſecutus. Vir fuit integritate vitæ, doctrinæque laude clariſſimus, orator etiam Chriſtianus facundus, & fervens. Conventibus Brugenſi Gandenſique præfuit aliquando, & in ultimo diem obiit repentina morte ſublatus, dum ex itinere rediens benedictionem a priore de more peteret anno MDCXXX ſeptemb. tertia. Sic noſter Ghilbertus de la Haie in Bibl. Bego-Dominic. MS, a quo & hæc ejuſdem recenſentur opera:

* 1563

1. *Conſolatorium animæ hinc migrantis. Id eſt; Brevis ac ſuccincta methodus viſitandi ac conſolandi ægrotos maximè circa horam mortis, qua agonizantes diſponuntur ad piè fideliterque moriendum. Pars prior viſitationem ac conſolationem infirmorum uſque ad perceptionem ſacramenti extremæ unctionis inclusivè edocet. Secunda vero pars antidota & præſidia contra tentationes in articulo mortis, & inſultus dæmonum adminiſtrat*, Gandavi, Cornelii Marii 1617 in 16. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.
2. *Enchiridion concionatorum ex Roſeto Aureo F. Silveſtri Prieratis ord. Prad. &c.* Antwerpiæ, Gerardi Wolfxatii 1619 in 8 pp. 189. Extat ibidem.
3. *Syntaxis inſtructiſſima ad expeditam divini ver-*

Sæc. XVII. *bi tractationum ex variis conceptibus ſacræ ſcripturæ ordine alphabetico concinnata*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1622 in 12 : Duaci, Baltazaris Belleri 1624 : Iterum, Antwerpiæ 1627 : Poſtea citationibus elenchis & indicibus illuſtrata a theologis Pariſienſibus, Pariſiis, Joan. de Launay 1665 : Iterum ibidem a Petro Guſſanvilleo Carnotenſi Theologo Pariſienſi recognita, ac editionem curante noſtro Stephano Thoma Soëgio 1682 in 12 pp. 977. Extat ibid.

4. *Officina ſacra biblica locupletiſſima in duas partes diviſa ; quarum quelibet quatuor alphabeta complectitur*, Duaci, Balt. Belleri 1624 in 8 pp. 702. Extat ibidem.

5. *Victoria, ac triumphus ſponſæ Chriſti apoſtolicæ, catholicæ, ac Romanæ Eccleſiæ : Item caſus ac ruina Calviniſtica, Evangelicæ, hæreticæque ſynagogæ*, lingua vernacula Belgica, Gandavi, Joannis Kercxoven 1625 in 8.

6. *Libellus precum ex intimis ad Deum ſoliloquiis ſacræ ſcripturæ*, lingua ſua vernacula, Ibidem 1626 in 12.

7. *Perſpectiva Chriſtiana nobilitatis, qua vera imago virtutis ac probitatis, & umbella vanitatis gloriæ mundanæ in propria forma & ad vivum perſpicitur : quadruplici idiomate Latino, Gallico, Hiſpanico, & Belgico per Columnas*, Antwerpiæ, Hieronymi Verduſſen 1626 in 8.

8. *Hieroglyphica ſacra : id eſt, Rerum ſacrarum, & divinæ ſapientiæ arcanorum ſacra nota ex ſacris literis & Eccleſiæ doctorum ſcriptis ſtudioſè collecta, ac in ordinem redacta, & breviter explicata*, Ibid. Guillelmi a Tongris 1627 in 12.

9. *Tuba Dei : ſive ſumma veritatis vox monitoria pro reſtituenda pietate, religione, juſtitia collapſa, corrigendiſque præſentis ſeculi abuſibus*, Gandavi, Judoci Doompſii 1629 in 8 pp. 256. Extat apud noſtros laudatos.

10. *Concionum moralium breve & ſuccinctum compendium, in quo ſenſus moralis & literalis evangeliorum Dominicarum totius anni, & feriarum quadrageſimæ explicantur*, Duaci, Baltaz. Belleri 1630 in 8 pp. 136. *Meditationes* 9 adjecit auctor *in Evangelia quatuor anni temporum*. Extat ibidem.

11. *Sermones ejus de tempore & de ſanctis* MS. Gandavi apud noſtros ſervantur. Recognita vero aliorum opera, & typis ab eo commiſſa, de quibus ſuo loco hæc ſunt :

1. *Clavis cellarii divinæ & humanæ ſapientiæ.* Vide F. Michael Franciſci ad 1502

2. *Paradiſus concionum olim ſermones ſenſati dictus, complectens omnem doctrinam prædicabilem ſuper epiſtolas & evangelia totius anni triplici indice illuſtratus*, Antwerpiæ, Verduſſen 1613 in 8.

3. *Sermones F. Hugonis de Prato Florido* : Vide F. Hugo de Prato T. I ad 1322.

4. *Conſolatorium theologiæ F. Joannis de Tambaco recognovit*, ſed morte præventus non edidit.

F. JACOBUS REGULUS.

* 1630. F. Jacobus Regulus Italus conventus Forolivienſis alumnus in Gymnaſio Bononienſi juvenis ſtuduit, docuitque poſtmodum. Dein Venetiis ac Genuæ annis aliquot inquiſitionis commiſſarium egit. A Johanne Franciſco ex comitibus Guidiis a Balneo archiepiſcopo tum Patracenſe ac prolegato Avenionenſi, poſtea cardinali, theologus aſcitus cum eodem nuntio jam facto apoſtolico cum poteſtate legati de latere ad Belgas & Burgundiones in Belgium venit anno circiter MDCXXV, & Bruxellis agens ex morbo lethali ut ſentiebant medici repente convaluit ope B. Mem. Annæ a Jeſu Carmelitæ tum nuper defunctæ implorata, ut in ejuſdem vita refertur lib. 8 cap. 9 Ed. Bruxel. pag. 890. E Belgio in Bohemiam tranſiit eo a magiſtro ordinis miſſus, qui conventum noſtrum Pragenſem prior regeret. Dum Bruxellis verſaretur, inquit noſter Ghilbertus de la Haie, quem hîc excipio in *Bibl. Belgo-Domin.* prælo præparaverat opus grande hoc titulo :

Dictionarium ſacrum ex SS. patribus & Eccleſiæ doctoribus collectum, explicans difficiliora vocabula ſacrorum Bibliorum : veluti Compendium quoddam Toſtati operum in quæſtiones breves & interlineares gloſſas ordinatum & diſtinctum.

F. JACOBUS ZENNATI RHODIGINUS.

F. Jacobus Zennati Rhodiginus patria, vernacule *Revigo* ſeu *Rodigo* provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus, vir piiſſimus claruit ad annum MDCXXX, uti ad noſtrum Jacobum Quetif tranſmiſſa Venetiis ejuſdem provinciæ ſcriptorum a Cherubino Torni monumenta anno MDCLXXXIII ferunt. Scripſit 1630

De Roſario B. Mariæ Virginis, cujus & cultor & prædicator erat inſignis.

F. MICHAEL RUIZ.

F. Michael Ruiz Hiſpanus, conventus Segobienſis alumnus, fidei propagandæ zelo ſuc- 1630
cenſus, ad inſulas Philippinas transfretavit, appulitque anno MDCII ultima aprilis. Miræ fuit vir auſteritatis & abſtinentiæ, in oratione prope continuus, ſomni parciſſimi, humillime de ſe ſentiens, a prælaturis alienus, ad quas nonniſi invitus acceſſit : in iis tamen ab altero poſt adventum anno ſemper occupatus. Priorem egit pluries Manilenſem, ac demum ipſi provinciæ præfuit prior provincialis electus prima maii MDCXXI. Demum & cum vicarium ageret S. Gabrielis *de Binondoc*, ſeu veneno ut fama fuit, ſeu ut verius cenſet noſter Aduarte *Hiſtor. prov. Philip.* lib. 2. cap. 37 p. 241, interiori cacochymia, humorumque confluxu, morbo iis in inſulis frequenti, ſublatus eſt e vivis VII junii MDCXXX. Indorum inſulæ Luçoniæ linguam brevi & perfecte ſibi comparaverat, eaque eleganter loquebatur, & prædicabat, & quamplures ad Chriſtianam fidem adduxerat, eorumque gratia ſcripſit ac edidit teſte eodem Aduartio.

1. *Librum de Roſario & tractatus alios ad pietatem utiles* lingua Indica inſulæ Luçoniæ. Manilæ typis impreſſum.

2. *Artem ejuſdem linguæ comparandæ, cum ejuſdem vocabulario*, quod opus a ſe recenſitum & auctum prælo iterum parabat, cùm vocatus eſt ad ſuperos.

F. PATRITIUS TRICASIO.

F. Patritius Tricasio ortu ut & patruus ſuus Johannes agnominis de quo ſupra ad 1626 Mantuanus, ſed & cum eo ejuſdem conventus S. Petri Martyris Neapoli alumnus, laudatur a Vallio p. 207 ceu theologus magni nominis, & inſignis mathematicus, ſed pluſquam profeſſionem decuiſſet, curioſus. Opus ſcripſit ac typis edidit acutiſſimum & a peritis pluris habitum hoc titulo * 1630.

Trattato della chiromantia.

In indice bibliothecæ cardinalis *Imperiali* ſic lego : *Tricaſſio da Ceraſari Mantuano. Epitome Chiromantico, Venetiis in* 8, *ſenz' anno e ſtampatore.* Videtur idem opus. In indice vero librorum prohibitorum Romano ſic legitur : *Chiromantiæ libri omnes prohibentur, & præſertim Patritii Tricaſii Mantuani, & Expoſitio ejuſdem ſuper Coelitem.*

Cum patruus anno MDCXXVI obierit, quibuſdam

annis fratruelis ſuperſtes fuerit, [illegible] florentem exhibemus.

F. PAULUS LACTANTII.

* 1630. F. Paulus Lactantii patria & profeſſione Anconitanus ſacræ theologiæ lector hoc eodem anno MDCXXX florebat, quo ſcripſit & edidit

Modo di dir il roſario piantato da ſan Domenico per rivelazione ed iſtruzione di Maria Vergine con le ſue meditazioni, con un diſcorſo di quanto frutto ſia meditato e recitato in compagnia, e con un' orazione per domandar a Dio il ſentimento di quelli: cavato d'all' opere del M. R. P. Frà Luigi di Granata, e da altri autori: dedicato alli molto illuſtri ſignori e padroni, li ſignori conſule e priori della città di ſan Severino dato in luce da' fratelli di detta compagnia, Maceratæ, Petri Salvoni & Auguſtini Griſei 1630 in 8. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante*, Scanzia XIII p. 122.

F. PETRUS CHANTERENNE.

† 1630. F. Petrus Chanterenne Gallus Burgundus Divione ordini nomen dedit, & poſt ſtudia Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo philoſophiæ & theologiæ peracta baccalaureus promotus licentiæ agones ſuſtinuit annis MDCXXII, quo octavus pro Sorbonica reſpondit, & MDCXXIII, fuitque cum cæteris VII maii MDCXXIV licentiatus, locumque inter quadraginta trigeſimum quartum conſecutus eſt. Celebris fuit ſua ætate per urbes Galliæ concionator, dumque Andegavis anno MDCXXX quadrageſimam prædicaret typis edidit

Inſtruction pour bien & devotement reciter le Roſaire, Andegavis 1630. Sic ex Actis facultatis & ex monimentis Andegavenſibus.

F. PETRUS GRALLA.

1630. F. Petrus Gralla Catalanus, Gerundenſis conventus alumnus, anno MDCXXX clarus, ſcripſit hoc titulo:

Summa caſuum conſcientiæ componendis mercatorum & negotiantium dubiis opportuniſſima & ampliſſima. Servatur MS in archivo conventus dicti Gerundenſis. Sic F. Ambroſius *Eſtienne* de quo poſtea ad 1688 in ſuis *Athenis Prædicatoriis* MSS At cùm nulla mihi ſit Petri hujus aliunde notitia, quæ fides Ambroſio citato debeatur, docebunt hîcque addent Gerundenſes noſtri.

F. PETRUS DE HERRERA.

† 1630. F. Petrus de Herrera Hiſpanus Bæticus, Hiſpali parentibus Roderico de Herrera e vigintiquatuor ejus civitatis viris uno, hujuſque conjuge Catharina Suarez ad annum MDXLVIII natus, ordinem Salmanticæ adoleſcens XIX annorum circiter amplexus eſt & profeſſus in manibus F. Gaſparis de Aſtudillo prioris XXIV febr. MDLXVII, evaſitque in academia Salmanticenſi primi nominis theologus. Anno MDXCIII Scoti cathedram adeptus eſt: vacante verò circa finem anni MDCIV per obitum eximii magiſtri noſtri Dominici Bañez primaria theologiæ cathedra, eaque de more diſputationi expoſita, ad eamdem aſpirante & concurrente celebertimo eruditiſſimoque Alphonſo Curiel cathedræ veſpertinæ tum moderatore, & canonico Valentino, cunctiſque fere cæteris omnium ordinum collegiorumque viris præcipuis contra noſtros (ne ſcilicet hæc cathedra primaria meritis & diſputationi hactenus conceſſa, quamque ab anno MCCCCXVI ad hæc uſque tempora [illegible]ſque interruptione Prædicatores victores reportave[illegible], ordini videretur aſcripta & annexa) pro dicto [illegible]iele zelo, ſtudiis, negotiatione totis viribus pugnan[illegible]us, ac pene victoriam inclamantibus, vicit tandem, [illegible]eamque diſputatione reportavit Petrus noſter ſumm[illegible] cum ordinis honore eodem anno XXII decemb. quo Romæ accepto nuntio ſummus pontifex Clemens VIII ſingulari affectus eſt lætitia, adeo ut clariſſimo Franciſco Peña ſuo Rotæ auditori juſſerit, ut ſuæ ſanctitatis nomine Petro ſcriberet, ac gratularetur de ejus ad hanc cathedram promotione. Hanc autem cum non vulgari totius academiæ laude & ingenti per Hiſpanias fama rexit ac moderatus eſt ad annum MDCVII, quo erecta & dotata a rege catholico Philippo III in gratiam ordinis altera eadem hora primaria cathedra iiſdem immunitatibus & privilegiis quibus antiqua, fulcita; ad eam primus a rege Petrus nominatus eſt, quam & eſt moderatus ad MDCXVII tum rude donatus, & ſucceſſorem nactus F. Franciſcum Arauxo de quo poſtea ad 1664. Anno deinde MDCXXI menſe februario ab eodem Philippo III epiſcopus Canarienſis deſignatus, eodem anno XXI nov. manibus archiepiſcopi Valentini F. Iſidori de Aliaga ex ordine aſſumti Matriti in Eccleſia S. Dominici Regii dicti, quæ eſt ſororum ordinis, conſecrationis munus accepit; at priuſquam ſponſam adiret, a Philippo IV tertia februar. anni ſequentis ad Eccleſiam Tudenſem præſentatus & a ſummo pontifice tranſlatus, eam ſedem ad annum MDCXXX ſapientiſſime adminiſtravit. Tum vero ad Turiaſſonenſem iterum tranſlatus, Tudenſi menſe maio relicta civitate Salmanticam ad conventum ſuum nativum pervenit, ibidemque cum Fratrum gaudio exceptus & hoſpitatus XXXI decemb. ejuſdem anni ſenio confectus, piam efflavit animam: cujus exequias præſentia ſua cohoneſtarunt epiſcopus Salmantinus Antonius Corrionero, ejus Eccleſiæ capitulum, magiſtratus, academia univerſa, conventus & omnium ordinum collegia, fuitque in ſacrario ſeu ſacriſtia tumulatus. Hanc ipſe collatis XXV ducatorum millibus vivens ædificare curaverat, & pontificale ſuum, veſtes, ſacra ſacelli ſui vaſa, caliceſque octo cum onere feſti S. Thomæ ſolemnius peragendi legavit, in eaque ſe ſepeliendum juſſit hac ſola appoſita inſcriptione: *Hîc expectat Petrus.* Nec fere quid amplius ejus habet epitaphium quod ſic refertur ab Ægidio Gonzalez Davila:

Anno D. MDCXXX *ætatis ſuæ* LXXXII *trigeſima prima decembris hoc ſuo ſacello propitium ſibi numen expectat F. Petrus de Herrera.*

Ejus cum laude meminerunt Fernandez in *Concert. & Hiſtor. del Roſario*. Fontana in *Theatro & Monum.* Antonius *Bibl. Hiſp.* Ex ejus ſcriptis typis tantum prodierunt

In tractatum de Trinitate D. Thomæ Aquinatis commentarii & diſputationes, Papiæ, Jo. Bapt. Rubei 1627 in 4 pp. 659. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

In univerſam D. Thomæ Summam commentarii. Ms Romæ in archivo ordinis ſervantur teſte Fontana: nec dubium quin & apud ſuos Salmanticæ; ubi & habentur ejuſdem

Super totam ſcripturam litterales & morales expoſitiones MS, teſte F. Vincentio *Ferre* Hiſpano Salmantini conventus alumno S. T. M. ac Romæ ad Minervam gymnaſii S. Thomæ regente.

F. PHILIPPUS WANNEMAKERUS.

† 1630. F. Philippus Wannemakerus Flander Gandavi anno MDLXXXVI natus, ordini nomen dedit ibidem a puero, votaque tandem emiſit æta-

sæc. XVII. tis XVI die VII maii MDC. Bononiam exinde cùm se contulisset, ibi[illegible] studia exegit, & quicùm quibusdam etiam ap[illegible]e superiori loco docuit, eodem munere post[illegible] redux ad suos & Lovanii & Ipris functus, Hybernis nostris a patria exulibus, & Lo[illegible] maxima inopia laborantibus se junxit, ut quæ [illegible]ossit commoda sua sedulitate & solicitudine procuraret. Quibus in charitatis officiis ibidem immortuus est & sepultus anno MDCXXX, ætatis XLIV. Orator fuit facundus & elegans, ut probant hæc ab eo relicta opera:

1. *Triumphus litteratorum, in quo Borromeiana virtutis imago repræsentatur in laudem Federici Borromei*, Mediolani, Hæred. Pacifici Pontii 1611 in 8 pp. 171. Opella elegans & curiosa. Extat Paris. in Regia K 1487.

2. *Funus Justæ Vrientiæ Maximiliani filiæ, & uxoris viri nobilis Johannis de Fornean D. de Cruyckenburg*, Lovanii, Christophori Flavii 1614 in 8.

3. *Oratio panegyrica in S. Thomam de Aquino habita*, Ipris, Francisci Belletti 1620, & iterum 1622 & 1626 in 8.

4. *Oratio de optimo Reipublicæ rectore eligendo, quam in comitiis provincialibus Valencenis anno* MDCXXIII *habuit.* Ad calcem adjecta est *Arx virtutis sive de vera animi tranquillitate satyra a Joanne Haurea Vallei toparcha composita*, Ibid. Francisci Belleti 1623 in 8.

5. *Admiranda Matris virginis sanctissimi rosariis in quinque aut sex libros distinguenda.* Sic promittebat in Triumpho litteratorum laudato, & sequentem.

6. *Assertio Lipsiana de venerabili P. Hieronymo Savonarola Dominicano.*

Hæc duo ultima opera morte præventus non complevit.

Consolationem quamdam jam apud se confectam brevi edendam dicebat in eodem Triumpho.

Ejus meminere Sanderus de scriptoribus Gandavensibus, & Valerius Andreas *Bibl. Belg.* quem emendat de anno mortis noster Ghilbertus de la Haye hîc a nobis exceptus: docens ad 1630 vixisse, quem ille mortuum dicit 1626.

F. RODULPHUS CLUTIUS.

1630. F. RODULPHUS CLUTIUS patria & professione Luxemburgensis, sacræ theologiæ in gymnasio nostro Moguntino aliquando baccalaureus, vir eruditus & Ecclesiastes sua ætate facundus, Coloniæ potissime moratus est veterum nostrorum operibus recognoscendis & prælo vindicandis desudans circa initia seculi XVII, inter quæ feruntur

1. *Sermones, Dominicales & de Sanctis Dormisecure vulgo nuncupati, cum duplici a se confecto indice*, Coloniæ, Buchardi Kuiccii 1612 in 4 voll. duo: Iterum Ib. Joan. Crithii 1616: Rursus Petri Henningii 1625 in 4.

2. *Sermones Quadragesimales de tempore & de Sanctis F. Jacobi de Voragine archiepiscopi Januensis ex ordine Prædicatorum, cum ejusdem Mariali*, Moguntiæ, Petri Cholini in 4 Tomis IV.

3. *Summa virtutum & vitiorum F. Guillelmi Peraldi Lugdunensis*, Moguntiæ, Cholini 1618 in 4: Coloniæ, Boetsen 1629 in 4, & alibi.

F. STEPHANUS MANTEGAZZA.

† 1630. F. STEPHANUS MANTEGAZZA Insuber Mediolanensis patria, professione verò conventus S. Eustorgii alumnus seculo XVII ineunte jam clarebat pietate disciplinaque regulari commendatus. Hic furente per Italiam anno MDCXXX epidemiæ viru & æstu, cum mira sanctitatis & innocentiæ fama [illegible] Fratrum luctu, peste sublatus in cœlum evolavit, cujus adhuc apud suos clara caraque viget memoria. Meminit Picinellus Athen. Mediolanen. p. 498. Erga passionem Christi miro affectu ductus, permissione superiorum accepta iter Hierosolimitanum suscepit, cum sodali sibi a tirocinio conjunctissimo, & cum eximiis ordinis Minorum religiosis, qui in sanctis illis locis res sacras administraturi pergebant, & nave Venetiis conscensa anno MDC die VII septembris, exinde jam Mediolanum redierat anno MDCI die XXVIII maii. Reversus vero diarium sui itineris scripsit ac edidit hoc titulo:

Relazione tripartita del viaggio di Gierusalemme, nella quale si raccontano gli avvenimenti dell' autore, l'origini, e cose insigni de' luoghi di passaggio visitati, con una sommaria raccolta delle indulgenze e preci solite acquistarsi e farsi nella visita di ciascun loro, Mediolani, Hæred. Pacifici Poressii & Joan. Picaglia 1616 in 4 pp. 476. Extat Parisiis in Regia O 1275.

Quidam volunt illud idem opus a Gaspare Carcano sacræ theologiæ magistro recognitum & emendatum iteratis typis ibidem prodiisse anno 1660 in 4. Quod mihi difficile probatur. Cum enim iste Carcanus ejusdem Eustorgianæ domus sodalis, unus ex censoribus primæ editionis fuerit, cui & nomen suum inscripsit prima novembris MDCXV, non videtur ad annum 1660 vitam produxisse: unde vel error est in anno notato hujus alterius editionis, vel ejus editor alter est a Gaspare Carcano, qui primam approbavit: vide supra ad 1615 *Gaspar Carcano.*

Huic Stephano scriptori dicam inscribit Alva Sol. Verit. Rad. 316, col. 2068, quasi non fideliter retulerit p. 461 titulum orationis, quæ dicitur in domo S. Annæ. Verum intima quæ semper illi fuit cum primoribus ordinis Minorum, præsertim locorum Terræ Sanctæ custodibus familiaritas, non sinit ut aliter ab eo relatus putetur, quam *in libellis* tum Hierosolymis usitatis haberetur. Revera in libello cui titulus, *Peregrinatio totius terræ sanctæ*, in incunabulis typographiæ edito in 16, quem Parisiis in Regia O 1551 vidi ac legi, ac quem a Franciscano editum conjectu proclive, non aliter titulus ille legitur, quam apud nostrum Stephanum sic: *Item domus Joachim & Annæ, quæ nunc est ecclesia B. Annæ, in qua B. V. Maria fuit nata.* Nec est quid amplius.

F. THOMAS CINIUS.

F. THOMAS CINIUS Etruscus Pistoriæ natus, & ibidem ordinem amplexus, florebat circa MDCXXX. Scripsit ac edidit 1630

Cœlum Ecclesiasticum, seu tractatum de septem Ecclesiæ sacramentis, Florentiæ.

Et hic scriptor non aliunde mihi cognitus est, quam ex Indice quodam auctorum nostrorum, qui in materia canonica & morali scripserunt, mihi Roma misso, cui non certa fides, nisi Pistorienses curiosi lucem majorem afferant & hîc addant.

F. THOMAS DE TORRES.

F. THOMAS DE TORRES Hispanus Matriti natus, adolescens humanioribus litteris optime instructus in sanctæ Mariæ *de Atocha* regio conventu F. Bernardo de Lerma tum priore professionis vota nuncupavit. Exinde Complutum missus sacris litteris incubuit adeoque feliciter, ut gymnasii Gregoriani Pinciani sodalis anno MDLXXXIII fuerit aggregatus. Philosophiam abinde ac theologiam prælegit in provinciæ suæ variis locis, tanta verò 1630

ſui nominis fama, ut eum magiſter ordinis F. Hieronymus Xavierre Lovanium mittendum duxerit, qui ſtudii noſtri in ea academia generalis primarium regentem ageret. Eo pervenit anno MDCVI, ac per tritos ſcholæ agones ac gradus magiſterii meruit inſulas; quibus ille decoratus eſt anno MDCVII, ac non multo poſt ad collegium ſacræ facultatis ſcrictius aſcitus, & ut in Hallis (ſcholas publicas ſic vocant) e ſuperiore loco doceret, honorario extra ordinem ab Alberto archiduce Belgarum principe conductus. Quo munere ſeptem circiter annos ſumma laude, ſummo auditorum concurſu & proventu functus eſt, eoque tempore inter diſcipulos feliciter habuit tum juvenem ac nondum ordini addictum noſtrum Joannem Poinſot poſtea a S. Thoma nuncupatum Oliſſiponenſem, de quo poſtea ad 1640 eximium ordinis decus. Semper in Belgio Lovaniique præſertim maximo in honore habitus eſt & pretio, ob integros mores, regularis diſciplinæ ſtudium, ac parem cum profundiori conjunctam eruditione modeſtiam, tam apud ſuos & domeſticos quam apud extraneos & aulicos. In comitiis ordinis MDCXI Pariſiis celebratis affuit Inferioris Germaniæ diffinitor delegatus etſi extraneus, nec modicam in celeberrimo hoc orbis litterarii theatro laudem eruditionis reportavit, cum ſub eo præſide noſter Hyacinthus Chocquetius Belga de quo poſtea ad 1645 publicas & ſolemnes ſuſtinuit concluſiones. Sub finem anni MDCXIV Belgio relicto, ac ad ſuos Hiſpanos reverſus, (ætatis tum quinquageſimum agebat) Zamorenſis primum prior, tum & ſui nativi S. Mariæ *de Atocha* conventus præfectus eſt, quo in munere tantam ſibi apud omnes conciliavit æſtimationem, ut Philippus III rex catholicus eum ad Eccleſiam SS. Aſſumtionis *de Paraguay* novi orbis promovendum elegerit XX aug. MDCXIX. Probatus a Paulo V XXX martii MDCXX conſecrationiſque ſubinde accepto munere, ad ſedem ſuam eodem anno pervenit; eamque optimis inſtitutis ornavit ad annum MDCXXVI, quo XXI aprilis ſic petente Philippo IV ad Tucumanam in eadem Indiarum occidentalium regione tranſlatus eſt Eccleſiam. Hanc ille pari ſtudio & caritate regebat, at dum Limam ad concilium provinciale vocatus properaret, in itinere lethali ſynocho ſublatus eſt Chuquiſacæ anno MDCXXX, ibidemque apud noſtros ſepultus. Ejus meminerunt Guillelmus noſter Seguier in *Laurea Belgica* I. P. Dec. 2 n. 2, Fontana in *Theat.* qui emendandus cùm in duos dividit, alterum *de Tonnes* corrupte dictum, alterum *de Torres* qui unus & idem eſt Thomas noſter, Ghilbertus de la Haye in ſua *Bibl. Belgo-Domin.* Ægidius Gonçalez Davila *Theat. Eccleſ. de las Indias* T. II in epiſcopis Paraguayanis, & Tucumanis, & ipſe ex ſuperioribus emendandus, Nicolaus *du Toict* S. J. Inſulenſis, at qui Hiſpane dici maluit *del Techo* in *Hiſtoria provincia ſive Paraquariæ* p. 161. *Divini ingenii virum* ab Erycio Puteano dici epiſtola ad magiſtrum ordinis F. Auguſtinum Galaminium teſtatur Seguierius citatus, ſed qua Epiſtolarum centuria illa habeatur nondum mihi occurrit, ut nec an Thomas hic quidpiam typis ediderit, ſed ejus ſervantur MS & ab eruditis in pretio habita

Commentaria de gratia & de incarnatione, Duaci & Gandavi.

Item de ſacramentis, Duaci & Lovanii. In cod. Lovan. fol. charta ſic legitur: *Commentariorum F. Thomæ de Torres ord. Prædicatorum in III P. D. Thomæ Sum. theol. a. q. 1 ad q. 82 inclusive, quæ publice dictavit in Hallis anno 1611 inchoat. die 10 jan. quæ ſub illo excepit ſcripſitque F. Andreas de Turri de Lucemburgo conv. Lovan. ord. Prædic. Prologus: Duo male fecit populus meus.*

F. ANGELUS FIORILLO.

F. Angelus Fiorillo Siculus patriaque & profeſſione Neapolitanus, cujus frequenter meminit Vallius in Compendio legendus pagg. 337, 351 & 352, florebat adhuc anno MDCXXXI quo ſcripſit hoc titulo: 1631

Ortus & progreſſus SS. Roſarii centuriæ quinque ab anno MCCXV *ad annum* MDCXXXI. Extat editus cum Alani de Rupe Pſalterio B. M. V. Neapoli 1631 in 8. Antea jam prodierat Venetiis 1565 in 8, quæ editio Romæ in Caſanatenſi.

F. AUGUSTINUS DU PAZ.

F. Auguſtinus du Paz Gallus Armoricus patria & profeſſione Redonenſis vergente ſeculo XVI jam clarebat, de quo ſic legitur in actis congregationis Gallicanæ Turonis MDLXXX: *Aſſignamus conventui & ſtudio Pariſienſi F. Auguſtinum du Paz.* Sacræ theologiæ lauream adeptus eſt in Nannetenſi forſan univerſitate, conventui verò Redonenſi præerat prior anno MDXCII, ac demum diem obiit in Kimperlæenſi XXIX decemb. MDCXXXI, fuitque in Eccleſia ſepultus. Sic ex archivis conventus Redonenſis me monuit F. Renatus Chale prior Redonenſis epiſtola data quinta ſept. MDCCIX. Vir fuit diligens & laborioſus, ac rebus Armoricis illuſtrandis pro virili incubuit. Etſi autem eorum quæ in ipſo erant, nihil omiſerit, ut opus de quo mox accuratius prodiret in lucem, archiva quæcumque provinciæ luſtrando, qua privata, qua publica, quod tamen plura ipſum fugerint monumenta, quæ unus omnia conquirere non poteſt, ſe illud ſolum veluti tentamentum quoddam exhibere ingenue fatetur, quo alii utantur, quibus & otii plus, & plus etiam auctoritatis & auxilii in eruendis ruderum antiquorum fragmentis, familiarumque illuſtrium inſtrumentis, ex quibus abſolutum opus aliquando perficiatur. Qua ſincera proteſtatione præmiſſa nihil vel parum ei nocet auguſti Armorici ſenatuſconſultum ſolemne, quo ne quis eo opere in probandis familiæ ſuæ ſtemmatibus ureretur interdictum, quæ nec fuit mens auctoris. Scripſit itaque & edidit 1634

1. *Hiſtoire genealogique de pluſieurs maiſons illuſtres de Bretaigne, enrichie des armes & blazons d'icelles, de diverſes fondations d'abbaies & de prieurez, & d'une infinité de recherches ignorées juſqu'a ce temps, & grandement utiles pour la connoiſſance de l'hiſtoire. Avec l'hiſtoire cronologique des eveques de tous les dioceſes de Bretagne*, Pariſiis, Nicolai Buon 1619 in fol. pp. 862.

2. *Genealogie de la maiſon de Roſmadec, & de la maiſon de la Chapelle*, Redonis 1629 in 4. Extat Pariſiis in Regia L 1077.

3. *Hiſtoire genealogique de la maiſon de Leon*, MS. Extat inter manus D. Lobineau monachi Maurei.

4. *Genealogie de la maiſon de Molac*, Redonis 1629 in 4.

Alia duo volumina operi primo adjicienda promittebat his titulis:

1. *L'Hiſtoire genealogique de nos rois, ducs & princes de Bretaigne, & des maiſons deſcendues de cette antique & illuſtre ſouche, avec deux amples traitez, le premier des grands offices de la maiſon ducale, & des ſeigneurs qui les ont ſucceſſivement poſſedez: le ſecond une hiſtoire de l'Egliſe Britannique contenant la vie & les geſtes des Saints, & la ſucceſſion des eveques & prelats de cette province.*

Sæc. XVII. 2. *Hiſtoire genealogique des maiſons illuſtres de Bretaigne, dont il n'eſt point parlé dans le premier ouvrage.*

Hæc autem auctoris proprio pugno ſcripta, & collectanea ſeu adverſaria omnia auctoris, ferunt in nobilis cujuſdam Armorici poteſtatem veniſſe, qui ſumptus editionis ſuffecturum ſe præſtabat, at a quo jam nulla ſpes eſt nequidem ordini reſtituenda. Auguſtini noſtri cum aliqua laude meminit nuperus Rerum Armoricarum ſcriptor Aſceta Maureus D. Guido *Lobineau*, ei faſſus fuiſſe ingenium acre ac dilucidum, nullis occupatum præjudiciis, veri ſolius amans, nec ſibi ipſi parcens, ab opinione etiam propria recedere paratum, ubicunque veritas illuxiſſet. Sic in præfatione *Hiſtoire de Bretagne* 1707.

F. BLASIUS DEL DIA MENDIETA.

1671. F. Blasius del Dia Mendieta Hiſpanus Cordubenſis patria & profeſſione adulto floruit apud ſuos ſeculo XVII, ac teſte Antonio in Bibl. Hiſp. ſcripſit ac edidit

Quilates del oro de la religion, Cordubæ 1631 in 8. Quod Latine ſonat, *De dignitate ſtatus religioſi.*

F. DANIEL BUCRETIUS.

1631. F. Daniel Bucretius ſic enim Latine ſuum expreſſit reddiditque Germanicum agnomen *Reind-Fleiſch*, quod Latine *Caro bovina* ſeu *Bubula* ſignificat, Græceque commodius Βυφίτης a βῦς & πίας exprimitur, patria Vratiſlavienſis erat & Sileſius ingenuis honeſtiſque parentibus, avo ſcilicet atque parente ipſo medicam iatricamque artem in patria cum laude profeſſis, quam & ipſe poſtquam adolevit amplexatus erat, litteris humanioribus optime jam inſtitutus. Cupidus autem majoris adipiſcendæ artis peritiæ, clariores in orbe profeſſores audire adireque decrevit, patriaque relicta Patavium petiit, ubi celeberrimum Adrianum Spigelium ejuſdem facultatis anatomiæ profeſſorem auſcultavit ſibique devinxit, ſeu morum ingenuitate & ſuavitate, ſeu mira diſcendi felicitate & ardore. Quem adeo tanti fecit adamavitque Spigelius, ut affinem eum habere, ſibique connubiali puellæ hæredis ſuæ vinculo conſtringere voluerit, cujus etiam fidei moriens & amicitiæ, quæ prælegerat poſteritatique paraverat edenda medicinæ artis & anatomiæ, credidit & commendavit opera. Bucretius mortuo Spigelio, dum ejus anatomiam prælo pararet, lauream in eadem facultate & academia Patavina ſummo omnium plauſu conſecutus eſt, ſolemnique ordinum Academiæ conventu & apparatu die lunæ menſis junii XXII anni MDCXXVI Johannis Cornelii ducis Veneti anno tertio, a Cæſare Cremonino philoſophiæ ordinariæ primario profeſſore & promotore, doctoris philoſophiæ ac medicinæ donatus eſt inſignibus, quod authenticæ teſtantur ei conceſſæ, mihique in membranis viſæ ac ſervatæ litteræ publicæ. Patavio mox dicendi avidus & luſtrandi orbis Romam profectus eſt, ubi religionis majeſtate pulſus & ſanctitate, Deo certe intus irradiante, quam a parentibus hauſerat in patria proteſtantium Anabaptiſtarumque ſectam abjecit, ut Romanam amplecteretur & catholicam. Roma diſcedens Venetias petiit, ubi Spigelii ſui manibus & votis obſecuturus, anatomica illius in lucem emiſit opera hoc titulo:

Adriani Spigelii Bruxellenſis equitis D. Marci olim in gymnaſio Patavino anatomiæ & chirurgiæ profeſſoris primarii, De humani corporis fabrica libri X cum tabulis LXXXVIII *ære inciſis elegantiſſimis, nec antea viſis exornati, ſereniſſimo Joanni Cornelio duci dicati opus poſthumum.* Daniel Bucretius *Vratiſlavienſis phyſicus & medicus doctor, juſſu auctoris in lucem profert. Item Julii Caſſeri Placentini olim in gymnaſio Patavino anatomiæ & chirurgiæ profeſſoris celeberrimi tabulæ anatomicæ* LXXVIII *omnes novæ nec viſæ.* Daniel Bucretius *Vratiſlavienſis philoſophiæ & medicinæ doctor* XX *quæ deerant ſupplevit tabulas, & omnium explicationes addidit.* Odoardo Tiatello *Bononienſi figurarum delineatore*, & Franciſco Valleſio *Veneto Gryphæ & Scalptore*, Venetiis, Evangeliſtæ Deurſlai 1627 in fol.

Poſtea in Galliam venit clariores experturus, audituruſve medicinæ anatomiæque Pariſienſis academiæ profeſſores: quam certe tunc publice tractabant viri clariſſimi Joannes Riolan Pariſinus Riolani Ambianenſis filius, Gilbertuſque Puylon. Hos ergo Bucretius audire aggreſſus eſt, eorumque facile ſibi comparavit animos, Riolani præſertim anatomicam, quam deperibat profitentis, cui familiariſſimus fuit. At ille nuper e Lutherano catholicus, ut erat optime erga fidem Eccleſiæ affectus ſalutiſque æternæ ſolicitus, anteactæ tædio vitæ, variis intus agitabatur animi cogitationibus, ſeceſſumque meditabatur e ſeculo. Quod ille conſilium apud confeſſarium (is fuit F. Joannes *Rozier* Aquitanus noſtri ad S. Honoratum conventus, ſalutis animarum ſi quis unquam ardentiſſimus, quo poſtmodum actus zelo, Goam & Indias profectus eſt, ubi & pro Chriſto animam poſuit) in quem forte inciderat, aperuit. Cujus non ut Riolanus autumavit ac ſcripſit interioris Bucretii animi omnino neſcius, excitatus inductionibus & viſionum interminationibus, ſed æquis ſincerioribuſque rationibus ordinem amplexatus eſt: in eodemque quo tunc agebat *Rozier* confeſſarius nuper erecto, receptus eſt, veſteque donatus anno MDCXXVIII, probationiſque ſtadio perſoluto profeſſus, in manibus F. Joan Bap. Carré Sebuſiani tunc prioris die XXV april. MDCXXIX ætatis tunc annorum XXIX: & luſtrico gentilique poſito nomine & agnomine F. Joannes a S. Thoma deinceps in religione vocatus, pie admodum & religioſe non anno plus ab inde dimidio cum biennio vixit integro. Nempe cum non domi tantum ægros ille curaret & domeſticos, ſed jubente præſide foras erumpere, ſeculariumque & magnatum adire in urbe domos & palatia decumbentium & infirmorum, aliorum longe ſolicitior valetudinis quam ſuæ, populari morbo contactus ibidem extinctus eſt ætatis anno XXXI, Chriſti MDCXXXI die decima ſept. in eadem eccleſia ſepultus ad diaconatus ordinem evectus, nondum ſacerdotio conſecratus. Cæterum in clauſtro vitam producere temporalem ſervareque parum ille curavit, ſed ad æternam ſemper anhelavit, ordiniſque mores & inſtituta imbibere & aſſequi ſtuduit. Varia poſt ſe reliquerat moriens ad iatricam, anatomicam, boronicamque praxin & notitiam ſpectantia collectanea, tractatulos, & ſchediaſmata: ſed quæ ſuorum theologiæ addictorum incuria vel perierunt, vel extraneis peritis conceſſa. Videndus de Bucretio citatus ſupra Joannes *Riolan* medicus Pariſienſis T. I operum ſuorum Pariſ. 1649 apud Gaſp. Meturas editorum lib. 1 c. 6 fol. 35 *De anthropographia.*

F. EVANGELISTA ROSIS.

F. Evangelista Rosis de Aquila, vir gravis & theologus eruditus ſeculo XVII jam adulto florebat, ſcripſitque ac edidit 1656

Examen generale pro ordinandis confeſſariis: unà cum tractatu de uſura, ſimonia, & reſtitutione, Æſculi 1631 in 8.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Sic me monent memoralia Roma recens ad me miſſa.

F. FRANCISCUS LERMA.

1631. F. Franciscus Lerma Romanus conventus Sanctæ Mariæ ad Minervam alumnus, Eccleſiaſtes ſua ætate tota Italia nominatus, qui & pluries coram ſummo pontifice Clemente VIII e ſacro ſuggeſtu oravit, cujus & mentio eſt in actis cap. gen. Pinciæ anno MDCV habiti, in quo ejus magiſterium approbatur, obiit anno MDCXXXI. Ejus cum laude meminit Fontana in Prov. Rom. p. 359, & ex eo Proſper Mandoſius Bibl. Rom. cent. V n. 20. Scripſit prælo dignos

Sermones quadrageſimales & de Sanctis. Qui mss in Bibl. dictæ ſuæ domus nativæ ſervantur.

F. GREGORIUS DE AUGUSTINO.

1631. F. Gregorius de Augustino Siculus Panormitanus Baccalaureus claruit anno MDCXXXI ſcripſitque teſte Antonino Mongitore in *Bibl. Sic.* quem hîc excipimus

1. *Decade terza dell' Hiſtoria di Sicilia, overo ſupplemento all' hiſtoria di Sicilia di F. Tomaſo Fazello.* Archetypum manu auctoris ſcriptum in fol. ſervatur Panormi in bibliotheca conventus S. Citæ. Hanc hiſtoriam laudat Jo. Maria Amatus *in notis ad orat. primam pro ſtudiis collegii Panorm.* num. 114, etſi ex typographi incuria Auguſtinus de Gregorio vocetur.

2. *Vita del B. Pietro Geremia Palermitano dell' ordine de' Frati Predicatori.* Hanc ms citat Jo. Bap. de Franchis in *vita ejuſdem* pag. 9.

3. *Diſcorſo intorno alla diviſione del regno di Sicilia, nel quale ſi tratta con autorità del vecchio e nuovo teſtamento, con teſtimonii di SS. Padri, con eſempi e ſimilitudini quanta utilità apporta l'unità, e quanto danno caggiona la diviſione nelli regni.* ms in 4 extabat apud Ant. Mongitore laudatum anno 1706.

F. HIERONYMUS DE FLORENTIOLA.

1631. F. Hieronymus de Florentiola Italus Placentinus a Rovetta laudatur ad 1631, dicitureque in conventu Mutinenſi primarii theologiæ lectoris munere aliquando functus, tum B. Virginis cultui per roſarium promovendo totus incubuiſſe, ac ſcripſiſſe

Un libretto del roſario, e del modo di meditar ſuoi miſteri.

Un altro per eccitar la divozione ed il fervore del ſpirito.

Ubi verò quandove editi ſint, filet de more.

F. JOHANNES RAVOTTI.

1631. F. Johannes Ravotti Pedemontanus, ſeculo XVII jam adulto florebat, ſcripſitque ac edidit hoc titulo:

Centones de celeberrima D. Thomæ tranſlatione, de judiciali Chriſti redemptoris adventu, de Deo auctore gratiæ, ex Virgilianis hemiſtichiis concinnati, Venetiis, 1631 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi, ut me monent memorialia Roma recens mihi miſſa.

F. LUCAS CASTELLINUS ÆMILIUS.

1631. F. Lucas Castellinus Æmilius Faventiæ nobili loco natus, & ibidem ordini aſcriptus, vir magnarum partium, theologus celebris, nec minus in jure canonico præſtans in conſiliis dandis promptus, in agendis æque expeditus, ideoque ad ſuperiora ordinis munia evectus, procuratoris ſimul & vicarii generalis ordinis F. Seraphini Sicci ſocius jam erat anno MDCXI, quo ejus magiſterium in actis cap. gen. Pariſiis ſub magiſtro generali F. Auguſtino Galaminio coacti fuit approbatum, anno verò ſequenti MDCXII Sicco ad clavum naviculæ Dominicanæ admoto, eidem in munere procuratoris generalis ſuffectus eſt, quod ſeptemdecim annis cum laude ſuſtinuit ſummis pontificibus & ſenatui purpurato gratus & acceptus, interea etiam in Sapientia Romana primarius theologiæ profeſſor, & ſanctæ inquiſitionis univerſalis qualificator, ut aiunt, & collega. Vicarius generalis ordinis ab eodem Sicco viſitationes ſuas obeunte non ſemel Romæ conſtitutus eſt, quod etiam officium a morte Sicci XXIV ſeptemb. MDCXXVIII defuncti jubente Urbano VIII geſſit ad ſequens capitulum generale MDCXXIX: tumque eodem pontifice volente etſi reluctans Catacenſem inſulam induere coactus eſt. Catarium tubs parva eſt Calabriæ ad Albim amnem in edito monte ſita quam conſecratione ab Antonio Barberino cardinali S. Onuphrii ex ordine Minorum Capucinorum aſſumto accepta Romæ VII nov. MDCXXIX, continuo inviſit, dumque ſponſam ſuam omni cura ac ſolicitudine ornare ſatagit, decimo quarto poſt menſe ſcilicet januario MDCXXXI ſuperis animam reddidit corpore in ſua cathedrali ſepulto. Hæc ejus opera, quæ etiam Allatius enumerat in *Apib. Urban.*

1. *De electione & confirmatione canonica prælatorum quorumcumque præſertim regularium tractatus, in quo difficultates enatæ, quæve oriri poſſunt circa electionem, poſtulationem, confirmationem, proviſionem, inſtitutionem eorumdem, ſacrorum canonum, ſummorum pontificum, conciliorum theſaurit, deciſionum Urbis tribunalium monumentis, theologorum, juriſperitorum placitis, compendioſa dilucidaque brevitate illuſtrantur*, Romæ, Hær. Barthol. Zannetti 1625 in fol. pagg. 504. Pag. 339 hujus operis *volumen alterum quæſtionum ſelectarum regularium quam primum typis committendum* promittebat, an promiſſis ſteterit hactenus mihi incompertum.

2. *Tractatus de certitudine gloriæ ſanctorum canonizatorum, ſacrarum ſcripturarum, pontificum, conciliorum, SS. Patrum, celeberrimorum doctorum monumentis locupletatus &c.* Romæ Guilielmi Facciotti, & Octavii Ingrillani 1628 in fol. pp. 497. Hæc duo opera extant apud noſtros ad S. Honorati.

3. *De inquiſitione miraculorum in ſanctorum martyrum canonizatione*, Romæ Joan. Maſcardi impenſis Jo. Panli Caſtellini J. U. D & protonotarii apoſtolici 1629 in 4 pp. 332. Extat Pariſiis in Regia E 3045, & Romæ in Caſanatenſi.

4. *De dilatione in longa annorum tempora magni ardnique negotii canonizationis ſanctorum Elucidatorium theologicum*, Neapoli, Octavii Beltrani 1630 in 4. Extat in Regia E 3046, & in Caſanat.

5. *Diſputationes theologica, in quibus ſelectæ difficultates de ſacramentis, præſertim de certa qualitate verborum formæ ſacramenti pœnitentiæ, ejuſdemque fructu & adminiſtratione.* Prælo paratum habebat, an ediderit mihi incompertum.

F. MARCUS DE SAAVEDRA.

1631. F. Marcus de Saavedra Hiſpanus ex *Villamayor* tractus Velenſis ortus, conventus S. Crucis de *Villaeſcuſa* profeſſus, deſiderio chriſtianæ religionis promovendæ ductus, & animarum ad fidem adducendarum, ex Hiſpania junior adhuc & diaconus tantum anno MDCXXIII in orbem no-

vnm & Mexicanum regnum trajecit, Mexicique
sæc. XVII. sacerdotio inunctus, inde Philippinas ad insulas navigavit; ubi miræ sanctitatis, austeritatis, virtutumque omnium odore fragrantem vitam duxit, innumerosque in Indorum infideliumque conversione per amplissimam Novæ Segobiæ regionem alacriter pro Christo labores tulit & ærumnas. Quibus tandem attritus gravi longaque decubuit infirmitate, vitamque innocentissimam pretiosa in conspectu Domini morte cumulavit & coronavit anno MDCXXXI die VI januarii. De quo legendus noster Aduartus Hist. prov. Philipp. lib. 2 cap. 42 p. 271, ubi addit scripsisse

Arte para aprender la lengua de los naturales de la Nueva Segovia, quam ille callebat egregie, & utilius & compendiosius quam aliàs illo suo libro docet:

Sermones de todo el año en dicha lengua.

F. THOMAS BOTTINI.

† 1631. F. THOMAS BOTTINI Etruscus Lucæ ortus, & in patria ordinem professus adulto jam seculo XVII florebat, scripsitque ac edidit

Memorie dell' origine, e progressi delle monache di san Paolo d'Orvieto dell' ordine di san Domenico, Urbeveteri 1631 in 12.

Extat libellus Romæ in Casanatensi. Sic me monent memorialia Roma mihi recens missa.

F. VINCENTIUS GIANCARDO.

† 1631. F. VINCENTIUS GIANCARDO Panormi insulæ Siciliæ urbe principe natus anno MDLXX, adolescens acris ingenii, & humanioribus egregie instructus litteris, ordini nomen dedit in patria, in domo S. Dominici dicta anno MDLXXXV. Quem ab initio tirocinii hausit pietatis & disciplinæ regularis spiritum, reliquum vitæ & ad mortem usque inviolatum summo sodalium exemplo servavit. Nec minus studio & eruditione claruit in scholis, in quibus ita emicuit inter æquales, ut nondum sacerdotio inauguratus ætate deficiente, ad docendam in lyceo Panormitano philosophiam admotus fuerit, ad tradendam ibidem theologiam succedentibus annis institutus. Quindecim annos hoc munere functum volunt, adeoque per solitos agones lauream magisterii meruisse. Ea jam decoratus erat, cùm Romæ in comitiis ordinis anno MDCVIII habitis gymnasii Panormitani regens datus est ad triennium. Tanto verò auditorum non sodalium solum, sed & extraneorum concursu & fructu schola ejus frequentata est, ut longe lateque nomen ejus inclaruerit: præsertim cùm plures ex ejus discipulis ad insulas episcopales promoti, si quid scirent, ac valerent, totum post Deum ei se debere palam gloriarentur. E regimine scholarum ad conventuum regimen assumptus est. Domus suæ S. Dominici Panormitanæ quater priorem egisse dicunt. Anno MDCXV in comitiis ordinis Bononiæ habitis sedit pro sua provincia diffinitor. Ter etiam ejusdem priorem provincialem præfuisse addunt. Hoc munere fungebatur anno MDCXVIII, quo titulo comitiis ordinis Olissipone habitis affuit. In sua verò Sicilia constitutus, tantam sibi a doctrina, prudentia in consiliis, promta & expedita dubiorum difficillimorum solutione existimationem peperit, ut ad eum omnes, populares & magnates tanquam oraculum adirent. Eum pluries Philibertus Siciliæ prorex, & dux Feriæ Mediolani gubernator consilii causa convenere. Idem dicunt de sancti officii quæsitoribus & qualificatoribus ut vocant in ea Insula. Ut verò suavissimo erat victu, omnes, non solum principes, sed & plebeios ea excipiebat humanitate & mansuetudine, ut ad se accedentium corda sibi mox devinciret, & ut suæ sententiæ acquiescerent, persuaderet. Quoad mores privatos absolutum fuit religionis exemplar, integer vitæ, orationi deditus, silentii jejuniorumque juxta leges observator rigidus, in adversis constans, inter laudes modestus, omniumque virtutum choro ornatus, quandiu in vivis fuit, apud suos effulsit. Provinciam Siciliæ moderabatur adhuc anno MDCXXXI, suasque visitationes sedulus agebat, ubi verò Catanam pervenit, febri correptus post paucos dies sanctissime uti vixerat devixit die quarta decembris ætatis LXI. Insignis est ejus memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV habiti inter eos qui cum sanctitatis fama obierunt. Ejus cum laude meminerunt Rochus Pirrus in Notitia Ecclesiæ Catan. p. 86, Marchesius *Diario Domenicano* T. VI p. 159. Videnda etiam Oratio Funebris, quam in ejus exequiis Panormi in nostra S. Zitæ ecclesia summo apparatu celebratis, habuit Johannes Baptista Cristadorus ordinis Minorum orator facundus & elegans, qui & eam prælo dedit Panormi anno 1632. Denique & Antoninus Mongitore Bibl. Sic. p. 286, cum inter scriptores Siculos recenset, ceu qui hæc edenda reliquerit:

Decisiones ac definitiones casuum memorabilium, quæ in sancti officii tribunali ad examen revocatæ sunt.

Tractatus philosophicos, theologicos, & canonicos.

Mauritius de Gregorio in suo libro *Condottiero de' Predicatori* inscripto, Vincentii nostri scripta citat *super primam Secundæ & secundam Secundæ S. Thomæ.*

F. ANTONIUS DE PEÑARANDA.

F. ANTONIUS DE PEÑARANDA gente Hispanus, ortu villæ de *Lobon* in Bæturia vulgo *Estremadura* natus, in Americam forte translatus adolescens, anno MDCV die secunda decemb. habitum ordinis induit in conventu Limensi SS. Rosarii. Tirocinii studiorumque curriculo peracto, sacræ scripturæ sanctorumque Patrum lectioni ita se totum dedit, ut in eo genere summus haberetur. Quare & scripturæ cathedram est apud suos Limæ consecutus, & Prædicatoris generalis novi conventus S. Mariæ Magdalenæ Limani nomine, gradu, cituloque decoratus, quo munere magno populorum & confluxu & fructu functus est. Præfuit prior variis provinciæ locis atque præcipuis, Limensi utrique, & Panamensi, capituli etiam generalis proxime futuri electus & proclamatus diffinitor anno MDCXVII septembris XXX, quo tamen non pervenit etsi ea ratione in Hispaniam navigasset, & Olissipone MDCXVIII in feriis Pentecostes de more celebratum fuerit. Exinde magisterii laurea insignitus, & qualificator sancti officii tribunalis assumtus, bonorum operum clareque gestorum meritis plenus in conventu suo Limensi devixit inter MDCXXXII & MDCXXXVII. De quo videsis F. Joannem Melendez in *Histor. prov. Peruanæ* T. II lib. I c. 14, & lib. IV cap. I, & T. III lib. I c. 25. In Europam appulsus properans ut diximus ad cap. gen. edi curavit a se recitatos 1634

Panegirico del san Padre nuestro Dominico.

Panegirico de san Tomas de Aquino. Sic dictus Melendez.

F. ARCHANGELUS

F. ARCHANGELUS MANSUETI.

1632. F. Archangelus Mansueti Venetus anno MDCXXXII florebat in provincia S. Dominici Venetiarum, idem ut videtur cujus magiſterium in actis cap. gen. Mediolani MDCXXII habiti approbatur, cujus & inter ſcriptores meminit Cherubinus Torni pluries laudatus in ſuis memorialibus. Scripſit ac edidit

Del roſario della Madonna ſantiſſima, Venetiis 1628.

Archiconfraternità del nome di Dio frutto glorioſiſſimo fra gli glorioſi del padre S. Domenico, ove ſi ſpiega la ſua fondatione, ſine, progreſſo, effetti, indulgenze, privilegi, roſario, prerogative, e maraviglie, Venetiis, Petri Maria Bertani 1632 in 8 pp. 286. Extat Pariſiis in Regia E 2839.

Tum prædicatoris generalis titulis & honoribus eminebat, monetque in præloquio hanc eſſe alteram editionem a ſe auctam, cùm primam ante quatuor annos in lucem emiſiſſet.

F. DOMINICUS PARIS.

1632. F. Dominicus Paris Gallus patria Tullenſis & profeſſione, ibidemque novitiorum inſtitutioni præfectus circa annum MDCXXXII, non multum poſtea religioſiſſima morte piiſſimam vitam finivit. Scripſit

Commentaria quadam aſcetica.

Quæ MS apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati ſervantur.

F. FRANCISCUS MAGDALENUS CAPIFERREUS.

1631. F. Franciscus Magdalenus Capiferreus Romanus, ex antiqua & nobili Magdalenorum familia Urſinis conjuncta & affini oriundus, adoleſcens ordinem præclaris dotibus ornatus amplexus eſt in conventu S. Mariæ ad Minervam. Mox veræ pietati litteriſque operam adeo navavit egregie, ut nondum ſacerdotii ætatem adeptus, artes apud ſuos & theologiam profeſſus fuerit & docuerit. In concionibus habendis ſtrenuus fuit & facundiſſimus, peritiſſimiſque ſuæ ætatis merito annumerandus. Tanta ſanctimonia & eruditione enituit, ut ad publica & privata munia aſſumptus, nuſquam vacandi locum habuerit. Collegii Græcorum jam rector erat, Græcæque juventuti inſtituendæ ac moderandæ incumbebat, cùm anno MDCXV a Paulo V ſecretarius congregationis Indicis allectus eſt & dictus, eodemque anno a cardinalium S. R. inquiſitionis congregatione juſſu pontificis magiſterii laurea donatus, eoque titulo acceptatus, ut aiunt, in cap. gen. Bononiæ eodem anno celebrato. Prior etiam ſuo nativo conventui præfuit, & tandem provinciæ Romanæ prior provincialis aſſumptus, quo titulo cap. generali Romæ MDCXXIX interfuit: eoque in munere autoritate Urbani VIII ultra ſtatutum perſeverans, in eodem benignitate, humilitate, vigilantia erga alios, erga ſe contra rigiditate, legumqueque noſtrarum obſervantia ſeveriori clarus, pridie idus ſextiles maximo omnium luctu extinctus eſt Peruſii anno ætæ chriſtianæ MDCXXXII. Solemniter ei parentarunt conventus omnes provinciæ, in primis Tiphernas, in quo & orationem Latine habuit funeralem Henricus Gienſonius S. J. quam prælo mandavit F. Michael Rainutius ibidem ſupprior, Peruſiæ, Petri Thomaſii 1632 in 4 pp. 11, ac F. Nicolao Magdaleno Capiferreo Franciſci germano fratri S. T. M. & conventus ad gradus Viterbii priori nuncupavit. Extat Pariſiis in Bibl. Mazarin. tum in Regia H 1723. Sæc. XVII, Franciſci hujus noſtri nomine editus eſt

Elenchus librorum omnium tum in Tridentino, Clementinoque indice, tum in omnibus aliis ſacræ Indicis congregationis particularibus decretis hactenus prohibitorum ordine uno alphabetico digeſtus, Urbano VIII nuncupatus, Romæ, Cameræ 1632 in 12. Eſt & altera editio aucta, ibidem 1648 in 8: in Regia Q 764. Ibidem extant *Librorum poſt indicem Clementis VIII prohibitorum decreta omnia hactenus edita*, Romæ, Cameræ 1624 in 8 pp. 119.

Ejus cum laude meminerunt Allatius in *Apibus Urbanis*, Fontana in *Theatro* pag. 403, & in *Monument.* pag. 588, & in *Prov. Rom.* pag. 86, Capitulorum general. Acta Bononiæ 1615 fol. 26 b. & Romæ 1650, inter eos qui ſanctitatis cum fama obierunt pag. 100.

F. HIPPOLYTUS MARIA ZOCCA.

* 1632. F. Hippolytus Maria Zocca Ligur Savonenſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ lector ſodalium ſuorum priorem agebat Mutinæ anno MDCXXXII, quo ſcriptam a ſe in gratiam patriæ typis edidit

Apparizione della Madonna ſantiſſima di Miſericordia di Savona, Mutinæ, Juliani Caſſiani 1632 in 4 pp. 73. Extat Pariſiis in Regia H 1351.

Ejus meminit Oldoinus in Athen. Liguſt. *Rocca alii Zocca* nuncupans errato forte typorum.

F. HYACINTHUS VALLEJO.

* 1632. F. Hyacinthus Valleio, *a Sancta Cruce* etiam nuncupatus, Aragonus, theologus egregius, & primi nominis eccleſiaſtes, Iſabellæ Claræ Eugeniæ Belgii principi fuit a ſacris concionibus, a cujus morte ad ſuos reverſus apud illos reliquum ævi tranſegit. Priuſquam Belgium accederet, præclara ingenii ſui ſpecimina Neapoli dederat. Ejus meminit Antonius *Bibl. Hiſpana*: at longe accuratius noſter Ghilbertus de la Haie Bib. Belgo-Dom. MS, ubi hæc ei aſſeruntur opera:

1. *Ejercicio quotidiano del SS. roſario para los hermanos de ſu ſanta confradia*, Oſcæ 1636 in 16.

Latine verò ſequentia ſolum MS:

2. *De Deipara ſuper* Ave maris ſtella *ad ſingulos verſus.*

3. *Poſtilla evangelica in totum annum & ferias quadrageſimales applicata Euchariſtiæ ſacramento, & orationi* XL *horarum.*

4 *Conciones ſuper pſalmum* Dominus regit me *&c. de Euchariſtia.*

5. *Vita S. Urſulæ & ſociarum per modum concionum ſuper aliquot verſus pſalmi*, Eructavit cor &c.

6. *Hiſtoria concilii Tridentini.*

7. *De ſtatu matrimonii cum vitis ſanctorum conjugatorum*, Tomis duobus.

8. *De auxiliis.*

9. *Politica catholica.*

10. *Apologia pro Indiarum defenſione.*

11. *Apologia adverſus rationale theologicum Nicolai Videlii miniſtri hæretici Gebennenſis, quicum Gebennæ diſputavit anno* MDCXXVII, *eo miſſus cum principe Portugalliæ D. Ludovico ab Urbano VIII ob fidei negotium.*

12. *Conciones variæ partim encomiaſticæ, partim funebres, quas aut Neapoli aut in Hiſpania habuerat.*

Omnia MS, quæ jam fere ultima manu limata ac præloparata habebat auctor, dum Bruxellis in aula Burgundica ageret anno MDCXXXII. Sic præfatus Ghilbertus.

F. JOHANNES LOPEZ.

† 1632. F. Johannes Lopez Hiſpanus alter ab eo de quo T. I p. 826, natione Aragonus, e *Borja* civitate ortus, ibidem natus anno MDXXIV etſi Valliſoletanus a pleriſque dicatur, quod ibi diu vixerit & claruerit, nobiliſſimique Pinciani conventus S. Pauli filius & alumnus fuerit, ex quo deinceps ut fere fit apud omnes & vulgus audiit Pincianus ſcilicet incolatu & profeſſione, qui natione erat Aragonus & patria Borjanus, vir fuit pietate ſingulari & eruditione clarior, quam dignitate vel muniis: in ſacris ſcripturis & patribus evolvendis & aſſequendis totus, concionator eloquentiſſimus, ſalutis animarum zelator aſſiduus, diſciplinæ regularis tenax, orationi & auſteritati deditiſſimus. Variis in ordine functus muniis & prælaturis MDLXXXIV prior S. Dominici *de Langroño* & anno ſequenti MDLXXXV in conventu *de Talara* ad idem munus aſſumtus a rege catholico Philippo II ad epiſcopatum Crotonenſem in Calabria nominatus, & a Clemente VIII quinta junii MDXCV approbatus, ſedem hanc tribus annis & amplius rexit opere potens & ſermone, paſtoris implens partes & vigilantiſſimi & ſanctiſſimi. Parochiales omnes ejus civitatis Eccleſias ad numerum revocavit ſeptenarium, montem pietatis auxit, Eccleſiam cathedralem ornavit, mores cleri ad normam innovavit. Poſtea verò XXV nov. MDXCVIII ab eodem pontifice ad Eccleſiam Monopolitanam in Apulia Peucetia tranſlatus, non minori ſtudio novam hanc ſponſam ornavit quam priorem, a qua tamen poſt decennium anno MDCVIII ingraveſcente ætate quietis & litterarum avidus a Paulo V miſſionem obtinuit. Cùm aliquandiu apud comitem Beneventanum Neapolitani regni proregem, cui ab intimis erat conſiliis, ſtetiſſet, ad ſuos in Hiſpaniam reverſus, priſtinum repetiit ſtatum in conventu ſuo Pinciano, non inani, ſed utili laborioſoque reliquos effœtæ jam ætatis annos otio decurrens, ac ſcribendis annalibus ordinis inſtans. Obiit verò meritis confertus & annis, quodque noviſſimis hiſce prorſus inſolens habemus ſeculis, ſi fides ſymmyſtis & gentilibus æqualibus, octavo ſupra centeſimum ætatis ſuæ anno, Chriſti ſcilicet MDCXXXII mense januario.

De quo legendi Joannes Marieta *Hiſtoria Eccleſiaſt.* lib. XIII fol. 206 c, ubi Aragonum ortu præſtat, & in ordine præſentati, prædicatoriſque generalis titulis inſignitum, tum verò cùm hæc ſcriberet, adhuc epiſcopum Crotonienſem: Pius P. II lib. 4 col. 375, Fernandez in *Concert.* & *Hiſtor. del Roſar.* Fontana in *Theatro* & *Monum.* Extrates verò Blaſcus Lanuza *Hiſtor. Eccl. Aragon.* qui *Borja* natum aſſerit contra Ægidium Gundiſalvum de Avila, qui Pinciæ, Ughellus T. I *Ital. Sac.* col. 1050, & T. IX col. 534, Antonius *Bibl. Hiſp.* Hæc verò ejus opera Hiſtorica primum, tum aſcetica, & parænetica.

1. *Tercera parte de la hiſtoria general de ſanto Domingo, y de ſu orden de Predicadores*, Pinciæ, Franciſci Fernandez de Cordua 1613 in fol. pp. 419.

2. *Quarta parte de la hiſtoria &c.* Ibidem 1615 in fol. pp. 1137. His elucubrandis ſe operam ſuam contuliſſe præſertim huic quartæ ab auctore aſcitum teſtatur Fernandez.

3. *Quinta parte &c.* Ibidem, Joannis de Rueda 1621 in fol. pp. 902. Quas III, IV & V partes noſter Hyacinthus Cambi Florentinus Etruſca lingua donavit & edidit Florentiæ apud Juntas 1645 in fol.

4. *Sexta parte* ſive *Hiſtoria de los ſantos canonizados y beatificados de la orden de Predicadores*, Ib. Rueda 1622 in fol. pp. 772.

5. *Roſario de nueſtra Senora*, Cæſarauguſtæ 1584 in 8: Salmanticæ 1589 in 8: Medinæ campi 1595 in 4: *Corregido por el miſmo autor*, Neapoli, Joannis Dominici Roncaioli 1608 in fol. pp. 286.

6. *Memorial de diverſos exercicios, que frequentados en vida diſponen a morir bien, y lo que para eſſo nos a de ajudar en el articulo de la muerte*, Barcinone 1600 in 8: *Coregido por el miſmo*, Neapoli, cum ſuperiori in fol. pp. 248.

7. *Tratado del ſantiſſimo ſacramento del altar, y ſacrificio de la miſſa. Corregido por el miſmo*, Ibidem cum duobus proxime relatis in fol. pp. 166.

8. *Manual de oraciones diverſas*, Pinciæ, Rueda 1614 in 16.

9. *Letanias de nueſtra Señora*, Hiſpali, Joannis de Leon 1601 in 16.

10. *Pratica eſpiritual*, Compluti 1587 in 16.

11. *Expoſicion de los ſiete ſalmos penitenciales*, Valentiæ, Garriz 1602 in 8. An ſit diſtincta ab ea quæ in Memoriali exercitiorum ſupra laudato habetur me latet.

12. *Epitome ſanctorum Patrum per locos communes, qui ad virtutum & vitiorum tractationem, & ad fidei noſtræ myſteriorum expoſitionem pertinent, & ad ſacras concionet per annum tam de tempore quam de Sanctis*, Tomis IV, Romæ, Guillelmi Facioti 1596 in fol. Brixiæ & Venetiis apud ſocietatem 1600 & 1601 in 4: Coloniæ Agripp. 1607 in 4: Antverpiæ 1614: Ibidem editio ab auctore recognita, Joannis Keerbergii 1622 in fol. typis elegantibus.

F. JOHANNES DE NOEWIRELLES.

† 1634. F. Johannes de Noewirelles Flander, conventus Duacenſis ſemel & iterum prior, ibidem obiit anno MDCXXXII die XIV novembris, poſtquam de ſanctis ac beatis Belgis ordinis Prædicatorum librum noſtri Hyacinthi Choquetii e Latino Gallice reddidiſſet hoc titulo:

Actions memorables des Peres Dominicains, qui ont fleuri aux Paiſbas, Duaci, Baltazaris Belleri 1629 in 12.

F. LUDOVICUS DE SOUSA.

† 1633. F. Ludovicus de Sousa Luſitanus, patrem habuit rebus bello paceque pro rege & republica bene, fortiter, prudenterque geſtis in Indiis & Africa commendatiſſimum Lupum (Lopo vernacule Luſitani, Caſtellani Lope pronunciant) *de Souſa Coutinho*, litteris etiam amœnioribus inſtructum, matremque Mariam *de Noronha* generis claritate viro non inferiorem, & religione. Horum Ludovicus noſter proles legitima fuit natorum ordine quintus inclinante ſeculo XVI natus luſtricoque nomine *Manuel* nuncupatus. Hic domi apud parentes Scalabi vulgo *Santarem* nobiliter & chriſtiane educatus, egregiam indolem ingenuis artium diſciplinis elegantioribuſque litteris ornare ſtuduit: antiquitatis etiam rerumque præteritarum notitia poeticeſque deliciis animum nobiliavit, nec tamen innatam in eo generoſitatem muſarum amor extinxit aut fregit, aut ab armorum tractatione militarique gloria avocavit. Juvenis itaque avorum veſtigia legens, militarem S. Joannis quem Melitenſem nunc dicunt ingreſſus eſt ordinem, atque inter ipſas tirocinii moras & expeditiones contigit, ut a Turcis captus in ſervitute apud Mahumetanos detineretur, ubi aliquandiu duriſſime tractatus, variiſque tentatus ærumnis, miram animi fortitudinem atque conſtantiam exhibuit. Lytro

demum infidelibus ſoluto liberatus, & in patriam reverſus, priorem non depoſuit vitam aut ſagum exuit, ſed militaris gloriæ cupidus, etſi Melitenſi cruce depoſita, oblatas armorum expeditiones alacriter inſecutus eſt, in quibus ſtrenue ſemper ille pro rege patriaque decertavit. Horum occaſione penetravit ad Indias utraſque Orientales & Occidentales, eaſque nominis ſui fama illuſtravit. Iterum ad ſuos regreſſus, ætate jam maturus, de nuptiis cogitavit, elegantiſſimamque fœminam D. Magdalenam *de Vilhena* florentiſque ætatis ac recens viduam principis Johannis de Portugal Emanuelis filii infauſta illa Sebaſtiani regis expeditione Aphricana anno MDLXXVIII cæſi ſibi matrimonio copulavit, quicum annis pluribus ſuaviter vixit, filiamque tulit ex hoc conjugio unicam. Hanc verò cùm in junioribus annis amiſiſſent, uterque conjunx exemplo moti Ludovici *de Portugal* comitis *de Vimioſo*, & ejus uxoris Joannæ *de Mendoça*, quorum ille in conventu S. Pauli *d'Almada* ordinem Prædicatorum amplexus erat, hæc ad monaſterium SS. Sacramenti ejuſdem ordinis Oliſſipone erectum convolarat, & inſtitutum profeſſa, idem imitari communi voto conſtituerunt, vitæ utique perfectioris ambo cupidi, & ſoliciti ſalutis certioris faciendæ. Itaque ultimum vale pro hac vita invicem dicentes, Magdalena *de Vilhena* monaſterium laudatum SS. Sacramenti ingreſſa eſt, Manuel verò, qui jam fratrem germanum in ordine habebat Georgium *de Coutinho* Beneficenſem conventum adiit, in quo VIII ſept. MDCXIV veſtem Dominicanam induit, quoque ſpiritus fervore eoque ſummo incepit, ad mortem uſque perſeveravit, quæ retro ſunt obliviſcens, & ad anteriora ſemper extendens ſeipſum. *Manuelis* nomen cum ſeculi pompa depoſuit, & *Ludovici* cum veſte ordinis accepit a F. Ludovico *de Portugal* mox laudato tumque conventus priore. Vitam quam deinceps geſſit perfecte religioſam Hagiographis relinquimus enarrandam, hoc ſolum addimus haud abſque conſilio divino factum, ut vir ejuſmodi elegantis ingenii, judicii acris, ac præterea ceu in aula nutritus linguam Luſitanam puriſſime loquens ad ordinem adductus ſit, qui a Ludovico Cacegas ad hiſtoriam provinciæ Luſitaræ conficiendam collecta quidem accurate & copioſe documenta, ſed rudia & informia digereret, componeret concinne, & diſerte ornateque ſcripto commendaret. Huic operi incumbentem mors oppreſſit menſe maio MDCXXXII Beneficæ, ubi & ſepultus. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Vida de Dom Frei Bertolameu dos martyres da ordem dos Pregadores arcebiſpo, e ſenhor de Braga, primaz das Eſpanhas, repartida em ſeis livros com a ſolenidade de ſua treſladação: por Frei Luis Cacegas da meſma ordem & croniſta della na provincia de Portugal, reformada em eſtilo & ordem & ampliada em ſucceſſos & particularidades de novo achadas por Frei Luis de Souſa &c.* Vianæ, Nicolai Carvalho 1619 in fol. pp. 560. Extat Pariſiis in Regia H 628.

2. *Primeira parte da Hiſtoria de S. Domingos particular do reyno e conquiſtas de Portugal &c. reformada em eſtilo e ordem, ampliada em ſucceſſos, & particularidades*, Beneficæ in conventu, Geraldi de Vinha 1623 in fol pp. 758.

3. *Secunda parte* &c. ut ſupra. Opus poſthumum, editionem curante F. Antonio da Encarnaçaõ da meſmo ordem. Qui geſta Souſæ operi præmiſit, Oliſſipone 1662 in fol. pp. 548.

4. *Terceira parte* &c. Ibidem, Dominici Carneiro 1678 in fol. pp. 533.

5. *Vida da Sor Margarita do SS. Sacramento.* Laudatur a Cardoſo XI maii lit. g.

6. *Chronica do Rey D. Joaõ o terceiro de Portugal.* Hanc duobus libris ſcripſit, ad inſtantiam Philippi IV regis catholici ſic ab eo exigentis: verum in manus vice regis Portugalliæ ut typis ederetur tradita, deinceps non apparuit, præſertim cùm id circiter temporis Joanne IV acclamato Luſitaniæ rege, Hiſpanorum jugum excuſſerint Luſitani: quod tamen opus luce digniſſimum erat. SEC. XVII.

7. *Carmen ejus in laudem S. Dominici elegantiſſimum* laudatur a F. Antonio ab Incarnatione & eo teſte legitur ad parietes conventus Oliſſiponenſis ſcriptum.

8. *Præfatio in Jacobi Falconis poetæ Valentini opera Latina*, Valentiæ Aragonum edita typis Philip. Mey in 8. Laudatur ut elegans & docta ab Antonio in *Bibl. Hiſp.* Hanc verò ſcripſerat priuſquam ordini nomen daret.

Ejus præter Antonium in Bibl. Hiſp. meminerunt Malvenda in Annal. ord. Lopez P. IV & alii, ac præſertim Joannes Suarez de Brito in *Theat. Luſit. Liter.* MS.

F. RADULPHUS LE MAISTRE.

FRADULPHUS LE MAISTRE Gallus Neuſtrius Rotomagus veſtem Dominicanam induit adoleſcens VI maii MDLXIX, & XXVI octob. MDLXX profeſſus eſt in conventu Rotomagenſi, quem & poſtea rexit prior ab anno MDC ad MDCII, ſacræ theologiæ magiſter fuit in ordine laureatus, Eccleſiaſtes ſua ætate facundus, vir gravis & ob diſciplinæ ſtudium in congregatione ſua Gallicana commendatus, unde anno MDCXII in capitulo Nannetis habito tertius diffinivit. Vivebat etiamnum anno MDCXXXII auguſti XXX, quo cuidam inſtrumento in archivis dicti conventus ſervato ſubſcripſit. Antiquitatum non ſolum ſuæ domus, ſed & externarum illuſtrium familiarum fuit ſcrutator accuratus, Laudanturque ejus 1612.

1. *Original des troubles de ce tems, diſcourant brievement des princes plus illuſtres de la famille de Luxembourg, & de leurs alliances genealogiques, & principalement de Charles & Sebaſtien freres germains, princes de Martigues, & des guerres ou ils ſe ſont trouvez, tant dedans que dehors le roiaume: recueilli de pluſieurs livres, & particulierement des memoires de Huges Gaſſion chevalier, qui a ſervi les rois Charles IX & Henri III, tant en etat de maitre d'hotel, que de gentilhomme ſervant: par F. Raoul le Maiſtre de l'ordre des Freres Prêcheurs*, Nannetis 1591 in 4.

Hujus operis meminit Nicolaus *Vignier* in ſua *Hiſtoire Genealogique de la maiſon de Luxembourg*, edita Pariſiis 1617 in 8. Laudat etiam Jacobus *Le Long* in ſua Bibl. Hiſtor Franc, n. 15770.

2. *Le ſiege de Rouen decrit par le meſme*, Nannetis, 1595 in 4.

3. *Memoires de la maiſon des comtes de Clere.* Extabant in Bibl. Bigotiana inter codices MSS fol. num. 216, & etiam inter codices MSS D. *du Cheſne* tribus voluminibus in fol. nn. 3, 4, & 21, qui omnes jam ſunt in Regia: & præterea in eadem bibliotheca inter MS n. 9591 in fol.

4. *Oraiſon funebre ſur le trépas de haut puiſſant & illuſtre ſeigneur Jacques de Clére chevalier de l'ordre du Roi gentilhomme ordinaire de ſa chambre, baron de Clére* &c. Rotomagi, Romani de Beauvais 1619 in 4 pp. 37. Dicta fuit in eccleſia Caſtri *Clere* vernacule nuncupati. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. ANGELUS A SANCTO ANTONIO.

1633. F. Angelus a Sancto Antonio vel *Antonino*, ſic in religione, ſeu potius ubi primum Inſulas Philippinas ingreſſus eſt agnominatus, qui gentilitio *Coqui* dicebatur Etruſcus Florentinus, conventus Feſulani profeſſus, exactis in Hiſpania Salmanticæ ſtudiis, Indiarum Orientalium miſſioni, quo erat animarum Chriſto lucrandarum deſiderio accenſus, adjungi obtinuit. Primus ille fuit ex noſtris, non quidem qui vaſtiſſimum Sinarum regnum prædicandi evangelii cauſa penetrarit, ſed qui ſtationem in eo ſtabilem erexerit, ac firmarit anno MDCXXXI. Qua ratione miraculo haud abſimili in illud irrepſerit, ac deinceps ſe continuerit, ac ſedem fixerit, quæque præclara pro Chriſtiana religione pure inſtillanda propagandaque geſſit ac paſſus eſt, fuſiſſime refert noſter Didacus Aduarte *Hiſt. de la provinc. del ſan. Roſar.* lib. 2 pag. 258 & ſeq. & pag. 311 & ſeqq. Obiit anno MDCXXXIII cum magna ſanctitatis fama, ſuorumque proſelytorum ingenti deſiderio. Scripſit

Relationes plures de Chriſtiana religionis in Sinarum imperio ſtatu, quæ MS apud noſtros Manilæ ſervantur, quibus & ſe uſum F. Didacus Aduarte citatus fatetur. Ejus meminerunt Fontana in *Monim.* ad 1635, Apologiſta Dominicanorum Chinæ miſſionariorum cap. 8, & quotquot de illarum regionum miſſionibus ſcripſere.

F. DOMINICUS DE ERQUICIA.

1633. F. Dominicus de Erquicia Hiſpanus in Vardulis vernacule *Guipuſcoa* natus, Menlaſci ſeu Sebaſtiani fani ordini nomen dedit adoleſcens, virque evaſit magnarum partium, deſiderio fidei propagandæ ardens, in agendis ſolers, invicti in repentinis animi, Eccleſiaſtes facundus & apoſtolici plane pectoris. His ornatus doribus, cùm ad Philippinas inſulas tranſmiſiſſet, magnamque jam ſibi famam e ſacro pulpito conciliaſſet, adeo ut Manilæ primus in eo genere haberetur, in Japoniam cum tribus ſymmyſtis miſſus eſt anno MDCXXII, quo appulit die XIX junii ejus anni ad portum regni *Satzuma*, & inde cum duobus ſociis, tertio in navi mortuo, ad urbem regiam Nangazaqui die XIV octobris pervenit. Præclare ab eo geſta, ſed & graviora pro fide paſſa decem & amplius annorum ſpatio, quibus hanc Eccleſiam fovit, periculis omnis generis probatus, qui noſſe voluerit, adeat Hiſt. prov. Philipp. T. I lib. 2 cap. 24 & ſeqq. Strenuum tandem militem ſuum Chriſtus gloria martyrii coronavit, horrendo foſſæ ſupplicio, quod alibi deſcribimus; & in quo poſitus ſabbato, circa meridiem altero die ſcilicet Dominica ſequenti ſub veſperam expiravit. Hiſtoria relata dicit id accidiſſe anno MDCXXXIII die XVIII auguſti, ſed erratum videtur in die, nam cùm eſſet littera Dominicalis B, ejus menſis dies XVIII erat dies jovis: vel in anno MDCXXXIII notato pro MDCXXXV quo erat littera Domin. g, & 18 auguſti ſabbatum. Ætatis tum annorum XLVI fuiſſe dicitur. Scripſit quæ in hiſtoria citata locis laudatis referuntur

Relationes plures de ſtatu miſſionis Japonicæ.

Ejus meminit Fontana in Monum. ad 1633, ſed agnomen corrupte ſcribens *el Quicia.*

F. HENRICUS O RIAN.

1633. F. Henricus o Rian Hybernus Romæ verſabatur anno MDCXXXIII ſedente Urbano VIII, ſcripſitque ac edidit

Poëma encomiaſticon de adventu excellentiſſimi ducis Caroli de Crequi mareſcalli, ducis, & paris Franciæ, Chriſtianiſſimi regis ad SS. Patrem Urbanum VIII oratoris extraordinarii, Romæ, Ludovici Grignani 1633 in 4.

Carmen eſt heroicis verſibus 250 conſtans elegantiſſimum.

F. JACOBUS BEAUAIRE.

1633. F. Jacobus Beauaire Gallus cujus vero provinciæ ac domus alumnus, hactenus retegere in me non fuit, licèt Bellovacenſem conjiciam, ex Hiſpano Gallice vertit, & Renato *Leclerc* epiſcopo Glandatenſi nuncupavit

Sermons de toutes les feſtes & dimanches de Careme prêchez par le pere Dom Mendoça Salmeron de Cordoue religieux de l'ordre de S. Jerome de l'Eſcurial, & predicateur ordinaire de leurs majeſtez catholiques, Pariſiis, Ludovici Boulenger 1633 in 8.

F. JACOBUS PERRET.

1633. F. Jacobus Perret Gallus Arvernus, Claromonti in patria noſtrum profeſſus inſtitutum, vivebat ſeculo XVII, libellumque edidit hoc titulo:

L'Academie morale ou Poneropolis convertie, dans laquelle par beaux & divers argumens ſont efficacement diſputees pluſieurs belles & agreables queſtions, leſquelles couvrent ſouvent le tapis dans la converſation des hommes, Nannetis, Sebaſtiani de Heuqueville 1633 in 8 pagg. 404.

Opella exterum inſulſa, ortographiam Gallici idiomatis novam peneque ridiculam inducens, nullius purioris linguæ Gallicæ magiſtri academici auctoritate approbatam, cujus nec meminiſſemus, niſi grande aliquid nos omiſſiſſe quis putaret. Sed & auctorem mente elata & vaga in furorem & amentiam cecidiſſe accepi, corporeque non mente ſaniorem factum ab ordine & ab Eccleſia defeciſſe.

F. LAURENTIUS MORERA.

1633. F. Laurentius Morera Aragonus *Athanagia* aliter Minoriſſa, vulgo *Manreſa* ortus, ibidemque ordini aſcitus, prædicatoris generalis titulo gaudebat anno MDCXXIV, at & ulterius vixit & anno MDCXXXIII etiamnum florebat: virque fuit pius & eruditus, & qui doctrinam ſcholæ ſcientia ſanctorum condire mire noverat. Hæc ab eo prodierunt, & primo cum facultate R. P. F. Narciſſi Ribes Aragoniæ prioris provincialis:

Hiſtoria de la vida y milagros de los Beatos Fray Henrico Suſon dicho Amando, F. Ambroſio de Sena, y Fray Diego Salomon de la orden de Predicadores: recopilada de diverſos y graves autores por el padre Fray Lorenzo Morera de la miſma orden. Dirigida a la religioſa madre ſor Ynez Culla monja de nueſtro P. ſanto Domingo de la ciudad de Manreſa, a cuya peticion e inſtancia ſe ha compueſta. Ad calcem adjicitur, *Relacion verdadera y breve del excellente martirio, que onze religioſos de la ſagrada orden de Predicadores padecieron por Criſto nueſtro Señor en el imperio del Japon los años de 1618 y 1622, ſacada de la que el P. F. Melchor Mançano prior de Manila hazè por cartas de los miſmos martires por teſtigos oculares y por relaciones fide dignas con aprobacion del Señor arçobiſpo y ſu licencia*, Barcinone, Stephani Liberos 1624 in 8 pp. 312. Extat Pariſ. in Bib. Reg. H 2814.

Itinerario eſpiritual, Barcinone 1633 in 4. Conſiderationes ſunt aſceticæ ſpirituales ſuper pſalmum CXVIII. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Quænam alia ediderit, ac quouſque vitam produxerit, hîc addent gentiles ſymmyſtæ.

F. PETRUS GIRARDEL.

† 1633. F. Petrus Girardel Gallus Burgundus in exiguo Lingonienſis territorii & diœceſis pago vulgo *de Chamerot* dicto natus, patre carbonario, matre ejuſdem vilioris conditionis, ſed in infelici ſolo animam ſortitus bonam, & ingenium acre ac vividum, primam lucem vidit circa MDLXXV plus vel minus. Primis grammaticæ elementis ſub ſui pagi magiſtro ac parocho, vel etiam Lingonis apud noſtros initiatus Pariſios venit, locumque in gymnaſio quodam univerſitatis nactus, litteris humanioribus cum pietate ſimul ita ſe imbuit egregie, ut F. Joſephus *Bourguignon* Toloſas, noſtrique Toloſani conventus alumnus, poſt agones ſcholaſticos annis MDXCIV & XCV Pariſiis exantlatos, anno MDXCVI licentiatus & ad ſuos properans, ſecum Toloſam duxerit, qui novitios Toloſanos artem benedicendi Latine edoceret. His incumbebat diligentius, facultatem unâ habens philoſophiæ audiendæ, cùm ὁ μακαρίτης F. Sebaſtianus Michaelis vir religioſiſſimus, de quo ſupra ad 1618, prior Toloſanus electus, muneris poſſeſſionem iniit poſt paſcha MDXCIX tumque Girardellus mira prælati vitæ ſanctitate rectoque regimine captus, ad ordinem aſciri ab eo petiit & impetravit, profeſſuſque eſt octava ſeptemb. MDC. Theologiæ quibuſdam annis datis, nam & per tirocinium id illi permiſſum eſt, mox artium magiſter eſt datus, philoſophiæque lector XXIV octobris MDCII legitur in actis, in comitiis vero generalibus Romæ MDCVIII ad lecturam ſententiarum pro forma & gradu magiſterii promotus eſt pro anno MDCX in univerſitate Toloſana: ſcilicet quia jam antea cum laude abſque hac ſpe hoc officio functus erat, & actu fungebatur. Sed hæc tantum initia & ut ita dicam rudimenta, vir enim evaſit magnarum imo omnium partium: Summus theologus, quo nemo clarius D. Thomam interpretatus eſt: vitæ ſpiritualis magiſter ille unus inter mille, eo certius dirigens, quo altius experta docens: Eccleſiaſtes non minus diſertus quam acer, hæreſum debellator intrepidus, vitiorum etiam in majoribus ſervidus impugnator: ſuperior ad exemplum Samaritani formatus, vinum & oleum prudenter adhibens. Omitto munus inquiſitoris quod illi jam ab anno MDCVIII collatum Toloſæ, quodque ad mortem uſque egregie tutatus eſt, conventum Toloſanum rexit triennium a MDCXII, congregationem Occitanam tum adhuc in incunabulis tantundem a MDCXVII a magiſtro ordinis F. Seraphino Sieco inſtitutus, conventum SS. Annunciationis Pariſienſem a maio MDCXX ad triennium, Burdegalenſem a MDCXXIII, ex quo anno MDCXXVI iterum vicarius generalis auctoritate ejuſdem magiſtri ordinis inſtitutus, iſto mortuo Romam progreſſus eſt ad comitia ordinis anno MDCXXIX, in quibus auctoritate apoſtolica extra morem cum provincialibus diffinivit, ſeque magiſtro ordinis tum electo F. Nicolao Ridolphi viro ſagaciſſimo, hominumque hujuſmodi cupidiſſimo ita probavit, ut ab eo in ſocium ſolicitudinum & laborum aſcitus, ac Angliæ provincialis dictus, ab ejus latere deinceps diſcedere permiſſus non ſit. Eumdem Gallias inviſentem anno MDCXXI Pariſios uſque ſecutus, & Romam anno ſequenti revertentem comitatus eſt: ubi immatura morte ſed non imprævisa piiſſimè obdormivit non ſine opinione ſanctitatis VIII febr. MDCXXXIII, ætatis circiter LVII. Eximias ejus virtutes actaque præclara noſtris hagiographis enarranda relinquo, quorum aliqua vel in Anno Dominicano Gallico, vel apud Percinum noſtrum in *Hiſt. conv. Toloſ.* a p. 130 videat lector curioſus: hîc chronologiæ viri, cui potiſſimam ſuam in ſpiritualibus inſtitutionem debet conventus SS. Annunciationis Pariſienſis, inſiſtendum maxime duxi, quod eam paulo perturbatius referant auctores citati. Hæc ab eo prodierunt: Sæc. XVII.

1. *Reſponſe à l'avertiſſement donné par les paſteurs de l'Egliſe pretendue de Caſtres (en Languedoc) touchant ceux qui ſont ſolicitez à s'en retirer, & ſe rendre à la religion catholique*, ſuppreſſo nomine, Toloſæ, Raimundi Colomiers 1618 in 12 pagg. 167.

2. *Aſcetica orationis Dominicæ commentatiuncula.* Hanc quidam minus ſagaces operibus S. Tereſiæ præpoſtere inſeruerunt vel ſtylo ipſo reclamante, uti notarunt & animadverterunt poſtmodum oculatiores ejuſdem S. Virginis opera recenſentes & adornantes: de quo legendus F. Franciſcus a S. Maria Carmelita excalceatus T. II lib. 6 c. 8 n. 5 *Hiſtor. reformat. S. Tereſiæ*, ubi fatetur ingenue haſce meditationes non eſſe ſanctæ opus. Petri autem noſtri eſſe ſe teſtem ocularem noſter Joannes Dominicus *Rey* inquiſitor Toloſanus ejus conſodalis & ſeptemdecim annorum juvenis profeſſus, cùm ille prioris munus iniit Toloſæ anno MDCXII, aſſeruit noſtro Stephano Thomæ *Soeges*, qui & ita refert in *anno Dominic. Gall.* Prodierunt illæ meditationes inventæ ut dicitur inter fragmenta operum S. Tereſiæ apud D. Iſabellam de Avellaneda Dionyſii de Cardenas conſilii ordinum præſidis uxorem, *Latine* Coloniæ Agrippæ 1626 in 4 T. I ad calcem. *Gallice* reddidit inter opera ejuſdem ſanctæ Arnaldus Dandilly, Pariſiis, Petri le Petit 1670 in fol. & in 4, ſcilicet exemplum auctoris nuſquam ab eo editum cùm ſibi plures exſcripſiſſent, quoddam exemplar in manus Hiſpani inciderit, qui ſua reddiderit lingua.

3. *Meditations & exercices pour la preparation aux grandes ſolemnitez & pour les octaves de la plupart des feſtes de l'annee.* Non quidem typis expreſſæ, ſed MS in utraque provincia Toloſana & ſancti Ludovici ex antiqua Occitaniæ congregatione nata in uſu in univerſis conventibus, æque doctiſſimæ ſimul, & ardente pietate conditæ.

4. *Trattato dell' orazione mentale*, ut & plures *aſcetica epiſtolæ encyclicæ* ad provincias a magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphi miſſæ ex Petri calamo fluxiſſe vulgo apud nos ferebantur.

5. *La vie du R. P. F. Reginald Chavanac*, quæ in hujus libello de Roſario habetur, a Petro noſtro ſcripta aſſeritur.

6. *Grande opus ſuper univerſam Summam S. Thomæ* delinearat, ſibique propoſuerat edendum, quod nimiæ officiorum occupationes abruperunt. Quædam adhuc edidiſſe typis dicunt præſertim adverſus miniſtrum Caſtrenſem, quicum manus conſeruerat, & quem voce confutarat, ſed cùm ad manus meas non pervenerint, de illis ſileo, addent vero Toloſani noſtri penes quos ſunt.

F. THOMAS GUTIERREZ.

F. Thomas Gutierrez Hiſpanus Oriolæ in regno Valentino natus, ibidemque ordinem profeſſus, ſtudiis de more abſolutis, ſtudio fidei propagandæ ardens occidentales Indias petiit, & ad provinciam *de Oaxaca* miſſus, lingua Miſteca brevi comparata Indis informandis ſe totum dedit: Verùm cùm in ea regione jam regnaret chriſtiana religio, incitabatur ſpiritus ejus in ipſo, qui majores pro Chriſto labores ſubire avebat. Commodum Mexico tranſibat F. Michael *Benavidez* epiſcopus Novæ Segoviæ ſecum ducens miſſionariorum noſtrorum ſupplementum ad inſulas Philippinas; quod reſciens Thomas etſi LX leucis diſſitus, Me- 1617.

Sæc. XVII xicum cum ſuperiorum permiſſu mox ſe tranſtulit, & ab epiſcopo ut ſuis adjungeretur operariis facile obtinuit. Vix Manilam appulerat, cùm provinciam *Pangaſinan* excolendam in ſortem accepit, cujus linguam ita brevi ac feliciter didicit, ut non ſecus ac maternam loqueretur. Incredibile dictu quot in ea regione & adjacentibus, ubi nondum prædicatum erat evangelium labores exantlarit, quot homines ſilveſtres manſuefecerit, quot ad ovile Chriſti adduxerit, ac ſacris undis regenerarit. De quo legendus F. Dominicus Gonçales *Hiſt. prov. Philip.* lib. 2 cap. 42 & 43, ubi præclare ab eo geſta fuſius narrat, qui & addit in provincia *Ituy*, in qua apud gentem ferociſſimam primus fidem plantaverat, diem ſuum ſanctiſſime obiiſſe XXX martii MDCXXXIII, ætatis circiter LXXIII, miſſionis in Philippinis XXXV. Scripſit lingua Pangaſinenſi

Libros de devocion, ſermones, y tratados, quos vivens inter ſodales & in eadem provincia comminiſtros ſucceſſores diſtribuit, & plures alios moriens reliquit.

F. ADRIANUS A CRUCE.

* 1634. F. Adrianus a Cruce vernacule *de la Croix* Arteſius Paulſani natus, Atrebati vero ordinem amplexus, ſtudiis Lovanii expletis concionibus ad populum habendis ad mortem uſque ſedulus incubuit, Eccleſiaſtes diſertus & facundus. Obiit Atrebati anno MDCXXXIV, die XXI januarii. Prælo prodiit eodem anno quo ſcripta & dicta ab eo fuerat

Oratio panegyrica in laudem S. Thomæ de Aquino, Atrebati 1614 in 4.

Sic refert Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. MS, quam hîc excipio.

F. FRANCISCUS DA PIEDADE MACIEL.

1634. F. Franciscus da Piedade Maciel Luſitanus, Oliſſiponenſis patria, conventus vero regii, collegiique S. Thomæ de Aquino Goenſis congregationis Indiæ orientalis profeſſus ac filius, ſub generali ordinis magiſtro F. Nicolao Ridolphi claruit, ac *immenſum opus* ſuſcepit edendum, *quod*, inquit ipſe in proœmio, *Si adimplendum ſit, vix intra etatem avi mei materni Petri Corſi Corſica nati, qui centum & quindecim annis vixerat, adimplendum.* Titulus eſt:

Expoſitiones ſelecta SS. Patrum, doctorumque claſſicorum in totum hiſtorialem utriuſque ſacra pagina textum collecta, ac conceptibus prædicabilibus applicata de mandato ac zelo R. P. F. Nicolai Rodulphi S. T. P. ac totius ordinis Prædicatorum magiſtri &c. Interponuntur etiam expoſitiones ſententiarum, quæ inveniuntur in capitibus parabolicis Job, pſalmis, libris Salomonis, prophetis, epiſtolis apoſtolorum, apocalypſi, in quibus eſt aliquod verbum ejuſdem hiſtorialis textus. Opus F. Nic. Ridolphi citato nuncupatum. *Tomus primus complectens opera ſex dierum, diviſus in tres partes. I Pars continet opera unius diei, ac tria millia ſelectarum expoſitionum cum duobus indicibus locupletiſſimis, eaque ſubdiviſa in tres partes.* Hæc ſola typis prodiit quantum ſcio, Neapoli, Secundini Roncaglioli 1636 in fol. pagg. numeris omnibus ſimul junctis 518, abſque indicibus. Extat Pariſiis in Bib. Mazarinæa, & apud noſtros novitiatus generalis in ſuburbio S. Germani a Pratis, & Romæ in Caſanatenſi. Hujus auctoris meminit Antonius in *Bibl. Hiſpana.*

F. HIPPOLYTUS MARIA LANCIUS.

* 1634. F. Hippolytus Maria Lancius Aquanigra ditionis ducis Mantuæ in diœceſi Brixienſi oppidulo ortus, Brixiæque ad ordinem aſcitus, poſt lectam apud ſuos variis in locis, Bononiæque tandem theologiam, Cremonenſis tum & Mediolanenſis fidei cenſor inſtitutus, commiſſarius demum generalis Romæ a Paulo V anno MDCXXI datus, munus hoc æquali prudentia & fortitudine annis XII geſſit, recuſatis etiam oblatis ſibi pluries ab Urbano VIII infulis; abdicavit tandem anno MDCXXXII ſeſeque in conventum S. Sabinæ recipiens, ibidem ultimum diem vidit anno MDCXXXIV, ætatis LXIII. De quo legendus Fontana in Theatro, ubi & refert epitaphium eidem a Turſiis ducibus, quibus in primis carus erat, erectum, hæc omnia pluraque in ejus laudem exhibens. Hæc ei a Rovetta ad 1621 aſcribuntur opera:

Praxis brevis pro inquiſitoribus procedendi in cauſis fidei.

Summa brevis caſuum per ſe ad ſanctum officium ſpectantium.

Quæ an edita an MS., ac ubi ſerventur pro more ſilet, accuratiora forſan dabunt aliquando gentiles ſui ac ſymmyſtæ.

F. JORDANUS ANSALONIUS.

* 1618. F. Jordanus Ansalonius vulgo *de Sancto Stephano* a patria oppido in inſula Siciliæ diœceſis Agrigentinæ nuncupatus, & in profeſſione, quam emiſit adoleſcens litteris Latinis & Græcis eximie inſtructus, pietate una & zelo fidei propagandæ jam incaleſcente omnibus amabilis, in Hiſpaniam ſtudiorum cauſa cum venia ſuperiorum tranſfretavit; quibus in Salmanticenſi conventu emenſis novo miſſionariorum noſtrorum ad Philippinas ſupplemento vigeſimum ſe adjungi obtinuit anno MDCXXV. Manilam appulſus, ut mos eſt recens advenientes durioribus muniis exercere, mox ad Sinenſium valetudinarium deſtinatus eſt, & ut eorum corporis & animæ ſaluti inſerviret, & ut linguam addiſceret, quod utrumque præſtitit egregie, lingua illa etſi difficillima brevi familiari ſibi reddita, nulloque caritatis officio adverſus gentem ingratiſſimam non amantiſſime exhibito. Etſi autem totus e ſuperiorum nutu pendens, infixum jamdiu cordi deſiderium prudens occultaret, evenit tandem Deo ſic volente, ut quod veſtem noſtram induens votum conceperat Japoniam aggrediendi, ei etiam juberetur anno MDCXXXII. Nec mora. Eo ſe quam ocyſſime transfert cum ſocio F. Thoma a S. Hyacintho ſibi dato. Quæ in eo regno pro religione præclare geſſit, quantam rerum omnium penuriam pro Chriſto paſſus ſit, provincias luſtrando, in quibus chriſtiani jam octennium miniſtrum evangelii non viderant, inſtituti noſtri non eſt fuſius proſequi. Breviter dico tandem a miniſtris regiis detectum & in carcerem teterrimum conjectum, poſt diriſſima crudelitatis ingenioſioris tormenta fortiter perlata, ſexagintanovem chriſtianorum una die pro fide capite plexorum, ipſum & ſocium veluti coriphæos & ideo gravius puniros pedibus in altum fune ſuſpenſis imo capite ac medio corpore intra foveam tabulis latera ſtrictiſſime cingentibus deſuper contectam occluſo, quod ſupplicii genus acerbiſſimum eſt, ſeptimo poſt die pium Chriſto reddidiſſe ſpiritum XVIII novemb. MDCXXXIV. De quo legendi Fontana in *Monum.* Petrus Anſalonus *De ſua familia* pag. 106 citatus ab Antonino *Mongitore* in ſua *Bibl. Sicula*, ac potiſſimum noſter Aduarte *Hiſtor. de Filippinas* T. I lib. 2 cap.

50 & 51, quo teſte ſcripſit Jordanus noſter his titulis:

1. *Vita Sanctorum ordinis Prædicatorum ex Hiſpano Ferdinandi Caſtillii oratione Latina pura & eleganti reddita.* Quod opus Mexici confecit, interim dum ad Philippinas tranſeundi tempus expectaret. Servabat, inquit Aduarte, unus ex noſtris cum eo navigantibus, haberi vero jam Hiſpali cum magna noſtrorum veneratione teſtatur Mongitorius citatus.

2. *De idolis, ſectis & ſuperſtitionibus Sinenſium ab origine cum horum omnium confutatione.* Opus utiliſſimum futurum, ſi complere permiſiſſent valetudinarii Sinenſis, cui inſerviebat, officia.

F. NICOLAUS JANSSENBOY.

† 1634. F. Nicolaus Janssenboy Latine *Janſenius* Belga Zelandus, Ziricſeæ natus, e quatuor hujus nominis germanis fratribus ordinem profeſſis ortu ſecundus jam nobis eſt laudandus. Hic Antwerpiæ veſtem Dominicanam induit, cùmque litteris humanioribus optime eſſet exultus, Græce etiam peritus, poſt emenſum ſacrarum diſciplinarum ſtadium, juventuti erudiendæ in gymnaſio noſtro Lyrano quibuſdam annis applicitus eſt, ibidem poſtea rector datus, ſed & theologiam docuit Lovanii, licentiatique gradum obtinuit. Exinde animarum zelo ardens, a Jo. Franciſco e comitibus Guidiis a Balneo nuncio apoſtolico miſſus cum F. Jacobo *de Brower* ſymmyſta Daniam petiit, Lutheranos in ea regione an poſſet aliquos ſaltem in ſinum Eccleſiæ reducere tentaturus: unde Romam profectus, ſummo pontifici ſacræque de propaganda congregationi quem jam fructum feciſſet, quæ ſpes eſſet uberioris aperuit. Itaque illud in regnum reverti jubetur cum germanis ſuis duobus altero F. Dominico ejuſdem ordinis, Quirino altero preſbytero libero, ſed non minus fidei augendæ ſtudioſo: quem cum perveniſſet anno MDCXXVII circiter, Frederico Norvegiæ principi ita acceptus fuit, ut liberum ab eo obtinuerit catholicæ religionis exercitium Fredericoſtadii, nova quam ille ſui nominis condiderat civitate, novamque ex advenis Holſatiæ Daniæque eo concurrentibus Eccleſiam inſtituerit, quam & auctoritate apoſtolica rexit, & ad omnem pietatem formavit, adeo ut meſſi tam copioſæ, quæque in dies augebatur, acciendi illi fuerint plures ex ordine operarii. His incumbebat vir apoſtolici plane pectoris, cùm anno MDCXXXIV novemb. XXI maximo omnium luctu huic luci ereptus eſt. Ejus cum laude meminit epiſcoporum Sleſwicenſium annalium ſcriptor Joannes Adolphus Cyprius, eumque vocat *Virum reverendum, doctiſſimum ac celeberrimum, cujus frater*, inquit, *Quirinus Janſſenius vir prudentiſſimus commiſſarius in Dania regno conſtitutus eſt, tertius autem frater vir reverendus pius ac devotus Dominicus Janſſenius Eccleſiæ catholicæ, quæ colligitur Hamburgi, ædificandæ ac propagandæ non minori zelo diligentia ac vigilantia operam dat & inſervit.* Hæc vero Nicolai opera:

1. *Panegyricus D. Thomæ Aquinati Doctori Angelico dictus Bruxellis in templo Prædicatorum 7 martii* 1621 editus Lovanii, Philippi Dormallii 1621 in 8 pp. 64.

2. *Vita S. P. Dominici fundatoris ordinis Prædicatorum ex variis auctoribus collecta cum additionibus, notis, & ad eam variis obſervationibus*, Antwerpiæ, Henrici Aërtſſii 1622 in 8 pp. 297.

3. *Animadverſiones & ſcholia in apologiam nuper editam de vita & morte Joannis Duns Scoti adverſus R. P. F. Abrahamum Bzovium ordinis Prædicatorum S. T. M. & Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptorem.* Quem libellum F. Vincentius Juſtinianus in conventu Colonienſi Prædicatorum S. T. P in lucem emiſit, & Petro Franciſco Montorio epiſcopo Neocaſtrenſi, & ad tractum Rheni cum poteſtate legati de latere nuncio dicavit & typis edidit Coloniæ, Antonii Boetzeri 1622 in 8. Auctor vero Janſſenius eam dicationem iterata editione ratam habuit ad calcem T. XV Annal. Eccleſ. Bzovii Colon. Agrip. in fol. typis iiſdem pp. 20. Princ. *Quidam cujus nomini parcitum volo &c.* Auctor ille apologiæ, adverſus quam ſcripſit noſter Janſſenius, fuit F. Hugo Cavelli Hybernus ordinis Min. archiepiſcopus poſtea Armachanus 22 ſept. 1626, priuſquam ad Eccleſiam ſuam acceſſiſſet mortuus. Sæc. XVII.

4. *Apologeticus pro his ſuis animadverſionibus*, quas impugnaverat idem Hugo Cavelli, libello ſub nomine Hugonis Magneſii ſui diſcipuli edito 1623 Pariſiis apud Sonnium. Apologeticus autem ille prælo paratus MS ſervatur apud noſtros Antverpienſes.

5. *Defenſio fidei catholicæ & apoſtolicæ Romanæ oppoſita admonitioni neceſſariæ Johannis Mulleri Lutherani prædicantis Hamburgenſis*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1631 in 8 pp. 520. Hanc in gratiam germani ſui F. Dominici ſcripſit. Cùm autem eam impugnaſſet Mullerus, Replicam pro hac *Defenſione* ſcripſerat alter ejus germanus F. Cornelius, ſed cum ipſo ſubmerſa eſt.

6. *Beneficia Fratribus Prædicatoribus a Diva Virgine collata*, Antwerpiæ, apud eumdem 1632 in 12.

7. *Inſtructio ſacerdotum F. Antonii de Molina Carthuſiani ex Hiſpano Latine a noſtro Janſſenio reddita & excuſa*, Antwerpiæ, Hæred. Martini Nutii 1618 & 1626: ac tertio ibidem Henrici Aërtſſens 1644 in 8.

Hactenus recenſita opera typis edita extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Summam caſuum F. Petri de Ledeſma ord. Prædicat. cathedratici Salmanticenſis ex Hiſpano Latine etiam reddidiſſe exiſtimant Franciſcus Swertius in *Athen. Belg.* & Valerius Andreas in *Bib. Belg.* ſed Ghilbertus de la Haye in *Bib. Belgo-Dom.* MS verſionem hanc non Nicolai Janſſenii, ſed F. Raymundi de Ladeſou de quo poſtea ad 1638 fœtum eſſe aſſerit, quem & hic in pleriſque excipimus.

F. PAULUS RYSTIUS.

† 1634. F. Paulus Rystius Belga, Antverpienſis origine, vel ſaltem profeſſione, Lovanium ſtudiorum cauſa miſſus, dum theologiæ ſtrenue incumbit, linguæ unâ Hebraicæ cognitionem aſſequitur non vulgarem, Valerio Andrea Deſſelio ejus tum in ea academia linguæ profeſſore publico uſus magiſtro ac præceptore: quam & poſtea Paulus ipſe noſter una cum theologia publice docuit Antverpiæ. Miſſionarius exinde apud Batavos apoſtolicus deſtinatus, bonam Trajecti ad Rhenum ſeu Vahalim frugem fecit, multa etiam ab hæreticis paſſus eſt pro religione, cum contumelia vique raptus ab altari, vinctuſque per urbem & plateas publice ductus & conjectus in carcerem XXII jan. MDCXXIV quæ ſumma conſtantia ſuſtinuit. Lytro tamen multo redemtus, Roterodamum poſtmodum ſe contulit, ubi pro tuenda fide catholica non minus ardenter laboravit, ibidemque apoſtolico munere fungens, vigente adhuc ætate mortuus eſt XXVIII jun. MDCXXXIV. Ejus cum laude meminit Valerius Andreas citatus in ſua *Bibl. Belg.* & F. Ghilbertus *de la Haye* in ſua *Belgo-Domin.* MS, quos hîc excipimus. Hæc ejus opera:

1. *Monomachia ſerpentis & hominis. Libri tres*, Antverpiæ, Guillelmi a Tongris 1619 in 8, licèt

Sec. XVII. 1519 errore typorum irrepserit, pp. 201. Extat Parisiis in Regia B 1743, 4.

2. *Oratio de puero Jesu.* Princ. *Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris meæ?* Adjecta est ad calcem præcedentis.

3. *Arca Noe multiplex. Opus insigne theologis ac concionatoribus Hebræarum litterarum studiosis utilissimum*, MS inquit Ghilbertus citatus, quod morte præventus prælo subjicere non potuit. Forte apud suos Antverpienses servatum.

F. THOMAS RAMON.

† 1634. F. Thomas Ramon Aragonus, Celtiber, Erganice vernacule *Alcañiz* natus, ordini nomen dedit in patria, ubi & prior præerat anno MDCXIX, quo munere aliâs etiam functus est. Ecclesiastes sua ætate claruit & facundia & dicendi gratia commendatus, ideoque titulo prædicatoris generalis ornatus, quo jam gaudebat anno MDCXXIV, eodem prædicationis titulo ad gradum præsentaturæ, ut loquuntur, in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX promotus, unâ tamen cujusdam regni Aragoniæ universitatis extra ordinem sacræ theologiæ doctor laureatus. Ubinam autem obierit & quando me latet, addentque hic sodales. Meminit Antonius *Bibl. Hisp.* hæcque ejus edita sunt opera mihi cognita:

1. *De primatu S. Petri apostoli & summorum pontificum Romanorum ejus successorum fasciculus aureus, in tres libros divisus, in quibus ex plurimis locis utriusque testamenti, sacrorum conciliorum decretis, & antiquis Patribus, catholicaque Ecclesiæ doctoribus, summa apostolicæ Romanæque sedis auctoritas & potestas demonstratur*, Tolosæ, Raym. Colomerii 1617 in 4 pp. 220. F. Ludovico de Aliaga O. Prædi. Philippi III confessario dicat auctor e Tolosa 7 dec. 1616. Extat Parisiis in Regia E 1715.

2. *Flores nuevas cogidas del vergel de las divinas y humanas letras, y de los santos Padres sobre los evangelios comunes de los santos*, Barcinone, Gabrielis Graells in 4. T. I 1611 pp. 805 : T. II 1612 pp. 736.

3. *Puntos escripturales de las divinas letras y santos Padres, cogidos para el dia de la santissima Trinidad, del santissimo sacramento, y veynte y quatro Domingos que ay hasta el adviento*, in 4. T. I ibidem 1618 pp. 798 : T. II Barcinone, Sebastiani de Cormellas 1618 pp. 695.

4. *Conceptos extravagantes y peregrinos sacados &c. para muchas y varias occasiones que por discorso del año se ofrecen predicar*, Ibid. Graells 1619 in 4 pp. 837.

5. *Nuevas y divinas Indias de las altissimas virtudes de Maria, y doze soberanissimos privilegios suyos, figurados en las doze estrellas de su imperial corona*, Cæsaraugustæ, sumtibus Petri Ferriz 1624 in 4. pp. 752. Opera hactenus laudata extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

6. *Del santissimo nombre de IHS.*

7. *Devocionario del santissimo sacramento.*

8. *Cadena de oro hecha de cinco esclavones y por dialogo para confirmar el christiano en la santa fee catholica, y reduzir a ella el que no lo fuere: con una breve declaracion del ps.* Miserere &c. *y un regimiento importante por el reducido a la fee o corocido de sus culpas, y para la oracion mentale*, Barcinone, Graels 1610 : & iterum 1612 in 8 pp. 276.

9. *Nueva pramatica de reformacion contra los abusos de los afeytes, calçado, quedejas, guardainfantes, lenguaje critico, moños, trajes, y exceso en el uso del Tabaco*, Cæsaraugustæ 1635 in 8. Omisit Antonius. Extat Parisiis in Regia R 3018.

F. THOMAS DE SANCTO-HYACINTHO.

F. Thomas de Sancto-Hyacintho Firando urbe cujusdam Japoniæ regni principe ex indigenis parentibus christianis tamen natus anno MDXC, pieque a puero educatus, imo & Latinis litteris haud mediocriter informatus, quo fidei studio adolescens ardebat, neophytis suæ nationis in doctrina christiana edocendis operam dabat, & pluribus annis Patrum Societatis catechistam egit. Orta autem circa MDCXX gravissima persecutione ad insulas Philippinas transfretavit, & Manilam appulsus philosophiam & theologiam in gymnasio, quod habemus ibi publicum audivit. Jam ex quo huc accesserat, ordini aggregari postulaverat, nostrorum in Japoniam missionariorum, quorum consuetudine familiariter usus fuerat aliâs, exemplis & sanctis moribus excitatus, votis ejus instantibus & sat probatis annuerunt tandem Patres, habituque induerunt XVI aug. MDCXXV & agnomen sancti Hyacinthi, cujus festum eo die celebrabant indiderunt : exindeque ille ut operarius excolendæ Japoniæ vineæ habilis & aptus evaderet, totum se dedit, nec frustra. Nam anno MDCXXX in illud imperium a superioribus trajicere jussus est, sæviente plusquam aliâs unquam persecutione, ac lætus obedivit. *Nangazaqui* brevi pervenit, columnas religionis confirmavit, debiles in fide roboravit, transfugas plurimos ad ovile Christi reduxit, uno verbo spatio quatuor annorum die ac nocte requiem non habuit, indefatigabilis discurrens per domos, per universam regionem verbum Dei & sacramenta occulte administrans, in omni tribulatione, in fame & siti, foris pugnæ intus timores, dum insidiis infidelium continuo impeteretur. Horum tandem in manus incidit quarta aug. MDCXXXIV cum socio F. Jordano de S. Stephano ejusdem ordinis, qui ab anno MDCXXXIII tantum Japoniam intraverat. Ambo unâ gentis ad crudelitatem ingeniosæ tormenta præter carceres passi sunt exquisitiora, aquæ per vim ad summum gutturem iteratis vicibus epotæ, & toties tabulis in ventrem appositis per tortores pedibus supra concultantes expressæ, aculeorum ignitorum inter carnem & ungulas ad medios digitos infixorum, rudis cannæ per verendorum foramen in viscera in omnium oculis trans adactæ, pedum denique ad patibulum in aere suspensorum capite cum medio corpore intra foveam arcte concluso, quod supplicii genus habetur acerbissimum, in quo tamen septem circiter diebus omnino jejuni vixerunt, & pretiosas animas fidei martyres Christo reddiderunt mense novemb. MDCXXXIV. Scripsit Thomas

Epistolas aliquas relationem suæ missionis continentes : quarum excerpta quædam referuntur *Hist. Philippin.* T. I lib. 2 c. 49, ubi ut & c. 51 gesta ejus habentur hic a nobis excepta.

F. VINCENTIUS HENSBERG.

† 1634. F. Vincentius Hensberg Belga Geldenaci vulgo *Jodoigne* ad fines Brabantiæ natus, Antwerpiæ ordinem professus est, prædicatorisque generalis titulo insignitus, apud suos Antwerpienses obiit anno MDCXXXIV die IV julii. Vir pius & studiosus quædam scripsit Latine, quædam Belgice:

1. *Rosarium gloriosissimæ Deiparæ Virginis Mariæ per choros distinctum, ac 150 articulis vitæ Christi, variisque hymnis, antiphonis, & orationibus perpulcre exornatum*, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1619 in 12 Latine. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

2. *Regia cella vinaria, seu tractatus, quo introducitur*

traducitur ſponſa Chriſti in cellam vinariam coleſtis regis &c. Antwerpiæ, Cornelii Verſchueren 1621 in 12 Belgice.

3. *Virgularium Marianum ſeptemplici roſario variis exercitiis, exemplis, ut plantationibus peramœnum*, Ibidem, Gaſparis Belleri 1615 in 12 pp. 527, & iterum Ibidem, Henrici Aertſii 1626 in 8 Latine. Exiat apud noſtros laudatos, & in Regia D 3034.

4. *Apotheca ſpiritualium pharmacorum roſarii efficacitatem ac fructus complectens*, Ibidem, Aertſii 1632 in 8 Belgice pp. 127.

5. *Roſetum ſpirituale*, Ibidem 1632 in 8 pp. 499.

6. *Lectus floridus ſponſi, ſeu de paſſione Domini ſpirituale dormitorium quadraginta ſex cellularum*, Belgice, Ibidem 1627 in 8 pp. 190.

F. ANDREAS HANNOC.

* 1635. F. Andreas Hannoc Leodienſis conventus alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, ſacellanus aulicus baronis *de Lamboy* ſcripſit hoc titulo:

Salomon Chriſtianopolitanus, ſeu Apophtegmata moralia, Coburgi 1635.

Sic habet Ghilbertus de la Haye in *Bibl. Belgo-Dominic.* MS, ubi tamen opus in ſuas manus non veniſſe fatetur.

F. ANDREAS DE LUNA.

1635. F. Andreas de Luna Hiſpanus Bæticus anno MDCXXXV in ſtudio generali S. Pauli Hiſpali regens agebat, cujus

Diſtata in primam ſecundæ Summæ S. Thomæ de bonitate & malitia actuum humanorum a F. Joanne Baptiſta Verjuis excepta, Antwerpiæ MS apud noſtros ſervabantur anno 1670. Alia plura apud ſuos haberi veriſimillimum.

F. CHERUBINUS BUZOMUS.

* 1635. F. Cherubinus Buzomus Ligur Januenſis patria & profeſſione laudatur a Soprano, quem excipit Oldoinus in Athen. Liguſt. ceu qui ſcripſerit ac ediderit lingua vulgari Italica

Actionem cum titulo *Adela Etruſco carmine*, Bononiæ 1635.

Opera Davidis Planiſcampii e Gallico Italice reddidit.

F. DIDACUS ALVAREZ.

† 1635. F. Didacus Alvarez Hiſpanus Methimnam *de Rivoſicco* dictam Caſtellæ veteris diœceſiſque Palentinæ civitatem ducatuſque titulo claram ortu ſuo nobilitavit, medio circiter Chriſti ſeculo XVI decurrente natus, parentibuſque puro nec ignobili loco ſanguineque oriundis. Duos habuit ſibi germanos fratres ejuſdem cum ipſo profeſſos ordinis ac conventus ejuſdem S. Petri Martyris Metymnenſis alumnos, Damianum ſcilicet natu majorem & eo prius votis religionis aſtrictum de quo ſuperius ad 1621 egimus, alterum ſe juniorem theologiæ præſentatum & concionatorem celebrem. Didacus amborum medius inſtitutum noſtrum amplexatus adhuc adoleſcens, theologus evaſit ætate ſua clariſſimus, magiſterioque donatus triginta & amplius annos ſacram doctrinam legit in ſtudiis generalibus Burgenſi, Trianenſi, Placentino, Taurenſi, Pinciano, Gregoriano & Romano ad Minervam, in quo ultimo decem annis regentem primarium egit cum ingenti omnium ordinum plauſu, innumeroque auditorum concurſu ac fructu. In urbem autem veniendi hæc ei fuit occaſio. Novum ſcilicet ſuum de libertatis humanæ cum divina gratia conciliatione ſub titulo *Concordiæ* adinventum non prius edidit Ludovicus Molina S. J. cùm graviſſimæ ex eo opere in Academiis Hiſpanis exortæ ſunt tempeſtates, noſtris quibus ex inſtituto ſemper cordi fuit doctrinas peregrinas & vocum profanas novitates impugnare, concordiam illam Molinianam ejuſmodi ſibi viſam a ſcholis excludi, imo & a ſacro Hiſpanæ inquiſitionis tribunali damnari pro virili ſatagentibus, Patribus Societatis contra communi conſilio illam defendentibus. Cum itaque litem hanc ſummus pontifex Clemens VIII ad ſuum ſolium evocaſſet, a provincia noſtra Hiſpana ſelecti ſunt Didacus Alvarez & Thomas de Lemos Romamque delegati, qui pro gratia per ſe efficaci juxta inconcuſſa SS. Auguſtini & Thomæ ſenſa ſtarent ac decertarent. Urbem primum ingreſſus eſt Didacus VII nov. MDXCVI, quantum autem vir acris judicii, memoriæ tenacis, in ſanctorum patrum Auguſtini præſertim doctorum aquilæ lectione aſſiduus, D. Thomæ doctrinæ mirum in modum affectus in eaque verſatiſſimus, in ſolemnibus illis noſtros inter & ſocietatis Jeſu profeſſores integro prope ſexennio toto ſpectante orbe ſumma contentione ſub Clemente VIII & Paulo V agitatis diſputationibus claruerit meum non eſt hîc enarrare: de quo legi poteſt Hiſtoria congregationum de auxiliis divinæ gratiæ ſub SS. pontificibus prædictis edita Lovanii apud Ægidium Denique 1700 fol. quibus addas in ejuſdem hiſtoriæ defenſionem libellos editos hoc titulo *l'hiſtoire des congregations de auxiliis juſtifiée contre l'auteur des queſtions importantes &c.* & *Le correcteur corrigé ſuite de la juſtification &c.* Tanto porro his pontificibus in pretio fuit ob præclaras animi dotes Alvareſius, ut eum peracta ſolutaque hac celebri diſputatione ad archiepiſcopatum Tranenſem in Apulia Japigia ſeu Terra Barii, cui adjunctus Salpenſis epiſcopatus, libens evexerit Paulus V anno MDCVI die XIX martii, quam ſedem ad obitum uſque annos pene XXX rexit præſul pietate ac vigilantia inter primos numerandus, deceſſitque laboribus, ſtudiis, & ſenio fractus, capularis ſenex, gregi & cunctis ſummum ſui relinquens deſiderium anno MDCXXXV. Ejus cum laude meminere Fernandez, Ughellus Ital. Sac. T. VII, Fontana in *Theatro* & in *Monum.* Nicol. Antonius in *Bibl. Hiſp.* ubi ait *opera* eum *theologica* priuſquam ad inſulas evehereturſ *foras emiſſa* inſulis ipſis *adhuc magis conſpicuum reddidiſſe & uſque hodie reddere orbi.* Hæc autem ſunt præter alia hactenus inedita poſteritati ab eo relicta ingenii ſui monimenta:

1. *Commentaria in Iſaiam prophetam juxta ſenſum litteralem & moralem cum annotationibus SS. Patrum, & aliquibus animadverſionibus in gratiam prædicatorum in unum collectis*, Romæ 1599 in 4: Ed. altera, Ibidem, Gulielmi Facciotti 1615 in 4 T. I pagg. 599: T. II pp. 815. Ed. tertia Lugduni in fol.

2. *De auxiliis divinæ gratiæ & humani arbitrii viribus & libertate, ac legitima ejus cum efficacia eorumdem auxiliorum concordia libri XII*, Romæ, Stephani Paulini 1610 in fol. pp. 816: Ed. Altera Lugduni 1620 in fol. Ed. III laudatur ab Antonio cit. Duaci 1635 in 8.

Anno 1606 *Relationem brevem* ediderat Actorum in collegio Ambroſiano S. J. Pinciano, dum Theſes Molinianæ in eo propugnarentur præſide Antonio de Padilla S. J. ſeque inter diſputantes unum recenſet.

3. *Reſponſionum ad objectiones adverſus concordiam liberi arbitrii cum divina præſcientia, providentia, & prædeſtinatione, atque cum efficacia prævenientis gratiæ, prout a S. Thoma & Thomiſtis defenditur & explicatur Libri IV*, Trani, Lauren-

Sæc. XVII. di Valerii 1622 in 4 pp. 519 : Lugduni 1622 in 8.

4. *De origine Pelagianæ hæresis, & ejus progressu, & damnatione per plures summos pontifices & concilia facta Historia ex annalibus cardinalis Baronii & aliis probatis auctoribus collecta*, Trani, Laurentii Valerii 1629 in 4 pp. 276. Approbant FF. Nicolaus Riccardi tum gymnasii Minervæi regens, & Dionysius de Licio S. T. M. Trani.

5. *Responsionum liber ultimus hoc titulo. Opus præclarum nunquam hactenus editum, in quo argumentis validissimis concordia liberi arbitrii cum divina præscientia, prædestinatione, & efficacia gratiæ prævenientis ad mentem S. Thomæ & omnium Thomistarum contra eos qui eam impugnare volunt, defenditur & explicatur.*

Huic accessit Historia jam laudata de origine Pelagiana hæresi ab eodem auctore ex variis collecta, curis F. Lud. Bertr. Loth, Duaci, Balthazaris Belleri 1635 in 8 pp. 768.

Hoc opus a quibusdam dicitur *Responsionum liber septimus* manifesta allucinatione : etsi enim in edito ita legatur alicubi, Typorum est erratum legique debet *ultimus*, cùm non sequatur ad libros sex priores qui fuerint, sed sit ad nova, tum contra XII de auxiliis tum adversus IV priores Responsionum libros objecta responsio, & major explicatio.

6. *Operis de auxiliis divinæ gratiæ & humani arbitrii viribus & libertate, ac legitima ejus cum efficacia eorumdem auxiliorum concordia summa in IV libros distincta*. Ad calcem operis ipse Didacus testatur se proprio studio conscripsisse, & ad ea capita majus suum opus redegisse Romæ 18 novemb. 1618. Prodiit Lugduni, Jacobi Cardon & Petri Cavellat 1620 in 12 pp. 802.

7. *De incarnatione divini verbi disputationes* LXXX, *in quibus explicantur & defenduntur, quæ in tertia parte summæ theologicæ docet S. Thomas a Q.* 1 *ad* 24. Lugduni, Horatii Cardon, 1614 in 4 pp. 499 : Romæ 1615, & Coloniæ 1622 in 4.

8. *Disputationes theologicæ in primam secundæ S. Thomæ, in quibus præcipua omnia quæ adversus doctrinam ejusdem, & communem Thomistarum a diversis DD. impugnantur, juxta legitimum sensum præceptoris angelici explicantur & defenduntur*, Trani, Costantini Vitalis 1617 in fol pp. 584: Col. Agrip. Ant. Boetzeri 1621 in 4.

9. *Manuale concionatorum selectissimis scripturæ divinæ & SS. Patrum sententiis per locos communes ordine convenienti digestis adornatum, ac varia ad formandos christiani hominis mores eruditione refertum*, Trani, Ex officina Archiepiscopali 1623 in 4 : Col. Agripp. Jo. Munich 1632 in 4 pp. 1186.

F. DOMINICUS BRUNI.

F. Dominicus Bruni Aquitanus, antiquæ provinciæ Tolosanæ alumnus, vir eruditus, ac pius, anno MDCXXXV Pruliani præsedit prior ejus celeberrimi monasterii, ac sanctimonialium ejusdem in spiritualibus minister. Plura scripsit in earum utilitatem & gratiam ascetica, quæ lucem mereantur publicam & servabantur MS apud ejusdem Parthenonis sororem Carolam *de Ferals de Verdun*, uti monimenta MS ejusdem loci Jacobo Quetif servata testantur, suntque quæ sequuntur 1635.

1. *Exercices du tres saint Sacrement de l'autel sur les paroles de S. Bernard* Sanctum sanctorum, dulcedo dulcedinum, miraculum miraculorum, & amor amorum ardentissimus. Prin. *Pense mon ame, que tu t'en vas recevoir la source, l'origine, & la fontaine de toute sainteté &c.* Estque spiritualis animæ devotissima mysterii hujus consideratio & meditatio quatuor capitibus distincta.

2. *Paraphrase sur le cantique* Nunc dimittis Domine servum tuum &c. Princ. *C'est maintenant Seigneur que vous laissez votre serviteur en paix &c.* Optima nempe, sincera, & devotissima illius cantici explanatio piissimis animæ affectibus intermixta, quam in actiones gratiarum post sacrum eucharistiæ acceptum epulum effundere potest anima pia & devota.

3. *Paraphrase sur la salutation angelique* Ave Maria.

4. *Plusieurs meditations sur differens sujets, entre lesquelles il y en a pour les jours de saint Estienne, de S. Jean l'Evangeliste, & des SS. Innocens.* Horum plurium & eidem Jacobo Quetif sepositæ in schedis MS exempla in 4.

F. FRANCISCUS DONATUS.

F. Franciscus Donatus patria Romanus, conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus die secunda Decembris MDCXII cum veste Dominicana vitam amplexatus est adolescens regularem, in eaque pietati sacrarumque studio literarum totum se dedit. Hebraicam calluit exactissime linguam, in qua nondum vicesimum ætatis annum egressus, scripsit plura postea referenda. Cùm zelo æstuaret animarum, sacerdotio recens initiatus ætatis XXVI precibus obtinuit a congregatione *De propaganda*, ut ad Indos Orientales apostolicus iret missionarius, Goæque primum hæsit, inde Cochinum & ad *ferram de Malacarri* transiit, sed ea pulsus, *faccam* versus transfretavit, Lusitanisque contra regem *Acem* bello pugnantibus, suis ad Deum precibus, & apud milites adhortationibus haud inutilis fuit. Digressus inde *Solor* regnum Sicæ petiit, & iterum ad Sinas transiit & in *Macassor* habitavit, Christianitatesque, quas vocant, plures erexit, ac infidelium amplam Domino messem adduxit, sacroque baptismate tinxit. Goam reversus literas apostolico vere pectore zeloque plenas ad F. Antonium Cardinalem S. Onuphrii Urbani VIII fratrem die tertia febr. MDCXXXIV dedit a Fontana in *Hist. prov. Rom.* pag. 307 relatas. Demum anno sequenti cùm in Persidem ire proposuisset, mare conscendit, Mauriscque prope *Barcellor* navim obtinentibus & expugnantibus, archithalasi ducisve Mauri decreto jussum est, optionique Francisco nostro datum, aut Machumetum amplecti, Christianamque ponere fidem, aut animam : quam ultro, Machumeto dira precatus Mauris accipiendam obtulit, & capite truncato pro Christo posuit, ineunte circiter Aprili MDCXXXV. Cujus pro fide gesta & agonem D. Sebastianus episcopus Bissiniacensis (sic enim in Diario Eruditorum Romano anni 1670 p. 44 habetur) descripsit, Romæque anno 1669 typis apud Mancinum edidit, a quo plura lector accipiat curiosus. Scripsit ut superius indicavimus nondum explero ætatis vicesimo ac edidit hoc titulo Hebraice : 1611

Poma aurea, Opuscula tria : I *De accentibus linguæ Hebraicæ.* II. *De illius abbreviaturis.* III. *Doctrina Christiana*, Romæ, Stephani Paulini & Andreæ Brugiotti 1618 in 4. Extabat Parisiis anno 1680 in Bibl. D. Hallé, est & Romæ in Casanatensi. Iterum Romæ 1623 in 4. Recensetur in *Bibl. Sius.* p. 576. Opusculum III versio est seu interpretatio Hebraicorum quorumdam documentorum & præceptorum doctrinæ vel pietatis Christianæ : pp. universim 239. Est & apud nostros Parisiis ad S. Honoratum.

Titulus ejus vitæ : *Breve racconto della vita, missioni, & morte gloriosa del venerabile P. M. F. Francesco Donati Romano dell' ordine de' Predicatori descritta da monsignor Sebastiani Vescovo di Bisignano*, Romæ, Mancini 1669 in 4. Nota qui

ſupra *D. Sebaſtianus*, ab aliis dicitur *F. Joſephus a S. Maria.*

F. FRANCISCUS DOOMS.

F. Franciscus Dooms Latine *Dompſius* dictus Belga, patria Antwerpianus, at profeſſione Inſulenſis, ubi adoleſcens vota ſua labiis ſuis diſtinxit VIII ſept. MDLXXXVIII Lovanii ſtudia ſua exegit, & per omnes gradus apicem magiſterii tandem obtinuit III feb. MDCIV approbatus in actis cap. gen. Pinciæ anno MDCV coacti. Primarium Lovanii regentem egit inſtitutus in actis cap. prov. Lovanii habiti MDCVI, ſuoque jam antea præfuerat prior conventui Inſulenſi anno MDCI electus. Quo autem ardebat diſciplinæ ſeverioris ſtudio Ven. Mem. F. Sebaſtiano Michaelis illam tum in Galliis aſſerenti adhærere conſtituit, eumque tum in Provincia regii S. Magdalenæ cœnobii Sammaximinienſis priorem convenit anno MDCX, nec inutilis fuit: nam cùm quaſdam religioſas magas ſeu dæmoniacas Aquis ſextiis deprehenſas viſum eſſet ad montem (*La ſainte Baulme*) vulgo dictum mittere, eas a VI dec. MDCX ad VIII januar. ſequentis exorcizavit Dompſius & omnia tum acta in commentarios retulit. In ſuam Inferioris Germaniæ provinciam jam redierat anno MDCXIII, quo inſtantibus epiſcopis Tornacenſi & Buſcoducenſi, ac principe Robecxano Nicolao *de Montmorancy*, & auctoritate ſui provincialis ac diffinitorum cap. prov. Buſcoducen. moniales Birgittanas Inſulenſes, alias magas, alias energumenas, exorcizavit a XIII maii ejus anni ad annum MDCXVII ad diem VII maii, & detecta maleficiorum impia artifice ac convicta, ſcandala hæc omnia compeſcuit. Inde Pariſios reverſus in conventu novo SS. Annunciationis ad S. Honorati commoratus eſt, & in computis legitur ſubſcriptus ab anno MDCXVIII ad MDCXXIII. Cùm vero deinceps nulla ſit ejus in noſtris archivis memoria, novis in Occitaniæ Delphinatuſque partibus congregationis Occitanæ inſtituendis coloniis miſſum facile conjicio, quos inter labores in itinere Lugduni religioſiſſime e vivis exceſſit ut ferunt A. D. MDCXXXV, ubi & ſepultus in aula capitulari. Ejus cum laude meminerunt noſtri Guilielmus Seguier *Laur. Belg.* p. 85, & Ghilbertus de la Haie *Bib. Belgo-Dom.* MS. Ejus habentur

Actes des exorciſmes faits a la S. Baulme depuis le VI *dec.* MDCX *juſques au* VIII *janv. ſuivant par F. François Dooms &c. ſur Louyſe Capean, Madelaine de la Pallud, & Louis Gaufridy prince des magiciens, & recentlis par le meme Dooms.* Hæc acta refert noſter Sebaſtianus Michaelis libro cui titulus: *Hiſtoire admirable de la poſſeſſion & converſion d'une penitente &c.* Lugduni 1614 in 8 a p. 1 ad 352: Et Duaci, Belleri 1613 in 8.

2. *Sommaire de l'Hiſtoire admirable d'un magicien brulé a Aix le* 30 *Avril* 1611. Quam eamdem, adjuncta altera, quæ Inſulis in Flandria apud Birgittanas contigit, ex Dompſii chartis evulgavit Johannes *le* Normant hoc titulo: *Hiſtoire veritable & memorable de ce qui s'eſt paſſé ſous l'exorciſme de trois filles poſſedees en pais de Flandres*, Pariſiis, Nicolai Buon 1623 in 8 Tomis duobus. Qui Joannes *le Normant* idem opus *Latine* a ſe redditum typis edidit hoc titulo: *Vera & memorabilis hiſtoria de tribus energumenis in partibus Belgii, & de quibuſdam aliis magiæ complicibus*, Ibidem eodem anno in 8.

Cæterum in his actis, ut diabolus ſemper eſt mendax, & pater mendaciorum, plura ſunt a fœminis illis deceptis dicta fabuloſa, ut quæ referunt de Antichriſto jam nato, ejuſque conditionibus & alia ſimilis generis

3. *La douce amorce de l'archiconfrairie de notre dame du ſaint Roſaire avec les indulgences & les privileges*, Duaci, Baltazaris Belleri 1603 in 8. Sæc. XVII

F. GUILLELMUS SOMMERIUS.

F. Guillelmus Sommerius Belga Brabantinus, patria & profeſſione Silvæducenſis conventus ſui priorem agebat, cùm anno MDCXXIX ea civitas a Batavis expugnata fuit. Vir fuit, inquit Valerius Andreas Deſſelius in Bibl. Belg. *integer vitæ ſceleriſque purus.* Obiit exul anno MDCXXXV menſe martio. Edidit a ſe concinnatum opuſculum hoc titulo: 1635.

Viridarium ſeu Paradiſus precum ex Ludovici Granatenſis operibus potiſſimum deſumptus, Silvæducis 1621 in 12.

2. *Meditationes ejuſdem Granatenſis Belgicas* fecit, ut a ſenioribus dicti conventus Buſcoducenſis Mechliniæ tum degentibus, qui & opus viderunt, accepit F. Ghilbertus de la Haie, & teſtatur in Bib. Belgo-Domin. MS.

F. HYACINTHUS ESQUIVEL.

F. Hyacinthus Esquivel Hiſpanus, natione Cantaber, genereque nobilis, noſtrum Victoriæ profeſſus inſtitutum *a Sancto Roſario* tum nuncupatus, in ſancti Gregorii Pinciano collegio ſtudiorum exegit curriculum, iſque evaſit, ut ad legendam ibidem philoſophiam profeſſor inſtitutus fuerit. Ulterius in celebrioribus noſtris Hiſpaniæ ſcholis, & ad ſuperiores gradus promovendum ſe ſperare poterat, ſed quo a prioribus tirocinii annis flagraverat deſiderio æſtuans, verbi ſcilicet Dei apud barbaras gentes, Japonios præſertim annunciandi, occaſione data Manilam transfretavit anno MDCXXV, moxque ut appulit, ad legendam in collegio S. Thomæ de Aquino theologiam eſt applicitus, Japonicam interea linguam addiſcens diligentius. Quadriennium integrum profeſſoris ac ſæpius etiam prædicatoris munere functus, ad inſulam Formoſam tum juris Hiſpani miſſus eſt, & ad barbaros crudelioreſque regionis incolas amandari obtinuit, quos brevi lingua eorum comparata manſuetiores reddidit per evangelium, adeo ut ſacris undis innumeros tinxerit, & plures variis in inſulæ partibus eccleſias erexerit. Interea cùm ſemper altius menti maneret repoſtum Japonios adeundi conſilium, incitabatur ſpiritus ejus in ipſo, quod eo penetrandi oſtium hactenus ipſi apertum non eſſet. Tandem viam perveniendi ſecuram ſibi occurriſſe perſuaſus, navem Japonicam conſcendit: at patronus qui lætus in ſpeciem exceperat data etiam fide ſalvum ducendi, impius ac perfidus non ſolum traditor ſed & ſicarius, eum cum Minorita qui ſe ei ſocium adjunxerat, in itinere crudeliter mactavit, ac martyrem, quod in votis ille ſemper habuerat, effecit. Hæc circa MDCXXXV eveniſſe narrant, ſimulque virum fuiſſe auſteritate vitæ, carnis mortificatione aſſidua, paupertate plane abſoſoluta commendandum, de quo Didacum noſtrum Aduarte *Hiſtoria Philippinarum* T. I lib. 2 cap. 46 fuſius agentem conſulas. Scripſit ac typis edidit in miſſionariorum gratiam 1635.

1. *Vocabulario de lengua Japona y de Eſpanola*, Malinæ, in collegio S. Thomæ, circa 1630. Opus grande inquit Didacus præfatus & immenſi laboris.

2. *Vocabulario otro de la lengua de los Indos de Tanchuy en la iſla Fermoſa, y Traduxo en ella toda la doctrina chriſtiana.* Idem. Hunc Altamura revocat ad 1591, ſed præmature.

F. JOHANNES BAPTISTA HAULT.

1635. F. Johannes Baptista Hault conventus Tarasconensis circa MDCXXXV prior, ac ut conjectu facile professus & filius, in Lotaringia natus erat, ingenuis artibus litterisque divinis & humanis egregie ornatus, veterum etiam eruendis illustrandisque monimentis plurimum addictus, historia præsertim ordinis & Ecclesiæ deliciabatur: artem pictoriam optime tenuit, & in sui etiam Tarasconensis ornatum commodumque conventus exercuit, cujus penicillo SS. Rosarii tabella prodiit. Veterum etiam numismatibus eruendis, colligendis, excutiendis, ac exponendis, (quod ad historiæ penitiorem intelligentiam non parum conferre solet) insudavit, eorumque non levem copiam coacervarat hujusce conventus sui, ubi & postea dies suos in pace complevit, cum aliis ejusdem libris, scriptis, & operibus, in communi bibliotheca & archivo servatam. Scripsit autem & collegit jussu magistri ordinis F. Nicolai Ridolphii literis Romæ XIX febr. MDCXXXV ad illum datis epistolas omnium ordinis magistrorum generalium a SS. P. Dominico ad sua usque tempora. Extat auctoris ipsius αὐτόγραφον in eodem suo conventu Tarasconensi asservatum hoc titulo:

Divers sommaires ou abregez des epitres des RR. PP. Generaux de l'ordre des Freres Precheurs depuis S. Dominique, avec leur portrait ou figure par F. Jean Baptiste Hault Lorrain du même ordre, cod. MS in 4. Singulis auctor ipse minio cujuslibet magistri ordinis eleganti manu representavit effigiem foliis, ejusque breviter & succincte vitam, encomium, egregiaque facinora describit.

Omnium etiam provinciæ suæ Provinciæ priorum provincialium effigiem & elogia eodem codice susceperat exhibenda, & inchoaverat a B. M. viro F. Bertrando de Garriga hujusce tum tituli Provinciæ primo priore provinciali, sed ad ejus usque provinciæ divisionem anno MCCCV duntaxat, nec ulterius hoc opus auctor est prosecutus suum, quod etiamnum Tarasci anno 1665 asservabatur.

F. SAMUEL DE LUBLINO.

† 1635. F. Samuel de Lublino Polonus, a patria sic & professione nuncupatus, philosophiam & theologiam pluribus annis in gymnasio generali suæ provinciæ Cracovienſi e superiori loco professus est, docebatque etiamnum anno MDCXXVII tum titulo baccalaurei ornatus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *In universam Aristotelis logicam Quæstiones scholastica secundum viam Thomistarum per articulos distincta*, Coloniæ Agrippinæ, Joan. Crithii 1620 in 8 pagg. 810.

2. *Tractatus summularum omnibus tyrunculis veram philosophiam amantibus perutiles, jucundi, & necessarii in tres libros digesti*, Ibid. 1617 in 8 pp. 144.

3. *In tres libros de anima quæstiones scholastica secundum viam Thomistarum per articulos distincta*, Ibid. Petri Henningii & Jo. Crithii 1627 in 8 pp. 341.

4. *Summula casuum conscientiæ*, Ibid. Hær. Jo. Crithii in 8. T. I 1631 pp. 415: T. II 1635 pp. 912.

Tum verò sacræ theologiæ laurea redimitus regens erat Cracoviæ. Hinc que eumdem censeo, qui in actis capp. genn. Mediolani MDCXXII dicitur F. Samuel Wierzchonius, & ad baccalaureatum promovetur, modo magistri studentium onus subierit: Tolosæ MDCXXVIII magister instituitur, modo loco vacante sit regens in studio Cracoviensi, & tandem munere perfunctus approbatur Romæ MDCXXIX. Omnia enim requisita egisse patet ex operibus citatis, nec alius hoc nomine Samuelis ullibi mihi occurrit.

F. VALERIANUS LITHVANIDES.

† 1635. F. Valerianus Lithvanides Sarmatarum e gente, vir seculo Christi XVII clarissimus, pietate & eruditione, laudatur a conterraneo suo F. Justino Mieckovienſi super Litanias Lauretanas discursu 305 T. II p. 381, cujus ut pote æqualis verba exscribere visum est. « Porro, *inquit*, « inter eos qui hac nostra tempestate de SS. Ro« sario scripserunt, meo judicio palmam tenet A. « R. P. F. Valerianus Litvanides in Cracovia na« tus, sacræ theologiæ doctor meritissimus, ordi« nis nostri vir pius, mansuetus, fere dixi sanctus, « regularis vitæ, & cultus D. Virginis in Rosario « promotor ardentissimus, & ob eam causam om« nibus bonis valde carus, tum verò maxime ma« gistro ordinis F. Nicolao Rodulfo: cujus primo « commissarius fuit, postea prior Cracovienſis, tum « demum hoc anno prior provincialis Poloniæ sa« luratus est, dignus quem gloria virtutum in plu« ra secula superstitem sustineret: sed cùm hæc « scribo, nuncium de morte illius accipio. Obiit op« timus pater Vilnæ die XXIIII octob. MDCXXXV, « cùm provinciam Poloniæ rexisset mensibus sex. « Hic ergo eruditus pater lingua vernacula librum « de SS. Rosario scripsit hoc titulo: «

Hortus rosis consitus.

Nemo me judice clarius, distinctius, plenius, « uberius illo hanc materiam tractavit. Duas plan« tationes rosæ ut ipse vocat Hieticuntinæ in hoc « suo mystico horto posuit, unam B. V. Mariæ, « alteram SS. nominis Jesu, totumque librum in « duodecim partes divisit «.

F. VINCENTIUS MARTINELLI.

† 1635. F. Vincentius Martinelli Italus conventus Romani ad Minervam alumnus, vir pietate & doctrina spectabilis, propterea que a F. Nicolao Ridolphi sacri palatii magistro mense septembri MDCXXII assumto socius allectus, ab Urbano VIII postea anno scilicet MDCXXV augusti XVIII ad Cupersanam seu Conversanam Ecclesiam in Apulia sub Barensi promotus est, & XXX ejusdem mensis in æde S. M. ad Minervam consecratus, quam cùm boni pastoris instar sapienter administraret, ab eodem pontifice ad Venafranam sub Capuensi translatus est anno MDCXXXII, XII kal. octob. Huic vero posteriori sponsæ ornandæ, clero, populoque optimis legibus suisque potissimum exemplis informando dum omnem adhibet operam, nobilium etiam liberiores mores pro officio corripit, e vivis eripitur non sine suspicione propinati veneni anno MDCXXXV die quinta augusti, ætatis XLIX. De eo legendus Ughellus *Ital. Sac.* T. VII p. 974 inter Cupersanos, & T. VI p. 736 inter Venafranos. Fontana qui omisit in *Theat.* & *de Prov. Rom.* meminit in *Monum.* ad annum 1626 p. 610 b. Extat typis edita

F. Vincentii Martinelli Romani ord. Prad. sacræ theologiæ doctoris episcopi Venafrani diœcesana synodus habita Venafri die XXI sept. MDCXXXIIII in Ecclesia cathedrali, Romæ, Cameræ Apost. 1635 in 4 pagg. 113. Est Paris. in Regia E 563.

Digitized by Google

F. BONIFACIUS BANNZOLUS.

1636. F. Bonifacius Bannzolus Lombardus, patria Gardonenſis, (Gardona autem oppidum eſt Brixienſis agri) Brixiæ ordinem amplexus eſt circa initia hujus ſeculi XVII, virque evaſit non ſolum theologiæ, ſed & juris canonici peritiſſimus. Florebat etiamnum anno MDCXXXVI quo librum a ſe ſcriptum prælo dedit hoc titulo:

De monialibus ordinis Fratrum Minorum diſſertatio ſacra, hiſtorica, canonica, Brixiæ 1636 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. CORNELIUS AVITABILE.

1636. F. Cornelius Avitabile Siculus Parthenopæus conventus S. Mariæ *della Sanità* Neapoli alumnus, vir fuit doctrina vitæque ſanctioris ſtudio conſpicuus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII habiti promotus, omnibus etiam ordinis muneribus in ſua provincia & congregatione *della Sanità* dictæ functus eſt, hujus aliquando vicarius generalis, & illius ſcilicet Regni Siciliæ prior provincialis aſſumtus. Obiit anno MDCXXXVI annis & meritis gravis apud ſuos, & in domo nativa ſepultus. Ejus habetur illuſtris memoria in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV inter eos, qui cum ſanctitatis fama obierunt. Meminerunt etiam cum laude Vallius p. 311, & Toppius Bibl. Neap. quos hîc excipio. Scripſit

Della vera vita religioſa con alcuni ſermoni dedicato alle monache della concettione delle Spagnuole di Neapoli, Neapoli, Felicis Stigliola 1605 in 8.

F. COSMAS MORELLES.

1636. F. Cosmas Morelles ingentis animi vir & religionis, patria Catalanus, conventuſque S. Onuphrii prope Valentiam Aragoniæ provinciæ alumnus, quos in Hiſpania fidei hauſerat & doctrinæ ſpiritus in Germania poſt modum late diffudit. Ipſis enim ſeculi ultimi exordiis in Academia Colonienſi profeſſorem in ſacra theologia agebat conventus noſtri & ſtudii generalis regens. Quo nomine generalibus ordinis in comitiis MDCXI Pariſiis ſolemnes habuit ipſomet præſide, & F. Wiberto Roſembach Teutone reſpondente ad ſancti Jacobi diſputationes *De auctoritate papæ & conciliorum* tota non modo facultate & academia præſente, ſed & aulæ regiæ ſenatuſque clerique Galliarum optimatibus: unde rumores & tumultus non leves exorti ſunt, de quibus apud rerum ejus ætatis ſcriptores & ad editum ea de re Edmundi Richerii libellum *De Eccleſiaſtica & politica auctoritate Eccleſiæ*, ubi Coſmæ noſtri modeſtiam laudat Richerius ipſe animique robur & firmitatem, quem & ea occaſione ille nonnullorum aulæ ſenatuſve Pariſienſis nutibus atque conſiliis edidit, unde tantæ poſtea in Academia Pariſienſi diſſenſiones, ipſique Richerio moleſtiæ & ærumnæ. His autem ordinis in comitiis magno apud Patres in honore fuit Coſmas, & poſteriorum Romæ comiſiorum limitationem emendarunt. *Declaramus*, inquiunt, *antiquitatem magiſterii R. P. F. Coſmæ Morelles regentis Colonienſis pro loco & voce, cæteriſque magiſtrorum provinciæ Aragoniæ privilegiis computandam eſſe a die quo præfatus Pater inſtitutus fuit in capitulo Romano proxime* (MDCVIII) *celebrato magiſter: neque obſtare quamcumque ejuſdem capituli ordinationem, quamvis verba ejus aliud ſonare vel exprimere videantur. Unde diſtricte prohibemus univerſis & ſingulis Patribus & Fratribus præfatæ provinciæ, ne ullum ſuper hoc prædicto patri apponant impedimentum. Quin imo ob multa & ſingularia beneficia, quæ in partibus Germaniæ ordini præſtitit, varioſque labores, quos diſputando & ſcribendo in catholicæ religionis propugnationem hæreſiſque extirpationem pertulit & in dies perfert, ſupplemus ex ſpeciali gratia & indulto quemcumque defectum, qui circa præfata quocumque modo acciderit.* Hæc ſcilicet de eo in Actis. Qui cùm in Germaniæ partibus maximam vitæ ſuæ partem egiſſet, plurimoſque pro fide catholica adverſus Heterodoxos in illis partibus arguendo, hortando, docendoque, turanda & promovenda labores toleraſſet, omniumque prope ſibi antiſtitemque maxime conciliaſſet animos, ab apoſtolica ſede datus eſt in tractu Rhenano ſive Archidiœceſibus Moguntina, Trevirenſi, & Colonienſi, fidei generalis inquiſitor anno MDCXVIII maii XXIV, priorque Colonienſis electus. Quod ille munus inquiſitoris ſtrenue prudentiſſimeque goſſit annis pluribus magno rei catholicæ commodo, magna & principum electorum prælatorumque gratia: donec armorum ſtrepitu ſuborto in Germania Svecorumque rege Guſtavo Adolpho per eam irrumpente, Coſmas inquiſitor ab Hiſpanis in Belgio, ceu Trevirenſis electoris Philippi Chriſtophori (quem in proprio palatio civitateque comprehenſum abduxerant vinctumque detinebant, quod Ludovici XIII regis chriſtianiſſimi interventu ditionis ſuæ religioni, populorumque ſuorum indemnitati conſulturus & ſecuritati cum Sveco pacta neutralitatis iniiſſet) emiſſarius exploratorve comprehenditur, & in vincula conjicitur in arce Gandavenſi, quam Petram comitis Sanderus vocat, nullius alterius criminis reus, quam quod electori Chriſtophoro carus eſſet. Ubi cum paucos extremoſque vitæ ſuæ vinctus in ærumnis egiſſet annos, jam prope capularis, ceu probatum in fornace tribulationis aurum, puram piamque inter Fratrum ſuorum deſideria Deo reddidit animam, fuitque apud noſtros Gandavenſes ſepultus. De quo in Necrologio tabuliſque Colonienſibus ita legitur: *Anno* MDCXXXVI *februarii* XVIII *obiit Gandavi R. P. M. F. Coſmas Morelles S. Fidei inquiſitor ætatis* LXXIX *&c.* Hæc ejus opera:

1. *Compendioſa relatio vitæ eximiæ ſanctitatis viri F. Ludovici Bertrandi ordinis Prædicatorum A.* MDCVIII *a Paulo V beatificati cum reſcripto beatificationis ſummaria collecta &c.* Coloniæ, Arnoldi Kempen 1609 in 4.

2. *Relatio colloquii Francofurtenſis proximis autumnalibus nundinis anno* MDCIX *inter nonnullos Calviniana religionis miniſtros, & R. P. F. Coſmam Morelles habiti ab ipſo catholico collocutore conſcripta*, Col. Agrip. Stephani Hemmerdem 1610 in 4 pp. 146. Cui poſtea adjecit *refutationem reſponſionis adverſariorum.*

3. *Relatio colloquii quod cum Bophornio Calviniſta anno* MDCX *habuit apud Bredam Brabantiæ*, Colon. Agrip. Arnoldi Kempen in 4: Iterum ibidem, Gravenburck 1610 in 4, cum ſuperiori *relatione & refutatione.*

4. *D. Thomæ operum editio nova, quamplurimis quibus ſcatebat mendis correcta cum exemplari Romano, ac aliis vetuſtiſſimis* MSS *codd. collata, nec non variis in ſacra ſcriptura locis male allegatis reſtituta*, Antverpiæ, Joannis Keerbergii 1612 in fol. Tomi XVIII. Adjecto nempe ſupra editionem Romanam præter ſupplementum tertiæ partis Tomo uno integro, ne quid eorum quæ S. D. nomine, quocumque modo prodiiſſent, deſideraretur. Hujus verò editionis ſuæ rationem ita reddit in monito ad lectorem, ut F. Petri Alvæ ordinis

Sec. XVII. Mirorum, Maraccii, ac Petri a Valleclausa ementiti auctoris objecta prævenerit ac diluerit, eaque risu potius quam responso digna videantur. Nam quod ait ultimus Cosmam *textum apertissimum D. Thomæ in primum Dist.* 44 *q. unica a* 3 *ad* 3 *impudorate adulterasse*, quo pudore ista effutierit ille, quisquis ex collatione Romanæ editionis cum Antverpiana judicet, an sit litera in una quam in altera vel unica plus. De quo videsis nostros tum Joannem Nicolai in suis *notis* ad eum locum in sua *editione* 1 *sentent. S. D.* tum Vincentium Baronium *Apologetici* T. II pag. 73.

5. *F. Dominici de Flandria ord. Prad. commentarii seu quæstiones in* XII *libros Metaphysicæ* 120 *annis post* 1 *editionem recognita & expurgata*, Coloniæ 1621 Arnoldi Kempen in fol.

6. *B. Alberti Magni opera quædam ex* MSS *codicibus correxisse dicitur*, quibus plura ejusdem nondum impressa, addenda & edenda paraverat, quæ ab ejus morte aliorum curis prodierunt.

Teste autem Leone Allatio in *Apibus Urbanis*, Hæc apud auctorem prælo parata erant:

1. *Tractatus de jure decimandi.*
2. *De dispensatione apostolica in causa matrimoniali ducis Neoburgici.*
3. *Commentaria in I P. D. Thomæ.*
4. *Quodlibetales quæstiones* XL.
5. *Opuscula varia contra modernos hæreticos.*

Ejus cum laude meminere Michael Pio, Jo. Lopez, & Fernandez nostri: Extranei etiam Miræus, Swertius & alii.

F. FRANCISCUS MANCA DE PRADO.

* 1636. F. Franciscus Manca de Prado Sardus Algariæ vernacule *Algheri* civitate episcopali sub metropoli Turris Libissonis seu Sassariensi natus, congregationis Sardiniæ alumnus, seculo XVII adolescente clarebat, variisque in provinciis, ac solemnioribus gymnasiis sacras litteras e superiori loco professus est. Postquam enim Oriolæ in Aragonia philosophicas disciplinas docuerat, in patriam revocatus, publicum egit in academia Calaritana theologiæ lectorem, qua ratione gradum ut vocant præsentati meruit in actis cap. gen. Olissipone anno MDCXVIII habiti, exinde ad magisterium promotus in comitiis generalibus anno MDCXXII Mediolani habitis: tum Neapolim missus in studio generali S. Mariæ ab Arcu regens institutus est, anno verò MDCXXXVI Messanæ in gymnasio S. Hieronymi eodem munere fungebatur, tumque opus edidit hoc titulo:

Aristotelis philosophia selecta expositio Thomistica, quæstionibus ac dubiis illustrata, Messanæ, Francisci Bianco 1636 in fol. pp. 567. Extat Parisiis in Regia R 282.

Plura promittebat, quæ si prodierint, hîc addent sui gentiles. Quæ verò hîc de eo referuntur, tum ex actis citatis, ubi de congregatione Sardiniæ, tum ex ipsomet ejus opere deprompta sunt.

F. GASPAR THE LOE.

* 1636. F. Gaspar the Loe Germanus, Embricensis patria, professione verò conventus Calcariensis alumnus seculo XVII jam adulto claruit apud suos, librumque edidit hoc titulo:

Manuale precum diversarum contra pestem sive morbum epidemia & mortem animæ, & ex diversis piarum precum libellis selectum, Antwerpiæ, Joannis Cnobbari 1636 in 12 pp. 174.

Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. HYACINTHUS DONZELLUS.

F. Hyacinthus Donzellus Italus, patria & professione Bononiensis, sacræ theologiæ magister in academia Bononiensi, & publici gymnasii ibidem professor publicus, ac vicarius inquisitionis, Cremonensis postea inquisitor generalis, quam prælectionem habuerat Bononiæ, typis edi permisit hoc titulo: 1636.

Felsineæ virtutis triumphus, Bononiæ, typis Ferronianis 1636. Ejus meminerunt Bumaldus in Minervalibus Bononien. & Fontana in Theatro inter Cremonenses inquisitores, omisit verò Rovetta.

F. JOHANNES GONCALES DE LEON.

F. Johannes Gonçales de Leon Hispanus, a patria juxta cognomen Legionensis, vir qua pietate qua eruditione sua ætate clarissimus sacræ theologiæ magister, ac in Romano nostro S. Thomæ de Aquino collegio studii regens cum maxima omnium approbatione numerosoque auditorum concursu sacras docuit litteras, pluraque reliquit ingenii sui monimenta, quæ lucem mereri probat eximium, quod his posterioribus annis ex ejus ms cod. typis prodiit, opus hoc titulo: 1636.

Controversia inter defensores libertatis & prædicatores gratiæ de auxiliis divinæ gratiæ, tam excitantis quam adjuvantis, tam operantis quam cooperantis, tam sufficientis quam efficacis, & de extremis hæreticorum erroribus circa eamdem Romæ anno 1635 *&* 1636 *publice catholicorum utilitati expositæ. In quibus nec unum extat verbum, quod non vel summorum pontificum & sacrorum conciliorum definitionibus, vel sanctorum Patrum præsipue Augustini, Prosperi, Fulgentii, Anselmi, Hilarii, & D. Thomæ auctoritatibus fulciatur, roborstur, approbetur*, Leodii, Franciscæ Hoyoux 1708 in 4 pagg. 420. Quod opus priusquam conficeret auctor, testatur omnia in congregationibus de auxiliis sub Clemente VIII & Paulo V acta se inquisiviisse, attenta consideratione legisse, quæ, quot & qualia argumenta eorumque solutiones: *Novi*, inquit, *vidi & expendi, quomodo se gesserint arguentes & respondentes considerari &c.* Editio ab eruditis theologis maxima cum approbatione accepta.

F. JOHANNES DE LEZCANO.

F. Johannes de Lezcano Hispanus, in pago quodam Calaguritanæ diœcesis apud Cantabros in Alabæ regione quarto a civitate Victoria lapide natus XVIII septemb. MDLXXXIX nobilibus quidem sed parum opulentis parentibus, patre Joanne *Lopez de Larrincar*, matre Francisca *de Lezcano*, a qua cognomen accepit, ut erat a puero pietati litterisque deditus, ubi adolevit, institutum nostrum amplexatus est & professus in conventu Overensi, studiisque applicitus, ita ingenii gratiæque dotibus emicuit inter sodales, ut gymnasii S. Gregorii Pinciani convictor a superioribus cooptari meruerit. Philosophiam ibidem docuit, exinde theologiam in celebrioribus provinciæ Hispaniæ professus est conventibus, primariusque tandem in universitate Pampilonensi anno MDCXXVIII regens institutus, ita scholasticæ incumbebat explicandæ, ut mysticam non negligeret, & rursus ita spiritu totus in Deum ferebatur, ut ejus lumine collustratus, discipulis erudiendis aptior fieret atque paratior. Vitam cùm duceret carni asperiorem consummatus est in brevi, ætatisque XLVII die XXVI augusti MDCXXXVI vitam innocentissimam pretiosa morte finivit. In actis cap. gen. Romæ MDCXLIV 1636.

insigne est ejus elogium inter eos qui cum sanctitatis fama obierunt: sed & ejus vitam Hispanice scripsit noster Gundisalvus de Ariaga de quo postea ad 1657, quam MS a nostro Hyacintho de Parra missam Jacobus Quetif servabat in schedis. Hæc ejus opera:

1. *De la oracion y meditacion, ayuno y limosna, y de la frequentada confessione y comunione, y otros tratados pertenecientes a ellas*, Pampilonæ, Joannis de Oteyſa 1630 in 4 T. I pp. 572: T. II pp. 385. Opus ab auctore sanctæ Teresiæ nuncupatum, & teste Antonio in Bibl. Hisp. magno apud omnes in pretio habitum.

2. *Confessionario*, id est, *Instructio confessariorum* Hispane MS & prælo paratum vidit idem Antonius.

F. JOHANNES BAPTISTA LANCIUS.

1636.

F. JOHANNES BAPTISTA LANCIUS alter a superius laudato ad 1598 & seculo XVII florens, Romanus ortu & professione, quem anno MDCXXXVI in vivis agentem vidisse se testatur Fontana *Hist. Prov. Rom.* p. 367, tum Laurentio cardinali Raggio a sacris confessionibus, ab eodem ibidem inter scriptores recensetur, ut a quo relictus fuerit

Elenchus scriptorum ordinis, & in Ecclesia S. Mariæ super Minervam sepultorum.

Cùm autem Fontanæ, qui hunc Lancium vidit major videatur adhibenda fides, quam Altamuræ & Rovettæ, hos facile crediderim allucinatos ex cognatione nominis, cùm priori & antiquiori Lancio hunc *Elenchum* tribuunt, quem Fontana asserit & vindicat huic recentiori. Jacobillus in *catalogo scriptorum Umbriæ* non Romanum ut asserit Fontana, sed ortu Spoletinum contendit, & sacræ theologiæ magistrum, in cæteris consentiens. Revera in actis cap. gen. anno MDCXLIV Romæ celebrati quidam F. Joannes Baptista Lanci provinciæ Romanæ alumnus cum pluribus aliis ad magisterium promovetur, quem hunc nostrum facile conjicias, qui proinde ultra hunc annum vixerit.

F. LAURENTIUS LOYERO.

1636.

F. LAURENTIUS LOYERO Calaber, e Badulato ortus, provinciæque Calabriæ alumnus, sacræ theologiæ lector, & anno MDCXXXVI conventus Tropeiensis prior laudatur a Toppio in Bibl. Neapol. ceu qui scripsit, ac in lucem edidit

Il Rosario del santissimo nome di Giesù, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1627 in 12.

Relazione encomiastica del famoso convento, e della miracolosa imagine di S. Domenico di Soriano, Monte Leone diœcesis Mileusis in Calabria, Joannis Bapt. Russo 1636 in 8 p. 240. Quæ opella a Toppio omissa extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. MARINUS PLOUVERRE.

1636.

F. MARINUS PLOUVERRE Gallus Neustrius, conventus Argentomensis alumnus, ut memoriæ ejus conventus MS produnt, certo vitæ maximam partem egit in conventu Argentomagensi diœcesis Sagiensis in Normania, cui & præfuit bis prior electus & institutus, prima quidem vice anno MDCIII altera MDCVIII, in quo & obiit circa annum MDCXXXVI. Vir fuit antiquitatum studiosus, pluraque ex veteribus monumentis eruit & scripto mandavit, quorum hæc recensentur:

1. *L'Histoire de Normandie & en particulier de la comté d'Alençon, & les genealogies de plusieurs familles de cette province.* Hanc anno MDCXLV penes D. *de la Clergerie* senatus Parisiensis causarum patronum via Cytharæ ad Harcurianum Gymnasium Parisiis commorantem extitisse ferunt monimenta conventus Lavallensis MS mihi missa. Inde vero ad quos transierit, mihi incompertum. Sed autographum auctoris etiamnum extat in dicto suo conventu Argentomagi MS fol. charta. trium unciarum spissum. Historiam autem prosequitur auctor ad Philippi Augusti vel etiam ejus nepotis S. Ludovici tempora. Vidit F. Ghilbertus de la Haie. Sæc. XVII.

2. *L'Histoire Ecclesiastique de Seez.* Hanc in conventu Argentomagensi servatam Franciscus de Medavy episcopus Sagiensis, archiepiscopus postea Rotomagensis sibi a sodalibus nostris concedi postulavit, & concessam in Ecclesiæ dictæ cathedralis archivo posteris servandam condidisse dicitur.

3. *Chronique de la congregation Gallicane & en particulier du convent d'Argentam.* MS servatur in dicto conventu, ex eaque plura sibi exscripsit noster Ghilbertus de la Haie tum socius F. Antonii Danguy S. T. M. P. & primi S. Rosæ provincialis, quem ad suum Cenomanensem conventum revertentem comitatus, & ex itinere Normaniæ conventus visitans, plura ex iis secum retulit curiosa; quæ mihi ab ejus morte a suo Insulensi communicata libenter fuerunt, quibus & passim utor.

F. PETRUS LE CLERC.

1636.

F. PETRUS LE CLERC alter ab eo de quo supra ad 1552 Flander itidem & Insulensis ibidem professus XXII julii MDCIV, quem verbi divini præconem disertissimum appellat sinus gentilis & æqualis Valerius Andreas in *Bibl. Belg.* dum ad conciones per adventum & quadragesimam Audomarisani habendas se accingeret, immaturo fato luc extinctus obiit quinta octob. MDCXXXVI. Ejus extat

Oratio Latina in laudem S. Thomæ Aquinatis habita, Insulis, Petri de Rache 1619 in 8. Sic Valerius citatus, & Bib. Belgo-Dom. MS.

F. THOMAS BANDONUS.

1636.

F. THOMAS BANDONUS Tuscus Lucæ natus, & in conventu S. Mariæ ad Quercum primo aut altero ad Viterbium lapide ad ordinem ascitus, inter scriptores Romanæ provinciæ a Fontana recensetur anno MDCXXXVI clarus. Scripsit ac edidit hoc titulo:

I Quattro fiumi miracolosi della Madonna della Quercia, Viterbii 1636 in 8. Extat Romæ in Barberina.

F. THOMAS BRANDOLINI.

1636.

F. THOMAS BRANDOLINI patria professioneque Neapolitanus, Conventus S. Dominici alumnus in actis cap. gen. Vallisoleti MDCV baccalaureus approbatus, & paulo post laurea magisterii decoratus, ac collegio doctorum universitatis aggregatus, concionator ætate sua celeberrimus audiit, maximaque rerum agendarum dexteritate, animique moderatione & prudentia claruit: ob quas animi dotes cardinali Cajetano fuit acceptissimus, ab eoque ob vitæ integritatem, eruditionem atque facundiam apud SS. Paulum V commendatus, a quo die quarta decembr. MDCXV Minorensi decoratus infula, sponsam suam statim adivit die ipsa Natalis Domini possessionem adeptus. Hanc annis XXI rexit, vita functus die ultima februarii MDCXXXVI, & in sua cathedrali ad S. Trophimenes sacellum cum sequenti epitaphio tumulatus;

Fervet extinctus viva in D. Trophimenam pietate: an extinctum an vivum? Ejus juxta cinerem sponte positus sua F. Thomas Brandolinus concio-

Sec. XVII. *nator ille diſertiſſimus e familia Predicatorum, in magno apud ſuos apud exteros numero, poſt præclara ſui ordinis munera, a Paulo V epiſcopus denunciatus Minorenſis, tiara minore quam merito, & minore meritis conditus tumulo. Quem Ferdinandus Brandolinus J. C. patruo bene merent. P. A. S. H.* MDCXXXVI.

Brandolino noſtro genus apud Neapolitanos fuit inſigne, cujus patruelis erat Scipio Brandolinus Meliti marchio, regiæque cancellariæ regens, Joſephi regii conſiliarii pater, de quibus fuſius Ughellus *Ital. Sac.* T. VII col. 415, ubi parmam ei aſſignat *cæruleam hiſtricibus ſeu hericinis puniceis, aureiſque tribus liliis Gallicis eodem ordine ſupra poſitis cum taniola trifida in apice ſuperante*: ſed hericinos non *puniceos* ſed *argenteos aureoſve* putem voluiſſe. Ejuſdem meminit Fontana in *Theatro*, ſed & Toppius in ſua *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera recenſet, quæ forte expectavit a ſuis ſymmyſtis addenda.

F. VINCENTIUS CREMONA.

* F. Vincentius Cremona Panormi in Si-
1636. cilia inſula natus, & in patria ordinem profeſſus, anno MDCXXXVI florebat, orator eruditione, facundia, & elegantia inſignis habitus. Typis prodiit ab eo habita in comitiis provinciæ ſuæ Siciliæ

Oratio panegyrica pro ingenioſiſſima Netina civitate, Panormi, Alphonſi de Iſola 1636 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore, quem hic excipio in *Bibl. Sic.*

F. ABRAHAMUS BZOVIUS.

1637. F. Abrahamus Bzovius natione Polonus, patria Proſovicienſis ex antiqua atque clariſſima Oſtolorum gente originem traxit, a qua & olim Albanis reges prodierunt ac Illyriis, ſi Mauro Orbini libro de regno Sclavorum fides, inquit Starovolſcius, quæ & Sigiſmundo imperante Tranſilvanis liberatores ac principes, Bohemis ſenatores, Polonis præſules regni adminiſtros procereſque plurimos edidit ac Palatinos, cujus & ſtemma parmaque gentilitia *cærulea macharam argenteam duas inter ſemilunas ſimiliter argenteas exertam* exhibet. Hac inquam pervetuſta nobilique Oſtola gente ſatus Bzovius patre Thoma, matre Magdalena Veſicia Thomæ conjuge pari nobilitate generis & virtute conſpicua natus eſt ad annum circiter MDLXVII, nomenque Staniſlai ab avia paterna Staniſlaa Sczepanovia in aquis luſtralibus accepit. Vix primam lucem aſpexerat, cùm utroque parente necdum bimulus orbatus eſt, fere & ipſe communi contagio ſublatus, triplici anthrace ad papillam, quartoque ad averſam dexteram præſentis epidemiæ mortem illi minitantibus, quam Deo opitulante feliciter evaſit, matrem vero vix decem & octo menſium puer amiſit communi graſſante lue extinctam, quam brevi poſtea Thomas ipſe parens ſecutus eſt, adeoque paternæ aviæ pientiſſimæ fœminæ, quodque in pauperes profuſior eſſet, eleemoſynariæ nuncupatæ, curis eſt commendatus, quem & illa a pueto ad omnem efformavit pietatem, cujus & ſolicitudine rudioribus primum exculsus eſt diſciplinis. Quanta autem in eo tum eluxerit vel memoriæ vel ingenii feracitas, ex eo ſatis colligere licet, quod decimo ætatis anno calculos artithmeticos, muſicoſque componere modulos, Latineque ſeu ſoluta ſeu ſtricta oratione facile didicerit ab avunculo Laurentio. Seceminum autem poſtea a matertera evocatus, ubi tum acciti e Galliis magno ſtipendio a Staniſlao Safranecio conducti Calviniani rhamni ſtolones infauſti, Polonos juvenes diſcendi avidos non tam humanioribus litteris, rhetoricæque ac philoſophiæ diſciplinis quas profitebantur, quam pravis ſuis dogmatibus imbuebant, uno fultus Joannis Ecxii Enchiridii præſidio, annos licèt decem & quinque nondum prætergreſſus, Calviniane fœcis virus a ſe depulit, ſed & ſodales & condiſcipulos ejuſdem Ecxii uſus enchiridio, nonnulliſque quæ puer olim audierat catholicorum concionibus tenebatque memoria, vel incontaminatos ſervavit, vel etiam ad fidem catholicam reduxit, invitis licèt ipſorum parentibus frendentibuſque Calviniſtarum anteſignanis. Cracoviæ poſtmodum adhuc adoleſcens Petrum Rochum philoſophum, Johannem Volbramium oratorem, Socolovium, Goricium, Pilineum, Gorcinium, Vrendonium, Dobrocieſcium, Povodovium, Severinum Hebræum Dominicanum Eccleſiæ magna tonitrua, inquit Starovolſcius, audivit, a quorum eruditione ſupra ætatem major factus, integras Ciceronis orationes, Virgilii poëmata, vel etiam conciones a ſe in eccleſia auditas, ſic memoriter ac ſi ex codice legeret recitabat. Interea contigit ut Proſovicii ubi tum agebat diarrhœa graviter ægroraret & profluvio, peneque tabefactus vicinam jam prope mortem intueretur, at votis S. Hyacintho nuncupatis ſanus & integer de repente factus, ſummo diluculo ſurrexit. Itaque Proſovicio Cracoviam, ubi ejus ſancti ſervantur colunturque exuviæ, pro beneficio gratias ſoluturus, non ſolum acceleravit, ſed & ejuſdem ordinis inſtitutum amplexari conſtituit, Fratribuſque Cracovienſibus cooptari petiit & impetravit, qua occaſione mutatum illi nomen fuit, quique Staniſlaus antea dicebatur, Abrahami nomen a prælato cum veſte recepit. Voto nuncupato literis quam qui maxime ſemper affectiſſimus erat, & pietati ſe totum voluit: cùmque diaconii gradum & ætatem attigiſſet, datus eſt inſigni viro F. Bartholomæo Premiſſenſi alteri ſcilicet & ſuæ gentis & ſeculi Baſilio, verbi Dei præconi celeberrimo comes individuus atque diſcipulus, a quo miram hauſit dicendi vim ac energiam, quam ab inde contra peccatores & hæreticos in concionibus exhibuit. In Italiam tamen exinde miſſus eſt, ubi theologicis ſic incubuit, ut Mediolani poſtea philoſophiam, ac Bononiæ ſubinde theologiam prælegerit, præcipuoſque primæ partis & tertiæ S. Thomæ tractatus commentariis ſuis illuſtrarit. Exinde reverſus in patriam, Poſnaniæ primum tum & nono poſt menſe Cracoviæ conciones ad populum habuit, ſummo populorum concurſu & plauſu nec minori fructu, philoſophiamque & theologiam ibidem profeſſus eſt. Roſarii ſodalitatem inſtauravit non ſine ingenti ejuſdem ſplendore, animarumque ſalutis incremento. Cracovienſi ſuo cœnobio copioſiſſimam ac locupletem inſtruxit bibliothecam. Polonos tum forte imperii ſui pertæſos, & regiminis, variiſque motuum ſtudiis actos in diverſa, qua valebat apud eos auctoritate & facundia ad laborum ſolitam perſeverantiam, & meliora conſilia revocavit. Scripto & verbo regni Poloniæ ducatuſque Sileſiæ hæreticos ſuis ipſe concertationibus & frequentiſſimis concionibus compeſcuit, plurimoſque eorum ad fidem reduxit pluribus in id editis opuſculis. In honorem Dei ac ſub invocatione S. Hyacinthi primam baſilicam Varſaviæ cœnobiumque ſui ordinis ſeu ſodalium numero ſeu ædificiorum amplitudine magnificum breviſſimo tempore erexit, piorumque beneficentia latifundiorum cenſu non mediocri locupletatum abſolvit. Sacras B. Ceſlai Odrovaſii exuvias, ne furentium hæreticorum incurſibus & rabie comburerentur, tutiori loco reponendas curavit. Nihil denique eorum quæ ad fidem catholicam in Polonia tuendam & illuſtrandam, vel ad ordinis ſui decus

&

& ornamentum conferre poſſent, pro virili non egit. In comitiis generalibus Romæ MDCI ad baccalaureatum, in ſequentibus Pinciæ MDCV ad magiſterium pro meritis evectus fuit. Quæ hactenus enarravimus, Bzovii vitæ quaſi tirocinia & velitationes fuerunt, nunc ad majora tantoque viro digniora progrediendum. Bzovio ſub hæc tempora placuit Italiam reviſere, Polonia itaque relicta Romam acceſſit, ubi cardinalis Alexandri Montalti Sarmaticæ gentis ac regni protectoris ſeu ingenii felicitate ſeu facilitate morum, ſeu ipſo natalium jure promeruit affectum & conſuetudinem. In lucem nuper exierant editi Baronio collectore rerum Eccleſiæ annales catholicis auribus avide excepti. Hos Bzovius ſeu φιλόμουσος ſciendique avidus, ſeu quod cum proteſtantibus conferre manum aſſueverat, quorum retundendis ſpiculis & aculeis opportuna neceſſariaque antiquitatis erudita cognitio, hos inquam diligenter evolvit, inque ſuum uſum multiplicem illam voluminum molem ac gravem breviori contraxit compendio ſic apte & concinne, ſic exacte & integre, ut qui optime tenuiſſet, ipſum Baronii opus integrum evolviſſe didiciſſeque merito videretur. Hoc ut intellexerunt Bzovii Romæ neceſſarii, quique ejus conſuetudine familiarius utebantur eruditi præſtanteſque viri, non opus modo probarunt, ſed commendarunt a ſtyli gravitate, rerum delectu, mira dicendi facilitate: ab his ad ſummos Eccleſiæ viros purpuratoſque patres literarum & literatorum aliptas & Mecœnates operis hujus fama pervenit Bzoviique genium & eruditio ſingularis innotuit, atque hinc ad S. P. Paulum V, qui virum Eccleſiæ utilem habere ſibi volens, ſpecialibus ipſi cum annona Vaticano in palatio conſtitutis ædibus, proſequendis Baronianis annalibus incumbere juſſit, ſicque quod clariſſimis antea purpuratiſque patribus & amicis, ipſa territus operis difficultate conſciuſque ſui detrectarat onus, jubente pontifice ſubire coactus eſt. Nam ad id eum pluribus hortati fuerant Alexander cardinalis Montaltus S. R. E. procancellarius, Paulus Creſcentius, Auguſtinuſque Galaminius nuper ordinis Prædicatorum magiſter cardinales, ipſeque pontificis fratruelis Scipio Burgheſius cardinalis, ac bibliothecarius apoſtolicus: excitaverant & Scipio Cobellucius a ſecretis pontifici domeſticus, Nicolaus Alemanus chartophylax Vaticanus, & Michael Leonicus Patavinus apoſtolici cuſtos archivii, Fabianus etiam Juſtinianus Vallicellenſium oratorii bibliothecarius, viri præclari omnes, eruditi, aut purpurati, aut purpura digni cunctantem urgebant & renuentem, ut id in ſe reciperet, in quod & ſuam ei pollicebantur operam, timidum erigebant, addebantque animos, quorum tamen importunis hortationibus adduci nunquam ille potuit & frangi. Verùm ipſo jubente pontifice Paulo V detrectandi jam oneris ſubducendique humeros ei locus non fuit, parereque neceſſe habuit. Quæ hic monemus, ut Bzovii occurramus æmulis, qui præſumtionis eum incuſant, arduumque annalium opus, cui foret impar, ambitioſe quæſiviſſe ac ſuſcepiſſe mentiuntur & volunt: quod tam falſum quam quod maxime conſtat, Bzoviuſque ipſe ipſo ſuorum Annalium exordio futuri neſcius, hincque ſibi conflandæ invidiæ præſcius nihil, lectori candide rem narrat, præſenteſque tunc & ſuperſtites modeſti animi ſui teſtes adducit. Exquo itaque juſſum illi a Paulo V generalem Eccleſiæ hiſtoriam proſequi, ſerio manum admovit operi, collectiſque Baronii ruderibus, excuſſis pontificiis archivis, collatis ſcriptoribus antiquis aut æqualibus, ſequentia volumina in lucem dedit his titulis:

Hiſtoria Eccleſiaſtica ex illuſtriſſ. Cæſaris Baronii S. R. E. cardinalis bibliothecarii annalibus aliorumque virorum illuſt. eccleſiaſticis hiſtoriciſque monumentis, Romæ, typis cameræ 1616 in fol. Tomum primum Paulo V nuncupavit: Alterum Sigiſmundo III Poloniæ &c. regi: qui poſtea prodierunt Antwerpiæ 1616 in fol. tum & Coloniæ, Boetzeri 1617 in fol. Sæc. XVII.

Annalium Eccleſiaſticorum poſt illuſtriſſ. & Reverend. D. D. Cæſarem Baronium S. R. E. cardinalem bibliothecarium T. XIII, *Rerum in orbe Chriſtiano ab anno Domini* MCXCVIII *uſque ad annum Domini* MCCXCIX *geſtarum narrationem complectens*, Romæ 1616 in fol. Poſtea Coloniæ, Boetzeri 1621 in fol. hac ſecunda editione ab auctore (hoc ſigno † notatis) quam diligentiſſime recognitus & auctus.

T. XIV *ab anno* MCCC *ad* MCCCLXXVIII, Romæ 1617 in fol. Poſtea Altera editione correcta, Coloniæ, Hæred. Boetzeri 1625 in fol. Hunc ut & ſuperiorem Paulo V nuncupavit. Hunc tomum incipit ab inſtitutione Jubilæi a Bonifacio VIII facta, refertque bullam ejus pontificis teſtantis antiquorum relatione compertum hujuſmodi Jubilæum aliàs in uſu fuiſſe: ad quod obiter annotandum venit ſic legi in Chronico quod ſub nomine Alberici prodiit ad annum MCCVIII: *Dicitur quod annus iſte quinquageſimus ſive Jubilæus & remiſſionis in curia Romana ſit celebratus.* Ex quibus habetur longe ante conſtitutionem Bonifacii Jubilæum Romæ in uſu fuiſſe, nam collector hujus Chronici definit anno MCCXLI, nec diu poſtea vixiſſe videtur, certo longe ante MCCC obiit.

T. XV *a* MCCCLXXVIII *ad* MCCCCXXXI, Romæ 1623 in fol. Poſtea Coloniæ, Boetzeri 1623 in fol. Urbano VIII nuncupavit 20 aug. ejus anni.

T. XVI *a* MCCCCXXXI, *ad* MCCCCXLVIII, Romæ 1623 in fol. Poſtea Coloniæ, Boetzeri 1624 in fol. Eidem ſummo pontifici cum ſuperiore 20 aug. 1625 nuncupavit.

T. XVII *a* MCCCCXLVII, *ad* MCCCCLXXI, Romæ 1625 in fol. Tum & eodem anno Coloniæ, Boetzeri Hæred. Eidem Urbano VIII nuncupavit. Ad calcem operis adjecta eſt per modum appendicis *Amadei Sabaudi Felicis V in ſua obedientia Baſileenſium dicti vita* merito legenda.

T. XVIII *a* MCCCCLXXI *ad* MDIII, Romæ 1627 in fol. Tum & anno eodem Coloniæ apud Boetzeri hæred.

T. XIX *a* MDIII *ad* MDXXXV, Romæ 1629 in fol. Tum Coloniæ, Hær. Boetzeri 1630 in fol. Ferdinando II Cæſari nuncupavit.

T. XX *a* MDXXXIV *ad* MDLXV. Opus poſthumum, Coloniæ, Joan. Munich 1641 in fol. Acceſſit per modum appendicis *Silveſter II Caſius Aquitanus pontifex maximus a calumniis vindicatus.* Cui ſubjuncta eſt *S. Adalberti Urſini comitis Roſembergi Pragen. epiſcopi, Gneſnen. archiepiſcopi & martyris, Boemorum, Hungarorum, Polonorum, Pruſſorum apoſtoli vita & paſſio ab ejus ſynchrono & familiari Silveſtro II P. M. edita. Nunc primum ex bibliotheca Caſſinenſi cura & ſtudio R. P. F. Abrahami Bzovii S. T. M. O. Prædic. ſuo auctori vindicata, in capita diſtincta clarioribuſque notis illuſtrata.* Utramque hanc vitam Bzovius jam aliàs ediderat Romæ typis camer. 1629 in fol. par. quæ editio extat Pariſ. in Regia H 230, & Romæ in Caſanat. & primam principibus Joanni Alberto Varmienſi adminiſtratori, Caroloque Ferdinando ejus fratri epiſcopo Vratiſlavienſi, poſteriorem Paulo Jordano Urſino Bracciani duci nuncuparat. Cæterum vitam hanc Adalberti, quam ex fide codicis Caſſinenſis Bzovius putavit eſſe opus Silveſtri II, huic pontifici abjudicant Actorum SS. editores ad 23 april. quia in multis codd. mss a ſe viſis ei non aſcribitur, quamvis ejus juſſu editam non difficeantur.

Sæc. XVII. T. XXI *a* MDLXVI *ad* MDLXXII. Opus posthumum, quod sub hoc titulo editum : *Pius V Romanus pontifex, sive Annalium Ecclesiasticorum auctore R. P. F. Abrahamo Bzovio &c. tomus posthumus & ultimus*, Romæ, Michaelis Herculis 1672 in fol. coll. 1024. Prodiit curante hanc editionem magistro ordinis F. Joan. Thoma de Rocaberti, qui Clementi X nuncupavit.

In grandi hoc opere adversarios & æmulos plures passus est Bzovius. Georgius Hervartus in primis libro cui titulus, *Ludovicus IV imperator defensus, Bzovius injuriarum postulatus*, Monachii, apud Nic. Henricum 1618 in 4 edito, sic de eo censebat. *Bzovius*, inquit, *non rerum ignarus modo, sed omnibus etiam historici partibus est destitutus : quippe cui solertia verum indagandi nulla, acrimonia dijudicandi nulla, memoria dictorum in progressu nulla, diligentia scribendi parva, fides exigua, affectus partium plurimus, & tamen audet non universi orbis solum, sed multarum gentium historias aggredi, omnesque mortales docere docendus ipse.* En senticetum elogiorum Hervarti in Bzovium ex feracissima Ludovici sui defensi silva collectum. Iterum si causam habere cupis, ipse ultro profert epistola Monachii 26 jan. 1619 ad Bzovium Romam data, quod Annalium tomum alterum, in quo de Ludovico IV Bavaro imperatore agitur, priusquam ederet Hervarto Bzovius oblitus est transmittere emendandum, Boiorumque principis arbitrio castigandum. Grande nefas scilicet, sed quod Bzovius ipse facillime eluit. Nam de Ludovico IV tractaturus ex imposito munere, Boiorum sæpe literis interpellavit tabularia, rogavitque si quæ forent in illis ad gentis laudem, defensionem, & jura, proferrent, humaniterque communicarent integra fide sibi iis usuro. Sic enim ipse apud Hervartum queritur Bzovius epistola ad eum Romæ data 29 decemb. 1618 : sed pulsanti sæpius & roganti prolatum nihil aut transmissum. An officio defuit aut peccavit Bzovius, qui quæ vel e Vaticano habuit aut aliunde a scriptoribus hausit, ad rem suam usus est sincera fide & judicio monimentis ? Si quid in eo Bzovio peccatum, sibimet & suis Hervartus imputet otiosis & negligentibus Bavaris. Nam ut Tomum illum in Bavariam mitteret Bzovius ab Hervarto emendandum, nemo prudens ab historico id exigat, jugumve hoc novum imponat. Etenim Boiorum principi si probandi prius annales Ecclesiæ, cur non & Cæsari, cur non Gallo & Anglo, cur non Hispano cæterisque principibus, dynastis, & optimatibus rerumque publicarum ac civitatum arbitris & moderatoribus, quorum res in iis aguntur & tractari solent? An historici vita vel longioris ævi his expectandis sufficeret ? Quam autem bonæ fidei esset Bzovius, ostendit, cùm Hervarti dicteriis & convitiis nihilo commotior, ubi ejus librum legit, alteram sui T. XIV editionem continuo adorsus est, in qua instrumenta de electione Ludovici IV toti orbi eo usque ignota, ut fatetur Hervartus, qui ea primus in lucem protulit, sincere inseruit, primæque editioni etiam adjecisset, si ut petierat ad eum missa fuissent. Cæterùm nec ipse Odoricus Raynaldus qui post Bzovium Annales Ecclesiasticos aggressus est, ipso in Ludovicum IV æquior est, nec instrumentis illis magnam fidem habere videtur, sed securius scripsit, quia jam Hervartus obierat, nec alter surrexit illi similis. Si quis Joannes Adlzreiter Bzovii ætate floruisset, facile ambo convenissent, nec verbum quidem inter se commutassent salva Romani pontificis auctoritate, quam Bzovius tueri tenebatur. Legendus citatus [illegible] in eleganti sua Boiorum historia P. [illegible] Prodiit curis Clar. Leibnizii Francofurti [illegible].

Bzovium culpant alii quod condendis instans Ecclesiæ catholicæ rebus, nimius fuerit prosequendis ordinis sui præconiis & minutiis, ad communem utique reipublicæ Christianæ gloriam nihil, inquiunt, aut parum referentibus & utilitatem. At ut ut in iis forsan excesserit Bzovius, cordatioribus tamen venia haud indignus videbitur, si attendant ea Bzovium Ecclesiæ secula enarranda habuisse, quibus recens exorti fuerant Prædicatorum, Minorum, aliorumque mendicantium ordines, qui cum magnam in rebus Ecclesiæ partem habuerint, ad quæque ejus negotia a summis pontificibus adhibiti, quin de illis sæpius loqueretur non solum non potuit effugere, sed & necessarium fuit. Addo & Odoricum Raynaldum qui post Bzovium annales Ecclesiasticos aggressus est, & plurima ex eo fere totidem verbis excipit, non pauciora quam ille de eximiis ordinis in Ecclesiam meritis, imo & plura quæ illi exciderant referre. Audiendum Jani Ricii Erithræi de Bzoviano opere judicium. Sic enim ille :

« At minime a commemoratione nostra de-« serenda videntur duodecim annalium volumina, « quorum quinque ultima adhuc typis mandata « non sunt, quibus post Cæsarem cardinalem Ba-« ronium Ecclesiæ res gestas ab anno Christi nati « MCXCVIII usque ad hæc tempora persecutus est « diligentissime. Ea enim & operis mole, & argu-« menti gravitate, & rerum numero ac varietate « & laboris magnitudine cæteris præstare dicenda « sunt, quæ incredibile memoratu est, quanta ani-« mi alacritate susceperit, quanta celeritate ad « absolutionem perfectionemque perduxerit. Præ-« sertim cùm non parum multi ab excessu Baro-« nii assiduo opere eamdem incudem dies noctes-« que tutuderint, neque adhuc quicquam in hoc « genere, quod maxime probares, attulerint. Quam-« obrem Bzovii annales, quorum pretia in æstima-« tione hominum diu jacuerunt, cùm nondum « quicquam quod sit vendibilius appareat, cæpe-« runt caput attollere, seque altius efferre. Itaque « merci quæ prope invendibilis videbatur, jam « pretium accessit. Verum ille in Ludovico impe-« ratore ad eumdem scopulum navem offendit, ad « quem suam Vecchiettus afflixit. Etenim censoria « quadam auctoritate, quam sibi ipse attribuerat, « est conatus eumdem tanquam nec jure nec le-« gibus creatum imperatorem quasi senatu move-« re : sed postulante Bavariæ duce ac tantam do-« mui suæ injuriam factam querente, in judicium « vocatus, judicum sententiis est coactus abolere « quod scripserat, ac Ludovicum unde dejecerat, « sede reponere. Invectus est in eum acriter vehe-« menterque Georgius Hervartus, qui Ludovici « defensionem arripuerat, adeo ut quantum in ip-« so fuerit, omnem ab eo ingenii, memoriæ, so-« lertiæ, acuminis, diligentiæ, fidei & integritatis « commendationem everterit. Qui Hervarti liber « Ludovici defensi titulo inscriptus superiorum de-« creto vetitus statim depulsus est ab hominum « manibus, propterea quod ille cum Ludovici de-« fensione conjunxerat multorum præterea dede-« cus. Sed quod Hervartus Bzovio ingenii, judi-« cii, memoriæ, eruditionis, eloquentiæque pa-« trimonium est conatus eripere, id illi Simon Sta-« rovolscius in scriptorum Polonicorum Hecaton-« tade tanquam tutor fidelis & fortis summa ope « studuit conservare, ac præter alias laudes quibus « eum exornat, virum vocat ad laudem, ad glo-« riam, ad immortalitatem nominis, ad seculi sui « miraculum, ad posteritatis utilitatem divinitus « datum atque concessum ». Ubi quod dicit judicum sententiis quod de Ludovici IV imperatoris electione scripserat, coactum revocare, sic inter-

Digitized b

pretor, viſis monumentis ab Hervarto productis Bzovium ſententiam in altera editione mutaſſe: nam ſi ſedis apoſtolicæ aut judicum ab ea delegatorum ſententia ad id coactus fuiſſet, non videtur cur Raynaldo eamdem Ludovici electionem an jure facta, in dubium revocare poſtea licuiſſet.

Præter immenſum opus ſupra relatum multa alia a Bzovio prodierunt, & primo in eodem genere hiſtorico:

I. *Romanus Pontifex ſeu de præſtantia, officio, auctoritate, virtutibus, felicitate, rebuſque præclare geſtis ſummorum pontificum a D. Petro ad Paulum V commentarius in tres libros diviſus*, Coloniæ, Boetzeri 1619 in fol. pp. 660. Quod opus Romæ kal. jan. 1619 Sigiſmundo III Poloniæ &c. regi e muſeo ſuo ad S. Petrum nuncupavit. Quæ prima editio extat Pariſiis in Regia E 1300. Altera editio Pariſiis 1622 in fol. Hæc altera Romæ in Barberina.

2. *Paulus V Burghesius P. O. M* ſeu vita ejus pontificis, Romæ, Sthephani Paulini 1624 in 4 pp. 88. Hanc Urbano VIII nuncupavit kal. jan. ejus anni e Muſeo ad S. Petrum. Extat Romæ in Barber. & Pariſ. in Regia H 1016. Extat etiam cum Platina edit. Colon. apud Cholinum 1625 vel 1626 in 4 pag. 509.

3. *Vita S Cunegundis Poloniæ Reginæ a Raineccio Pico Parmæ Placentiæque duci a ſecretis ex hiſtoricis Polonis Miſchovio, Bielſcio, Strilcovio, Cadano, Cromero collecta ac Italice ſcripta.* Hanc Bzovius in lucem emiſit, ac Romæ 27 junii 1633 Conſtantiæ Barberinæ Urbani VIII ſorori nuncupavit, Romæ, Franc. Caroli 1633 in 4 pp. 173.

4. *Nomenclator ſanctorum profeſſione medicorum ſive de Sanctis Mediis, quorum feſtivitatem univerſa colit Eccleſia*, Romæ 1621 in 12: tum & Coloniæ, Her. Boetzeri 1624 in 12 pp. 39. Opus ab argumento ſat curioſum, etſi leve illud & exile, quo in martyrologii modum ad ſingulos menſes vitam alicujus ſancti rei medicæ dediti compendioſe refert medicisque proponit imitandam. Quod & in gratiam amici ſui Bernardini Caſtellani Gregorii XV phyſici & medici, cui illud inſcripſit, aggreſſus eſt. Auctori dicam ſcribit Petrus a Valle clauſa, quod Joannem Manſur Damaſcenum Græcorum theologum & Eccleſiæ patrem ſanctitate conſpicuum medicis aſcripſerit pro Joanne Meſva Damaſceno longe recentiori celebri medico. At Bzovius non primus hujus erroris auctor, in quem plures antea offenderant codd. MSS auctoritate decepti, in quibus medicus Joannes Damaſcenus ſimpliciter dicitur, quorum theologum ſcriptorem putaverunt. Exilia hæc nec redarguenda videbantur. In cod. MS Sorbon. qui eſt tertius Durandi in ſent. ex legato Philippi Grivelli ſoc. Sorbon. & primarii gymnaſii Cameracen. ſub finem ſeculi XV clari, ad calcem, extat *Tractatus de anima*, cujus auctor non indicatur, ſed ſic incipit: *Sicut dicit Joannes Damaſcenus magnus theologus medicus & philoſophus &c.* Ex quo inferas antiquum eſſe errorem.

De HISTORIA ORDINIS hæc ab eo in lucem emiſſa ſunt:

I. *Certum gloriæ S. Hyacinthi Poloni ord. Prædic. vitam, & laudes ipſius octo concionibus & ſeptem orationibus complectens, confectum atque collectum a F. Abrahamo &c*, Venetiis, Marci Antonii Zalterii 1598 pp. 227, quarum 142 pro octo concionibus quæ ſunt ipſius Bzovii. Orationes ſunt:

Prima *Guilielmi Alani* Angli tit. S. Martini in Montibus preſbyteri cardinalis.

II. *Cyn Campani* advocati conſiſtorialis.

III *Julii Nigroni* S. J. dicta in Minerva octavo canonizationis die XXIV april. MDXCIV.

IV *Hilarionis Rangonis* Ciſtercienſis dicta Ticini apud Prædicatores, eodem anno XVII maii.

V. *F. Camilli Balliani* ord. Prædic. de quo ſupra Sæc. XVII. ad 1627.

VI. *F. Joannis Chryſoſtomi Trabcinii* Poloni ord. Prædic. de quo ſupra ad 1608. Opus Alexandro Peretti cardinali Montalto Poloniæ protectori nuncupavit.

2. *Propago S. Hyacinthi ſeu Hiſtoria provincia Poloniæ ord. Prædicatorum.*

Quo libro frequenter utitur noſter Fontana.

3 *Thaumaturgus Polonus ſeu vita S. Hyacinthi.*

Staniſlao Miniſkio regni Poloniæ procancellario nuncupavit

4. *Sileſia tutelaris, ſeu vita B. Ceſlai Odrovanſii S. Hyacinthi germani fratris ord. Prædic.*

Hanc Joanni epiſcopo Vratiſlavienſi dicavit.

5. *Annales ſacri ordinis FF. Prædicatorum* MSS.

T. I hæc ſunt: I. *Apparatus ad annales continens ſtatum Eccleſiæ catholicæ per annos circiter LX, & vitam reſque præclare geſtas S. Dominici antequam ſuam religionem condidiſſet*, foliolis 78. Tum ipſi annales *a* MCCXVI *ad* MCCI foll. 398. Inchoaverat 25 martii MDCXXXIV.

T. II proſequitur *a* MCCI *ad* MCCLXX foll. 195. Hunc inchoaverat XII maii MDCXXXV. Opus ſane egregium & innumeris documentis antiquis locupletatum, ſed non ultima manu donatum, & cui recognoſcendo incertiſque ac dubiis a veris ſecernendis viro opus eſt ſummi criterii. Hujus exemplum MS fol. extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati partim auctoris proprio pugno, partim amanuenſium manu ſcriptum. Hæc provincia Bzovio demandata fuerat in comitiis ordinis Romæ 1629 his verbis: *committimus R. P. M. F. Abrahamo Bzovio ut hiſtorias ordinis noſtri conſcribat.*

Plura etiam ab eo edita ſunt EXEGETICA & SPIRITUALIA.

Sacrum Pancærpium Dominicale, ſeu concionum Dominicalium totius anni T. I. Ex floribus S. Scripturæ ſanctorumque Patrum deſumtus, nec non allegoriis, hieroglyphicis, orphicis ſenſibus, emblematibus, philoſophorum & principum virorum apophtegmatibus, præſertim vero hiſtoricis exemplis ad ethicen chriſtianam formandam refertus, Venetiis 1621 in 4: tum & Coloniæ, Boetzeri 1623 in 4 pp. 425. Auguſtino Galaminio cardinali nuncupabat Venetiis e conventu S. Dominici kal. ſept. 1611.

2. *Concionum Tomus ſecundus in omnes quadrageſimæ ferias & Dominicas*, Ibid. & eod. anno in 4.

3. *Concionum ſacrarum T. III, continens ſanctorum feſtivitates*, Ibid. iiſdem annis in 4.

4. *Concionum T. IV, continens theſaurum laudum SS. Deiparæ ſuper canticum* Salve regina, *in quo omne id quod vel ad cultum B. V. Mariæ, vel ad hominis Chriſtiani animum præclaris doctrinis exornandum atque illuſtrandum ſpectat, quadraginta concionibus demonſtratur*, Venetiis 1598 & Coloniæ, Boetzerii 1615 in 4 pp. 392 Clementi VIII nuncupabat, & Ferrariam in ditionem redactam gratulabatur.

5. *Flores aurei ex ſacra ſcriptura & SS. Patribus ad Chriſtianam Ethicen excepti*, Venetiis 1601 in 4: Coloniæ, Boetzeri 1612 in 4. TT. duo cardinali Mociciovio inſcripti.

6. *Concionum de tempore & de ſanctis Tomi duo*, Polonico ſermone vulgari.

7. *Precationum ad Deum a Bzovio collectarum concinneque ordine digeſtarum opus*, Polonice ut videtur.

8. *Monile gemmeum diva Virgini Deiparenti ſacrum, duodenas virtutes acroſanctæ Deiparæ totidem laudationibus explicans, & viginti quatuor miracula inſignia apud iconam ejuſdem magnæ matris a D. Luca depictam, & apud Polonorum Clarummontem religioſe cultam patrata referens atque reputans*, Coloniæ Boetzeri 1615 in 4 pp. 170. Nicolao Comorovio capitaneo Oſwiecimenſi nuncupabat.

9. *Florida Mariana panegyricis* XXIV ad Thomam

Sec. XVII. Somoſcium ſeu *de laudibus ſacræ Deiparæ Virginis panegyrici*, Venetiis 1612 in 4.

10. *Trilogium B. Virginis*: ſcilicet pro ſingulis ejus feſtivitatibus orationes tres.

11. *Roſarium ſeu pietatis chriſtianæ exercitia ſodalitatis Roſarii.* Ad Vladiſlaum principem Sigiſmundi III regis filium, Latine.

12. *De Roſario libri tres.* Ad Nicolaum Comorovium, Polonice.

13. *De Roſario libri duo.* Ad Conſtantiam Auſtriacam Poloniæ reginam, Polonice.

14. *Roſarium B. M. V.* Ad M. Antonium & Camillam Burgheſiam: ut quidem puto Italice.

Omitto *Commentariorum in primam ac tertiam Summæ theologiæ S. Thomæ de Aquino partes Tomos duos* a Bzovio lucubratos, quos recenſet Starovolſcius, utpote quos ms relictos cenſeo, ut & *Eiuſdem S. Thomæ theologiæ Summam cum commentariis cardinalis Cajetani in formam ſyllogiſticam ab eo reductam.* Quæ ſi typis prodierit, certe mihi nullibi hactenus occurrit.

Hactenus cognita mihi Bzovii opera. Prodiit tamen Ingolſtadii, Gregorii Haentini 1628 in 12 libellus hoc titulo: *Erardi Niggeri bona opera Ludovici IV imperatoris*, cui adjunctus alter hoc titulo: *Abrahami Bzovii O. P. retractatio de electione Ludovici IV imperatoris*, excerpta ſcilicet ex altera Tomi ſui XIV editione Coloniæ ad annum 1314 pag. 242. Extat hæc editio Pariſiis in Regia M 953.

Ut autem ad Bzovii noſtri vitam & extremos annos redeam, dum totus inſudaret Eccleſiæ proſequendis annalibus, rem illi contigiſſe narrat Erithræus citatus acerbam. „Simul, *inquit*, ac e Po„lonia venit in urbem, ſtatim a pontifice ob in„ſignem ingenii doctrinæque famam exceptus eſt „in ædes Vaticanas, ibique quoad vixit hoſpitio „victuque liberaliter habitus: niſi quod paucis an„te ejus mortem annis cœnobium Fratrum ſui or„dinis ædi D. Mariæ ſuper Minervam adjunctum „Vaticana habitatione mutavit, nefaria famuli ſui „cæde deterritus prædonis cujuſdam opera inter„fecti: qui ut mulieris cui conſueverat ſumtibus „ſuppeditaret, cùm accepiſſet Bzovium auri vim „magnam in arca conſtructam habere, die quo„dam commodum cùm ille abeſſet, cubiculum ejus „ingreſſus, cuſtode occiſo auroque averſo ſe ad „mulierem cum præda recepit. Sed antea multa „flagitia perpetraverat, primum familiæ Benedic„tinæ cui ſe voti religione obſtrinxerat, clauſtra „deſeruerat, tum a catholicæ religionis veritate „deſciverat, & Spalatenſem archiepiſcopum Mar„cum Antonium de Dominis ejuſdem religionis „transfugam ſectatus erat in Angliam &c". Non parum autem ad Bzovii noſtri laudem facit, quod rex ipſe Poloniæ Wladiſlaus IV litteris ad Urbanum VIII datis eum ſibi patriæque reſtitui petierit de Eccleſia bene meritum ac rude donandum. Has tibi lector quod concinnæ & breviores ex Starovolſcio, & tomi XX prolegomenis hîc ſubjicimus:

SS. D. N. P. Urbano VIII. D. clementiſſimo.

SS. ac BB. P. in C. D. Dñe clementiſſime. Poſt oſcula pedum S. V. diligentemque mei ac regnorum meorum commendationem.

„Tot annorum laboribus confectum religioſum „P. Bzovium cuperem aura patria recreari, atque „adeo in deflexa ac præcipiti illius ætate fructum „aliquem doctrinæ & eruditionis ejus in deſcriben„dis nuperrimo tempore rebus geſtis deguſtare. „Quapropter ut iſtius mei ardentiſſimi deſiderii S. „V. compotem me efficiat, quam poſſum maxime „ſanctitatem veſtram oro. Multa ſuperioribus pau„lo temporibus hoc in regno geſta ſunt, quæ ad „illuſtrandam & amplificandam ſanctam religionem pertinent, quæ niſi e propinquo in faſtos cum„mode referri non poſſunt. Certus ſum id S. V. „enixæ petitioni meæ daturam, ut vir mihi cum „primis carus ad natale ſolum poſt diuturnos labo„res poſtliminio quodammodo redeat, & in eo „oſſa ſua ac labores ſuos deponat. Quod ego inter„infinita S. V. erga me benevolentiæ argumenta „non poſtremo loco reponam, quando virum tam „paternæ quam meæ gloriæ ſtudioſum propinquius „complecti, & conſuetudine illius atque lucubra„tione frui licebit. Precor autem S. V. ut diutiſſi„me ſanctam Eccleſiam ac feliciſſime gubernet, „meque ac dominia mea ſolito ſuo favore & gra„tia tueatur. *Datum Cracoviæ die* XXVI *Martii A. D.* MDCXXXIII. *Clement. S. V. obſequentiſſimus filius Uladiſlaus rex Poloniæ ac Sveciæ.*

Hac vero quid Bzovio poſſit accedere glorioſius epiſtola, quæve ad ejus nominis laudem efficacior afferatur commendatio vel illuſtrior, omnino non perſpicio, Bzovium ſcilicet etiam annoſum adhuc tanti apud principem ſuum, atque ſupremum ipſum Eccleſiæ paſtorem, ut de illius poſſeſſione lis inter utrumque contentioque ſuboriretur, quam in Eccleſiæ commodum, cui longe quam patriæ debebat ac natus erat, mors tandem annos poſt paucos optata ac expectata diremit, Bzovio Romæ magno bonorum omnium ac Eccleſiæ deſiderio ſuorumque luctu fatis functo, poſterisque ſcriptorum geſtorumque gloria celebrando. Obiit XXXI jan. MDCXXXVII, & perhonorifice ſepultus in æde Prædicatorum ad Minervam ipſo aditu ſacelli S. Dominici cum hoc inſculpto lapidi epitapho:

D. O. M.

F. Abrahamo Bzovio Polono S. T. M. O. P. poſt Cæſarem Baronium annalium eccleſiaſticorum ſcriptori Religio poſuit. Obiit ſeptuagenarius pridie calendas februarii anno ſalutis MDCXXXVII.

F. CLAUDIUS LE ROUX.

† 1633.

F. Claudius le Roux Gallus, patria Lugdunenſis, & profeſſione, vir fuit humanis diviniſque litteris egregie inſtructus, trium linguarum, Latinæ, Græcæ, Hebraicæque peritiſſimus. In gymnaſio Sanjacobeo & ſacra facultate Pariſienſi ad gradus promotus anno MDCXXIII novembris XVIII de Sorbonica reſpondit viceſimus tertius & ultimus, & inter licentiatos anno MDCXXIV qui quadraginta quinque erant, ultimum quem ambiverat, quo tardius *ab uberibus*, inquit ipſe, *matris ſuæ almæ Facultatis Pariſienſis avelleretur*, conſecutus eſt. Quas tum in Sorbona Sorbonicæ ſuæ præloquendo, tum in ſchola S. Thomæ Paranympho ſuo gratias agendo habuit orationes edidit hoc titulo:

1. *Triumphata ſuperbia Moab pſallente in auguſta Sorbona Claudio Le Roux Lugdunenſi.*

2. *Gallia Benedicta ſinceriſſime Fratrem Aaron repræſentante eodem de familia Prædicatorum*, Pariſiis in 4 pagg. 78. Extat apud noſtros Pariſiis ad S. Honoratum. Editio altera, Romæ, Joannis Brugetti 1637 in 4 ab A ad K. Extat in Bibl. Reg. Pariſ. L 712, & in Mazarinæa, & apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Quod opus eruditum quidem, ſed vocibus abſtruſioribus ubique refertum, ideoque ſatis obſcurum, ac niſi profanæ & ſacræ philoſophiæ myſtis, linguarumque, mythologiæ, poeticæque artis & eruditionis peritis pervium. Oratione prima alluſione facta triumphi a D. Michaele reportati draconiſque debellati, Sorbonæ Sorbonicorumque præſidentium laudes proſequitur in debellandis hæreſibus. Secunda Bacchalaureorum conflictus ſcholaſticos laudat, affectum filialem facultati theologicæ teſtatur, & aſtantes omnes cardinales, epiſcopos,

principes, ſenatores, &c. ſummis ſigillatim exornat encomiis.

3. *La tourterelle gemiſſante ſur Hieruſalem*, Pariſiis, Reginaldi Chaudiere 1631 in 8 pagg. 108. Opellam eadem ratione qua ſuperiores confectam, abſtruſis ut ipſe fatetur & ſæpe ab eo fictis vocibus conſtantem Sorori D. Iſabellæ Angelicæ de Courtenay ordinis noſtri ſanctimoniali auctor tum bacchalaureus nuncupavit.

Sic autem de iſto auctore legitur in Actis facultatis : *Anno Domini* MDCXXXIV *F. Claudius le Roux prædicator fuit licentiatus : poſtea factus magiſter in theologia tranſiit ad ordinem S. Benedicti, & ea de cauſa nunquam auſus eſt ingredi facultatem theologiæ Pariſienſis.* Quam ordinis mutationem fecerit poſt 1637, cùm in editione Romana citata adhuc ſe dicat de familia Prædicatorum.

F. CLEMENS FIOR.

* 1637. F. Clemens Fior Italus ut videtur, Venetiis verſabatur circa MDCXXXVII, ejuſque opuſculum quoddam recenſetur in catalogo codd. mss Angliæ tomo altero parte prima n. 1514 inter codices Baſilii comitis *Denbigh* ſic indicatum :

Liber in quarto abſque titulo agens de conſolationibus. Dicat Frà Clemente Fior de' Predicatori all' immortal heroe ſacro Pie d'Inghilterra. Datum Venetiis anno MDCXXXVII *die* VI *novembris.*

F. CORNELIUS JANSSENBOY.

* 1637. F. Cornelius Janssenboy Zelandus, patria Ziricſeenſis, Silvæducis ordinem amplexatus, ſtudiiſque Lovanii perfunctus, Bononiæ in Italia theologiam docuit : hincque a congregatione *de Propaganda fide* in Saxoniam inferiorem miſſus, non parum pro tuenda catholica religione laboravit. Bataviam inde petens, Monochodami aliquot annis catholicorum paſtorem egit cum fructu non modico. At cùm Romam de re fidei acturus tenderet, naufragio periit anno MDCXXXVII octob. XI. Quatuor habuit in ordine Fratres germanos, quorum unus Ambroſius ſcilicet eadem cum eo tempeſtate involutus eſt. Scripſerat

1. *Replica* pro libro quem frater ſuus germanus F. Nicolaus, de quo ſupra ad 1634 ediderat ſub hoc titulo, *Defenſio catholica & Apoſtolica Romana fidei* adverſus Joannem Mullerum Lutheranum miniſtrum Hamburgenſem : ſed & cum eo periit.

2. E vulgari Italico Belgice ab eo verſa eſt *Pars II miraculorum S. Dominici in Soriano a F. Silveſtro Frangipani ſcriptorum*, quæ ab ejus morte prodiit Antverpiæ, Gerardi Wolſchaelen 1643 in 8. Hæc omnia ex F. Ghilberto de la Haie citato.

F. DIDACUS ADUARTE.

† 1637. F. Didacus Aduarte Aragonus gente, patria Cæſarauguſtanus, loco nobili natus, cujus genitor præfectus fuit Calmedinæ civitatis, *Corregidor* vernacule dicunt, adoleſcens annorum vix ſedecim natus Complutum venit, ibique quemdam ordinis Complutenſis collegii præclarum alumnum audiens de ſua vocatione diſſerentem, qui ſpretis quos proſequebatur, jamque eum ſequebantur graduum honoribus & laureis, zelo ductus animarum, ad inſulas navigare Philippinas decreviſſe ſe referebat, eodem & ipſe tum accenſus deſiderio, Compluti in conventu Matris Dei religionis habitum obtinuit & induit ipſo S. Petri martyris feſto die XXIX aprilis MDLXXXVI. Emiſſa poſt annum probationis profeſſione ſacris ille ſe dedit theologiæ diſciplinis, ac anno MDXCIV ſacro preſbyteratus ordine decoratus, Complutum poſtea data occaſione ac præter ſpem & deſiderium (qui ſeceſſum & ſolitudinem impenſe colebat & parabat) miſſus eſt, quo tum forte F. Alphonſus *Delgado* primos inter erectæ nuper Philippinarum provinciæ inſtitutores unus inde recens appulerat novos conſcripturus operarios, qui novam hanc provinciam colerent & promoverent. Hujus verbis divinitus ille permotus, Philippinas adire ſtatuit unâ cum F. Franciſco *Blancas* a Sancto Joſeph poſtea dicto Aragono gentili & coætaneo ſuo, intima ſibi ſtudiorum animorumque conſenſione devinctiſſimo. Quem quidem prius ab eo dimovere conſilio prioris conventuſque Complutenſis ſui inductus precibus conatus fuerat, ſed ejus convictus rationibus non ſolum probavit zelum abeuntis, ſed & eidem ſe comitem adjunxit. Quot deinceps pro religione Chriſtique fide & animarum ſalute labores exhauſerit, quot vitæ, famæ, ſiti, carcerum tormentorumque vi, naufragiique præſentiſſimi perſæpe ſuperaverit pericula meum non eſt hîc referre. Breviter dicam, ubi primum Manilam pervenit, erudiendis in fide chriſtiana Sinenſibus in ea inſula degentibus a ſuperioribus applicitum fuiſſe, quorum ille mira facilitate diligentiaque ſibi comparavit linguæ notitiam, ut intra paucos menſes Siniea lingua publice concionari, confeſſioneſque excipere, & ſpiritualiter adminiſtrare potuerit. Camboxano rege Chriſtianam in regno ſuo fidem induci, prædicatoreſque mitti poſtulante, eo cum F. Alphonſo *Ximenez* Philippinarum provinciali ſuo miſſum ac profectum anno MDXCV, licèt rege a ſede deturbato ab ea expeditione nonniſi graviora vitæ diſcrimina reportarit : bis ex illis inſulis in Europam reverſum a provincia ſua legatum nomine procuratoris generalis, tum ut ejus provinciæ negotia in aula regia Matritenſi tueretur ac promoveret, tum ut novos in opus dei conſcriberet miſſionarios, quorum itinerum in altero in Galliam & Pariſios uſque pervenit anno MDCXI magiſtrum ordinis Auguſtinum Galaminium comitia ordinis generalia ibidem celebrantem conventurus, ac ſincera felicis hujus provinciæ novæ Philippinarum ſucceſſus relatione recreaturus, quibus in comitiis & ipſe ſedit ejuſdem provinciæ diffinitor : cum egregiis pluribus in vineam Domini operariis Manilam reverſum, continuo ibidem priorem electum : quo dum ille iterum fungeretur onere a rege catholico Philippo III, qui virum noverat optime, Novæ Segoviæ (Cagaion vulgo dicunt in parte boreali inſulæ Luçoniæ in ora Oceani Eoi) præſulem & epiſcopum electum & nominatum anno MDCXXXII, & quidem ut ab inſulis & dignitatibus non modo cogitatione ſed & affectu prorſus alieniſſimum, ſtatim detrectare conſtituiſſe, nec niſi ægre tandem invitumque & urgente obedientia, poſtmodum ſub finem anni MDCXXXV admiſiſſe : nihil inde a ſolito vitæ genere utique duriori, nec a regulari diſciplina immutato, ſeduli, ſancti, & amantiſſimi paſtoris parentiſque vices integre per octodecim menſes quibus præfuit impleviſſe, vitam denique innocentiſſimam religioſa & pia morte compleviſſe triduano morbo ſublatum e vivis anno MDCXXXVII menſe auguſto ætatis circiter LXX F. Carolo Clemente *Gan* ſocio ſuo & proviſore ſpiritualiter adminiſtrante, in eccleſia ſua cathedrali ſummo omnium ordinum mœrore & luctu ac ſolemnibus exequiis ſepultum : exinde tamen anno ſequenti in noſtri Novæ Segoviæ conventus eccleſiam tranſlatum. Plura quidem de ſanctiſſimis ejus geſtis ſupereſſent dicenda, ſed ad Hagiographos, ut pote non noſtri inſtituti remittenda. Ejus inſigne eſt elogium in actis capitul. gener. Rom. MDCXLIV, Tit. *eorum qui cum fama ſanctitatis obierunt in provincia SS. Roſarii inſularum Phi-*

Sæc. XVII.

Sæc. XVII. *Ippinarum* num. 20. Meminere etiam cum laude F. Joannes Lopez noſter Hiſtor. gener. P. V lib. 3 cap. 57 fol. 406 col. 4, & Antonius Bibl. Hiſp. pag. 202. Scripſit ac edidit

1. *Relacion de algunas entradas que han hecho los religioſos de la orden de nueſtro Padre S. Domingo de la provincia del S. Roſario en las Iſlas Filoppinas en tierras de infieles de las miſmas Iſlas y otras vicinas a ellas de pocos años a eſta parte, y de los ſucceſſos de ellas, y de algunos ſantos varones ya defuntos de la miſma provincia, dirigida a la ſoberana Virgen de Roſario*, Manilæ, In collegio S. Thomæ, Hyacinthi Magarular 1633 in 4 pp. 94. In præfatione promittit ſe intra biennium in lucem emiſſurum Hiſtoriam provinciæ dictæ SS. Roſarii, tum ab erectione medium ſeculum ſeu quinquaginta annos numerantis, cui hiſtoriæ deſudabat anno MDCXXXIII. Extabat hic liber ſeu *Relacion* in bibliotheca Clar. D. *Du Freſne* Pariſiis 9 februarii 1662 venali proſtante.

2. *Relazzione di molti che hanno patito con titulo di Chriſtiani nel Giappone dall' anno* MDCXXVI *fino aquello del* MDCXXVIII, *ed in particolare di ſei di loro della Religione di ſan Domenico, due ſacerdoti, e quatro laici Giaponeſi, compoſta dal P. F. Diego Aduarte priore del convento del noſtro P. S. Domenico di Manila*, Romæ, Stephani Paolini 1632 in 8 pp. 43. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati. Quæ Relatio Italice ſcripta videtur ex auctoris exemplari Hiſpano a quodam ex noſtris Romanis tranſlata.

3. *Hiſtoria de la provincia del ſanto Roſario de la orden de Predicadores en Filipinas, Japon, y China por el reverendiſſimo Don Fray Diego Aduarte obiſpo de la nueva Segovia. Anadida por el muy R. P. F. Domingo Gonçalez commiſſario del ſancto officio &c.* Manilæ, in collegio S. Thomæ, Ludovici Beltran 1640 in fol. pp. 427. Prodiit iterum curis F. Petri Martyris de *Buena Caſa* O. Prædi. Cæſarauguſtæ, Dominici Gaſcon 1693 fol. pp. 767. Hæc altera editio extat Pariſiis in Regia H 633, 3. Prior vero apud noſtros ad S. Honorati.

Cæterum in ea hiſtoria *lib.* 2 *capp.* 57, 58 *&* 59, *a pag.* 376 *ad* 407 *Edit.* 1 continuator ejuſdem dictus F. Dominicus *Gonçalez* ejuſdem primi auctoris F. Didaci *Aduarte* vitam & geſta fuſius proſequitur, lectu ea digniſſima & jucundiſſima. Didaci etiam meminit Fontana in Theatro pagg. 250, ſed emendandus cùm annis quinque epiſcopum ſediſſe ait, & anno tantum 1639 mortuum.

F. GREGORIUS MARTINEZ.

1637. F. Gregorius Martinez Segobiæ Caſtellæ Veteris Hiſpaniæque Tarraconenſis civitate, patre Sebaſtiano Martinez, matre Catharina Muños ejus conjuge, claro ambobus ſanguine, die XII martii MDLXXV natus eſt, ac XX menſis ejuſdem in parochia S. Emiliani ſacro fonte renatus. Domi puer educatus litterarum humaniorum elementa didicit, tum bonis artibus eruditus ac moribus, apud noſtros Segobianos philoſophiæ ſtuduit. Ut acris erat ingenii & ad ſublimia nati dubiis anceps hæſit, quod tandem vitæ genus amplecteretur, & patris exemplo grandia moliebatur, armiſque nomen ſuum & famam apud poſteros commendare geſtiebat: cujus cum ab ipſo patre rerum experto didiciſſet incommoda, intelexiſſetque diſcrimina, mutato repente conſilio tranquilliorem ſibi ſublimioremque vitam qua ſaluti ſuæ conſuleret ſecurius elegit. Ad Segovienſem igitur Sanctæ Crucis conventum ſe contulit, & a præpoſito libenter admiſſus amplexus eſt inſtitutum, & ſuo tempore profeſſus die XV ſeptemb. MDXCI ætatis XVII. Mox ſtudiis applicitus, inter æquales ſeu ingenii felicitate ſeu arguendi ſubtilitate ſic emicuit, ut eodem in conventu magiſter artium & lector datus fuerit, ac ſacræ ſubinde profeſſor theologiæ, quam poſtquam annos plures docuiſſet, magno diſcipulorum proventu, maxima & nominis ſui fama, Pinciam miſſus eſt ibidem eodem munere functurus in inſigni S. Pauli conventu: rudeque donatus ac theologiæ laurea decoratus inter ſacri tribunalis conſultores & judices coopratus. Nec ita ſcholaſticis quibus ex officio detinebatur in ſchola verſandis occupatus erat tricis & ſalebris, ut ab exegetica paræneticaque theologia ſacroque ſuggeſtu vacaret. Ut enim ille non apto tantum ad ſcholæ difficultates erat ingenio, ſed & dicendi gratia facilitateque pollebat & facundia, frequentes habuit interim ad populum maximo auditorum concurſu plauſuque conciones, levandiſque incubuit in ſacro pœnitentiæ foro conſcientiis, in quod opus a Marchione *de Villar* Joannes *de Zuñiga & Requeſens* rogatus eſt electuſque conſcientiæ moderator & arbiter. Dum his ille vacaret, ad regimen a ſuis invitatus prior Conchenſis præpoſitus eſt, ibique ſacri etiam tribunalis conſultor aſcitus. Conchenſis præfecturæ liber onere Segobiam repetiit, ſalutis animarum litterarumque uni ſtudio ſe totum daturus, cum iterum Fratribus ſuis & conventui Methymnæ Campeſtri præficitur prior, invituſque humeros oneri ſuppoſuit, quod ut licuit, ætatis laborumque gravatus incommodis abjecit, ſeque in ſuum ultimo recepit Segobienſem conventum Deo uni in poſterum vacaturus & ſtudiis. At cùm Pinciam ſe contuliſſet ultimi ſui operis edendi cauſa, edendi ſimul ſcribendique & vivendi finem ei fecit mors promptior maximo ſuorum luctu & deſiderio, raptus ex hoc ſeculo die veneris XV maii MDCXXVII ætatis LXII, duos jam ante menſes dieſque tres expleto, ſepultus ibidem ad dextram F. Joannis *Lopez* epiſcopi Monopolitani ordinis hiſtoriographi in aula capitulari conventus Pinciani. Ejus meminerunt Fernandez, Antonius in Bib. Hiſp. Didacuſque *Colmenarez* inter ſcriptores Segobianos in ſua Hiſtoria Segobienſi, qui & hoc ei ſcripſit epitaphium:

D. O. M.

Venerabilis magiſter F. Gregorius Martinez, patria Segobienſis, Dominicanus profeſſione, doctrina D. Thoma Aquinatis doctoris Angelici fidus aſſecla, & interpres dilucidus, fato extinctus Valliſoleti. A. C. MDCXXXVII. *Idibus Maii ætatis ſuæ A.* LXII, *M.* II. *D.* III. *R. I. P.*

Hunc noſtrum auctorem vexare tentat Alva in *Sole Verit.* Rad. 285 col. 1993 & ſeqq. & pro more nugas agit, ſibilo potius quam ſerio excipiendas, ut legenti parebit. Hæc ſunt autem quæ edidit:

1. *Commentaria ſuper primam ſecundæ D. Thomæ, T. prior a q.* 1 *ad* 21, Valliſoleti, Franciſci Fernandez de Cordua 1617 in fol pp. 1146. Marchioni *de Villar* laudato nuncupatus, cujus & liberalitate in lucem editus.

2. *Tomus alter a q.* 22 *ad* 89, eidem dicatus, Toleti, Didaci Rodriguez 1622 pp. 906.

3. *Tomus tertius a q.* 90 *ad* 114, Valliſoleti, ex officina S. Pauli 1637 in fol. pp. 785. Hunc tomum ad umbilicum deduxerat cùm mortuus eſt auctor, hinc a PP. Valliſoletanis F. Dominico *Pimentel* Cordubenſi epiſcopo ex ordine aſſumpto nuncupatus fuit. Extant tres tomi apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. GUILLELMUS COURTET.

F. Guillelmus Courtet Gallus Occitanus patria Serigniacenſis vulgo *Serignan* oppido quatuor milliaribus a Biterris diſtante, ordinem Albiæ amplexus eſt circa MDC, habitumque ex ipſius venerandæ memoriæ P. F. Sebaſtiani Michaelis manibus recepit, tantumque pietate, diſciplina regulari, doctrina profecit, ut ſacerdos inauguratus ad omnia ordinis munia deinceps fuerit applicitus, novitiorum magiſter Toloſæ, tum philoſophiæ theologiæque lector in conventu regio ſancti Maximini, Avenione deinde prior inſtitutus. Verùm cùm eo potiſſimum fine ordini nomen dediſſet, ſpe ſe aliquando in Japoniam mittendum, ſummis precibus id tandem a magiſtro ordinis Seraphino Sicco Pariſiis anno MDCXXVIII agente obtinuit. In Hiſpaniam ideo profectus, ac quibuſdam annis ibidem retentus, dum adeſſet opportunitas ad Philippinas commeandi, Manilam tandem pervenit anno MDCXXXV circa julium. Annum non integrum ibi commoratus, quo theologiam in collegio S. Thomæ profeſſus eſt x junii MDCXXXVI, navim conſcendit Japoniam perrecturus. Quæ in itinere acciderint, ut & glorioſum ejus ſociorumque in urbe Nangazaqui XXIX ſeptembris MDCXXXVII martyrium fuſiſſime referunt F. Didacus *Aduarte* Hiſt. Philipp. lib. 2 capp. 60 & 61, F. Joannes a S. Maria Hiſtoria Gallica SS. ord. T. III, F. Jacobus Percin Hiſtor: conv. Toloſ. opuſc. de martyribus Avinioneti, F. Dominicus *Marcheſe* Diar. Italic. & alii, quos videſis. Scripſit Manilæ

Plures ad magiſtrum ordinis F. Nicolaum Ridolphi Romam epiſtolas, quibus miſſionis ſuæ rationem reddit, in archivo ordinis ſervatas.

F. JACOBUS BROWERIUS.

1637. F. Jacobus Browerius vulgo *de Brouwer* Belga Hoochſtrati, quod Brabantiæ municipium eſt comitatus titulo inſigne, lucem primam vidit, at Antwerpiæ inſtitutum noſtrum amplexus eſt. Studiis Lovanii ſub noſtris Franciſco Hyacintho Choquetio, & Thoma de Torrez theologis primi nominis perſolutis, Duaci apud ſuos philoſophiam tum & theologiam profeſſus eſt, & ibidem in ſacra facultate lauream obtinuit anno MDCXX. Lovanii etiam annis aliquot primarius regens egit. Gradum licentiati in ordine promeritus eſt anno MDCXXII ex actis cap. gen. Mediolanenſis. Laudatur a Swertio in Athen. Belg. vir ingenio adeo felici ut nihil ſupra, & in quo virtus cum doctrina, ingeniumque cum aſſidua legendi aviditate certabant. Neque verò ſeſe intra ſcholæ parietes continuit ejus virtus & ſapientia. Eluxit namque ejus longe lateque pro fide catholica ardens ſtudium, miſſionis Danicæ præfectus primum datus a ſacra congregatione *De propaganda*, quo titulo viros ex ordine vere apoſtolicos a ſe ſelectos Hamburgi ac in aliis ſeptemtrionis urbibus conſtituit non pœnitendo fructu. Tum & poſtea miſſionis Batavæ commiſſarius ab eadem congregatione declaratus anno MDCXXXI, idem munus non minori egit Eccleſiæ emolumento. A ſuis Antwerpienſibus demum prior electus & præpoſitus, ibidem diem obiit ſuum anno MDCXXXVII die IV novembris. Hæc ejus opera:

Clavis apoſtolica, ſeu theologica demonſtratio, qua dilucide ac ſolide concluditur divina fide credendum Paulum V eſſe ſummum maximumque pontificem, Duaci, Baltazaris Belleri 1621 in 8 pp. 85.

Ejus curis caſtigatæ & illuſtratæ prodierunt *F. Dominici Soto in octo phyſicorum Ariſtotelis libros quæſtiones*, Duaci, Petri Borremans 1613 in 4. Sec. XVII.

Plura verò alia prælo parata promittebat, edenda inquit Swertius citatus, ſed quæ vel religionis negotia vel mors interruperunt. Ejus meminit Fontana in Monum. corrupte *de Bouvers* agnominans, & ad 1638 revocans quo jam obierat. Fuſius de eo agit Seguierius noſter P. I Laureæ Belgicæ p. 139, ubi tamen typorum erratum irrepſit ſcilicet 1640 pro 1620. Recenſet Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic.

F. JOHANNES DE CASTILLO.

† 1637. F. Johannes de Castillo Hiſpanus origine, nativitate Americanus, Limenſis patria, profeſſione medicus, qui facultatis hujus lauream eſt aſſecutus in ipſa civitatis regum ſeu Limana academia, tandemque profeſſus eſt in eadem magna nominis ſui fama, majorique populorum utilitate. Erat enim in arte therapeutica peritiſſimus, & arcana penetraverat artis reconditiora, queis opportune ac ſolerter, ubi opus erat, utebatur. Qua tamen ex profeſſione ad ſublimiorem erexit ſeſe, totum ſe dedens orationi divinarumque contemplationi rerum, in quibus ita excelluit, ut inſignis evaſerit animarum medicus, nemoque ſpiritus an ex Deo eſſent certius probaverit. Hinc ſanctæ virginis Roſæ ordinis noſtri tertiariæ cujus temporibus florebat, vias & actus de quibus initio dubitabant aliqui, ut examinaret, adhibitus eſt, in ejuſque ſententia, qua eam cum Deo ambulare pronunciavit, omnes conquieverunt. Extrema ætate & periculo veſtem noſtram petiit & obtinuit, ac profeſſus eſt unâ regulam & inſtitutum, cùmque dies plures ſupervixiſſet, ad cœlum tandem evolavit, cujus obitus in cap. provinc. Cuſcenſi Peruano XXIV julii MDCXXXVII celebrato non ſine elogio denunciatus fuit. In capitulo conventus SS. Roſarii Limani ad ſanctæ Virginis pedes ſepultus fuit. Scripſit

Volumen revelationum. Quod opus cùm legiſſet F. Paulus Maria Faventinus ex ordine aſſumptus archiepiſcopus Myrenſis ab Urbano VIII in Peruanum regnum delegatus, qui de religionis in iis regionibus ſtatu cognoſceret, ita probavit, ut ad ſummum pontificem miſerit, cui non minus fuit acceptum.

F. LUDOVICUS MARISSAL.

1637. F. Ludovicus Marissal Arteſius Fani Audomari natus & ordini aſcitus, vir gravis, pius & eruditus, obiit ibidem XII novemb. MDCXXXVII: ita referente noſtro Ghilberto de la Haie in ſua *Bib. Belgo-Dom.* MS, ubi addit ex Italico Gallice reddidiſſe & edidiſſe hoc titulo:

Tableau des vertus & miracles du B. Ambroiſe de Sienne, & du B. Jacques Venitien de l'ordre des FF. Precheurs, Montibus Hannoniæ, Caroli Michel 1623 in 8, & Inſulis, Petri de Rache. Eadem editio.

F. LUDOVICUS ROBION.

1637. F. Ludovicus Robion Gallus Armoricus e Monte Relaxo vulgo Morlaix ortus, ibidemque ordinem profeſſus hoc anno MDCXXXVII apud ſuos florebat, ſcripſitque, ſeu potius ex Italico Gallice reddidit

Relation des miracles & des prodiges operez par l'image de S. Dominique de Soriano, ſuivant l'exemplaire approuvé par le chapitre provincial de la province d'Eſpagne celebré a Madrid l'année MDCXIX, Pariſiis, Joannis Branchu 1637 in 8.

Digitized by Google

F. MICHAEL OPHOVIUS.

* 1637. F. Michael Ophovius Brabantinus Silvæducis ortus, Antverpiæ ordini nomen dedit, ſtudiiſque Lovanii ab anno MDLXXXVIII ad MDXCII, & Bononiæ poſtea expletis, per conſuetos ſcholæ noſtræ agones lauream magiſterii adeptus eſt, approbatus Pariſiis in actis cap. gen. MDCXI. Quartum præfuit conventui ſuo nativo, exindeque aſſumtus provinciæ inferioris Germaniæ prior provincialis, eo titulo Romæ in comitiis ordinis MDCXII votum tulit in electione magiſtri ordinis F. Seraphini Sicci. Finito anno MDCXV muneris quadriennio, miſſioni Batavicæ, quam provincialis multum promoverat, & in Daniam Sveciamque uſque propagarat totum ſe dedit: unde rediens anno MDCXXV a Batavis ex itinere deprehenſus, in carcerem detruſus eſt, ac omnibus modis vexatus ac tentatus, Agente tamen Iſabella Clara Eugenia Belgarum principe liber redditus, a Philippo III rege catholico epiſcopus Buſcoducenſis deſignatus eſt, & ab Urbano VIII ſecunda Julii MDCXXVI promotus. Suam Eccleſiam quandiu licuit rexit ſapientiſſime, ſed civitate ſua a Batavis anno MDCXXIX expugnata, Antverpiæ & Lyræ ubi domum noſtris provincialis agens erexerat, reliquum vitæ exul egit, & Lyræ mortuus quarta novemb. MDCXXXVII Antverpiam delatus eſt ad noſtros, apud quos ad lævam altaris majoris ſepultus jacet, ubi & erectum illi viſitur mauſolæum addito hoc cenotaphio:

D. O. M.

F. Michael Ophovius ord. Predic. S. T. D. quem conventus hic quarto priorem, Belgium provincialem, Silveducis patria ſextum antiſtitem vidit, ſub hoc lapide jacet. Obiit MDCXXXVII *die* IV *novemb.* Scripſit lingua vernacula Belgica hoc titulo, ut habet noſter Ghilbertus de la Haie:

Regula confraternitatis nominis Jeſu in blaſphemos erecta, privilegia, indulgentiæ, modus honorandi nomen illud, ac inſtructio, quandonam juramentum ſit licitum, quando non, Antverpiæ, Hieron. Verduſſen 1603 in 4.

D. Catharinæ Senenſis vitæ ac miracula ſelectiora aneis formis expreſſa, ad earum iconum exemplum, quæ Senis altero ſeculo excuſæ in fol. fuerant, eo curante ſculpta prodierunt, Antverpiæ, Joan. Galle 1603 in 4.

F. PETRUS DE AMORE.

† 1637. F. Petrus de Amore vernacule *Damour* patria profeſſioneque Leodienſis, ſacræ theologiæ magiſter Lovanienſis XXII ſeptemb. MDXCVIII promotus, linguarum Europæ prope omnium fertur habuiſſe peritiam. In philoſophiæ theologiæque verſandis, tradendiſque diſciplinis diu perſeveravit, ſed & Eccleſiaſtes habitus eſt ætate ſua celebris, clarioraque Galliæ per quadrageſimam implevit pulpita. Aurelianenſem conventum ab hæreticis ſolo æquatum, & vix e ruinis qualitercumque ſuſcitatum adverſus viros præpotentes pro alieno ordine uſurpare tentantes, prior electus ſtrenue tutatus eſt ex potiori ſaltem parte, (nam aliquam cedere monialibus Carmelitis coactus eſt) & in meliorem formam reparavit. Anno MDCVIII comitiis ordinis Romæ affuit pro Francia diffinitor, ubi magiſterium ejus Lovanienſe probatum: anno MDCX in cap. prov. Franciæ Pictaviis communibus votis aſſumptus eſt prior provincialis, quo titulo anno MDCXII Romæ in electione magiſtri ordinis Seraphini Sicci primus omnium qui aderant provincialium ſedit, cujus etiam perſpecto pro diſciplina regulari ſtudio & zelo, ipſi magiſter ordinis provincialis munus prorogavit ad duos ultra quadriennium annos, adeo ut ad annum MDCXVI provinciam Franciæ rexerit. Eum ut fertur Leodienſis optaverat antiſtes & princeps habere ſibi ſuffraganeum & vicarium, qui ſorte ſua contentus, oblatum detrectavit onus, & in ſua profeſſione pluribus annis ſupervixit, atque Leodii demum VIII januar. MDCXXXVII, ætatis LXXVI decubuit, & in odeo ſepultus eſt e regione majoris altaris ſub tymbo marmoreo. Scripſit

Oraiſon funebre d'Henri le Grand roi de France & de Navarre prononcée en l'Egliſe roialle de S. Aignan a Orleans le ſamedi XII *juin* MDCX *par F. Pierre Damour docteur en theologie, & elu provincial* &c. cum aliis ſimilis argumenti Pariſiis, Rob. Stephani & Petri Chevalier 1611 in 8 a pag. 361 ad 399: Seorſim, Pariſiis, Rolini Thierry, & Rotomagi, Joan. Petit 1610 in 8 pp. 19.

F. PETRUS PICHIUS.

F. Petrus Pichius Umber, Trebias patria, provinciæ Romanæ alumnus, vir fuit non Hebraicæ modo, ſed plurium linguarum, omniumque diſciplinarum ac theologiæ præſertim peritiſſimus, dicendoque facundiſſimus. Sacræ theologiæ magiſter a magiſtro ordinis F. Auguſtino Galaminio cardinali poſtea de Ara cœli nuncupato promotus, ac in actis cap. gen. Rom. MDCXII approbatus, a Paulo V datus eſt Hebræorum in Urbe concionator, qui verbo & ſcripto eorum ſaluti ſtrenuus incubuit, quorum & plures ad fidem ſacrumque baptiſma ſuſcipiendum adduxit: quo in munere cum viginti annis ſolidis cum non pœnitendo fructu deſudaſſet, ſenio confectus, in patriam ſe recepit amodo ſibi uni Deoque intentus, inſtantique morti ſeſe compoſiturus & æternitati, quam ibidem beato fine conſecutus eſt circa MDCXXXVII. Ejus cum laude meminere Fontana in *Theatro*, *Monum. & Prov. Rom.* Jacobillus *Bibl. Umbr.* Hæc ab eo rei litterariæ relicta ingenii ſui monumenta: * 1637.

1. *De partu Virginis Deipara adverſus Judæos libri tres*, Romæ, Stephani Paulini 1621 in 8 pp. 261.

2. *Epiſtola a gli Hebrei d'Italia nella quale ſi dimoſtra la vanita della loro penitenza & aſpettatione del Meſſia*, Romæ, Guillelmi Faciotti 1622 in 4.

3. *Trattato della paſſione del Meſſia contro gli Ebrei*, Romæ 1618 in 4.

4. *Stolte dottrine degli Ebrei con la loro confutazione*, Ibid. 1625, & iterum ibidem 1640 in 8. Extant Romæ in Caſanatenſi, excepto tractatu n. 2 relato.

F. PHILIPPUS AERTS.

F. Philippus Aerts Flander XV julii MDCIV ordini nomen dedit in patria Gandavi, evaſitque Eccleſiaſtes fervidus & facundus. Theologus & ſacellanus a D. *Demale* Alberti Belgarum principis ad regem Angliæ oratore aſcitus in familiam, annis duodecim in ea inſula cum eodem fuit, linguaque gentis comparata ſæpius e ſacro pulpito publice concionatus, fidei catholicæ dogmata libere prædicavit & propugnavit. Inde redux ad ſuos Ipris etiam priorem egit, ac paulo poſt repentina morte ſublatus eſt in quodam municipio quod *Moerbecque* incolæ vocant, non procul a Gandavo XXIV julii MDCXXXVII. Corpus in ſuum conventum nativum tranſlatum commune cum Fratribus ſepulcrum habuit. Sic F. Ghilbertus de la Haie in *Bib.ª Belgo. Dom.* Scripſit ſeu potius e Latino Belgice vertit, cujus titulum ſic Latine reddo: † 1637.

Theſaurus novus Fratrum & Sororum tertii ordinis

dinis ſeu de pœnitentia S. Dominici tam clauſtralium, quam in ſeculo degentium, continens tum regulam, tum gratias illis a SS. pontificibus conceſſas; Gandavi, Joannis Vanden Kerchoue 1620 & 1635 in 8 pagg. 244. Extabat hæc altera editio Bruxellis anno 1671. Recuſus fuit Gandavi, Maximiliani Graët 1665 in 8.

F. RAINERIUS JACOBSEN.

* 1637. F. Rainerius Jacobsen Flander, Dunkerkæ nominatiſſimo illo ſua ætate regis catholici architaraſſo ejuſdem nominis patre natus, Berghis Winocſani ordini nomen dedit, ac poſt dicti ſui conventus regimen bis expletum, prædicatoris generalis ob inſignes in eo munere dotes titulo decoratus, ad infulas a Philippo IV Hiſpaniarum rege jam deſtinatus, morte immatura ereptus eſt anno MDCXXXVII die XII octobris, & apud ſuos ſepultus. Ejus ſervantur in dicto ſuo cœnobio teſte oculato Ghilberto de la Haie in Bibl. Belgo-Dominic.

Concionum variarum tomi tres in 4 MSS, ut quidem cenſeo lingua ſua Flandrica.

F. ZENOBIUS MEDICES.

1637. F. Zenobius Medices Etruſcus Florentiæ clara ut & ſupra p. 133 laudatus, ac perillustri Mediceæ gentis origine ac familia ſatus, ordinem juvenis amplexus eſt in conventu S. Marci Florentino ac profeſſus, virque evaſit in ſacræ ſcripturæ ſanctorumque Patrum lectione verſatiſſimus, nec levem ſibi qua ex cathedra in ſcholis, qua ex ſacro ſuggeſtu in templis peperit laudem & famam. Romam exinde vocatus, Græcis inſtruendis in eorum collegio lector primum applicitus, tum baſilicæ Lateranenſis apoſtolicus pœnitentiarius inſtitutus anno MDCXVII eo munere functus eſt ad MDCXXXI, quo ad ſuos S. Marci ſe recepit: at dum uni ſibi vivere parat, ab Urbano VIII menſe julio MDCXXXIV Burgenſis vernacule *Borgo ſan Sepolcro* præſul promotus eſt & conſecratus. Hanc Eccleſiam Zenobius annos tres integerrime cùm adminiſtraſſet, Florentiæ demum piiſſime ut vixerat obiit, atque in ſuo S. Marci templo, uti caverat, ſepulturam habuit XVII octob. MDCXXXVII. Ejus cum laude meminerunt Ughellus Ital. Sac. T. III col. 460, Fontana in *Theatro*, & *de Prov. Rom.* inter ſcriptores, ut a quo relicti ſunt, inquit, apud S. Marcum ſervati in Bibl.

Tractatus plures theologici MS.

F. ANONYMUS BELGA.

* 1637. F. Anonymus Belga hoc anno florens ſcripſit ac edidit

Abregé de la vie du Bienheureux Albert le Grand mis au jour a ſa beatification, Bruxellis, Godefridi Schoevaerts 1637 in 8 pp. 88. Extat Pariſiis in Regia 2810, 2.

F. AMBROSIUS CORDUA.

* 1638. F. Ambroſius Cordua a Toppio enim ſic, qui ab aliis *de Corduba* nuncupatur, origine Hiſpanus, ut habet Ughellus & ex eo Fontana, at ortu Neapolitanus, ut contendit Vallius in Compendio p. 321, conventus S. Spiritus Neapoli fuit alumnus, ac per omnes ſcholæ agones baccalaureus primum in cap. gen. Rom. MDCVIII inſtitutus, tum & in ſequenti Pariſienſi MDCXI ſacræ theologiæ magiſter approbatus eſt. In academia Neapolitana theologiam docuit profeſſor publicus, & doctorum collegio aggregatus. Nec minus regimine claruit ter ſui cœnobii S. Spiritus prior, pro provincia Regni in cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII diffinitor, prior provincialis Calabriæ ſemel, ſuæque congregationis *della ſanità* bis vicarius generalis aſſumtus. Ad infulas Tropienſes exinde nominatus a Philippo IV rege catholico, & ab Urbano VIII confirmatus, conſecrationem Romæ XX junii MDCXXXIII accepit, ſuaque Eccleſia boni paſtoris inſtar ſtrenue adminiſtrata evolavit ad ſuperos IX aug. MDCXXXVIII. Scripſit teſte Toppio

Una traſlatione ſopra Donſa de auctoritate ſummi pontificis: &

Decreta ſynodi Tropienſis, Romæ, Lud. Grignani 1637 in 4.

F. DIDACUS COLLADO.

† 1638. F. Didacus Collado Hiſpanus claris honeſtiſque parentibus ſuperiori cadente ſeculo XVI apud *Miajadas* ſeu *Mezzadas* haud ignobile municipium in Bæturia vulgo *Eſtremadura* non longe a Merida & Metellino, ubi ſe fluvium *Anam* vulgo Guadiana per quinque vel ſeptem leucas in viſceribus terræ condere ferunt oriundus, litteris humanioribus a puero deditus & pietati, cùm Salmanticam veniſſet adoleſcens, ordinis nomen circa MDC in inſigni regioque S. Stephani Salmanticenſi conventu dedit ac profeſſus eſt. Apoſtolici vir omnino pectoris, magnoque animarum & fidei zelo æſtuans cùm egregiam in ſua patria & provincia litteris & diſciplinæ regulari poſuiſſet operam, magnamque ſui feciſſet expectationem, in Indias Orientales ſemel iterumque navigavit. Ac primo quidem anno MDCIX exeunte julio Japoniam intravit, dum graviſſima in eo regno contra chriſtianos ab anno MDCXIV excitata fureret perſecutio, quo certe tempore ſe fidei pugilem intrepidum exhibuit Collado noſter & ſtrenuiſſimum, ut & chriſtianis occurreret laborantibus, & pro fide victos e vinculis eriperet, certam inde ſibi paratamque mortem veritus nihil. Nam ſemel iterumque F. Ludovicum Flores ejuſdem ordinis ſui virum pro fide detentum in vinculis Chriſti, poſtea martyrem egregium liberare magno capitis ſui periculo tentavit. Eodem verò Chriſti labente anno MDCXXII, quo dictus Ludovicus Flores igne conſumptus martyrii lauream accipere meruit, diſceſſit ille e Japonia, Romamque appulit anno MDCXXV omnium ordinum religioſorum delegatus, quo liberam ſibi in vaſtiſſimis Sinarum & Japonum regnis miſſionem a ſummo pontifice obtineret, quam ad cujuſdam inſtituti miſſionarios Gregorius XIII coarctaſſe videbatur. Quibuſdam annis ea de cauſa in urbe detentus eſt, quo quæſtionem hanc in congregatione *de propaganda fide* pleniſſime diluciderat, objectiſque faceret ſatis. Tandem in Hiſpaniam ad regem catholicum ſine cujus aſſenſu quid ſtatuere nolebat Urbanus VIII remiſſius, memoriale ſuum eidem regi exhibuit Matriti anno MDCXXXI exeunte: cauſaque in conſilio Indiarum diſcuſſa obtentaque lite XVII decemb. ejuſdem anni Romam ad Pontificem rediit regis Hiſpaniarum litteris probe munitus: quibus viſis omnibuſque quæ ad majorem Dei gloriam faciebant, rite ponderatis Urbanus VIII Breve dedit XXII februarii MDCXXXIII pro omnium ordinum religioſis quod incipit *Ex debito Paſtoralis officii*: quo illis indiſcriminatim & quacumque via ſit poteſtas Chinam, Japoniam cæteraſque Orientis regiones prædicandi evangelii cauſa adeundi, abſque eo quod deinceps a cujuſdam inſtituti ſuperioribus a quibus tot in eos ſtuxerant gravamina pendere cogerentur. Accepto Brevi pontificio Collado in Hiſpaniam rediit, obtentiſque in eamdem rationem regis catholici litteris patentibus ad Inſulas

Martyrium F. Lud. Flores ad XIX aug. MDCXXI aſcribitur in *Hiſtor. Philipp.* ſed Colladus in ſuo memoriali dicit accidiſſe MDCXXII, cui fidem habemus.

§ 18. XVII. Philippinas cum viginti quatuor ex ordine viris evangelicis eorum in itinere ſuperior conſtitutus remeavit ac pervenit anno MDCXXXV. Tunc autem humanitus aliquid accidiſſe Didaco noſtro fatendum eſt. Quo erat Sinarum & Japonum ſalutis zelo ſuccenſus e re non parum illi viſum erat, ſi quidam ex provincia Philippinarum ſecreti conventus in novam congregationem S. Pauli dictam erigerentur, cujus hoc unicum eſſet ſtudium miſſionarios in Chinam & Japoniam inſtituendi & mittendi, Philippinarum ſeu fidelium ſeu infidelium cura ſola reliquæ provinciæ relicta, in idque a magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphi recens electo decretum obtinuerat. Verùm cùm deeſſet regis Hiſpani conſenſus, quem ab eo impetrandum magiſter ordinis juſſerat, novem menſibus res infecta manſit. At prorege earum inſularum quibuſdam rationibus moto, quas noſtrum non eſt recenſere, illud ipſum aggrediente, ſecreti fuere conventus & congregatio erecta, Colladus ejuſdem vicarius juxta decretum magiſtri declaratus anno MDCXXXVI, non diu tamen ſtetit totum illud negotium. Nam cùm Colladus qui etſi in ea diviſione ſuis multum diſplicuerat, nec minus inſulæ antiſtitibus, æqui tamen defenſor acer & fervidus archiepiſcopi partes tutaretur, prorex exinde in ipſum graviter offenſus, quod ædificaverat ipſemet deſtruxit, & congregatione everſa conventus provinciæ reſtituit VI ſeptemb. MDCXXXVII. Nec ſolum acquievit Colladus, ſed & ob minus conſulte ſuſceptum opus, injunctam ſibi pœnitentiam libens accepit, religioſeque complevit. Sic in integrum & in pace reſtituta erant omnia, cùm ex Hiſpania, ubi tam felix rei eventus ignorabatur, regiæ receptæ ſunt in inſulis litteræ quibus Colladus in Europam revocabatur. Paruit ille continuo, verùm cùm ex Nova Segovia navigio Manilam contenderet, tempeſtate actus etſi natandi peritiſſimus evadere potuiſſet, pereuntium ſe inclamantium miſertus, ne inconfeſſos in eo diſcrimine deſereret, eorum ſaluti æternæ propriam vitam poſtponens cum iiſdem naufragio periit anno MDCXXXVIII. Quæ fuſius quam pro noſtri ratione inſtituti referenda fuere ad revincendum auctorem operis Gallici cui titulus : *Defenſe des nouveaux chreſtiens & des miſſionaires de la Chine &c.* P. I cap. 8, ubi arrepta occaſione diſſidii hujus diſciplinam regularem interiorem ſolum attinentis, Colladi noſtri geſtorum ac ſcriptorum in miſſionum Orientalium cauſa fidem elevare nititur. Quaſi verò inter viros apoſtolicos non ſæpius hujuſmodi accidant contentiones, vel in ipſa ſocietate Jeſu, quæ tamen e nutu tota pendet præpoſiti generalis : & ſpeciatim notat auctor Theatri Luſitaniæ litterarii ad Antonium *de Vieyra* celeberrimum noſtræ ætatis Eccleſiaſten, & Baltazarem *Tellez* doctrina elegantiaque non minus conſpicuum, talium apud ſuos litium auctores, propterea que fere a ſocietate dimiſſos, certe longius relegatos, ex quo tamen vel tantorum virorum meriti vel ſocietatis ſuperiorum prudentiæ nihil decedit, nec quiſquam exprobrare audeat. Satis ſit pro Colladi noſtri defenſione, quicquid ab eo ſeu Matriti ſeu Romæ ſcriptum ac geſtum eſt in cauſa miſſionum ordini probatiſſimum fuiſſe & etiamnum probari, litemque in utroque tribunali pontificio ac regio ſcriptis obtinuiſſe. Hæc autem ejus recenſentur opera typis *de propaganda fide* pleraque excuſa :

1. *Ars Grammatica Japonica linguæ*, Romæ, Propag. 1631 & iterum 1632 in 4 pagg. 75.

2. *Dictionarium ſive theſauri linguæ Japonicæ Compendium*, Ibidem 1632 in 4 pp. 355.

3. *Modus confitendi & examinandi pœnitentem Japonenſem formula ſuamet lingua Japonica*, Ibidem 1631 & iterum 1632 in 4 pp. 66.

4. *Formula proteſtandi myſteria fidei*, Ibidem in 4 : ſic Allatius.

5. *Hiſtoria Eccleſiaſtica de los ſuceſos de la chriſtiandad de Japon deſde el año de* MDCII, *que entrò en el la orden de Predicadores haſta el de* MDCXXI *por el P. Hiacintho Orfanel añadida haſta el fin del año de* MDCXXII, *por el Padre Fray Diego Collado*, Matriti, Petri Taſſi 1632 in 4 : & iterum, viduæ Alphonſi Martini 1633 in 4.

6. *Dictionarium linguæ Sinenſis cum explicatione Latina & Hiſpanica charactere Sinenſi & Latino*, Romæ, Propag. 1632 in 4 : ſic Allatius.

7. Varia opuſcula pro commodiori apud regiones Orientales evangelii propagatione, inter quæ *Memorial preſentado a ſu Mageſtad el año* MDCXXII *y remitido a la junta del preſidente de Caſtilla y preſidentes de Portugal, e Indias, y otros conſejeros de aquellos des conſejos, la qual ſe tuvo a* XVII *de Deziembre del dicho año, y en virtud de lo que por ella ſe conſultò a ſu Mageſtad, pidio a ſu Santidad el breve, que concedio a* XXII *de febrero del año* MDCXXXIII. Ex quibus conſtat hoc memoriale oblatum anno MDCXXXI, & iterato excuſum 1633 in fol. pp. 16.

Plura ei ſupponit, & ab illo ficta contendit auctor libri citati *Defenſe &c.* Itaque & id neceſſe eſt explicare.

1. *Beati Chriſti martyris F. Ludovici Sotelo Hiſpani ordinis Minorum Epiſtolam ab ipſo in carcere Japonico & in procinctu mortis ſcriptam ad ſummum pontificem, ſibique commendatam Romam detulit, reddiditque jexta præſcriptum Colladum : extatque etiamnum archetypa in archivo congregationis de Propaganda : reſque jam eſt in confeſſo apud omnes.* Veterem tamen ſuppoſitionem, (eam ſcilicet vel Scioppii, vel ſimilis auctoris figmentum eſſe, quicum proinde Colladus convenerit) ab ipſo Collado Romæ & Matriti in ſuo Memoriali luculenter repulſam & falſi convictam, poſt Danielem *Bartoli* in Hiſtor. Soc. J. in Aſia renovat præfatus auctor Gallus anonymus, obtruditque iterum doctoris Joannis *Cevicos* teſtimonium ab ipſomet *Cevicos* ſuum non agnitum imo authentice denegatum. Eſt ergo epiſtola certo B. martyris, fuitque quibuſdam reſciſſis edita Matriti, & ut videtur etiam in Germania. An autem in poſteriori hac editione quid immutatum fuerit, videant pene quos eſt ἀυτόψιαν.

2. *Informe al Señor Arçobiſpo de Manila. Illuſtriſſimo Señor. La provincia de San Gregorio de Filippinas de los deſcalços de la regular obſervancia del Seraphico padre ſan Francisco acude a los pies de V. S. I. &c.* Hoc memoriale anno tantum MDCXXXIX compoſitum & oblatum contra ſcriptum quorumdam PP. S. J. a P. Bartholomæo *de Roboredo* eodem anno tantum editum MS & vulgatum Colladi noſtri opus eſſe contendit idem auctor Gallus *T. I Ed. prima pag.* 269. Quæ calumnia ex eo clare refellitur, quod jam anno præcedenti MDCXXXVIII obierat Colladus. Sic enim Memorialis hujus initio legitur : *En prueva de lo qual remito a V. S. I. a las eſpaldas deſte memorial dos papeles : que el uno es el traſlado autentico del original que* MS *divulgaron por toda eſta cindad eſte año de* MDCXXXIX *los Padres de la compañia firmado del P. Bartolomeo de Roboredo ſu procurador &c.* Quodque miretur lector ut Collado vindicet auctor Gallus teſtimonio utitur F. Dominici Navarrete *Hiſtor. de la gran China* T. I pag. 459, ubi certe non de illo PP. ordinis Minorum Memoriali loquitur, ſed de Memoriali ipſius Colladi nomine inſcripto & anno MDCXXXI Philippo IV Matriti oblato. Sic enim loquitur Navarrete citatus : *añadiendo que el Me-*

morial impresso y fide digno que se presentò años passados (nempe MDCXXXI) *a la Magestad de Felipe IV que Dios aya &c.* Memoriale autem seu *Informe* Minorum provinciæ S. Gabrielis non Regi sed Archiepiscopo Manilensi directum fuit, & ab ipso Navarrete T. suo II pag. 591 insertum. Quo proinde si se gravari existiment falsoque deferri PP. Societatis, non Colladi pios manes turbent, sed solos Minores provinciæ S. Gabrielis incusent, & aggrediantur, si libuerit.

3. *Pag.* 446 Idem auctor Gallus quoddam excerptum ut ait ex actis consilii Regii Lusitaniæ Matriti profert veluti datum XXVII februarii MDCXXXVIII, quo propter novas de F. Didaco Collado a prorege Macaensi acceptas querelas, ut qui paulo ante urbem Macao accessisset, pluraque adversus societatis Patres effutiisset aut etiam typis edidisset, iterum jubetur, si rescripto regio priori XXVII februar. MDCXXXVII dato nondum paruerit, sine mora Philippinas exire & in Hispaniam reverti cogatur. Quod excerptum omnino falsi speciem præfert, Nam præterquam quod in eo mentio sit mortis Philippi IV anno tamen MDCXXXVIII florentissime regnantis & anno tantum MDCLXIV defuncti: ex utroque tomo Historiæ provinciæ SS. Rosarii Philippinarum constat Colladum ex quo ad eas insulas secundo rediit, ipsas ad mortem usque non exivisse, nec in Chinam, nec in Japoniam progressum, quandiu novæ congregationis S. Pauli vicarius fuit, ejus rebus componendis satis occupatum, a Fratribus fere derelictum omnibus, reliquum vero temporis cum summo omnium exemplo pœnitentem egisse. Adde nullum proferri posse ejus opus typis editum in societatem præter Memoriale Philippo IV anno MDCXXXI oblatum, si tamen ita vocare placeat opus inculpatæ tutelæ.

Hujus nostri auctoris cum laude meminere Allatius in *Apibus Urbanis*, Antonius in *Bibl. Hisp.* ex nostris verò Fontana in *Monum.* pag. 595, Didacus Aduarte *Historia de la prov. de Filipin.* & Baltazar *de Santa Cruz* T. II ejusdem Histor. a pag. 1 ad 4, quos hîc excipimus, Navarrete citatus, & alii.

F. EMMANUEL REBELLO.

* 1638. F. EMMANUEL REBELLO Lusitanus, patriaque ac professione Conimbricensis, sacræ theologiæ magister in cap. gen. Rom. MDCXXIX acceptatus, ejusdemque per plures annos professor & aliquando prior conventus S. Dominici Olissiponensis scripsit ac edidit vulgari Lusitano

Sermam quem habuit in actu fidei Olissipone anno 1638. Sic refert Jo. Suarez de Brito in *Theatro Lusitan. litter.*

F. HYACINTHUS BARESIANO.

* 1638. F. HYACINTHUS BARESIANO Latine *Baroxanus* Monsferratensis, Albæ Pompeiæ natus, ibidemque ordinem amplexus, vir sacrarum linguarum, Latinæ, Græcæ, ac Hebraicæ peritus, in jure canonico præterea & ecclesiastica historia versatissimus, fuit & haud vulgariter disertus, ac ad majora quæque cum principibus tractanda in primis idoneus. Hinc ex trium ordinum civitatis Albæ sententia electus fuit, qui Romam B. Margaretæ de Sabaudia ordinis nostri beatificationem promoturus, apud Urbanum VIII orator accederet. Eidem monasterio, quod B. Margarita Albæ a fundamentis erexerat, & in quo sanctissime vixit, a sacris sororum confessionibus pluribus annis fuit, hinc que res ejusdem Beatæ diligentius investigasse censendus. Scripsit ac typis edidit

1. *La vita della Beata Margherita di Savoia Domenicana detta la grande principessa di Piemonte*, Taurini, Hæred. Dom. Tarini 1638 in 4 pp. 213. Extat Parisiis in Regia H 1715. SEC. XVII.

Initio auctorum quibus in hac historia scribenda usus est, indicem exhibet, in his vero tres nostri numerantur *F. Humbertus Locatni* episcopus Balneiregis, qui & officium Beatæ propria manu scripsit, *F. Thomas Eporediensis*, cujus habetur vita Beatæ MS, *F. Thomas Ajmo Bonjoannis*, cujus extat vita Beatæ etiam MS.

2. *Opusculum allegationum pro canonizatione præfata Beatæ, & summarium processus pro dicta canonizatione a sacra rituum congregatione impetranda.*

Ejus cum laude meminerunt Guichenonius in opere cui titulus *Histoire Genealogique de la maison de Savoie*, & Rovetta noster ad 1638.

F. HYACINTHUS HUSSELIUS.

* 1638. F. HYACINTHUS HUSSELIUS Flander patria Brugensis, ibidemque anno MDCX ordinem professus, summus evasit theologus. Novemdecim annis continuis cathedram theologicam a nostro Joanne *de Witte* episcopo Cubensi in seminario Brugensi erectam & fundatam rexit, eamdem vero postea in domum nostram translatam ad mortem usque tenuit, ac numquam licèt interea quartum sui conventus prior egerit, a lectionibus cessans. Obiit Berghis Winocifani anno MDCXXXVIII die XVII decembris ætatis LI, ibidemque jacet in peristylio. Sic refert Ghilbertus de la Haye addens reliquisse in bibliotheca Brugensi nostra servata

In universam fere S. Thomæ Summam commentaria.

Item *tractatum de monte pietatis.*

F. HYACINTHUS A LABORANTE.

* 1638. F. HYACINTHUS A LABORANTE Siculus, patria & professione Altamuranus, sacræ theologiæ magister, provinciæque suæ S. Thomæ Apuliæ aliquando præfectus, pietate & doctrina claruit anno MDCXXXVIII. Hujus a Vallio nostro ut & a Toppio omissi meminit Altamura gentilis ejus & symmysta in Append. pag. 503, promittens se de eo in Tomo suo II acturum, cujus proinde opera quædam apud suos repererit aliis & mihi incognita: quod lectorem monuisse oportuit.

F. HYACINTHUS MONTALTUS.

* 1638. F. HYACINTHUS MONTALTUS Siculus, Panormitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, sacræ theologiæ lector & prædicator generalis, vir fuit nobilitate & eruditione præclarus, inquit Pirrus T. III Siciliæ sacræ Not. 2. Eccles. Siracus. a quo & monumenta sodalium nostrorum Syracusanorum Siciliæ suæ sacræ adornandæ utilia se recepisse gloriatur. Clarebat anno MDCXXXVIII, tumque opus moliebatur hoc titulo edendum:

Historia della religione di san Domenico nella provincia di Sicilia MS servari Panormi apud nostros testatur Antoninus *Mongitore* in Bibl. Sicula, eaque usum Joannem Baptistam de Franchis in vita B. Petri Hieremiæ addit.

F. JOHANNES BIGAULT.

* 1638. F. JOHANNES BIGAULT Gallus Neustrius, Ebroicensis, ordini nomen dedit in patria, hincque studiorum causa Parisios missus, sic eminuit, ut artium magister primum tum & ad gradus in fa-

Sec. XVII. cultate theologiæ adipiſcendos promotus fuerit. Licentiam decurrebat præſentatus Prædicatorum, annis MDCXII & MDCXIII, & pro Sorbonica reſpondit XV & ultimus XVI nov. MDCXII, exinde licentiæ locum XV ſortitus XXIV januar. MDCXIV. Ut vir erat rerum agendarum peritus, ad regimen quamprimum aſſumtus eſt, in conventibus Ebroicenſi, Bleſenſi, tum & Rothomagenſi electus prior & præfectus. Ultimi ædes quas Calviniſtarum inſanus furor impie diruerat, ipſe piorum eleemoſynis reparare curavit, cujus & poſteris hac ad periſtylii parietem inſcriptione marmori cælata memoriam ſervavit, quæ ſic etiamnum habet:

D. O. M.

Et poſt Cler. Sen. PP. Q. Rotomag. Tres iſtos fornicum ordines pia liberalitate in Deum Virg. Mat. & B. Dominici ſobolem. Poſt inſania hæreticorum funditus everſas ades priores Reſtit. Anno Repar. orb. CIↃIↃC. XXII. *Curante R. P. F. Johanne Bigault M. tunc priore hujus conv.*

F. Guillelmo Rouſſel Dinanenſi facultatis Pariſienſis magiſtro congregationis Gallicanæ vicario generali XV novemb. MDCXXIII Lugduni mortuo, contentioneque exinde ſuborta, quod prior conventus Pariſienſis utpote antiquioris jus ſuum ex privilegiis congregationis Hollandiæ eſſet præſidendi per interim & capitulum convocandi, quod & ad quintam julii anni ſequentis indixit, prior contra Lavallenſis idem ſibi præſumeret, quia in ſuo conventu in ultimis comitiis aſſignatum fuerat, quod & ſignificavit ad XXVIII junii MDCXXIV, diviſa eſt congregatio, Lavallum aliis, aliis Pariſios ſe conferentibus; & Pariſiis quidem electus eſt F. Salomon Lievin ibidem priorem agens & ipſe Ebroicenſis ſacræ facultatis magiſter vir magnarum partium: Lavalli verò qui aderant electores, Johannem *Bigault* licèt abſentem & aliorum parti adhærentem vicarium generalem nominarunt, quod ejus animi dotum non parva laus eſt, propterea que hîc a nobis refertur. Cæterum neutra electio felicem exitum habuit, novis enim a magiſtro ordinis imperatis Lutetiæ comitiis præſide F. Petro Dambruc doctore & inquiſitore Avenionenſi ſecunda maii MDCXXV, communibus votis F. Gentianus *Billand* Bleſenſis regens Pariſienſis primarius, vir graviſſimus, ſummæque & in ſacra facultate & apud optimates auctoritatis ad id munus aſſumtus fuit, quod jam aliâs triennium maxima omnium approbatione egerat. Noſter autem Johannes conventu Rotomagenſi annis pluribus adminiſtrato in ſuum Ebroicenſem ſe recepit, in quo & vitæ finem & ſepulturam in odeo obtinuit ſub lapide cui inſculpta hæc epigraphe:

In piam memoriam R. A. P. F. Joannis Bigault doctoris theologi, Bleſenſis quondam, Ebroicenſis & Rotomagen. conventuum prioris, ultimi inſuper iſtius funditus ferme reſtauratoris. Obiit XVI *maii anni* MDCXXXVIII.

Cætera brevitatis cauſa omitto. *Ex actis facultatis & monumentis conventuum Pariſienſis, Ebroicenſis, Rotomagenſis & Argentomenſis.* Scripſit

Le Paradis du roſaire virginal compoſé de pluſieurs devotes inſtructions a l'inſtance des Freres & Sœurs de Notre Dame du Chapelet, Rotomagi, Joannis le Boulenger 1621 in 12: & 1628 in 12 pp. 284.

F. RAIMUNDUS BARBI.

† 1418. F. Raimundus Barbi Etruſcus Senenſis patria, profeſſioneque, conventus S. Dominici filius, qui magnam ſibi fecit eruditionis atque facundiæ dicendo famam, variiſque in provincia ſua Romana decoratus honorum titulis, ſæpius & ad ſuorum regimen electus atque vocatus, ac generalis ut vocant prædicatoris dignitate remuneratus, rerum etiam experientia atque prudentia plurimum commendatus, hiſtoriæ præſertim illuſtrandæ deliciabatur, in eamque rem omne quod illi ſupererat otium impendebat. Unde & eruendis ſanctorum actis ac monumentis deſudavit. De quo legendus Ugurgierius ejus æqualis & ſymmyſta *Pompe Sanct.* Tit. 19 n. 50, ubi laudatur ab eo edita

Vita del Beato Andrea Gallerani nobil da Siena iſtitutore dello ſpedale e frati della miſericordia: Senis, Typis publicis 1638 in 4 pagg. 141. Extat Pariſiis in Regia K 687, 2, & in Mazarinæa.

Hanc autem Raimundus ex veteri Latina paucis poſt ſancti mortem annis ſcripta vernacule reddidit, & ſuis notis illuſtravit, tum prior conventus noſtri Geminianenſis. Latinam vero ex veteri codice MS pergameno conventus noſtri Senenſis in Camporegio exſcriptam, & a F. Antonino Accarigi ejus conventus anno MDCLXV priore miſſam Bollandus T. III martii ad diem XIX pag. 49 novis annotationibus illuſtraram repræſentat ibi legendam.

De die mortis ſancti Andreæ non convenit Bollandus cum noſtro Raimundo. Hic fuiſſe Dominicam Palmarum anni MCCLI cenſuit ex eo quod feria ſecunda hebdomadæ ſanctæ uſque ad Pii V tempora feſtum B. Andreæ quotannis celebratum fuerit, unde infert hunc depoſitionis diem fuiſſe, illum beatæ mortis: ſicque interpretatur hæc quæ ad finem vitæ habentur verba: *Anno Domini* MCCLI *in quadrageſima in die Dominico poſt veſperas ad Dominum tranſmigravit.* Revera Bernardus epiſcopus Senenſis in diplomate anno MCCLXXIV ind. II die XI kal. april. dato indulgentiam concedit prima die lunæ poſt feſtum Palmarum, qua inquit, ſolemnia dicti B. Andreæ peragere ſolent.

Dubium tamen movet Bollandus, quod anno MCCLI, cùm paſcha evenerit XVI aprilis, Dominica Palmarum non potuerit eſſe XIX martii, quo die tamen Andream mortuum eſſe annotatur ad marginem codicis MS Senenſis laudati, altera quidem manu ſed tamen antiqua. Reſponderi forſan poſſet juxta quod Henſchenius annotavit in prolegomenis ad vitam B. Claræ de Gambacurta T. II aprilis ad diem XVII, Senenſes ea ætate annum ſolitos ab anno præcedenti numerare, adeo ut illis jam eſſet annus MCCLI, cùm aliis eſſet tantum annus MCCL. At anno MCCL paſcha fuit XXVII martii, proindeque Dominica palmarum XX martii, qua forſan & non XIX mortuus eſt Andreas. Novi difficultatem hac reſponſione non plane abſorptam, nam inſtare quis poſſet Senenſes annum novum nonniſi XXV martii mutaſſe, adeoque XX illam martii apud eos fuiſſe adhuc anni MCCL, cùm tamen omnes conſtanter aſſerant Andream mortuum anno MCCLI. Sed quid ſi dicatur ſcriptorem notæ ad marginem potiſſimum attendiſſe ad diem paſchæ ſequentem, quo Senis jam erat annus MCCLI, & ad hunc annum totam hebdomadam ſanctam præcedentem retuliſſe? Quæ peritiorum examini & criterio libens permitto. Certe non minor eſt difficultas in ſententia Bollandi, qui vult mortuum anno MCCLI ſtylo vulgari XIX martii quæ erat dominica III quadrageſimæ, tum enim non probatur nota marginalis citata MS in qua dicitur Andreas XXXVI annis & uno die ante B. Ambroſium Sanſedonium mortuus, nam ab anno MCCLI ad MCCLXXXVI quo fatis ceſſit Ambroſius non ſunt niſi XXXV anni, ſed & præterea nulla ratio certa redditur, cur ad feriam ſecundam Palmarum feſtum hujus Beati retulerint Senenſes.

In codice MS citato apud noſtros Senenſes ſervato teſte noſtro Iſidoro Ugurgierio ſunt hæ SS. vitæ ex ordine: S. Dominici, Catharinæ V. & M. B. Petri martyris, S. Thomæ de Aquino, B. An-

dreæ Senenſis de Galleranis ſcilicet, S. Eliſabethæ reginæ Hungariæ, & B. Maccarii Romani. Primam S. Dominici libens crediderim eam eſſe quam ſcripſit noſter *Conſtantinus Urbevetanus* epiſcopus circa annum MCCXLII: tertiam B. Petri quam ſcripſit noſter *Thomas de Leuntino*, quartam S. Thomæ quam ſcripſit vel *Guilielmus de Theco*, vel *Bernardus Guidonis*, quintam hujus B. Andreæ ſcripſerit forſan anonymus Frater conventus Senenſis ejus ætate vivens ex a ſe viſis aut ab aliis auditis, adeo ut codex ille non ſit primigenius, ſed exemplum poſt canonizationem S. Thomæ a quodam ſodale conventus Senenſis ex aliis codd. MSS exceptum & collectum. Non omittendum hujus B. Andreæ corpus in templo dicto Senenſi noſtro primo reconditum, in eodem ad hæc ultima tempora continuo ſervatum & culmi fidelium expoſitum.

F. RAIMUNDUS LADESOU.

† 1638. F. RAIMUNDUS LADESOU Flander Inſulis natus & ibidem ordinem amplexatus ac profeſſus anno MDCI die IV novembris in Hiſpania ſtudia perfecit, exindeque ad ſuos reverſus, ſacræ theologiæ licentiati & prædicatoris generalis gradus & honores obtinuit, ſuoque dicto conventui bis præfuit prior, ibidemque obiit anno MDCXXXVIII die XXI junii. Sic habet ſymmyſta Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo Dominic. MS. Ejus curis prodierunt

Petri de Ledeſma noſtri theologia moralis ex Hiſpano Latine verſa, hæc enim verſio ejus eſt opus non Nicolai Janſſenboy, ut putavit Valerius Andreas in Bibl. Belg. Tomus primus editus eſt Duaci, Marci Wion 1630 in 4: iterum Coloniæ Agripp. Henrici Crithii 1630 in 4 nempe de *Sacramentis*. T. II *de jure & juſtitia* &c. Tornaci, Adriani Quinque 1636 in 4.

Nicolai Riccardi ſacri palatii magiſtri diſcurſus ſuper Litanias Lauretanas ex Italico Latinitate donati, jam jam ab eo erant prælo ſubjiciendi, ſed ab alio prævenus, qui eo inſcio idem ſuſceperat, & edidit Coloniæ, ſuum opus ſuppreſſit. Tomus primus ejus manu ſcriptus, & jam a cenſoribus approbatus ſervatur apud ſuos Inſulenſes.

Roſe miſtique & ſes divines odeurs plaines des amours de la ſainte Vierge aux confreres du ſaint roſaire. Tornaci, Adriani Quinque 1634 in 8. Opus inchoarat plebanus quidam Metenſis, complevit & evulgavit Raimundus.

F. ALBERTUS CAMPANA.

1839. F. ALBERTUS CAMPANA Etruſcus Florentinus, domus S. Marci alumnus ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV approbatus, vir omni ferme doctrinæ genere celebris, inquit Tomaſinus gymnaſii Patavini p. 286, ubi hunc Albertum eloquentiâ & philologia clarum a Piſano gymnaſio evocatum ait anno MDCXXX die XIV februarii in Patavinum, qui ſacram in eo publice ſcripturam interpretaretur. Quam & illerexit cathedram, & illuſtravit annis novem, frequentibus licèt itentidem podagræ cruciatibus interpellatus, Pataviique tandem anno MDCXXXIX die XXIV ſeptembris mortuus. Hæc Tomaſinus. Sed Fontana de prov. Rom. ſcribit lectorem extraordinarium metaphyſicæ XXII annis in ſtudio Patavino fuiſſe, ac perpetuum collegii doctorum promotorem inſtitutum. Utroque teſte Lucanus ab eo verſibus Etruſcis redditus ac editus hoc titulo:

La Farſaglia del Lucano. Extat Panormi apud PP. S. J. U Pl. 4. Scripſit & alia quamplurima præſertim de metaphyſicis, at non impreſſa. Sæc. XVII.

F. DESIDERIUS SCALIA.

F. DESIDERIUS SCALIA Italus Brixiæ in Cenomanis ortus, ac Cremonæ ordinem amplexatus, quas Bononiæ humanas & ſacras literas didicerat, apud ſuos Cremonæ & in aliis utriuſque Lombardiæ provinciæ ſuæ locis profeſſus eſt. Exinde Papiæ, Cremonæ, ac Mediolani ex ordine inquiſitor ſanctæ fidei inſtitutus generalis, demum a Paulo V Romam accitus eſt & ſancti officii commiſſarius in urbe datus & declaratus. Quo munere dum ſtrenue fungitur, attentis viri meritis, ſingulari rerum agendarum peritia, præclariſque pro juribus negotiiſque Eccleſiæ tuendis ac adminiſtrandis dotibus, eum idem pontifex die XI januar. MDCXXI in collegium cardinalium aſcivit ac cooptavit, epiſcopumque Melphienſem in Calabria elegit. Quam Eccleſiam vix annum unum rexerat, cùm a Gregorio XV ad Novocomenſem tranſlatus eſt, hancque etiam anno MDCXXVI dimiſit Romam a S. P. vocatus, qui ei in Eccleſiæ rebus tractandis, ac ſacris congregationibus deinceps adeſſet. His prudenter & ſancte incumbentem mors intercepit menſe julio, vel ut alii volunt XXII auguſti MDCXXXIX. Sepultus eſt in eccleſia S. Caroli Mediolanenſium ad curſum, cujus titulo tum inſignitus erat, cardinalis de Cremona vulgo tamen nuncupatus. Ejus meminerunt cum laude Ughellus *Ital. Sac.* T. I inter Melphienſes, & T. V inter Comenſes, Fontana in *Theatro* pagg. 39, 177, 233 & 545, Oldoinus in ſuis ad Ciaconium additionibus T. IV col. 460 legendi. Hunc Rovetta primus ſuum tamen Vincentium Rivalium MS teſtem appellans ſcriptoribus noſtris annumerat, hæcque ei aſcribit opera an impreſſa an MS relicta aut ubi ſervata non addens, penes quem fides: † 1639.

1. *Orationes lepidiſſimæ, & carmina varia.* Tomi duo.

2. *Practica procedendi in ſancto officio in cauſis fidei.*

3. *De modo formandi proceſſus in cauſis ſtrigum atque maleficorum.*

4. *Index cauſarum ad ſancti officii tribunal ſpectantium.*

Verùm omiſſum eſt a Roverta elegans tum noſtri Dominici Bollani Cydonienſis epiſcopi, tum illuſtrium a quadringentis & amplius annis ejus familiæ Venetæ heroum elogium, quod habetur in Hiſtoria Ugheana Italice a noſtro Dominico Codagli ſcripta ad caput Annotationum hoc titulo:

Lettera all' Illmo & Rmo Monſignor Domenico Bollani veſcovo della Canea del R. F. Deſiderio Scalia ſcritta 12 martii 1592 Brixiæ edita eodem anno apud Policretum Turlini & Jo. Bapt. Borella in 4. Novem paginas implet, & felix auctoris ingenium arguit, quem alia plura lectu digna ſcripſiſſe merito conjicias.

F. FRANCISCUS GHETIUS.

† 1639. F. FRANCISCUS GHETIUS Inſuber, patria & profeſſione Novocomenſis in variis provinciæ utriuſque Lombardiæ conventibus theologiam docuit, annoque MDCXXX primarius lector agebat Caſali ad Padum, baccalaurei etiam & regentis ut aiunt ſtudii generalis Bononienſis munere functus eſt, & magiſterii laurea donatus, & ſuæ provinciæ aliquando præfectus prior provincialis. Virum fuiſſe ſtudio impenſe affectum, laborioſum, & S. Thomæ doctrinæ mire addictum, ac a recentiorum laxitatibus omnino abhorrentem probant, quæ poſteris

Pars XVII. reliquit ingenii ſui ac laboris egregia monimenta hoc titulo :

1. *Arcana theologia ſelectiora de Deo, de verbo incarnato, de ſacramentis, & de ſtatu ſeparatorum*, Ticini Regii, Hæredum Jo. Bapt. Rubei 1630 in 4 pp. 326.

2. *Theſaurus animæ ex morali theologia ad menſum D. Thomæ Aquinatis explicata collectus auctore &c. In hoc opere theologia moralis omniſcii D. T. A. divinæ voluntatis interpretis in formam redigitur ſcholaſticam, dilucidatur, ab obiectis recentiorum omnium vindicatur, & quod ſit fons omnium ſummiſtarum manifeſtatur*, Mediolani, Joan. Petri Ramellati & Dionyſii Gariboldi & aliorum 1639 in fol. T. I pp. 602 : T. II pp. 595 : T. III pp. 602 : T. IV pp. 628.

Idem opus ſed contractius allatis nempe ſolius S. Thomæ verbis ediderat hoc titulo :

3. *Summa Theologiæ moralis doctoris Angelici D. T. ex omnibus ipſius operibus deprompta & ad commodiorem uſum ordine alphabetico digeſta*, Placentiæ 1618 & 1629 in 4 voll. duo : & deinceps iterum pluries variis in locis edita, Avenione, cura FF. Prædicatorum Tarraconenſium, Petri Offray 1668 in 8 : Burdigalæ, Millangii, Boé, Maffre 1671 in 12 : Lugduni 1677 in 8 : Antverpiæ, Henrici van Dunwalt 1681 in 8, & aliàs. Sed & noſter Ludovicus Bancel S. T. M. & regens Avenionenſis auxit & locupletatam edidit in 4 : Videſis poſtea, ubi de eo ad 1685.

F. FRANCISCUS PALAU.

† 1639. F. Franciscus Palau Hiſpanus Catalanus, Barcinonenſis patria, conventuſque S. Catharinæ martyris ibidem alumnus, ſactæ theologiæ præſentatus in actis cap. gen. Oliſſipone anno MDCXVIII coacti promotus, ac exinde lauream magiſterii conſecutus, ſuique conventus aliquando prior, vivebat etiamnum anno MDCXXXIX. E vulgari Luſitano tranſtulit in linguam Caſtellanam

Sermones de tiempo del P. Franciſco de Mendoça de la compañia de Jeſus, Barcinone, Petri la Cavalleria 1636 in 4. T. I pagg. 471 : T. II pp. 160.

Promptuario eſpiritual ſobre los evangelios de las ſolenidades y fieſtas de la reyna de los ſantos Maria madre de Dios y ſeñora nueſtra, compueſto por el R. P. lector F. Ignacio Coutiño natural de Coimbra &c. traducido de lengua Portugueſa en Caſtellana &c. Ibid. 1639 in fol.

Extant ambo volumina apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. HIERONYMUS SANBIASI.

† 1639. F. Hieronymus Sanbiasi ſive *Sanblaſius*, aut etiam *a Sancto Blaſio* Siculus ex illuſtri ejus nominis apud Conſentinos ſtirpe ortus, Joannis Andreæ Sanblaſiorum nunc extantium capitis ex Petro Vincentio hujus filio natu majore fuit pronepos. Patrem habuit Flaminium Petri Vincentii ſecundo genitum, matrem Juliam *de i Paſſalaqua* in eo felices, quod prolem nacti numeroſam, integram fere Chriſto devotam, ac ſacris vinculis aſtrictam viderint : Nam præter Diegum filiorum ultimum jugo alligatum, religioſam vitam cæteri elegerunt, filiæ quidem tres in monaſterio profeſſæ, Joannes-Andreas & Franciſcus natu majores ſocietatis Jeſu inſtitutum amplexi, quorum ſecundus non exiguam in Sinarum regno Chriſto operam contulit ; tertius Hieronymus in conventu Conſentino ordini aſcriptus per gradus omnes ad magiſterium evectus eſt in capitulo generali Romano MDCXXIX, & in dicto conventu provinciæ Calabriæ ſtudio generali regentis primarii munus annis pluribus cum laude ſuſtinuit. De familia *Sambiaſi* legendus Carolus de Lellis P. III pag. 147, & ipſemet noſter Hieronymus, nam ſcripſit & edidit

Ragguaglio di Coſenza, e di trent'una ſue nobili famiglie, Neapoli, viduæ Lazari 1639 in 4. Extat Pariſ. in Regia K 579.

In prologo ſecundam partem in qua de XXXII aliis familiis ſuperſtitibus acturus erat promittit, quam an typis ediderit, nemo docet, ut nec quando e vivis abierit. Ejus meminit Toppius in *Bibl. Napol.*

F. JACOBUS FARNIER.

† 1639. F. Jacobus Farnier Aquitanus in conventu Toloſano ordinem amplexus eſt, virque fuit ſingulari pietate vitæque ſanctimonia intus & & extra conſpicuus. Diſciplinæ regularis ad unguem obſervantiſſimus, Fratribus exemplo erat, quo tepidiores excitabantur ; caritate verò erga pauperes & miſeros mirum ardebat : unde quandiu ſtetit Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati, & pluribus quidem ſtetit annis, mos illi fuit quot ſeptimanis ſemel carceres inviſere, & in iis detentos ſuaviſſimis exhortationibus conſolari. Ægris etiam ad mortem præparandis, & in agone hoc ultimo ſuſtinendis donum a Deo ſingulare acceperat, hinc a cujuſvis conditionis nobilibus & plebeis ea ratione acciebatur frequentius maximo animarum fructu, cætera a ſecularium conſortio fere alienus. Cui eidem Chriſtianæ caritatis officio inſtitit in diœceſi Metenſi, ubi octo annis Vicenſis ſororum noſtrarum monaſterii vicarium egit. Inde vero Pariſios reverſus in conventum jam dictum, matura jam ætate fractaque auſteritatibus & infirmitatibus valetudine, anno ſequenti MDCXXXIX die Dominica hora poſt mediam noctem ſecunda, novembris XIII ſanctiſſime obdormivit in Domino. *Ex monumentis conventus præfati.* Scripſit ac edidit nomine ſolis primis litteris appoſito F. J. F. V.

1. *La Clef de paradis donnee aux malades par l'entremiſe de cinq devotes ſtations, qu'ils doivent faire ſur la paſſion : ſeconde edition revue corrigee & augmentée par l'auteur de XIV chapitres, & de maintes exhortations, qu'il a faites pour les malades agonizans*, Pariſiis, Michaelis Sonnii 1621 in 8 pagg. 821.

2. *Brieve metode de mediter, dediée a toutes les perſonnes devotes, qui viſitent ou ſervent les pauvres malades des hopitaux, en laquelle il leur eſt enſeigné pour qui & comment elles doivent faires ces bonnes œuvres de miſericorde corporelle*, Ibidem 1618 in 12 pp. 30. Novam horum editionem meditans plura addiderat, quæ MS reliquit.

F. LUDOVICUS LOUMANS.

† 1639. F. Ludovicus Loumans Belga conventus Antverpienſis alumnus vir pius & eruditus, obiit ibidem X octob. MDCXXXIX. Emiſit in lucem aſceticum Anonymi libellum, cui titulum hunc fecit :

Speculum peccatricis animæ, ſive Orationes ad Deiparam XV per varios articulos vitæ S. Dominici totidem vitia deprecantes, ab Anonymo auctore ordinis Prædicatorum editæ. Opus ſane aureum, in quo virtutum omnium flammula & exempla. Recenſuit R. P. Ludovicus Loumans ejuſdem ordinis Antverpienſis, Antverpiæ, Joannis Cnobbari 1655 in 12 pagg. 257. Notas quaſdam addidit Ludovicus, qui ampliores & ſeveriores merito adjeciſſet.

Anonymum illum conjicit Loumanus noſtrum eſſe B. Alanum de Rupe, cujus ſcripta quî fuerint ab

ejus morte collecta pleraque ab auctore non finita nec recognita, ſupra retulimus, ubi de eo. Sane quæ de B. P. Dominici vita ſive in iſto libello ſive alibi refert a B. Virgine ſibi revelata, tantum abhorrent ab iis, quæ de eo in veteribus ordinis monimentis ac certis documentis habentur, ut nec veriſimilia videantur, piique viri meditationes potius & parabolæ, quam revelationes cenſendæ ſint, certe non ad hiſtoriæ veritatem trahendæ, ipſique inferendæ, ut quibuſdam noſtris & exteris excidit non ſatis attentis.

F. NICOLAUS MALINELLI.

1639. F. Nicolaus Malinelli Italus Cenomanus, Cremenſis patria & profeſſione, a Roveta laudatur ad 1639, ceu qui ſacris juxta ac profanis claruerit litteris, orator, poëta, polyhiſtor, philoſophus, & primi ſubſellii theologus, quo ultimo titulo a principibus *de Gonzaga* in familiam aſcitus. Eodem teſte plura ſcripſit, quorum quædam in lucem prodierunt anno 1636:

Carmina varia, inter alia unum elegans ſuper antiphonam Salve Regina.

Delle lodi della Madonna madre di Dio, Carmen Etruſcum.

F. NICOLAUS RICCARDI.

1639. F. Nicolaus Riccardi gente Italus, natione Ligur, Januam patriam habuit, ubi anno MDLXXXV honeſtis clariſque parentibus natus eſt. Corporis mole pinguior & obeſus, ob idque paulo deformior, ſed ingenio a natura præſtantiſſimo dotatus, ætatis ſuæ miraculum fuit. Is a puero litteris deditus, jam tum librorum helluo erat, tenaciſſima ſimul feliciſſimaque memoria præditus. In Hiſpaniam miſſus a parentibus, in academia Pinciana ſcholas frequentabat humanitatis, cùm vocante Deo adoleſcens ordinem amplexus eſt ibidem in noſtro S. Pauli conventu, ubi ſtadium utrumque philoſophicum & theologicum percurrit: tanta verò fuit ob ingenii feracitatem, ubertatem doctrinæ, dicendique facundiam exiſtimatione, ut mox non ſolum ad tradendas quas perceperat aliis diſciplinas adhibitus, (jam anno MDCXIII primariam S. Thomæ cathedram Pinciæ obtinuerat) ſed & ad celebriores ſacri pulpiti actiones quaſi certatim accitus fuerit. Ferunt cùm prima vice coram Hiſpaniarum rege catholico Philippo III concionaretur, miratum regem tantam divinarum humanarumque rerum abundantiam, ſummo tamen cum judicio nec inferiori elegantia depromptam *Monſtrum* eum appellaſſe: quod nomen ei deinceps adhæſit, adeo ut cùm Romam veniſſet, (& non ita multo poſt venit, potiſſimamque vitæ partem commoratus eſt) paſſim luſtrali gentilique ſupreſſo nomine, hoc uno *il Padre Moſtro* vulgo diceretur ac notus eſſet. Sed & illud ſapientia ſua, eloquentia, in agendis dexteritate, honeſtate morum, quandiu vixit egregie tutatus eſt, ut nemo unquam fuerit ſacro collegio, ſummoque pontifici Urbano VIII acceptior. Theologiam anno MDCXXI & pluribus annis poſtea in gymnaſio S. Thomæ Minervæo primarius regens docuit cum ingenti concurſu & plauſu: cùm vero anno MDCXXIX vigilia pentecoſtes ſecunda junii magiſter ordinis hac ipſa die ex magiſtro ſacri palatii electus F. Nicolaus Ridolphi cum univerſo electorum cœtu ad oſcula pedum ſummi pontificis admitteretur, ſuoque ordine acceſſiſſet Riccardius, hunc ſtatim Urbanus VIII coram omnibus nec ſine laude Ridolphio ſuffecit, & ſacri palatii apoſtolici magiſtrum declaravit, plaudente ad eximium delectum Urbe. Apoſtolicus poſtmodum id eſt pontificius ab eodem Urbano concionator aſcitus eſt, quæ duo munera magna omnium æſtimatione ad mortem uſque implevit. De quo ſic ad Leonem Allatium Ferdinandus Carolus ſcribebat anno MDCXXXI vel XXXII: » Audivimus heſterna die pontificii palatii magiſtrum Nicolaum Riccardium egregium Familiæ Dominicanæ decus in Quirinali, de noſtrorum animorum immortalitate dicentem, nec aderas doctiſſime Leo, qui nunquam ſoles abeſſe, cum arcana ſacrorum aureum illud eloquentiæ flumen evolvit. Te diu fruſtra quæſivimus, & utinam adfuiſſes, Periclem ſuum Athenis fortaſſe minus invideres, ſic tonare, fulminare, totamque urbem de ſublimi concutere noſter ille videbatur, qui ſemper admirandus, ſe tamen ipſum copioſo illo graviſſimoque ſermone ſuperavit. Omnes quotquot adfuimus, liqueſcere coegit in lacrymas. Viro quidem ſemper eſt ſolemne, veterum patrum ſententias promere, Græcorum excutere ſapientiam, divinorum ſcriptorum abdita rimari, locos argumentorum omnes exhaurire, nec quicquam opportunum cauſæ prætermittere: ſed ita violenter dominari mentibus, & ad nutum quo libuiſſet impellere, hoc nunquam expertis vere nobis Monſtrum fuit, ſed amabile. Scis enim quam ſit impatiens jugi mortale genus, nos autem neſcio quo pacto volentes capti ſumus, & triumphanti, noſtroque victori plauſimus. Te ne diutius amicorum tuorum gaudiis invideas. Proximæ concioni cura diligenter ut interſis. Vale. Idem Allatius in *Apibus Urbanis* hanc ex Gilberti Jonini *Odarum libro* 4 *Oden* XIII profert:

Riccharde larga, cui ſuas opes manu,
Natura fudit prodiga,
Cœlumque liberale multo nectare
Mentem benigne perluit,
Nec quo ſolet cratere dimenſa eſt tenax
Pronæa, ſed totam tibi
Invertit urnam, & aureams benignius
Venam perennis ingeni
Manare juſſit, ſeu velis torrentior
Intemperante Tiberi,
Cum vere pluvio, & nivibus Alpinis fatur;
Se jactat inſolentius,
Verſare mentes grandis eloquii potens,
Et rapere nolentes licet:
Sive amne puro placidus atque argentea
Illimis unda volveris:
Aureſque bibulas imbre cœli plurimo
Romamque ſitientem beas:
Seu curioſo lumine andes aggredi
Arcana naturæ abdita:
Seu vis per altos fugere tractus nubium;
Vilemque deſpectans humum,
Tentare noſtra ſede ſemotum æthera;
Cœlique lucentes plagas,
Et intueri numinis purum jubar,
Ternique fontem luminis:
Dum pergis alti non inæquali gradu
Thomæ ſequi veſtigia,
Quem veritas amica ſecuro pede
Duxit per anfractus vagos,
Qua fluxuoſis implicavit ſinibus ſinus
Illuſit error mentibus.
Cretæa qualis virgo fido ſtamine
Minois errantes gradus
Per cæca duxit ſpatia, & artis Dædalæ
Inexplicabiles vias,
Lucis recurrens textu inobſervabili
Labyrinthus in ſe luſerit.
Hinc te gemellum mentis accenſa vigor;
Niveique vinxit ordinis

Sæc. XVII.

Sors una, qui tot siderum accendit faces,
Cœlo tot Heroas tulit,
Ricchарde clarum nomen Italiæ & tuæ
Illustre fidus patriæ,
Quo Genua majus nec jubar sapientiæ,
Nec clarius monstrum tulit,
Regina quamvis infernum felix mare
Portu coronet inclito.
Si plura monstra, plura prodigia ingeni
Ligustico natant sinu,
Vacuum relinquat Herculis polum labor,
Astrisque lucentes feræ,
Liguria mittet digniora splendido
Lucere cœlo sidera.

Victorellus in Additionibus ad vitam Pii V apud Ciaconium sic habet: *Cujus* (Pii V) *zelum secutus R. S. palatii apostolici magister Nicolaus Riccardus theologica doctrina, recondita variaque eruditione, linguarum peritia, & concionandi præstantia in urbe & orbe doctissimus eamdem synodum* (Tridentinam) *ab anonymo impie & imperite consumeliis petitam, propugnandam suscipit, propugnatque præclare. Nobile eruditissimum opus*, sacrosancti concilii Tridentini defensio, *aliquando prodibit in lucem &c.* Sed & alios in ejus laudem profusos citat Allatius in iisdem *Apibus Urbanis*, Gramignium in *Phantasiis*, & Stilianum in *Carminibus Italicis*. Oldoinus in *Athen. Ligust.* vocat *ordinis Prædicatorum sidus fulgentissimum, nostri sæculi decus, in cathedra ac in suggestu Philippi III regis Hispaniarum oraculo monstrum.* Ejus elogium scripsit Janus Nicius Erythræus seu potius Joannes Vincentius de Rubeis *Pinacothece* n. 22, paulo tamen in eum iniquior. Petrum a Valle clausa seu Raynaudum non moror plenis buccis in eum debacchantem, imo facile homini parco ob tenere inter alios dilectum de vero per pestem martyrio fœtum a Riccardio seu potius a sacra congregatione confixum exulcerato. Ex Hispania abire jussum ob causam maxime quam profert Alva *Sol. Verit.* Rad. 295 col 2029, haud ita leviter credo: ut ut sit, qua ubi primum Romam accessit, valuit apud summum pontificem, sacrum collegium universum, viros principes omnes, ut & apud quotquot erant eruditos, populumque Romanum gratia, imo benevolentia, fama, auctoritas, nihil ab eo factum aut dictum probant, quod eam injuriam mereretur.

Romæ robusta adhuc ætate annorum vix quinquaginta quatuor natus apoplexia correptus die xxx maii MDCXXXIX, mortalitatem implevit summo suorum aulæque Romanæ mœrore, sepultusque fuit ad Minervam nullo ab aliis pro viri dignitate erecto cenotaphio. In ejus exequiis & funere peroravit elegantissime Melchior Inchofer S. J. vir apud eruditos nominatissimus, suamque orationem hac observatione clausit Nicolai nostri mortem splendidissimique Romanæ aulæ luminis extinctionem solem oculum mundi luxisse, ac eclypsim patiendo, quæ ea die contigit, pullatum defuncto parentasse. Ejus præter citatos meminere Fontana in *Theatro*, Fernandez inter *Cathedraticos Vallisoletanos*, & Lopez *Hist. gen.* T. V fol 426. Hæc ejus opera, ac primo quidem typis excusa:

1. *Sermon de la S. Teresa por la fiesta de la suya beatificacion.* Editus cum aliis eadem de causa pronunciatis, Matriti, Vid. Alph. Martini 1615 in 4. Nec hic omittendum Hispane tam eleganter locutum, ac si Hispanus natus fuisset.

2. *Epitalamio en el casamiento de los principes Lodovisio y Venosa*, Romæ, Cameræ 1622 in 4, sed suppresso nomine.

3. *Orazione nell' elezzione di Jacopo Lomellino fatto Dege di Genova*, Januæ in fol.

4. *Ragionamenti sopra le litanie di nostra Signora del P. Maestro F. Nicolo Riccardi dell' ordini de' Predicatori regente della Minerva in Roma*, Januæ 1626 in fol. T. I pagg. 429: T. II 483. Prodierunt rursus Venetiis in 4.

5. *Sermone della grandezza de' dolori della Madonna nella passione & morte di Christo.* Prodiit cum *Assonti predicabili di F. Tomaso Carafa*, Venetiis 1643 in 4. Eodem volumine alter est nostri Nicolai sermo unâ editus. Extat hic liber Avenione apud nostros.

6. *Commentarii in omnes sacræ scripturæ libros cum glossis & paraphrasi ab ipso sex dierum opere.* Ingens, arduus, immensus, & nonnisi Riccardio permeabilis oceanus, sic Allatius, qui addit hujus operis jam nonnulla se vidisse impressa anno 1633; sed multitudo negotiorum & mors præmatura ne perficeret obstitere, ut & sequentia:

7. *Historia concilii Tridentini a calumniis vindicata.* Veluti conspectus hujus majoris operis ab eo data est, *Historiæ concilii Tridentini emaculata synopsis*, Romæ 1627 in 16.

8. *Theologus sive De christiana theologia, ejusque partibus, libris, instrumentis, natura, proprietatibus, & auctoribus*, Tomi tres.

9. *Superiorum appendix*, Tomis duobus: Quorum I *Lexicum theologicum*: II *Sacras regulas continebit.*

10. *Disputationes breviores in D. Thomam Tomis IV. Sententias, probationes, aliaque ex auctoris tantum ingenio studioque depromta singularia scilicet complectentibus,*

11. *In eumdem quæstiones fusius disputatæ, & scholasticæ prælectiones.*

12. *In sacram scripturam. De optimo genere interpretandi.*

13. *In cantica canticorum novus de B. Virgine & quadripartitus commentarius.*

14. *Adversaria sacra & Antiqua lectiones.* Adhunc diem, inquit Allatius, id est ad annum 1633 LXX compositæ.

15. *Opusculorum theologicorum Tomi duo.*

16. *Exotica & ad inferiores scientias pertinentia ex propria sententia.*

17. *Conciones ad populum in Quadragesima, Adventu, per totum annum, & de Sanctis*, serie fere triplici.

18. *De gratia Christi, & de conceptione B. Virginis Tomi duo.*

19. *Commentariolum insigne & pium in orationem Dominicam*, MS. Vidit Oldoinus.

20. *De conceptione B. Virginis opusculum*, MS. Vidit etiam Oldoinus. An illud idem, quod Alva *Sol. verit. col.* 2021 ait se vidisse in Bibl. card. Barberini MS hoc titulo *De origine controversiæ conceptionis.*

21. Ibidem Alva edidit *Memorial del Maestro Fray Nicolas Richarte Dominicano.* Supplex libellus est sacræ cardinalium congregationi oblatus, quem Hispane ut refert, & Italice etiam ait se vidisse scriptum in causa conceptionis. Col. 2031 refert clausulam epistolæ Roma in Hispaniam missæ, & Hispane scriptæ de eadem causa, quam nostro Riccardo ascribere illi placet, etsi sit anonyma, sed sine certiore vade parca fides.

F. PETRUS DU FAY.

F. PETRUS DU FAY Belga ortu Brugensis, ibidem ordinem amplexus est & professus anno MDCIII ætatis XVIII. Exinde in Hispaniam missus, Pinciæ studia exegit tum philosophica tum theologica. Ad suos anno MDCX reversus Lovanii artes, Atrebati theologiam moralem anno MDCXIII e superiori loco docuit, Hermanno Ottenberge episcopo

† 1633.

epiſcopo ob eximias dotes mire acceptus, eumque deinceps Mecœnatem verum & optimum expertus. Magiſterii lauream conſecutus Duaci ac in actis cap. gen. Oliſſipon. MDCXVIII approbatus, Brugis in ſeminario epiſcopali, ad quod lectio caſuum conſcientiæ a F. Joanne de Witte epiſcopo Cubenſi de quo ſupra pag. 409 b fundata tranſlata fuerat, diutius profeſſus eſt: ibidem etiam ſuis præfuit prior electus, tum & Bruxellis, ac demum immatura morte ætatis ſcilicet LIV Brugis obiit menſe januario MDCXXXIX. Hæc ejus opera:

1. *De pœnitentia qua virtute qua ſacramento diſputationes theologicæ circa textum D. Thomæ angelici & communis ac quinti Eccleſiæ doctoris a q. 84 III P. ad 16 ſupplementi*, Duaci, Baltaz. Belleri 1626 in 4 pp. 648.

2. *De pretioſiſſimo ſanguine Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, qui Brugis aſſervatur tractatus theologicus & hiſtoricus*: cui inſerta *Relatio prodigioſæ probationis ligni SS. Crucis noſtri Redemptoris in Eccleſia collegiata D. Virgini ſacra civitatis ejuſdem aſſervati a noſtro F. Euſtachio Allaude O. Pred. conſcripta*, Brugis, Nicolai Breyghelii 1633 in 4.

3. *Diſcurſus de perpetuitate approbationum religioſorum ad excipiendas confeſſiones & prædicandum verbum Dei, ad perilluſtres & ampliſſimos DD. conſiliarios in conſilio ſtatus & privato regia ſua majeſtatis a religioſis Toletanæ diœceſeos, ex Hiſpano a noſtro Petro Latine redditus*: cui & ab eodem additus, (quem ipſe ſcripſerat) *Diſcurſus circa juriſdictionem regularium, qua munus obeunt prædicandi*, Gandavi, Judoci Doonis 1636 in 4 pp. 102: ac iterum ſub titulo, *Clypeus ordinum mendicantium*, Coloniæ, Joan. Agricolæ 1637 in 8.

F. THOMAS CAMPANELLA.

† 1639. F. THOMAS CAMPANELLA Italus Neapolitanus vir fuit ſua ætate ejus per Europam & apud eruditos nominis & famæ, ut ejus ſicut & ſui ſimilium vitæ chronotaxin, varioſque caſus lector curioſus merito ſcire aveat, quæ proinde hic tum ex ipſius ſcriptis tum ex a nobis viſis, ſervatiſve apud nos monimentis breviter exponere viſum eſt. Nobile fertur in Calabria ſeu Magna Græcia Locros inter & Scyllacium municipium, Stylum vocant aliàs Conſilinum: ibi ad annum MDLXVIII ſeptembris quinta natus eſt Thomas noſter, ea porro ingenii felicitate, ut quinquennis adhuc puer, quicquid a parentibus, avis, aut concionatoribus, de divinis eccleſiaſticiſque rebus audiret, ac pædagogi docerent, illud & facile perſpiceret & corde retineret. Ætatis XIII oratores & poetas in ſcholis legi ſolitos, harumque artium regulas ſibi ſic fecerat familiares, ut quæcunque ſibi propoſita utraque oratione ſoluta & ſtricta promte redderet & copioſe. Medium ſupra quartumdecimum ætatis attigerat, cùm de eo Neapolim ablegando, ſub gentili ſuo ſcilicet Julio Campanella juris profeſſore erudiendo cogitabant parentes, ſed Alberti Magni, & Thomæ Aquinatis, quorum acta legerat, exemplis motus, concionibus inſuper excitatus eximii cujuſdam & facundi ex noſtris ſacri oratoris, a quo & dialecticæ rudimenta hauſerat, ordini nomen dare conſtituit, amplexuſque eſt adoleſcens in patria, & profeſſus. Morgentiam poſtea vulgo *Sangiorgio* amplum in Brutiis oppidum miſſus philoſophicis diſciplinis imbuendus, non pauca ibidem ingenii præſtantioris edidit ac reliquit ſpecimina. Conſentiam exinde ad ſtudium provinciæ ſuæ Calabriæ generale tranſlatus, philoſophorum potius ſententiis enucleandis & ad cenſuram revocandis, quam ſcrutandis ſacris ſcripturis ſanctorumque Patrum operibus, quod in votis tamen erat ſuperiorum, videtur incubuiſſe, in idque igneas illas, ſubtiliſſimique animi vires quæ in eo emicabant omnes contraxiſſe. Imo libero tum cœlo, propriæque fiduciæ ſe permittens, ulliuſque in verba magiſtri jam jurare dedignatus, non ſolum in diſputationibus qua publicis qua domeſticis Peripateticorum placita palam impugnabat, ſed & nova omnia in ſcholas invehere ſcientiarum & artium omnium inſtaurandarum obtentu meditabatur. Quod ut aſſequeretur facilius, Balbiam (*Altomonte* vernacule) Brutiorum oppidum ſeceſſit, veterumque philoſophorum ac medicorum libros, Platonis, Plinii, Galeni, Stoicorum, Democriticorum &c. ſed & novorum ut Raymundi Lulli, ac in primis cujuſdam Bernardini Teleſii Conſentini celebris ea ætate in philoſophia novatoris, ejuſque diſcipulorum commodantibus amicis voravit potius quam legit, novaſque ex iis propriiſque rerum naturalium ac morum hominum ſpeculationibus ideas ſibi fingens, etſi junior duos ſcilicet ſupra viginti annos ad ſummum natus, inventa ſua ſcribere ac edere cœpit, nec ſcribere deinceps edereve priuſquam vivere deſiit. Anno itaque MDXC Neapolim venit, primumque opus prælo ſubjecit, tum apud Marchionem Lavellium aliquandiu diverſatus quædam alia ſcripſit. Cùm autem apud Calabros ſuos Parthenopæoſve ob eam novandi libidinem, ſcribendive pruritum non pro merito, ut putabat, æſtimaretur, Romam progreſſus eſt anno MDXCII; ſed neque hîc melius exceptus, Florentiam ad litteratorum Mecœnatem Ferdinandum I magnum ducem acceſſit, cui & libros quoſdam obtulit. Sed & hîc parum moratus, dum Bononia ex itinere tranſiret, furtim ſublata ei ſunt quæ ſcripſerat edereque parabat univerſa, Romamque ipſo inſcio ad inquiſitionis tribunal tranſmiſſa. Animum tamen propterea non deſpondens, Patavium quo tendebat adiit, anniſque quibuſdam ſtetit, nova ſua quoſdam ingenuos adoleſcentes Venetos docens, quædam etiam edens. Romam poſt aliquot annos reverſus, meliorem tum quam aliàs ſortem expertus eſt, juncta etiam cum pluribus ſacri collegii patribus litterarum neceſſitudine. Anno MDXCVIII Neapolim jam redierat, ſed paululum illic commoratus receſſit tandem in patriam ac Stylum ſuum repetiit. Tum autem theologica ſaltem Thomiſticæ ſcholæ dogmata nondum exuerat, ſiquidem ardentibus ea tempeſtate in Hiſpania noſtros inter & Molinæ defenſores controverſiis, pro Thomiſtis adverſus Molinam ſe ſcripſiſſe ipſe teſtatur.

At en nova rerum facies, quique curſoriam ut ita loquar hactenus egerat, ſtatariam vel invitus, & quidem diutius agere coactus eſt. Ex quibuſdam enim quæ ei exciderant circa Hiſpanum regimen dictis, de novarum rerum in regno Neapolitano molitione, apud Hiſpanos adminiſtros ſuſpectus, Neapolim tanquam Majeſtatis reus traductus eſt anno MDXCIX, & in carcerem recluſus, duriſſimiſque tormentis vexatus & interrogatus. Refert Janus Nicius Erythræus ſeu Joannes Vincentius *de' Roſſi* aliquandò *triginta quinque horis continuis tam diram ſuſtinuiſſe quæſtionem, ut ruptis circa ſedem venis arteriiſque omnibus*, vix tandem exundans ex vulneribus ſanguis reſtingui potuerit: quod tamen tormentum tanta animi fortitudine paſſus eſt, *ut ne vocem quidem unam emiſerit doctis ac ſapientis viri gravitate indignam*. Sed hæc narrantem ipſum Thomam noſtrum præſtat audire: ſic enim ille Aſtrolog. lib. 5 cap. 3 art. 1 pag. 206: *Fuit mihi in directione ſolis & ♀ domine geneſis in ♑ h anno Chriſti* MDXCIX, *& in oppoſitione Lunæ & in ejus antiſcio, & me detinuit in carcere annis quindecim, necdum finis. Omitto quid fecerit aliis per-*

SEC. XVII. *emtis & mecum cruciatis.* Ex quibus discimus anno illo apprehensum fuisse, & in carcerem conjectum. De quibus autem accusaretur, & quibus cruciatibus ad confitendum coactus sit ipse in proœmio Atheismi triumphati, quem Scioppio MS dedit anno MDCVIII refert his verbis : » Vide quæso sim-» ne asinus ipsorum, qui quidem jam in quinqua-» ginta carceribus huc usque clausus afflictusque fui, » septies tormento durissimo examinatus, postre-» mumque perduravit horis quadraginta, funiculis » arctissimis ossa usque secantibus ligatus, pendens » manibus retro contortis de fune super acutissi-» mum lignum, qui carnis sextertium in posterio-» ribus mihi devoravit, & decem sanguinis libras » tellus ebibit. Sanatus tandem post sex menses di-» vino auxilio in fossam demersus sum. Quinquies » citatus in judicium primo causam dixi interrogan-» tibus, Quî litteras scit cum non didicerit, er-» gone dæmonium habes ? At ego respondi me plus » olei quam ipsi vini consumsisse, & mihi ab eis » dictum fuisse sacra suscipienti, Accipe spiritum » sanctum. Secundo accusatus quod tempore noc-» turno quid contra prælatum paraverim, quod sa-» ne mihi propter philosophiam id non admittenti, » sed visus defectu laboranti impossibile erat. Dein-» de accusarunt me quod composuerim librum de » tribus impostoribus, qui tamen invenitur typis ex-» cusus annos triginta ante ortum meum ex utero » matris. Deinde quod sentirem cum Democrito, » quoniam ego jam contra Democritum libros edi-» deram. Item quod de Ecclesiæ republica & doc-» trina male sentirem, cum tamen ipse de monar-» chia christianorum scripserim, ubi ostendi nullum » philosophum potuisse sic rectam depingere rem-» publicam, ut Romæ ab apostolis constituta est. » Item quod sim hæreticus, ego autem scripseram » Dialogum contra hæreticos nostri temporis. Nunc » tandem me rebellem hæreticumque fecerunt, quo-» niam prædico signa in sole & luna & stellis con-» tra Aristotelem æternantem mundum. Hoc au-» tem facinus rebellionis molimen esse interpretan-» tur, quicumque Machiavellistico sunt animo, pu-» tantes omnem doctrinam & conatum esse domi-» nandi gratia excogitatum, & posuerunt me sicut » Jeremiam in lacu inferiori, ubi nulla lux, nullus aer. Hoc proœmium hactenus ineditum ex codice Jenensi MS in lucem emisit Burchardus Gotthelff Struvius, & actorum litterariorum fasciculo secun-do inseruit.

Paulo post supra relata sic de se loquitur idem Thomas : » Ego non me bonum vendico, sed unum » ex his scelestissimum. Hoc ergo tantum assero eos » non habere contra me tantum, quantum sufficit » meo judicio ad punitionem meam. Nemo injuste » punitur, sed multi injuste agunt. At etsi diabo-» lus essem, inauditus mori contra canones & le-» ges non debeo, præsertim cum pollicear Eccle-» siæ Dei tot tantaque beneficia, ipsique regi. Quid » prodest regi & Ecclesiæ mors mea ? At si promis-» sa præstitero, ingentia bona erunt illis. Hæc quidam interpretantur quasi fassus sit se lapsum in multis, & callida agitasse consilia : sed ex his quæ postea evenerunt, videtur solum se peccatorem etiam in-signem agnovisse coram Deo, qualis est omnium etiam justiorum confessio, non vero ullius in regem suum reum perduellionis. Nam annis XXVII circiter quibus detentus fuit modo in castro Ovi, modo in Arce Nova, vel etiam in castro S. Ermi, a stu-diis scribendisve libris nisi forsan in principiis pro-hibitus non est, imo cum eruditis omnium regio-num, litterarum commercium fovere, Neapolim venientes & ad se facile introductos præsentibus tamen custodibus familiariter alloqui, novaque sua de philosophia inventa eos docere permissus est : in quibus laudandus potissimum venit Tobias Adami nobilis Saxo, cui ex peregrinatione Hierosolymitana redeunti lucubrationes suas plures dedit in Germania edendas, quod & ille bona fide præstitit, non ita alii qui ab eo accepta non ut promiserant imprimi curaverunt, sed opera propria doctrina auctoris adornavere, de quo queritur in Monito ad lectorem initio libri de Sensu rerum edit. Parisi. anni MDCXXXV I. Eo etiam tempore quædam opera sacræ facultati Parisiensi missit approbanda, de quo sic legitur in actis : *Anno* MDCXXII *Kalendis sive nonis novembris magister Besse syndicus obtulit facultati seu prodidit volumen cum epistola cujusdam Dominicani, cui nomen erat* Campanella, *qui efflictim rogabat facultatem approbationem sui voluminis, & quorumdam opusculorum, quæ auctori prælo matura videbantur. De quibus jure suo usa sacra facultas censuit approbanda non esse opera Campanellæ, sed ad eum honorificis verbis per syndicum rescribendum esse, facultatem non solere aliquorum nequidem suorum opera, eo quo postulat modo approbare.*

Neque vero exigua est constantis ejus in suum regem fidei demonstratio, quod de eo in libertatem asserendo apud aulam Hispanam plures egerint magnates. Fuckari seu *Fuggeri* gens in Germania illustris, nec parvæ apud domum Austriacam gratiæ & auctoritatis ejus dimissionem instantius requisierunt : summus ipse pontifex Paulus V de ea per nuncios pluries tractavit, & jam anno MDCVIII Scioppium Neapolim miserat, qui eam a ministris Hispanis obtineret. Legi celebrem illum Petrum *Giron* Ossunæ ducem anno MDCXI Neapolitanum proregem constitutum, Campanellam in carcere invisere solitum, ejusque consiliis in ad-ministratione regni usum, quod nostro exitio fuit : nam prorege illo affectati regni accusato & proditionis reo deprehenso, velut ejusdem sceleris particeps Thomas iterum durius vexari cœpit, ejusque carcer in plures annos prorogatus. At tandem aspirante felicius numine, agente Urbano VIII, cui ex pluribus in ejus gratiam scriptis notus erat, & in primis carus, sequestro & mediatore Innocentio Maximo episcopo Catanensi, operam conferente nostro F. Seraphino Rinaldi Nucerino de quo supra ad 1627, viro in aula auctoritatis non mediocris, jubente catholico rege Philippo IV a duce Albæ tum prorege Neapolitano quoad causam regiam innocens declaratus est, & liber dimissus XV maii MDCXXVI, Romamque continuo se transtulit. Sic ipse refert tum alibi, tum in Syntagmate de libris propriis.

Rem alii aliter narrant. Quidam illum hæresim simulasse, & ab inquisitionis Hispanæ tribunali ad quod delatus fuerat, ad sacrum tribunal Romanum appellasse, in Urbemque ea ratione deductum, tum aperta stropha, quam eo tantum struxerat animo, ut a diutina illa durissimaque Neapolitana captivitate liberaretur, ab Urbano VIII benevole exceptum : alii summum pontificem ipsum Hispanis ministris denunciasse, quandoquidem Thomas nullius hactenus in regem perduellionis convictus fuerat, Romam mittendum esse, ceu qui adversus doctrinam catholicam scripsisse ferretur, ut ecclesiasticis judicibus redderet rationem. Ut ut sit, nihil enim horum apud ipsum invenio, at solum *Deum per miraculum longe mirificentius, quam astutum facinus Ulyssis, quod de antro Polyphemi fecit ut exiret, cum liberasse :* Sic enim ille in epist. philos. real nuncupat. Certum est eum quibusdam adhuc annis Romæ in sancto officio detentum, sed carcere ut ita dicam solius nominis, ut quem amici liberrime inviserent, de quo sic Gaffarellus libro cui titulus *Curiositez inouies pag.* 122. Nimirum

docebat Campanella, ſi quis ſibi ſimilem cum aliquo faciem, & cætera corporis membra effinxerit, non ingenium tantum illius, ſed & animi ſenſa illico eſſe cogniturum. *Hanc hominis opinionem*, inquit Gaffarellus, *prius ita acceperam, quaſi ſufficeret ſibi alienum habitum, vultum, & mores imaginari, verum cum eſſem Romæ, atque eumdem cum aliis captivis inviſerem, ex iſtius proprio facto, qui cardinalis Magalotti, ad quem cum intraremus ſcribebat, vultum uſque ad oris diſtorſiones ſibi fingebat, didici hiſtoricam μίμησιν ab eo requiri.* Romæ igitur tum captivus adhuc detinebatur.

An vero in carcere Romano an in Neapolitano acciderit, quod refert Boeclerus in elogio Chriſtophori Forſtneri pag. 20 incertus ſum. *Non prætereundum eſt*, inquit, *quod in Italia cum ad Campanellam inviſeret, ei uſu venit. Tenebatur ille in cuſtodia, nec ad videndum niſi cuſtodibus arbitris quiſquam admittebatur. Plures unà acceſſerant, & de more avi libellos colligendis illuſtribus nominibus deſtinatos Campanella in cubiculo tradi juſſerant. Poſtquam inſcripſerat is quæ voluit, admiſſos contemplatus, ſine hæſitatione Forſtnerum nunquam antea viſum nomine compellavit, manuque prehenſum de futuris honoribus aliiſque eventibus edocuit. Extitit fides prædictis, ſive liberalis & multarum honarum rerum indice facie feliciter conjecturam facere contigit, ſive veterum de divinatione prudentum ſententiam adhuc quoque præſtigiarum genus monitu exemploque Cardani referre fas eſt. Quanquam tutius eſt in his facta ſcire, cauſam ignorare.* Hinc ſaltem diſcimus, qua ratione in alterutro carcere cuſtodiebatur.

Plenam libertatem videtur adeptus anno MDCXXIX, ſic enim ille præfatione in quæſtiones phyſiologicas de ſua philoſophia reali in Germania excuſa ſed Romæ prohibita loquens, *quia*, inquit, *obſtabat decretum non quidem S. congregationis ſed magiſtri S. palatii, qui non examinatos libros nec viſos, ea ſolum de cauſa, quod majeſtatis apud Parthenopen ſimulato crimine tenebar, non debere liberos eſſe detento auctore arbitrabatur, curavimus Romæ anno MDCXXIX die ſexta aprilis me liberato liberari etiam codices meos SS. ac ſapientiſſimo Urbano papa VIII inbente &c.* Neque vero ſummo pontifici ſat fuit hominem in libertatem aſſeruiſſe, quin conſtituto in ſingulos menſes honeſtiſſimo ſtipendio ſublevarit, atque inter domeſticos interioris admiſſionis habere voluerit, tot denique gratiis cumularit, ac tanta proſecutus fuerit benevolentia, ut ei ob tot beneficia in Campanellam collata panegyricum ſeu gratiarum actionem publicam vir eloquens juxta ac eruditus Gabriel Naudæus reddendam duxerit, & coram percelebri omnium ordinum conſeſſu pronunciarit anno MDCXXXII quod certe rarum eatenus, ac neſcio an de privato homine aliâs factum legeris.

Nec tamen ſub his Apum Urbanarum alis ab æmulorum invidia vel Romæ tutus eſſe potuit noſter Thomas: unde a miniſtris Hiſpanis frendentibus quod Gallorum amicitia frequentius uteretur, novaque ab eo molienda, vana licèt meruentibus inſidias ſibi ſtrui monitus, concedente vel etiam conſulente ipſo pontifice mutata veſte Minimorumque ordinis ſchemate indutus, ac Galliæ legati Franciſci *de Noailles*, qui beneficentiſſimum ſe ei patronum exhibuerat, curru vectus, Urbem latenter egreſſus eſt anno MDCXXXIV, & Gallias petens Maſſiliam appulit menſe octobri: quem inde miſſa lectica celebris Nicolaus Peireſcius Aquas ſextias accerſitum opipare in domo ſua excepit: cumque ibidem adeſſet Petrus Gaſſendi quîcum a pluribus antis ſtudiorum ac litterarum arctiſſima ei interceſſerat neceſſitudo, quibuſdam menſibus haud parum voluptatis tres illi eruditi ex mutuis colloquiis perceperunt. Anno ſequenti MDCXXXV jam ex antiquis laboribus ſat recreatus Thomas, ſumtus etiam itineris liberaliter conferente Peireſcio Lutetiam advenit menſe maio, regem Ludovicum XIII ſalutavit, a quo perbenigne acceptus eſt, inſuper & favente primo regni adminiſtro Armando cardinali Richelæo bis mille librarum annui ſtipendii liberalitate, & regia vere munificentia donatus. Quæ narrat ipſe epiſtola philoſophiæ rationalis nuncupatoria ad Franciſcum comitem *de Noailles* utriuſque ordinis regii equitem torquatum & apud ſummum pontificem oratorem &c. » Libertatem, *inquit*, honorem & vitam tibi debeo. Cum enim ſy-« nagoga potentium non Deum, neque jus neque fas « verentes, ſed venantes gratiam falſis hamis falſiſ-« que venabulis a catholico rege, poſtquam in pri-« ma perſecutione me innocentem per ducem Albæ « declaraverat, tanquam iterum zelantes pro regno « ipſius, quo poſſent regno ipſius longo tempore « ad divitias & honores larvatos comparandum « abuti, perque vim perque dolos in partem præ « dæ invidis falſis etiam fratribus illectis, dum mo-« ror in civitate ſancta, conarentur innocentiſſi-« mum ad necem trahere: tu generoſe heros me « quem tota fere Roma ſummuſque pontifex &c. « diffiſi eſſent a violentia & inſidiis poſſe tueri, in-« columem ſervaſti: & cum explorarent hoſtes me « in tuis ædibus refugientem, tu illorum eludebas « interea technas, dum tuo curru noctu ſub aliena « veſte per aliam portam vectum, tuiſque litteris « ad principes & conſules obvios futuros commen-« datum, ad chriſtianiſſimum uſque regem, in-« nocentum refugium, philoſophorum ac piorum « hominum tutelam, Meſſiæ regis regum brachium, « navis Petri ſacram anchoram me tranſmitteres. « Non ſufficit calamus animi tui robur, ſagacitatem, « induſtriam, & inſignia in hoc eventu facta dicta-« que deſcribere. Ad illuſtr. ac Rever. epiſcopum « Sanſlorenſem Pariſios te jubente tandem applicui. « Frater eſt tuus id eſt fere alter tu, ideo prorſus « ut tu mihi affuit. Nunc ad te ſermo meus ma-« gnanime Carole, qui humaniſſime recepiſti me pe-« regrinantem, refocillaſti laſſum, & pene defunc-« tum ad vitam revocaſti, & tandem invictiſſimo « regi regiis favoribus cumulandum me exhibuiſti « &c. Vivo & tutus a miſeriis, & ſecurus a ca-« lumniis, gratias Deo & chriſtianiſſimo regi ac « miniſtris heroicis, nempe fratribus nobiliſſimis « Noailliis.

Pariſiis reliquum vitæ exegit apud Prædicatores ad S. Honorati vicum rege id requirente honorabiliorique exceptus hoſpitio, ab eruditis vel etiam magnatibus ſæpius inviſus, ut cujus ingenium in colloquiis mirum emicabat, a rege etiam identidem in conſilium accerſitus, ubi præſertim de rebus Italicis agebatur, cujus teſtes nos ſumus, ſed & meminit Forſtnerus in continuatione poſtremâ ad Taciti annales pag. 59. *Vidi*, inquit, *aliquoties dum apud cardinalem Richelium Ludovicus rex in conſilio eſſet, Thomam Campanellam famâ ſuper æthera notum accitum, deque rebus Italicis ſententiam rogatum fuiſſe. Nimirum in iis quiſque negotiis adhiberi debet quibus par eſt.* Fertur & aliquando a Richelæo rogatum, *num regis frater Gaſto Borbonius rex futurus eſſet* (nondum enim natus erat Delphinus qui fuit Ludovicus XIV) reſpondiſſe, *Imperium non guſtabit in æternum*: Sic habent Naudæana pag. 6. Qui autem eum Pariſiis potiſſimum colebant, clariſſimi fuerunt ejus ætatis doctiſſimique viri, Puteani fratres, Moræus, Diodatus, *La Motte le Vayer*, Gaſſendus cujus extant quinque ad eum epiſtolæ pagg. 48;

Sæc. XVII. 54, 56 & 75, & duæ vicissim Campanellæ ad Gassendum pagg. 407 & 408, Gaffarellus, Patinus, Mersennus, Stingelandus, quorum meminit in Syntagmate de libris propriis, aliique plures tum Galli tum exteri. At graviore febri tandem correptus ad mortem christiano ritu se composuit, & sacris piissime susceptis ministrante F. Guilielmo *Matthieu* priore viro religiosissimo, astante F. Johanne *Casalas* tum suppriore totoque conventu, inter Fratrum preces spiritum efflavit Deoque reddidit anno MDCXXXIX sabbato XXI maii hora more Gallico quarta matutina ætatis LXXI a quinta septemb. inchoato, dieque sequenti solemni ritu frequentique populorum, eruditorum, magnatumque concursu in communi Fratrum sepulcro conditus fuit.

Audivi a nostris senioribus tum viventibus Campanellam Fatum siderale sibi semper metuisse & prædixisse ab eclypsi solis prima junii MDCXXXIX ventura, nihilque propterea in antecessum omisisse eorum, quæ ad illud vitandum ipse præscribit Astrolog. lib. 7 cap. 4 art. 1, spectantibus & mirantibus qui tum aderant Fratribus: sed ad diem illum non pervenit, ut hinc omnibus pateret non penes sidera, sed penes regem regum & Dominum dominantium claves esse vitæ & mortis.

Vitam ejus recens scripsit Ernestus Salomon Cyprianus Saxo in academia Julia collegii Casimiriani director & professor ordinarius, ediditque Amstelodami apud Christianum Petzoldum 1705 in 8. Verum quia plura refert vel non satis firma, vel etiam explodenda, ideo ne in his quis fallatur ad censuram revocanda visa sunt.

Pag. 3. Carolus *Caffa*, inquit, olim in Italia monachus (cujus ordinis non addit, sed catholicæ fidei desertor) & apud Jenenses exoticarum linguarum professor sic de Campanella scripsit ad Jo. Andream Schmidtium Helmstadiensem:

» Non tacebo, quod a patre quodam Dominica-
» no S. T. magistro atque doctore ferme octoge-
» nario, qui Campanellæ condiscipulus fuerat in
» conventu Consentino citerioris Calabriæ studia
» cum eodem frequentans, narrantem audivi, fuis-
» se scilicet dictum Thomam Campanellam in sua
» juventute inter omnes commilitones suos & con-
» novitios rudioris admodum Minervæ, adeo ut
» in contemtu haberetur & risu. Quid tum? Ac-
» cidit die quodam, ut casu dum per claustrum de-
» ambularet, in peregrinum incideret, qui per idem
» claustrum deambularet, quem juvenis studiosus
» F. Thomas Campanella secum in museolum du-
» cens, cum eodem per continuum octiduum seor-
» sim ab aliis exercitiis & connovitiis suis vixit. Post
» dictum tempus alium se hominem ostendit in-
» genii habilitate, illumque deprehenderunt in
» omnibus suis exercitiis & studiorum operationibus
» diversum ab eo qui antea fuerat. Hoc dictus pa-
» ter octogenarius ei condiscipulus mihi narravit de
» Campanella, adjiciens dictum peregrinum fuisse
» Rabinum quemdam qui Kabalæ cujusdam benefi-
» cio per pauca & brevissima principia tantum Cam-
» panellæ lumen indiderit, ut in tantum virum tam-
» que admirandum excrescere brevi potuerit. Disci-
» pulos Campanellæ in re medica ipse novi, qui
» mira præstabant in praxi & Galenistas & Hippo-
» cratis aliorumque excellentissimorum medicorum
» discipulos perstringebant, convincebant, confun-
» debant, & multa arcana medica ex ipso verbo
» Dei non sine omnium admiratione summa cum
» sapientia & eruditione patefaciebant.

Quam postremam narrationis partem facile concesserim, sed priorem bellulam fabellam nemo non videat, agnoscitque ipse Ernestus Campanellam fatuis ingenio a natura donatum fuisse acriori: & sane mirum esset illum, qui singulares vitæ suæ eventus libenter narrat, (ut in pueritia sua se sanatum fuisse a morbo lienis cujusdam mulieris verbis & precibus in aspectu deficientis lunæ de licentia prioris sui F. Andreæ Zappavignæ theologi, inquit, doctissimi *De sensu rerum cap.* 18.) non solum hujus Rabini non meminisse, sed & a puero ingeniosissimum, & in scholis præ sodalibus emicantem, ipsisque magistris ob vim argumentorum, ut putabat, formidandum præstare. Adde in tota ejus doctrina cujusvis Kabalæ rationem a peritis hactenus agnitam non fuisse, nisi forte quæ de ea ex Pico Mirandulano hauserat.

Quid speciosius adversus Campanellam profert idem Ernestus *pag.* 15, ex verbis Cæsaris Branchedaurii Taurinensis, qui oratione præmonitoria de ortu pontificum, in Monitis politicis de curia Romana potentia moderanda, edita Francofurti apud Petrum Kopffium 1611, sic narrat proditionem, cujus ille ab Hispanis insimulabatur:

» Omnium fidem superarent, si quæ nostra me- «
» moria atque nuper adeo Dominicanus monachus «
» fuit molitus, eventum sortiri potuissent. Is est «
» F. Thomas Campanella etiamnum in vivis, & «
» fruitur aura squallidi carceris Neapolitani. Qui «
» elati ingenii monachus, cum nullo esset apud «
» Romanos numero in Regnum Neapolitanum con- «
» cessit, novam ibi religionem, novumque impe- «
» rium spirans. Sed homo nudus & incustoditus, «
» cùm rem tantam tamque arduam aggredi non «
» valeret, nec pestiferi sui virus contagione pro- «
» ceres ulli inficerentur, armis sibi viam faciundam «
» satius duxit. Italiæ in sinu Tarentino civitatem, «
» (Crotonem quidam dicunt) quam ille instituto «
» suo peropportunam ratus unice delegit, traden- «
» dam & consignandam pepigit, Zegalemque Bas- «
» sam cum classe Turcica evocavit. Ea in potesta- «
» tem redacta, cogitabat cum exercitu ad monta- «
» na Calabriæ rectis itineribus contendere, illis- «
» que occupatis atque insessis excogitatæ suæ re- «
» ligionis leges, & ceremonias tanquam a Deo in «
» montium fastigiis acceptas prorogare, & mollito «
» eloquentiæ flumine, cujus naturali suavitati cunc- «
» ta exorabula advocatorum & decipulas magorum «
» & artificia dicentium facile conciliavit, inunda- «
» tos vulgi animos scite permulcere, & ad impe- «
» rata sibi facienda conformare. Ad hunc enim «
» modum dictitare solet omnes legum latores no- «
» va orsuros imperia, omnesque generis humani «
» seductores honorem mandatis suis & obseque- «
» lam parasse, ut montana in speciem religionis, «
» sed revera sui causa præsidii adversus repentinos «
» tumultus aut finitimorum vim anticiparent: ita «
» Nemrodum, Abrahamum, Moysem, Davidem, «
» ipsum Christum, (ignosce o mitissime Jesu, qui «
» ut nos liberos atque reges constitueres servus hc- «
» ri voluisti, quod bipedum istius sceleratissimi at- «
» que sacerrimi nebulonis blasphemias ingratissimo «
» tuo generi cogor exprobrare) ita Minoem, Nu- «
» mam, Mahumetum & alios feciisse asseverat. Non «
» cogitavit homo miser non bellorum sed pacis auc- «
» torem Deum esse, & cæteras religiones quippe «
» falsas vi aut astu fundatas, solam christianam, «
» ut veram & unicam, justitia, lacrymis, precibus, «
» stabilitam fuisse: veteres christianos occidi, quam «
» occidere maluisse, sic cognominatos quod fidei «
» suæ testimonium proprio sanguine obsignaverint. «
» Verum dum ita totius Italiæ imperium animo suo «
» agitat, & jam classis Turcica in alto apparet, ab «
» uno ex complicibus sive atrocitate inauditi faci- «
» noris, patratuque periculosissimi territo, seu pœ- «
» nitentia, ut aiunt, conjurationis ducto proditio «
» deregitur, Campanellaque captus & vinctus Nea- «
» polim perducitur. Quo in carcere ubi plusquam «

» Spartana nobilitate crudelia tormentorum gene-
» ra ſuperavit, de proregis ſententia ad perpetuam
» cuſtodiam condemnatus.

Nimirum illa erant, quæ Hiſpani miniſtri de Campanella in vulgus ſpargebant, ut populorum gentiumque omnium odium illi conciliarent, ejuſque incarcerationem juſtam monſtrarent, ſed quæ ex eo abunde refelluntur, quod nullius horum illum nec per teſtes, nec ulla tormentorum vi convincere potuerint, imo innocentem tandem declarare, ac liberum dimittere coacti fuerint. Rem totam ingenue & eleganter narrat Naudæus in ſuo ad Urbanum VIII ob beneficia in Campanellam præſtita panegyrico pag. 124:

» Ita ſane neſcio quo fato contigit, ut periclitantibus & exulceratis valde regni Neapolitani,
» & totius Calabriæ rebus, dum epiſcopi cum regiis magiſtratibus de privilegiis & juriſdictione
» digladiarentur, dum exules pene innumeri a
» quodam Euno vel Spartaco congregati non con-
» temnendas exitioſi belli ſuſpiciones injicerent,
» dum ipſe piratarum famoſiſſimus Cigala cum in-
» ſtructa claſſe toti provinciæ, privatorum inter ſe
» odiis, eluvionibus, peſte, terræ motu penitus
» convulſæ immineret: accidit, inquam, ut Cam-
» panella, cui tunc velut oraculo credebatur, al-
» tius quodammodo philoſophari vellet, & mo-
» tuum hujuſmodi ac periculorum cauſam ex fato-
» rum arcanis, cœleſtium influxibus, atque viro-
» rum quorumdam ſanctitate inſignium effatis in-
» quirere. Offendebat enim non quidem ex reve-
» lationibus Lollardi, Savonarolæ aut abbatis Joa-
» chimi, quæ plerumque nihil præter deliramenta
» continent, (*hæc Naudæo ignoſcenda, qui Savo-*
» *narolam non bene noverat*) ſed ex totius cœli ac
» terræ metaſchematiſmis & obſervationibus aſtro-
» nomicis, Chaldæorum, Ægyptiorum, Græcorum,
» Arabum, Latinorum, magnas imminere muta-
» tationes, & forte ea que Chriſtus de ſignis in
» ſole & luna futuris prædixerat, tunc maxime
» ſuum finem & effectum ſortiri debere, cum æqui-
» noctia ut tunc dicebat & ſolſtitia tempus ſolitum
» ac ordinem octo jam ſupra viginti gradibus anti-
» cipaverint, planetæ terreſtri globo propinquio-
» res multo quam antea facti ſint, apogæa & pe-
» rigæa ſitum in poſteriora mutaverint, nec adhuc
» certo exploratum ſit, num ipſimet poli ſedibus
» excuſſi ac convulſi fuerint: hæc enim dum en-
» tuſiaſmo quodam, & divino quaſi furore in cœlum
» raptus efferebat, dum peſtis, eluvionum, famis
» & monſtrorum, quæ tunc frequentes graſſaban-
» tur, latentes cauſas inquirebat, & de ipſis mu-
» tationibus, quarum jam ſcintillæ volitabant, publi-
» cis in concionibus & amicorum confabulationibus
» non ſatis caute loqueretur, ecce quod proregi
» Neapolitano denunciatur, & propter hos ſermo-
» nes, quos de mutationibus habuerat, tamquam
» ipſe regnum mutaturus eſſet, in carcerem con-
» jicitur: atque hunc quem paulo ante doctrina
» erexerat ad laudem, virtus extulerat ad gloriam,
» populus vocarat ad honorem, eumdem pauco-
» rum timor reipublicæ ſaluti conſulentium depulit
» ad calamitatem: adeo quemadmodum nuper Gaul-
» minus dicebat, infelix eſt eruditio ſcire quod multi
» neſciunt, periculoſa etiam intelligere quod om-
» nes ignorant. Habeo tamen quo judices ſuos om-
» ni fere culpa liberem, poſtquam lex eſt apud
» graviores politicos, omne magnum exemplum
» aliquid habere ex iniquo. Incipiebant enim per-
» ditorum quorumdam conſilia malis evigilata co-
» gitationibus in apertum prorumpere, quorum jam
» pernicies ſe tam late diffuderat, ut multos etiam
» qui nihil tale cogitaverant aſpergeret infamia, &
» eum inter cæteros præcipue conjurationis reum
» argueret, qui tam frequenter & libere & perite » Sæc. XVII.
» de cauſis ejus diſſeruerat, ut non tanquam philo-
» ſophus ea ſolerter inveſtigaſſe, ſed velut conſilio-
» rum ſocius & particeps ab ipſiſmet tam nefandi
» ſceleris ducibus ipſas accepiſſe videretur. Interim
» vero Herois noſtri toto orbe celeberrimi deten-
» tio, longius multum quam eventilata conjuratio
» ſe diffudit, aliis alia ut in publico rumore, & in
» gentis caſus novitate fieri conſuevit, licet non-
» nunquam abſurdiſſima, dum in ejus rei cauſas in-
» quirunt aſſerentibus. Atque eo etiam dementiæ
» multi progreſſi ſunt, ut aſſererent ipſum ideo in car-
» ceres projectum fuiſſe, quod ſeductis eloquentia
» & arte quadam occulta majoris Græciæ populis
» non diſſimulanter Calabriæ regnum occupare ten-
» taſſet, & ſimul velut in præſidium novæ ſuæ do
» minationis advocare ſtatuiſſet gentes illas, &c.
» quibus Turcas deſcribit, & poſtea Branchedaurii narrationem funditus evertit, quem ideo adeat lector curioſus.

Campanellæ igitur non prava conſilia, quæ nulla habuit, ſed nimia philoſophandi & motuum ſui temporis cauſas ſcrutandi libertas calamitatem hanc creavit: nec aliud intendit Tobias Adamus, dum ſic de eo loquitur in præfatione prodromi philoſophiæ inſtaurandæ (opus eſt Campanellæ, quod ille in Germania edendum curavit:) *Etſi autem vir iſte cum donis ſuis abunde velle viſus eſt, occulto Dei judicio ad frugem ipſum revocante, ingentibus miſeriarum fluctibus, tanquam exemplar fragilitatis humanæ involutus ſit, quibus inimica ſors ipſum quaſi infra ſeipſum inexplicabili afflictione dejecit, ut ne adhuc quidem emergere poſt tot annos ex hoc arumnarum oceano potuerit, caſtigatione tamen hac admonitus eo reſipiſcendo annixus eſſet, ut & ſui & publici boni ergo indefatigabili diligentia mirabilem in modum proficeret.*

Quantum carcer ſibi profuerit ad ſtudia, ipſe narrat in epiſt. Phil. realis nuncup. *ſiquidem*, inquit, *cum apud ingratos Dominos in ergaſtulis degerem, Deus cujus nutu omnia fiunt atque ordinantur, me tanto tempore teneri voluit, quantum ſufficeret ad ſcientiarum omnium inſtaurationem: quam præconceperam duce Deo, nec tamen in vulgari proſperitate, aut extra ſolitudinem perficere valuiſſem: & qui corporali mundo privatus eram, in longe ſpatioſiori mundo mentali ac proinde in archetypo immenſo, qui portat omnia verbo virtutis ſuæ, ipſe verſabar. Radices altas animus egit apud perſequentes me gratis humatus, ſed fructus edere licuiſſet nunquam, niſi Deus me liberaſſet, quando colophonem omnibus ſcientiis ſyntagma de ſeculis ſeculorum abſolvebam.*

Janus Nicius Erithræus Pinacoth. pag. 45 vult Campanellam æmulationis amaro zelo perpetuum fuiſſe F. Nicolai Riccardi ſcriptorum dictorumque obſervatorem, & librum de illius male ſcriptis & dictis edidiſſe: de quo tamen nulla mihi occurrit ullibi memoria.

Ut Campanellæ opera lectori clarius exhibeantur, quadruplex eorum index viſus eſt inſtituendus. Primus eorum erit juxta ordinem quo ab eo prodierunt, & qua ratione illa ipſe exhibet in Syntagmate ad Gabrielem Naudæum. Alter erit eorumdem prout ab ipſo fuerunt in decem tomos diſtributa & concinnata. Tertius opera impreſſa exhibet: Quartus MS ſolum relicta.

INDEX PRIMUS CAMPANELLÆ OPERUM juxta Syntagma de libris propriis.

1. *Carmina multa haud tamen nervoſa, quæ anno ætatis* XIII *in ſcholis agens edidit.*

2. *Oratio metro heroico atque hymno ſapphico in laudem Toparchæ oppidi ſancti Georgii, cum dominium adiret prima vice, ab ipſo tum philoſophia ad-*

Sæc. XVII. *ditore* XVII *circiter annorum compoſita & in conventu noſtro ejus loci recitata coram frequentiſſimo cœtu, multa etiam carmina cum in noſtra ibidem eccleſia, tum in triumphali arcu inſculpta.*

3. *Lectiones logicæ, phyſicæ, & animaſticæ forma concinna compendioſaque deſcripta.*

4. *Elegia in morte Bernardini Teleſii Conſentini inſignis philoſophi.* Hanc ei affixit Conſentiæ agens, ibique in ſtudio generali ſodalis.

5. *Liber contra Jacobum Antoninum Martæ Neapolitanum, qui librum ediderat contra Teleſium*, Pugnaculum Ariſtotelis *attitulatum*, octo diſputationibus conſtans: 1. *de principiis rerum naturalium*: 2. *de formatione fœtus in utero*: 3. *de cœlo & mundo*: 4. *de elementis*: 5. *de uſu oblique lati ſolis*: 6. *de miſtione elementorum*: 7. *de qualitatibus eorumdem*: 8. *de moventibus & mobilibus. Hic liber polemicus typis prodiit* Neapoli, Horatii Salviani 1590. Tum annorum XXII vix erat auctor.

6. *Commentarius de ſenſu rerum, & alter de inveſtigatione rerum.* Hos ſcripſit in marchionis Lavellii domo Mario Tuſo filio favente.

7. *Quoddam metaphyſica nova exordium in quo metaphyſicorum principia ſtatuuntur, Neceſſitas, Fatum & Harmonia.*

8. *Philoſophia Pythagorica carmine Lucretiano.*

9. *Carmina quædam Latina haud inepta, & Phyſiologiæ primus liber diſputationibus contra omnes ſectas confectus, quem novemdecim alii excogitaſi ſubſecuturi erant. Sed hæc & ſupra relata omnia, dum Bononiæ hæreret Patavium petens libros editurus, furtim ei ſublata ſunt* circa MDXCIII.

10. *Empedoclis philoſophia inſtaurata, & nova Phyſiologia juxta propria principia ad Lelium Urſinum.* Scripſit Patavii.

11. *Liber apologeticus de venarum, nervorum & arteriarum origine, & de pulſatione pro Teleſii commentario cui titulus*, Animal univerſum &c. *contra Andream Chiocum medicum Veronenſem.* Hoc opuſculum ad Antonium Perſium Teleſianum apud Lælium Urſinum Romæ commorantem miſit.

12. *Rhetorica nova nobilibus quibuſdam Venetis auditoribus dictata Patavii.* Romam cum exinde adiiſſet, hos libros omnes amiſit, ſed ipſi Bononiæ ſurreptos in ſancto officio didicit retineri, nec repetiit.

13. *Compendiolum phyſiologiæ Romæ dictatum.* Typis prodiit inſcio auctore ſub titulo, *Prodromus totius philoſophiæ Campanellæ*, Francofurti, curis Tobiæ Adami 1611.

14. *Phyſiologia compendioſa ad Marium Tuſo miſſa.* Scripſit Romæ.

15. *Syntagma de rei equeſtris præſtantia ad eumdem Marium.*

16. *Conſultatio vulgari Italico ſcripta an expediat Reipublicæ Venetorum, finere oratores aliorum principum in ipſorum ſenatu propria loqui lingua.* Hanc dedit Angelo Corræo patritio Veneto.

17. *De monarchia Chriſtianorum commentarius, quibus artibus res Chriſtiana crevit, creſcet, & decreſcere ſolet, & quibus recuperanda ſit.* Ubi & *Parallelum inter regnum & reges Hebræorum, & regnum regeſque & imperatores Chriſtianorum.* Patavii ſcripſerat priuſquam Romam accederet.

18. *De regimine Eccleſiæ ad pontificem, quibus modis non obnoxiis principum contradictionibus, ex toto mundo pontifex maximus ſolis armis eccleſiaſticis poteſt efficere unum ovile ſub paſtore uno.* Dedit Lælio Urſino & Mario Tuſo, autographum vero furati ſunt in Calabria infideles amici.

19. *De modo ſciendi & phyſiologica verſibus Etruſcis.* Romæ ſcripſerat, ſed amiſit Neapoli.

20. *Poetica juxta propria principia.* Scripſit Romæ, deditque Cynthio Aldobrandino cardinali Sangeorgio. Hanc Hiſpanus quidam ſua lingua redditam proprio nomine edidit, & ut plagium tegeret, in fine excuſat, quod poetas Italos Arioſtum, Taſſum, Guarinum etſi Hiſpanus plerumque laudet. Quam opellam ut vidit Campanella cum Neapoli MDCXVIII detentus in arce regia, riſit hominis audaciam, quam arguunt exempla operis Campanellæ jam antea ubique multorum manibus trita.

21. *Dialogus vulgari lingua de ratione convincendi hæreticos noſtri temporis, omneſque ſectarios contra Romanam Eccleſiam inſurgentes per quodlibet mediocre ingenium & unica prima diſputatione.* Scripſit Romæ, deditque Michaeli Bonello cardinali Alexandrino, Antonio Perſio, & poſtea Pariſiis exiſtens Naudæo non tamen edendum, quia jam antea Latine tranſtulerat.

22. *Orationes politicique diſcurſus, carmina Etruſca & Latina multa.* Scripſit Romæ, amiciſque dedit etiam ipſorum nomine propalanda.

23. *Ars metrica vulgaris ſermonis Latini perſimilis, unde cujuſque ſyllabæ quantitatem diſcere ac ſervare queas.* Scripſit Romæ, deditque Joan. Bap. Clario medico archiducis Caroli, ac duobus juvenibus Aſculanis. Quæ Romæ ſcripſit, hæc omnia ante annum MDXCVIII.

24. *Epilogus Phyſiologiæ atque Ethices.* Perfecit Neapoli anno illo eodem.

25. *Tragœdia: Maria Scotorum regina*, Lingua ſua vernacula, ac ſecundùm *poetica ſua regulas. Opera non ſpernenda.* Scripſit in Calabriam & patriam ſuam *Stylum* redux.

26. *De auxiliis contra Molinam pro Thomiſtis, & diverſa opuſcula in gratiam amicorum.* Scripſit ibidem.

Sequuntur opera, quæ tanquam reus Majeſtatis detentus, Neapoli in caſtro Ovi & in arce nova ſcripſit ab anno MDC ad MDCXXVI:

27. *Septem libri attitulati Cantica*, quorum quædam ſelecta ſub Squillæ Septimontani nomine typis edidit Tobias Adamus additis annotationibus. *Elegia de propriis & amicorum arumnis. Rhythmi prophetales. Pſalmodia quadruplex de Deo & omnibus ejus operibus.* His poeticis amicos conſolatus eſt, ne in tormentis deficerent. Habuit idem Adamus ultra 200 epiſtolas philoſophicas maximam partem a Campanella ſcriptas.

28. *Aphoriſmi politici*, quibus addit *Oeconomicam, & Ethicam juxta doctrinam primalitatum, atque Ideam Reipublicæ*, quæ ab ipſo dicta eſt *civitas ſolis*, vernaculo ſuo Italico: ſed Latine hæc omnia ab eo reddita typis prodierunt ſub titulo *Philoſophiæ realis in* IV *partes ſectæ*, Francofurti, curis Tobiæ Adami 1620.

29. *De monarchia Hiſpanorum*, Italice. Prodiit poſtea Latine & Germanice.

30. *Articuli prophetales quindecim pro defenſione dictorum ſuorum, unde anſam arripuerant tum faciendi reum majeſtatis: & hoc ex dictis Prophetarum, Sibyllarum, & Sanctorum, & ex politica & aſtrologica prædictione, ubi & oſtendit clavem ſcripturæ per ſeptimanas creationis, ſecula mundi, ætates ſynagogæ & Eccleſiæ, & per ſigilla, phialas, eccleſias, candelabra & tubas de eventibus ſeculi.* Extare dicit apud multos Hiſpanos, Germanos & Italos.

31. *Opuſculum ad capita factionum de eligendo ſummo pontifice ſemper optimo.* Habebant cardinales Burgheſius & Ludoviſius, & alii conclaviſtæ Urbani VIII, ad quos miſſus.

32. *Medicinalium libri* VII *juxta propria principia, ubi oſtenditur medicinam antiquorum cæcam fuiſſe, modernorum oculatam.* Extabat apud ſe, Tobiam & Favillam.

33. *De ſenſu rerum iterum & de magia libri* IV.

Italice & Latine. Prodierunt Francofurti 1618, curante Tobia Adamo.

34. *Adverſus aſtrologos Judæos, Arabes, & quoſdam Latinos libri* VI *de aſtrologia ex natura decretis.* Hos cum de ſenſu rerum & de magia poſt editionem Francofurtenſem recognitis & diligentius accuratis, & de medicina libris Antonius Soubron bibliopola Lugdunenſis edendos acceperat anno 1622. Sed cùm neglexiſſet, eo mortuo ab hæredibus autographum ſuum nondum recuperare potuerat auctor: ſed poſtea typis prodierunt Lugduni Jacobi, Andreæ, & Matthæi Proſt 1629 in 4, auctore adhuc Romæ in ſancto officio detento.

35. *De aſtronomia libri* IV, *ubi expleſis epicyclis & excentricis Ptolomæi, Copernici motibus telluris & librationibus, Ariſtotelis ac aliorum circulis homocentricis, Kalippi Eudoxique additis revolutionibus novum ſyſtema exhibetur, recentiorum phænomenum ratio redditur ex uno deſcenſu ſolis inceſſabili ſed irregulari ad telluris combuſtionem.* Abſtulit domeſticus nuntii apoſtolici Neapolitani miſſus ad perquirenda ſcripta auctoris in caſtro Ovi anno MDCXI, nec recuperare potuit ille unquam, aut ſcire quid de eo actum fuerit, qui tamen ad ſuam phyſiologiam & metaphyſicam remittit, ubi ſyſtematis ejus poſitio agnoſci poteſt.

36. *Quæſtiones ſuper phyſiologiam, ethicam, politicam, œconomicam & civitatem Solis, diſtincta ſimiliter in partes* IV, *contra ſectarios antiquos & modernos pro philoſophia ſanctorum tuenda, quam tradiderat ſtylo epiloguſtico in præfatis libris per Tobiam editis.* Has QQ. habebant idem Tobias, Favilla & Scioppius, ſed nondum ultima manu perfectas: auctor autem recognitas & accuratas ac prælo paratiores apud ſe habebat.

37. *Metaphyſica vernacula ſua lingua in tres partes & libros quindecim diſtincta, ubi de principiis eſſendi, cognoſcendi, & operandi, ac ſupra Neceſſitatem, Fatum, Harmoniam ab illo olim excogitata poſuit cauſas & principia, primalitates entis.* Quod opus anno MDCIII ſcriptum, Hieronymo Tuſo Lavelli marchioni dederat, eoque mortuo a ſervo ejus nomine Gallo ſubreptum tandem habuit Jo. Bap. Heredius Piſanus Apulus.

38. *Nova metaphyſica Latine anno* MDCX *ſcripta,* quæ tamen a nuntii apoſtolici domeſtico rapta periit. In meliorem formam rurſus ab auctore ſcripta eſt, in qua

I. P. *de vero ſapiente agit, & quomodo agnoſcendus: item de ſcientia acquiſitione utrum illa detur ſecundum ſe an ſecundum nos tantum, an utroque modo, & de ſcepticorum Protagoræ Platonicorum & omnium ſuper hoc opinionibus diſputatur. Item de principiis ſciendi per cathegorias, ubi Platonica Peripatetica, Epicurea, Lulliana, & Architæ cathegoriæ examinantur. Item de univocis, analogis, primalitatibus, eſſentiatione, principiis & principiatione, cauſis & cauſatione, effectibus, ſeminibus, occaſionibus, conditionibus, natura, & arte agitur.*

In II. P. *de ente, & non ente, & de exiſtentia, de horum cauſis, principiis, & primalitatibus, item de objectis, vita, vero, & bono, deque oppoſitis, de magnis horum influxibus, neceſſitate, & contingentia, fato, & fortuna, harmonia, caſu, & ſorte: item de baſibus exiſtentiarum ut de quintuplici mundo ſituali, materiali, mathematico, mentali, & archetypo, interius, exteriuſque ordinatis & complexis.*

In III. P. denique *de principio, & fine entium omnium & non entium, de ideis, de intelligentiis, de illicibus, de mentibus corporatis, de vitis humanis, divinitus, cœlitus, angelitus, diabolitus, humanitus, beſtialitus comparandis: de gubernatione mundi & ſyſtematum, de religione, de prophetis, de legiſlatoribus horumque examine, de beatitudine, & reverſione rerum ad Deum, de immortalitate animorum, de mundis, de ſeculis ſeculorum, & hæc juxta omnium gentium opinionem & ſcientiam & revelationem.* Acceperat hoc opus Tobias Adamus a Gregorio Coſta, ſed non edidit, quia monitus eſt ab auctore accuratius haberi. Sæc. XVII.

39. *Libri* XXIX *de theologia juxta ſuam metaphyſicam, ubi omnium nationum Mahumetanorum, Thalmudiſtarum, Americanorum, ac Indorum leges examinantur.* Opus inquit auctor utiliſſimum. F. Paulus Pyromallus ejus diſcipulus habuit exemplum completum, Joannes Bſumius Saxo libros tantum nonnullos.

40. *Opuſculum de conceptione, in quo conciliantur opiniones omnium pro ſancto Thoma.*

41. *Libri* IV *intitulati quod* Reminiſcentur & convertentur ad Dominum univerſi fines terræ, *ſcripti annis* MDCXVII *&* XVIII *ad quatuor magnas mundi nationes Chriſtianam, Gentilem, Judaicam, & Mahumetanam.* Huic operi additus eſt *Liber contra Atheos omnem religionem negantes, & alter de Monarchia ſapientiæ æternæ in humano corpore aſſumto, ubi de juribus pontificis & principum in temporalibus, & ſpiritualibus, juxta natura & ſcripturæ utriuſque teſtamenti dogmata, tollentia lites inter laicos & eccleſiaſticos principes diſputatur.* Librum contra Atheos improbavit Bellarminus, unde auctor anno MDCXXVI Romam veniens opus propugnavit, & prælo commiſit anno MDCXXX.

42. *Libellus de juribus regis catholici in novum orbem contra adulantes & adverſantes.*

43. *Philoſophia rationalis in quatuor partes diviſa, Logicam, Rhetoricam, Poeticam, & Hiſtoriographiam.* Scripſit in caſtro Ovi: *Grammaticam* addidit in arce nova. Habebant F. Paulus Pyromallus laudatus, & F. Thomas Pignatellus, & alii, ut & Tobias Adami ſed imperfecte, ſed auctor poſtea ultima manu polivit.

44. *Compendiolum phyſiologiæ tironibus recitandum,* quod Pariſiis Naudæo dedit.

45. *Libellus de mathematicis ſcientiis inſtaurandis, ac metaphyſica ratione fundandis.*

46. *Opuſculum de regimine Regni Neapolitani ad comitem de Lemos,* ſub nomine magiſtri Seraphini Nucerini curatoris ſui amantiſſimi.

47. *Conſultationes pro cenſu ejus regni augendo ſupra millionem abſque damno regni & regis,* vernacula lingua. Ab auctore accepit Scioppius anno MDCVIII cum venit Neapolim de ejus libertate tractaturus a Paulo V miſſus.

48. *Atheiſmus triumphatus.* Hunc enim titulum idem Scioppius dedit operi auctoris, qui alium volebat ſcilicet, *Recognitio religionis ſecundum omnes ſcientias contra antichriſtiani ſimum Machiavelliſticum.* Hunc etiam dedit anno MDCVIII Scioppio, codicemque hunc MS eumdem putant, qui modo aſſervatur Jenæ in Bibl. publica, vel ſaltem ejus exemplum apographum.

49. *Monarchia Meſſiæ occaſione diſſidii inter Paulum V & Rempublicam Venetam.*

50. *Libellus pro papa juxta canones, & Politica optima.*

51. *Lamentationes inſtar Threnorum Hieremiæ, mala futura in toto orbe, ſi diſſidium illud Venetum amplius duraret, auctore præſagiente per oraculorum & ſcripturarum enucleationes.*

52. *Opuſculum de peſte Colonienſi, quæ tunc graſſabatur ad nobiles Henotos.* Rogante Scioppio.

53. *Remedium contra luem venereum.*

54. *Ratio extrahendi hydrargyri viſceribus & oſſibus unctorum intruſi per cucurbitulas aureas.*

55. *Opuſculum contra ſurditatem, herniam, & contra frigus inalpinum* Scioppio in Germaniam tranſituro.

Sec. XVII.

56. *Quædam responsiones ad regem Britanniæ.*

57. *Epistola plures ad Scioppium & ad dominos Fuccaros pro libertate ejus obtinenda laborantes, ac de variis quæstionibus responsiones.*

58. *Apologeticus pro Antonii Persii libello de potu calido ad eumdem missus.*

59. *De regimine Ecclesiæ ad Paulum V.* Dedit Scioppio, sed postea recognovit, accuravit, & per aphorismos concinnavit.

60. *Apologeticus pro carminibus Virginii Cæsarini in nuptiis principis Ludovisii.*

61. *Aliud ad cardinalem Bellarminum contra censuram librorum suorum ad congregationem de propaganda fide delatorum.*

62. *Metaphysica rursus recognita, & omnibus numeris absoluta.*

Quæ scripsit tandem e carcere Hispano liber, & Romam a XV maii MDCXXVI deportatus.

63. *Ad libellum parlamenti pro rege Christianissimo animadversiones.* Scripsit Romæ in sancto officio.

64. *Liber de fato siderali vitando.* Quem mutuatus insidiosus Frater unâ cum sex libris astrologicis, ut odium Urbani VIII eoque nomine astrologiam detestantis auctori conciliaret, typographo Lugdunensi dedit, a quo publicatus est anno 1629 ad calcem sex librorum dictorum de astrologia: & simul auctorem accusavit inobedientiæ circa impressionem, & superstitionis circa res impressas: quare auctor ut a se non typis datum, nec suum agnoscere voluit & *Apologiam* scripsit quam censores delecti probarunt.

65. *Opusculum de titulis ad Virginium Ursinum, cum præsciret velle Urbanum VIII titulum novum cardinalibus asserere.*

66. *Opusculum de assistentia DD. cardinalium in curia, & de non residentia in episcopatibus, nisi ubi otiantur Romæ, per canones, theologiam, & politicam.*

67. *Quæstio an præstet baronibus & populis vivere sub ecclesiastico, an sub laico quocunque alio dominio?* vernacula sua lingua.

68. *Opusculum quod libertas sub papatu major est, quam sub quocunque alio principatu aut republica.* Quæ duo ultima erant apud Naudæum.

69. *Consultatio ad reges Christianissimum & Catholicum pro pace perpetua circa pretensiones ad regnum Neapolitanum.*

70. *Consultatio altera quibus quotve modis panci contra plures pugnare ac vincere possint ad Philippum M. Conestabilem.*

71. *Defensio librorum de sensu rerum juxta sacra scripturæ & naturæ codices, & patrum, scholasticorum ac philosophorum omnis secta placita.*

72. *De philosophia gentilium non retinenda & de nova cudenda utilitate, ac an liceat jurare in verba magistri.* Naudæus habebat ab auctore acceptum.

73. *An sit contra sacram scripturam & patres assertio Copernici de motu terræ, & quiete solis. Opella ad Bonifacium cardinalem Cajetanum* scripta jam ab anno MDCXI postea publicata typis Germanicis.

74. *Expositio cap. 9. epist. ad Rom. quo se plurimum efferunt Calvinistæ, & Lutherani, ad comitem Brassacum regis Christianissimi ad summum pontificem oratori.*

75. *Cento Thomisticus de prædestinatione & reprobatione, auxiliis, libero arbitrio, adversus pseudo Thomistas.* Ad eumdem Brassacum.

76. *De canonizatione sanctorum ad cardinalem Mellini.*

77. *De utilitate potus calidi extemporaneus adversus medicos ad eumdem.*

78. *De aulicorum technis. Ad eumdem.*

79. *Oratio de Rupella recepta.* Hanc alius suo nomine recitavit.

80. *Quatuor orationes de laudibus S. Thomæ de Aquino studio Seraphini Rinaldi Nucerini de quo supra Neapoli recitatæ, & a Favilla deinde conservatæ.*

81. *Volumen ingens commentariorum super poematibus Urbani VIII, continens expositiones grammaticas & philosophicas, poetis, oratoribus, physiologis, politicis, prædicatoribus, theologis, mathematicis, mores bonos curantibus, ad scientiarum instaurationem incumbentibus utilissimas.* Habebat tum præ manibus cum Naudæum alloquereur.

82. *Syntagma cur sapientia & virtute eximia præditi, benefactores generis humani in magnis temporum articulis violentam mortem sub prætextu læsæ majestatis divinæ & humanæ incurrunt, ac posmodum cultu & gloria reviviscunt.* Scripsit Neapoli detentus ut reus, sed cui dederit non recordabatur.

INDEX ALTER OPERUM CAMPANELLÆ prout ab eo fuerunt in X Tomos distributa ad calcem philosophiæ rationalis.

I. *Philosophiæ rationalis partes quinque, Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Historiographia.*

II. *Philosophiæ realis partes quatuor. Physiologia, Ethica, Politica, Oeconomica cum textu & quæstionibus. His additur Civitas Solis cum qq. & liber de Regno Dei ad politiam ecclesiasticam, & Disputationes octo pro Telesio contra Peripateticos.*

III. *Philosophiæ practicæ partes tres. Medicinalium VII. De sensu rerum & Magia IV. Astrologia sex, & de fato siderali vitando unus.*

IV. *Philosophia universalis seu Metaphysica partes tres, libri XV.*

V. *Philosophia divina seu Theologicorum libri tres pro cunctis nationibus.*

VI. *Theologiæ practicæ partes quatuor, videlicet pro conversione nationum libri articulati, Reminiscentur &c. ad Christianos, Judæos, Gentiles, & Mahumetanos. Item contra Atheistas: item contra hæreticos & Perthomistas cento Thomisticus, cum expositione cap. noni epist. ad Romanos, & Disputatio pro bulla pontificia contra judiciarios.*

VII. *Praxis politica partes quatuor, scilicet de Monarchia Christianorum ad principes, de Monarchia Messiæ ad sapientes cum appendice de jure catholici regis in novum orbem. Item de Monarchia Hispanorum. Item Panegyricus pro eodem ad Italos principes, & Remedium contra timorem ab illa.*

VIII. *Poematum partes tres. Philosophia Pythagorica carmine Lucretiano instaurata. Item elegiæ, & epigrammata varii generis. Item poemata in lingua Italica, partim metaphysicalia, partim politica, ad philosophos & amicos. Item elegiaca de propriis & sacrum armmis. Item ars versificatoria de metro Latino applicando vulgari lingua, multaque poemata hoc ritu exarata.*

IX. & X. *Miscellanea opuscula.*

1. *Disputatio ad utramque partem de motu terræ & quiete, vel solis, vel telluris.*

2. *Dialogus politicus contra hæreticos nostri temporis.*

3. *Distichon & Dialogus pro rege Galliarum & cardinali de Richelieu.*

4. *Item pro eodem contra murmurantes, Carolus magnus.*

5. *Item de præcedentia præsertim religiosorum.*

6. *Item de conceptione Virginis.*

7. *Item an monarchia Hispanorum sit in augmento vel in statu, vel in decremento.*

8. *Item quot modis possint panci in bello vincere multos.*

9. *Item de titulis.*

10. *Item de residentia & assistentia cardinalium & episcoporum jure.*

11. *Item.*

11. *Item libellus de epiſcopo.*

12. *Item quæſtio, utrum utilius & commodius ſit vivere ſub principatu eccleſiaſtico quam ſeculari.*

13. *Item de ampliſſima libertate Romana ſub papatu.*

14. *Item utrum imperium Romanum hoc tempore mutari debeat & poſſit, & a quo?*

15. *Item de regimine eccleſiaſtico ad convertendum mundum ſub uno grege unoque paſtore non obnoxio contradictionibus principum.*

16. *Item commentaria philoſophica & grammaticalia in poemata Maffei Barberini id eſt Urbani VIII.*

17. *Item orationes tres de laudibus D. Thomæ.*

18. *Item oratio ad regem Gallia, & ad regem Hiſpaniæ de regno Neapolitano.*

19. *Item diſputatio cur Galli cum ſint potentiores numero, viribus, pecunia, & neceſſariis rebus ad victum & veſtitum, ſuper omnes nationes non dominantur, Hiſpani vero imbecilliores e contra.*

20. *Apologia pro Antonio Perſio de potu calido.*

21. *Apologia pro Teleſio de origine & uſu venarum, nervorum, & arteriarum.*

22. *Item de peſte Colonienſi.*

23. *Item cur in magnis articulis temporum viri præclariſſimi benefactores generis humani occiduntur titulo majeſtatis divinæ & humanæ, & in ſequenti ſeculo reſuſcitantur & colantur.*

24. *Item cur antiqui reges non coarctaverunt gloſſis auctoritatem Melchiſedecheam papæ, ſicut plerique recentiores.*

25. *Item Orationes politicæ pro ſeculo præſenti, una ad Batavos, altera ad Venetos, tertia ad Sabaudum, quarta ad Genuenſes, quinta ad ſummum pontificem.*

26. *Item aphoriſmi politici pro ſeculo præſenti.*

27. *Item a quibus deſiderari pax debet ſecundum politicos.*

28. *Item politica conſultatio contra prædeterminatores ad Venetos.*

29. *Item conſultatio ad tollendam famem de regno Neapolitano cum lucro regis & uſurariorum emendatione.*

30. *Item de exigendis tributis cum populorum gaudio & lucro regis.*

31. *Item de regni noviter occupati ſtabilimento.*

32. *Item de papatus bono ad principes orationes tres.*

33. *Item de libris propriis. Sunt & alia opuſcula Latino & Italico idiomate metro & proſa.*

Allatius in ſuo *Apes Urbanæ* hæc opera in X tomos paulo aliter diſtribuit, quem excipit Toppius in *Bibl. Napol.* verum ſatius viſum eſt illi ordini ſtare, quem exhibet philoſophia rationalis ſub oculis auctoris edita.

INDEX III OPERUM quæ revera typis prodierunt ſervata editionum chronologia, & additis virorum eruditorum ſi quæ emanaverunt cenſuris.

1. *Philoſophia ſenſibus demonſtrata, & in octo diſputationes diſtincta adverſus eos, qui proprio arbitratu, non autem ſenſata duce natura philoſophati ſunt: ubi errores Ariſtotelis & aſſeclarum ex propriis dictis, & natura decretis convincuntur, & ſingulæ imaginationes pro ea a Peripateticis fictæ prorſus rejiciuntur, cum vera defenſione Bernardini Teleſii Conſentini philoſophorum maximi, antiquorum ſententiis, quæ hic dilucidantur & defenduntur præcipue Platonicorum confirmata: ac dum pro Ariſtotele pugnat Jacobus Antonius Marta, contra ſeipſum & illum pugnare oſtenditur*, Neapoli, Horatii Salviani 1591 in 4. Opus Mario de Tufo marchionis Lavellii filio nuncupatum. Meminit auctor Syntag. n. 5. Extat in Bib. Barber.

Hoc opus duos ſupra viginti annos vix natus minus undecim menſibus ſcripſit, inquit Janus Nicius Erythræus, cùm Antonius Marta ſuum undecim annorum labore ſtudioque exaraſſet. Idem addit Campanellam cùm « hujus imprimendi gratia Neapolim veniſſet, atque e navi egreſſus, præter ædem « S. Mariæ Novæ Franciſcanorum ligneo utentium « ſocco tranſiret, ex turba euntium ac prætereuntium incenſum fuiſſe cupiditate cognoſcendi « quid intus rei ageretur, atque diſputationibus « operam dari cognoviſſe, in quibus cuivis contra diſſerendi facultas dabatur. Itaque ſeſe « certamini unâ cum aliis objecit, cœpitque ea « quæ tanquam firma ac rata ponebantur, tot argumentis tam validis, tam apte argute que concluſis labefactare, atque convellere, ut ovanti « ſimilis reductus ſit domum a Fratribus ſui ordinis, « ac poſtero die & aliis deinceps multis coactus ſit « in eruditam illam aciem certamenque deſcendere, unde ſemper magna cum laude victor diſcedebat ». §§ 9. XVII.

Simile jam antea ipſi accidiſſe Conſentiæ refert Erneſtus Salomon Cyprianus citatus, ſcilicet eum « quem in philoſophia præceptorem habebat, a « Franciſcanis ad publicum certamen evocatum fuiſſe: cum autem is morbo prohibitus adeſſe non « poſſet, Campanellam in locum ſuum ſubſtituit, « imperata obedienter facturum. Non aliam diſputationem acriorem fuiſſe proditum eſt memoriæ. Urgebat Franciſcanum Thomas, obtundebat, ac demum ea cum laude vincebat, ut « dicerent auditores, Teleſii animam in Campanellæ corpus migraſſe. Qua voce incenſus ille « fuerit cupiditate ſciendi, qui vir fuiſſet Teleſius, « de quo hactenus nihil habuerat compertum ».

De quibus hiſtoriolis penes auctores fides, apud ipſum Campanellam lego ſolum ipſum publice diſputantem Conſentiæ, nedum cum Fratribus ſuis privatim, parum quietis in reſponſis illorum inveniſſe, ſed Teleſii paulo ante mortui operibus ob libertatem philoſophandi mire delectatum, quod ex rerum natura, non ex dictis hominum penderet.

2. *Prodromus philoſophiæ inſtauranda. Id eſt: Diſſertationis de natura rerum Compendium ſecundum vera principia ex ſcriptis Thomæ Campanellæ præmiſſum.* Tobias Adamus qui editionem curavit, addidit præfationem ad philoſophos Germaniæ, Francofurti, Jo. Bringeri 1617 in 4 pp. 86. Extat Pariſ. in Regia R 760, & recenſetur in Bodley. & Romæ in Barb. Meminit auctor Syntag. n. 13.

3. *De ſenſu rerum & Magia libri IV. Pars mirabilis occultæ philoſophiæ, ubi demonſtratur mundum eſſe Dei vivam ſtatuam, beneque cognoſcentem, omneſque illius partes partiumque particulas ſenſu donatas eſſe, alias clariori, alias obſcuriori, quantum ſufficit ipſarum conſervationi ac totius in quo conſentiunt, & fere omnium naturæ arcanorum rationes aperiuntur. Tobias Adami recenſuit, & nunc primum evulgavit*, Francofurti, Egenolphi Emmelii & Godefridi Tampachii 1620 in 4. pp. 371. Quæ editio extat Pariſ. in Reg. R 760, & meminit auctor Syntag. nn. 6 & 33: ſed & ipſe libros eoſdem *correctos & defenſos a ſtupidorum incolarum mundi calumniis per argumenta & teſtimonia divinarum codicum, naturæ ſcilicet ac ſcripturæ, eorumdemque interpretum, ſcilicet theologorum & philoſophorum, exceptis atheis*, iterum prælo ſubjecit, & cardinali duci Richelæo nuncupavit, Pariſiis, Ludovici Boullenger 1636 in 4 pp. 229, cujus meminit in Syntag. n. 70.

Hoc opus Athanaſius Rhetor ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΡΗΤΟΡ, Græcus preſbyter Byzantinus, vir eruditus ac pius, Campanellæ æqualis, Pariſiis ſtipendiis Cleri Gallicani vivens eadem ætate integro volumine impugnavit Græce ſcripto, cui titulum fecit, Αντιρρητὰ δογμάτων τῶν περὶ αἰσθήσεως τῶν ὄντων, &c.

Sæc. XVII. quem Latine ſic reddo, *Everſio dogmatum libri de ſenſu rerum, in qua mundum non eſſe animal, & multominus rationale & intellectuale, neque quamvis illius partem, partiſque particulam anima vel ſenſu donatam eſſe, nec ab eo partes neque totum conſervari, ut ſtupidis incolæ hujus mundi, cujus princeps jam judicatus eſt, Manichæi Marcioniſtæ, Origeniſtæ, & cæteri athei volunt, ſed providentia Dei ſola teſtimoniis ſacræ ſcripturæ & SS. Patrum ad catholicæ fidei defenſionem probatur.* Auctoris protographum Græcum in papyro deſcriptum & elegans ſervatur Pariſiis in Bibl. Franciæ Cancellarii Petri Seguier, cui & auctor opus hoc dicavit, quæ Bibliotheca nunc eſt Coiſliniana, eſtque codex in fol. 600 pagg. & amplius, in quo nervoſe quidem, & juxta ſenſum Græcorum Latinorumque patrum conſone ſed acriter Campanellam ſtringit & arguit, typis autem non edidit, ſed ejuſdem operis ſynopſim Latine ſcripſit hoc titulo: *D. Athanaſii Rhetoris preſbyteri Byzantini AntiCampanella in compendium redactus adverſus librum de ſenſu rerum & magia*, eidem Franciæ cancellario dicatus adjecta appropatione Franciſci *Hallier*, Iſaaci *Haberi* epiſcopi Vabrenſis, Samuelis *Martineau* epiſcopi Bazatenſis, Alphonſi *le Moine* doctoris Sorbonici, & Dionyſii *de la Barde* epiſcopi Briocenſis data Pariſiis 20 & 23 febr. 1638, licèt prælo prodierit tantum Pariſ. Juliani Jacquin 1655 in 4.

Hic autem Athanaſius ætatis xcii febri correptus obiit Pariſiis in vico S. Joannis Bellovacenſis ad Pureum-certum die martis xiii martii MDCLXIII, ſepultuſque fuit in æde ſacra S. Stephani de Monte: ille vero vir curioſus codices Græcos MS bene multos, ac venerandæ antiquitatis, ex Oriente ſibi compararat, qui ab ejus morte in laudatam Seguieranam tranſierunt, quorum catalogum notis hiſtoricis illuſtratum edidit clariſſimus aſceta SanMaureus Bernardus de Montfaucon.

Eoſdem de ſenſu rerum libros graviori cenſura notarunt viri eruditi, inter alios Marinus Merſennus ord. Minim. commentarii in Geneſim col. 1164 ubi ſic habet, *Librum Campanellæ de ſenſu rerum & magia, & quoſcumque alios ei ſimiles dignissimos eſſe puto, qui flammam ſentiant, & fumo incantentur.* Legendus idem pp. 130, 707, 708, 939, quibus Campanellæ principia confutat. Merſenno tamen aliàs noſter erat magnus Campanella, ut legere eſt in ejuſdem epiſtola ad Gaſſendum data novis kalendis anni 1636 pag. 430 a.

Daniel Georgius Morhofius Diſſertatione *de paradoxis ſenſuum* cap. 1 ſic habet. » Thomas Campanella ſenſu ſuo adeo abundat, ut de eo omnibus » corporibus largiatur: ſcripſit enim de ſenſu rerum » libros quatuor, quibus demonſtrare laborat mundum omneſque illius partes, partiumque particulas » ſenſu donatas eſſe, alias clariori alias obſcuriori, » quantum ſufficit ipſarum conſervationi ac totius. » In hac ſententia ſua tum rationibus tum exemplis » aſtruenda mire ingenioſus eſt & operoſus, quæ » tamen ſi excuſſeris, parum ſolidi pluſque fuci & » ornatus quam veri ſenſus habent. *Et poſt plura:* » Verùm non ignorantiæ tantum ſed & omnium » anilium ſuperſtitionum, & præſtigiarum magica- » rum velamentum eſt, cui fini ſcripti potiſſimum » libri illi videntur, quorum extremus de magia eſt, » multa continens cenſura ſeveriore digna. Nihil » non eſt ſomniorum, divinationum, præſtigiarum, » faſcinationum, incantationum, quod non iſta hypotheſi velut orci aliqua galea defendatur. &c «. plura, quæ refert citatus Erneſtus Salomon Cypria-nus.

Ut ut ſit de iſtis cenſuris, quas acriores judico, certe contra mentem auctoris viri catholiciſſimi, negari nequit argumenta quibus utitur levia omnino eſſe, ut cùm contendit lib. 3 cap. 10, vere extare ſenſum in aëre, ita ut præſciat futura, hominibuſque communicet. *Qua hiſtoria*, inquit, *narrant de bello Pharſalico percepto apud Abanum a quodam atrabilioſo, & voces quas Brutus audiebat, aliaque hujuſmodi non ſunt fabulæ. Aſt ego cum mali quidpiam mihi imminet, inter ſomnum & vigilium audire ſolco vocem clare loquentem mihi, Campanella, Campanella, & interdum alia verba addentem, & ego attendo, nec intelligo quis ſit. At profecto ſi angelus non eſt, aut dæmon ſicut Socrati aſſiſtebat, neceſſe eſt aerem ſic vociferari turbatum mea paſſione futura, aut affectum a præparante mihi malum, aut ex ſimili ſimilem alteram imaginante.* Quis putet in aëre non ſolum eſſe ſenſum, ſed imaginationem, ſed affectus, ſed hominum curam & providentiam, & futurorum prævisionem, ſed & loquelam?

Mirum ex eodem principio Campanellam, & Carteſium æquales, concluſiones contradictorias oppoſitas intuliſſe. *Nihil eſt in effectis quin prius ſit in cauſis, nihil in elementatis, quin prius in elementis, nemo enim dat quod non habet.* Hoc principium uterque aſtruit, ſed exinde aliter ratiocinantur. *Atqui*, inquit Campanella, *animalia ex elementis compoſita ſenſu fruuntur. Ergo & ipſa elementa.* Carteſius vero inverſo argumento: *Atqui elementa non ſentiunt. Ergo nec animalia, ſed mera ſunt automata, ſeu machinæ.* Inter utrumque forſan quis quoad animalia nonniſi quæſtionem nominis agnoſcat, ſed opinio prioris ad errorem hæreticorum videtur propius accedere, quos arguit Hieronymus commentariorum in Matth. cap. 8, nempe *qui omnia ipſos etiam ventos, ipſa etiam maria, putant animantia.* Rectius videntur ſentire, qui viventia omnia verbo Dei initio mundi producta, per ſemina ex ipſis deciſa ſeſe continuo propagaſſe docent & propagare: ſed hæc ad philoſophos potiſſimum Chriſtianos remittenda.

4. *Apologia pro Galileo mathematico Florentino, ubi diſquiritur utrum ratio philoſophandi, quam Galileus celebrat, ſaveat ſacris ſcripturis, an adverſetur.* Typis commiſit fidelis ejus ἰσόθεος, ſic enim a Naudæo vocatur Tobias Adami, Francofurti, Eraſmi Kempfferi & Tambachii 1622 in 4 pp. 58 Extat Pariſiis in Reg. R. 760, Romæ in Barb. Oxoniæ in Bodley.

5. *Realis philoſophiæ epilogiſtica partes quatuor, hoc eſt de rerum natura, hominum moribus, politica cui civitas Solis adjuncta eſt, & œconomica, cum adnotationibus phyſiologicis a Tobia Adami nunc primum edita. Quibus accedunt quæſtionum partes totidem ejuſdem Campanellæ contra omnes ſectas veteres novaſque ad naturalem ac Chriſtianam philoſophiam hiſce libris contentam confirmandam*, Francorfuti, Tampachii 1623 in 4 pp. 508. Quæ editio extat in Reg. R 760, Oxoniæ in Bodley. Meminit auctor Syntagm. nn. 24, 28 & 36. Huic operi Tobias præter plura in præfatione ad laudem auctoris, hoc addidit epigramma:

Adpenſa mundi tinnions in angulo,
Dormire forte dum placet mortalibus,
Multum ſonando ſuſcitat Campanula,
Quis inquiunt, at inquietum audaciter,
Nobis moleſtum ſic ferat? quin tollimus?
Secreta paucis nunc ſonat Campanula,
Gravem miſellæ contrahens æruginem.
Detergeat gravem Mea O! æruginem
Sic perſonabit clarius Prima ſacra
Mentis miniſtra purior Campanula.

6. *Atheiſmus triumphatus, ſeu contra antichriſtianiſmum.* Prodiit primum Romæ cum approbatione doctorum & licentia F. Nicolai Riccardi S. P. A. magiſtri typis hæred. Barthol. Zannetti 1631 in fol. pp. 182. Quæ editio extabat Pariſ. in Seguier. Romæ in Barb. Oxoniæ in Bodley. Iterum hoc titulo:

Atheiſmus triumphatus, ſeu Reductio ad religionem per ſcientiarum veritates contra antichriſtianiſmum Achitophelliſticum, Pariſ. Tuſſani Dubray 1636 in 4 pp. 273. In hac poſteriori editione addita eſt, *Diſputatio contra murmurantes citra & ultra montes in bullas Sixti V & Urbani VIII adverſus judiciarios editas. Item contra ignoranter vel aſtute ad utilitatem hoſtium aſtruentes, non licere nobis poſt bullas ſcribere nudum pro, ſed nec contra divinaculos &c.*

Hoc opus anno MDCVIII MS dederat Gaſpari Scioppio, ut ſupra notatum Syntag. n. 47, eumque codicem putant qui jam ſervatur Ienæ, cujus initio ſic legitur manu inquiunt vel Scioppii vel Tobiæ Adami, ſed poſterioris potius crediderim, cùm Scioppius catholicus fuerit. » Imaginare tibi » philoſophum recenter natum ex flumine, aſcen» dere in pratum quoddam pulcrum, ubi nundinæ » omnium religionum aguntur, ex quibus unam & » ipſe emere deberet, diſcurribus igitur diligentiſ» ſimis merces examinabit omnes, progredietur» que ſciſcitans & licitans in tanta diverſitate ne » decipiatur, planiſſime uti Campanellam vides » his ratiociniis diſputare : niſi quod humanitus » interdum & ipſi accidat, ut regulas quas ſibi » præſcripſit, aſſequi uſquequaque non poſſit, dum » opinantes a teſtimoniantibus ex verbo Dei diſ» cernere non valet, ex conſuetudine ſectæ, in qua » natus & educatus eſt, ideoque non raro & mo» nachum & papatus defenſorem ob oculos tibi po» nes «. Sic refert Erneſtus citatus : ſed in hoc judicio Luteranum loquentem mox agnoſcit lector catholicus, illiuſque jactum in Campanellam opprobrium, non parvam hujus eſſe laudem.

Nec æquiora ſunt aliorum proteſtantium de hoc opere & de auctore judicia. Hermannus Conringius *de Hiſpania* ſic habet : » Scripſit etiam Atheiſ» mum triumphatum, qui tamen rectius eſt Atheiſ» mus triumphans, idemque judicium de eo feren» dum, quod Barlæus de Amphitheatro Vanini » tulit «. Ipſe Erneſtus qui vitam noſtri aggreſſus eſt, ſic de eo cenſet : » Non caret ſuſpicione Atheiſ» mi. Qui ſobrie & modeſte judicant, non eunt » inficias etiam in Pariſienſi editione, quam ſenex » curavit anno 1635, multa eſſe quæ prodant cau» ſam Chriſti hoſtibus, cum multa exhibeat atheo» rum argumenta nuſquam in eorum ſcriptis ob» via, eoque ſive a Campanella excogitata, ſive » ab aliis in tenebris hauſta, indigna ſane quæ in » lucem publicam proferantur, idque tanto ma» gis, quo frigidius non raro reſponſum eſt «. Verum hæc heterodoxorum ex odio catholicæ Romanæque Eccleſiæ, cui noſter mirum ipſis etiam teſtibus affectus fuit, & cujus deſertores ubique impugnat & premit acrius, profecta judicia parvipendet lector eruditus & candidus.

Tantum abeſt ut atheis unquam faverit, ut a ſcribenda Epicuri philoſophia Gaſſendum aliquando deterruerit, ne hujus philoſophi dogmata pluribus exitio eſſent religionemque peſſumdarent veritus, ut colligitur ex epiſtola quam ei Romam Gaſſendus ſcripſit Lugduno prid. x^as Nov. 1632, quæ habetur pag. 54 : » Ad commentationes vero » Epicureas quod attinet, *inquit*, ſubdubitare vi» ſus es, ne quid in religione peccem. Sed abſit a » me, ut excidat quidquam, quod pugnare cum » illa poſſit. Inculcas providentiam, ego vero eam» dem adverſus Epicurum tueor *&c. legenda.* Et ipſe Campanella ad eumdem ſcribens Roma 4 julii 1632 de quatuor ſolibus Romæ obſervatis ſic loquitur : » Verùm quoniam judicium completum a » me requiris, reſpondeo non mihi placere quod » aſſeris, hujuſmodi apparitiones caſu temerario » proſſus fieri, nullo jubente auctore univerſitatis » &c «. Ubi probat mundum ratione potentiſſima regi nihilque in eo accidere novi niſi adminiſtrante ſupremo numine. *Et infra* : » Sed furoris plenum » arbitror eum eſſe, qui exiſtimat ſe poſſe Deum » concipere meliorem aut ſapientiorem aut potentio» rem illo, quem cogitare mens omnis auctorem re» rum cogitur invictiſſimis rationibus, & illo qui » naturæ præeſt ante nos & ante cogitatus noſtros » ab æterno &c «. Sane ſi atheiſmum non ex intimis præcordiis exhorruiſſet, iſta non ſcripſiſſet, Gaſſendumque in ſua opinione reliquiſſet. Concludit tandem : *Vide ſi quid non recte dixi in Triumphato Atheiſmo, ac corrige.* Certe ſi Gaſſendus quid in hoc opere Epicureis favens deprehendiſſet, auctori proculdubio objeciſſet, eique qui ſibi non pepercerat nec pepercifſet, quem tamen ex animo coluit ſemper, ac cui ſe probare in ſcriptis ſtuduit. Sect. XVII.

7. *De gentiliſmo non retinendo quæſtio unica. Utrum liceat novam poſt gentiles cudere philoſophiam. Utrum liceat Ariſtoteli contradicere. Utrum liceat jurare in verba magiſtri*, Pariſ. Tuſſ. Dubray 1636 in 4 pp. 63. Meminit in Synt. n. 71. In hac opella iniquius Ariſtotelem tractari vix eſt qui non agnoſcat, nec rectius ab eo Platonem anteferri, quem fidei boniſque moribus longe magis adverſum jam cenſent eruditi. Legendus Merſennus Quæſtion. in Geneſim paſſim ac præſertim col. 365 & 397, ubi S. Thomam, quem præſtantiſſimum Ariſtotelis interpretem vocat, & Averroi, Alexandro, Themiſtio, Simplicio, cæteriſque merito anteponendum, addit *tam docte tam ſolide tam acute & feliciter textum philoſophi interpretatum eſſe, ut jure dubitare poſſimus, an ipſe Ariſtoteles ſe ita bene explicaſſet.* Poſt talem igitur commentatorem nihil ab eo philoſopho timendum habebat Campanella, niſi auctor & ſcientiarum inſtaurator Teleſii, Gaſſendii, Carteſiique æmulus audire voluiſſet.

8. *De prædeſtinatione electione, reprobatione, & auxiliis divinæ gratiæ cento Thomiſticus, in quo pax reipublicæ cum Deo & conſcientiarum cum utriſque per doctorem angelicum vindicatur. Nuncius ad Calvini & Lutheri aſſeclas, quod D. Thomas non erat cum eis*, Pariſ. Tuſſ. Dubray 1636 in 4 pp. 326. Adjecta eſt Appendix : ſcilicet *Expoſitio ſuper cap.* IX *epiſtolæ Pauli apoſtoli ad Romanos contra ſectarios. Ad petitionem Joan. de Galard comitis de Braſſac Chriſtianiſſimæ majeſtatis in Romana curia oratoris contra ſectarios diſputantis*, a p. 337 ad 344. Meminit auctor Syntag. nn. 74 & 75. Hujus expoſitionis exemplum MS ipſius forſan auctoris autographum extat Pariſ. in Reg. n. 5683. Hæc editio vero extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati ab auctore recognita & correcta.

In hoc opere Campanella doctrinæ SS. Auguſtini & Thomæ plane eſt deſertor : Origenem ejuſque ſequaces paſſim præfert Auguſtino ejuſque diſcipulis : S. Thomæ Summam minus auctoritatis habere contendit, quam priora opera : tractatum quemdam *de præſcientia & prædeſtinatione* in quibuſdam editionibus ad calcem I. P. Summæ, in aliis ad finem tertiæ partis impreſſum, ut ſancti doctoris fœtum acceptat, cùm certo certius ſit ejus non eſſe, ut cui nulli vindicent codd. MSS, nulli aſſerant antiqui ejus operum nomenclatores, nullibi exhibeat editio Romana ſub Pio V accurata : ejuſdem S. D. diſcipulos irriſoriè traducit vocans Perthomiſtas & Pſeudothomiſtas : nec doctrinæ Molinæ & Suaris ac ſociorum magis favet, ſcientiamque mediam ut inutilem, iiſdemque incommodis ac decreta predeterminantia ſubjacentem explodit. Theologorum eſt plura ejus dogmata, quæ temeritate, ne quid dicam amplius, carere non videntur examinare, ut cùm docet *hominem ex ſolis viribus liberi arbitrii ad gratiam ſe præparare, infantes ſine baptiſmo decedentes ſalvari in fide parentum*, & ſimilia. Quod verò docet hîc auxilia gratiæ ex ſe

Sæc. XVII. non esse efficacia, sed ex consensu voluntatis, sapientior factus in Metaphysica retractavit, ut ibi dicemus.

9. *Astrologicorum libri sex, in quibus astrologia, omni superstitione Arabum & Judaorum eliminata, physiologice tractatur secundùm sacras scripturas, & doctrinam S. Thomæ & Alberti & summorum theologorum: ita ut absque suspicione malæ in Ecclesia Dei multa cum utilitate legi possint*, Lugduni, Jacobi, Andreæ & Matthæi Prost 1629 in 4 pp. 232. Opus hoc sex libris ex ipsius auctoris mente circumscripserat typographus. Cùm autem jam quievisset prælum, ecce septimus liber allatus est ex Italia, quo non putavit lectorem esse frustrandum: scilicet *de fato siderali vitando* pp. 24. Prodierunt postea Francofurti, Tampachii 1630 in 4. Meminit in Synt. n. 34 & 63.

10. *Medicinalium juxta propria principia libri septem. Opus non solùm medicis, sed omnibus naturæ & privatæ valetudinis studiosis utilissimum*, Lugduni, Joan. Pillehote, Joan. Caffin & Franciſci Plaignard 1635 in 4 pp. 690. Jacobus Gaffarellus editionem curavit, & Odoardo Farnesio Parmensium principi nuncupavit. Meminit auctor Synt. n. 32.

11. *Philosophiæ rationalis partes quinque, videlicet Grammatica, Dialectica, Rhetorica, Poetica, Historiographia juxta propria principia: suorum operum T. I*, Parisiis, Joan. Dubray 1638 in 4 pp. 152, 491 & 258. Opus Franciſco comiti de Noailles equiti torquato &c. & Carolo de Noailles episcopo Sanctorensi fratribus ab auctore nuncupatum. Meminit Synt. nn. 20 & 42.

12. *Disputationum in quatuor partes suæ philosophiæ realis libri quatuor pro republica litteraria & christiana, id est vere rationali stabilienda contra sectarios: una cum textu instaurato auctoque post editionem Tobianam: suorum operum T. II:* Ad Franciæ cancellarium Petrum Seguier, Parisiis, Dionysii Houssayo 1637 in fol. Hoc volumine hæc insunt ex ordine:

I. *Disputatio in prologum instauratarum scientiarum ad scholas christianas præsertim Parisienses.*

II. *Physiologia epilogistica*, pp. 124.

III. *Quæstiones physiologicæ, hoc est in primam partem suæ philosophiæ realis*, pp. 570.

IV. *Quæstiones super 2 parte philosophiæ realis, quæ est Ethicorum*, pp. 60.

V. *Ethica philosophiæ realis P. II, epilogistica* pp. 70.

VI. *QQ. super 3 par. suæ philosophiæ realis, quæ est de politicis, & ipsa Politica in aphorismos digesta*, a p. 71 ad 144.

VII. *Civitas Solis poetica. Idea reipublicæ philosophicæ*, a p. 146 ad 169.

VIII. *QQ. in 4 par. philosophiæ realis, quæ est œconomicorum, & ipsa Oeconomica in aphorismos digesta*, a p. 170 ad 211.

IX. *De regno Dei consideratio*, a p. 212 ad 223. *Civitas Solis* seorsim prodiit, Ultrajecti 1643 in 16.

Horum meminit Syntag. nn. 28, 36. De his vero sic censet Hermannus Conringius *de civili prudentia* cap. 14 p. 300. » Minus huc pertinet » Thomæ Campanellæ Civitas Solis laude quidem » digna, multum est tamen infra Utopiam. *Et pag.* » 358: Omnibus hisce præstant licet mole exigui, » & in carcere sine omni librorum auxilio alienum » ad calamum dictati politici aphorismi Tho. Campanellæ, quos Latine versos partem tertiam philosophiæ realis inscripsit Tobias Adami. Arguunt » sane capax atque versutum auctoris ingenium, » perinde atque liber de monarchia Hispanica prodit peritiam rerumpublicarum præcipuarum hujus » ævi in dudum captivo utique admirandam. Cæterum hi aphorismi tangunt quidem politicæ philosophiæ perquam multa, plene nihil exequuntur, plura etiam docent perperam, quam a Grotio animadversum sunt.

Gabriel Naudæus Bibliogr. Polit. Gallice scripsit Amicus etiam noster Thomas Campanella juxta doctrinam suarum primalitatum Ethicam novam compositit, quæ sub Epilogismi nomine cum philosophia sua naturali & politica typis commissa fuit a Tobia Adamo, stylo quidem non ita compto delineata ut Ciceronianis arridere possit, sed ea nobilitate cogitationum rationumque subtilitate, ut omnibus sapientiæ mystis non possit esse non summopere gratissima. Idem paulo post. Secundus ab ipso fuit Thomas Campanella ardentis penitus & portentosi vir ingenii, qui dum in tenebris & pædore carceris vitam traduceret, civitatem solis delineavit, ea cogitationum novitate & sublimitate sensuum, ut præter philosophicas speculationes multa etiam contineat, queis respublicæ tutius administrari possent, & homines ipsi meliores evadere.

13. *Universalis philosophiæ seu metaphysicarum rerum juxta propria dogmata partes tres libri* XVIII. *duce Deo suorum operum T. IV*, Claudio de Bullion equiti torquato, ac ærarii Franciæ summo præfecto nuncupatus, Paris. 1638 in fol. pp. 352, 296, & 274. Meminit Synt. nn. 38 & 61.

In hoc opere P. II lib. IX cap. XIII art. 1 p. 229 retractat, quod in tractatu de prædestin. &c. & auxiliis divinæ gratiæ ubique docuerat, scilicet gratiam esse unicam generalem omnibus indifferenter datam, versatilem & a libero arbitrio reddi efficacem: sic enim loquitur: » Catholici in confessione providentiæ & libertatis perseverantes, » credunt Deum ex auxilio gratiæ alios libere salvare, alios vero ex justitia liberos damnare, qui » gratia generali abutuntur, licèt speciali careant efficacique, in qua est salus certa: generale auxilium » Dei non cogere, speciale tamen non cogendo necessitare, & in hoc variæ sunt opiniones doctorum. » Augustinus enim & sequaces, scilicet Anselmus, » Prosper, ut Thomistæ aliqui interpretantur, putant ad omnia naturalia esse prædestinationem » decreto invicto, & similiter ad supernaturalia » ante prævisionem meritorum & demeritorum, nec » esse causam ullam prædestinationis ad vitam, quam » felicem speramus post hujus mundi periodum, » nec occasionem, nec conditionem sine qua non, » sed solam Dei voluntatem: similiter & reprobationis, nam quia non eliguntur sed reprobantur, » peccant & non liberantur, quia non datur eis » efficax gratia. Origenes vero & sequaces ut » Chrysostomus, Theophylactus, Athanasius, Basilius, Cyrillus, Cassianus, Justinus & tota fere antiquitas videntur opinari ex prævisо bono usu » liberi arbitrii, & abusu donorum Dei prædestinari homines aut reprobari.

Quibus verbis ut non accurate discipulorum S. Augustini sententiam explicat de reprobatione, non enim quia non eliguntur reprobi, vel quia non datur eis efficax gratia, peccant, sed quia libere peccare volunt: sic perperam Chrysostomum, Athanasium, Basilium, Cyrillum &c. inter Origenis & Cassiani Pelagianorum & Semipelagianorum parentum sequaces & sodales annumerat. Sed suam sententiam continenter subjicit: » Nos autem in dialogo contra Lutheranos cum sapientioribus sentientes ex gratia Dei aliquos salvari, quoniam salvare pertinet ad esse, & ideo a Deo ut patre omnes voluntate prævisionem meritorum antecedente » esse prædestinatos, tam ad summum bonum naturale, qui est Deus naturaliter adipiscendus quam ad » supernaturalem beatitudinem in Deo, propterea-

» que omnes creat ad imaginem & ſimilitudinem » ſuam & ad ſe, neque odiens fecit aliquos Deus, » ſed omnes ex amoris exuberantia : ſicut nullus » pater facit filios propter furcam, ut Salomon & » David docuere : ac voluntate conſequenti eos » tantum reprobari a Deo ut judice, non quos » peccaturos, ſed quos obſtinatos ſcit morituros in » peccatis : ergo ex prævisis damnari, quoniam » damnatio ad non eſſe pertinet. Nam Deus vult » omnes ſalvos fieri, ut docet Paulus apoſtolus, & » neminem perire ut Petrus, & illuminat omnes » homines ait Joannes : ſed quos prævidet abuti » donis ſalutaribus uſque in finem obſtinatos, ſe- » quenti ad prævisam obſtinationem voluntate re- » probat : & propterea uſque in finem præmoveri » ad bonum auxilio generali omnes, quod ex noſ- » tro bono uſu efficax ſit, liberi enim ſumus.

Hæc igitur ejus olim erat opinio gratiam generalem eamdem omnibus dari, quæ ex libero arbitrio penderet ut eſſet efficax, vel caſſa : ac tum mutata ſententia ſic cenſebat :

Qua in re cùm multa meditarer, & S. Brigidæ revelationes legerem in lib. 5 quæſt. ſuſpendi ſententiam, & divinam expecto illuſtrationem. Illud autem inconcuſſe ſuſtineo, eſſe in nobis libertatem ad volendum & nolendum, & auxilium ut entitas addita eſt, non fieri a nobis efficax, nullam enim entitatem nos dare poſſumus, niſi a primo ente & cum primo : ergo fieri efficax a Deo effective, a nobis vero meritorie tantum, ex virtute tamen prioris gratiæ quam non reſpuimus ſed cooperamur acti ab ea ſicut liberi a patre, non ſicut ſervi a Domino &c. ubi & retractat quod aliàs docuerat hominem ex ſolis liberi arbitrii viribus ſe præparare ad gratiam eamque demereri.

14. *De monarchia Hiſpanica diſcurſus*, cum *Appendice*, *Utrum ſit optandum univerſum orbem chriſtianum ab uno ſolo capite & monarcha regi & gubernari.* Opus jam tertio recuſum, Amſterodami, Elzevirii 1640 in 24 pp. 379 : Rurſus ibidem 1653 in 12. Idem diſcurſus *Germanice* tranſlatus, & parte altera ab alio auctus prodiit, abſque loco & typographo 1623 in 4. Quæ editio extat Pariſ. in Reg. O 437. Eſt etiam ibidem *Italice* MS n. 10234 hoc titulo : *Diſcorſi della monarchia di Spagna di Frà Tommaſo Campanella.* Laudatur a Tomaſino in BB. Venetis inter codd. MSS Frederici Ceruti Veronen. Item in catalogo codd. MSS Angliæ T. II P. I n. 1509 : *Diſcorſi ſopra la monarchia di Spagna di Tommaſo Campanella*, & n. 5385 vol. CXLVIII : *Compendio della monarchia di Spagna fatto da Frà Tommaſo Campanella.* Prodiit etiam typis *Anglice*, Londini 1654 in 4, recenſitus in Bodley.

De hac opella judicium æquum tulit Hermannus Contingius ſupra n. 12 relatus, *qui tamen* ubi de Hiſpania ſic loquitur : » Campanella iſte homo fuit » callidus ſine ulla religione & fide, Machiavelli » dogmatum acerrimus pariter reprehenſor & fuca- » tus doctor : a cap. 14 uſque ad 31 ejus monarchia » Hiſpanica lectorem curioſum meretur. Scripſit » hoc opus decennali miſeria in pædore carceris & » ægrotus, nullos in ſubſidium habuit libros, imo » ſacra biblia ipſi adempta ſunt, ut ipſi ignoſcen- » dum ſit, ſicubi quædam deliravit dixit. Monachus » iſte vir ſtupendi & portentoſi ingenii in libro ſuo » de Monarchia Hiſpanica docet quomodo rex Hiſ- » paniæ potiri poſſet toto terrarum orbe. Varia ille » ſuggerit conſilia, nec probat regimen rigidum » Hiſpaniæ, & aſſerit facile fieri poſſe, ut aliquan- » do totum amittat regnum hoc duriſſimo regimine. Alii proteſtantes ſeu catholicæ religionis, ſeu Hiſ- pani dominii odio tum hanc tum ſuperiora opera paſſim male omnino excipiunt.

Erneſtus ejus vitæ cap. 5 p. 58 : *De monarchia Hiſpanica quæ ſcripſit, ſatis oſtendunt ingenium ad omnem fraudem compoſitum quod & aliis notatum video.* Nimirum momordit hominem, quod cap. 16 dixerit Campanella, *Hæreticos & Lutherum confeſtim poſt comitia Auguſta habita ſub alio prætextu techuit opprimere ſatius fuiſſet.* Similia habet capp. 18 & 27. Si attendiſſet Erneſtus principem Auraſiacum Guilielmum, regem Sveciæ Carolum IX, regem Angliæ Henricum VIII, alioſque in Germania principes, ut ſuas dominationes ſtabilirent, antiquam religionem everriſſe, non adeo Campanellam culpaſſet, qui nonniſi ad tuendam catholicam Romanamque Eccleſiam, ac pietatem in ſubditis magis ac magis augendam ſuum regem excitat & urget. Idem eſto reſponſum ſectariis aliis, qui non æquius habent.

Sic Giſbertus Voetius ab ipſo citatus Diſput. ſelect. P. I pag. 101 : » Iſtis & ſimilibus ſexcentis, » quæ in Atheiſmo triumphato, Methaphyſica, li- » bris de ſenſu rerum, aliiſque operibus venditat » Campanella, putamus libertinis cauſam tradi, » & ſcepticis atque atheis religionem deridendam » proſtitui, imo homines ſuperbos & curioſos in » ſcepticiſmos & atheiſmos hac occaſione nonnun- » quam incidere, quamvis Campanella volens & » ſciens nihil tale intendiſſet. An cerebri infirmi- » tati, & intervallis maniacis, aut deliriis melan- » cholicis, an vero omnia innovandi & evertendi » prurigini, & quidem ſub prætextu zeli & pugnæ » adverſus Epicureos, atheos, hæreticos hæc tri- » buenda ſint, nos non dicemus, qui virtutem illius vi- » tam & ſtudia propius intueri non poſſumus. Al- » terutrum ſaltem in eo animadvertere viſi ſunt ſo- » cii ejus, qui illum XXX annis in Italia captivum » & incluſum detinuerunt, ut conqueritur in præ- » fat. ad qq. phyſiol. Quis fuerit Voetius docet Sorberius Epiſtol. curioſ. edit. Pariſ. 1660 in 4, ubi pag. 687 eum vocat *hominem morioſum, Eſprit bourru.*

Idem Sorberius p. 54 de noſtro ſic judicat : Erſi nihil mihi carius ſit tempore, cujus jacturam » ſemper ægre tuli, oleum & operam perdidiſſe » me fateor, in legendo ineptiſſimo libro monachi » ineptiſſimi & indoctiſſimi Thomæ Campanellæ, » cui titulum fecit Atheiſmus triumphatus. Farrago » eſt ineptiarum, ordo nullus, tenebræ multæ, bar- » baries perpetua. Neſcio enim an a Cicerone in- » telligeretur, cum verba facit de actibus peccа- » minoſis, de bombardis & archibugiis, de ea » miſa ſordida. Hoc unum in libro perlegendo di- » dici, ne ullum alium ejus auctoris unquam lege- » rem, ſi tempori parcere vellem. Scilicet Sorbe- » rius vir Latine & Gallice elegantiſſimus craſſam & rudem orationem impatienter ferebat. Idem in Sorberianis : » Mihi viſus eſt Campanella Cardani ſi- » mia, vir multæ in ſcholaſticis lecturæ & ejus fa- » rinæ libris, qui omnium rationem indagare cu- » piens, futilia quam plurima pro veris & ſolidis » lectoribus obtrudit, aut ab aliis deſumta ſibi vin- » dicat. Idem epiſtolarum pag. ſupra cit. 687, Campanellam, Teleſium, Vanhelmondum inter eos numerat, qui dogmata antiqua philoſophorum felicius everterunt, quam propria ſtabilierint.

Hugo Grotius epiſtol. 87 ad Gerard. Joan. Voſſium : » Legi & Campanellæ ſomnia.

Johan. Henricus Boëclerus in Taciti Annales lib. 3 p. 57 : » Latvis ille Thomas Campanella novæ religionis ut jactitat repertor, revera autem (ad » Callicratis inſtar apud Corn. Nepotem in Dion. » 8. 1.) homo callidus & ad fraudem acutus, ſine » ulla religione ac fide publicis judiciis voluit im- » ponere. Cum enim vidiſſet Macchiavellum ob va- » fra & improba ejuſmodi conſilia apud pleroſque » vapulare, ipſe velut mangonio quodam adornata, »

Sæc. XVII. » quæ Macchiavellus nuda protulerat, ita demum » in theatrum induxit, ut & reprehenderet Mac- » chiavellum, & Macchiavelli tamen placita ſedu- » lo ſub diverſis nominibus teneret. At non novæ religionis, ſed novæ philoſophiæ repertorem tantum ſe jactitavit Campanella.

Callidius carpit & malignius in ſpeciem laudans. Joannes Decxherrus de ſcriptis adeſpotis edit. Amſtelæd.. 1686 p. 122, ubi loquitur de libro *de tribus impoſtoribus*, quem vel Ochino vel potius Ra- » belæſio aſſerit : » Id teſtamur, *inquit*, Thomam » Campanellam ex Italia profugum execrandi illius » monſtri deliria in Atheiſmo triumphato Pariſiis » edito, ita diligenter, ita accurate, ita ambitioſe » ad orcum relegaſſe & conviciſſe eloquentia & vi » intellectus humani, ut victoriam ſincere at ſub- » triſtes ipſi gratulentur illi, quibus datum eſt hæc » profundius diſcernere. Namque ignoraſſet forſi- » tan illius carcinomatis humanum genus tam li- » brum quam infandas ratiocinationes, niſi ipſe » refutando protuliſſet : & neſciviſſet atrocitates » ſcelerum humana nequitia, ſi non Juvenalis eas » per ſatyras exagitando caſtitati innocentium reve- laſſet. Sic utrumque Merſennum ord. Minim. ad- verſus atheos pugnantes & alios ſcriptores facile rideas.

Idem Decxerrus ibid. p 322 : » Subnectam ſe- » ria vel lectoris delectationi ſervitura, vel modi- » co temporis diſpendio tuenda de tribus maximis » hujus ſeculi philoſophis, quos inter maximus » Thomas Campanella ex Dominicanorum familia, » cujus extant metaphyſica ex ſe ſolis, (nam no- » viter quædam principia nec alibi obvia diſcipline » ſubjecerat) interpretationem habitura, Atheiſmus » triumphatus de quo ſuperius dictum, philoſo- » phatur magna ſeveritate, ſed ſua metaphyſica » methodo proinde moleſta. Docet, obteſtatur, » blanditur ut res tulit & tractationis ordo : dum » ſæpius magis ſuaſoriis quam fortibus & heroicis » argumentis armatus in prælium, (magis luctam » dixeris) deſcendit : in arduis ceſpitat, hoſtem » armis ferme exutum jam dimittit, aut negligit, » ſæpius cui periculo ſuſtinendo præjudicio orbis » chriſtiani ſe commiſerit, objurgandus & in aciem » per Campanam reducendus : multa per jocos » joculariter propoſita : impoſturæ gentilium ad ſa- » cerdotes chriſtianos ſcandaloſe tranſlatæ, & com- » parationes principum cujuſque religionis ridiculæ: » omnia altiſſimo ſilentio premenda, vel magis auſ- » tera ratione convincenda damnanda fuiſſent. Va- » pulant equidem ad cruores uſque Achitophel & » Machiavellus, neſcio an parem ob culpam mulc- » tati : neſcio an magis infami, nec oblivioni un- » quam tradenda pœna, quam qua Neapolitani in » ipſum, ob tentatam Crotonis deditionem Turcis, » evocatum Zigalem Baſſam in Italiam, inducendis » novæ religioni & ritibus comparatum ad mon- » tana exercitum, ſed ſola ſpe, & quæ alia ipſi a » Cæſare Branchedaurio De mutat. Imp. Rom. & » ortu Pontif. objecta animadvertere conſtituerant, » affecti, perpetuis illi carceribus immenſas viri co- » gitationes concluſiſſe contenti &c. Ut manifeſte a Branchedaurio falſus Decxherrus in criminibus Campanellæ narrandis, quorum ſi minima pars ad- verſus eum probata fuiſſet, non carcere ſolum ſed ignominioſiſſima morte haud dubie vindicaſſent Hiſ- pani, qui tandem innocentem declararunt, ſic nec in aliis illi ulla fides.

Ipſe Cæſar Branchedaurius Orat. præmonitor. edita Francofurti 1609 ſic habet : » In hoc homine » (*Campanella*) quid ingenium humanum poſſit, » videtur naturæ dæmon experiri voluiſſe, ita om- » nes ignei & ſublimiſſimi animi vires in eo ſcintil- » lant & excellunt maxime ». Sed quem ſic extollit, in ſequentibus ut inferorum principis diſcipulum incuſat, a quibus abſtineo cùm ſeipſis cadant.

Theophilus Raynaudus S. J. in ſua Cyriacorum cenſura Diatr. 4 p. 90 ſic habet : » Exiſtimo quod Cyriaci æque ejurabunt F. Thomam Campanel- » lam, quia tametſi viſus ſit per aliquod tempus cym- » balum mundi, tamen revera eſt ignorantiſſimus, » ita ut ne ipſos quidem terminos ſive philoſophi- » cos ſive theologicos intelligat, ſententias autem » invehit non modo a S. Thoma ſed etiam a ſenſu » cujuſvis ſani hominis adeo abhorrentes, ut deſi- » pere potius videatur quam diſſerere. Hæreſes » craſſæ in ejus libris tam multæ & tam inexcuſa- » biles occurrunt, ut mirum ſit adeo pinguem ſcrip- » torem ſuperioribus annis invenire potuiſſe lauda- » tores. Etiam poëſim attigit, ſed adeo infeliciter, » ut tirones in prima grammatices proſodiam ligula » dimetientes non cantillent puerilius. Verum ſcrip- » torem adeo ſtrumoſum, quem non dubito a ſuis » Cyriacis ejurandum tanquam ſegregem, ne om- » nia ejus opera cogar exſcribere malo prorſus » præteritum». Quod Raynaudi judicium ideo refe- rendum fuit, ut quam perperam a ſociis Campa- nella ſcholæ Thomiſticæ deſertor, nec Moliniſti- cæ magis favens nobis objiciatur, omnes videant. Quas tamen Raynaudus vocat hæreſes, Joannes de Lugo poſtea cardinalis ab omni ſuſpicione li- beras cenſet ; ſupra etiam monuimus Campanel- lam priorem de efficacia gratiæ a nutu libertatis pendente opinionem retractaſſe, & ad ſenſum Thomiſticum tandem rediiſſe.

Quem hactenus citati plures tam male excipiunt, impenſius laudant alii : Jacobus Gaffarellus vir eruditiſſimus in præfatione ad Medecinalia Cam- panellæ, quæ ille edenda curavit, & alibi paſſim legendus ; Gabriel Naudæus perpetuus noſtri ad- mirator, etiam poſt mortem adverſus cujuſdam in Gymnaſio Franciæ regio philoſophiæ profeſſoris li- bellum Pariſiis anno 1644 editum vindicavit typis ibidem commiſſo apud Cramoſianos eodem anno 1644, quem anno 1632 coram Urbano VIII ob beneficia ab ipſo in Campanellam præſtita pro- nunciaverat panegyrico, in quo ſic ad lectorem præfatur : » F. Thomam Campanellam non exculti virum ingenii, ſed mirabili ſcientiarum omnium » & artium cognitione, earumdemque ſecundùm » nova ſua principia inſtauratione ſupra omnes æta- » tis noſtræ viros in litteris principes conſpicuum, » nemo fuit huc uſque rerum academicarum non » ignarus, qui merita prædicatione non extulerit. » Recenſet poſtea quanta apud SS. PP. Clementem VIII, Paulum V, Urbanum VIII, chriſtianiſſi- mum regem Ludovicum XIII, ejuſque primores miniſtros æſtimatione fuerit, & tandem » miratur repertum nuper hominem fuiſſe, qui in tanta re- » rum iſtarum ignoratione conſenuerit, ut judicium » de Campanella ferat non malignum modo, ſed » falſum, putidum, ineptum, & homine qui pror- » ſus non deſipiat indignum. &c. *legenda*.

Iſaacus Bullart Academia ſcientiarum & artium Gallice ſcripta T. II p. 125, ejus elogium habet, & inter illuſtres ſuæ ætatis philoſophos, mathema- ticos, aſtrologos, medicos, recenſet. Cæteros omitto, ut graviſſimum Vincentii noſtri Baronii, qui vivum Campanellam Pariſiis ſæpius vidit & fami- liariter converſatus eſt, judicium proferam Libr. Apologet. T. I lib. 2 ſect. 1 art. 2 §. 1. » Campanel- lam mire vexat Petrus *a Valleclauſa*, (ſeu Theo- » philus Raynaudus ſupra citatus.) Plures illius lap- » ſus non diffitemur, ſed cum e doctiſſimis hujus » ſeculi ſit habitus, & forte fama fuerit ſupra me- » rita, non exiſtimo tamen omni laude carere, quia » major fuit impetu ingenii, quod in converſationi- » bus eminebat, & in libris obſcurum eſt ac pene ex- »

» tinctum, ut doctiſſimorum virorum judicia rapuiſ-
» ſe magis viſus ſit quam meruiſſe. Et certe loco
» miraculi plurimis fuit carcer per octodecim (*di-
» cendum erat* XXVII) annos ab ipſo inſonte magna
» conſtantia toleratus, & quod toto illo tempore ſi-
» ne ullo librorum ſubſidio, charta etiam deſtitutus,
» (*Saltem aliquandiu*) tot ſcripſerit, & omnes ar-
» tes per ſe didicerit, quod ex inimicorum mani-
» bus evaſerit, & appellatione ad ſedem apoſtoli-
» cam ad libertatem ſibi viam aperuerit. Hæc obi-
» ter de Campanella, non ut illum omnino de-
» fendam, ſed a contemtu vindicem, & a vitu-
» perio in gratiam graviſſimorum virorum ac etiam
» ſummorum principum, qui magni ipſum fece-
» runt. Certum eſt Campanellam plus valuiſſe im-
» petu quam judicio, & diſceptatione extempora-
» nea quam ſcripto, & nullum forte illi ingenio,
» aut omnium ſcientiarum complexione parem: &
» ſi alterius ordinis a noſtro, qui uni D. Thomæ
» addictus eſt, togam induiſſet, forte ut quod-
» dam ſcientiarum lumen fuiſſet habitus, quia nihil
» eſt potiſſimum e ſcientiis aſtrologiæ, medicinæ, &
» aliis, quod ſuo marte non attigerit. Unde car-
» dinalis Palavicinus in ſuo libro inſcripto, *Vindi-
» cationes Societ. Jeſu* cap. 27 ait: Thomas Cam-
» panella Dominicanus vir qui omnia legerat, om-
» nia meminerat, prævalidi ingenii, ſed indoma-
» bilis. Hunc ergo virum quem cardinalis Palavi-
» cinus adeo commendat, Theophilus dicere audet
» ignorantiſſimum.

Non omittendum in Indice Romano prohiberi *Thomæ Campanellæ opera quæ Romæ excuſa aut approbata non ſunt, cùm auctor pro ſuis illa non agnoverit.* In actis vero Facultatis Pariſienſis ſecunda maii MDCXXXV ſic legitur: *F. Campanella acceſſit ad comitia facultatis, obtinuitque, ut quos voluerit eligat cenſores ſuorum operum.* Sed ſecunda maii MDCXXXVI Facultas cenſuit *primo improbandas has approbationes, quæ inſcriptæ ſunt in libris F. Thomæ Campanellæ Dominicani, nec ferendum in poſterum, ut approbatores libri alicujus omnes ſumantur ex eodem ordine, cujus auctor libri eſſe dignoſcitur.*

15. *Egloga in portentoſam nativitatem Delphini Galliæ*, Pariſ. 1639 in 4. Extat MS apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati ex dono auctoris. Titulus: *Horoſcopus ſereniſſimi principis Delphini.* Carmen eſt 249 verſibus conſtans. Commentariola locorum difficiliorum inſeruit ad marginem Philippus Burelli auctoris nepos & amanuenſis. *Multa*, inquit Erneſtus *citatus, habet admirabilia, quæ tempus declaravit hactenus, cum ſcriberentur nequaquam omnibus intellecta.* F. Joannes Caſalas tum conventus dicti Prædicatorum ad S. Honorati ſupprior teſtis occulatus ſic refert *Candoris Lilii* p. 273: » Ge-
» niale poema ſub nomine Horoſcopi, quo quæ nunc
» feliciter experimur prædicti Delphini miracula
» velut præſaga mente edixerat, Regius parens le-
» gendum dedit quibuſdam viris rei litterariæ ope-
» ram navantibus, queis non placent niſi domeſti-
» ca. Revoluto die dum opuſculum redditur prin-
» cipi, interrogati num aliquid illime occurreret,
» reſpondere in ipſo operis veſtigio lapſum ſe ad-
» vertiſſe non mediocrem, dum poeta Delphinum
» alloquens ſic exorſus fuerat ſecundum verſum
» (*leg.* 25.) Portentoſe puer: innuentes hac cen-
» ſura portenti vocabulum nonniſi malo omine ob-
» ſignari. Rex auctoris eruditionem eximiam affec-
» tumque erga ſe ſingularem multiplici experimen-
» to probatum conteſtatus, pro ipſo peroravit, nec
» inconſulto hac voce uſum. Totius rei narratio-
» nem e caſtello S. Germani, ubi curia agebat, mi-
» ſit Pariſios ad Campanellam, qui præſens adfue-
» rat D. de Chaumont bibliothecæ regiæ præfec-
» tus. Ille ſtatim Horoſcopi & poeſeos ſuæ apo-
logiam me præſente aggreditur, eadem nocte « SEC. XVII.
abſolvit, probanſque ex Varrone, Virgilio ſimi- «
libuſque rei Latinæ primariis antiſtitibus portentum «
frequentius in bonam & optimam partem quam «
in malam accipi, tranſmittit ad eumdem biblio- «
thecarium ut offerret æquiſſimo principi, qui Atiſ- «
tarchos imperitiæ & livoris convictos delata apo- «
logia confuſos reddidit & elingues.

16. *De libris propriis & recta ratione ſtudendi ſyntagma*, Pariſ. Vid. Guillelmi Pelé 1642 in 8 pp. 88. Naudæus editionem curavit, teſtatus libellum ſibi ad auctore horis ſucciſivis dictatum. Prodiit iterum curante Hugone Grotio, Amſtelodami, Elzevirii 1645 in 12.

INDEX IV OPERUM quæ typis non prodierunt, ſed MS in variis bibliothecis aſſervantur.

Eruditus Antonius *Magliabecchi* bibliothecæ Mediceæ Florentiæ præfectus ſequentia habebat, teſtibus Leonardo Nicodemo in *Addizioni copioſe alla Bibl. Napol. del Toppio*, & Erneſto Salom. Cypriano cit. ad quos ille hunc catalogum miſit:

1. *Epilogo di quello che della natura delle coſe ha filoſofato e diſputato Frà Tommaſo Campanella ſervo di Dio. Proemio. Poiche teco menar la vita non poſſo ſignore.* Meminit Syntag. n. 24.

2. *Della credenza, diſcredenza, opinione &c.* Pr. *Non baſtava a ſapere il ſenſo e la memoria, perche tutto non ſi puo ſentire, ma &c.* ſed utrum hic tractatus ſit Campanellæ, quamvis eodem volumine ligatus, dubitabat, quia ei non præfigitur ejus nomen.

3. *Magia del Campanella.* Pr. *Della magia in commune e ſua divinazione Diſcorſo primo. Magi ſi appellarono gli antichi ſavi dell' oriente, in particolare i Perſiani che inveſtigavano le coſe occulte &c.* Hujus operis meminit Velſchius in opere cui titulus, *Curationum exotericarum chiliades duæ*, pag. 482. Quæ autem ex Campanella citat Velſchius habentur *Diſcorſo* 17: *Le parole aver qualche forza e le cerimonie nell' aſſente, ma ſpeſſo intromeſſi i demonii per ingegno ed inganno &c.* Vide Syntag. n. 33.

4. *Della monarchia.* Pr. *Camminando da levante a ponente la monarchia univerſale &.*

5. *F. Thomæ Campanellæ ad Seraphinum* (Nucerinum) *reſponſio de peſte Colonienſi.* Princ. *Epiſtolis tuis &c.* Idem forte de quo Syntag. n. 51.

Eodem vol. ſequitur, *La pratica dell' eſtaſi filoſofica*: ſed an Campanellæ dubium, quia nomen ejus non præfigitur.

6. *Epiſtola ſociorum & parentum F. Th. Campan. Jacobo Aldobrandino nuntio apoſtolico.* Pr. *Illuſtriſſimo e reverendiſſimo ſignore. Noi amici e parenti e diſcepoli di F. Tommaſo Campanella ſacerdote della religione di S. Domenico carcerato in S. Ermo &c.*

7. *Concetti metodici e ammaeſtramenti politici di Fr. Tom. Campanella.* Pr. *Neſſuno domina a ſe ſolo &c.*

8. *Diſcorſi a principi d'Italia, che per ben loro e del chriſtianeſimo non debbono contradire alla monarchia di Spagna, mà favorirla: e come dal ſoſpetto di quella ſi poſſano guardare nel papato, e per quella contra infideli con modi veri e mirabili, fatti per Fra Tom. Campanella Domenicano. Diſcorſo primo. Gl' Iſtorici e poeti tutti d'Italia e molti altri ſtranieri piangono l'imperio Romano &c.* Recenſetur etiam in catalogo codd. MSS Angliæ T. II, P. I n. 5385, vol. CXLVII: totidem vocibus & dicitur haberi fol. 425 voluminis.

Magliabecchius teſtatur eodem quo ſuperiora codice MS adjici indicem quorumdam Campanellæ operum. Ea ſolum indico, quæ typis non edita:

1. *Dialogo politico contra i Luterani, Calviniſti*

Sæc. XVII. *ed altri eretici acciochè possa convincergli ogni mediocre ingegno alla prima disputa: perchè il modo usato da loro è d'allungar la lite, il che è specie di vittoria a chi mantiene il torto. Questo dialogo tiene l'archiduca Massimiliano.* Eumdem censeo qui Par. in Reg. n. 7718 hoc titulo, *Discorso contro i Luterani e Calvinisti di Tom. Campan.* Meminit Syntag. n. 21.

2. *Riconoscimento filosofico della religion catolica contra l'antichristianesimo Macchiavellesco, nel quale si mostra, che i politici e Macchiavellisti son la peste di questo secolo, e impedimento della monarchia christiana: e che quanti seguiro la ragion di stato, rovinaronse è i posteri. Questo stà in mano di Gaspare Scioppio.*

3. *Un libro per lo quale si possa da ogni mediocre persona convertire i gentili dell' Indie orientali ed occidentali alla fede catolica con i principii di ciascuna setta loro e con la ragione commune, poichè non credono alle autorità, e con prove mirabili, ancora non pensate, attissime a scompigliare i regni loro e tirargli a se, con maraviglia che per prova e giudicio d'ogni savio non potranno rispondere.* Meminit Syntag. n. 21.

4. *Del governo ecclesiastico secreto al papa per far una gregge e un pastore con le forze sole della Chiesa, benche ogn' uno ripugnasse. Il sommario di questo libro tiene sua santità* (Urbanus VIII) *ma il libro istesso che è gran volume sta in Stilo città in Calabria.* Meminit Syntag. n. 18.

5 *La monarchia del Messia e delle ragioni del dominio ecclesiastico, capo di tutti i principi membra sue, dove con filosofia umana e divina si mostrano le ragioni del dominio universale del sommo pontefice sopra tutto l'universo temporale e spirituale: e le ragioni de principi ecclesiastici e secolari sopra i vassalli loro con modo mirabile non inteso da gli scrittori fin ora per confonder gli eretici e scismatici, e smorzare le discordie de' principi, con un discorso delle ragioni che ha il rè catolico sopra il mondo nuovo e altri regni d'infideli, contra co e che di cio han scritto. Questa tiene sua santità.* Extat etiam Parisiis in San. Genovefiana inter codd. mss cc. 6 in fol. Meminit Syntag. nn. 41, 42 & 49. Prodiit etiam typis Aëxi, seu verius ut conjicio Aquis sextiis in Salyis 1633 in fol. Extat Romæ in Casanatensi.

Ibidem iisdem typis, eodem anno, & eadem forma prodierunt,

Discorsi della libertà e felice soggezzione allo stato ecclesiastico dal medesimo. Extat in eadem Casanat.

6. *La monarchia universale del cristianesimo dove si mostra a principi cristiani, che secondo la natura non hanno potuto i filosofi trovar meglio modello di republica, che la monarchia in S. Pietro fondata, e la politica di tanti vescovi e arcivescovi e senato di cardinali. Questo libro e in mano del cardinal di Sangiorgio.* An quod Syntag. n. 17.

7. *Articoli profetali 18 de eventibus præsentis sæculi: dove tra l'altre cose si mostra esser venuto il tempo, che s'adempisca la profezia d'Abramo, e che dopo lunghi scompigli avvenuti a' mortali perla diversità delle sette e moltitudine di principati, ha da unirsi tutto sotto una fede e un regno: e che tocca al rè cattolico di Spagna d'unire la monarchia aurea, e posseder l'ampiezza del mondo, come braccio dritto della Chiesa Romana, e che di cio ebbe gran piacere il pontefice, e tutti i principi sieno sforzati per ragioni a crederlo, e i popoli a volerlo.*

8. *Un libro segreto di discorsi della monarchia di Spagna, dove s'insegna al rè cattolico il modo facile e presto di aggiungere a tal monarchia per via politica e profetale, e maniere sante e mirabili, e si schoprono molti errori, che ritardano la fortuna dell' imperio Spagnuolo. Questo tiene lo Scioppio.* Eumdem censeo qui habetur Parisiis in Regia ms n. 7710 hoc titulo: *Istruzzioni del Campanella al rè cattolico per arrivar alla monarchia universale.*

9. *Un discorso a' prencipi d'Italia, che per bene del cristianesimo, e de loro stati non abborriscano l'imperio Spagnuolo, e con che arte si possano assicurare della gelosia.* Habebat ms Magliabecchi supra relatum n. 8.

10. *A Viniziani ragionamenti in spirito della rovina sua propria e d'Italia, e del cristianesimo, se Venezia persiste nella disubbidienza di S. Chiesa cominciata dal principio del santo padre Paolo V.* Meminit Syntag. n. 50

11. *Discorsi per ragion di stato della medesima materia contra i Viniziani, dove si mostra la rovina di Venezia e d'Italia e della cristianità nella detta disubbidienza persistendo: e che se anche il pontefice concedesse quelle loro leggi impossibili, ella non guadagna come pensa, ma perde di sforza d'utilità e di dignità, e molto più se pensa d'ottenerle per forza, perderà lo stato e se stessa.*

12. *Discorsi d'astrologia che monstrano la rovina di Venezia, che piglia imprese contra la costellazione in questo tempo, e del vario uso dell' astrologia.*

13. *Una chiave segreta delle profezie della sacra scrittura sopra tutte le nazioni, ed in particolare dell' imminente rovina di Venezia.*

14. *Aforismi di politica e ammaestramenti politici.* An cujus meminit Syntag. n. 28.

15. *De episcopo liber.*

16. *Quæstiones 50 de prædestinatione & gratia contra Molinam pro Thomistis.* Syntag. n. 26.

17. *Tragedia della regina di Scozia per la Spagna contro l'Inghilterra.* Syntag. n. 25.

18. *Della metafisica secondo i suoi principii nuovi tre parti, della possanza, sapienza ed amore, e de' loro oggetti essenza, verità e bontà, e delle loro influenze magne, fato, armonia, e necessità.* Syntag. n. 37.

19. *De astronomia nova libri sex contra Aristotelem, Ptolomæum, Copernicum & Telesium demtis orbibus &c. Ex hoc auctor reformationem totius sæculi sperat, & in eo novum modum kalendarii reformandi & reficiendarum tabularum astronomicarum ostensurum se pollicetur.* Syntag. n. 35.

20. *Un epilogo magno di cio che ha filosofato e disputato intorno alle cose naturali e morali.* Syntag. n. 24.

21. *Apologia pro philosophis magnæ Græciæ ad sanctum officium.*

22. *De philosophia Pythagorica libri tres versu Latino Lucretiano.* Syntag. n. 8.

23. *De rerum universitate juxta propria principia libri xx.*

24. *De insomniis liber.*

25. *De arteriis nervis & facultatum usibus & motibus contra medicos.* Syntag. n. 11.

26. *Un trattato grande dell' arte cavalleresca.* Syntag. n. 15.

27. *La città del sole. Item Dialogi della propria republica: quibus ideam reformandæ christianæ reipublicæ quam SS. Vincentio, Birgitta, Catharinæ Senensi aliisque multis pollicitus est Deus, delineat.* Recensetur in catal. codd. mss Angl. T. II P. I n. 5385 vol. CXLVII *Città del sole di Fra Tom. Campanella* voluminis fol. 588. Meminit Syntag. n. 28.

28. *La cantica o volume di sonetti e canzoni di varie republiche, regni, ed amici, e salmodia della legge naturale e divina in tutte le cose, e suoi lamenti, e profezie in nuovo modo di profetare.* Syntag. n. 27.

29. *Un*

29. *Un discorso a Viniziani richiesto da loro, se dovevan lasciar parlare in lingua straniera e non Viniziana gli ambasciadori Spagnuols e Francesi nel loro senato.* Syntag. n. 16.

30. *Tractatus duo. Cur sapientes & prophetæ nationum omnium in magnis temporum articulis fere omnes rebellionis & hæresis tanquam proprio crimine notentur, mortique violentæ subjaceant, & postmodum cultu & religione reviviscant?* Syntag. n. 81.

Præter superius relata extant in variis bibliothecis sequentes codd. MSS.

In catal. codd. MSS Angl. T. I, P. I n. 6659 *Calculus nativitatis D. Philberti Vernalis per Campanellam*, 176. II.

Idem n. 6757 *The nativity of sir Philibert Vernalis calculated by Campanella in the Kings prison at Naples*, Latine 176. 2.

Ibid. T. II, P I n. 5383 vol. CXLV. *Scrittura fatta in materia de Ticol da Fra Tommaso Campanella.*

Ibid. eod. vol. fol. 607. *Poetica tractato dal padre Fra Tommaso Campanella.* Hujus posterioris meminit Syntag. n. 10.

Ibid. n. 5385, vol. CXLVII fol. 628 *Centocinquanta concetti dell' universa, scoente politica di F. Tom. Campanella.*

Alva Sol. Verit. Rad. 362 col. 2196 agens de Campanella asserit sibi missum fuisse anno 1664 ex civitate Granata exemplum authenticum manu notarii publici firmatum hoc titulo:

F. Thomæ Campanellæ O. P. pro eminentissima Dominicanæ religionis, ejusque doctoris angelici gloria Apologeticus in controversia de conceptione B. Virginis adversus insanos vulgi rumores ad Illustr. ac Rss. D. Gabrielem cardinalem de Trejo. Princ. *Quoniam hac tempestate invaluit sciolorum rumor contra illustrissimam Dominicanam religionem, quasi sint adeo stupidi &c.* Addit Alva auctorem ibi piam sententiam ita defendere, *ut velit eam a Dominicanis ortum habuisse, ac operam discutiendo multas se in ea extravagantias animadvertisse.* Penes quem fides, nam de ea quæstione ob reverentiam decretis pontificiis debitam nobis agere. Meminit Syntag. n. 40.

Sequentia extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati ab auctore illis relicta:

Tractatus theologici MS in papyro, volumina duo in fol. Cùm autem typis non prodierint, aliunde opus sit imperfectum, quinam libri his duobus voluminibus habeantur, placuit hîc lectoribus præfacere, ut si qui apud alios servantur, ex iis opus completum componi possit. Libros viginti novem de rebus theologicis promiserat auctor, ex quibus quinque priores nobis desunt, sed vol. I adsunt

VI. *De providentia, prædestinatione, electione, & reprobatione creaturarum.* In hoc libro palam declarat se a doctrina S. Augustini & S. Thomæ in sua Summa, & ejus discipulorum recedere, seque duplicem prædestinationem agnoscere, unam quam vocat antecedentem ante prævisa merita, qua Deus omnes & singulos homines ad finem æternæ beatitudinis destinat, alteram quam appellat consequentem, quæ prævisis cujusque meritis, alios salvat, alios damnat.

VII. *De conservatione & gubernatione hominum*, ubi multa de Angelis.

VIII. *De beatitudine, seu fine gubernationis.*

IX. *De virtutibus & vitiis in genere.*

X. *De virtutibus & vitiis in specie.*

XI. *De Virtutibus supernaturalibus, Fide, Spe & Caritate.*

XII. *De donis & fructibus Spiritus Sancti & beatitudinibus.*

XIII. *De gratia gratum faciente.* In hoc doctrinam libro VI allatam non solum confirmat, sed & divisionem gratiæ in sufficientem & efficacem ita explicat, ut velit gratias sufficientes omnibus & singulis hominibus dari, quibus alii libero arbitrio bene utuntur, alii eodem libero arbitrio respuunt: gratiam autem efficacem non aliam agnoscit quam sacramentorum, quæ operantur ex opere operato, ut loquuntur theologi. Sæc. XVII.

XIV. *De gratia gratis data.* Singulas explicat, sed plura inserit de divinatione ope dæmonum & de magia.

XV. *De legibus generatim.* Et hæc quidem primo nostro volumine. Desunt verò sequentes ad vigesimum inclusive. Altero volumine extant

XXI. *De gestis Christi Dei Redemptoris.*

XXII. *De dictis Christi legislatoris & regis.* In hoc multis argumentis conatur astruere Christum Dominum S. Petro ejusque in sede Romana successoribus plenissimum dominium dedisse super universum orbem, non solum quoad spiritualia, sed & quoad temporalia, juxta Ultramontanorum doctrinam.

XXIII. *De Christi legislatoris dictis, seu de lege evangelica.* Et hæc pars sunt operis, quod ipse auctor laudat in suo Syntagmate supra relato Indicis primi ejus operum n. 39.

Hos tractatus in Italia scripserat, at cùm Parisios venit, prælo dare ausus non est, ubi insulsam ejus de prædestinatione & gratia doctrinam, & alias ejus extraneas & in Gallia non receptas opiniones viri eruditi non probarunt, illique ipsi rectæ fidei non consentaneas esse significarunt: quorum auctoritate pressus, priorem de prædestinatione & gratia doctrinam quadantenus mollivit in sua metaphysica. Vide supra Indice III n. 13.

Est & apud nos volumen III MS in quo primò sunt *Responsiones ad objectiones Tobiæ Adami viri clarissimi super epistola Antilutherana.*

Nempe ut supra dictum est, ab isto Adamo in carcere Neapolitano visitatus fuerat, & cum eo deinceps multa litterarum necessitudine conjunctus fuit, ipsique in Germania degenti miserat epistolam, quam ad philosophos & principes Ultramontanos præcipue Germanos scripserat, & cui titulum fecerat: *Epistola Antilutherana de instaurandâ prima religione.* Extat in opere sequenti P. I. Respondit Adamus Lutheranos hoc scripto parum urgeri, & eorum objecta Campanellæ misit. Hæc itaque objecta diluit Campanella in hoc tractatu, sed an typis prodierit, mihi incompertum. Implet 118 paginas in 4.

Eodem volumine MS extat 2 opus cui titulum indidit *Reminiscentur & convertentur ad Dominum universi fines terræ* Ps. XXXI, quod ipse laudat in Syntagmate n. 41 volumen quadripartitum:

I P. *Legationes ad cœlicolas & christianos, sacerdotes, & reges.*

II P. *Legationes ad præcipuos reges gentilium omnium nationum, Japonum, Sinensium, India Orientalis &c.*

III P. *Legationes ad Judæorum synagogas & proceres cujuslibet dispersionis, quam quadruplicem distinguit.*

IV P. *Legationes ad Machometanos reges & sectas.*

In isto tractatu plura sunt bona & eruditis utilia, sed & quædam emendanda & resecanda, ut ipse auctor manu propria indicavit passim. Implet pp 880 in 4.

F. ALBERTUS LE GRAND.

1640. F. Albertus le Grand vernaculo sic agnomine gentilitio dictus, gente fuit Armoricus, ortu Morlæensis, diœcesis Leonensis, professioneque Redonensis, ingenio quidem ille sagaci, litterisque melioribus addicto, at forma non admodum eleganti, staturaque pusillus. Post varia obita cum laude apud suos officia, animum ad historiam applicuit, adjutusque Dolensis episcopi gratia & sumptibus, quæ ad Ecclesiasticam patriæ historiam spectarent, antiqua scrutatus est labore plurimo monimenta atque collegit, ex quibus ille vernacula Gallorum lingua conscripsit atque in lucem emisit

La vie, gestes, mort, & miracles des Saints de la Bretagne Armorique; Ensemble un ample catalogue chronologique & historique des neuf Evêchez de cette province, Nannetis, Petri Doriou 1637 in 4 pp. 795.

2. *La providence de Dieu sur les Justes en l'histoire admirable de saint Budoc archevesque de Dol, & de la princesse Azenor de Leon sa mere comtesse de Treguier & de Goelo.* Subjicitur,

Admirable providence de Dieu sur un pauvre homme miraculeusement delivré du naufrage. Histoire approchante de la precedente, tirée du Latin de S. Paulin eveque de Nole. Fondation de l'abbaie de Beauport ordre de Premontré par les comtes de Goelo, Redonis, Jo. Durand 1640 in 4 pp. 114. Extat in Regia L 953.

Eiusdem vita S. Joave seu Iovini Leonii in Britannia Armorica Latine reddita fuit a Johanne Colgano cum notis. Hanc Bollandus in *Acta SS.* intulit ad martii diem alteram T. I p. 139.

F. ANTONIUS RODRIGUEZ.

1640. F. Antonius Rodriguez Hispanus e primis Indiarum Occidentalium provinciæque Peruanæ sodalibus unus, titulo prædicatoris generalis insignitus fuit, & postquam pluribus functus esset cum laude muneribus, plurimaque ad Ecclesiæ fideique gloriam passus esset ac perpetrasset, religioseque vixisset, obiit in cœnobio regio Limensi circa annum MDCXL. De quo legendus Melendez Hist. Peruanæ T. III, Lib. 1 cap. 26 p. 197, ubi & ait Antonium scripsisse

Relacion Historial de la provincia de San Juan Bautista del Perù de la orden de Predicadores. Qua se plurimum usum fatetur idem Melendez.

F. ASSUERUS ENGELGRAVE.

1640. F. Assuerus Engelgrave Belga tres germanos habuit, quorum duo institutum societatis S. Ignatii Loiolæ amplexati sunt, Henricus scilicet concionibus & emblematis editis illustris, & Joannes Baptista per Belgium aliquando suorum præpositus provincialis: ipse vero Assuerus, & quartus Franciscus ordini Prædicatorum se addixerunt. Franciscus conventui Lovaniensi prior præfuit, tum postea missionarium apostolicum egit Ultrajecti, ubi & obiit anno MDCLXII. Assuerus verò ætate florens sacræ theologiæ jam baccalaureus, sed & Ecclesiastes celebris dum adhuc oriretur & maxima quæque promitteret, repente succisus est anno MDCXL die XXI julii ingenti suorum sodalium & populorum luctu ac desiderio. Servantur ab eo scriptæ & dictæ vulgari Belgico

Conciones variæ de tempore & de Sanctis in bibliothecis nostris Antwerpiensi & Brugensi, imo per Brabantiam & Flandriam universam apud nostros, plerisque exemplum sibi transcribentibus, adeo nervosæ sunt & elegantes, ut prælum mererentur. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic.

F. DIDACUS ORTIZ.

F. Didacus Ortiz Hispanus, patria & religiosa professione Hispalensis, conventus S. Pauli alumnus, sacræ theologiæ magister, vir ingenio præstans, Pinciani S. Gregorii gymnasii quondam missus factusque collega, theologiam apud suos reversus Hispali docuit in domo sua S. Pauli, ubi & studiorum præfecturam habuit. Cùmque jam annos aliquot in hoc studio generali docendo magnum apud suos & exteros etiam sibi fecisset nomen, & ad scribendum animum applicuisset, calamum mors immatura e manibus excussit, finemque illi vivendi simul & scribendi fecit annum circiter MDCXL. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hisp. Scripsit ac edidit hoc titulo: 1640.

Summularum explicationum gravioribus quæstionibus a summulistis disputari solitis, Hispali, Joannis Gomez 1635 in 4: Iterum curis Francisci Deurwerders Antwerpiensis tum Lovanii philosophiæ professoris, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1649 in 8 pp. 498. Quæ quidem philosophiæ tironibus fuissent utiliora, si minus forent illa prolixa & sentricosa.

Quæstiones in Logicam, Hispali, Jo. Gomez de Blas 1640 in 4.

Quæstiones in octo physicorum libros, Ibidem eodem anno in 4. Quæ philosophiæ cursui desunt absolvendo, mors abrupit & eripuit intempestiva.

F. DOMINICUS AB ARBORE.

F. Dominicus ab Arbore Belga, patria & professione Antwerpiensis sacræ theologiæ licentiatus, cultus B. Virginis per rosarium promotor indefessus obiit in sua domo nativa anno MDCXL die secunda martii. Scripsit ac edidit vernacula sua lingua Flandrica teste Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio 1644

De confraternitate rosarii, Antwerpiæ, viduæ Cornelii Verschueren 1617 & 1626 in 12: Brugis, Nicolai Breyghel 1625 in 12: Ipris, Joannis Bellet 1630 in 12.

F. GOSWINUS HENRICI.

F. Goswinus Henrici Belga natione, patria Venlonensis, at professione Colonienſis provinciæque Teutoniæ alumnus, miro in Deiparam affectu, ejusque per rosarium cultus ubique promovendi zelo ductus, obiit in monasterio sanctæ Catharinæ prope, *Darfan Solien* in Germania die XIX januarii MDCXL, uti habet tabularium seu necrologium MS conventus Colonienſis a Jacobo Quetif ipso visum & exceptum XIV junii MDCLXII. Quem laudant Swertius in *Ath. Belg.* & Valerius Andreas in *Bib. Belg.* Altamura suam de ejus ætate ignorantiam fassus refert ad 1514 centum & amplius annis quam fuerit seniorem faciens. Scripsit hoc titulo: 1643

1. *Hortus conclusus cunctis Deiparæ Virginis cultoribus in SS. rosario reseratus*, Coloniæ, Bernardi Gualterii 1635 in 12.

2. *Aurea corona anni in SS. rosario per singula evangelia Dominicalia variis figuris, allegoriis, hieroglyphicis, & exemplis cælata: Id est, Manuale Prædicatorum*, Coloniæ, Constantini Munich 1634 in 8, T. I pp. 413: T. II pp. 234. Va-

Digitized by

lerius Andreas duplici titulo relato deluſus opus ex unico duplex diſtinxit.

Non omittendum a noſtro Juſtino Michovienſi T. II *ſuper Litanias Lauretanas B. M. V.* pag. 389, quemdam citari F. *Henricum Goſſini*, quem ab hoc noſtro auctore alium non autumo, ſed inverſo in agnomen nomine prolatum.

F. JOHANNES BIESCAS.

1640. F. Johannes Biescas Aragonus, patria Grauſenſis, provinciæ Aragoniæ alumnus, ſacræ theologiæ præſentatus promotus in actis capgen. Pinciæ anno MDCV, tum & poſtea magiſterii laurea inſignitus, ac per annos XL publicus in Oſcenſium academia Sertoriana primariuſque profeſſor, ibidem & vivere & docere deſiit circa annum MDCXL, annis gravis & emeritus. Ejus meminit Fernandez *Iſtoria del roſario* inter cathedraticos anno 1627 florentes, ſed mirum Antonii diligentiam in Bibl. Hiſp. effugiſſe, cùm ab eo prodierit typis edita

Apologia pro doctrina S. Thomæ Eccleſiæ ſanctæ doctoris angelici: Tomus primus Oſcæ, Petri Bluſon 1635 in fol. pp. 828. Diſputationes ſunt in quæſtiones XI priores primæ partis Summæ S. Thomæ: & ad calcem adverſus Joannis Baptiſtæ Poza morſus in *Elucidario ſuo Mariano*, & ſuo *Memoriali ad judices veritatis*, S. Thomæ XI propoſitiones vindicat.

De hoc Joanne agit Alva *Sol. Verit.* Rad. 81 col. 870, ſed nihil niſi nugas agit, quæ ex ſola apologiæ inſpectione diſſlantur.

F. JOHANNES BOUCQUETIUS.

† 1640. F. Johannes Boucquetius vel *Bocquetius*, ſic enim varie ſcribitur, Belga, Liræ in Brabantia natus conventuſque Antwerpienſis alumnus, vir fuit partibus omnibus abſolutus, ingenio excelſo, facili, acerrimo, moribus ad hæc ſuaviſſimis, materna lingua diſertiſſimus, ideoque & ſacræ theologiæ magiſter per omnes gradus promotus, de quo in Actis capp. genn. Romæ MDCXII & Oliſſipone MDCXVIII, & ad regimen variis in locis conventibuſque electus prior & præfectus, Ipris, Coloniæ Agrippinæ, ac tertium Antwerpiæ: provinciam etiam Germaniæ inferioris bis adminiſtravit primum electus Valencenis VII maii MDCXXIII, ac iterum Brugis Flandrorum XXIX aprilis MDCXXXV. Comitiis ordinis generalibus pro eadem provincia bis etiam interfuit diffinitor, Bononiæ MDCXV & Romæ MDCXXIX. Quibus omnibus ſapientiſſime perfunctus honoribus & officiis apud ſuos Antverpienſes diem tandem annis gravis obiit extremum ſecunda julii MDCXL. Ejus curis typis prodierunt

1. *De reformatione religioſorum noſtri Johannis Nyder libri tres* a F. Jacobo Buyens de quo ſupra p. 356 recogniti quidem & ad codd. MSS emendati, ſed morte interveniente inediti relicti. Quibus magiſtro ordinis Auguſtino Galaminio a ſe nuncupatis Bocquetius exhortatoriam ad religioſos epiſtolam luculentiſſimam præfixit, Antverpiæ, Moreti 1611 in 8.

2. *Pro S. Catharina de Senis imaginibus noſtri Vincentii Juſtiniani Antiſtii diſputatio*: Unâ cum ſuperiori.

Ejus cum laude meminerunt Franciſcus Swertius ipſi quondam familiariſſimus in *Athen. Belgic.* Valerius Andreas *Bibl. Belg.* & F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dominic.* MS.

F. JOHANNES DE CLAVERIA.

F. Johannes de Claveria Aragonus, patriaque & profeſſione Cæſarauguſtanus ſacræ theologiæ magiſter, & collegii S. Vincentii Ferrerii Cæſarauguſtani aliquando rector, laudatur ab Antonio Bibl. Hiſp. Append. altera, & a noſtro Hyacintho de Parra in Monumentis MSS ad me miſſis, & dicitur floruiſſe ad annum circiter MDCXL, ac ſcripſiſſe 1648

1. *Santo Tomas y ſu doctrina*, Cæſarauguſtæ 1638: cum Appendice *de Beſoleel myſtico ac muliere Apocalypſis in cœlo viſa angelico doctori applicatis.* Opus, inquit, Parra recondita eruditione ditiſſimum.

2. *Opuſculum in laudem S. Dominici in Soriano.*

3. *Tractatus de electione canonica.*

F. JOHANNES DE LUCA.

F. Johannes de Luca Etruſcus, a patria aut profeſſione ſic nuncupatus, miſſionarium apoſtolicum agebat apud nationes Septentrionales infideles circa MDCXL, quem Olearius in *Itinere* ſuo *Perſico* lib.. pag...teſtatur ſibi in via occurriſſe, ac regis Poloni ad Sophum Perſam legatum nuncupat. Scripſit * 1649.

Relazione de' Tartari Percopiti, e Nogai, di Circaſſi, Mingreliani, e Georgiani &c. Hanc *Gallice* reddidit Melchiſedecus Thevenot & edidit inter ſimiles Relationes Itinerum variorum T. I P. I a pag. 14 ad 23, Pariſiis Thomæ Moette & ſocietatis Typographicæ 1696 in fol. hoc titulo: *Relation des Tartares Precopites & Nogaiez, des Circaſſiens, Mingreliens, & Georgiens par Jean de Luca religieux de l'ordre de S. Dominique*: Cui Polonum quemdam ſuas identidem notas addidiſſe aſſerit. Exemplum Italicum MS extat jam in Bibl. Reg. Pariſ. ab ipſo Thevenotio donatum, & in catalogo Bibl. Thevenot. recenſetur pag. 245 capſa 4, ubi tamen Jacobus dicitur, etſi in editis dicatur Johannes, ut in alterutro ſit erratum.

F. JOHANNES DE MATA.

F. Johannes de Mata Hiſpanus, conventus S. Andreæ Methymnæ Campeſtris vulgo *Medina del Campo* in regno Legionenſi alumnus, prædicatoris generalis titulo inſignitus vir religioſiſſimus, ac Eccleſiaſtes ferventiſſimus, non parum claruit apud ſuos, apud quos & obiit circa annum MDCXL. Egregia ejus eſt memoria in comitiis ordinis generaliſſimis Romæ MDCXLIV. Quæ verò e pulpito ſacro declamaverat, ut poſteris prodeſſent, prælo ante obitum commiſit, ſcilicet 1640.

1. *Paraiſo virginal de diſcurſos predicables en las fieſtas de la ſempre virgen Maria madre de Dios y nueſtra Señora, con doze platicas para los primeros Domingos del mes en ſu alabança*, Pompeiopoli, Caroli de Labayen & Joannis Veinca 1631 in 4. *Latinè* reddidit F. Oneſimus de Kien Capucinus, Antverpiæ, Guillelmi Leeſtenii 1652 in 4: *Italice* Clemens a Barrera Franciſcanus, Venetiis 1638 in 4.

2. *Triunfos del ſol de Juſticia, Paſquas y ſolenidades*, Granatæ, Martini Zabrano 1634 in 4. *Latinè* reddidit idem Oneſimus, Ibidem in 4.

3. *Santoral de los dos ſantiſſimos patriarchas, y hermanos nueſtros padres ſanto Domingo, y ſan Franciſco, y de los ſantos de entrambas ſagradas religiones*, Barcinone, Petri la Cavalleria 1637 in 4 pp. 404: & Compluti, Manuelis Lopez 1637 in 4: Antea Granatæ, Blaſii Martinez 1635 in 4.

Sæc. XVII. 4. *Adviento y Dominicas haſta la Quareſma*, Compluti, Ant. Vaſquez & Man. Lopèz 1638 in 4 pp. 550. Opus auctor abſolvit 22 junii 1637.

5. *Quareſma en Diſturſos predicables por los Domingos mercoles y viernes*, Ibidem 1639 in 4 pp. 628. Opus abſolutum 22 julii 1638.

Horum operum tomos duos ferunt in Polonia editos Lublini 1650 in 4.

6. *Santas almas del purgatorio, exercicios y devotion por ellas*, Pinciæ, Joan. de Rueda 1634 in 8.

F. LEONARDUS FOSSÆUS.

1640. F. Leonardus Fossæus Germanus Graniaquenſis patria & profeſſione, medio circiter ſeculo XVII apud ſuos clarus ſcripſit

De Roſario Friburgi Briſgoiæ 1640 in 4. Extabat opus Inſulis apud noſtros anno 1671.

F. MATTHIAS MEYERS.

* 1640. F. Matthias Meyers Belga conventus Trajectenſis ad Moſam alumnus, & ejuſdem anno MDCV prior obiit ſenex grandævus circa MDCXL. Scripſit ac edidit teſte Ghilberto de la Haye pluries laudato

De nominibus Dei in 8.

F. PETRUS ELISIUS.

* 1640. F. Petrus Elisius Neapolitanus, conventus *della Sanita* profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter magni nominis, & collegio doctorum aggregatus, florebat anno MDCXL teſte Toppio *Bibl. Napol.*, ubi ita eum laudat, ut nulla ejus opera recenſeat, ea forte expectans a ſuis ſymmyſtis addenda, quod & in votis nobis eſt.

F. VINCENTIUS BENET.

1640. F. Vincentius Benet Catalanus, conventus Jugi Cerretanorum vernacule *Puycerda* alumnus, ſeculo XVII virum ſe inſigni præditum ſanctitate præſtitit, cujus in actis cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII fit mentio his verbis: » Admi» randi P. F. Antonii Vincentii Domenech, qui eum » in vita ſpirituali inſtruxit, perpetuus fuit imitator. » Humilitate, pietate, carnis maceratione, & amo» re Dei & proximi inſignis, afflictis conſolandis, » reficiendis pauperibus, viſitandis infirmis inten» tiſſimus, otio perpetuum bellum indixit «

Multa ſcripſit pietate plena, quæ in ſuo conventu aſſervantur: » & in ultima ſenectute «

Opuſculum quoddam piiſſimum pro hora mortis.

» Quod audiens cùm ſibi legi petiiſſet, feliciter » obdormivit in Domino. Ad ejus funus ingens po» puli multitudo acceſſit.

Majorem ut optamus hîc addent ſymmyſtæ ſui horum ſcriptorum notitiam.

F. ALEXANDER DE LE CAMBRE ESPINOI.

* 1641. F. Alexander de le Cambre Espinoi, vulgo *Carvin Eſpinoi* inter Atrebates & Inſulas municipio ortus, Inſulis profeſſus anno MDCXVI die XIII julii, &. ibidem denatus anno MDCXLI die IX novembris teſte Ghilberto de la Haye ſcripſit ac edidit

L'amoureux de la ſacrée Vierge Marie, Tornaci, Adriani Quinque 1634 in 12.

Imperfecta verò reliquit ſequentia apud ſuos Inſulenſes ſervata MS:

De la beauté de la Vierge, ad caput operis 43.

Du nom de Jeſus, ad caput 20.

F. HIERONYMUS FABRI.

F. Hieronymus Fabri Flander, Gandavi ortus, ibidemque ordinem amplexus ineunte ſeculo XVII, ſacras apud ſuos literas profitebatur anno MDCXXII, quo in comitiis ordinis Mediolani habitis gradum baccalaureatus conſecutus eſt, exinde etiam laurea tandem ornatus. Vir fuit non ſolum doctrina præſtans, ſed & eximiis ad regimen dotibus a natura comparatus, quem ſui propterea Inferioris Germaniæ priorem provincialem elegerunt in comitiis apud Inſulas anno MDCXXXIX ſabbato ante Dominicam *Deus qui errantibus* XIV maii coactis: eo verò munere dum ſedulus & cum omnium approbatione fungitur, vocatus a Domino diem obit ſuum XI febr. MDCXLI. Libellum ſcripſit *1641.

De fundatione magni Begginagii Gandavenſis, MS ſervatur Gandavi apud ſuos.

Scilicet hoc Begghinagium a prima erectione Flandriæ comites noſtrorum curæ ac adminiſtrationi commiſerant aſſentiente epiſcopo Tornacenſi totius Flandriæ tum unico præſule: quam principum inſtitutionem, dum immutare aggreditur Antonius Trieſt epiſcopus Gandavenſis, ita fortiter ac religioſe obſtitit Hieronymus noſter, tum piarum illarum fœminarum confeſſarius, ut viri ſapientiam miratus antiſtes feratur dixiſſe, Quales homines ſunt iſti Prædicatores? ſi videas, aſperneris, adeo latere affectant: ſi impugnes, amplectaris, adeo omni eruditione tum ſe refertos probant. Hæc fuit occaſio ſcribendi libelli. Sic Ghilbertus de la Haye in ſua Bibl. Belgo-Dominic.

F. HORATIUS SPACCA.

F. Horatius Spacca Siculus origine, Apulus & in provincia S. Thomæ ordinem profeſſus, ex qua tamen ad congregationem *della Sanità* dictam, & ad conventum ejuſdem S. Spiritus ad Palatium Neapolitanum ſuam transferri filiationem obtinuit, vir fuit diſciplinæ regularis tenaciſſimus, rerumque cœleſtium ac divinarum ſtudiis addictiſſimus. Theologiam in dicto S. Spiritus conventu pluribus annis legit, & in conventu S. Mariæ *della Sanità* ejuſdem urbis obiit anno MDCXLI cum fama ſanctitatis. Ejus celebris eſt mentio in Actis cap. generaliſſ. Rom. MDCXLIV, & apud Vallium noſtrum *Huomini Illuſtr. di Napol.* pag. 313, ubi ſecreto gentilitio agnomine, *a Neapoli* nuncupatur ob diuturniorem fortè in ea civitate commorationem. Laudatur & a Toppio *Bibl. Napol.* ut a quo hæc aſcetica typis prodierint: * 1641.

1. *Medicina ſpirituale. Libretto nel quale ſi contengono varii remedii purgativi e preſervativi per l'infirmità ſpirituale dell'anima, con belle invenzioni, che accendono le anime al divino amore. Dedicato alle moniche di Trani.* Opella verſibus Italicis ſcripta.

2. *Una via breve e facile per giungere alla perfezzione della oratione mentale. Operetta dedicata a Donna Hippolita Caracciola marcheſa di S. Marco.*

F. JOHANNES BAPTISTA FINI.

F. Johannes Baptista Fini Inſuber, laude Pompeia ortus in ducatu Mediolanenſi, ibidemque ad ordinem aſcitus, inter primos ætatis ſuæ theologos, & per Italiam divini verbi præcones habitus eſt, qui cùm juris pontificii non mediocriter etiam eſſet peritus, Mediolanenſis ſacræ *1641.

Digitized by Google

fidei inquiſitor datus eſt & inſtitutus. Ejus meminit Rovetta ad 1641 quem hîc excipio, & a quo hæc dicuntur relicta ingenii ſui monimenta, an vero typis excuſa vel MS ſolum & ubi ſervantur, pro more ſilet:

1. *Sermones ſuper regulas juris canonici in cathedrali eccleſia Landenſi horis veſpertinis dicti.*
2. *Opuſcula aliâ plura ſacris oratoribus utilia.*

F. LATINUS PAGANUS URSINIUS.

† 1641. F. LATINUS PAGANUS URSINIUS Romanus, Johannis Baptiſtæ Pagani & Septimiæ Urſiniæ conjugum filius, natus anno MDCX ordini nomen dedit in Urbe ad S. Mariæ ſuper Minervam anno MDCXXVI, ſicque philoſophicis ac theologicis incubuit, muſis interea politioribuſque litteris non neglectis, ut præclara omnia ex ejus ingenio muſeoque ſperarentur. Verum vix philoſophici curſus publice legendi finem fecerat, cùm & vivendi finem morte immatura invenit anno Chriſti MDCXLI ætatis XXXI. Laudant Allatius in Apibus Urbanis, Proſper Mandoſius Bibl. Rom. cent. VII n. XX. Extat ejus

Panegyris ſive laudatio S. Thomæ Aquinatis ad S. R. E. cardinales in templo S. Mariæ ad Minervam habita anno MDCXXXIII *die* VII *martii*, Romæ, Ludovici Grignani 1633 in 4 pp. 7. Hanc Hieronymo cardinali Caſanata auctor nuncupavit. Extat Pariſiis in Regia H 1722, in Mazarin. bis, & apud noſtros ad S. Honorati.

F. MATTHÆUS ANNA.

† 1641 F. MATTHÆUS ANNA Siculus Cephaludenſis conventus alumnus circa medium ſeculum XVII clarus Sicelides muſas ſed ſacras coluit, quarum excitatus ſpiritu ſcripſit & edidit in lucem

1. *L'Oreto feſtante nell' elezzione del M. R. P. F. Gio. Vincenzo Candia al provincialato di Sicilia dell' ordine de' Predicatori Panegirico*, Panormi, Decii Cyrilli 1624 in 12.

2. *Il Contrapunto ſacro alla lira profetica ſopra il ſalmo* CXVIII Beati immaculati, Panormi, Decii Cyrilli 1641 in 12. Paraphraſis eſt metrica, quam vicario ordinis generali & commiſſario F. Vincentio Bartoli curante S. R. E. cardinali Antonio Barberino ordinis protectore a magiſtro ordinis Nicolao *Ridolfi* in Sicilia delegato nuncupavit e Cephalude 12 nov. 1640.

3. *Il Tomaſo d'Aquino trionfante: Tragedia*, Ibid. 1641 in 12. Drama eſt eidem F. Vincentio *Bartoli* tum Siciliæ provinciali dicatum.

4. *La ſanta Margarita: Tragedia.*
5. *La ſanta Agneſa: Tragedia*, MS.
6. *Il ſanto Andrea: Tragedia*, MS.

Hujus meminit Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. additque Octavio Brancifortio epiſcopo Cephalæditano acceptiſſimum fuiſſe, & ab eo ſynodalem examinatorem electum & inſtitutum fuiſſe.

F. PETRUS PUERORUM.

1641. F. PETRUS PUERORUM Brabantus Lovanii ad ordinem aſcitus, vir apoſtolicus, concionibus habendis, audiendiſque confeſſionibus aſſiduus, Inſulis Flandrorum, ubi confeſſarium linguæ Belgicæ agebat, diem obiit anno MDCXLI die XIV januarii ætatis circiter quinquageſimo. Scripſerat antea & prælo ediderat libellum hoc titulo:

Antidotum, ſeu Medicina ſpiritualis contra peſtem ſubitaneam, & improviſam mortem, Lovanii, Philippi Domalii, ac iterum 1625 in 8.

Sic refert Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. MS.

SEC XVII.

F. REGINALDUS CECCHINI.

† 1641. F. REGINALDUS CECCHINI Romana ſtirpe nobili Cecchinia ſatus, conventus verò Feſulani ad Florentiam inſignis alumnus, theologus & divini verbi præco ſua ætate nominatus, muſis adhæc amœnioribus excultus egregie, ideoque ab epiſcopo Feſulano Laurentio *Robbia* delectus, qui rhetoricam adoleſcentibus in ſeminario ſuo receptis profiteretur, ad majora exinde inſtitutoque ſuo proximiora progreſſus eſt, ſanctimonialium noſtrarum S. Magdalenæ de Urbe vicarius inſtitutus & a confeſſionibus. Ejus mentio habetur in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX, in quibus acceptatur prædicator generalis pro conventu Pratenſi. Vigebat adhuc anno MDCXLI: quoad deinceps vixerit, mihi incompertum. Ab eo prodierunt

1. *Vita ven. patris F. Sanctes Toſinii Ord. Pred. conventus Feſulani alumni, patria Florentini, viri ſanctitate & miraculis in vita & morte conſpicui*, Florentiæ, Amatoris Maſſæ & Laurentii de Landis 1641 in 4: ſtylo paræneticо potius quam hiſtorico ſcriptum opus. Non omittendum hujus B. M. viri tum magiſtri novitiorum manibus Cecchinium ad religionem informatum circa annum MDXC.

2. *Orationes tres Latinæ.* I. *De laudibus religionis præſertim ordinis Predic. pro cap. provinc.* Altera: *Sermo in Cœna Domini.* Tertia *in laudem divinæ & humanæ philoſophiæ.* Operi ſuperiori ſubjiciuntur. In univerſum pp. 40. Extant hæc omnia Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Familiæ Cecchiniæ parmam gentilitiam deſcribit Silveſter a Petraſancta p. 496, ſcilicet *Aream faſciis quatuor rubeis alternatim & argenteis diſtinctam, quarum qualibet rubea liliis argenteis ternis, argentea roſis rubeis itidem ternis* ſunt ornatæ.

F. ANGELUS AMATI.

1641. F. ANGELUS AMATI Italus, patria Corinaltenſis in ducatu Urbini anno MDCXLII florebat, doctrina inſignis variis in ordine muneribus cum laude perfunctus, ab epiſcopis ſæpius theologus in familiam allectus. Sic gentilis ejus & ſymmyſta Vincentius Cimarelli *Hiſtoria dello ſtato d'Urbino* lib. 3 p. 183, ubi & addit Angelum ſcripſiſſe librum ac edidiſſe hoc titulo:

Arcani della dominatione a monarchi e principi come a ſudditi di vera ſoggezzione ed ubbidienza.

F. ANTONIUS DE LA ROCHA.

1642. F. ANTONIUS DE LA ROCHA Americanus, e portu *del Callao* uno vel altero a civitate Regum vulgo Lima diſtante ortus, ordinis inſtitutum in conventu Limenſi SS. Roſarii ſuſcepit adoleſcens, atque profeſſus eſt: ibique liberalibus optime inſtructus artibus theologicisque diſciplinis, vitam ad Dei cultum & gloriam apud ethnicos & infideles ſedulo promovendam omnem impendendam eſſe putavit atque decrevit, Panamæque regni populos *Doraſas* dictos ſibi præſertim erudiendos elegit. Verùm a ſuperioribus S. Laurentii Doctrinam, ut vocant, adminiſtrare juſſus eſt, & F. Adriani *de Uffelde* a S. Thoma nuncupati, de quo poſtea ad 1647, in Guyamienſi provincia fidei parentis & operarii ſtrenuiſſimi, qui inde Limam ad tempus urgentiſſima de cauſa profectus fuerat, ſupplere vices. Paruit Antonius jubenti, quamvis ab ea Doctrinarii profeſſione animus refugeret, in eo-

Sec. XVII. que onere totos ſex integros impiger & fidelis operarius hæſit menſes. Quo tandem liberatus, factaque tum ſibi demum ad Indorum intentam ſibi diu converſionem proficiſcendi facultate, totum ſe ad regni Panamenſis provinciarum Doraſum, Zuriumque incolas ac infideles Indos fidei lumine donandos convertit. Quo in opere quam fortiter, quam feliciter deſudarit, quot animarum millia ad Chriſti lumen adduxerit, quanta vitæ laborumque diſcrimina adierit, etſi quædam ſcripto reliquerit ut mox dicemus, Deus ſolus novit, indigenæque experiuntur. Pluribus annis in ea miſſione peractis a Fratribus ſuis tandem revocatus, electuſque prior conventus Trugillenſis Peruanæ provinciæ, dum vigilantiſſimi paſtoris amantiſſimique parentis onus implet, ex hac luce ſubtrahitur die XXV octob. anni MDCXLII. De quo legendus F. Johannes Melendez *Hiſtor. prov. Per.* T. III lib. 3 cap. 2, ubi quamplura habet de viri hujus apoſtolici geſtis notatu digniſſima, quem & teſtatur ſcripſiſſe

Relacion de la admirable converſion, y reduccion de los Indios de la provincia de ſan Salvador de Auſtria de los Doraſes y Zuries del Reyno de Panama de Tierra firme, començando por las coſtumbres y uſos de aquellas gentes. Hanc integram edidit Jo. Melendez citatus T. III, a pag. 355 ad 413.

F. ARCHANGELUS CARACCIA.

† 1642. F. ARCHANGELUS CARACCIA, (quem & Monim. Ms conventus Boſchenſis anni MDCXLV mihi repoſita de *Petra Sancta* agnominant) ex Ripalta ſeu *Rivalta* Montisferratenſis ditionis ortus eſt, unuſque fuit ex primis conventus S. Crucis de Boſcho diœceſis Dertonenſis alumnis nec infimus, vitæ ſcilicet integritate, doctrina, ſtudioque regularis diſciplinæ, quam ad decrepitam uſque retinuit ætatem. Sacras interpretatus eſt litteras variis provinciæ ſuæ Lombardiæ locis & conventibus Boſchi, Papiæ, Alexandriæ & Bononiæ ſtudii præfectus ac regens, ſacræ theologiæ magiſter. Conventus Ferrarienſem & ſuum Boſchenſem rexit prior, & anno MDCXXIX comitiis ordinis generalibus Romæ provinciæ ſuæ Lombardiæ interfuit diffinitor. Pro canonizatione Pii papæ V procurator ſpecialis inſtitutus a magiſtro ordinis Seraphino Sicco, ad eam promovendam qua verbo qua ſcripto plurimum deſudavit, & ad eum perduxit ſtatum, quo poſtmodum ſub Clemente X reperta reſumptaque atque concluſa anno MDCLXXII: multum enim Archangelo Romæ fuit auctoritatis in aula Romana, & apud omnes ob vitæ ſanctimoniam non minori modeſtiæ conjunctam, ut ſanctus pro ſancto laborare videretur. Tandem gravis ætate, diutiniſque probatus infirmitatibus, prope nonagenarius curſum hujuſce mortalis vitæ conſummavit feliciter & religioſe ſuo in conventu Boſchenſi anno MDCXLII. De eo Rovetta noſter ad annum 1624, Allatius in Apibus Urbanis & Monim. conv. Boſch. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Tractatus de quarta funeralium*, Alexandriæ 1596.

2. *Vita del glorioſo ſan Bandolino protettore della città d'Aleſſandria ordinata e diſpoſta dal R. P. P. Archangelo Caraccia di Rivalta lettore di teologia dell' ordine de' Predicatori*, Alexandriæ, Herculis Quinciani 1600 in 8 pp. 142. Huic adjunxit *la Vita di ſan Valerio veſcovo*. Extat Pariſ. in Reg. K 1495.

3. *De miraculis a Deo patratis ad B. M. Virginis invocationem, & ejus ſacram imaginem in æde Prædicatorum Mantuæ S. Vincentii ſervatam & cultui expoſitam*, Brixiæ, Perſegni 1602.

4. *Vita Pii V Pont. Max.* Papiæ, Jac. Ardizzoni 1615 in 8.

5. *Brevis enarratio geſtorum SS. Pont. Pii V ex proceſſibus & probatis auctoribus digeſta*, Romæ, Guill. Facciotti 1629 in 8. Hanc magiſtro ordinis recens electo F. Nicolao *Ridolphi* & capituli generalis Patribus nuncupavit eo anno Romæ coactis. Extat utraque Pariſiis in Regia H 2219, & apud noſtros ad S. Honorati. Renatus vero *Gautier* Regi a conſiliis *Gallice* redditam edidit, Pariſiis, Caroli Chevalier 1635 in 12.

6. *De geſtis Pii V* prægrande opus aggreſſus erat, quod an compleverit & ediderit, nemo docet.

7. *Iſtruzzione per dir' il SS. Roſario con privilegii ed' indulgenze*, Ferrariæ, Vittorio Baldini 1611 in 8. Editum antea opuſculum & 1 Alexandriæ 1598, & in aliis deinde Italiæ civitatibus pluries.

8. *Roſario della B. V.* Ed. aucta, Romæ, Guil. Franciotti 1623 & 1627 in 12. Utraque editio extabat Antwerpiæ apud noſtros anno 1671.

F. COSMAS DE LERMA.

F. COSMAS DE LERMA natione Hiſpanus, ex illuſtri familia natus, patria Burgenſis, ibidem ordini nomen dedit, magnaque religionis ac eruditionis opinione claruit. In Complutenſem academicum aſcriptus primum, tum Segoviæ artes legit, theologiamque Tavaræ Zamorenſis diœceſis, Legioni, Burgis, Toleti, Complutique regens poſtea datus præſentati gradum in ea conſecutus eſt academia, inter fidei cenſores & ſanctæ inquiſitionis conſultores etiam admiſſus. Vir fuit diſciplinæ regularis ſtudiique ferventiſſimus æmulator, qui quantumvis ingenii mira polleret clareretque felicitate & perſpicuitate, demiſſe admodum de ſe ſentiebat, nullique etiam æqualium invidebat aut detrahebat, ſed quas in eis ac quibuſque aliis deprehendiſſet optimas animi ingeniique dotes, lætus extollebat: ſic humilis ac obedientiæ filius, ut non modo prælato gauderet ultro parere jubenti, ſed & ultra vires etiam ſuas aut indecora gradui ſuo quævis optaret imponi. Demum in ſeros annos adductus, orbatus oculorum lumine, jam cœleſtia tranquillius intuebatur, interiori ſcilicet mentis acie perſpicaciſſima. Dum ſic Deo ſibique vacaret, aliorum etiam quantum poſſet ſaluti non deerat; ubi enim ad peccatorum aut infirmorum opem aliquis quærebatur, obvium ſe & ultroneum ſemper præſtabat: contigitque ut a clerico peſtilenti febre decumbente vocatus ad ejus exomologeſim audiendam, ejus venenato halitu correptus & intoxicatus ab eo domum redierit, quo & ipſe mox tabefactus, pientiſſimam exhalavit animam in conventu ſuo Burgenſi anno MDCXLII menſe novembri. Hæc vero ab eo prodierunt: † 1642.

1. *Compendium ſummularum ſap. M. F. Dominici de Soto*, Burgis 1641 in 4: Iterum ibidem, Petri Gomez de Valdivieſſo 1649 in 8 pp. 313.

2. *Commentaria in Ariſtotelis logicam ex doctrina S. M. F. Dominici de Soto*, Burgis, Petri Gomez de Valdivieſſo 1642 in 4 pp. 588.

3. *Commentaria in VIII libros Phyſicorum Ariſtotelis ex doctrina &c.* ut ſupra, ibidem 1643 in 4: Iterumque, Michaelis de Azpilcueta 1655 in 4 pp. 374.

4. Sub ejus nomine *Commentaria in libros de generatione & corruptione & de anima*, ceu fœtus illius gemini & poſthumi, quæ non ejus, ſed Hyacinthi de Parra S. T. M. erant, ut ipſe me monuit. Hæc ſcilicet Romam iſte ad magiſtrum ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis probanda miſerat, quæ poſtmodum in manus alienas adducta, reſciſſis recentiorum auctorum, qui poſt Lermæ ſcripſerant obi-

tum, citationibus, ne plagii redarguerentur, Cosmæ cursum ita supplentes implere voluerunt, quæ proinde *Parræ* parenti suo restituenda sunt.

Inédita & MS relicta : *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ.*

Item *Conferentiæ communes*, sed hæ a F. de Monte lectore Salmanticensi pluribus interpolatæ & auctæ typis commissæ fuere : ut me Jacobum *Quetif* docuit suis litteris amicus noster singularis vir eruditus citatus Hyacinthus de Parra, cui hæc debeo.

F. DECIUS JUSTINIANI.

† 1642. F. Decius Justiniani in baptismo *Joannes Baptista* dictus, e patricia Januæ Justinianorum Chii Condominorum oriundus familia, sed Messanæ in Sicilia natus, anno MDLXXX prima die januarii, filius Accelini & Hieronymæ Justinianorum, ordinem ingressus die XI aug. MDXCV in conventu Messanensi provinciæ Siciliæ, votisque ibidem anno sequenti nuncupatis, ita pietati litterisque sacris & disciplinis applicuit animum, ut in capitulo generali Vallisoleti MDCV, in quo dicitur Decius de Genua, ad baccalaureatum, & in Parisiensi MDCXI ad magisterii lauream promoveri meruerit. Huic postremo nomine Provinciæ suæ adfuisse addit Abbas Michael Justinianus *Script. Ligur.* quod forte fuerit aliis de causis, at neque diffinitoris neque socii, neque de conclusionibus respondentis partes sustinuit, ut ex Actis facile comprobari potest. Non multùm vero postea Benedicto Justiniani ejus Fratre e congregatione Clericorum Minorum Alerienſi episcopo in Cyrno Insula a Paulo V designato, sed ob ejus societatis vorum de non ineundis dignitatibus ecclesiasticis detrectante, Decius noster nec id suspicatus, ab eodem pontifice agente Dominico S. R. E. cardinali Rivarola, fratri suffectus est, & ejusdem cardinalis victus litteris ad eum Roma die prima dec. MDCXI datis, quas legere est apud abbatem Michaelem citatum, humeros oneri subjecit XVII februarii MDCXII : Ea ecclesia annos prope triginta & unum summa prudentia & vigilantia administrata ad annum scilicet MDCXLII, ibidem in Campo Lauro die XXI novemb. maximo gregis sui mœrore & luctu vivere desiit, sepultusque fuit in ecclesia parochiali S. Mariæ & S. Erasmi in vicem cathedralis substituta in Sacello S. Michaelis ab ipsomet erecto & dotato. De eo Præsule legendi Ughellus *Ital. Sacr.* T. III pag. 607, & *in Add.* pag. 1260, & *T. V* pag. 1635, Fontana in *Th. Dominic.* Michael Pius *De vir. ill.* P. II lib. 4, Jo. Mich. Cavallerius in lib. *Galleria de' Pontefici* T I pag. 591, Oldoinus in *Athen. Ligust.* & novissimus Antoninus Mongitore in *Bibl. Sic.* Qui omnes hunc virum summis laudibus exornant. Ejus extant

1. *Compendium, seu Relatio brevis vitæ servi Dei Alexandri Saulii episcopi Alerienſis, deinde Papiensis a Jo. Aug. Gallicio Clerico regulari Barnabitarum Præposito Generali ejusdem Alexandri Saulii quam scripsit vitæ inserta pag.* 269, Romæ, Jacobi Feus 1661 in 4.

2. *Constitutiones synodales*, quæ MSS asservantur in Episcopali Cancellaria.

3. *Prediche diverse*, quas dictus Michael Abbas Justiniani ejus consanguineus sibi servabat.

F. FRANCISCUS CAPRONIUS.

† 1642. F. Franciscus Capronius Flander, Gandavi primam lucem vidit anno MDLXXXVI. Ætatis duodecimo ibidem ordini nomen dedit, & professus est decimo sexto expleto XV julii MDCII. Philosophiam Lovanii, theologiam Salmanticæ audiit, utramque in Belgium redux apud suos docuit, sed & in academia Lovaniensi promotus, regentis primarii munus & onus tertium sustinuit, sacrasque eo in studio litteras annis duodecim solidis interpretatus est cum fructu & plausu. Lauream obtinuit XXX januarii MDCXVIII, & anno MDCXXV in strictius ut vocant facultatis theologicæ consilium fuit admissus. Suis etiam aliquando præfuit prior Lovaniensibus, & in cap. gen. Tolosæ MDCXXVIII sedit Inferioris Germaniæ diffinitor : demum acerbissimis calculi doloribus afflictus, totoque triennio lectulo affixus, non sine assiduis probatæ vereque Christianæ patientiæ exemplis e vivis excessit VII martii MDCXLII. Vir fuit omnium virtutum bonarumque litterarum studiis deditus, linguarum Græcæ & Ebraicæ peritus in paucis. Ejus cum laude meminerunt Valerius Andreas *Fast. Acad. Lovan.* pag. 140, Swertius *Athen. Belg.* Guillelmus Seguier *Laur. Belg.* pag. 98, Sanderus *Gandav. erud. Clar.* lib. 1 pag. 40, Ghilbertus de la Haie *Bib. Belgo-Dom.* quos hic excipimus. Ejus edita tantum habentur

Laudatio funebris in laudem Isabellæ Claræ Eugeniæ Hispaniarum infantis Belgarum principis in D. Petri ecclesia collegiali Lovanii ab eo dicta, dum universitas solemniter illi parentaret, Lovanii, Philippi Dormalii 1634 in 4.

Commentaria in universam S. Thomæ Summam excepto de Trinitate tractatu prælo parata habebat, quæ & F. Hieronymo Fabri S. T. M. ac Belgii priori provinciali ipsum Lovanii anno MDCXL lecto decumbentem invisenti ostendit, sed a morte auctoris a privatis usurpata. Horum tamen adhuc apud suos servantur MS : *Tractatus de voluntario & involuntario.*

Item *Tractatus de conscientia.*

Item *Tractatus de Ecclesia* in fol. unciam spissus. Opus inquiunt varia eruditione refertum.

Quæstiones disputatæ cum aliquot orationibus sacris. Meminit Swertius, sed omni diligentia quæsitas non invenit dictus F. Ghilbertus. Sanderus tamen asserit editas Antverpiæ typis Guillelmi a Tongris.

Carmina varia in amicorum gratiam magna ingenii acrimonia stylique elegantia conscripta. Quæ prælo edita testatur Sanderus, qui & ea videtur legisse impressa, etsi locum non indicet nec typothetam : sed fuerint forsan folia, ut dicunt, volantia.

F. FRANCISCUS FIGUEROA. DE GUANCABELICA.

† 1644. F. Franciscus Figueroa de Guancabelica Hispanus, Peruanus provinciæque Peruanæ alumnus, ejusdemque Diffinitor, inter egregios Limanæ civitatis & conventus viros & filios, qui strenuam pro fide navarunt operam, recensetur a nostro Antonio Gonçalez de Acuña in suo *Informe* fol. 92 b, quo teste sancti officii fuit ille Tribunalis Limani Qualificator seu Commissarius. Laudatur & ab Antonio in *Bibl. Hisp.* dicitur que sacræ theologiæ magister. Scripsit ac edidit

Tratado breve del dulcissimo nombre de Maria repartido en cinquenta discursos, Limæ 1642 in 4.

F. GREGORIUS DONATUS.

F. Gregorius Donatus Romanus, juvenis ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ ad Minervam, in quo pietati & studio ita incubuit totus, ut inter æquales non parum excelluerit. Hinc studentium magister primum, deinde baccalaureus in Minervitano collegio, aliis subinde cum laude functus est in ordine scholæ regiminisque præ-

1642.

Sec. XVII. fecturis, vicarius Romanæ provinciæ suæ factus, ac inde provinciæ Regni prior provincialis: quo titulo & nomine Romæ comitiis ordinis generalibus anno MDCXXIX adfuit & sedit: at mox his peractis sponte dimissis honoribus, & onere, abinde Romæ hæsit. Tum Urbano VIII volente præsulum examini Romano deputatus, tum & F. Vincentio Maculano ad purpuram anno MDCXLI decemb. XVII evecto, ejusdem loco suffectus est a summo pontifice, sacrique apostolici palatii magister institutus, quam ille gessit maxima laude dignitatem: non unde quaque plenis quinque mensibus, e vivis ablatus ibidem in palatio apostolico ætatis LXIII maii XVI anno MDCXLII, ac religiose tumulatus apud suos ad Minervam. Cui germanus ejus frater D. Patritius Donatus episcopus Minorensis sequens apponi curavit cœnotaphium:

Gregorio Donato Rom. sacri Apostolici palatii magistro ord. Pradicat. Hic vectigales mortalium oculi. Gregorium e cœlo Donatum cœlo redditum luget. Acerbus evo, maturus ingenio, collactaneam habuit sapientiam. Naturam ingenio, ingenium virtute vicit. Nondum adultus jam magister, plus docuit, quam didicit, præceptis, exemplo. Utrique par fortuna, utramque provocavit, vicit. Dignitatum gradus omnes meritus ascendit, nullius candidatus. Rexit alios ut seipsum, seipsum ut alios, oculata mente cæca manu. Talem virum magistrum orbis nominavit Urbanus VIII pont. Max. Hinc merita metire. Vixit annos LXIII. Obiit An. M. DC. XXXII. mense Maio die XXI, hora XXII. Patritius Donatus episcopus Minoren. Frater Fratri monimentum hoc P.

Ejus meminit Fontana in *Theatro*, & in *Hist. Prov. Rom.* qui Gregorium sibi cognitum ait aspectu decorum, eloquio gravem atque jucundum, conversationeque fuisse suavissimum: meminit ex eodem Prosper Mandosius *Bib. Rom.* cent. 3 n. 20. Ab eo prodierunt

1. *Orationes plures in laudem D. Thomæ Aquinatis coram purpurato S. R. E. cardinalium collegio in ecclesia S. Mariæ ad Minervam martii VII dicta.*

2. *S. Thomæ de Aquino Summa theologica ab ipso a mendis expurgata & 12 tomis in 12 luci data*, Romæ, 1618. Tum Colon. Agrip. Van Egmond 1640 in 4. Tomis V. Editio elegans & purior.

F. IGNATIUS GALVAÕ.

† 1642. F. Ignatius Galvaõ vel *Galvam* Lusitanus, Eborensis patria & professione, vir apud suos primi nominis, ad præsentati gradum promotus in actis cap. gener. Bononiæ MDCXV, & Olisiponæ MDCXVIII laurea insignitus, anno MDCXXV conventum suum Eborensem studiumque simul moderabatur, una prior & regens præfectus, anno vero MDCXXVIII rector erat collegii S. Thomæ Conimbricensis: ascitus est & sancti officii consultor & librorum censor in sacro tribunali Olisiponensi, ubi agebat anno MDCXXXV. Ab eo scripta prodierunt in lucem sequentia:

Discursus varii in commendationem sapientiæ D. Thomæ Aquinatis Angelici Ecclesiæ Doctoris collecti, T. I Eboræ 1625 in fol.

Discursus varii concionatoribus & sanctarum scripturarum interpretibus utilissimi, in commendationem sapientiæ D. Thomæ D. A. volumen alterum continens moralem & litteralem expositionem missæ & officii quod in die illius festo in Ecclesia canitur, Olisiponæ, In conventu S. Dominici opera Laurentii Craesberk typog. reg. 1635 in fol. pp. 944.

Hic tomus extat Parisiis in Mazarin.

Ejus meminit Antonius in *Bib. Hisp.* dicens in vivis etiamnum fuisse anno 1642, & Joannes Suarez de Britto in *Theatro Lusit. Liter.* MS, qui addit præter tomos illos duos edidisse

Sermones Latino idiomate.

F. JOHANNES BAPTISTA CORRAZANO.

F. Johannes Baptista Corrazano Ligur, Etruscus, ordinis Prædicatorum hujus seculi XVII ornamentum, in theologicis studiis versatus, jurisconsultus primæ notæ, Romæ ad annum MDCXL clarebat; sic totidem verbis Oldoinus in Athenæo Ligustico, citans Soprani, & abbatem Michaelem Justiniani. At cum iste nostris non accenseat, fides sit penes Oldoinum, quod nostri Romani discutiant accuratius. Hæc ejus scripta: 1641

1. *Tractatus de augmento monetæ, quæ legum sanctionibus, curiarum judiciis, gentium moribus, nec non firmitate rationum, communi doctorum omnium tum juristarum tum theologorum consensu, in qualibet monetarum variatione, variisque contrahendi formis, regula solutionum præscribuntur. Auctore Jo. Bap. Corrazario &c.* Romæ, R. Cameræ A. 1641 in 4.

2. *Concordia generalis doctorum ad regulas solutionum pro qualibet variatione monetarum, variisque contrahendi formis in tractatu de augmentatione monetæ præscripta*, Romæ, Ludovici Grignani 1642 in 4.

F. JOHANNES DE TORREBLANCA.

F. Johannes de Torreblanca Hispanus, patriaque & nativitate Lucronensis, *Legroño* vulgo dicunt, Pinciæ apud S. Paulum ordini nomen dedit, celebrisque evasit ecclesiastes, præsentati & sui conventus prædicatoris generalis titulis insignitus. Scripsit ac in lucem edidit 1643

1. *Exercicios del santo Rosario de nuestra Señora, y modo de rezarlo, con meditaciones de sus misterios*, Pinciæ, Jo. Bap. Varesii 1630 in 4 pp. 350.

2. *Sermones de Quaresima que contiene tres sermones y dias de cada semana*, Pinciæ, In conventu nostro S. Pauli 1638 in 4, Tomis duobus.

Obiit plenus dierum in senectute bona, & odore boni exempli, disciplinæ regularis apprime tenax, & licèt graviori infirmitate pressius, noctu diuque choro assiduus ad mortem usque, quam lætus aspexit circa MDCXLII. Sic ad Jacobum Quetif Hyacinthus de Parra pluries laudatus scribebat.

F. JOSEPHUS GELASIUS.

F. Josephus Gelasius Romanus vir pius & eruditus circa medium seculum XVII florebat in provincia Romana, ac teste Mandosio *Bibl. Rom.* cent. III n. XIII Maraccium citante scripsit ac in lucem edidit 1643

Delli miracoli della B. Vergine della Quercia di Viterbio, 1642.

F. JOSEPHUS LAMBERTI.

F. Josephus Lamberti Siculus Panormitanus Venetiis in cœnobio S. Dominici agebat anno MDCXLII mense februario, tumque quam ad universum ordinem Nicolaus Rodulfius magister generalis Latine scripserat epistolam lingua Italica vulgari reddidit, & ipsi Rodulfio inscripsit hoc titulo: 1643

Racconto dell' inaudito e pietoso martirio di settanta nove e più invitti martiri del sacro ordine de' Predicatori, e di molti altri martirizzati nel Giappone

Giappone per la fede di noſtro Signor Gieſu Chriſto, mandato per una lettera eleganti ſſima ſtampata in Roma in Latino idioma dal reverendiſſimo maeſtro F. Nicolo Ridolfi a tutti i padri e frati della ſua religione, e nella lingua Italiana tradotta dal P. F. Ioſefo Lamberti &c. Venetiis, Thadæi Paroni 1642 in 4 pp. 24. Extat hæc verſio Pariſiis in Regia.

F. JULIANUS DE FIORE.

1642. F. Julianus de Fiore Neapolitanus congregationis *della ſanità* alumnus, vir pietate & eruditione clarus, in comitiis ordinis anno MDCXV Bononiæ habitis ſacræ theologiæ magiſter promotus, conventus Neapolitanos S. Mariæ *della Sanità* & Sancti Spiritus rexit prior electus & conſtitutus, ac demum obiit anno MDCXLII ſuaviſſima relicta ſuarum virtutum memoria. Scripſit

La vita della venerabile Suor Paola di ſan Tommaſo del Terzo ordine di ſan Domenico. Quam MS in Bibl. S. Mariæ *della Sanità* ſervari teſtatur Vallius p. 315. Ejuſdem meminit Toppius Bibl. Neapol.

F. JUSTINUS MIECKOVIENSIS.

1642. F. Justinus Miechoviensis ſic ab origine Miechovia civitate Poloniæ vernacule *Miechow* quinto a Cracovia regni totius principe & metropoli diſtante lapide nuncupatus, natus anno MDXCIV, adoleſcens tredecim annorum nomen dedit ordini in patria circa MDCVII. Cùm verò præclaræ indolis eſſet & ingenii multa facilitate, morumque facilitate polleret, poſt annos quoſdam in provinciæ ſuæ ſtudiis exactos, Bononiam majoris profectus cauſa miſſus eſt a ſuperioribus anno MDCXVI, ubi ad MDCXXII litteris ſacris egregiam navavit operam. Tum verò in Poloniam reverſus, quæ didicerat ſuis & ipſe tradere juſſus eſt, ſuitque ad baccalaureatum promotus in comitiis ordinis anno MDCXXVIII Toloſæ coactis: ſed & deinceps variis in ſua provincia functus eſt muneribus & dignitatibus, nam anno MDCXXXIV priorem agebat Gedani, exinde laurea magiſterii decoratus, primarius regens inſtitutus eſt in generali ſtudio Cracovienſi circa MDCXXXVII. Ut vero Eccleſiaſtes erat facundus & fervidus, verbo Dei prædicando per inſignes regni Polonici civitates potiſſimum incubuit, ex quo non pœnitendum animarum fructum reportavit. Quando vero vel ubi vivere deſierit, docebunt forſan aliquando gentiles & ſymmyſtæ. Vir pietate non vulgari præditus, & cultui Beatæ Virginis in primis addictus, ſcripſit ac in lucem edidit hoc titulo:

Diſcurſus prædicabiles ſuper litanias Lauretanas BB. Virginis Mariæ in duos tomos diſtributi, in quibus omne id quod vel ad cultum B. Virginis vel ad hominis chriſtiani animum præclaris doctrinis exornandum, vel ad hæreſes Mariomachorum confutandas pertinet, dilucide tractatur. Ad commodum & utilitatem concionatorum, præſertim eorum qui ex ſpeciali devotione erga B. Virginem in ſingulis concionibus aliquid de ea prædicare voluerint. Lutetiæ Pariſiorum, Sebaſtiani Cramoiſy 1642 in fol. T. I pagg. 436: T. II pp. 672.

F. MICHAEL ZANARDI.

1642. F. Michael Zanardi Italus Bergomas, Urgnano ortus, anno MDLXV julii XVIII lucem vidit primùm, & *Pauli* nomen in baptiſmo accepit, habitum verò ordinis in conventu Gratiarum Mediolanenſi aſſumens, *Michael* dictus eſt. Bononiæ ſtudiorum curriculo per decem annos exacto, lector philoſophiæ evaſit, quam & in pluribus ſuæ provinciæ Lombardiæ locis profeſſus eſt, tum poſtea theologiæ lector inſtitutus, eam etiam multis annis docuit. In epiſtola ad Auguſtinum cardinalem Galaminum nuncupatoria, quam ſuo in libros de anima commentario præfixit, a viginti annis & amplius continuato curſu utrique muneri Baſſellæ, Mediolani, Veronæ, Cremonæ, Venetiis, incubuiſſe ſe teſtatur XVI octob. MDCXVI. Quietem equidem tunc ſe appetere addit, ſed non aliam ipſemet quam operibus novis ſcribendis ac edendis operam dando ſibi permiſit. Litteris unice addictus, regimen omne ſemper refugit. Magiſterii lauream tandem accepiſſe refert Calvus, quam ſane egregii quibus rem litterariam auxit fœtus promerebantur. Obiit Mediolani in ſuo conventu Gratiarum anno ſalutis MDCXLII, ætatis LXXI, profeſſionis circiter LVI. Ejus præter noſtros Pium, Fernandez, & Roverta meminit Calvus citatus in ſua *Scena Letteraria de gli ſcrittori Bergamaſchi*, ubi eum eximiis laudibus effert. Scripſit plura ac edidit

1. *Commentaria in* XII *libros Metaphyſice*, Venetiis, Ambroſii Dei 1615 in 4. Extant Pariſiis in Regia R 869.

2. *In omnes Ariſtotelis libros de logica*, Ibidem 1616 in 4.

3. *In octo libros de Phyſico auditu*, Ibidem 1617 in 4. Extat in Bibl. Reg. Par. R 870, 4.

4. *In tres libros de anima*, Ibidem, eodem anno in 4.

5. *Diſputationes de triplici univerſo cæleſti elementari & mixto, parvo ſcil. Homine*, Ibidem 1619 in 4.

Superiora omnia prodierunt, Coloniæ Agrip. Ant. Boetzeri 1622 in 4.

6. *Commentaria in univerſam primam partem S. Thomæ*, Venetiis, Typis Salicatis 1620 in fol. nempe *tractatus de Deo & attributis, de Trinitate & Angelis.*

7. Pars I *Directorii theologorum ac confeſſorum ad ſummam fere omnium caſuum conſcientiæ, in qua de Sacramentis agitur*, Cremonæ, Chriſtoph. Draconii & Barucini Zarnii 1612 in 8 pp. 938.

8. Pars II *Directorii &c.* Venetiis, Evangeliſtæ Deuchini 1614 in 8 pp. 1203. Hanc ſcripſerat Cremonæ 1610 Aug. 29. Extat apud noſtros Pariſ. ad S. Honoratum.

9. Pars III *Directorii &c.* quæ eſt *de non mentiendo in ſingulari, in qua habes ſummam practicæ criminalis in foro Fidei, eccleſiaſtico & laico*, Ibidem, pp. 828. Sic Calvus, qui & addit

10. *Roſario del nome di Dio*, Bergomi, Com. Ventura 1601.

11. *Roſario della B. Vergine Maria*, Bergomi, Ventura 1602, 1611: in variis exinde civitatibus prælo excuſus libellus, Venetiis 1623.

12. *Davidde peccatore e penitente. Rappreſentazione ſpirituale.*

13. *Rettorica aurea ſpecolativa & pratica.*

Relicta vero MS necdum typis commiſſa licèt prælo parata idem Calvus recenſet

1. *Commentaria in tertiam partem S. Thomæ.*

2. *De poteſtate Papæ in principes, reges, & ſupra concilium.*

3. *Lezzioni ſopra i primi trenta ſalmi di Davidde.*

4. *Del regimento de' prencipi libri VIII.*

5. *Aggionta alla prima parte de ſacramentis.*

6. *Itinerarium totius philoſophiæ naturalis & divinæ, & in partem Mathematicæ.*

Ex quibus colligas Rovettam noſtrum in numerandis hujus auctoris operibus minus diligentem fuiſſe.

F. PAULUS GARRA.

† 1642. F. Paulus Garra Gallus, patria Toloſanus, ſacræ theologiæ magiſter, ac facundus etiam ſeculo XVII medio circiter Eccleſiaſtes, literas ſacras annis plúribus in ſcholis theologicis apud ſuos & exteros diu docuit, atque e ſacro ſuggeſtu variis in Galliæ civitatibus cum laude eſt interpretatus: quo & nomine præſulis Autiſſiodorenſis Ægidii *de Souvré* conciliavit amicitiam, qui eo ad gregis ſui commoda curamque per annos ufus eſt aliquot, cujus & in funere præſulis Paulus noſter oratione funerali parentavit. Hanc & alias a ſe habitas typis edidit, quarum hæ mihi notæ:

1. *Le chariot d'honneur ſur les principales vertus de feu Meſſire Gilles de Souvré evêque d'Auxerre, Treſorier de la ſainte chapelle a Paris, abbé de S. Florent, & de S. Calez. Par le R. P. Paul Garra Toloſain docteur en theologie de l'ordre des FF. Prêcheurs*, Pariſiis, Franciſci Pellican 1632 in 8 pagg. 54. Extat Pariſiis in Regia P 578, & apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Mauſolée des Macabées pour le ſujet de la harangue funebre prononcée a Lyon le* XV *fevrier* MDCXLII *en l'egliſe des Freres Precheurs de Conforo en l'honneur de feu Meſſire Charles de Neuville Seigneur d'Halincourt gouverneur & lieutenant general pour le roi en ſes gouvernemens de Lyon, Lyonnois, Foreſt, & Beaujolois par le R. P. Paul Garra Toloſain de l'ordre des FF. Prêcheurs docteur en theologie*, Lugduni, Joan. Amati Candy 1642 in 4 pp. 43. Extat in Regia L 1112.

La vie de S. Ambroiſe de Sienne de l'ordre des Freres Prêcheurs, Pariſiis, apud Michaelem Sonnius 1623 in 12. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

F. PETRUS LOUVET.

† 1642. F. Petrus Louvet Gallus Burgundus, Signifani vulgo S. Seigne ad Divionem oppido in diœceſi Lingonenſi natus, Divionenſis conventus alumnus fuit, & circa MDCXLII floruit, ut nonniſi præpoſtere ab Altamura ad 1599 revocetur. Plura prælo commiſit, inter quæ hæc mihi occurunt:

1. *Folia patentia ſeu Tabulæ novem forma maxima, in quibus ordine chronologico exhibentur viri ordinis illuſtres, ſeu dignitate, ſeu vitæ ſanctitate, ſeu eruditione, ſcriptiſve, vel præclare geſtis inſignes, Sorores etiam ordinis conſpicuæ cum iconibus ære cælatis*, Pariſiis 1630.

2. *Theſaurus apoſtolicus gratiarum & privilegiorum confraternitatum SS. Roſarii B. V. Mariæ, & ſanctiſſimi Nominis Jeſu*, Pariſiis, Auguſtini Taupinart 1632 in 4 pp. 158. Habetur in hoc libro forma ampliſſima eas ſocietates ubi opus eſt erigendi. Iterum prodiit, Duaci, Belleri 1635 in 8.

3. *Index geminus operum omnium B. Alberti Magni, alter ſcientiarum, alter alphabetico ordine digeſtus, cum adjectis plurimis ejuſdem Beati encomiis in ejuſdem ſanctitatis & incomparabilis doctrinæ commendationem ex omni genere virorum illuſtrium undequaque collectis*, Pariſiis, Jo. Remigii 1642 in 4 pp. 31.

4. *La maniere de s'unir a Dieu tirée du B. Albert le Grand de l'ordre des FF. Precheurs traduite en François par le R. P. F. Pierre Louvet de S. Seigne en Auxois theologien du meme ordre du convent de Dijon*, Lugduni, Jacobi Rouſſin 1639 in 12. Liber eſt *de adhærendo Deo* Gallice verſus.

F. ADRIANUS CARDINALE.

F. Adrianus Cardinale gente Ligur, anno MDXCIV natus, ordinique in conventu Januenſi S. Mariæ *del Caſtello* aſcriptus anno MDCX, S. T. magiſter fuit, Patavii deinde publicus ſacræ ſcripturæ profeſſor academicus anno MDCXLI F. Alberto Campana ejuſdem ordinis XXIV ſept. MDCXXXIX defuncto ſuffectus, uti Tomaſinus refert lib. 3 c. 5 Hiſt. Gymn. Patav. *Vir inſignis*, inquit ille, *ac theologus Polyhiſtoricus, qui & ibidem regens Patavii ſupremum obiit diem* XXII *ſept. anni* MDCXLIII maximo omnium academicorum luctu & pompa in funus elatus, & apud ſuos ſepultus. Fuerat olim ille Nicolao *Ridolphi* ordinis magiſtro ab epiſtolis, & ut loquimur, ſocius, Terræque Sanctæ provincialis. Ejus verò lectiones academicas, ſeu Commentaria in ſacram ſcripturam in academia Patavina publice tradita & MS juſſu Rei. pub. Venetæ fuiſſe in publicam S. Marci Bibliothecam Antonii Zeni rectoris Patavinæ academiæ curis & opera tranſmiſſa & inlata aſſerit, qui Adrianum optime novit & vidit, abbas Michael Juſtinianus *Degli ſcrittori Liguri pag.* 4 *Ed. Rom.* 1667, teſtatus id ſe accepiſſe a F. Antonio Maria *Bernabò* priore conventus S. Dominici Genuen. viro, inquit, in omnibus fide digniſſimo. Idas auctoris noſtri lucubrationes Andreas Rovetta ad ann. 1642 ſic ſingulariter enumerat ex Vincentio Rivalio de ſcrip. Prov. Lomb.

In librum Judicum lectiones omni refertas eruditione.

Var a in ſacram ſcripturam opuſcula alia.

Volumen ſatis amplum Orationum & Concionum SS. Patrum dictis egregie ornatarum.

Quæ omnia, inquit, in ampliſſimam voluit recondi, ſervarique Bibliothecam ſuam ſenatus ipſe Venetus, adeo fuit illi in pretio, ſingulariſque claruit apud ipſum eruditionis fama. Ab Oldoino verò in *Athenæo Ligu ſtico* additur relicta, quam pronunciaverat

Oratio in parentalibus Ancona in Picen celebratis Tarquinio Capiſucchi Patritio Romano caſtrorum eccleſiaſticorum in ea provincia prafecto.

F. ALPHONSUS DE ARZE Y MANTILLA.

F. Alphonsus de Arze y Mantilla Hiſpanus, ſed incolatu Belga, Mechliniæ ordini nomen dedit, Bruxellenſemque domum aliquando moderatus eſt prior, & ſacra in theologia titulum præſentati obtinuit. Obiit Bruxellis anno MDCXLIII die XXVIII decembris. Laudatur a Ghilberto de la Have in Bibl. Belgo-Dominic. ceu qui ſcripſit ac edidit hoc titulo:

Summario de la devocion del SS. roſario de nueſtra Señora. Mechliniæ Henrici Jaye, 1629 in 24 pp. 451.

F. ANGELUS MARIA LAURUS.

F. Angelus Maria Laurus Ligur, e Ceriana oppido ortus in diœceſi Albingaunenſi, conventus *de Taggia* filius inter ſcriptores Ligures recenſetur ab abbate Mich. Juſtiniani p. 1 pag. 78, ubi ex fide & relatione D. Gregorii Ardizonis epiſcopi Adjacenſis de eo ſic loquitur. *Fuit is divinis cultus, animarumque ſalutis ſtudioſiſſimus, talemque ſe præſtitit in pulpito in præcipuis nobiliſſimiſque per Italiam univerſam civitatibus.* Obiit autem ille Mediolani in conventu Roſæ cum

magna ſanctitatis opinione anno circiter MDCXLIII. Hæc illi aſcribuntur opera:

1. *Ajuti ſpirituali e modo di confeſſarſi*, Venetiis.

2. *Compendio della dottrina chriſtiana.*

3. *Teſoro delle ſacre Indulgenze raccolto, ſpiegato, e diviſo in due parti. Nella I ſi ſpiegano l'eſſenza e ſpecie e gli effetti di detto teſoro. Nella II, ſi monſtrano le diſpoſitioni neceſſarie, e gli defetti occurrenti in coloro chi devono arrichirſene.* Genuæ, Nicolai Peſagno & Pet. Franc. Barbieri 1643 in 4. Eadem refert Oldoinus in *Athen. Ligust.*

F. BERNARDINUS GAUSLINUS.

1643. F. BERNARDINUS GAUSLINUS Italus, e Venetorum dominii civitate Feltria ortus in Marchia Tarviſina, indeque dictus aliquando *de Tarviſio*, litteris & pietate, religioniſque diſciplina claruit apud ſuos, variiſque cum laude defunctus eſt in ſua S. Dominici dicta provincia præfecturis: probatuſque fuit adeo & perſpectus Patribus ordinis atque proceribus Gauſlini zelus, ut in cap. gen. Bononiæ MDCXV auctoritate apoſtolica datus & inſtitutus fuerit ad triennium prior conventus S. Dominici *de Cividato*, ſervandæ videlicet in eo jam ante ſeptennium ab ipſo inductæ, fovendæque, atque firmandæ diſciplinæ cauſa regularis. Inde delectus qui toti præeſſet eidem S. Dominici provinciæ prior provincialis, eam ſapientiſſime rexit, & ad ſacras noſtras leges ad unguem obſervandas pro viribus revocavit. Quem in finem edidit hoc titulo:

1. *Miſcellanea pro communi religioſorum omnium ſed præſertim ex familia D. Dominici utilitate collecta*, Venetiis, Petri Duſinelli 1618 in 8 pp. 312. Extat apud noſtros Pariſ. ad S. Honor.

Plura in eo congeſſit auctor in obſervantiæ bonum ex variis ſcriptorum ordinis operibus, ſummorumque pontificum conſtitutionibus, ſacræque congregationis cardinalium decretis opportuna & curioſa, quæ ille Patribus ex provincia S. Dominici ſibi ſubditis inſcribit & nuncupat ex conventu Fori julii id. apr. 1618. Edidit etiam poſtea Romæ agens, ſeu verius ex variis ipſe collegit acta, vitam, elogia, miracula Alberti Magni epiſcopi, typiſque edidit hoc titulo:

2. *B. Albertus magnus gente Teutonicus, natione Suevus, patria Lavingenſis, epiſcopus Ratiſponæ, ex familia Prædicatorum, recens laudibus illuſtratus ab religioſo ejuſdem familiæ, ſummæ erga illum veneratonit teſtificandæ gratia*, Venetiis, Georgii Valentini 1630 in 8 pp. 92. Sed id exile opus & leve nec ſatis accuratum. Extat apud noſtros Pariſiis ad S. Honoratum, & in Bib. Reg. H 2810.

3. *Quæſtio pro re nata neceſſario diſcutienda, quo miſſarum obligationes non negligantur*, Utini, Nicolai Schirati 1640 in 4.

In hac quæſtione opinio theologi anonymi refellitur, exiſtimantis unico ſacrificio pluribus acceptis ſtipendiis ſatisfieri poſſe: & contraria probatur, primo lege communi, tum ſtatutis ſpecialibus ordinis Prædicatorum, tertio auctoritate theologorum noſtrorum, ac multis argumentis, demum objecta ſolvuntur.

4. *Vita e martirio di Monſignore Frà Gionanni Andrea Carga veſcovo di Sira, e religioſo del convento de' SS. Gionanni e Paolo di Venezia, dedicata alli molto illuſtri ſignori proveditori, conſeglio, e comunita di Cividado di Friuli.* Prodiit ad calcem libri cui titulus. *Relazione vera del preſtante ed excellente martirio di dieci religioſi dell' ordine de' Predicatori, ſoſtennto nel popolato impero del Giappone nell' anno* MDCXXII, *e di un' altro religioſo dello ſteſſo ordine nel detto regno l'anno* MDCXVIII, *ſcritta per il R. P. F. Melchior da Manzano*, (de quo ſupra actum eſt ad 1629) *tradotta dalla lingua Spagnuola nel Italiana dal ſignore Pietro Foſcarino nobile Veneto. Aggiontavi la vita e martirio &c.* ut ſupra, Venetiis, Georgii Valentini 1626 in 4. Licet enim in hac editione nomen ſcriptoris hujus vitæ non legatur, a Bernardino Gauſlino tamen ſcriptam fuiſſe teſtatur Marcus Antonius Sterni, qui paucis poſt illius mortem annis ejuſdem vitam ſcripſit, & operum ejus indiculum texuit.

5. *Sommario della vita e miracoli del B. Ambrogio de' Sanſedoni, nobile Saneſe, dell' ordine de' Predicatori, diſcepolo del B. Alberto Magno, e condiſcepolo di S. Tommaſo d'Aquino: la cui feſta ſi celebra con gran pompa nella città di Siena per conceſſione d'Eugenio IV ſin dal* MCCCCXLIII, *il venerdì avanti la domenica di Paſſione, e ora per nuova conceſſione di N. S. Gregorio papa XV viene ampliata per tutto il detto ordine: come appare dall' oracolo fatto dall' illuſtriſſimo ſignor Cardinale Borgheſe protettore dell' ordine ſudetto, ſotto il dì* VI *ottobre* MDCXXII, *e ſpedito ſotto li* VIII *dell' iſteſſo meſe*, Bracciani, Andreæ Fei 1622 in 4.

Hanc pariter vitam Gauſlino aſcribit M. Antonius Sterni laudatus.

6. *Magni imperatoris Conſtantini veritas donationis in lucem ſplendidiorem vendicata, de Laurentii Vallæ & aſſeclarum mendaciis inſigniter triumphans* MS. Opus impolitum, & ad criticæ leges parum nihilve exactum. Aſſervatur in archivo cœnobii S. Dominici Forijulii.

7. *Elogia varia item* MS. Ibidem ſervata.

Longe ante hæc omnia jam typis prodierat

De laudibus Divi Thomæ Aquinatis ex familia S. Dominici oratio F. Bernardini Gauſlini Tranſalguardi Feltrinenſis ſacræ theologiæ lectoris ejuſdem familiæ, habita publice Patavii in auguſtiſſimo templo D. Auguſtini, congregatis omnibus Patavini gymnaſii, philoſophiæ, medicinæ, & theologiæ doctoribus, ad Silveſtrum Aldobrandinum, magnum Urbis priorem & S. R. E. cardinalem, Patavii, Laurentii Pas 1604 in 4. Habebat Florentiæ in ſuo muſeo Joſeph Bonaventura Taglia. Sic Ginellus Bibl. volante Scanzia II p. 28.

Non omittenda duco quæ e Venetiis Cherubinus *Torni* vir accuratus litteris ad noſtrum Jacobum Quetif XIX auguſti MDCLXXXIII datis ſcribebat, Gauſlinum priuſquam ordini nomen daret juris utriuſque doctorem, & cauſarum patronum celebrem fuiſſe, religioniſque habitum pro conventu Tarviſino ſuſcepiſſe: tum Romæ fuiſſe ſub pontificatu Clementis VIII, & diſputationum de auxiliis divinæ gratiæ teſtem fuiſſe oculatum, & juſſu tandem magiſtri ordinis ſcripſiſſe.

Vitam & acta R. P. F. Thomæ de Lemos S. T. M. egregii illius pro SS. Auguſtini & Thomæ doctrina athlete.

Quæ, inquit, in archivo Prædicatorum Civitatenſis MS aſſervatur, quam & ſe legiſſe teſtatur.

Obiit autem Gauſlinus in domo ordinis Utinenſi tum ejuſdem prior quarta aprilis MDCXLIII relicta non vulgaris ſanctitatis fama. Corpus ejus exinde ad Civitatem Auſtriæ, quæ non procul a Venetiis, delatum in æde S. Dominici ad majus altare ſepultum jacet. Vitam ejus, ut jam monuimus, ſcripſit F. Marcus Antonius *Sterni* ſacræ theologiæ profeſſor, ejuſdem conventus Civitatenſis filius. Addunt oblatas ſibi a ſummis pontificibus tres infulas conſtanter recuſaſſe, ipſamque magiſterii lauream doctis in ordine conferri ſolitam nunquam admittere voluiſſe. Inſignis ejus eſt in actis cap. gener.

Sec. XVII. Rom. anno MDCXLIV habiti memoria inter eos qui cum ſanctitatis opinione obierunt, ubi tamen quædam dicuntur non admodum cum relatis a Cherubino *Terni* convenientia. Nam anno ætatis XIV ordinem intraſſe dicitur, quod ſi verum, munus cauſarum patroni & advocati antea geſſiſſe non probatur, quod diſcutiant gentiles.

F. DECIUS CARREGA.

* 1643. F. DECIUS CARREGA e ſtirpe Liguſtica Januenſique oriundus, in Sicilia vero inſula natus, ac Panormi ordini cooptatus, hîc recenſetur ex fide Oldoini in Athen. Liguſt. ubi ſacræ theologiæ magiſter præſtatur pietate & doctrina clarus, & anno tandem MDCXLIII obiiſſe Panormi. Additur in ejus funere Joſephum Bocchafochium clericum regularem peroraſſe, & ſcripſiſſe apud ſuos Panormi ſervata MS

Multa in rebus theologicis.

Mirum hunc auctorem Mongitorii diligentiam ut & noſtratium omnium effugiſſe.

F. DOMINICUS GRAVINA.

† 1643. F. DOMINICUS GRAVINA Siculus, Cæſaris Gravina Privernatis filius, Neapoli primam lucem vidit, ut contendit Toppius ex Laurentio Craſſo in Elogiis p. 2 fol. 166. Adoleſcens ordini nomen dedit ibidem in conventu S. Mariæ *della Sanità* vulgo dicto, ſicque litteris humanis incubuit & divinis, ut celeberrimus ſua ætate totius Italiæ evaſerit theologus, nec minus innocentia morum, diſciplinæ regularis ſtudio, vitæque ſanctitate inclaruit. Sacras litteras variis in conventibus provinciæ Regni, & in ſtudio generali S. Dominici Neapolitano interpretatus eſt in cap. gen. Romæ MDCVIII ad magiſterium promotus: collegii theologici academiæ ejuſdem civitatis etiam aſſumtus fuit decanus: ſed & Romæ in collegio S. Thomæ ad Minervam docuit tum ſocius procuratoris generalis ordinis F. Marci Maffei de Marcianiſio, pluriesque coram S. P. Paulo V ex ſuggeſtu oravit: Neapoli, Panormi, Privernique conciones habuit per quadrageſimam ſummo ubique cum plauſu & fructu. A cardinalibus archiepiſcopis Neapolitanis, Decio Caraffa, Franciſco Boncompagno, & Aſcanio Filamarino, theologus aſcitus eſt in familiam, & a ſacro tribunali in conſultorum numerum aggregatus. Omnibus vero in ordine muneribus proximè ad ſummum functus eſt, conventus S. Spiritus ad palatium Neapoli prioris, congregationis ſuæ *della Sanità* vicarii generalis, provinciæ Regni prioris provincialis: procurator etiam generalis fuit, magiſtroque ordinis F. Nicolao *Ridolphi* auctoritate Urbani VIII ab officio ſuſpenſo, eadem auctoritate conſtitutus eſt ordinis vicarius generalis, & ut nihil ipſi deeſſet abſente F. Michaele Mazarino ſacri palatii magiſtro, & hujus vices implere juſſus eſt. Tot una ſimul officiis etſi annis gravem non tamen imparem mors intercepit menſe auguſto MDCXLIII Romæ in noſtro ad Minervam conventu, ubi ſepultus. Eidem ſolemni pompa parentarunt non ſolum Romani, ſed & Neapolitani noſtri conventus omnes, ipſaque in primis ejus civitatis ac univerſitatis facultas theologica, quæ pios defuncti manes oratione funerali decoravit. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Theodorus a Valle *Huomini illuſtri di Napoli* pag. 330, & *La nova Città di Piperno* Lib. 2 cap. 34, Fontana in *Theatro & Monument.* ſed & de familiæ *Gravina* nobilitate legendi F. Matthæus Gouſſemont *Martirologe des Chevaliers de Malte lit. G* ſub finem, ubi de F. Hieronymo Gravina Equite S. Joannis Hieroſ. circa MDLXV claro: Gaddius *de Scriptoribus T. I pag.* 217. ubi de Petro Gravina poeta inſigni imperante Carolo V, Franciſcus Baronius de Manfredis *Majeſtas Panormitana lib.* 4, ubi Gravinæ gentis ſtemma deſcribit, *aream carvicam duplici balteo aureo tranverſam ſtella argentea ſuperius irradiante.* Mirum vero eſt virum tot implicitum Eccleſiæ negotiis tot & tanta pro Eccleſia ſcribendi tempus habuiſſe. Hæc namque ejus opera numerantur, quorum alia typis impreſſa alia prælo parata in ſcriniis deliteſcunt MS, nec tamen adhuc numerantur omnia ab ipſo elaborata.

1. *Catholica præſcriptiones adverſus omnes veteres & noſtri temporis hæreticos: quorum controverſia ex antiquitate, univerſitate, patrum conſenſione, S. Thomæ Aquinatis doctrina & methodo diſſolvuntur ac confutantur. Opus* XII *Tomis diſtinctum.*

T. I. *Prolegomena. Sacra Analyſis. De divina revelatione. De principiis ſacræ doctrinæ. De ſacris traditionibus*, Neapoli, Secundini Roncalioli 1619 in fol. pagg. 689.

T. II. *De verbi Dei ſcripti, hoc eſt ſacræ ſcripturæ auctoritate, verſione, interpretatione, ex antiquitate, univerſitate &c.* Neapoli, Lazari Scorigii 1627 in fol. pag. 519.

T. III. *In quo Patrum auctoritas, præſentium paſtorum, & Doctorum, & ipſius Eccleſiæ ſenſus &c. defenduntur.* I. P. Neapoli, Laz. Scorigii 1630 in fol. pp. 408. Hoc T. III Additur *Series epiſcoporum & archiepiſcoporum Eccleſiæ Neapolitanæ.*

T. III. P. II. *De Eccleſiæ natura, partibus, ſeu membris, proprietatibus, notis, vel ſignis, dotibus, muneribus, & ornamentis*, Ibidem 1632 in fol. pp. 420.

T. IV. P. I. *De legitimo judicio controverſiarum fidei, divino, & publico magiſterio Eccleſiæ &c.* Ibid. Joan. Dominici Montanari 1635 in fol. pp. 502.

T. IV. P. II. *De Patribus in concilio œcumenico congregatis*, Ibid. Scipionis Bonini 1636 in fol. pp. 488.

T. IV. P. II Continuatio *De legitimo & præcipuo magiſtro, & judice infallibili Romano pontifice in fidei, morum, & eccleſiaſtica diſciplina, canonizationes, & cultus Sanctorum decretis*, Ib. Jacobi Gaffari 1639 in fol. pp. 415.

Sequentia prælo parata ſed hactenus non edita:

T. V. *De evidentia credibilitatis myſteriorum fidei catholicæ via oſtenſiva, & incredibilitate ſectarum hæreticorum. De via ducente ad impoſſibile. Item de argumentis ad hominem. De miniſtromachia, moribus, aſtutiis, & fallaciis hæreticorum.*

T. VI. *Iſagoge catholicarum inſtitutionum ad curſum controverſiarum fidei.*

T. VII. *Dogmatica theologia juxta S. Thomæ Summæ partes diſtributa adverſus mathæologiam hæreticorum noſtri temporis, præſcriptionibus catholicis ex univerſitate, antiquitate, Patrum conſenſione firmata.*

T. VIII. *Harmonia ſynodica cum angelica doctrina.*

T. IX. *Commentaria & Theoria ad libellum aureum Vincentii Lirinenſis contra profanas vocum novitates.*

T. X. *Scholia & nota ad ſummam F. Montæ Cremonenſis ord. Prædicat. editam adverſus Catharos & Aloigenſes prodromos hæreſium proteſtantium. Ad Proregem Neapolitanum Kamirum de Guſman.*

T. XI. *Turris Libani contra Damaſcum erecta, hoc eſt ſanctæ Inquiſitionis tribunalis, & congregationis Indicis propugnaculis communita, adverſus impios murmurantes.*

T. XII. *Thronus David, hoc eſt de Cathedra, & paſtoralis throni reverentia.*

Sequentia etiam prælo parata dicuntur:

1. *Biga duarum controverſiarum de aſſumptione*

Deipara D. N. & De catecheſi præmittenda articulo crucifixionis Chriſti Domini, ante baptiſma adulto.

2. *De choro & cantu Eccleſiaſtico ad P. M. F. Sigiſmundum Ferrarium.*

3. *Paranesis ad evangelicos prædicatores pro conſeſſeranda ſpiritus unitate in communi gentium meſſe.* Hoc opuſculum idem videtur cum mox referendo typis edito *De indiviſa* &c.

4. *Miles delicatus*, id eſt, *Guilielmus de ſancto amore in M. Antonio de Dominis Spalatenſi redivivus, in arenam a S. Thoma diſcipulo expoſtulatus.* Ad M. P. Petrum de Cannadilla.

5. *De vero, & nullo modo analogo, & metaphorico igne purgatorii.*

6. *Lapis Heraclius pro diſcernendis veris & falſis revelationibus, viſionibus & miraculis.* Videtur non alius ab impreſſo poſtea referendo ſub titulo *Lapis Lydius* &c.

7. *Rejectio memorialis anonymi, ad judices veritatis directi, pro venerabilium patrum defenſione.* Hoc opuſculum cum ſequenti videtur editum in *Cherubim Paradiſi.*

8. *Anonymus delarvatus, ſeu Incognitus, nunc tamen cognitus, pro Angelici Doctoris defenſione.*

9. *Propugnatio vera carnis & ſanguinis, & totius œconomiæ Salvatoris, adverſus novas neoterici cujuſdam phantaſias.*

10. *Quinque diſputationes dogmatica in materia conceptionis B. V. adverſus calumnias Lutheri, Calvini, Chemnitii, Heshuſii, & aliorum proteſtantium.*

11. *Puritas illibata & immaculata S. Mariæ ſemper Virginis in conceptione Filii Dei defenſa, cum novitiola matrisnaternitatis excluſione.*

12. *De formali conſtitutivo religionis adverſus Spalatenſem.*

13. *Tractatus alii contra eumdem.*

14. *Panarium contra noviſſimorum ſectariorum, qui ſe illuminatos vocabant, errores.*

15. *Propoſitiones nonnullæ myſticorum, ad limam theologiæ ſcholaſtice examinatæ.*

16. *De vita ſpirituali, & quinam ſint ſpirituales univoci, æquivoci & denominativi.*

17. *Divina providentia ab impiis vindicata.*

18. *Pudicitia emolita & evulſata ſuo candori reſtituta.*

19. *De ſimplicitate & prudentia Chriſtiana in columba & ſerpente deſignata adverſus atheos & filios hujus ſeculi, ad M. P. F. Thomam de Sarriis Regentem Colonienſem.*

20. *Homiliæ diverſæ.*

21. *Conſultationes variæ.*

22. *De practicabilibus opinionibus in foro pœnitentiali.*

23. *Conſolatio peregrinationis humanæ.*

24. *De libertate & immunitate Eccleſiæ contra Henningum Alberſtadienſem.*

25. *De ſuperindictis & vectigalibus.*

26. *Selectarum quæſtionum ſcholaſticarum tomus unicus.*

27. *De clavibus ſacræ ſcripturæ.*

28. *Ad gentilium, Hæreticorum, & Atheorum converſionem catecheſes.*

Opuſcula autem ſequentia typis prodierunt

1. *Vox turturis* ſeu *De florenti uſque ad noſtra tempora, SS. Benedicti, Dominici, Franciſci & aliarum ſacrarum religionum ſtatu*, Neapoli Secundini Roncalioli 1625 in 8 pagg. 264: Ed. altera Coloniæ, Mich. Dunen 1617 in 24 pp. 586: Ed. tertia Coloniæ, Henrici Krafft 1638 in 4 pp. 139. Hanc turturis vocem opponit auctor libello Bellarmini cui titulus, *Gemitus Columbæ*. F. Deſiderio Scaglia cardinali Cremonenſi opus nuncupatum. Hæc Gravinæ opella ſtantes pro ſuo Bellarmino pugit, adeo ut ſeptem tamen poſt annos & amplius [illegible] XVII. reſponderint libello anonymo hoc titulo *Cavea turturi male contra gementem Roberti cardinalis Bellarmini Columbum exultanti, a theologo veritatis vindice ſtructa, &c. Monachii* 1631. At illico iterum oppoſuit Gravina librum hoc titulo:

2. *Congeminata vox turturis florentiſſimum ſacrorum ordinum ſtatum, diſrupta cavea anonymi, iterato occinentis. Opus e manuſcriptis tractatibus Gravinianis ab Ill. D. Auguſtino Ardinghella excerptum, & a Facultate theologica Parthenopea Poloniæ regi (Ladiſlao IV) dicatum*, Neapoli, Scorigii 1633 in 4.

Ed. Alt. *recognita ex* MS *antiquo* ſub hoc titulo: *Reſonans Turturis concentus. Opus a R. P. F. Thoma de Sarria ejuſdem ordinis reviſum & illuſtratum*, Coloniæ, Henrici Kraft 1638 in 4 pp. 387. Certe quiſque ſuæ ſodalitatis vulnera tacitus deflere contentus eſſe debet. Nam ſi cuique in aliorum mala involare, & ea in vulgus propalare licet, quænam ſocietas ab innumeris improperiis immunis erit? Revera Bellarminus ejuſque apologiſta in his lucubratiunculis ſuorum famæ parum conſuluerunt, & rectius ac felicius abſtinuiſſent.

3. *Pro ſacro fidei catholicæ & apoſtolicæ depoſito, fideliter a Romanis pontificibus cuſtodito, Apologeticus adverſus novatorum calumnias, & præſertim noviſſimi Marci Antonii de Dominis archiapoſtatæ Spalatenſis*, Neapoli, Laz. Scorigii 1629 in 4: Ed. altera Coloniæ, Henr. Kraft 1638 in 4 pp. 215.

4. *Pro ſacroſancto ordinis ſacramento vindicia orthodoxa, adverſus Hæreſeologias Marci Antonii de Dominis Archiapoſtatæ Spalatenſis, in quibus pariter Eccleſia Latina cum Græca tam in materia quam forma, concordia demonſtratur*, Neapoli, Montanarii & Gaffari 1634 in 4: Ed. altera Coloniæ, Kraft 1638 in 4 pp. 203.

Quatuor mox relata opuſcula edi curavit a ſe recognita F. Thomas de Sarria ord. Præd. ſtudii noſtri Colon. primarius regens & S. T. M. Quæ extant Romæ in Caſanatenſi, & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati cum aliis prælo editis.

5. *Cherubim Paradiſi S. Thomæ Aquinatis, charactheribus divinæ ſapientiæ illuſtratus, cum SS. Patribus ab oppoſitis paraturis vindicatus*, Neapoli, Roncalioli 1641 in 4 pp. 589. Adjicitur *Panegyris S. Thomæ, & Aquinatum familiæ.*

6. *Ad diſcernendas veras a falſis viſionibus & revelationibus* BAΣANIΣTHΣ *hoc eſt Lapis Lydius*, Neapoli, Scipionis Bonini 1638 in 4 in ædibus Regal. S. Dominici.

Pars II præxim concernens, quomodo vera a falſis revelationibus & viſionibus diſcerni poſſint, Neapoli, Roncalioli 1638 in 4.

7. *De indiviſa & unanimi ſacroſancti Evangelii prædicatione ab orthodoxis & legitime miſſis Divini verbi concionatoribus diſſeminanda pro communi gentium, aliarumque infidelium cultura & meſſe*, Neapoli, Bonini in ædibus S. Dominici 1637 in 4.

8. *Vita e miracoli di S. Gregorio arciveſcovo e primate d'Armenia cavata da un antico eſemplare Latino ſcritto in lettere Longobarde & da Simon Metafraſte, & della relatione della chriſtianità dell' Armenia, poſta in luce ad iſtanza della M. R. S. madre donna Leonora Pignatello abbadeſſa di S. Gregorio*, Neapoli, Scorrigii 1630: Edit. altera *a richieſta della M. R. S. D. Beatrice di Somma abbadeſſa paſſata*, Ibid. Scorrigii & Hectoris Cicconii 1655 in 4 pp. 192. *La parte ſeconda è dell' origine del celebre monaſterio di San Gregorio in Napoli* a p. 121. Extat Pariſ. in Regia H 1400.

9. *Summa theologica S. Thomæ de Aquino com-*

Sæc. XVII. *pendium Rhythmicum*, Neapoli, Scorigii 1625 in 12. Opuſculum in quo plus ſalis deſideres, & acuminis. Editum tamen iterum Barcinone, Gabrielis Nuñez 1640 in 16 pp. 376.

10. *De chriſtiana religione in Armenia.* Sic teſtatur Pius *Huomini illuſtri P. II Bb. 2 pag.* 150. Fontana in *Monum. ad* 1604 *pag.* 572 Titulum paulo aliter refert ſic: *De Eccleſia Armena ejuſque devotione erga apoſtolicam ſedem, & de chriſtianitate illa per Fratres Prædicatores in eccleſiaſticis ritibus directa & cuſtodita.* Ubi autem editum prodierit opus mihi nondum certum.

11. *Oratio habita Dom. prima adventus coram S. D. N. Paulo V anno Dñi* MDCVII. Tum erat baccalaureus. Prodiit Romæ 1607 in 4. Extabat apud noſtros Florentinos S. M. N. Sic Cinellus *B. volante Scanzia IV* p. 48.

Aliorum verò quædam ſuis curis edita prodiere ac

1. *Quæſtiones quodlibetales F. Joannis de Neapoli Sicola nuncupati S. T. M. Pariſienſis circa* 1316 *florentis ex cod.* MS *Bibl. S. Dominici Neapoli,* Ibidem 1618 in fol.

2. *Annales ordinis a F. Thoma Malvenda ſcripti & accurati* de quibus ſupra, Ibidem 1630 in fol.

F. Thomas de Sarria ſupracitatus in præliminaribus ad opus Gravinæ *pro ſacro fidei depoſito* legendus, opera omnia, quæ ſuperius retulimus ejuſdem Gravinæ inedita, quæque MS penes ſe habebat, in gratiam rei litterariæ typis mandare proponebat quamprimum, ſed morte præventus promiſſo ſtare non potuit, quod an quis aliquando exequetur valde incertum & maxime dolendum. Uterque Petrus de Alva & a Valle Clauſa in Gravinam inſurrexerunt, ille in *Solé Verit. Rad.* 274 *col.* 1908 *& ſeqq.* Poſterior vero *de Immun. Cyriac. pag.* 98, 154 *&* 185, ubi eum peſſime habet, ſed egregie refellit noſter Vincentius Baron, quarta P. Manuduct. lib. 1 pag. 427 & lib. 2 pag. 162 legendus. Præter Toppium in *Bibl. Napol. pag.* 72, videſis Leonardum Nicodemum *Addizioni copioſe* ad eamdem *Bibl. Napol.* pag. 66 & ſeqq.

F. HYACINTHUS JORDANUS A SANCTA AGATHA.

1641. F. Hyacinthus Jordanus a Sancta Agatha Siculus, a patria Campaniæ civitate agnominatus aliquando de more, dum egit in ſeculo celebris ac peritus medicinæ doctor, cœlitus inſpiratus, in patrio conventu provinciæ Regni ordini ſe addixit, ubi tam ſtrenue laboravit, pietatique ac ſacris poſtea ſe litteris applicuit, ut ſacrarum quoque litterarum ac theologiæ magiſter evaſerit, ad baccalaureatum admiſſus primo, tum & ſtudii regii S. Dominici Neapolitani regens inſtitutus, quem in conventum ſuam etiam transferri filiationem obtinuit. Conventui deinde SS. roſarii Neapolitano in palatio præpoſitus priorque datus anno MDCXLIII ab antimonio, quo frequenter ad valetudinem utebatur, graviter affectus, in lethalem incidit ægritudinem, qua paulo poſt ſublatus eſt. Scripſit ac prælo edidit hoc titulo:

Theorica medicinæ S. Thomæ & aliorum SS. Patrum in IV *partes Phyſiologicam, Æthiologicam, Therapeuticam, & Pathologicam diſtincta,* Neapoli, Franciſci Hyeron. Collignii 1634 in 4. T. I *Phyſiologiam complectens, nempe Prolegomena, animaſticam, genealogicam, & anatomicam,* pagg. 710. Eſt Pariſ. apud noſtros ad S. Honor.

T. II *Reliquas ſanctiones anatomicas ſimul cum parte Æthiologica jam ſub typis gemebat,* ut ipſe monet ad calcem T. I, verum filum operis mors præpropera interrupit. Quid autem tum de iſto tum de reliquis actum ſit, non docet noſter Vallius *pag.* 344 quem hîc excipio. Ejuſdem meminit Toppius in *Bibl. Napol.*

F. JOHANNES DOYE.

F. Johannes Doye Hanno Valencenas patria & profeſſione, vir pius ſuique conventus aliquando prior, obiit x januarii MDCXLIII poſtquam Gallice reddidiſſet & prælo commiſiſſet ſequentia: † 1643.

1. *La vie du tres ſaint pere pape Pie V de l'ordre des FF. Prêcheurs, traduite de l'Italien du R. P. F. Archange Caraccia de Ripalta du meme ordre &c.* Valencenis, Joannis Vervliet 1617 in 8.

2. *Recueil des miracles faits par S. Dominique fondateur de l'ordre des FF. Precheurs, a la veneration d'une ſienne image apportée du ciel par la Mere de Dieu, au Bourg de Soriane en Calabre, Traduction de l'Italien de Silveſtre Frangipani,* Valencenis, Vervliet 1537 in 4.

3. *Hiſtoire veritable de la vie & miracles du B. P. S. Louis Bertran de l'ordre de S. Dominique, & de ſa beatification par notre S. P. le pape Paul V, compoſée en Eſpagnol par R. P. F. Baltazar Jean Roca du méme ordre, traduite en notre langue vulgaire pour la conſolation des ames devotes par un ſien affectionné du meme ordre du convent de S. Paul en Valenciennes,* Tornaci, Adriani Quinque 1628 in 8 pp. 536. Quo in opere ſuum ex induſtria tacuit nomen. Sic refert F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dominic.* MS.

F. JOHANNES PORTIER.

F. Johannes Portier Allobrox, conventus Anneſiacenſis filius, ſacræ theologiæ profeſſor, congregationis Gallicanæ vicarius generalis electus in comitiis Lutetiæ XII maii MDCXL coactis, eamdem de more triennium rexit. Scripſit ac edidit 1643.

Abregé de la vie du bienheureux Guillaume d'Orlié religieux de l'ordre des FF. Prêcheurs au convent d'Anneſſy en Savoye, Anneſſiaci 1643. Hanc in folio magno pæenti per modum chartæ publice affigendæ vidi, ſed quin minori forma etiam edita ſit vix dubitem. Cæterum quæ de iſto B. M. viro, qui ab anno MCCCCXLVI ad MCCCCLVIII in ordine floruit, compendioſe referuntur, ex antiquis præfati conventus titulis & monumentis excerpta eſſe teſtatur Juſtus *Guerin* epiſcopus, & princeps Genevenſis ſub ſuo ſigillo ac ſyngrapha XXVI jan. MDCXLIII.

F. OLIVARIUS DE FIANDRA.

F. Olivarius de Fiandra Italus & quantum conjecturis aſſequor, Venetus, artium & theologiæ profeſſor, diſciplinæque ordinis ſeverioris apud ſuos æmulator & vindex circa medium ſeculi XVII claruit, ſcripſitque hoc titulo: 1643.

Specchio dello ſtato religioſo, Venetiis, Petri Milani 1643 in 12 pp. 60. Extabat anno 1683 apud noſtros Inſulenſes & Romæ hoc anno 1720 in Caſanat.

F. RAIMUNDUS FINI DA LODI.

F. Raimundus Fini da Lodi ſeu *Laudenſis* a patria in Inſubribus ſic nuncupatus medio circiter ſeculo XVII apud ſuos pietate & doctrina clarebat ſacræ theologiæ lector, ſcripſitque ac edidit 1643.

Digitized by Google

Iride di santa Chiesa, in cui tre Rosarii del SS. nome di Giesu, della B. V. Maria madre di Dio, e di S. Domenico Guſmano campeggiano, teſſuti per il M. R. P. Frà Raimondo Fini da Lodi &c. Laudæ Hæred. Caroli Calderini 1643 in 4 pagg. 48.

F. RAPHAEL GRILLENZONIUS.

1643. F. Raphael Grillenzonius Italus Lombardus, Bononiæ honeſto loco natus, ibidemque ordinem amplexatus, primi nominis theologus evaſit, ac lauream magiſterii conſecutus, approbatus eſt in actis cap. gen. Bononiæ MDCXV: exinde variis functus eſt in ordine muneribus, fidei quæſitor Cremenſis anno MDCXX poſitus, & eodem anno Ariminenſis, tum provinciæ Dalmatiæ viſitator generalis, provinciæ S. Petri Martyris præfectus ac rector, priorem agebat Bononiæ anno MDCXLI, unde aſſumtus utriuſque Lombardiæ prior provincialis, dum officium diligentiſſime exequitur, diem obiit ſuum Cremonæ anno MDCXLIII, ubi & ſepultus. Ejus meminit ad eum annum Rovetta ex Vincentio Rivalio, qui & Bergomi inquiſitorem egiſſe vult, ſed Fontana qui eum inter Cremenſes laudat, nullum ei locum relinquit inter Bergomenſes: quod amplius diſcutiant gentiles curioſi. Hæc ei a Rovetta tribuuntur opera:

1. *Praxis procedendi in cauſis regularium.*

2. *Trattato della paſſione di noſtro Signor Gieſu Criſto, ed altri eſercizii ſpirituali come Meditazioni &c.*

Joan. Antonius Bumaldus in ſuis Minerval. Bonon. præter hæc, addit

3. *Vita e miracoli di ſan Raimundo confeſſore dell' ordine de' Predicatori,*

Quæ ubi edita hîc addant ſui ſymmyſtæ.

4. *Riſtretto della vita del B. Nicolo Albergati monaco Certoſino veſcovo di Bologna cardinale e legato*, Bononiæ, Jacobi Alenti 1644 in 8 pp. 61. Extat Pariſ. in Regia H 2267.

5. *Afflizzione dell' anima co' i remedii de' ſcrupuli.*

Mirum hæc à Rovetta omiſſa.

F. THOMAS DE AVALOS.

1643. F. Thomas de Avalos Neapolitanus ex illuſtri marchionum *del Vaſto* ſtirpe oriundus, marchionis *del Vaſto* magnatis Hiſpani, & Regni cubicularii majoris uterinus frater & germanus, adoleſcens ingenioſus & acer ordinem amplexus eſt & profeſſus in conventu *della Sanità* Neapolitano, a quo quibuſdam annis poſtea ad regium S. Dominici conventum filiationem ſuam transferri obtinuit. In comitiis generalibus ordinis Romæ MDCXXIX coactis, in quibus & electus eſt Magiſter ſupremus F. Nicolaus Ridolphi, primum ſui ſpecimen dedit tum annos ſexdecim tantum natus, habita coram patribus

Oratione in laudem S. Dominici, quæ & eodem anno typis prodiit Florentiæ, Zenobii Pignonii in 4, Ferdinando II magno duci nuncupata. Extat in Bibl. Magni ducis Flor. & meminit Cinellus Bibl. volante Scanzia II pag. 94.

Exinde ſtudiis majoribus applicitus ita emicuit, ut per agones omnes ſcholaſticos magiſterii lauream obtinuerit. Conventum dictum ſuum nativum prior regebat anno MDCXXXIX, & ab Urbano VIII XXIV maii MDCXLII Lucerinus epiſcopus in Apulia promotus, dum paſcendis ovibus ſedulam navat operam, immatura morte ſurripitur ætatis XXX vix completo, menſe decemb. MDCXLIII in ſua cathedrali ſepultus, inquit Fontana in *Theatro* ſe teſtem præſtans, quamvis Toppius ipſo anno MDCXLII mortuum narret in Bib. Neapol. Oſſa poſtmodum Vaſtum tranſlata in ſepulcro majorum recondita ſunt. Sec. XVII.

F. THOMAS TURCUS.

F. Thomas Turcus eximium ordinis decus ac lumen, ſub finem ſeculi XVI Cremonæ in Cenomanis honeſto loco natus, adoleſcens ingenii acris ac optimæ indolis ordini nomen dedit in patria, iſque evaſit in ſcholis, ut in Peripatetica & Thomiſtica doctrina omnium ſui temporis habitus ſit verſatiſſimus. Artes & theologiam in variis provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ ſtudiis profeſſus fuerat, cum ad eamdem in gymnaſio generali Bononienſi e ſuperiori loco docendam vocatus eſt, laureaque magiſterii inſignitus, & approbatus in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX, primarius regens Bononienſis datus fuit, quod munus pluribus annis ſumma nominis ſui fama, ſumma & ordinis gloria ſuſtinuit. Exinde a ſenatu Veneto collato 200 florenorum honorario Patavium quinta octobris MDCXXXVIII accitus metaphyſicæ profeſſor in via S. Thomæ, lectiones ſuas octava nov. ſequenti oratione ſolemni auſpicatus eſt. Mortuo vero F. Dominico Gravina generali ordinis procuratore, huic volente Urbano papa VIII ſuffectus eſt Thomas noſter, qui earationein Urbem venit menſe decembri MDCXLIII, moxque omnium egregiis ſuis dotibus ſumma vitæ integritate ornatis corda conciliavit. Anno ſequenti MDCXLIV coactis juſſu ſummi pontificis generaliſſimis Romæ comitiis, cum ejuſdem pontificis arbitrio & auctoritate loco motus fuiſſet F. Nicolaus *Ridolphi* de quo ſupra ad 1629, ille XIII maii ſabbato vigilia pentecoſtes in primo ſcrutinio electus eſt magiſter ordinis, ingentique electorum lætitia ac plaudente urbe ſalutatus. Cum autem faciem gregis agnoſcere in voris haberet, ac ſibi religioni duceret, anno mox ſequenti MDCXLV perrexit in Gallias, Lutetiamque appulit XXVI nov. ubi maximam ſui fecit & in aula, & apud magnates eruditoſque omnes æſtimationem. Viſitationibus in tribus urbis regiæ conventibus completis menſe martio MDCXLVI in Belgium ſe contulit, unde Pariſios redux ad pentecoſten, exinde Heſperiam cogitans Toloſam pervenit menſe novembri, rebuſque illarum provinciarum rite compoſitis Hiſpanias ingreſſus, ejus regni provincias omnes luſtravit, Valentiamque acceſſit ad pentecoſten IX junii MDCXLVII eo quippe convocata erant ordinis comitia, quæ eo præſide majori cum ſolemnitate celebrata fuere. Exinde viſitationes ex itinere obeundo Italias repetens Romam pervenit anno MDCXLVIII. At dum ex hac Chriſtiani orbis arce & ſpecula ordinem ſuum prudentiſſime moderatur, ſanctique Thomæ dogmata, ac ſacræ congregationis inquiſitionis generalis lata olim decreta ſtrenue tuetur, nec pro libito hominum in novas res avidorum immutanda & verbo & ſcripto demonſtrat & obtinet, aſſiduis vigiliis & ſolicitationibus exatus, in morbum lethalem incidit, quo tandem e vivis abreptus eſt kal. decemb. MDCXLIX ætatis circiter quinquageſimo in S. Mariæ ſuper Minervam templo conditus. Mortem præmaturam luxit univerſus ordo, qui ut patrem amantiſſimum venerabatur & fere deperibat, luxerunt quotquot eruditi excelſioris ingenii virum, ac primi nominis theologum, luxit ipſa urbs ampliſſima, quæ pro meritis ad majora brevi evehendum ſperabat. *Ex actis & viſis.* Videſis Chronicon ad calcem conſtitutionum, Fontana in *Theat. & Monum. Diario Domenicano*, Tomaſinum *Gymnaſ. Patav. pp.* 288 & 457, Rovetta ad 1649.

1644.

Hæc ejus ſuperſunt opera:

Sec. XVII. 1. *Prælectiones theologicæ ab ipso dum Bononiæ regeret dictatæ.* Volumen foliorum 833 in fol. *αὐτόγραφον* Cremonæ servatum apud nostros a S. T. M. F. Jacobo Hyacintho *Serry* theologo Patavino visum fuit & expensum, & ab eo laudatur in sua Historia congregationum de auxiliis lib. 5 Sect. 3 cap. 11 coll. 781, a quo & *ἀπόγραφον* a fol. 392 ad 426 transumtum ac notarii publici fide recognitum, ac manu firmatum sibi fieri curavit, cujus & excerpta quædam loco citato profert. Simile transumtum authenticum habuit S. T. P. & Tolosanus inquisitor, ac sancti officii Romæ consultor, F. Antoninus *Massoulié*, ut testatur in suo *S. Thomæ sui interpres T. II Diss. 4 q. 3 a. ult. p. 389.* Conclusiones utrasque refert, quibus Turcus noster Thomisticam de præmotione & prædeterminatione physica doctrinam acerrime tuetur & propugnat, exindeque doctrinæ angelicæ adversarios ambo confodiunt, qui Turcum a communi Thomistarum sententia segregem effutire & ostentare ausi sunt. In ultima vero ætatis peridio in eadem perstitisse sententia, ac proinde nunquam ab eadem deflexisse magistrum ordinis invicte demonstrat idem Serrius loc. cit. ex decreto ab eodem emanato anno MDCXLIX, quo theses nostri Alexandri *Sebille*, in quibus prædeterminationem physicam astruebat, a se probatas, *ac in omnibus & per omnia conformes doctrinæ S. Thomæ* declarat, & Lovanii ubi quorumdam machinis defendi prohibitæ fuerant, summo quo valebat imperio, jubet publice propugnari. Legendi iidem Massoulieus & Serrius locis citatis, ubi fabellam de actis in comitiis ordinis Valentiæ MDCXLVII celebratis a Gabriele Henao sub *Philalethis* ascititio nomine vel excogitatam, vel a vanis & mendacibus testibus acceptam egregie refellunt, & allata ab eo argumenta productis documentis authenticis, ac omni exceptione majoribus falsi convincunt, ac in pulverem redigunt.

2. *Lima Molinæ.* Cujus tituli opusculum ab eo editum a viris fide dignis accepi, licet nondum ad me pervenerit.

3. *Tractatus duo. Primus de conceptione B. Virginis Innocentio X oblatus.* Pr. *Ad cognoscendum &c.* Alter pro tuendo sacræ congregationis universalis inquisitionis Romanæ decreto de titulo *Immaculata* ipsius B. Virginis personæ ascribendo. Pr. *Felici sidere admirabilique consilio crediderim factum ut causæ &c.* In lucem utrumque Romæ emissum testatur Alva *Sol. Verit. Rad.* 323 *col.* 2097 & 2117.

4. *Epistolæ encyclicæ ad universum ordinem*, non solum quæ e duobus cnpp. genn. ab eo celebratis scriptæ & initio Actorum habentur, sed & aliæ plures gravissimæ typis editæ, quæ passim in ordine & unâ collectæ Romæ in archivo magistri servantur.

5. *Ordinationes pro conventu & studio generali S. Dominici civitatis Bononiæ*, Bononiæ 1645. *Bibl. Barber.*

6. *Ordinationes pro recto regimine studiorum in gymnasio Parisiensi Sanjacobeo editæ*, Parisiis 1646 in 4.

F. CAMILLUS GUIDI.

1644. F. Camillus Guidi Italus patria & professione Mutinensis, vir rerum agendarum peritus, & in secretis aularum indagandis versutus & solers, a suo propterea Mutinæ principe ad aulam Hispanam legatus, ubi sub rege catholico Philippo IV eo titulo pluribus annis egit, scripsit stylo eleganti, sed nomine typothetæ suppresso

Caduta del Conte d'Olivarez l'anno MDCXLIII *per il P. F. Camillo Guidi Domenicano residente nella corte di Spagna per il Duca di Modena*, Epocrediæ 1644 in 4 pp. 56. Extat Paris. in Reg. O 388.

F. CAMILLUS JASINSKI.

F. Camillus Jasinski Polonus patria & professione Cracoviensis seculo medio XVII claruit, in comitiis ordinis Olissipone MDCXVIII habitis baccalaureus in gymnasio Cracoviensi ad legendas sententias datus, & in sequentibus comitiis Mediolani MDCXXII ad magisterium promotus. Scripsit ac edidit opus hoc titulo: † 1644

1. *Summarium ordinationum capitularium generalium ord. Prædicat. omnium fere quæ potuerunt haberi a primo capitulo sub B. Dominico P. N. Bononiæ* MCCXX *celebrato usque ad capitulum Romanum* MDCXXIX *sub R. P. Nicolao Rodulphio magistro ordinis celebratum emanatarum, ex commissione superiorum collectum, & ordine alphabetico dispositum: cui etiam ex occasione & juxta exigentiam materiæ inserre sunt particulæ constitutionum ordinis ejusdem*, Cracoviæ 1638 in 4. Prodiit opus iterum *Additis ordinationibus pro toto ordine capitulorum generalium Romæ* MDCXLIV *& Valentiæ* MDCXLVII *per suos titulos dispositis, curante F. Thoma Bona de Brixia*, Brixiæ, Jo. Ant. de Rizzardis 1654 in 4 ppag. 466.

2. *Directorium electionum prælatorum & aliorum officialium in ordine Prædicatorum peragendarum in duas partes divisum, partim ex constitutionibus ejusdem ordinis, partim ex jure canonico, theologis, juristis & summistis permissu superiorum collectum, cum additione formulari literarum eamdem materiam concernentium*, Cracoviæ, Christophori Schedelii 1641 in 4 pp. 144. Quæ editio Paris. in Regia E 2145. Opus F. Joan. Dionysio Mosinski suo provinciali & regio concionatori nuncupatum. Prodiit iterum *adjectis declarationibus capp. genn. Romæ* MDCXLIV *& Valentiæ* MDCXLVII curante eodem F. Thoma supra laudato, Brixiæ, Rizzardi 1654 in 4.

Ceremoniale seu Rubricarium ordinis ut colligeret ac conficeret, illi demandatum fuerat in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV: an mandatis steterit, nullus refert.

F. DIDACUS ARTURUS.

F. Didacus Arturus natione Hybernus, patria Limericensis, in Momonia institutum amplexatus est, professusque Salmanticæ regio in cœnobio S. Stephani, ubi sic litteris & morum gravitate claruit, ut in eadem academia laureatus cathedram fuerit assecutus, ubi maximo discipulorum concursu & fructu, omniumque academicorum plausu, professorem egit theologiæ annis pluribus; qui & demum Olissipone in domo regia S. Dominici supremum obiit diem anno Christi incunte MDCXLIV kalendis februarii, ibique sepultus jacet. Scripsit 1644

Commentaria in totam fere S. Thomæ de Aquino Summam: Quæ ubi serventur MS vel typis edita doceant Hispani, Lusitani, aut gentiles sui Hybernı.

F. FRANCISCUS GABALDA.

F. Franciscus Gabalda vel *Gavalda* Hispanus, patriaque & professione Valentinus, studentium magister in schola nostra Valentina institutus in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis, exindeque ut habet Antonius Bibl. Hisp. sacræ theologiæ lector ac demum collegii regens positus, ibidem etiam præfuit prior, scripsitque ac edidit 1644

Relacion

Digitized by Google

Relacion de la peſte de Valencia.

Vida de ſan Vincente Ferrer. Sic refert Vincentius Victoria in vita ejuſdem ſancti Italicè ſcripta & Romæ anno 1705 edita inter ſcriptores quibus uſus eſt.

F. FRANCISCUS MAIDALCHINI.

1644. F. Franciscus Maidalchini Etruſcus, Andreæ Marchionis hujus agnominis, & Paciſicæ Fencianæ conjugum filius, Viterbii natus eſt ſub initia ſeculi XVII, adoleſcenſque jugum Dominicanum alacriter ſubiit, ſicque in eo pietate, doctrina, & eruditione emicuit, ut magiſterii lauream tandem conſecutus ſit. Innocentio X pontifice & ejus fratris Olimpia Maidalchini uxore tum Romæ præpotente, Franciſcus noſter, cujus illa erat amita, ad purpuram evehendus ſperabatur, quam & egregiis dotibus ornaſſet, at hunc ei honorem mors præmatura eripuit, qui ejus Fratri Franciſco item dicto collatus eſt. Plura ſcripſit alia ſub ementito nomine, alia proprio inſignita. Hujus ultimi generis ſunt

Del roſario della B. Vergine. Meminit Brandanus noſter in *Roſeto Mariano*, addens in ea opella plura haberi de imagine B. Dominici in Soriano.

Diſcorſo ſopra l' avvento del Signore. Laudat Villanus auctor operis cui titulus, *La viziera alzata* n. 41 pag. 53, ut & ſequentem,

Panegirico in lode della republica di Venetia.

Prioris generis idem meminerat tum ſolum iſtius.

Filimanto principe di Cipro T. C. Tragicomedia di Cinthio Aldimachio accademico Eteroclito tradotto nella lingua Italiana da Acadio Berlenzi da città di Caſtello, Bracciani, Andreæ Fei 1638 in 12. Extat Romæ in Bib. Imperiali.

La principeſſa Corianna: Tragicomedia, Ronciglione (abſque typographi nomine) 1638 in 12. Extat in eadem Bibl.

De eodem ſic habet ibidem Villanus: *Franciſco Maidalchini da Viterbo dell' ordine de' Predicatori figliuolo del marcheſe fratello di D. Olimpia, ſogetto di vaglia, a cui morte invidiò la porpora, perche in ſua vece ne fuſſe ornato il fratello, ſtampò in Venezia diverſi opuſcoli &c.* Eadem refert Placcius *De ſcriptoribus pſeudonymis* p. 27 n. 93.

F. HENRICUS A SANCTO BARTHOLOMÆO DEL GAUDIO.

1644. F. Henricus a Sancto Bartholomæo del Gaudio Siculus, medicus aliàs Neapolitanis acceptiſſimus ac laude dignus, nec minus integritate vitæ pietateque, quam artis medicæ peritia clarus, primum uxore ducta vixit annis aliquot ἐστρικὸν exercens, liberoſque ſuſtulit marem unicum fœminaſque duas, ab optimo parente ſic a puero Chriſtiane educatos omnes, Deique ac Virginis ejus genitricis addictos cultui, ut mundo ſubinde valedicentes, ordinem & filius & filiæ fuerint amplexati. Quos ipſe parens liberorum jam onere, mox & uxoris extinctæ vinculo ſolutus, imitari voluit, tertiariorumque a Patribus congregationis de Gavotis multo cum animi fervore recepit habitum, laicis fratribus tandem aggregatus. Quo in vitæ genere ſic ſe habuit, ut ejus ad magiſtrum ordinis F. Nicolaum Ridolphium fama pervenerit; qui Romam ſtatim illum accerſivit, clericalique veſte donatum ſacris initiari, & ad preſbyteratum promoveri curavit. Conventum Sancti Sixti Romanum Urbano VIII volente, & Antonio cardinali Barberino ordinis protectore providente, Patres congregationis S. Ludovici e Galliis acciti tum incolebant & regebant, in eoque cum eis Henricum noſtrum hærere voluit Ridolphus. Ubi tot ille fulſit intus & extra virtutibus, ut omnibus in pretio eſſet & honore. Nam & ibidem novitiorum magiſter eſt inſtitutus, & a principiſſa Burgheſia D. Olimpia Aldobrandina delectus, qui a ſacris eſſet & arcanis confeſſionibus. Vitæ illius ſeries auſterior omnino, & ad eam plane quam libro ſuo infra recenſendo *Promicondi* ſive *architriclinii ſpiritualis* ipſe deſcripſit & docuit, normam efformata. Cibus ei frequentiſſimus & obſonium unus & rudior panis, & aqua potus: nudi aſſeres textili ſtramine fulti ſponda lectus, loris terga frequens & durius excipiebat, eaque tum ingenuitate, modeſtia, & pietate micuit, & ſanctitate, ut ab omnibus vere ſanctus haberetur. A quibus ille laudibus plurimum abhorrens, & neſciri niſi a Domino cupidus Roma diſcedere, & aliis in Orientem & Aſiam miſſionariis adjungi petiit & obtinuit, Caffamque cum tribus idcirco e noſtris anno circiter MDCXLVIII navigavit. Verùm a Turcis in itinere pyraticam exercentibus captus, & in vincula conjectus, triremibus aſtrictus eſt: a quibus tandem Franciæ, Poloniæque regum legatis intervenientibus, paulo poſt exemptus ad ſuos rediit. Mox ſalutis animarum cupidus Conſtantinopolim rediit, unde Romam reverſurus, inſtitoriam conſcendit navem Anglicam, & cum ea vel igne conſumptum vel aquis ſubmerſum interiiſſe creditur: quod de illo poſt hac ſit auditum nihil, & Anglicam navim arſiſſe conſtiterit. Scripſit autem aſceticum opus cui titulum fecit:

Scalco ſpirituale per le menſe de' vel gioſi, e de gli altri devoti, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1644 in 4. Opus principiſſæ Burgheſiæ ſupra nominatæ nuncupatum

In tres partes diviſum eſt. In 1. *De menſa & cibis agit religioſorum & jejuniorum abſtinentiarumque modo habendo*: In 2. *de caſtigationum, vigiliarum, diſciplinarumque, & id genus corporis afflictationum, decubitus & ſomni duritiei ſervando moderamine*: Tandem & ultimo in 3. *De fraudibus & illuſionibus ſapiſſime in his a diabolo nonnullis etiam ferventioribus aliquando injectis ex indiſcreto pœnitentiæ vel auſteritatum uſu.*

Quæ verò de illius vita hìc habes, humanitati debentur noſtri Stephani Thomæ Soueges, qui hæc a F. Dominico de Marinis archiepiſcopo Avenionenſi, qui virum expertus erat, & a F. Joanne *Icard* inquiſitore Avenionenſi olim S. Sixti, cùm Henricus noſter ibidem ageret, priore diligenter hauſit, noſtroque Jacobo *Quetif* datis Avenione kal. januar. MDCLXII litteris expoſuit.

F. HYACINTHUS MAIDALCHINI.

F. Hyacinthus Maidalchini e Viterbio claro ſtemmate oriundus, Franciſcique ſupra laudati, ejuſque germani Franciſci item nominati & cardinalis anno MDCXLVII die VII octobris ab Innocentio X creati gentilis, ordinem adoleſcens in æde S. Mariæ de Quercu ad Viterbium ingreſſus eſt ac profeſſus. Ingenio feraci fuit ac felici, pluraque ſcripſit juvenis varii generis & argumenti non incondito ſtylo leviora & profana, ac etiam nonnullas tragœdias, uti Fontana narrat inter ſcriptores Romanæ provinciæ, quæ an lucem aliquando viderint, vel ubi habeantur ac ſerventur, omiſit: ſed & eum non his modo levioribus occupatum vixiſſe Hyacinthum ait, qui & celebris audiit apud ſuos facunduſque Eccleſiaſtes, quo in ſacro munere, dum quadragintadiales haberet Panormi conciones anno Domini MDCXLIV ſancto fine quievit ab omni opere & ſermone, cùm edidiſſet 1644.

Predica della Concezzione della B. Vergine noſtra ſignora.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES A SANCTO THOMA.

F. Johannes a Sancto Thoma ſic in religione dictus ſplendidiſſimum ſeculo hoc XVII Hiſpaniæ provinciæ lumen, Luſitanus ortu fuit, Oliſſipone natus IX julii MDLXXXIX, ac in eccleſia parochiali S. Mariæ de Martyribus luſtrali aqua tinctus. Parrem habuit Petrum *Poinſot* Viennenſem Auſtrium ſuperiori e Pannonia ſtirpe nobili oriundum, Alberti Auſtrii archiducis ab intimis cubiculariis, eique principi apprime carum, quicum Oliſſiponem ubi appuliſſet, Mariam *Garcez* Liſbonienſem genere, ipſam nobilitate inſigni, torquatoſque regio militaris Chriſti ordinis ſtemmate avos & conſanguineos numerante ſatam, ſibi deſpondit, ex qua hunc noſtrum habuit Joannem. Hic Conimbriæ litteris humanioribus tum & philoſophicis inſtructus, artiumque lauream adoleſcens aſſecutus, in Belgium evocatur a patre: eo enim is jam ab anno MDXCVI archiducem Iſabellæ Philippi II primogenitæ nuptüs Belgarum principem ſecutus fuerat. Quo ubi anno MDCVIII advenit Joannes, ut quem totum ſibi litteræ devinxerant, theologiam in academia Lovanienſi aggreſſus eſt, magiſtrumque ac præceptorem Hiſpanum, virum hac ætate celeberrimum & eruditiſſimum F. Thomam *de Torres* patria Matritenſem, conventuſque S. Mariæ *de Atocha* alumnum publicum profeſſorem feliciter nactus, ſub tanti viri diſciplina ita profecit, ut inter ſodales emineret, brevique baccalaurei gradum aſcenderit. Tum vero ipſius mentem ſubiit de receſſu cogitare, deque abdicandis ultro mundi hujus inquinamentis & illecebris, quod cum præceptori viro pari pietate & prudentia atque eruditione conſpicuo aperuiſſet, laudato ille probatoque diſcipuli, cui ob acre ſagaxque ingenium, morumque ingenuitatem mire affulgebat, conſilio, illi auctor fuit ut relicto Belgio Matritum contenderet, futurus ibidem voti ſui compos. Libenter aſſenſus eſt Joannes, alacriſque in Hiſpaniam ac feſtinus perrexit, Matritenſiſque de Atocha conventus priorem adiens, inque illius aſciſci ſodalitium ardentius petens, ſummo tum ſui tum & ſodalium omnium deſiderio & gaudio, qui tantæ ſpei tantarumque dotum ſibi adjungi virum geſtiebant, receptus eſt & veſte noſtra donatus anno MDCXII, aut MDCXIII. Elapſo ſumma cum omnium approbatione tirocinio profeſſus, mox Complutum miſſus eſt, ſuiſque philoſophiam tum & theologiam edocendis applicitus: quibus muniis quindecim annos circiter perfunctus, tantam in ea univerſitate ſibi peperit famam, ut promoto ad primariam matutinam theologiæ cathedram publicam F. Petro *de Tapia* XX ſeptemb. MDCXXX, eidem in veſpertina itidem publica ſuffectus fuerit, quam & decem annis ſolidis rexit, uſquequo eodem *de Tapia* ad Eccleſiam Segobienſem evecto anno MDCXL, ipſam etiam matutinam primariam conſecutus eſt. Quandiu verò utramque lector & magiſter adminiſtravit, tantam auditorum accivit frequentiam, ut vix unquam alius tot & tantos habuiſſe credatur. Aſſequendo illuſtrandoque doctori angelico præceptori ſuo Aquinati aſſiduus erat, a quo vel minimum aberraſſe ſumma illi religio ſemper fuit, cujus & propterea ubique audiit fidiſſimus interpres. Fidei cenſor Conimbricenſis aliarumque in Hiſpaniis inquiſitionum, tum & ſupremæ generalis allectus, quam graves multiplicesque ea de cauſa ſuſtinuerit labores vix dici poteſt: ut enim maxima illi erat apud omnes ab eruditione & pietate auctoritas, majora illi ac præcipua demandabantur plerumque negotia, tantique eum fecit ſacer ille Hiſpaniarum ſenatus, ut vel uni illius fidei commiſerit novi prohibitæ lectionis fermentatæque doctrinæ librorum expurgatorii recenſendum opus. His vacabat otioque litterarum nulla majora cogitans adeo demiſſe de ſe ſentiebat, cùm anno MDCXLIII circa pentecoſten a rege catholico Philippo IV deligitur, cui non ſuæ tantum ſed ſemetipſum credat, cujus & in ſinum cordis arcana deponat. Haud aliter regii delectus mandatique ſuſcepit nuntium, quo e cella ad aulam, e ſchola & muſeo ad regiam vocabatur & palatium, quam ſi capitis illi lata ſententia fuiſſet, ita infremuit & indoluit: munus tamen ſeu potius onus ſubiit invitus, & ſuperiorum imperio adactus, in eoque ita ſe geſſit, ut regiorum confeſſariorum haberi poſſit exemplar abſolutiſſimum. Hæc ut nec cæteras ejus virtutes religioſamque ac ſeveriorem totius vitæ rationem fuſius non proſequor, qui ſynopſin ejus vitæ ad caput tomi ejus ultimi theologici curis mei Jacobi *Quetif* editi præfixam dedi, quam qui plura volet, lector conſulat. Addo ſolum non diu eo munere functum, nam anno ſequenti MDCXLIV dum Fragæ Aragoniæ regni haud ignobili loco ad Cingam poſito regi adeſt individuus æſtuantis ardentiſſimæque febris typho correptus intra paucos dies interiit XV junii ætatis LV rondum plene exacto, vir ſane longiori vita dignus, ſed immortalitati jam maturus. Hæc ejus operum ſeries:

1644.

1. *Artis Logicæ I pars de dialecticis inſtitutionibus, quas Summulas vocant*, Compluti 1631 & 1634 in 8: Romæ, Manelphii 1636 in 12.

2. *Artis logicæ II pars in iſagogen Porphyrii, Ariſtotelis categorias & perthermenias ac poſteriorum libros*, Compluti 1631 in 4: Romæ, Manelphi 1637 in 8: Matriti 1640 in 4.

3. *Naturalis philoſophiæ I. P. quæ de natura in communi, ejuſque affectionibus differit*, Matriti 1633 in 4: Romæ, Manelphi 1637 in 8: Cæſaraugustæ 1644 in 4.

4. *Ejuſdem II P. in VIII libros phyſicorum*: Iiſdem locis eademque forma.

5. *Ejuſdem III P. quæ de ente mobili corruptibili agit ad libros Ariſtotelis de ortu & interitu, cum decem tractatibus de meteoris*, Compluti 1634 in 4.

6. *Ejuſdem IV P. quæ de ente mobili animato, ad libros Ariſtotelis de anima*, Compluti 1635 in 4.

Hæc vero omnia ſimul prodierunt Matriti 1648 in 4: Coloniæ 1638 in 4, Tomis tribus: Romæ, Manelphi 1636 & 1637 in 8 Tomis IX: Lugduni 1663 in fol.

Theologia T. I. Compluti, Ant. Vaſquez 1637: Januæ 1654: Lugduni, Benedicti Guaſchi 1663 in fol. ubique, *in I. P. D. Thomæ a q. 1 ad q. 15.*

Theologia T. II, Lugduni, Petri Proſt 1643: Iterum Guaſchi 1663 in fol. *in I. P. D. Thomæ a q. 15 ad 27.*

Theologia T. III, Lugduni apud eoſdem & toties, *De trinitate & Angelis a q. 27* & deinceps.

Theologia T. IV. Matriti 1645 in fol. Opus poſthumum curis F. Didaci Ramirez conventus de Atocha alumni auctoris diſcipuli, S. Th. lectoris; ac iterum Lugduni, Guaſchi 1663 in fol. *De ultimo fine & actibus humanis in Primam Secundæ D. Th. a q. 1 ad 21.*

Theologia T. V, Ibidem Matriti & Lugduni iiſdem annis & forma: *in Primam Secundæ a q. 21 ad 70 & a 109 ad 114.*

Theol. T. VI, Matriti, eodem Didaco Ramirez editionem adornante & curante 1649 in fol. Iterum Lugduni, Guaſchi 1663 in fol. *in Secundam Secundæ a q. 1 ad 23, & in qq. 64, 81, 83 & 88.* Subjecit Ramirez *quæſtiones quodlibeticas ſeptem* ex pluribus ab auctore olim agitatis ſelectas, quas *expoſitivas* nuncupat.

Theol. T. VII, Matriti, typis regiis 1656 in fol. eodem curante Ramirez : ac iterum Lugduni, Guaſchi 1663 in fol. *De incarnatione in Tertiam Partem D. Th. a q. 1 ad 26.*

Theol. T. VIII & ultimus, Pariſiis, Antonii Bertier 1667 in fol. pp. 360 Editionem curantibus Franciſco Combefis & Jacobo Quetif ex MSS auctoris : *De ſacramentis in genere, de euchariſtia, & de pœnitentia.* Reliqua enim deſiderantur.

Seorſim prodiit, quem Tomo I. theol. præmiſit, tractatus de doctrina S. T. hoc titulo *ſpeculum ſine macula, id eſt, Tractatus de approbatione, auctoritate & puritate doctrinæ D. Thomæ Aquinatis*, Auguſtæ Ubiorum, Jo. Bnſæi 1658 in 8 pp. 174.

Explicacion de la doctrina Chriſtiana, Valentiæ 1644 in 16 : Compluti 1645 in 16 : Cæſarauguſtæ, Quinta impreſſion, Petri Lanaja 1645 in 8 pagg. 236 : Antwerpiæ 1651 in 24 : Romæ 1663 in 12. Demum poſt ſeptem Hiſpanicas editiones Latine redditum a noſtro Henrico Hechtermans Belga prodiit hoc titulo *Compendium doctrinæ Chriſtianæ*, Bruxellis, Franciſci Vivien 1658 in 16.

Hiſpanice etiam ſcripſit opuſculum hoc titulo : *Practica y conſideracion para ayudar a bien morir* editum Cæſarauguſtæ, Lanaja 1645 in 8 pp. 88, quod Italice verſum hoc titulo : *Pratica e conſiderationi per aiutare, e per diſporſi a ben morire del P. F. Gio. di S. Tommaſo dell' ord. de' Predicatori, conſultore della S. Inquiſizione primo lettor di theologia nell' univerſità Complutenſe, e confeſſore della maeſtà di Filippo IV rè di Spagna traſportata dall' idioma Spagnolo nel Toſcano*, Florentiæ, Franc. Onofri 1674 in 12. Habebat Cinellus & meminit Bib. volante Scanzia II p. 61.

Breve Tratado y muy importante, que por mandado de ſu Mageſtad eſcrivio el reverendiſſimo padre Fray Juan de ſanto Thoma, para ſaber hazer una confeſſion general, MS cujus exemplum Jacobo *Quetif* erat in ſchedis. Sic incipit :

Señor. Solo la obediencia al mandato de vueſtra mageſtad puede eſcuſar el embiar eſtos papeles, en los quales he cenido los mas que è podido las materias, que parece ſon diſcurſables en una confeſſion general. Si en algo ſe ha acertado ſera premio de mi deſſeo. : ſi he errado, habre verificado con la obra, lo que diſe de mi inſufficiencia, y quedara campo a V. M. de perdonar mis deſaciertos. Dios nueſtro Señor nos guarde a vueſtra Mageſtad, como toda la chriſtiandad a menéſter. Madrid. Año de 1644. Fray Juan de S. Thoma. 30 pagg. in 4 implet hæc opella, quam idem Jacobus *Quetif* Latine reddidit. Pr. *Brevis & expedita methodus ſacra generalis diſponenda peccatorum exhomologeſis, Philippi IV Hiſpaniarum regis catholici juſſu à Reverendiſſimo P. F. Joanne a S. Thoma &c.* edita. » Rex potentiſſime. Quod le-
» viuſculas has Majeſtati veſtræ tranſmittam char-
» tulas, ſingularis meæ eſt in ipſam obſervantiæ
» non temeritatis aut præſidentiæ, qui dum eas edi-
» di mandatis tantum non parere tuis timui, quibus
» & præcipuas ſingillatimque diſcutiendas atten-
» tius ſacra in generali peccatorum exhomologeſi
» ſuccincte complecti materias ſtudui. Id ſi feliciter
» fuerim aſſecutus, optatum mihi fuerit ſuſcepti
» hujus conſilii præmium, ſin minus, ipſa quam
» toties ore profeſſus ſum, inſufficientia tenuitaſ-
» que mea comprobata fuerit & manifeſta, unde
» ampliſſimus opportunuſque fuerit majeſtati veſ-
» træ locus temerariis his meis auſibus & incon-
» ſultis indulgendi benignius. Majeſtatem veſtram
» in commune reipublicæ chriſtianæ opus & com-
» modum diu nobis Deus O. M. ſervet incolumem
» ac ſuperſtitem.

F. JOHANNES TESTEFORT.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES TESTEFORT Gallus, patriaque & profeſſione Lugdunenſis, literis humanioribus probe excultus, ſtudiis in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi exactis, philoſophiam ibidem legit, tum ad gradus academicos promotus, licentiam decurrebat anno MDCXXVI, verùm cùm XXVI novemb. ejuſdem anni ſub Iſaaco Habert ſacræ facultatis magiſtro ſocioque Sorbonico Vabrenſi poſtea epiſcopo pro majore ordinaria reſpondiſſet, hancque concluſionem defendiſſet, *merito dixeris, ſacram ſcripturam eam eſſe, qua partim Bibliis ſacris, partim epiſtolis decretalibus ſummorum pontificum, quatenus explicant ſacram ſcripturam, partim ſacris conciliis continetur*, gravis in eum excitatus eſt in univerſitate tumultus, cujus & decreto tertia decembris palinodiam canere juſſus eſt, alioquin de gradu omnino dejiciendus. Quamvis autem illud decretum regio conſilii ſanctioris edicto XIII decemb. ſequenti ad prælatorum Galliæ tum Lutetiæ pro cleri comitiis adunatorum inſtantiam dato irritum ac nullum declaratum fuiſſet, ſolitoſque anno MDCXXVII profecutus eſſet agones, novis in eum excitatis turbis, menſe novembri curſu non completo receſſit, ac ad ſuos rediit. In comitiis vero ordinis Romæ MDCXXIX celebratis ad magiſterium promotus, juvenibus educandis operam deinceps impendit, quos publice Lugduni philoſophiam vel etiam theologiam docebat ad MDCXLIV, quo menſe ſeptembri immatura morte, non tamen præcipiti ætatis XLIX & vivere deſiit & docere. Scripſit ac in lucem edidit 1644

1. *Les voſes du chapelet envoiees du Paradis pour être jointes a nos fleurs de lis, marque du bonheur de notre France, & de celui des fideles*, Pariſiis, Simonis Lefebvre 1621 in 8 pp. 375.

2. *Philoſophia Thomiſtica verſibus concinnata Pars prima complectens Dialecticam, logicam, & phyſicam metrice elaboratas*, Lugduni, ſumptibus diſcipulorum auctoris 1634 in 16 pp. 235.

An *Metaphyſicam & Ethicam*, quam in II parte promittebat, ediderit, me latet hactenus.

3. *Le chemin de la perfection, ou le miroir des mœurs celeſtes & divines. Traduction d'un opuſcule de S. Thomas d'Acquin avec quantité d'Additions.* Prælo paratum habebat & regis privilegium obtinuerat 18 maii 1635, ſed an typis ediderit mihi incompertum.

F. JOHANNES CESLAUS BAIER.

F. JOHANNES CESLAUS BAIER conventus Lublinenſis in Polonia alumnus, licèt Lithuanus origine & patria, anno MDCXLIV priotem agebat conventus Merecenſis in Lithuania, & in comitiis ordinis generaliſſimis Romæ eodem anno habitis ad magiſterium promotus fuit. Scripſit ac edidit 1644

Congregatio Lithuania Prædicatorum ordinis ab Emin. & Rever. D. D. Hieronymo Veroſpio tit. S. Agnetis in Agone preſbytero cardinali comprotectore prædicti ordinis 5 kal. junii 1643 ex ſpeciali ordine SS. D. N. Urbani divina providentia papæ VIII ultimum concluſa, & feliciter inchoata, ad Generaliſſimum capitulum anno 1644 in urbe habendum pro ſui in provinciam inſtitutione R. P. F. Joannis Ceſlai Baier prioris Merecenſis negotii in Urbe apud ordinem & ſanctam ſedem apoſtolicam procuratoris calamo, Fratrum & conventuum Lithuaniæ nomine curſim in procinctu in Urbem expedita, Merecii 1644 in 4 pagg. 58. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES CHRYSOSTOMUS JAVELLUS.

1644. F. Johannes Chrysostomus Javellus Romanus in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis titulo prædicatoris generalis & honoribus insignitus, eodem anno scripsit, ac in lucem edidit teste Prospero Mandosio in Bibl. Rom. Cent. X n. 21

La Colomba regnante. Panegirico nella creazione di papa Innocentio X, Romæ 1644 in 4.

F. JOHANNES CHRISTIANUS ITZSTEIN.

† 1644. F. Johannes Christianus Itzstein Teuto conventui nostro Bambergensi præerat prior anno MDCXLI, eoque munere fungebatur etiamnum anno MDCXLIV, quo in comitiis ordinis generalissimis Romæ habitis ad præsentati sive baccalaurei gradum promotus fuit. Scripsit ac in lucem edidit

Rosetum Marianum, Bambergæ 1641 in 16 pagg. 223. Subnectitur ad calcem *Brevis instructio instituendi Rosarium perpetuum pro agonizantibus Italice primum a F. Joanne de Altamura scripta, Latineque jam redditа primum a F. Reginaldo Badio prædicatore generali*, a p. 224 ad 252. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. JOHANNES MICHAEL PIO.

† 1644. F. Johannes Michael Pio vernacule, *Plodius* Latine agnominatus, Italus Bononiæ natus, ibidem ordini nomen dedit, & inter manus F. Joannis Mariæ Capalla tum prioris de quo supra pag. 318 votis religiosis se Deo dicavit anno MDLXXXIX, adolescens ingenio acer & vividus, studio supra modum addictus, nec laboribus, nec vigiliis parcens, nec minus pietate ac disciplina regulari apud suos commendatus. Hinc ad omnia ordinis munia quam celerrime evectus. Theologiam pluribus annis docuit, & lauream magisterii consecutus est, quæ approbata in cap. gen. Olissipone MDCXVIII, in quo sedebat provinciæ suæ diffinitor; tum ab Urbano VIII inquisitor generalis Mediolanensis institutus, hæreticorum terror quandiu vixit habitus est: provinciam etiam suam utriusque Lombardiæ rexit prior provincialis, ab eodem summo pontifice datus per breve apostolicum & præfectus XII martii MDCXXXIX. Ejus ad annum 1644 meminit Rovetta, quo circiter mortuus est. Vir fuit rerum ordinis diligentissimus scrutator, cujus historiæ scribendæ summam dedit operam, eoque in genere hæc ab eo prodierunt:

1. *Delle vite degli huomini illustri di S. Domenico P. I. ove compendiosamente si tratta de i sancti beati e beate, pontefici, cardinali, patriarchi, e vicecancellarii dell' ordine di S. Domenico*, Bononiæ, Jo. Bap. Bellagamba 1607 in fol. coll. 615. Edit. altera hoc titulo, *Delle vite degli huomini illustri di S. Domenico libri quatro ove compendiosamente si tratta de i santi, beati, e beate, & altri di segnalata bontà, dell' ordine de' Predicatori. Di nuovo ristampata, ricorretta, di molte vite accresciuta, & con alcune annotationi ampliata*, Bononiæ, Sebastiani Bonomi 1620 in fol. coll. 697.

2. *Seconda parte ove compendiosamente si tratta de i generali, arcivescovi, vescovi, maestri di sacro palazzo, scrittori, & altri degni personaggi dell' ordine de Predicatori: con una breve raccolta degli ordini de i concilii, de i sommi pontefici, & delle congregazioni di Roma, & de i privilegi e favori pontificii attinenti a i Frati e monache, & alle tre santissime compagnie del Rosario, della croce, e del nome di Dio. Et un' aggionta delle fondationi di molti conventi di Frati & monasteri di monache, & altre cose notabili avenute nell' ordine e tempo suddetto*, Papiæ, Jacobi Ardizzoni & Jo. Bap. de Rossi 1613 in fol. coll. 219 & 421.

3. *Della nobile & generosa progenie del P. S. Domenico in Italia libri due, ove si tratta delle fondationi delli conventi, & monasteri dell' ordine de' Predicatori eretti in Italia nel tempo che visse questo santo: & si spiegano le vite di tutti gli huomini illustri per bontà, dignità, & dottrina, che s'appartengono ad essi conventi. Con una raccolta di tutte le imagini miracolose, reliquie sacre, sepolcri, & epitafii più notabili d'huomini celebri e grandi, che si trovano ne' tempii loro. Et un' aggiunta di quasi tutti li conventi e monasteri dell' ordine sudetto, che sono stati, e sono in Europa, e nell' Indie*, Bononiæ, Bartholomei Cochi 1615 in fol. pp. 503.

4. *Vita & morte del venerabile Padre maestro Frà Serafino della Porretta dell' ordine de' Predicatori defonto con opinione di santità nel convento di S. Domenico di Bologna l'anno passato 1614 sotto li due di genaro*, Bononiæ, Victorii Benacci 1615 in 4.

5. *Vita di S. Guglielmo duce d'Aquitania.* Sic Rovetta

6. *Vita della B. Lucia di Narni del terzo ordine di san Domenico, stampata* Bononiæ 1620.

Vita di F. Bartolomeo de las Casas vescovo di Chiappa, Antopoli 1618. Extat Romæ in Casanatensi.

Alia susceperat, inquit Rovetta, sed quæ morte præventus complere non potuit, in quibus recenset, *Historiam conventuum omnium ordinis per universum orbem, & summam casuum conscientiæ.*

F. LUDOVICUS DE ORDUÑA.

† 1644

F. Ludovicus de Orduña Hispanus Baeticus, Hispali ortus, at regii Mexicani conventus in America filius professus, præsentatus titulo prædicationis primum promotus, tum eodem titulo in comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV ad magisterium evectus, adversus encyclicas pastoralesque Tlaxcalensis episcopi litteras anno MDCXLI datas, quibus omnem animarum curam, ecclesiarumque regimen omne, regularibus ejus diœcesis omnibus amovebat, stylum acuit, libellum ad regem catholicum supplicem offerendo hoc titulo:

Informe zeloso discursivo, que en servicio de ambas magestades Divina y humana para manifestacion de la verdad se opone a todo rebozo, que pretende simularla, en orden a que se impida la injusticia en su operacion: dexando de dar lo que es suyo a cada uno. Habentes administrationem juxta quod &c. 2. ad Cor. 4 vers. 12. *Por el presentado Fray Luys de Orduña predicador general de la orden de santo Domingo natural de la muy noble y leal ciudad de Sevilla, y hijo del convento real, que de su orden tiene la muy noble ciudad de Mexico. Con licentia* 1542 in 4.

F. MICHAEL TRAMUS.

F. Michael Tramus Sequanus Bisuntinus patria & professione, vir pius, sacræ theologiæ magister & anno MDCXLIV conventus Bisuntini prior scripsit hoc titulo: 1644

Rosaire perpetuel de la confrairie du chapelet pour la consolation des agonizans, Lugduni, Petri & Claudii Rigaud 1644 in 12 pp. 132.

Digitized by Google

F. PAULUS CARACCIOLO.

1644. F. Paulus Caracciolo Neapolitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, vir fuit ambidexter, ut ita loquar, ſcholis ac templis æquè natus: artes & ſacras litteras in variis ſuæ Regni Siciliæ provinciæ ſtudiis legit, Neapoli præſertim apud S. Dominicum, ubi magiſtrum ſtudentium egit, & apud S. Petrum martyrem, ubi primarium regentem, exinde laurea donatus. Sed nec minus e ſacro pulpito claruit, in præcipuis Italiæ civitatibus ad quadrageſimales conciones quaſi certatim accitus: Venetias, Genuam, Florentiam, Romam, Neapolim ſat ſit nominaſſe, in quibus ſummo cum auditorum plauſu & fructu auditus eſt. Fuit & in agendis ſolers & expeditus, ideoque pro ſua provincia diffinitor ad capitulum generale Genuenſe MDCXLII miſſus: hocque caſſo & irrito ab Urbano VIII declarato, iterum eodem titulo comitiis generaliſſimis Romæ MDCXLIV affuit. Ut autem humanioribus litteris a puero fuerat egregie inſtructus, muſas ſacras Etruſcas & Latinas horis ſubciſivis colebat uſque deliciabatur, carminaque plura utraque lingua dicitur ſcripſiſſe, quæ nec Horatius nec Petrarcha improbaſſent. Scripſit ac edidit, quem in ſolemniis pronunciarat, cùm S. Dominicum in ſuorum patronorum numerum aſcivit urbs Neapolitana, panegyricum hoc titulo

Trionfo del SS. P. Domenico, Neapoli 1644 in 4: quem magiſtro ordinis tum electo F. Thomæ Turco nuncupavit.

Plura edere meditantem qua ſcholaſtica qua parænetica, morbus ille articulorum immedicabilis oppreſſit anno MDCXLVI novemb. XVI, fuitque Neapoli in ſuo S. Dominici conventu ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Vallius pag. 343, & Toppius *Bib. Napol.* Apud utrumque tamen typorum ut cenſeo erratum irrepſit, cùm dicunt mortuum anno 1636, quem ex actis conſtat primum Regni Siciliæ diffinitorem Romæ 1644 ſediſſe.

E. PETRONIUS MARTINI.

1644. F. Petronius Martini Bononiæ in Italia natus, ibidemque ad ordinem aſcitus, vir eruditus & pius, ſacræ ſcripturæ lector publicus in templo S. Dominici ibidem agebat annis MDCXLIII & XLIV, & unâ congregationis SS. Roſarii moderator, cùmque Italia tum bellorum incendio conflagraret, duce Parmenſi cæteriſque Italiæ principibus cum apoſtolica ſede & Urbano VIII diſſidentibus invicemque certantibus, cives Bononienſes eo adduxit, ut cultu ſpeciali apud Beatiſſimam Virginem pro pace ejus interventu obtinenda ferventius inſtarent, quod tanto omnium concurſu tantaque pietate peractum a XIII junii MDCXLIII ad XXX martii ſequentem; ut quæ optabatur concordia annuente numine ſecuta ſit, Antonio cardinali Barberino Bononiæ legato caduceatore & Mercurio, cui propterea libellum a ſe de Roſario ſcriptum Italice Petronius nuncupavit, qui & Gallice verſus prodiit hoc titulo:

Recours ſpirituel fait a Dieu, & a la ſainte Vierge Marie avec la tres efficace oraiſon du S. Roſaire dans la ville de Bologne, l'eſpace de neuf mois continuels, les annees 1643 & 1644, pour obtenir la paix d'Italie, inventé & perſuadé par le zele du R. P. F. Petronio Martini Dominicain docteur en theologie preſident de la congregation du tres ſaint roſaire, promoteur de la meme devotion & lecteur de la ſainte ecriture dans l'egliſe de S. Dominique: Juxta exemplar Bononiæ editum, Inſulis, Petri Rache 1644 in 12 pp. 42. Multa de Roſario referuntur ſcitu digna. Mirum hunc a Rovetta omiſſum inter ſcriptores Lombardos. Hæc verſio erat anno 1670 apud noſtros Inſulenſes.

F. PETRUS DE MONTENIGRO.

* 1644. F. Petrus de Montenigro Hiſpanus, conventus *de Atocha* ad Matritum alumnus, vir gravis, zelo animarum fervens ad Indias occidentales navigavit, & concionibus ſuis in provinciis *de Chiapa* & *Guatimala* fructum apud infideles indigenas non modicum reportavit. Nomine provinciæ S. Vincentii *de Chiapa* comitiis generalibus ordinis bis affuit diffinitor, primò quidem Toloſæ anno MDCXXVIII, ubi præſentatus titulo prædicationis extra numerum eſt promotus, & altera vice anno ſequenti MDCXXIX Romæ, ubi eodem titulo magiſter eſt declaratus. Eamdem S. Vincentii provinciam rexit poſtea electus & præfectus prior provincialis. Vivebat adhuc anno MDCXLIV ex actis cap. gen. Rom. in quibus ejus eſt mentio. Scripſit

Libro del Roſario. Servatur MS apud ſuos ſodales conventus *de Atocha.*

Sic teſtatur F. Gabriel *de Cepeda* in ſua hiſtoria dicti conventus.

F. REGINALDUS BADEO.

* 1644. F. Reginaldus Badeo Teuto Bambergenſis ut videtur conventus alumnus, in comitiis ordinis anno MDCXLIV prædicatoris generalis titulo inſignitus eſt. Quandiu poſtea vixerit, mihi incompertum, ſed ab eo tum jam prodierat

Brevis inſtructio inſtituendi roſarium perpetuum pro agonizantibus ex Italico F. Joannis Riccardi de Altamura primi auctoris Latine reddita, Bambergæ 1641 in 16. Vide ſupra pag. 540 Joannes Chriſtianus Itzſtein hoc eodem anno.

F. THOMAS DE AQUINO.

1644. F. Thomas de Aquino Hiſpanus Bæticus, conventus S. Pauli Hiſpalenſis alumnus, ab Antonio laudatur in Bibl. Hiſp. ceu qui ſcripſit ac edidit tractatus hoc titulo

Explicacion de la Fée, Hiſpali 1644.

De inſtructione ordinandorum, Ibidem.

F. THOMAS ARANHA.

1644. F. Thomas Aranha Luſitanus, vir doctus, & prædicator egregius, ſanctæque theologiæ lector primarius in Conimbricenſi collegio, magiſterii lauream meruit in actis cap. gener. Rom. MDCXLIV. Laudatur a Joanne *de Brito* in ſuo Theatro Luſitaniæ litterario MS, ut qui ſcripſerit ediderit que ſermones aliquos, quos cum ſumno auditorum plauſu habuit. Hi a me viſi in Belgio apud noſtros:

Sermaõ do ſant Iago Mayor padron de Eſpanha que predico en Liſboa en la commenda de ſant Iago año de 1644, Oliſſipone, Laurentiæ d'Amberes 1644 in 4.

Sermaõ do ſan Lucas que predico 1644 na ygreſia d' Annunciada, Ibid. Dominici Lopez Roſa 1644 in 4.

F. THOMAS GRANVALLE.

* 1644. F. Thomas Granvalle Neapolitanus, provinciæ Regni Siciliæ alumnus, in actis cap. gener. Romæ MDCXXIX baccalaureus inſtitutus, & in actis cap. gen. ibid. MDCXLIV ad magiſterium promotus, laudatur a Toppio *Bibl. Napol.* ut qui

Sæc. XVII. inter insignes verbi Dei præcones sua ætate claruerit, adeo ut cum Vicentiæ per quadrageſimam anni MDCXXXVII conciones habuiſſet, ob famam ibi comparatam librum inde reportarit hoc titulo:

Applauſi poëtici dell' illuſtriſſima città di Vicenza in lode del M. R. P. F. Tomaſo Granvalle Domenicano da Napoli, bacelliere di ſacra teologia, predicator inſigne dall' iſteſſa città al ſuo valor dedicati, Vicentiæ, Hæred. Franciſci Groſſi 1637 in 4.

Ipſius verò Thomæ edita opera nulla recenſet Toppius, quæ forte a ſuis ſodalibus expectavit proferenda, quod & nos avemus.

F. THOMAS TABLES.

* 1644. F. THOMAS TABLES Aragoniæ provinciæ alumnus inſignis verbi Dei præco, anno MDCXLIV florebat, quo in comitiis ordinis Romæ coactis prædicator generalis pro conventu de Borja inſtitutus fuit. Scripſit ut habet Antonius Bibl. Hiſp. Append. p. 333

Devocion de la Virgen en ſu roſario.

Hunc ad annum 1577 præpoſtere revocavit Altamura, falſus tamen quando vixerit ſe ignorare.

F. THOMAS VITALLE.

* 1644. F. THOMAS VITALLE Pedemontanus, Monteregali in Inſubribus natus, & in patria ordinem profeſſus, vir pius medio circiter ſeculo XVII floruit, ſcripſitque ac edidit

Settimana ſanta di Geruſalemme, Romæ 1644 in 12.

Aggionta alla ſettimana ſanta, Ibidem & iiſdem typis.

Extant Romæ, in Caſanatenſi. Sic me monent Memorialia ex Urbe recens mihi miſſa.

F. AMBROSIUS BRANDI.

† 1645. F. AMBROSIUS BRANDI Italus Romanus, in cœnobio S. Mariæ ad Minervam ordini adoleſcens aſcitus, vir evaſit pietate & doctrina conſpicuus, ſacræ theologiæ magiſter in cap. gen. Rom. MDCXXIX acceptatus, unaque Eccleſiaſtes egregius, qui & eo titulo ita Clementi VIII placuit, ut & pluribus eum ſummus pontifex laudibus ornarit, & palatii apoſtolici concionatorem ordinarium allegerit. Præfuit tum conventui Minervæo prior, tum provinciæ Romanæ provincialis. Obiit nonagenario major anno MDCXLV apud ſuos ſepultus. Ejus cum laude meminerunt Proſper Mandoſius *Bibl. Rom.* Cent. II n. 83, & Leo Allatius *de Apib. Urb.* Scripſit

Trionfo della glorioſa vergine del SS. Roſario celebrato in Roma la prima Domenica d'ottobre dell' anno ſanto MDCXXV *nella proceſſione ſolenne dell' archiconfraternità del Roſario*, Romæ, Jac. Maſcardi 1625 in 4 pagg. 95.

Ragionamenti ſopra gli ſalmi Eructavit &c. Deprofundis &c. *e i tre cantici* Benedictus, Nunc dimittis, Domine audivi, *e della madonna la SS. Vergine, e della paſſione di noſtro Signore.* An tamen ediderit mihi incompertum, ſed prælo parata habuiſſe aſſerit Allatius.

F. FABIANUS BIRCOVIUS.

1645. F. FABIANUS BIRCOVIUS gente Roxolanus patria Leopolienſis, » Vir inquit Starovolſcius » in *Hiſtoriâ* Elog. XCIII, proſa & carmine bonus, » ſed modeſtia & pietate longe melior, ſpretis mundi deliciis, veram quæ Deo ſervire ſtuder, » ſecutus eſt voluptatem. Poſt aſſumptos in academia Cracovienſi magiſterii gradus & honores anno Chriſti MDXCIV, luſtratoſque exterorum mores, Fratrum Prædicatorum ordinem ingreſſus » ætatis anno XXVIII & reipſa verbi divini prædicator effectus, aliquot annis populum in æde » SS. Trinitatis Cracovienſis verbo veritatis pavit. » Poſtea Varſoviam relegatus in Eccleſiaſten ſereniſſimi principis Ladiſlai regis invictiſſimi Sigiſmundi III filii ob miram dicendi ſuavitatem datus, eumdemque in Moſcoviam ſecutus, annis » pluribus aulam frequentavit concionatoris regii » fungens munere: au'æ nihil inquinatus vitiis & » ſordibus, vitæ ſolitariæ cellæque & ſtudii amantiſſimus, inter aulicorum plauſus humilis & modeſtus mente purus & corpore ſine macula. Vixit ad ſeros annos ambitionis expers, ab omni » prælaturarum genere ſemper abhorruit, ut nec » aliud a magiſterii gradu quam lectoris & novitiorum magiſtri onus obierit. In ultima tamen » ſenectute prior conventus Cracovienſis factus, » ibidem ſuſceptis devote ſacramentis anno MDCXLV » ſanguinis profluvio diſſolutus, evolavit ad ſuperos, vir ob miram vitæ ſanctitatem, eruditionem » atque dicendi facundiam ab omnibus ac rege ipſo in pretio habitus. Germanus ei fuit in ſeculo frater Simon Bircovius medicinæ doctor, & » profeſſor academicus Zamoſcenſis, Græce etiam » ut Fabianus noſter egregie doctus, ſcriptis etiam » ſtricta ſolutaque oratione clarus ». Ejus celebris eſt memoria in actis capitulorum generalium, in Oliſſiponenſi MDCXVIII magiſterium ejus approbatum fuit, at in Valentino MDCXLVII mors ejus pretioſa ordini annunciatur. Hæc ſunt opera ab eo relicta:

1. *Poſtillæ in anni totius dominicas & feſtivitates binos ſermones exhibentes* vernacula lingua Polonica: Tomi duo, Cracoviæ.

2. *Orationes Eccleſiaſticæ* Latine, Cracoviæ, Burchardi Knixii 1622 in 4 pagg. 496: ſunt orationes panegyricæ 28 aut 29. 1. *De annunciatione B. V.* 2 & 3. *De S. Dominico*: 4. *De S. Franciſco*: 5. *De S. Antonino*: 6. *De S. Staniſlao*: 7 & 8. *De S. Petro Martyre*: 9. *De S. Carolo Borromæo*, 10, 11, 12, 13, 14. *De S. Thoma Aquinate*: 15, 16, 17. *De S. Hyacintho*: 18. *De S. Vincentio Ferrerio*: 19. *De S. Raimundo*: 20. *De S. Ludovico Bertrando*: 21. *De S. Franciſco Xaverio*: 22. *De B. Ceſlao*: 23. *De B. Joanne Cantio*: 24. *De S. Catharina Senenſi*: 25. *De S. Agnete de Monte Politiano*: 26. *De S. Trinitate*: 27. *De oratoribus chriſtianis*: 28. *De laudibus theologiæ*: 29. *De officio ſacerdotum.* Item *Orationes funebres tres ſcilicet F. Alberti Scovii provincialis Poloniæ S. T. M. Staniſlai Scolovis canonici Eccl. Cracovien., & M. Lubathi.* Polemicæ duæ. 1. *Secinus, ſive de hæreſeos turpitudine.* 2. *Miniſtromachia. De hereticorum Babylonica eccleſia oratio.*

Academicæ duæ, *De impedimentis bonarum litterarum, & de virtute acquirenda.* Extabat anno 1657 octob. 15 in Bibl. Seguierana Pariſ. Eſt & in Regia D 1438.

3. *Minutiora quædam alia opera* 1. *Joſue.* 2. *Lacrimæ in funere Annæ Jagellonicæ.* 3. *Sermo in exequiis Petri Scargæ S. J. theologi.* 4. *Gratiarum actio poſt reditum a bello Turcico &c.*

F. FRANCISCUS HYACINTHUS CHOQUETIUS.

† 1645. F. FRANCISCUS HYACINTHUS CHOQUETIUS vulgo *Choquet* & ut Itali pronunciant *Croquet* Flander, patriaque Inſulenſis, ordi-

nem Antverpiæ adoleſcens amplexatus eſt, ob raraſque ingenii animique dotes mox à F Ignatio *de Brizuela* Hiſpano Alberti Belgarum principis confeſſario in amicitiam allectus, ab eodem ſtudiorum cauſa in Hiſpanias ablegatus fuit. Illic celeberrimos ordinis magiſtros F. Dominicum Bañez, F. Petrum de Ledeſma, & F. Petrum de Herrera Tudenſem poſtea epiſcopum, theologiæ lectores Salmanticæ nactus, adeo ſub illorum diſciplina profecit, ut in patriam redux Lovanii continuo philoſophiam apud noſtros, deinde & theologiam cum ingenti plauſu docuerit. Habitis poſtea Lutetiæ anno MDCXI generalibus ordinis comitiis, concluſiones ibidem publicas ſub F. Thoma *Torrez* Hiſpano Lovanienſi tum regente primario coram celeberrima omnium ordinum corona defendit, (eraſa tamen prius theſi LXIII primi ſenatus præfidis D. de Verdun juſſu, quod Eccleſiæ Gallicanæ ſenſis adverſari videretur,) cæterum tanta cum facundia ingeniique perſpicuitate & ſolertia, ut quotquot aderant ſapientiſſimorum virorum rapuerit animos, & a magiſtro ordinis F. Auguſtino Galaminio paulo poſt cardinali aſſumpto totoque Patrum diffinitorio ex eo lauream magiſterii reportarit. Eamdem conſecutus eſt in academia Duacenſi XXVIII julii MDCXV, ubi & collegii noſtri S. Thomæ Aquinatis erigendi primus auctor fuit & promotor. Vitam docendo pene inſumpſit omnem, Lovanii, Duaci, Antverpiæque, a cæteris ordinis muniis alienus, niſi quod in capitulis provincialibus ter diffinitorem fuiſſe aiunt. Qui novit ac familiariter cum eo vixit noſter Guillelmus Seguier, in *Laurea Belg.* pag. 137 eum præſtat virum fuiſſe ingenio ſubtilem, judicio profundum, doctrina præpollentem, diſciplinis humanioribus egregie excultum, miraque conceptus ſuos exprimendi gratia præditum. Addit idem apud ſuos Antverpienſes obiiſſe ſenio confectum XXVIII julii MDCXLVI, ſed F. Gilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dominic.* MS ex tabulis Antverpienſibus contendit mortuum anno ſuperiori MDCXLV februarii VI. Quod parum refert. Hæc ſunt ab eo reipublicæ litterariæ relicta monimenta:

1. *Sancti Belgii ordinis Prædicatorum* iconibus in ære inciſis ornati, Duaci, B. Belleri 1618 in 8 pp. 277. Vulgari *Belgico* reddidit F. Leonardus de Jaſſenboy, *Gallico* F. Joannes de Nœuwirelle. Qua in opella ſi quædam ſint eruditiorum palato non arridentia, ita exiſtiment horum illum auctorem non eſſe nec vadem, ſed relatorem tantum. Illud ſolum viſum eſt annotandum ad pag. 168 & 169 de quodam F. Roberto inquiſitoris munus agente regnante Ludovico IX Sancto Francorum rege, quem qualis fuerit quia auctor miris eum laudibus extollens, & quaſi martyrem prædicans certe non novit, fatendum Robertum illum prioribus annis adverſus *Patarenos* & *Bugaros* hæreticos ſic dictos zelum acerrimum oſtendiſſe, forte & nimio plus nec ordini probatum ob ſævitiam, verum poſtea ipſummet reum deprehenſum, propterea que graviori legum noſtratum pœna mulctatum, ac in vincula conjectum, a ſummo pontifice agentibus amicis ad alium ordinem tranſeundi facultatem obtinuiſſe, & primo ad Trinitarios, deinde ad San-Victorinos Pariſienſes, tandem Claramvallem ad Ciſtercienſes confugiſſe, apud quos ob ſua crimina etiam punitus inglorius, ſed non impœnitens demum deceſſit. Quæ conſtant ex libro cui titulus *Vitas Fratrum* lib. 5 cap. 8 §. 5, & diſerte legitur in codice noſtro MS ætatis auctoris, licèt in aliis ut & in editis & nomen & munus inquiſitoris taceatur. Quæ & licèt minus accurate prodidit Brietius in annalibus ad annum 1235 & ex parte referunt Spondanus & alii Hiſtorici Galli. Ex quibus colligas Fratrem illum Robertum *Bugre* apud Duacum & vicinas regiones anno MCCXXXV inquiſitorem *Malleum hæreticorum* vulgo dictum, adeo terribilem, ut *fere tota Francia tremeret a facie ejus*, ut dicitur in illo libro *Vitas Fratrum*, non eum eſſe quem Choquetius ex Bzovio opinatur in partibus Toloſanis cum aliis quinque martyrio interemptum, ſed hominem ab ordine extorrem, nec jam ex ordine memorandum. SÆC. XVII.

2. *Laudatio virtutis & ſapientiæ D. Thomæ Aquinatis communis & angelici Eccleſiæ doctoris Duaci habita* VII *martii* MDCXIV *coram univerſitate congregata*, Duaci, B. Belleri 1618.

3. *Tabella virtutum ac miraculorum B. Ambroſii Sanſedonii Senenſis nati* MCCXX, *mortui* MCCLXXXVI, *& B. Jacobi Salomonii Veneti nati* MCCXXXI *mortui* MCCCXIV *utriuſque ex ordine Prædicatorum, quos Gregorius XV in Beatorum numerum retulit anno* MDCXXII, *ex vulgari Italico Latine verſa*, Duaci Belleri 1623 in 8 pp. 41.

4. *De origine gratiæ ſanctificantis T. I in quo de ejus natura, cauſis efficientibus, ſubjecto.* Libri tres, Ibidem 1628 in 4 pp. 759. T. II promittebat in libros V diſtributum, *De diſpoſitionibus ad gratiam, De juſtificatione, De merito gratiæque effectibus, De perſeverantiæ & confirmationis in gratia donis, De cauſa finali gratiæ, quæ eſt ejus per gloriam conſummatio*: Sed promiſſum non exſolvit. Sed ad calcem hujus T. I acceſſit

5. *De miſtione aquæ in calice Euchariſtico, ejuſque in Chriſti ſanguinem converſione opuſculum theologicum*, pp. 118.

6. *De confeſſione per litteras ſeu internuncium Diſſertatio theologica*, cui alteram adjunxit F. Franciſci d'Avila, de quo ſupra pag. 313, Ibidem 1623 in 8 pp. 72 ſecluſa poſteriori.

7. *B. Ingridis ordinis Prædicatorum redivivæ ſive brevicula ejus hactenus incognita vita & beatificatio*, Duaci, Joannis de Fampoux 1631 in 16 pp. 19. Hanc ex Joannis Vaſtovii Vite Aquilonia, & Olao Magno deprompſit.

8. *Mariæ Deiparæ in ordinem Prædicatorum viſcera materna exhibet F. Hyacinthus &c.* Antverpiæ, Joannis Cnobbaert 1634 in 8 parvo pp. 593. Quod opus prohibetur in Indice Romano *donec corrigatur*, vel ob id præſertim, ut ferunt quod de F. Thomæ de Lemos Urbani VIII conſpectum adeuntis irradiata facie narrat, vel etiam de ſtigmatibus S. P. Dominico impreſſis, & ſimilibus parum firma fide adductis, & ex aliis auctoribus levioris criterii acceptis. *Belgicum* fecit F. Eduardus Bilius de quo poſtea ad 1669.

9. *In funere F. Michaelis Ophovii ex ordine Prædicatorum ſexti Silvæducenſium epiſcopi oratio habita Antverpiæ in ſacra æde Prædicatorum nonis januarii* MDCXXXVIII, Antwerpiæ, viduæ Jo. Cnobbaert 1638 in 4 pp. 21.

10. *Triumphus roſarii a ſede apoſtolica decretus ſodalitati B. Virginis Mariæ, ob victoriam ipſius precibus partam de potentiſſima Turcarum claſſe ſub Pio V pont. max.* Antwerpiæ, Guilielmi Leſteennii 1641 in 8 pp. 177.

11. *Commentaria in univerſam Ariſtotelis logicam ab eo anno* MDCVII *dictata Lovanii* apud noſtros MS ſervata. Vidit F. Gilbertus de la Haie citatus.

F. FRANCISCUS MARIA MERENDA.

F. Franciscus Maria Merenda Æmilius Fori Livii natus & ibidem ad ordinem aſcitus medio circiter ſeculo XVII floruit, ac ſcripſit 1645.

La glorioſa morte del padre lettor Aleſſandro

Sec. XVII. *Baldrati da Lugo Domenicano ſucceſſa nell' iſola di Scio deſcritta in breve racconto.*

Hac ſe uſum profitetur Leo Allatius in libello, quem de hujus Alexandri martyrio ſcripſit ac edidit Romæ 1657 in 12. Vide poſtea ad 1656 *F. Hyacinthus de Subiano.*

F. FRANCISCUS DE SANCTO DOMINICO.

1645. F. Franciscus de Sancto Dominico gente Hiſpanus ab Antonio in Bibl. Hiſp. p. 321 b noſtris accenſetur ſcriptoribus, ceu qui in lucem emiſerit

Diſcurſo ſobre el Padre nueſtro, Hiſpali 1645.

Quæ fuerit huic auctori patria, cùm exploratum non habuerit Antonius, a ſuis gentilibus expectandum ut nos doceant, an ille ſit, qui cum Joanne *de Polanco* & triginta ſeptem ex ordine miſſionariis ad inſulas Philippinas appulit anno MDCLVIII, & hujus catervæ regalis viceſimus octavus recenſetur Hiſt. prov. Philipp. T. II p. 316 b: diciturque conventus Luciferi-Fani vulgo *San-Lucar* alumnus, an alius

F. HENRICUS SMETIUS.

1645. F. Henricus Smetius Belga Brabantinus conventus Bruxellenſis alumnus, vir ingenio perſpicaci, Græcis Latiniſque litteris verſatiſſimus, poeſeos, Rhetorices Dialectices, ac theologiæ ſcholaſticæ callentiſſimus, adeo adverſa valetudine uſus eſt in contracto, debili, exilique corpuſculo, ut mirum fuerit ejus ſagaciſſimum ingenium tantum litteris profeciſſe. Conſumtus in brevi explevit tempora multa. Pariſios unà cum fratre germano ejuſdem ordinis & conventus profeſſo venerat, ac in conventu S. Dominici de Soziano in ſuburbio S. Germani commorabatur anno MDCXLV, philoſophiamque legere aggreſſus erat, verùm infirmitatibus obrutus, aliò migrare coactus eſt, & paulo poſt commune debitum ſolvit. Hæc verò reliquit ingenii ſui monimenta:

1. *Carmina varia in felicem Innocentii X pape inaugurationem*, quæ ſuppreſſo ipſius nomine, a ſuo conventu Bruxellenſi ſummo pontifici dicata fuere & edita typis elegantibus, Antverpiæ, Baltaz. Moreti 1645 in fol. max.

2. *Carmina item varia in felicem adventum magiſtri ordinis F. Thomæ Turci in Novitiatum generalem Pariſienſem conventum* nempe S. Dominici ſupra laudatum anno MDCXLV, quæ eo tacito, nomine dicti conventus edita ſunt Pariſiis 1645 in fol. pp. 20.

F. HYACINTHUS CAMBI.

† 1645. F. Hyacinthus Cambi Etruſcus, patria Florentinus, conventus S. Marci alumnus, medio ſeculo XVII apud ſuos floruit, & ſcripſit vel etiam ex Hiſpano Italice reddidit

Dell' hiſtoria generale di San Domenico, & dell' ordine ſuo de' Predicatori compoſta per il molto R. P. F. Giouanni Lopez Veſcovo di Monopoli cioè parte terza tradotta dallo Spagnuolo nell' Italiano dal Padre F. Giacintho Cambi predicatore generale, Florentiæ, Amatoris Maſſi & Laurentii Landi 1645 in fol. Extat Pariſiis in Regia H 610.

Quartam & quintam partes ejuſdem Joannis Lopez Italice vertiſſe eumdem Cambium auctor eſt Antonius *Bibl. Hiſp.*

Del SS. Roſario della B. Vergine, Florentiæ 1637 in 12.

F. JOHANNES PAULUS NAZARIUS.

F. Johannes Paulus Nazarius Italus Cenomanus, Cremonæ anno MDLVI natus, † 1645 veluti Samuel Deo a puero conſecratus, ad ultimam ſenectutem apud arcam ſedulus ac vigil permanſit, in ipſis ſcilicet pueritiæ annis ad ordinem aſcitus, & veſte donatus in patria, quam voverat ſeveriorem diſciplinam regularem ad nonageſimum ætatis annum fideliſſime ſervavit. Vir fuit ingenio promptus & acer, ſacræ theologiæ magiſter nominatiſſimus, quam variis in locis cum plauſu & fructu docuit. Anno MDXCII cum nuncio apoſtolico Boemiam adivit, ibique in univerſitate Pragenſi ſtudioque ordinis generali primarius regens a magiſtro ordinis F. Hippolyto Maria Beccaria inſtitutus, contra proteſtantium novatorum errores Eccleſiæ catholicæ dogmata, ſediſque apoſtolicæ primatum & jura, ſcripto & verbo feliciter propugnavit. Tum ad ſuos reverſus, eodem regentis munere fungebatur in conventu Mediolanenſi S. Mariæ Gratiarum anno MDXCVI, & ſequenti MDXCVII a Clemente VIII ſelectus eſt, qui in oppido Plurii in valle Clavennæ cum miniſtris hæreſis Calvinianæ publice congrederetur, & miſſæ ſacrificium a Chriſto Domino inſtitutum propugnaret, quod & tribus diebus VIII ſcilicet IX & X martii egregie & feliciter præſtitit, ac acta diſputationis ad ſummum pontificem authentica miſit. Statuum ac ordinum ducatus Mediolanenſis orator ad regem catholicum Philippum III miſſus de graviſſimis negotiis, ſibi mandata ſtrenue ac ſolerter executus eſt: diffinitorem etiam in comitiis ordinis generalibus pro ſua utriuſque Lombardiæ provincia egiſſe aiunt, & inquiſitoris etiam ſancti officii alicubi partes exercuiſſe. Demum Bononiæ, ubi ter regentis munere functus fuerat, & ultimo anno MDCXX agebat, tandem annis & laboribus fractus, integro tamen judicio ad ultimam ſenectam uſus obiit anno Chriſti MDCXLV vel XLVI, ætatis XC: cujus inſignis eſt in actis cap. gen. Valentini MDCXLVII memoria. Ejus cum laude meminerunt etiam Fontana in Monum. ad 1592 & 1597: Rovetta ad 1635 & alii. Hæc ejus opera:

2. *Commentaria & controverſia in primam partem Summæ D. Thomæ Aquinatis in hac ſecunda editione ab ipſo auctore plurimis additis illuſtrata, ſelectiſſimiſque Thomiſticæ ſapientiæ documentis exornata: nec non ad marginem ab eodem auctore ſcholiis adjectis*: T. I *ad* ♌ 26, Bononiæ, Hæred. Jo. Roſſii 1620 in fol. pagg. 924: T. II *a* ♌ 27 *ad* 49, Ibid. pp. 551: T. III *a* ♌ 50 *ad* 114, Ibid. pp. 650.

2 *Commentaria & controverſia in tertiam partem* Ibidem: T. I *a* ♌ 1 *ad* 17 pp. 692: T. II *a* ♌ 18 *ad* 34, Ibidem 1625 in fol. Iterum Coloniæ Agrippinæ Petri Henningii 1630 in fol. pp. 390: T. III operum ſextus *a* ♌ 35 *ad* 59, Bononiæ 1627 in fol.

His adjecit *Opuſcula varia theologica & philoſophica* voluminibus duobus comprehenſa, quorum primo, qui operum Tomus VII dicitur, hæc habentur:

1 *De ſcriptis D. Thomæ Aquinatis diſſertatio critica.* Scripta Bononiæ 1630, ætatis 74.

2. *Diſputatio ſolemnis de ſacroſancto miſſæ ſacrificio facta cum quibuſdam Calviniana ſecta miniſtris anno* 1597. Plurii, de qua *ſupra.*

3. *Reſponſiones ad Hieronymi Faſoli S. J. cenſuras commentarii ſui in I P. S. Thomæ.*

4. *Reſponſiones ad objecta F. Joannis Gonzalez de Albelda* noſtri de quo ſupra pag. 427.

5. *Quomodo Deus & entia ſupernaturalia ſub objecto creato intellectus contineantur, & quomodo ad*

ad eorum viſionem poſſit homo & angelus elevari?

6. *Reſponſiones ad quædam quæſita caſuum conſcientiæ.*

7. *Prima controverſia de ſubjecto metaphyſicæ, an ſcilicet ens, quatenus ens communiſſime ſumptum ſit adæquatum ſubjectum metaphyſicæ.*

8. *Controverſia de magia* I. *QQ. VIII*: II. *QQ. XIII*, antea etiam typis excuſum.

9. *Communiſſima cujuſque regiminis ratio, quæ imperatoriæ dignitatis ac monarchiæ fons eſt & origo.* Scriptum Pragæ 1592, ætatis 36, ibidemque primo editum, ut & publica diſputatione defenſum, in quo inter alia *de primatu Petri* agitur.

Quæ ſimul typis prodierunt Bononiæ, Franciſci Cantanii 1631 in 4 pp. 474.

Opuſculum X. *Tractatus de SS. Patrum & Doctorum Eccleſiæ auctoritate in doctrina theologica, addita defenſione apologetica pro Patrum auctoritate P. M. F. Alphonſi Baptiſtæ ejuſdem ordinis ex Hiſpano in Latinum idioma ab eodem P. Magiſtro Nazario tranſlata*, Bononiæ, Clementis Ferronii 1633 in 4 pp. 202. *Alphonſus Baptiſta* ille eſt qui poſtea ad 1648 dicitur a nobis *Joannes Ildephonſus Baptiſta*. Scriptum Bononiæ 24 jan. 1633, ætatis 77.

Volumen II opuſculorum, qui operum T. VIII, laudatur, hæc habet:

1. *Commentarium ſexdecim continens regulas ad ſcientiæ tam divinæ quam humanæ cognitionem aſſequendam aptiſſimas ex angelico doctore ſollectas & expoſitionibus illuſtratas*, Scriptum Bononiæ 25 martii 1631, ætatis 75.

2. *De ſtatu & obligatione religioſorum*, Scriptum Bononiæ 1631 menſe decembri, ætatis 76 inchoante.

3. *Reſponſiones auctoris ad quæſita caſuum conſcientiæ.* Opuſculum hoc ait ſe ſcripſiſſe Bononiæ 7 januarii 1632, ætatis 76.

4. *Defenſiones ſeu reſponſiones ad impugnationes dictorum in commentariis ad primam partem D. Thomæ.* Ad calcem hujus ait ſe illud ſcripſiſſe Bononiæ anno 1632, ætatis 76.

Quod volumen editum Bononiæ, Clementis Ferronii 1632 in 4 pp. 433. Prodiit libellus hoc titulo: *Aureus de reformatione religioſorum libellus excerptus ex opuſculis theologicis R. P. F. Joannis Pauli Nazarii &c.* Bruxellis, Martini de Boſſuyt 1637 in 8 pp. 156, ſub nomine novitiatus noſtri Bruxellenſis anonymus Belga excerpſit & editionem curavit.

His addit Rovetta *Commentaria in Logicam, in* VIII *libros Phyſicorum, in* VI *libros de anima, in* XII *libros metaphyſicæ Ariſtotelis*: Sed hæc an & ubi excuſa, aut ſolum MS ſervata pro more ſilet.

Conſilium pro immunitate. Extat in Catena aurea Gattici ordinis Prædicatorum Bononiæ 1636 in 4, vol. altero.

F. MICHAEL DE RHEGIO.

1645. F. Michael de Rhegio nempe Lepidoſic a patria & profeſſione nuncupatus, vir pius & fervidus concionator, laudatur a Roverta ad 1645 ex ſuo Vincentio Rivalio, & ſcripſiſſe plura dicitur quorum ſequitur Index:

1. *Inſtructio ſive praxis pro exoranda in roſario ſanctiſſima Dei genitrice.*

2. *Tractatus de laudibus Virginis Deiparæ.*

3. *Conciones de ſanctis per totum annum.*

4. *De diligendo Deo tractatus.*

5. *Praxis pro frequentanda fructuoſe ſanctiſſima communione.*

Quæ an MSS an typis edita, quave lingua Latina an vernacula Italica, cùm Roverta non addiderit, de his ab aliquo ejus provinciæ utriuſque Sec. XVII. Lombardiæ curioſo doceri expectamus.

F. MICHAEL TORRES.

F. Michael Torres Siculus Neapolitanus conventus S. Dominici ibidem inſignis alumnus, vir pietate, doctrina, famaque clariſſimus ac epiſcopus demum Potentinus XVIII april. MDCXLIV renunciatus, anno vix integro hanc rexit Eccleſiam, anno ſequenti tranſlatus ad ſuperos. De quo legendi Ughellus *Ital. ſac.* T. VII, Carolus *de Lellis* in *ſupplem. Neap. ſac.* pag. 266, ſed præ aliis Vallius noſter in *Compend.* ubi fuſiſſime ejus geſta refert *pag.* 335. Typis prodiit 1645

Penegirico ſacro in lode del ſanto patriarca de' Minimi S. Franceſco di Paula. Quæ concio à noſtro Michaele habita eſt Neapoli anno MDCXXIX die Dominica infra octavas Aſcenſionis in Eccleſia S. Ludovici, ipſis tranſlationis S. Franciſci de Paula ſolenniis. Pr. *Nolite timere puſillus grex &c.* Hanc verò *Gallice* reddidit F. Ambroſius Granjon ord. Minim. Gallus in ſuo libro ex Italico Julii Cæſaris Capaccii Gallice verſo cui titulus: *Les triomphes de S. François de Paule en la ville de Naples*, Pariſiis, Jacobi Villery 1634 in 4, P. II a pag. 3 ad 21.

F. NATALIS DESLANDES.

F. Natalis Deslandes Gallus villa quadam ad Bleſos gente ruſtica anno MDLXIX natus, matre in ipſo ortu, patre vix trimulus orbatus, pauper orphanus ob ingenii acrioris igniculos in oculis micantes undennis tantum a Bleſenſibus noſtris habitu ordinis donatus eſt, qui tamen emiſſa ſuo tempore profeſſione, ſeu quod peſte tum graſſante ictus diutius languerit, ſeu temporum in Gallia iis annis iniquitate, dum bello civili pluſquam internecino omnia miſcerentur, ſeſe neglexit, nec ſpes de ſe præconceptas ſuſtinuit. Anno tamen ætatis XIX quaſi expergefactus, dicteriis etiam ſecularium excitatus, Bituriges a ſuperioribus mitti obtinuit, ubi ut tum mos erat, in gymnaſio patrum ſocietatis Jeſu litteris humanioribus operam dans brevi ſodales omnes ſuperavit, evaſitque orator perfectus. Hinc Pariſios anno MDXCV ad S. Jacobi miſſus ſub magiſtro artium F. Nicolao *Coeffeteau*, de quo ſupra ad 1624, philoſophiæ ſtuduit, cujus ut curis mire reſpondit, ita & amicitiam promerimus eſt, & ex tanti viri contubernio ita profecit, ut magiſtrum diſcipulus aſſecutus fuerit & aliquando æquaverit. Quantam enim ſibi ſcriptis Nicolaus per Europam, tantam ſibi facundia Natalis non ſolum in præcipuis Galliæ civitatibus, ſed in regia ipſa urbe Eccleſiaſtes vere chriſtianus comparavit. Ad gradus promotus licentiam decurrebat annis MDCVI & DCVII, quo ultimo ſeptimus pro Sorbonica reſpondit, quintum decimum inter licentiatos ſequenti MDCVIII locum conſecutus, moxque anno MDCIX e quatuor ſtudii Sanjacobei regentibus unus inſtitutus: ita verò his ſcholæ agonibus eximie functus omnibus, ut a concionibus una non abſtineret. Has triginta & amplius annis Pariſiis fere continuo habuit, ad primaria templa quaſi certatim vocatus. Quemdam ſibi, ut ita loquar, linguæ dominatum acquiſierat, ut auditores quo vellet oratione ſua compelleret, in iiſque quos præconceperat affectus excitaret. Prædicatorem aulicum jam ſibi aſciverat anno MDCXV chriſtianiſſimus rex Ludovicus XIII, eumque tanti habuit primus regni adminiſter cardinalis Richelius perſpicaciſſimus ingeniorum cenſor, ut qui totam civitatem auctoritate ſua circumagere, ad ſeſeque trahere poſſet, æſtimaret. Sic enim mihi narrabant ejus ætatis ſenes. Conven-

Sec. XVII. tum S. Jacobi Parisiensem pluries invitus licèt rexit prior, & congregationem Gallicanam triennium vicarius generalis electus Parisiis xxx maii MDCXXVI. Demum ex Hispania quo a rege missus fuerat redux agente cardinali Richelio ad Trecorensem in Armorica Ecclesiam a Ludovico XIII XXIX octobris MDCXXXV designatus est, quod non solum probavit Urbanus VIII XXVIII januar. MDCXXXVI, sed & quam grata sibi esset electio litteris amantissimis significavit, ut qui in scholis S. Thomæ & Sorbonæ respondentem aliàs tum nuncius apostolicus cum summa voluptate audivisse se probe meminisset. Oves suas novem circiter annis pastor vigilantissimus verbo & exemplo pavit, obiitque XIX augusti MDCXLV, ætatis LXXIV in sua cathedrali sepultus. Tot conciones, quas habuerat, prælo dignas sibi diviserunt, ut usu venit qui morienti astiterunt Fratres & alii ejusque non habetur nisi

Oraison funebre de Henri IV roy de France & de Navarre prononcée a Paris en l'Eglise de S. Merry l'année MDCX. Extat cum aliis ejusdem argumenti a G. du Peyrat eleemosynario regio collectis edita Parisiis, Roberti Stephani & Petri Chevalier 1611 a pag. 361 ad 381 in 8.

Ejus meminerunt Fernandez, Fontana in *Theatro*, Sammarthani in *Gal. Chr.* nosterque Ludovicus *Doublet* quædam ejus gesta refert, sed concionatorem potius agens quam historicum libello, cui titulus : *Les titres du rosaire perpetuel.*

F. NICOLAUS MOSTICENSIS.

1645. F. Nicolaus Mosticensis Polonus F. Melchioris Mosticensis, de quo supra pag. 303 conterraneus, & ejusdem conventus Cracovienſis alumnus, ordinem amplexus ab adolescentia, plures canosque vidit, ac vixit in eo summa innocentia integritateque annos. In philosophicis acutissimus evasit, summusque theologus, hincque conventus sui Cracovienſis studii generalis præfectus, regensque factus, ipsis ineuntis seculi XVII primordiis anno scilicet MDCIII laurea tandem rudeque donatus. Apud populares & optimates enodandis solvendisque difficilioribus seu moralis, seu positivæ, scholasticæve theologiæ pro oraculo fuit, ita ut nec cæteris ei solitisque superesse videretur otium exercitiis, adeo frequenter & operose consulebatur. Insigne est ejus in actis cap. gen. Valentiæ Aragonum MDCXLVII celebrati elogium, quod adeat curiosus. Ipso die festo S. Trinitatis cui speciali devotione affectus erat, sacro piissime peracto apoplexia correptus obdormivit anno MDCXLV aut XLVI, professionis circiter LVIII. Ejus etiam meminit Starovolscius in Ἐπιτάφιος n. 81. Hæcque ejus utrobique recensentur opera :

1. *Rudimenta logices doctissime simul & clarissime collecta*, sive *Institutiones logica libris* VII, Cracoviæ tum & Coloniæ Agrip. Petri Henningii 1625 in 8. Extabant anno 1671 Coloniæ apud nostros.

2. *Tirocinium artis pœnitentiariæ.*

3. *Elementa ad sacras confessiones*, Cracoviæ 1603 : Iterum Coloniæ Agrip. Conradi Burghen 1619 in 24. Extabant anno 1671 Coloniæ & Mosæ Trajecti apud nostros.

4. *Academia pietatis.*

5. *Infirmaria spiritualis.*

6. *Rudimenta christiana perfectionis.*

7. *Summa D. Thomæ theologica forma syllogistica exhibita & contracta.*

8. *Methodus examinandi ordinandos.*

9. *Lectiones casuum conscientiæ*, quas publice magna auditorum frequentia in conventu suo Cracovienſi prælegebat.

10. *Theologia moralis in tres libros distincta*, Cracoviæ 1683 in 8. Extat Romæ in Casanatensi, estque aut altera editio, aut opus posthumum.

F. PAULUS MINERVA.

F. Paulus Minerva Apulus, patria Barensis, conventus regii S. Dominici Neapolitani professus, Bononiæ juvenis acutioris ingenii studiorum emenso cursu, profundus evasit subtilisque philosophus ac theologus : mathematicis etiam deliciabatur, astrologiæque peritum ea quæ scripsit testantur opera : Musicam præterea callebat, sed & poeticen, nec Latine tantum, sed Hebraice, Græceque fuit doctus. Mediolani cùm anno MDLXXXII moraretur, sancti officii administer ac sigilli custos est constitutus, superstite tum adhuc Mediolanensemque sedem occupante sancto Carolo cardinali Borromeo, uti refertur ab ejusdem Pauli nostri gentili Vallio P. V Compend. p. 339, qui & eum addit unâ cum F. Feliciano Zupparo non parum contulisse ad erectionem novi S. Catharinæ de Senis Neapoli monasterii, quod ab Engenio sua *Napoli sacra* pag. 570 omissum. Pluribus in sua Regni Siciliæ provincia functus est cum laude muneribus, studiique generalis S. Dominici Neapolitani regens, demum & totius provinciæ præfectus prior provincialis, complevitque suos in bona senectute dies ipso S. Thomæ Aquinatis, in quem erat ille mirum affectus sacro VII martii MDCXLV Neapoli conditus apus suos. Optimis eum candidisque fuisse moribus, humanum, prudentem, modestum, erga litteras disciplinamque domesticam impense affectum, ipse qui vel ab ineunte cum eo Bononiæ egit ætate, studentisque, ut aiunt, ibi formalis unâ cum illo stadium implevit, aperte testatur Ambrosius Gozzeus Ragusæus, ubi de scriptoribus agit ordinis, qui & de Paulo narrat tum adhuc florente : quippe Gozzeum obiisse ferunt ad MDCXX, cùm Paulus vigintiquinque annis supervixerit, ætateque provectissimus, ac capularis senex vixerit, qui Mediolani sancti officii sigillifer anno MDLXXXII fuerat ætate certe ut minimum vigente & florente. Ejus præter citatos meminerunt Pius P. II lib. 4 col. 344, Fernandez, Toppius *Bibl. Napol.* Plura scripsit quorum hæc typis prodierunt : 1643

1. *De Neomeniis Salomonis perpetuis libri duo, quorum prior totam Neomeniarum rationem ex sacra scriptura fonte & doctorum testimoniis juxta Hebraicam veritatem abundantissime explicat : posterior verò calendarium Gregorianum exacte complectens ostendit contra hæreticorum prævitatem anni correctionem justam. Est opus theologicum, mathematicum & naturale contra Hebræos & hæreticos*, Vici Æquensis, Jacobi Carlini & Antonii Pacis, 1699 in 4 pp. 331. Opus Clementi VIII nuncupatum. Extat Parisiis in Regia G 918.

Præfigitur epistola R. P. F. Alberti Mazzæ Neapolitani prædicatoris generalis & viri eruditissimi ad auctorem epistola in commendationem operis, & de ipso auctore loquens postquam dixit eum quotannis conciones quadragesimales habere, reliquum temporis docendis juvenibus insumere, lucubrationum ejus jam prælo paratarum indicem affert ac denique sic concludit : *Tui faciles mores adepti sunt hominum judicia. Adolescentia ætatem agis & multas apte ita percurristi scientias, ut in Prædicatorum ordine præfulgeas juventute tua apud omnes admirabili. Omnes hoc opus expectant, ut qui doctissimum patrem tuum medicinæ doctorem cognoverunt legum peritissimum, scientiarumque omnium præcipue mathematicarum cognitione illustrem, ejus nunc filium multis reperiant scientiis perfecte ornatum &c.*

Digitized by Google

2. *De præſagitura temporum, ſeu de præcognoſcendis temporum mutationibus, juxta triplicem viam, cæleſtem, metheorologicam & terreſtrem, libri tres.* Opus F. Auguſtino cardinali Galaminio antea ordinis magiſtro nuncupatum, Neapoli, Carlini 1616 in fol. Iterum Ibid. Conſtantini Vitalis 1620 in fol. pp. 336. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

3. *Tractatus rerum naturalium philoſophicus, ſeu commentaria in libros Ariſtotelis de philoſophia naturali*, Neapoli 1615 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

4. *De libro apocrypho cum indice & catalogo librorum apocryphorum*, Neapoli, Franc. Savii 1640 in 4. Opus Franciſco cardinali Buoncompagno arch. Neap. nuncupatum. Extat in Caſanatenſi.

5. *Sententiarum de Deo & creaturis* CCXXIX *paræneticarum S. Nili epiſcopi & martyris librum e Græco Latine reddidit, ac totidem commentariis illuſtravit.* Opus cardinali Aldobrandino nuncupatum. Adjiciuntur *In ſententias Nili epiſcopi ſcholia cum catena paraphraſtica in eumdem*, Neapoli 1604 in 4. Extat Romæ in Barberina & in Caſanatenſi.

6. *Oratio Latina in genere demonſtrativo gravis & erudita*, F. Hieronymo Bernerio cardinali Aſculano ord. Præd. nuncupata.

7. *Oratio in funere magiſtri ordinis F. Hippolyti Mariæ Beccariæ de Monte Regali*, Neapoli 1600.

8. *Defenſio F. Thomæ de Vio cardinalis Cajetani de Coſta Adami contra Lichetum*, F. Vincentio cardinali Maculano ord. Præd. dicata.

9. *Vita della ven. ſuor Maria Raggi da Scio ſcritta in Latino dal R. P. F. Michele Lloz, e tradotta in volgare dal R. P. F. Paolo Minerva &c.* Neapoli, Carlini & Vitalis 1609 in 4: Iterum 1617 in 4 pp. 178. Extat altera editio in Regia H 1715.

10. *Relazione d'alcuni Padri e Suore dell' ordine de' Predicadori, quali con opinione di ſantità ſono paſſati da queſta a miglior vita, eſtratta dagli atti de' capitoli generali congregati con autorità apoſtolica dal* 1582. *ſino al* 1612. In his forte vita ven. Sor. Paulæ de S. Thereſia ſanctimonialis ex ordine, quam laudat noſter Albertus Brandanus in ſuo *Roſeto Mariano*.

11. *Diſcorſo dell' Incarnazione del ſignore del R. P. F. Luigi di Granata, tradotto della lingua Spagnola in Italiano.*

Sequentia non edita, ſed MS apud ſuos Neapoli ſervata:

1. *De ſtabilitate terræ, cœli ac ſolis mobilitate adverſus Pythagoricos omnes tum priſcos tum neotericos contra Copernicum & ſequaces. Libri* IX *apologetici.* Opus ingens in tres tomos diviſum omnique ſcientia refertum.

2. *De mundi duratione.*

3. *De ſtatu animarum mediarum poſt mortem.*

4. *De rebus cæleſtibus & metheorologicis.*

5. *De oratione Dominica.*

6. *Opiniones hominum de Deo & creaturis.*

7. *Proverbii volgari eſpoſiti & commentati.*

Hæc jam parabat & prima manu donaverat plerasque anno 1599, ex F. Alberto Mazza epiſt. ſupra cit.

F. PETRUS MALPEUS.

† 1645. F. Petrus Malpeus vernacule *Malpe* Belga Brabantus, Bruxellis natus eſt anno MDXCI, & juvenis annorum XX ordini nomen dedit in patria, votaque emiſit XIII maii MDCXII, iſque brevi evaſit, ut vix ætatis trigeſimum aggreſſus ſuis Bruxellenſibus præfuerit electus prior ac præfectus, quo munere fungebatur XII martii MDCXXII. Domum poſtea Vilvordienſem primus a fundamentis ſæc. XVII. erexit, diutiuſque adminiſtravit. Antiquitatum ordinis ſtudioſiſſimus fuit, quam in rem multa paraverat edenda, niſi mors immatura conſilia fere omnia prævertiſſet. Hanc obiit Bruxellis XXIX decemb. MDCXLV, ætatis circiter LV. Sic noſter Ghilbertus De la Haie *Bibl. Belgo-Domin.* ex actis a ſe viſis Valerium Andream in Bibl. Belgic. emendans. Ejus ſuperſunt

1. *Palma fidei ſacri ordinis FF. Prædicatorum*, Antwerpiæ, Joannis Gnobbart 1635 in 8 pagg. 314. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S Honorati.

2. *Athenæum Dominicanum ſive de ſcriptoribus ordinis FF. Prædicatorum.* Extabat Bruxellis MS fol. prælo paratum addita facultate ſuperiorum data XII octob. MDCXXXVII. Hujus lectionem Valerio Andreæ ab auctore conceſſam, ſibi negatam a poſſeſſoribus queritur F. Ghilbertus de la Haie citatus.

3. *Sacra purpura ordinis Prædicatorum.* In qua recenſebantur ſummi pontifices, cardinales, patriarchæ, archiepiſcopi, epiſcopi, magiſtri ſacri palatii ex ordine aſſumti.

4. *Vita FF. Prædicatorum ſanctitate illuſtrium ab anno* MD *ad* MDCXXXVI.

Hæc duo poſtrema opera exiſtimat F. Ghilbertus citatus ante mortem auctoris abſoluta, quod ea edendi facultatem a ſuperioribus obtinuerit: at ubi ſerventur quacunque diligentia adhibita retegere ſe non potuiſſe. Tria vero hæc volumina MS dicunt, jam in conflagratione Bruxellenſi periiſſe.

F. PETRUS DE MARCHIS.

F. Petrus de Marchis Græcus patria & profeſſione Chienſis, conventus S. Sebaſtiani alumnus, vir doctrina, pietate, agendorumque peritia clarus, a Paulo V S. P. ad ſedem ſancti Erini in archipelago promovebatur XVIII aprilis MDCXI, deinde anno MDCXXI viſitator apoſtolicus a Gregorio XV mittebatur Conſtantinopolim, Caffam, ac per Tartariam, ac inſulas omnes Archipelagi, quas cum ex officio luſtraret, pervenit Siram, ibique pluribus auditis ocularis teſtibus ſcripſit 1643.

Relazione della precioſa morte del R. P. F. Andrea Carga da Venetia dell'ordine de' Predicatori veſcovo di Sira impiccato per la fede con un ſuo prete chiamato Michele, e due ſecolari dell'iſteſſa iſola. Quod evenit inter MDCX & MDCXXX. Hanc autem relationem congregationi Propagandæ miſit, cujus tranſumptum ſervo in ſchedis. Exinde F. Petrus dictus ab Urbano VIII ad eccleſiam Smyrnenſem tranſlatus eſt circa annum MDCXL, & tandem obiit circa MDCXLV. Quin plures alias relationes de illis regionibus ſeu ad ſummum pontificem ſeu ad ſacram congregationem in horum archivis ſervatas miſerit, nullum mihi dubium. Ejus cum laude meminit abbas Michael Juſtiniani in ſua *Scio ſacra* p. 145. & Fontana in *Theat.* dicti autem epiſcopi Sirenſis in *Monum.* ad ann. MDCVII & MDCXXXII, ubi ait Romæ in ſacris congregationibus Propagandæ & Rituum de ejus canonizatione emanata plura decreta.

F. PHILIPPUS DE HORTO NOVO.

F. Philippus de Horto Novo Tuſcus, a patria oppido Lunenſis diœceſis ſic nuncupatus, Seriſanenſis vero conventus alumnus, vir non ſolum eruditione conſpicuus, ac qui theologiam apud ſuos pluribus annis e ſuperiore loco docuit, ſed & antiquitatis ſtudioſus, celebriores 1643.

Sæc. XVII. Germaniæ bibliotechas ſcrutatus eſt, codices MS evolvit, & ex iis veterum noſtrorum auctorum nomina & opera retexit, ex quibus ab eo confectus eſt

Catalogus illuſtrium virorum ordinis Prædicatorum.

Sic refert Rovetta ad 1645 ex F. Joannis Michaelis Pio ſchedis ſeu adverſariis MS, & ex F. Vincentii Rivalii Bibl Lombard MS ad annum 1645, quo proinde Philippus hic floruerit: qui certe Catalogus, ſi adhuc extet, ut veriſimillimum eſt, cùm auctor ſit noſtrorum temporum, lucem mereretur, nec a poſſeſſoribus tantus theſaurus ſub modio premendus eſſet.

F. PHILIPPUS INCENSO.

* 1645. F. PHILIPPUS INCENSO Tarenti in Magna Græcia ortus congregationis *della Sanità* inſignis alumnus, in conventu Montis Dei Neapolitano ad ordinem aſcitus & profeſſus ſeculo XVII claruit, vir omnium partium orator, poeta, philoſophus, theologus. Hic annis XX ſolidis in celebrioribus provinciæ Regni Siciliæ ſcholis regentis munere functus eſt cum ſummo auditorum non ſolum noſtrorum ſed & exterorum plauſu & concurſu. Sic Topius *Bib. Napol.* p. 340 n. Qui quidem typis ab eo edita nulla memorat, ſed

Commentaria theologica MS ab eruditis exquiſita, & paſſim manibus verſata laudat, & ex modo loquendi auctorem a ſe cognitum indicat, & ſeculo XVII clarum.

F. REMIGIUS SCROFFA.

† 1645. F. REMIGIUS SCROFFA patria Vicentinus, profeſſione conventus SS. Joannis & Pauli Veneti alumnus, primi nominis philoſophus & theologus, eaque ratione publicus in Academia Patavina Metaphiſicæ in via S. Thomæ profeſſor anno MDCXXVIII aprilis quarta aſcitus, in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX ſacræ theologiæ magiſter promotus, conventus ſui nativi electus prior, eodem anno cathedram Patavinam reliquit, ſed & provinciam ſuam S Dominici Venetiarum rexit præfectus provincialis, juris regularis vir apprime peritus & ſtudioſus obiit anno MDCXLV ætatis LXII. Hæc ejus opera:

1. *De invaliditate profeſſionis ante legitimam ætatem a ſacro concilio Tridentino ſtatutam*, Venetiis, Damiani Zenarii 1625 in 8 pp. 175. Extat apud noſtros Audomarenſes, & Pariſiis in Regia E 2697. Prodiit etiam Leodii, Jo. Alardi 1625 in 8.

2. *Conſtitutiones Fratrum ſacri ordinis Prædicatorum duplici alphabeto diſtincta, ſub diverſitatem verborum ad commodiorem uſum, & ad promtam ac facilem adinventionem cujuſvis materiæ quæ in ipſis continetur diſtributæ*, Venetiis, Hæred. Joan. Salis 1634 in 8 pp. 467. Tum ſuæ S. Dominici provincialem agebat. Extat apud noſtros Pariſienſes novitiatus generalis. Simile opus edidit poſtea Fontana.

3. *Quæſtiones morales ad regulares aut etiam ſeculares ſpectantes*, Venetiis, Hæredum Jo. Salis 1640 in 4.

Eius meminit in Gymnaſio Patavino Tomaſinus p. 288, & F. Cherubinus Torni conſodalis in Memorialibus MSS ad Jacobum Quetif miſſis. Ea vero opera omnia extant Romæ in Caſanatenſi.

F. THOMAS DE VIA.

* 1645. F. THOMAS DE VIA Græcus in inſula *Scio* dicta natus ibique ad ordinem aſcitus, vir evaſit pietate ac prudentia commendatus. Conventus ſui nativi in præfata inſula præfectum vicarium agebat anno MDCXLV, quo F. Alexander Baldrati de Lugo ob fidem catholicam a Turcis rogo addictus eſt, cujus martyrium ſcripſit hic Thomas & Romam miſit hoc titulo:

Relazione della morte di F. Aleſſandro Baldrati.

Hanc habebat præ manibus abbas Michael Juſtiniani, ut teſtatur in ſua *Scio ſacra* p. 223, eamque Leoni Allatio cum pluribus aliis ejuſdem argumenti commodavit, hortatus ſimul, ut hoc martyrium libello accurato deſcriberet, quod & præſtitit Allatius Thomam hunc inter eos recenſens, quorum opera uſus eſt. Vide poſtea Hyacinthus Subbiani ad 1656.

F. ANGELUS RAMPI.

† 1646. F. ANGELUS RAMPI Etruſcus Florentinus patria & profeſſione, vir ingenio præſtans, inſignique erga cultum B. Virginis ſtudio incenſus, vivebat etiamnum anno MDCXLVI, ut teſtatur Fontana, qui & viderat, & diem ejus obitus etiam annotare poterat, quem tamen omiſit. Verum meminit tantum tractatus ab eo editi, quem & laudat Maraccius *Bibl. Mar.* T. I hoc titulo:

La fionda Davidica: id eſt *Apologia ſacra pro roſario B. Virginis contra Calvini, aliorumque hæreticorum calumnias.*

F. DOMINICUS DUNANT.

1646. F. DOMINICUS DUNANT ortu Inſuber non melioribus modo fuerat inſtructus in ſeculo diſciplinis, amœnioribuſque litteris imbutus, ſed pragmaticam fori diſciplinam ac juris utriuſque ſcientiam amplexatus fuerat, grandior factus apud Delphinates & Inſubres. Inde Pariſios veniens forenſis avidus peritiæ, in liberioris vitæ hominum familiaritatem incidit & conſuetudinem: in iis & Theophilum *de Vian* celeberrimum tum, atque libertini oris & vitæ hominem congerronem habuit. Dum genio liberius indulget interiori luce perfuſus, auſterioriſque vitæ FF. conventus SS. Annunciationis nuper erecti ad S. Honoratum exemplo commotus, totum ſe Deo credere mundaniſque eripere conſtituit, ac in eodem conventu nomen religioni dedit anno MDCXXI ac profeſſus eſt XXVIII octob. MDCXXII, ætatis tum octo ſupra viginti natus: ſicque diſciplina regulari virtutumque æmulatione claruit, ut novum vere viderentur induiſſe in religione hominum. Toloſæ aliquandiu ſtetit aſſignatus, at demum Pariſiis in ſuo conventu ſuos inter Fratres piam Chriſto reddidit animam die XIX maii MDCXLVI, ætatis circiter LIII. Scripſit ex antiquis a ſe viſis Toloſæ actis & inſtrumentis

Hiſtoire de la vie, mort & tranſlation du docteur angelique S. Thomas d'Acquin de l'ordre des Freres Precheurs, Toloſæ, R. Colomiers 1618 in 12 pagg. 241: Altera Ed. Tornaci, Adriani Quinque 1630 in 16. Opus ſtylo quidem erudito, ſed parum felici & hiſtorico.

F. DOMINICUS PAOLACCI.

† 1646. F. DOMINICUS PAOLACCI Etruſcus, patria Phiſconenſis, conventus S. Mariæ ad gradus Viterbienſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, concionator eximius ac facundiſſimus, in academia Patavina ſacræ ſcripturæ interpres, ac profeſſor publicus, allectus anno MDCXLIV, ibidem ad vitam tranſiit meliorem anno MDCXLVI februarii tertia, quem laudant Tomaſinus Gymnaſ. Patav. pag. 287, & Fontana in Hiſtor. prov. Rom. Scripſit ac edidit

1. *Penſieri predicabili per tutti gli giorni di Qua-*

reſima, Neapoli, e typographia regii conventus S. Dominici 1640 in 4. T. I pagg. 569 : T. II pp. 676 : T. III pp. 630. Iterum Venetiis, Giunti 1641 & 1646 in 4.

2. *Penſieri predicabili per i ſabbati di Quareſima in honore di Maria Vergine quarta parte del ſuo quareſimale*, Venetiis, Giunti & Baba 1644 in 4 pp. 438.

3. *L'ambaſciador celeſte nella ſolennità della ſantiſſima nunciata* : ſcilicet ſuper evangelium *Miſſus eſt* commentarium parænitticum. Eodem volum. pp. 87.

Hunc tomum IV magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphi nuncupat, cujus olim fuerat diſcipulus, ac poſtea in ordinis regimine ſocius aſcitus, cui & in utraque fortuna ſtetit fideliſſimus & individuus : conventui S. Mariæ ſuper Minervam præfuit etiam aliquando prior electus, & monaſterii S. Sebaſtiani monialium ordinis prior ac paſtor a magiſtro ordinis Neapoli conſtitutus, magnificam illis baſilicam conſtruxit ante MDCXL. Sic legitur initio T. I in ejus elogio auctore F. Bonifacio Chiarello ejuſdem ordinis.

F. FERDINANDUS D'HELEVO.

† 1646. F. FERDINANDUS D'HELEVO Luſitanus ſacræ theologiæ magiſter, Oliſſipone agebat anno MDCXLVI martii XXV, quo D. Vaſco Ludovico *de Gama* Marchioni de Niza &c. Joannis IV. regis Luſitaniæ apud regem chriſtianiſſimum legato librum nuncupavit hoc titulo :

Hiſtoria della diſunione del regno di Portogallo dalla corona di Caſtiglia, ſcritta dal dottore Gio. Batiſta Birago Avogaro, cittadino Veneto, novamente corretta, emendata, & illuſtrata, Con l'aggiunta di molte coſe notabili dal R. P. M. F. Ferdinando Helevo dell' ordine de' Predicatori con l'Appendice di una ſcrittura d'un miniſtro di Spagna, Amſtelodami, Nicolau Van Raveſteyn 1647 in 4 & in 8 pagg. 796. Quem auctorem omiſit Antonius in *Bibl. Hiſp.* at ejus meminit abbas Juſtinianus *ſcrittori Liguri* pag. 319, & ad Joannem Baptiſtam Biragum Genuenſem celebrem illius ſeculi ſcriptorem. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati. Quæ Hiſtoria eleganter ſcripta & curioſa, & typis nitidis impreſſa.

F. FRANCISCUS DIAZ.

† 1646. F. FRANCISCUS DIAZ ex oppido S. Cebriani *de Mazote* prope Taurum Caſtellæ veteris civitatem ortus, apud Pincianos noſtros religionis vota nuncupavit, exinde Compluti gymnaſii S. Thomæ ſodalis cooptatus. Licet autem inter æquales ille plurimum ingenii felicitate doctrinaque fulgeret, longe plus & ſanctimonia vitæ coruſcavit, & animarum ſaluris ſtudio. Quo ſuccenſus anno MDCXXXII ex Hiſpania in Philippinas inſulas trajecit, & tertio poſt anno MDCXXXV ad Sinas unà cum F. Franciſco a Matre Dei Franciſcano menſe novembri per inſulam *Formoſa* dictam tranſiit, & a F. Jo. Bapt. de Moralez vicario tum provinciali cum gaudio exceptus eſt. Ibi ſtatim linguam didicit optime brevique tempore Mandarinam, tum & vernaculam regionis *de Fogan*, *Nankin* & *Tinghu*. Grande illud hujuſce gentis ad Chriſtum converſionis opus ſubinde aggreſſus, multa habuit & graviora ſuſtinenda, plagis ſupra modum pluries percuſſus, & in mortibus ut alter apoſtolus frequenter ſe inveniens. Quæ omnia diu conſtantiſſime invicta patientia toleravit : & in ea Domini vinea perſeverans, ex ictu lapidis ab infideli in pectore recepto animam tandem Deo ſanctiſſime exhalavit quarta novembris MDCXLVI teſte noſtro Dominico *Navarrete Hiſtor. Sinica* T. II lib. 2 cap. 31, qui de eodem agens *Tract. 1 prælud.* 18 pag. 53 b, ſic habet : *Otros ha avido riguroſamente açotados y atormentados, como fueron los padres F. Juan Bautiſta de Morales y F. Franciſco Diaz &c.* Ejus meminit cum laude in *Bibl. Hiſp.* Antonius ex his, quæ de eo audierat a F. Joanne Polanco miſſionis Sinicæ Romæ procuratore generali. Qui omnes cum ſcripſiſſe aſſerunt hoc titulo lingua Sinica : Sec. XVII.

Ky mung, hoc eſt, *Doctrina incipientium*. Quo libro Sinenſes de chriſtianæ fidei myſteriis atque præceptis erudit, & ad eam amplexandam & obſervandam efficacius allicit. Cujus in ea regione liber primum anno 1650 a morte auctoris, & uſu repertus utiliſſimus pluries iterum iiſdem typis prodiit. Huic operi allaboravit noſter Joannes Garcia de quo poſtea ad 1665.

2. *De quatuor virtutibus cardinalibus*, Ibidem in fol. *Sinice*, eodem referente Polanco.

3. *Cabecillas* : ſic enim Navarrete citatus T. II *Tract.* 1 *Prælud.* 29 n. 2 pag. 56, ubi de ſcriptis F. Jo. Ba. de Moralez : *y en compañia del P. F. Franciſco Diaz compuſo el libro que llamamos Cabecillas ſimpliciter neceſſario para todos &c.*

4. *Tractatus de paſſione Chriſti Domini.* Sic F. Franciſcus Varo, de quo poſtea ad 1705 teſtatur in Reſponſione ad Apologias PP. Brancati & Favre S. J.

5. *Dictionarium* ſeu *Vocabularium Chinenſe-Hiſpanum, in quo voces Chinica ad 7160 juxta ordinem Alphabeti Europæi exhibentur.* Extat opus MS in Bibl. Reg. Berolinenſi : ejuſque mentio fit in libro cui titulus : *Miſcellanea Berolinenſia ad incrementum ſcientiarum &c.* Berolini, Jo. Chriſti Papenii 1710 in 4, circa finem in Indice librorum Sinenſium ejus Bibl.

F. FRANCISCUS ORSUCCI.

F. FRANCISCUS ORSUCCI Etruſcus patriaque & profeſſione Lucenſis in ſtudio generali provinciæ Romanæ tum e Peruſia Viterbium in cœnobium S. Mariæ ad Quercum tranſlato regentis munus implevit, ſacraſque litteras magna ſui nominis fama pluribus annis profeſſus eſt, exinde magiſterii laurea ornatus, quæ in actis cap. gen. anno MDCXI Pariſiis coacti probata fuit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCXXIX celebratis pro provincia Romana diffinitor affuit, tandemque paulopoſt annum MDCXLVI tranſivit ad meliora. Horum ſe teſtem oculatum præſtat Fontana prov. Rom. p. 359, addens ſcripſiſſe * 1646.

Opuſcula plura de cultu B. Virginis. Extat etiam ejus

Orazione funebre fatta nell' eſequie del illuſtriſſimo ſignore cardinale Montaltonella chieſa della Madonna della Quercia alla preſenza di monſignor vicelegato, e de ſignori conſuli di Viterbo, Viterbii 1623 in 4. Extabat apud noſtros Florentinos S. M. N. & meminit Cinellus *B. volante, Scanzia* IV p. 53.

F. JOHANNES LABARDAC.

F. JOHANNES LABARDAC Gallus Aquitanus, eruditus ac facundus conventus portus S. Mariæ tum provinciæ Tolofanæ alumnus, in qua variis ille graduum honorumque titulis claruit, prædicatoris titulo generalis inſignitus, atque ad regimen etiam conventuſque Lemovienſis prioratum electus & præfectus, dum eo munere fungeretur, ſcripſit ac in lucem emiſit * 1646.

Le theatre ſanglant de S. Catherine martyre ou

Sec. XVII. *ſa vie & ſa mort ſont repreſentees par 14 actes divers*, Pariſiis, Franciſci Hubi 1619 in 12 pagg. 293. Anno MDCXLIV in comitiis ordinis generaliſſimis Romæ ſedebat provinciæ ſuæ Toloſanæ prior provincialis electus ab anno MDCXL, & in eodem munere prorogatus perſeveravit ad annum MDCXLVI. In comitiis verò generalibus Toloſæ MDCXXVIII fuerat ad magiſterium promotus.

F. MATTHIAS MORACA.

* 1646. F. MATTHIAS MORACA Armenus provinciæ Nexſciovanenſis alumnus, ac conventus *de Cherna* vel *Carna* prior, Pariſios venit anno MDCXLVI ſuppetias Eccleſiæ in Armenia laboranti & oppreſſæ implóraturus, & menſe aprili apud noſtros ad S. Honorati hoſpitabatur, quibus gratitudinis ergo dedit

Pſalterium Armenum in fol. *Breviarium & Diurnum ad uſum ordinis Prædicatorum* Armenice a noſtro B. Bartholomæo Parvo Armenice verſa: hæc omnia MS, quæ ibidem in Bibl. ſervantur. A quo autem ſcriptum fuerit *Pſalterium* hoc, ut & cætera, cùm in codd. non exprimatur, incompertum, licèt a noſtris Armenis id factum pro certo habendum ſit. Videſis ſupra T. I pag. 581 *Bartholomæus Parvus*, & poſtea ad 1653 *Auguſtinus Bagienſis*.

F. PETRUS MARTYR ROMANIUS.

† 1646. F. PETRUS MARTYR ROMANIUS Etruſcus, e Balneo Regio provinciæ Romanæ alumnus, vivebat etiamnum anno MDCXLVI teſte Fontana in Prov. Rom. jamque typis ediderat hoc titulo:

1. *Lucubrationum Exegeticarum in Roſarium B. V. Mariæ Tomi duo uno volumine contenti ſcilicet commentariorum & contemplationum*, Maceratæ, Hær. Salvioni & Auguſtini Griſei 1634 in 4. T. I pp. 188: T. II pp. 175.
2. *Carmina in laudem B. Virginis.*
3. *De columba cœleſti.*
4. *Hiſtoria B. Mariæ ſuper Quercum.*
5. *Sermones de Roſario.*

Ubi autem hæc poſteriora prodierint & quo anno quave forma Romanorum noſtrorum curæ erit hìc addere.

F. RAIMUNDUS SAMPSO.

* 1646. F. RAIMUNDUS SAMPSO Catalanus, conventus Barcinonenſis S. Catharinæ martyris alumnus, & in eodem prædicator generalis in actis cap. gen. Bononien. MDCXV acceptatus, vir diſciplina regulari, morum innocentia, ſanctioris & perfectioris vitæ jugi ſtudio commendatiſſimus, ideoque tironum religionis inſtitutioni diutius præfectus, ad ſeros annos pervenit, obiitque nonagenarius circa MDCXLVI, apud ſuos ſepultus. Inſigne eſt ejus in actis cap. gen. Valentin. MDCXLVII elogium inter eos qui cum ſanctitatis opinione dormierunt. Vener. Sororis Hippolytæ *Soler de Rocaberti* myſtagogus, & in viis ſpiritualibus director fuiſſe dicitur: ipſe verò ſcripta reliquit in conventu dicto ſervata MS

Quindecim volumina de pertinentibus ad mentalem orationem, lingua ſua vernacula.

F. SIGISMUNDUS FERRARIUS.

1646. F. SIGISMUNDUS FERRARIUS Inſuber natione, Vergemini ſive Viglebani (*Vigevano* incolæ nuncupant) anno MDLXXXIX natus, adoleſcens ordinem amplexus eſt in patria, conventuque Vigevanenſi: juniorque adhuc in Hiſpaniam ſtudiorum cauſa miſſus, in academia Salmantina F. Petrum de Ledeſma cathedræ veſpertinæ moderatorem habuit præceptorem & magiſtrum. In Italiam & patriam reverſus, jam in theologicis exercitatiſſimus & honoribus auctus, docendique munere pluribus annis perfunctus, a magiſtro ordinis F. Seraphino Sicco Græcium ſive Grajacum urbem ſuperioris Pannoniæ Stiriæque regionis caput *Gratz* vernacule miſſus eſt, & inſtitutus noſtri ibidem ſtudii regens anno MDCXXVII: tum & a Seraphini ſucceſſore F. Nicolao Ridolphi anno MDCXXX creatus ſacræ theologiæ magiſter, una datus eſt Viennenſis ſtudii generalis regens, illiuſque academiæ primarius profeſſor, quo munere procuratoriſque nationis Auſtriacæ in eadem academia fungebatur etiamnum anno MDCXXXV: demum ab eodem ordinis magiſtro datis Romæ literis ſexta ſeptembris MDCXXXVI Hungaricæ miſſionis commiſſarius & procurator generalis conſtitutus, annis aliquot indefeſſo religionis zelo nec pœnitendo proventu eo in officio laboravit, non ſine valetudinis diſpendio. Quapropter miſſione obtenta Romam ſe recepit, ubi demum in ſanctæ Sabinæ degens in Domino feliciter obdormivit anno MDCXLVI ætatis LVII. Ejus inſignis eſt in actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII memoria: *Romæ in conventu S. Sabinæ A. R. P. F. Sigiſmundus Ferrarius de Viglevano magiſter, regularis obſervantiæ in congregatione Styriæ reſtaurator, & noſtræ religionis in Hungaria reſtitutor, nunquam carnes comedere ſolitus, dono lacrymarum inſignitus, in orationibus fervidus, exemplariſſimus, caritativus edito libro de hæreſibus geſtis per Fratres noſtros in Pannoniæ regno ſanctiſſimè ad patriam evolavit.* Hæc ergo illius opera:

1. *De rebus Ungaricæ provincia ſacri ordinis Prædicatorum Partibus IV & libris* VIII *diſtincti commentarii*, Viennæ Auſtriæ, Matthæi Formicæ 1637 in 4 pp. 611. Adjecta eſt Appendix, ſcilicet *Vita B. Auguſtini ord. Prædic. ex Zagrabienſi Lucerini epiſcopi per Joannem Tomcum Marnavitium Boſnenſem epiſcopum, & coadiutorem Zagrabienſem fideliter collecta*, pp. 77. Ex variis hujus operis locis ſupra de actis Ferrarii relata deſumpſi. Videſis Epiſtolam magiſtro ordinis Rodulfio nuncupatoriam, & P. III lib. 3 p. 454 & aliàs paſſim.
2. *Correctorium pœmatis ſuper univerſam ſummam S. Thomæ*, Viennæ.
3. *Opuſcula duo alterum adverſus Lutheranos, alterum adverſus Calvinianos*, Ibid. Sic Rovetta ad 1646, ubi hæc & ſuperiora ſe vidiſſe impreſſa teſtatur.
4. *Commentaria ſuper univerſam Summam S. Thomæ.* Sic Rovetta qui a ſe tamen non viſa fatetur, forteque alia non ſunt quam a Sigiſmundo dictata cum Græcii vel Viennæ profeſſorem ageret.

F. ANONYMUS HISPANUS.

F. ANONYMUS HISPANUS ab Antonio Bib. Hiſp. T. II p. 259 laudatus ſcripſit ac edidit 1646.

Hiſtoria y milagros de nueſtra Señora de la Peña de Francia, Salmanticæ 1646 in 8.

Hanc vero Antonius addit non ſemel tantum aut iterum, ſed & quartum typis mandatam Dominicanæ domus nomine, in qua imago hæc tota Hiſpania celeberrima colitur.

F. ADRIANUS COCQUEREL.

F. ADRIANUS COCQUEREL Gallus Neuſtrius patria puto Vernonienſis, Lexovienſiſque conventus profeſſus adulto Chriſti ſeculo XVII floruit & ſcripſit, ediditque typis vernacula Gallorum lingua libellum hoc titulo: 1647.

Digitized by Google

La Methode univerſelle & tres brieve & facile pour apprendre le Plain Chant ſans maitre &c. Par le R. P. Adrien Cocquerel de l'ordre des Freres Prêcheurs du convent de Lizieux, Pariſiis, Joan. De la Caille 1647 in 4 pp. 128. Altera editio.

F. ADRIANUS DE UFFELDE.

1647. F. Adrianus de Uffelde qui & a *S. Thoma* in profeſſione agnomen obtinuit, provinciæ Peruanæ alumnus ſtudio ardens ſalutis animarum anno MDCXXI circiter converſionem aggreſſus eſt efferatæ gentis provinciarum *Guaymi* & *Darien*, plurimiſque & graviſſimis perpeſſis itinerum per invia & aſpera moleſtiis, vitæque ſuperatis inſidiis atque periculis, conſtanti animo fortiſque & apoſtolici vere hominis pectore, pluribus in id aſſiduus annis eam ipſe primus ad unius veri numinis Chriſtique fidem & cultum adduxit. Quod hujuſce Peruanæ provinciæ Patres anno MDCXXVIII Limæ die XXV novemb. in comitiis provincialibus adunati perpendentes, a Magiſtro ordinis ſpecialibus in id litteris eum ad Prædicatoris generalis magiſterii que gradus promoveri ob tantos pro fide feliciter ac fortiter exantlatos apud Barbaros labores, ac ſuper ætate requiſita diſpenſari petierunt: nondum ille præſcriptum ſcilicet ætatis XXXV attigerat. His annuens libenti animo F. Nicolaus Ridolphi ad clavum ordinis recens admotus titulo prædicatoris generalis juribuſque primum, tum & præſentati gradu, demum & ipſa magiſterii laurea decoravit. Tantum autem abfuit, ut his auctus Adrianus gratiis a labore quieſceret, quin eo ardentius incepto deſudarit barbaræ gentis converſionis operi, adeo ut viginti plus infidelium habitationes & oppida ab idolorum cultu revocata Chriſto lucratus ſit. Hinc Ridolphius de his certior factus gratulatorias ad eum excitatoriaſque dedit epiſtolas ſed & ſacra de propaganda fide congregatio decreto ſingulari die XXIV novemb. MDCXLII dato, miſſionarium apoſtolicum per ea regna Terramque firmam cum ſocio ſibi a provinciali deſignato conſtituit. Obiit circa annum MDCXLVII vel XLVIII, ſcripſitque ipſe lingua Hiſpanica

Relationem reductionis ad Chriſti fidem provinciæ Guaymi per ipſum ope divina factam, ut & *Actorum a ſe in provincia Darien.*

Primam F. Joannes Melendes de eodem legendus integram iiſdem verbis ex MS fide edidit T. III *Teſoros verdaderos de las Indias* a pag. 1 ad 57. Videſis Acta cap. gener. Valentini anni 1647, ubi honorificentiſſima de eo mentio habetur Denunc. 2, & Fontanam in Monum. ad 1640.

F. AMBROSIUS HENRICUS SMETIUS.

† 1647. F. Ambrosius Henricus Smetius Belga, Tuberæ in confiniis Brabantiæ & Hanoniæ oppido ortus, conventus Bruxellenſis profeſſus anno MDCXLI, juvenis ingenii acerrimi, Græcis Latiniſque litteris verſatiſſimus, poeſeos, rhetorices, dialectices ac theologiæ ſcholaſticæ callentiſſimus, adeo adverſa uſus valetudine in contracto, debili, exiliſque corpuſculo, ut mirum fuerit tantum in omnibus ſcientiis profeciſſe, conſummatus in brevi explevit tempora multa. Nam ad ſacerdotium promotus, Pariſios una cum germano ſuo ejuſdem ordinis & conventus acceſſit, & in novitiatu generali ad ſuburbium S. Germani per annum commoratus philoſophiam legere aggreſſus eſt: verum infirmitatibus obrutus, alioque migrare coactus, obiit anno MDCXLVII ætatis XXV. Oratione ſtricta ſcripſit ac edidit ſuppreſſo ubique nomine

1. *Breviarium gloriæ SS. Trinitatis*, Bruxellis, Joan. Mommartii 1643 in 16.

2. *Columba gemens militans Eccleſia.* Opus ana- Sec. XVII.
grammatis & emblematis elegantibus ornatum Innocentio X conventus Bruxellenſis nomine dicatum, Antverpiæ, Baltaz. Moreti 1645 fol. mag. Extat apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

3. *Carmina varia in felicem adventum reverendiſſimi P. F. Thomæ Turci ordinis Prædicatorum magiſtri in Novitiatum ſuum generalem Pariſienſem anno 1645 nomine dicti Novitiatus*, Pariſiis 1645 in fol. pp. 16. Extant ibidem.

Ejus meminit F. Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Domin. MS.

F. AUGUSTINUS RUBEUS.

F. Augustinus Rubeus Siculus Panormitanus, ſacræ theologiæ magiſter, ab Antonino 1647.
Mongitore in Bibl. Sicula laudatur, ceu vir omnigena eruditione præſtans, philoſophus ſubtilis, ac theologus eximius, non ſolum in ſua inſula natali, ſed & tota Italia clarus, in concertationibus publicis tum omnium admiratione ſemper auditus. Obiit Panormi apud ſanctam Citam anno MDCXLVII die XXI januarii. Scripſit ibidem ſervatas MS prælum appetentes

Diſputationes de prædeſtinatione aliiſque quæſtionibus theologicis.

F. DOMINICUS GONCALEZ.

† F. Dominicus Gonçalez Hiſpanus, Matriti nobili genere natus ad annum MDLXXIV, 1647.
conventuſque S. Dominici *de Guadalaxara* alumnus, Segobiam primo ſtudiorum cauſa miſſus, tum Pinciani S. Gregorii collegii ſodalis allectus, ubi F. Didacum Nuño regentem primarium toto quadriennio magiſtrum habuit, magnoſque in ſacris litteris ſibi proventus fecit, fidei demum promovendæ ſtudio ductus ad Philippinas tranſmiſit inſulas anno MDCII, moxque ab adventu collegii S. Thomæ Manilenſis regens inſtitutus eo diu munere functus eſt, ſimulque commiſſarii ut vocant ſancti officii. Hinc conventus Manilenſis electus prior, paulo poſt in comitiis provincialibus MDCXXIII aprilis XVI unanimi omnium jus habentium voto prior provincialis aſſumptus eſt provinciæ SS. Roſarii, quam ille quatuor optime rexit & ſanctiſſime miniſtravit annis, tantaque ſubditorum omnium approbatione, ut iterum anno MDCXLIV quantumvis reluctantem & annis gravem ad idem munus elegerint: ſed hac vice tempus regiminis non complevit, morte ipſi non improviſa collectus anno MDCXLVII novemb. quinta, ætatis circiter LXXIV, cum maxima ſanctitatis apud omnes fama. De quo legendus noſter Baltazar de Santa Cruz T. II *Hiſtor. prov. Philipp.* cap. 32 pag. 146 & ſeqq. ad 158. Ejuſdem meminerunt Fernandez *de Roſario* lib. 9 pag. 3 b, Ægid. Gonçalez Davila *Theat. Matrit.* lib. 1 cap. 9 pag. 55, & Antonius *Bib. Hiſp.* &c. Scripſit ac edidit

1. *Relacion del martirio del B. P. F. Alfonſo de Navarrete Dominico y de ſu compañero el B. P. F. Hernando de ſan Joſeph Auguſtino en Japon año* MDCXVII, Manilæ, ſeu potius in Baccalor, Anton. Damba 1619 in 4: Altera Edit. *Italicè* Neapoli 1618 in 8.

Edita etiam eſt in informationibus pro horum & aliorum martyrum Japonenſium canonizatione ſummo pontifici exhibitis & editis Romæ typis Cameræ 1675 fol. a p. 411 ad 458. Quæ extant Pariſ. in Regia H 385.

2. *Relacion del martirio de F. Antonio Gonzalez, F. Guillermo Courtet, F. Miguel de Aozaraza, y F. Vicente de la Cruz religioſos Domini-*

Digitized by Google

Sæc. XVII. cos, y de dos compañeros seglares, que padecieron en Japon año MDCXXXVII, Matriti, Didaci Diaz 1639 in 4.

3. *Historia de la provincia de Filippinas por el Fray Diego Aduarte, Anadida por el Fray Domingo Gonçalez &c. T. I.* Vide supra Didacum Aduarte ad 1637.

4. *Tratado grave, en que se examina el modo que lleban los Padres de la Compañia en la conversion de la gran China, cuya resolucion y remedio se ha embiado a pedir a Roma.* Extat MS in archivis ordinis pluribus, & typis editum conjicio.

5. *Reparo de mucha consideracion cerca de un papel que los Padres de la Compañia an divulgado estos dias respondiendo a algunas cosas que sospecharon que contra ellos avian dicho los religiosos de las ordenes de san Francisco y santo Domingo.* Extat MS in pluribus archivis ordinis, præsertim in Malinensi.

6. *Commentaria plura de theologia scholastica & morali* MS. Omnium manibus versantur in Insulis Philippinis, magnoque in pretio habentur, ea potissimum ratione quod casus in illis regionibus consuetos, & ab Europæis distinctissimos dilucide solvit. Omittere non possum quin gravissimum de eo testimonium nostri Dominici Navarrete referam ipsissimis ejus verbis T. II *Histor. de la China*, Trat. VIII pag. 422: *Quien avra en aquellas Islas que no confiesse a boca llena aver sido el venerable P. F. Domingo Gonçalez el mayor oraculo de aquel archipelago y assombro en letras, humildad, exemplo, y virtud? Diganlo las resoluciones de innumerables casos dificultosissimos que aun hasta oy se guardan y conservan por acertadissimos, y se estiman y veneran como dados de un padre insigne de la Iglesia. Pasmavan hasta los lectores de la Compañia a vista de una resolucion del P. F. Domingo, y succedio varias vezes dezir los de la Compañia, sin saber quien avia resuelto el caso; Nadie puede aver dado respuesta como esta sino el P. Domingo Gonçalez, La India oriental y nueva España son tambien testigos desta verdad. Las materias escolasticas que avia dictado leyendo en el collegio eran tan estimadas en mi tiempo, que no avia lector que para componer las suyas no procurasse primero leerlas y aprovecharse dellas. Este Padre fue il primero que leyo teologia moral en la catedral de Manila, el primero en los confesos, primero en la estimacion y veneracion, assi con los arçobispos, governadores, religiones, como con todos los demas, El santo le acclamava aquel mundo, el docto le llamava &c.* quæ fusius prosequitur. P. F. Francisco Colin S. J. viro insigni bisque in illis partibus præfecto provinciali intima fuit ad mortem usque familiaritate conjunctus.

F. DOMINICUS JANSSENBOY.

† 1647. F. Dominicus Janssenboy Zelandus parentibus catholicis Ziriczeæ ortus, fratrum trium suorum germanorum Cornelii, Leonardi, & Nicolai exemplum sectatus ordinem amplexus est Antverpiæ, virque pro fide strenuus evasit. A sacra cardinalium congregatione *De propaganda fide* Hamapolim vulgo *Hamburg* Apostolicus prædicator & pastor missus anno MDCXXIII intrepidum se Dei ministrum exhibuit, in multa patientia, in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma justitiæ a dextris & a sinistris per gloriam & ignobilitatem, per infamiam & bonam famam. Quis oves errantes ab eo in gremium Ecclesiæ revocatas numeret? quis narret quot & quanta a Lutheranis ministris præsertim a Joanne Mullero passus sit libello famoso magistratui oblato eum a civitate extorrem facere conantibus? Mansit tamen ad MDCXXXIV pugil invictus, catholicos verbo & exemplo in fide confirmans. Tandem exulare coactus ac cedere, ut iræ impotentium hominum locum daret, Coloniam primum, deinde Antverpiam secessit, sed zelo urente quietis impatiens Amstelodamum jussu superiorum se contulit, ubi missionarium agens dum catholicis verbum Dei & sacramenta ministraret, non paucos etiam hæreticos ad veram frugem reduxit. His incumbentem Christus athletam suum ad meliora transtulit XIV martii MDCXLVII. Hæc fusius refert F. Gilbertus de la Haie in *Bib. Belgo-Domin.* MS, quo teste scripsit ac edidit

1. *De jejunio contra Lutheranos*, Germanice.

2. *De confraternitate SS. nominis Jesu*, Latine & Germanice, Hamburgi 1634 in 8 Ad calcem Latine addidit *Davidicum gloriosissimi nominis Dei, officiolum.*

3. *Idem opusculum*, Coloniæ, Joan. Kinckii 1636 in 8: adjecta est Germanice *Brevis methodus pro confessione & communione cum orationibus & hymnis de nomine Jesu.*

4. *Pars II miraculorum S. Dominici in Soriano ex Italico Frangipani a F. Cornelio Janssenboy ejus germano Belgice reddita suis curis edita est*, Antverpiæ, Gerardi *van Wolschaetten* 1643 in 8.

Ejus etiam meminit Valerius Andreas Desselius in *Bibliot. Belg.*

F. EUSTACHIUS DE PISIS.

F. Eustachius de Pisis a patria sic & professione nuncupatus, medio circiter seculo XVII florebat, scripsitque ac edidit, ut habet Fontana in Prov. Rom. p. 358 1647.

Del rosario della beata Vergine, Florentiæ, Laurentii de Morgianis 1647.

F. GREGORIUS CIPPULLUS.

F. Gregorius Cippullus nobilis Capuanus, conventusque regii S. Dominici provinciæ Regni alumnus, optima præditus indole, acriorisque vir ingenii, postquam Salmanticæ theologicis egregiam operam navasset, Neapoli primum in conventu suo philosophiam docuit, tum & in collegio S. Thomæ Neapolitano regens institutus, & ad baccalaureatum in actis cap. gen. Romæ anno MDCXXIX promotus, ac postea Minervitani generalis studii regens semel iterumque in actis cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII datus, cum antea in comitiis ordinis anno MDCXLIV Romæ habitis solemnibus præfuisset conclusionibus, & propter exantlatos hactenus scholæ agones magisterio laureatus. Fuit & provinciæ Apuliæ regimini præfectus prior provincialis, quo titulo in comitiis Romanis mox laudatus sedit, & in electione Thomæ Turci ad magistratum ordinis suffragium tulit. Quo demum e vivis abierit loco, morbo, & anno, nec qui ejus meminere Vallius in Compendio p. 349, nec Toppius in Bibl. Neapol. referunt, qui tamen eum scripsisse aiunt & edidisse hoc titulo: 1647.

Commentariorum scholasticorum in tertiam partem Summæ theologiæ doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis Tomus primus, Romæ, Manelphi Manelphii 1646 in fol. pp. 750. Extabat anno 1671 apud nostros Lovanii.

F. HIERONYMUS

F. HIERONYMUS GATTICO.

1647. F. Hieronymus Gattico Insuber Mediolanensis conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, ibidemque sacræ theologiæ lector, celebris per totam Italiam concionator, vir laboriosissimus, studio libriſque edendis unice intentus, laudatur a Philippo Picinelli suo in Athenæo Mediolanensi, & a Rovetta nostro ad 1647, quo anno eum ait obiisse Mediolani in præfato suo Gratiarum conventu. Hæc autem sunt ejus opera præcipua:

1. *Catechismo morale generale*, Mediolani 1622 in 4

2. *Matilde. Representatione*, Ibidem 1625.

3. *La confusione del ostinato peccatore*, Ibidem 1626.

4. *Rosario della gloriosissima Vergine Maria con varie contemplazioni*, Ibidem 1630 in 8. Extat Romæ in Casanatensi.

5. *Sicuro viaggio de i giusticiandi*, Ibidem 1630.

6. *Del santissimo nome d'Iddio contro gli spargiuri*, Ibidem 1634.

7. *Catena aurea celeberrimorum a primo legum institutore sapientum, ac primariorum in iis professorum, nec non in quavis fere universitate eruditissimorum V. I. magni nominis interpretum consiliorum, quin præter apostolicas constitutiones & censuras eorum quæ in Mediolanensi senatu & aliis, ac in regiis magistratibus insigniores V. I. doctores, catholicaque regia majestatis ac christianorum principum primarii consiliarii, præsides, senatores, ac alii propriis rescriptis pro vera catholica Ecclesia libertate & immunitate decisive consuluerunt, censuerunt, ac firmiter sanxerunt. Auctore* (seu potius collectore) *F. Hieronymo Gattico lectore theologo O. P.* Bononiæ apud Ferronios 1636 in 4. T. I pp. 783: Tom. II pp. 700. Cuilibet consilio nomen auctoris præfigit. Extat hoc opus Romæ in Barber. & Imperial. & Paris. in Regia E 1601.

8. *Tractatus de censuris*, Mediolani.

9. *L'Ajo de Pergami, overo Teatro sacro d'ogni materia predicabile diviso in sette parti corrispondenti alli sette gradi del vivere humano*, Venetiis, Jacobi Sarzina 1641 in 4. T. I pp. 780: T. II pp. 574. In fine hanc operarum suarum asserit esse vicesimam.

10. *Examinatorium ordinandorum*, Mediolani 16..

Cæteras ejus lucubrationes ad decem aut etiam amplius hîc omissas dabunt forte aliquando ejus gentiles & symmystæ: nam de eo parce omnino Rovetta ad 1647, a quo tamen omnia speranda erant & accuratiora.

F. HYACINTHUS PETRONIUS.

1647. F. Hyacinthus Petronius patria & ortu Romanus, nobili loco natus, (forsan ex antiqua Petroniorum apud Senenses progenitus stirpe, quæ Ricardum Petronium cardinalem S. Eustachii a Bonifacio VIII quarto decembris MCCXCVIII creatum S. R. E. Vicecancellarium, virum factis, litteris, & pietate conspicuum, Januæ apostolica legatione Clementis V functum, die x februarii MCCCXIII veteri stylo novo MCCCXIV morte sublatum, ac Bindum Joanni XXII ac Innocentio VI prædilectum, pietate & magnificentia Certosinensi clarum, & alios illustres tulit Petronios: de quibus Urgurgierius Tit. 2 n. 11, & 5 n. 16, & 9 n. 58, & 32 n. 4, 5, 6. Cujus & familiæ tessera gentilitia *aurea pale puniceo stellis tribus aureis impresso* fulget ut a Silvest. Petrasancta *Tess. Gent.* c. 59 notatur, adolescens ordinem Ingressus est & professus in patria in conventu S. Mariæ super Minervam. Inde mox profectus in Hispaniam studendi avidus, peracto Salmanticæ feliciter studiorum cursu, non vulgarique sibi jam eruditionis comparata fama, lector artium institutus est Alcalæ, in patriam suamque Minervam subinde reversus, artium magister primum, tum studentium magister, dein sacræ theologiæ baccalaureus in comitiis ordinis Romæ MDCVIII datus, studiorum regens tandem, & variis demum suæ eruditionis singulari cum omnium admiratione factis experimentis magisterii laurea donatus, ac in capitulo generali Parisiis MDCXI confirmatus, Ludovico Istellæ quinta septemb. MDCXIV Romæ extincto, a Paulo V mox sacri palatii apostolici magister suffectus est: quam ille dignitatem integro ferme octennio sustinuit, ac cum invicto animi robore zeloque & prudentia gessit, donec a Gregorio XV concessa illi fuit & tradita Melphitanæ Ecclesiæ cura, quam ille non minori laude totis ferme viginti quinque summa pietate, vigilantia animique moderatione rexit annis: ab Urbano VIII ipso vix sedem apostolicam auspicante regni Neapolitani supremus etiam inquisitor factus: eoque præclare functus pluribus annis munere, vivere desiit ibidem anno MDCXLVII mense septemb. Sepultus apud nostros, quos ille vivens Malfettam primus accersivit, ac quibus ædes elegantes erexit pinguiori census annui largitione perpetua a se dotatas. De eo Ughellus *Ital. Sac.* T. I, Fernandez, & Fontana in *Theatro*. Scripsit ac typis edidit

1. *De necessitate præconversionis aquæ in vinum in confectione sacramenti sanguinis Christi*, Romæ, Jac. Mascardi 1621 in 8 pagg. 160. Quod opusculum Gregorio XV nuncupavit, in eoque plus studuit quæstionem ratiocinamentis dialecticis philosophorumque auctoritatibus conficere, quam physicis experimentis facere satis. Extat Parisiis in Regia D 2393.

2. *Summula Dialectica*, Romæ. Quæ tanti habitæ, ut in capitulo generali Bononiæ 1615 omnibus provinciæ Romanæ artium lectoribus injunctum fuerit, ut eas suis ore tenus prælegerent discipulis.

3. *Quæstiones in Aristotelis logicam*: Altera editio tomis tribus, Romæ, Barth. Zannetti 1620 & 1622.

4. *Quæstiones in physicam*, quæ mihi nondum obviæ.

Verum hactenus laudatas lucubrationes leviores ejus & priorum annorum operas censuerim, actaque alia majoris momenti seu dum magisterio sacri palatii munere fungeretur, seu dum Ecclesiæ Melphitanæ præesset, ab eo prodiisse, puta *Ordinationes pro recto suæ diœcesis regimine Melphi forsan servatas*, & *Acta ejus ut inquisitoris generalis Regni Siciliæ*, quod discutiant gentiles & indigenæ curiosi.

F. HYACINTHUS VOLLARO.

F. Hyacinthus Vollaro Siculus, Scalis civitate Picentinorum episcopali, modo cum Rebellensi sub metropoli Amalphitana adunata ortus, circa medium seculi XVII claruit, scripsitque ac edidit teste Toppio *Bibl. Napol.* 1647

L'Orto di Getsemini, Neapoli, Hyacinthi Gaffaro 1647 in 8.

F. JOHANNES RENARD.

F. Johannes Renard Gallus Brienſis patriaque Pruvinensis, ordinem amplexus est Parisiis in conventu SS. Annunciationis, professusque XXIX sept. MDCXIX. Vir intemeratæ omnino conscientiæ, & disciplinæ regularis apprime tenax, nulli molestus, superioribus omnino subditus, simplicitate cunctis acceptus, pro stabilienda firman- 1647

SEC. XVII. daque in conventu Pruvinensi severiori legum nostrarum observatione non parum desudavit, eaque de causa aliquandiu ibidem mansit. Ut simul eruditione non carebat, concionibus habendis, audiendisque confessionibus ac solandis miseris vitam duxit religiosam, e qua tandem repentina fere animorum deficientia sublatus est apud suos Parisiis Dominica in Ramis XIV april. MDCXLVII, ætatis LVIII. Quorum me J. Quetif oculatum testem profero. Scripsit

1 *Le nouveau Taumaturge ou Panegirique de S. Hiacinte de l'ordre des Freres Prêcheurs. Vocans ab oriente avem & de terra longinqua virum voluntatis meæ : Isa.* 46, MS charta. in 8 pagg. 369: sed quædam folia desunt. Extat in Bibl. convent. Paris. supra dicti. Opus ab auctore susceptum occasione novi sacelli reliquiis hujus sancti a rege Poloniæ Wladislao IV & fratre suo Casimiro ejusdem postea successore in benevolentiæ & gratitudinis signum Annæ Austriacæ Francorum reginæ transmissis & ab eadem regina eidem conventui dono concessis extructi : quo scilicet S. Hyacinthi vita typis emissa in eum pietatem accenderet populorum, quæ tamen prælo non prodiit.

2. *Les Vies de S. Agile*, seu *la Vie de S. Agile*. Extat ibid. MS in 8 pp. 283.

F. LUDOVICUS BAULDRY.

F. LUDOVICUS BAULDRY Gallus Neustrius Rotomagi natus & ordinem adolescens ibidem circa finem anni MDCI professus, studiis in gymnasio Sanjacobeo Parisiensi exactis, ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDCXX & XXI, quo ultimo vigesimus & ultimus pro Sorbonica respondit XII novemb. ac vigesimum sextum locum inter licentiatos obtinuit kal. feb. MDCXXII. Vir fuit eruditus, & πολυμαθὴς theologus, orator, historicus, mathematicus in omni genere, librorum helluo, jucundæ ac doctæ cum claris viris congressionis. Priorem agebat in suo conventu nativo anno MDCXXIX, quo capitulum congregationis Gallicanæ in eo celebratum fuit, & in quo sedit primus diffinitor ; bibliothecam ejusdem domus pluribus libris iisque in omni scientiarum genere non contemnendis locupletavit. Quæ tamen ipse scripserit non comperi præter annotationes plures marginales ejus criterii indices in libris a se lectis & apud suos Rotomagenses servatis, & libellos hoc titulo editos

1. *Advis pour les elemens de la vie devote & conduite a l'oraison mentale*, Duaci, Balt. Bellere 1633 in 24 pagg. 190.

2. *Traduction de l'Epitome de l'histoire de Severe Sulpice*, Rotomagi 1626 in 12.

Lapidi sub quo jacet in peristylio cœnobii Rotomagensis hanc epigraphen sodales sui insculpi curarunt :

P. F. Ludovicus Bauldri, nec marte ignotus, nec morte inglorius,
Hic te pretereuntem tantillum moratur.
Virtute vixit, fama vivit, gloria vivet.
Privatus munis nemo magis :
Prelatus Rotho. Ebroic. Turon. nave immunis.
Professione simplex, arte multiplex, sophia magisterio summus,
Ibi via hujus metam invenit, ubi Christus posuit.
Dum enim Calvariæ mathesim feriis instaurat esurialibus Auróbesi,
Erumpente rupta vena vi perorando, ea demum anastomosi
In tam glorioso munere vitam cum morte commutavit kal. Maii
MDCXLVII

Quod abiit gaudere fides, quod obiit flere pietas, utrumque præstare religio.
Monumentum hoc bene merito de nobis sane, Et pietatis in eum & in Deum fidei posuimus memores.
Vis pancis absolvi, accipe ejus tesseram Pietate & Arte.
Hoc te volebat, vale, & bene precare.

F. MARCUS SERRA.

F. MARCUS SERRA Alcodii quod oppidum est regni Valentini *Alcoy* vernacule dictum natus, Valentiæ ordini nomen dedit adolescens, ex quo sic & pietate & doctrina excelluit, ut & inter primi nominis theologos suæ ætatis, & inter μαιστῆρας sui conventus numeretur, cujus insignis habetur in actis cap. gen. Romæ MDCL, tit. *Pie defunctorum* memoria, quem proinde inter capitulum generale MDCXLVII & citatum MDCL e vivis abiisse autumamus. Ejus meminerunt Antonius *Bibl. Hisp.* & Hyacinthus de Parra in *Memor.* MS. Scripsit plura, quorum hæc typis edita prodierunt : † 1647

1. *Summa commentariorum in I partem S. Thomæ*, Valentiæ circa 1640, Tom. duobus : Romæ, Francisci Caballi 1653 in 12 Tomis tribus.

2. *Summa commentariorum in primam secundæ*, Valentiæ, Tomis duobus : Romæ ut supra 1653 in 12 Tomis tribus.

3. *Summa commentariorum in secundam secundæ*, Valentiæ, Tomis duobus : Romæ ut supra 1653 in 12 TT. tribus.

4. *Summa comment. in tertiam partem.* T. I. in 25 priores quæstiones MS prælo paratum, nempe *De incarnatione* apud se habebat auctor, sed dum e vivis abiit, subripuit quidam, nec restituit. Sic Hyacinthus de Parra citatus. Itaque hujus partis solus habetur *Tomus a Q.* 60 S. Thomæ ad 83, qui Valentiæ prodiit circa 1646, & Romæ ut supra in 12.

Extat & altera editio horum omnium Romæ 1662 in 12, quæ apud nostros Rotomagenses.

F. PETRONIUS KAMIENSKI.

F. PETRONIUS KAMIENSKI Lithvanus, sacræ theologiæ magister priorem agebat Vilnæ anno MDCXLII, unaque vicarium nationis Litvaniæ, quo tempore edidit libellum hoc titulo : † 1647

Antiquitas Prædicatorum ordinis in magno ducatu Lithvaniæ, ejusque a provincia Poloniæ independentia, una cum rationibus eorum qui nunc in eo sunt conventuum in eam quam semper habuerunt provinciam restituendorum, Vilnæ, Ex officina Typographica Patrum Basilianorum 1642 in 4 pp. 48. Extat Parisiis in Regia H 1723, & apud nostros ad S. Honorati.

Sicque egit deinceps tum apud sacram Regularium congregationem, tum apud Majores ordinis, ut tandem in comitiis generalibus Valentiæ MDCXLVII celebratis nova ex conventibus Lithvaniæ provincia erecta sit sub titulo S. Angeli custodis, cui ipse primus præfectus provincialis. An alia ediderit mihi incompertum. Haud abs re esset quod aliquis ejus provinciæ antiquæ congregationis Peregrinantium seu Missionariorum in partibus infidelium, cujus antiqui Lithvaniæ conventus portio erant non modica, quæque tribus fere seculis viguit in ordine, præclara pro Christo gesta e tenebris erueret & prælo committeret.

Digitized by Google

F. THOMAS MARIA BRACCHI.

† 1647. F. Thomas Maria Bracchi Insuber natione, patria & professione Novocomensis, magnæ vir integritatis & eruditionis, divinas humanasque docuit variis provinciæ suæ Lombardiæ locis & studiis artium & theologiæ professor litteras, etiam aliquando in Bononiensi studentium magister, & tandem laurea donatus in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV, sed & antiquitatum scrutator historiam coluit, ut testatur Rovetta ad annum 1634, qui tamen indiligenter ejus opera recenset. Hæc vero sunt ab eo in lucem emissa:

1. *L'Impresa della catena del Rosario della B. Vergine: Discorsi* 27. Brixiæ, Anton. Ricciardi 1633 in 4. Extat Romæ in Barberina, & erat anno 1671 apud nostros Antwerpienses.

2. *Discorsi sopra le Imprese del Rè, della Regina, del Principe de' Santi e de' Beati festeggiati dell' academia de' Salutiferi dell' ordine de' Predicatori*, Venetiis, Franciſci Baba 1643 in 4 pp. 786. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati, ut & sequens.

3. *Discorsi predicabili sopra l'imagine del giusto beato*, Bononiæ, Jacobi Monti 1647 in 4 pp. 655. Opus eruditum & concionatoribus utilissimum.

F. THOMAS VILLAR.

† 1647. F. Thomas Villar, Catalanus natione, patria Ausetanus, vernacule *Vich de Ausona* ordini nomen dedit in conventu S. Catharinæ Barcinonensi, tirocinium que agebat anno MDCIX, quo & ingenii sui specimen dedit, evasitque revera vir doctissimus, & in enodandis nodis theologalibus acutus, clarus, & expeditus. Per consuetos scholæ agones & studiorum regimen primo theologiæ præsentatus, quo titulo gaudebat anno MDCXXXVIII, tum & magister MDCXLII vel sequenti promotus est. Quando autem vel ubi mortuus sit, monumenta mihi reposita non ferunt. Scripsit ac edidit hoc titulo:

1. *Summa controversiarum in primam partem angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis Tomus primus*, Barcinone, Sebastiani & Jacobi Mathevat 1638 in 8 pagg. 742. Continet hic tomus controversias 103 a q. 1 ad 23.

2. *Tomus secundus &c.* Barcinone, Viduæ Mathevat 1646 in 8 pp. 723. Complectitur hic tomus controversias 100 a q. 27 primæ partis ad 64 & 107, nempe tractatus de SS. Trinitate & de Angelis. Quibus subjecit S. Doctoris opusculum LXVIII seu Epistolam exhortatoriam de studio, a se dum novitius adhuc ageret versibus elegiacis redditam. Hi duo priores extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

3. *Tomus tertius controversiarum in primam secundæ, cum tractatu de conscientia*, Ibid. 1647 in 8. Sic me monebat F. Hyacinthus de Parra, nam hunc tomum non vidi.

Hujus auctoris meminit Nic. Antonius *Bib. Hisp. noviss. script. collect.* T. II p. 681 b, sed tomum 3 omittit.

F. ANDREAS WILLART.

* 1648. F. Andreas Willart Belga Duaci ordinem amplexus anno MDCII, & in academia ejusdem civitatis gradum licentiati ut aiunt in sacra theologia consecutus, eamdem in conventu S. Dominici Neapoli professus est. Concionibus etiam claruit, demum sui conventus Prior obiit IX oct. MDCXLVIII, ætatis LXXIII. Plura scripsit, quæ præ- Sæc. XVII.
lo se daturum sperabat, quorum unicum lucem vidit, cætera in conventu suo Duaceno MS servantur: hæcque sunt ex F. Ghilberto de la Haye:

1. *Le precieux Diademe & couronne d'or.* Panegyrica concio dicta in solenni expositione reliquiarum S. Morontii patroni Duacensis, & S. Amati episcopi & confessoris. Adjecta est concio ab eo Montibus habita *De la devotion du Rosaire*, Duaci, Petri Belleri 1645 in 4.

In prologo ejusdem operis sequentia recenset a se quamprimum edenda:

2. *La belle varieté & diverſité des couronnes desquelles l'ame veritablement religieuſe apres avoir vecu 50 ans en religion & fait ſon jubilé eſt de Dieu couronnée.* Concio quam habuit more patriæ ubi 50 professionis annum attigit anno 1643.

3. *Les quatre chariots de gloire qui ont paſſé de la bouche du predicateur juſqu'aux oreilles des auditeurs.* Panegyricus D. Dominico dictus.

4. *Les trois admirables prodiges de ſainteté qui ont paru ſur la terre.* Paræneses in honorem Jesu Christi, B. Virginis, & S. Dominici.

5. *Le glorieux triomphe de S. Thomas d'Aquin lumiere de l'Egliſe.*

6. *La gloire des ſaints de l'ordre des freres Precheurs.*

7. *Avent entier ſur l'antienne* Salve regina.

8. *La S. Vierge vaſe admirable.* Panegyricus ex illa antiphona, *Hæc eſt præclarum vas.*

9. *Les ſept treſors ſpirituels & infinis que Dieu a donné a ſon Egliſe.*

10. *Les trois miracles de ſcience entre les purs creatures ſur la terre, Adam, Salomon, S. Thomas d'Acquin.*

11. *Diſcurſus ſuper* Te Deum laudamus *ad mentem D. Bonaventuræ*, Operum ejus T. VI pag 491 Edit. Moguntinæ.

F. ANTONIUS DE SOTOMAYOR.

F. Antonius de Sotomayor Hiſpanus nobili apud Gallecos ſtirpe natus, quam ille magnis animi dotibus præclareque postea factis geſtisque plurimum illuſtravit, ordini adoleſcens Salmanticæ nomen dedit, tantumque ingenio virtuteque præluxit, ut aliis erudiendis mox fuerit deſtinatus. Sacras ergo litteras variis provinciæ ſuæ locis cum docuiſſet, primariam in univerſitate Compoſtellana theologiæ cathedram litterario certamine victor obtinuit. Pinciæ postea Gregorſano in gymnaſio regens aſcitus & inſtitutus, maximo plauſu, innumeroque auditorum, quos fama ejus e tota Hiſpania ciebat, concurſu theologiam docuit. In actis cap. gener. Pinciæ celebrati MDCV ad magiſterium promotus eſt, & in Romano MDCXII ſuæ provinciæ electior & diffinitor votum tulit & ſedit. Salmanticenſi ſuo conventui præfuit prior electus, & provinciæ Hiſpaniæ provincialis ab anno ad : exinde ad ſuperiora provectus. Nam a Philippo rege catholico IV arbiter conſcientiæ delectus, aulam Hiſpanam ſibi ita conciliavit, ut non regis ſolius, ſed reginæ, ſed regiorum Infantium conſcientiam moderaretur. Hinc acervatim inquiſitor ſupremi ſenatus fidei deſignatus, & a conſiliis ſtatus, abbas S. Andreæ & *de Alcala la Real*, commiſſarius generalis ſanctæ Cruciatæ, demum mortuo Antonio cardinali de Çabata, inquiſitor generalis inſtitutus & archiepiſcopus Damaſcenus conſecratus, quibus in muneribus Deo ſe & hominibus maxime probavit. Vir tandem optimus, plenus dierum, & prope centenarius Deo ſpiritum reddidit Matriti menſe ſeptemb. MDCXLVIII in magnifico ſacello, quod in domo ſua 1648.

Sec. XVII. vitiorum S. Stephani Salmanticenſis extruxerat, regieque ornarat ſepultus. Edidit, quod multis vigiliis concinnarat

Expurgatorium librorum novum, Matriti, Typogr. Reg. 1640 in fol.

Opus grandis omnino molis multarum curarum & utilitatis maximæ. Sic F. Hyacinthus de Parra in Memor. MSS ad nos miſſis, qui & queritur tantum virum a Fontana in *Theat.* & *Monum.* adeo jejune laudatum. Ejuſdem meminere Fernandez *del Roſario* lib. 9 fol. 9, & Gil Gonzalez *Teat. Eccl. de las Indias* T. I pag. 128.

F. CALIXTUS DI MISSANELLO.

1648. F. Calixtus di Missanello Neapolitanus, Baſilicata provincia ortus, floruit circa medium ſeculi XVII. Scripſit ac edidit teſtibus Vallio noſtro & Toppio

Regole, coſtituzioni, eſercizii ſpirituali, e ceremonie da oſſervarſi nelle congregazioni e compagnie del SS. Roſario, Editio IV, Neapoli, Franciſci Savio 1647. Priores editiones Ibidem. Ex eo opere cæteras Italiæ congregationes formam accepiſſe teſtatur idem Toppius.

F. CAROLUS ROUSSEL.

† 1648. F. Carolus Roussel Gallus Neuſtrius, Ebroicas patria & profeſſione, ſtudiis in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi peractis ad gradus in ſacra facultate promoveri merult. Licentiam decurrebat annis MDCXII, quo ſeptimus de Sorbonica reſpondit & MDCXIII, ſubindeque anno MDCXIV die XXVIII januarii inter triginta & unum licentiatos, quorum quatuordecim tantum erant ſeculares, reliqui regulares vigeſimum nonum obtinuit locum. Ad prædicationem deinceps ſe addixit totum, nec ingratus ſua ætate habitus eſt divini verbi præco: inter hæc domui ſuæ nativæ præfuit prior, quod munus gerebat anno MDCXXV, & in vivis adhuc erat anno MDCXLVIII, vir non parvæ auctoritatis apud majores & apud populares in ſua provincia. Plura vero ſcripſit ac edidit jam numeranda:

1. *Les merveilles de la Croix traittées par vingt diſcours predicables*, Pariſiis, Reginaldi Chaudiere 1608 in 8 pp. 458. Cardinali Perronio nuncupavit.

2. *La Couronne de la Vierge, ou il eſt traité de ſes perfections, & prerogatives de ſon ſaint roſaire*, Pariſiis, Franciſci Huby 1608 in 12 pp. 312.

3. *La juſte defenſe des grandeurs de la Vierge*, Ebroicis, Antonii le Marié 1625 in 12 pp. 773. Habebat etiam F. Petrus de Alva ord. Min.

4. *Le premier tableau de Predeſtination, ou chacun pourra voir l'etat de ſon ame, & de ſa conſcience, recueilli, compoſé, & traité par diſcours devots & predicables, utiles aux predicateurs, & a ceux qui ont charge d'ames*, Ebroicis, le Marié 1625 in 8 pp. 658. Gabrieli *Quénel* domino *du Frêne*, abbati Conchenſi ad Ebroicas dicat opus: unde initio præmittit genealogiam ejus illuſtris familiæ *Quénel* dictæ. In prologo promittebat alteram partem hujus operis eodem titulo. An promiſſis ſteterit, mihi incompertum.

5. *L'Ouverture des ſept ſeaux par les ſept cornes de l'agneau. Sermons pour les ſept feſtes de la Vierge, avec un ſermon de S. Anne*, Pariſiis 1627 in 8.

6. *Exhortations a l'amour, & a la devotion de la ſainte Vierge*, Pariſiis, Claudii Lebeau 1647 in 8.

Tomos duos concionum quadrageſimalium itidem lingua Gallica promiſerat, ſed conſilium mors abrupit.

F. FRANCISCUS DE PINELLO.

1648. F. Franciscus de Pinello Hiſpanus, conventuſque Segobienſis alumnus, vir orationis ac contemplationis exercitio plurimum addictus, verbi Dei declamator ferventiſſimus, ſalutis animarum deſiderio procurandæ ductus, migravit ad Indias occiduas, quas maxima barbarorum utilitate, ſummis & vitæ ipſius ſalutiſque diſpendiis, atque periculis obivit totas, atque per Orientales Indias, Italiam, Romamque petiit: unde in Hiſpaniam tandem reverſus, S. P. Dominici Sorianenſis iconis cultum invexit una cum ejuſdem iconis Thaumaturgæ effigie, obiitque die XXIII januarii MDCXLVIII, uti gentilis ejus & æqualis F. Hyacinthus de Parra fidem nobis ipſe fecit in Memor. MS, ubi & addit ſcripſiſſe ac ediditſe

La hiſtoria de la imagen milagroſa de ſanto Domingo en Soriano. Locum verò, annum, & typothetam, vel omiſit, vel ignoravit, quod dabunt ſui gentiles.

F. GUILLELMUS VAN SCRIEK.

1648. F. Guillelmus van Scriecx Belga Antwerpienſis patria & profeſſione ſocietatis roſarii Lovanii præfectum & Lyranæ domus noſtræ vicarium egit, & apud ſuos tandem Antwerpiæ obiit anno MDCXLVIII die IV decembris. Sic Ghilbertus de la Haye pluries laudatus: ejuſdem meminit Colvenerius Kalendarii Mariani T. II ad diem primam octobris. Scripſit hoc titulo:

Illuſtriſſima confraternitatis ſanctiſſimi roſarii in ordine Prædicatorum erecta compendium, in quo origo & modus ſancti illius exercitii cum aliquibus ejus indulgentiis & miraculis ſummatim declarantur, Lovanii, Joannis Olivarii 1630 in 12 pp. 120.

F. HIERONYMUS FUSER.

1648. F. Hieronymus Fuser Aragonus ſacræ theologiæ magiſter, provinciæ Aragoniæ anno MDCXXVIII vicarius generalis, tum ejuſdem electus & præfectus prior provincialis, collegialis ut aiunt, perpetuus, & rector collegii S. Vincentii Ferrerii Cæſarauguſtani & tribunalis ſancti officii ibidem cenſor, Hieronymi Baptiſtæ de Lanuza epiſcopi Balbaſtrenſis & Albaracinenſis confeſſarius, ſcripſit

Vida del venerable y apoſtolico varon, & illuſtriſſimo y reverendiſſimo ſeñor Don Fray Geronymo Baptiſta de Lanuza de la orden de Predicadores, obiſpo de Barbaſtro y deſpues de Albarracin &c. Cæſarauguſtæ, Petri Lanaja 1648 in fol. pp. 421. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. IGNATIUS COUTIÑO.

? 1648. F. Ignatius Coutiño Luſitanus, patriaque Conimbricenſis, Oliſſipone ad ordinem aſcitus, vir in theologicis eruditus, ſed concionibus ad populum habendis & clarus & continuus, poſtquam apud ſuos Luſitanos maximam eo nomine famam ſibi comparaſſet, ad provinciam Bæticam ſe tranſtulit, & Hiſpali in conventu S. Hyacinthi dicto commoratus, non minorem apud Hiſpanos in pulpitis gloriam adeptus eſt: apud quos ſacræ theologiæ præſentatus ſancti officii commiſſarium egit. Obiit ibidem nondum quinquagenarius ſummo omnium mœrore circa annum MDCXLVIII. Hæc ab eo theologiæ paræneticæ relicta:

1. *Marial o Promtuario eſpiritual ſobre os evangelios das feſtas da Rainha dos ſantos Maria May de Deos.* Poſt editionem in Luſitania ab auctore ipſo curatam, hoc opus Caſtellana lingua donatum typis commiſit F. Franciſcus *Palau* noſter Catalanus, Barcinone, Petri la Cavalleria 1639 in fol. pp. 372 : Iterum ibidem : & tertio 1647 in fol.

2. *Promptuario eſpiritual para los evangelios de los tres principales dias de Quareſma, miercoles, viernes, Domingos, y ſemana ſanta*, Matriti, Franciſci Martinez 1644 in fol. pp. 496. Hiſpane ſic ab auctore editum opus, qui ſtylum chriſtianum Ludovici Granatenſis, ſerium & elegantem Ferdinandi Caſtilli, & ſuavem Petri de Cabrera noſtrorum, eloquentiæ, inquit, Hiſpanæ magiſtrorum aſſequi ſe ſtuduiſſe profitetur.

3. *Promtuario eſpiritual de elogios de los ſantos, contiene algunas feſtividades de los mas illuſtres heroes, que la Igleſia catolica celebra por el diſcurſo del año, predicados los mas en la muy noble y leal ciudad de Sevilla. Obra poſtuma del autor. Repitela a la eſtampa el P. F. Felipe de Acoſta de la miſma orden*, Matriti, e Typographia regia, ſumptibus Franciſci Serrani 1650 in fol. pp. 372.

4. *Maria Triunfante & Heregia triunfata*, Hiſpali. Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitan. Literar. MS : fortè diſcurſus ſeu ſermo ille idem eſt cum quibuſdam ejuſce rationis tomo tertio citato editis, quem in anteceſſum e re nata in lucem protulerat.

Latinè redditi ſunt tres tomi ſuperiores hoc titulo :

Ad. R. P. F. Ignatii Contiño ordinis Prædicatorum S. T. Licentiati conciones, quas ex idiomate Hiſpanico in Latinum tranſtulit R. P. F. Henricus Hechtermans S. T. Licentiatus & profeſſor ejuſdem ordinis conventus Moſæ Trajectenſis, Bruxellis, Franciſci Vivieni 1653 in 4. T. I *Mariale* pp. 628 : T. II *Sanctorale* pp. 582 : T. III *Quadrageſimale* pp. 668.

In tractatu apologetico XVIII in defenſionem virginitatis & conceptionis B. V. Mariæ, Conſid. 4 pag. 624 editi Bruxel. col. b, eſt hæc propoſitio :

Has igitur imagines Deiparæ Virginis vult Deus a nobis ſumma veneratione coli & honorari veluti divinitatis cujuſdam ſimulacra id eſt eo honore quo Deus ipſe colitur. Et quamvis hæc exotica & hyperbolica videantur, ut tamen ea vera eſſe confirmem, ſuppono id quod alibi &c.

Sic habet textus Hiſpanus. *Eſtas imagines pues de la Soberana virgen quiere Dios, que las tengamos en ſuma veneracion, reſpetandolas como a ſu divina mageſtad. Y aunque parece encaricimiento, ſupongo para provarlo &c.*

Hæc propoſitio Hiſpanice prolata vix tolerabilis eſt, ſed Latine ut hîc verſa, falſiſſima.

Hic auctor conceptionem immaculatam tenet.

F. IGNATIUS DEL NENTE.

1641. F. Ignatius del Nente Etruſcus, Florentinus patria, profeſſione conventus S. Marci alumnus, laureaque magiſterii in comitiis ordinis Mediolani MDCXXII coactis ad provinciæ Romanæ totius petitionem inſignitus, variiſque apud ſuos muneribus functus, vitæ vir fuit contemplativæ mirum addictus, cujus actus deſiderio, frequenter in montem Senarium ordinis Servorum eremum celebrem liberius Deo vacaturus ſecedebat. Sapientia quæ de ſurſum eſt inſtructus, & in conſiliis dandis prudentiſſimus, apud magnum ducem, cujus ſereniſſimæ conjugi erat a ſacris confeſſionibus, plurimi habebatur, & ab ejus aulæ totiuſque Florentiæ viris illuſtribus conſulebatur ſæpius, quo audito in ejus deciſionibus conquieſcebant. Ut humilitate per totam vitam ; ſic patientia in infirmitatibus, quibus ſub ultimis annis preſſus eſt gravioribus, mirum excelluit ad mortem uſque, quam lætus aſpexit anno MDCXLVIII. Ejus inſignis eſt memoria in Actis cap. gen. Romæ anno MDCL celebrati inter eos qui cum fama ſanctitatis obierunt, ubi & dicitur corpus ejus nondum tunc ſepultum, ſed ſeorſim aſſervatum in depoſito. Legendus & de eo Fontana in Hiſt. prov. Rom. pag. 86 & 364. Hæc ab eo prodierunt : Sec. XVII.

1. *Vita & opere ſpirituali del B. Enrico Suſone religioſo eſtatico dell' ordine di ſan Domenico raccolte dal P. M. F. Ignazio del Nente, e fatte ſtampare dal P. F. Georgio Bovio*, Paduæ, Jac. Cadorini 1675 in 4 pp. 204 Ed. tertia. Extat Pariſiis in Regia H 1697.

Hæc autem in eo ex ordine habentur :

I. *Vita del B. Enrico Suſone.*

II. *Dialogo tra l'eterna ſapienza & il ſanto giovine Enrico Suſone de' Predicatori.*

III. *Officium de æterna ſapientia.*

IV. *Appendice all' unione dell' anima con Dio del B. Enrico &c. Iſtruzzione ad una vergine ſpirituale per l'unione dell' anima con Dio.*

V. *Colloquio ſpirituale tra Gieſu Chriſto N. S. & il B. Enrico*, ſive *delle nove rupi.*

VI. *Diſcorſi ſpirituali del B. Enrico.*

VII. *Lettere ſpirituali a diverſe perſone.*

VIII. *Contemplazioni per le tre hore nelle quali Gieſu Chriſto viſſe confitto e tormentato per noi in croce, cavate da cento meditazioni ſopra la paſſione del B. Enrico.*

2. *La Tortora ed il Pelicano. Affetti pietoſi intorno alle lacrime di Gieſù Criſto e dell' anima penitente. Opera ſpirituale parenetica. Alla ſeren. principeſſa di Toſcana.* Extat Florentiæ ad S. Marcum Arm. II n. 153 MS.

3. *Le ſolitudini di ſacri e pietoſi affetti al calice, al volto, alla croce, al tranſito, & alla reſurrezione di Gieſù Chriſto noſtro redentore, ed alle lacrime di Maria.* Opus, inquit Fontana, piiſſimis affectibus plenum.

4. *Altre ſolitudini di pietoſi affetti a miſteri di noſtro Signore Gieſù Chriſto, & di Maria Vergine.*

5. *L'Apparato alla ſolitudine del purgatorio, ed alla gloria del paradiſo.*

6. *Aſpirazione di ſanta morte.*

Quæ eo vivo prodierunt typis, inquit Fontana, imprimenda verò reliquit :

7. *Theatrum SS. Patrum & Doctorum in laudem B. Virginis alphabetico ordine digeſtum, continens volumina tria in fol.* Sic in catal. codd. MS Bibl. Florent. S. Marci Arm. III n. 119.

8. *La vita e miracoli della ven. Madre Suora Domenica del Paradiſo fondatrice del monaſtero della Crocetta di Firenze.* Prodiit tandem typis, Venetiis 1662 in 4. Extat MS ibidem n. 120.

9. *Meditazioni e divine intelligenzie della medeſima madre ſuor Domenica dal Paradiſo raccolte dal M. R. P. Frà Ignazio del Nente &c.* Extat ibid. MS n. 122.

Ejus meminit F. Reginaldus Cecchinius in vita ven. pat. F. Sanctes Toſinii p. 23, hunc prædixiſſe aiens Vincentium Nentium ordinis noſtri futurum. *Hunc enim juvenem*, inquit, *ſibi notum inſpiciens aliquando, ejus capillis ante pendulis injecta manu, ac leviter attractis, en inquit, quid ſtas, quidve moraris ? Num angelum præſtolaris ad religionem impellentem ? Pro comperto habeas te ſi-*

Sec. XVII. *lium B. Dominici futurum. Nihil vum temporis de religione ſuſpicabatur, nihilominus breviſſimo temporis permenſo ſpatio, noſtram ingreditur religionem in conventu D. Marci Florentiæ, & Ignatii nomen imponitur. Qui cum adhuc titulo ſacræ theologiæ magiſtri lucis uſura fruatur, modeſtis auribus inoffenſis, de ejus in religione progreſſu ſilentio tranſeundum putavi.* Quæ anno MDCXLI ſcribebat Cecchinius.

10. *La Cariua divina. Poema ſacro. Opera preſentica o vero ſupplichevole a Dio con pietoſi affetti. Incommincia:*

Canto di bella fiamma i caſti amori. Extat Florentiæ ad S. Marcum MS cum ſupra recenſito *La Tortora ed il Pellicano* compactum.

F. JOHANNES ILDEPHONSUS BAPTISTA.

† 1648. F. JOHANNES ILDEPHONSUS BAPTISTA Aragonus, Cæſarauguſtanus patria & profeſſione, per omnes gradus ſcholaſticos ad ſupremum aſcendit, in cap. gen. Pariſ. MDCXI theologiæ lector ſecundarius, datus in conventu ſuo nativo, in cap. gen. Bonon. MDCXV ad præſentaturam, ut aiunt promotus, cathedram Scoti exinde ſortitus in academia Cæſarauguſtana, poſtea primariam ſacræ ſcripturæ in eadem obtinuit, quam anno MDCXXVII regebat, anno tandem MDCXXIX in cap. gen. Rom. ad magiſterium evectus eſt. In comitiis verò generaliſſimis Romæ MDCXLIV coactis de eo ſic legitur: *In collegio noſtro S. Vincentii Ferrerii Cæſarauguſtæ damus in regentem R. A. P. Fratrem Joannem Ildephonſum Baptiſtam magiſtrum & rectorem ejuſdem collegii, cui in virtute Spiritus Sancti & ſanctæ obedientiæ, & ſub formali præcepto mandamus, ut quamprimum typis mandet commentaria quæ edidit in totam primam Secundæ angelici præceptoris noſtri D. Thomæ Aquinatis.* Vixiſſe pluribus annis poſtea certum, at quando quove anno vel die obierit hactenus mihi incompertum. Scripſit ac in lucem edidit

1. *Apologia por la autoridad de los doctores de la Igleſia, y ſanctos Padres, contra un memorial intitulado, A los Jueces de la verdad y doctrina*, Cæſarauguſtæ 1628 in 8: ſic refert Antonius in *Bibl. Hiſp.* T. I pag. 9 a, ubi eum *Alphonſum Baptiſta*, & pag. 477 b, ubi eum *Johannem Alphonſum Baptiſta* vocat: monens tamen T. II p. 653 a *in addendis & corrigendis*, etſi duplici loco laudatum eumdem tamen eſſe auctorem. Hæc porro apologia adverſus Johannem Baptiſtam Poza S. J. SS. Patres ſuſque deque habentem, & in Indice Romano prohibitum ſcripta fuit. Hanc apologiam noſter Johannes Paulus Nazarius Latine reddidit.

2. *Commentaria & diſputationes in primam Secundæ angelici præceptoris ac doctoris Eccleſiæ S. Thomæ Aquinatis ex ordine Prædicatorum: in quibus ſinceriſſima ejus doctrina & mens non perfunctorie & per ſaltum ſeu lecturas, ſed ex profeſſo continuato labore nulla quæſtione vel articulo omiſſo explicatur, & contra impugnantes antiquos & neotericos vindicatur.* T. I *ad* Q. VIII, Lugduni, Proſt, Borde, & Arnaud 1648 in fol. pp. 916: T. II ad Q. XVII, Ibid. pp. 562: T. III *ad* Q. XLVIII, Ibid. & eodem anno pp. 872. In cæteras QQ. ejuſdem primæ Secundæ commentaria MS apud ſuos ſervari nos monet F. Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad nos miſſis.

Notandum autem ex præcepto commentaria ſua edendi illi dato & ſupra relato ab aliquibus fruſtra colligi, quæcunque in iis docet probata fuiſſe, & veluti doctrinam ordinis totius adoptatam: hujuſmodi enim præcepta hanc ſemper involvunt conditionem, ne auctor a ſententia S. Thomæ ullibi deflectat, a qua ſi vel minimum aberraverit, tum non ſolum non probatus, ſed reprobus omnino habendus eſt. Porro quæ noſter Joannes Ildephonſus in alias QQ. & AA. D. Thomæ commentus eſt, egregia ſunt & ſua laude digna: at in *Tractatu de conſcientia*, quem ſuorum commentariorum *Tomo III ad* Q. XIX *art.* 5 & 6 *a pag.* 377 *ad* 605 inſerui, plura habet *de probabilitate* S. Thomæ & antiquorum ejus diſcipulorum ſchola-ſque Thomiſticæ communi & certæ ſententiæ adverſa, in quibus ipſe ſe ab antiquis diſcedere & recentioribus auctoribus præſertim S. J. adhærere profitetur, ideoque tantum abeſt, ut ejus doctrinam exceperit ſchola noſtra, imo plures ejuſdem graviſſimi & nominatiſſimi theologi Hiſpani, Galli, Itali impugnarint, quos in hac bibliotheca ut occurrunt pro meritis laudamus.

F. NICOLAUS CIAMPOLI.

F. NICOLAUS CIAMPOLI Etruſcus, Florentinus patria, profeſſione S. Marci alumnus, Joannis *Ciampoli* viri clariſſimi Gregorio XV, & Urbano VIII a ſecretis, & a Latina facundia celebrati germanus frater, laurea donatus magiſtrali, Florentiæ diœceſis examinator ſynodalis, publicuſque in academia Florentina moralis theologiæ profeſſor theologorum collegio aggregatus ſocius tertio Idus ſept. MDCXLVII, vir fuit canonum ac civilis etiam juris peritiſſimus, plurimiſque vivens apud omnes ſibi nomen fecit, claruitque virtutibus, denique XV maii MDCXLVIII apud ſuos S. Marci huic mortali luce ſubtractus perrexit ad patriam: poſteriſque reliquit 1648.

Conſiliorum variorum volumen MS, ad præſens uſque tempus (inquit F. Raphael Badius pag. 127 *Hiſt. Acad. Flor.*) ſervatum ab uno conſodali & ſymmyſta S. Marci profeſſo.

F. PAULUS ZOCCA.

F. PAULUS ZOCCA Ligur Savonæ ortus, ſed Mediolani in S. Mariæ Gratiarum ordinem amplexus, per omnes agones ſcholaſticos in gymnaſio Bononienſi noſtro lauream magiſterii adeptus eſt, anno MDCXV acceptatus in comitiis ordinis Bononiæ, regenſque ibidem conſtitutus, conſummatiſſimi theologi famam ſibi peperit, & in ſuo demum conventu nativo Mediolani obiit anno MDCXLVIII. Sic refert Rovetta ad eum annum, dicunturque hæc ab eo relicta ingenii ſui monimenta: † 1648.

Commentaria in logicam, phyſicam & metaphyſicam Ariſtotelis.

Controverſia in primam & tertiam S. Thomæ Summæ partes. Et quædam alia opuſcula. Sed cùm hæc non addat Rovetta typis prodiiſſe, MS tantum apud ſuos ſervata facile credas, præſertim cùm Oldoinus hujus ſcriptoris in ſuo *Athen. Ligur.* non meminerit.

F. PETRUS PAULUS PHILIPPIUS.

F. PETRUS PAULUS PHILIPPIUS Etruſcus, e Caſtro Novo vallis Caferonianæ ad Macræ fluvii oram ortus, Romæ in conventu S. Mariæ ſuper Minervam ordini nomen dedit, virque fuit non minus vitæ quam doctrinæ ſublimitate præſtans, ſacræ theologiæ magiſter, quam in gymnaſiis noſtris Peruſino & Romano cum plauſu pluribus annis docuit. Diſciplinæ regularis ſtudioſiſſimus eam conſtantiſſime ſervavit, & non ſolum in ſua, ſed & in aliis provinciis totis viribus promovere ſtuduit. Chariſmata etiam meliora æmulatus, in cœleſtium contemplatione aſſiduus, ad perfectionem in dies ma- † 1648.

Digitized by Google

gis ac magis tendebat. Qui tandem laboribus & ætate confumtus nonagenarius in ſuo conventu nativo Romæ cum ſanctitatis odore vivere deſiit. Cujus egregia eſt in actis cap. gen. Rom. MDCL memoria, ac proinde poſt cap. gen. Valentiæ MDCXLVII obierit. Ab eo prodierunt

1. *De gratia Chriſti tractatus*, Romæ. Sic in actis cap. Rom. 1650, & apud Fontanam *De Prov. Rom.*

2. *Liber de reformatione ordinum* MS. Sic eadem acta.

3. *Theologiæ myſtice Henrici Harphii ordinis Minorum Libri tres in hac tertia editione caſtigati & correcti per F. Petrum Paulum Philippium ord. Prædicat.* Qui addidit *Introductionem ad doctrinam libri ſecundi*, Romæ 1686, & Brixiæ, 1601 in 4. De quo opere ſic Poſſevinus: *Addita eſt introductio ad doctrinam ſecundi libri perneceſſaria a Petro Paulo Philippio theologo eximio ordinis Prædicatorum. Factum eſt autem poſtea precepto ſanctæ ſedis, nemo ut ederet legeretve theologiam hanc myſticam Henrici Harphii niſi eſſet ad poſtremam Romanam emendationem aptata. Ac licet introductio illa Philippii præfixa ſit ſecundo libro, præſtat tamen ut prælegatur, antequam primus liber decurratur &c.*

4. *Relectiones quatuor theologicæ.* 1. *De cauſis ſpecierum intelligibilium angelici intellectus.* 2. *De actu augmentativo charitatis.* 3. *De ſupernaturalitate gratiæ & viſionis beatifica & caritatis.* 4. *De diſtinctione ſpecifica Angelorum*, Romæ, Bartholom. Zannetti 1614 in 8 pp. 328. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. REGINALDUS SGAMBATI.

FREGINALDUS SGAMBATI Siculus, Neapoli natus, ibidem in conventu S. Dominici ordini nomen dedit, evaſitque Eccleſiaſtes tota Italia celeberrimus, omni ex parte abſolutus, ideoque a præcipuis civitatibus ad conciones quadrageſimales quaſi certatim vocatus. Eas habuit Januæ, Patavii, Piſis, Senis, Romæ, & aliâs ſummo auditorum ubique concurſu & fructu. Anno verò MDCXLVIII Neapoli eaſdem in eccleſia S. Dominici ſolito plauſu inchoarat, ſermonemque Dominica I his verbis, *dal letto al cataletto*, finierat, vixque e ſacro pulpito in cellam reverſus, doloribus cruciatibuſque alvi ſubito arreptus eſt, quibus intra horam oppreſſus ætate florens interiit prima martii, ingenti totius civitatis luctu: e pulpito ſic ad libitinam ipſe deportatus, ac reipſa in ſe comprobans, quod Italice ingenioſe in concione exp eſſerat. Ita Vallius in *Compendio* p. 345, addens has ejus ſacras orationes ab amicis eodem anno mortis prælo datas:

1. *La quadriga di Ezechiello Orazione recitata nell' incoronazione di Luca Giuſtiniano duce della repubblica di Genoua.*

2. *Il Giacobbe Evangelico Orazione nel dì feſtivo di S. Domenico detta in S. Agoſtino di Padoa.*

3. *L'Aurea Unione. Orazione nell' anniverſario dell' unione Genoveſe detta nel duomo di Genoua.*

4. *L'Academia Betlemitica. Orazione detta nella chieſa di S. Caterina di Piſa.*

5. *La Luce rannuvolata. Orazione detta in Roma nella chieſa di S. Maria ſopra la Minerva la Domenica ſeconda di quareſima.*

6. *Lo ſpecchio dell' huomo ſuperbo. Orazione detta nel dì delle ceneri in ſan Domenico di Siena.*

7. *La Colomba Saneſe. Orazione detta ibidem nel dì feſtivo del B. Ambrogio Sanſedoni.*

8. *Il vendicativo convinto.* Quæ prodierunt curis P. Alberti de' Roſſi Vargas, Romæ 1648 in 4, & Venetiis, Turini 1655 in 8. Cæteræ ejuſdem MSS apud ſodales ſuos Neapoli ſervatæ brevi promittebantur prælum ſubituræ, quod utrum opere præſtitum fuerit mihi incompertum. Cæterum hujuſmodi argumenta, licet verbi divini præconibus Italis famoſioribus uſitata, non ex veræ eloquentiæ ratione prodire agnoſcebat noſter Raphael *delle Colombe* de quo ſupra ad 1626.

F. THOMAS CACCINI.

FF. THOMAS CACCINI Etruſcus, Florentiæ natus, & ibidem in S. Marci ad ordinem aſcitus, primi nominis theologus variis functus eſt apud ſuos ſcholarum & conventuum regiminis honoribus. Anno MDCXVIII jam magiſtrum ſtudentium egerat in gymnaſio S. Thomæ Romano, ut conſtat ex actis cap. gen. Oliſſipon. exinde per agones ſolitos laurea donatus. Anno MDCXXXVI collegio theologorum univerſitatis Florentinæ fuit aggregatus VIII Id. octobris, conventus etiam Cortonii, Prati & ſuum S. Marci prior rexit, ſed & quibuſdam annis circa annum MDCXIII pœnitentiarium ut vocant, Romæ in baſilica Liberiana egit. Quæ tamen munia omnia ſic ſedulus obibat, ut interea muſeum religioſe coleret. Fuit enim librorum helluo, quibus legendis noctes & dies inſumebat, nec ſine fructu, Hiſtoriam enim Eccleſiaſticam lingua Etruſca ſcripſit ac ornavit, cujus operis hæc prodierunt,

1. *Storia Eccleſiaſtica del primo concilio Niceno, adunato e confermato da S. Salueſtro P.* Lucæ 1637 in 4 per Pelegrino Bidelli, pagg. 337. Extat Pariſiis in Regia E 229.

2. *Volume primo dell'a Storia Eccleſiaſtica*, Florentiæ, Jo. Bap. Landini 1639 in fol. pagg. 757 Nempe a Chriſto nato ad Chriſti 202. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Alterum volumen ſub prælo ſudabat Lucæ, cùm auctor e vivis ſublatus eſt XII jan. MDCXLVIII. Hoc tamen complendum & ſequentia quæ typis parata reliquit etiam edenda promittebat Raphael Badinæ in ſuo de Acad. Flor. opuſculo.

F. JOHANNES BAPTISTA GUILLERME.

FF. JOHANNES BAPTISTA GUILLERME Gallus Armoricus, e vico vulgo hodie & vernaculè *Plemur ſanctæ Genet* dicto in diœceſi Leonienſi tertio ad Morlacium Britanniæ minoris inferioris lapide ortus, Pariſios adoleſcens venit ſtudiorum cauſa, ſacriſque initiatus ordinibus, clericalem ordinem & ſtatum in parochiali eccleſia Pariſienſi S. Salvatoris profitebatur, cum agente ſpiritu ſancto, ætate jam adulta & firmata, annorum XXXI natus habitum ordinis petiit ac obtinuit anno MDCXXII ac ſequenti MDCXXIII maii XXIV vota ſua diſtinxit labiis ſuis, in & pro conventu SS. annunciationis Pariſienſi, in quo ſubinde prior electus anno MDCXLI menſe auguſto triennium hoc munus obivit. Tandem e commiſſario generali ſuper Ciſſigeriana conventuum congregationis S. Ludovici regis ſeparationem ab ultraligerianis conventibus ejuſdem congregationis molientium inſtituto, in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV habitis, facta demum a Magiſtro ordinis F. Thoma Turco præfata ſeparatione, congregationis S. Ludovici ex ſolis conventibus Ciſſigerianis coaleſcentis primus auctoritate apoſtolica ab eodem Turco creatus & inſtitutus eſt vicarius generalis, litteris datis Toloſæ VII nov. MDCXLVI & XXVI ejuſdem menſis Pariſiis lectis & acceptatis. Eo vero dum ſtrenuus & vigil fungitur officio, Pariſiis XIII april. MDCXLIX, ætatis LVIII de repente apoplexia correptus cecidit,

Sec. XVII. & obiit ibidem in tumulo Fratrum ſepultus. Scripſit ac edidit libellum hoc titulo:

Exercices ſpirituels, ou Meditations pour deraciner l'amour propre, Vindocinii, Sebaſtiani Hyp 1648 in 16.

F. JOANNES BAPTISTA DE MARTINENGO.

* 1649. F. Johannes Baptista de Martinengo Italus Bergomi natus, Ferrariæ in domo S. Mariæ *de angelis* dictæ ordini nomen dedit, vir amœnioribus litteris egregie excultus, ac primi nominis theologus, inter celebriores etiam ætatis ſuæ concionatores habitus, ſed & juris canonici peritus: qui ubi Cremonenſi ſanctæ fidei tribunali aliquot annis ſtrenue præfuiſſet, exinde accitus eſt ab Urbano VIII, & Romæ conſtitutus inquiſitionis commiſſarius generalis anno MDCXLI, quo munere functus eſt ad obitum uſque, qui accidit anno MDCXLIX menſe novembri, ſepultuſque eſt ad Minervam in communi ſodalium ſepulcro. Sic de eo Fontana in Theatro p. 546 a, a quo p. 566 b dicitur *Joannes Baptiſta Pramolus Seghuſius de Martinengo*. Meminit & Rovetta ad 1640, a quo hæc illi tribuuntur opera, quæ pro more an MS, an excuſa, aut ubi ſervata ſilet:

Orationes elegantiſſimæ pro data occaſione dictæ.

Praxis brevis procedendi in ſancto officio in cauſis fidei.

F. JOHANNES BAPTISTA SILVESTER.

* 1649. F. Johannes Baptista Silvester Italus Umber Fullinii vernacule *Folligno* natus, & ibidem ordinem amplexus, poſt lectam in ſtudio generali provinciæ Romanæ theologiam, adeptoſque magiſterii honores, ejuſdem ſuæ provinciæ prior electus eſt provincialis, quo munere functus & vita functus eſt Romæ anno MDCXLIX. Virum præſtantiſſimi, & ad prodigium excelſi ferunt fuiſſe ingenii, adeo ut *Monſtrinum* vulgo audiret. Ut amœnioribus litteris aliquando deliciabatur, inter academicos Phantaſticos accenſum fuiſſe addunt. Sic de eo Jacobillus in catalogo ſcriptorum Umbriæ, ubi laudatur ab eo dicta & in lucem edita

De Sapientia S. Thomæ Aquinatis oratio, Petuſii, Marci Naccarini 1645 in 4.

Sed & alia erudita elucubrationes, quas forte Romani ſodales aliquando explicatius referent.

Mirum a Fontana in ſua provincia Romana omiſſum.

F. JOSEPHUS D'ARIANO.

MS 1649. F. Josephus d'Ariano Siculus conventus S. Spiritus Neapolitani profeſſus, vir animarum ſingulari zelo commendandus, quarum ſaluti ſe totum addixerat, pie demum obdormivit in eodem ſuo conventu anno MDCXLIX, optima ſui nominis pietatiſque opinione relicta: uti Monim. ejus domus MS teſtantur. Meminit etiam Toppius in *Bibl. Nap.* Scripſit ac edidit

Roſario fiorito e paradiſo dell' anime diviſo in ſette libri, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1644 in 4.

F. LACTANTIUS GUARINONUS.

† 1649. F. Lactantius Guarinonus Morbonii vulgo *Morbegno* Rhætorum oppido ad Adduam in valle Felina natus, & ibidem ad ordinem aſcitus, medio ſeculo XVII florebat, pietate, prudentia, eruditione commendatus, ac facundus ferviduſque Eccleſiaſtes. Scripſit autem plura ad Hiſtoriam ordinis attinentia: inter quæ recenſentur a Rovetta ad 1667 Rivalium qui tamen ad 1649 refert teſtem proferente

1. *La vita del SS. Padre S. Domenico fondatore dell' ordine de' Predicatori.*

2. *La vita del B. Andrea da Piſcheria del ſacro ordine de' Predicatori.* Hunc Beatum de Piſcheria, quæ arx eſt in agro Veronenſi ſub dominio Veneto ſat munita ortum, Morboniique apud noſtros ſepultum, magna cum devotione colunt cives: ejuſque vitam ex antiquis conventus Morbonienſis documentis, & ex S. Benigni abbatis actis MS a Lactantio noſtro compoſitam & editam Novocomi 1644, Aloyſius de Tattis clericus regularis congregationis Sommaſchæ Sanctuario ſuo ſeu Martyrologio Novocomenſi etiam Italice ſcripto intulit ac edidit anno 1675: Henſchenius vero & Papebrochius Latine redditam Actis SS. inſeruerunt T. IV maii ad diem 19 pag. 627.

3. *I favori dalli catolici della valle Tellina ricevuti per la divozione dell' imagine di S. Domenico de Soriano.*

4. *Miracoli del ſantiſſimo roſario della B. Vergine Madre di Dio.* Sed & plura alia ejus generis, inquit Rovetta, qui an & ubi edita vel MS ſerventur pro more ſilet.

F. LUCAS FERNANDEZ DE AYALA.

F. Lucas Fernandez de Ayala Hiſpanus Tarraconenſis Murciæ natus, & ibidem ordinem amplexus, theologiam docuit apud ſuos, conventumque Orani vulgo *de Oran* regebat prior anno MDCXLIV, quo in comitiis ordinis Romæ habitis prædicatoris generalis titulo eſt inſignitus: ſancti officii etiam conſultor & commiſſarius aſcitus eſt. Ejus meminerunt Antonius in Bibl. Hiſp. & Hyacinthus de Parta in Memorialibus MS. Hæc ab eo prodierunt: 1649

Hiſtoria de la perverſa vida, y horrenda muerte del Antechriſto, Murciæ, Ludovici Veros 1635 in 4 pp. 423. Extat Pariſiis in Regia D 788, 3 & apud noſtros ad S. Honorati. Iterum, Matriti, Franciſci Garcia & Petri Coëllo 1649 in 4.

Hortus auguſtiſſimi nominis Mariæ, variis aretalis & aromatibus moralibus conſitus: ſive *Elucidatio ad verba Luce cap. 1 verſ. 27, Et nomen virginis* Maria, Matriti 1648 in 4.

Auctorem in muneribus ſimul lectoris, concionatoris, & confeſſarii virum indefeſſum præſtat Benedictus Alonſo prior conventus S. Dominici Carthaginenſis, qui alias ejus fuerat in tirocinio magiſter, hæque ſe ab inde attentis ejus ſtudiis prævidiſſe teſtatur. Sic in approbatione prioris operis hîc relati.

F. RAIMUNDUS ZANOBI.

† 1649. F. Raimundus Zanobi patria & profeſſione Recanatenſis medio ſeculo XVII florebat, & tum prælo dedit opellam hoc titulo:

Il Mongibello: Orazione ſacra detta dal P. Raimundo Zanobi &c. per la feſta della traſlazione del corpo del dottor angelico ſan Tommaſo d'Aquino, Mutinæ, Juliani Caſſiani 1649 in 4. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. Volante*, Scanzia VI p. 100.

F. SIMON OKOLSKI.

† 1649. F. Simon Okolski Ruſſus provinciæque Ruſſiæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, & ſtudii generalis Leopolienſis regens, qui & dictam ſuam

ſuam provinciam præfectus provincialis adminiſtrabat anno MDCXLIX, vir fuit laborioſiſſimus & antiquitatum regni Poloniæ rerumque nationis ſuæ Ruſſiæ curioſus ac diligens ſcrutator. Scripſit hoc titulo:

1. *Orbis Polonus ſplendoribus cœli, triumphis mundi, pulchritudine animantium, decore aquatilium, natura excellentia reptilium condecoratus: in quo antiquæ Sarmatarum gentilitia, pervetuſtæ nobilitatis Polonæ inſignia vetera & nova, indigenatus meritorum præmia & arma ſpecificantur & relucent: nunc primum ut Latinitati conſecratus, ita claritate & veritate perſpicuus. Cum iconibus parmarum ligneis*, Cracoviæ, Franciſci Cæſarei 1641 in fol. T. I pagg. 557: T. II pp. 656: T. III pp. 360. Extant Pariſiis in Regia M 1165 & Harlæa, Romæ vero in Caſanatenſi.

2. *Ruſſia Florida.*

Citatur ſæpius a Fontana in *Theat.* p. 209 Tit. 309 *Kiovien.* & p. 151 Tit. 123. *Camenicien.* & paſſim in *Monum.*

3. *Præco divini verbi B. Albertus Magnus epiſcopus Ratiſponenſis ex ordine Prædicatorum aſſumtus. Diverſis nunc S. Scripturæ expoſitionibus, hiſtoriis eccleſiaſticis & ſecularibus, Hieroglyphicis, problematibus, ſymbolis, & exemplis ampliatus*, Cracoviæ, Lucæ Kupiſz typ. Regii 1649 in 4, P. I. *De Dominicis ad Dom. XIII poſt octav. Trinit.* pp. 736. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES BAPTISTA DE MARINIS.

1650. F. JOHANNES BAPTISTA DE MARINIS patria nativitateque Romanus, gente vero Januenſis, e Marina Ligurum patritia familia natus die XXVIII novemb. MDCVII, patre Joanne Baptiſta de Marinis domini de Bomba, viro pietate litteriſque ac moribus longe quam natalibus etiam ſpectabili, de quo Michael Juſtiniani *Scrittori Liguri*: matre vero Theodora Juſtiniana, cui luſtricum in ſeculo fuit a ſacro fonte Ferdinandi nomen impoſitum: is a puero pietatem hauſit a parentibus liberalibuſque diſciplinis eruditus, adoleſcens annorum ſexdecim ordinem amplexatus, e manibus magiſtri ordinis F. Seraphini Sicci Papienſis in conventu S. Mariæ ad Minervam habitum accepit Romæ XXV martii MDCXIII, ſequentique anno MDCXIV eadem martii XXV profeſſionis votum in vicarii ordinis generalis F. Raphaelis *Riphen.* Elnenſis poſtea epiſcopi Domino nuncupavit, moxque ſtudiorum cauſa miſſus in Hiſpaniam, Salmanticæ Complutique philoſophiæ theologiæque ſtuduit: inde in Italiam reverſus, theologiam apud ſuos Romæ prælegit ad Minervam: tum & magiſterii laurea donatus, ſacræ congregationis indicis Romanæ ſecretarius a pontifice delectus eſt anno MDCXXVIII: quo in munere plurimas & eximias ille probavit ingenii, religionis & animi ſui partes, infrunitorumque nonnullorum auctorum in ſe provocavit innocens invidiam, quorum ab ipſo pontifice vel congregatione ſcilicet inuſta ſtigmate fuiſſent opera, ut non inde mirum videri debeat in eum ita ſæviiſſe & inſaniiſſe *Petrum a valle clauſa*, ſeu potius Theophilum Rainaudum ſuo illo de Cyriacorum immunitate damnato tenebrione, cuſum olim a ſe librum, & a ſacra congregatione confixum *de martyrio per peſtem* aliaque id genus opera proſcripta dolentem & ſentientem: cujus amentata tela & amentia viruſque nuſquam attingant, aut apud ingenuos cordatoſque viros inficiant hominis famam, eruditionem, & integritatem. Quæ certe Romæ ſic ſpectata probataque fuit, ut vita functo magiſtro ordinis F. Thoma Turco die prima decemb. MDCXLIX, coactiſque extra ordinem ratione anni Jubilæi auctoritate apoſtolica ad ſucceſſoris electionem Romæ generalibus anno MDCL comitiis, communibus electorum ſuffragiis, ipſo probante laudanteque cum ſacro purpuratorum & aulæ cœtu pontifice die quarta junii delectus fuerit ordinis magiſter ordine LVII: quod & ille munus ea demum animi moderatione, zelo & vigilantia, paternoque geſſit annis prope decem & novem ſolidis affectu, ut ab omnibus non modo ſuis, ſed & ab alienis, quique cum eo tractaſſent aliquando, ſummopere coleretur & amaretur. Plura ille in commune totius ordinis bonum, & diſciplinæ regularis incrementum fortiter & religioſe præſtitit & ſanxit ordini præpoſitus, nec ſibi etiam præter aliorum uſum in ſuppellectili cultuque corporis & obſoniis & jejuniis indultum voluit aut exceptum ab adepta vel injecta dignitate: qui demum Romæ ſuos implevit in bona ſenectute dies, perceptiſque ſumma pietate & Fratrum ædificatione ſacramentis, ſtranguriæ cruciatibus exhauſtus animam exhalavit die VI maii MDCLXIX, ætatis LXXII, ſepultus ad Minervam in Odeo. Sec. XVII.

Ejus curis prodiit 1. *Index librorum prohibitorum cum decretis omnibus a ſacra congregatione emanatis poſt indicem Clementis VIII*, Romæ Cameræ.

2. *Plures ille pro ſui ratione muneris egregias ad Fratres ſuos & alios principes etiam encycl.caſque ſcripſit epiſtolas*, ſtylo certe ſupra deceſſorum ſuorum prope omnium puro, adeo nervoſo, & eleganti, ut in ætatis futuræ rem edi debeant.

3. *Tractatus de conceptione B. M. Virginis* juſſu Alexandri VII ab eo ſcriptus fertur, eidemque ſummo pontifici oblatus. Sic Michael Juſtiniani & Oldoinus *De ſcript Ligur.*

De eo præter citatos cum laude meminerunt Allatius *Conſenſionis Eccleſiæ Græcæ cum Latina*, Fontana *Monum. Domin.* Vincentius Baronius *Apologia* T. I pag. 15 & 32, Caſalas *Candor lilii* pp. 135, 158, 317, 350. De illius vero gente & familia legendus Argote de Molina *Nobilit. Bætice* lib. 2 c. 21 pag. 141, ubi inter primarias XXX Januenſium familias Marinenſem annumerat, parmamque illius omnino accurate deſcribit, *argenteam* ſcilicet *balteis tribus atris & undulatis diſtinctam*, non e converſo, ut quidam inſcite.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE Luſitanus, ſacræ theologiæ magiſter, apud Armenos miſſionarius agebat medio circiter ſeculo XVII, & horum lingua perfecte comparata, Fratrumque noſtrorum provinciæ Naxciovanenſis conciliata ſibi fide & benevolentia, iis erudiendis maximam dedit operam in omni patientia & inter graviora incommoda, electuſque ab ipſis prior provincialis in iis tranquille regendis non minus caritatis & prudentiæ ſpecimen edidit. Sic refert Clemens Galanus *T. I Hiſtor. Armen.* qui & eum ſocium habuiſſe conjunctiſſimum in ea regione, ſcientia & zelo fidei propagandæ, omnibuſque viri apoſtolici dotibus præſtantem, ac verbo Dei prædicando adjutorem ferventiſſimum teſtatur. Quæ Galanus ſcribebat anno MDCL. Hunc porro Antonium alterum cenſeo ab altero cognomine de quo poſtea ad 1662, qui non in Armenia, ſed in Indiis Orientalibus claruit. Ejus vero viſum eſt meminiſſe quod non dubitem, quin plura in Armenia ea lingua ſcripta de rebus fidei reliquerit. 1650.

Sec. XVII.

F. ANTONIUS DE PAZZI.

† 1650. F. Antonius de Pazzi Etruſcus, patria Florentinus, ſacræ Theologiæ magiſter florebat anno MDCL. Scripſit plura Italice, quorum hic eſt elenchus ab ipſomet auctore in primo ſuo opere ad calcem proœmii datus:

1. *Dell' excèllenze di Criſto noſtro Salvatore Diſcorſi theologici e morali*, Florentiæ, Franciſci Onufrii 1653 in fol. pp. 451, abſque indicibus copioſis.
2. *Sopra la ſtoria di Tobbia Diſcorſi* 200.
3. *Dell' amor di Dio ſopra i tre primi capitoli della Geneſi.*
4. *Della divina provvidenza ſopra le ſette viſioni dell' apocaliſſe.*
5. *Trattato della perfezzione religioſa.*
6. *Trattato degli attributi e perfezzioni di Dio.*
7. *La virtù trionfante.*
8. *Il prelato Eccleſiaſtico.*
9. *Il principe Cattolico.*
10. *Il Cortigiano.*
11. *De' vizi, e delle virtù.*
12. *La liberta Eccleſiaſtica oppugnata, difeſa, vendicata.*

Utrum autem undecim poſtrema in lucem prodierint, aut a morte auctoris MS ſerventur in altero e conventibus Florentinis, docebit forſan aliquando quis ejus gentilis. Addo ſolum auctorem teſtari XXXVII annis his ſe incubuiſſe, dum interea & philoſophiam & theologiam profiteretur.

F. ANTONIUS A RESURRECTIONE.

* 1650. F. Antonius a Reſurrectione Luſitanus, patria & profeſſione Oliſſiponenſis, ſacræ theologiæ magiſter acceptatus in cap. Gen. Pariſien. MDCXI, in quo theſes publicas propugnaverat, & in eodem Lector primarius inſtitutus in ſtudio Eborenſi, exinde pluribus annis in academia Conimbricenſi primarius profeſſor publicus, ad Angrenſem inſulam tandem promotus fuit ab Urbano VIII decemb. quarta anni MDCXXXIV. Inter illuſtres & pios qui ab ultimo cap. gener. obierant, cum laude recenſetur in cap. gen. Rom. MDCLVI. Ejus meminere Fontana in Theatro Dom. inter Angrenſes, Fernandez in *Hiſtor. del Roſario* inter cathedraticos Conimbricenſes anno MDCXXVII florentes, Johannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ Literario MS, ubi & addit, quod alii omiſerunt ediditſe hoc titulo:

Sermones varii

Ex quibus, inquit ille, *facile deprehenditur homines ſpeculationibus deditos non perinde cæteris artibus valere.* De qua cenſura lectoris eſto judicium.

F. BASILIUS AMABILIS.

* 1650. F. Basilius Amabilis Siculus Meſſanenſis Sac. Th. Magiſter, Eccleſiaſtes ſua ætate celebris, Meſſanæ bis in eccleſia principe, Romæ etiam & in Italiæ civitatibus præcipuis conciones quadrageſimales habuit fructu animarum non mediocri. Rebus agendis expeditus & ſolers a Meſſanenſibus ad Philippum IV Regem Catholicum non ſemel legatus fuit de maximis negotiis. De quo legendus *Ferrante Palavicino* in libro, cui titulus *l'Ambaſciatore invidiato*: ubi quæ Baſilius egerit & ab æmulis aulicis paſſus ſit, Albiſium inverſis literis vocans, eleganter narrat. Philippi tamen gratiam meruit, ab ipſo pluries Matriti e ſuggeſtu ſacro auditus, ac Prædicatoris regii titulo cum annuo 500 aureorum honorario inſignitus litteris Matriti IX octob. MDCXLVIII datis. Quibus ut & vita ceſſit prioris in ſuo S. Dominici conventu munus agens Meſſanæ anno MDCL, cui ut de ſe optime merito civitas univerſa parentavit. Hæc ex Anton. Mongitore in *Bibl. Sicul.* de eodem videndum monens Placidum *Reina in Not. Hiſt. Meſſanæ* par. 2 pag. 508, & in libro ſub Andreæ *Pocili* nomine edito *De populari motu Panormi* pag. 2, & alibi. Edidit.

Orationi funerali compoſte, e recitate nella chieſa di S. Domenico de' Padri Predicatori della città di Meſſina, Meſſanæ, Jacobi Matthæi 1645 in 4.

Hæc finita præloque parata MS in eodem conventu ſervari teſtatur idem Mongitorius

Tractatus ſuper evangelia totius anni: Tomi duo in fol.

Annuale de' ſanctis Tomi duo in fol. & *Quareſimale.*

F. CLAUDIUS CORTEZ.

† 1650. F. Claudius Cortez Gallus Provincialis Maximinifani natus, provinciæ Provinciæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter acceptatus & approbatus in cap. Gen. Romæ MDCXLIV, ſcripſit ediditque

1. *Sermons theologiques & moraux ſur tous les evangiles du Careme declarez par des Hiſtoires de l'ecriture ſainte: compoſez par F. Claude Cortez de la ville de S. Maximin de l'ordre des FF. Preſcheurs, & docteur en theologie*, Avenione, Johan. Piot 1647 in 8 voll. duo. In 2 vol. tres ſunt ſermones de SS. Thoma de Aquino, & Joſepho, & de annunciatione B. V. Iterum prodiit ibidem hoc opus 1662 in 8. Extant apud noſtros Rotomagenſes.
2. *Sermons pour le jour de tous les Saints, & Octave des morts, ou il eſt amplement parlé des ames & du feu du purgatoire ſur les dernieres paroles que notre Redempteur prononça ſur l'arbre de la Croix*, Aquis ſextiis, Stephani David 1654 in 8 pp. 108.
3. *Le jardin ſacré du Roſaire*, ad quem addidit *Octave du S. Roſaire*, Avenione, Jacobi Bramereau 1630 in 8.
4. *Inſtitution de la confrairie du nom de Jeſus*; Ibid.
5. *Hiſtoire de la vie & mort de la ſainte Marie Made'laine*, Aquis ſextiis, Stephani David 1641: II Ed. Ibidem 1647 in 16 pagg. 315, Recognita emendata & aucta. Fertur & III Editio 1655 ibidem eademque forma. Opus mole exiguum, facundia Gallica tunc vigente minime commendandum, & leviſſimæ fidei: quod tamen Jacobus Corſalis Catanenſis ſacerdos Italum fecit hoc titulo:

Iſtoria della vita e morte di S. Maria Madalena compoſta in lingua Franceſe dal R. P. Claudio Corteſe dell' ordine de' predicatori, e tradotta in Italiano dal R. ſacerdote Dom Giacomo Corſale con l'aggiunta del medeſimo ſoprà il piede ſiniſtro della ſanta conſervato nel Teſoro delle reliquie della Chieſa maggiore di Palermo, Neapoli, Andreæ Colicchia 1679 in 12.

F. FRANCISCUS MARIA BLANCUS.

* 1650. F. Franciscus Maria Blancus Inſuber de Garexio ab originis ſuæ loco vulgo nuncupatus, circa annum Chriſti MDCL florebat, Taurinenſis primum tum & Salutienſis ſanctæ fidei cenſor generalis, laudatus ad eum annum a Rovetta Rivalium teſtem adducente, ceu a quo editus fuerit libellus

Del Roſario della Beata Vergine, delle ſue indulgenze, della meditatione de' ſacri miſteri, e delle lodi della Madonna.

Digitized by Google

Ubi autem editus fuerit silet, quod hic addent sui gentiles. Citatur hæc opella ab Alberto Brandano in suo Roseto Mariano.

F. GREGORIUS D'ANIELIS DE ATRIPALDA.

† 1650. F. Gregorius Danielis de Atripalda Siculus, provinciæ Regni alumnus, conventusque SS. Rosarii Neapolitani per translationem e nativo patriæ suæ conventu filius, omnibus suæ provinciæ honoribus ac muneribus functus, postquam theologiam Bononiæ docuerat, laurea rudeque donatus, collegii theologorum Neapolitani vicecancellarium XLVII annis egit, obiitque in dicto conventu Rosarii XI junii MDCL ibidem sepultus: cujus laudes videsis apud Theodorum a Valle *Compendio de gli huomini illustri* pag. 347 & seqq. Cùm enim nulla ei ascribant opera, ad nos non attinet, nec recensuissemus nisi Toppius in Bibl. Neapol. meminisset.

F. HIERONYMUS MUSIANO.

† 1650. F. Hieronymus Musiano Calaber e *Rosarno* ortus & sæpius nuncupatus, claruit ineunte seculo XVII, sacræque theologiæ magister ab ordinis magistro F. Augustino Galaminio postea cardinali de Ara cœli promotus, approbatus fuit in cap. gen. Rom. MDCXII. Ejus meminit Toppius in *Biblior. Napol.* addens circa MDCL obiisse, cùm prius ab eo scriptus prodiisset

Liber de divinis auxiliis, Messanæ, Typis senatus.

F. INNOCENTIUS BIGNAMI.

† 1650. F. Innocentius Bignami Lombardus, Laudensis a Lauda Pompeia civitate apud Insubres vulgo *Lodi* episcopali sede decora, vir ætate sua dicendi gratia, dicendorumque copia, delectu, & subtilitate clarus, medium circiter decurrente seculo XVII, plura in lucem emisit ingenii facundiæque suæ monumenta, quorum index sequitur:

Ragionamento della custodia degli angeli fatto dal R. P. F. Innocentio Bignami da Lodi teologo dell' ordine de' Predicatori alla presenza del signor governatore e senato di Casale, In Casale, per Pantaleone Goffii stampator ducale 1619 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. Volante Scanzia* XIV.

Discorsi venti quattro sopra il salmo XXXVII Domine ne in furore, Ravennæ, Petri Pauli 1625 in 4.

Discorsi sopra le Domeniche ed alcune solennità che sono dalla pentecoste fin' all' auvento, Venetiis 1640 in 4.

Discorsi sopra le Domeniche ed' altre solennità dall' auvento fin' alla pentecoste, Ibidem 1650 in 4. *Quaresimale.*

Addit Rovetta ad 1647 volumen speciale *de laudibus B. Virginis* nondum editum.

F. JOHANNES BENDIT.

1650. F. Johannes Bendit Gallus Occitanus, conventusque Tolosani alumnus, vivebat circa medium seculi XVII, scripsitque ac edidit

De la devotion des peuples envers l'image de la tres sainte Vierge Marie notre Dame de Mongeres dans l'eglise des Freres Prêcheurs, Biterris, Johannis Martel 1649 in 12.

Mongeriorum porro locus hic a Biterrensi civitate uno aut altero lapide distat, estque vicariatus a conventu Biterrensi occupatus & cultus ab anno sic, XVII. MDCXL.

F. MICHAEL SCIKELIUS.

F. Michael Scikelius Germanus uti conjectu facile, atque forsan & ipse Bohemus, laudatur a Georgio Crugerio S. J. *De sacris Bohemiæ pulveribus* Pragæ 1669 in 4 ad 7 *maii pag.* 47, ut qui scripserit ac typis ediderit librum hoc titulo: 1650.

Putens aquarum viventium: quo de sacra B. Mariæ V. Purificatæ servata devoteque culta in nostro Budwicjensi conventu imagine, deque innumeris ad invocationem ejus editis agit tractatque miraculis. Sic enim loc. cit. Crugerius: *Qui plura volet (de ea imagine) etiam minutiora ex curiositate rescire, adeat librum sub titulo, Putei aquarum viventium non ita pridem editum a R. P. Michaele Scikelio ejusdem sacri ordinis lectore, e quo poterit quantum volet notitiæ consimilis haurire, imo & quadam necessaria quoad tabulam prodigiosam addiscere &c.* Ex quibus conjicimus Michaelem nostrum circa medium seculi XVII claruisse, & librum suum prælo dedisse. Quod tamen gentilium diligentiæ discutiendum, hîcque addendum remittimus.

F. NICOLAUS FIGUERES.

F. Nicolaus Figueres Aragonus conventus Valentini alumnus florebat circa medium seculi XVII, quo ab eo edita est † 1650.

Vita venerabilis viri F. Thomæ Malvenda Setabitani ordinis Prædicatorum. Hæc præfixa fuit commentariis ejusdem Malvenda in sacram scripturam, Lugduni 1649 in fol.

Dicitur etiam prælo dedisse opus illud adeo in ordine celebre, quod vocant *Vitas Fratrum* a Gerardo de Fracheto compilatum & concinnatum, & editionem curasse Valentiæ 1657 in 4. Tum autem dubitabat Nicolaus an unquam typis prodiisset, mirum editionem Duacensem anni 1619 ipsi ignotam fuisse. Josephus de Sarabia T. I Annalium ord. Prædic. p. 13 b, testatur antiquiores adhuc esse ejusdem operis editiones, quæ in variis ordinis bibliothecis servantur, penes quem fides, nam nullæ hactenus mihi occurrerunt.

F. PETRUS MARTYR COLIARD.

F. Petrus Martyr Coliard Gallus honestis quidem sed vulgaribus apud Stampas XIV lapide a Lutetia Parisiorum oppidum parentibus natus circa MDXCV. ineunte seculo XVII Parisios studiorum causa missus, in gymnasio Montis acuti, quod ea maxime florebat ætate litteras didicit humaniores. Dumque superatis his ad superiores disciplinas aspiraret, mira Fratrum conventus SS. Annunciationis recens erecti sub bonæ memoriæ vitæque sanctissimæ viro R. P. F. Sebastiano Michaelis vicario generali in disciplina severiori viventium fama illectus, anno MDCXIV in vigilia S. Dominici habitum ordinis ab eodem Sebastiano accepit, primusque omnium hujusce conventus filius anno sequenti MDCXV ipso S. Dominici festo professus est in ejusdem vicarii generalis manibus. Sub tanti viri magisterio magnos regularis disciplinæ spiritus hausit, studioque sacrarum litterarum sedulus incubuit: tum circa MDCXX in Aquitaniam missus, variis postmodum præfectus est locis & conventibus, nam Valentiæ Delphinatum priorem egit, Albiæ, Monspelii, Lemovicis: annovero MDCXXXVII ab ordinis magistro F. Nicolao 1650.

Sec. XVII. Ridolphi provinciæ Occitanæ inſtitutus eſt prior provincialis, Biſuntium etiam ab eodem delegatus eſt viſitator & commiſſarius, quod munus ille fortiter & fideliter implevit : Romam dein accerſitus conventui S. Xyſti de Urbe datus eſt prior. Verum ille ſuum in conventum originalem cum reſtitui obtinuiſſet, Pariſios reverſus agitatum de dividenda duas in nationes S. Ludovici congregatione, ſejungendiſque Ciſligerianis a Tranſligerianis conventibus cauſam amplexatus eſt, a ſuis idcirco ad capitulum generale Januenſe MDCXLII, tum hoc irrito declarato ad generaliſſimum Romæ anno MDCXLIV coactum procurator deputatus ſpecialis. Exinde Pariſios XXV julii reducem vororum prope compotem, priorem ſui conventus unanimi prope ſuffragio elegerunt vocales auguſti XXIV, ſub quo tandem a magiſtro ordinis F. Thoma Turco bifariam diviſa eſt congregatio, & parte Tranſligeriana in provinciam Toloſanam erecta, Ciſligeriana primum S. Ludovici congregationis nomen retinuit datis Toloſæ VII novemb. MDCXLVI litteris, quas & ratas habuit capitulum generale Valentinum MDCXLVII, ad quod cum vicario generali F. Jo. Bapt. Guillerme Petrus noſter prior Pariſienſis vocatus fuerat. Qui vix a tot muneribus paululum quieverat, cum anno MDCXLIX menſe julio Lutetia relicta Rupellaque ſeptembri ſolvens in Americam trajecit a magiſtro ordinis datus & inſtitutus in inſulis Guadalupa, S. Chriſtophoro, Martinica & aliis ditionis Gallicæ ſuper noſtros vicarius viſitator & commiſſarius generalis, qui & ſuo functus munere rationem geſtorum redditurus mari ſe commiſit ineunte circiter anno ſequenti MDCL : ſed orta tempeſtate ad Plimuthum Angliæ portum jam vicina colliſa navi naufragium fecit & ſubmerſus eſt cum XX aliis die XIII februarii ejus anni : cujus cadaver a marinis fluctibus expulſum & ereptum, ad ripam in arena juxta Plimuthum ſepultum fuit. Cogitaverat ille quidem naufragium arte qua valebat egregie natandi vitare, nudatuſque jam ſe fluctibus & mari commiſerat, verum colliſæ navis rudentibus & lignis impetitus & vulneratus, viribus deficiens, quibuſcunque conatibus enarando impar fuit. Erat ille jucundus, facilis, graviſque moribus, litteris humanioribus optime inſtructus, judicio vehemens & eloquio. Hæc ſunt quæ pauca reliquit ingenii ſui monimenta :

1. *Brevis & extemporanea panegyrica narratio B. M. R. A. P. F. Sebaſtiani Michaelis Maſſilienſis ord. Prad. S. T. M. ſanctæ fidei apud Avenionenſes inquiſitoris, congregationis Occitanæ primi vicarii generalis : vitam ſanctiſſimam beatiſſimumque tranſitum complectens, &c.* Pariſiis, Michaelis Sonnii 1621 in 8 pagg. 70. Nicolao *de Verdun* ſenatus Pariſien. primo præſidi dicata opella.

2. *De arcanis veſtis polymitæ hujus ordinis hominum*, (ſc. *Prædicatorum*) In Montepeſſulano, Joan. Pechii 1628 in 12 pp. 216. Nicolao *Le Baillul* ſenatus Pariſienſis præſidi inſulato nuncupatum.

3. *Pro Francia creſcente commonitorium catholicum adverſus pravos Allophylorum affectus gratiſſimum ſincere Francis opuſculum*, Avenione, Joan. Piot 1642 in 8 pp. 248. Henrico II principi Condæo nuncupatum a Coliardo tum S. Sixti de Urbe priore.

4. *Rationes propoſitæ capitulo generali Januenſi* MDCXLII *menſe octobri celebrato, quibus moti filii conventus S. Mariæ Annunc. Pariſienſis inſtant pro ſeparatione ſui conventus & aliorum cis Ligerim a conventibus Aquitaniæ &c.* Pariſiis, 1642 in 4 pp. 12, abſque nomine auctoris & typothetæ. Similia plura Latine & Gallice pro eadem cauſa typis edidit abſque nomine.

5. *Harangue a Noſſeigneurs du parlement pour l'immunité des ſepultures et egliſes & cimetre des FF. Precheurs en la ville de Valence*, pp. 34 in 4. Hanc pronunciavit coram ſenatu Gratianopolitano tum prior Valentinus anno MDCXXXI : typis non edidit ; ſed extat apud noſtros ad S. Honorati MS in Bibl. cum cæteris editis.

F. PETRUS MARTYR MOXET.

F. Petrus Martyr Moxet genere Catalanus, Barcinonenſis conventus S. Catharinæ Martyris alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, magnæ vir apud ſuos auctoritatis & nominis, rerum experientia gerendarum, eruditione, facundiaque clarus, plurimis diu functus ſeu regiminis ſeu ſcholæ ſeu pulpiti cum laude muneribus, etiam inter excitatos patriæ motus Gotalaniæque defectionem ab Hiſpano jugo nihil a recto devius, etſi negotii nonnihil habuerit a nonnullis, quorum ille conatus eluſit, ſtrenueque nominis ſui famam regiminiſque prudentiam ac innocentiam ſeveriori ſuperiorique judicio comprobavit : anno MDCL dictum ſuum S. Catharinæ conventum prior regebat, Scripſit ac typis edidit 1650

1. *Dietario virginal en el qual los devotos de Maria Señora nueſtra hallaran muchos exemplares de todos eſtados para mejor ſervirla*, Barcinone, Jaymii Mateval 1642 in 8 pp. 608, Paulum *Barj* S. J. in ſuo de inſignibus B. M. V. devotis opere pleraque ex hoc Petri noſtri diario excerpſiſſe noſtro Jacobo *Quetif* fatebatur Carolus *Jobert* itidem S. J. in conſpectu *Anni ſui Mariani* §. 3.

2. *Sabado virginal celebrado con cinquanta y dos Abecedarios para ſaludar a Maria ſantiſſima todos los ſabados del año*, Barcinone, Laurentii Deu 1645 in 12 pp. 440. Extabat in vicariatu de Mongeres ad Biterras anno 1689.

F. PHILIPPUS DE ACOSTA.

F. Philippus de Acosta Bæticus Hiſpali natus, ibidemque ad ordinem in ſancti Pauli domo allectus, theologus præſtantiſſimus, ideoque titulum & honores magiſterii conſecutus, ac una Eccleſiaſtes medio ſeculo XVII in Hiſpania clariſſimus, magnum ſibi apud ſuos nomen fecit 1650

Ob Elenchum appenſum ad tomum de ſanctis noſtri Ignatii Coutiño. Cui plura ex proprio marte addidit, & graves ſolidoſque Ignatii conceptus elegantioribus ornavit ac ditavit.

Hinc ut & ipſe ſuos proprios ſermones ederet, ab omnibus ipſiſque etiam bibliopolis excitabatur, quibus ut morem gereret, non permiſit mors præmatura, qua ſublatus nondum quinquagenarius, ſui magnum poſteris deſiderium reliquit. Sic totidem fere verbis Hyacinthus *de Parra* in Memorialibus MS ad Jacobum *Quetif* miſſis.

F. SIMON DE SALAZAR.

F. Simon de Salazar Pompelone in regno Navarræ natus, ibidem ut aiunt quidam, ordini nomen dedit, at in conventu de Atocha ad Matritum veſtem ordinis induiſſe, ejuſque alumnum eſſe contendit Gabriel *de Cepeda* in Hiſtoria ejus domus, additque plures ab eo ſcriptos tractatus, quos ipſe vidit, ſed unum a morte auctoris prælum ſubiiſſe, cujus hic titulus : 1650

Promptuario de materias morales en principios y reglas, para examen de los, que en breve ſe deſean exponer para confeſar. Quod opus ſextum prodiit Valliſoleti, Bartholomæi de Portoles 1667 in 8 cum additionibus Emmanuelis *Blanco* ejuſdem ordinis Pinciani conventus alumni.

Digitized by Google

Latine reddidit Raimundus Knilling, ſacræ theologiæ licentiatus ordinis Prædicatorum Auſtriacus Viennenſis, ac ſtudii generalis Pragenſis ad S. Ægidium profeſſor ordinarius, ac præla ſubjecit Pragæ, typis archiepiſcop. 1663 in 12. Quæ editio extabat anno 1671 apud noſtros Inſulenſes.

Hic Simon fuit ſacræ theologiæ magiſter, & in univerſitate Pompelonica theologiæ profeſſor ordinarius. Laudatur etiam ab Antonio in Bibl. Hiſp.

F. VINCENTIUS PAGANUS.

1650. F. VINCENTIUS PAGANUS Neti in Sicilia inſula natus, & in patria ordinem amplexus, vir, inquit Mongitorius Bibl. Sic. ſingulari pietate, & ſumma vitæ integritate omnibus venerabilis, eximius ad hæc theologus, & divini verbi præco eloquentiſſimus apud ſuos medio ſeculo XVII claruit. Addit Mongitorius Roſarii cultum ubique promovere ſtuduiſſe; præſertim Panormi in æde S. Citæ, ad quam ejus orationis ac dicendi gratia allecti cives magno concurſu confluebant, ut eum omnibus anni diebus feſtis prædicantem audirent. Scripſit ac edidit

Divoto modo di dire il SS. Roſario a choro, Panormi, Hieronymi Roſſelii 1636 in 12: Tum Coppolæ 1643 in 12: Et iterum apud eumdem 1659 in 12.

F. AMBROSIUS VIOLA.

1651. F. AMBROSIUS VIOLA Ligur *Ordonnovo* caſtro ad fines Liguriæ & Etruriæ ſito ortus, inſtitutum Dominicanum in conventu S. Mariæ de Quercu ad Viterbium profeſſus eſt adoleſcens, in quo ſic litteris ac morum gravitate claruit, ut ad primos & ſcholæ & regiminis apices advocari, promoverique meruerit. Magiſterii laurea donatus legitur in actis cap. gen. Rom. MDCXXIX ſtudiumque ut vocant, formale in dicto ſuo conventu nativo pluribus annis rexit, in eodem poſtea anno ſcilicet MDCXXXIV præfectus prior: eodem deinde titulo ad monaſterium ſacrarum ordinis virginum S. Sebaſtiani adminiſtrandum Neapolim miſſus eſt. Romam tandem reverſus, Minervitanis noſtris adeo carus & acceptus fuit, ut priorem eum habere voluerint, eiſque præerat anno MDCXLVI, quo dum fungitur munere, Laurentio cardinali Ragio, cui a ſacris erat confeſſionibus atque theologus, inſtante & procurante, ad Laquedonienſem in Hirpinis Eccleſiam ſub Compſana metropoli evectus eſt ab Innocentio X VI idus octob. MDCXLIX, quam annis circiter duobus prudentiſſime rexit, ſed ſæviente epidemica lue, dum ſuis ovibus ſpiritualiter ipſe miniſtrat, peſte afflatus occubuit, laborumque finem & præmium invenit anno MDCLI. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital Sac.* T. VI, Fontana in *Theat.* & *Monum.* ad 1649, & Oldoinus *Athen. Ligust.* Quibus teſtibus opus ab eo prodiit hoc titulo:

Tractatus de primatu Divi Petri, quem Innocentio X anno MDCXLVI tum ad Minervam prior obtulit MS, qui nec lucem poſtea vidit, auctore gravioribus negotiis diſtento, ac ipſa morte præmatura impedito: ſed mirum non additum in Bibl. Pontific. tot impenſis a F. Jo. Tho. de Roccaberti archiep. Valent. curata.

F. FRANCISCUS ARNOUL.

1651. F. FRANCISCUS ARNOUL Gallus, Cenomanus, conventus Lavallenſis alumnus, vir pius, & caritate erga proximos flagrans, apud ſuos medio ſeculo XVII clarebat. Scripſit ac edidit

Inſtitution de l'ordre du collier celeſte du ſacré roſaire par la reine regente mere du roi, avec l'inſtruction pour les cinquante filles devotes, & pour toutes les ames vertueuſes, Lugduni, Jacobi Carteron, & Pariſiis, Joannis Joſt 1647 in 12 pp. 386. Editio elegans.

Conſilium fuit hujus piiſſimi religioſi, qua apud Annam Auſtriacam Franciæ reginam, & rege tum minore regni regentem valebat gratia, ipſam inducere, ut hujuſmodi ordinem inſtitueret, cujus quinquaginta fœminæ nobiles ſodales eſſent, inſigni ſingulari, quod ipſis paraverat, ornatæ & diſtinctæ, ſed res incepta non ſtetit.

Revelation charitable de pluſieurs remedes ſouverains contre les plus cruelles & perilleuſes maladies, qui puiſſent aſſaillir le corps humain par le R. P. F. Arnoul de l'ordre des Freres Prêcheurs du convent de Laval & chapelain de Jesus majeſtez, Lugduni, Petri Bailly 1651 in 12 pp. 45, addita approbatione phyſicorum.

Ab his qui vivum noverant, audivi revera his remediis pluribus ſalutem reſtituiſſe.

F. HIPPOLYTUS MARIA TALEAPETRA.

F. HIPPOLYTUS MARIA TALEAPETRA vernacule *Tagliapietra* Venetus, & gente patricia ſatus, conventus SS. Joannis & Pauli alumnus in ipſis ſeculi XVII initiis eruditione jam & facundia clarebat, quem eumdem cenſeo, qui in actis capituli generalis Pariſienſis MDCXI magiſter ſtudentium inſtituitur pro anno MDCXIII in ſtudio Patavino, & ad gradum ſacræ theologiæ magiſtri promovetur in actis cap. gen. Romani MDCXXIX. Quod tamen accuratius diſquirendum ſuis gentilibus & ſymmyſtis relinquo. Extant ejus nomine edita ſequentia: 1651.

1. *Oratio de optimo principe atque perfecto prælato.* Magiſtro ordinis Hippolyto Mariæ Beccaria a Monteregali dicata e conventu SS. Jo. & Pauli, Venetiis, Hæred. Bertani 1600 in 4. Extat Pariſiis in Regia R 1431.

2. *Due orazioni, una nella morte del R. P. F. Ippolito Maria Beccaria maeſtro generale dell' ordine de' Predicatori, l'altra nell' aſſunzione al provincialato del R. P. F. Livio Bernardi da Trivigi l'anno* MDC, Venetiis, M. Ant. Zallieri 1601 in 4. Utraque dicta in templo SS. Joan. & Pauli. Extat utraque in Regia H 1723.

3. *Humile tributo di riverenza e di lode conſecrato all' immortal nome di Benetto Tagliapietra ſenator Veneto dal P. F. Hippolito Maria Tagliapietra baccalaureo e predicatore*, Venetiis, Franc. Baba 1627 in 8 pp. 12. Epithetum immortalis quod regi ſeculorum ſoli debetur, nomini hominis appoſitum nemo noſtrum probavit, ſed parcendum auctori qui humano modo illud uſurpavit: cæterum in exigua opella plura ſunt in laudem aliorum, præſertim Clementis VIII, quem morientem ſub imagine cadentis ſolis exhibet, procera addita arbore, cujus rami ad ſolem inclinati in foliis inſcripta habent innumera ſodalium noſtrorum nomina, quos ille pontifex ſuis gratiis cumularat, aut ad dignitates eccleſiaſticas evexerat: dignus certe libellus quem lector curioſus adeat. Extat in Regia citata K 1555.

4. *F. Ferdinandi de Peralta Montañez Eremitæ Auguſtiniani conciones de adventu & feſtis uſque ad Epiphaniam ex Hiſpano Latine verſæ*, Venetiis 1612 in 4, & Pariſiis, Reginaldi Chaudiere 1614 in 8.

An unus idem & is de quo in Monimentis MS provinciæ S. Dominici a F. Cherubino Torni ejuſdem provinciæ alumni ad Jacobum *Quetif* miſſis, in quibus ſic legitur ad annum MDCLII: *F. Hippo-*

Sæc. XVII. *Iytus Mario Taleapetra Venetus ſacræ theologiæ magiſter provincialis, & SS. Roſarii prædicator, ſcripſit*

Grandezze del ſantiſſimo Roſario.

Item miracoli di ſanto Dominico.

F. JOHANNES CROISSANT.

† 1651. F. Johannes Croissant Belga Brabantinus natione, patriaque & profeſſione Bruxellenſis, ſacræ theologiæ lector, annis apud ſuos exactis obiit XXIII novembris MDCLI. Belgice ab eo verſa eſt & edita

Synopſis vitæ & miraculorum BB. Ambroſii Senenſis, & Jacobi Veneti ordinis Prædicatorum, Bruxellis, Johannis Pepermans 1623 & 1625 in 8. Sic Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom.

F. JOHANNES BAPTISTA RICCARDI.

1651. F. Johannes Baptista Riccardi dictus a patria *de Caſerta*, quæ civitas eſt exigua regni Siciliæ Campaniæque felicis, & epiſcopalis ſub Capuano metropolita ſuffraganea, ordini cooptatus in patria, provinciæ Regni filius, ac etiam poſtea rector ſeu prior provincialis aſſumptus, ad ſacræ theologiæ magiſterium promotus eſt in cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII, atque ſequenti Mediolani MDCXXII ſtudii generalis S. Dominici Neapolitani conventus regii regens inſtitutus. E vivis ablatum quo ſcribebat anno MDCLI nobis aſſerit Vallius P. V. Compendii pag 343, ſcripſiſſeque ac in lucem ediditſe hoc titulo:

1. *Parte I Dell' orazione del ſantiſſimo roſario della glorioſiſſima Vergine madre di Dio Maria. Opera nuova e giovevole per far profitto in queſto ſanto eſſercitio ed utiliſſimo modo d'orare: diviſa in quattro libri, ne' quali diſcorre dell' orazione, della congregazione, dell' indulgenze, e miracoli del ſantiſſimo roſario*, Neapoli, Octavii Beltrani 1636 in 8.

2. *In quindecim pſalmos graduales juxta allegoricum ſenſum commentariorum P. I*, Neapoli in fol. Ubi pſalmos hos XV ad totidem SS. roſarii myſteria adaptat, priores quinque ad læta, quinque ſequentes ad triſtia, demum & ad glorioſa quinque poſteriores: ſed priori hac edita in lucem parte, mors ad duas poſteriores properantem occupat, operique vix bene cœpto finem imponit. Utriuſque operis meminit Toppius *Bib. Napol.*

F. LUDOVICUS CHARDON.

† 1652. F. Ludovicus Chardon Gallus Claromontii diœceſis Bellovacenſis inſulæ Franciæ inſigni municipio ortus, e primaria civium familia ſatus, natus anno circiter MDXCV, & celebri Joanni *Loyſel* ſacræ theologiæ Facultatis Pariſienſis magiſtro & cancellario, eccleſiæque S. Joannis in Gravia parocho ſanguine conjunctus, poſt ſtudia in univerſitate Pariſienſi peracta, ut ad interiora & ſpiritualia pluribus ab annis ferebatur, ſeceſſum cogitavit; ordinemque amplexus eſt in conventu SS. Annunciationis anno MDCXVIII menſe maio, & anno ſequenti XXVI maii MDCXIX profeſſus. Quo fervoris ſpiritu cœperat & vitæ curſum implevit, concionibus habendis aſſiduus & clarus, ſed & ab animabus ad perfectiorem vitam anhelantibus director & dux certus & expertus aſſumtus: propterea etiam novitiis in diſciplina regulari & ſtudio perfectionis educandis & inſtituendis magiſter præfectus. Verum non diu tantis doctibus viro ornato gaviſa eſt domus hæc noſtra, quem virulenta putridaque febri correptum dolens amiſit XVII auguſti MDCLI, ætatis circiter LVI. Hæc ejus opera aſcetica pleraque & Gallicè omnia:

1. *La Croix de Jeſus, ou les plus belles veritez de la theologie miſtique & de la grace ſanctifiante ſont etablies*, Pariſiis, Antonii Bertier 1647 in 4 pagg. 638.

2. *La vie de S. Samſon archevêque d'Yorc & evêque de Dol en Bretagne*, Ibid. Alexandri Leſſelin 1647 in 8 pp. 72.

3. *La doctrine de Dieu enſeignée a S. Catherine de Sienne de l'ordre de S. Dominique, en forme de Dialogue, donnée au public en notre langue par &c.* Pariſ. Sebaſtiani Huré 1648 in 8 pp. 908. Quæ verſio fidelis & accurata plurimum laudatur.

4. *Meditations ſur la paſſion de Jeſu-Chriſt pour tous les jours de l'année*, Pariſ. Huré 1650 in 12 pp. 447. Has in uſum novitiorum edidit.

5. *Les divines inſtitutions des leçons de la perfection du ven. P. Jean Tauler tres celebre docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique, données avec eclairciſſemens en notre langue par &c.* Pariſ. Huré 1650 in 12 pp. 621. Et hæc verſio plurimi habetur, & diligenter requiritur.

6. *Racourci de l'art de mediter pour les ames qui commencent les pratiques de la devotion*, Pariſ. Huré 1649 in 16 pp. 124. Quem libellum licet à ſe compoſitum typis non dare conſtituerat, ſed furtim ab amico cui in uſum conceſſerat, ſub auctoris tamen nomine edendus typothetæ datus eſt.

7. *La vie de F. Simon Balievre clerc profez du convent de l'Annunciation rue S. Honoré a Paris mort a l'age de 23 ans le 26 mars 1622, ſix mois environ aprez ſa profeſſion faite le 8 ſept. 1621.* Quæ vita nuſquam typis edita a novitiis dicti conventus paſſim in manibus teritur, ob mirabilis regularum obſervationis ſpecimina, & præclariſſimarum virtutum exemplum in ea exhibitum.

F. MARTINUS REAL DE LA CRUZ.

F. Martinus Real de la Cruz Hiſpanus conventus S. Crucis *de Carbonera* provinciæ Hiſpaniæ alumnus, laudatur a Baltazare *de Santacruz* Hiſt. prov. Philippin. T. II lib. I cap. 30 p. 246, diciturque anno MDLI cum ſanctitatis odore mortuus, referunturque ab eo ſcriptæ lingua Indorum Novæ Segoviæ ſeu *de Cagayan*, quam optime didicerat, qua & facundiſſime utebatur atque facillime 1651.

Conciones & exercitationes catechiſticæ & morales quamplures MS *adhuc in ea regione ſervatæ apud ſuos.*

Hujuſmodi miniſtris evangelii, miſſionariiſque admodum utiles & opportunæ, ideoque variis etiam linguis redditæ & transfuſæ idiomatibus, magna ſcilicet eruditione ſcripturæ ſacræ ſanctorumque Patrum, quos auctor familiariſſimos ſemper habuerat, oraculis confertæ.

F. MAURITIUS DE GREGORIO.

F. Mauritius de Gregorio Camaratæ, quod oppidum eſt Siciliæ inſulæ in valle *di Mazzara* vulgo dicta, & diœceſis Agrigentinæ natus, non autem Camerotæ regni Neapolitani, ut cenſuit Toppius *Bibl. Napol.* pag. 212, ac in patria ordinem amplexus adoleſcens, theologiam jam apud ſuos legerat anno MDCXII, quo in actis cap. gen. Romæ *Tit. pro provincia inſulæ Siciliæ* promotus eſt ad baccalaureatum, exinde ad magiſterium evectus, & in actis cap. gen. Mediolani MDCXXII regens in gymnaſio noſtro Meſſanenſi ſuo ordine datus & inſtitutus. Neapolim poſtea ſe contulit, cùmque eum Roveta ad 1658 † 1656.

Digitized by Google

ſuis Lombardis accenſeat, & conventus S. Catharinæ ad Formellum Neapolitani filium aſſerat, eo ex conventu nativo filiationem ſuam transferri obtinuiſſe neceſſe eſt. Ut ut ſit in eo cœnobio pluribus annis egit, & Neapoli non vulgarem ab eruditione multiplici, ac in omni fere ſcientiarum genere famam ſibi comparavit. Hinc a collegio theologorum univerſitatis in conſortium allectus, academiæ etiam Antiphraſatorum aſcriptus collega, & ob juris utriuſque peritiam a cardinali *Aquaviva* primum, tum eo mortuo ab eminentiſſimo *Sabelli* in familiam aſcitus, & una germani prioris epiſcopi Calatini (*di Cajazzo* vulgo dicunt) Horatii *Aquaviva* vicarius in ſpiritualibus generalis. Antiquitatum fuit ſtudioſiſſimus, & in quærendis rarioribus arcanis ſedulus perſcrutator. Ejus præter citatos cum laude meminerunt Pompeius Sarnellus in libro *Guida de Foraſtieri* pag. 126, Carolus Celanus *Notit. Neapol. parte prima* pag. 193, Dominicus Antonius Parrinus in ſua Neapoli pag. 306, & Franciſcus de Magiſtris in *Statu Eccl. Neapol.* lib. 1 ſect. 2 pag. 313 citati ab Antonino *Mongitore Bibl. Sic.* quem hîc excipimus, & a quo diſcimus Mauritium noſtrum Neapoli obiiſſe die tertia novembris anno MDCLI.

Fœcundi hujus ſcriptoris opera varia placet majoris claritatis gratia in quatuor genera diſtribuere: I. Scholaſtica & dogmatica, II. Paræneticа, III. Canonica, IV. Hiſtorica:

Itaque I. Scholastica & Dogmatica.

1. *Anatomia totius Bibliæ veteris & novi teſtamenti, & præcipue Apocalypſis, & de omnibus expoſitionibus ſuis, ſeu de ſcriptoribus eccleſiaſticis, cum ſimilitudinibus Homeri, Virgilii, Ciceronis, & declaratione emblematum Alciati*, Neapoli, Octaviani Bertrani.

In hoc opere laudat tria alia a ſe ſcripta his titulis:

Expoſitio totius Bibliæ.

Abecedarium idolorum in quo confutatur idololatria.

Abecedarium alterum, in quo confutantur hæreſes.

2. *Commentarii Laconici ad ſenſum proœmii paraphraſtici in quatuor ſententiarum libros M. Petri Lombardi canonici regularis Lateranenſis, ut in ſuis chronicis, Novariæ Lombardiæ nati, & epiſcopi Pariſienſis, perantiquos: ubi hoc in iſto volumine mira brevitate, ordine, ac claritate, non ſolum univerſa theologia continetur cum terminorum concordantia Angelici, Subtilis doctorum, Ægidii Auguſtiniani, Baconiique Carmelitæ, ſed etiam ſummatim omnes controverſiæ Scoti in S. Thomam ſimul per ſingulos libros cum recentioribus, nec non oppoſitiones hæreticales, cunctæ earum etymologiæ, in cujuſlibet diſtinctionis finem relectæ, & earum ſcriptores, & contra centum millia falſorum deorum per abecedarium una cum ducentis & eo forte amplius antiquarum recentiorumque opinionum diſceptationibus a M. Mauritio de Gregorio ordinis Prædicatorum Siculo Cammarata &c. cum additione ejuſdem ſtyli quam breviſſimi in hac ultima impreſſione, omnium quæſtionum, & argumentorum Scoti, Aureoli, Gregorii Ariminenſis & cæterorum, a principe Thomiſtarum M. Johanne Capreolo collectorum & ſolutorum, & per M. Paulum Soncinatem in divinum epitoma ſic nuncupatum & formalizatum, quod dicitur* Capreolinus *pluſquam deciès impreſſum propter ejus excellentiam: nec non Montagnoli, Ripa epiſcopi, Gonzalez, Nugni, Nazarii, Bagnezii, Medina & aliorum recentiorum ordinis Prædicatorum loca citata ad ſolvenda argumenta Scotiſtarum ultimorum, Herrera, Rada, Vulpis plurimorumque, ut in fine prologi &c.* Neapoli, Jacobi Gaſpari 1645 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi. Laudatur & altera editio in 8. Sæc. XVII.

3. *Viridarium omnium ſcientiarum*, Neapoli, Octaviani Beltrani in 8.

4. *Summa D. Thomæ cum ſupplemento ad tertiam partem*, Neapoli, Tarquinii Longi: ſemel & iterum.

5. *Commentarii Laconici ad ſenſum proœmii in quatuor libros contra gentiles*, Neapoli, Octaviani Beltrani 1644 in fol.

6. *Encyclopedia, id eſt omnium ſcientiarum circulus ad ſenſum proœmii in quatuor libros contra gentiles*, Neapoli, Beltrani 1652 in fol.

7. *Controverſiæ hæreticales ex D. Thoma & Scoto*, Italice.

8. *Defenſio D. Thomæ.*

9. *Tractatus de auxiliis*, Neapoli, Tarquinii Longi: & iterum Jacobi Carlini.

10. *Phyſica, Metaphyſica, Mathematica, Moralis.*

11. *In Gelotoſcopiam Proſperi Aldoriſii commentaria, quæ ejuſdem Gelotoſcopiæ principia & fundamenta rationibus ex philoſophia deſumtis evidenter probant, & in quibus, quomodo hominum mores & naturæ ex eorum cachinnamentis poſſint argui, clariſſime oſtenditur. Opus ſingulare, nova & inaudita huc uſque philoſophis incognita tradens. Auctore F. Mauriſio de Gregorio O. P. &c.* Incipit præfatio ſic: *Ea eſt humani animi conditio &c.*

MS. foliolis 33 in fol. minuto charactere exaratum habebat Carolus *Ronillard* bibliopola Pariſienſis apud quem R. P. Jacobus *Quetif* vidit & evolvit VII decembris MDCLIX. In cujus manus exinde ceciderit, jam incompertum. Addo ſolum hoc opus nec a Rovetta noſtro, nec a Toppio, nec a Mongitorio in ſuis Bibliothecis recenſitum fuiſſe.

II. Paræneticа.

1. *Condottiere de' predicatori per tutte le ſcienze, d'onde potranno cavar concetti non ſolo da quelle, ma da poeti, e da tutti profeſſori di belle e curioſe lettere*, Neapoli, Jo. Jacobi Carlini 1615 in 8: Venetiis, Gervaſii Aneſi 1627 in 8.

2. *Roſario delle ſtampe di tutti i poeti e poeteſſe antichi e moderni di numero cinquecenti*, Neapoli, Carlini 1614 in 12.

3. *Roſario di Maria Vergine con cento cinquanta figure*, Neapoli 1606 in 8.

III. Canonica.

1. *Aphoriſmi ſeu ſumma omnium conciliorum & bullarum a D. Petro uſque ad præſentem ſummum pontificem, cum expoſitione Laconica paraphraſtica: etiam applicati ad ſacros canones, & ad Margaritas abecedarias caſuum conſcientiæ pro confeſſoribus in prima impreſſione nuncupati Hyacinthi: cum Apoſtilla abecedaria omnium caſuum conſcientiæ, cenſurarum, & ſacramentorum, & caſuum reſervatorum ex antiquis & recentioribus caſuiſtis. A. R. P. F. Mauritii de Gregoriis ordinis Prædicatorum Siculi Cammarata, ex promotoribus participantibus ad doctorandum in ſacra theologia, omnium antiquitatum profeſſoris, academiæ Antiphraſatorum otioſorum, theologi cardinalis Sabelli, & primo cardinalis Aquavivæ, & locum tenentis Horatii Aquavivæ ejus fratris epiſcopi Galatiæ &c.* Cum additione ab impreſſore, *Examinis ordinandorum confeſſariorum, parochorum, & epiſcoporum Madrigalis Neapoli impreſſi multoties*, Neapoli, Beltrani iterum 1642 in 12 pp. 943: Abſque examine laudato.

2. *Expoſitio Laconica paraphraſtica omnium bullarum ad ſenſum proœmii, ex prima ſub D. Petro*

Sec. XVII. *usque ad præsentem summum pontificem contra Quarantam, Capellanum, Novarium, Cherubinos patrem & filium, & cæteros Bullaristas, qui incepimus solummodo ex Gregorio VII anno* MLXXIII, *derelinquunt etiam multorum aliorum pontificum bullas post Gregorium: modo vero adducuntur omnes, ita ut nullus remaneat pontifex, qui non fecisset saltem unam bullam, seu ordinationem, accipiendo bullam large pro ordinatione: & quid sit bulla, unde dicatur, & quotuplex.*

Eodem volumine II. *Expositio omnium conciliorum ex primo sub B. Petro usque ad præsentem summum pontificem, & quid sit concilium, quotuplex, & unde dicatur, & quando inceperunt concilia.*

III. *Summa casuum conscientiæ cum verbis SS. pontificum in conciliis.*

IV. *Expositio omnium decretorum sacræ congregationis rituum.*

V. *Expositio omnium bullarum ad sacros canones, & etiam applicatio aliorum conciliorum.*

VI. *Applicatio concilii Tridentini ad sacros canones, & etiam applicatio aliorum conciliorum.*

VII. *Prolegomena necessaria legistis de utriusque juris origine, de modo studendi & allegandi, cum numero & summario legum.*

VIII. *De omnibus libris etiam apocryphis, canonicis, & de scriptoribus ecclesiasticis.*

Ab antiquario magistro Mauritio de Gregorio O. P &c. ut libro superiori, Neapoli, Jacobi Gaspari 1645, & iterum 1649 in fol. Extat Parisiis in Regia E 1185.

3. *Ad concilii Tridentini decreta Margarita & Hyacinthus*, Venetiis, Johannis Salis 1619 in 8: Ibidem Francisci Baba 1640 in 4.

4. *Canones concilii Tridentini cum notis veteris ac novi testamenti.*

5. *Praxis perutilis pro officialibus tribunalis inquisitionis*, Neapoli, Octavii Beltrani 1640 in 8: Postea Venetiis, & alibi.

6. *Praxis in libros prohibitos.*

7. *Confessionario raccolto da dottori catolici per M. R. P. Girolamo Palermitano, con l'ultima addizione necessaria al confessore, delle censure, casi reservati, de' sacramenti, dell' assoluzione, del sacrificio della messa, veste, ceremonie, e da quel pontefice instituite, con l'indulgenze di Paolo papa V al tocco dell' orologio con sua origine*, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8. Additiones sunt Mauritii.

8. *Abecedario di casi di conscienza.*

9. *Summa casuum conscientiæ*, Neapoli, Beltrani.

10. *De sacramentis, censuris & casibus reservatis ad Examinis confessariorum librum*, Neapoli, Beltrani.

IV. Historica.

1. *Annali succinti.*

2. *Le Donne illustri.*

3. *Isola di Sicilia beata di San Domenico: cioè Compendio delle vite de' Frati singolari Beati Siciliani dell' ordine di detto santo*, Neapoli, Tarquinii Longi 1611 in 8.

4. *Idea di far le gallerie, dove si contengono le proprietà delle gemme, delle medaglie, con le historie dell' Assirii, de' Persiani, de' Greci, de' Caldei, e de' Romani, con molti secreti, e virtù di piante, d'animali, e pietre*, Neapoli, Beltrani 1642.

F. SEBASTIANUS CACCINUS.

F. Sebastianus Caccinus Etruscus Senis duxit originem, ubi & ordini nomen dedit adolescens in conventu S. Dominici de Camporegio. Florebat anno MDCLI teste Fontana æquali in Hist. prov. Rom. inter scriptores, qui & ibidem dicitur scripsisse ac typis edidisse 1651

Vita della venerabile Suora Caterina de' Lenzi da Siena del terzo ordine di San Domenico &c. Viterbii 1651.

Vide supra ad 1492 F. *Simon de Angelis.*

F. SEBASTIANUS DE OQUENDO.

F. Sebastianus de Oquendo Hispanus, Ovieti natus in Castella, & in ejusdem civitatis ordinis conventu professus, ac litteris sacris eruditus, animarum zelo ductus ad insulas Philippinas trajecit, & Manilæ vir jam antea doctus, totusque libris intentus, artium cursum & theologiam in collegio S. Thomæ magna sui nominis eruditionisque laude docuit: concionatoris apostolici ibidem ingenti populorum plausu animarumque fructu, sed & superioris S. Dominici munera omnibus probatus exercuit. Apud Sinas in *Parjam* insulæ Manilæ provincia degentes, ministerio aliquandiu functus est, cum caritate in omnes ardenti & gratia. Conventum S. Hyacinthi dictum in America ad Mexicum extra muros civitatis illius regiæ situm habet provincia Philippinarum, ad quem se conferunt missionarii nostri ex Hispania solventes, inde in insulas Filippinas transituri: hujus constitutus est Sebastianus hic noster vicarius & præses, paruitque nec longioris navigationis pericula difficultatesve, nec ætatis gravitatem muniaque quibus functus erat cum laude, fungebaturque etiamnum causatus, eo se contulit pervenitque ante MDCXLVI, conventumque illum rexit ad mortem usque, cujus jura tandem subiit anno MDCLI in conventu Mexicano ad quem infirmus translatus fuerat, fuitque in aula capitulari sepultus non sine opinione sanctitatis. De quo sic F Dominicus Navarrete *Histor. sua Sinensis* pag. 295 *Tomi sui primi*, iter suum per Mexicum ad Philippinas narrans: „In hospitio S. Hyacinthi extra muros „Mexicanæ civitatis hæsimus (*circa finem anni* „MDCXLVI) ubi venerabilem illum eruditissimumque virum invenimus R P. F. Sebastianum *de* „*Oquendo* conventus Ovetensis in Asturibus pro„fessum, qui jam annos ante aliquot inde Manilam venerat, ubi & theologiam ille diu præle„git, frequentissimasque ac raræ eruditionis fervoris que spiritus conciones habuit. Fuerat ibidem „S. Dominici conventus prior ac in ea provincia „Filippinarum multum & indefesse laboraverat, „eamque tantarum & litterarum & virtutum lau„de nobilitaverat, ut nemo magis. Rarus enim „ille & singularis homo, sordibus semper choco„latis abstinuit deliciis ut & carnium esu, in ora„tione prope continuus, plurimam in ejus exer„citatione ducebat noctem, magnæque semper „fuit in ea regione apud omnes authoritatis: sed „& aucta est etiam a morte apud populos fama „nominis, quod integrum ipsius aperto tumulo post „annos sex circiter aut octo, cadaver omni putre„dine corruptioneque carens, eximiumque reper„tum sit. Erat autem ille tum (*hoc est anno* MDCXLVI) „hujus domus S. Hyacinthi vicarius & prælatus „&c". Ejus insignis est in actis cap. gen. Romæ MDCLXX memoria, & idem sanctitatis ejus argumentum profertur. Eadem omnino habentur Hist. Philipp. T. II pagg. 248 d, & 249 a, quam hîc ut

ut & Dominici Navarrete Sinenſem ex Hiſpano ſine fuco Latinam facimus. In utraque autem de ejus ſcriptis ſic legitur:

1. *Plura reliquit ſcripta theologica ſcholaſtica, variique generis & argumenti, plurimum hodie manibus trita, prælo dignissima & erudito magiſtro ſanctique Thomæ digna vere diſcipulo.*

2. *Conciones etiam ſcripſit ille plurimas.*

3. *Verum tractandis ſcribendiſque quæ moralem ſpectant theologiam plurimum deſudavit, & caſibus conſcientiæ diſcutiendis, ſuper quibus frequentiſſime conſulebatur in inſulis illis, ceu omnium peritiſſimus ac ſecuriſſimus, pluraque illius etiamnum aſſervantur & extant ex his admodum utilia, avideque ab omnibus exquiſita & lecta.* Sic *Hiſt. Filip.* citata: fere eadem habet Navarrete.

Habebat, inquit, *præ manibus manu propria laboreque proprio S. Thomæ Summa theologia partes omnes optimis eruditiſſimiſque commentariis illuſtratas: Quæſtionumque moralium tractatus plurimos, ac concionatorios.*

F. THEODORUS DE VALLE.

1651. F. Theodorus de Valle Priverni in Campania regni Neapolitani provincia natus, provinciæque Regni Siciliæ alumnus theologiæ lector primo conventu Surrentino in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV celebratis inſtitutus, vir fuit antiquitatum ſuæ patriæ, rerumque ordinis in toto regno Neapolitano ſtudioſiſſimus, quo in genere plura ſcripſit, quorum huc uſque ad meam hæc notitiam pervenerunt:

1. *La regia ed antiqua Piperno città nobiliſſima de' Volſci nel Latio. Dove ſi tratta dell' origine, avvenimenti ed altre antichità di quella e delle guerre che hebbero i Privernati con diverſa fortuna con Romani, ed altri popoli, fino alla diſtruzzione di detta città cavata dalli manoſcritti del P. Teodoro Valle da Piperno Domenicano, e poſta in luce da Pietro Paolo Benvenuti Privernate:* Quod nomen editoris aſcititium videtur, Neapoli, Matthei Nucci 1637 in 4 pp. 292. Extat Pariſiis in Regia K 409.

2. *La città nuova di Piperno edificata nel Latio dall' iſteſſi popoli Volſci, della regia ed antica città Privernate dopo che da Teutoni e Britoni fù miſeramente deſolata e diſtrutta. Libro II, dove ſi tratta della ſua edificatione, huomini illuſtri, guerre, ed altre coſe fin' all' anno 1646.* Neapoli, Matth. Nucci 1646 in 4 pp. 402. Extat ibidem.

3. *Dialogi trà Camilla Privernate regina de' Volſci e Sezze colonia antica de' Romani dal medeſimo ſotto' l nome finto di Gulielmo Anneo*, Roncilione 1641 in 4 pp. 48. Extat ibidem.

4. *Meditazioni per li nove giorni della Novena della B. Vergine innanzi la natività di Chriſto, & altre in honore della paſſione di Noſtro Signore Gieſù Chriſto per gli Venerdì di Marzo*, Neapoli 1621 in 12. Libellum hunc ſcripſit juvenis, ac ſtudens, ut aiunt, honorarius in gymnaſio S. Dominici Neapolitano, illuſtri D. Dianoræ *de Leyva* nuncupatum. Cujus meminit auctor in opere ſequenti pag. 294.

5. *Breve compendio de gli più illuſtri padri nella ſantità della vita, dignità, uffici, e lettere ch' ha prodotto la provincia del Regno di Napoli dell' ordine de' Predicatori: non ſolo a tempo ch' era unita con la provincia Romana, di Sicilia, di Calavria, di Puglia, e d'Apruzzi, m'anco ſeparata da quelle ſino al preſente anno 1651. Del M. R. P. F. Teodoro Valle da Piperno lettore di ſagra teologia dell' iſteſſo ordine e provincia*, Neapoli, Secondini Roncaglioli 1651 in 4 pp. 354. Extat Sec. XVII. apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Opus autem illud Compendii virorum illuſtrium ordinis Prædicatorum provinciæ Regni Nicolaus Toppius in ſua Bibliotheca Neapolitana p. 71 F. Theodoro de Valle palam abjudicat, & F. Dionyſii de Octillis Neapolitani ordinis Prædicatorum ejuſdem provinciæ fœtum aſſerit, plagiique Theodorum inſimulat, qui Dionyſii nuper defuncti laudem & opus uſurparit a ſe Toppio inter manus F. Ambroſii *Arellza de Arienzo* anno 1678 conventus S. Spiritus ad palatium Neapoli prioris viſum. Hinc ille Vallium inter ſcriptores Neapolitanos non recenſet ut videtur ex induſtria, quamvis ejus Compendium ubi de noſtris ejus Regni illuſtribus agit, paſſim laudet. Nos id componere litis aſſumere nec debemus nec poſſumus, Salomoniſque judicio libentiſſime permittimus æquiori: nec facile ſua poſſeſſione Theodorum publica voce reclamante ab æquo lectore dejiciendum arbitramur, non clare probato plagio, cujus privatus forte Toppii in Theodorum aut pro Dionyſio ſenſus & affectus ſtudioſe Theodoro conſtarit crimen & invidiam. Facilior eſſet quæſtionis ſolutio, ſi conſtaret qua ætate vixerit, aut qua lingua ſcripſerit Dionyſius: ſi enim hic ad annum 1504 floruerit, ut ſe conjicere ait Altamura, ſi Latine ſcripſerit, ejuſque ſit *Summarium virorum illuſtrium provinciæ Regni* pluries a Theodoro abſque nomine auctoris laudatum, ut pagg. 127, 177, 225, 246, 258, 168. & aliàs: jam quin majorem operis partem diligentia ſua confecerit Theodorus nullum eſſet dubium, qui præterea multa documenta affert multoſque auctores citat, quibus Dionyſius ut pote ſe recentioribus uti non potuit. Forte etiam Dionyſius indigeſtum ſchedarum acervum reliquerit, quem apte coagmentatum, & in concinnam ædificii molem inſtruxerit & exhibuerit Theodorus, a quo nec ſic ſua fraudandus fuiſſet laude Dionyſius & memoria, quem nullibi tamen ex nomine lectori profert: ſed qui hæc componant, videant noſtri Siculi gentileſque ſui, nobis ſat ſit rem indicaſſe.

F. THOMAS DE TRANS.

F. Thomas de Trans Gallus Armoricus, patria Redonenſis, nobili genere opulentiſque ortus parentibus, adoleſcens humanioribus inſtitutus egregie litteris, ſocietati Jeſu nomen dedit, tum *Renatus* luſtrico nomine nuncupatus, in eaque pluribus hujus inſtituti, concionatoris, directioniſve, ac regiminis applicitus oneribus & officiis, magni ſe virum ingenii ſemper exhibuit, nec minori pietatis atque prudentiæ laude conſpicuum. Quarto ſocietatis obſtrictus ſacramento, jam ætate provecta, duram a Jacobo *Dinet* provinciæ Franciæ S. J. provinciali paſſus eſt perſecutionem, quæ incepit anno MDCXLIV menſe maio. Non enim modo gradu motus eſt & loco, erat tum gymnaſii Barroducenſis rector, & jam annos in ſocietate duos numerabat ſupra triginta, eruditionis, pietatis, ſpiritualiſque dono directionis intus & extra fama notus & conſpicuus; ſed etiam exilio mulctatus, omnique munere, domeſticaque ipſa vel extranea conſuetudine privatus & commercio: imo etiam ante tribunal univerſalis inquiſitionis Romanæ cum Hyacintho *d'Argombat* de quo poſtea ad 1654 & duobus aliis ſociis delatus. Cujus tamen ſententia anno MDCXLVIII die X ſeptembris lata, ipſe cum ſociis innocens declaratus eſt, Innocentiique X ſpecialibus litteris fultus ad ordinem Prædicatorum tranſiit, habitu e manibus ipſius magiſtri generalis Thomæ Turci anno MDCXLIX die tertia januarii accepto, & ex indulto pontificis quarto poſt 1651.

Sec. XVII. menſe tertia ſcilicet maii votis ſolemniter emiſſis. Inde Pariſios miſſus ſub finem ſeptembris, domum SS. Annunciationis ad S. Honorati vicum, cujus nomine profeſſionem emiſerat, ingreſſus eſt, & licèt jam ætate grandævus, diligentia & fervore regulæ obſervantiores æmulabatur, nobiſque qui vidimus, ſingulari ac eximio virtutum omnium erat exemplo. Concionibus interea habendis aſſiduus, quibus non parum inclaruit, nec unquam privatim otioſus, ſed vel lectioni vel ſcriptioni incumbens: diarrhœa demum epidemica vulgarique currente diu graviterque cruciatus & tabefactus, ſublatus eſt e vivis anno MDCLI die XXVII novembris, ætatis circiter LXIX. Horum omnium acta, ſeu in Galliis, ſeu Romæ, in archivis domus noſtræ Pariſienſis ad S. Honorati ſervantur prima manu ſcripta & originalia. Hæ verò ejus lucubrationes apud nos XS habentur

Sermons de Careme & des Dimanches de l'année.

F. VINCENTIUS SABORIT.

1651. F. VINCENTIUS SABORIT Hiſpanus, Valentinus patria, ibidemque ad ordinem allectus, per omnes ſcholæ agones & gradus magiſterii lauream promeruit, quæ in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV ei conceſſa. Collegii etiam Valentini noſtri regentem egiſſe teſtatur Antonius Bibl. Hiſp. ac ſcripſiſſe

Vida del beato Padre Fray Luis Beltran, Valentiæ 1651 in 4.

F. BERNARDUS DE PONZANO.

1652. F. BERNARDUS DE PONZANO Italus, Luna nova vulgo *Sarzana* ortus, ibidemque ordinem amplexatus, humanioribus litteris egregie inſtructus, theologia etiam & pietate claruit circa annum MDCLII. Sic ad eum annum Rovetta ex Rivalio, qui & teſtatur ſcripſiſſe

1. *De Roſario B. V. Mariæ Principiſſæ Oenipontis dicatum opuſculum* & editum.

2. *De laudibus ejuſdem B. Virginis*, MS.

3. *Sermones de Sanctis* MS, & *alia in ſuo conventu ſervata.*

F. GASPAR CATALAN DE MONSONIS.

† 1652. F. GASPAR CATALAN DE MONSONIS Aragonus, Valentini conventus alumnus, & ſacræ theologiæ magiſter, & in eodem regens ſtudii anno MDCXXIX a cap. gen. Rom. inſtitutus, non ſcientia tantum, ſed & pietate ſibi cæteriſque prodeſſe omnibus curavit. Conventui ſuo non ſemel præfectus prior, tam amabilem ſe ſubditis patrem exhibuit, quam legum vindicem integerrimum, adeo ut in eo uno viros tres ſanctiſſimos, Ludovicum Bertrandum, Joannem Miconem, & Amadonem revixiſſe ſui putarent. Tum ad Ilerdenſem Eccleſiam & infulas evectus, communeque Hiſpaniarum oraculum habitus, ad meliora tranſiit anno MDCLII die XI februarii, ætatis LXX. Apud ſuos Valentinos ex ultima voluntate ſepultus fuit ſub epitaphio pleraque hic a nobis relata teſtante, & in quo hæc ſumma laus additur, primam ad obitum uſque innocentiam ſervaſſe. De quo legendus Fontana in Theatro p. 205 a. Ejus & cum laude meminit Antonius Bibl. Hiſp. T. II in Append. p. 325 b, addens mox a præſulis obitu in lucem prodiiſſe, quam ſcripſerat

La explicion ſobre la oracion del Padre nueſtro.

Epiſtolam ab eo ad Michaelem Baptiſtam de *Lanuza* equitem ordinis S. Jacobi ſcriptam in favorem piæ ſententiæ de conceptione B. Virginis, datam Valentiæ anno MDCLI die V ſeptembris, in qua ſic ſe ſignat, *Capellanus ac ſervus tuæ dominationis F. Gaſpar Catalan de Monſonis deſignatus epiſcopus Ilerdenſis*, refert Joannes Euſebius Nierembergius S. J. in *Operibus parthenicis*, Excepr. conc. Trident. cap. 24 p. 201, cujus fides penes Nierembergium, nam nulla hujus apud noſtros memoria. Ex dato ſaltem diſcimus anno MDCLI die V ſeptembris nondum Gaſparem conſecratum, ac ſi poſtea fuerit, paucis diebus Eccleſiæ Ilerdenſi præfuiſſe.

F. GASPAR RUIZ.

F. GASPAR RUIZ Hiſpanus Pincianus patria & profeſſione, in comitiis ordinis Toloſæ MDCXXVIII ad gradum præſentaturæ promotus & deinceps laurea donatus, regenſque primarius in conventu ſuo S. Pauli inſtitutus, primariam etiam in Pinciana academia theologiæ cathedram a duce de Lerma erectam & ordini addictam obtinuit, quam regebat anno MDCLII, ſimul in ſacro fidei tribunali cenſor & a conſiliis. Poſtquam in pluribus provinciæ Hiſpaniæ locis & conventibus præfuiſſet, a ſuis etiam Pincianis aſſumptus eſt & electus prior, vir, inquit F. Hyacinthus *de Parra* æqualis & gentilis in *Memorialibus* MSS ad R. P. Jacobum *Quetif* miſſis, ſane religioſus, morum ſuaviorum, in ſcholaſticis doctrinis profundus, magnæ apud omnes auctoritatis. Ejuſdem meminit Antonius in Bibl. Hiſp. Scripſit hoc titulo: ! 1652.

Quæſtiones ſelectæ ſuper III Partem S. Thomæ, ſive *Commentaria circa illas, in quibus defenditur doctrina illius ab omnibus ſiniſtrè eam intelligentibus ex quolibet ſint inſtituto*, Pinciæ, Bartholomæi Portoles 1652 in fol.

Abbas Joannes Baptiſta *Paciuchelli* ad calcem vitæ quam ſcripſit magiſtri ordinis F. Jo. Bap. de Marinis, catalogum exhibens auctorum noſtrorum, qui eo clavum ordinis tenente ſcripſerunt, aſſerit Ruizium hunc ſcripſiſſe in I P. S. Thomæ, ſed nos monuit noſter Hyacinthus *de Parra* deluſum Paciuchellum, & nullam ei adhibendam fidem.

F. JOHANNES DE VASCONCELOS.

F. JOHANNES DE VASCONCELOS vir avita quidem apud Luſitanos nobilitate clarus, ſed innocentia & morum ſanctitate longe clarior fuit, cujus vitam præclareque pro fide & religione geſta Hiſpano ſermone elegantiſſime ſcripſit noſter Andreas *Ferrer de Valdecebro* hoc titulo: *Hiſtoria de la vida del V. P. M. F. Juan de Vaſconcelos de la orden de Predicadores*, Matriti, e typog. Reg. 1668 in 4, ad quam lectorem remittimus: epitaphium ejus ſolum referre viſum eſt: *F. Joannes, de Vaſconcelos virtute & nobilitate clarus, theologus inſignis, parentis Dominici amulator indefeſſus, munificentia in pauperes illuſtris. Cauſarum fidei, quarum ſupremo munere fungebatur, propugnator ſtrenuus. Regius concionator, ſui ordinis quondam provincialis, ſeculi dignitatum & honorum recuſator, virtutibus tandem cumulatus, in crucifixi amplexu mortem fidenter aſpexit. Maximum ſui deſiderium omnibus relinquens hic requieſcit. Obiit* XIII *kal. feb. anno ſalut.* MDCLII, *ætatis* LXII. Ordini nomen dederat in conventu *de la Batalha* dicto, philoſophiam & theologiam legit in S. Dominici Olliſipone, epiſcopatum Mirandenſem, tum & archiepiſcopatum Bracarenſem, utrumque a Philippo IV ſibi oblatum conſtantiſſime recuſavit. Relictus ab eo dicitur 1652.

Curſus artium, ſeu *in philoſophiam univerſam com-*

Digitized by Google

mentaria. Quæ juvenis discipulis prælegerat, quæque cùm haberentur optima, tota provincia celebria fuerunt, adeo ut non alia in noſtris gymnaſiis docerent : ſed & iis extranei omnium facultatum uterentur : an verò typis prodierint, non addit noſter Andreas citatus.

F. PIUS VIVES.

1652. F. Pius Vives Hiſpanus vel Aragonus, vir eruditus, inquit Joſeph *de Sarabia* noſter Annalium ordinis T. II p. 315 a, florebat medio ſeculo XVII, ſcripſitque ac edidit

Un quaderno hoc titulo : *Con que condiciones y en que caſos los reyes pueden valgarſe de los bienes de la Igleſia*, Barcinone 1652 in 4.

F. LUDOVICUS BERTRANDUS LOTH.

† 1652. F. Ludovicus Bertrandus Loth Arteſius Audomarifani in patria jam ætate maturus, ordinem profeſſus eſt XIV febr. MDCXXVIII, quaſque in ſeculo jam audierat, philoſophiam ac theologiam moralem, apud noſtros ab integro redorditus eſt, eaque ingenii felicitate, ut inter primi nominis in provincia inferioris Germaniæ theologos ſua ætate habitus ſit. Comitiis generaliſſimis Romæ MDCXLIV interfuit pro ſua provincia provincialis & diffinitorum ſocius, tumque F. Thomæ Turci magiſtri ordinis electi amicitiam & exiſtimationem ſibi conciliavit, adeo ut eo Belgium viſitante & Duaci XXIV maii MDCXLVI præſentia ſua cœtum cohoneſtante lauream magiſterii conſecutus ſit. Virum præſtant ingenii ſagacis, in exprimendis animi cogitatis promtum & facilem, laborioſum ac indefatigabilem : collegio noſtro S. Thomæ Duacenſi pluribus annis præfuit primarius regens, & ſuo conventui Audomarenſi prior ſemel & iterum electus, qua altera vice immaturo fato ereptum doluerunt, qui agnoſcebant omnes, ſuique ad periſtylii in quo ſepultus parietem epitaphium erexerunt his verbis :

Monumentum R. ac eximii P. F. Ludovici Bertrandi Loth S. T. D. ejuſdem in collegio S. T. Aq. regentis primarii, qui ſecunda vice hujus conventus prioratum fructuoſe agens, doctrina & ſcriptis clarus obiit XV *octob. anno* MDCLII. *R. I. P. A.* Sic de eo F. Guilielmus Seguier P. I *Laur. Belg.* pag. 153, & F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* Scripſit ac edidit hoc titulo :

1. *Reſolutiones theologica illuſtrium difficultatum contingentium in Belgio, in viginti quatuor tractatus per quæſtiones & articulos diviſa &c.* Duaci, Balt. Belleri 1653 in fol. Opus poſtumum, ſed ante mortem prælo paratum.

2. *Philoſophia ad mentem S. Thomæ doctoris angelici.* MS ſervatur apud ſuos Audomarenſes. Logica quidem perfecta : cæteræ autem partes inchoatæ, ſed non ultima manu finitæ.

Alia quinque volumina in folio *ſuper univerſam S. Thomæ Summam* MS Audomari apud ſuos ſervari dicuntur.

Aliorum opera plura a ſe recognita typis edi curavit, inter quæ numerantur :

1. *F. Didaci Alvarez Tranenſis archiepiſcopi Reſponſionum liber VII. Opus numquam hactenus editum, in quo argumentis validiſſimis, concordia liberi arbitrii cum divina præſcientia, prædeſtinatione, & efficacia gratiæ prævenientis ad mentem S. Thomæ &c. defenditur & explicatur.* Accedit *Hiſtoria de origine Pelagiana originis ejuſdem Alvarez*, Duaci, Belleri 1635 in 8.

2. *Summula F. Joannis a S. Thoma S. T. M.* de quo ſupra ad 1640, Duaci, Gerardi Patté 1635 in 8. Adjecit Ludovicus elenchum auctorum ex noſtris, qui de philoſophia ſcripſerunt. Sæc. XVII.

3. *Opuſcula tripartita noſtri Franciſci Araujo* de quo poſtea ad 1664, Duaci, Bardou 1633 in 8.

4. *Directorium conſcientiæ F. Joannis de la Cruz Talabricenſis ord. Prædic. Edit. VI poſt quinque Hiſpanas, recognita, purgata, illuſtrata* : adjectis tribus ejuſdem Crucii opuſculis *de ſtatu religionis, de privilegiis a SS. pontificibus eidem datis, ac Computo annorum ab Adam ad Chriſtum ex ſacra ſcriptura collecto.* Præterea *Relectione noſtri F. Antonii de Souſa de cenſuris in Bullam cœnæ.* Præmiſit verò Ludovicus ad ſtudioſos doctrinæ Thomiſticæ paræneſim, ſed in qua plus criterii hiſtorici deſideres, Ibidem, Belleri 1632 in 8.

5. *F. Guilelmi Popin S. T. M. in univerſam Geneſim expoſitio abſolutiſſima.* Præmiſit Ludovicus *catalogum auctorum ord. Prædic. qui ſacram ſcripturam ſuis lucubrationibus illuſtrarunt*, at certe non accuratum, Ibid. Martini Bogardi 1634 in 4.

F. VINCENTIUS SEIGLIER.

F. Vincentius Seiglier Gallus, Arvernus natione, patria Riocomus, adoleſcens ſocietatem Jeſu ingreſſus, quarto etiam, ut aiunt, ſolemniori voto profeſſus eique devinctus, ſed & eadem de cauſa cum PP. Hyacintho Dargombat & Thoma de Trans de quibus ad 1651 & 1654 agimus ad ſupremum Innocentii X tribunal a præpoſito Franciæ delatus, & eadem cum ſociis ſummi pontificis ſententia liberatus, ac innocens declaratus, addita ſocietatem deſerendi facultate, & quem optaſſent alium ordinem regularem ingrediendi, unâ cum dictis duobus ſuis ſociis a magiſtro ordinis F. Thoma Turco Romæ in conventu S. Sixti veſtem Dominicanam publice accepit, & vix elapſo quarto tirocinii menſe inter manus ejuſdem profeſſus eſt tertia maii MDCXLIX : exinde ab eodem Turco cum ſociis Pariſios ad SS. Annunciationis cœnobium miſſus, eo pervenit ſub finem ſeptembris, ac deinceps commoratus eſt diſciplinæ regularis religioſiſſimus obſervator, concionibuſque habendis deditus. Diarrhœa tum Pariſiis epidemica vulgarique, quæque ex noſtris plures iis annis ſuſtulit, lentaque febri conſumtus, demum e vivis abiit ſeptima martii S. Thomæ de Aquino ſacra ſerotina ad horologium Gallicum undecima anno MDCLII, in communi Fratrum ſepulcro conditus. Vir erat elegantis ingenii, orator facundus, muſei cultor & ſtudioſus, hiſtoriæ curioſus & ſcriptor politus & amœnus. Duo nobis ſuperſunt ejus opera autographa in bibliotheca noſtra ſervata : 1651.

1. *Forma eloquentiæ chriſtianæ, ſeu de optime genere concionandi, per modum dialogi. Interlocutores Theologus Ethologus, Epidicus, Eugenius, & Calliphonus*, codex MS chartaceus in 4. Opella lucem publicam mereretur.

2. *Florus Dominicanus ſeu Epitome annalium ordinis FF. Prædicatorum in Decades quinque Magiſtrorum ordinis diſtributa.* Sextam autem inchoabat, & regimen Hippolyti Mariæ Beccarii LI magiſtri ordiebatur, cùm mors ultra progredi prohibuit. Opus elegantiori Latinitate donatum, ſed ob monumentorum veterum inopiam, quantum ad hiſtoriam non ita accuratum.

F. YVO PINSARD.

† 1651. F. Yvo Pinsard Gallus Armoricus, conventus Dinanenſis alumnus, ſtudiis in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi peractis, ibidemque in ſacra facultate ad gradus promotus, licentiam decurrebat annis MDCXXII & XXIII, quo ultimo decimus de

Sæc. XVII. Sorbonica reſpondit, ac ſequenti cum aliis licentiatus ordine trigeſimus primus lauream accepit: exinde Coriſopitenſis eccleſiæ theologus aſſumtus anno MDCXXV, cathedram hanc rexit annos fere triginta, interea pluries conventum Kemperleenſem adminiſtravit, ædificia vetuſtate fere colapſa inſtauravit, ornavit, nec temporalia ſolum, ſed ſpiritualia potiſſimum plurimum adauxit. Præerat ſecundum prior anno MDCXXXV, eodem munere ibidem fungebatur anno MDCXL, ad idem munus Pariſiis allectus in conventu S. Jacobi circa MDCL, in eodem obiit, fuitque ſepultus in odeo ad gradus majoris altaris ſub lapide cui inſcriptum hoc cenotaphium:

Hic jacet Mag. F. Yvo Pinſard Armoricus ord. Prad. vir moribus commodus, pietate & doctrina inſignis, ſcriptis poſteritati commendatus. Fuit Facult. Pariſ. doctor, familia Dinanen. alumnus, hujus ſchola regens & inſignis eccleſia Coriſopitenſis annos ferme triginta canonicus theologus. Domum Quimperleam quam ſapius rexit prior, a fundamentis inſtauravit, auxit & decoravit. Obiit hujuſce Domus prior ætatis ſuæ LXIII. *Rep. Sal.* MDCLII. *Aprilis* XIII.

Hæc ab eo typis edita:

1. *Trophées de la pieté, ou Defenſe de pluſieurs perſonnes eminentes en dignité & ſainteté de vie*, Pariſ. Joan Branchu 1634 in 8 pp. 513. Apologia eſt ordinum mendicantium adverſus quoſdam doctrinæ Guillelmi a S. Amore innovatores & fautores. Opellam Achilli de Harlay Sancy Macloviſani antiſtiti nuncupavit. Extat hic libellus apud noſtros ad S. Honorati, ut & ſequentes

2. *Vœu de notre Dame de Bonnes Nouvelles.*

3. *La delegation des Religieux pour entendre les confeſſions &c.* Pariſiis liber editus anno 1621 in 8. Hic inquam liber huic noſtro Yvoni fuit aſcriptus: de quo ſic habetur in actis facultatis Pariſienſis kal. dec. MDCXXII: *Cenſuit facultas primo vocandum eſſe ad comitia publica F. Yvonem Pinſard Dominicanum auctorem libri, cui titulus*, La delegation des Religieux &c. *& una cum approbatoribus audiendum: pro cujus lectione & examine ſelecti ſunt MM. Chaſtelain, & Dupuys.* Quid evenerit poſtea, in actis non refertur, ſed cum opella non proderet nomen auctoris, nihil adverſus noſtrum Yvonem fuiſſe decretum, hinc colligo, quod licentiam ſuam proſequi libere permiſſus fuerit. Anno poſtea MDCXLVIII idem opus iterum typis commiſit noſter *Joannes Tarpon*, ſeu potius ipſe auctor miniſterio & nomine dicti *Tarpon* uſus, ac in epiſtola ad F. Michaelem cardinalem Mazarinum archiepiſcopum Aquenſem Catalauniæ proregem nuncupatoria ſub his litteris F. D. P. occultus, ſed quem ubique ſtylus arguit. Titulus hujus alterius editionis eſt: *La delegation des religieux, ou l'examen & rapports de la puiſſance legitime qu'ont les religieux privilegiez d'entendre les confeſſion des ſeculiers en tout temps & en tout lieu, avec les declarations de la ſacrée congregation du concile, ſur la conſtitution du pape Gregoire XV, & pluſieurs bulles & arreſts concernant les meſſes des feſtes & dimanches, les viſites, les queſtes, & enterremens*, Pariſiis, Guill. Saſſier 1648 in 8 pp. 254.

F. ADRIANUS DE ALESSIO.

1653. F. Adrianus de Aleſſio provinciæ Peruanæ alumnus, & ipſe Peruanus Matthæi *Peres* celebris ſua ætate Romani pictoris *de Aleſſio* nuncupati filius & in arte æmulus, uti Joannes *Melendez* habet hiſtoriæ provinciæ Peruanæ T. III lib. V cap. ſecundo, nam & eadem arte pingendi claruit, quæque leviori penicillo reliquit opera, peritorum judicio magni habentur, cujus ſunt generis quas ille pinxit, libriſque choralibus & eccleſiæ conventus ſui Limenſis delineavit & accuravit, imagines & tabellæ: hanc ille tamen in religione noluit profiteri colereque artem ad ſublimiora vocatus. Diſciplinæ regularis obſervantiſſimus, orationi, ſtudio, verbo Dei totus incumbebat, eoque fructu & ſucceſſu, ut plurimos ad meliorem vitæ frugem & pœnitentiam adduxerit. Proinde & prædicatoris ut noſtri loquuntur generalis honoribus ac titulo decorari meruit. Demum annorum meritorumve pondere gravis in conventu ſuo Limenſi ſanctiſſime decubuit ſub provincialis Franciſci *de la Cruz* poſtea epiſcopi S. Marthæ quadriennio a MDCLIII ad MDCLVII, cujus habetur in actis capituli provincialis anno MDCLVII die XXIV julii celebrati inter pie defunctos memoria. Scripſit poeta parum cultus, inquit Antonius in Bibl. Hiſp.

Vida de ſanto Thomas de Aquino en Quintillas, Matriti in 4.°

Vida del ſiervo de Dios Martino de Porras de la orden de Predicadores terziarie: ſoluta oratione Hiſpana.

Poſtillam in Geneſim Latine nondum excuſam.

Hæc Melendez citatus legendus p. 695.

F. AUGUSTINUS BAGIENSIS.

F. Augustinus Bagiensis Armenus in Armenia majori, quam uni noſtri in ſpiritualibus, orthodoxa fide, Romanæque ſedis obedientia adminiſtrant, ordini nomen dedit ſub finem ſeculi XVI, ac poſt egregiam in animarum ſalute navatam operam, ſuis cum diu etiam præfuiſſet, & Eccleſia Naxiovanenſis ſuo paſtore F. Matthæo Eraſmo circa MDCXX mortuo vacua remaneret, a clero populoque pro more canonice præſul Naxiovanenſis electus eſt. Cum autem confirmationis conſecrationiſque cauſa ab apoſtolica ſede obtinendæ Romam ad Paulum V acceſſiſſet, ab eodem pontifice invenit jam antea deſignatum dicti Matthæi Eraſmi ſucceſſorem futurum F. Paulum Maria Citadinum Bononienſem virum magnarum partium, eaque ratione jam archiepiſcopum Myræ conſecratum. At ſummus pontifex Gregorius XV pro ſua ſapientia rem ita compoſuit, Citadinum diſciplinæ regularis ac ſeverioris amantiſſimum, animarum præterea zelo æſtuantem, Armenamque linguam optime callentem, qui audita Matthæi morte in eam regionem ſe jam accinxerat, Naxiovanenſem voluit eſſe archiepiſcopum, ut a deceſſore Paulo V conſtitutum fuerat, Auguſtinum vero Myrenſis Eccleſiæ præſulem conſecravit, unaque dedit Naxiovanenſis coadjutorem cum futura ſucceſſione, quam tandem conſecutus eſt Citadino anno MDCXXVII e vivis ablato. Suam vero ille Eccleſiam ſanctiſſime rexit annis XXVI, apoſtolico plane zelo pietate atque prudentia commendandus, paſtorale demum onus ætate meritiſque gravis cum vita depoſuit ibidem XVI aprilis MDCLIII maximo communique Fratrum ſuorum & Armenorum catholicorum luctu ac deſiderio. Scripſit autem Armena ſua lingua

1. *Itinerarium ſuum per Aſiam & Europam*, ſcilicet quod ſub Paulo V Romam ſuſceperat, itineris ſui ſummam & narrationem. Hanc illius propria manu ſcriptam habet & ſervat Bibliotheca noſtrorum Pariſienſium ad S. Honorati vicum, eis datam a F. Matthia de Moraca Armeno de quo ſupra ad 1646, cum aliis Mss Armenis, præſertim Miſſali, ad cujus calcem illa ſcripta eſt.

2. *Tractatum de pœnitentia* ſuccinctum quidem,

Digitized by Google

ſed & pœnitentibus & confeſſariis illius regionis linguæ Armenæ commodum & utiliſſimum. Extat eodem jam relato codice MS nempe Miſſali Armeno a pag. 233 ad 254 fol. par. propria ipſius Bagienſis manu.

Cum enim anno MDCLXXIV Perſarum rex legatos ad Chriſtianiſſimum regem Ludovicum XIV tres ordinis Prædicatorum deſtinaſſet, horum duobus per longiſſimi itineris moras & moleſtias morbo morteque ſublatis, unus F. Antonius Najari Apracanenſis Armenus ſacerdos, & Auguſtini Bagienſis noſtri nepos Pariſios tandem venit, ac hoſpitio apud dictos noſtros ad S. Honorati quam potuit commodius acceptus menſe martio anni præfati, prædicta Bagienſis excuſſit opuſcula ejuſque manu ſibi compertiſſima ſcripta conteſtatus eſt, a R. P. Jacobo *Quetif* de veritate rei rogatus.

De Auguſtino iſto legendus Fontana in *Theatro*, pag. 58, ubi tamen corrupte ab eo dicitur *Pacenſis*.

F. CAROLUS PLUCHART.

1653. F. CAROLUS PLUCHART Hanno, conventus S. Pauli Valencenenſis alumnus, ejuſdemque quartum prior, ſacræ theologiæ magiſter, demum & Inferioris Germaniæ prior provincialis anno MDCXXXI maio menſe electus, obiit XX novembris MDCLIII apud Valencenas in cœnobio ſuo honorifice ſepultus. Concinnaverat ac ediderat

Officium fiſti compaſſionis B. Virginis titulo, *Recollectionis dolorum Deiparæ ſemper Virginis.* Extat ad calcem, *Directorii Officii divini ad uſum ordinis Prædicatorum, & provinciæ Germaniæ inferioris*, 1633 in 16. Princ. ad veſperas *Tuam ipſius animam &c.*

Uſum tamen non habuit in ordine iſtud officium, quod nec in hymnis proſodiæ leges & numeros ſervaſſet auctor, nec a ſcriptoribus Eccleſiæ ſuſpectis B. Virginis laudes eruere ac mutuare dubitaſſet, Euſebium Arianorum robur & anteſignanum lectione tertia nocturni primi producens, eruditione quidem inſignem, ſed ab Eccleſia rejectum, nec in divinis laudibus aſciſcendum.

F. CHRISTOPHORUS DE TORRES.

1653. F. CHRISTOPHORUS DE TORRES Hiſpanus, patria Burgenſis, ordinem adoleſcens humanioribus literis optime inſtructus amplexus eſt ibidem in regio S. Pauli conventu, & die Mercurii XXVIII martii MDXC profeſſus. Is quantum in pietate litteriſque profecerit, quamque facundia dicendique facilitate & gratia præcelluerit, & quæ poſtea geſſit in religione munia, quibus & illum illuſtrarunt Hiſpaniarum reges Philippi III & IV munera manifeſtarunt. Maximam enim ille apud hoſce principes dicendo ſibi conciliavit gratiam, qui & eum in Regia ſibi delegerunt, retinueruntque diutius & libenter audierunt apoſtolici pectoris Eccleſiaſten. Apud ſuos etiam lectoris artium theologiæque profeſſoris functus eſt officio: biſque conventui ſuo S. Pauli Burgenſi præfuit electus prior. Vacua demum in Indiis Occidentalibus Eccleſia Sanctæ Fidei novi regni Granatenſis archiepiſcopali, D. Bernardini de Almanſa XXVI ſeptembris MDCXXXIII morte, Philippus IV ei Chriſtophorum eſſe voluit ſucceſſorem, & præſentavit anno MDCXXXIV octobris XXVII. Hinc ille dato Romanæ ſedi Apoſtolicæ in ejus nuncii manibus D. Laurentii Capecii Senogalliæ epiſcopi fidei ſacramento, Carthagineque in Indiis in conventu S. Dominici conſecrationis accepto munere a F. Ludovico *Ronquillo* ordinis SS. Trinitatis epiſcopo Carthaginenſi, ſtatim Eccleſiam ſedemque ſuam adiit, quam anno MDCXXXV kal. octob. ingreſſus eſt, ſeduloque paſtoris optimi vigilantiſſimique vices quoad vixit implevit. Sub eo tandem anxie dudum agitata quæſtio de admittendis ad SS. corporis Chriſti ſynaxin atque adoranda myſteria revocatis ab Idolorum cultu barbaris Indis & indigenis, exitum accepit utiliſſimum, ex habita ſolemni graviorum hujuſce diœceſeos atque regionis undequaque Chriſtophoro mandante curanteque archiepiſcopo virorum & theologorum ſuper ea difficultate concertatione & concluſione. Quorum judicio & calculo ad ſacras epulas illi deinceps invitati & admiſſi, quos hactenus a ſacra Domini menſa priores omnes hujus ſedis antiſtites arcebant. Utque gregis ſui æternum ſaluti prodeſſet ſeu corporali ſeu ſpirituali, novam in ſua civitate erigi curavit Academiam, & impetravit a rege dotari catholico die XIX decembris MDCLI quinque millium in id aſſignato regiaque munificentia conceſſo ducatorum ſeu pataconum ut vocant annuo cenſu, conſtructoque ſub titulo SS. Mariæ de Roſario nobili collegio, quindecimque in eo collegialibus inſtituris, Theologis utique quinque, totidem & Medicis, ac juris utriuſque conſultis. Demum & in curando grege ſedulus & aſſiduus anno Chriſti MDCLIII, mortem lætus ipſe inter oves aſpexit atque ſuſcepit, magno ſuorum pauperumque, in quos effuſus ille vivens extiterat, luctu & deſiderio, ſepultuſque jacet in Eccleſia ſua Cathedrali. Refert Ægidius *Gonçalez Davila* quem hic excipio, Chriſtophorum noſtrum antequam ad infulas aſſumptus eſſet, forteque tunc Eccleſiaſtis aulici munere in aula fungeretur, Carolo Auſtriaco Hiſpaniarum Infanti Philippique IV germano Fratri lethaliter ægrotanti ſpiritualiter adminiſtraviſſe, vicinæque mortis nuncium detuliſſe, quam ille mox obiit anno MDCXXXII die tertia julii primum illucente: decumbentique principi rogantique ut ſibi poſtularet a Domino Chriſtophorus & a virgine SS. Roſarii ſanitatem & vitæ ſpatium longioris, voto etiam nuncupato nuſquam in vita ſupplicationibus SS Roſarii prima cujuſque menſis Dominica fieri ſolitis ſe defuturum, eidem principi reſpondiſſe, non id a Deo jam ſibi petendum eſſe quod corporis, ſed animæ ſaluti conducere Deus intelligeret atque decerneret, extinctique principis corpus ad S. Laurentii Scorialenſis ſepulcrum ab eo cum avis & proavis delatum eſt. Scripſit eodem auctore Davila citato, typiſque parata moriendo reliquit

1. *Commentaria Aſcetica in angelicam orationem* Ave Maria, Tomis duobus

2. *De S. Dominico Sorianenſi.*

3. *Fama poſtuma en las honras de Fray Hortenſio Felix Palavicino ordinis SS. Trinitatis*, Oratio funebris edita Matriti 1634 in 4.

4. Ejus ſunt aut certe ei cognominis *Sermones de ſanta Tereſa*, Matriti, viduæ Alphonſi Martini 1627 in 4.

Ejus meminit leviter in *Bib. Hiſp.* Nicolaus Antonius, ſed ord. Prædicatorum ignoravit alumnum & archiepiſcopum, maleque conjectatur ordinis SS. Trinitatis profeſſum. De eo & Fontana noſter in *Theatro* pag. 98, ſed & noſter Hyacinthus de Parra in adverſariis ad R. P Jacobum *Quetif* miſſis, ubi addit anno MDCVI regium concionatorem renunciatum, ac tanti nominis tantæque auctoritatis apud omnes fuiſſe, ut ab aliis concionatoribus etiam regiis Chryſoſtomus ſuorum temporum palam acclamaretur: hæc etiam alia prælo parata reliquiſſe lingua Hiſpana, nempe

Sæc. XVII.

sæc. XVII. *In laudem S. Thomæ de Aquino volumen, cui titulum indidit, Lingua Eucharis.*

Memoriale eruditum in defensionem patronatus cujusdam pii, istud Philippo III regi catholico oblatum.

Sermon a las honras de la reyna de Polònia D. Constanza de Austria, Barcinone 1638 in 4, in libro cui titulus, *Ideas del pulpito*, Caroli Leballos.

F. DOMINICUS PIMENTEL.

† 1653. F. Dominicus Pimentel Hispanus illustrissimo comitum Beneventanorum sanguine ortus adolescens Segobiæ ordini nomen dedit, sicque pietati simul & litteris incubuit, ut in collegio S. Gregorii Pinciano primarius regens demum institutus theologiam docuerit cum plausu & fructu. Pluribus postea conventibus cum præfuisset prior electus, & suæ provinciæ Hispanæ prior provincialis omnium votis assumptus est: quo munere fungens in solemnibus exequiis Matriti in conventu S. Mariæ de Atocha nomine civitatis regiæ anno MDCXXI aprili mense celebratis pro Philippo III recens extincto peroravit. Exinde ad Oxomensem primum MDCXXV decembris secunda ad Cordubensem deinde Ecclesiam MDCXXXII promotus, ad Urbanum VIII orator ac legatus a Philippo IV rege catholico missus fuit, quam dignitatem summo cum Hispanorum honore, æqualique Romanorum gratia sustinuit annis MDCXXXIII & XXXIV. Demum ad Hispalensem sedem translatus anno MDCXLIX, inter Patres purpuratos ab Innocentio X cooptari meruit MDCLII febr. XIX. Urbem pro splendore familiæ pompa equestri inivit mense maio anni sequentis, regiisque negotiis curandis ac tutandis præfectus, dum iis sedulo invigilat, ad immortalem vitam rapitur eodem anno MDCLIII decemb. secunda ætatis LXXIII, pauperibus quos vivens ut pater amantissimus semper coluerat, hæredibus ex asse relictis. In ecclesia S. Mariæ super Minervam conditus jacet sub magnifico quod equitis Bernini opus est, sepulcro. De eo legendi Fontana in *Theatro & Monum.* Gil Davila in *Teatro Eccles. de España*, & Oldoinus in *Addition. ad Ciaconium Histor. Rom. Pontif.* T. IV. Ejus extat.

Memorial de su magestad catolica, que dieron al Papa Urbano VIII Don Fray Domingo Pimentel obispo de Cordova, y Don Juan Chumacero y Carrillo de su consejo y camara en la embajada a que vinieron el año de 633 incluso en el otro que presentaron los reynos de Castilla juntos en cortes el año antecedente sobre differentes agravios que reciben en las expediciones de Roma, de que piden reformacion: pagg. 80.

Sequitur *Respuesta que entregò monseñor Maraldi secretario de Breves de orden de su santidad en satisfacion a los capitolos referidos.*

Tandem *Replica que entregaron los mismos* (Pimentel y Carrello) *a su santidad respondiendo al descargo que se propuso en cada uno de los capitulos.* Impressum Romæ 1633 in fol. Quod memoriale gravamina exhibet maximi momenti. Extat Paris. in Regia O 133.

F. FRANCISCUS ALBERTUS GABRIECKI.

† 1653. F. Franciscus Albertus Gabriecki Polonus primo forsan nomine in aquis lustralibus, altero in religione donatus, Parisios missus in gymnasio Sanjacobeo studiorum cursu exantlato ad gradus promotus, licentiam in sacra facultate decurrebat annis MDCXLVIII, quo duodecimus de Sorbonica respondit, & MDCXLIX, anno sequenti MDCL licentiatus cum sodalibus ex ordine quinque Carolo Urvoy Armorico, Petro Blandin Catalaunensi, Johanne Condan Engolismensi, Ægidio Moisson, & Henrico Desgorges Gratianopolitano viris omnibus egregiis. Edidit autem Gabrieckius a se concinnatum

Compendium supplementi tertiæ partis Summæ S. Thomæ de Aquino juxta methodum epitomes a Berardo Bonjoanne in reliquam summam antea observatam, Parisiis, Joannis Piot 1653 in 12.

F. JACOBUS GOAR.

F. Jacobus Goar Gallus, conventus SS. Annunciationis Parisiensis ad S. Honoratum nobile germen, honestis piisque parentibus natus est Parisiis anno MDCI. Litteris humanioribus Græcis pariter & Latinis non vulgariter instructus, ordini se addixit in præfato conventu, habitumque de manibus F. Georgii Laugier tum prioris accepit secunda maii MDCXIX: annoque sequenti Maii XXIV professus est inter manus ejusdem tum vicarii generalis congregationis Occitanæ postea S. Ludovici dictæ. Dein post emensa sex annis philosophiæ ac theologiæ stadia, lector Tulli institutus, suos philosophiam docuit, tum & theologiam. Cum vero interea Græcam linguam apprime coleret, monumentaque vetera Græca evolveret ardentius, quæ aliquando sibi proponebat edenda, ut horum omnium pleniorem compararet sibi notitiam, simul & ut in rem Ecclesiæ Romanæ fructum reportaret aliquem, a magistro ordinis F. Nicolao Ridolphi tum Gallias ex officio lustrante Parisiisque agente missus est in Orientem anno MDCXXXI, ubi annis octo solidis stetit & amplius; & conventum nostrum S. Sebastiani in insula Chio vulgo dicta prior institutus rexit annis totidem, apostolici missionarii etiam munere fungens, Græcorum Ecclesias ubicunque eum adesse contingeret frequentans, illorum ritus sigillatim investigans ac perscrutatus, cum illorum sapientioribus ac peritioribus sæpius colloquens ac omnium rationem diligenter exquirens, ipsis etiam schismaticis quos ad Romanam pellicere nitebatur Ecclesiam, ob morum suavitatem ac exactam eruditionem acceptissimus. Exinde vero circa MDCXL Romam appulsus, ibidemque conventus S. Sixti præfectus ab eodem Ridolphio prior, cum rerum rituumque orientalium doctioribus, Leone Allatio, Basilio Falasca monachorum S. Basilii apud S. pontificem procuratore generali, Georgio Coresio, Pantaleone Ligaridio aliisque primi subsellii viris eruditissimis familiaritatem & amicitiam inivit, quam deinceps litteris ultro citroque scriptis fovit, quo ex suavissimo utilissimoque commercio non potuit quin sapientiæ disciplinæque Græcæ peritissimus evaderet. Anno MDCXLII Lutetiam ad suos reversus primo magister novitiorum ac juvenum, datus est, sed in his non diu stetit, Romam enim ob negotia congregationis delegatus repetere compulsus est, quo & pervenit mense novembr. MDCXLIII bibliothecas Græcas ex itinere pro more lustrans, legationi suæ ita intentus, ut studii sui non obliviscereturn. Expletis negotiis Parisiisque redditus XXIV julii MDCXLIV, tum demum operibus quibus tantum desudarat edendis serio appulit animum, hisque annos octo solidos indefessus insumpsit, nisi quod magistri studentium in horum gratiam institutus munus unâ exercuit. Anno vero MDCLII aprilis XX in comitiis congregationis Ambiani coactis, electus vicarius generalis, & junii X Romæ confirmatus, novam hanc provinciam inivit coactus XIX septembris sequentis. At cum nec sic a studiis cessaret, utriusque oneris laboribus fractus ineunte augusto MDCLIII in morbum incidit ac decubuit, tandemque lente consumptus XXIII septembris hora sesquioctava horologii Gallici ma-

mitina piiſſime in Domino obdormivit. Cardinalibus Barberinis utrique Franciſco & Antonio aliiſque viris ejus ordinis principibus ſummo fuit in pretio, vigetque etiamnum vigebitque apud omnes rei litterariæ ſtudioſos Goari noſtri memoria. Hæc autem ſunt elucubrata ab eo opera:

1. Εὐχολόγιον *ſive Rituale Græcorum complectens ritus & ordines divinæ liturgiæ, officiorum, ſacramentorum, conſecrationum, benedictionum, funerum, orationum &c. cuilibet perſonæ ſtatui vel tempori congruens, juxta uſum Orientalis Eccleſiæ: cum ſelectis Bibliothecæ Regiæ, Barberinæ, Cryptæ-Ferratæ, ſancti Marci Florentini, Tilliana, Allatiana, Coreſiana, & aliis probatis* MS *& editis exemplaribus collatum. Interpretatione Latina, nec non mixto barbararum vocum brevi gloſſario, æneis figuris & obſervationibus ex antiquis PP. & maxime Græcorum theologorum expoſitionibus illuſtratum*, Lutetiæ Pariſiorum, Simeonis Piget 1647 in fol. pagg. 949. Opus accuratum eruditiſque probatum.

2. *Georgii Cedreni compendium hiſtoriarum ex verſione Guilielmi Xilandri cum ejuſdem annotationibus. Accedunt huic editioni præter lacunas tres ingentes & alias expletas, in Cedrenum P. Jacobi Goar ord. Prad. nota poſteriores, & Caroli Annibalis Fabrotti J. C. gloſſarium ad eundem. Item Joannes Scylitzes Curopalates excipiens ubi Cedrenus deſinit, nunc primum Græce editus ex bibliotheca regia*, Pariſ. E Typog. Regia 1647 in fol.

3. *Georgius Codinus Curopalata de officiis magna eccleſia & aula Conſtantinopolitana ex verſione P. Jacobi Gretzeri Soc. Jeſu, cum ejuſdem Gretzeri commentariorum in Codinum libris tribus, & opera de imaginibus non manufactis. In hac editione præter comparatum cum regiis* MSS. *Græcum textum & reparatam Latinam verſionem accedunt inediti ex regia bibliotheca & Mazarina officialium catalogi & ad Codini mentem locupletes notæ. Adjunguntur recentiores Orientalium epiſcopatuum notitiæ, voces honorariæ, appellationes dignitatum indices, quibus poſtremis ſeculis eccleſiaſtici vel aulici proceres ſalutabantur. Cura & opera F. Jacobi Goar Pariſini ord. Prædic. &c.* Pariſ. Typog. Reg. 1648 in fol. Opus Græce & Latine ut ſuperiora editum & F. Michaeli cardinali Mazarino Aquenſium archiepiſcopo nuncupatum, ac eruditis probatum.

4. *Georgii monachi & S. P. N. Taraſii patriarchæ C. P. quondam Syncelli Chronographia ab Adamo uſque ad Diocletianum.* Et

Nicephori patriarchæ CP. breviarium chronographicum ab Adamo ad Michaelis & ejus F. Theophili tempora.

Georgius Syncellus e Bibliotheca regia nunc primum adjecta verſione Latina editus. Nicephori breviarium ad varias editiones recenſitum. His tabulæ Chronologicæ: & annotationes additæ cura & ſtudio P. Jacobi Goar &c. Pariſiis, e Typog. Reg. 1652 in fol. opus Petro Seguier Franciæ cancellario nuncupatum. Poſt præfationem in qua de Syncello ejuſque opere fuſius agit, quidve a ſe in eo præſtitum docet, ſequitur ipſa Syncelli collectio & Nicephori breviarium.

Tum pag. 421 *Canon Chronicus generalium imperatorum regum & ducum ordinem & ſingulorum tempora* κατὰ πλάτος *expanſe continens, ad Georgii Syncelli Chronologiam & ejus rationem qua integram qua corruptam, qua emendatam a P. Jac. Goar digeſtus* ad pag. 503.

Poſtea pag. 504 *Georgii Syncelli textus Euſebii excerptorum, ſive cujuſvis alterius aut ipſius Georgii nomine a Joſepho Scaligero relati* ad pag. 528.

Denique *ad Syncelli collectanea chronographica Goari emendationes & annotationes*, pp. 88.

5. *S. P. N. Theophanis Chronographia & Leonis Grammatici vita recentiorum imperatorum interprete eodem Goario*, ſed eo ante completam editionem e vivis abrepto abſolvit ejus ſymmyſta Franciſcus Combefiſius, notas Goari edidit ad calcem, quibus poſteriores ſuas adjecit, Pariſ. Typog. Reg. 1655 in fol. Hunc auctorem non ita accurate recognovit aut emendavit Goarius gravitate videlicet oculorum ac obtuſa tum viſus acie deluſus, quo factum ut aliquando impegerit, indeque Poſſinio interdum vapulat in Pachymere ſuo Romæ 1666 edito, qui & ipſe Poſſinius non ſemel lapſus eſt, ut in his antiquis proclive, & a Combefiſio identidem caſtigatur. ſec. XVII.

6. *Collectio elementaris materierum omnium ſacris & divinis canonibus contentarum a minimo ſacerdote & monacho Matthæo Blaſtare elucubrata ſimul & compacta.* Goarius ex cod. MS Reg. Bibl. Græce exſcripſit, Latine interpretatus eſt, & notas adjecit: ſed morte præventus non edidit. Codex hic MS charta. in fol. apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati ſervatur.

7. *Synodi Florentinæ ejus nimirum cauſarum, Græcorum profectionis, & ad eam apparatus, celebrationis, definitionis, reditus & eventuum ex ea ſubſequutorum in Eccleſia Conſtantinopolitana; Græcanica videlicet adverſus eam perduellionis accurata narratio: auctore Sylveſtro Syropulo magno eccleſiarcha & dicæophylace.* Ex MS reg. Bibl. initio mutilo n. 1369 idem Goarius Græce exſcripſit, Latio donavit, at nec cum aliis recognoſcere MSS, nec notas adjicere ut cogitaverat, nec typis edere mors permiſit. Servatur ille MS apud Prædic. noſtr. ad S. Honorati MS in fol. chartac. Græce quidem ipſius Goari manu, Latine altera ipſo dictante, quod oculis jam gravaretur. Hac porro in verſione non ſat accurate ſatve feliciter Goarus laboravit, tenebriſque ipſe devoverat perpetuis.

8. *Hiſtoria univerſalis Joannis Zonaræ Græcam ad* MSS *codd. recognitam novam editionem cum emendata Hieronymi Wolphii Oetingenſis verſione Baſilea 1557 olim edita ſuſceperat Goarus*, ſed ne deſiderium compleret mors prohibuit, Combefiſium idem meditantem graviora & urgentiora impediverunt, confecit vero clar. D. Carolus *du Freſne du Cange*, Pariſ. e typ. Reg. 1687, Tomis duobus in fol.

9. *Atteſtatio Jacobi Goari ord. Prad. de communione orientalium ſub ſpecie unica.* Extat apud Allatium *de perpetua conſenſ.* col. 1659.

F. JOHANNES SENARENSIS.

F. Johannes Senarensis Aquitanus, conventus Toloſani alumnus, preſbyter jam inauguratus, & annos XL natus ordinem amplexus, vir fuit diſciplina regulari, mortificatione, orationis vitæque ſanctioris ratione conſpicuus, ideoque novitiis juventibuſque inſtituendis deinceps fere applicitus, quo in munere obiit XIV auguſti MDCLIII juxta noſtrum Percinum *Hiſt. conv. Toloſ.* pag. 160 a, vel XV aug. MDCLIV ut habet Soegius noſter *Ann. Domin. T. I Auguſt*, pag. 1051. Scripſerat Latine in uſum tironum ſuorum tot quot virtutum exemplaria ſingularia triginta ab illis qualibet Dominica ſorte excipienda, in quibus cujuſlibet virtutis definitio, motiva, exercitia ex ordine referebantur, fructu horum non pœnitendo: quæ demum Antoninus noſter Maſſoulié recognita, perfecta, & aucta Gallice reddita typis edidit ad calcem libri ſui cui titulus *Meditations de S. Thomas*, hoc titulo

Pratique des meditations de S. Thomas, ou Traité des vertus dans lequel les actes des principales vertus ſont expliquez en particulier, Toloſæ, Bernardi Dupuy 1683: Iterum correctius Ibid. 1685 in 12 1653.

Sec XVII pagg. 94. Sic reſtatur Soegius citatus. Exemplaria vero Latina MS non ſolum Toloſæ, & in aliis provinciæ ejuſdem conventibus, ſed & apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum in juvenum uſum ſervantur.

F. JOHANNES BAPTISTA PECCHIO.

1653. F. JOHANNES BAPTISTA PECCHIO Italus, Mediolanenſis conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, juvenis ingenio, doctrinæ profunditate, dicendique facundia ceu flos fragantiſſimus ſuaviſſime redolens, floris inſtar mox ut exhalare cœpit, emarcuit & extinctus eſt. Lectoris enim philoſophiæ cum apud ſuos onus impleviſſet, moralem ibidem profeſſus eſt theologiam. Sed & adeo facundus audiebat Eccleſiaſtes & gratus orator, ut ad majores etiam & præcipuas feſtivitates certatim invitaretur: quo etiam in labore vitæ finem invenit ætate florente ſubreptus e pulpito ad libitinam Mantuæ circa annum MDCLIII, dum actu conciones haberet. Sic de eo Picinellus in Athen. Mediolan. p. 282, quem hîc totidem verbis excipio, & a quo hæc ab illo referuntur edita:

La Ceraunia. Panegyris ab eo dicta apud S. Franciſcum in laudem S. Antonii de Padua anno 1651.

La via lattea. Panegyris altera in ejuſdem ſancti laudem anno 1653.

Mirum hunc a Rovetta omiſſum in Bibl. ſua Lombard.

F. JOHANNES JACOBUS DUCROS.

* 1653. F. JOHANNES JACOBUS DUCROS Gallus Occitanus, poſt ejuratam quam in cunis imbiberat Calvinianam hæreſim ordini nomen dedit Toloſæ, in quo & poſtea anno ſcilicet MDCXLVII electus fuit prior & inſtitutus, deinde etiam Albienſis. Inter facundos ætatis ſuæ provinciæ ſacri verbi oratores clarum ſibi fecit nomen. Ejus cum laude meminit Percinus Hiſtor. conv. Toloſani p. 157 a, ubi & refertur ab eo dicta

Oraiſon funebre prononcée au ſervice ſolemnel du R. P. Jean de Naples miniſtre general de l'ordre des Freres Mineurs celebré dans leur egliſe a Toulouſe le 16 novembre 1648. Ms ſe habuiſſe in ſchedis addit ibidem Percinus, an edita fuerit non docet.

F. NICOLAUS LE FEBVRE.

† 1653. F. NICOLAUS LE FEBVRE Gallus Carnutenſis diœceſis, ſcilicet Montisfortis vernacule *Montfort* oppido natus anno MDLXXXVIII undennis tantum habitu ordinis indutus eſt XIX januar. MDCIX & profeſſus XXVII januar. MDCIV, quo eodem anno conciones publice declamare cœpit non ſine auditorum voluptate & plauſu: ſicque in eo genere deinceps profecit, ut inter inſignes ætatis ſuæ verbi divini præcones nomen ſibi fecerit: ac in pluribus præcipuis regni civitatibus per adventum & quadrageſimam ac octavas SS. Sacramenti cum populorum laude prædicaverit & majori animarum fructu. Studiis in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi peractis, in Bituricenſi facultate aſſignatus fuit ad gradus promovendus, ubi & laurea magiſterii decoratus fuit, & approbatus in cap. gen. Toloſæ MDCXXVIII. Variis etiam functus eſt in ſua provincia Franciæ muniis & dignitatibus. Conventum ſuum Carnutenſem regebat prior anno MDCXXXI. Rupella hæreticorum arce a rege chriſtianiſſimo Ludovico XIII expugnata anno MDCXXVIII fideque catholica ibidem in integrum reſtituta, conventum noſtrum a Calvinianis everſum inſtauravit, ædem ſacram primum dein & officinas omnes a fundamentis reædificavit, ac in priſtinum ferme nitorem inſtruxit, pomœria, prædiaque alia pridem ab hæreticis occupata & poſſeſſa vindicavit, primuſque prior inſtitutus diſciplinam regularem, cujus fuit per totam vitam apprimè tenax, aſſeruit & ſtabilivit, quibus multo labore ſolicitudineque diu deſudavit. Conventum Andegavenſem etiam aliquando rexit prior, & in comitiis ordinis Romæ MDCL affuit & ſedit pro Francia diffinitor, unde Rupellam reverſus plenus bonis operibus ibidem feliciter obdormivit anno MDCLIII ætatis circiter LXV, quem virum de religione optime meritum familiariter novimus. Hinc ab eo prodierunt:

1. *Agematologie, c'eſt a dire, Diſcours de l'aſſemblée du chapitre provincial de la province de France de l'ordre des Freres Prêcheurs celebré au convent de S. Jacques a Chartres*, Andegavi, Antonii Hernault 1625 in 8 pagg. 367.

2. *Prædicator Carnutens, ſive Inſtitutio conventus Carnutenſis ſacri ordinis FF. Prædicatorum*, Carnuti, Claudii Peigné 1637 in 8 pp. 286.

Qui duo laudati libelli curioſi, & ex antiquis monumentis deprompti nobis plurimum uſui fuerunt in hac bibliotheca.

3. *Doctrina ortodoxæ fidei ſeu ſymboli D. Athanaſii Alexandri epiſcopi erudita & dilucida expoſito, ex ſparſis S. Thomæ Aquinatis angelicis operibus excerpta*, Pariſiis, Petri Debreſche 1631 in 24 pp. 120.

4. *La defenſe du S. Roſaire & chapelet de la tres heureuſe toujours Vierge Marie, Oeuvre contenant tout ce qu'on peut traiter ſur ce ſujet. Le pouvoir & la maniere d'etablir cette devotion. Les bulles, brefs, & autres lettres emanées en ſa faveur*, Rupellæ, Stephani Duroſne 1646 in 4 pp. 614.

5. *Manuale Eccleſiaſticum Hiſtoricum a Chriſto nato ad* 1646, Rupellæ, Tuſſani de Gouy 1646 in 8. T. I pp. 597: T. II pp. 576.

F. PETRUS ROSELLA.

† 1653. F. PETRUS ROSELLA Neapolitanus provinciæ S. Catharinæ Aprutinæ alumnus, in gymnaſio generali ſuæ provinciæ Neapolitano S. Mariæ ab Arcu dicto magiſtrum ſtudentium cum egiſſet ex inſtitutione cap. gen. Valentiæ anno MDCXLVII habiti, laurea magiſterii donari meruit in actis cap. gen. Romæ anno MDCL celebrati, nec ſolum in ſcholis, ſed & in templis ex ſacro pulpito famam ſibi comparavit. Florebat adhuc anno MDCLIII quo librum edidit hoc titulo:

Il ſacro campidoglio, in che trionfano quindeci prodigii della miracoloſiſſima imagine di Maria ſacratiſſima del Arco dell' ordine de' Predicatori ſituata ſotto il divotiſſimo caſale di ſant' Anaſtaſia della gentiliſſima e fedeliſſima tierra di Somma diocеſi di Nola &c. Opera molto utile a predicatori e ciaſcheduna divota perſona, Neapoli, Roncalioni 1653 in 4 pp. 345. Extat Pariſiis in Regia H 1356.

In hoc opere primo narrat, qui eccleſia S. Mariæ ab Arcu ordini circa MDXCIV conceſſa eſt, & provinciæ ordinis Aprutinæ adjuncta, tum & miracula ibidem patrata ſubjungit.

F. REGINALDUS BALSAMO.

* 1653. F. REGINALDUS BALSAMO Apulus, *da Specchia* etiam dictus, congregationis *della ſanità* inſignis alumnus, philoſophus & theologus eruditiſſimus, vir tenacis memoriæ, ac in expoſitione ſacræ ſcripturæ, ſanctorumque Patrum lectione

tione verſatiſſimus, cujus magiſterium confirmatur in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV obiit anno MDCLIII. Recenſetur a Toppio in ſua *Bib. Napol.* nulla tamen ejus opera laudantur, quæ forſan ille ſpectavit a ſuis ſodalibus addenda, quod & ab iiſdem expectamus.

F. SANCTES FRANCO.

1653. F. SANCTES FRANCO Aprutius, & provinciæ S. Catharinæ Senenſis alumnus, vir pietate & eruditione clarus, medio ſeculo XVII floruit, multiſque annis in ſtudio generali S. Mariæ ab Arcu Neapoli theologiam docuit,, propterea tandem laurea magiſterii decoratus a magiſtro ordinis Nicolao *Ridolfi*, & approbatus in actis cap. gener. Rom. MDCXLIV, vivebat adhuc anno MDCLIII. Hæc ejus laudatur opera:

Theſes affectivæ ſeu meditationes ſcholaſtica ſuper quindecim præcipua humanæ redemtionis myſteria, ſeu ſanctiſſimæ Virginis Mariæ roſarium ex D. Thoma Aquinate doctore angelico, & ſuper ejuſdem ſancti doctoris ortum, vitæ ſeriem, & terminum commentaria propoſitionesque, Neapoli, Roncalioli 1642 in 8: Iterum Antwerpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 8 pp. 192.

Symbolum apoſtolorum D. Thoma doctrina explicatum, & ab erroribus gentilium & hæreticorum propugnatum. Et ejuſdem commentaria in vitam S. Petri Martyris ordinis Prædicatorum collecta, Neapoli, Secund. Roncalioli 1647 in 4.

Speculum quadrageſimale D. Thomæ prædicantis elaboratum per F. Sanctem Franconum de Neapoli ord. Prad. S. T. M. in conventu S. Mariæ ab Arcu Nolana diœceſis, Ibid. 1653 in 4.

F. THOMAS DE LLAÑO.

1653. F. THOMAS DE LLAÑO Hiſpanus provinciæque Hiſpaniæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, & in ſacra facultate Pinciana primariæ cathedræ moderator & regens anno MDCLIII florebat, quo a ſe concinnatum opus typis dedit hoc titulo:

Noviliario de Caſas, y Liñages de Eſpaña, Pinciæ 1653 in 4. Extat opus Romæ in Caſanatenſi. Sic me monent Memorialia recens mihi Roma miſſa. Mirum hunc ſcriptorem Antonii in Bibl. Hiſp. diligentiam fugiſſe.

F. THOMAS DE ROCAMORA.

1653. F. THOMAS DE ROCAMORA Aragonus, illuſtri comitum Eldæ ſanguine ortus, adoleſcens ordini nomen dedit, virque evaſit pietate, doctrina, ac rebus præclare geſtis longe natalibus clarior. Florebat jam anno MDCXXVIII in ſua provincia Aragoniæ theologiæ lector, cujus nomine in comitiis generalibus Toloſæ eo anno habitis concluſiones publicas ſumma ſui nominis & ordinis gloria ſuſtinuit, ideoque in actis ejuſdem capituli ad præſentaturæ gradum promotus. Exinde ſacras litteras diutius e ſuperiori loco docere perrexit, & gymnaſii noſtri Oriolenſis pluribus annis egit & regens & rector. Cum autem Urbano VIII magiſtrum ordinis F. Nicolaum Ridolphi ab officii ſui adminiſtratione interdicere placuiſſet, ad comitia ordinaria ea de cauſa Genuæ coacta anno MDCXLII pro Aragonia diffinitor acceſſit: gravi vero inter Patres exorto ob depulſum a magiſtratu Gallorum præſertim eiſque adhærentium votis dictum Ridolphium, his in conventu S. Dominici Genuenſi remanentibus & F. Michaelem Mazarini Romanæ exprovincialem Julii primi Gallorum regis Ludovici XIII adminiſtri germanum fratrem magiſtrum ordinis eligentibus, Lombardi, Hiſpani, Germani, cæterique Auſtriacæ domui addicti Cornelianum ſecedentes noſtrum hunc Thomam in magiſtrum elegerunt ſibique præfecerunt. Quod ſchiſma in ipſo ortu a ſummo pontifice compreſſum eſt, reſciſſis utrobique actis, & paulo poſt ſcilicet anno MDCXLIV vacante ſede Majoricenſi Thomas ad præſentationem regis catholici Philippi IV epiſcopus in ea conſtitutus eſt ab Urbano VIII die XIV novembris, quam Eccleſiam boni paſtoris munia ſedulus & ſtrenuus implens rexit annis novem X novembris MDCLIII mortuus, & apud noſtros ibidem ſepultus. *Ex actis* & Fontana in *Theatro*. Scripſit ac edidit

Diopera Tranſalpina in cataſtrophen capituli generalis ordinis Prædicatorum Genuæ celebrati anno MDCXLII in 8. Extat Pariſiis in Regia E 2774.

Ejuſdem eſt *Proteſtatio contra R. P. F. Michaelem Mazarinum, ne admitteretur in capitulo generali Januæ coacto nomine ſuo & vocalium ſibi adhærentium ſignificata*. Edita tum Januæ 1642 in 4. Ms habebat clar. Baluzius catalogi n. 857 recenſitam.

F. ANTONINUS BENTHEIM.

1654. F. ANTONINUS BENTHEIM Teuto ad magiſterium promotus in actis cap. gen. Romæ anno MDCL habiti, cui aderat ipſe pro provincia Teutoniæ magiſtri ordinis elector & diffinitor, theologiam tum in eadem provincia profitebatur, & antea eam in provincia Bohemiæ profeſſus erat. Scripſit opus hoc titulo:

Sol trinus in tres partes diviſus, in quo demonſtratur breviter quomodo ſol naturalis radiis ſuis omnia mundana illuſtrat, ſic ſol æternus ſplendore majeſtatis ſuæ omnes ſtatus hominum, præſertim Religioſos, Theologos, & Politicos, illuminat, edocet, & inſtruit, Religioſos ad vitam ſpiritualem, Theologos ad ædificandam Eccleſiam, & Politicos ad juſtitiam cuique tribuendam, Francofurti, Jo. Gottofredi Schonwetteri 1654 in 12 pp. 880. Extat Pariſiis in Regia D. 3065.

F. ANTONIUS CASTAÑEDA.

1654. F. ANTONIUS CASTAÑEDA Hiſpanus patriaque & profeſſione Pincianus ſcriptoribus accenſetur ab Antonio in Bibl. Hiſp. T. II p. 317, dicturque ſcripſiſſe ac edidiſſe hoc titulo:

Sermones varii uno volumine.

At Antonium deluſum a Jo. Bapt. Paciuchelli in vita magiſtri ordinis Joannis Baptiſtæ de Marinis me monuit Hyacinthus de Parra, aſſerens hunc Antonium *Caſtañeda* ſuum aliàs condiſcipulum nullos ſermones quidve aliud edidiſſe.

F. ANTONIUS DAYDON.

1654. F. ANTONIUS DAYDON Gallus, patria Rutenus, profeſſione Toloſanus, obiit Brugheriis in vicariatu conventus Toloſani XIX novembris MDCLIV. Vir pius fuit, plurimumque laborioſus, ejuſque in bibliotheca conventus ſui Toloſani ſervantur volumina plura MS:

1. *Sermonum de pœnitentia, contritione, ſatisfactione, de B. Virgine, de præliis animæ; de amore Dei, ſex voll.*

2. *Un advent de Madelaine pechereſſe & penitente*, & alii *de variis.*

3. *Sermones* XIV *in hac verba*, Loquimur Dei ſapientiam in myſterio &c. & *alii varii.*

4. *Exhortationes ſuper Euchariſtia, & de modo & ſtatu neceſſario ad eam digne recipiendam.*

Sec. XVII. 5. *Les exercices ſpirituels d'une religieuſe*, Opus prælo paratum quod ad preces Prioriſſæ monaſterii Pralliani concinnavit.

6. Sunt & *volumina ſeu libri controverſiarum quatuor* ſed imperfecti.

Sic ferunt Memorialia noſtri Stephani Thomæ Souëges in ipſo conventu Toloſano ſcripta & inter ſchedas noſtras ſervata.

F. DOMINICUS DE LUNA.

* 1654. F. Dominicus de Luna Brabantinus, Hiſpano patre matre Belga, piis parentibus Bruxellæ natus, ibidemque ordinem amplexus, in Aragoniæ provincia Barcinone nempe & Valentiæ ſtudia perfecit. Cum in Italiam tranſiiſſet obiit Mediolani anno MDCLIV februarii VI. Scripſiſſe dicitur

1. *Martyrium V. F. Hyacinthi Orfanel in Japonia pro Chriſti nomine interfecti*, Flandricè MS.

2. *Hiſtoria Eccleſiaſtica Japonica ſupplementum* ab anno MDCXXI, quo uſque dictus martyr *Orfanel* eam produxerat Hiſpanice ad annum MDCXXVIII eadem lingua Hiſpana, MS.

Sic refert F. Gilbertus de la Haie in Bib. Belgo-Dominic. MS, penes quem fides, nam præterquam quod ubi illa opera ſerventur ſe neſcire ingenue agnoſcit, nec a quibus id didicerit, profert.

F. FRANCISCUS A CRUCE.

† 1654. F. Franciscus a Cruce vernacule *de la Cruz* Hiſpanus Granatæ in Hiſpania ortus, cùm in Americam trajeciſſet, jam ætate maturus ordinem amplexus eſt & profeſſus die VII februarii MDCXVI in conventu Cuſcenci, virque pietate, doctrina, prudentia inſignis evaſit. Theologiam pluribus annis Cuſci Limæque legit, utrobique etiam regens primarius inſtitutus, ſed & in univerſitate Limenſi cathedram regiam ſupernumerariam obtinuit. Provinciæ Peruanæ ſuæ procurator in Europam legatus, non ſolum res geſſit ex ſententia, ſed & magnam ſibi apud omnes exiſtimationem collegit. In Indias reverſus vicarium generalem magiſtri ordinis egit in provincia S. Antonini novi regni Granatenſis, hincque bis provinciæ Peruanæ provincialem, prima vice electus Limæ XXIV julii MDCXLV, altera XXIV julii MDCLIII. Egregia illius eſt mentio in actis cap. gen. Valentiæ in Hiſpania MDCXLVII celebrati, in quo ſanctiones ſive ordinationes ab eo in Doctrina, ut vocant, S. Dominici *de Guari* factæ XV martii MDCXLVI confirmantur. Plura pro fidei dilatatione præclare geſſit apud barbaras illas novi orbis nationes, præſertim in provincia *de los Andes de Acobamba*, quæ Patres in comitiis provinciæ anno MDCXLIX coactis publice celebrarunt, & apud magiſtrum ordinis ſcripto ab omnibus ſignato eximie commendarunt. Tanto Indorum ſalutis ardebat deſiderio, ut non alia ratione nominationi regiæ ad epiſcopatum ſanctæ Marthæ de ſe factæ conſenſerit, quam quod deinceps ſe totum eorum inſtitutioni devovendum proponeret. Litteras Philippi IV IX decemb. MDCLII Matriti datas nonniſi quarta aprilis MDCLIV Limæ in collegio S. Thomæ, cujus rector erat perpetuus ut & fuit erector, ſimul & tunc provincialis, accepit: bullas vero ut aiunt ſummi pontificis cum magiſtri ordinis permiſſa paucis ſolum vidit ante mortem diebus, quæ ei accidit in conventu *de Potoſi* aurifodinas nomine regio viſitanti, ac ne conſecrationis munus acciperet obſtitit. Obitus annum & diem annotare omiſerunt, qui de eo loquuntur, ſed anno MDCLVII a menſe julio, vel initio anni ſequentis defunctum conjicimus, quod tunc *Potoſi* ratione jam allata acceſſerit. De quo potiſſimum legendi noſtri Antonius *Gonçalez de Acuña* in Relatione ſua ſeu *Informe de la provincia de el Peru* fol. 95 b & 314: & Joannes Melendez *Teſoros verdaderos &c.* T. III pag. 347, 678, 687 & 731. Meminit & cum laude Antonius in *Bibl. Hiſp.* ubi hæc ejus referuntur opera:

1. *Propoſitio Theologica*, Barcinone, Sebaſtiani de Cormellas 1636 in 4 pagg. 30. Veluti compendium eſt univerſæ theologiæ. Tunc Romam Matrito petebat primarius lector in univerſitate Limenſi & provinciæ Peruanæ Procurator. Hanc opellam Magiſtrum ordinis F. Thomam Turcum cùm vidiſſet, miratum ait dictus *de Acuña*. Extabat Antwerpiæ apud noſtros anno 1683.

2. *Diſcurſus pro Occidentalibus*, Limæ in 4.

3. *Curſus artium*. Hunc dictus *de Acuña* anno 1659 habere ſe in manibus prælo propediem committendum aſſerebat: Antonius citatus anno 1672 ſcribens, audierat tunc quatuor voluminibus excudi Hiſpali in 4.

4. *In quæſtiones diſputatas ſancti Thomæ commentaria*: ſed hæc an typis prodierint, aut MS tantum ſerventur apud ſuos, ignoro.

5. *Pro puritate conceptionis SS. Dei genitricis Mariæ theologica demonſtratio*, Limæ 1653 in 4, ſi fides F. Petro de Alva & Aſtorga in *Militia conceptionis*.

6. *Manifieſta obligacion del vaſſallo*, Limæ atque Matriti in 4.

7. *Sobre las dos primeras palabras del Padre Nueſtro*, Limæ 1640 in 8. Vidiſſe Turcum teſtatur *de Acuña*.

8. *Hiſtoria del roſario a Coros*, Compluti 1652.

9. *Conocimiento de Dios*, Limæ 1657 in 4. Viderat Turcus teſte *de Acuña*.

10. *Doctrina Chriſtiana*, Ibidem eodem anno in 8.

11. *Jardin de Maria Franciſca a Cruce*, quem noſtrum cenſet Antonius in Bibl. Hiſp. Salmanticæ 1655.

F. HIERONYMUS VIVES.

F. Hieronymus Vives Valentiæ Conteſtanorum in Hiſpaniis ſeu Aragonum natus (an & eadem quæ Ludovicum ſeculo XVI celeberrimum dederat, eadem in Valentina civitate ortum ſtirpe, viderint gentiles) ibidem ordini nomen dedit, in quo ſic eruditione, pietate, morumque gravitate claruit, ut poſtquam annis pluribus apud ſuos Oſcæ Valentiæque theologiam docuiſſet; biſque ſuis electus conventus Valentini noſtræ Dominæ *del Pilar* præfuiſſet, emeritus jam & rude donatus, in eadem academia publicus ſacræ theologiæ profeſſor fuerit inſtitutus, atque inter ſacræ fidei qualificatores, ut aiunt, in hujus civitatis tribunali ſancti officii connumeratus. Zelo fidei commendatus, atque erga S. Thomæ doctrinam affectus, quam & totis ille propugnavit Valentiæ cathedraticus ac ubique animis, ſcripſit ac in lucem emiſit publicam librum hoc titulo: 1654

De primatu divinæ libertatis ad ſciendum & decernendum de futuris contingentibus contra ſcientiam mediam, Valentiæ 1654.

Tomum alterum de prædefinitionibus voluntatis divinæ parabat avide expectatum, ſed immatura morte præventus non edidit, maximumque ſui deſiderium apud veros Thomiſtas reliquit. Sic Antonius in Bibl. Hiſp. & Hyacinthus *de Parra* in Memorialibus MSS.

Digitized by Google

F. HYACINTHUS D'ARGOMBAT.

1654. F. Hyacinthus d'Argombat luſtrico nomine *Joannes*, Occitanus natione, patria Toloſas, claris ortus natalibus patre ex familia *De Saline* matre *De la Vieille Vigne*, adoleſcens Societati Jeſu nomen dedit, in qua ſic aliorum pro inſtituto ſaluti, verbi divini præſertim prædicatione, qua fervebat fulgebatque, plurimum deſudavit, ut ſuæ ſemper invigilaret, orationi, mortificationi, & humilitati, ſtudioque ſacrarum literarum totus incumbens, in eaque ſocietate ſic ſtrenue militavit & meruit, ut ad profeſſionem & quartum ſolemne votum receptus fuerit: verum nova in illum & duos treſve alios ſocios excitata procella anno MDCXLIV, cauſaque demum ad ſupremum orbis & urbis tribunal & ſedem ipſam Romanam delata, diuque ac ſerio diſcuſſa & acriter agitata coram ipſo ſummo pontifice, & ſanctæ generalis inquiſitionis congregatione, per annum fere integrum MDCXLVIII, ne levis quidem ſuſpicionis legitimæ, qualis vel ad quemvis accuſatum aut præventum incarcerandum ſufficit, reus inventus eſt, nec ſocii, qui proinde Romæ liberi cauſam agere, dum diſcuteretur, apud S. Antonii patres de ejuſdem congregationis auctoritate manſerunt, & ab ea liberi immuneſque ab impoſitis dimiſſi ſunt ſolemni judicio ejuſdem S.P. Innocentii X die x ſeptembris MDCXLVIII, moxque eodem S. P. concedente, quem vellent ordinem ingredi regularem a Magiſtro ordinis F. Thoma Turco eorum cauſæ conſultore tertia januarii MDCXLIX in conventu S. Sixti Romæ Societate dimiſſa habitum ordinis Prædicatorum & regulam ſuſceperunt: eodemque pontifice ſingulari in eos benevolentia ducto, & illorum virtute meritiſque provocato annuente quarto decurſo probationis menſe, ibidem profeſſionem emiſere ſolemnem tertia maii MDCXLIX. Pariſios inde mox ab eodem M. Turco miſſi, eo pervenere ad kal. octob. ejuſdem anni tres ſimul Hyacinthus d'Argombat, Carolus Vincentius Seiglier & Renatus Thomas de Tranſ. Primus de quo hîc agitur, nam de aliis ad 1651 & 1652, religioſe omnino ſe geſſit, regulari diſciplinæ plurimum addictus, concionibuſque habendis intus & extra urbem Pariſiorum ſedulo incumbens ac feliciter. Demum Calvomontium in Campania ubi Socius aliàs Ignatianus per adventum & quadrageſimam conciones non pœnitendo fructu habuerat, idem ſtadium iterum decurſurus Pariſiis diſceſſit exeunte anno MDCLIII: at vix curſum impleverat, cùm cœlo maturum mors collegit XI aprilis MDCLIV. In eccleſia S. Joannis urbis præcipua & collegiali coram altari SS. roſarii die ſequenti cum ingenti civium luctu, qui ut ſanctum venerabantur, & ei numeroſo omnium ordinum concurſu parentarunt, ſepultus fuit ſub lapide, cui Calvomontani amoris & venerationis ſuæ monumentum inſculpſerunt. Scripſit ille plura ſed edidit pauca. Hæc ejus habentur:

1. *Pratique de la preparation a la mort par deffunt le R. P. Hiacinte d'Argombat Predicateur de l'ordre de ſaint Dominique*, jouxte la copie imprimee a Chaumont en Baſſigni 1644, a Nancy, par Antoine Charlot 1655 in 12 pagg. 52: Calvimontii, Nicolai Lebé 1654 pp. 22 in 12.

2. *Penſees pour toucher un cœur.* Hujus αὐτόγραφον apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum, quod plures in ſuum uſum exſcripſerunt, nuſquam autem typis expreſſum, pp. circiter 80 in 12.

3. *Avent*, *Careme*, *Dominicales*, *Panegiriques.* Conciones has elegantes juxta ac graves nonnulli avide conquiſitas in proprium commodum verterunt, quidam etiam aliquas ſuis miſtas typis ediderunt.

4. *Octaves du Saint Sacrement & de l'Aſſomption de la S. Vierge.* Eamdem habuere ſortem ac priores, earum tamen exemplar apud eoſdem Prædicatores in Bibliotheca ſervatur, cùm exemplari earum inſtitutionum, quas ſocius ad juvenes gymnaſia frequentantes per quadrageſimam dixerat. Sæc. XVII.

F. IGNATIUS GENUTIO.

F. Ignatius Genutio vel *Genuſio* Subalpinus ſeu Pedemontanus ortu & patria, ſed profeſſione conventus regii S. Dominici Neapolitani alumnus, in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV ad baccalaureatum, in actis verò cap. gen. ibidem anno MDCL ad magiſterium promotus, ſtudium generale ejuſdem ſuæ domus nativæ moderatus eſt primarius ſacræ theologiæ profeſſor ac regens inſtitutus. Quos ſcripſerat & dixerat ſermones emiſit in lucem hoc titulo: 1654.

Panegirici ſagri, Neapoli, Roncaglioli ſumptibus Caſtaldi 1654 in 8. Sic ex Actis & ex Toppio] *Bibl. Neapol* p. 319 a.

F. JOHANNES ANDREAS PRATI.

F. Johannes Andreas Prati Venetus ſacræ theologiæ magiſter anno MDCLIV florebat, quo jam a ſe ſub nomine ſui genitoris editum recudit, ne iterum ut ipſemet ait, mendacium proferret, ſub proprio nomine edens libellum hoc titulo: 1654.

Summula irregularitatum cuilibet deſervientis, Venetiis, Milochi 1654 in 24 pp. 192.

F. JOHANNES BAPTISTA HACKET.

F. Johannes Baptista Hacket Hybernus Fiderdenſis patria, profeſſione verò Caſſelienſis claruit medio ſeculo XVII ſacræ theologiæ magiſter, quam & ingenti cum plauſu docuit Mediolani, Neapoli & Romæ, in his ſtudiis, ut aiunt, generalibus regens inſtitutus ac profeſſor ordinarius, cardinalis Virginii Urſini theologus ob eximiam eruditionem aſcitus. Cæterorum etiam purpuratorum patrum omnium ſibi conciliavit amorem & exiſtimationem. Scripſit autem Romæ degens ac edidit 1654.

Controverſorium theologicum complectens omnes tractatus totius prima Secundæ partis doctoris angelici S. Thomæ de Aquino, Romæ, Jacobi Phæi 1654 in fol. pp. 532.

Dicunt ultra annum MDCLIX viviſſe, & ab Æmilio cardinali de Alteriis, poſtea ſub nomine Clementis X ſummi pontificis theologum allectum.

F. JOHANNES DOMINICUS NAZARIUS.

F. Johannes Dominicus Nazarius Armenus miſſionarius apoſtolicus, vir ſolers & agendorum peritus, a patribus provinciæ noſtræ Nexciovanenſis in majori Armenia Romam legatus, in Urbe aderat anno MDCLIV, & ſacræ congregationi *de Propaganda fide* obtulit 1654.

Relationem de ſtatu dictæ provinciæ Nexcievanenſis, numerum domorum ordinis, ſodalium in illi Deo & proximo inſervientium, familiarum Armenarum, quarum noſtri iique ſoli curam habent, & quas in fide catholica Romana tuentur. Hanc Fontana fere integram intulit in ſuo ubi de ſingulis ordinis provinciis agit, opere. Videſis p. 268 & ſeqq.

Addit ibidem quod plures hactenus fruſtra tentarant, ab iſto Nazario ad optatum finem perdu-

Sec. XVII. tum, nimirum collegium in quo adoleſcentes aliquot in ſacris ritibus & ſtudiis erudiuntur, tandem *Abarener* ab eo erectum.

F. JOHANNES PHILIPPUS FRIDT.

1654. F. Johannes Philippus Fridt Teuto conventus Colonienſis alumnus per omnes ſcholæ agones primo præſentati titulo decoratus in actis cap. gen. Romæ MDCXXIX, tum laurea magiſterii ornatus a magiſtro ordinis Nicolao *Ridolphi*, in univerſitate Colonienſi pluribus annis theologiam docuit profeſſor publicus & ordinarius: provinciam etiam Teutoniæ rexit prior provincialis, quo jure comitiis ordinis Romæ affuit anno MDCXLIV: inquiſitor præterea per Germaniam generalis inſtitutus, ſuo munere functus eſt cum diligentia & omnium approbatione. Vir fuit gravis & eruditus, plurimiſque nominibus apud ſuos & poſteros commendatus. Obiit Ratiſponæ anno MDCLIV die XXVII februarii ex tabulario publico conventus Colonienſis. Scripſit

Tractatus theologicos in Summam S. Thomæ a ſe Coloniæ in ſcholis dictatos, & MS ibidem in Bibl. conventus ſui ſervatos, a R. P. Jacobo Quetif anno 1671 viſos.

F. THOMAS TOMASSONUS.

* 1654. F. Thomas Tomassonus Romanus ortu, profeſſione conventus S. Mariæ ſuper Minervam alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Rom. MDCXLIV promotus, vir, inquit Proſper Mandozius *Bibl. Rom.* cent. VIII n. 76, conſilii prudentia, doctrinæ præſtantia, vitæ ac morum integritate clariſſimus, ab Innocentio X ad Eccleſiam Umbriaticenſem ſub Sanſeverinatenſi evectus eſt VIII jan. MDCLII, quam cum optimis legibus informare ſatagit, multas a laxioris vitæ ſubditis ac fœni impatientibus experitur moleſtias, mortemque oppetit XXV octob. MDCLIV, ætatis XXXIX, non ſine ſuſpicione propinati veneni. In ſua cathedrali ſepulturam obtinuit. De quo legendi Ughellus *Ital. Sac.* T. IX, & Fontana in *Theat.* & *Prov. Rom.* Typis edidit opus hoc titulo:

Decretorum apoſtolicæ ſedis, conciliorum, ſacrarum congregationum & patrum Aurea Catena, Romæ, Ignatii de Lazaris 1654 in 4. Extat Romæ in Barber. & in catalogo dicitur edita 1644.

Hæreſis debellata, Romæ, de Lazaris 1650 in fol. pp. 52. Opus Franciſco cardinali Barberino nuncupatum, hac verò arte compoſitum, ut quaque pagina in duas columnas diviſa, in altera proponantur errores hæreticorum, in altera e regione harum confutationes ex S. Thomæ Summa acceptæ. Incipit ab erroribus Marſilii de Padua, & Joannis de Janduno. Finis: *Et hæc contra præcipua hæreticorum dogmata, non ex variis doctorum, nec ex omnibus indiſcriminatim S. Thomæ voluminibus, ſed ex ſola ipſius Summa confutata dicta ſufficiant, ut factis illud oſtendam, quod concilium Tridentinum teſtatum eſt, & cenſuit Pius V. Factum eſt ut ex eo tempore quo cœleſtibus civibus aſcriptus fuit, vi & veritate ejus doctrinæ multa quæ deinceps exorta ſunt hæreſes confuſæ & & convictæ diſſiparentur.* Quæ auctoris pro Aquinate ſtudium demonſtrant.

F. VINCENTIUS CANDIDUS.

† 1654. F. Vincentius Candidus Siculus, Syracuſis nobili loco natus ſecunda februarii MDLXXII Romæque litteris humanioribus inſtitutus, ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ ad Minervam anno MDXCIII & ſequenti ſolemniter profeſſus eſt. Qui a puero ob vitæ innocentiam veluti ſanctus habebatur, in religione ob inculpatos mores & ſeveriorem legum noſtrarum obſervationem omnibus admirationi fuit & amori. Sed nec minus doctrina, in agendis dexteritate & prudentia claruit: pœnitentiarius apoſtolicus ad S. Mariam Majorem poſitus ſeptima octob. MDCXVII, hoc munere functus eſt annis circiter quatuordecim variis tamen vicibus, dum interea ad varia regiminis munia eligeretur, vel a ſummo pontifice auctoritate apoſtolica vocaretur. Ter priorem in dicto ſuo ad Minervam conventu electus, præfectum provinciarum Siciliæ bis, ſemel Apuliæ, ſemel etiam Romanæ, bis etiam vicarium ordinis generalem pontificiis diplomatibus vacante magiſtratu annis MDCXLIII & MDCXLIX inſtitutus egit. Anno MDCXLV ab Innocentio X quicum a puero familiariter creverat, ac cui ob eximias dotes mirum acceptus erat, ac ſæpius etiam laudatus, ſacri palatii apoſtolici magiſter allectus, munus hoc ſumma omnium approbatione implevit, ac egregie tutatus eſt ad MDCLIV, quo plenus annis & meritis vitam hanc mortalem cum immortali commutavit Romæ ſabbato VII novemb. hora noctis ad horologium Italicum quinta, ætatis LXXXI, profeſſionis LX. Sepultus eſt ad Minervam in ſacello S. Raimundi ad dexteram altaris majoris in plumbeo loculo, ad ejus funus concurrente Urbe univerſa. Ex Fontana in Theatro, ex epiſtola encyclica magiſtri ordinis Joan. Bapt. de Marinis, qui hujus illuſtris viri mortem omnibus provinciis nunciavit, & ex apographo chartæ cum corpore in ſarcophago incluſæ. Hæc ejus opera:

Illuſtriorum diſquiſitionum moralium Tomi duo, quibus omnes caſus conſcientiæ maxime practicabiles explicantur, ex ſacris canonibus, & probatis doctorum ſententiis, ad inſtructionem confeſſariorum & pœnitentium, Romæ, typis Vaticanis 1637 in fol. Lugduni, Jacobi & Petri Proſt 1638 in fol. T. I pagg. 363: T. II pp. 416; poſtea Venetiis 1639.

Illuſtriorum &c. Romæ typis Vaticanis 1643 in fol. T. III pp. 395: T. IV *Illuſtriorum &c. Quibus accedit geminus tractatus de recto regimine ſanctimonialiumque cuſtodia: nec non de ſucceſſore in pontificatu a Romano pontifice adhuc vivente minime eligendo*, pp. 346. Quatuor partes ſigillatim Jo. Bap. cardinali Pamphilio, poſtea Innocentio X nuncupavit.

De primatu D. Petri Tractatus Innocentio X exhibitus, at non impreſſus.

Mss reliquit ſequentia:

Diſquiſitionum Moralium tomum quintum & ſextum.

Quareſimali tre.

Panegirici.

Quæ Syracuſis apud illuſtres Vincentii nepotes aſſervari teſtatur Antoninus Mongitore in Bib. Sic. videſis Vincentium noſtrum Baron *Apologeticorum* lib 1 ſect. 1 art. 1 §. 1 p. 33, & ſect. 4 a. 2 §. 1 p. 326, Item lib. 4 ſect. 1 a. 2 §. 1 p. 9, ubi ſcommata Theophili Raynaudi in Candidum conjecta egregie retundit. Fatendum tamen in ſuis *Diſquiſ. Moral.* laxioribus quibuſdam opinionibus ſuffragatum: unde audivi a magiſtro ordinis P. Thoma Turco non probatum, imo & ab eo ne accumbentibus in cœnaculo Fratribus legeretur prohibitum: unde colligas integritatem morum & vitæ ſanctitatem non ſemper eſſe ſanioris ſcientiæ argumentum.

Digitized by Google

F. ANONYMUS.

1654. F. Anonymus ſub his litteris F. A. D. L. latens ac circa medium ſeculi XVII florens ſcripſit ac edidit

Miracle ſingulier arrivé en la ville de Fumay par notre Dame du roſaire, approuvé l'an MDCLIV, Namurci, Jo. Godefrin 1654 in 12 pp. 46.

F. ANTONIUS DE LUQUE.

1655. F. Antonius de Luque Hiſpanus Americanus, regia in univerſitate Limenſi doctor, provinciæque Peruanæ S. Joannis Baptiſtæ filius, ac etiam aliquando caput & rector vicarii titulo generalis, vir omni genere diſciplinarum inſtructus, juris canonici, ut & theologiæ ſcholaſticæ peritiſſimus, mortuus eſt circa annum Chriſti MDCLV vel LVI, ut narrat Joannes Melendez *Teſoros Verdaderos* T. III p. 696, & eodem teſte in lucem edidit

Arcana nova theologiæ Thomiſtica.

Prælo paratam habebat

La Hiſtoria de la provincia de S. Juan Bautiſta del Peru. Qua uſus eſt citatus Melendez.

His addit Antonius in Bibl. Hiſp.

Apologia o defenſorio del roſario a Coros, Hiſpali.

Scilicet adverſus cujuſdam ſocietatis ſodales, qui roſarium publice ac per choros in templis noſtris Americanis a populo cantari non probabant, quem tamen ritum & uſum confirmavit & probavit ſummus pontifex.

F. ANTONIUS DE SALAZAR. CAVALLERO.

1655. F. Antonius de Salazar Cavallero Hiſpanus, patriaque & profeſſione Palentinus, ſacræ theologiæ præſentati titulo, prædicatoriſque, ut aiunt, generalis decoratus, magnum ſibi nomen dicendi facilitate atque facundia fecit, maximamque ætatis ſuæ partem verbo Dei inſtando peregit, & præcipuarum Hiſpaniæ civitatum Eccleſiarumque pulpita conſcendit. Ejus meminit Antonius Bibl. Hiſp. Scripſit autem jam ætate maturus, atque inter infirmitates afflictæ valetudinis, ut ipſe teſtatur in operis ſui prologo

Diſcurſos funerales predicables a las exequias de los difuntes, que fueron varones glorioſos, y dignos de toda aclamacion. Van repartidos en treze tratados, Matriti, Didaci Dias de la Carrera 1655 in fol. pp. 498. Extat apud noſtros Pariſienſes, ad S. Honorati.

Tractatus porro tredecim hi ſunt: I. *Orationum exordia funebrium* exhibet in communi.

II. *diſcurſus in funere regum & principum.*

III. *In funere ducum ac nobilium.*

IV. *In funere aulicorum & miniſtrorum regni.*

V. *Archiepiſcoporum & prælatorum.*

VI. *Armorum litterarumve gloria illuſtrium.*

VII. *Virorum vel fœminarum ſanctimonia celebrium.*

VIII. *Puerorum parentibus carorum.*

IX. *Ætate florenti defunctorum.*

X. *Publico ſupplicio cæſorum.*

XI, XII, XIII. *In anniverſario animarum.*

F. CAROLUS-CLEMENS GAN.

F. Carolus-Clemens Gan Aragonius, patria & profeſſione Cæſar-Auguſtanus, in ipſis primoribus annis tam egregia virtutis ac prudentiæ edidit ſpecimina, ut recens ad ſacerdotium promotum Cæſarauguſta tranſiens MDCV magiſter ordinis Hieronymus Xavierre in familiam aſciverit ſuam. At paulopoſt ille majora cogitans, ſalutiſque animarum percupidus, in miſſionem Philippinarum delegari obtinuit. Eo appulſus anno MDCXI in provincia *Cagayan* dicta juſſus eſt miniſterium apoſtolicum exercere, ubi ſimul ab epiſcopo Novæ Segoviæ F. Didaco Aduarte provisor inſtitutus fuit in ſua diœceſi generalis. Anno MDCXXVII provinciæ Philippinarum electus prior provincialis univerſam cum adjunctis miſſionibus pedes luſtravit, quo munere tanto diſciplinæ regularis fructu & augmento ſunctus eſt, ea miſſionum noſtrarum apud Indos & Sinenſes tutela & propagatione, generalique omnium approbatione, ut ad idem officium iterum anno MDCXLVIII aſſumptus fuerit. Expleto quadriennio ad ſuos Cagayanos reverſus, dum jam annis gravior illis in fide vera edocendis ſupra vires fatigat, cum omnium mœrore diem obit extremum circa MDCLV, ætatis minimum LXXV. Ejus cum laude meminere noſtri Dominicus Gonçalez & Baltazar de Santa Cruz P. I & II *Hiſtoria provincia Philippinarum*, ut & F. Dominicus Navarette P. I & II *Relationum hiſtoricarum de regnis Sinarum*: & ex his F. Natalis Alexandre *Apologie des Dominicains*: Diarium Gallicum Dominicanum XI *ſeptemb.* & alii. Extat ejus

Epiſtola de cultu & ritibus Sinenſium ad Manuelem Diaz viſitatorem S. J. in China & Japonia regnis data Manilæ 5 martii 1639 & a Navarrete relata. Princ. *Muy Reverendo Padre. Sèla virtù &c.* Sunt forte & aliæ, vel etiam alia in archivis noſtris Manilæ.

F. EMMANUEL HOMEM.

F. Emmanuel Homem Luſitanus patriaque & profeſſione Averienſis vulgo *Aveyro* medio ſeculo XVII claruit, ſcripſitque ac edidit idiomate ſuo vernaculo: 1655.

I. *Legatio Clar. Marchionis de Caſcaes ſe Galliam pro Joanne IV Luſitanorum rege A. C.* 1645: *cujus Marchionis confeſſarium auctor ipſe ſe fuiſſe teſtatur*, Oliſſipone in 4. Sic refert Joannes Suarez de Brito in Theatro Luſitaniæ litterario ſcripto anno 1655.

2. *Memoria da diſpoſiçam das armas Caſtelhanas, que injuſtamente invadirão o reyno de Portugal no anno de 1580 deſpertadora do valor Portugues pera não temer, da prudencia & conſelho pera ordenar o preſente, da prevenção & cautela pera diſpor o futuro. Offerecida ao excellentiſſimo principe Don Raymundo duque de Aveyro &c. por F. Manoel Homem da ordem dos Pregadores examinador por ſua mageſtade da tres ordens militares*, Oliſſipone, Craesbeeck 1655 in 4 pagg. 247. Extat Pariſ. in Reg. O 904.

F. FRANCISCUS DE SA DE MENESES.

F. Franciscus de Sa de Meneses in religione dictus *de Jeſu* laudatur a Joanne Suarez de Brito in *Theatro Luſitania Literario* MS, ex quo conjicio anno MDCLV quo ſcripſit de Brito Franciſcum adhuc in vivis fuiſſe: ſic enim de hoc ille: » Franciſcus *de Sa de Meneſes*, nunc jam » Frater Franciſcus de Jeſu ex ordine Prædicato- » 1655.

Sec. XVII. » rum, vir Franciſci de Sa de Meneſes, de quo » præcedenti numero, conſanguineus quamquam » illegitimus, eques fuit militiæ Chriſti, & patria » Portucalenſis. Edidit poema Epicum idiomate Lu- » ſitano ab ſe inſcriptum:

1. *Malaca conquiſtada, ſive de expugnatione Malaca civitatis in India Orientali, quæ vulgo creditur, Aurea Cherſoneſus.*

2. *Tragœdiam item de D. Maria Foller pulcherrimæ fœminarum nondum editam perlegi.*

3. *Et alia carmina.* Sic de Brito. Et hujus auctoris meminit Antonius, & prioris operis in Bibl. Hiſpana, teſtem citans Cardoſo in *Agiologio Luſitano* 24 martii pag. 295.

Cùm autem Theatrum iſtud Litterarium *de Brito* typis editum non ſit, lectori gratum me facturum putavi, ſi quæ de altero illo Franciſco de Sa de Meneſes noſtri conſanguineo ab Antonio in *Bibl. Hiſp.* omiſſo habet, hic exhiberem. Sic ergo ille: » Franciſcus de Sa de Meneſes patria » Portugalenſis, vir genere primario comes Mato- » ſinienſis a conſilio ſtatus Sebaſtiani regis, & vigi- » lum ſive Prætorianorum præfectus, qui bis Luſitaniæ » gubernator extitit, & Sebaſtiano rege etiamnum » vivente, cùm primum in Africam trajiceret, & » poſt Henrici cardinalis & regis exceſſum, unâ » cum aliis primæ auctoritatis viris quatuor. Fuit » vir eximia prudentia, & tametſi in difficillima » tempora incideret, incolumem tamen ſemper ſuſ- » tinuit dignitatem. Nos ipſius memoriæ poſteriſ- » que non una ex cauſa devincti, hoc viri cla- » riſſimi cineribus epitaphium aliquando concinna- » vimus. Erit forſan defuncto gratum, & nobis » haud indecorum, nam gratiam viventibus liben- » ter condonamus.

Oſſa
Franciſci de Sa de Meneſes
Hoc nullum graviorem virum vel prudentiorem
Per omnes honorum gradus
Ætas priſtina mirata eſt.
Fuit enim Joannis principis educationi,
Sebaſtiani regis prætoriæ cohorti,
Henrici atque Philippi regum cubiculo præpoſitus,
A conſiliis ſtatus trium Regum,
Luſitania bis gubernator
Semel vivente Sebaſtiano, iterum defuncto Henrico.
Tot tamque diverſe ſentientium
(Quæ ſumma apud mortales gloria eſt)
Judicio maximus.

» Obiit anno MDLXXXIV die III ſeptembris, » ætatis LXI.

» Scripſit poemata nonnulla quæ in pretio haben- » tur ab aulicis & eruditis. Nos Heroidum Ovidii » epiſtolas aliquot ab ipſo in Latinum tranſlatas » vidimus, & certe proprius ac elegantius, quam » ut in illo ſeculo. Illud verò poemation, quod » vulgo circumfertur *de Leſſa Matoſinienſi* fluvio » amœniſſimo, allegorice magnam partem de Se- » baſtiano rege ſcriptum jam typis prodiit: & nos » etiam non nihil protulimus in *apologia pro Ludo- » vico de Camoens* cap. 5 num. 12. Nunc verò cùm » plurimi illud appetant, nec hîc inſerere liceat, » in gratiam fortaſſe ſtudioſorum in fine hujus ope- » ris ut excudatur, curabimus, unâ cum ejuſdem » verſionibus Elegiaca, Sapphica, & Alchaica. Sic Brito. Quod a nobis in gratiam Luſitanæ gentis relatum, æqui bonique exiſtimet lector.

F. HYACINTHUS DE RUGERIIS.

1655. F. Hyacinthus de Rugeriis Siculus, Atripaldenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, apud ſuos regii Neapolitani S. Dominici conventus ſodales divinas eſt litteras interpretatus, regens primarius ibidem inſtitutus, vir doctrinæ Thomiſticæ ſtudioſiſſimus atque tenaciſſimus, atque in D. Thomam ejuſque ſcita affectiſſimus, quæ a Vulpe Minorita nuper in patria Neapolique tomis X in folio typis publicis indecore nimis & petulanter impetita ac laceſſita ille ferre non potuit. Quare vel urgente auctoreque Marchione Silvani Montis Laelii viro litterarum & ingenii præſtantia armiſque clariſſimo, Brancaccia de ſtirpe nobiliſſimo, doctrinæque D. Thomæ mirum addicto, comprehenſa eſt vulpes in aſtutia ſua vineas demoliri populariique ſolicita doctoris angelici, ſub Angeli quidem nomine & imagine, ſed fuſcioris & cinericei tenebraſque offundentis non lucem afferentis. Hunc itaque valide compreſſit Fratrem Angelum, & ab ejus auſibus & conatibus egregie defendit angelici noſtri Aquinatis doctrinam, edita ſumptibus ipſis Abellinenſium principis Arcellæ ducis & Atripaldenſium Franciſci Marini Caraccioli apologia, quam inſcripſit:

1. *Defenſorium doctrinæ D. Thomæ contra objecta P. M. F. Angeli Vulpis Minoritæ conventualis*, Neapoli, Onufrii Savii 1655 in fol. pagg. 510, curis F. Donati de Rugeriis auctoris germani. Opus non minori certe doctrinæ ſoliditate & veritate, quam modeſtia & lenitate refertum, inque caſſes ſuas Vulpem inducens.

2. *De antiquitatibus Atripaldæ civitatis & patriæ ſuæ.* Sic teſtatur Vallius noſter in *Compend. Vir. ill. Regni Sicil.* P. V pag. 343, rerum antiquarum diligentiſſimum inveſtigatorem & amatorem præſtans, ſed quando ubive editum fuerit opus nec ipſe nec Toppius meminere.

3. *Theologia D. Thomæ Summula*, carmine rhythmis concinnato, Romæ, Dominici. Manelphii 1652 in 12.

F. JOHANNES FRANCISCUS PASSARELLO.

1655. F. Johannes Franciscus Passarello Neapolitanus ſacræ theologiæ baccalaureus ordinarius medio ſeculo XVII clarebat teſte Toppio Bibl. Neapol. p. 145, qui addit in lucem emiſiſſe ex Hiſpano Italice a ſe verſam

La via della ſpirito del dottor Dom Antonio de Roxas, Neapoli, Secundini Roncaglioli 1655 in 12. Titulus libri Hiſpane: *Vida eſpiritual*, Matriti, viduæ Alphonſi Martini 1629. Sic Antonius Bibl. Hiſp.

F. JOHANNES LUDOVICUS BONA.

1655. F. Johannes Ludovicus Bona Venetus patria, conventus ibidem S. Dominici alumnus, in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis ſacræ theologiæ magiſter promotus, verbi divini præco fuit tota Italia clariſſimus, tum anno MDCXLVII Bergomi ſanctæ fidei quæſitor generalis conſtitutus: exinde vero anno MDCLII Vicentiam ad idem munus tranſlatus, de quo Fontana in Theatro p. 558 b, & Rovetta ad 1655. Scripſit

Diſcorſi panegirici de' ſanti e beati dell' ordine de' Predicatori, Venetiis.

Quareſimale, Domenicale e Santorale. Verum an hæc etiam typis prodierint, non indicat Rovetta.

F. JOHANNES THOMAS GASTALDI.

1655. F. Johannes Thomas Gastaldi vel *Caſtaldi* Ligur Alaſſii ditionis Genuenſis arce & portu natus, in conventu Savonenſi voris religioſis Deo ſe mancipavit, ſtudioque & ingenio inter æta-

Digitized by Google

tis ſuæ theologos magnum ſibi nomen fecit. In cap. gen. Rom. MDCXXIX, in quo concluſiones publicas cum plauſu propugnarat, magiſterii lauream conſecutus, Bononienſe gymnaſium noſtrum rexit triennium primarius theologiæ lector, tum poſtea ejuſdem conventus prior electus biennium præfuit. Exinde ab Innocentio X ob præclaras animi dotes quas & Romæ ſanctæ univerſalis Inquiſitionis qualificator, ut aiunt & conſultor oſtenderat, ad infulas vocatus, Aprumiatenſis vernacule *Brugneto* electus eſt, & renunciatus epiſcopus XXVI auguſti MDCLII, quam ſedem cum tribus annis vigilantiſſimus paſtor adminiſtraſſet, Segeſtæ vulgo *Seſtri* ſuæ diœceſis oppido ſupremum obiit diem anno MDCLV, ibidem apud noſtros ſepultus, de quo legendi Ughellus *Ital. Sac.* T. VIII in Append. & Fontana in *Theatro*. Ejus etiam meminerunt cum laude Abbas Juſtiniani *Scrittori Liguri*, Oldoinus in *Athen. Liguſt.* & Rovetta noſter ad 1648. Hæc ejus opera:

1. *Symboli apoſtolici compendioſæ dilucidationes ex univerſa Summa theologiæ S. Thomæ partibus ac additionibus deprompta, publico certamini expoſitæ in comitiis generalibus ordinis Prædicatorum Romæ celebrandis in eccleſia S. Mariæ ſuper Minervam a F. Jo. Thoma Gaſtaldo de Alaſſio ejuſdem ordinis ſacræ theologiæ primario lectore*, Romæ, Hær. Barth. Zannetti 1629 in 4.

2. *De poteſtate Angelica ſive de potentia motrice ac mirandis operibus angelorum atque dæmonum diſſertatio*, Romæ, Franciſci Gabrielis 1650 in fol. Tomi tres. Extat Romæ in Caſanatenſi ut & ſequens.

3. *Commentaria in primam partem Summæ angelici doctoris D. Thomæ de Angelis a Quæſt.* I *ad* LXIV. *T. I*, Romæ, Dominici Manelfii 1651 in fol.

F. NICOLAUS GEORGIUS.

1655. F. NICOLAUS GEORGIUS natione Lotaringus, ſed Silvæducis in provincia inferioris Germaniæ ad ordinem aſcitus & profeſſus, indeque cum a Batavis anno MDCXXIX ea urbs fuit expugnata, exire cum aliis noſtris compulſus, Bruxellis deinceps ſtetit, ubi vir pius, religioſæque perfectioni continuo ſtudens, plenus annis & meritis gravis obiit XXIII julii MDCLV. Scripſit lingua vernacula Belgica

Imitatio mortis D. N. Jeſu Chriſti expreſſa in homine Chriſtiano ad modum peregrini in hoc mundo tranſeuntis, Antwerpiæ, Henrici Aertſſens 1622 in 8: Iterum recognita, correcta, & aucta, Bruxellis, Johannis Mommaert 1650 in 8 pp. 493. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati,

Laudant Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. & Bernardus de Jonghe Belg. Dominic. pag. 307.

F. CLEMENS BLASIUS.

1656. F. CLEMENS BLASIUS *dalla Bagnara* Calaber, Neapolitani S. Thomæ collegii aliquando regens, ut vocant, dum baccalaurei mumia impleret Romæ ad Minervam obiit anno MDCLVI. Vir doctiſſimus, inquit Toppius in Bibl. Napol. Scripta ejus tamen nulla memorat, quæ ſi qua ſint prodent aliquando ſui gentiles.

F. CORNELIUS VRANCX.

1656. F. CORNELIUS VRANCX Brabantus, conventus Lovanienſis alumnus, Oſnaburgi apud ſodales artes primum, tum & theologiam e ſuperiori loco docuit, exinde Lovanium reverſus, ibidem obiit anno MDCLVI die IX april. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. addens in dicta ſua nativa domo ſervari, ac alicujus pretii haberi Sec. XVII.

Dictata ejus philoſophica annis 1638 *&* 1639, *& Theologica de vitiis & virtutibus anno* 1640, Quatuor voll. MSS in 4 charta.

F. FRANCISCUS GAVARRICINUS.

1656. F. FRANCISCUS GAVARRICINUS patria & profeſſione Parthenopæus, conventus S. Severi majoris provinciæ Aprutinæ alumnus, laudatur hîc ex actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX habiti, Tit. *de his qui pretioſa in conſpectu Domini morte obierunt.* Ex quibus eum humilitatis, paupertatis, diſciplinæ rigidioris, ac ſtudiorum eximium cultorem fuiſſe, ad decrepitam ætatem vixiſſe, & in miniſterio peſte laborantium eodem & morbo ſublatum Neapoli anno MDCLVI menſe julio, ac cum fama ſanctitatis ibidem ſepultum diſcimus, denique & ſcripſiſſe

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, quæ hactenus inedita ſervantur in Bibl. dictæ ſuæ domus.

F. HYACINTHUS SUBBIANI.

1658. F. HYACINTHUS SUBBIANI Etruſcus Aretinus patria & profeſſione, poſt exhibita multiplicis eruditionis facundiæ religioniſque ſuæ ſpecimina, miro cùm æſtuaret fidei catholicæ promovendæ deſiderio, miſſionarius apoſtolicus in Orientem a ſacra Romana congregatione *De propaganda fide* miſſus eſt anno MDCXL. Cùm autem Edeſſenſis Eccleſia vacaſſet, ab Urbano VIII motu proprio ad eam ſedem evectus eſt, unâque Smyrnenſis coadjutor datus, mox ſpeciali decreto celeberrimis additis in Jonia & maris Ægei ora ſitis Eccleſiis Epheſina Metropolitana, ac Melitenſi epiſcopali quam *Melazzo* vulgo dicunt. Verùm Urbano Romæ antequam Hyacinthum noſtrum in publico conſiſtorio propoſuiſſet mortuo, ab Innocentio X ſeptemb. XV ejuſdem anni Petri ſedem adepto, paulo poſt Edeſſenſis archiepiſcopus in conſiſtorio propoſitus eſt unâque coadjutor Smyrnenſis. Qui literis apoſtolicis acceptis, in inſulam Chienſem profectus eſt, ac ibidem in Trullo ab archiepiſcopo Smyrnenſi, Chienſi, Andrenſique epiſcopis aſſiſtentibus, conſecrationis munus ritu ſolemni frequentique Chriſtianorum ac Turcorum concurſu in dedicatione S. Michaelis accepit, hoc eſt die XXIX ſeptemb. ejuſdem anni. Novis his ille auctus a pontifice dignitatibus & honoribus, novis & ſe putavis addictum pro fide & Eccleſia laboribus & oneribus, Smyrnamque ſponſam adire geſtiebat, coactus ille tamen eſt anni ſubſequentis quadrageſima, Chienſium omnium votis adductus & precibus, eadem in civitate Chienſi ſubſiſtere, ſolitaſque conciones habere anno MDCXLV. Quo quidem tempore non pauca pro fide paſſus eſt, a Turco inſulæ gubernatore detruſus in carcerem, vixque poſt diutinæ fere per annum in turre detentionis moleſtias, ac mortis imminentis pericula, capitis pœnas & ignis evaſit. Liber tandem ille factus a vinculis, Smyrnam adiit ad ovium curam ac Eccleſiæ, cui cùm provoto ſatisfeciſſet & officio, conſtituto paſtoralis curæ vicario fidiſſimo probatiſſimoque viro, recta Conſtantinopolim vicaria ſuffraganei cura ſibi commiſſam petiit, ut in urbe illa regia hactenus pertinaciſſime negatum Latini ritus patriarchis CP. obtineret hoſpitium atque domicilium. Cùm autem nulla principum commendatione paratus, ſed una duntaxat ope divina fultus & gratia eò veniſſet,

Sæc. XVII. oratorem regis Francorum adiit : a quo benigne quidem ille receptus & peramanter, sed non sine gravi animi commotione, quod in tantum ille se nescius vitæ suæ discrimen adduxisset, sibi suisque scilicet interdicto urbis ingressu & incolatu, monitusque ut fuga quantocius sibi consuleret. Quod ille divino inspiratus audaciorque factus numine, minime se facturum esse respondit, sicque Constantinopoli sive Peræ pontificale munus ordinationum, Chrismatis, & olei consecrationum, concionumque ministerium, nec ipsis obsistentibus Græcis Turcisve repugnantibus, publice peregit, ac fere per decennium ab omnibus in honore habitus, pacifice commoratus est. Anno MDCLV Romam venit, & ad S. Sabinæ domum declinavit, tum ad Minervam anno sequenti MDCLVI, ubi eodem anno XV octobr. ætatis LXIII diem obiit suum, sepultusque est ad S. Pauli via Ostiensi basilicæ porticum pestiferis addictum ossuarium, etsi non ille peste, quæ tum Romæ ac per Italiam æstuabat, sed communi morbo sublatus esset e vivis. Scripsit

1. *Relazione del martirio del V. P. F. Alessandro de Lugo dell' ordine de' Predicatori per la fede di Cristo nell' Isola di Scio vivo abbruciato X februarii* MDCXLV. Hanc ad SS. pontificem ex ea insula XIII ejusdem mensis a se scriptam Romam misit, fuitque tum in urbe edita, & postea Gallice vel etiam in alias linguas translata & prælo passim expressa. Quod quidem martyrium in causa fuit persecutionis supra relatæ quam passus est Subianus noster, quasi qui Mahumetanæ legis in contumeliam Alexandrum ipse Chium immisisset.

Hac relatione usum se profitetur Leo Allatius vir clarissimus in libello quem edidit hoc titulo : *vita e morte del P. F. Alessandro Baldraci da Lugo dell' ordine di S. Domenico, fatto morire nella città di Scio da Turchi per la fede cattolica l'anno* MDCXLV, Romæ, Franc. Moneta 1657 in 12 pp. 120. Extat Parisiis in Regia H 2818, 2. Ubi non omittendum, quod notat Allatius, Lugo seu Latine Lugium oppidum esse 800 circiter domuum a Ravenna milliaribus 12, 40 vero milliaribus a Ferraria dissitum, diœcesis partim Fori Cornelii, partim Faventinæ. Ibi Alexander natus & ordinem professus.

2. *Relazione breve degli fatti sui nell' oriente.* Hanc videsis apud Fontanam in *Theatro pag.* 74. Ejus meminit Ughellus. *Ital. Sac. T. VI*, ubi de *Episc. Cajacen. n.* 52.

F. JOHANNES BAPTISTA A SANCTO PETRO.

1656. F. Johannes Baptista a Sancto Petro Siculus, in Regni finibus natus, ordinem in congregatione *della Sanità* dicta professus est, in qua diu cum magna religionis laude, nec minore doctrinæ fama claruit, excutiendis assuetus peccatorum conscientiis, sanandisque idoneus atque versatissimus. Unde frequentes ad eum de gravioribus difficillimisque moralis theologiæ quæstionibus interrogaturi viri optimates, Religiosi, præsulesque insulati, confluere solebant. Sic de eo Toppius *Bibl. Napol.* addens & anno demum MDCLVI ad superos hinc abiisse, cum sanctitatis etiam apud omnes & populares fama, cum prius in lucem edidisset hoc titulo :

1. *L'Infocato soliloquio del devoto Gerlaco*. Neapoli in 12. Opusculum ab eo e Latino Gerlaci vernaculo redditum.

2. *Del riflesso dell' huomo interiore di Tiberio Amalfi*, Neapoli, Beltrani 1650 in 8. Liber non solum ab eo vernaculo versus, sed recensitus, auctus & adornatus.

F. JOHANNES THOMAS DE LA TORRE.

F. Johannes Thomas de la Torre Ligur, nobili patritiaque Turria de gente Januæ oriundus, conventusque S. Dominici ibidem alumnus, præclaris vir animi dotibus insignitus, literis sacris prophanisque instructus egregie, magnam sui cùm jam spem fecisset, sacræque theologiæ magister promotus fuisset, hoc titulo approbatus in cap. gen. Rom. MDCLVI, illo eodem anno raptus ad libitinam est ætate florente cum pluribus ab epidemiæ viru per hæc tempora patriam infestante. Ejus cum laude meminerunt Abbas Justiniani *Scrittori Liguri*, & Oldoinus in *Athen. Ligust.* qui & ejus nonnulla typis edita ingenii sui specimina recensent scilicet † 1656

1. *Un libro in lode de' santi dell' ordine de Predicatori.*

2. *Un altro de Panegirici.*

3. *Tractatus de auctoritate, gradu, ac terminis legatorum de latere*, Romæ, Angeli Bernabò de Vermis 1656 in 4 pp. 118. Extat Parisiis in Regia E 1835, & Romæ in Casanatensi.

Plures alios MS reliquit in suo S. Dominici conventu servatos.

F. JOSEPHUS MARIA AVILA.

F. Josephus Maria Avila Romanus nobili loco Romæ natus, ac Dominico cardinali Cecchino Romano ex sorore nepos ordini nomen dedit in conventu S. Mariæ super Minervam, sicque literis humanis & divinis eminuit, ut per agones scholasticos omnes lauream obtinuerit, sacræ theologiæ magister approbatus in comitiis generalissimis Romæ MDCXLIV. Hebraicæ sibi ita comparaverat linguæ peritiam, ut ab Urbano VIII delectus fuerit Judæorum Ecclesiastes apostolicus anno MDCXL, quo munere magna cum laude & fructu functus est annos plus septem solidos, exindeque ad Campanienſem sub Salernitana Ecclesiam in regno Neapolitano promoveri meruit ab Innocentio X die XXII aprilis MDCXLIX. Hanc ille sedula vigilique cura rexit, clerumque suum ad canonum normam & observantiam revocare studuit, unde plures eruperunt etiam illi graveſque persecutiones, æmulationes, atque molestiæ, quas æquo infractoque tulit vicitque animo. Tanto vero æstuavit ovium sibi commissarum zelo verus ac legitimus earum pastor ac parens amantissimus, ut pro eis animam suam ponere non dubitaverit. Cùm enim anno MDCLVI per eam regionem, totaque prope Italia dirum epidemiæ virus erupisset & grassaretur, nec saluti suæ nec vitæ pepercit, sed tabescenti gregi totus incubuit : cumque propriis ipse manibus æstuante pastorali caritate, sideratis atque languentibus sacramenta permiscue ministraret, eorum consuetudine hausto contagii spiritu correptus XXIV septembris MDCLVI pretiosam Deo mortem oppetiit ætatis circiter LXIII, sepultus in basilica sua cathedrali magno suarum ovium luctu & detrimento, quibus ille fuit carissimus. De eo cum laude agunt Ughellus *Ital. Sac.* T. VII, & Fontana in *Theatro* pag. 152, ubi dicit provincialem provinciæ Regni aliquando præfuisse : Vide etiam pag. 405. Ejus habetur

Laudatio D. Thomæ Aquinatis S. R. E. doctoris angelici habita ad sacrum S. R. E. cardinalium collegium in templo S. Mariæ super Minervam VII *martii* MDCXXXIV, Romæ, Ludovici Grignani 1634 in fol. par. pp. 8. Extat Romæ in Barberina, & Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

F. LUD.

Digitized by Google

F. LUDOVICUS FENICE.

1656. F. Ludovicus Fenice Neapolitanus congregationis Sanitatis dictæ alumnus, ac ſemel & iterum vicarius generalis, qui etiam conventus S. Spiritus ad palatium & S. Catharinæ Senenſis Neapolitanos adminiſtravit prior, primos etiam obtinuit in provincia Regni doctrinæ gradus gymnaſii S. Thomæ Neapoli tum & S. Mariæ de Arcu regentis officio functus, primuſque demum gymnaſii noſtri Neapolitani de Monte Dei rector datus & inſtitutus: vir acutiſſimi ingenii, tenaciſſimæ memoriæ, profundiſſimuſque apud omnes acclamatus theologus. Sic de eo Toppius in *Bibl. Neapol.* addens ob tantas animi dotes, cum de magiſtro ſacri palatii apoſtolici conſtituendo tractaretur aliquando, & inter alios Ludovicum hunc noſtrum fuiſſe propoſitum, & cùm demum priorem ageret S. Catharinæ Senenſis Neapoli diem obiiſſe ſupremum anno MDCLVI. Nulla tamen ejus opera recenſet Toppius, quæ forte expectavit, ut & nos a ſuis ſymmyſtis prodenda.

F. MATTHIAS DU PUIS.

1656. F. Matthias du Puis Gallus Picardus, Pariſiis in conventu S. Dominici de Soriano dicto ſeu Novitiatu generali inſtitutum profeſſus eſt XXIII martii MDCXLI inter manus prioris F. Johannis Baptiſtæ *Carré* tum etiam miſſionis Americanæ Gallicæ præfecti, a quo ad inſulam Guadalupam & cæteras juris Gallici cum aliis miſſus in iis ab anno MDCXLIV commoratus eſt ad MDCL, quo reverſus in Gallias Cadomi aliquandiu vixit, tum poſtea in conventu Lingonenſi ad quem ejus filiatio tranſlata fuerat, prout habetur in actis capit. gener. Romæ MDCL, paucis demum poſt annis obiit in Aurelianenſi, ubi & ſepultus. Scripſit

Relation de l'Etabliſſement d'une colonie Françoiſe dans l'Iſle de la Guadeloupe Iſle de l'Amerique, & des mœurs des Sauvages. Dediée a M. Princeſſe Marie Leonore de Rohan abbeſſe de la S. Trinité de Caën, Cadomi, Martini Yvon 1652 in 8.

Liber exiguus nec ſtylo comptus, ſed rudi & indigeſto, nec ſatis a ſtudio partium (quod tamen a ſe longe jactat alienum) libero, quod in eo peccatum aliquando arguunt alii. In iis tamen quæ de Barbarorum horum moribus refert, candide ſe a noſtro F. Raimundo *Breton* apud eos miſſionario accepta narrare teſtatur.

F. MICHAEL BORZINUS.

1656. F. Michael Borzinus Ligur ortu & profeſſione Januenſis, vir in philoſophicis acutus & ſubtilis, in theologia clarus & ſolers, cujus & lauream obtinuit in cap. gen. Romæ MDCXLIV, muſas etiam coluit amœniores. Peſte verò ictus obiit Januæ apud ſuos anno MDCLVI ætatis LIV. Cujus cum laude meminerunt Sopranus & Oldoinus in *Athen. Liguſt.* Rovetta vero noſter omiſit. Hæc ab eo partim MS partim excuſa relicta recenſentur:

1. *Commentaria in logicam, phyſicam, metaphyſicam & de anima.*

2. *Commentaria in primam partem S. Thomæ de Aquino univerſam.*

3. *Sermones de tempore & de Sanctis ac de B. Virgine annuales & varii.*

4. *Orationes funebres ſemper cum plauſu exceptæ.*

5. *Tractatus de Puncto* cum titulo *Puncti Anatome*, Januæ 1643.

6. *Carmina plura Latina*, quorum illa typis prodierunt, quæ in laudem Johannis Franciſci Gravelli cecinit. Sec. XVII.

F. PAULUS MARIA DE GIORGIO.

F. Paulus Maria de Giorgio Neapolitanus, conventus Sancti Spiritus ad palatium alumnus & profeſſus, philoſophus & theologus primi nominis, ſacras litteras primum docuit in Hiſpania, tum & diutius apud ſuos Neapoli, unde lauream magiſterii conſecutus eſt, & obtinuit in cap. gen. Romæ anno MDCXLIV habito. Primarium poſtea regentem egit in cœnobio S. Mariæ *della Sanità*, priorem in ſuo Sancti Spiritus, & tandem rectorem in gymnaſio Montis Dei, in quo ultimo diem ultimum obiit anno MDCLVI. Hunc Toppius inter ſcriptores Neapolitanos recenſet, ceu cujus 1656.

Tractatus plures theologici MS ſervantur in Bibl. ſuæ domus Sancti Spiritus.

F. THOMAS DE AQUINO.

F. Thomas de Aquino Siculus, a patria in Samnitibus, quæ eadem S. Thomæ doctori angelico fuit, nuncupatus, ſeculo XVII medio florebat in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV baccalaureus inſtitutus, tum & poſtea laurea donatus, laudaturque a Toppio in ſua Bibl. Neapol ut qui ſcripſit ac edidit 1656.

La vita di ſan Domenico patriarca dell' ordine de Predicatori, Neapoli, Franciſci Savio 1656 in 12.

F. THOMAS DE FRANCISCIS.

F. Thomas de Franciscis patria Neapolitanus, profeſſione domus S. Mariæ *della Sanità* alumnus, in ſcholis theologicis illuſtre ſibi nomen fecit: hinc in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV baccalaureus promotus, lauream poſtea magiſterii conſecutus eſt. In ſtudio ſuæ congregationis generali Montis Dei regens pluribus annis egit, tandemque & docere & vivere deſiit anno MDCLVI die VI auguſti. Ejus cum laude meminit Toppius hæc ab eo ſcripta, & in Bibl. Montis Dei ſervata & a ſe viſa teſtatus: 1656.

Tractatus de SS. Trinitate ad primam partem Summæ S. Thomæ.

Commentaria in primam ſecundæ a q. 71 ad 89 nempe *de peccatis.*

Tractatus de fide, ſpe, & caritate, & de Romano pontifice ad ſecundam ſecundæ ejuſdem.

F. ALEXANDER SEBILLE.

F. Alexander Sebille Belga, Antverpiæ honeſto loco natus ad annum circiter MDCXII, ibidem adoleſcens ordinis inſtitutum eſt amplexus. Studiorum cauſa miſſus in Hiſpaniam, Salmanticæ ſub optimis hujus academiæ profeſſoribus incubuit theologiæ: indeque reverſus ad ſuos, per omnes gradus ad magiſterium promotus, in univerſitate Lovanienſi publice theologiam profeſſus eſt. Quo in munere cum per eà tempora ferverent acriter quæſtiones de gratia, nonnullorum ſibi conciliavit invidiam. Quas enim ille propugnandas in vulgus emiſerat *de Libertate*, prohibitus eſt indicere tuerique concluſiones anno MDCXLIX. Quam ut a ſe repelleret injuriam, ad ſedem ipſam confugit apoſtolicam, eamque adverſus æmulos habuit propitiam. Probatæ propoſitiones omnes, reverſuſque Lovanium, eas jubente magiſtro ordinis F. Thoma Turco ibidem quo confixæ fuerant, propugnavit loco. Nec ſcho- † 1671

Sec. XVII. laſtico tantum pulveri fuit aſſuetus Alexander ac emicuit, ſed & rerum agendarum peritia, & dicendi gratia plurimùm atque facundia claruit. Delectus quippe eſt aulæ Belgicæ ſive Bruxellenſis eccleſiaſtes, quo in munere magnum ſibi fecit apud populos aulæque primates nomen, a ſuis etiam delectus interim Fratribus Antwerpienſibus prior: quibus dum ſumma omnium laude majorique Dei gloria fungeretur muniis, ad perennem cœleſtis aulæ gloriam præmatura morte vocatur Antverpiæ die XXIII maii anni MDCLVII, ætatis XLV, ſepultus ibidem magno apud omnes relicto ſui deſiderio. Edidit volumen hoc titulo:

Divi Auguſtini & SS. Patrum de libero arbitrio interpres Thomiſticus adverſus Cornelii Janſenii epiſcopi Iprenſis doctrinam prout defenditur in Theriaca Vincentii Lenis theologi Arauſicani, Moguntiæ, Joan. Gaudefridi Schoonwetter 1652 in fol. pp. 424: Venetiis 1672 in 4.

Hæc autem ejus MS ſervantur apud noſtros teſte Ghilberto de la Haye in Bibl. Belgo-Dom.

1. *Reſolutiones variæ ex Logicalibus, Phyſic. Metaphyſic. ſecundùm doctrinam Doctoris Angelici.* T. I opuſcula 18 complectens in fol. Antverp.

2. *Tractatus de viſione Dei*, in 4 Lovanii & Inſulis.

3. *Conciones plures qua Belgice, qua Hiſpanice.* T. I in fol. T. II in 4 Antverpiæ.

4. *Tractatus de ſignis, & Diſſertationes quædam in primam partem S. Thomæ*, in 4 Ibidem.

F. COSMUS MARIA ALTOGRADI.

* 1657. F. COSMUS MARIA ALTOGRADI patria & profeſſione Lucenſis, ſacræ theologiæ lector medio ſeculo XVII florebat. Habetur

Orazione detta da lui nella Chieſa di ſan Domenico alla preſenza del ſupremo magiſtrato, Piſtorii 1657 in 4. Extabat apud noſtros Florentinos S. M. N. & meminit Cinellus *Bib. Volante Scanzia* V p. 20.

F. DIDACUS DE VILLALOBOS ET ZAMBRANA.

1657. F. DIDACUS DE VILLALOBOS ET ZAMBRANA Hiſpanus gente, patria Emeritenſis in Extremadura patre Sebaſtiano a Zambrana regio Caſtellæ ſub Philippo IV rege catholico ſenatore, viro in Hiſpaniis clariſſimo, exteriſque non ignoto natus, ordinem in conventu S. Stephani Salmanticenſi amplexatus: deinde in collegio S. Gregorii Pinciano ſodalis aſcitus, in eodem philoſophiæ lector & ſtudentium magiſter inſtitutus fuit. Theologiam poſtea variis in conventibus apud ſuos legit Legione, Burgis, denique in collegio regio S. Thomæ Complutenſi, quo munere dum fungeretur ibidem obiit circa MDCLVII. Sic me docuit F. Hyacinthus de Parra in ſuis Memorialibus ad me miſſis. Meminit & hujus auctoris Antonius in *Bib. Hiſp.* hiſque teſtibus ſcripſit ac edidit

Apologia por el eſtado eccleſiaſtico, ſpecialmente religioſo, Pinciæ 1641 in 4.

F. FRANCISCUS VERMEIL.

1657. F. FRANCISCUS VERMEIL Belga Arteſius, patria, ortu, profeſſioneque Duacenſis, vir eruditus ſanctorum Auguſtini & Thomæ de Aquino vere diſcipulus, eorumque doctrinæ ſectator ac vindex acerrimus, philoſophiam Duaci, theologiam Lovanii ſub Franciſco Capronio noſtro, de quo ſupra ad 1642, ſupra modum in S. Thomæ doctrinam affecto audivit: tum & utramque Pictavii, ac ſubinde Duaci in collegio S. Thomæ pluribus annis, ſummaque omnium laude diſcipulorumque confluxu docuit. Studii magiſter in eodem collegio pluries datus, baccalaureatus olim honore decoratus in academia Pictavienſi, poſtmodum in cap. gen. Romæ MDCL ſacræ theologiæ licentiatus eſt denunciatus in actis, laureaque demum coronatus. Zelum ille ſuum pro genuinis S. Thomæ ſenſis continere non potuit adverſus eos, qui per Janſenii Iprenſis latera doctorem angelicum & magiſtrum ejus S. Auguſtinum auſi ſunt impetere: miſſiſque ab Eccleſia rejectis Janſenii libris aut propoſitionibus, integra ſemper & inconcuſſa Thomæ & Auguſtini diſcipulorumque eorum de gratiæ ſalvatoris efficacia ex omnipotentis Dei voluntate prodeunte ſtare, perſeverareque dogmata propugnavit, atque in eum finem, quæ de celebri illa ſub Clemente VIII & Paulo V Prædicatores inter & Socios S. Ignatii agitata eſt Romæ MDCIV & ſeqq. quæſtione de auxiliis vulgo dicta, acta nactus fuerat authentica facilis ille conceſſit Auguſtini Thomæque propugnatoribus. Demum cum verbo ſcriptoque multum in illuſtranda promovendaque Thomiſtica doctrina laboraſſet Duaci vivere deſiit quarta februarii MDCLVII, ætatis circiter LX, profeſſionis XXXVI, ſepultus ibidem. Ejus cum laude meminerunt noſtri Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* pag 151, & Ghilbertus de la Haye in *Bibl. Belgo-Domin.* MS. Scripſit autem ac in lucem emiſit librum hoc titulo:

Clavis regia ad primam partem Summæ D. Thomæ, Duaci, Baltaz. Belleri 1650 in 4 pp. 479. Adjecit *Concluſiones theologicas ſub eo præſide propugnatas* alteras novembri 1647, alteras maio 1648 Duaci in collegio ſcholaque S. Thomæ.

F. GUNDISALVUS DE ARRIAGA.

F. GUNDISALVUS DE ARRIAGA Hiſpanus 1652.
natione, ortu Burgenſis, loco nobili natus ordinem in patria in conventu S. Pauli amplexus eſt, evaſitque ſacræ theologiæ magiſter & eccleſiaſtes ſua tempeſtate facundus & ferventiſſimus, in ſanctæ fidei tribunal etiam aſcitus, ut vocant, qualificator. Variis præfuit electus atque præpoſitus conventibus in his S. Dominici de Victoria, Matritenſique S. Mariæ de Paſſione Hoſpitio anno MDCLVII exeunte, tum & collegii S. Thomæ ejuſdem urbis rector inſtitutus. Obiit anno MDCLVII, cùm prius ſcripſiſſet ac ediditſet Hiſpanica lingua vernacula in laudem S. Thomæ de Aquino, ſive de illius vita & doctrina ſtylo exegetico, & ad pulpitum idoneo hoc titulo:

1. *Santo Tomas de Aquino doctor angelico de la Igleſia, gloria y honra de la religion eſclarecida de Predicadores, en vida y doctrina predicado. Tomo primero contiene la vida del ſantiſſimo doctor diſpueſta en diſcurſos predicables.* Matriti, Mariæ de Quiñones 1648 in fol. pp. 540. T. II, Ibidem, Juliani de Poretas 1652 in fol. pp. 676. Laudat utrumque in Bibl. Hiſp. Antonius.

2. *La vida del venerable Padre Fray Juan de Lazcano de la orden de Predicadores d'Oviedo muerto en Pampelona con opinion de ſantidad XXVI auguſti* MDCXXXVI. An & typis illa prodierit in Hiſpaniis hactenus hæreo, ſed ejus Jacobo *Quetif* erat exemplar in ſcrinio ſervatum ab Hyacintho de Parra Matrito illi perhumaniter tranſmiſſum. Hujus Joannis de Lazcano olim in univerſitate Pompeiopolitana S. T. regentis primarii cathedratici memoria inſignis eſt in cap. gener. Rom. MDCXLIV inter Fratres provinciæ Hiſpanæ, qui pie in Domido dormierunt. Videſis ſupra ubi de eo p. 486 b.

Digitized by Google

F. HIERONYMUS-MARIA FASIANUS.

* 1657. F. HIERONYMUS-MARIA FASIANUS Insuber, & provinciæ S. Petri martyris alumnus, altera vice prælo subjecit

Il Rusco, overo Dell' historia della famiglia Rusca libri tre descritti da D. Rob. Rusca Cistercience, dato in luce dal P. Girolamo Maria Fasiano de' Predicatori, Venetiis & Taurini, Bart. Zavatta 1657 in 4.

Hanc historiam prima editione Cistercienſis Honorato Ruſca germano ſuo & apud imperatorem D. Ferrantis Novale legato nuncuparat: Faſianus vero hac altera editione R.P. M. F. Joanni Alexandro *Ruſca* ord. Prædic. olim provinciæ S. Petri Martyris priori provinciali, tum autem ſancti officii vicario generali Taurinenſi dedicat, addita ad tres Ciſtercienſis libros *Aggionta della famiglia Rusca di Torino*, a p. 180 ad 189. Extat Pariſiis in Regia K 1121.

F. HONORATUS FLAMENT.

* 1657. F. HONORATUS FLAMENT Gallus Provincialis patriaque & profeſſione Tolonenſis, ſacræ theologiæ profeſſor his annis florebat, ejuſque mentio eſt in actis cap. gen. Romæ anno MDCL habiti, in quibus regens in ſtudio generali Aquenſi datur ad quadriennium pro forma & gradu magiſterii. Scripſit ac edidit

Exercices ſpirituels pour les quinze mardis consacrez à l'honneur de S. Dominique, avec une brieve relation de son image miraculeuſe portée par la Sainte Vierge a Soriano, Aquis Sextiis, Caroli David 1657 in 8 pp. 142.

F. JOHANNES DE VARGAS MACHUCA.

1657 F. JOHANNES DE VARGAS MACHUCA Hiſpanus, provinciæ S. Joannis Baptiſtæ Peruanæ cui nomen dederat, ſeu præclare geſtis in ea muneribus, ſeu magnis ingenii dotibus, eruditione dicendique facundia & religione non leve contulit ornamentum. Hic cum varia jam in ea provincia ſemel & iterum obiiſſet egregie munera viſitatoris vicariique provincialis in diœceſibus *Panama*, *Trugillo* & *Darien*, procuratoris generalis gymnaſii noſtri S. Thomæ Limani titulo & onere, Quitenſiſque provinciæ trajecit in Hiſpaniam anno MDCXLIX, jam antea promovente ordinis magiſtro F. Nicolao *Ridolphi* præceptore generali, ac in comitiis ordinis MDCXLIV Romæ præſentatus proclamatus, ut acta teſtantur, poſtea vero provinciæ ſuæ diffinitor electus anno MDCLIII: demum & a magiſtro ordinis F. Joanne Baptiſta de Marinis anno MDCLVII laurea magiſterii decoratus. Sic refert noſter Antonius Gonçalez de Acuña in ſuo *Informe* fol. 99, qui & addit ſcripſiſſe ac in lucem edidiſſe

1. *Oracion del venerable padre Fray Martin de Porras.*

2. *Libro de la Rosa del Perù.* Vita eſt S. Roſæ Limanæ, quam regio ſupremoque Indiarum nuncupavit conſilio.

Ejus inſtantiis & curis rex catholicus Philippus IV ordini perpetuam erexit in academia Limana, addixitque cathedram theologiæ veſpertinam, iiſdem plane conditionibus, quibus antea prima matutina fuerat inſtituta. Sic Gonçalez cicatus.

F. LUDOVICUS MARIA CALCHI.

* 1657. F. LUDOVICUS MARIA CALCHI Mediolanenſis patria, & profeſſione conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir nobili ex ſtirpe ſatus, theologus magni nominis, nec minus gravitate & in agendis prudentia, quam eruditione commendatus, vice provincialis Lombardiæ abſentis, cui datus fuerat ſocius, in comitiis ordinis Valentiæ Aragonum MDCXLVII diffinivit, in quibus jam ſacræ theologiæ magiſter, & in variis ſuæ provinciæ gymnaſiis emeritus profeſſor, ad ſacra biblia Bononienſi in ſtudio generali interpretanda deſignatus eſt. Primariam ibidem exinde rexiſſe cathedram teſtatur ſymmyſta & ſuppar Rovetta, ac poſtea Comi ſanctæ fidei tribunali præfectum, quo munere fungebatur anno MDCLVII. Ejus inquit idem Rovetta cum laude meminit F. Ludovicus Auguſtinus Caſtellus in *Faſciculo Florum*, ſerto 6 *De elogiis funebribus* pag. 94: & ex *relationibus Lombardiæ provinciæ ſcilicet conventuum Comenſis & nativi Mediolanen.* hæc ab eo ſunt relicta opera:

1. *Commentaria ſuper Summam S. Thomæ de Aquino.*

2. *Apparatus ſuper jus canonicum*, cujus peritiſſimus fuit.

3. *Commentum ſuper opuſculum S. Thomæ de ente & eſſentia.*

F. PETRUS DE TAPIA.

† 1657. F. PETRUS DE TAPIA Hiſpanus, Villoriæ Salmanticenſis diœceſis nobilibus ortus parentibus, patre Didaco Altanero, matre Iſabella Rodriguez de Tapia, cujus cognomen, ut non infrequens apud Hiſpanos, a puero inditum, retinuit deinceps, anno MDLXXXII natus eſt, & XVIII martii luſtralibus aquis tinctus. Salmanticæ humanioribus inſtructus diſciplinis, pro voto parentum utriuſque juri operam dabat, jamque acris ingenii juvenis XVIII annos natus baccalaurei gradum meruerat, tum Deo aſpirante, qui pietatem cum lacte hauſerat, nec puerilia etiam puer expertus erat, ordini nomen dedit in conventu S. Stephani Salmanticenſi, & profeſſus eſt ultima februarii MDCII. Mirum autem quanta velocitate de gradu in gradum ad omnes ſcholæ & Eccleſiæ honores & dignitates pervenerit, adeo ut vix ad aliquam promotus fuerat, quin ſuperius aſcendere juberetur. Exacto ſtudiorum curriculo, mox philoſophiæ lector Salmanticæ, ſubinde magiſter ſtudentium ibidem datus, tum anno MDCXVIII Placentiam, MDCXX Segobiam, MDCXXII Tolerum miſſus eſt, qui theologiam in omnibus his gymnaſiis profiteretur. Anno MDCXXIII februar. XIV veſpertinam in academia Complutenſi tum & primariam matutinam ibidem XX ſeptemb. MDCXXX cathedras obtinuit: nec parva illius laus eſt, quod tanto plauſu & concurſu de mane audiretur, quanto illius collega celeberrimus noſter Joannes a S. Thoma, qui veſpertinam tum cathedram ibidem moderabatur. Sed major adhuc illa eſt, quod Salmantina, moxque etiam Conimbricenſis utraque primaria a rege catholico Philippo IV illi delatæ fuerint, quas tamen Complutenſis ſuæ amore captus modeſte recuſavit: ſed nec conventus ſui Salmantini ad quam electus fuerat, præfecturam admiſit. At quem hactenus ſcholæ Hiſpanæ celebriores ob eruditionem quaſi certatim ambiverant, hunc deinceps ob ſapientiam, vitæ ac morum ſanctitatem, canonum peritiam, invictam animi firmitatem præclaraſque alias dotes Eccleſiæ licèt invitum viciſſim apperierunt. Crotonienſis in ulteriori Calabria ſe primam illi obtulerat, ſed hanc vir humilis ſapienter effugit. Segobienſem XXIV auguſti MDCXL delatam recuſare in animo erat, ni mandatum ſummi pontificis irrevocabile nuncius protuliſſet. Compoſtellana paulo poſt ambivit, ſed conſtanter renuit. Ad Saguntinam tamen ſe transferre menſe aprili MDCXLIV coactus eſt: ſed ad Valentinam, cui ad-

Sæc. XVII. juncta erat regni præfectura, anno MDCXLVIII omnino ascendere detrectavit : nec Cordubensem ad quam XIV aprilis MDCXLIX nominatus est admisisset, ni plus in ea laboris & boni operis, (eam pestis tum infestabat,) prævidisset. Hispalensis tandem ultima obtinuit VII martii MDCLI, in qua & obiit XXV augusti MDCLVII, ætatis LXXVI. Quam vero in omnibus his sedibus virum apostolicum semper egerit, veterum præsulum æmulatorem, sibi parcissimum, humili suppellectili ac tenuissima contentum familia, in pauperes patrem liberalissimum, canonum rigidum observatorem, immunitatis Ecclesiasticæ vindicem acerrimum, in pascendis ovibus vigilem, in extirpandis vitiis strenuum, in bonis promovendis sagacem, cum omnibus pacificum & beneficentissimum, nostrum non est hic fusius recensere, de quo legi possunt Ægidius Gonçalez Davila *Teatro de las Espanas*, ac præsertim noster Antonius *de Lorea* in ejus vita Matriti 1676 in fol. edita. Enumeranda solum nobis supersunt ejus opera :

1. *Commentaria in primam & tertiam partem Summæ S. Thomæ.* Sic Gonçalez Davila citatus, sed quæ forte MS apud suos servantur, nam typis non prodierunt.

2. *Catena moralis doctrina.* T. I. *De actionibus moralibus, & earum principiis in generali in quinque libros dissectus*, Hispali, In ædibus archiepiscopalibus 1654 in fol. pagg. 594.

T. II. *De virtutibus & vitiis in specie.* Pars prior *De fide, spe, & caritate, prudentia, & justitia*, Ibidem 1657 in fol. pp. 621.

Pars posterior hujus T. II. *De temperantia & fortitudine.*

T. III. *De diversis hominum statibus & obligationibus.*

T. IV. *De sacramentis in genere & in specie.*

T. V. *De censuris & pœnis Ecclesiasticis.* Post mortem auctoris prodiisse Matriti 1664 credebat Antonius *Bibl. Hisp.* p. 668 a. Verùm Antonius *de Lorea* citatus in vita Petri nostri p. 312 a, narrat ducem de Medinaceli ipsius intimum a familia archiepiscopi obtinuisse, ut exempla MS auctoris tomorum trium catenæ moralis, qui edendi supererant, sibi concederentur typis suis sumptibus committendi : cùm autem variis de causis occurrentibus id non præstitisset, se Antonium de Lorea Fratresque omnes Hispanos quibuscunque conatibus dictorum MSS restitutionem obtinere non potuisse : quod monet, ut si quando sub alius nomine prælo prodierint, collatione facta verus auctor a plagiario vel interpolatore discernatur.

3. *Catecismo y explicacion de la doctrina Christiana por uso de la diocesi de Sevila*, Hispali.

4. *Plures ejus epistolæ, acta plura, & ejus testamentum* lingua vernacula Hispana referuntur in ejus vita citata.

Hunc auctorem ut probabilismo faventem laudarunt quidam, sed egregie vindicat, & in sensum alienum torqueri ostendit Natalis noster Alexandre in suis adversus D. S. J. epistolis : addens etsi favisset, ex quo a S. Thoma aberrat hæc sententia, scholæ nostræ hanc non posse doctrinam censeri.

Monendus lector hunc scriptorem in vita Joannis Baptistæ de Marinis magistri ordinis a Joanne Baptista *Pacichelli* scripta, non *Petrum* sed *Franciscum* nominari : at Pacichellum delusum, cùm revera non *Franciscus*, sed *Petrus* diceretur, nos monuit Hyacinthus *de Parra* in epistolis ad nos scriptis, quod & *Petri* nomen exhibent ejus opera in Hispaniis edita.

F. RAIMUNDUS DE LANNOY.

F. RAIMUNDUS DE LANNOY Artesius, cœnobii Audomaropolitani alumnus, vir doctrina & facundia insignis, prædicatoris ut aiunt generalis titulum & honores adeptus est, & post sexdecim quadragesimas variis in civitatibus & municipiis ejus regionis cum laude & fructu prædicatas, terque rectam suam domum nativam obiit anno MDCLVII die XXIV novembris. Ejus apud suos servatur 1653.

Adventus de Trino & uno Deo, de angelis, & de prædestinatione. Codex est MS papyraceus.

Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom.

F. STEPHANUS PASQUIER.

F. STEPHANUS PASQUIER Gallus, Stephanique illius insignis J. C. *Pasquier* regii publicique in camera computorum Parisiensi cognitoris & patroni viri scriptis clari nepos, Parisiis natus est anno MDCVI : domique puer optime educatus, & litteris humanioribus in universitate imbutus, artium cursu peracto, rei pragmaticæ foroque destinabatur a parentibus : verum alio se sponte convertit, & arma tractare cœpit, ac per omnes militiæ gradus incedens, pro rege suo & patria pluribus annis sub Francici exercitus imperatore illustri Johanne *de Gassion* militavit in Belgio. Qui Gassionus Stephani virtutem, grandes animos, belliquæ periti-m optime perspectam habens suo semper eum adhærere volebat in prælio lateri, suamque obire vicem & tenere locum. Verum alio Deo vocante quam pro rege strenue gesserat adversus hostes militiam, altera feliciori pro regno cœlorum obtinendo commutavit. Annos jam XLIV natus die X augusti MDCL, solito prius exacto tirocinii stadio solemni voto institutum nostrum professus est in conventu Parisiensi ad S. Honorati. Superiorum autem nutu cum in conventum Menilogranensem in inferiori Normania missus fuisset post aliquot annos in morbum incidit, ibique mortem quam olim præsentem in prœliis intrepidus aspexerat & despexerat, inter Fratrum suorum preces & fletus lætus ac religiose suscepit anno MDCLVII, sepultus ibidem. Ut erat elegantis ingenii scripsit 1657.

Poema Iudicrum 1909 *versuum Gallica lingua*, quibus Turennii Gallici exercitus imperatoris victoriam Hispano fuso, solutamque Atrebati obsidionem XXV augusti MDCLIV describit stylo quidem militari, sed qui virum humanarum haud ignarum litterarum frequenter indicat. Extat codex MS pipyro paginis 44 in 8 apud nostros Parisienses ad S. Honorati ipsius auctoris αὐτόγραφον unicum. Titulus : *La levée du siege d'Arras* 1654.

Exempla originalia & autographa sui avi bibliothecæ nostrorum Parisiensium ad S. Honorati dedit, in qua & servantur *Plura etiam alia quæ leges militiæ Gallicæ spectant.*

F. THOMAS DE TORQUEMADA.

F. THOMAS DE TORQUEMADA Hispanus alter a superius ad 1498 laudato ac sesqui seculo & amplius recentior, Abulensis patria, professione vero conventus Salmantini alumnus, eruditione religioneque commendatus, sacræ theologiæ præsentatus, animarum zelo fideique flagrans, in sacrum apud Matritenses quæsitorum & consilium advocari meruit, in quo judex sedit & censor non paucis annis, compleviitque dies suos in senectute bona, & octogenario major cum jam antea caligassent ejus oculi, ad claritatem lucis æternæ avolavit 1657.

Digitized by Google

anno MDCLVII. Cujus cum laude meminerunt noſter Hyacinthus *de Parra* in ſuis Memorialibus MSS ad nos miſſis, & Antonius *Bil. Hiſp.* Scripſit

Camino de la vida eterna, repartito en dos Jornadas, Salmanticæ, Didaci a Cuſſio 1650 in fol.

Caveat lector ab errore Altamuræ *Append.* ad 1490, ubi hunc cum veteri de quo ſupra allucinatus confundit, & hujus etiam opus aliaque ipſi propria primo inquiſitori generali tribuit.

F. ALPHONSUS MIGUEL.

1658. F. ALPHONSUS MIGUEL aliâs *Illephonſus Michael* Hiſpanus, patria Zamorenſis in conventu *de Trianos* ordini cooptatus, Segobiæ primùm ſacræ theologiæ lector, eoque titulo ad præſentaturæ gradum, ut vocant in cap. gen. Valentiæ in Hiſpania MDCXLVII celebrato promotus, exinde magiſterii laurea donatus, & collegii S. Thomæ Complutenſis profeſſor primarius & regens, tribunalis ſancti officii qualificator, vir tum religione tum doctrina egregius, cujus cum laude meminit Nic. Antonius in *Bib. Hiſp.* edidit jam tum ætatis provectæ, & inter theologicas diſputationes a puero conſeneſcens

Commentarium ſuper I partem S. Thomæ, Compluti, Typis præfati collegii 1658 in fol. pp. 644. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. BARTHOLOMÆUS TRIVIOLO.

† 1658. F. BARTHOLOMÆUS TRIVIOLO patria Mediolanenſis conventus S. Euſtorgii alumnus artes & ſacram theologiam apud ſuos annis quinque profeſſus lauream magiſterii meruit ad quam promotus fuit in cap. gen. Valentino anno MDCXLVII. Sed inter ævi ſui ſacros oratores potiſſimum emicuit, qui præcipuis in Italiæ civitatibus quadrageſimales annis quatuordecim cum laude conciones habuit Mediolani ſcilicet, Parmæ, Placentiæ, Brixiæ, Ferrariæ, Cremonæ, Ticini, Taurini &c. Sic de eo Philippus Pucinelli in *Athenæo* ſuo *Mediolanenſi*, addens celebertimam edidiſſe quam ille habuit ex pulpito ſacram concionem anno MDCLVIII hoc titulo:

Orazione per rendimento di gratie per la felice naſcità del principe delle Spagne Infante figliuolo del Rè Filippo IV e della ſua conſorte la regina Marianna Auſtriaca, Mediolani 1658 in 8.

F. FRANCISCUS ZACCONE.

1658. F. FRANCISCUS ZACCONE Calabere Catanzaro civitate ſub Regienſi metropoli ſuffraganea, quæ Caracium olim dicta, originem duxit, & in congregatione *della Sanità* nuncupata ordinem amplexus eſt, plurimumque apud ſuos eruditione, prudentia, pietate, ac religione claruit, ſacræ theologiæ magiſter, conventus Neapolitani S. Mariæ *de la Sanità* dictialiquando prior, & congregationis hujus nominis vicarius generalis, ac ſtudii regens. Primus omnium Neapoli magno concurſu, magnoque ſui nomine & gloria publice adverſus hæreticos, ipſo ſpectante Julio cardinali Spinola tum ibidem apoſtolico nuncio conſeruit, quaſque habuerat, edidit, ita referente Toppio Bibl. Neapol. p. 97.

Concluſioni dogmatiche, Neapoli 1658 in 4.

Vita del ſervo di Dio Frà Leonardo di Lettere dell' ordine de' Predicatori.

Hæc ab Alberto Brandano laudatur in ſuo *Riſeto Mariano*.

F. HIERONYMUS PARRADO.

1658. F. HIERONYMUS PARRADO Hiſpanus Bæticus, Medinæſidoniæ natus, ut auctor eſt Antonius in *Bibl. Hiſp.* provinciæque S. Joannis Bapt. Peruanæ profeſſus, cum in eo regno apud Limam & Quitum theologiam annis prælegiſſet plurimis, ad magiſterii lauream merito pervenit: ſubinde in Hiſpaniam reverſus ad ſuos, ac Romam uſque progreſſus anno MDCLVIII paratum typis Lugdunenſibus abſolverat opus ab Antonio præfato viſum hoc titulo:

Æquilibrium libertatis divinæ, angelicæ, & humanæ, tribus vindicibus diſputationibus abſolutum.

Quod an typis prodierit poſtea mihi fateor hactenus ignotum.

F. JOHANNES DESLOIX.

† 1658. F. JOHANNES DESLOIX Belga Arteſius, conventus Audomarenſis alumnus, ſtudiis apud ſuos in provincia inferioris Germaniæ peractis, in Franciam ſe contulit, ubi fuit ad gradus ſcholaſticos promotus, & quidem in cap. gen. Pariſ. MDCXI admiſſus ad baccalaureatum, tum adepta in univerſitate Cadomenſi MDCXIII laurea, ſacræ theologiæ magiſter in cap. gen. Oliſſipone MDCXVIII approbatus. Vir facundia, gravitate, & prudentia, fidei zelo, ac juris utriuſque peritia clarus, egregias has dotes explicandi multiplicem nactus eſt occaſionem. Nam & ad celebriora per Belgium pulpita per quadrageſimam implenda vocatus eſt, & cum plauſu & fructu auditus, tum & ſuorum regimini prior præfectus, Valencenis & Audomari-Fani, totique ipſi Inferioris Germaniæ provinciæ prior provincialis Trajecti ad Moſam anno MDCXIX electus ad MDCXXIII, quibus annis novas domos plures erexit in Belgio ſuæque addidit provinciæ, Montibus Hannoniæ, Braniæ comitis, Tornaci, Duaci collegium S. Thomæ de Aquino, ac S. Catharinæ Senenſis monialium aſceterium, Lillerii vicarialem, ac Vilvordiæ ad Bruxellas: exinde Biſuntii a ſacra Cardinalium congregatione Romana datus adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor, quo munere viginti & octo annis ſolidis a MDCXXIII ad MDCLI ſirenue ſummaque omnium approbatione functus eſt: demum annorum pondere preſſus ea dignitate abdicata ad ſuos reverſus, nec ab iis quieſcere permiſſus eſt. Nam vividus ſenex Montenſi quem rexerat conventui, & poſtea iterum ſuo Audomarenſi præficitur prior, iterumque etiam anno MDCLIII toti provinciæ prior provincialis, quam licet LXXXV ætatis annum jam ageret, toto rexit ac vilitavit integris ſemper viribus quadriennio: at decimo tandem poſt expletum officium menſe Audomari commune naturæ debitum ſolvit XXII januarii MDCLVIII ætatis XC, profeſſionis LXXIV. Fuit in odeo ſepultus, appoſita ad parietem tabula marmorea cum epigraphe hæc omnia breviter exprimente. Ejus cum laude meminerunt noſtri Guillelmus Seguier *Laur. Belg.* P. II pag. 174, & Ghilbertus De la Haie *Bibl. Belgo Dom.* quos hic excipio. Scripſit.

1. *Speculum Inquiſitionis Biſuntinæ ejus vicariis & officiariis exhibitum*, Dolæ, Antonii Binart 1628 in 8 pagg. 791. Cui per modum mantiſſæ addidit *Jus canonicum pro officio ſanctæ Inquiſitionis*, pp. 98. Plura in hoc opere refert SS. pontificum diplomata, quod commodum.

2. *L'Inquiſiteur de la Foi repreſenté*, Lugduni ſeu potius Biſuntii Joannis Peyreret 1634 in 8 pp. 203. Compendium eſt prioris. Extant uterque apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati

3. *Exercices ſpirituels pendant la celebration de*

Sec. XVII. *la ſainte Meſſe*, Duaci, Baltazaris Bardou 1617 in 8.

Huic noſtro Johanni fuit ejuſdem ordinis & conventus alumnus fratris germani filius F. Johannes Deſloix etiam nuncupatus ſacræ theologiæ magiſter, in cap. Gen. Rom. MDCL provinciæ Germaniæ Inferioris diffinitor, & anno MDCLVIII Audomarifani prior. Quod monendum erat, ne quis aliquando in iis fallatur: patruus de quo hîc agitur cap. gen. Mediolani MDCXXII, quod provincialium erat, adfuit & ſedit tum prior provincialis.

F. JOHANNES RYDER.

† 1658. F. JOHANNES RYDER Belga Brabantinus, Buſcoducis natus, & ad ordinem aſcitus, ejuſdemque ſui conventus prior, priuſquam ea civitate Batavi potirentur, ut & poſtea Trajecti ad Moſam, Bruxellis, ac Lovanii iteratis vicibus, in comitiis ordinis Toloſæ MDCXXVIII ad gradum licentiati promotus, tandemque ſacræ theologiæ magiſter, ac ſuæ provinciæ prior provincialis Brugis anno MDCXLV electus & confirmatus, exactoque quadriennio miſſioni noſtrorum apud Batavos præfectus, vir gravis, pius, eruditus, magnarumque partium, obiit Bruxellis quarta januarii MDCLVIII. Scripta eſt ab eo ac in lucem edita, cum prior Lovanii præeſſet

Epiſtola monitoria ad eos quibus incumbit probare ſpiritum aſpirantium ad religionem, Lovanii, Everardi de Witte 1638 in 12 pp. 82. Prodiit iterum curante Norberto *De becque* ſacræ theologiæ licentiato, qui & magiſtro ordinis F. Antonino Cloche eam nuncupavit nonis junii MDCXCVI, Leodii, typis Henrici Hoyoux in 12. Ejus meminit Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.*

F. MICHAEL MELPHONSUS.

* 1658. F. MICHAEL MELPHONSUS Hiſpanus claruit anno MDCLVIII ſacræ theologiæ magiſter, & in univerſitate Complutenſi publicus profeſſor, ſcripſitque quæ ibidem edita ſunt

Commentaria in primam partem Summæ S. Thomæ, Compluti 1658 in fol. Extant Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa. Mirum & hunc ſcriptorem ab Antonio in Bib. Hiſp. omiſſum.

F. THOMAS LE PAIGE.

† 1658. F. THOMAS LE PAIGE Lotaringus XXV novembris MDXCVII natus, ingenii acris & vividi magnæque expectationis Juvenis ordini nomen dedit in conventu Tullenſi tum provinciæ Franciæ, & profeſſus eſt XXX auguſti MDCXVIII; Nec ſpes de ſe conceptas fefelit. Evaſit enim divini verbi præco ſuæ ætatis in Galliis celeberrimus, omnibus oratoris Chriſtiani partibus plane inſtructus. Erant illi oris dignitas, vox canora, actio & gravis & vehemens, oratio elegans non fucata, non concinnata, ſed ſacræ ſcripturæ & SS. Patrum maxime Auguſtini, cujus plures tractatus integros memoria tenebat, auctoritatibus referta, ac pondere argumentorum ſic firmata, ut & intellectum perſuaderet, & confirmaret, & quos vellet affectus cieret. Primum Pariſiis ſui experimentum fecit in exequiis D. Nicolai de Verdun ſenatus primi præſidis, cujus orationem funebrem omnibus curiis aſtantibus, ac pluribus aulæ proceribus pronunciavit apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati XXVII martii MDCXXVII, quæ licèt intra quatuor dies tantum meditata & confecta, tanto auditorum omnium plauſu excepta eſt, ut licet juvenis adhuc ſacerdos, provectioribus concionatoribus & in eo genere celebratioribus æqualis haberetur. Exinde ad nominatiora regiæ urbis ſacra pulpita quaſi certatim advocari cœpit, quam famam triginta ſex annorum ſpatio conſtanter tutatus eſt. Neque vero Pariſiis ſolum ſolemne ſibi nomen fecit, ſed & interdum ad majores Regni civitates ad adventus & quadrageſimæ curſum ab epiſcopis vocabatur, eodem ubique plauſu & fructu auditus. Ad ſedem aliquam Gallicanæ Eccleſiæ promovendus ſperabatur, favebat enim imo & promiſerat, qui pluries cum voluptate audierat, primus rerum adminiſter cardinalis Richelius, quod tamen quorumdam ſeu artes ſeu delationes impediverunt. Poſt innumeras Pariſiis & paſſim in Galliis ſumma cum laude habitas concliones, dum Lingones per quadrageſimam concionaturus properaret, apud Caſtrovillanum Burgundiæ oppidum, ducis ac Franciæ polemarchi *de Vitry* caſtrum in lethalem incidit morbum, confectoque pulmone ſacramentis rite expiatus ibidem animam Deo reddidit XIV martii MDCLVIII, ætatis LXI. Cui ſic parentavit amicus hac epigraphe tumulo ejus inſculpta:

Sta viator &
Audi
querentem & loquentem ſeculis
etiam poſt fata famam.
Silet
in hoc tumulo R. P. Thomas le Paige.

Quæ omnia ex a nobis viſis, ab æqualibus auditis & ex actis proferimus. Quædam ab eo typis prodierunt:

1. *Le manuel des confreres du S. Roſaire auquel avec pluſieurs belles louanges de la Vierge ſacrée, ſe peut voir tout ce qui appartient a la perfection & pratique de cette ſainte confrairie. De plus y eſt inſerée une belle methode pour faire les plus communes actions de la vie humaine avec profit & merite*, Nanceii, Antonii Charlot 1625 in 12 pagg. 454.

2. *L'Homme content. Oeuvre plein de graves ſentences, d'agreables reparties, & de bonnes penſees*, Pariſiis, Gervaſii Alliot 1629 in 8. T. I jam quintum editus 1634 pp. 590: T. II ibid. 1633, primùm in 8 pp. 660. Extat uterque apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Harangue funebre ſur la mort de tres illuſtre ſeigneur Meſſire Nicolas de Verdun chevalier conſeiller du roy en ſes conſeils d'etat & privé & premier preſident en ſa cour de parlement de Paris: prononcée devant ledit parlement dans l'egliſe des Jacobins au Faubourg S. Honoré par un religieux du meme convent le 27 mars 1627, Pariſ. Gervaſii Alliot 1627 in 8 pp. 48. Extat ibid.

Oraiſon funebre prononcée par le R. P. Thomas le Paige de l'ordre des FF. Precheurs predicateur de la reine mere Marie de Medicis aux obſeques de Meſſire Nicolas de l'hopital Marechal de Vitri, Pariſ. 1649 in 4. Extat apud noſtros Nanceianos.

Harangue funebre de Meſſire Honoré d'Albert duc de Chaulnes prononcée en l'egliſe cathedrale d'Amiens le 29 octob. 1650, Pariſiis, Petri Rocolet 1651 in 4 pp. 43. Extat apud noſtros Coneſſiæ ad Lutetiam.

Sermones ejus ex ipſius dicentis ore quamplures ſibi ſuoque uſui ſcribebant, ejus vero manu ſcripti inter manus ſecularium amicorum apud quos obiit, remanſerunt & ordini perierunt.

F. TIBERIUS DE LUCA.

† 1658. F. TIBERIUS DE LUCA Calaber, Conſentiæ natus, jam tum in ſeculo exiſtens ſacerdotio inauctus, eruditione grammatica clarum ſibi nomen fecerat, & inter ævo ſuo litteris humanioribus præſtantes habebatur, cum Numine aſpiran-

Digitized by Google

te motus & excitatus ordinem amplexatus eſt, in quo & obiit circa MDCLVIII teſte Toppio Bibl. Napol. ubi & addit ſacræ theologiæ magiſtrum fuiſſe, & priuſquam ordini nomen daret, opus ediditſe hoc titulo:

Chiave d'oro della grammatica, ch' apre ſpeditamente la porta alla lingua Latina. Decies jam typis prodierat, cùm prælo rurſus commiſſum eſt ad inſtantiam Adriani *Scultore* Bibliopolæ Neapolitani, Venetiis, Joan. Mariæ Panciutti 1673 in 16.

F. VINCENTIUS WILLART.

1658. F. VINCENTIUS WILLART Arteſius, Atrebas patria, & ibidem in antiquo ad ſuburbia conventu inſtitutum amplexus & profeſſus, vir pius fuit & diſciplinæ regularis æmulator, hincque tironibus ad religionem informandis magiſter datus. Studioſiſſimus etiam fuit & otii impatiens, qui conventum nativum ſolo dirutum & æquatum videns, nempe cùm Atrebatum rex chriſtianiſſimus Ludovicus XIII obſedit anno MDCXL, Montes ſe recepit primum, tum Bruxellas, ubi tandem & finem ſcribendi habuit & vivendi XV julii MDCLVIII. Hi verò ejus vigiliarum labores Latini & Gallici:

1. *Aqua ſapientiæ ordinis ſacri FF. Prædicatorum, ſeu beatæ memoriæ venerabilis F. Humberti V magiſtri ord. Præd. Expoſitio in regulam B. Auguſtini deſumta partim ex aliis ejuſdem Humberti operibus, partim ex D. Thomæ Aquinatis doctrina*, Montibus, Waudrei: T. I 1645 in 4 pp. 571: T. II Ibid. 1646 in 4 pp. 400.

2. *Prænuncii antichriſti ſeu hæretici illuminati confuſi &c. ex B. F. Henrici Suſonis, ac F. Joannis Tauleri operibus*, Ibid. 1645 in 12.

3. *Sancti Evangelii pretioſa margarita, ſeu S. Thomæ Aquinatis ſententia ſuper theologiam univerſam*, Ibid. 1645 in 4: Iterum Tornaci, Adriani Quinque 1647 in 4 pp. 488: Qua in editione addita *Jo. Thaulers de calamitatibus mundi futuris vaticinia.*

4. *Memorial de l'excellence du pſeautier de Jeſus & de Marie tres glorieuſe Vierge dit Roſaire*, Atrebati, Gerardi de Raiſmes 1636: Montibus, Franc. Steevenart 1646: Bruxellis, Godefridi Schoevarts 1658 in 8.

5. *Les fruits dignes de penitence faits par S. Marie Magdelaine*, Montibus, Joan. Havart 1643 in 12.

6. *Les fruits de la parole de Dieu faits par S. Vincent Ferrier*, Montibus, Waudrei 1644 in 12.

7. *Les fruits de l'oraiſon faits par S. Thomas d'Acquin*, Ibidem 1645 in 12.

8. *Abregé de la vie du tres ſaint pape Pie V de l'ordre des FF. Prêcheurs*, Bruxellis, Schouarts 1657 in 8.

9. *Le bien univerſel ou les abeilles miſtiques du celebre docteur Thomas de Cantimpre*, Bruxellis, Joan. Vanden Horicxe 1650 in 4: verſio eſt ex Latino Cantimpratenſis.

10. *Le bien univerſel ou les Formis miſtiques de Jean Nyder*, Bruxellis, Joan. Mommart 1656 in 4: verſio eſt ex Latino noſtri Nyderi.

Quæ pleraque ex noſtri Ghilberti *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom. Alva Sol. Verit. Rad. 321 col. 2088 cenſuræ ſuæ materiem quærit in *Aqua ſapientiæ* hujus auctoris, ſed nugas agit.

F. AMBROSIUS D'ARTHOIS.

F. AMBROSIUS D'ARTHOIS Flander, conventus Sanctæ Crucis Duaci alumnus, ſacræ theologiæ licentiatus, gymnaſii S. Thomæ in eadem urbe rector, ac ejuſdem in conventum erecti primus prior inſtiturus, Spadis in regione Leodienſi aquarum ſalubritate famoſis, dum valetudinis ergo moraretur ad aquas ſalubriores nempe cæleſtes evocatur anno MDCLIX. Scripſit, ut habet Ghilbertus de la Haye libellum hoc titulo editum:

Petit treſor ſpirituel contenant diverſes pratiques & oraiſons devotes, Duaci, Joannis de Fampoux 1641 in 12.

F. CLAUDIUS DE MAROIS.

F. CLAUDIUS DE MAROIS Gallus Campanus, Trecis ut conjectu pronum natus, certo ibidem ordinem profeſſus, medio ſeculo XVII claruit. Vir fuit eruditione & facundia celebris, ſacræ theologiæ magiſter & verbi divini præco per varias Galliæ provincias & civitates cum plauſu & fructu auditus. Bis ſuis Trecenſibus præfuit prior, prima vice circa annum MDCXXXI, altera circa MDCLVIII, quo munere vix ſeſqui annum functus & regere & vivere deſiit anno MDCLIX. Horis ſubciſivis antiquitates ſcrutari deliciabatur, eas præſertim quæ familias Galliæ nobiles contingunt, quo in genere quædam ſcripſit non illaudata his titulis:

Le parfait Gentilhomme, ou le Triomfe de la vraie Nobleſſe, par le R. P. Claude de Marois de l'ordre des Freres Precheurs, Trecis 1631 in 8. Laudat Jacobus le Long, *Bibl. Hiſt. Franc.* n. 15917.

Traité des armes & armoiries, & les alliances de pluſieurs familles de France par le même. Editus cum ſuperiori. Idem le Long n. 15987.

Hiſtoire de la famille de Chaumont au Vexin par le R. P. Claude de Marois docteur en theologie, & prieur des Freres Prêcheurs de Troies. MS vidit, eaque uſus eſt Ægidius Andreas *de la Roque*, quam & laudat tomo altero, *Preuves de l'Hiſtoire d'Harcourt*, pag. 1967.

F. SEBASTIANUS CRESPILLO.

F. SEBASTIANUS CRESPILLO Hiſpanus Peruanus, priuſquam ordini nomen daret, Indis a puero datus fuerat obſes a Panamenſi exarcha ſeu præſide D. Henrico Enriquez, crevitque inter illos indigenas & adolevit, quorum aſſidua longaque conſuetudine & tractatione mores & linguam optime ſibi comparaverat, ac ſi ex illis unus: adeo ut F. Adriano de Uffelde de quo ſupra pag. 551 a, miſſionario apoſtolico ſuis in infidelium & barbarorum converſionis expeditionibus adjumento maximo fuerit, & apud eos interpretem egerit, a quo vel uno mores eorum etiam & linguam Adrianus ipſe didicerit. Ordinis habitum in conventu Panamenſi Sebaſtianus induit, regularibuſque optime diſciplinis inſtitutus, juxta quam a Domino ſortitus fuerat ſortem miniſterii hujus ad Indorum converſionem ſe totum applicuit, cæteris etiam ejuſdem ordinis ſodalibus ad hoc operis promovendæ apud Indos fidei catholicæ miſſis & accedentibus magiſter factus & moderator, qui ſcilicet omnium eſſet ejus gentis morum, perſonarum, & linguæ doctiſſimus, quam & omnium primus alienigenarum ipſe loqui didicerat. Uberem ille

Digitized by Google

Sec. XVII. apud infideles Indos Christo collegit messem, quos & mira dicendi suavitate & efficacia ab infidelitatis tenebris ad fidei lucem evocavit: quibus & ille veritatis evangelicæ ἀπόφασιν tanto lepore nativaque ipsa Indorum lingua proponebat, ut ex ejus ore cuncti pendere viderentur. Pluribus annis magno labore nec minore successu & fructu tam sancto perseveravit Indorum conversionis proposito, in eoque adhuc erat anno MDCLIX, atque in ea regione novas erexerat religionis colonias S. Henrici ac S. Hieronymi. Quæ omnia magistro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis scribebat noster Antonius Gonzalez de Acuña in sua relatione rerum nostrarum Peruanarum cui titulus *Informe* fol. 208 b, addens Crespillum scripsisse, seu potius ex Hispano transtulisse in linguam Indorum vernaculam

Catechismum seu Rudimenta fidei catholica, ac *Orationes christianas plures in Indorum usum.*

Ejus meminit Altamura, sed prorsus extra ætatem ad 1596 eum ascribens, qui anno 1659 adhuc erat in vivis.

F. AMBROSIUS RUGGIERO.

† 1660. F. Ambrosius Ruggiero Ligur natione & professione Tabiensis, postquam annis duodecim philosophiam legerat & theologiam, variisque provinciæ suæ Lombardiæ utriusque præfuerat cœnobiis & gymnasiis, vicarius generalis congregationis Stiriæ & Carinthiæ a magistro ordinis præfectus institutus est, unde ad suos cum laude reversus, & a Ferdinando imperatore II hujus nominis plurimum apud summum pontificem ob egregie navatam pro Ecclesia in ea regione operam commendatus, Mantuanus primum positus est sanctæ fidei inquisitor, tum gradatim Parmensis, Ariminensis, demum Bononiensis, quo dum munere fungitur ibidem moritur anno MDCLX. Mirum hunc nec a Fontana seu in Theatro seu in Monumentis inter inquisitores, nec a Rovetta inter Lombardiæ scriptores laudari, licet uterque post Michaelem abbatem Justinianum scripserit, qui præclaram ejus facit mentionem, & quo teste scripsit ac edidit:

1. *Istoria di Giacobbe. Rappresentazione spirituale nella quale si descrive la vita con li fatti principali di questo patriarca, e con i suoi misteri ed allegorie*, Mediolani, Petri Eustachii Ranallanti 1647 in 4.

2. *Operetta sopra il* Pater noster *e l'*Ave Maria. Ex fide & relatione D. Ardizoni Adjacensis episcopi, qui cum dicto abbate Justiniano singulari amicitia conjunctus erat.

3. *Decisiones plures pro tribunali inquisitionis*: quas extare asserit Oldoinus in Athenæo Ligustico, penes quem fides.

F. ANGELUS PACIUCHELLI.

† 1660. F. Angelus Paciuchelli Etruscus, patriam Montem Politianum, & ordinem quem in eadem amplexus est & professus, nominis sui fama, quam eximiæ dotes tuebantur, plurimum illustravit. Vir enim fuit & pietate non vulgari, & profunda eruditione commendatus, unâ verò verbi divini præco facundissimus & ardentissimus, quo fungens exercitio, dum per quadragesimam conciones Romæ in basilica S. Mariæ super Minervam haberet, morbo correptus diem obiit suum XIV martii MDCLX. Tum altera vice provinciæ Romanæ præerat prior, inquit Fontana testis oculatus. Hæc ejus opera pluries edita:

1. *Lezioni Morali sopra Giona profeta.* Has pro concione declamaverat primum Perusiæ annis MDCXXXI & MDCXXXV, quod & monet ipse in prologo, quarum hæ mihi editiones notæ: tertia Venetiis, Pauli Baglioni 1664 in fol. T. I pp. 502: T. II pp. 514: T. III pp. 596: Quarta ibidem 1701 in fol.

2. *Discorsi Morali sopra la passione di nostro Signore Giesu Cristo*, Editio tertia, ibidem apud eumdem 1672 in fol. pp. 548. Hos cùm primum in lucem emisit Perusiæ annum ætatis LXV agebat, multis pressus infirmitatibus, nec tamen a labore sibi parcebat. Laudatur & quarta editio Venetiis, Baglioni 1693 in fol.

3. *Expositio in epistolam B. Pauli apostoli ad Romanos*, Perusiæ, Sebastiani Zecchini 1656 in fol.

4. *Excitationes dormitantis animæ in psalmum* 86 Misericordias Domini, *canticum* Magnificat, *salutationem angelicam & antiphonam* Salve Regina. Opus integrum in laudem B. Virginis, Venetiis Francisci Storti 1659 in fol. pp. 498. Laudatur & alia editio, ibidem, Baglioni 1680 in fol.

5. *Trattato della patienza*, Perusiæ, Hæredum Bartoli & Laurenzi 1657 in 4 pp. 801. Quæ editio Parisiis in Regia D 1318: Altera, Venetiis, Francisci Storti 1661 in 4, Tertia, ibidem, Gaspari Storti 1679 in 4.

6. *Trattato della penitenza necessaria ad ogni stato di persone*, Venetiis 1672 in 24, Altera nempe editio. Laudat Fontana, habebat in museo & meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia VII, ubi tamen legit *patienza* non *penitenza*. Quod si verum alter erit tractatus a superiori, & longe brevior.

Omnia opera supra laudata excepto ultimo extant Romæ in Casanatensi, & major pars Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Alia plura inchoarat, quæ mors interrupit.

F. ANTONINUS ALVARUS.

F. Antoninus Alvarus sic in religione nuncupatus, Gallus gente, natione Aquitanus vel Occitanus, Tolosæ parente physico therapeuticenque profitente natus, ibidem ad ordinem receptus est adolescens. Disciplina regulari plurimum emicuit inter suos, ferventissimo erga B. Virginem ejusque per rosarium cultum affectu, quem totis promovere viribus non cessavit ad obitum usque die XVI martii anni MDCLX, quo Tolosæ sepultus est prope octogenarius. Pluribus functus fuerat in congregatione Occitana, provincia postea Tolosana muneribus, tironum educationi præsertim variis in conventibus præfectus. De quo legendi Percinus in Monum. Tolos. p. 162, & Suegius anni Dominic. Gallici mense Martio. Scripsit libellum pluries editum hoc titulo: 1660

Instructions pour les confreres du saint Rosaire, Burdigalæ 1641 in 24: Et aliàs sæpius.

F. ANTONINUS MAZZONUS.

F. Antoninus Mazzonus Siculus Netinus patria & professione in actis cap. gen. Romæ anno MDCXLIV celebrati ad magisterium promotus, vir doctrina & pietate clarus, eaque ratione ab Antonino Mongitore in Bibl. Sicula plurimum commendatus, ceu qui in morali theologia sua ætate apprime versatus esset, & ad quem velut ad oraculum in casibus intricatioribus passim accurrerent. Obiit Neti anno MDCLX. Scripserat antea & ediderat 1660

Propugnacu'um contra impugnantes metam Netinam, Neapoli Ægidii Longi 1644 in 4.

F. ANTONIUS

F. ANTONIUS SCHAUF.

1660. F. Antonius Schauf Teuto patriaque & professione Confluentinus, sacræ theologiæ præsentatus edidit lingua vernacula Teutonica

Compendium vitæ BB. Sororum ordinis Prædicatorum, quæ generoso imperatorum, regum, principum, comitumve vel insignium nobiliumque sanguine & stemmate traxerunt originem, 1660.

F. CAROLUS JOUY.

1660. F. Carolus Jouy Gallus, Aurelianis natus, & ordinem amplexus, sacræ facultatis Parisiensis baccalaureus, in actis cap. gen. Romæ anno MDCLVI habiti acceptatus, amœniorum etiam artium haud ignarus, dum Romæ adesset anno superiori scripsit extemporaneum libellum & edidit hoc titulo:

Libelli supplicis Joannis Eusebii Nierembergii S. J. ad Alexandrum VII Pontificem Maximum brevis confutatio, Romæ 1655 in 12 pp. 10. Pr. *Theodulo lectori. Inversum vides universum, candide lector &c.*

Obiit autem hic Carolus apud suos Aurelianenses circa annum MDCLX ætatis trigesimum parum prætergressus.

F. DIDACUS RAMIREZ.

1660. F. Didacus Ramirez Hispanus, conventus S. Mariæ *de Atocha* Matritensis alumnus & professus, at postea in conventu S. Thomæ ejusdem regiæ urbis translato filiationis jure adoptatus, in collegio nostro Complutensi sacris incubuit litteris, eximiusque evasit concionator. Vir prudentissimus Philippo IV acceptissimus fuit, magnæque apud proceres auctoritatis. Conventibus Matritensibus ambobus præfatis ex ordine præfuit prior, obiitque XXIV augusti MDCLX. Sic F. Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad nos missis, addens scripsisse ac edidisse

Vitam F. Joannis a Sancto Thoma Lusitani S. T. M. celeberrimi & Philippi IV Hispaniarum regis confessarii: quæ præfixa legitur T. IV *Commentariorum* ejusdem Jo. a S. Thoma, nempe *in* 2. 2 *Doctoris Angelici* Edit. Matritensis 1645.

Curis etiam nostri Didaci prodierunt ejusdem Jo. a S. Thoma *Commentariorum in Summam S. T.* T. IV & V *in* 1. 2. & T. VI *in* 2. 2. T. VII *in* 3 *p.* Matriti 1645 & 1656 fol. Scripsit præterea idem Ramires librum vernacula sua lingua hoc titulo:

Encenias de la corte: sed jam media parte typis excusum opus, mors intempestiva interrupit.

F. DOMINICUS AWRNHAMMER.

† 1660. F. Dominicus Awrnhammer Teuto, patria professioneque Constantiensis, sacræ theologiæ præsentatus promotus in cap. gen. Romæ MDCL, & postea magisterii laurea donatus, conventui suo præerat prior anno MDCLV simul vicarius nationalis per Helvetiam. Scripsit ac in lucem emisit:

1. *Connubium pietatis cum sapientia. Hoc est Apparatus philosophicus Norbertino-Thomisticus tripartitus, rationalis, naturalis, & transnaturalis, in favorem & gratiam reverendæ & religiosæ, nec non & nobilis ac pererudite juventutis tum in Marchtallensi candidi Præmonstratentium ordinis, tum in Constantiensi FF. Prædicatorum Lycæo, tam theologiæ quam philosophiæ ad mentem D. Thomæ Aquinatis operam navantis, aliorumque Thomisticæ doctrinæ amantium compilatus & editus ab A. R. P. Dominico Aurnhammer ord. Prad. S. T. D. priore Constantiensi, & vicario nationali per Helvetiam*, Constantiæ, Joan. Geny 1655 in 12 pp. 570. Prodiit postea sub breviori titulo scilicet: *Apparatus philosophicus in tres partes distinctus, scilicet rationalem naturalem & transnaturalem*, Duaci, Balt. Belleri 1660 in 12 pp. 604. Extat Parisiis in Regia R 1840. Sec. XVII.

Ex his discimus auctorem pluribus annis apud Præmonstratenses cœnobii Marchtallensis e superiori loco philosophiam tum & theologiam docuisse, eodemque munere apud nostros Constantienses publice extraneisque multis accurrentibus & auditoribus functum.

F. DOMINICUS LIONIUS.

F. Dominicus Lionius Etruscus, patria Florentinus, conventus S. Marci alumnus, sacræ theologiæ magister, olim prior in conventu S. Spiritus Senensi, florebat anno MDCLX, quo scripsit, ac edidit librum hoc titulo: 1660.

Thomistica mathesis, vel Philosophicum antelucanum orbi litterario dialectico stylo donatum, Florentiæ, e nova typographia 1660 in 4 pp. 213. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. DOMINICUS SUÑER.

F. Dominicus Suñer apud Ruscinonenses tum Hispanos ortus & educatus, Perpiniani ordini nomen dedit. Qua demum urbe comitatuque Ruscinonensi Ludovici XIII regis Francorum armis anno MDCXLII subactis, ac pace tandem ad Pyrenæos montes sancita anno MDCLIX regno Galliarum adjunctis, regii concionatoris & Ecclesiastis a Ludovico XIV titulo cohonestatus, scripsit 1660.

Vida y milagros de san Domingo de Soriano, y favores que la reyna de los Angeles Maria sacratissima ha hecho a la illustre y preclara Religion Dominicana, y en retorno dellos lo que han hecho sus Frayles en devida correspondencia a la grandeça de su magestad gloriosa, Perpiniani, Stephani Bartau 1651 in 4.

F. DONATUS CARNESECCHIUS.

† 1660. F. Donatus Carnesecchius Italus e Bibiena Tusciæ ad Archianum amnem ortus, oppido non longe ab asceterio Camaldulensi posito, conventusque S. Mariæ ad gradus Viterbiensis alumnus sæculo XVII clarebat, dumque in dicto suo conventu priorem ageret, e vivis excessit. Sic refert oculatus testis Fontana in Histor. Prov. Rom. hunc inter scriptores recensens, ut qui scripserit ac ediderit

I felicissimi Martiri Vincenzo vescove di Bevagna, e Benigno suo fratello diacono restituiti a Trevi, circa 1660. Hæc acta cùm non meminerint ad diem 6 junii actorum SS. editores, non videntur vidisse, de quibus tamen operæ pretium esset, ut censuram suam ferrent.

S. Rosalia Virgine Palermitana panegirico del P. M. F. Donato Carnesecchi Fiorentino dell' ordine de' Predicatori detto dal medesimo in san Domenico di Palermo l'anno 1654, Panormi eodem anno in 4. Extabat Florentiæ apud nostros S. M. N. & meminit Cinellus *B. volante* Scanzia IV p. 48.

F. FRANCISCUS-MARIA DE SAMUELLIS.

† 1660. F. Franciscus-Maria de Samuellis Etruscus, Clusio urbe aliàs florentissima, nunc pene deserta ortus, patritius ac civis Se-

Digitized by Google

Sec. XVII. nensis, ac conventus S. Agnetis in Monte Politiano professus, vir laboriosus, ac juris canonici peritus claruit seculo XVII & obiit anno MDCLX, teste nostro Fontana in *Provin. Rom.* Hæc scripsit ac edidit:

1. *Disputationum controversia de canonica electione in regularibus prælatis, atque cathedralium Ecclesiarum canonicis eligendis, & in quibus omnibus de jure canonico electio intervenit exacte tractantur, nec non etiam de prælatorum eorumdem jurisdictione ac potestate: deve religiosorum appellatione erudite sane ratiocinatur: ubi quoque de proposituris qua electoribus a prælatis non tuta fiunt conscientia: de tractatibus ante electionem ac subornationibus: de schedulis nec ante nec post electionem manifestandis: de metu ac metu reverentiali & suspicione, de simonia, ac pactis simoniacis & conventionibus, de censuris ac irregularitate, in ordine ad canonicam electionem satis quidem curiose disputatur:*

In tres tractatus divisa, omnia per conclusiones cum sacræ Romanæ Rotæ decisionibus fideliter allatis, unà cum Doctorum allegationibus dilucidantur ac succincte resolvuntur, &c. Venetiis, Turrini 1644 in ful. mod. In hoc opere præter alia typorum errata, istud notandum ne quis ex eo in errorem inducatur, pag. 476 *De conditionibus eligendorum* concl. 6 num. 13: *Hinc Gregorius IX in quodam capitulo generali* Prædicatorum *de observantia, cui ipse præfuit &c.* dele, *Prædicatorum*, lege, *prædictorum*: nempe ordinis Minorum, de quibus ibi agitur, & apud quos Fratres laici in prælatos tum assumebantur, quod nec ab ipsis ordinis primordiis apud nos unquam fuit. Et revera istud desumptum ex Covarruvias, apud quem legitur, *prædictorum*.

2. *Praxis nova observanda in Ecclesiasticis sepulturis, Christi fidelibus catholicis tradendis. Disputationum controversiæ, plausibiles sane ac summopere scitu dignæ, & desiderabiles cum suo prævio apparatu, in duos tractatus divisæ. In primo namque de his qui libere ac canonice sepulturam deligere valeant, disseritur. In secundo verò, quibus personis de jure canonico est totaliter sepultura Ecclesiastica interdicta disputatur, &c.* Edit. 1 Lucæ 1653 in fol. Altera editio, Taurini, Josephi Vernonis 1678 in 4 pp. 314.

3. *Conciones in totum annum F. Raphaelis delle Colombe nostri antea* denuo typis edi curaverat, Florentiæ, Bartholomæi Sermartelli 1622 in 4. Hæc autem prælo parata se habere testabatur initio sui operis *De sepulturis*:

1. *Apologetica disputatio selecta de unico D. Petri Primatu ac successorum ejus Romanorum summorum pontificum*, in fol.

2. *Additiones copiosæ ad tractatus de canonica electione Venetiis 1644 editos*, in fol.

3. *Disputationum controversiæ de regularibus & monialibus, cum triginta controversiis de munerum largitione*, in fol.

4. *Disputationum controversiæ de Regularium privilegiis, tam in corpore juris, quam extra illud existentibus a Romanis summis præsulibus emanatis, atque eis præstitis in septem Ecclesiæ sacramenta*, Tomi III in fol.

5. *Disputationum controversiæ de pace in scriptis præstanda inimico veniam petenti*, in fol.

6. *Viridarium elegans, plausibile, desiderabile, & utile rerum novarum selectarum, omnibus studiosis, prædicatoribus, academicis, & similibus virtuosis deserviens* in fol.

Opera duo priora edita extant Romæ in Casanat. & Paris. apud nostros ad S. Honorati, & in Regia E 1424.

F. HYACINTHUS PECQUY.

F. Hyacinthus Pecquy Gallus Salyus, regii ad Maximinianum conventus alumnus, in manibus venerabilis memoriæ Sebastiani Michaelis tum prioris professus, & sub ejus disciplina educatus, ab eodem ipsis fere recens Parisiis ad S. Honorati vicum erecti SS. Annunciationis cœnobii primordiis jam virilem ætatem adeptus, Parisios accersitus est. Mariæ Luxemburgicæ Mercorianæ ducissæ morum suavitate & pietate plurimum acceptus, Franciscæ Lotaringæ ejusdem principissæ filiæ Cæsaris Borbonii ducis Vindocinensis uxori fuit ab arcanis & sacris confessionibus. Verum mortuo Parisiis anno MDCXVIII die V maii præfato Sebastiano tum priore, superiorum nutu revocatus in patriam, ibidem pietati, caritatis officiis, & disciplinæ regulari totus incubuit, donec provecta jam ætate, Sororibus ordinis ad Stephaniphanum in Segusianis id petentibus, concessus est & præfectus vicarius. Quod munus ubi prudentissime cum omnium seu intus seu extus approbatione integro plus obiviisset decennio, ibidem ætate gravis & jam octogenarius, diem obivit extremum, invenitque sepulturam circa MDCLX. Scripsit dum Parisiis ageret libellum hoc titulo: † 1660.

Le Miroir de l'ame chretienne, ou elle void ce qu'elle doit faire ou dire tous les jours pour plaire a Dieu, avec quatre petits exercices de meditations pour les quatre grandes festes annuelles, Noel, Pasques, Pentecote & la Toussaints, Parisiis, Sebastiani Huré 1624 in 24 pp. 276. Quod opusculum Elisabethæ Borboniæ Cæsaris ducis Vindocinensis laudari filiæ tum innuptæ postea anno MDCXLIII Amedei ducis Nemorosensis Sabaudi uxori nuncupavit auctor.

F. JOHANNES DE POCO.

§

F. Johannes de Poço Hispanus Pinciæ natus conventus regii S. Crucis Segobiensis alumnus, professus die XXVI januarii MDXCIV sacræ theologiæ magister, magnæ vir integritatis ac eruditionis, sancti officii tribunalis, ut vocant qualificator & regius concionator, ad suorum regimen, quo maxime valebat dono, pluries admotus est. Nam conventuum Victoriæ, Segobiensis sui ter, Taurensis, Matritensis Atochæ prior, tum & totius Hispaniæ provinciæ provincialis electus est & institutus, quæ munera cùm summa omnium approbatione gessisset, episcopus primo Lucensis nominatus est a rege catholico Philippo IV feria sexta in Parasceve XXX martii MDCXLVI, & biennio post ad Legionensem Ecclesiam translatus anno MDCXLIX, demum Segobiensis episcopus positus anno MDCLVIII, ubi & obiit XXX julii MDCLX octogenario major, sepultus in specu S. P. Dominici S. Crucis Segobiæ cum fama sanctitatis. Sic F. Hyacinthus de Parra in suis Memorialibus MS, addens splendidissimum fuisse sua ætate, provinciæ Hispaniæ lumen & columen, & non solum apud suos, sed & apud exteros ob prudentissima in rebus gravioribus consilia maximi habitum. Licèt autem hunc Johannem Antonius inter scriptores Hispanos non recenseat, iis annumerat dictus de Parra vir accuratus forte ob varias ejus † 1660.

Ordinationes in variis quas obtinuit sedibus constitutas.

F. JOHANNES A SANCTA MARIA.

F. Johannes a Sancta Maria in seculo dictus *de Giffre de Rechac* Gallus die XXV augusti MDCIV patre Joanne Rogerio *Giffre* equite domino *de Rechac* Aquitano, matre verò Maria *Plaches* †

Digitized by Google

ejus conjuge apud Quillebovium Neuſtriæ Caſtrum & oppidum, ubi tum morabantur ejus arcis præfecti, natus adoleſcens XIV annorum habitum ordinis e manibus F. Georgii *Laugier* in conventu Pariſienſi SS. Annunciationis ſuſcepit ſexta dec. MDCXVIII, ac ibidem XXV aug. MDCXX R. P. F. Petri *Girardel* tum prioris in manibus profeſſus eſt. Philoſophiæ ac theologiæ mox applicitus mire profecit, adeo ut ibidem Fratres ſuos theologiam, unâque linguas Græcam & Hebræam doceret anno MDCXXVIII, & Burdegalæ MDCXXIX. Lector primarius Toloſæ inſtitutus fuerat anno MDCXXX, ſed zelo animarum ductus eodem anno in Orientem miſſionarius apoſtolicus ad inſulam Chio, & conſtantinopolim uſque perrexit: quibus in partibus verbo & exemplo propagandæ & confirmandæ religioni chriſtianæ, cultuique B. Virginis per roſarium promovendo totus incubuit. Pariſios redux vergente anno MDCXXXI, ſequenti MDCXXXII F. Johanni Baptiſtæ Carré novitiatum generalem in ſuburbio S. Germani inchoanti & inſtituenti adhæſit, cum eodemque commoratus eſt deinceps ad MDCXXXVII, quo ab eodem tum magiſtri ordinis F. Nicolai Rodulphii ſuper conventum Rotomagenſem commiſſario delegato Rotomagi prior inſtitutus fuit, claramque ſibi qua concionibus qua confeſſionibus in ea urbe peperit famam. Triennio regiminis elapſo, reverſus ad ſuos anno MDCXL, mox Burdegalam iterum mittitur, ubi dum ſtetit, quo ſcribendæ ordinis hiſtoriæ æſtuabat deſiderio, conquirendis veteribus undequaque in illis regionibus & adjacentibus monumentis animum appulit, ſegetemque non pœnitendam coacervavit. Jam exinde redierat anno MDCXLIII, ac demum a magiſtro ordinis Thoma Turco anno MDCXLVI in duas partes congregatione S. Ludovici dicta diviſa, conventibuſque ultra Ligerim in provinciam Toloſanam erectis, cæteris cis Ligerim quorum caput erat conventus Pariſienſis SS. Annunciationis ſub priori congregationis nomine remanentibus, ſuis deinceps redditus, ſcribendæ quam conceperat hiſtoriæ manum admovit, novitiis interea inſtituendis præfectus, & cultui SS. Roſarii promovendo pro virili ſatagens, nec a concionibus, quo miniſterio plurimum valebat, unquam ceſſans, vir ſomni parciſſimi, diligentiſſimique laboris. Accidit autem dum has Ciſligerianas provincias inferiorem etiam Neuſtriam prædicando percurreret, ut a ſanctimonialibus noſtris monaſterii S. Stephani in Sebuſianis in directorem & confeſſarium expeteretur, quibus conceſſus anno circiter MDCLVII non diu apud eas vixit. Dum enim apud Fanum Saphorini oppidum octo leucis Gallicis Lugduno diſtans conciones per quadrageſimam anno MDCLX magno cum populorum plauſu & fructu animarum diales habuiſſet, poſt ferias paſchales morbo correptus die veneris poſt Dominicam Quaſimodo IX aprilis ibidem piiſſimam Deo reddidit animam ætatis LVI nondum expleto: quo ex loco ad Sancti Stephani delatum ejus corpus in Eccleſia ſanctimonialium noſtrarum conditum jacet: vir certe fuit magnarum partium, nobilis quidem genere, ſed eruditione & pietate clarior, in omni ferme ſcientiarum genere verſatus, linguarum Orientalium maxime Hebraicæ ac Rabinicæ, Græcæque vulgaris & claſſicæ peritus in paucis, hiſtoriarum tum domeſticarum ordinis tum & exterarum perſcrutator indefeſſus, paulo tamen credulior, in theologia utraque ſcholaſtica & aſcetica eminens, concionator fervidus præclaris ad id munus a natura dotibus comparatus, firmis lateribus, voce canora & candida, memoria feliciſſima, ingenio ad miraculum facili, quæ ab intimo quo ardebat zelo ſemel mota auditores quo vellet propellebant, & ſtupendas ſæpiſſime converſiones effecere. Hæc verò nos vel experti ſumus pleraque, vel ab expertis ut recentiora didicimus. Opera ejus typis edita hæc ſunt: SÆC. XVII.

1. *Les vrais exercices & ſolides pratiques de la vie ſpirituelle & religieuſe*: T. I Rothomagi, Ludovici & Danielis Loudet 1638 in 12 pp. 628: T. II, Ibidem 1638 in 12 pp. 684: T. III, Ibidem 1639 pp. 863: T. IV, Ibid. 1640 pp. 562. Opus exquiſitum, ad ſanctiorem vitam anhelantibus utiliſſimum, & jam rarum: in gratiam tironum religionis ſcriptum, & ab aliarum etiam a noſtra religionum myſtagogis plurimi æſtimatum & quæſitum.

2. *La vie du glorieux S. Hiacinte grand faveri de la Vierge &c.* Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1643 in 12 pp. 261.

3. *Les vies des trois bienheureux de Bretagne, Yves Mahieuc eveque de Rennes, Alain de la Roche, Pierre Quintin de l'ordre des FF. Precheurs*, Ibidem 1645 in 12. *La vie du B. F. Renaud de S. Gilles d'Orleans*, libello etiam ſpeciali, ſed hanc cum aliis SS. noſtrorum in 4 editis intulit, non ſuperiores Yvonis Mahieuc &c.

4. *La vie, les graces & les merveilles de la ſeraphique vierge S. Caterine de Sienne: avec le Formulaire des exercices interieurs des ames devotes, pour bien paſſer la journée*, Ibid. 1647 in 12 pp. 516.

5. *Les vies & actions memorables des Saintes & Bienheureuſes tant du premier que du tiers ordre du glorieux pere & patriarche S. Dominique, compoſées ſelon l'ordre alphabetique de leurs noms*, Ibid. 1635 in 4. T. I pp. 784: T. II pp. 738. Adjecit indicem copioſiſſimum hoc titulo: *Recueil de toutes les choſes les plus rares & ſignalees de ces deux parties ſelon l'ordre alphabetique*, a ZZzz ad RRRrr. Opus univerſim æſtimatum.

6. *La vie du glorieux patriarche S. Dominique fondateur & inſtituteur de l'ordre des FF. Precheurs, & de ſes premiers ſeize compagnons, avec la fondation de tous les convents & monaſteres de l'un & l'autre ſexe dans toutes les provinces du roiaume de France, & dans les dixſept du payſbas*, Ibid. 1647 in 4 pp. 1027.

7. *Les vies & actions memorables des Saints canonizez de l'ordre des FF. Precheurs, & de pluſieurs Bienheureux & illuſtres perſonnages du meme ordre*, Ibid. 1647 pp. 1043.

8. *Les Beatifiez de l'Egliſe dont on celebre les feſtes par tout l'ordre, ou en divers endroits, avec le triomphe des Martirs du même ordre*, Ibid 1650 in 4 pp. 917.

9. *Les etranges evenements du voiage de ſon alteſſe le ſereniſſime prince Zagachriſt d'Etiopie du grand empire des Abiſſins, iſſu de la ligneé de David & de Salomon fils de l'empereur Jacob appellé communement le Prêtre Jean: avec la deffaite de l'empereur Jacob & la fuite de ſes deux enfans Coſme & Zagachriſt, ecrits par le ſieur de Rochac le jeune.* Quo ſub nomine ſuum occuluit, & in epiſtola ad Francorum reginam nuncupatoria ſub his majuſculis P. J. D. S. M. Pariſiis, Ludovici Seveſtre 1635 in 4 pp. 58 & 4. Hic Zagachriſtus obiit Ruellæ ad Pariſios 10 kal. maii 1638, & detectus impoſtor, narratioque ejus fabuloſa, quam in hac parte nimium credulus Johannes noſter ex ore ejus acceptam ſcripſerat.

10. *Relation du martire du V. P. Alexandre de Leg religieux de l'ordre des FF. Precheurs brulé tout vif par les Turcs en l'iſle de Chio au Levant cette année 1645 le 10 de fevrier, tirée de la lettre du R. P. Hiacinte Subbiani religieux*

s. 1 c. XVII. *du même ordre & vicaire apoſtolique de Smirne a N. S. P. le pape Innocent X*, Pariſiis, Claud. le Beau 1645 in 12 pp. 48.

11. *Exhortations a la devotion & amour de la ſacrée Vierge en faveur des confraires du S. Roſaire & des aſſociez au roſaire perpetuel, avec les inſtructions de la ſocieté du meme roſaire perpetuel, comme auſſi les exercices de la cour ſpirituelle vers Notre-Dame par ſes plus devots & favoris*, Pariſiis, Claudii le Beau 1647 in 8 pp. 367.

12. *Hiſtoire de l'inſtitution & du progrez de la devotion du roſaire perpetuel avec 60 meditations ſur les exercices de la cour ſpirituelle vers Notre-Dame*, Pariſiis, Seb. Huré 1647 in 24 pp. 590.

13. *Les Heures, exercices, & pratiques des confreres du ſaint Roſaire*, Pariſiis.

14. *Le roſaire perpetuel de la tres ſainte & ſacrée Vierge Marie mere de Dieu pour obtenir par ſon entremiſe la paix tant deſirée par toute la chrétienté &c.* Pariſiis, Claudii le Beau 1644, Ed. III in 12 pp. circiter 100.

15. *Inſtitution, indulgences, pratiques & prieres de la confraire de Notre Dame de Pitié, erigée dans l'egliſe des FF. Precheurs de la ville d'Amiens, & confirmée par le S. P. le pape Paul V l'an* 1609. Ambiani, Roberti Hubault 1653 in 12 pp. 68. Tum noſtrorum Ambianenſium priorem agebat.

16. *Methode tres neceſſaire pour bien entendre la meſſe, extraite d'une predication du R. P. Jean de S. Marie &c.* Pariſiis 1651 in 16 pp. 24.

17. *Regles & ſtatuts de la congregation des ſœurs de S. Caterine de Sienne, dites du tiers ordre de S. Dominique*, Pariſiis, Seb. Huré 1640 in 24 pp. 228, Editio III recognita: Carcaſſonæ, Salvii Daſpe 1658 in 24 pp. 348. Adjecit *Moien de profiter de la diſtribution des vertus & des ſaints qui ſe fait chaque mois*, a Gg. ad Qq.

Plura alia de Hiſtoria ordinis ſcribenda ſibi propoſuerat, quorum ipſe catalogum exhibet vitæ S. Dominici pag. 632 a, ſed ſeu variis agitatus negotiis, ſeu morte præventus, nec edidit nec ſcripſit, adverſaria ſolum undique collecta bene multa reliquit, quibus otioſior, modo criterium rectum adhibeat, uti aliquando poterit, & novis ac certioribus adjectis documentis opus Joanni noſtro propoſitum complere.

Hæc vero ſunt quæ in alio genere manuſcripta reliquit:

Grammatica Hebræa MS in fol. codex chartaceus unciam ſpiſſus, αὐτόγραφον.

Jeremias Propheta juxta literalem ſenſum e fontibus Hebraïs erutum, cum delectu critico variarum lectionum, quæ per amanuenſium Hebræorum incogitantiam irrepſerunt. Opera ſtudio ac labore R.R. Johannis a S. Maria &c. anno MDCLVII. Αὐτόγραφον auctoris in fol. charta. unciam circiter ſpiſſum. Præmittuntur erudita *præludia*. Et quia contendit ordinem capitum & verſuum hujus prophetiæ eſſe omnino perturbatum & confuſum, undecunque id evenerit, adeo ut capita in eo ſint poſteriora, quæ priora eſſe deberent, & vice verſa priora quæ poſteriora, & idem de verſibus in quoque capite, ea omnia conatus eſt in ordinem ſuum redigere, unde & titulum inſcripſit: *Jeremias digeſtus & in ordinem redactus ſeu quoad capita ſeu quoad verſus capitum.* Et primo *refert & ponit Oracula Jeremiæ ſub piiſſimo rege Joſia, einſque primogenito rege Joachaz.* Et caput primum eſt caput primum vulgatæ, ſed caput ſecundum incipit a verſu 6 cap. 3 uſque ad verſum 4 cap. 4: Caput tertium eſt decimum vulgatæ uſque ad verſum 18 incluſive: caput quartum eſt ſeptimum vulgatæ ad uſque 20 verſum: caput quintum incipit a verſu 29 cap. 7 vulgatæ, mox redit ad verſum 27 cap. 6 uſque ad 30, quibus aſſuit a verſu 21 cap. 7 ad finem, hinc que tranſit ad verſum 14 cap. 11 ad ejuſdem verſum 17. Quæ in guſtum operis vita ſunt referenda. Duplicem exhibet verſionem, vulgatam, & alteram ſuam ex textu Hebræo.

Commentarius juxta ſenſum litteralem ex Hebræorum fontibus erutus, in prophetas Joelem, Amos, Abdiam, Micheam, Habacuc, Aggeum, Zachariam, & Malachiam. Αὐτόγραφον auctoris in fol. charta. Textum Hebræum, & verſionem ſuam ponit a latere, tum quemlibet verſum Hebraicum diſcutit ad leges linguæ, poſtea verſionem ſuam ex Hebræo & a latere vulgatam exhibet, & ſenſum litteralem ſubjicit. His omnibus addit *Loca varia quorum deſideratur correctio quoad punctationem, tam ſecundum leges grammaticæ, quam ſecundum ſignificationem.*

Hiſtorica narratio viſionis Ezechielis de templo quod vidit novem poſtremis capitibus ſuæ propheticæ. Αὐτόγραφον in fol. charta. Eodem modo procedit, textum Hebræum affert, & ad latus verſionem ſuam, tum commentarium litteralem ſubjicit.

De futura legalium apud Judæos obſervantia poſt eorum ad Chriſti fidem converſionem celeberrima diſputatio. In ea recedit auctor a communi SS. Patrum ſententia, propterea que licèt objecta ingenioſe ſolvat, non ſolum non auditus, ſed ne ederet prohibitus. Ibidem indicat ſe opus confeciſſe *de futura converſione Judæorum*, & idem præſtat in præludiis Jeremiæ. Titulus eſt:

Arcana ſacra ſcripturæ de futura duplici Judæorum converſione, ad ſtupendam ſanctæ matris Eccleſiæ Romanæ legitimæ Chriſti ſponſæ gloriam, triumphum & exaltationem: quorum peritia juvat ad litteralem ſcripturarum intelligentiam plene conſequendam, & ad egregios ſenſus morales animarum ſaluti perutiles educendos. Libri duodecim auctore R. P. F. Joanne a S. Maria &c. anno 1659. Verùm præter operis præfationem, & libri primi quoddam initium, cui titulus erat *Liber I complectens varia prolegomena, quibus innititur germana litteralis intelligentia ſcripturarum, quibus innitimur ad ſtabiliendam hujus operis arcanorum doctrinam*: cætera vel perierunt, vel in manus extraneas inciderunt, dum in Foreſio ad S. Stephani moraretur.

Tractatus de Babylone: opella imperfecta 8 pagg. in 4 conſtans.

Commentarii litterales & morales in pſalmos Davidis, opus imperfectum, certe ſi in plures non tamen in omnes. Ejuſdem eſt rationis ac ſuperiores commentarii addita ad vulgatam ſua ipſius ex Hebræo verſione.

Iſaiæ prophetia litterali ſenſu juxta primigenium Hebraum textum explanata. Αὐτόγραφον opus imperfectum a cap. 1 ad 33 cap. verſum 18. Hebraicum textum primo refert, tum ſuam verſionem. Singulorum verſuum phraſin Hebræam ex legibus grammaticæ diſcutit: tum utramque & vulgatam & ſuam proponit verſionem e regione, quibus commentarium litteralem ſubjicit.

Commentarius in Apocalypſim, cujus auctor meminit in præludiis ad Jeremiam: ſed periiſſe cenſeo, & forte combuſtum quod in eo auctor Millenariorum erroribus favere videretur.

Le Roiaume temporel de Jeſu-Chriſt, lequel doit commencer aux termes de l'Ecriture dans l'etabliſſement d'une cinquieme monarchie temporelle nommée, le roiaume des Saints. Prima hujus operis folia typis jam commiſſa fuerant foliis in 4 a p. 1 ad 112. Verùm ultra progredi prohibitus eſt, & omnia impreſſa vel flammis abſumta vel tenebris damnata. Initio proteſtatur auctor ſcripta a ſe omnia Eccleſiæ ſummique pontificis judicio ac cenſuræ ſubjicere, quo ſe hæreſis omnino purum ac vere catholicum præſtat.

Digitized by Google

Diſcours aſtrologique du S. André Argolus chevalier de S. Marc, & profeſſeur de matematique en l'univerſité de Padoue ſur l'eclipſe du ſoleil qui arrive l'an 1654 le 12 aouſt, avec quelques remarques ſur une ſemblable eclipſe de ſoleil qui arrive l'an 1652 le 8 avril, traduit du Latin en François par F. Jean de S. Marie, MS auctoris fol. pp. 12.

Prophecies de Noſtradamus expliquées, voll. duo in 4 MSS. I. P. prodiit Pariſiis typis Sebaſt. Cramoiſy & Edmundi Couterot 1656 in 12 pp. 458, ſed auctoris nomine ſuppreſſo.

Quæ opera omnia ſeu prælo edita ſeu MS extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES BAPTISTA DE FRANCHIS ET SPINOLA.

F. Johannes Baptista de Franchis et Spinola Januenſi gente patritia oriundus, ſed in Sicilia Cephalædi natus ad an. MDXCIV & ibidem in conventu SS. Trinitatis ordinem amplexus, non humanis modo diviniſque litteris incubuit, ſed diſciplinæ regulari ſanctiorique vitæ ſe ita addixit, ut a ſuis & exteris vulgo *Sanctus* diceretur. Acris ingenii vir fuit, tenaciſſimæque memoriæ, adeo ut cum aliquis ei auctor ex occaſione nata proponeretur, ſtatim ille quid in ejus operibus tractaretur, facillimè recitaret: & SS. Patrum ſententiæ ſtatim illi, cum opus haberet, obviam occurrerent. Philoſophiam Cephalædi theologiamque pluribus annis legit, recenſendiſque libris & probandis ab inquiſitore generali Siciliæ cenſor inſtitutus, eo munere XL annis functus eſt. Demum ætatis annum LXVI agens in conventu S. Dominici Panormi diem ille ſupremum obiit anno MDCLX ſepultus ibidem. Ad cujus funus undique confluxere populi ruentes in fletus & oſcula, veſtemque illius diſcerpentes, ut neceſſe fuerit cadaver & feretrum aliò deferre, & a populorum turba ſubductum ſub odei chorique carceribus & repagulis in tuto reponere, quo ſuffragiorum næniarumque piarum officium abſolveretur: quibus nec univerſi tribunalis fidei quæſitores, ſacrique miniſtri defuncto parentaturi deſiderati ſunt. De eo agunt Vincentius Auria in *hiſtoria Cephaledit*, Abbas Michael Juſtinianus *Scrittori Liguri*, Oldoinus in *Athan. Liguſt.* hi duo ultimi quoad annum mortis noſtri Johannis, quem ad MDCLVII ſignant, ab Antonino Mongitore emendati in *Bibl. Sic.* auctoritate tum FF. conventus Panormitani S. Dominici, tum F. Jo. Mar. Bertini ordinis etiam & teſtis oculati in libro quem inſcripſit, *Sacratiſſ. Inquiſitionis Roſa virginea.* Edidit referente eodem Mongitore:

1660.

1. *L'Aſſunta di M. V. SS. Madre di Dio opera Drammatica*, Panormi, Petri Scaglioni 1646 in 8.

2. *I ſacri Racconti della devotione delli SS. nomi di Gieſù e Roſario*, Ibidem in 8.

3. *I ſacri miſterii diſcorſi predicabili per la devotione del SS. Roſario*, Panormi, Decii Cyrilli 1653 in 12.

4. *Brieve relatione della felice morte di molti ſervi di Dio Domenicani, apportati negli atti del capitolo generale di Roma del* 1650, Panormi, Joſephi Biſagnii 1656 in 8.

5. *Devotione delli* XV *ſanti anſiliatori, e brievi racconti delle lor' vite*, Panormi, Joſ. Biſagnii 1657 in 8.

6. *Vita e miracoli del B. Pietro Geremia dell' ordine de' Predicatori di patritia e ſenatoria famiglia Palermitano*, Panormi, Auguſt. Boſſii 1658 in 8.

Hæc alia prælo parata reliquit MS ſervata in bibl. conv. S. Dominici Panormi:

1. *De paſſione Domini ad mores.*

2. *De ſacra Euchariſtia.* Sæc. XVII.

3. *Myſtica monſtra.*

4. *Spicilegium in Ruth, ſive conceptus ſcripturales.*

5. *Selva in lode di M. V.*

6. *Tre ottave, e tre nevene del SS. ſacramento.*

7. *Tragedia di S. Eraſmo*: cujus meminit Leo Allatius in *Drammaturgia*, Indic. 6 pag. 596.

8. *Diſcorſi e concetti del SS. Roſario.*

9. *Trattati del nome di Gieſù.*

10. *Panegirici di S. Domenico.*

11. *Vita di S. Agatone nativo di Palermo pontefice Romano.*

12. *Prediche Quareſimali.*

13. *Prediche de' ſanti.*

14. *Commentari ſopra S. Matteo de paſſione Domini.*

15. *Vita di S. Giacinto.*

16. *Giobbe figurato.*

17. *Hiſtoria ſacra della legione Thebea*: quam citat Joſeph Riccius in Idyllio ſacro de S. Octavio pag. 72.

18. *Vita di S. Nicaſio* MS in 4. Hoc ultimum opus extat apud Vincentium Auriam.

F. JOHANNES BAPTISTA FRANCKEN.

F. Johannes Baptista Francken aliàs *Le Franc* ortu Gallus & Pariſinus, ſed quinquennis in Belgium a parentibus eo tranſmigrantibus avectus Antwerpiæ ordini nomen dedit. Summus habitus eſt ſua ætate eccleſiaſtes, triplicique lingua Latina Gallica & Belgica poeta egregius, Berghis ad Zomam miſſionarium egit annis aliquot, ibidemque ſexagenario major obiit XXVI auguſti MDCLX. Hæc ab eo prodierunt teſte Ghilberto noſtro de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.*

1660.

1. *Antiochus, Tragedie traitant le martire des ſept enfans Macabées*, Antwerpiæ, Hieronymi Verduſſen 1625 in 8.

2. *L'Ecole de la divine ſageſſe.* Opus ex Henrici noſtri Suſonis operibus additis nonnullis concinnatum, Duaci, viduæ Marci Wion 1631 in 12 pp. 419. Extat Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati.

3. *Philoſtorgia, ſeu Anima a mundi vanitatibus ad Deum converſa.*

4. *Conciones per Adventum anno* MDCXXIX *Bruxellis habita.*

Hæc ultima duo opera prælo parata a multis annis apud ſe ſervabat, inquit citatus Ghilbertus, cur non ediderit, & ubinam jam habeantur, incompertum.

F. JOHANNES BAPTISTA SERSALE.

F. Johannes Baptista Serſale Siculus, ſacræ theologiæ magiſter, ob concluſiones theologicas in comitiis ordinis generaliſſimis Romæ anno MDCXLIV tum baccalaureus egregie defenſas, pro congregatione *della ſanità* dicta promotus & inſtitutus, germanum habuit Petrum Thomam Serſale, qui & idem inſtitutum profeſſus eſt, & ſacræ theologiæ baccalaureus etiam promotus. Illuſtri ambo genere prognati erant principis *di Ceriſano* filii, ſed eruditione & pietate illuſtriores, non parvam in dicta congregatione ſui exiſtimationem fecerunt. Petrus qui videtur primus mortuus, opus confecerat, quod Johannes ſuperſtes curavit edendum hoc titulo: ſic enim me docet Toppius in Bibl. Neapol.

1660.

Penſieri ſantamente politici indirizzati al mantenimento della republica dell' anima criſtiana, raccolti dal P. Baccelliere F. Pietro Tomaſo Serſale del medeſimo ordine, Neapoli, Novelli de Bonis 1660 in 4.

Sec. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA SPADIUS.

† 1660. F. Johannes Baptista Spadius Italus Florentiolæ in diœcesi Placentina natus, in conventu verò S. Joannis de Canalibus Placentiæ ordini ascitus, vir præcelsi & elegantis ingenii, amœniores musas in quibus parem sua ætate neminem habuisse fertur, sacras & religiosas fecit, & ex Helicone ad montem Sion migrare jussit: sed & dubium an ex Egypto divitiarum cum Moyse, an ex templo Salomonis plus sapientiæ reportaverit. Divinas enim litteras diutius cum fama docuit apud suos, magisterii que lauream promeritis adeptus est. In comitiis ordinis generalibus Romæ non MDCXLIV, ut mendose Rovetta, sed MDCL sedit provinciæ suæ utriusque Lombardiæ diffinitor: quantum autem postea vixerit, an ad MDCLX pervenerit, ad quem annum eum refert Rovetta citatus, etsi non improbabile, vellem quis diligentius ex monumentis doceret, cum certum sit jam anno MDCVI claruisse, eoque anno eximia & castigatissima omnibusque probata opera prælo dedisse. Ejus cum laude meminit Pius P. II lib. 4 pag. 420, & *Della Progenie* lib. 2 c. 81 pag. 487. a, & Leo Allatius in *Apibus Urbanis*, a quo refertur elogium illi a Gabriele Corvo concinnatum, quod & hîc visum est non omittendum:

Joanni Baptistæ Spadio
Dominicano lectori, Prædicatori prædicando
Lectoris animum, auditoris animam
Allicienti, elicientique:
Philosopho theologia non postremo
Marони secundo, centonum principi:
Cujus ensis in calamum
Calamus in palmam
In laurum palma degenerans
Insignis non segnis, mortem, non Martem
Prælo non prælio, ferit non furit:
Versatile cujus ingenium
Disciplinis ita excellnit universis,
Ut quodlibet in singulis:
Cujus carmen
Antiquioribus antiquius,
Recentioribus posterius,
Posterioribus recentius,
Typis simul & immortalitati datum se gaudet;
Qui celeritate felicissima, ac celerrima felicitate
Virgilium religiosum convertit, dum invertis
piissimus,
Nemini insimulando, assimulando numini:
Cujus laudi innixa
Qua cum enixa est Placentia;
Gabriel Corvus Placentinus
Hanc
Amoris graphoeo delineatam
Coloratam veritatis penicillo,
In immortalitatis ædibus
Tabellam
Sacrabat.

Undecim voluminibus Carmina ab eo typis edita sic referuntur a Leone Allatio citato:

1. *D. Raymundi a Peguafort ordinis Prædicatorum magistri generalis III vita ex Virgilio*, Papiæ, Andreæ Viani 1606 in fol.

2. *Succisivarum horarum centones ex Virgilio.*

1. *D. Raymundi ord. Præd. vita auctior quam antea & in duos libros distributa ad Bonifacium cardinalem Cajetanum.*

II. *Precatio ad D. Raymundum pro Philippo III Hispano.*

III. *Carmen ad Franciscum Pegnæ Romanæ Rotæ auditorem.*

IV. *Idyllium in translatione corporis S. Dominici e veteri in novum sacellum ad Franciscum Gomezium ducem de Lerma.*

V. *Deiopeia, Egloga in nuptiis Jacobi Auriæ, & Brigidæ Spinulæ ad eosdem.*

VI. *Epithalamion in nuptiis Cosmi Medicis magni Etruriæ ducis, & Mariæ Magdalenæ archiducis Austriæ, ad eumdem ducem.*

VII. *Eridanus. Egloga de Alphonso principe Estensi.*

VIII. *Carmen ad Aloysium principem Estensem.*

IX. *Lusus in auspicius academiæ Animosorum Cremonæ, ad Joannem Baptistam & Claudium Cavitios fratres.*

X. *De Cæsare Estense primigenio partu Isabellæ Infantæ de Sabaudia Alphonsi principis Estensis conjugis carmen.*

XI. *Mœris. Egloga de Francisco comite de Castro.*

XII. *De Carolo comite S. R. E. cardinali.* Libri tres.

XIII. *Italiæ prosopopœia de bello Montisferrati inter Carolum Emmanuelem Allobrogum ducem, & Ferdinandum Gonzagium cardinalem ducem Mantuæ, ad Scipionem cardinalem Burghesium.*

XIV. *De Alexandro, Odoardo, & Hannibale principibus Ranutii Farnesii ducis filiis. Poematium ad Octavium Farnesium.*

XV. *Alexis: Egloga in nuptiis Julii Stanghæ & Aurelia Trecchæ.*

XVI. *Oratio Dominica. Ad Virgilium Spadium.*

XVII. *Salutatio Angelica. Ad eumdem.*

XVIII. *Symbolum Apostolorum. Ad Bernardinum Spadium.*

XIX. *Epitaphium Petri a Porta Placentini.*

XX. *De D. Conradi vita a Petro Maria Campi descripta, & Claudio Rangono Placentiæ episcopo dicata.* Superiora omnia edita, Placentiæ, Hæred. Joan. Bazachii 1614 in 4.

3. *In Odoardi S. R. E. cardinalis, atque Ranutii Placentiæ & Parmæ ducis Farnesiorum fratrum ad Placentinos adventu Eridanus. Ex Virgilio*, Ibidem, apud eosdem 1615 in 4.

4. *De Federico Borromeo S. R. E. cardinali atque archiepiscopo Mediolanensi Idyllium. Ex Virgilio*, Mediolani, Joan. Jacobi Comi 1619 in 4.

5. *De Ludovico Ludovisio S. R. E. cardinali atque archiepiscopo Bononiensi Idyllium. Ex Virgilio*, Mediolani, Hær. Pacifici Pontii 1621 in 4.

6. *De Francisco Sacrato S. R. E. cardinali Anagrammatôn numericorum corona. Ex Virgilio*, Mediol. Jacobi Lantoni 1621 in 4.

7. *De Nicolao Ludovisio, & Isabella Gesualda corona nuptialis. Ex Virgilio*, Placentiæ, Alexandri Boziaci 1622 in 4. Extat Romæ in Imperiali.

8. *S. Romana Ecclesia triumphus ab Urbano VIII Pont. Opt. Max. auctus*, Ibidem 1623 in 4: Scilicet in promotione ad purpuram Francisci Barberini.

9. *De Urbano VIII Pont. Opt. Max. Erato & Clio. Ex Virgilio. Ad Bernardinum S. R. E. cardinalem Spadium*, Ibidem 1627 in 4. In hoc eodem centone habetur ejusdem Jo. Bap. Spadi nostri elogium ab Hieronymo Nicelli clerico regulari concinnatum elegans & legendum.

10. *Proteo-Distichon de Francisco Barberino S. R. E. cardinali 1900 formis variabile*, Placentiæ, Chinelli 1626.

11. *Proteo Distichon de Francisco principe Estense 1900 formis variabile*, Ibidem 1626.

Præter hæc excusa, anno 1633 habebat præ manibus absoluta prælo parata:

1. *Proteo-Distichon de B. Virgine 2100 formis variabile.*

2. *Elogio Proteo all' immortalità della fama, di*

Urbano VIII Pont. Opt. Max. Scilicet carmina duo Italica, quæ in carmina 22836, Quaternarios 5709 ſalvis ſemper rhythmo & carminum heroicorum juribus, neque unquam eodem repetito reducuntur.

Moliebatur autem tum volumen ingens hoc titulo:

3. *Omnium Epithetorum Silva, quæ apud poetas Italos cum antiquos tum recentiores in uſu ſunt.* Carmen, Epithetum, auctorem, & locum auctoris in opere ipſo indicaturus erat. Bononiæ autem impreſſum docet Rovetta ubi de eo agit ad 1660, hunceque titulum exhibet:

Viridarium Epithetorum Poeticorum ex variis multorum auctorum carminibus ſummo labore lucubratum, Bononiæ.

Cæterum mendoſe admodum opera quædam noſtri Spadii refert dictus Rovetta, quem Allatius docere potuiſſet. Præter ſupra relata autem quæ pleraque in Barberina, hæc ab eo edita leguntur ſervata Romæ in eadem Bibl.

1. *Idyllium de aſſumptione R. P. F. Joannis Baptiſtæ de Marinis in magiſtrum generalem ordinis FF. Prædicatorum*, Romæ 1650 in 4.

2. *Chronodiſticha de Gallicæ claſſis ad mare Thyrrhenum gloria*, Bononiæ 1646 in 4.

3. *Giardino degli epiteti traſlati & aggiunti Poetico-Italiani*, Bononiæ 1648 in fol. Idem opus cenſeo, cujus titulum Latine referunt Allatius & Rovetta, cùm Italice ſit ſcriptum. Altera editio ibidem 1663 in fol. quæ extat Romæ in Caſanatenſi.

4. *Catena d'Anagrammi nelle impreſe d'Enrico duca di Lorena*, Placentiæ 1640 in 4.

Rovetta addit omiſſum ab Allatio

Carmen in aſſumptione Gregorii papæ XV anno 1621, & aliud

Carmen in aſſumptione Urbani papæ VIII anno 1623.

Elegantem hiſtoriolam cujus ſe teſtem oculatum præſtat, refert noſter Thomas Mazza ſub nomine Didymi Ropaligeri latens in ſuo opere *I Goti illuſtrati* pag. 132, de quodam moroſo ditiſſimo, cui Spadius præfatum opus *Giardino de gli epiteti* dono miſerat, ſed cùm paulo longior ſit, id monuiſſe ſatis, ut lector curioſus ipſum adeat, ſi velit.

F. LUDOVICUS DOUBLET.

F. Ludovicus Doublet Gallus Armoricus Vinicampi vernacule *Guinguamp* ordini nomen dedit, & claruit circa medium ſeculi ultimo elapſi, ac edidit 1660.

1. *Oraiſons funebres ſur la mort du tres chretien & invincible monarque Louis XIII roi de France & de Navarre. L'une prononcée dans l'egliſe des FF. Precheurs de Guingamp le 19 juin en preſence de Monſeigneur l'Ill. & Rev. eveque comte de Treguier: & l'autre dans l'egliſe des religieuſes Carmelites de ladite ville le 20 de juin 1643*, Fani-Brioci, Guillelmi Doublet 1643, in 4. I. pagg. 24: II. pp. 13. Epiſcopus ille Trecorenſis erat Natalis *Deſlandes* ord. Præd. de quo ſupra ad 1645.

2. *Les glorieux titres du Roſaire perpetuel, & l'Idée d'un parfait confrere tirée ſur la vie de l'Ill. & Rev. F. Noel Deſlandes de l'ordre des FF. Precheurs eveque & comte de Treguier*, Ibidem 1647 in 8 pp. 216 & 200.

3. *Le bon paſteur nourriſſant ſes brebis dans le ſaint ſacrement, avec un abregé des regles & indulgences de la confrairie erigée en ſon honneur, extraites des archives de la catedrale de S. Brieuc*. Rhedonis, viduæ Yvon 1659 in 8 pp. 352. Quod opus octo conciones complectitur pro octava SS. Sacramenti, & ad calcem auctor alteram promittebat hoc titulo:

Minute du teſtament de J. C. N. S. dans le S. Sre. XVII. Sacrement:

Sed an ediderit, mihi incompertum.

F. MICHAEL BARILI.

F. Michael Barili Italus Bergomas ortu & profeſſione, ſeculo XVII medio floruit, variis in locis ſanctæ inquiſitionis vicarius poſitus, quo in munere omnibus ſe probavit. Sic de eo Calvus *Scena letteraria de' Scrittori Bergamaſchi*, ubi addit ſibi probe cognitum, & paulo antequam hæc ſcriberet (annus erat Chriſti MDCLXII) e vita migraſſe, viſaque ſibi plura, quæ præto danda parabat, inter quæ 1660.

Martyrologium SS. & BB. ordinis Prædicatorum.
Trofei letterarii di tutte le religioni.

F. SEBASTIANUS BORSA.

F. Sebastianus Borsa Mediolanenſis patria, profeſſione vero conventus S. Euſtorgii alumnus, in actis cap. gen. anno MDCXV Bononiæ habiti pro eodem anno magiſter ſtudentium in dicto conventu datus & inſtitutus, per omnes ſcholæ agones lauream tandem obtinuit magiſterii. Vir ſingularis eruditionis & ingenii, patriæque ſuæ ac provinciæ S. Petri martyris ornamentum: antiquitatum præterea curioſiſſimus ſcrutator, de quo legendus ejus æqualis & gentilis Picinellus in Athen. Mediolanen. p. 483, ubi dicit ſcripſiſſe 1666.

Hiſtoria di Milano.

Volumen ingens, quo de rebus Mediolanenſibus innumera ſingularia & abſtruſa referuntur, cui & dum incumbebat operi morte ſublatus eſt circa MDCLX. Opus in bibliotheca MS repoſitum fuerat ibidem ſervandum, at paulo poſt inquit Picinellus, nimirum anno MDCLXVI temeraria manu furto raptum ordini excidit. Utinam ſaltem patriam tanto theſauro non privet, quiſquis eſt ille plagiarius.

F. THOMAS PARASCANDOLO.

F. Thomas Parascandolo Siculus Parthenopæus patria & conventus regii S. Dominici alumnus, ibidemque aliquando prior & provinciæ Regni provincialis præfectus, ſacræ theologiæ magiſter a ſacra doctrina non ſolum, ſed & ab utriuſque juris peritia commendatiſſimus; laudatur a Toppio *Bib. Napol.* a quo dicitur ſocius fuiſſe eximii S. T. M. F. Dominici Gravina, cùm hic ab Urbano VIII conſtitutus eſt anno MDCXLII ordinis vicarius generalis in capite. Addit Toppius Thomam ad uſque 1660 claruiſſe, nulla tamen ejus opera recenſet, quæ forſan a ſuis ſodalibus ſperavit ut & nos addenda. 1660.

F. VINCENTIUS MARIA CIMARELLI.

F. Vincentius Maria Cimarelli, *de Corinalto* a patria Umbriæ Senonæ caſtro aliquando etiam dictus, ac conventus Callienſis alumnus, ſeculo XVII floruit in provincia utriuſque Lombardiæ, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Toloſæ MDCXXVIII approbatus. Fidei cenſoris ac vindicis munus gradatim exercuit ſtrenueque ac ſolerter tutatus eſt Eugubii, tum Mantuæ, Cremæ poſtea, ac tandem Brixiæ: vir ut pietate & doctrina inſignis, ſic & antiquitatum curioſus indagator. Ejus meminit Rovetta ad 1659, obiiſſe tamen aſſerens Brixiæ anno ſequenti MDCLX. Scripſit ac edidit hoc titulo eodem teſte: 1660.

1. *Reſolutiones phyſicæ & morales*, in 4.

Sec. XVII. 2. *Istorie dello stato d'Urbino da Senoni detta Umbria Senonia, e de' lor gran fatti in Italia, delle città e luoghi che in essa al presente si trovano: de quelle che distrutte già furono famose, e di Corinaldo che dalle ceneri di Suasa hebbe l'origine, di F. Vicente Maria Cimarelli Maestro ed inquisitore dell' ordine de' Predicatori in Brescia*, Brixiæ, Bart. Fontana 1642 in 4 pagg. 184 & 184 : Extat Parisiis in Regia K 716.

F. VINCENTIUS ROMANO.

1660. F. Vincentius Romano Bibonæ in Sicilia insula natus, & in patria ordinem amplexus, doctrina in scholis, eloquentia in templis, disciplinæ regularis studio in cœnobiis clarum sibi fecit nomen medio circiter seculo XVII. In actis cap. gen. Valentiæ MDCXLVII sacræ scripturæ interpres & lector datus fuerat in gymnasio Panormitano, tum & postea in actis cap. gen. Romæ MDCL baccalaureus ad legendas ibidem sententias fuit institutus, laureaque magisterii tandem meruit coronari. Nec minorem sibi a disertissimis & ferventissimis concionibus comparavit famam, auditores non verborum floribus aut lenocinis demulcendo, sed gravibus e sacra scriptura & SS. Patrum doctrina petitis sententiis ad veram pietatem informando. Hinc in diœcesi Agrigentina synodalis examinator positus est, sed & suæ provinciæ Siculæ moderator a sodalibus electus, quod tamen munus post sex menses abdicavit, ut Deo & sibi privatus impensius vacaret, Vigilantem & paratum meritisque plenum mors invenit, quæ repentina ei accidit die quarta augusti MDCLX Bibonæ in sua domo natali, in qua & sepultus. Ab ejus morte quas dixerat & MS. reliquerat, typis prodierunt

Orazioni sacre, Panormi, Bossii 1663 in 12.

Laudat Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quem hîc excipimus.

F. XANTES MARIALES.

1660. F. Xantes Mariales hoc uno prope notus nomine, quod *Pinardi* claro gentilique abjecto sibi sumsit in religione cognomine, nobili apud Venetos ortus familia circa MDLXXX Venetiis natus est, ibique moribus instructus optimis, humanioribusque literis, ordini adhuc adolescentulus est cooptatus in conventu SS. Joannis & Pauli. Junior in Hispaniam transiit, ubi in florentissimis nostris gymnasiis theologiam audivit, & ut actis erat ingenii memoriæque vastissimæ brevi discipulus magistros æquavit. Hinc vix in patriam reversus erat, cum ad docendos sodales applicitus est. In actis cap. gen. Romæ MDCVIII theologiæ lector institutus est in gymnasio nostro Patavino pro anno MDCX : exinde studii regens ibidem datus, quo munere tertium fungebatur anno MDCXXIV. Exinde in Museum se condidit, ambitionis expers, munera ultro oblata respuens omnia, orationi lectioni, & doctrinæ unice intentus. Qui tamen ita sibi e limine cœnobii egressum interdixerat, ut invisentes eruditi quique non morosum non tristem reperirent, sed hilarem, sed urbanum, sed promum condum suavissimum, neque quis ab eo abiret non cum voluptate, non cum desiderio revisendi : Ut sanctæ sedi apostolicæ addictissimus erat, quædam etiam habuit adversa pro ea sustinenda : bis enim in exilium actus est, quod & lubens & gaudens subiit. Ferrariam altera vice, altera Bononiam se contulit, mirumque quantam utrobique & eruditionis & morum sanctitatis pepererit opinionem, adeo ut Bononienses sodales communi suffragio in alumnum adoptarint ac sibi retinere voluerint. Verum suis SS. Joannis & Pauli tandem redditus, apud eos opera præmeditata prosecutus est, donec apoplexia correptus circa finem aprilis MDCLX & scribere & vivere desiit octogenario major. Funus honestarunt Venetiarum viri omnium ordinum spectatissimi, adfuit ipse regis catholici legatus; laudavit e pulpito sacer orator, planctuque magno prosecutus est populus universus. Insigne est ejus in actis cap. gen. Rom. MDCLXX elogium, quod adeat lector curiosus. Inter alia suæ S. Dominici Venetiarum provinciæ fuisse dicitur ætate, virtute, meritis, & exemplo parens. Hæc sunt quæ virum quidem laboriosissimum, sed & ingeniosissimum præstant opera :

1. *Controversia ad universam Summam theologiæ S. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris, nec non ad IV libros magistri sententiarum, in quibus primum doctoris utriusque sententia novis speculationibus illustratur, plurima eorum abdita sensa aperiuntur, innumeraque loca, quæ inter se pugnare videntur, ad concordiam revocantur. Objectis deinde quibuscunque, quæ ad hanc usque diem adversus aut D. Thomæ doctrinam aut Cajetani commentaria, aut rationes quibus Thomistica sententia adnititur, aut responsa antiquis impugnatoribus allata a quoquam evulgata sunt : tum vero præcipue ab his qui novissime scripserunt, quibus adhuc a nemine responsum est, profunde lucide copiose pleneque occurritur. Postremo Scotistarum perillustris schola cum Thomistica quoad fieri potest conciliatur : Scoti doctrina ubi ab Aquinate non dissidet, mira facilitate explicatur atque defenditur, vindicaturque a calumniis, quæ a minus affectis immerito ei inruuntur*, &c. Venetiis, Francisci Bolzetæ 1624 in fol. pagg. 611.

2. *Bibliotheca interpretum ad universam Summam theologiæ D. Thomæ Aquinatis Ecclesiæ doctoris. Hoc est. Solers examen universorum, quæ a scriptoribus quibuscunque tum antiquis tum recentioribus ad scholasticam theologiam hactenus evulgata sunt : cum primis vero uberrime exagitantur nostrorum temporum curiositates, circa quas novitiosa moderntas adversus sapientissimam antiquitatem tantopere discruciari videtur. Auctore P. M. Xantes Mariales S. O. P. Cæsareæ majestatis Ferdinandi III theologo a consiliis nec non & capellano, ut vulgo dicitur ab honore. Noverit mundus opus illud & vetus & novum jure appellari posse. Vetus quia editum fuit anno 1638 : Novum verò quia ob varios tum auctoris tum typographi accidentarios casus evulgari non potuit nisi anno currente 1660. Unde quicquid antea nusquam visum est, vere novum dici potest*, Venetiis, Combi & Lanou 1660 in fol. T. I QQ. x priores I. P. S. Thomæ complectitur pp. 934. Decreto sacræ congregationis Indicis Rom. 20 junii 1662 jubetur expungi controversia prolegomena ob Jo. Bap. Pozæ sociorumque doctrinam acrius perstrictam. T. II a Q. XI ad XIV pp. 791. T. III a Q. XV ad XLVI pp. 903. T. IV continet *Relectiones* XVI ad Q. XIV *de scientia Dei* pp. 460. Sequitur

Manifestum M. Francisci Roales. Hoc est. *Manifestatio & satisfactio in luce totius Ecclesiæ sanctæ Dei & universæ reipublicæ pro asserta justitia edictorum, & sententiæ sacræ congregationis EE. cardinalium in censura librorum, qua To. B. Pozæ e Soc. Jesu opera omnia, & qualibet in favorem eius scripta damnantur*, coll. 8 : ex priori editione *Mediolani e typographia Ambrosiana* 1633, *superiorum permissu*. Roales vetus & certus auctor.

Denique *Relectiones* IX *ad* I Q. *proœmialem tomi primi* pp. 120.

3. *Amplissimum artium scientiarumque omnium amphitheatrum. Hoc est. De rebus universis celeberrimæ Quæstiones Divinatæ ab orbis oraculo D. Thoma Aquinate Ecclesiæ doctore, ad hunc usque diem*

Digitized by Goog

à nemine expoſita, nunc primum prodeunt cum commentariis P. M. Xantes Mariales &c. ut ſupra, Bononiæ, Hieronymotum de Duciis 1658 in fol. pp. 1371. Quod opus propter craſſitudinem duobus voluminibus ligatur. Duo alia in in cæteras Quæſtiones diſputatas paraverat auctor volumina, ſed an typis prodierint, hactenus mihi incompertum.

4. *Commentarii ac diſputationes in Tertiam Partem Summæ S. Thomæ, auctore F. Didaco Nuño Cabezudo Hiſpano ord. Prædic.* de quo ſupra p. 389, curis Xantis Mariales typis prodierunt, Venetiis 1612 in fol. Quod ipſe in epiſtola ad Urbanum VIII nuncupatoria Controverſiarum ad univerſam S. Thomæ Summam Tomo primo præfixa teſtatur, quos Didaci Nuño commentarios eidem tum Maffeo cardinali Barberino Bononiæ legato dedicaverat. Hactenus relata extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sequuntur alterius generis opera ejuſdem ſed ſub mentito nomine typiſque mentitis etiam edita:

1. *Quali preſagimenti poſſono haverſi delle preſenti ſconvolte dell' Auſtria e della Spagna, e dai progreſſi de gl' Eretici e de' Franceſi*

Italia apri gl' occhi, ed accertati, che il giuntarti con Franceſi contro la Spagna ſarebbe l'ultimo tuo eſterminamento.

Diſcorſo del cavalier Pietro Paolo Torelli da Urbino al ſupremo miniſtro di Ferdinando III imperadore il conte di Trauſmenſtorff, Coloniæ 1643 in 4 pp. 130. Extat Pariſiis in Regia G 1110.

Reſponſio eſt ad libellum tum editum cui titulus *Il Zimbello, overo l'Italia ſchernita*, Sanmarini apud Fillum Etimagon 1641 in 16.

Seipſum autem ſub hoc nomine *Torelli* occultatum prodit Mariales in prologo, ubi ſic habet: *Dopo l'eſſermi abbattuto con i primi letterati d'Europa, quali ſono li Sorboniſti, nelli trattati poco fà dati alle ſtampe*

2. *Stravaganze nuovamente ſeguite nel criſtianiſſimo regno di Francia, overo, Eccеſſi del Politiciſmo colla regolatione di Lodovico IX rè Francia, e d'Errico II d'Inghilterra, modernamente impugnate dall' aſſerto parlamento di Parigi, nel libro intitolato, Della ſovrana giuriſdizzione de' Rè ſopra la politia della Chieſa, colle contrariſpoſte del cavalier Pietro Paolo Torelli &c.* ut ſupra, Coloniæ. Johannis Tinchii 1646 in 4 pp. 150. Extat in Regia G 1111 Eſt & Romæ in Imperiali.

3. *Enormita inaudite nuovamente uſcite in luce nel criſtianiſſimo regno di Francia, contrà il decoro della ſede apoſtolica Romana in due libri intitolati: l'uno, Dell' arrogante poteſtà de' papi in diſeſa della Chieſa Gallicana. L'altro, Del Diritto della regalia, che tiene il rè criſtianiſſimo jure corona indipendentemente da ſommi pontefici, di conferir i beneficj eccleſiaſtici, eziandio con cure d'anime, con poteſtà maggiore di quella de' Veſcovi, ed uguale a quella de' papi, colle contrariſpoſte del cavalier Sigiſmundo Campeggi Ancenitano, alla curioſità di tutt' Europa doppo la Dea liberatrice*, Francofurti, Georgii Betlingen 1649 in 4 pp. 158. Extat in eadem Regia E 1805: eſt & Romæ in Caſanatenſi.

Quæ lucubrationes lingua vulgari editæ auctori ſuo exitiolæ fuerunt, & in cauſa cur a ſenatu Veneto e cœnobio ſuo SS. Johannis & Pauli ejectus fuerit, & extra reipublicæ ditionem in exilium pulſus, ac modo Mediolanum, modo Ferrariam, ac tandem Bononiam illi fuit fugiendum.

Marialem multis laudibus exornat ejuſdem ſodalis & ſuppar in Memorialibus MS de ſcriptoribus ſuæ provinciæ S. Dominici Venetiarum ad nos miſſis, eum aiens univerſo clero regulari & ſeculari admirabilem fuiſſe, arcam ſcientiarum, eloquentiſſimum, diſertiſſimum, & præſtantiſſimum oratorem, ſæc. XVII. in ſpeculativis philoſophicis & theologicis ſupra humanam fidem excelluiſſe, ſeipſum etiam cum de his ageret excedentem.

F. BARNABAS GALLEGO DE VERA.

F. Barnabas Gallego de Vera Hiſpanus, patria Matritenſis, conventus S. Dominici *de Huete* alumnus, tres minimum philoſophiæ curſus legit, Caſtri Julii, Placentiæ, & Legione, ubi anno MDCXXIII ſtudentium magiſtrum agebat. Sacræ theologiæ lectoris & prædicatoris generalis titulo poſtea inſignitus, theologiam moralem docebat anno MDCLI in collegio S. Thomæ Matritenſi. Priorem egerat antea Caſtricereris vulgo *Cacerez* anno MDCXLV, & egit etiam in ſuo nativo *de Huete*, quo munere expleto ex arthritide, quæ patientiam ejus diu probavit, ibidem obiit circa MDCLXI. Sic refert F. Hyacinthus de Parra in Memor. MS ad nos miſſis. Ejus extant 1661.

1. *Controverſiæ artium in defenſionem doctrinæ angelici doctoris D. Thomæ.* T. I. *Controverſia logica*, Matriti, Thomæ Junta 1623 in 4 pp. 573: Iterum, Coloniæ 1638 in 8. Tomum alterum *de controverſiis phyſicis* promiſerat, verum an typis prodierit, mihi ignotum.

2. *Tractatus de conſcientia reſolutiones morales*, Matriti 1648 in fol. Ad calcem *Directorii conſcientiæ* F. Johannis *de la Cruz* O. Præd. Ultimo editi, Ibidem 1666 in fol. pagg. 137.

3. *Explicacion de la bula de la ſanta Cruzada*, Matriti, Dominici Garcia y Morras 1642 in 4 pp. 421.

Hujus auctoris meminere Fernandez *Hiſtor. del Roſar.* & Antonius in *Bibl. Hiſp.* Ex iis ille eſt, qui opinionem probabilem ſequi permittunt in concurſu probabilioris, cui ſapientiores noſtri Hiſpani non ſuffragantur.

F. CORNELIUS DULIEU.

F. Cornelius Dulieu Flander, patriaque Brugenſis, ordinem ibidem profeſſus anno MDCXVI, ſtudiis Lovanii exactis, lector theologiæ moralis Brugis inſtitutus eſt, eamque cathedram a Johanne de Witte epiſcopo Cubenſi ex ordine aſſumto fundatam, & noſtris addictam in ſeminario epiſcopali rexit cum laude ab anno MDCXXIII ad MDCXXXIV: tum vero eamdem e ſeminario in ædes noſtras tranſlatam moderari perrexit ad annum MDCLV. Suis etiam præfuit prior, quo munere dum iterum fungeretur, obiit menſe novembri anni MDCLXI. Sic de eo Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. addens ejuſdem Cornelii ſervari apud ſuos Brugenſes codicem MS in fol. cui titulus: * 1661.

Tractatus controverſiarum ad nobilem quendam Anglum Brugis anno MDCLVII *detentum*, cum ibidem moraretur Carolus II Magnæ Britanniæ rex, a ſuo regno tum pulſus.

Servantur ibidem *Tractatus morales* MS in 4, quos diſcipulis ſuis tradidit.

F. FRANCISCUS SALAFIA.

F. Franciscus Salafia Trinacer, patriaque & profeſſione Syracuſanus, ſacræ theologiæ magiſter, medio ſeculo XVII clarus, ex quatuor grandioribus diſquiſitionum moralium Vincentii Candidi noſtri de quo ſupra ad 1654, voluminibus a ſe in compendium redactis opus condidit hoc titulo: † 1661.

Sec. XVII. *Speculum moralis Archimedis, in quo reflexis radiis ſolaribus illuſtriorum diſquiſitionum moralium reverendiſſimi patris F. Vincentii Candidi ſacri palatii apoſtolici magiſtri ordinis Prædicatorum omnes caſus conſcientiæ maximè practicabiles ſummariis digeſtis reſolvuntur, ex induſtria P. M. F. Franciſci Salafia de Syracuſis provincia Trinacriæ ejuſdem ordinis Prædicatorum &c.* Meſſanæ, Hæredum Petri Breæ 1655 in 4 pp 952. Extat & altera editio ſub hoc titulo: *Theſaurus deſiderabilis candidatæ conſcientiæ, in quo non tam compactilia adamantia, ac ſelectiſſima reperiuntur diſquiſitionum moralium gemma, quam auraria ſumma R. P. F. Vincentii Candidi olim ſacri palatii apoſtolici magiſtri ord. Prædic. collectus opere R. P. M. F. Franciſci Salafia de Syracuſis provincia Trinacriæ ejuſdem ordinis & patriæ*, Venetiis, Joannis Jacobi Hertz 1661 in 4 pp. 851. Hæc altera editio extat Pariſiis in Regia D. 1056. Prior apud noſtros ad S. Honorati.

In proœmio promittebat volumen amplum brevi prælo ſe daturum de viris Syracuſanæ urbis genere, ſapientia, belloque illuſtribus, ac inter eos de vita geſtiſque ac virtutibus dicti Vincentii Candidi copioſe ſe acturum, ſed an promiſſis ſteterit, mihi hactenus incompertum.

F. HYACINTHUS DONATUS.

1661. F. Hyacinthus Donatus e Layno Bruttiorum oppido Calabriæ mediterraneæ ortus, jugum religionis ab adoleſcentia delegit & aſſumpſit in conventu Cuſentino: & inter Fratres ſuos ita prudenter, & fideliter, ita religioſe ſe habuit, ut ab eis & prælatis ad præcipua provinciæ ſuæ utriuſque Calabriæ ſeu ſcholæ ſeu regiminis munera promoveri meruerit, ſtudii generalis Cuſentini per annos plures regentis munere functus, & ſacræ theologiæ magiſter promotus in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCXXIX, tum etiam ejuſdem ſuæ provinciæ poſt varias præfecturas electus & præpoſitus prior provincialis. Concionibus etiam habendis excelluit, ſibique inde non parum nominis ac famæ peperit apud populos: verum & majorem habuit apud omnes ob eximiam in arcanis conſcientiæ dubiis uſuque rerum peritiam, ut Antoninus alter conſiliorum communiſque parens & diſſidiorum arbiter paſſim haberetur, a ſupremis & infimis intus & extra dilectus atque in precio habitus ab integritate morum & eruditione. Scripſit opus ab omnibus probatum, & avide exceptum cui titulum fecit

Rerum regularium praxis reſolutoria in quatuor tomos diſtributa, in quibus omnes & ſingula materia, quæ in rebus regularibus occurrere poſſunt, ſub diverſis tractatibus ſuccinctè ac dilucidè proponuntur reſolvuntur ac decidunt: quorum duo priores prodierunt Neapoli, Jacobi Gaffari 1652 in fol. Duo poſteriores ibidem, Novelli de Bonis 1660 & 1661. Iterum prodierunt Coloniæ Aggripinæ, Hermanni Demen 1675 in fol. T. I pp. 412: T. II pp. 288: T. III pp. 236: T. IV pp. 259.

Cum autem jam ſexageſimum primum ætatis attigiſſet anno MDCLII, quo priores duos tomos edidit, ſupra ſeptuagenarium obiiſſe ſequitur. Ejus meminit Toppius in Bibl. ſua Neapolit.

F. JOHANNES BAPTISTA PRIANTES.

* 1661. F. Johannes Baptista Priantes Italus Cenomanus, Veronæ natus, & ibidem ordinem amplexus, vir pius cujus meminit Rovetta ad 1661 ſcripſit ac edidit eodem teſte in gratiam populi Veronenſis.

Compendio della vita di San Pietro martire Veroneſe dell' ordine de' Predicatori.

Hora perpetua del roſario per gli fratelli della detta ſocietà.

Ejus meminit Joannes Maria Pelegrinus, de quo poſtea ad 1628, in ſuo Chronico MS conventus Veronenſis.

F. MARCUS PIUS PINI.

F. Marcus Pius Pini vel *Pinus* Venetus, conventuſque S. Dominici ibidem alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, concionator facundiſſimus, Venetiis clarebat circa MDCLV, quem ſic acceptum habuit archiepiſcopus Ebredunenſis, poſtea Metenſis antiſtes Georgius *d'Aubuſſon de la Feuillade* regis Francorum Ludovici XIV apud Venetos legatus & orator, ut anno MDCLX eum ab ordinis magiſtro F. Joanne Baptiſta de Marinis ſibi concedi obtinuerit theologum & Eccleſiaſtem, ac ut aiunt commenſalem. Pariſios igitur ille cum præfato archiepiſcopo venit, eodemque anno coram Chriſtianiſſima regina Maria Tereſia *d'Eſpaña* Hiſpane prædicavit cum plauſu, anno vero ſequenti MDCLXI apud noſtros Prædicatores ad ſancti Honorati per integram quadrageſimam bis in hebdomada diebus ſcilicet lunæ & Jovis Italice concionatus eſt ſummo cum concurſu primatum, inter quos pluries auditores habuit non ſolum dictum archiepiſcopum patronum ſuum, ſed & Celium Picolomineum Alexandri VII apud regem chriſtianiſſimum oratorem & nuncium, viroſque alios principes & optimates. Tum vero ſecum in Hiſpaniam, ut pote qui tam eleganter Hiſpane quam Italice peritus eſſet, docere cupiebat Ebredunenſis, qui legatus a rege eo mittebatur, ſed ab eo ſe itinere excuſavit Pinus, quod Romam concionum adventus ejuſdem anni, & quadrageſimæ ſequentis habendarum cauſa accerſiretur, nec promiſſo a ſe dato ipſique Ebredunenſi jam antea cognito deeſſe poſſet. Quorum omnium nos teſtes ſumus. Scripſit ac typis edidit

† 1661.

Sermones dos Eſpañoles y dos Italianos del M. R. P. F. Marcos Pio Pinos de Venetia doctor en theologia de la provincia de Lombardia de la orden de Predicadores, teologo de Monſeñor Illuſt. y Excell. Señor Arçobiſpo y principe d'Ambrun, Embaxador al rey catolico, predicados a S. M. C. la reyna y a otros grandes en las Igleſias de la miſma orden, Pariſiis 1661 in 4 pagg. 62, quorum

I. Sermon que ſe predico en la fieſta de la Preſentacion de la Madre de Dios, delante de D. Tereſa de Auſtria reyna de Francia y Navarra, en la igleſia de ſant' Lago de la orden de Predicadores en Paris.

II. *Sermon que ſe predico en la fieſta del angelico doctor S Thomas de Aquino en la igleſia de los Padres Predicadores del convento de San Honorado en Paris.*

III. *Predica fatta nel primo giorno di quadrageſima nella chieſa medeſima di ſant Honorato alla preſenza de' primi rappreſentanti della corte.*

IV. *Predica della fede fatta nella medema chieſa a iſtanza di nobiliſſimo e virtuoſiſſimo ſoggetto.* Extant Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

An alia in Italia poſt reditum ediderit, ad quem annum pervenerit, quo loco diem obierit, mihi hactenus incompertum.

F. PHILIPPUS PETIT.

F. Philippus Petit Belga Hanno, Bucinii vulgo *Bouchain* Italis *Buciain* natus circa finem ſeculi XVI, ſub initia ſequentis ordini nomen dedit Duaci. Vir fuit pius, lectioni deditus, zelo animarum flagrans, prædicatoris generalis & ſacræ theologiæ præſentati titulis decoratus, qui ſuo conventui nativo etiam bis præfuit prior electus, ſed & gymnaſii S. Thomæ ibidem rector inſ-

† 1662.

Digitized by Google

tiſtutus : pluribus vero annis monialium S. Catharinæ Senenſis noſtrarum, quarum ipſe potiſſimum ſacrum gynecæum erexerat, confeſſarius & myſtagogus. Obiit XIV aprilis die cœnæ Domini MDCLXI profeſſionis ſaltem quinquageſimo. Plura ab eo Gallice prodierunt pia ſed ſtylo parum compto, & ut aiunt Flandro Gallicante:

1. *Abregé de la vie du B. Albert le grand evêque de Ratiſbonne &c.* Duaci, Bartholomæi Bardou 1635 in 8: Bruxellis, Godefridi Schoenaertz 1637 in 8. Addidit *les Sermons faits a Douai en la ſolemnité de l'octave de ſa Beatification:* Iterum Duaci, Bardou 1637 in 8.

2. *Les vies & actions religieuſes des venerables ſeur Jeanne de S. Caterine, & ſeur Dominique de la Croix profeſſes du monaſtere de S. Caterine de Sienne a Douai.* Harum rudimentum noſtro Joanni de S. Maria miſerat, inter ſuas Beatarum ordinis vitas inſerendum: e quo poſtea politiores factas reſumſit & edidit ut ſuas, Duaci, Joan. de Fampoux 1649 in 8, quam editionem ſecutæ ſunt aliæ quinque.

3. *Fondation du convent de S. Croix, a du college de S. Thomas d'Aquin, & du monaſtere de S. Caterine de Sienne a Douay, tous trois de l'ordre des FF. Prêcheurs en la Ville & univerſité de Douay, avec la deſcription de la reception du Reverendiſſime pere F. Thomas Turcus general du même ordre,* Duaci, vid. Marci Wion 1653 in 4.

4. *Abregé de la vie & des actions memorables du B. P. S. Dominique de Guſman fondateur de l'ordre des FF. Precheurs,* Ibidem 1655 in 8 pp. 312.

5. *Hiſtoire de la Ville de Bouchain capitale du comté d'Oſtrevan,* Ibid 1659 in 8 pp. 336. Extat Pariſ. in Regia M 2189.

6. *De l'Ange gardien.* Apud noſtros Duacenſes ſervatur MS ut & ſequens.

7. *Abregé de toutes les Vies des Saints, & des Bienheureux de l'ordre des Freres Precheurs,* Codex MS cui inſerta eſt ab eo obtenta typis edendi facultas magiſtri ordinis. Laudat Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. quam hîc potiſſimum excipimus.

F. ANTONIUS AB INCARNATIONE.

1661. F. ANTONIUS AB INCARNATIONE vernacule *da Encarnaçaõ* Luſitanus alter ut videtur ab eo cognomine de quo ſupra ad 1650, Goæ in Indiis Orientalibus agebat anno MDCXXXII, theologiamque e ſuperiori loco profitebatur tum titulo præſentati decoratus, ex quo ad magiſterii apicem evectus, & in ſacro inquiſitionis tribunali conſultor allectus, vivebat etiamnum anno MDCLXII, quo partem alteram Hiſtoriæ provinciæ Portugalliæ a noſtro Ludovico Souſa ſcriptam imprimi curavit, cum quibuſdam additionibus viſis neceſſariis, quod idem de parte tertia præſtiturus erat, niſi mors obſtitiſſet. Suo autem nomine edidit

Relaçõës ſummarias de alguns ſerviços, que fizerão a Deos e a eſtas reynos os religioſos Dominicos nas partes da India Oriental, neſtes annos proximos paſſados, Oliſſipone, Laurentii Craeſbeeck 1635 in 4 pp. 70. *Mandada a o M. R. P. F. Jorge Pinheiro cathedratico de prima de Eſcriptura na univerſidade de Coimbra provincial deſta provincia pello P. preſentado F. Antonio da Encarnaçaõ leitor de veſpera no collegio de S. Thomas de Goa.* Ibidem additur *Relaçam das Chriſtiandades echas de Solor, em particular da fortaleça de Solor &c.* Extat Pariſiis in Regia O 1312, in 4.

Breve Relaçam das cauſas que neſtes annos proximos fizerão os religioſos da ordem dos Pregadores e dos prodigios que ſuccederão nas Chriſtandades do Sul, que correm por ſua conta na India Oriental, Oliſſipone, Henrici Valente de Oliveira 1665 in 4 pp. 68. In hoc agitur de geſtis ab anno 1638 ad 1662. Sec. XVII.

Relaçaõ do principio da Chriſtiandade nas Ilhas de Solor. Sic refert Antonius in Bibl. Hiſp. ex Cardoſo in Agiologio Luſitano ad diem XVI martii p. 198. An illûd opus quod in ſuperiori promittebat p. 3.

F. DIDACUS DE MORALES.

1662. F. DIDACUS DE MORALES Hiſpanus, conventus S. Petri Martyris Toletani alumnus, cum Romæ ageret, libellum ſatis eruditum ſcripſit ſtylo apologetico, quo encomium ſancto Thomæ ab Innocentio papa VI tributum aſſerit, & vindicat nempe, *Hujus doctoris doctrina præ cæteris excepta canonica habet proprietatem verborum, modum dicendorum, veritatem ſententiarum ut nunquam qui eam tenuit, inveniatur a veritatis tramite deviaſſe, & qui eam impugnaverit, ſemper fuerit de veritate ſuſpectus* Sic refert Hyacinthus de Parra in ſuis Memorial. MS. Antonius Bibl. Hiſp. ſic titulum operis indicat:

In laudem D. Thomæ pro explicatione & defenſione doctrinæ habita a R. M. Gravina in Cherubin Paradiſi, Neapoli 1662 in 4.

F. HIERONYMUS FONSECA.

1662. F. HIERONYMUS FONSECA Siculus inter illuſtres conventus S. Spiritus Neapolitani alumnos recenſetur in relationibus MSS congregationis *della Sanità* inter ſchedas noſtras ſervatis, dicturque prudentiæ laude excelluiſſe, vicarium generalem provinciæ Sanctæ Crucis Indiarum egiſſe, ſuique ad majora expectationem, & diuturnioris vitæ deſiderium omnibus reliquiſſe anno MDCLXII. Ejus meminit Toppius addens ſacræ theologiæ magiſterio decoratum ſcripſiſſe ac edidiſſe, nec anno nec loco indicato,

1. *Commentaria in quaſdam quæſtiones prima partis S. Thomæ.*

2. *Nonnulla concionatoribus utilia.*

F. JOSEPHUS CARACCIOLO.

1662. F. JOSEPHUS CARACCIOLO Siculus, gente patritia, claroque ortus ſtemmate Neapoli, ibidem ordinem amplexus, plurimas in eo præſtitit ingenii religioniſque ſuæ dotes, gratuſque audiit apud ſuos Eccleſiaſtes, qui & idcirco prædicatoris generalis titulo fuit inſignitus. Ejus meminit Toppius in Bibl. Neapol. ab eoque teſtatur ſequentia prodiiſſe:

La viſita del ſantiſſimo ſacramento con le meditazioni di ſan Giuſeppe.

La fede triomfante in perſona del R. P. F. Aleſſandro da Lugo del ſacro ordine de' Predicatori.

La Fenice rinovata trionfo della ſanta fede catolica in perſona del venerabile P. F. Giuſeppe Morano da Gandia del ſacro ordine de' Predicatori. Omnia hæc typis edita Neapoli, Hæredum Jacobi Gaffaro 1662 in 8.

F. RAIMUNDUS ROMANUS.

1662. F. RAIMUNDUS ROMANUS agnomine dictus, provinciæ Calabriæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, vir pietate diſciplinæque regularis ſtudio clarus, tironum ac juvenum conventus S. Mariæ ſuper Minervam educationi propterea præpoſitus, eo dum munere fungeretur, libellum edidit hoc titulo

Compendio dell' orazione mentale, dove con modo facile e breve s'inſegna a principianti a farla, Romæ, Varese 1662: Iterum ibidem 1676 in 24 pagg 210.

Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sæc. XVII.

F. THEODORUS DE QUIROS.

* 1661. F. Theodorus de Quiros aliàs *de Matre Dei* Hiſpanus, Gallæcus in oppido vernacule *Vivero* dicto anno MDXCIX natus, ordinem amplexatus eſt in conventu S. Stephani Salmanticenſi e quo ob egregias dotes collegii Complutenſis allectus ſodalis, tum animarum Chriſto lucrandarum deſiderio ardens, ad inſulas Philippinas tranſiit anno MDCXXXVII, moxque Manilæ philoſophiæ legendæ applicitus eſt: poſtea in inſulam Formoſam miſſus, lingua indigenarum brevi comparata, decem annis, quibus ibi ſterit, multam meſſem Chriſto attulit: ea vero inſula a Batavis expugnata, ab iiſdem captivus *Jacatra* delatus, inde ad *Macaſar* tranſiit, ubi multis pro fidei propagatione præclare geſtis, Manilam tandem a rege catholico revocatus eſt. Reliquum vitæ fere in Nova Segovia egit, Indis ejus regionis ad fidem convertendis, aut converſis in ea fovendis, ſedulam & utilem navans operam, niſi quod interea priorem triennium egit Manilæ unà ut aiunt ſancti officii commiſſarius. Demum laboribus pro Chriſto exantlatis fractus e Nova Segovia Manilam redux placida morte quievit in Domino anno MDCLXII die IV decembris, ætatis LXIII. Ejus cum laude meminit Baltazar de Santacruz Hiſtor. prov. Philipp. T. II p 381 quam lector curioſus adeat. Laudat etiam Antonius Bibl. Hiſp. & Altamura, ſed hic præpoſtere ad 1596, quo Theodorus nondum natus. Hæc ejus in Hiſt. Philipp. citata recenſentur opera:

Arte, vocabulario, Doctrina Chriſtiana, confeſſionario, y un famoſo cateciſmo per modo di dialogo. Hæc omnia lingua Tagala, quam eleganter loquebatur & ſcribebat cum indigenarum admiratione, quæ opera deinceps multo fuerunt poſtea miſſionariis adjumento.

Librito muy devoto del roſario, cui titulum indidit *vida del alma* pluries editus tum Manilæ, tum Mexici. Quem librum in linguam *Tagala* a ſe verſum pluribus orationibus & variis piis exercitiis auxit, exinde ab indigenis ſummo plauſu receptum & avide conquiſitum, quod elegantius illorum idiomate ſcriptus ſit.

F. THOMAS REMY.

* 1661. F. Thomas Remy Flander, Duaci natus & ordinem profeſſus ibidem quinta april. MDCXXII, ſacræ theologiæ magiſter in univerſitate Duacena anno MDCXXXVII renunciatus, Eccleſiaſtes una fervidus, vitam in ſcholis docendo & in ſacris pulpitis concionando conſummavit XXVIII februarii MDCLXII. Sic F. Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dom. ejus ſervari teſtatus apud noſtros Duacenos

Sermonum de tempore & de ſanctis volumina ſed MS in 4.

F. THOMAS DE VALLGORNERA.

1661. F. Thomas de Vallgornera Catalanus, conventus Barcinonenſis alumnus, vir doctrina & pietate clarus, ac inter ævi ſui primi nominis theologos celebratus, magiſterii laurea decoratus fuit, cumque Catalania ab Hiſpanis deficiens in ditionem regis Francorum tranſiit, conventuum ejus principatus datus eſt vicarius generalis anno MDCXLII quod munus annis pluribus geſſit. Obiit verò XV ſeptemb. MDCLXV, ætatis circiter LXX, poſtquam opus ediderat eruditum proculdubio juxtaque & pium, ſtyloque pro rei materia ſatis facili & accommodo, ſcholaſticæque theologiæ barbarie quantum licuit immuni, cui titulus

Myſtica theologia D. Thomæ utriuſque theologiæ ſcholaſticæ & myſticæ principis &c. Barcinone, Antonii Lacavalleria 1662 in fol. pagg. 442. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati & Romæ in Caſanatenſi. Auctoris & operis meminit cum laude Nic. Antonius *Bib. Hiſp.*

Item. *De roſario B. Mariæ Virginis.* Opus piis meditationibus ſcripturæque & SS. Patrum doctrina excultum, ibidem 16 fol. Sic nos monebat Hyacinthus de Parra in Memor. MSS miſſis.

F. TIMOTHEUS BOTTIGLI A SANCTO ANTONINO.

† 1661. F. Timotheus Bottigli a Sancto Antonino vulgo dictus, Etruſcus Florentiæ natus, juvenis admodum in patria ordinem in conventu S. Marci ingreſſus, Romamque miſſus, vix ſtudiorum curſum in Minerva cum laude compleverat, cùm ad infideles eum zelus animarum ire induxit unà cum F. Victorio Riccio conventus Feſulani ad Florentiam alumno. In Indias itaque Occidentales ambo tranſierunt, & inde ad Inſulas Philippinas anno MDCXLVIII profecti, in vaſtum Sinarum regnum tranſierunt, ubi per annos duodecim per immenſos labores & vitæ pericula, adducendis ad Chriſti fidem Sinenſibus ſtrenue laboravit & indefeſſe Timotheus noſter, ac demum in eodem regno in provincia *Chin-Kiang* kal. octob. MDCLXII ſancto fine quievit ſuſceptis integra mente magnoque religionis ſenſu ſacramentis vix annorum XL natus, de cujus ſancta morte ſodalis ejus intimus Riccius laudatus epiſtolam ad S. Marci priorem Florentinum ſcripſit ex civitate *Zubincheu* vel *Subeng-Chiu* provinciæ *Fochien* in magnæ Sinæ regno XXV martii MDCLXIII datam, quam Fontana in *Monum.* ad annum MDCLXII integram refert, ubi & ad annum MDCLIV de Timotheo etiam agit. Ejus inſigne eſt elogium in actis cap. gen. Rom. MDCLXX pag. 136. Legendus de eo noſter Baltazar *de Santa Cruz Hiſt. Prov. Filipp.* T. II lib. 2 cap. 22, ubi fuſe de ejus actis: ſed & F. Dominicus Navarrete *Hiſt. de la China* T. I paſſim & T. II tract. 1 Prælud. 29 n. 2, ubi refert eum ſcripſiſſe ac in lucem emiſiſſe in uſum Sinenſium neophytorum, ac proinde lingua eorum vernacula

Librum orationum & officii divini cum brevi explicatione rerum præcipuarum & articulorum in eo contentorum.

XX aprilis MDCLXI habita ſex miſſionariorum noſtrorum Sinenſium congregatione in villa *Lanki* de cultu Confucii & progenitorum neophytis non permittendo, confectum eſt inſtrumentum hoc titulo, *ſententia de los Miſſionarios de la China de la orden de ſanto Domingo deliberada en la junta de Lanki.* Huic ſubſcripſit noſter Timotheus quartus. Primi erant F. Franciſcus *Varo* viceprovincialis, & illuſtris F. Joannes Baptiſta *de Morales*, quicum Roma diſceſſerat & in Sinam trajecerat. Videſis *Apologie des Dominicains miſſionaires de la Chine* inter Documenta pag. 119.

XXX maii MDCLXI ſacræ congregationi *de propaganda fide* propoſita fuerunt a Miſſionariis ordinis Prædicatorum in Sina degentibus, XXII quæſita ſive dubia de cultu Sinenſium: ſubſcripſerunt F. Jo. Bapt. de Morales primus, F. Timotheus a S. Antonino ſecundus, & alii ſex. Originale Sinice & Latine ſcriptum vidi & legi a poſſeſſore perhumaniter communicatum. Videſis editum inter Documenta mox citata pag. 107.

Digitized by Google

Epiſtolam ad P. Brancati S. J. Sinenſem miſſionarium anno MDCLX veluti a noſtro Timotheo datam refert Michael le Tellier S. J. in ſuo libro cui titulus : *Defenſe des nouveaux chretiens &c.* T. I edit. 1 pag. 219, qua methodum a miſſionariis Societatis in prædicatione evangelii ſervatam, & ſententiam circa Confucii & avorum cultum probat & a ſe deinceps ſequendam promittit. Imo Brancatus laudatus in quodam ſuo libro teſtatur Timotheum Petro *Canavari* S. J. quem præſentem alloquebatur, hæc eadem ore ad os protuliſſe. Verum Franciſcus *Varo* noſter in Sina viceprovincialis hoc Brancati teſtimonium falſi evidenter arguit, quod Timotheus Canavarum nonniſi ſemel in Sinis viderit, nimirum cum initio auguſti MDCXLIX (quo anno certo decretum Alexandri VII de ritibus Sinenſibus tolerandis anno tantum MDCLVI emanatum nondum prodierat) ad illud imperium primo appulit cum agonotheta ſuo & magiſtro F. Joan. Bap. de Morales, cui cum in omnibus præſertim ad miſſionem ſpectantibus obſequeretur ut diſcipulus, epiſtola etiam illa a Tellerio citata ceu plane ſuppoſititia & falſa habenda eſt, cui præterea refragantur duæ ſubſcriptiones nn. 2 & 3 relatæ authenticæ. Videſis Apologiam Dominicanorum Gallicam citatam cap. 21 p. 353.

F. ÆGIDIUS VAN SWIETEN.

* 1663. F. ÆGIDIUS VAN SWIETEN Batavus Amſtelodami natus, Antverpiæ ad ordinem aggregatus circa MDCX, theologiam pluribus annis apud ſuos profeſſus eſt, Lugduni Batavorum poſtea novemdecim annis egit miſſionarius apoſtolicus, ac ſupra ducentos hæreticos ad fidem catholicam adduxiſſe fertur. Antverpiam reverſus bis ſuis Fratribus præfuit ibidem prior, ac ſemel ſodalibus Lovanienſibus. Obiit tandem Antverpiæ ſeptuagenario major XVII maii MDCLXIII, cùm prius ab eo ex Italica Belgica facta fuiſſet & edita

Prima pars, hiſtoria imaginis S. Dominici in Soriano, ejuſque miraculorum auctore noſtro Silveſtro Frangipane, Antverpiæ, Joannis Cnobbaert 1663 in 8.

Sic refert F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* MS.

F. ANDREAS LAO.

1663. F. ANDREAS LAO ordinis Prædicatorum ſic laudatur in catalogo Bibl. Sluzianæ p. 87. Scripſit hoc titulo :

De ſummo pontifice, Romæ, 1663 in 8. Quæ editio extabat in Sluziana laudata. Hunc tractatum intulerunt in Bibliothecam maximam pontificiam curis & ſumptibus Joannis Thomæ de Rocaberti Tomo III p. 591.

Quæſtiones theologicæ, Genuæ 1650 in fol. Laudatur hoc opus in Bibl. Barberina.

F. ANDREAS VERSORIS.

1663. F. ANDREAS VERSORIS Gallus, apud Occitanos honeſtis quidem ſed fortunæ tenuioris parentibus Biteris in Septimania natus, ubi primum adolevit, litteriſque humanioribus inſtructus fuit, rei pragmaticæ applicuit animum, forenſibuſque jam initiatus, Pariſiis vitam agebat pragmaticam, cùm ad ſublimiorem tranquillioremque ſortem a Deo vocatur. Vigeſimum quintum jam annum aggreſſus, Pariſiis in cœnobio SS. Annunciationis recens erecto, miraque ſanctitatis ac ſeverioris diſciplinæ laude percelebri receptus ad ordinis habitum, ſub Petro *Ranquet* priore anno MDCXXIV die XXIV novembris profeſſionem emiſit. Theologiæ ſtadium decurrebat ſolerti animo, cùm unus ſtudentium viſus eſt qui magiſtrum ordinis Nicolaum Ridolphi recens electum, viſitationeſque ſuas obeuntem, & in dictam domum Pariſienſem adventantem, propoſitis publice concluſionibus excipere, ingeniique ſui periculum eo ſpectante plaudenteque facere. Variis exinde muneribus in congregatione noſtra tum S. Ludovici functus, priorem etiam egit tum Nanceii tum Pariſiis in conventu S. Dominici de Soriano, novitiatu generali vulgo nuncupato, a magiſtro ordinis Joanne Baptiſta de Marinis tertius hujus tituli inſtitutus. Verum theologiæ potiſſimum incubuit, quam & Lemovicis & Pariſiis annos plures docuit, inſigneſque diſcipulos & habuit & fecit. Demum ætatis annum non ultra LXV progreſſus, interioris lienis anthracis erumpente tabo die XVIII novembris anno MDCLXIII animam Deo reddidit. Libellus unus tantum ab eo typis editus, plura prælo parata relicta ipſius manu ſcripta adeo eleganter, ut fere picta videantur, in noſtra bibliotheca ſervata

Declaration de l'inſtitut de la congregation de notre Dame du Refuge, Pariſiis, Guillelmi Saſſier 1657 in 8 pp. 68, auctoris nomine ſuppreſſo.

De concurſu Dei generali ad cauſarum ſecundarum actiones adverſus Molinam & Petrum a Sancto Joſeph alioſque prædeterminationis phyſicæ impugnatores, MS.

Apologie pour ſaint Auguſtin, ou il eſt montré, que c'eſt ſa doctrine, que les anges voyageurs ont reçu l'aide d la grace efficace, qu'il nomme adjutorium quo, *contre Janſenius eveque d'Ipres*, MS in 4 pp. 238.

Non commemoro tractatus theologicos, quos de more legit in ſcholis, quibus tamen plures ab eo profeſſores uſi ſunt *de Attributis, de Trinitate, de Angelis, de fide, ſpe & caritate, de Gratia.* Adagium illi erat, *Janſenio multa cum Molina, nihil cum S. Thoma commune eſſe.*

F. ANTONIUS MALLET.

† 1663. F. ANTONIUS MALLET Gallus Armoricus, patria & profeſſione Redonenſis, at poſtmodum ad Bleſenſem conventum tranſlatus, in quo & obiit ætatis LXX circiter annorum, Chriſti MDCLXIII. Vir fuit ævo ſuo celebris qui per omnes gradus academicos lauream tandem conſecutus eſt in ſacra facultate Pariſienſi. Actum ejus Sorbonicum, quem præſentatus Prædicatorum ſuſtinuit XXIX novembris MDCXXIV, ſua præſentia cohoneſtavit Armandus cardinalis *de Richelieu* primus Galliæ miniſter cum epiſcoporum plurium clariſſimorumque omnium ordinum virorum frequentia. Licentiæ ſuæ XX locum obtinuit XXIX januarii MDCXXVI, aſſumptus deinde in conventu Sanjacobeo Pariſienſi regens, prior, & totius congregationis Gallicanæ vicarius generalis. Quo munere dum fungitur, ea congregatione a magiſtro ordinis Thoma Turco tum Pariſiis agente anno MDCXLVI in provinciam Pariſienſem erecta, & ipſe Antonius primus ab eodem fuit prior provincialis inſtitutus, eoque titulo ſedit in cap. gen. MDCXLVII Valentiæ in Hiſpania celebrato. Vitæ magnam partem egit Bleſis, Gaſtoni Duci Aurelianenſi Ludovici XIII fratri, Ducisſæque ejuſdem conjugi Margaritæ Lotaringicæ acceptiſſimus. Scripſit ac edidit

1. *Hiſtoires des SS. papes, cardinaux, patriarches, archeveques, eveques docteurs de toutes facultez de l'univerſité de Paris, & autres hommes illuſtres, qui furent ſuperieurs ou Religieux du*

Sec. XVII. *Convent de S. Jacques de l'ordre des Freres Precheurs a Paris*, Parisiis, Jo. Branchu 1634 in 8. T. I pp. 418 : T. II pp. 288. Opus quidem auctoris erga ordinem ſtudium exhibens, at quod accuratius expectatum ab eo fuiſſet, cui archiva ſeu S. Jacobi ſeu facultatis patebant. Hinc eum deſerere non raro coguntur.

2. *Diſcours ſur le Roſaire perpetuel*, Ibidem 1644 in 24 pagg. 363.

Cæterum neque enim ullo colore excuſari poteſt, intolerandus error apud Altamuram irrepſit, dum hunc auctorem ad 1389 revocat annis fere trecentis juniorem. Quantum ad *Hiſtoriam Sejani* quam huic auctori tribuit, nulla ejus mihi notitia.

F. JACOBUS ZACCHIA.

1663. F. Jacobus Zacchia Ligur, Sarzanæ natus, in conventu Veronenſi inſtitutum noſtrum amplexus, excelſo vir fuit vaſtiſſimoque ingenio, qui poſtquam ſcholas variis in locis doctrinæ ſuæ lumine colluſtraſſet, ac in celebrioribus Italiæ pulpitis per quadrageſimam ſummo auditorum concurſu ac plauſu audiius fuiſſet, a ſenatu Veneto delectus eſt, qui in academia Patavina ſacræ ſcripturæ cathedram moderaretur. Quo in munere ſuam ita probavit eruditionem, ut eo loco digniſſimum omnes judicarint. Hæc ab eo Rovetta teſte qui ejus meminit ad 1663 relicta fuere MS Patavii & Veronæ ſervata :

1. *Panegyrici ſanctorum per annum, & orationes funebres plures.*

2. *Conciones Quadrageſimales & Dominicales per annum.*

3. *Lectiones in ſacram ſcripturam in univerſitate Patavina dicta.* Fatetur Rovetta lectu hæc difficillima eſſe omnia.

F. JOHANNES DOMINICUS REY.

1663. F. Johannes Dominicus Rey, Latine aliâs dictus *Regius*, vir utrique provinciæ Toloſanæ, & S. Ludovici multo nomine colendus atque venerandus, tum quod diſciplinæ regulari in iis, dum ſub nomine congregationis Occitanæ, & poſtea S. Ludovici regis ſimul erant adunatæ, reſtituendæ, ſtabiliendæ, & propagandæ, ut e primis venerabilis patris Sebaſtiani Michaelis proſelytis ac filiis, ſic e ferventioribus adjutoribus fuit : tum quod divinarum humanarumque rerum maxima peritia, parique morum innocentia, pietate, & gravitate in iis eminuerit ac claruerit. Simorram ille Lombarienſis diœceſis ſub Toloſana oppidum ortu ſuo nobilitavit exeunte Chriſti ſeculo XVI ſub annum MDXCIV honeſtis probiſque natus parentibus, adoleſcenſque annorum ſexdecim optime litteris inſtructus humanioribus, Ceſſerone ſeu Caſtri Albigenſium vernacule *Caſtres* ordini nomen dedit, eumque lego in actis convocationis per modum capituli congregationis Occitanæ apud S. Maximinum XXVIII auguſti MDCXVI celebratæ in conventu Toloſano ad ſtudia theologica perficienda aſſignatum. Ita vero ſua agendi ratione ſibi omnium devinxit animos, ut quamprimum per leges noſtras licuit, ad regimen aſſumptus fuerit, a quo deinceps vix vacare illi permiſſum eſt. Conventuum Montiſpeſſulani M D C X X V, Pariſienſis ad S. Honoratum MDCXXXIII, Biterenſis MDCXL, Toloſani bis MDCXLIV & MDCLVI, Avenionenſis etiam aliquando prior : tum vero congregationis S. Ludovici ſemel & iterum vicarius generalis, primum anno MDCXXIX a magiſtro ordinis inſtitutus, altera vice Ruthenis MDCXLI electus : demum & provinciæ Toloſanæ in integrum reſtitutæ prior provincialis aſſumptus anno MDCLIX : quibus in officiis ita ſe geſſit, ut etſi tam variæ indolis, quam variarum provinciarum ſubditos ſibi conciliaverit, ac omnibus æquum & bonum amantibus ſe probaverit. Inquiſitor etiam Toloſanus electus & inſtitutus anno MDCXLIV. eo munere functus eſt ad mortem uſque. Viris principibus utriſque cleri & ſeculi, & in primis archiepiſcopo Toloſano Petro de Marca ſuæ ætatis nominatiſſimo acceptiſſimus fuit, cui & aſcitus a conſeſſionibus : obiit vero Toloſæ XX auguſti MDCLXIII apud ſuos in communi Fratrum ſepulcro ſepultus. Ut per totam vitam aſceticorum ſtudioſiſſimus fuerat, reliquit

Meditations pour les dimanches, les feſtes & les principaux temps de l'annèe. Toloſæ MS aſſervantur, ſed & in conventu illo in uſu erant, & juvenibus quoquo communionis die prælegebantur.

Argumenta propoſita occaſione concionis habitæ Toloſæ in feſto conceptionis Virginis immaculatæ, quam homo felicis memoriæ eamdem pronunciaverat Albiæ a tribus annis ſcilicet 1658. Obſervatur initio *quod auctor hujus ſcripti non intendit ſtatuere opinionem contrariam illi, quam ſtatuebat ille concionator, ſed ſolum explodere falſa quæ dixit*, Toloſæ 1661 in 4 pagg. 7. De his monitus archiepiſcopus Toloſanus Petrus de Marca Pariſiis agens concionatorem redarguit, & noſtrum Jo. Dom. Regium probavit. Hoc idem folium iterum prodiit Pariſiis eodem anno 1661 in 4.

F. JOHANNES PAULUS DEMORA.

F. Johannes Paulus Demora *del Maro* ab abbate Juſtiniani ſuis ſcriptoribus Ligueibus accenſus, a Rovetta dicitur ad 1654 conventus Savonenſis alumnus, ſeipſum autem ille laudat civem Alexandrinum, quæ accuratius explicabunt gentiles : vir fuit cultui B. Virginis mirum affectus, cujus Roſarium pro concione variis inſubriæ locis ſummo ardore propagavit annis quindecim ſolidis, quo in ſancto opere mortalitatem implevit anno MDCLXIII in Liguriæ finibus Albingæ diœceſeos loco *Dulcedo* vernacule nuncupato, poſtquam ſcripſerat ac ediderat 1668

1. *Gioielli di pretioſiſſime gemme freggiati, con cui glorioſamente campeggiano le gratie, i favori, le eccellenze, i privilegi, e l'indulgenze perpetue conceſſe alla famoſiſſima Fraternità del ſantiſſimo Roſario, di cui il glorioſo patriarca S. Domenico fondatore dell' ordine de Predicatori fù inſtitutore: con la ſoluzione di molti curioſi dubii circa l'acquiſto delle ſacre indulgenze nuovamente publicate a beneficio de' mortali, & a ſuffragio dell' anime del Purgatorio dal R. P. Predicatore F. Gio. Paolo Demora del Maro nella riviera di Genova libro primo*, Cremæ, Mambrini Tagliacanne 1647 in 8: Iterum Genuæ, Petri Joan. Calenzani 1660 in 8 pagg. 436, cum Append. *Privilegi conceſſi a' meritbondi confratelli del roſario &c.* pp. 39. Librum 2 brevi proditurum promittebat, in quo 30 bullæ & 500 miracula roſarii referenda erant, ſed & an promiſſo ſteterit, mihi incompertum.

2. *Gioiellino del SS. Roſario perpetuo da offerirſi alla gran madre di Dio Maria Vergine per la converſione de' peccatori, per l'aiuto degli agonizanti, per il ſuffragio dell' anime del purgatorio, con un caſo notabile occorſo per detto roſario nuovamente dato in luce per F. Gio. Paolo Demora del Maro predicatore dell' ordine de' Predicatori e cittadino d'Aleſſandria*, Mediolani, Laurentii Monzæ 1650 in 16 pp. 40.

3. *Sermoni delle dominiche e de' SS.* MSS. Sic Rovetta citatus, qui & addit libellum alium *Delle lodi della Madonna* MS, penes quem fides. Hujus

auctoris meminit etiam Oldoinus in ſuo *Athen. Ligust.*

F. LEONARDUS JANSSENSBOY.

1663. F. Leonardus Janssensboy Ziricſeæ in Zelandiâ natus e quatuor fratribus germanis qui Silvæducis ordinem amplexi ſunt, dum hæc regi catholico pareret civitas, unus, ſub eumentito habitu poſtquam a Batavis ſubacta eſt, ibidem perſeveravit catholicis verbum Dei & ſacramenta miniſtrans, ac in fide Romana confirmans: quo in munere operarium ſe inconfuſibilem, ſed diligentem ſed virum vere apoſtolicum exhibens, curſum ibidem conſummavit XXI febr. MDCLXIII annis & meritis plenus. Scripſit ac in lucem edidit plura ſed lingua ſua vernacula Belgica, quæ ſic recenſentur a noſtro Ghilberto de la Haye in ſua *Bibl. Belgo-Dom.* quem hîc excipio:

1. *Vitæ ſanctorum Belgis ordinis FF. Prædicatorum a F. Franciſco Hyacintho Choequetio ejuſdem ordinis Latine ſcriptæ & Belgice a noſtro Leonardo verſæ*: qui & quædam *de conventu Buſcoducenſi, de F. Henrico a Stadinghis cum ſocio circa* MCCXXX *pro fide occiſo, de Sor. Johanna moniali Wic Duroſtadiana Batava, ac de epiſcopis ex ordine in Belgio aſſumtis* adjecit, Antverpiæ, Guillemi Leſteens 1644 in 8.

2. *Cantica ſpiritualia Belgice*, Ibid. Joan. Cnobbaert 1635 in 12.

F. LUDOVICUS MESPLEDE.

† 1663. F. Ludovicus Mespledæ Gallus Aquitanus, Cadurci natus & ordinem profeſſus, in academia ejus civitatis ſacræ theologiæ doctor evaſit profeſſorque publicus & anteceſſor. Conventum ſuum nativum annis pluribus & variis vicibus rexit prior, nec parum profuit. Anno MDCXLI in comitiis provinciæ ſuæ Occitaniæ dictæ Narbonæ celebratis, ejuſdem aſſumptus eſt prior provincialis, quo titulo comitiis ordinis generalibus affuit Januenſi MDCXLII, ſed irrito declarato, Romano MDCXLIV in quo magiſterium ejus acceptatum, & Valentino MDCXLVII. In quadriennio vero ſui regiminis non pauca habuit graviora ſuſtinenda, quod ſuam provinciam Occitanam conventibus in dies orbari videns ac dolens, ac tutari ſatagens, eaque ratione regularis diſciplinæ normam in ordine conſtituendam ac revocandam ſibi veram & unicam viſam proponens, alios præſertim provinciarum vicinarum ſuperiores ſibi adverſantes quam maxime nec forte immerito expertus ſit. Cætera vir certe magni animi, & eruditionis non vulgaris, ac in nullo fere ſcientiarum genere peregrinus: quarum animi dotum, ut & vitæ integerrimæ ac prò religione ſtudii teſtes nos ſumus, qui in conventu hoc SS. Annunciationis Pariſienſi annum circiter MDCXLIII nobiſcum hoſpitantem vidimus & conviximus. Obiit apud ſuos Cadurci circa annum MDCLXIII ſexagenario major. Hæc vero ab eo typis prodierunt:

1. *Catalania Galliæ vindicata adverſus Hiſpanienſium ſcriptorum impoſturas, ſive Diſſertatio hiſtorica de legitimo regum Francorum in eam provinciam imperio ad ſummos ſtatus Francici ſub rege & regina regente adminiſtros.* Quo libro tranſactionem de Catalania S. Ludovicum IX Galliæ regem inter & Jacobum Aragoniæ factam anno MCCLVIII ut ferunt, explodit, Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1643 in 8 pagg. 109. Hoc opus impugnavit noſter Joannes Nicolai de quo poſtea ad 1673 libro cui titulus, *Gallia dignitas vindicata.* Hujus Meſpledii operis ἀρχαιότης MS ſervatur in Bib. Reg. Pariſ. n. 10357.

2. *Apologia provinciæ Occitanæ ordinis Prædicatorum, in qua vera cauſa retardatæ reformationis, certaque media ejuſdem promovendæ breviter annotantur*, Cadurci in 4 pp. 50. Pr. *Scripturus cauſam provinciæ meæ &c.* Eamdem ſub hoc novo titulo recudit: *Querela apologetica provinciæ Occitanæ ordinis FF. Prædicatorum ad Rev. P. Magiſtrum generalem totius ordinis & RR. AdPP. priores provinciales toto ex orbe congregatos in capitulo generali Januæ anno* MDCXLII *in tres partes diſtributa.* Pr. *Fili pro anima tua ne confundaris dicere verum &c.* Cadurci, Andreæ Rouſſæi 1642 in 4. Pauca initio mutata & 12 pagg. additæ. Sec. XVII.

3. *Notitia antiqui ſtatus ordinis Prædicatorum ex primis conſtitutionibus, admonitionibus, & ordinationibus capitulorum generalium ejuſdem ordinis, in qua priſci ejus ritus, mores, & jura deſcribuntur, & quæ per capitulum generaliſſimum in ordine temperanda, minuenda, ſuperaddenda, abolenda perſpicuis rationibus & invictis declarantur*, Pariſiis, Claudii Lebeau 1643 in 8 pp. 310. Opus ab auctore Julio cardinali Mazarino & Petro Seguierio Franciæ cancellario nuncupatum. Eſt & alius libelli titulus, qui & verus: *Commonitorium de neceſſaria ordinis Prædicatorum renovatione inſtituenda per capitulum generaliſſimum.* Hoc opuſculum vix lucem viderat, cùm agentibus quibuſdam exemplaria fuerunt intercepta. Itaque illud denuo typis commiſit ſub titulo *Commonitorii* tum Urbano VIII S. P. dicatum, Cadurci, Andr. Raiſſæi 1644 in 8 pp. 268: Sed & adverſus hoc opus juſſu vicarii generalis ordinis Vincentii Candidi ſcripſit idem F. Joannes Nicolai citatus.

F. MARINUS CERCHIARI.

F. Marinus Cerchiari Italus Patavinus circa medium ſeculi XVII ad MDCLXIII in provincia S. Dominici Venetiarum clarebat, & teſte F. Cherubino Torni in *Memor. ejus provinciæ* MSS ad nos miſſis ſcripſit 1663.

Roſario della Madonna ſantiſſima.

F. PETRUS ESPINEL DE LA PORTA.

F. Petrus Espinel de la Porta Aragonus, Cæſarauguſtanus patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, promotus in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV, laudatur ab Antonio in Bib. Hiſp. diciturque ſcripſiſſe ac edidiſſe 1663.

Memorial al Rey Don Felipe IV por la immaculada concepcion, Matriti 1663 in fol.

Opus majoris molis de eodem argumento prælo paratum illum habuiſſe, addit idem Antonius.

F. PETRUS MARTYR NALDINUS.

F. Petrus Martyr Naldinus provinciæ Romanæ alumnus, laudatur a Fontana in Prov. Rom. pagg. 255 & 371 ceu circa annum MDCLXIII clarus, & a quo ſcripta eſt & edita 1663.

Vita della venerabile ſuor Maria Bengna de' Servi moniale del monaſtero di S. Clemente da Prato dell' ordine di ſan Domenico, Venetiis 1663.

F. PETRUS WLOERS.

F. Petrus Wloers Belga Brabantus, conventus Antverpienſis alumnus, vir pius ac mirum erga Divæ Virginis cultum affectus, qua valebat vernacula ſua Belgica carmine eleganter canendi arte, laudes & miracula ejuſdem Deiparæ metro ſcripſit & edidit tribus opuſculis, quorum ti- 1663.

Sec. XVII. tulos Latine ſic reddidit noſter Ghilbertus de la Haye *Bib. Belgo-Dom.* MS, ubi addit mortuum apoplexia quinta auguſti MDCLXIII ætatis circiter LX

1. *Miracula roſarii poetice deſcripta, & iconibus elegantibus expreſſa*, Antverpiæ, Deodati Verhoulſt 1658 in 8 P. I pp. 240 : P. II, Jacobi Meſens 1659 in 8 pp. 261.

2. *Hortus SS. Roſarii*, Ibid. Meſens 1660 in 16 pp. 308, cum figuris æneis.

3. *Altera ejuſdem Horti pars*, Ibid. 1662 in 8, cum figuris æneis.

F. VINCENTIUS CLERICI.

1663. F. VINCENTIUS CLERICI Flander Gandavi natus, ibidemque ad ordinem aſcitus anno MDXCVIII, vir pius fuit, orationi privatim totus deditus, totus & ad populum concionibus habendis, unde prædicatoris generalis titulum & honores in ſua domo conſecutus eſt, quam & aliquando prior rexit. Ad ſeros annos pervenit, obiitque tandem ibidem anno MDCLXIII, ætatis LXXXVI. Ab eo typis prodiit

Gratiarum actio, quam pro more provinciæ inferioris Germaniæ in eccleſia noſtra Gandavenſi habuerat anno MDCXLVIII *die* XXVI *martii pro celebrando ſuo in ordine Jubilæo, ſeu quinquageſimo ingreſſus in ordinem anno*, Latine ſimul & Belgice, Gandavi, Servatii Manilii 1648 in 4.

Sic Ghilbertus de la Haye in *Bib. Belgo-Dom.*

F. ANTONINUS LEMBO.

1664. F. ANTONINUS LEMBO Calaber provinciæ utriuſque Calabriæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter promotus anno MDCXLIV in actis cap. gen. Romæ habiti, & anno MDCL S. Dominici de Soriano prior in lucem emiſit

Miracoli e grazie operate dall' imagine del P. S. Domenico in Soriano, Editio tertia, Meſſinæ, Hæredum Petri Brea 1650 in 8 pp. 503.

Cronica del convento di ſan Domenico in Soriano dall' anno 1510 *fin al* 1664, *compoſta dal padre maeſtro F. Antonino Lembo*, Suriani, Dominici Ferro 1664 in fol. pp. 238. Extat Pariſiis in Regia H 1685.

Quod opus poſtea auxit Dominicus a Seminara de quo poſtea ad 1687, & a ſe locupletatum edidit.

F. BASILIUS PICA.

† 1664. F. BASILIUS PICA vir omni virtutum genere commendandus, Neapoli natus eſt anno MDCII, ibidemque in S. Severi ordini nomen dedit. In Boemiam poſtea miſſus ſtudii generalis moderator, ideoque in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV ad magiſterium promotus, Brunæ poſtmodum priorem egit : inde Forumjulii Venetamque ditionem ingreſſus, apoſtolicoque afflatus ſpiritu, crebras efficaciſſimaſque, maximo populorum concurſu, majori & animarum fructu conciones habuit, ac per omnem Italiæ regionem præcipuaſque illius civitates, innumeros prope utriuſque ſexus ad meliorem frugem adduxit. Aprutinam præpoſitus rexit provinciam, conventum Bononienſem juſſu magiſtri ordinis ex officio viſitavit, Venetias revocatus, SS. Joannis & Pauli cœnobium prior electus ſapienter adminiſtravit, ad S. Secundi inſulam & ordinis domum tandem ſe recepit, & novæ ibidem congregationis S. Jacobi Salomonii nuncupatæ fundamenta jecit anno MDCLXII a magiſtro ordinis erectæ : ubi cum annos jam aliquot præfuiſſet, vitæque & morum ſanctimonia omnibus amori fuiſſet & admirationi, correptus acutiſſima febri undecimo decubuit die IX octobris MDCLXIV, ætatis LIII, non ſine ſanctitatis opinione : cujus corpus annis poſtea jam octo tranſactis anno MDCLXXII tranſlatum incorruptum omnino repertum eſt & in arca cypreſſina recluſum in odeo S. Secundi honorifice conditum jacet cum hac inſcriptione :

Oſſa vener. P. M. F. Baſilii Pica verbo vita doctrina ſpectatiſſimi concionatoris eximii, regularis obſervantiæ promotoris zelantiſſimi.

Hæc ejus opera :

1. *Nuovo modo di meditare e recitare il ſantiſſimo roſario*, Venetiis 1665 in 24. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante* Scanzia VI, pp. 20, ſic addens : *Predicò queſto padre molti anni ſono in Firenze in S. Maria Novella con grand' applauſo.* Ejuſdem opellæ jam meminerat *Scanzia V*, & abeſſe nomen auctoris monuerat, poſtea verò a noſtro Raphaele Badio hujus Baſilii lucubratiuncula eſſe ſe accepiſſe.

2. *Vita della penitente ſerva di Dio Maria Maddalena Luppini di Gieſù, che dimorò tredici anni fra le povere di Farra, che vivono ſotto la protezzione di ſanta Catarina da Siena*, Venetiis, Marii Garzoni 1663 in 12.

3. *Le ſue prediche infinite*, quæ cum ejus MSS ſchedis quamplurimis in archivo S. Secundi pretioſe ſervantur, uti nos monuit F. Cherubinus *Torni* ejuſdem provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus. Ejus extat inſigne elogium in actis cap. gen. Romæ MDCLXX celebrati inter eos, qui cum fama ſanctitatis obierunt.

F. BASILIUS VIVIN.

F. BASILIUS VIVIN natione Lotaringus, in Pago *de Vannes* Tullenſis diœceſis tertio ab Urbe lapide loco quidem humili ſed honeſto altera febr. MDCII natus, Johannis nomen in regeneratione accepit, quem tenere parentes ob egregiam a natura indolem educarunt, & rudimentis jam imbutum melioribus inſtituendum diſciplinis ad Muſſipontanam Lotaringiæ academiam miſerunt. Sic autem ſupra cæteros emicuit omnes coætaneos ſuos & condiſcipulos, ut in literario ſcholarum agone perpetuo coronaretur, cæteriſque palmam & præmia præriperet, ſive ſtricta ſive ſoluta, ſive Latina ſive Græca decertaſſent oratione. Quod Henrico ipſo Lotaringiæ duce & agonotheta præſente contigit ei rhetorices adhuc candidato, qui unus ipſe primus in omnibus, quocunque tandem certatum inter eos litterarum genere priora tulit omnia litterarii certaminis præmia : quem & gymnaſiarcha brabeutes ſingulari commendaturus elogio, per metalepſim in agnomine ludens, Joannem non Vivinum ſed divinum appellitabat. Philoſophiæ curſum ibidem egit, & artium magiſterio donatus eſt. Tum autem Muſſiponto natale ſolum repetens Tulli Leucorum aliquandiu ſubſtitit, noſtrumque conventum forte fortuna ingreſſus, Deo intus agente, in noſtrorum petiit admitti conſortium, & obtinuit. Habitum induit XVI aug. MDCXXIII, ac ſequenti revoluto XVII ejuſdem menſis publice profeſſus eſt Johannis in Baſilium mutato nomine. Pariſiis exinde philoſophiæ iterum ac poſtea theologiæ emenſis ſtadiis, Tullum revocatus eſt qui eaſdem ibidem traderet diſciplinas. Verum ut totus erat a natura & gratia ſacro pulpito comparatus, & animarum zelo æſtuans, huic ſe deinceps evangelico miniſterio totum conſecravit. Ac ubi per vicinos agros & pagos pauperes evangelizando inſigne ſui ſpecimen dediſſet, Vezeliaci comitatus Valdemontii urbe ſede prætoriana nobili per adventum & quadrageſimam, tum 1664

Spinalii

Spinalii vulgò *Eſpinal* ampliſſima Lotaringiæ civitate anno ſequenti per idem tempus concionatus eſt, ſicque claruit, ut exinde Toloſam vocatus fuerit ad conciones anni dominicales & ordinarias apud noſtros habendas, moxque ad proximas in eccleſia Toloſatum ampliſſima (*La Daurada* vocant) quadrageſimæ conciones ab ædituis invitatus, & ſubinde per octavas in oratorio pœnitentium Cæſiorum. Claromonti Lutevorum in eccleſia præcipua, Lemovicis in cathedrali annis ſequentibus per idem tempus ſermones habuit tanto concurſu, ut etiam ab opere ceſſarent & commercio mercatores & artifices, occluſiſque officinis ad eccleſiam certatim occurrerent. Pariſiis inde concionatoris onus ordinarii ad SS. Annunciationis eccleſiam per annum integrum obivit, unde Tullum reverſus, non ſemel tantum, ſed iterum ac tertio ita exigentibus canonicis per adventum, quadrageſimam, & corporis Chriſti octavas concionatus eſt, ſupremi ſenatus Metenſis purpuratis patribus auguſtiſſimoque ſenatui, qui tunc temporis Tulli ſedebat, acceptiſſimus, ceu qui ſacer orator facundus, & efficax ei videretur. Quin idem ſenatus poſtea rege volente Metim revocatus, tanti Baſilium habuit, ut eum ſibi capellanum & a ſacris ordinarium eſſe voluerit, eoque titulo honorario Metis adeſſe, commorari, & ex pulpito concionantem audire. Nam & in hujus ampliſſimæ civitatis majori baſilica bis per adventum, & quadrageſimam, perque octavas corporis ſemel conciones habuit. Senio tandem imminente corporiſque moleſtiis urgentibus cum ſenatus Metenſis gratia dimiſſus & deſiderio Tullum rediit, ibique quod vitæ valetudiniſque ſuperfuit ſcribendo, ſtudendo, vel orando perſeveravit. Obiit tandem vir religioſiſſimus XVII maii hora circiter ſeſquiquarta matutina illuceſcenteque die anno MDCLXIV, ætatis LXXII a tribus mentibus inchoato, maximo ſui relicto non Fratribus ſuis tantum, ſed & univerſæ civitati deſiderio. Plura ſcripſit quæ ms ſervabantur Tulli prælo dignißima, erat enim vir & eruditus & ingenio acer, pluraque meditabatur edenda quæ mors abrupit. Hæc integra ab eo relicta:

1. *Sermons ſur l'evangile de chaque jour du Careme, ou l'evangile entier eſt expliqué dans chaque ſermon.*

2. *Autre careme ſur l'hiſtoire de Jeſus qui eſt appliquée a l'evangile de chaque jour.*

3. *Troiſieme careme prechè a Metz l'année* MDCLXIII *ſur les articles de la foi contenus au ſimbole des apoſtres, & appliquez a l'evangile de chaque jour.*

4. *Quatre Advents. Le* 1 *de la predeſtination ſur ces paroles de S. Paul*, Quos prædeſtinavit hos & vocavit: *Le* 2 *ſur l'oraiſon de notre Seigneur & ſes ſept demandes: Le* 3 *ſur les quatre fins dernieres de l'homme: Le* 4 *Quel eſt le veritable chretien ſelon la doctrine de S. Paul ſur ces paroles*, Filioli quos iterum parturio.

5. *Trois octaves du ſaint ſacrement. La premiere ſur la proſe* Lauda Sion Salvatorem. Tres qualibet concione exponuntur & adaptantur ſtrophæ. *La ſeconde ſur l'himne* Pange lingua glorioſi: *La troiſieme des merveilles du ſaint ſacrement ſur ces paroles* Memoriam fecit mirabilium &c.

Hæc ſcilicet abſoluta reliquit cum pluribus aliis *Feſtivitatum Domini & B. M. Virginis atque ſanctorum* quas indefatigabilis continuo habebat concionibus: ex quibus prælo potiſſimum parabat volumen hoc titulo:

Treſor ſacré de l'ordre des Freres Precheurs diviſé en trois parties. La 1. *Panegiriques des ſaints celebrez dans l'Egliſe. La* 2. *Panegiriques des SS. protecteurs de l'ordre. La* 3. *des confrairies annexées a l'ordre, du ſaint roſaire, du nom de Jeſus, & du ſaint Sacrement.*

Grande præterea opus meditabatur hoc titulo: *Conſenſus & communio indiſſociabilis SS. Pauli apoſtoli, Auguſtini, & Thomæ Aquinatis, a quibus aque recéſſerunt Pelagiani, Lutherani, Calviniſtæ, Molina & Janſenius Iprenſis*: ſed inchoatum opus mors præpropera ſuppreſſit. Sæc. XVII.

F. DOMINICUS A TURRE.

F. Dominicus a Turre Ligur, patria Januenſis, conventus ibidem S. Dominici alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, in fide hic recenſetur Romæ ad annum MDCLXIV, a quo dicitur & ſuo conventui præfuiſſe priorem & provinciæ utriuſque Lombardiæ provincialem, exinde cardinalis *Dongi* epiſcopi Ferrarienſis aſcitum theologum, ac ſcripſiſſe hoc titulo: 1664.

1. *Diſcurſus panegyrici pro ſolemni SS. Ordin. Prædic.* editi Ferrariæ.

2. *Tractatus de cenſuris Eccleſiaſticis*, ms.

3. *De immunitate Eccleſiaſtica*, ms.

F. FEDERICUS MARIA TADINI.

F. Federicus Maria Tadini provinciæ Romanæ ut conjicio alumnus, hoc anno MDCLXIV florebat, quo & a ſe ſcriptum edidit 1664.

Li tre Monti, overo diſcorſo in lode del B. Bernardo Tolomei da Siena, fondatore dell' inſigne religione Olivetana, Rhodigii 1664 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Sic me monent Memorialia recens ſcilicet anno MDCCXII Roma mihi miſſa.

F. FRANCISCUS DE ARAUXO.

F. Franciscus de Araujo nobili loco comitatus *de Monterey* in Gallæcia vernaculo *Verin* dicto circa MDLXXX natus, nobili & genere oriundus, patre Johanne *Hidalgo* re & nomine, viro gravi opulento, magnaque apud concives auctoritatis & æſtimationis, matre Franciſca *de Chaves Araujo* ex eodem loco & caſtro *de Chaves* antiquo municipio Gallæciæ Luſitaniæ finitimo, unde clara & antiqua *de Chaves* familia titulum accepit & nomen, adoleſcens ordini Salmanticæ die quinta martii MDCI voto ſolenni ſacramentum dedit: ubi poſtquam egregie literis ſacris operam poſuiſſet, eaſque ſubinde variis provinciæ ſuæ locis diu docuiſſet, (anno MDCXVI & ſequenti theologiam legerat in conventu S. Pauli Burgenſis) cùm autem Complutum jam acceſſiſſet apud ſuos eodem munere functurus, Salmanticam eodem anno MDCXVII evocatus eſt, & F. Petro *de Herrera* jam rude donato ſuffectus in primaria theologiæ cathedra matutina, quæ noſtrorum propria eſt, quam annis quidem ſex prioribus vices Herreræ ſupplens ſubſtitutionis titulo primum retinuit, exinde vero proprio jure obtinuit, anniſque viginti ſolidis maxima ſui & ordinis ſima adminiſtravit. Ut eruditione apud omnes, ſic & morum innocentia & facilitate claruit, tantæque fuit apud optimates, aulicos, & regni procures æſtimationis & auctoritatis, ut nonnulla quorumdam chriſtianæ fidei puritati divinoque cultui parum æqua præverterit averteritque aulicorum conſilia. Recti quoque tenaciſſimus fuit, adulari blandirique neſcius, qui quamvis ab omni faſtu ſupercilioque alienus eſſet & humilis, ubi res exigeret, magna fiducia fortique animo viros etiam principes intrepidus arguebat, & veritatis admonebat, quorum ob id forte aliquorum in ſe provocavit invidiam, ſed fruſtra. Nam tantæ erat apud catholici regis Philippi IV majeſtatem auctoritatis & ponderis, ut regem teſtentur aliquando alſo-

Sæc. XVII. ruisse, se vel si cæteri omnes eruditi & theologi de aliquo rogati per ipsum idem sentirent sibique consulerent, unusque ex adverso *Aranxo* contrarium consuleret & pronunciaret, spretis cæterorum & abjectis omnium sententiis, unius *Aranxo* secuturus & amplexurum consilia. Hinc post viginti annos ab academia Salmanticensi rude donatum ad ecclesiæ Segobiensis infulas Urbano VIII rex catholicus præsentavit anno MDCXLVIII januarii tertia, quam annis duntaxat octo circiter optime rexit, gregi suo carissimus, pauperum vere pater, in adversis patientissimus, in prosperis modestissimus & humilis, in disciplina regulari constantissimus, qui nec pristinum vitæ modum & abstinentiam, pastoralis etiam solicitudinis onere pressus, immutare voluit. Verùm ætate jam ingravescente ad tranquillioris vitæ portum appellere cupidus, & sibi ipsi vacare Deoque imposterum avidus, dum ad Carthaginensem ecclesiam destinaretur & vocaretur, & Segobiensem maximo suorum præsertim pauperum luctu abdicavit anno MDCLVIII, moxque ad suos reversus Fratres annos complures summa humilitate animi & religione, privatus, ab omni rerum cura temporalium alienissimus, modica contentus, quam in ejus honestos necessariosque vitæ usus ex episcopalis mensæ Segobiensis censu concesserat Innocentius X, pensione Matriti vixit, ubi & octogenario major quam assidue meditabatur lætus aspexit mortem, & ad quam se dudum composuerat, quamque anhelabat & expectaverat æternitatem invenit die XIX martii, non ut Antonius habet MDCLXIII, sed uti noster certius annotavit Hyacinthus de Parra anno sequenti MDCLXIV. Magno parentatum ei tunc apparatu, magno & omnium ordinum conflutu, magna qui vixerat & obierat apud omnes & eruditionis, & innocentiæ, sanctitatisque fama. Post annos vero circiter quinque Matrito Salmanticam a F. Manuele *de Ibarça de Roja* comitis *de Moras* fratre germano tunc priore Salmanticensi ejus corpus translatum est, quod nullis etsi conditum olim aromatibus unguentisve repertum est adhuc omnino integrum ac si ea die terræ inditum, nullo fœtore inquinatum, membris omnibus non rigidis sed tractabilibus, quod Fratres iique qui aderant omnes obstupuerunt, & ex viri pietate dum vixerat, & hanc ejus post mortem a Deo concessam exuviis æternitatis arrham augurabantur, & vestigium. De quo legendus Antonius de Lorea *Vita F. Petri de Tapia Hispalensis archiepiscopi* cap. XI §. 3 pag. 79. Hæc sunt ejus opera:

1. *Commentariorum in universam Aristotelis metaphysicam T. I, quinque libros complectens*, Burgis & Salmanticæ, Jo. Bapt. Varesii, & Antoniæ Ramirez viduæ 1617 in fol. pagg. 850. Initio se jam primariæ cathedræ Salmanticensis moderatorem præstat, ad calcem testatur se opus compleviſse XXIV junii MDCXV, ætatis XXXV: ex quo colligo natum anno MDLXXX.

2. *Commentariorum eorumdem* T. II.

Alteram utriusque editionem refert Antonius in Bibl. Hisp. Salmanticæ 1631. Notandum in hoc T. II quod habet auctor *Lib. 8 quæst. 9 art. 4 dub. Append.* n. 35 de præmotione physica. *Secunda sententia*, inquit, *affirmans est, quam sequuntur omnes veri discipuli S. Thomæ cum suo auctore agnoscentes hujusmodi concursum prævium efficacem in omnibus causis secundis tam liberis quam necessariis, tam in ordine naturæ quam gratiæ, ad earum operationes necessarium.* Sic refert noster Joannes Martinez de Prado Metaphys. T. I pag. 518.

3. *Opuscula tripartita hoc est in tres controversias triplicis theologiæ divisa. In quarum prima varia disputationes de pure scholastica, in secunda de morali, & in tertia de expositiva theologia utiliter expenduntur*, Duaci, Bartholomæi Bardou 1633 in 8 pagg. 664. Hoc opus omisit Antonius citatus.

4. *Tomus I super primam partem angelici Doctoris*, Matriti, Melchioris Sanchez 1647 in fol. pagg. 775. Continet 23 QQ. priores. In quo T. I notandum quod habet Q. 23 A. 6 Dub. 2, *An ultra certitudinem præscientiæ, includat prædestinatio certitudinem causalitatis?* Pag. 749. « Tertia sententia communiter recepta a Thomistis asserit prædestinationem esse certam utraque certitudine, « scilicet præscientiæ & causalitatis propter efficaciam decreti divini, & mediorum electorum in« dependenter a præscientia futuri consensus liberi « arbitrii. *Et pag.* 750. Dico 3. Ex duplici capite « sumitur certitudo causalitatis in prædestinatione, « nimirum ex divini decreti efficacia & immutabi« litate, atque ex efficacia quam habent auxilia « præparata suapte natura. Hæc conclusio statuitur « pro auctoribus tertiæ sententiæ. *Et pag.* 751. Ul« timam partem hujus conclusionis *probat*: nimi« rum, *inquit*, quod hæc efficacia auxiliorum ex « qua sumitur certitudo causalitatis convenit eis « ex ipsorum natura suadetur 1 ex scriptura 2. ex « Augustino De gratia Christi c. 24 dicente: Le« gant & intelligant atque fateantur non lege atque « doctrina insonante forinsecus, sed interna atque « occulta mirabili & ineffabili potestate Deum ope« rari in cordibus hominum non solum veras reve« lationes, sed etiam veras bonas voluntates. Hæc « autem potestas mirabilis & occulta non potest non « esse auxilium physicum præveniens & de se effi« cax, quem propterea appellat victricem delectationem, quia cum suavitate ac delectatione for« titer movet & inclinat voluntatem. Ergo «. Quod & amplius probat ex ratione causæ primæ, & secundæ, & in sequentibus eamdem Thomistarum sententiam astruit cum distinctione sensus compositi & divisi. Et dub. 3 pag. 754, *Quæ sit vera ratio concordiæ inter certitudinem divinæ prædestinationis, & usum humanæ libertatis?* Rejecta concordia Molinæ ex scientia media, « Dico 3. Vera ratio hujus concordiæ desumenda est ex efficacia « divinæ voluntatis, & ejus decreti independen« ter a præscientia futuri usus liberi arbitrii præ« determinantis nostras voluntates ad illum. *Quod « probat ex eo quod* efficacia divinæ voluntatis tanta est, ut attingat substantiam, & modum actuum « nostræ libertatis, & non solum velit efficaciter « ut nostri actus fiant, sed etiam ut liberè & con« tingenter fiant &c «. Cùm autem hic T. I sit ultimum hujus opus, hinc constat hunc auctorem a communi Thomistarum sententia nunquam defeciviſse.

5. *Tomus II in I. P. D. Thomæ a q. 27 ad 64* Ibidem 1647 in fol. pagg. 769.

6. *T. I in primam secundæ D. T. a q. 1 ad 99* Salmanticæ, Ex typographia conventus nostri S. Stephani 1638 in fol. pp. 758. Adjecta est *Relectio defensiva sententiæ, sive Apologia pro doctrina, quam pro defensione ecclesiastica immunitatis defendit auctor more & rigore scholastico in tractatu de legibus*, pp. 12.

7. *T. II in primam secundæ ad Tractatum de divina gratia supernaturalibus donis, super QQ. ultimas*, Matriti, Melchioris Sanchez 1648 in fol. pp. 732. De hoc tomo sic loquitur noster Joannes Martinez de Prado *Controvers. Metaphys.* T. I Compluti 1649 in fol. pagg. 518. « Respondeo tamen (M. F. Franciscum Araujo nunc Segovien« sem episcopum) hîc loqui ex aliena sententia. « Nam tractatus ille (*de gratia*) alienis laboribus « est compositus. Nam ut sæpissime gravissimi viri «

» teſtati ſunt, ſapientiſſimus magiſter permiſit illum » tractatum (qui in bibliotheca communi proprii » auctoris nomine aſſervabatur) cum ſuis imprimi: » ne cogeretur vir ad alia natus & diſtractus, cur- » rente prælo integrum tractatum de gratia de no- » vo elaborare. Alienum tamen fœtum eſſe ſua- » dent non pauca: in primis quia eaſdem difficul- » tates bis pertractat: primo breviter ut ipſi mo- » eſt: ſecundo late ut auctor illius tractatus ſole- » bat: 2. ſtyli ingens diverſitas, ut quilibet vel pa- » rum verſatus in ſcriptis ſapientiſſimi magiſtri ani- » madvertere poterit: 3. nam in reliquis ſuis ope- » ribus breviſſime difficultates ingentes pertractat, » in iſto vero opere etiam in minimis ſatis diva- » gatur: 4. Id evidentius oſtenditur. Nam de illo » tractatu ſub eodemmet titulo meminit M. F. Joan- » nes Vincentius in Relectione de gratia Chriſti q. » 7 pag. 905 Edit. Romanæ anni 1591, fere 55 an- » nis antequam ederetur a M. Araujo. Ergo non eſt » ejus opuſculum. Denique quia hoc non eſt novum » in prædicto Magiſtro. Nam hoc alii adverterunt » in Tractatu de Euchariſtia, & præſertim negari » non debet, quod dubium illud magnum de con- » verſione aquæ in vinum, quod apud ipſum habe- » tur 3 p. q. 78 a. 4 Dub. 2, eiſdem verbis & ſyl- » labis habetur prius editum a M. F. Baſilio Legio- » nenſi, ut ſola utriuſque lectione conſtabit ». Quæ ipſo vivente *Araujo* ſcribebat & edebat dictus *de Prado*, qui & ad marginem hæc habet notanda: *Tractatus de gratia editus nomine M. Araujo non eſt illius. Et adhuc illius auctor docet auxilia gratia eſſe intrinſecè efficacia, in quo opponitur auctoribus ſcientia media quoad præcipuam difficultatem.* Neque eſt quod dicat quis hunc Tractatum etſi non ſuum tamen ut ſuum adoptaſſe, & agnoſcere T. I in I. P. D. Thomæ pag. 753. Nam etſi id concedatur, ibidem præter præmotionem moralem, quam ſolam agnoverat etſi certo efficacem auctor *tractatus* dicti *de gratia*, neceſſarium agnoſcit Araujo prævium concurſum phyſicum, quo Deus in ratione cauſæ primæ cauſam ſecundam ſeu voluntatem creatam de actu primo reducat efficaciter & neceſſitate conſequentiæ licèt non conſequentis in actum ſecundum: ſicque in illo T. I ultimo ſuorum operum retractat quod in Tractatu illo de gratia antea edito de ea difficultate minus plene dictum fuerat. Adde & illa pag. 753 *Araujo* teſtari ſe *ſpecialem tractatum de auxilius divinæ gratiæ* compoſuiſſe edendum, *quando ipſi licuerit per ſedem apoſtolicam typis mandare.* Ex quo ſequitur in illo Tractatu ſub ſuo nomine edito *De gratia* mentem ſuam haud dubie communi Thomiſtarum ſententiæ conformem non plene explicatam. De quibus legeſis noſtrum Paulum *Faſſeau* in opuſculo, cui titulus *Auctoritas Philalethis Eupiſtini exanctorata pag.* 402, & maxime *Hiſtoriam congregationum de auxiliis* a noſtro Jacobo Hyacintho *Serry* editam Antverpiæ 1709 col. 611, & 773, ubi Araujum ab Eleutherii vitilitigationibus egregie vindicat, & Molinianæ ſcholæ non modo non faventem ſed & infenſiſſimum demonſtrat.

8. *In ſecundam ſecundæ D. T. commentarius a q.* 1 *ad* 46, Salmanticæ, Typis conventus S. Stephani 1635 in fol. pp. 705.

9. *T. I. in tertiam partem D. T. a. q.* 1 *ad* 27, Salmanticæ, Ibid. 1636 in fol. pp. 763.

10. *T. II. in eandem tertiam partem a q.* 60 *ad* 90, adjecto *tractatu de Indulgentiis*, Ibid. 1636 in fol. pp. 807.

11. *Variæ & ſelectæ deciſiones morales ad ſtatum eccleſiaſticum & civilem pertinentes*, Lugduni, Philippi Borde, Laur. Arnaud, Pet. Borde & Guil. Barbier 1664 pp. 618.

Sæc. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA DE MORALES.

F. Johannes Baptista de Morales Hiſpanus Bæticus Aſtygi (quæ Ptolomæo *Ecija* olim epiſcopalis ſub Hiſpalenſi metropoli, urbs etiamnum clara) anno circiter MDXCVII natus, adoleſcens in patria ordini inſcriptus, poſt egregios in ſacris litteris ut & in pietate progreſſus, fidei promovendæ ſtudio ſalutiſque animarum zelo ardens novis quos noſter Antonius *Gutierrez* in provinciæ Philippinarum ſupplementum conſcribebat miſſionariis junior adhuc diaconuſque tantum adjungi obtinuit, Mexicoque tranſiens preſbyter inauguratus anno MDCXVIII vel ſequenti Manilam pervenit. Mox in eam inſulæ regionem *Parian* dictam a Sinis inhabitatam miſſus, lingua brevi comparata, novis illis chriſtianis inſtituendis proſelytiſque ad Chriſtum adducendis decem annis ſolidis cum non pœnitendo fructu deſudavit. Anno MDCXIX in imperio magni Mogolis fidei ſtabiliendæ quædam ſpes affulgebat, eo igitur miſſus eſt cum quatuor e noſtris Camboiam ſcilicet ſive Cambaiam ejuſdem nominis regni metropolim fruſtra tamen ſemel ac iterum eo ſe contulit, nondum iis terris arridente gratia. At tandem quod in votis potiſſimum habebat, licet aperire non auderet, vocationem a Deo probè ſciens expectandam, quæ ſuperiorum voce explicaretur, conſecutus eſt. Celebris ille noſter Angelus *Coqui* de quo ſupra ad 1633 vaſtiſſimum illud Sinarum imperium anno MDCXXXI intraverat, eccleſiam miſſionemque ſtabilem fundarat ac firmarat, operarios in ingentem ac paratam meſſem inſtantius petebat ſibique coadjutores: tum Johannem Baptiſtam noſtrum jubet Philippinarum provincialis eo ſe conferre: qui mox dicto obediens eo advolat ſocio e ſacra Minorum familia unico F. Antonio a S. Maria, quicum anno MDCXXXIII ad civitatem *Fogan* ſecunda julii acceſſit. Ibi quàm ſtrenue pro Chriſto dicendo, operando, ac etiam patiendo laboraverit, ac ſpatio XXXII fere annorum deſudarit noſtri referre non eſt inſtituti, de quibus Hiſtoriam provinciæ noſtræ Philippinarum adeat lector curioſus præſertim T. I lib. 2 capp. 53 & 54, & T. II paſſim ac præſertim lib. 2 cap. 27 ad 32. Paucis dixiſſe ſat nobis ſit alterum fuiſſe a F. Angelo *Coqui* miſſionis noſtræ Sinicæ erectorem, ejuſdem fere ſemper abinde præfectum, verboque & exemplo inſtitutorem, pluries ab ejus imperii gente *pro falſa ſecta Dei* (ſic enim titulus ipſe ferebat ſive ſententia judicis) variis calamitatibus & tormentis vexatum, flagellis etiam diriſſime cæſum, e provincia in provinciam agente quorumdam invidia injectum, imo & anno MDCXXXVIII tota ditione majoribus cum opprobriis pulſum. Quorum occaſio potiſſima fuit, quæ noſtros & ordinis Minorum miſſionarios inter ex una parte & Patres Societatis ex altera verſabatur de cultu Kuifucii, avorumque & progenitorum aris & ſacrificiis controverſia, his iſtos ritus omnes civiles politicoſque tantum ac proinde licitos eſſe contendentibus, illis vero contra ſuperſtitioſos ac idololatricos nec ferendos conteſtantibus. Ea de cauſa Romam provinciarum Philippinarum noſtræ ac Minorum procurator miſſus, qui ſummum pontificem conſuleret, illuc non ſine graviſſimis terra marique exantlatis laboribus & periculis tandem anno MDCXLIII pervenit: oblatoque Urbano VIII quæſitorum ſuorum memoriali, interea dum de reſponſione tractarent judices a pontifice conſtituti, habita ſunt ordinis generaliſſima comitia anno MDCXLIV, quibus ipſe interfuit Philippinarum provinciæ diffinitor. Die XXIX julii ejuſdem anni extincto Urbano VII ab Innocentio X die XV ſeptembris ſequentis elec-

† 1664.

Sæc. XVII. to decretum tandem XII ſeptemb. MDCXLV emanavit ad quæſita plane reſpondens quoque videbantur ſopiendæ omnes controverſiæ. Hoc ubi in Hiſpania quo ſe jam contulerat accepit, mox regreſſum parat præclarum miſſionariorum noſtrorum triginta ſecum ducens ſupplementum, at variis in itinere retardatus difficultatibus nonniſi XXIII decembris MDCXLIX ad relictam & optatam ſuam in Sina ſtationem acceſſit. Tum vero unius Dei prædicationi fideique dilatationi per varias provincias incumbere cœpit ſi unquam alias ardentius, verum & recruduerunt ſimul in eum priores perſecutiones, quas quidem ab infidelibus illatas, qui non ſemel peſſime exceptum fere necaverunt, gloriæ ducebat at animo continuo angebatur, quod decretum Innocentii X ubique ac quibus oportebat denunciatum non uti par erat exciperetur, imo vi alterius decreti a Patribus Societatis XII martii MDCLVI ab Alexandro VII obtenti & in ſpeciem contrarii ut iſti perſuadere conabantur, omnino eluderetur, & veluti caſſum fieret. Cum autem de ſumma fidei in eo agi ſibi videretur, titus illos Sinicos, quamdiu vixit, & verbo & ſcripto impugnavit, neophytis ſuis omnino interdixit, ad baptiſmum aſpirantes, niſi eis renunciarent, non admiſit, imo & moriens diſcipulis quos informaverat, ut in idem inſtarent ultimis verbis veluti teſtamento præſcripſit. Obiit magna apud omnes ſeculares & regulares omnium ordinum etiam S. J. cum opinione ſanctitatis XVII ſeptemb. MDCLXIV, ætatis LXVII hora quarta poſt meridiem apud Sinas in civitate *Foningchen* provinciæ *Fokieng* metropoli. Ejus cum laude meminerunt præter citatos acta cap. general. Rom. MDCLXX, Fontana in *Monum.* ad 1664, Natalis Alexandre noſter *Apologie des Dominic.* Diarium Domin. Gallic. ad 10 ſept. anticipate, Nic. Antonius *Bib. Hiſp.* ſed & plures alii. Hæc ejus opera:

I. *Quæſita ſeptemdecim a F. Joanne Baptiſta de Morales miſſionariorum Sinarum procuratore propoſita Romæ anno* MDCXLIII *ſacræ congregationi de propaganda fide, quibus addantur ad ea reſponſa decreto ejuſdem ſacræ congregationis* XII *ſept.* MDCXLV *approbata*, Romæ, typis Propagandæ 1645 in 4: Et operum noſtri Petri de Tapia T. II lib. 1, *de fide* q. 3 a 9, & Thomæ Hurtado clerici minoris *Reſolut. moral.* Tract. 5 cap. 5 Reſol. 40, *Apologiæ Dominic. Gallicæ* inter Documenta, & alibi pluries. *Hiſpane* edidit F. Baltazar *de Santacruz* Hiſt. noſtræ Philipp. T. II lib. 1 c. 35.

2. *Sentencia de los miſſionarios de la China de la orden de ſan Domingo deliberada en la junta de Lanki XX april.* MDCLXI. Subſcripſit ſecundus poſt F. Franciſcum *Varo* viceprovincialem, *Apolog. Domin. dicta pag.* 119.

3. *Relatio & libellus ſupplex F. Joannis Bapt. de Morales ab eo & ſeptem aliis miſſionariis apoſtolicis ordinis FF. Prædicatorum in Sinarum imperio ſubſcriptus & oblatus ſacræ congregationi de propaganda fide una cum quæſtionibus* XXII *ab iiſdem propoſitis circa mores ac ritus Sinicos* XXX *maii* MDCLXI *ad ſanctam ſedem apoſtolicam in ſacra congregatione de propaganda fide.* Primus edidit noſter Natalis Alexandre *Apol. des Domin.* inter Documenta *a pag.* 29 *ad* 118. Cum dicto Johanne Bapt. ſubſcripſerunt F. Timotheus a S. Antonino, Dominicus *Coronado*, Franciſcus *Varo*, Johannes *Garcia*, Raimundus *del Valle*, Dominicus *de Navarete*, Johannes *de Polanco*. Hujus exemplar ipſius Johannis Bapt. manu ſcriptum, & aliorum ſeptem noſtrorum miſſionariorum chirographo ſubſignatum extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum charta Sinenſi bombycina guttiolis aureis pro more patriæ inſperſa, & flagellata foliis 21. *Princ.* „F. Johannes Baptiſta de Morales ordinis Prædicatorum omnium Fratrum ejuſdem ordinis in ampliſſimo Sinarum regno præfectus apoſtolicus, tam„ ipſe quam ejus ſocii miſſionarii apoſtolici ſacroſanc„ tum Chriſti Domini evangelium pacis annuncian„ tes, maximoque cum labore ſemen divini verbi„ in gentium cordibus ſeminantes, exilia non ſe„ mel extra Sinæ regnum rectorum & vice regis„ imperio pro catholica fide ſupportantes, multoties„ coram tyrannis prætoribus publice & crudeliter„ uſque ad ſanguinis effuſionem aliqui ex ipſis miſ„ ſionariis a miniſtris verberati: denique relictis aliis„ ærumnis ac laboribus, quos prædicti Fratres in„ eodem regno paſſi ſunt & adhuc patiuntur, unus„ illorum pro Chriſti fide poſt multa tormentorum„ genera, carceris ſqualorem, famem & crudeliſſi„ mas vapulationes, inductuſque a quodam tyranno„ judice, ut fidem catholicam relinqueret, quod„ conſtanti animo venerabilis Frater facere renuit,„ tandem de mandato alterius tyranni judicis capite„ truncatus ad æternam felicitatem pertingere mo„ ruit: Igitur Fratres Prædicatores qui in vinea Do„ mini Sabaoth plurimum laborant &c.

4. *Tractatus ex diverſis materiis compoſitus ad explicandas & elucidandas opiniones & controverſias, quæ inter Patres Societatis Jeſu & religioſos ſacri ordinis Prædicatorum in hoc magno Sinarum regno ortæ fuerunt, & adhuc oriuntur, a P. F. Johanne Bapt. de Morales ejuſdem ordinis Prædicatorum alumno, ac in Sina antiquo miſſionario collectus ac omni fidelitate veritateque in lucem editus anno Chriſti* MDCLXIII. *Index materiarum omnium quæ in magno hoc tractatu continentur:*

I. *Patrum Societatis antiqua ſententia eſt, in iis infidelium regnis in quibus evangelium prædicant & adminiſtrant ſacramenta, non admittendos nec tolerandos aliorum ordinum regulares. Adverſa eſt penitus Fratrum Prædicatorum ſententia:* Tractatus 1 per capp. diſtinctus ut & ſeqq.

II. *Confucium quem Sinæ venerantur ut magiſtrum, unum verum Deum agnoviſſe docent & tuentur PP. Societatis, negant FF. Prædicatores:* Tract. 2.

III. *Quid de cultu a Sinis Confucio & aviis defunctis exhibito ſentiant PP. Societatis exponitur, nempe civilem tantum & licitum: contra FF. Prædicatores ſuperſtitioſum & illicitum:* Tract. 3.

IV. *In pluribus aliis articulis dogmaticis aliter ſentiunt Socii, aliter FF. Prædicatores:* Tract. 4.

V. *Propoſitiones ex Patrum Societatis operibus lingua Sinica exaratis & excuſis excerpta, quas non probant FF. Prædicatores:* Tract. 5.

Tractatum hunc magnum habuit præ manibus noſter Natalis Alexandre ut teſtatur *Apolog. Domin.* pag. 195. Vidit etiam ſaltem ex parte epiſcopus Roſalienſis Arturus de Lyonne.

5. *Plura alia* ejuſdem Johannis Bapt. *adversus* idem Roſalienſis epiſcopus circa controverſias has Sinicas vidit & tenuit, quibus auctorem hunc noſtrum priorem ſententiam nunquam mutaſſe luce clarius evincitur.

6. *Libellus* ſeu *catechiſmus Sinice ſcriptus* & editus anno 1649 eidem F. Jo. Bapt. de Morales a PP. Societatis ſpeciatim ab auctore libri cui titulus *Defenſe des nouveaux chretiens* P. I cap. 4 art. 2 Ed. I, affingitur hoc titulo: *Explicatio ſancta legis de obedientia parentibus a filiis debita.* Verùm opellam hanc falſo ei tribui clariſſime demonſtrat Natalis Alexandre citatus *Apolog. Dominic.* cap. 11, & quod inter ejus opera non ſolum a nullo noſtrorum ſed nec a Patribus Brancato & Fabro ſociis recenſeatur, & quod aliunde ex omnibus ab eo ſcriptis & ſupra relatis certiſſimum ſit ſententiam Jeſuitarum de ritibus Sinicis ad ultimum uſque ſpiritum improbaſſe, & ut noſtri impugnare perſeve-

rarent commendaſſe, ut noſter Franciſcus *Varo* qui ultimum ejus halitum hauſit, ſibi ab eo præſcriptum D. Ludovico de Cicé præfecto tum miſſionis apoſtolico nunc epiſcopo Sabulenſi teſtatus eſt. Hunc itaque libellum ex operibus noſtri Moraleſii expungas. An libellus hic apud Sinas excuſus fuerit, ſe neſcire affirmat F. Johannes Franciſcus Aleoniſſa ordinis Minorum epiſcopus Berytenſis in Sina vicarius apoſtolicus in Reſponſis ad quæſita cardinalis Caſanata P. II n. 21, addens in manus ſuas nunquam veniſſe.

7. *Vocabulario Chino.*

8. *Arte de Grammatica de la miſma lengua*, quam accuratiſſime calluiſſe teſtantur miſſionarii noſtri Sinenſes.

9. *Hiſtoria Evangelica del reyno de la China.*

10. *Relacion fide digna y verdadera de las doctrinas que enſeñan, y del modo con que proceden los padres de la Compañia en la converſion de la China, hecha y eſcrita por el P. Fray Juan Bautiſta de Morales de la ſagrada orden de Predicadores miſſionario antiquo y prefecto apoſtolico de los miſſionarios de la orden en el gran reyno de China.* Scripſit Hiſpali 31 maii 1645. Exemplar habuit & ſervat epiſcopus Roſalienſis citatus, & viderunt plerique qui de his controverſiis tractarunt.

11. *Scriptum alterum R. P. F. Johannis Bap. Morales propria ipſius manu Hiſpanica lingua ſcriptum, in quo etiam poſt decretum anni* MDCLVI *ſuper his controverſiis editum declarat & probat, ſe in conſcientia non poſſe ſe conformare praxi patrum Societatis.* Primum eſt ex authenticis documentis quæ D. Carolo Maigrot vicario apoſtolico Foxienſi exhibuerunt FF. Emanuel *Trigueros* & Maginus *Ventallol* noſtri antiqui in provincia Foxienſi miſſionarii præſentibus Artho *de Lionne* & Philiberto *Leblanc* miſſionariis apoſtolicis in civitate *Fochu* XVI decembris MDCXCI. Videſis *Apol. Dom.* citatæ Documenta pag. 175.

12. *Commentarium ſuper litanias B. Virginis*, Sinice. Sic F. Dominicus de Navarrete in ſua ad S. congregationem de Propaganda anno MDCLXXIII relatione, quam ad eumdem annum exhibet Fontana in *Mon. Domin.* pag. 693 b.

13. *Tractatus ad Dei amorem in voluntate excitandum*, Sinice.

14. *Vita ſancti Dominici*, Sinice. Tria ultima opuſcula laudat noſter Franciſcus *Varo* in reſponſione ad objecta P. Brancati Socii.

15. *Ad Didaci Morales S. J. tractatum de ritibus Sinenſibus decreto anni* MDCXLV *damnatis foliis* 300 *complexum brevis & dilucida reſponſio.* Sic refert D. Johannes *de Palafox* epiſcopus Angelopolitanus in epiſtola II ſua ad Innocentium X ubi & utrumque ſe præ manibus habere affirmat.

Ejuſdem nominis alter ante duo ſecula claruit in Hiſpania F. Johannes *de Morales* Giennenſis conventus inſignis alumnus Johannis II regis Caſtellæ ejuſque primogeniti principis Henrici IV præceptor, & reginæ Catharinæ Johannis II matri a confeſſionibus Pacenſiſque epiſcopus electus MCCCCXV, qui Conſtantienſi concilio interfuit, & Martini V electorum XXX unus, qui obiit anno MCCCCLIII. De quo vide Gil Gonçalez Davila *Theat. Eccleſ.* T. I pag. 37 inter Pacenſes, & F. Johan. Lopez *Hiſt. Gen.* P. III lib. 1 c. 83, de quo plura narrantur egregia, quæ ſuo contulit Giennenſi cœnobio beneficia, quæque præclare geſſit, non quæ ſcripſit opera. Qua ex nota Fontanam in *Theatro* emendes.

Sæc. XVII.

F. PETRUS VERJUYS.

F. Petrus Verjuys Belga Brabantus, conventus Antverpienſis alumnus, poſt varia in ſua inferioris Germaniæ obita regiminis munia, Lugduni Batavorum miſſionarium apoſtolicum agens lue ſublatus eſt XXIII octobris MDCLXIV. Prælo ſubjecit

Commentaria F. Didaci Stella ordinis Minorum in evangelium Lucæ additis marginalibus notis & Indice triplici, Antverpiæ, Hieronymi & Jo. Bapt. Verduſſen 1654 in fol.

* 1654.

F. VINCENTIUS PRETI DE SERAVALLE.

F. Vincentius Preti de Seravalle ſic dictus a patria, (Antiliam Latini dicunt caſtrum ad Iriam flumen, diœceſis Terdonenſis) Papienſis conventus alumnus, inter theologos primi nominis ſua ætate claruit in Italia. Romæ apud S. Sixtum ſacram doctrinam e ſuperiore loco profeſſus eſt, exinde in ſtudiis ut aiunt generalibus regentem egit: eo munere Neapoli fungebatur in regio S. Dominici gymnaſio anno MDCXXVIII, quo eodem in actis cap. gen. Toloſæ magiſterium ejus fuit approbatum: eamdem ſpartam habuit poſtea ſuſtinendam Bononiæ. Tum ad ſacrum tribunal admotus, Cremonæ cenſorem fidei agebat anno MDCXLIV, ut teſtantur acta cap. gen. Romæ tum habiti, cui affuit provinciæ Lombardiæ ſecundus diffinitor. Bononiam exinde tranſlatus anno MDCXLVII, ſacræ congregationi univerſalis inquiſitionis Romanæ ita ſe probavit, ut ab ea in Urbem vocatus circa finem anni MDCXLIX, commiſſarius generalis inſtitutus fuerit, quod officium geſſit deinceps, nec niſi cum vita reliquit anno MDCLXIV, die XXI julii, ſuitque apud Minervam in communi ſodalium cœmeterio ſepultus. Virum eruditiſſimum fuiſſe licèt impeditioris linguæ fatentur omnes, de quo legendus Fontana in Theatro. Rovetta ejus meminit ad 1651, hæcque ejus Romæ ſervari ait opera MS olim dum legeret diſcipulis dictata:

* 1654.

Commentaria philoſophica de analogia, de materia prima, & principio individuationis.

Theologica de prædeſtinatione & præſcientia, de peccato angelorum, de divinis auxiliis & gratia Chriſti, de legibus, & cenſuris.

Ex undecim conſultoribus in cauſa Janſenii menſe ſeptembri anno MDCLII ab Innocentio X ſelectis unus fuit, ejuſque votum de quinque famoſis propoſitionibus pluries typis prodiit cum aliorum hujus congregationis conſultorum votis.

F. ACATIUS MARCH DE VELASCO.

F. Acatius March de Velasco gente fuit Hiſpanus, profeſſione Valentinus, Aragoniæ provinciæ alumnus, & ſacræ theologiæ Magiſter. Poſt varia inter ſuos præclarè geſta tandem ad Oriolenſis Eccleſiæ infulas a Philippo IV rege Catholico anno MDCLIX præſentatus, admiſſuſque a Pontifice die XXVI januar. ann. MDCLX, hanc illo annis quinque & menſibus ſex integrè & fideliter adminiſtravit, ad ſuperos tum a Deo vocatus anno MDCLXV junio menſe. Pluribus ille functus olim in ordine præfecturis, ut Prioris ſemel ac iterum conventus ſui Valentini, provinciæque Aragoniæ vicarii generalis, diuque Valentiæ ſacras literas profeſſus laxioribus indulſiſſe plus nimiùm opinionibus in morali theologia merito culpatur. Scripſit ac in lucem emiſit lingua vernacula Opus theologiæ moralis, ſeu

1665.

Sec. XVII. *Resolutiones morales*, *Tomos duos in fol.* Valentiæ 1656 & 1658 apud Hieronymum Villagrassa.

Munere vero pastorali fungens, cum anno MDCLXIII synodum habuisset Oriolæ die XXIX aprilis, ejus statuta vernacule curavit & jussit in lucem edi Valentiæ eodem anno hoc titulo:

Synodo Oriolana Tercera celebrada en la ciudad de Origuela en XXIX *de abril de* MDCLXIII, *con una breve declaracion de la doctrina Christiana*, in 8, apud eumdem Hier. Villagrassa.

Ejus meminere. Antonius *in Bib. Hisp.* Fontana in *Theat. Dominic.* sed emendandus hic corruptè (quod illi familiare) legens, scribensque pro *Acatto*, *Ascasium March*, & cognomen De Velasco prætermittens; & Hyac. de Parra in MM. MS ad nos missis.

F. AMBROSIUS DRWE.

F. Ambrosius Drwe Flander Gerardi-Montibus natus, Adrianus lustrico nomine dictus, quod illi in religione mutatum, Gandavi anno MDCXXII die XII augusti professus est, virque fuit severiori disciplina, virâque sanctioris fama conspicuus, cujus illustre elogium habetur in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX celebrati. Bruxellis obiit anno MDCLXV die IX maii cum odore sanctitatis. Scripsit teste Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio

Exercices spirituels des religieux convers par F. A. D. Bruxellis, Martini de Bossuyt 1638 in 8.

Abrege de la vie de saint Hyacinthe de l'ordre des FF. Prêcheurs par F. A. D. Sic nomen suum occultare illi placuit, Ibidem apud eumdem 1638 in 12.

Les Trofées d'Ambroise Spinola general des armées de sa majesté catholique écrits en Latin par Vernuleus, & traduits en François par un religieux de l'ordre des FF. Prêcheurs du college des Hibernois du meme ordre a Louvain, Lovanii.

Sic autem se nuncupavit, quod cùm Hiberni illi extrema penuria premerentur, apud eos se receperat, ut suis auxiliis, suaque apud populos auctoritate, eorum sublevaret inopiam.

Varias imagines quarum exemplar ipse delinearat, ære sculpendas curavit, quibus & selectas e SS. Patribus sententias adjecit. Sic me monuit R. P. Ludovicus Robiin Prædicator Gandavensis, addens eumdem Ambrosium Bruxellis agentem ab ejus urbis ædilibus obtinuisse, ut domus impudicis mulieribus includendis, & ad meliora promovendis erigeretur.

F. CHRISTOPHORUS VANDER DONCK.

F. Christophorus Vander Donck Belga, conventus Antwerpiensis alumnus, ubi & obiit XIX martii MDCLXV scripsit ac edidit lingua Belgica carmen hoc titulo:

Cordium Judex, Antwerpiæ, Francisci Ficxaërt 1654 in 4.

In quo poëmate multa ex sacris scripturis corda conjunguntur. Sic refert Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic.

F. DOMINICUS CORONADO.

† 1665. F. Dominicus Coronado Hispanus, *Landete* vico diœcesis Conchensis *Cuença* ortus, expletis Salmanticæ liberalium artium studiis, ordinem amplexus est ibidem in conventu S. Stephani, peractoque philosophici theologicique stadii curriculo, sacerdos inauguratus, mox ad Philippinas, quo evangelii infidelibus prædicandi ardebat desiderio, mitti obtinuit sub finem anni MDCXLVIII. Vix eo appulerat, cum Chinensibus ejus insulæ catechisandis applicitus, brevi linguam comparavit, seque strenuum Christi exhibuit operarium. Quapropter ad regnum *Camboja* primum, tum rebus mutatis in ipsum Sinense imperium missus est. Quot in eo pro fide inducenda & promovenda exantlarit labores, quæ perpessus est durissima, referre historici est non nostri instituti. Breviter dicam in vincula cum aliis pluribus conjectum, ac crudelissimis afflictum modis, ardentissima in arctissimo quo conclusus fuerat carcere febri correptum ac tabefactum Christi confessorem obiisse anno MDCLXV maii IX, hora quarta matutina die sabbati. In cœmeterio PP. Soc. J. quorum in ecclesiam paulum antequam animam exhalaret translatus fuerat, Pekini sepultus jacet. Acta ejus diligenter scripsit noster Baltazar *de la Cruz* Tomo II *de la historia de la provincia de Filipinas* pag. 454 & seqq. legendus de eo etiam sæpius agit Navarrete T. I *historiæ suæ Sinicæ*, ut & T. II, Tract. 1 Prælud. 28, pag. 53, & Prælud. 29 pag. 56, ubi sic loquitur: *El V. P. F. Domingo Coronado murio en Peking, y en opinion de Seis PP. de la Compañia, cuyos parecieres me dieron por escrito, y remiti a nuestra provincia, acabo Martyr.* Meminit quoque Fontana in *Monum.* pagg. 676, 679 & 693, citans Franciscum Garcia S. J. ut & Soëgius *Année Dominic.* maii 9 ex Adriano Grelon S. J. Scripsit ac edidit lingua cujus peritissimus erat Sinica Mandarina hoc titulo librum:

Scala cœli, quo Sinas ex creaturis ad creatoris unius supremi omnium Domini ducere satagit.

In *relatione* seu *libello supplici sacræ congregationi de propaganda fide a F. Jo. Bap. de Morales ab isto & aliis septem ejusdem ordinis missionariis apostolicis subscripto & oblato* XXX *maii* MDCLXI *circa mores & ritus Sinicos* Coronado tertius est e subscriptis. Hunc tamen aliquando etiam suorum in Sina viceprovincialem auctor libri cui titulus *La defense des nouveaux Chretiens &c.* ad PP. S. J. sententiam *de ritibus Sinensibus* transisse asserit, fragmentum epistolæ ab eo ad P. Brancatum datæ 1661 referens *T. I edit* 1 *pag.* 221. At si nihil sit amplius, ex eo fragmento nihil concludi potest. Legendus Navarrete T. II Tr. VII pag. 403 n. 14 *Historia de la China.*

F. ANONYMUS BELGA.

F. Anonymus Belga sub nomine *Fanci Recurdi Serderi* latens scripsit hoc titulo 1665

Jerobaal. sive Certiora quædam septem circa doctrinam angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis adversus certum quid R. P. Petri de Alva & Astorga ord. Min. exhibet Fancus Recurdi Serdirus. 1665. Pr. *Ea ambitiosorum hominum infelicitas est, ut tanquam decumano fluctu abominando zelotypiæ abripiantur &c.* Codex MS papyr. in 4 unam unciam spissus apud nostros Antverpiæ anno MDCLXXXIII servabatur a R. P. Jacobo *Quetif* visus.

F. JOHANNES CASALAS.

† 1665 F. Johannes Casalas Gallus Occitanus patriam Muretum habuit, vulgo *Muret* oppidum insigni illa catholicorum adversus Albigenses præsente & cum episcopis in Ecclesia oratore SS. parente Dominico victoria celebre, & in conventu Tolosano institutum nostrum amplexus est. Eloquentia christiana plurimum claruit hoc seculo XVII, celebrioraque regni pulpita per XXV aut XXX circiter annos cum plausu & fructu implevit per adventum & quadragesimam, Montepessulo, Burdigalæ, Tolosæ ad S. Stephani &c. ultimo tandem anno MDCLXIV Rotomagi apud

Digitized by Google

noſtros ea fama, ut eo non tantum populus, ſed & ſenatus fere confluereret univerſus. Variis etiam apud ſuos functus eſt honoribus & muniis, Monſpelii, & Albiæ electus prior & præfectus, at cum eo munere fungeretur Toloſæ electus XV maii MDCLXV anno ſequenti decima januarii Deo vocante & regere & vivere deſiit ætatis circiter LXX. Hæc ab eo prodierunt:

1. *La morale chrestienne reduite en pratique, ou eſt enſeigné l'art de regler les paſſions, & de pratiquer la vertu*, Toloſæ, Arnaldi Colomiers 1656 in 18 pagg. 422.

2. *Candor lilii ſeu Ordo FF. Prædicatorum à calumniis & contumeliis Petri a Valleclauſa vindicatus. In ejus decem diatribas totidem reflexiones*, Pariſiis, Joannis de Launay 1664 in 8. Qui quidem liber decreto ſacræ congregationis Indicis XVII novembris MDCLXIV ſuſpenſis prohibitiſque eſt annumeratus: libellus verò Petri a Valleclauſa *De immunitate auctorum Cyriacorum a cenſura* non ſolum ab eadem congregatione XX junii MDCLXII prohibitus fuerat, & prima ſeptemb. anni ejuſdem ut ſannis & calumniis ſcatens ſenatuſconſulto Toloſano flammis manu tortoris addictus, ſed & a R. P. Johanne Paulo Oliva S. J. præpoſito generali *ægerrime ferente, quod vel ad ipſam ſuſpicionem operis à ſpiritu Societatis tam abhorrentis quiſpiam è ſuis vocatus eſſet* a ſibi ſubditis *legi prohibitus*, litteris ad provincialem Lugdunenſem Romæ XXII maii MDCLXII datis, quas integras refert noſter Jo. Jacobus Percin *Hiſt. conv. Toloſ.* P. I pag. 165, ubi & de noſtro Johanne legendus.

3. *Primitiva utriuſque teſtamenti Eccleſia*, ſeu *Chronologia analytica & compendioſa eorum quæ populo fideli & infideli contigerunt ab orbe condito ad Incarnationis Chriſti* MCC. Opus tomis duobus parvulis conſtans MS ſervatum in Bibl. noſtrorum Toloſanum, cujus exemplar Romam ad magiſtrum ordinis miſſum, ibidem ut ſperabatur edendum. Quodque per ſeculorum ſeriem digeſtum, cujuſque doctrinam, religionis cultum, perſecutiones, ſeditiones, virtutes, concilia, hæreticos, & ſchiſmata ſuo ordine refert. Idem Gallice ſcriptum hoc titulo: *Le theatre hiſtorique ou abregé de l'hiſtoire univerſelle avec les reflexions generales & particulieres* MS Ibid.

4. *Oraiſon funebre prononcée devant les Etats de Languedoc aſſemblez a Montpelier du ſervice ſolennel de Louis XIII roi de France & de Navarre de triomphante memoire.* Edita juſſu & ſumptibus ſtatuum Occitaniæ, Monſpelii 1643 in 4.

5. *Sermons de l'avent, du Careme, de l'octave du S. Sacrement, des dimanches & feſtes de l'année.* Actiones omnes eruditæ & elegantes, quæ ipſo etiam vivo ab aliis exſcriptæ ubique pronunciabantur, & ab ejus morte variorum in manus ceciderunt.

F. JOHANNES GARCIA.

1685. F. JOHANNES GARÇIA vel *Garzia* vir vere apoſtolicus, Hiſpaniæ ortum debet in nova Caſtella natus, eo tractu quem vulgo *la Mancha* dicunt, loco ab incolis *Moral* nuncupato. Adoleſcens ordinem profeſſus eſt in conventu Almagrenſi provinciæ Beticæ, ſtudiiſque in conventu S. Pauli Hiſpalenſi exactis, cum illac Didacus *Collado* noſter tranſiret, novos ad Philippinas miſſionarios conſcribens, illis ſe adjungi obtinuit. Diaconus tum erat tantum per ætatem, ſed ut America illi iter fuit cum ſociis, Mexici ſacro preſbyteratus ordine inauguratus eſt, & tandem Manilam appulit anno MDCXXXII. Ut nemo ibi otioſus, mox ad inſulam Formoſam tum Hiſpanis parentem mittitur, indigenarumque lingua brevi ſibi familiari facta, doctrinam illis Chriſtianam prædicare cœpit. Quot ibi ſuſtinuerit quatuor circiter annis paſſiones, quam abundantem una fructum renulerit, etiam apud eos quibus nondum annunciatum fuerat evangelium, nam ea provincia illi in ſortem obtigit, non facile quis dicat. Sed ardenti quo flagrabat zelo, campus major debebatur. Itaque anno MDCXXXV vel ſequenti circiter literas a Provinciali Philippinarum accepit, quibus in Sinenſe imperium trajicere jubebatur, nullaque in eo mora fuit: aſcenſa enim navi cum F. Franciſco Diaz & F. Petro de Chaves noſtris aliiſque duobus ex ordine Minorum egregiis omnibus verbi Dei miniſtris, eo pervenit ſeptembris VII, ſimulque F. Joannem Baptiſtam *Moralez* inſignem illum Sinarum apoſtolum de quo ſupra ad 1664 convenerunt in civitate *Ting teu*. Quæ præclara deinceps in variis vaſtiſſimi hujus regni provinciis egerit triginta annorum ſpatio quibus ibi ſtetit miniſter inconfuſibilis, quas perſecutiones paſſus fuerit innumeris modis probatus, exiliis, tormentis, carceribus, vinculis, verberibus, opprobriis, fame & ſiti, morbis, nuditate, & quibus non? noſtrum non eſt fuſius proſequi, de quo legatur noſter Baltazar *de la Cruz Hiſt. Philipp.* T. II P. 2 capp. 38, 39 & 40, & paſſim ubique per totum opus. Tandem ex retens acceptis per tres dies continuos cruciatibus lethali affectus morbo inter Sinarum fidelium, quos vel ad Chriſtum adduxerat, vel in fide confirmarat, maximam turbam receptis Eccleſiæ ſacramentis, piam Deo reddidit animam VIII decembris MDCLXV. Hæc ejus opera:

1. *Ki-Mung*, qui titulus operis Sinice ſcripti, quod quidem illi commune fuit cum F. Franciſco Diaz de quo ſupra ad 1646: Id eſt Latine *Doctrina incipientium*, ſive *Doctrina Chriſtiana rudimenta*, quibus Sinæ religionis Chriſtianæ myſteriis initiantur, circa 1639 vel 1640 compoſitum, excuſum typis ſeu potius tabulis Sinicis circa 1650, ſæpiuſque deinceps ob ſummam ejus utilitatem recuſum. Quod cùm ante quam ederetur, Julio Aleni S. J. probandum ad urbem *Pekin* miſſiſſet, renuit iſte tres in eo cauſatus errores haberi, quos tamen retegere nec auſus eſt nec potuit: Imò poſtquam excuſum fuit, cùm accepiſſet Antonius Govea S. J. ſublato titulo, alioque ſubſtituto, duobus tantum aut tribus argumentis de errore Confucii additis cætera immutatum turpi plagio ſibi aſcripſit; ac ſub ſuo nomine vulgavit: quod & poſtea Goveæ ſocii in aliis provinciis quibuſdam foliolis avulſis auſi ſunt ſub ejuſdem Goveæ nomine publicare. Ita refert noſter Franciſcus Varo in Reſponſione ad PP. Brancati & Favre Socios.

2. *Epiſtola plures Hiſpano vernaculo ſcripta* ab eo tum viceprovinciali in regno Sinarum Manilam ad noſtrum Philippinarum provincialem. Quarum data 27 ſeptemb. 1648 ex oppido *Ting-teu*, fuſior præter alia plura de ſtatu miſſionis Sinicæ, tum maxime declarat, quantum a ritibus Sinicis quoad cultum Confucii, parentum mortuorum & idoli *Chienhoang* ut ſuperſtitioſis, & divinos honores ad creaturas transferentibus horruiſſet ſemper, & etiamnum horreret. Unde ut in eadem narrat Mandarinum quemdam *Fuchen* commorantem, & baptiſmum ab eo enixius flagitantem conſtanter repulit, donec tabulas parentum ipſi redderet, ac huic cultui in perpetuum renunciaret. Hæc epiſtola impreſſa fuit Conimbricæ 1654 in 4 tum & pluries deinceps variis linguis verſa. Equidem auctor libri cui titulus *Defenſe des nouveaux Chretiens* &c. ſuppoſititiam & *ἀντιγράφον* ſcatentem oſtendere conatus eſt: ſed Malinenſes noſtri authenticum ejuſdem exemplar e ſuis archivis producentes, genuinam demonſtrarunt, nihil verò in ea pugnare cum altera ipſius Julio Aleni ſocio 27 nov. 1639 data e car-

Sec. XVII

Sæc. XVII. cere ut probet quisque ratione utens, solis oculis opus est. Extant & aliæ plures ejusdem epistolæ in archivis nostris Manilensibus servatæ, quarum quædam cum prima memorata prodierunt, *Fogan* 27 & 28 septemb. 1650 datæ, quæ eumdem illi de his ritibus sensum semper fuisse, ut ab initio patribus nostris semper fuit, ostendunt. *Estas tablillas* sic F. Baltazar de la Cruz citatus pag. 477 a (*como ya dexamos dicho arriba*) *son muy comunes en China, y nuestros religiosos desde luego que llegaron, les hazieron a los Christianos que las quemaran, y en essa practica fueron siempre, por tener las por especie de idolatria, o peligro proximo de ella.*

3. *Relatio & libellus supplex sacræ congregationi de Propaganda circa mores ac ritus Sinicos oblatus subdata Sina* 30 *maii* 1661. Subscripsit quintus F. Johannes Garcia, cum aliis septem nostris. Vide postea F. Franciscus *Varo* ad 1705

4. *Tractatus in quo cultus Confucii & progenitorum impugnatur ut illicitus a F. Raimundo de Valle, F. Johanne de Garcia, F. Francisco Varo nostris*, anno 1665 editus in China. Vide ibidem.

5. *Tractatus de oratione mentali*, Sinice. Sic noster Franciscus Varo in responsione ad P. Brancati S. J.

F. JOHANNES GODIN.

1665. F. Johannes Godin Gallus Burgundus oppido *Montbar* ad Divionem sito ortus, egregius sexdecim annorum adolescens pietate ac litteris a puero sub cura parentum educatus, ordinem amplexus est & professus anno MDCXI die VIII augusti in conventu Divionensi. Ad gymnasium Sanjacobeum Parisiense missus, ita eminuit inter æquales, ut ad gradus promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDCXXVI, quo præsentatus Prædicatorum XXI & ultimus de Sorbonica respondit, & MDCXXVII, fuitque anno sequenti die XXII februarii licentiatus, locum inter triginta septem decimum septimum sortitus. Eodem anno in comitiis ordinis Tolosæ habitis theses publicas pro jure provinciæ Franciæ propugnavit eo successu, ut sequenti anno pro eadem provincia sederit in cap. gen. Romano diffinitor, ubi & laurea ab eo Parisiis suscepta approbata fuit. Variis deinceps in sua provincia functus est dignitatibus & muniis, etiam Bisuntii censoris fidei generalis, ac demum conventus Divionensis, quem jam pluries rexerat, ultimo prior, in eodem mortalitatem exuit anno MDCLXV die XIII maii ætatis LXX. Vir fuit legum ordinis severissimus custos, nec minus apud Ecclesiæ principes ab eruditione commendatus. Nulla tamen ejus laudantur opera.

F. ISIDORUS UGURGIERI AZZOLINI.

† 1665. F. Isidorus Ugurgieri Azzolini Etruscus, Senis ex illustri patritiaque Ugurgieriorum familia, multiplicique cum Cervinorum Marcelli II summi pontificis affinitate conjuncta, & in Isidori nostri patre, qui Cassandram dicti Marcelli papæ ex fratre neptem primam uxorem habuit, renovata ortus, ordini nomen dedit adolescens in conventu S. Dominici Senensi, virque fuit politioribus literis excultus, humanarum divinarumque scientiarum peritia clarus, sacræ theologiæ magister in comitiis ordinis generalissimis anno MDCXLIV, Romæ approbatus. In universitate Pisana pluribus annis lectorem publicum egit, exinde in studio nostro generali Senensi primarius regens institutus est, quo munere fungebatur ad MDCXLIX, collegio doctorum theologiæ Senensi simul aggregatus, & tribunalis sancti officii consultor, & ut qui musas etiam coleret amœniores Academicus etiam Filomatus ascitus. Plurimis laudibus eum commendat Ugheilus *Ital. Sac.* T. VII col. 335, ad Antonium Balestrarium archiepiscopum Amalphitanum n. 34, ubi Ugurgierium agnoscit virum eruditum & in rebus patriis & antiquitatibus peritissimum. Nativo suo conventui præerat prior anno MDCLVI, ubi tamen aliquid passus est fastidii, ac demum mortalitatem exuit anno MDCLXV apud suos sepultus. Ejus meminit Fontana in sua *Provincia Romana*. Scripsit ac in lucem edidit hoc titulo:

1. *Sanctiones reformatæ.*

2. *Monumenta patrum theologorum Senensium.* Sic Fontana non addens an & ubi typis prodierint.

3. *Le Pompe Sanesi overo Relazione delli huomini e donne illustri di Siena e suo stato*, Pistorii, Petri Antonii Fortunati 1649 in 4. T. I pp. 682: T. II pp. 458. Quo in opere recenset auctor vitam, præclara facinora, scripta, munera &c. omnium illustrium e civitate & solo Senensi oriundorum, quos omnes sub titulis XXXV distinctos comprehendit. Opus curiosum & sat accurate scriptum.

F. PETRUS JAMMY.

F. Petrus Jammy Gallus Occitanus, ordini nomen dedit adolescens in conventu Tolosano, evasitque theologus primi nominis, in SS. Augustini & Thomæ præsertim doctrina versatissimus, quam e superiore loco pluribus annis Tolosæ professus est, unâque cum eximio nostro Vincentio *Baron* collega docebat anno MDCLXXII. Exinde Gratianopolim ad regendam in celebri nostro ibidem gymnasio theologiam accersitus, diutius publice docuit, sedemque in ea civitate fixit, filiationemque suam in eum conventum transferri obtinuit a magistro ordinis Thoma Turco, a quo & magisterii laurea donatus est circa MDCLXVII. Ejus cum laude meminit Jo. Jac. Percin *Hist. conv. Tolos. p.* 173 n. 44, & mortuum innuere videtur circa MDCLXV. Hæc ab eo prodierunt: † 1665

Veritates de auxilio gratiæ ab erroribus & falsis opinionibus vindicatæ, quas defendunt theologi Gratianopolitani candidati, Augustinianis & Thomisticis armis instructi. Gratianopoli, Petri Fremon 1658 & 1659 in 12. P. I *in qua errores Pelagianorum & Semipelagianorum describuntur, judicantur, damnantur*, pp. 446. P. II *in qua opiniones catholicorum de auxilio gratiæ ea qua par est modestia examinantur, & Thomistica tanquam veriſſime eliguntur*, pp. 478. Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Operum Alberti magni nova ex codd. mss. editioni selectus a magistro ordinis Thoma Turco præfuit: quæ XXI Tomis in fol. prodierunt Lugduni 1651: qua in editione quid actum quid desiderandum videsis ad 1262 ubi de Alberto Magno: sed quicquid in ea desideres, Petri nostri diligentiæ non parum debetur, qui viam posteris complanavit in re si qua est difficillima, & immensi laboris.

F. PETRUS DE VILLAMAYOR.

F. Petrus de Villamayor Hispanus, apud Villamnovam vernacule *Villanueva de los Infantes* natus, conventus S. Pauli Palentiæ alumnus, theologus eximius & elegans poeta, extra claustrum cum superiorum ordinis facultate degebat in oppido de *Lumembrilla* circa MDCLX, ut scilicet matrem senem inopia laborantem sublevaret. Qui tamen professionis suæ non oblitus, tempus sibi præterire otiosum & inane non permisit. Itaque in id potissimum incubuit, ut totam fere theologiam suavi metro Hispano redditam, secularibus viris ac fœminis, ipsis etiam pueris intelligibilem 1665

ac perviam facileque addiſcendam ac memoriter retinendam propinaret.

T. I prodiit Matriti apud Dominicum de Morras 1665 in quo vario metri genere habetur *Articulorum fidei, Decalogi & præceptorum Eccleſiæ &c. expoſitio gravis carminum ſuavitate delibuta ac citatis ad marginem S. Thoma Summæ articulis ornata.* Sic fere totidem verbis me monebat F. Hyacinthus de Parra, qui & addit tum tomo ſecundo & tertio quamprimum edendis auctorem deſudare, quos ſi prælo dederit, hic addent ejus gentiles.

F. BERNARDUS LA PALISSE.

† 1666. F. Bernardus la Paliſse Gallus Aquitanus, Gimontio urbecula in confinibus Armaniaci Auguſta Auſciorum 12 & 20 Toloſa milliaribus inter utramque circiter diſtante ortus anno MDXCIX novembris XVI, litteris humanioribus felici utpote ingenio probe inſtructus quas & ſuos contribules docuerat, ætate jam matura in conventu Toloſano ordinem ingreſſus eſt, & profeſſus die ſecunda aprilis MDCXXIII. Philoſophiam quibuſdam annis, at pluribus exinde theologiam docuit ſuos, primarius lector inſtitutus anno MDCXXXIV Pariſiis in conventu SS. Annunciationis tum recens erecto, Burdigalæ poſtea anno MDCXL, & ſeqq. ubi & concionatoris ordinarii vices MDCXXXIX egerat, tum Toloſæ ubi in academia Doctoris conventualis ut vocant & anteceſſoris partes ſuſtinuit ubique cum plauſu fructuque auditorum maximo. A ſtudiis tamen, quibus mire & fere unice deliciabatur identidem avulſus, ut varias obiret præfecturas, Ruthenis, Biterris, Caſtris, Burdigalæ, Avenioni & alias præfuit prior. Anno poſtmodum MDCLXIII januar XXII a magiſtro ordinis Jo. Bapt. de Marinis datus prior novitiatus generalis S. Dominici de Soriano Pariſiis in ſuburbio S. Germani, paucis ab expleto munere menſibus, ibidem obiit ex hydropiſi XXI julii MDCLXVI die ſequenti ſepultus. Ejus cum laude meminit noſter Jacobus Percin in *Hiſtor. conv. Toloſani* pag. 173, ſed exigue pro viri merito. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Expoſitio in omnes Davidicos pſalmos. Opus eximium in utriuſque teſtamenti pertractatione diligenter verſatis verbique Dei concionatoribus perutile, Toloſæ, Joannis Boude 1665 in fol. T. I pagg. 694: T. II pagg. 648. Ad calcem hujus ſic loquitur:

Die XIII *nov.* MDCLXI *ætatis vero meæ expleto fere anno* LXII, *licèt adverſa ſemper valetudine, & a tribus annis hydrope laborans moleſtiſſima & importuna, operoſo pſalmorum omnium commentario poſtremam appoſui manum, utinam ad laudem Dei O. M. &c.*

Expoſitionem in Job meditabatur, jamque inchoaverat inquit noſter Percinus citatus, quam morte præventus imperfectam reliquit:

Eruditiſſima ſunt quæ in D. Thomæ Summam legit Pariſiis & alibi commentaria, ſed ea maxime quæ Burdigalæ dictavit, & ſingulari ſtudio accuravit in I P. de attributis divinis a q. 1 ad q. 14 de ſcientia Dei incluſive. Quæ ego F. Jacobus Quetif tunc ejus diſcipulus & auditor ab ejus ore accepi & diligenter aſſervavi: quæ & quibuſdam juvenum noſtrorum profeſſorum iis uſuris amice mutuavi & commodavi, ægre tandem recepi nuncque in bibliotheca noſtra ad S. Honorati ſervantur. At cum alia eaque ampliora in cæteras primæ partis S. Thomæ quæſtiones non deſint apud ſuos Occitanos exempla, ut prælo quis daret, eſſet in votis, ut opus exactiſſimum, Eccleſiæ & ſcholarum utilitati deſerviret, & ab interitu vindicaretur.

Sæc. XVII.

F. CONSALVUS GRITIUS.

F. Conſalvus Gritius Picenus, Æſinus patria, profeſſione verò Anconitanus, poſt ſtudia Bononiæ ſub regente F. Thoma Turco peracta, ab eodem Turco tum magiſtro ordinis lector inſtitutus Forilivii, Januæ, Boſchi, Anconæ ſacras e ſuperiori loco docuit litteras. Hinc cenſor fidei aſſumtus Placentiæ, Cremonæ, & Mediolani ſacro præfuit tribunali, unde tandem Romam ab Alexandro VII accitus ſanctæ univerſalis inquiſitionis poſitus eſt commiſſarius generalis anno MDCLXIV, quo & in munere obiit anno MDCLXVI. Ejus meminit Fontana in Theatro, & Roverta ad 1666, addens ſcripſiſſe

1666.

Nonnulla notabilia pro cauſis ſancti officii cognoſcendis.

F. DANIEL O DALY.

F. Daniel o Daly vel *o Daladh* in religione *Dominicus a Roſario* dictus, claro nobilique apud Hybernos oriundus, Geraldinorum ſtemmate Deſmoniorum comitum, & conventus Tralienſis in comitatu *de Kiery* alumnus, ordinem ſuum, patriam ſuam, & Luſitaniam egregiis animi ſui virtutibus medio currente Chriſti ſeculo XVII plurimum illuſtravit. Qui cùm apud Luſitanos Oliſſipone ſumma pietatis eruditioniſque laude claruiſſet atque prudentia, facile ſibi magnatum populorumque conciliavit animos & æſtimationem. Bragantinæ duciſſæ Guſmanici ſanguinis Heroinæ Ludovicæ ducis *Medina Sidonia* filiæ Johannis IV Portugalliæ regis anno MDCXL proclamati Bragantiniquo ducis olim uxori ſacris a confeſſionibus electus, tantam invenit apud eumdem regem gratiam, ut ab eo miſſus orator fuerit anno MDCLV ad chriſtianiſſimum Francorum regem Ludovicum XIV, ejuſque matrem de paciſcendis inter utrumque fœderibus & affinitatibus. Qui Pariſios appulſus in conventu SS. Annunciationis ad S. Honorati apud ſuos declinavit, & toto legationis ſuæ tempore vir diſciplinæ regularis tenax eſt commoratus, regio oratorum apparatu ad regis admiſſus alloquium. Johanne verò Luſitaniæ rege interea defuncto, die VI novemb. anno MDCLVI, rex acclamatus eſt Alphonſus VI hæres illius & primogenitus, cujus inaugurationem orator hic noſter publica largitione & lætitia, feſtiviſque ad Sequanam ignibus Pariſius celebravit, ac non multum poſtea dimiſſus ab aula die XXVI junii MDCLVI, Luſitaniam repetiturus Pariſiis diſceſſit. Quanti virum habuerit Johannes IV rex & regina uxor ejus vel ex eo liquet, quod ad metropolitanam Indiarum Orientalium Eccleſiam Goæ tum & ad Conimbricenſem (Bracarenſem tamen dicit F. Joannes *O Hein* in ſuo Epil. Chron. prov. Hybern. p. 21) elegerint & propoſuerint, quas ille ſui ſtudioſiſſimus ac tenax inſtituti conſtantiſſime detrectavit, ſorte ſua ſuiſque contentus prodeſſe Fratribus atque gentilibus dura pro Chriſti fide in patria ſuſtinentibus: quibus qua valebat apud regem & reginam gratia novam erexerat Oliſſipone domum & collegium in cap. gen. Romæ MDCXLIV unâ cum ejuſdem ordinis virginum & nationis Hibernicæ monaſterio receptum, cujus & collegii rector eſt Daniel noſter in eodem capitulo conſtitutus. Plura de eo apud Vincentium Baronium noſtrum habes in *Apologeticis* lib. 2 ſect. 1 §. 4 pag. 448, & lib. 4 ſect. 4 § 1 pag. 117, & lib. 5 ſect. 4 §. 4 pag. 241, ubi virum a ſumma animi integritate, modeſtia, humanarumque deſ-

1666.

Sec. XVII. picientia rerum egregie commendat. Adoleſcens ex Hibernia venerat in Hiſpaniam, ubi receptus in ordinem in eadem Caſtellæ provincia litteris incubuit, » Eamque inde hauſit & pietatem & ſa» pientiam, *inquit Baronius citatus*, quas Lova» nium, quas Matritum, quas Gallia, quas Europa » fere tota mirata eſt. Nomine regis catholici (*Philippi III*) apud regem Angliæ patrem (*Carolum I*) & apud Carolum II filium, & hujus Romæ » apud Innocentium X geſſit negotia graviſſima pa» ri ſapientia & felicitate, ſed apertius titulo ar» chiepiſcopi Goenſis, quem abdicavit, apud re» gem chriſtianiſſimum legatus Luſitaniæ, toti au» læ fuit amori & veneration, atque hoc elogium » retulit nullum unquam felicius pietatem cum pru» dentia, modeſtiam & humilitatem religioſam cum » legati gravitate & ſapientia conjunxiſſe. Quid re» feram tres epiſcopatus recuſatos &c. Sic Baronius citatus, qui ibidem lib. 2 ſect. 16 §. 4 anno MDCLXVI, quo hæc ſcribebat, Danielem ſive Dominicum a Roſario obiiſſe teſtatur ſummo omnium Luſitaniæ ordinum luctu & deſiderio, ſumma & integritatis & pietatis fama Oliſſipone in erecto gentilibus ſuis ordinis cœnobio & collegio ſepultus. Scripſit hoc titulo:

Initium, incrementa, & exitus familiæ Geraldinorum ac perſecutionis Hybernicæ, Oliſſipone, ex offic. Craeſbeeck 1655 in 8 pagg. 405. In eo autem ſe *F. Dominicum a Roſario* nominat. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati, & Romæ in Barberina, & in Caſanatenſi.

F. FRANCISCUS DEURWERDERS.

1665. F. Franciscus Deurwerders Belga, profeſſione Antwerpienſis, pietate, doctrina, & miro erga S. Thomam de Aquino affectu claruit, in cujus honorem congregationis *Militiæ Angelicæ* dictæ Lovanii anno MDCXLIX die VII martii inſtituendæ ac erigendæ auctor fuit, dum philoſophiam ibidem apud noſtros profiteretur. Quem cultum Libertus Fromondus S. Petri decanus, omneſque ſubinde univerſitatis profeſſores, ac utriuſque ſexus ſæculares ac eccleſiaſtici plurimi amplexi ſunt, cingulum album quindecim nodis inſignitum ſinguli e noſtri Franciſci manibus ſuſcipientes. Quod pietatis genus non ſolum in ea urbe floret etiamnum, ſed & in alias Belgii civitates propagatum eſt non ſine fructu. Miſſionarium etiam ille egit Roterodami in Batavia, unde cùm fortè Antwerpiam acceſſiſſet, epidemia ibidem vigente tactus obiit anno MDCLXVI die IV julii, ætatis circiter quinquageſimo. Hæc ab eo ſcripta & relicta opera:

Militia angelica D. Thomæ Aquinatis, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1659 in 8 pp. 266. Hujus inſtituendæ occaſio fuit, quod in Italiam pergens imaginem S. Dominici Sorianam veneraturus, ex itinere Vercellas divertit, ubi de cœlo allatum ab angelis ſancto doctori tum juniori ac in carcere detento cingulum ſervare ſe credunt & colunt noſtri, mox ejuſdem menſura & forma delineata, ſimilia imitandi conſilium cepit, iis utentes gratiarum S. Thomæ participes fore arbitratus, quod & eventus comprobavit.

De ſalutari peccatorum venialium confeſſione. De ſacro convivio in quo Chriſtus ſumitur. De communione ſpirituali: Hæc lingua Belgica, Antwerpiæ, Michaelis Gnobbart 1661 in 12.

De cultu B. Dominici, ut a Deo impetremus optata, Belgice, Antwerpiæ, Gnobbart 1657 in 8.

Summulas noſtri Didaci Ortiz imprimi curavit, Lovanii, Hier. Nempæi 1649 in 8.

F. HIPPOLYTUS MARIA PARASCANDOLO.

F. Hippolytus Maria Parascandolo Siculus, patriaque & profeſſione Neapolitanus congregationis *della ſanità* alumnus fuit, & Eccleſiaſtes ſua ætate, eruditione & facundia clariſſimus: in comitiis ordinis Romanis anni MDCXLIV ab baccalaureatum promotus. Obiit anno MDCLXVI 1666

Multa in concionandi genere MS relinquens.

Sic de eo Toppius in Bibl. Neapol. p. 181, nec plura mihi aliunde.

F. JOHANNES LE COUSIN.

F. Johannes le Cousin Gallus Campanus, Mecerinæ ducatus Retelenſis civitate ortus, conventus verò Remenſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in facultate Cadomenſi circa MDCXXII laureatus, vir pius & eruditus, priorem ſuorum agebat Virduni anno MDCXXVIII. Obiit plenus dierum in monaſterio Sororum ordinis de Monteflorido juxta Gratianopolim earum confeſſionibus audiendis ibidem poſitus & aſſignatus anno circiter MDCLXVI. Scripſit ac edidit † 1666

1. *Semaine ſymbolique enrichie d'une gaie varieté d'inventions, leſquelles ſont eclorre divers diſcours pour la plupart chretiens, preſentée a ſeur Jeanne de Gondy prieure du monaſtere de Poiſſi, & a ſa religieuſe compagnie*, Cadomi, Petri Poiſſon 1621 in 8 pagg. 407. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum. Qui liber etſi figmentis poëticis aſperſus, diſſertationibus & collationibus aulicis civilibuſque & moralibus intermiſtus, præcipue tamen aſceticus eſt, nec utilitate ſua caret.

2. *Les fleurs de S. Paul ou recueil des paſſages qui ſappent l'atheiſme, confondent le Judaiſme & relevent le chriſtianiſme*, Remis, Nicolai Hegart 1628 in 24 pp. 246. Extat apud eoſdem.

F. PETRUS BLANDIN.

F. Petrus Blandin Gallus, Campanus gente, patria Victoriacenſis, profeſſione Cathalaunenſis, ubi ſacra vota adoleſcens dixit VIII junii MDCXXV in gymnaſio Pariſienſi Sanjacobeo ſtudiorum emenſis ſtadiis ad gradus in ſacra facultate promotus eſt titulo Prædicatorum præſentati. Licentiam decurrebat annis MDCXLVIII, quo vigeſimus quartus & ultimus pro Sorbonica reſpondit, & MDCXLIX, licentiatuſque fuit ſequenti MDCL, poſtquam habuerat, quas & edidit † 1666

Orationes paranymphales XVIII: *hoc eſt ad Paranymphos invitatorias ad omnes ſupremi ſenatus Galliarum cameras die* XV *febr.* MDCL. Typis verò prodierunt, Pariſiis, Franciſci le Cointe 1650 in 8 pagg. 102. Extat apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

Vir fuit humanioribus litteris apprime exultus, ingenii elegantis & facilis, facundus Eccleſiaſtes, multæque in dicendo gratiæ. Suis præfuit aliquando prior, pluresque ad ordinem aſcivit alumnos. *Ex actis conventus Catalaunen. & facultatis Pariſ.* Obiit circa annum MDCLXX.

De heroicis D. Dominici & FF. Prædicatorum geſtis oratio ad illuſtriſſimum ac reverendiſſimum patrem F. Nicolaum Rodulfium totius ord. FF. Prædicat. generalem magiſtrum, habita pro more coram univerſitate Pariſienſi die quarta aug. anno MDCXXX *apud FF. Prædicatores*, Pariſ. Auguſtini Taupinart 1633 in 8 pp. 30. Extat apud eoſdem.

Digitized by Google

F. SERAPHINUS BERTOLINI.

1666. F. Seraphinus Bertolini Etruſcus, Lucenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, apoſtolicus Romæ apud S. Mariam Majorem pœnitentiarius anno MDCLXV die XIII maii allectus, ſcripſit

La Roſa Peruana, cioè, vita della B. Roſa di Santa Maria Peruana Limeſe vergine del terzo ordine della penitenza di San Domenico, Romæ, Tinaſſi 1666 in 4. Vidi apud D. *Petitpied* ſocium Sorbonicum. Extat & Romæ in Caſanatenſi.

Scripta eſt ſtylo quidem eleganti, ſed parum hiſtorico, quod multis non probatur, ac præterea de apparitionibus B. Roſæ factis minus ſobrie illis loqui videtur, ut cùm Jeſum ipſum cum Roſa ludentem exhibet.

F. THOMAS MINALDI.

* 1666. F. Thomas Minaldi Abellini Hirpinorum in regno Neapolitano natus, & in patria ordinem profeſſus baccalaurei gradum obtinuit in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV: deinde laurea donatus, florebat etiamnum anno MDCLXVI, quo theologorum univerſitatis Parthenopææ collegio aggregatus ejuſdem decanus agebat: utriuſque juris peritum & anteceſſorem fuiſſe addit Toppius *Bibl. Napol.* & librum hoc titulo edidiſſe:

Metaphyſice ſeu Tranſcendentium Summula in tres libros diviſa, Neapoli, Hieronymi Fazuli 1666 in 8.

Si quæ alia rei litterariæ reliquerit, ac quæ præclare geſſerit, addent ſymmyſtæ.

F. ANONYMUS.

* 1666. F. Anonymus anno MDCLXVI Romæ agens & florens ſcripſit ac edidit

Tractatum de conceptione B. Virginis.

In quo noſtri Jacobi Gil anno MCCCCLIV ſacri palatii apoſtolici magiſtri epiſtolam ſeu tractatum de eadem ad Alphonſum Aragoniæ regem edidit, aſſeritque ejus exemplum aliàs Bibliothecæ Altempſianæ modo Romæ in archivo magiſtri ordinis ſervari.

Sic refert Alva Sol. Verit. Rad. 195 col. 1478, pluraque ex ea epiſtola ſeu tractatu tranſcribit.

F. ARCHANGELUS-MARIA REDI.

* 1667. F. Archangelus-Maria Redi provinciæ Romanæ alumnus inter ſcriptores recenſetur a Fontana, diciturque obiiſſe Peruſii 1667 ac ſcripſiſſe hoc titulo:

La nuova ſcienza d'horologii a polvere, che moſtrano e ſuonano diſtintamente tutte l'hore, Romæ 1663 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS DE SANCTIS.

1667. F. Dominicus de Sanctis Calaber Filocaſii natus, & ibidem ut videtur ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter circa medium ſeculi XVII florens, recenſetur a Toppio in *Bibl. Napol.* & edidiſſe dicitur

Conſiderazioni predicabili ſopra gli evangelii della quareſima parte prima e ſeconda, Suriani, in conventu S. Dominici, typis Dominici Antonii Ferri 1667 in 4.

Plura fortè docebunt de auctore gentiles ſui, neque enim ejus alia aliunde mihi notitia.

F. FERDINANDUS DE HERRERA.

F. Ferdinandus de Herrera Hiſpanus, Peruanæ provinciæ inſignis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, primuſque in univerſitate Limana theologiæ, ut aiunt, cathedraticus, florebat anno MDCLXVII, uti refert Joannes Melendez Hiſt. Peruanæ T. III p. 771, qui & aſt. illum ſcripſiſſe ac edidiſſe in Hiſpania 1667.

Sermones tomis duobus communi plauſu recepti.

F. GREGORIUS PINELLI.

F. Gregorius Pinelli patria quidem Calaber *Catanzaro* natus, ſed origine Ligur & Januenſis, filius Polybii Pinelli Januenſis doctoris, & Juliæ Merigellæ conjugis ex civitate *de Catanzaro*, in baptiſmate, quod mox ab ortu XIX junii MDXCI ſuſcepit, vocatus Franciſcus Antonius, poſtea ubi ordinem amplexus eſt in conventu de Monte alto provinciæ Calabriæ VIII februarii MDCXI, Gregorius voluit appellari. Qui cùm variis ſuæ proviſſciæ conventibus præfuiſſet, variaque in ea obiiſſet egregie munera, laurea magiſterii fuit inſignitus auctoritate apoſtolica anno MDCXXXI: tum cardinali Finolardo theologus fuit, vicariuſque Vincentii cardinalis *de Fiorenzola* abbatis S. Angeli *de Fachinello*, Camillique cardinalis Aſtalli S. Sophiæ de Benevento abbatis. Filiationem ſuam transferri obtinuit in provinciam utriuſque Lombardiæ. Anno demum MDCLXV cùm Romam ille veniſſet, ex melancholica quadam habitudine in amentiam & judicii deliquium incidit perpetuum, non ſine veneni, & ihtentatæ ſibi intoxicationis ſuſpicione. Unde & a cardinalis *de Fiorenzola* palatio deductus in conventum Minervitanum, erumpente ferventeque aliquando phreneſi ſemetipſum e feneſtra cameræ infirmorum qua degebat, in ſubjectam ſeſe præcipitavit aream, & obiit anno MDCLXVII. Sic refert abbas Michael Juſtiniani *ſcrittori Liguri*: ejuſdem meminerunt Toppius *Bibl. Napol.* & Oldoinus *Athen. Liguſt.* Hæc ab eo ſcripta & edita 1667.

1 *Politica criſtiana ridotta in breviſſimi documenti utili a qualſi voglia perſona, che deſideri vivere regolatamente, con un breve methodo per conſervare la ſalute del corpo, raccolti da molti gravi autori*, Romæ, Franciſci Moneta 1655 in 4.

2. *Stimulus charitatis omnibus peregrinantibus ad cæleſtem Hieruſalem utilis ac neceſſarius*, Neapoli, Scipionis Bonini 1636 in 4.

3. *Lectiones & excurſus ſuper canticum* Magnificat, dum in conventu S. Catharinæ de Formello Neapoli degeret, ſcripſerat, viditque abbas Juſtiniani citatus ibidem apud auctorem & laudat, ſed hactenus typis non prodierunt.

F. HENRICUS SCHELLIERS.

* 1668. F. Henricus Schelliers Belga Antwerpienſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ magiſter & diſertus Eccleſiaſtes, comitiis ordinis Romæ anno MDCL habitis pro ſua inferioris Germaniæ provincia affuit elector, laureaque ibidem decoratus eſt, tandem poſtquam ſodalibus Bruxellenſibus tertium præfuiſſet prior, apud eoſdem vivere deſiit anno MDCLXVII die XV novembris. Sic habet Ghilbertus de la Haye pluries laudatus, a quo etiam hæc referuntur Henrici ſcripta & vulgari Belgico idiomate edita opuſcula:

S. Auguſtini regula pro monialibus, & conſtitutiones ſororum ordinis S. Dominici, cum declara-

Sec. XVII. *tionibus quibuſdam variorum capitulorum generalium.* Quibus per modum appendicis adjecta eſt *Ratio devote ac religioſe vivendi, cum methodo perſolvendi exercitia decem dierum*, Bruxellis, Guillelmi Scheybelt 1658 in 8.

Succincta & brevis narratio fundationis monaſterii ſororum ordinis in Anderghen ad Bruxellas a quadringentis annis erecti, Bruxellis 1662 in 4.

F. JACOBUS ARCHIMBAULD.

1667. F. Jacobus Archimbauld Gallus Occitanus, Claromonti Lutevorum e gente primaria natus, inclinato prope ſeculo XVI ad annum circiter MDLXXXIII inter civiles regni tumultus, & late provinciam infeſtantem hæreſim & populantem, parentibus tamen ut regi chriſtianiſſimo, ſic & fidei catholicæ mirum affectis ortus eſt. Horum cura & diligentia puer educatus, optimiſque moribus ac litteris humanioribus eruditus, adoleſcens annorum XVI habitum e manibus ipſius B. M. Sebaſtiani Michaelis Toloſæ tum prioris XXI nov. MDXCIX ſuſcepit, ipſis Occitanæ congregationis ſic primo dictæ, deinde S. Ludovici in cap. gen. Romæ MDCXXIX nuncupatæ exordiis. Ut autem optima indole erat moribuſque compoſitus, ſic perſpicaci ingenio facili & ad litteras aptiſſimo præditus, philoſophiæ theologiæque feliciter adeo incubuit, ut aliis ſubinde delectus fuerit eaſdem ſacras litteras erudiendis, quas ille diu variiſque in eadem Occitana congregatione profeſſus eſt locis atque temporibus. Burdigalæ etiam academiæ gremio receptus & cooptatus, ſacraque doctoris laurea inſignitus, in eadem antiqua conventus hujus jura locumque ſervavit. Nec ſcholæ tantum addictus pulveri claruit, ſed alienæ ſalutis promovendæ cupidus ſeu e ſuggeſtu ſacro publice dicendo ad populos, ſeu privatim & arcanæ medendo conſcientiæ malis animo indefeſſo inſtitit. Eo demum eruditionis & obſervantiæ zelo, eaque prudentiæ & morum facilitate præditus habebatur, ut a ſuis Fratribus electus præpoſitus fuerit Montiſpeſſuli, Biterriſque aliquando prior. Meritis tandem anniſque gravis Toloſæ XIII ſept. MDCLXVII inter Fratrum preces & officia religioſiſſimam animam placide Deo reddidit. Scripſit hoc titulo:

Congregationis Occitanæ poſtea S. Ludovici dictæ Hiſtorica ſinceraque narratio ab ejuſdem inchoatione anno MDXCV *ad annum* MDCXVIII, lingua Latina ſtylo non incondito, ſimplici, nec multum ornato atque diffuſo, in qua accuratiorem tamen rerum geſtarum ſeriem, & temporum ordinem merito deſideres. Extat MS Toloſæ apud noſtros, ejus etiam exemplar mihi ſervatur in ſchedis. Ejus meminit Percinus in Hiſtor. conv. Toloſ. pag.

De SS. ſacramento libri IV. Princ. I. *Aperiet Dominus theſaurum ſuum optimum cœlum &c. Deuter.* 28. Pr. II. *Confeſſio & magnificentia opus ejus. Pſ.* 110. Pr. III. *Accipite & comedite hoc eſt corpus meum. Matt.* 26. Pr. IV. *Ego ſum panis vivus. Jo.* 6, cod. MS papyr. pp. circiter 200 in 4.

Alphabetum morale ex optimis quibuſque auctoribus concinnatum MS papyr. pp. 100 in 4.

Meditations pour tous les jours du ſaint temps de Careme MS in 4 papyr. pp. 391.

F. IGNATIUS CIANTES.

1667. F. Ignatius Ciantes gente patritia Romæ anno MDXCIV natus, patre Horatio *Ciantes*, matre Lucretia Jacobi *de Citara* & B. Ludovicæ Albertoniæ filia, adoleſcens in conventu S. Mariæ ſuper Minervam ordini nomen dedit, in quo brevi ſic eminuit, ut vigeſimum primum ætatis annum vix adeptus coram ſummo pontifice eminentiſſimoque patrum purpuratorum conſeſſu Dominica prima quadrageſimæ perorarit. Quam in collegio S. Thomæ Romano didicerat theologiam, ibidem poſtea profeſſus eſt, laureamque magiſterii reportavit, quæ ipſi cum laude conceſſa eſt in comitiis ordinis Romæ MDCXXIX coactis. Vir prudentia eminens regiminique aptiſſimus, provinciæ Regni Siciliæ præfectus eſt provincialis, tum & in provinciis Apuliæ, Calabriæ, Siciliæque ultra Pharum commiſſarius generalis inſtitutus: quibus in muneribus cùm ſe omnibus probaſſet, cum ſibi ſocium curarumque ac laborum participem aſcivit cum titulo provincialis Angliæ magiſter ordinis Nicolaus Ridolphius, integerrimumque ac fidiſſimum expertus eſt nec adverſis fractum. Deſtituto enim auctoritate Urbani VIII Ridolphio, & in ordinem redacto, non deſcivit ab eo Ciantes, etiamſi pontificis propterea offenſionem incurrerit, voce paſſiva in inſtante capitulo generaliſſimo MDCXLIV privatus. Verùm paulo poſt nempe XVII decemb. MDCXLVI ab Innocentio X ad infulas S. Angeli Lombardorum cum Biſacienſi ſub Compſana metropoli adunatas evectus, vigilantiſſimum his Eccleſiis ſe paſtorem exhibuit ad annum MDCLXI, quo infirma valetudine preſſus annuente Alexandro VII eas libere dimiſit, Romamque ſeceſſit, ubi tandem anno MDCLXVII mortuus in S. Sabinæ ut juſſerat ſepultus fuit, hoc ei ab amantiſſimo fratre germano Laurentio patritio Romano erecto ſepulchri marmorei titulo:

Ignatio Cianti Romano, epiſcopo S. Angeli Lombardorum, Joſephi epiſcopi Marſicani Fratri germano, in ordine Dominicano collega, in arena ſapientiæ commilitoni, cujus extat Cæremoniale ordinis Prædicatorum, aliis vero ſcriptis doctiſſimis ſævities dolorum articularium, quibuſcum perpetuo conflixit, lucem invidit, ſed compenſavit expreſſis ſummæ patientiæ exemplis, prudentia quoque ſingulari reliquit campum in præfectura diutina provinciæ Neapolitanæ, poſt in epiſcopatu. Eximia cum tranquillitate ſcopulis arte mira declinatis in pelago quæſtionibus juriſdictionalibus æſtuoſiſſimo, deceſſit anno ætatis ſuæ LXXIII, *Chriſti* MDCLXVII.

Hæc ejus habentur in lucem edita:

1. *Laudatio S. Thomæ Aquinatis Eccleſiæ doctoris*, Romæ, Jacobi Maſcardi 1615 in 4 pp. 20. Extat Pariſiis in Mazarinæa.

2. *Oratio habita ad Gregorium XV in ſacello pontificio Domin. I Quadrageſimæ*, Romæ 1615 in 4, quam auctor Scipioni cardinali Burgheſio ordinis protectori nuncupavit nonis martii ejuſdem anni. Extat in laudata Mazarin.

3. *Orationes tres habitæ ad Urbanum VIII in ſacello pontificio Dom. I Quadrageſimæ*, Romæ, Hæred. Bartholomæi Zanetti 1627 in 4.

4. *Conſtitutiones & decreta edita & promulgata in diœceſana ſynodo S. Angeli Lombardorum anno 1651 habita*, Romæ, Manelfii 1652 in 4 pp. 96. Extat in Regia E 526.

5. *Cœrimoniale ordinis Prædicatorum*, Neapoli 1654 in 8.

Alia plura prælo parabat, quæ poſteris infirmitates quotidianæ præripuerunt, unâ cum germanis Fratribus Joſepho de quo ad 1670, & Laurentio laudato hac pag. eum in S. Sabinæ templo locum, quem ſuis vigiliis orationibus & corporis afflictionibus præcipue decoraſſe S. P. Dominicum vulgo cenſent, teſſelato opere marmoreo illuſtriorem ac auguſtiorem reddidit. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital. Sac.* T. VI & VII, Fontana in *Theatro* & *Prov. Rom.* Proſper Mandozius *Bibl. Rom.* cent 4 n. 47. Eumdem plures cenſent qui

Digitized by Google

ſub ementito nomine Silveſtri de Frangipanis edidit:

Raccolta de' miracoli dell' imagine di S. Domenico di Soriano, Meſſanæ 1621, & Trani 1632 in 4: Et iterum ſub hoc titulo, *Raccolta de' miracoli e grazie oprate dall' imagine del patriarca S. Domenico di Soriano in queſta ſeconda impreſſione rivedute & ampliate con l'aggiunta della ſeconda parte*, Meſſanæ, Hæred. Petri Brea 1634 in 4: I P. pp. 246: II P. pp. 152. In prologo ad lectorem ſe ſignat *F. Ignatius Cantes.* Tertio: *Libro I de miracoli e gratie oprate dall' imagine &c. con l'aggiunta de' miracoli e gratie fatte in Palermo, riſtampato ad inſtanza del R. P. F. Ippolito Maria Zicca da Savona de' Predicatori &c.* Mediolani, G. P. Cardi 1640 in 4: Romæ 1642: Genuæ 1652: Neapoli 1656: Rurſus Romæ 1659. Quas ultimas editiones refert F. Antoninus Lembo in ſuo libro, cui titulus: *Cronica del convento di Soriano.*

F. JOHANNES GESNERUS.

* 1662. F. Johannes Gesnerus Germanus provinciæ Teutoniæ alumnus, medio circiter ſeculo XVII florebat, vivebatque etiamnum anno MDCLXVII, quo ſcriptum a ſe prælo dedit opus hujus tituli:

Roſa Jericho, ſive *Conceptus prædicabiles de Roſario*, Francofurti 1667 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa, nec quid amplius.

F. JOHANNES BAPTISTA VERJUYS.

† 1667. F. Johannes Baptista Verjuys Belga Brabantus, Antverpiæ XXV auguſti MDCX natus, ibidemque adoleſcens ordinem amplexus, Lovanii primum ſtuduit, tum anno MDCXXV in Hiſpaniam profectus, toto triennio Hiſpali in conventu S. Pauli theologiæ operam dedit: inde Oliſſiponam cùm ſe contuliſſet, nationi Belgicæ datus eſt a confeſſionibus. Ad ſuos reverſus Antverpiæ philoſophiam tum Lovanii Theologiam docuit, ibidem lauream aſſecutus magiſterii VI febr. MDCXLVI. Exinde Bruxellis ac Lovanii prior electus, utrobique unâ etiam lectoris vices egit, ſtudii noſtri generalis Lovanienſis regens primarius: dumque Bruxellis iterum prioris munere fungeretur, totius provinciæ ſuæ inferioris Germaniæ prior eligitur ac præficitur provincialis in comitiis Audomari anno MDCLVII celebratis, miſſionis noſtræ Batavæ præfectus ſimul inſtitutus, quod ultimum munus ad obitum uſque geſſit, qui ei Antverpiæ dum nativo conventui prior præeſſet, contigit XXI ſeptembris MDCLXVII, ætatis LVII. Virum longiori vita dignum & ob innatam regendi dexteritatem omnibus cariſſimum luxerunt ſui. Ex caſibus ſibi in viſitatione Hollandiæ a miſſionariis propoſitis opus ſcripſit hoc titulo:

Paſtorale miſſionariorum cum reſolutione caſuum in miſſionibus apud hæreticos & alibi occurentium, Bruxellis, Baltazaris Vivien 1664 in 12 pp. 541: Iterum, Ibidem 1682.

Quæſtiones theologicæ erudite tractatæ MS ſervantur Tomis IV in 4, nempe *De ſcientia Dei, de voluntate Dei, & de prædeſtinatione, de gratia & libero arbitrio, de jure & juſtitia, de incarnatione, ſacramentis, Euchariſtia, Matrimonio &c.* in Bibl. noſtra Antverpienſi a F. Ghilberto de la Haye viſæ & annotatæ in ſua Bibl. Belgo-Domin. MS. Legendus & de eodem Andreas Deſſelius in *Bib. Belg.* & in *Faſtis Academ. Lovan.*

F. PAULUS PIROMALLUS.

† 1667. F. Paulus Piromallus Siculus Calaber, Siderni natus & provinciæ Calabriæ alumnus, theologus inſignis, linguarum orientalium peritus, vir vere apoſtolicus & animarum zelo fervens, anno MDCXXXI a ſacra congregatione de Propaganda in Perſidem & Majorem Armeniam miſſionarius directus eſt, ubi XXII annis miniſtrum inconfuſibilem, & ardentiſſimum operarium ſe præſtitit, in contumeliis, in neceſſitatibus, in perſecutionibus, in anguſtiis ſibi placens pro Chriſto, quæ nec fructu caruerunt. Nam præter innumeros ſchiſmaticos, quos in ſinum Eccleſiæ catholicæ reduxit, ipſum Armenorum patriarcham Cyriacum *Vartabiet* cum duobus ejus præcipuis doctoribus ad ſchiſma ejurandum Romanoque pontifici obedientiam præſtandam compulit: cum exinde in Urbem reverteretur geſtorum rationem redditurus, a piratis interceptus eſt & Tuneti in caveam conjectus, ſed tandem ordinis ære redemptus, ab Alexandro VII Nahſciovanenſis archiepiſcopus ſelectus eſt anno MDCLVI, moxque a conſecratione accepta in Armeniam ad ſuam Eccleſiam ſe contulit, quam octo annis circiter bonus paſtor ſapientiſſime adminiſtravit, ex ea demum ab eodem ſummo pontifice ad ſedem Beſidianenſem vulgo *Biſignano* ſub Roſſanenſi in regno Siciliæ ſed exemtam tranſlatus XV decembris MDCLXIV, quam non minori ſtudio rexit ad annum MDCLXVII, quo piiſſime obiit ibidem ſepultus. Dum agebat miſſionarius in Perſide juſſus eſt ab Urbano VIII in Poloniam ſe conferre cujuſdam diſſidii ex parte quorumdam ſchiſmaticorum orti componendi cauſa, reque confecta Romam adiit anno MDCXXXVIII, fuitque a pontifice feſtiviſſime acceptus, & iterum ad regem Poloniæ ut iſte poſtulaverat remiſſus, exinde Armeniam dilectam ſuam repetiit anno MDCXLII. De quibus omnibus legendus F. Joannes a Siderno ordinis Minorum Capucinorum Pauli noſtri germanus in *Directorii ſui theologici* principio: ſed & Fontana in *Theatro* pp. 58, 142 & 682, ut & in *Monum.* ad 1654 & 1656. Hæc ab eo prodierunt:

1. Οἰκονομιολογία ſeu *Oeconomia ſalvatoris noſtri explicans ex ſolis prophetarum dictis ad inſtantiam regis Perſarum ineffabile adorandumque incarnationis ſacramentum.* Opus Alexandro VII nuncupatum, & ſumtibus auctoris editum, ut & ſequens. Extat Pariſiis in Regia D 4185, & Romæ in Caſanatenſi.

2. *Apologia de duplici natura Chriſti divina ſcilicet & humana ex S. Cyrillo Alexandrino petita contra P. Simonem Armenorum doctorem* &c. Opus Georgio Liparii Strigonienſi archiepiſcopo nuncupatum. Utrumque unâ prodiit, Viennæ Auſtriæ, Matthæi Coſmerovii 1656 in 8. T. I pp. 246: T. II pp. 240. Hæc apologia merito legenda, ut quæ ad hiſtoriam & doctrinam Armenorum præſentis ſeculi plura & graviſſima referat.

Ad pleniorem operum hujus celebris miſſionarii notitiam, placet ipſumet in prologo apologiæ mox laudatæ loquentem exſcribere. Sic ergo habet, ubi ad marginem legitur, *Opera ab auctore compoſita:*

« Accedit benevole lector, ut te humaniſſime « informem, quod ſi hujuſmodi doctrinam de dua- « bus naturis in Chriſto, vel de unitate Eccleſiæ « Chriſti, vel de capite ejus, vel de caſu Eccleſiæ « Armeniæ, vel de concilio Chalcedonenſi, & S. « Leone, vel de feſto nativitatis Chriſti, vel de « inferno, paradiſo, purgatorio, de cibis come- « dendis, vel titulationes (id eſt lucubrationes his titulis inſignitas)

Quæſtio magna de duabus naturis in Chriſto,

Digitized by Google

Sæc. XVII.

Apologia contra Stephanum ſacerdotem,
Apologia contra Nierſen ſacerdotem,
Traductio aliquarum epiſtolarum S. Leonis papæ in linguam Armenam,
Traductio epiſtolæ S. Cyrilli in linguam Armenam,
Traductio definitionis concilii Chalcedonenſis in linguam Armenam,
Reſponſiones ad dubia Armenorum,
Vocabularium Armeno-Latinum,
Grammatica Armeno Latina illi annexa,
Opuſculum ad regem Perſarum de fide evangelii in lingua Perſica,
Vocabularium litterale Perſarum,
Alind vulgare Perſo-Latinum,

» vel etiam quod plus eſt de converſione P. Cyriaci *Vartabiet* patriarchæ Conſtantinopolitani pro » natione Armenorum per gratiam Dei per me ad » fidem catholicam orthodoxam, (abſit gloriari) » anno MDCXXXIV converſi, & per ſeptem annos » mea doctrina nutriti, tractantem, apud alium » quemdam nomine Clementem Galanum ſive præ- » lo ſive ſcripto ante hanc noſtram editionem in- » veneris legeriſque : noveris illam eſſe ſpuriam & » non ſuam, nec ex ſuis laboribus partam, ſed ex » meis ſcriptis a meis diſcipulis ipſi bona fide com- » municatis falſo ſibi aſſumtam, ut ſubſcripta factæ » congregationis cardinalium epiſtola cum annexo » teſtimonio Thomæ *Vartabiet* moderni Armeno- » rum patriarchæ illuſtriſſimi demonſtrat. Vale mi » benevole lector, & noli ſcandalizari ex hac mea » ad te præfatione, non enim quæro quæ mea ſunt, » ſed quæ Jeſu Chriſti, & religionis meæ Prædi- » catoriæ.

Sequitur *Copia epiſtolarum a ſacra congregatione de Propaganda fide ſcriptarum ad nuncium Poloniæ, & ad P. Cyriacum Armenorum doctorem.*

Il padre Paolo Piromelli Domenicano miſſionario a gl' Armeni dopo haver bene appreſa la lor lingua e letti i loro libri, ha ridotto alla fede catolica con eſſi iſteſſi libri due dottori di qualche nome preſſo gl' Armeni, cioè un tal Ciriaco, che ſi ritrova in C.P. perſeguitato per eſſerſi fatto Catolico dal patriarca d'Eccemiazin, & un altro detto Oſcano eloquentiſſimo, li quali havendo molti diſcepoli giovani &c. in quibus nuntium apoſtolicum monent, ut det operam apud regem Poloniæ, quatenus hic Leopoli gymnaſium erigat & fundet pro duodecim juvenibus Armenis in fide catholica ſic educandis, ut hinc exeuntes ſuos poſſent docere gentiles.

Teſtimonium Thomæ Vartabiet Armenorum patriarchæ ſic habet :

Cyriacum patriarcham a præfati Pauli Piromalli nunc archiepiſcopi Nahcievanenſis prædicatione doctrinaque fuiſſe ad catholicam fidem converſum univerſa Orientis plaga cognovit, & priuſquam P. Galanus Conſtantinopolim e Mingrelia veniſſet, plurimas perſecutiones a ſchiſmaticis etiam me præſente paſſum ego Thomas Vartabiet patriarcha Armenorum teſtis oculatus teſtificor & fidem facio. Vienna Auſtriæ XI *octob.* MDCLVI.

Ex hactenus relatis apparet a Piromallo viſa quædam Galani ſcripta, in quibus Cyriaci converſionem hic ſibi aſcribebat, quod ſi verum eſt poſtea correxit, nam in ſua Hiſtoria de rebus Armenis hanc converſionem documentis Piromalli factam agnoſcit. Indicat idem Piromallus ex ſuis ſcriptis *Galanum pleraque qua habet de erroribus Armenorum ut & monumenta SS. Patrum & conciliorum Armene reddita accepiſſe.* Denique quot & quanta Armena lingua ipſe ſcripſerit, docet. Inter quæ potiſſimum ſequentia laudantur :

1. *Vocabularium Armenum copioſiſſimum ab eo collectum*, & Alexandro VII oblatum MS quod dicitur pontifex edendum juſſiſſe : an typis excuſum fuerit me latet.

2. *Grammatica Armena.*

3. *Directorium ad purgandos libros Armenorum*, Armenice. Quæ duo edendi licentiam obtinuerat ab eodem pontifice.

4. *Sacrorum bibliorum vulgatæ editionis verſionem Armenam Romæ ſuſceptam dicitur Urbani VIII juſſu recognoviſſe ac correxiſſe* : ſed an typis prodierit, mihi incompertum.

5. *Relatio prioris ejus itineris Armenici* a germano ejus fratre Capucino laudato edita vel ex ore ejus accepta eſt, vel quod veriſimilius ſcripto data.

F. RAIMUNDUS CASSINIA.

F. Raimundus Caſſinia patria Morbienſis, Rhætiorum nobili ſcilicet ortus civitate *Morbegno* vernacule, Morbinium Larine ſive Morbonium dicta, dioceſis Comenſis in Valle Tellina ad Adduam ſita, de qua Leander Albertus Deſcript Ital. Regione XVI in Lombardia Tranſpadana, conventus vero Laudenſis alumnus inclinato ſeculo XVII vixit ac ſcripſit hoc titulo 1668

Myſtagogica regularium catecheſis, Laudæ 1668 in 12.

Recenſentur & hæc alia a Rovetta, qui ejus meminit ad 1653 ex ſuo Vincentio Rivalio :

Summa caſuum conſcientiæ.

De juriſdictione prælati regularis in ſubditos, & alia ejuſdem generis, quorum tamen notitiam ad ſe nondum perveniſſe fatetur.

Majorem fortè dabunt curioſi gentiles.

F. RAPHAEL DE LAMINETZ.

F. Raphael de Laminetz provinciæ Bohemiæ alumnus & conventus ut videtur Pilſnenſis filius profeſſus, vir eruditione & facundia clarus, ab eximia linguæ ſuæ Bohemicæ puritate non parum emicuit, ideoque in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV commiſſa illi fuit Hiſtoriæ SS. omnis in linguam Bohemicam tranſlatio : quod utrum opere compleverit mihi incompertum, ſed ſi ita eſt hic addent ſui ſymmyſtæ. In actis vero cap. gen. Rom. MDCLVI pro conventu Pilznenſi prædicatoris generalis titulum obtinuit & honores, cui & anno MDCLXVI prior præerat, quo etiam lucubrationes ſuas in re parænetica edidit hoc titulo : 1668

Paradiſus concionatorum tetralogia myſtica, ſive Quatuor ſermones prædicabiles, interdum vero plures ex utroque teſtamento ſacræ ſcripturæ, & probatis Patribus ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, nec non neotericis famoſiſque divinis verbis præconibus ſolutis, & punctatis in ordinem redactis, ac diviſis in IV tomos. Quos decantavit lingua & calamo F. Raphael Delaminetz prædicator generalis prior conventus Pilſnenſis &c. Aſchaffenburgi, Jo. Arnoldi Cholini 1667 in 4 :

T. I. *Agit de omnibus Dominicis totius anni*, pp. 784.

T. II. *De feſtis celebrioribus SS. per totum annum occurrentibus*, pp. 342.

T. III. *De ſolemnibus memoriis SS. Deiparæ & SS. patronorum Boemiæ & Moraviæ*, pp. 251.

T. IV. *De primariis patronis fundatoribus ſeu inſtauratoribus ſacrorum ordinum regularium*, pp. 196. Extant Pariſ. in Regia D 1453 & 1454.

F. VINCENTIUS MACULANUS.

F. Vincentius Maculanus *de Fiorenzola* vulgo a patria nuncupatus, (quod oppidum *Fidentiola* Latine dicunt Juliam Fidentiam inter 1668

vernacule *Borgo San Donnino*, & Placentiam ſitum) XI ſeptemb. MDLXXVIII natus, ſexdecim annorum adoleſcens, Papiæ ordinis habitum induit, taliſque evaſit, ut per gradus omnes continuo meritorum incremento, ſupremos tandem, ipſumque fere Eccleſiæ culmen aſcenderit. Poſt multiplex enim in provincia ſua utriuſque Lombardiæ ſeu ſcholarum philoſophiæ & theologiæ, ſeu conventuum regimen, poſt ſacrum tribunal Papiæ primum tum & Januæ ab anno MDCXXVII menſe novembri ad MDCXXIX menſem decembrem ſapienter & ſtrenue adminiſtratum, Romam exinde inſtante Urbano VIII vocatus, procurator ordinis in aula pontificia a magiſtro generali Nicolao Ridolphi conſtituitur, & ab eodem paulo poſt viſitationes ſuas in Gallias uſque aggreſſo vicarius generalis in Urbe, tum ab ipſo pontifice anno MDCXXXII ſancti officii commiſſarius, anno MDCXXXIX mortuo Nicolao Riccardi ſacri palatii magiſtro in ejus locum mox ſuffectus & allectus, ac tandem XVI decemb. MDCXLI cardinalis preſbyter tit. S. Clementis, unaque Beneventanus archiepiſcopus creatus & evectus: quam tamen Eccleſiam ubi vere bonus paſtor ſeſquiannum circiter rexiſſet, cum ejus præſentia carere non poſſet ſummus pontifex, abdicare maluit, quam alienis paſcendas oves committere. Illa ergo menſe maio MDCXLIII relicta Romam reverſus, ſua pontifici ad ejus mortem quæ XXIX julii MDCXLIV accidit, exhibere perſecutus eſt obſequia. Tantam vero eximiis virtutibus apud omnes, ipſum præſertim purpuratorum patrum collegium fecerat exiſtimationem ſui, ut parum abfuerit, quin in ſequenti conclavi ſummus ipſe pontifex acclamaretur, cujus & per orbem chriſtianum publica extitit fama. Ad ſeros ille pervenit annos duorumque pontificum Innocentii X & Alexandri VII electioni affuit, poſterioriſque obitum ſuo quibuſdam tantum menſibus prævertit defunctus XV februarii MDCLXVII, ætatis menſem quintum ac dies quatuor ſupra octogeſimum octavum numerans, ſuitque apud S. Sabinam ſepultus. Ut Eccleſiæ quam Dei æmulatione æmulabatur, utilem ſe præſtare ſategit quoad vixit, ſic & ordinem ſuum Prædicatorum, quem deperibat, ac cujus inſtituta a primis annis ad ultimum uſque ſpiritum religioſiſſime ſervavit, fovit ſemper, ac omnibus demereri officiis quæſivit. Leſſum omnium noſtrum in morte amantiſſimi patroni magiſter ordinis F. Joannes Bapt. de Marinis litteris encyclicis expreſſit, quæ & elogium ejus exhibent. Has refert Oldoinus *Hiſt. Pontif. & Cardin.* qui & de eo legendus. Legendus & de eo Fontana in *Monum.* & *in Theat.* Ut ſacræ doctrinæ juriſque peritiæ, eximiam architectonices ejus præſertim quæ urbium arciumque munitionibus incumbit, cognitionem adjunxerat, in eoque genere ſuæ ætatis excellens habebatur, hæc ab eo Urbani VIII juſſu præſtita:

Inſulæ Militenſis arces ad eludendos Turcarum impetus in meliorem tutioremque formam reducta.

Idem in Urbana arce Bononienſis diœceſis, in Romana Adriani mole, in ipſius Romæ novis mœnibus actum. Eaque ſunt ut opinor opera mathematica, quæ ipſi tribuit Rovetta, horum ſcilicet omnium diagrammata, ſeu conſtruendorum qua figuris qua oratione deſcriptiones ab ipſo poſt approbationem S. P. opere perfectæ, & in archivo pontificio forſan etiamnum ſervatæ.

F. BONAVENTURA BORSELLIUS.

1668. F. BONAVENTURA BORSELLIUS Etruſcus, patria genereque Senenſis, conventuſque S. Dominici ibidem alumnus, teſte noſtro Fontana in *Hiſtor prov. Rom.* ſcripſit ac edidit hoc titulo: Sæc. XVII.

Vita Sororis Mariæ Magdalenæ de Urſinis viduæ Lelii de Ceſiis ducis Ceræ Monaſterii S. M. Magdalenæ de Urbe noſtri ordinis fundatricis ac in eodem ſanctimonialis, Romæ, Angeli Tinaſſi 1668 in 4.

F. CAROLUS CLAEIIS.

F. CAROLUS CLAEIIS Flander, Vinocibergenſis patria & profeſſione, in cap. gen. Romæ anno MDCLXX inter eos recenſetur, qui ſemper ad ſanctiorem vitam anhelantes, cum virtutum odore obierunt. Lovanii bis præfuit prior, ſuo Vinocifani cœnobio quater, in quo & obiit anno MDCLXVIII die XXVII auguſti, ætatis LVI in aula capitulari ſepultus. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. ubi addit & ſcripſiſſe *

1668.

Meditationes in omnes anni dies. Bergis ſervantur MS in fol. lingua ut conjicio Flaminga, & a ſodalibus ſæpius & diligenter leguntur.

Curavit editionem *Theſium affectivarum ſuper XV myſteria roſarii*, noſtri Sanctes Franci, Antwerpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 8.

F. CYPRIANUS DI GREGORIO.

F. CYPRIANUS DI GREGORIO Neapolitanus conventus S. Dominici ibidem alumnus & ſacræ theologiæ baccalaureus in cap. gen. Romano MDCL promotus, ſcripſit ac edidit *

1668.

1. *La Ciſterna diſcoperta ne verſi* (Nimbifer ille Deus) *i quali ſi leggono nella famoſa lapida, che in un de' chioſtri di ſan Domenico di Napoli ſi conſerva*, Neapoli, Hieronymi Faſuli 1668 in 4 pp. 75. Extat Pariſiis in Bib. Reg. 1 1128.

Ejus meminit Toppius in *Bibl. Napol.* ubi & ejus ſententiam impugnatam & confutatam monet a Pompeio Sarnelli J. U. doctore, in ſuo *Filo d'Arianna* Neapoli edito apud Lucam Antonium di Fuſco 1672 in 4. Ingenioſa quidem & pia videtur Cypriani noſtri horum verſuum interpretatio, ſed certe longius petita, cùm B. Guidoni de Maramaldo ſingulas voces conatur aptare, ut de miraculis ab eo patratis ſcriptum ænigma cenſeat, quod ſola lectione & nativo ſenſu inſcriptionem antiquam & ætatis Ethnicæ tantum refert: ſed de his peritiorum & antiquariorum eſto judicium.

2. *Fac ſive Lingua Catuli Oratio*, Romæ 1670. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS DALLI.

F. DOMINICUS DALLI Lucæ in Etruria ortus & ibidem ordinem amplexus claruit medio circiter ſeculo XVII, ſcripſitque ac in lucem edidit *

1668.

1. *Auvento*, Piſtorii, Fortunati 1668 in 4. Extabat Florentiæ in Bibl. S. Mariæ Novellæ anno 1681 a me viſus. Eſt & recentior editio, cui acceſſerunt *ſermones pro diebus novem præcedentibus nativitatem Domini noſtri Jeſu Chriſti*, Ibidem 1682 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi, ut & ſequens.

2. *Quareſimale, cui tot ſermones ſanctiſſimi Roſarii acceſſere, quot conciones*, Fulginei, Antonii Mariotti 1684 in 4.

A quibuſdam dicitur Johannes Dominicus *Dalli*: verum in prima editione a me viſa aberat nomen Johannis: imo conjicio eumdem eſſe de quo ſic ſtatuitur in actis cap. gen. Rom. MDCLXXXVI *Tit.* pro provincia Romana: *Cooptamus in numerum magiſtrorum cum voce & loco R. P. F. Dominicum Dallium habentem omnia, quæ ad memoratum ho-*

Sec. XVII. *noris gradum obtinendum vigore ſacrarum conſtitutionum & ſtatutorum pontificiorum requiruntur.* Qui ſi idem eſt ut ſuſpicor, quod examinent gentiles, iſte Dallius ad annum MDCLXXXVI & ultra vixerit.

F. HIERONYMUS ERCOLANI.

† 1668. F. HIERONYMUS ERCOLANI Italus patriaque & profeſſione Patavinus apud ſuos Patavinos theologiam profeſſus eſt, hincque laurea donatus in comitiis ordinis generalibus Romæ MDCL, & in ſequentibus MDCLVI confirmatus, præfuit etiam aliquando provinciæ ſuæ S. Dominici Venetiarum electus prior provincialis. Vir fuit eruditione moribuſque & vita conſpicuus, qui quinquagenarius circiter obiit anno MDCLXVIII. Ex monimentis ad me Venetiis XIX auguſti MDCLXXXIII a F. Cherubino Torni Pariſios miſſis. Scripſit hoc titulo:

1. *Arca del teſtamento nuovo ſopra le epiſtole e gli evangelii di tutto l'anno, al ſenſo letterale e morale*, Venetiis, Nicolai Pezzana 1666 in 4.

2. *La reggia delle vedove ſacre del P. maeſtro Girolamo Ercolani Padouano de' Predicatori alla maeſtà dell' imperatrice Eleonora*, Patavii, Pauli Frambotti 1663 in 4, pp. 1031. Elogia ſunt harum principum fœminarum, Helenæ matris Conſtantini, Paulæ Romanæ, Clotildis Clodovei Francorum regis Chriſtiani primi conjugis, Cunegundis Henrici I imperatoris uxoris, Elizabethæ Hungaræ Ludovici Thuringi viduæ, Hedwigis Henrici ducis Sileſiæ ſponſæ, Birgittæ & Catharinæ ejus filiæ Svecarum, Eliſabethæ reginæ Luſitaniæ, Margaritæ a Sabaudia Theodori Palæologi marchionis Montiſferratenſis viduæ inſtitutum S. Dominici profeſſæ, Mariæ reginæ Scotiæ, Annæ Julianæ a Mantua Ferdinandi Auſtriæ archiducis viduæ, Eleonoræ Gonzagæ Ferdinandi II imperatoris conjugis. Opus imaginibus ex laminis cupreis excuſis ornatum, at ex elegantia ſtyli longe ornatius. Extat opus Pariſ. in Regia P 321. Eſt & recentior editio, Venetiis, Pauli Baglioni 1684 in 8 voll. duobus.

3. *L'eroine della ſolitudine ſacra* ſeu *Vita illuſtrium fœminarum in eremis vitam ducentium*, Bononiæ, Joſephi Longhi 1654 in 8 voll. duobus. Extant hæc opera Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES PHILIPPUS DE HERTOGHE.

† 1668. F. JOHANNES PHILIPPUS DE HERTOGHE Flander, Teneramondæ natus, Montibus vero ordini inſcriptus, muſas coluit amœniores, & apud noſtros Antverpienſes juventutem noſtrum collegium frequentatem literas humanas & rhetoricam annis pluribus docuit rhetor ipſe diſertus & facilis poeta, ſed & poſtea facundus Eccleſiaſtes. Iter Italicum aliquando aggreſſus, indeque ad ſuos reverſus in ſuo conventu nativo peſte ictus obiit anno MDCLXVIII. Sic de eo Ghilbertus noſter de la Haie in ſua Bibl. Belgo-Domin. MS, addens typis edidiſſe hoc titulo:

La vie de S. Chreſtienne vierge & martire tres fameuſe, miſe, & compoſée en vers par F. Jean Philippe de Hertoghe Dominicain, Antverpiæ, Michaelis Paris 1659 in 4.

F. JOHANNES MARTINEZ DE PRADO.

† 1668. F. JOHANNES MARTINEZ DE PRADO Hiſpanus natione, patria Pincianus, ordini nomen dedit adoleſcens in conventu Segobienſi, tantumque pietate & ingenio emicuit, ut gymnaſii S. Thomæ Complutenſis collega ſeligi meruerit, cujus poſtquam pluribus annis inibi theologiam docuerat, & rector præfectus eſt. Utramque etiam S. Thomæ doctrinæ in Academia addictam cathedram veſpertinam tum & primariam diutius rexit, interea Toletanæ diœceſis examinator ſynodalis inſtitutus. Provinciæ Hiſpaniæ prior provincialis electus anno MDCLXII, eamdem ſapientiſſime adminiſtravit, tum diſciplinæ regulari aſſerendæ, tum & ſtudio ubique promovendo gnaviter incumbens. Demum morte raptus immatura in ſuo decubuit conventu originali XXV februarii MDCLXVIII. Sic enim ad F. Hyacinthum de Parra noſtrum ſcripſit e Segobia kal. octob. MDCLXX F. Antonius *Salcedo*, cujus epiſtolæ apographum habeo in ſchedis. Vir fuit Johannes hic noſter virtutis ſplendore & morum candore ſpectatiſſimus, S. Thomæ ſanctorumque patrum, quos aſſiduo legebat ſtudioſiſſimus: memoria feliciſſima, qua doctoris angelici, ſacræ ſcripturæ, Patrum, doctorumque qua veterum, qua recentiorum ſententias prompte verbis ipſiſſimis reddebat occaſione nata, & compugnantes aut refellebat facile novorum, aut eleganter & graviter conciliabat antiquorum. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Controverſiæ Metaphyſicales ſacræ theologiæ miniſtræ*, Compluti, Mariæ Fernandez viduæ 1649 in fol. T. I *primam & ſecundam partem* continens, pagg. 614. An T. II quem promiſerat ediderit, mihi incompertum: tum jam erat cathedræ veſpertinæ moderator.

2. *Dialectica inſtitutiones quas ſummulas vocant*, Compluti, In collegio S. Thomæ, F. Didaci Garcia 1650: Ed. alt. caſtigatior 1651 in 8 pp. 329.

3. *Quæſtiones Logicæ in tres libros diſtributæ*, Ibidem 1651: Alt. Ed. 1655 in 4 pp. 384.

4. *QQ. Philoſophiæ naturalis ſuper octo libros phyſicorum*, Ibid. 1651 in 4 pp. 634.

5. *QQ. Super duos libros Ariſtotelis de generatione & corruptione*, Ibid. 1651 in 4 pp. 359.

6. *QQ. Super tres libros de anima*, Ibid. 1652 in 4 pp. 702.

7. *Opuſculum de ſtigmatibus ſanctæ Catharinæ Senenſis tribus diebus compoſitum, cum ejuſdem apologia*, Ibid. 1652.

8. *Theologiæ moralis quæſtiones precipuæ* T. I Compluti 1654 in fol. pp. 668. Adjecit opuſculum mox citatum recognitum. T. II Ibid. 1656 in fol. pp. 900.

9. *De ſacramentis in genere & in ſpecie de Baptiſmo & Confirmatione. Dubitationes ſcholaſticæ & morales. Super III P. Summæ doctoris angelici D. Thomæ a Q. 60 ad 72*, Ibidem 1660 in fol. pp. 715.

10. *De Euchariſtia ſanctiſſimo ſacramento & divino miſſæ ſacrificio, a Q. 73 ad 83*, Ibidem, In colleg. S. Thomæ, Franciſci Cozedor 1662 in fol. pp. 848. Tum erat primariæ Cathedræ publicus moderator.

11. *De Pœnitentia ſacramento a Q. 84 ad 28 Supp.* Ibid. Opus Poſtumum 1669 in fol.

Notitia veridica ſcriptorum ordinis Prædicatorum de præſervatione Deiparæ immaculatæ Virginis Mariæ a peccato originali. Liber primus prævius, quaſi hiſtoria de ſtatu controverſiæ. Auctore R. P. M. Johanne Martinez de Prado ejuſdem ordinis. Deeſt alter ſcholaſticus edendus, ſi nobis a ſancta ſede apoſtolica fuerit ſpecialiter indultum. Opellam dividit in quatuor capita. In primo ponit *apparatum prævium & fundamenta.* In 2 *oſtendit a Dominicanis in hac cauſa nullum auctorem fuiſſe fictum ſeu ad inanem oſtentationem allegatum inter ſcriptores ſui ordinis.* In 3 *fit mundo manifeſtum, quid hucuſque in hoc puncto Dominicani ſcripſerint de opinione pia de præſervatione Deiparæ, nam de propria ſententia in hoc opere non diſputatur.* In 4 *demonſtratur uſque*

uſque modo a ſede apoſtolica opinionem doctoris angelici non eſſe reprobatam, nec ei ullum prorſus præjudicium illatum. Unde deſervit liber pro ſtricta obſervantia decretorum papæ, cujus judicio, imo & cujuſlibet melius ſapientis, hæc & omnia ſua ſcripta libentiſſime ſubjicit auctor. Liber editus fuit in Hiſpania in 4, ſcilicet Compluti 1661, ſignat. ab A ad Q: ſed mox a tribunali Inquiſitionis Hiſpanæ prohibitus & ſuppreſſus.

Memoriale ejuſdem Philippo IV regi catholico oblatum nomine ſui ordinis, provincia ſpeciatim Hiſpania, cujus tum erat recens electus præfectus provincialis anno 1662 circa legem concionatoribus in Hiſpania impoſitam de laudanda initio ſermonis Virginis conceptione ſine peccato originali, Hiſpanice. Integrum exſcripſit Alva *Sol. Verit.* Rad. 322 col. 2089 edit. Belgicæ.

Epiſtola encyclica ejuſdem ad omnia provincia tam Fratrum quam Sororum cœnobia Hiſpane ſcripta, qua jubet, ut quæ jam ab aliis concionatoribus initio ſermonis dabantur, laudes virgini ſine peccato originali concepta, ab omnibus dicta ſua provincia in ſuis concionibus repeterentur. Data eſt Rupe Franciæ vulgo *Peña di Francia* 1 junii 1663. Eo ſcilicet a Philippo IV rege catholico relegatus fuerat ob ſuperius Memoriale.

F. JOSEPUS LOTTELLO.

* 1668. F. Josephus Lottello Calaber patria Scillenſis ſacræ theologiæ baccalaureus e Latino Italice vertit & typis edidit

Il compendio della vita e morte della B. Roſa di S. Maria compoſta dal P. M. F. Antonio Gonçales del Perù, Hipponii vulgo *Monte Leone*, Dominici Antonii Ferro 1668 in 8. Sic Toppius *Bibl. Napol.*

F. LUCAS LOARTE.

1668. F. Lucas Loarte vel *Luarte*, ut alii ſcribunt provinciæ Hiſpaniæ conventuſque Ocanienſis alumnus ſacræ theologiæ præſentatus ſeculo XVII litterarum & religionis laude claruit, qui & ſuis interioris vitæ cupidis & amantibus e Latina lingua reddidit, ediditque Caſtellana vernacula

1. *Los dialogos de ſanta Catarina de Sena*, Matriti, Andreæ Garcia de la Igleſia 1668 in 4. Sic Antonius & Hyacinthus de Parra noſter. Aliunde autem accipio eadem lingua ſcripſiſſe ac edidiſſe

2. *La vida de S. Luys Bertran de la orden de Predicadores.*

F. LUDOVICUS BRUNO.

* 1668. F. Ludovicus Bruno Arpini in Regno Neapolitano natus in provincia Regni Siciliæ diu claruit, iteratis vicibus in conventu S. Dominici Neapolitano primarius regens datus & inſtitutus, magni nominis philoſophus & theologus. Sic habet Toppius Bibl. Neap. addens obiiſſe anno MDCLXVIII, cujus etſi nulla proferat opera, indicat ſaltem ab eo relicta MS, quorum ſeriem a ſuis ſymmyſtis expectamus.

F. MAURITIUS DE LEZANA.

1668. F. Mauritius de Lezana Hiſpanus, Matriti ortus, & conventus S. Mariæ *de Atocha* alumnus, plurimis animi ſui dotibus ordinem patriamque ſuam ornavit. Junior enim ſacris admotus diſciplinis, ac Pincianus S. Gregorii collega conſcriptus, artium ibidem poſtea lector eſt inſtitutus, ſtudentiumque ſubinde magiſter datus. Inde Pompeiopolim miſſus theologiam profeſſor apud ſuos legit, tum & in conventu Segobienſi, ſuoque etiam S. Mariæ *de Atocha*; demum & in Pinciano S. Gregorii gymnaſio magiſter ac regens magno diſcipulorum concurſu & fructu, nec minore auditorum plauſu ſacras literas eſt interpretatus, eaque ſe habuit apud omnes & ubique morum integritate & honeſtate, ut a ſcholæ ſubſelliis ad domeſtici regiminis apicem invitus aſcendere ſæpe coactus fuerit. Præfuit enim aliquando delectus prior Segobiæ, ac etiam conventui ſuo *de Atocha*: quin & extra provinciæ ſuæ fines ea regiminis prudentiæque laude innotuit, ut ad Aragoniæ provinciæ regimen acciri promeruerit, delectus datuſque illius provincialis. Poſt varios denique intus & extra ſuſceptos præclareque geſtos honores & dignitates in conventum *de Atocha* ſe recepit, quoſque ſibi ſancto regimine prior aliquando devinxerat, humili religioſiſſimaque converſatione promereri ſtuduit, uni jam intentus ſibi ac æternitati: quodque illi vacuum erat a pietatis aut orationis exercitiis otium, ſtudio ſedulus impendebat: tumque typis edidit

Commentaria in totam primam partem Summæ S. Thomæ de Aquino, Matriti 1668 in fol. Opus non minori ſubtilitate, quam brevitate ac perſpicuitate commendatum.

Dumque operi inſtat, ac alias ejuſdem D. Thomæ Summæ partes illuſtrare proſequitur, vitæ finem operique mors haud imparata quidem nec improviſa, ſed expectata poſuit. Obiit enim eodem anno MDCLXVIII exacto, die 1 januarii, magno quidem ſuorum luctu, ſed majori litterarum theologiæque, qua præcellebat egregie, jactura & diſpendio, quibus deſunt quæ parabat affecta jam *in cæteras D. Thomæ partes commentaria voll. tribus*: non vero quæ perperam ei tribuit in catalogo ſcriptorum ejus ætatis & ordinis, auctor Italus vitæ Magiſtri ordinis Joannis Baptiſtæ de Marinis.

Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hiſp.* & ejuſdem ſodalis F. Gabriel de Cepeda *Hiſtoria de Atocha* p. 296, ubi addit mortuum kal. febr. MDCLXVIII.

F. PIUS MANARDUS.

* 1668. F. Pius Manardus Italus Camers patria, profeſſione vero S. Mariæ ſuper Minervam Romæ alumnus, theologiæ magiſter, & ſacri palatii magiſtri aliquando ſocius, vergente ſeculo XVII clarus ſcripſit

La vita della ven. ſuor Giulia Ciccarelli da Camerino fondatrice del monaſtero di S. Caterina del terzo ordine della medeſima città detta, morta XI *februarii* MDCXXI *nell' età di* LXXXIV *anni*, Romæ apud Mancinum 1668 in 4. Sic refert Fontana *de Prov. Rom.* pp. 244 & 372. Extat Romæ in Barberina & in Caſanatenſi.

F. THOMAS LEONARDI.

† 1668. F. Thomas Leonardi Brabantinus Moſæ Trajecti natus & ibidem circa MDCXVI ad ordinem aſcitus, philoſophiæ in ſuo conventu nativo, theologiæ vero Duaci in gymnaſio S. Thomæ recens erecto operam dedit, primique nominis theologus evaſit, provinciamque ſuam mirum illuſtravit, ſcholarum regimini fere per totam vitam applicitus. Nam ubi artes Duaci docuerat, mox ſtudentium magiſter datus eſt Lovanii anno MDCXXVII, tum ibidem baccalaureus anno MDCXXXII, ac ſequenti ſtudii regens, quo munere diutius ac iteratis vicibus functus eſt magna nominis ſui fama. Lauream in ea univerſitate adeptus anno MDCXLII februarii XXV in collegium magiſtrorum ut vocant ſtrictius etiam allectus eſt anno MDCXLIV. Lovanienſem con-

Sæc. XVII. ventum bis rexit prior, & totidem vicibus Bruxellenſem, jamque annis gravis in comitiis Lovanii habitis anno MDCLXVIII ad provinciæ Inferioris Germaniæ præfecturam aſſumtus eſt, at vix ex officio viſitationes ſuas inchoarat cum his curis ſubducitur ad meliora raptus Brugis Calendis ſeptembris MDCLXVIII provincialatus menſe quinto ætatis LXXII. Meminerunt cum laude Acta ſui conventus & provinciæ, Valerius Andreas *Bib. Belg.* Seguierius & Ghilbertus De la Haie noſtri, hic *Bib. Belgo Dom.* MS, ille in *Laur. Bel.* P. I, p. 105. Hæc ab eo typis prodierunt:

1. *Theſaurus gratiarum SS. Roſarii cum Appendice de confraternitate SS. Nominis Dei*, Bruxellis, Martini de Boſſuyt 1640 & 1643 in 12, pagg. 269: Iterum Lovanii, Hier. Nempæi 1646. *Gallice* reddidit F. Thomas *Parmentier*, de quo poſtea ad 1673

2. *Chriſtus crucifixus ſeu de perpetua cruce Jeſu Chriſti a primo inſtanti ſuæ conceptionis uſque ad extremum vitæ*, Bruxellis, ibidem 1648 in 8: Lovanii, Nempæi 1649. *Belgice* reddidit F. Joannes Bliſterſwic Cartuſianus: *Gallice* F. Traum S. T. M. ordinis, qui & edidit, Bruxellis, Boſſuyt 1648.

3. *Angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis ſententia de prima hominis inſtitutione, ejus per peccatum corruptione, illiuſque per Chriſtum reparatione contra Joannem Georgium Dorſcheum doctorem Lutheranum per* XXVII *annos profeſſorem & eccleſiaſten Argentorati, nunc ducum Mecklenburg conſiliarium profeſſorem theologum &c. qui gloriatur ſe Thomam exhibere confeſſorem veritatis evangelicæ Auguſtanæ ut ait confeſſione repetitæ*, Bruxellis, Franciſci Vivien 1661 in fol. pp. 319. Acceſſit *Brevis ſeu Methodica refutatio totius operis Dorſcheani*, pp. 131. Inter libros prohibitos tamen relatus eſt hic liber decreto Romæ VIII martii MDCLXII dato, non propter ullum errorem in eo contentum, ſed quia agit de auxiliis gratiæ, quod tum Romæ adhuc erat prohibitum.

Additiones ad idem opus in altera editione ſuis locis inſerenda. Has ex ore auctoris dictantis excepit Ghilbertus de la Haie citatus, & apud ſe MSS ſervabat, quæ forte conventui Inſulenſi ceſſerunt.

4. *Confutatio cujuſdam libelli* cui Titulus, *Capucinus excaputiatus*, Lovanii, Nempæi 1662 in 8. Nomen ſuum ſuppreſſit in hoc opuſculo Thomas noſter, quia Joannes ab Hamerſtede auctor libelli ſatyrici quem impetebat, miniſtrum proteſtantium agebat Trajecti ad Moſam, & ne ea de cauſa noſtri a Batavis dominantibus male exciperentur formidabat. Revera cum eam civitatem parentum inviſendorum gratia intraſſet anno ſequenti MDCLXIII detectus, in vincula jamjam conjiciebatur, ni ab amico catholico monitus, celeriter & prudenter ſe ſubduxiſſet. Neſcio quis hanc opellam *Belgice* reddidit & typis ſubjecit loco & anno ſuppreſſis. Quædam repoſuit Hamerſtedius, cui Thomas ſtatim reſpondit altero libello hoc titulo:

5. *Unica Chriſti ſponſæ id eſt catholicæ ſub Romano pontifice Eccleſiæ integritas & ſanctitas denuo aſſerta. Itemque Calviniſmus de violata myſtici thori fide clare convictus, adverſus ſpuria vitulamina cujuſdam Joannis Hamerſtedii*, Lovanii, Nempæi 1664 in 8 pp. 394. Extat Pariſiis in Regia D 4344, 2.

6. *Tractatus theologici ab eo Lovanii dum profiteretur prælecti & ab ejus diſcipulis excepti* paſſim ſervantur in conventibus Belgii.

7. Eo curante recognoſcente & emendante prodierunt *F. Marci de los Huertos de quo ſupra p. 450, Quæſtiones in univerſam dialecticam*, Duaci, Belleti 1622 in 8.

F. ANGELUS NUZZA.

F. ANGELUS NUZZA a patria *de Grottola* ſeu Cryptulis Regni Siciliæ oppido nuncupatus, conventus vero S. Mariæ Novellæ Florentini alumnus, ſacræ theologiæ magiſter in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV approbatus, ab Innocentio X die XII auguſti MDCXLVII pœnitentiarius apoſtolicus in S. Maria Majori Romæ conſtituitur, nullo tamen Majoris pœnitentiarii S. R. E. Cardinalis Juſtiniani, vel magiſtri generalis ord. Præd. de jure providendi ſive præſentandi contendentium præjudicio, poſtquam ab ultimi morte pœnitentiarii per menſes XV ſolidos locus vacaſſet: de quo legendus Fontana in Theat. pag. 488. Anno MDCLIV ſeu LVI die prima maii, (neque enim clare ibi loquitur Fontana) gravi oculorum infirmitate Angelus noſter compulſus, ſe in conventum ſuum Florentinum recepit: verum anno MDCLXIX dum ad reliquias S. Mariæ Magdalenæ pietatis ergò S. Maximinum & Maſſiliam petiturus mari ſe committit, Genuaque in navicula (*Feluccam* dicunt) ſolvit, tempeſtate ſubito orta demerſus aquis obtrutus interiit. Quod & Fontana refert, & anno MDCLXXXI Florentiæ agens noſtris narrantibus audivi. Vir fuit ſtudioſiſſimus & laborioſiſſimus, multaque opera prælo parata habebat, quæ in Bibl. S. Mar. Nov. ſervantur mihi viſa, quorum unicum tantum lucem vidit hoc titulo: † 1669.

Tromba Evangelica Quadrageſimale, Romæ, Franc. Cavalli 1653 in fol. T. I pagg. 292: T. II pagg. 305. Altera Edit. Venetiis, Storti 1655 in 4 pagg. 606, quæ extat Romæ in Caſanatenſi, prima vero Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Volumina autem MS plus XII, *ſermonum Adventus, Dominicalium de myſteriis & de SS.* & alius generis extabant anno MDCLXXXI in Bibl. S. M. Novellæ, a me tum viſa.

Inſigne eſt hujus ſcriptoris in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXX coacti inter eos qui pretioſa morte obierant, elogium in quo ceu perfectum religioſi viri exemplar laudatur, diſciplina regulari, morum innocentia, ſtudio indefeſſo, ſalutis animarum ardenti deſiderio, omnium denique virtutum quas commendabat humilitas ſingularis exercitio continuo conſpicuum.

F. ARNOLDUS SIEUR.

F. ARNOLDUS SIEUR Brabantinus, Antwerpienſis patria, patre Guillelmo Willemſeurs apud Batavos dicto, ordinem amplexus eſt Antwerpiæ circa annum MDC. Fidei propagandæ deſiderio ardens, Groningam miſſus eſt anno MDCXVI, ubi qua pollebat eruditione & facundia, plures, etiam miniſtros aliquot in ſinum Eccleſiæ catholicæ reduxit. Ideo ab hæreticis in carcerem conjectus eſt, ſed tandem multo ære a catholicis redemtus, exilio tota Friſia mulctatur. Hagamcomitis igitur ſe recepit, ubi a legato Veneto benigne acceptus miſſionarium vere apoſtolicum & operarium inconfuſibilem per annos XLV ſe præſtitit. Obiit ibidem anno MDCLXIX die IX februarii. Sic Ghilbertus *de la Haye* in ſua Bibl. Belgo-Dominic. quem hic excipio. Scripſit vulgari Belgico ac edidit * 1669.

Lilium caſtitatis virginalis, Antwerpiæ, Guillelmi a Tongris 1622 in 8.

Digitized by Google

F. CONSTANTINUS DE PLACENTIA.

1669. F. Constantinus de Placentia ſic a patria agnominatus, conventus S. Dominici ibidem, & provinciæ utriuſque Lombardiæ alumnus, vir egregius litteris amœnioribus excultus, utriuſque theologiæ ſcholaſticæ & myſticæ peritiſſimus, ſcripſit ac edidit quo anno etiammum clarebat viſum Rovettæ quem hîc excipimus opuſculum hoc titulo:

Iddio ſolo, Placentiæ 1669.

F. DOMINICUS DE MARINIS.

1669. F. Dominicus de Marinis Italus oriſgine Ligur, patria Romanus, patre Joanne Baptiſta de Marinis Bombæ domino, ex antiqua nobilique Liguriæ gente & familia inter Genuenſes triginta nobilitate primarias clariſſima, & Theodora Juſtiniana ipſius conjuge e Juſtinianorum antiquiſſima ac nobiliſſima familia inter Genuenſes præcipua, Chienſis Inſulæ Græcorum imperii potita dominio procreata, quæ & F. Vincentii cardinalis Juſtiniani olim ordinis Prædicatorum magiſtri ex germano fratre neptis erat, Romæ natus eſt anno MDCIX octobris XXI, Deſiderius in aquis luſtralibus vocatus. Fratres habuit Dominicus alios tres, ſororeſque ſex, eodem ex conjugio procreatos, chriſtianæ pietati dedicos omnes, aviteæque parentis utriuſque virtutis æmulos. Ex quibus Thomas de Marinis primogenitus ordinem Romæ ad Minervam profeſſus S. T. magiſter anno MDCVIII in cap. gen. Rom. cui & ipſe ſecretarius capituli interat eſt acceptatus: anno verò MDCXI ad capitulum generale cum magiſtro ordinis F. Auguſtino Galaminio Pariſios venit, ſecretariuſque capituli iterum extitit, ac ſequenti anno Romæ coactis ordinis comitiis eodem ibi functus eſt officio, ac in ſocium a magiſtro ordinis ibidem electo Seraphino Sicco Papienſi fuit aſſumptus, prioriſque provincialis Terræ-ſanctæ titulo donatus: ſubinde delectus & inſtitutus commiſſarius generalis in Germania, tum & in utriuſque Siciliæ provinciam generalis vicarius & commiſſarius miſſus, quo in munere, poſtquam religionem exemplis ornaſſet ſanctiſſimis, regularemque plurimis in locis ingenti zelo, labore & patientia pene incredibili ſanciviſſet ac promoviſſet diſciplinam, meritis plenus obiit Neapoli anno 1635. De Joanne Baptiſta altero Fratre magiſtro ordinis dictum eſt ſupra ad 1650. Hos geminos ſuos Dominicus noſter junior adhuc adoleſcens ſequutus eſt, ordinemque amplexus in eodem Romano conventu ad Minervam die ſecunda februar. MDCXV, ac modeſtiæ ſingularis, pietariſque, ac eruditionis laude inter conſodales emicuit. Romæ primum, deinde Salmanticæ ac Compluti litteris incubuit, quo miſſus Roma eſt. Inde nonnullis in theologiæ diſciplinis excolendis exactis annis, audiens ſeveriorem ordinis in conventu Toloſano vigere diſciplinam, perfectioris vitæ avidus eo convolavit: ubi jam quæ retro erant obliviſcens ad anteriora virtutum ſibi propoſita exempla convertit ſe, ac præclaro humilitatis exemplo veteranus miles, qui theologiam Romæ docuerat, novum cum novitiis anno integro tirocinium exorſus eſt. Inde Pariſios a magiſtro ordinis in conventum SS. Annunciationis ad S. Honoratum miſſus, in eoque primarius theologiæ lector inſtitutus annis MDCXXIX & MDCXXX profeſſus eſt, quo eodem munere antea functus erat Toloſæ. Exinde Romam revocatus a magiſtro ordinis F. Nicolao Ridolphi, & ab eodem magiſterii laurea decoratus, in collegio S. Thomæ ad Minervam primarius regens datus fuit. Ad ſuperiora deinceps ordinis munia Sec. XVII. aſſumptus prior conventus S. Mariæ ſuper Minervam electus eſt primum, quem & vetuſtate fere collabentem in auguſtam eam formam a fundamentis erexit, quam omnes ſuſpiciunt: mox in ſocium cum titulo provincialis Terræ-ſanctæ ab eodem magiſtro ordinis aſcitus id muneris ſedulo ſincereque obivit ad annum MDCXLII: quo quibuſdam turbinibus ex parte aulæ adverſus Ridolphium excitatis Januam ſeceſſit. At extincto paulo poſt Urbano VIII, ſcilicet XXIX julii MDCXLIV ab Innocentio X Romam revocatus fuit, & a Ridolphi ſucceſſore ordinis magiſtro F. Thoma Turco viſitationibus generalibus officium auſpicante, & in Gallias Hiſpaniamque penetraturo vicarius ordinis generalis gratulante pontifice eſt inſtitutus & declaratus: quod munus toto plus obivit biennio annis ſcilicet MDCXLV, XLVI & XLVII pene exactis. Sequenti anno MDCXLVIII octobris XVIII ab Innocentio X renunciatus eſt archiepiſcopus Avenionenſis, datiſque ſubinde die prima martii MDCXLIX apoſtolicis proviſionum litteris tandem inauguratus Romæ die XI aprilis ſequenti in eccleſia monaſterii SS. Sixti & Dominici de Magnanapoli ubi quatuor illi erant ſorores germanæ ſanctimoniales, a Joanne Jacobo cardinali Panzirolo patriarcha antea Conſtantinopolitano aſſiſtentibus Jo Baptiſta Spinola Materano & Petro Franciſco Philonardo Anagnino præſulibus. Mox accepto prius ex ſacri decreto conſiſtorii pallio ab Hieronymo cardinali Columna, vultum pecoris ſui anhelans Avenionem perrexit, urbemque ſolemniter ingreſſus eſt XI julii ejuſdem anni parentis optimi, vigilantiſſimique paſtoris vices implens univerſas. Prætlare ab eo geſta effuſam præſertim liberalitatem in pauperes fuſius enarrare hiſtorici eſt non noſtri inſtituti. Dicam breviter Prolegatum etiam in comitatu Venuſcino annis aliquot egiſſe cum omnium approbatione: in Eccleſia regia S. Maximini ſacra Magdalenæ Ἀνάμνησιν chriſtianiſſimo rege Ludovico XIV & regina matre Anna Auſtriaca aſtantibus & ſpectantibus ex arca veteri in posphyreticam dono in id a ſe datam mutaſſe, hancque tranſlationem anno MDCLX februario menſe auguſtiori pompa ſumptibuſque propriis peregiſſe: in univerſitate Avenionenſi facultatem theologicam, ex quo civitas a ſummis pontificibus deſerta fuerat, in ea languentem ſaltem exercitio publico carentem reſtituiſſe in integrum erectis in ea dotatiſque duabus cathedris, theologiæ una, altera philoſophiæ, quas & ordini annexit, ut SS. Auguſtini & Thomæ doctrina ibidem ſemper ſuperior eſſet ac dominaretur: templum Avenionenſe majus egregia ſuppellectili ditaſſe ac ornaſſe, archiepiſcopalemque domum vetuſtate collabentem inſtauraſſe: morientem denique pauperes quos ut filios amantiſſimos in ſinu geſtarat vivens ac coluerat, hæredes ex aſſe ſcripſiſſe ac reliquiſſe. Obiit ſanctiſſimus pontifex XX junii MDCLXIX eique communi omnium ordinum luctu in ſua cathedrali, in qua ſepultus jacet, eſt parentatum: orationeque funebri laudavit F. Antonius Goudin ord. Præd. de quo poſtea ad 1695. Scripſit ac edidit hoc titulo dicatum opus Delphino nempe Ludovici XIV primogenito, etſi tunc adhuc in cunis epiſtola nuncupatoria, quæ & Gallice tranſlata ſeorſim edita eſt:

1. *Expoſitio commentaria in primam partem angelici doctoris S. Thomæ*, Lugduni, Philippi Borde & Laurentii Arnaud 1663 in fol. pagg. 480.

2. *In primam Secundæ & ſecundam Secundæ*, Ibidem, pp. 444 & 175.

3. *In tertiam partem complectens ea quæ ſpectant ad ineffabile incarnationis myſterium*, Ibidem, Borde, Arnaud & Guillelmi Barbier 1666 in fol. pp. 568.

Sec. XVII. 4. *In tertiam partem pars altera quæ est de sacramentis*, Ibidem 1668 in fol. pp. 638. Hoc volumen Clementi IX nuncupatum. Totum opus eleganti charta & charactere impressum.

5. *Decreta diœcesana Synodi Avenionensis celebratæ* VI *idus junii* MDCLX, Avenione, Georgii Bramerean 1660 in 4.

Ejus cum laude meminere Gallia Christiana inter *Avenionenses*, Fontana in *Theatro* & in *Monim.* Abbas. Michael Justiniani *Scrittori Liguri* in aliquibus tamen ille præsertim in chronologia emendandus, Oldoinus *Athenæo Ligustico*, Prosper Mandosius *Bibl. Rom.* centur. 2 n. 35. *Acta generalia ordinis & conventuum Avenionensis, Tolosani & Parisiensis ad S. Honorati.* Legendus & de familia *Marina* Argote de Molina *Nobilitatis Baticæ* lib. 2 cap. 21 pag. 141, ubi sic ejus parma gentilitia describitur, *argentea tribus sinuosis undulatisque balteis atratis distincta* non verò uti allucinatus est Silvester de Petrasancta *Tessera Gentilitia* cap. 32 pag. 167 b, *argentea quinis distincta cyaneis nubilosis seu undulatis balteis*: aut e converso *furva parma area balteis argenteis undulatis & sinuosis*, uti ab imperitis nonnullis affingitur.

F. EDUARDUS BILIUS.

† 1669. F. Eduardus Bilius Belga, patria & professione Antverpiensis pluribus annis apud suos cantorem egit, & apud eosdem obiit quinta aprilis MDCLXIX. Ex Ghilberto de la Haye in *Bibl. Belgo-Dom.* Scripsit ac edidit vulgari Belgico

1. *Vita BB. Sororum tertii ordinis S. Dominici*, Antverpiæ, Cornelii Woons 1661 in 4. Usi sunt & citant Henschenius & Papebrochius in Actis SS. T. II april. ad diem XIII in vita B. Margaretæ de Castello pag. 191.

2. *Viscera materna Mariæ Deiparæ in ordinem Prædicatorum a F. Francisco Choquetio Latine edita Belgice translata*, Lovanii, Everardi de Witte 1638 in 8.

3. *Nativitas Jesu Christi carmine Belgico descripta*, Antverpiæ, Jacobi Mesens 1668 in 8. Extabat apud nostros Lovanii anno 1671.

F. HYACINTHUS SERRAO.

* 1669. F. Hyacinthus Serrao Calaber, castello *Monardi* vernacule dicto ortus, baccalaureus & in academia Neapolitana doctor postea aggregatus, in missionibus egregiam navavit operam, multumque apud suos populares fructum reportavit. Scripsit ac typis edidit librum a Toppio in Bibl. Neapol. laudatum hoc titulo:

Il Direttorio e promtuario utilissimo per l'esercitio della santa missione, Neapoli, Hæredum Racalioli 1669 in 4.

Quo usque postea vixerit, aut si quæ alia ediderit, mihi hactenus incompertum, & hic addent officiosi gentilos.

F. JACOBUS PHILIPPUS POLINUS.

* 1669. F. Jacobus Philippus Polinus Italus patria & professione Brixiensis, vir eruditione, morum integritate, disciplinæ regularis studio prudentiaque clarissimus, sacras litteras in studio generali Bononiensi nostro interpretatus est, unde & lauream obtinuit in comitiis ordinis Romæ MDCL: sed & in collegio publico academiæ senatus Bononiensis auctoritate conductus pluribus annis professus est, quam cathedram ad obitum usque rexit. Provinciam suam utriusque Lombardiæ administravit aliquando prior provincialis. Hos tractatus dicitur a Rovetta ad 1669 posteritati reliquisse forsan Bononiæ servatos:

De scientia Dei, De divina voluntate, de prædestinatione.

De SS. Trinitate.

De vitiis & peccatis & alia plura.

F. JOHANNES GALLO.

F. Johannes Gallo Hispanus alter ab eo de quo supra ad 1537, ejusdem tamen civitatis Burgensis & conventus S. Pauli alumnus, seculo XVII claruit, sacræ theologiæ magister insignis, vir gravis, prudentiaque conspicuus, plurium ideo majorumque provinciæ Hispanæ conventuum regimini præfectus. Obiit anno MDCLXIX. Sic me monuit noster Hyacinthus de Parra in Memorialibus MS ad nos missis, & scripsisse 1669

1. *Sermones para las festividades de los Santos*, Pinciæ 1648 in 4. Hujus operis meminit Antonius in *Bib. Hisp.*

2. *Conceptus ex Tostato Abulensi collecti, & in varias propositiones ad usum concionatorum utilissimas distributi.* Quod opus MS morte prævertus prælo nom commisit.

F. JOHANNES-MARIA BERTINUS.

F. Johannes-Maria Bertinus Siculus Panormi natus, adolescens ibidem ordini se addixit. Baccalaurei munia implebat in studio generali S. Dominici ejusdem civitatis anno MDCLVII ex actis capituli generalis eo anno Valentiæ in Hispania celebrati. Ejusdem studii regentem fuisse & S. T. magistrum, bis etiam priorem, ac SS. Inquisitionis consultorem ac censorem præstat Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicula.* Populis ad pietatem excitandis cætera quandiu vixit, incubuit totus, quod ut facilius obtineret, sodalitates sacras instituit plures. Sanctissimè moritur XV februarii MDCLXIX. De eo meminere Pius Costa in libro cui titulus *Le vittorie delle Fenici Penanti* pag. 229, Joseph. Marchesius in *Memoriali sacerdotum* pag. 249, Vincentius Coronellus in *Bibliotheca* T. V num. 3949, & alii, quos citat Antoninus Mongitore in *Bib. Sicul.* qui auctorem nostrum eximiis laudibus ornat, quique hæc testatur ab eo relicta ingenii sui monumenta: * 1661.

1. *Sacrosancti Rosarii Hortus conclusus, in cujus eloquentissima solitudine Divinus Amor loquitur ad cor sibi dilecta anima, in contemplationibus sacris humiliter Deum veneranti. Partis primæ contemplabilis. Tomus I*, Panormi, Petri de Isola 1667 in 12.

2. *Sacrosancti Rosarii Hortus, ex quo rosæ mysteriorum nostræ catholicæ fidei pro Divini verbi prædicatoribus colliguntur. Partis secundæ prædicabilis. Tomus I*, Ibidem 1665 in 12.

3. *Sacrosanctus sacratissimi Rosarii Hortus, ex quo sacrarum rosarum fasciculus ad languentis animæ solamen colligitur. Partis tertiæ operabilis. Tomus I*, Panormi, Nicolai Bua 1658 in 12.

4. *Sacrosanctus sacratissimi Rosarii Hortus ad languentis animæ solatium, quindecim mysteriorum fidei Divinitatis odorem suavissimè spirant. Partis tertiæ operabilis. Tomus II*, Panormi, Aug. Bossi 1658 in 12.

5. *Sacrosanctissimæ Inquisitionis Rosa virginea, in qua catholicæ fidei puritas efloruit virginalis, Dei verbi quod carne assumpsit Divinitatis stillicidiis rigata*, Panormi, Petri Coppola 1662 in fol. Extat Paris. in Regia E 1466.

6. *Sacrosante rose raccolte nella sacra solitudine.*

Tomo terzo, Panormi, Dominici de Anſelmo 1669 in 12.

7. *Teologia miſtica ſecondo la dottrina di S. Tomaſo*, Ibid. 1668 in 12.

8. *Eſercitii della ſolitudine.*

9. *Quareſimale & alia* ab eo MS relicta Panormi in S. Domin. ſervata.

F. JULIUS MERCORUS.

† 1669. F. Julius Mercorus Italus Cenomanus, Cremonæ natus & ordini aſcitus, vir, inquit Picinellus in Athen. Mediol. omnigena eruditione refertus, litteris amœnioribus egregie inſtructus, philoſophus atque theologus eximius, gravitate morum, conſuetudiniſque facilitate omnibus venerandus & amabilis, poſt lectas apud ſuos aliquot annis humanas & ſacras litteras a magiſtro ordinis Thoma Turco datus eſt in gymnaſio S Thomæ Neapoli primarius regens, tum & collegii rector & laurea magiſterii inſignitus in comitiis ordinis anno MDCL Romæ coactis. Exinde a F. Vincentio Preto ſanctæ inquiſitionis Romæ commiſſario generali, cujus olim diſcipulus fuerat, vocatus & in ſocium allectus aliquandiu apud eum manſit, probataque ſanctiſſimæ cardinalium inquiſitorum generalium congregationi ſua in negotiis fidei ſolertia conſtitutus eſt ipſe primo Mantuæ, tum poſtea Papiæ ac demum Mediolani ſancti officii cenſor generalis, quibus omnibus in locis magnam fecit prudentiæ, zeli tum & eruditionis ſuæ apud omnes exiſtimationem. Eum aliquando Cremona ſua civitas & patria ad Philippum IV regem catholicum legatum & oratorem miſit de rebus arduis, qui mandata cum laude geſſit. Obiit Mediolani anno MDCLXIX, fuitque apud ſuos S. Mariæ Gratiarum ſepultus. Ejus præter citatum Picinellum meminit Rovetta ad 1670. Hæc ejus opera:

1. *Baſis totius theologiæ moralis. Hoc eſt, Praxis opinionum limitata per F. Julium Mercorum Cremonenſem ſacræ theologiæ magiſtrum ord. Prad. inquiſitorem Mantuæ adverſus nimis emollientes, aut plus æquo exaſperantes jugum Chriſti. Opus judicibus interni externique fori apprime neceſſarium*, Mantuæ, apud Oſanas 1658 in fol. pp. 299. Quæ editio extat Pariſiis apud noſtros ſuburbii S. Germani. Hoc in opere carpit ſæpius licèt modeſte, religioſe, & ſuppreſſo ſæpius nomine opiniones laxiores doctrinæ moralis Antonii Eſcobar, Joannis Caramuelis, Paſqualigi, & aliorum. Quod opus iterum prodiit, Pariſiis, Jo. de Launay 1659 in 12 pp. 702. Quæ ultima apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati, & vulgaris.

Cùm autem theologus Pariſienſis ſive Wendroccius vero nomine Nicolius, ſive alius cenſuram ſuam de præfato Mercori libro epiſtola ad amicum ſcripta protuliſſet, reſpondit Mercorus altero libro, cui titulus:

2. *Solutiones trium nodorum in opere de opinionum praxi limitandæ agentium juxta cenſuram D. N. de N. doctoris Pariſienſis*, Ticini Regii, Caroli Porri 1663 in 4 pp. 130. Quæ apud eoſdem laudatos ſuburbii S. Germani.

Denique cùm a Caramuele acrius impetitus fuiſſet, & eidem plane fecit ſatis libello tertio, cui titulum indidit:

3. *Apocriſis pro doctrina de probabilitate Proſperi Fagnani adverſus Apologiam Johannis Caramuel*, Ticini Regii 1664 in 4.

Ad calcem primi operis promittebat a ſe brevi edendam

Summam caſuum conſcientiæ in ſingulis materiis juxta benignam & ſimul tutiorem partem ex univerſa opinionum multitudine.

An promiſſo ſteterit mihi ſincompertum.

F. PIATUS HEYLINCK.

F. Piatus Heylinck Flander, Inſulis natus, ordini nomen dedit Tornaci, ubi profeſſus eſt XV novembris MDCXL. Vir fuit pietate, zelo, & prudentia commendatus, ideoque ad regimen ſæpius aſſumtus, nam & Namurci, & gymnaſio S. Thomæ de Aquino Duaci, & Tornaci hicque tertium præfuit prior electus. Scripſit ac edidit * 1669.

1. *Le vœu du ſaint Roſaire, & tres devote façon de communier, avec le vœu de S. Dominique pour les quinze mardis*, Tornaci, Ludovici Quinque 1669 in 16.

2. *Panegiriques des illuſtres eloges de la Mere de Dieu*, Duaci.

Sic F. Ghilbertus de la Haye in ſua *Bib. Belgo-Dom.*

F. RAIMUNDUS DEL VALLE.

F. Raimundus del Valle Hiſpanus Bæticus, Arundæ vernacule *Ronda* natus, ordinemque profeſſus, ſtudiis Cordubæ Granatæque peractis deſiderio ſalutis animarum ardens quindecim aliis ex ordine ad Indiam Orientalem tranſmittentibus ſe jungens, Manilam XXI julii MDCXLIII appulit. Cùm duodecim circiter annis excolendæ illi Chriſti vineæ fortiter laboraſſet, ſeu comparandis indigenarum linguis ſeu convertendis inſulæ infidelibus, rudibuſque catechizandis, ac inconfuſibilis ſolertiſque Domini operarii ſpecimen in omnibus dediſſet, a provinciali Philippinarum F. Petro *de Ledo* Japonicam miſſionem reſtituere meditante, ſelectus eſt anno MDCLIV cum FF. Petro *de Anſa* & Antonio *de Barrios*, qui ad eam ſacram expeditionem ſecum occulto conſilio pergerent. Verum detecto intertubatoque negotio in Sinenſe regnum anno ſequenti MDCLV cum FF. Victorio *Ricci*, Dominico *Coronado*, Diago ſeu Jacobo *Rodriguez* & Gregorio *Lopez* Sinenſi, ab eodem provinciali viſus eſt mittendus. Proſpero per mare itinere Sinas prima julii ejus anni ingreſſi, mox in varias jam a noſtris excultas provincias ſe diviſerunt, & quidem in provinciam *Fogan* Raimundus noſter ſe contulit, ut F. Franciſco *Varo* jam a pluribus annis miſſionarium ibi agenti eſſet adjumento, nec mora inſignibus pro Chriſto geſtis clarum ſe fecit. Exindecirca MDCLVII F. Jo. Bapt. de Morales ob ingentem ſuiſque viribus imparem novorum chriſtianorum in provincia *Chekian* multitudinem auxilium petente, eo cum F. Timotheo de S. Antonino juſſus eſt ſe conferre, quo ex longiori itinere infirmitatem contraxit, ex qua deinceps non bene convaluit, at nihilominus alacer & ſupra vires miniſterium implevit apoſtolicum. Quam magno ſpiritu mortem expectarit in bello illo internecino Tartarum Sinarum invaſorem inter, & *Kuefing* pro legitimo imperatore *Tunglie* ſe pugnare præſtantem, utrumque provincias illas populantem, de cariſſimi ſocii Timothei ſalute tantum ſolicitus, legere jucundum eſt apud rerum noſtrarum hiſtoriographum, apud quem & alia ejus geſta videſis. Anno MDCLXIII viceprovincialis erat Franciſco *Varo* in eo munere ſuffectus, quo pro propaganda & tuenda per noſtros miſſionarios fide cum ſummo zelo nec minori prudentia functus eſt. In graviſſima illa ab anno MDCLXV ad annum circiter MDCLXIX perſecutione, qua miſſionarii quorumcumque ordinum omnes coram tribunali regio in civitate *Pekin* aſtare juſſi ſunt, exinde ad urbem *Canton* relegati & in carcere concluſi, dum quatuor ex noſtris comparuerunt juxta edictum, alii

Sec. XVII. quatuor ad ſuorum chriſtianorum inſtantiſſimas preces, quam potuerunt occulte ſe condiderunt FF. Joannes *Garzia*, Franciſcus *Varo*, Jaymius vel Jacobus *Berge*, & noſter Raimundus, qui quo neceſſarium erat, ad fideles juvandos accurrebant: quorum tamen Joannes *Garzia* & Raimundus *del Valle* aliquando in miniſterio ſacro deprehenſi, iſte ſagaciter manus quærentium evaſit, primus vero non paucis quidem vituperiis & plagis acceptis ſed quamnimium glorioſis, tandem lingua euchari cujuſdam Sinenſis literati liber dimiſſus eſt. Detecta paulopoſt actorum perſecutionis fraude, redditaque miſſionariis ad ſuas Eccleſias redeundi facultate, Raimundus noſter ad priſtina apoſtolatus ſui officia ferventior quam unquam reverſus eſt, in quibus & reliquum exegit ætatis.

Hæc feruntur ab eo ſcripta Sinica lingua & prælo parata:

1. *De anima hominis tomi tres.* I. *De ejus exiſtentia & diſtinctione a corpore.* II. *De ejus eſſentia.* III. *De ejuſdem immortalitate.* Sic Joannes Polanco noſter de quo poſtea ad 1675. Romæ Antonio Bibl. Hiſp. auctori teſtatus eſt.

2. *De corpore animato tractatus.*

3. *Tomi tres in quibus adverſus legem chriſtianam ab infenſiſſimo hoſte* YANG-KUANG-SUEN *objecta excellenter confutat & redarguit.*

4. *Varii tractatus de rebus Sinicis utiliſſimi*, & hi quidem etiam Sinice, ſed charactere Europæano.

Horum omnium meminit illuſtriſſimus abbas de Lionne in ſua celebri ad D. Charmot epiſtola 14 nov. 1693 *Canton* data, & anno 1700 edita p. 143, qui & meminit alius.

5. *Tractatus lingua Hiſpana, quo cultus Confucii & progenitorum ſuperſtitioſus & illicitus damnatur, a Raimundo del Valle, Joanne Garcia & Franciſco Varo anno 1665 compoſiti & editi.* Vide p. 58, 83 & 122, cujus exemplum Carolo Maigrot in Sinenſi regno vicario apoſtolico tradiderunt noſtri Emmanuel *Trigueros* & Maginus *Ventallol* antiqui apud Sinas Miſſionarii, inter alia documenta perpetuæ noſtrorum & conſtantis de ritibus Sinenſibus ſententiæ.

6. *Relationi & libello ſupplici* a F. Joanne Bapt. de Morales congregationi de propaganda fide oblato cum eo & ſex aliis noſtris apud Sinas Miſſionariis ſubſcripſit in Sina XXX maii MDCLXI. Vide *Apologie des Dominicains miſſionaires de la Chine* inter documenta pp. 118 & 119 *Sententia de los miſſionarios de la China de la orden de ſanto Domingo deliberada en la junta de Lanki de* 1661. Ejus quippe eſt & aliorum quinque noſtrorum de ritibus Sinenſibus cenſura & judicium. Horum inſtrumentorum ex archetypis extat unum exemplum apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. VINCENTIUS MARIA RIVALIUS.

† 1669. F. Vincentius Maria Rivalius Longobardus, ortu profeſſioneque Bononienſis, ſacris humaniſque diſciplinis inſtructus, poſtquam variis eſſet provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ locis & ſtudiis inſignioribus, Bononiæ, Cremonæque & alias lectoris artium & theologiæ munere perfunctus, magiſterii laurea donatus eſt, eoque titulo acceptatus in actis cap. gen. Rom. MDCL: tum apoſtolica auctoritate delectus adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor, quod officium ſanctum infracto animo Bergomi a MDCLII ad MDCLXI, Brixiæ a MDCLXII ad MDCLXV, Placentiæ deinceps ſedulus obivit. Ejus meminit Rovetta ad 1669, quo forte vivere deſiit. Ejus ſervatur Bononiæ

Catalogus illuſtrium virorum provincia Lombardiæ juſſu magiſtri ordinis F. Thomæ Turci confectus, & ordine alphabetico ſcriptus, nondum tamen ad finem deductus, cum ad litteram T ſolum inclusivè pervenerit. Autographum auctoris Bononiæ habuiſſe ſe præ manibus, & ex eo plura ſe depromſiſſe teſtatur idem Rovetta, addens ibidem ſervari Rivalii

Dictata olim philoſophica De nominum analogia, de tranſcendentibus, de principio individuationis.

F. ANONYMUS GALLUS.

F. Anonymus Gallus conventus S. Flori in Arvernia ſodalis ſcripſit. 1669.

Relation de la ſolemnité faite par les Freres Prechevrs de S. Flour en l'octave de la beatification de S. Sœur Roſe de Sainte Marie du tiers ordre de S. Dominique le cinquieme mai 1669, Floriſani 1669 in 8.

F. JOHANNES THOMAS DE ROCABERTI DE PERELADA.

F. Johannes Thomas de Rocaberti de Perelada Catalanus natione, nobili de ſtirpe ſatus comitum de Perelada in Ruſcinionum & Gothalaniæ finibus, parentes habuit Franciſcum Joſre vicecomitem de Rocaberti comitemque de Perelada, hujuſque conjugem Magdalenam Laforteza comitis S. Mariæ de Formiguera filiam, natus ipſe Pereladæ anno circiter MDCXXIV adoleſcens Gerundæ ordinis habitum induit & profeſſus eſt, qui tamen filiationem ſuam in conventum Valentinum transferri obtinuit: ubi ſic litteris eminuit inter æquales, ut in academia ejus civitatis per agones omnes ſcholaſticos lauream conſecutus ſit, & ſacræ doctrinæ cathedram quam vocant perpetuam adeptus. Exinde vero poſt varia apud ſuos obita cum laude munia anno circiter MDCLXVI provinciæ ſuæ Aragoniæ aſſumtus prior provincialis, demum in comitiis generalibus Romæ MDCLXX coactis ſabbato vigilia pentecoſtes XXIV maii magiſter ordinis electus eſt LVIII, & communi plauſu acclamatus. Ea vero in ſpecula ordinis ſuprema dum diſciplinæ regulari aſſerendæ invigilat, nova eidem a ſummis pontificibus plurium noſtrorum utriuſque ſexus beatificatione & canonizatione impetrat decora, promovendis ſtudiis & ad infideles miſſionibus incumbit, a rege catholico Carolo II ad Valentinam ſedem oblatus anno MDCLXXVI, & a ſummo pontifice Clemente X acceptatus, inauguratus eſt Romæ eodem anno menſis , ſic tamen ut ejuſdem pontificis auctoritate regimen ordinis perſequi magiſtri etiam titulo juſſus ſit ad anni ſequentis MDCLXXVII futura comitia generalia. Exinde vero ad ſuam ſponſam accedens, nova in dies a rege Hiſpaniæ accepit ſuæ in ejus prudentiam ac ſolertiam fiduciæ ac exiſtimationis argumenta. Nam & regni Valentini ſemel ac iterum conſtitutus eſt prorex & gubernator, & anno MDCXCV menſe maio generalis Hiſpaniarum inquiſitoris dignitate ſuprema condecoratus. His vigilantiſſime incumbentem Matriti morbus inopinato feriens intra ſecundum diem oppreſſit & ad ſuperos tranſmiſit XIII junii MDCXCIX. Hæc ab eo prodierunt: † 1678.

I. *De Romani pontificis auctoritate* T. I, *in quo de auctoritate Romani pontificis infallibili extra concilium, & illibata Romani pontificis in fide conſtantia vindicatur*, Valentiæ, Jac. de Bordazar 1691 in fol.

T. II *in quo Honorii I, Joannis XXII, Nicolai III, & Gregorii VII invicta in fide conſtantia aſſeritur*, Ibid. 1693 in fol.

Digitized by Google

T. III *in quo Romani pontificis ſupremæ poteſtas in temporalibus tam directiva quam coactiva propugnatur*, Ibid. 1694 in fol. Extant Pariſ. in Regia E 1329, 30 & 31.

Quod opus Italis quidem & Hiſpanis acceptiſſimum non ita placuit Gallis: ſupremi enim ſenatus Pariſienſis decreto die martis xx decemb. MDCXCV lato, ceu molis indigeſtæ opus, multis refertum propoſitionibus nulla probatione fultis, contra ſenſum Eccleſiæ catholicæ, Traditiones ſacras, & SS. Patrum ac theologorum doctrinam communem allatis & ad contumeliam Gallici nominis duntaxat ex profeſſo compoſitis conſixum, & prohibitum adeo illius exemplaria in Gallias invehere, exponere, vel retinere.

2. *Bibliotheca maxima Pontificia, in qua auctores meliorís notæ, qui hactenus pro ſancta Romana ſede tum theologice tum canonice ſcripſerunt, fere omnes continentur, promovente & ſumtus conferente Ill. & Rev. Jo. Thoma de Rocaberti archiepiſcopo Valentino &c.* edita Tomis XXI in fol. Romæ, Joan. Franc. Buagni 1695, 1697, 1698 & 1699. In auctorum lucubrationibus huic Bibliothecæ inſertis & ordine alphabetico relatis nihil prorſus immutatum, nec opiniones antiquatæ expunctæ, aut ad modernorum placita transformatæ.

Opera etiam ſororis Hippolytæ a Jeſu ſeu Iſabellæ de Rocaberti amitæ ſuæ ejuſdem ordinis profeſſæ lingua Hiſpana vernacula ſcripta ſuis etiam ſumtibus excudi curavit idem archiepiſcopus. Quæ & ipſa confixa Romæ fuere. At ipſe priuſquam ad clavum ordinis admoveretur, ſcripſerat ac in lucem emiſerat teſte Antonio in *Bib. Hiſp.*

1. *Alimento eſpiritual cotidiano exercicio de meditaciones*: opus ex Ludovici Granatenſis, Henrici Suſonis, & S. Catharinæ de Senis operibus collectum & concinnatum, Barcinone, Mathevad 1668 in 4.

2. *Teologia miſtica, primer tomo. Inſtruccion del alma en la oracion y meditacion*, Ibid. Raphael Figuerò 1669 in 4.

3. *Epiſtolæ encyclicæ plures ad univerſum ordinem pro variis eſſibus ſcriptæ & excuſæ*, dum ordini præerat, quas utinam quis in unum compingat, cùm e re ordinis non parum ſit ad poſteros tranſmitti.

Legendus de eo liber cui titulus, *Compendio de las grandezas y prerogativas ſoberanas de la antiquiſſima caſa de los vizcontes de Rocaberti, condes de Perelada, barones y marqueſes de Anglaſola*, Matriti 1651 in fol. Extat Pariſiis in Regia O 276.

Præterea veterum ordinis ſcriptorum opera plura prælo committenda curavit, & archiepiſcopus inauguratus ſumtus editionum ſuppeditavit, interquæ hæc numerantur:

F. Nicolai Eymerici commentaria in quatuor evangelia & in epiſtolas S. Pauli apoſtoli, Lugduni, Aniſſon & Rigaud.

Sermones S. Vincentii Ferrerii, cum additione centum & quinquaginta ſermonum ejuſdem, qui nondum lucem viderant, Valentiæ. Quæ editio dicitur ſumtuoſa & elegans.

Sermones S. Ludovici Bertrandi duobus tomis in fol. Quos quidem Hiſpana vernacula ab auctore ſcriptos, Latio donandos in Italiam miſit a ſodalibus provinciæ Lombardiæ vertendos, quo eorum fructus ad plures promanaret. An autem id opere completum, hactenus me latet.

Nihil addo *de commentariis Gorrani in evangelia*, & de quatuor Tomis *de gratia divine auxilii* Thomæ de Lemos, quia ſupra jam laudata ſunt ubi de utroque: de primo T. I pag. 439, de altero ſupra pag. 461.

Sec. XVII.

F. ALBERTUS ZENNERUS.

F. ALBERTUS ZENNERUS Teuto, Auguſtani vel Conſtantienſis cœnobii alumnus, ſacræ theologiæ profeſſor, ſeculo XVII omnigena eruditione ſcholaſtica, dogmatica, canonica & polemica claruit. Jam controverſias publice tractaverat apud ſuos, cum ab abbate celeberrimi aſceterii Cellæ Dei diœceſis Auguſtanæ invitatus eſt, qui theologiam juſque ſimul canonicum ſuos doceret Ciſtercienſes, quod quibuſdam annis circa MDCLXV egregie præſtitit: exinde ad ſuos revocatus, eadem munia implebat Conſtantiæ annis MDCLXVIII & MDCLXIX tum ad gradum præſentaturæ promotus. Hæc interim ab eo typis prodierunt: † 1670

1. *Dilucidatio regularum juris in ſexto Decretalium*, Auguſtæ Vindelicorum, Symeonis Utzſchneider 1664 in 12 pp. 711.

2. *Armamentarium Evangelico-Thomiſticum pro præcipuis hoc tempore controverſis articulis contra Jo. Georgii Dorſchai ſiniſtre inſcriptum, Thomas Aquinas doctor angelicus exhibitus confeſſor veritatis Evangelicæ Auguſtanæ confeſſione repetita, aliiſque orthodoxæ fidei impugnatores*, Pars prior, Ibid. 1665 in 4 pp. 218. Extat Romæ in Caſanatenſi & Inſulis apud noſtros.

An pars poſterior quam auctor promittebat, prælo prodierit, me latet hactenus.

3. *Manuale compendium veritatum, ſeu doctrinarum orthodoxarum, & contradictoriarum heterodoxarum Jo. Georgii Dorſchai ex Thomiſtico ſuo controverſiarum armamentario extractum, & communi Eccleſiæ uſui atque utilitati communicatum*, Conſtantiæ, Davidis Hautt 1667 in 32 pp. 136. Opella levior. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati cum ſeqq.

Orationes quædam Latinæ. I. *S. Benedictus declaratus & demonſtratus, firmamentum monachorum omnium, in eccleſia monaſterii Petri domus ordinis S. Benedicti ipſis feriis S. Benedicto ſacris*, Conſtantiæ, Jo. Jac. Straub 1668 in 4 pp. 12.

II. *Sermo panegyricus de encomiis & prærogativis S. P. Dominici ord. FF. Pradic. fundatoris habitus in eccleſia FF. Pradic. pridie nonas Aug.* Ibid. in 4 pp. 16.

III. *Panegyris de myſterio incarnati verbi Divini ſolemniter habita ad S. Nicolaum in eccleſia FF. Prad. Conſtantien. ipſo die recens nato ſalvatori*, Ibid. 1669 in 4 pp. 16.

Plura alia ſcripſiſſe & edidiſſe fertur, quæ ſui ſodales hîc addenda curabunt.

F. AMROSIUS LESARO DE BELLI QUADRO.

F. AMBROSIUS LESARO DE BELLIQUADRO provinciæ Lombardiæ alumnus, ſacræ theologiæ profeſſor, vir eruditus clarebat anno MDCLXX, quo opus ſcripſit & edidit hoc titulo: * 1670

Tractatus de Sacramentis in genere & in ſpecie, in quo etiam de cenſuris, indulgentiis, ſuffragiis, & votis agitur juxta miram angelici Divi Thomæ Aquinatis S. R. E. doctoris doctrinam in forma ſcholaſtica redactus &c. Ticini Legii, Jo. Andreæ Magri 1670 in 4 pagg. 606. Extat Pariſ. in Regia D 928.

F. ANTONIUS GARZONI.

F. ANTONIUS GARZONI Etruſcus Lucæ natus & in patria ordinem amplexus anno MDCLXX florebat, & comitiis ordinis eo anno Romæ pro novo eligendo magiſtro coactis affuit: tumque ab eo prodiit * 1670

Sec. XVII. *Oratio quam habuerat Romæ die quarta junii* MDCLXX *in diffolvendis comitiis laudatis*, Romæ, Angeli Bernabò 1670 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ANTONIUS LEGRAND.

1670. F. Antonius Legrand Gallus, ex pago Virdunensis agri & diœceseos *Eparge* dicto ortus, adolescens in conventu Augustæ Vindelicorum ordini nomen dederat, reversus inde post annos aliquot in patriam, Virduni reliquos prope vitæ suæ dies in conventu nostro S. Joannis Evangelistæ transegit: ibique demum postquam ei diu proficiens desudasset, piè obdormivit XXIV novemb. MDCLXX, non parvum relinquens desiderium sui. Nam omnia quaqua dispersa turbataque & neglecta sedulo collegit, concinnumque ac commodum in ordinem digessit hujusce conventus antiqua nec aspernanda monimenta, eorumque sic instruxit tabularium, & indicem, ut inquirenti mox uno deprehendatur intuitu quod quæritur. Nec his contentus ex ipsis sic a se digestis discussisque domus hujus clarioris archivis scripsit lingua vernacula Gallica

Chronicon conventus S. Joannis Evangelistæ Ord. Prædicatorum, quod MS ibidem servatur in archivo.

F. ANTONIUS SALCEDO.

1670. F. Antonius Salcedo Hispanus, patria professioneque Palentinus, non parvam provinciæ Hispaniæ gloriam seculo XVII seu dicendi facundia, seu ingenii fœcunditate felicitateque & scriptis attulit. Pinciani S. Gregorii collegii sodalis allectus exacto pro more studio & periculo, artium ibidem cursum prælegit, theologiam postea Taboræ tum Palentiæ profiteri jussus est: demum sacræ scripturæ datus est interpres Segobiæ, quo munere fungebatur anno MDCLXIX. Scripsit ac edidit

Commentarium in primum sententiarum, Pinciæ 1656.

Sermones de Santos, Matriti 1669.

De articulis primæ partis Summæ S. Thomæ ad formam schola, Matriti.

Prælo paratos tomos in fol. sexdecim habebat anno MDCLXX *vel prope jam expeditos, quibus juxta sensum quadruplicem veteris testamenti integrum textum exponebat, textum ipsum ad fontem Hebraicæ veritatis proferens, pluribus adductis moralibus curiosissimisque quæstionibus, quæ litteralem ad sensum spectant, singulariter & ex proposito moventur resolvunturque difficultates, maxime vero quæ ad scripturæ sacræ chronologiam conferunt optime habendam, in quo plurimam posuerat operam & studium, quibus omnibus ex usu moderno plura moraliter prosequitur, ac ne iis prælum fudaret, una aris morabatur difficultas.* Sic ipsemet auctor scribebat Segobiæ agens Matritum ad nostrum Hyacinthum *de Parra*, quam ejus epistolam hic ad R. P. Jacobum *Quetif* misit Hispano vernaculo scriptam, Latineque a dicto Jacobo redditam: ubi & addit se præterea

Conciones plures typis expeditas præ manibus habere.

Nam utramque æqua manu doctus erat tractare theologiam, in schola palestricam & litigiosam, e suggestu moralem & positivam, qua plurimum afficiebatur, & ad quam egregie comparandam, Hebraicam perfecte didicerat linguam, sanctorumque patrum lectioni sedulus instabat. Indefessum in studio, laboris cupidissimum, otii impatientem, somni parcissimum, circa cibum & potum ægre ac necessitati tantum indulgentem, disciplinæ regularis tenacem & amantem, honestis moribus atque facillimis præditum prædicabat citatus Hyacinthus *Parra*.

F. AUGUSTINUS DE SURIANO.

F. Augustinus de Suriano Calaber, a patria ob imaginem S. Dominici civitate clara cognomen sortitus, pluribus apud suos functus est scholæ & regiminis honoribus, theologiæ laurea decoratus, & in actis cap. gen. Romæ MDCLXX approbatus, conventus sui Suriani etiam priorem egit teste Toppio in Bibl. Neap. ubi addit Augustinum in lucem emisisse 1670.

* *Raccolta de' miracoli di san Domenico di Suriano*, Neapoli, Francisci Savia 1656 in 8.

F. CAROLUS GAROFANUS.

F. Carolus Garofanus Etruscus, patria & professione Perusinus, theologiæ magister, sacræ doctrinæ humaniores litteras copulavit. Claruit medio seculo XVII, vivebatque etiamnum anno MDCLXX. Ejus meminere Fontana noster De provinc. Rom. pag. 355, Lud. Jacobillus De Script. Umbr. Oldoinus Athenæo Augusto pag. 75. Scripsit Etrusce prosa & carmine, inter quæ hæc feruntur: † 1670.

1. *Giuditta trionfante. Idillio*, Fulgineæ, Augustini Alterii 1657 in 4.
2. *Il Cielo stellato.*
3. *L'Idea celeste.*
4. *Gl' applausi anagrammatici.*
5. *Il trattenimento Eliconio* cum discursibus variis Academicis, & Anagrammatibus.
6. *Il Pellicano svenato* in laudem S. Thomæ a Villanova, Florentiæ 1641.
7. *Il riscatto pietoso per li defonti.*
8. *Espositione delli salmi* 18 & 22 *e del cantico* Magnificat *sopra la B. Vergine.*
9. *Il compendio della Filosofia.*
10. *La Sommetta della Teologia morale.*

F. DIONYSIUS LEONE DE LYCIO.

F. Dionysius Leone de Lycio, a patria vernacule *Lecce* civitate Salentinorum episcopali sub Hydruntina agnominatus; ibidemque ordini ascitus, seculo medio XVII magnum inter theologos nomen sibi fecit. In actis cap. gen. Rom. MDCXXIX sacræ theologiæ magister renunciatus, ea se corona dignum ut per emeritos ac priores scholæ agones, sic & operibus subsequentibus ostendit. Florebat adhuc anno MDCLXX apud suos Lycienses, jamque ediderat hoc titulo: † 1670.

1. *F. Dionysii Leonis Lycienſis S. T. M. ordin. Prædic. in I. P. D. Thomæ Aquinatis sanctæ Ecclesiæ angelici doctoris, articulorum formationes, commentaria, & disputationes*, Lycii, Petri Michaelis Burgundi 1651 in fol. pagg. 487. Quo in volumine priori sola *Quæstio* 12 I. P. dilucidatur.

Tomus alter, ibidem 1655 in fol.

Tomus tertius, Neapoli 1671 in fol. In his duobus *ad quæst.* 50 progreditur inclusive.

Hi tres tomi extabant in bibliotheca archiepiscopi Avenionensis F. Dominici de Marinis.

Hæc etiam philosophica ab eo typis data sunt:

1. *Opuscula logicalia*, Lycii, Petri Michaelis 1665 in 4, Tomis duobus.
2. *Physicalia juxta mentem D. Thomæ*, Ibidem 1670 in 4.

Extant ista Romæ in Casanatensi.

F. GABRIEL

F. GABRIEL DE CEPEDA.

1670. F. Gabriel de Cepeda Hiſpanus, patria Ocanienſis, conventuſque Matritenſis noſtræ Dominæ de Atocha inſignis alumnus, ibidemque ſtudentium magiſter anno MDCLXIX, cujus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. Scripſit ac edidit

Hiſtoria de la milagroſa y venerable imagen de N. S. de Atocha patrona de Madrid. Diſcurreſe ſobre ſu antiguedad, origen y prodigios en defenſa de dos graves Coroniſtas. Dedicala a la Mageſtad de Carlos II el F. Gabriel de Cepeda maeſtro de Eſtudiantes deſta real caſa, Matriti e Typographia Regia 1670 in 4 pp. 475. Extat Pariſiis in Regia O 447.

In ea Fratres ejuſdem conventus alumnos recenſet, qui aut ſcriptis aut moribus excelluere. Noſter autem Hyacinthus *de Parra* in ſuis Memorialibus MS præſtat tum opus ſtylo Hiſpano puro & eleganti, & peritia antiquitatis, & acri judicio ſcriptum, ac numeris pene omnibus abſolutum, tum & auctorem magnæ ſpei tunc juvenem, & qui ad gloriam & decus ordinis ſcholæque Thomiſticæ indefeſſo labore ſummaque ſua diligentia plura deinceps in lucem edenda pollicebatur.

F. HYACINTHUS BALADA DE MORLUPO.

1670. F. Hyacinthus Balada de Morlupo Italus conventus S. Mariæ ad Minervam alumnus, vir integritate morum laudatiſſimus, & ſacræ pœnitentiariæ rerum exercitatiſſimus præſtatur a Fontana noſtro ejus æquali & contubernali. Anno MDCLVII in S. Mariæ Majoris pœnitentiarius inſtitutus fuit, at biennio vix integro elapſo tranquillioris vitæ deſiderio ſeſe ad ſuos ad Minervam impetrata venia recepit tertia martii MDCLIX, vivebatque ſibidem etiamnum anno MDCLXX. Sic de eo Fontana in Theatro pag. 488, qui & in provincia ſua Romana eumdem ſcriptoribus accenſet hæc ei aſſerens opera:

1. *Orationes plures in laudem D. Thomæ Aquinatis.* Quas pro more in ejuſdem ſancti Doctoris ſolemniis annuis Romæ ad Minervam in capella, ut vocant, cardinalibus eo convenientibus & præſentibus ipſemet habuit.

2. *Reſolutiones variæ difficultatum & caſuum ſacra Romana Pœnitentiaria.* An vero hæc edita an MS ſervata, ſilet idem Fontana.

F. HYACINTHUS FREDERIX.

1670. F. Hyacinthus Frederix Brabantinus Antwerpiæ natus, & in patria inſtitutum ordinis amplexus, annoque MDCXV profeſſus, poſt exacta ſtudia uni verbo Dei prædicando vitam omnem impendit, orator vere apoſtolicus, & cum plauſu & fructu auditus. Quamplura concionum abſolutarum volumina in 4 MS reliquiſſe dicitur in bibliothecis variis domorum noſtrarum Belgii ſervata: ſcilicet

1. *Quadrageſimalia ſex diverſa integra*, Tomis totidem.

2. *Adventualia tria diverſa integra.*

3. *Sermones de Dominicis per annum, & de feſtis ſanctorum, & de feſtis SS. ordinis Prædicatorum*, Tomis quinque.

4. *De feſtis B. Virginis & de Roſario*, Tomis duobus.

5. *Super Litanias nominis Jeſu.*

6. *De peccatis, & ſpeciatim de vitiis linguæ*, Tomis tribus.

7. *De arte bene vivendi & moriendi*, Tomis duobus. Sec. XVII.

8. *De Samaritana hiſtoria.*

Sic noſter Ghilbertus de Haye Bibl. Belgo-Dom. teſtatus ſe vidiſſe.

F. JACOBUS BARBAROUX.

F. Jacobus Barbaroux Gallus Provincialis, Regii vulgo *Riez* natus, at in ſancti Maximini conventu ad ordinem aſcitus, ſeculo XVII vixit, & theologiæ morali potiſſimum incubuit. Obiit circa MDCLXX. * 1670.

Hæc anno MDCLXII prælo parata habebat a noſtro Ludovico Delaſſeré conventus SS. Annunciationis Pariſienſis alumno tum apud Fanum Maximini in Salyis auctore communicante viſa & diſcuſſa:

1. *Ad caſus ſibi propoſitos reſponſa de ſimonia, de ſtipendio miſſarum, de uſuris &c.* in fol. pp. 23.

2. *Tractatus de reſidentia epiſcoporum* ad inſtantiam epiſcopi Mimatenſis Hyacinthi *Serroni* compoſitus, cui probatiſſimus fuiſſe dicitur, ut & Dominico de Marinis archiepiſcopo Avenionenſi, qui ſibi exemplar exſcribi curavit.

Cæterum a noſtro Jacobo Lafon de quo poſtea ad 1714 monitus ſum ſcholæ Thomiſticæ placitis non ſemper adhæſiſſe, ideoque ne lucem ejus viderent opuſcula, recte a ſuperioribus cautum & prohibitum.

F. JACOBUS BRUNUS A SCIGLIANO.

F. Jacobus Brunus a Scigliano in Calabria patria vulgo nuncupatus, provinciæ Calabriæ alumnus, in ſtudio generali Rhegino philoſophiam tum & theologiam profeſſus eſt, baccalaureus primum promotus in cap. gener. Roman. MDCL: tum & laurea donatus, & regens ibidem inſtiturus a magiſtro ordinis Jo. Bap. de Marinis & approbatus in actis cap. gen. item Romæ MDCLXX. Hæc jam antea prælo commiſerat * 1670.

1. *Pars prima Summæ philoſophicæ diſciplinæ quæ dicitur Logica*, Meſſanæ, Pauli Bonacota 1663 in 4.

2. *Pars 2 Summæ philoſophicæ diſciplinæ, quæ dicitur Phyſica*, Ibidem 1664 in 4.

3. Prius vero jam ediderat *Breviarium Dialecticum quod Summulas vocant*, Ibidem 1663 in 8.

An alia deinceps typis commiſerit, me latet: horum meminit Toppius in *Bib. Napol.*

F. JOHANNES DEDINGER.

F. Johannes Dedinger Teuto, conventus Viennenſis in Auſtria alumnus, prædicatoris generalis titulo & honore inſignitus ob egregiam cum pietate doctrinam atque dicendi facundiam, quam per varias Germaniæ civitates maximo populorum concurſu plauſuque ſpectandam exhibuit, ſeculo XVII claruit, quo & plura ad munus Eccleſiaſtis & paræneſin edidit ingenii ſui monumenta. Quorum hæc Coloniæ Agrippinæ apud noſtros extabant anno MDCLXXI tum a R. P. Jacobo *Quetif* viſa: 1671.

1. *Annona annua, ſeu Conciones in omnes anni dominicas*, Latine, Monachii Bajoariæ, Joh. Jacobi Klin 1668 in 4.

2. *Panoplia, ſeu Armatura ſanctorum. Id eſt Conciones de ſanctis*, Viennæ Auſtriæ, Leopoldi Voigt 1670 in 4.

F. JOHANNES DE LIXBONA.

* 1670. F. Johannes de Lixbona an ab origine an a familia sic dictus, certo Antwerpiæ natus, & ordinem amplexus, ecclesiastes sua lingua habitus est disertus & facundus, & suis præfuit aliquando prior, tironibusque ac juvenibus in pietate & disciplina educandis præfectus diu feliciter desudavit. Obiit vero xxx decembris MDCLXX, apud suos sepultus, pluribus pietatis suæ ac diligentiæ relictis monimentis, quæ sic referuntur a nostro Ghilberto *de la Haye* Bibl. Belgo-Dom. MS:

1. *Septem radii solis mystici, ad quod luminare magnum omnes vias suas suosque dirigens RR. P. Thomas Turcus magister generalis A. S.* MDCXLVI *mense martio post multa vota & magnum sui desiderium gratissimus in Belgium advenit*, Antverpiæ, Hieronymi Verdussen 1646 in 4. Oratio est in adventu magistri ordinis dicti coram eo habita in laudem D. Thomæ Aquinatis.

2. *Sermones F. Johannis Tauleri post editiones Francofordiensem* 1569 *& Amstelodamensem* 1588 *pristinæ integritati restituti & Belgice redditi*, Ibidem in fol.

3. *Officium B. Virginis juxta ritum FF. Prædicatorum vernaculo Belgico redditum, cum orationibus quotidianis, ac piis hominis christiani exercitiis*, Ibid. 1638 & 1642 in 24.

4. *Regula S. Augustini in usum Fratrum & Sororum Latine nescientium Belgice reddita*, Ibidem, Jacobi Mesens 1637 in 8.

5. *Brevis methodus ad diem pie transigendum, cum facili exercitio præsentiæ divinæ actu semper habendæ*, Ibidem, Mesens 1660, Belgice.

6. *Pratum sanctarum affectionum*, Belgice. Quod tamen ultimum dictus Ghilbertus fatetur se non vidisse.

F. JOHANNES MORMENTIN.

* 1670. F. Johannes Mormentin Flander, patriaque & professione Fani Winoci-Bergensis, concionator apud suos claruit fervidus, & obiit in viridi adhuc ætate XII februarii MDCLXX. Sui conventus Bibliothecæ reliquit a F. Ghilberto *de la Haye* visum

Concionum suarum volumen MS in 4.

F. JOHANNES MAROTTE.

* 1670. F. Johannes Marotte Flander, Gandavensis professione, sacræ theologiæ baccalaureus, diu theologiam moralem apud suos professus est, & ibidem obiit anno MDCLXX. die VIII aprilis, ætatis LXVII. Edidit contra novatores libellum cui titulum indidit:

Vitanda novitas, antiquitas amanda, Gandavi. Libellus est duorum foliorum.

Sic me monebat sodalis Ludovicus Robiin litteris ad me anno 1716 mense julio datis.

F. JOSEPHUS MARIA CIANTES.

† 1670. F. Josephus Maria Ciantes Romæ patritia gente nobilique clarus, nobilibus sed longe clarior animi dotibus, Ignatii Ciantes de quo jam supra ad 1667 germanus frater natu minor, cum eodem ad Minervam nostrum amplexatus est adolescens professusque institutum. Atque cum esset ingenio moribusque a natura felicissime comparatus, sacras humanasque comparavit egregie sibi disciplinas: nec minore visus est inter theologos ævi sui eruditione fulgere, quam in sacris pulpitis eminere dicendi facundia & gratia: utque sacras ille litteras intimius penetraret, Hebraicam habere voluit familiarem sibi linguam, Judæorumque recessus & mores abstrusosque Massoretæ sensus exacte penetravit. Quare cum vacasset apostolici Romæ Judæorum Ecclesiastis officium anno MDCXXVI, ab Urbano VIII delectus est præfectusque Judæis in lege veteris ac novi testamenti recte instituendis, quo in officio strenue magnoque animo & fidei zelo, plurimis etiam Judæorum urbis verborum ejus & concionum efficacia ad Christi fidem sincere adductis per annos quatuordecim allaboravit. Quibus provocatus Urbanus S. P. quarta martii MDCXL Marsicanam ei commendavit Ecclesiam nuper extincto nempe XXIII novembris MDCXXXIX non MDCLIX ut mendo forte typorum legitur apud Ughellum F. Timotheo Casello ord. Prædic. ultimo ejus pastore viduam. Cujus ille statim obtento consecrationis munere possessionem iniit, eamque sanctissime quindecim annis administravit, pastorisque zelantissimi, gregisque sui parentis optimi partes omnes implevit: synodum coegit, in qua cleri sui disciplinam collabentem asseruit, cathedralis ecclesiæ molem & ædificia renovavit, seminarium clericorum instituit; oppidi Saponarii clerus & populus episcopi Marsicensis jugum a seculo integro excusserant, protervamque suam vi & armis tuebantur: horum pertinaciam (quod frustra tres ejus ultimi suscepterant antecessores) fregit ac vicit Josephus noster, non armata catholici regis, quæ ei præsto erat si voluisset, & adjutrice manu munitus, sed ut alter Moyses, vel ut alter Paulus sola minarum in Deuteronomio & Matthæi x in refractarios & pertinaces intentatarum lectione, ac pulveris pedum suorum in hos rebelles excussione: quod tantum ponderis in cordibus eatenus obduratis ac pertinacibus habuit, ut humiles & contriti ad eum ultro venerint, ac pedibus ejus obvoluti omnem ei deinceps ejusque successoribus promiserint præstiterintque obedientiam. Sponte tandem Marsicanam abdicavit insulam anno MDCLVI, ut suæ, Judæorumque saluti, & litteris ac pietati totus incumberet, in quibus reliquum vitæ agens Romæ demum obiit anno MDCLXX, fuitque ad S. Sabinam sepultus addito a Laurentio germano fratre suo marmoreo hoc epitaphio:

Josepho Cianti Romano episcopo Marsicensi, qui gentilitium splendorem collatis de suo fulgoribus cumulavit: in sacro ordine Dominicano publicus philosophiæ ac theologiæ interpres, prædicator christianæ fidei Romæ ad Hebræos, quos immortalibus singulari invento scriptis impugnavit, in episcopatu eadem cathedralem a fundamentis amplificans: jurisdictionem in Saponarios admirabiliore constantia nescias an prudentia in pristinum vindicans: in aula Philippi IV regis catholici non semel res difficillimas & gravissimas facilitate pari ac felicitate pertractans. Decessit anno ætatis suæ LXVIII *Christi* M. DC. LXX. *Habuit labores vivens, quietem moriens; legavit labores famæ irrequietæ, immortali.*

Miris laudibus exornant Johannes Caramuel, Ughellus *Ital. Sac.* T. VII pag. 735, Prosper Mandozius *Bibl. Rom.* Cent III n. 86, Nazarius in *Diario litterario*, at præsertim noster Fontana in *Theatro* pag. 227. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Constitutiones & decreta edita in diœcesana synodo civitatis Marsici celebrata die 27 & 28 sept.* 1643. Edita Romæ, Manelphii 1644 in 4 pp. III. Extat Parisiis in Regia E 437.

2. *De sanctissima Trinitate contra Judæos*, Romæ, Varesii 1667 in 4. Liber Hebraicis emblematis & laciniis refertus. Extat apud nostros ad S. Honoratum cum sequenti,

3. *De sanctissima Christi incarnatione contra Judæos*, Romæ, Ang. Tinassi 1668 in 4, pluribus

intermiſtis Hebraicis auctoritatibus. Utrumque opuſculum Gallice redditum fuit hoc titulo : *Les deux miſteres de la trinité & de l'incarnation, prouvez contre les Hebreux par la doctrine meme de leurs theologiens, traduits de l'Italien de M. Joſeph de Ciantes Eveque de Marſique par le ſieur du Mothier*, Romæ, Mancini 1668 in 8. Quæ & probant non Latine ſolum ab auctore ſed & Italice ſcriptum utrumque & editum. Verſio Gallica extat in Regia B 1515.

4. *Della perfezzione dovuta allo ſtato del veſcovo per comparazione di quella che deveſi a gli altri ſtati degli huomini trattato di Gioſeppe Ciantes veſcovo di Marſico*, Romæ, Nic. Ang. Tinaſſi 1669 in 4 pp. 244. Extat in Regia E 1857.

5. *Summa contra gentes D. Thomæ Aquinatis ordinis Prædicatorum, quam Hebraice eloquitur Joſephus Ciantes Romanus epiſcopus Marſicenſis ex eodem ordine aſſumtus*, Romæ, Jacobi Phæi 1657 in fol. Liber eſt typis Hebraicis non punctuatis & Latinis e regione qualibet pagina per columnas geminas diviſa reſpondentibus. At extant tres ſoli primi libri, deſideraturque S. Thomæ quartus. Extat apud noſtros ſupra laudatos.

F. JOSEPHUS MARIA VISCONTI.

† 1670. F. Joseph Maria Visconti ſeu Vicecomes Mediolanenſis, ex illuſtri & antiqua Vicecomitum gente oriundus, patreque ſenatore regio natus, adoleſcens in patria in domo S. Euſtorgii veſtem Dominicanam induit, & inſtitutum profeſſus eſt, virque evaſit apud ſuos eruditione & facundia commendatiſſimus. Philoſophiam triennio apud S. Euſtorgium docuit, tum in gymnaſio S. Thomæ Neapoli datus eſt per annum ſtudentium magiſter, ac poſt annos aliquot in ſuum Euſtorgianum cœnobium revocatus, ſacræ theologiæ profeſſoris ac regentis in hoc ſtudio generali munere functus eſt toto ſexennio, interea baccalaurei titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCL, tum & poſtea magiſterii laurea etiam decoratus. Provinciæ ſuæ S. Petri Martyris prior provincialis electus, eam de more biennium rexit. De eo ſic Picinellus in *Athen. Mediolan.* »Moribus fuit ille facillimis, »modeſtus, gravis nec ſupercilioſus, aſpectu vul»tuque gratiſſimus & venerandus, converſatione »candidus, dicendique facundia & facilitate præ»ditus, qui non minus ſibi nomen fecit, populo»rumque conciliavit animos ſacris concionibus, »quam diſcipulorum in lyceis & ſcholis admiratio»nem. Magna ille fama anniſque pluribus per Ita»liam conciones habuit etiam quadrageſimales & »continuas magno & populorum fructu & confluxu, »quos & dicendi gratia, & mira verborum ſen»tentiarumque ſubtilitate demulcebat. Uti contigit »Comi in Trullo, Laudi, Florentiæ ad S. Mariæ »Novellæ, Venetiis in SS. Joannis & Pauli, Piſis »in Equitum baſilica, & Mediolani ad Roſæ tem»plum, ubi conciones habuit non modo commu»nes & quotidianas, ſed & præcipuas & extra or»dinem ſolemniores ſanctorum & feſtivitatum ora»tiones ad populum. Sanctæ fidei demum Alexan»drinus inquiſitor apud Inſubres eſt inſtitutus cir»ca MDCLXVI, exinde Novariam tranſlatus, ubi »eodem munere fungebatur anno MDCLXX. Typis edidit hoc titulo :

I preggi della lingua, Mediolani 1651. Oratio eſt ſeu panegyris quam habuit in laudem S. Antonii de Padua in templo S. Franciſci Mediolani.

Memorie delle virtù del P. Antonio Giulio Brignole, Mediolani 1666 in 12. Auctor *Gio. Maria Viſconte*. Sic in Bibl. Barber. An ſit tamen is noſter, mihi dubium.

F. LUDOVICUS DE GRATIA.

F. Ludovicus de Gratia Neapolitanus, phyſicus peritiſſimus, doctorque medicinæ in toto illo regno famatiſſimus, agente in eo gratia mundo nuncium remiſit, & ordini nomen dedit in patria, ſicque eminuit ut majorem ſibi adhuc compararit in divinis, quam alias in naturalibus famam. Sacræ theologiæ magiſter promotus ſtudia noſtra publica Neapoli rexit diu, collegio doctorum academiæ Parthenopææ aggregari meruit, cathedram philoſophiæ publicam in concurſu reportavit : bis provinciæ regni præfuit provincialis & ejuſdem procurator agens Romæ in comitis ordinis generalibus MDCLXX ibidem & eodem anno fatis ceſſit. Ejus cum laude meminit Toppius *Bib. Napol.* haud dubie quod multa reliquerit ſaltem MS, quæ tamen non recenſet, forte quæ a ſuis ſymmyſtis, ut & nos hic, expectabat addenda. * 1670.

F. MICHAEL AVISATI FONTANAROSA.

F. Michael Avisati Fontanarosa Neapolitanus patria, in cœnobio S. Dominici regio & in ea urbe primario ordini nomen dedit adoleſcens, & ut ingenio, memoria, eloquentia dicendi gratia, aliiſque omnibus ad perfectum oratorem neceſſariis dotibus a natura præditus erat, adjuncto ſtudio prædicator evaſit ſua ætate tota Italia celeberrimus, & ut ita dicam torrens eloquentiæ chriſtianæ ſua tempeſtate habitus. Hinc certatim ab epiſcopis, a principibus, a Rebuſpublicis, invitabatur, qui conciones per quadrageſimam in eorum civitatibus haberet, cumque advenerat, tantus erat ad eum audiendum concurſus, ut auditores templa majora non caperent. At nullibi majorem ſibi comparavit famam quam Romæ, ubi a ſacro purpuratorum patrum collegio aviduſſime audiebatur, & licèt quædam ibidem illi non defuerint faſtidia, quæ Urbem excedere illum coegerint, eminentiſſimi cardinales ejus ſermonibus privari impatienter ferentes, ipſum ſummum pontificem conveniebant, qui ad eorum preces eum revocari, & conciones de more habere jubebat. Florebat quam maxime anno MDCLXX, quo in comitiis ordinis ſedit diffinitor & magiſtri elector a ſua Regni Siciliæ provincia legatus : vixit etiam pluribus annis poſtea, quando vero & ubi mortem oppetierit, mihi incompertum. Ejus cum laude meminit Toppius *Bibl. Napol.* nulla tamen ejus opera edita refert. Saltem quin tot *Conciones* ab eo habitæ MS apud ſuos S. Dominici ſodales Neapoli ſerventur, nullum mihi dubium. * 1670.

F. NICOLAUS BERARDI.

† 1670. F. Nicolaus Berardi Etruſcus Florentinus conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, ſeculo XVII florens, vir eruditus & politioris litteraturæ lingua Etruſca ſcripſit

1. *La vita di ſan Domenico.*
2. *L'Engenia.*
3. *La ſolitudine errante.*
4. *La Fenice di Caſtiglia.*
5. *Il Geremia piangente.*
6. *Il Moiſe trionfante, ove Documenti ſopra il cantico di Moiſe* Cantemus Domino glorioſe &c. Lucæ 1655 in 4. Magiſtro ordinis Johanni Baptiſtæ de Marinis nuncupavit auctor. Proſtabat venalis Pariſiis anno 1665 apud Simeonem Piget bibliopolam.
7. *Il Guglielmo d'Aquitania.*

Sec. XVII. 8. *Concluſioni predicabili.*

9. *Leggi d' affetti ſacri.*

Diſcorſo accademico di quanto pregio ſia lo ſtudio della filoſofia, e quanto danno gli apporti l'arte oratoria, detto nell' academia degli Stabili di Todi. Ibid. 1656 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bib. Volante*, Scanzia VI p. 87.

Ejus meminit Fontana in Prov. Rom. inter Scriptores aiens anno adhuc MDCLXX floruiſſe.

F. PETRUS CASTRUCCIUS.

* 1670. F. Petrus Castruccius alter ab eo de quo nos ſupra ſeculo XVI ſub finem, Etruſcus Florentiæ natus & ibidem ad ordinem allectus, vivebat adhuc anno MDCLXX, quo jam ab eo prodierant reſte Fontana *de Prov. Rom.*

Hebdomada Hiſtorica.

Centuriæ duæ axiomatum politicorum & moralium.

Qua autem lingua Latina an Etruſca, ut & ubi hæc edita ſint, cùm Fontana vel omiſerit vel ignorarit, ut ſodales hîc addant, pro auctoris & ordinis gloria exoro. Doceant etiam quod diſcrimen inter hunc anno MDCLXX florentem & ſupra laudatum, qui videtur longe antiquior.

F. PETRUS DU FOUR.

† 1670. F. Petrus du Four Gallus Occitanus, clara nobili apud Toloſates ſtirpe ſatus, adoleſcens litteris humanioribus optime inſtructus ordinem Toloſæ amplexus eſt & profeſſus XXIV junii MDCXII, ſtudiiſque ibidem confectis primi nominis evaſit theologus, dicendique munere præſtantiſſimus. Divi Thomæ Summam e ſuperiore loco interpretabatur anno MDCXXVIII cum Toloſæ ſub magiſtro ordinis Seraphino Sicco habita ſunt comitia noſtra generalia, magnumque tum ſibi apud Patres juvenis adhuc fecit nomen, ſed & in variis locis Occitaniæ præcipuis per adventum & quadrageſimam prædicavit ſummo cum plauſu auditus, ut quem animi corporiſque dotes ſacrum oratorem commendabant perfectum. Erant illi gemini fratres germani, alter Johannes *Du Four* J. U. D. canonicus & archidiaconus Eccleſiæ Toloſanæ ac ſede vacante anno MDCLXXII vicarius generalis; alter militia clarus qui ſub Ludovico XIII, ac primo ſtatus miniſtro cardinali Richelio de rebus politicis tunc agitatis ſuſpectus, in arcem Monſpelienſem conjectus de vita periclitabatur. Huic ut ſuccurreret, fraterna pietate motus Petrus noſter, luſis excubiis in carcere ſubſiſtens, mutatis cum fratre veſtibus, hunc in veſte Dominicana libertati reſtituit. Quod audax ſed pium facinus mirati judices, Petrum quidem liberum abire permiſerunt, at regno illi exulandum fuit · qui in Italiam ſecedens & Romam progreſſus, pluribuſque annis moratus, magnam ſui æſtimationem fecit, adeo ut Julius cardinalis *Roma* epiſcopus Tiburtinus, vir ſapientia, animi magnitudine, Eccleſiæ ac veritatis ſtudio quam purpura major, theologum ſibi aſciverit, & ut congregationis in cauſa Janſeniana, quæ tum utrinque ſummo æſtu agitabatur, ab Innocentio X inſtitutæ præſes & decanus poſitus fuerat, ad ſecernenda vera & genuina SS. Auguſtini & Thomæ dogmata a falſis & ſuppoſititiis, Petri noſtri opera feliciter uſus eſt. Patrono vero illo ſuo XII ſeptembris MDCLII mortuo non diu poſtea in Urbe ſubſtitit, ſed ceu qui a ſummo pontifice, cui ab eximiis dotibus notus & acceptus erat in primis, inquiſitoris generalis Avenionenſis munus acceperat, ad officium illud implendum in provinciam ſe contulit. Quod quidem ſedulus adminiſtrabat & integer, verum ſubortis adverſus eum nobilium quorumdam & incolarum odiis, iis amoliendis & ſedandis Romam iterum adire neceſſe habuit circa MDCLVIII, imo & demum magiſtratum abdicare, major viſus cum reliquit quam cum admiſit. Rediit in Galliam Claromonti Lutevorum, Burdegalæ, ac demum Toloſæ reliquum vitæ egit, vir gratis ob eruditionem, conſiliorum maturitatem, zelum animarum, morum integritatem, omnibus & ubique in veneratione habitus. Diem ſuum obiit Toloſæ anno MDCLXX menſis novemb. VIII. De quo legendus Johannes Jacobus Percin Hiſt. conv. Toloſ. pag. 166, Fontana in Theatro p. 656, ubi errato typorum corrupte dicitur *Doſſur*, F. Johannes Mahuet paucis tamen pro viri merito in Prædicat. ſuo Avenion. p. 251, Diarium Gallicum vulgo dictum *Journal de Saint Amour* p. 292 b: ille enim eſt doctiſſimus Dominicanus, qui ibi ſuppreſſo nomine laudatur, ejuſque ſunt, qui eodem libro P. II referuntur:

Tractatus tres circa quæſtiones gratiæ efficacis. I incipit ſic: *Inſtat vehementius apud ſedem apoſtolicam &c.* a p. 79 ad 86. II incipit: *Volunt Sorbonici &c.* a p. 87 ad 96. III incipit: *Diceres inſpectio hujus propoſitionis cortice &c.* a p. 96 ad 109. Quos tractatus pro cardinali *Roma* ſcripſit.

Edidit & leve quoddam, ſed pium & chriſtiano flagrans affectu ſeptem pagellarum in 8 opuſculum ſuppreſſo ſuo typographique nomine loco & anno, hoc titulo: *Directio intentionis miſſa a ſacerdotibus pro opportunitate facienda*, cujus initium eſt: *Deus cæli & terræ, Rex regum & Dominus dominantium, Ego indignus tuus, & Eccleſiæ tuæ ſanctæ miniſter in unionem illius infinitæ charitatis &c.*

In comitiis ordinis generalibus anno MDCXXVIII Toloſæ coactis jam ætate florente ſacerdos & theologiæ profeſſor publice peroravit ad omnes Toloſanæ civitatis ordines *De multis Toloſanæ civitatis & ordinis Prædicatorum officiis ac neceſſitudine:* quam die 24 junii ſtylo ſuavi & eleganti ab eo pronunciatam orationem mihi inter ſchedas privatas aſſervo MS.

F. PETRUS MARTYR FROSCIANTES,

F. Petrus Martyr Frosciantes Umber e Colle Scipionis ortus, & conventus Spoletani alumnus etiamnum vivebat anno MDCLXX, ut teſtatur Fontana *de prov. Rom.* Ejuſdem meminit Jacobillus Bibl. Umb. Scripſit 1670.

De ſacri chiodi con i quali fù inchiodato in croce il noſtro redentore, & in particolare di uno di eſſi, che ſi conſerva nella Chieſa di ſan Salvatore della città di Spoleto. Diſcorſo del M. R. P. F. Pietro Martyre Froſciante predicatore generale &c. Romæ, Hæred. Corbelletti 1644 in 8 pp. 147. Extat Pariſ. in Regia H 2496.

F. PETUS LABAT.

† 1670. F. Petrus Labat Gallus Occitanus, Toloſas patria & profeſſione, medio ſeculo XVI claruit inter primi nominis theologos computatus, doctrinæ S. Thomæ mirum addictus, quam Burdigalæ tum & Toloſæ fere per totam vitam e ſuperiore loco docuit, cujus & auctoritatem quam labefactare quidam tentabant, ſingulari facto eoque egregio in univerſitate Toloſana vindicavit & aſſeruit tum anteceſſor ejus academiæ, & ut aiunt Doctor regens Prædicatorum. Cum enim anno MDCLXIV cathedra vacans diſputationi fuiſſet permiſſa, & quidam alterius ordinis itidem anteceſſor & doctor eam affectans, quædam minus modeſte de D. Tho-

Digitized by Google

mæ doctrina effutiiſſet, cum continuo Petrus noſter coram univerſitate convenit, & poſt multa ultro citroque allegata & objecta, tandem prolato & exhibito originali Urbani V ad academiam, cum civitati Toloſæ corpus S. Thomæ conceſſit, diplomate integro & ſano nec in minima ſui parte attrito, ſnaque bulla plombea ut moris eſt munito, quo ſic academiæ præſcribit ſummus pontifex: *Volumus autem & venore præſentium vobis injungimus, ut doctrinam S. Thomæ tanquam veridicam & catholicam ſectemini, eamque ſtudeatis totis viribus ampliare. Datum apud Montemflaſconem pontificatus noſtri anno ſexto*: his ab omnibus tactis, viſis, lectis, & mature perpenſis, lis ſic finita eſt. Nempe univerſitas apud D. *de Maran* juris anteceſſorem tum rectorem quinta januarii MDCLXV congregata ſic firmiter & inviolabiliter deinceps obſervandum ſtatuit & deliberavit. » Sequendam » in omnibus doctrinam S. Thomæ, quem ut caput » geniumque tutelarem veneratur & colit juxta præ» ſcriptum ſibi mandatum indiſpenſabile pontificis » Urbani V. Omnem autem a ſenſu ſancti docto» ris ſui alienam eſſe explodendam & a ſcholis eli» minandam, præcipue in materia gratiæ ſeipſa ef» ficacis, ſicut in materia prædeſtinationis gratuitæ » ante prævisionem meritorum, nec non in materia » moralis doctrinæ, non obſtante quacumque præ» cedenti deliberatione quomodolibet emanata, » quam caſſam frivolam & ſubreptitiam decernit re» vocatque, etiamſi de illa de verbo ad verbum » mentio eſſet facienda, ſi præſenti perenniter du» raturo decreto ſit contraria vel oppoſita. Certis » tamen intactiſque manentibus regni & Eccleſiæ » Gallicanæ, atque academiæ juribus & decretis » pontificiis de immaculata Virginis conceptione. « Quod ſtatutum ad inſtantiam academiæ in perpetuum robur ſenatuſconſulto ſupremo confirmatum fuit. Quæ fuſius narrat noſter Johannes Jacobus Percin Hiſt. conv. Toloſ. ad calcem p. 147, ubi & addit rigoroſam ejuſdem ſtatuti erga duos cathedrarum vacantium candidatos annis MDCLXXVI, & MDCLXXXI obſervationem. Cùm enim hi S. Thomæ auctoritatem proterve negaſſent, ut univerſitati inobedientes & injurii, e pulpito deſcendere juſſi ſunt, & a cathedris conſequendis perpetuo excluſi: ſuo tamen commodo ita confuſi, qui exinde S. Thomæ Summa diligentius ac ſtudioſius lecta, ejus ſe diſcipulos ardentiſſimos deinceps præſtiterunt. Cæterum hoc univerſitatis Toloſanæ judicio evertuntur omnia quæ Petrus de Alva in ſuo Nodo tertio principali adverſus bullam Urbani V tot ambagibus implexa commentus eſt, ut eam fictitiam probaret. Obiit autem noſter Petrus Labat XXX martii MDCLXX, ut aſſerit Percinus citatus p. 166 n. 2, poſtquam ab eo typis datum fuiſſet opus hoc titulo:

Theologia ſcholaſtica ſecundum illibatam S. Thomæ doctrinam. Sive, Curſus theologicus in quo omnia dubia maxime hac tempeſtate agitari ſolita ample, exacte, & perſpicue reſolvuntur, ac ſemper omnino menti ejuſdem doctoris angelici conſone.

T. I. *De Deo uno*, Toloſæ, Arnaldi Colomerii 1658 in 8 pp. 660.

T. II. *De SS. Trinitate & Angelis*, Ibid. 1658 in 8 pp. 755.

T. III. *De univerſa theologia morali ſeu de ultimo fine, actibus humanis, virtutibus, vitiis, & peccatis*, Ibid. 1659 in 8 pp. 861.

T. IV. *De Divina gratia*, Ibid. 1659 in 8 pp. 611.

T. V. *De virtutibus theologicis, fide, ſpe, & caritate*, Ibid. eod. anno pp. 306.

T. VI. *De adorando Divini verbi cum humana natura myſtico matrimonio*, Ibid. 1660 in 8 pp. 716.

T. VII. *De ſacramentis in communi, & de baptiſmo, confirmatione, & Euchariſtia in particulari*, Ibid. 1661 in 8 pp. 780. Sec. XVII.

T. VIII. *De pœnitentia, extrema-unctione, ordine & matrimonio*, Ibid. 1661 in 8 pp. 629.

F. RAIMUNDUS DE HEZECQUES.

F. Raimundus de Hezecques Hanno, Valencenis natus circa MDLXXXIV, ordini nomen dedit adoleſcens in patria, eſtque profeſſus anno MDC. Miſſus exinde in Hiſpaniam poſt auditam ibidem philoſophiam, Pariſios venit theologiæque in gymnaſio Sanjacobeo operam dedit: luſtrato poſtea pauliſper Lovanio, dum jam eruditione in ea academia clareret, Pariſios revocatus eſt, & magiſter artium inſtitutus, ac de more ad gradus promotus, primo quidem lector ut aiunt biblicus, tum baccalaureus, licendam decurrebat annis MDCXVIII, quo undecimus de Sorbonica reſpondit, & MDCXIX ſequenti XI feb. licentiandus etiam cum laude ſi comparuiſſet, ſed quia jura non perſolverat, deficiente forte penu, ideo abſens & omiſſus, ut habent acta: verum rebus poſtea compoſitis anno MDCXXIV licentiatus & laureatus. Celebris ſane fuit ea pro ordine licentia, in qua præter ipſum ſex alii ex noſtris athletæ non exiguam ſibi famam comparaverunt, F. Johannes Champenois Aurelianenſis, F. Claudius Cochet Lugdunenſis præſentatus, F. Guillelmus Dalivouſt Cenomanenſis, F. Ambroſius Blanchet, F. Baltazar Langlois Ebroicenſis, F. Chriſtophorus Deſtermes, viri omnes ſua ætate qua muniis in ordine, qua facundia & eruditione celeberrimi. Hos inter non parum eminebat Raimundus noſter, utriuſque ſcholaſticæ & poſitivæ theologiæ peritus, nec una doctus apte dicere & loqui lingua, ſed Hebraica, Græca, Latina, Hiſpana, Gallica, Belgicaque: vir optimis ornatus moribus ac religioſis, abſtemius, acris judicii, tenacis memoriæ, facilis honeſtæque converſationis, moroſuſque nihil: qui privatos publicoſque ſermones ſuos quandoque (quod non ſemel ipſe R. P. Jacobus *Quetif* præſens expertus eſt in ſcholæ Pariſienſis concertationibus) non injucunde ſalibus & acute dictis aſpergere condireque ſoleret, at in ſacro pulpito omnino gravis. Fuit enim Eccleſiaſtes tota Gallia & Belgio toto facundiſſimus atque celeberrimus, & annis quinquaginta & amplius verbum Dei in præcipuis regni civitatibus cum plauſu & fructu ſeminavit. Aulicum concionatorem aſciverat Maria Medicea Francorum regina quam in Belgium ſecedentem ſecutus eſt: vicarium generalem in ſpiritualibus & Eccleſiæ ſuæ theologum conſtituit Carolus *de Noailles* ſancti Flori in Arvernis epiſcopus, octogenario major per adventum & quadrageſimam prædicans ingenti populorum concurſu adhuc audiebatur. Valencenis tandem apud ſuos vivere deſiit IX januar. MDCLXX, ſuitque in periſtylio ad aulam capituli ſepultus, hoc decoratus epitaphio: *Hic jacet E. ac R. A. P. F. Raimundus de Hezecques S. T. D. Sorbonicus, famoſus prædicator, quondam ſancti Flori in Gallia vicarius epiſcopalis, & canonicus theologalis ætatis* LXXXVI *profeſſionis* LXX.

Hæc vero omnia ex *actis & viſis & ex Bibliotheca Bel. o Dom.* MS noſtri Ghilberti de la Haie. Meminit etiam Seguierius noſter in *Laurea Belgica* p. 166. Homo totus ſtudio deditus multa ſcripſit, & quædam edidit ſeu ſua ſeu aliena:

1. *L'homme de douleurs, ſon art de pleurer & ſon ſalaire*, Pariſiis, Sebaſtiani Cramoiſy 1646 in fol. pagg. 1510. Opus omnigena eruditione refertum. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Inſtances theologiques & affectives pour la bean-*

† 1670.

Sæc. XVII. *té corporelle du plus beau de tous les hommes Jesu-Christ contre un ecrit de ce temps qui le defigure.* Opus MS in fol. prælo paratum, ac Valencenis apud suos servatum.

3. *Discussio secretorum animæ.* Opus concionatorium.

4. *Margarita gratiam ferentes justi conversi.* Conciones sunt XXVI pro adventu.

5. *Triplex fœdus æternum: 1. Naturæ divinæ & humanæ: 2. Virginitatis & maternitatis: 3. Mariæ & Joseph super illud Evangelium*, Cùm esset desponsata mater Jesu Maria Joseph.

Quæ tria opera ultima edendi licentiam a magistro ordinis obtinuerat anno MDCLVI, sed a morte auctoris ab aliquibus sublata evanuerunt. Sequentia aliena:

Isaias inter majores prophetas primus a R. P. Hieronymo Oleastro Lusitano quondam inquisitore &c. commentariis illustratus. Quod opus a nostro Carolo Calvo recognitum & MS Parisios transmissum e Lusitania typis concinnioribus edendum curavit Hezecquius, Parisiis, Sebast. & Gabr. Cramoisy 1656 in fol.

Doctes & rares sermons pour tous les jours de Carême, composez en Portugais par le R. P. F. Antoine Feo de l'ordre de S. Dominique &c. nouvellement traduits en François par R. P. F. Raimond de Hezecques, &c. Ibidem 1618 in 8. T. I pp. 1123: T. II pp. 1200.

F. VINCENTIUS FANUS.

* 1670. F. Vincentius Fanus Etruscus, Viterbii natus, ibidem ad S. Mariæ de Gradi ordini nomen dedit adolescens & professus est ac deinceps per solitos scholæ agones lauream adeptus est magisterii, quæ ipsi concessa est in actis cap. gen. Romæ anno MDCL. Allectus postea a magistro sacri palatii Vincentio Candido de quo supra ad 1654 socius, non exiguam ipsi operam navavit in hujus officii negotiorum multitudine. Tandem anno MDCLXIV Alexandro VII jubente sacræ congregationis Indicis constitutus est secretarius, tumque ab eo typis datus est, novaque forma nempe alphabetica non servata quæ aliàs Classium distinctione,

Index librorum prohibitorum, Romæ, ex typogr. Vatic. 1665 in 8: Iterum, ibidem auctus 1670 in 8.

F. DOMINICUS GUERARD.

† 1671. F. Dominicus Guerard vel *Grard* Artesius, Atrebas patria & professione, conventus ibidem nostri S. Laurentii extra muros nondum solo æquati alumnus, sacræ theologiæ magister extra Parisios promotus & in cap. gen. Rom. MDCXLIV approbatus, verbi divini prædicatione non parum inclaruit, in suo etiam conventu tum in urbem translato priorem egit, tandemque ætatis LXVI ibidem vitam cum morte commutavit VII martii MDCLXXI. Sic refert Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dom. addens scripsisse ac edidisse opusculum modo auctius modo contractius hoc titulo:

Abregé des indulgences privileges & regles de l'archiconfrairie du saint Rosaire, Tornaci, Adriani Quinque 1639: Quintinifani Veromandorum, Caroli Lequeux 1656: Valencenis, Johan. Boucher 1661: Atrebati, Gerardi de Raismes 1663, ubique in 12: Duaci, Johan. de Fampoux 1640 in 12 pp. 24. Opus exile sed laudatissimum.

La guide spirituelle pour conduire les ames a une bonne confession, Tornaci, Quinque 1639: Duaci, Fampoux 1640: Atrebati, Raismes 1653 & 1663 in 12 pp. 240.

Vir fuit disciplinæ regularis æmulator, unde apud nostros Parisienses ad S. Honorati admitti petiit & obtinuit, atque jam magisterio, doctrina, ætate que gravis inter tirones asciti voluit, religiosa exercitia veluti ab ovo redorditus anno MDCXLI, & annis quibusdam apud nos conversatus innocentiæ & sanctitatis omnibus exemplum: verum a suis revocatus Atrebatum redire coactus est, ubi ad ultimum usque spiritum perseveravit in inceptis constantissimus.

Conciones ejus MSS Tomis XII in 4 apud nostros Atrebatenses servantur in bibliotheca.

F. FRANCISCUS DE AYLLON.

F. Franciscus de Ayllon Hispanus, provinciæque Hispaniæ alumnus, sacræ theologiæ magister, aliquando primariæ cathedræ in academia Compostellana moderator, examinator synodalis in diœcesi Tolerana, eximii magistri F. Petri de Godoy episcopi Oxomensis de quo postea ad 1678 amicus familiarissimus & commensalis scripsit *Præmium veluti apologeticum* pro propellendo a dicto Petro *de Godoy* plagio, ipsumque si quod est in nostrum Jo. Bapt. Gonet refundendum, qui ultimus ex tractatibus theologicis MSS prioris *Clypeum suum Thomisticum* locupletavit ac roboravit, auctore, quidem citato, sed ut Ayllonio videtur, non quantum juris erat & ingenuitatis, sat laudato. Præfixum est initio T. III in I. P. S. Thomæ præfati Godoy, Oxomi 1671 in fol. 1671

F. GUILLELMUS SEGUIER.

F. Guillelmus Seguier Belga Artesius, Audomari anno MDC natus, ordinem amplexatus est in patria & professus XVIII octobris MDCXVII ipsomet in scriptis suis teste. Philosophicis ibidem studiis, & theologicis Duaci exactis ad easdem scientias suis & externis tradendas applicitus est, & in academia Duacena magisterii lauream obtinuit IX novemb. MDCXXXVII. Tornaci tertiùm priorem egit, quo munere ultima vice fungebatur anno MDCLXV. A suis Audomarensibus ut eis præesset pluries expetitus & electus semper recusaverat, sed tandem consensit anno MDCLXX: Verum post aliquot menses ob infirmam valetudinem abdicavit, obiitque paulo post XI aprilis MDCLXXI. Sepultus in peristylio juxta Ecclesiæ odei parietem, ad quem hanc sui inscriptionem affixere: † 1671

Monumentum Rev. admodum ac eximii P. F. Guillelmi Seguier ord. Prad. Sac. Theol. doctoris, & studii generalis Duacen. in collegio S. Thomæ repetitis vicibus regentis primarii, privilegiorum mendicantium, suis scriptis fidelis defensoris, sapius capitulorum provincialium diffinitoris, tertio Tornaci, ac sui conventus Audomarensis prioris emeriti, qui ætatis suæ LXXII *obiit* XI *aprilis* MDCLXXI. *R. I. P. A.*

Vir fuit disciplinæ regularis retinentissimus, juris utriusque peritus, pacificus. Hæc ab eo prodierunt opuscula:

1. *Præludium defensionis Fratrum mendicantium pro jure deferendi recta ad suas ecclesias corpora fidelium defunctorum, quorum sepultura ibidem electa est*, Duaci, Johannis de Fampoux 1646 in 8 pagg.

2. *Pharetra defensionis Fratrum mendicantium continens jus commune circa sepulturam fidelium apud religiosos eorumdem ordinum sepeliendorum a præstantissimis quibusdam auctoribus expositum*, Duaci, apud eumdem 1648 in 8. pp.

3. *Bulla SS. D. N. D. Urbani P. VIII & declarationes aliquæ sacræ congregationis EE. cardina-*

Digitized by Google

bium circa ſepulturam fidelium in eccleſiis regularium adjunctis notis, & reſponſione brevi ad literas monitoriales ſub nomine Proſperi Caffarelli auditoris generalis curiæ cauſarum camerâ apoſtolica publicatas A. D. 1650. Seu Appendix ad Pharetram defenſionis FF. mendicantium &c. Duaci, Baltaz. Belleri 1651 in 8.

4. *Laurea Belgica FF. ord. Prædic. in celeberrimis Belgii univerſitatibus Lovanienſi & Duacenſi comparata adjunctis obſervationibus*, Tornaci, viduæ Andreæ Quinque 1659 in 8 pp. 162.

5. *Laurea Belgica FF. ſacri ordinis FF. Prædic. in diverſis extra Belgium academiis comparata; præmiſſa ſacri ſtudii in omnibus religioſis præſertim dicti ordinis neceſſitate & utilitate*, Ibidem 1660 in 8 pp. 192.

6. *Inſula Belgica ord. FF. Prædic. ſeu de Epiſcopis, qui ex eodem ſacro ordine Belgium illuſtrarunt*, Ibidem 1660 in 8 pp. 98.

7. *Palma triumphalis SS. Roſarii de Turcis anno* MDLXXI *octobris* VII *a principibus Chriſtianis prælio navali ad Naupactum reportata*, Duaci Belleri 1665 in 12 pp.

8. *Triumphus doctrinæ S. Thomæ Aquinatis V Eccleſiæ doctoris ſapientum orbis Chriſtiani judicio & elogio expreſſus.* Opus jam approbatum & prælo paratum, quod tamen auctor morte præventus edere non potuit, ſervatur MS apud ſuos Audomari Tomis duobus in 4. *Alphabetum* tamen titulorum S. Thomæ & doctrinæ ejus e ſcriptis ſummorum pontificum, aliorumque virorum eruditorum excerptum in operis ſpecimen ad calcem opuſculi Inſularum Belgicarum adjecit.

9. *Monumenta & antiquitates provinciæ Inferioris Germaniæ* cœperat inquirere, ſchedaſque prædefuncti obtinuit F. Jacobus *de Jonckeere* Brugenſis, a quo expectabatur opus abſolvendum. Sic refert F. Ghilbertus de la Haie in ſua *Bibl. Belgo-Dominic.* Sequentia a R. P. F. Thoma Turpin ejuſdem cœnobii Audomaropolitani ſodali didici ibidem MS ſervari:

Dialectica, logica, & phyſica, totidem voluminibus.

Suggeſtus ſacer, ſeu de facultate prædicandi verbum Dei præſertim regularium ordinis mendicantium. Tractatus theologicus in duas partes diviſus.

Commentaria in primam ſecundæ auctoris angelici S. Thomæ de Aquino ordinis Prædicatorum.

Vita S. Thomæ de Aquino ex pluribus auctoribus collecta.

Elogia doctrinæ S. Thomæ de Aquino calamo regularium doctorum ex aliis ordinibus.

Vindiciæ S. Thomæ de Aquino diſquiſitionibus quinque hiſtoricis circa ſtudium, ſcripta, picturas, & elogia doctrinæ ejuſdem ſtabilitæ.

Tractatus brevis de viſione Dei ad quæſtionem XII *primæ partis S. Thomæ.*

Tractatus de quinque præceptis Eccleſiæ.

Reſponſiones familiares ad diſcipulos & amicos ſuper quæſtiones ei propoſitas.

Expoſitio in vitam B. Mariæ Virginis. Item catalogus auctorum ordinis Prædicatorum, qui de B. Virgine Maria ſpeciales tractatus ediderunt.

Journal hiſtorique des choſes les plus curieuſes & remarquables &c. & pluſieurs autres recueils curieux touchant l'ordre ſur tout de la province des païs bas.

F. JOHANNES VANDER CAMMEN.

F. Johannes Vander Cammen Brabantus, patriaque & profeſſione Bruxellenſis, juvenis pius diſertuſque ac fervens divini verbi præco immatura morte apud ſuos ſublatus eſt quinta auguſti MDCLXXI, ætatis XXXV, profeſſionis XVIII. Sic refert Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic. addens ſcripſiſſe lingua ſua Belgica ac edidiſſe libros hoc titulo:

1. *De communione quoto die martis per* XV *hebdomadas in honorem B. Dominici*, Bruxellis, Guillelmi Schevbels 1668 in 8 pp. 194. Titulus aliter ab aliis redditur ſic: *Fons privilegiorum ſpiritualium & ſpiritualium a S. Dominico conceſſorum.*

2. *S. Dominicus advocatus hominum*, Ibidem, & cum eodem.

F. JOHANNES DE POLANCO.

F. Johannes de Polanco Hiſpanus, Pinciæ in conventu S. Pauli adoleſcens ordini nomen dedit, ſicque ingenio & pietate emicuit inter ſodales, ut gymnaſii Gregoriani ibidem noſtri alectus fuerit, ut aiunt, collegialis. Jam per gradus in ſua provincia ſolitos magiſter ſtudentium agebat in conventu Trianenſi. *Trianos* vulgo dicunt, cum deſiderio propagandæ fidei ductus, numeroſo XXXVIII miſſionariorum noſtrorum Hiſpanorum ſupplemento ad Philippinas tranſeuntium ſe adjunxit, quibus ipſe licet non antiquior ob eximias dotes præfectus Mexici vicarius, cum iiſdem Manilam anno MDCLVIII appulit. Vix eo advenerat cum ad Sinarum regnum miſſus eſt, ubi & curavit operarium exhibere ſe inconfuſibilem, recte tractantem verbum veritatis: unde & graviſſimas una cum aliis noſtris incurrit perſecutiones, ter diriſſime virgis cæſus, totidemque fere ad mortem vulneratus. Ut vir erat ſolers & agendorum peritus, provinciæ Philippinarum delegatus eſt anno MDCLXV in Hiſpaniam procurator, ubi omnium ſic ſibi devinxit animos, ut quamplures bina vice novos e noſtris conſcripſerit in Orientem miſſionarios, quos & Mexicum uſque deduxit, prima quidem ad XXXIX qui anno MDCLXVI Luzoniam inſulam tetigerunt, altera verò forte non pauciores, numerum non referunt, anno MDCLXXI. Inter hæc Romam acceſſerat anno MDCLXIX de ritibus Sinenſibus, quos ſemper cum aliis noſtris exhorruerat & impugnarat, ſummum pontificem conſulturus, a quo & quæ noſtri optabant obtinuit. Tantam verò in utraque aula Romana & Hiſpana ſui fecit exiſtimationem, ut ad inſulam Caſerenſem, (*Nueva Caçeres* nominant ſedem epiſcopalem in inſula Luzonia ſub Manilenſi) deſignatus fuerit: at dum Hiſpali reditum ad Philippinas meditatur, priuſquam inauguraretur, morbo correptus obiit cum fama ſanctitatis in conventu S. Pauli ſecunda decembris MDCLXXI. Partem ſuam habet in ſequentibus:

1. *Sententia ſex miſſionariorum noſtrorum in urbe Lanki congregatorum, qua ritus Sinenſes erga Confucium & avos mortuos ut illiciti damnantur, ſubſcripſit quinus* XX *aprilis* MDCLXI.

2. *Relationi ſeu libello ſupplici a noſtro F. Joh. Bapt. de Morales circa mores & ritus Sinicos ad ſanctam ſedem oblato & in regno Sinarum ſcripto* XXX *maii* MDCLXI, *ex octo noſtris ultimus ſubſignavit.*

3. *Memoriale tum ſuo tum aliorum noſtrorum miſſionariorum nomine ſacræ congregationi Romanæ univerſalis inquiſitionis exhibuit anno* MDCLXIX, ſuper quo ejuſdem congregationis emanavit decretum XII novembris & XX menſis ejuſdem MDCLXIX a Clemente IX approbatum, quo decretum Innocentii X anni MDCXLV declaratur altero decreto Alexandri VII anni MDCLVI a PP. Societatis obtento non fuiſſe circumſcriptum.

De eo legeſis *Hiſtor. prov. Philipp.* P. II pag-

Sec. XVII. 316, 486, & 487, *Apolog. Dominic.* noſtri Natalis Alexandre cap. 16, & inter *Documenta* pagg. 118, 120, 131.

F. JOHANNES DOMINICUS LIONIUS.

† 1671. F. JOHANNES DOMINICUS LIONIUS Etruſcus, patria profeſſioneque Florentinus, conventus S. Mariæ Novellæ alumnus, ibidem præclaris animi ſui dotibus inclaruit: ita litteris aſſiduus & ſtudio intentus, ut id velut a natura traditum accepiſſe videretur, muſis amœnioribus excultus, facundiſſimus orator extitit & Eccleſiaſtes, naturalis moraliſque philoſophiæ peritiſſimus fuit & theologiæ, quam apud ſuos S. Mariæ Novellæ ſemel iterumque docuit regens inſtitutus: Piſis per biennium metaphyſicam eſt profeſſus, delectus etiam a ſacri palatii apoſtolici magiſtro ſocius oneris & officii. Sacræ theologiæ magiſter in academia Florentina receptus & aggregatus collegio XV kal. ſeptembris MDCLVII, vix elapſo quinquennio decanus ejuſdem electus eſt & conſtitutus anno MDCLXII. Fuit & ab antiſtite Florentino ſynodalis examinator, & in ſancti officii tribunali Florentino conſultor, quibus omnibus egregie functus eſt muneribus, ac demum ætate florente magno litterarum damno ſuorumque deſiderio die XI auguſti MDCLXXI vix uno minor quinquagenarius anno ſublatus ex hac luce ad perpetuam, qui & plura ſcripſit ac reliquit ingenii ſui monimenta, quorum in lucem edita prodierunt teſte F. Raphaele Badio conterraneo & ſymmyſta *Hiſt. acad. Flor.* pag. 109:

1. *Novus Areopagus* ſeu *Oratio de theologia Florentinique collegii laudibus.* Numeris omnibus abſoluta illa & ab omnibus cum plauſu audita, Florentiæ in 4.

2. *Methiocus plorandus, ſive oratio funebris in obitu Joſephi Lucattinii ſacræ theologiæ doctoris, Eccleſiæ S. Leonardi rectoris & conſultoris ſancti officii, habita coram ampliſſimo theologorum collegio univerſitatis Florentinæ a R. P. F. Johanne Dominico Lionio Florentino ord. Prad. S. T. M. & conventus S. Mariæ Novellæ regente, & in lucem edita a perilluſtri D. Joan. Gualberto Fozzio S. T. D. & Florent. univerſ. cancellario*, Florentiæ, ſub ſigno Stellæ 1662 in 4. Extabat in Bibl. Joſephi Bonav. Teglia Florentini, & meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia II p. 69.

3. *Arca novella*, ſive *Concio in laudem ſancti Dominici*, Bononiæ dicta & edita lingua Etruſca. Similes alias pro data occaſione ſcripſit ac edidit.

4. *Tre diſcorſi academici nell' academia degli Apatiſti detti & excuſ.*

5. *Breve riſtratto di ſanta Roſa di S. Maria da Lima del Perù nell' America meridionale*, Romæ 1665 in 8.

F. JOHANNES THOMAS PUTEOBONELLUS.

* 1671. F. JOHANNES THOMAS PUTEOBONELLUS vernacule *de Pozzobonello* Ligur, Savonæ natus, ordini nomen dedit Januæ in conventu S. Dominici, evaſitque primi nominis theologus. Sacram doctrinam variis in locis & conventibus provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ primariis profeſſus, Brixiæ, Bononiæ titulo baccalaurei, nativo ſuo Januenſi, Ferrariæ ad S. Mariam de Angelis, Faventiæ: tum laurea magiſterii inſignitus, (eum enim cenſeo qui in Actis cap. gen. Rom. MDCL *Thomas Puteobonellus* ſimpliciter omiſſo *Johannis* prænomine nuncupatur) primariam Bononienſis gymnaſii noſtri cathedram regens inſtitutus obtinuit, ejuſdem conventus poſtea electus prior & præfectus: & ex eo munere tandem in comitiis provinciæ aſſumptus prior provincialis: quam cùm biennium de more ſumma cum omnium approbatione rexiſſet, a ſacra cardinalium congregatione auctoritate ſummi pontificis datus eſt Mantuæ adverſus hæreticam pravitatem quæſitor generalis: at non diu in eo officio perſeveravit morte immatura ſublatus magno apud omnes ſui deſiderio relicto. Sic de eo Roverta ad 1671, ubi ſe ejus diſcipulum fuiſſe gloriatur, hæcque ejus ſcripta a ſe viſa recenſet:

1. *Curſus philoſophicus logicam, phyſicam, & IV primos metaphyſica Ariſtotelis libros complectens.*

2. *Commentarium ſuper totam primam partem S. Thomæ.*

3. *Tractatus de Incarnatione & alter de Euchariſtia valde elaboratus ad tertiam partem S. Thomæ.*

Dubium mihi eſt an non is ſit, cujus meminit in *Athen. Liguſt.* Oldoinus, quem *Joannem Puteobonellum* ſimpliciter omiſſo altero *Thoma* nomine nuncupat, & provinciæ ſuæ provincialem præfectum, ac formis tradidiſſe ait

Scholaſtica elogia in D. Thomæ Aquinatis & ſacræ theologiæ doctrinam ac in utrumque obſequia:

quem & a Soprano laudatum aſſerit, quod diſcutiant ſymmyſtæ gentileſve curioſi.

F. JORDANUS VANDEN BEMPDE.

F. JORDANUS VANDEN BEMPDE Belga Nervius natione, patria Tornacenſis, Gerardi nomen in baptiſmo acceptum cum veſte mutavit in Jordani, cùm ordinem Brugis Flandorum induit. Profeſſus XXVI novembris MDCLII, obiit in flore ætatis XI martii MDCLXXI ut habet noſter Ghilbertus de la Haie in ſua *Bib. Belgo-Dom.* cùm prius ſcripſiſſet & in lucem edidiſſet opuſculum lingua vernacula Belgica hoc titulo: † 1671.

Sponſus ſanguinis ſeu carmen de Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti, Lovanii, Hier. Nempæi 1670 in 8.

F. JOSEPHUS FAVOREZ.

F. JOSEPHUS FAVOREZ hoc eodem anno MDCLXXI florebat, quo ab eo edita eſt * 1671.

Epitome ſingularium geſtorum S. Ludovici Bertrandi ordinis Prædicatorum, Romæ 1671 in 16. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa: cujas verò fuerit, cujuſve ordinis provinciæ & domus alumnus non additur: quod indicare meminerint, qui hujus ſcriptoris majorem habuerint notitiam.

F. MICHAEL ARCHANGELUS NANNIUS.

F. MICHAEL ARCHANGELUS NANNIUS Calii in diœceſi Urbinatenſi annum circiter MDXCIII plebeiis parentibus ortus, adoleſcens ætatis XVII annorum inſtitutum noſtrum Urbini amplexus eſt. Studiis Neapoli apud S. Catharinam ad Formellum exactis, artes & theologiam in variis Lombardiæ ſuæ provinciæ ſtudiis docuit, laurea etiam magiſterii donatus. Quibuſdam etiam conventibus præfuit prior, inter alios Romæ bis in S. Sabinæ, apud principes Eccleſiæ præſertim purpuratos, ipſoſque ſummos pontifices Alexandrum VII & Clementem IX ſummo in pretio habitus, a quibus varias infulas ſponte oblatas conſtantiſſime recuſavit. Anno MDCLVI in cap. gen. Romæ filiationem ſuam * 1671.

in

in conventum Calienſem transferri obtinuerat, ubi & obiit IX auguſti MDCLXXI cum fama ſanctitatis. Vitæ potiſſimam partem præter lectiones, in exercitio ſalutis animarum, & pietatis erga pauperes officiis inſumſit. Ejus egregium eſt in actis cap. gen. Rom. MDCLXX ſed anno tantum ſequenti excuſis & auctis encomium. Meminerunt exinde Marcheſius in *Diar. Domenic.* ad IX aug. & deinceps noſtri Hagiographi. Hæc ab eo prodierunt teſte Rovetta ad 1665:

1. *Vita di S. Domenico patriarca e fondatore dell' ordine de' Predicatori*, Romæ.

2. *Il Roſario della BB. Vergine madre di Dio*, Romæ.

3. *Un libro delle lodi della Madonna ſantiſſima* MS, & alia opera pia.

F. PETRUS EMMANUEL.

* 1671. F. PETRUS EMMANUEL Siculus, Panormi natus, ibidemque ordini cooptatus, vir evaſit in utroque genere celebertimus. Scholam enim theologiæ Panormitanam pluribus annis & magna nominis ſui fama moderatus eſt magiſter regens: nec minorem ſibi laudem peperit ab eloquentiſſimis ad populum concionibus ceu facundus & elegans orator chriſtianus. Unde & juvenes ſodales rhetoricam eccleſiaſticam docere juſſus eſt, quibus formandi ſermonis, omnibuſque artis figuris & floribus ornandi & illuſtrandi methodum & verbo & exemplo monſtravit. Obiit tandem in ſuo cœnobio S. Citæ quinta octobris MDCLXXI. Hæc tamen pauca laudantur ab eo prælo data:

1. *Orto di Maria ſermoni del SS. Roſario fondato ſopra le piante dell' Eccleſiaſtico. Parte prima, che contiene li cinque miſteri gaudioſi, con l'orazione per il giorno feſtivo di quella ſollennità*, Panormi, Boſii 1669 in 12. Secundam & tertiam partem promiſerat.

2. *La Roſa trionfante, cioè, Relazione della ſolennità fatta in Palermo nel convento di S. Citè dell' ordine de' Predicatori alli XVI di ſettembre dell' anno MDCLXVIII per occaſione della beatificazione di Roſa di S. Maria del terz' ordine di S. Domenico*, Panormi, Didaci Bua, & Petri Camagna 1669 in 4, ſuppreſſo nomine.

3. *Teſoro de' miracoli del SS. Roſario di M. V. con l'aggiunta della quinta parte*, Panormi, Auguſtini Boſii 1661 in 4.

Recuſus fuit poſtea cum additionibus R. P. F. Hyacinthi Campoli Meſſanenſis ordinis Prædicatorum, Meſſanæ, Vincentii Amici 1698 in 4.

Hunc Petrum Emmanuel laudat Antoninus Mongitore in ſua Bibl. Sicula, quam hîc excipimus.

F. REGINALDUS LUCARINUS.

† 1671. F. REGINALDUS LUCARINUS Italus, Trebiæ in Umbria nobili ex ſtirpe natus, adoleſcens litteris humanioribus optime excultus, Romæ in conventu S. Mariæ ad Minervam ordinem amplexatus & profeſſus, ſtudiorum curſu emenſo, mox ibidem ad philoſophiam tum & ad theologiam per omnes ſcholæ agones prælegendam admotus eſt laurea magiſterii ornatus & rude donatus in comitiis provincialibus Viterbii in conventu Gradenſi anno MDCXXXVIII celebratis. Ejuſdem conventus Minervitani priorem ſibi præfecerant ſui, ſed vix per annum unicum hoc geſſerat munus, cùm vir ſacrarum ſuarum Muſarum amore captus eo ſe onere exolvit, totum ſe ſtudiis dedens. Eam tamen lucernam ſub modio jacere non permiſit Urbanus VIII, anno enim MDCXLII ſacri palatii apoſtolici magiſtrum delegit ac conſtituit menſe maio, & exinde IX februarii ſequentis ad inſulam Civitatis Plebis promovit. Quam Eccleſiam omni paſtorali ſolicitudine, & effuſiſſima in pauperes caritate, iis non ſolum reditus menſæ epiſcopalis, ſed & paternos non exiguos ſibi hæreditario jure prouſu Italiæ pertinentes diſtribuens, dum vix neceſſaria ſibi permitteret, rexit ad MDCLXXI, quo piiſſimus præſul ad ſuperos evolavit X octob. De quo legendus Fontana in *Theatro* & in *Monum.* p. 412 & p. 642, & in *Prov. Rom.* ubi Virgilium Lucarinum præſulis noſtri patruum 12000 ſcutorum Romanorum conventui ordinis Trebiæ in auguſtiorem formam erigendo ſuaſu nepotis legaſſe refert. Laboris in ſtudiis indefeſſi hominem probant quæ reliquit opera: sec. XVII.

1. *S. Thomæ Aquinatis ord. Prædic. Eccleſiæ catholicæ doctoris angelici Laudatio habita ad ſacrum S. R. E. cardinalium collegium in templo S. Mariæ ſuper Minervam* VII *martii* MDCXXII. Quam edidit Romæ, Guilielmi Facciotti 1622 in 4 pp. 16. Antonio cardinali Gozzadino nuncupavit tirocinia tum ſe agere profeſſus. Extat Pariſ. in Regia H 1722, & in Mazarin.

2. *Epiſcopus regularis, ſeu tractatus de Regulari aſſumendo & aſſumto ad epiſcopatum, in quo epiſcopi regularis mores, vota, obſervantia, ritus, habitus, privilegia, & pœna expenduntur. Omniaque declarantur, quæ ante adeptum epiſcopatum, in epiſcopatus regimine, eoque dimiſſo, vel unquam impoſito, ſeu impedito circa regularem poſſunt occurrere*, Romæ, Caballi 1659 in 4 pp. 256. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati cum ſequenti.

3. *Manuale controverſiarum Thomiſticarum, in duas partes diſtributum*, Romæ, Succeſſ. Vitalis Maſcardi 1666 in 4, I P. pp. 272: II P. pp. 155. *Acceſſerunt animadverſiones quædam in textu operum S. Thomæ doctoris Eccleſiæ*, pp. 86: ſcilicet Errata Edit. Roman. ſub Pio V emendata plura. Adjiciuntur *Bulla & Brevia pontificia, duo quoque ſermones Clementis papæ VI, quibus prater adducta in conſilio auctoris in veſtibulo hujus operis expoſito, plenius oſtenditur quam grata & recepta ſemper fuerit in Eccleſia catholica S. Thomæ doctrina.* I P. hujus operis n. 244 indicat ſe ſcripſiſſe *Tractatum de mente S. Thomæ circa conceptionem B. V. doctis amicis communicatum & probatum*, ſed non editum. Sermones duo Clementis VI promiſſi deſunt in quibuſdam exemplis.

4. Opus laborioſum cui titulus: *Maſſa auri*, deinde mutata ſententia inſcriptum *Hermes Biblicus*, quo ſacra Biblia univerſa verbis unius S. Thomæ ipſiſſimis ex ejus ſparſim collectis operibus genuinis nec ſpuriis aut dubiis ex ordine exponit. Tomis ſeptem MSS apud ſuos Romanos ſervatis, quod auctor de ſuis pauperibus alendis ſolicitus ſumptus editionis ferre non ſibi permiſerit.

5. *Index librorum prohibitorum cum regulis per Patres confectis, & inſtructio de ſincere emendandis & imprimendis libris cum decretis ſacræ congregationis uſque ad annum 1645, & notationes ad dictas regulas.* Tomis tribus MS opus *ἀντίγραφον* ſervatur in Bib. Vatic. ab auctore datum. Extant vero *ἀντίγραφα* in Barber. & S. Inq. Rom. In eo indice ſyllabum S. Palatii Apoſt. magiſtrorum conatus eſt exhibere, eoque uſus eſt Fontana.

6. *Collectio ſententiarum Hiſtoriæ concilii Tridentini a cardinali Palavicino editæ*, MS.

7. *Chronologia univerſalis*, MS.

8. *Bibliotheca ſcriptorum ordinis Prædicatorum*, MS. Quam ſæpius citat Altamura.

9. *I colloquii ſpirituali ſopra i cantici di Salomone* MS, apud ſe ſervabat. Sic Jacobillus in Bib. Umbriæ.

Sec. XVII. 10. *Responsiones ad dubia sibi proposita*, MS. Sic Fontana.

11. *Elenchus magistrorum sacri palatii in annotationibus ad indicem librorum prohibitorum citatis*, quo Elencho sæpius utitur Fontana, sed non usquequaque accuratum tribus prioribus seculis ordinis constat ex iis quæ ab eo accipit Fontana.

F. SIMON BASIN.

1671. F. Simon Basin in religione *Thomas* dictus, Parisiis honesto nobilique loco natus XII martii MDCVIII corporis mole & indole pusillus, sed acris ingenii & ad litteras omnino compositus, humanioribus in regio Navarræ Parisiensi gymnasio vacavit egregie disciplinis, Græce & Latine tam facile & eleganter ac vernacule (qua politissime uti solebat) dicere doctus. In eo gymnasio publicas Græce propugnavit philosophiæ conclusiones laureaque artium donatus. Vix pubertatem adeptus invitis parentibus in conventum Parisiensem ad S. Honorati recens erectum admitti petiit & obtinuit: unde mox a parentibus invitus extrahitur, & implorata senatus auctoritate paternam in domum experiendæ voluntatis ejus & vocationis gratia sequestratus reducitur. Ad sacerdotium postea annuente patre viro gravi locuplete Simone *Basin* facultatis medicæ Parisiensis emerito doctore ac primario reginæ physico promovetur, a quo & in aulam non invitus omnino trahitur. Nam & Annæ Austriacæ Ludovici XIII conjugi reginæ Francorum christianissimæ factus est ordinarius a sacello & eleemosynis, sacerdotiis insuper opimis ac titulis cumulatus, & ab eodem rege Ludovico, quod familiari conversatione jucundus & acutus esset, libenter auditus. Verum inter aulæ illecebras iterum a Deo suscitatus, ætate maturus ad eumdem conventum reversus, regina ipsa præsente XV augusti MDCXXXII habitum iterum induit, sequentique anno eodem die solemniter professus est. Ut autem a natura facundus erat, concionibus publice habendis abinde fuit addictus, quibus & sibi & ordini nomen apud populos & præsules fecit. Nam & pluribus in Galliæ civitatibus, Galliæque principis Lutetiæ Ecclesiis præcipuis ut ad S. Pauli, S. Severini &c. per adventum & quadragesimam conciones habuit. Variis interturbata fuit ejus valetudo corporis animique molestiis, quibus demum & in conventu suo Parisiensi die XVIII julii MDCLXXI sublatus est e vivis atque sepultus ibidem. Plura ab eo emanarunt utraque oratione stricta & soluta, pauca prælo subjecta, multa MS relicta:

1. *Oraison funebre prononcée a Paris en l'Eglise des Jacobins reformez de la rue neuve S. Honoré au service solennel de Louis le Juste roi de France & de Navarre le 8 juin* 1643, Parisiis, Antonii de Sommaville, & Augustini Courbé 1643 in 4 pagg. 53.

Sermons pour tous les jours de l'Avant, du Careme, des Dimanches de l'année, des mysteres de J. C. & de la S. Vierge, Panegiriques des Saints. Horum pleraque prælum ambiebant, sed a morte auctoris sodales sibi diviserunt.

Oeuvres spirituelles: scilicet, *Paraphase sur le pseaume* CXV. Princ. 1. *Grand Dieu jusqu'a present j'avois cette creance.*

2. *Sur la naissance de J. C. stances.* Pr. *Quel admirable changement.*

3. *Sur la feste du S. Sacrement stances.* Pr. *On invite aujourd'hui nos ames.*

4. *Ode sur la vocation a la vie religieuse.* Pr. *Sainte retraite du silence.*

Prodierunt suppresso auctoris nomine, Parisiis 1636 in 4 pp. 20.

Agimée ou l'Amour extravagant. Tragicomedie. Quod carmen suppresso nomine adhuc in seculo versatus Dominæ de Chalais nuncupatum typis commiserat, Parisiis, Joan. Martin 1629 in 8 pp. 135.

Azarie ou l'homme un entre mille. Tragicomedie. Hanc typis non edidit, sed ἀυτόγραφον auctoris servatur apud suos Parisienses in Bibl. inter codd. MS.

Le genie de la France. Carmen Heroicum in laudem cardinalis Richelii, quod diutius servaveram, sed F. Petro le Fevre Lingonienſi Prædicatori mutuatum deinceps recuperare non potui.

Innumera Græce & Latine metro scripsit, sed quæ ab eo amicis concessa nobis perierunt.

F. AGAPETUS UGONI.

F. Agapetus Ugoni patria & professione Brixianus, vir elegans & eruditus, inquit Rovetta, tum in privatis cœnobiorum provinciæ Lombardiæ, tum in publicis Brixiæ scholis per plures annos philosophiæ professor, deinde Vicentiæ primum, postmodum Venetiis adversus hæreticam pravitatem generalis inquisitor florebat anno MDCLXXII. Scripsit opus a Rovetta visum MS hoc titulo: 1671.

Promtuarium, seu Elenchus observandorum pro expeditione causarum sancti officii.

Extant etiam ejus *Commentaria in Aristotelis logicam & libros octo de physico auditu.*

Sed & *Logica nostri Didaci Ortiz* eo curante typis prodiit, Brixiæ.

F. ALBERTUS DE LONCIN.

F. Albertus de Loncin Eburo conventus Leodiensis alumnus sacræ facultatis Andegavensis magister vivebat anno MDCLXXII in suo conventu jam septuagenario major, & ediderat libellum illustrissimæ principi Jo. Bap. Borbonia Henrici IV Francorum regis filiæ abbatissæ & capiti ordinis Fontis Ebrardi dicatum hoc titulo: 1672

Le Rosaire, ses indulgences & privileges, Andegavis, Renati Hernault 1645 in 12 pp. 318. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. ANTONINUS TANI.

F. Antoninus Tani Italus, & ut conficio Tuscus, patriaque Florentinus, certo provinciæ Romanæ alumnus, sacræ theologiæ magister, anno MDCLXX a sacra congregatione *de propaganda* in Armeniam gravibus de negotiis missus, multa ibidem pro tuenda religione gessit præclare, indeque reversus obtentis agente Etruriæ magno duce commendatitiis regum christianorum ad regem Persarum litteris, iter denuo arripiens, & Persicam aulam accedens, quæ petebat pro christianorum immunitate privilegia impetravit. Inde gestorum rationem redditurus redux Romæ agebat anno MDCLXX, quo in comitiis ordinis ibidem habitis, congregatis Patribus libellum obtulit hoc titulo: 1672

Brevis enarratio eorum, quæ gesta sunt in Persia a R. P. F. Antonino Tani magistro Dominicano ex provincia Romana post secundum ex Persia in Italiam regressum, summo pontifici bona memoria Clementi IX oblata, Latine ex Italico sermone translata, ad commodiorem usum RR. AA. PP. in comitiis generalibus congregatorum, Romæ 1670: & iterum, Florentiæ, sub signo Stellæ 1672 in 4. Paginas quatuor tantum habet relatio, sed in fine

Digitized by Google

ſic legitur: *De his vero & aliis quæ in ingreſſu patris Tami in regiam regis Perſarum acta ſunt, ampla fiet hiſtoria.* An autem promiſſo ſteterit mihi hactenus incompertum. Dicta autem enarratio extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honoratum duplicis editionis.

F. BARTHOLOMÆUS DE SCRIVERE.

1672. F. Bartholomæus de Scrivere Flander, conventus Brugenſis alumnus, & ejuſdem prædicator generalis, & aliquando prior præfectus, bibliothecæ ſui conventus moriens anno MDCLXXII tum in ordine quinquagenarius reliquit in ea ſervatos a ſe compoſitos ſuaque manu ſcriptos

Sermones adventuales, quadrageſimales, de dominicis & feſtis per annum, Tomis XII in 4. Sic refert noſter Ghilbertus de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.* etſi autem qua lingua non addat facile crediderim Flandrica.

F. BERNARDUS DE LA PEÑA.

1672. F. Bernardus de la Peña Hiſpanus conventus S. Petri martyris Tolerani alumnus, ſacræ theologiæ præſentatus, referente Antonio in Bibl. Hiſp. anno MDCLXXII florebat, & anno eodem actu typis edebat opus hoc titulo:

Chronico eccleſiaſtico Toledano, antiguedades de ſu ſanta Igleſia primada de las Eſpañas, y ſucceſion de ſus arçobiſpos.

F. BONAVENTURA PONS.

1672. F. Bonaventura Pons Hiſpanus Aragonus, ſacræ theologiæ magiſter, teſte Antonio in Bibl. Hiſp. ſcripſerat, & anno MDCLXXII adhuc florens edebat librum, cui titulus:

Difficultates ſacræ ſcripturæ inter ſanctos Patres agitatæ & controverſæ, Lugduni.

F. CHRYSOSTOMUS DOUILLET.

1672. F. Chryſoſtomus Douillet Belga Hanno, Branienſis patria & profeſſione, concionator claruit hoc ſeculo XVII circiter medio apoſtolicus, ſuæque nativæ domui præfuit aliquando prior, & Revinenſi vicarius, priuſquam in conventualem erigeretur. Obiit Namurci ſexagenarius XIX decembris anno MDCLXXII. Sic Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dominic. ubi addit ſcripſiſſe ac edidiſſe opus hoc titulo:

Horologium duplex triuſque paſſionis Domini noſtri Jeſu Chriſti, & ejus ſanctiſſimæ Matris, Namurci, Johannis Godefrin 1652 in 8.

Item quædam *alia opuſcula pia.*

F. HYACINTHUS SCHELLENS.

1672. F. Hyacinthus Schellens Flander patria Inſulenſis ibidem ordinem profeſſus eſt anno MDCXXXV die XXVI novembris, vir pius, juventuti educandæ aptiſſimus, propterea quæ novitiis ad religionem formandis decennium applicitus, obiit apud ſuos anno MDCLXXII die XI maii. Sic de eo Ghilbertus de la Haye æqualis in Bibl. Belgo-Dominic. addens ſcripſiſſe & edidiſſe libellum hoc titulo, ſed tacito nomine:

Origine & progrez de la confrairie des Ardans, & de la chapelle miraculenſe du joian, Inſulis, Ignatii & Nicolai de Rache 1660 in 12.

F. JACOBUS CABANES.

1672. F. Jacobus indigenis *Jaymus* Cabanes gente fuit Catalanus, Gerundenſiſque conventus alumnus, ejuſdemque anno MDCLXXII regimini præpoſitus prior, ſacræ theologiæ, ut vulgo vocant Academici, præſentatus, cujus Antonius in ſua *Bibl. Hiſp.* meminit T. I & II in Append. quo & teſte ſcripſit

Eſpejo de amor, Iman de la voluntad, camino del cielo Maria ſacratiſſima &c. Barcinone 1663 in 4.

F. JACOBUS LOUVET.

1673. F. Jacobus Louvet Gallus Pariſiis ortus, adoleſcens litteris humanioribus egregie inſtructus ordinem amplexatus eſt in conventu Ebroicenſi, a profeſſione vero deinceps in collegio Sanjacobeo Pariſienſi commoratus eſt, cujus inſigne fuit ætate ſua ornamentum. In utroque ſcilicet genere excelluit, inter præſtantiſſimos ævi ſui theologos celebratus, & in eloquentiſſimis verbi Dei præconibus unus habitus. Vigeſimum ſecundum annum vix attigerat, cum a regina Anna Auſtriaca a concionibus allectus eſt ordinarius, quæ & ſuam de illius meritis palam teſtata eſt opinionem, cum honorificas ipſi provincias dedit ac mandata. Regios deinde concionatores inter conſcriptus, gloriam ordini peperit ſingularem. Sed & in primariis Galliæ regiæque urbis Pariſienſis exhedris auditus eſt cum plauſu, ut qui ſacram concionandi artem novo cultu primus exornaverat, & ad veras & rectas eloquentiæ regulas extulerat, quas imitati ſunt deinceps qui ſecuti ſunt univerſi. In ſacro vero lyceo quantus fuerit meminit etiamnum ſchola Pariſienſis, in qua licentiæ ſuæ præſentatus XXI & ultimus de Sorbonica reſpondit anno MDCXXXVII; & decimus quintus laurea donatus anno ſequenti MDCXXXVIII. In collegio Sanjacobeo ſexdecim & amplius annis regentem egit, & triennium priorem. Vir fuit ambitionis expers & elationis, humanitate incredibili, urbanitate ac officiis omnes ſibi devincire ſtudens, veneratione & amore Fratrum in animis penitus defixus. Lethali mezenterii profluvio correptus obiit XIV februarii MDCLXXII hora nona veſpertina, ætatis LXVIII. Nihil quidem ab eo typis prodiit, ſed hæc apud plures ejus MS ſervantur:

1. *Tractatus plures Theologiæ inter quos Tractatus de Incarnatione* eruditus & clarus mihi viſus Rotomagi anno 1667.

2. *Sermons de l'Advent, du Careme & differens panegyriques des SS. veteres & profeſſions de religieuſes.* Conciones illæ ſumma arte elaboratæ ac perfectæ, a diſcipulis ejus tranſcriptæ, eo etiamnum vivo ubique per Galliam dicebantur, & in pluribus conventibus habentur.

3. *L'Idée de l'eloquence chretienne, ou l'art de bien precher.* Opus magnum, & cui conficiendo Tomos duos 600 pagg. fere quemque ſcripſit, ſed imperfectum, nulla parte ultima manu limata etſi fragmenta quædam hinc inde occurrant optima. Extat apud noſtros ad S. Honorati.

F. LUDOVICUS GOMEZ DE SOLIS.

1672. F. Ludovicus Gomez de Solis Hiſpanus, provinciæ Mexicanæ in America alumnus, anno MDCLXXII florebat, quo & ſcripſit ac edidit

Sacrado Auguſto. Panegiris en la fieſta de S. Maria del Roſario, Mexici 1672.

Fernando Tercero rey de Caſtilla y Leon celebra-

Sec. XVII. *do en culto nuevo de su*, Mexici.

Extant Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens exinde mihi missa.

F. LUDOVICUS JUSTINIANI.

1672. F. Ludovicus Justiniani an ex celebri Januensi stirpe oriundus, ut censet Oldoinus in Athen. Ligust. certo Barcinone in Catalania natus, ac ibidem ad ordinem ascriptus & professus, præfuit Ilerdæ prior, tum & in gymnasio nostro Barcinonensi studiorum regens. Florebat anno MDCLXXII congregationis insulæ Sardiniæ vicarius generalis. Sic Antonius in Append. Bibl. Hisp. T. II p. 333, adjiciens librum scripsisse ac edidisse, cujus titulus

De nuestra Señora de la misericordia de Saona.

F. PETRUS MAGALHAENS.

† 1672. F. Petrus Magalhaens Latine *Magallanus* Lusitanus, Olissipone anno circiter MDXCIII natus e stirpe clara, nitida, & nobili, ordini nomen dedit in patria seculo XVII ineunte, virque evasit eximiæ probitatis & eruditionis, spectatæque religionis. Theologiam annis pluribus professus est apud suos cum laude non vulgari, quo titulo in actis cap. gen. Romani anni MDCXLIV magister renunciatus est: sed & supremi sanctæ fidei apud Lusitanos tribunalis consiliarius admotus, quo munere fungebatur adhuc anno MDCLXVIII omnibus acceptus & probatus, imo etiamnum anno MCDLXXII, quo consiliariorum antiquior, ac ideo tribunalis præses, firmaque valetudine optimoque judicio & sensu usus licet jam octogenarius, Dominicum Navarrete e Sinis redeuntem, illacque transeuntem opipare excepit, ac marino itinere non modice fatigatum recreavit, quem tamen paucis ab hinc annis diem obiisse facile conjicio. Hæc ejus opera:

Tractatus theologicus de scientia Dei ad quæstionem XIV *primæ partis S. Thomæ in duas partes distributus*, Olissipone, Joannis a Costa 1666 in 4 pp. 560. Altera laudatur editio Romæ.

Tractatus secundus theologicus de prædestinationis executione in duas partes distributus, unam de efficacia, alteram de necessitate gratiæ ad quæstionem XXIII *primæ dictæ partis*, Olissipone 1667: Lugduni, Joannis Thioly 1674 in 8 pp. 708.

Tractatus theologici ad primam partem D. Thomæ, de voluntate, de prædestinatione, de Trinitate, Olissipone, Joannis a Costa senioris 1670 in fol. pp 832.

Extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

In hujus operis præloquio anno 1668 dicit se sep uagesimum quintum ætatis excessisse, *& pro cæteris materiis theologicis præsertim speculativis similes resolutiones jam meditatas favente Deo promittebat edendas: sed & logicalia & philosophica interim propinanda, ut constet non discordare mentem senis a juvene.* Quæ an opere præstiterit, me latet, & si quæ prodierint, hîc addent sui sodales.

Antonius in Bibl. Hisp. anno 1672 edita existimabat *Tomum quartum de singularibus resolutionibus in universam theologiam S. Thomæ* aut jam editum aut propediem edendum.

F. THOMAS AQUAVIVA.

† 1672. F. Thomas Aquaviva d'Aragona Neapolitanus, nobili stirpe natus conventus S Dominici Regii ibidem alumnus, sacræ theologiæ magister, Romam sacri palatii magistri socius & adjutor vocatus, eximiæ virtutis & industriæ se virum exhibuit, ac in aula pontificia nomen aliquod eruditione, facundia, morumque gravitate sibi fecit, a summo pontifice Urbano VIII etiam episcoporum examinator constitutus, ac inde postea Bituntinæ Ecclesiæ præsul & episcopus a Clemente IX die XIV maii MDCLXVIII promotus, quam cum sanctissime & integerrime rexisset mortuus est anno MDCLXXII. Ejus meminit Fontana in *Theatro* p. 682, ubi addit Italia tota, imo & in aula Hispana celeberrimum verbi divini præconem habitum sua ætate clarumque. Legendus idem in *Monumentis* p. 667 a. Laudat Toppius inter scriptores Neapolitanos, ut a quo typis prodierit

Una funebre orazione da lui recitata nella morte di Filippo IV nella Chiesa di S. Chiara di Napoli, Neapoli 1665 in 4.

Sic de eo canebat noster Jo. Benedictus Perrazo libello cui titulus *Discolores Apollinis flosculi* pag. 32 anno 1665:

Vivificos Christi libasti e fonte liquores.
Ex ore haud mirum nunc aqua viva fluat.

F. THOMAS PENNEQUIN.

F. Thomas Pennequin Flander Brugis natus & professus, vir pius obiit Brugis apud suos kal. jan. MDCLXXII, ætatis LIV. Scripsit 1672.

De B. Maria Magdalena, Flandrice, Tomis duobus MSS in Brugensi nostrorum bibliotheca servatis. Sic Ghilbertus de la Haye testis oculatus in sua *Bibl. Belgo-Dom.*

F. VESPASIANUS JOSEPH BURRA.

F. Vespasianus Joseph Burra Italus, e Brixiensis diœcesis oppido, quod *Gaidum* vocant, ortus, & Mantuæ ordini cooptatus seculo XVII circiter medio claruit, scripsitque ac edidit 1672.

Il principe ottimo organizato dalle lingue di varie imprese, Mantuæ 1672. Opus Ferdinando Carolo Mantuæ duci, ejusque conjugi Annæ Isabellæ ab auctore nuncupatum. Sic habet Rovetta ad eum annum.

FF. ANONYMI ITALI.

FF. Anonymi duo *Itali* hoc anno B. Pii V vitam scripserunt, alter Romæ hoc titulo: 1672.

Ristretto della vita, virtù e miracoli del B. Pio V sommo pontefice dell' ordine de' Predicatori, cavato da processi della sua beatificatione, e da varii autori, da un religioso del medemo ordine. Dedicata alla signora Suor Maria Virginia Altieri religiosa Domenicana, e sorella di N. S. papa Clemente X, Romæ, Tinassi 1672 in 8 pp. 285. Extat Paris. in Regia H 2221.

Alter Mediolani hoc fere eodem titulo:

Ristretto della vita, virtù, e miracoli del B. Pio V sommo pontefice, dedicato al molto reverendo padre F. Angelo Maria Loriolo maestro di provincia e priore attuale nel convento di S. Maria delle grazie di Milano, Mediolani, Malatesta 1672 in 8 pp. 224. In Regia 2222.

F. AMBROSIUS MARISSAL

F. Ambrosius Marissal patria & professione Audomarensis, Artesius prædicatoris generalis titulo insignitus, ibidem obiit anno MDCLXXIII die XIII junii, ætatis XL, ac reliquit MSS, & in bibliotheca servatas, & a Ghilberto de la Haye, quem hîc excipio, visas 1673.

Conciones adventus, quadragesimæ, de tempore & de Sanctis, Tomis IV.

F. ANGELICUS PETRICELLI.

† 1675. F. Angelicus Petricelli *de Roccamurice* in Regno Neapolitano adoleſcens annorum XVI in conventu S. Mariæ de Arcu de Neapoli die XV aprilis MDCXVI votis in manibus F. Thomæ Siculi prioris conceptis ordinem eſt profeſſus. Poſt annos vero aliquos in ea provincia tranſactos ad provinciam S. Dominici Venetam tranſiit, & in conventu civitatis Auſtriæ vixit congregationis S. Jacobi Veneti, cui & electus prior præfuit iteratis vicibus, ut demum & Juſtinopolitano, quo fungens munere die quinta februarii anni MDCLXXIII pia morte ſublatus obdormivit in Domino ſepultus ibidem. Sic R. P. Cherubinus *Torni* in Monim. MS provinciæ S. Dominici Venetæ ad nos miſſis Venetiis XIX auguſti MDCLXXIII, qui & addit hæc ab eo relicta ſilens tamen ubi ſerventur edita vel MS:

1. *Apologia pro ſacerdotis pietate ad ſuos parentes, in admittendo illos ad ſacroſanctii ſacrificii ſpecialem participationem ſine cujuſque præjudicio*, Venetiis 1654 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.
2. *De roſario B. Virginis.*
3. *Dictata philoſophica atque theologica.*

F. JACOBUS BARELIER.

† 1673. F. Jacobus Barelier Gallus Pariſiis natus menſe ſeptemb. MDCVI poſt litteras humaniores Latinas & Græcas, quibus utriſque mirum excelluit inter ſodales, medicinæ operam dedit, ſicque in ea peritus inventus, ut facultatis medicinæ Pariſienſis calculo poſt ſui experimentum publice datum præſide Dño *Blondel* doctore medico tertium licentiæ ſuæ ut aiunt, locum obtinuerit. At dum lauream ipſi parabat celeberrima illa phyſicorum facultas, aliam ipſe ſibi conquirit & adipiſcitur coronam, ordinem & inſtitutum noſtrum amplexus anno MDCXXXIV eunte, in conventu S. Dominici de Soriano novitiatu generali vulgo dicto in ſuburbio S. Germani ad Pariſios ſito, ibidemque die XXIX novembris MDCXXXV annos natus prope XXX profeſſionem inter manus F. Johannis Baptiſtæ *Carré* prioris emiſit, a quo & habitum acceperat. Tum vero theologiæ totus incubuit, ſacræ ſcripturæ præſertim, quam ſibi adeo familiarem fecit, ut appoſite omnino ubi ſe dabat occaſio ea uteretur: nec tamen interea prioris artis oblitus, quam ſed præcipuæ partem illam quæ Botanicam ſpectat, eximie coluit, univerſalem & non vulgarem totius orbis plantarum cognitionem aſſequi ſtudens, quo certe in genere ita eminuit, ut omnium ſententia parem ætas ſua non habuerit. In his erat, cùm magiſter ordinis Thomas Turcus vir excelſioris judicii, & ingeniorum acerrimus cenſor, anno MDCXLVI menſe julio Pariſiis agens, & dictum novitiatum generalem ex officio viſitans, ut Barelium vidit, continuo amavit, ac præclaras animi dotes perſpiciens, ſibique & ordini utiliſſimum fore perſuaſus, ſocium ſibi & a ſecretis intimum aſcivit. Turco itaque deinceps Barelius adhæſit, cum eo Gallias, Occitaniam præſertim, & Aquitaniam, Hiſpanias, Caſtellam utramque & Aragoniam, in quibus capitulo generali Valentino MDCXLVII interfuit, exinde Italiam peragravit annis duobus ſolidis: quo in itinere poſt ea quæ religionis erant, in quaque regione loco vel civitate viciniiſque quicquid fruticum, plantarum, ſtirpiumque variorum generum, curioſius exquirebat, & in ſchedis annotabat, peritiores artis ubique conſulendo, qui & ubi cum adveniſſe monebantur, ultro gratulabundi ad eum accedebant, quodque apud eos rarum ac præclarum libenter oſtendebant ac concedebant. Romam reverſus Turcus anno MDCXLVIII ſequenti MDCXLIX diem obiit, eique anno MDCL ſuffectus Johannes Baptiſta de Marinis, apud quem non minori in pretio fuit Barelius, ſocius etiam & Achates ut ita dicam per novemdecim annos individuus: eodem regnum Neapolitanum viſitante iter unâ confecit, nec in regione illa ſtirpium ditiore quicquid rarum in memorialia referre omiſit. Verùm ut tum diutius in urbe commoratus eſt, majorem in ea ſibi tum ab hortis vicinis, tum a peritis totius orbis eo confluentibus rei plantariæ ſuppellectilem comparavit: tum vero operi quod meditabatur concinnando ſcribendoque deſudavit, plantas a ſe viſas & collectas, aut undique allatas laminis æneis ad vivum inſculpi curavit. Quæ in artis curioſorum gratiam dicta ſint, nam his ita horis ſubciſivis incumbebat, ut graviora quæ Eccleſiam & ordinem attinebant, non ſolum præferret, ſed & præ omnibus in eodem loco conſidentibus egregie ſuſtineret, ac cum majeſtate tueretur: difficillimis enim ea tempeſtate exortis de doctrina controverſiis, ſub pontificibus Innocentio X, Alexandro VII & Clemente IX, magiſtrum ordinis & conſilio & calamo plurimum adjuvit, nec modicam partem habuit, ut Divi Thomæ dogmata non ſolum inconcuſſa declararentur, ſed & in natis quæſtionibus veluti Lydius lapis ad quem aliorum probarentur ſenſa, merito conſulerentur. Adde totis illis undeviginti annis ordinem in Galliis ab ejus fere nutu pependiſſe: mortuo verò anno MDCLIX ordinis magiſtro Marino, F. Petro Paſſerino de Sextula vicario generali conſtituto in eodem ſocii munere perſeveravit: at anno MDCLXX F. Johannes Thomas de Rocaberti ad magiſterium aſſumptus Barelium noſtrum anno MDCLXXI dimiſit in Gallias, qui ſequenti jam inclinante Pariſios pervenit, & apud noſtros ad S. Honoratum lætè acceptus eſt primum, tum & permittente ordinis magiſtro affiliatus, ut aiunt & alumnorum ſocietati aggregatus. Non diu tamen jucundum & gratum hoſpitem ſervavit conventus: urgente nempe aſthmate, turgenteque hydropiſi ad extrema devenit, quibus paulatim diffluens & contabeſcens tandem die dominica XVII ſeptemb. MDCLXXIII hora ſeſqui-ſexta prope matutina dum paululum quieſcere velle dixit, dixit ultimo, quievitque vere in Domino ac expiravit ætatis tum LXVIII, in communi Fratrum ſepulcro depoſitus. Lectori haud injucundum erit obviam hîc habere, quam de ejus morte prior conventus ad Galliæ provincias ſcripſit epiſtolam encyclicam, quæ talis fuit: « Intra provinciæ noſtræ anguſtias « continere ſe minime poſſunt noſtri doloris anguſ- « tiæ. Erumpit ultra, & funditur quaqua patuit late « fuſum R. P. F. *Jacobi Barelii* nomen, heu jam « nomen! & nihil aliud in orbe noſtro *Barelius*, « at illud quidem grande ſuperſtes. Fecit ipſe ma- « gnum hoc ſibi juxta nomen vere magnorum qui « ſunt in terra, ſi qui tamen in terra vere magni « ſunt. Magna in eo extitere omnia quæ vere ma « gna, ſtudium religionis, integritas morum, acre « judicium, felix ingenium, tenax memoria, re- « conditior litteratura, rei cum omnis medicæ, tum « vero botanicæ rara peritia, linguarum exqui- « ſita cognitio, diſciplinarum quas vocant humanio- « res cultior mundus, rerum denique uſus ille pau- « cis notus, ac ſagax intelligentia. Hæc in eo fue- « re ſumma ſupra calumniam, ſupra invidiam, ſed « ſupra opinionem, & ſupra fidem. Fides in or- « dinem, & magiſtros ordinis, quibus annos vi- « ginti quinque fuit a conſiliis, a ſecretis, a reſ- « ponſis, a decretis, a clementia, a juſtitia, a ma- « nu, a lingua, a ſinu & pectore, & a quibus non? « Mirum quam belle conveniebant in ſtylo ejus, « ac velut in una ſede morabantur majeſtas & amor; «

Sec. XVII. "Scriptionis ea venuſtas erat & dignitas, nitor & "gravitas, auctoritas & gratia, ut ab una ejus pen- "na pendere videretur in Galliis ordo noſter uni- "verſus, nunquam firmior quam cum ſic pendulus, "nunquam altior quam dum hac penna rapi ſe paſ- "ſus. Calamo ſuo quaſi clavo reipublicæ noſtræ, "quas non Syrtes, quos non ſcopulos, quas non "Scyllas, Carybdeſve prætergreſſus nobis eſt Ba- "relius, recta navi, ſemper in tuto, ſemper ad "portum. Neque tamen is talis placuit omnibus, "quia nemo: ſed auſim dicere, meruerunt qui "oderunt, amarunt qui virtutem. Romæ cum de- "ceſſiſſet negotiis, Lutetiæ vita deceſſit, die XVII "menſis ſeptembris MDCLXXIII in hoc noſtro con- "ventu ſacris Eccleſiæ rite procuratus. Vitam du- "cere neſciit niſi utilem in commune, & in pu- "blicum officioſam. Vivere deſiit mox ut ordini de- "ſiit inſervire &c. Cujus epiſtolæ ſtylum commo- "dayit noſter Franciſcus *Penon* vir eximius de quo "poſtea ad 1699. Hæc Barelii opera MS relicta:

1. *Orbis Botanicus.*

Hæc prima quam ſibi propoſuerat operis edendi idea, quam ut impleret, plantas omnes in quatuor genera diviſerat, Europæanas, Aſianas, Africanas, & Americanas. Quod quidem opus jam ſcripto pene confecerat, ſed cùm illi non adeſſent tantæ multitudinis plantarum, ſtirpium, & fruticum icones, iiſque ſculpendis deficerent ſumtus, opus novo conſilio ad eas plantarum fruticumque ſpecies coarctavit, quarum dum Romæ verſaretur manu eleganti laminis æneis inſculpi fecerat imagines ad vivum. Opus paraverat, cujuſque plantæ ſpeciem, virtutem, uſum deſcripſerat, ſed ne typis committeret, varia negotia, infirmitates & tandem mors obſtitere. Botanices periti plures iique inſignes theſaurum hunc apud Prædicatores Pariſienſes ad S. Honorati latere non ignari, emere voluerunt, & non parvam pecuniæ ſummam offerebant: ſed cum ab eis exigeretur, ut ſub nomine Barelii opus in lucem prodiret, id conſtanter detrectarunt, ab eo privato ſuo nomini gloriam & famam aucupari ambientes, cui tam inſigni plagio manus dare noſtri piaculum cenſuerunt, & cum non levi ſuo diſpendio denegarunt. Tandem vir eximius Antonius *de Juſſieu* facultatis Pariſienſis Iatricæ doctor, & Botanices in Horto Regio profeſſor ſeſe obtulit, ac ſub nomine Barelii a ſe edendum promiſit, ſumtus conferente Stephano Ganeau bibliopola Pariſienſi, tumque ne tantus theſaurus rei medicæ litterariæ abſconderetur ei aſſenſum eſt, traditæ laminæ omnes æneæ, data & omnia Barelii ſcripta & adverſaria, prodiitque tandem opus hoc titulo:

Planta per Galliam, Hiſpaniam, & Italiam obſervata Iconibus æneis exhibita a R. P. Jacobo Barreliero Pariſino, in ſacrâ theologiâ magiſtro, generalium præpoſitorum ordinis FF. Prædicatorum ſocio a ſecretis, alumno provinciæ S. Ludovici, olimque medico Pariſienſi. Opus poſthumum, accurante Antonio de Juſſieu Lugdunco, utriuſque facultatis Monſpelienſis & Pariſienſis doctore medico, e regia ſcientiarum academia, necnon in horto regio Pariſienſi Botanices profeſſore in lucem editum, & ad recentiorum normam digeſtum. Cui acceſſit ejuſdem auctoris ſpecimen de inſectis quibuſdam marinis, mollibus, cruſtaceis & teſtaceis. Pariſiis, Stephani Ganeau 1714 in fol.

Opus Guidoni Creſcentio *Fagon* primo medico regio ab editore Antonio de *Juſſieu* nuncupatum.

Farendum eſt ſchedas Barelii ab ejus morte in varias manus incidiſſe & exinde maxime confuſas & perturbatas evaſiſſe, nec editori magno uſui fuiſſe, unde non parum debetur ſagaciæ editoris quod plantas diſcernere, multarum quibus tituli deerant, nomina revelare & indere ſciverit, licet Barelii conſilium non abſolverit, qui vires & virtutes cujuſque dilucidare conſtituerat. Quod autem alicubi in principiis dicitur *mutilas Barelii iconas æneque corroſas fuiſſe*, præfiſcine loquor, verum non eſt. Priuſquam enim traderentur laminæ æneæ, eas exploravit & diligenter examinavit artis peritus a Stephano *Ganeau* adductus, & integras ac omnino ſanas reperit ac judicavit, quod & probant ipſæ imagines ex laminis æneis excuſæ.

Scripſerat etiam Barelius

2. *Odeporicum ſuum ſive Itinerarium per Galliarum provincias Aquitaniam, & Salyos, Hiſpaniam, Catalanniam, Liguriam, Lombardiam, Etruriam &c.* quod cum magiſtro ordinis Thoma Turco confecerat a die octava ſeptembris MDCXLVI ad junium MDCXLVIII, quo earum quas obiit urbes, oppida, arces, cœnobia ſuccincte, ſed erudite deſcribit. Codex ejus MS in 8 pagg. 246 in bibliotheca noſtrorum Pariſienſium ad S. Honorati ſervabatur, ſed cuidam ſodali mutuatus cùm in hujus cella ignis forte fortuna exarſiſſet, & ille codex pene flammis abſumtus eſt.

F. JANUARIUS MARIA DE AFFLICTIS.

F. JANUARIUS-MARIA DE AFFLICTIS Siculus gente, Parthenopæus, in congregatione Sanitatis vulgo *della Sanità* ordinem amplexatus eſt adoleſcens, nec levem ſibi fecit eruditionis ac modeſtiæ laudem, philoſophus ac theologus inſignis, concionator egregius, poeta, hiſtoricus & mathematicus omnino clariſſimus. Architectonicen maxime Polemicam egregie percalluit, eaque commendatus annis pluribus Hiſpanis ſub Johannis ab Auſtria nothi Philippi IV regis & ex pellice filii vexillis & auſpicio, bellicis in expeditionibus egregiam navavit operam; nec ſe ſolertem modo muniendis arcibus & caſtris exhibuit, ſed & vitæ morumque puritate & præſtantia, caritate & modeſtia ſpectabilem omnibus & amabilem fecit. Ubi vero diutius Auſtriaco principi hæſiſſet, tum accerſitus a Januenſis reipublicæ proceribus, iis non parum inſervivit, ac demum in ſuum *della Sanità* conventum ſe recipiens, fato functus ibidem e vita migravit anno MDCLXXIII. Scripſit ediditque in lucem, dum in Hiſpania moraretur, teſte Toppio in *Bibl. Napolet.*

1633

De munitione & fortificatione libros duos Matriti in 4, quorum alterum Johanni ab Auſtria nuncupavit. Cùm autem Januæ ageret libros tres, unum

1. *De' miſcellanei Teologici, Filoſofici e Predicabili:*

Duos alios

2. *Della munizione e fortificazione, additis etiam mathematicarum linearum & figurarum iconibus.*

Præter ſupra relata hæc adduntur in *Additionibus copioſis ad Biblioth. Neapolit.* pag. 85:

1. *Breve trattato delle moderne fortificazioni, cavato dagli originali del P. F. Gennaro Maria d'Afflitto lettore in S. Teologia dell' ordine de' Predicatori matematico già del rè catolico. Al Seren. Coſimo III gran principe di Toſcana*, Florentiæ, Ad Stellam 1665 in 8.

2. *Introduzzione alla moderna fortificazione cavata dagli originali del P. F. Gennaro &c. e già profeſſore delle matematiche nel regal palagio del rè di Spagna e matematico dello ſteſſo. Al Ser. Ferdinando II gran duca di Toſcana*, Ibidem, e Typogr. Ducali, Evangeliſti & Matini 1667 in 8. Opuſculum primum in lucem dedit Jo. Bap. Sergiuliani, alterum Philippus Dominicus Mazzinghi.

F. JOHANNES NICOLAI.

F. Johannes Nicolai Gallus, vir ſeculo XVII in ſacra facultate Pariſienſi celebratiſſimus, parentibus villanis anno MDXCIV natus eſt in pago Monza ad Stenaium in dioeceſi Virdunenſi arcem munitiſſimam, & Virduni anno MDCVII ætatis XII ordini cooptatus vota religionis emiſit anno MDCXII. Exinde Pariſios miſſus ad gymnaſium Sanjacobeum ingenii excelſioris ſpecimina cùm dediſſet, magiſter artium primo, tum & ad legendas ſententias promotus eſt. Licenciam decurrebat annis MDCXXX & XXXI, quo ultimo pro Sorbonica reſpondit XX & ultimus XXVIII novemb. ſeptimumque licentiæ locum meruit inter XLI, quorum præter ipſum ſex adhuc erant ex ordine ſcilicet *F. Petrus Daubeterre* præſentatus, *F. Dionyſius a S. Laurentio* Arelatenſis vir doctiſſimus ſuæque provinciæ Provinciæ ſemel & iterum provincialis, *F. Nicolaus Jacquet*, *F. Paſcaſius Roiné* Lavallenſis, *F. Jacobus Bullet* Lexovienſis, & *F. Nicolaus Vanleter* Rotomagenſis, qui XVII febr. MDCXXXII omnes licentiati fuere. Ex his verò cæteris ad ſuas domos ſe recipientibus Johannes noſter deinceps Pariſiis hæſit regibus Ludovico XIII & Ludovico XIV, reginæ matri Annæ Auſtriacæ, Cardinalibus Richelio & Mazarino ſummis regni adminiſtris, Petro Seguier Franciæ cancellario ob egregias dotes acceptiſſimus, a quibus annuo 600 librarum cenſu viatico donatus eſt. Etenim præter amœniores muſas, quibus erat optime inſtructus, ſoluta ſtrictaque oratione venuſte ſcribere promptus, Græce, Latine, & vernacule, quin Italice etiam, Hiſpanice & Hebraice doctus, theologia ſcholaſtica ſic emicuit, ut & poſitiva ſacræque ſcripturæ, SS. Patrum, & catholicæ traditionis, ac Hiſtoriæ eccleſiaſticæ notitia plus emineret. Vita illius pura omnino & innoxia: Libris intentus & ſtudio, reliquum orationi vocali & mentali quam familiarem habebat, rariſſimum illi cum mulieribus alloquium, idque perbreve & neceſſitate compellente vel caritate: a jejuniis non Eccleſiæ tantum ſed & ordinis, ne vel ætate jam efferta ſe voluit eximium; cibi potuſque & ſomni parciſſimus. Ut ad munia gymnaſii Sanjacobei ſuperiora quæ ſolis congregationis Gallicanæ nunc provinciæ Pariſienſis alumnis competunt, admoveri poſſet, filiationem ſuam, ut aiunt, Virdunenſem in Bleſenſem commutarunt majores ordinis, hinc ſtudium illud generale diutius moderatus eſt regens primarius, & theologos formavit primi nominis. Prior ibidem electus menſe junio MDCLXI, integro præfuit triennio. Tandem die ſabbati ſexta maii MDCLXXIII, cum jam annis aliquot ingraveſcente auditu laboraſſet, febri correptus, die ſequenti VII maii Dominica hora undecima ſerotina ad horologium Gallicum placide obdormivit in Domino ætatis LXXVIII, cujus exequiæ ſolemniſſimæ fuerunt die martis IX maii tota ſacra facultate cum quatuor mendicantium regularium cœtu funus cum noſtris proſequente. Sepultus fuit in Odeo ad S. Thomæ de Aquino Sacellum poſita e regione ad parietem tabula marmorea cum hac epigraphe:

Attende
Quiſquis celeberrimi viri
R. P. F. Johannis Nicolai
Memoriam amas
Et dum mortales ejus corporis reliquias, hoc tumulo incluſas cernis
Immortalis animi dotes, quibus ad cœlum evolavit
Pauliſper recogita.
In Prædicatorum ordine religioſus fuit & prior
Utrumque fecit virtus ſingularis,
Fecit religioſum, quod maxime concupierat
Fecit invitum hoc in conventu ſemel priorem, quod SEC. XVII.
ſæpe detrectavit.
Nec mirere
Tanta virtutis dux fuit humilitas,
Qua omnibus ſubeſſe optabat, præeſſe neminî.
In ſchola S. Thomæ Regens primarius
Per viginti fere annos doctrinam angelicam
Quam ſine fictione didicerat, ſine invidia communicavit
Ibique incredibiliter profuit auditoribus ſuis & Magiſtro,
Cui lucem dedit multis eruditiſſimis libris & commentariis.
In ſacra facultate Pariſienſi Doctor eximius
Sive dum Janſenianam hæreſim
A SS. PP. Innocentio X & Alexandro VII damnatam,
Sub umbra SS. Auguſtini & Thomæ latitantem,
Inſequitur, detegit, confodit.
Sive dum antiquam hujus ordinis dignitatem & diſciplinam
Foris animo adverſus quoſcunque vindicat.
In Eccleſia Catholica Fax omnibus accenſa,
Omnibus grata, præterquam veritatis inimicis
Quos ſemper infenſos, non nunquam etiam laudatores
Expertus eſt.
Epiſcopales Infulas
Non habuit quod pauci, non ambivit quod multi,
ſed quod panciſſimi
Meruit ingenio, eruditione, virtutibus.
Attende & Cave,
Ne ad hujus tumuli conſpectum tanti viri ſortem lugeas:
Nam vitam brevem & mortalem cum æterna & immortali
Commutavit.
Attende
Et vita brevi & mortali ſic utere,
Ut & tu æterna ac immortali aliquando fruaris.
Obiit die VII *maii anno Rep. Sal.* MDCLXXIII *vitæ* LXXVIII.
Req. in Pace. Amen.

Plura vir laborioſiſſimus edidit tum ſua tum aliena, quæ in tres claſſes viſa ſunt diſtinguenda. I. ALIENA hæc ſunt ſed ejus notis & additionibus illuſtrata:

1. *Rainerii de Piſis ordinis Fratrum Prædicatorum Pantheologia, ſive univerſa theologia ordine alphabetico per varios titulos diſtributa, & ex probatis ac præcipuis auctoribus olim ab ipſo ſummario collecta: nunc vero demum ab univerſis aliarum editionum corruptelis, quas præfatio indicabit ſummo ſtudio emendata, reſtitutis locorum indicibus locupletata, innumeriſque ſupplementis auctior duplo facta. Opus non theologis tantum & concionatoribus (ad quos maxime ſpectat) ſed litteratis paſſim omnibus propter inſperſas omnimodas notationes ac materias non tenuiter profuturum, ut & commodiore uſu propter ejus augmenta in tres partes diviſum*, Lugduni, Petri Rigaud 1655 in fol. Opus Petro Seguier Franciæ cancellario nuncupatum.

Pars I ad literam E, *cui præter alias omnes Additiones hinc inde interjectas acceſſit ſummaria diſceptatio ſub titulo* de Dominio (*ubi ejus occaſionem præbet auctor*) *adverſus novos dogmatiſtas, qui duo Eccleſiæ capita ſibi fingunt, & ex duobus unum conflant, Paulum cum Petro in ſupremo pontificatu coæquantes*, pagg. 832.

Pars II ab F ad N *Cui acceſſit ſummaria diſceptatio de his quæ ad gratiam Dei, & ad liberum hominis arbitrium pertinent, utriuſque tractationi ſub titulis propriis ab auctore delineata intermixta, contra Janſenianum dogma poſtliminio tandem a ſummo pontifice damnatum, ac aliis ejuſdem appenditis*

Sec. XVII. *ex Auguſtini potiſſimum & S. Thomæ teſtimoniis apertiſſime confutatas, de quibus prafatio ſubſequens expreſſius lectorem admonebit*, pp. 864.

P. III ab O ad Z, *cui præter additiones acceſſit ſummaria diſquiſitio auctoritatum tam S. Auguſtini quam S. Thomæ de paſſione ac morte Chriſti, non pro electis tantum efficaciter, ſed etiam ſufficienter pro cæteris omnibus tolerata, contra præfatum dogma Janſenianum quoad hanc ipſam appendicem a pontifice condemnatum, ut præfatio quoque cum quibuſdam adjunctis indicabit*, pp. 811.

Prodiit iterum idem opus altera *Editione multo accuratius rurſum elaborata quam precedens ex multis undequaque adjectis per eumdem Johannem Nicolai additamentis cumulata*, Tomis item tribus ſed amplioribus, Lugduni, Joan. Girin & Barthol. Riviere 1670 in fol. In præfationibus dolet alia plura quæ apud ſe habebat congeſta eaque non ſpernenda imo utiliſſima præſertim concionatoribus, in illud opus inferre a typographis compendio ſtudentibus & lucro tantum inhiantibus non licuiſſe.

2. *S. Thomæ Aquinatis Expoſitio continua ſuper quatuor evangeliſtas ex Latinis & Græcis auctoribus, ac præſertim ex patrum ſententiis & gloſſis miro artificio quaſi uno tenore contextuque conflata, & catena aurea juſtiſſimo titulo nuncupata, nunc vero tandem ab innumeris & enormibus mendis aliarum editionum expurgata, locorum indicibus antea falſis vel imperfectis inſignita, novis additamentis, marginibus, & ornamentis aucta, ut ſingulis Evangeliſtis prafatio præfixa plenius indicabit*. Pariſiis, Societatis B. B. 1657 in fol.

Prodiit iterum Lugduni 1670 in fol.

3. *S. Thomæ Aquinatis præclariſſima commentaria in IV libros ſententiarum Petri Lombardi quondam epiſcopi Pariſienſis ac magiſtri ſententiarum nuncupati, ab enormibus & innumeris mendis aliarum editionum expurgata, integritati ſuæ reſtituta, in meliorem ſtatum ſimul cum ipſo primitivo magiſtri textu reformata, locorum indicibus vel emendatis vel ſuppletis, ac notis ubique marginalibus illuſtrata*, Pariſiis, Societatis B. B. 1659 in fol. Tomis quatuor.

4. *S. Thomæ Aquinatis commentarius poſterior ſuper libros ſententiarum, ſive ſecundus ſcriptum vulgo dictum, cui præter precedentium editionum & enormium ſupra modum corruptelarum correctiones innumeras, nonnulla ad marginem notationes vel ad correctionis cauſam reddendam, vel ad integriorem dogmaticarum rerum ſenſum, quantum licuit, addita ſunt, ut prafatio explicatius declarabit*, Pariſiis, Societ. B.B. 1660 in fol. In præfatione vir ſapientiſſimus acrius contendit hoc opus certiſſime S. Doctoris eſſe, nec ſuſpicionem ex adverſo ab ullo cum ratione effingendam: at Hannibaldi noſtri cardinalis fœtum eſſe ſupra ubi de S. Thoma nos eviciſſe arbitramur, Videſis T. I. pag. 261 b. De quo tamen penes peritiores & majoris criterii ſtet ſententia.

5. *S. Thomæ Aquinatis Quodlibetales quæſtiones a priorum editionum corruptelis & mendis expurgate, in meliorem formam quoad ſeriem ac numerum articulorum reſtitutæ, locorum indicibus qui deerant annotatis locupletatæ, ac ſcholiis & notis, ut licuit, marginalibus illuſtratæ*, Pariſiis, Soc. B. B. 1660 in fol. Fatetur vir ſapientiſſimus in harum quæſtionum emendatione veteres codd. MSS ſibi defuiſſe, qui cum plures ſint in Bibl. Pariſ. Sorbonica præſertim, & Navarrica ætatis ipſius S. Doctoris, diligentiori jam locus eſt, ſi quis ſuſcipere velit, earumdem emendationi.

6. *Summa theologica S. Thomæ Aquinatis quinti Eccleſiæ doctoris jure merito angelici, poſt ante actas omnes ubicunque terrarum ejus editiones accuratius recognita, & tum a mendis expurgata, tum reſtitutis quorumlibet auctorum veris ac legitimis indicibus & innumeris patrum, conciliorum, ſcripturarum, ac decretorum teſtimoniis ad materias controverſas, vel ad moralem diſciplinam pertinentibus in margine locupletata, notiſque hiſtoricis ac dogmaticis undequaque adjectis aucta, ornata, illuſtrata, ut paulo poſt ſubjuncta præfatio plenius indicabit*, Pariſiis, Soc. 1663 in fol. In hac editione aliâs accuratiori præſertim quantum ad indices, ubi S. D. in articulo aliquo ad alium ejuſdem Summæ articulum remittit, quædam ſua vir doctus ipſis D. Th. articulis uno contextu addidit, in quibus lector falli poteſt niſi ad aſteriſcos attendat in principio & fine aſſumenti poſitos. Sic 2. 2. q. 11 a. 2 ad finem reſp. ad 3, ſic in ſuppl. q. 9 a. 3 grande additur aſſumentum col. unius & amplius ſola cruciula diſtinctum. Sunt & quædam alia, quæ notabit lector diligens, quæque forte ſatius fuiſſet vel alio charactere, vel in inferiori margine extra contextum S. T. excudere. Prodiit iterum eadem Editio, Lugduni, Aniſſon, Poſuel & Rigaud 1685 in fol. charactere nitido & eleganti. In hac additamentum ad a. 2 q. 11 ſec. ſec. reſecarunt, ſed annotationem ad marginem, qua illud promittit doctus commentator, reliquerunt. Aſſumentum vero grande ad a. 3 q. 9 ſuppl. in hac etiam legitur.

7. *S. Thomæ Aquinatis &c. in omnes D. Pauli apoſtoli epiſtolas commentaria opus exquiſitiſſimum. Nunc primum poſt omnes omnium editiones a mendis innumeris quibus ſcatebant expurgata, & ad lectionem antiquorum codicum fideliter reſtituta, nec non eruditionis profunda notis & additamentis ad clariorem elucidationem illuſtrata*, Lugduni, Antonii Briaſſon 1689 in fol. Opus poſthumum Franciſco Bouthillerio Trecenſium epiſcopo eleganti epiſtola, quiſquis ſit auctor, nuncupatum.

OPERA THEOLOGICA.

1. *Judicium ſeu cenſorium ſuffragium de propoſitione Antonii Arnaldi Sorbonici doctoris & ſocii ad quæſtionem juris pertinente, (nimirum defuiſſe gratiam Petro ſine qua nihil poſſumus, quando Chriſtum negavit) pronunciatum in comitiis theologica facultatis ex parte tantum ac decurſim propter temporis brevitatem, & hic ſerie plenior cum pratermiſſis appendicibus propter ſubjunctas cauſas evulgatum*, Pariſiis, Franciſci le Cointe, & Franciſci Mauricæ 1656 in 4 pp. 49. Prodiit & Gallice ab ipſo redditum, *Avis deliberatif* &c. Ibid. Gaſp. Meturas & le Cointe 1656 in 4 pp. 87. Cui addendæ *Theſes theologica de gratia* ab eo ſcriptæ & editæ, & ſub eo moderatore a F. Franciſco Mahè S. T. poſtea magiſtro in ſchola S. Thomæ propugnatæ anno 1656 menſis junii diebus variis. Harum titulus eſt: *Moliniſtica theſes Thomiſticis notis expunctæ*. Extant in libro cui titulus *Cauſa Arnaldina*, Leodii Eburonum 1699 in 8: Et in libro inſcripto *Janſeniana*, Pariſiis 1644: vol. 7 Bibl. Caſanaten. Rom. Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati, Collectaneorum cauſæ Janſenianæ vol. 15 in 4.

2. *De jejunii chriſtiani & chriſtiana abſtinentia vero ac legitimo ritu juxta veterem Eccleſiæ univerſalis uſum œcumenica diſſertatio, contra pſeudocriticas & novellas abuſiones*, Pariſiis, Jacobi Grou 1667 in 12 pp. 285: nempe adverſus Johannem Launoyum Theologum Pariſienſem.

3. *De concilio plenario, quod contra Donatiſtas baptiſmi quæſtionem ex Auguſtini ſenſu definivit, œcumenica diſſertatio*, Ibid. Gaſp. Meturas 1667 in 12 pp. 295: adverſus eumdem.

4. *De plenarii concilii & baptiſmatis hereticorum aſſertione diſſertatio poſterior anteriorem firmans, & a pſeudo criticis contumeliis cavilliſque*

liſque defendens, Ibid. Joan. Couterot 1668 in 12 pp. 541 adverſus eumdem.

5. *De baptiſmi antiquo uſu ab Eccleſia inſtituto, probato, uſurpato, œcumenica diſſertatio contra pſeudocriticas novitates. Altera de baptiſmi ſolemnis legitimo tempore citra neceſſitatem obſervando. Altera de Judais vel de aliis quibuſcunque infidelibus ad baptiſmum ſuſcipiendum non cogendis*, Ibidem, J. Couterot 1668 in 12 pp. 305 & 168.

His addenda: *Ad clariſſimum & cariſſimum ſibi ſinceræ veritatis ac æquitatis amatorem in diſſertationes contra Joannem Launoium edendas prolusio, & contra ejus nugas & impoſturas apologia*, Pariſ. Jac. Grou 1668 in 12 pp. 60. In hac Launoium inter & Nicolaium controverſia quædam literatis merito diſplicent, lites ſcilicet ut ita dicam perſonales, & probra utrinque præſertim ex parte prioris objecta, & ad cauſam omnino πάμπαν, quæque etiamſi vera eſſent, ad rem de qua agitur, nihil conducunt, nec niſi verſutam obloquendi, detrahendive ſcientiam, ne dicam inſitum cordi odium declarant: quod nec catholicos doctores decet, nec niſi cum nauſea legunt eruditi.

6. *In Catenam auream S. Thomæ ac P. Nicolai editionem novam apologetica præfatio* ſub aſcititio & ementito nomine *Honorati a S. Gregorio*, Ibid. Jacobi Grou 1668 in 12 pp. 110: adverſus noſtrum Franciſcum *Combefis*. Additur *Appendix in Diſſertationem de fictitio S. Thomæ græciſmo ſummaria epiſtolaris diſcuſſio* adverſus noſtrum Bernardum *Guyard*, a p. 121 ad 150.

7. *In Catenam auream S. Thomæ opera & ſtudio F. Johannis Nicolai Prædicatoris recognitam confixiones præſumptitiæ per eumdem recognitorem ex profeſſo refixæ, ſeu verius diſcuſſæ fictiones*, Lugduni, vid. Guillelmi Barbier & Franc. Barbier 1669 in 12 pp. 186.

8. *De Conſtantini baptiſmo, ubi, quando, & a quo fuerit celebratus Hiſtorica diſſertatio*: Opus poſthumum, Pariſiis, Johannis de Launay 1680 in 12 pp. 266.

9. *Commonitorii de neceſſaria ordinis Prædicatorum renovatione a Provinciali Occitano* (F. Ludovico Meſplede de quo ſupra ad 1663) *nuper editi analyſis & ſucciſiva diſcuſſio*, Pariſiis, Guillelmi, Saſſier 1644 in 4 pp. 86.

10. *Officium B. Pii papæ V recens Beatorum albo inſcripti.*

POLITICA & MUSÆ:

1. *Galliæ dignitas adverſus præpoſterum Catalaniæ aſſertorem vindicata, ſive Diſquiſitio libelli, quo Ludovicus Meſplede rejectis Catalaniæ vindicandæ veris legitimiſque momentis eam ementito tantum ac falſo titulo contra regiarum tabularum & hiſtoriarum omnium fidem vindicare Galliæ ſatagit, ſimulque præpoſteris illationibus ex figmento deductis ac omni juri & ſaniori doctrinæ contrariis pietatem ac memoriam regum & regni famam gloriamque traducit*, Pariſiis, Saſſier 1644 in 4 pp. 168.

2. *Ludovici Juſti XIII nuncupati Galliæ ſimul & Navarræ Chriſtianiſſimi regis Triumphalia monumenta: quibus egregia maxime quæ per ſeipſam tam auguſta majeſtas facinora peregit, continentur ænigmaticis iconibus ac figuris expreſſa, quas heroico carmine Carolus Beys explicavit, & Gallicis quoque verſibus ad ſingulas figuras iconaſque affixis Petrus Cornelius ſeorſim exornavit. Cum iconibus etiam regum, principum, ſtrategorum, qui bellicoſo illi regi Ludovico Juſto pugnanti, vel obſequium, vel auxilium præſtiterunt: adjectis ad has eorum effigies ac ſtemmata ſingulorum ſymbolis & elogiis par Henricum Stephanum equitem, Foſſarum dominum, Græcarum Latinarumque literarum interpretem ac poetam regium explicatis. Acceſſit & urbium obſidionum ac prœliorum tam auguſti monarchæ regno geſtorum, cum compendiaria vitæ illius narratione, deſcriptio, quam hiſtorico ſtylo Renatus Barry conſiliarius & hiſtoriographus regius delineavit ac expreſſit.* XVII. Sæc.

Omnia porro ex Gallico idiomate in Latinum convertit F. Joannes Nicolai ſacræ theologiæ in facultate Pariſienſi doctor, & apud Fratres Prædicatores in conventu S. Jacobi primarius profeſſor.

Opus cura Johannis Valdorii Leodienſis propalatum, ſuſceptum ac perfectum. Accedente ad præfata omnia elaboranda regio juſſu, Lutetiæ Pariſiorum, In regia ipſa typographia per Antonium Stephanum prototypographum regium, & Chriſtianiſſimi regis bibliocomum ordinarium 1649 in fol. max. charta regia.

Sequitur epiſtola regis ad interpretem Latinum:

Mon reverend pere. L'Emulation que j'ay toujours eue pour les glorieuſes actions du feu roi mon tres honoré ſeigneur & pere, m'a fait deſirer l'abregé de ſa vie pour voir plus facilement dans une reduction que dans ſon hiſtoire generale, des vertus que je dois imiter pour ſucceder a ſa reputation auſſi bien qu'a ſa couronne: & comme ceux que j'ay choiſis pour travailler a cet ouvrage l'ont heureuſement achevé & que je crois qu'il ne donnera pas moins de curioſité aux etrangers, que les merveilles qu'il contient leur ont donné d'admiration, j'eſtime que pour la gloire de ces etat, une ſi belle vie devroit eſtre expoſee en autant de langues qu'il y a de nations. Je ſay que vous avez une parfaite intelligence des principales, mais parceque la Latine eſt univerſelle, & qu'elle ſuffis pour porter par tout le monde la renommee de tout ce qui s'eſt paſſé d'illuſtre ſous ce regné, je me perſuade que pour l'honneur de la France, & pour mon contentement particulier, vous prendrez plaiſir de ſeconder l'intention de ces auteurs, & d'exprimer en Latin ce qu'ils ont exprimé en François. C'eſt avec l'avis de la reine regente madame ma mere, a quoi je vous exhorte, & de croire que le temoignage que j'attens de votre affection en ce rencontre, me ſera tres agreable. Cependant je prie Dieu qu'il vous ait mon Reverend pere en ſa ſainte garde. Ecrit a Paris le 3 mai 1648. Louis & plus bas. De Guenegaud. Inſcriptio. *Au Reverend pere Nicolai docteur en Sorbonne & premier regent au grand convent des Jacobins de ma bonne ville de Paris.* Quam epiſtolam hîc placuit integram referre, & quod doctoris noſtri ſumma laus ſit, & quod quanta apud eruditos Gallos ob linguæ Latinæ puritatem & elegantiam ſeu ſoluta ſeu ſtricta oratione ſcribendum, in exiſtimatione haberetur, clare oſtendat. Sic autem ipſe interpres de ſe ad lectorem inter alia præfatur: *Atque id quidem excuſandum non exiſtimem, quod hanc operam ſumſerim, quam fortaſſe cauſeris minus meæ profeſſioni congruentem, ut nec vereri poſſim ne alienas agere partes videar, qui & regi obſequar id jubenti, & regiæ Ludovici Juſti fortunataque memoriæ parentare hoc obſequio geſtiam, & quod jam pridem Romæ in publica expugnatæ Rupellæ ac vindicatæ religionis exultatione præſiteram, nunc triumphos illius prædicare proſequar immortales &c.* Ex quibus habemus & ab eo

De Rupella regiis armis expugnata dictam ab eo Romæ anno 1628 orationem.

Extat & ejus in natali Ludovici Delphini Ludovici XIV primogeniti carmen hoc titulo:

Feſtivus Fratrum Prædicatorum S. Jacobi pro natali regio plauſus confectitio igne canticoque ſolemni coram ſereniſſimo principe ac abbate Harcuriano celebratus, Pariſiis, Franc. le Cointe 1661 in 4 pp. 7.

Sæc. XVII. Extant & ejus ad Regem Ludovicum XIV & ad Reginam Annam Auſtriacam tum regis tutricem ac regentem pro ſacræ theologiæ magiſtrorum regularium jure ſuffragii ſeu doctrinalis judicii in comitiis facultatis ferendi ad paucos non reſtringendo orationes Gallicæ, quas in capite regularium ex ſingulis ordinibus delegatorum ad id muneris ſelectus dixit. Extat utraque Pariſiis in Regia, & Romæ in Caſanatenſi: ſunt folia volantia in 4.

De ritu antiquo & hodierno bacchanaliorum. Tractatus hic ei tribuitur in Theſauro Græcarum antiquitatum editus T. VII p. 173.

Præter relata plura alia molitus eſt vir impatiens otii, ſed & meditabatur grande opus ut audivi hoc titulo:

Summa biblica, qua theologiam certa methodo ſacris bibliorum libris & verbis complecteretur univerſam.

F. PETRUS PELICAN.

† 1673. F. Petrus Pelican Gallus Bleſis VII junii MDCII honeſtis parentibus natus, Carnuti decem annorum puer ordini nomen dedit & habitum induit anno MDCII, ac altera julii MDCVII ibidem vota religionis emiſit ac profeſſus eſt. A puerilibus annis literis ſingulariter addictus Græce Latineque peritus evaſit, ac Pariſiis in gymnaſio noſtro Sanjacobeo educatus, ſic emicuit, ut ad gradus in ſacra facultate promoveri meruerit. Licentiam decurrebat annis MDCXXVI & XXVII, quo ultimo decimus pro Sorbonica reſpondit, ac locum licentiæ XXXII obtinuit XXII februarii ſequentis. Concionibus etiam inclaruit, Eccleſiaſteſque habitus eſt non vulgaris. Quam ab adoleſcentia diſciplinam regularem amplexus erat, per totam vitam conſtantiſſime & ſeveriſſime obſervavit: quam ut commodius teneret, in Novitiatum generalem Pariſienſem ſub noſtri Johannis Bapt. *Carré* regimine aliquandiu ſeceſſit. Exinde in Americam & inſulam Guadalupam ſuperior & apoſtolicus miſſionarius primus delegatus & tranſmiſſus anno MDCXXXV, ſub auſpiciis regis Chriſtianiſſimi Ludovici XIII, & Armandi cardinalis Richelii, ibidem ordinis fundamenta jecit, ac multa perpeſſus eſt per octo integros menſes ſaluti animarum & chriſtianæ religionis incremento per inedias, abſtinentiam, vigilias, coporiſque & animi moleſtias vacans cum ſymmyſtis ſuis miſſionariis: quibus ut levamen & opem afferret, Pariſios ad paſcha MDCXXXVI reverſus, interim dum iis neceſſaria obtineret, reliquum anni in novitiatu generali dicto Dominicis & Feſtis conciones habuit. Abinde vero ad ſuos Carnutenſes ſe recepit, & delatis ſibi pluries regiminis muneribus omnibus recuſatis, ſibi ſolum & litteris ut attenderet, ad ſeros annos pervenit, quibus mors finem poſuit XXVI decembris MDCLXXII ætatis octogeſimo primo. Eum inter ſuos illuſtres Bleſenſes laudat D. Bernier clariſſimus medicus Pariſiis 1682 in 4. Hæc vero ejus opera:

S. Thomæ Aquinatis opuſcula omnia theologica & moralia ac conſiderationes. Quibus adduntur tum Quæſtiones de ſecreto ſervando ex MS *Bibl. S. Victoris Pariſ. cum plura alia nondum impreſſa ex* MS *conventus Carnotenſis Dominic. Duplex etiam in ejuſdem Canticorum Canticа commentum, cum temporis differentia in qua quodlibet editum fuit. Notantur præfationes in quodlibet opuſculum, ſumma & partitio in principio capitum, cum marginibus & citatione locorum S. T. in quibus de eadem agitur materia*, Pariſiis Johan. Joſt 1656 in fol. pagg. 970. Errata typorum plura irrepſerunt, de quibus Editor ipſe queritur, qui & notas adjecit ſat accuratas, ut & criterium de veris S. T. opuſculis & ſuppoſititiis haud pœnitendum. Quædam tamen adhuc ut legitima admittit, quæ certo aliena ſunt, ſed de his vide ubi de ſancto Doctore ſupra T. I hujus operis.

L'Honneur de la tres ſainte Mere de Dieu maintenu, & l'Egliſe gemiſſante conſolée par le patriarche S. Dominique en l'inſtitution du ſacré Roſaire contre l'effort des heretiques, Tulli Leucorum, Simonis Belgrand & Joan. Laurent 1640 in 4 pp. 570. Adjecit Partem IV hoc titulo, *De l'imitation de la vie de Jeſus par S. Dominique*, pp. 32. Quas ex noſtro Alano de Rupe hiſtorias de B. Dominico refert, niſi ut exempla pie adinventa accipias, a vero longe aberres, neque enim cum certis ſancti Patriarchæ actis conveniunt: quod & de ſimilibus ſcriptoribus dictum eſto.

La morale Evangelique, ou l'Image parfaite du chriſtianiſme, extraite ſur la vie de Jeſus exemplaire de ſainteté, ſelon tout le texte ſacré des quatre Evangeliſtes: comprenant toutes les maximes des vertus chretiennes, qui deconvrent l'obligation que tous ont de tendre a la ſainteté, Pariſiis, Dionyſii Thierry 1657 in 4 pp. 470. Qui primus tantummodo tomus eſt & prælibatio reliqui operis in quatuor ſimiles diſtributi, verum tres poſteriores lucem non viderunt, & penes auctorem anno MDCLXI ſervabantur, forte adhuc in archivo noſtro Carnotenſi recluſi: ſed & ejuſdem ſynopſin Latine ſcripſit, ſed non edidit.

Liber de præcipuis ſingularis amicitiæ & ſtudii ſignis Fratrum ordinis Prædicatorum erga ſanctiſſimam virginem Thereſiam illiuſque ſacri ordinis alumnos ab auctore per veredarios Lutetiam edendus miſſus, aut periit aut furto ſublatus fuit.

F. PETRUS SYMARS.

F. Petrus Symars Sequanus Burgundus, Biſuntinus patria & profeſſione, poſito Pariſiis in novitiatu generali tirocinio hæſit ibidem ſtudiis philoſophiæ & theologiæ operam dans ad annum MDCXLV, quo ad ſuos reverſus, varia obivit ſcholæ & regiminis munia. Biſuntii poſtea adverſus hæreticam pravitatem datus eſt inquiſitor generalis, promotus prius ad ſacræ theologiæ magiſterium; ac in laudato inquiſitoris munere non levi laboravit æmulorum invidia, quibus prævalentibus munere ſolutus eſt, hinc Romam petiit circa annum MDCLXXII, & inde anno ſequenti reverſus eſt tum vicarius nationalis ſuper cœnobia provinciæ Pariſienſis apud Sequanos extantia conſtitutus. Quo tandem anno vivere deſierit mihi incompertum. Vir fuit elegantis formæ, ſtatura procerus, moribus optimis, religionis æmulator. Scripſit 1673

Le Treſor du roſaire de la tres ſainte Vierge examiné & approuvé a Rome par le ſaint office, Dolæ, Antonii Pinard, & Biſuntii Ricoigne 1673 in 12 pp. 167

Advis aux pretres & paſteurs, Ibidem 1677 in 8. Extant uterque apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. JOHANNES ANDREAS FAURE.

F. Johannes Andreas Faure Gallus Anicii in Velauniis XIV maii MDCVIII honeſta claraque de ſtirpe natus, intra pubertatis annos litteris humanioribus optime inſtructus, ubi decimum octavum attigit ætatis, optimæ ſpei adoleſcens & formæ ordini nomen dedit in conventu Avenionenſi, habitumque fauſto omine e manibus excepit F. Guillelmi *Courtet* Occitani Serignanenſis ac Biterrenſis conventus alumni Avenione tum prioris (quique poſt annos decem apud Japones die † 1671.

Digitized by

XXIX ſeptembris MDCXXXVII in civitate *Nangazachi* pro Chriſti fide martyrii coronam obtinuit:) anno vero MDCXXVII votis religioſis ſe aſtrinxit profeſſuſque eſt inter manus F. Johannis *Carquet* Toloſani, & Avenione Guillelmi *Courtet* in officio ſucceſſoris. Staturæ fuit ac complexionis natura puſillæ ſed ignei ac perſpicacis ingenii & innatæ eloquentiæ. Morum comitate ac lenioris indolis ſuavitate ſibi omnium devinxit animos contubernalium & exterorum. Eccleſiaſtes apoſtolicus & diſertus conciones per adventum & quadrageſimam exquo huic muneri applicitus eſt, habuit in præcipuis regni urbibus fere quotannis, & in his Caturci bis, Burdigalæ, Toloſæ, Monſpelii bis, Avenione, Fuxi, Appamiis bis, per annum præterea fere continuo miſſiones agens. Fuit una in theologicis & ſcholaſticis verſatiſſimus, quæ tamen præter philoſophiam, quam Pariſiis apud noſtros SS. Annunciationis profeſſus eſt, cætera non docuit, quod quaſi certatim Fratres eum præfectum deſiderarent, vixque munus prioris finierat in uno conventu cum ad idem eligebatur in altero: provinciam etiam ſuam bis rexit provincialis Toloſanam, prima vice electus Caſtris an. MDCLIV, altera in Montepeſſulano MDCLXVII, quo dum fungitur munere unus fuit e tribus viſitatoribus apoſtolicis a Clemente IX delegatis ad aſſerendam in provinciis Galliæ ordinis diſciplinam. Electus exinde Monſpelii prior, ibidem in cathedrali per quadrageſimam anni MDCLXXIII conciones habuit cum ingenti plauſu fructuque majori, at ipſa ultima die martii primum illuſcente feria ſexta in Paraſceve, dum quam populo mox prædicaturus erat Domini paſſionem meditaretur, ad crucifixi pedes genuflexus apoplexia repente percuſſus mox interiit hora circiter octava matutina, ſummum omnibus relinquens deſiderium ſui, tum populo, cui ob ingenuitatem, facundiam, pietatem & ſummam eruditionem acceptiſſimus erat, at præſertim epiſcopo Montiſpeſſuli Franciſco *du Bo'quet* viro inter veros Eccleſiæ paſtores ſingulari pietate, vigilantia, zelo & eruditione præſtantiſſimo, qui eum ad ſe acciverat, ſibique fidum in omnibus habere voluerat. De quo legendus noſter Johannes Jacobus Percin Hiſt. conv. Toloſ. ad annum 1662 pag. 163 a. Hæc ab eo ſcripta typis prodierunt:

1. *Abregé de la vie & des miracles de S. Hiacinte confeſſeur de l'ordre des Freres Prêcheurs, grand favori de la Vierge, refuge des malades, & conſolateur des affligez*, Pariſiis, Claudii Sonnii 1638 in 8 pagg. 152: Iterum, Ibid. 1639 in 24.

2. *La vie de S. Roſe de S. Marie du tiers ordre de S. Dominique de la ville de Lima*, Burdigalæ, Jacobi Mongiron Millanges 1668 in 12 pp. 132.

3. *La vie de S. Louis Bertrand de l'ordre des Freres Precheurs*, Biterris, Henrici Martel 1671 in 12 pp. 332.

4. *La perfection Chretienne compriſe dans le S. Roſaire de la glorieuſe Vierge. Ce livre contient les exercices des confreres du S. Roſaire reduits en pratique*, Pariſiis, Franciſci le Cointe 1668 in 12 pp. 471. Extant hæc omnia apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. LUDOVICUS MINUTOLO.

* 1673. F. LUDOVICUS MINUTOLO Siculus ſic in religione dictus, qui antea *Annibal* luſtrico nomine dicebatur, Meſſanæ anno MDC nobili loco natus, patrem habuit Hieronymum *Minutolo* virum equeſtris ordinis, matrem vero hujus uxorem Iſabellam *Staiti* paris nobilitatis fœminam. Sub parentum tutela liberaliter & commode educatus nil niſi grandia in ſeculo meditabatur, & jam annum ætatis XXII attigerat, cum a ſuæ ſortis juvenibus ad ſingulare certamen provocatus, ex conflictu graviter vulneratus rediit, quod corporis periculum ſalus animæ fuit. Mox enim ut ex vulnere convaluit, mutata divinitus mente, quas antea cogitabat ſibique promittebat mundi dignitates & delicias fugere, Chriſtumque pauperem ſequi conſtituit. Priorem itaque conventus S. Dominici Meſſanenſis conveniens, veſtem ab eo ordinis petiit & obtinuit. Vitam hanc novam tanto fervore aggreſſus eſt, ut brevi perfectum & abſolutum viri religioſi exemplar in ſe oſtenderit. Poſt profeſſionem ſtudiis applicitus & inter ſodales eminuit, & per ſolitos ſcholæ agones lauream tandem magiſterii adeptus eſt. Hinc in ſacro fidei tribunali coopratus qualificator & librorum cenſor, a Simone *Carrafa* Meſſanenſi archiepiſcopo theologus allectus eſt, & ſynodalis examinator inſtitutus. Tanta erat ſummi ejus & integerrimi judicii apud omnes fama, ut non ſolum de rebus eccleſiaſticis eum conſulerent, ſed & de negotiis forenſibus & intricatioribus ejus ſententiam expeterent urbis ſenatores, & ejus conſiliis acquieſcerent. Hanc viri ſapientiam ornabant integritas morum, vitæ ſanctimonia, regularis diſciplinæ ſtudium, paupertatis amor, quo fiebat, ut ſi quid a nobilibus conſanguineis illi daretur, illud non in uſus privatos converteret, ſed omnia in ſinum pauperum verecundorum præſertim liberaliter effunderet. Quem ceu virum ſanctum exteri omnes colebant, non minus habuerunt ſodales, qui conventus ſui priorem elegerunt, ſed & tota Sicliæ provincia præfectum habere voluit, quam & ſapientiſſime moderatus eſt. Ultimis vitæ annis diuturna & moleſtiſſima ægritudine a Deo probatus, invicta quam etiam ei Deus infudit patientia dolores acerbiſſimos & ſuſtinuit & ſuperavit mortuus Meſſanæ inter ſodalium mœrentium preces die 2 auguſti anni MDCLXXIII. Maximo ei ab univerſa civitate parentatum luctu, vigetque etiamnum apud Meſſanenſes tanti viri memoria. Scripſit hoc titulo:

Brevis notitia eorum, quæ pertinent ad juſtitiam commutativam, & ad probabilitates opinionum, in duas partes diviſa, Venetiis, e typographia Baretiana 1665 in 4.

Additiones ad primam & ſecundam partem eorum, quæ pertinent ad juſtitiam commutativam & ad probabilitates opinionum, Ibidem 1667 in 4.

Quæ hactenus ex Antonino Mongitore in Bibl. Sic. quem hîc excipio, ſed quem vellem dilucidius explicuiſſe quænam ſit eximii hujus viri de probabili opinione ſententia.

F. RAIMUNDUS ORZ.

* 1673. F. RAIMUNDUS ORZ Teutonicus, & ut conjicio natione Auſtriacus, Viennæ hac ætate florebat, & anno MDCLXX jam titulo & gradu præſentati gaudebat, eodemque anno in comitiis ornis Romæ habitis datus eſt generali ſtudio Viennenſi regens. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Ariadna Thomiſtica Theſeum per Labyrinthum philoſophicum ducens & educens. Seu Curſus Philoſophicus juxta mentem S. Thomæ Aquinatis, Viennæ Auſtriæ 1673 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi. Sic me monent Memorialia Roma recens mihi miſſa.

F. SIMON ROGER.

† 1674. F. SIMON ROGER Gallus Neuſtrius Rotomagi natus ordini nomen dedit ibidem adoleſcens circa MDCXII. Exinde Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, ſic emicuit inter ſodales, ut ad pa-

Sæc XVII. lætricos facultatis agones expositus, lauream cum laude reportarit. Licentiam Parisiis decurrebat cum aliis sex ex ordine viris omnibus egregiis FF. Petro Durand Civaron. Jacobo Fouquerè Dominico Talvaz Aurelianen. Stephano Blondel Blesensi, Olivario Richeceur Redonensi, Jacobo Louvet Ebroicensi annis scilicet MDCXXXVI & XXXVII, qui omnes licentiati fuerunt tertia januar. MDCXXXVIII & Simon noster qui pro Sorbonica responderat nonus anno MDCXXXVI licentiæ locum obtinuit XXXII. Laurea donatus in eodem gymnasio e regentibus unus e quatuor fuit, sanctique Thomæ Summam triennium a MDCXLI ad MDCXLIV e superiori loco interpretatus est. Ad regimen postea vir gravis variis conventibus præfuit, Turonensi, & antea Rotomagensi suo ab anno MDCLVIII ad MDCLXI, intus & extra omnibus magnatibus & populis acceptissimus. Otii impatiens concionibus habendis, librorum lectioni, scriptioni etiam, quantum ei per valetudinem licuit, operam omnem dedit, in gravissimis sua ætate inter theologos obortis difficultatibus a primi subsellii viris consultus, ac ex S. Thomæ sensis semper respondens. Ultimis vitæ annis paralysi, quæ linguæ usum interceperat, a Deo probatus, morbum patientissime tulit ad obitum usque anno MDCLXXIII, fuitque apud suos Rotomagenses sepultus. Scripsit:

1. *Le Seneque expliqué, ou Parafrases sur ses epitres avec les plus beaux ornemens de sa langue*, Rotomagi, Stephani Vereul 1651 in 12 pagg 362. Extat apud nostros ad S. Honorati.

2. *L'explication de la dévote confrairie des 72 dans l'Eglise de FF. Precheurs de Tours*, Turonibus 1664 in 12. Extat apud nostros Rotomagenses.

3. *L'Origine de l'Eglise collegiale a l'honneur du S. Sepulcre vulgairement appellée S. George a Rouen.* Quem libellum dum scriberet vidi, sed utrum prælo subjecerit, mihi incompertum.

F. THOMAS PARMENTIER.

* 1673. F. THOMAS PARMENTIER Hanno conventus Braniæ comitis alumnus sacræ theologiæ in academia Duacena licentiatus, conventus sui nativi iterum prior, & primus Namurcensis, cultus B. Virginis per Rosarium promovendi per totam vitam studiosissimus, obiit apud suos Branienses XXI januar. MDCLXXIII, ætatis LXX. E Latino nostri Thomæ Leonardi de quo supra pag. 625, Gallicum fecit opusculum de Rosario hoc titulo:

Thresor des graces du Rosaire &c. & ad calcem adjecit *Directoire de devotion pour les confreres du saint Rosaire &c.* Bruxellis, Martini de Bossuyt 1643 in 16. Scripsit etiam aliud opusculum, scilicet:

Les points qui concernent les ames qui sont du tiers ordre de S. Dominique, Bruxellis, Guillelmi Scheybels 1644 in 16.

F. ÆGIDIUS DE LALLAING.

† 1674. F. ÆGIDIUS DE LALLAING ex illustri hujus in Flandria nominis gente satus, in sacris undis Guillelmus, cùm togam Dominicanam adolescens induit Gandavi Ægidius dictus, post exacta Lovanii philosophica, Segobiæ theologica studia, eadem Osnaburgi & Gandavi professus est. Hinc in Hollandiæ partibus Lewardiæ nempe a MDCXXV ad MDCXLIII, & deinceps in agri Groningensis villulis missionarius apostolicus egit, Groningam identidem invisens, ejusque civitatis catholicis omnem salutis operam impendens. Osnaburgi præfuit aliquando prior nostri conventus, demum senex ad suos Gandavum reversus, ibidem vivere desiit anno ætatis LXXXIII, professionis LXVII, Christi MDCLXXIV die XII maii. Vir inquit Gilbertus de la Haye, quem hîc excipimus, statura pusillus, at animo excelso, in perferendis pro Dei gloria laboribus strenuus ac fortis, salutisque animarum sitientissimus. Hæc autem ab eo prodierunt:

1. *Historia seu relatio originis, progressus, gratiarum, indulgentiarum & miraculorum societatis Rosarii*, Flandrice, Antverpiæ, Johannis Cnobbaert 1630 duo vol. in 8.

2. *Eadem ex tertia parte aucta*, Gandavi, Maximiliani Graet 1655 in 8 vol. I pp. 491: vol. II pp. 670 & 87.

3. *Appendicem* adjicere parabat, quæ MS servatur Gandavi.

4. *Consolatio conscientiæ timidæ*, Flandrice, Bruxellis, Guillelmi Scheybels 1647 in 12 pp. 397.

5. *Exercitia spiritualia*, Item *Devotissimum exercitium de passione Dñi, F. Petri Dierkens e Latino* Flandrice, Gandavi, Graet 1660 in 8.

6. *Fasciculus historiarum ad honorem nominis Jesu, & in detestationem blasphemantium*, Flandrice, Antverpiæ, Jacobi Mosens 1663 in 8 pp. 576.

Sequentia Gandavi manu scripta nitide servantur approbata & prælo parata:

1. *Encyclopædia societatis nominis Jesu leges complectens*, in 4.

2. *Motiva conversionis cujusdam hæretici a se ad fidem catholicam adducti, dum Osnaburgi ageret*, in 4.

3. *Clavis seu valor indulgentiarum adversus hæreticos*, Flandrice in 4 cum approbatione an. 1647.

4. *Vitæ SS. ac BB. ord. Præd. e Gallico F. Joannis Rechac a S. Maria*, Flandrice, Tomi duo in fol. Extant apud Moniales nostras Gandavi.

5. *Triumphus animæ rationabiliter amantis*, Flandrice, sed imperfectus, & ad caput 34 tantum perductus, in 4.

Hæc F. Gilbertus de la Haie testis oculatus.

Jam relatis MS hæc alia adduntur a R. P. Ludovico Robiin Gandavensi:

Tractatus contra eos qui confraternitatem SS. Nominis Jesu sibi vindicare affectabant.

De mirabilibus naturæ.

Dialogus corporis & animæ de perfectione vitæ christianæ.

F. ANTONIUS NAPARI.

F. ANTONIUS NAPARI Armenus Apracunensis, conventus S. Georgii in Armeniæ provincia professus, vir moribus omnino compositis, pius, modestus, humilis, & candidus, parci cibi & somni, prudentiaque pollens, ætatis suæ circiter XXXV anno MDCLXXI missus est a Solimano rege Persarum cum altero ejusdem ordinis & nationis patre Azaria de S. Joanne, ac converso ipsis inserviente, legatus ad regem christianissimum Ludovicum XIV cum strictissima eis inhibitione facta a rege Persarum, ne per fines ditionesque Turcici imperii transirent, aut vel leviter attingerent. Itaque profecti tres ab Ispahan regia Persarum anno MDCLXXI per Moscoviam, Poloniam, Germaniam, Venetias, Romam, & Insubres, Lugduno Parisios, unus ex tribus altero Venetiis decumbente relicto, altero in itinere mortuo, salvus pervenit Parisios mense januario MDCLXXIV: & ad regis conspectum solemni ritu regioque curru, legatorum administro sive introductore *D. de Bonnœil* comitante ad S. Germani regiam, ubi cum aula regis, perductus est septima martii sequentis, 1674.

cui litteras a rege Perſarum occluſas, pannoque aureo Attalici operis involutas, atque etiam alias a ſummo pontifice Clemente X, ad quem legatus & alias ab eodem rege Perſarum detulerat, obtulit, reſponſoque regio exinde a D. Arnaldo *de Pompone* regi a ſecretis extranearum regionum negotiis præpoſito, cum mille libris Turonenſibus in munus & itineris ſumptus acceptis, ſtatim ad regem Perſarum reverſurus die ſabbati ipſâ vigilia pentecoſtes XI maii MDCLXXIV Pariſiis ex conventu Pariſienſi SS. Annunciationis receſſit, & mane lintrem Lugdunum adverſa Sequana & Icauna Antiſſiodoro perinurus conſcendit. Vir fuit ſtaturæ mediocris non obeſus, nec macilentus, ſed gracilis, aſpectu gravis & modeſtus, nigricantibus oculis, barba prolixa pro more gentis, caſtanei luteique coloris, alba levique cute, corpore & facie decorus, genis decore coloratis, labiiſque coccineis, vir per omnia compoſitus, rari ſermonis, urbanus, pauciſque contentus, frugaliter victitare ſolitus. A quo R. P. F. Jacobus *Quetif* quæ ſupra de ejus legatione ab ejus ore accepit, rogavitque ut brevem legationis ſuæ & itineris rationem ſcripto nobis relinqueret, & ſua manu deſcriberet, quod perhumaniter annuit & die XVI aprilis proprio pugno ſcripſit:

Brevis legationis F. Antonii Napari Apracunenſis ad ſummum pontificem & Ludovicum XIV Francorum regem a rege Perſarum relatio. Extat in conv. SS. Ann. Pariſ. Armena lingua ſcripta pagg. 31 poſt *itinerarium F. Auguſtini Bagienſis* archiepiſcopi Naxivaneñ. ejus avunculi, de quo ſupra ad 1653.

Litteræ regis Perſarum ad S. P. Clementem IX Italice verſæ tres extant apud Fontanam in Monum. ad p. 694 & ſeqq. ubi tamen agnomen Antonii noſtri corrupte dicitur *Nazarius* pro *Napari*. Nondum autem Clementis IX obitum anno MDCLXIX mortui reſciverat Solimanus, cùm has litteras dedit, quas ſucceſſor Clemens X excepit.

F. BERNARDUS GUYARD.

74. F. BERNARDUS GUYARD natione Armoricus, patria Credonienſis vernacule *Craon*, quæ urbecula eſt diœceſis Andegavenſis in confinibus Britanniæ minoris, conventus Redonenſis alumnus. Pariſiis in conventu S. Jacobi ætate jam maturus cùm ſupprior aſſignatus fuiſſet, ingenioque valeret & arte, ad gradus ut admitteretur, etſi non perſoluto ibidem tirocinii quinquennio obtinuit. De Sorbonica reſpondit decimus quartus anno MDCXLII, fuitque licentiatus trigeſimus nonus anno MDCXLIV, exinde magiſterii laurea ornatus, & e quatuor ejus collegii regentibus primùm tertius electus & inſtitutus, quo munere pluribus ibidem functus eſt annis primariuſque ſua vice evaſit poſtea. Eccleſiaſtes etiam audiit & orator gratus ac facundus non vulgi tantum, ſed & peritorum judicio, concioneſque quadrageſimales, tum per Galliam, tum in regia civitate in celebrioribus pulpitis habuit. Margaritæ a Lotharingia Gaſtonis ducis Aurelianenſis Ludovici XIII regis fratris conſorti fuit a conſiliis & ſacris ſecretis, provinciæque Pariſienſi ſuæ quadriennium præfuit prior provincialis electus Nannetis XIX octobris MDCLX. Ea auctoritate cùm potitus eſt, ut conventus Metenſis ex auguſtioribus qui ſint in ordine ab ipſo ſancto inſtituti auctore Dominico erectus anno MCCXIX, cùm ex Hiſpania reverſus per Gallias Italiam repeteret, totque illuſtrium virorum fœcunda parens, ſed expulſis heu per vim & injuriam a ſeculo filiis nobis ereptus, tandem aliquando quod & pluries juſſerant reges & ſummi pontifices, ordini reſtitueretur, nihil non egit apud Ludovicum XIV adhuc juniorem, verum iniquis tunc temporibus ac prævalentibus apud Annam Auſtriacam reginam matrem Vannenſibus monachis invaſorum ſucceſſoribus recens illuc inductis, lite conteſtata interim ſuſpenſa, infractus animi vir ne quid juris ordini decederet diuturniori Fratrum abſentia, hos juſſit in domibus proximis noſtrique antiqui dominii quaſi vigiles ſtare, conventum ut antiquitus agere, quæ ſunt nobis injuncta munia ſedulos implere, divinas laudes pſallere, inſtare concionibus, theologiam ut alias (fuit enim ſemper illuſtre gymnaſium) publice docere, ac tempora quæ Pater in ſua poteſtate ſibi repoſuit, patienter expectare: quod & hactenus cum ſumma civium, ſenatus, epiſcopi, omnium approbatione ex tunc perfectum & Deo dante perficietur. Hæc laus non modica Bernardi noſtri, qui & primoribus annis in ſolo natali Credonii conventum jam a fundamentis extruxerat in capitulo generaliſſimo Romano MDCXLIV acceptatum. Laboribus ac vigiliis fractus primarius tum in collegio Pariſienſi regens ibidem obiit in Domino XIX julii die jovis, ætatis LXXIII, Chriſti MDCLXXIV, Quorum omnium oculati teſtes ſumus. Obeſa fuit facie & corpore, unde juſta licèt ac procera corporis mole, ſtatura tamen valde mediocri cernebatur. Hæc ab eo prodierunt:

La vie de S. Vincent Ferrier religieux de l'ordre des Freres Precheurs diviſée en deux parties: la premiere fait voir ce qu'il a fait devant ſon entrée en Bretaigne, & la 2 les merveilles qu'il y a operé devant & apres la mort, Pariſiis, Dionyſii Moreau 1634 in 8 pagg. 396.

2. *Oraiſon funebre prononcée a Paris en l'Egliſe de la Madelaine au ſervice de Louis le Juſte roi de France & de Navarre le* XV *juin* MDCXLIII, Pariſiis, Arnoldi Cottinet 1643 in 4 pagg. 40. Fatendum autem eam ſatis jejunam eſſe, ſtyloque impoliriori, figuriſque ac metaphoris & tropis contextam hoc ſeculo invenuſtis, ſed ea ætate quibuſdam uſurpatis, nec injucunde auditis.

3. *Diſcrimina inter doctrinam Thomiſticam & Janſenianam*, Pariſiis, Dionyſii Thierry 1655 in 4 pagg. 628. Se dicit in titulo Regi a conſiliis & concionibus.

4 *Diſſertatio utrum S. Thomas calluerit linguam Græcam*, Pariſiis, Franciſci le Cointe 1667 in 8, minutiori charactere Romano, pp. 296: eſtque adverſus Joannem de Launoy S. T. M. & ſocium Navarræum. In quod opuſculum cùm luſiſſet, aut etiam carpſiſſet Joannes Nicolai S. T. M. de quo ſupra ad 1673 ſub ementito nomine, ſalva ſemper caritate ſe, & Franciſcum *Combefis* S. T. P. eodem Nicolai opuſculo alia de cauſa impetitum, tueri conatus eſt edito alio libello cui titulus:

5. *Adverſus metamorphoſes Honorati a S. Gregorio*, Ibidem 1670 in 8 pp. 116. Memini me apud Eraſmum aliàs legiſſe, attentis quæ ſeculo XIII habebantur Ariſtotelis verſionibus ſane non intelligibilibus, mirari ſe ſi D. Thomas Græce non ſciverit, quî philoſophi mentem in ſuis commentariis tam accurate aſſecutus fuerit. Cùm autem anno MDCLXVIII editus fuiſſet libellus in 12 eo titulo: *Reflexions ſur l'Edit touchant la reformation des monaſteres*, huic in gratiam regularium oppoſuit opuſculum ſuppreſſo nomine hoc titulo:

6. *La nouvelle apparition de Luther & de Calvin ſous les reflexions faites ſur l'edit de la reformation des monaſteres avec un examen du traité de la puiſſance politique touchant l'age neceſſaire a la profeſſion des religieux*, Pariſiis 1669 in 12 pagg. 303.

Cenomanis anno MDCLXXII januarii XXV electus

Sec. XVII. prior, paucis quibus ibi egit menſibus (nam Pariſios brevi revocatus fuit) edere cæperat folio charactere majori

La fatalité de S. Clou :

Sed operis tunc intermiſſis Inſulis anno MDCLXXIII prodiit integrum opuſculum in fol. & in 12 charactere minutiori, quo Henricum III Francorum regem non a Jacobo *Clement* Dominicano, quem a regiis partibus ſemper ſtetiſſe norant omnes, eaque ratione principibus ſenatus Pariſienſis acceptum & familiarem, contra verò rebellibus inviſum, ſed a proditoribus in aula miniſtris latentibus confoſſum & interfectum probat. Cui quidem opellæ aſtipulantur luculenta magnatum ejus ætatis regique ſemper fideliſſimorum teſtimonia nobis ſervata : adeo ut non alia ratione Jacobus eo crimine oneratus ſit, quam quod ſeditioſis fœderatis quamvis gratum, horrendum tamen ſcelus viſum fuerit in religioſum hominem rejiciendum.

F. CORNELIUS WOONS.

* 1674. F. Cornelius Woons Belga patria Antwerpienſis, ibidemque anno MDCLXVIII ordinem profeſſus, ſcripſit ac edidit lingua ſua vulgari Belgica plures tractatus, quorum titulos ſic Latine reddo :

Vita B. Pii V ſummi pontificis ex ordine Prædicatorum aſſumti, Antwerpiæ, Cornelii Woons 1672 in 12.

Compendium vitæ B. Gundiſalvi, Ibidem 1672 in 12.

Cultus B. Mariæ virginis adverſus anonymum monitorem vindicatus a noſtro Hieronymo Hennequier Latine editus, Belgice verſus, Ibidem, Jacobi Woons ejus fratris germani 1674 in 12.

F. DOMINICUS A SANCTO THOMA.

1674. F. Dominicus a Sancto Thoma Lusitanus, patria & profeſſione Oliſſiponenſis, & ibidem aliquando prior, in quo & præfuit ſtudiis ac docuit theologiæ candidatos, ejus & lauream aſſecutus, non ita palæſtrico deditus fuit huic aſſuetuſque pulveri, ut Orcheſtræ ſplendorem atque facundiam aſpernaretur : cum tanta claruerit efficacia dicendi & gratia, ut & regii concionatoris honore tituloque donatus fuerit. Scripſit & in lucem publicam emiſit opus hoc titulo :

Summa theologiæ in triplex compendium tripartita, ſive Tirocinium theologiæ, Oliſſipone 1670 in fol. T. I pp. 524 : T. II *De incarnatione & ſacramentis* pp. 527 : T. III *De Eccleſia* pp. 406. Vænebant Pariſiis, apud Joannem de la Caille 1675, & extant apud noſtros ad S. Honorati.

Ejus meminit Antonius in *Bibl. Hiſp.* ubi clarere auctorem & vivere & plura promittere anno 1674 teſtatur præſertim in ſactam ſcripturam, quæ utrum prodierint aut MS ſolum præloque parata alicubi ſerventur, docebunt gentiles ſui.

F. GREGORIUS TARENTINUS.

1674. F. Gregorius Tarentinus a patria ſic nuncupatus, conventus Neapolitani S. Petri Martyris provinciæque Regni Siciliæ alumnus, ſacræ theologiæ baccalaureus, & concionator egregius XVII apud ſuos claruit ſeculo, variiſque in lucem editis ingenii ſui monimentis nomen aliquod apud eruditos principeſque viros ſibi comparavit : obiitque in eodem conventu anno MDCLXXIV. De quo Toppius in ſua *Bibl. Napol.* ubi cum aſſerit ſcripſiſſe

Varia varii generis poemata, Epigrammata, Anagrammata &c. Latina & Etruſca, vernaculaque lingua Neapolitana, plurimorum, inquit, manibus trita, principibus etiam doctiſque viris in pretio habita : quæ & in eodem conventu S. Petri laudato habentur & ſervantur MS.

F. HYACINTHUS TARUGIUS.

F. Hyacinthus Tarugius Etruſcus, nobili loco natus, claraque oriundus e Monte Politiano familia, cujus teſſera nomen ipſum exprimens, *aureus* ſcilicet *in pali modum erectus in pedes area in minuta taurus*, patrem habuit Pamphilium Marcelli II pontificis ex Franciſca Bencia neporem, matrem verò Septimiam nobili etiam ſtemmate ortam ex Barabottina gente. Is a parentibus libetaliter educatus ætatis agens annum octavum ſupra decimum ordini cooptatus eſt in Urbeveterano conventu, ubi meliora deinceps æmulatus chariſmata, ſublimioribus totum ſe dedit ac theologiæ diſciplinis, rude donatus anno MDCXL ſacris profaniſque litteris inſtructus egregie, dicendique facundia clarus, varia litterarum & præfecturæ obivit munia, fuitque variis locis conventibuſque præpoſitus. Romam a ſacri palatii apoſtolici magiſtro F. Vincentio Candido ſub ſocii titulo, in muneris ejus honoriſque partem ſocietatemque vocatus eſt. Inde verò ab Innocentio X die quinta octob. MDCLIV ad Venuſinam Eccleſiam in Apulia promotus, a cardinali Odeſcalcho (qui chriſtianæ reipublicæ poſtea admotus regimini Innocentius XI dictus, clavum illius integritate mira, animi vitæque puritate non vulgari rexit) aſſiſtentibus epiſcopis Sidonienſi Jo. Bap. Scannarolo, Maceratenſique Papirio Silveſtro die XV octob. ejuſdem anni in Sancta Maria ad Minervam Romæ conſecratus eſt. In ſponſæ ſuæ amplexus ardens atque morarum impatiens, ad eam protinus advolavit. Venuſium ingreſſus anno ſequenti MDCLVI febr. XIII, ac feſtive receptus a populo ſibique commiſſo grege, quem abinde ſumma prudentia rexit amore paterno fovens, ſalutaribuſque & efficacibus ad Deum trahens exemplis & verbis, Bartholomæi Tarugii olim gentilis ſui ſanctitate celebris inſtans optime veſtigiis. Archiepiſcopum Myrenſem poſtea promotum fuiſſe dicunt, ſcilicet titularem in partibus a Clemente X ſecunda maii MDCLXXII, prioſi tamen ſemper retenta Eccleſia Venuſina, in qua tandem mortalitatem exuit menſe martio MDCLXXIV. Ejus cum laude meminerunt Ughellus *Ital. ſacr.* T. VII col. 234, & Fontana in *Theatro*. Quibus teſtibus hæc ab eo prodierunt : † 1674

1. *Vita S. Honuphrii*, Viterbii.

2. *Vita B. Alberti Magni* : at hæc nondum typis prodierat anno 1665.

3. *Ad S. Catharinæ Senenſis epiſtolas obſervationes*, neque hæ editæ.

4. Addunt & *Catalogum epiſcoporum Venuſinorum anteceſſorum ſuorum præſertim ex ordine Dominicano aſſumtorum.*

Plurima alia præ manibus habebat prælo parata cùm ad infulas evectus.

F. JOHANNES BAPTISTA PETROBELLI.

F. Johannes Baptista Petrobelli Italus Cenomanus, Brixiæ lucem primam vidit, at Neapoli in conventu S. Catharinæ vulgo de Formello inſtituto noſtro ſe addixit, ſuaque eruditione magnam inter primi nominis theologos ſibi conciliavit exiſtimationem, per omnes gradus ſtudii generalis Bononienſis regens, ſacræque theologiæ magiſter promotus, prior ejuſdem conventus ſubinde electus & præfectus, ac tandem ſuæ provinciæ 1674

utriuſque Lombardiæ prior provincialis, quo dum actu fungeretur munere morte ſublatus eſt circa MDCLXXIV in conventu Bononienſi, ubi & ſepultus. Sic de eo Rovetta ad eum annum, qui ei plura tribuit opera, quæ non alia videntur, quam quæ diſcipulis prælegit

Commentaria in primam partem, primam ſecundæ, & tertiam partem Summæ S. Thomæ, quæ cùm ille non dicat exeuſa, MS forte ſolum Bononiæ apud noſtros ſervantur.

F. JOSEPHUS STAGNARI.

1674. F. JOSEPHUS STAGNARI Siculus, Neapoli oriundus, at Maſſæ Lubrentium natus, Prochytæ verò educatus, unde ei adhæſit agnomen *de Procida*, ordinem induit Neapoli in conventu S. Spiritus. Vir ætate ſua & eruditione in ſcholis & e ſacro ſuggeſtu facundia celebris, omnibuſque animi & corporis dotibus egregie ornatus, annis pluribus ſtudium Montis Dei noſtrum Neapoli rexit primarius profeſſor, in abſtruſioribus theologiæ difficultatibus explicandis clarus, in reſpondendis caſibus conſcientiæ difficilioribus cautus & ſolidus, in doctiſſimorum virorum conſeſſibus, de quibuſcumque ageretur expedite & cum omnium gratia diſſerens. In comitiis ordinis Romæ MDCLVI laurea magiſterii decoratus fuit, ſeu potius in eo gradu acceptatus, ut habetur in Actis pro congregatione S. Mariæ *della Sanità*, obiitque demum in ſuo S. Spiritus conventu IX maii MDCLXXIV, ingens ſui omnibus deſiderium relinquens. Sic Toppius Bibl. Napol. pag. 340, addens in ſuo conventu præfato S. Spiritus ſervari

Plura ejus ſeu ad theologiam ſcholaſticam ſeu ad paræneticam ſpectantia MS.

F. VINCENTIUS BARON.

† 1674. F. VINCENTIUS BARON Gallus Aquitanus, Martorii vernacule *Martres* non ignobili Rivenſis diœceſis municipio honeſtis parentibus XVII maii MDCIV natus, a prima ætate præclara dedit ingenii pietatiſque ſpecimina. Toloſæ litteris humanioribus addictus, ſupra ſodales facile princeps eminebat, editaque adhuc adoleſcens anno MDCXIX quadam eleganti verſibus XLVIII molendini Toloſani, quod *Baſtum* vulgo dicitur, deſcriptione, divulgatoque poëmate famam ſibi jam fecerat, cum invita familia annorum XVII factus, ordini nomen dedit in conventu Toloſano, ac exacto probationis ſtadio profeſſus eſt XVI mai MDCXXII. Magnum exinde ſibi nomen fecit in ſcholis, mox ab emenſo ſtudiorum curſu ad philoſophiam primum, tum & ſacram in dicto ſuo conventu doctrinam tradendam applicitus, primique nominis theologus in Galliis ſua ætate habitus eſt. Mira erat illius in explicandis nodis theologalibus claritas, ut & in ſtylo facilitas & elegantia, ita ut auditorum animos ſibi conciliaret mox & perſuaderet. Nec minorem ſibi e ſacro ſuggeſtu comparavit famam, apud eos ſcilicet qui non floſculis ſed ſolidiori pane delectantur. Conciones quadrageſimales Toloſæ in S. Stephani & aliis ejus urbis præcipuis ſæpius, Burdigalæ MDCXL in S. Andreæ, Avenione, & per alias Aquitaniæ Occitaniæve matrices Eccleſias habuit ingenti populorum concurſu & fructu. Pariſiis etiam eo in genere claruit, roſtraque S. Euſtachii & S. Rochi MDCLVIII & MDCLIX, ſed & alia per quadrageſimam cum laude implevit. In concertationibus adverſus hæreticos mirum excelluit, cum eorum miniſtris pluribus ut Monſpelii, Nemauſi Caſtris, in Montealbano & alias, dum etiam in ſuis ſynodis erant congregati, publicis habitis conSEC. XVII. greſſibus, e quibus palmam per decennium ſemper reportavit. Fulgentes has dotes ornabant eximiæ hominis virtutes, ſumma humilitas & ſimplicitas, effuſa in pauperes caritas, juge orationis ac otii ſancti ſtudium, regularis diſciplinæ conſtantiſſima & rigidiſſima obſervatio. Variis functus eſt in provincia ſua muneribus, bis Toloſæ electus datuſque prior annis MDCXXXIX & MDCXLIX, tum Rutenis, Caſtris, Albiæ, Avenioni, Pariſiis in novitiatu generali anno MDCLVI rediens nempe e comitiis ordinis Romæ celebratis, in quibus provinciæ Toloſanæ diffinitor federat. Ad ſuæ etiam provinciæ præfecturam unanimi voto elegerant anno MDCLVIII Lemovicis vocales congregati, ſed onus ſubire vir humilis conſtanter detrectavit: viſitatoris tamen & commiſſarii generalis in provincia Luſitaniæ a bello cum Hiſpanis diutino non parum turbata delegationem a magiſtro ordinis circa MDCLX ſibi injunctam deprecari non potuit, quam & ſtrenue executus eſt: redditaque Romæ actorum ratione, Pariſiis deinceps in præfato novitiatu generali privatus reliquum vitæ exegit, libris in muſeo ſcribendis unice intentus, nec inde diſcedens, niſi vel ad officia divina, quibus noctu diuque primus ſemper aderat, vel ut eruditos ſe inviſentes, nam apud omnes magni habebatur, exciperet. Tandem graviſſimis calculi doloribus correptus, intra paucos dies ad meliorem vitam tranſiit XXI januarii MDCLXXIV, ætatis LXX nondum completo, honorario inquiſitoris hæreticæ pravitatis Toloſani titulo ab anno MDCLXIII decoratus. De quo legendus Percinus noſter *Hiſtor. conv. Toloſ.* pag. 167 & ſeqq. Videſis etiam *Année Dominic. ad* 21 *jan.* ſed & hactenus dictorum plerorumque teſtes ſumus oculati. Hæc autem ab eo prodierunt opera:

1. *Epiſtola RR. A. PP. lectoribus ſacræ theologiæ in collegio Salmanticenſi diſcalceatorum Fratrum ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo nomine conventus & collegii Toloſani noſtri ſcripta* 2 *maii* 1634. Tum primarius erat theologiæ lector, & in Academia Toloſana doctor conventualis Prædicatorum. Gratiarum actio eſt pro collegii illius Salmanticenſis tomo primo commentariorum in S. Thomæ Summam recens tum edito. Hanc edidit Percinus citatus pag. 151, *Galliceque* reddiderunt Carmelitæ *Hiſtor. ſuæ gener.* T. II.

2. *Theologiæ moralis adverſus laxiores probabiliſtas Pars prior, qua vera mens D. Thomæ & ejus ſchola de opinionum ex lege delectu, in qualibet re morali explicata & defenſa, adverſus D. Caramuelis apologema in D. Fagnanum, Anonymi nodos in P. Mercorum, Theophili Raynaudi exceptionem, & Amadei Guimenii tractatus quindecim*, Pariſiis, Simeonis Piget 1665 in 8 pp. 424, abſque præfatione fuſiori & epiſtola ad Caramuelem præfixis.

Manuductionis ad moralem theologiam pars altera, qua D. Thomæ vera mens de ſingulis vitæ humanæ & chriſtianæ officiis inter rigidas & laxiores opiniones media defenditur contra Amadeum Guimenium, Apologiſtam, & Wendrochium. His addita eſt confirmatio 33 *capitum de moribus ex cenſura ſacræ facultatis Pariſienſis contra Amadeum*, Ibid. pp. 440, excepta præfatione fuſiori.

3. *Theologia moralis Summa bipartita de regulis conſcientiæ, & de ſingulis vitæ humanæ & chriſtianæ officiis. Pars prior. Vera mens D. Thomæ & ejus ſchola, de opinionum ex lege delectu in qualibet re morali explicata & defenſa. Adverſus D. Caramuelis apologema in D. Fagnanum aliosque laxiores aut rigidiores theologos. Editio ſe-*

Sæc. XVII. *cunda ad mentem sex theologorum, qui primam jussu S. pontificis recognoverunt*, Ibid. Piget 1667 in 8 pp. 420, non numeratis præloquio fusiori, huic 2 edit. præfixo, nec præfatione prioris editionis vel epistola ad Caramuelem ad calcem hujus posterioris adjectis. Porro hæc altera editio ut in pluribus emendata, sic & non modicum aucta.

Theologiæ moralis pars altera de singulis vitæ humanæ & christianæ officiis, contra ficti Amadei, & veri Martini de Moia Hispani tractatus XV. Editio altera ad mentem Alexandri VII aucta ejusdem S. pontificis 45 propositionum censuris, & tribus cum Joanne Launoio diatribis de forma absolutionis & primatu Petri & verborum injuriis, Paris. Piget 1668 in 8 pp. 492, non numerata præfatione. Accessit *Appendix de regimine Ecclesiæ & de verborum injuriis ex D. Thoma sententia ad Ludovicum Marasium, & ejus occasione ad Johannem Launoium*, Ibid. pagg. 132.

4. *SS. Augustini & Thomæ vera & una mens de libertate humana, & gratia divina explicatur, & schola Thomistica asseritur, adversus duos Theophili Raynaudi libros, aliosque hujus ætatis melioris notæ theologos. Manuductionis tertia pars dogmatica*, Paris. Piget 1666 in 8 pp. 543, computata quæ ad finem 2 p. 502 subjicitur, *Paranetica ad novum quadruplicis theologiæ scholasticæ, controversæ, ethicæ, & scripturarum studium & usum D. Thomæ magistro.* In hoc opere duos confutat Theophili Raynaudi libellos, primum cui titulus, *Calvinismus religio bestiarum*, alterum fusiorem isto *Nova libertatis explicatio discussa*, & tertium cujusdam sub nomine ficto Eugenii Philadelphi latentis, vero nomine Francisci Annati hoc titulo, *Exercitationes contra librum P. Gibieuf de libertate Dei & creaturæ.*

5. *Libri quinque apologetici pro religione, utraque theologia, moribus, ac juribus ordinis Prædicatorum, adversus Theophili Raynaudi tres, totidem Petri de Alva libros, aliquot epistolas Johan. Launoii, Expostulationes Carterii, aliosque: quarta pars manuductionis ad analyticam theologiam cæteris copiosior*, Paris. Piget 1666 in 8 pp. 530. F. Dominici Ottomanni ord. Prædic. cui inscribitur opus, natalia etiam vindicantur.

Duo postremi apologiæ libri, quibus præter defensionem familiæ Dominicanæ & schola Thomistica & plures dogmatum & morum juris factique quæstiones, Addita sunt compendium Pii V vitæ, & supplementum vitæ Bartholomæi a Martyribus ex Lusitana historia, quo Gallica confirmatur, & Responsio ad novas Launoii objectiones, Ibid. pp. 366. Subjicitur

Exercitatio in postremam quinta partis epistolarum Johannis Launoii ad Thomam Fortinum Parisiensem theologum, & Harcuriani collegii provisorem eidem theologo inscripta, a p. 367 ad 463.

6. *Ethica christianæ septemdecim loci. Sive opinionum a lege stantium necessarius ad salutem delectus vindicatus a novissimis dissertationibus ficti Amadæi & veri Matthæi Moiæ: Martini Esparzæ Hispanorum: Antonii Terilli Angli: Honorati Fabri Galli: Lucii Sammarei Siculi: Francisci Bonæ Spei: & Egidii Estrix Belgarum*, Paris. Edmundi Couterot 1673 in 8. T. I pp. 638: T. II pp. 512.

7. *Apologia prælecta congregatione indicis, ejusque secretario, ac Dominicanis, contra Petri a Valleclausa libellum famosum inscriptum De immunitate auctorum Cyriacorum a censura.* Adjecta est *Appendix* seu *Judicium de duplici controversia inter Theophilum Raynaudum & Thomam Hurtadum.* Scilicet *De communione pro mortuis, & de martyrio per pestem*, Typis ementitis, Cracoviæ, Casimiri ab Egmond 1662 in 4 pp. 584. Sic autem propria manu ad libri titulum scripsit auctor: *Advertat lector præter innumera errata ex prælo passim sensum & stylum auctoris mutantia, addita nonnulla necessaria sermone simplici, & multa adjecta convitia. Has autem labes tollet secunda editio.* Decreto S. congregationis Indicis 20 febr. 1664 Romæ dato prohibitus fuit hic liber, qui revera ab altero interpolatus fuerat. Nova autem illa editio promissa ea est quæ hic recensetur n. 4.

8. *Responsio ad librum Johannis de Cardenas S. J.* cui titulus Crisis theologica seu Disputationes selectæ morales in 8, absque loco & anno, sed anno 1672 eam responsionem vidimus.

9. *Responsio ad objectiones Joanninas.* Extat MS in Bibl. nostra Tolosana, ut me monuit diligens noster Jacobus *Lafon* & ipse Tolosanus. Responsio autem est ad ea quæ Johannes Ferrier S. J. *contra doctrinam de gratia per se efficaci Thomisticam* ediderat.

10. Cursus theologiæ ex solis S. Thomæ operibus confectus, cui titulus inscribendus erat: *D. Thomas sui interpres*, in quo nempe sibi demonstrandum proposuerat, ut pluries ab ejus ore audivi, nihil in prioribus operibus docuisse sanctum doctorem, quod in sequentibus semper magis ac magis non illustrarit. Opus jam ad mediam partem deductum dicunt nostri Tolosani, sed a morte penitus abruptum. Titulum ex eo mutuatus est noster Antoninus *Massoulié*, & egregio suo operi indidit, sed non consilium, nec eumdem scopum.

11. *Le christianisme etabli sur les quatre principaux misteres de la foi, confirmé par leurs rapports avec l'Eucharistie, representé dans les graces particulieres de divers saints, prêché en octaves du S. Sacrement, & festes de plusieurs saints dans l'eglise de S. Eustache de Paris*, Parisiis, Piget 1660 in 4. T. I pp. 365, Conciones tredecim: T. II pp. 354, Panegyrici XV SS. Eustachii, Andreæ, Nicolai, Stephani, Johannis, Innocentium & Francisci Salesii, Genovefæ, Agnetis, Monicæ, Magdalenæ, Claræ, Bernardi, Francisci, Dionysii, Teresiæ.

12. *L'Heresie convaincue ou la theologie des Lutheriens & des Calvinistes reduite a quatre principes, & refutée d'une maniere toute nouvelle, avec l'examen de l'ouvrage du ministre Claude contre l'Eucharistie*, Paris. Thiboust & Esclaslan 1668 in 12 pp. 647.

Hæc omnia extant Parisiis apud nostros ad S. Honorati, & Romæ in Casanatensi, in hac tamen desunt nn. 8 & 12 laudata.

F. VINCENTIUS CONTENSON.

F. Vincentius Contenson vulgo dictus, (cui vernacula patriaque lingua Aquitana *Contensons* agnomen erat) Aquitanus fuit Condomiensis diœcesis, Altivillari natus ad MDCXII; cui cum esset egregia indoles, litteris humanioribus a puero institutus, maximam injecit expectationem sui ab ingenii felicitate, celeritate, & pietate. Vix factus pubes, miris efficacibusque nostri Vincentii Baron de quo supra tum conciones in civitate Montis Albani habentis excitatus dictis & exemplis, ordinem ingressus est Tolosæ, ac professus ætatis XVI die altera februar. MDCLVII. Mox philosophiæ tum & theologiæ studiis addictus, ea emicuit inter æquales ingenii subtilitate, ut non tam discipulus quam professor emeritus arguendo vel exponendo videretur, adeo vel intricatissimas difficillimasque theologiæ quæstiones intime penetrabat, dilucide explicabat, adversaque solide ac clare solvebat argumenta. 1674

gumenta. Promta illi erat tenaciſſimaque memoria, ut quæ vel ſemel oculis uſurpaſſet, ea facile diuque animo ſervaret, quibus accedebat magna dicendi facilitas & elegantia. Poſt expletum palæſtræ theologicæ curſum nondum ſacerdotio initiatus, ſanctorum Patrum lectioni ſe totum addixit, quos intento animo ſtudioque pertinaci ſic ſibi familiares effecit, ut eos ceu in numerato habere videretur. Verum ab hoc ſuavi utilique ſtudio vocatus eſt, & Albiam ſeu Albigam miſſus, qui ſecularibus philoſophiæ prælegeret profiteretur que diſciplinas anno MDCLXIV, ætatis XXIV nondum impleto: quo in munere vix dici poſſit, quantum ſibi nomen fecerit, quamque pepererit apud omnes hujuſce civitatis ordines ordini ſibique laudem & gratiam: ac licet acutiſſimo feracique eſſet ingenio, quo qui gaudent, luxuriari plerumque amant, & novitatibus inſtant, nuſquam a recta S Thomæ ſchola receſſit, illibatæ Thomiſtarum doctrinæ ſemper inhærens, ac inconcuſſa ejus dogmata nervoſe proponens atque propugnans. Publicas interea dum pro more diſcipuli concluſiones agone peracto Albienſium præſuli nuncupatas defenderent, ea eruditionis laude fulſit, adverſariorumque tela retudit: ea arte atque facundia peroravit, illuſtriſſimique antiſtitis & agonotheræ laudes eſt proſecutus, ut auditorum expectationem ſuperarit, ſibique omnium animos & corda devinxerit. Reverſus inde Toloſam ſacræ lector inſtitutus eſt theologiæ, quo dum munere fungitur, accidit ut inde Romam negotiorum quorumdam cauſa vocatus a magiſtro ordinis proficiſceretur vir piiſſimus F. Raimundus Mailhat, cui ſe Urbem videndi cupidus facile comitem adjunxit. Inde poſt menſes aliquot reverſus in Galliam, in quibuſdam epiſcoporum ſeminariis theologiam docuit, quorum & ſuaſu novam tractandæ theologiæ methodum aggreſſus eſt, qua non uni lumen afferret ingenio, ſed amorem & affectum etiam una in cordibus excitaret. Huic dum incumbit operi Pariſios ab ordinis magiſtro mittitur anno MDCLXXII, ubi ſuſceptum a ſe conſilium ita proſequitur, ut nec labori parceret, nec affectæ jam graviter valetudini minimum indulgeret. Dudum enim aſthmate duriſſime premebatur, viribuſque tabeſcebat. Bellovacos levandi per aliquod tempus morbi cauſa cum acceſſiſſet anno MDCLXXIV ab antiſtite invitatus eſt qui Crellienſibus per adventum ejus anni conſuetas haberet & quotidianas in eccleſia hujus oppidi conciones. Etſi viribus impar corporis, zelo tamen ardens humeros oneri ſuppoſuit & eo conceſſit: dumque cum auditorum utilitate & plauſu, orator enim erat facundus & fervens, ſtrenue munus impleret, ipſoque Natali Domini die triplex pro more miſſarum ſacrum obtuliſſet, ac concionem habuiſſet, mox decubuit, ſummoque omnium luctu & deſiderio ſequenti die XXVI decembris MDCLXXIV, ætatis XXXIII, ſervata ad ultimum uſque ſpiritum judicii integritate piam Deo reddidit animam: cujus corpus in eadem eccleſia parochiali terræ conditum eſt, & magno apparatu ab ejuſdem oppidi clero civibuſque parentatum. Hanc ejus lapideo ſepulcro quidam noſter Bellovacenſis appoſuit epigraphen:

Hic jacet R. P. Vincentius Contenſon ordinis Fratrum Pradicatorum ætate juvenis, virtute ſenex, cui in hoc templo mors ſilentium impoſuit, quod gravis morbus imponere non potuit. Concionando mori debebat, qui vivebat animarum zelo. Senſit ſe morientem, naſcentem Chriſtum cùm prædicavit. Nec tamen nativitas Domini mors fuit diſcipuli. Nam dignus videbatur cœlo qui naſceretur, cum dudum mortuus eſſet ſolo. Obiit die XXVI Decembris MDCLXXIV. R. I. P.

Hæc ejus opera:

Theologia mentis & cordis, ſeu Speculatio univerſæ ſacræ doctrinæ pietate temperata, e Patribus, Doctore potiſſimum Angelico derivata, Lugduni, Laurentii Arnaud & Petri Borde a 1673 ad 1675, Tomis novem in 12. Tomus nonus prodiit quidem poſthumus 1676, ſed ab auctore elaboratus ad pag. 280, cætera vero ad p. 410 eximius theologus partim ex auctoris ſchedis partim ex ſuo, ſed ad auctoris mentem proſequendam attendendo ſupplevit. Sec. XVII.

Eſt & altera duobus tomis in folio, Lugduni, apud eoſdem 1687.

Opus certe accuratum, ſtylo elegantiori, quam quo theologi vulgo utuntur concinnatum, & merito ab eruditis æſtimatum.

F. VINCENTIUS MARIA DE GROSSIS.

F. Vincentius Maria de Grossis Mantuæ in Gallia Tranſpadana nobili loco natus, & in patria ordinem amplexus, vir, inquit Roverta, quem hîc excipio, magnis nominis, morum integritate, diſciplina regulari, ac eruditione non vulgari ſpectabilis, ſcholas aliquandiu rexit, tum conventus Mantuanum, Romanum S. Sabinæ, Ferrarienſem Angelorum, & Bononienſem adminiſtravit prior electus, ac tandem ad regimen provinciæ utriuſque Lombardiæ aſſumtus eſt. Sic Roverta ad 1674, an quo adhuc clarus, an quo mortuus? Editus eſt ab eo teſte eodem * 1674

Tractatus de regimine principum, Venetiis.

Qua vero lingua an Latine an Italice non addit.

F. ÆGIDIUS TUTINUS.

F. Ægidius Tutinus Siculus Miletellanus in Valle Neti anno MDCXIII natus, ac in patria ordinem amplexus, gradum baccalaurei in comitiis ordinis Romæ anno MDCXLIV habitis conſecutus eſt, & in ſequentibus ibidem anno MDCL laurea magiſterii ornatus. In ſtudio generali Meſſanenſi theologiam regens primarius profeſſus erat, ſed & Eccleſiaſtes habitus eſt ætate ſua eloquentiſſimus. Obiit Platiæ circa annum Domini MDCLXXV. Scripſit * 1675

Iſtruzzione ſopra le virtù Chriſtiane fatta a i principi.

L'Anno ſanto, cioè, Vite di tutti i ſanti d'ogni giorno, Tomis XII, in quibus ſanctorum vitas præſertim ignotas complexus eſt.

Il Virgilio ridotto in verſi Italiani.

Quareſimale ed' altre prediche.

Horum quædam apud ſodales Militelli ſervari teſtatur Antoninus Mongirore in Bibl. Sicula, quem hîc excipio quoad opera, nam cætera ex Actis.

F. ANDREAS FERRER DE VALDECEBRO.

F. Andreas Ferrer de Valdecebro Teruelam Aragoniæ urbem haud incelebrem patriam habuit, & Matriti ordinem profeſſus eſt adoleſcens in conventu S. Thomæ, quem exinde præclaris animi virtutibus, eruditione multiplici, dicendique gratia atque facundia plurimum ornavit. Per ſolitos academiæ gradus ad magiſterii apicem promoveri meruit: cum enim apud Indos occiduos & Americam profectus eſſet, in collegio S. Ludovici Taſcalenſi, vernacule *La Puebla de los Angeles* datus eſt ſacræ theologiæ lector, nec interim apoſtolici deerat officio concionatoris atque facundiſſimi: tum inde ad Hiſpaniæ provinciam in qua creverat reverſus, magna nominis ſui fama ac laude nobiliora ſeu ſcholæ ſeu ſacri pulpiti munera † 1675

Sec. XVII. obivit: Complutique annis MDCLXII & LXIV in gymnasio nostro Moralis theologiæ professor præsentatus agebat in ordine ad lauream, qua postea fulsit. Propositionum fidei censor etiam factus vivebat anno MDCLXXV, eloquentissimus & elegantissimus ætate sua apud Hispanos habitus Ecclesiastes, editisque quæ sequuntur operibus clarus:

1. *Lamentacion apologetica en defensa del R. P. Abrahamo Bzovio & contra Nitela Franciscana Dermitii Thaddæi, & contra el P. Pedro d'Alva*, Tascali 1650 in 4.

2. *El orador catolico*, Matriti, D. Diaz de la Carrera 1658 in 4.

Editionem alteram recognitam promittebat.

3. *Govierno general, moral y politico hallado en las fieras y animales sylvestres, sacado de sus naturales propriedades y virtudes*, Ibid. 1658 in 4 pagg. 410, cum figuris. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati. Editio altera Ibid. 1668 in 4.

Segonda parte del govierno general, moral y politico hallado en las aves mas generosas y nobles, Matriti 1670 in 4.

Editio altera Ibid. Bernardi de Villa-Diego 1683 in 4 pp. 432, sumtibus Floriani Anisson.

Añadido en esta secunda impression en differentes partes, y el libro XIX de las aves monstruosas corrigido y emmendado por el santo officio de la inquisicion, cum figuris. Extat Parisiis in Regia S 443.

4. *La vara vigilante*, Matriti 1659 in 4.

Extat editio altera.

5. *Penas de Jesus*, Compluti 1659 in 4.

6. *Historia de la maravillosa vida de la venerable madre y esclarecida virgen Rosa de S. Maria de la Tercera orden de S. Domingo*, Matriti, Pauli del Val 1666 in 4: Edit. III, ibid. La viuda de Diaz de la Carrera 1670 in 4 pp. 407. Extat Parisiis apud nostros supra laudatos.

7. *Vida del Fray Juan de Vasconcellos de la orden de Predicadores*, Matriti, Viduæ Dias de la Carrera 1668 in 4 pp. 360. Extat ibidem apud nostros.

8. *Peligros de la America y calamitades de la religion catolica*, Tascali 1650.

9. *Ereccion sacra del templo mas glorioso de la America contra el Cromwel tyrano de Inglaterra*, Tascali 1654.

10. *Anticertamen. Aprecio de las Musas, vengança del Parnaso, contra la Palestra sacra, y Tela de las Musas*, Tascali 1655.

11. *Decentes lagrimas, y sentimientos justos de los tres estados, Eccleſiastico, Religioso, y Secolar*, Tascali 1657.

12. *El superior. Polytica para todo linage de Prelados*, Compluti, Johan. de Valdez 1664 in 4 pp. 372. Extat Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

13. *Llave de oro de la eternidad*, Ibidem in 4.

14. *Historia de la vida maravillosa y admirable de el segundo Pablo apostol de Valencia san Vicente Ferrer*, Matriti 1682 in 4: Iterum sæpius edita & tandem Valentiæ, Ludovici de la Marca 1702 in 4 pp. 345. In hac vita plurimum distat a chronologia quam exhibent Editores Actorum SS. T. I. april. vult enim sanctum obiisse ætatis LXXIX. De quo videsis supra T. I pag. 763 quid sentiamus. Multa habet accurata & notatu digna, ut annos tamen prioribus Vincentii gestis addidisset, desideraremus.

Hæc ipsomet teste prælo parata habebat anno MDCLXIV:

1. *El Farol sagrado con el Orador catolico muy añadido.*

2. *La Historia de Daroca añadida y aumentada, con las vidas de tres santos de la orden de santo Domingo naturales de ella.*

3. *La Historia general de su Orden desde el año* MCCCLXXIII, *asta el de* MDCL. *Seran seys Tomos grandes.*

4. *Los Problemas de Aristoteles con consideraciones morales para mayor exercicio de las virtudes.*

Hic scriptor inter eos sane recensendus est, qui puriori & elegantiori lingua Hispana scripserunt, & utinam annales ordinis quos post Ferdinandum de Castillo scripserat, nam a Johanne *de Lopez* scriptos ei saltem ratione styli ferunt non placuisse, typis ederentur, præsertim quæ dicuntur ab eo scripta de genealogia S. Dominici ex antiqua stirpe Gusmanica.

F. HYACINTHUS MARIA BAIARDUS.

F. Hyacinthus Maria Baiardus *de Garbagna* Ligur natione, patria & professione Dertonensis, medio seculo XVII claruit, fuitque aliquando generalis sanctæ inquisitionis Bergomi vicarius. Scripsit hoc titulo: 1675

Spiritualis officina moralium aphorismorum ex Hippocratis & Galeni corporali medicina ad spiritualem animarum salutem constructa, variis sacrarum eruditionum & speculationum pharmacis & antidotis pro vitiorum morbis curandis referta, communi omnium beneficio expositа, divini verbi professoribus præcipue patens, Bergomi 1663.

Vivebat etiamnum anno MDCLXV apud suos Dertonenses, alia præparans parænetica & ascetica teste Soprano. Ejusdem meminit Oldoinus in Athen. Ligust. & Roverta ad 1656.

F. HYACINTHUS-MARIA GRANARA.

F. Hyacinthus-Maria Granara Ligur gente patria Januensis conventus S. Mariæ *del Castello* alumnus, harum ex ordine civitatum inquisitor generalis, Mutinæ, Mantuæ, Ferrariæ, Anconæ ac tandem Mediolani, vir pietate ac eruditione commendatus, morum comitate præterea, tantoque in dicendo pondere prædius, ut omnes in sui amorem simul ac venerationem alliceret. Ejus cum laude meminerunt Oldoinus ex Soprano in *Athen. Ligust.* ad 1668, & Rovetta ad 1675. Scripsit ac edidit 1675

La scuola della vera sapienza, Venetiis 1665. in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

Addit Rovetta sed non indicans ubi vel quando prodierint, nec qua lingua

1. *De modo acquirenda perfectionis religiosa.*
2. *Liber piarum meditationum.*
3. *De oratione mentali.*

F. JOHANNES HECQUET.

F. Johannes Hecquet Hybernus seculo XVII medio florebat, sacræ theologiæ professor, & vivebat etiamnum anno MDCLXV, a pluribus annis Romæ agens, ubi plura tum in philosophicis tum in theologicis scripsit ac prælo dedit, quorum hæc mihi cognita: 1675

1. *Synopsis physica*, Romæ 1659 in 12.

2. *Commentarium theologicum complectens omnes tractatus totius primæ secundæ Doctoris Angelici*, Romæ 1659 in fol.

3. *Synopsis theologica in tractatum de fide, spe, & caritate*, Romæ 1675 in 4.

Qui omnes tractatus extant Romæ in Casanatensi, sic enim me monent Memorialia recens exinde mihi missa.

F. JOHANNES RICCIARDI.

1675. F. Johannes Ricciardi Apulus Altamuranus, ideoque *de Altamura* a patria ſæpius ſimpliciter agnominatus, concionator egregius, provinciæ Apuliæ filius originalis, a qua tranſlatus in conventum regium S. Dominici Neapolitanum & provinciam Regni : vir pius & eruditus, qui & plura præclaraque dedit ſeculo XVII poſteriſque reliquit utriuſque dotis ſpecimina. Congregationes enim erexit Neapoli piiſſimas SS. Sacramenti, ac SS. V. M. Roſarii & humilitatis, mortificationiſque palæſtram & ſocietatem in eccleſia conventus dicti S. Dominici : de quo videſis Theodorum a Valle *Compend. Hiſt. prov. Reg.* p. 350. Obiit prope nonagenarius anno MDCLXXV, ejuſque inſignis habetur memoria in actis capitul. general. Romæ MDCLXXXVI Tit. *Prov. Reg.* n. 2 : *In eodem conventu* (S. Dominici) *vita ſanctimonia & conſummata eruditione fulſit R. P. F. Johannes de Altamura vere lucerna ardens & lucens, virtutum omnium quibus erat ornatus, odorem ſpirat & longe lateque diffundit.* Liber vitæ ejus jam typis editus. Scripſit publiciſque typis edidit.

1. *Domenicale per tutto l'anno e modo di fondare ed eſſercitar le ſcuole di mortificazione*, P. I, Neapoli 1640, & iterum 1644 in 4.

2. *Parte ſeconda e terza*, Ibidem Roberti Mollo 1644 in 4.

3. *Diſcorſi del ſantiſſimo roſario di Maria Vergine, con alcune prediche de' ſanti.* P. I. Archiepiſcopo Mediolanenſi cardinali de Monti nuncupata.

P. II. *Con l'aggiunta d'alcune prediche.* Regni Neapolitani ſupremo Quæſtori ſeu Theſaurario dicata, Ibid. 1639 in 4 pp. 352.

P. III & ultima, Ibidem apud eumdem 1646 in 4.

4. *Trattenimenti ſpirituali per le Domeniche dell' Eſtate, overo quarto tomo del Domenicale*, Ibidem 1654 in 4.

5. *Prediche in honore della B. Vergine per la novena del natale di Chriſto, con alcune altre di varie ſolennità*, Ibidem : Et iterum Neapoli 1694 in 4.

6. *Dell' orazione mentale*, Ibidem.

7. *Modo d'iſtruire la congregatione del SS. ſacramento con il modo di recitare il SS. roſario*, Ibidem 1640 in 4.

8. *Breve iſtruzzione per iſtituir il Roſario perpetuo in favore degli agonizanti.* Latine reddidit F. Reginaldus Badeo, de quo ſupra pag. 541.

Alia in lucem emittenda præ manibus eum habuiſſe MSS teſtatur citatus Vallius, atque in his ſermonum Dominicalium per annum integrum tribus tomis diviſum opus. Ejus meminit Toppius *Bibl. Napol.* pag. 113 ſub ſimplici *Johannis de Altamura* nomine.

F. MARCUS FERRO.

† 1675. F. Marcus Ferro Italus Rhodigii vernacule *Rovigo* natus, Venetiis in conventu SS. Johannis & Pauli nomen dedit adoleſcens circa ſeculi XVII initia, vir acuti ingenii per omnes gradus lauream obtinuit magiſterii, quæ ei in comitiis ordinis Romæ MDCXXIX confirmata & approbata, hinc ſtudii generalis ſuæ S. Dominici provinciæ regentem pluribus egit annis. Suum conventum nativum ter rexit prior electus & inſtitutus, pluraque eidem beneficia procuravit, inter alia reditus annuos perpetuos XV Fratribus in ſtudio ſuſtentandis : ſed & dictam ſuam S. Dominici provinciam ſemel adminiſtravit provincialis. Qui in nodis theogicis ſolvendis ſingulare ſemper præſtitit acumen, in caſibus conſcientiæ reſpondendis univerſale habebatur promtuarium. Obiit vero grandævus ſenex anno MDCLXXV, ætatis nonageſimo : Sic Cherubinus Torni ſymmyſta & æqualis in Memorial. MS. Scripſit & in lucem edidit hoc titulo : Sæc. XVII.

1. *Thomas geminus geminata luce perfuſus, ſeu in utrumque Thomam & Aquinatem doctorem angelicum, & Cajetanum ejus commentatorem acutiſſimum Trinitatis myſterium perſcrutantes litterales elucidationes, quibus tum S. Thomæ textus profundiſſimus, nec non Cajetani commentarii exactiſſimi novis veluti tædis inclareſcunt &c. Studium F. Marci Ferro &c.* Alexandro VII P. M. nuncupatum opus, Venetiis, Franciſci Baba 1656 in fol. pagg. 820. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

2. *Trias ſacramentaria ſcilicet accurata trium ſacramentorum pœnitentiæ, Euchariſtiæ & ordinis indagatio*, Venetiis, Alexandri Zatta 1663 in 4 voll. duo.

3. *Juſta damnatio quinque propoſitionum Janſenii. Studium F. Marci Ferri*, Venetiis 1653 in 12. Quod tamen opus in congregatione generali univerſalis Romæ inquiſitionis fer. 5 die 23 april. 1654 fuit prohibitum. Extat Romæ in Barberina.

4. *Doctrina contracta de contractibus in tres libellos diſtributa*, Venetiis, Nicolai Pezzana 1669 in 12. Extant hæc omnia Romæ in Caſanatenſi.

F. PETRUS DIERKENS.

† 1675. F. Petrus Dierkens Flander juvenis ordini nomen dedit & profeſſus eſt Gandavi XXVII aprilis MDCXX, vir eruditus ac ſacræ theologiæ magiſter promotus in cap. gen. Rom. MDCXLIV, myſticam potiſſimum coluit, ut qui ad ſpiritualis vitæ perfectionem totus anhelaret, ideoque tironum inſtitutioni diutius præfectus, maximo provinciæ Inferioris Germaniæ fructu & incremento. Acerbiſſimos calculi dolores annis XL patientiſſime toleravit, quibus tandem fractus piam cœlo reddidit animam tertia auguſti MDCLXXV. Hæc ab eo ſcripta typis prodierunt :

1. *Exercitia ſpiritualia decem dierum cum optimis regulis ad perfectam dilectionem Dei conſequendam maxime utilia :* unâque, *Devotiſſimum exercitium de paſſione Chriſti*, Gandavi, Maximiliani Graet 1659 in 8. *Belgice* reddidit noſter Ægidius *de Lalaing*, de quo ſupra ad 1674.

Extat cum ſequentibus Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Tractatus brevis de vita contemplativa una cum quibuſdam additionibus tractatui exercitiorum ſpiritualium apponendis.* Præterea, *Tractatus brevis de annihilatione & abnegatione ſui ipſius inter cruces & tribulationes*, Gandavi, Graet 1663 in 8.

3. *Tractatus brevis de obligationibus regulæ & conſtitutionum in ſacris religionibus*, Ibid. 1667 in 12 : *Rurſus*, Aureliæ, viduæ Franc. Boyer & Joan. Boyer 1676 in 16. *Flandrice* & ſuperiorem & hunc vertit F. Petrus *Mallants* Cartuſianus ad Lyram. *Gallice* hunc ultimum F. Ambroſius *Eſtienne*, de quo poſtea ad 1688.

Hæc omnia ſimul recognita & pluribus aucta ab auctore, Ibid. 1671 in 8.

Ex actis & ex Bib. Belgo-Dom. MS.

F. SPIRITUS PANASSIERE.

† 1675. F. Spiritus Panassiere Gallus provinciæ Provinciæ ſodalis, & ut conjicio conventus Anicienſis in Velaunis alumnus, vir gravis, & in rebus vitæ ſpiritualis & myſticæ doctus & exer-

Sec. XVII. citatus, circa hunc annum MDCLXXV mortuus est. Scripsit

La vie de la sœur Agnez Galant dite de Jesus, religieuse de saint Dominique au monastere de S. Caterine de Sienne de Langeac dioceſe de saint Flour. MS pagg. 343 nunc apud sanctimoniales dicti monasterii servatum.

Ejus servæ Dei Agnetis, cujus nunc acta Romæ examinantur in ordine ad canonizationem, confessarius erat Spiritus *Panassiere*, & hanc vitam a se scriptam dedit prima septembris anni MDCLXI ecclesiasticis rectoribus seminarii Anicienſis. Ex Memorialibus in hoc codice MS contentis superior Anicienſis seminarii Carolus Ludovicus *de Lantages* nomine tamen suppresso vitam dictæ servæ Dei potissimum composuit quam & edidit Anicii 1665 in 4, & cujus jam sunt tres editiones.

Hanc notitiam debeo diligentiæ Domni Jacobi *Boyer* ascetæ congregationis S. Mauri ordinis S. Benedicti viri accurati, qui dictum codicem MS apud sanctimoniales laudatas vidit & exploravit, & conjicit iis a rectoribus seminarii redditum fuisse servandum.

F. VINCENTIUS-MARIA FONTANA.

† 1675. F. VINCENTIUS-MARIA FONTANA de Melide Comensis dioecesis oriundus, Dominici Fontana equitis architecturæ scientia sub Sixto papa V clarissimi, Obeliscorumque Romæ sub eo pontifice arte singulari reparatione & erectione celeberrimi pronepos, Romæ in conventu S. Mariæ super Minervam die XV octob. MDCXXIX in manibus tum prioris F. Vincentii Candidi professus est, ut ab eodem anno superiori eodemque die habitum susceperat. Prædicatoris generalis titulum & honores ac privilegia postea obtinuit, quæ fuerunt approbata in actis cap. gen. Romæ MDCXLIV: imo in iisdem laurea magisterii eidem legitur concessa, sed ut videtur salvis provinciæ suæ Romanæ juribus, ut habent acta cap. gen. Valentiæ MDCXLVII: Unde gradum magistri non consecutus est nisi anno MDCLVI, quo in actis cap. gen. Rom. de eo sic statuitur: *Acceptamus collata pridem magisteria RR. PP. &c. F. Vincentio Maria Fontana pro secundo loco proxime in provincia vacaturo, cum voce omnibusque privilegiis gratiis ac prærogativis.* Vir fuit rebus ordinis & antiquitatibus inquirendis & excutiendis omnino addictus, atque ex variis quos nancisci potuit ordinis scriptoribus & historicis opera quæ sequuntur digessit ac in lucem emisit:

1. *Constitutiones, declarationes, & ordinationes capitulorum generalium sacri ordinis Prædicatorum ab anno* 1220 *usque ad* 1650 *emanata ex probatis eorumdem actis in ordinis archivo asservatis*, Romæ, Francisci Caballi 1655 in fol. Pars I *De iis quæ sancita sunt pro toto ordine*, pagg. seu coll. 670. Pars II *De iis quæ sancita sunt pro singulis provinciis*, Ibid. 1656 coll. 356.

2. *Historia fundationis, translationis, & progressus nobilissimi monasterii S. Catharinæ Senensis de urbe.* Typis non edidit, sed manuscriptam apposuit principaliori libro ejusdem monasterii inscripto, *Ab ingressu*: idque dum earum sacrarum virginum confessarius esset anno 1658.

3. *Syllabus magistrorum sacri palatii a S. P. Dominico usque ad F. Raymundum Capisuccum tunc temporis sacri palatii magistrum*, Romæ, Nicol. Ang. Tinassii 1663 in 4. Quo in opere sua quædam quoad chronologiam errata ipse agnovit, & emendavit altera editione in opere sequenti: sed certo plura in utraque supersunt, quæ diligentioris & otiosioris cura & criterio indigent, quorum quædam identidem lectores in hoc opere monemus. Cæterum non parum laudis meretur auctor, qui viam in re ob antiquitatem & codd. MSS jam latentium aut perditorum inopiam obscura posteris aperuit.

4. *Sacrum Theatrum Dominicanum*, Romæ, Tinassii 1666 in fol. pp. 694. I. P. recensentur *SS. Pontifices, Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates.* II. P. *Ministri sedis apostolicæ.* Quod opus suo auctori non parvo constitit, ejusque laborem arguit indefessum, licèt plura in eo supersint & emendanda & addenda, sed unus in hisce non omnibus sufficit.

5. *De sacro Inquisitionis tribunali* ad instantiam Commissarii generalis inquisitionis Romanæ F. Vincentii Preti de Seravalle opus speciatim edendum scripserat, sed Preto ante impressionem mortuo, auctor Theatro jam laudato inseruit parte 2.

6. *Epinicia sacra D. Thomæ doctoris angelici ex recensitis bullis ac brevibus apostolicis, nec non præstantioribus auctoribus selecta, relatis iisdem brevibus*, Romæ, Tinassii 1670 in 4 pp. 64. Patribus in comitiis ordinis ex toto orbe eo anno congregatis nuncupavit auctor, unde & in Actis de eo sic statutum est: *Habendo respectum ad labores & merita A. R. M. F. Vincentii Maria Fontana, qui in compilandis atque in unum volumen redigendis ordinationibus ac decretis nostrorum capitulorum generalium, nec non in aliis operibus ad religionis decorem & utilitatem edendis non parum insudavit, concedimus ut in hac provincia Romana, cujus ipse est filius, loco gaudeat debito ex constitutionibus nostris, ac si sua provincia fuisset provincialis &c.*

7. *De Romana provincia ordinis Prædicatorum*, Romæ, Tinassii 1670 in 4 pp. 384.

8. *Monumenta Dominicana breviter in synopsi collecta, de fidis obsequiis ab ordine Prædicatorum sanctæ Dei Ecclesiæ usque modo præstitis*, Romæ, Tinassii 1675 in fol. pp. 706.

F. ALANUS BOUCHOUT.

F. ALANUS BOUCHOUT in baptismo *Jacobus* dictus, Flander Brugis natus ibidem ordinem amplexus & aliquando prior, obiit quinta decembris MDCLXXVI ætatis LIX, professionis XXXII. Hæc ab eo typis commissa: 1676

1. *Dux animæ septem remedia efficacia docens, quibus vitentur peccata*, Flandricè, Brugis, Lucæ Vander Kerchove 1660, 1664, 1670 in 12. Edit. 3.

2. *Lux SS. Rosarii sive conciones de SS. Rosario super omnes anni Dominicas, ac præcipua B. Virginis festa* Latine, Brugis, Viduæ Johannis Clowet 1668 in 4.

3. *Lux SS. Rosarii proponens varia in ejus propagationem motiva &c. Item Tractatus de Archiconfraternitate SS. Nominis Dei*, Latine, Lovanii, Hieron. Nempæi 1669 in 4.

4. *Speculum animarum ad vitam sanctiorem anhelantium*, Flandricè, Brugis, Jo. Clowet 1669.

Ex schedis F. Gilberti De la Haie.

F. AMBROSIUS DE ALTAMURA.

F. AMBROSIUS DE ALTAMURA sic vulgo nuncupatus a patria, quæ Altus murus Latine nuncupatur, ab aliis Luparia aut Petilia seu potius Altilia, estque urbs ampla in Apulia Peucetia, natus est XVI novembris MDCVIII e familia cui agnomen *del Giudice*, ordinemque induit in conventu Altimurano, ac per omnes scholæ agones magisterii apicem meruit in actis cap. gen. Valentiæ Aragonum anno MDCXLVII ei collatum, ibidem 1674

gymnaſii S. Dominici de Andria regens inſtitutus. Vir pius fuit ut ejus indicant opera, ordinis ſui ſtudioſiſſimus, ejuſque rebus illuſtrandis mirum addictus. Sexageſimum octavum ætatis annum agebat anno MDCLXXV, & anno MDCLXXVII jam e vivis abierat. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Il Melchiſedech, overo Lezzioni in lode del SS. ſacramento dell' Euchariſtia diviſe in tre ottave*, Romæ, Franciſci Monica 1653 in 8.

2. *Commentaria in Ariſtotelis Topica*, Neapoli, Jac. Gaffari 1658 in 8.

3. *Panagion, ſeu SS. Dominicanorum, quorum per annum ubique in ordinis Prædicatorum Eccleſiis ſolemnia celebrantur Elogia. Pars prima*, Neapoli, Franc. Zannetti 1671 in 8. Nempe ad eorum imitationem, quæ Emmanuel Theſaurus de patriarchis veteris teſtamenti, Aloyſius Juglaris S. J. de Chriſti Domini actis, tum & de geſtis Ludovici XIII chriſtianiſſimi regis, & Petrus Labbé etiam S. J. de quibuſdam Sanctis edidere. Pia quidem illa Altamuræ noſtri, ſed in quibus ſalis & acuminis plus deſideres.

Prodiit & *Pars altera* Barii 1672 in 8.

4. *Meditazioni ſopra gli miſterii del SS. Roſario*, Neapoli, Hæred. Gaffari 1659 in 4.

5. *Bibliotheca Dominicana accuratis collectioninibus primo ab ordinis conſtitutione uſque ad annum* 1600 *producta hoc ſeculari apparatu incrementum & proſecutio*, Romæ, Nic. Angeli Tinaſſii 1677 in fol. pagg. 550. Auctore dum typis invigilaret, e vivis erepto, Typographus magiſtro ordinis F. Joanni Thomæ *de Rocaberti* nuncupavit.

In hoc opere multa arguuntur, primo antichroniſmi frequentes, nempe auctores centum annis ante vel centum annis poſt quam vixerint, & aliquando amplius poſiti: præterea unus & idem auctor in plures diviſus ac multiplicatus, extranei etiam multi ut legitimi adoptati: denique in hiſtoria ſæpiſſime veri criterii modicum: unde & viris ordinis ſapientiſſimis non arriſit nec probatum fuit: quod & forte in cauſa fuit, cur tomus ejus ſecundus in quo de ſcriptoribus ſeculi XVII agebat typis non prodierit.

6. *Chronologia*, ad quam ſæpius lectorem remittit in Bibliotheca, quæ tamen an ſub prælo ſudarit mihi incompertum.

Laudanda tamen præter ſtudium auctoris ſingularis ejus modeſtia, qui in capite Appendicis ad Bibliothecam ſic monet: *Quare ut diſcam, precor lectores meos, ut ſi quid in mea Bibliotheca perpenderint corrigendum, me fraterne commoneant, nam hilariter emendabo: necdum enim manum de tabula, nec de manu calamum ſuſtuli. Exemplum præbui, me judicem primipilum primum mihi conſtituiſſe: ſequantur alii, & mea errata reprehendant, & cenſoria virga caſtigent, innumeras gratias referam: non laudatore dum ſcribo, ſed cenſore qui ſevere arguat egeo.* Poſtquam auctor in eo genere talem edidit confeſſionem, ſicubi erraverit, non ei ſuccenſendum, ſed cum pari modeſtia ejus errores caſtigandi, quod pro virili ubi ſe dedit occaſio egimus.

Non omittendum a Toppio *Bibl. Napol.* hunc auctorem in duos dividi, alterum *ab Altamura*, alterum *del Giudice*, qui revera unus & idem ſunt.

F. ANTONINUS REGINALDUS.

† 1676. F. Antoninus Reginaldus (quod illi fuit in religione datum nomen ut & agnomen, cui luſtrico fuit *Antonius* agnomine *Ravaille*) Albiæ natus eſt ad Tarnem fluvium in Occitania. Qui cùm egregiam ſui etiam puer ingenii ſpem exhiberet, a parentibus litteris imbuendus ab infantia traditus eximios in eis & pietate fecit breviſſimo tempore progreſſus. Ætatis jam XVIII adeptus ordinem ingreſſus eſt Avenione, & probatione peracta anno MDCXXIV profeſſus in manibus F. Guillelmi Courtet Biterrenſis Avenionenſis tum prioris, ac poſtea Martyrii palma laureati *Nangazachi* in Japonia. Hoc ergo tali tantoque magiſtro prioreque regularibus inſtructus egregie diſciplinis philoſophicis dein & theologicis animum applicuit inſtitutis, quibus adeo profecit, ac inter condiſcipulos emicuit ſive privatis ſeu publicis etiam ſæpiſſime exercitationibus, ut erudiendis amodo ſodalibus & extraneis a ſuperioribus deſtinatus fuerit. Philoſophiæ curſum itaque primùm ordinante prælato circa MDCXXXII prælegit, tum & ſacras eſt interpretatus Toloſæ apud ſuos litteras: laureamque in Academia conſecutus ac doctor conventualis & anteceſſor renunciatus theologiam a MDCXXXIX fere per decem annos integros in ſchola publica docuit. Quanta vero fama, quantoque auditorum frequentiſſimorum plauſu ſpartam hanc ornarit, narrat vir graviſſimus Johannes Franciſcus Dufaur prior conventus noſtri Toloſani in epiſtola encyclica funerali anno MDCLXXVI obitum Antonini noſtri nuncians, cujus hæc pauca tranſcribere liceat. *Hunc*, inquit, *Academia* non *ſolum ut alumnum complectebatur*, ſed *& ut clariſſimum lumen ſuſpiciebat. Eminebat maximè ſeque ipſum ſuperare videbatur, cum pro ſuo munere in Academia e ſuggeſtu difficillimas quæſtiones explanaret*: Tum *vere pendebant omnes e loquentis ore, quo nedum Auguſtinus & Thomas, ſed & concilia omnia & Patres loqui dici potuiſſent. Adeo omnium ſententias altè infuſas hauſerat & locupletaverat capaciſſimum ingenium totius antiquitatis ampliſſima & ſanctiſſima ſuppellectili, quam ſuis explicationibus profundebat ſcholaſticorum multitudini undecunque ad eum ut ad oraculum confluenti, ut ſchola locum ampliſſimum eos continere non valentem ampliari neceſſe fuerit & extendi.* Dum his lectionibus incumberet ſedulus, accidit ut Franciſcus Annatus S. J. theologiæ profeſſor apud ſuos in lucem emiſerit ineunte circiter anno Chriſti 1645 Toloſæ in 4 typis Johannis Boude opus nullius approbatione doctoris, ſuperiorumve ſuorum facultate, ſed unico regis munitum privilegio hoc titulo: *Scientia media contra novos ejus impugnatores defenſa, hoc eſt, contra Guillelmum Tuiſſium Calviniſtam, Auctorem Anonymum libri de Ordine* (Claudium videlicet Typhanium S. J. theologum Muſſipontanum eruditiſſimum) *Salmanticenſes Carmelitas, & noſtrum Johannem a S. Thoma.* Vulnus ſenſit inflictum Academia Toloſana ex ſtatutis ſuis S. Thomæ doctrinæ addicta, reque prius habita cum Illuſtriſſimo, cui ab Annato inſcriptum opus, archipræſule Carolo de Montchal, coactis Academiæ ordinibus & membris cenſorium in illud tulit judicium ac promulgavit hujuſce tenoris: *Cenſura ſacræ facultatis Theologiæ in Academia Toloſana adverſus librum cui titulus*, Scientia Media contra novos ejus impugnatores defenſa &c. auctore Franciſco Annato S. J. . . . » Quoniam catholicarum per orbem Chriſtianum univerſitatum ea « præſertim cura eſſe debet, ne doctrina vel hæ- « retica irrepat, vel quam Eccleſia non improbat « nec notat, ſed potius vetat notari, afficiatur ali- « qua cenſura ab ullo: idcirco ſacra theologiæ fa- « cultas in Academia Toloſana ad hoc ſpecialiter « convocata de conſenſu ſapientiſſimi D. Rectoris « & omnium clariſſimorum profeſſorum aliarum fa- « cultatum ejuſdem Academiæ declarandum omni- « bus cenſuit librum cui titulus, *Scientia media « contra novos ejus impugnatores defenſa &c.* qui « in lucem prodiit a paucis diebus abſque ulla vel « illuſtriſſimi D. archiepiſcopi Toloſani facultate, « vel legitima profeſſorum Academiæ in ſacra theo- « logia approbatione prohibitum eſſe, & omnes «

Sæc. XVII.

Anno MDCXXXIV erat adhuc philoſophiæ lector: ex F. Percin *Hiſt. Tol.* pag. 152.

Sec. XVII. » fideles debere abſtinere ab ejus lectione donec » expurgetur, vel a ſancta ſede apoſtolica aliud ſta- » tuatur, utpote editum adverſus decreta ponti- » ficia Clementis VIII, Pauli V, & Urbani VIII: » quorum etiam hujus libri auctor multis in locis me- » minit, & quibus verbo tenus obſequitur, reipſa » contradicit in pluribus, quæ ipſi ſub graviſſimis » pœnis prohibuerunt: maxime quod doctrinæ ſcien- » tiam mediam impugnanti interdum aperte, inter- » dum fraudulenter & vafre fædiſſimam labem hæ- » reſis & omnimodæ convenientiæ cum erroribus » Calviniſtarum inurit: & hanc cenſuram ſanctæ ſedi » apoſtolicæ & omnia ſua ſubjecit ac ſubjicit ſacra fa- » cultas. Actum Toloſæ in conventu & ſcholis ſanctiſ- » ſimi patris D. Auguſtini die prima maii anni 1645. *Infra ſignatum*, De mandato D. Rectoris. Roux ſecretarius & Bidellus. Ab ea cenſura Annatus ſociique non ad ſanctam ſedem ut par erat & res poſtulare videbatur, cujus decreto acquieviſſent omnes, ſed ad ſanctius regis conſilium provocarunt, inque jus Academiam ipſam coram eo vocarunt, quæ & in id Antoninum noſtrum elegit, Pariſioſque legavit, qui ſuo compareret nomine, ſtaretque judicio pro vindicandis Facultatis juribus & ſuæ æquitate cenſuræ, tum & encyclicis hortata eſt omnes regni Academias ad mutuum in communi cauſa juriumque ſuorum defenſione præſtandum auxilium. Onus qua potuit diligentia detrectavit Antoninus, verùm Academiæ matri ſubvenire laboranti neceſſe fuit & imperanti parere. Quapropter ille venia prius a Prælato facta ſcriptaque ad magiſtrum ordinis Thomam Turcum in Gallia tum viſitationes ſuas obeuntem epiſtola, Toloſa Pariſios proficiſcitur, quo & menſe junio anni MDCXLVI appulit: mox & magiſtrum ordinis in novitiatu generali agentem, (quem antea Partes prævenire ſolicitæ contra ſuſceptam hanc a Reginaldo miſſionem non parum excitaverant) adiit, a quo etiam graviter acceptus, juſſus eſt ſtatim miſſa legatione recedere Toloſamque repetere: cui libentiſſime obediens, apud Academiam matrem inobedientiæ culpam imperantis voluntate patris excuſatam epiſtola curavit & diſceſſit intentatæ litis curam alteri relinquens ab Academia deſignando. Ad ſuos ergo reverſus ſolitas in ſchola Toloſana publicas proſequebatur indefeſſe lectiones cum omnium ordinum plauſu & concurſu, quibus non defuit, niſi ut Valentiæ Aragonum capitulo generali MDCXLVII adeſſet, Theſes provinciæ Toloſanæ nomine defenſurus. Verum anno MDCXLIX circa menſem julium ſuborta adverſus ipſum tempeſtate occaſione opuſculi Petri de Vincentia *De conceptione B. Virginis*, de quo ſupra T. I. p. 880, iterum tunc editi, quod ejus curis factum putabatur, huic turbamento conſultius ſe ſubtrahere ratus, ad Prullianum monaſterium ſe recepit, ubi tamen modicum hæſit. Nam cum iis annis Romæ ferverent tum agitatæ propoſitionum illarum quinque famoſarum contentiones, atque e re ordinis eſſet, in Urbe aſtare ſapientiſſimos ex noſtris, in eaque materia nempe de gratiæ auxiliis verſatiſſimos, ut ſi de SS. Auguſtini & Thomæ gratiæque per ſe efficacis, quæ ipſorum & ſcholæ noſtræ eſt, doctrina, agendum juberet ſummus pontifex Innocentius X, ad eam propugnandam parati promptique inveniretur noſtri: etſi autem jam plures ibi adeſſent viri omni exceptione majores, inter quos non ſine laude nominandus F. Petrus *Dufour* Toloſanus generalis poſtea inquiſitor Avenionenſis, eo tamen a magiſtro ordinis Johanne Baptiſta de Marinis accitus eſt & Reginaldus litteris XI maii MDCLII datis, quo & pervenit octobris XXIV ſequenti. Equidem cum ab epiſcopis Galliæ miſſi oratores proteſtati eſſent ſe non habere in animo vel minimum ſcholam noſtram impugnare, imo & ſe quoque gratiæ per ſe efficacis eſſe defenſores, ſummuſque pontifex declaraſſet SS. Auguſtini & Thomæ, ut & gratiæ per ſe efficacis doctrinam eſſe in uſu, nolleque ſe de iis quæſtionibus agi, de quibus ſub ſuis prædeceſſoribus æternæ memoriæ Clemente VIII & Paulo V diſputatum fuerat, quas in eodem ſtatu permanere volebat, quo ab illis duobus pontificibus relictæ, in cauſam illam novam ordo Prædicatorum ſacri ſui depoſiti ſecurus non venit. Non parum tamen illic Reginaldus profuit dilucidandis qui tunc examinabantur articulis, qua verbo in collationibus, qua calamo in ſcriptis lineam veluti præſcribens, in qua ſiſtendum erat, ne quis Auguſtini & Thomæ diſcipulus, vel ad dextram vel ad lævam turbinibus tunc excitatis verteretur ac incautus raperetur. Unde & maximam ſibi apud omnes omnium ordinum eruditos exiſtimationem comparavit, imo apud ipſum ſummum pontificem, a quo & habitus in pretio, & cum rediret in Gallias vivæ vocis oraculo præſtante regis Chriſtianiſſimi legato D. de Valencey id in mandatis accepit, ut SS. Auguſtini & Thomæ dogmata tueri pergeret ac intrepide propugnare. Quæ omnia confirmantur epiſtola magiſtri ordinis Romæ data VI octob. ejuſdem anni MDCLIII ad priorem Cadomenſem: Quoad ſparſos in ordinem noſtrum rumores malevolos, inquit, occaſione conſtitutionis ſummi » pontificis ſupra quinque vulgatis propoſitionibus » attinet, non eſt quod ex iis Fratres noſtri turbentur, ceu arundines omnem ad ventum agitatæ, ſed ceu columnæ fidei immobiles fundatæ ſupra firmam petram orthodoxæ & ſanæ doctrinæ S. Auguſtini & D. Thomæ Eccleſiæ doctorum fluctus illos proprio impetu frangendos conſtanter ſuſtineant, maxime cum tanti doctores de hæreſi aut errore nunquam ſuſpecti fuerint, ſecus vero qui eos impugnavere: & ipſe ſummus pontifex ſæpe & coram perſonis omni exceptione majoribus, vivæ vocis oraculo declaraverit prædictarum propoſitionum examine aut cenſura nuſquam doctrinam D. Auguſtini aut D. Thomæ, & noſtram de gratia efficaci in dubium revocari vel minimùm attingi velle aut debere. Quare non eſt quod moveantur, ſed ſi quid in præjudicium doctrinæ S. Auguſtini aut noſtræ ſcholæ in lucem ſpargitur, ſi impreſſum eſt, ad nos erit mittendum ut jacebit: ſi non impreſſum, authentice collatum, ut hîc obſtruantur ora loquentium iniqua &c. Diſceſſit itaque Roma illo eodem menſe Reginaldus a magiſtro ordinis inſtitutus XXII prior provincialis Occitaniæ, & quadriennio expleto Prullium iterum reverſus eſt, anniſque aliquot reſtitit iis quæ conceperat, ac animo delinearat, operibus conficiendis totus incumbens. Verùm filii uteri ſui oblivifci non potuit mater Academia Toloſana, regiumque profeſſorem delegit, quo in munere a Ludovico magno diplomate confirmatus, illud cum majori etiam quam aliàs plauſu, concurrentiumque auditorum multitudine implevit ab anno MDCLXXI ad mortem uſque, quæ ei accidit XII aprilis MDCLXXVI, ætatis LXXI. De eo legendi tum Jacobus Percin in *Hiſtoria conventus noſtri Toloſani* pag. 169 & ſeqq. tum qui geſta ſub Innocentio X in cauſa V propoſitionum ſcripſere. Hæc autem ſunt ejus ingenii monimenta:

1. *Opuſculum de vero ſenſu compoſito & diviſo compoſitum ab uno ex ſtudioſis ſchola Toloſanæ conventus S. Thomæ Aquinatis ord. Prad. ſeu Quæſtio de vera & legitima intelligentia diſtinctionis ſenſus compoſiti & diviſi juxta antiquos & recentiores philoſophos ac theologos, maximè vero juxta D. Thomam & ejus diſcipulos*, Pariſiis, Sebaſtiani Cramoiſy 1638 in 4 pp. 43: Gratianopoli, Andr. Galle 1665

in 8 pp. 21. Quam opellam ſuſcepit & edidit adverſus præpoſteram & ſcholæ Thomiſticæ falſo ſuppoſitam a Theologo S. J. Toloſano tum in dictatis ſuis traditam ejuſdem *ſenſus compoſiti & diviſi* explicationem.

2. *Quæſtio theologica, hiſtorica, & juris Pontificii, qua fuerit mens concilii Tridentini circa gratiam efficacem & ſcientiam mediam juxta exemplar impreſſum anno* 1607, Anno 1644, in 4 pp. 17.

Eadem Gallice eodem anno 1644 iiſdem typis prodiit hoc titulo: *Queſtion theologique hiſtorique & de droit eccleſiaſtique: Quel a été le ſentiment du concile de Trente touchant l'efficace de la grace & la ſcience moienne.* Extat Pariſ. in Regia D 797.

Fuerat hæc Quæſtio theſes 30 complectens cum ſuis probationibus marginalibus antea excuſa in folio quod affigi poterat circa 1627 Typis ementitis Venetiis 1607. Cum vero neſcio quis certe animo Moliniſta contra prædictam quæſtionem inſurrexiſſet opuſculo hoc titulo *ſolutio Quæſtionis* &c. Reſpondit Reginaldus hoc titulo:

Theſes apologetica adverſus ſolutionem Quæſtionis theologica hiſtorica ac juris pontificii, qua fuerit mens concilii Tridentini circa ſcientiam mediam & gratiam efficacem, Pariſiis in 4, pp. 51.

Adverſus has theſes inſurrexit iterum Moliniſta, contra quem eas & propugnavit Reginaldus opuſculo ſimilis molis nuſquam tamen quod ſciam typis edito ſed amanuenſium opera vulgato ſub hoc titulo: *Vindiciæ Theſium apologeticarum &c.* Extat pluribus in bibliothecis provinciæ Toloſanæ, & ejus exemplum ſervatur in noſtra SS. Annunciationis Pariſiis in 4, charta manu noſtri Johannis Senarenſis. An Reginaldus objectis fecerit ſatis, ut non Thomiſtarum, ſic nec Molinæ aſſeclarum ſed eruditi lectoris eſto judicium.

3. *Diſſertatio de catechiſmi Romani auctoritate*, initio ejuſdem Catechiſmi edita Toloſæ, Arnaldi Colomerii 1648 in 8. Hanc nervoſam & eruditam, ut ab auctore profecta eſt, æmuli quidam mutilam elumbem & interpolatam aliis ejuſdem Catechiſmi editionibus præpoſuerunt.

4. *Doctrina D. Thomæ Aquinatis tria Principia cum ſuis conſequentiis.* Tomus I *exhibens primum principium*, Ens eſt tranſcendens, pp. 507. T. II *ſecundum principium*, Deus ſolus eſt actus purus, pp. 476. T. III, 2 *principii* 2 *pars* ad p. 1044, Toloſæ, Raimundi Boſc 1670 in 12. Sequi debebat 2 principii 3 pars: Tum *Tertium principium* Tomo V ſcilicet *Abſoluta ſpecificantur a ſe, Relativa ab alio*, in quo *de moralibus* acturus erat: at cum eo interiere.

5. *De mente ſancti Concilii Tridentini circa gratiam ſeipſa efficacem opus Poſthumum*, Antwerpiæ, Vid. Barthol. Foppens 1706 in fol. coll. 1642. Hocque præſtantiſſimum eſt ejus opus, majorumque vigiliarum munus, quo ſcholæ Thomiſticæ aſſeclas beare parabat, ſed morte præventus ab aliis donandum reliquit. Quod diarii cujuſdam auctores ſuſpicari volunt aliqua ab editore vel immutata, vel non ex mente auctoris addita, ſi unquam id probetur, ſcelus a nullo ſeverius quam a noſtris argueretur. Verum nihil tale adhuc deprehenſum eſt: adde & archetypum ſervari Toloſæ, ad quod impreſſum facile conferri poteſt. An autem ſcopum auctor conſecutus ſit, eruditi veritatemque unice amantis lectoris eſto judicium.

6. *Tractatuli* XI *in defenſionem doctrinæ Thomiſticæ, ſeu potius Eccleſiæ Catholicæ de Gratia Chriſti* Romæ ſub Innocentio X ſcripti anno 1653, ac ſancti officii congregationi oblati, in muſeo magiſtri ordinis ſervati, qui & legi poſſunt in Diario Sanctiamoris par. 2, a pag. 59 ad 79.

7. *Tractatus theologici in omnes fere Summæ Angelicæ partes auditoribus dictati*, dum Toloſæ profeſſor Academicus theologiam legeret, in pluribus provinciæ Toloſanæ bibliothecis ſervati MS, præſertim de *ſcientia Dei*, *prædeſtinatione*, *gratia* &c. Ex quibus ut ex uberrimo fonte plures Theologiæ lectores multa hauſerunt ac in ſua dictata derivarunt. Sæc. XVII.

8. *Atteſtatio authentica coram D. Dufour Arch. Toloſ. vicario generali anno* 1674 *juramento firmata, eodemque anno typis edita, De diſputatione ab ipſo habita in cap. gen. Valentino anno* 1647: qua falſitatis arguitur Relatio ibidem geſtorum & dictorum a quatuor theologis Valentinis data. Lectorque ſincerus dijudicet, cuinam potius fides debeatur, an iſtis quatuor, qui novelli tantum theologiæ auditores erant, vixque hujuſmodi quæſtiones intelligebant, cùm habita eſt diſputatio, quorumve teſtimonium Valentiæ nunquam in lucem prodiit, nec agnitum per annos plus 19, & ubi primum reſcitum eſt, ipſorum majori parte adhuc in vivis, a viris graviſſimis, qui cap. illi gen. aderant, jam tum Valentiæ ſacræ theologiæ profeſſores publici, falſi continuo redarguitum: an Reginaldo ætatis LXIX juranti, cui & conſonant teſtium præſentium omni exceptione majorum dicta, nempe trium ſacræ theologiæ Magiſtrorum conventus Valentini, Marii Ambroſii Capello Terræ-ſanctæ provincialis, epiſcopi poſtea Antwerpiani, Vincentii Baronii jamtum Th. profeſſoris emeriti. Videſis F. Franciſcum Janſſens Elinga ſuo Tract. *Veritas Manifeſtata* & Jacobum Percin *in hiſt. conv. Tol.* pag. 170.

9. *Chronicon Inquiſitorum Toloſanorum.* Extat apud noſtros Toloſæ MS, quod in ſuam conv. Toloſ. hiſtoriam identidem tamen interpolatum congeſſit Jacobus Percin citatus.

10. *Vita & martyrium F. Guillelmi Courtet conventus Bitterrenſis Avenioni quondam Prioris, apud Japones in Nangazaqui pro Chriſti fide anno* 1637 *ſept.* 29 *coronati.*

11. *De la confrairie du nom de Jeſus*, Toloſæ 1644.

12. *Apologiæ doctrinæ S. Thomæ de Aquino ejuſque ſchola*, quæ initio *Clypei Thomiſtici* a noſtro Jo. Bap. Gonet editi præfixa eſt, collaboraſſe, imo ultimam manum appoſuiſſe ferunt.

F. ANTONIUS LE QUIEU.

F. Antonius le Quieu Latine corrupteque dictus pro more ſeculi *Queveus* vel *Cuveus* Gallus patria Pariſinus, Antonio le Quieu Samarobrigo celebrique apud ſenatum Pariſienſem cauſarum patrono & J. C. patre, matre vero hujus conjuge natus eſt die XXIII febr. MDCI, ac in eccleſia S. Mederici aquis luſtralibus tinctus. Sub parentum cura pie ab infantilibus annis educatus, affluente gratia auſteriorem vitam adhuc puer ſponte capeſſebat, corporiſque animique affectuum acerbus jam erat domitor, dum humanioribus litteris in univerſitate operam daret. Hinc poſtquam his fuit egregie inſtructus, mundanas etiam modeſtiores maternæ domus horrens delicias, ordinem amplexus eſt in conventu SS. Annunciationis Pariſienſi, & XXIV auguſti MDCXXIII profeſſus. Ab ea verò die tantum abeſt, ut quicquam relaxarit priſtini fervoris, quin ſeu animi ad res divinas converſione, ſeu diſciplinæ regularis ſeveriori exercitatione, ſeu voluntaria carnis afflictatione creverit ſemper, & ad mortem uſque conſtanter perſeverarit. Vix ad ſacerdotium promotus erat, quod quidem & tremebundo & multis vigiliis orationibuſque præparato animo ſuſcepit, cum tironum inſtructioni applicitus, in eo genere perfectum ſe magiſtrum probavit: unde † 1676.

Sec. XVII. Avenionem eum ablegarunt ſuperiores, ubi quidam recens induti aderant magnæ ſpei juvenes, ut eodem munere fungens, religionis ſpiritum illis ferventiorem inſtillaret. Tum verò primum exclusit, quod ſolo Deo conſcio ceperat conſilium, paupertatis ſcilicet flagrans ardore, cœnobii cujuſdam erigendi, in quo mendiciter omnino, & abſque ulla redituum certa poſſeſſione aut ſpe viveretur. Fatendum autem in eo conſilio proſequendo humani quid ei excidiſſe, quod univerſum ordinem in eum concitavit, cùm nempe aliis apud nos ſtatutis auſteritatibus pedum nuditatem addere voluit, & reipſa amplecteretur: quapropter non ceſſarunt ſuperiores, donec a mente revocarint. Hos maxime pungebat unitas ordinis inter tot turbines hactenus inconcuſſa, quam ea nuditate certo ruituram ex aliorum ordinum experientia præſagiebant, in qua tamen tota poſita eſt ordinis Prædicatorum ſubſtantia, ac ceu Eccleſia jam nulla eſt ſi non ſit una uni Chriſti vicario adhærens, ſic & ordo Dominici ſi non ſit unus uni magiſtro copulatus, cui omnes profitentur, jam eſt nullus. Ceſſit tandem vir revera bonus, tum non ſolum in gratiam ordinis receptus, ſed & a ſodalibus omnibus ut ſanctus habitus, a ſuis etiam Pariſienſibus prior electus, & ab iis quandiu præfuit ſumma veneratione cultus. Nondum triennium exegerat, cùm cœnobia quædam a ſe in maxima paupertate erecta revidendi cupidus, ſodales Pariſienſes ſui amantiſſimos, quos & ipſe tenerrime ſemper dilexit, relinquens Provinciam repetiit, ac totus deinceps pauperibus evangelizandis, hæreticiſque in ſinum Eccleſiæ reducendis verbo & exemplo incubuit, in hiſque id potiſſimum ſolemne habuit, ut quotannis ad uſque Genevæ portas excurrens, miſſionem in ea regione ſuſciperet, ubi & non pœnitendam animarum fructum retulit. Laboribus tandem pro Chriſto exantlatis fractus, devotam Deo reddidit animam Cadeneti in Provincia VII octob. MDCLXXVI, ibidem apud ſuos ſepultus: de cujus apotheoſi juſſu S. P. Innocentii XII anno MDCXCIII conſtitutum in partibus inquiſitorem & commiſſarium apoſtolicum ferunt, verùm hæc ad hagiologos. Vitam ejus ſcripſit ſodalis ejuſdem F. Archangelus Gabriel ab Annunciatione, de quo poſtea ad 1690. Hæc ejus aſcetica tantum habentur:

Vita ſua ac geſtorum commentarii ad ſuorum preces ſcripti. Horum aliqua præfatus Archangelus identidem refert, & integros aliquando edendos promittebat.

La veritable voie pour arriver bientoſt a la plus haute perfection chretienne & religieuſe pour les exercices des dix jours: Opus poſthumum, Avenione, Laurentii Lemolt 1685 in 12.

De la devotion a la vie cachée de J. C. depuis la 12 annee de ſa vie juſqu'a la 30 de ſon age, Avenione, Caroli Neſmoz 1659 in 16 pp. 185: & iterum ibid. poſtea Biteris 1662.

Hanc opellam Antonius cardinalis Barberinus *Italice* reddi & Romæ excudi curavit teſte Archangelo vitæ T. I pag. 127.

L'amour de Jeſus envers l'ame.

Tranſports de l'ame bienheureuſe.

La preparation du paradis.

Hæc tria ultima Tori in Provincia apud ſuos anno 1662 ſervabantur opuſcula MS in 8, brevique edenda promittebantur.

F. ANTONIUS DE VERGARA.

† 1676. F. Antonius de Vergara ſive *de Bergara*, ut loquuntur Hiſpani, & ipſe natione Hiſpanus forteque patria Hiſpalenſis, certe conventus S. Pauli Hiſpali profeſſus, ſacræ theologiæ laurea donatus, magnum eruditione dicendique facundia ſibi nomen & apud gentiles, & in aula regis catholici fecit: ut & regius ille fuerit a rege vocatus eccleſiaſtes ſeu concionator ordinarius, quo munere fungebatur jam ſub Philippo IV, & functus eſt poſtea ſub Carolo II Hiſpaniarum regibus. Florebat quam maxime adhuc an. MDCLXXVI. Inter alia ab eo ſcripta habetur

Oratio funebris ab eo dicta in exequiis reverendiſſimi patris F. Johannis Martinez ordinis Prædicatorum, catholicorum regum Philippi IV & Caroli II confeſſarii in æde SS. Roſarii Matritenſi menſe januario inchoante MDCLXXVI *celebratis*, Hiſpane, Matriti 1676 in 4.

Sic R. P. Jacobum *Queríf* monebat Hyacinthus de Parra in ſuis Memorialibus MS.

F. EUSEBIUS PICCIONI.

† 1676. F. Eusebius Piccioni ſtirpe Piſana oriundus, at Sardus ortu, & Calari natus, ordini nomen dedit in conventu Piſano, ſicque eminuit, ut lauream magiſterii per agones ſcholaſticos omnes obtinuerit: cathedram theologiæ primam pluribus annis rexit in univerſitate Calaritana, ſed & Eccleſiaſtes facundus & fervidus miſſionarium egit apoſtolicum per totam Sardiniæ inſulam, diplomatibus etiam regiis ut id muneris certius exequeretur, munitus & populis commendatus. Vivebat anno MDCLXXVI, quo Italice verſum a ſe prælo commiſit

Colloquio ſpirituale tra Gieſu Chriſto noſtro ſignore & il B. Enrico Suſone dell' ordine de' Predicatori cavato dalla ſua vita, & opere ſue ſpirituali riſtampato di nuovo dal P. Maeſtro F. Eugenio Piccioni antico Piſano orinundo, e Sardo Callaritano nativo dello ſteſſo ordine, olim Cathedratico di prima nella primaziale univerſità di Cagliari, e miſſionario apoſtolico e regio in tutto il regno di Sardigna e figliuolo del convento di S. Caterina vergine e martire della magnifica città di Piſa, Lucæ, Salvatoris Mareſcandoli 1676 in 12 pagg. 245.

F. FRANCISCUS GOMEZ.

† 1676. F. Franciscus Gomez Hiſpanus, conventus S. Pauli Burgenſis alumnus, inſignis ſua ætate concionator, ſimul & ſacræ theologiæ profeſſor, unde & gradum Prædicatoris generalis primum conſecutus eſt, tum & Præſentari titulo lecturæ, ad hunc promotus in cap. generaliſſ. Romæ MDCXLIV, ubi dicitur Prædicator Matritenſis, laudatur a Nic. Antonio in *Bib. Hiſp. Append. altera*, & a noſtro Hyacintho de Parra in Memorial. MSS, qui ultimus addit illum ad Indos Occidentales trajeciſſe, ibique concionantem cum plauſu & fructu auditum, & anno MDCLXXVI adhuc in vivis fuiſſe. Scripſit ac edidit Hiſpano ſermone, non vulgari tamen eloquentia, inquit citatus Parra, librum hoc titulo:

Sancto Domingo de Soriano milagroſo y apludido, Pinciæ, Typis conventus S. Stephani noſtri 1640 in 4 pagg. 328. Extabat Trajecti ad Moſam apud noſtros anno 1671.

F. HYACINTHUS FIESVET.

† 1676. F. Hyacinthus Fiesvet Arteſius Valencenis natus, ordinem amplexus eſt in patria, & profeſſus anno MDCXXXIII tum annorum XVII adoleſcens, & in eodem cœnobio vivere deſiit altera februarii MDCLXXVI. E Latino Gallice reddidit

L'Office de Notredame ſelon l'uſage de l'ordre de S. Dominique

Dominique, avec des exercices pour bien paſſer la journée, & des meditations pour chaque jour du mois, Valencenis, Johannis Boucher 1675 in 12.

Sic de eo noſter Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic.

F. JOHANNES FREYLINCK.

1676. F. Johannes Freylinck natione Germanus, patria Reimbacenſis anno MDXCIV natus, adoleſcens in conventu Colonienſi ordini nomen dedit, virque eruditione præſtans & religione, magiſterii laurea poſtquam pluribus annis theologiam profeſſus & ſacras litteras interpretatus fuerat, tandem fuit inſignitus anno MDCLXVIII, quem & R. P. Jacobo *Quetif* Coloniæ videre contigit XV junii MDCLXXV, non minus comitate quam ætate venerandum, didicique anno ſequenti e vivis ereptum. Florente ætate concionibus habendis diu inſudaverat nec ingrate, pluribus vero prodeſſe cupidus, varios auctores e vernacula eorum lingua Latine reddidit & aliqua Germanice, atque in primis novam ex Hiſpanica lingua aggreſſus eſt Homiliarum noſtri Hieronymi de Lanuza ſinceriorem ac elegantiorem verſionem Latinam hoc titulo:

1. *Homilia Quadrageſimales RR. D. P. F. Hieronymi Baptiſtæ de Lanuza. Editio nova nunc ex lingua Hiſpanica juxta mentem auctoris fideliter tranſlata & Latinitate reſtituta*, Moguntiæ, Jo. Godofredi Schonwetteri 1649 in 4 Tomis IV. Acceſſit Tomus V *Homiliarum in Evangelium quod legitur in ſolemnitate SS. Sacramenti altaris.* Sub nomine Johannis Nemeſii Ephratæi ſuum occuluit nomen interpres, initioque prioris interpretis Oneſimi *Kien* ord. Min. Capucin. nævos & ſphalmata notat & corrigit.

2. *A. R. P. Didaci Niſſeni abbatis ordinis S. Baſilii Magni opera omnia in IV Tomos digeſta, qua Hiſpano idiomate auctor primum evulgavit, ac paulo poſt tum Itali tum Galli certatim ſua vernacula recuderunt, poſtremum Latinis auribus donavit, & orbis ſemel totius communi uſui expoſuit R. P. F. Jo. Freylinck Reimbacenſis O. Pred. S T. M. conventus Colonien. filius*, Moguntiæ, Jo. God. Schonwetteri 1650 in 4.

T. I *Sermones in omnia quadrageſima evangelia continet*, pp. 527.

T. II *Conciones in reliqua totius anni evangelia Dominicalia*, pp. 482.

T. III *Commentationes in vitam Abrahæ*, pp. 260: Item *Politicum Chriſtianum ad mores Iſaac & Jacob affabre effigiatum*, pp. 282 & 280.

T. IV *Faſciculum triplicem floriderum & gemmarum conceptuum ex ſilva ſermonum ſuperiorum, vita Abrahæ & Politico Chriſtiano in pleraque Domini noſtri, B. Virginis aliorumque SS. feſta ab ipſo Johanne Freylinck collectum & in uſum concionatorum aptatum*, pp. 355.

T. V *Phœnix Gracia S. Baſilius magnus doctor Eccleſiæ, poſt Chriſtum & apoſtolos primus legiſlator, facile princeps & illuſtris patriarcha omnium monachorum. Opus literatorum Eccleſiaſtarum uſibus adornatum auctore eodem & eodem interprete*, Francofurti, Schowenteri 1654 in 4 pp. 352. Huic tomo præfationem præmittit ſtyli actioris cum moderamine tamen inculpatæ tutelæ, adverſus quemdam cujus nomini parcit a quo reprehenſus fuerat, cujus ineptias, ignorantias, barditatem lectori exponit.

3. *Scala Jacob a R. D. Johanne Lindeborn S. T. baccalaureo formato virginibus Deo cum propoſito perpetuæ continentiæ in ſeculo famulantibus inſcitè applicata: a R. P. F. Johanne Freylinck &c. reſtituta, & ut quibuſdam videtur prorſus dejecta & contrita, certe a RR. PP. quos ſequens pagella exhibet jamdudum damnata &c.* Coloniæ Agripp. Petri Hilden 1668 in 8 pagg. 210.

4. *Amica diſſertatio de Spongia Lindebornii felle & acuto plena &c. inter Philoxenum & Antipatrem interlocutores*, Ibidem 1668 in 8 pp. 152. Quæ duæ opellæ ſtylo ſatis nervoſo nec parum eleganti ſcriptæ. Scilicet Lindebornius ſacerdos Batavus catholicus & Miſſionarius libellum ediderat anno MDCLXVI pro virginibus Batavis cum propoſito perpetuæ continentiæ Domino famulantibus in ſeculo & miniſtrantibus apoſtolicis per Bataviam miſſionariis, quas ſanctimonialibus in parthenonibus Deo votis tribus religioſis aſtrictis non modo æquat, ſed præfert & antiquitate & meritis. Titulus libelli *Scala Jacob* &c. cui ut noſtro Johanni, qui eum impugnarat, reſponderet, addidit alium libellum hoc titulo *Spongia*. Hi Lindebornii libelli Romæ a ſacra congregatione Indicis confixi fuere XVIII januarii MDCLXVII. Sec. XVII.

5. *Vita B. F. Dominici de Anadon Valentini a F. Vincentio Gomes ejuſdem ordinis Prad. Hiſpane ſcripta, Germanice reddita.*

6. *Vita Servis tertii noſtri ordinis Maria Raggi a F. Petro Johanne Caragoça noſtro Hiſpane ſcripta, Germanice verſa.*

Duo hæc opuſcula prælo patata habebat menſe junio MDCLXXI, an typis prodierint, hactenus mihi incertum.

F. JOHANNES MARTINEZ.

F. Johannes Martinez Hiſpanus, claris avitaque nobilitate ac religione, functiſque cum laude plurimis ſancti officii muniis apprime notis & ſpectabilibus ad quartum uſque gradum ortus parentibus, Corallii *de Almaguer* regni Toletani Carpetanorum urbe non ignobili anno MDXC natus eſt. A puero virtuti religionique addictus, adoleſcens annorum ſexdecim ordini nomen dedit in conventu S. Crucis Segobienſi in ipſis Exaltationis S. Crucis ſolemniis anno MDCVI, ibidemque profeſſus, philoſophicis primum & theologicis inſtitutus diſciplinis, tantam de ſe fecit expectationem, ut Salmanticam ad S. Stephani celebres ſcholas, tum poſtea & Complutum collegii S. Thomæ electus ſodalis miſſus fuerit. Abinde verò cùm ſtudiorum tum conventuum in præcipuis Hiſpaniæ civitatibus regimini admotus eſt, vir graviſſimus primique nominis theologus apud omnes habitus, nec a concionibus per id temporis recedens, ſed ſæpius cum concurſu & plauſu vacans. Placentiæ theologiam profitebatur cùm Pampilonenſis conventus aſſumtus eſt prior: quo verò erat erga litteras ſtudio & affectu, ubi eo pervenit, regia auctoritate & ſumptu novam erigi ſuis & exteris curavit & obtinuit academiam, quæ & ſolemni ritu cleri totius populique communi lætitia inſtituta fuit & acceptata ad eumdem plane modum, quo ejuſdem ordinis Fratres in conventu S. Thomæ Abulenſi obtinent: ipſeque primus in theologia, jure utroque, & medicina graduandos auctoritate apoſtolica inauguravit. Electus exinde rector collegii Complutenſis, quo tempore cathedratici fulgebant ibidem *F. Petrus de Tapia* poſtea Hiſpalenſis archiepiſcopus, & *F. Joannes a S. Thoma* Philippi IV deinde confeſſarius, de quibus ad 1657 & 1644, multum huic augendo & ornando collegio deſudavit, tantaque ſapientia & prudentia gubernavit, ut quaſi certatim omnes in ſuperiorem cuperent, nec a prælaturis, quas tamen horrebat, liberum eſſe daretur. Ex rectore enim Complutenſi factus eſt ille mox prior SS. Roſarii Matritenſis, inde S. Petri Martyris Toletani, tum S. Thomæ Matritenſis, ſanctæ Crucis Segobenſis, iterum ejuſdem Matritenſis S. Thomæ, quæ munia egregie omnia omnibus probatus implevit. At non intra domeſticos parietes ſe continuit ars illa

† 1676.

Sæc. XVII. qua eminebat regiminis animarum, aulam Hiſpanam ita pervaſit, ac perfudit ejus fama, ut familia regia veluti gradatim ſuæ voluerit habere arbitrum conſcientiæ: ac primo quidem primogenito ſuo principi Baltazari rex catholicus Philippus IV ſelegit confeſſarium ac conſtituit tertia maii MDCXLII: tum Elizabetha Galla regina principis mater viri religioſi gravitate morum ſapientiaque in reſponſis allecta ſibi etiam aſcivit, cui animæ lapſus accuſaret: mortuo verò F. Joanne a S. Thoma regi a confeſſionibus & conſiliis XVII junii MDCXLIV, & paucis deinde poſt annis mortuo ſcilicet menſe ſeptembri MDCXLVIII F. Antonio de Sotomayor inquiſitore generali, in locum ejus Martineſium rex ſibi delegit, & cùm alterius munus ſibi oblatum conſtanter renueret, ut ſaltem vices ageret Philippus juſſit, quouſque qui tantæ dignitati par eſſet, a ſe deligeretur, quam tandem cardinali Aragoniæ contulit. Sed nec a morte regis catholici anno MDCLXV quod ſibi promiſerat otium, provectiori jam ætate obtinuit. Compoſtellanam Eccleſiam omitto illi oblatam, quia perfracte recuſavit, tanta ejus erat in aula exiſtimatio, ut vix eo carere poſſet. Hinc graviter decumbente F. Petro Alvarez de Montenegro Caroli II confeſſario, qui ejus vices impleret a Maria Anna Auſtriaca regina matre regente iterum accitus eſt junio MDCLXIX, quæ & ipſa paucis poſt menſibus eumdem eodem in loco ſibi aſcivit. Ejus in tanto munere integritatem, utilitatis privatæ neglectum, ubi de publica ſalute ageretur, adverſus iniqua conſilia conſtantiam ac fortitudinem, in deligendis ad dignitates Eccleſiaſticas diſcretionem, in avertendis a populo gravaminibus curam & animum, in ſublevandis pauperibus attentionem & effuſam caritatem meminit etiamnum & prædicat Hiſpania, nec noſtri eſt has & alias egregias confeſſarii regii virtutes enarrare operoſius inſtituti, id unum addo litterarum ac litteratorum parentem ac patronum ſe ſemper data occaſione præbuiſſe: hinc caſu funeſtiſſimo tota fere incenſa Scoriali bibliotheca ingentem auri ſummam qua in integrum reſtitueretur a rege obtinuit anno MDCLXXI, ac inter alias cathedrarum erectiones, duas ſcripturæ ſacræ cum octo ſtudentium locis adjecto annuo ſtipendio inſtituit in gymnaſio noſtro Segobiano, quod in rem Eccleſiæ non parum ceſſit, ut pote cum duo illi profeſſores & ſacra biblia explicare, & juvenes de ratione concionandi informare teneantur. Obiit tandem grandævus ſenex Matriti in conventu novo SS. Roſarii a ſe in eum locum tranſlato & erecto Kalend. januarii illuceſcente die MDCLXXVI, ætatis LXXXVI, indeque mox in ſuum conventum originalem Segobiam delatus, ubi in ipſo ſancti Dominici ſacello conditus jacet. Vitam ejus compendioſe vulgarique Hiſpano ipſi a ſecretis D. licentiatus Alfonſus de Monteroſo ſcripſit foliolis XI MS quam habeo in ſchedis, & ex qua hæc excerpta: ejuſdem cum laude meminit Antonius *Bibl. Hiſp. Append. Alt.* Hæc ab eo prodierunt:

I. *Explicacion de la bulla de ſanta Cruzada*, Matriti, Dominici Garcia & Joan. Bap. Tebano 1652 in 4 Sigg. 2 foll. A & Aa ad Gg.

II. *Diſcurſos theologicos y politicos compueſtos por el M. R. P. F. Juan Martinez confeſſor del rey nueſtro Señor, y del ſupremo conſejo de la ſanta y general inquiſicion*, Compluti in collegio S. Thomæ 1664 in fol. pp. 769. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

In hoc opere agitur I. *De frequenti hac ætate epiſcoporum tranſlatione.*

II. *Qui ad epiſcopatum aptiores an theologi an juris canonici doctores.*

III. *An ſeculares an regulares præferendi?*

IV. *An regulares deceat negotiis ſecularibus diſtineri?*

V. *De farina ſeu frumenti immunitate ab omni vectigali.* Idem VI, VII & VIII

IX. *An equites militiarum S. Jacobi, Alcantara, Calatrava &c. ſint reipſa regulares?*

X. *An horum militum veſtes licite vendantur ac emantur?*

3. *Oratio euchariſtica de principis Hiſpaniarum Baltazaris ortu*, ab eo pronunciata Placentiæ, ſed an excuſa mihi incompertum.

F. JOSEPHUS DE SANMIGUEL Y VARCO.

F. JOSEPHUS DE SANMIGUEL Y VARCO Hiſpanus Burgis natus, & conventus S. Pauli ibidem alumnus, quem eruditionis atque facundiæ laude poſtea plurimum illuſtravit, a magiſtro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis provinciæ ſuæ Hiſpaniæ votis & inſtantiis fuit inſtitutus generalis, ut aiunt, prædicator, quod ille munus magna ſui nominis ordiniſque gloria plurimos annos exercuit, nec voce contentus animarum incumbere ſaluti, poſteris etiam ſcribendo prodeſſe ſtuduit, præloque parata jam habebat anno MDCLXXVI julii XXVII cenſorum calculo ſuperiorumque licentia comprobata, ut ipſe epiſtola ſua Burgis ad S. Paulum eo die data teſtatur, quæ ſequuntur opera: 1676

1. *Contrarietates & concordiæ locorum veteris & novi teſtamenti.*

2. *Selecta loca veteris teſtamenti, variaque hiſtoria illuſtrata.*

3. *Hiſtoria ex Geneſi ad mores, elogiaque ſanctorum.*

4. *Figuræ, tropi, Hebraiſmi, regulæ ad ſacræ ſcripturæ intelligentiam, & de ritibus gentium.*

5. *Biblia Mariana.*

6. *Vida del juſto y peccador.* Quod opus moliebatur anno dicto 1676.

Sed an hæc omnia aut horum ſaltem aliquod in lucem prodierit me latet.

F. MARCUS ANTONIUS STERNI.

F. MARCUS ANTONIUS STERNI Italus Venetæ ditionis, conventus in Civitate Auſtriæ, provinciæque S. Dominici Venetiarum alumnus, vir regularis diſciplinæ rigidiſſimus cuſtos & aſſertor, cultus SS. Roſarii ardentiſſimus promotor, theologiam legebat apud ſuos circa MDCLXIII, & in conventu nativo obiit anno MDCLXXVI. Ejus meminit noſter Cherubinus *Torni* in ſuis Memorialibus MS ad nos miſſis. Hæc ejus laudantur opera partim edita, partim MS relicta: 1676

1. *Ghirlanda celeſte teſſuta di venti belliſſime roſe, che ſpirano le qualità piu odoroſe del ſantiſſimo roſario*, Utini, Nicolai Schiratti 1663 in 4 pp. 514: viginti ſunt ſermones de Roſario

2. *Roſario della Madonna ſantiſſima madre di Dio*, Utini.

3. *Diario del SS. Roſario.* Opus in quo quid quolibet die per totum annum contigerit per B. Virginis interceſſionem ope Roſarii imploratam, vel ad ejus laudem evenerit ſingulare colligitur & narratur. MS prælo paratum, ut & ſequentia:

4. *Chronicon erectionis & incrementi congregationis B. Jacobi Salomonii in provincia S. Dominici Venetiarum*, MS.

5. *Vita B. M. F. Bernardini Gauſtini ordinis Prædicatorum ejus congregationis & provinciæ*, de quo egimus ſupra ad 1643. MS.

F. PETRUS PATAVINUS.

† 1678 F. Petrus Patavinus Auguſtæ in Sicilia inſula natus anno MDCIII, patrem habuit Sebaſtianum Patavinum doctorem medicum, & anno ætatis decimo quinto ordini nomen dedit Catanæ in cœnobio S. Mariæ *de Grandis*, in quo anno revoluto profeſſus eſt. Emenſis ſtudiorum philoſophiæ & theologiæ ſtadiis verbi Dei prædicationi totum ſe dedit, nec infeliciter eo munere functus eſt triginta tribus annis, quibus huic divino operi deſudavit, per Adventum & Quadrageſimam variis in locis & civitatibus conciones habens non ſine laude & fructu, ideoque prædicatoris generalis titulo & honoribus inſignitus. Cùm vitæ integritate, diſciplinæque regularis ſtudio, ac morum ſuavitate fulgeret, ad regimen etiam vocatus eſt; & conventibus Auguſtano & Netino prior præfuit electus. Tandem occupata ab exercitu Gallico Auguſta anno MDCLXXV, in domum ordinis Leontinam ſe recepit, ubi anno ſequenti MDCLXXVI mortalem hanc vitam cum immortali commutavit ætatis LXXIII. Ex Hiſpano Italice vertit ac edidit opera ſequentia:

1. *Quinta parte dell' Hiſtoria di S. Domenico, e del ſuo ordine de' Predicatori di D. F. Gio. Lopez veſcovo di Monopoli tradotta dallo Spagnuolo in Italiano*, Meſſanæ, Jacobi Matthæi 1652 in fol.

2. *La dottrina Criſtiana compoſta dal P. M. F. Gio: di San Tomaſo dell' ordine de' Frati Predicatori tradotta dallo Spagnuolo nell' Italiano.*

3. *Avvertimenti per agiutare a ben morire dello ſteſſo P. Gio: di San Tomaſo, tradotti dallo Spagnuolo nell' Italiano.* Utraque opella edita Velitriis typis Caroli Bilancione 1653 in 12.

Sic de eo refert Antoninus Mongitore in Bibl. Sic. quem hîc excipio. Addit hujus ſcriptoris etiam meminiſſe Franciſcum *Vita* in Hiſtoria civitatis Auguſtæ pag. 35.

F. THOMAS MONIOT.

† 1676. F. Thomas Moniot Dinanti diœceſis Leodienſis oppido natus, Namurci ordini aſcitus, adoleſcens ætatis XVII profeſſus eſt anno MDCLIX, & perſolutis Duaci ſtudiis, Bituricis in Gallia quo ſe contulerat, baccalaurei gradum in univerſitate aſcendit. Ad ſuos redux theologiam moralem e ſuperiori loco docebat, & concionibus etiam famam ſibi comparaverat, cum in Hiſpanias pro rebus ordinis ſe contulit, unde redux Leodii præmatura morte abreptus eſt XIX januarii MDCLXXVI. Meminit noſter Ghilbertus de la Haie in ſua *Bib. Belgo-Domin.* MS. Scripſit ac edidit

La vie du Bienheureux Pape Pie V de l'ordre des FF. Precheurs &c. Bruxellis, Franc. Foppens 1672 in 12 pagg. 216. Opella ſtylo puro Gallico & eleganti ſcripta.

F. VICTORIUS RICCI.

† 1676. F. Victorius Ricci Florentinus, an ex Ricciorum antiqua illuſtrique, ac etiamnum clariſſima gente, cujus ſtemma Scipionis Ammirati ſtudio curiſque fuit illuſtratum, & ex qua R. P. F. Jacobus Ricci procurator generalis ordinis, de quo poſtea ad 1703, ut ut ſit, quod accuratiori gentilium ſtudio fecialiumque criterio permittimus diſcutiendum, in cœnobio Feſulano ad Florentiam ordinem amplexus eſt & profeſſus. Jam ſtudia perfecerat, & apud ſuos lectoris munere fungebatur, cùm ardore fidei propagandæ ſuccenſus, Romæ exiſtens, ipſe & F. Timotheus *Bottigli* de S. Antonino dictus, de quo ſupra ad 1662, ſe R. P. Johanni Baptiſtæ de Morales junxerunt, cum numeroſo ſodalium miſſionariorum ſupplemento in orientem revertenti, Manilamque tandem appulerunt anno MDCLVIII. Anno ſequenti Timotheo ad Sinenſe regnum miſſo & profecto menſe julio, Victorius in Filippinia annis quibuſdam detentus eſt, indigenarumque miniſterio ac inſtitutioni applicitus. At tandem pro votis etiam ipſe ad Sinas cum F. Raimundo del Valle, & tribus aliis noſtris miſſus menſe julio anni MDCLV *Hiamnen* aliàs *Zubinchen* primum imperii portum ingreſſus eſt. Ibi vero conſiſtere juſſus, mirum quanta facilitate linguam Sinicam omnium orbis difficillimam compararit, quam & eleganter loquens, non pœnitendum infidelium numerum ad Chriſtum adduxit. Primum quod in ea urbe fuerit chriſtiani cultus templum erexit, ac anno ſequenti MDCLVI quinta auguſti ſolemniter dedicari curavit. Præclare deinceps ab eo pro menda & propaganda fide geſta & tolerata, ut & duplicem ejus e *Zubinchen* ad proregem Filippinarum legationem, alteram ex parte principis *Kuefing*, alteram pro hujus hæredibus, & qui tandem inter utroſque Sinenſes & Hiſpanos pacem conciliarit & reſtituerit, qui curioſus ſcire voluerit adeat Hiſtoriam provinciæ SS. Roſarii Philippinarum T. II pp. 160, 279, 281, 283, 323, 327, 330, 341, 369, 385, 399 & 400. Sinenſibus ſeu ad fidem adducendis, ſeu jam converſis & neophytis in fide confirmandis totus deſudabat Riccius, cùm eum ſodales Manilenſes anno MDCLXXV priorem ſuum elegerunt. Eo vero munere fungens ſcripſit hoc titulo:

Iſtoria della miſſione de' FF. Predicatori nel regno di China, del ſuo progreſſo, de' miſſionarii illuſtri, e de' criſtiani di raro eſempio e di virtù eroica, chi fiorirono en ella, tanto uomini come donne. Extabat MS Manilæ anno 1676, & prælo parata.

Eodem anno 1676 Tomo altero Hiſtoriæ provinciæ SS. Roſarii Philippinarum ſcribendo & accurando cum aliis ſuis ſodalibus incumbebat, qui poſtea lingua Hiſpana prodiit ſub nomine noſtri Balthazaris *de Santacruz*, de quo poſtea ad 1682.

Horum omnium meminit Dominicus de Navarrete noſter in ea quam anno 1676 edidit de Chinenſis imperii rebus hiſtoria in proœmiis & ad lectorem tractatumque monitionibus ſub finem n. 64, ubi ſic ille lingua ſua Hiſpana: *De lo que pertenece a nueſtra miſſion deſde ſu principio haſta el año de 1665 en que començo la perſecucion, tiene eſcrito un tomo el R. P. F. Vittorio Riccio Florentin, compañero mio en China, perſona de grandes prendas y de habilidad rara para todo, y en eſpecial para la lengua Chinica, en la qual ſiendo difficillima, y ſin duda mas que quantas ay en el mundo, entro y aprovecho con notabiliſſima prieſſa y facilidad. Eſperanſe cada dia medios con que poder ſacar a luz.* Quæ latine ſic ſonant. » De his quæ ad noſtram « miſſionem ſpectant ab exordio ad annum uſque « Chriſti MDCLXV, quo primum in nos exorta per- « ſecutio, edidit & ſcriptum habet tomum unum R. « P. F. Victorius Riccius Florentinus ſocius & con- « ſodalis meus in regno Sinarum, vir magnarum « partium, & induſtriæ ſingularis ad omnia compa- « ratiſſimus, maxime ad linguam Sinarum addiſcen- « dam, quam etſi omnium orbis difficillimam mira « facilitate temporiſque brevitate ad unguem aſſe- « quutus eſt, ſperamuſque in diem hic ejus tomus « in lucem edatur «. *Hæc de primo opere.*

De utroque autem ſic habet idem Navarrete T. II Hiſt. Sinicæ, ſive controverſiarum ſuarum Tractatu nono & ultimo pag. 641 in ſua ad libellum Anonymi ad Caſtillæ præſidem comitem *de Villaumbroſa* miſſionariorum Sinenſium nomine inſcriptum contra *Navarrete* Hiſtoriam Sinicam reſponſione. Titulo, *Memorial Apologetico* § 19 ad 12

Sec. XVII. artic. n. 1, ubi ſic de Victorio loquitur: *De lo que pertenece al progreſſo de la miſſion, de ſus miſſionarios illuſtres, de Chriſtianos inſignes y Chriſtianas de raro exemplo y virtud, con lo demas que ay en eſta materia, lo tiene eſcrito con elegancia y toda legalidad el P. F. Victorio Riccio Prior oy de ſanto Domingo de Manila, y antes miſſionario celebre en China. Tambien me conſta, que en Manila eſta trabajando el ſegundo tomo de la hiſtoria de aquella provincia, donde forçoſamente ſe han de tratar deſtos puntos* &c. Quæ ſic Latine interpreteris. » Quod attinet ad progreſſum miſſionis Sinicæ, » miſſionarios in ea illuſtres, inſignes Chriſtianos » utriuſque ſexus virtutis non vulgaris ſed ſanctio- » ris, ea quæ de iis ſcripſi, eadem ſcripſit ſtylo ele- » ganti & ſumma fide P. F. Victorius Riccius prior » nunc conventus ordinis Prædicatorum Manilenſis, » (nota hæc Navarrete ſcribebat anno MDCLXXVI) » qui & antea illuſtris fuit in regno Sinæ miſſiona- » rius. Aliunde certo mihi conſtat eumdem nunc » operam dare accurando tomo altero hiſtoriæ pro- » vinciæ noſtræ Philippinarum, in quo de his con- » troverſiis neceſſe erit, ut loquantur ». Jam ſupra ubi de Timotheo a S. Antonino ad 1662 notatum eſt hunc Victorium ad priorem conventus S. Marci Florentini ſcripſiſſe

Epiſtolam elegantem de actis & pretioſa morte ſui ſodalis dicti F. Timothei, quam integram edidit Fontana in Monum. Dominic. ad annum 1662, ubi videſis.

Ultra iſtum annum MDCLXXVI vixit Victorius continuo agens pro fidei propagatione, ſed & multa pro eadem & ſæva ab infidelibus & hæreticis fortiter paſſus, quibus tandem mors finem dedit Manilæ XV februarii MDCLXXXV.

De eo legendus Fontana citatus in Monum. ad 1659 & 1662, ſed & Diarium Dominicanum Gallicum T. II octobris in ſupplemento februarii.

F. VINCENTIUS PERSIO.

† 1676. F. VINCENTIUS PERSIO Apulus, Mateolæ vernacule *Matera* natus, nobili loco ſtirpeque patritia Romana oriundus, nomen ordini dedit in patria, ac utraque theologia ſcholaſtica & parænetica claruit ſeculo vertente XVII. Ejus mentio eſt in actis cap. gen. Romæ MDCL, ubi datur baccalaureus pro primo loco in ſtudio generali Andrienſi, ad magiſterium poſtea promotus. Ingenii hominis acumen, elegantiam, facundiam produnt hæc quæ ſcripſit opera, a Toppio in ſua *Bibl. Napol.* recenſita:

1. *Cœlum virgineum ſacri ordinis Prædicatorum ſignis* XII *hieroglyphicis per* XII *ordinis ſanctos ſtellatum*, Neapoli, Conſtantini Vitalis & Sebaſt. Aleccia 1658 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi.

2. *Sedes judicialis Salomonis juxta angelici doctoris D. Thomæ doctrinam, Auguſtini, Gregorii, Bernardi, aliorumque ſanctorum dicta*, Ibidem, Novelli de Boinis 1673 in fol. pp. 212. Quo in opere regibus, principibus, præſulibus, judicibus ac confeſſariis ad ſua officia exequenda optima dat præcepta. Extat Pariſiis in Regia D 462.

3. *Evangelicus Samſon Evangelici ſalvatoris typus juxta divina ac ſacræ ſcripturæ arcana, nec non angelici doctoris D. Thomæ, aliorumque ſanctorum dicta*, Ibid. Nov. de Boinis 1676 in fol.

F. ANTONIUS DE MONROY.

* 1677. F. ANTONIUS DE MONROY origine Hiſpanus, patre ex illuſtri comitum *de Monroy* Hiſpaniæ magnatum ſtirpe tum. Mexici agente natus, adoleſcens ordini nomen dedit Mexici, ubi exactis ſtudiis quas exceperat philoſophicas & theologicas ſuis ſodalibus juſſus eſt tradere diſciplinas. Pluribus annis ſacram doctrinam in gymnaſio Mexicano primarius profeſſor interpretatus eſt, unde & magiſterii apices reportavit. Romam poſtea delegatus eſt provinciæ ſuæ procurator, & ubi caſus urgeret diffinitor, tumque vacante per aſſumtionem Joannis Thomæ de Rocaberti ad archiepiſcopatum Valentinum ordinis magiſtratu, ad ſupremum navis noſtræ clavum regendum ipſe evectus fuit in comitiis generalibus Romæ anno MDCLXXVII ſabbato vigilia pentecoſtes die V junii. Poſt annos verò regiminis octo ad Eccleſiam Compoſtellanam nominatus eſt a rege catholico Carolo II, & ſummo pontifici Innocentio XI oblatus anno MDCLXXV, cujus juſſu eam infulam admiſit cum onere tamen ordinem regendi ad ſequentia comitia generalia, & alterius magiſtri electionem anno MDCLXXVI die prima junii habendam. Quod ut mox actum eſt, verſus ſuam ſponſam iter aggreditur, eamque quam ſibi conjunxerat Deus ubi ſemel inivit, ab ea ſe ullo quocumque quæſito obtentu nunquam ſeparari permiſit. Triginta annis eam rexit, ad annum ſcilicet MDCXV, quo die VII novembris a Deo vocatus eſt ad meliora ætatis LXXXIII. *Lectoribus haud* ingratum erit partem ſaltem hic obviam habere encyclicæ, quam in ejus obitu ad univerſum ordinem reverendiſſimus magiſter ordinis ejus ſucceſſor Antoninus *Cloche* ſcripſit epiſtolæ, quæ talis eſt:

» Sane Fratres dilectiſſimi, ſi tot beneficia qui- » bus illuſtriſſimus ac reverendiſſimus Dominus An- » tonius de Monroy archiepiſcopus Compoſtellanus » ſacri ordinis Prædicatorum olim magiſter ſibi de- » vinxit ordinem, dum illius per novem annorum » ſpatium præfecturam geſſit, in memoriam revo- » cetis, omni proculdubio gravem jacturam, quam » tanti viri deceſſu patimur, nobiſcum unâ dole- » bitis, nec committetis unquam, ut apud vos in- » tercidat fidelis rerum ab eo geſtarum memoria. » Recolite quæ illius fuerit in ponderandis negotiis » maturitas, in gerendis cautio & integritas, in » conficiendis diligentia, in providendo ne quid » religio detrimenti caperet ſingularis prudentia, » in promovenda obſervatione diſciplinæ regularis » vigilantia. Veſtris obverſentur oculis avita illius » pietas cum ſolida eruditione conjuncta, ſincerus » animi candor, ſermonis ingenuitas, grata in mo- » ribus, in habitu, in cultu, in inceſſu modeſtia, » ab omni faſtu pompaque ambitioſa abhorrens. » His virtutibus ornatus ſecunda omnium gratula- » tione ordinem noſtrum feliciſſime rexit, & ex » umbraculis vitæ religioſæ eductus, atque archie- » piſcopali dignitate inauguratus, nihil de priſtino » curſu, quem in ordine jugiter tenuerat, immu- » tavit, palamque oſtendit omnes virtutes, quibus » in religione antehac præfulſerat, modeſtiam, fru- » galitatem, parſimoniam, & nobilem caducarum » rerum contemptum, non honore imminutas, ſed » magis auctas, novoque ſacrarum infularum ſplen- » doris incremento fuiſſe decoratas. In eo prorſus » ſumma erant omnia, ex quibus undique fuit per- » fectus, & detractis quibuſcumque vitiis epiſcopus » cumulari debet. Sed præſertim in ipſo eminebat » eximia caritas, quæ ſeſe totam ad alienas utilita- » tes ita porrexit, atque ſemper explicuit, ut nul- » lus ſit in ampliſſima diœceſi Compoſtellana lo- » cus, quo non ille curarum & cogitationum par- » tem derivaverit. At enim boni & omnibus parti- » bus abſoluti paſtoris munia obiens illuſtriſſimus » archiepiſcopus, ea quæ jam injuria temporum de- » lapſa defluxerant, æquiſſimis legibus vinxit, mo- » res emendavit, reſtituit diſciplinam, cultum Dei » excitatis paſſim ædibus ſacris inſtauravit, & adve- »

Digitized by Google

» terem sanctimoniam omnia suis exemplis revoca-
» vit. Erga pauperes parens adeo munificus fuit, ut
» sui oblitus ac plane immemor, omnes suas opes
» in eorum sinum benigne & liberaliter effunderet:
» nihilque secundum Deum antiquius haberet, quam
» ut sublevaret pauperum indigentiam & remota
» plerumque hominum conscientia, cœloque teste
» honestarum familiarum angustiis & pudori con-
» suleret: Quo factum est, ut obtenta a summo
» pontifice facultate, pauperes ex asse suos hære-
» des moriens instituerit, nihilque aliis reliquerit,
» nisi summum sui desiderium & hæroicæ benefi-
» centiæ memoriam.

» Sic pius ille antistes per triginta annos in ar-
» chiepiscopatu Compostellano ab anno videlicet
» MDCLXXXV ad annum MDCCXV semper sibi constan-
» ti vitæ ratione vixit omnibus carus, & de singulis
» bene meritus: sed potissimum de ordine nostro,
» in quem ita se propensum exhibuit, ut monaste-
» rium jam vetustate collapsum suis impensis omni-
» no resarciendum curaverit, & ad seram usque
» posteritatem curas suas & cogitationes convertens,
» collegium instituerit dotaritque ære suo, ubi re-
» ligiosi juvenes sanioris theologiæ tirocinia pone-
» rent, atque germanam haurirent pietatem, quæ
» se quaqua versum latissime propagaret. At quantus
» quantusve vivens fuerit religiosus noster antistes,
» major tamen seipso moriens visus est. Non mens
» ei senio fracta, non oppressa morbo, non ex-
» tincta languore. Per viginti annos integros media
» sui corporis parte exanimis lecto defixus decu-
» buit: nullus interea gemitus, ac ne doloris qui-
» dem signum ullum, impatientia nulla, eadem vul-
» tus hilaritas, animus cœlesti lætitia delibutus, ple-
» nus divinarum laudum sermo, idem intrepidus
» ad extremam usque vitæ periodum in vindicandis
» Ecclesiæ suæ juribus vigor. Sic ab annis & infir-
» mitate vires accipiens, non cessabat grates im-
» mortales Christo servatori amantissimo repende-
» re, quod ipsi crucis particulam impertiret. Deo
» quotquot habebat corporis partes, ceu totidem
» victimas immolabat, lætusque cernebat se in dies
» aliqua sui parte Christo configi cruci. Demum
» æternitatis candidatus, cœlo jam maturus, & in
» sua quam religiosæ paupertatis amans elegerat,
» abjectissima cella, solis cœlestibus bonis inhians,
» mortem serena fronte aspexit, quam omnibus Ec-
» clesiæ sacramentis munitus, tranquille inter ma-
» nus Fratrum suorum oppetiit ineunte anno ætatis
» suæ LXXXIII die VII novembris anni æræ christia-
» næ MDCCXV.

Quæ in his litteris de singulari & eximia archiepiscopi nostri in victu parsimonia, summa verò erga exteros liberalitate leguntur, experti sunt & comprobarunt classis Gallicæ duces & milites omnes in funesta illa ab Anglis ad portum *Vigo* accepta clade. Tum enim in Galæciam ingressi, & palantes rebus omnibus spoliati, ab eo laute & opipare accepti sunt, & necessariis omnibus abunde suppeditatis omni officiorum genere devincti. Hinc in Franciam reversi, magnificentiam archiepiscopi, una & sanctitatem ubique & in aula ipsa Ludovici XIV prædicaverunt, sesequè verum Ecclesiæ pastorem vidisse gloriati sunt. Quoad ejus opera nulla alia mihi cognita, quam

Registrum ejus litterarum, dum ordini præfuit, Romæ servatum.

Et *Ordinationes pro recto Ecclesiæ Compostellanæ regimine.*

Sæc. XVII.

F. ALANUS CULPEN.

F. Alanus Culpen Brabantinus, Trajecti ad Mosam natus, & ibidem ordinem adolescens sexdecim annorum amplexus, vir evasit apud suos ob præclaras animi dotes commendatus. Post rectas philosophiæ & theologiæ scholas, ad regimen etiam conventuum vocatus est. Sed verbi Dei prædicationi potissimum institit, & cultui B. Virginis per rosarium promovendo. Inter hæc Sorianum iter ad imaginem S. Dominici miraculis claram venerandam suscepit, indeque rediens Venetiis in cœnobio SS. Johannis & Pauli apoplexia correptus interiit sexta novembris MDCLXXVII, ætatis XLVII, professionis XXXI. Ediderat antea idiomate Belgico 1677.

Compendium societatis rosarii, ubi & de aliis societatibus & piis exercitiis ab ordine Prædicatorum in spiritualem fidelium profectum institutis. Ad calcem adjecit *Officium parvum B. Virginis & officium defunctorum ab ipso Belgice translatum*, Leodii, Henrici Hoyoux 1672 in 12.

Opusculum nostri Dominici Guerard de rosario Gallice scriptum nonnihil auxit, ac rursus prælo dedit, Leodii, Guillelmi Henrici Steel 1671 in 12.

Laudat Ghilbertus de la Haie Bibl. Belgo-Dominic. quem hic excipio.

F. AUGUSTINUS CERMELLI.

F. Augustinus Cermelli Ligur patria Alexandrinus Boschensis conventus alumnus, post varia pietatis eruditionisque ac prudentiæ specimina sacro fidei tribunali præfectus est exeunte anno MDCLI contra pravitatem hæreticam in Liguria generalis inquisitor, quam ille sustinuit annis fere decem dignitatem ad februar. scilicet MDCLXII. Hæc ab eo prodierunt: † 1677.

1. *Catena in Job. ex SS. Patrum scriptorumque ecclesiasticorum sententiis concinnata Francisco cardinali Barberino nuncupata*, Genuæ 1636 in fol. Extat Romæ in Barberina, & in Casanatensi.

2. *Vita S. Hieronymi primi & maximi Ecclesiæ doctoris*, Ferrariæ, Josephi Gironi 1648 in 4 pp. 239. Cardinali de Albornoz ab auctore nuncupata. Extat Paris. in Reg. H 1212.

3. *Vita S. Augustini & sacra encomia Pauli primi anachoreta, Thomæ Aquinatis, Petri Martyris, Dominici Prædicatorum institutoris, Alexii & aliorum*, Ferrariæ 1648 in 4.

4. *Monita Prælatorum*, Romæ 1652 in 16. *Variis sacræ scripturæ SS. Patrum historiis doctrinis atque sententiis aucta Altera editio*, Januæ, Joan. Matthiæ Ferroni 1655 in 4.

5. *Princeps catholicus*, Romæ 1657 in 8. Extat in Barberina.

6. *Sacra cantica in laudem variorum sanctorum, & in præcipuis solemnitatibus anni.* Sic addit Rovetta ad 1677, ad quem annum indicat pervenisse.

F. BERNARDUS BUSCEMI.

F. Bernardus Buscemi Siculus Mazarenus, sacræ theologiæ lector, cultusque B. Virginis per rosarium promotor indefessus, obiit Mazaræ anno MDCLXXVII die XXX januarii. Opus ejus postumum prodiit hoc titulo teste Antonino Mongitore in Bibl. Sic. 1677.

Orationi sacre, Neapoli, Andreæ Colicchia 1680 in 12.

Digitized by Google

Sec. XVII.

F. FRANCISCUS DE ROSARIO.

1677. F. Franciscus de Rosario Hiſpanus Peruanæ provinciæ alumnus vergente ſeculo XVII apud ſuos clarus, laudatur a noſtro Johanne Melendez in Hiſtor. Prov. Peruan. T. III pag. 812, ubi & integra refertur capp. 15, 16 & 17 a Franciſco noſtro ſcripta, & ad priorem ſuum provincialem miſſa XXIX maii MDCLXXVII.

Relacion de todo lo ſuchedido en la conquiſta eſpiritual de los Andes del Perù por la parte de Cochabamba.

F. GODEFRIDUS MARCQUIS.

1677. F. Godefridus Marcquis Belga profeſſione Antverpienſis, vir doctrina & pietate conſpicuus, rerumque agendarum imprimis peritus, ſeculo hoc XVII claruit. Artes, deinde & theologiam tum junior profeſſus, ſtudium generale ab epiſcopo Antverpienſi F. Mario Ambroſio Capello ex ordine aſſumto regens exactum ſemel & iterum rexit, ac non parum promovit. Ad ordinis munera poſtea evectus F. Thomæ Leonardi S. T. M. anno MDCLXVIII priori provinciali inferioris Germaniæ electo, ſed eodem anno vivis exemto ſuffectus eſt a magiſtro ordinis, qui quadriennium hoc expleret. Antea autem auctoritate apoſtolica & Ferdinandi III Romanorum imperatoris deſiderio eo munere per octo annos continuos in provincia Bohemiæ quæ & Moraviam complectitur, cui & Sileſia tunc fuit adjuncta, functus erat, ac pro ſua in regendo prudentia, & in domibus noſtris regni illius per hæreticos everſis reſtituendis ſolertia ac pro fide tuenda promovendaque zelo indefeſſo prædicto imperatori ſe fecerat acceptiſſimum. In Belgii etiam fœderati provinciis miſſionum præfectus a ſummo pontifice datus eſt & inſtitutus, ubi non ſolum domeſticis fidei exemplo & inſtructioni; ſed & Eccleſiæ hoſtibus admirationi fuit & veneration. Ad ſuos reverſus reliquum ætatis animarum ſaluti impendit totum, & cum Fratrum omnium a quibus ut amantiſſimus parens tenerius diligebatur, mœrore ac deſiderio terram reliquit XVIII ſeptemb. MDCLXXVII, ætatis LXVII, profeſſionis XL. Sic de eo refert F. Ghilbertus de la Haye in Bibl. Belgo-Dom. MS, a quo & additur a noſtro Godefrido ſcripta, licèt non typis edita ſed apud noſtros Antverpienſes ſervata,

Oratio funebris in exequiis Ill. & Rev. F. Marii Ambroſii Capello epiſcopi Antverpienſis ex ordine Prædicatorum aſſumpti in Eccleſia ejuſdem ordinis Antverpiæ dicta.

F. JOSEPHUS DE VITA.

1677. F. Josephus de Vita Siculus patria Calaxibettenſis, conventus vero Panormitani S. Zitæ alumnus anno MDCXXXI profeſſus, multis & miris laudibus ab Antonino Mongitore in *Bibl. Sicul.* ex relatione F. Jo. Bapt. de Caſtillo Panormitani ac Joſephi noſtri ſymmyſtæ exornatur. Et quidem quantum ad vitæ rationem, morum ſanctitate præſtat fuiſſe commendatiſſimum, diſciplinæ regularis apprime tenacem, paupertatis ita ſtudioſum, ut præter SS. Auguſtini & Thomæ opera, quæ continuo volvebat, nihil in cella pateretur, humillimum qui non ſolum præfecturas repudiarit omnes, ſed & ſcholæ honores ac titulos detrectarit ultra baccalaureatum, tum ſolitudinis amantem ac ſecularium fugientem colloquia, quibus animus diſſipatur, ad hæc vitæ auſterioris, qui ad ultimum uſque ſpiritum cilicio carnem domuerit, noctes ſæpe ſæpius vigilans in oratione duceret inſomnes, lecto nunquam ſed vel humi in eccleſia, vel ſedens in cella corpus breviori ſomno, ubi natura poſtulabat, recrearet: erga Deiparam ſic mire affectum, ut ad antiphonam *Salve regina* in proceſſione cum ſodalibus in ipſis oculis totoque vultu vidiſſes micare ac quaſi erumpere cordis incendia: viros quidem in tribunali pœnitentiæ libenter audientem, fœminas nunquam niſi juſſum, ne qua vel minima labes conſcientiæ candorem inopinato attingeret: brevi ita virtutibus fulgentem omnibus, ut veluti ſanctus ab omnibus haberetur. Hinc cùm mortalitatem tandem exuit Panormi apud ſuos VIII januarii MDCLXXVII, ad ejus exequias tota confluxit civitas, veſtes ejus diſcerpſerunt plures, ſed & articulum pedis auſus eſt quidam præſcindere, ex quo copioſus ſanguis effluxit, licèt jam ante XXIV horas obiiſſet. Quæ quidem ſuis meritis inferant hagiographi: nos qui auctorem ſolum quærimus, doctrinam ſolum ſcrutamur ac perpendimus. Hanc verò nomenclator Siculus citatus non minus laudat, quam vitam, eminentiſſimi virum ingenii dicens, in theologiæ arcanis profunde verſatum, ea Panormi fama, ut doctiſſimi quique omnium ordinum in difficillimis quæſtionibus conſulerent, ac veluti ſapientiæ oraculum venerarentur: qui inter ſui admiratores ipſum habuerit Johannem Caramuelem, & quorumdam S. R. E. cardinalium exiſtimationem promeritus ſit. Tritas tamen aliorum theologorum vias prætergreſſum fatetur, eaque de cauſa a ſcholæ Thomiſticæ myſtagogis peſſime acceptum, imo & delatis adverſus eum ad magiſtrum ordinis querimoniis, Romam accerſitum: verùm addit facili ad omnia ſibi objecta reſponſione, ſplendidiorem doctrinæ ſuæ excellentiam effeciſſe, & patefacta ingenii profunditate, præſtantiora urbis ingenia in ſui admirationem excitaſſe. Quæ quam vera ſint jam patebit ex dicendis. Scripſit itaque ac in lucem edidit opus, cui titulus:

Tractatus ſex duobus tomis diſtributi, quorum tomus I *tractatum de proprio & per ſe principio unde provenit peccatum in actionibus voluntariis continet in duas partes diviſum. In quo celſa, clara & firma ſententia S. Thomæ proponitur: concluſioneſque fere omnes ad modum quo agunt & determinantur agentia omnia ſive naturalia ſive libera, & ſive Deus ſive creaturæ, ſpectantes reſolvuntur evidenti diſcurſu ipſius S. Thomæ in principium illud per ſe notum, unumquodque agit in quantum eſt in actu per formam. Inſuper, Infallibilis ordo divinæ providentiæ ſecundum miram ejuſdem angelici præceptoris doctrinam explicatur, reſecatis recentium adinventis*, Panormi, Andreæ Colicchia 1665 in fol. pagg. 580.

T. II *continet ſequentes tractatus*: I. *De veritate illius principii, omne quod movetur, movetur ab alio.*

II. *De neceſſitate precedente & ſequente ſecundum mentem D. Anſelmi.*

III. *De ſenſu compoſito & diviſo propoſitionum modalium.*

IV. *De augmento & decremento formarum tam ſecundum ſe, quam in ordine ad ſubjectum.* At non fuit editus imo ſuppreſſus & ſervatus Romæ apud magiſtrum ordinis.

De objecto logicæ, & ſecundis intentionibus, Romæ, Pauli Moneſa 1670 in 8.

Mirum autem quanta Tomum illum primum ſolum excuſum animi alacritate ſuſceperint & aviditate Molinianæ ſcholæ diſcipuli, quantis auctorem hunc propolamque Joſephum extulerint encomiis, ceu Thomiſticæ præmotionis everſorem, ac ſi unius abortivi deliramentis & perjurio tota corruiſſet cum SS. præceptore ſuo Thomiſtarum ſchola, mutato-

que colore optimo ſubito facta eſſet ſpecies ejus altera, converſuſque ſol ejus Thomas ſanctiſſimus in tenebras. In eo genere triumphare potiſſimum ſibi viſi ſunt Platelus S. J. theologus Duacenſis, & Eleutherius Antihiſtoriæ congregationum de Auxiliis ſcriptor. Plateli ridiculum ex Joſephi noſtri putata defectione triumphum compreſſit poſtea laudandus F. Franciſcus Janſſens Elinga primarius Antverpiani noſtri gymnaſii regens opuſculo cui titulum indidit, *Veritas manifeſtata pro auctoritate &c.* quod curioſus verique amans adeat lector. Eleutherio vero reſpondit noſter Jacobus Hyacinthus Serry in ſua *Hiſtoria congregationum de auxiliis* lib. v ſect. III cap. II Edit. alterius col. 773, quem placet hîc integrum exſcribere, ut videat lector, & quam a ſchola Moliniana alienus fuerit noſter Joſephus, quam nemo acrius impugnavit, & rurſus quis de eo apud noſtros ſenſus ob deſertam communem & nullis unquam ſeu irruentium fluminum ſeu ventorum flantium turbinibus evertendam circa præmotiones divinas Thomiſticæ ſcholæ doctrinam. Sic ergo ille loco citato:

» Sequitur in fabricato Anti-Thomiſtarum elen-» cho Joſephus a Vita, *theologus*, ut loqueris (Eleu-» therî) *plane eximius, in magiſtri ſui Aquinatis* » *doctrina verſatiſſimus, Banneſiana prædetermina-*» *tionis everſor.* Addendum erat, ne quo debito » fraudetur titulo, *Moliniani ſyſtematis, gratiæ* » *congruæ, ac ſcientiæ mediæ fervidus impugnator.* » Utrumque enim tentavit Joſephus a Vita ſuo illo » *de proprio peccati principio* edito tractatu, quem » ſummis adeo laudibus celebras, in quem illud » D. Proſperi ad Caſſianum merito cadat: *Tu in-*» *forme neſcio quid tertium, & utrique parti in-*» *conveniens reperiſti, ut nec inimicorum conſenſum* » *acquireres, nec in noſtrorum intelligentia perma-*» *neres, cap. 3 contra Collat.* Nec enim veſter ille » eſt nec noſter, qui medium inter utramque ſcho-» lam iter aperuit: imo minus veſter quam noſter » cenſendus, qui quod capitale apud vos eſt fun-» ditus evertit, quod levius apud nos vellicavit. » Is enim a pag. 13 ad 37 *communem doctrinam pa-*» *trum Societatis canonem concilii Tridentini in-*» *terpretantium* impugnat data opera: Suarium, » Ruiſium, Faſolum defricat a capite ad talos, ut » vel ex ipſis §§. titulis liquet. Ac tum a pag. 128 » ad 141 ablegata penitus ſcientia media, decreta » ſeipſis efficacia, voluntatis conſenſum etiam ex » conditione præviſum anteverrentia diſertiſſime » ponit, & Faſolum Societatis theologum, qui hu-» manam libertatem iis decretis everſum iri con-» tendebat, ex mente doctoris angelici durius ex-» agitat. Quæſtionis a Joſepho propoſitæ titulus eſt: » *An ſecundùm doctrinam S. Thomæ, quam Faſo-*» *lus citat, ſint excludenda ab effectibus contingen-*» *tibus & liberis decreta divina abſoluta ſeu ante-*» *cedentia uſum noſtræ libertatis?* Reſolutio vero, » quam per tredecim circiter paginas probat, ſic habet: *Ad quod dicendum eſt non haberi in tota lect. 14 lib. 1 Periherm. quam citat Faſolus, doctrinam quæ vel leviter indicet, decreta abſoluta & determinata divinæ voluntatis, de effectibus cauſa-rum contingentium & liberarum imponere neceſſita-tem, quæ excludat contingentiam & libertatem ab iiſdem effectibus; ſed potius haberi doctrinam, quæ S. doctor expreſſe docet oppoſitum, videlicet divinæ voluntatis decreta efficaciſſima & determinatiſſima, quæque impediri minime poſſunt, ne perveniant ad effectũ determinatiſſime volitum non imponere neceſſi-tatem quæ tollatur effectũ contingentia vel libertas.* » Qua parte longiſſimo intervallo ac pene infinito a » Moliniana ſententia diſcedit, & in eo quod totius » controverſiæ caput eſt, Thomiſtis adhæret.

» Equidem inſtituta ſubinde diſputatione 2, decreti hujuſce ſe ipſo efficacis naturam & condi- Sæc. XVII. tionem aliter explicat, quam ſoleant Thomiſtæ noſtrates. Cùm enim ii decreto illo motionem quandam indefectibilem inferri doceant, quæ cauſas quaſcunque ſecundas immediate determinet ad infallibiliter operandum, is ablegata motione illa infallibilem operationem ſequi putat, ex ſolo infallibili ordine divinæ providentiæ, quæ in tota illa variarum cauſarum ſerie, a quibus idem prædefinitus effectus edendus eſt, omnes ita diſponit & in ordine collocat, ut unâ alteram non impediat, ſed potius adjuvet: ita cujuſque impedimenta arcet ac ſemovet, ut cauſa ultima, a qua tandem effectus expectatur, imperturbata agat. Sed & hoc etiam in capite tam a vobis diſſidet quam a nobis: quippe qui Deum non immediate cauſas omnes ſecundas movere putat, ſed eam tantum quæ ipſi proxime ſubjicitur, quæque motum ejus ad alteram defert, ut hæc inde ad tertiam, tertia ad quartam ac ita deinceps inſtar horologii rotati. Quod utique doctrinæ paradoxum, veſtri non ſecus ac noſtri demonſtrant eſſe falſiſſimum. Imo pag. 548 ſemel iterumque profitetur nihil ad eam divinæ providentiæ certitudinem valere ſcientiam mediam, quam a ſe *funditus everſam, & a Deo ſæpius exclusam* monet.

Videris tu modo quo jure Joſephum a Vita tot laudibus cumules, qui medium licèt iter aperiat, a Moliniana nihilominus quam a Thomiſtica ſchola longius abit. Quia verò nugaci oſtentatione præpoſiti generalis facultatem nec non domeſticorum cenſorum judicia, queis probatus eſt liber ejus ex integro deſcripſiſti, ut univerſo jam ordini crimineris doctrinam eo contentam domeſticis approbatoribus, ac ipſi etiam procuratori generali neceſſariam viſam eſſe, quæ doceretur in ordine, & digniſſimam ut e cunctorum D. Thomæ aſſeclarum manibus ore & corde haud unquam excideret: illud ſcito facultatem edendi operis Joſepho pro more datam, modo a delegatis cenſoribus probaretur, ab eodem qui dederat generali præpoſito reſciſſam eſſe, ſtatim atque innotuit quid rei eſſet: quin & Joſepho vetitum ne ſtaret incepto: quanquam vir cerebroſus & pervicax denunciatum interdictum parvi penderit, & revocatam facultatem obtentaſque ab oſcitantibus cenſoribus approbationes edito libro præmiſerit. Qua de cauſa ab altero, qui proxime ſucceſſit præpoſito generali proſcriptus eſt. Latam ſententiam, qua totius rei geſtæ ſeries exponitur ſubjicere præſtat, ut qui domeſtici ſcriptoris librum nobis objiciunt, eumdem uti fœtum abortivum a nobis damnatum rejectumque noverint.

Nos F. Johannes Thomas de Rocaberti ſacræ theologiæ profeſſor totius ordinis Prædicatorum magiſter generalis & ſervus. Univerſis angelici noſtri doctoris fidis ac ſinceris diſcipulis ſalutem.

Panormi typis Andreæ Colicchia anno MDCLXV prodiit in lucem dignior tenebris liber cujuſdam ex ordine noſtro F. Joſephi de Vita Siculi Calaxibettenſis, cui titulus *T. I. De Proprio & per ſe principio &c.* In eo præſumtuoſus auctor nimiæ ſingularitatis ſtudio, privatique ingenii abreptus fiducia, de divina in actus liberos cauſalitate ac præmotionibus ſic diſputat, ut paſſim introducat propoſitiones a communi vere Thomiſticæ ſcholæ doctrina & ſenſu alienas: quodque intolerabilius eſt, eaſdem nititur ipſimet angelico doctori, quem crebrius allegat, palam affingere, quaſi mens genuina D. Thomæ hactenus univerſam illius ſcholam, torque præclaros ejuſdem commentatores latuiſſet a ſeculo, donec exur-

Sæc. XVII. » geret homo obſcurus, qui hanc orbi litterario » aptius declararet. Mature his auſibus obviare ſtu- » duit vigilantiſſimus prædeceſſor noſter, mox ubi » de pernicie libri commonitus fuit, ac datis Pa- » normum repetitis litteris provide ſategit, ne hu- » juſmodi monſtrum abſque ſaniori correctione in » publicum proſiliret, quod illic ſub prælo jam » verſari perceperat. Hinc prout in authenticis re- » geſtis officii ſui reperimus, die VIII ſeptembris » MDCLXIII, diſtrictius mandavit priori conven- » tus noſtri Panormitani, ut quicquid foliorum il- » lius tomi fortaſſe jam fuerat impreſſum, & quic- » quid ſucceſſive adhuc imprimebatur, colligeret » ac Romam tranſmitteret, accuratius hîc reviden- » dum: interea vero nihil iſtorum fineret publi- » cari aut vænum exponi: inſuper ut ſcriptori irre- » fragabili ſanctæ obedientiæ præcepto publicatio- » nem libri interim inhiberet, donec aliud ea de » re conſtituatur.

» Interim anno MDCLXV ſub die VII aug. idem » prædeceſſor noſter aliunde percipiens contineri » in dicto volumine aſſerta communibus Thomiſ- » tarum principiis manifeſte diſſona, commiſit pa- » tri regenti generalis ſtudii in Panormitano con- » ventu S. Dominici, ut illa nonobſtante cenſo- » rum qualicunque approbatione revocet ad exa- » men, ac de iiſdem referat generali ordinis ma- » giſtro.

» Rurſus anno MDCLXVI die XXVII febr. binas » deſtinavit epiſtolas ad P. M. F. Petrum Marty- » rem Dionyſium cum novo mandato, ut is Panor- » mi omnia abſurdi illius libri exemplaria typis ex- » cuſa, quotquot vel jam proſtabant in bibliopo- » larum officinis, vel adhuc latebant penes auc- » rem aut quemlibet alium ex noſtris, colligeret » in ſequeſtrum. Atque ad hunc effectum delegata » fuit eidem P. magiſtro ſpecialis poteſtas, qua » ſub præceptis ac cenſuris tam ipſum ſcriptorem, » quam reliquos ibidem ordinis noſtri religioſos » conſtringeret ad prædictorum exemplarium ci- » tam extraditionem, ubicunque illa ſive in ambo- » bus noſtris conventibus Panormitanis, ſive apud » extraneos depoſita reperirentur, nec liceret abſ- » que novo mandato ſequeſtrum hoc relaxare.

» Denique eodem anno menſe ac die idipſum » P. M. F. Dominico *Mina* tunc habitanti Meſſa- » næ injunctum fuit pari cum poteſtate, quod ſu- » pra dicta diligenter ac ſerio ibidem exequeretur » in utroque noſtro Meſſanenſi cœnobio. Et nihi- » lominus contumax auctor ac votivæ obedientiæ » immemor ſuo indulſit cerebro non ſatis firmo, » ac demum effecit, quod liber ſuus tam extra » quam intra Italiam divagetur liberrime, non ſine » gravium cujuſvis ordinis ac ſtatus virorum offendi- » culo. Nec enim ſolam domeſticam noſtri ordi- » nis ſcholam evertere laborat, ſed & aliis teme- » rariæ novitatis audaci prurigine bellum indicit » minime neceſſarium. Ex his præmiſſis quilibet » cordatus facillime, ut arbitramur, concludet » quam juſte vereque noſtro ordini diſpliceant tum » illæ peregrinæ ineruditi ſcriptoris propoſitiones & » ineptiſſima paradoxa: tum via, fraus, ac modus » eadem foras emittendi, refragante ſuperiorum » imperio toties iterato. Certe ſi in malevolam » animam non introit ſapientia, nil niſi inſipidum » vanum atque inſulſum effundi potuit ab ingenio » refractario, ſuæque profeſſionis oblito.

» Cæterum ad examinandas voluminis indigni » propoſitiones, tum hîc tum Neapoli coram no- » bis doctiſſimos quoſque noſtri ordinis profeſſores » theologos pluries in conſeſſum accivimus, & re » tota per dies pluſculos fibratim introſpecta, con- » cors omnium ſententia fuit, illas & ſcopum auc- » toris cum inconcuſſis tutiſſimiſque SS. Auguſtini & Thomæ dogmatibus minime cohærere, nec « poſſe in ullo noſtrorum ſcholarium per quamcun- « que conniventiam tolerari. «

Proinde adverſus ineptias tanta cum præfiden- « tia quaquaverſum jam vulgatas uti placuit repa- « gulo fortiori, ne ſaltem illæ quaſi ex ordinis con- « ſenſu ac ſenſu emiſſæ, aut diſſimulatione tacita « permiſſæ, quidquam exinde vel coloris vel pon- « deris acquirant. Quamvis enim infelix earum auc- « tor nulla inter nos polleat auctoritate vel erudi- « tionis fama, ut potius neglectu quam operoſa « redargutione dignus reputetur, intereſt tamen « larvam detrahi ne incautis imponat, fontiſque « Thomiſtici puritatem apud lectores minus exer- « citatos inficiat. «

Ergo quoad ſubditos noſtros lectionem prædic- « ti libri duntaxat illis permittimus, qui arrepto « idoneo ſtylo eumdem ſolida methodo refutare « aggredientur, idque pro ſolo tempore, quo in « adornanda hujuſmodi refutatione occupabuntur. « De reliquo verò tam iſtis quam cæteris noſtræ « curæ ſubjectis præcipimus in virtute ſpiritus ſanc- « ti ſanctæ obedientiæ ſub formali præcepto, ut « non ſolum a lectione prædicti tomi omnino abſti- « neant, verum etiam illius exemplar aut exemplaria, « ſi quod vel ſi quæ habeant, cujuſcunque impreſſionis « ſeu reimpreſſionis intra ſpatium decem horarum a « notitia præſentium extradant bona fide ſuperiori « loci ubi degunt · qui ſuperior ſub eodem præcepto « tenebitur ſeorſim & ſimul omnia prædicta exem- « plaria ſub clavi aſſervare, donec a nobis deſuper « aliud fuerit ordinatum. «

Hoc idem præceptum quoad omnes ſuas clau- « ſulas ac partes extendimus ad prænominati auc- « toris T. II ſi forteſſis & iſte e prælo jam emerſit « alicubi, aut futuris temporibus ullibi lucem aſpe- « xerit. Cum enim illo promittantur hi tractatus « nempe *De veritate illius principii, omne quod « movetur ab alio movetur*: item *De neceſſitate « precedente & ſequente*, item *De ſenſu compoſito « & diviſo propoſitionum modalium &c.* Utique ve- « rendum eſt imo ſupponendum, quod eodem ſca- « teat inſalubri ſurſure, quo prior tomus. «

Denique & cæteros extra ordinem noſtrum in- « genuos candidoſque S. Thomæ ſectatores quam « poſſumus inſtantiſſime rogamus, ut ad iſtam præ- « fati voluminis ſuppreſſionem ardenti zelo ac ſtu- « dio nobis collaborent, illud ceu publico conſpec- « tu plane indignum ubicunque poterunt, a ſuis & « aliorum oculis procul ſubmoveant, ac ſingulari « hoc beneficio Thomiſtarum ſcholam dignentur ſibi « arctius devincire. Amen. Porro in fidem &c. « *Actum Romæ in noſtro conventu S. Mariæ ſuper « Minervam die* XXXI *menſis octobris* MDCLXIV *F.* « *Johannes Thomas de Rocaberti magiſter ordinis.* «

Sed & ſequentia a quibus abſtineo in eadem hiſtoria legenda, ſed & de eodem Joſepho *de Vita* rectiſſime cenſorium ſuum judicium profert noſter Antoninus *Maſſoulié* in ſuo libro cui titulus *S. Thomas ſui interpres*, paſſim, ac præſertim *T. II Diſſ. 3 Q. 5*, ubi quid bene quid male ſcripſerit Joſephus annotat, & pretioſum a vili ſapienter diſcernit; & pag. 142 quam longe a Joſephi adinventis, Ludovici Tomaſſini oratoriani adinventa diverſa ſint, clariſſime oſtendit, ut hic poſterior auctorem noſtrum gratis inter ſibi faventes numeret: quem proinde adeat lector veri amans & ſtudioſus. Cæterum quæ in decreto magiſtri ordinis de Joſepho amariora dicuntur, quî non aſſertæ ejus a Mongitore & ſupra relatæ ſanctioris vitæ rationi officiant, haud difficile intelligas. Hujuſmodi enim hominum piorum mos eſt in ſemel præſumtis opinionibus pervicaciores eſſe, nec ad eas ſtatim deponendas facile adduci: ad officium tamen rediiſ-

ſe

ſe hinc conjicio, quod non ſolum tomum poſteriorem typis non ediderit, ſed & hic ad magiſtrum ordinis aut ab auctore, aut eo aſſentiente Romam miſſus fuerit, in tenebris deinceps premendus.

F. LEONARDUS DE PASSANO.

1677. F. Leonardus de Passano Ligur Januenſis patria & profeſſione hoc anno MDCLXXVII clarebat in ſacra theologia magiſter, & eodem typis dedit opus hoc titulo:

D. Thomas Aquinas annuo panegyrico laudatus, Romæ 1677 in 4. Extat ibidem in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia ex Urbe recens mihi miſſa.

F. NICOLAUS BARBIERI.

1677. F. Nicolaus Barbieri Italus Inſuber, & in provincia S. Petri Martyris ad ordinem aſcitus, ſed jam tum baccalaureus ad conventum Montiſpolitiani filiatione tranſlata approbante capitulo generali Valentino anni MDCXLVII provinciæ Romanæ aſcriptus, in ſtudio generali Peruſino theologiam magiſter regens e ſuperiori loco profeſſus eſt cum laude. Muſas etiam amœniores Etruſcas coluiſſe volunt, & inter academicos Topiſtas *il Fuggiaſco* id eſt Fugitivum nominatum. Quam verò linguæ puritatem & elegantiam conſectatus eſt, Sanctorum vitis ſcribendis vir pius totam impendit. Scripſit:

1. *La vita del B. Guido da Cortona del' ordine de' Frati Minori*, Peruſiæ 1652 in 8. De quo opuſculo ſic Pappebrochius in Actis SS. T. II junii ad diem XII in commentario prævio ad vitam B. Guidonis pag. 601 n. 3: *Tantam autem ſtyli ſublimitatem ſectatus is eſt, ut videatur hiſtorici ſtyli a nativa rerum expreſſione commendandi, metas omnes voluiſſe quam longiſſime effugere, ad ſubſtantiam nihil addens quod notari mereatur, & totus in captandis continuandiſque metaphoricis phraſibus.* Quibus reſponderi poteſt ob brevitatem actorum panegyrin ſacram academicam potius ab eo tum ſuſceptam quam ſimplicem hiſtoriam.

2. *La prodiga figliuola: Cioè, Breve ragguaglio delle più nobili azzioni della B. Margarita da Cortona: ſcritto dal P. M. F. Nicolò Barbieri Domenicano, teologo di M. Filippo Galilei veſcovo di Cortona*, Peruſiæ 1660: Ibidem iterum & tertio Hæred. Sebaſt. Zecchini 1671 in 8 pagg. 352. Extat apud noſtros Pariſien. ad S. Honorati.

3. *La vita di S. Domenico.* Hujus ut a ſe jam editæ meminit in ſequenti, ſed & laudat Pappebrochius in Actis SS. Tomo altero aprilis ad diem XX in commentario prævio. Videſis pag. 791.

4. *Vita di S. Agneſe Segni di Montepulciano dell' ordine de' Predicatori. Eugenia Spada ducisſe Matthei nuncupata.* Editio elegans, Romæ, Ignatii de Lazari 1677 in 8 pp. 188. Extat Pariſ. in Regia H 2827. Quo anno clarebat etiamnum ætatis ut ait LXXI agens & infirma valetudine uſus. Cæterum in hac opella plura ſunt ad hiſtoriam ſanctæ illuſtrandam non negligenda.

Ejus meminit Fontana in *Prov. Rom.* inter ſcriptores.

F. PETRUS DE GODOY.

1677. F. Petrus de Godoy Hiſpanus *Aldeanneva* Extremaduræ oppido in diœceſi Placentina natus, Salmanticæ ad S. Stephani ordinem amplexatus & profeſſus, gymnaſii Gregoriani Pinciæ ſubinde collega, tantam ſibi in ſcholis peperit famam, ut nulli ſecundus, vix ipſe ſua ætate ſecundum habuerit. Poſt agones ſcholaſticos, lectamque e ſuperiori loco inſigni cum laude tum philoſophiam tum & theologiam, primariam S. Thomæ Salmantinam cathedram conſecutus ea celebritate docuit, ut univerſitates non ſolum Hiſpanæ, ſed & exteræ nil aliud, quam *Godoy* nomen reſonarent. Seu abſtruſiora theologiæ myſteria explicaret, luce reddebat clariora, ſeu in concertationibus aliorum ſententiam impugnaret, argumentorum pondere adverſarium obruebat, ſeu viciſſim ſuam impugnantibus reſponderet, quæ inſolubilia videbantur, veluti paleas diſſlabat. Neque verò in ſcholis tantum, ſed & e ſacro pulpito magnum ſibi fecit nomen, Eccleſiaſtes etiam regius aſcitus. Vigintiquinque annis ſolidis his perfunctus muneribus, recta etiam officio prioris Salmantina domo, tantum lumen regi catholico Philippo IV ſuper candelabrum viſum eſt erigendum: itaque ad Oxomenſem Eccleſiam nominatus anno MDCLXIV, ad eam promotus eſt ab Alexandro VII die XXXI martii anni ejuſdem, ipſiuſque F. Ildephonſi a S. Thoma nobiliſſimi principis, tum epiſcopi Malacitani ex ordine aſſumti, ſui olim diſcipuli, ac ſumtus omnes regia magnificentia conferentis, manibus conſecratus. Hanc Eccleſiam cùm pluribus annis adminiſtraſſet, ad Seguntinam tranſlatus eſt, in qua & tandem vitam hanc mortalem reliquit. Præclara ejus in utriuſque diœceſis regimine geſta, effuſam inter alia in pauperes liberalitatem narrabunt Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptores Hiſpani, nos qui non paſtorem, ſed auctorem hîc repræſentamus, opera tantum edita referre ſat eſt, quæ hæc ſunt:

1. *Diſputationes theologicæ in tertiam partem D. Thomæ*, In ipſis epiſcopalibus ædibus Oxomenſibus in fol. T. I a Q. 1 ad 3, 1666: T. II a Q. 4 ad 12, 1667: T. III a Q. 13 ad 24, 1668.

2. *Diſputationes theologicæ in primam partem D. Thomæ*, Ibidem T. I a Q. 2 ad 14, 1669: T. II a Q. 14 ad 26, 1670: T. III a Q. 27 ad 43, 1671.

3. *Diſputationes theologicæ in primam Secundæ D. Thomæ*, Ibid. T. I ubi tantum *de Beatitudine, de Peccatis, & de Gratia* 1672 in fol. Quæ omnia rurſus totidem tomis prodierunt Venetiis, Joannis Jacobi Hertz 1686 in fol. Sed hæc altera editio innumeris typorum ſcatet erratis.

Opera ejus philoſophica alii uſurparunt, & inverecundi plagiarii ſub proprio nomine typis ediderunt. Sic teſtatur noſter Johannes Michael *Cavalieri* in ſua *Galeria de' Pontefici Domenicani* pag. 699.

Monendus verò hîc lector, cùm plura eadem præſertim in primam partem S. Thomæ inveniet in utroque Petro *de Godoy* ſcilicet, & noſtro Joan. Bapt. *Gonet* Occitano, rem ſic accidiſſe: nempe prioris dictata tam avide excipiebantur in ſchola Salmantina, ut exempla pluſquam mille MS numerentur, quæ diſtracta non in Hiſpania ſe continuerunt, ſed & ad regna externa Italiam præſertim & Galliam pervaſerunt. Gonetus, qui tum Clypeum ſuum Thomiſticum adornabat, oblatum forte ſibi diſputationum theologicarum Petri de *Godoy* MS exemplum lætus accepit, & inſignem in iis doctrinæ Thomiſticæ expoſitionem animadvertens, ea clypeum ſuum roborandum duxit, ac licitum ſibi perſuaſit: adeo ut poſt Deum Petro gloria debeatur, qui primus ſcripſit licèt poſterior prælo commiſerit: nec tamen plagii reus habendus ſit Gonetus, qui tantum auri unde ſibi conflarit, non negavit, imo clare & alte edixit pluribus in locis. Sic prologo ad lectorem T. I: *Impulit me etiam fama doctiſſimi magiſtri Godoy ordinis noſtri olim in Salmanticenſi Academia primarii profeſſoris, &*

Sæc. XVII. *nunc Oxomenſis epiſcopi, ut ipſius ſcripta viderem, & exiſtimavi ſi vel tanti viri nomen in noſtris libris legeretur, majori plauſu eſſe excipiendos &c.* Et poſtea : *Sed quia exiſtimavi non minus ab eo, quam ab aliis excipienda eſſe aliqua, ne ignorare viderer virum inter primos ſchole noſtræ theologos hac tempeſtate habitum : & cum hujus ſcripta etiam antequam ederentur, pene publici juris eſſent, omniumque manibus tererentur, non poterat ſine injuria & contemtu non in eodem ordine poni cum cæteris ſcriptoribus, quibus frequenter utimur : ideoque ſapiſſime hujus nomen commemoravi &c.* Quod & ingenue variis adhuc locis profitetur. Novi Petrum de Godoy hac confeſſione non plene ſibi factum ſatis exiſtimaſſe, & quoſdam etiam noſtros Hiſpanos ejus gloriam zelantes, inter quos F. Franciſcus *de Ayllon* S. T. M. ejus commenſalis in prologo ad lectorem tractatus de Trinitate, & F. Hyacinthus a Parra in ſua cenſura diſputationum in primam ſecundæ, quædam ad eam accepti beneficii confeſſionem addita carpere ut minus honeſta, minuſque grati animi, quorum omnium penes eruditos arbitrium fit. Id ſaltem Goneto debet ſchola theologica, quod Clypeus ejus Thomiſticus Godoyum acuerit & excitarit ad edendas lucubrationes ſuas doctiſſimas, quæ abſque hoc aculeo forte nunquam lucem vidiſſent, & aliquanto poſt vel in tenebris conticuiſſent eo mortuo, vel aliorum opera ejus ut ſæpe fit ſuppreſſo nomine ornaſſent. Hujus Petri noſtri cum laude meminerunt Fontana in *Theatro* & Nic. Antonius *Bibl. Hiſp.* Obiiſſe verò dicunt anno MDCLXXVII, quo XII julii ſuffectus ei eſt F. Thomas *Carbonel* etiam ex ordine Prædicatorum aſſumtus.

F. PETRUS MARIA PASSERINUS DE SEXTULA.

1677. F. Petrus Maria Passerinus de Sextula Longobardus, Cremonæ ad ordinem aſcitus adoleſcens, magnarum vir partium evaſit, pietate, diſciplinæ regularis ſtudio, eruditione conſpicuus. Exactis Bononiæ ſtudiis, apud ſuos Cremonenſes, tum & apud Boſchenſes ſacras litteras e ſuperiori loco docuit, ſacræ theologiæ magiſter renunciatus, ſuo quidem aliquando præfuit nativo conventui, ſed litterarum amore captus, ſtudiis ſe totum dedit. Hinc magiſtro ordinis F. Thomæ Turco, qui viros doctos eximie colebat, apprime acceptus, ab eodem ſocius ac laborum & ſolicitudinum particeps allectus eſt : quem Italiam, Galliam, Belgium, Hiſpaniam viſitantem comes indivulſus ſecutus, in caſibus & negotiis ubique emergentibus conſiliis ſuis, nam erat juris etiam peritiſſimus, non parum ſublevavit. Eodem paulo poſt ſuum in Urbem reditum anno MDCXLIX mortuo, titulum provincialis Terræ ſanctæ, quo decoratus fuerat depoſuit, & anno MDCL inquiſitor Bononienſis a ſummo pontifice Innocentio X inſtitutus eſt. Sed non diu munus hoc ſuſtinuit, nam anno ſequenti MDCLI procurator generalis in aula Romana a magiſtro ordinis F. Joanne Baptiſta de Marinis poſitus & datus, graviſſimam hanc provinciam reliquum vitæ id eſt XXVI annis cum pontificum ſibi invicem ſuccedentium, purpuratorum patrum, ac magnatum omnium, ſummo ordinis bono, ingentique ſui nominis fama continuo geſſit : cathedræ matutinæ in Sapientia Romana unâ moderator, quam XXII annis rexit & amplius & a morte dicti de Marinis anno MDCLXIX menſis maii ſexta ad pentecoſten ſequentem electionemque ſucceſſoris vicarius generalis ordinis a Clemente IX conſtitutus. Supervixit autem pluribus annis libris ſcribendis ac edendis operam dans, & in ſenectute bona integris ad ultimum uſque ſpiritum uſus ſenſibus, placida morte quievit in Domino menſe junio MDCLXXVII, ætatis LXXXII, ad Minervam ſepultus. Ex viſis & ex actis, Theatro & Monum. Fontanæ, Rovetta ad 1673, Chronico ad calcem Conſtit. Hæc ab eo prodierunt partim juris canonici, partim theologica :

1. *De electione canonica tractatus*, Romæ, Nic. Ang. Tinaſſii 1661 in fol. pagg. 804. Opus grande difficultates omnes enucleans & ſolvens, & apud Juriſconſultos magni exiſtimatum. Extat Pariſiis in Regia E 1115.

2. *De hominum ſtatibus & officiis inſpectiones morales ad ultimas ſeptem quæſtiones ſecundæ Secundæ S. Thomæ.* T. I. *De ſtatu perfectionis & epiſcopali, bonorum Eccleſiæ adminiſtratione & alienatione, & de ſtatu religioſorum & votis tribus*, Romæ, Tinaſſii 1663 in fol. pp. 752.

T. II. *De privilegiis & facultatibus religioſorum*, Ibid. 1663 in fol. pp. 808.

T. III. *De religioſo ſtatu, novitiatu, profeſſione, tranſlatione, reclamatione, ejectione, privilegiis, &c.* Ibid. 1665 in fol. pp. 887. In Regia E 1108 & ſeqq.

3. *Commentaria in I, II ac III libros Sexti decretalium*, T. I, Ibid. 1667 in fol. pp. 715 : T. Alter Ibid. 1670 in fol. In Regia E 1111.

4. *De electione ſummi pontificis tractatus*, Ibid. 1670 in fol. In Regia E 1115.

5. *Tractatus de indulgentiis*, Ibid. 1672 in fol. in Regia E 1118.

6. *Regulare Tribunal, ſeu Praxis formandi proceſſus, nedum in foro regularium, ſed & ſecularium*, Ibidem 1677 in fol. pp. 488 : in Regia E 1118.

7. *Commentaria theologica.* T. I. *De incarnatione*, Ibid. 1699 in fol.

T. II. *De Sacramentis.*

T. III. *De Euchariſtia*, Ibidem 1669 in fol. In Regia E 1111.

8. *Sermones habiti coram SS. PP. Innocentio X & Alexandro VII primis adventus & quadrageſimæ Dominicis habiti*, Ibid. 1666 in 8 pp. 132.

Plura alia ſcripſiſſe fertur typis non edita ac apud ſuos Cremonenſes MS ſervata.

F. RAIMUNDUS DE COMITIBUS.

1677. F. Raimundus de Comitibus Inſuber, Alexandriæ natus, & in patria ordinem amplexus, ſacræ theologiæ magiſterium per omnes ſcholæ agones adeptus eſt, florebatque anno MDCLXXVII, quo Romæ comitiis ordinis generalibus aſſuit, & coram Patribus perorans egregium ſui ſpecimen dedit, prodiitque typis tum ab eo dicta hoc titulo :

Dolor virtutis, lacrima religionis. Oratio habita Romæ anno MDCLXXVII *in funere reverendiſſimi P. F. Petri Mariæ Paſſerini de Sextula ſacræ theologiæ magiſtri ordinis Prædicatorum procuratoris generalis, & vicarii olim generalis, ſimul in Sapientia lyceo jubilati profeſſoris & decani, poſt finem comitiorum generalium ejuſdem religionis*, Romæ, Tinaſſii 1677 in fol. pp. 8.

Quouſque vixerit, & quæ alia ediderit, hæ addent gentiles.

F. VINCENTIUS CALOGERUS.

1677. F. Vincentius Calogerus Siculus non aliunde mihi cognitus eſt, quam ex Antonino Mongitore, qui in ſua Bibl. Sicula eximium habet ejus elogium, quod verbotenus hîc referre viſum eſt. Natus Meſſanæ anno MDLXXXVIII, adoleſcens

ordinem amplexus ſexta decembris MDCIX. Confecto ſtudiorum curriculo ad lectoris gradum evectus, doctrina claruit. At omnes animi vires in regulari adipiſcenda perfectione adhibuit, obedientia, paupertate, conſtitutionum obſervatione clarere tantum annixus. Humilitatis ſtudioſiſſimus, ad viliora officia ſe ultro demittebat: ideoque ab omni ſpecie honoris abhorrens, nonniſi præcepto adactus, prioris conventus S. Dominici Meſſanenſis munus admiſit. Caritate erga pauperes flagrans, quæcumque etiam ſibi neceſſaria ſubducebat, aut ab aliis erogabat, ut in illorum ſinum effunderet. Rerum cœleſtium contemplationi addictus, a ſenſibus aliquando abreptus videbatur. Deiparam Virginem impenſe coluit, ac de roſario ſingulis feſtis diebus per annos quadraginta & amplius conciones habuit magno animi ardore, & mira populi frequentia ac fructu. Prophetiæ dono ac etiam miraculis in vita claruiſſe fertur, & tandem ut ſanctus ab omnibus habitus obiit Meſſanæ in ſua nativa domo XII februarii MDCLXXVII. Ad ejus cadaver irruit populi pietas, ejuſque veſtes in fruſta diſcidit, adeo ut vix adhibitis cuſtodibus ſepulturæ traditum fuerit. Octavo die funus celebratum, cui interfuit ſenatus Meſſanenſis, ac funebrem orationem habuit clericus regularis inſignis prædicator. Seorſim ab aliis conditus eſt, cum hac inſcriptione marmori inſculpta:

D. O. M.

F. Vincentius Calogera Meſſanenſis, filius hujus conventus, virtutum exemplar, ac Virginis cultor eximius, obiit XII *februarii* MDCLXXVII.

Edidit

Modo di dire il roſario, Coſentiæ, Joh. Bapt. Roſſi 1648.

F. ÆGIDIUS DAVID.

1678. F. ÆGIDIUS DAVID Gallus, Neuſtrius, Rotomagi natus, ibidemque anno MDCXVIII ordini aſcitus ſacræ theologiæ baccalaureus Pariſienſis gradus & honores etiam magiſterii ab ordine conſecutus, vitam in concionibus ad populos habendis totam contrivit, cujus finem grandævus ætatis LXXV & lætus aſpexit XXXI aug. MDCLXXVIII. Scripſit opellam, cui titulus:

Brevis ſuper Cantica canticorum accentus ab evangelii concionatoribus, & animarum directoribus annotandus, Rotomagi, Bonaventuræ Lebrun 1675 in 12 pagg. 430.

Extat Rotomagi & Pariſiis apud noſtros.

F. ANDREAS DE MAIA SALABERRIA.

1678. F. ANDREAS DE MAIA SALABERRIA Aragonus ſacræ theologiæ magiſter, in academia Cæſarauguſtana gymnaſii ibidem noſtri rectorem agebat anno MDCLXXVIII, quo ſcripſit ac edidit

Vida prodigioſa, y exercicio admirable de virtudes de la venerable madre Sor Martilla de los Angeles y Arzilla religioſa profeſſa del religioſiſſimo convento de Santa Fee de Caragoça de la orden de Predicadores, y fundadora de el de San Pedro Martir de la inſiñe villa de Benavarte cabeça antes de el reyno de Ribagorça, aora de ſu contado, dirigido a la miſma villa, Cæſarauguſtæ, Hæredum Petri de la Noya 1678 in 4.

Sec. XVII.

F. ANGELUS HENNOTELLE.

F. ANGELUS HENNOTELLE Flander, Inſulis natus, Tornaci ordinem amplexus eſt anno MDCXXXVII, & quas Duaci audierat philoſophiæ theologiæque diſciplinas ibidem docuit, iterata vice gymnaſii noſtri S. Thomæ regens inſtitutus, laurea etiam magiſterii in ea univerſitate ornatus anno MDCLXII. Tornacenſem bis & Duacenſem ſemel conventus adminiſtravit prior, obiitque demum in priori ſuo nativo decima maii MDCLXXVIII, ætatis LX. Pariſios aliquando a regularibus cum Antonio Boulogne S. J. delegatus unâ cum ſuo collega ſcripſit 1678.

Reſponſe a un ecrit intitulé, Memoire ſur le different qui eſt entre Monſeigneur l'eveque de Tournai & les reguliers de ſon dioceſe, Pariſiis 1672 in 4: Iterum Inſulis, Ignatii de Rache 1672 in 8.

Reſponſe a la replique du meme reverendiſſime evêque. Typis non prodiit, ſed MS ſervatur apud noſtros Inſulenſes & aliis in locis: ſic noſter Ghilbertus de la Haye in ſua Bib. Belgo-Dom.

F. ANTONIUS BARBIEUX.

F. ANTONIUS BARBIEUX Flander patria & profeſſione Inſulenſis vota religioſa emiſit IV aug. MDCXXIV, virque pius obiit VI jan. MDCLXXVIII, ætatis LXXII. Suppreſſo nomine ſcripſit: 1678.

1. *Antidote du roſaire contre la peſte*, Inſulis, Petri de Rache 1646 in 12.

2. *La regle des Freres & Sœurs de la Penitence ou tiers ordre de S. Dominique.* Ad calcem adjecit: *Alphabetum virtutum ex B. Alberti Magni operibus, ac Kalendarium quo ſancti & beati aut pia memoria ordinis in ſingulos dies diſtribuuntur*, Ibidem 1656 in 24.

3. *De la devotion au tres ſaint cœur du fils de Dieu, & de ſa tres ſainte Mere*, Inſulis, vid. Joan. le Franc 1681 in 4.

Ita F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dominic.* MS, qui addit ſimilia plura edidiſſe pietatem redolentia, inter quæ vidi *Kalendrier des SS. bienheureux martyrs, venerables & vertueux perſonnages de l'un & l'autre ſexe de l'ordre de S. Dominique* MS. An aliud a ſupra relato edito? certe non accuratum, alteraque manu indigens diligentiori.

F. ASCANIUS-MARIA CRISPO.

F. ASCANIUS-MARIA CRISPO Neapolitanus conventus S. Spiritus ad Palatium alumnus vir omnigena eruditione præſtans, variis in locis philoſophiam legit ac theologiam, ac præſertim Neapoli, ubi utramque quindecim annis profeſſus eſt. Eccleſiaſtes æque facundus, ac ſummus theologus florebat etiamnum anno MDCLXXVIII ſui conventus prior. Sic Toppius in *Bibl. Napol.* ubi & teſtatur ejus cum laude meminiſſe Bernardum Juſtiniani, abbatem Michaelem Juſtiniani in ſuo concilio Tridentino, Johannem Germanum in Apologetico hiſtorico SS. Pontif. Edidit 1678.

Concluſiones de ſacra ſcriptura, Neapoli, Jo. Franciſci Paci 1673 in 4.

Prælo verò parata tunc habebat ſequentia:

1. *Philoſophia & theologia*, volumina quatuor.

2. *De ſacra ſcriptura more ſcholaſtico*, vol. unum.

3. *Molti ſcritti di prediche ed' Iſtorie dell' ordine de' Predicatori ed altri del regno di Napoli, e di genealogie & nobiltà varie.*

SEC. XVII. 4. *Delle grandezze incognite dell' ordine de' Predicatori.*

5. *Cronica della ſua congregazione di S. Maria della Sanità*, Neapoli.

F. BARTHOLOMÆUS GUIGLIELMI.

* 1678. F. BARTHOLOMÆUS GUIGLIELMI Aquilæ in regno Neapolitano natus, & ibidem ad ordinem aſcitus, ſacræ theologiæ magiſter, vivebat adhuc anno MDCLXXVIII, inquit Toppius *Bibl. Napol.* cùm pluribus annis antea jam ediditſet hoc titulo:

Il Mago celeſte. Panegirico ſacro per ſan Giannario veſcovo e martire, Neapoli, Roncaglioli e Caſtaldo 1653 in 4.

F. EUSTACHIUS DE ROSARIO.

* 1678. F. EUSTACHIUS DE ROSARIO Teuto ut videtur, & fortè ipſius conventus Colonienſis alumnus clarebat hoc anno MDCLXXVIII, quo & edidit volumen ſuarum concionum hoc titulo:

Centuria concionatoria in Dominicas & feſta ſanctorum totius anni, cum Appendice continente quindecim diſcurſus de SS. Virgine Maria, Coloniæ Agrippinæ 1678 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi, ut me docent Memorialia recens inde mihi miſſa.

F. FRANCISCUS PALMIERO.

1678. F. FRANCISCUS PALMIERO Calaber, patria Scyllenſis vivebat etiamnum an. MDCLXXVIII, & ſcripſerat edideratque, ut habet Toppius *Bibl. Nap.* p. 94,

La Paſtorella Domenicana. Panegirico ſopra molte trà le infinite grazie fatte da Maria ſempre vergine all' ordine del patriarca San Domenico, Meſſanæ, Pauli Bonacota 1670 in 4.

F. GABRIEL MARLETTA.

1678. F. GABRIEL MARLETTA Siculus, Argentinenſis patria, vernacule *de Arienzo* in regno Neapolitano, congregationis *della Sanità* alumnus inſignis philoſophus & theologus eximius, cujus meminit Toppius *Bibl. Napol.* clarebat hoc anno MDCLXXVIII, quo jam ediderat

Commentariorum ſeu ſcholaſticarum controverſiarum ad primam partem D. Thomæ ſeptem tomos in 8: Primum Neapoli, Caſtaldi 1662: Alterum & Tertium ibidem, 1663. Quatuor ſequentes ibidem Hieronymi Faſuli 1667.

Tum & prælo paratos, jamque ſuis approbationibus munitos habebat præ manibus

In Primam ſecundæ, & in Secundam Secundæ tomes duos.

F. GASPAR DINGHENS.

* 1678. F. GASPAR DINGHENS Ubius, Coloniæ Agrippinæ nobili loco natus, at Antverpiæ a pueritia literis humanioribus informatus, ibidem ordinem amplexatus eſt & profeſſus anno MDCXIII, virque evaſit egregius, nec theologiæ ſolum, ſed & linguarum ſacrarum in paucis peritus, ut & in ſcriptura ſacra verſatiſſimus. Regentis primarii vices obtinuit pluribus annis Lovanii, tum & Antverpiæ in ſtudio generali recens ibidem erecto: ſed & in eodem linguam Hebraicam ſuos docere ac libros ſacros interpretari juſſus eſt. Doctorum Lovanienſium albo jam inſcriptus fuerat XX octob. MDCXLIII, laureaque donatus, ad magiſterium autem in ordine pro rata nationis Brabantinæ promotus fuit in cap. gen. Valentino MDCXLVII. Tunc verò Lugduni agebat noſtri Thomæ Malvenda operibus in lucem edendis diligenter & ſtrenuè inſudans: ad id enim muneris & oneris a magiſtro ordinis F. Thoma Turco anno MDCXLV Belgium viſitante ſelectus fuerat, ut omnium aptiſſimus, qui majoris moliminis operi grandiorum nempe quinque voluminum in folio invigilaret, & ut editio prodiret accuratior, totus incumberet, quod ut hactenus fecerat ab eodem ad finem perduci ac conſummari a capitulo illo generali excitatur & exoratur. Quod cùm egregie perfeciſſet tandem anno MDCL ad ſuos Belgas reverſus, iterum Lovanienſe ſtudium regere juſſus eſt, quo munere adhuc fungebatur anno MDCLIX: at annis gravis & laboribus fractus in conventum ſuum Antverpienſem ſe recepit, ubi & vivere deſiit anno MDCLXXVIII octobris XIV ætatis LXXXV. Gaſparis noſtri ſunt præfixa operi præfato

Prolegomena & cuique volumini argumenta.

De eo legendi F. Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* P. I, pag. 107 & 108, & F. Gilbertus De la Haie in *Bibl. Belgo-Domin.* MS, ut & Valerius Andreas in Faſtis Lovan.

F. JOHANNES BAPTISTA DE CASTILLO.

F. JOHANNES BAPTISTA DE CASTILLO Latine *Caſtellus* a quibuſdam nuncupatus, Siculus Panormitanus ſcripſit 1671.

Narrationem vitæ actorum & mortis noſtri Joſephi de Vita de quo ſupra anno MDCLXXVII *die* VIII *januarii mortui*, quam Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula ubi de hoc Joſepho, teſtatur ſe excipere.

F. JOHANNES-MARIA PELEGRINUS.

* F. JOHANNES-MARIA PELEGRINUS Veronæ natus, & ibidem ordini aſcriptus, & aliquando prior a Rovetta laudatur ad annum 1678, ut vir religione, prudentia, & eruditione commendatus, ſuiſque Veronenſibus tum ſodalibus tum extraneis ob ingenuos mores, ſanaque & expedita conſilia acceptiſſimus, qui & moriens magnum ſui deſiderium reliquit. Scripſit ex veteribus documentis diligentiſſime conquiſitis 1671.

Chronicon conventus Veronenſis MS in archivo ibidem ſervatum, & a Rovetta ut ait ipſe viſum & lectum.

F. LUDOVICUS-MARIA NOZZI.

* F. LUDOVICUS-MARIA NOZZI Italus patriaque & profeſſione Aſculanus, Anconæ philoſophiam ſodalibus ſuis legebat anno MDCLXXVII, nec minus in ſacro pulpito facundia elegantiaque clarebat, cujus ſpecimen eſt 1678.

Diſcorſo funebre per la morte del padre Odone Conti della compagnia di Gieſu fratello del ſignor cardinale Conti veſcovo d'Ancona compoſto dal P. Lodovico Maria Nozzi Aſculano dell' ordine de' Predicatori, lettor di filoſofia nel convento di ſan Domenico, e da lui recitato nella chieſa dell' Incoronata della compagnia del roſario, Anconæ, e typogr. Cameræ 1677 in 4. *Editio altera con la deſcrizzione dell' apparato, funerale, e da Girolamo Malateſta dedicato al duca di Poli fratello pur del defunto.* Habebat Johannes Cinelli & meminit in ſua *Biblioteca volante Scanzia* XIV.

F. RICARDUS GUILLOUZOU.

† 1678. F. Ricardus Guillouzou Gallus Armoricus conventus Redonenſis alumnus anno MDCXXXII profeſſus, vir diſciplinæ regularis ſtudioſiſſimus, ideoque tironibus ad religionem inſtituendis pluribus annis præfectus, quo fungebatur officio Redonis anno MDCLIV, exinde Claromontii Arvernorum electus prior, magnum ſe ubique præſtitit animarum œconomum. Obiit autem in conventu Claromontano XXVII aprilis MDCLXXVIII, profeſſionis XLVI, ibidem ſepultus. Scripſit ac edidit

1. *Nouveau jardin a fleurs de la tres ſacree vierge au terroir de Bretagne dans la devotion floriſſante de la ſainte Chapelle de Nazareth prez Planceel au dioceſe de S. Malo*, Redonis, Joan. Durand 1655 in 12 pagg. 302. Hiſtoria eſt erectionis conventus ordinis ſub titulo B. Mariæ de Nazareth in diœceſi Maclovienſi. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

2. *La vie de ſainte memoire ſeur Marie Paret du tiers ordre de ſaint Dominique morte a Clermont en Anvergne le 16 Juillet* 1674, Claromontii, Nicolai Jacquard 1678 in 12. Huic Ricardus a ſacris conſcientiæ arcanis fuerat.

Hanc vitam vel ſaltem ejus Compendium Latine exaratum auctor Romam miſerat anno MDCLXXVII, cujus exemplum MS extat inter manus R. P. Domni Jacobi Boyer aſcetæ congregationis S. Mauri etiamnum hoc anno MDCCXX florentis, cui titulus:

Brevis narratio vitæ Sororis Mariæ Paret tertii ordinis S. Dominici profeſſæ miſſa ad comitia generalia ordinis Fratrum Prædicatorum Romæ celebrata menſe junio anno Domini MDCLXXVII in 12. Sic incipit: *In antiqua nobilique &c.*

Ita me monebat dictus D. Boyer litteris e ſuo monaſterio Cantogilenſi ad Brivates V kal. martii 1719.

3. *La vie du venerable pere F. Pierre Quintin Religieux de l'ordre mort a Rennes en Bretagne en odeur de ſainteté.* Quam eamdem puto a noſtro F. Johanne a S. Maria aliâs *de Rechac* editam.

F. ROMUALDUS CIOFFO.

* 1678. F. Romualdus Cioffo Siculus civitate vulgo *Arienzo* ortus conventus S. Spiritus Neapolitani alumnus primi nominis theologus XXIII annis ſolidis e ſuperioti loco legit variis ſuæ congregationis *della Sanità* dictæ in ſtudiis, ſexque annis continuis ſtudium generale Montis Dei Neapoli rexit. Sic Toppius *Bibl. Napol.* qui videtur Romualdum adhuc anno MDCLXXVIII viventem indicare. Nulla quidem ejus typis edita refert opera, ſed

Tractatus ejus theologicos MS paſſim ſtudioſorum manibus verſari teſtatur.

F. DOMINICUS GALLIANUS.

* 1679? F. Dominicus Gallianus Romanus conventus ſanctæ Mariæ ſuper Minervam alumnus, vir pietate doctrinaque inſignis, famoſiſſimuſque verbi divini præco, in præcipuis Italiæ civitatibus conciones per quadrageſimam & alias habuit, nec ſolum eruditionis ac eloquentiæ laudem, ſed & quo unice collimabat, ingentem animarum fructum reportavit. Dum autem conventui Viterbienſi S. Mariæ ad gradus præeſſet prior morte immatura ſublatus obiit anno MDCLXXIX. Scripſit ac edidit teſte Proſpero Mandozio Bibl. Rom. cent. VI n. 79

Orazioni panegiriche di diverſi ſanti.

Alias orationes & conciones permultas prælo paratas MS reliquit.

F. DOMINICUS-MARIA SARPETRI.

* 1679. F. Dominicus-Maria Sarpetri ſive *de Sancto Petro* Siculus gente, patria Panormitanus, conventus S. Zitæ alumnus, lectoris artium titulo apud ſuos confecuto in Hiſpaniam profectus, Sinenſi miſſioni in numeroſo illo triginta octo novorum Chriſti militum ſupplemento accenſeri obtinuit, cum iiſque Mexicum trajiciens, indè ad Philippinas appulit anno MDCLVIII. Mox non ſecus ac alii linguæ addiſcendæ applicitus, in Sinenſe regnum maio ſequentis anni cum F. Johanne *Polanco* Pintiano & F. Philippo Leonardo Aragono Valentino trajecit duce F. Jo. Bapt. *de Moralez*, & cum iiſdem viſitato primum in civitate *Zubinchen* provinciæ *Kueſing* noſtro Victorio Riccio, *Fogan* inde pertranſiens, conceſſit in provinciam *Chekiang*, quæ erat illis ſtatio a ſuperioribus conſtituta. In graviſſima illa adverſus Evangelii miniſtros anno MDCLXIV orta perſecutione ex iis ille fuit, qui e regno ejecti & in urbem *Kuang-Tung* relegati, ibidem quatuor aut quinque annis concluſi manſerunt: ſed ſedata tempeſtate circa MDCLXX ad eccleſiam ſuam proſelytoſque ſuos redeundi facultate obtenta, apud eos ſtetit pluribus adhuc annis, eratque etiamnum anno MDCLXXX. Quid aut ubi deinceps egerit, quandonam & ubi mortuus ſit, docebunt forſan qui Philippinarum provinciæ hiſtoriam, quam hîc *T. II pagg.* 316 *&* 330 & alibi excipio, ad noſtra tempora producent: inveni ſolum ante MDCXC jam obiiſſe. Etſi autem zelo arſiſſe facile concedatur, vir tamen non acris judicii, ſed & parum firmi habitus eſt non ſolum apud noſtros ſed & apud exteros, tum propter alia plura, tum quod ſententiam de cultu Sinenſium ſuperſtitioſo & idololatrico a noſtris ut & ordinis Minorum miſſionariis hactenus ſummis animis defenſam transfuga factus deſeruerit, & in caſtra tranſierit aliena. De quo legendum teſtimonium ſeu libellus aſſertorius a noſtro Dominico *Navarreta* Romæ datus & ſuo ſigno firmatus XXVI februarii MDCLXXIV, quem edidit noſter Natalis Alexandre in tractatu cui titulus, *Apologie des Dominiquains Miſſionaires de la Chine &c.* inter *Documenta pag.* 168. Ejus nomine Hiſpane feruntur ſequentia, quæ & auctor libri hoc titulo *Defenſe des nouveaux Chretiens & des Miſſionaires de la Chine, du Japon, & des Indes* Gallice repræſentavit:

1. *Libellus aſſertorius in gratiam methodi quo utuntur PP. S. J. in Sinenſium converſione, permittendo ipſis ſeu Confucii ſeu parentum defunctorum cultum, Kuang Tung 4 aug.* 1668. Prodiit Gallice Tractatus citatus *P. I* pag. 225, ſed prius prodierat in *Diatriba Theologica de ſapientia Dei benifica &c.* ſive *Manuductione ad fidem divinam perveſtigandam, & aſſerta potiſſimum auctoritate Romani pontificis, eaque nulli errori obnoxia etiam in quæſtione facti. Auctore Ægidio Eſtrix S. J.* Antverpiæ, Cnobaert 1672 in 4. In eo libello addit Sarpetrius ſe anno præcedenti 1667 maii 9 ſimile teſtimonium de Matthæi Riccii S. J. libro reddidiſſe.

2. *Epiſtola ad ſacram congregationem de Propaganda fide ſcripta Kuang Tung* 12 *nov.* 1668, *& a Proſpero Intorcetta S. J. Romam delata.* Hiſpane in archetypo: Gallice *Tract. cit.* T. II pag. 219 ad 235.

3. *Expoſitio brevis potiſſimarum rationum, quibus moventur miſſionarii, qui Sinenſibus neophytis ceremonias in honorem Confucii & parentum defunc-*

Sec. XVII. *torum fieri conſuetas permittunt*, Kuang Tung 30 ſept 1670. Hiſpane in Archetypo : Gallicè in *Tract. citat.* T. II a pag. 252 ad 315.

Jam verò an hæc opuſcula vere ſint Dominici *Sarpetri* dubitant plures, cenſentque non ſolum aliena manu ſcripta, quod ad calcem cujuſque agnoſcitur & legitur, ſed & ingenio prorſus alieno efformata, quibus ille nomen ſuum facilis & credulus, ſolum ſubſcripſit. Nempe inquiunt, ille Hiſpane neſciens, certe incultus & ſimplex non erat, qui tam concinne tamque aſtute loqueretur. Quibus addunt falſa plura in iis opuſculis referri : de quo legendi *Navarrete* citatus T. II *hiſtoriæ Sinenſis* : & Natalis *Alexandre*, *Apologia cit.* cap. 19 a pag. 320 ad 350. Nec omittendum in judicio cui titulus *Sentencia de los miſſionarios de la China de la orden de ſan Domingo deliberada en la junta de Lanki de* 1661 aprilis 20, quo judicio cultus Confucii & progenitorum reprobatur, e ſubſcriptis Sarpetrum ſextum eſſe.

Extat documentum archetypum in archivis ordinis, & in *Apolog. cit.* editum. Adde & F. Petrum de Alcala inſignem & ſtrenuum apud Sinas evangelii prædicatorem in epiſtola ad Salvatorem de S. Thoma viceprovincialem in eo imperio noſtrum data *Lanki* 20 dec. 1691, teſtati interrogatum a ſe circa 1679 Sarpetrum, quid de ritibus Sinenſium erga defunctos ſentiret, ut pote ſe in ea miſſione antiquiorem, ingenue faſſum, ſe graviſſimo in iis permittendis conſcientiæ remorſu angi, ſententiam ac methodum mutare ſtatuiſſe, litteraſque a ſe viſas ad Proſperum Intercetta S. J. jam laudatum in eum finem ſcripſiſſe.

Quin & F. Franciſcus *Varo* celebris inter noſtros Miſſionarius teſtatus eſt Sarpetrum ſpeculative quidem ſententiam PP. S. J. probaſſe, ſed an praxi tenuerit dubitare. Vide *Authenticum inſtrumentum F. Emmanuelis Trigueros & F. Magini Venatilol*, *Apologie des Dominicains de la Chine* inter *Documenta pag.* 176.

Hujus noſtri Dominici meminit Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicula.*

F. FRANCISCUS COMBEFIS.

† 1679. F. Franciscus Combefis vir apud eruditos ævi ſui poſterioſque clariſſimus, Aquitanus fuit, patria Marmandenſis ad Garumnam Agennenſis diœceſis Nitiobrigum, honeſto loco clariſque atque Marmandenſis urbis primoribus ortus parentibus, anno MDCV natus menſe novembri juvenis annorum novemdecim, humanioribus litteris Græcis & Latinis egregie inſtructus, ordini nomen dedit Burdigalæ menſe julio MDCXXIV, & anno revoluto profeſſus eſt XIV julii MDCXXV, ſtudiis exinde perfolutis ad tradendas quas acceperat ſuis diſciplinas philoſophicas primum Burdigalæ, tum & theologicas Maximinifani anno MDCXXXVII admotus eſt, ad MDCXL quo eaſdem Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati docuit. At verò ceu qui Græcis mirum deliciaretur litteris, quas & ab amplexo inſtituto & in ipſis tirocinii exercitiis, & inter ſcholæ agones ſemper coluerat, ſanctorum patrum Græcorum operibus qua vertendis qua emendandis, tum hiſtoriæ orientali illuſtrandæ deſudandum deinceps ſibi propoſuit, ſacra in id bibliothecarum arcana penetravit, Regiæ præſertim, Mazarinæ, & Seguierianæ his opibus affluentium, e quibus quamplura veteris Græciæ monumenta eruit, Latio dedit, utraque lingua edidit, quæ tanto eruditorum per orbem chriſtianum plauſu excepta ſunt, ſuum ut eum habere voluerit hominem clerus Gallicanus, quodque nulli regularium antea conceſſum honorarium ei conſtituerit quingentarum librarum Turonenſium primo anno MDCLVI, auctum poſtea ad octingentas ac demum mille annuatim ſolvendarum, quo ſumtus in colligendis ex variis Europæ partibus veterum codd. Mss Græcorum exemplis, iiſque exſcribendis ac prælo dandis neceſſarios ferre poſſet. Tam munificorum patronorum ſpes non fefelliſſe probant non ea ſolum quæ luci dedit a ſe recenſita, emendata, aucta, illuſtrata, ſed & longe plura, quæ typis paraverat proditura ni mors conſilium abrupiſſet. Qua fuerit apud Eccleſiæ principes Romæ ac Pariſiis præſertim bonarum litterarum fautores in exiſtimatione vix ſermo explicet, nominandi tamen Barberinus uterque cardinalis Franciſcus collegii ſacri decanus, & Antonius Remenſis archiepiſcopus, Galliæ primus adminiſter Mazarinus, tum nuncius Picolhominius, Pariſienſes antiſtites utrique Gondius patruus & nepos, Petrus de Marca Harduinus Pereſixius, Franciſcus Harlæus antea Rotomagenſis, Carolus Monchal Toloſanus, Suarezius Valionenſis, Franciſcus Boſquetus Monſpelienſis &c. qui ſuis epiſtolis abſentes ſæpius, vel etiam familiaritate præſentes condecorarunt. Devinctiſſima etiam illi fuit cum viris ſuæ ætatis eruditis litterarum & amicitiæ neceſſitudo Luca Holſtenio, Leone Allatio Græcis, Emmanuele Scheelſtrate Romæ, Blacho Cretenſi Græcorum doctore Venetiis, Hollando, Henſchenio, Pappebrochio Antverpiæ, quibus & acta plura vetera Græca e bibliothecis Regia & cæteris ſupra laudatis eruta ſuis Menzis inſerenda miſit, & quorum ſuaviſſimas ad eum epiſtolas ſervo in ſchedis, Puteanis fratribus, Thevenotio bibliothecæ regiæ curatore, Athanaſio Rhetore Græco, Emerico Bigotio, Ducangio, Jo. Bapt. Cotelerio, Auberio, Goſſanvilleo, Frontone Duceo, Labbeo, Coſſartio, Garnerio, & aliis tum Pariſiis clariſſimis. Cùmque ſic apud omnes maximus audiret Combefiſius, vix putes quam vilis ipſe ſibi fuerit & exiguus, quam ſui deſpiciens & auræ, ſcite avidus non ſciri, facilis in ſymmyſtas & pronus, ſibi ſeverus & durus. Mirabamur omnes hominem in tantillo & exſucco corpore cibi parciſſimum, vino vix ac ne vix quidem utentem, abſtinentiam & jejunia regulæ ad amuſſim vel adverſa valetudine ſervantem, vigilias tamen in ſummam noctem producere, ſecunda de media nocte aſſiduiſſime ſurgere, tum ſoluto in eccleſia horarum penſo ac oratione mentali refectum, in cellam abdere ſeſe, reliquum diem ſtudio addictum lectioni ac ſcriptioni dare. In his quadraginta circiter poſteriores vitæ ſuæ annos inſumſit ac decurrit ſibi ſemper æqualis, identidem impetitus & pulſatus calculi doloribus, quibus auctis, & acutiſſimis factis obrutus lethaliter ægrotavit ac decubuit die XVII martii, ſequenti mane viatico refectus, XXII oleo ſancto inunctus die jovis XXIII ejus menſis hora undecima ſerotina ad horologium Gallicum vivere in terra deſiit, ut Deo uni deinceps viveret anno ætæ chriſtianæ MDCLXXIX, ætatis LXXIV, profeſſionis LIV. Inter inſignes ſeculi XVII viros Combefiſium retulit clariſſimus D. Carolus Perrault academicus Gallicus, ipſique elogium ſcripſit, imagine etiam ipſius addita, ſed non omnino accurata. Liber prodiit Pariſiis apud Antonium Dezallier 1701 fol. max. hoc titulo : *Recueil des eloges des Hommes illuſtres du XVII ſiecle* T. II pag. 17.

Meminit etiam Diarium eruditorum Gallicum anni 1679 die 21 auguſti. Quem laudarunt ſui ævi docti omnes & noti, ſuis tamen non caruit obtrectatoribus. F. Petrum *de Alva & Aſtorga* vix moror, quem tamen Pariſiis agentem Combefiſius omni benevolentia proſecutus fuerat, quibuſcunque uti voluit etiam libenter communicatis, nec abnuit Alva *Sol.*

verit. Rad. 318, amicum ſuum profeſſus, carpit nihilhominus, ſed quam recte exhoc judicent eruditi, quod Græca Andreæ Cretenſis pag. 260 perperam reddiderit, quæ ſic habent Αχεσπὸς εσν ὁ χίτωνος πάθων ἀχεσπ. ἀφεσεως ἐχ ἁπαλλαγὴς ἐχ πάθ. Quis vel minimum linguæ peritus aliter reddat quam Combefiſius? Nodum certe ille quærebat in ſcirpo. Nugis Petri a Valleclauſa, (quî enim aliter vocem quibus nihil inſulſius?) non eſt quod lectorem detineam refellendis, cùm ipſe Combefiſius in ſuis auctoribus recenſitis ad caput Bibliothecæ concionatoriæ luculenter & egregie difflarit, de quibus fuſius etiam Baronius noſter in ſuis Apologeticis paſſim legendus. De celebri Petro Lambecio lubentius tacerem, cùm & virum doctiſſimum deque re litteraria optime meritum plurimi faciam, & quæ in Combefiſium torſit convitia ceu ab irato profecta, nonniſi leviter eruditorum animos perſtringant: ſed dicteriis, quæ nec virum doctum decebant, nec inſignem bibliothecam Cæſaream fœdare debuerant, Combefiſio certe qui norunt indigniſſima omiſſis, doloris cauſæ aperiendæ, ipſiſque ſatisfaciendum. Lambecium dolnit, quod opuſcula duo Græca jam ab ipſo e tenebris eruta, & Latine verſa ac in *Codino* ſuo typis regiis Pariſienſibus edita ac animadverſionibus illuſtrata, Combefiſius iterum ex MSS codd. recognorit, interpretatus ſit, ſecundis notis illuſtrarit, & in quaſdam ejus conjecturas animadverterit. Hæc viri docti animum acrius pupugerunt. Opuſcula illa duo ſunt *Breves demonſtrationes chronographica incerti auctoris*, & *Photii patriarchæ CP. novæ baſilicæ S. Mariæ a Baſilio Macedone imperatore extructæ deſcriptio*. Sed cùm ipſe Lambecius Bibl. Cæſar. lib. IV pag. 73 editionem Pariſienſem ex ſuis tumultuariis & imperfectis, ut pote tum 20 circiter annorum ſchedis in Gallia relictis, ſe etiam abſente & Hamburgi degente factam, omnibus velit eſſe notum, proindeque non accuratam, an non Combefiſio licuerit alteram adornare judicent eruditi. Certe poſt utramque Lambecianam & Combefiſianam recens tertiam aggreſſus eſt Anſelmus *Banduri* Raguſinus aſceta Benedictinus, laudantque periti, laudaret ſi viveret Combefiſius, an Lambecius ſi ſuperſtes improbaret? Et tamen Bandurius ut quaſdam Lambecii notas Combefiſianis identidem præfert, ſic & ſæpius Combefiſii animadverſiones & conjecturas Lambecianis. Imo illùm ipſum locum cujus tantopere Lambecium dolet, *ſpectaculo* IV ubi *κιονίσκον columnellam* legendum cenſet, *κυνίσκον* ut ex Græco codice Combefiſius reſtituit, legit etiam Bandurius & eodem modo Latine reddit *catellam*. Nimirum in iſtis antiquis ut vetera in dies reteguntur monumenta, ſemper proficitur, dieique dies lucem affert. Combefiſium ut veri ſolius amantem pluries vidimus ſe monentes & emendantes grate audientem imo & quærentem, at & viciſſim qui Græcis tum Lutetiæ edendis deſudabant libere & ingenue, quod litteratos decet ſalvo cujuſque honore, ac ſemotis ceu quæ muliercularum tantum ſunt, convitiis, corripientem & arguentem. Græca lingua, inquiebat ſæpius Combefiſius fons eſt inexhauſtus, in quo ſi diutius vixeris ac ſtuduerit, aliquid novi magis ſemper ac magis addiſcas. Lambecium ille nunquam non magni habuit, ſibi a Lambecio objecta in ſe non agnovit: in quem recidant iſte viderit. Quædam Thomas Ittigius in ſuis bibliothecis & catenis patrum anno 1708 editis animadvertit, quæ rectius ad ſingula a Combefiſio in lucem data referentur & dilucidabuntur.

OPERA MAJORA.

1. *SS. Patrum Amphilochii Iconienſis, Methodii Patarenſis, & Andreæ Cretenſis Opera omnia, quæ reperiri potuerunt, nunc primum magnam partem e tenebris eruta, Latine reddita ac recognita, notiſque illuſtrata, opera & ſtudio R. P. F. Franciſci Combefiſii ordinis Prædicatorum congregationis S. Ludovici theologi*, Pariſiis, Simeonis Piget 1644 in fol. pp. 474. Tomus II pp. 390, Græce & Latine. Sæc. XVII.

2. *Græco-Latina Patrum bibliotheca novum auctarium tomus duplex, alter exegeticus, alter hiſtoricus & dogmaticus*, Pariſiis, Bertier 1648 in fol. pp. 1773. Franciæ Cancellario Petro Seguier opus nuncupatum.

Elenchus tomo exegetico contentorum:

S. Aſterii Amaſeæ epiſcopi homiliæ & orationes, ſcilicet

In divitem & Lazarum. In Luce evangelium de œconomo iniquitatis. Adverſus avaritiam. In feſtum Calendarum. In locum evangelii Matthæi, an liceat uxorem dimittere ex quacunque cauſa? Quinque hæ orationes ex editis a Rubenio.

Ejuſdem in prophetam Danielem & in Suſannam. Ex codice Regio.

In cæcum a nativitate. Ex cod. Sirmundi ad cod. Seguier. emendato.

In principes apoſtolorum Petrum & Paulum. Ex cod. Seguier.

In S. Martyrem Phocam. Ex Regio ad cod. Sirmundi emendato.

Laudatio in SS. Martyres. Ex Columnenſi cod. communicante Sirmundo.

Enarratio martyrii S. Euphemiæ, ſeu ejus imagnis. Ex duobus regiis ad editos in 7 ſynodo collatis.

Excerpta Photiana.

Ex S. Nicephori antirrhetico vindicatio loci Aſterii ex homilia in divitem & Lazarum. Ex reg.

Ex Photii Amphilochianis dubiis quot fuerint Aſterii. Ex Allatio.

Laudatio in S. Protomartyrem Stephanum. Ex editis a Vinc. Riccardo nomine Procli cum & ſtylus & Photii auctoritas vindicent Aſterio.

Sequuntur S. Procli

Laudatio in S. Dei genitricem, multorum ope codicum reſtituta.

De incarnatione Domini noſtri, & de inſuſoriis.

De incarnatione ſive in Domini diem natalem.

In natalem diem Domini.

Laudatio in S. Dei genitricem.

Laudatio ſanctæ Dei genitricis.

In ſancta Theophania.

In transfigurationem Domini.

In feſtum Palmarum. In S. Quintam feriam.

In Dominicam paſſionem magna feria Paraſceves.

In Dominicam reſurrectionem. In Sanctum Paſcha.

In Sanctum Paſcha iterum. In S. Paſcha, & in illud In principio erat Verbum.

In Sanctam Pentecoſten.

In Sanctum protomartyrem Stephanum.

Laudationes tres S. Pauli, S. Andreæ, S. Johannis Chryſoſtomi.

Sequuntur S. Anaſtaſii Alexandriæ archiepiſcopi

In feſtum occurſus id eſt Purificationis. Ex reg. cod. ad cod. Mazarinum emendato & aucto.

In Sanctum Paſcha. Editur primùm ex regio Mediceo.

In S. Paſcha, & in recens baptizatos ſabbato in albis. Emendatis editis ex regio & Seguier. qui ultimus tribuit Baſilio Seleuciæ.

In Dominicam aſſumtionem. Emendatis editis ex Seguier. qui tribuit eidem Baſilio.

Sequuntur aliorum:

Baſilii Seleuciæ in SS. Dei genitricem. Emendatis editis ex cod. Mazarin.

Sæc. XVII. *S. Joannis Chryſoſtomi in feſtum annunciationis.* Integra jam ex regio, ſed videtur alterius.

S. Cyrilli Hieroſolymitani de occurſu Domini &c. Multiplici codicum collatione reſtituta ac velut nova.

Titi Boſtrenſis in feſtum Palmarum. Ex regio.

S. Eulogii in ramos Palmarum. Ex regio cum editis ex Oxonienſi perperam Cyrillo tribuentibus facta collatione.

Leontii Neapolis Cypri epiſcopi in Symeonem quando is Dominum in ulnas ſuſcepit. Ex Seguier. *Ejuſdem in feſtum Mediapentecoſtes.* Ex regio.

Leontii preſbyteri C. P. in feſtum Mediapentecoſtes, & in cæcum a nativitate, & in illud, Nolite judicare ſecundum faciem. Ex regio.

Heſychii preſbyteri Hieroſolymitani de reſurrectione D. N. J. C. quodque non diſſideant evangeliſtæ &c. Emendatis paſſim ex regio editis, in quibus perperam aſcribitur Gregorio Nyſſeno.

Euſebii Pamphili in illud ſero ſabbatorum, de angelis viſis in monumento. Ex regio. Sint forte hæc non unius auctoris.

Johannis Theſſalonicenſis in mulieres ferentes unguenta, & ut nulla ſit diſſenſio in evangeliſtis. Emendatis & auctis Græcis Savilii ex regio.

S. Gregorii Antiocheni in mulieres ferentes unguenta, inque ſepulturam Domini &c. Ex regio. Erratum forte typorum hîc irrepſit apud Ittigium pag. 159, ubi hanc orationem tribuit Germano C. P. archiepiſcopo: cæterum quæ ille objicit ex Rainaudo, Combefi cius luculenter expungit in ſuis *Auctoribus recenſitis.*

S. Anaſtaſii Antiocheni in annunciationem ſanctæ Dei genitricis Oratio duplex. Ex Græcis Meurſii. *Ejuſdem in Dominicam transfigurationem.* Ex regio.

Anaſtaſii Sinaitæ De ſacra ſynaxi. Ejuſdem in pſalmum ſextum. Emendatis editis a Caniſio, & auctis ex regiis. *Ejuſdem in pſalmum eundem ſextum* nova editio ex regio.

Georgii metropolitæ Nicomedienſis in oraculum conceptionis S. Deiparæ, ex S. Anna ſcilicet Ex regio triplex oratio.

Georgii Chartophylacis qui eſt ipſe Nicomedienſis metropolita in S. Mariæ præſentationem in templo, utque Deo conſecrata ſit juxta hiſtoriam. Ex duobus codd. Allatiano uno, Mazarino altero. *In S. Dei genitricis ingreſſum in templum ac Sancta.* Ex tribus regio, Mazarin. & Sirmund. *In eamdem ſolemnitatem, ac ea quæ deinceps hiſtoria habet.* Ex Mazarin. *In illud, Stabant juxta crucem Jeſu mater ejus &c.* Ex regio uno & altero Sirmund. *In S. Mariæ aſſiſtentiam in ſepulcro, & gratiarum actio pro gloriosa reſurrectione.* Ex Allatii. *In SS. gratuitos medicos Coſmam & Damianum.* Ex regio. *Idiomela in feſtum præſentationis S. Mariæ. In S. Johannem Chryſoſtomum. In SS. Patres qui Nicæam convenerunt.* Ex Græcorum libris eccleſiaſticis.

Jacobi monachi in nativitatem SS. Dei genitricis. Ex Allat.

S. Andreæ Cretenſis in S. Mariæ nativitatem orationes duæ. Emendatis editis ex Mazarin. ex quo ſecunda vero auctori ſcilicet Cretenſi aſſeritur, quam Andreas Schottus edidit ſub nomine S. Germani archiepiſcopi C. P. & Allatius Georgio Nicomedienſi tribuebat, & codex quidam regius Johanni Damaſceno. *Ejuſdem in decollationem S. Johannis Baptiſtæ.* Ex regio. *Idiomelon in feſtum annunciationis.* Ex Menæis Græcorum:

Incerti auctoris luculentiſſima laudatio S. Johannis Baptiſtæ. Ex regio.

S. Germani patriarchæ C. P. in præſentationem S. Mariæ. Ex duobus regiis & tertio Mazarin. emendatis editis. *In S. Mariæ annunciationem.* Ex regio. *In S. Mariæ aſſumtionem prima* ex regio. *Altera* emendatis a Schotto editis ex regio. *Ejuſdem in divini corporis Domini noſtri ſepulturam.* Ex regio.

Michaelis Syncelli laudatio in SS. Dei angelos & archangelos. Opus luculentiſſimum ex Mazarin.

Photii patriarchæ C. P. in S. Mariæ natalem diem. Ex Mazarin.

Leonis Auguſti in nativitatem S. Mariæ. In ejuſdem præſentationem & adductionem in Sancta. Utrumque ex Mazarin. *In annunciationem ejuſdem.* Ex editis Gretzeri. *Quando Dñus ſenilibus manibus invectus in templum ingreſſus eſt.* Ex regio. *In feſtum Palmarum, ac Domini ſpecie triumphi Hieroſolymam ingreſſum. In Domini ſepulturam. In Dominicam reſurrectionem. In aſcenſionem Domini. In Pentecoſten. In S. Mariæ Dormitionem.* Ex editis a Gretzero ad regios codices & Seguier. emendatis.

Pantaleonis diaconi magnæ eccleſiæ in Dominicam transfigurationem, orationes duæ. Ex regio.

Notæ ubique ac animadverſiones, quandoque etiam protractiori diſputatione: ac poſt editionem novæ ex codd. mss manu additæ paſſim emendationes.

3. *Hiſtoria hæreſis Monothelitarum ſanctæque in eam ſextæ ſynodi actorum vindicia. Diverſorum item antiqua ac medii ævi, tum hiſtoria ſacra tum dogmatica Græca opuſcula*, Pariſiis, Antoni Bertier 1648 in fol. Opus Joanni Franciſco Gondio Corinthiorum archiepiſcopo in Eccleſia Pariſiaca patrui coadjutori nuncupatum.

Syllabus contentorum hocce miſcellaneo tomo hiſtorico ac dogmatico:

Hiſtoria Monothelitarum hæreſis ac ſextæ in eos ſynodi ejuſque actorum vindicia tribus diſputationibus. Sequentia Græce ac Latine:

Agathonis diaconi ac ſcribæ concilii peroratio ad acta ſecundo a ſe deſcripta, ubi Bardanes exemplar, quod in palatio repoſitum erat, flammis tradidiſſet, p. 199. Ex cod. Tiliano.

Joannis Conſtantinopolitani apologia ad Conſtantinum papam pro iis quæ ſub prafato Bardane geſta ſunt adverſus eamdem ſynodum, p. 211. Ex cod. Tiliano.

Andreæ Cretenſis Iambi Euchariſtici ad Agathonem diaconum pro commodatis ad exſcribendum actis ſynodicis, p. 235. Ex Tiliano.

Collatio actorum ejuſdem ſynodi ad Tilianum codicem, p. 241.

Anonymi de Jacobitarum & Chatzitzariorum hæreſi, p. 261. Ex codice regio.

Narratio de rebus Armeniæ a S. Gregorio ad ultimum eorum ſchiſma: ubi ſucceſſio eorum qui catholici interim quos vocant eis præfuerunt, regum item Perſarum & Armeniorum, p. 271. Ex regio.

Joannis archiepiſcopi Nicæni de nativitate Domini, ac quandonam feſtum illud ſeorſim a feſto Epiphaniæ cœperit celebrari ad Zachariam catholicum majoris Armeniæ, p. 297. Ex regio.

S. Iſaac Armeniorum catholici invectiva prima adverſus eorum errores, p. 317. *Invectiva ſecunda*, p. 394. Ex regio.

S. Maximi de duabus naturis, p. 443. Emendatur ex editis Meurſii, ubi tribuitur Timotheo preſbytero Conſtantinopolitano.

Timothei preſbyteri C. P. de iis qui accedunt ad ſanctam Eccleſiam, p. 449. Ex Meurſianis, Poſſev. & codice S. Hilarii Pictavien.

S. Joannis Damaſceni de duabus in Chriſto voluntatibus & operationibus, p. 465. Emendatis auctiſque editis unius regii codicis dupliciſque Tiliani collatione.

Gregorii preſbyteri Cæſareæ Cappadociæ in ſanctos Patres qui Nicæam convenerunt, p. 547. Ex reg. cod.

Acta

Acta Nicæna ſynodi auctore anonymo, p. 573. Ex Reg. & ex Seguier. emendata.

S. Nicephori ſynopſis ſex ſynodorum ex ejus antirrheticis, p. 603. Ex reg.

Hiſtoria imaginis Salvatoris, quam ἀντιφώνητον dicunt, p. 611. Ex reg.

De imagine Salvatoris in puteo magna Eccleſiæ, p. 647. Ex reg.

S. Joannis Damaſceni (aliâs *Joannis Hieroſolymitani*) *in Conſtantinum Cabalinum pro ſacris imaginibus*, p. 663. Ex duplici regio codice.

Oratio hiſtorica in feſtum reſtitutionis imaginum, p. 715. Ex reg.

Oratio hiſtorica in depoſitionem veſtis S. Mariæ.

Encomium in depoſitionem Zonæ S. Mariæ, p. 789. Ex regio.

Oratio hiſtorica in feſtum S. Mariæ, quod τῶν ἐλεήσεων vocant in memoriam ſepius liberatæ urbis regiæ a barbaris ejus ope, p. 805. Ex regio.

Hippolyti de duodecim apoſtolis, p. 831. Ex regio.

Naucratii confeſſoris encyclica epiſtola ſuper obitu Theodori Studitæ, p. 855. Ex regio.

S. Nicolai Studitæ confeſſoris egregii ſub pluribus Iconoclaſtis, ac demum graſſante Photio, vita, p. 889. Ex regio.

S. Lucæ Junioris miraculorum patratoris vita, ubi multa de Bulgarorum infeſtatione, p. 967. Ex regio.

Georgii Metochitæ confeſſoris expoſitio epiſtolæ S. Maximi ad Marinum de proceſſione Spiritus Sancti, ipſaque S. Maximi epiſtola contra ſchiſmaticos, p. 1017. Ex regio.

Manuelis Palæologi in Theodorum Deſpotam Peloponneſi fratrem oratio funebris, p. 1045. Ex Tilian. cod.

Demetrii Cydonii oratio deliberativa ad Græcos pro Latinorum recipiendo ſubſidio, p. 1221. Ex regio.

Ejuſdem deliberativa altera de non reddenda Callipoli petente Amuratha, p. 1283.

Verſio ubique nova, ac difficiliora quæque notis illuſtrata.

In hoc volumine pag. 660 occaſione *imaginis Salvatoris in puteo Eccleſiæ C. P.* agit Combefiſius de ſtupendo illo imaginis Chriſti a Judæis Beryti crucifixæ e qua fluxerunt aqua & ſanguis miraculo, ejuſque narrationem in ſecunda Nicæna ſynodo ſub ſancti Athanaſii nomine a Petro Nicomedienſi relatam diſcutiens, non alium quam SS. illum Alexandriæ patriarcham in prima Nicæna ſynodo celebrem a Petro referente, & a Patribus audientibus intellectum cenſet, non autem alium recentiorem ut putant Baronius & Bellarminus. His momentis innititur Combefiſius, quod nullus hactenus repertus eſt codex MS cui non ſit iſte titulus: Διήγησις Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας &c. vel Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας λόγος &c. Non ſolum autem his loquendi modis ſolus magnus Athanaſius venit intelligendus, ſed nec inter utramque ſynodum Nicænam alter hujus nominis Alexandriæ ſedit præter Athanaſium II hæreticum Petri Mongi ſectatorem ab anno CCCCXC ad CCCCXCVII archiepiſcopum, cujus nomen non libenter audiiſſent Patres Nicæni, cui nec præfatam narrationem quis tribuat. Quod verò ex Sigeberti chronico excipit Bellarminus accidiſſe hoc miraculum anno DCCLXVI æræ chriſtianæ, Combefiſio merito diſplicuit, cùm ejus in Nicæna ſynodo anno DCCLXXXVII habita plures haud dubie ex Patribus adfuiſſent oculati teſtes, quod tamen nemo niſi a Petro Nicomedienſi reſcivit. Itaque deceptum velim auctoritate actorum ſynodi Combefiſium, ſed & Sigebertum eumque excipientes omnes allucinatos jam agnoſcunt eruditi: nihilque in re tam obſcura occurrit ſatius, quam ut de hujus narrationis ſcriptore idem feratur judicium, quod de auctore librorum de cœleſti hierarchia &c. hic Dionyſii Areopagitæ falſo ſibi nomen aſſumſit, ille ſancti magni Athanaſii quocumque tandem vixerit ſeculo, uterque pſeudonymus hiſtoriam illam in editione operum Athanaſii Lugdunenſi 1532 an editor ex ſuo auxerit caputque ſeptimum addiderit, an ex cod. MS vel antiquiori editione deprompſerit, ut & an caput illud ſeptimum poſt diſputationem de ſanguine Chriſti coram Pio II Prædicatores inter & Minores anno MCCCCLXII habitam adjectum fuerit, ut conjicit Bellarminus, ut quid certius ſtatueretur, codd. MSS vel editiones antiquæ conſulendæ eſſent, quod mihi non in promptu: cùm tamen Bellarminus ſententiam hoc capite expreſſam redarguere videatur, opponam ſolum quod Brietius habet ad annum 765: *Quare qui in pleriſque jam Eccleſiis proponitur adorandus Chriſti ſanguis, nequaquam fluxit ex Chriſti corpore in Calvario, ſed ex ejus imagine in urbe Beryto; ſed quid agas cum volentibus falli?* Quod ad mentem S. Thomæ 3 p. q. 54 a. 2 ad 3. An autem Combefiſio licuerit a Baronii Bellarminique (ſalva ſemper eorum non tantum purpuræ, at potiſſimum eruditioni debita, ut ille colunt, ubique reverentia) ſententia recedere ſuo exemplo abunde docent eruditi SS. Actorum editores, clariſſimi & doctiſſimi quique hujus ætatis viri Longuerueus, Renaudotius, Pagius, Monfauconius, Mabillonius & alii, ut de noſtris taceam, plures. Quibus hactenus dictis Ittigio a pag. 161 ad 165 plura ex aliis adverſus Combefiſium nimis affectate referenti plene ſalvaque pace videtur factum ſatis.

Sæc. XVII.

4. *Bibliotheca Patrum concionatoria, hoc eſt annitotius evangelia, feſta Dominica, ſanctiſſimæ Deipara illuſtriorumque ſanctorum ſolemnia Patrum ſymbolis, tractatibus, panegyricis, iiſque qua novum ex vetuſtis* MSS *codd. productis qua recenſitis, emendatis, auctis, ad fontes compoſitis, e Græco caſtigatius elegantiuſque redditis illuſtrata ac exornata.* Omnia *octo voluminibus comprehenſa*, Pariſiis, Bertier 1662 in fol.

Simile opus aliâs tentatum fuerat & Lugduni prodierat anno 1588 quatuor voluminibus in fol. ſub hoc titulo: *Bibliotheca homiliarum & ſermonum priſcorum Eccleſiæ Patrum.* Collegerat primum Laurentius Cumdius Italus, tumque poſt ejus obitum F. Gerardus Moſanus Teuto ordinis FF. Prædicatorum ſupra laudatus pag. 324 b, ad finem uſque perduxit. Ea vero editio cum admodum imperfecta eſſet, in aliis auctum nihil aut emendatum, nulla ex MSS producta aut reſtituta, ex Græcis nulla meliora, quod neuter videatur admodum Græce ſciviſſe, inſtante Antonio *Bertier* Pariſienſi bibliopola viro induſtrio ac celſioris animi, ſuadentibus ac excitantibus viris ejus ætatis eruditiſſimis Leone Allatio, Luca Holſtenio, Dionyſio Petavio, & Philippo Labbe S. J. Rigaltio, Pureaniſque fratribus bibliothecæ regiæ præfectis, jubentibus magiſtris ordinis Thoma Turco & Jo. Bapt. de Marinis, novam hanc Bibliothecam Patrum concionatoriam ſuſcepit Combefiſius ſubmota ſequiorum auctorum, ac quibus nihil Rhetoricæ lucis, nihil ſelectioris doctrinæ inerat ingenti copia, olim jam editis Patrum ad codd. MSS emendatis, innumeris eorumdem præſertim Græcorum ex veteribus monumentis bibliothecarum Vaticanæ, Barberinæ, Regiæ, Mazarineæ, Seguierianæ, Tillianæ & aliarum inſignium privatarum recens productis locupletatam, in tantamque molem erectam, ſed utiliſſimam,

& Eccleſiaſti ut neceſſariam ſic & ſufficientem.

Sæc. XVII. Huic grandioris molis operi opuſculum præfixit, quod & diviſim edidit in 8 hoc titulo: *Recenſiti auctores bibliotheca Patrum concionatoria in iis obiter fere inſinuata ſtrictimque delibata Cyriacorum immunitas a cenſura auctoris Petri de Valleclauſa*, Pariſiis, Foucault 1662 pp. 280. Opella non contemnenda ubi de ſingulis auctoribus, quorum aliquid exhibet, accurate agit, & jacta in ſe a Theophilo Rainaudo jacula modeſte & religioſe repellit.

5. *Bibliotheca Græcorum Patrum auctarium noviſſimum, in quo varia ſcriptorum eccleſiaſticorum antiquioris, medii & vergentis evi opuſcula*, Pariſiis, Typis Caroli Foſſet, ſumtibus Ægidii Hotot bibliopolæ Aurelianen. 1672 in fol. T. I pp. 548: T. II pp. 32, & 302: Græce ac Latine.

T. I hæc habentur: *Flavii Joſephi de imperio rationis in laudem Machabæorum liber.* Additæ notæ in quibus caſtigatur Eraſmus, qui Græcis non viſis paraphraſtice reddidit, & multa ſua inſerciit ſæpe non ſatis acri judicio.

Hippolyti epiſcopi & martyris demonſtratio de Chriſto & antichriſto.

Hippolyti Romæ epiſcopi in Suſannam, & de captivitate Babylonica. Demonſtrationem Marquardus Gudius Batavus Græce ediderat ſed non dederat Latio. Combefiſius recenſuit ex mss, & Latinitate donavit ut & cætera, ac notis illuſtravit. Iterum hanc Hippolyti verſionem cum notis Combefiſii edidit Fabricius in collectione operum hujus ſancti Hamburgi 1716 in fol.

S. Methodii epiſcopi & martyris convivium decem virginum ſive de caſtimonia. Ex Græcis Vatican. & Mazarin. Petri Poſſinii & Leonis Allatii verſionibus collatis, nec non Photianis electis, Nova Combefiſii poſt Poſſinianam verſio adjectis emendationibus & notis.

Clementis Stromatei liber, quis dives ſalutem conſequi poſſit? Olim Origeni tributus, nunc Clementi Alexandrino aſſertus, cum nova poſt antiquam Johannis Matthæi Cariophyli verſione adjectis emendationibus & notis.

Ejuſdem ex libris prophetarum electa.

Severiani Gabalarum epiſcopi de mundi creatione orationes ſex.

Ejuſdem ſymbola.

Irenæi Lugdunenſis epiſcopi ſymbola.

Magni ſanctique Arſenii doctrina & exhortatio.

Sancti Nili capita de octo vitiis. Poſt antiquam Franciſci Zini Veronenſis interpretationem nova Combefiſii verſio cum notis.

B. Hyperechii preſbyteri religioſa palæſtra exercentium, ſeu monachorum adhortatio.

Incerti in rem animi utilis narratio.

Niceta Paphlagonis orationes laudatoriæ ſummorum primique ordinis apoſtolorum, aliaque quædam feſtiva. Additæ notæ.

Commentarius in S. apoſtolum & evangeliſtam Lucam.

Commentarius rerum S. Jacobi apoſtoli & Dei fratris.

Photii archiepiſcopi C.P. nova Roma ad archiepiſcopum Aquileienſem epiſtola de Spiritus ſancti proceſſione a Patre at non a Filio.

Adjectæ ſunt ad tres illas actiones annotationes. Annot. 5 dolet Combefiſius a ſe Romam miſſos Georgii Merochitæ aureos libellos Leonem Allatium qui accepit non evulgaſſe, dignos qui Græciæ orthodoxæ Tomi tertii primum locum tenerent.

Syllabus epiſtolarum ejuſdem Photii a Clariſſ. Emerico Bigotio acceptus, qui ab Heinſio acceperat, haud ſpernendo auctoramento futurus, ſi quando epiſtolæ illæ a docto aliquo illuſtratæ in lucem emittantur.

T. II hæc inſunt: *Alexandri Licopolitæ, qui ex gentibus ad Manichæi opiniones converſus fuerat*, tractatus adverſus eam hæreſim ex codd. ms ab Emerico Bigotio amice communicato nunc primum editus, & annotationibus illuſtratus.

Didymus Alexandrinus contra Manichæos. Ex cod. ms Bigotiano.

Sapientiſſimi viri Manuelis Calecæ ordinis Prædicatorum de eſſentia & operatione. Tractatus adverſus Tomi Palamæ & ſynodi ejus ſectæ capita, ex codice 1967 Reg. Bibl. adjectis annotationibus.

Cyparitſioti Palamicarum tranſgreſſionum ſermones primus & quartus. Ex codice regio. Omiſſis ſermonibus 2, 3 & 5, quod majoris molis opus eſſet.

Palamæ in venerabilem Dñi & Dei ac ſalvatoris noſtri Jeſu Chriſti tranſformationem, ubi probatur quod in ea eſt lumen, increatum eſſe. Oratio I. Ejuſdem tractatus in eamdem venerandam Domini tranſformationem, in quo probatur quanquam increatum eſt illius diviniſſimum lumen, haud tamen Dei eſſentiam eſſe. Oratio altera.

Tomus a divina ſacraque ſynodo adverſus eos coacta, qui Barlaam & Acindyni opinionis ſunt, Cantacuzeno & Palæologo religioſis orthodoxiſque imperatoribus noſtris, editus ac expoſitus. Cui Palamitarum pſeudoſynodo magna cautela legendæ, & hæretico plane ſpiritu conſcriptæ additæ annotationes.

De fide deque principiis fidei catholicæ, ut ex divina ſcriptura & a catholicis Eccleſiæ magiſtris accepimus auctore felicis recordationis Domno Manuele Calecæ ordinis FF. Prædicatorum. Cui tractatui & notæ adjectæ.

In notis ad Calecæ tractatum *de eſſentia & operatione*, initio agit de Symeone Juniore theologo dicto abbate S. Mamantis in Xerocerco, & monens vitam ejus fuſiſſime ſcriptam a Niceta Sthetate, quæ extat in codice olim Mazarin. nunc regio, addit ſe fuiſſe auctorem Henſchenio & Papebrochio, ne vitio SS. menſe martio inſererent, quod ſuſpectus habeatur, tanquam is fuerit fons omnis Palamici erroris. Unde licet geſta ejus ex Niceta ſummatim & compendioſe octodecim tamen integris columnis in ſequentibus referat, quia ad hiſtoriam eccleſiaſticam neceſſaria putavit, imo quædam in ejus excuſationem ac defenſionem commentari videatur, in eo tamen fatuæ mentis deliria demum agnoſcit, melioraque ſe expectare profitetur, ſi quis docere habeat, ac vel Symeonem certius vindicare, vel etiam reum facere.

6. *S. Maximi confeſſoris Græcorum theologi eximiique theologi opera, probatiſſimis quæque mss codd. regiis, Mazarinis, Segnerianis, Vaticanis, Barberinis, Magni ducis Florentinis, Venetis &c. eruta novaque verſione ſubacta, notiſque illuſtrata. Ex almi Galliæ cleri juſſu & ordine*, Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1675 in fol. T. I pp. cv & 724: T. II pp. 731. Opus Emmanuelis Theodoſio *de la Tour d'Auvergne* cardinali Bullionio nuncupatum. T. I hæc habentur:

Vita ac certamen S. Maximi ſeu ejus laudatio.

Maximi & ſocii ejus collatio cum principibus in ſecretario.

Maximi ad Anaſtaſium monachum de ſecum actis relatio.

Anaſtaſii monachi diſcipuli S. Maximi ad communes monachorum apud Calarim. Latine.

Diſputatio Maximi cum Theodoſio Cæſarea Bithyniæ epiſcopo Byzyæ.

Anaſtaſii Romæ preſbyteri apocriſiarii ad Theodoſium Gangrenſem. Latine.

Theodoſii Gangrenſis hypomneſticon de Maximi rebus & Anaſtaſii.

Invectiva adverſus C. P. pro S. Maximo.
S. Maximi primum officium. Ex Tiliano cod.
Officium alterum ex magnis Menæis.
In hæc ſingula nota.
Quæſtiones ad Thalaſſium in locos ſcripturæ difficiles, quantas recenſet Photius, cum ampliſſimis ſcholiis, ſine quibus obteſtatur Maximus ſuam nunquam hanc lucubrationem legi aut edi.
Interrogationes & reſponſiones diverſorum dubiorum.
Expoſitio in pſalmum LIX Deus repuliſti nos.
In orationem Dominicam brevis expoſitio.
Liber aſceticus per interrogationem & reſponſionem.
Quater centena capita de caritate ad Elpidium.
De theologia deque filii in carne diſpenſatione cc. capita.
Capita diverſa theologica & œconomica deque virtute ac vitio D.
Ad Theopemptum ſcholaſticum de judice iniquitatis &c.
Capita Vaticana CCXLIII.
Ex opere LXIII *dubiorum ad Achrida regem.*
Hæc omnia notis illuſtrata.

T. II hæc inſunt, & primo opuſcula theologica & polemica, ſcilicet

Ad Marinum preſbyterum epiſtola. Hæc a noſtro Gabriele Aleſſandri Bergomate Latio donata prodierat Mediolani 1588, ut monuimus ſupra p. 314 b, ubi de eo: ſed ignoravit Combefiſius.
Ad eumdem ex tractatu de operationibus & voluntatibus caput L *&* LI.
Ad Gregorium preſbyterum & hegumenum de Chriſti myſterio.
Ad illud, ſi poſſibile eſt tranſeat a me calix.
Tomus dogmaticus ad Marinum diaconum in Siciliam miſſus.
Ad Nicandrum epiſcopum de duabus in Chriſto operationibus.
Hegumenis & monachis ac catholicis populis per Siciliam conſtitutis.
Ad Marinum preſbyterum Cypri de proceſſione Spiritus Sancti.
Defloratio ex epiſtola ad Petrum illuſtrem in qua Pyrrhi mentio, & Sophronii Hieroſolym. & papæ Honorii.
De duabus Chriſti naturis.
Variæ definitiones.
Tomus dogmaticus adverſus Heraclii ecthеſim.
De duabus unius Chriſti voluntatibus.
Diſtinctionum quibus res dirimuntur definitiones.
Unionum definitiones.
Theodori Byzantini ac Pauli patriarchæ ſynodicarii quæſtiones & Maximi reſponſa ad Marinum preſbyterum.
Tomus dogmaticus ad Marinum preſbyterum.
De qualitate proprio & differentia Theodoro preſbytero in Mazario.
Pro ſynodo Chalcedonenſi ad ſymbolum additio.
Capita de ſubſtantia ſeu eſſentia & natura deque hypoſtaſi & perſona.
Eulogii papæ Alexandrini capita ſeptem de duabus Chriſti naturis.
De ſubſtantia ſeu eſſentia & natura deque hypoſtaſi.
Non poſſe dici unam in Chriſto voluntatem, & de duplici Chriſti voluntate.
Ex quæſtionibus a Theodoro monacho S. Maximo propoſitis.
SS. Patrum de duabus Chriſti operationibus definitiones.
Diſputatio cum Pyrrho in Aphrica habita. Prodierat jam aliâs Latine verſa a noſtro Gabriele Aleſſandri jam laudato, Mediolani 1588: ſed ignoravit Combefiſius.

Liber de anima.

Sequuntur epiſtolæ partim communes partim dogmaticæ, ſcilicet

Sermo hortatorius ad Georgium præfectum Aphricæ.
Ad Johannem cubicularium de caritate.
Ad eumdem.
Ad eumdem de criſtitia ſecundum Deum.
Ad Conſtantinum.
Ad Johannem epiſcopum, qua animam eſſe incorpoream oſtendit.
Ad Johannem preſbyterum animam a morte intelligere, nec ſuas ex natura facultates amittere.
Ad eumdem.
Ad Thalaſſium preſbyterum & hegumenum.
Ad Johannem cubicularium cur alii aliis divino judicio præſint homines.
Ad antiſtitam de moniali pœnitente poſtquam e monaſterio exierat.
Ad Johannem cubicularium de rectis Eccleſiæ dogmatis & adverſus Severum.
Ad Petrum illuſtrem oratio brevis, ſeu liber adverſus Severi dogmata.
Ad eumdem epiſtola dogmatica.
De communi & proprio ad Coſmam diaconum Alexandrinum.
Ad eumdem.
Juliano Alexandriæ ſcholaſtico de eccleſiaſtico circa Domini incarnationem dogmate.
Ex perſona Georgii præfecti Aphricæ ad moniales, quæ Alexandriæ a fide catholica defecerant.
Pyrrho preſbytero & hegumeno.
Ad Marinum monachum.
Ad Johannem Cydoniæ epiſcopum.
Ad Auxentium.
Ad Stephanum preſbyterum.
Ad Conſtantinum ſacellarium.
Ad Cononem preſbyterum & hegumenum.
Ad Thalaſſium de gentilium regibus, qui liberos immolarunt ad placandam Dei iram.
Ad Johannem cubicularium.
Ad Cyriſium epiſcopum. Iterum ad eumdem.
Ad Johannem epiſcopum.
Ad abbatem Polychronium epiſtolæ ſex.
Ad Thalaſſium preſbyterum & hegumenum tres.
Ad Johannem cubicularium tres.

De ſancta Trinitate dialogi V orthodoxi cum Anomœo Arianiſta: ſub nomine Athanaſii ediderat Theodorus Beza. Garnerius Theodorito Cyrenſi in hujus operum auctario Pariſiis 1684 fol. vindicare ſibi viſus eſt. Bernardus de Montfaucon aſceta Mauræus in ſuo S. Athanaſio T. III inter ſpuria rejecit & edidit, ubi & argumenta Garnerii levia cenſet nec dignum Theodorito opus exiſtimat: & licèt an Maximi genuinum ſit dubitet, quouſque major lux affulgeat, Combefiſii ſententiæ ſtandum indicat: & ut hîc obiter Lambecii in Combefiſium iras demulceam, quem quod a ſe jam edita rurſus ediderit plagii accuſat, putas ſi tres mox citati editores unâ vixiſſent, alter alterum de repetundis in jus vocaſſet? Imo priores poſteriorum novos conatus laudaſſent, ut & poſteriores a prioribus apertum ſibi campum agnoviſſent.

Myſtagogia ſcilicet quorum ſigna ſint quæ in ſancta Eccleſia peraguntur in divina ſynaxi ſeu collecta.

Capita theologica id eſt ſcite dicta atque electa ex diverſis tum chriſtianorum tum gentilium ac prophanorum libris.

Ad calcem operis edita eſt *Confeſſio fidei Latinorum a Gregorio IX ad Germanum patriarcham C P. miſſa* Græce & Latine, quam Latine tantum exhibent Concilia Generalia T. XI P. I pag. 326. Luxatas in codice quo uſus eſt, Combefiſius fa-

Sæc. XVII. tetur ſubſcriptiones apocriſiariorum P. R. & quia in priori apocriſiarius ſuppreſſo nomine dicitur *ordinis Prædicatorum*, alter *Ammonius* nuncupatur ſed ordine tacito, tertius *Radulphus ex ordine &c.* putavit hunc Radulphum ex ordine Prædicatorum fuiſſe & caput legationis, Ammonium verò non religionis votis aſtrictum, ſed allectum ſocium. Sic vero ſe res habet. Quatuor erant apocriſiarii duo ex ordine Prædicatorum *F. Hugo & F. Petrus*, hoſque priores ſubſcripſiſſe patet ex cod. MS Græco a Combefiſio viſo, duo etiam ex ordine Minorum *F. Ammonius & F. Radulphus*, qui in conc. gen. loc. cit. primi ſubſcribunt, quia ſic refert Vadingus ex quo Labbeus excepit. Cæterum ex conſilii Nymphæi actis patet omnes æquales fuiſſe auctoritatis. Radulphum virum celebrem præſtat Combefiſius, ut cujus extent πολέμικα adverſus Græcos, verum hujus nominis auctor, qui eo ſeculo ſcripſerit πολέμικα, ſeu noſtrorum ſeu Minorum nec a Vadingo laudatur, nec mihi hactenus occurrit: vidiſſe tamen Combefiſium inter tot codd. Græcos ab eo verſatos facile crediderim, ſed cujus aliam apud eum notitiam non invenio.

T. III ni mors prohibuiſſet prodituræ erant ad codd. MSS recognita, ſtyloque proprio reddita, & notis illuſtrata

Computus eccleſiaſticus, ſeu chriſtiani paſchatis enarratio. Pr. Ἐπειδὴ οἱ ευτυχῶς ἡμῖν προγεγόνασι. Opus olim a Dionyſio Petavio editum in ſua Uranologia, Pariſ. 1630 in fol.

Commentarius fuſior in quartam Dionyſii Areopagitæ ſic vulgo dicti *epiſtolam quæ ad Caium.* Opus Maximi genuinum ex cod. regio, idque nuſquam antea typis excuſum.

In Dionyſii ac Gregorii theologi locos aliquot difficiles ad Thomam. Ex Regio. Pr. Ἀναλαβὼν ὁ θεσπέσιος.

In Gregorii theologi locos difficiles. Ex eodem. Opus eſt ſpiſſum atque arduum a Scoto Erigena olim tentatum inſcripta verſione Carolo Calvo: ex qua emendata in reg. cod. aliqua & ſuppleta. Recepta verſio hæc ex Cluniacenſi bibliotheca: extat & apud Carmelitas excalceatos. Collatus deinde textus cum probato R. abbatis Blachi Græci ſuorum gentilium Venetiis magiſtri ac doctoris codice humaniſſime eam in rem Pariſios miſſo. Sic Combefiſius in ſuo Conſpectu. Cayeus teſtatur hoc opus in Anglia Oxonii 1681 in fol. Græce & Latine prodiiſſe: an verò tanta accuratione quale dediſſet Combefiſius, vix putem.

Scholia in Dionyſii Areopagitæ aſſerente Maximo opera, ex Regio, Sandionyſiano ac duplici Mazarino codd. multis aucta & emendata. At opus Maximo ſuppoſitum, ut cujus ſaltem perpauca ſint & majori ex parte Joanni Scytopolis epiſcopo reſtituendum, ut demonſtravit ſodalis noſter intimus Michael *Lequien* Diſſertatione prævia in S. Joannis Damaſceni opera. Monendus interim lector Combefiſium totam Corderii Antverpienſem editionem ad codd. MSS recognoviſſe, & emendationes ac variantes lectiones ad marginem exempli bibliothecæ Prædic. Pariſ. ad S. Honorati manu propria addidiſſe.

Tomus hic tertius prælo paratus erat, ſed mortuo Combefiſio quorumdam incuria diſſipatis ejus ſchedis, jam non eſt integer, ac qualis qualis eſt inter codd. MSS. Bibl. noſtræ ſervatur.

8. *S. P. N. Theophanis chronographia, & Leonis Grammatici vitæ recentiorum imperatorum* a noſtro Jacobo Goar Latine verſa typis Lutetienſibus regiis prodierant, ſed Goaro ante completam editionem e vivis ſublato, Combefiſius ejus notas edendas curavit, ſuas poſteriores adjecit, indicem copioſum adornavit, *Theophanis vitam atque laudationem* agente Franciſco cardinali Barberino ex codice Veneto S. Marci exſcriptam, ſibique miſſam Latio dedit, & ad caput operis præfixit, officium in ejus die feſto 12 martii a Græcis cani ſolitum addidit. Pariſiis e typographia regia 1655 in fol.

9. *Hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptores poſt Theophanem partim nunc primum editi, partim recenſiti, & nova verſione adornati*, Pariſ. typis Regiis 1685 in fol. Quo in volumine hæc habentur:

Chronographia Conſtantini Porphyrogenneti Leonis imperatoris filii juſſu conſcripta, inde ducens exordium ubi Theophanes deſiit, Michaele ſcilicet Theophili filio Curopalata imperatore, hoc eſt a Leonis Armeni imperio. Argumenta ſingula imperator ipſe Conſtantinus ſtudioſe collegit, & ne poſteros ſuperiorum temporum geſta lateant, dilucide & ut capi facile poſſint, edidit.

Hiſtoria de vita & rebus geſtis Baſilii imperatoris, quam Conſtantinus imperator ipſius nepos ſtudioſe ac diligenter ex variis narrationibus congeſſit ac ſcriptori contribuit: cum nova verſione.

Anonymus continuator Theophanis a Leone Sapiente uſque ad Romanum Conſtantini Porphyrogenneti filium. Ex MSS codd.

Diſſertatio ac invectiva edita a viris fidelibus & orthodoxis deſideriumque ac zelum habentibus ad confutationem eorum, qui ſanæ fidei ſanctorumque ac orthodoxorum Patrum noſtrorum doctrinæ adverſantur, ſeu adverſus Iconomachos. Ex MSS codd.

Johannis Jeroſolymitani monachi narratio de Iconomachis. Ex cod. MS.

Ex triumphalis martyris Demetrii ſigillatim narratis miraculis: vice prologi ſequentis operis.

Johannis Cameniatæ clerici ac cubiculeſii de excidio Theſſalonicenſi narratio: cum nova verſione, nam antea Allatius ediderat in ſymmyſtis. Cameniata vivebat ineunte ſeculo X.

Demetrii Cydonii occiſorum Theſſalonicæ monodia ſeu tragica comploratio: cum nova verſione. Hæc verò hujus urbis calamitas recentioris ſeculi eſt nimirum medii XIV imperante Joanne Cantacuzeno, qui & ejuſdem meminit *Hiſtor. lib. 3 c. 94.*

Ex vita Baſilii junioris auctore Gregorio ejus diſcipulo Excerptum. Ex cod. Reg. aliàs Mazar.

Simeonis magiſtri ac logothetæ annales a Leone Armeno ad Nicephorum Phocam. Ex reg. cod. aliàs Tricheti du Freſne.

Georgii monachi vitæ recentiorum imperatorum a Leone Armeno *uſque ad Conſtantinum Porphyrogennetum.* Ex MS cod.

Hos auctores notis illuſtrare in animo habuerat Combefiſius, ut identidem ipſe monet in præfationibus, ad quas etiam in marginibus remittit, paratasque habebat in ſchedis, ſed eo ſub editionis finem e vivis erepto, eorum negligentia quibus chartæ ipſius commiſſæ fuerant, periere.

Volumen alterum Byzantinæ hiſtoriæ edendum paraverat, quo *Leo Diaconus & Michael Pſellus* ad MSS codd. recogniti ac nova verſione eaque putiori donati prodituri erant, ſed & conſilium mors abrupit, quod laudato noſtro Michaeli *Lequien* commiſſum eſt exequendum, jamque typis iiſdem regiis inceptum, ſed bello tum atrociori ubique flagrante interruptum ac prolatatum.

OPERA LEVIORA.

1. *S. P. N. Johannis Chryſoſtomi archiepiſcopi C. P. homilia de morali politia & in Præcurſoris decollationem ac peccatricem tertia nunc parte auctior ex reg. cod. interprete Combefiſio*, Pariſiis, Simeonis Piget 1645 in 4 pp. 64. Monet tamen interpres dubiam eſſe & videri Amphilochii, cui & alii inſcribunt. Huic editioni a pag. 65 ad 86 acceſſerunt ejuſdem Combefiſii

2. *Breves ad S. Maximi in Dionyſium ſcholia vindicia, ac interpretum Lanſſelii ac Corderii nonnulla emendationes.* Nempe cùm illis jam annis ſuo Maximo inſtaurando deſudaret, paucas has notas in guſtum operis præmiſit, cùm longe plures pararet, quas & in ſchedis reliquit, vel editioni Corderianæ ut ſupra monebam manu adjecit. Ad Chryſoſtomum quod ſpectat, in eo reprehendendo modum exceſſiſſe Combefiſium, nec omnia quæ cum Chryſoſtomo acta ſunt ſatis bona fide retuliſſe cenſet Ittigius pag. 160, eumdemque Martini I ibidem nimis rigidum cenſorem putat. At utriuſque & Martini I & Chryſoſtomi non modo non cenſorem, ſed laudatorem ſed mirabundum præſtat ſe Combefiſius in ſuis auctoribus recenſitis, quos forte non legit Ittigius, ſed qui æquo lectori & in hiſtoria Orientali non peregrino plus facient ſatis.

3. *S. Joannis Chryſoſtomi de educandis liberis liber aureus. Ejuſdem tractatus alii quinque qua feſtivi qua paræneſici &c. Ex vetuſtis Mazarin. Bibl. codicibus nova prodeunt Combefiſio interprete*, Pariſiis, Bertier 1656 in 8 pp. 410. De tractatibus hoc volumine contentis ſic ipſe cenſet:

De inani gloria & ut educandi a parentibus liberi. Chryſoſtomo in cod. MS aſcriptum eo dignum pronunciat.

In ſanctam Chriſti nativitatem ſermo. Proclum, inquit, ac ſimilem magis referat, quam Chryſoſtomum.

In ſancta lumina. Inſigne ſane eruditæ antiquitatis monumentum: ſed ſtylus forte magnum Amphilochium magis referat.

In recens baptizatos & de paſchate. Pium monumentum & affine illi Μυσταγωγικὸν λόγον, quod concilium Epheſinum & Cyrillus producunt ut Chryſoſtomi, nec abhorrens a tractatu ſuperiori in Chriſti natalem.

In ſanctum Baſſi memoriam. Dicta autem eſt in Timores, *& in illud* Diſcite a me quia mitis ſum &c.

Tractatus poſt terræ motum.

Severiani Gabalorum epiſcopi in pretioſam & vivificam crucem, & in illud Tu es qui venturus es, an alium expectamus? *& in cæcum & mutum: & in prophetæ Ambacum dictum*, Dñe audivi auditionem tuam & timui *Cenſura.* Tractatus ex Damaſceni fide orat. 3 de imaginibus ſuo nunc auctori reſtitutus, etſi non ſolum regius codex ex quo Savilius ubique hiantem T. V produxit, ſed & Mazarineus melior ex quo integer ac bene ſanus hîc prodit, Chryſoſtomo aſcribat abhorrente ſtylo.

Baſilii Iſauriæ epiſcopi laudatio S. Chriſti protomartyris Stephani deque pretioſi ejus corporis inventione.

Zachariæ patriarchæ Hieroſolymitani ad Eccleſiam ſuam epiſtola e Perſide.

Incerti de Perſica captivitate. Videtur Paſtoris ad eos qui Hieroſolymis reſidui erant exhortatio & teſtamentum. Dubitat Combefiſius an ſit Zachariæ ſupra laudati, an Modeſti qui ante Heraclii plenam victoriam ſedem Hieroſolymitanam adminiſtravit.

4. *Illuſtrium Chriſti martyrum lecti triumphi vetuſtis Græcorum monumentis conſignati. Ex tribus antiquiſſimis Lutetiæ bibliothecis F. Franciſcus Combefis produxit, Latine reddidit, ſtrictim notis illuſtravit*, Pariſ. Bertier 1660 in 8 pp. 346: quo ſequentia habentur:

SS. Euſtathii, Theopiſtæ uxoris & liberorum acta antiqua. Ex Mazar.

Eorumdem laudatio Niceta Paphlagone auctore. Ex altero Mazar.

Ammonii monachi de cæde SS. monachorum Sinaitarum & Raithenorum Diocletiano imperatore. Ex Mazarin. & altero Seguier. Sec XVII.

SS. Philoremi ac Philea epiſcopi Martyrii acta. Ex Mazarin.

Martyrium S. Præſulis martyris ac Alexandrini archiepiſcopi Petri. Ex Mazarin.

Theodori epiſcopi Iconii epiſtola, qua declaratur martyrium ſancti Cyrici, ac ejus matris Julittæ. Ex regio.

S. Theodotæ Nicænæ & liberorum acta. Ex regio.

Vita B. Silveſtri magni Romæ epiſcopi. Ex reg. & Mazar.

Quæ quidem acta illuſtrandæ hiſtoriæ eccleſiaſticæ edidit Combefiſius eorum antiquitatem ita propugnans, ut de narratorum veritate judicium eruditis permittat.

5. *Originum rerumque Conſtantinopolitanarum variis auctoribus manipulus. Combefiſius ex vetuſtis MSS codd. partim eruit, cuncta reddidit, ac notis illuſtravit*, Pariſ. Simeonis Piget 1664 in 4 pp. 320. Opuſculorum auctorumque is eſt ſyllabus:

Incerti temporum demonſtrationes ſeu originum C. P. Ex reg.

Conſtantini Porphyrogennetæ de imagine Chriſti Edeſſena, ejuſque C. P. tranſlatione Romano Lacapeno imperatore. Ex reg.

Orientalium ſynodica ad Theophilum imperatorem de cultu SS. Imaginum. Ex Mazar.

S. Nicephori patriarchæ C. P. diſſertatio cum Leone Armeno in cauſa imaginum. Ex Sorbon. cod.

Theodori Grapti vita C. P. præclari confeſſoris ex ejus præſertim de ſuis & fratris Theophanis laboribus Theophilo imperatore epiſtola. Ex reg.

S. Germani patriarchæ C. P. de Zona S. Mariæ & pueri Jeſu faſciis, inque templi Chacopratarum quo illa depoſita encænia. Ex reg.

Incerti de ædificio templi S. Sophiæ Juſtiniano magno imperatore. Ex Raph. Tricheti du Freſne cod. nunc reg.

Procopii Rhetoris de eodem ex primo de ædificiis Juſtiniani, editionis Maltreti typis regiis: ſed proprio ſtylo reddidit Combefiſius.

Photii patriarchæ C. P. deſcriptio novæ ſanctæ Dei genitricis Eccleſiæ in palatio a Baſilio Macedone extructæ. Ex Lambecii Græca Luparenſi editione ſtylo proprio reddidit Combefiſius. De iſtius collectionis editione, in qua ſe perſtrictum putavit Lambecius, vide ſupra ubi hujus querelis videtur abunde factum ſatis.

Huic originum C. P. manipulo præmiſit Combefiſius opus a Leone Allatio ſibi miſſum, quo hæc continentur:

Allatii de Symeonum ſcriptis diatriba.

Symeonis metaphraſtæ laudatio auctore Michaële Pſello.

S. Mariæ planctus ipſo Metaphraſte auctore.

Ejuſdem aliquot epiſtolæ. Omnia Leone ipſo Allatio interprete.

6. *Chriſti martyrum lecta trias, Hyacinthus Amaſtrenſis, Bacchus & Elias novi-martyres Agarenico pridem mucrone ſublati. Combefiſius e vetuſtis Græcis codd. eruit, Latine reddidit, notis illuſtravit*, Pariſ. Leonard 1666 in 8 pp. 222. Ea vero ſunt:

Niceta Paphlagonis ſancti magnique martyris Hyacinthi laudatio. Ex cod. Tilianp.

Vita & certamen ſancti ac novi martyris Bacchi, qui noſtris temporibus in Paläſtina martyrio functus eſt Irene & Conſtantino imperatoribus. Ex Mazar.

Commentarius hiſtorica ſerie certamen complectens ſancti Elia junioris martyris, qui Heliopolita Damaſci martyrio functus eſt. Ex Seguier.

Sec. XVII. 7. *Ecclesiastes Græcus, id est, Illustrium Græcorum Patrum ac oratorum digesti sermones ac tractatus. Basilius magnus Cæsarea Cappadocia & Basilius Seleucia Isauria episcopi Combefisius stylo mollivit, ex mss fide restituit, auxit, notulis & castigationibus illustravit*, Paris. Andreæ Pralard 1674 in 8 pp. 620 & 237. Latine tantum, ut & solum opera exegetica & paræneticа.

8. *Theodoti Ancyrani adversus Nestorium liber, id est Ejus exscriptura & fide concilii Nicæni confutatio & S. Germani patriarchæ C. P. in S. Mariæ dormitionem & translationem oratio historica. Combefisius Latio reddidit, castigavit, notis illustravit*, Paris. Bertier 1675 in 8 pp. 116. Primum ex schedis Lucæ Holstenii, mittente Francisco cardinali Barberino: cætera ejusdem Ancyrani, quorum exempla accurata penes se habebat, promittebat edenda in ipsis notarum initiis.

9. *Basilius magnus ex integro recensitus. Textus ex fide optimorum codicum ubique castigatus, auctus, illustratus, haud incerta quandoque conjectura emendatus. Versiones recognitæ, ad saniores reductæ calculos, ac textui quæ licuit operæ compositæ. Plures vix aliquid bonæ integris haud raro periodis defectis articulis restitutæ, sufficisque paulo melioribus expunctæ*, Paris. Roberti J. B. de la Caille 1679 in 8. T. I pp. 597 : T. II pp. 455.

Notandum autem T. I a p. 418 ad 557 tres Basilii magni libros seu orationes tres de homine ad imaginem Dei condito integras exhiberi Græce & Latine ex regiis mss codd. tum ut ex illorum fide Basilio assereret, ut complementum ejus operis in Hexahemeron, tum quod præsertim duæ priores in editis pessime habitæ sint. A pag. vero 566 & deinceps recensetur Gregorii Nysseni episcopi liber de opificio hominis ad eosdem regios codd. T. II a p. 98 ad 121 exhibentur duo tractatus ascetici integri Græce & Latine. Prioris titulus est: *De religiosa exercitationis informatione sermo*, nunc primum editus ex cod. reg. Posterioris titulus: *Prologus asceticus* ad codd. regios recensitus. Monet autem istos tractatus Basilii magni non esse, sed Eustathii Sebasteni viri mobilis animi parumque in fide firmi.

Monendus præterea lector Combefisium dum hujus operis typis invigilaret ac ultimi folii errata corrigeret lethaliter etiam decumbens in lectulo, e vivis abiisse: unde qui præfectum provincialem tum apud nos agebat, alterius qui sibi stylum commodavit, ministerio usus, archiepiscopo Parisiensi Francisco Harlæo, & quidem ex mente auctoris ei ab antiquo devinctissimi nuncupavit.

10. *Gregorius Nazianzenus ex integro restitutus* eadem ratione ac Basilius, prælo etiam paratus jam a Combefisio typothetæ laudato J. B. la Caille traditus erat; unde accidit ut mortuo auctore cùm eum huic operi plurimum desudasse scirent amici, nec in ejus schedis invenirent, perditum putaretur, donec viginti quinque & amplius ab obitu Combefisii annis meipsum F. J. E. qui hæc scribo convenit idem bibliographus, & non parvo ære redimendum obtulit autographum, cui & quantum voluit libentissime dedi, ne viri de Ecclesia deque religione meritissimi, mihique privatim pluribusnominibus colendi, ac speciali amicitia conjuncti, quem ut parentem amantissimum junior non solum reverebar, sed & utilia docentem & monentem avidus audiebam, fructus tam exquisiti laboris ad alios transirent. Ubi autem illustrissimus abbas Bignon christianissimo regi a consiliis status hujus thesauri me comporem rescivit, ut rei literariæ præsertim ecclesiasticæ cui & tum præerat, promovendæ & accurandæ totus est intentus, mihi per suas literas significavit sibi in votis esse, ut Domno Francisco Louuard monacho Maureo qui novam Gregorii Nazianzeni editionem parat, hanc Combefisii nostri lucubrationem commodarem: & lubentissime parui, & ipsum autographum præstiti, ne quid a nobis desideretur, quod ad absolutam omnique ex parte perfectam sancti hujus patris theologiæque sideris fulgentissimi editionem conducere possit.

Idem Combefisius ad margines exempli bibliothecæ nostræ editionis Parisien. 1609 in fol. varias lectiones & emendationes ex codd. mss regiis & aliis vetustioribus annotarat, quas & idem eruditus monachus allatis etiam secum libris excipere permissus est.

Eadem ratione recognoverat editionem S. Athanasii magni Paris. 1627. Quæ solum memoro ut eruditi sodalis ad opera SS. PP. Græcorum dilucidanda studium continuum, & ut emendatiora prodirent ardens desiderium exprimam: cujus vota supra spem nunc adimpleta habent litterati in emendatissima illa atque absolutissima operum S. Athanasii editione, quam accuravit Clar. D. Bernardus de Montfaucon asceta Maureus, adeo ut ex hac parte nihil jam supersit optandum.

Quædam aliquando fuit Combefisio cum sodali S. T. M. F. Johanne Nicolai controversia de ratione edendæ Catenæ Aureæ S. Thomæ de Aquino, posteriori qui integram jam prælo dederat, & novam editionem parabat, loca sacræ scripturæ & SS. Patrum a S. D. laudata ad recentiores & ut putabat accuratiores editiones emendante, quod prior non ex vero & recto criterio fieri judicabat. Sic enim constituebat, ut genuinum opus haberetur, loca illa non ut nunc leguntur, sed ut ea legit S. Doctor esse producenda, variantibus & novis lectionibus ad marginem si ita videatur ad summum appositis: sic in editione SS. Patrum agere eruditos, qui loca scripturæ ab iis allata, ut ab iis lecta sunt religiosius exhibent, & ab iis ad Clementis VIII editionem emendandis quam longissime cavent. Qua ratione Combefisius in iis Catenæ aureæ partibus quas suæ Bibliothecæ concionatoriæ inserit, antiquas lectiones quas censuit esse S. Thomæ servavit, ad marginem immutationes ab altero factas annotans & aliquando castigans. Hæc ut vidit S. T. Magister laudatus impatienter tulit, tumque ab utroque quædam in defensionem suæ causæ prodierunt scripta, de quibus judicium esto penes eruditos: a P. Johanne Nicolai sub ementito nomine *Honorati a S. Gregorio S. T. P. In Catenam auream S. T. ac P. Nicolai editionem novam apologetica præfatio.* Cui respondit Combefisius libello cui titulus:

Prolusio ad præfationem apologeticam in P. Nicolai editionem novam Catenæ aureæ D. Thomæ, Paris. And. Cramoisy 1668 in 8 pp. 78.

Et cùm prior discussionibus ad prolusionem reposuisset, respondit alter altero libello, cui titulum indidit:

Discussiones ad prolusionem brevius excussæ, ibid. eodem anno in 8 pp. 45.

Quæ lucubrationes etsi leviores magnam tamen Combefisii eruditionem commendant. Unicum tantum affero exemplum. Quæstio erat qui legendus Hilarii locus ad hæc verba Matth. 5 *vos estis salterra*, quem sic exhibent antiquæ S. Thomæ editiones: *Apostoli &c. sunt æternitatis velut salitores &c.* Hanc notam in communi doctorum pag. 772 apposuerat. *P. Nicolai, an non satores, ut Hilarii textus habet, ita scilicet indicans sibi placere ac emendandum esse: mihi contra ex istis emendanda Hilarii editio prorsus mendosa, etsi secutus sum in ejus festo. Nulla enim salis metaphora sationis causa, nisi quam Hieronymus affert, qua scilicet omnis facultas germinis sublata significetur, eoque seminata terra sterilitate damnetur. Una vero salis utilitas*

conſervatio a putredine, ex qua capta metaphora ſalitores æternitatis, qui Dei gratia renovatos in ea conſervant, ut beata æternitate fruantur. Hæc nota S. T. Magiſtro diſplicuit, unde vocem *ſalitores*, quam in I edit. ſervaverat, ſublaturum ſe in proxima profeſſus eſt, & in ipſo S. Thomæ textu *ſatores* ſe repoſiturum. Quî S. Thomas legerit, ex ſolis antiquis & accuratis codd. ms haberi poteſt: quidam a me viſi *ſatores* exhibent, ſed non deeſſe qui *ſalitores* optima ut contendit Combefiſius metaphora, referant, hinc evincitur, quod omnes antiquæ editiones Catenæ aureæ ſic habeant. Cæterum hæc contentio quamvis acris ſalvo utriuſque honore, & cum modeſtia evangelica utrinque peracta eſt & finita.

Excerpta Theodoti prioris atque ex Orientali ita dicta doctrina temporibus Valentini Epitoma. Interprete Franciſco Combefis, cujus verſio nunc demum videt lucem deſcripta ex autographo ejus, quod ſervatur Pariſiis in bibliotheca P. P. Dominicanorum via ad S. Honoratum. Notas paſſim ad marginem adjecit Combefiſius, quibus errores, ineptias, deliramenta auctoris Valentini hæretici diſcipuli indicat, tum uberiores ad finem operis. Edidit vero Johannes Albertus Fabricius ſuæ Bibliothecæ Græcæ libro v cap. 1 a p. 134 ad 184, Hamburgi, Chriſtiani Liebezeit 1711 in 4.

F. HENRICUS HECKTERMANS.

1679. F. Henricus Heckтermans Bliſiæ Leodienſis diœceſis oppido natus anno MDCVI in conventu Moſæ-Trajectenſi ordini nomen dedit adoleſcens & in eodem profeſſus eſt quarta auguſti MDCXXII. Sacras literas quas in Hiſpania didicerat, ad ſuos reverſus variis in locis docuit Aquiſgrani, Bruxellis, Lovanii, Trajecti, magiſtri tandem in ordine & licentiati gradum Lovanii conſecutus. Nec minorem ſibi ex concionibus, quam ex ſcholis famam comparavit, ad illuſtriora quæque Belgii pulpita certatim invitatus. Ad negotia etiam publica tractanda non impar, ab Electore Colonienſi Leodienſi principe ad regem Hiſpaniarum legatus fuit, quicum ex utriuſque commodo tranſegit, & perfecit commiſſa. Pluribus etiam in ordine muniis functus eſt, Trajecti tertium, Mechliniæ ſemel, & ut quidam aſſerunt Bruxellis etiam Prior electus & præfectus. In ſuo tandem conventu nativo diem ultimum nactus eſt quarta maii MDCLXXIX. Ex Hiſpano Latine reddidit

1. *F. Ignatii Coutiño noſtri conciones*, Tomis tribus, Bruxellis, Franciſci Vivien 1652 in 4.

2. *Compendium doctrinæ chriſtianæ F. Johannis a S. Thoma ord. Prad.* Ibidem 1658 in 8.

3. *Beata memoria Agnetis a Jeſu ſanctimonialis S. Dominici vitam e Germana Belgicam fecit*, Lovanii, Adriani de Witte 1675 in 8.

Atque hæc noſter Ghilbertus de la Haye Synchronus in ſua *Bibl. Belgo-Domin.*

F. HYACINTHUS CUNIBERT.

1679. F. Hyacinthus Cunibert Malmundarii ducatus Lucemburgenſis oppido natus, conventus Auguſtani provinciæ Teutoniæ alumnus, in ſuo conventu nativo theologiam circa MDCLXV, Coloniæ deinde utrobique ſecundarius lector profeſſus eſt, quo munere anno MDCLXX fungebatur, ſimul & juniorum ac novitiorum magiſter, Fratrem germanum ejuſdem noſtri inſtituti habens. Obiit autem Coloniæ tum publicus & academicus theologiæ regens primarius anno MDCLXXIX ætatis circiter LV. Quo erga ordinem flagrabat zelo e Gallico Latine vertit, & edidit

1. *Vitas SS. Hyacinthi, Ambroſii Senenſis, & Jacobi Veneti* a noſtro Johanne a S. Maria ſcriptas. Sæc. XVII.

2. *Vitam ven. ſor. Agnetis a Jeſu monialis ordinis Langiacenſis in Alvernia a quodam eccleſiaſtico cognomine de Lantage ſcriptam & editam Anicii 1665 in 4 Latinam fecit & edidit*, Coloniæ, Petri Stembrochel 1670 in 12.

3. *Compendium Thaumaturga vita S. Ludovici Bertrandi ord. Prædic. Indiarum Occidentalium apoſtoli ex Gallico idiomate in Latinum tranſlatum*, Coloniæ, Petri Stinbuchel 1670 in 12 pp. 168. Extat Pariſiis in Regia H 2819.

4. *Pædagogus aſceticus novitiorum regularium inſtructor*, Coloniæ 1670 in 12.

5. *SS. Patris Dominici vita ex Gallico F. Johannis a S. Maria Latine reddita.* Huic operi incumbebat anno MDCLXV, ut ipſe ſcripſit Auguſta Pariſios ad noſtrum Vincentium *Crouenbach* Germanum apud noſtros Sanjacobeos agentem epiſtola XIII auguſti data. An autem prælo commiſerit, hactenus me latet.

F. LUDOVICUS-MARIA AGUDI.

F. Ludovicus-Maria Agudi Italus Mediolani natus Carmeli excalceati regulam & inſtitutum adoleſcens amplexus eſt & profeſſus, ſicque profecit ac eminuit, ut inter Italiæ primi nominis theologos & ſacros oratores ſeculo hoc XVII haberetur. Scilicet poſtquam philoſophiam nondum ſacerdotio inauguratus docuerat, mox ad theologiam ſuis legendam applicitus eſt Neapoli, & Bononiæ, Tereſianoſque ſodales ita inſtituit, ut horum plures celeberrimam a doctrina famam ſibi comparârint. Tum ad paræneticam & exegeticam converſus, a primariis Italiæ civitatibus quaſi certatim vocabatur, qui conciones per quadrageſimam haberet: nam Comi, Veronæ, Mediolani in S. Stephani, Venetiis in SS. Apoſtolorum, Gurci in Stiria, Neapoli in S. Annunciatæ, ſed & Venetiis ter a ſenatu invitatus in S. Marci ſummo plauſu & fructu prædicavit. Tandem vero XXIX annis in Carmelo tranſactis, variiſque in eo functus honoribus & muniis, prioris, vicarii provincialis, diffinitoris, viſitatoris, ex ſummi pontificis indulgentia in noſtrum tranſiit inſtitutum anno MDCLXIX, quod Mediolani in S. Mariæ Gratiarum profeſſus eſt de conſenſu procuratoris & vicarii tum generalis ordinis F. Petri Mariæ Paſſerini, clarebatque etiamnum anno MDCLXXIX. Cujus cum laude meminerunt Philippus Picinelli in *Athen. Mediol.* p. 394, & Rovetta noſter ad 1679, quos hîc excipimus. Hæc ab eo prodierant, cùm adhuc apud Carmelitas militaret: † 1679.

1. *Carmelus Sapiens, ſive De Scriptoribus utriuſque Carmeli excalceati, & mitigati.*

2. *Anima Bibliotheca ſive Indicum liber, quo quid ex innumeris prope auctoribus de unaquaque re ex propoſito & profeſſo ſcripſerint, facili methodo comparatur.*

3. *De juſtitia & jure. De reſtitutione. De contractibus.*

4. *De ſacramentis in genere & ſpecie*, Lugduni.

5. *De cenſuris in communi & in particulari.*

Poſt ſuam vero in ordinem Prædicatorum tranſlationem, edidit *Fontes Salvatoris*, Mediolani 1676 in 4. Extant Romæ in Caſanatenſi. Anno 1679 hæc habebat prælo parata:

Quareſimale, Sermoni per le Domeniche di tutto l'anno, Panegirici de' Santi per tutto l'anno.

Laudatur & *Silva ſermonum ſive homiliarum e priſcis Eccleſiæ patribus collecta.*

F. PAULUS MORVAN.

1679. F. Paulus Morvan Gallus Armoricus, apud Montemrelaxum natus, Rhedonis verò ad ordinem ascitus, & professus anno MDCXL ætatis tum XVIII, vir ingenuus, recti tenax, scholasticæ theologiæ plurimum addictus sed & concionator pius & fervidus scripsit ac typis edidit

Les sacrez stratagemes de l'amour divin dans le cours de la vie mourante & triomfante de Jesu-Christ, Parisiis, Johannis Henault 1668 in 4. T. I pp. 243 : T. II pp. 288 : T. III pp. 362.

Vivebat etiamnum auctor anno MDCLXXIX.

F. RAIMUNDUS BRETON.

† 1679. F. Raimundus Breton Gallus Burgundus, Belnæ opulentis & ibidem in dignitate constitutis parentibus tertia septembris MDCIX natus, lustralique nomine Guillelmus dictus, adolescens in patria nomen ordini dedit, ac professus est x januarii MDCXXVII. Exinde Parisios ad gymnasium Sanjacobeum missus, philosophiæ tum & theologiæ ita sedulus incubuit, ut ad gradus in sacra facultate assequendos meruerit nominari. Verum severioris disciplinæ, simul & animarum zelo ductus, in novitiatum generalem Parisiensem anno MDCXXXIV se contulit, & anno sequenti MDCXXXV maii XXV cum nostris Petro *Pellican* de quo supra ad 1673, Nicolao Bruchy, & Petro Grifon, Depæ mare conscendit in Americam & insulam *Guadalupe* ditionis Gallicæ navigaturus, quo appulsus apostolici missionarii partes, Urbani VIII diplomate munitus, perfectissime implevit, in fame & siti, in vigiliis, jejuniis, nuditate, in laboribus plurimis, periculis omnis generis, mortibus frequenter. Annis ferme viginti solidis hanc vineam coluit, seu Gallos advenas & inquilinos verbo Dei pascens & sacramentis muniens, seu indigenas infideles & barbaros, apud quos in insula Dominica in quam se receperant duodecim circiter annis solus convixit, ad fidem adducere satagens, & licèt apud plerosque cassus labor fuerit, nonnullos tamen qua adultos, qua infantes jamjam morituros per baptismum regeneravit. At tandem cujusdam insulæ præsidis iniquitate pressus, Gallias repetere coactus est anno MDCLIV : tum verò in congregationem postea provinciam S. Ludovici severioris disciplinæ admitti postulavit, quem ut angelum Dei exceperunt Patres : & licèt Franciæ provincialis ejus egregiis dotibus motus revocare tentaverit, confessarium propterea Sororum nostrarum Pictavis & postea Pissiaci posuerit, tituloque prædicatoris generalis nomine conventus sui Belnensis ornarit in comitiis Pictavis anno MDCLXIX habitis, in Cadomensem conventum filiationem suam transferri obtinuit Raimundus noster, ubi choro noctu diuque, cæterà confessionibus audiendis quot diebus mane & vespere assiduus, reliquum vitæ exegit, ac mortuus est VIII januarii MDCLXXIX. Visa pleraque hîc narramus, aut ab oculatis testibus, & missionis Americanæ collegis audita. Legendus & noster Jo. Bap. *du Tertre Histoire des Isles Antilles* T. I. Utdum apud Indos Caraibas in Insula Dominica versatus fuerat, eorum sic comparaverat linguam ut ceu indigena expedite loqueretur, scripsit in usum Missionariorum

Dictionaire François-Caraïbe, & Caraïbe-François, mêlé de quantité de remarques historiques pour l'eclaircissement de la langue, Autissiodori, Ægidii Boucquet 1665 in 8. T. I pp. 480 : T. II pp. 412.

Petit catechime, ou sommaire des trois premieres parties de la doctrine Chretienne, Ibid. 1664 in 8 pp. 70.

Relatio gestorum a primis ordinis Prædicatorum missionariis in insulis Americanis ditionis Gallicæ præsertim apud Indos indigenas, quos *Caraïbes* vulgo dicunt, ab anno MDCXXXV ad MDCXLIII.

Hanc jussu magistri ordinis Thomæ Turci per sodalem Armandum de Pace missionis superiorem ipsi significato scripsit, ac autographum apud se servavit, ecgrapha vero variis communicavit, qui in historiis earum insularum usi sunt, sed interpolarunt & alia inseruerunt, de quibus conqueritur in prologo laudari sui vocabularii. Matthias *du Puis* de quo supra ad 1656 ea relatione usus est, Johannes Baptista *du Tertre* de quo postea ad 1687 usus est etiam, sed hic gratus & Raimundum laudans, Dominus *de Lolive* etiam in Relatione sua Roterodami anno 1654 in 4 edita.

F. ALBERTUS BRANDANUS LOMBARDUS.

F. Albertus Brandanus Lombardus Mirandulanus conventus Corrigiensis alumnus florebat anno MDCLXXX, qui ut nostris de Rosario pro more per annum prædicantibus subministraret, quo facile suas fulcirent ac ornarent conciones, ex SS. Patrum scriptis plura collegit, ac in duo volumina distinxit, quæ sibi visa testatur Rovetta, quem hîc excipimus typis impressa hoc titulo : 1680.

1. *Fasciculus sive Rosetus SS. Rosarii*, Bononiæ 1667, & 1668 in 8.

2. *Marianum Rosetum, redemtionis mysteriorum floribus constatum, concionatoribus & Rosarii monitoribus perquam jucundum, devotionis labor F. Alberti Brandani Mirandulani ord. Predic. A. R. P. F. Seraphino Bertolino ejusdem ordinis S. T. M. & socio Rmi P. F. Joan. Thomæ de Rocaberti generalis magistri totius ord. Predic. dicatum*, Mutinæ, Viviani Juliani 1674 in 8, pag. 327. In istius monito ad lectorem meminit superioris. *Lustro*, inquit, *jam dilapso fasciculum tibi rosarum exhibui, verum quia tot agminibus aptum, quot sunt piorum agmina rosariferorum, non sufficerat, orbi perlustrandam integram nunc profero rosarum silvam, ut hinc quisquis Mariæ devotus spirituales capere queat dulcedines &c.* Extat apud nostros Rotomagi. Laudatur & altera editio ibidem 1684 in 8, quæ Romæ in Casanatensi.

F. FRANCISCUS FELIX.

F. Franciscus Felix Gallus Delphinas pattiaque & professione Gratianopolitanus laudatur a domino Allard in Gallica sua scriptorum Delphinatum bibliotheca, eratque adhuc anno MDCLXXX apud suos superstes. Scripsit ac edidit supresso nomine 1680.

Totius doctrinæ philosophicæ compendiosa tractatio, in qua præcipuæ ac necessariæ definitiones, divisiones, materiarumque philosophicarum resolutiones seu conclusiones, interrogationibus & responsionibus breviter & dilucide exponuntur ac explicantur, juxta mentem doctoris angelici D. Thomæ Aquinatis. In gratiam studiosæ juventutis in collegio Gratianopolitano FF. Prædicatorum philosophiæ Thomisticæ candidatæ, Gratianopoli 1669 in 12 pp. 474. Prostabat hæc editio eodem anno Parisiis apud Johannem de Launay. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. HIER.

F. HIERONYMUS MATAMA.

* 1680. F. Hieronymus Matama Hiſpanus ſacræ theologiæ magiſter, cathedram Salmantinam primariam noſtram publicam his annis regebat ac moderabatur, tantamque ſibi ab eruditione famam comparavit, ut vulgo habeantur, & a viris doctis citentur ab eo dictata, licèt nondum impreſſa

In S. Thomæ Summam commentaria.

F. HIERONIMUS MAURITIUS.

* 1680. F. Hieronymus Mauritius, vernacule *Manriſens* Belga Brabantus, conventus Bruxellenſis alumnus, vir eruditus poſt plura ſcholarum & cœnobiorum regimina, ſacræ facultatis theologicæ Lovanienſis magiſter laureatus, hoc anno MDCLXXX etiamnum florebat, Vilvordiæ ad Bruxellas domus noſtræ tum inchoatæ vicarium agens, ſcripſitque ac edidit libellulum hoc titulo:

Contra ſeptem punctiſtas, nempe contra eos qui docebant omni Chriſtiano neceſſario *neceſſitate medii* hæc ſeptem ad ſalutem eſſe credenda puncta,

1. *Exiſtere Deum omnium creatorem.*
2. *Eumdem omnia gubernare.*
3. *Eumdem omnium judicem, bonorum remuneratorem & malorum punitorem.*
4. *Myſterium Trinitatis.*
5. *Incarnationem Filii Dei.*
6. *Neceſſitatem gratiæ ad ſalutem.*
7. *Animæ humanæ immortalitatem.* Felicius forſan *de muſica*, quam apprime callebat, quædam ſcripſiſſet.

F. JACOBUS FAURE DES BLAINS.

1680. F. Jacobus Faure des Blains Delphinas, Antonii in academia Valentina juris utriuſque profeſſoris filius, conventuſque Gratianopolitani alumnus, laudatur a Guidone Alard in ſua Delphinatus Bibliotheca p. 99, & dicitur ſcripſiſſe libellum

De la devotion du roſaire.

Vir fuit a pietate & doctrina valde commendatus, conventum Andegavenſem regebat anno MDCXLVII, ſuum poſtea nativum moderatus eſt, magnamque ſibi apud populos auctoritatem conciliavit. Vivebat etiamnum anno MDCLXXX, quorum nos teſtes ſumus.

F. JOHANNES DE PAZ.

* 1680. F. Johannes de Paz Hiſpanus, conventus Cordubenſis alumnus ſtudiis Hiſpali in gymnaſio S. Thomæ peractis, fidei propagandæ ardore ſuccenſus, ad Philippinas tum numeroſo ſodalium, quos illuc ducebat celebris Johannes Baptiſta *Morales*, ſupplemento trajecit anno MDCXLVII, quo appulſus mox theologiæ lector inſtitutus eſt, & ad majora deinceps provinciæ munia evectus. Nam gymnaſii S. Thomæ rector, univerſitatis cancellarius, ter conventus Manilenſis prior, totius etiam provinciæ SS. Roſarii viceprovincialis electus egit. Vulgari lingua Hiſpana ſcripſit

Ad ducenta ſeptuaginta quatuor miſſionariorum ordinis Prædicatorum in regno Tunquin pro fide agentium reſponſa, Manilæ 1680 in 4. Quod opus magiſtro ordinis Antonio *de Monroy* nuncupatum.

De quo quid ſentiendum videſis librum noſtri Natalis Alexandre Gallice ſcriptum hoc titulo *Apologia FF. Prædicatorum in Sinarum regno Miſſionariorum* cap. 25 pag 414. Addunt nec magni habita hujus noſtri Johannis apud ſuos reſponſa, imo & a magiſtro ordinis ſeverius prohibitum, ne ulla ejus niſi in capitulo provinciali a toto Diffinitorio probata deinceps ederentur. Videſis epiſcopi Roſalienſis Arturi *de Lionne* epiſtolam Gallicam *D. Charmot* ſeminarii Pariſienſis præfecto ſcriptam & anno 1700 editam in 12 pag. 170, ſed & alia noſtrorum provinciæ Philippinarum de eorum circa ritus Sinenſes ſenſis documenta.

F. JOHANNES ALEXANDER RUSCA.

F. Johannes Alexander Rusca Inſuber natione, patria & profeſſione Taurinenſis, nobili & perantiquo genere ſatus, poſtquam junior in Hiſpanias miſſus, Salmanticæ theologiæ ſedulus incubuiſſet, in patriam, ſuamque S. Petri martyris provinciam reverſus, plurimis in ea cohoneſtatus ſcholæ muneribus, egregieque perfunctus, maximam apud omnes eruditionis atque facundiæ famam ſui fecit, baccalaureus promotus in actis capituli generalis Romæ anno MDCL habiti, tum Taurini publicus ſacræ ſcripturæ profeſſor & cathedraticus academicus, magiſterii lauream promeruit. Generalis ſanctæ fidei quæſitor Vercellarum inſtitutus, dum munus illud infracto laudandoque animo gereret, quorumdam in ſe provocavit invidiam, quorum artibus atque potentia ſubmotus eſt ab officio. Verum ejus poſtea probitate & integritate comperta, æmulorumque retectis artibus, priſtinæ reſtitutus eſt cum ingenti omnium plauſu dignitati generalis Vercellarum, Hipporegii, & Auguſtæ Prætoriæ inquiſitoris. Quo & fungens munere, meritis gravis & annis, non multum poſtea prope octogenarius diem obiit extremum anno MDCLXXX. Hæc inter plura ejus opera lucem viderunt: 1680.

1. *Diſcorſi morali ſopra li evangeli della quareſima, & alcuni ſermoni de' Santi*, Ticini 1668 in 4: tum Taurini 1670 in 4. In hac editione præfixit auctor, quam Salmanticæ theologus auditor anno MDCXLIII coram conventu S. Stephani habuerat in vigilia natalis Domini, *orationem.*

2. *Sermoni nelle feſtività d'alcuni ſanti*, Taurini, Caroli Gianelli 1677 in 4.

3. *Brevis ſumma totius philoſophiæ*, Taurini & Mediolani 1663 in 12.

Extant hæc omnia Romæ in Caſanatenſi.

F. LUDOVICUS HORTENSIUS CIGALA.

* 1680. F. Ludovicus Hortensius Cigala Ligur hoc ſeculo XVII floruit, & vivebat etiamnum anno MDCLXXX, vir pius & animarum ſalutis ſtudioſus. Scripſit ac edidit

Novo modo di recitar il Roſario, e regola delle verginelle ſecolari, che vivono ſotto la protezzione di S. Catarina da Siena, Venetiis 1665 in 24.

Extat Romæ in Caſanatenſi: Sic me monent Memorialia recens inde mihi miſſa.

F. PETRUS SCOTUS.

* 1680. F. Petrus Scotus Siculus Panormi natus, & ibidem ordinem amplexus, hoc ſeculo XVII claruit, ab eruditione, prudentia, & rerum agendarum peritia plurimum apud ſuos commendatus. Sacræ theologiæ lauream per conſuetos ſcholæ agones conſecutus, ad inquiſitionis Siculæ tribunal conſultor accitus eſt: tum in comitiis provinciæ ſuæ Tauromini habitis ad eam regendam provincialis electus fuerat; at priuſquam gubernaculo manum admoveret, graviſſimis calculi doloribus oppreſſus obiit Panormi in domo ordinis quæ dicitur

Sæc. XVII. S. Citæ circa annum Christi MDCLXXX. Scripsit ac edidit

Compendiosa relazione della vita ammirabile della B. Sposa di Cristo Rosa di S. Maria Domenicana, Panormi, Bossii 1668 in 12.

Laudat Antoninus Mongitore, quem hîc excipio in Bib. Sic.

F. PHILIPPUS BEAUMONT.

† 1680. F. PHILIPPUS BEAUMONT Gallus Parisinus, honesto loco natus, adolescens litteris humanioribus egregie instructus, in conventu SS. Annunciationis vestem Dominicanam induit XV martii MDCXXXVII, & anno revoluto professus est ætatis tum octodecim annorum. Vix philosophiæ & theologiæ stadia solita compleverat, cùm sacro presbyteratu inauguratus, & ardore salutis animarum maxime infidelium procurandæ succensus, ad insulas Americanas ditionis Gallicæ a superioribus mitti obtinuit, ad easque mox perrexit circa MDCL. Cùm eo appulit Philippus, res Gallicæ in iis coloniis nondum bene firmatæ erant, inter Francos advenas, & indigenas *Caraïbes* bellum flagrabat fere internecinum: ipsos inter Francos non bene conveniebat, insurrexerant inter eos discordiæ, invidiæ, æmulationes: his sedandis ei fuit cum aliis nostris ibidem agentibus missionariis incumbendum, cui sancto operi sedulus & impiger reliquum vitæ, id est triginta annis allaboravit. Et fructum quidem non modicum apud suos gentiles fecit, quibus semper venerationi fuit & amori, & quos ad leges christianas diligentius observandas continuo excitabat. Apud *Caraïbes* autem feros & agrestes homines, etsi nihil omiserit, ut eorum animos emolliret, iisque fidem instillaret, nihil aut modicum profecit. Semel tantum exinde rediit in Galliam circa finem anni MDCLXIII sodales suos ultimo invisurus, apud quos paucis mensibus transactis continuo ad caras insulas suas reversus est anno sequenti, in classe regia, quam Ludovicus XIV eo mittebat, sub duce illustrissimo Domino *de Tracy* viro fortissimo & in agendis prudentissimo, ideoque a rege selecto, qui istarum coloniarum res componeret. Ad insulam *Caienne* dictam primum appulerunt, quam a Francis antea occupatam Batavi invaserant: sed iis ad classis Gallicæ adventum mox cedentibus, Philippus noster insigne redemtionis nostræ, crucem inquam ab hæreticis eversam restituit, & cum solemniori pompa in eminentiori loco fixit. Inde vero cum eodem exercitus regii imperatore ad Gadalupam transiit, ubi solitos apostolicos labores resumsit, & ad mortem usque prosecutus est, quam tandem subiit initio anni hujus MDCLXXX. Relationes plures rerum in insulis illis gestarum regimen seu civile seu ecclesiasticum attinentium scripsit, quibus usi sunt qui de iis egerunt historici, in quibus laudandus noster Johannes Baptista *du Tertre*. Speciatim scripsit

Diarium alterius sui itineris cum Dño de Tracy, in quo plura curiosa, præsertim rationem solemnem qua exceptus est in civitate Funchala insula Maderæ principe, & honores sibi delatos in gymnasio soc. Jesu. Hoc ejus manu scriptum servo in schedis.

F. RENATUS BRETON.

1680. F. RENATUS BRETON Gallus Armoricus Nannetis honesto loco natus, ibidem institutum Dominicanum anno MDCXXXVII professus est ætatis tum annorum XVII adolescens, & cùm aliquale concionando nomen sibi fecisset, Vinigampensis conventus nomine prædicator generalis institui meruit, priorem etiam egit Catalauni anno MDCLXXIII electus, tum & postea Nannetis, ubi obiit circa annum MDCLXXX. Scripsit ac edidit

Le Job Chretien, ou saint Eustache martyr, Redonis, Petri Coupard 1659 in 8 pp. 274. Extat apud nostros Rotomagenses.

F. STEPHANUS MENEY.

F. STEPHANUS MENEY Gallus Delphinas, honesto loco natus, conventus Gratianopolitani alumnus, vir pietate, disciplina regulari, modestiaque commendatus vergente seculo XVII floruit, pluraque scripsit ascetica, quorum hæc ad meam notitiam venerunt: 1618.

Instruction chretienne pour les confreres du rosaire ordinaire & perpetuel de la sainte vierge mere de Dieu, avec un sommaire des indulgences confirmées par Innocent XI le 31e juillet 1679, Gratianopoli, P. Fremon 1680 in 12.

De l'oraison mentale traduit de l'Italien du Rever. P. Nicolas Ridolphi general de l'ordre, Gratianopoli.

Quædam nostri Hieronymi Savonarolæ ascetica prælo restituit, & quædam moliebatur historica de viris ordinis Prædicatorum natalium splendore regiique sanguinis nobilitate conspicuis. Sic refert Guido Allard *Bibliotheque des ecrivains du Dauphiné*.

F. THOMAS LE ROY.

F. THOMAS LE ROY Flander Insulis natus & ibidem ordinem anno MDCLV die XXII novembris professus, Duaci ubi studiorum cursum exegerat, suis postea sodalibus artes & theologiam sic legit, ut licentiati gradum reportarit. Ecclesiastes etiam pius & fervidus per Belgium habitus est, vivebatque adhuc anno MDCLXXX. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. hæc ab eo scripta & typis edita recensens: 1618.

Abregé de l'institution de la confrairie de la sainte Croix, canoniquement erigée dans l'eglise des sœurs de l'hopital de S. Jean l'evangeliste a Werwick, Insulis, Ignatii de Roche 1672 in 12.

Les fruits & graces du tres saint rosaire tirez du bullaire de la confrairie, Coloniæ, Petri Hilden 1677 in 8.

La Façon de bien & fructueusement reciter le rosaire, avec un abregé de toutes les indulgences, approuvé & confirmé par N. S. P. le Pape Innocent XI, Insulis, Johannis Chrysostomi Malte 1679 in 8.

Le Culte de la vierge sacrée Marie defendu contre les avis d'un auteur anonime, Audomarifani, Joachimi Carlier 1674 in 8. Versio est libelli eo de argumento ab Hieronymo nostro *Henneguier* Laxine scripti & editi.

F. ALBERTUS FLESCHE.

F. ALBERTUS FLESCHE Gallus Arelatensis patria & professione, baccalaureus sacræ facultatis Parisiensis, a magistro ordinis laurea magisterii insignitus, inter S. Mariæ Majoris in Urbe pœnitentiarios pro lingua Gallica cooptatus XVIII junii MDCLXI, hoc munere viginti & amplius annis cum laude functus est, a pietate, religiosa paupertate, cæterisque virtutibus apud Romanos plurimum commendatus. Vivebat etiamnum anno MDCLXXXI, quo eum Romæ agentem vidi. Scripsit 1681.

Le tresor du Chretien, Massiliæ 1673 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ALPHONSUS BOCCONUS.

* 1681. F. Alphonsus Bocconus gente Ligur, patria Savonenſis, profeſſione Panormitanus, conventus S. Dominici alumnus, concionator fuit noſtra ætate numeris omnibus abſolutus. Taceo amœniores litteras, quas callebat egregie & fovit ſemper, ſed gravioribus diſciplinis maritare ſcivit, doctrina, ingenio, eloquentia, facundia excelluit: quas dotes mores ſuaviſſimi, chriſtianæque virtutes, ac præſertim ſui ſtatus omnes mire condiebant ac moderabantur. Ad hæc præclara ac majeſtatis plena corporis habitudo ac gravitas oris, quæ ſui reverentiam ſimul & amorem in auditorum animis ſolo aſpectu imprimebant. Panormi in majori eccleſia anno MDCLXXVI & deinceps in celebrioribus Siciliæ & Italiæ pulpitis per quadrageſimam concionatus eſt: & ſemel ac iterum in capitulis generalibus nempe MDCLXX & LXXVII Romæ celebratis nomine ac ratione ſuæ provinciæ maxima omnium admiratione peroravit. SS. Roſarii cultum qua valebat apud populos auctoritate, ubicunque ipſum adeſſe contingeret, promovit plurimum. His inſtantem mors rapuit Forilivii circa annum MDCLXXXI. De eo cum laude meminere Oldoinus in *Athen. Ligust.* pag. 543, Franc. Sylvius Frugonus in *Cane di Diogene* pag. 484, & Ant. Mongitore in *Bib. Sicula*: cui ultimo præclaram hanc viri hujus notitiam nos debere libenter fatemur. A quo & ſic ab eo edita recenſentur, additis tamen quibuſdam Roma recens nobis emiſſis articulis a Mongitorio aut omiſſis aut ignoratis:

1. *Il Terremoto aborto de' vitii: Oda prima. Il Terremoto ſtagello ſpeciale de' ſacrilegi Profanatori de' tempi: Oda ſeconda. Il Terremoto reſſo immoto da Maria ſempre vergine del lago di Bertinoro: Oda terza*, Forolivii 1672. Extat Romæ in Caſanatenſi cum ſexto & nono infra laudandis. Omiſit Mongitorius.

2. *La ſtatua effigiata in un monte, è verò il ſimulacro di S. Aleſſandro invittiſſimo martire, e veſſilifero trionfante della glorioſa legione de' ſanti martiri Tebei: orazioni panegiriche*, Bergomi, Marc. Ant. Rubei 1675 in 4.

3. *Le tenebre luminoſe, ò vero l'ineffabile miſtero d'un Dio trino & uno occulto all' occhiata ſuperbia dell' ingegno humano, veduto ſenz' ombre dalla cecita della fede:* Cantico ſacro, Ibidem 1675 in 4.

4 *Le tre ſacre metamorfoſi della fidelisſima ed antichiſſima città di Bergamo: Cantico ſacro*, Ibidem 1675 in 4.

5. *Il cadavero Taumaturgo della B. Caterina da Bologna Imagine viva del corpo di Gieſù agonizzante nel Getſemani, morto nel Calvario, e glorioſo nell' Empireo: Orazioni Panegiriche*, Bononiæ, Bonucci 1679 in 12.

6. *Il dito Taumaturgo, o vero l'indice della mano deſtra di ſan Tomaſo d'Aquino, adorato nella baſilica de' Padri Predicatori di Bologna. El Zodiaco della grazia*, Ibid. Joſephi Longi 1679 in 12. Cantici ſacri.

7. *La Ruth Domenicana, cioe gl'huomini e donne illuſtri in ſantità e lettere dell' ordine di S. Domenico, che viſſero nel ſuo ſecolo.* Editioni tum parabat.

8. In libello cui titulus *Vittime erudite a i novelli Eroi dell' uno e l'altro mondo SS. Lodovico Beltrando di Valenza e Roſa di Lima nel Perù*, edito Faventiæ 1672 in 12. Plura ſunt hujus noſtri Bocconi carmina in illorum SS. laudem Etruſca lingua a pag. 32 ad 50, & a pag 107 ad 124. *Ode, ſonetti.*

9. *La diffeſa del Tabacò ingiuſtamente accuſato da critici. Sonetti faceti e morali*, Mutinæ 1679. Omiſit Mongitorius.

F. ANTONIUS FRANCISCUS FRACASSI.

F. Antonius Franciscus Fracassi Romanus ſacræ theologiæ magiſter ann. MDCLXXVI † 1685. ſtudium generale Peruſinum noſtrum regebat, ſed & Eccleſiaſtes celeberrimus laudatur a Proſpero Mandozio *Bibl. Rom.* centur. x n. 70, ut a quo hæc prodierint

1. *Aquila ſcriptorum. Oratio de laudibus S. Thomæ Aquinatis angelici divinæ voluntatis interpretis ordinis Prædicatorum, habita ad S. R. E. cardinales in templo S. Mariæ ſuper Minervam 7 martii* 1650.

2. *Sermone in laude della B. Roſa di S. Maria Peruana dell' ordine di ſan Domenico, predicato nella Chieſa di S. Maria Maggiore della città di Narni* 1669.

3. *Sermone recitato nella veſtizione della ſignora Fulvia Narſini, Sora Dona Roſa Iſabella nel monaſtero di S. Bernardo della città di Narni* 1669.

4. *Il ſole della Chieſa militante. Sermone in lode di S. Tomaſo d'Aquino dottore della Chieſa recitato in Todi* 1670.

5. *Giuditta trionfante. Panegirico ſacro della vittoria navale riportata dal B. Pio V pontefice maſſimo, recitato nel magnifico tempio di ſan Domenico di Perugia nell' ottava del SS. Roſario, e prima feſta della ſolenne beatificazione dell' iſteſſo glorioſo pontefice* 1672.

6. *Il non plus ultra della catolica fede in lode di S. Pietro martire dell' ordine de' Predicatori. Panegirico ſacro recitato nel tempio di S. Domenico di Perugia alla preſenza del capitolo provinciale della provincia Romana* 1674.

7. *Extinctio virtutum. Soli parentales lacryma Dominicanæ religionis. Oratio in exequiis SS. Clementis X pontificis Maximi habita Peruſii in templo S. Dominici*, Peruſii, Hær. Seb. Zecchini 1676 in fol. pp. 16. Extabat Biſuntii apud noſtros anno 1684.

8. *Problema, chi più giovaſſe alla Chieſa di Dio o la gran fede del Centurione, o la gran ſcienza di Tomaſo, propoſto nell' academia di Trevi celebrata nella Chieſa di ſan Domenico per ſolennizzare la feſta del glorioſiſſimo dottore S. Tomaſo d'Aquino corrente nel ſecondo giorno di quareſima*, Romæ 1680. Extat ibidem in Caſanatenſi cum ſequenti.

9. *Sol Aquinas illuſtratus ſacra poeſi, ſive Panegyris epigrammatica Hexaſtica in vitam D. Thomæ Aquinatis doctoris Eccleſiæ, in tres libros diſtincta*, Romæ 1681 in 4.

Et alia multa tam ſoluta quam ſtricta oratione. Prælo vero parata habebat:

1. *Prediche dell' avvento, e della quareſima.*

2. *Varii ſermoni detti in diverſe occorrenze.*

3. *Apparatus locupletiſſimus pro intelligentia ſacræ ſcripturæ.*

4. *Ex ſole radius, & ex inexhauſto Aquinatis fonte rivulus, ſive compendium totius philoſophiæ, in quo quicquid cæteri Thomiſtæ immodice redundanterque profundunt, unico verbo perſtringitur.*

5. *Super Summam theologicam D. Thomæ Aquinatis commentaria.*

6. *Novena per la feſtività del SS. Natale di noſtro Signor ſermoni detti nella chieſa della Minerva di Roma.*

7. *Religio Dominicana purparata ſive de ſummis pontificibus & S. R. E. cardinalibus ex ordine Prædicatorum aſſumptis. Libri tres.*

8. *Vita omnium magiſtrorum generalium ad F. Antoninum Cloche.*

Sec. XVII. Ejus meminere Cinellus *Biblioteca volante* Scanzia terza, & Armannus *Ragguaglio per appendice alla sua historia della famiglia de' Capizucchi.*

F. ANTONIUS GONZALEZ DE ACUÑA.

† 1681. F. Antonius Gonzalez de Acuña Hispanus origine, patria Limensis provinciæ Peruanæ conventusque SS. Rosarii Limensis alumnus, postquam per plures annos theologiam in universitate Limana doctor, ut vocant, cathedraticus professus fuerat, ab eadem legatus ad regem Catholicum Matritum se contulit. Hinc electus provinciæ suæ diffinitor Romam progressus est, ubi non prius a magistro ordinis F. Johanne Bapt. de Marinis visus, quam ob dotes eximias rerumque agendarum peritiam gratus fuit & acceptus, inque partem regiminis, socium vocant, ascitus pro Indiis occidentalibus, quo munere etiam functus est sub successore F. Jo. Thoma de Roccaberti, in cujus electionem concurrerat, ut & sedit provinciæ Peruanæ diffinitor in cap. gen. Romæ MDCLXX. Non parum ad promovendam S. Rosæ Limanæ tertii ordinis S. Dominici canonizationem contulit, qua vix peracta ad instantiam regis Catholici Caracensis episcopus vulgo *de Caracas* in insula Venitiola vernacule *Venezuela* dicta in novo orbe consecratus Romæ mense novembri MDCLXX, anno sequenti iter aggressus est Ecclesiam suam & sponsam aditurus. Hæc ejus curis, dum in Europæis partibus ageret, prodierunt:

1. *Compendium admirabilis vitæ Rosæ de S. Maria Limanæ ordinis S. Dominici, ex prolixiori vita a F. Leonardo Hansen anno superiori edita contractum*, Romæ, Tinassii 1665 in 32 pp. 148. Editio 8 prodiit Romæ 1672 in 8. Eadem *Gallice* reddita prodiit Avenione 1668 in 16.

Ejusdem S. Virginis vitam *Hispanice* scriptam fusiorem prælo paratam habebat teste Antonio in *Bibl. Hisp.*

2. *Bullarium confraternitatum ordinis Prædicatorum*, Romæ, Cam. Apostol. 1668 in 4 pp. 207.

3. *Summarium privilegiorum ordinis Prædicatorũ a S. sede apostolica concessorum, ab anno* MCCXVI *quo ordo fuit confirmatus ad* MDCLXIX, Romæ, Cameræ apostolicæ 1670 in 4. *Accessit status causarum Beatificationis & canonizationis servorum Dei & Beatorum ejusdem ordinis ex Registris S. Rituum congregationis excerptus*, pp. 212. Etsi autem satis sit accuratus index ille Bullarum in favorem ordinis concessarum, plures tamen omissas esse, quæ in variis Galliæ conventibus habentur, non negandum. Hactenus relata extant Romæ in Casanatensi.

4. *Informe al R. P. General de la orden dos Predicadores F. Juan Bapt. de Marinis. Le offrece el presentado F. Antonio Gonzalez de Acuña doctor catedratico de prima moral &c.* Incipit: *El informa al cuerpo* &c. Matriti 1659 in 4 pp 447. Extat cum superioribus Parisiis apud nostros ad S. Honorati.

Prælo autem paratam habebat teste Antonio cit. *Historia general de la provincia de S. Juan Bautista del orden de S. Domingo.* Quam vidit & citat saltem MS Fontana in Theatro pag. 606.

5. Italice Italo usus interprete *Breve dichiarazione della nostra santa fede catolica*, Neapoli, Novelli de Bonis 1662 in 12. In gratiam missionariorum ordinis dum in Regno Neapolitano visitator & vicarius generalis earum provinciarum ageret.

Vivebat etiamnum anno MDCLXXXI.

F. CLAUDIUS LYONNARD.

F. Claudius Lyonnard Gallus Parisinus patria, adolescens humanioribus litteris eleganter instructus, musisque Græcis & Latinis præclare eruditus, ordinem Parisiis in conventu SS. Annunciationis ad S. Honorati amplexus ac professus est anno MDCXL die XI junii ætatis tum annorum XVIII. Philosophiæ theologiæque mox applicitus, maximam sui fecit expectationem ingenii, & specimen dedit, conclusionesque publicas ibidem anno MDCXLVI Francisci de Lhospital Franciæ polemarchi nomini dicatas præsente plaudenteque magistro ordinis Thoma Turco propugnavit. In provinciam Franciæ postea translatus, Gratianopoli philosophiam annis pluribus publice prælegit maximo auditorum concursu & fructu, tum & theologiam in qua licentiati gradum obtinuit. Demum ætate procedente ingravescens, celeriorisque senectæ molestiis incessitus, in provinciam tandem suam S. Ludovici reversus est, & in nativo suo conventu Parisiensi repentina morte sublatus est anno MDCLXXXI die XXI decembris. Scripsit, ediditque, quam e rostro prius auspicalem habuerat orationem Gratianopoli anno MDCLVIII die VIII decembris maximo cum auditorum plausu hoc titulo: 1611

Gallia Delphinatusque panegyricus VI idus decembris MDCLVIII *coram illustrissimo primo præside D. Dionysio le Roux de la Berchere, senatuque Gratianopolitano dictus in collegio FF. Prædicatorum*, Gratianopoli, Johannis Petit 1661 in 12 pp. 40.

F. JOHANNES BAPTISTA GONET.

F. Johannes Baptista Gonet Gallus Occitanus Biteris natus, ibidemque ordinem amplexatus anno circiter MDCXXXIII ætatis XVII, primi nominis theologus, sacræ theologiæ lauream in universitate Burdegalensi consecutus est, ac collegio doctorum aggregatus, ejusdemque academiæ antecessor selectus ac publicus professor; S. Thomæ doctrinam maxima ordinis & nominis sui fama tradidit, explicavit, ac contra æmulos strenue propugnavit ab anno MDCL ad MDCLXXI, quo in comitiis suæ provinciæ Tolosanæ in suo conventu nativo Biterensi celebratis, communi omnium voto assumtus prior provincialis eam rexit quadriennium suum ad MDCLXXV. Eo vero munere solutus Burdigalam ad consueta munia rediit: at Christianissimi regis Ludovici XIV jussu eversо, quod arci Trompettæ nuncupatæ vicinior adjaceret ac emineret, antiquo magnificoque SS. Rosarii conventu, ac solo æquato anno MDCLXXVII, ille tantæ ruinæ mœrore confectus Biteras natale solum anno sequenti se recepit, ibique recognoscendis ac recudendis operibus dum vacat, febri continua correptus, & scribere & vivere desiit XXIV januar. MDCLXXXI, ætatis circiter LXV. Hæc ab eo prodierunt: † 1681.

1. *Clypeus theologiæ Thomisticæ contra novos ejus impugnatores: Editio prima*, Burdigalæ, typis Guillelmi De la Court, Tomis XVI in 12, ab anno 1659 ad 1669. His voluminibus omnes theologiæ tractatus comprehenduntur.

Editio altera, Ibidem eadem forma.

Editio Tertia aliquot tractatibus aucta & correctior, Parisiis, Antonii Bertier, & G. de la Court 1669, voll. quinque in fol.

Editio Quarta ab auctore recognita & aucta, ac præterea ordine tractatuum in primam partem S. Thomæ in quibusdam mutato ad lectorum commodum typis invigilante R. P. Johanne Baptista Gonneau ejusdem provinciæ Tolosanæ sacræ theologiæ professore, Lugduni, Anisson & Rigaud 1681,

Tomis quinque in fol. Quæ editio præſtantior, & præterenda. Ultimum folium e prælo exibat, cùm nuncius allatus eſt auctorem Biteris obiiſſe. Notandum dictum patrem *Gonneau* nihil mutaſſe aut addidiſſe niſi juſſu auctoris abſentis toties quoties accepto. Nullus curſus theologicus ſeu apud noſtros ſeu apud exteros majori aviditate conquiſitus fuit.

2. *Diſſertatio theologica ad tractatum de moralitate actuum humanorum pertinens De probabilitate, in qua novorum caſuiſtarum laxitates, & Janſenianorum exceſſus ex doctrina D. Thomæ confutantur*, Burdigalæ, G. de la Court 1664 in 12 pp. 379.

3. *Manuale Thomiſtarum, ſeu Brevis theologiæ curſus in gratiam & commodum ſtudentium*, Biteris, Henrici Martel 1680 Tomis ſex in 12.

Editio altera, Lugduni, Aniſſon & Rigaud eodem anno eademque forma.

Eſt & *tertia* ſimilis.

Editio quarta & ultima, Lugduni, apud eoſdem 1684 in fol.

R. P. Jacobus Hyacinthus Serry in Hiſtoria congregationum de auxiliis lib. IV cap. XX. Johanni Baptiſtæ *Gonet*, quem recentium Thomiſtarum facile principem agnoſcit, congratulatur, quod mutatam ab illo ſententiam viderit in IV Manualis Thomiſtici editione Lugduni apud Aniſſonios 1681 excuſa: ubi re ut ait pag. 218 *maturius diſcuſſa & attentius ponderata* veram omnino ſententiam agnovit, quæ hominem nedum originali peccato ſpoliatum gratuitis docet, verum etiam in naturalibus vulneratum; atque idcirco longe minores eſſe vires in homine lapſo, quam fuiſſent in homine puro.

F. JOHANNES MICHAEL WANSLEBIUS.

† 1681.

F. JOHANNES MICHAËL WANSLEBIUS Germanice *Wanſleben* Saxo Erffordiæ prima novemb. MDCXXXV natus, a parentibus cum ſanguine Lutheri virus, & proteſtantium errores traxit, in quibus & adolevit a puero litteris applicitus. Anno MDCLIV ſtudiorum cauſa Regiomontem in Boruſſia vernacule *Koningſberg* petiit, & triennium philoſophiæ theologiæque heterodoxæ dedit operam. Ut verò illi erat linguarum præſertim orientalium addiſcendarum innatus amor & ingenita facilitas, ad ſuos reverſus, celebri illi πολυγλώσσῳ Jobo Ludolfo adhæſit, ac in amicitiam allectus, linguam Æthiopicam, quam ille nonniſi longa & laboriosa obſervatione, hic ex ejus libris per compendia egregie ſibi comparavit. Hinc cum Ludolphus de Lexico ſuo Æthiopico ejuſdemque linguæ Grammatica in Anglia edendis ab amicis variarum nationum viris doctiſſimis excitatus cogitaret, curam hanc Wanſlebio ſuo commiſit: qui Londinum pergens, commodum invenit Edmundum Caſtellum Lexico ſuo heptaglotto defudantem, a quo propterea lætanter & tecto & menſa, non levi etiam adjecto honorario exceptus, huic operi conficiundo non ſegnem per triennium circiter navavit operam, unaque Ludolphi ſui mandata diligenter implevit. Sic autem animi ſui dotibus Erneſto Saxoniæ duci Gothæ principi probatis, ab eo in Ægyptum & Æthiopiam miſſus eſt, qui regiones illas & populorum ac cleri exploraret dogmata & ritus, conſenſionemque illorum aut diſſenſionem cum proteſtantium ac Romanæ Eccleſiæ catholicæ fide, moribus, ac uſibus oculatus teſtis annotaret. E Saxonia igitur in quam ex Anglia redierat XV junii MDCLXIII diſcedens in Ægyptum tranſmiſit, luſtravitque quantum ſibi a præſidibus Turcis licuit toto anno MDCLXIV: Æthiopiæ etiam fines attigit, at prædonum Arabum incurſionibus in eamdem penetrare præpeditus, redi- SÆC. XVII.
diens in Italiam appulit, Romamque progreſſus afflante numine ad Eccleſiæ catholicæ, quam unam certam experta ſibi ſæviſſa probaverant, gremium, e proteſtantium hara profugus acceſſit anno MDCLXV: ſed & paulo poſt ordini nomen dedit ibidem in conventu S. Mariæ ſuper Minervam, brevique magnum ſibi fecit in urbe nomen tum a linguarum Arabicæ, Copticæ, & Æthiopicæ peritia, tum a ſingulari rerum eccleſiaſticarum earum regionum cognitione. Exinde verò agente Franciſco cardinali Barberino collegii decano patrono ſuo a magiſtro ordinis F. Johanne Thoma de Roccaberti anno MDCLXX Pariſios miſſus apud noſtros ad S. Honoratum menſe octobri adveniens commoratus eſt: ubi a viris doctis & linguarum orientalium curioſis frequenter viſitatus, in miniſtri regii Johannis Baptiſtæ *Colbert* Muſarum Mecœnatis notitiam venit, quo procurante ſicque in Eccleſiæ rem conducere exiſtimante, mandato regio addito annuo bis mille librarum Turonenſium ſtipendio, collybiſtica regia numerando, iterum in Ægyptum miſſus eſt, majorem & accuratiorem rerum hujus regionis cognitionem accepturus, & codices quos quidem poſſet alicujus momenti collecturus & emturus in bibliothecam regiam inferendos. Pariſiis igitur diſcedens octava aprilis MDCLXXI & octava maii Maſſilia ſolvens, morbis in itinere derentus XVIII februarii MDCLXXII tantum, poſt aliquam in Phœniciæ urbibus moram in Ægyptum appulit. Quæ varia vitæ diſcrimina annis fere duobus, quibus ibi degit, paſſus eſt, noſtri non eſt inſtituti hic referre, ut nec iter ejus Conſtantinopolitanum quod ſub finem anni MDCLXXIII ſuſcepit. Addo ſolum poſt longam illam plurium annorum peregrinationem XXII aprilis MDCLXXVI Pariſios reducem, geſtorum ratione miniſtro regio reddita, ab eo deinceps quod res non ita ſuccelliſſent ex animo, neglectum, ad noſtros Sanjacobeos ſe recepiſſe: quos tandem reliquit anno MDCLXXVIII non parum dolens labores ſuos contemni, nec in editionem operum Æthiopicorum quæ prælo parata habebat, & quorum conſpectum dederat, ſumptus neceſſarios a viris principibus, penes quos ſolos id erat, offerri. Obiit vir doctiſſimus meliorique ſorte dignus vicarium ruralem agens ad Fontembellaqueum anno MDCLXXXI. Hæc autem ſunt opera Æthiopica, quæ ſecum Roma Pariſios attulerat prælo parata, & ut ſperabat, ac ipſi promittebatur, brevi edenda:

1. *Liber ſynodorum complectens*
Conſtitutiones S. Clementis Romani.
Canones apoſtolorum.

Eorumdem canones ab Abyſſinis Abtelis vocati ſecundum duas tranſlationes; Horum mentionem facit *Zegazeab* legatus regis Æthiopiæ in confeſſione fidei ſuæ apud Damianum a *Goes*, & reperitur T. II *Hiſpania Illuſtrata* fol 1303 ſequentibus verbis: *Jam his enumeratis erit nobis explicanda diſciplina & doctrina ac lex quas apoſtoli in ſanctis ſynodorum libris & canonum, quos* Menda & Abtelis *vocamus, nobis præceperunt. Sunt enim ſanctæ Eccleſiæ legum libri octo apud nos, quos omnes apoſtoli Hieroſolymis congregati ſcripſerunt. De quibus habita inquiſitione cum quibuſdam doctoribus, poſtquam in Luſitaniam veni neminem reperi, qui horum memoriam teneret.*

Eorumdem apoſtolorum canones de compoſitione rerum eccleſiaſticarum, etiam ſecundùm duas tranſlationes.

Alii triginta canones ſub nomine apoſtolorum apocryphi.

Epiſtola Petri ad Clementem apocrypha.

Reſponſum concilii Carthaginenſis ad quæſtionem Inbaiani epiſcopi ſociorumque: utrum nimirum illi

Sec. XVII. *qui ab hæreticis baptizati, cùm ad ecclesiam catholicam redirent, iterum baptizandi sint?*

Concilia item sequentia, Ancyranum, Neocæsareense, Laodicenum, Gangrense, Nicænum viginti, & Nicænum LXXXIV *canonum, Antiochenum, Sardicense, & responsa canonica Petri martyris patriarchæ Alexandrini.*

Totum hoc opus synodorum Wanslebius cum codd. tam Æthiopicis Vaticani, quam suo Arabico (quem ex Ægypto secum attulit) exacte contulit, differentias & varias lectiones omnes notavit, genuine interpretatus est ac notis illustravit: nosque ipsi vidimus ab ipso nobis exhibitum per columnas unam Æthiopicam, Latinam alteram fol. par. eleganter scriptum tomis duobus, synodorum altero, altero verò notarum. Ab eodem verò didicimus translationem hanc ex Æthiopica lingua in Latinam, ab eo Romæ secunda septemb. MDCLXVIII inchoatam, absolutam ibidem fuisse quarta decemb. MDCLXIX.

2. *Sunt quinque libri Moysis cum libro Josue, Judicum, Ruth, & quatuor libris Regum, quæ omnia hactenus non sunt edita, & in supplementum Bibliorum Polyglottorum edere optabat cum sua versione.*

3. *Lexicon Æthiopicum Jobi Ludolphi J. C. & consiliarii ducis Saxo Gothani, Joannis Michaelis Wanslebii studio & cura primum in lucem editum,* Londini, Thomæ Roycroft 1661 in 4. Principio epistola est dicti Ludolphi Wanslebio suo opus commendantis, & altera Wanslebii ad lectorem quem de a se additis monet. Præter autem plura vocabula Æthiopica ex variis codd. in Anglia repertis eruta, adjecit ipso instante Ludolpho cui pro negotiis his vacare integrum non erat,

Indicem vocum Latinarum pro Lexico Latino-Æthiopico inservientem a se Wanslebio concinnatum.

Ludolphi Grammaticam Æthiopicam.

Confessionem fidei Claudii regis Æthiopiæ cum notis & versione Latina, ibi Ludolphi.

Liturgiam S. Dioscori patriarchæ Alexandrini a Wanslebio Latine redditam. Quæ omnia iisdem typis prodierunt.

Idem autem *Lexicon* Wanslebius *correctum & a se auctum ex plusquam viginti* MSS *Æthiopicis, quæ partim in Ægypto partim Florentiæ in bibliotheca magni ducis Etruriæ, partim Romæ in hospitio Abyssinorum, & in bibliotheca Vaticana celebrioribusque Galliæ bibliothecis invenit ac examinavit*, typis iterum committendum præsto habebat anno 1670.

4. *Codex Liturgiarum Æthiopicarum*: 1. *S. Joannis Evangelistæ.* 2. 318 *Patrum orthodoxorum concilii Nicæni.* 3. *S. Epiphanii orthodoxi.* 4. *S. Jacobi.* 5. *S. Johannis Chrysostomi.* 6. *Quæ Domino nostro Jesu Christo ascribitur.* 7. *SS. Apostolorum.* 8. *S. Cyriaci.* 9. *S. Gregorii.* 10. *Dioscori patriarchæ Alexandrini.*

Quæ sane omnia rem ecclesiasticam non solum plurimum illustrare, sed & multa argumenta pro defensione Ecclesiæ catholicæ contra hæreticos ex Ecclesiæ Æthiopicæ cum Romana consensu ministrare potuissent, & propterea a doctissimis viris omnium fere nationum jampridem desiderata erant, sed qui sumptus pro conficiendis typis Æthyopicis & pro impressione soli suppeditare valebant, manum tunc retraxerunt. Edidit autem interea

Relazion dello stato presente dell' Egitto, Parisiis, Andreæ Cramoisy 1671 in 12 pp. 283.

Nouvelle relation en forme de journal de son voiage fait en Egipte en 1672 & 1673, Ibid. Stephani Michallet 1677 in 12 pp. 423.

Histoire de l'Eglise d'Alexandrie fondee par S. Marc que nous appellons celle des Jacobitet-Coptes d'Egypte, ecrite au Caire meme en 1672 & 1673, Ibid. Clousier & Petri Promé 1677 in 12 pp. 348.

Codices MSS Arabici & Coptici ducenti & septemdecim ab eo variis in Ægypti locis empti & ab eo missi, Parisiis anno 1674 recepti sunt, & ex his bibliotheca regia ditata.

F. MICHAEL ARCHANGELUS RIVETTA.

F. Michael Archangelus Rivetta Monferratensis e Monte Calvo ad Casale ortus, provinciæ S. Petri martyris alumnus, primi nominis in Italia theologus seculo XVII clarus, postquam ingenti fama sacras litteras Faventiæ, tum & Ferrariæ in conventu S. Mariæ Angelorum interpretatus fuerat, a senatu Veneto accitus est circa MDCLXII & publico stipendio conductus, qui Patavii primariam theologiæ cathedram, quam S. Thomæ vocant regeret, ac e superiori loco sancti doctoris inconcussa dogmata traderet. Ejus meminit Rovetta ad MDCLXXXI, quo eum tum mortuum indicat, & diutius locum illum tenuisse probant, quæ Patavii reliquit, & apud nostros ibidem servantur

Scripta sive *Tractatus in universam doctoris angelici Summam.* Rivettæ meminit cum laude noster Seraphinus Piccinardi *Philosophiæ suæ* pag. 419, *virum* cum præstans *inter primos schola Thomistica viventes extensione & acumine suspiciendum.* Laudat etiam Gregorius *Leti* in sua *Italia Regnante* T. III pp. 315 & 541, a quo dicitur Michael Angelus.

F. NICOLAUS BRUYERES.

F. Nicolaus Bruyeres Gallus Picardus, conventus Bellovacensis alumnus, sacræ theologiæ magister in facultate, ut videtur, Remensi laureatus, variis ordinis in provincia Franciæ functus muneribus, demum in conventum Virdunensem se recepit, ëidemque affiliari obtinuit, ubi tandem in Domino quievit anno MDCLXXXI, sepultus ibidem in odeo. Scripsit præloque paratum reliquit 1681.

De laudibus S. Joseph B. M. V. sponsi opus, quod *ἀυτόγραφον* fol. in papyro in eodem conventu Virdunensi servatum, præloque paratum cum facultate magistri ordinis Johannis Thomæ de Rocaberti jam concessa vidit Jacobus *Quetif.*

F. PAULUS GIRALDI.

F. Paulus Giraldi Italus seculo XVII vergente claruit, vir pius, scripsitque ac edidit 1681.

Divote orazioni e lode a Giesù ed a Maria, con il modo di recitar ogni giorno la terza parte del rosario, Venetiis 1681 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi, cum sequenti.

F. THOMAS JENNICH.

F. Thomas Jennich Italus circa hos annos floruit, & occasione canonizationis S. Rosæ albo sanctorum a Clemente X recens inscriptæ dixit ac typis edidit, sed sine anno & loco 1681.

Discorso Academico sopra d'una Rosa fra le spine col motto, Tot ictibus una resisto.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. ALPHONSUS SANDIN.

* 1682. F. Alphonsus Sandin Hiſpanus, ſacræ theologiæ profeſſor, provinciæ SS. Roſarii Philippinarum diffinitor, & in aula regis catholici Matriti procurator generalis, & anno MDCLXXXII miſſionis apoſtolicæ Philippinarum, Japonenſium, & Sinarum vicarius generalis, vir expeditus & ſolers ſcripſit & typis edidit ſequentia, quorum hi tituli:

1. *Pro archiepiſcopo Manilenſi F. Philippo Pardo ex ordine Prædicatorum aſſumpto Reſponſio adverſus libellum ejus antiſtitis perſecutorum qui eum a ſede ſua ejecerant, & in exilium egerant, regi catholico Carolo II in ſupremo ejus conſilio Matriti oblata*, XXIII §§. *conſtans*, ſermone vulgari Hiſpano.

2. *Relatio actorum ab eodem archiepiſcopo a ſua in ſedem reſtitutione eidem regi in ſupremo ſuo Indiarum conſilio Matriti oblata foliolis 24 conſtans*, eodem ſermone vulgari.

Hic Alphonſus commendatum ſibi a F. Baltazare de *Santa Cruz* de quo mox agetur tomum alterum hiſtoriæ provinciæ Philippinarum ſecum tulit Matritum, & apud ſodales reliquit typis committendum.

F. ANDREAS CHEVILLARD.

* 1682. F. Andreas Chevillard Gallus Armoricus patriaque & profeſſione Redonenſis apud inſulas Americæ Gallicæ ditionis miſſionarium diutius egit apoſtolicum, ibidemque etiam mortuus anno MDCLXXXII die XXV aut XXVI maii. Ex necrologio Redonenſi juxta litteras præfecti ejus miſſionis. Cùm aliquando ſuos reviſiſſet Redonenſes ſcripſit librum hoc titulo:

Les deſſeins de ſon eminence de Richelieu pour l'Amerique. Ce qui s'y eſt paſſé de plus remarquable depuis l'etabliſſement des colonies. Et un ample traité du naturel, de la religion, & des mœurs des Indiens inſulaires, & de la terre ferme, Redonis, Joan. Durand 1659 in 4 pp. 211. Liber curioſus ſeu quoad politica, ſeu quoad eccleſiaſtica, in quo plurium Indorum converſionem, & hæreticorum 3069 ad fidem catholicam reductorum felicem reditum ſodalium ordinis opera narrat. Extabat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. BALTAZAR DE SANTACRUZ.

1682. F. Baltazar de Santacruz Hiſpanus conventus Granatenſis alumnus magiſter ſtudentium erat in conventu *de San Lucar*, cùm ad Philippinas inſulas trajecit anno MDCLXVI cum aliis ſui ordinis octo ſupra triginta Fratribus, dux ipſe gregis & navigationis caput, ab ipſo miſſionis præfecto & procuratore F. Joanne Polanco viro apoſtolico & recens ad inſulas Caſerenſes nominato conſtitutus, ut ipſe refert *Hiſtor. ſuæ* pag. 487. Qui omnes ad Palapæ portum poſt quadrimeſtrem navigationem in die S. Laurentii ejuſdem anni feliciter appulerunt, miraque caritate & humanitate fuerunt ab hujus loci collegiique ſocietatis Jeſu rectore R. P. Melchiore *de los Reyes* ſuſcepti & ad menſem uſque ſequentem martium feſtive lauteque & ſuperabunde tractati & hoſpitati, rejecta etiam qualicumque ſibi & ultro oblata ſumptuum vel hoſpitii compenſatione, ut narrat ibidem idem Baltazar humanitatis & hoſpitalitatis ab eo eximio rectore ſibi & ſociis præſtitæ memor, & quam grato eam animo inſculpram gereret, omnibus propalare geſtiens. Fuit idem Baltazar in univerſitate & collegio S. Thomæ Manilenſi primariæ cathedræ moderator, prior conventus ejuſdem civitatis, prior provincialis provinciæ Philippinarum & ſancti officii commiſſarius. Scripſit quem F. Alphonſus Sandin de quo hocce anno ejuſdem etiam Philippinarum provinciæ procurator & diffinitor generalis, & anno MDCLXXXII vicarius generalis miſſionis apoſtolicæ Philippinarum, Japonenſium & Sinarum ab eo recepit archetypum, atque in Hiſpaniam detulit in lucem publicam emittendum, quique poſtquam pluribus annis MS apud noſtros Matritenſes deficientibus editioni ſumptibus ſervatus fuiſſet, prodiit typis demum hoc titulo:

Tomo ſegundo de la hiſtoria de la provincia del ſanto Roſario de Filipinas, Japon y China del ſagrado orden de Predicadores, eſcrito por el M. R. P. F. Baltaſar de Santa Cruz catedratico de prima en la univerſidad, y colegio de Santo Tomas de Manila, prior del convento de dicha ciudad, retor del colegio provincial de la provincia, y comiſſario del ſanto officio. Y le ſica a luz de orden de nueſtro Rmo. P. maeſtro general F. Antonino Cloche, el M. R. P. F. Pedro martyr de Buenacaſa prior del Real convento de Predicadores de Zaragoça &c. Cæſarauguſtæ, Paſchal. Bueno 1693 in fol. pp. 502.

Hic tomus hiſtoriam ab anno MDCXXXV proſequitur ad annum Chriſti MDCLXXIII.

Auctorem & opus ejus laudat noſter Melendez in *Hiſt. prov. Peruanæ* T. III lib. 5 cap. 7 pag. 738, cujus & lacinias ac lemmata ſuæ etiam intulit hiſtoriæ.

F. CLEMENS DE SALIS.

F. Clemens de Salis Italus Cenomanus patria & profeſſione Brixienſis vir eruditus & curioſus vivebat etiamnum anno MDCLXXXII teſte Rovetta ad eum annum, & eodem referente ſcripſit: 1684.

1. *Variis illuſtrium virorum elogia*, uno volumine collecta MS.

2. *Variorum principum hiſtoria*, volumen MS.

3. *Quadrageſimale*, MS.

4. *B. Pii papæ V vita*, typis edita Brixiæ.

F. HENRICUS HILDEN.

† 1681. F. Henricus Hilden natione Germanus, patria & profeſſione Colonienſis, ſacræ theologiæ magiſter Colonienſis, publicuſque ea in academia profeſſor, mihi J. Quetif & familiariter notus, Coloniæque viſus & auditus XII junii MDCLXXII cum omnium laude & plauſu cathedraticum implens munus, vir acuti ingenii, morum probitate & facilitate, utriuſque juris, & theologiæ qua poſitivæ, qua eccleſiaſticæ peritia conſpicuus, ætate tunc florenti annorum circiter quadraginta vivebat & clarebat, obiitque ſecunda novembris MDCLXXXII Argentinæ principis epiſcopi & Domini Guillelmi *de Furſtemberg* tum vicarius generalis, ſepulturaſque ibidem. Scripſit ac edidit hoc titulo:

1. *Maria domus ſapientiæ ſeptem liberalium artium columnis liberam virtutum ſapientiam firmans & ſuſtinens*, Colon. Agripp. Henrici Kraefft 1650 in 16 pagg. 94.

2. *Myſticus ignis Dominici: id eſt, cultus piſſimus SS. Roſarii*, Friburgi Briſgoiæ 1664 in 8.

3. *Reſolutiones Auguſtino Thomiſtica de phyſica prædeterminatione, ejus nacuram, vires, ac munia explicantes, quas ſcholaſtico expoſitas conflictui ſub præſidio ac direttione P. F. Henrici Hilden ord. Prad. in alma univerſitate Colonienſi licentiati & profeſſoris &c. publice propugnabunt religioſi ac eru-*

Sæc. XVII. *diti FF. Basilius Rutti & Chrysostomus Mulel ord. Cistercien. professi Maristelle prope Badenam Helvetiorum*, Coloniæ, typis Einsidlensibus 1667 in 8 pp. 45.

4. Typis commisit Coloniæ apud Jo. Bulæum 1658 in 8 *Colonienſisque academia publicis eruditisque omnium ordinum theologiæ professoribus epistola nuncupatoria dicavit*: Tractatum de approbatione & auctoritate doctrinæ angelicæ D. Thomæ Aquinatis &c. a F. Joanne a S. Thoma scriptum & ab isto T. I cursus sui theologici præfixum.

Legendus de eo F. Federicus *Steil* ejus olim discipulus Ephem. Dominic. ad secundam novemb. ubi inter suas manus ultimum efflasse spiritum testatur Argentinæ in monasterio Sororum nostrarum sub titulo S. Margaritæ, quo in templo sepultus fuit. Laudes ejus ibidem prosequitur præstans omni scientiarum genere exculissimum, & qua verbo in sacris pulpitis, qua doctrina in scholis per totam Teutoniam sua ætate principem habitum. Jam relatis verò hæc addit ab eo edita:

Selecta in S. Thoma Summam commentaria.

Quindecim principia Thomistica.

Tractatus specialis de ideis divinis.

Orationes sacræ de Sanctis ordinis Prædicatorum.

Utinam & locum & annum & formam editionis cujusque adjecisset.

F. JACOBUS WILLART.

* 1682. F. Jacobus Willart Belga Artesius Audomari primam lucem aspexit anno MDCIX, ibidemque XIV febr. MDCXXIX vota sua Deo distinxit labiis suis, ac etiam præfuit aliquando prior electus. Vir pietate ac mansuetudine evangelica plurimum commendatus obiit apud suos XV decemb. MDCLXXXII. Scripsit hoc titulo:

Ramus oliva annuncians mirum secretum divinæ providentiæ in hoc mundi vespere faciendæ, Duaci, Baltaz. Belleri 1667 in 4 pagg. 265. Meminit F. Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.*

F. RAIMUNDUS NIDI.

† 1682. F. Raimundus Nidi Insuber Soncinas patria & professione, theologus magni nominis, sed & canonum peritissimus, inquisitorem fidei generalem Papiæ agebat anno MDCLXXIV: cujus meminit Rovetta ad 1682, ut a quo hæc prodierint typis edita:

1. *Lucerna confessariorum de absolutione hæreseos*, Ticini Regii, Joan. Andr. Magrii 1674 in 4.

2. *Tractatus de conservatoribus regularium*, Ibid. Caroli Francisci Magrii 1676 in 4. Extat Romæ in Imperiali, & in Casanatensi.

3. *Lucerna inquisitorum pro absolutione ab hæresi credentiali*, Ticini Regii 1664 in 4: sed mihi dubium an sit aliud opus a laudato n. 1, vel ejusdem prior editio. Hæc extat Romæ in Casanatensi.

4. *Commentaria perpetua in titulum de regulis juris Sexti decretalium*, Ticini Regii 1679 in fol. Extat Parisiis in Regia E 1133, & Romæ in Casanatensi.

5. *De vera amicitia.*

Et alia plura scripsit, inquit Rovetta, quæ anno MDCLXXXII nondum prodierant.

F. THOMAS ELIAS ARDIZZONUS.

* 1682. F. Thomas Elias Ardizzonus Ligur patria Tabiensis, conventus Januensis S. Mariæ ad Castellum alumnus, vir magnarum partium, ac primi nominis theologus, clarioribus in ordine seu scholæ seu regiminis functus muneribus, sacras litteras jam apud suos professus erat, cùm ad easdem docendas positus est in gymnasio Viennensi Austriæ publicus professor circa MDCL, exinde Pragam translatus primariam S. Thomæ cathedram cum maximo auditorum concursu pluribus annis moderabatur, morum verò gravitate ita Fratrum Bohemorum sibi conciliavit animos, ut præfectum provincialem elegerint, quo titulo comitiis generalibus Romæ MDCLXX aderat. Ad suos redux Bononiensi in gymnasio regentem primarium egit, cœnobii postea ibidem prior electus & positus, demum ad idem munus in Januensi S. Dominici conventu assumtus mense augusto anno MDCLXXXI, ibidem sequenti anno excessit e vivis, ad quem ejus meminit Rovetta testatus reliquisse

Commentaria in universam S. Thomæ Summam MS Bononiæ apud nostros servata. Oldoinus verò in Athenæo Ligustico ex Soprano asserit juris publici fecisse

Commentarium in primum caput evangelii S. Joannis, Romæ 1656.

Carmina utraque lingua Latina & Etrusca sub nomine Joannis Dominici Ardizzoni, quod ei lustrale fuit, in Thomæ Eliæ in professione commutatum. Illa autem typis prodierunt, sed locum & annum omisit Oldoinus.

F. THOMAS ALBERTUS TRANQUILLUS.

* 1682. F. Thomas Albertus Tranquillus, vir eruditus clarebat hoc anno MDCLXXXII, quo & typis ab eo datum est opus hoc titulo:

Medulla cedri, seu quæstiones selectæ ex universa philosophia, 1682 in fol.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens inde mihi missa.

F. VINCENTIUS FERRE.

† 1682. F. Vincentius Ferre Hispanus Valentiæ natus, Salmanticæ verò in S. Stephani ordini cooptatus, inter primi nominis theologos magnum sibi seculo XVII fecit nomen, in variis ac præcipuis suæ provinciæ Hispaniæ studiis ut vocant generalibus sacram doctrinam e superiori loco professus, quam cùm in celebri S. Pauli Burgensi gymnasio doceret magisterii laurea jam ornatus, Romam a magistro ordinis avocatus est, & in collegio S. Thomæ ad Minervam primarius regens institutus, quo annis ferme octodecim functus est ingenti auditorum plausu & fructu munere ad MDCLXXII circiter. Exinde reversus in Hispaniam, conventum suum Salmanticensem rexit prior, triennioque absoluto constitutus est ibidem studiorum præfectus, dumque abinde operibus suis edendis desudat, Deo ad requiem vocante ad meliora transivit anno circiter MDCLXXXII. Hæc autem ab eo prodierunt:

R. P. Magistri F. Vincentii Ferre Valentini, filii conventus S. Stephani Salmantini, ejusdemque cœnobii quondam prioris, & nunc studiorum præfecti, & ab octodecim annis in collegio S. Thomæ de urbe regentis tractatus theologici in primam partem S. Thomæ a quæst. 1 ad 14 inclusive Tomus prior, Salmanticæ, Melchioris Estevez 1675 in fol.

Tomus alter a quæst. 15 ad 26, Ibid. Lucæ Perez 1676 in fol.

Tomus tertius a quæst. 27 ad 105, Ibid. 1678 in fol.

In primam secundæ Tomus primus a q. 1 ad 19, Ibid. 1679 in fol.

Tomus II a quæſtionis 19 articulo 5, ubi de conſcientia ad 83, Ibid. 1681 in fol.

Tomus III poſthumus a q. 109 de gratia Dei ad 113 de juſtificatione, Ibid. 1690 in fol. *Acceſſit tractatus de merito ad q. 114 R. P. M. F. Franciſci Perez a Lerma ejuſdem conventus filii, & in Gregoriano Valliſoletano collegio emeriti regentis pro complemento hujus operis.*

Ejuſdem aliâs dum Romæ regeret jam prodierant *in ſecundam ſecundæ de fide, ſpe & charitate, & vitiis eis oppoſitis*, Romæ, Nicolai Angeli Tinaſii 1669 : Tomi duo, primus pp. 563, alter pp. 502.

Extant Romæ omnes in Caſanatenſi.

Hoc opus theologicum ab eruditis plurimum æſtimatur, ea maxime ratione, quod quicquid theologiæ præſertim Thomiſticæ in controverſiam venire poteſt, ita plane in eo dilucidatur, ut eo lecto conquieſcas, nullumque aliud deſideres.

F. VINCENTIUS REBOUL.

† 1682. F. Vincentius Reboul Gallus Salyus regii apud Maximinifanum cœnobii ſodalis ordini nomen dedit adoleſcens, virque evaſit gravis, pius, regularis diſciplinæ ad amuſſim ſervandæ ſtudioſus, unde & tironibus in religione formandis magiſter præpoſitus. Ut nec doctrina nec dicendi gratia caxebat, rector parœciæ ejus urbis in baſilica noſtra conſtitutæ juſſu ſuperiorum quibuſdam annis egit, tum & ad regimen ſui conventus electus, eo munere functus eſt triennium. Erga S. Mariam Magdalenam mirum affectus, altiſſimam illam rupem vulgo *la ſainte Baulme* pluribus annis incoluit, & ſuos ſodales ad ſanctæ ſpecum degentes ſuperior regebat anno MDCLXXXI, quo eum ibi vidi adhuc florentem. Quibuſdam annis poſtea obiiſſe dicunt, & apud ſuos S. Maximini ſepultum. Scripſit

Le Pelerinage de Saint Maximin & de la Sainte Baulme en Provence, avec l'hiſtoire de la vie, mort, invention, & tranſlation des reliques de S. Marie Madelaine, & des indulgences, privileges, & faveurs accordez par les papes & rois de France & de Sicile a ces ſaints lieux. Comme auſſi le memorial de toutes les ſaintes reliques qu'on y voit. Enſemble le petit office, les litanies & les gaudé de ladite ſainte, qui ſe diſent chaque jour en ces deux egliſes, de nouveau mis en lumiere par le R. P. Vincent Reboul religieux du convent royal des Freres Precheurs de S. Maximin, Aquis Sextiis, Caroli Neſinoz 1662 in 24 pp. 214 & 45.

In hoc libello Johannem Launoium plurium & inſignium circa S. Magdalenæ reliquiarum inventionem aberrationum invicte ſe arguere putat.

F. BENEDICTUS BOVIO.

† 1683. F. Benedictus Bovio Feltrenſis patria, profeſſione verò cœnobii Tarviſini alumnus ſacræ theologiæ magiſter, gymnaſii aliquando provinciæ ſuæ S. Dominici Venetiarum generalis regens & præfectus, vir ſalutis animarum ſtudio ſuccenſus, quam verbo & calamo promovere nitebatur variis in lucem emiſſis aſceticis opuſculis & libellis. Hos F. Cherubinus Torni ad numerum circiter triginta aſcendere teſtabatur in Memorialibus ſcriptorum præfatæ provinciæ Pariſios anno MDCLXXXIII miſſis, quo anno florebat adhuc dictus Bovius. Horum libellorum quorum titulos omiſit dictus Torrius, quidam ſaltem recenſentur a Cinello *Bibliot. volante* Scanzia V pag. 11, & Scanzia VI pagg. 20 & 21 :

1. *Vita chriſtiana da praticarſi per tutti per ſfuggir l'inferno, e acquitarſi il paradiſo*, Tarviſii 1667 & 1673 in 16. Extat Romæ in Caſanatenſi. Sec. XVII.

2. *Famigliarità trà uomini e donne è pericoloſa, e fuggir ſi dee per quanto inſegnano S. Tommaſo d'Aquino, S. Girolamo, S. Agoſtino e S. Bernardo*, Ibid. 1679 in 16.

3. *Eccitamento efficace alla venerazione di tutti gli Angeli ſanti, e ſpecialmente delli noſtri cuſtodi, con un memoriale a qualunque criſtiano*, Ibid. 1677 in 12.

4. *Conforto ſoaviſſimo del peccator puſillanime veramente ben confeſſato, ed emendato de' ſuoi peccati*, Ibid 1675 in 16.

5. *Induſtria ſantiſſima per ricuperare il tempo perduto in peccati*, Ibid. 1678 in 16.

6. *Prognoſtico curioſo circa la ſalute è perdizione dell' anima ſecondo il preſente ſtato, data in luce per gloria e ſalute dell' anime*, Ib. 1674 in 16.

Tres hoſce ultimos libellos auctor ſuppreſſo nomine edidit, ſed hujus Bovii fœtus eſſe Cinellus a noſtro Raphaele Badio didicit.

Cæterorum ad triginta ſeptem hi tituli Romæ recens mihi miſſi ſunt, ſed nec locus editionis nec annus additi :

1. *Modo chiaro per inſegnar, & apprendere la dottrina criſtiana.*
2. *Incitamento efficace per inſegnar la dottrina criſtiana.*
3. *Raggioni che dimoſtrano non poter ſalvarſi l'anima adulta, ſe non sà l'eſſenziale della dottrina criſtiana.*
4. *Illuminazione di ciechi di mente.*
5. *Lumi dell' anima per aquiſtar la vera ſantità.*
6. *Sicuro modo d'aquiſtar col divino aiuto la vera ſantità.*
7. *Il principale della vera ſantità conſiſte in amare con tutto il cuore il ſignor Iddio.*
8. *Li buoni maeſtri della dottrina criſtiana ſono molto premiati in cielo.*
9. *Il Credo ſi deve inſegnar in lingua materna al diſcepolo.*
10. *Obligo eſſenziale de' parochi.*
11. *La grazia dello Spirito Santo.*
12. *Miniera de' meriti.*
13. *Li ſette ſegni del libro della predeſtinazione.*
14. *Conforto de' tribulati.*
15. *Conforto ſuave de' peccatori, e tentati dal demonio.*
16. *Conforto ſuave de' puſillanimi.*
17. *Indulgenza che coſa ſia, e di quante ſorti.*
18. *Perfezzioni, ed eccellenze del divino amore verſo noi.*
19. *Gieſù Criſto deve eſſer amato da noi.*
20. *Frutti conſiderabili della communione.*
21. *Diſingano de' delizioſi.*
22. *Catalogo de' pazzi.*
23. *Il ballo promiſcuo è deteſtabile.*
24. *Prediche conſiderabili ſopra il ſudetto.*
25. *Eccitamento alla venerazione della B. Vergine.*
26. *Eccitamento alla venerazione verſo le ſacre imagini.*
27. *Preparazione ſanta al ben morire.*
28. *La morte de' giuſti.*
29. *Obligo de' genitori verſo i lor figlinoli.*
30. *Obligo de' ſacerdoti.*
31. *Obligo principale de' priori Domenicani.*
32. *Obedienza de' regolari verſo i lor prelati.*
33. *Vita del B. Bernardino Tomitano da Feltre.*
34. *Vita e miracoli del B. Salvator da Porta Franciſcano.*

Sec. XVII. 35. *San Pietro d'Alcantara, e San Gioseppe descritti da S. Teresa.*

36. *Vita & spirito di S. Teresa.*

37. *Morte e miracoli di S. Teresa.*

Fuit alter F. Benedictus Bovius Feltrensis etiam ord. Prædic. hujus forsan patruus in comitiis ordinis Parisiis anno MDCXI coactis ad baccalaureatum, & in sequentibus Romæ MDCXII ad magisterium promotus & approbatus, quem eximie laudat Tomasinus libro cui titulus, *Illustrium virorum elogia* T. II, Patavii, Sebast. Sardi 1644 in 4 pag. 296, ubi sic habet: *Neque a nostra pietate alienum fuerit, prima S. Dominici familiæ hic inseruisse capita, quorum ingeniis nostra memoria Licei Patavini pulpita inclaruerunt.*

» Depredicandus jure Livius Leonius Patavi-
» nus metaphysicæ professor, nobili familia, quam-
» vis extra thorum natus, sed nobiliori ingenio,
» qui mirum in modum in subtilioribus disciplinis
» provectus, ætate adhuc florida immaturo fato ces-
» sit anno MDCXVII die III martii.

» Felicior Angelus Andronicus Venetus, qui per
» annos XL publicum theologi munus tanta cum fa-
» cilitate vocisque contentione magno auditorum
» commodo sustinuit, ut nihil in eo ad publicum
» gymnasii splendorem desideraretur. Senectute
» confectus ab omni ostentatione alienus sine ullis
» ingenii monumentis editis, vir prisci candoris die
» XXV novemb. anno MDCXXIX decessit.

» Huic merito suffectus Benedictus Bovius Fel-
» trensis profundæ ac vastæ memoriæ usque ad ad-
» mirationem, vir cui inter cæteros primum phi-
» losophiæ gustum gratus debeo. Juvenis concioni-
» bus sacris & privatis lectionibus deditus eo inge-
» nii fervore inclaruit, ut regentis quod vocant mu-
» nere Patavii ornatus, a metaphysica cathedra ad
» theologiam progressus mira dederit multiplicis
» doctrinæ specimina. Orator insignis maximorum
» virorum funera honestavit, vir gratiis mutisque
» sacer, jocis seria miscens, de quavis re prompte
» ac perite disserens, magna gymnasii jactura, sæ-
» viente adhuc peste, fato quod evitabat Venetiis
» occubuit die XII dec. MDCXXXI, ætatis L.. Ejus-
dem meminit gymn. Patav. p. 283.

An hujus orationes funebres, & carmina typis quædam saltem prodierint, aut alicubi MS serventur, docebunt, & hîc addent sodales.

F. BENEDICTUS CANIUWEL.

* 1683. F. Benedictus Caniuwel Belga patria & professione Antverpiensis emenso Hispali studiorum curriculo in provinciam suam reversus, superiorum jussu litteras humaniores in collegio nostrorum Lirano juventutem docuit, ceu qui poeta esset egregius & facundus orator: tum sacris concionibus ad populum habendis applicitus, sedecim saltem quadragesimas variis in Belgii locis prædicavit, deinceps pœnitentiæ tribunali, directionique animarum ad sanctiorem vitam anhelantium dicatus totus. Obiit senex Antverpiæ apud suos tertia aug. MDCLXXXIII, ætatis LXXVI, professionis LIV. Scripsit Belgice hoc titulo:

Brevis orationis mentalis methodus cum praxi confitendi, Antverpiæ, Cornelii Woons in 12. Sunt IV editiones.

Sic F. Gilbertus de la Haie *in Bibl. Belgo Domin.* quem hîc excipio.

F. CHERUBINUS TORNI.

1683. F. Cherubinus Torni Venetus honesto loco natus provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus sacræ theologiæ lector, vir accuratus ac diligens rerum ordinis suæ potissimum provinciæ scrutator anno MDCLXXXIII in collegio SS. Rosarii Venetiarum agebat, unde ab eo ad me F. J. Q. 19 aug. missus est

Elenchus scriptorum ordinis Prædicatorum ejusdem suæ provinciæ S. Dominici, quos ubi se dat occasio in hoc opere identidem exhibeo.

Sic autem ad me scribebat: *Ut in re adeo gravi qua par est cerstitudine panca sequentia firmentur, ea omnia exaravi opera & adjutorio R. A. P. S. T. M. F. Bernardini Petrogalli prioris conventus S. Nicolai de Tarvisio, qui in historiarum peritia, ordinis nostri præcipue celebris habetur. Accesserunt suppetiæ A. R. P. M. Benedicti Perazzo tunc etiam SS. Joannis & Pauli prioris meritissimi. Quæ autem in scriptis non habui maxime quoad recentiores, ab antiquioribus patribus fide dignis, oculatisque testibus accepi.* Quos inter præter memoratos laudat præsertim R. A. P. M. F. Innocentium Pencini virum omni exceptione majorem de quo nos ad 1690.

HYACINTUS CHALVET.

F. Hyacinthus Chalvet Gallus Occitanus Tolosæ nobili Calveriorum stirpe, patre Christophoro senatore purpurato, Matthæique Tolosani senatus infulati præsidis morum ac vitæ integritate & litteris clarissimi filio, matre vero Margareta *Confin* pari nobilitate pietateque conspicua Gallaco vernacule *Guillac* tractus Albiensis apud Occitanos oriunda natus est XIV septembris MDCV: ac in lustralibus aquis Henrici Christophori nomen accepit. Fratrum ille fuit non natu major sed tertio genitus, a parentibus tamen cæteris prædilectus atque tenere educatus, præclaræ omnino indolis, acutique puer ingenii, liberalioribusque litteris erudiendus traditus, inter sodales & diligentia & facilitate semper excelluit. Anno MDCXXI maii X ordinem amplexus est Tolosæ, tumque Hyacinthus dictus, emensoque ibidem philosophiæ ac theologiæ curriculo inter æquales selectus fuit qui in comitiis ordinis ea in civitate anno MDCXXVIII celebratis conclusiones de mysterio Trinitatis publicas propugnaret. Exinde vero verbo Dei populis tradendo totus incubuit, & quo sancto huic ministerio aptior fieret, ingentem sibi ex sanctis patribus, sed & ex aliorum qua commentatorum qua theologorum, qua paræneticorum generisque omnis auctorum operibus suppellectilem comparavit, vir laboris indefessi, ac lectionis per totam vitam assiduæ, in id ubique attentus & semper collimans, ut ad Divi Thomæ Summæ normam doctrinæque ejus ordinem sua sive collectanea sive meditata componeret. Franciscus *de Harlay* Rotomagensis archiepiscopus, abbasque S. Victoris ad Parisiorum urbem in hoc monasterio academiam concionatoribus instituendis commodum erexerat, in ea Hyacinthus apud nostros ad S. Honoratum tum degens prima sacri hujus ministerii specimina dedit anno MDCXXIX & sequenti tribus concionibus, quibus in selecta auditorum corona, quos inter erant dux Aurelianensis Gasto Borbonius Ludovici Justi XIII Francorum regis frater unicus, ac supremi senatus præsides infulati Seguierius & Bailliolius, adeo placuit, ut certatim deinceps ad superiora seu civitatis Parisiensis seu ecclesiarum in regni provinciis cathedralium pulpita vocatus fuerit. Ab anno MDCXXXI ad MDCLXII adventus viginti duos & totidem quadragesimas in majoribus civitatibus concionatus est, quarum duodecim cathedrales obtinuit, Briocisani annorum tum XXVI, Macloviensi Abrincis, Noviodun. Redonis, Bajocis, Viennæ Allobrogum, Nivernis, Lexoviis, Augustoduni,

† 1685.

& iterum Bajocis, præterea vero Toloſæ in Dealbata, & apud Pœnitentiarios nigros, Cadomi, Lugduni in noſtra Domina a Plateria dicta, & alias, etiam per annum ſeu in eccleſiis Pariſienſibus ſeu alibi eodem munere fere continuo functus. Inter hæc a comite Ratemagenſi (*de Romorantin* vulgo dicunt) quem ducem exercitus adverſus Turcos Candidam inſulæ Cretæ caput obſidentes Veneti ſelegerant, anno MDCLXVII a confeſſionibus adſcitus & orator ut & copiarum, cum eodem eò navigavit, & ibidem in eccleſia cathedrali S. Titi per quadrageſimam MDCXLVIII Italice prædicavit. Inde reverſus quatuor annis ſolidis Lugduni egit theologi ſui Eccleſiaſtis voluminibus primis edendis ſedulo incumbens, nec a verbi miniſterio propterea ceſſans. Tandem a theologis academicis Cadomenſibus, quibus magnum ſui deſiderium reliquerat, cum anno MDCXLIV in ea civitate non ſolum adventum & quadrageſimam, ſed & poſtea per annum integrum in eccleſia majori conciones habuerat, invitatus, volente etiam ordinis magiſtro Johanne Baptiſta de Marinis agones academicos ſuſtinuit, & cum omnium plauſu laurea magiſterii donatus fuit XXIV ſeptemb. MDCLIX. Theologiam ibidem apud noſtros triennium profeſſus eſt cum auditorum extraneorum concurſu non mediocri, ipſamque regiam ſacræ facultatis cathedram conflictui a morte noſtri Michaelis *Bouley* expoſitam adverſus omnes candidatos decreto univerſitatis ſenatus conſulto Rotomagenſis confirmato reportavit XIX ſeptembris MDCLXIII. Cui muneri deinceps implendo totum ſe dedit, eaque fama ut ducentos & amplius auditores ſeu ex urbe ſeu ex vicinis civitatibus habuerit, ſcholæque theologicæ celebritatem auxerit plurimum, & ad totius univerſitatis decus ac ornamentum annis octodecim, quibus continuo docuit, non parum contulerit. Anno MDCLXXXI abdicavit ultro, ſeſeque in conventum ſuum Toloſanum recepit mortem propius meditaturus: quam non improviſam lætus excepit XI octob. MDCLXXXIII. Hæc ſunt ejus opera virum laboriſſimum teſtantia. Titulus generalis:

Theologus Eccleſiaſtes in XI Tomos diſtinctus in folio.

Theologia ex ſelectioribus SS. Patrum, ſacræ ſcripturæ interpretum, veterum philoſophorum nec non poetarum teſtimoniis, uno perpetuoque filo contexta excuſſoque ſcholaſtico pulvere in excurſus tropologicos digeſta in gratiam & utilitatem divini verbi præconum.

T. I. *De Deo uno*, Toloſæ, Raimundi Boſc 1653 pagg. 692.

T. II. *De ſcientia Dei, de voluntate, providentia, prædeſtinatione, cauſalitate, & felicitate*, Lugduni, Simonis Rigaud 1655 pp. 329.

T. III. *De Trinitate ſeu de Deo trino*, Ibidem pp. 390.

T. IV. *De cæleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia, ſive de Angelis & ſacris Eccleſiæ ordinibus*, Ibidem, Johannis Radiſſon 1656 pp. 359.

T. V. *Coſmopœia ſive Phyſiologia ſacra, in qua divina ſex dierum opera, cunctaque quæ ad perfectam phyſicæ notitiam ſpectant elucidantur, excuſſoque ſcholaſtico pulvere ad mores flectuntur*, Ibidem pp. 291 & 96.

T. VI. *S. Thomas Aquinas ex ſuggeſtu, ſive Theologia moralis angelici doctoris in conciones digeſta In primam ſecundæ*, Cadomi, Marini Yvon 1663 pp. 816.

T. VII. Eodem titulo *in ſecundam ſecundæ De tribus virtutibus theologicis, Fide, Spe, Charitate, De ſeptem donis Spiritus ſancti, octo beatitudinibus, & gratiis gratis datis*, Ibidem, Guillelmi Le Jeune 1676 pp. 696.

T. VIII. Eodem titulo *De quatuor virtutibus cardinalibus*, Ibidem pp. 611. S. c. XVII.

T. IX. Eodem titulo *In Tertiam Partem. De incarnatione, ſacramentis & quatuor noviſſimis, morte, judicio, inferno, & gloria cæleſti*, Burdigalæ, Guillelmi De La Court 1679 pp. 737.

T. X & XI. Eodem titulo *De œconomia & politia Chriſtiana, nec non de gloria ſacri ordinis FF. Prædicatorum*, Toloſæ, Johannis Boude 1682 pp. 42 & 203.

Præter hæc volumina in folio edidit ſeorſim in III. P. Quæſtiones priores 25

De divini verbi incarnatione pro utroque ſuggeſtu, Cadomi, Marini Yvon 1661 in 12 pp. 641. Eadem prorſus quæ deinde T. IX in fol.

Vitæ ſeriem etiam expoſuit lingua vulgari ſuppreſſo nomine libello in 4 pp. 26.

Hæc omnia extant Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati, & Romæ in Caſanatenſi.

F. JACOBUS HALLIER.

F. JACOBUS HALLIER Gallus, Caſtroledii vulgo *Chateau du Loir* Andegavorum & Cenomanorum in finibus natus, in conventu Pariſienſi S. Mariæ Annunciationis ad Sanctum Honoratum ordinem profeſſus eſt ſexta julii MDCXXXII. Erat is illuſtrium fratrum ſcilicet F. Nicolai Coeffeteau ſacræ theologiæ magiſtri Pariſienſis & epiſcopi Dardanienſis tum epiſcopi Maſſilienſis nominati, & Guillelmi Coeffeteau preſbyteri ſecularis ſororis filius & ab ultimo eximie dilectus, cui cum in dictum conventum ſeſe recepiſſet, vice verſa quæque' officia exhibebat. Obiit ibidem XI dec. MDCLXXXIII, ætatis LXXVI. Ejus nomine prodiit † 1683.

L'Homme juſte ou l'on void par cent chapitres l'heureux etat des gens de bien, & la condition deplorable des pecheurs, compoſé premierement en Latin par Louis Carbo homme pieux & ſavans, & puis traduit en notre langue par le R. P. Jacques Hallier &c. Pariſiis, Sebaſtiani Cramoiſy 1667 in 8 pagg. 475. Hujus ſpecimen antea ediderat ac quoddam compendium hoc titulo:

Advis ſalutaires aux pecheurs pour les induire a vivre en bons chrétiens tirez du Latin de Louis Carbo, Pariſ. Jo. Dorange 1644 in 18.

F. JACOBUS MARIA JANVICTIUS.

F. JACOBUS MARIA JANVICTIUS Italus Venetus, cujus in hiſtoria Florentinæ Academiæ ſæpius noſter meminit F. Raphael Badius, Bibliothecæ conventus noſtri SS. Johannis & Pauli Venetiarum tum ædificium tum ornamenta carmine deſcripſit. Titulus auctoris modeſtiam, ætatem & patriam declarat, ſic enim habet: * 1683.

Bibliotheca almi conventus SS. Johannis & Pauli Venetiarum ordinis Prædicatorum nuper aperta a F. Jacobo Maria Janvitio infimo ejuſdem ordinis & conventus alumno, nullius ſcientiæ profeſſore minimeque in poeſi verſato, Venetiis, Joſeph Prodocimi 1683 in 4 pp. 116. Extat Pariſiis in Regia Q 188, & Romæ in Caſanatenſi.

F. LUDOVICUS AUGUSTINUS CASTELLUS.

F. LUDOVICUS AUGUSTINUS CASTELLUS Inſuber Mediolanenſis patria & profeſſione conventus ibidem S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir ſacra & prophana eruditione præſtans, theologus & eccleſiaſtes in Italia primi nominis, poſtquam in ſcholis & pulpitis æque claruerat, gradatim Cremenſis, tum Bergomenſis, tandem Veronenſis an- * 1683.

Sec. XVII. no MDCLXXXII quæsitor fidei generalis a summo pontifice constitutus fuit. Quo munere dum fungitur, inquit Rovetta, quem hic excipio ad annum 1683, scriptum a se opus edidit hoc titulo:

Fasciculus florum, sive Elogia sacra, hoc ordine, Moralia, Evangelica, Festiva, spiritualia, panegyrica & funebria, Bergomi 1682.

Qua vero lingua Latina an vernacula docere omisit Rovetta.

Quaresimale e santorale prælo parata habebat, inquit idem.

F. MICHAEL JOURDAIN.

† 1683. F. MICHAËL JOURDAIN Latine *Jordanus* Gallus Salius Fani Maximini in regio S. Mariæ Magdalenæ cœnobio nomen dedit, & professus apud Parisienses nostros ad S. Honoratum philosophiæ theologiæque operam dedit ad MDCXXXV: exinde redux ad suos easdem scientias suis tradere jussus est, vir subtilis & sagax, ac in arguendo acutissimus: sed qui studia cum pietate disciplinæque zelo mire conciliare noverat. Sammaximinienſibus suis aliquando præfuit prior. Nostro vero Hyacintho Serroni tum Arausicano præsuli ubi primum innotuit, & in amicitiam subito acceptus, & socius deinceps individuus allectus, seu cùm ille ad Mimatensem transiit, seu cùm ad Albiensem evectus est tum primum erectam sedem archiepiscopalem: a quo eum una mors separavit Albiæ anno MDCLXXXIII. Eodem agente archiepiscopo inquisitor Carcassonensis electus & institutus fuerat anno MDCLXXVIII. Scripsit libellum hoc titulo:

Ratio vindicatrix calumniæ contra negantem adventum Lazari, Magdalenæ, & Martbæ in Provinciam, Aquis Sextiis, Joan. Roize 1644 in 8 pagg. 113. Quæ opella patriæ devotionis zelum redolet, sed adversarium Johannem scilicet de Launoy celebrem illum antiquitatis indagatorem debuisset auctor petitis ex antiquitate documentis potius quam scholasticis solum provocare argutiis.

F. NORBERTUS VAN OPBERGHEM.

1683. F. NORBERTUS VAN OPBERGHEM Brabantinus, conventusque S. Vincentii Bruxellensis alumnus anno MDCLXXXIII florebat, & scripsit ac edidit libellum hoc titulo:

Demonstratio canonica pro libertate parochianorum in frequentandis ecclesiis, & sepulturis eligendis, Coloniæ Agrippinæ, Willielmi Frieſſem 1683 in 8 pp. 80.

F. PETRUS MARTYR VOLCART.

1683. F. PETRUS MARTYR VOLCART Flander Tornacensis conventus alumnus vir pius vergente ad senium seculo XVII jam elapso vivebat, quo & scripsit ac edidit

La sainte quinzaine ou la communion des quinze mardis a l'honneur de S. Dominique fondateur de l'ordre sacré des FF. Prêcheurs, avec des oraisons pour chaque mardi de la quinzaine, Duaci, Nicolai D'Assignies 1683 in 12 pp. 155. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

Annum quo mortuus est hic vir pius certo scire non potui, ferunt solum circa MDCXC e vivis abiisse.

F. ANTONIUS ALFANI.

1684. F. ANTONIUS ALFANI Italus Romanæ provinciæ ac Perusini conventus alumnus, clarus Ecclesiastes, certo florebat anno MDCLXXXIV, quo ab eo pronunciati typis prodierunt

Discorsi sagri, Romæ, Joh. Bapt. Bussotti 1684 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. BERNARDINUS FASO.

F. BERNARDINUS FASO Siculus Panormitanus, sacræ theologiæ lector, & verbi Dei præco vere apostolicus, in sacrarum litterarum studio musas amœniores non neglexit, ut testatur Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula, ubi & addit obiisse circa annum MDCLXXXIV in ædibus nostris Cimminensibus, hisque operibus rem litterariam locupletasse: 1684.

Le cinque vergini prudenti Palermitane insieme co' i racconti delle loro sacre tribulazioni. Aggiunte in oltra al fine due altre narrazioni Latine della vita ed invenzione di S. Rosalia, Panormi, Josephi Bisagnii 1661 in 8.

La Notte di Natale. Opera pastorale, Ibidem, Johannis Antonii Mandracchia 1663 in 8.

La morte e sepoltora di S. Rosalia per l'angelico ministero. Opera drammatica, Ibidem, Augusti Bossii 1664 in 8.

La sposa del Rè de' Regi Basilla Augusta Romana, Ibidem, Petri Coppola 1675 in 8.

Prælo parata MS servantur *Latine*:

Paradisus Rhythmicus.

Nomina encomiastica quibus sancti Patres augustissimum Eucharistiæ sacramentum, vivificam crucem, & Spiritum Sanctum Paracletum honore prosequuntur.

Martyrologium Dominicanum.

Clypeus virginitatis.

Italice:

Rappresentazione della vita e morte di san Gregorio Taumaturgo.

La Cena del Signore.

L'Orazione e cattura dell' istesso nell' orto.

La Depositione della croce. Tragedie sacre.

F. FRANCISCUS LETOFFE'.

F. FRANCISCUS LETOFFE' Artesius, Atrebas patria & professione, sacræ theologiæ magister, & verbi Dei præco facundus, suaque ætate clarus, priorem agebat apud suos anno MDCLXXIII jam provectæ ætatis. Vixit tamen grandævus ad annum MDCLXXXIV, quo ibidem obiit, & sepultus est. Scripsit & edidit, suppresso nomine libellum hoc titulo: 1614.

Les indulgences du saint rosaire, les regles de cette sainte confrairie, des meditations sur les misteres, & les privileges accordez par les saints pontifes, Duaci, Viduæ Jacobi Maireſſe 1673 in 24 pp. 56.

F. HYACINTHUS BEC.

F. HYACINTHUS BEC Gallus Aquitanus in pago Vabrensi natus Albiæ nostrum professus est institutum adolescens, in quo vitam duxit innocentissimam ad annum ætatis suæ circiter quinquagesimum, quo Tolosæ anno æræ christianæ MDCLXXXIV religiose decubuit. Concionator fuerat ferventissimus, & in missionibus agendis vitam continue insumserat, uti refert Percinus in Monum. Tolos. P. I pag. 177, ubi addit & scripsisse opusculum ex Ludovici Granatensis operibus excerptum, & ab omnibus laudatum 1614.

De la devotion du Rosaire, Albiæ.

F. HYACINTHUS LIBELLI.

† 1684. F. Hyacinthus Libelli Fausto patre, Eugubinaque illius conjuge ex comitibus Carbonarienſibus oriunda matre, Tiphorni in Umbria nobili loco natus, anno ætatis XII Romæ in conventu S. Mariæ ſuper Minervam e manibus F. Vincentii Candidi tum prioris habitum induit, & ut acutioris erat adoleſcens ingenii, brevi adeo in ſtudiis emicuit, ut XVI ætatis anno concluſiones de univerſa philoſophia publice ſuſtinuerit cum plauſu. Vigeſimum quintum agens promotus eſt prædicator generalis. Philoſophiam Peruſii, tum iterum Romæ in collegio S. Thomæ, deinde ibidem theologiam publice profeſſus, in comitiis ordinis generaliſſimis Romæ MDCXLIV coactis lauream magiſterii pro meritis accepit, ad ſuperiora deinceps ordinis & Eccleſiæ munera gradatim evectus, provinciæ Romanæ bis prior provincialis, in collegio de propaganda fide ſtudiorum pluribus annis præfectus, congregationis Indicis annos decem ſecretarius, totidemque ſacri palatii apoſtolici magiſter ab anno ſcilicet MDCLXIII ad MDCLXXIII, quo Avenionenſis antiſtes renunciatus a Clemente X eam Eccleſiam rexit ad MDCLXXXIV, quibuſdam etiam annis vicelegati ibidem munere functus, quæ officia univerſa cum ſumma omnium approbatione adminiſtravit, ad mortem uſque erga ordinem ſuum, præſertim provinciæ ſuæ Romanæ ſodales optime affectus. Obiit Avenioni anno dicto MDCLXXXIV, ſuitque in Eccleſia cathedrali ſepultus. Scripſit teſte Fontana in *Prov. ſua Rom.*

1. *De concurſu Dei ad operationes liberas* MS. At partem tantum cenſeo eorum quæ in I. P. D. Thomæ diſcipulis legebat: ſic enim Caramuel in ſua *Fundament. theolog.* pag. 30: *Ut ergo angelici doctoris mentem bene intelligas, & ejuſdem diſcipulorum ſententiam bene capias, proderit legere, quæ de hac materia RR. & eximius P. M. Hyacinthus Libelli vir eruditiſſimus & ingenioſiſſimus, & inter cæteros theologos Dominicanos Thomiſta ſeveriſſimus Romæ dictavit. Inquirit ergo Dub. 4, utrum cum ſcientia futurorum in decreto Thomiſtico cohæreat libertas humanæ voluntatis:* ubi Caramuel ex Libelli ſcriptis quinque aut ſex columnas refert. Quæ Hyacinthi noſtri tractatum de attributis magni habitum, & ejus exempla paſſim diſtracta & multiplicata oſtendunt.

2. *Catalogus ſcriptorum ordinis ſumma diligentia accuratus*, inquit Fontana, quem abbas Michael Juſtiniani ſibi commendatum, recogniturum ſe & editurum promiſerat, quod an factum ſit, ad aures noſtras non pervenit.

3. *Index librorum prohibitorum ejus etiam curis recuſus*, Romæ.

4. *Theſes ex cunctis œcumenicis conciliis, quæ ad theologiam ſcholaſticam, dogmaticam, & moralem, nec non ad philoſophiam tam ſpeculativam quam moralem & hiſtoriam pertinent excerpta Urbano VIII dicata in comitiis generaliſſimis ord. Prædic. pro Romana provincia propugnata a F. Hyacintho Libelli theologiæ lectore ac prædicatore generali*, Romæ, Manelphii 1644 in fol. pp. 88.

His addendum ejuſdem *votum de indemonſtrabilitate immortalitatis animorum, ſcilicet non debuiſſe prohiberi impreſſionem theſis ſcholaſticæ, quod immortalitas animæ humanæ ſit indemonſtrabilis lumine naturæ.* Extat Romæ in Caſanatenſi compactum cum Antonii Naldi *tractatibus practicis ad varia juris pontificii loca*, Romæ 1631 in 4.

F. HYACINTHUS DE PARRA.

F. Hyacinthus de Parra, quem & *de la Parra* vocat Antonius in ſua Bib. Hiſp. Matriti natus eſt die XXII julii MDCXIX, ordinique nomen ab adoleſcentia dedit in conventu S. Thomæ regiæ hujus Hiſpaniarum civitatis, ubi profeſſus eſt die X auguſti MDCXXXV. Inde delectus a ſuis & cooptatus in celeberrimi Gregoriani Pinciani collegiales unus: ubi poſtquam egregiam ſtudendo poſuiſſet operam, artium lector ibidem eſt inſtitutus, magnaque diſcipulorum auditorumque frequentia philoſophiam publice docuit, magna & ordinis & nominis ſui commendatione. Palentiam exinde miſſus ſtudentium magiſter, mox in conventum S. Crucis *de Carboneras* theologiæ lector, eodem poſtea munere functus eſt Conchæ in conventu S. Pauli, Matriti in conventu regio S. Matiæ de Atocha, Toleti in conventu S. Petri martyris, demum Abulenſis academiæ S. Thomæ cathedram rexit theologicam annis aliquot. A qua Taurenſis conventus electus præfectuſque prior anno MDCLXIV, tum & anno MDCLXVII S. Thomæ conventus ſui Matritenſis, poſteaque regii etiam S. Crucis Segobienſis, ſacræ theologiæ magiſter renunciatus fuit anno MDCLXXI, electuſque capituli generalis diffinitor in comitiis provinciæ Hiſpaniæ Beneventi MDCLXXIII coactis, aſcitus etiam in ſupremo inquiſitionis tribunali cenſor & a ſecretis: demum & iterum conventus ſui S. Thomæ Matriti prior, ubi tot cum laude functus muneribus pie obdormivit in Domino XXII octobris MDCLXXXIV. Hæc ab eo prodierunt: 1684.

1. *Libellus ſupplex, in quo quoquo modo ſpectantia ad proximam definibilitatem ſententiæ negantis contractionem labis originalis in beatiſſima Deipara SS. D. N. Innocentii X pontificis maximi judicio & examini ſubjicinntur ab Hyacintho Arpallego S. T. D.* Barcinone, Sebaſtiani Cormellas 1649 in fol. ſic nomen ſuum celandum exiſtimavit. Extat Pariſiis in Regia D 767, 2. Adverſus illum autem inſurrexit & ſcripſit Ludovicus *Creſpi a Borgia* epiſcopus tum Oriolenſis ex congregatione oratorii Valentini aſſumtus opere edito hoc titulo: *Propugnaculum theologicum diffinibilitatis proximæ, ſententiæ negantis B. V. Mariam in primo ſua conceptionis inſtanti originali labe fuiſſe infectam*, Valentiæ, Bernardi Noguez 1653 in 4. Qui Borgius fuit epiſcopus poſtea Placentinus & Philippi IV regis catholici ad Alexandrum VII de ea quæſtione extra ordinem legatus.

Scripſit & Alva in *Sole Verit. Rad.* 288 *col.* 2000. Quis horum ad amuſſim Eccleſiæ fidei certius ac firmius expoſuerit, penes ſummum pontificem ut tum fuit ſic & ſemper eſto judicium, cui adhærere conſtans ſemper & invicta fuit ordinis laus.

2. *La Bienaventurada Roſa Pernana de S. Maria de la tercera orden de S. Domingo. Su admirable vida y preciosa muerte*, Matriti, Melchioris Sanchez 1668 in 4. Hanc e Latina noſtri Leonardi *Hanſens* Hiſpanicam fecit.

3. *Roſa Laureada*, ſcilicet ejuſdem ſanctæ virginis apotheoſeos Romæ Matritique pompa, ab auctore Clementi X nuncupata, Ibidem in fol.

4. *Artium curſus ſcilicet dialectica, logica & phyſica*, 1657 Tomis quatuor.

5. *De generatione & corruptione, & de anima*, tomi duo. Hos cùm Romam ad magiſtrum ordinis Jo. Bapt. de Marinis miſiſſet, nomine noſtri F. Coſmæ *de Lerma* mortui Romani typis ediderunt. Quod plagium graviter conqueſtus eſt noſter Hyacinthus, ſuiſque ad R. P. Jacobum Quetif datis

Sec. XVII. litteris amice communicavit. Videſis ſupra pag. 526 ubi de Lerma.

6. *Cenſura in diſputationes theologicas noſtri Petri de Godoy*, de quo ſupra ad 1677, nempe T. I ſuper primam Secundæ S. Thomæ: quæ non cenſura, ſed elogium potius eſt elegans, vel apologia dicti magiſtri *Godoy* diſputationibus illis præfixa octo vel 12 paginas in folio implens, Oxomi 1678 & Venetiis, Hertz 1686.

Prælo autem parata habebat anno MDCLXXVI Matriti, ut datis ad eumdem J. Q. epiſtolis ſuis teſtabatur, ſequentia, quæ an typis ſaltem aliqua prodierint nec ne, vel ubi ſerventur, doceant ſui gentiles:

1. *Quæſtiones ſelectæ*, tomis duobus in fol.
2. *De jure ſupernaturali.*
3. *De ſeptem ſacramentis Eccleſiæ*, tomis ſex.
4. *Compendium theologiæ Salmanticenſium Carmelitarum.*
5. *B. Henrici Suſonis opera ex interpretatione Surii Latina Hiſpane reddita.*
6. *Vita S. Roſæ ex SS. Patribus & Hiſtoriis Eccleſiaſticis illuſtrata.*

Plura etiam ad theologiam exegeticam & paræneticam utilia. Ut vir accuratus fuit & in rebus ordinis diligens & peritus ſcripſit

Catalogum auctorum noſtrorum, Romæ apud noſtros Minervæos ſervatum, quo & uſus eſt aliquando Altamira noſter, cujus & quædam pro ea quæ laudato Jacobo Quetif cum eo intercedebat neceſſitudine & ſtudiorum conjunctione, folia eidem communicavit, præſertim de Hiſpanis ſcriptoribus, quæ ubi ſe dat occaſio in hoc opere laudantur.

F. JOHANNES LE BRETON.

1684. F. JOHANNES LE BRETON Gallus Caſtrolidii vulgo *Chateau du Loir* oppido in finibus Turonum & Cenomanorum ſito ortus, Nicolai Coeffeteau de quo ſupra ad 1624 ſororis filius natu minor, conventus Pariſienſis ad S. Honorati alumnus anno MDCLI die XXVII decembris juvenis annorum XX profeſſus, ibidem obiit adhuc ætate florens anno MDCLXXXIV die XIV decembris. Vitam in vertendis e Latino Gallice variis libris aſceticis privatim duxerat. Quorum hunc typis dedit:

La montre de l'Ange gardien, traduction nouvelle du Latin du R. P. Drexelius de la compagnie de Jeſus, Pariſiis, Joannis Henault 1669 in 12 pp. 240.

F. JOHANNES DE VILLASEÑOR.

† 1684. F. JOHANNES DE VILLASEÑOR Hiſpanus oppido *Corral de Almaguer* vernacule dicto natus, & ordinem in conventu S. Mariæ *de Atocha* profeſſus ad Matritum, in gymnaſio noſtro S. Gregorii Pinciano aſcriptus collega, ſtudiis emenſis philoſophiam ibidem docuit profeſſor inſtitutus, tum poſtea theologiam in conventu Ovetenſi, quo eodem munere fungebatur in Legionenſi circa MDCLXX ad gradum præſentati tum circiter promotus. Scripſit ac edidit

Suma moral, Tom. duo.

Sic de eo noſter Hyacinthus de Parra in Memorialibus ad me Pariſios miſſis. Ejus meminit Antonius in Bibl. Hiſp. Aliud ejus opus refert F. Joſephus de Sarabia, quod & ſæpius citat, *Añales de la orden de Predicadores.* Titulus eſt:

Excelencias de la orden de Predicadores. Opus grande. Edidit præterea

Hiſtoria general de la reſtauracion de Eſpaño por el S. rey Pelajo, Matriti 1684 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES ÆGIDIUS DE GODOY.

F. JOHANNES ÆGIDIUS DE GODOY Hiſpanus illuſtriſſimi Petri *de Godoy* de quo ſupra ad 1677 conſanguineus, ejuſdem provinciæ Hiſpaniæ alumnus, a gentili & familiari non degener, ut iſte maximam ſibi comparavit famam in ſcholis, ſic ille non minorem peperit in ſacris exhedris. Hoc anno MDCLXXXIV florebat etiamnum, ſcripſitque ac typis edidit hoc titulo: † 1684

El Mejor Guſman de los buenos nueſtro padre ſanto Domingo, Salmanticæ 1684 voll. tria in fol.

Ad calcem voluminis tertii adjecit

Sermones varios.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEL.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEL Gallus Pariſinus, litteris amœnioribus adoleſcens egregie inſtructus ordinem amplexus eſt in patria in æde SS. Annunciationis ad S. Honorati, ac profeſſus anno MDCLXIV die XIX octobris. Ut erat Græce Latineque in paucis peritus, ac utraque lingua elegans orator, ſingulari ad hæc morum & diſciplinæ ſtudio commendatus, maximam ſui fecerat expectationem, verum ſpes noſtras immatura mors præcidit. Obiit inter Fratrum preces & fletus anno MDCLXXXIV die XVII novembris, ætatis XL circiter expleto, fuitque in communi Fratrum cœmeterio ſepultus. E Græco tum novitius Latine vertit † 1684

Ex libro S. Theodori Grapti de inculpata chriſtianorum fide. Edidit noſter Franciſcus Combefis in ſuo *Originum rerumque Conſtantinopolitanarum manipulo*, Pariſiis, Simeonis Piget 1664 in 4 ad p. 221.

Porro illud excerptum primario deſumtum eſt ex Antirrhetico II Nicephori C. P. adverſus Mamonam ſeu Conſtantinum Copronymum cap. 3, ut me monuit noſter Michael *Lequien.*

F. JOHANNES BAPTISTA WOUTERS.

F. JOHANNES BAPTISTA WOUTERS Belga Brabantus Bruxellis die XIII decembris MDCXXXVI natus, ibidem ordini nomen dedit, & regulam noſtram profeſſus eſt, votis ſolemnibus ſeptima decembris MDCLV Deo nuncupatis, evaſitque facundus lingua ſua vernacula Eccleſiaſtes. Hæc ab eo in lucem prodierunt: † 1684

1. *Vita B. Roſæ virginis de pœnitentia S. Dominici e Latina F. Leonardi Hanſen noſtri Belgice reddita*, Bruxellis, Philippi Vlengaert 1668 in 8. Quam vitam modo compendioſius, modo auctius at ſemper variatam quater poſtea typis commiſit, Ibidem 1670, 1671 bis, & 1673 in 12.

2. *Epitome ſacræ ſcripturæ hexametro memoriali contracta*, Bruxellis, vid. Phil. Vlengaert 1684 in 8. Ad calcem additus eſt ab auctore index nominum propriorum in ſacra ſcriptura contentorum cum eorumdem explicatione.

3. *Vita angelica angelici doctoris S. Thomæ de Aquino Belgice* MS in fol. præloque parata apud eum extabat anno 1684, an autem ediderit, me latet. Ejus meminit noſter Ghilbertus de la Haie in *Bibl. Belgo-Dom.* MS quem hîc excipio.

F. NICOLAUS ARNU.

† 1684. F. Nicolaus Arnu Lotharingus caſtro Miraldicuria vernacule *Meraucourt* non plus milliaribus ſex a Virduno diſtante die XI ſeptemb. MDCXXIX natus, a pueroque litteris deditus, amiſſo utroque parente, tutoriſque ſupercilium patruumque rigorem fugiens, Pariſios venit locum ſi ſors daret in aliquo gymnaſio quæſiturus, tumque opportunitatem fruſtra opperiens, in Gothalanum quemdam incidit equitem opulentum, cujus ſe comitatui famulitioque facilis & rogatus addixit, Perpinianumque cum illo pervenit recens armis Gallicis ſubactum. Sub hujus equitis auſpiciis & liberalitate Nicolaus bonarum artium avidus intermiſſa litterarum ſtudia Perpiniani repetiit: ac tandem poſt exactam rhetoricam ibidem ordini nomen dedit anno MDCXLIV. Philoſophiæ curſu ſubinde theologiæque Gerundæ & Podioceritani magna animi contentione, majorique felicitate completo, Urgellum miſſus fuit lector artium datus & inſtitutus anno MDCLI nondum ſacerdos: Tarraconæ poſtea & Perpiniani apud ſuos publicum egit theologiæ profeſſorem toto ſeptennio: veſpertinam primariamque univerſitatis Perpinianenſis cathedram gradatim conſecutus, utramque annos decem ſolidos rexit ac moderatus eſt cum omnium plauſu, gymnaſii publici theologici præfecturam interea etiam adeptus anno MDCLXIII: imo ut omnium partium vir erat, unâ continuas octo annis quadrageſimales habuit in ejuſdem civitatis templo præcipuo collegiali ſcilicet S. Mariæ de Regali conciones, vulgari ſibi longa tractatione gentis & incolatu familiariſſimo facto idiomate, Romam exinde anno MDCLXV circiter vocatus a magiſtro ordinis F. Jo. Thoma de Rocaberti, collegiique S. Thomæ ad Minervam regens inſtitutus, per annos tres magna per Urbem ſui nominis fama eo functus eſt munere: tantaque ut Italiæ fines pervaſerit, qua moti Patavinæ academiæ moderatores ad vacantem ultronea Piccinardi noſtri abdicatione metaphyſices in via D. Thomæ cathedram implendam invitarint anno MDCLXXIX: quibus annuens Nicolaus noſter, quam gloriam in Hiſpania, Francia & Romæ ſibi pepererat, eadem dignitate Paduæ ſuſtinebat etiamnum anno MDCLXXXIV. De eo fuſius agit in ſuo *Lyceo Patavino* anno 1682 edito Carolus Patin Pariſinus, ac facultatis Pariſienſis doctor medicus, primariuſque tum in gymnaſio Patavino chirurgiæ profeſſor publicus, a quo quæ hic tibi compendio perſtringimus, & nos pleraque excipimus. Memorialia verò recens Roma mihi miſſa ferunt mortuum eum eſſe anno MDCXCII. Hæc ejus opera:

1. *Clypeus philoſophiæ Thomiſtice, veridica S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici & Alberti Magni doctrina exornatus, validiſſimiſque eorum rationibus munitus contra novos ejus impugnatores &c.* Biterris, Henrici Martel 1672 in 12. T. I. *Manuductio ad logicam Ariſtotelis proœmialia & inſtitutiones Porphyrii complectens*, pp. 227 & 590. T. II. *Complectens libros cathegoriarum perihermenias & poſteriorum analyticorum*, pp. 678. T. III. *Octo libros phyſicorum*, pp. 654. T. IV. *De cœlo & mundo, de generatione & corruptione*, pp. 466 & 218. T. V. *De anima*, pp. 740. T. VI. *Metaphyſicam*, pp. 450. Addidit *Opuſculum de motione primi moveris*, pp. 264.

Dilucidum philoſophiæ ſyntagma univerſam philoſophiam juxta SS. Thomæ Aquinatis & Alberti Magni principia, nec non optimorum quorumcumque philoſophorum dogmata concinnatum. Editio ſecunda correctior, & pluſquam dimidia parte auctа, Patavii, Petri Antonii Brigontii 1686, voll. 5 & c. XVII. octo in 8.

2. *Doctor angelicus divus Thomas Aquinas divinæ voluntatis & ſui ipſius in Summa theologiæ fidiſſimus interpres*, voll. quatuor, quorum duo priora edita Romæ, Tinaſſi 1679. Alia duo Lugduni, Barbier 1686 in 12. Sunt Commentarii ſuper primam partem tantum a Q. 1 ad XIX.

3. *Idem opus auctum & productum uſque ad finem primæ partis*, Patavii, Johannis Franciſci Brigontii & Sebaſtiani Speraindeo 1691 voll. duo in fol.

4. *Preſagio dell' imminente ronina e caduta dell' imperio Ottomano delle future vittorie e proſperi ſucceſſi della chriſtianità, cavato da diverſe profezie, oracoli, vaticinii e pronoſtici antichi e moderni dato alla luce ſotto gli felicisſimi auſpicii della lega ſanta tra l'auguſtiſſimo Leopoldo I imperator de' Romani, il ſereniſſimo rè di Polonia Gionanni III, e la ſereniſſima republica di Venetia dal P. Nicolo Arnù Lorenese dell' ordine de' Predicadori*, Patavii, Nel Seminario 1684 in 4 pp. 92. Extat Pariſ. in Regia I 319: Omnia verò Romæ in Caſanatenſi.

F. THOMAS LAURENTIUS A CAPUA.

F. Thomas Laurentius a Capua a patria regni Siciliæ florentiſſima civitate ſic nuncupatus, & in eadem ordinem amplexus clarebat etiamnum hoc anno MDCLXXXIV, jamque antea opus ediderat hoc titulo: * 1684.

Tractatus de verum præſtantia in æternitate, Neapoli 1682 in 8. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia recens ex Urbe mihi miſſa: utinam & præclaras viri dotes & geſta munera docuiſſent.

F. THOMAS MENGHINI DE ALBACINA.

F. Thomas Menghini de Albacina conventus Fabrianenſis alumnus, vir pietate, ingenio & doctrina commendatus ſacrum fidei cenſorem agebat Anconæ anno MDCLXXXIV, unde ad ejuſdem fidei tribunal Ferrarienſe tranſlatus datuſque inquiſitor generalis, his opellis teſte Rovetta piarum animarum devotionem fovit: * 1684.

1. *Pie affezzioni alla beatiſſima vergine.*

2. *Del modo di tender in Dio, come ſi deve.*

3. *Recreazioni ſpirituali.*

4. *Praxis vicariorum ſancti officii procedendi in cauſis fidei.*

Ubinam verò hæc vel prælo excuſa vel MS ſerventur, quod omiſit pro more Rovetta, hîc addent ſodales. Vide ſupra pag. 448 *Eliſeus Maſini.*

F. ANTONIUS CHESNOIS.

F. Antonius Chesnois Gallus Pariſinus, anno MDCXX natus honeſtis licèt modicis parentibus, ordinem ingreſſus eſt Pariſiis in cœnobio SS. Annunciationis, & profeſſus XXIX julii MDCXXXIX. Mox Toloſam miſſus ſtudiorum cauſa, philoſophiam & theologiam ſexennium audivit & exinde ad ſuos redux, animabus ad ſanctiorem vitam anhelantibus dirigendis totum deinceps ſe & verbo & exemplo dedit. Cui operi & immortuus eſt Depæ emporio celebri diœceſis Rotomagenſis die quinta novembris MDCLXXXV, non ſine fama ſanctitatis, magnoque piorum omnium deſiderio: inde tamen corpus ejus Rotomagum relatum, & in communi Fratrum cœmeterio ſepultum. Domus Abbavillæ erigendæ primus auctor fuerat, quam & pluribus annis, priuſquam in domum conventualem inſtitueretur, 1685.

Digitized by Google

Sec. XVII. vicarii titulo administravit. Variis etiam conventibus præfuit prior, Parisiensi suo, Blainvillano, & Tullensi. Cultus B. Virginis per rosarium promotor fuit indefessus, ubicunque eum adesse contigit, in quo & plus sobrietatis desideraſſes. Plura scripsit ascetica stylo Gallico simplici, in quibus cautiorem aliquando optaſſes auctorem, seu in exemplis quibusdam non ad severioris seculi hujus gustum recitandis, seu in generibus peccatorum explicandis, quæ non omnibus palam propalare decet, sed Christi ministris videntur solum aperienda. Hæ verò sunt ejus lucubrationes typis editæ, omnes auctoris nomine suppresso:

1. *Idée du Christianisme, ou Conduite de la grace sanctifiante de Jesu-Christ donnée a une ame chrestienne par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Johannis du Mesnil 1672 in 12 pp. 625.

2. *Idee du Christianisme &c.* T. II. *Le Chretien disciple des maximes de Jesus: par un serviteur de Dieu*, Ibidem, vid. Ludov. du Mesnil 1681 in 12 pp. 600.

3. *Idee &c.* ut supra. T. III. *Le Chretien imitateur des actions de Jesus: par un serviteur de Dieu*, Ibidem 1684 in 12 pp. 672.

4. *Le Petit Missionnaire de la Campagne chretienne, ou Instruction chrestienne pour les peuples de la Campagne divisée en la campagne Innocente, la campagne savante, la campagne spirituelle: par un serviteur de Dieu*, Cadomi, Jac. & Anton. Joüanne 1673 in 24 pp. 662. E tribus partibus propositis primam tantùm executus est.

5. *Le Petit pere spirituel du chretien, ou conferences spirituelles sur le solide de la Devotion chrestienne, divisées en ces trois parties. Le chretien spirituel, Le chrestien interieur, Le chretien fidele: par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Bonaventuræ Lebrun 1675 in 12 pp. 504.

6. *De l'Interieur des actions ordinaires: par un serviteur de Dieu*, Rotomagi, Franc. Vaultier 1683 in 16 pp. 332.

7. *Les Reglemens du tiers ordre de S. Dominique*, Rotomagi Thomæ Maurry 1678 in 16 pp. 119.

8. *Le Bullaire autentique des confrairies de l'ordre des Predicateurs, ou sont contenues les bulles de nos saints Peres les Papes en faveur des trois archiconfrairies du sacré Rosaire, du tres saint nom de Jesus, du tres auguste sacrement de l'autel, que cet ordre a instituées en l'Eglise par l'autorité du S. Siege*, Rotomagi, Thomæ Maurry 1678 in 4 pp. 90. Accedit Bullarium ad exemplar Romanum.

9. *Instruction chrestienne pour les confreres du S. Rosaire ordinaire & perpetuel de la S. Vierge mere de Dieu.* Typis pluries prodiit. 1. Cadomi: Ed. IV, Rotomagi, Bon. Lebrun 1678 in 24 pp 192: Ed. V, ibidem, Laurentii Machuel 1687.

10. *Les devoirs avec les indulgences & les privileges de la confrairie du S. nom de Jesus suivant la nouvelle Bulle de N. S. Pere le Pape Innocent XI du 18 Avril 1678, contenues dans le Bullaire autentique des confrairies de l'ordre des Freres Prêcheurs*, Rotomagi, Vid. Lud. du Mesnil 1681 in 24 pp. 36.

11. *Officium B. M. V. ad usum FF. & sororum ordinis Prædicatorum, cum piis officii & orationibus*, Rotomagi 1682 in 16. Prodiit etiam Tulli Leucorum absque anno & nomine typographi in 8.

12. Ad hæc *innumera epistolæ spirituales ad eas quas in vita sanctiori dirigebat, fœminas scriptæ*, quarum tres codices in 8 manu ejusdem scripti servantur in Bibl. nostra ad S. Honorati.

Qui tum Rotomagi prior præerat vir eximius, cùm mortuus est noster Antonius, lapidi pario sub quo ejus corpus condidit, hoc ei epitaphium insculpendum curavit:

D. O. M.

Hic jacet non uni seculo natus, R. P. Antonius Chesnoy conventus ad S. Honorati sidus & alumnus, vir plane apostolici pectoris ac spiritus, magnus animarum œconomus, indefessus verbi Dei præco, nec non singularis SS. rosarii columen, Zelotes ac tuba. Is sibi mortuus, Deoque vivens & proximo. Plura scripsit cum fovenda tum promovendæ pietati idonea. Oculus cæco, pes claudo, omnibus omnia factus est, ut omnes Christo lucrifaceret. Annum agens vix trigesimum, opere jam potens & sermone, omnique adverso conatu superior, conventus Abbavillei fundamentum posuit, haud semel prior nuncupatus, Parisiensem SS. Annuntiationis, Abbavillanum, Tullensem, & Blainvillanam summa cum laude familiam rexit. Viris principibus summo semper in pretio & honore habitus. Huic mira morum integritas, alta animi humilitas, orationis fervor immensus, rara cibi somnique parsimonia, recti tenacitas, amor constansque sanctioris disciplinæ amulatio, æquam apud omnes sanctitatis opinionem conciliavere. Denique cumulata justitiæ mensura, plenus virtutibus, strennoque fractus labore, sexagenario major, mortalitati cessit, perenni vitæ maturus anno salutis reparatæ MDCLXXXV, *professionis vero suæ* XLVII. *Nonis novembris. In pace sit locus ejus.*

F. CLAUDIUS COMBET.

F. Claudius Combet natione Gallus, patria & professione Lugdunensis, sacræ theologiæ baccalaureus Parisiensis, & Ecclesiastes apud suos celebris, variis in congregatione Gallicana postea provincia Parisiensi dicta functus muniis diem obiit ultimum Lugduni in suo conventu A. C. circiter MDCLXXXV. Scriptas & dictas a se orationes funebres duas edidit hoc titulo: 1685

1. *L'Etendue du regne de Louis le Juste roi de France & de Navarre prechée en son service solennel en l'Eglise collegialle de Bourg en Bresse le jour de S. Louis*, Lugduni, Jacobi Carteron 1643 in 4. Tunc baccalaureus erat auctor, & Alphonso Cardinali Richelio Lugdunensi Antistiti magnoque Franciæ Eleemosynario nuncupavit.

2. *Harangue Funebre a la louange de feu Anne d'Autriche Reine mere du roi prononcée a Vennes en Bretagne*, Ibidem, Vincentii Doriou 1666 in 4. Hanc Episcopo Venetensi Carolo *de Rosmadec* dicavit auctor tunc supprior conventus Venetensis.

Extant apud nostros Parisienses ad S. Honorati.

F. DOMINICUS ALESSANDRI.

F. Dominicus Alessandri Neapolitanus patria & professione anno MDCLXXV clarebat, quo & opus edidit hoc titulo: 1685.

La Pesca de fedeli per l'anime del purgatorio, Neapoli 1685 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens mihi ex Urbe missa, nec quid amplius de viri hujus eximii meritis addunt.

F. DOMINICUS LACOSTE.

F. Dominicus Lacoste Gallus Occitanus, Rutenis natus, & in patria ordinem amplexus, salutis animarum desiderio ardens, in insulas Americæ Gallicas trajecit, & cum jam pluribus annis verbo Dei prædicando, aliisque ministeriis ecclesiasticis obeundis desudasset, fidei propagandæ nacta occasione in terram firmam Americæ transmisit, & ad gentem cui nondum annuntiatum erat evangelium, *Galibis* vocant, se contulit: ferorum & silvestrium horum hominum linguam brevi comparavit, 1681.

ravit, tumque iis unius Dei, & Chriſti ſervatoris cognitionem inſtillare tentavit. Nec irriti fuerunt conatus, jam enim plures ad fidem adduxerat, ſed Batavi proteſtantes, qui vicinas huic genti regiones occupant, veriti ne cum fide Galibiani Gallicum ſubirent imperium, armis accincti in novam hanc coloniam irruerunt, adeo ut eorum furorem vix fervens noſter miſſionarius evaſerit. Recedere igitur coactus, in Galliam remeavit, Romam petiturus, geſtorum in ea expeditione rationem ſummo pontifici redditurus, & quæ ad ſtabiliendum in ea gente Chriſti regnum opportuna videbantur, expoſiturus. At dum ex itinere Rutenis tranſit, fracta ex laboribus valetudine, ibidem apud ſuos moritur hoc anno MDCLXXXV. Hujus viri ejuſque ſacræ expeditionis inſignis eſt memoria in libro cui titulus *Memoire de l'Egliſe* a D. de la Rogue Eccleſiæ Pariſienſis canonico anno 1686 Pariſiis edito in 4 fol. ultimo, ubi & additur Dominicum hunc libellum ſcripſiſſe hoc titulo:

Catechiſmus doctrinæ Chriſtianæ lingua Galibiorum vernacula, quem a noſtris audivi Burdigalæ haberi.

F. JOHANNES BAPTISTA GONNEAU.

† 1685. F. JOHANNES BAPTISTA GONNEAU Gallus Occitanus, theologiam quam jam quibuſdam annis in provincia Toloſana profeſſus fuerat, ex eadem in Occitanam tranſlatus, viginti annis ſolidis docuit. Vir ſane doctus, & eruditus, qui ſe Johannis Baptiſtæ Goneti de quo ſupra ad 1681 diſcipulum gloriabatur, ut ab ejus ore ſæpius audivi, dum anno MDCLXXXI Lugduno ubi tum agebat, tranſirem, ultimæ operum dicti Goneti editioni Lugdunenſi apud Aniſſonios anno dicto præfuit, ac ut emaculatior ordinatiorque prodiret, invigilavit, auctorem literis agentem de iis quæ videbantur difficilia aut explicationis indiga continuo per epiſtolas monens, & ab eodem de omnibus reſponſa accipiens, adeo ut in operis gloriæ partem aliquam veniat, unde mihi non viſus eſt hîc ſua laude fruſtrandus; quicum jucunde converſatus ſum, & in provinciam ſuam Toloſanam redeuntem Avenionem uſque comitatus ſum, in qua & obiit circa hunc annum MDCLXXXV. Ejus igitur opus eſt

Editio illa Lugdunenſis theologiæ ſcholaſticæ Jo. Bap. Gonet, apud Aniſſonios 1681 in fol. quæ videtur anterioribus præferenda.

F. LEONARDUS HANSEN.

† 1685. F. LEONARDUS HANSEN Teuto Juliaci natus, Coloniæ vero adoleſcens ad ordinem aſcitus, per gradus omnes magiſterium aſcendit, theologiam Viennæ Auſtriæ publice docebat anno MDCXXXVIII, exinde pluries in comitiis ordinis Romæ pro ſua Tentoniæ provincia diffinitor generalis miſſus annis MDCXLIV & MDCLVI, quem tum ob egregias dotes, ſtudium præſertim regularis diſciplinæ, ac eximiam pietatem ſocium pro provinciis Germanis allegit ſibi magiſter ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis, ac paucis poſt annis provincialis Angliæ titulo decoravit. Ea ratione in electione duorum ordinis magiſtrorum ſequentium F. Jo. Thomæ de Rocaberti, & F. Antonii de Monroy annis MDCLXX & LXXVII Romæ votum tulit, apud quos eodem ſocii munere functus, eademque in exiſtimatione habitus eſt. Vir non eruditione tantum ſed mira humilitate conſpicuus, omnium ſibi conciliabat affectum: ſolitudinis amans ſemper aut legebat aut ſcribebat aut orabat: donec annis gravis, integro ad ultimam uſque horam ſenſu cum virtutum odore piam Deo reddidit animam XXVIII martii MDCLXXXV, ætatis LXXXII in S. Mariæ ſuper Minervam ſepultus. In lucem quædam dedit opera quæ ſequuntur: Sec. XVII.

1. *Vita mirabilis & mors pretioſa venerabilis ſorôris Roſæ de S. Maria Limenſis ex tertio ordine S. P. Dominici*, Romæ, Nic. Angeli Tinaſſii 1664 in 12 pagg. 452: Ibidem eodem anno in 4 pp. 360. Extat hæc Pariſiis in Regia H 1717, illa apud noſtros ad S. Honorati.

Eadem Romæ apud eumdem 1680 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi.

2. *Officia plura Nominis Jeſu, Nominis Mariæ, B. Pii V, B. Ludovici Bertrandi*, quæ aliquandiu in uſu apud nos fuerunt, Breviariis noſtris inſerta, ſed poſtea ſuppreſſa.

3. Præluſerat aliâs & gratulatus erat metricè *epigrammatibus ſeptem* vario carminum genere, ſed & in Marcum de Dominis ſtylum intorſerat & acumen initio opuſculi F. Dominici Gravina ordin. Præd. pro ſacro ordinis ſacramento iteratis typis, Coloniæ Agripp. Henrici Kraft 1638 in 4, ſed tum rudiori ſtylo.

F. LUDOVICUS BANCEL.

† 1685. F. LUDOVICUS BANCEL Gallus Delphinas, patria Valentinus, Avenione nomen dedit ordini adoleſcens, ſicque ſuos inter ſodales eminuit, ut mox a ſtudiorum curſu peracto ad philoſophiam nondum ſacerdos, tum & ætatis XXIV ad theologiam profitendam Avenione fuerit admotus. Tantam vero eo nomine ſibi comparavit famam, ut archiepiſcopus Avenionenſis Dominicus de Marinis, quod a pluribus annis meditabatur de erigenda & dotanda in univerſitate Avenionenſi S. Thomæ cathedra ordini ſemper addicta & affecta conſilium, exequi tandem volens anno MDCLIV, Bancellum primum ſelegerit, qui in ea publice doceret, quique eam quoad vixit moderatus eſt. Ea vero apud omnes exiſtimatione, ut collegii doctorum decanus pluries electus, perpetuus etiam graduandorum ſuas theſes defendentium præſes conſtitutus, examinator ſynodalis in tota diœceſi & legatione Avenionenſi præfectus fuerit. Vir fuit ingenio acri, memoria facillima, a quo ipſe cum anno MDCLXXXI Avenione tranſirem didici, lectiones ſuas in ſcholis nunquam ex ſcripto, ſed ingenio tenus & ore dictaſſe: imo ubi heſterna die deſierat nunquam a diſcipulis poſtulaſſe, ſed memoriæ felicitate quæſtiones articuloſque aliquando tantum inchoatos continuata & accurata ſerie perfeciſſe. Etſi autem autem a ſacro pulpito non ita claruerit, non minori tamen ex tempore dicendi facilitate gaudebat: & modo duabus aut tribus antea horis a ſuperiore moneretur, eruditam & piam habebat concionem. Summo omnium mœrore ſublatus eſt e vivis XXII decembris MDCLXXXV, ætatis circiter LVII hydropiſi conſumtus: cujus funus proceres ipſi omniumque ordinum & academiæ conventus luctu ſolemni proſecuti ſunt. Scripſit ac edidit hoc titulo:

1. *De militia angelica S. Thomæ* in favorem ſodalitii diſcipulorum S. Doctoris in eccleſia noſtra Avenionenſi inſtituti.

2. *Moralis D. Thomæ doctoris angelici ordinis Prædicatorum ex omnibus ipſius operibus ita exacte depromta, ut cenſeri poſſit opus novum, omnibus cujuſque conditionis perſonis, ſed maxime confeſſariis & concionatoribus utiliſſimum, in eo enim nedum caſus conſcientiæ reſolvuntur, ſed omnia etiam quæ ad mores ſpectant, mirum in modum explicantur. Adjecta ſunt variis in locis decreta ſummorum pontificum, quibus juxta doctrinam S. Doctoris plures opiniones morales damnatæ fuerunt. Accedit quoque opuſculum de caſtitate, in quo re-*

Sec. XVII. *unum ac singulare tradatur remedium, tam facile quam efficax, ad hanc virtutem conferens & etiam ad sanitatem*, Avenione, P. Offray 1677 in 4. T I pagg. 521 : T. II pp. 705. Quod opus a F. Francisco Ghetio ejusdem ordinis de quo supra pag. 501 Mediolani susceptum & variis vicibus editum, sed a Bancello novo molimine auctum & accuratum.

3. *Brevis universa theologia tam moralis quam scholastica cursus in gratiam studentium editus, juxta inconcussa tutissimaque doctoris angelici D. Thomæ dogmata. Plura & nova & singularia in hoc opere continentur circa difficultates, quæ vel nondum expositæ fuerant, vel huc usque ut videtur remanserant insolutæ, quæ omnia lectoris benevoli examini & judicio submittuntur*, Avenioni, Offray. T. I 1684 pp. 525 : T. II 1685 pp. 619 : T. III 1686 pp. 629 : T. IV *De angelis, statibus naturæ, & de beatitudine postrema* nostri Josephi Parin de quo postea ad 1720 curis, qui Bancelli quasdam opiniones novas & a communi Thomistarum sententia recedentes excusare conatur & emollire, 1686 pp. 500 : T. V *in primam secundæ* 1692 pp. 504 : T. VI *de incarnatione* 1691 pp. 373 : T. VII *De sacramentis* 1692 pp. 537. Omnes autem in 12.

Ab hoc ultimo tomo quam plura resecarunt editores, quæ ipse legi in ejus dictatis ipsomet auctore communicante. Qui inter alia hanc propositionem constanter docuit nemine pulam adversante, quam & habeo in schedis ejus chirographo munitam :

Conclusio. Probabile est quod parvuli qui baptizari non possunt, salvantur in fide parentum, ita ut in supplementum baptismi flaminis prosit eis baptismus flaminis. Item est communis opinio doctorum parvulos qui non poterant circuncidi fuisse salvatos in fide parentum, non excludendo etiam eos, qui in utero materno moriebantur : & idem etiam nunc dicendum est de omnibus parvulis sive jam natis sive nondum natis, quod nempe si antequam moriantur, baptizari non possunt, non sunt tamen sine remedio salutis, quia salvari possunt in fide parentum. Omitto argumenta plura, quibus hanc doctrinam fulcire sibi videbatur : quæ cùm Divi Augustini scitis adversetur, nec alii nostri Avenionenses tum probabant, & recte quidem meo sensu Patinus ab editis exclusit.

T. I præmotionem nescioquam sufficientem ad materiale peccati docet, contra communem Thomistarum sententiam, & ipsum D. Thomam, qui si recte intelligatur, nullam relinquit difficultatem. Deus enim nunquam nisi ad bonum præmovet etiam dum peccamus in ipso etiam actu peccaminoso, & quicquid est defectus, est a voluntate creata, ut anima tibiam movet ad incessum rectum, & solius tibiæ est defectus cum claudicat.

Initio opusculi de castitate monebat paratum se habere *Opus integrum de virtute castitatis, tres in partes divisum. Prima continet hujus virtutis elogia secundum omnes gradus scilicet virginalis, vidualis & conjugalis. In altera omnes quæ ad ipsam spectant controversiæ inter catholicos, & hujus temporis hæreticos agitari solita circa votum castitatis exactissime resolvuntur. In tertia ostenduntur remedia ad eam tuendam opportuna*, MS apud suos Avenione servatum.

Præterea *Opus aliud de veritate solius religionis christianæ & catholicæ* : Item MS ibidem servatum.

F. THOMAS MARIA GIOVI.

F. Thomas Maria Giovi Ligur, Januensis patria, & conventus Sanctæ Mariæ ad Castellum alumnus, in studio generali Bononiensi baccalaureus primum, exindeque sacræ theologiæ magisterio decoratus, suæ etiam provinciæ Lombardiæ prior provincialis, a Rovetta laudatur ad annum 1685 & dicitur scripsisse ac edidisse quæ sequuntur his titulis : 1685.

Physica D. F. Thomæ de Vio cardinalis Cajetani.

Metaphysica ejusdem.

Quas scilicet lucubrationes e commentariis dicti Cajetani collegit.

F. THOMAS MARIA SPADA.

F. Thomas Maria Spada Italus, an ex eadem familia ex qua alii plures hujus agnominis supra laudati, inter alios illustris Johannes Baptista Spada supra p. 598 ad 1660 laudatus, ut ut sit hic Thomas anno MDCLIV eruditione & facundia clarum sibi fecerat nomen, tantaque cum laude auditorumque confluxu & plausu Panormi conciones quadragesimales anno MDCLX in basilica majori habuit, ut Reaccensorum ejus civitatis academiæ collegæ communi elogio ipsi congratulati sint typis etiam edito hoc titulo : *Espressioni d'ossequio de' Signori academici Raccesi di Palermo al merito del M. R. P. M. F. Tommaso Maria Spada dell' ordine de' Predicatori nel duomo della medesima città nell' anno* 1661, Ibidem editæ apud Petrum de Isola 1661 in 4 : Sic referente Antonino *Mongitore* in Bibl. Sic. T. II pag. 199. Florebat autem ille adhuc circa hos annos. Scripsitque ac edidit hoc titulo : 1614

1. *Due discorsi per la lettera scritta a Messinesi dalla Beatissima Vergine*, Messanæ 1654 in 4.

2. *Discorsi Panegirici per Sant' Ignazio Loyola, e Santa Nimfa vergine, e San Maximiliano*, Panormi 1661 in 4.

Extant Romæ in Casanatensi.

F. ANTONINUS CLOCHE.

F. Antoninus Cloche Gallis gente Aquitanus Severifani in Vasconia natus, ac ibidem ad ordinem ascitus, emenso Parisiis in gymnasio Sanjacobeo litterario studio in provinciam suam Occitanam reversus, Agenni theologiam e superiori loco docuit, & lauream magisterii pro meritis est adeptus. Vir gravis rerum agendarum seu regularium seu ecclesiasticarum aut etiam politicarum peritissimus per omnes gradus ad supremum ordinis ascendit. Electus anno MDCLXXI provinciæ suæ prior provincialis vix quadriennium expleverat, cum a magistro ordinis F. Johanne Thoma de Roccaberti in socium curarum & regiminis pro Gallis assumtus est, quo munere etiam sub sequente ordinis magistro F. Antonio de Monroy functus, omnibus se probavit. Titulo provincialis Angliæ XVIII martii MDCLXXXV ornatus fuerat, verum in gratiam indigenæ Angli, desideriis F. Philippi Thomæ cardinalis Howard obsequi volens ob affulgentem tum fidei catholicæ in Anglia restituendæ ut & regularium ordinum in eo regno suscitandorum quamdam spem libens mox deposuit, qua hominis modestia motus Innocentius XI, provincialem Daciæ, quæ florentissima aliàs fuerat ordinis provincia, heu jam extincta funditus, creavit, ut jure vocis utriusque in proximis comitiis generalibus gauderet. In iis revera die prima junii anni sequentis MDCLXXXVI vigilia pentecostes habitis LXXII electorum ex LXXXVI suffragio ad supremum ordinis clavum regendum evectus est, & dicti F. Antonii *de Monroy* archiepiscopi Compostellani consecrati successor salutatus. Florebat etiamnum ineunte hoc anno MDCCXX licèt nonagenario major in-

tegra corporis valetudine, animique vigore priſtino fruens, quodque ab initio regiminis incepit, eodem ſtudio perſequebatur, diſciplinam regularem pro viribus tutans ac ſanciens, litteras ſacras & litteratos fovens ac excitans, miſſionibus ad exteras gentes ſuſtinendis ac promovendis attentus, in id præſertim incumbens, ut ſui omni humano timore depoſito, fidei morumque ſanam & puram doctrinam tueantur, nec ea de cauſa graviora quæcunque perperi detrectent, brevi ſatagens ut ordo cujus unicus ſcopus eſt Eccleſiæ Chriſti ſponſæ commodis inſervire, in debito hoc ei a nobis ex profeſſione obſequio creſcere in dies, magiſque ac magis effloreſcere videatur. Spes affulgebat plures adhuc annos reverendiſſimum ordinis magiſtrum a Deo O. M. nobis concedendum. Ipſemet propria ejus manu Romæ ſcriptam ſexta februarii anni præſentis epiſtolam eodem menſe receperam, quæ eum optime valere teſtabatur, & qua mihi in ſubſidium & ad perfectionem hujus operis plura promittebat. Securus itaque & nihil triſte veritus ad finem ſuſceptæ editionis pergebam, cùm martio ſequenti nuntius affertur Antoninum Cloche vigeſima februarii febri inopina correptum, intra ſextum diem eadem oppreſſum obiiſſe. Acerbiſſimum mihi hunc caſum fuiſſe ſi referam, condonet mihi lector, neque enim tacere poſſum, eo me ſtudiorum meorum a triginta & amplius annis patronum ſingularem & amantiſſimum amiſiſſe, qui ad hoc opus ſuſcipiendum excitaverat, ad illud perficiendum & tandem edendum crebris monitis urgebat, & ut abſolutius prodiret, quicquid in ipſo fuit auxilii liberaliſſime contulit, cui & hunc alterum tomum prope diem mittendum mihi promittebam, ut primum anno ſuperiori miſeram, quem & gratiſſimum habuiſſe ſuis litteris ſignificaverat. Si qua in tam luctuoſa jactura conſolatio, dolorem noſtrum non parum levaret quod eum nobiſcum dividat & ſentiat non ſolum ordo univerſus, qui eum ut patrem ſuaviſſimum amplectebatur, ſed ſummus pontifex Clemens XI, ſed aula Romana, ſed Roma tota quæ ad funus ejus integra cucurrit, & ſuper mortuum lacrymas amoris quo eum proſequebatur teſtes effudit, ſed aula Gallica quæ audita ejus morte virtutes ejus ſibi cognitas & expertas palam prædicavit, nec dubium quin aliorum orbis principum idem fuerit ſenſus, ceu qui in excelſa ordinis ſpecula poſitus, de omnibus cujuſvis nationis bene mereri ſemper ſtuduerat. Obiit vir inter maximos ſeculi noſtri certe numerandus die XXVI februarii hujus anni MDCCXX, ætatis XCIII, magiſtratus ordinis XXXIV fere completo, quod nulli alteri magiſtro ab ejus a quingentis annis inſtitutione contigit, mente integra ſanoque capite ad ultimum uſque ſpiritum potitus. Dotes ejus eximias, præclareque ab eo geſta ut & mortem ſanctiſſime obitam fuſiſſime narrat epiſtola encyclica meritiſſimi vicarii generalis a ſummo pontifice in ordine conſtituti F. Angeli Guillelmi Molo ad nos omnes ſcripta, & digna quæ Annalibus noſtris inferatur, a qua tamen ne dolor recrudeſcat, hîc abſtinere ſatius viſum eſt, addo ſolum præter capitulum generale ſuæ electionis, duo alia coegiſſe, Romæ alterum anno MDCXCIV, alterum Bononiæ anno MDCCVI, quorum & acta typis prodierunt, quibus litteras ſuas encyclicas præfixit. Innumeras alias graviſſimas pro varia rerum aut negotiorum occurrentium occaſione ſcripſit, quas in unum volumen ſpes eſt aliquando colligendas. Dum ſocii munere apud ordinis magiſtrum F. Antonium de Monroy fungeretur, e tenebris eruerat, & typis a ſe accuratum ediderat grande opus hoc titulo:

Tractatio in tertiam partem Summæ theologicæ D. Thomæ Aquinatis nunc primum in lucem edita, ſed accurate recognita, a mendis expurgata, veris ac legitimis indicibus auctorum reſtitutis ſtudioſius ornata, innumeris Patrum, conciliorum, ſcripturarum teſtimoniis ad materias controverſas pertinentibus locupletata, notis, corollariis, & undequaque adjectis appendicibus aucta, ornata, & illuſtrata. Opus novum a Q. 1 ad 26, auctore F. Didaco Nugno Cabezudo ord. Prad. Romæ, Nic. Ang. Tinaſſii 1682 in fol. T. I pp. 512: T. II pp. 402. Sæc. XVII.

Qui titulus omnia exhibet, quæ præfatus Antoninus huic accurando operi præſtiterit, errata amanuenſium corrigens, lacunas implens, corollaria & appendices ſubjiciens, præfationes addens &c. Non minoris autem eſt laboris ut omnes norunt, opus ejuſmodi poſthumum exſuſcitare, quam primum condere. Majorem partem auctorum deinceps addendorum præſertim ab initio hujus ſeculi XVIII, & quorum opera in bibliotheca Caſanatenſi ejus curis erecta ſervantur, ejus diligentiæ me debere profiteor & gratus agnoſco.

F. ANDREAS DE SOLRE.

F. Andreas de Solre Hanno Leſſiniæ natus, Bruxellis ordini nomen dedit XXI novembris MDCLVIII, ætatis XXIII, ac Muſas coluit amœniores ſed chriſtianas, quo in genere ſcripſit ac edidit hoc titulo teſte noſtro Ghilberto de la Haye *Bibl. Belgo-Dom.* 1684.

1. *Muſa Brabantina*: ſcilicet, *Centum anagrammata ex uno SS. D. N. Alexandri Papæ VII auſpicato nomine edicta*, Mechliniæ, Giſberti Lintſii 1666.

2. *Sancta familia, ſeu Chronicon* 1690 *anagrammatum ſuper hæc tria nomina*, Salvator, Genitrix, Joſephus, *concinne fabricatum, & in tres libros diviſum. Genita in terris huic triadi Turcarum victrici dicatum*, Antverpiæ, Henrici Van Dunwali 1686 in 12.

F. DOMINICUS THOMAS MANLELLI.

F. Dominicus Thomas Manlelli ab Elſio ſive Æxio originem ducens, provinciæ Lombardiæ alumnus, clarebat jam anno MDCLXXXVI, quo per conſuetos ſcholæ agones, lecta in variis ſtudiis theologia, jam magiſterii lauream meruerat, quæ in comitiis ordinis eo anno Romæ habitis ei confirmata fuit. Tum verò edidit hoc titulo: 1686.

Theologicus animæ paradiſus, ſub Aquinatis Cherub cuſtodia poſitus, contra tortuoſum peccati draconem: ſive De Sacramento & virtute pœnitentiæ theoremata, publicæ diſputationi expoſita, & propugnata per F. Thomam Laurentium Zuccarinum, Bononiæ 1686. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. CORNELIUS DE JONGHE.

F. Cornelius de Jonghe Brabantinus in oppido *Dunghen* ad Bredam natus annorum circiter XIX adoleſcens humanioribus litteris egregie excultus, nec minus pietati a puero deditus, die quinta auguſti MDCLXIII ordinem Antverpiæ profeſſus eſt. Abſolutis theologiæ ſtudiis eccleſiaſtes evaſit apoſtolici plane pectoris, ferventiſſimo animarum ſaluris ardens deſiderio: ut peccatores converteret, & hæreticos ad fidem reduceret, nihil omittebat, iis juxta Pauli monitum opportune, importune inſtans, non ſolum in templis, ſed & in domibus ſuis privatis eos quærens & aſſidue mo- 1686.

Sec. XVII. nens, adeo ut ſtupendas ab eo converſiones hominum induratorum factas narrent. Poſtquam in Belgio pluribus annis virum ſe opere & ſermone probaſſet potentem, in Italiam tranſiit limina apoſtolorum Romæ & imaginem thaumaturgam S. Dominici Soriani veneraturus, novoque ibi concepto fervore in Siciliam inſulam trajecit, Taurominiumque ſe recepit, ubi munus apoſtolicum quod egerat apud Belgas, eodem fructu apud Siculos proſecutus eſt ad mortem uſque. Obiit ibidem in cœnobio ordinis XXVII martii MDCLXXXVI, ætatis XLII parentantibus ipſi totius civitatis ordinibus, & populis cum ad ſepulcrum deferretur ſanctum voce publica acclamantibus. De quo legendus Bernardus *Jonghe* in Belgio Dominicano, ubi fuſe de eo p. 246 & ſeqq. Scripſit hoc titulo:

Triplex compendioſus tractatus, Meſſanæ 1685 in 8. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Brevis Dialogus inter confeſſarium, & juvenem de ſtatu religioſo eligendo deliberantem, MS tribus foliis.

Extat Gandavi inter manus F. Ludovici *Robiin* ſodalis, qui ſic me monuit epiſtolis ſuis.

F. FRANCISCUS DE RELUX.

1686. F. FRANCISCUS DE RELUX Hiſpanus conventus Salmanticenſis alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, vir religioſiſſimus & doctiſſimus, a Carolo II Hiſpaniarum rege catholico arbiter conſcientiæ allectus, in eo munere tanta ſe moderatione ac prudentia geſſit, ut omnium qua magnatum qua populorum conciliarit reverentiam & amorem. Plures & majores Hiſpaniæ Eccleſias ſibi a rege oblatas conſtanter recuſavit. Salmanticenſem veſpertinam tum & primariam & publicam ordinis cathedram diutius antea rexerat, tanta vero ſui nominis fama, ut ejus paſſim exquirantur, & a doctis citentur

Commentaria in S. Thomæ Summam MS

Quæſtio XXII *de fide in decem articulos diviſa ab eo illuſtrata* extabat apud noſtros Antwerp. anno 1683 MS in 4 papyr.

Obiiſſe anno MDCLXXXVI menſe auguſto refert Johannes Michael Cavalieri jam pluries citatus, qui eum laudat inter eos qui dignitates eccleſiaſticas admittere conſtanter renuerunt T. II *della Galleria de' ponteſici dell' ordine* p. 142, ubi addit in ejus exequiis, quæ a concurſu magnatum & populorum ſolemniſſimæ fuerunt, funebri oratione illi parentaſſe Joſephum *Saëns* ordinis S. Benedicti paucis poſtea diebus creatum ab Innocentio XI cardinalem *d'Aghirre* dictum, quod fuit die ſecunda ſeptembris anni MDCLXXXVI.

F. GREGORIUS LOPEZ.

1686. F. GREGORIUS LOPEZ natione Sinenſis, civitate *Fogan* ortus, ætate jam maturus fidem chriſtianam amplexus eſt, a celebri ordinis Minorum miſſionario F. Antonio a S. Maria edoctus & ſacris undis tinctus: cujus allectus doctrina & pietate, familia domoque relictis, Franciſcanis adhæſit verbo Dei in illa regione inſtantibus, cum iiſdemque ad urbem regiam *Peking* progreſſis una profectus eſt, iiſque evangelium prædicantibus non parvo fuit adjumento, iis ſedulò miniſtrans, ac catechiſten ſub iis agens: ubi & ab ipſis initiis pro Chriſto pati didicit, cum iiſdem comprehenſus, & in exilium actus. Sed & hinc majores animos concipiens, factuſque pro fide ardentior, iiſdem iterum ſe adjunxit, ac ad urbem *Macao* comitatus eſt, cum iiſque navigans, in *Cochinchina*, quo tempeſtate acti appulerant, jamjam pro Chriſto ſtrangulandus erat, ſed Deo majora de eo providente liberatus, Manilam tandem pervenit. Ibi quod nullus Sinenſis eo uſque aggreſſus erat, Eccleſiaſticum & regularem ſtatum Deo inſpirante decrevit amplecti, cujus ut compos evaderet, in collegio noſtro S. Thomæ Manilenſi aggregari obtinuit, & ab ipſis elementis Hiſpanam & Latinam linguam addiſcere tentavit, & priorem quidem mediocriter, poſteriorem aliquantulum ſibi comparavit: philoſophiam etiam annis quibuſdam audivit. Cum vero in iis eſſet aſſiduus, viroque in primis fido opus haberet prior noſter Philippinarum provincialis ad deferendum miſſionariis noſtris in Sina degentibus quoddam eleemoſynarum ſubſidium, ille quem fide & pietate probatum omnes habebant, ad id muneris ſelectus eſt, quod & ſtrenue & fideliſſimè executus. Ibi a F. Johanne *Garcia* noſtro viro apoſtolico inſigni retentus, eumdem multum adjuvit in miniſterio verbi cathecumenos inſtituens & neophytos, itinera neceſſaria faciens, eleemoſynas a ſuis gentilibus procurans: in quibus & eccleſiæ noſtræ *de Tingteu* fabricæ plurimum deſudavit, ligna, lapides, calcem, arenam, onera graviora portando ac componendo omnia, veluti generis omnis faber, cæmentarius, lapidarius, materiarius, vel etiam architectus. Trigeſimum jam ætatis annum attigerat, vel etiam prætergreſſus, cum tandem quod diu expetierat & ardentiſſimis etiam videbatur meruiſſe obſequiis, a Patribus Sinenſibus conſecutus eſt. Ab iis nempe habitu ordinis donatus, Manilam iterum adiit tirocinii adimplendi cauſa, quo emenſo, ſacraque doctrina aliquandiu audita, primuſque Sinenſium indigenarum ſacerdos inauguratus, ad ſuam gentem anno MDCLIV a ſuperioribus remiſſus eſt, multo ut ſentiebant prædicatoribus noſtris in ea vinea auxilio futurus. Nec modo ſpes non fefellit, ſed & vicit de ſe conceptas, incredibile enim quo zelo in variis vaſtiſſimi illius imperii regionibus evangelium XXX aut amplius annis prædicarit, quot infidelium Chriſto adduxerit millia, qua charitate præſertim in perſecutione anno MDCLXIV exorta ſolus, quia Sinenſis, liber agens, miſſionariis aliis cujuſcunque ordinis in carcere concluſis, horum præter ſuas chriſtianitates ut vocant, viſitaverit, nutantes in fide confirmarit, apoſtatas ad frugem revocarit, infideles converterit: adeo ut fama ejus in regna externa *Tunking* & *Siam* perlata, epiſcopos Gallos ibi agentes commoverit, ut ad ſummum pontificem ſcriberent, e re Eccleſiæ maxime fore, ſi ut pote Sinenſis eaque ratione gentilibus ſuis gratior futurus, ad gradum epiſcopalem eveheretur. Qua relatione noſtri etiam Dominici Navarrete Romæ tunc præſentis teſtimonio confirmata, Clemens X eum anno MDCLXXIV die quarta januarii epiſcopum Baſilitanum & in *Nankin*, quinque Sinarum provinciis regnoque Coreæ vicarium apoſtolicum deſignavit. At ut non erat alta de ſe ſentiens, nec ultra ſe extendens ſeipſum, diploma pontificium mox ut accepit continuo remiſit, ſe honori & oneri imparem declarans. Hominis modeſtiam vincere voluit Innocentius XI novis XII octobris MDCLXXIX datis bullis, quibus & conſenſum adjunxit magiſter ordinis F. Jo. Thomas de Roccaberti, ea lege tamen ut virum ei ex ordine doctum & ſapientem provincialis Philippinarum jungeret, cujus acquieſceret conſiliis, ceu quem noverat vita & moribus integerrimum quidem, imo & egregium ardentemque miſſionarium quandiu a Fratribus rectus fuerat, ſed rerum Divinarum & Eccleſiaſticarum minus peritum, quam eum deceret, qui tanto gregi naſcentique illi Eccleſiæ præficiebatur. Ut alteras haſce accepit Roma pontificis litteras in *Sina* menſe decembri MDCLXXXI, quid ei humanitus accidit, nam a Fratribus ſuis horum-

que ſententia abalienaſſe ſe, nec conditionem a magiſtro impoſitam admiſiſſe videtur. Hinc ubi Manilam pervenit conſecrationis munus accepturus, noſtri fidei ac religionis vindices intrepidi, ne inauguraretur, totis viribus dicuntur obſtitiſſe, unde & ad alios aufugit. Diſſidium tamen deferbuiſſe poſtea exinde colligitur, quod tandem conſecratus fuerit, jam ſeptuagenario major, & ad Sinas redierit apud quos erat anno MDCLXXXVI, aſcito ſibi non ex noſtris ſed ex ordine Minorum vicario generali F. Johanne Franciſco a Leoniſſa. Paucis annis poſtea Nankini obiiſſe ferunt etiam cum opinione ſanctitatis. De eo legendi Fontana in *Monum.* pag. 671, 693 & 697 : F. Baltazar *de la Cruz. Hiſtor. Philipp.* T. II pp. 124, 239, 279, 280, 305, 306, 311, 312 & 448 : F. Dominicus Navarrete *Hiſt. Sinen.* T. I p. 12, & p. 354 a : *Apologie des Dominicains* cap. 22. A Gregorio noſtro ſcriptus eſt

Tractatus de cultu Confucio & parentibus mortuis a Sinis exhibito. Hunc Sinice primum delinearat in domo S. Thomæ civitatis *Chiangcheu* XII dec. MDCLXXXI, cum bullas pontificias de ſua in epiſcopum promotione jam accepiſſet, jamque ipſi parendum a noſtris deliberatum fuiſſet : videturque ſcriptum illud diſſidio mox relato occaſionem dediſſe. Cum enim eo uſque noſtris ſemper optime conſenſiſſet, quos non ſolum ut ſuperiores, ſed ut parentes ac præceptores colebat, iſtis novum nec ferendum viſum eſt, eum epiſcopum deſignatum tam cito ab eo quod ab iis acceperat, in aliud evangelium transferri, & cultum Confucii & mortuorum ab illis idololatricum & ſuperſtitioſum ſemper exiſtimatum a neophyto fere criminis abſolvi. Eumdem tamen tractatum auctum & accuratius, ut ipſe loquitur, recognitum jam inauguratus in lucem dedit Sinice in eccleſia PP. S. J. in civitate *Xang-hai* provinciæ *Nankin* XVIII aug. MDCLXXXVI. Quem qui ejus juſſu accurarat ac recognoverat vicarius ejus generalis F. Johannes Franciſcus *a Leoniſſa* Latine reddidit *pagg.* 20. Hic F. a Leoniſſa inſignis fuit ordinis Minorum in Sina miſſionarius vicarius apoſtolicus in provincia *Huquam* & epiſcopus Berytenſis, qui quidem aliâs cultus relatos innocuos aut ſaltem ferendos exiſtimaverat, at omnibus maturius penſatis eoſdem poſtea reprobavit.

2. Editæ ſunt, quæ ab eo feruntur ſcriptæ epiſtolæ quatuor Latinæ : *I. ad Philippum Couplet S. J. Roma agentem ex urbe Canton* 10 *nov.* 1682. *Altera ad S. P. Innocentium XI Manila* 11 *junii* 1684. *III. ad Emin. Cardinales congregationis De propaganda eodem die. IV ad Magiſtrum ordinis.* Cùm in iis epiſtolis ſe 40 annis in Sinenſi regno miſſionarium egiſſe aſſerit, eos in illis computat haud dubie annos, quibus ſeu cum FF. Minoribus ſeu cum noſtris ſecularis adhuc catechiſten egerat, nam ex quo ordinem amplexatus eſt eum in Sinam non reverſum niſi anno MDCLIV cum FF. noſtris Raimundo del Valle, Victorio Riccio, Dominico Coronado & Didaco Rodriguez viris inſignibus & egregiis in vinea Domini operariis certo certius eſt ex *Hiſt. Philip.* T. II pag. 279. Quod verò in epiſtola ad magiſtrum ordinis contendit ſe utpote Sinenſem linguæ rituumque Sinenſium ſuis Fratribus peritiorem, etiamſi concederetur, nihil probat : nam ſimul & in ſcriptura ſacra, traditione, ſacris canonibus, hiſtoria eccleſiaſtica & prophana, theologia iis magis verſatum oſtendere debuiſſet, quique omnium collatione facta quid ferendum quid repudiandum cæteris ſapientius decernere ac cenſere poſſet, quod utique nemo de eo ſentiebat : quare ad ſummum rituum Sinenſium relatorem præſtare ſe poterat : unde & parvi momenti habita eſt ejus lucubratiuncula. Quæ tamen ejus ſanctitati ac vitæ integritati nullatenus officiunt, ut nec quorumdam etiam priorum Eccleſiæ præſulum Irenæi, Cypriani SEC. XVII. & aliorum famæ ac veneration deceſſit, quod in diverſas ab Eccleſiæ ſenſu ſententias abierunt, ut recte obſervavit auctor *apologia Dominicanorum pag.* 381. Cæterum his epiſtolis Latine ſcribendis, ceu qui ea lingua vix audiebat, ſtylum ei aliquem accommodaſſe clarius eſt, quam ut probari indigeat.

F. JOHANNES ANTONIUS D'AUBERMONT.

F. JOHANNES ANTONIUS D'AUBERMONT claro apud Belgas comitum *de Ribaucourt* Aubermontio ſanguine cretus, morum tamen ingenuitate, pietate & eruditione longe clarior atque nobilior, ipſa vir ſpecie venerandus & canitie, ſtatura gracili & proceræ proxima, vultu hilari, converſatione facillima, quæ & accedentium ad eum provocaret amorem & æſtimationem, uti & R. P. Jacobo Quetif contigit anno MDCLXXI Lovanio tranſeunti, Adoleſcens an. Chriſti MDCXXXII, ætatis XX ordini nomen dedit in conventu Gandavenſi, ſacris exinde ſe totum dedit comparandis diſciplinis, atque ſodales inter tam ingenii felicitate quam dicendi facilitate & gratia claruit. Coloniæ Ubiorum ſub F. Thoma *Sarria* Hiſpano Mariæ Auſtriacæ imperatricis tum Eccleſiaſte & regente ſtuduit : Lovanium anno MDCXLIII miſſus, ibi philoſophiam docuit, Calcariam Clivorum inde moralis theologiæ lector tranſlatus MDCXLV in comitiis provinciæ Brugenſibus, quem in ſequentibus Lovanii MDCXLIX celebratis e conventu Gandavenſi, ubi ſemel iterumque moralis theologiæ profeſſorem agebat, ſecundarium in theologia Lovanienſis ſtudii lectorem inſtituerunt : tum & ſubinde primarium, ubi & in eadem academia ſacræ theologiæ magiſterium adeptus die XX octobris MDCLII. Ut autem & dicendi facundia pollebat egregie, ſive vernacule Belgiceque ſive Latine dicendum, præcipuas per adventus & quadrageſimæ dies, aut quoſvis alios feſtos inſigniores per Belgium implevit annis pluribus cathedras & Eccleſias : adeoque zelus illius pro fide catholica promovenda, moribuſque chriſtianis inducendis in concionibus effulſit, ut apud Batavos a ſuperioribus miſſionarius apoſtolicus ſelectus fuerit & deputatus. Quantos autem ibi pro catholica religione progreſſus fecerit, laboreſque tulerit ab indigenis & a catholicis in Friſia præſertim & Leowardiæ non facile narrare, vel ſingillatim hîc perſtringere. Cùm autem annos ibi egiſſet plurimos, ab ordinis magiſtro Lovanienſis ſtudii regens inſtitutus eſt primarius, ac annis aliquot poſtea ad annum MDCLXVIII in ſtrictius academiæ aſcitus eſt collegium, omnibus facultatis ſuæ negotiis utiliſſimus tam domeſticis quam extraneis : nec minus magnatibus quam plebeiis & popularibus in pretio habitus, vir vita ſemper & moribus integerrimus : qui & tandem ibidem apoplexia correptus in cella, repentina morte ſublatus eſt XXII novembris MDCLXXXVI, ætatis LXXIV. Ejus cum laude meminerunt noſtri Guillelmus Seguier *Laurea Belgica* P. I pag. 112, & Ghilbertus de la Haie *Bibl. Belgo-Dom.* Hæc ejus opera typis prodierunt : 1686.

1. *Oratio panegyrica in S. Thomam de Aquino, quam Lovanii pro more in Eccleſia noſtra coram univerſitate habuit die* 7 *martii* 1650, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1650 in 4.

2. *Epicedium in exequiis regis catholici Philippi IV in æde S. Petri Lovanii ſolemni ritu & apparatu celebratis* 28 *nov.* 1665, Ibidem 1665 in 4 pagg. 24. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sæc. XVII. 3. *Epitaphium in ſolemnibus exequiis Eugenii Alberti d'Alamont Gandavenſium epiſcopi Gandavi in ſumma ade celebratis 21 jan. 1674 funeralibus ſymbolis aſcriptum*, Gandavi, Maximiliani Graet 1674 in 4.

4. *Luctus Eccleſiæ Gandavenſis in funere chriſtianiſſimi ſui epiſcopi, illuſtr. ac rever. D. Franciſci van Horenbeke comitis de Everghen, de Sprendonq & dominiorum S. Bavonis, qui 4 januar. mane hora ſexta ad cœlos ivit 1679 pro concione expreſſus*, Gandavi, Michaelis Maſii 1679 in 4 pp. 23.

5. *Doctrina quam de primatu, auctoritate ac infallibilitate Romani pontificis tradiderunt Lovanienſes, ubi doctorum Lovanienſium ſententiam propriis ipſorum verbis exprimit*, Leodii, Henrici Hoioux 1682 in 4.

6. *Reſponſio hiſtorica theologica ad Cleri Gallicani de poteſtate eccleſiaſtica declarationem Pariſiis XIX martii MDCLXXXII factam, ex ſummorum pontificum decretis ac geſtis excepta per quemdam ſacræ theologiæ profeſſorem*, ſuppreſſo ſuo nomine, Coloniæ Agrippinæ, Johannis Kinckii 1683 in 8

Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

7. *Mantiſſa celebrium in Belgio & Gallia ſcriptorum &c. declarationi Cleri Gallicani de eccleſiaſtica poteſtate nuper edita oppoſita.* Addita eſt *Diſſertatio de immediata epiſcopalis & ſynodalis juriſdictionis origine*, Abſque loco & nomine typothetæ 1683 in 4.

Duplicem ob hæc edita opera a cardinali Cibò recepit epiſtolam gratulatoriam, qua utraque auctori teſtatur pergratas fuiſſe ſummo pontifici Innocentio XI has lucubrationes, & eum inflammat in propoſito de ſancta ſede bene merendi. Quas epiſtolas Romæ datas primam 10 octob. 1682, alteram 27 novemb. 1683 auctoris amicus & quondam diſcipulus ab ejus morte prælo dedit ejus operibus inſerendas. Harum exemplum habeo inter ſchedas.

8. *Expunctio appendicis R. P. Pappebrochii officium corporis Chriſti a S. Thoma de Aquino compoſitum denegantis*, Gandavi.

Aliorum quædam ejus curis in Belgio iterum excuſa ſunt:

1. *Vita S. Roſæ Limanæ a R. P. Leonardo Hanſen ſcripta & Romæ edita*, Lovanii, Hieronymi Nempæi 1668 in 12. Huic præfixit epiſtolam nuncupatoriam.

2. *D. Thomæ Aquinatis opuſculum contra Guilielmum de Sancto Amore & ejus ſequaces impugnantes Dei cultum & religionem*, Lovanii, Nempæi 1676 in 8, cui præfationem adjecit.

MS apud ſuos Gandavenſes ſervabantur:

1. *Analecta privilegiorum regularium.*
2. *Catholica veritatis amuſſis.*
3. *Quæſtiones quodlibetica.*
4. *Reſolutiones caſuum.*

F. MARCUS DOUFRERE.

† 1686. Fr. Marcus Doufrere Gallus Veromanduorum Auguſtæ natus, philoſophiæ theologiæque curſum in univerſitate Pariſienſi, gymnaſioque ipſo Sorbonico expleverat, & ut gradus ibidem aſſequeretur parentes expectabant, felicia omnia ex ingenio juvenis acri & vivido ſibi promittentes, dum ſuperiori lumine illuſtraeus, ordini nomen dedit Pariſiis apud noſtros ad S. Honoratum, ac profeſſus eſt XXIV maii MDCXLVIII, ætatis circiter XXI. Poſt frequentatas iterum apud nos triennium diſcipulus theologiæ ſcholas, philoſophiam quadriennium Abbatiſvillæ, & apud ſuos Pariſiis, tum & totidem annis theologiam docuit, D. Thomæ ſenſa elegan-

ter ſimul & dilucide explicans, pluresque egregios eximius allpta formavit auditores, exinde etiam magiſtros. Prædicationi poſtea ſe totum dedit, nec ſine fructu, Eccleſiaſteſque habitus ad excogitandum ſolers, oratione facundus, Patrum Tertulliani maxime, quem continuo volvebat, auctoritate gravis. His inſtabat unam populorum ſalutem meditatus, cum a ſuperioribus juſſus eſt gradus academicos in univerſitate Cadomenſi anno MDCLXXIV conſcendere, laureamque quadriennio expleto cum plauſu obtinuit menſe maio MDCLXXVIII. Regiam theologiæ cathedram ibidem paulo poſt publico certamini expoſitam, qui graduum ſcopus fuerat, ut ab annis plus quinquaginta a noſtris continuo adminiſtratam & rectam conſequeretur, uno omnium calculo reportabat, niſi doctrinæ S. Thomæ æmuli ſurditatem qua certe tum laborare inceperat objeciſſent. Paucis exinde annis vixit gravioribus infirmitatibus afflictus, inque ſuum nativum Pariſienſem conventum reverſus anno MDCLXXXV, in eodem anno ſequenti MDCLXXXVI piiſſime ut ſemper vixerat, & inter amplexus Fratrum, a quibus univerſim diligebatur, occubuit die Mercurii XXVII novemb. Quæ ut vidimus itidem teſtamur & ex actis. Scripſit ac edidit hoc titulo:

1. *Idea perfecti ſacræ theologiæ doctoris, ſeu oratio prodroma concertationum ad aſſequendam vacantem in univerſitate celeberrima Cadomenſi regiam ſacræ theologiæ cathedram*, Cadomi, Marini Yvon 1682 in 4 pp. 17. Item *Tractatus polemicus de adorando ſacramento Euchariſtiæ, prælectus a P. F. Marco Doufrere ord. FF. Prædic. S. T. D. ac profeſſore, nec non vacantis in univerſitate celeberrima Cadomenſi regia cathedra theologica candidato. In ſcholis academiæ publicis*, Cadomi, Jacobi Godes 1682 in 4 pagg. 118. Acceſſit *Mantiſſa, De verbis quibus in Euchariſtia perficitur panis & vini conſecratio* pp. 10. Item pro agone publico *epiſcopo Bajocenſi Franciſco de Neſmond dicata Quæſtio theologica de legibus*: Quis conſcripſit ſermones rectiſſimos & veritate plenos? *Eccl.* 12: cui novem articulis de more reſpondet, *ſanctus Thomas bene ſcripſit &c.* pp. 11.

2. *Oraiſon funebre de tres illuſtre & tres vertueuſe dame Madame Marie Catherine de Monluc de Balagny abbeſſe de l'Abbaye Roiale de ſainte Benoite d'Origni prononcée dans l'egliſe de cette celebre maiſon a ſon ſervice ſolemnel le 18 fevrier 1666*, Quintinifani, Claudii Lequeux 1666 in 4 pp. 144.

3. *Panegirique de S. François d'Aſſiſe prononcé dans une egliſe de ſon ordre*, Cadomi, Marini Yvon circa 1670 in 4 pp. 17.

4. *Panegirique de S. Benoît prononcé dans l'Abbaie de Montivillier*, Ibidem, circa 1675 in 4 pp.

5. *Regle du tiers ordre de S. Dominique miſe en François & donnée au public par &c.* Trecis, J. Oudot 1677 in 24 pp. 120.

F. NICOLAUS LEPORI.

† 1614. Fr. Nicolaus Lepori Siculus in regione *Pico* dicta diœceſis Aquinenſis natus & conventus Romani ad Minervam alumnus ſeculo XVII clariſſimus divini verbi præco habitus eſt, nec ſolum per univerſam Italiam a principibus quaſi certatim accitus, in primis a duce Sabaudiæ, ut quadrageſimales coram ipſis conciones haberet, ſed & Viennam ab ipſo imperatore vocatus, maximam in eo genere ordini, ſibi, uni Deo gloriam reportavit. De eo ſic Antoninus Mongitore in *Bibl. Sicul.* ad F. Johannem Reitano O. Min. Convent. *Hic*, inquit *videns quod F. Nicolaus Lepori concionatorum famigeratiſſimus, florentiſſimæ orationis dictione haud exiguam æſtimationem ſibi conciliaverat: floribus*

enim ac lenociniis omnium aures capiebat, & in eo dicendi genere primas obtinuerat. Hinc multos in hanc eamdem viam pertraxit verbi Dei præcones, ut auditores oblectationibus allicerent, & laudes aucuparentur &c. Hunc tamen non fuisse Nicolai noſtri finem haud dubii dicimus, is enim animarum ſaluti tantum attendens, id habuit felicitate ingenii donoque quodam cœleſti, ut flores linguæque lenocinia quaſi a natura orirentur ac orationem ornarent, non ipſe quæreret, aut conſectaretur. Agente autem duce Sabaudiæ ac præſentante epiſcopus Salutienſis datus eſt a Clemente IX anno MDCLXVIII menſe aprili, ſuumque gregem bonus paſtor rexit, ad annum MDCLXXXVI, quo a Deo vocatus tranſiit ad meliora die XXI decembris. An aliquid ediderit, mihi incompertum, ſed hoc compertiſſimum habeo conciones ejus exſcriptas tota Italia volitaſſe, quarum aliquas dum anno MDCLXXXI Florentia tranſirem, communicante S. T. M. F. Thoma Maria *Lorini* legi abſolutiſſimas & elegantiſſimas, qui & quantum memini ſe habere dixit integrum

Quareſimale e varie altre prediche.

Eum egregie laudat noſter Jo. Benedictus *Peraz*zo in variis ſuis dyſtichis T. I p. 78, T. II p. 97: ubi carmen breve quod Itali *Sonnetto* nuncupant *Al merito incomparabile del M. R. P. M. Nicolò Lepori &c. ora veſcovo di Saluzzo per li di lui fioritiſſimi diſcorſi.* Rurſus eod. T. II p. 81: *Curſus Leporeus ſive quadrageſimales conciones habitæ Venetiis anno 1667 in eccleſia SS. Jo. & Pauli a R. P. Nic. Lepori ſingulæ totidem dyſtichis cantatæ.*

F. PETRUS GEYMAN.

1686. F. PETRUS GEYMAN Gallus Occitanus Toloſæ ordini nomen dedit; ac die X auguſti MDCXL profeſſus eſt annum ætatis XXIV tum agens, mortemque ſubiit in conventu Pratellarum diœceſis Vivarienſis vernacule *Pradelles* anno MDCLXXXVI. Vir pius nec indoctus, dum Pratellis priorem ageret, ſcripſit

Hiſtoire de l'image miraculeuſe de Notredame de Pradelles, & de la devotion qu'on y porte, & enſuite, des miracles qui ſe font dans ſa ſainte chapelle, Anicii, A. & P. Delagarde 1672 in 12 pp. 174. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. DOMINICUS DE HERRE.

* 1687. F. DOMINICUS DE HERRE Brabantinus Bruxellenſis patria, profeſſione Antwerpienſis cum habitu ordinis, quem a primis faſciis induerat, nec unquam dimiſerat poſtea, ad cœnobium acceſſit, votaque perſolvit anno circiter MDCXXVIII. Vir fuit religioſiſſimus, variis apud ſuos functus muneribus, vicarius etiam provincialis inferioris Germaniæ, dum prior provincialis aberat Romam pergens ex officio: cùmque vir eſſet maturi conſilii, rerum agendarum peritus, moribus præterea ſuaviſſimis, ac multo ſermonis lepore conditus, eum ſibi ab intimis aſcivit Marius Ambroſius Capello ex ordine Prædicatorum epiſcopus Antwerpienſis aſſumtus. Obiit apud ſuos anno MDCLXXXVII die XI maii profeſſionis LXIII, ad mortem uſque regularis diſciplinæ tenaciſſimus. Sic Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. addens ſcripſiſſe ac edidiſſe hoc titulo, ſed lingua ſua vulgari Belgica:

Faſti Dominicani, quibus ſingulis anni diebus compendioſe habetur memoria alicujus ſancti aut beati, ſeu piæ memoriæ eo die defuncti, Antwerpiæ, Jacobi Meſens 1675 in 8. Hos laudant identidem editores Actorum SS. & auctoris agnomen ſcribunt *de Herne*, ut T. II maii p. 133 b. Ghilbertus tamen noſter accuratus ſuorum hiſtoricus *de Herre* conſtanter ſcribit. Sec. XVII.

F. DOMINICUS DA SEMINARA.

F. DOMINICUS DA SEMINARA Siculus Calaber in celebri S. Dominici quæ Suriani erecta eſt domo nomen ordini dedit, eamdemque prior regebat anno MDCLXXXVII, quo edidit * 1687.

Chroniche del convento di ſan Domenico in Soriano, compoſte dal M. R. P. M. F. Antonino Lembo dell' ordine de' Predicatori, novamente accreſciute infino all' anno 1687 & diviſe in libri due. Aggiontavi nel fine la cronologia de' miracoli del patriarca S. Domenico in Soriano dall' anno 1664 infino all' anno 1687 dal M. R. P. F. Domenico da Seminara priore & filio dell' iſteſſo convento, Meſſanæ, Vincentii Amici 1687 in fol. pagg. 630. Opus Rmo. magiſtro ordinis F. Antonino *Cloche* ab auctore ſeu potius editore ac continuatore ut ſic loquar, nuncupatum. Extat Pariſ. in Regia H 625.

F. HYACINTHUS SERRONI.

F. HYACINTHUS SERRONI patria Romanus XXX auguſti MDCXVII Romæ natus, ubi ad adoleſcentiam venit, inſtituto noſtro nomen dedit ad S. Dominici Feſularum in Tuſcia voto nuncupato receptus, qui ſolitis apud ſuos emenſis artium ac theologiæ curriculis, ita præclara exhibuit ingenii ſui ſpecimina, ut quas ille nuper audiverat ibi diſciplinas, aliis tradere juſſus ſit, philoſophiæ tum & ſubinde theologiæ lector inſtitutus, demum & laurea donatus magiſterii in comitiis ordinis Romæ MDCXLIV habitis. His ille attendebat, cùm forte Michael cardinalis abinde Mazarinus ordinis etiam alumnus Julii cardinalis Mazarini regis apud Gallos tum adminiſtri principis frater, Romanæ provinciæ provincialem agens ab Antonio cardinali Barberino ordinis protectore deligeretur proximi Januæ celebrandi anno MDCXLII capituli generalis præſes, & vicarius auctoritate pontificis generalis, exautoratoque per ſummam injuriam ordinis magiſtro F. Nicolao Ridolphio delatum a ſuis electione ſchiſmatica locum ejus occupaſſet. Quibus utique ſedandis pacandiſque rebus Urbanus VIII reſciſſis omnibus Januæ peractis, ac in priſtinum locum auctoritate pontificia revocatis, F. Michaelem Mazarinum ſacri palatii magiſtrum conſtituit. Hic vero utilem Serroni fore ſibi ſciens in id muneris operam, ſocium eum oneris aſcivit anno Chriſti MDCXLIII vix ineunte. Sed ut Michaelis ſors Julii cardinalis fratris inaudita prope ſub pupillo rege matreque regente gratia, totoque Galliarum imperio ſumma auctoritate fulta properabat ad clariora, ſic & Hyacinthi noſtri ut ita dicam, fortuna incrementum a Michaelis cui addictus erat ſocietate ſuſcipiebat. Nam anno MDCXLV Michael ad regis Chriſtianiſſimi nominationem ab Innocentio X Romæ conſecratus Aquenſium archiepiſcopus, ſuperatis Alpibus in Galliis Serronio comitatus ad aulam pervenit, tumque Hyacinthus Julio cardinali, cui non parum acceptus erat favente, ad Arauſicanam Eccleſiam anno ſcilicet MDCXLVI regis nominatione ſublimatus eſt, Romæque ad Minervam inauguratus a Mario cardinali Theodolo die XXVII maii MDCXLVII, initaque Eccleſiæ poſſeſſione Gallus abinde factus eſt, ejuſque non inutiliter aliquando Julius adminiſter uſus eſt opera ad publica regni negotia, rexque ipſe reginaque mater virum experti ſunt non ingenio tantum ſed integra fide, ſumma prudentia, & induſtria præditum. Hinc anno 1687.

Sæc. XVII. MDCXLVIII missus a rege visitator generalis in Cataloniam, atque ibidem regii exercitus præpositus sive intendens : tum anno MDCLX pace ad Pyrenæos inita una cum Petro de Marca jam episcopo Conseranensi, postea Tolosano & Parisiensi archiepiscopo ponendis in eadem Catalonia regni finibus cum Hispanis delegatus commissarius : subinde ad Mimatensem Gabalorum Ecclesiam antiquitate, dignitate, titulorum, jurium que majestate & opulento reditu præstantissimam ex Arausicensi translatus mense maio MDCLXI, quam sexdecim annis prope summa tranquillitate, gregis obsequio, maximaque prudentia rexit abbas simul Casæ Dei commendatarius : a qua tamen sua diœcesi quandoque abesse coactus est alio jussus a rege vel officio, quo certe vocabatur etiam ad aulam reginæ matris Annæ Austriacæ primus ei a supremo factus a consiliis atque piis largitionibus anno MDCLXIV, quo etiam eidem extremam agenti Parisiis animam Christianissimæ principi suo fungens adfuit munere die XX januar. MDCLXVI : cui & Gallicani cleri nomine ad pleniora comitia Parisius indicta tum congregati, reginamque matrem funerali sacrificio prosequentis ad Eremitas Augustinianos oratione gravi ex quatuor cleri præsidentibus ipse unus parentavit die XIII martii sequentis licendique gratia & facundia sibi nomen etiam aliquod fecit. Varias enim ille pro rerum occasione conciones habuit ac peroravit Parisiis coram utraque regina Anna & Maria Teresia Austriacis, & ad populum clerumque suum, ac ordinum etiam provinciæ Occitaniæ comitia, quarum aliquæ publici juris factæ, eruditis visæ sunt & delicatis auribus haud ingratæ. Demum regi magis ac magis acceptus, quæ suprema est Serronii dotum animi commendatio, ab eodem an MDCLXXVI Albiensis episcopus nominatus, primus ejusdem civitatis archiepiscopus creatus est anno MDCLXXVIII, eamque Ecclesiam rexit ad annum MDCLXXXVII, quo Parisiis chronicis calculi exhaustus cruciatibus ætatis suæ anno LXX die septima januarii obiit, sepultusque fuit die sequenti in nova nostra novitiatus generalis suburbii S. Germani ecclesia, cujus ipse primum imposuerat ante triennium cum solemni ritu lapidem. Hæc ejus typis prodiere opuscula :

1. *Oraison funebre prononcee dans l'eglise des Augustins du grand Convent de Paris au service solemnel fait par l'assemblee generale du Clerge de France le 13 mars 1666 pour la reine mere du roi*, Parisiis, Antonii Vitré 1666 in 4. pagg. 30.

2. *Sermon prononcé dans l'eglise de Notredame d'Estables de la ville de Montpellier, a l'ouverture des états generaux de la province de Languedoc le VII decembre second dimanche de l'avent de l'annee* MDCLXX, In Montepessulano, Danielis Pech 1670 in 4 pp. 18.

3. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu pendant les huit jours des exercices spirituels, pour l'usage des ecclesiastiques de son dioce,e*, Parisiis, Antonii Dezallier 1686 in 12 pp. 315.

4. *Meditations & affections sur les sept psaumes de la penitence, pour l'usage des nouveaux convertis de son dioceſe*, Ibidem.

5. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu sur les cent cinquante psaumes*, Parisiis, Andreæ Pralard 1688 in 8. T. I ad psalmum 48 : T. II a psalmo 49 ad 99 : T. III a 100 ad ultimum.

Licèt autem nonnisi ab auctoris morte editio completa fuerit, tamen jam anno 1686 opus manuscriptum typographo tradiderat, cum privilegio regio nona maii ejus anni obtento.

6. *Entretiens affectifs de l'ame avec Dieu sur tous les evangiles pour chaque jour de l'année*, MS relictum inter manus Francisci *de Camps* abbatis *de Signy* ut & sequentia :

7. *Histoire ecclesiastique depuis la naissance de Jesu-Christ.*

8. *Un ouvrage sur les conciles generaux, nationaux, & provinciaux*

9. *Des Discours publics prononcez en differentes occasions.*

10. *Des Dissertations sur les cas de conscience.*

Hæc vero ejus opera recensemus ex fide abbatis *de Camps* laudati in cujus manus ceciderunt, & a quo servantur, ac qui ea sic numerat in eleganti nostri archiepiscopi elogio, quod ultimo ejus operi impresso præfixit, in quo & vitam ejusdem præclareque ab eo gesta integro ac fusioni libro a se enarranda promittebat.

Addo solum philosophiam ac theologiam quas juvenis professus fuerat, ita memoria præsentes tenuisse, nonobstante aulæ tumultu, ut in pluribus hujusce palæstræ congressibus summa fide cuncta concertantium objecta solutionesque resumentem & illustrantem auditores mirati sint, quod inter alia apud patres S. J. bis feciſſe narrant, scilicet anno MDCLXI cardinalis Mazarini ægrotantis, cui theses nuncupatæ erant, vices sustinentem Burdigalæ, & Biteris præsentibus ac stupentibus hîc trium ordinum ad comitia provinciæ Occitaniæ generalia deputatis, illic innumeris aulæ proceribus, senatuque Aquitanico universo. De eo videsis Johannem Casalas in libro cui titulus, *Candor lilii vindicatus* p. 334, & Vincentium Baronium *Apologetici* lib. 1 p. 6.

F. JOHANNES DE RIBAS Y CARRASQUILLA.

F. Johannes de Ribas y Carrasquilla Bæticus Cordubæ natus Cordubensisque S. Pauli regii conventus alumnus, vir pietate & doctrina clarus, celebris apud suos habitus est concionator, quo titulo in comitiis ordinis Romæ MDCL celebratis præsentatus institutus est, ad magisterium exinde, ut ferunt, promotus. Tantæ autem fuit in provincia Hispaniæ existimationis, sicque ab omnibus sodalibus dilectus, ut cùm commune debitum solvit quarta novembris MDCLXXXVII ætatis LXXV conventus eum suus planxerit universus planctu magno, lacrymasque suas voluerit publicas esse, totique Hispaniæ manifestas, edito in lucem libello hoc titulo : *Llanto lugubre del real convento de S. Pablo de Cordova por la perdita de su illustre hijo el M. R. P. F. Juan de Rivas y Carrasquilla escrito por el R. P. F. Thomas Cano hijo del dicho convento.* Plura scripsit prælo dignissima, quæ posteri edere curabunt forsan aliquando. Quædam vero eo vivo prodierunt :

1. *Opusculum de indulgentiis.*

2. *La vida de san Alvaro de Cordova.* Citatur a nostro Josepho de Sarrabia *Añales de la orden de Predicadores* T. I pag. 106.

3. *Su oro al Cesar y a Dios su glo ia. Dialogo &c.* sub nomine D. Josephi de Zaiz Cappellani S. Engratiæ, 1663 in fol. Libellus est apologeticus, quo Catenam auream S. Thomæ de Aquino asserit contra P. Alvæ judicium Salomonis Carbonello Minoritæ eam falso tribuentis. Extat apud nostros Parisienses ad S Honorati.

4. *Defensa de la doctrina del Angelico doctor mejor executada, y su juramento mas bien cumplido con la real insinuacion obedecida, diciendo : Bendito y alabado sea el santissimo sacramento del altar, y la immaculada concepcion de la virgen Maria nuestra señora concebida sin mancha de peccado original en el primer instante de su ser. &c.* Matriti, Pauli de Val 1663 in fol.

An vero sit genuinum id auctoris opusculum vel suppositititium hærent aliqui, quod nec opus auctor ipse protulerit in lucem, sed licentiatus quidam ignotus

ignotus D. Franciſcus *Cuvillas Donyagues*, qui caſu ſibi illud in manus ineidiſſe narrat, in nuncupatoria ſua ad Ludovicum de *Oyanguren* ordinis Calatravæ equitem civitatis Portus regii Dominum regis catholici a ſecretis, & a conſiliis belli & Indiarum cameræ epiſtola: nec ullæ in fronte ordinariorum ordiniſque edendi licentiæ probationeſque cenſorum extent, quæ fraudem ſuppoſititiumque fœtum ut plurimum olent & indicant. Eo porro levidenſi opuſculo ſe Romæ ad Minervam anno MDCLXI menſe aprili interfuiſſe narrat ſuorum quorumdam ea de re Fratrum collationi, & audiviſſe reſponſum ab Alexandro VII cum regis catholici nomine de bulla in hujus ſuæ publicæ a concionatoribus faciendæ proteſtationis authoramentum rogaretur, non in eo pontificis aut bullæ opus eſſe auctoritate, ſed regis ſufficere voluntatem & imperium. Quæ nec ſatis utriuſque regis ac pontificis certe conveniant dignitati & majeſtati, ac ſi nihil ad pontificem ea quæ vel Eccleſiæ ſenſum vel evangelii prædicationem ſpectant, aut ea ſibi catholicus optimuſque princeps, quæ Eccleſiam vere attinent uſurpare velit. Alius plane eſt ordinis Prædicatorum ſenſus, qui tum in hac quæſtione, tum in cæteris totus a Chriſti vicarii Eccleſiæque catholicæ ore ac nutu in evangelii prædicatione pendet, ſummorumque pontificum decretis ad unguem obſequi religioni ſibi ducit ac gloriæ. Unde Nicolaus Antonius de hac opella loquens in *Bibl. Hiſp.* non edidiſſe, ſed ferri edidiſſe noſtrum Johannem ait.

Quidam eidem aſcribunt opus aliud ſic inſcriptum: *Teatro Jeſuitico. Apologetico diſcurſo con ſaludables y ſeguras doctrinas neceſſarias a los principes y ſeñores de la tierra. Eſcribiale el Dr. Franciſco de la Piedad. Dirigido a la ſantidad de N. Beatiſſimo P. Innocencio X pontifice Romano. Impreſſo en Cuimbra. Por Guillermo Cendrat* 1654 in 4 pp 176. At nuſquam Johannes noſter agnovit ſuum. Theophilus Rainaudus ſocius ſub nomine Petri a Valle clauſa latens illud noſtro Ildephonſo a ſancto Thoma epiſcopo Malacitano aſſeruit, at idem Ildephonſus ſuum eſſe abnegavit in *Querimonia catholica*. Videſis poſtea ad 1692. Cæterum liber fuit ab inquiſitionis Hiſpanæ tribunali proſcriptus & confixus.

F. JOHANNES BAPTISTA FEUILLET.

† 1687. F. Johannes Baptista Feuillet Gallus natione, patria Pariſinus, ordinem amplexatus eſt in conventu S. Dominici, ſeu Novitiatu generali dicto in ſuburbio S. Germani & profeſſus tertia martii MDCXLIV. Qui poſt ſtudia exacta zelo fidei motus ad inſulas juris Gallici Americanas trajecit anno MDCL, & aliquandiu ibidem miſſionarium egit: inde vero circa MDCLVIII reverſus poſt aliquot annos verbo Dei prædicando datos, ſcribendis SS. ac BB. noſtrorum vitis animum appulit, ac tandem anno MDCLXXVI pro provincia S. Ludovici in cujus conventu Goneſſiano affiliatus, ut aiunt, fuerat, conventualis in gymnaſio generali Sanjacobeo Pariſienſi a magiſtro ordinis F. Jo. Thoma de Roccaberti aſſignatus & inſtitutus ibidem obiit XIX octobris MDCLXXXVII ætatis LXIII. Hæc ejus opera:

1. *La vie de la B. Roſe de S. Marie du tiers ordre de S. Dominique*, Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1671 in 12 pagg. 300.

2. *La vie de S. Louis Bertrand de l'ordre des FF. Prêcheurs miſſionaire apoſtolique aux Indes Occidentales*, Ibid. 1671 in 12 pp. 349.

3. *Abregé de la vie du B. Pape Pie V de l'ordre des FF. Precheurs*, Ibidem 1672 in 12 pp. 260.

4. *La vie du meme*, Ibidem 1674 in 8 pp. 621.

5. *L'Année Dominicaine, ou les vies des Bienheureux, des Martirs, & des autres perſonnes illuſtres ou recommendables par leur pieté de l'un & de l'autre ſexe*, Ambiani, Giſleni Lebel. *Janvier* 1678: *Fevrier* 1679: *Mars* 1680 in 4. Quos tres menſes ex adverſariis & collectionibus ſibi a noſtro Stephano Thoma *Souegs* de quo poſtea ad 1698 ſuppeditatis concinnavit, ſtylum fere ubique ſolum ex ſuo commodans.

Sec. XVII.

F. JOHANNES BAPTISTA DU TERTRE.

F. Johannes Baptista du Tertre Gallus Picardus Iccio Portui ſeu Scalis vernacule *Calais* Gallis, *Calés* Italis ortum debuit, menſe ſeptembri MDCX, patre medicamentario & matre honeſtæ originis & penu civibus natus, & *Jacobus* in luſtralibus aquis nuncupatus. Humanioribus litteris jam imbutus juvenili ardore militiæ nomen dedit, navique conſcenſa cum Batavis varias in nundi plagas navigavit, & ad Groenlandiæ oras applicuit: tum terreſtri exercitu militem agens ſub principe Arauſiaco anno MDCXXXIII Trajecti ad Moſam obſidionem & deditionem vidit: inde variis ereptus periculis Pariſios adveniens ordini Prædicatorum in conventu S. Dominici novitiatu vulgo dicto nomen dedit ſub F. Joanne Baptiſta *Carré* priore, qui ei non habitum tantum, ſed & nomen ſuum contulit ac indidit XXIX novemb. MDCXXXV. Vir fuit pius, conſideratus, & circumſpectus, rerumque agendarum peritus: hinc ad inſulas ditioni Gallicæ nuper in America meridionali adjectas a ſuperioribus anno MDCXL miſſus, octodecim circiter annis coloniis illis novis inſervivit, doctrinæ chriſtianæ prædicandæ ſacramentiſque miniſtrandis ſedulo incumbens, tantæ verò apud omnes, ut qui ex æquo & bono ſemper ageret, exiſtimationis, ut in arduis quæ tum contigerunt negotiis & inferiores revererentur facileque obedirent, & conſulere non omitterent præſides regii. Ut verò aliunde rerum naturalium curioſus erat & intelligens, quicquid in illis inſulis rarum & ſingulare diligentiſſime annotabat. Eas demum relinquens anno MDCLVIII, ac in nativum ſuum conventum reverſus, anno circiter MDCLXVI ad provinciam S. Ludovici regis tranſiit, cujus in conventum Tullenſem a magiſtro ordinis F. Joanne Baptiſta de Marinis & cap. gen. Rom. MDCL filiatio ejus tranſlata fuerat, hiſtoriæ inſularum dictarum ſcribendæ omnem & accuratiorem ex a ſe viſis vel ex certis documentis dans operam. Tandem annis & laboribus fractus anno MDCLXXXIII in novitiatum generalem præfatum revocatus, in eodem iter æternitatis confecit anno Chriſti MDCLXXXVII. Hæc ejus opera:

† 1687.

1. *Hiſtoire generale des Iſles de S. Chriſtophe, de la Guadelonpe, de la Martinique, & autres de l'Amerique, ou l'on verra l'etabliſſement des colonies Françoiſes dans ces Iſles, leurs guerres civiles & etrangeres, & tout ce qui ſe paſſe dans les voyages & retours des Indes &c.* Pariſiis, Jacobi & Emmanuelis Langlois 1654 in 4 pagg. 481. Cùm autem opus illud ſpecimen tantum quoddam eſſet a ſe annotatorum & compendioſius, fuſius illud & accuratius recognitum & auctum edidit hoc titulo:

2. *Hiſtoire generale des Antilles habitées par les François & enrichie de cartes & de figures*, Pariſiis, Thomæ Jolly 1667 in 4. T. I *Contenant tout ce qui s'eſt paſſé dans l'établiſſement des colonies Françoiſes*, pp. 593.

T. II *Contenant l'hiſtoire naturelle enrichi de cartes & de figures*, pp. 539.

T. III *Dans lequel il eſt traité du changement des proprietaires des Antilles: de l'etabliſſement de*

Sæc. XVII. *la compagnie roiale des Indes Occidentales : & de ſon gouvernement juſqu'a la guerre entre la France & l'Angleterre*, Ibid. 1671 in 4. pp. 317.

T. IV *Dans lequel il eſt traité de tout ce qui s'eſt paſſé de plus conſiderable dans les antiſles de l'Amerique depuis le commencement de cette derniere guerre juſqu'a la paix de Breda*, Ibid. 1671 in 4 pp. 362.

3. *La vie de S. Auſtreberte vierge primiere abbeſſe de l'abbaie de Pavilli prez de Rouen tirée de l'ancien MS de l'abbaie de S. Auſtreberte de Montreuil ſur mer*, Pariſiis, Guillelmi Saſſier 1659 in 12 pp. 167.

F. MICHAEL PIUS TORREZ.

* 1687. F. Michaël Pius Torrez Inſuber Alexandrinus patria, conventus vero *de Boſcho* alumnus anno MDCLXXII magiſter ſtudentium agebat in gymnaſio noſtro Bononienſi, tumque prælo dedit teſte Rovetta, qui ejus meminit ad 1687, quo proinde adhuc florebat

Opus formalitatum in primam partem S. Thomæ juxta commentarium in eamdem Marci Serra noſtri, de quo ſupra pag. 554, Bononiæ 1672.

F. NICOLAUS VON BANCKH.

* 1687. F. Nicolaus Von Banckhe provincia Teutoniæ ſacræ theologiæ præſentatus, & ſtudii generalis Græcenſis anno MDCLXXXVII regens, typis edidit theſes hoc titulo:

Solenniores theologicæ aſſertiones depromptæ ex univerſa Summa angelici & quinti Eccleſiæ doctoris D Thomæ Aquinatis, ejuſdem menti exacte conformatæ, ac in comitiis provincialibus provinciæ Teutoniæ ordinis Prædicatorum Bambergæ celebrandis nomine conventus & ſtudii generalis Græcenſis publico certamini expoſitæ anno 1687. Præſide F. Nicolao Von Banck &c. a F. Raimundo Angerer ejuſdem ſtudii lectore philoſophiæ ordinario, Saliſburgi, typis Melchioris Haan 1687 in 4.

F. PETRUS LOPEZ.

1687. F. Petrus Lopez Aragonus ſacræ theologiæ præſentatus & prædicator generalis, anno MDCLXXXVII priorem agebat in primario & regio conventu Cæſarauguſtano, tumque jam editam ab Andræa de Maya Salabertia de quo ſupra ad 1678, prælo iterum ſubjecit

Vida prodigioſa de la venerable ſor Martilla de los Angeles &c. Matriti, Typis Regiis, Matthæi de Llanas & Guſman 1687 in 4. Quam Eleonoræ *de Funes y Villalpando* marchioniſſæ *de Villalva &c.* nuncupavit.

F. VINCENTIUS JOUANETI.

* 1687. F. Vincentius Jouaneti Aſculi in Piceno natus, ibidemque ordinem amplexus, per agones ſcholæ omnes ac gradus, gymnaſii noſtri Bononienſis rector primarius evaſit, magnamque ſuo nomini ex utraque theologia ſcholaſtica & morali peperit famam Ejus meminit Rovetta ad 1687, quo proinde circiter claruerit aut obierit, addens relicta ab eo

Commentaria fere in univerſam S. Thomæ Summam, ſed quæ prælum nondum ſubierant anno 1691.

F. FRANCISCUS VARO.

† 1687. F. Franciscus Varo vel *Baro*, ut Hiſpani loquuntur, gente Hiſpanus patria profeſſioneque fuit Hiſpalenſis conventus S. Pauli ejus civitatis alumnus. Hic evangelii apud infideles propagandi deſiderio ardens, numeroſo illi novorum militum, quos inſignis ille & ſanctus apud Sinas verbi divini præco F. Johannes Baptiſta *Moralez* conſcripſerat manipulo trigeſimum ſe junxit. Hiſpania cum eodem XII junii MDCXLVI ſolvens, ac Mexicum trajiciens, Manilam appulit XXIX junii MDCXLVIII. Cum eodem noſtro Jo. Baptiſta, quem ut patrem reverebatur, & a quo viciſſim ob raras animi dotes ut filius imprimis diligebatur, Manilæ portu decima julii MDCXLIX egreſſus intra viginti circiter dies Sinarum regnum intravit, atque ut jam ea lingua facile utebatur, & audiebat, mox operi applicitus eſt. Quot in ea Domini vinea per triginta & amplius annos exantlarit labores, quam apoſtolicam egregie obierit impleveritque, miſſionem, indefeſſe gentilibus ad fidei lumen adducendis, baptizandis atque in ea firmandis, ac miniſtrandis ſemper intentus, quot toleraverit ſuſtinueritque fortiter viarum, inediarum, inſidiarum moleſtias atque pericula, fuſius referunt provinciæ noſtræ Philippinarum ſcriptores, tum & miſſionis Sinicæ hiſtorici legendi. Sæviſſima autem anno MDCLXV excitata adverſus Chriſtianos ac miſſionarios apoſtolicos perſecutione, cum horum plurimi jam ab infidelibus comprehenſi, & a regno relegati, in civitate *Kuan-Tung* concluſi detinerentur, inter quos erat noſter Dominicus *Navarrete* cum duobus e noſtris, tunc Franciſcus *Varo* cum quatuor ex ordine ſociis in civitate *Fokien* Chriſtianis ſedulo miniſtrans aliquandiu delituit. Verùm cùm exinde identidem egrederetur, apoſtatarum revocationi & fidelium confirmationi totus incumbens, deprehenſus demum in eo munere ab infidelibus menſe junio MDCLXXI & ipſe *Kuang Tubg* relegatus fuit. At ſolutis tandem miſſionariis iiſque ad ſuas eccleſias redeundi data libertate, Chriſtianos & ille ſuos reviſit tandem anno MDCLXXIIII, & ad conſueta miniſteria reverſus eſt. Viceprovincialis fuit & præfectus miſſionis noſtræ Sinicæ, tum & ab Innocentio XI epiſcopus deſignatus Baſilitanus, vel ut alii volunt Lyddenſis, ſed non conſecratus, & vicarius apoſtolicus conſtitutus, & vivebat adhuc anno MDCLXXXVI. Noſter Jacobus Lafon Diarii Dominicani Gallici menſe octobri pag. 357 tomi ſecundi docet ſe didiciſſe ex epiſtola ad ſe data ab illuſtriſſimo epiſcopo Cononenſi Carolo *Maigrot* mortuum eſſe initio menſis januarii MDCLXXVII. De eo legendi F. Baltazar *de S. Cruz* T. II *Hiſtor. prov. Philipp.* pag. 161 a & 317 a: Dominicus noſter *Navarrette* ejuſdem in ea miſſione ſocius & conſodalis T. I *Hiſtor. de China* pag. 349 & 355 a. Ille enim eſt de quo ſic ſcribit: *De los nueſtros de Fo-Kien avianos tenido malas nuevas y buenas. El vicario provincial* (F. Franciſco Varo) *faltò a acudir a unos Chriſtianos : cogieron al moço que con ſigo llevava, y por alli deſcubrieron al padre. Prendieronle quando yo ſali de China, yavia mas de ſeis meſes que eſtava en la carcel. Deſpues vi cartas aça, como le avian llevado a Canton con los demas &c.* & *T. II*, ubi frequenter ejus meminit & præclare loquitur: Et ex eo Fontana in *Monum.* ad ann. MDCLXVI & LXVIII. Sic de eo F. Johannes Franciſcus Aleoniſſa ordinis Minorum epiſcopus Beritenſis tunc electus, & vicarius apoſtolicus de Hunvang in Sina, in Reſponſione ad articulos ipſi miſſos a cardinali Caſanata prima julii MDCXCIX num. 100 ſcribit: *Il padre Varo Domenicano viſſe molto tempo dopo d'arrivar io in China e ſo che fu verſato nella lingua e lettere Chineſi quant' egn' altro miſſionario del ſuo tempo, e ciò per relazione havuta anche da Monſignore Baſilitano* (Fra Gregorio Lopez) *di buona memoria.* Natalis noſter Alexandre, *Apologie des Dominicains miſſionaires de la Chine* p. 382,

& aliûs : Et opere cui titulus, *Conformité des ceremonies Chinoises &c.* pag. 86. Hæc ejus opera :

1. *Relatio & libellus ſupplex ſacra congregationi de propaganda fide circa mores ac ritus Sinicos oblatus ſub data Sina 30 maii 1661.* F. Johannes Baptiſta Morales primus ſubſcripſit, F. Franciſcus Varo quartus cum aliis ſeptem noſtris. Extat editus in Apologia Dominicanorum citata inter documenta a pag. 19 ad 118.

2. *Sentencia de los Miſſionarios de la China de la orden de ſan Domingo deliberada en la junta de Lanki 20 Aoril 1661.* Primus ſubſcribit F. Franciſcus Varo viceprovincialis cum aliis ex ordine quinque : Extat ibidem pag. 119.

3. *Tractatus in quo cultus Confucii & progenitorum impugnatur ut illicitus a F. Raimundo de Valle, F. Johanne Garcia, F. Franciſco Varo noſtris anno 1665 editus in China lingua Hiſpana.* Sic refertur ibidem pag. 175.

4. *Tractatus lingua vulgari Hiſpana ſeu Reſponſio ad apologias PP. Brancati & Jacobi le Favre S. J. quo opere cultus Confucii & progenitorum ſuperſtitioſus & illicitus demonſtratur.* Integrum ejus manu ſcriptum & ab eo anno 1670 compoſitum habent miſſionarii noſtri Sinenſes, & exemplum præ manibus tenuit Natalis Alexandre citatus : ſed & alia plura extant apud alios.

Ex hoc opere prodiit *Eſtratto del trattato circa il culto e le cerimonie de' Chineſi*, Coloniæ 1700 in 12. Extat Romæ in Caſanatenſi. In ultimo hoc opere ſic ipſe de ſe teſtatur, nempe lingua Sinica compoſuiſſe

1. Tomos IV hoc titulo *Chut iao-ming-Ching.* Hoc eſt, *Argumenta, quibus legis Chriſtiana veritas & ſanctitas facile ob oculos ponuntur, ex S. Thoma ratiociniis, variis comparationibus, & reſponſionibus ad hominem deſumpta.*

2. *De jejunio univerſali.*

3. *De modo confitendi cum variis fidei documentis, orationibus Chriſtianaque pietatis exercitiis.* Typis Sinenſibus excuſum opuſculum. De quo ſic Dominicus Navarrete T. II, Præludio 28 n. 2 p. 56 a : *El padre Fray Franciſco Varo durante la perſecucion imprimio un libro de oraciones y exercicios de oracion, contemplacion, y modo para confeſſarſe. Deſſeavan mucho los Chriſtianos a quel libro.*

4. *Epiſtola ab eo ſcripta ad F. Johannem Polanco Romæ agentem eo a miſſionariis Sinarum noſtris delegatum. Data in civitate* Kuang Cheu XIII *junii* MDCLXXII. Relatio eſt a ſe geſtorum & toleratorum cum ab infidelibus captus eſt, & in carceres varios conjectus, hanc citatus Jacobus Lafon integram edidit loco citato Latine & Gallice.

F. AMBROSIUS ESTIENNE.

† 1688. F. AMBROSIUS ESTIENNE origine Lotaringus, at conventus Lingonenſis provinciæ Franciæ alumnus, vir pius, laborioſus, & rerum ordinis curioſus ſcrutator, anno MDCLXXXVIII ætatis LXXVII attigerat, quædam typis ediderat, pluta prælo parata habebat, quæ ſic ipſe recenſet :

1. *Athena Prædicatoria, ſive Bibliotheca Patrum ſacri ordinis Prædicatorum, qui ab initio ordinis ad hunc uſque annum 1688 omnes ferme diſciplinas docte atque egregie illuſtraverunt, Alphabetice digeſta.* Quod opus ab auctore Romam ad magiſtrum ordinis F. Antoninum Cloche miſſum, ab iſto R. P. Jacobo Quetif Pariſios recognoſcendum remiſſum eſt, qui ſic cenſuit : *Fuit hæc bibliotheca diligenti ſatis quidem ſtudio collecta & concervata, ſed parum accurata, nec ſeverioris judicii diſcuſſa criterio, nec ad fontes revocata. Unde ſapiſſime ſecutus errantes, incautus cum iis errat ipſe.* Extat apud noſtros Lingon. cod. MS in fol. & complectitur foliola 848.

2. *Le curieux d'apprendre les veritez Chretiennes ou Reſponſe d'un catechiſte aux demandes d'un jeune homme porté d'un grand deſir de s'inſtruire des veritez du ſalut.* SEC. XVII.

3. *Advis a une jeune religieuſe, qui cherche a s'inſtruire de ce qu'elle doit faire pour vivre contente en religion, & y acquerir la perfection.*

4. *Abregé des croniques de l'ordre des Freres Precheurs.*

5. *Miſcellanea ſive Diverſitates F. Ambroſii Stephani Lotaringi.* Quæ omnia MS nunc apud noſtros Lingonenſes ſervantur. Sequentia edita :

1. *Advis aux Peres & Meres pour elever leurs enfans en la crainte & en l'amour de Dieu*, Lingonis, Burrot 1674 in 12.

2. *L'obligation que tous religieux & religieuſes ont de garder les regles & conſtitutions de leurs ordres traduit du Latin du R. P. Pierre Dierkens du meme ordre docteur de Louvain*, Lingonis, Nicol. Secard 1678 in 8.

F. ANTONIUS DE LOREA.

F. ANTONIUS DE LOREA Hiſpanus conventus Roſarii civitatis Almagrienſis in provincia Bætica alumnus mortuus eſt Valentiæ Aragonum circa MDCLXXXVII magno ſuorum luctu atque jactura. Fuit enim plurimarum vir inſignis apud ſuos partium, non eruditione tantum ſed pietate ſingulari, dicendique facundia & mira ſcribendi facilitate præditus. Collegialis fuit inſignis S. Mariæ Angelorum Hiſpalenſis gymnaſii S. Thomæ licentiatus, tum & ibidem laurea decoratus. Non uni ſcholaſticæ ſeſe tantum addixit ſed exegeticæ plurimùm inſtitit theologiæ, & concionibus habendis felicibus auſpiciis *magno animarum fructu* incubuit. Vernaculam adeo pure & venuſte loquebatur linguam, ſtyloque tam amæno utebatur, ut dicentem eum audire ſcribentemque legere gentiles ſui certatim ambirent. Plura poſteritati reliquit ingenii ſui monimenta, quorum & ipſe brevem exhibet, præfixitque ad lectorem vitæ F. Petri de Tapia archiepiſcopi Hiſpalenſis procemio analyſim, quam eodem ordine hîc ſubjicimus : 1688.

1. *Examen de Ordenantes, Confeſſores y Predicadores.*

2. *La vida de S. Roſa de la tercera orden de S. Domingo.*

3. *Vida de la venerable madre ſor Maria de la SS. Trinidad de la tercera orden de S. Domingo dadà a la eſtampa por D. Bernardo de Lorea Ameſcua Hermano del autor*, Matriti, Franc. Sanchez 1671 in 4.

4. *Vida de ſor Maria Villani Fiorentina.*

5. *Vida de ſan Pio V.*

6. *Un Tomo de ſermones.*

7. *Seis Tomos de la vida de Chriſto Señor nueſtro* cum titulo : *El grande Hijo de David.*

8. *Otro. I Parte David peccador. II P. David penitente con empreſas morales politicas y chriſtianas.*

9. *Tres tomos David perſeguido.*

10. *El ſiervo de Dios D. Fray Pedro de Tapia de la orden de Predicadores obiſpo de Segovia, Siguença, Cordova, y arçobiſpo de Sebilla Religioſo penitente, Doctor eſclarecido, Prelado apoſtolico, padre de pobres. Iſtoria de ſu apoſtolica vida y prodigioſa muerte &c.* Matriti, Typog. Reg. 1676 in fol. pagg. 315. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati. Eo anno prælo parata habebat :

11. *Corte peccadora.*

12. *Vida del S. Arçobiſpo de Lima D. Torribio Alphonſo Mogrovejo.*

13. *Vida de ſor Maria de ſan Andres de la orden de Predicadores en ſu convento de Almagro.*

14. *Vida de ſan Raymundo de Peñafort.*

Sec. XVII. Addit præterea paratos habere ſe *Tres Tomos de ſermones Adviento, Quareſma, y continuacion de los ſermones de ſantos*, quorum duo completi ultimam ſolum manum expectant.

Promiſera aliàs *La Iſtoria de la provincia de Andalucia*, opus dudum imperatum avideque deſideratum editurum ſe, verum fatetur aggredi ſe non potuiſſe haſtenus, niſi luſtratis provinciæ conventibus, excuſſiſque monumentis & archivis, quod ei nondum licuerat, nec deinceps licuit. Eum enim Valentiam ejus urbis archiepiſcopus antea Magiſter ordinis F. Johannes Thomas de Rocaberti accivit, qui vitæ & operibus edendis amitæ ejus V ſororis Hippolytæ de Rocaberti incumberet, quod & præſtitit, adjiciens actis ſuis ab ipſamet Hippolyta ſcriptis

Epitome de ſu prodigioſa vida, virtudes y admirables eſcritos ſacado de los proceſſos de ſu Beatificacion y canonizacion, y otros inſtrumentos autenticos, Valentiæ, Vincentii Cabrera 1679 in fol. par. pagg. 111. Extat Romæ in Caſanatenſi, & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. CAROLUS MYLEMAN.

* 1688. F. Carolus Myleman Flander, patria Gandavenſis ibidem XXX novembris MDCXXVII profeſſus, philoſophiam apud ſuos Lovanii, tum theologiam apud Præmonſtratenſes Tronchinenſes ad Gandavum docuit, exinde Theologiæ moralis lector in ſuo conventu inſtitutus licentiati gradum obtinuit. Obiit ibidem fere octogenarius XXVIII auguſti MDCLXXXVIII. Sic F. Gilb de la Haie in Bibl. Belgo-Dominic. MS, a quo & hæc noſtri Caroli referuntur opera lingua Belgica vernacula ſcripta & edita:

1. *Compendioſa narratio miraculorum, quæ per imaginem S. P. N. Dominici e cælis allatam patrata narrantur*, Gandavi, Balduini Manilii 1650 in 12 pagg. 193: Iterum adjecta *Origine communionis feria* III *in ejuſdem S. Dominici honorem fieri ſolita*, Ibidem.

2. *Methodus facilis peccata vitandi*: cui adjicitur aliud opuſculum hoc titulo, *Maledictus homo, qui peccat ex confidentia*, Ibidem apud eumdem 1670, 1671 & 1674 in 12.

3. *Efficaciſſima Motiva patientiæ in infirmitatibus aliiſque adverſitatibus*, ac unà *Methodus morientes juvandi*, Ibidem, Balduini Manilii 1671 in 8.

4. *Praxis cultus S. Liborii, quem in calculi doloribus invocare ſolent*, Ibidem 1674 in 12.

5. *Praxis cultus S. Blaſii epiſcopi & martyris*, Ibidem.

6. *De cultu B. Virginis per roſarium perpetuum* Foliola varia, Ibidem.

7. *Artes dæmonum quibus homines ad infernum pertrahuntur, præcipue præſumtionis vitio*, Coloniæ, Petri Metternich 1681 in 4. Accedit *Facilis methodus ad cohibendam peſſimam jurandi & pejerandi conſuetudinem*, Eiſdem typis & forma.

8. *Ars bene & chriſtiane vivendi & moriendi*, Iiſdem typis & forma, A ad D.

Sic me monebat ſodalis Ludovicus Robiin litteris ad me anno 1715 datis.

F. DAVID LENFANT.

† 1688. F. David Lenfant Gallus, ortu Pariſinus, in conventu Compendienſi adoleſcens ætatis XVI ordinem amplexatus eſt anno MDCXIX & ſequenti MDCXX profeſſus, exinde Pariſiis in conventu Sanjacobeo reliquum vitæ longioris egit. Baccalaureus, ut aiunt, biblicus promotus, magiſterii lauream a magiſtro ordinis conſecutus eſt, quod ob præſcriptum a ſacra facultate noſtrorum graduandorum numerum locum in ea obtinere non potuiſſet. Obiit ibidem grandævus anno MDCLXXVIII maii XXXI, ætatis LXXXV. In celebrioribus regni, quibuſdam etiam regiæ civitatis pulpitis concionibus claruit eruditione quidem & pietate refertis, ſed pro eorum temporum guſtu ſcommatibus, dicteriis, facetiſque narrationibus & moralitatibus interciſis & ſtylo ſimplici geſtuque ac pronunciatione non uſque adeo gravi: Cæterum cùm ea ratione auditorum curioſitatem excitarent & attentionem, magno populorum concurſu excipiebantur, nec ſine fructu. Vir alioquin religioſus & pius juxta & eruditus, litteriſque totus incumbens, ac laboris patientiſſimus, librorum helluo, quod non ſolum probant opera ab eo edita, ſed & bibliothecæ Sanjacobeæ volumina fere omnia, quorum in ipſis contentorum epitomen in gratiam concionatorum vel initio codicis, vel in indice bibliothecæ annotavit. In operibus D. Auguſtini, quem integrum non ſemel legerat, verſatiſſimus, ejus *Milleloquium* a Joanne Collierio reviſum & correctum, ſed non plane & accurate annoque 1645 editum, recognovit ipſe denuo ac emendavit, quod & indicatur ad calcem T. II editionis iteratæ Pariſiis anno 1650 apud C. Rouillard ſub mutuato *Infantii* (ſic enim Davidis noſtri cognomen reddiderunt *Lenfant*) nomine. Hæc autem commodiſſima & utiliſſima ab eo prodierunt:

1. *Concordantiæ Auguſtiniana, ſive Collectio omnium ſententiarum, quæ ſparſim reperiuntur in omnibus S. Auguſtini operibus ad inſtar concordantiarum ſacræ ſcripturæ. T. I completens* LXXXIV *tractatus ejuſdem S. doctoris ordine alphabetico*, Pariſiis, Sebaſtiani & Gabrielis Cramoiſy 1656 in fol. ab A ad EEeeee.

2. *Concordantiæ Auguſtiniana &c. T. alter*, Ibidem 1665 in fol. ab A ad DDdddd. Quæ multo locupletiores quam *Milleloquium*.

3. *Biblia Auguſtiniana, ſive collectio & explicatio omnium locorum ſacræ ſcripturæ, quæ ſparſim reperiuntur in omnibus S. Auguſtini operibus ordine Biblico*, Pariſiis, Sebaſtiani Cramoiſy 1661 in fol. T. I exhibens *vetus teſtamentum* pagg. 787: T. alter *novum teſtamentum* continens, pp. 762.

4. *S. Bernardi abbatis Biblia ſive collectio &c.* ut ſupra, Pariſiis, Joannis Henault 1655 in 4 *vet. teſtam.* pp. 362, *novum* pp. 68 & 40.

5. *S. Thomæ Aquinatis Biblia ſive collectio & explicatio omnium locorum ſacræ ſcripturæ quæ ſparſim reperiuntur in omnibus S. Thomæ ſcholaſticis operibus ordine biblico*, Pariſiis, Joannis Henault 1657 in 4 T. I pagg. 493: T. II ibidem 1659 pp. 592: T. III ad finem Vet. Teſtam. pp. 566. Deſideratur novum teſtamentum, quod tribus etiam voluminibus edendum paraverat. Extant ſuperiora omnia Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

6. *Hiſtoire generale de tous les ſiecles de la nouvelle loi, laquelle enſeigne ce qui eſt arrivé de plus notable dans l'Egliſe & dans le monde tous les jours de l'année depuis la naiſſance de J. C. juſques à preſent*, Pariſiis, Antonii de Raſſlé & Renati Guignard 1680 in 12. T. I pagg. 492: T. II pp. 491: T. III pp. 446.

Eadem Hiſtoria ab auctore aucta & recognita, Ibid. 1684 in 12 tomis ſex: opus curioſum. Extat utraque editio Pariſiis in Regia G 1483 & 1484: prior verò apud noſtros ad S. Honorati.

Hujus auctoris cum laude meminit Diarium eruditorum Gallicum vulgo *Le journal des ſçavans* anno 1666 aprilis V.

F. DOMINICUS LE BRUN.

1688. F. Dominicus le Brun, cui luſtrale fuit in ſeculo nomen *Dionyſius*, ortu fuit Gallus, & patria Pariſinus, claro nec ignobili genere natus anno MDCXI menſe junio, fratrum ipſe primogenitus, patre in ſuprema & unica rei monetariæ curia ſenatore, cui Franciſcus a Dominico ſecundo genitus dignitati ſucceſſit hæres. Ille juvenis annorum octodecim cum litteris incubuiſſet humanioribus, optima Fratrum erecti nuper ad S. Honorati vicum ordinis conventus fama & converſatione excitatus, iiſdem adjungi poſtulavit, votique compos factus Avenionem miſſus eſt, ubi & ordinis habitum a F. Georgio *Laugier* priore accepit, & anno revoluto profeſſus eſt die quinta junii MDCXXX. Pariſios inde ſtudiorum cauſa reverſus, iiſdem peractis ad ſacerdotium promotus ſaluti animarum procurandæ ſeſe compoſuit, concionibuſque habendis & confeſſionibus audiendis ſe addixit. Nanceium miſſus prædicationis cauſa, gratus incolis & civibus, gratiſſimus & regio Lotharingiæ proregi Franciſco *du Hallier de l'Hopital* poſtea Franciæ polemarcho, Pariſiorumque ſimul & Briæ Campaniæque gubernatori fuit, cui poſtmodum & ab arcanis fuit ad mortem uſque confeſſionibus intimiſque animi conſiliis: adeo ut eodem auctore & apud regem civeſque Nanceianos ipſumque Lotharingiæ ducem agente & promovente, novus in ea Lotharingiæ metropoli fuerit erectus anno MDCXLII conventus ſub titulo Noſtræ Dominæ de Pace in actis cap. gener. Romæ MDCXLIV acceptatus Tit. *Pro congregatione S. Ludovici*. Cujus conventus novi datus eſt primus ipſe prior ac poſtea filius a conventu nativo Avenionenſi eo tranſlatus anno MDCXLV. Bis etiam eodem prioris munere functus eſt in conventu SS. Annunciationis Pariſienſi, prima vice electus ſexta auguſti MDCLXXVI, & iterum ex diſpenſatione die quinta ſeptemb. MDCLXXXIII. Præfuerat jam antea eidem congregationi S. Ludovici (quæ nunc provincia) vicarius generalis electus XX julii MDCXLIX, confirmationeque accepta XIX ſeptemb. ſequenti munus inierat ac obiverat triennium. Vir cætera concionibus & confeſſionibus præſertim monialium excipiendis aſſiduus. Dum autem Compendium levandæ qua dudum laborabat ſtomachi nauſeantis difficultatis cauſa petiiſſet, ibidem apud ſanctimoniales canonicas S. Auguſtini Hoſpitalatias, inter quas ſorores duas germanas habebat, pie ſuſceptis a priore noſtri conventus Compendienſis Eccleſiæ ſacramentis ejuſdem morbi fractus anguſtiis e vita migravit ætatis LXXVIII ineunte XXII auguſti MDCLXXXVIII, ſepultus apud noſtros ibidem in odeo. Scripſit

Panegirique funebre &c. Marie Lumagne, veuve de François Polaillon, conſeiller du roi en ſes conſeils, & reſident pour ſa Majeſté en la republique de Raguſe: prononcé en abregé le 7 ſeptemb. 1657 a Paris dans l'Egliſe des filles de la Providence, dont elle etoit ſuperieure, & donné avec plus d'etendue pour l'edification publique, Pariſiis, Joannis Julien 1658 in 4 pagg. 138.

F. DOMINICUS MARIA POZZOBONELLO.

1688. F. Dominicus Maria Pozzobonello patritia gente Savonæ Ligurum ortus, anno MDCXVIII die XIII octobris Januæ in æde S. Mariæ ad Caſtellum ordini nomen dedit adoleſcens, qui cum egregiam ſtudendo docendoque navaſſet operam in gymnaſiis noſtris Mantuano, Veronenſi, Cremonenſi, & Januenſi, magiſterii lauream in theologia promeruit & adeptus eſt in actis cap. gen. Rom. anno MDCL habiti acceptatus & approbatus. Poſtea a Vincentio Preto ſancti officii in Urbe commiſſario generali de quo ſupra ſocius allectus, illo Romæ anno MDCLXIV die XXXI julii morte ſublato; Placentinus inquiſitor conſtitutus fuit, & poſt Conſalvum Gritium Preti ſucceſſorem, commiſſarius ipſe Romæ generalis tandem evaſit ſummis pontificibus Alexandro VII, Clementi IX, Clementi X, & Innocentio XI acceptiſſimus. Demum Raimundo Capizucchi e ſacri palatii magiſterio ad purpuram evecto menſe auguſto anni MDCLXXXI, Dominicus noſter eidem ſuffectus fuit menſe ſeptembri ſequenti, quo in munere ita ſe omnibus probavit, ut communi voce amplioribus honoribus dignus judicaretur. Obiit autem anno MDCLXXXVIII menſe julio apud ſuos ad Minervam ſepultus. Ejus cum laude meminerunt abbas Michael Juſtiniani *Scriptori Liguri* p. 192, & Rovetta ad 1688, a quibus hæc ei aſcribuntur opera:

Synopſis vitæ F. Vincentii Preti S. R. I. commiſſarius generalis. An verò typis edita non addit Juſtinianus.

Curſus philoſophicus.

In præcipuos Summæ S. Thomæ tractatus commentaria.

Eruditus & accuratus tractatus de ente ſupernaturali.

Quæ extare dicuntur MS apud ſuos Januenſes.

Indiculus ſacrorum canonum atque conciliorum.

Memorabilium in cauſis ſancti officii Summula miniſtris hujus tribunalis perutilis.

Hæc duo poſteriora opuſcula ab auctore ſibi communicata vidit, & perpendit ipſemet qui refert Rovetta Romæ MDCLXIX in ædibus ſancti officii.

F. FRANCISCUS SOTELLO.

F. Franciſcus Sotello Hiſpanus, vir pietate, doctrina, & facundia commendatus florebat hoc anno MDCLXXXVIII, quo & prælo dedit 1688.

Oracion panegirica al B. Torribio. Extat Romæ in Caſanatenſi in libro cui titulus: *La Eſtrella de Lima*, a Franciſco de Chave edito, Anbetes 1688 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. JOHANNES MAHUET.

F. Johannes Mahuet Gallus Campanus, Lingonenſis patria, profeſſione Avenionenſis, quam anno MDCXXVII emiſit, vir pietate diſciplinaque regulari commendatus, diem apud ſuos obiit anno MDCLXXXVIII. Scripſit ac edidit: 1688.

1. *Prædicatorium Avenionenſe ſeu hiſtoria conventus Avenionenſis ordinis Fratrum Prædicatorum*, Avenione, Antonii Duperier 1678 in 8 pagg. 284.

2. *La regle de S. Auguſtin & les conſtitutions des Religieuſes de l'ordre de S. Dominique, avec les declarations & les ordonnances des chapitres generaux*, Avenione, P. Offray 1674 in 8 pp. 244 & 80.

F. JOSEPHUS ANDREAS LUGARINI.

F. Josephus Andreas Lugarini patria & profeſſione Cremonenſis Cæſenæ apud ſuos ſodales theologiæ primarium lectorem agebat anno MDCLXXXVIII, tumque typis edidit quam pronunciaverat orationem funebrem hoc titulo: 1688.

I due coloſſi della virtude in vita abbatuti in

Sec. XVII. *un sol dì dalla morte. Discorso funebre alla venerabile memoria de' Padri Maestri Domenico Maria Pozzobonelli maestro del sacro palazzo, e Tommaso Mazza commissario generale del santo ufficio in Roma dell' ordine de' Predicatori detto in Rimino nella Chiesa di san Cataldo de' medesimi Padri da F. Giuseppe &c. in occasione de' solenni esequie, che la gratitudine di chi dovea, promosse li* XVIII *agosto* MDCLXXXVIII, Arimini, Simbeni 1688 in 4. Habebat Cinellus & meminit *Bibl. volante* Scanzia VI p. 61.

F. ODOARDUS PIUS FELINA.

* 1688. F. Odoardus Pius Felina Italus, Bononiæ ortus, & ibidem ordinem professus, variis in provinciæ Lombardiæ locis & studiis, ac tandem in ipso Bononiensi gymnasio theologiam docuit. Exinde verbi Dei prædicationi totus incumbens celebriora Italiæ pulpita Ecclesiastes facundus cum plausu & fructu implevit. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1686, sed ulterius vixisse probant, quæ edidit opera:

Quaresimale di sermoni del santissimo rosario, Bononiæ 1688 in 4. Extat Romæ in Casanatensi.

Quaresimale & Panegirici de' Santi, Bononiæ: volumina duo. Sic Rovetta.

F. RAIMUNDUS DE SANCTA CORONA.

* 1688. F. Raimundus de Sanctacorona Italus, Vicentiæ natus, ibidemque ordini ascitus, theologus insignis & facundus Ecclesiastes, Sanctorum Patrum lectioni vir addictissimus, ac memoriæ tenacissimæ, adeo ut quod semel legerat, nunquam deinceps obliviscceretur. Sic de eo Rovetta ad 1688, quo proinde circiter vixerit. Scripsit

Volumen de laudibus B. Virginis ex sententiis SS. Patrum conflatum plurimaque eruditione refertum: nondum tamen eo anno typis commissum.

F. THOMAS MAZZA.

† 1688. F. Thomas Mazza Forolivii Romandiolæ civitate ditionis pontificiæ natus, ibidem adolescens ordinem amplexatus, & professus, morum integritate, & gravitate, ac multiplici claruit eruditione. Nam præter eximiam in philosophia & theologia peritiam, quas variis provinciæ suæ Lombardiæ locis & conventibus docuit, in profana sacraque fuit exercitatissimus historia, poetica etiam plurimum arte deliciabatur, atque dicendi gratia pollebat. Postquam autem variis apud suos functus esset honoribus & oneribus, sanctæ fidei vindex & inquisitor generalis Cremæ, Vincentiæ, Veronæ, Januæ, successive, demum & Bononiæ constitutus est, quo cùm in officio integritatis suæ zelique fidei & vigilantiæ singulare exhibuisset specimen, ab Innocentio papa XI sanctæ Romanæ & universalis inquisitionis in Urbe commissarius generalis est institutus anno MDCLXXXII, quod egregie magnaque sui & ordinis gloria sex annos ad obitum usque munus exercuit & obivit. In Quietistarum errores antesignanive Michaelis Molinos fanatici & hæretici ejusque erroris sociorum summi pontificis jussu diligenter inquisivit, ac post longissimi tædiosissimique processus moras, tandem eadem apostolica auctoritate, prædicti Molinosii solemnem in Ecclesia S. Mariæ super Minervam maximo inauditoque populorum confluxu susceptit abjurationem, eique damnationis suæ sententiam pronunciavit, quæ acta tertia septemb. MDCLXXXVII. Non diu postea vixit Thomas noster quem mense julio anni MDCLXXXVIII mortalitatem exuisse magno omnium luctu & desiderio refert Rovetta. Hæc ab eo prodierunt:

1. *Panegyricus S. Raymundo confessori ord. Predic. in quo sic a litera* [R] *abstinuit, ut in toto orationis decursu nullibi reperiatur.*

2. *Tractatus moralis super interdicto mulieribus monasteriorum ingressu.*

3. *Claudiani poetæ vita & apologia pro illius fide christiana.*

4. *Prediche delle Dominiche e de' santi.* Sic Rovetta, qui & addit:

5. *Philosophica scripta & theologica*: sed an hæc duo posteriora typis prodierint, ubive serventur non docet, sic nec *alia plura opuscula* quæ ipsi asserit.

Apologia per F. Giovanni Annio Viterbese, Veronæ, Antonii Rossi, & Franc. Gamba 1673 in fol. Distractis verò brevi omnibus exemplis Latine sperabatur edenda, quod an factum sit me latet, sed eamdem auctor operi sequenti inseruit, cui titulus:

6. I Goti illustrati o vero Istoria de' Goti antichi con varie digressioni in materie parimente antiche e singolari di Didymo Ropaligero Liviano: intertavi l'apologia per F. Gio. Annio Viterbese, nella quale si libera dalle imposture di molti d'avere supposti gli autori da lui publicati, e d'aver a gloria maggiore della sua patria disotterrate finte lapide con false iscrizioni, Veronæ, Antonii Rossi 1679 in fol. pp. 294. Extat Parisiis in Regia G 806.

Opus sane curioso lectore, nisi sit fastidiosus haud indignum: & ut summatim quæ in defensionem Annii profert perstringam, hæc primo satis clare evincit, nullum ab Annio lapidem fictum, nullum fingi potuisse, nullo emolumento fingere juvasse: unde concludit & non cæce in præconcepta opinione obfirmatis demonstrat fabulam esse, quod Antonius Augustinus Dialogo X Antiq. Rom. ex fide Latini Latinii Viterbiensis Annii æqualis, sed æmuli de lapide ab eo ficto narrat. Tum postea auctorum quos Annius edidit libros non ipsa eorum esse opera defendit, at fragmenta tantum operum, non iterum ipsa ab eis scripta, sed cujuscumque sint, verorum operum compendia: non ab Annio ficta, imo ex codicibus ante ducentos & amplius annos scriptis eruta, cardinalem Fregosum bonæ fidei Annii testem esse omni exceptione majorem, nam ejus cardinalis Annius tum theologus erat in familiam ascitus, cum eoque Mantuæ agebat, ubi hæc antiqua monumenta invenit, & eodem cardinali vivente ea typis edidit, a quo mendacii redargutus fuisset, si verum non dixisset: Bernardum cardinalem Carvajalum ejusdem esse momenti testem, quem adversariorum suorum & schedarum omnium Annius moriens hæredem reliquit, quæ omnia ille in Hispaniam regressus secum abstulit jam (nescitur ubi) latentia. Johannem Gerardum Vossium excepta religione virum eruditissimum habet, Canum nostrum meritis laudibus extollit, sed utrumque erga Annium minus æquum contendit: tum singulis illorum præsertim Cani adversus Anniana monumenta objectis respondet, & responsiones suas plurima eruditione litteraria fulcit. Franciscum Tinto Veronensem ob modestiam in impugnandis libris Annianis magni facit, ejusque difficultates, quoad potest solvit. Quosdam plagiarios inter quos Jo. Chrysostomum Zanchi nominat, dure percellit, quod libris Annianis usi antiquitates scrutando, & totidem verbis excipientes, eum ex quo profecerant laudare neglexerunt, imo inventionis laudem sibi vindicarunt. Denique etiamsi falsi supponan-

tur hi libri Anniani, & in his edendis non quidem deluſor, ſed deluſus Annius, adhuc tamen non parvæ utilitatis eſſe additis Annii commentariis contendit, quæ commodius nec ſine voluptate apud ipſum auctorem legentur.

Apologiam hanc etſi quantum poteſt moderate ſcriptam, cùm primum typis prodiit, notis mordacioribus impugnavit tacito nomine Sparaverius nobilis Veronenſis, Mazzam verò defendit F. Franciſcus Macedo ordinis Minorum vir inter litteratos hujus ætatis nominatus, in gymnaſio Patavino publicus Ethices profeſſor libro in 4, Veronæ apud Jo. Bapt. Merulum edito ſub hoc titulo: *Reſponſio ad notas nobilis critici anonymi in apologiam R. P. F. Thomæ Mazza &c.* in qua hujus noſtri ſcriptoris vitæ ſeriem innocue ac religioſe ſemper actam, & ob magnas viri partes novis in dies muneribus ac honoribus a ſummis pontificibus ornatam exponit, ideoque iniquius a Sparaverio habitum docet, de quo legendus Gregorius Leti *Italia regnante* T. IV pp. 328 & 329. Sed & Mazza ipſe adverſarii ictibus ſcutum oppoſuit libro edito, cui titulum fecit:

Aucupium Ibis, hoc eſt, Confutationes objectionum Elenchiſtæ anonymi in apologiam pro Annio F. Thoma Mazza autore Didymo Leoclavico Siviliano, editum a R. P. F. Franciſco a Sexto ord. Min. Capucin. Ronchi, Georgii Antonii Franchellii in 4. Videſis *Italia regnante* T. III pag. 206. & Villanum *La viziera alzata, Hecatoſte n.* XCV *pag.* 89, & Placcium *de ſcriptoribus pſeudonymis* p. 230 n. 823.

Æmulus Mazzæ iterum repoſuit edito libello hoc titulo: *Franciſci Sparaverii in Thomam Mazzam in* 4. Meminit Cinellus *Bibl. volante* Scanzia I pag. 36, ſicque de eo cenſet: *E queſta una riſpoſta all' Aucupium Ibis, ſcritta con non meno eleganza ed acume, che acerbità. Di queſto eruditiſſimo ſignore Veggaſi il quarto tomo della dotta e curioſa Italia regnante a carte* 541 *e* 542. Revera ibidem legitur celebrem Noriſium poſtea cardinalem cauſam Sparaverii ſuſcepiſſe defendendam, eleganſque ejus elogium ſcripſiſſe.

Reſpondit Mazza noſter libello hoc titulo: *Ad Franciſcum Sparaverium plus æquo in Thomam Mazzam exſandeſcentem paraneſis*, 1677 in 4. Meminit idem Cinellus *Scanzia III* pag. 79, & de ea ſic habet: *La prima pareneſi del reverendiſſimo padre maeſtro Tommaſo Mazza inquiſitore di Genova, dell' amicitia del quale molto mi glorio, è non ſolo dotta, ma anche modeſtiſſima.*

Notandum ad poſterorum memoriam graviſſimam fuiſſe inter Franciſcum Macedo & illuſtriſſimum Noris Auguſtinianum controverſiam de doctrina.

Franciſcus Macedo primo ſocietatis Jeſu ſodalis tumque ad ordinem Minorum tranſlatus, quibus in ſocietate ſententiis imbutus fuerat totus plenus, Noriſii doctrinam ſanam, ſed pure Auguſtinianam non ferens, eum pluribus libellis Janſeniſmi accuſavit: Noriſius doctiſſime reſpondit, & accuſationem egregie purgavit, cujus invictum argumentum eſt, quod ab Innocentio XI anno MDCLXXXI in ſacrum cardinalium collegium eſt cooptatus. Hinc factum ut quæ Macedo impugnabat, Noriſius defenderet. De iſta inter utrumque controverſia legendus Joannes Cinellus Florentinus *Bibl. volante*, ſed & Gregorius Leti *Italia regnante* T. IV.

Noriſium eruditiſſimum fuiſſe opera ab eo vulgata demonſtrant, Macedo amœnioribus litteris præſertim, non ita eruditione theologica excellebat.

Operum in cauſa Annii ſupra laudatorum nullum vidi præter illud unicum cui titulus: *I Goti illuſtrati*, quod ultimum etiam prodiit. Ea autem ratione ſcriptum eſt, ut neminem lædat, imo adverſarios omnes meritis laudibus exornet. Annium deluſum forſan, ſed falſarium non fuiſſe contendit. Quid in hoc improbandum? Sec. XVII.

De iſta Annii apologia ſic legebam *Italia regnante* T. IV p. 329: *Di eſſa ſi diſcorre lungamente in uno de' giornali letterarii di Roma, e non ſenza lode.*

F. THOMAS MARIA NAPOLI.

F. Thomas Maria Napoli a familia ſic nuncupatus, ortu Panormitanus, & in patria inſulæ Siciliæ urbe primaria ordinem amplexus, vir fuit non divinis modo, ſed & mathematicis ſcientiis abunde inſtructus. Claruit hoc anno MDCLXXXVIII, quo prælo opus a ſe compoſitum dedit hoc titulo: * 1688.

Utriuſque architecturæ compendium in duos libros diviſum, Romæ 1688 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memorialia recens ex Urbe mihi miſſa. Mirum hunc auctorem ab Antonino *Mongitore* in ſua bibliotheca Sicula fuiſſe omiſſum.

F. ANGELUS JULIANUS.

F. Angelus Julianus Italus Æmilius, e Mercato Saraceno ad Iſapim fluvium ortus, conventus Cæſenatis alumnus florebat anno MDCLXXXIX omnibus ſcholæ muniis egregie perfunctus tum philoſophiæ tum theologiæ lectoris, e magiſtro ſtudentium Bononienſi Vincentinus, Bergomenſis, Brixienſis, Januenſis gradatim inquiſitor a ſummo pontifice inſtitutus generalis, a cardinali Alterio ordinis protectore demum theologus aſſumptus, inſigniſque ſuæ bibliothecæ præfectus, quem noſter Rovetta miris exornat laudibus, virum præſtans omni ſcientiarum genere perpolitum, muſarum amœniorum ut & ſacrarum & ſeveriorum, juriſque canonici non ſecus ac theologiæ peritiſſimum, moribus unâ diſciplinaque regulari conſpicuum in primis: qui eo anno ſequentia opera ſcripſerat, quæ tamen pro more ubi edita ſint, non aperit: * 1689.

1. *Curſus philoſophicus Ariſtotelicus.*
2. *Tractatus de abſolutis.*
3. *Alter de ſcientia media, de Angelis & de incarnatione.*
4. *Opuſculum apologeticum pro doctrina S. Thomæ.*
5. *Opuſculum* MS *de re cardinalitia anno* MDCLXXXI.
6. *Notæ ſuper Decretales.*

Quæ ex certa ſcientia propriaque ſe noſſe Rovetta laudatus teſtatur.

F. ANTONIUS MAZENOD.

F. Antonius Mazenod Gallus patria e ſancti Stephani Sebuſianorum municipio non ignobili ortus, parentibus ſpectatæ virtutis & auctoritatis, adoleſcens ſeptemdecim annorum humanioribus litteris egregie inſtructus, mundo valedicere conſtituens Pariſios venit anno MDCXLV & in conventu SS. Annunciationis ordinem amplexus eſt XXIX octobris ejuſdem anni, & anno revoluto profeſſus. Exinde ſtudiis applicitus ita emicuit inter ſodales, ut philoſophiæ profeſſorem eum habere voluerint Calvomontani in Campania cives & magiſtratus, quam & maxima ſui & ordinis laude, magno diſcipulorum confluxu & fructu, magno omnium cleri foriique & populi Calvomontani plauſu * 1689.

Sæc. XVII. annis duobus docuit ab anno MDCLVIII ad MDCLX. Sacras poſtea Pariſiis ſuis Fratribus eſt interpretatus theologiæ diſciplinas integro triennio. Conventibus Menilogranenſi, Rotomagenſi, Ambianenſi, & Tullenſi præfuit prior, at ſeu præſes, ſeu privatus verbo Dei quaqua daretur & occurreret occaſio ſemper promovendo paratus, rudioribus præſertim ruſticis ac pueris, pauperibuſque, quæ ad ſalutem opportuna & neceſſaria ſeſe promptum offerens erudiendis, etiam cum non parvo ſalutis ſuæ corporalis diſpendio. Ab epiſcopo Tullenſi Jacobo *le Fleux* ceu fidelis ac ſtrenuus adminiſter in vaſtiſſima ea diœceſi cum ampliſſima auctoritate conſtitutus eſt, theologique ſui loco eſt habitus, ordinandorum & ad beneficia concurrentium examinator. Poſt multos denique pro animarum ſalute, Chriſtique fide promovenda toleratos labores, fractis jam viribus, in eodem conventu Tullenſi feria quarta majoris hebdomadæ quæ fuit aprilis ſexta æræ chriſtianæ MDCLXXXIX, ætatis LXI piiſſime obdormivit. Ut vir erat acris ingenii, ac novorum excogitator, qui Latine præterea pure & expedite & diceret & ſcriberet, plura commentus fuerat, & prælo digna, quorum & nonnulla amicis communicaverat, *Theologiam* præſertim ad memoriam juvandam *reductam in tabulas*, ad exemplar tabularum philoſophicarum celebris Ludovici *de l'Eſclache*, ſed quæ exiſtimem omnia cum eo periiſſe, niſi in conventu Tullenſi ſerventur. Ejus tantum ſupereſt ſuppreſſo nomine editum opuſculum in gratiam ruſticorum

Les rudimens du chriſtianiſme, ou toute la doctrine, les prieres, devoirs & exercices d'un bon chretien ſont reduits & traitez en forme de cantiques ſpirituels, compoſez d'un air & d'un ſtyle familier en faveur des enfans & du petit peuple, l'air ou le chant de chaque cantique eſt marqué au premier couplet par des caracteres faciles a entendre, par un miſſionaire du convent des Freres Precheurs d'Amiens, Ambiani 1681 in 12.

Deſcriptionem & chronicon conventus Tullenſis, ut & virorum Eiuſdem illuſtrium catalogum ab eo Latine ſcriptum & accurate concinnatum, vidi aliquando inter manus F. Danielis Antonini Mouſſer tunc prioris provincialis anno 1686, ab aliquo nunc forte ſervatum, qui nolit prodere.

Extare etiam debent in archivo Tullenſi *Orationes Latinæ* puræ & elegantes, quas in inauguratione ſcholarum ſeu philoſophiæ ſeu theologiæ ex ejus ore cum voluptate audivimus.

F. CLEMENS A GENUA.

1689. F. CLEMENS A GENUA a patria ſic agnominatus conventus ibidem S. Mariæ de Caſtello alumnus regularis diſciplinæ zelo ac religioſæ perfectionis ſtudio conſpicuus, nec ideo quod imperitis aliquando contingit, litterarum abjecit ſtudia, quin & ſacris & humanis ſe ſtrenue diſciplinis addixit. Nam & Hebraicam optime didicit comparavitque ſibi linguam, Hebræorumque lector Urbini fuit. Poſtea S. T. baccalaureus in ſtudio generali Bononienſi D. Thomam per biennium eſt interpretatus ex officio, ac ibidem inde magiſterii laurea inſignitus, primariam eodem in collegio cathedram ſtudii moderator & regens obtinuit, eoque munere fungebatur anno MDCLXXXIX cum laude, vir æque affectivæ quam ſcholaſticæ peritiſſimus theologiæ, ſingularis etiam abſtinentiæ, quem ideo provinciæ ſuæ regimini provincialem auctoritas apoſtolica conſtituit. Scripſit ſeu verius e Latina lingua in Italicam vernaculamque tranſtulit linguam Thomæ a Kempis, quæ ſequuntur hic opuſcula, uti noſter And. Rovetta ad 1689 ea recenſet:

1. *De imitatione Chriſti libri* 4.
2. *De liliorum valle.*
3. *De tribus tabernaculis.*
4. *Hortulus Roſarum.*
5. *Soliloquium animæ.*
6. *De ſolitudine & ſilentio.*
7. *Sermones ad novitios.*
8. *Orationes variæ piæ.*
9. *Vitæ variorum Beatorum.*
10. *Tractatus ejuſdem ceteri.*

An autem edita vel MS docere pro more ſuo Rovetta neglexit aut ignoravit.

F. DOMINICUS FERDINANDUS NAVARRETE.

F. DOMINICUS FERDINANDUS NAVARRETE vulgo *Fernandez* Hiſpanus, vir egregiis † 1615. in Eccleſiam meritis exantlatiſque pro fide laboribus ac ſcriptis omnigena eruditione refertis uſquequaque clariſſimus, in civitate Rupefideli vulgo *Peñafiel* Caſtellæ veteris natus eſt, ibidemque ordinem amplexus, exactis in Pinciano noſtro S. Gregorii collegio ſtudiis inter condiſcipulos adeo emicuit, ut mox in eodem artium lector inſtitutus fuerit ac profeſſus eſt. Primarias deinceps Academiarum Hiſpanarum theologiæ cathedras ordini addictas ſperare poterat, at evangelii apud infideles Sinas præſertim propagandi zelo ardens divino huic ſe totum devovit conſilio. Anno MDCXLVI junio menſe portu *Sanlucar* ſolvit Mexicumque trajecit, eodemque anno cum XXVII aliis ex ordine miſſionariis eò appulit. Verum deficiente navigio in alterum annum expectandum ei fuit, quo tandem cum iiſdem Fratribus & amplius duce F. Johanne Baptiſta *Moralez* mare pacificum conſcendit dominica Palmarum quinta aprilis MDCXLVIII, & ad Inſulas Philippinas pervenit vigilia S. Jo. Bapt. ſequenti. Subito ſacræ theologiæ lector in collegio S. Thomæ Manilenſi poſitus eſt, primariamque etiam poſtea cathedram pro præclara in docendo ratione obtinuit. Eo ſolutus exercitio, infidelium novarumque ut aiunt Chriſtianitatum inſtructioni totus incubuit in Inſulis Philippinis primum deinde in regno *Macazar* quo miſſus anno MDCLVII, & per quadrageſimam conciones habuit tum in civitate Macao, ad quam acceſſit anno MDCLIX: demum eodem anno in Sinarum imperio, quorum linguam brevi familiarem ſibi fecit, adeo ut ea & eleganter ſcriberet, & prompte loqueretur. Annis duobus ſtetit in provincia *Fo Ngan*, & anno uno in provincia *Che Kiang* partes viri vere apoſtolici omnes implens, miſſionis etiam præfectus in iis regionibus conſtitutus. Verum anno MDCLXV occaſione Ephemeridum Lunarium Johannis Adami S. J. collegii mathematici præſidis, quæ collegii rituum præfecto aliiſque infidelibus non placuerunt, ſeu verius ex horum adverſus fidem chriſtianam zelo ac livore, graviſſima exorta eſt in Eccleſiam tempeſtas, miſſionarii quotquot agniti erant in urbem regiam & ad aulam avocati, inde regio edicto ad urbem *Macao* relegati, ſed ob quaſdam Sinenſes inter & Luſitanos difficultates in civitate *Canton* ad MDCLXIX retenti, in quibus & Navarrete noſter. Sed nec ei tunc licuit eſſe otioſo: quamplura enim ibidem ſcripſit ad miſſionem Sinenſem promovendam maxime conducentia. Cùm autem *Canton* ita concluderentur non ut in carcere, ſed ne ad interiora regni ad ſuas Eccleſias redirent, aliàs vero extra Sinam abeundi quo vellent, liberum eſſet, & Proſper Intorcetta S. J. ex relegatis unus ea facultate uſus jam ab anno MDCLXVII *Macao* trajeciſſet, Romam inde petiturus, idem cepit conſilium Navarrete non carceris aut exilii tædio, ſed e re ad Sinenſis Eccleſiæ

ac

ac miſſionum arbitratus, quod & Patribus Societatis aperuit, ac ſub finem anni MDCLXIX executus eſt. Anno MDCLXXII menſe maio tandem Matritum pervenit, & ſexta januarii ſequentis Romam ingreſſus eſt. In quo loco res eſſent Sinicæ facta ad ſummum pontificem & congregationem S. R. E. cardinalium relatione adeo ſe omnibus probavit, ut cùm de epiſcopo in eas regiones mittendo deliberaretur, ipſemet a cardinali Ottobono congregationis tunc præſide poſtea Alexandro VIII S. P. ea dignitate ornandus propoſitus fuerit, quod tamen munus optimis rationibus permotus ſapienter effugit. At non potuit in Hiſpaniam reverſus Matritique exiſtens eodem modo evadere, quin archiepiſcopales Inſulæ Hiſpaniolæ ſeu *S. Domingo* infulas admittere cogeretur. Ad eas deſignatus a rege Catholico Carolo II anno MDCLXXVII litteriſque pontificiis Roma acceptis conſecratus anno MDCLXXVIII. Sponſam ſuam inivit exeunte eodem anno, ejuſque ita ſtuduit ornatui, ut primitivorum ſanctæ Eccleſiæ antiſtitum clariſſimum in ſe præbuerit exemplar. Inter præclara ejus geſta, non omittenda exhibita Patribus Societatis officia. Cùm enim de loco deferendo tum cogitarent, quod a triginta & amplius annis ſtationem fixam obtinere non potuiſſent, eos jamjam abeuntes retinuit, brevi collegium iis extrui curavit, in cordis viſceribus tenerrime amplexus eſt, ac quibuſlibet gratiis ſibi devinxit: quo manifeſtum fecit univerſo orbi, ſi quando antea in controverſiis Sinenſibus illi cum eis non convenerat, id non ex amaro aut triſti animo, ſed ex unico veritatis, cui ad mortem uſque conſtantiſſime adhæſit, amore prodiiſſe. Obiit inter ſuorum lacrymas ingentique totius ordinis luctu amantiſſimus pater, præſulque omni veneratione digniſſimus anno Chriſti MDCLXXXIX. Ut res Sinicas nemo dilucidius explicuit, nemo ad eas miſſiones aſpirante numine vocatis ac pergentibus utiliùs, opera ejus ex variis tractatibus conflata diſtinctius referenda viſa ſunt:

Tomus I. *Tratados hiſtoricos, politicos, ethicos, y religioſos de la monarchia de China. Deſcripcion breve de aquel imperio y exemplos raros de emperadores y magiſtrados del, con narracion diſuſa de varios ſuceſſos, y coſas ſingulares de otros reynos y diferentes navegaciones. Añadenſe los decretos pontificios y propoſiciones calificadas en Roma para la miſſion Chinica, y una bulla de Clemente X en favor de los miſſionarios*, Matriti, e Typographia regia Johannis Garcia, & Floriani Aniſſon 1676 in fol. pagg. 518. Opus Principi Johanni de Auſtria nuncupatum & in tractatus VII diſtributum.

Tractatus I. *Del origen, nombre, ſitio, grandezas, riquezas, y ſingularidades de la gran China.*

Tract. II. *Del modo y diſpoſicion del governo del Chino, de ſus ſectas, y de las coſas mas memorables de ſu hiſtoria.*

Tr. III. *Eſcrivenſe algunas ſentencias politicas y morales del filoſofo* Kung Fu Zu.

Tr. IV. *Del libro* Ming Sin Pao Kien: *eſto es eſpejo precioſo del alma.*

Tr. V. *De la ſecta literaria.*

Tr. VI. *De los viages y navigaciones, que el autor ha hecho. Con Adiciones breves a eſtos tratados.* In his diſcutiuntur Hiſtoria Chinica ſeu potius Philippinarum Franciſci Colin S. J. & Tractatus de bello Tartarico Martini Martinii ejuſdem Societatis.

Tr. VII. *Decretos y propoſiciones calificadas en Roma por orden de la ſagrada congregacion del ſanto officio.* In iſto tractatu poſt relatum Decretum Alexandri VII anni MDCLVI, illud aſſerit diſplicuiſſe Johanni Adamo collegii mathematici præſidi, Antonio de Govea, & Ignatio de Acoſta miſſionariorum ſuperioribus; & Emmanueli Georgio quatuor S. J. illiſque quæſita Martini Martinii ejuſdem Societatis non juxta veritatem propoſita viſa. In his ſunt & *Dubia propoſita anno* MDCLXXIV *ab auctore ſacra congregationi generali S. R. & U. Inquiſitionis tranſmiſſa F. Laurentio Brancati poſtea cardinali de Laurea, & Cajetano Miraballo clerico regulari cum horum reſponſis.* Sec. XVII.

Tomus II. *Que trata de las controverſias antiguas y modernas de la miſſion de la gran China y Japon*, Matriti, e Typographia Regia, ut ſupra 1679 in fol. pp. 669. Plura deſunt. Et hunc Principi Johanni de Auſtria nuncupaturus erat, ſed & epiſtola & prologus, ut & finis operis auctoritate ſuprema ablata & ſuppreſſa fuere abſente tunc auctore & in ſua ſede jam poſito.

Tractatus I. *Preludios de eſtas controverſias cinquenta en numero con Appendice. Preludio primero. Prueva el autor el affecto de ſu religion y ſuyo a la Compañia, que milita por ella y no contra ella.* Extant etiam MS *ἀντίγραφα* charta Sinica ſerica cum dedicatoria *Kuang Tung* 3 aug. 1668, in archivis ordinis.

Tract. II. *De varios caſos que los Padres de la Compañia propoſieron y reſolvieron en una junta tenida año de* 1628 *en el lugar llamado* Kia Ting *en la provincia de* Nan-King *de la gran China con algunas advertencias del autor.* Caſos XXXVI. Extant auctoris manu duplicia prima charta Sinica bombycina foll. 64 *Kuang Tung* 3 aug. 1668: & altera charta minori Italica in archivis ordinis.

Tr. III. *De otros caſos y dudas pertenecientes a la meſma miſſion. Son controverſias* XX. Sunt MS cum præcedentibus.

Tr. IV. *De las diſputas que tuvimos en la metropoli de la provincia de* Kuang-Tung, *los de las tres Religiones. Commençaronle a los* 18 *de deciembre de* 1667 *años: ſon §§.* XXXI. *Poſtrimera conſultacione* 26 *de Enero* 1668. Extant auctoris manu charta communi Italica eleganti in archivis ordinis.

Tr. V. *De algunas otras controverſias y caſos pertenecientes a la miſſion. Controverſias* XXXIII.

Tr. VI. *De el culto que el Chino da a ſu filoſofo Confucio y a ſus difuntos. La reſolucion* 41 *de la junta de* Kuang Tung, *que los Padres de la Compañia eſcrivieron ſin darme tiempo para proponer las dificultades dize aſſi.* Circa ceremonias quibus Sinæ magiſtrum ſuum Confucium venerantur, ſequenda ſunt omnino præcepta ſacræ congregationis univerſalis inquiſitionis a SS. D. N. Alexandro VII approbata anno MDCLVI, qui fundantur in valde probabili opinione, cui nulla contraria evidentia opponi poteſt: qua poſita probabilitate non eſt claudenda janua ſalutis innumeris Sinis, qui arcerentur a chriſtiana religione, ſi prohiberentur ea facere, quæ licite & bona fide & non ſine graviſſimis incommodis prætermittere cogerentur. *N. I:* « Leido lo dicho ſentio mal luego de ello el « ſeñor obiſpo d'Eleopolis y reparo excelentemente « en que el decreto de que haze mencion no ſe « funda ſino ne l'Informe del P. Martino «.

2. *Informe al R. P. Feliciano Pacheco viceprevincial de la miſſion de China de la Compañia de Jeſus ſobre ſi el culto que los letrados deſte Reyno dan a ſu maeſtro el Confucio es ſuperſtitioſo ò no.* Pax Chriſti. *Son Preguntas* XII.

3. *De las reſpueſtas que ſe dieron aqui en la junta a lo y a eſcrito.* N. 1: « El P. Brancato dixo « que en una ciudad d'Italia eſtava &c. *Finis*: V. « P. ſe ſirva de leer eſte papel, y con la reſolu- « cion que me diere la remitire al P. viſitador a « Macao. Fecho en eſta caſa de *Kuang-Tung* Mar- « zo ocho. de 1668. F. Domingo de Navarrete «.

Sec. XVII. 4. *Entregue eſto Informe (lo ſubſtancial del, come dixe al principio, porque traſladandole añadi algunas coſillas) al P. viceprovincial Feliciano Pacheco, el qual deſpues de dias aviendo tenido juntas y conſultas con los ſuyos me reſpondio lo ſeguiente:* » R. P. Preſidente. Lei attentamente » y hize leer a otros PP. el tratado de V. P. &c. » in *Kuang-Tung* 18 de Abril 1668. Feliciano Pa» checo.

Notas a dicha reſpueſta. Princ. » Supongo 1 que » en toda eſta reſpueſta non tiene mas parte el » P. viceprovincial Pacheco que aver lo firmado » en que todos &c.

§. 5. *Carta que ſobre eſto eſcrivi al M. R. P. Luis de Gama reſidente en Macao viſitador de las dos provincias de Japon y China de la S. C. de J.* Princ. » Muy R. P. viſitador. Quando remiti a V. » P. M. R. nueſtro Informe con la reſpueſta que » me dio el R. P. viceprovincial no tuvo tiempo » mas que por &c. *Kuang-Tung* 22 de abril de » 1668. F. Domingo Navarrete.

Reſpueſta a mi carta. Princ. » Padre preſidente. » Deſpues de recibir un eſcrito breve de 18 de abril, » y con el el largo, erudito, zeloſo, y benevolo » tratado de V. P. &c. *Et poſtea:* Imbio me tam» bien una impreſſa de nueſtro reverendiſ. P. Ma» rinis, en que a todos exhorta a eſte fin &c. » *Macao* 12 de maio de 1668. De V. P. muy cier» to y obligado ſiervo Luys de Gama. Deſpues » dice. Por la primera via mandero a V. P. el » tratado original deſpues de hazer del un traſla» do que queda en eſta ſegretaria. Supongo que » V. P. lo tendra a bien &c.

§. 6. *De las tres cartas de que ſe haze mencion en la del padre viſitador. N.* 1: » El P. F. Carlos » Clemente Gan provincial de Filipinas eſcrive » aſſi al M. R. P. Manuel Dias &c.

Reſpueſta a la dicha carta del P. viſitador Manuel Diaz ſenior. Princ. » El P. F. Juan Bautiſta » de Morales me embio una carta de V. R. *Finis:* » Nueſtro ſeñor de a V. R. ſu mano derecha pa» ra concluir eſto negocio y todos los demas que » emprendiere en el ſervicio de Dios. *Macao* 26 » de julio de 1639. Manuel Diaz.

Copia de una carta que el P. F. Juan Bautiſta de Morales eſcrivio al ſobredicho P. viſitador. Pr. » M. R. P. viſitador aviendo de reſponder &c.
* *Id eſt ex conventu S. Dominici Macao.* » De ſanto Domingo * oy 3 de junio de 1639. » Humilde ſiervo F. Juan Bautiſta de Morales.

Reſpueſta del P. viſitador. Princ. » La flaqueza » de la ſalud y convalecencia &c. *Finis:* 4 de ju» nio del colegio 1639. Manuel Diaz.

§. 7. *De otra reſpueſta que me entrego el P. viceprovincial a 21 de março de* 1669. Erat hic Felicianus Pacheco, qui jam ſupra.

Compendioſa reſponſio ad dubitationes ab A. R. P. F. Dominico Navarrete propoſitas, ſeu brevis ſynopſis de cultu Sinico Confucii & mortuorum. Princ. » El autor fue el P. Diego Fabre. Dize aſſi » en Latin: Cùm ante aliquot menſes juſſu R. P. Viceprovincialis &c.

§. 8. *De la reſpueſta a eſte opuſculo.* Princ. » De verdad que juzgo que no ſe avia de gaſtar » tiempo en reſponder a tales papeles &c. Al fin » añadi lo que los Mandarines hazen en las eclip» ſes, y los ſoldados a ſu dios Marte, preguntan» do ſi ſe podia hazer o permitir. Eſcrivioſi en » otra parte, con que no es neceſſario repitirle » aqui.

Tra. VII. *Reſpueſta a la tercera que ſe me entrego de mi informe y tratado ſexto.*

§. 1. » Para dar principio a eſta obra es neceſ» ſario como en todas las demas pedir un rayo de » luz al que es fuente &c.

§. 2. » Engolfemonos en el tratado del P. » Brancato. Tiene 70 hojas de a folio. Ay mucho » que deſlindar. No diremos del autor &c ».

§. 3. *En el fol* 8: » Trae las ceremonias que » yo eſcrivi deſde el num. 19 del §. 1, Dice ſon » politicas. Pero reſta reſponder &c ».

§. 4. » Haze queſtion particular de las rabil. » las de los defuntos y Confuſio. Supongo lo que » eſcrivi en mi tercera razon del Informe &c ».

§. 5. *Fol.* 49: » Trae lo que yo eſcrivi en mi » num. 10, parecele que es argumento efficaz pa » ra probar que los letrados Chinas no ſean atheos » &c ».

§. 6. » Traenſe otros lugares Chinicos para » conocer ſi es politico o religioſo el culto de qui » ſe abla aqui ».

Finis: » Quanto queda eſcrito ſugelo ima y » muchas vezez a la correccion de nueſtra ſanta » madre la Igleſia Romana y ſu cabeça nueſtro » muy ſanto padre Innocentio XI que al preſente » la rige y govierna. Acabè de traſladar lo que » eſcrivi en China, en eſta curia Romana a 15 de » ſetiembre de 1673 años. Sea todo para gloria de » Dios y bien de la miſſion de China. Quanto en » algunos puntos ſe toca que parecera al mal intен» cionado deſdoro alguno de la ſacra y inclita » Compañia de Jeſus. Declaro y proteſto que ſolo » toca a algunos particulares que eſtan en China- » y ſeguiendo yo y nos otros con los Padres del » ſeñor S. Franciſco las opiniones de otros miſſio- » narios antiguos doctos y graves de la meſma Com- » pania, es viſto no tener contra ella coſa alguna. » Otros puntos que ſe eſcriven ſe trahen ſolo por » neceſſarios para purgar nos de las ſin razones, » que algunos han dicho y alegan porſi injuſta- » mente ».

Ex quibus conſtat ejuſdem ſemper ſententiæ fuiſſe auctorem ſive in China, ſive Romæ, fictitiumque eſſe inſtrumentum, vel ut alii vocant epiſtolam, quod vel quam ab ipſo prodiiſſe ad Antonium de Govea viceprovincialem S. IX *Kuang-Tung* 29 ſeptemb. 1669 referunt auctor anonymus libri Gallici, *Defenſe des nouveaux chretiens &c.* & le Gobien S. J. *Eclairciſſemens, pag.* 275. Extat hic tractatus VII non ſolum impreſſus, in hoc T. II, ſed & ipſius auctoris manu ſcriptus in archivis ordinis.

Tra. VIII. *Reſpueſta a los tratados del Padre Morales* (S. J.)

Cap. 1 & 2. *Reſpueſta al prologo o proëmio y a los libros primiero y ſegundo.*

Cap. 3. *De las honras que los Chinas hazen al filoſofo Confucio.*

Cap. 4. *Si ſon idolothytas lo que ſe ofrece a los difuntos y Confucio.*

Cap. 5. *De las ceremonias que los Mandarines hazen en el templo del* Ching Hoang.

Cap. 6. *Si cooperan a las ſuperſticiones los chriſtianos, que contribuen para hazer negocijos publicos en que ſe mezclan idolatrias.*

Cap. 7. *De como han adminiſtrado los ſuyos el ſacramento del Bautiſmo.*

Cap. 8. *De la Gañancia que permite la Compañia a los Chinos en ſus empreſtinos.*

Cap. 9. *De las tiendas de las uſuras y de los hijos de los uſurarios.*

Cap. 10. *De la publicacion del decreto poſitivo y leyes canonicas.*

Cap. 11. *Como predican los de la Compañia a Chriſto crucificado.*

Parte II del trattato VIII.

Cap. 2. *De lo que hizieron los de la Compañia con los Frayles, quando fueron deſterrados de Fokien.*

Cap. v. *Como han hablado los Dominicos y Franciſcos de los de la Compañia que andan en China.*

Cap. VI. *De los medios de paz que han tomado en China los Dominicos y Franciſcos.*

Cap. IX. *Cauſas verdaderas de la perſecucion y deſtierro de los Dominicos y Franciſcos.*

Cap. X. *Concluſion de todo eſte tratado.*

Proteſtacion. » Proteſto una y mil vezez que » quanto ſe ha eſcritto ha ſido ſin paſſion alguna, » ſolo me ha movido el zelo de manifeſtar la ver- » dad. Por tanto lo ſugeto, &c. *ut ſupra.*

» Para coronar eſta obra eſcrivo aqui las car- » tas que los Padres de S. Franciſco embiaron a » los ſuyos de la ciudad de Macao deſde la car- » cel de *Ningpchien* año de 1637, con las dos reſ- » pueſtas al tratado que el P. Bartolome de Robo- » redo publico en Manila, y adverti que la reſ- » pueſta primiera aunque ſalio en nombre de Fray » Juan de ſan Marcos es del P. Fray Antonio de » S. Maria. Aſſi me le dixo varias vezez eſte buen » Padre.

Tratado ultimo (& IX) *contiene lo que immediatamente queda eſcrito.*

1. *Reſpueſta a algunas coſas que contra los PP. de la compañia de Jeſus de la miſſion de China dizen los reverendos religioſos de ſanto Domingo y de ſan Franciſco de Filipinas.* Finis : *Manila 26 de deciembre de 1638. Bartolome de Roboredo S. J.* a pag. 484 ad 505.

2. *Reſpueſta a un papel que han ſacado contra los religioſos de la orden de ſanto Domingo y de ſan Franciſco de la miſſion de la China los reverendos padres de la Compañia de aquel reyno, o el procurador de dichas provincias y miſſiones en ſu nombre llamado Bartolome de Roboredo que reſide en el colegio de la Compañia de Manila.* Princ. » Fray Juan » de ſan Marcos hermano lego de la ſerafica reli- » gion de nueſtro ſerafico P. S. Franciſco &c. Verus auctor, ut dictum eſt, fuit F. Antonius de Sancta Maria inſignis ejuſdem ordinis in imperio Sinarum Evangeliſta & miſſionarius. *Fecha en la ciudad de Manila en dos dias del mes de março de 1639 años. Fin.* a p. 505 ad 556.

3. *Informe ſobre la meſma materia al ſeñor arzobiſpo de Manila.* » Illuſtriſſimo Señor. La provin- » cia de ſan Gregorio de las Filipinas de los deſcal- » ços de la regular obſervancia del ſerafico padre » ſan Franciſco acude a los pies de V. S. I. &c. *& paulo infra :* En prueva de lo qual remito a V. S. I. » a las eſpaldas deſte memorial dos papeles, que el » uno es el traſlado autentico del original que ma- » nuſcrito divulgaron por toda eſta ciudad eſte año » de 1639 los PP. de la Compañia firmado del P. » Bartolome de Roboredo ſu procurador, &c. a pag. 557. ad 590. Ex quibus ſupra evicimus F. Didacum Collado jam anno ſuperiori 1638 naufragio ſubmerſum hujus memorialis auctorem certo non extitiſſe.

4. *Satisfacion a un memorial apologetico ſin nombre de autor, dedicado al Excell. ſeñor conde de Villaumbroſa preſidente de Caſtilla de parte de los miſſioneros de China, repreſentando los reparos que ſe hazen en un libro que ſe ha publicado en Madrid eſte año de 76 en grave prejuizio de aquella miſſion : Divulgado occultamente en dicha corte al fin del meſmo año y principio del preſente 1677.*

Por el P. M. F. Domingo Fernandez Navarrete miſſionario apoſtolico de la gran China, y procurador general de la provincia del ſanto Roſario de Filipinas orden de Predicadores. Al Excell. Señor Inquiſidor general de las Eſpanas. Proteſta del Autor : Veritatem meditabitur guttur meum &c. a pag. 591 ad 669. Deeſt finis.

§. 9. *Al ſecundo reparo.* In reſponſione ſuum e civitate *Kuang-Tung* exitum fugam non fuiſſe cla- Sec. XVII. riſſime probat.

E vivis erepto 17 ſept. 1679 Seren. Principe D. Johanne de Auſtria auctoris patrono, priuſquam Tomi hujus II editio compleretur, a ſuprema Inquiſitione Hiſpana ſublata & ſuppreſſa fuiſſe quotquot apud typographum erant exemplaria nemo jam ignorat, nec ſacri hujus tribunalis conſilia noſtrum eſt ſcrutari : ſic in eodem Acta SS. Henſchenii & Papebrochii, præſertim menſis aprilis, prohibita fuerunt, quæ in aliis regnis Chriſtianis non libere ſolum leguntur, ſed & laudantur. Non mediocre ſolatium eſt plura in manus PP. S. J. veniſſe exemplaria, ut ex eo conſtat, quod opus non raro citent : ex eo enim zelo ardentes eorum miſſionarii & ad ſui informationem veriorem & ad certiorem in iis regionibus Eccleſiæ ædificationem non parum utilitatis conſequentur.

Tomo Tercero tenia para la imprenta preparado y demas : Sic legitur in monito ad lectorem T. II, meminitque auctor variis locis, & in illo relaturum ſe promittebat *Todas las induſtrias eſpirituales y divinas de que ſe han ayudado los religioſos de la Compañia en la converſion de China.* Quid de auctoris MSS actum ſit, me hactenus latet.

2. *Quatro tomos en que explicadas las verdades catolicas impugne los errores mas communes de los Chinas.* Videntur editi Sinarum lingua. Sic de his auctor T. I. *Hiſtor. de China* pag. 345 : » Conſta- » me ſalieron a guſto de Chriſtianos letterados de » la Compañia, y de otros nueſtros. Leyòlos un » bachillero Chriſtiano antiguo de la Compañia por » nombre Matheo, y dicho deſpues : Haſta aora no » me avia enterado en la ley de Dios ». Hos ſcripſit & edidit in provincia *Chekiang* anno 1664.

3. *Catechiſmus* lingua Sinica, *voll. duobus.*

4. *De mirabilibus Dei nominibus.* Item lingua Sinica, Tomi duo.

5. *Apologia adverſus Sinam quemdam nomine* Jang Kuang Sien, *qui duobus libellis ſanctam legem noſtram, ejuſque pracones miſſionarios impugnarat.*

Hæc quatuor ultima opera recenſet ipſe in Relatione data ſacræ congregationi de propaganda & magiſtro ordinis anno MDCLXXIII. Sic in Monumentis Dominicanis p. 693.

De iſto Sinenſi ſic loquitur auctor *Hiſtoriæ Sinenſis* T. I p. 354 : » El año de MDCLIX aquel » malvado Jang Kuang Sien en la corte de Pexing » imprimio un libro, cuyo titulo viene a ſer *At-* » *tendite a falſis Prophetis* (aſſi traduxe yo las letras » Chinas, *Pi ſie Lun*) a todos parecio bien mi tra- » duccion. Para traduzir en nueſtra lengua dicho » libro y el ſegundo, que ſe traera deſpues, nos jun- » tamos quatro padres de la compañia, uno de San » Franciſco y yo ».

6. *Præceptor Ethnicus ex optimis quibuſque Sinenſium libris extractus, & ex eorumdem ſententiis concinnatus*, Lingua Sinica. Hoc opus Romam ſecum detulit. Sic refert noſter Franciſcus Varo.

Ex hactenus relatis Italice verſa eſt

L'Apologia de' PP. Geſuiti miſſionarii della Cina compoſta dal P. Diego Morales, brevemente rifutata dall' iſteſſo Navarrete, tradotta dallo Spagnolo con l'eſtratto di una lettera di Dom Gio. di Palafox al papa circa il culto de Cineſi. Extat cum tractatu inſcripto, *Lettera d'una perſona pia ſopra una ſcrittura*, Coloniæ. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS ZANI.

1689. F. Dominicus Zani Insuber, Cremonæ natus, Cremonensisque conventus alumnus hoc anno MDCLXXXIX florebat, Ecclesiastes celebris apud suos habitus. Typis edidit hoc titulo:

Sermoni sopra gl' evangeli e feste di tutto l'anno per il rosario, Cremonæ, Zani 1689 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa.

F. HYACINTHUS CHARPIGNON.

1689. F. Hyacinthus Charpignon Gallus gente, patria Bituricus, nomine lustrico Philibertus dictus, ordinem puer annorum circiter duodecim in conventu Bituricensi amplexatus est, cumque ingenio polleret non vulgari, cura patrum suæ domus humanioribus litteris probe fuit excultus, quoad per ætatem professionem emittere ei liceret. Parisios exinde ad studium generale Sanjacobeum missus, gradum baccalaurei in sacra facultate consecutus est. Verum ut ad dicendum totus erat a natura comparatus, omnibusque perfecti oratoris partibus præstans, scholis relictis sacro pulpito se deinceps consecravit. Celebriores Galliæ Ecclesias triginta & amplius annis per adventum & quadragesimam concionando obivit cum plausu & fructu, & inter has ultimam Rotomagensem anno MDCLXX, in qua maximo omnium ordinum confluxu per quadragesimam auditus est. Tum enim viribus ad tantum laborem deficientibus, a sacro munere sibi cessandum judicavit. Vir fuit summa urbanitate expolitus, eaque ratione viris principibus seu Ecclesiæ seu aulæ acceptissimus, Gastoni Borbonio duci Aurelianensi regis Ludovici XIII fratri, & Margaritæ Lotharingæ ejus conjugi, a quibus & sacer orator ordinarius allectus est. Ab omni ambitione alienus, conventuum regimen ex animo vitavit, non potuit tamen effugere, quin suis præficeretur Bituricensibus: tumque domum suam qua temporum qua bellorum maxime civilium injuria ruinosam & collabentem ex parte saltem resarcivit, ac in meliorem formam restituit. Sed & anno MDCLIII in comitiis provinciæ Franciæ Ingolismæ adunatis, ad ejusdem regimen unanimi calculo assumtus, eam quadriennium sapientissime administravit. Anno MDCLXXXI Tolosam se recepit, religiosaque vitæ ratione adeo Patrum sibi devinxit animos, ut novitiorum & juniorum professorum magistrum instituerint, quod onus libens admisit, juventuti ad virtutem simul & honestatem formandæ aptissimus, sed & id in deliciis habens. Interea Sammaximinienses nostri priorem eum sibi delegerunt, nec detrectare potuit. Verum ante triennium completum abdicavit, & in novitiatum generalem Parisiensem missus a magistro ordinis, post aliquot annos ibidem non tam senio quam laboribus & vitæ austeritate fractus obiit die dominica XXV septembris MDCLXXXIX ætatis LXXVIII Monasterii Fontis Ebraldensis ejus ordinis capitis visitator annis pluribus egit, ut & regii Pissiacensis ordinis S. Dominici vicarius. Quædam ab eo prodierunt:

Oraison funebre de Messire Jean Comte de Saint Aoust marechal des camps & armees, & lieutenant general du roi de la province de Berri, Bituricis, Johannis Toubeau 1658 in 4.

Traité de l'honnêteté de la vie religieuse. Opusculum MS apud Tolosanos nostros servatum.

Les antiquitez du convent des Freres Prêcheurs de la ville de Bourges. At nonnisi a duobus seculis ad sua tempora deduxit, cùm ejus domus anno MCCXXXIX circiter erecti vetera monimenta vel perierint, vel alicubi lateant ab otiosiori requirenda. Quæ autem scripsit noster Hyacinthus, apud sodales Bituricenses servantur, quibus ejus fratris filius plura postea reperta adjecit:

Sermons de l'avent, du careme, de l'octave du saint sacrement, avec plusieurs panegiriques, vetures, & professions de religieuses.

Hos omnes finitos & summa manu absolutos MS reliquit, quos suos in usus plures de more distraxerunt. Ejus cum laude meminit Percinus in suis Monumentis Tolosanis P. I p. 177.

F. LUDOVICUS VINCENTIUS DE BENEDICTIS.

1615. F. Ludovicus Vincentius de Benedictis Italus, patria & professione Mutinensis, vir eximiæ eruditionis, Ecclesiasteque facundissimus, hoc anno MDCLXXXIX florebat, inquit Rovetta, quem hîc excipio, & postquam insigniores Italiæ civitates verbi Dei prædicatione non sine laude illustrasset, quæ ex pulpito dixerat, typis etiam dare constituit: quæ a dicto Rovetta sic recensentur:

1. *Sacri Entusiasmi fabricati per le glorie di molti santi*, Panormi, Jacobi Epirri 1689 in 4, in quo contentorum hic est elenchus:

La perla evangelica per le lodi del glorioso patriarca S. Giuseppe.

Il precursore monastico suscitato nello spirito del patriarca san Benedetto.

Il testimonio della vita e della verità eterna suscitato nel fondatore de' Padri dell' oratorio S. Filippo Neri.

La magnificenza di Cristo, o sia il minimo magnificatore del massimo: Panegirico dell' antessignano di Paola S. Francesco.

La Santità nobilitata, e la nobiltà santificata nelle glorie del patriarca san Domenico.

Il vicario dell' amore e sapere del crocifisso constituito nella persona del diletto S. Gionanni Evangelista.

La Statua di Babilonia rifusa dalla grazia nelle grandezze del precursore di Cristo.

Et il Colosso del Sole riabozzato nelle funebri memorie dell' illustre Don Rodrigo Chiatana consultore per sua Maestà Cattolica nel Regno di Sicilia.

2. *La Sibilla di Loreto. Panegirico della gloriosa protettrice di Palermo santa Rosalia*, Neapoli, Hæredum Fusci 1687 in 12.

3. *La Corsa della nave Vittoria di santa Chiesa per le conquiste dell' arme cristiane nell' Ungaria ed Arcipelago*, Panormi, Jacobi Epirri 1689 in 12.

Et alia plura, inquit Rovetta.

F. PAULUS RECHIEDEUS.

1615. F. Paulus Rechiedeus Italus Brixiæ natus & ordinem professus vir eruditione, pietate, facundia clarus, seculo proxime elapso XVII floruit, & laudatur a symmysta Rovetta ad 1676, dicirurque aliquando a magistro ordinis F. Thoma Turco vicarius generalis super conventum Constantinopolitanum & alios Græciæ institutus. Quam fuerit studio addictus probat longa operum ejus enumeratio apud eumdem Rovettam, quæ sic se habet:

1. *Regola data dal padre S. Agostino alle monache, e quì per maggior loro istruzzione & profitto spirituale dal P. M. F. Paolo Richiedei de' predicatori volgarizzata & esposta. Dove con pari facilità e brevità insieme si discorre di tutte le materie concernenti lo stato loro così interiore come esteriore. Opera non men necessaria alle stesse monache per ben incaminarsi alla perfezzione, che utile a prelati & confessori di esse per ben condurveli*, Brixiæ, Rizzardi 1675 in 4 pagg. 386. Marino Johanni *Georgi* episcopo Brixiano opus ab auctore nuncupatum. Extat Parisiis in Regia E 2172.

Digitized by Google

2. *Arte di ben parlare e di ben ſcrivere conforme alle regole.*

3. *Poeſie varie in lingua Toſcana.*

4. *Altre poeſie da cantarſi nell' aſpettatione del natale.*

5. *Un Quareſimale.*

6. *Pratica ſpirituale ſpecialmente per le Moniali, dove ſi tratta dell' ubbidienza, povertà, caſtità, chioſtra, dell' ufficio divino, della meſſa, del ſilenzio, dell' oratione, della carità, umiltà, buon eſempio, mortificazione, dijuno del opere di ſupreregazione, dell' eſame di conſienza, della confeſſione, communione, perfezzione religioſa. Dell' autorità della priora ſopra le ſuore, degli ufficiali de' monaſteri*, Brixiæ 1689 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi. Idem opus ab auctore recognitum & auctum poſt ejus mortem typis prodiiſſe quidam aſſerunt, Bononiæ 1710 in 4.

7. *Un Volume di problemi.*

8. *Orazioni diverſe dall' iſteſſo pronunciate nell' academia degli Erratici di Breſcia.*

Quæ iteratò typis prodierunt, Brixiæ, Dominici Grumi 1689, & quorum meminit Leonardus Cozzandi in Bibl. Brixienſi.

9. *Coſtituzioni delle ſuore dell' ordine di ſan Domenico dichiarate, ed eſpoſte*; Genuæ, Antonii Caſamara 1710 in 4. Opus poſtumum.

F. PETRUS BASELIUS.

* 1689. F. Petrus Baselius Flander, Gandavenſis ortu ibidemque ordinem amplexus circa hujus ſeculi annum MDCXLVI, vir pius & eruditus, obiit ibidem XXX martii MDCLXXXIX, ætatis LIX. Sic habet Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. addens ſcripſiſſe, ac typis edidiſſe opus hoc titulo:

Glorioſum illuſtris ordinis Ciſtercienſis lilium, in utraque orbe ſuaveolenti virtutum ac ſanctitatis germine ſemper floridum, Gandavi, Michaelis Maſii 1671 in 4.

F. RAIMUNDUS ORTIZ.

* 1689. F. Raimundus Ortiz Teuto hoc eodem anno MDCLXXXIX in provincia Teutoniæ florebat, quo & typis dedit opus hoc titulo:

Phœnix redivivus, ideſt Repertorium ſuper libros ſapientia Salomonis noſtri Roberti Holkot, olim editum & impreſſum per Petrum Drac civem Spirenſem 1483 *in fol. Nunc autem ad brevitatem, claritatem, & dubiorum dilucidationem redactum a F. Raimundo Ortiz ordinis Prædicatorum*, Coloniæ Agrippinæ 1689 in fol.

Utraque editio & antiqua & nova extat Romæ in Caſanatenſi. Mirum antiquam illam editionem anni 1483 Michaeli *Maittaire* in ſuis Annal. Typograp. fuiſſe aut omiſſam aut incognitam.

F. THOMAS MARIA BOSIUS.

* 1689. F. Thomas Maria Bosius Bononiæ natus & ordinem adoleſcens amplexatus, morum & vitæ puritate, mira ingenii feracitate & activitate, ardentique diſcendi ſtudio ſic fulſit, ut varios in ſua Lombardiæ provincia gradus & honores conſecutus fuerit, ſacraſque litteras variis in gymnaſiis maxime in Bononienſi e ſuperiori loco docuerit. Romam poſtea vocatus, & in ſocium a Thoma Mazza Romanæ inquiſitionis generalis commiſſario allectus, exinde Placentinus primum, tum & ſubinde Januenſis fidei generalis inquiſitor inſtitutus eſt. Mortuo vero Mazza prædicto anno MDCLXXXVIII die XIX novembris, eidem mox ab Innocentio XI ſuffectus eſt Boſius in Urbe commiſſarius ſanctæ inquiſitionis generalis, quo munere ſumma integritate & vigilantia, ſumma & ordinis gloria, Romanæque ſedis approbatione & aulæ functus eſt ad annum circiter MDCC, quo vitam hanc mortalem cum meliori commutavit. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1689, ubi hæc ab eo ſcripta refert: Sec. XVII.

Commentaria in cantica canticorum eruditiſſima.

Tractatus in Summam S. Thomæ præſertim de ſacra doctrina, de Trinitate, Angelis, incarnatione & ſacramentis.

Poëtica quædam, ut & orationes non levis argumenti, quæ typis prodierunt, ubi vero & quando non addit Rovetta ſuo more.

De roſario B. Virginis meditationes, quas laudat Albertus Brandanus in ſuo Mariano Roſeto.

F. ALBERTUS MALLIAND.

† 1690. F. Albertus Malliand Allobrox natione, patria & profeſſione Cambericenſis, adoleſcens litteris humanioribus optime excultus Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo inter ſodales eruditione vitæque innocentia & gravitate emicuit: exindeque magiſter artium ut vocant inſtitutus egregios in philoſophia diſcipulos fecit, tum ſuæ licentiæ præſentatus annis MDCLXVI & LXVII, ingenii perſpicacitate, dicendi facundia, linguarum Græcæ, Hebraicæ, Italæ, Hiſpanæ peritia inter agones ſcholaſticos adeo fulſit, ut maxima ſui laude lauream ſit promeritus. Innato deinceps amore patriæ ductus, ad ſuos ſe recepit Civarones, quibus & non ſemel prior electus præfuit, Muſeo tamen libriſque potiſſimum deditus, donec ſtudendi vivendique finem invenit circa MDCXC. Plura in concionatorum gratiam paraverat edenda, ejus tamen mihi viſæ ſunt tantum quas ex more ad omnes ſenatus urbiſque claſſes habuit, æque elegantiſſimæ

Orationes Coronidis licentia baccalaureorum theologorum ſacræ facultatis Pariſienſis, Pariſiis, Franciſci le Cointe 1668 in 4 pagg. 58.

F. CHRISTOPHORUS PEDROCHE'.

* 1690. F. Christophorus Pedroche' Hiſpanus conventus S. Petri Martyris Toleti alumnus e triginta novem unus fuit, quos novos operarios in vineam Domini F. Johannes *de Polanco* provinciæ Philippinarum procurator conſcripſit, & qui anno MDCLXVI menſe auguſto poſt varia maris pericula Manilam appulerunt. Quæ præclare geſſit in ea miſſione, promittuntur in T. III *hiſtor. prov. Philipp.* referenda: hactenus ſcimus archiepiſcopi Manilenſis F. Philippi *Pardo* ex ordine aſſumti in graviſſima illa quam a regiis in ea inſula miniſtris anno MDCLXXXII & duobus ſequentibus paſſus eſt perſecutione egregium & invictum fuiſſe defenſorem, ſcripſiſſeque ejuſdem juſſu, quæ conſilio regio Matritenſi oblata fuit

Relacion del deſtierro del dito Señor Don Fray Felipe Pardo arçobiſpo, pagg. 24.

Anno MDCXC provinciæ Philippinarum aſſumtus fuit prior provincialis. Ejus mentio eſt in *Hiſtor. prov. Philippin.* T. II p. 487.

F. FRANCISCUS PEREZ.

* 1690. F. Franciscus Perez Hiſpanus Lorcæ natus, & a patria etiam ſæpius nuncupatus, conventus Salmantini alumnus, clarebat anno MDCXC ſacræ theologiæ, quam in gymnaſio S. Gregorii Pinciano annis pluribus docuerat tum emeritus profeſſor, curamque cepit tum edendi Tomi tertii poſthumi noſtri Vincentii Ferre in Primam Secundæ

Sec. XVII. S. Thomæ, & in complementum operis imperfecti ab auctore relicti, addidit de suo

Tractatum de merito justi, ibidem editum. Vide supra ad 1682 *Vincentius Ferre*.

Quæ alia noster Perezius ediderit mihi incompertum, licèt ex tractatu edito plura alia habuisse prælo parata conjectu sit pronum.

F. HENRICUS SCALESIUS A PIMONTE.

1690. F. Henricus Scalesius a Pimonte patria sua in Regno Siciliæ vulgo dictus, provinciæque Regni Siciliæ alumnus, sacræ theologiæ magister, vir humanioribus litteris sacrisque plurimum instructus, cùm Suessæ in Campania junior artium & philosophiæ cursum ex superiorum nutu nobilibus quibusque adolescentibus prælegeret, eorumque mores animosque componere & ad virtutem efformare studeret, Auli Persii Flacci satyras sex iisdem est interpretatus, notasque in eas eruditas scripsit, quas tandem instante Raimundo *Capisucchi* tum sacri palatii magistro, postea cardinali pridem sibi privatim asservatas & occultas, iterum recensuit, auxit, & illustravit & in lucem emisit publicam hoc titulo:

Commentaria in satyras Auli Persii Flacci: in quibus præter obscurissimi vatis mentem clarissimam in lucem vocatam, & observatas priorum expositorum vel ofcitantias vel allucinationes, omnigena reperitur eruditio, nedum ad grammaticam, poesim & rhetoricam, sed etiam ad philosophiam, medicinam, mathematicam, & theologiam pertinens, cum penore narrationum tam mythicarum quam historicarum ditissimo: Eruta omnia ex antiquis & probatis auctoribus, Græcis pariter & Latinis, imo verbis eorum tradita, designatis locis in quibus videri possint, Neapoli, Caroli Porsile 1690 in 12. T. I pp. 453: T. II pp. 765: T. III pp. 881. Extat apud nostros Parisienses ad S. Honorati, & Romæ in Casanatensi.

F. INNOCENTIUS PENCINI.

1690. F. Innocentius Pencini Venetus origine, religioneque conventus SS. Johannis & Pauli professus, vir magni nominis omniumque partium, orator insignis, theologus eximius, concionator tota Italia famosissimus, in comitiis ordinis generalissimis Romæ MDCXLIV ad baccalaureatum promotus, in generalibus ibidem MDCL & MDCLVI sacræ theologiæ magister approbatus & acceptatus, in publicum academiæ Patavinæ methaphisices professorem in via D. Thomæ delectus fuit a senatu Veneto XV januar. MDCXLIV, annos tum ille natus ad summum viginti tres, quam cathedram ea cum laude rexit, ut ad rectorum academiæ commendationem anno MDCXLIX auctum etiam & duplicatum ei fuerit honorarium, annisque quatuordecim solidis ingenti discipulorum concursu & plausu auditus in ea fuerit. Angelicam sancti doctoris Summam adeo memoria tenebat, ut quemvis locum ab eo exigeres, mox ipsissimis verbis redderet. Studio generali Patavino præfuit primarius regens, sed & provinciæ suæ Venetæ S. Dominici nuncupatæ prior provincialis: celebriora Italiæ pulpita per quadragesimam implevit magna nominis sui fama, majori populorum fructu, maxima episcoporum certatim invitantium approbatione: vivebatque etiamnum apud suos Venetiis vegetus & alacer mense augusto MDCLXXXIII annum ducens ætatis LXIV, studio ut aliàs semper intentus, gravitate, modestia, morum suavitate venerandus omnibus & amabilis, honorum in Ecclesia majorum quorumvis dignissimus. Sic ad R. P. Jacobum *Quetif* de eo gentilis ejus & consodalis F. Cherubinus Torni scribebat anno ultimo citato in Monimentis provinciæ suæ S. Dominici ad eum missis. Obiit autem vel MDCLXXXIX vel xc. Hæc ejus opera:

1. *Della elezzione canonica, prattica, morale e parenetica*, Venetiis & Tarvisii, Righettini 1664 in 4 pagg. 239. Extat Paris. apud nostros ad S. Honorati.

Opus certe varia refertum eruditione magistro ordinis F. Jo. Bapt. de Marinis ab auctore nuncupatum, qua in epistola quædam S. Thomæ opera discutit, & in Boetium quidem *de hebdomadibus* ei abrogat, vindicat verò in *Epistolas canonicas*, & in *Apocalypsim*, de quo quid sentiendum videsis supra T. I p. 343 ubi de S. Thoma.

2. *Nova veteris legis mystico-sacra Galaxia scriptura in cœlo angelici præceptoris, Ecclesiaque doctoris D. Thomæ Aquinatis Phœbeo signata excursu, cingulo pressa lacteo, gemmeis instrata stellis. Hoc est, Luculenta commentaria in Genesim, Exodum, Leviticum, Numeros, Deuteronomium, in quibus potissime, quæ ubivis dispersit alta sapientia sparades, decuriatim in coactas phalanges candicant & collucent, litteralis, moralis, allegoricus, anagogicus micant sensus: controversarum quæstionum coit lumen. Opus collectum, distributum, concinnatum, exactum per F. Innocentium Pencini &c. Munusculum quo una cum relecta denuo germana ejusdem S. Thomæ canticorum expositione pro sua innocentia asylo, speque indubia perennitatis confugit humili cursu, evolat Dædaleo nisu ad sublimem verticem, ad astrigeram domum eminentissimi D. Decii Azzolini cardinalis*, Venetiis, Barthol. Tramentini 1670 in fol.

3. *Nova evangelica legis mystico-sacra Galaxia &c. Hoc est commentaria in Matthæum, Marcum, Lucam, & Johannem*, Tomis IV. Prodierunt in *Matthæum & Marcum*, Venetiis 1678 & 1685 in fol. In Matthæum erudite scribenti sic accinebat Jo. Bened. Perazzo noster Dystich. lib. 3 p. 63:

Cœlica scribit ubi Matthæus dicta, superstat
Angelus, Angelico jam paraphraste nitet.

Commentarius in cantica canticorum sub nomine D. Thomæ Aquinatis ab eo e MS codice primum typis editus allaborante ac operam conferente ejus discipulo F. Johanne Benedicto Perazzo Veneto, de quo postea ad 1705. Pr. *Sonet vox tua.* Prodiit cum commentario in Pentateuchum laudato, sed jam antea prælo datum ab eo fuerat. Præfationem adjecit Pincinus, qua S. Thomæ genuinum esse fœtum evincere se putat, de quo quid sentiendum sit, supra ubi de S. Doctoris operibus discussimus: a Pencino verò primum prælo datum esse verum non est, cùm jam antea Lugduni anno 1562 typis prodiisset.

Expositio officii de corpore Christi a D. Thoma compositi. Extat in Tomo secundo commentariorum in evangelia.

De conceptione B. Virginis Mariæ.

Il Paragone dogmatico, ovvero la pietra del tocco veritiera, che fa distinguere la fede cristiana sincera dalla superstizione, Venetiis 1682 in 8.

Extant superiora Romæ in Casanatensi.

Orationes variæ in instauratione scholarum Patavii quotannis habita, cùm publicus metaphysicæ professor ageret, quas ferunt elegantissimas.

Paregirico in lode di san Donato martire recitato da esso nella città di Cividad del Friouli, della quale questo santo è protettore. Typis asserunt prodiisse. Videsis *Italia regnante di Greg. Leti* T. IV p. 176.

Pluraque in dies luci danda meditabatur, ut totus erat rei litterariæ intentus. Ejus cum laude plu-

res meminerunt, Tomaſinus Gymnaſii Patavini pag. 288, F. Jo. Benedictus Perazzo noſter ejus diſcipulus in ſuis Polydori Apollinis floſculis pag. 23, ubi duo dyſticha in ejus laudem, & pp. 98 & 104 *duo Sonnetti*, præter alia brevia carmina, quæ ejus commentariis editis adjecit. Legendus etiam de eo Gregorius Leti *Italia Regnante* T. IV p. 174.

F. JOHANNES MELENDEZ.

† 1690. FR. JOHANNES MELENDEZ Americanus Peruanus natione, patria Limenſis convenuus SS. Roſarii alumnus, ſic in ſua provincia litteris & pietate fulſit, ut & ſcholæ regiminiſque præcipuos adeptus in ea fuerit honores & gradus: collegii Limani S. Thomæ, Cuzquenſiſque ſtudii præfectus moderator & regens, conventus Trugillenſis prior, ac viceprovincialis etiam munere functus: adhæc viſitator Eccleſiarum & epiſcopatuum Civitatis Regum metropolitanæ & aliarum plurimarum, *Cuzco* ſcilicet, *Arequipa*, *Trugillo*, *Panama & Darien* conſtitutus. Has tamen inter non leves occupationes rei domeſticæ non oblitus, hiſtoriæ provinciæ ſuæ S. Johannis Baptiſtæ Peruanæ ſcribendæ animum applicuit. Qua de cauſa non ſolum antiqua provinciæ monimenta, vel etiam quædam in eo genere ab aliis incepta, verum diſperſa omnia ſedulo collegit, ſed & archiva regni Peruani imo regia Matritenſia cum omni diligentia luſtravit. Commodum enim accidit, ut a ſuis procurator generalis in aula Hiſpana & Romana electus utramque acceſſerit, Urbemque appulſus ibidem opus perfecit: interea a magiſtro ordinis Antonio *de Monroy* collegii S. Thomæ ad Minervam regens inſtitutus anno MDCLXXXI menſe julio. Operis ab eo ſcripti & editi titulus:

Teſoros verdaderos de las Indias en la Hiſtoria de la gran provincia de ſan Juan Bautiſta del Peru de el orden de Predicadores, Romæ, Nic Ang. Tinaſſii 1681 in fol. T. I pag. 643: T. II pp. 669: T. III pp. 857.

Hos porro qui ei præluſerant & quorum ex ſchedis profecit, provinciæ Peruanæ alumnos recenſet F. Antonium *Rodriguez* de quo ſupra p. 522, Iſidorum de S. Vincentio, Franciſcum de Caſtro S. T. magiſtrum, & Franciſcum de Guſman prædicatorem generalem.

In provinciam ſuam poſt triennium regiminis gymnaſii Minervæi reverſus vixit adhuc quibuſdam annis, & circa MDCXC obiiſſe a quibuſdam noſtris ex eadem regione Lutetia tranſeuntibus anno MDCCVIII, & Romam petentibus mihi dictum fuit.

F. LAURENTIUS MARIA PISANI.

* 1690. FR. LAURENTIUS MARIA PISANI Mylæ Siciliæ inſulæ municipio non ignobili natus XIII aprilis MDCL, ordini nomen dedit in patria IX maii MDCLXV, ac anno revoluto profeſſus eſt, virque evaſit morum integritate, divinarumque ſcientiarum ſtudio conſpicuus. Hinc florente adhuc ætate per omnes ſcholæ gradus, regentis in ſtudio generali Panormitano munus conſecutus eſt. Ob præclaras animi dotes, & utriuſque doctrinæ ſcholaſticæ & canonicæ non vulgarem peritiam ab epiſcopo Pactenſi Matthæo Fatio ex ordine Prædicatorum aſſumto allectus fuit theologus, & examinator ſynodalis conſtitutus. His inſtantem & ad majora properantem, Panormique ſtudia moderantem mors immatura oppreſſit in Domo S. Dominici die XXX maii MDCXC, ætatis XL. Ejus cum laude meminit Antoninus Mongitore in ſua Bibl. Sic. quam hic excipio, ubi & hæc ei tribuuntur opera:

1. *Gedeonis gladius propoſitiones a SS. D. N. Innocentio XI damnatas angelici doctoris ope penitus profligans, radicitusque convellens &c. Opus tam ſcholaſticis quam moralis theologiæ cultoribus perutile: ubi verus ſenſus in quo prædictæ propoſitiones damnantur explanatur, variique conſcientiæ caſus reſolvuntur. Addita appendice circa obſervationes ſupra eaſdem propoſitiones editas a R. P. M. F. Raimundo Lumbier ord. Carmelitarum, in quo nonnulla controverſia iterum dirimuntur*, Panormi, Thomæ Rommulo & Orlando 1685 in 4 pp. 466. Hoc autem opus Jacobo *Palafox* & *Cardona* Panormitano archiepiſcopo nuncupabat. ſec. XVII.

Extat Pariſiis in Regia D 1078. Eſt & altera editio Venetiis, Aloyſii Pavini 1704 in 4: quæ Romæ in Caſanatenſi.

Auctor certe ingenioſus, & ſanæ ſolidæque doctrinæ, ac S. Thomæ ſcitis omnino affectus, mirum tamen ei non placere doctrinam P. *Lumbier*, ſcilicet *hominem teneri omnes actiones ſuas in Deum referre*: vel etiam ceu grande incommodum ab eo haberi, ſi dicatur hominem ex quo in peccatum mortale cecidit, teneri mox a peccato reſurgere, conteri, & ad Deum actum amoris eliciendo reverti: cùm utroque nihil ſit apud ſanctum Doctorem expreſſius. Sic enim ille 2. 2. q. 62 a. 8 c. *Manifeſtum eſt, quod nec per modicum tempus licet in peccato morari, ſed quilibet tenetur peccatum ſtatim deſerere.*

2. *Allegationes de electione canonica*: Edidit ejus germanus Franciſcus Maria Piſani in libro a ſe ſcripto hoc titulo, *Animadverſiones juris*, & prælo dato Panormi, Jacobi Epiro 1689 in 4. Eſt & altera editio, quæ Romæ in Caſanatenſi, Panormi 1697 in 4 pp. 34.

3. *De poteſtate ſummi pontificis contra propoſitiones Sorbonæ*, abſque loco & anno & typographi nomine in 4.

Mss reliquit *Tractatus theologicos de Deo, de incarnatione, de prædeſtinatione, de angelis.*

F. PETRUS VANDEN BOSSCHE.

† 1690. FR. PETRUS VANDEN BOSSCHE Belga Mechliniæ natus, anno MDCLIII die XIX martii ordini nomen dedit in patria, virque evaſit ſalutis animarum deſiderio ardens vehementiſſimo. Hinc vitam fere totam in prædicationibus inſumſit, prædicatoriſque generalis titulum & honores meruit. Variis in locis quibus deërant rectores, curam animarum geſſit, præſertim in oppido *Woonſel* dicto, ubi paſtorem egit annis XIV ſolidis. Silvamducis miſſionarius legatus catholicos ferventiſſimis concionibus in fide confirmavit, qua ratione ab hæreticis male habitus & ejectus eſt, ad ſuoſque reverti coactus, ab iis in priorem aſſumtus eſt, apud quos & demum obiit anno MDCXC die XIX martii ætatis LVI. Sic Ghilbertus de la Haye in ſua Bibl. Belgo-Dom. ubi addit compilaſſe ac edidiſſe lingua vernacula Belgica librum hoc titulo:

Pedagogus Catholicus in quinque partes diſtributus, Antverpiæ, Henrici Van Dunwalt 1685 in 4i & iterum 1690.

F. RAIMUNDUS MATTHYS.

† 1690. FR. RAIMUNDUS MATTHYS Flander conventus Gandavenſis alumnus & profeſſus, ſtudiis Lovanii exactis ibidem omnes gradus ſcholaſticos ex ordine aſcendit, magiſtri artium, ac ſtudentium exinde, baccalaurei, tandemque gymnaſii S. Thomæ regentis, laurea etiam in ſacra illa facultate donatus, factus præterea litteras variis locis & conventibus e ſuperiore loco docuit, Berghis S. Winoci, Gandavi, & aliàs, vir omnium partium ſeu tironibus ac novitiis inſtituendis applicitus, ſeu coti-

Sæc. XVII. ventui ſuo nativo prior præfectus, ſeu congregationum nominis Dei & militiæ angelicæ præſes, ſeu confeſſionibus audiendis, infirmiſque viſitandis vocatus, officia hæc omnia & diligenter & ſtrenue obivit: cum his & eccleſiaſtes facundus adventum & quadrageſimam in pluribus Belgii civitatibus cum laude & fructu non pœnitendo prædicavit. Pro ſua inferioris Germaniæ provincia diffinitor proxime futuri capituli generalis, ſeu potius ſocius ſui provincialis, nam futurum erat provincialium, electus morte immatura ſublatus eſt XI maii MDCXC, ætatis LI. Sic de eo noſter Ghilbertus de la Haye. *Bib. Belgo-Dom.* MS. Typis ab eo prodiit

Oratio funebris Latina, quam in amantiſſimi magiſtri ſui F. Johannis Antonii Daubermont S. T. M. exequiis habuit in eccleſia noſtra Lovanienſi 26 nov. 1686, Lovanii, Ægidii Denicque 1686 in 4 pagg. 17.

Conciones adventus & quadrageſimæ prælo parabat, quæ MS apud ſuos ſervantur.

F. ANDREAS ROVETTA.

1691. F. ANDREAS ROVETTA Italus Brixianus ortu & profeſſione per omnes ſcholæ agones magiſterii lauream adeptus, conventuum etiam regimine claruit in provincia ſua utriuſque Lombardiæ, quam & præfectus prior provincialis adminiſtrabat anno MDCXCI, tum & generalis fidei inquiſitor Veronenſis. Hæc autem ab eo typis prodierunt, ac primo dum Neapoli S. Catharinæ de Formello priorem ageret:

1. *B. F. Alani redivivi Ruppenſis tractatus mirabilis de ortu atque progreſſu pſalterii Chriſti & Mariæ ejuſque confraternitatis auctore R. P. F. Andrea Coppeſtein Mandalenſi ordinis Prædicatorum &c. Cui in abundantiorem uſum hac in tertia impreſſione pro memorabilibus inveniendis totius Alanei operis addita fuit anima, per R. P. F. Andream Rovettam Brixienſem S. T. M. &c.* Neapoli, Novelli de Bonis 1665 in 8.

2. *Bibliotheca chronologica illuſtrium virorum provincia Lombardiæ ſacri ordinis Prædicatorum, qui ab ordine condito ad hæc uſque tempora in orthodoxa fidei defenſionem, in catholicarum veritatum propugnationem, in apoſtolicæ ſedis exaltationem, in hæreticorum depreſſionem, inque Chriſti fidelium utilitatem reſpective calamum acuere. Accedit ſyntaxis eorum qui ex eadem Lombardiæ provincia ob eximia doctrinæ merita primas ordinis dignitates obtinuere*, Bononiæ, Joſephi Longi 1691 in fol. pp. 256.

Quod opus non ea qua par erat, quamque eo quo poſitus auctor erat cum edidit loco, prioriſque provincialis ejuſdem provinciæ dignitate & auctoritate, adhibere poterat & debebat, diligentia laboratum fuiſſe merito peritiores dolent. Sed id fortè donandum auctoris gravioribus urgentioribusque quibus implicitus erat Veronenſis inquiſitionis & provincialatus ſui negotiis, viro jam plus ſeptuagenario moleſtiſſimis.

F. EMMANUEL TRIGUEROS.

† 1691. F. EMMANUEL TRIGUEROS Hiſpanus in imperio Sinarum miſſionarius apoſtolicus jam a pluribus annis in provincia Foxienſi convertendis infidelibus, noviſque chriſtianis ad verum Dei cultum informandis operam dabat, cùm tam ipſe quam F. Maginus *Ventallol* unâ ſimul ambo Carolum *Maigrot* vicarium apoſtolicum Foxienſem, epiſcopum poſtea Cononenſem convenerunt, ipſique ſuo nomine ſubſcriptum dederunt

Authenticum inſtrumentum declarationis factæ tam ſuo quam aliorum ejuſdem ordinis miſſionariorum nomine, Confucii & progenitorum cultum Sinenſem improbatum a noſtris ſemper fuiſſe, & etiamnum improbari, nec unquam noſtros ſententiam mutaſſe. Datum Fochu 16 *dec.* 1691. Extat editum in libro cui titulus, *Apologie des Dominicains miſſionnaires de la Chine*, Coloniæ 1699, inter *Documenta pagg.* 173. Extat & in Hiſtoria cultus Sinenſium, Coloniæ 1700 in 12 pag. 60.

Jam obierat anno MDCCVI ex Relatione F. Franciſci Gonçalez a S. Petro de quo poſtea ad 1712.

F. GREGORIUS AREILZA.

F. GREGORIUS AREILZA Siculus Parthenopæus patria, ordini adoptatus eſt ibidem in cœnobio Sancti Spiritus, virque evaſit magnarum partium. Poſt plura obita ſcholarum & conventuum regiminis munera, adminiſtratas etiam titulo primum vicarii generalis, tum & prioris provincialis provincias Regni Siciliæ & Apuliæ, inter hæc ob ſingulare diſciplinæ regularis ſtudium a magiſtro ordinis Johanne Baptiſta de Marinis in partem ſolicitudinis aſſumtus, & ſocius tituli provincialis Terræ Sanctæ allectus eſt, quo nomine comitiis ordinis Romæ anno MDCLVI, & iterum MDCLXX habitis affuit & diffinivit, & tantam ſui fecit prælaris dotibus exiſtimationem, ut & ad aulam Hiſpanam permearit. Hinc rex catholicus Carolus II fulgentem hanc lucernam non ſub modio deferendam, ſed ſuper candelabrum erigendam recte æſtimans, Arianenſem ei Eccleſiam diplomate regio ann. MDCLXXXVII dato contulit. At vir humilitate quam aliis quas in eo ſuſpiciebant omnes, virtutibus major, aliunde profeſſioni ſuæ addictiſſimus, hanc infulam conſtanter detrectavit. Obiit Neapoli in domo ſua nativa plenus dierum anno MDCXCI die quarta februarii, fuitque in communi ſodalium cœmeterio ſepultus. Tractatus plures aſceticos ſcripſit ac edidit, quorum hi tituli: † 1691.

Gli ſtimoli della ſacra ſolitudine, Neapoli 1625 in 8.

Il Teſoro naſcoſto, Ibidem 1651 in 8. Extant uterque Romæ in Caſanatenſi.

La ſpoſizione del Pater noſter. Hic MS relictus & apud ſuos ſervatus.

De eo legendus Johannes Michaël *Cavalieri* ſodalis *nella Galeria de' pontefici Domenicani* T. II p. 142 & ſequenti, quem hîc excipio.

F. LUDOVICUS AYROLLA.

F. LUDOVICUS AYROLLA Neapolitanus, vir pietate & doctrina conſpicuus, hoc anno MDCXCI apud ſuos clarebat, tumque opus edidit hoc titulo: * 1691.

L'Arco celeſte, Neapoli 1691 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Sic me monent Memoralia recens ex Urbe mihi miſſa. Cujus vero provinciæ aut conventus hic Ludovicus fuerit alumnus, hîc addent ſui gentiles.

F. PAULUS FASSEAU.

F. PAULUS FASSEAU Hanno, juxta Montes natus, & Montibus IX ſeptemb. MDCLIII ordinem profeſſus, poſt ſtudia Duaci abſoluta, ibidem philoſophiam & theologiam e ſuperiore loco docuit, ac in ſacra facultate licentiati gradum conſecutus eſt anno MDCLXXI. Vir acuti & ſolertis ingenii ſanctique Thomæ de Aquino doctrinæ ſtudioſiſſimus, ſelectus fuit aliquando qui Lovanii primarium regentem ageret, ſed quod non eſſet ejus facultatis † 1691.

tatis collega, eo ſe munere liberari obtinuit. Ter ſuo conventui Montenſi præfuit prior, & anno MDCLXXVII in comitiis ordinis Romæ ſedit pro provincia Inferioris Germaniæ diffinitor. Obiit Montibus apud ſuos IX aprilis MDCXCI. Scripſit opus hoc titulo:

Authoritas Germani Philalethis Epiſtini contra Præmotiones Phyſicas pro ſcientia media, Exauthorata pro Præmotionibus Phyſicis contra ſcientiam mediam, Duaci, Baltaz. Belleri 1670 in 8 pp. 488. Extat Pariſ. apud noſtros ad S. Honorati & alibi paſſim.

F. PIUS DE MIDDELERE.

* 1691. F. PIUS DE MIDDELERE Flander Gandavi ordini aſcitus in ſacra theologia quam pluribus annis profeſſus erat licentiatus, apud ſuos ob eximiam doctrinam plurimum commendatus, non contemnendos ſtudiorum fructus promittebat, cùm immatura morte præreptus obiit XX maii MDCXCI in monaſterio Sororum noſtrarum Auderghemenſi ad Bruxellas, ubi tum agebat earum confeſſarius, ac ibidem ſub lapide quem ſui Gandavenſes in grati animi honoriſque teſtimonium ei poſuerunt ſepultus. Ejus Gandavi ſervantur MS

Synopſis totius ſacræ ſcripturæ.

Conciones de tempore & de ſanctis idiomate materno, quas ferunt & doctas & elegantes.

Sic me monebat F. Ludovicus Robiin conſodalis anno 1715.

F. RAIMUNDUS CAPISUCCHI.

† 1691. F. RAIMUNDUS CAPISUCCHI ex perveteſta Capiſucchiorum Romana familia, cujus gentilitia parma *aureo balteo nitet in area cyanea*, ex qua viri ſacra purpura, legatione pontificia, dignitate ſenatoria & patritia, copiarum præfectura, prudenter fortiterque geſtorum ac belli laude aliiſque dotibus longe præclariſſimi prodiere quamplurimi, patre Paulo Marchione Podii Catini, Monteriique & aliorum caſtrorum dynaſta, matre verò hujus altera conjuge Hortenſia Mariſcotta ſpectatæ virtutis & nobilitatis fœmina, Marci Antonii comitis Juliacelli Pananique & Octaviæ Urſinæ Caſtri ſancti Angeli filia, Romæ natus eſt anno MDCXVI filiorum ultimus, Camillus e ſacro fonte dictus. Pietatem ille optimamque ſortitus a parentibus indolem, dum Romano in gymnaſio rhetoricæ navaret operam, Deo affiante, pubertatis annos nondum adeptus ætatis XIV ordini nomen dedit in conventu Romano S. Mariæ ſuper Minervam, habitumque e manibus tum prioris F. Vincentii Candidi induit anno MDCXXX die VIII junii, eodem die anno revoluto profeſſus ex diſpenſatione quoad ætatem ab Urbano VIII data. Studiorum ibidem curſu ſuperato, functuſque gradatim omnibus ſcholæ muneribus, rude donatus, & ſacræ theologiæ magiſter in comitiis Romæ generaliſſimis anno MDCXLIV approbatus, F. Vincentii Candidi dicti ſacri palatii magiſtri ſocius primum aſcitus, tum ab Innocentio X anno MDCL ſecretarius Indicis conſtitutus, ac epiſcoporum examinator, demum ab eodem ſummo pontifice eidem Candido anno MDCLIV mortuo ſuffectus fuit ſacri palatii magiſter: qua ex præfectura quantum accepit dignitatis & ornamenti, tantum, ut verbis Proſperi Mandoſii utar, eidem decoris reddidit ac ſplendoris, non ea modo qua imbutus cumulate erat eruditione atque doctrina, ſed & ingenita ipſi morum ſuavitate atque elegantia, qua ſibi omnium animos mirifice univerſeque devinciebat. Sed nec minus claruit vir fortis, cum adverſa ſub Alexandro VII uſus eſt aula pontificia, ſponteque & grandi animo tum anno ſcilicet MDCLXIII palatii magiſterio ceſſit, æmulorum ut iræ locum daret: & illuſtres licèt infulas ei tum obtulerit ſummus pontifex, quod innocentiæ viri teſtimonium eſt luce clarius, conſtanter recuſavit, Eccleſiæ non ſatis conſultum arbitratus, ſi ad dignitates aſcenderet, priuſquam per reſtitutionem in integrum fama ſua labe omni vel minima immunis palam omnibus oſtenderetur. Quod & per gradus egere pontifices. Privatus morabatur apud ſuos, ſtudiis quibus mire deliciabatur unice attendens, cum juſſit Alexander ipſe VII, ut primum a magiſtro ordinis ceu aliàs, locum obineret. At Clemens X omnibus æqua lance penſatis, id ere Eccleſiæ judicans; ad priſtinum magiſtri ſacri palatii munus revocavit; ac in liſdem indulgentiarum, ſanctæ inquiſitionis, ſacrorum rituum, Indicis etiam ut aiunt; & epiſcoporum examinis congregationibus, ut aliàs conſultorem edixit ac reſtituit x januarii MDCLXXIII. Incredibile eſt quantum ſolemni huic pontificis judicio Roma gratulata ſit univerſa: quanto plauſu id acceperint non ſolum purpurati patres, qui jam olim Capiſuccum collegam ſperabant, ſed & principum oratores ac legati: quanta lætitia geſtierint quique litterati, quod virum adeo eruditum ſuorum iterum habituri eſſent operum arbitrum ac veritatis vindicem. Omnium expectationi etiam hac vice reſpondit, hinc ab Innocentio XI penſatis non tam ejus familiæ inſignibus, quam egregiis ipſiuſmet Raimundi adverſus Eccleſiam meritis prima ſeptembris MDCLXXXI in ſacrum cardinalium collegium cooptatus eſt cum aliis quindecim, ac preſbyter cardinalis declaratus, tituli primum S. Mariæ de Angelis, quem paulo poſt in S. Stephani in monte Cælio immutavit. Novem annis ac ſeptem circiter menſibus ea in dignitate vixit, Innocentio XI & Alexandro VIII acceptiſſimus, ſupremarum omnium congregationum collega, ac in arduis omnibus Eccleſiæ negotiis occupatus, diem vero tandem obiit ſuum Dominica in albis XXII aprilis anni MDCXCI Romæ in familiæ ſuæ palatio, dum actu in comitiis eſſent cardinales ad electionem ſummi pontificis adunati. Cor ejus & viſcera in æde S. Mariæ ſuper Minervam, in ſacello S. Dominici condita fuere, corpus in avito Capiſuccorum gentilitioque ſepulcro in æde S. Mariæ in Porticu, quæ eſt Patrum S. Mariæ *di Lucca*, tumulatum. Hæredem ex aſſe conſtituit teſtamento cum licentia SS. PP. confecto abbatem *Mareſcotti* ex matre conſanguineum nunc cardinalem & ordinis protectorem virum ſupra omnem laudem meritiſſimum. De Raymundo noſtro ejuſque familia legendi Fontana noſter in *Theatro & Monum.* Vincentius Armanni in *Epiſtolis & Della nobile ed antica famiglia de' Capizucchi Racconto con ritratti*, Romæ, Taurelli 1668 in 4, Franciſcus Maria Phœbeus, *Tractatu de origine & progreſſu anni Jubilæi*, Ambroſius Landuccius in *Vita B. Nicolai Mariſcotti*, Carolus Felix de Matta *De canonizatione*, Carolus de Lellis *Famiglie Napoletane* p. 3, Dominicus Galleſius *Tractatu de reſtitutione in integrum*, & alio cui titulus *Eccleſiaſtica in matrimonium poteſtas*, Johannes Caramuel in ſua *theologia fundamentali*, Oldoinus in *Ciaconio recenſito* ad cardinales quatuor ex ſtirpe Capiſucca evectos, & in epiſtola eidem nuncupatoria *Athenæi ſui Auguſti*, Vincentius noſter Baronius *Apologiæ* lib. v p. 342 & ſeqq. Proſper Mandozius *Bib. Rom.* cent. 6 n. 28 & cent. 5 n. 39, Adamus Ignatianus *Capizucchi Camillo e Biagio*, Romæ 1685 in 4, & alii plures. Hæc autem jam ab eo prodierant antequam ad purpuram promoveretur

1. *Controverſiæ theologicæ ſelectæ ſcholaſticæ, Morales, Dogmaticæ, ſcripturales ad mentem D. Thomæ*, Romæ 1670 in fol. pp. 1014.

Sec. XVII. 2. *Appendices ad eaſdem controverſias theologicas*, Romæ, Angeli Bernabo 1671 in 4. Has vero omnes a ſe recognitas & auctas edidit ibidem apud eumdem 1678 in fol.

3. *Vita B. Johannis Chiſi Senenſis ordinis Eremitarum S. Auguſtini a patribus ejuſdem ordinis Coloniæ Agrippinæ primum ſcripta, & typis Plantinianis edita anno 1641, nunc denuo Romæ aucta & accuratius prælo expreſſa*, Romæ, Bernabo 1655 in 8 pp. 182. *B. Angelæ vitæ ſynopſis, & Breviarium vitarum nonnullorum ordinis Eremitarum S. Aug.* adjiciuntur. Extat Pariſ. in Regia H 2850 & 1741.

4. *Cenſura ſeu votum ad librum de cultu & veneratione SS. veteris teſtamenti.*

5. *Oratio panegyrica in laudem S. Thomæ Aquinatis, die* VII *martii coram S. R. E. cardinalium collegio in æde S. Mariæ ſuper Minervam ab ipſo recitata*, & eodem anno Romæ typis edita, & Magno duci Florentiæ nuncupata. Tum junior erat, & ſcholas theologicas vix ingreſſus erat.

6. *Diſcurſus de gradu virtutum in ſanctis canonizandis requiſito.*

7. *Sacri ſermones in ſacello pontificio a variis habiti & a Capiſucco collecti & prælo dati*, Romæ, Jacobi Dragondelli 1662 in 4 pp. 307. Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Hæc vero prælo parata apud eum tum ſervabantur:

1. *Tractatus de relatione operum in Deum.*

2. *Diſputatio de contritione & attritione.*

3. *Controverſiæ theologicæ ad ſacrum fidei tribunal ſpectantes.*

4. *Quæſtiones morales variæ.*

5. *Veritates theologicæ per earum definitiones explicatæ.*

6. *Tractatus de opinione probabili.*

7. *Hiſtoria familiæ Capiſuccæ.*

8. *Conciones multæ, quas per* 20 *annos in palatio apoſtolico pro ſui muneris ratione habuit.* Facundiſſimum ac eloquentiſſimum ætatis ſuæ oratorem ſacrum in his præſertim palatii ſermonibus laudarunt periti, in quibus eſt Oldoinus citatus.

Quæ ejus opera ſic refert Mandoſius citatus teſtis oculatus.

Prodierunt ab eodem purpura donato *Quæſtiones theologicæ ſelectæ morales & dogmaticæ*, quibus ad calcem ſubjecta eſt *Diſſertatio hiſtorico-theologica de hæreticis Prædeſtinatianis & illorum erroribus*, Romæ, Typis Cameræ 1684 in fol. pp. 418. Opus Innocentio XI nuncupatum. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Legendus de eo liber hoc titulo: *Della nobile ed antica famiglia de' Capizucchi Baroni Romani diramata da un medeſimo ſtipite con quella de' conti di Tun proſapia grande e famoſa della Germania con ritratti, Racconto di Vincenzo Armanni gentilhuomo di Gubbio*, Romæ, Tinaſſi 1668 in 4. Extat in Regia citata K 1081.

F. RAIMUNDUS MARIA PROTUS.

F. Raimundus Maria Protus Mylæ in Sicilia inſula natus, & in patria ordinem profeſſus clarebat hoc anno MDCXCI ſacræ theologiæ profeſſor, & inſignis verbi Dei præco, tumque dictum a ſe ſermonem prælo dedit hoc titulo:

* 1691.

La vita eterna eſtratta della temporanea morte. Orazione funebre per le ſolenni eſequie di più religioſi Domenicani defonti ſotto il triennio del provincialato del M. R. P. F. Lodovico Vita, Panormi, Hæredum Iſolæ 1691 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore in Bibl. Sicula, quam hic excipimus.

F. BONIFACIUS MARIA GRANDI.

F. Bonifacius Maria Grandi Venetiis natus & cœnobii SS. Johannis & Pauli alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, in actis capituli generalis Romæ MDCLVI approbatus, venerabilis patris Baſilii Pica de quo ſupra ad 1644 exhortationibus excitatus ſeveriori legum noſtrarum diſciplinæ in congregatione B. Jacobi Salomonii ſeſe addixit. Doctrina, prudentia, & morum integritate adeo eminuit, ut patritii Veneti, præſules, imo & cardinales in arduis rerum diſcriminibus conſilia ab eo petererent, ipſumque Innocentius papa XI Bononienſi cœnobio præfecerit, ut ſolida regularis diſciplinæ fundamenta poneret & firmaret. Anno ætatis LXVIII, æræ chriſtianæ MDCXCII die XVII februarii naturæ legibus ceſſit in collegio SS. Roſarii Veneto. Hæc ejus opera:

1691.

Curſus Theologicus, in quo principales theologici tractatus diſcutiuntur juxta mentem angelici doctoris D. Thomæ Aquinatis, in tres tomos diſtributus, ſervata coordinatione Summæ ejuſdem angelici præceptoris.

Tomus primus *comprehendens tractatus ad primam partem attinentes, videlicet de ſacra doctrina, de attributis, de viſione Dei, de ſcientia Dei & de ideis, de voluntate Dei, de prædeſtinatione, de SS. Trinitate, de creatione, & de angelis.* Prodiit Ferrariæ typis Hieronymi Philoni 1692 in fol.

Tomus alter *ad Primam Secundæ habet hos tractatus, de ultimo fine, de beatitudine, de voluntario & involuntario, de circumſtantiis, de actibus, de moventibus voluntatem, & de actibus ejuſdem, de bonitate & malitia humanorum actuum, de habitibus, & de virtutibus in communi, de vitiis & peccatis, de legibus, de gratia, juſtificatione & merito.* In eodem habentur *tres tractatus ad Secundam Secundæ pertinentes de fide, ſpe, & caritate.* Prodiit cum ſuperiori.

Tomus Tertius *eſt de incarnatione & de ſacramentis in genere & in ſpecie.*

Editione altera prodierunt Tomi tres Venetiis 1697 in fol. quæ extat Romæ in Caſanatenſi.

F. DOMINICUS MARIA MARCHESE.

F. Dominicus Maria Marchese Siculus Parthenopæus nobili loco natus, adoleſcens inſciis parentibus veſtem ordinis induit Neapoli anno MDCXLIX in ædibus S. Thomæ, quod ut pater & mater reſcierunt, per vim e clauſtro abducere voluerunt, ſed incaſſum adeo conſtantem in propoſito repererunt. Theologiam audivit in Hiſpania ſub magiſtro Petro *Godoy* tum Salmanticæ ingenti nominis ſui fama regente, adeoque ſub tanti viri diſciplina emicuit, ut hinc ad ſuos redux ad docendum alios fuerit adhibitus. Bis regentem egit in gymnaſio S. Thomæ, & magiſterii apicem obtinuit anno MDCLXXII. Non obſtantibus illis ſtudiis ſcholaſticis, vir fuit diſciplinæ regularis tenaciſſimus, orationi addictus, & hominis interioris curam gerens, ad anteriora ſemper extendebat ſeipſum. Priorem pluries ſodales variarum domorum elegerunt, ſed hæc munia ſubire conſtanter recuſavit. Regimen tamen provinciæ Regni Siciliæ ad quod electus fuerat, effugere non potuit, magiſtri ordinis præceptis adactus. Tandem ad ſedem Puteolanam a rege Catholico Carolo II præſentatus, ab Innocentio XI acceptatus fuit & confirmatus anno MDCLXXXVIII die ultima maii, & die octava junii

† 1691.

ſequentis a cardinali *Mareſcotti* conſecratus. Eccleſiam ſuam optimis legibus ornare ſtuduit, ſynodos regulariter coegit, viſitationem ſuæ diœceſis quotannis obivit, verbo & exemplo gregem ſuum ſolicite pavit. In his totus erat, cum Neapoli exiſtens in ſua S. Thomæ domo a Deo vocatus vitam hanc mortalem reliquit anno MDCXCII die XI februarii, ætatis LIX, ibidemque cum ſolemnibus exequiis fuit ſepultus. Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in *Galleria de' ponteſici Domenicani*, quem hic excipimus. Hæc ejus opera:

La vita del venerabile ſervo di Dio F. Gio. Leonardo di Fuſco da Lettere dell' ordine de' Predicatori, Neapoli, Hieronymi Faſulo 1668 in 8.

Vita della ſpoſa di Gieſù Chriſto B. Roſa di ſanta Maria Peruana del Terzo ordine di ſan Domenico, Ibidem apud eumdem bis 1665 & 1668 in 4 pp. 360, quæ altera editio Pariſiis in Regia H 1718.

La vita della ſerva di Dio Suor Paola Mareſca detta di ſanta Teresa monaca del monaſtero di Santa Caterina di Siena nella città di Napoli riſtampata ad iſtanza di Gio. Domenico Mareſca, Ibidem 1659 in 4. Auctor prius ediderat in Diario de quo mox.

La vita del glorioſo apoſtolo delle Spagne ſan Vincenzo Ferreri dell' ordine de' Predicatori, Ibidem 1669 in 4.

Breve compendio della vita della ſerva di Dio Suor Maria Villani dell' ordine de' Predicatori, fondatrice del monaſtero di Santa Maria del divino amore di Napoli, Ibidem 1670 in 8. Extat in Regia H 2829.

Rurſus eamdem non compendio ſed effuſo calamo ſcripſit hoc titulo:

Vita di Suor Maria Villani, &c. eadem, Bononiæ, Joſephi Longhi 1683 in 8 pp. 516. Extat in Regia H 2829, 2.

Il ſacro Diario Domenicano diviſo in Tomi ſei in fol. che contengono le vite de' Santi, Beati, e venerabili dell' ordine de' Predicatori.

Morti nelli due primi meſi di Gennaro e Febraro, Neapoli, Faſuli 1668.

Marzo ed Aprile, Ibidem 1670.

Maggio e Giugno,

Giulio ed Auguſto,

Settembre ed Ottobre, Ibid. Hyacinthi Paſſaro 1679 pp. 566.

Novembre e Dicembre.

Theologia bipartita in dogmaticam & moralem. Tomus primus, in quo pro parte dogmatica agitur de ſupremo legiſlatore & Capite Eccleſiæ Romano pontifice, & pro parte morali De Legibus, Neapoli, Joſephi Roſelli 1685 in fol. T. I pp. 228: T. II pp. 130.

Tomo primo adjecta eſt ab auctore *Appendix de poteſtate non ſolum ſpirituali, ſed etiam temporali Romani pontificis in toto orbe catholico.*

Tum auctor provinciæ Regni Siciliæ priorem provincialem agebat, & opus univerſitati Salmantinæ, in qua ſe ait educatum, & litteris ſacris informatum nuncupat.

Addit Cavalerius citatus plura craſſioris molis hujus theologiæ bipartitæ volumina paraſſe edenda, quæ morte præventus præſto dare non potuit.

Addit inſuper præparaſſe plures tomos Additionum ad Diarium Dominicanum eadem lingua Italica, quibus ultimam manum apponit Henricus *Scaleſe* ejuſdem ordinis & ejus ſocius vir inquit doctiſſimus.

F. ELIAS COURAUD.

F. ELIAS COURAUD Gallus, patria profeſſioneque Ingoliſmenſis ſacræ facultatis Pariſienſis magiſter anno MDCLVI laureatus provinciæque ſuæ Franciæ prior provincialis anno MDCLXV Pruvini Dom. tertia poſt octavas Paſchæ delectus, eo functus eſt officio per quinquennium ob mortem Magiſtri ordinis F. Johannis Baptiſtæ de Marinis, quæ accidit ſexta maii MDCLXIX: eoque titulo Generali capitulo Romæ MDCLXX coacto interfuit, ſimulque electioni F. Johannis Thomæ de Rocaberti in magiſtrum ordinis, moxque a capitulo munere ceſſit, deſignato jam ei antea ſucceſſore. Acris erat Elias noſter ingenii, nec minus inter academicas in theologia diſputationes arguendo propugnandoque, quam in publicis confeſſibus & eccleſiis verbum Domini proponendo claruit. Valebat enim egregie dicendi gratia atque facundia, plureſque & præcipuas regni Galliarum implevit obivitque per annos plurimos cum laude cathedras per adventus & quadrageſimas octavaſque corporis Chriſti continuas. Statura illi corporis juſta quidem ſed compacta optimeque diſpoſita, quæ tamen in parvam plus aut mediocrem vergeret quam proceram. Obiit apud ſuos Ingoliſmæ anno MDCXCII. Ejus editæ habentur ſequentes orationes: 1692.

1. *Le Heros Chrétien ou Diſcours funebre ſur le ſujet de la mort de Meſſire Henri de Chabot duc de Rohan & de Frontenai pair de France, Chevalier des ordres du Roi prince de Leon, comte de Parhonet & de S. Aulaie, marquis de Belin &c. gouverneur de la province & duché d'Anjou prononcée dans la grande egliſe de S. Maurice d'Angers le mardi de la ſemaine ſainte*, Andegavis, Petri Avril 1655 in 4.

2. *L'Eſprit de verité communiqué a l'Egliſe & a l'ordre des Freres Precheurs, ou l'Eloge de cet ordre prononcé dans la grande egliſe de NotreDame de Chartres le 8 mai 1678 pendant l'aſſemblée de la province de France dudit ordre*, Rothomagi, Thomæ Maury 1678 in 4: Editionem curante F. Marceton ejuſdem ordinis S. T. D. Extat apud Pariſienſes noſtros ad S. Honorati.

3. *Oraiſon funebre de Meſſire Charles de ſainte Maure duc de Montauſier Pair de France, Chevalier des ordres du roi, Gouverneur de Monſeigneur le Dauphin & gouverneur de Normandie mort le 17 may 1690 prononcee dans l'Egliſe cathedrale d'Angouleme la meme annee*, Ingoliſmæ 1690 in 4.

F. FRIDERICUS STEILL.

F. FRIDERICUS STEILL Teuto Bingii ad Moguntiam natus, adoleſcens ordini nomen dedit in conventu Moguntino: uberioriſque in theologicis eruditionis cupidus, varias Europæ ſcholas luſtravit, non ſolum Germanas, ſed etiam Italas, & Hiſpanas, & in his Salmanticenſem, in qua celebriores ordinis magiſtros audivit. Verum ut ad hiſtoriam præſertim ordinis excolendam natura ferebatur, ubicumque ipſum adeſſe contingebat, bibliothecas ſcrutabatur, archiva quantum licuit, revolvebat, monumenta antiqua excipiebat, factaque non contemnenda adverſariorum meſſe tum ad ſcribendum animum adjecit, & conatum quidem tantum primo edidit Germanice, cujus hic eſt titulus Latine redditus: *

Vita Sanctorum, Beatorum, & aliorum utriuſque ſexus ordinis S. P. Dominici, pietate, virtutibuſque illuſtrium per ſingulos anni dies compendioſè diſtributorum, Coloniæ Agrippinæ, Hermanni Weyer 1676 in 4.

Sæc. XVII. Verum poſtea multo majori præda facta, tum ſuis Germanis hiſtoriam ordinis plena manu effudit opere hoc titulo edito:

Ephemerides Dominicano-ſacræ, hoc eſt, Paradiſus ſpirans odorem ſanctitatis & virtutis, refertus floribus ſanctorum ex ordine Prædicatorum, qui in omnibus mundi partibus floruerunt, & hiſtoriis authenticis monumentis & aliis curioſitatibus plenus, collectus per R. P. F. Fridericum Steill Bingenſem ord. Prædic. S. T. profeſſorem tumque apud noſtros Herbipoli præfectum priorem, Dilingæ, Jo. Caſparis Bencard 1692 T. I pagg. 719 & 441: T. II pp. 868 & 405 in 4, abſque indicibus.

F. GHILBERTUS DE LA HAYE.

† 1692. F. Ghilbertus de la Haye Flander, patria Inſulenſis, parentibus honeſtis & opulentis orundus anno MDCXL natus, ordinem amplexus eſt in patria & profeſſus anno MDCLVII, vir mihi candore morum ſtudiorumque neceſſitudine conjunctiſſimus, qui & ordinis ſui animarumque zelum integritati vitæ ſtudioque literarum aſſidue conjunxit. Pluribus etiam functus eſt in provincia ſua muniis, anno MDCLXXIX Lilleriarum domus præpoſitus vicarius, inde MDCLXXX menſe aprili Revinienſis conventus prior in Campaniæ finibus, tum & a primo provinciali provinciæ Gallo-Belgicæ S. Roſæ tunc erectæ P. Antonio *Dangy* Cenomano S. T. magiſtro Pariſienſi anno MDCLXXXIV aſſumptus in ſocium, prædicator etiam generalis receptus in comitiis provinciæ Inſulis anno MDCLXXXV celebratis, prior poſtea collegii S. Thomæ Duacenſis, quo munere triennium perfunctus, in nativumque ſuum conventum reverſus cum omnium amore & laude vivebat magiſtri ordinis in Belgio procurator, at diutino in menſem morbo cruciatum florente adhuc ætate mors immatura collegit die XVII junii MDCXCII, ætatis LII. Quæ ſic minutatim refero, ut quantum in ſe laboris ſumpſerit, colligat lector: incredibile enim eſt, quot & quanta ſcripſerit, quot confecerit itinera, bibliothecas omnes Belgii luſtrando, ut conventuum in eo noſtrorum, virorumque litteris illuſtrium hiſtoriam dilucidaret, cùm tamen a prædicationibus per adventum & quadrageſimam, imo Dominicas ſingulas fere per annum interea non ceſſaret ſedulo habendis. Quædam edidit opuſcula:

1. *La vie des ſaints martyrs Lugle & Luglian, honorez a Lillers prez d'Aire en Artois, ou ils ont été martirizez par les Wandales, & dont la feſte ſe celebre le 23 d'octobre*, Inſulis, Ignatii de Rache 1673 in 12 pp. 94.

2. *Fondation du monaſtere de S. Marguerite dans la ville de S. Omer des Religieuſes du tiers ordre de S. Dominique venues de l'ancienne ville epiſcopale de Teroüanne*, Duaci, Nicolai Daſſignies 1686 in 8 pp. 144.

Præcipua verò ejus opera MS in Bibl. noſtra Inſulenſi ſervantur, hæcque mihi cognita:

1. *Compendium hiſtoriæ provinciæ Germaniæ inferioris ordinis FF. Prædicatorum omniumque conventuum ac domorum vicarialium ad illam attinentium ex antiquis & certis monimentis erutum.* Cui & addita eſt *brevis at clarior congregationis Hollandiæ notitia.*

2. *Inſula Belgo-Dominicana, ſive vitæ Fratrum omnium, qui ex ordine in Belgio ad ſedes epiſcopales evecti fuerunt, quibus & plurium ex vicinis provinciis aſſumptorum, ſed minus cognitorum hiſtoriam junxit.*

3. *Bibliotheca Belgo-Dominicana* ſive *Elenchus ſcriptorum Belgarum ordinis Fratrum Prædicatorum.* Opus accuratius, a noſtro quidem Jacobo Quetivio non viſum, ſed mihi F. Jacobo Echard amice communicatum, & a me integrum tranſſcriptum: quo & me uſum ubique cùm de Belgis noſtris agitur, mutato tamen ſtylo, gratus agnoſco.

4. *Innumera memorialia ex archivis conventuum omnium Belgii utriuſque catholici & fœderati, vel etiam plurium Franciæ, ſive etiam Belgii abbatiarum ab ipſo deprompta & manu ſua tranſcripta,* ut opera ſuperius relata accuratiora prodirent.

5. *Omnium ex ordine antiſtitum & epiſcoporum exactiſſimam, & ad Lydium veritatis lapidem revocatam & recenſitam ſeriem & chronologiam* dare cogitabat, ſed laborem immenſum mors abrupit: nihilque ex eo mihi cognitum præter *Indicem duplicem alphabeticum* alium *Eccleſiarum*, alium nominum *epiſcoporum.*

F. HENRICUS COLLINS.

F. Henricus Collins Belga Brabantinus natione, conventus Bruxellenſis alumnus, lauream magiſterii obtinuit in ſacra facultate Duacena: exinde Lovanii datus collegii Prædicatorum lector primarius & regens, pluribus annis eo munere functus eſt, ibidemque docebat etiamnum anno MDCXCII. Plures illis annis ſub ſuo præſidio defenſas edidit. 1692.

Theſes de gratia per ſe efficaci juxta inconcuſſam S. Thomæ ejuſque ſchola doctrinam X *martii* MDCXC, XIII *martii* MDCXCI, *menſe maio* MDCXCII, *&* XXI *&* XXIII *julii ejuſdem anni*, Lovanii impreſſas in 12.

Et cùm a ſolemnibus ſcholæ Thomiſticæ adverſariis perperam impetitus fuiſſet edidit

Expoſtulationem brevem contra pertinens R. P. Iſaaci de Bruyen S. J. ſacra theologia profeſſoris, qui ſuas theſes impugnaverat, & quem repugnantiæ & contradictionis in dictis arguit, Lovanii in 12 pp. 8.

F. ILDEPHONSUS A SANCTO THOMA.

F. Ildephonsus a Sancto Thoma nobiliſſimis ſplendidiſſimiſque in Hiſpania ortus natalibus, primam lucem vidit ſub finem anni MDCXXXI vel ſequentis initia, optimeque a puero educatus ſub egregiis præceptoribus, ut erat ingenioſus, miros in litteris progreſſus fecit, nec minores in pietate, qua excitatus adoleſcens ordinem tota ſtupente ſed & plaudente Hiſpania amplexus in conventu Malacitano, veſtemque Dominicanam induit XXIX aprilis MDCXLVIII. Tirocinium adhuc agebat, jamque ad ſacram ſcientiam anhelabat addiſcendam: hinc a celeberrimo Salmanticenſis univerſitatis theologiæ profeſſore primariæ cathedræ moderatore F. Petro *de Godoy*, quem brevi ſibi magiſtrum promittebat, litteris poſtulavit, ut quæ in ſcholis dictaverat ſcripta, ſibi mitteret in anteceſſum legenda, quæ jam philoſophicis probe inſtructum arguunt. Intra ſeptimum a profeſſione annum & ſtudia confecerat & utraſque philoſophicas & theologicas diſciplinas in Bæticæ ſuæ provinciæ celebrioribus collegiis docuerat, tanto cum plauſu omniumque approbatione, ut archiepiſcopus Hiſpalenſis F. Petrus *de Tapia* veteranus theologus, virque ab adulationis vel leviori ſuſpicione alieniſſimus, concluſionibus theologicis publice præſidentem videns, & quid in eo genere valeret, vibratis in illum, ut ita loquar, argumentorum tormentis, ut erat ingenio acer, experiri volens, conſummatiſſimum in juvene theologum admiratus ſit, litteriſque ipſe ſuis Ildephonſi ſubtilitatem, ingeniique celſitudinem commen- † 1692.

darit. Verùm non ſolum in ſcholis egregium, ſed & in ſacris pulpitis, qua zelo, qua dicendi gravitate & elegantia eximium ſe verbi Dei præconem præſtiterat, diſciplinæ regularis interea tenaciſſimus, quo factum eſt, ut non expectatis quæ per leges noſtras præſcribuntur interſtitiis & laurea donatus, & prior electus fuerit, imo vigeſimum ſextum ætatis vix compleverat, cùm ad totius Bæticæ provinciæ regimen anno MDCLVIII aſſumptus eſt, quod munus ea prudentia, ſuavitate, vigilantia implevit, ut non ſolum ſibi juniorum conciliarit animos, ſed & ſeniorum amorem, reverentiam, admirationem. At quadriennium provincialatus nondum finierat, cùm ab ordine invitus avulſus eſt: a Philippo IV rege catholico epiſcopus Oxomenſis deſignatus, diploma pontificium Romæ XXVI ſept. MDCLXI datum ab Alexandro VI accepit, quo ad eam ſedem, in qua olim SS. parens Dominicus canonicus & ſupprior extiterat, promovebatur, brevique inauguratus, ad ſuam ſponſam mox ſe tranſtulit regendam & ornandam. Cui dum ſedulus incumberet, utraque auctoritate regali & pontificia ad ſedem Placentinam tranſlatus eſt XVIII januar. MDCLXIII: tum eodem anno XV ſeptemb. ad Malacitanam, quam deinceps ſervavit, aliiſque multiplici ratione prætulit, quarum non ultima, quod in ea urbe Deo ſe in ordine Prædicatorum dicaſſet. Sanctorum Eccleſiæ primitivorum antiſtitum exempla aſſequi continuo ſtuduiſſe, quoad vixit, fama per univerſam Europam erat, quæ verò præclara geſſerit ſpeciatim enarrare gentilium ſuorum & ſymmyſtarum eſt, a quibus id in hiſtoria provinciæ Hiſpaniæ expectatur. Legenda interim F. Petri de Godoy ejus quondam magiſtri & in epiſcopatu Oxomenſi ſucceſſoris epiſtola ad eumdem anno MDCLXV ſui de incarnatione tractatus nuncupatoria quæ ſic incipit: *En princeps nobiliſſime, ſolertiſſime & vigilantiſſime præſul mihique amantiſſime Ildephonſe tibi offero, qua tandin deſideraſti.* Legenda apud Fontanam in Theatro pag. 254 & quam ad eumdem ſcripſit magiſter ordinis Joannes Baptiſta de Marinis epiſtola ſuaviſſima, cùm ei Oxomenſis inſulæ ineundæ copiam fecit, data Romæ XIX ſept. MDCLXI. Obiit verò anno MDCXCII die XIII auguſti. Porro Philippi IV filius naturalis vulgo dicebatur. Vincentius Baronius noſter Hiſpania reverſus, famam in Hiſpania communem ſæpius teſtatus eſt & agnoſcit *Apolog.* T. II edit. 2 pag. 113. Hinc & Contenſonius noſter principem ſereniſſimum vocat *Theol.* in fol. T. I.

Francorum reginam Ludovici XIV conſortem auguſtiſſimam Mariam Thereſiam Eccleſiam noſtram Pariſienſem ad S. Honoratum frequentantem pluries audivimus ſic nos alloquentem, *Frater meus veſtri Prædicatorum ordinis Malacitanus epiſcopus, probus eſt religioſus, eximiuſque epiſcopus.* Etſi enim regia hæc ſecreta abſcondere aliquando bonum fuerit, opera nunc Dei revelare & confiteri nonniſi honorificum eſſe poteſt: ſcilicet quod in tanti viri natalibus minus rectum ac minus decorum fuit, eximiis animi dotibus ſummiſque virtutibus qua privatis qua publicis abunde a Deo fuiſſe compenſatum. Extat ſub ejus nomine hoc titulo:

Catholica querimonia, qua primo adverſus Surien, ſeu veriore nomine Petrum Jurienum, nunc vero etiam adverſus ejus duces & impios ſectatores ab auctore recognita, & aliquatenus aucta, accuratiuſque compta, iterum in palæſtram prodit, qua SS. D. N. Innocentium XI P. M. Ildephonſus indignus Malacenſis antiſtes ad ejus SS. pedes precatur, Ed. alc. Matriti 1686: Iterum in Germania, in 12 pagg. 115. Queritur præſertim de falſe aſcripto ſibi libello, cui titulus: *Teatro Jeſuitico* ſub mentito nomine *Franciſci de la Piedad* edito. Qui primus autem ei aſſeruit, Theophilus eſt Rainaudus S. J. ſub nomine Petri a Valleclauſa larvatus libri ſui de *Immunitate Cyriacorum a cenſura*, Lugduni 1655 in 8 editi p. 162.

SEC. XVII.

F. JOHANNES CAROLUS DUCOS.

F. JOHANNES CAROLUS DUCOS Gallus Aquitanus in vico *Semons* vernacule dicto diœceſis Auſcitanæ ditionis Armeniacæ natus ordini nomen dedit in conventu Toloſano ac profeſſus eſt octava ſeptemb. MDCXLIX annorum tum circiter XXII. Theologiam poſtquam duodecim annis ſolidis Lemovicis & Avenione docuerat, Appamias miſſus catechizandis per vicos & caſtella rudibus ſedulam operam apoſtolicus concionator impendit: unde & pietate juxta ac eruditione celebri epiſcopo Appamienſi Franciſco *de Caulet* maxime ſe probavit, ejuſque Eccleſiæ principis pro Domino Deo exercituum zelo ſingulariter zelati gratiam promeruit, ab eo diœceſis ſuæ parochorum ſolitis collationibus præfectus inſtitutus, quo ſancto opere annis XII functus eſt. Ad ſuos demum Toloſates revocatus ibidem tandem & dicere & ſcribere & vivere deſiit XVII aprilis MDCXCII, in commune Fratrum ſepulcrum delatus. In lucem edidit † 1692.

1. *Le paſteur apoſtolique enſeignant aux fideles par des inſtructions familieres dreſſées en forme de catechime les plus hautes maximes & les plus ſolides veritez du chriſtianiſme ſur tous les devoirs du chreſtien ſelon les regles de l'ecriture & des conciles, la doctrine des Peres, les ſentimens de S. Thomas, & les exemples de Jeſu Chrit & des Saints. Pour l'uſage des predicateurs apoſtoliques, des miſſionaires & particulierement des paſteurs & de leurs brebis*, Toloſæ, Guillelmi Ludovici Colomiez 1697 in 8. T. I pagg. 400: T. II pp. 359. Regium edendi privilegium datum auctori fuerat 19 aug. 1690, & editio hîc laudata quinta eſt ex Toloſanis, prætèr quas ſexta eſt Lugdunenſis.

2. *Le miroir des confreres du roſaire*, Bitoris 1673 in 24. Tum prior agebat conventus noſtri Biterarum. Legendus de eo Percinus noſter in ſua conventus Toloſani hiſtoria pag. 166 b.

F. LAZARUS DASSIER.

F. LAZARUS DASSIER Gallus, civibus honeſtis, piis & locupletibus Pariſiis natus, octodecim circiter annorum adoleſcens, ordinem amplexus eſt in conventu SS. Annunciationis ad S. Honoratum, & profeſſus XVI junii MDCXLI. Studiis ibidem exactis, in quibus non parum emicuit, theſes theologiæ publicas ipſo præſente magiſtro ordinis F. Thoma Turco propugnando cum omnium plauſu, prædicationi ſe totum dedit nec ingrate. Nam & ad plures regiæ urbis parochiales Eccleſias accitus eſt ad habendas per adventum, quadrageſimam & SS. Sacramenti octavas conciones, ſed & in variis regni provinciis præſertim Belgii Gallici ex eo munere non parvum ſibi fecit nomen. Vir fuit pius, eruditus, ac conſcientiæ tenerioris, qui cùm aliquando ruſticaturus apud amicos divertiſſet, pedes incedens, & clivum conſcendens Meduntenſium Cœleſtinorum repente correptus apoplexia cecidit & interiit ſeptima mali MDCXCII, cujus corpus a dictis PP. Cœleſtinis receptum in eorum Eccleſia honorifice ſepultum fuit. Scripſit ac in lucem edidit: † 1692.

1. *L'Evangile de la grace. Avent compoſé & prêché en pluſieurs cathedrales du roiaume*, Pariſiis, Edm. Couterot 1678 in 8 pagg. 776.

Sæc. XVII. 2. *Autre avent de diverſes preſences de Dieu propres a regler la vie du chretien*, Lugduni, Jo. Certe 1686 in 8 pp. 402.

3. *Careme*, Ibid. 1687 in 8 T. I pp. 792 : T. II pp. 786.

4. *Sermons ſur les myſteres de notre Seigneur*, Ibid. 1683 in 8 pp. 768.

5. *Sermons ſur les myſteres & devotions de la S. Vierge*, Ibid 1685 in 8 pp. 738.

6. *La morale de l'Euchariſtie conſideree dans toute ſon etendue & expliquee en trois octaves*, Ibid. 1683 in 8. T. I pp. 250 : T. II pp. 272 : T. III pp. 240.

7. *Sermons pour tous les Dimanches de l'annee*, Ibid. 1682 in 8. T. I pp. 728 : T. II pp. 718.

8. *Octave pour les trépaſſez*, Ibid. 1686 in 8 pp. 270.

Trois volumes de panegiriques des Saints, & un 4 des SS. de l'ordre des FF. Precheurs. Hæc prælo parata ab auctoris morte MS ſervantur in archivo conventus ſui nativi.

F. MATTHÆUS FAZIO.

* 1692. F. Matthæus Fazio Panormi in Sicilia inſula natus anno MDCXXIX, ordini nomen dedit in patria adoleſcens, exactoque ſtudiorum curriculo mox ad tradendas ſuis ſodalibus quas acceperat philoſophiæ ac theologiæ diſciplinas admotus eſt. Pluribus annis regens egit gymnaſii Panormitani, unde & lauream magiſterii reportavit. Nec ſcholaſtico pulvere tantum claruit, ſed & conſiliorum prudentia celebre ſibi fecit nomen, adeo ut ex omnibus inſulæ civitatibus ad eum accurrerent etiam proceres & viri principes, in negotiis intricatiſſimis quid ſibi agendum ex ejus ore audituri. Summa ejus in rebus majoris momenti pertractandis dexteritate commoti ſodales, priorem eum in utraque domo ordinis Panormitana S. Dominici & S. Zitæ elegerunt, hiſque egregie perfunctum muneribus tota voluit habere provincia præfectum. Qui ſuam optime rexerat familiam, viſus eſt regi catholico ſuperius evehendus. Itaque a Carolo II Hiſpaniæ rege ad Eccleſiam Pactenſem ſummo pontifici nominatus eſt & oblatus, & acceptis ab Innocentio XI litteris conſecratus anno MDCLXXXII, ſponſæ ſuæ ornandæ, ac optimis moribus informandæ decennium ſolidum incubuit, partes omnes amantiſſimi paſtoris implens, quoad uſque a Domino vocatus tranſiit ad meliora, defunctus ſexta ſeptembris MDCXCII. In baſilica ſua cathedrali honorifice fuit ſepultus, & lapidi ſuperimpoſito hoc epitaphium inſculpſerunt :

Illuſtriſſimum & reverendiſſimum Dominum F. Matthæum Fatio Panormitanum ex ordine Predicatorum Pactenſem epiſcopum, moribus & vita integerrimum, ſcientia præclarum, in eccleſiaſticis tuendis juribus inconcuſſum, in vitiis affigendis infractum, præſulem undequaque perenniter recolendum, marmor ipſum & recondit emortuum & immortalitati commendat. Obiit VIII idus ſeptembris MDCXCII, Ætatis ſuæ LXIII.

Edidit

Conſtitutiones Diœceſanæ ſynodi, quas omnibus ſuæ diœceſis ovibus, juxta ſacri concilii Tridentini, ſacrorumque canonum normam ſervandas decrevit anno Domini MDCLXXXVII *die* XXX *novembris*, Panormi, Jacobi Epiri 1688 in 4.

Hactenus ex Antonino Mongitore in Bibl. Sic. Laudarat prius Johannes Michael Cavalieri in ſua *Galeria de' pontefici Domenicani*, T. I pag. 661.

F. PAULUS ALPHERIUS.

* 1691. F. Paulus Alpherius & ille Panormi urbe Siciliæ inſulæ principe natus, ibidemque ordinem amplexus, vir eruditione clariſſimus & Eccleſiaſtes facundus & elegans, ab ingenio & morum integritate laudatus, obiit Panormi in ſuo S. Dominici cœnobio XXVII maii MDCXCII. Ediderat antea

Panegirico ſacro del patriarca San Domenico, Panormi, Dominici Anſelmi 1679 in 4.

Sic etiam laudatus Mongitorius in Bibl. Sic.

F. ABRAHAMUS VANDE GREYN.

* 1693. F. Abrahamus Vande Greyn Belga Antwerpiæ natus, ordini nomen dedit in patria virque evaſit pietate, doctrina, & ſtudio ſalutis animarum commendatus. Suam domum nativam rexit aliquando prior & in eadem mortuus eſt XXI octobris MDCXCIII. Scripſit ac prælo dedit

Collationes ſpirituales, ſeu conceptus predicabiles de SS. nomine Jeſu. Adjectæ ſunt ad finem, *Bulla a ſummis pontificibus conceſſa in favorem confraternitatis SS. nominis Dei*, Antwerpiæ, Jacobi Meſens 1687 in 4. Sic habet noſter Bernardus de Jonghe Belgii Dominicani pag. 254.

F. JOHANNES DOMINICUS NICOLUCCIUS.

* 1693. F. Johannes Dominicus Nicoluccius Italus Melduli in diœceſi Forolivienſi natus, provinciæ Lombardiæ conventuſque Meldulenſis inſignis alumnus clarebat jam ante annum MDCLXXVI, vir acris ingenii, litteris humanis ac divinis egregie inſtructus, quas diutius apud ſuos profeſſus eſt. Sacrorum canonum etiam peritiſſimus fuit, ut opera ab eo edita plane demonſtrant. Ejus cum laude meminit Rovetta ad 1687, ſed ulterius etiam vixit & florebat etiamnum hoc anno MDCXCIII, quo verò anno obierit, mihi incompertum. Hæc ejus opera :

1. *Scrutinium ſacerdotale*, in 4.

2. *Novus theſaurus ſacerdotum*, Maceratæ 1676 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

3. *Tractatus theologicus de juſtificatione impii*, Bononiæ, Petri Mariæ de Montibus 1691 in 4.

4. *De paupertate religioſorum*, Forolivii Joſephi Silvæ 1693 in 4. Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. JOSEPHUS DE GOMENDRADI.

* 1693. F. Josephus de Gomendradi Aragonus conventus Cæſaraugustani alumnus ſacræ theologiæ magiſter, & collegii ordinis ibidem regens, laudatur cap. 42 ultimo tomi 2 *de la Hiſtoria de la provincia de las Filipinas* ſub finem pag. 501, ceu qui tum clareret, anno ſcilicet MDCXCIII, & dicitur vir ſua ætate ingenio, doctrina, & ſolertia præſtantiſſimus, qui plura jam ſapienter & eleganter ſcripſerat, vel etiam prælo ediderat. Inter alia recenſetur

El arbor genealogico de la caſa nobiliſſima de Rocaberti, de ſu origen, ſuceſſion, drechos, matrimonios reales, ſantos, y varones illuſtres. Quem librum aut Cæſaraugustæ aut Valentiæ editum conjicio.

Non levis mihi ſuſpicio Joſephum *Dromendari* ſupra pag. 335 a nobis ex fide Jacobi *Quetif* laudatum, non alium eſſe ab hoc Joſepho *Gomendradi*,

Digitized by Google

& nobis illuſiſſe variam ſcribendi agnominis rationem: quod diſcutiant gentiles, noſque ſi præpoſtere Dromendarium laudaverimus, emendent. Videſis F. Baltazarem *de ſancta Cruz* Hiſt. Philipp. Tomo altero p. 501.

F. PETRUS MARTYR DE BUENACASA.

* 1693. F. Petrus Martyr de Buenacasa Aragonus conventus Cæſarauguſtani alumnus ſacræ theologiæ magiſter, Eccleſiaſtes apud ſuos primi nominis, & inter regios a Carolo II aſcitus, examinator & cenſor ſynodalis in diœceſi Cæſarauguſtana, priorem nativi conventus agebat anno MDCXCIII: & qui ſui regiminis tempore templum ejuſdem a fundamentis magnificentiſſime reædificarat ſuis curis, & dilectiſſimæ matris ſumtibus, edidit

Hiſtoria de la provincia del S. Roſario de las Filippinas T. I: *por Fray Diego Aduarte, Edicion ſegunda.* T. II: *por Fray Baltazar de Santa cruz, Edicion primiera ex* MS *apud noſtros Matriti ſervato*, Cæſarauguſtæ, Paſchalis Bueno 1693 in fol. Extant ambo Tomi hujus editionis Pariſiis in Regia H 633. 3 & 4. T. II apud noſtros ad S. Honorati.

In proœmio quod priori tomo præmiſit, dolet florentiſſimas duas ordinis provincias Hiſpaniæ & Bæticæ auctorem nondum nactas, qui præclare in iis geſta ſcriberet, ac illuſtres ambarum viros pro meritis laudaret: Patreſque utriuſque vehementiſſime ſed & amiciſſime urget, ut uni vel pluribus hanc operam quam citius commendent, ad ſumtus editionis prælique ſuppeditandos paratiſſimum ſe offerens.

F. PETRUS FRENZE.

* 1693. F. Petrus Frenze Hybernus conventus Galvienſis alumnus, ſtudiis in Hiſpania in provincia Bæticæ peractis in Americam Hiſpanam navigavit, ubi apud Indos Mexicanos triginta annis ſolidis miſſionarium egit, ingentemque animarum meſſem Chriſto reportavit. Ut ejus regionis indigenarum linguam apprime comparaverat, ſcripſit eadem

Catechiſmum ſeu expoſitionem fidei Chriſtiana.

Exinde prædicatoris generalis titulo inſignitus, patriam reviſit, ac ſuos Hybernos verbo & exemplo in fide catholica confirmare pergens, apud ſuos tandem obiit anno MDCXCIII. Sic refert Johannes O Hein in ſuo Epilogo Chronologico provinciæ noſtræ Hyberniæ p. 24, qui tamen an ille catechiſmus typis prodierit, aut omiſit, aut ignoravit.

F. RAIMUNDUS MAILHAT.

† 1693. F. Raimundus Mailhat Gallus in oppido quodam diœceſis Appamiarum comitatus Fuxenſis anno MDCXI natus, expletis Toloſæ humanitatis ſtudiis, juvenis ordinem amplexatus eſt ibidem & profeſſus ſecunda julii MDCXXXIV, & poſt emenſa philoſophiæ theologiæque curricula ad eaſdem apud ſuos tradendas e ſuperiori loco ſelectus eſt diſciplinas, nec parvam in utroque munere tum a profunditate tum a claritate ſibi comparavit famam. Ut vir erat unâ regulari diſciplinæ addictiſſimus ad regimen etiam aſcitus eſt, & Appamiis prior electus ita ſe geſſit, ut Franciſcus *de Caulet*, ſanctiſſimæ memoriæ epiſcopus cariſſimum in primis habuerit, ac in Eccleſiæ ſuæ adminiſtratione ejus plurimum uſus ſit opera atque conſilio: erat enim Raimundus non eruditione minus atque prudentia, quam integritate morum atque vitæ auſteritate conſpicuus. Sed & ſui eum Toloſani præfectum habere voluerunt anno MDCLIII, & triennio elapſo ſtc. XVIII tironibus ad religionem inſtituendis myſtagogum præfecerunt virum ſcilicet quem noverant in ſpiritualibus eminentem, & in regularibus ut exemplum ſanctiſſimum, ſic & prudentiſſimum exactorem. Romam exinde vocatus anno MDCLXV ab ordinis magiſtro in S. Sabinæ domo aſſignatus fuit, ubi poſtmodum ad ultimum uſque vitæ diem magno in honore apud omnes etiam in aula pontificia vixit: ab Innocentio XI præſertim tum ante tum & poſt creationem ſpeciali gratia familiarique ob integerrimos mores benevolentia exceptus. Eidem conventui S. Sabinæ aliquando præfuit, ſancti officii conſultorem, ut aiunt, allectum volunt, in graviſſimis Eccleſiæ negotiis ejus conſilio dictum ſummum pontificem ſæpius uſum certiſſimum. Tandem meritis & ætate gravis fractiſque & infirmitatum & annorum pondere viribus Romæ magna ſanctitatis & innocentiæ fama magno & ſuorum & omnium luctu ad ſuperos abiit XV februarii MDCXCIII, ætatis LXXXII. Ex actis, & viſis, & documentis tum Toloſa, tum Roma a F. Barnaba *Fedeli* Mediolanenſi S. Sabinæ priore miſſis. De eo legendi Percinus noſter in *Hiſt. conv. Toloſ.* P. I p. 160, & *Annus Dominic. Gallicus* T. II ſept. p. 864. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Summa philoſophiæ, Toloſæ, Petri Boſc 1652 in 12. T. I. *Logica*, pagg. 468: T. II. *Octo libri phyſicorum*, pp. 354: T. III. *De cœlo, de generatione, de meteoris &c.* pp. 368: T. IV. *De anima, Metaphyſica & Ethica*, pp. 384. Opus a philoſophiæ Thomiſticæ candidatis ob perſpicuitatem cum grata brevitate conjunctam ita requiſitum, ut a prima illa editione, quindecim minimum aliæ in diverſis partibus prodierint.

Sed & alia plura opera ſcripſiſſe fertur prælo digna, *Tractatus Theologicos ejuſdem cum philoſophia rationis: De votis religioſis: De Novitiorum inſtitutione:* ſed quæ typographo inſtantius petenti concedere præ humilitate recuſavit: utinam ſaltem MS ſui ſervaverint.

F. SALVATOR DE SANCTO THOMA.

* 1693. F. Salvator de Sancto Thoma Hiſpanus illuſtris miſſionis Sinicæ operarius, vaſtiſſimum illud imperium jam ingreſſus erat anno MDCLXXXI, quo ſemper egit in provincia *Tche Kiang* & in oppido *Lan-Ki* Eccleſiam illic noſtram neophytoſque noſtros puram fidei doctrinam, ritibuſque Sinicis cœli & avorum omnino ablegatis docens unâ cum F. Petro *de Alcala* de quo poſtea ad 1706 qui ambo annis ſequentibus MDCLXXXII & LXXXIII inde pedem non moverunt, nec ad provinciam *Chivenchen* 400 milliaribus & amplius diſſitam ſeſe tranſtulerunt, ut cuidam placuit ſupponere. Anno MDCXCI F. Salvator vicarius provincialis erat miſſionis Sinicæ, quo tres ad eum epiſtolas ſcripſit F. Petrus *de Alcala* dictus, ut ab impoſita ſibi rituum Sinicorum approbatione liberaret, quarum ultima *Lan-Ki* data XX decembris ejus anni verſa & ex Hiſpano Gallice edita eſt in Apologia Dominicanorum Gallica pag. 405 ad 413. Eodem munere vicarii provincialis fungebatur adhuc Salvator anno MDCXCIII, quo ſcripta eſt ab eo

Epiſtola ad Reverendiſſimum D. Carolum Maigrot vicarium apoſtolicum provinciæ Fokienſis data X aprilis, qua miſſionarios ord. Prædic. ejus Decretum de ritibus Sinicis eo reverentius accepiſſe teſtatur, quo ab ils diligentius ſemper abſtinuerant, & ſeverius ſuis neophytis prohibuerant. In eadem Apologia ex Hiſpano Latine edita eſt inter *Documenta* p. 192. Forte & plura alia ſcripſit, quæ hic addent illuſtres ſui ſodales.

F. THOMAS PANTANI.

* 1693. F. THOMAS PANTANI Itahs provinciæ Romanæ alumnus vir pietate, doctrina, & facundia commendatus hoc anno MDCXCIII florebat. Scripſit, ac typis edidit

Breve compendio della vita e miracoli della B. Margarita da Caſtello del Terz' ordine di S. Domenico, epilogata da un ſuo divoto religioſo dello ſteſſo ordine, Perusiæ in 12.

Orazione panegirica per le glorie di S. Roſalia vergine Palermitana, Panormi 1693.

Extat utraque opella Romæ in Caſanatenſi.

F. AMBROSIUS CATHARINUS SPANNOCCHI.

† 1694. F. AMBROSIUS CATHARINUS SPANNOCCHI Etruſcus nobili & antiqua apud Senenſes, virorumque ingenio, ſcriptis, præclareque ac fortiter geſtis illuſtrium gente Spannocchia ſatus, patriam habuit Florentiam, ubi in S. Mariæ Novellæ ordinem amplexus eſt adoleſcens, quem morum innocentia, litterarum ſtudio, ac diſciplinæ regularis diligenti obſervatione poſtmodum illuſtrare viſus eſt. Quem enim aliquando tiro novus in Galliis ſub Stephano Thoma Soneges rectore & alipte hauſerat pietatis religioniſque ſpiritum, vitæque interioris modum, illibatum deinceps habuit ac retinuit. Salutis animarum promovendæ cupidiſſimus fuit, eaque apud ſuos reverſus morum gravitate fulſit, ut quamvis juniori necdum ætate maturo ſodalitatis in S. Mariæ templo S. Benedicti vulgo *la Compagnia di ſan Benedetto Bianco* nuncupatæ cura præfecturaque demandata fuerit, quam ille ſtrenue dum gereret, in uſum ejuſdem ſodalitii, exercitiorum ſpiritualium opus a F. Dominico *Gori* de quo ſupra pag. 415 editum a ſe recenſitum & auctum prælo iterum commiſit hoc titulo:

Eſſercizi ſpirituali ordinati per uſo della venerabile compagnia di ſan Benedetto Bianco di Firenze dal molto R. P. M. F. Domenico Gori dell' ordine de' Predicatori, riordinati ed accreſciuti dal P. F. Ambroſio Catterino Spannocchi dell' iſteſſo ordine, correttore della medeſima, Venetiis, Nicolai Taglini 1682 in 24 pp. 421.

Prior Feſulanus deinde fuit electus & conſtitutus anno MDCLXXXV, apud omnes etiam optimates, ac magnum ipſum Florentiæ ducem acceptiſſimus, ideo Liburnum anno MDCXCIV a magiſtro ordinis novo ibidem erigendo ſodalium noſtrorum cœnobio miſſus ac promotor inſtitutus. Quantum deinceps vixerit, quæ alia præclare geſſerit, mihi incompertum, licèt ſeculi XVIII initia attigiſſe conjiciam, & fortè etiam hoc anno MDCCXVIII adhuc in vivis florentem.

F. ANTONINUS THOMAS.

* 1694. F. ANTONINUS THOMAS Gallus Armoricus domus Dinanenſis alumnus ſub finem hujus ſeculi clarebat, tumque libellum ſcripſit ac edidit hoc titulo:

La devotion a la Sainte Veronique, ou la reparation des ignominies & des outrages faits a la ſacrée face de notre Seigneur Jeſu-Chriſt, repreſentée dans le voile de ſainte Berenice, Pariſiis, Ludovici Guerin 1694 in 12 pp. 164.

Extat Pariſiis in Regia D 3459, 4.

Imago illa ad prototypum Romæ ſervatum picta, anno MCCCCXIII apud noſtros Nannetenſes a Johanne V Britanniæ duce depoſita, in ea civitate religioſiſſime colitur, ejuſque gratia pia inſtituta eſt ut aiunt confraternitas ſeu ſocietas, cui primores regionis jam ab ea ætate & etiamnum honori ducunt accenſeri. Hæc cauſa edendi operis ad ſodalium conſolationem & inſtructionem Auctor *Veronicam a ſancta Berenice* curioſe diſtinguit, hanc juxta popularium ſuorum fidem fœminam aſſerens, contra quam jam ſentiant omnes eruditi: cæterum libellus fovendæ erga Chriſtum pietati aptiſſimus.

F. IGNATIUS FIUME.

F. IGNATIUS FIUME Siculus e Caſali ſeu Fano Antimo ad Averſam ortus, congregationis *della Sanità* alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, ab eruditione inter primos ſuæ ætatis commendatus, ſacras litteras apud ſuos p' ribus annis profeſſus eſt, ac primo magiſter ſtudentium, tum & baccalaureus egit in collegio Montis Dei Neapolitano, exinde regens in gymnaſio S. Mariæ *della Sanità* ibidem, quod munus incipiens inter diſcipulos habuit F. Thomam Mariæ poſtea cardinalem Howard dictum, cui præter lectiones ordinarias & communes cum aliis ſodalibus, privatas dabat de controverſiis adverſus hæreticos hujus ætatis, quo factum, ut huic ſtudio totus incumbens, opus grandius ſcripſerit ac ediderit hoc titulo: * 1674.

Schola veritatis adverſus mendacia Lutheri, Calvini, & proteſtantium erecta, Neapoli in fol. T. I apud Michaëlem Monaco 1675: T. alter apud eumdem, & Antoninum Gramignani 1677, quem Innocentio XI nuncupavit: T. III ibidem 1680, hunc aliàs ſuo diſcipulo Thomæ cardinali Howard dicavit.

Tum verò Ignatius noſter Innocentio XI viſus eſt ſuper candelabrum Eccleſiæ erigendus. Annum ætatis ſexageſimum jam agebat, cùm anno MDCLXXXI die XXIII junii a ſummo pontifice allectus eſt epiſcopus Polinianenſis ſub metropolita Barenſi. In ea verò dignitate conſtitutus, nihil a prioris vitæ regularis, quam juvenis imbiberat, conſuetudine remiſit, ſed optimi paſtoris, ac in pauperum ſinum reditus ſuos licet exiguos bis mille circiter & quadringentarum librarum effundentis vices egit. Neapolim progreſſus anno MDCXCIV, nec apud germanos quos ibidem habebat manentes, ſed apud ſodales S. Mariæ *della Sanità* hoſpitatus, apoplexia correptus mortuus eſt menſe maio, & in ſepulcro communi depoſitus. Ex quo inſulam admiſit, ſtudia antiqua non deſeruit, imo his incubuit ardentius. Unde

T. IV de Sacramentis, tribus prioribus addidit, & edidit Neapoli ac Vincentio cardinali Urſino archiepiſcopo Beneventano inſcripſit. Ejus meminerunt cum laude Toppius Bibl. Neapol. p. 340 a, & Jo. Michael *Cavalieri, Galleria de' noſtri veſcovi* T. I p. 682, quos excipio.

T. I agit *de Deo, ejuſque perſonis & attributis, & de ſervatore noſtro Jeſu Chriſto.* Altero *de Eccleſia & ſummo pontifice.* Tertio *De verbo Dei ſcripto & tradito & de conciliis.* Additis in fine duabus conſiderationibus, prima ad reges Angliæ, altera ad ducem Saxoniæ. Quarto *De ſacramentis in genere* tum *de baptiſmo, confirmatione, euchariſtia, ſacrificio miſſæ, & communione ſub utraque ſpecie.*

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. JULIUS VINCENTIUS GENTILIS.

† 1694. F. JULIUS VINCENTIUS GENTILIS Ligur, antiqua patritiaque Gentiliorum Januæ ortus familia, ordinem induit in patria in conventu S. Mariæ *del Caſtello* dicto, cumque vir evaſiſſet egregius,

Digitized by Google

egregius, jamque variis apud ſuos locis theologiam legiſſet cum laude, a magiſtro ordinis F. Thoma Turco ex Hiſpania in Italiam reduce conſtitutus eſt gymnaſii noſtri Bononienſis primus profeſſor metaphyſicæ anno MDCXLVII, tum & ibidem primarius cathedræ S. Thomæ lector & ſtudii regens: quo ex munere eum priorem ſibi præfecerunt ob egregias animi dotes moreſque ſuaviſſimos Bononienſes noſtri. Comitiis ordinis generalibus Romæ bis affuit ſemel & iterum provinciæ ſuæ prior provincialis: prima vice anno MDCLXX, altera anno MDCLXXVII, nec in utroque plura ei defuerunt, quæ ad ſummum ordinis evehebant magiſtratum vota, qua certe dignitate ab omnibus digniſſimus habebatur. At ne tanta quæ a Deo acceperat talenta Eccleſiæ inutilia remanerent, eum Innocentius XI ad ſedem patriam Januenſem promovit, ac ipſemet in conſiſtorio publico die XVII menſis martii anni MDCLXXXV præconizavit, ut aiunt: qui mox eodem anno in ſponſæ ſinum convolans, ac ejus continuo ſtudens ornatui ſapientiſſime rexit ad ann. MDCXCIV, quo mortalitatem exuit die XVI menſis julii ſepultus in æde conventus dicti ſui nativi. De eo Rovetta noſter ad 1686, ubi & addit ab eo relicta omnino accurata & prelo parata in conventu ſuo dicto ſervata MS

1. *Super univerſam S. Thomæ Summam theologicam commentaria.*

2. *Super Ariſtotelis libros logicos, phyſicos & metaphyſicos itidem commentaria*, quæ præſertim in metaphyſicos ultima manu perfecta dicunt, & prelo parata.

Acta ſynodi ab eo habitæ prudentiſſimas leges pro ſui cleri reformatione continentia, quæ haud dubie in lucem prodierunt, Januæ.

Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in ſua *Galleria de veſcovi Domenicani* T. I p. 663.

F. LUDOVICUS BIDAULT.

† 1694 F. LUDOVICUS BIDAULT in religione a *Sancta Maria* dictus Gallus, Pariſiis anno MDCXVIII menſe martio honeſto loco natus, litteris humanioribus eruditus, adoleſcens ibidem ordini nomen dedit in conventu SS. Annunciationis VIII ſeptembris MDCXXXIII, & anno revoluto profeſſus. Qui cùm prædicationi verbi divini, quam primum ab ætate licuit, ſe dediſſet, ea parte oratoris, quam tantopere laudat Tullius, nempe pronunciatione ita valuit ac claruit, ut certatim ad ejus ſermones concurrerent, magnumque ſibi ea ratione fecerit in variis Galliæ provinciis civitatibuſque nomen, Cadomi, Pariſiis, in Belgio ubi plures annos tranſegit. Vir pius in ſuo conventu nativo vitæ annos ultimos duxit & finiit Dom. II quadrageſimæ VII martii MDCXCIV, die ſequenti ſepultus. Scripſit ac typis edidit

1. *La divine methode de reciter le S. Roſaire par articles pratiquée par le glorieux patriarche S. Dominique, miſe en lumiere par le B. H. Alain de la Roche, & renouvellée &c.* Duaci, Baltaz. Belleri 1677 in 8 pagg. 352.

2. *La divine methode de reciter le S. Roſaire par articles pratiquée par le glorieux patriarche S. Dominique, & pluſieurs autres SS. perſonages:* Aliud opus a ſuperiori, Ambiani, Lebel 1679 in 12 pp. 131: Catalauni 1680: Tulli Leucorum 1681 in 12: Pariſiis, Caroli Cheſnault 1684 in 12 pp. 191, *Renouvelée & augmentée de pieuſes reflexions ſur chaque article.*

3. *De la devotion des quinze communions pendant quinze mardis. Pour obtenir de Dieu par les merites du tres ſacré roſaire, & du glorieux patriarche S. Dominique toute ſorte de graces tant ſpirituelles que corporelles: approuvée par notre S. P. le pape Innocent XI*, Pariſiis, Guillelmi de Luyne 1684 in 12 pp. 153: iterum, Tulli Leucorum 1685 in 12. Sec. XVII.

F. LUDOVICUS LE BRETON.

1694 F. LUDOVICUS LE BRETON Gallus Caſtroligeri vulgo *Chateauduloir* in finibus Turoniæ & Cenomaniæ oppido eleganti ortus, Johannis *le Breton* de quo ſupra ad 1684 germanus, natu major, celebris Nicolai *Coëffeteau* de quo etiam ſupra ſororis filius in æde SS. Annunciationis Pariſiis anno MDCXXXVIII die XX aprilis profeſſus, congregationis S. Ludovici regis vicarius generalis anno MDCLIII electus, & ob comitia ordinis Romæ anno MDCLVI celebrata, quibus intereſſe juſſus eſt, eo munere quadriennium functus ſed & nativi ſui conventus prior anno MDCLXVI auguſto menſe electus & confirmatus, vir pius, diſciplinæ regularis admodum tenax, vitæ privatim auſterioris, confeſſionibus audiendis & animarum ad perfectionem anhelantium directioni totus addictus, Franciſcæ a Lotaringia Vindocinenſi confeſſarius a ſummo pontifice datus & conceſſus, ſed & tironibus ad religionem inſtituendis diutius præfectus, obiit in dicta ſua domo anno MDCXCIV die XV aprilis ætatis circiter LXXVIII. Scripſit plura aſcetica, quorum quædam MS ſuorum ſodalium manibus teruntur, quales ſunt

Nota marginales ad pſalterium Davidicum in ſuo breviario, ſimiles ad totum novum teſtamentum, quas ſervo in ſchedis. Quædam etiam typis editæ ſed ſupreſſo nomine, Pariſiis 1671 in 24

Penſees Chretiennes pour chaque jour du mois.

F. MARCELLUS BARRONE.

* 1694 F. MARCELLUS BARRONE Neapolitanus congregationis S. Mariæ *della Sanità* alumnus anno MDCXCIV florebat ſacræ theologiæ ut cenſeo magiſter, ceu qui jam antea in actis cap. gen. Romæ anno MDCLXXXVI habiti, omnibus ad gradum hunc conſequendum prærequiſitis functum eſſe eoque dignus declaratus fuerat. Scripſit ac typis edidit

De exacto annorum numero a mundi creatione opuſculum chronologicum, Neapoli 1694 in 12.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. NICOLAUS FATOU.

1694 F. NICOLAUS FATOU Arteſius, patriaque Atrebas ordini nomen dedit in patria, & profeſſus eſt circa annum MDCXLV, vir pius, & cultus beatæ Virginis per roſarium propagator ardentiſſimus, ſcripſit ſed ſtylo parum caſtigato

Le Paradis terreſtre du ſaint roſaire de l'auguſte vierge mere de Dieu diviſé en douze jardins a huit parterres, autrement en douze octaves a huit diſcours, excepté le onzieme qui en a douze. Idée qui ſans aucun trait de poëſie va produire une roſe a cent feuilles, ou cent diſcours tres propres ſur la meme matiere du roſaire en quatre tomes, compoſez par le R. P. F. Nicolas Fatou du convent de la ville de ſaint Omer de la province de S. Roſe, autrefois prieur du convent d'Arras, Audomarifani & Inſulis, Franciſci Fiefvet 1692 in 8.

Primus eſt tomus, an tres alii promiſſi typis prodierint, mihi hactenus incompertum. Dicitur in titulo conventus Audomarenſis, quia tum filiationem ut loquimur ſuam in eam domum transferri obtinuerat, in qua & obiit cum odore ſanctitatis anno MDCXCIV die XVII auguſti ætatis LI. Laudatur in anno Dominicano Gallico.

F. OLIVERIUS FOURNIER.

1694. F. Oliverius Fournier Gallus Latiniaci diœceſis Pariſienſis vulgo *Lagny* natus anno MDCXXVIII, poſtquam Pariſiis humanioribus incubuiſſet egregie literis, Philoſophiæ ibidem, tum & ſacræ theologiæ in Sorbona ſub regio profeſſore Jacobo *de Saintebeuve* doctore ſua ætate nominatiſſimo operam dedit per triennium. Exinde aſpirante numine ordini nomen dedit in Pariſienſi SS. Annunciationis ad S. Honorati vicum conventu maio menſe MDCLI annos XXIII circiter natus, ac ſequenti maii XVIII ſolemniter profeſſus eſt. Vir fuit acris & elegantis ingenii, litteris amœnioribus optime excultus, Muſas Græcas & Latinas habens perquam familiares, theologiæ vero utriuſque ſeu ſpeculativæ & ſcholaſticæ ſeu poſitivæ & dogmaticæ inter primos ſuæ ætatis nominatus: unde tam ſacro fuit idoneus pulpito, quam Athenæo & polemico, utrique ſcilicet a ſuperioribus, ubi opus fuit, applicitus. Philoſophiam ſecularibus Abbatiſvillæ jam legerat duobus annis, cum eamdem anno MDCLX ſuis ſodalibus Pariſiis prælegere juſſus eſt: exinde anno MDCLXIII theologiæ lector inſtitutus ibidem, hanc triennium ſummo cum plauſu fructuque auditorum docuit, eamdem iterum ibidem tum primarius regens profeſſus alterum triennium ab anno 1672 ad 1675: ſed nec minus facundus Eccleſiaſtes habitus eſt Tulli Leucorum, Ambiani, Pariſiis, Rotomagi, Cadomi, Pariſiis iterum apud noſtros concionator ordinarius. Infirma tamen cum uteretur valetudine, ab utroque munere ceſſare coactus rudeque donatus, confeſſionibus audiendis utilem deinceps miniſtrum promptiſſimumque ſe exhibuit, quod ſupererat temporis, non otioſum abire ſibi permittens, ſed piis ac eruditis privatim ſcribendis diligentiſſime inſumens. A dignitatibus & præfecturis in ordine ita ſemper abhorruit, ut etſi pluries prior electus & expetitus, ut admitteret perſuaderi non potuerit. Obiit autem in conventu ſuo dicto Pariſienſi flavo ictero exundante XVII julii MDCXCIV, ætatis LXVI, maxima relicta religionis ac pietatis memoria. Inter plura quæ ſcripſit prælo digna, hæc mihi recenſenda occurrunt:

1. *Tractatus theologici de Incarnatione, & de ſacramentis in genere, tum de Baptiſmo, de confirmatione, de Extremaunctione, de Euchariſtia & de Pœnitentia*, quæ prioribus annis legit.

2. *De Deo & attributis divinis Trinitate & Angelis ad I. P. S. Thomæ tum & de fine, actibus humanis, & de gratia*, quæ poſterioribus annis. Quibus eum ſequentes lectores, ſed & baccalaurei noſtri Sanjacobei in ſuis agonibus ſcholaſticis uſi, non parvam ſibi doctrinæ laudem pepererunt.

3. *Orationes ejus prælufforiæ in ingreſſu ſcholarum*, quarum duæ potiſſimum recenſendæ videntur: I quam habuit anno MDCLXIII circa feſtum exaltationis S. Crucis viris primi ſubſellii præſentibus *De pace Eccleſiæ* ope doctrinæ Thomiſticæ Moliniſmum inter & Janſeniſmum inconcuſſæ tuenda & firmanda. Altera quam habuit anno ſequenti MDCLXIV ſuper illo Apocal. verſiculo 1 cap. 5: *Vidi in dextera ſedentis ſupra thronum librum ſcriptum intus & foris.*

4. *Sermons des dimanches pendant l'année, des miſteres de JeſuChriſt, & de la vierge, avec pluſieurs panegiriques des Saints*, quorum plures ſunt ornatiſſimi & ultima manu expoliti: ſed quos omnes ſibi quidam uſurparunt, qui utinam quales ſunt ſaltem dicerent, nec ut ſæpius expertus ſum, miſere diſcerperent, aut inſcite interpolare attentarent.

5. Opuſculum quoddam aſceticum Gallicum in gratiam animarum piarum *De la maniere de faire l'oraiſon ou meditation*, prelo paratum habebat, ſed ab ejus morte quidam ſibi arrogarunt, qui nec reddere voluerunt.

6. *Les Regles & Conſtitutions de la communauté des ſœurs de S. Geneviève dans la paroiſſe de S. Roch à Paris.* Ab his nempe ſuperior electus fuerat. Mulieres ſunt pietati addictæ, quæ junioribus virginibus in fide inſtruendis & in operibus ipſis convenientibus edocendis operam dicant ſuam.

7. *Hiſtoria conventuum ordinis S. Jacobi Rotomagenſis, & S. Jacobi Cadomenſis* utraque eleganter ſcripta & ſat accurate, cujus utriuſque *αντίγραφον* jam in manibus habeo, ſed & exemplum ex eodem deſcriptum ſervo in ſchedis.

Quæ omnia in hoc articulo relata ut oculatus teſtis ego F. Jacobus Echard poſt F. Jacobum Queтif narro, ut qui dicti F. Olivarii Fournier ſeu in philoſophia ſeu in theologia minimus auditorum fui, nec optimo magiſtro ac præceptori amantiſſimo poſſum unquam dignas pro merito referre gratias.

F. PETRUS BIANCHI.

F. Petrus Bianchi Latine *de Blanchis* 1
ortu Palmenſis in Marca Tarviſiana, provinciæ 1690.
S. Dominici Venetiarum alumnus, ejuſdem provincialem agebat anno MDCXCIV, eoque titulo comitiis ordinis illo anno Romæ coactis affuit & diffinivit, ut probant acta, in quibus & ſacræ theologiæ magiſter præſtatur, quam proinde pluribus annis antea e ſuperiori loco docuerat. Scripſerat tum & typis ediderat

Il foriero dell' anno ſanto. Trattato dell' indulgenze teorico e prattico, Tarviſii, Gaſparis Pianta 1690 in 8.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. PHILIPPUS WYCART.

F. Philippus Wycart Flander, domus 1
Gandavenſis alumnus, vir pius, & officio divino 1694.
in odeo cantando addictus, ceu muſicæ peritiſſimus, laudatur potiſſimum, quod in arte componendorum ex tintinnabulis organorum & concentuum, qui pro more Belgis familiari horarum ſignis præludunt, novam decimis notis additis methodum adinvenerit, quam horologio cœnobii Gandenſis ſingularem eſſe voluit, cujus revera harmonia ut primum & poſtea quoties audita eſt, omnium movit & excitavit admirationem. De qua arte opus ſcripſit apud ſuos MS Gandavi ſervatum hoc titulo:

Tractatus de campanis & campanilibus.

Verùm in eo de decimis illis notis omnino filet, adeo ut cum auctore ratio illa nova jam perierit. Quo enim die ſcilicet XXII februarii MDCXCIV e vivis ablit, tintinnabulum illud ſuperius ultimo ſonuit, moxque e ſublimi ad imum uſque decidens a nemine poſtea in integrum reſtitui, & cum aliis componi potuit. Sic mihi ſcribebat conſodalis ejus R. P. Ludovicus Robiin litteris anno MDCCIV datis. Mirum horum non meminiſſe Bernardum *Jonghe* in ſuo Belgio Dominicano, nec aliud de eo referre, quæ tamen non exigua laus ejus eſt, virum fuiſſe quantum vivificatum in ſpiritu, tantum mortificatum in carne, adeo ut pœnitentia quam agebat continua conſumtis carnibus pellis ejus oſſibus adhæſiſſe videretur, ac non parvæ molis librum ſcripſiſſe, quem magiſtratui Gandavenſi obtulit, tractantem

De directione horologii publici, ejuſque tintinnabulorum, MS.

F. THOMAS ALOYSIUS FRANCAVILLA.

1694. F. Thomas Aloysius Francavilla *de Acquaviva* ſic a loco originis vel profeſſionis nuncupatus (*Aquaviva* autem nobile & populoſum eſt municipium in Apulia Peuceria Mediterranea quindecim milliaribus a Bario cujus diœceſis eſt diſſitum) illic verò natus & ordinem profeſſus noſter hic Thomas & patriam & provinciam ſuam Apuliæ vergente ſeculo XVII ſua multiplici in divinis & humanis eruditione artium elegantiorum ſingulari peritia ornata & polita plurimum illuſtravit. Inter celebriores & elegantiores ſuæ ætatis in Italia verbi divini præcones fecit ſibi nomen, ac præterea juvenibus ſodalibus & ad pulpitum, & ad politioris litteraturæ ſtudium formandis omnem impendit curam: qua ratione motus ſequentia prælo dedit opera:

1. *Novitius ad menſulam ſcriptoriam. Opus in quatuor libros diſtinctum. In primo tractatur de ſcribendis epiſtolis. In altero de ratione epiſtolas ſcribendi. In tertio de elegantia Latinæ dictionis. In quarto de Rethorico ornatu*, Venetiis, Andreæ Bletti 1692 in 12.

2. *Il Novizzo in pulpito.* Opus in quo præſcribitur modus concionandi, Ibidem 1692 in 12.

3. *Il Novizzo a ſcuola.* Opus in quo dantur præcepta artis oratoriæ, Ibid. 1692 in 12.

4. *Panegirici ſacri*, Ibidem, Andreæ Poletti 1690 & 1691 in 12, voll. duobus.

5. *Vari ſaggi di proſe e di poeſie*, Venetiis, Bletti 1690 in 12.

6. *L'Ebreo trafitto dalla propria penna*, Tridenti, Franciſci Antonii Vida 1693 in 12.

7. *I Quindici Martedi di San Domenico in Soriano*, Venetiis, Andreæ Poletti 1691 in 16.

8. *Raggionamento in lode delle ſtimmate di San Franceſco*, Venetiis 1680 in 4.

Extant ſingula Romæ in Caſanatenſi.

Vivebat etiamnum hic ſcriptor anno MDCXCIV. Quando autem obierit hîc addent gentiles, nam mihi hactenus incompertum.

F. ARCHANGELUS GABRIEL AB ANNUNCIATIONE.

1695. F. Archangelus Gabriel ab Annunciatione ſic in religione nuncupatus luſtrico ac gentilitio ſuppreſſo, Gallus Provincialis in congregatione SS. Sacramenti a B. M. F. Antonio *Le Quien* de quo ſupra ad 1676, tum nuper inſtituta ejuſdem manibus habitum ordinis induit, fidelis deinceps indefeſſuſque in domo Domini operarius, nec ſuæ tantum mira vitæ puritate & auſteritate innocentiaque morum aſſerendæ ſolicitus, ſed etiam alienæ ſtudioſiſſimus, quam totis ille promovere viribus pro ordinis inſtituto curavit, variis miſſionum apoſtolicarum apud rudiores & hæreticos exhauſtis ſuſceptiſque laboribus, quandoque etiam dicti F. Antonii comes & adminiſter aſcitus ut ipſemet refert. Eidem in munere vicarii generalis novæ illius congregationis datus eſt a magiſtro ordinis ſucceſſor: & florebat etiamnum anno MDCXCV eodem officio fungens, quouſque autem poſtea vixerit, mihi incompertum. Scripſit ac edidit

La vie du venerable Pere Antoine (Le Quieu) *dit du S. Sacrement de l'ordre des FF. Prêcheurs inſtituteur de la congregation du S. Sacrement, fondateur des religieuſes du S. Sacrement a Marſeille & miſſionaire apoſtolique*, Avenione, Antonii Duperier 1682. T. I. pagg. 540: T. II pp. 438.

Hoc altero tomo vitas breviter exhibet F. Johannis *Dalmas* Glandavenſis, & F. Johannis Franciſci Vincentii *Dollon* Carpentoratenſis dicti P. Antonii primorum ſociorum: quibus addit breviculum vitæ Sororis Agathæ Mariæ de Sacramento ſanctimonialis Maſſilienſis monaſterii SS. Sacramenti, tum & Sororis Olivæ *Donx* S. Dominici tertiariæ. Sec. XVII.

Non deſunt qui in hac Antonii vita caſtiganda quædam, alia mollienda, ac reſecanda plura ſentiant. Ac quidem προδιγμένην aliquando ab Antonio aſſumtam, ſed ex animo deinde reprobatam ægre patiuntur ab auctore etiamnum propugnari, cùm id conſilium utique præpoſterum ſat fuiſſet, inquiunt, verbis ipſius Antonii breviter excuſare. Culpant etiam diſciplinæ ſeu ut loquitur *Obſervantiæ novæ* nomen frequentius uſurpatum, quod unitati ordinis & conſtitutionum illis videtur adverſum. Addunt plures viros graviſſimos, imo & familias integras diſciplina regulari clariſſimas ſæpe oblique, aliquando & clare ſuggillari & notari, quod bona fide inquiunt retulerit auctor, ſed ſane ex relationibus parum fidis, optaſſentque ut in re tanti momenti priuſquam ad ſcribendum ſe accingeret, veniſſet ipſe Pariſios, a teſtibus oculatis tum vivis, & erga Antonium optime affectis, rerum veritatem acceſſurus. Sed ut hæc omittamus quæ pure μοναδικὰ & ad Antonii ſanctitatem, quam omnes mirantur, plane ἀδιάφορα illud deſideraſſent, ut Ill. D. *de Ruſſier* Tricaſtenſis epiſcopi monitum T. II vitæ p. 350 relatum diligentius ſervatum fuiſſet. Nimirum præſul ſapientiſſimus monebat, adverſus alium qui vitam Antonii prius ſcripſerat, ſe ex animo iratum, quod nugis & ineptiis narrandis tantum inſtans, præclare, fortiter, apoſtoliceque geſta omiſiſſet. Iſtud ultimum in hac vita quantum in auctore fuit fatentur reſarcitum, ſed nugas dolent non reſecatas. Vellent igitur libri primi caput 14 fere integrum reſciſſum, cùm in eo relata ipſis non ad normam doctrinæ chriſtianæ ac vere ſpiritualis ſcripta videantur. Iſtas præterea viſiones demonum in domo Maſſilienſi, cùm eam deſerere vir religioſus coactus eſt tripudiantium, aut ſortilegarum ex gaudio ſabbatum ibidem celebrantium, ſimiliaque plura muliercularum ſomnia ac deliria hoc opus cenſent dedecorare non ornare: quæ etiam in cauſa fuerunt, ne Pariſiis edi cenſores regii permitterent. Cæterum fatentur omnes ex iſto opere aliud correctius & accuratius veram Antonii ſanctitatem apoſtolique plane viri ſenſa & geſta, gratiaſque exhibens confici poſſe, quod eſt in votis.

F. ANTONIUS GOUDIN.

F. Antonius Goudin Gallus, patria Lemovicenſis adoleſcens annorum XVIII Lemovicis ordinem amplexus eſt anno MDCLVII. Abſoluto tirocinio litteris applicatus philoſophicis atque theologicis, ea contentione animi ingeniique felicitate inter æquales atque condiſcipulos emicuit, ut ex diſcipulo magiſter factus in conventu Lemovicenſi publice eaſdem alios docuerit magna apud omnes nominis eruditioniſque ſuæ fama. Qua excitatus Avenionenſis antiſtes ex eodem aſſumptus ordine Prædicatorum, Dominicus de Marinis artium cathedram in academia Avenionenſi novam inſtituens, quam S. Doctoris Aquinatis doctrinæ ſemper addictam voluit, ejuſdemque ordinis ſodalibus in perpetuum annexam, eumdem Antonium noſtrum illius profeſſorem primum accerſivit. Quo in munere non conditoris tantum archiepiſcopi ſpem implevit, ſed ejus etiam & omnium illius academiæ provocavit admirationem, conciliavitque animos, adeo ut jam in gravioris momenti negotiis unus prope eſſet atque præcipuus eidem antiſtiti, viriſque præcipuis 1695.

Sec. XVII. ejuſdem civitatis a conſiliis : aggregatus etiam atque cooptatus honorifice academiæ ejuſdem ſacræ theologiæ magiſtris, & ſynodalis examinator inſtitutus. Dominico de Marinis ad ſuperos aſſumpto anno MDCLXIX Brivenſis prior electus ibidem triennium præfuit. Exinde in novitiatu generali Pariſienſi lector a magiſtro ordinis Johanne Thoma *de Roccaberti* inſtitutus, plures annos theologiam docuit. Tandem in conventum & ſtudium generale S. Jacobi Pariſienſe pro ratione provinciæ ſuæ Toloſanæ translatus & affiliatus, ut aiunt, non ſolum lauream in ſacra facultate Pariſienſi conſequutus eſt, verùm & ejuſdem conventus prior electus & inſtitutus : quo munere dum omnium bonorum approbatione fungitur, præmatura morte interceptus diem incurrit extremum anno MDCXCV, octobris XXV, ætatis circiter LVI. Edidit hoc titulo :

1. *Philoſophia juxta inconcuſſa tutiſſimaque D. Thomæ dogmata T. IV comprehenſa*, Lugduni, Anton. Julieron 1671 in 12. *Quam recenſitam auctam & illuſtratam* typis iterum commiſit, Pariſiis, Edmundi Couterot 1674 in 12. T. I pagg. 297 : T. II pagg. 380 : T. III pagg. 468 : T. IV pag. 574. Editio decima ab auctore ex integro recenſita, emendata, & illuſtrata prodiit Pariſiis apud eumdem, 1692 in 12, voll. totidem.

2. *Oratio funebris. Illuſt. D. D. Dominicus de Marinis archiepiſcopus Avenionenſis poſt funera ſuperſtes & immortalis virtute & doctrina perpetuis utriuſque monimentis &c. in pompa illius funebri coram Excell. Prolegato Avenione celebrata*, Lugduni, Julieron 1669 in 4. Hanc *Gallice* tranſlatam & editam dicunt.

Theologiæ curſum edere parabat, quod mors interrupit, ſed MS ſervatur in gymnaſio Sanjacobeo.

F. BERNARDUS MONSECATUS.

F. BERNARDUS MONSECATUS Paterni in Sicilia inſula natus, & in patria ordinem profeſſus, obiit Catanæ anno MDCXCV. Vir fuit inquit Antoninus Mongitore politioris litteraturæ, ſcripſitque ac edidit his titulis : 1695.

1. *Oratio paxegyrica in laudem fertiliſſimæ civitatis Paternionis, cum origine ejuſdem*, Neapoli, Matthæi Bucci 1648 in 4.

2. *La vita di Santa Catarina vergine e martire. Opera recitabile*, Ibidem 1660 in 12.

F. GENESIUS DE BARRIENTOS.

F. GENESIUS DE BARRIENTOS Hiſpanus conventus Rupis Franciæ vulgo *la Peña de Francia* filius profeſſus in ſtudio generali Salmanticenſi curſu philoſophiæ tum & theologiæ peracto, inter religioſiores & doctiores provinciæ Hiſpaniæ laudem promeruit. Facundia etiam & dicendi gratia commendatus, a rege Catholico Carolo II inter concionatores regios allectus eſt, & pluries in aula auditus. Ille verò poſthabitis quos ſperare in Hiſpania poterat honoribus, uno lucrandarum Chriſto & Eccleſiæ animarum deſiderio ardens, ad inſulas Philippinas mitti obtinuit, ad eaſque jam pervenerat ante annum MDCLXXXV. Tum verò promotus eſt epiſcopus titularis Troianus, & archiepiſcopo Manilenſi Philippo *Pardo* ex eodem ordine aſſumto, annis jam gravi, & ætatis ſeptuageſimum quintum excedenti, datus ſuffraganeus in ſubſidium & levamen onerum paſtoralium. Quidam addunt anno MDCXC ab Alexandro VIII eidem Philippo *Pardo* datum coadjutorem cum jure ſuccedendi, quod an evenerit non addunt. Scitur ſolum e vivis ad meliora tranſiiſſe anno MDCXCIV vel XCV. De quo legendus Jo. Michael *Cavalieri* in ſua Galeria de' pontefici Domenicani T. I p. 665. Scripſit autem Geneſius noſter opus eruditione ſua & dignitate quam in Eccleſia tenebat dignum. Quod & prodiit hoc titulo : 1695.

Expugnacion de el probabiliſsimo. Reflexiones teologicas compueſtas por el illuſtriſsimo y reverendiſsimo ſeñor Don F. Gines de Barrientos de la orden de Predicadores, obiſpo de Troya, ſuffraganeo de Manila en las iſlas Filippinas, predicador y del conſejo de ſu mageſtad. Demueſtran que lo menos ni lo igualmente probable por la libertad, a viſta de mayore igual probabilidad por la ley, no es licitamente practicabile. Con licencia del govierno y del ordinario de Manila en la empreuta del colegio y univerſidad de Santo Tomas de Aquino por el capitan D. Gaſpar de los Reyes, año de 1685 in 4 pp. 260.

Nuncupat auctor Deimatri Virgini in Rupe Franciæ ſpeciatim cultæ. Quod opus vidi inter manus R. P. Jacobi Lafon Toloſani tum Pariſiis agentis.

F. GODEFRIDUS LANGUEDOC.

F. GODEFRIDUS LANGUEDOC Gallus Armoricus gente, patria & profeſſione Redonenſis, variis functus eſt ſeculo XVII in vicaria Britanniæ minoris, quæ portio eſt provinciæ Pariſienſis honoribus & muniis, prior aliquando Dinanenſis conventus & ſui Redonenſis. Obiit circa annum ſeculi XVII MDCXCV. Hunc ſæpius laudat Altamura, ut a quo plura magiſtro ordinis miſſa fuerint, quibus & ſe uſum profitetur 1695.

Memorialia MS *de viris illuſtribus ordinis Armoricis præſertim conventus Redonenſis.*

Quædam habet non contemnenda, ſed & alia quibus haud facile fidem habeas.

F. JACOBUS TEYSSIER.

F. JACOBUS TEYSSIER Gallus Delphinas, patria profeſſioneque Valentinus, facundus eccleſiaſtes in celebrioribus Occitaniæ pulpitis annis pluribus concionatus, ſacro huic miniſterio ita ſe addixerat, ut ne ab eo averteretur, ſuis præeſſe pluries detractarit. Prior tamen Toloſanus anno MDCXC electus admittere coactus eſt, ex quo nondum munere expleto, a magiſtro ordinis ad regendum conventum S. Dominici de Soriano Pariſienſem in ſuburbio S. Germani novitiatum generalem vulgo dictum anno MDCXCII aſſumtus triennium ibidem præfuit, eoque exacto in provinciam ſuam reverſus eſt. Ædes conventus ſui Valentini ab Hugonotis ſeu Calvinianis ſeculo XVI furentibus vaſtatas & ſolo cum aliis fere omnibus ſacris ejus urbis æquatas reparavit, ac in priorem formam ex parte ſaltem inſtauravit. Scripſit ac edidit 1695.

1. *Exercice d'aimer toujours la reine du ciel mere de Dieu ſur la terre*, Biterris 1675 in 12.

2. *Amour actuel de la mere de Dieu, ou exercice pour aimer ſans interruption la tres ſainte Vierge Marie, avec une meditation pour chaque ſemaine de l'année ſur les grandeurs, les beautez, les vertus, les actions & la vie de la mere de Dieu*, I. P. Edit altera, Biterris, Henrici Martel 1678 in 12.

3. *La vie de la tres ſainte Vierge mere de Dieu.*

Ejus meminit Guido Allard *Bibliotheque des ecrivains du Dauphiné*, & noſter Jo. Jac. Percin. *Hiſtor. conv. Toloſ.* P. I pag. 178.

F. JOSEPHUS GIGANTE.

F. JOSEPHUS GIGANTE Siculus, Panormi natus, & ibidem in conventu S. Zitæ ad ordinem aſcitus, ſeculo XVII claruit apud ſuos nativæ 1695.

ſuæ domus tertium prior, & in comitiis ordinis Romæ MDCLVI pro ſua Trinacriæ provincia diffinitor generalis, eidem poſtea præfectus prior provincialis, ſed & in provincia Apuliæ viſitator conſtitutus, vir diſciplinæ regularis obſervantiſſimus. Neque vero regimine tantum ſed & eruditione in primis commendatum ſe fecit, in capp. genn. Romæ MDCL baccalaureus: ibidem MDCLVI gymnaſii S. Dominici Panormitani regens, tum & rurſus jam ſacræ theologiæ magiſter, ibidem regens conſtitutus in comitiis Romæ MDCLXX habitis: ea verò fuit fama & exiſtimatione, ut infulas epiſcopales ei deſignaverint rex catholicus & ſummus pontifex, quas ille conſtantiſſime recuſavit. Scripſit

. . Volumina minimum decem præſertim in jure canonico, & de caſibus conſcientiæ, MS in ſuo S. Zitæ conventu ſervata.

Obiit circa annum MDCXCV: ſic mihi retulit F. Thomas Innocentius Strada Siculus conventus ejuſdem S. Zitæ alumnus, vir gravis, miſſionarius apoſtolicus, dum Americam transfretaret ad Inſulas Philippinas tranſiturus ab Anglis captus, ſed qui permutatione liber factus Italiam repetens Pariſiis iter ſuum arripuit, & in conventu iſto Prædicatorum ad S. Honoratum anno MDCCVI diebus aliquot hoſpitio receptus eſt.

F. RAPHAEL BADIUS.

F. RAPHAEL BADIUS Etruſcus Florentiæ natus, ibidemque in S. Mariæ Novellæ ordinem amplexatus, ſacræ theologiæ magiſter in univerſitate Florentina decanum agebat anno MDCLXXXII, vir antiquitatum Etruſcarum ac Florentinarum, quoad præſertim ſpectat hiſtoriam Eccleſiæ & ſanctorum curioſus indagator, unde magna illi erat cum Henſchenio & Pappebrochio Actis SS. edendis deſudantibus litterarum & ſtudiorum neceſſitudo, quod & ipſi paſſim teſtantur. Videſis T. II junii ad diem x, ubi de ven. F. Johanne Dominici cardinali Raguſino pag. 395 n. 6. Scripſit opellam hoc titulo:

Conſtitutiones & decreta ſacræ Florentinæ univerſitatis theologorum, una cum illius primæva origine, ac illuſtrium virorum, qui ex illa frequenter prodierunt enarratione, omnia olim ſimul collecta, ac primo in lucem edita ſub decanatu A. R. D. M. Fidelis de Corſettis a Puppio monachi Vallumbroſani (anno 1613) *nunc denuo aucta, & accuratius recognita decano A. R. P. M. Raphaele Badio Florentino ord. Prædicat. deque eorumdem magiſtrorum conſilio, ac illuſtriſſ. & reverendiſſ. D. archiepiſcopi Florentini univerſitatis præfatæ moderatoris auctoritate firmata*, Florentiæ, Vincentii Vangeliſti 1683 in 4 pp. 168.

Novena da farſi ad onore del patriarca ſan Domenico con una divozione privilegiata al medeſimo di ſei orazioni con altretanti Pater noſter, Ave, & Gloria: Opella anonymi, Florentiæ 1681 in 12. *Queſt' opera fu riſtampata dal P. M. Raffaello Badii Domenicano Croniſta di S. Maria Novella di Firenze, del quale vi è la dedicatoria.* Sic habet Cinellus *Bib. volante* Scanzia VI pag. 88, addens dictum Badium ſibi eſſe amiciſſimum.

Tractatus de aqua benedicta cardinalis noſtri Johannis de Turrecremata. Cujus cum antiquæ editiones ſint jam rariſſimæ, ſic habet Cinellus laudatus Scanzia VII p. 78: *Il padre maeſtro Badii ravviverà queſt' opuſculo col farlo riſtampare con ſue note e v'aggiugnerà le teſtimonianze degli uomini dotti in lode del cardinal Turrecremata, l'indice di tutte l'opere del medeſimo con le varie edizioni di quelle, ed un catalogo della maggiore parte degli autori, che anno ſcritto dell' acqua benedetta, e faravvi in oltre un' appendice dell' aſperſione dell' acqua ſanta nel benedir le caſe, e del rito del benedir l'acqua ſanta il giorno dell' epifania.* Sec. XVII.

Promiſſis videtur in parte ſtetiſſe edito libello cui titulus:

Diſcorſo utiliſſimo eſortativo alla riverenza e divozione dell' acqua benedetta, Florentiæ 1680 in 12. Licèt enim ejus nomen aſcriptum non ſit, ejus tamen eſſe teſtatur ipſi amiciſſimus Cinellus *Bib. volante Scanzia IV* pag. 87, ubi & addit multis rationibus ſe dicto Badio obſtrictum, præſertim ob multam ab eo acceptam ſcriptorum Florentinorum notitiam, quorum ſcribendæ hiſtoriæ deſudabat, ſubjungit eumdem Badium chronicis ſui S. M. Novellæ cœnobii, & illuſtrium ejuſdem ſodalium memoriis ſuſcitandis ac in lucem edendis plurimum laborare.

Riſtretto della prodigioſa vita del B. Alberto Magno dell' ordine di ſan Domenico veſcovo di Ratiſbona e confeſſore, deſcritto da Rinaldo Tacera, Florentiæ 1670 in 8. Operam eſſe ejuſdem Badii, qui ſub hoc nomine ficto latere voluit, teſtatur idem Cinellus ibidem pag. 88.

Riſtretto della mirabil vita e morte della B. Oſanna da Mantova Terziaria del Padre S. Domenico, eſtratto dalla prima vita ſcritta da lei, ſtampata in Milano nel 1507, dato in luce da Ceſare Bindi nel primo giorno feſtivo della ſteſſa, ſotto il benigno patrocinio e merito ſingolare del M. R. P. lettore F. Sebaſtiano Marzani &c. dell' ordine Domenicano, Florentiæ, Cæſaris & Franciſci Bindi 1695 in 8. *Queſto riſtretto ancor che non vi ſi vegga il nome, è opera del P. M. F. Raffaello Badii.* Sic Cinellus *Bib. volante* Scanzia XII pag. 106.

F. SERAPHINUS PICCINARDI.

F. SERAPHINUS PICCINARDI Italus, Cenomanus, Brixiæ claro genere natus anno MDCXXXIV, ac pie liberaliterque ſub cura parentum educatus, a puero litteris ita animum intendit, ut auctorum prope neminem inſigniorum inſalutatum voluerit, quo litterarum ingenuarum, antiquitatiſque cognitionem adipiſceretur uberiorem. His ſerio dum incumbit, fluxiſque ſeculi rapitur illecebris, melioris oti cupidus de ſeceſſu cogitat, quo vitam tranquilliorem ducere poſſet & ſecuriorem. Ordinem itaque adoleſcens amplectitur Brixiæ in patria, unde votis Deo nuncupatis Bononiam miſſus ea ingenii contentione & felicitate ſtuduit ſub optimis, quos ibi nactus eſt philoſophiæ theologiæque profeſſoribus, ut cardinale Lomellino Bononiæ legato præſente & plaudente, ſummaque & auditorum omnium acclamatione cuncta philoſophiæ Thomiſticæ dogmata propugnarit: tum & theologiæ Thomiſticæ placita inconcuſſa pari ſucceſſu coram Hieronymo cardinali Farneſio poſt Lomellinum ſuffecto Bononiæ legato, nullo præſide, publicæ diſputationi propoſuit, ſtrenuiſſimeque defendit. Quibus adducti patres omiſſis quibus alii de more legeque tenentur obnoxii probationibus & examine, Piccinardum artium laurea decorarunt, philoſophiæque profeſſorem inſtituerunt. Brixiam ergo ſuam reverſus, artium ibi curſum omnium approbatione prælegit, ſtadioque peracto Bononiam rediit, anniſque tribus ibidem primaria docendi auctoritate præfuit, Veronæ demum, Januæ, Mediolanique (quibus etiam in locis & civitatibus cenſoris conſultoriſque ſancti officii dignitate functus eſt & auctoritate) primas obtinuit theologiæ cathedras, parique ſucceſſu moderatus eſt. Anno demum MDCLXVI ab ordinis magiſtro F. Jo. Bapt. de Marinis ad magiſterii gradum in theologia cum omnibus in provincia ſua Lombardiæ utriuſque juribus & privilegiis eſt promotus. Cumque magnum eſſet apud omnes & per Italiam eruditionis ejus nomen, ſenatus

Sæc. XVII. Veneti delectus auctoritate Patavium vocatus eſt anno MDCLXIX qui celeberrimo illo reipublicæ archilyceo metaphyſicas publice publicoque profiteretur honorario diſciplinas. Quas ille non minori certe quam gentilis ejus Iſidorus Piccinardus Cremonenſis olim, (uti Tomaſinus refert p. 323 gymnaſii Patavini) moralem in eo profeſſus fuerat anno MDLIX, philoſophiam eruditionis fama auditoriumque frequentia tradidit. Ea ſcilicet erat ingenii Piccinardus acie, ut abſtruſiores facile penetraret, implexioreſque diſſolveret difficultates: ea pollebat etiam dicendi facilitate & gratia, ut auditorum animos aureſque Latinæ orationis puritate demulceret: tanta demum & memoriæ felicitate præditus & renacitate, ut quæ ſemel auditu lectuque hauſerat, altiſſima mente repoſtum haberet, iiſque appoſite ſic uteretur & ex tempore, ac ſi e cella penuaria promereret. Accedebat ad Piccinardi famam præter eximiam illam Latinæ ſuavitatis ac ſtyli facundiam, antiquitatis & hiſtoriæ peritia, qua dicendo ſcribendoque ſermonem ſtylumque ſuum condire in more habebat. Vocatus eſt interea ad primam ſtudii Bononienſis theologiæ cathedram ab ordinis magiſtro Johanne Thoma *de Roccaberti* ultro ſibi delatam: quam tamen ille, ne Patavino ſcilicet, cui jam obſtrictus ipſe, deeſſe cogeretur officio atque Lyceo, modeſte recuſavit. Nec abſimili modo ſe poſtea geſſit, cùm ab eodem magiſtro Rocaberti repetitis litterarum nunciis ad ſublimiores in ordine gradus Romam invitatus eſt. Verùm quem Patavino nequivit avellere collegio prælati ſui gratia vel authoritas, infirma demum ab eo divulſit & affecta corporis valetudo, & a publicis exercitationibus privatiſque ſtudiis magno diſcipulorum diſpendio omniumque mœrore ſubtraxit. Coactus itaque de ſolito muſarum conſortio animique contentione medicis ita ſuadentibus, quibus optime prima mali labes explorata erat, ad tempus aliquid remittere, reſtituendæ ſanitatis cauſa Brixiam ſuam nataleque ſolum Piccinardus repetiit, ubi cùm annos tres ſubſtitiſſet, vitamque tranquilliorem egiſſet, priſtinæ ſanitati medicorum arte nataliſque aëris ſuaviori temperie reſtitutus eſt. Cùmque tum e vivis ereptus eſſet ejuſdem ordinis eximius magiſter Michael Archangelus Rivetta Caſalenſis vir eruditiſſimus, de quo ſupra ad 1681, qui per annos duodeviginti primarii profeſſoris ac theologi in via D. Thomæ partes in academia Patavina cum laude ſuſtinuerat, ad idem onus & munus fuit invitatus a majoribus academiæque moderatoribus anno MDCLXXXI Piccinardus. Qui firmata jam valetudine Brixia relicta denuo Patavium rediit, auſpicalique oratione ſolemni habita, mira dicendi ſuavitate atque facundia cunctos in admirationem adduxit. Non unam verò ſibi tum propoſuit aptam quidem & conſuetam tradendæ theologiæ Thomiſticæ methodum, quæ ſacra fidei dogmata ſcripturæ ſacræ ſanctorumque Patrum ac Eccleſiæ canonum auctoritate confirmat, ſed innumeris veterum Hebræorum, Græcorum, & hiſtoriarum inſertis lectiones ſuas ornabat floribus & illuſtrabat. Quo quidem munere Patavii fungebatur, cùm ejuſdem academiæ collega primariuſque chirurgiæ profeſſor Patavinus Carolus *Patin* Pariſinus & facultatis iatricæ Pariſienſis doctor Lyceum ſuum Patavinum in lucem emiſit Patavii 1682 in 4 apud Frambottum, a quo hactenus dicta proferimus. Perſeveravit in eadem palæſtra docens & ſcribens, quouſque mors immatura & ſcribendi & docendi finem fecit ſimul & vivendi anno MDCXCV. Hæc ejus opera:

1. *Philoſophia dogmatica Peripatetica Chriſtiana libri novem in patrociniam Ariſtotelis ac in oſores ejuſdem.* T. I. *continens IV libros priores.* I. *Apologeticum pro Peripatetica.* II. *Analyticum contra Academicam ſectam.* III. *In Parmenidicam.* IV. *In Democriticam. In quibus ſimul nupera opinabilium licentia, generum univerſorum confuſio, & atomorum inanitas confutatur, & ſtrictim in apocriſin exhibetur pra ceteris Thoma Campanella, Chryſoſtomo Magnono, Renato des Cartes, Petro Gaſſendo, Jo. Bapt. Van Helmont, Franciſco Caro, & aliis hujuſmodi neotericis in Ariſtotelem novatoribus labor ex integro. Liber præſertim primus omnibus Peripateticis utiliſſimus:* II. *Philoſophis etiam moralibus & canoniſtis:* III. *Metaphyſicis ſimul & dialecticis:* IV. *Phyſicis ac medicis peridoneus, ut index ſubſequens indicabit*, Patavii, Petri Mariæ Frambotti 1671 in 4 pagg. 451. Præfixa eſt initio *Oratio habita ab auctore anno 1669 in primo ingreſſu in univerſitatem Patavinam.* Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

2. *Apocriſis Seraphini Piccinardi pro ſcholaſticis permiſſi ſcilicet uſque ad aras Peripatetici. Atomiſta perculſi.*

De imputato ſcholaſticis ſtudio effræni in Ariſtotelem ab effræbibus in philoſophia recentioribus, præſertim Democriticis, Epicureis ſeu atomiſtis, quorum primores ac patula magis exerrationes perſtringuntur, in abnegandis formis nedum ſubſtantialibus, ſed accidentalibus etiam in Euchariſtia ſacramento. Et ſimul chronologia Peripateticorum per XX ſecula uſque ad hac tempora derivatur.

Liber conſequens ad tomum editum dogmatica philoſophia peripatetica Chriſtiana auctore eodem P. F. Seraphino Piccinardo Brixienſi publico Patavii metaphyſico, ac in provincia utriuſque Lombardia magiſtro ord. Predic. Patavii, Frambotti 1676 in 4 pp. 428. Extat Pariſiis in Regia D 734.

De approbatione doctrina ſancti Thoma Aquinatis libri ſeptem tribus comprehenſi tomis.

Tomus in ordine primus majeſtati Sereniſſimi principis & auguſto ſenatui Venetiarum, quorum Patavina univerſitas patrono eodem S. Thoma gloriatur, auctore F. Seraphino Piccinardo Brixienſi ordinis Prædicatorum ſacra theologia in provincia magiſtro, olim Patavii metaphyſico, nunc publico ibidem theologo in via S. Thoma, Patavii, Petri Mariæ Frambotti 1683 in fol. pp. 415.

Huic primo tomo præmittit tres ſolemnes proluſiones a ſe Patavii habitas annis MDCLXXXI & duobus ſequentibus in inſtauratione ſcholarum.

Tomus alter ſenatori ampliſſimo & D. Marci procuratori D. Hieronymo Baſadonna nuncupatur, editus ibidem eodem anno in fol. pp. 368.

Tomus tertius ſenatori & D. Marci procuratori D. Nicolao Venerio dicatur. Editus ibidem eodem anno in fol. pp. 469.

In hoc tomo tertio ſpecialius de ipſa SS. Auguſtini & Thomæ doctrina prout a Thomiſtis defenditur agit, ſcientiam mediam explodit, prædefinitiones & decreta prædeterminantia ſtabilit, novum Joſephi a Vita ſyſtema refutat.

Anno MDCLXXXVI curſum philoſophicum integrum, & theologicum ſeptem voluminibus comprehenſum prelo paratum habebat: neutrum tamen ſe typis daturum monet in præfatione ſequentis operis, ne ligna in ſilvam afferret orbique litterario jam ferme ſaturo ejuſmodi tantum ſaporis cibos velut nauſeanti ſtomacho ingereret.

De novitio opere quod inſcribitur Prædeſtinatus *auctoris anonymi Semipelagiani (in re ſub Prædeſtinatorum nomine ſcribentis adverſus Divos S. P. Auguſtini diſcipulos) conſarcinato ut ſupponitur anno* CCCCXXXIV *tempore Proſperi, nuper reperto, & impreſſo in Galliis, & a nemine hactenus revocato ad examen, Nova Quæſtio Hiſtorico-theologica, in qua ſimul hiſtoria elucidatur de Prædeſtinatiana hæreſi & Semipelagiana auctore eodem Piccinardo &c. ac*

theologo primario Patavii in via S. Thomæ. Poſt tres editos de approbatione tomos Appendix, Patavii, Frambotti 1686 in 4 pp. 392. Scribebat in conventu S. Mariæ Gratiarum Patavii. Extat in Regia D 735, & apud noſtros ad ſancti Germani cum tribus tomis laudatis de approbatione &c.

Poematum librum ſcripſiſſe ac edidiſſe Piccinardum indicat Gregorius Leti *Italia Regnante* T. IV pag. 31, ubi ſic loquitur: *Il Piccinardi ſcrive ancor lui elegantemente in lode del ſignor cardinal Delfino una canzone, la quale ſi trova a carte 77 delle ſue poeſie.* Cùm enim in ſerie auctorum quos citat, alium non laudet quam patrem *Piccinardi*, id de noſtro intelligendum videtur.

F. DOMINICUS COLUMBI.

* 1696. F. Dominicus Columbi Gallus, Provincialis, conventus ſancti Maximini alumnus & ſodalis, vir pius, concionibus ad populum habendis potiſſimam vitæ partem egit, nec pœnitendo fructu, quem aiunt quinta octobris MDCXCVI e vivis abiiſſe, & apud ſuos ſepultum. Scripſit ac edidit

Hiſtoire de S. Madelaine, ou eſt etablie ſolidement la verité, qu'elle eſt venue, & decedée en Provence, que ſon corps repoſe a S. Maximin dioceſe d'Aix, Maſſiliæ, Claudii Garcin 1688 in 12.

F. FRANCISCUS DE SOBRECASAS.

† 1696. F. Franciscus de Sobrecasas Hiſpanus gente, natione Aragonus, patria Cæſarauguſtanus, ibidem ordinem amplexus eſt, virque evaſit a pietate, doctrina, & facundia eximie commendatus. Hinc a rege catholico Carolo II Eccleſiaſtes aulicus allectus eſt, & poſtea etiam ab eodem ſummo pontifici Alexandro VIII nominatus ad Eccleſiam Calaritanam Sardiniæ inſulæ metropolim promovendus, probavitque pontifex, & annuit XII decembris MDCLXXXIX. Exinde conſecratus ſponſam ſuam adivit, & ſapientiſſime regebat adhuc anno MDCXCVI, ætatis tum quinquageſimum primum tantum agens. Ejus meminit Johannes Michael *Cavalieri* in ſua *Galeria de' Pontefici Domenicani* T. I p. 683. Antequam autem ad infulas raperetur ſacræ theologiæ apices meruerat & obtinuerat, & in ſupremo ſancti officii tribunali cenſor, vel, ut aiunt, qualificator aſcitus fuerat, jamque ab anno MDCLXXXVI prelo dederat

Sermones celebres y varios, Matriti 1686 in 4.

F. JOHANNES VINCENTIUS BERNARD.

† 1696. F. Johannes Vincentius Bernard *a Roſario* vulgo nuncupatus, quod in eo apud populos tota late Gallia promovendo B. V. cultu, præſertim Salyos, Toloſates, & Aquitanos, ſaluteque animarum procuranda, maximam impenderit non ſine fidelium ædificatione, & præſulum gratia benedictioneque vitæ partem, Gallus fuit & natione Provincialis, patriaque Sammaximinianus, regiique ibidem S. Magdalenæ cœnobii alumnus Humanis diviniſque poſtquam de more vacaſſet litteris, rudioribus ad pietatem inſtituendis animum applicuit, utque vir erat bonus & ſimplex, cum ſimplicibus fuit ſermocinatio ejus. Idcirco a variis antiſtitibus admiſſus, variis per eorum diœceſes & agros miſſionibus inſtituendis occupatus. Fervidum hunc verbi divini præconem & apud Salyos & Pariſiis ipſi vidimus, qui tandem poſt tot exantlatos pro Chriſto labores viribus, ut ſibi & Deo uni deinceps vacaret, in cœnobium ſuum Sammaximinenſe ſeceſſit, & paulo poſt in Torenſe, *le Tor* vulgo dicunt, in quo placidiſſima & piiſſima morte obdormivit in Domino XVIII octobris MDCXCVI. Scripſit pio quidem zelo & animo, ſed ſimplici rudiorique ſtylo & calamo

1. *Le triple roſaire augmenté, ſavoir le grand roſaire, le perpetuel, & le quotidien, ſuivis des quinze ſamedis. Partie I* Toloſæ, Bernardi Boſc 1676 in 12 pp. 240, editio tertia.

2. *Roſier miſtique, ou Cent cinquante roſes miſtiques comprenant toute la vie interieure. Partie II*, Ibidem 1676 in 12 pp. 220. Hanc partem R. ſorori Eliſabethæ Angelicæ *Foucquet* monaſterii Viſitationis Toloſani præfectæ nuncupavit.

3. *La triple oraiſon mentale, tant pour ceux qui commencent, que pour ceux qui s'avancent, & qui ſont deja parfaits, & conſommez en ce ſaint exercice*, Ibidem 1676 in 12 pp. 43. Adjecit

4. *Quinze ſecrets de la vie ſpirituelle a l'honneur des quinze myſteres du roſaire*, pp. 61.

5. *Abregé des regles de la congregation des freres & ſœurs de S. Caterine de Sienne du tiers ordre de S. Dominique*, Aquis Sextis 1674 in 12.

F. NORBERTUS SCHENEIIDER.

* 1696. F. Norbertus Scheneiider Bohemus, ut conjicio, & provinciæ Bohemiæ alumnus, florebat hoc anno MDCXCVI. Scripſit quem pronunciaverat S. Thomæ de Aquino panegyricum, & typis edidit hoc titulo:

Dies Cinerum dies Aquinatis, quia cinis erat ſanctus panegyrico illuſtratus, Pragæ veteri 1696 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Cùm eo anno paſcha evenerit XXII aprilis dies cinerum accidit VII martii feſto S. Thomæ de Aquino ſacra, quæ haud dubie huic concionatoris aſſumto occaſio fuit.

F. PETRUS DE MATILLA.

* 1696. F. Petrus de Matilla Hiſpanus provinciæque Hiſpaniæ alumnus ſacræ theologiæ magiſter inter primos numerandus, Pinciæ Gregorii gymnaſii rector pluribus annis docuit, ſed & Salmanticæ ſummo auditorum concurſu. Comitiis ordinis generalibus Romæ anno MDCLXXXVI celebratis affuit & ſedit provinciæ ſuæ Hiſpaniæ diffinitor, allectus poſtea ob eximias dotes, gravitatem præſertim & prudentiam cum ſingulari nec ficta pietate conjunctam Carolo II regi catholico ab arcanis conſiliis & ſacris confeſſionibus, quo munere annis circiter decem plus minuſve functus eſt, feruntque teſtamenti quo ſereniſſimum principem Philippum ducem Andegavenſem Carolus II ad Hiſpaniæ coronam vocavit primum fuiſſe ſuis monitis auctorem, & ab anno MDCXCVI capita delineaſſe regique dediſſe, quæ ſua majeſtas anno MDCC rata & firma eſſe voluit, ſignavit, & morte confirmavit. Petrus verò noſter paulo poſt hæc data ſalubria regno conſilia ex aula receſſit, vixque menſem in cella privatus egerat Deo uni vacans cùm ab eo vocatus ad meliora tranſivit. Volvuntur autem ab eruditis, imo & ob viri ſapientiam & auctoritatem citantur quæ ſcripſit & dictavit

In S. Thomæ Summam commentaria.

Sic refert Edmundus de Burgo Hybernus.

F. ALBERTUS OSWALDUS.

1697. F. Albertus Oswaldus Teuto, Moguntiæ natus & in patria ordinem profeſſus, ſolitis ſcholæ agonibus apices magiſterii & honores promeruit & conſecutus eſt. Florebat jam anno MDCXCVII, quo ſcripſit ac typis edidit

Spicilegium philoſophicum collectum in agro Thomiſtico, Coloniæ Agrippinæ 1697 voll. duobus in 12.

Exinde verò Romam a magiſtro ordinis vocatus, unus ex theologis Caſanatenſibus conſtitutus eſt.

F. ALPHONSUS MANRIQUE.

1697. F. Alphonsus Manrique Hiſpanus in ſuorum gentilium gratiam ſuſcepit edendum lingua Hiſpana, & jam edere incepiſſe audivi

Diarium Dominicanum, Venetiis 1697.

F. ANTONIUS NICOLAUS DU BOIS.

† 1697. F. Antonius Nicolaus du Bois Gallus, Pariſiis menſe novembri MDCXV honeſto loco natus, ibidem in cœnobio SS. Annunciationis habitum e manibus magiſtri ordinis Nicolai *Ridolfi* VIII ſept. MDCXXII ſuſcepit, Nicolai nomine tum ſuo luſtrali ab eodem addito. Philoſophiam ſubinde Avenione annis a profeſſione duobus, theologiam verò apud ſuos Pariſiis annis quatuor audivit, exinde concionibus ad populum habendis, & ſacris pœnitentiæ miniſteriis exſolvendis totus applicitus: & ea quidem fama, ut quamplures Eccleſiæ Gallicanæ principes, regni & aulæ proceres, duces, ac pares Franciæ, fœminæ etiam nobiliſſimæ ac ſelectiſſimæ conſcientiæ arbitrum habere voluerint. Suis etiam præfuit prior anno MDCLX menſe julio electus, ac primus prior provincialis a Ludovico cardinali *de Vendoſme* de latere legato anno MDCLXVIII menſe aprili inſtitutus fuerat, cùm ab eo legato apoſtolico congregatio S. Ludovici in provinciam erecta eſt: verùm eo munere ad ſui petitionem liberatus, reliquum ætatis ut cœperat exegit, choro diu noctuque aſſiduus, vir in primis ſobrius, ac jejuniorum regulæ ſi quis unquam rigidiſſimus obſervator, cum his ad ſeros annos pervenit, & in ætate decrepita diem clauſit extremum XX novemb. MDCXCVII. Sub ejus nomine primum prodiit

Catholica B. Judæ epiſtola ad ſenſum litteræ ordinate explicata, & ad rectam chriſtiani hominis inſtitutionem veterum patrum & novorum explanatorum face breviter illuſtrata, Pariſiis, Cramoiſy 1644 in 8 pp. 103.

Scilicet Guillelmus *Coeffeteau* preſbyter ſecularis celeberrimi noſtri Nicolai *Coeffeteau* germanus frater, vir totus ſcribendis libris addictus, qui & vitam hoſpes & convictor in dicto cœnobio SS. Annunciationis tranſegit, ejus erat animi, ut vix ſuo nomine quicquam edi pateretur, & ab amicis gratiam obtinere ſe putabat, cùm nomen in lucubrationibus edendis commodabant. Itaque & id ab Antonio noſtro *du Bois* exegit, ut ejus nomine commentatiuncula illa in B. Judæ epiſtolam prodiret, quem proinde ceu a plagio alieniſſimum facile liberes, licèt poſtea agente F. Jacobo *Hallier* noſtro dictorum Coeffeteellorum ex ſorore nepote, & præfati Guillelmi mortui lucubrationes colligente ac rurſus edente, dicta commentatiuncula cum pluribus aliis aliorum nomine vulgatis ſuo vero auctori reſtituta ſit & aſſerta. Quæ lectores monere operæ prætium fuit. *Ex actis & a nobis viſis.*

F. BERNARDUS BORGHI.

F. Bernardus Borghi Italus Azuli oppido Marchiæ Tarviſinæ natus, congregationis B. Jacobi Salomonii in provincia S. Dominici Venetiarum alumnus, juvenis acutiſſimi ingenii, & laboris in ſtudio indefatigabilis, & a quo ſumma quæque in commodum rei litterariæ ſperabantur, ceu qui in his totus erat, eaque meditabatur, immatura morte abreptus, annum agens ſolum ætatis trigeſimum ſextum, diem ſupremum clauſit Venetiis in ædibus SS. Roſarii XXIII auguſti MDCXCVII. Prodierat tamen ab eo curata & recognita nova editio operum S. Fulgentii epiſcopi Ruſpenſis, quam Paulo Naldino epiſcopo Juſtinopolitano nuncupavit. Titulus eſt: † 1697.

S. Fulgentii Afri Ruſpenſis epiſcopi, eccleſiaſticorum veterum doctorum, Patrumve nulli non conferendi opera ſubtiliora & ingenioſiora, quæ extant: quorum ſeriem ſubſequens catalogus recenſet. Addita nuper ejuſdem ſancti viri vita breviori methodo elaborata, Venetiis, e typographia Boſii 1696 in 4.

Hæc vita quæ opus eſt noſtri Bernardi, & quam editioni præfixit, dicitur & accurata, & eleganti ſtylo concinnata.

Ex hoc primo conatu, quam ſolidis ſtudiis attenderet hic ſcriptor conjicias, & quid ex eo ſibi promittendum, ſi diutius viviſſet.

F. DOMINICUS LYNZE.

F. Dominicus Lynze Hybernus patria & profeſſione Galvienſis poſt diſtincta labiis ſuis vota in Hiſpaniam ſtudiorum cauſa miſſus, in regio S. Pauli conventu Hiſpali philoſophiam audivit tum & theologiam, ſicque ingenio acri, quod ingenui religioſique mores ornabant numeroſiſſimæ huic familiæ ſe probavit, ut ab ea ſponte adoptatus ſit in filium, ad omnia deinceps ſtudii munia gradatim promotus, artium & philoſophiæ lector primum, exinde ſtudentium magiſter, ſecundarius poſtea ex ordine ac tandem primarius regens. Cujus eximiam in tradenda ſcholaſtica theologia methodum, ac in enodandis quæſtionibus abſtruſioribus facilitatem cùm diligentius exploraſſent gymnaſii S. Thomæ ejuſdem civitatis rectores, ſuam ei cathedram theologicam perpetuo regendam contulerunt anno MDCLXXIV, quam exinde moderatus eſt ſumma omnium approbatione ingentique diſcipulorum fructu ad annum MDCXCVII. Interea quod non parvum ejus in provincia Bæticæ exiſtimationis & famæ argumentum, ab eadem electus eſt qui ſuo nomine comitiis generalibus Romæ anno MDCLXXXVI adeſſet diffinitor, ſuoque ſodali theſes publicas ibidem propugnaturo aliptes & moderator præſideret: quod utrumque cum celeberrimi virorum eminentiſſimorum conſeſſus approbatione & voluptate præſtitit. Commune debitum ſolvit Hiſpali in gymnaſio præfato S. Thomæ ſub finem anni MDCXCVII vel initia ſequentis. Plura prelo danda paraverat, quorum hæc mihi ſolum nota: † 1697.

Summa philoſophiæ ſpeculativæ juxta mentem & doctrinam D. Thomæ & Ariſtotelis.

T. I complectens *primam partem philoſophiæ rationalis, quæ communiter nuncupatur dialectica*, Pariſiis, Ant. Bertier 1666 in 4 pagg. 391.

T. II complectens *II P. quæ communiter nuncupatur logica*, Ibid. 1667 in 4. pp. 483.

T. III comprehendens *III P. in qua agitur de prædicabilibus, prædicamentis & de poſterioribus*, Ibid 1670 in 4 pp. 731.

T. IV

T. IV complectens *primam partem phyſicæ naturalis*, Ibidem 1686 in 4.

Extant Romæ in Caſanatenſi & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

An curſus hujus philoſophici fuſioris reliqua in Hiſpania prodierint, mihi hactenus incompertum. Quæ verò hîc de auctore narrantur, ex Epilogo chronologico provinciæ Hyberniæ ejus ſodalis & ſymmyſtæ, amicique familiaris F. Joannis *O Heyn* anno MDCCXIII adhuc florentis excepta ſunt & ex a nobis viſis, nam noſter Franciſcus *Combefis*, de quo ſupra pag. 628, trium tomorum relatorum editioni invigilavit, a Lynzeo exoratus, quî cum illi erat magna litterarum neceſſitudo.

F. JOHANNES DOMINICUS MASSA.

* 1697. F. JOHANNES DOMINICUS MASSA patria & profeſſione Lucenſis in Etruria, celebris per Italiam Eccleſiaſtes, prædicatoris ideo generalis titulo & honoribus ornatus ſub finem hujus ſeculi XVII florebat. Scripſit ac edidit

Il Plenipotente della corte celeſte. Panegirico ſacro per le glorie del Taumaturgo ſan Giacinto Polacco dell' ordine de' Predicatori, protettore della città di Tivoli, Prænestæ, Ruſſoli 1697 in 8 pp. 64. Adjiciuntur plura anagrammata in laudem ſancti concinnatore Henrico de Lactucis ejuſdem ordinis. Extat Pariſiis in Regia H 2813, 2.

Panegyricam hanc orationem plurima antiqua lectione refertam dixerat eodem anno Tiburi in Eccleſia S. Blaſii XVI auguſti præſente epiſcopo Antonio Fonſeca & magiſtratu Tiburtino. Scripſerat antea, & ſub ementito nomine prælo dederat

La verità contra gli deteſtabili eccesſi dell' ingiuſtizzia. Narrativa publicata al mondo da Fedele Sperandio, ed eſpoſta all' eccellentiſſimo ſenato della ſereniſſima republica di Lucca prima erede della ſignora Eliſabetta Maſſa. All' eminentiſſimo e reverendiſſimo ſignor cardinale Bonviſi veſcovo della ſteſſa città chiamato per ſecondo erede. Alla ſantità di N. S. Innocenzio XII e ſua camera apoſtolica implorato per terzo erede. Ad effetto di dotarne tante fancinlle il giorno della SS. Annunciata nella chieſa della Minerva di Roma, Piſtorii, Stephani Gatti 1694 in 4.

Habebat Cinellus, & meminit *Bibliotheca volante* ſcanzia XII p. 42, ubi ſic addit: *Il nome di Fedele Sperandio è finto, ed il vero autore del ſopradetto opuſcolo è il P. Predicatore Gio. Domenico Maſſa Lucheſe dell' ordine di ſan Domenico.*

F. LUDOVICUS BERTHA.

* 1697. F. LUDOVICUS BERTHA Flander Brugis anno MDCXX primam lucem vidit, Daniel nomine luſtrico dictus, quod in Ludovici, cùm ordini ſe inſcripſit & profeſſus eſt in patria XIX octobris MDCXLIV, commutavit. Varia geſſit apud ſuos in provincia inferioris Germaniæ munia, vitamque produxit ad annum MDCXCVII, quo diem obiit apud ſuos die XII auguſti. Virum pium & eruditum probant quæ ſcripſit ac typis edidit opera a F. Ghilberto de la Haie in Bibl. Belgo-Dom. ſic relata:

1. *Origo plagarum Chriſtianum orbem devaſtantium, ab uno ex familia Prædicatorum opus collectum*: Sic nomen occultavit ex induſtria, Brugis, Alexandri Michielss 1658 in 8 pagg. 156. Liber eſt *de Societate nominis Jeſu.*

2. *Medicus Chriſtianus detegens ſangvineis lacrymis deplorandam ferrei hujus ſeculi cæcitatem, præſentium & imminentium plagarum originem, præſcribens remedia tam ex ſacra ſcriptura quam SS. Patribus deſumta ad omnem chriſtiana reipublica ſtatum ſanandum. Opus quadripartitum univerſis propriam vel alienam ſalutem quærentibus utiliſſimum, maxime tamen concionatoribus, confeſſariis, cæteriſque de quorum manibus juſtus judex requiret ſanguinis ſui pretium fidelium animas*, Antverpiæ, Engelberti Gymnici 1665 in 4 pp. 462 & 132. Hæc porro in eo tractantur: P. I. *Quales & quanta ſint infirmitates humanæ.* P. II. *Varia nobis a Deo contra cæcitatem mentis collata beneficia.* P. III. *De ſacramentis Euchariſtiæ & confeſſionis.* P. IV. *De vita religioſa.* Extat Pariſiis in Regia D 1059. SEC. XVII.

3. *Brevis via ſalutis per opera caritatis hiſce temporibus maxime neceſſaria* Belgica vernacula, Brugis, Michielss 1659 in 8.

4. *Miſericors ſponſus in hoc corrupto ſeculo mundum punire coactus ob horrenda impuritatum peccata, adverſus quæ cingulo D. Thomæ de Aquino tanquam remedio utendum*, Belgice, Antverpiæ, Michaelis Gnobbart 1665 in 12 pp. 119.

5. *Vita S. Ludovici Bertrandi ord. Prædic. a Clemente X SS. albo aſcripti*, Belgice, Antverpiæ, Cornelii Woens 1671 in 12.

F. PETRUS MARTYR BERTAGNA.

* 1697. F. PETRUS MARTYR BERTAGNA Lombardus, Veronæ natus, vir eruditus, annis pluribus ſacram doctrinam interpretatus eſt, & in ætate adhuc florenti obiit in cœnobio SS. Roſarii Venetiarum, quod congregationis S. Jacobi Salomonii commune eſt & generale gymnaſium. Fatis ceſſit XXX januarii hujus anni MDCXCVII. Cùm Bonifacius Grandi de quo actum eſt ſupra ad 1692 morte preventus, ultimum curſus ſui theologici volumen edere non potuiſſet, illud abſolvendum & typis edendum ſibi ſumſit noſter Petrus Martyr & revera perfecit a quæſtione XIII partis tertiæ Summæ S. Thomæ uſque ad LXVIII ſupplementi, tomumque tertium edidit poſthumum ſub eodem titulo, videlicet

Curſus theologicus in quo principales theologici tractatus diſcutiuntur juxta mentem angelici præceptoris. Studium admodum R. P. M. F. Bonifacii Mariæ Grandi Veneti ordinis FF. Prædicatorum ejuſdem S. Thomæ diſcipuli in collegio SS. Roſarii Venetiarum, partim proprio calamo deſcriptum, partim vero ex ejuſdem communicatione depromptum. Tomus III poſthumus, comprehendens tractatus ad Tertiam Partem attinentes, videlicet de incarnatione, de gratia Chriſti, ac de ſcientia ejuſdem & merito, de ſacramentis in genere, & de unoquoque in particulari, Venetiis, Boſii 1697 in fol.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Quæ ex Memorialibus Roma recens mihi miſſis dantur.

F. CAROLUS BOUQUIN.

† 1698. F. CAROLUS BOUQUIN Gallus in Septimania Taraſci ad Rhodanum natus, domus Buxenſis in Delphinatu alumnus, ſacræ theologiæ profeſſor, ſtudii generalis Aquenſis in provincia Provinciæ regens fuit annis pluribus, & univerſitatis ejus civitatis theologorum collegio magiſter aggregatus, vir admodum pius, regularis diſciplinæ tenaciſſimus, muſei cultor aſſiduus, ob eximias dotes Grimaldo cardinali Albanenſi & Aquenſi tum archiepiſcopo acceptiſſimus, quæ ejus non parva laus eſt. Variis etiam functus eſt in ſua provincia regiminis muneribus, prioris inter alia conventus Aquenſis. Obiit apud ſuos Buxi XIV februarii MDCXCVIII, ætatis LXXVI, ibidem ſepultus. Ejus inſignis eſt memoria in *anno Dominicano Gallico* menſe ſeptembri T. I p. 764. Hæc ejus opera:

Sæc. XVII. 1. *Solis Aquinatis ſplendores circa Sacroſanctum Euchariſtiæ myſterium aliaque chriſtiana religionis arcana. Hoc eſt : Commentarius in proſam ſeu canticum D. Thomæ doctoris angelici* Lauda Sion Salvatorem : *Ubi S. Thomæ mens in mirabili opere veluti latitans aperitur, ſanctiſſimi corporis Chriſti in euchariſtia præſentia propugnatur, majeſtas illuſtratur, virtus oſtenditur, ſicque catholicæ veritates circa hoc myſterium aliaque roborantur, novatorum errores refelluntur, multaque alia fidelibus explicantur. Opus verbi Dei prædicatoribus, ac veritatum catholicarum propugnatoribus perjucundum ac perutile*, Lugduni, Franciſci Barbier 1677 in fol. pp. 476. Stylus auctoris non cothurnatus, ſed purus, minuſque verborum phaleris, quam argumentorum feracitate & concinnitate gratus.

2. *Sermones apologetici, quibus ſancta, catholica, ac Romana Eccleſiæ fides contra novatores defenditur, ac propugnatur, Lutheranorumque & Calviniſtarum dogmata explodunter, ac ſcripturarum oraculis, conciliorum definitionibus, antiquorum ſanctorumque patrum teſtimoniis ac theologicis ratiocinationibus refelluntur & confutantur*, Lugduni, Barbier 1689 in fol. pp. 488.

3. *De l'origine, antiquité, excellence, & utilité de l'état religieux en l'Egliſe*, Ibidem 1689 in 8 pp. 470.

4. *Inſtructions Chreſtiennes & orthodoxes en forme de catechiſme, ou ſont expliquez les principaux articles de la foi catholique, & les points controverſez, avec l'exercice journalier du Chrêtien, & des prieres pour dire avant & aprez la confeſſion & la ſainte communion. Dreſſées par ordre de l'eveque de Saint Paul Trois chateaux :* I Editio 1686 : Editio altera, Carpentorati, Claudii Touzet 1693 in 12 pp. 252.

5. *Annus Apoſtolicus, ſive Sermones pro Adventu, Quadrageſima, Octava SS. Sacramenti, Dominicis & Feſtis totius anni* Prælo dare parabat, cùm mortuus eſt, ſed MS pluribus voluminibus Buxi apud ſuos ſervantur.

Dicunt ibidem ſervari ejus *Commentarium in epiſtolam I S. Johannis* & plura volumina ſermonum lingua Gallica MS.

Impreſſa hoc articulo relata extant Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. CORRADUS CORRADI.

* 1698. F. Corradus Corradi Italus provinciæ Romanæ, ut conjicio alumnus, florebat ad finem hujus ſeculi XVII, ſcripſitque ac edidit

Vita di ſan Bruno veſcovo di Segni, Romæ 1698 in 12.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. HYACINTHUS MARIA ANTI.

* 1698. F. Hyacintus Maria Anti Italus, Vicentinus patria & profeſſione, vir pietate & doctrina commendatus, eccleſiaſtes facundus & fervens, clarebat jam anno MDCLXXV, ad quem ejus meminit Rovetta, ſed longe ulterius floruit, & vivebat etiamnum anno MDCXCVIII. Scripſit plura, quorum hæc mihi cognita :

1. *La Vita di Maria ſempre vergine, con varii ragionamenti di virtù e de' virtù attinenti al ſeſſo donneſco*, Vicentiæ Angeli Bontagnole 1684 in 8.

2. *L'Aſpettazione delle brame univerſali ſoſpiranti l'eccelſo parto della gran vergine Maria*, Veronæ, Hyacinthi Berno, 1691 & 1698 in 8.

Extat utrumque opus Romæ in Caſanatenſi.

F. JACOBUS QUETIF.

* 1698. F. Jacobus Quetif Gallus, Pariſiis parentibus honeſtis civibus regiæ urbis commode & laute viventibus, patre Petro regio notario, hujuſque conjuge Barbara *Brunet* ſexta auguſti MDCXVIII natus eſt, eademque die in Eccleſia parochiali S. Salvatoris dicta baptiſmo renatus. Hic litteris humanioribus artibuſque omnibus liberalibus egregie inſtructus, nomen ordini dedit in patria apud noſtros ad S. Honorati, & tirocinio exacto profeſſus XIX ſeptemb. MDCXXXV, curſuque philoſophiæ ibidem perfunctus ad S. Maximinum primum ubi celebrem F. Franciſcum *Combefis*, tum Burdigalam miſſus eſt, ubi eximium in theologicis profeſſorem habuit F. Bernardum *Lapaliſſe* : exinde ad ſuos redux, menſeque ſeptembri MDCXLII Pariſiis preſbyter ordinatus, varia pro nutu ſuperiorum incoluit loca. Ambiani agebat anno MDCXLIV, tum Pariſiis in conventu S. Dominici ad ſuburbium S. Germani novitiatu generali nuncupato anno MDCXLV : quo tempore priorem Joannem Bapt. *Carré* ſuper conventum Cadomenſem commiſſarium delegatum comitatus eſt. Tullum exinde miſſus anno MDCXLIX, quibuſdam etiam annis ibi reſtitit, donec anno MDCLII in conventum Pariſienſem nativum revocatus, reliquum vitæ deinceps immoratus eſt. Ut vir fuit rei litterariæ ſemper & ut ita dicam ab incunabulis librariæque deditus, incredibile eſt quot & melioris notæ libros ſeu bibliothecæ noſtræ Pariſienſi procuravit ſeu legerit, hiſtoriæ potiſſimum noſtræ illuſtrandæ & ab innumeris ſcriptorum recentiorum erratis emaculandæ attentus : quot & quanta in eo genere manu ſua ſcripta reliquerit, monumenta antiqua ubicumque ei licitum fuit e ruderibus & tenebris eruens, pluribus etiam ea de cauſa in varias Galliæ provincias, in Belgium ipſum & in Germaniam itineribus ſuſceptis & confectis. Cum ætatis ſuæ litteratis ſtudiorum ſocietas ſuaviſſimumque litterarum commercium illi fuit, Leone Allatio, Emmanuele *Schelſtrate* cardinali Sluzio, Luca Holſtenio Romæ, Barone a Voerden, Bollando, Henſchenio, & Papebrochio in Belgio, Puteanis fratribus, Thevenotio, Ducangio, Picqueſio, Bigotio, Renaudotio, Longarueo, Labbeo, & Garnerio Pariſiis: Petrus Seguierius Galliæ cancellarius carum habuit imprimis, ac ſuæ veluti curatorem conſtituerat Bibliothecæ, in quam nullum fere librum inferri volebat, quem Quetivius non emiſſet, aut antea probaſſet. Juris canonici fuit peritiſſimus, de quo ubi quæſtiones oriebantur, ad eum confugiebatur tanquam ad oraculum. Recti æquique tenax, nulla perſonarum habita ratione. Pura ei fuit Latina oratio & elegans, ſtyluſque maſculus & vividus, ſcribendæque ordinis hiſtoriæ, quam magiſter generalis Joannes Baptiſta de Marinis ei aliquando commendavit provinciam, nullus unquam fuit aptior : & quædam jam quidem in hac parte inchoarat, ſed non ſuppetentibus tot quot ad tantum conſilium neceſſaria ſunt antiquis monumentis, neque enim his quærendis, eruendis, exſcribendis unus homo ſufficit, incepto abſiſtere coactus eſt. Quæ eadem ratio Malvendam noſtrum aliàs a ſimili penſo non ſolum deterruit, ſed & ut jam a ſe ſcripta & ab aliis in lucem data pro ſuis non agnoſceret, induxit. Quapropter alio ſe vertit Quetivius, & quantum ab aliis occupationibus (litterariis iis omnibus, prælaturas enim ſemper fugit) vel etiam a vitæ turbinibus, quibus non carent eruditi in ſocietate viventes, licuit, huic ſaltem bibliothecæ parandæ ſe totum dedit, innumeraque in ſchedis adverſaria reliquit, quæ hic lectori repræſentamus. Obiit vir laborioſiſſimus & in optimis ſemper cognitus ſecunda martii MDCXCVIII, ætatis LXXVIII nondum completo. Hæc ejus opera prodierunt :

1. *R. A. P. Hieronymi de Medicis a Camerino ord. Prædic. formalis explicatio Summæ theologicæ D. Thomæ Aquinatis doctoris angelici tribus partibus abſoluta : cum*

Digitized by Google

primum in Galiis edita deterſis mendis, Pariſiis, Simeonis Piget 1657 in fol. Antonio Barberino epiſcopo Tuſculano Remorum archiepiſcopo delignato nuncupavit Quetivius, præfationem, illuſtria doctrinæ D. Thomæ elogia, & academiæ Salmanticenſis de tenenda & docenda doctrina SS. Auguſtini & Thomæ judicium auctore Baſilio Pontio Eremita Auguſtiniano adjecit ac præfixit.

2. *Vita R. P. F. Hieronymi Savonarolæ Ferrarienſis ord. Prædic. auctore ill. D. Joanne Franciſco Pico Mirandula Concordiæque principe: notis accurata, variiſque principum & dynaſtarum de quibus in ea ſtemmatibus aucta inciſit, tabuliſque genealogicis ad hæc uſque tempora deductis. Adjecto ceu mantiſſa revelationum ejuſdem F. Hieronymi compendio. Additionibus inſuper, actis, diplomatibus, epiſtolis, ſcriptorumque monumentis aucta & illuſtrata Tomis duobus, quorum primus vitam cum notis & ſtemmatibus, alter additiones & acta exhibet*, Pariſiis, Ludov. Billaine 1674 in 12.

T. I pag. 385 hæc inſunt. I. *Præfatio Quetivii* omnino legenda: II. *Vita Savonarolæ* auctore Mirandulano: III. *Compendium revelationum*: IV. *Lamentatio ſponſæ Chriſti adverſus tepidos & pſeudo prædicatores*, ſive Exhortatio ad fideles, ut precentur Dominum pro renovatione Eccleſiæ anno 1498. Notas identidem adjecit.

T. II pp. 652 hæc continentur. I. *Apologia Savonarolæ* auctore eodem Mirandulano. II. *Reſponſioni del P. Paulo da Fucecchio dell' ordine de' Frati Minori alle concluſioni di F. Leonardo dell' ordine di S. Agoſtino contra il R. P. F. Hieronimo da Ferrara*: III. *Epiſtola ipſius Savonarolæ ad patrem ſuum cum religionem ingreſſus eſt*: IV. *Savonarolæ apologeticus FF. congregationis S. Marci*: V. *Epiſtolæ ejuſdem plures*: VI. *Epiſtola duæ ſenatus Florentini ad Alexandrum VI PP. in defenſionem F. Hieronymi. Ipſius Hieronymi quædam ad eumdem papam, & papæ ad eum & ad FF. congregationis S. Marci*: VII. *De ceſſatione Hieronymi a concionibus, tumultu in ejus ultima concione excitato, ipſamet ultima concio ab ipſo 4 maii 1497 pronunciata. Epiſtolæ plures* ejuſdem tum ad omnes Chriſti fideles, tum ad amicos quoſdam, ne propter illatas ſibi perſecutiones a veritate deficerent: VIII. *De cenſuris in eum latis*: IX. *De ignis periculo*: X. *De tumultu in comprehenſione Hieronymi*: XI. *De tormentis, examine, proceſſuque Hieronymi*: ubi & *Acta commentitia Quæſtionis capitalis contra dictum Hieronymum inſtituta, & ab ejus adverſariis in vulgus emiſſa anno* MCCCCXCVIII die XIX aprii. XII. *De turpi nefandaque vita & infelici morte adverſariorum F. Hieronymi*. XIII. *Diſcorſo ſopra la dottrina & opere del Savonarola fatto dal F. Paulino Bernardini da Luca noſtro l'anno* 1558: Denique *Elenchus operum omnium F. Hieronymi Savonarolæ*, quem ſupra exhibuimus. Hæc autem omnia additionibus, actis, & notis illuſtrata, quibus poſtea novas notas Quetivius manu ſua addidit, ſed non in lucem produxit, quæ MS apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati vicum ſervantur.

T. III adjectus eſt hoc titulo: *F. Hieronymi Savonarolæ &c. epiſtolæ ſpirituales & aſcetica miram vitæ ſanctitatem, & ſimplicitatem fidei, & religionis zelum, caritatiſque fervorem redolentes & ſpirantes, nunc primum collecta, & ex Etruſca lingua Latine reddita, in gratiam & uſum Chriſtianæ ac religioſæ pietatis & obſervantiæ*, Eodem anno & iiſdem typis in 12 pp. 280. Opus integrum omnibus eruditis probatum.

3. *Vita Rever. P. & D. F. Bartholomæi de Martyribus archiepiſcopi Bracharenſis a Johanne Bap. Lebeau S. J. elegantèr ſcripta, & a Quetivio pluribus additionibus aucta, una cum operibus omnibus ſupra ubi de eo enumeratis, quæ Luſitana ſua lingua R. M. archiepiſcopus edidit aut ſcripſit, Latine redditis, & aliis ad concilii Tridentini acta attinentibus, vita quoque noſtri Bartholomæi Carranza archiepiſcopi Toletani.* Quæ omnia prelo parata reliquit, nec niſi manum obſtetricantem expectant. Sec. XVII.

4. *Vita ſapientiſſimi S. T. M. F. Johannis a ſancto Thoma Philippo IV regi catholico a ſacris confeſſionibus & conſiliis.* Hujus ſynopſis prodiit præfixa Tractatui ejuſdem de ſacramentis, Pariſiis, Ant. Bertier 1667 in fol.

5. *Ejuſdem Johannis a ſancto Thoma brevis & accurata generalis confeſſionis faciendæ methodus privatis regit Philippi IV dictis uſibus tradita, ab auctore Hiſpano idiomate ſcripta, nec unquam typis excuſa, a Quetivio vero Latine reddita & prelo parata.*

6. *Adverſaria innumera ſeu ad hiſtoriam ordinis generalem ſeu ad peculiarem provinciæ S. Ludovici, ſeu ad bibliothecam ſcriptorum noſtrorum concinnandam collecta, quorum ſcriptorum circa 700 aut 800 elogia perfecta reliquit*, quæ in hoc opere repræſentantur.

F. PETRUS MARTYR PETRUCCI.

F. Petrus Martyr Petrucci Etruſcus Viterbii natus, domus S. Mariæ ſuper Quercum ad Viterbium alumnus ſacræ theologiæ profeſſor ſub finem ſeculi XVII claruit, quo adverſus laxioris doctrinæ omnia in Eccleſia devaſtantis magiſtros zelo pro domo Dei ſuccenſus librum ſcripſit hoc titulo: 1698.

Lucerna moralis Aquinatici ſolis illuſtrata ſplendoribus ſeu Generalia totius moralis doctrina præcepta juxta mentem angelici Eccleſiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis brevi ac dilucida methodo in veritatis amatorum gratium communi expoſita utilitati, Romæ, Antonii de Rubeis 1698 in 4 pp. 492. Opus Savo cardinali Millino nuncupatum. Extat Pariſ. in Regia D 1065, & Romæ in Caſanatenſi.

Egregie revincit probabiliſmi defenſores, utriuſque ſcholæ Thomiſticæ & Scoticæ potiſſimum auctoritate, adjuncto clariſſimi ſocietatis Jeſu præpoſiti Tyrſi Gonzalez ſuffragio.

F. SIMON JOSEPH THIBAULT.

F. Simon Joseph Thibault Gallus Burgundus, conventus Lingonenſis alumnus, vir gravis variis in provincia Franciæ regiminis functus muneribus, priorem in domo ſua nativa agebat anno MDCXCVIII, nec diu poſtea vixit. Ut erat antiquitatum ſtudioſus, dum in domo ordinis Virdunenſi moraretur anno MDCLXX, monumenta & vetera inſtrumenta in ejus archivo ceu in communi provinciæ Franciæ depoſito ab olim ſervata collegit, apte concinnavit, ac ex eis erutum librum ſcripſit, cui titulum indidit 1698.

Chronicon Virdunenſe in tres partes diſtinctum.

Parte prima a conventus exordio quod ſtatuit anno MCCXXII priores omnes, eorumque præclare geſta recenſet ad annum MCCLXXIV.

Parte altera, quæcumque alias ad exemplum inſignia ibidem contigere vel etiamnum extant, narrat.

Parte ultima, omnia pontificum diplomata, vel quævis alia inſtrumenta vetuſta ordinem ſpectantia refert ſervata annorum ſerie.

Quæ noſſe iis non erit inutile, qui annalibus ordinis conficiendis dant operam. Quod tamen ait erectum conventum anno MCCXXII, forſan de promotione loci intelligendum eſt, aliunde enim conſtat ex ſerie antiqua conventuum Franciæ apud Bernardum Guidonis, Virdunenſem poſteriorem eſſe Valencenenſi, qui certo non erectus eſt niſi anno MCCXXXIII.

Non omittendum autem huic chronico conficiendo partes ſuas habuiſſe F. Antonium Legrand in vico *Eparge* ad Virdunum natum, ſed conventus Au-

Sæc. XVII. gustani in Suevia alumnum, ac Virduni post aliquot commorationis annos mortuum XXIV novembris MDCLXX, qui omnia conventus instrumenta in suas classes distribuendo, viam Simoni nostro paravit.

F. STEPHANUS THOMAS SOUEGES.

1698. F. STEPHANUS THOMAS SOUEGES Gallus Aquitanus, vir cujus ob labores immensos in illustranda nostra historia, eruendis e tenebris veteribus monumentis, vitis illustrium ordinis utriusque sexus scribendis exantlatos, memoria æternum apud nos in benedictione erit: in vico vernacule *Stafort* ad Agennum ille natus est XXIX martii MDCXXXIII. Adolescens annorum XIV litteris humanioribus egregie instructus, ingenioque acri ac eleganti indole præditus nomen ordini dedit in conventu Agennensi. Ætatis XVI nondum votis astrictus in conventum Tolosanum filiationem suam transferri obtinuit, pro quo & professus est. Sabbato sancto XXXI martii MDCLVII presbyter inauguratus, mox ad tradendas in quibus inter sodales non parum eminuerat, disciplinas applicitus est, philosophicas quidem Burdigalæ, theologicas verò Avenione, ubi simul & tironum in religione magistrum egit, neque enim minus pietate disciplinæque regularis studio, quam doctrina excellebat. Jam a prioribus a professione annis historia ordinis delectatus, eam ægre ferebat non ea diligentia scriptam quam merebatur, nihilque detrahens temporis studiis necessariis & communibus debiti, per multas vigilias vetera monumenta, quibus abundat provincia Tolosana, in variis conventibus collegerat. Commodum accidit ut a magistro ordinis F. Johanne Thoma de Roccaberti Parisios mitteretur anno MDCLXXIV tironum magister in novitiatu generali institutus: ibi novam & expeditiorem efficiendi quod optabat viam consecutus est. Amicitia enim cum ecclesiastico mirum ordini affecto *D. de Vienne* conjuncta, hujus ope externarum ordinis provinciarum historias editas seu documenta MS comparavit, quibus nullis laboribus parcens feliciter usus est. Fuit & illi cum nostro F. Jacobo *Quetif* de quo supra devinctissima litterarum necessitudo, alterque alteri sine invidia imo summa cum voluptate, quicquid ad ordinis decus faceret a se repertum, & ad amussim expensum communicabat. Erat Stephanus judicio peracri & vivido, quique vera a falsis in tanta relationum varietate facile internosceret, ut probant antiqua quæ dedit monumenta, vel etiam dissertationes aliquando adjectæ. Quod si quædam ipsi exciderunt minutiora in vitis præsertim sequioris sexus, aut etiam in aliis minus probata, nec semper ad accuratam chronologiæ rationem reddita, id vitarum quas scribebat multitudini, urgentibus typorum operis, ac nescio cui in gratiam antiquarum fabularum (quæ enim historia seu secularis seu regularis suas non habet, quas ubi semel receptæ sunt aut imbibitæ vix quis deponere potest aut audet arguere) præconceptæ opinioni facile condonandum. Huic edendo operi XX jam annis desudarat cùm tribus ante mortem annis ex nimia victus austeritate in paralysim incidit, qua oppressus & scribere deinceps non potuit, & tandem vivere desiit XIX januarii MDCXCVIII, non mediocri relicta sanctitatis fama. Scripsit itaque grande opus hoc titulo:

L'Année Dominicaine, ou les vies des saints, des bienheureux, des martirs, & des autres personnes illustres ou recommandables par leur pieté de l'un & de l'autre sexe de l'ordre des Freres Prêcheurs, avec un martirologe, Ambiani, Guislani Lebel in 4. *Januarius* 1678 pagg. 738: *Februarius* 1679 pp. 836: *Martius* 1680 pp. 840. Ut Soegius vir erat humillimus nec suæ famæ sed gloriæ ordinis unice cupidus, tres hos priores tomos nostro Johanni Baptistæ Feüillet de quo supra pag. 713 commendaverat, quem utpote Parisinum stylo Gallico elegantiore & puriore opus a se concinnatum redditurum sperabat. Verùm hic genio suo indulgens non semper exemplum sibi datum secutus est, & in plura graviora errata prolapsus est. Itaque cæteros tomos proprio stylo aggressus elit auctor, qui hoc ordine prodierunt:

Aprilis 1684 pp. 871. Huic præmisit *Apologiam pro veritate stigmatum S. Catharinæ Senensis tuendæ.*

Maius 1686. T. I pp. 860: T. II 1687 pp. 662. Huic præmisit *Elenchum summorum pontificum, Cardinalium, & Patriarcharum ex ordine assumtorum.* Adjecit *supplementum Januarii & Februarii* pp. 254, tum etiam *Martii, Aprilis & Maii cum quibusdam explanationibus*, pp. 190.

Junius 1689 pp. 1088. Præmisit *alphabetum archiepiscoporum ex ordine a littera A ad F.*

Julius T. I 1691 pp. 1063. Præmisit *reliquum alphabeti archiepiscoporum.* T. II 1691 pp. 516. Præmisit *apologiam pro asserenda veritate reliquiarum S. Maria Magdalena in fano S. Maximini*: in qua etsi sint quædam quæ severiorum hujus seculi criticorum palato non placeant, sunt & plura vetera documenta curiosa & lectu digna. Adjecit *supplementum Januarii, Februarii, Martii, Aprilis, Maii, Junii*, pp. 135, & iterum *alia supplementa*, pp. 270 & 26.

Augustus T. I 1693 pp. 1070. Præmittit *brevem ordinis notitiam*, at in qua in versione Gallica nominum seu virorum seu locorum quædam errata. T. II 1696 pp. 702. Præmittit *notitiam provinciæ Provincia antiqua tum Tolosana ejusque provincialium.* Subjicit *supplementum mensium omnium superiorum.* Nec postea quid amplius edidit, sed pro cæteris mensibus residuis anni innumera reliquit adversaria parata, quibus usus est qui ei succenturiavit primus F. Carolus a S. Vincentio *T. I sept.* cui & præmisit *vitam & acta ejusdem nostri Stephani*, unde & superius dicta excepi, quem qui plura voluerit adeat lector curiosus. Cæteris complendis desudavit F. Jacobus Lafon Tolosanus, de quo nos ad 1715 agemus. Opus est jam inter manus R. P. Caroli Raisson, sacræ theologiæ professoris, qui ei finiendo gnaviter incumbit.

F. ANTONIUS IRRIBARREIRA.

F. ANTONIUS IRRIBARREIRA Aragonus, Bilbilitanus patria & professione sub finem hujus seculi XVII clarebat, scripsitque tum & prelo dedit opus hoc titulo: 1699.

Cursus philosophicus, Cæsaraugustæ 1699 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi, in eo tamen *Logicam & Physicam* tantum haberi asserunt, cæteras partes forsan addiderit postea, sed id mihi hactenus incompertum.

F. FRANCISCUS PENON.

F. FRANCISCUS PENON Gallus, Aurelius patria, claris nobilibusque parentibus anno MDCXXIII die septima novembris natus, & XIII ejusdem mensis in ecclesia S. Leofardi Aureliæ in Christo renatus, Parisiis postea quo commigrarunt ejus parentes domi tenere educatus, ac humanioribus litteris egregie perpolitus, ingenii acerrimi & indolis suavissimæ adolescens, ordinem amplexus est in cœnobio Parisiensi ad S. Honorati, ac solemniter professus die XIII martii MDCXL. In studiis verò quorum plu-

res annos Toloſæ, cæteros Pariſiis apud ſuos exegit, inter ſodales egregios tamen omnes ita emicuit, ut emenſo ſcholarum ſtadio anno MDCXLVII, philoſophiæ lector mox fuerit inſtitutus, ſed & curſu vix ad medium perducto, anno ſequenti MDCXLVIII ad ſublimiora viſus fuerit ſine ulteriori mora promovendus, datuſque theologiæ lector ſecundarius. Eo verò munere ita functus eſt quadriennium, ut omnium expectationem etſi grandem vicerit, ſeſeque in docendo non tironem, ſed & a principio abſolutiſſimum exhibuerit magiſtrum, ac inter primos ætatis ſuæ theologos numerandum. Ut prudentia non minus valebat regendique arte, ac animos ſibi conciliandi gratia, ad regimen conventuum brevi aſſumtus eſt, Menilogranenſis primum tum celebris anno MDCLIII, tum Tullenſis MDCLVI, cui vix annum præfuerat, cùm a ſuis Pariſienſibus ad idem munus exoptatus eſt, quos rexit a ſecunda julii MDCLVII ad MDCLX. Exinde congregationis S. Ludovici vicarius generalis a MDCLXIII ad MDCLXVI. Poſtea iterum Pariſienſ. electus prior ann. MDCLXXII, & anno ſequenti provinciæ tum S. Ludovici provincialis, quo titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXVII coactis pro novo magiſtro eligendo affuit & ſedit, qua ratione munus ei ad quinquennium prorogatum. A muniis deinceps abhorrens tum ob infirmam valetudinem, tum ob immenſum erga litteras amorem, niſi quod Goneſianam præfecturam ut ſtudiis ſuis nempe in loco ſolitario opportunam ſemel admiſit, viginti reliquos vitæ annos rei litterariæ totos dedit. Obiit apud ſuos Pariſiis die XII januarii MDCXCIX diuturniori paralyſi probatus, tandemque confectus, & in communi Fratrum cœmeterio ſepultus. Vir fuit excelſi, vaſti, & ſagacis ingenii, judicii peracris & recti, conſilii prompti & optimi. Legendo & ſcribendo aſſiduus & impiger, nullam cujuſvis generis ſcientiam artemve non attigit, nullus eum amœniorum litterarum liber effugit, ſcripturam ſacram ita mente complectebatur, eaque tam apte utebatur, ut ſive exhortando ſive ſcribendo alter videretur Bernardus, noſque omnes in admirationem raperet. Ad hæc Latine & Gallice eleganter & pure loquebatur & ſcribebat, poeta & orator a natura, utraque ratione ſemper chriſtianus ſemper theologus. Quibus ſi corporis præſtantiam addas, majeſtatem oris, grande & grave ſupercilium, homo numeris omnibus abſolutus videbatur. Ea illi fuit tam felix linearum vultus conformatio (quod narro, ex ipſius ore audivi) ut ipſi in via forte fortuna occurrens aliquando celeberrimus ejus ætatis phyſiognomon eum aliâs incognitum ſic allocutus fuerit: *ſiſte pater, ſolem habes in medio frontis, attentius te velim inſpicere,* pluraque tum illi auguratus eſt feliciora. Quod augurium ille & mundanorum ex animo contemptor, & artis levitatem probe callens parvipendit. Scripſit plura, variique generis, & non pauca abſoluta, vixque tamen etſi urgerent amici, ut prelo daret perſuaderi potuit, quod ipſe ſibi nunquam placeret, & quæ ſcripſerat licèt aliis admirabilitatem facerent, ſibi non ſatis ex arte perfecta viderentur. Hæc extant ejus opera qua edita qua MS apud ſuos ſervata:

1. Inter carmina quæ juvenes ſtudentes cecinerunt in adventu magiſtri ordinis Thomæ Turci, & quæ typis prodierunt Pariſiis 1645 in 4, *plura ſuus noſtri Franciſci eaque accuratiora & elegantiora.*

2. *Hymnus Angelicus, ſive Doctoris Angelici Summa theologica Rhythmica ſynopſis. Quæſtiones* 612, *Articulos* 3120 *complectens*, Pariſiis, Dionyſii Moreau 1651 in 12 pp. 161. Theologiam tum Pariſiis profitebatur, & in gratiam diſcipulorum id petentium ceu qui Summam S. Thomæ præſentem habere & univerſam memoria tenere cupiebant, ſæc. XVII. hanc opellam aggreſſus eſt.

Altera eſt Editio ab auctore priore abſolutior, Pariſiis, Lamberti Rouland 1676 in 12 pp. 172. Adjecta eſt initio *Ode ad Johannem Thomam de Rocaberti* magiſtrum ordinis verſibus Sapphicis eaque elegans, quam ei miſerat anno MDCLXX cùm primum electus fuit, & ad calcem *Appendix* ad quam litterulæ paſſim inſertæ lectorem remittunt. Opella longe alterius ſalis & purioris Latinitatis, quam aliæ plures, quæ antea in Hiſpania & Italia prodierant.

3. *Officium pro ſolemnitate D. N. Jeſu Chriſti cum hominibus converſantis cum Miſſa Romano ritu*, Metis 1681 in 8, & Miſſa etiam in fol. Id ſuſcepit in gratiam ſanctimonialium de monte Carmelo Metenſium, apud quas hic cultus inductus fuerat.

4. *Officia varia pro ſolemnitatibus SS. ac BB. ordinis Prædicatorum recens ſanctorum albo inſcriptorum B. Pii papæ V, S. Ludovici Bertrandi, S. Raimundi*, Pariſiis in 8. Quæ quidem apud noſtros Pariſienſes initio fuerunt in uſu, & Romæ etiam accepta fuiſſent, niſi quidam tum in Urbe præſentes, ſimilia edidiſſent & prævenſſent: donec rebus maturius penſatis nova illa omnia officia eliminata ſunt, & in iſtis feſtis commune ſanctorum præſcriptum.

5. *Varia orationes ab eo pronunciata eaque pura & elegantes. Prima de Chriſto nato in vigilia ejus feſti poſt calendarum recitationem*, præſente magiſtro ordinis Thoma Turco anno MDCXLV, qui exinde oratorem tenerrime amplexatus eſt, & cariſſimum deinceps habuit. Altera *Prolufio ad Logicam* cui titulum indidit, *Somnium*: ſcilicet cùm curſum philoſophicum legere aggrederetur anno MDCXLVII. Sunt & tres aliæ *Prolusiones* I ad tractatum *de Incarnatione*. Altera ad tractatum *de ſacramentis in genere & de baptiſmo, de confirmatione & de Euchariſtia*, Tertia ad tractatum *de pœnitentia*, quas quoto anno habuit. Has inquam omnes prelo dari expediret, nec dubium quin omnibus eruditis placerent, artemque oratoris in uſu ſacræ ſcripturæ omnes mirarentur.

6. *Tractatus ab eo diſcipulis traditi, ſpeciatim tres articulo ſuperiori laudati, nova omnes methodo concinnati*, MS.

7. *Collationes ſeu exhortationes Gallicæ, quas ſuperior agens habuit in feſtis ſolemnibus vel in capitulis ordinariis de more*, MS non levis molis in fol.

8. *Cantica ſpiritualia verſibus Gallicis, quorum major pars de Chriſto nato in gratiam ſanctimonialium.* Habent Sorores Merenſes, & illis ſacris anni diebus cantant. Eſt & codex MS in 4 apud noſtros ad S. Honorati ſed jam non integer. Sunt & alia plura poemata Gallica alterius generis inter alia *Le Portrait de ſoi meme, & l'Antiportrait.* In primo quæ ſibi placerent, ediſſerit. In Altero ſeipſum condemnat.

Omitto plura alia poëmata Latina Horatianis & Ovidianis comparanda, quorum unius 300 circiter verſuum titulus eſt *Æger in valetudinario.* Venio jam ad opus cui decem aut quindecim annis defudavit. Titulus

ARS CHRONOLOGICA

Expanſa didactaque omnis in Tabulas,
Quibus ob oculos evoluta ponitur
Doctrina Temporum
Romanorum, qua Julianorum, qua Gregorianorum
ſacrorum & civilium
Ægyptiacorum, Epocha diverſa, vagorum & fixorum,
Græcorum, præſertim Calippicorum,
Judaicorum Iarchinisnorum, ſive Hillelianorum,
Hegira, & Arabicorum,
In ætates perpetuas, tum antecedentes, tum conſequentes,

Sec. XVII. (*Id quod artis aut ſcientiæ natura depoſcit*)
Apte digerendorum
Suiſque ſingulorum, cyclicis, hiſtoricis, Aſtronomicis
Characteribus indubitatis conſignandorum,
Itemque ratio conciliandorum univerſorum & in unum derivandorum,
Uno ſpectanda contuitu comparet expedita.

Opus ſane immenſum, omni diligentia & ſolertiori accuratione concinnatum, ſicque abſolutum, ut nihil in hoc genere relinquat deſiderandum: & quod ſi typis daretur, ejus artis peritis & jucundum foret & admodum utile, ſed quod vix unquam ſperandum eſt propter nimios ſumtus operarum neceſſarios, præſertim cum fere totum numeris iiſque prope infinitis conſtet. Annunciandum tamen viſum eſt eruditis, ut ſciant extare apud Prædicatores Pariſienſes ad S. Honorati codice in folio ſex minimum unciis ſpiſſo, perita & eleganti artificis manu ſcripto, quem auctor ea de cauſa conduxerat, & quem pluribus annis ea ratione ſecum in domo detinuit & aluit.

F. FRANCISCUS PORRELE.

1699. F. Franciscus Porrele ordinis alumnus, cujus vero cujuſve provinciæ non additur in Memorialibus recens mihi Roma miſſis, ſcripſit ac edidit

Theſes de locis theologicis 1699 in 8.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. LUDOVICUS SESTI.

1699. F. Ludovicus Sesti Italus, Lucenſis patria & profeſſione. Vir gravis ac exquiſita eruditione clarus, floruit abeunte hoc ſeculo XVII, nec plures ſolum lucubrationes ſuas typis edidit, ſed & inſignem & elegantem in ſuo S. Romani cœnobio bibliothecam erexit, quam anno MDCLXXXI illac tranſiens vidi copioſo librorum numero divitem. Ejus cum laude meminit Cinellus *Bib. volante* Scanzia IV. Scripſit ac typis edidit

1. *Il ſacro Chiodo di Gieſù Criſto noſtro redentore ad inchiodar la ruota della fortuna di Colle mandato da Dio. Orazione ſacra del padre lettore Fra Lodovico Seſti de' Predicatori, detta nel duomo di Colle nella publica oſtenſione di eſſa reliquia il venerdì ſanto del* 1656, Senis 1656 in 4. Habebat Cinellus laudatus & addit

A queſto eruditiſſimo padre tanto delle lettere amico, e ch' a fundato una celebre libraria, onde merita lode immortale, ho già da dedicare una delle mie Scanzie deſtinate. De eodem ſic antea dixerat p. 99.

2. *Divorum Lucenſis reipublicæ tutelarium anagrammatica laudes*, Lucæ, Hyacinthi Pacii 1682 in 4.

Queſto ingegnoſo ed erudito opuſcolo è ſtato quà traſmeſſo dal Padre maeſtro Lodovico Seſti non ſolo eruditiſſimo, come fanno vedere i libri, che ha dati in luce, ma anche corteſiſſimo, e che ha fatta una famoſa biblioteca nel ſuo convento di Lucca. Io poi per l'onore che ſi è degnato fare a queſte mie Scanzie, me gli profeſſo obligatiſſimo, aſpettando la congiuntura di dargli di mia oſſequioſa oſſervanza qualche ſignale.

3. *Vita di Frà Angelo Orſucci Domenicano*, Lucæ, H. Pacii 1682 in 4.

4. *Panegirici*, Venetiis, Joh. Hyacinthi Kertz 1669 vel 1699 in 4.

Opera duo ultima extant Romæ in Caſanatenſi.

F. VINCENTIUS JUSTINIANUS III.

1699. F. Vincentius Justinianus III Ligur Januenſis venit laudandus, ſacræ theologiæ magiſter, ac ſub finem ſeculi ultimo elapſi florens: qui F. Jo. Thomæ de Rocaberti olim magiſtro ordinis, tum vero archiepiſcopo Valentino in edenda ſua bibliotheca maxima pontificia operam ſedulam contulit, quam & in titulo operis dicitur concinnaſſe, quod ita interpretor, ut auctores in ea relatos diligenter inveſtigarit, quæ ad propoſitum faciebant ab aliis ſegregarit, quod non parvi laboris & induſtriæ, tum omnia in ordinem redegerit ac prelo præfuerit ſudanti Romæ, Buagni a 1695 ad 1699 in fol. tomis XXI.

F. VINCENTIUS RATIER.

1693. F. Vincentius Ratier, *Sebaſtianus* nomine luſtrali dictus, Gallus Lingonis in Burgundia nobili loco natus & Pruvini in Bria ordinem profeſſus anno MDCL ſexdecim annorum adoleſcens, vir evaſit evangelicus, nec minus in agendis ſolers. Per adventum & quadrageſimam, aliaſque anni feſtivitates apoſtolico ſpiritu concionantem quandiu vixit nunc civitates majores nunc & caſtella cum plauſu & fructu audierunt, provinciæque Franciæ varii conventus, Pruvinenſis ſuus pluries, Aurelianenſis anno MDCLXVI, aliique priorem electum diſciplinæ aſſertorem, bonorum vindicem, omnium patrem experti ſunt & amplexi. Hinc non ſolum congregatio quam dicunt Franciæ bis vicarium & commiſſarium generalem, ſed & tota provincia præfectum habere voluit, elegitque XII maii MDCXCI, quo titulo comitiis ordinis Romæ ad pentecoſten XXX maii MDCXCIV interfuit, abſoluroque quadriennio ſuos rurſus Pruvinenſes rexit, tandemque cùm ferventius prædicat, ſuique ipſius curam negligit morbo correptus Pruvini apud ſuos moritur ſecunda februarii MDCXCIX, ætatis LXV, profeſſionis XLIX. Hæc ejus ab amicis potius exacta, quam ſponte conceſſa in lucem prodierunt:

Oraiſon funebre de Madame Jeanne Gabrielle Dauvet Deſmaretz abbeſſe de la maiſon royalle du Mont Notredame de l'ordre de S. Bernard, prononcée dans l'egliſe de ladite abbaie proche de Provins le 1 decemb. au ſervice ſolemnel celebré le 40 jour aprez ſon decez par le P. Vincent Ratbier docteur en theologie, vicaire provincial & commiſſaire general ſur les convent de l'obſervance de la province de France &c. Pruvinis, Nicol. Meniſſel 1690 in 4 pp. 27.

Diſcours ſur le retabliſſement de l'Egliſe roiale de S. Quiriace de Provins par le R. P. F. V. R. prieur des Jacobins, Aureliæ Boyer 1666 in 12.

Octave angelique de S. François de Sales renfermee dans le diſcours du R. P. Vincent Ratbier prieur des Jacobins d'Orleans ſin ſeptieme panegiriſte, donnée au public par l'un de ſes amis, Aureliæ, Ægidii Hotot 1667 in 8 pp. 43. Opella eſt, qua Rhythmis Gallicis iiſque revera non omnino elegantibus octo concionatorum in Saleſii recens SS. albo inſcripti Panegyrici brevi compendio reddunturi. Quaternarius hic ad finem adjectus auctorem demonſtrat: *Vous eſtonnez vous cher lecteur d'un ouvrage tout angelique, c'eſt un Vincent toujours vainqueur, qui l'a rendu ſi magnifique. Par ſon ami J. P.*

Extant apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

F. CAROLUS DE BAYONA.

* 1700. F. Carolus de Bayona Hiſpanus inter illuſtres ſacræ theologiæ profeſſores, qui in academiis Hiſpanis ſub finem ſeculi XVII & initia ſequentis florebant & ingenti auditorum concurſu in ſcholis ſacras litteras interpretabantur, recenſetur a noſtro Edmundo de Burgo de quo poſtea ad 1713, qui & addit ejus

Lectiones etſi nondum prelo datas, ſaltem MS avidiſſime quæri & a viris doctis legi & citari.

F. DOMINICUS PEREZ.

* 1700. F. Dominicus Perez Hiſpanus ſacræ theologiæ magiſter cathedram veſpertinam Salmantinam moderabatur cum ingenti plauſu circa finem ſeculi XVII, ejuſque teſte mox citato Edmundo de Burgo, qui eum in ſcholis audivit, per manus volitant, & a doctis citantur

Commentaria in Summam S. Thomæ ſaltem MS.

Provinciam Hiſpaniæ rexit prior provincialis electus, & poſtea a rege catholico Carolo II ad ſedem Aſtorgenſem deſignatus, eam ſubire conſtanter recuſavit. Idem dicunt de Eccleſia quam *Ciudad Rodrigo* vocant, quam etiam ei oblatam volunt. Vide *la Galeria de' pontefici Domenicani* a ſodali Johanne Michaele *Cavalieri* concinnatam T. II p. 301.

F. DOMINICUS RIERA.

* 1700. F. Dominicus Riera Hiſpanus Majoricenſis patria & profeſſione, vir pius & doctus, erga cultum B. Virginis per roſarium mirum affectus florebat finiente ſeculo XVII & ſequenti inchoante. Scripſit ac edidit

1. *Mare magnum exemplorum SS. Roſarii ex diverſis auctoribus ac voluminibus congregatum, quibus præmittitur opus aureum B. Alani de Rupe, de pſalterio Chriſti ac B. Mariæ*; Majoricæ 1699 in fol.

2. *Pſalterium Marianum præfiguratum, in quo B. Alani opus aureum ad formam concionatoriam reducitur*, Ibidem 1700 in fol.

Extat utrumque Pariſiis in Regia D 505, 3 & 4, & Romæ in Caſanatenſi.

F. HIERONYMUS MATAMA.

* 1700. F. Hieronymus Matama Hiſpanus, provinciæque Hiſpaniæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, cathedræ primariæ Salmanticenſis moderator, tantam ſibi ab eruditione famam comparavit, ut ab eo in ſcholis dictata undique conquirantur, & a viris eruditis in auctoritatem adducantur & citentur

In S. Thomæ Summam commentaria.

Florebat etiamnum hoc anno MDCC. Sic de eo Edmundus Burgo Hybernus qui vidit & audivit, & laudat in ſuis theſibus Lovanii impreſſis.

F. JOACHIMUS MELENDEZ.

* 1700. F. Joachimus Melendez Hiſpanus circa hos annos florebat, ſcripſitque ac edidit

Manifieſto, inſtruccion, y apologia ſobre el derecho de ſu religion alla propriedad y ſubordinacion della confradia y confrades officiales y miniſtros del ſantiſſimo roſario, in fol. abſque loco & anno.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES TARPON.

† 1706. F. Johannes Tarpon Gallus Burgundus Lingonibus natus, ſed Pariſiis in conventu S. Dominici de Soriano dicto, vulgo novitiatu generali nuncupato, & in ſuburbio S. Germani a Pratis ſito ad ordinem allectus, regulam profeſſus eſt die ſexta martii MDCXXXVII, annorum tum XX juvenis, virque fuit pius ac diſciplinæ regularis quam primo imbiberat, deinceps per totam vitam tenaciſſimus. Conventus Cadomenſem, Nanceianum, & Pariſienſem SS. Annunciationis rexit prior electus, tandemque in præfata ſua nativa domo capularis ſenex diem ultimum obiit XVII januarii MDCC, ætatis LXXXVII. Typis iterum commiſit librum hujus tituli:

La delegation des religieux, ou l'examen & rapport de la puiſſance qu'ont les religieux privilegiez, d'entendre les confeſſions des ſeculiers en tout temps & en tous lieux, avec les declarations de la ſacrée congregation du concile ſur la conſtitution du pape Gregoire XV, & pluſieurs bulles & arrêts concernant les meſſes des fêtes & dimanches, les viſites, les quêtes & enterremens. Nouvelle edition dediée a F. Michel Mazarin cardinal de S. Cecile, archeveque d'Aix par F. D. P. ſub quibus litteris nomen ſuum occultavit, Pariſiis, Guillelmi Saſſier 1648 in 8 pp. 254. Quem quidem librum iterum edendum curavit, ſed non ipſe ſcripſit nec compoſuit, ceu cujus verus auctor fertur F. Yvo Pinſart, de quo ſupra p. 571 b.

F. JOSEPHUS MARIA ZUCCHI.

* 1706. F. Joſephus Maria Zucchi Italus Cremæ natus & ibidem ordinem amplexus, vir eruditus, humaniſque & divinis ſcientiis præſtans, a Roverta laudatur ad 1683 quo jam variis editis operibus clarebat, ſed longe ultra floruit, & annum MDCC prætergreſſus eſt: hæque ejus ſunt opera Romæ in Bibl. Caſanatenſi ſervata edita:

1. *Militia angelica ſotto il cingolo di S. Tommaſo d'Aquino*, Neapoli 1681 in 8.

2. *Metaphyſica ad mentem Ariſtotelis & D. Thomæ Aquinatis*, Bononiæ 1684 in 4.

3. *Dottrina criſtiana in verſi cogli articoli di ſan Tommaſo d'Aquino*, Romæ 1695 in 8.

4. *Sacratiſſimi roſarii Icon cum ſuis quindecim myſteriis totidem diſtichis illuſtratis*, Romæ 1695 in fol.

5. *Conclave pro electione novi ſummi pontificis anno jubilæi* MDCC, Romæ 1700 in 8.

6. *La Ghirlanda trionfale delle roſe immarceſſibili di Maria auguſtiſſima imperatrice de' cieli*, Venetiis 1697 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. JUSTINIANUS DAINESI.

* 1706. F. Juſtinianus Dainesi Longobardus, Bononiæ natus, & ibidem ad ordinem allectus illuſtris fuit vergente ſeculo XVII per Italiam divini verbi præco, quo munere annis pluribus apoſtolico plane pectore perfunctus, Bononiæ anno MDCC obiit. Typis antea ediderat eodem volumine

1. *Panegirici ſopra d'alcuni ſanti & ſante.*

2. *Sermoni del ſantiſſimo ſacramento.*

3. *Diſcorſi per il Roſario.*

4. *Novena per l'aſpettazione del parto della B. V. Maria*, Bononiæ, Hæredum Sarti 1696 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

oogle

F. PETRUS PALUMBINUS.

* 1700. F. Petrus Palumbinus Romanus ſacræ theologiæ profeſſor, vir elegantis ingenii, muſarumque cultor, quædam carmina edidit, quorum a me viſum haud ingratum Ludovico XIV Gallorum regi nuncupatum epigramma hoc titulo:

Apotheoſis Litterum, folio volanti, Urbeveteri, Livii Toſini 1700. Cum Narniæ ædis ſacræ noſtræ quæ parœtia eſt, tum rector ageret, unâque ſacras litteras apud ſodales proficeretur, non dubium quin ſimilibus vel etiam gravioribus clarum ſibi fecerit nomen, quæ hîc addent gentiles.

F. SEBASTIANUS KNIPPENBERG.

* 1700. F. Sebastianus Knippenberg ex Helden Teuto ſacræ theologiæ magiſter, & in univerſitate Colonienſi profeſſor publicus, ac in eadem civitate adverſus hæreticam pravitatem inquiſitor generalis, florebat hoc anno MDCC, quo ſcripſit & edidit opuſculum inter manus cujuſdam ſodalis noſtri Poloni Lutetia tranſeuntis a me viſum hoc titulo:

De providentia Dei gubernante per motum juxta mentem S. Auguſtini epiſcopi & S. Thomæ Aquinatis doctoris angelici, Coloniæ, Cornelii Cônen 1700 in 12 pp. 384.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. VINCENTIUS MARIA SASSETTI.

† 1700. F. Vincentius Maria Sassetti *de Macerata* etiam a patria in Piceno dictus ibidemque ordinem profeſſus, vergente ſeculo XVII præclaris animi ſui dotibus dicendique facilitate atque facundia claruit, celebrioreſque regni Neapolitani civitates & baſilicas obeundo dicendoque ſuis illuſtravit elegantiſſimis concionibus, quarum teſte Rovetta hæ typis prodierunt:

1. *Il Soglio eretto a Chriſto nel trionfo dell' aſcenſione alle glorie del patriarca San Franceſco d'Aſſiſi*, Neapoli 1687.

2. *Li trionfi della fede ſotto il pontificato d'Innocenzo XI figurata nella donna dell' Apocaliſſe*, Ibid. 1689.

3. *La ſcala di Giacobbe alle glorie di Santa Roſalia*, Panormi 1689.

4. *Maria al monumento: Orazione funerale recitata in tempo paſchale nel domo di Palermo*, Panormi 1689.

5. *La creazione mondiale rinovata in ſan Tommaſo d'Aquino dottore angelico: Panegirico ſagro*, Panormi, Coppola & Adamo 1692 in 4.

6. *La Scoltura ſacra per le ſtatue di più ſanti, con il diſegno tolto per ordine dal vecchio teſtamento*, Macetatæ, Pauli Antonii Bufaletti 1700 in 12.

7. *L'Enigma di Sanſone ſpiegato nella morte del P. Frà Cipriano Minuti di Cremona inquiſitore di Parma: Epicedio*, Parmæ, Juliani Roſati 1691 in 4.

8. *L'Orologio a polvere per miſurare le glorie di Genova eſaltata nelle ceneri di S. Gionanni Batiſta: Panegirico*, Genuæ, Antonii Caſamara 1696 in 4.

Extant omnia Romæ in Caſanatenſi.

SCRIPTORES SECULI XVII, quorum ætatem certo deprehendere non licuit, quos ordine alphabetico recenſemus. Adduntur & quidam ſuo anno omiſſi, cum quibuſdam addendis & emendandis.

F. ANGELUS SPINA.

F. Angelus Spina Parthenopæus a Toppio in Additionibus ad Bibl. ſuam Neapol. pag. 536 laudatur, ex fide Leonis Allatii in Drammaturgia indice 6 pag. 579, ceu qui ſcripſerit & ediderit

Opus Drammaticum cum hoc titulo, l'Iſabella.

Qui proinde ſcriptor claruerit ante annum MDCLXVI, quo edita hæc Drammaturgia.

F. ANTONINUS DE NANTOLI.

F. Antoninus de Nantoli, Gallus, cujus præterea nec patriam, nec ætatem nec munera obita noſcere licuit, quem tamen ſub finem ſeculi XVI vel initia ſequentis vixiſſe conjectu pronum, vir utique pietate & doctrina commendandus, ſcripſit ac edidit libellum cujus titulus:

Les Ailes du cœur devot par le R. P. F. Antonin de Nantoli de l'ordre de S. Dominique.

Opellam habebat parochus quidam ruralis diœceſis Claromontanæ in Arvernia non longe a Brivate, apud quem eam vidit D. Jacobus Boyer aſceta congregationis S. Mauri, qui ſic mihi nuntiavit litteris hoc anno MDCCXX datis & a me XVII januatii receptis. Annus & locus editionis aberant forte lacerati. Porro hunc Antoninum Arvernum, & conventus Claromontani ſodalem facile crediderim.

F. ANTONINUS DE PRÆMISLIA.

* 1619. F. Antoninus de Præmislia a patria ſic & a profeſſione nuncuparus ſeculo XVI vergente jam florebat in provincia Ruſſiæ, cujus fuit vicarius generalis anno MDXCIV, tum anno MDXCVI prior provincialis, & iterum anno MDCXIV ad MDCXIX, quam provinciam recens tum erectam in regulari diſciplina ſtrenue ac ſapienter adminiſtravit. Scripſit

De utilitate Eccleſiæ & profeſſu ordinis ex diviſione provinciæ Ruſſiæ a provincia Poloniæ.

De Roſario B. Virginis.

Conciones variæ.

Sic de eo F. Simon Okolski de quo ſupra pag. 560 egimus in ſua Ruſſia Florida paginis 49, 51 & 143. Quam cùm a paucis diebus tantum videre contigerit, hunc auctorem ad ſuum annum collocare non potui.

F. Antonius Alfani ſupra pag. 700 laudatus. *Dele* quod ibi diximus ex Memorialibus Roma recens mihi miſſis, *aluminum fuiſſe conventus Perufini*: aliis enim litteris poſterioribus Roma mihi ſcriptis & XI maii MDCCXX a me Lutetiæ receptis mihi nuntiatum eſt erratum eſſe, & certo fuiſſe *profeſſum domus S. Marci Florentiæ.*

F. ANTONIUS DE MADURETRA.

* F. Antonius de Madureyra Luſitanus loco nobili natus, cujus nulla nec apud noſtros, nec apud ipſum Antonium, in Bibl. Hiſp. extat memoria, laudatur a Johanne *Suarez de Brito* in Theſauro Luſitaniæ Litterario MS, ceu qui & ordinis

ordinis Prædicatorum fuerit, & diligens genealogiarum Luſitanarum enarrator, ac qui in eo genere ſcripſerit, quod inquit, omnium manibus teritur

Volumen familiarum Interamnenſium. Nempe Durium inter & Minium in Luſitania.

F. BERNARDUS JOHANNIS A GOES.

F. Bernardus Johannis a Goës Zelandus, primo agnomine a patre de more nuncupatus, altero a patria *Goës*, quæ civitas eſt in Bevelandia, juvenis xx annorum ordini nomen dedit Ziriczææ, ac die xxii februarii MDLXX ſacramento ſe obſtrinxit. Studiis theologiæ peractis, variis in provincia Inferioris Germaniæ functus eſt regiminis muneribus, prioris etiam Neomagi & Calcariæ. Catholica religione tum in provinciis Belgii Fœderati omnino profligata Gandavum ſe recepit, & in cœnobio ordinis ſodalibus ſe incorporari obtinuit, apud quos demum obiit menſe ſeptembri MDCXIX, ad quem annum referendus erat, niſi tardius & hoc ſeculo jam ad umbilicum per operas deducto ejus notitia ad nos perveniſſet. Scripſit

1619.

Chronicon ſeu relationem conventus ſui Ziriczaenſis & monaſterii Sororum ejuſdem ordinis Wiekani in Batavia ſtylo ſimplici & genuino. Ex qua apparet quam fortiter pro fide catholica plura paſſus eſt incommoda, & in illa ſæviſſima Calvinianorum perſecutione quam ſtrenue ſe geſſerit. Hanc ex MS auctoris codice apud noſtros Antverpienſes ſervato noſter Bernardus *de Jonghe* in ſuam *Deſolatam Bataviam Dominicanam* intulit integram, Gandavi, Auguſtini Graet 1717 in 8.

F. CHERUBINUS CALVO.

F. Cherubinus Calvo natione Ligur conventus S. Dominici *de Taggia* alumnus inter ſcriptores Ligures recenſetur ab abbate Michaele Juſtiniani pag. 167, quo tamen ille vixerit, claruerit aut obierit anno ſilente, atquem ſeculo XVII floruiſſe facile conjicio. Eo teſte ſcripſit

Chronicon patriæ ſuæ de Taggia, & conventus Prædicatorum in ea erecti, MS ibidem ſervatum.

F. DOMINICUS A CONCEPTIONE.

F. Dominicus a Conceptione Luſitanus claruit hoc ſeculo XVII, & ſcripſiſſe fertur

Vitam ſervi Dei F. Gaſparis a Spiritu Sancto ordinis Prædicatorum ejuſdem provinciæ Portugalliæ.

F. DOMINICUS MARSUCCHI.

F. Dominicus Marsucchi Apulus patriaque Vigilienſis vulgo *da Biſegli* ſacræ theologiæ magiſter provinciæ S. Thomæ de Aquino ſeu Apuliæ dictæ alumnus, ejuſdemque iterato prior provincialis laudatur ab Altamura in Append. p. 527, ceu quem viventem viderit, ac quem inter MDCXXIX & MDCXLIV claruiſſe facile conjicio. Ut ut ſit, opus hujus Dominici citatur ab Altamura hunc habens titulum:

Orbis hiſtoria.

Hanc MS ſe vidiſſe & legiſſe teſtatur Altamura, & addit auctorem ingenue fateri, Joannem Annium in ſuis Antiquitatibus fuiſſe deceptum.

F. EUSTACHIUS MAYER.

F. Eustachius Mayer Teuto ſacræ theologiæ magiſter, ut in Hiſt. prov. Hungariæ auctor eſt Sigiſmundus Ferrarius P. IV p. 576, ſcripſit Germanice

Libellum de ſocietate SS. Roſarii.

Seculo XVII quantum conjectari licet, quem D. Georgius *Jakoſich* epiſcopus Sirmienſis tum poſtea Veſprimienſis anno MDCXXXVI e Germanica lingua in Pannonicam vertit, Tirnaviæ ſodalitatem hanc, cui mirum affectus erat, in æde S. Johannis Baptiſtæ, quæ aliàs noſtra erat ſuſcitare volens.

F. FRANCISCUS CARASCO.

F. Franciscus Carasco Hiſpanus ſacræ theologiæ magiſter, & gymnaſii Gregoriani Pinciæ ſub finem ſeculi XVII moderator & regens, eo auditorum concurſu & plauſu docebat, ut undique exquirantur & a viris doctis etiam pro auctoritate citentur ejus

In S. Thomæ Summam commentaria MS ***diſcipulis tradita.***

Sic legebam in opuſculis noſtri Edmundi de Burgo, de quo poſtea ad 1713.

F. FRANCISCUS DE NAVARRETE.

F. Franciscus de Navarrete Hiſpanus, cujus una mihi apud Antonium notitia, & memoria in Addit. ad Bibl. Hiſp. T. II p. 674, ſcripſit

Memorial de la devocion del Angelo Cuſtodio.

Quid explicatius de ætate & actis hujus ſcriptoris, ut & de ejus operibus an & ubi edita, dabunt forſan aliquando ejus gentiles.

F. Franciscus Relux ſupra laudatus pag. 708 a. *Adde* ad ejus opera:

Vita illuſtriſſimi Dñi F. Thomæ Carbonel ſacræ theologiæ magiſtri & cathedratici Complutenſis, tum Carolo II regi catholico a ſacris confeſſionibus, & majoris inquiſitoris fidei in Hiſpania, epiſcopi denique Secuntini qui obiit quinta aprilis MDCXCII ***cum odore ſanctitatis,*** edita Matriti 1695 in 4.

Vitam hanc *Gallice* reddidit noſter Jacobus *Lafon*, & in Annum Dominicanum Gallicum intulit tomo altero octobris a pag. 479 ad 554.

F. FRANCISCUS TAPIA.

F. Franciscus Tapia a R. P. F. Jacobo Quetif inter ſcriptores noſtros recenſetur in omnibus ſuis indicibus, at in ejus ſchedis de eo nihil annotatum reperi, eum tamen indicare vel ex nomine viſum eſt, ut qui viri hujus notitiam habuerint, cujas fuerit Italuſne an Hiſpanus, quæve opera ediderit hîc addant noſque doceant.

F. Gaspar Perusinus jam ſupra pag. 24 laudatus, præter ibidem relata opera ſcripſit ac edidit

Dichiarazione di due opuſcoli di S. Tommaſo d'Aquino della confeſſione, e de' divini coſtumi, Peruſiæ 1510 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. GEORGIUS SCHIKELIUS.

F. Georgius Schikelius aut Germanus aut Bohemus in provincia Bohemæ clarebat ſeculo XVII, quo ſcripſit teſte Geor-

Sec. XVII. gio Crugerio S. J. in Sacris Bohemiæ Pulveribus ad diem VII maii Edit. Pragen. 1669 in 4, ac edidit librum hoc titulo:

Puteus aquarum viventium. Hoc est, De sacra virginis purificata imagine, quæ in templo conventus nostri Budvicensis asservatur, ac religiose colitur, deque innumeris ejus invocationis editis prodigiis atque miraculis.

F. GUILLELMUS TECCENENSIS.

* F. GUILLELMUS TECCENENSIS Gallus Provincialis sub finem seculi XVI aut initia sequentis clarebat, scripsitque ac edidit

Lilium de Spinis evulsum, seu Tractatus de Alchymia.

Extat in opere inscripto *Theatrum Chemycum*, Quod quidem Theatrum prodiit Ursellis 1602 voll. IV in 8, extatque Romæ in Casanatensi.

F. HIERONYMUS DE URBINA.

F. HIERONYMUS DE URBINA Hispanus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. quem & in collegio S. Thomæ Abulensi sacræ theologiæ professorem egisse ait, tumque edidisse

Sermones Panegiricos de los dos santos patriarcas santo Domingo, y santo Francisco.

Qua vero claruerit ætate, vel ubi & quando ista prælo commiserit, omisit Antonius aut ignoravit, & sodalibus gentilibus revelanda reliquit.

F. HYACINTHUS JORQUERA.

1653. F. HYACINTHUS JORQUERA Hispanus provinciæ Chilensis in America S. Laurentii dictæ prior provincialis, supra omissus circa MDCLIII quo florebat, scripsit ac edidit lingua Hispana

Memoriale Audientiæ regiæ Chilensi oblatum pro defensione illustrissimi D. F. Bernardini de Cardenas episcopi Paragaiani ex ordine Minorum assumti, contra ejus adversarios, qui eum ex sua Ecclesia ejecerant, & in carcere vinculis constrictum tenuerant.

F. HYACINTHUS STEPHANI.

* F. HYACINTHUS STEPHANI Italus clarebat circa MDCIX, ut me monent Memorialia recens Roma mihi missa at quæ tardius venerunt, quam ut ad suam ætatem collocare potuerim. Scripsit librum hoc titulo:

1609. *Delle Pompe, o vero degli abusi del Vestire*, in 12.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. JACOBUS RHODIGINUS.

* F. JACOBUS RHODIGINUS a patria Rhodigio diœcesis Adriensis sic nuncupatus, sed conventus S. Mariæ Gratiarum Mediolanensis professus, supra omissus ad MDCXX, quo juxta Rovettam claruit, sacræ theologiæ magister fuit, & scripsit

1620. 1. *In libros Aristotelis Logicales, ollo Physicorum, de Anima, & Metaphysicorum.*

2. *In Primam & Tertiam Partem Summæ S. Thomæ.*

MS forsan apud suos Mediolanenses servata.

F. INNOCENTIUS DE LAUDA.

* F. INNOCENTIUS DE LAUDA a patria vernacule *Lodi* in Insubribus nuncupatus supra omissus ad annum MDCXLVII, quo florebat, & ad quem eum Rovetta refert, & laudat ceu virum in theologia tam speculativa quam practica eruditum, & in sacris scripturis explicandis versatum, eodem teste scripsit plura, quæ sic ab eo enumerantur:

1647. 1. *Discursus supra septem psalmos pœnitentiales.*

2. *Sermones de Adventu, Quadragesimales, & de sanctis.*

Qua vero lingua an Latina, an vulgari Italica, & ubi edita Rovetta omisit, aut ignoravit.

3. *Volumen de laudibus B. Virginis*, hoc inquit nondum typis excusum.

F. JOHANNES DE GRANADA supra laudatus pag. 307. Ad ejus opera *adde*:

* *Sette affettuose salutazioni alla B. Vergine, divise per li sette giorni della Settimana*, Venetiis 1645 in 32.

Sette affettuosi ringratiamenti a Giesù Cristo, Venetiis 1645 in 24.

Extant hi libelli Romæ in Casanatensi ex Hispano auctoris haud dubie Italice versi.

F. JOHANNES GUERRERO MESSIA.

* F. JOHANNES GUERRERO MESSIA Hispanus Granatensis patria & professione laudatur ab Antonio Bibl. Hisp. & dicitur scripsisse

Question moral sobre el quinto precepto de la Iglesia.

Annum & locum editionis omisit Antonius.

F. JOHANNES JANSS.

* F. JOHANNES JANSS Flander, Alostanus patria, sed conventus Gandavensis alumnus XXIX aprilis MDLXVIII veste Dominicana indutus, & anno revoluto professus, variis in sua domo functus regiminis etiam prioris ab anno MDCVIII ad MDCX muneribus, obiit ibidem XII novembris MDCXVIII. Scripsit 1618

Chronicon sua domus Gandavensis, in quo ea quæ fidelis a Gentilis passi sunt, ut testis oculatis refert, MS apud Gandavenses nostros servatum

Ex eo Chronico Choquetius quædam excerpsit in suo libro de sanctis Belgii.

Sic me monuit sodalis Gandavensis Ludovicus Robiin, sed ejus epistola tardius mihi reddita est, quam ut possem hunc scriptorem ad suum annum collocare. Ejusdem meminit noster Bernardus Jonghe in suo Belgio Dominicano p. 70.

F. JOHANNES LEOPARDUS.

F. JOHANNES LEOPARDUS Hesronita nostris ignotus vel omissus nomenclatoribus, egregie commendatur a Fausto Nairono Banensi Maronita Chaldaicæ seu Syriacæ linguæ in almo Urbis archigymnasio lectore in Dissertatione sua *De Origine, nomine ac religione Maronitarum* Romæ edita 1679 in 8 n. 81, pag. 121: ubi claros enumerans eruditosque Maronitas, Latinorum alumnos collegiorum, ita loquitur: *Quid Georgium Amiram patriarcham Syriacæ linguæ doctorem eximium, at theologicarum facultatum præstantissimum? Quid Johannem Leopardum Hesronitam ex ordine Prædicatorum archiepiscopum & patriarcha suffraganeum, qui erudite conscripsit Arabice tractatum, cujus titulus est:*

Vindemia Sacramentorum.

Hæc citatus Naironus de nostro Johanne Leopardo, cujus aliunde nobis de illius ætate notitia nulla: sed quem facile conjicimus Romæ ad Minervam ordini cooptatum adulto jam seculo XVII. Cavendum autem, ne Leopardum hunc cum altero quis confundat, cujus idem Naironus eodem loco continenter meminit. *Quid Johannem*, inquit, *alium Hesronitam archiepiscopum, qui varia de fide, & religione orthodoxa exaravit?*

Ejusdem Johannis Leopardi egregiam habet memoriam Abrahamus Ecchellensis in opere cui titulus, *Eutychius patriarcha Alexandrinus vindicatus*,

Romæ editus typis Propagandæ 1661 in 4, apud quem ſic lego in Indice auctorum Maronitarum n. 43 : *Johannes Leopardus archiepiſcopus Heſronita vir doctiſſimus confecit tractatum*

De contradictionibus Alcorani, Arabice.

» In quo ſtrenue male compactum deſtruit ædificium. Hujus bina extant exemplaria, unum in » bibliotheca collegii Urbani de Propaganda Fide: » Alterum eſt Michaelis Heſronitæ patriarchæ Ma» ronitarum ſuffraganei viri illuſtriſſimi.

F. JOHANNES-BAPTISTA DE CHAVES.

F. Johannes-Baptista de Chaves Hiſpanus vir pius & modeſtus laudatur ab Antonio Bibl. Hiſp. Cujus ordinis vinculis alligatus fuerit, incompertum ſibi Antonius fatetur, ſed aliis ſibi non vindicantibus, noſtrum fuiſſe ratio operis quod edidit, facile perſuadet. Ex Latino nempe Hiſpanum fecit Henrici Suſonis tractatum de *novem rupibus*, & inſcripſit

De las Peñas.

F. JOHANNES-BAPTISTA CIVEGNA.

F. Johannes-Baptista Civegna Inſuber patria Mediolanenſis, & conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, in quo diu & ſtudii regens & ſodalium prior egit: exinde gradatim inquiſitor Mediolanenſis primum, tum Venetus, demum Ferrarienſis, quod munus maxima ſolicitudine raraque prudentia ad finem uſque vitæ impleviſſe teſtatur Picinellus in Athen. Mediolan. de eodem citans Paulum Morigia concivem *Nobil. Mediol. Lib.* 3 *cap.* 29. Facundia ut & eruditione præditum fuiſſe arguunt, quas ſcripſit, recitavit & poſteris tranſmiſit iiſdem teſtibus

Orationes variæ elegantes.

Hunc ſcriptorem inter ſuos Lombardos omiſit Rovetta.

F. JOHANNES-BAPTISTA POLO.

F. Johannes-Baptista Polo Hiſpanus, Valentini conventus alumnus in academia ejus urbis theologiæ publicus profeſſor ab Antonio laudatur Bibl. Hiſp. T. II pag. 327 b, & ſcripſiſſe dicitur

Aparicion de la imagen de ſanto Domingo en Soriano, y ſus milagros.

F. Johannes Dominicus Montagnoli ſupra laudatus pag. 373 b *Adde* ejus opera:

Summa totius ſcientiæ phyſicæ ſeu philoſophiæ naturalis, Neapoli 1612 in 4.

Extat cum aliis ejuſdem laudatis ſupra operibus Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES MARIA BORZINUS.

F. Johannes Maria Borzinus Ligur patriaque & profeſſione Januenſis, conventus S. Mariæ ad Caſtellum alumnus, vir integer moribus, theologus primi nominis, in omnibus vitæ ſuæ partibus moderatus, plenus pudoris, plenus religionis, ſibi Deoque vacans in conventu dicto ſuo nativo, teſte Oldoino Sopranum citante in Athen. ſuo Liguſtico, quem totidem verbis hic excipio, multa prælo habebat parata, videlicet

1. *De copia curaque librorum opus.*
2. *De obligatione legum poſitivarum ad pœnas æternas.*
3. *De multitudine ſalvandorum.*
4. *De neceſſaria converſione in Deum ad primum rationis ſeu libertatis uſum.*
5. *De poteſtate Eccleſiæ militantis ſuper animas ſeparatas.*
6. *De articulatio ſententiæ Silveſtri circa prædeſtinationem.*
7. *Acribologia de uſu auctoritatum ſacræ ſcripturæ & SS. Patrum earumque abuſu.*
8. *Annotationes in Lactantium Firmianum.*
9. *De locis ſolvendis in theologia.*
10. *Reſponſiones extemporaneæ ad varia quæſita, quæ lepidiſſimo nomine a veteribus de quodlibet vocata fuerunt.*
11. *Logica Clementis Alexandrini explanata.*
12. *Verbum abbreviatum, unum ex quatuor.*
13. *Stromata theologica ſcholaſtica.*
14. *Archæologia Ligure Genuenſium Libri quinque.*
15. *Innocentius IV. Regularium Mendicantium non pa trius ſed pater.*
16. *Super opuſculum S. Thomæ de fato commentarius.*
17. *Aſtrologia contra aſtrologos.*

SEC. XVII.

Non addit Oldoinus, haud dubie nec Sopranus, qua ætate vixerit. Mirum omiſſum a Rovetta. Forte aliquando clariora dabunt ſui ſymmyſtæ gentiles.

F. JULIANUS BRUNI.

F. Julianus Bruni Arvernus Brivati natus, & ut conjectu pronum Claromontii Arvernorum ordinem amplexus, ſacræ theologiæ profeſſor, medio ſeculo XVI claruit. Scripſitque, ac typis edidit opus hoc titulo: 1553.

Antimuleta (ſic, ſed forte legendum *Amuleta*) *contra magos, incantatores, & ſuperſtitioſos, auctore R. P. F. Juliano Bruni Brivatenſi ſacræ theologiæ profeſſore ordinis Fratrum Prædicatorum*, Lutetiæ Pariſiorum, apud Benedictum Prevotium typographum, in vico Frementello ad Clauſum Brunellum ſub inſigni Stellæ aureæ anno MDLII.

Titulum totidem non ſolum verbis ſed etiam elementis ſeu litteris refero, quibus legitur in opere: eo quod & auctor & ejus opus noſtris nomenclatoribus plane ſunt incognita, imo apud exteros etiam accuratiores indicum vel auctorum, vel librorum concinnatores nulla hujus mihi occurrerit memoria: nec aliunde curioſis diſplicebit noſſe, qua ratione typographus ille inter peritos ejus ætatis nominatus diphtongum *æ* imprimebat, non ut nunc *e*.

Porro hujus ſcriptoris, ejuſque operis notitiam debeo diligentiæ Domni Jacobi *Boyer* aſcetæ Maurei jam pluries in hoc opere laudati, qui litteris ex ſuo monaſterio in Arvenia datis, quas XVII januarii hujus anni MDCCXX Pariſiis accepi me monuit, ſe hunc tractatum apud parochum S. Arcontii ad Elaverim dictum Johannem *Boyer* etſi ſibi cognominem, nulla tamen ſibi vel ſanguinis, vel affinitatis ratione junctum vidiſſe, legiſſe ac integrum evolviſſe. Addit etſi Latina oratio auctoris non ſit pura, imo rudis & craſſa, ſuum tamen argumentum erudite, copioſe ac luculenter tractare, & omnia quæ ad illud ſpectant ita complecti, ut nihil deſiderandum relinquat: neque apud Athanaſium Kirckerum aut Johannem Baptiſtam *Thiers*, celebres illos de Taliſmanis & de ſuperſtitionibus tractatores plura aut ſolidiora legi.

F. MARIANUS KREPICENSIS.

F. Marianus Krepicensis a patria ſic & profeſſione nuncupatus provinciæ Ruſſiæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, & ſtudii generalis Leopolienſis regens inſtitutus in comitiis ordinis Bononiæ anno MDCXV habitis, ſuæ dictæ provinciæ prior etiam fuit provincialis electus XXVII octobris MDCXX, & ab eadem poſt ex- 1625.

Sec. XVII. pletum munus Romam legatus diffinitor anno MDCXXIX, quo in comitiis generalibus sedit, & postea Leopoli obiit. Sic de eo F. Simon Okolski in Russia Florida pp. 40, 53, & 144, ubi addit extare haud dubie Leopoli hujus Mariani

Scripta de philosophia & theologia.

F. PETRUS BACHOT.

F. Petrus Bachot Gallus Delphinas, conventus Buxi alumnus, sacræ theologiæ magister scripsit ac typis edidit opus hoc titulo:

Cursus philosophia studiosa juventuti utilissimus.

F. PETRUS DE TOBAR.

F. Petrus de Tobar Hispanus sacræ theologiæ præsentatus scripsit librum hoc titulo:

Historia y milagros de la imagen de nuestra Señora de Chiquina.

Sic refert F. Josephus de Sarabia *Añales de la orden de Predicadores*, T. I pag. 21 a. Imago illa clara esse cœpit ad annum MDLXXXVI.

FF. PETRUS HEYMAR, PETRUS REGIS, PETRUS TILHAC.

FF. Petrus Heymar Aquitanus, & Petrus Regis Occitanus e Fano-jovis, & Petrus Tilhac Aquitanus tres Galli hîc omittuntur, licèt enim ex nomine a Jacobo *Quetif* laudentur in omnibus suis indicibus, quod signum aliqua eorum scripta ei fuisse cognita, cum tamen ultra eorum nomina in ejus schedis nihil de gestis aut operibus repererim, & quacunque diligentia adhibita a nostris Tolosanis quorum provinciæ erant addiscere potuerim, visi sunt etiam ex solo nomine laudandi, ut si quis otiosior eorum scripta retegerit, hic addere velit, & gratiam plurimam habebimus.

P. PHILIPPUS ARDUINO.

F. Philippus Arduino Neapolitanus congregationis *della Sanità* alumnus, & aliquando vicarius generalis, inter theologos suæ ætatis nominatus, & laurea decoratus, vir prudens & gravis, magnæque apud suos & extraneos auctoritatis, a Toppio inter scriptores recensetur, nulla licèt ejus proferat opera, quæ forte a suis symmystis expectavit prodenda, quod & nos ab iis expectamus.

F. PHILIPPUS GRIVEAU.

F. Philippus Griveau Gallus. Extat Romæ in Casanatensi

Oratio ab eo habita in Signetis theologica facultatis in collegio Sorbona, typis impressa absque anno.

FF. RAIMUNDUS COSTA & RODERICUS A SANCTA MARIA.

FF. Raimundus Costa & Rodericus a Sancta Maria, hic provinciæ Hispaniæ, ille Aragoniæ alumni ex nomine tantum laudantur a Jacobo *Quetif* in omnibus suis scriptorum nostrorum catalogis, quod signum eorum opera ab ipso cognita, vel etiam ab Hyacintho *de Parra* ei missa, sed hujus memorialibus plerisque deperditis, visi sunt hi scriptores saltem ex nomine indicandi, ne eorum memoria pereat, & ut sui gentiles quod nobis jam ignotum hic addant & posteros doceant.

F. RAIMUNDUS MADROWIC.

F. Raimundus Madrowic provinciæ Russiæ alumnus, muniis baccalaurei tum & regentis functus est in studio generali Leopolienſi & ultimo officio fungebatur cum mortuus est & sepultus Mosticiæ. Juris utriusque jam doctor erat, cum ordini nomen dedit in cœnobio Mosticensi, & prædicator fuit eximius, clarus, promptus & gratus. Florebat circa annum MDCXXX & obiit paulo post MDCXL. Scripsit & edidit librum hoc titulo: 1648.

Cicada theologia, quo in libro compendiose articulos primæ partis Summæ S. Thomæ quadam cadentia terminationis compilavit.

Sic de eo F. Simon Okolski in Russia Florida pp. 101 & 145.

F. Raimundus del Valle laudatus supra pag. 629 b. *Adde*: Post annos laboris in vinea Sinensi expensos mortuus est in eadem anno MDCLXXXIV aut LXXXV. *Ex actis comitiorum provinciæ Philippinensis anno* MDCLXXXVI *Manila habitis.*

F. SIMON DE LAS LLAGAS.

F. Simon de las Llagas Lusitanus scripsisse dicitur, ut & Dominicus a Conceptione

Vitam H. M. F. Gasparis de Spiritu sancto.

F. THEODORICUS BOELAERT.

F. Theodoricus Boelaert Calcariæ ducatus Clivensis oppido natus, & ibidem ordinem professus, vivebat adhuc anno MDCXLII senior tum ætatis LXXVII & professionis quinquagesimum quintum agens, vir pius & pro domo Dei æstuans, scripsit compendio 1642.

Relationem arumnarum, quas sodales Calcarienses perpessi sunt ab anno MDCXXXVI, *quo ex suo cœnobio ab hæreticis exercitus Hassiani ductibus expulsi fuerunt, ad annum* MDCXLII, *quo vi litterarum regis Francia Ludovici XIII ad Langraviam Hassiæ datarum in domum suam fuere restituti.*

Hanc integram inseruit R. P. Bernardus *de Jonghe*, de quo postea ad 1719 Belgii sui Dominicani p. 318 ad 324 sane curiosam, & rerum gestarum simplici narratione eo magis gratam.

F. THOMAS BAFARULL.

F. Thomas Bafarull Catalanus conventus S. Catharinæ Barcinonensis alumnus sacræ theologiæ præsentatus laudatur ab Antonio in Bibl. Hisp. T. II Append. p. 335, ceu qui scripserit hoc titulo:

Nuevas Indias del Rosario.

Altamura incertus refert ad 1567. Cùm ejus nullibi meminerit Alphonsus Fernandez, ad seculum XVII jam adultum id est post 1629 potius referendum censerem, de quo tamen expectanda indigenarum curiosorum sententia.

F. THOMAS BRANCIA.

F. Thomas Brancia patria professioneque Neapolitanus conventusque S. Mariæ *della Sanità* insignis alumnus, ortu quidem genereque nobili natus, sed eruditione, religioneque longe nobilior, sacræ theologiæ magister, cùm eam apud suos pluribus annis docuisset, Romam vocatus gymnasii S. Thomæ ad Minervam regens institutus est: tantamque sibi in urbe famam comparavit, ut ad

ſacri palatii magiſterium jamjam a Chriſti vicario promovendus eſſet, cùm ad regni cœleſtis aulam ab ipſo Chriſto Domino aſſumtus eſt. Ejus meminit Toppius in ſua Bib. Napol. ubi & refert ſcripſiſſe hoc titulo:

Tractatus de prædeſtinatione ſanctorum, quem in conventu Neapolitano Montis Dei ſe vidiſſe MS & ibidem aſſervari teſtatur.

Quo autem obierit anno die & loco nec Toppius nec monimenta MS conventus *della ſanità* mihi in ſchedis aſſervata notarunt, eritque ſuorum diligentiæ hîc addere.

F. THOMAS JACOMELLUS ſupra laudatus pag. 208 a. Nota operis ab eo ſcripti titulus ſic habet:

Propugnaculum pontificiæ poteſtatis contra Franciſcum Veldenſem, Taurini 1559 in 16.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Unde colligo, quæ diverſa illi aſcribunt opera, unicum eſſe idemque opus.

F. THOMAS DE LIMA.

F. THOMAS DE LIMA Hiſpanus Bæticus ab Antonio laudatur ceu quem acceperit a ſuis ſodalibus ſcripſiſſe hoc titulo:

Hiſtoria y antiguedades de Cadiz.

Cùm hujus auctoris non meminerit Altamura, ſeculo XVII vixiſſe facile conjicio, quo verò anno hîc addent Bætici noſtri.

F. THOMAS MENNATO.

F. THOMAS MENNATO recenſetur inter ſcriptores a Toppio in Bibl. Napol. in indice Dominicanorum, ſed in Bibliotheca nuſquam apud eum inveni, nullaque ejus aliunde mihi eſt memoria.

F. VICTORINUS BUSCENSIS.

F. VICTORINUS BUSCENSIS a patria & profeſſione ſic nuncupatus, provinciæ Ruſſiæ alumnus, ſacræ theologiæ magiſter eximius, ſtudii generalis Leopolienſis diu regens, & una verbi Dei præco facundus & fervidus, publice & privatim cum Arianis diſputavit & cum fructu non modico. Priorem egit Lachovicii, & tandem prior electus eſt ſuæ dictæ provinciæ provincialis XXVI aprilis MDCXXIV, at brevi regere deſiit mortuus anno ſequenti MDCXXV. Sic nos docet F. Simon *Okolski* in Ruſſia Florida pp. 53, 54 & 143 ubi addit reliquiſſe

Scripta controverſiarum.

F. VINCENTIUS DUCHNA.

F. VINCENTIUS DUCHNA conventus Leopolienſis in provincia Ruſſiæ alumnus & odalis a Simone Okolſki in Ruſſia Florida p. 144 laudatur inter illuſtres dictæ provinciæ viros ſeculi XVII, ceu qui reliquerit

Scripta in phyſicam & metaphyſicam.

F. VINCENTIUS ROQUETA.

F. VINCENTIUS ROQUETA Hiſpanus Valentini conventus alumnus laudatur a Nic. Antonio *Bibl. Hiſp. Append.* p. 336, ut a quo libellus editus ſit hoc titulo:

Modo facil de rezar el Roſario.

ANONYMI.

Sæc. XVII.

F. ANONYMUS *Italus* ſeculo XVII adulto florens levidenſes opellas ſcripſit ac edidit hoc titulo:

1. *Compendio della vita e miracoli del B. Giacomo Salomone dell' ordine di ſan Domenico*, Bracciani, Andreæ Fei 1622 in 4 pp. 8.

2. *Sommario della vita, morte, e miracoli del B. Ambrogio de' Sanſedonii Saneſe del medeſimo ordine*, Ibidem 1622 in 4 pp. 24.

Extat utraque Pariſiis in Regia H 1699.

F. ANONYMUS *Italus* ſeculo hoc XVII florens ſcripſit ac edidit

Capitoli e ſtatuti della venerabile compagnia del ſantiſſimo corpo di Chriſto nella chieſa di S. Maria ſopra Minerva, Romæ in 4. Extat Pariſiis in Regia E 2189.

F. ANONYMUS *Italus* conventus Parmenſis ſodalis ſcripſit & edidit

Narrazione d'alcuni miracoli fatti ad invocazione della vergine del ſantiſſimo roſario, Parmæ 1636 in 4. Extabat in collectione aliorum plurium in Baluziana & in Indice ejus bibliothecæ recenſetur n. 3554.

F. ANONYMUS *Gallus* conventus Lugdunenſis ſodalis Gallice reddidit Italice prius ſcriptam

Hiſtoire veritable de la vie, vertus & miracles de la bienheureuſe ſœur Roſe de Sainte Marie, religieuſe du tiers ordre de S. Dominique, avec la relation des ceremonies qui ſe ſont paſſées dans l'Egliſe de S. Pierre de Rome le XV du mois d'avril MDCLXVIII, enſuite du decret de noſtre ſeigneur Clement IX, pour la beatification de ladite bienheureuſe, Lugduni, Antonii Jullieron 1668 in 4 pp. 35.

Extat apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

ANONYMI plures laudantur ab Antonino *Mongitore* Bibl. Sic. T. II p. 137, ubi de Petro *Donzella*. Hunc enim non ut ſcriptorem profert, ſed ut bibliopolam pietati deditum, & operum piorum collectorem, quæ prelo mandanda curabat. Inter illa autem plura ſunt, quæ a ſodalibus ordinis Prædicatorum quin prodierint haud dubitem. Qualia ſunt

1. *Li Sacri odori di varii eſercizii di divozione dirizzati alla puriſſima vergine noſtra Signora Maria dalli fratelli dell' unione del ſuo ſantiſſimo nome, eretta in ſan Domenico di Palermo*, Panormi, Jacobi Epiri 1683 in 12.

2. *Divoti Eſercizii e regole in honore del SS. e dolciſſimo nome di Maria Vergine, ad uſo de' fratelli dell' unione, ſotto titolo dell' iſteſſo nome fondata in S. Domenico di queſta felice città di Palermo*, Panormi, Dominici Anſelmi 1678 in 12: Iterum, Adami 1698 in 12.

3. *Breve modo di recitare il SS. Roſario di Maria vergine madre di Dio noſtra Signora*, Panormi, Joh. Bapt. de Aiccardo 1703 in 12.

Cætera quæ ibidem recenſentur præterco, quæ quidem a noſtris, ſed & ab aliis facile prodire potuerint.

Sec. XVII. *SCRIPTORES SECULI XVII falsò inter nostros annumerati.*

Pauci ii sunt in indicibus Bibliothecarum impressis a me visis sed nonnulli in indicibus mss, adversus quos lectorem monere necesse est.

F. Andreas Lao supra pag. 605 nostris accensus ex fide indicis Bibl. Sluzianæ, expungendus est ab hoc catalogo. Fuit enim ille ordinis Carmelitarum reformationis B. Theresiæ, quibus libentissime restituimus.

1630. Johannes Tomkus Marnavitius episcopus Bosnensis in Hungaria nostris accenſetur a Fontana in Theatro Dominicano & ab Altamura in Bibliotheca ad annum 1402, quos excipit Johannes Michael *Cavalieri* in sua *Galeria de' Pontefici Domenicani*: sed omnes delusi, nam Ferrarius quem citant sed non attente legerunt, nusquam dicit Tomkum fuisse ordinis Prædicatorum, aut seculo xv vixisse, imo eum exhibet ceu virum sibi tempore æqualem, id est ad 1630 florentem, episcopum quidem Bosnensem & coadjutorem Zagrabiensem, at non Lucerinum. Quod autem scripserit *vitam B. Augustini de Gazotbis nostri episcopi Bosnensis & postea Lucerini & alia*, argumentum non est fuisse Dominicanum. Id enim non suscepit nisi ex ardenti erga suam Ecclesiam studio.

* 1640. Placidus Nigidus Menæ civitate diœcesis Syracusanæ in Sicilia insula natus, postquam pluribus annis in Societate Jesu vixisset, & acre ingenium studiis sacris apprime imbuisset, exinde egressus clero seculari se addixit, & Panormi diutius moratus est. Ut museum & solitudinem litteris commodam deperibat, in ea maximam vitæ partem se condidit legendis sacris scripturis & sanctorum patrum operibus, libriſque scribendis unice intentus. De quo legendus Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. T. II p. 186, ubi quamplura ejus recensentur scripta. Extat ejus Parisiis in Regia B 1209 sic inscripta in Indice:

P. Placidi Nigidi Siculi ordinis Prædicatorum in Cantica Canticorum Expositio duplex, verbalis sive grammaticalis, & litteralis de B. Virgine, cum sermonibus in diebus expectationis partus ejusdem B. Virginis, Romæ, Zannetti 1616 in 4.

Fateor in ipso impresso libro non dici *ordinis Prædicatorum*, sed ei qui indicem Bibliothecæ Regiæ concinnavit allucinandi occasio fuit, quod iste Placidus in titulo libri dicitur *Prædicator*, & propterea nostrum censuit, sed jam ista ætate plures *Prædicatoris* nomen affectant, qui tamen non sunt *ex ordine Prædicatorum*. Id monendum erat, ne alii allucinentur, nam plerique solos Bibliothecarum indices legunt, nec de ipsis libris legendis curant.

Porro hic Placidus obiit circa annum MDCXL. Cætera ejus opera magno numero recenſet Mongitorius citatus apud quem videsis. Ea enim omitto, cùm ad nos non spectent.

* 1655. Thomas Gage Hybernus, hîc non erat recenſendus infelix apostata, si nomen ejus dissimulari potuisset, verùm cum opus ab eo scriptum omnium versetur in manibus, cujusdam etiam sit utilitatis, si quædam liberiora & irreligiosa excipias, quæ mox deprehendit catholicus lector, quis & qualis fuerit necessario visum est saltem inter extraneos monendum. In Hybernia natus nobili etiam si ei fides loco, ordinem invito patre qui Socium Ignatianum maluisset, amplexatus est, & studiis in Hispania exactis, zelo ut præ se ferebat animarum ductus, supplemento XXVI nostrorum missionariorum ad Philippinas transmittentium vigesimum septimum obtinuit adjungi. Jam Gadibus navem conscenderat, cum nuntius advenit ex parte regia catholici jubens eum segregari & ab itinere prohiberi, quod extraneos in Americam Hispanam transferri ex ratione status non liceat. At dux nostrorum F. Hyacinthus Calvo meliora de eo sibi promittens, ita inter impedimenta occultavit, ut reperiri non potuerit. Solvit itaque e portu cum aliis prima julii MDCXXV, & post felicem navigationem Mexicum tandem tertia octobris appulit: unum verò seu deliciis regionis irretitus, seu jam tæderet manum posuisse ad aratrum, ac retro aspiciens, clam e Fratrum societate se subduxit, & in provinciam Guatimalensem magnis itineribus se transtulit. Ob penuriam operariorum benigne receptus a superioribus, etiam addiscendæ Indorum linguæ applicitus est, qua brevi comparata rector in *Mexico & Pinola*, pagi sunt Indorum populosi & ditiores, institutus est. Licèt autem exterius sat sedulo munus suum impleret, interius ut ipse fatetur jam defectionem meditatus, lucris ipsa solum inhiabat, & loculis implendis. Tandem omnibus quæ potuit divenditis, ac non levi pecunia comparata VII januar. MDCXXXVII stationem suam occulte deserens, ut alias missionariorum societatem, Carthagenam venit, ubi ascensa Gaulorum Hispanorum classe Gades XX nov. intravit, indeque in Angliam reversus, & religionem & fidem catholicam ejuravit: undè non mirum si in urbis illis Anglicis a rege suo naturali defecerit, seque totum tyranno Cromwelio devoverit. Quis fuerit proditoris hujus finis, an ad frugem Deo miserente redierit, an in contumacia perseveraverit, mihi ignotum. Scripsit hoc titulo Anglice:

Nova Indiarum Occidentalium relatio, sive Itinera Thomæ Gage, Londini, Johan. Sweeting 1655 in fol. pp. 220. Extat Parisiis in Regia O 1176: opus Thomæ *Fairfax* Parlamenti Anglici exercituum imperatori nuncupatum.

Gallice verò reddidit D. *de Beaulieu Huet O Neil* hoc titulo:

Nouvelle relation contenant les voiages de Thomas Gage dans la nouvelle Espagne avec la description de la ville de Mexique, & des autres terres & provinces possedées par les Espagnols dans l'Amerique, & un traité de la langue Poconchi ou Pocomane, Paris. Girardi Garnier 1676 in 12. Tomis duobus, qui antea prodierat ibidem 1665. Extat in Regia O 1743 & 1744.

Quod opus Olivario Cromwelio Anglorum protectori verius tyranno nuncupavit, eum ad invadendam Americam Hispanam excitans, arbitratus hac sua relatione viam ejus occupandæ facilem ostendisse, adeo amaro & iniquo adversus Hispanos incensus erat odio, quod per omnes paginas exhibet, cùm ab iis tamen benigne semper & honorifice ubique ipsomet teste exceptus fuisset. Displicent etiam in ea relatione fabulæ quædam monasticæ, & cærimoniarum ecclesiasticarum malignæ irrisiones, quibus operam suam deturpavit cùm ornare putaret, ita ut ipsis eruditis & cordatis protestantibus ex hac parte ingrata & injucunda visa sit, quæ si nudam regionum illarum descriptionem modumque regiminis lectori offerret, non inutilis omnino videretur. Eamdem relationem D. Melchisedech Thevenot T. III collectionis suæ Itinerum variorum in fol. typis edidit Gallice Paris. Andreæ Cramoisy 1673, sed resectis epistola nuncupatoria, aliisque pluribus, quæ a variis auctor exceperat, nec ipse viderat.

Finis seculi XVII.

SCRIPTORES ORDINIS PRÆDICATORUM RECENSITI, NOTISQUE HISTORICIS ET CRITICIS ILLUSTRATI.

F. ALPHONSUS DE ZAMORRA.

* 1701. ALPHONSUS DE ZAMORRA Hiſpanus hoc ineunte ſeculo XVIII florebat ſcripſitque ac edidit

Hiſtoria de la provincia de ſanto Antonino del Nuevo Reyno de Granada, Barcinone 1701 in fol.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ANTONIUS DE SANCTA MARIA

* 1701. F. ANTONIUS DE SANCTA MARIA Hiſpanus provinciæ Hiſpaniæ alumnus hoc ineunte ſeculo XVIII clarebat, ſcripſitque ac edidit opus hoc titulo:

Eſpaña trionfante.

Quod opus laudatur a noſtro Joſepho de Sarrabia Hiſpano in Prolepſi *a los añales de la orden de Predicadores* cap. VII.

F. CHERUBINUS VECCI DA MORCONE.

* 1701. F. CHERUBINUS VECCI DA MORCONE Italus provinciæ Lombardiæ alumnus vergente ſeculo XVII facundia & eloquentia in verbi Dei prædicatione maximam ſibi famam comparavit, florebatque etiamnum hoc anno MDCCI. Scripſit ac edidit

1. *Panegirici ſacri*, Venetiis, Andreæ Bletti 1697 in 8.

2. *Il Miſto di giubilo e pianto: o la Morte meno ſentita quanto più ſentita. Orazione funebre in morte del R. P. M. F. Lattanzio Maria Carrara*, Brixiæ, Rizzardi 1697 in 4.

3. *Riſtretto di tutta la ſacra eloquenza, e pratica ſingolare dell' eloquenza moderna*, Bononiæ, Peri 1701 in 12.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Sec. XVIII.

F. HYACINTHUS RAVICINI.

* 1701. F. HYACINTHUS RAVICINI Etruſcus Viterbii natus & in patria ordinem profeſſus vergente ſeculo XVII clarebat, vivebatque etiamnum hoc anno MDCCI. Scripſit ac edidit

Iſtoria del ſantiſſimo corporale di Orvieto, Fulginii, Antonii Mariotti 1679 in 8.

Roſeto prodigioſo di Maria regina del ſantiſſimo roſario, Monte Phiſcone, Julii de' Giulii 1701, Tomis duobus in 8.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES MICHAEL CAVALIERI.

* 1701. F. JOHANNES MICHAEL CAVALIERI Italus Bergomas & in patria adoleſcens ordinem amplexus, id habuit felicitatis, quod F. Vincentii nunc cardinalis Urſinii in gymnaſio ordinis Bononienſi ſtudiorum collega fuerit. Hinc nata inter utrumque ab indolis & morum conſenſione arctiſſima neceſſitudine, cum Urſinius ad majora ipſamque purpuram evectus eſt, Cavalierium ſibi intimum in familiam theologum aſſumſit, & in variis civitatibus regni Siciliæ quibus antiſtes præfuit, individuum habere voluit, & quocunque ſecum ſemper duxit. Diutius Beneventi & ad mortem uſque cardinali adhæſit, operam ei ſuam in ſuæ eccleſiæ regimine præſtans non inutilem nec injucundam: quibus tandem mors quæ arctius conjuncta ſeparat, finem poſuit anno MDCCI. Scripſit in palatio Urſinii archiepiſcopi Beneventani ipſo Urſinio cooperante

Galleria de' ſommi pontefici, patriarchi, arcivеſcovi, e veſcovi dell' ordine de' Predicatori, diviſata con cinque cronologie, da Frà Gio. Michele Cavalieri da Bergamo, maeſtro nella ſagra teologia

Sec. XVIII. *dello ſteſſo ordine e provincia con un catalogo de' cardinali Domenicani &c.* Beneventi, e Typographia archiepiſcopali 1696, Tomis duobus in 4. T. I. pp. 699 : T. II pp. 301. Huic alteri adjuncta eſt

Breve notizia della celebre traſlatione del corpo di ſan Bartolomeo apoſtolo fatta in Benevento dal cardinale Orſini arciveſcovo della medeſima città coll' occaſione del ſuo ſecondo ſinodo provinciale, pp. 18.

Teſoro delle grandezze del ſantiſſimo roſario con nuove aggionte, Beneventi, e Typog. Arch. 1701 : Editio tertia, Neapoli, Novelli de Bonis 1713 in 8.

Extant Romæ in Caſanatenſi, & primum opus Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. ATHANASIUS BASCO.

* 1702. F. Athanasius Basco Siculus Panormitanus priuſquam ordini nomen daret muſas coluit amœniores, Reaccenſorum accademiæ Panormi collega adjunctus. Deinde inſtitutum Prædicatorum amplexus in patria, philoſophicas diſciplinas docuit, & ad majora properantem mors intercepit immatura nona auguſti MDCCII. Sic de eo Antoninus Mongitore Bib. Sic. addens ſcripſiſſe ac edidiſſe

La Felicità immortalata in Caſtelbuono. Panegirico ſacro per le glorie dell' auguſtiſſimo capo di ſant' Anna, Panormi, Joſephi Barbera 1691 in 4.

F. AUGUSTINUS DE GUIDUTIIS.

* 1702. F. Augustinus de Guidutiis Umber Peruſiæ natus & in patria ordini cooptatus vergente ſeculo XVII jam florebat, & ſub initia ſequentis vivebat etiammum. Per omnes ſcholæ agones magiſterii lauream meruerat, quæ ei confirmata fuit, & approbata in comitiis ordinis Romæ MDCXCIV. Scripſit ac edidit hoc titulo :

Cenſura ſacræ facultatis Pariſienſis in athomos rationibus probata, Peruſiæ, Conſtantini 1702 in 12.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. JACOBUS GUALTIERI.

* 1702. F. Jacobus Gualtieri Umber etiam & Peruſinus patria & profeſſione iiſdem annis cum ſuperiori floruit, & inter illuſtres divini verbi præcones nomen ſibi fecit. Scripſit ac edidit

Diſcorſi del ſantiſſimo roſario ſopra gl' evangeli di tutte le domeniche dell' anno, Tuderi, Jo. Andreæ Sambuchi 1702, Tomis duobus in 4.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. JOSEPHUS MARIA PALTENIERO.

* 1702. F. Josephus Maria Paltenierо e Monteſilicis vernacule *Monſelice* ditionis Venetæ caſtro in agro Patavino ortus, & in cœnobio S. Auguſtini Patavii ordini aſcriptus ſub finem ſeculi ultimo elapſi XVII apud ſuos clarebat. Anno MDCXCVIII in ſtudio generali Patavino Baccalaureum ordinarium, unâque ſacri fidei tribunalis conſultorem agebat, Gregorio cardinali Barbarigo ejus civitatis epiſcopo viro eximiæ ſanctitatis dum viveret ob egregias dotes acceptus in primis, cujus ut votis reſponderet, (ſic enim ipſe cardinalis a magiſtro ordinis petierat) ad informationem juvenum clericorum ſeminarii ſui)

Ad editionem Summæ theologicæ S. Thomæ de Aquino, quam cardinalis imperaverat in ſuo ſeminario anno 1695, illuſtravit Secundam Secundæ & Tertiam partem a Q. LXVIII & cæteras de ſacramentis, diviſiones & annotationes addens majoris claritatis gratia. Quod ut facilius intelligatur, prodendæ ſunt litteræ quas ei ſcripſit tum cardinalis Barbarigo, tum ejus vicarius generalis epiſcopus Famaguſtanus. Prioris hæc eſt :

Maeſtro reverendo padre.

La ſtampa di ſan Tommaſo, che con qualche diligenza ſi fà nel ſeminario, attende anco l'opera di voſtra paternità per uſcire, con qualche perfezzione. Si dividono gli articoli conforme alla diſtinzione che ne fà il Gaetano nella prima e terza parte. Per la prima della ſeconda, vi è chi l'impiega. Per la ſeconda della ſeconda più larga e non coſi facile, ſtà il ſanto dottore attendendo l'opera di lei, e ſe la promette della ſua habilità ed affetto. Son io però come mezzano a pregarle, mentre col cuore le auguro dal cielo vero bene. Padua 5 ottobre 1695. Affettiſſimo di tutto cuore il cardinal Barbarigo. A tergo : *Al maeſtro reverendo padre Paltanieri Domenicano. Montelice.*

Alterius hæc eſt :

« Vincentius Bonifacius epiſcopus Famaguſta- « nus & in epiſcopatu Paduæ eminentiſſimi D. D. « Georgii miſeratione divina baſilicæ SS. XII Apoſ- « tolorum S. R. E. preſbyteri cardinalis Cornelii « epiſcopi Patavini comitiſque Succenſis ſuffraga- « neus locum tenens, & vicarius generalis. Uni- « verſis & ſingulis præſentes litteras inſpecturis fi- « dem facimus & atteſtamur, qualiter R. P. F. Jo- « ſeph Maria Paltinerius e Monte Silice S. T. bac- « cal. ordinis in ſtudio generali Patavino ord. Præ- « dic ſingulari ſtudio ac iterato labore perfecerit « in toto volumine tertio Summæ angelici præcep- « toris Secunda Secundæ inſcripto, nec non inter- « tia parte a quæſtione LXVIII artic. VIII uſque ad « finem, diviſiones pro ſingulis articulis ad eam « partem quæ corpus articuli nuncupatur, imitatio- « ne propemodum deſumta ab anteactis diviſioni- « bus in Primam partem diligentia Thomæ de Vio « Cajetani, ſic inſtante & urgente eminentiſſimo « felicis recordationis Gregorio Barbarigo antiſtite « Patavino, obedientia prius obtenta a Rmo P. ma « giſtro generali ord. Prædic. per ipſum Emum Bar- « badicum : cui equidem tantum accepta fuit ex- « hibita ad genuinam angelici præceptoris men- « tem aptata diviſionum diſcretio, quantum ejuſ- « dem Emi ad præfatum R. P. baccalaureum com- « mendatoriæ epiſtolæ declarant : nec non ipſamet « actualis impreſſio totius angelicæ Summæ ſtudio, « impenſis, & ſingulari devoti animi propenſione « erga S. Doctorem Emi Barbadici mox nobis poſ- « tremam dantibus quoque manum in lucem erup- « tura indicabit. In quorum &c ». *Datum Padua in palatio epiſcopali die 5. junii 1698 V. epiſcopus Famaguſtanus. Petrus Geſſius J. V. D. Cancellarius epiſcopalis.*

Ex his patet quid Paltanerius editioni illi operæ contulerit, nempe illuſtravit Secundam Secundæ & partem partis Tertiæ. Quæ editio tandem prodiit anno 1699.

2. *Diſſertationum trias videlicet de contritione, de communione ſpirituali, ac de proſcriptis propoſitionibus a ſummis pontificibus Innocentio X, Alexandro VII, Innocentio XI, Alexandro VIII. & Innocentio XII ex mente angelici doctoris, apoſtolorum principibus conſecrata*, Ibid. iiſdem typis 1698 in 4.

Prima formam actus contritionis præſcribit adverſus illorum abuſum vel qui ad Deum ſolum non cogitando de Chriſto Domino, vel qui ad Chriſtum ſolum non cogitando de Deo, dolorem cordis ſeu actum contritionis dirigunt, non eſſe acceſſum ad Deum niſi per Chriſtum mediatorem, & utrumque ſemper conjungendum recte docens.

Altera

Altera parœcorum quorumdam Italorum morem recens inductum impugnat, qui infirmis eo morbo oppreſſis, quo viaticum realiter accipere prohibentur, abſolutione peccatorum data, ſe pro ipſis corpus Domini in miſſa ſumturos promittunt, idque ubi fecerint, putant & palam dicunt ſe infirmis illis viaticum adminiſtraſſe. *Tertia* propoſitiones a ſummis illis pontificibus cenſura notatas, jam olim a S. Thoma reprobatas omnes oſtendit.

3. *Curſus philoſophicus noſtri Joannis a S. Thoma illuſtratus & clariori qua ſtylo qua methodo innovatus.* Logica tomis duobus prodiit hoc titulo:

Elucidatio artis logicæ Johannis a S. Thoma Ferrariæ.

Phyſica brevi edenda promittebatur.

Juvenis circa MDCLXXX Venetiis agens, cùm forte fortuna quamdam bibliothecam intraſſet, & ingentem illam operum Theophili Raynaudi S. J. collectionem a ſe antea non viſam inſpexiſſet, tomum XVIII evolvens incidit in illud opuſculum, cui titulus: *Eximii compoſitoris Antonini Reginaldi de vero ſenſu compoſito & diviſo a Theophilo Raynaudo S. J. theologo diſſolutum. Vulpes parvula capta & corio nudata. Fingere componere dicimus, unde & compoſitores luti figulos vocamus. S. Gregor. hom. 23 in evang.* Riſit ille ad ridiculum titulum, nec minus ad doctrinam opellæ futilem prorſus & evanidam. Itaque mox ei oppoſuit ſub ementito nomine libellum hoc titulo:

4. *Vinea Molina (Theophilo Raynaudo colono ac vulpeculatore) demolita a vulpe parvula ſenſus compoſiti & diviſi Thomiſtici. Expectavi ut faceret uvas, & fecit labruſcas. Opuſculum Petri Æliani Marſiophai*, Venetiis Antonii Boſii 1683 in 8 pp. 136. Jacobo Corniano reipublicæ Venetæ a ſecretis prælecto nuncupat auctor. Extat Pariſ. in regia D 2191.

Qua in opella virum ſe elegantis ingenii præſtat & cultioris, dum ſales Raynaudi jocis acutioribus lùdit, at longe ſolidioris doctrinæ, ſcita Thomiſtica a Raynaudo aut depravata aut contorta, aut obſcurata reſtituens & in apertam lucem producens. Inter alia parallelum propoſitiones Molinianas inter & Thomiſticas inſtituit, & has Deo digniores oſtendens, quæ ex his incommoda ſequi opinatur Raynaudus, non ſolum difflat & docte rejicit, ſed & ſenſis Molinæ rectius aptari demonſtrat. Vineam tandem Molinianam a vulpe parvula, ſive a vera ſenſus compoſiti & diviſi intelligentia totam everſam & denurbatam ob oculos ponit. Joſephum enim noſtrum opuſculi hujus eſſe auctorem ex Diſſertationum triade laudata conſtat, ſicque docent academici Veneti *nella ſua Galeria di Minerva* T. III pag. 215 a me viſa in Regia Q 63.

5. *Compendio della criſtiana perfezzione prodotto dal ſanto dottore della Chieſa Agoſtino, eſpoſto con la dottrina dell' angelico maeſtro ſan Tomaſo d'Aquino dal R. P. Giuſeppe Maria Paltanieri baccalaureo in ſacra theologia dell' ordine de' Predicatori*, Patavii, Jacobi Cadorini 1700 in 12.

Obiit autem Paltanerius Patavii XVI februarii MDCCII.

F. PETRUS MARTYR SCANDARIATI.

* 1701. F. PETRUS MARTYR SCANDARIATI Caſtroveterani in Sicilia inſula natus, & in patria ordinem amplexus, vir fuit morum integritate conſpicuus, doctrinaque tum ſcholaſtica tum morali, juriſque canonici peritia commendatiſſimus. Ad hæc amœnioribus litteris non vulgariter inſtructus, Latina eloquentia plurimum claruit. Cœnobium ſuum nativum pluries rexit prior a ſodalibus electus, & in eo tandem obiit circa hunc annum MDCCII.

Edidit varias orationes, quas ſodalibus junioribus in comitiis provinciæ ſuæ pronunciandas dederat, ſed ſuo nomine ſuppreſſo. Inter alias hæ numerantur: Sec. XVIII.

1. *Herculeſ Atlanticus. Oratio pro comitiis provincialibus celebrandis in regio conventu S. Dominici de Panormo die* XXX *aprilis* MDCLXVII, *habita a F. Thoma Maria Vaginelli*, Panormi, Buæ & Camagnæ 1667 in 4.

2. *Felix vitis. Oratio habita pro comitiis provincialibus celebratis in eodem S. Dominici conventu die* XVIII *aprilis* MDCLXXXII *a F. Petro Vincentio Platamone*, Panormi, Petri de Iſola 1682 in 4.

3. *Aquila grandis magnarum alarum. Oratio pro comitiis provincialibus celebrandis in eodem S. Dominici conventu die* XVI *aprilis* MDCXCV *dicta a F. Henrico Teſtana*, Panormi, Petri Coppola 1695 in 4.

Sic fere totidem verbis Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quam hìc excipimus.

F. VINCENTIUS MARIA FERRI.

* 1702. F. VINCENTIUS MARIA FERRI Venetus vergente ſeculo XVII floruit, & vivebat adhuc hoc anno MDCCII ſed paucis poſtea annis obiit. Scripſit ac edidit Opus hoc titulo

Divus Matthæus Scholaſticus, Venetiis 1702 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ANTONIUS DU PRAT CHASSAGNY.

* 1703. F. ANTONIUS DU PRAT CHASSAGNY Gallus Lugduni nobili loco natus ibidem ordini nomen dedit adoleſcens, & ſtudiis in provincia Toloſana exactis ſacræ theologiæ magiſter evaſit, vir pius, diſciplinæ regularis apprime tenax, negotiis magiſtrorum ordinis Lugduni diu præpoſitus, annis gravis, apud ſuos tandem diem ultimum clauſit anno MDCCIII die XXVI aprilis, ætatis LXXVI, profeſſionis LX. Ex Hiſpano Gallice reddidit

Catechiſme du R. P. Jean de ſaint Thomas de l'ordre des FF. Precheurs, Lugduni, Franciſci Barbier 1675 in 12.

Plura alia variorum ordinis ſcriptorum opera curavit edenda

F. CAROLUS PETRI.

* 1703. F. CAROLUS PETRI Belga patriaque & profeſſione Antwerpienſis, mox a ſtudiis peractis ad tradendas quas imbiberat, applicitus eſt philoſophicas & divinas diſciplinas. Quas ubi pluribus annis docuiſſet, ſacræ theologiæ licentiatus in facultate Duacena, & ab ordine acceptatus, Roterodamum miſſus eſt evangelicus præco, ubi triginta & amplius annis catholicis in fide confirmandis, & hæreticis ab errore revocandis deſudavit, nec ſine fructu, vincula propterea perpeſſus & carceres. Senex Antwerpiam redux, nec otio contabuit: nam caſuum conſcientiæ lector inſtitutus, ſtatis diebus caſus clare proponebat, & ex ſacrorum canonum, ſanctorum Patrum, præſertim S. Thomæ auctoritate rationumque pondere clariſſime ſolvebat. Quo munere functus eſt ad mortem uſque, quam ſubiit Antwerpiæ anno MDCCIII die XXVII octobris, ætatis LXXX, profeſſionis LXI. Hæc ex litteris encyclicis de ejus obitu per provinciam inferioris Germaniæ miſſis, ex quibus diſcimus ſcripſiſſe ac typis edidiſſe librum hoc titulo:

1. *Conciones Thomiſticæ Dominicales & Feſtivæ per annum & quadrageſimales*, Antwerpiæ, Jacobi Wons 1693 in 8.

Sec. XVIII. 2. *Conciones Thomiſtica, ſive Diſcurſus morales in omnes totius anni ſolemnitates ac feſta*, Coloniæ, Willelmi Friſſem 1698 in 8.

In his Lanuzam ut plurimum contraxiſſe addunt.

3. *Conciones Thomiſtice, ſive Diſcurſus morales de ordinis S. Dominici feſtivitatibus præcipuis, quibus accedit Tractatus de roſario, de paſſione Domini, de ſeptem verbis Domini in Cruce*, Ibid.

F. HIERONYMUS LE BRUN.

* 1705. F. Hieronymus le Brun Cameraci natus & conventus Valencenenſis alumnus, philoſophiam profeſſus eſt, & magiſtrum ſtudentium egit & ſecundarium theologiæ lectorem in gymnaſio S. Thomæ Duaceno, tum priorem Valencenus & Revinii. Vir fuit elegantis ingenii, qui & muſis aliquando deliciabatur. Scripſit carmen Gallicum, & typis edidit hoc titulo:

Eloge a la memoire immortelle de tres illuſtre & tres hureuſe princeſſe Marguerite de Savoie, marquiſe de Montferrat, religieuſe de l'ordre de S. Dominique, Antwerpiæ, Jacobi Woons 1674 in 12 pp. 14.

Eidem beatæ opellam nuncupavit. Extat apud noſtros Inſulenſes.

Auctor mortuus eſt Cameraci anno MDCCIII die quarta januarii & in monaſterio S. Auberti ejuſdem urbis ſepultus eſt, eo quod in ea civitate hoſpitium quidem habeant noſtri non cœmeterium. Sic me ſuis litteris 8 julii 1716 datis monuit Johannes Dominicus *de la Grange* ſodalis Inſulenſis.

F. JACOBUS CASIMIRUS GUERINOIS.

F. Jacobus Casimirus Guerinois Gallus Cenomanus Lavalli anno MDCXL natus, ordini nomen dedit in patria XVI novembris MDCLI tum undennis tantum puer, & litterarum plane rudis: quibus tamen ut erat ingenioſus, cum in eo conventu ſub præceptore artium liberalium callentiſſimo egregie fuiſſet informatus, ætatis XV Pariſios ad novitiatum generalem miſſus eſt palæſtræ tirocinii decurrendæ cauſa, & anno ætatis XVI profeſſus eſt. Tum verò regularis diſciplinæ qua educatus fuerat, per totam vitam ſervandæ deſiderio ardens, in provinciam Toloſanam ad ſtudia proſequenda mitti obtinuit, & tandem in cœnobio Burdegalenſi tanquam ſodalem aggregari, quod factum quarta Martii MDCLXVII. Exinde ad tradendas quas acceperat philoſophicas tum & divinas ſcientias applicitus ita emicuit, ut in ſacra facultate Burdegalenſi lauream magiſterii conſecutus ſit anno MDCLXXXI. Tunc verò vices ſupplens noſtri Johannis Baptiſtæ *Maderan* anteceſſoris & profeſſoris in univerſitate publici & emeriti, duobus annis pro eo theologiam publice docuit, donec ipſemet XVIII junii MDCLXXXIII anteceſſor & regens declaratus & collegio doctorum aggregatus, deinceps ſuo nomine hanc cathedram moderatus eſt ſumma cum laude, auditorumque concurſu maximo, fructuque non vulgari. At ubi viginti annis ſpartam hanc ornaſſet, mors ei ſilentium impoſuit XXIV ſeptembris MDCCIII in æde noſtra Burdegalenſi, in qua & ſepultus. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Clypeus philoſophiæ Thomiſtica contra veteres & novos ejus impugnatores auctore R. P. F. Jacobo Caſimiro Guerinois.

In hoc opere veterum philoſophorum dogmata adverſus Carteſii aliorumque modernorum inventa ſtabiliuntur, Burdigalæ, viduæ G. de la Court & N. de la Court, 1703 in 8.

T. I. *Logica*, pp. 697: T. II. *primam phyſicæ partem complectens*, pp. 356:

T. III. *Partes phyſicæ alteram, tertiam & quartam complectens*, pp. 563 & 363:

T. IV. *Metaphyſica & Ethica*, pp. 835.

Extat Romæ in Caſanatenſi & apud noſtros Pariſiis ad S. Honorati.

F. JACOBUS RICCI.

F. Jacobus Ricci patria Romanus e ſtirpe tum ſanguinis nobilitate, tum ſanctitatis fama perilluſtri natus, habitum ordinis in æde S. Mariæ ad Minervam induit, virque fuit pietate, doctrina, diſciplina regulari, rerum agendarum peritia, morum ſuavitate commendatus. Poſtquam pluribus annis ſacras litteras docuerat, magiſterii laurea donatus, ſecretarii congregationis cardinalium Indicis dictæ munus accepit: tum & electus Romanæ ſuæ provinciæ prior provincialis, auctoritate ſummi pontificis Innocentii XI quadriennium contra morem iſtud officium geſſit ab anno MDCLXXIX ad MDCLXXXIII. Demum anno MDCLXXXIV procurator generalis ordinis in aula Romana a magiſtro ordinis Antonio *de Monroy* poſitus & legatus fuit, qua in provincia immortuus eſt anno MDCCII. Extat frater germanus Michael Angelus Ricci, qui ad ſacrum cardinalium collegium allectus ab Innocentio XI, inſigne ac toti Eccleſiæ mirandum modeſtiæ exemplum præbuit, nam ſublimem illum gradum conſtanter detrectavit, nec ut illud admitteret, ullis potuit rationibus perſuaderi. Jacobi autem noſtri cum laude meminerunt Proſper Mandozius Bibl. Rom. cent. IX n. 5, & Oldoinus Athen. Rom. Hæc ejus opera: 1707

Vita di S. Filippo Neri Fiorentino fondatore della congregazione dell' oratorio, ſcritta già dal P. Pietro Bacci, hor' accreſciuta di molti fatti è detti dell' iſteſſo ſanto, con l'aggiunta d'una breve notizia di alcuni ſuoi compagni, Romæ 1672 in 4. Hanc etiam laudant Editores Actorum SS. T. VI maii ad diem XXVI p. 462.

Epitome, ſingularium geſtorum S. Ludovici Bertrandi Valentini ordinis Predicatorum, ſuppreſſo nomine auctoris. Romæ 1671 in 4.

Brevis inſtructio pro iis qui promovendi ſunt ad ordines, & ad animarum curam ex jure canonico, concilio Tridentino, catechiſmo, Rituali Romano, D. Thoma, & præcipue antiquioribus theologis opus exaratum. Prelo paratum MS apud auctorem vidit Proſper Mandoſius.

Index librorum prohibitorum auctior & ſecuratior. Romæ, E Camera 1681 in 8. Extat Pariſiis in Regia Q. 768.

F. MARTINUS WIGANDT.

F. Martinus Wigandt Teuto conventus Auguſtenſis alumnus ſacras litteras diu profeſſus in ſtudio generali Viennenſi, ejuſdemque primarius regens, ac in ſacra facultate academiæ ejus urbis Auſtriæ florentiſſima laurea decoratus hoc anno MDCCIII florebat, quo ſcripſit ac edidit opus hoc titulo: 1703

Tribunal confeſſariorum & ordinandorum, declinato probabiliſmo complectens ſtylo brevi, clara ac firma ſententia, omnes uſitatiores materias theologico-morales, juxta probabiliora & inconcuſſa dogmata angelici ac quinti Eccleſiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis ordinis Prædicatorum, ejuſque invictiſſimæ ſchola, ſerviens omnibus theologis moralibus, potiſſimum iis qui ſive pro animarum cura, aut ordinum ſuſceptione, ſive pro imponenda theologiæ moralis ſtudio coronide, vel defendendis theſibus moralibus methodo Thomiſtica arguere, examinare, aut reſponſa dare cupiunt. Ipſis etiam pœnitentibus cujuſcunque ſint conditionis perutile, Auguſtæ Vindelicorum, Johannis Caſparis Bencard, 1703 in 4 pp. 1355.

Quæ editio extat Romæ in Caſanatenſi & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati. Laudantur ejuſdem operis aliæ duæ editiones, quarum una Venetiis.

Eſt & Quarta cæteris auctior, cui additus eſt, *Tractatus bullæ Cruciatæ, & Appendix notarum pro clariori intellectu aliquarum prafati auctoris ſententiarum, cum explicatione propoſitionum damnatarum*, Valentiæ Aragonum 1711 in 4 voll. duobus. Quæ extat Romæ in Caſanatenſi.

Qui has additiones adjecerit an auctor ipſe an Hiſpanus quidam me latet: ſcio ſolum quaſdam in prima editione laxiores opiniones a ſapientibus ordinis viris animadverſas, quas utinam in illa quarta editione Valentina emendaverint.

F. AMBROSIUS O CONOR.

* 1704. F. Ambrosius o Conor Hybernus Sligiæ, vernacule *Sligeah* ex illuſtri dominorum *O Conor* comitatus Sligienſis dynaſtarum ſtirpe ortus, ibidem ordinem amplexatus eſt, & poſt exacta in Hiſpania ſtudia, procurator generalis provinciæ Hyberniæ noſtræ in aula regia Matritenſi poſitus, hoc munus morum gravitate, agendorumque peritia ſtrenue tutatus eſt per annos triginta. Hinc a magiſtro ordinis prior provincialis ſemel & iterum inſtitutus in Hyberniam ſe contulit ſodales viſiturus, quos nonaginta circiter per regnum hinc inde diſperſos invenit cum ingenti fructu occulte evangelizantes, & quinque a quatuor annis in diverſis partibus carceribus pro fide incluſos, omnique ope deſtitutos: quos omnes ad quæque aſpera pro religione ſuſtinenda inflammavit verbo & exemplo, cum miſſionariis utriuſque cleri ipſe catholicis in fide Romana fovendis fortiter & impigre laborans, dum ab hæreticis interea ſolicitius quæreretur, & ejus veſtigiis ſæpiſſime inſtaretur. Inde redux anno MDCCIV Clementi XI libellum ſupplicem obtulit, quem & edidit Romæ hoc titulo:

De præſenti Hybernia ſub acatholico jugo ſtatu anno MDCCIV, *in quo tria præſertim exponuntur: primo fidem & pacta Limericenſia violari, ſecundo orthodoxam extirpari religionem, tertio ſancta ſedis veneratores in nihilum redigi*, pp. 14 in 12.

Hæc tum ex ipſo libello tum ex Epilogo chronologico provinciæ Hyberniæ F. Johannis *O Heyn* de quo poſtea ad 1715, qui addit anno MDCCVI Ambroſium adhuc in vivis fuiſſe in Hiſpania degentem, & altera vice provincialem inſtitutum.

F. GUILLELMUS RAYNAUD.

† 1704. F. Guillelmus Raynaud Gallus Inſuber, Barcinonetæ ortus, ibidemque ordinem amplexus, ſacræ theologiæ magiſter in capitulo generali Romano MDCL approbatus, eccleſiaſtes facundus, in variis Galliarum civitatibus per adventum & quadrageſimam cum plauſu & fructu auditus, Pariſios vocatus fuit anno MDCLXXVII in numerum conventualium ex qualibet Galliæ provinciarum ordinis collegio generali Sanjacobeo aſcriptorum pro provincia ſua Provinciæ, ſteteritque ad annum MDCXCV circiter, tumque in patriam reverſus, & inde Romam petens in Urbe diem obiit XXI april. MDCCIV, in communi Minervæ cœmeterio ſepultus.

Hæc ab eo prodierunt:

1. *Synopſis Bibliorum folio patenti per tabulam expanſam lingua Latina, eademque deinde utraque lingua Latina & Gallica e regione paginarum in librum uſu commodum converſa*, Pariſiis, Nicolai Belley 1692 in 12.

2. *La vie de la B. Marguerite de Savoie dite la grande religieuſe de l'ordre de S. Dominique diviſée en trois livres, avec des inſtructions propres aux perſonnes qui vivent dans le mariage, dans le veuvage, & dans la religion*, Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1674 in 8. Sæc. XVIII.

3. *Le livre du verbe mis au jour dans la naiſſance de Marie mere de Dieu expliqué pendant l'octave de ſa nativité en l'egliſe notre Dame de la Platiere de Lion l'année* 1665, Lugduni, Franciſci Comba 1668 in 8 pp. 218. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

4. *Inſtructions chretiennes ſur les caracteres des SS. ou Panegiriques des ſaints*, Pariſiis, circa 1687 in 8 Tomis tribus.

5. *Adverſus Petri de Valleclauſa librum de immunitate Cyriacorum*, ſeu potius *Petri a Valleclauſa ſuarum adverſus Cyriacos diatribarum deploratio & retractatio*, Gratianopoli 1670 in 12 pp. 176.

Opus ingenioſum, quod auctor tum conciones quadrageſimales habens in baſilica Gratianopolitana prelo dabat, ſed inſtante epiſcopo, qui camarinam hanc iterum moveri non decere prudens putabat, mox ejus conſiliis acquievit Raynaudus nondum completa editione, cujus paginæ tantum 176 impreſſæ erant. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. JACOBUS DE JONCHEERE.

* 1704. F. Jacobus de Joncheere Flander, Brugenſis patria & profeſſione circa medium ſeculi XVII ordini nomen dedit, & variis apud ſuos regiminis functus muneribus, tertium etiam ſui conventus prioris, obiit tandem IX aprilis MDCCIV. Vir fuit rerum ordinis antiquarum, Belgicarum præſertim admodum curioſus, eaſque ex veteribus monumentis undique conquiſivit, & in ordinem digeſſit, ac MS reliquit, quæ ſic a noſtro Bernardo *de Jonghe* in Belgio Dominicano recenſentur:

Hiſtoria cœnobiorum ordinis FF. Prædicatorum in Belgio, tomis tribus MS in 4.

Miſcellanea litterarum apoſtolicarum, & principum Belgii &c. pro reformatione ordinis per F. Conradum a Pruſſia anno MCCCXCVIII, MS.

De rebus & cœnobiis congregationis Hollandiæ, MS.

Tres præterea codices MS, quorum hi tituli:

Primi: *B. P. Dominicus ordinis FF. Prædicatorum inſtitutor, per urbem propagator, & primus magiſter. Ejus ordinis memorabilia in Belgio B. patre vivente, & ſub ſequentibus magiſtris ad nonum.*

Alterius: *Ven. P. F. Albertus Clavarius decimus magiſter. Ordinis memorabilia in Belgio illo regente & ſucceſſoribus ad vigeſimum tertium.*

Tertii: *Ven. F. Thomas de Firmo magiſter ordinis XX.*

Memorabilia rerum ordinis in Belgio ſub eo & ſequentibus quibuſdam magiſtris.

Horum codicum MSS partem vidi a noſtris Inſulenſibus mihi commodatam, & fatendum in illis collectionibus plura eſſe ab opere extranea, ſed & quamplura ſunt ad ordinis hiſtoriam maximi momenti, inſtrumenta præſertim vetera e tenebris eruta, litteræ ſummorum pontificum, principum Belgii, magiſtrorum ordinis, acta plura priorum provincialium Franciæ contra erectionem congregationis Hollandiæ, & ſimilia anecdota, quæ res ordinis ſcribenti multo poſſunt eſſe adjumento, nec aliàs facile reperientur.

P. JACOBUS A SANCTO DOMINICO.

† 1704. F. Jacobus a Sancto Dominico Burgundus, patria Lingonenſis anno MDCXVII natus, Carolus *Maiſon* luſtrico nomine nuncupatus, quod inſtitutum noſtrum amplexando immutari poſtulavit. Annis pluribus philoſophiam publice profeſſus eſt Lingonis, tum & theologiam. Congregationis in provincia Franciæ erectæ vicarius electus anno MDCLXVIII ſimul & commiſſarius generalis ſuper eamdem a magiſtro ordinis inſtitutus fuit de more, quo munere diligentiſſime functus in provinciam S. Ludovici conventumque Rotomagenſem ſeceſſit cum ſuperiorum licentia, ibidemque ad mortem uſque commoratus eſt, vir diſciplinæ regularis apprimè tenax, confeſſionibus audiendis aſſiduus, quidquid a chori noctu diuque ſequela continua reliquum erat temporis, legendo ſcribendoque inſumens. Obiit anno MDCCIV die XXVIII julii, ætatis octogeſimo octavo, in odeo ſepultus. Hæc ab eo relicta opera partim impreſſa, partim MS:

1. *Nova Caſſiopeæ ſtella antiquum prædeterminationis Thomiſticæ negotium originem progreſſum ac neceſſitatem illuſtrans: qua præcipuis hujus temporis diſputationibus ſopitis juxta SS. patrum, ſummorum pontificum, conciliorum œcumenicorum placita ipſa libertatis creatæ indifferentia tam facile demonſtratur, quam ſperte traducitur a R. P. Petro a S. Joſeph Fulienſi in libro, cui hæc ſpecioſa frons eſt ab ipſo immeritiſſime præfixa (Defenſio S. Thomæ doctoris angelici adverſus phyſica prædeterminationis propugnatores &c.)* Lingonis, Nicolai Secard 1667 in fol. pagg. 197: Iterum Pariſiis, Michalet, 1676 in 12: Tertia editio ibidem Guynard 1679 in 12: Editio IV hoc altero titulo:

Opuſculum de ſingulari omnium a Deo creaturarum dependentia eſſentiali, ex qua certo hic definietur, quid inde neceſſario ſequatur, tam in ordine naturæ & gratiæ, quam in ipſo ſtatu felicitatis æternæ. Quarta editio abbreviata ſolo titulo immutata, Rotomagi 1695 in 12. pagg. 186. Hanc editionem auctor Thyrſo Gonzalez præpoſito generali S. J. nuncupavit.

2. *Compendium totius artis bene dicendi*, Lingonis, viduæ Jo. Boudrot 1668 in 12 pp. 80.

3. *Seculariores ſemitæ moralis theologiæ, ſeu tractatus de divinis & humanis legibus, æterna ac cæteris ab ea derivatis*, Lingonis, vid. Jo. Boudrot 1669 in 12: ſecunda editio aucta, Pariſiis, Renati Guignard 1679 in 12 pp. 238.

4. *Diſſertatio Thomiſtica de opinionum delectu apprime neceſſaria*, Ibidem Lingonis, & Pariſiis, Guiguard 1679 in 12 pp. 63.

5. *Brevis animadverſio in librum cui præfixus eſt hic titulus: Ars ſemper gaudendi Saraſa S. J.* Ibidem Pariſiis, pp. 98.

6. *Diſſertatio theologica pro doctrina D. Thomæ quantum ad concurſum primæ cauſæ ſecundis neceſſarium, ex innata dependentia & indole, quam habet creatura a Creatore*, Ibidem Pariſiis, pp. 235. Idem opuſculum ac nova Caſſiopea paululum immutatum.

7. *Diſſertatio hiſtorica in appendicem PP. Godefridi Henſchenii & Danielis Papebrochii T. I Act. SS. ad 5 april. pag. 903 & ſeqq. pro officio corporis Chriſti D. Thomæ vindicando*, abſque loco, anno & typotheta in 4 pp. 11: Altera edit. Pariſiis, Guignard 1679 in 12 pp. 18.

8. *Compendiaria theologiæ moralis explicatio ad ſenſum SS. Patrum Auguſtini, Leonis papæ, Gregorii Magni, Doctoris angelici ac aliorum, præſertim circa doctrinam de ſententia probabili.*

Accedit prævius Dei in omnes cauſas ſecundas influxus D. Thomæ & S. Auguſtino etiam in ſtatu innocentiæ aſſertus. Altera eſt editio Caſſiopeæ ſupra indicata, Pariſiis, Stephani Michallet 1676 in 4 pp. 367. Additum eſt ad calcem *ſupplementum, quo hiſtorico venialibro Gabrielis de Henao S. J. reſpondetur.*

9. *Examen operis Cardenæ.*

Gallice verò ſequentia edidit:

1. *Eclairciſſemens apologetiques de la morale chretienne touchant le choix des opinions qu'on peut ſuivre en conſcience conformement a l'ecriture ſainte, a S. Auguſtin, a S. Thomas, a S. Antonin, &c. avec huit reflexions ſur les nouvelles remarques du S. J. Remuede pour la defenſe de la theologie morale compoſée par l'ordre de l'eveque & prince de Grenoble*, Pariſiis, Andreæ Pralard 1680 in 12 pp. 668.

2. *Precaution ſalutaire pour faire qu'une ame puiſſe paroitre au jugement de Dieu avec une humble & ferme confiance de ſon ſalut, avec la refutation d'une nouvelle & pernicieuſe illuſion*, Abſque loco, anno & typotheta editionis, ut videtur tamen Rotomagi, pp. 317 in 12.

3 *Diſſertations ſur la conduite qu'on obſerve aujourdhuy pour la converſion des Calviniſtes*, Rotomagi Ourſel 1686 in 16.

4. *Decouverte de la manne cachée. C'eſt a dire la realité du corps de J. C. dans l'Euchariſtie prouvée par l'ecriture ſainte, & par d'autres argumens plus ſenſibles, avec la reſolution touchant la frequente communion*, Rotomagi, Nicol. Boucher 1692 in 12 pp. 280, & 168.

5. *Abregé des exercices ſpirituels de la vie chreſtienne pour paſſer ſaintement les temps de l'avent, du careme & de l'octave du tres ſaint ſacrement, en faveur des perſonnes qui communient ſouvent, par le R. P. de S. Marie de l'ordre de S. Dominique*, Rotomagi, Franc. Vaultier 1687 in 12 pp. 755.

Revera Jacobus noſter hæc exercitia ex ſimilibus a noſtro Johanne de S. Maria de quo ſupra pag. 594 editis depromſit, & pluribus aliis addiris interpolavit. Quapropter ſub ſuo nomine edere auſus non eſt, ſed dicto Johanni a S. Maria aſcripſit, qui id non probaſſet.

6. *La vie du R. P. Pierre Girardel de l'ordre des Freres Precheurs de la congregation de S. Louis*, Lingonis, Nicolai Burotte 1681 in 12.

7. *La vie de ſeur Anne Magnien native du dioceſe de Langres du tiers ordre de S. Dominique morte a Paris & enterrée au convent du meme ordre rue S. Honoré, le 5 aouſt 1646.* Ad calcem opuſculum: *Ce qu'il faut croire, & ce qu'il faut faire pour eſtre ſauvé.*

8. *Denonciation apologetique touchant les quatre plus importantes controverſes de ce temps, miſes dans une parfaite evidence: avec la conduite de l'ordre de S. Dominique envers la compagnie de Jeſus, & ſa reconnoiſſance reciproque a l'endroit du meme ordre*, Abſque anno, loco, typotheta & auctore editionis, in 12 pp. 306.

9. *Abregé d'une hiſtoire tragique, dans laquelle on montre un exemple prodigieux de la corruption des mœurs, avec une injuſtice inſigne contre trois innocens, ſuivie des punitions terribles que Dieu en a faites dez cette vie meme. Pour refutation d'un livre qu'on a depuis peu donné au public avec ce titre:* De caſibus virorum illuſtrium, abſque anno, loco, typotheta & auctore editionis in 12 pp. 120.

10. *Epiſtre inſtructive touchant la façon de donner & de recevoir la ſainte communion ſans peril de perdre les fragmens, qui ſe detachent quelquefois ſpecialement quand on rencontre les dents, avec la refutation & cenſure d'une propoſition contraire*, Rotomagi, Franciſci Vaultier 1685 in 12.

11. *Eclairciſſemens euchariſtiques de l'ordonnance de M. l'archeveque de Paris, extraite de ſon rituel imprimé a Paris l'an* 1697 in 12 pp. 24. Opuſculum quinquies & amplius editum.

12. *Diſſertation euchariſtique touchant la façon preſcrite par les rituels eccleſiaſtiques pour adminiſtrer ſans peril de profanation la tres ſainte communion*, Rotomagi, Roberti Deſroques 1692 in 12.

13. *Methode facile & efficace pour s'acquitter dignement des devoirs de la confrairie du S. Roſaire, & ſe faire par ce moien des amis pour le paradis*, 1 ed. Lingonis : Altera mutato pauliſper titulo : *pour ſe bien acquiter du roſaire, & pourvoir efficacement a l'affaire de ſon ſalut*, Pariſiis, C. Thibouſt & Petri Eſclaſſan 1673 in 24 pp. 180.

F. JOSEPHUS MAYOL.

† 1704. F. Josephus Mayol Gallus Salyus Maximinifani natus, Avenione adoleſcens ordini nomen dedit, & exacto ſtudiorum curriculo, philoſophiam tum & theologiam pluribus annis in variis provinciæ Toloſanæ gymnaſiis e ſuperiori loco docuit : ſed & ſacro ſuggeſtui non impar, conciones habuit per quadrageſimam pluribus in Eccleſiis, & anno MDCLXXX per adventum in baſilica S. Magdalenæ, quæ eſt ordinis Maximinifani prædicavit, ne verò per quadrageſimam ſequentem ibidem conciones haberet, ut ad eas ſe paraverat morbus inopinato adveniens impedivit. Sed & pluribus regiminis conventuum muneribus apud ſuos functus eſt, provinciæ Toloſanæ prior etiam electus in comitiis anno MDCXCVIII habitis eam quadriennium rexit. Vir fuit acris ac vividi ingenii, muſei ac librorum cultor aſſiduus, laboris ad ſtudia indefeſſi. Scripſit ac typis edidit opus hoc titulo :

Summa moralis doctrinæ Thomiſticæ circa decem præcepta decalogi : Item virtutum theologicarum fidei, ſpei & caritatis, vitiaque illis oppoſita, nec non circa propoſitiones morales de hac materia ab Eccleſia damnatas, variis in locis ſparſas. Quæ omnia ad rigidam ſcholaſticæ diſputationis trutinam ponderantur, juxta inconcuſſa tutiſſimaque doctoris angelici D. Thomæ Aquinatis dogmata, cujus vera mens inter laxiores & rigidiores novelliſtarum opiniones media defenditur, Avenione, Franciſci Sebaſtiani Offray 1704 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Plura in eodem genere ſcripſerat & prælo parata habebat, quæ MS paulo poſt mortuus reliquit, jam apud ſuos ſervata, quibus edendis non parvam pecuniæ ſummam ab amicis comparaverat, & quam in depoſito communi reliquit. Scripſit etiam & typis edidit

Abregé de la devotion du roſaire de la mere de Dieu, Avenione 1679, & poſt quatuor editiones iterum 1585 in 12 pp. 192.

F. MARTINUS HARNEY.

† 1704. F. Martinus Harney Batavus Amſtelædami ſexta maii MDCXXXIV parentibus catholicis natus, Bruxellis XXI novemb. MDCL ordini nomen dedit, & anno revoluto profeſſus Lovanii ita ſtudiis incubuit, ut per agones omnes ſolitos in academia tandem lauream magiſterii conſecutus ſit, eaque inſignitus XXIV ſeptemb. MDCLXIX, primarius exinde Bruxellis apud ſuos theologiæ regens inſtitutus, quo munere functus eſt annis MDCLXX & LXXI. His inſtabat doctrinam Thomiſticam privatim & publice acriter & erudite propugnans, itidem ut ejuſdem egregium ſe ab anno MDCLX Lovanii præſtiterat pugilem & aliptem cùm Romam anno MDCLXXII a magiſtro ordinis F. Jo. Thoma *de Rocaberti* vocatus, in ſocium pro provinciis Germanicis aſcitus eſt ab eodem, geſſitque id officii annis duobus MDCLXXIII & LXXIV. Ratione verò magiſterii ad theologiam Lovanii vice ſua docendam aſtrictus, eo redierat gymnaſii noſtri primarius regens, cùm rurſus Romam provinciæ ſuæ Germaniæ inferioris diffinitor generalis & elector anno MDCLXXVII ire compulſus eſt, & in electione magiſtri ordinis F. Antonii *de Monroy* votum tulit, ac in comitiis diffinivit. Lovanienſium lectionum triennio abſoluto, miſſionis noſtrorum, Batavicæ præfectus datus eſt apoſtolicus anno MDCLXXVIII, & anno MDCLXXX in comitiis provincialibus Braniæ comitis habitis electus prior provincialis, tantaque omnium approbatione ſibi ſubditos rexit, ut ad idem munus a ſuis iterum aſſumptus fuerit anno MDCXCII in comitiis ſuæ provinciæ, eoque titulo cap. gen. Rom. MDCXCIV affuit. Regiam exinde ſacræ facultatis Lovanienſis cathedram publico expoſitam certamini, cùm plurimi iique egregii viri concurrerent, bravio omnium calculo dignus judicatus reportavit, quam & ad mortem uſque rexit defunctus inter Fratrum lacrymas & preces Lovanii XXII aprilis MDCCIV. Quæ ex *Bibl. Belgo-Dom.* MS *F. Ghilberti, ex litteris ipſius Martini, ex epiſtola encyclica per provinciam de ejus morte miſſa* proferimus.

Graves illi fuerunt cum F. Petro de Alva & Aſtorga ordinis Minorum contentiones de doctrina S. Thomæ : cùm enim Alva in Belgium veniſſet, & *Nodum* ſuum *indiſſolubilem* Antverpiæ edidiſſet anno 1661, hic eſt libri titulus, in quo quantum in ipſo eſt, D. Thomæ doctrinæ authoritatem elevat, ſed & præcipua ejus ipſi eripere & aliis auctoribus aſſerere conatur optera, Harneius anno MDCLXIII tribus orationibus Latinis XXVIII januar. die tranſlationis doctoris angelici doctoris, VII martii præcipuo ejus feſto, & IV aug. die feſto S. Dominici coram univerſitate Lovanienſi pronunciatis, Alvam egregie revicit, ac falſi manifeſte arguit, reque ad internuncium apoſtolicum delata, apud quem dicta illi inſcripta fuerat ab Alva, prolatis orationibus pleniſſime ſe purgavit, nec metas ſe defenſionis inculpatæ tutelæ exceſſiſſe luce clarius oſtendit. Neque verò propterea inſanabile ſedatum eſt Alvæ ſcribendi cacoethes, quin pluribus ſanctum doctorem ejuſque ſcholam non libellis ſolum ementito nomine, ſed & integris voluminibus inſectari pergeret : cum iſta quamvis futilia & evanida, tamen in Belgio vulgata, omnium manibus tererentur, ne falſitas veritati officeret, pro ſui magiſtri honore gravius impetito Belgæ noſtri, proque retundendis adverſus ejus doctrinam calumniis, murum ſeſe opponere coacti fuere. Quædam ea de cauſa a noſtro Harneio prodiere, cujus hæc mihi nota opera :

1. *Epiſtola apologetica ad R. A. P. F. Petrum de Alva & Aſtorga lectorem jubilatum, ſupremæ inquiſitionis qualificatorem, totius religionis Minorum patrem & exprocuratorem generalem in Romana curia, provinciæ Limenſis filium &c. De* 1 *editione ejus* Nodi indiſſolubilis, *& publicatione libelli, cui titulum fecit*, Certum quid, Bruxellæ, Joan. Mommartii 1664 in 4 pagg. 80. Cui opuſculo non repoſuit Alva, licet ad 1667 ſuperſtes fuerit.

2. *Oratio in laudem doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis dicta Lovanii* 1678 *& Bruxellis* 1679 *nunc aucta*, Bruxellis, Petri vande Velde 1683 in 12. An eæ quas Lovanii anno 1663 de eodem & de D. Dominico dixit, typis prodierint mihi incompertum, ſaltem MSS ſui poſſident & ſervant.

Sec. XVIII.

Sæc. XVIII. 3. *De ſacra ſcriptura linguis vulgaribus legendo rationabile obſequium Belgii catholici per R. P. F. Martinum Harney &c.* Lovanii, Henrici van Overbeeke 1693 in 12 pp. 302. Quem libellum Belgico idiomate anno 1686 ſe edidiſſe ipſe teſtatur præfationis §. 2. Promiſerat alterum tomum ſecuturum, & objectis reſponſurum, ſed videtur abſtinuiſſe, certe non prodiiſſe teſtantur ſui.

Superiora extant omnia apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

4. *Oratio in exequiis reverendiſſimi ampliſſimi & eximii Domini Martini Steyaert S. T. facultatis Lovanienſis doctoris & profeſſoris regentis, tum diœceſis Sylvaducenſis apoſtolici vicarii, tum conſervatoris privilegiorum univerſitatis, inſignis Eccleſiæ collegiatæ S. Petri Lovanii cum poteſtate gradus academicos conferendi decani &c. habita Lovanii 19 april. 1701 per P. Martinum Harney ord. Pradic. ante hac bis provincialem, Miſſionum quater præfectum apoſtolicum, facultatis theologiæ Lovanienſis doctorem & profeſſorem regentem, archiepiſcopalem cenſorem.* Pr. *Omnes morimur, & quaſi aqua dilabimur in terram*, pp. 11, Lovanii 1701 in 12. Extat edita cum variis ejuſdem Steyaertii opuſculis ſeu theſibus, & habetur Pariſiis in Regia D 2688 2, 2.

F. PHILIPPUS MARIA GROSSI.

* 1704. F. Philippus Maria Grossi Ligur natione, e Finario ortus, Mutinæ ordinem profeſſus, vergente ſeculo XVII doctrina & facundia, qua ſacras litteras interpretando in ſcholis, qua in templis verbum Dei annuntiando præclarum ſibi fecit nomen, Mutinæ theologiam utramque dogmaticam & moralem in gymnaſio ejus urbis S. Caroli dicto publicus profeſſor & regens pluribus annis docuit, laurea magiſterii propterea decoratus. Florebat etiamnum anno MDCCIV, quo conciones quadrageſimales Pavii habendas ſuſcepit, ſed in ipſo curſu eum mors rapuit, & ſilentium impoſuit. Scripſerat jam antea & juris publici fecerat grande opus hoc titulo:

1. *Tractatus in univerſam theologiam moralem ſecundum doctrinam angelici præceptoris S. Thomæ Aquinatis &c.* Mutinæ, Bartholomæi Soliani 1694 tomis quatuor in fol.

Extant Pariſiis in Regia D 322 1, 2, 3 & 4. Hujus operis elogium eſt in *Giornale de' litterati* Modena 1696 pag. 11.

2. *Epitome theologiæ ethico Thomiſticæ*, Venetiis, Loniſa 1700 tomis quatuor in 12.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. AMBROSIUS CAPELLO.

* 1705. F. Ambrosius Capello Utini in Forojulio natus, in cœnobio Græcenſi in Styria ordini nomen dedit, & profeſſus eſt vergente ſeculo XVII. Inde tamen ad congregationem B. Jacobi Salomonii ditionis Venetæ tranſiit, virumque ſe præſtitit regularis diſciplinæ obſervatorem ad unguem religioſiſſimum. Obiit ſeptuagenario major Valvaſoni Forojulii oppido anno MDCCV. Novam editionem ſermonum quadrageſimalium & de ſanctis noſtri Leonardi Matthæi de Utino mendis omnibus purgatam, melioremque in ordinem digeſtam Venetiis in collegio SS. Roſarii curavit. Hi ſunt voluminum tituli:

1. *Sermones quadrageſimales copioſis auctoritatibus, & argumentis deſumtis ex lege naturali, philoſophis moralibus, poetarum commentis, gentilium exemplis, lege divina, prophetis, jure civili, lege evangelica, apoſtolica, jure canonico, lege eccleſiaſtica, interjecta paſſim doctrina Thomiſtica, non minus conſpicue, quam firmiter roborati. Auctore F. Leonardo Matthæi de Utino ſacri ordinis Prædicatorum. Accedit recens induſtria PP. N. collegii SS. Roſarii Venetiarum ejuſdem ordinis, qui ex præſentium priori ac veteriſſimo typo anno ſalutis* MCCCCLXXIX *Vincentiæ excuſo (cujus originale* MS *in conventu Dominicano Utini reſervatur) mendas complures eliminando, idem quadrageſimale recentem produxere in lucem*, Venetiis Johannis Paré 1691 in fol.

2. *Sanctuarium, hoc eſt, Sermones panegyrici in ſolemnitates Jeſu Chriſti Salvatoris, nec non in præcipuas feſtivitates B. V. Mariæ, aliorumque ſanctorum, annuo ritu celebrari ſolitas, auctore Leonardo Matthæi de Utino ordinis Prædicatorum, anno reparatæ ſalutis* MCCCCLXXX *Vincentiæ primitus typo ſubjecti: tandem in collegiali conventu ſanctiſſimi Roſarii Venetiarum præfatæ religionis, eliminatis mendis pro commodiori concionatorum uſu recenti prelo aptati, prolixo rerum memorabilium indice coronidi appoſito*, Venetiis, Petri Antonii Brigonci 1692 in fol:

3. *Sertum cœleſte roſarum viginti ſpirans odorem ſuaviſſimum ſacratiſſimi roſarii anno præſentis ſæculi* LXIII *ſermone Italico concinnatum a R. P. F. Marco Antonio Sterni &c. nunc vero recenti ſubnexo indice concionatorio Latina interpretatione religatum ab alio ejuſdem ordinis religioſo*, Saliſburgi, Melchioris Haan 1673 in 4.

Sic præ modeſtia Ambroſius hic & nomen ſuum & operam ſupprimere ſtuduit.

F. DOMINICUS LAGAUZE.

F. Dominicus Lagauze Gallus Occitanus locuplete familia ortus, congregationi quæ a doctrina chriſtiana nomen habet, ſeſe adoleſcens primum addixerat, diutiuſque verſatus eſt, & viginti annis ſolidis humaniores litteras in ea docuiſſe fertur. Ætate verò jam provectus, annumque ætatis quadrageſimum prætergreſſus, æmulatus meliora, dictæ congregationi gratitudinis ergo maximam bonorum partem legavit, tum & paupertatem in cœnobio noſtro Toloſano amplexus eſt & vovit, Deo uni deinceps & ſibi attentus, veræ ſinceræque pietatis ſe præſtans exemplum. Qui muſas tandiu coluerat, cum iiſdem confabulari chriſtiane identidem deliciabatur, pluraque in eo genere ſcripſit, inter quæ laudatur

* 1705.

Ode Gallica ſtropharum XII *ac* CXX *verſuum*, cujus principium

Enfin mes juſtes alarmes &c.

Scilicet congratulatio eſt ad parochum ſeu rectorem Revelli Eccleſiæ tertio ad Toloſam lapide ſitæ amicumque ſuum D. *Freſquet*, de lapide ſeu calculo ponderis ſexdecim unciarum ei per inciſionem feliciter exempto, ubi & D *Raiſin* phyſici regii peritam manum juſtis extollit encomiis. Edita eſt in Mercurio lepido, (Mercure Galant) menſe decembri anni 1705 p. 130. Quæ Ode aliorum ejus carminum chriſtianorum deſiderium parit.

F. FRANCISCUS OCTAVIUS DE ORESTIS.

F. Franciscus Octavius de Orestis Italus provinciæ Lombardiæ alumnus, vir omnigena ſcientia præditus, inquiſitor primum Arimenſis, tum poſtea Faventinus ſeculo XVII vergente plurimum claruit, & obiit tandem anno MDCCV. Plurima ſeu philoſophica ſeu theologica ſeu in vario genere reliquit MS. Unum opus impreſſum ſolum habetur

* 1705.

Digitized by Google

De Paternitate S. Joſeph 1693 : Recognitum iterum 1701 abſque loco & typographo.

Sic Memorialia recens mihi Roma miſſa.

F. JOACHIMUS MELENDEZ.

* 1705. F. Joachimus Melendez Hiſpanus ſub finem ſeculi XVII, & initia ſequentis clarus, ſcripſit

Manifieſto, inſtruccion, y apologia ſobre el derecho de ſu religion alla propriedad, y ſubordinacion della confradia y confradres, officiales y miniſtros del ſantiſſimo Roſario, in fol. abſque anno, & loco, & nomine typographi.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

P. JOHANNES BENOIST.

† 1705. F. Johannes Benoist Gallus Montelu-conio Arverniæ in finibus & Occitaniæ oriundus, Carcaſſonæ tamen natus ſecunda julii MDCXXXII Toloſæ ubi litteris humanioribus operam dederat, ordini nomen dedit XXVII decembris MDCL, vir ingenio præditus, carmine quandoque ludens ſeu Latine ſeu etiam Gallice, at inſignis præſertim apud ſuos divini verbi declamator, ac cum plauſu in provinciis regni variis auditus, Monſpelii, Rutenis, Albiæ, Carcaſſonæ, Catalauni, Victoriaci, Virduni, Avenione, Arauſicæ, Toloſæ in S. Saturnino ſemel ac iterum, Pariſiis etiam apud noſtros ad S. Honoratum, apud quos etiam annis pluribus bina vice commoratus eſt, & alias cùm huic ſe miniſterio totum addixiſſet. In monaſterio etiam Prulliano ſanctimonialium illarum divi parentis Dominici filiarum primarum confeſſarium non paucis annis egit. Cùm verò ætate cœpit ingraveſcere, ac ſenectutis infirmitatibus premi, in conventum Toloſanum revocatus a ſuperioribus ſeceſſit, ubi tandem & dicendi ſcribendique finem fecit & vivendi anno Chriſti MDCCV, die VIII menſis maii, communi Fratrum ſepultura exceptus. Hæc rei litterariæ reliquit opera :

1. *Hiſtoire des Albigeois & des Vaudois ou Barbets, avec une carte geographique des valées*, Pariſiis, Jacobi Lefebvre 1691 in 12. Tom. I pagg. 372 : T. II pp. 332. Hanc chriſtianiſſimo regi Ludovico XIV nuncupavit.

La vie de S. Dominique, ſub titulo *Continuation de l'Hiſtoire des Albigeois*, Toloſæ 1693 in 12 tomis duobus.

Muſis amœnioribus aliquando deliciabatur, variaque carmina maxime in laudem regis Ludovici XIV Gallice ſcripſit, quorum habeo præ manibus ab eo editum hoc titulo :

Le probleme de la victoire & de la paix, 222 verſuum heroicorum, Pariſiis 1687 in 4 pp. 11 : occaſione induciarum cum Leopoldo Auguſto ad XX annos pactarum.

Ejus cum laude meminit noſter Jacobus Percin *Hiſtor. conv. Toloſ.* P. I pagg. 174 & 176 b.

F. JOHANNES BENEDICTUS PERAZZO.

† 1705. F. Johannes Benedictus Perazzo Italus Venetiis natus & ibidem in domo SS. Johannis & Pauli ordinem adoleſcens amplexus, vir evaſit morum honeſtate, doctrina & eruditione intus & extra conſpicuus. Sacræ theologiæ magiſter declaratus dicto ſuo cœnobio prior jam præfuerat anno MDCLXXXIII, tum annorum circiter LII, ut ſuis litteris nos monebat F. Cherubinus Torni ejuſdem provinciæ alumnus. Germanum habuit ejuſdem domus profeſſum F. Innocentium Perazzo etiam theologiæ magiſtrum, & anno illo MDCLXXXIII ſuæ provinciæ S. Dominici Venetiarum priorem provincialem. Noſtrum autem Johannem Benedictum & amœniorum muſarum cultorem elegantem, & ſacrarum litterarum, ſanctorumque Patrum, præſertim verò S. Thomæ de Aquino lectorem aſſiduum & ſtudioſum probant, quæ in lucem dedit opera nunc recenſenda : Sec. XVIII.

Thomiſticus Eccleſiaſtes. Hoc eſt. S. Thomæ Aquinatis Eccleſiæ doctoris ſelectiorum ſacro moralium ſententiarum promtuarium, quas in ſacris ejus codicibus ſparſim depromtas ad communem utilitatem alphabetica ſerie colligit, & ex divina duntaxat ſcriptura eademque angelica doctrina pro viribus explanat F. Jo. Benedictus Perazzo S. T. M. ord. Predicat. conventus SS. Johannis & Pauli Venetiarum. Opus totius ferme Thomiſticæ veritatis compendium exhibens, ſtudioſis omnibus proficuum, ſacris præconibus neceſſarium, Tomis tribus in fol.

T. I a littera A ad C, Ferrariæ, Hieronymi Filoni 1692 pp. 496.

T. II a D ad I, Venetiis, Combi & Lanou 1700 pp. 516.

T. III ab L ad Z., Venetiis, Tivani 1701 pp. 532.

Huic tomo tertio adjicitur ejuſdem auctoris

Brevis expoſitio ſuper antiphonam Salve Regina *ex doctrina ut plurimum angelici præceptoris*, a pag. 533 ad 546.

Porro in hoc opere non diſtinguit inter commentaria S. Thomæ in ſcripturam ſacram vera & ſuppoſititia, & iis æque utitur.

Jam ſequuntur alia ejus opera alterius generis & primum elegantis ejus muſæ :

1. *Diſcolores Apollinis floſculi, hoc eſt Dyſtica, varia a Johanne Benedicto Perazzo Veneto lectore, D. Leonardo Moro in Veneta contra Turcas claſſe quinquereminm prefecto extraordinario in faſciculum oblati*, Venetiis, Combi & Lanou 1665 in 12. Addita *Epitaphia*, tum *Alcune volgari compoſizioni del medeſimo autore*, pp. 178.

2. *Polydori Apollinis floſculi, hoc eſt, Dyſticha varia, Jo. Bened. Perazzo Veneto horis iterum ſubceſivis colligente. Emin. F. Vincentio Maria Urſino Romano genere, Veneto nobilitate, ordinis Predicatorum cardinali S. Xyſti nuncupato*, Ibid. apud eoſdem 1694 in 12 pp. 167.

Poſt 525 diſticha varia additur *Curſus Leporeus, ſive conciones quadrageſimales habitæ Venetiis anno 1667 in Eccleſia SS. Johannis & Pauli a R. A. P. S. T. M. Nicolae Lepori ejuſdem ordinis, nunc epiſcopo Salutienſi ſingulis concionibus ſingula dyſticha auctore concinnante* : Tum *Alcune volgari compoſizioni del medeſimo autore.*

3. *Promiſcui Apollinis floſculi, hoc eſt, dyſticha varia. Jo. Benedicto Perazzo horis nunc tertio ſupervacaneis collectore. Ad Columbanum abbatem Zanardum patritium Venetum &c.* Ibid. 1678 in 12. pp. 215.

Poſt 50 dyſticha additur *Sacra eloquentia triumphatrix* : ſive *Quadrageſimales conciones habitæ Venetiis in celeberrimo D. Laurentii templo anno* MDCLXXVIII *ab eximio evangelicæ veritatis præcone R. A. P. Ludovico Vivali Caſalenſi ord. Predic. diebus ſingulis ſingulis dyſtichis auctore gratulante* :

Tum *Alcune compoſizioni Italiane dello ſteſſo autore :*

Denique *il Goffredo, o vero Gieruſalemme liberata del ſignor Torquato Taſſo con diligenza e fedeltà traportata dal Toſcano in lingua Veneziana.* At eſt ſolum, *il Primo Canto.*

Hactenus relata ſimul collecta altera editione prodierunt hoc titulo :

Polydori Apollinis floſculi, hoc eſt, dyſtichorum centuria quindecim, Venetiis, apud Albritios 1684 in 12.

Sec. XVIII. Josephus Baptista Neapolitanus poeta celebris viso hoc opusculo hæc duo epigrammata misit ad auctorem:

Obscurus fiet si quis brevis esse laborat,
Et clarus quanquam tu brevis esse cupis.

Alterum:

Cum legerem multis prolixa poemata verbis,
Vix erat in vasto gurgite gutta salis.
Cum tamen ipse lego prodis quæ dystticha prælo,
Inter tot guttas est salis oceanus.

4. *Liberalium metatheſium, ſive Latinorum & Italicorum anagrammatum quinquagena ſex, Mantiſſa ad quindecim dyſtichorum centurias*, Ibidem 1686 in 4.

5. *Venetæ Vianolæ hiſtoria poetica epitome*, Venetiis 1703 in 4.

Sequentia ſunt ad vitam chriſtianam conducentia:

1. *L'Orrore della beſtemmia ſecondo la dottrina di ſan Tommaſo*, Venetiis, Franciſci Tramontini 1701 in 12.

2. *Breve trattato dell' anime de' fedeli defonti*, Venetiis, Dominici Loaiſa 1698 in 12.

3. *Il Ricco in pericolo, e l'avaro perduto*, Venetiis, Antonii Bartoli 1705 in 12.

4. *Dell' educazione de figli, & obligo di queſti a genitori*, Venetiis, Albrizzi 1697 in 12.

5. *Il ſenſuale ſul precipizio*, Venetiis, Bartoli 1703 in 12.

Hæc alia anno MDCCV jam prelo parata habebat:

1. *Dell' onore dovuto a ſacerdoti.*

2. *Svegliarino a gli aſſonnati nel vizio della luſſuria.*

3. *Lucrezia vendicata. Drama muſicale.*

4. *Rime varie in lingua Toſcana.*

5. *Rime in lingua Veneziana.*

De hoc ſcriptore legenda *la Galeria di Minerva T. I*, Venetiis, Albrizzi 1696 in fol. p. 16: Item *Italia regnante* Gregorii Leti T. IV p. 225.

F. MARCELLUS CAVALIERI.

* 1705. F. Marcellus Cavalieri Italus anno MDCXLIX circiter Bergomi nobili loco natus, cardinalis Ricci conſobrinus, adoleſcens ingenuus, & acris ingenii, ordinem amplexus eſt in patria. Exinde Bononiam miſſus Vincentii poſtea cardinalis Urſinii in ſtudiis ſodalis fuit eique litterarum & morum eorumdem neceſſitudine devinctiſſimus. Hinc cum anno MDCLXXII Romam Urſinius purpuram ad quam a Clemente X allectus fuerat, detrectandi animo ſe contulit, Marcellum hujus itineris ſocium a ſuperioribus obtinuit. Hæc vero inter ambos neceſſitudo crevit deinceps magis ac magis, adeo ut Urſinius Marcello ſuo carere non potuerit. Quindecim annis ſolidis Urſinio adhæſit Marcellus, primo cum ille archiepiſcopus Sipontinus conſecratus eſt anno MDCLXXV ab eo dum ad Eccleſiam ſuam properaret, Neapoli tranſeunte, (Marcellus tum ibi agebat & philoſophiam profitebatur) in familiam aſcitus, & Sipontii vicarius generalis inſtitutus, quo munere quinquennium functus eſt. Anno MDCLXXX ad Eccleſiam Cæſenatenſem tranſlato Urſinio, eum ſecutus eſt Marcellus, & eodem vicarii generalis titulo & honoribus apud eum ſexennium manſit. Rurſus cardinali ad Beneventanam metropolitanam tranſlato, & cum eo ivit Marcellus laborum omnium conſcius & particeps, & cum eo etiam in illo horrendo, quo pene tota ſubverſa eſt Beneventana civitas, terræ motu, ſub palatii archiepiſcopalis ruderibus divinitus illæſus ſervatus. Dum per quadriennium in hac tertia ſede archiepiſcopo ſua ſolita miniſteria ſedulus exhiberet, non defuere plures epiſcopi, qui magnarum ejus partium fama illecti, ſuas ei ſedes cedere tentarint, epiſcopus Vigilienſis, *di Biſeglia* vulgo dicunt, ejus conſobrinus Riccius dictus ſuam ei infulam reſignare voluit: Juſtinianus epiſcopus Bergomenſis coadjutorem expetivit cum honorario mille ſcutorum Romanorum annuo, quæ omnia grandi animo etiam in propria patria admittere recuſavit. Tandem tamen ſedem Gravinenſem ad quam ab Alexandro VIII anno MDCXC die XI januarii evectus eſt, perſuadente cardinali Urſinio, & jubente ordinis Magiſtro Antonino Cloche coactus admiſit, XV januarii ejuſdem anni in baſilica S. Mariæ ſuper Minervam ab eodem cardinali conſecrationis munus accepit, & ab eodem in ſuam Eccleſiam ductus, eam deinceps cum omni ſolicitudine curare, ornare, optimis legibus informare, verbo Dei omni Dominica paſcere ſategit. Reditus menſæ epiſcopalis in ornanda baſilica ſua cathedrali, erigendis ſuo ſeminario novis ædibus iiſque ampliſſimis, extruendis in ſua diœceſi, ubi variis locis deerant, templis, conſtituendo in iis clero ad populos erudiendos apto largiſſime expendit, nihil denique eorum omiſit quæ veri epiſcopi & paſtoris ovium ſuarum amantiſſimi ſunt. Hæc egit indefeſſus annis quindecim, quibus huic Eccleſiæ præfuit, quam a Deo vocatus ad meliora reliquit mortuus anno MDCCV. De eo legendus Johannes Michael *Cavalieri* ejus frater germanus in opere cui titulus *Galleria de' ſommi pontefici, patriarchi, arcivescovi, e vescovi dell' ordine de' Predicatori* T. I p. 684, quem hic excipio. Meminit & Rovetta ad 1686. Hæc ejus opera mihi cognita:

1. *Il Pellegrino al Gargano*, Neapoli 1691 tomis duobus. Opus eſt de ſanctitate baſilicæ S. Michaelis Archangeli in Monte Gargano frequenti peregrinorum concurſu viſitatæ.

2. *Il Rettore Eccleſiaſtico iſtruito nelle regole della fabrica, e delle ſupellettili delle Chieſe*, Beneventi 1692. In hoc opere tractatur de fabrica, ornamentis, & elegantia totius ſuppellectilis ædium ſacrarum. Iterum prælo commiſit Johannes Baptiſta Spada *Ortini* tum provincialis provinciæ Lombardiæ, Maceratæ, Seſſi 1693 in 4: iterum Neapoli 1695 in 4.

3. *Statera ſacra juſta ritum ordinis Prædicatorum in celebratione miſſæ practice, hiſtorice, & myſtice expendens*, Neapoli 1686. Opus ab eruditione non parum laudatum.

4. *Synodus ab eo celebrata anno 1693 optimis legibus condita*, & eodem anno typis edita, & in viſitatione ſuæ diœceſeos ubique ſparſa & vulgata.

5. *Sermo primus, quem ſuam Eccleſiam ingrediens habuit anno 1690*, eodem anno editus.

6. *Panegirico di ſan Bartolomeo apoſtolo detto nella metropolitana di Benevento nella ſolenne traſlatione del ſuo corpo* menſe maio 1698. Edidit Johannes Michael *Cavalieri* in opere mox laudato *Galleria* Tomo altero ſub finem pp. 22.

7. *Chronologia epiſcoporum Gravinenſium.*

8. *Rituale ad uſum ordinis Prædicatorum* ad preces magiſtri ordinis.

His duobus operibus incumbebat anno 1696.

F. SALVATOR ASCANIO.

* 1705. F. Salvator Ascanio Hiſpanus Bæticæ provinciæ alumnus, magnum ſibi fecit in ſcholarum regimine nomen, claruitque præſertim Malacæ ſub pontificatu F. Ildephonſi a S. Thoma, de quo ſupra ad 1692, a quo fuit a confeſſionibus aſcitus. Nec ſolum in ſcholis præfulſit in quibus & apicem magiſterii meruit, ſed & in ſacro pulpito facundus habitus & diſertus verbi divini præco, ideoque

Digitized by Google

deoque ſelectus qui dicto epiſcopo in ſolemnibus ejus exequiis oratione funebri parentaret, quæ & eodem anno typis prodiit hoc titulo:

Oracion funebre en las eſequias que ſe hizieron por el illuſtriſſimo y reverendiſſimo Señor Don Fray Ilefonſo de ſan Thomas obiſpo de Malaga &c. Malacæ 1692 in 4.

Romam poſtea accitus eſt a magiſtro ordinis Antonino *Cloche*, & in partem laborum ac ſolicitudinum ſocius allectus pro regnis Hiſpaniæ, quo munere fungebatur anno MDCXCVI, una viſitator provinciarum regni Neapolitani & Siciliæ ab eodem conſtitutus. De eo refert noſter Jo. Michael *Cavalieri* in ſua *Galleria de' pontefici Domenicani* T. II pag. 144 bis fuiſſe in conſilio regio Hiſpano ad dignitatem archiepiſcopalem propoſitum, ſed ipſum ſua induſtria ne res effectum conſequeretur effeciſſe: tandem anno MDCXCVII, dum provincias Neapolitanas ex officio viſitaret, regis catholici Caroli II diplomâ accepiſſe, quo ei archiepiſcopatus Brundiſinus conferebatur, ſed in antiqua nullius dignitatis eccleſiaſticæ unquam admittendæ voluntate conſtantem, regi ſubito cum maxima reverentia diploma remiſiſſe, cujus ſe teſtem oculatum præſtat: Audivi deinceps ſe Piſas recepiſſe, ubi vitam privatam duxit totus Chriſtianis ad veram pietatem dirigendis deditus. Vivebat etiamnum anno MDCCV, ſed paulo poſt mortuus eſt.

F. VINCENTIUS PERONI.

* 1705. F. VINCENTIUS PERONI Etruſcus Viterbii natus, & ibidem in cœnobio S. Mariæ ad Quercum ordinem profeſſus, vir pius, & diſciplinæ regularis æmulator fervidus, vivebat etiamnum anno MDCCV in cœnobio Feſulano ad Florentiam, tirunibus ad vitam religioſam informandis eorum magiſter dans operam. Scripſit ac typis edidit

Miracoli e grazie della Madonna della Quercia di Viterbio con l'aggionta di quelli fino tutto maggio del preſente anno MDCLXXXV, *dedicati al M. R. P. F. Tommaſo Betti provinciale Romano de' Predicatori*, Viterbii, Petri Martinelli 1685 in 8 pp. 240.

Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. ANTONINUS CONDOMITTI

* 1706. F. ANTONINUS CONDOMITTI Calaber patria & profeſſione Polyſtinenſis vergente ſeculo XVII jam florebat, & per omnes ſcholæ agones lauream magiſterii obtinuerat, quæ ei confirmata, & approbata fuit in comitiis ordinis anno MDCLXXXVI Romæ habitis. Studiis deinceps deditus ad annum MDCCVI, quo clarebat etiamnum apud ſuos, ſcripſit & in lucem dedit opus hoc titulo:

Theologia ſpeculativo-practica Prima Secundæ angelici doctoris S. Thomæ Aquinatis elucidata, diſputata, & propugnata, Neapoli, Nicolai Abri 1706 in folio voll. duo.

F. ANTONINUS GUERCIO.

* 1706. F. ANTONINUS GUERCIO Siculus Panormi natus, & in patria in domo S. Dominici ordinem amplexus, vir eruditus & facundia clarus anno hoc MDCCVI tum maxime florebat baccalaurei titulo inſignitus, jamque ediderat, quam pronunciaverat

Orazione funerale recitata per le ſeconde eſequie del gran ſervo di Dio Don Gio. Barboſa del conſeglio di ſua Maeſtà, e ſuo caſtellano di Caſtellamare di Palermo. Titulus: *il Maccabeo delle Spagne*, Panormi, Thomæ Romuli 1692 in 4.

Sic habet Antoninus Mongitore Bibl. Sic. quem hîc excipio. Sec. XVIII.

F. ANTONINUS MASSOULIÉ.

† 1706. F. ANTONINUS MASSOULIÉ ſic in religione nuncupatus, qui luſtrico nomine *Antonini* dictus fuerat, gente Gallus, natione Occitanus, Toloſanus patria, XXVIII octobris MDCXXXII natus, acris ingenii adoleſcens, litteris humanioribus egregie inſtructus, vix XIV ætatis egreſſus, cum germano natu majore Johanne habitum ordinis induit XXI april. MDCXLVII, unde quibuſdam menſibus anno tirocinii adjectis, Burdigalæ quo ſtudiorum cauſa miſſus fuerat, pro conventu tamen Toloſano profeſſus eſt ſecunda novemb. MDCXLVIII. Johanne morum innocentiſſimorum juvene XVI maii MDCLV brevi poſt adeptum ſacerdotium extincto, Antoninus ſuperſtes virtutum & eruditionis laude plurimum emicuit, vir non doctrinæ ſolum ſcholaſticæ, ſed & linguarum Græcæ Hebraicæque peritus in primis, quas & promte loquebatur. Theologiam pluribus annis legit apud ſuos, laureamque etiam in academia Toloſana promeritus eſt, & anteceſſoris, ut aiunt, doctoriſque conventualis munus & jura conſecutus. Cathedram regiam publicæ diſputationi pro more expoſitam anno MDCLXXVIII omnium calculo reportabat, qui cæteris contendentibus præcellere viſus erat, qua theſium ea occaſione ex univerſa ſcriptura, ut & ex univerſa S. Thomæ Summa propoſitarum defenſione, qua lectionum claritate ac eruditione, eamque obtinuiſſet, niſi ſanctus doctor quantumvis in ea civitate fulgens, & ſuos æmulos ac invidos pateretur. Muſeo ita ſe totum dederat, ut alia regiminis munia ſemper fugerit: electus tamen in comitiis ſuæ provinciæ Carcaſſonæ XXII april. MDCLXXIX habitis prior provincialis, onus detrectare non potuit. Abſoluto cum omnium approbatione quadriennio a magiſtro ordinis F. Antonio de Monroy novitiatus generalis Pariſienſis prior inſtitutus eſt anno MDCLXXXIV: a quo tamen officio importunis precibus ultimo triennii anno MDCLXXXVII menſe martio exoneratus, datus continuo fuit ſuper omnes Alſatiæ conventus regis chriſtianiſſimi ditioni ſubjectos commiſſarius, ut aiunt, & viſitator generalis. Hinc a magiſtro ordinis F. Antonino Cloche Romam accitus, ab eodem in partem laborum ac regiminis, & ut dicunt, ſocius prô Galliis mox delectus eſt & aſſumtus, quod accidit ejuſdem anni menſe ſeptembri. Mirum autem quantum in urbe orbis chriſtiani capite claruerit, quanti habitus ab eruditis omnibus, ab univerſo cardinalium cœtu, a ſummis pontificibus qui eo vivo clavum Eccleſiæ tenuerunt. Inquiſitor generalis Toloſanus jam agebat ab anno MDCXCIII, & inquiſitionis Romanæ conſultor allectus fuit. De quæſtionibus graviſſimis & ad fidem ſpectantibus, nempe de Quietiſtarum ſeu Molinoſiorum hæreſi, de myſticorum novorum hereroclita pietate & contemplatione, de peccato philoſophico & præcepto amoris Dei, de cultu Sinenſium ſuperſtitioſo congregationes plures a ſummis pontificibus Innocentio XI, Alexandro VIII, Innocentio XII, Clemente XI inſtitutæ ſunt, in his ut inter doctores ſelectos ſuum votum ferret Maſſouliens, voluerunt iidem. Magiſter ordinis Philippum V regem catholicum pro officii debito ſalutaturus ac reverentiam ei exhibiturus Neapolim progredi compulſus eſt anno MDCC, ab eodem vicarius generalis inſtitutus ac relictus eſt, qui in ejus abſentia ordinem moderaretur. Ut duo ſacræ theologiæ magiſtri ſancti Thomæ Summam ad litteram publice exponerent, in ſuo teſtamento jam omnibus noto caverat eminentiſſimus Caſanata, pri-

Sæc. XVIII. mus ſapientiſſimi cardinalis voluntatem implevit cum auditorum innumero concurſu, & eruditorum omnium plauſu. Exinde tamen poſtea ob infirmam valetudinem ſex doctorum ab eodem cardinali adjectis ſtipendiis conſtitutorum collegio pro Gallia aggregatus: inter tot curas interim ac labores a ſtudiis & a ſcribendo non ceſſans nec ſibi parcens, donec jubente Deo ad præmium immortale tranſivit. Obiit Romæ in Minerva nocte inter XXII & XXIII januar. MDCCVI. Hæc ab eo prodierunt opera:

Divus Thomas ſui interpres de divina motione & libertate creata, Romæ, Joſephi Vannancii 1692 in fol. T. I pp. 462.

De divina motione in ordine ſupernaturali, ſeu de divinis auxiliis, Ibid. eodem anno fol. pp. 392.

Editio altera poſtuma Romæ *I. P.* 1707: *Altera* 1709 in fol. Totidem. pagg. ut prior, ut in qua nihil immutatum, nihil auctum, nihil iminutum.

Extat utraque Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

Theologiam mentis & cordis noſter Vincentius Contenſon ſuſceperat, ſed præmatura morte abreptus imperfectam reliquerat octo prioribus tomis in 12 tantum Lugduni editis, duos tomos adjecit Maſſoulieus ex ſchedis ab auctore relictis, ejus ſtylum ac methodum quoad potuit ſecutus, & apud eoſdem bibliopolas Lugduni edidit, ut ipſe tacito nomine lectori præfatur. Itaque libro XI P. III diſſert. unica cap. 2 ubi ſolvendæ erant objectiones ad ſpeculationem primam finivit Contenſonius: ex ejus ſchedis tamen reliqua de ſacramento pœnitentiæ collecta ſunt, & in ordinem a Maſſoulieo redacta. Quæ verò deinceps de ſacramentis extrema unctione, ordine, matrimonio a Maſſoulieo ſuppleta.

Epiſtolas nuncupatorias Clypei Thomiſtarum a F. Joanne Bapt. Gonet editi ſeu primæ editionis in 12 ad Arnaldum de Pontac ſenatus Toloſani primum præſidem, ſeu poſterioris in fol. ad S. Thereſiam ſcripſiſſe fertur.

Oratio cum aperta eſt ſchola ab eminentiſſimo Caſanata ad explicandam Summam theologicam D. Thoma in gymnaſio Minervitano inſtituta, Pomæ, Petri Oliverii 1701 in 4.

Meditations de S. Thomas ſur les trois vies purgative, illuminative & unitive pour les exercices de dix jours avec la pratique des meditations du meme S. Thomas, ou Traité des vertus, Toloſæ 1678 in 12: Editio altera *aucta & recognita*, Ibid. Bernardi Dupuy 1685 in 12: Edit. III ibid. Jo. Dupuy 1698, & iterum 1700 in 12: T. I pp. 255: T. II 384. Quæ proſtabat Pariſ. apud Jo. Coignard 1701.

Traité de la veritable oraiſon ou les erreurs des Quietiſtes ſont refutées, & les maximes des ſaints ſur la vie interieure ſont expliquées ſelon les principes de S. Thomas, Pariſ. Edm. Couterot 1699 in 12 pp. 364.

Traité de l'amour de Dieu, ou la nature, la pureté & la perfection de la charité ſont expliquées ſelon les Principes des Peres, ſur tout de S. Thomas, Pariſ. Joan. Guilletat 1703 in 12 pp. 573.

In hoc etiam tractatu recentium myſticorum errores in ipſo eorum principio penitus elidit ac erudite refellit.

Trattato delle virtù religioſe, Romæ, Cameræ Apoſtol 1691 in 12. Verſio eſt tractatus Gallici hic n. 1 laudati.

Cùm alteram editionem pararet, quaſdam diſſertationes addendas pro majori a ſe dictorum explicatione ſcripſerat, ſed morte ante completam editionem interveniente, hæ additiones MS inter manus ſuorum Toloſanorum jam ſervantur.

F. JACOBUS HERNIO.

F. Jacobus Hernio Gallus Armoricus Redonenſis patria & profeſſione, inſignis apud ſuos ſacræ theologiæ profeſſor, & juris canonici peritus, congregationis Britannicæ ſic dictæ aliquando vicarius & magiſtri ordinis commiſſarius, quo munere fungebatur circa MDCLXXX, obiit anno MDCCVI die quarta ſeptembris. Scripſit opuſculum hoc titulo: 1706

Traité de l'uſure, avec les reponſes au traité de la pratique des billets, avec une diſſertation ſur les interez des deniers pupillaires ſelon l'uſage de Bretagne, Redonis, Nicolai Audran 1699 in 12 pp. 556.

Extat Pariſiis in Regia D 2712.

Huic opuſculo reponere tentavit Renatus *de Kerhuel* J. C. Armoricus libello hujus tituli *Traité des deniers pupillaires contre le livre precedent*, Coloniæ typis ementitis 1699 in 12 pp. 76: ſed hanc opellam cui confutandæ bonas horas impenderet, non dignam judicavit Jacobus noſter, leges divinas, & canonicas, & regni prodidiſſe ſatis arbitratus.

F. PETRUS DE ALCALA.

F. Petrus de Alcala Hiſpanus Bæticus, Granatæ nobili loco natus, ibidem ordinem amplexatus eſt adoleſcens. Peracto ſtudiorum curriculo ætatis XXV ſalutis animarum procurandæ deſiderio ductus, novo miſſionariorum ſupplemento quod ad Inſulas Philippinas mittebatur adjungi petiit & obtinuit. Itaque cum aliis triginta & octo noſtris Hiſpania ſolvens Manilam appulit ſub finem auguſti MDCLXVI, ibique quatuordecim annis circiter egit neophytis in fide confirmandis, ac Indis adhuc infidelibus ad Chriſtum adducendis ſedulam navans operam. Tum vero quod in votis potiſſimum habebat, in Sinenſe regnum miſſus eſt, ac in ea excolenda Domini vinea indefatigabilis operarius viginti ſex annis ſolidis laboravit. Quæ præclare geſſit, quæ dura pertulit, jam quidam ex noſtris hagiographis recenſuerunt, diſtinctiuſque legentur, ubi tomus tertius hiſtoriæ noſtræ Philippinarum prodierit: id nobis dicere ſufficiat, tantam ſibi auctoritatem conciliaſſe apud omnes, ut miſſionariorum noſtrorum in eo regno præſes & viceprovincialis inſtitutus fuerit per triennium, tum ab Innocentio XII in provincia *Chekiang* datus apoſtolicus vicarius, ſed & de eo ad inſulas evehendo deliberaverat inſignis ille vir, ac nunquam ſatis admirandus cardinalis Turnonius Clementis XI in Sinarum imperio de latere legatus, ad quem cùm pergeret, ſtatus earum Eccleſiarum rationem redditurus, firmo tamen cum propoſito ordinem epiſcopalem conſtanter reſpuendi, morbo ex itinere contracto interceptus in urbe *Lanki* ſummo omnium deſiderio piiſſimam Deo reddidit animam XIV ſeptembris MDCCVI, ætatis LXV. De quo interim legeſis *Apologie des Dominicains* cap. 24, *Annet Dominic.* T. II Sept. pag. 812 & *Hiſtor. Philipp.* T. II p. 2 cap. ult. Ejus habentur Hiſpanice ſcriptæ 1706

I. *Epiſtola ad Proſperum Intorcetta S. J.* Lanxi 31 martii 1680 data.

II. *Epiſtola ad R. P. F. Salvatorem a S. Thoma FF. Prædicatorum in regno Sinarum viceprovincialem*, Lanxi 20 decemb. 1691 data, qua ſenſum prioris ad P. Intorcetta perverſe & contra mentem ſuam acceptum ab auctore libri cui titulus: *Defenſe de nouveaux chretiens & des miſſionaires de la Chine du Japon & des Indes* ſerio contendit, ſibique imponi declarat, cùm cultui Confucii avo-

Digitized by Google

rum & mortuorum apud Sinas uſitato, aliquando faviſſe dicitur, quem contra cum aliis noſtris miſſionariis ſemper exhorruerit ut impium & ſacrilegum, nec unquam chriſtianis ſuis permiſerit. Exemplar utriuſque Hiſpanum MS extat in archivo ordinis. Gallice verſum videſis citata *Dominic. Apolog.* Quin verò plures aliæ Manilæ apud noſtros merito ſervandæ & aliquando edendæ habeantur, vel etiam quædam ejus opuſcula, nullus dubito.

F. THOMAS AMENDOSIA.

* 1706. F. Thomas Amendosia *de Sancta Maria* dictus a Sancto Georgio, quod caſtrum eſt Latii mediterranei in Æquicolis, ut habet Leander Albertus *Deſcriz. d'Italia* fol. 125 ortus, & provinciæ Regni Siciliæ alumnus vergente ſeculo XVII jam florebat, & ad hunc annum MDCCVI vivebat adhuc. Scripſit ac typis edidit hoc titulo:

1. *Collectanea in ſeptem Eccleſiæ ſacramenta*, Neapoli 1699 in 12.

2. *Collectanea in Eccleſiaſticas cenſuras & pœnas*, Ibidem 1701 in 12.

3. *Reſolutiones morales & practicæ*, Ibidem 1706 in 12.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. THOMAS PIUS MAFFEI.

* 1706. F. Thomas Pius Maffei Neapolitanus provinciæ Regni Siciliæ alumnus, vir doctrina & eruditione conſpicuus, at ſcientiarum præſertim mathematicarum peritiſſimus vergente ſeculo XVII claruit, & ſequentis plures annos vidit. Florebat etiamnum anno MDCCVI, quo eruditum & merito laudatum opus edidit. Titulus:

De cyclorum Solilunarium inconſtantia & emendatione, Venetiis, Antonii Bartoli 1706 in 4 pp. 288.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

Inſigne eſt hujus operis elogium in Actis Eruditorum Lipſienſium anno MDCCVIII pag. 32.

Promiſerat auctor Analyſin quorumdam problematum, cum aliis ad geometricas reſolutiones ſpectantibus ſe propediem editurum & avide expectabant eruditi. An promiſſo ſteterit, mihi hactenus incompertum.

F. FRANCISCUS JOYEULX.

* 1707. F. Franciscus Joyeulx Flander, Gandavenſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ magiſter, & ſtudii generalis Antverpienſis aliquando regens primarius, vir vitæ myſticæ admodum addictus, & cultus B. Virginis promotor indefeſſus, obiit XX februarii MDCCVII. Sic de eo ſodalis Bernardus *Jonghe* in ſuo Belgio Dominicano pag. 186, addens hæc ab eo edita:

Nota in tranſlationem Belgicam novi teſtamenti Embrica evulgatam, Antverpiæ, Cnobbaert 1701 in 8.

Inſtructio ad recitandum devote roſarium, Flandrice, Gandavi, Johannis Danckaert 1696 in 8.

F. HYACINTHUS CAMPOLUS.

* 1707. F. Hyacinthus Campolus Siculus Meſſanenſis anno MDCXLVI natus die XXII julii, vix annum ætatis duodecimum attigerat, cùm jam ad ſodales conciones recitaret elegantes, quodam veluti præſagio, quis aliquando futurus eſſet, & quo a Deo vocaretur. Cui ut reſponderet, Tauromenii ordini nomen dedit anno MDCLXII die XII aprilis, & anno ſequenti profeſſus eſt. Studiorum curſu exinde diligentius exantlato totum ſe verbo Dei dicavit, quo munere per quadrageſimam functus eſt in majoribus inſulæ Siciliæ pulpitis, Meſſanæ, Tauromenii, Pactis, & aliàs ubique certatim auditus, non exiguo populorum fructu. Hinc non ſolum prædicatoris generalis titulo in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXXVI habitis inſignitus, ſed & ab archiepiſcopis Meſſanenſibus in tota diœceſi datis in id litteris miſſionarius inſtitutus eſt. Priorem egit in conventibus Biborenſi & Myrtenſi, vivebatque etiamnum Meſſanæ anno MDCCVII, teſte quem hîc excipio Antonino *Mongitore* in Bibl. Sic. Scripſit ac typis edidit

Teſoro del SS. roſario diviſo in tre parti, Meſſanæ, Vincentii Amici 1698 in 4.

Sæc. XVIII.

F. HYACINTHUS MARIA MARI.

* 1707. F. Hyacinthus Maria Mari Etruſcus provinciæ Romanæ alumnus a medio circiter ſeculo XVII in ordine doctrina, facundia & pietate claruit, & florebat etiamnum initiis hujus ſeculi XVIII. De eo ſic ſtatutum lego in actis cap. gener. Romæ anno MDCXCIV celebrati: *Concedimus R. P. F. Hyacintho Maria Mari, qui a prædeceſſore noſtro Jo. Baptiſta de Marinis bon. mem. ab anno* MDCLXIII *in prædicatorem generalem inſtitutus fuit, vocem activam in capitulis provincialibus, juribuſque prædicatoris generalis in conventu ſuo nativo, & tota provincia Romana potiatur & gaudeat, uſque dum ei aliquis conventus pro prædicatura generali aſſignetur.* Vivebat etiamnum anno MDCCVII quo librum a ſe ſcriptum prælo dedit hujus tituli:

Il ſacro Ritiro, overo Eſercizi ſpirituali per dieci giorni con addizione al fine delle meditazioni propie a quelli chi ſi anno da conſecrar ſacerdoti, Venetiis 1707 in 12.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. HYACINTHUS MARIA ROSCIANUS.

* 1707. F. Hyacinthus Maria Roscianus Siculus Panormitanus, conventus S. Dominici ibidem alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, ſtudiique generalis regens, & aliquando prior, ſenatus etiam ſanctæ inquiſitionis conſultor, qualificator, ut aiunt, & librorum cenſor, in ſacris litteris, hiſtoriaque eccleſiaſtica apprime verſatus, Eccleſiaſtes ad hæc diſertus & facundus, florebat vergente ſeculo XVII, eratque etiamnum in vivis anno MDCCVII teſte Antonino Mongitore Bibl. Sic. quem hîc excipio, jamque ediderat

Il Roſario annuale della beatiſſima vergine Maria madre di Dio, overo, meditazione perpetua delli quindeci miſteri del ſacroſanto roſario.

Tomo I *che comincia dalla prima domenica dell' avvento, e termina nella domenica che precede la pentecoſte*, Panormi, Jo. Bap. Aiccardi 1705 in 4.

Tomo II *che comincia dalla domenica di pentecoſte, e termina nell' ultima Dominica dell' anno eccleſiaſtico*, Ibidem 1706 in 4.

F. JOSEPHUS THOMAS RIOTTA.

* 1707. F. Josephus Thomas Riotta Siculus Drepani XXVII martii MDCLXVII natus, ibidem ordini nomen dedit XIX martii MDCLXXXIII & anno revoluto eſt profeſſus. Poſt emenſum ſtudiorum curriculum, & utramque philoſophiam ac theologiam per ſeptennium titulo lectoris aliis traditam, e ſcholaſtica ad parænecticam totum ſe tranſtulit, Eccleſiaſteſque habitus eſt diſertus & eloquens,

Sec. XVIII. memoria, eruditione, elegantia, omnibusque christiani oratoris partibus præstans. His incumbentem, & quicquid in eo genere perfectius desiderari potest promittentem mors immatura demessuit Panormi apud S. Citam, ætatis XL, Christi MDCCVII januario mense. Sic de eo Antoninus Mongitore in *Bibl. Sic.* ubi & hæc ab eo testatur edita

1. *La morte auvivata. Oratione funerale recitata nel convento di S. Zita in Palermo nelle pompe funebri di 32 religiosi Domenicani oppressi dalle rouine d'un terremoto successo in Sicilia a gli 11 di Gennaro del presente anno* 1693, Panormi, Petri Coppola 1693 in 4.

2. *Il sole rinascente. Oratione funerale recitata nel convento de' Padri Agostiniani alli 14 Marzo* 1694 *nelle pompe funebri celebrate in ossequio del M. R. P. Melchiore Minutilla fù Provinciale de' Padri Agostiniani, & Esaminatore sinodale*, Ibidem, Barbera 1694 in 4.

3. *Nella morte il fomite della vita. Oratione funerale*, Ibidem, Thomæ Aiccardi 1697 in 4.

4. *Quaresimale*, Drepani, Bartholom. Franchi 1704 in 4. Quod extat Romæ in Casanatensi.

Prælo parata ab eo relicta:

1. *Il crociero del nuovo mondo per l'acquisto della perfezzione*, in fol.

2. *Teatro di meraviglie esposto all' occhio dell' universo. Panegirici*, in 8.

3. *Teatro apologetico su le massime della verità*, in 4.

F. MAGINUS VANTALLOL.

* 1707. F. Maginus Vantallol Hispanus in Sinarum imperio missionarius apostolicus jam a pluribus annis agebat, cùm anno MDCXCI unâ cum sodali suo & comministro F. Emmanuele *Trigueros* D. Carolum *Maigrot* vicarium apostolicum Foxiensem convenit die XVI decembris & cum dicto socio sua manu subscriptum tradidit

Authenticum instrumentum & testimonium de ritibus Sinensium per missionarios ordinis Prædicatorum semper reprobatis & nunquam toleratis. Vide supra Emmanuel Trigueros ad 1691.

Vivebat etiamnum anno MDCCVII ætate provectus & respirandi facultate seu asthmate laborans, qua ratione cum aliis nostris missionariis ad aulam se conferre non potuit, neque ex Sina pulsus est, sed a Mandarinis in sua Ecclesia observatus, & a ministeriis sacris prohibitus remansit. Sic refert F. Franciscus Gonçales a S. Petro de quo postea ad 1712.

F. NICOLAUS CONEN.

* 1707. F. Nicolaus Conen Teuto in sacra facultate Colonienſi licentiatus, & in studio Confluentino juris canonici professor agebat anno MDCCVII, quo edidit theses a discipulis suis propugnandas variis mensis martii diebus. Titulus:

Theses Thomistico-Canonico-civili-juridicæ practicæ, Confluentiæ, Jo. Francisci Krabben 1707 in 4. Quæ tamen cum pluribus aliis etiam in sacra facultate Parisiensi defensis decreto inquisitionis Romanæ die mercurii XXVI octobris prohibitæ fuerunt.

F. STEPHANUS RIZZI.

* 1708. F. Stephanus Rizzi Italus ineunte hoc seculo XVIII apud suos florebat, scripsitque ac edidit

Physiologiæ epithoma, Venetiis 1708 in 8.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa, cujus verò conventus aut provinciæ fuerit alumnus, quod in illis omittitur, hic addent sui sodales gentiles.

F. THOMAS BORELLI.

F. Thomas Borelli Ligur Januensis patria & professione sacræ theologiæ professor, ac divini verbi præco disertus & ferventissimus seculo XVII finiente & sequenti inchoante florebat. Scripsit ac typis edidit * 1708.

Rosario meditato e recitato. Discorsi annuali fondati sopra gl' evangeli correnti, e sopra la dotta spiegazione del Pater noster, *e dell'* Ave Maria *del dottor angelico S. Tomaso, da' quali si comprende l'eccellenza della divozione del SS. Rosario, ed utile si ricava dalla seria meditazione de' suoi divini misteri. Opera necessaria non solo a promottori di questa santa divozione, ma anche a chi hà cura d'anime, per bene istruirle in simili orazioni. Dedicato alla Beatissima Vergine, la quale come mistica rosa e madre lo compose in cielo, e per mezzo del suo prediletto figliuolo Domenico fanto il donò alla terra*, Genuæ, Jo. Bap. Franchelli 1708 in 4 pagg. 456.

Hujus operis meminerunt in suis Ephemeridibus Eruditi Galli ad 22 julii 1709 pag. 462, & carpere videntur, quod in eo refertur velut a Francisco *Nuñes* assertum, *Rosarii collegas diebus vel saltem horis ante mortem* 50 *de ea signo aliquo moneri, ut ei per pœnitentiam se præparent.* Sed ut ut sit de Francisco *Nuñes*, qui noster non fuit, nil solemnius apud nostros Rosarii præcones, quam illud evangelicum axioma, *Christum Dominum tanquam furem venturum*, ideoque ejus societatis collegæ ad sacramenta frequentius invitantur, ne imparatos hora ultima præoccupet.

F. ANONYMUS.

F. Anonymus *Romanus* quantum conjicio scripsit ac typis edidit * 1708.

1. *Li quindici divini misteri del SS. rosario da contemplarsi dalli confratelli e consorelle di essa confraternità coll' assoluzione che si dà in articolo di morte, colla spiegazione di tutte l'indulgenze concesse non solo a confratelli e consorelle di essa, mà a tutte le confraternità fondate e da fondarsi in perpetuo, quali indulgenze sono state anco approvate dal sommo pontefice felicemente regnante Clemente XI*, Romæ, Chracas 1708 in 12 pag. 104.

2. *Mezzi stabili e risolutioni ferme fatte da un' umile uomo peccatore cavate dalla sagra scrittura e SS. padri, scritte da un religioso di S. Domenico per la propria & altrui eterna salute: con le quali s'impara il modo di ben confessarsi & altre virtù e divozioni &c.* Romæ, Georgii Plucho 1708 in 12 pp. 76.

Approbarunt theologi ordinis F. Johannes Baptista Carus socius Pauli Bernardini sacri palatii magistri, & F. Paulus Maria Cauvinus magister & theologus Casanatensis.

F. ALEXANDER PINY.

F. Alexander Piny Gallus Provincialis Barcinone Urbecula in comitatu Nicienſi Duci Sabaudiæ tum subjecta nunc vero ditionis Gallicæ ortus ordinem Dracenæ, vulgo *Draguignen* vocant, professus, peractis studiis philosophiam & theologiam Aquis Sextiis provinciæ suæ Provinciæ studio generali docuit ipse cum laude non vulgari, adeo ut † 1709.

lauream magiſterii ante XXXVI annum ætatis aſſecutus fuerit. Cum autem favente Chriſtianiſſimo rege Ludovico XIV magiſter ordinis F. Johannes Thomas de Roccaberti duos ex qualibet in Galliæ regno ordinis provincia viros emeritos & uſquequaque egregios cenſuiſſet eligendos, qui in gymnaſio Sanjacobeo Pariſienſi aſſignati, collegium illud generale regerent, & diſciplinæ regulari aſſerendæ invigilarent, ipſe alter ex ſua provincia ad id muneris ſelectus eſt, & inter alios cooptatus anno MDCLXXVI, magiſtrique juvenum ut & ſupprioris ſexdecim annis, quibus ibidem manſit pluries officio functus eſt Deo & hominibus probatus. Anno MDCXCII permittente magiſtro ordinis primum in conventum S. Dominici novitiatum generalem, & ſequenti in noſtrum SS. Annunciationis ad S. Honoratum ſe recepit ſibi proximorumque ſaluti liberius vacaturus, in quo ultimo ad mortem uſque hæſit. Vir fuit & ingenii & eruditionis & pietatis & diſciplinæ regularis laude nunquam ſatis commendandus, cujus acta & hagiologia & diaria noſtra non parum ornabunt. Hæc tantum breviter dicere liceat expertis, etſi noſtri non ſit inſtituti, tempus illi quandiu fuit apud nos ſic diviſum, ut noctem Deo ſibique daret ad matutinas abſque ulla unquam intermiſſione ſurgens, horamque integram poſtea orationi ſemper vacans: diem proximo ſeu ſcribendo, ſeu conciones habendo ſeu confeſſiones audiendo, adeo ut non alia de cauſa e domo unquam egrederetur. Quot animas ad Deum revocarit, aut jam Deo devotas ad perfectionem erexerit, quis enumeret? Univerſim dici poteſt, nec a quoquam eorum quibus notus fuit me arguendum vereor, quibus vero non notus ille, in aula, in urbe, ſummis & infimis, magnatibus ſeu in ſeculo ſeu in Eccleſia, laicis, portioni illi gregis Chriſti ſanctiori? nullum fuiſſe ſua ætate omnibus probatiorem. Qua ratione vixit eadem mortuus eſt. Hieme poſtrema, quæ hominum memoria fuit acerrima, ex conſuetis exercitiis remiſit nihil, ſed promptum ſpiritum caro infirma ſequi non potuit. Quo die a nobis exceſſit nempe januarii XX anni MDCCIX exomologeſim fecerat, confeſſiones de more audierat, ſacrum circa meridiem ut illi conſuetum celebrarat, nec niſi ſub tertiam poſt meridiem decubuit, ut ſacro ungeretur oleo, deinceps in preces totus effuſus, cum Deo ſolo locutus ad undecimam ante mediam noctem, qua ejus anima non tam a corpore exempta eſt, quam ad cœlum progreſſa. Plura tum ſcholaſtica tum aſcetica ſcripſit, quæ ſequuntur:

Curſus philoſophicus Thomiſticus, ubi concluſiones ſingulæ ex principiis tribus expoſitis deductæ ſyllogiſtice & reductæ, Lugduni, J. Carteron 1670 in 12. Tomi duo priores *logicam*, tertius *metaphyſicam*, quartus & quintus *phyſicam* complectuntur.

Quæſtiones agitatæ inter Thomiſtas & Moliniſtas modo reſoluto ſcholaſtico, & rhythmicis verſibus decantatæ, Lugduni, Jacobi Carteron 1666 in 12 pp. 337.

Summæ angelicæ S. Thomæ Aquinatis compendium reſolutorium, Lugduni, Franciſci Barbier 1680 in 12. Tomus primus pp. 626, alter pp. 668, tertius pp. 873, quartus pp. 714.

Sequuntur Gallica & aſcetica:

La vie de la mere Madelaine de la ſainte Trinité fondatrice de l'ordre de Notre Dame de Miſericorde, deduite pour l'inſtruction des ames, Lugduni, Barbier 1680 in 8 pp. 559.

La clef du pur amour, ou la maniere & le ſecret pour aimer Dieu en ſouffrant, & pour toujours aimer en toujours ſouffrant, Lugduni, Barbier 1682 & 1685 in 12 pp. 266.

L'Oraiſon du cœur, ou la maniere de faire l'oraiſon parmi les diſtractions les plus crucifiantes de l'eſprit, Pariſiis, Jo. Villette 1683 in 12 pp. 307. Sec. XVIII.

Retraite ſur le pur amour ou pur abandon a la divine volonté, Pariiis, Villette 1684 in 12 pp. 375.

Le plus parfait, ou des voies interieures la plus glorifiante pour Dieu, & la plus ſantifiante pour l'ame, Lugduni, Barbier 1683 pp. 347.

Les trois differentes manieres pour ſe rendre interieurement Dieu preſent, & par l'une des trois marcher toujours en la preſence de Dieu, Ibidem 1685 in 12 pp. 278.

La vie cachée, ou Pratiques interieures cachées a l'homme ſenſuel, mais connues & tres bien goutées de l'homme ſpirituel, Ibidem 1685 in 12 pp. 224.

Innumera foliola volantia, ut aiunt, aſcetica in gratiam animarum ad ſanctiorem vitam anhelantium impreſſa Gallice.

F. ANGELUS WIRZBOWIC.

F. ANGELUS WIRZBOWIC Polonus anno MDCCII præſentatus & poſtea ad magiſterium promotus, & anno MDCCIX Gedanenſis conventus prior, in gratiam tironum ſuæ provinciæ typis commiſit 1709.

Memoriale philoſophiæ in via Thomiſtica, Gedani, Simonis Reinigeri 1702 in 8 pp. 440.

Alia promittebat, ut audivi a tribus ſuis diſcipulis anno MDCCIX Pariſiis tranſeuntibus, & in Hiſpaniam ſtudiorum cauſa pergentibus.

F. CAROLUS A SANCTO VINCENTIO.

F. CAROLUS A SANCTO VINCENTIO ſic in religione agnominatus relicto gentis ſuæ cognomine, qui *Daroux* in ſeculo dicebatur, Gallus, patria Lugdunenſis, Camberiaci ordinem amplexus eſt, verum ad tirocinii palæſtram decurrendam Avenionem miſſus menſe Martio MDCLXXXI ibidem ſe affiliari ut aiunt, & e provincia Pariſienſi in Toloſanam transferri poſtulavit & obtinuit. Poſt exacta ſtudia conventui Alexienſi ſive Aleſtenſi olim celebri & anno MCCL erecto, ſed ſuperiori ſeculo XVI funditus ab hæreticis everſo reparando ac reſtituendo jubentibus ſuperioribus egregiam navavit operam, in eaque civitate nunc ad Ludovici XIV regis Chriſtianiſſimi vota, in epiſcopalem ſub Narbonenſi a ſummo pontifice evecta, plurimum qua concionibus qua conſiliis claruit. Exinde qui mortuo F. Stephano Thomæ *Soëges* in Diario Dominicano Gallico *l'Annee Dominicaine* perficiendo ſuccenturiaret electus, juſſu Magiſtri ordinis F. Antonini Cloche Pariſios acceſſit anno MDCXCVIII, pluribuſque annis in novitiatu noſtro generali in ſuburbio S. Germani ei operi defudavit. At ex his quæ in miſſionariorum noſtrorum exemplis continuo ejus oculis obverſabantur ſalutis animarum deſiderio ſuccenſus, eos imitari potius habuit, quam de illis ultra ſcribere. Cochinchinam itaque cogitans quo epiſcopus Sabulæ recens conſecratus Dominus *de Cicé* pergebat, ab illuſtriſſimo antiſtite in comitatum aſciſci obtinuit. Erat annus MDCCIV & quidem ad oram uſque orientalium Indiarum ſcilicet portum *Pondicheri* dictum pervenerat, ſed ſecretis de cauſis in Gallias reverſus aut remiſſus, & fruſtra Sinicum idioma comparare aggreſſus, Indiis Occidentalibus zelum ſuum dicare ſtatuit. In S. Dominici inſulam tranſmiſit anno MDCCVIII quo vix appulerat, cum præfectus miſſionis a magiſtro ordinis inſtitutus eſt in ea inſulæ parte quæ Gallico imperio ſubjacet: ubi conſummatus in brevi vitæ ſuæ mortalis tempus explevit anno ſequenti MDCCIX menſis junii quarta, ætatis circiter XLVI. Vir fuit pius, laborioſus, ordini addictiſſimus, in quo tamen paulo 1709.

Sec. XVIII. plus criterii, minusque ejus quam jactant quidam, piæ credulitatis, sed in scribenda diligenter & accuratè historia plurimum adversantis & incommodæ merito desideres. Scripsit ac edidit

1. *Mois de septembre I. P.* (ad 15 ejus mensis) *de l'Annee Dominicaine*, Ambiani, Guislani Lebel 1702 in 4 pagg. 800.

2. *La vie en abregé de la V. M. Agnez de Jesus de l'ordre de S. Dominique du monastere de Langeac en Auvergne*, Ibidem iisdem typis & anno in 4 pagg. 47, e qua tamen magister ordinis F. Antoninus Cloche quædam eradi jussit, & plura voluisset expuncta.

3. *La vie du grand apostre de la Chine le V. P. Jean Baptiste de Moralez profez du convent de S. Paul d'Exiga.* Quæ quidem tomo dicto 1 septemb. pag. 347 continetur, sed & quam speciatim auctor edidit typis iisdem in 12 pagg. 109.

4. Plura aliorum Gallica scripta circa causam coram summo pontifice tunc pendentem nuncque finitam *De cultu & ritibus Sinicis* prælo excudi curavit gratissimè lecta & omnibus probata. Inter quæ *Lettre de M. de Lionne Eveque de Rosalie a M. Charmot* 1700 in 12 pagg. 173. Hanc suis annotationibus illustravit.

F. DOMINICUS CELI.

* 1709. F. Dominicus Celi Siculus, & patria Messanensis, seculo hoc XVIII ineunte florebat, scriptitque ac edidit.

Vita del glorioſissimo patriarca San Domenico fondatore del sacro ordine de' Predicatori, Florentiæ, Petri Malini 1709 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi. Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa. Cujus autem conventus aut provinciæ fuerit alumnus, quod in illis omittitur, hîc addent sodales aut gentiles, neque enim Antonino *Mongitore* in sua Bibl. Sic. cognitus fuit, saltem ab eo non recensetur.

F. DOMINICUS RICCI.

* 1709. F. Dominicus Ricci Italus, & hoc ineunte seculo XVIII florebat, ut me monent Memorialia recens Roma mihi missa, in quibus non additur cujus provinciæ conventusve fuerit alumnus, sed tantum opus edidisse, quod viri pietatem & doctrinam commendat. Titulus:

Homo interior juxta doctoris angelici doctrinam nec non SS. Patrum expositus, ad explodendos errores Michaelis de Molinos damnatos an. MDCLXXXVII. *Pars I, II & III*, Neapoli, Pauli Severini 1709 in 4.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. DOMINICUS VEYRIER.

* 1709. F. Dominicus Veyrier Gallus Anicii in Velaunis natus & ibidem ordinem amplexus jam clarebat anno superioris seculi octogesimo septimo tum in sua dicta domo philosophiæ professor, theologiam postea ibidem professus est, & conventum etiam suum S. Laurentii dictum rexit prior electus. Typis edita est, quæ ab eo pronunciata fuerat coram illustrissimo Dño D. Armando *de Bethunes* Aniciensi episcopo, & totius urbis cunctis ordinibus, summoque plausu audita

Oratio ad communem lætitiam invitatoria proconfirmata a morbo Ludovici Magni valetudine, composita & pronunciata a R. P. F. Dominico Veyrier publico philosophiæ professore in conventu S. Laurentii Anicienſi ordinis FF. Prædicatorum die XXI *mensis martii anni* MDCLXXXVII, Anicii, Johannis Franciſci Malescot, 1687 in 4.

* Vivebat auctor etiamnum hoc anno MDCCIX, sed & ultra dies produxit suos.

F. HYACINTHUS BALUZE.

* 1705. F. Hyacinthus Baluze Aquitanus Tutela (vernacule *Tulles*) oriundus, & clarissimi hac nostra ætate viri Stephani Baluzii consanguineus, Burdegalæ ordini nomen dedit adolescens, peractoque scholarum curriculo totum se prædicationi verbi Dei addixit, quo in munere non parvam sibi laudem comparavit. Obiit Burdegalæ anno MDCCIX circa mensem septembrem. Antea typis ediderat

Recueil de penſees morales & chretiennes par forme d'homelies ſur les evangiles des dimanches, Burdegalæ, Petri Albespy 1703 in 12. T. I pp. 486: T. II pp. 599.

Extat opus Parisiis in Regia D. 3514, 1 & 2.

F. ILDEPHONSUS MANRIQUE.

* 1703. F. Ildephonsus Manrique Hispanus sacræ theologiæ professor hoc ineunte seculo XVII florens scripsit ac typis edidit plura. Titulus:

Theologiæ moralis universæ ſummaria collectio, Venetiis apud Societatem 1706 in 8.

Altera ejusdem operis editio auctior, Ibidem in 8.

De theologia myſtica, Ibidem in 8.

Extant singula Romæ in Casanatensi. Non leve mihi dubium, an non hic idem sit cum Alphonso Manrique, de quo supra egimus ad 1697.

F. JOHANNES BAPTISTA MADERAN.

* 1708. F. Johannes Baptista Maderan Gallus Aquitanus Burdegalæ natus, ordinem adolescens amplexus est in patria, sicque in concertationibus scholasticis emicuit, ut post lectam apud suos pluribus annis theologiam, lauream in universitate Burdegalensi obtinuerit, & sacræ facultatis doctor & antecessor allectus fuerit, nostro Johanni Baptistæ *Goneto* suffectus. Hanc spartam viginti & amplius annis egregie ornavit, stylum orationis puriorem, quam vulgo scholastici, consectatus. Scopus illi erat dicti Goneti theologiam prosequendi, eique addenda plura theologiæ moralis volumina paraverat hoc titulo:

Clypeus doctrinæ moralis Thomiſtica, Tomis quinque in fol. Qui MS & ligati Burdegalæ apud suos servantur, in quibus tamen fatentur scriptorem laxiores novorum casuistarum opiniones aliquando amplexum & secutum: quod fortè ne typis edi permitterentur, impedimento fuit.

Obiit auctor die XXI decembris MDCCIX.

F. ANGELUS MARIA CARLINI.

* 1710. F. Angelus Maria Carlini Venetus ob eximias dotes, & egregiam in Oriente in classe Veneta fidei navatam operam a Clemente XI archiepiscopus Corinthiensis die XI martii MDCCII promotus, inter alia quæ de hac expeditione christiana scripta reliquit, suo pugno testatam dedit

Dichiarazione del fatto accaduto l'anno MDCXCIV *occupata l'iſola di Scio dall' armi della republica di Venezia nel meſe di ſettembre, dove ſi ritrovarono criſtiani occulti, quali paleſamente vivevano da Maometani, e per tali erano communemente creduti, mà occultamente ricevevano li ſantiſſimi ſacramenti parte da Greci, e parte da padri Gieſuiti, teſtificata veridica con ſuo giuramento, e con promiſſione di*

notizie più certe. Data Romania li quatro di Giugno MDCCX.

Prodiit primum in Italia, poſtea etiam in Gallia utraque lingua Italica auctoris & Gallica interpretis cum libello cui titulus:

Le Mahometiſme toleré par les Jeſuites dans l'iſle de Chio, 1711 in 12. Quibuſdam annis poſtea obiit hic archiepiſcopus ante MDCCXIX.

F. ANTONIUS LEONI.

* 1710. F. Antonius Leoni Patavinus, & conventus S. Mariæ Gratiarum in patria alumnus, ſacræ theologiæ magiſter, variis in Italiæ civitatibus inquiſitorem egit, Ferrariæ, Venetiis, Anconæ, & tandem Bononiæ, ubi & obiit anno MDCCX. Scripſit & typis edidit

Breve raccolta d'alcune operette ſpirituali proibite, orazioni e divozioni vane e ſuperſtizioſe, indulgenze nulle ed apocrife, ed imagini indecenti ed illecite, in 12 abſque loco anno & nomine typographi.

Extat Romæ in Caſanatenſi. Addunt Memorialia recens exinde mihi miſſa celebrem hunc inquiſitorem tum mortuum, cùm parabat inſigne opus a multis deſideratum, in quo hæreſes omnes & earum propoſitiones ab initio Eccleſiæ prolatæ cum earum damnationibus ex ſcriptura & definitionibus conciliorum ordine alphabetico diductæ exponendæ erant, verùm cum vita opus imperfectum auctorem reliquiſſe.

F. FRANCISCUS ORLANDI.

* 1710. F. Franciscus Orlandi Laudenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter hoc anno MDCCX florebat, in univerſitate Piſana publicus theologiæ dogmaticæ profeſſor, tunque ſcripſit ac in lucem dedit opus hoc titulo:

Duplex lavacrum in cœna Domini fidelibus exhibitum, alterum ex Chriſti mandato de ſacra pedum lotione, alterum ex veteri Eccleſiæ diſciplina de expiandis altaribus, Coſmo III magno duci ab auctore nuncupatum, Florentiæ, Neſſeni & Borghigiani 1710 in 4 pp. 184.

Extat Romæ in Caſanatenſi, & Pariſiis in Regia & Bignoniana. Ejus meminerunt in Diario eruditorum Gallico 15 junii 1711.

F. GREGORIUS DE LE WINCQUE.

* 1710. F. Gregorius de le Wincque Gallo Belga patria & profeſſione Tornacenſis, theologus & eccleſiaſtes, in provincia ſua S. Roſæ pluribus muniis functus, conventus ſui Tornacenſis non ſemel prior electus & datus, quo munere fungebatur anno MDCCV, ejuſdemque conventus Prædicator generalis, annis multis in provincia noſtra S. Ludovici præſertim Ambiani degit Fratribus omnibus carus, pietate diſciplinaque regulari commendatus. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCX Ambiani, quo ſe recepit, ubi Batavicum imperium ſubiit ſua patria. Scripſit

1. *Opus verſibus Elegiacis, quibus Ludovici XIV Francorum regis Geſta deſcribit* Titulus: *Ludovicus Triumphans, Felix, Pius.* Princ. *Ad Lectorem.*

Accipe quæ fecit pro principe carmina vates,
Aut potius vatis quæ cito fecit amor.
Fecit amor vatem. Quam fortis amatat amantem,
Naturam ſuperat. Quod negat iſta, dedit.

Finis:

Pauca legenda dedit vix notus carmina vates:
Cùm non ceſſet amor, carmina plura dabit.
Præmia nulla petit. Quid poſſet poſcere? Felix
Regem, ſi poſſit dicere, Muſa canit.

MS habeo in ſchedis. Sec. XVIII.

Et illud quidem compleverat anno MDCCI: anno verò MDCCV aliud opus paraverat edendum per modum *Faſtorum e'iſdem Ludovici XIV*, non quidem carmine, ſed exorationis ſpecie, qua in Inſcriptionibus utuntur, & qua Aloyſius Juglaris S. J. Elogia Ludovici XIII cecinit, quem & imitari conatus eſt nec ſine ſale: quod & Duci Burgundiæ regis Chriſtianiſſimi nepoti nuncupaverat, ſed hactenus non editum. Titulus:

Ludovicus triumphans, MS in 4 pp. 98. Servatur apud noſtros Tornacenſes.

Ab eodem prodierat antea

Divus Thomas orbis miraculum ſive *Oratio de doctore angelico habita a P. F. Gregorio De le Wincque ordinis S. Dominici conventus Tornacenſis*, Tornaci, Nicolai Inglebert 1681 in 4 pp. 22.

Poſt ſuperius jam ſcripta, didici ex litteris patris Johannis Dominici de la Grange ſodalis Inſulenſis, dictum Gregorium anno circiter MDCCXI Camerraci apud ſodales obiiſſe, & in monaſterio S. Auberti ejuſdem civitatis terræ mandatum.

F. GUILLELMUS FELLE.

* 1710. F. Guillelmus Felle Gallus Neuſtrius Depæ natus, Metis verò ordinem amplexus circa annum MDCLX, poſt exacta ſtudia, maximam vitæ partem varias orbis partes peragrando tranſegit juxta civium ſuæ patriæ ingenium, vivereque tandem & peregrinari deſiit anno MDCCX ut epiſtola Roma mihi ſcripta didici. Iter autem faciens plures ſcripſit libellos variis in locis editos, quorum hi mihi noti ſunt:

1. *Reſolutiſſima ac profundiſſima omnium difficilium argumentorum, quæ unquam a Chriſti nativitate potuerunt afferre hæretici contra B. Virginis cultum.* Abſque loco & nomine typographi 1687 in 4 pp. 16.

Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati. Libellus eſt Latina Germanicaque lingua paginis per columnas diviſis ſibi invicem reſpondente exaratus, & Michaeli Radzieiowxi cardinali archiepiſcopo Gneznenſi nuncupatus, ſingulari vero epiſtola Gallica etiam principiſſæ Holſteinii dicatus. In eo ſe dicit ſacræ theologiæ magiſtrum ac Johanni III Sarmatarum regi ab eleemoſynis & ſacris: triginta vero hæreticorum adverſus Deiparæ cultum argumenta diſſolvit.

2. *Breviſſimum fidei propugnaculum*, Venetiis 1684 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi, & dicitur altera editio.

3. *Fel Jeſuiticum*, & 4 *Lapis theologorum*. Horum non novi niſi titulos ab ipſomet in priori relatos, neque quid ſibi velint intelligo.

5. *La ruina del Quietiſmo e dell' amor puro*, Genuæ 1702.

Huic operi imaginem ſuam præfixit ſub qua hæc leguntur: *F. Guillelmus Felle ætatis ſuæ* LXIII *magiſter Dominicanus ſereniſſimi Johannis III Polonorum regis eleemoſynarius poſt magnæ partis Africæ, maximæ Aſiæ, & fere totius Europæ perluſtrationem triginta librorum auctor, apprime verò patribus ſoc. Jeſu addictiſſimus.* Libellum verò Clementi XI, & Philippo V Hiſpaniarum regi catholico nuncupat. *P. I* propoſitiones LXVIII Molinoſii ab Innocentio XI damnatas: *P. II* alias viginti tres ab Innocentio XII itidem proſcriptas impugnat. *P III* Theoremata centum ſexaginta & unum ſanctimonialibus proponit & ſtatuit, quibus ab illuſionibus Molinoſiſini cautas reddere ſatagit.

Cætera ejus opera ad numerum trigeſimum mihi ignota.

ine. XVIII.

F. JACOBUS SALOMONII.

* 1710. F. Jacobus Salomonii Græcus origine, in insula Creta natus, ibidemque adolescens in urbe totius insulæ præcipua (*Candidam* vulgo *Candie* dicunt) ordinem amplexatus, Pataviam studiorum causa missus est, quibus exactis ad legendam tum philosophiam, tum theologiam postea variis provinciæ S. Dominici Venetiarum locis & collegiis, Patavii etiam admotus est, tantamque sui existimationem fecit, ut a Georgio Cornaro episcopo Patavino theologus ascitus sit anno MDCLIX, qui theologiam moralem in suo seminario profiteretur, ac quæstiones de casibus conscientiæ in sua diœcesi ortas solveret. Quo eodem munere functus est sub Cornari successore Gregorio cardinali *Barbarigo*. Interea insula Creta anno MDCLXIX a Turcis invasa, ejectisque inde Christianis fere omnibus præsertim ecclesiasticis ac regularibus, Salomonius a sodalibus Patavinis, quibuscum tot annis convixerat, in numerum filiorum libentissime aggregatus est, ævique reliquum apud eos exegit. Florebat quam maxime anno MDCXCVI quo in aliquale suæ adversus urbis Patavinæ cives observantiæ monumentum opus edidit hoc titulo:

1. *Agri Patavini inscriptiones sacræ & profanæ F. Jacobi Salomonii ordinis Prædicatorum e colonia Cretensi adoptione Patavini cura, impendio, & sedulitate collecta. Quibus accedunt vulgatæ anno* MDCLIV *a Jacobo Philippo Tomasino episcopo Æmonensi asterisci signata: & præter antiquorum monumenta, quæ apud Scardeonium & equitem Sertorium Ursatum leguntur, plura alia recenter inventa recensentur. Additis historicis ac topographicis adnotationibus Italico idiomate in incolarum gratiam, quibus antiquitatum Patavinarum multa obscuritate suffusa illustrantur. Opus Laurentio Superantio equiti & senatori nuncupatum*, Patavii, e typographia Seminarii 1696 in 4 pp. 421. Legenda præfatio ex qua superius de auctore dicta sunt accepta. Extat Parisiis in Regia K 954, 2: & Romæ in Casanatensi.

Promittebat opus alterum scilicet *Gymnasium Patavinum dicti Tomasini recensitum & auctum, additis inscriptionibus, quæ in scholis omnibus leguntur, cum serie chronologica rectorum, sindicorum, vicesindicorum, ac moderatorum omnium a republica Veneta positorum ad suam ætatem*: Sic enim refertur in opere cui titulus *La Galeria di Minerva* T. II edito Venetiis apud Albritium 1697 in fol. p. 235. An illud opus quod hoc titulo recensitum vidi.

2. *Urbis Patavinæ inscriptiones sacræ & profanæ*, Patavii, 1701 in 4. Extat in eadem Casanatensi & & istud quod nescio an sit alterum a primo, an altera ejus editio.

3. *Inscriptiones sacræ & profanæ tam in urbe quam in agro*, Patavii 1708 in 4.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi missa, in quibus additur auctorem obiisse anno 1710.

F. JOHANNES BOLIVAR.

* 1710. F. Johannes Bolivar Hispanus, provincæque Hispaniæ alumnus, perpetua per totam vitam in scholis theologiæ professione laurea coronatus, primariam in academia Salmantina cathedram ordini addictam obtinuit, & quam a trecentis & amplius annis continua & nusquam interrupta serie gloriam ordini nostri pepererant, egregie sustinuit, auxit plurimum, & nova luce illustravit. Tanta enim nominis sui fama eam rexit & moderatus est, ut inter Hispaniæ theologos nemini secundus, imo omnium sine controversia primus haberetur. Ea tandem quæ tanto omnium auditorum plausu docuerat, ut ad totius Ecclesiæ utilitatem pervenirent, prelo commisit. Is est titulus:

Salmanticæ Lectura

R. A. P. F. Johannis Bolivar sacri ordinis FF. Prædicatorum theologi & in Salmanticensi academia antecessoris primarii, in quibus præcipuæ frequentioresque Thomisticæ scholæ controversiæ prompte ac perspicue enodantur, Salmanticæ, ex typographia Eugenii Antonii Garcia 1701, Tomis duobus in fol. Primus pp. 694: Alter pp. 764.

Extant Romæ in Casanatensi. Memoriæ vero hinc recens mihi missæ Bolivarium ferunt ad annum MDCCX vixisse.

F. JULIUS MARIA BIANCHI.

* 1710. F. Julius Maria Bianchi Venetus, nobili loco Venetiis natus, adolescens in cœnobio SS. Johannis & Pauli ordinem professus, in Hispaniam studiorum causa missus est. Salmanticæ & Compluti exactis philosophiæ theologiæque stadiis, nondum in sacris constitutus, a magistro ordinis datus est magister artium, quas triennium docuit. Ad suos reversus Venetos, tale dedit eruditionis apud Hispanos a se comparatæ specimen, ut a superioribus selectus fuerit, qui Romæ in comitiis ordinis anno MDCL pro sua Venetiarum provincia universæ doctrinæ Thomisticæ conclusiones propugnaret. Id verò cùm egregie præstitisset, nondum trigesimum ætatis assecutus, magister promotus est, & Neapolitani S. Thomæ gymnasii regens institutus. At ob grassantem tum in regno pestem eo accedere prohibitus, Romam revocatus est, ubi ad Minervam baccalaureum egit octennium solidum. Hinc summis pontificibus gratus & acceptus, ab iisdem familiaris prælatus ascitus est, ac sacrarum congregationum consultor positus, a Clemente IX congregationis indicis, a Clemente X sacrorum rituum & reliquiarum ac indulgentiarum, ab Innocentio XI Sapientiæ quæ gymnasium est Romanum publicum, professor ac regens: denique qui Scylatiensem insulam ab Alexandro VII oblatam detrectarat, cum Spalatensem, Corcyrensem, & Justinopolitanum episcopatus ab Innocentio XI sponte sibi oblatos constanter recusasset, ab eodem pontifice secretarius indicis Jacobo Ricci procuratori ordinis generali instituto suffectus est anno MDCLXXXIV, eoque munere cum summa omnium approbatione functus est ad mortem usque, quam grandævus venientem lætus aspexit anno MDCCI. Ab eo pro more editus est

Index librorum prohibitorum.

De eo legenda epistola nuncupatoria Ecclesiastis Thomistici nostri Johannis Benedicti Perazzo, qui istud opus huic Julio Bianchi dicavit: ex ea quæ nos hîc de eo, excepimus.

F. LUDOVICUS ANTONIUS BOYER.

* 1710. F. Ludovicus Antonius Boyer Gallus congregationis SS. Sacramenti in Provincia alumnus, clarebat hoc anno MDCCX, & priorem agebat domus Tricastinensis. Scripsit ac typis edidit Gallice

Historiam Ecclesiæ Tricastinensis, Lugduni 1710 in 8.

P. RAIMUNDUS CENSI.

* 1710. F. Raimundus Censi Romanus domusque S. Mariæ ad Minervam alumnus, seculo XVII vergente jam clarus, vivebat etiamnum anno MDCCX. Scripsit ac in lucem dedit

Miraculi

Miracoli e grazie fatte dalla santissima vergine del rosario per mezzo della sua imagine, posta nella chiesa di san Tolomeo di Nepi, Romæ, Antonii Rossi 1699 in 8.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. THOMAS LUCCIONI DE BONIFACIO.

1710. F. Thomas Luccioni de Bonifacio Mediolanensis conventus S. Eustorgii ibidem alumnus ad conventum S. Mariæ de Castello Januensem postea translatus, & ut aiunt transfiliatus, sacræ theologiæ magister in provincia utriusque Lombardiæ numerarius per acta cap. general. Rom. MDCLXXXVI acceptatus, vir eximius in variis provinciæ S. Petri Martyris cujus erat alias gymnasiis sacram doctrinam e superiori loco professus est diutius, ac in ipso S. Eustorgii studio ut vocant generali iterato regentem egit, nec parvam sibi tum eruditionis famam comparavit, dum conclusionibus publicis per suos auditores propugnatis præses & moderator ultra quinquagesies affideret. Neque vero in scholis tantum, sed & e sacro pulpito plurimum claruit, quadragesimas enim triginta in celebrioribus Italiæ civitatibus prædicavit cum plausu & fructu: ad hæc juris canonici peritus anno MDCCII jam a XX annis examinator synodalis ab archiepiscopis Januensibus allectus agebat. Alia quibus in ordine functus est munera omitto, quamvis non mediocris sit ejus laus, quod ex aliena provincia translatus ad amplissimæ utriusque Lombardiæ provinciæ regimen communibus votis assumtus fuerit. Posterioribus annis experientia qua in confessionibus audiendis, qua ex consultationibus doctorum virorum ad quas adscitus fuerat parta edoctus, quantum malorum in Ecclesiam invexisset Probabilismi doctrina vulgaris, horrente præsertim animo ad libellos anonymos seu MS seu typis furtivis editos, quibus illa omni etiam in aliter sentientes mendaciorum & calumniarum genere adhibito propugnabatur: huic colluviei ac sacra tribunalia inundanti torrenti, cui avertendo ac propulsando plures e nostris jam non infeliciter laboraverant, suam etiam ut murum opponeret operam conferendam duxit. Scripsit itaque tractatum hoc titulo:

Veritatis moralis seu doctrina probabilis investigatio, Mediolani, Marci Antonii Pandulphi Malatestæ 1702 in 4 pp. 390.

Multam in hoc opere eruditionem prodit auctor, neque solum scholæ Thomisticæ adversarios, sed & ipsius ordinis Prædicatorum sodales probabilismi fautores egregie salva tamen reverentia confutat. Et quia Bartholomæus Medina noster laxioris hujus opinionis auctor ac veluti antesignanus a multis habetur, notat primo nullam illum S. Thomæ aut aliorum sanctorum auctoritatem ad eam statuendam adducere: tum præterea non absolute loqui ut aliàs ubi dubia resolvit per vocabula ista, *Dico* vel *Conclusio*, sed nova ratione, *Mihi videtur quod si est opinio probabilis licitum est eam sequi, licèt opposita probabilior sit*: sic vero se postea explicare, *probabile sibi non esse eo ipso quod in ejus favorem adducantur rationes apparentes, & quod habeat assertores & defensores, hoc enim pacto etiam erroves essent opiniones probabiles, sed illud a se probabile dici quod asserunt viri sapientes & confirmant optima argumenta.* Addit tandem se censere si Medina sicuti doctor simul & fuisset propheta, ac prævidisset torrentem seu mare magnum opinionum, quæ per fas & nefas deinceps exortæ & extensæ fuerunt, certe a suo, *mihi videtur*, typis mandando cavisset, sensumque suum in corde suo secreto sepeliens & calamum & linguam cohibuisset. Illustrissimum episcopum Malacensem nostrum Ildephonsum a S. Thoma laudat eleganter dicentem, *Probabilismo innitentes nonnisi probabiliter salvandos, sed probabilius imo certo damnandos.* P. Thirsum Gonçalez S. J. præpositum aliosque ejus asseclas eximie commendat, qui probabilistarum aciem innumeram perrumpentes, securiorem ac tutiorem sententiam amplexi sunt ac invicte propugnarunt. Quemdam cujus nomen tacet, indicat tamen missionarium famosum ac sacri apostolici palatii concionatorem eximium fuisse, illum inquam miratur quod opere quodam MS ab illustrissimo Ecclesiæ principe sibi communicato non solum probabilismum pro vitili defendat, sed & laudatum S. J. præpositum insulse irrideat, ac magistrum ordinis Prædicatorum R. P. Antoninum Cloche inverecunde suggillet: quia enim primus constanter asserit *neminem posse tuto sequi opinionem probabilem stantem pro libertate adversus legem*, hic missionarius veluti deridens tertio repetit illud *adversus legem, adversus legem, adversus legem*, ceu quoddam ineptum: & postea quia idem præpositus asserit *requiri ab operante ut opinio judicetur vere judicium certum & firmum*, id ceu insulsum spernit longiore discursu dicens scientiam sic cum opinione confundi, *e che hà di pin*, inquit, *l'assenso scientifico, se non questo di non esser fluttuante?* &c. merito legenda. Ordinis vero Prædicatorum magistrum iste Anonymus impetit, quod in chronico ad calcem constitutionum anno 1690 Romæ edito quosdam Thomistas qui juxta mentem SS. PP. Alexandri VII & Innocentii XI contra opiniones in perniciem animarum laxas scripserunt, Mercorum, Baronium, Contensonum &c. laudari permiserit hic subjiciens: *Prima di andare ad altro V. S. illustrissima noti un poco co' quali termini qui tratta il Bannez, tratta l'Alvarez, tratta il Soto, tratta il Martinez, tratta il Lopez, tratta il Serra, tratta il Villar, tratta il Velasco, tratta il Ledesma, tratta il Tapia, tratta il Candido, tratta il Gagliego, tratta un Giovanni detto di S. Tomaso, e tratta tant' altri scrittori egregi dell' illustre famiglia Domenicana* &c. Quasi, inquit Luccionius, tali enumeratione hos doctores præsumat trahere ad molendinum suæ minoris probabilitatis, quam nullus eorum somniavit tueri ac defendere, cùm omnes clare se explicent, & loquantur vel de minus tuta, vel de probabili certa certitudine morali per assensum firmum undequaque indubitatum, & quantum humano modo est possibile etiam infallibilem, ut de M. Johanne a Sancto Thoma advertit Contensonus lib. 6 dissert. 3 cap 2, his verbis: *qui licèt in speciem minus probabili favere videatur, tamen tot cautionibus & conditionibus sententiam suam sepit, ut his adhibitis minus probabilis intra lineam & limites opinionis tutæ seu probabilioris contineatur.* Quod idem observant Martinez de Prado, Alvarez, Ledesma, Bannez, Lopez, Serra, Ferre, cæterique discipuli Doctoris communis S. Thomæ. Hactenus Luccionius, cujus opus non solum ob doctrinam sed & ob acta plura singularia in eo relata merito legendum: & in quo hoc unum desideres, ut auctor scribendi ratione non illa diffusiori & pathetica, quæ concionatorem eximium probat, sed contractiori qualis est theologorum moralium clarior, usus esset.

Superior operi a p. 391 ad 539 adjunxit

Opusculum seu ancile veritatis ad faciendam vindictam sanctam in nationibus amplissimi imperii Sinarum, illinsque reges nobiles, Mandarinos, litteratos & cultus Chinensium propugnatores alligandos in compedibus & in manicis ferreis, ut faciant judicium conscriptum omnipotentis Dei ejusque dilectissimæ sponsæ sanctæ Romanæ Ecclesiæ.

Sæc. XVIII. Quia vero quorumdam S. J. ſcriptorum ſenſa impugnanda cogente veritate ſibi proponit, ſic ad opuſculum ſuum ipſe præfatur: *Naſcere naſcere fili mi*, & poſtea, *in propugnaculum patris tui dic & tu: Quis unquam me adverſus ordinem illum, hoc eſt religioſiſſimam ſanctamque familiam vel coram audivit palam diſputantem vel clam ſuſurrantem? Quem unquam de ordine illo niſi cum gaudio vidi, niſi cum honore ſuſcepi, niſi cum reverentia allocutus, niſi cum humilitate adhortatus ſum? Dixi & dico. Modus quidem vitæ eſt ſanctus, honeſtus, caſtitate decorus, diſcretione præcipuus, a patribus inſtitutus, a ſpiritu ſancto præordinatus, animabus ſalvandis non mediocriter idoneus, ipſorum me commendavi orationibus, interfui collationibus, diſputationibus, & ſæpe de eorum ſcripturis, doctrinis, ac ſalute animarum habui ſermonem cum multis & publicum & privatum.* Quæ ex S. Bernardo in apologia ad Guillelmum abbatem mutuata præmittit, ut affectum ſuum erga SS. Societatem prodat: revera nullum ejus ſodalem etiam impugnando niſi honorificentiſſime nominat. Cæterum opuſculum ſolidum eſt acre & vividum ac quale exigebant tempora quibus ſcriptum eſt lite nondum a Clemente XI finita. Cum liber Mediolani abſente & Genuæ agente auctore editus fuerit, dolendum in eum typographum incidiſſe, cui errata exciderunt innumera, quibus opus non parum deformatur. Hæc quodammodo ſanat auctor a p. 541 ad 567, ubi & plura addit de cultu Sinenſi ad evertenda cujuſdam larvati ſub nomine Danielis de Pico ſcriptoris, qui furtivis typis libellum ediderat hoc titulo, *Raccolta d'alcune deciſioni ed iſtruzzioni con le quali ſi dimoſtra qual ſia ſtata la pratica della Chieſa nel propagare la fede &c.* futilia & ineptiſſima fundamenta. Edidit etiam Luccionius ſequentia.

La Predica di Salomone nel libro dell' Eccleſiaſte dearticolata, e dedicata alla M. R. M. Suor Maria Deodata Spinola religioſa del medemo ordine nel monaſtero di S. Silveſtro in Genova, Genuæ, Franchelli 1705 in 8 par. pp. 399.

Elucidarium vitæ & operum D. Thomæ Aquinatis doctoris olim communis inde Angelici offert pio ac benevolo lectori F. Thomas Luccioni S. T. M. de Bonifacio utriuſque Lombardiæ ordinis Prædicatorum exprovincialis. Dicatum D. Paridi Mariæ Salvago patritio Genuenſi, Genuæ, Franchelli 1705 in 24 pp. 180. Conatus eſt utique laudandus, ſed in re tam gravi neque quoad annorum vitæ S. Thomæ ſeriem & chronologiam, neque quoad operum ejuſdem S. D. genuinorum & aſcititiorum cenſuram accuratus: quod penuriæ monumentorum antiquorum aſcribendum putarim.

Extant Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati ex dono auctoris, quem Memoriæ Roma recens mihi miſſa ferunt ſenectute confectum anno MDCCX Genuæ obiiſſe relictis præter edita plurimis ad utramque theologiam ſcholaſticam & parænecticam MS.

F. BENEDICTUS MARIA CASTRONIUS.

* 1711. F. Benedictus Maria Castronius Siculus Panormitanus claris oriundus natalibus, cujus cum laude meminit Antoninus Mongitore in Bib. Sic. poſt Italicum, Gallicum, Germanicum, aliaque per Europæas, regiones diſcendi cauſa ſuſceptum ac confectum iter, in patriam reverſus ordini ſe addixit Panormi: ubi & deinde in ſtudio generali S. Dominici philoſophiam & theologiam profeſſus eſt. Sed & mathematicarum diſciplinarum ſcientia probè inſtructus eas etiam docuit publice. Anno MDCCVII ætatis XL agebat, & vivebat etiamnum anno MDCCXI. Scripſit

Epiſagogicon Geometricum, ſive Primitiva Matheſis initia: ubi Definitiones, Diviſiones, Poſtulata, & Axiomata traduntur, quibus inſcii primo imbui ſolent, ut paratiores ad elementorum Euclidis libros habeantur, collecta, & illuſtrata, atque ad faciliorem tironum captum accommodata, Venetiis, Gonzatti 1705 in 4 pagg. 249 abſque tabulis, quæ ad calcem.

Extat Romæ in Caſanatenſi, & Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati.

F. DOMINICUS RIERA.

* 1711. F. Dominicus Riera in inſula Majorica natus & conventus majoris ejus inſulæ alumnus, vir pius & cultui B. Virginis addictiſſimus ſeculo XVII vergente jam clarus, vivebat etiamnum hoc anno MDCCXI. Scripſerat jam antea, & typis ediderat

1. *Mare magnum exemplorum SS. Roſarii ex diverſis auctoribus ac voluminibus congregatum, quibus præmittitur opus aureum B. Alani de Rupe de pſalterio Chriſti & B. Mariæ*, Majoricæ 1689 in fol.

2. *Pſalterium Marianum præfiguratum, in quo B. Alani de Rupe opus aureum ad formam concionatoriam reducitur*, Ibidem 1700 in fol.

Utrumque volumen extat Pariſiis in Regia D 505, 3 & 4.

F. FRANCISCUS BOSCHMAN.

* 1711. F. Franciscus Boschman Flander Gandavi natus, & ibidem ad ordinem allectus, ſtudia in Hiſpania perfecit, hincque redux variis apud ſuos functus eſt officiis. Vir fuit antiquitatum ordinis perſcrutator curioſus, & a ſuo provinciali R. P. Jacobo Vanden Heeden ſocius in viſitationibus provinciæ Inferioris Germaniæ aſſumtus, quicquid notatu dignum in qualibet ordinis domo obſervabat, diligenter inferebat in ſchedas. Ex his ab eo concinnata eſt

Compendioſa conventuum Belgii omnium ordinis FF. Prædicatorum deſcriptio, quæ MS. Gandavi aſſervatur, qua & uſus eſt noſter Jacobus de Jonchere de quo ſupra ad 1704, & maximam partem ſuis hiſtoriis inſeruit.

Eſt ibidem *Odeporicum ſuum Italicum & Hiſpanum* MS.

Sic me monebat conſodalis ejus Ludovicus Robiin litteris 7 junii 1716 e Gandavo datis, addens hunc Franciſcum obiiſſe Gandavi anno MDCCXI, ætatis LXXXIV.

F. JOHANNES BAPTISTA MAZZOLENI.

* 1711. F. Johannes Baptista Mazzoleni Longobardus Bergomi natus, & in patria ordinem profeſſus, vergente ſeculo XVII magiſterii apices meruit & obtinuit, clarebatque etiamnum anno MDCCXI. Plura ſcripſit & edidit, quæ ſic in Memorialibus Roma recens mihi miſſis enumerantur

1. *Panegirici di ſan Filippo Neri, e di ſanta Chiara*, Neapoli, Caroli Porſile 1690 in 8.

2. *Il Roſario coronato con fiori*, Bononiæ, Peri 1699 in 12.

3. *Il Roſario perpetuo, o ſia il Roſario recitato in tutte l'hore dell' anno a prò degli agonizanti*, Bononiæ, Longhi 1700 in 12.

4. *Il Roſario tempio ſacroſanto*, Venetiis, Ludovici Pavino 1702 in 8.

Digitized by Google

5. *Pregi della ſacra lezione ouvero Profitti ſpirituali raccolti dalla lezione de' ſacri libri*, Venetiis, Pavino 1704 in 8.

6. *Il Crocefiſſo venerato, ouvero diuoti eſercizi ad onore del Crocefiſſo fondati nelle ſacre ſtorie correnti in ciaſcun giorno dell' anno : Parti due*, Venetiis, Louiſa 1705 in 12.

7. *Grazie del Roſario*, Venetiis, Louiſa 1706 in 12.

8. *Sermoni in lode della Santiſſima Vergine del Roſario, in cui ſi rappreſentano le di lei eccelſe prerogative, e le abondantiſſime grazie che concede a ſuoi Roſarianti*, Parmæ, Joſephi Roſati 1711 in 8.

Extant pleraque Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES FRANCISCUS BILLECOQ.

* 1711. F. Johannes Franciscus Billecoq Gallus Picardus Morolii vernacule *Morenil* oppido ad Ambianum duo milliaria Gallica circiter diſſito natus, ordini in æde noſtra Ambianenſi nomen dedit anno MDCLIII ætatis tum XX : emenſiſque philoſophiæ ac theologiæ ſtadiis, artium lector publicus inſtitutus eſt Abbatiſvillæ anno MDCLX. Poſtea verbo Dei prædicando ſe dedit nec infeliciter, jamque neceſſarios omnes pro Dominicis & Feſtis ſermones paraverat, ſed tanto munerivi-ribus corporis deficientibus & impari valetudine, animarum piarum & ad ſanctiorem vitam anhelantium directioni totum ſe applicuit : quo in exercitio vitam in cœnobio Abbavillæo fere tranſegit omnem, & in eo tandem obiit XIX octobris MDCCXI, ætatis LXXVIII. Eamdem hanc domum rexerat prior electus & inſtitutus anno MDCLXXV, tum & ſuam S. Ludovici regis provinciam quadriennium prior provincialis ad id muneris aſſumtus in comitiis anno MDCXCI Pariſiis coactis. Vir fuit pius, gravis, ex æquo & bono agens, ideoque ab omnibus dilectus. Scripſit ac in lucem dedit ſuppreſſo nomine, quod tamen approbationes proferunt

1. *Inſtructions familieres ſur les pratiques de la vraie devotion par un religieux de l'ordre de S. Dominique*, Abbatiſvillæ, Johannis Muſnier 1673 in 12: Iterum Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1689 in 12.

2. *L'Adoration perpetuelle du Saint Sacrement*; Ambiani, G. le Bel 1686 in 12 pp. 104.

3. *L'Uſage du Saint Sacrement tiré de l'Ecriture, des Conciles, & des Peres*, Ibidem 1690 in 12. T. I pp. 548 : T. II pp. 366.

4. *Les voies de Dieu*, Ibidem 1693 in 12 pp. 411.

Quæ lucubrationes omnes & a piis & a doctis omnibus magni æſtimantur, jamque fiunt rariores.

F. JOHANNES MAURITIUS.

* 1711. F. Johannes Mauritius Belga vernacule *Moriſſens* quidam in Actis Eruditorum Lipſienſium anni MDCCXI ad menſem junium pag. 281 laudatur, ceu qui ſcripſerit opus hujus tituli

Idololatria Jeſuitarum in regno China, Amſtelodami, Jacobi Borſtii 1711 in 8 pp. 304 cum figuris æneis.

At quod tacent illi eruditi, didici ex litteris e Belgio ad me datis opus eſſe plane ſuppoſititium, neque hominem eſſe, qui vel illi libro vel aliis pluribus ſub ejus nomine editis ſcribendis par ſit. Infelix apoſtata eſt & a religione & a fide, vir nullo judicio præditus, mercaturam vilem apud Batavos faciens, & proteſtantibus e Gallia transfugis veris libellorum auctoribus nomen ſuum accommodans, cujus nec meminiſſemus, niſi Acta laudata coegiſſent.

F. JOHANNES JACOBUS DE PERSIN.

F. Johannes Jacobus de Persin Gallus Occitanus Toloſæ nobili e ſtirpe ortus, illuſtriſſimi Eccleſiæ principis Johan. Franc. *de Perſin de Monregaillard* Tomeriarum vernacule *Saint Pons* antiſtitis conſanguineus, egregius adoleſcens XVI annorum prima jan. MDCXLIX ordini nomen dedit in patria, votiſque anno revoluto per labia ſua diſtinctis ſtudio deinceps toto pectore incubuit. Vir fuit acris vividique ingenii, lectioni præſertim ſanctorum Patrum addictus & aſſiduus, verbo Dei ita ex tempore prædicando ſemper paratus, ut quamprimum moneretur, intra horam quacunque de cauſa ad dicendum præſto eſſet : memoria ad hæc uſus feliciſſima corporiſque firma valetudine, laborum & vigiliarum patientiſſima. Unde cum ſtudiis ſeveriorem legum noſtrarum cuſtodiam conjungebat, a nullis ſe eximium ferens, chori noctu diuque ſectator perpetuus, ſuaviſſimus tamen fratrum convictor, neminem carpens, neminem contemnens, imo libenter laudans vel in minimis & ex corde plaudens. Hinc pluribus provinciæ ſuæ Toloſanæ conventibus præfuit prior Burdigalæ, Albiæ, Valentiæ, Gaudentiiſani, Claromontii Lutevorum, Pratellis, quibus in muniis intus & extra probarum ſe fecit. Inter ejus vero laudes non omittendum antiquam, quæ ſemper interceſſit ſacram S. Franciſci ordiniſque FF. Minorum familiam inter & S. Dominici noſtram neceſſitudinem, ita ſingulariter coluiſſe, ut non ſolum liberaliſſime apud nos exciperet, ſed & apud illos viciſſim quaſi unus ex eis haberetur. Sub decem ultimis vitæ annis circiter pauperum obſequio ſe mancipavit totum, eorum confeſſionibus audiendis, eleemoſyniſque in illorum ſubſidium impetrandis ſolerti ingenio charitatis incumbens. Obiit apud ſuos Toloſæ XXI martii MDCCXI, ætatis circiter LXXVIII. Scripſit

* 1711.

Monumenta conventus Toloſani ordinis FF. Prædicatorum primi ex veteriſſimis MSS *originalibus tranſcripta, & SS. Eccleſiæ Patrum placitis illuſtrata.* In quibus

1. *Hiſtoria almi hujus conventus per annos diſtribuitur* : Et in ea

2. *Vita S. Dominici per Bernardum Guidonis*, refertur ex codice ſeculi XIV Toloſæ apud noſtros ſervato.

3. *Refertur totius Albigenſium facti narratio : agiturque de capitibus hæreſeos, de* LXI *conciliis contra eos habitis, de juſta eorum pœna, & de bello quo profligati ſunt.*

4. *De ſancta inquiſitionis officii inſtitutione & perpetuo exercitio.*

5. *De Roſario.*

6. *De Academia Toloſana.*

7. *De primis ſancta inquiſitionis martyribus FF. Prædicatoribus & Minoribus, nec non Eccleſiæ metropolitanæ Toloſæ canonicis.* Ex codice MS potiſſimum F. Guillelmi Pelhiſſo æqualis, & in ea civitate tum præſentis.

8. *De tranſlatione corporis S. Thomæ Eccleſiæ doctoris.* Ex codice MS Toloſæ apud noſtros ſervato F. Raimundi Hugonis æqualis & teſtis oculati.

Et tandem *de nobilioribus Toloſæ familiis, aliiſque plurimis in ejus æde ſacra ſepultis, quorum genealogia gentilitiaque ſcuta referuntur &c.* Toloſæ, Johannis & Guillelmi Pech 1693 in fol. pp. 182 & 275.

Opus ſane ex documentis antiquis in eo relatis plurimi faciendum, ſed non raro ὕστερον πρότερον adductis, & aliquando ab auctore quorumdam ſuaſionibus facilius aſſentiente interpolatis. Sic verbi gratia p. 93 ad annum 1390 F. Raimundum Hunaudi

Sec. XVIII de Lauterio Toloſanum electum provincialem provinciæ Toloſanæ anno 1305 aſtruit, qui centum annis antea nimirum anno 1295 electus fuerat provincialis provinciæ Provinciæ tum ſub ſe Toloſanam complectentis. Sic etiam p. 108 ad annum 1520 F. Guillelmum Peraldi refert, & a Paulo III dicit promotum epiſcopum Tarſenſem, qui primo ordinis ſeculo florebat, & ante 1260 certo mortuus erat: adeo ut opus altera manu indigeret, quæ tot egregia monumenta ſuo quoque loco in rectum ordinem reſtitueret & expurgaret, ut identidem ubi ſe dat occaſio, nobis permittimus in hac bibliotheca, ſervata ſuo auctori, immenſoque ejus labori omni reverentia.

F. CHERUBINUS PANZERA.

* 1712. F. Cherubinus Panzera Neapolitanus, & ut conjicio provinciæ Regni Siciliæ ſodalis hoc incunte ſeculo XVIII florebat & anno MDCCXII vivebat, quo typis dedit

Prediche Quareſimali, Neapoli, Bernardi Michaelis Raillard 1712 in 4 Tomis duobus. Binas pro quolibet die conciones dicunt haberi.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. FRANCISCUS GONZALEZ A SANCTO PETRO.

* 1712. F. Franciſcus Gonzalez a Sancto Petro Hiſpanus inſignis ac ferventiſſimus jam à pluribus annis ante MDCXCIII vineæ Sinenſis cultor, in civitate *Loquen* quæ eſt in provincia *Fokien*, Eccleſiam noſtram adminiſtrabat cum ſummo Neophytorum fructu, nec minori apud gentiles exemplo, quorum & plures ad Chriſtum ſinceramque Dei legem ritibus Confucii & avorum, aliiſque ſuperſtitioſis omnibus abnegatis quotidie adducebat, cum in vaſtum illud imperium 8 aprilis 1705 advenit *Kangton* ingreſſus Carolus Thomas de Tournon patriarcha Antiochenus viſitator apoſtolicus cum poteſtate legati de latere in Orientalibus plagis: quod in cauſa fuit ut ſcriberet Hiſpanice omnium tum geſtorum relationem, quam Italice redditam vidi hoc titulo:

Breve relazione delle coſe ſucceſſe in queſta nuova perſecuzione della Cina cavata dalla Relazione compoſta in Macao dalli padri miſſionari dell' ordine de Predicatori eſiliati di quella miſſione. Quam pluribus §§ diſtinguit.

§. 1. Geſta dicti legati ut & ab eo paſſa a die ingreſſus ad finem anni MDCCVII narrat, ut & quæ Carolo Maigrot epiſcopo Cononenſi apoſtolico in *Fokien* vicario, aliiſque miſſionariis occaſione rituum Sinicorum acciderunt. Quem § ſic concludit: *Le notizie ſin qui addotte appartenenti alle coſe di Pekíng e di Tartaria le abbiamo date nongià perche ſiano da noi viſte, ò perche ci ſiamo trovati preſenti ove ſono ſucceſſe, poiche eſſendo le noſtre miſſioni nelle provincie di Fokien, Cekiang, e Kiangſi non le abbiam' potuto vedere, mà perche l'abbiamo udite da teſtimoni di viſta, e l'abbiam' lette in lettere ſcritture e relazioni degne' di fede. Chi poi bramaſſe ſaperle con maggiore eſtenſione, edanche altre molte, potrà leggere le proteſte lettere e relazioni ſudette dalle quali chiaramente ſi deducono le molte falſità, che ſi ſono da alcuni ſparſe per il mondo, e potrà egli un conoſcere, quanto diverſamente ſiino ſtate narrate le coſe daquello, che ſiano ſucceſſe.*

§. 2. Miſſionis noſtræ Sinicæ notitiam dat, 31 Eccleſiis in tribus provinciis mox laudatis conſtantis: Ritus Confucii & avorum, ut & tabulæ uſum *Tien* vel *Xan-ti* a noſtris jam a primo ingreſſu ad ſua tempora nunquam probatos, aut ſuis neophytis permiſſos tuetur: quo non obſtante cum Patribus Societatis ſemper pacem a noſtris fotam, imo illos etſi aliter ſentientes & agentes apud nos noſtraſque Eccleſias omni ubique reverentia exceptos. Narrat poſtea quî ad mandatum imperatoris per litteras a dictis patribus Societatis ſcriptas XXI decemb. MDCCVI *Pekin* datas ſignificatum ad aulam ſe conferre habuerint miſſionarii noſtri omnes, inter quos & ipſe: quî legati apoſtolici de ritibus Sinenſibus jam accepto decreto in aula poſiti IV maii MDCCVII *Hang-ceu* regium diploma *Piao* dictum, quo in evangelio prædicando Matthæi Riccii praxim ritus Sinenſes omnes probantem ſequi cogerentur, ſe non poſſe recipere declararunt: qui quinquies altera & altera (priore nunquam admiſſa) declaratio urgentibus patribus Soc. ab iis exacta ſit, ut vel eorum probaretur conſtantia, vel forſan in aliqua voce caſu elapſa caperentur: qui denique viſa eorum unanimi firmitate edicto regio e Sinis exturbati & in civitatem *Macao* relegati. Subjungit appellationes epiſcopi Aſcalonis F. Franciſci Alvari Benavente Auguſtiniani Eremitæ, epiſcopi Macao Johannis de Cazal, & ipſorum Societatis patrum a decreto legati ad ſummum pontificem, ſed & ad ſingulas, ſuas annotationes lectu dignas.

§. 3. Suam omnium in urbe *Macao* commorationem deſcribit, quæque tum tam ſibi quam, idque potiſſimum, quæ legato ejuſque eccleſiaſticis adminiſtris adverſa, epiſcopo, præfecto aliis regis miniſtris, ac in primis licèt occulte patribus Soc. agentibus acciderunt. Inter alia plura, notanda *Relazione autentica della priggionia del R. P. F. Pietro Damaral vicario del convento dell' ordine di S. Domenico di Macao.* Nempe quia ille juxta regis Luſitani edictum legato inviolabilem præſtitit obedientiam.

§. 4. Titulus eſt: *Succinte notizie del viaggio fatto dalli PP. F. Franceſco Gonzalez di S. Pietro viceprovinciale de' Predicatori nel regno di Cina, e F. Antonio Diaz ſuo compagno da Macao fin a Roma.* Quo tandem pervenit XXV april. MDCCX: plura tum a ſe cognita ſubjicit, quæ poſt ſuam & aliorum noſtrorum e Sinis ejectionem & circa ritus Sinenſes permittendos imo laudandos geſta fuerunt & ab imperatore decreta: & etiam poſt ſuum e *Macao* exitum circa legatum licet jam promotum cardinalem duriora juſſa & exercita, ad quæ ſuas addit annotationes merito apud auctorem videndas: proteſtatur noſtros nonobſtante diverſa de ritibus ſententia nihil non egiſſe, ut cum patribus Soc. pacem & ſummam cordium charitatem ſervarent, quod tamen non impedivit, quin totum in noſtros omnes & quoſdam Auguſtinianos e regularibus miſſionariis unicos perſecutionis pondus ceciderit. Scripta fuit hæc Relatio Romæ XV maii MDCCX. Sequitur

Appendix in qua Cononenſem epiſcopum a decantata per quoſdam, & falſo exprobrata litterarum linguæque Sinenſis imperitia ſapientiſſime liberat.

§. 5 titulus: *Brevi notizie delle coſe ſucceſſe nella Cina dall' anno 1708 fin' a tutto l'anno 1709 ritratte dalle lunghe relazioni e lettere dell' eminentiſſimo ſignor cardinal di Tournon e de' altri miſſionari.* Scripſit Romæ XVIII novemb. MDCCX. His viſa ſunt jungenda noſtrorum in Sinis miſſionariorum in illa relatione laudatorum nomina:

F. Franciſcus Thomas Croquer.
F. Franciſcus Cantero.
F. Johannes Cavagliero.
F. Johannes Antonius Diaz.
F. Franciſcus Cavagliero. Hic naviculam e Ma-

Digitized by Google

cão Manilam pergentem aſcendere coactus, ſed ad oram *Canton* tempeſtate repulſus evaſit ſolerter, & ad Eccleſiam ſuam in provinciam *Fokien* reverſus eſt, ubi a ſuis neophytis lætiſſime exceptus occulte ſervabatur adhuc anno MDCCX, eos noctu inviſens iiſque chriſtiana officia miniſtrans.

F. Maginus Ventallol. Hic qui ob infirmitatem ad aulam cum aliis accedere non potuit, ut dictum eſt ubi de eo ſupra, nec *Piao* ſeu diplomate regio accepto cum pace relictus eſt in ſua Eccleſia, & viceprovincialis inſtitutus agebat adhuc 18 octob. 1709, ſed cum metu propinquæ expulſionis.

F. Petrus Muñoz. Hic etiam *Canton* relictus, nec *Piao* accipere coactus, licet eamdem ſe cum confratribus ſuis de ritibus ſententiam ſemper tenuiſſe & tenere proteſtatus ſit in aula, eamdemque cum illis ſortem ſubire petierit. Quod exiſtimatur factum ob ſingulare ih graviſſimo negotio præſtitum ab eo patribus Societatis officium. De eo vide poſtea ad 1716.

F. Johannes Aſtudillo, qui jam ab urbe *Canton* & deinceps *Macao* legati fuit interpres, & cum eodem incluſus, at tandem anno MDCCVIII ob graviores a miniſtris regiis perſecutiones a legato dimiſſus:

Ibidem datur miſſionis noſtræ in regno Tunquin notitia, in qua ex noſtris quinque at noctu tantum ob perſecutionem, fidei propàgandæ fovendiſque ſuis neophytis laborabant. Additur etſi plerique patres Societatis ritibus Sinicis faverent ac tuerentur, non defuiſſe tamen multos præter R. P. *Viſdelou* S. J. nunc epiſcopum, qui eoſdem ut idololatricos damnarent, inter quos quidam Ludovicus de Franza laudatur, qui apud eos in carcere detentus aufugit e Macao, & poſtea apprehenſus paulo poſt obiit. Verùm cùm anno MDCCXI ſolemni totius Societatis declaratione Romæ excuſa patres decreto ſummi pontificis paruerint, omnes has diſſenſiones æternum ſepeliendas ſperandum eſt. Præter hanc relationem F. Franciſcus Gonzalez teſtatur ſe ſcripſiſſe

Grammaticam & vocabularium linguæ Sinicæ popularis ad uſum miſſionariorum.

Scripſit etiam cùm in Sina miſſionarius ageret

1. *Neceſſaria fidei Chriſtianæ ſelecta dogmata*, Sinice, Focheu metropoli provinciæ Foxiem in Sina 1706 in 4.

2. *Vita S. Roſæ virginis Limanæ ordinis S. Dominici*, Sinice, Ibidem 1706 in 4.

Utrumque opus extat Romæ in Caſanatenſi.

Supra laudata relatio Gallice prodiit hoc titulo: *Relation abregée de la nouvelle perſecution de la Chine, tirée de la Relation compoſée a Macao par les miſſionaires de l'ordre de S. Dominique, qui ont été chaſſez de cette miſſion. Traduite de l'Italien*, Lugduni 1713 in 12 pp. 378. Quis hic interpres mihi incompertum. Eſt & altera editio elegans in 12.

Clemens XI accepta hac relatione priori provinciali cæteriſque provinciæ Philippinarum ord. Prædicatorum profeſſoribus breve ſcripſit datum Romæ XXII april. MDCCXIII, quo de obedientia cardinali de Tournon vicariiſque apoſtolicis alacriter omni tempore præſtita, ac vinculis, exiliis, aliiſque malis plurimis ſibi ea de-cauſa inflictis, infractoque animo perpeſſis gratulatur. At F. Franciſcus Gonçales expeditis Romæ negotiis in Hiſpaniam ſe contulit, ubi jam provinciæ Philippinarum in aula regia procuratorem generalem agebat eodem anno MDCCXIII. Audivi paulo poſt agentibus occulte adverſariis juſſu regis catholici Matrito pulſum, & longius relegatum.

F. HIERONYMUS HENNEGUIER.

F. HIERONYMUS HENNEGUIER Arteſius Audomariſani anno MDCXXXIII natus, ibidem ordini nomen dedit & profeſſus eſt anno MDCL. Studia philoſophiæ & theologiæ Duaci perſolvit, eaſdemque ſcientias ibidem ſubinde publice docuit primarius regens ab anno MDCLXIX circiter ad MDCLXXII. Doctrinæ Thomiſticæ contra recentiores ejus æmulos & obtrectatores propugnator fuit acerrimus, a quibus non ſemel invidiam paſſus eſt & calumniam. Varia eum laude in ordine obivit munia, anno MDCLXXIII priorem agebat Tornaci: tum & anno MDCLXXV Cameracum miſſus eſt, qui ſcholas theologiæ primus aperiret, & inſtitueret publicas. Tandem ſcholaſticis ejus agonibus coronidem impoſuit magiſter ordinis, laurea ei conceſſa litteris Romæ octava octobris MDCLXXVIII datis. Electus poſtea provinciæ ſuæ S. Roſæ recens in Belgio Gallico erectæ diffinitor generalis, comitiis ordinis Romæ MDCLXXXVI coactis affuit, & votum in electione magiſtri ordinis tulit. Inde redux præter triennium quo cœnobium ſuum nativum iterum rexit prior a ſodalibus electus, reliquum vitæ muſeo dedit, ſtudio ſacrarum litterarum indefatigabili ſeveriorem legum noſtrarum obſervationem conjungens, ac exemplum ſe præbens innocentiæ & totius ſanctitatis. Cum hac fama obiit apud ſuos die XIII martii MDCCXII, ætatis LXXIX. † 1712.

Hæc ejus opera qua edita qua MS:

1. *Vanitas triumphorum quos ab auctoritate adverſus prædeterminationes phyſicas pro ſcientia media erigere nititur Germanus Philalethes Eupiſtinus. Auctore amico Philalethi conſentaneo*, Duaci, Joannis Patté 1670 in 12 pagg. 374.

Nomen autem ſuum conſulto reticuit Hieronymus noſter, & occuluit ſub nomine *Amici Philalethi conſentanei*, quia Philalethes ille Eupiſtinus larvatus vic erat illuſtris D. *de Brias* archiepiſcopi Cameracenſis frater germanus dux alias cohortis Hiſpanæ, qui anno MDCXLVIII in prælio contra Gallos ad Lentium ſub principe Lignenſi ſtrenue certaverat, & in prælio captus Pariſios adductus, ſolutuſque, reverſus in patriam factus eſt Carmelita Tereſianus dictus *F. Carolus ab Aſſumptione*, qui quidem primo ex ficta præmotionis phyſicæ Thomiſticæ deſtructione varia ſcientiæ ſuæ mediæ trophæa temere præcinuerat libello huc titulo edito, quem noſter Hieronymus impugnavit, eoque ſucceſſu confutavit, ut Philalethes priore ſententia in melius emendata ſcientiam mediam cui triumphos erexerat, ipſe contriverit, & novo edito adverſus illam opere prædeterminationes phyſicas valide propugnaverit, cui titulum fecit *Thomiſtarum triumphus: id eſt, SS. Auguſtini & Thomæ gemini Eccleſiæ ſolis ſumma concordia, de ſcientia media: de natura pura, ſeu duplici Dei amore: de libertate: de contritione: de probabilitate, &c.* Duaci, Belleri 1672 in 4.

Item alium ejuſdem propugnandæ cauſa prædeſtinationis & gratiæ per ſe efficacis contra Molinam edidit librum hoc titulo: *Funiculus triplex, quo neceſſitas angelici luminis D. Thomæ ad veram S. Auguſtini intelligentiam inſolubiliter ſtringitur, Baius, Molina, Janſenius, per P. Carolum ab Aſſumptione Carmelitam Diſcalceatum S. theologiæ in collegio Duaceno nuper lectorem uſque & ſemper Germanum Philalethen Eupiſtinum*, Cameraci, Gaſparis Maireſſe 1675 in 4.

2. *Cultus B. V. Mariæ vindicatus adverſus monitorem anonymum*, Audomari, Joachimi Carlier 1674 in 12. Opuſculum bis eodem anno editum ac in idioma Gallicum & Belgicum eodem anno ab

Sæc. XVIII. aliis translatum & editum Audomari, Carlier 1674 in 12.

3. *Expunctio notarum quas in favorem monitoris anonymi alter anonymus inurere nititur cultui B. Virginis Mariæ vindicato*, Cameraci, Gaspariis Maireſſe 1675 in 12 pp. 126. Idem eſt cum ſuperiori libellus additis cuilibet capiti appendicibus.

4. *Diſſertatio theologica de abſolutione ſacramentali percipienda & impertienda ad ſacroſancti concilii Tridentini nec non ſcholarum Angeli ſenſum expreſſa atque in duas partes diſtributa*, Audomari, Joachimi Carlier 1682 in 8 pp. 236.

5. *Tractatus theologicus quo demonſtratur, uti R. A. D.* DE LA VERDURE *contra ſe ipſum dimicat in controverſia de recidivorum abſolutione*, Audomari.

6. *Oratio in laudem angelici & communis Eccleſiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis habita Audomari anno* 1702, & eodem anno Antverpiæ edita in 12.

7. *Epiſtola ad D. de Choiſeul epiſcopum Tornacenſem ſuper recidivorum abſolutione*, ibidem editæ.

8. *Ad Liberium Gratianum ſuper diſſertatione prima ipſius de mente concilii Tridentini circa gratiam phyſice prædeterminantem, epiſtola quatuor*, quælibet unius circiter folii in 12. Vix ultimam finierat, cùm Deo vocante tranſivit ad meliora XIII martii MDCCXII, ætatis LXXIX apud ſuos Audomari ſepultus.

Sequentia ſunt tantum MS:

1. *Expenſio obligationis, quæ ordinis noſtri Fratribus incumbit, miſſam conventualem quotidie decantandi.*

2. *Tractatus de Deo trino & uno, de jure & juſtitia, de ſacramentis in genere & ſpecie.*

3. *Tractatus apologeticus quo oſtenditur R. P. Joſephum a Vita Dominicanum non eſſe alienum a ſententia Thomiſtarum in prædeterminatione phyſica.*

4. *Tractatus de motione Dei ad id quod entitatis eſt in actione peccati contra Patrem Platel S. J.*

5. *Oratio altera in laudem D. Thomæ Aquinatis.*

F. JOSEPHUS MARIA BONETTI.

* 1712. F. JOSEPHUS MARIA BONETTI de Nicæa Mediolani in domo S. Mariæ Gratiarum ordini nomen dedit, & vir evaſit doctrina & eruditione conſpicuus, ſacraſque litteras in ſtudiis generalibus Jadræ & Bononiæ regens poſitus e ſuperiori loco docuit, & tandem Mediolani apud ſuos obiit hoc anno MDCCXII. Scripſit & typis edidit

1. *Compendium univerſæ philoſophiæ* ſuppreſſo nomine, Mediolani, Franciſci Vigoni 1678.

2. *Opuſcula duo pro reſtituendo magiſterio provinciæ Lombardiæ* edita Romæ abſque nomine typographi & anno.

3. *La Domenicana magiſtrale verità*, Romæ, 1697 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Ex Memorialibus recens Roma mihi miſſis.

F. JOSEPHUS DE SARABIA Y LEZANA.

* 1712. F. JOSEPHUS DE SARABIA Y LEZANA Hiſpanus ex illuſtri Sydoniorum gente ortus in celeberrimo S. Pauli cœnobio Pinciæ anno MDCLXVI nomen ordini dedit adoleſcens, virque evaſit, ut ita dicam, ambidexter, ſcholæ & pulpito ſacro utrinque paratus: nam & theologiam pluribus annis apud ſuos e ſuperiori loco cum laude profeſſus eſt, & Matriti in ipſaque aula concionatoria eloquentiſſimi famam ſibi comparavit. Hinc a magiſtro ordinis Antonino Cloche Romam vocatus, gymnaſium S. Thomæ Minervæum diutius rexit, ſuiſque lectionibus angelicam doctrinam plurimum illuſtravit. Poſtea verò cùm laudatus magiſter ordinis quaſdam Italiæ provincias viſitaturus Henricum Guſman ſuum eo uſque pro Hiſpaniis ſocium vicarium ordinis generalem Romæ reliquiſſet, in Urbem redux Joſephum noſtrum ſacræ theologiæ magiſtrum ſocium commendante ipſo Guſmanno aſcivit: quo dum munere fungitur, zelo gloriæ ordinis æſtuans, id e re Eccleſiæ etiam arbitratus, non ſolum hiſtorias quæ hactenus prodierant diligenter legit, ſed & archiva Romana curioſius ſcrutatus eſt, conſiliumque cepit annalium ordinis ab ipſis initiis ad ſua uſque tempora ſcribendorum ac deducendorum. Revera in Hiſpaniam reverſus duos tomos edidit hoc titulo:

Annales de la ſagrada religion de ſanto Domingo. Erario aſcetico en las legendas de los ſantos y ſantas, y perſonas de illuſtre virtud de la orden de Predicadores conſagrado a la poderoſiſſima madre de Dios Maria ſantiſſima, autora y fiadora firmiſſima de eſta religion, compueſto por el maeſtro F. Joſeph de Sarabia y Lezana, regente de la Minerva de Roma, compañero y ſecretario de el general de S. Domingo &c. Matriti, Joan. Garcia Infanzon 1709 in fol. T. I pp. 566: T. II quem R. P. D. F. Antonio *de Monroy* olim ordinis magiſtro, poſtea verò archiepiſcopo Compoſtellano nuncupavit, pp. 467.

Hoc opus approbarunt ſacræ theologiæ ex ordine magiſtri Joannes *Martinez de Mora* conventus S. Mariæ *de Atocha*, & Petrus de Sancta Maria conventus Matritenſis S. Thomæ ſupremi inquiſitionis ſenatus conſiliarius. Impreſſionem permiſit S. T. M. Franciſcus *Garcia de Olivares* Hiſpaniæ prior provincialis. Judicium doctrinale dedit, ſeu potius elogium auctoris & operis ſcripſit S. T. M. Hyacinthus *de Aranaz* ordinis Carmeli Eccleſiaſtes regius, & in diœceſi Toletana librorum cenſor ordinarius: cui omnino concinit D. Manuel Antonius *Nuñez* eccleſiæ S. Jacobi Matritenſis parœcus diœceſis Toletanæ & ipſe examinator ſynodalis ac tandem prælo dari concedit D. Manuel *Manchero y Rojas* Eccleſiæ Complutenſis archipreſbyter, inquiſitor ordinarius & vicarius generalis urbis regiæ Matritenſis. Magnas pro ſcribenda hiſtoria partes habuiſſe auctorem fatendum eſt, ſi non ubique verum aſſecutus eſt, monumentorum penuriæ id aſcribendum, felicior forſan fuiſſet in ſeculis ſequentibus, quæ ut ex his annalibus conjicitur, jam parata habebat, cùm hi duo tomi ultra annum MCCXCI non progrediantur. Vix tamen ulla ſpes ſaltem hac noſtra ætate hujus operis unquam videndi perfecti, ſiquidem auctorem dicunt circa MDCCXII fatis functum.

T. II p. 3 auctor dicit ſcripſiſſe ſe *Hiſtoria Eccleſiaſtica*, quod interpretor *Hiſtoriam litterariam ſcriptorum ordinis* juxta claſſes materierum diſtributam pluribus tomis, quæ an typis prodierit, me latet.

Porro Annales laudari extant Pariſiis apud noſtros ſuburbii S. Germani.

F. JOSEPHUS SENAULT.

F. JOSEPHUS SENAULT Gallus Pariſinus honeſta familia anno MDCXXV natus, & Johannis Franciſci *Senault* celeberrimi noſtra ætate concionatoris regii, & congregationis Gallicæ Oratorii dictæ præpoſiti generalis ex fratre nepos, adoleſcens liberaliter a parentibus educatus, litteris † 1711.

humanioribus & pietati innutritus a puero, annum ætatis XV nondum adeptus, ordini nomen dedit in novitiatu generali Pariſienſi, ac profeſſus eſt menſis MDCXLI: exinde verò in conventum SS. Annunciationis ejuſdem regiæ Urbis ad S. Honoratum tranſlatus. Vix ſtudiorum curſum compleverat, cùm ad legendam publice philoſophiam Nanceii in Lotaringia applicitus eſt nondum preſbyter initiatus. At ut totus erat ad concliones a natura comparatus, cujus vel in puerilibus annis egregia dederat ſpecimina, excuſſo pulvere ſcholaſtico ad parænetican totum ſe tranſtulit, quo in munere magnam ſibi & per varias Galliæ civitates & in ipſa regia Lutetia comparavit famam ſexaginta fere annorum ſpatio. Pluribus etiam in provincia S. Ludovici functus eſt muneribus priorque præfuit Abbavillæ, Nanceii, Ambiani, Rotomagi, Catalauni, indeque in conventum S. Jacobi Pariſienſem anno MDCLXXXII tranſlatus, eorum ſexdecim numero aſcriptus qui ad gymnaſium illud ordinis generale ac celeberrimum regendum ac adminiſtrandum ex omnibus Galliæ provinciis aſſumuntur: cui & triennium præfuit prior, & in quo tandem decubuit XIV decemb. MDCCXII, ætatis LXXXVII a quatuor circiter menſibus inchoato. Scripſit & edidit

Les œuvres choiſies du R. P. Joſeph Senault docteur en theologie de l'ordre de S. Dominique, ou il y a 150 idees, projets & diſcours en forme de ſermons ſur tous les miſteres de notre Seigneur avec leurs deſſeins, leurs diviſions, leurs preuves & leur morale, ouvrage rempli d'inſtructions, de verites & de reflexions chretiennes, tres propres & tres utiles pour les miſſions, les prônes, les meditations & les lectures ſpirituelles T. I, Pariſiis, Claudii Gaſſe 1692 in 8 pagg. 552. Tomos alios undecim in præfatione promittebat, at non implevit hactenus. Plura alia minoris momenti identidem prelo ſubjecit ſuppreſſo nomine, quorum hæc in manus noſtras venerunt:

Relation d'une celebre miſſion faite dans la cathedralle d'Amiens par les ordres de Monſeigneur François Faure eveque, & entrepriſe par le R. P. Choran Jeſuite, & ou furent employez les plus excellens predicateurs de la ville, entr'autres le meme P. Joſeph Senault prieur pour lors d'Amiens, l'an 1673 in 4, Ambiani eodem anno quatuor circiter foliis.

Relation des ceremonies & de tout l'appareil, qui s'eſt fait dans l'egliſe des Freres Precheurs de la ville d'Amiens, au ſujet de la ſolemnité des Saints & Bienheureux du même ordre nouvellement canonizez & beatifiez par N. S. P. le pape Clement X, celebree dans ladite Egliſe le XXIII *avril* MDCLXXIII, Ambiani, Guiſlani le Bel 1673 in 4 pp. 16.

Defenſe ou Apologie de la conduite qu'a tenue Monſieur Feuillet chanoine de S. Clou & inſigne predicateur appellé pour aſſiſter a la mort Madame Henriette d'Angleterre premiere femme de Monſieur Philippe de France duc d'Orleans frere de Louis XIV, & pour lui faire recevoir les ſacrements, 1670 in 4 foliis duobus aut tribus cum *reſponſione ad quemdam criticum.*

Quædam alia ſimilia edidit. Poeſi etiam deliciabatur, & epigrammata varia Gallica ſcripſit & ſodalibus legit haud inſulſa, & quæ ſi typis ediditſet, in hac arte eruditis haud diſplicuiſſent.

F. OCTAVIANUS BULGARINUS.

* 1712. F. OCTAVIANUS BULGARINUS Siculus Ciminæ oppido diœceſis Panormitanæ natus menſe octobri MDCXLI, litteris humanioribus Panormi liberaliter excultus, ubi ætatis XVII attigit, F. Gregorio *de Areilza* viſitatori in provinciam inſulæ Siciliæ Roma miſſo, & Ciminam commode aggreſſo deſiderium quod a puero geſtabat ordinem Prædicatorum amplectendi aperuit, & ut erat adoleſcens ingenuis moribus, & præclaris ingenii dotibus ornatus, ita ei placuit, ut ab eo Neapolim ductus ſit, & in cœnobio S. Mariæ *della Sanità* veſte Dominicana indutus. Qui deinceps in ſtudiis ita eminuit, ut per omnes ſcholæ gradus magiſterii meruerit honores ipſi anno MDCXC collatos. Ad varia etiam regiminis conventuum munia, in primis S. Spiritus, & Montis Dei, ſed & S. Catharinæ monialium electus, ita omnibus ſe probavit ut ſua congregatio *della Sanità* vicarium generalem, & tota Regni Siciliæ provincia præpoſitum habere voluerit. His omnibus muneribus rite adminiſtratis, anno MDCXCVIII in domum S. Spiritus Neapolitanam ſeceſſit, ſibi uni deinceps vacaturus, in qua tamen otioſus non ſtetit, piorum quorumdam ex nobilibus ejus civitatis ſodalitiorum curam aſſumere coactus, omnes ad evangelicam perfectionem anhelantes, per rectam & arctam evangelii viam ducens, ſe ipſum vitæ integritate, inculpatis moribus, diſciplinæ regularis ſeveriori obſervatione, ſingulari ad omnes humanitate perfectum & abſolutum præbens virtutis exemplum. Sic de eo Antoninus *Mongitore* Bibl. Sic. addens anno MDCCXII adhuc in vivis fuiſſe, & in his verſari. Scripſit

Vita del P. M. F. Domenico di San Tommaſo de' l' ordine de' Predicatori, detto prima Oſmanno figliuolo d'Ibrahim imperator de' Turchi, bambino preſo da cavalieri Malteſi in pugna navale, e poi allevato nella fede catolica, e batezzato, e fatto Domenicano. Aggiungeſi la genealogia degli imperatori Ottomani, Neapoli, Joſephi Roſſelli 1689 in 4: Iterum, ibidem, Michaelis Aloyſii 1698 in 12. Prior Editio extat Romæ in Caſanatenſi.

Non leve eſt ejus operis elogium in actis Eruditorum Lipſienſium menſe decembri anni MDCXC pag. 601.

F. PROSPER DOMINICUS MARONI.

* 1712. F. PROSPER DOMINICUS MARONI Callii, quæ civitas eſt Piceni in ducatu Urbini, ipſaque ante annum CCCL epiſcopalis, natus, & in patria ordinem amplexus, vir fuit ſeculo XVII vergente & ſequenti ineunte doctrina, juriſque canonici peritia, & pietate commendatus, quem ideo epiſcopus ejus civitatis theologum aſcivit, & examinatorem ſynodalem conſtituit. Obiit Callii anno MDCCXII. Scripſit ac edidit

Deciſiones prudentiales caſuum & quæſitorum conſcientiæ, Forojulii, e typographia Faſtorum Eruditorum 1702.

Alias caſuum conſcientiæ deciſiones MS reliquit lucem expectantes.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. AMBROSIUS ANSANUS TANTUCCI.

* 1713. F. AMBROSIUS ANSANUS TANTUCCI Senenſis, & conventus S. Dominici alumnus hoc ineunte ſeculo XVIII clarus, florebat adhuc hoc anno MDCCXIII, quo pronunciatum a ſe ſermonem edidit hoc titulo:

Panegirico in onore del glorioſo ſan Nicola di Tolentino, Romæ, Franciſci Gonzaga 1713 in 8.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ANTONIUS BOISSELIER.

1713. F. Antonius Boisselier Gallus Burgundus, Lingonensis patria & professione anno circiter MDCLV ad ordinem allectus, vir fuit elegantis ingenii, & in nodis theologicis solvendis solers & expeditus. Hinc post studia Parisiis in gymnasio Sanjacobeo exacta ad gradus promotus, licentiam cum multo sui & ordinis honore decurrit, laurea tandem sua vice decoratus. Domus suæ nativæ priorem egit triennium, deinceps ab omni regimine alienus & museo tantum deditus. Obiit hoc anno MDCCXIII. Scripsit ac edidit

Priere du profete Habacuc pour les fautes du peuple de Dieu in 12 absque loco & anno.

Extat Romæ in Casanatensi.

F. CHRISTOPHORUS O CONNELL.

1713. F. Christophorus O Connell Hybernus conventus *Drohatiatha* lingua patria dicti, Anglice *Drogheda*, Latine *Pontes Vadi* in comitatu *de Louth* alumnus, post studia partim Matriti in S. Mariæ *de Atocha* partim Lovanii decursa, in hujus ultimæ urbis studio Hybernorum nostrorum generali per omnes scholæ agones tandem regens institutus pluribus annis eo munere functus est. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIII. Editæ antea ab eo fuerant

Theses theologicæ de sacramentis in genere, & de tribus prioribus in specie, Lovanii, Zangrii 1709 in 4.

F. CHRISTOPHORUS FRENZ.

1713. F. Christophorus Frenz itidem Hybernus conventus Galviensis alumnus post exacta Lovanii studia solitis gradibus lector artium, magister studentium, baccalaureus, & tandem sacræ theologiæ præsentatus promotus, sacras litteras Romæ apud S. Sixtum professus est, tum postea Auximi in Piceno, ubi & theologus a cardinali Palavicino allectus est, & egit octo annis. Redux inde Lovanium quadriennium studii generalis Hybernorum regens fuit, vivebatque adhuc anno MDCCXIII. Typis ab eo prodierunt

Theses theologicæ de scientia, voluntate, providentia, prædestinatione & gratia Dei, cum justa refutatione appendicis Johannis Baptistæ Vander Voestyn S. J. & depulsione querelæ publicæ excitatæ per Livinum de Meyer S. J. Lovanii, Henrici Van Overbeke 1703 in 4.

Quasdam alias jam antea ediderat. Sic refert F. Johannes *o Hein* Epilogi chronologici de Hyberniæ provincia pag. 27 de isto, & de superiori pag. 6.

F. EDMUNDUS DE BURGO.

1713. F. Edmundus de Burgo *Burke* vernacule Hybernus conventus Galviensis alumnus studiis in Hispania peractis, ubi celeberrimos ordinis professores Pampilonæ, Salmanticæ, & Matriti in cœnobio S. Mariæ *de Atocha* audivit, Lovanii demum per gradus omnes scholasticos lectoris artium, magistri studentium, baccalaurei & præsentati, lauream consecutus est, & in gymnasio Hybernorum S Crucis dicto regens primarius institutus, quo munere jam fungebatur anno MDCCVI una & cœnobii ejusdem præfectus prior, in theologia scholastica doctrinaque S. Thomæ versatissimum probant, quæ scripsit ac edidit hoc titulo:

Responsio ad dissertationem primam Liberii Gratiani, qua opus P. F. Antonini Reginaldi de mente Tridentini concilii &c. & gratia seipsa efficax a Calvinismo, Jansenismo aliisque calumniis (a dicto Gratiano renovatis) *vindicatur*, Lovanii, Ægidii Denique 1708 in 4 pp. 82. Ejusdem generis plures antea Theses promulgarat, quarum hæ mihi cognitæ:

Priores editæ ac defensæ 10 *martii* 1699, 23 *julii* 1701 & 20 *julii* 1702.

De legibus, jure & justitia, ac divina gratia, Ibidem 1703 in 4.

Primam partem angelici, communis & quinti Ecclesiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis cum difficultatibus annexis, juxta ejusdem inconcussa tutissimaque dogmata Thomistice resolutis præside &c. defendet &c. martii 1707, Ibid. Struckwant 1707 in 4.

Secundam secundæ & tertiam partem præside &c. defendet &c. julii 1708, Ibid. Zangrii 1708 in 4. Sunt & aliæ plures.

Quadriennio præfecturæ gymnasii Lovaniensis absoluto circa MDCCX in Hyberniam se contulit, ubi degebat hoc anno MDCCXIII, catholicis in fide confirmandis, ac hæreticis convertendis toto studio desudans, ac quorum in gratiam dicitur *de controversiis* opus utilissimum scribere.

F. FRANCISCUS CHAUCHEMER.

1713. F. Franciscus Chauchemer Gallus Blesis natus, & quindecim annorum adolescens anno MDCLV ordini nomen dedit in patria, moxque a professione Lutetiam ad gymnasium Sanjacobeum missus, ea ingenii acritate & conceptus exprimendi seu in philosophicis seu in theologicis facilitate & elegantia eminuit inter sodales, ut ad gradus in sacra facultate promovendus visus fuerit. Licentiam decurrebat annis MDCLXXI & LXXII, & sequenti LXXIII quarta julii laurea coronatus est & rude donatus. Dum his agonibus scholasticis instaret, aliunde magnam sibi in urbe regia ex concionibus & disertis & doctis comparabat famam, adeo ut anno MDCLXVIII quadragesimam in ecclesia S. Rochi ex Parisiorum famosioribus cum ingenti plausu nec minori fructu prædicaverit. Anno MDCLXXII Ecclesiastes regius allectus est cum tercentum librarum Turonensium annuo honorario. Ut brevi dicam, inter celeberrimos nostræ ætatis verbi Dei præcones habitus est, & per triginta annos ad clariora Lutetiæ pulpita per adventum & quadragesimam certatim ab ædituis vocatus, & cum numeroso auditorum doctorum præsertim concursu concionatus est, in ipsa etiam basilica majori seu cathedrali, in ipso etiam Sacello regio coram Ludovico XIV & regina Maria Teresia. Nullus fere est in eo genere, cujus sermones pluris habiti fuerint & ms multiplicati, ac per omnes regni provincias vel etiam ad exteras nationes missi ac dispersi. Quanti autem in sacræ facultatis comitiis fieret ejus judicium oratione pura & eleganti pronunciatum, testantur etiamnum quotquot qui eum viderunt & audierunt, ejus totius orbis eruditissimæ academiæ doctores superstites. Ad regimen provinciæ Parisiensis electus in comitiis Cenomani septima maii MDCLXXVIII coactis, eo munere pro more quadriennium functus est, & postea gymnasium Sanjacobeum Parisiense administravit triennium prior electus anno MDCLXXXVII. Sub ultimos vitæ annos laboribus fracta valetudine a concionibus abstinuit, & in museum se recepit, morti se præparans, & rationes Christo summo judici reddendas mature computans: unde mors ei non improvisa licèt subita accidit die sexta januarii in ipsis epiphaniæ solemniis hora circiter undecima matutina anni MDCCXIII. Apoplexia sanguinis correptus dicebatur.

Qui

Qui tam multa pronunciaverat ac ſcripſerat, pauca typis dedit, hæc ſcilicet:

Traité de pieté ſur les avantages de la mort Chretienne, avec des exhortations, des actes, & des prieres propres a aider les fideles a bien mourir, Pariſiis, Guillelmi Deſprez 1707 in 12. T. I pp. 488: T. II pp. 438.

Sermons ſur les myſteres de la religion Chretienne, Pariſiis, Ludovici Guerin 1709 in 12 pp. 620.

Sermones ejus alii, adventuales, quadragſimales, feſtivi Gallice ſcripti & non typis editi in omnium ſuæ provinciæ vel etiam aliarum Gallicarum manibus verſantur, ſed & apud hujus generis librarios MS publice væneunt.

Judicium doctrinale in comitiis ſacræ facultatis anno MDCXCVI *congregatis, cum ad eam de libro vitæ ſanctimonialis Mariæ de Agreda Hiſpanæ Matritiſ* 1670 *in fol. editæ ipſe unus ex cenſoribus delegatis referret, pronunciatum.* Extat MS Romæ in archivo magiſtri ordinis, qui ab eo ſibi mitti poſtulaverat.

F. HENRICUS VAN OETENBURCH.

* 1713. F. Henricus van Oetenburch Bruxellenſis patria & profeſſione, prædicator generalis obiit XXX aprilis MDCCXIII. Scripſit ac typis edidit

Manuale concionatorum evangelicum, dogmaticum, morale, ſive Conciones morales & doctrinales in omnes anni Dominicas, Bruxellis, Guillelmi Frix 1708.

Sic noſter Bernardus de Jonghe Belgii ſui Dominicani pag. 428, addens plura alia ſermonum volumina ab eo prelo parata, quæ morte præventus edere non potuit.

F. IGNATIUS PICONNÉ.

* 1713. F. Ignatius Piconné Gallus Auſtraſius, Vici oppido diœceſis Metenſis natus, in domo Nanceiana ordini nomen dedit adoleſcens, profeſſuſque eſt anno MDCXLIX die XVIII auguſti. Studiorum ſtadio emenſo, quas exceperat, aliis mox juſſus eſt tradere diſciplinas. Philoſophiam ſecularibus legit in domo noſtra Abbavillæa, theologiam etiam publice pluribus annis docuit Ambiani, & poſtea in ſtudio generali provinciæ S. Ludovici, nempe Pariſienſi ad S Honorati. Exinde ad regimem vocatus, Ambiani ter, Cadomi ſemel ut & Abbavillæ præfuit electus prior. Etſi concionator non inelegans nec injucundus, ſacro tamen pœnitentiæ tribunali potius quam pulpito ſe dicavit, nec parvum exinde fructum reportavit, ſalutem ſcilicet animarum. Obiit octogenario major anno MDCCXIII die XII martii. Scripſit ac typis edidit hoc titulo:

Le Chriſtianiſme eclairci pour affermir la foi & nourrir la pieté des fidéles. Premiere partie ou la religion chretienne eſt miſe au jour d'une tres parfaite evidence, Ambiani, G. Lebel 1694 in 8 pp. 482.

Seconde partie, Ibidem 1695 in 8, pp. 550. Opus eruditum, nec indiſertum, eaque tatione concionatoribus utiliſſimum.

Troiſiéme partie. MS apud auctorem jam recognita, & a D. Berthe doctore ſocioque Sorbonico regio cenſore ante octo annos approbata preloque parata, cujus editionem, cùm jam ſuppeterent ſumtus, ſola mors prohibuit.

F. JOHANNES O DONELLY.

* 1713. F. Johannes o Donelly Hybernus, cœnobii Pontis vadi Anglice *Drogheda* alumnus, Lovanii ſtuduit apud ſuos, tum & ibidem ſacras poſtea litteras e ſuperiori loco interpretabatur anno MDCCIX, quo ab eo typis editæ ſunt Sec. XVIII.

Theſes ſacræ ex Actibus apoſtolorum cum quæſtionibus annexis ex theologia deductis, Lovanii, Denique 1709 in 4. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIII.

F. PETRUS DE ALCALA.

* 1713. F. Petrus de Alcala Hiſpanus, alter ab inſigni illo apud Sinas viro apoſtolico cognomine, de quo ſupra ad 1706, hoc anno MDCCXIII in Hiſpaniæ provincia Bætica florebat facundia & doctrina clarus, tumque quem pronunciaverat edidit

Sermon en honras del SS. Roſario, que el convento de ſanto Domingo de Cadiz celebro, Gadibus 1713.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ALEXANDER THOMAS ARCUDI.

* 1714. F. Alexander Thomas Arcudi Venetus juvenis jam Venetiis florebat anno MDCXCVII, & clarebat etiamnum anno MDCCXIV, & ad ulteriores annos forte pervenerit, licet quousque mihi ſit incompertum. Plura ſcripſit, ex quibus virum fuiſſe ingenii præſtantis & non vulgaris eruditionis facile comprobatur. Hæc verò ſunt mihi cognita:

1. *Miniera dell' argutezze ſcoperta dal Signor Silvio Arcudi ed illuſtrata dal padre Aleſſandro Tomaſo Arcudi ſuo pronipote de' Predicatori.*

Opellam dicat Alexander Donato Maria Mongiò eccleſiaſtico erudito: quantum autem in hac opera oratoria ipſe laborarit, indicat in epiſtola nuncupatoria, dicens ſe inter innumera pravi adverſaria inveniſſe, *alcuni abozzi di queſta vaſta materia quaſi affatto logorati e conſunti, non ſo, inquit, ſe da gl' anni, o dalla traſcuragine de gl'eredi: pen ai dunque a valermi di queſte fabriche rovinate per fabricare un più perfetto edificio reducendole in miglior forma, ed ampliando con eſempi ſacri e profani &c.* Habet 10 pagg. in fol. Videlis *La galeria di Minerva* T. II p. 297 Impreſſam Venetiis 1697 in fol.

Scripſit poſtea & edidit

2. *L'anatomia de gl' Ipocriti* ſub ementio nomine Candidi Malaſorte Uſſari, Venetiis, Hieronymi Albuzzi 1699 in 4. Hujus operis fit mentio in ſequenti.

3 *Galatina Letterata, nella quale ſi rappreſentano quaranta quattro perſonaggi che anno illuſtrato colle lettere la loro patria di S. Pietro in Galatina dal P. Fr. Aleſſandro Tomaſo Arcudi de' Predicatori autore dell' Anatomia degl' Ipocriti ſotto nome anagrammatico di Candido Malaſorte Uſſaro*, Genæ 1709 in 8. Sic habet *Il Giornale de' Letterati d'Italia.*

4. *S. Atanaſio Magno el ammirabile idea d'un ſacro Eroe perſeguitato da tutto il mondo: Iſtoria*, Aleſii, Orontii Chiriatti 1714 in 4.

Extant omnia Romæ in Caſanatenſi.

F. EMMANUEL DE INCARNATIONE.

* 1714. F. Emmanuel de Incarnatione Luſitanus Oliſſiponenſis S. Dominici ut conjicio conventus alumnus circa finem ſeculi XVII florebat, & in vivis etiamnum erat anno MDCCXIV. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Matthæus explanatus, Oliſſipone 1695, 1711, & 1714 in fol. par. Tria ut puto volumina, quod tamen dilucidabunt gentiles.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Sec. XVIII.

F. GODEFRIDUS LOYER.

1714. F. Godefridus Loyer Gallus Armoricus Redonis natus, literis humanioribus adhuc operam dabat, cum ex lectione historiæ Insularum Americanarum ditionis Gallicæ a nostro Andrea *Chevillard* itidem Armorico studio fidei in regionibus illis & aliis nondum luce evangelii illustratis propagandæ exarsit: qua ratione ordini nomen dedit in patria, & quamprimum sacris litteris abunde instructus fuit, in Martinicam & Granatam mitti obtinuit. In harum insularum ultima magnum aliquando vitæ discrimen incurrit, ab Indis enim quos *Caraibes* vocant apprehensus spoliatus & ligatus, nonnisi mortem a feris illis hominibus expectabat, cum ab uno ex iis in christiana fide edocto erectus est & liber dimissus: in Martinica verò dum pluribus peste *Siamica* sideratis sacramenta & pietatis christianæ officia exhibet, eodem contagio afflatus ad extrema deductus est. Exinde tamen feliciter convalescens in insulam S. Dominici trajecit, ministeriumque suum diligenter implebat, cum intestini doloribus assidue vexatus Galliam repetere coactus est. Nec sic tamen deterritus est a proposito. Restituta valetudine Romam adiit anno MDCC, expositaque sacræ congregationi *de propaganda* ministrorum evangelicorum in ora Guineæ Africana inopia præfectus missionum in ea regione institutus est & delegatus. Contigit autem anno sequenti MDCCI magnates duos nigros, alter *Aniaba* dictus jactabatur filius regis Issinii, alter ejus consanguineus nomen habebat *Banda*, qui ambo christianissimi regis Ludovici XIV magnificentia & christianæ religionis moribus ac præceptis & egregiis artibus pluribus annis Parisiis informati fuerant, contigit inquam tum in regionem suam remitti. Cum his navem regiam conscendit Godefridus noster, & XIX aprilis solvit e Rupella, tandemque ad oram Guineæ, primumque regni Issini portum (*Takuchue* dicunt) appulit XXV junii. At quod in votis habebat plantandæ fidei perficere non potuit consilium, seu regis Axafini obstiterit indocilis animus, seu nigrorum dictorum *Aniaba* & *Banda* corrupti mores, & a recepta in Galliis fide mox degeneres, non magnam religionis christianæ apud gentem illam existimationem dederint, seu denique infelix coloniæ Gallicæ eo missæ successus in causa fuerit: absque enim omni auxilio per biennium relicta fuit, quo factum ut Godefridus mense martio MDCCIII navem Lusitanam conscendens, per varia molestissimaque discrimina, multum ille terris jactatus & alto sub finem tandem anni MDCCVI in patriam remearit, ubi valetudine tot laboribus fracta ac perdita, nihil amplius pro sua cara Guinea potuit, quam bene illi a Deo precari. Quibusdam ab ejus e regno Issinii exitu, eo appulit navis regia, sed quæ coloniam omnem cum F. Jacobo *Villard* sacerdote Godefridi sodale & symmysta in Galliam reduxit. Itinerarium seu commentarium missionum suarum Godefridus scripsit hoc titulo:

Relation du voiage du roiaume d'Issiny côte d'or, païs de Guinée en Afrique, la description du païs, les inclinations, les mœurs & la religion des habitans: avec ce qui s'y est passé de plus remarquable dans l'etablissement que les Francois y ont fait. Le tout exactement recueilli sur les lieux par le R. P. Godefroi Loyer prefect apostolique des missions des FF. Precheurs aux côtes de Guinée religieux du convent de Bonnenouvelle de Rennes en Bretagne. Enrichie de figures en taille douce, Parisiis, Arnulphi Seneuse, & Radulphi Morel 1714 in 8 pagg. 298.

Vix editionem libelli compleverat, cùm æternitatis iter ingredi morte cogente compulsus est.

F. JOHANNES BENEDICTUS POLLAMME.

F. Johannes Benedictus Pollamme provinciæ S. Dominici Venetiarum alumnus clarebat hoc anno MDCCXIV, quo quam orationem in comitiis suæ provinciæ pro eligendo ejusdem superiore pronunciaverat orationem typis dedit hoc titulo: 1714.

Il merito riconosciuto dalla ragione. Academia in occasione del capitolo provinciale de' Padri di santi Gio. e Paolo della provincia di Venetia dell' ordine de' Predicatori, Patavii 1714 in 4.

F. JOHANNES DOMINICUS GAVOTI.

F. Johannes Dominicus Gavoti Gallus Provincialis Maximinifani ordinem amplexatus est, exindeque inter theologos nomen sibi fecit, qua ratione scholarum regimini applicitus, sacram doctrinam duodecim annis solidis e superiori loco interpretatus est: conventus etiam Pratellarum & Dienſem rexit prior, sanctique otii cupidus quibusdam aliis præesse recusavit. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCXIV. Scripsit ac edidit 1714

Histoire de S. Marie Madelaine divisée en quinze chapitres avec autant de pieuses reflexions tirées des divers états de sa vie, Massiliæ, Petri Mesnier 1701 in 12.

F. JOSEPHUS MARIA TABAGLIO.

F. Josephus Maria Tabaglio Italus Placentiæ in Æmilia natus, ordini nomen dedit in patria, virque evasit magnarum imo omnium partium. Post re as celebriores provinciæ suæ Lombardiæ scholas sacræ theologiæ magister promotus studii generalis Bononiensis datus est regens & moderator in actis cap. gen. Romæ anno MDCXCIV coacti, tum postea Brixiæ positus inquisitor generalis, exinde Romam a magistro vocatus inter theologos collegii Casanatensis cooptatus. Mortuo verò anno MDCCIII Jacobo Ricci de quo supra, ei Tabaleum magister ordinis suffecit in munere procuratoris generalis apud aulam Romanam: qua in statione Clementi XI sum mo pontifici ita se probavit, ut ab eodem commissarius generalis in Urbe institutus fuerit. Quo officio pluribus annis cum summa omnium approbatione perfunctus est: verùm aliquando ictu apoplectico percussus oneri cessit & honori, seque in domum suam nativam Placentinam reducendum curavit, in qua non diu postea & vitæ etiam cessit hoc anno scilicet MDCCXIV magno sui relicto desiderio. Vir revera fuit eruditus in omnibus, ingenii acris & perspicassimi, & quascu que quæstiones illi proposuisses quantumcunque intricatas, facillime dissolvebat. 1714.

Plurima reliquit præclara MS theologica super Summam S. Thomæ, quæ in Italia plurimi habentur, & non solum juniorum sed & eruditiorum manibus versantur, & cum fructu leguntur. Typis autem edidit in negotio rituum Sinensium sua ætate tantopere versato

1. *Il Disinganno contrapposto da un religioso dell' ordine de' Predicatori, alla Difesa de' missionarii Cinesi della compagnia di Giesù. Opera d'un religioso teologo della medesima compagnia. Ed ad un altro libricciuolo intitolato, Esame dell' autorità e vera intelligenza delle testimonianze delli scrittori Giesuiti allegate in prova del fatto da moderni impugnatori de' riti Cinesi*, Typis ementitis Coloniæ per il Burges 1701 in 8. P. I pp. 352: P. II pp. 412.

In hoc opere in libellis eorum a quibus ritus Sinenſes propugnabantur, innumera ſecum pugnantia ſolerter animadvertit, & argumentis ad hominem invicte redarguit: Edidit præterea

2. *Controriſpoſta alla riſpoſta data da un padre della compagnia di Gieſù alla lettera da lui ſcritta a padri Geſuiti del collegio di Peccino*, Tridenti 1702 in 8.

3. *Conſiderationi ſù la ſcrittura intitolata, Riflеſſioni ſopra la cauſa della Cina doppo venuto in Europa il decreto dell' eminentiſſimo di Turnon*, 1709.

F. MANUEL GARCO.

* 1714. F. Manuel Garço Hiſpanus Eccleſiaſtes facundus & apud ſuos nominatus edidit, quam pronunciaverat

Oracion fumebre nellas exequias del duque de Berri celebradas en el monaſtero de la encarnacion de Madrid 4 jul. 1714.

F. MATTHÆUS DOLMANS.

* 1714. F. Matthæus Dolmans Belga domus Trajectenſis ad Moſam ſodalis, theolo us eximius in controverſiis fidei adverſus hæreticos hujus ætatis apprime verſatus, eaſque ex officio publice tractans in æde ſacra noſtra ejus urbis, ſcripſit typiſque edidit lingua ſua vulgari librum, cui titulum indidit

Certa infallibilitas Eccleſiæ Romanæ & pontificum, non ſolum circa fidem & mores, verùm etiam in canonizationis ſanctorum, adverſus Menſonem Heydenryck præconem reformatorum dictorum Moſæ-Trajecti, Ibidem Lamberti Bertus 1714 in 8 pp. 517 & amplius.

Nimirum iſte Menſo Calviniſtarum miniſter occaſione accepta ſolemnitatis canonizationis S. Pii V P. M. plures blaſphemias ex ſuggeſtu ſuo vomere auſus erat contra S. Dominicum & SS Pium V, quas hoc libro Matthæus noſter ita retudit, ut ipſi miniſtro apud ſuos ſegreges maximum pudorem incuſſerint. Vivebat iſte Matthæus etiamnum anno MDCCXIX.

F. MICHAEL MAC QUILIN.

* 1714. F. Michael mac Quilin Hybernus Culraniæ in Ultonia anno circiter MDCLIX natus, & apud noſtros ibidem anno MDCLXXVII die VI maii ad ordinem aſcitus, annoque revoluto juvenis novemdecim annorum profeſſus, in Galliam trajecit anno MDCLXXX, ſtudiiſque in provincia S. Ludovici Ambiani, & Pariſiis peractis, philoſophiam tum & theologiam in eadem variis in locis at potiſſimum Pariſiis in ſtudio generali SS. annunciationis ſodales docuit. Priorem ſibi præfecerunt ſui Hyberni conventus ſanctæ Crucis Lovanienſis, quos ubi triennium rexiſſet ab anno MDCCVI ad MDCCIX, in provinciam S. Ludovici reverſus, priſtinum docendi munus apud ſodales Pariſienſes reſumſit. Quadriennium iteratæ hujus lecturæ finierat, cum morte repentina ſed non impoviſa ſublatus eſt anno MDCCXIV die prima ſeptembris hora poſt quartam matutinam ad horologium Gallicum circiter media. Quem ſodales omnes luxerunt, vir enim erat vere bonus, eximus theologus, SS. Auguſtini & Thomæ doctrinæ admodum addictus, in caſibus conſcientiæ ſolvendis expeditus & ſolers, ſed & fidelium utriuſque ſexus ad perfectiorem vitam anhelantium director ſenſatus & prudens. Scripſit ab ejus morte editum opuſculum, cujus titulus:

Diſſertatio de contritione in ſacramento pœnitentiæ neceſſaria ad mentem S. Thomæ veterumque Thomiſtarum, Pariſiis, Franciſci Babuty 1716 in 12 pp. 169.

In ea pluribus adductis S. Thomæ & veterum ejus diſcipulorum auctoritatibus demonſtrat, amorem Dei ſuper omnia, amorem, inquam, non ſpei ſolum, ſed caritatis ſaltem inchoatum neceſſarium eſſe, ut quis in ſacramento pœnitentiæ abſolvatur. Sec. XVIII.

MS reliquit tractatus theologicos in ſcholis legi ſolitos, quos ſibi tradi requiſierunt ejus ſymmyſtæ Hyberni Lovanienſes, quibus & libentiſſime conceſſi ſunt.

F. NICOLAUS MARIA GENNARO.

* 1714. F. Nicolaus Maria Gennaro Siculus Meſſanæ ſecunda ſeptembris MDCLIV natus, ordini nomen dedit Tauromínii XV martii MDCCLXX, & anno revoluto profeſſus, variis in locis & ſtudiis philoſophiam & theologiam audivit, Neti, Meſſanæ, Aquis Sextiis etiam in Provincia ex ſuperiorum nutu. In ſuam inſulam reverſus, quas egregie comparaverat, alios e ſuperiori loco docere juſſus eſt diſciplinas. Philoſophiam Meſſanæ biennium tradidit, & aliud biennium theologiam Randatii, rurſus philoſophiam quadriennium Syracuſis, & Meſſanæ biennium theologiam, quibus in litterariis muneribus ingenii acumen & facilitatem ſed & doctrinæ ac eruditionis præſtantiam patefecit. Jam per omnes ſcholæ agones coronam meruerat, cùm ad comitia ordinis Romæ anno MDCXCIV habita vocatus, coram Patribus congregatis concionem habuit de SS. Trinitate, eoque plauſu auditorum, ut ſtatim ei magiſter ordinis ſupremos theologiæ apices contulerit, ac ſtudii generalis Meſſanenſis regentem inſtituerit. Hoc munere triennium de more functus, & ab excellenti ſapientia ab omnibus celebratus, Joſephi Migliacci archiepiſcopi Meſſanenſis gratiam ſibi conciliavit & æſtimationem, a quo allectus eſt theologus & inſtitutus examinator ſynodalis. Florebat etiamnum Meſſanæ anno MDCCXIV non minus ſacra eloquentia in templis, quam aliàs ſacra theologia in ſcholis clarus, hæcque jam luci dederat utriuſque egregia ſpecimina:

1. *Adverſus atomos redivivas opuſculum dogmaticum*, Meſſanæ, Vincentii de Amico 1702 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Huic operi cùm reſpondiſſet F. Johannes *Sanguens* Gallus ordinis Minimorum, Nicolaus noſter opus ſuum propugnavit, edendo ſub nomine ſibi cognominis filii fratris ſui germani alterum opus hoc titulo:

2. *Platonis ac patris Maignani adverſus R. P. Johannem Saguens Toloſa & Roma olim veteranum philoſophiæ ac theologiæ profeſſorem ordinis Minimorum, ſyſtema euchariſticum P. Maignani ab impugnationibus contentis in opuſculo dogmatico, quod nuper ſcripſit R. P. Gennarus ordinis Prædicatorum ſacræ theologiæ magiſter adverſus atomos redivivas, vindicantem, Expoſtulationes, quas acceptas Patri Saguens renuntiat D. Nicolaus Gennaro Meſſanenſis, auctoris opuſculi dogmatici ex fratre nepos, & in collegio Meſſanenſi S. J. ſacra theologia ſtudens*, Meſſanæ, Vincentii de Amico 1707 in 4.

3. *Uſura detecta in contractibus ſtricti juris & bonæ fidei, rationum potius lumine & efficacia, quam numero & extrinſeca auctorum probabilitate. Tomus I, in quo in mutuo eique adjacentibus uſura humani commercii Harpya pallio detegitur*, Meſſanæ, De Amico 1702 in fol.

Extat etiam Romæ in Caſanatenſi.

4. *Il Fiore della verga di Jeſſe. Panegirico della ſagra lettera ſcritta da Maria Vergine a Meſſineſi*, Meſſanæ, Biſagnii, 1675 in 4.

5. *L'Architetto evangelico. Panegirico per San Pancrazio veſcovo e martire*, Meſſanæ, Dominici Coſta 1684 in 4.

Sec. XVIII. 6. *Dal Piede il Colosso. Panegirico per la gloriosa vergine e martire sant' Agata*, Catanæ, Pauli Bisagnii 1691 in 4.

7. *Collirio agli occhi di alcuni dello stato ecclesiastico, accecati dall' interesse e dall' ignoranza, manipolato da un religioso Messinese maestro in sacra teologia dell' ordine regale, veridico e fedele de' Predicatori*, Messanæ, Vincentii de Amico 1709 in fol.

In isto nomen celavit ex industria.

Alia ad rei litterariæ commodum edenda moliebatur, & prelo paratos habebat inter alia

8. *De Immunitate ecclesiastica* tomos tres.

Hujus scriptoris cum laude meminit Antoninus Mongitore, quem hîc excipimus in sua Bibl. Sic. Addit Nicolaum nostrum oratione funebri Carolo II regi catholico parentasse in solemnibus exequiis Messanæ pro eo celebratis: sed an typis prodierit non docet.

F. NORBERTUS DELBECQUE.

† 1714. F. Norbertus Delbecque Hanno e Brannia comitis ortus, ibidemque adolescens literis & moribus ornatus egregiis ordinem amplexatus est & professus. Philosophia perfunctus humaniores litteras in gymnasio quod nostri regunt Lyrano publico juventutem urbis eo accedentem docuit, stylumque sibi formavit: tum & Lovanii theologiæ deditus, ita emicuit, ut e loco superiori lectis quas didicerat disciplinis humanis & sacris, in ea academia licentiæ gradum promeruerit. Inde Romam petens viris urbis sapientioribus, quos coluit assidue, se etiam eximie probavit, ex eorumque contubernio & familiaritate non parum profecit. In patriam redux anno MDCXCIII, Duaci magister studentium institutus est, laurea tamen una decoratus a magistro ordinis F. Antonino Cloche, sed mox ab eodem ad instantiam abbatis & canonicorum regularium monasterii Rolducensis in ducatu Limburgensi ipsis concessus est sacræ theologiæ professor, quod munus ita implevit, ut eorum juvenibus puram sancti sui patris Augustini doctrinam, Thomæque Aquinatis inconcussa dogmata facile instillaverit, ac in eo asceterio confirmarit. Anno MDCC Romam iterum ab eodem ordinis magistro accitus, & socius pro provinciis Germaniarum allectus, non in rebus solum regiminis prudentiam, sed & tum collegio theologorum Casanatensium ascriptus pro schola Thomistica zelum strenuus explicavit, nec exiguam sibi peperit apud doctos existimationem. Eum tamen aerem valetudini omnino adversum expertus, Urbem relinquere, ad suosque remeare coactus est anno MDCCVII, viceque sua primarii & publici in facultate sacra Lovaniensi regentis professionem inire cœpit anno MDCCIX, quam triennium ad annum MDCCXII egregie tutatus est: hinc prior Namurcensis allectus in officio obiit XIV novembris MDCCXIV.

Multa hactenus ab eo prodierunt, quædam propria, cætera aliena sed ejus curis a mendis expurgata, & elegantibus typis excusa. Primi generis sunt

1. *De advertentia ad peccandum necessaria*, Leodii 1696 in 8.

Quem tractatum scripsit occasione famosæ illius assertionis & theseos professoris Divionensis S. J. *De peccato philosophico* in ejusdem Societatis gymnasio Divione mense junio 1686 propugnatæ, & ab Alexandro VIII S. P. Fer. V 24 aug. 1690 Romæ proscriptæ atque damnatæ, quam etiam Norbertus hic noster funditus evertit.

Dissolutio schematis Wyckiani bipartiti de prædestinatione per F. Nobertum D'Elbecque ord. Prædic. S. T. D. studii generalis Lovaniensis nominatum regentem primarium, Antverpiæ, Christiani Vermey 1708 in 12 pp. 189

Theses theologica de impedimentis matrimonii, Lovanii, Guilielmi Stryckwant 1710 in 12 pp. 12.

Vindiciæ gratiæ divinæ adversus novo-antiquos ejus impugnatores ad mentem gemini Ecclesiæ solis SS. Aurelii Augustini & Thomæ Aquinatis, Bruxellis, Francisci Foppens 1711 in 8 pp. 120.

Theses polemicæ de justificatione & merito, Lovanii, Ægidii Denique 1712 in 8 pp. 32.

Appendix ad theses polemicas de justificatione & merito, Ibid. in 8 pp. 12.

Alterius generis opera nempe aliorum suis curis excusa:

1. *Eximii D. Francisci Silvii a Brania comitis fidelissimi S. Thomæ Aquinatis interpretis opera*, Antverpiæ, viduæ & filii Joh. Bapt. Verdussen 1698, Tomis sex in fol.

Tomis duobus prioribus hæc insunt, *Silvii opuscula de primo motore, de statu hominis post peccatum, orationes theologicæ, controversia fidei, resolutiones variæ. Item commentaria in Genesim & Exodum* jam antea edita, tum ejusdem *commentaria in Leviticum & Numeros* nunc primum edita.

Tomis aliis quatuor *Commentaria in universam S. Thomæ Summam.*

2. *R. A. P. F. Natalis Alexandre S. T. M. Theologia Moralis in compendium redacta.* Quod opus Romæ suscepit & typis edidit.

3. *Historia congregationum de auxiliis divinæ gratiæ sub summis pontificibus Clemente VIII & Paulo V auctore R. A. P. Jacobo Hiacintho Serry S. T. M. Editio altera auctior*, Antverpiæ, Societatis 1709 in fol.

4. *Summa S. Thomæ de Aquino ad antiquiores codices* MSS *recognita.* Hanc susceperat edendam elegantibus typis & charta in fol. sed ultra folium primum, quod in specimen operis excusum fuit, non ultra profecutus est typographis ob insanum bellum quo tum Europa Christiana tota flagrabat, a nimio sumtu necessario deterritis.

F. PAULUS LUDOVICUS GREPPI.

F. Paulus Ludovicus Greppi Longobardus, conventus Novocomensis alumnus vergente seculo XVII jam florebat, & ad annum MDCCXIV pervenit tum apud suos mortuus. Vir fuit doctrina præsertim morali commendatus, qui & poesi horis subcisivis deliciabatur. Hæc rei litterariæ reliquit † 1714.

La verità Laconica, Parisiis 1691 in 12.

Il Trionfo de' santi del Calendario Romano, Mediolani, Agnelli 1697 in 12.

F. PETRUS DE CUETO.

F. Petrus de Cueto Hispanus provinciæ Bæticæ alumnus hoc ineunte seculo XVIII doctrina & dicendi facilitate & gratia clarebat apud suos, ediditque quem in solemnitate publica pronunciaverat ‡ 1714.

Sermon en las honras que hizo la ciudad de Cordoba, Cordubæ 1714. Extat Romæ in Casanatensi.

Sic me monent Memoralia Roma recens mihi missa nec quid amplius. Quæ sit illa solemnitas, hic addent gentiles, & si quæ alia hic orator sacer ediderit.

F. PETRUS VANDER KEEREN.

F. Petrus Vander Keeren Belga Gandavi inter eos quos conversos nominamus, accitus vivit etiamnum vitrearum laminarum pingendarum artifex peritissimus, de qua arte librum scripsit prelo maturum. Editionem retardant sumtus inci- ‖ 1714.

dendis in ære figuris neceſſarii. Sic me monebat hoc anno 1714 pluries laudatus Ludovicus Robiin litteris ad me ſcriptis.

F. RAIMUNDUS BONFILIO.

* 1714. F. Raimundus Bonfilio Neti in Sicilia inſula natus nona octobris MDCXLV ordini nomen dedit Catanæ anno MDCLXVII, virque evaſit, ut ita dicam ambidexter, utraque theologia ſcholaſtica & parænetica clariſſimus. Primam Calataniſſetæ ſuos ſodales ſed & externos e ſuperiori loco docuit, quibus unâ Rhetoricam tradidit. Tum vero ipſe ſacræ eloquentiæ totum ſe tradens, per annos plurimos conciones quadrageſimales in præcipuis Siciliæ civitatibus, oppidis & caſtris habuit, ab eruditione ſanctorumque Patrum copia laudatus nec ſine inſigni auditorum fructu: unde prædicatoris generalis titulum & honores conſecutus eſt. Ad regimen etiam vocatus, conventus Motycenſem & Catanenſem adminiſtravit prior electus. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXIV doctrina & morum integritate ac elegantia omnibus & ſuis & exteris acceptiſſimus, jamque ediderat

Anno ſacro o vero Sermoni del ſantiſſimo roſario per tutte le domeniche, e feſte principali dell' anno, diviſo in due tomi.

T. I, Catanæ, Biſagnii, 1708 in 4.

T. II, prelo tum paratus erat.

Edenda etiam quamprimum promittebat jam apud ſe confecta

Quareſimale.

Avvento.

Panegirici ſacri.

Ejus cum laude meminit Antoninus Mongitore, quem hîc excipio in ſua Bibl. Sic.

FF. ANONYMI.

* 1714. FF. Sex Anonymi Romæ collegii Caſanatenſis ſodales conſulti reſponderunt, & ediderunt typis ementitis

Votum ſex in ſacra theologia magiſtrorum.

Diſcutiuntur cauſa, rationes, & momenta, quibus nonnulli Siculos ab obligatione ſervandi interdictum auctoritate ſedis apoſtolicæ in Sicilia latum liberos aſſerunt, Coloniæ Ubiorum 1714 in fol. pp. 23.

F. ALBERTUS CASTELLANI.

† 1715. F. Albertus Castellani Inſuber, Mediolanenſis patria, profeſſione conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus, vir non ſolum theologica doctrina illuſtris, ſed & in utroque jure verſatiſſimus, in quo plures edidit Allegationes, quæ ſimul collectæ plures tomos conficerent, inter alia ſcripſit ac prelo dedit ſequentia:

1. *De immunitate eccleſiaſtica contra quemdam nomine ſuppreſſo, opus omnium plauſu receptum*, Mediolani abſque nomine typographi & abſque anno.

2. *Opuſculum de Colonica*, Mediolani.

3. *Paraneſis de identitate ſacrorum oſſium S. Auguſtini*, Mediolani 1698.

Obiit autem apud ſuos Mediolani anno MDCCXV. Quæ totidem verbis habent Memorialia Roma recens mihi miſſa.

F. FRANCISCUS JANSSENS ELINGA.

* 1715. F. Franciscus Janssens Elinga Belga Batavus vel Friſius, Brugis ordinem amplexus, & XXVIII januarii MDCLIV profeſſus, ſtudiorum ſtadio Lovanii emenſo, philoſophiam ibidem tum & theologiam e ſuperiori loco docuit, & licentiati gradum conſecutus prima ſeptemb. MDCLXV, magiſterii lauream obtinuit anno MDCLXXV, ſtudii generalis Antverpienſis regens primarius una confirmatus, quod munus XII circiter annis geſſit. Comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXVII habitis interfuit a ſua Inferioris Germaniæ provincia delegatus magiſtri ordinis electior, judexque cauſarum in iiſdem datus fuit. Anno MDCLXXXIV in comitiis ſuæ provinciæ Gandavi ad ejuſdem regimen aſſumtus, eo titulo Romæ capitulo generali, quod electionis magiſtri ordinis etiam erat anno MDCLXXXVI affuit. Altera vice electus eſt ejuſdem provinciæ præpoſitus, & quadriennium eam iterum rexit ad MDCCII: at deinceps muſeo ſe condidit, ſtudio ad mortem deditus & aſſiduus. Obiit apud ſuos Brugis XXII novembris MDCCXV octogenario major. Hæc ejus opera: Sec. XVIII.

1. *Auctoritas D. Thomæ Aquinatis quinti Eccleſiæ doctoris Nodo indiſſolubili per F. Petrum de Alva & Aſtorga lectorem jubilatum &c. nuper revincta nunc vero ſoluta*, Gandavi, Maximiliani Graet 1664 in 8 pp. 203.

Ad calcem adjecit per modum appendicis

Certiſſimum quid certiſſimæ veritatis pro doctrina doctoris angelici S. Thomæ Aquinatis, contra certum quid certiſſimæ falſitatis adverſum F. Petrum de Alva & Aſtorga certi ſupradicti nuper per totum Belgium ſuppreſſo auctoris nomine & ſine ulla approbatione diſperſi auctorem certo certiſſimum, pp. 22.

2. *Cribratio vocabularii F. Petri Alva &c.* Antverpiæ, Engelberti Gymnici 1664 in 8 pp. 33.

3. *Reſponſio ad epiſtolam alicujus ordinis Minorum publicatam ſub larva ſummuliſtæ Minoris*, ibidem 1664 in 8 pp. 13.

4. *R. P. F. Matthias Hauzeur ordinis Minorum lector jubilatus: ſeu Defenſa ab eodem cauſa F. Petri de Alva appenſa in ſtatera, & inventa minus habens*, Namurci, Petri Girard 1664 in 4 pp. 68: Iterum, Antverpiæ 1665 in 8 pp. 212.

5. *Theſes theologica de natura pura, integra, lapſa, & reparata ad mentem doctoris angelici, quas eo præſide & in ſtudio generali Antverpiano regente primario defendit F. Guillelmus Schafs ejuſdem ordinis martii XXI*, Antverpiæ, Cornelii Voons 1673 in 4.

Superiora omnia extant Lutetiæ apud noſtros ad S. Honorati.

6. *Controverſiarum in hæreticos opuſculum lingua Belgica*, Antverpiæ 1673.

7. *Veritas manifeſtata pro auctoritate F. Thomæ Turci magiſtri ordinis circa prædeterminationem phyſicam. Item Decretum F. Johannis Thomæ de Rocaberti ordinis magiſtri contra opera F. Joſephi de Vita Siculi ord. Predic. ac Exhibitio authentica bullæ Urbani V pro auctoritate Angelici doctoris*, Antverpiæ, Jacobi Voons 1675 in 4 pp. 48.

8. *Suprema Romani pontificis auctoritas, ejuſque extra concilium generale definientis infallibilitas, adverſus epiſtolam epiſcopi Tornacenſis D. Gilberti de Choiſeul propugnata*, Brugis, Petri Van Pée 1689 in 12 pp. 201.

9. *Summa totius doctrinæ de Romani pontificis auctoritate & infallibilitate tredecim articulis comprehenſa*, Ibid. 1690 in 4.

10. *Forma & Eſſe Eccleſiæ Chriſti, quæ duntaxat eſt apud Romano-Catholicos*, Flandrice 1702.

11. *Diſſertationes viginti ſex theologicæ ſelectæ de præcipuis quæſtionibus hoc tempore in ſchola diſputatis*, 1707.

12. *Series indulgentiarum & gratiarum confra-*

Sæc. XVIII. *tribus & conſororibus SS. roſarii per diverſos ſummos pontifices conceſſarum.* Scripſit ſub finem vitæ, an typis ediderit, mihi incompertum.

Ea omnia & ex Bibl. Belgo-Dominic. F. Ghilberti *de la Haye*, & ex Belgio Dominic. F. Bernardi *de Jonghe*, & ex actis aut ipſis libris viſis.

Summa conciliorum a Bartholomæo Carranza collecta recognita, a mendis expurgata, & aucta & additionibus illuſtrata a Franciſco Janſſens Elinga typis prodiit Lovanii 1681 in 4 : & antea ibidem, Graet 1668 in 8.

F. FRANCISCUS LARRAGA.

* 1715. F. Franciscus Larraga Hiſpanus ſeculo currenti XVIII apud ſuos clarus, jamque titulo præſentati ornatus & Burgis in gymnaſio noſtro S. Pauli ſacræ theologiæ profeſſor, & antea in Pampilonenſi, opus edidit, cujus alteram editionem tranſcurſim videre tantum licuit. Titulus :

Promptuario de la theologia moral muy util para todos los que ſe han de exponer de confeſſores, y para la devida adminiſtracion del ſanto Sacramento de la penitencia : nuovamente reconocido, mejorado, corregido y añadido por ſu autor en eſta impreſſion, que es la ſecunda del autor, aunque ſeptima ſi ſe numeran cinco hechas en Madrid ſin adicion a la primera : dedicado al muy illuſtre Señor D. Joſeph Aldaz y Aguirre marques de Montereal vizconde de la Armeria &c. Por el P. F. Franciſco Larraga regente de la univerſidad de Sant Iago de Pamplona orden de Predicadores, Pampilonæ, Franciſci Picart 1710 in 4 pagg. 450.

Per modum dialogi Tractatibus 55 agit de ſacramentis in genere & ſpecie, de cenſuris, de ignorantia, conſcientia, & peccatis, de lege & præceptis decalogi, de indulgentiis. In hac altera editione apparet additum fuiſſe

Tratado miſcellaneo de lo que pueden los confeſſores regulares en orden a los ſegulares, y de las propoſiciones condanadas por los SS. pontifices Alexandro VII &c. y de los caſos reſervados por el ſynodo de el obiſpado de Pampelona.

Primam verò editionem ab auctore ibidem prodiiſſe dicebant anno 1708 in 4. Cùm evolvere non licuerit citius recedente latore ordinis ſodali, id unum addere poſſum non ſolum approbatum a noſtris F. Michaele *de Laſſaga* magiſtro priore Pampilonenſi & F. Thoma *Rincon* magiſtro priore S. Pauli Conchenſis, ſed & pluribus laudari a Manuele *de Laſcurain* S. J. cenſore per vicarium generalem epiſcopi Pampilonenſis deſignato.

F. JACOBUS HYACINTHUS FEJACQ.

* 1715. F. Jacobus Hyacinthus Feiacq Gallus Picardus Ambianus primo nomini in Baptiſmo accepto, alterum adjecit in profeſſione, quam pro conventu Ambianenſi emiſit XXIV februarii MDCLXIII adoleſcens tum tres menſes ſolum ſupra ſextum decimum ætatis natus. Ut litteris humanioribus egregie fuerat inſtitutus, & ſeu Latine ſeu Gallice pure & facile loquebatur, non parum eminuit in ſcholis inter ſodales, theſeſque theologiæ publicas defendit Ambiani, Tulli Leucorum, Catalauni in comitiis ſuæ S. Ludovici provinciæ coram ſpectatiſſimorum virorum conſeſſu, & ubique cum plauſu. Verum quo cum ſua ferebat indoles mox ab emenſo ſtudiorum ſtadio, excuſſo pulvere ſcholaſtico, totum ſe ſacro ſuggeſtui dedit nec infeliciter. Per triginta & amplius annos celebriora regni pulpita per adventum, quadrageſimam & octavas SS. Sacramenti implevit, Cadomenſe, Bajocenſe, Lexovienſe, Meldenſe, Tullenſe Leucorum bis, Catalaunenſe etiam bis, Ambianenſe, Trecenſe, Toloſanum S. Saturnini, Redamenſe, Metenſe etiam bis, Pariſienſia etiam quædam cum magna epiſcoporum a quibus vocabatur gratia, & auditorum eruditorum ob doctrinam & ſtyli elegantiam approbatione, & plauſu. Ætatis LXIX vix attigerat, integraque & firma fruebatur valetudine, ac ſeros promittebat annos, cum familiæ viſendæ cauſa in Picardiam progreſſus, morbo in ea regione graſſante tactus eſt, quo & menſe ſeptembri raptus eſt ad meliora anno æræ chriſtianæ MDCCXV. Quaſdam actiones & conciones parænéticas a ſe variis in locis dictas urgentibus amicis prelo dedit :

1. *Panegirique du Roi Louis XIV prononcé dans l'egliſe des Freres Prêcheurs de Caen par le R. P. Fejacq profeſſeur en theologie, & prieur du meme convent le cinquieme ſeptembre* MDCLXXXV *jour de la naiſſance du roi, au ſujet de la ſtatue, que cette ville a elevée a la gloire de ſa majeſté*, Cadomi, Yvon 1685 in 4 : Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1685 in 4. Extat etiam in collectione ſimilium orationum Gallicarum, cui titulus, *Recueil de diverſes oraiſons funebres, harangues, diſcours, & autres pieces d'eloquence des plus celebres auteurs de ce temps*, Inſulis, Johannis *Henry* 1691 in 12, Edit. altera Tomo tertio pag. 267 ad pag. 288.

2. *Oraiſon funebre de haute & puiſſante dame madame Anne Marie Louiſe d'Orleans ſouveraine de Dombes, ducheſſe de Montpenſier &c. comteſſe d'Eu, prononcée dans l'egliſe principale d'Eu ce mois d'avril* MDCXCIII, Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1693 in 4.

3. *Panegirique de S. Thomas d'Acquin prononcé a Toulouſe dans l'egliſe des FF. Prêcheurs de la meme ville*, Toloſæ 1697 in 4.

4. *Panegirique de S. Caterine de Sienne prononcé le jour de ſa feſte* XXX *avril* MDCXCVII *dans l'egliſe des FF. Precheurs de Bourdeaux*, Burdigalæ, viduæ G. de la Court 1697 in 4.

5. *Oraiſon funebre de haute & puiſſante dame madame la marquiſe d'Hendicourt gouvernante des enfans de Lorraine*, Nanceii, Dominici *Gaydon* 1710 in 4.

6. *Oraiſon funebre de haut & puiſſant prince Louis de France dauphin de Viennois, & de ſon eponſe haute & puiſſante dame madame Marie Adelaide de Savoie, dauphine, prononcée dans l'egliſe cathedrale de Metz*, Metis 1712 in 4.

7. Alia quædam non ab ipſo dicta, ſed ab eo in gratiam amicorum compoſita etiam typis prodierunt, qualis *oratio Gallica ab abbate S. Bertini regi Ludovico XIV dicta*, dum ei libellum comitiorum Arteſiæ offerret anno MDCLXXIV.

8. Anno MDCCXV *conciones pro integro adventu* prelo dare conſtituerat de conditionibus caritatis, quales a S. Paulo deſcribuntur *I Corinth. cap.* XIII: *Caritas patiens eſt &c.* omnes inquam & doctas & elegantes, ſtyloque puro & ut ita dicam academico ſcriptas, quales omnes ſupra laudatæ, ſed ne ederet, mors impedivit.

9. *Conciones ejus quadrageſimales* MS ab eo amicis communicatæ, etiamnum ab iſtis publice Pariſiis recitantur, qui ex iis non parvam ſuo nomini famam aucupantur.

F. JACOBUS LAFON.

F. Jacobus Lafon Gallus Occitanus Toloſæ die altera junii MDCLVI natus ibidemque ordinem amplexatus & profeſſus anno MDCLXXVIII die XI novemb. Vir fuit piiſſimus, omnibus vitæ ſpiritualis exercitiis addictus, diſciplinæ regularis apprime tenax, ad hæc lectioni & ſtudio deditus, * 1719

& ut firma gaudebat valetudine, incredibile quot vigilias in muſeo legendo & ſcribendo inſumſerit. Ordini ſuo & S. Thomæ doctrinæ mirum affectus, eidem ſartæ tectæque tuendæ totis viribus deſudabat. Rerum ordinis etiam perſcrutator fuit diligens, unde cum Carolus a Sancto Vincentio annum Dominicanum Gallicum quem complendum ſuſceperat, deſeruit, Jacobo noſtro hæc provincia a magiſtro ordinis mandata eſt, qua ratione Pariſios venit an. MDCCVIII & in domo noſtra quæ in ſuburbio S. Germani, commoratus eſt huic operi diu ac noctu incumbens. Verùm anno MDCCXIV cùm Avenionem ſe contuliſſet, quorumdam operum edendorum gratia, & inde Toloſam uſque patriæ revidendæ deſiderio ductus progreſſus eſſet, in morbum incidit, quo præmatura morte collectus eſt ætatis quinquageſimo ſeptimo anno chriſtianæ æræ MDCCXV die ſexta januarii. Hæc ejus opera:

1. *Remarques ſur la theologie morale de M. Bonal, qui ſervent d'additions & d'eclairciſſemens aux deciſions qu'il a données dans ſon ouvrage pour l'inſtruction des eccleſiaſtiques par V. D. D. C. V. D. T.* Toloſæ, apud viduam J. J. Boude, Claudium Ægidium Lecamus, & Jacobum Loyau 1708 in 12 pagg. 548. Nomen ſuum ex induſtria ſub his elementis occuluit, quæ ſignificant *un Dominicain du convent de Toulouſe.*

2. *L'année Dominicaine: ſeconde partie de ſeptembre*, Ambiani, Guiſlani Lebel 1710 in 4 pp. 870. Quam quidem partem a medio voluminis ſolum perfecit, ubi deceſſor ejus F. Carolus a S. Vincentio deſierat, jamque typis commiſerat. Chronologia miſſionum noſtrarum ad infideles ab anno 1417 ad 1562, opus eſt ipſius Caroli, a 1563 ad finem D. de Vienne preſbyteri viri piiſſimi noſtri, ut aiunt Tertii ordinis. Quod monendum fuit, ut ſi quæ ſint quoad annos & alia errata, huic noſtro Jacobo non imputentur.

Année Dominicaine: Mois d'octobre I P. Ibid. 1712 in 4 pp. 846.

Tractatus Thomiſticus moralis, ſeu Reſolutio caſuum conſcientiæ juxta veridica S. Thomæ principia, & doctrinam SS. Raimundi, Antonini, B. Alberti Magni, aliorumque primi nominis theologorum ordinis Prædicatorum. Tractatus de ſacramentis, ubi plura de antiquis in adminiſtratione ſacramentorum ritibus ab Eccleſia adhiberi ſolitis opera & ſtudio R. P. F. Jacobi Lafon ejuſdem ordinis ac conventus Toloſani alumni. Deduxit eos in viam rectam, ut irent in civitatem habitationis, Pſal. CVI verſ. VII.

Jam convenerat cum domino *Offray* typographo & bibliopola Avenionenſi de hoc opere edendo ut pote jam a cenſoribus probato: Verùm an mors auctoris paulopoſt ſubſecuta editionem impeditura ſit, jam dubitatur, licèt jam ediderant.

Aliud opuſculum etiam edendum cogitabat hoc titulo:

Annotationes in Summam Cajetani de peccatis.

Jamque Avenionem miſerat prelo committendum, ſed hujus fœtus eadem erit ſors ac jam laudati.

F. JOHANNES AYRA Y FERRER.

* 1715. F. JOHANNES AYRA Y FERRER Aragonus Cæſarauguſtæ natus & ibidem ordinem amplexus, ſacræ theologiæ magiſter hoc ineunte ſeculo XVIII apud ſuos florebat. Ejus præclaras dotes, & varia quibus hoc anno MDCCXV fungebatur munia docet inſcriptio ſequens:

Nova & accurata regni Aragoniæ cum confinibus deſcriptio per R. A. P. M. F. Johannem Ayra y Ferrer Cæſarauguſtanum ſacræ theologiæ doctorem, liberalium artium magiſtrum, Oſcenſis academiæ cathedraticum, apoſtolici legati theologum, nunciaturæ Hiſpaniæ, & archiepiſcopatus Cæſarauguſtani examinatorem ſynodalem, & in ſuo regio Prædicatorum Cæſarauguſtæ conventu ſtudiorum regentem, Pariſiis, Liebaux ſculpſit 1715 in fol. Sec. XVIII.

Tabula eſt regni Aragoniæ in folio expanſa, ſed quin ſuis ſcriptis eam illuſtraverit, nullum mihi dubium, quod docebunt, & hic addent ſui gentiles.

F. JOHANNES O HEYN.

* 1715. F. JOHANNES O HEYN Hybernus, patria & profeſſione Athenienſis, quæ civitas eſt in comitatu Galvienſi ſtuduit Salmanticæ, ac exinde philoſophiam in Gallia profeſſus eſt, tum in noſtro Hybernorum Lovanienſium collegio gradatim magiſter ſtudentium, regenſque ſecundarius, & ſuo ordine primarius pluribus annis egit. Zelo fidei ductus patriam inſulam repetens, ſcholam etiam Thomiſticam ibidem aperuit, pluresque habebat diſcipulos, cum exorta in catholicos perſecutione latere coactus, ſub præſulis Elfinenſis patrocinio ſubſtitit aliquandiu: verum ab heterodoxis nominatim perquiſitus, regnumque exire compulſus, Lovanium repetiit, ludoque iterum ſe incluſit ſcholaſtico, regentiſque munus exercuit. Sedata pauliſper tempeſtate ſuos reviſit Hybernos, octenniumque tum ibidem ſecurus manſit, verbo Dei populares ſuos ſedulo paſcens, prioris etiam Ultoniæ munere fungens: reviviſcente tandem perſecutione cum omnibus omnium ordinum regularibus exul factus, Lovanium rediit, ubi agebat etiamnum hoc anno MDCCXV, ætatis annorum LXVIII, profeſſionis XLVIII, theologiæ præſentati titulo inſignitus. Scripſit opuſculum cui nomen indidit:

Epilogus chronologicus exponens ſuccincte conventus & fundationes ſacri ordinis Prædicatorum in regno Hybernia, & nomina pariter illuſtrium filiorum ejuſdem provinciæ tam mortuorum quam in exilio viventium, Lovanii, Ægidii Denique 1706 in 4 pagg. 49.

Quæ opella etſi quantum ad ſeculum XVII videatur ſatis accurata, quoad antiquitates majorem deſiderat diligentiam, quam ſi forte perſecutio deferbuerit, vel ille vel alius non vulgi ſermonibus, ſed certis documentis ex antiquis archivis quæ non deſunt depromptis innixus adhibebit. Et quidem alia notatu digna ut ſepulcra principum & nobilium in noſtris Eccleſiis extantia promittebat, an autem promiſſo ſteterit, me latet.

F. JOHANNES DES HOLIAS.

* 1715. F. JOHANNES DES HOLIAS Gallus, Arvernus, Claromontanus patria & profeſſione, honeſto loco natus, ſtudio ſalutis animarum ſuccenſus, adverſus hæreticos & impios frequenter nec infeliciter in concionibus efferbuit, ſcripſitque ac edidit

Octave des morts, ou la Penitence des ames du purgatoire, dans laquelle les predicateurs auront d'amples diſcours, les religionnaires de forts raiſonnemens, les devots de ſaintes reflexions, les pecheurs des motifs de bien vivre, Pariſiis, Johannis Couterot 1697 in 8.

Anno MDCCXV Claromontio Pariſios venit alterius operis edendi cauſa, & ut cenſorem a cancellario regio in provincia obtineret, qui doctorem ei conceſſit Carnuti agentem. Eo igitur ſe contulit, at dum ſui operis approbationem expectaret, annorum pondere preſſus, quippe qui octogeſimum ſuperabat, ibidem hieme ſequenti abiit

Ius. XVIII. ad ſuperos. Titulus operis edendi erat, ut ab ejus ore pluries audivi:

Trois octaves du Saint Sacrement de l'Euchariſtie.

F. JOHANNES BAPTISTA PICHI.

* 1715. F. Johannes Baptista Pichi Italus Anconæ natus & ibidem ordinem profeſſus, theologus doctrina & eruditione conſpicuus, in miniſterio ſanctæ inquiſitionis variis in civitatibus, Cremæ, Brixiæ, Parmæ, Papiæ, diutius occupatus, tandem Mediolani inquiſitor generalis conſtitutus, ibidem in officio obiit hoc anno MDCCXV. Qui amœnioribus muſis deliciabatur, inter poetas Italos celebre ſibi nomen fecit, & variis in locis in quibus illum agere contigit, varia etiam typis edidit poemata, unum inter cætera laudatur, cui titulum indidit:

Arpa Celeſte, Parmæ, in 12.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. JOHANNES DAMASCENUS LUBIENECKI.

* 1715. F. Johannes Damascenus Lubienecki Polonus, ad gradum præſentati in comitiis ordinis Romæ anno MDCLXXXVI habitis promotus, annis pluribus antea in Gallia egerat, & Lugduni apud noſtros theologiam publice docuerat cum plauſu & fructu, & inter illuſtres ſuæ ætatis S. Thomæ interpretes nomen ſibi fecerat. In Poloniam reverſus, electus eſt provinciæ ſuæ prior & moderator, quo munere fungebatur etiamnum anno MDCCVI, & altera januarii ejus anni Pariſios ad amicum ejuſdem ordinis ſcribebat, ſe tandem poſt multos labores, & inquiſitiones in Sileſia diligentiores, quæcumque ad ſervi Dei Ceſlai S. Hyacinthi fratris germani & ſymmyſtæ beatificationis proceſſum inſtituendum neceſſaria erant, ex antiquis & certis monumentis collegiſſe ac finiiſſe. Quæ inquiſitio fructu non caruit, ſiquidem Ceſlaus a Clemente XI Beatorum albo inſcriptus fuit anno MDCCXII & ut de eo per totum ordinem officium celebraretur XVI julii permiſſum. Ab eodem ſummo pontifice Lubieneckius ob præclaras dotes electus eſt epiſcopus Backoviæ in Moldavia, & præconizatus, ut aiunt, die XXIII februarii MDCCXI, eodemque anno conſecratus Romæ ubi tum aderat. Vivebat adhuc hoc anno MDCCXV, ſed anno MDCCXVII jam obierat. Inter ejus opera numeranda veniunt

Inquiſitio de geſtis & miraculis B. Ceſlai, Romæ in archivo congregationis rituum ſervata.

Martyrologium Dominicanum e Gallico noſtri Stephani Thomæ Soneges Latine redditum.

F. RAPHAEL MARIA FILAMONDO.

* 1715. F. Raphael Maria Filamondo Neapoli natus & in conventu ſanctæ Mariæ *della Sanità* adoleſcens ordinem amplexatus, non ſolum ſacra doctrina emicuit, quam pluribus annis apud ſuos profeſſus eſt, per omnes ſcholæ agones lauream promeritus, ſed & Muſas amœniores coluit, earumque contubernium theologum non dedecere probavit. Poſt plura in eo genere edita, quibus inſignem ſibi famam comparavit, Romam a magiſtro ordinis F. Antonino Cloche accitus eſt, & unus ex duobus bibliothecæ Caſanatenſis præfectis inſtitutus, ac tandem ob egregias dotes a Clemente XI ad Sueſſanam in Campania ſub Capuana Eccleſiam evectus anno MDCCV die XIV decembris. Vivebat etiamnum anno MDCCXV Eccleſiam ſuam veri paſtoris partes omnes ſedulo adimpleus, ſed anno MDCCXVII abierat ad ſuperos. Hæc ejus opera mihi cognita:

1. *Theo-Rhetorica idea ex divinis ſcripturis, & politioris literaturæ myſtagogis deducta, duobus tomis comprehenſa, chriſtianis oratoribus ad imitandum propoſita*, Neapoli, typis recens fuſis Mich. Aloyſii Mutii 1700 in 4. T. I pp. 500: T. II pp. 424. Ea præſertim ratione laudandum opus quod exempla fere omnia vel ex ſacra ſcriptura, vel ex SS. Patribus proferat. Extat Pariſ. apud noſtros Sanjacobeos.

2. *Il genio bellicoſo di Napoli. Memorie Iſtoriche d'alcuni capitani celebri Napolitani, c'han militato per la fede, per lo rè, per la patria nel ſecolo corrente, abbelliste con cinquanta ſei ritratti intagliati in rame*, Neapoli, Dominici Antonii Parrini, & Michaelis Aloyſii Mutii 1694 in fol. pp. 679. Extat Pariſ. in Regia.

3. *Ragnaglio del viaggio fatto da padri dell' ordine de' Predicatori inviati dalla ſacra congregazione de Propaganda fide miſſionarii apoſtolici nella Tartaria minore l'anno* MDCLXII: *aggiuntavi la nuova ſpedizione del padre maeſtro Fra Franceſco Piſcopo in Armenia e Perſia*, Neapoli, Dominici Antonii Parrini & Michaelis Ludovici Muzii 1695 in 8.

Extant ſingula Romæ in Caſanatenſi.

F. Vincentio cardinali *de Urſini* archiepiſcopo Beneventano opellam nuncupavit.

F. RENATUS BILLUART.

* 1715. F. Renatus Billuart diœceſis Leodienſis ordinem in conventu Revinienſi amplexus eſt, & apud ſuos ſodales clarebat hoc anno MDCCXV ſacræ theologiæ profeſſor. Jam ab eo prodiit

De mente Eccleſiæ catholicæ circa accidentia Euchariſtiæ diſſertatio unica adverſus Antonium Lengrand ſacræ theologiæ licentiatum & philoſophiæ Carteſianæ profeſſorem in academia Duacenſi. Contra Eccleſiam nemo pacificus, Auguſtinus *de Trinitate lib. 4 cap. 6*, Leodii, V. Anſion 1715 in 12 pp. 160.

F. CLEMENS CAPPELLI.

* 1716. F. Clemens Cappelli Longobardus Brixiæ natus, & ibidem ad ordinem cooptatus, eximius theologus hoc ineunte ſeculo XVIII floruit, & obiit hoc anno MDCCXVI, poſtquam opus ediderat, cui titulus:

Peregrina diſquiſitio in materia confraternitatum, Cremonæ, Ricchidini 1716 in 4. Extat Romæ in Caſanatenſi.

Manuſcripta quædam reliquit, quæ in lucem quamprimum prodenda erant, ſcilicet:

Reſponſio ad quæſitum de conceptione paſſiva corporis Chriſti, an ex tribus ſanguinis guttis cordis B. Mariæ Virginis ejus matris.

Scala Jacobea, id eſt, Expoſitio capitis XXIV *Geneſis, in quo dicitur*, vidit Jacob Scalam, *contra Hetorodoxos Syrophantas &c.* Opus, inquiunt, maximæ eruditionis, quod quatuor voluminibus in folio ſcriptum eſt.

Sic me monent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. HENRICUS

F. HENRICUS SACCARDI.

* 1716. F. Henricus Saccardi provinciæ, quantum conjicio, Regni Siciliæ alumnus hoc ineunte ſeculo XVIII floruit. Scripſit ac typis edidit opus hoc titulo:

Tractatus philoſophicus de principiis rerum naturalium, Neapoli, Michaelis Aloyſii Mutii 1716 in 4.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. JOHANNES MARIA MUTI.

* 1716. F. Johannes Maria Muti Venetus, & conventus SS. Johannis & Pauli alumnus, vir elegantis ingenii, & muſis amœnioribus excultus, doctrina præterea non vulgari & eloquentia commendatus, circa medium ſeculi XVII natus, ex quo annos viriles attigit, ſcriptis continuo novis & elegantibus rem litterariam ditavit. Florebat etiamnum hoc anno MDCCXVI. En operum ejus indicem juxta annos editionis cujuſque:

1. *Aborti d'ingegno*, Venetiis, Benedicti Milocho 1674 in 12.
2. *L'Iſole Fortunate*, Venetiis, Stephani Curti 1679 in 8.
3. *La Madalena penitente*, Ibidem, Milocho 1680 in 12.
4. *I Fallimenti di corte. Opera morale, ricavata dalla vita della principeſſa Giovanna di Portogallo Domenicana*, Ibidem, Milocho 1682 in 12.
5. *La Magia de' caratteri*, Ibidem, Milocho 1682 in 12.
6. *Le Rotture del genio*, Ibidem, Milocho 1683 in 12.
7. *La ſacra lega. Orazioni in lode de' principi aleati contra il Turco*, Venetiis, Antonii Pinelli 1688 in 4.
8. *L'Accademia ſacro-politica. Cioè, Divertimenti politico-morali, funebri, e ſacri* Mediolani 1695 in 4.
9. *La Penna volante ridotta in penna ſeria*, Venetiis, Andreæ Poletti 1702.
10. *La Penna volante ridotta al morale*, Venetiis, Laurentii Baſegio 1703 in 8.
11. *Le Gemme del Vaticano. Panegirici ſacri*, Venetiis, Joſephi Mariæ Rainetti 1705 in 12.
12. *L'Orzo in trattenimento*, Venetiis, Antonii Borroli 1705 in 8.
13. *La Penna politica*, Venetiis 1707 in 12.
14. *Quareſimale primo*, Venetiis, Andreæ Poletti 1708 in 4.
15. *I Tre impegni del divino amore, cioè ſermoni del ſantiſſimo ſacramento dell' Eucariſtia, del Purgatorio, e dell' aſpettazzione del parto della B. Vergine*, Ibidem, Poletti 1709 in 4.
16. *Quareſimale ſecondo*, Patavii, e typographia Seminarii 1711 in 4.
17. *La Penna critica*, Venetiis 1716 in 12.
18. *Li Ricordi Politici a prencipi criſtiani*, Mediolani 1716 in 12.

Extant hæc omnia & ſingula Romæ in Caſanatenſi.

F. JOSEPHUS MARIA DE TURRE.

* 1716. F. Joſephus Maria de Turre Ligur Januenſis conventus S. Dominici alumnus ſacræ theologiæ magiſter apud ſuos etiamnum floret, in curia archiepiſcopali Januenſi examinatoris ſynodalis munere fungens. Scripſit ac edidit grande opus hoc titulo:

Inſtitutiones ad verbi Dei ſcripti intelligentiam multis ab auctoribus collectæ & in quatuor tractatus digeſtæ. ſæc. XVIII.

In quorum primo differitur *de exiſtentia & quidditate ſacræ ſcripturæ. De auctore illius. De canone SS. librorum tum Synagogæ tum Eccleſiæ. De libris canonicis veteris teſtamenti. De Libris canonicis novi teſtamenti. De novo teſtamento. De evangelio. De vita Chriſti. De evangeliſtis. De apoſtolis. De libris apocryphis utriuſque teſtamenti. De materia ſacræ ſcripturæ. De ſcriptoribus ſacrorum librorum. De linguis & characteribus quibus SS. libri ſcripti fuere. De fine verbi Dei ſcripti.*

In ſecundo. *De textibus Hebræo & Græco. De editione Hebraica, variiſque ex ipſa verſionibus. De verſionibus LXX interpretum, Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, & aliorum. De verſionibus Latinis D. Hieronymi, Pagnini, Malvendæ & aliorum.*

In tertio. *De obſcuritate ſacræ ſcripturæ. De ſenſibus literali & myſtico illius. De figuris & trepis quibus eſt referta. De interprete ejuſdem. De Eccleſia, papa & conciliorum auctoritate. De conciliis etiam hiſtorice. De medio interpretationis. De arte eam interpretandi. De regulis ad legitimam ſcripturæ ſenſum capeſſendum.*

In quarto. *De eloquentia, partitione & perfectione ſacræ ſcripturæ. De œconomia ſacrorum librorum. De antichriſto. De divinis traditionibus, hoc eſt, De verbo Dei tradito. De hæreſiarchis tum antiquis tum recentibus. De Kabala.*

Qui tractatus totidem tomis prodierunt Parmæ, typis Pauli Montii 1611 in fol. Hæc autem ex programmate ab auctore edito ſunt accepta, nam opus ipſum hactenus videre non licuit, at Roma mihi ſcriptum eſt extare omnes in Caſanatenſi.

Memoralia exinde ſub finem anni MDCCXIX accepta addebant, alia ex iſto inſigni viro muſeo & ſtudiis continuis mancipato ſperari in utilitatem Eccleſiæ, & rei litterariæ commodum edenda.

F. PAULUS MARIA CANNINUS.

* 1716. F. Paulus Maria Canninus de Nicæa in cœnobio Placentino provinciæ Lombardiæ ad ordinem cooptatus, vir præſtantis ingenii ac eminentis doctrinæ, & inter primi nominis theologos hujus ætatis recenſendus, poſt agones ſcholæ ſolitos in ſtudio generali Bononienſi exantlatos, Romam vocatus, & inter theologos Caſanatenſes annumeratus, ibidem obiit anno MDCCXVI. Scripſit ac in lucem dedit plura, quorum hi tituli:

1. *Curſus Philoſopho-metaphyſicus*, tribus tomis in folio.
   T. I, Bononiæ, e typographia Piſariana 1692.
   T. II, Mediolani & Placentiæ, Zambelli 1692.
   T. III, Placentiæ, Zambelli 1693.
2. *Diſputationes theologicæ in primam partem S. Thomæ*, tomis item tribus in folio.
   T. I, Romæ, Komarek 1709.
   T. II, Ibidem, apud eumdem 1713.
   T. III, Romæ, Dominici Antonii Herculis 1717.

Sic habent Memorialia recens Roma mihi miſſa.

F. PETRUS MUÑOZ.

* 1716. F. Petrus Muñoz Hiſpanus ſtrenuus in Sinarum imperio miſſionarius, ibidem jam a pluribus annis agebat, cùm anno MDCCV eo pervenit Thomas Turnonius patriarcha Antiochenus apoſtolicus *de latere* legatus. Cum aliis octo ex noſtris in Sina miſſionariis ſupra ad 1712 cum Franciſco Gonzalez laudatis anno MDCCVII ad aulam in urbe *Hang cen* agentem ſe contulit, eaſdem cum ſuis ſodalibus reſponſiones dedit, nempe praxim Mat-

Sec. XVIII thæi Ricci, quoad ritus Sinicos ſe nunquam probaſſe, neque *Piao*, id eſt, diploma regium ea lege, ut deinceps eos permitteret, accipere nec poſſe nec velle. At licet ſodalibus plane conſentiens, alia tamen ratione habitus eſt, nam omnibus e Sina ejectis ipſe in civitate *Canton* retentus eſt, ubi in ædibus congregationis *de propaganda* libero morabatur adhuc anno MDCCXVI. Iſta verò diverſa cum eo agendi ratio hinc putatur oriri, quod non mediocria alias patribus Societatis contulerit officia in rebus quantum ad eos graviſſimi momenti. Ut ut ſit ibi agens legato apoſtolico, in urbe Macao detento non inutilis fuit, ejus cauſas pluries coram tribunalibus Sinenſibus ſtrenue egit, ſe pro eo fidejuſſorem obtulit, nihilque quantum in ipſo erat, omiſit, ut ſuaviorem ei captivitatem obtineret. Scripſit lingua Hiſpana

Relationem geſtorum omnium circa cardinalem Tournonium legatum apoſtolicum in urbe MACAO *captivum detentum, & miſſionarios ordinis Prædicatorum e regno Sinarum ejectos a prima annarii* MDCCX *ad nonam novembris ejuſdem anni ſacræ de propaganda congregationi directam.* Hanc Gallice redditam ediderunt, & ceu ſextam partem addiderunt relationi Franciſci Gonzalez ſupra ad 1712 laudatæ.

Alteram ejus relationem vidi R. P. Natali Alexandre Pariſios ab eo directam anno MDCCXI februarii XX in urbe *Kantung* datam in qua huc uſque circa religionem occurſa narrat, inter alia Decretum ſacræ congregationis anno MDCCIV die XX novembris latum circa ritus Sinenſes in regnum Sinenſe veniſſe quidem impreſſum, ſed non authenticum, ſicque eludi & non ſervari, quod ægerrime dolet. Hæc verò epiſtola Latine typis edita fuit, eamque ex maxima parte F. Vincentius *Laget* de quo poſtea ad 1720 ſuis obſervationibus ad Summam S. Raimundi inſeruit p. 549 & ſeqq.

F. SERAPHINUS MARIA LODDI.

* 1716. F. SERAPHINUS MARIA LODDI Etruſcus. & ut conjicio, patria & profeſſione Florentinus, hoc ineunte ſeculo XVIII claruit, vivebatque adhuc anno MDCCXVI. Scripſit ac typis edidit

Motivi di virtù pratiche, o pure Meditazioni ritratte dalle vite de' Santi & Beati Domenicani, Florentiæ, Michaelis Neſteni 1709 in 12.

Notizie della vita del padre Lorenzo Agoſtino de' Freſcobaldi, Florentiæ, Neſteni 1716 in 4.

Extant uterque Romæ in Caſanatenſi.

F. VINCENTIUS LE FEVRE.

* 1716. F. VINCENTIUS LE FEVRE Gallus Pariſiis X novembris MDCXLV natus adoleſcens litteris humanioribus egregie inſtructus ordini nomen dedit in æde SS. Annunciationis Pariſienſi XIV ſeptembris MDCLXI, & anno revoluto profeſſus, moxque ad ſtudia philoſophiæ tum & theologiæ applicitus inter ſodales non parum emicuit, adeo ut quas acceperat diſciplinas aliis tradere juſſus ſit. Philoſophiam Abbavillæ tum & theologiam Pariſiis per plures annos primarius regens apud ſuos e ſuperiori loco docuit. Exinde prior provincialis S. Ludovici electus anno MDCLXXXVII, eoque munere quadriennium perfunctus, Romæ in comitiis ordinis anno MDCXCIV coactis provincialis qui ob infirmam valetudinem eo accedere non potuit, & cui ſocius datus fuerat, vices egit & cum aliis diffinivit. Ad idem provincialis munus iterum aſſumtus eſt anno MDCCVII, at ſub ultimos ejus officii annos graviori aquæ intercutis morbo contactus, languit deinceps, & annum MDCCXV quotidie fere moribundus egit, donec XVII januarii ſequentis MDCCXVI animam exhalavit. Vir fuit Latine & Gallice perpolitus, theologus non quidem primi nominis, ſed ſapiens & a vi judicatrice conſideratus, moribus aliquantulum acerbus, pietate ſingulari commendatus, animabus ſancte caſteque Deum colentibus præſertim ſanctimonialibus in viam ſalutis & perfectionis dirigendis quandiu vixit deditus.

Ejus eſt *Epiſtola nuncupatoria ad archiepiſcopum Pariſienſem Franciſcum de Harlay nuncupatoria Baſilio Magno a R. P Franciſco Combefis ex integro recenſito præfixa*, licèt ſub alterius nomine edita, Pariſiis 1679 in 8.

Exhortationes Gallica eaque ſtylo puro & eleganti concinnatæ MS, quas ad ſodales habuit ſuperior agens, dignæ erant, quæ prelum ſubirent, ſed eas ante mortem amico donavit.

Liber Meditationum piiſſimarum Gallicus ab eo compoſitus & prelo dandus ab eo parabatur, ſed conſilium mors abrupit. Manu perita ejus coris ſcriptum tenet quidam ſodalis ejus amicus, & ex eo plures ſibi exempla exſcripſerunt.

Regulas congregationis filiarum S. Annæ in parœcia S. Rochi ab alio jam ſtatutas perfecit, & recta conſilia ſuperior earum agens addidit MS.

Omitto tractatus theologicos ab eo in ſcholis dictatos, in quibus ſtyli elegantia potiſſimum laudanda, ut & ſolemnes orationes habitas dum lectiones auſpicaretur.

F. ANDREAS LE FÉE.

F. ANDREAS LE FE'E Gallus Neuſtrius Rotomagi die octava decembris MDCXXV natus ordini nomen dedit in patria, inſtitutumque votis concepris profeſſus eſt altera febr. MDCXLII, acris ingenii adoleſcens, poſt aliquot annos Lutetiam ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus ſic emicuit inter ſodales, ut ad gradus promoveri meruerit in ſacra facultate Pariſienſi capeſſendos: licentiam decurrebat annis MDCLVIII & LIX, fuitque anno ſequenti cum aliis licenciatus, lauream verò quam ſuo ordine accipere neglexerat, tandem ad laudatum gymnaſium regendum unus e quatuordecim conventualibus, ut vocant, ſeu collegis aſcitus obtinuit XIX julii MDCLXXVIII, prioris munere ibidem triennium functus eſt electus anno MDCXC: quo & antea in variis provinciæ Pariſienſis conventibus functus erat, ſed & Eccleſiaſtes facundus habitus eſt, ac in præcipuis Franciæ civitatibus magno auditorum concurſu & plauſu per quadrageſimam auditus. Vitam ad ſeros annos produxit ſenex vegetus & firma ſemper valetudine uſus ad annum MDCCVII, quo die XXIX novembris obiit, ætatis XCII fere completo. Plura promiſerat in re præſertim parænetica in lucem emittenda, quorum tamen hactenus nihil prodiit præter libellum, cujus hic titulus: * 1717.

Idée des Predicateurs, où ils pourront voir la dignité, les devoirs & les abus de leur miniſtere, avec l'uſage que leurs auditeurs doivent faire de la parole de Dieu, Rotomagi, Jo. Bapt. Beſongne 1701 in 12 pagg. 227.

Quædam alia folia volantia, ut aiunt, typis edidit, inter alia unum inſcriptum *La veritable eau de Meliſſe*, cujus aquæ pluribus morbis, præſertim ſubitaneis levandis ac medendis utiliſſimæ hacque ætate celebris arcanum ſe habere putabat.

Omitto innumeras ejus conciones, quas ab ejus morte ſodales inter ſe diviſerunt.

Digitized by Google

F. ANTONIUS DU SERRE.

1717. F. Antonius du Serre Gallus Salyus, Beloquadræ natus ſed profeſſione Maſſilienſis ſodalis, ſacræ theologiæ magiſter, hoc ineunte ſeculo XVIII clarebat, ſcripſitque ac edidit opus cum hoc titulo:

Paraphraſe chretienne, morale, & affective ſur les ſept Pſeaumes de la penitence, avec une addition de quelques ſentences en vers tres affectives, tirées de l'Ecriture & des SS. Peres, Maſſiliæ, Petri Cary 1714 in 12.

F. JOHANNES DOMINICUS AGNANI.

1717. F. Johannes Dominicus Agnani Longobardus domus Mantuanæ ordinis profeſſus & ſodalis his annis floret, jamque ab eo prodiit

Epiſtola ad amicum circa ſyſtemata phyſices, quæ his diebus grandeſcunt in ſcholis, quæ ſcilicet ab eodem auctoris, amico in gratiam ſcholæ Peripateticæ candidatorum in lucem edita eſt, Bononiæ, Conſtantini Piſarri 1717 in 12.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

In Memorialibus recens ex Urbe mihi miſſis additur, hanc epiſtolam ceu prodromam eſſe ad curſum philoſophicum, quem contra præfata ſyſtemata jam elaboratum habet auctor, & quem quamprimum prelo ſubjiciet, ac cui titulus erit

Philoſophia Neopolea ſeu Novo-antiqua.

F. PETRUS MARIA LEVERUCCI.

1717. F. Petrus Maria Leverucci Longobardus & ipſe his annis floret Maceratæ, ubi hoc ann. MDCCXVII in ſcholis univerſitatis ejus civitatis a ſe recitatam orationem prelo dedit hoc titulo:

Geſta bellica Caſarianos inter & Turcas apud Albam Græcam anno 1717 ſcripturis ſacris contexta, Maceratæ, Hæredum Pannelli 1717 in 4.

F. ANTONIUS SERAPHINUS CAMARDA.

1718. F. Antonius Seraphinus Camarda Meſſanæ in Sicilia inſula natus, &, ibidem ad ordinem allectus, ſacræ theologiæ magiſter, hoc anno MDCCXVIII Romæ florebat, & alteram cathedrarum, quas eminentiſſimus Caſanata dotavit, moderabatur, & ut conjicio, etiamnum floret, cum Memorialia Roma recens mihi miſſa, mortuum non dicant. Scripſit, jamque typis edidit opus hoc titulo:

Romanorum pontificum decretalium a primo uſque ad ſextum librum ſynopſis accurata & plana, qua exhibentur tituli, librorumque capitula ſingula, & pro re nata præceptoris angelici doctrina illuſtrantur. Subjicitur juris canonici regularum explicatio, Romæ, Jo. Franciſci Chracas 1715 in fol. Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. ELEUTHERIUS GUELDA.

1718. F. Eleutherius Guelda Aragonus domus Valentinæ ſodalis anno MDCCXIV zelo animarum Chriſto lucrandarum ardens, cum pluribus aliis noſtris ad inſulas Philippinas trajecit, quo vix advenerat, cùm ad regnum *Tunchin* miſſus eſt cum ſocio. Iter habuit per Sinam, quam totam permeavit favente Deo nemine quamvis id timeret obſiſtente. Exinde nave conſcenſa ad deſtinatam ſibi ſtationem pervenit die feſto corpori Chriſti ſacro anni MDCCXV: ibique jam fervens hic miſſionarius cum F. Johanne *de Santa Cruz* vicario apoſtolico & epiſcopo Nimerienſi vito apoſtolico, de quo mox agemus, & pluribus aliis noſtris in excolenda illa Chriſti vinea ſtrenue laborat, in fame & ſiti, in nuditate, in periculis omnis generis, in perſecutionibus die ac nocte, & hujuſmodi a Chriſto promiſſis ſuis operariis tribulationibus. Exinde id eſt ex Sina, & ex Tunchino ſcripſit ad ſodalem ſuum & ſymmiſtam Valentiæ agentem in Aragonia Sec. XVIII.

Varias epiſtolas, in quibus ſtatum miſſionum noſtrarum Orientalium, præſertim regni Tunchini deſcribit. Quarum una data e Tunchino XV julii MDCCXV ex Hiſpano Gallice tranſlata Pariſiis edita eſt hoc anno MDCCXVIII merito legenda.

F. GREGORIUS VAN HOORDE.

1718. F. Gregorius van Hoorde Flander, Gandavenſis patria & profeſſione his annis apud ſuos claret, hocque anno MDCCXVIII jam edidit

Compendium vitæ S. Thomæ de Aquino ord. Prædic. Belgice, Gandavi, Auguſtini Graet 1718 in 12.

F. JOHANNES A SANCTA CRUCE.

1718. F. Johannes a Sancta Cruce Hiſpanus provinciæ Hiſpaniæ alumnus vir magnarum partium anno MDCCXI, ætatis LXIV numerans, & jam ab annis XXXV in miſſione Tunchinenſi ſtrenue deſudans, viceprovincialis noſtrorum in eo regno agens, a patriarcha Antiocheno miſſionum Orientalium viſitatore & legato apoſtolico poſtea cardinali *de Tournon* dicto, dum illac tranſiret, vicarius apoſtolicus in eodem regno *Tunchin* inſtitutus eſt anno MDCCVII, quo munere dum fungitur ex legati præſcripto, non paucas nec parvas a cujuſdam congregationis religioſis hominibus ſuſtinendas habet vexationes. Quorum omnium, ut & ſtatus hujus miſſionis litteras Romam dedit ad ſacram de propaganda fide congregationem, & ſpeciales ad magiſtrum ordinis. Una ad hunc Tunchini ſcripta octava nov. MDCCXI a mé viſa ex Hiſpano Gallice verſa & edita in 12 pp. 13. Anno MDCCXVI die aprilis tertia a Clemente XI promotus eſt epiſcopus Nimerienſis, & confirmatus in Tunchino vicarius apoſtolicus. Vivebat etiamnum hoc anno MDCCXVIII. Ejus itaque habentur

Epiſtolæ plures de ſtatu Eccleſiæ Tunchinenſis, aliæ impreſſæ, aliæ MS.

F. MATTHÆUS DE CASTILLO.

1718. F. Matthæus de Castillo Panormi in Sicilia inſula nobili loco natus XIII aprilis MDCLXIV, Petri Marchionis S. Iſidori filius, ordini nomen dedit in patria in domo S. Zitæ XXIX ſeptembris MDCLXXIX, virque evaſit omnium partium, ad lyceum & ad ſacrum pulpitum æque aptus. Philoſophiam in ſchola S. Zitæ triennium docuit, tum Marzalæ theologiam ſcholaſticam biennium, moralem verò Panormi triennium. Nec minorem ſibi famam a ſacra eloquentia comparavit, pluribus annis habitis per quadrageſimam variis in Siciliæ civitatibus, Panormi, Ennæ, Salemi, & aliàs concionibus cum plauſu & fructu, hacque ratione prædicatoris generalis titulum & honores conſecutus. Amœnioribus litteris inſigniter excultus, cum muſis ſeu Siculis ſeu Etruſcis horis ſubciſivis deliciatur, & plura in hoc genere cecinit peritioribus probata. Nunc doctrina, morum integritate & elegantia, aliiſque animi bonis conſpicuus Panormi vivit & floret, jamque typis edidit

1. *Il dolore con gli addobbi dell' allegrezza per la morte del M. R. P. F. Angelo Maria di Palermo oſſervante riformato del ſeraſico ordine del P. S. Franceſco accaduta a XV maggio* MDCCIX. *Orazione funerale*, Panormi, Johannis de Neapoli 1709 in 4, ſuppreſſo nomine.

2. *Breve Compendio della vita del prodigioſo San*

Sec. XVIII. *Vincenzo Ferrerio dell' ordine de' Predicatori. Con l'aggiunta delle divozioni ſpirituali ſolite dirſi da ſuoi divoti nelli ſette lunedì precedenti il giorno della ſua feſta nel. ven. convento di S. Zita*, Panormi, Joh. Bapt. Aiccardi 1709 in 12.

3. *Dialogi ſeptem poeticis numeris alligati in Sicilia inſula variis templis decantati*, Panormi.

4. Anno MDCCXIV operi edendo incumbebat, cui titulus:

Iſtoria de' Regolari Palermitani illuſtri in ſantità e dottrina.

Hactenus Antoninus Mongitore totidem fere verbis.

F. PETRUS MAJORANA.

* 1718. F. PETRUS MAIORANA etiam Panormi in Sicilia inſula natus, & in domo S. Dominici ad ordinem allectus exacto ſtudiorum ſtadio, quas acceperat alios docere juſſus eſt philoſophiæ tum & theologiæ diſciplinas. Anno MDCCVI quo jam egregium ſui ſpecimen profitendo in ſcholis dederat, inſtitutus eſt in actis capituli generalis Bononiæ habiti magiſter ſtudentium in collegio generali Panormitano, exinde ibidem datus baccalaureus, & tandem anno MDCCXIV regentis munere cum laude fungebatur. Floret etiamnum eloquentia ſacra clarus, & in ſacro pulpito cum plauſu auditus. Ejus nominis fama in dies aſſurgit, inquit, Antoninus Mongitore, quem hic excipio, ingenioque, doctrina, & eruditione ornatiſſimus, multa de ſe præclara expectanda promittit. Edidit hactenus

* *Il ſagro invito al cantico di Moisè per le vittorie dell' auguſtiſſimo monarca Filippo V rè delle Spagne, due Sicilie &c. Diſcorſo recitato nella chiuſa del ſuo real convento di San Domenico dell' invitiſſima e fedeliſſima città di Trapani*, Drepani, Franci 1711 in 4.

La Scuola de' prencipi aperta nelle ſolenni eſequie delli ſereniſſimi ſpoſi Ludovico e Adelaide Delfini di Francia, fratelli auguſti dell' invitiſſimo monarca Filippo V. Orazione funebre recitata nella catedrale di Palermo a XXIII *agoſto* MDCCXII, Panormi, Antonii Epiri & Franciſci Cichè 1712 in 4.

F. BASILIUS FERRI.

* 1719. F. BASILIUS FERRI Venetus anno MDCXLIV circiter natus, adoleſcens ordini nomen dedit Patavii, vivebatque etiamnum hoc anno MDCCXIX, ætatis quintum ſupra ſeptuageſimum agens, titulo prædicatoris generalis ornatus, morum integritate, diſciplinæ regularis ſtudio, doctrina ac pietate apud ſuos commendatus, pluraque typis ediderat, quæ in Memorialibus ex ſua domo mihi miſſis ſic recenſentur:

* 1. *Dichiarazione ed eſortazione alla quotidiana e perpetua meſſa, communione, e roſario per la converſione de' peccatori, ſoccorſo degl' agonizanti, e ſuffragio delle anime del purgatorio*, Utini, Schiratti 1676 in 12.

2. *S. Thomæ Aquinatis Eccleſiæ catholicæ doctoris angelici celeberrimum elogium, quod ſcribens accinebat doctiſſimus R. P. Labbe S. J. communibus ſapientum votis approbatum, & explicatum per R. P. F. Raſilium Ferri ordinis Prædicatorum*, Venetiis, Andreæ Poleti 1696 in 8.

3. *Sommario de Teſori ſpirituali del ſantiſſimo roſario, con la eſplicazione di alcuni dubbii circa le ſante indulgenze, & divote meditazioni ſopra li miſteri, quando ſi recita per la converſione de' peccatori, ſoccorſo degl' agonizanti, e ſuffragio delle anime del purgatorio*, Patavii, Sebaſtiani Sperandeo 1696 in 12.

4. *Giglio ſacro, cioè le glorie ed eccellenze della criſtiana verginità ſcritte a conſolazione delle ſpoſe di Gieſù Criſto, ſpecialmente delle venerabili religioſe di San Domenico*, Venetiis 1703 in 12.

5. *Sommario delle grandezze &c. del SS. roſario, in queſta ſeconda impreſſione con miglior forma diſpoſto, molto accreſciuto, e ampliato*, Venetiis, Dominici Louiſa 1704 in 12.

6. *Stimoli ſacri e celeſti per infervorare l'anima fedele cattolica alla divota riverenza, degna preparazione, e amoroſa frequenza dell' auguſtiſſimo ſacramento dell' Eucariſtia, con la pratica della communione ſpirituale e ſacramentale. Utiliſſime conſiderazioni ſopra li divini miſteri dell' incruento ſacrificio della ſanta meſſa per aſſiſtervi, ed aſcoltarla fruttuoſamente. Horologio della paſſione di Gieſù Criſto redentor noſtro, e motivi efficaci per riportar vittoria delle tentazioni diaboliche, e non cadere in peccato mortale*, Venetiis, Louiſa 1705 in 12.

7. *Il ſantiſſimo e terribile nome di Dio, cioè di Gieſù, erario delle divine grandezze dello Spirito Santo nelle ſacre carte celebrato, dalle anime fedeli con pietoſi affetti contemplato ne miſteri della vita, paſſione, e gloria del Salvatore medeſimo. Benedetto e ſervito nella confraternità ad onor ſuo iſtituita dal ſacr' ordine de' Predicatori. Da ſommi pontefici confermata, e con teſori delle ſante indulgenze arrichita, per l'eſtirpazione de falſi giuramenti, e beſtemmie, con ſeveri caſtighi dalla divina giuſtizia puniti. Il tutto eſpoſto alla cattolica venerazione per infiammar l'anime fedeli nel ſanto amore del ſoaviſſimo e diviniſſimo nome di Gieſù*, Venetiis, Johannis la Nou & ſociorum 1710 in 12.

8. *Teſori ſpirituali delle grazie divine, che acquiſta l'anima cattolica nel ſervire alla ſovrana imperatrice dell' univerſo Maria ſempre Vergine gran madre di Dio con l'angelico eſercizio della recita divota del ſacroſanto roſario*, Venetiis, la Nou &c. 1711 in 12.

9. *La ſanta celeſte uſura della criſtiana divina carità, eſercitata con la elemoſina data a poveri per amor di Dio, commendata nelle ſacre carte*, Venetiis, Petri Orlandi 1711 in 12.

10. *Relazioni del purgatorio, e delle ſante anime in eſſo purganti*, Ibidem, Orlandi 1711 in 12.

11. *Eccellenze ſacre del ſanto habito Dominicano*, Ibidem, Orlandi 1712 in 12.

F. BERNARDUS DE JONGHE.

F. BERNARDUS DE JONGHE Flander, Gardavenſis patria & profeſſione, ſtudiis in ſua inferioris Germaniæ provincia abſolutis, de ſuperiorum nutu in exercitu regis Galliæ ſacrorum adminiſtrum egit duodecim circiter annis, quibus pro varia legionis cui inſerviebat collocatione ſeu in hibernis, ſeu in caſtris diverſis, varias et contigit adire & luſtrare regiones & provincias, Bataviæ partem, Brabantiam, Hannoniam, Arteſiam, Picardiam, Campaniam, Lotaringiam, Germaniam ad Rhenum, Flandriam totam, in his verò omnibus patriæ & ordinis ſui ſemper memor, ac utriuſque rerum & antiquitatum curioſus ſcrutator, quicquid ubique veterum monumentorum invenit, collegit in ſchedis, & ſibi aliquando uſui futura diligenter ſervavit. Pace tandem compoſita ad ſuos redux opera quæ cogitarat aggreſſus eſt, hæcque ab eo jam habentur typis edita:

1. *Deſolata Batavia Dominicana, ſeu Deſcrip-*

alio brevis omnium conventuum & monaſteriorum ſacri ordinis Prædicatorum, quæ olim extiterunt in Belgio confœderato, ex antiquis manuſcriptis, litteris originalibus nunquam impreſſis, inſtrumentis authenticis & archivis eruta, Gandavi, Auguſtini Graet 1717 in 8 pp. 203. Opus magiſtro ordinis R. P. F. Antonino Cloche nuncupatum.

In eo verò hi conventus jam deſolati deſcribuntur, Ultrajectinus, Leowardienſis, Harlemienſis, Zierickzeenſis, Winſumienſis, Zutphanienſis, Buſcoducenſis, Neomagenſis, Groeningenſis, Hagenſis, Roterodamenſis, Zwollenſis, Nordenſis. Monaſteria verò Sororum undecim Ooſtringanum, Wycanum, Weſtroyenſe, Leydenſe, Vallis Liliorum, Buſcoducenſe, Aſperanum, Worcumienſe, Leowardienſe, Reydenſe, Bergenſe ad Mozam.

2. *Belgium Dominicanum: ſive Hiſtoria provinciæ Germaniæ inferioris ſacri ordinis FF. Prædicatorum ex antiquis manuſcriptis, probatis auctoribus, litteris originalibus nunquam impreſſis, inſtrumentis authenticis, & archivis eruta*, Bruxellis, Franciſci Foppens 1719 in 4 pp. 434.

In hac hiſtoria cum deſcriptione domorum ordinis, quarum ſingularum æneis laminis inſculptæ repreſentantur imagines, adduntur cujuſque annus fundationis, principes a quibus primum erectæ, earum progreſſus & incrementum, variæ fortunæ & mutationes, viri doctrina, pietate, & dignitatibus inſignes, qui ex iis prodierunt, tum perſonæ illuſtres utriuſque ſexus in iis ſepultæ.

Domus deſcriptæ ſunt Gandavenſis, Lovanienſis, Brugenſis, Antverpienſis, Moſæ Trajectenſis, Luxemburgenſis, Buſcoducenſis in Mechlinia, Calcarienſis, Bruxellenſis, Montenſis, Branienſis, Namurcenſis, Sittardienſis, Tongrenſis, Vilvordienſis, Lyrana, & Bornhemienſis Anglorum, & eorum gymnaſium Lovanienſe, ut & Lovanienſe noſtrorum Hybernorum.

Monaſteria item Sororum Gandavenſe, Lovanienſe, Brugenſe vallis Angelorum, Antverpienſe, Mariæ vallis ad Luxemburgum, Vallis duciſſæ in Auderghem ad Bruxellas, Sittardienſe, Ruremondenſe, Bruxellenſe Anglarum.

Vivit & floret etiammm hic ſcriptor, & promittit alterum opus hoc titulo:

Belgium profanum, in quo acturus eſt de principibus Belgii ab anno MCC ad ſua uſque tempora.

F. CÆSAR LUDOVICUS SAMINIATI.

* 1719. F. CÆSAR LUDOVICUS SAMINIATI Etruſcus Lucæ natus, & ibidem ordinem amplexus ſub fines ſeculi XVII & initia ſequentis doctrina & eloquentia ſacra egregium ſibi nomen fecerat, & clarebat adhuc anno MDCCXIX, ut Memorialia ſub finem ejus anni Roma mihi miſſa teſtantur, jamque a ſe pronunciatos prelo dederat

Panegirici ſacri, Romæ, Gaetani Zenobi 1702 in 12 voll. duo.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

F. CAROLUS MUSAERT.

* 1719. F. CAROLUS MUSAERT Flander Gandavenſis patria & profeſſione, claret nunc & vivit apud ſuos pius animarum director, ſcripſit quædam, ſed nondum typis edita:

De obligatione præcepti audiendi ſacrum diebus dominicis & feſtis, Belgice.

Gemitus animæ in piacularibus flammis detentæ, Carmen Belgico idiomate.

Pium exercitium ad devote communicandum, Gandavi, Danchartii abſque anno, Flandrice.

F. DOMINICUS MACCARANI.

F. DOMINICUS MACCARANI Romanus ſanctæ Mariæ ad Minervam alumnus, ſacræ theologiæ lector, cùm ægritudinis cujuſdam inſanabilis a medicis Urbis judicatæ quodammodo levandæ cauſa Florentiam ubi aer & purior & ſalubrior ſe contuliſſet, eos ibi phyſicos invenit, quorum arte & peritia perfecte curatus eſt. Verum inſperatam hanc ſalutem S. archiepiſcopo Antonino, cujus opem ante omnia imploraverat, debere ſe arbitratus, mitram enim ejus ad ſe afferri, eaque ſibi benedictionem impertiri, priuſquam ferrum & ignis corpori ſuo admoverentur, a priore S. Marci obtinuerat, gratitudinis ergo vitam ſancti ſe ſcripturum promiſit, votique compos effectus debitum ſolvit ac edidit lingua Etruſca ſtyloque eleganti ingenii auctoris teſte

* 1719.

Vita di S. Antonino arciveſcovo di Firenze dell' ordine de' Predicatori racco'ta da diverſi autori, Florentiæ, e typographia Magni ducis per Antonium Mariam Albizzini 1708 in 4 pagg. 442. Quam Coſimo III Magno duci eruditorum in Italia ceu quodam hæreditario jure parenti nuncupavit. Effigiem ſancti ad vivum repræſentat prima pagina. Anno ſequenti 1709 eadem iterum prodiit in 8 ſeu Venetiis ſeu Luchæ, ipſiſſima quippe eſt utrobique hæc minor editio ſolo urbis ac bibliopolæ nomine mutato. Prima editio extat Pariſiis in Bibl. Bignonia, & Romæ in Caſanatenſi.

Vivebat etiamnum pius & elegans ſcriptor hoc anno MDCCXIX Florentiæ agens, ut me monent Memorialia ſub finem anni Roma mihi miſſa.

F. DOMINICUS PONSI.

* 1718. F. DOMINICUS PONSI & ipſe Romanæ provinciæ alumnus, & ejuſdem conventus S. Mariæ ad Minervam profeſſus, anno MDCCXVI ibidem in S. Thomæ collegio titulo baccalaurei theologiam docebat, anno verò MDCCXVIII laurea donatus eſt & magiſter promotus. Jam antea ſcripſerat & typis ediderat opus hoc titulo:

Vita della B. Lucia di Narni religioſa dell' ordine de' Predicatori fondatrice del venerabile monaſtero di S. Caterina di Siena nella città di Ferrara, raccolta dal padre lettore F. Domenico Ponſi dello ſteſſo ordine, conſacrata all' eminentiſſimo prencipe il Signor cardinale Giuſeppe Sacripanti prodatario della ſantità di N. S. papa Clemente XI, e prefetto della ſacra congregazione de propaganda fide, Romæ, Franciſci Gonzaga 1711 in 4 pp. 275.

Vivebat adhuc anno MDCCXIX, ut me docent Memorialia ſupra relata, Romæque agebat vitæ S. Vincentii Ferrerii Italice ſcribendæ incumbens, quæ quamprimum edenda promittebatur.

F. EDWARDUS AMBROSIUS BURGIS.

* 1718. F. EDWARDUS AMBROSIUS BURGIS Anglus natione, miniſtri Eccleſiæ Anglicanæ, ſed gratia Dei affulgente feliciter ad fidem catholicam Romanam converſi filius, ordini nomen dedit Romæ in cœnobio SS. Johannis & Pauli, quod tum Angli ordinis incolebant. Votis nuncupatis Neapolim miſſus eſt ad gymnaſium S. Thomæ dictum, in quo ſtudia confecit, ſicque emicuit, ut exinde Lovanium ſe conferens ad ſacras litteras in gymnaſio noſtrorum Anglico docendas applicitus fuerit. Ea triennium profeſſus eſt, & proſequebatur etiamnum anno MDCCXVIII cum plauſu & fructu. Juvenis licet & XLV circiter annos natus, ſequentia jam edidit opera lingua ſua Anglica:

Sæc. XVIII. 1. *An introduction to the catolick faith by an English Dominican* : id eſt *Introductio ad fidem catholicam ab uno Dominicano Anglo.* L.... n. typis Georgii.... ſon 1709 in 8 pp. 152, ſuppreſſis nomine proprio, & editionis loco, quem ſi Londinum interpreteris, per me licet.

2. *To the Annals of the Church* : id eſt, *Annales Eccleſiæ*, Londini, typis T. H. 1712 in 8 pp. 326 ab anno Chriſti XXXIV ad annum ejuſdem ecc. Operis continuationem promittit.

Theſes etiam edidit hoc titulo :

3. *Prolegomena ad ſacram ſcripturam, & Hiſtoria ſacra ſcholaſtica per duo millia ſupra quingentos & decem annos ab origine mundi deducta, una cum appendice de fide, juxta inconcuſſa tutiſſimaque dogmata angelici & quinti Eccleſiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis. Præſidebit F. Ambroſius Burgis S. T. profeſſor in collegio FF. Prædicatorum Anglorum. Defendet F. Andreas Wynter ejuſdem ordinis. Lovanii die prima julii hora nona ante meridiem*, Lovanii, typis Petri de Vaddere 1716 in 12 pp. 20.

Ambroſii nomen inditum illi fuit in profeſſione religioſa, at Edwardi luſtrale illi fuit, propterea utroque exhibendus viſus eſt.

F. FRANCISCUS D'ENGHIEN.

* 1719. F. Franciscus d'Enghien antiqua illuſtrique apud Belgas Enghiennenſium ſtirpe ortus, adoleſcens ordini nomen dedit Gandavi : ſtudiiſque Lovanii abſolutis, ſcholas philoſophiæ tum & theologiæ in eadem univerſitate rexit, & per conſuetos gradus magiſterii apices tandem obtinuit die XXI januarii MDCLXXXV. Exinde regens collegii Lovanienſis conſtitutus, pluribus annis hoc munere functus eſt. Socius etiam ſui prioris provincialis Martini *Harney* electus, ad comitia ordinis Romæ anno MDCXCIV coacta cum eodem progreſſus eſt. Lovanienſe collegium regebat adhuc anno MDCCIII, rude poſtea donatus in domum ſuam nativam ſe recepit in qua ſenex vividus, & optima valetudine utens florebat adhuc hoc anno MDCCXIX, ut teſtabantur litteræ exinde mihi ſcriptæ. Plura variis annis prelo dedit, quorum hæc mihi nota :

1. *Reſponſio Hiſtorico-theologica ad Cleri Gallicani de poteſtate eccleſiaſtica declarationem*, Coloniæ, Johannis Kinchii 1683 in 8.

2. *Auctoritas ſedis apoſtolicæ pro S. Gregorio papa VII vindicata adverſus R. P. F. Natalem Alexandrum ordinis FF. Prædicatorum in ſacra facultate Pariſienſi doctorem theologum*, Coloniæ, Kinchii 1684 in 8 pp. 604.

Huic libro Natalis *Alexandre* diſſertatione fuſiori, quæ ſexta eſt in ſuis ſeculis XV & XVI reſpondit, & ſibi objecta ſic pleniſſime diluit, ut hîc ſteterit & finem habuerit amborum controverſia.

3. *Vindiciæ adverſus Avitum academicum*, Gandavi, Vander Wien abſque anno in 8.

4. *Poſitio faciens ſatis inſolitæ oppoſitioni contra conſtitutionem ſedis apoſtolicæ* Unigenitus, Gandavi, Eton 1715 in 8 pp. 198.

Theſes plures omitto, quas regens Lovanienſis agens prelo dedit. Inter alias notandæ editæ 28 martii 1703, in 8, in quibus S. Thomæ doctrinam de gratia ſe ipſa efficaci luculenter & ſtrenue defendit.

F. FRANCISCUS VAN RANST.

* 1719. F. Franciscus van Ranst Belga cœnobii Antverpienſis alumnus, in ſacra facultate Lovanienſi licentiatus non ſolum apud ſodales Lovanii & Antverpiæ ſed & apud Præmonſtratenſes antiquæ & celebris abbatiæ Heyleſſemenſis theologiam e ſuperiori loco his quibus vivimus annis profeſſus eſt, & etiamnum quo ſcribimus anno apud ſuos claret. Hæc jam ab eo prodierunt :

1. *Oratio panegyrica in laudem angeli, quinti & communis Eccleſiæ doctoris D. Thomæ Aquinatis Bruxellis in eccleſia FF. Prædicatorum* VII *martii* MDCCXI *habita*, Antverpiæ, Petri Jouret 1711 in 12 pagg. 35.

2. *Veritas in medio. Seu D. Thomas doctor angelicus propoſitiones omnes circa theoriam & praxim, rigorem ac laxitatem, verſantes, a Baianis uſque ad Queſnellianas* CI *incluſive per tutiſſima & inconcuſſa atque ab omni extremo remota dogmata pradamnans. Inſerta eſt vita Baii, Janſenii, aliaque geſta hiſtorica*, Antverpiæ, Johan. Pauli Robyns 1715 in 8 pp. 292.

Ubi de conſtitutione Clementis XI *Unigenitus* agit auctor, ſic habet pag. 233 : *Vix hæc conſtitutio in lucem prodierat, quin plures exclamarint, proſtratam eſſe a Clemente gratiam ab intrinſeco efficacem ſeu victricem. Libelli ubique ſparſi contenderunt in materia de gratia actum eſſe de doctrina SS. Auguſtini & Thomæ, actum eſſe de ſchola Tomiſtica, atque hanc collimaſſe cenſores præjudicios Molinoſmi & Sfondratiſmi occupatos, & vana humili ac putida ſcholaſtica a S. Thoma doctrina alieniſſima omnino deditos.* Quibus ſic reponit : *ſane non eſt damnata, non eſt tacta per hujus conſtitutionem pontificis, nec per ulla anteceſſorum decreta, gratia per ſe efficax.... Non eſt igitur quod gratia efficaci timeamus. Uti illam non Innocentius, non Alexander, ita nec Clemens ferit. Hoc poſtremum liquet etiam ex eo, quod nuperrime Roma contigit, ubi theſes quædam publicæ ſuſtinentes efficacem Thomiſtarum gratiam in Queſnellianis de gratia tractantibus eſſe a Clemente damnatam, fuerunt prohibitæ, noſtris interim & PP. Auguſtinianis de mandato RR. generalium in Urbe oppoſitum publice diſputationi ſummo cum applauſu exponentibus. Non ignorant etiam lutherani, qui eadem gratia efficax in famoſis congregationibus de auxiliis ſub Clemente VIII & Paulo V celebratis conſultorum eam in rem a S. ſede deputatorum judicio triumpharit : ut invicte demonſtrant ſincera acta ipſarum congregationum nuper in lucem edita, ac deinde adverſus quamdam adverſæ partis hiſtoriam aſſerta fortiter & vindicata*

Editionem ſecundam curavit auctor, cui præfixit aliud opus hoc titulo :

De hæreſibus ab incunabulis Eccleſiæ ad hæc uſque tempora per D. Thomam e ſcriptura ſacra prædebellatis, Antverpiæ.

Hunc librum non vidi, ſed in manus meas incidit ejuſdem libellus cui titulum indidit :

Reſponſio brevis ad patrem Queſnel auctore F. Franciſco Van Ranſt ordinis Prædicatorum S. T. licentiato, & ſtudii generalis Antverpienſis regente, Antverpiæ 1718 in 8 pp. 16.

3. *Lux fidei, ſeu D. Thomas doctor angelicus ſplendidiſſimus catholicæ fidei athleta*, Antverpiæ, Petri Jouret 1717 in 8 pp. 600 & amplius.

4. *Carmina & Orationes in feſto S. Thomæ de Aquino pronunciata & editæ*, Ibidem.

F. HIERONYMUS MARIA RENDINA.

F. Hieronymus Maria Rendina Italus, provinciæ Romanæ alumnus, doctrina & ſacra eloquentia jam ſibi nomen fecerat vertente ſeculo XVII, & clarebat etiamnum hoc anno MDCCIX. Juxta Memorialia ſub finem ejus anni Roma mihi miſſa, hæc ab eo typis prodierant : 1718

1. *Primizie d'eloquenza. Orazioni ſacre*, Drepani, Bartholomæi di Frano 1693 in 16.

2. *Il Valore del glorioſo martire San Valeriano principal protettore della città di Forli. Orazione panegirica*, Forolivii, Joſephi Manendi 1710 in 4.

3. *La Coſtanza ſempre più amirabile della glorioſa vergine e martire Ferma o Fermina protettrice di Civitavecchia. Orazione panegirica*, Romæ 1719 in 4.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

In actis capituli generalis Bononiæ anno 1706 habiti, ubi de provincia Romana F. Hieronymus Maria Rendina magiſter ſtudentium inſtituitur pro proximo ſeptembri in collegio Peruſino, quem a nobis laudatum eumdem eſſe facile conjicio.

F. JACOBUS PUIISKENS.

* 1719. F. Jacobus Puiiskens Belga domus noſtræ Moſæ-Trajectenſis alumnus, vir rerum divinarum ac cœleſtium ſtudiis plane addictus, ac eorum quæ ad ſanctiorem vitam conferunt intelligens, piis animabus ad eam dirigendis vitam inſumſit, hoc anno MDCCXIX jubilarius in ordine mortuus, poſtquam librum a ſe ſcriptum in lucem dediſſet lingua vulgari Belgica

De Devotione erga ſanctiſſimum Sacramentum, Leodii in 8.

Item *Libellum precum, ſeu Exercitia quotidiana.*

F. JACOBUS VAN DAMME.

* 1719. F. Jacobus van Damme Flander, conventus Gandavenſis alumnus titulo præſentati decoratus nunc floret apud ſuos. Philoſophiam & theologiam jam alias Trajecti ad Moſam ab anno ſcilicet MDCXCI ſodales docuerat, animarum piarum poſtea ad perfectiorem vitam anhelantium & ſanctimonialium & in ſeculo agentium directioni totum ſe dedit, quod & hoc etiamnum anno proſequitur magni Beguinagii ut aiunt Gandavenſis confeſſarius agens. Edita ab eo eſt idiomate Flandrico

Inſtructio ignorantium in Romano-catholica fide, Tomus primus, Gandavi, Franciſci & Dominici Vander Eteen 1718 in 12.

T. II promittebatur anno ſequenti.

F. JOSEPHUS GILLIS.

* 1719. F. Joſephus Gillis Flander & ipſe Gandavenſis patria & profeſſione, Lovanii philoſophiam docuit, tum ſcripturam ſacram interpretatus eſt, tandem lectoris theologiæ ſecundarii munere cum laude perfunctus, licentiati gradum obtinuit. Annis pluribus novitiorum & juvenum inſtitutioni præfuit, ſicque profuit, ut ea ratione in patrem provinciæ aſſumi meruerit. Vivit nunc apud ſuos vividus ſenex, doctrina ſingulari & regulari diſciplina commendatus. Ut virus uſuræ in dies ſerpens compeſceret, tractatus quoſdam ſcripſit idiomate Flandrico, qui & typis prodierunt his titulis:

Uſura deteſtabilis demonſtrata ex ſcripturis ſacris, conciliis, patribus, & ex utroque jure canonico & civili, Gandavi, Auguſtini Graët 1715 in 8 pp. 160.

Tractatulus contra tractatum Gallicum inſcriptum, Traité des billets, Gandavi, Petri de Goeſin 1718 in 8 todidem circiter foliis ac ſuperior.

F. LUDOVICUS MEYERE.

* 1719. F. Ludovicus Meyere Flander Gandavenſis & ipſe patria & profeſſione verbi Dei prædicatione magnam ſibi famam comparavit in Belgio: unde miſſionarius apoſtolicus in Friſiam delegatus, ſeptem annis quibus illic degebat, catholicis illius regionis in fide confirmandis non parum profecit. Exinde Gandavum reverſus, prædicatoris generalis titulo inſignitus, & continuo ſermones habet ad populum, & una libris piis ſcribendis, & prelo edendis totus deſudat. Hi hactenus ab eo prodierunt lingua ſua Flandrica, qua pure & eleganter & loqui & ſcribere teſtantur: Sec. XVIII.

1. *Breviſſima, tutiſſima, & ſecuriſſima ad veram perfectionem via, conſiſtens in vera humilitate, cum ampla deſcriptione mortificationis partis ſenſitivæ. Cui acceſſit, Tractatus de oratione vocali & mentali, una cum refutatione errorum, qui in vita irrepſerunt*, Gandavi 1702 in 8, Tomis duobus: Rurſus ibidem, Johannis Eton 1710 in 8. In hac altera editione auctum opus, in quo tractat de vita myſtica.

2. *De cultu B. Virginis per roſarium*, Tomis octo in 8. Hi tituli:

» *Primi*: Compendium devotionis B. Virgini ab » initio Eccleſiæ exhibitæ, & celeberrimæ devotio- » nis ſacratiſſimi roſarii cum exhibitione omnium in- » dulgentiarum & privilegiorum ejuſdem confrater- » nitatibus conceſſorum. Confutatur etiam quicquid » contra hunc cultum objicitur, *Gandavi, Eton* 1710 » in 8.

Secundi: » Ducentæ ſexaginta & amplius me- » ditationes in quinque myſteria gaudioſa ad uſum » concionatorum, qui quot ſeptimanis roſarium po- » pulo proponunt, *Ibidem, Cornelii Meyer* 1715.

» *Quatuor ſequentibus*, Tota Chriſti paſſio in » quinque myſteria dolorioſa diſtribuitur, *Ibidem* » *Michaëlis Graët* 1713 & 1714.

VII. » Meditationes in quinque myſteria glo- » rioſa habentur, *Ibidem, Cornelii Meyer* 1715.

VIII » Qui omnium compendium eſt, Centum » & quinquaginta meditationes ſuper quindecim » roſarii myſteria continentur, *Ibidem Meyer* 1715.

Scripſit præterea quædam alia ad quotidianum pietatis exercitium accommoda ſed non prelo edidit: vivit etiamnum, & propter elegantiam linguæ Belgicæ ei familiarem optarent ſodales, ut conciones quas ad confraternitatem nominis Jeſu continuo habet, in lucem emitterentur.

F. MARIUS DIANA.

* 1719. F. Marius Diana Agrigenti in Sicilia inſula anno MDCXLV natus, adoleſcens ordinem amplexatus eſt in patria, præſtantiſſimumque ingenium a natura ſortitus, in ſcientiis divinis & humanis mirum excelluit, adeo ut per omnes ſcholæ gradus magiſterii apices meritos obtinuerit. Cum eruditione, morum integritate, ac non vulgari apud omnes exiſtimatione Panormi clareret, & lato anno MDCCXV a Clemente XI ſuper Siciliam interdicto pareret, & ab omnibus obediendum cenſeret, a miniſtris regiis in exilium pulſus eſt, vivitque nunc Romæ ſenex vegetus optima valetudine. Jam antea grande opus ediderat, cujus hic titulus:

Idea Jurium interioris fori ad mentem D. Thomæ Sanctorumque Patrum doctrinam elaborata. Hoc eſt, De Regulis conſcientiæ generatim ad ejuſdem immunitatem, ſtatumve veraciter diſcernendum. Opus theologicum morale tripartitum: ubi Prior Pars de conſcientia. Poſterior de vincibili & invincibili ignorantia juris & facti. Poſtrema de opinione probabili, in qua immoderatus uſus probabilitatis ad diſcretam æquitatis menſuram ſpecialiter cohibetur contra nonnullos recentiores, Panormi, Johannis Baptiſtæ Aiccardi 1705 in fol. pp 445.

Prelo paratos habet tomos duos in fol. *De jure & juſtitia*. Quibus edendis Mecœnatem exul Romæ expectabat anno MDCCXIX.

Ejus meminit cum laude Antoninus Monglfore

Sec. XVIII. in Bibl. Sic. quam & Memorialia recens Roma mihi miſſa hîc excipio.

F. PAULUS VANDER SLUYS.

* 1715. F. Paulus Vander Sluys Flander natione, patria & profeſſione Gandavenſis in ſacra facultate Lovanienſi licentiatus, philoſophiam ibidem, tum theologiam in variis Belgii abbatiis e ſuperiori loco docuit: hinc ad ſuos redux, ut vir eſt juris canonici apprime peritus, urgente eximio S. T. M. noſtro Thoma *du Jardin* ut uſuris ubique ſub ſpecioſo titulo graſſantibus compeſcendis opus aliquod ederet, huic a quibuſdam annis diligenter incubuit officio, librumque tandem prelo commiſit lingua Flandrica, ut ſuis Belgis utilior ſit, ceu præſens adverſus anonymi Galli opellam virulentam vernacule inſcriptam *Traité des billets* de libellis fœnus afferentibus antidotum. Titulus:

Coophandel ſonder woocher: ideſt, *Negotiatio ſine uſura*, Gandavi, Auguſtini Graët 1715 in 4. Opus craſſioris molis. Sic me monuit noſter Ludovicus *Robiin* Gandavenſis, de quo anno ſequenti.

Vivit etiamnum hoc anno MDCCXIX, & floret apud ſuos eximius hic ſcriptor.

F. SERAPHINUS THOMAS MIGUEL.

* 1715. F. Seraphinus Thomas Miguel Aragonus, Valentiæ natus & ordinem in patria profeſſus, ſacræ theologiæ magiſter univerſitati Valentinæ aggregatus, ac collegii ordinis Valentini pluribus annis ac iteratis vicibus moderator & regens, diœceſis etiam ab archiepiſcopo conſtitutus examinator, non ſolo pulvere ſcholaſtico claruit. Nam ad ſcribendam ordinis hiſtoriam mentem appellens, plura in eo genere in lucem dedit & accurata, certiſque monumentis fulta, & ſtylo Hiſpano puro & eleganti exarata: quorum hæc mihi cognita:

1. *Vida admirable de Santa Oraña Andreaſſia de Mantua della tercera orden de N. P. Santo Domingo*, Valentiæ 1696 in 4.

2. *Hiſtoria de la vida de ſanto Domingo*, Valentiæ 1705 in fol.

3. *Manual de la orden de la milicia de Chriſto, y penitencia de ſanto Domingo*, Valentiæ 1710 in 24.

Superiora extant Romæ in Caſanatenſi.

4. *Vida de ſanto Vicente Ferrer apoſtol de Europa*, Valentiæ 1713 in 4.

Primas tantum 264 paginas vidi inter manus R. P. Jacobi *Lafon* de quo ſupra ad 1715, cui nempe auctor miſerat. Annotationes documentis & monumentis antiquis illuſtratas, quas eidem auctor promiſerat, necdum vidi hactenus. Iſte vero ſcriptor accuratior mihi videtur in chronologia geſtorum ſancti, in qua ſæpius ab ea quam editores Actorum SS. exhibent ad quintum aprilis diſſentit, nec major ei cum noſtro Franciſco Diago concordia, niſi quod cum eo in anno ortus ſancti convenit, quem ad annum Chriſti MCCCI ſtatuit, in quo tamen ei non aſſentimur. Vide Tomo primo hujus operis pag. 764, ubi difficultatem hanc diligenter excuſſiſſe nobis videmur, & ſanctum anno MCCCXLVI natum demonſtraſſe.

Intima eſt hujus Seraphini cum Eleutherio *Guelda* de quo ſupra ad 1718 ſymmyſta & ejuſdem domus Valentinæ ſodali, & nunc in regno *Tunchin* miſſionario familiaritas, & litterarum inter utrumque commercium, & ad Seraphinum ſcriptæ ſunt, quas ſupra laudabamus ubi de Eleutherio. Ex his ab hoc noſtro auctore ſperanda eſt rerum hujus miſſionis accurata relatio.

F. SPIRITUS ANDRE'.

F. Spiritus Andre' Cabellione comitatus Venaſcini civitate natus, & Avenione ordinem amplexus, vir ſtudioſus & theologus eximius ſcripſit opus hoc titulo: 1715.

Conciliorum œcumenicorum notio generalis: ſeu, *Compendium ſynodicum elucidationibus hiſtoricis, dogmaticis, criticis illuſtratum*, Tomis duobus in 8.

Primus concilia generalia in oriente coacta exhibet & prodiit Civarone vulgo (*Chamberri* ſeu *Ciamberri*) in Allobrogibus 171..

Alter concilia generalia in occidente celebrata exhibebit

Modus procedendi iſte eſt, primo auctor cauſas ob quas coactum eſt concilium proponit: dein hiſtoriam ejus brevem ſubnectit: poſt hiſtoriæ compendiariam tractationem, ad argumenta difficiliora, hiſtoriam, dogmata, criticam etiam ſpectantia tranſit, eaque ſelectis dilucidationibus pro modulo ſuo illuſtrare conatur. Quibus dubia inſigniora, præcipuæque difficultates circa facta hiſtorica, diſciplinam eccleſiaſticam, Eccleſiæ mores, dogmataque cum hæreticis veteribus aut novellis controverſa enucleantur, planæque fiunt ac claræ. His omnibus præmittitur quæſtio de conciliis in genere, tanquam præambula ad concilia in particulari: de quibus etiam plures quæſtiones breviter attinguntur, quod illæ viam ſternant ad melius & facilius percipienda ipſa conciliorum dubia.

Hoc totidem verbis operis ſui ſpecimen dabat auctor, quem excipimus.

F. ANGELUS GULIELMUS MOLO.

F. Angelus Gulielmus Molo Inſuber Novocomenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter, vir eximiis dotibus ornatus, annis pluribus ſacras litteras variis in ſuæ provinciæ locis & ſtudiis jam docuerat, cum in gymnaſio Bononienſi inſtitutus eſt regens, quo munere cum inſigni laude fungebatur anno MDCCI. Romam poſtea a magiſtro ordinis vocatus, ab eodem procurator generalis ordinis in aula Romana inſtitutus eſt menſe octobri MDCCVII, & F. Joſepho Mariæ Tabaglia iſtud munus ob infirmam valetudinem abdicanti ſuffectus. Eo vero in officio ita ſe Clementi XI regnanti probavit, ut mortuo XXVI februarii hujus anni MDCCXX magiſtro ordinis Antonino Cloche, ab eodem ſummo pontifice mox vicarius generalis datus & præfectus fuerit, qui ordinem ad proximam electionem anno ſequenti MDCCXXI in ſolemniis Pentecoſtes faciendam regat & adminiſtret. Quod munus incepit *litteram encyclicam* ad omnes ordinis provincias per orbem diſperſas ſcribendo, in qua & magiſtri defuncti mortem & præclare ab eo geſta fuſiſſime narrat. Data vero ea eſt Romæ ex ædibus S. Mariæ ſuper Minervam altera martii hujus anni & impreſſa in Urbe, deinde Pariſiis, & paſſim in cæteris regnis. Alias ſub ejus nomine prodierunt eo præſide propugnandæ 1716.

Theſes de locis theologicis, nec non alia ex eccleſiaſtica hiſtoria ſelecta, hiſtorica, chronologica, critica, dogmatica juxta inconcuſſa & entiſſima angelici & quinti Eccleſiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis dogmata, quas auſpice eminentiſſimo D. D. F. Vincentio Maria Urſino ordinis Prædicatorum tit. S. Sixti cardinali ampliſſimo, ac Beneventano archiepiſcopo, præſide A. R. P. M. F. Angelo Gulielmo Molo de Como ordinis Prædicatorum archigymnaſii Bononienſis ſupremo moderatore ac regente,

Digitized by Google

te, Bononiæ in D. Dominici templo menſe junio MDCCI *defendet F. Michael Marinonus Bergomas ejuſdem ordinis inter Bononiæ laureatos ſtudentes decanus*, Bononiæ, Typis fratrum de Petiis 1701 in 8 majori, pp. 69. Extant Pariſiis in Regia D 2010, 6.

F. ANTONIUS BARDON.

* 1710. F. Antonius Bardon Gallus Provincialis, Maſſiliæ natus, & Aquis Sextiis ordinem profeſſus, poſt ſtudia Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo abſoluta ad gradus in ſacra facultate promotus, baccalaureus quibuſdam annis Molini in Borboneſio apud noſtros theologiam ſeculares publice docuit. Exinde Pariſios reverſus, licentiam profecutus eſt annis MDCCII & MDCCIII, ac anno ſequenti laurea donatus, Romam a magiſtro ordinis vocatus eſt, qui alteram ex cathedris a cardinali Caſanata in collegio S. Thomæ erectis & dotatis regeret, & publice profiteretur, quod & hactenus cum auditorum non modico fructu egit & etiamnum proſequitur hoc anno MDCCXX. Scripſit ac edidit libellum ſuppreſſo nomine, ac typis ementitis, cujus titulus:

Francolinus clerici Romani padagogus laxioris in adminiſtrando pœnitentiæ ſacramento diſciplinæ magiſter, commentitiæ Rigoriſtarum, fictitiarumque in Eccleſiam veterem ac recentem calumniarum impugnator, obſervationibus hiſtorico-critico-moralibus exagitatus, Delphis, Henrici van Rhin 1706 in 12 pp. 255. Auctoris nomine ſuppreſſo.

F. CAROLUS RAISSON.

* 1710. F. Carolus Raisson Gallus Avenionenſis profeſſione, ſacræ theologiæ profeſſor, quam e ſuperiori loco docuit in provincia ſua Toloſana, nunc Pariſiis in domo quam Novitiatum generalem dicunt in ſuburbio S. Germani commoratur, & Annum Dominicanum Gallicum hactenus ad finem non deductum complendum juſſu magiſtri ordinis ſuſcipit, & Tomum alterum octobris a noſtro Jacobo *Lafon* de quo ſupra ad 1715 actum, finitum quidem, ſed non juris publici factum in lucem emiſit. Epiſtolam abbatiſſæ Fontis Ebraldi Ludovicæ Franciſcæ *de Rochechouart de Mortemar* nuncupatoriam, & Præfationem in qua ſeriem magiſtrorum ſacri palatii ab initio ordinis ad hunc annum MDCCXX exhibet Fontanam in omnibus ſecutus adjecit. Præterea ſublata quam Jacobus *Lafon* R. P. F. Antonini *Maſſoulié* ediderat vita, cui nempe plura deerant, quæ iſte ratione temporis, quo non ſine periculo vera omnia quis dixiſſet, prudenter tacuerat, alteram inſeruit ampliorem & abſolutiorem, in qua & objecta a quibuſdam adverſus dicti *Maſſoulié* doctrinam propoſita luculenter diluit. Opus igitur illius eſt

La Vie du V. P. Antonin Maſſoulié profez du convent de Toulouſe, inquiſiteur de la foi, conſulteur & qualificateur du ſaint office a Rome, & vicaire general de tout l'ordre des FF. Prêcheurs, Ambiani, Morgan 1715 in 4, *T. II oct.* citato a pag. 376 ad 498.

Ex hac vita & ex diligentia auctoris nihil niſi accuratum expectandum.

F. DOMINICUS CAMPOS.

* 1720. F. Dominicus Campos Brabantinus, & domus Vilvordienſis alumnus, nunc floret apud ſuos, ſcripſitque lingua Belgica ac edidit libellum hoc titulo:

Conſiderationes de æternitate, Bruxellis in 12.

Sic me monuit epiſtolis ſuis anno MDCCXIX Sec. XVIII. menſe novembri datis R. P. Ludovicus Robiin ſodalis Gandavenſis, qui & dictum Dominicum tum priorem nativi ſui conventus agere teſtabatur.

F. FRANCISCUS MESPOLIE'.

F. Franciscus Mespolie' Gallus Aquitanus, Burdigalenſis patria & profeſſione, vir apoſtolici plane pectoris, totus miſſionibus agendis deditus, quas indefatigabilis a triginta & amplius annis continuas per annum in variis Galliæ provinciis cum præſulum gratia auditorumque fructu proſequitur, ab archiepiſcopo Pariſienſi cardinali *de Noailles* in ſuis viſitationibus ad habendas conciones ſæpius allectus, ut cæteros epiſcopos taceam. Adventum, quadrageſimam & octavam SS. Sacramenti in celebrioribus regni civitatibus hactenus prædicavit cum laude, & ut optima firmaque fruitur valetudine, eidem muneri reliquos vitæ dies inſumendos ſibi promittit. Hi in ſuorum auditorum gratiam & uſum ab eo prodierunt libelli: 1720.

1. *Exercices ſpirituels, ou les veritables pratiques de pieté pour honorer Jeſus-Chriſt & ſa ſainte mere contenues dans le roſaire. Ouvrage tres utile aux perſonnes pieuſes, pour entretenir & pour augmenter leur devotion, & aux pecheurs pour leur inſpirer les ſentiments d'une vraie penitence*, Pariſiis, Edmundi Couterot 1703 in 12 pp. 396.

Altera editio ſub hoc titulo: *Les veritables pratiques de pieté pour honorer Jeſus-Chriſt & ſa ſainte mere, & pour ſantifier les hommes, contenues dans le roſaire, & dediées a Madame la ducheſſe de Bourgogne*, Ibid. 1710 in 12 pp. 459.

2. *Reglement de vie ſelon les maximes de la perfection chretienne, & des vertus ſelon S. Thomas a l'uſage des miſſions*, Ibid. 1713 in 12 pp. 358, ſuppreſſo nomine.

3. *Trois ſortes d'examen tres utiles pour faire une confeſſion generale & particuliere*, Ibid. 1706 in 12 pp. 110.

4. *Recueil de cantiques ſur les principales obligations du chriſtianiſme, notez ſur des airs egalement pieux & agreables. Nouvelle edition revue, corigée, & augmentée*, Ibid 1708 in 12 pp. 92.

F. GASPAR LAFEUILLE.

* 1720. F. Gaspar la Feüille Lotaringus nomine luſtrico ſic dictus, cui tamen in religione *Caroli* nomen adjunxit, conventus Blanovillani ad Nanceium octavo lapide alumnus IX octob. MDCLXVI profeſſus philoſophiam pluries legit Abbavillæ, Ambiani, Nanceii, & quibuſdam annis etiam theologiam Pariſiis ſecundarius profeſſor. Valetudine deinde infirmior factus monialium directioni totum ſe dedit in ordine aliquando, vel etiam extra ordinem, apud quas a duodecim circiter annis agit hoc anno decurrente MDCCXX. Scripſit ac edidit hoc titulo:

1. *Inſtitutiones Dialecticæ*, Ambiani 1683 in 12.

2. *Inſtructions chretiennes pour les penſionnaires de Poiſſi*, Pariſiis, Pralard 1698 in 12.

3. *Theologie des Dames*, Pariſiis, Franciſci Pralard 1700 in 12 magno pagg. 284. Idem eſt opus recognitum & auctum.

4. *Theologie familiere*, Lingonis, C. Perſonne 1706 in 4. Idem eſt opus recognitum & auctum.

5. *La theologie de l'eſprit & du cœur*, Lingonis, C. Perſonne 1706 in 12, Tomi VI leviores. Idem opus quarto recognitum & auctum: Rurſus, Calvomontii, Gabrielis Brident 1710 in 12.

Sec. XVIII. 6. *Prieres du matin & du ſoir*, Lingonis, C. Perſonne 1706 in 12 pp. 303 : Altera editio, Calvomontii, Gabrielis Brident 1710 in 12 pp. 353.

7. *Reflexons d'une ame devote pour tous les jours du mois*, Lingonis, C. Perſonne 1706 in 12.

8. *Reflexions d'une ame penitente pour tous les jours de l'année*, Lingonis, C. Perſonne 1706 in 12 pp. 320 : Editio ſexta, Ibidem 1712 in 12. T. I pp. 466 : T. II pp. 407 : T. III 397 : T. IV 396 : T. V 388 : T. VI 400.

Nova editio aucta & recognita Libellulis XII, Calvomontii, viduæ David 1709 in 12.

F. HONORATUS VINCENTIUS LAGET.

* 1710. F. Honoratus Vincentius Laget Gallus Salyus, Aquis Sextiis natus, ſed Maximinifani in regio S. Magdalenæ cœnobio ordini cooptatus, ſacræ theologiæ profeſſor, & juris canonici unà peritus, videns Summam S. Raimundi tertii ordinis Prædicatorum magiſtri ob nimiam editionum antiquitatem, cum ultima Romana ſit anni MDCXII jam rariorem eſſe, & confeſſariis tamen utiliſſimam ne dicam neceſſariam, novam ejuſdem editionem ſuſcepit, quæ prodiit hoc titulo:

S. Raymundi de Pennafort ordinis Prædicatorum Summa, textu ſacrorum canonum, quos laudat aucta & locupletata, ad veterum codicum fidem recognita & emendata, opus ſuo ordine novum, in quo variarum quæſtionum ac caſuum conſcientiæ difficultates circa ſacramentum pœnitentiæ, ordinis, & matrimonii a ſancto magiſtro expoſitæ ac enodatæ : decretorum & decretalium epiſtolarum diſpoſitionibus in integrum recenſitis enucleatæ, ac penitus reſolutæ dignoſcuntur.

Summæ commendatione, juris canonici notione, & vitæ ac ſanctitatis auctoris hiſtorica ſynopſi præluſum.

Selectioribus F. Guillelmi Redonenſis genuini Summæ poſtillatoris annotationibus, & editoris in nonnullos titulos obſervationibus, nec non Appendice documenta canonica amplectente adornatum : parochis, aliiſque animarum cultoribus pernile.

Cui quatuor ſubjunguntur indices, canonum ſcilicet, titulorum decretalium epiſtolarum, titulorum Summæ, rerum denique & verborum, cum regulis juris canonici.

Opera & ſtudio R. P. F. Honorati Vincentii Laget Aquiſextienſis ſacræ theologiæ profeſſoris ordinis Prædicatorum, regii conventus S. Mariæ Magdalenæ apud Sanctum Maximinum alumni, Lugduni, Aniſſon & Poſuel 1718 in fol. pp. 574, abſque appendice & indicibus.

In iſta autem editione hæc ſunt ſingularia annotanda.

Primo præfatio tribus articulis conſtans. In priori Summam a pluribus titulis commendat, & apparatum in eam antiquum in editione Romana Johanni Lectori ſeu de Friburgo falſo tributum, ſuo vero auctori Guillelmo ſcilicet ſeu qui idem eſt Willelmo Redonenſi O. P. vindicat & aſſerit. In altero notionem dat juris canonici, ejuſque peritiam ſaltem quoad canones pœnitentiæ tribunal & jus poli attinentes confeſſario apprime neceſſariam eſſe demonſtrat. In ultimo vitam S. Raimundi prout vulgo proditur, refert, ſed non in omnibus accuratam, ut cùm dicit Raimundum poſt peractum triplex ſcrutinium quarto tantum magiſtrum ordinis electum fuiſſe, cùm Salanhacus ſcriptor ejus ætatis & forte præſens, eum ab omnibus vocalibus unanimiter primo ſcrutinio nominatum fuiſſe teſtetur. Vide Tomo I hujus operis ad 1238, ubi de B. Raimundo antiqua de hoc facto documenta a nobis allata. Sed hæc nihil ad Summam Raimundi.

Poſtea ſequitur ipſa Summa : & quia Raimundus ad quemlibet articulum citat caput aliquod Decreti & aliquando plura, Editor ut levet lectorem onere loca laudata quærendi, ea omnia integra cuilibet articulo ſubjicit. Quod quidem opus non parum auxit, ſed aliunde non exigui commodi eſt deciſiones caſuum a primis principiis ſcire volentibus.

Optaſſent viri docti ut antiquum Willelmi apparatum integrum, ut in omnibus fere codicibus MSS ad marginem, & in omnibus etiam editionibus hactenus exhibitus fuit, etiam novus Editor ubique addidiſſet, ne viri eruditi ejuſque operis ſane non contemnendi obliteretur memoria; & non tantum graviora poſtillatoris, ſic enim eum illi vocare placuit, quæſita, quæ identidem ad quoſdam Titulos vel Caſus referuntur, ſervaſſet.

Ad finem Summæ obſervationes quaſdam ſuas addidit Editor, eaſque ſane eruditas, & ab eccleſiaſticis tam ſecularibus quam regularibus merito legendas.

I. eſt in titulum *de Simonia*, in qua epiſcopatum in Eccleſia ambientes, & ut curam animarum adipiſcantur, munus a lingua adhibentes acriter percellit ac revincit.

II. eſt in titulum *de Magiſtris*, in qua de clericis tam ſecularibus quam regularibus ad ſacræ theologiæ magiſterium promovendis optima dat præcepta & conſilia.

III. eſt ad titulum *de Apoſtatis*. In ea ſimulationem in re ad religionem ſpectante ſpeciem quandam eſſe apoſtaſiæ definit, & plura refert notanda de controverſiis noſtra ætate circa ritus Sinenſes motis & ſummo æſtu utrinque agitatis.

IV. in eumdem titulum agit *de Simulatione*, ubi de lite inter SS. Hieronymum & Auguſtinum circa legalia a Petro obſervata longam habet diſſertationem, & Auguſtino cum eruditis palmam adjudicat.

V. eſt *de Mendacio*, in qua multa præclara contra mendacia etiam officioſa refert ex Auguſtino, & cenſuræ adverſus quaſdam propoſitiones ab Innocentio XI, & a Clero Gallicano latæ ex animo ſe ſubſcribere profitetur.

VI. eſt in titulum *de Feriis*, in qua locum S. Raimundi de conceptione B. Virginis in editione Romana reſciſſum reſtituit, ſed ita ut conſtitutiones a SS. Pontificibus de hac materia emanatas continuo ſubjiciat.

VII. eſt in titulum *de Perplexitate*, in qua pluribus agit contra probabiliſmum.

VIII & ultima eſt in titulum *de Pœnitentiis & remiſſione*. In ea agit de virtute abſolutionis ſacramentalis, & opuſculum XXII S. Thomæ integrum refert.

Sequitur Appendix quæ hæc complectitur :

1. *Canones apoſtolorum octoginta quinque*, quos tamen Editor apocryphos cenſet.

2. *Canones pœnitentiales* diſpoſitos pro ratione decalogi, & a S. Carolo Borromeo collectos.

3. *Decreta SS. PP.* tria Alexandri VII, unum Innocentii XI, duo Alexandri VII adverſus quaſdam propoſitiones in re morali lata.

4. *Conſtitutiones* Clementis XI primam *Vineam Domini Sabaoth*, alteram *Præceptum in cauſa rituum Sinenſium*, tertiam *Decretum* Gregorii XV *de cultu & cærimoniis Malabaricis*. Et de iiſdem *Decretum D. de Tournon patriarchæ Antiocheni & legati de latere*.

5. *Epiſtolam encyclicam cleri Gallicani* anno MDCCVII Pariſiis datam, in qua commendantur inſtructiones a S. Carolo Borromeo confeſſariis datæ, tum ipſæ ſelectæ inſtructiones.

Editor ſapiens nunc dicitur Summam S. Antonini de integro prelo ſubjicere.

F. HYACINTHUS DE BAETS.

* 1710. F. Hyacinthus de Baets Flander, Gandavenſis patria & profeſſione, ſacræ theologiæ magiſter Lovanii laureatus, ibidemque gymnaſii ordinis anno MDCCVI regens & ſtudii moderator, anno eodem in comitiis generalibus Bononiæ coactis ſedit provinciæ ſuæ inferioris Germaniæ diffinitor ab eadem delegatus. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Auctor Gratiæ Deus laudandus, benedicendus, prædicandus ſecundum inconcuſſa tutiſſimaque dogmata angelici & quinti Eccleſiæ doctoris S. Thomæ Aquinatis, Lovanii, Ægidii Denique 1706 in 4 pp. 14.

Syſtema eſt doctrinæ Thomiſticæ de gratia per theſes ſeu poſitiones XLI digeſtum adverſus ſyſtema Molinæ.

Opus aliud grandius in eodem genere cum meditari me monebat ejuſdem ſodalis F. Ludovicus *Robin*, verùm rationem temporis ut de eo edendo nunc cogitet non permittere.

Floret etiamnum hoc anno MDCCXX vir eximius & theologus eruditus, prior agens conventus Antverpienſis.

F. HYACINTHUS VAN HUYSEN.

* 1710. F. Hyacinthus van Huysen Brabantinus, domus Antverpienſis alumnus, ſacræ theologiæ apices longa in ſcholis exercitatione meruit, ſed & pluries conventum ſuum nativum adminiſtravit prior a ſodalibus electus. Vivit etiamnum hoc anno MDCCXX, animarum ſaluti procurandæ totus deditus. Typis jam dedit librum Belgico vulgari, cujus titulus Latine ſic redditur:

Introductio ad vitam myſticam, expreſſa per victoriam paſſionum, Antverpiæ, Petri Goutet 1710 in 8 pp. 200.

F. JACOBUS HYACINTHUS SERRY.

* 1710. F. Jacobus Hyacinthus Serry Gallus Provincialis Toloni patre doctore phyſico regiæque claſſis archiatro natus, ingenio puer acri & vivido humaniores litteras ea facilitate didicit, ut ſupra ſodales ſeu ſtricta ſeu ſoluta oratione palmam ſemper reportarer. Adoleſcens ordini nomen dedit in domo Maſſilienſi, in qua patruum habebat virum eximium, & iterata vice ſuæ provinciæ regimine functum. Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, vix elapſo utriuſque lycei philoſophici & theologici quinquennio ad gradus in ſacra facultate promotus eſt. Philoſophiam ſodales ſuos docuit jam baccalaureus, licentiamque ann. MDCLXXXVIII & LXXXIX decurrit non mediocri nominis ſui fama. Nec minorem interea e ſacro pulpito gloriam in regia urbe ſibi comparavit, panegyricis Sanctorum pluribus coram lectiſſima ordinum omnium corona pronunciatis, qui ad celebriores Pariſiorum exhedras per adventum & quadrageſimam eum deinceps vocandum promittebant. At vix licentiatus ut aiunt & rude donatus fuit anno MDCXC, cum Romam a magiſtro ordinis vocatus eſt, moxque a cardinali Alterio ordinis protectore aſcitus theologus, & allectus etiam congregationis Indicis conſultor. Variis ibidem functus eſt apud cardinales muniis ad finem anni MDCXCVI, quo Pariſios reverſus eſt laurea magiſterii eo uſque ob abſentiam prolatata donandus, quam & XXIII martii MDCXCVII accepit. Eodem anno clariſſima ejus eruditionis fama excitatus ſenatus Venetus, eum ſelegit & accivit, qui cathedram theologicam in via S. Thomæ gymnaſii Patavini regeret, quod munus ſumma totius academiæ gratulatione auſpicatus eſt, eoque fungitur etiamnum hoc anno MDCCXX ingenti ad ejus lectiones accurrente auditorum virorum etiam principum numero. Hæc ejus opera hactenus ab eo typis data:

1. *Hiſtoria congregationum de auxiliis divinæ gratiæ ſub ſummis pontificibus Clemente VIII & Paulo V libri quatuor: quibus etiam data opera confutantur recentiores hujus hiſtoriæ depravatores, maxime vero nuperrimus auctor libelli Gallice inſcripti*, Remontrances a M. l'archeveque de Reims ſur ſon ordonnance du 15 juillet 1697. *Et auctorum fides adverſus inanes epiſtolæ Leodienſis argutias vindicatur Auctore Auguſtino le Blanc S. Theol. Doct.* Lovanii, Ægidii Denique 1700 in fol. coll. 776, excepta præfatione, quæ pp. 51, & tabulis octo quibus geſtorum ſeries ob oculos ponitur: & Appendice qua varia continentur inſtrumenta ſeu ſcripta paulo prolixiora, quam ut hiſtoricæ narrationi commode inſeri potuerint, quæ idcirco in hunc locum conſulto miſſa ſunt: quæ coll. 504. Opus accuratum & ab omnibus eruditis magno plauſu exceptum.

Huic operi paulo poſt ſubjunxit *Addenda ſuis locis in hiſtoria congregationum de auxiliis ſub ſummis pontificibus Clemente VIII & Paulo V celebratarum anno* MDCC *edita*, pp. 299.

Nondum prelum egreſſa erat hæc hiſtoria, cùm de ejus editione moniti ſcholæ Thomiſticæ adverſarii tota mente omnibuſque artubus contremuerunt, viciſſimque excanduerunt, quorum unus cæteris audacior ad auctorem ſcripſit epiſtolam hoc titulo:

*Lettre a Monſieur l'Abbé * * * ſur la nouvelle hiſtoire des diſputes* de Auxiliis *qu'il prepare*, Leodii 30 jun. 1698 in 12 pp. 119. Huic poſt Hiſtoriæ perfectam editionem reſpondit auctor epiſtola cui titulus:

2. *Lettre de M. l'Abbé le Blanc auteur de l'hiſtoire de la congregation de Auxiliis pour ſervir de reſponſe a la lettre du ſecretaire de Liege*, Anno 1699 in 12 pp. 59.

Animum non deſpondit ſcriba Leodienſis, hiſtoriamque aggreſſus eſt tum editam libro cui titulus: *Queſtions importantes a l'occaſion de la nouvelle hiſtoire des congregations* de Auxiliis, Leodii, Streel in 8 pp. 346: deeſt annus editionis ſed videtur anni 1701.

Reſpondit illico Hiſtoricus libro cui titulus:

3. *L'Hiſtoire des congregations de auxiliis juſtifiée contre l'auteur des queſtions importantes &c. par un docteur en theologie de la faculté de Paris*, Lovanii, Hieronymi Nempe 1702 in 12 pp. 522.

L'Iſtoria delle congregazioni de auxiliis, giuſtificata contrò l'autore delle Queſtioni importanti &c. Da un dottore in teologia dell' univerſità di Parigi: ſtampata in Lovanio da Girolamo Nempe l'anno 1702: *Tradotta dal Franceſe in Italiano da un amico della verità*, Beneventi, e Typ. archiep. 1705 in 8.

Repoſuit itetum Leodienſis ſcriba libro hoc titulo edito: *Errata de l'hiſtoire des congregations de auxiliis compoſée par l'abbé le Blanc & condamnée par l'inquiſition generale d'Eſpagne. Avec une refutation de la réponſe au livre des Queſtions importantes*, Leodii, Streel 1702 in 8. pp. 332, exceptis quibuſdam actis ad calcem ſubjunctis. Cui hiſtoricus illico ſatisfecit reſponſione hujus tituli:

4. *Le correcteur corrigé, ſuite de la juſtification de l'hiſtoire des congregations de auxiliis contre l'auteur du faux errata de cet ouvrage. Avec une lettre au meme auteur touchant ſa pretendue refutation de la reponſe aux queſtions importantes;*

Digitized by Google

Sæc. XVIII *Par un docteur en theologie de la faculté de Paris*, Namurci, Hieron. le Gay 1704 in 12 pp. 323.

Huic certamini ſe immiſcuerat initio quidam Carolus Gaſpar Metzenius ſeu verus ſeu pſeudonymus academiæ Trevirenſis ſyndicum ſe gerens, ac *Querelam* de minus honeſte habita ſua academia Rectori deferens anno 1701 addito in Hiſtoricum noſtrum convitiorum plauſtro: cui Hiſtoricus extemplo ita reſpondit, ut ſyndicus ille deinceps mutire auſus non fuerit. Opellæ titulus eſt:

5. *Auctoris hiſtoriæ congregationum de auxiliis defenſio adverſus querelam Caroli Gaſparis Metzenii Academiæ Trevirenſis ſyndici*, Lovanii, Ægidii Denique 1701 in 12 pp. 90.

Prodiit poſtea grande volumen ex parte adverſariorum ſcholæ Thomiſticæ hoc titulo: *Hiſtoria controverſiarum de divinæ gratiæ auxiliis ſub ſummis pontificibus Sixto V, Clemente VIII & Paulo V libri VI auctore Theodoro Eleutherio theologo*, Antverpiæ, Petri Jacobi 1705 in fol. pp. 881. Quod opus in cauſa fuit, cur Serryus meditatam jam alteram hiſtoriæ ſuæ editionem prolatarit ut novi hujus auctoris ratiocinationes dilueret, quod egregie præſtitit. E prelo itaque exiit hoc titulo:

6. *Hiſtoria congregationum de auxiliis divinæ gratiæ ſub ſummis pontificibus Clemente VIII & Paulo V in quatuor libros diſtributa, ſub aſcititio nomine Auguſtini Le Blanc Lovanii primum publicata, nunc autem magna rerum acceſſione aucta, inſertiſque paſſim pro re nata adverſus nuperos oppugnatores vindicationibus aſſerta defenſa illuſtrata. Cui præterea accedit Liber quintus ſuperiorum librorum apologeticus adverſus Theodori Eleutherii eodem de argumento pſeudo-hiſtoriam. Auctore & defenſore F. Jacobo Hyacintho Serry ord. Præd. doctore Sorbonico, & in ſereniſſimæ Reipublicæ Venetæ Academia Patavina theologo primario*, Antverpiæ, ſumtibus ſocietatis 1709 in fol. pp. 47 pro præfatione, octo præterea majoribus tabulis: coll. 924 pro opere: cui adjecta Appendix qua varia continentur inſtrumenta ſeu ſcripta, quorum quædam prolixiora, ſed ad fidem hiſtoriæ neceſſaria, pp. 432. Opus omnibus eruditis liberis & a ſecta alienis probatum.

Interea prodiit libellus quidam ut ferebatur poſtumus hoc titulo: *Veritable tradition de l'Egliſe ſur la predeſtination & la grace, par M. Delaunoy docteur en theologie de la maiſon & Societé de Navarre*, Leodii, Nicolai le François 1702 in 12 pp. 127. In hac opella Launoius S. Auguſtinum velut traditæ antea de prædeſtinatione & gratia in Eccleſia doctrinæ deſertorem ſuggillat, & ceu novorum dogmatum fabricatorem ſequentibus ſeculis a doctoribus eccleſiaſticis impugnatum, contendit, ut Lutheri, Calvini, ſimiliumque a ſana doctrina ſegregum præcurſor habendus ſit. Scriptiunculæ hujus ita auctorem puduerat, ut eam in lucem proferre auſus non ſit, quandiu fuit in vivis: quis triginta ab ejus morte annis opellam orco devovendam ſuſcitarit ac prelo dederit, ignoratur. Cæterùm vix Romam perlata eſt, cùm decreto Clementis XI avitæ SS. Patrum doctrinæ vindicis die 28 januarii 1704 tanquam fulmine percuti meruit. Eamdem Serryus impugnavit libro hoc titulo edito:

7. *Divus Auguſtinus ſummus prædeſtinationis & gratiæ doctor a calumnia vindicatus adverſus Johannis Launoii traditionem fœtu poſthumo recens editam, & peculiari Clementis XI pontificis maximi decreto nuper inuſtam*, Coloniæ, Nicolai Schouten 1704 in 8 pp. 418.

Prodiit paulo poſt *Epiſtola Johan. [illegible] Launoii ex Elyſio ad generalem Societatis Jeſu præpoſitum data, qua conceptum ex lata in ſuam de gratia & prædeſtinatione traditionem ſententia doloxem amice ſignificat: Auguſtini abs ſe tradukti culpam ſocietatis theologorum exemplo depellit, nihil demum toto ferme libello ſcriptum oſtendit, quod ab iis ſumma fide non delibarit. In campis Elyſiis.* Excudebat Johannes Fauſtus, typis Laurentii Coſteri 1705 in 12 pp. 24. Qua quidem epiſtola ſe ſubdubitare indicat auctor, an opella ſupra relata ipſius Launoii ſit fœtus genuinus, an ſaltem interpolatus. Ea verò exacerbatus P. D*. S. J. & ex Serryi officina prodiiſſe arbitratus alteram oppoſuit hoc titulo, *Lettre du pere D*** Jeſuite au T. R. P. Antonin Cloche general de l'ordre de S. Dominique touchant le livre du P. Serry contre le ſieur de Launoy, & touchant une lettre imprimée contre les Jeſuites attribuée a ce Religieux*, in 12, Pariſiis 22 febr. 1705 pp. 39. Ea vero propoſitionem hanc a Serryo in ſuo *Auguſtino vindicato* prolatam, *Homo lapſus indeclinabili & inſuperabili gratia eget, ut bonum agat, ob eam naturæ infirmitatem, in quam primi parentis peccato incurrit*, ceu hæreticam percellit & denunciat. Reſpondit illico Serryus Paduæ 3 april. hoc titulo:

8. *Lettre du R. P. Serry docteur de la faculté de Paris, & premier profeſſeur dans l'univerſité de Padoue au R. P. Daniel Jeſuite, pour ſervir de reſponſe a la lettre de ce pere adreſſée au tres R. Pere General de l'ordre de S. Dominique en datte du 22 fevrier*, Coloniæ, Schouten 1705 in 12 pp. 70. Ea vero errorem ſibi impactum luculentiſſime eluit.

Cùm verò anno ſequenti librum edidiſſet laudatus Daniel hoc titulo: *Traité theologique touchant l'efficacité de la grace, ou l'on examine ce qui eſt de foi ſur ce ſujet & ce qui n'en eſt pas, ce qui eſt de S. Auguſtin & ce qui n'en eſt pas*, Pariſ. Le Clerc 1706 in 12, Serryus reſponſum oppoſuit hoc titulo:

9. *Schola Thomiſtica vindicata: ſeu Gabrielis Danielis e Soc. Jeſu tractatus theologicus adverſus gratiam ſe ipſa efficacem cenſoris animadverſionibus confutatus. Quibus Moliniana inventa pro fidei dogmatibus ab eodem Daniele venditari, Auguſtini doctrinam non exponi ſed impeti, ſcholam angelicam iniquè traduci ac ſuggillari demonſtratur*, Coloniæ, Schouten 1706 in 8 pp. 223. Cumque idem P. D. ipſi Serryo epiſtolam ſcripſiſſet ſtylo Gallico acriorem, reſpondit Latine Serryus ſed modeſtiſſime. Hic titulus:

10. *Confutatio reſponſi epiſtolaris a Gabriele Daniele Soc. J. ad primarii academiæ Patavinæ theologi litteras dati, qua ſingula ejuſdem reſponſi capita continuata ſerie refelluntur*, Coloniæ, Schouten 1706 in 8 pp. 63. Confutationem hanc Gallice verſam prelo dedit unus ex noſtris præmiſſo monito ad Danielem. Titulus is eſt: *Refutation de la reponſe du R. P. Daniel Jeſuite a la lettre du R. P. Serry &c. traduction*, Coloniæ, Schouten 1706 in 8 pp. 68. Quæ verſio vulgo tribuitur noſtro Johanni Andreæ *Gaultier* Maſſilienſi ſacræ facultatis Pariſienſis magiſtro nunc collegii Sanjacobei priori.

Epiſtolæ quædam nomine puerorum abſque baptiſmo ante uſum rationis mortuorum ex campis Elyſiis ad Sfondratiſmi defenſores ſcribentium his annis in lucem prodierunt. Has quidam Serryo tribuerunt ſed eas ipſe ſuas non agnovit. Libellus etiam prodiit Gallicus ipſi aſcriptus

Les vrais ſentimens des Jeſuites touchant le peché philoſophique, ſed an ſuum agnoverit mihi incompertum. Duplex eſt editio, & altera accuratior.

Huic litteratoriæ pugnæ theologi quidam interceſſerunt ſed leviter, inter alios ordinis Minorum

baccalaureus tribus epiſtolis Gallicis, ſed ſcopum non attingens, ac neſcioquam utriuſque conciliationem ſibi fingens.

11. *Diſeſa del giudicio formato dalla ſanta ſede apoſtolica di 20 novembre 1704 e publicato in Nankino dal cardinal di Tournon alli 7 febbraio 1707 intorno a riti e cerimonie Cineſi, contro un libello ſedizioſo intitulato, Alcune riſleſſioni intorno alle coſe preſenti della Cina, a cui vengono annesſe tre appendici contro le tre ſcritture Latine ultimamente ſtampati dalli difenſori de' medemmi riti condannati. Opera di un dottore della Sorbona traſportata dal manoſcritto Franceſe da un religioſo Italiano. Quaſi ſcelus Idololatriæ eſt, nolle acquieſcere. Lib. 1 Reg. c. 15*, Taurini, Jo. Bap. Fontana 1709 in 12. Altera hujus operis editio aucta. Ejuſdem meminit in ſequentibus.

12. *Contrariſpoſte o ſiano eſami di tutte le ſcritture publicate intorno ad un fatto accaduto in Scio nell' anno 1694 &c.*

13. *Le Mahometiſme toleré par les Jeſuites dans l'Iſle de Chio* 1711 in 12 pagg. 24.

14. *Oratio funebris habita in eccleſia SS. duodecim apoſtolorum de Urbe occaſione exequiarum eminentiſſimi Fr. Laurentii Brancati cardinalis de Laurea.* Edita eſt cum vita ejuſdem cardinalis a Bartholomæo *Comandi* ſcripta, Romæ 1698 in 4.

15. *Exercitationes hiſtoricæ, criticæ, polemicæ de Chriſto, ejuſque Virgine matre. Quibus Judæorum errores, de promiſſo ſibi liberatore, nova methodo refelluntur: chriſtianæ religionis myſteria omnia ad certam hiſtoriæ fidem exiguntur, explicantur, defenduntur: habitæ in academia Patavina*, Venetiis, Johannis Malachini ſub ſigno D. Ignatii, impenſis Julii de Maphæis 1719 in 4 pp. 472. Opus Aloiſio Piſano, Johanni Paſchalico, Michaeli Mauroceno academiæ Patavinæ moderatoribus nuncupatum.

Initio monet a viginti duobus annis hanc ſpartam ſe ornare, ac ex quo ſtudioſæ juventutis inſtitutioni a Veneta majeſtate admotus eſt, theologicam diſciplinam univerſam quinto quoque anno tradidiſſe. Itaque ne idem licet diverſe ſemper ingereret, relictis ſcholæ quæſtionibus a ſe fuſe hactenus pertractatis, ad inuſitatas has in ſcholis Italiæ quæſtiones hiſtoricas divertit, iiſque ex criterio agitandis annum integrum litterarium impendit, quas jam cum principibus viris qui ejus auditorium toto illo anno frequentarunt placuerint, ſecundis curis recognitas, perpolitas, & multa rerum acceſſione illuſtratas typis mandare conſtituit duplici conſilio. Primò ut Judæorum errores falſaque de promiſſo ſibi Chriſto præjudicia refellat: altero ut certam myſteriorum omnium, quibus humanæ ſalutis opus Chriſtus abſolvit, notitiam tradat, refutatis commentis, næniis, & fabellis, quorumdam ſive licentia ſive ſuperſtitione, inductis ac publicatis. Opus certe merito legendum & auctoris eruditione digniſſimum.

Plura ſcripſit oratoria & poetica, non tamen typis edita, inter quæ hæc mihi cognita:

16. *Carmen euchariſticum in laudem R. P. Natalis Alexandre magiſtri ſui.* Quod in hujus cella vidi elegantiſſimum eleganterque ſcriptum. Tum Serryus juvenis erat theologiæ auditor.

17. *Orationes ad paranymphos ſua licentiæ, cujus fuit Præſentatus invitatoria eadem elegantiſſima.* Quarum apographum habebatur apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Sec. XVIII.

F. IGNATIUS HYACINTHUS AMAT DE GRAVESON.

F. Ignatius Hyacinthus Amat de Graveson Avenionenſis patria, nobili loco natus adoleſcens acris ingenii, ac litteris humanioribus Latinis & Græcis egregie inſtructus, ordini nomen dedit in domo Arelatenſi, ac exinde votis Deo nuncupatis Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, & ad gradus in ſacra facultate promotus, non parum inter licentiæ ſuæ, ut vocant ſodales, qua eruditione, qua orationis facilitate & elegantia emicuit. Hinc vix laurea magiſterii donatus eſt quam, ſcilicet anno MDCCVI die XXVI februarii accepit, cùm a magiſtro ordinis Romam accitus, & in collegium theologorum Caſanatenſium cooptatus, Summæ S. Thomæ theologicæ ad litteram & ad ſenſum ſancti doctoris exponendæ provinciam ſortitus eſt. Lectionum ſuarum fructus hic primus in lucem exiit: * 1720.

1. *Tractatus de myſteriis & annis Chriſti ſervatoris noſtri diſſertationibus dogmaticis & chronologicis, nec non obſervationibus hiſtoricis & criticis juxta Germanam divi Thomæ mentem illuſtratus, & ad uſum ſchole accommodatus: ad cujus calcem inrem chronologiæ ſacræ ſtudioſorum attexuntur apparatus & canon chronologicus per ſex mundi ætates, & præcipuas periodos ac nobiliores epochas a creatione mundi uſque ad aſcenſionem Chriſti Domini digeſtus*, Romæ, Franciſci Gonzaga 1711 in 4 pp. 604.

Tum poſtea ab eo editum eſt aliud opus, cui titulum indidit:

2. *Tractatus de ſcriptura ſacra, in quo ex ipſius revelatione, inſpiratione, & antiquitate evincitur contra ethnicos Jeſum Chriſtum eſſe verum Meſſiam, & omnium librorum cum veteris tum novi teſtamenti, quos ſacro canoni accenſuit concilium Tridentinum, divina auctoritas contra hæreticos aſſeritur ac vindicatur. Exhibentur ſacrorum librorum primigenii textus, verſiones, ſenſus, auctores, idioma, analyſis & oracula, quæ ad Jeſum Chriſtum verum Meſſiam referuntur*, Ibidem 1715 in 4 pp. 388. Memorialia recens Roma mihi miſſa docent etiam prodiiſſe in fol.

3. *Hiſtoria Eccleſiaſtica*, Ibidem 1717.

Huic operi quod plura volumina complecteretur, nunc totus incumbit.

F. JOHANNES POELMAN.

F. Johannes Poelman Flander Gandavenſis patria & profeſſione ſacræ theologiæ magiſter, nunc Romæ floret collega Caſanatenſis aſceticus. Dicitur * 1720.

S. Antonini archiepiſcopi Florentini Summam canonicam ſeu moralem nova editione luci rurſum dandam ſuſcepiſſe, & ut quam primum prelum exeat ſtrenue incumbere.

F. JOHANNES SYRI VUADANUS.

F. Johannes Syri Vuadanus vernacule *de Ovado* a patria ſcilicet oppido ditionis reipublicæ Genuenſis ſic nuncupatus, ſed domus ordinis Mantuanæ alumnus, ſacræ theologiæ apicem per omnes ſcholæ agones in provincia Lombardiæ conſecutus eſt, & hoc anno MDCCXX etiamnum vivit & claret apud ſuos. Ab eo jam prodiit opus hoc titulo: * 1720.

Univerſa philoſophia Ariſtotelico - Thomiſtica, veterum recentiumque, præſertim Maignani, Carteſii, Gaſſendi &c. placita non ſegniter excutiens,

Sec. XVIII. *in quatuor distributa tomos, auctore R. P. F. Johanne Syri Vusdano sacra theologia magistro, utriusque Lombardiæ provinciæ ordinis Prædicatorum alumno*, Venetiis, Andreæ Poleti 1719 in fol. voll. IV.

FF. JOHANNES BAPTISTA & HYACINTHUS BARRERE.

* 1720. F. Johannes Baptista & Hyacinthus Barrere ambo germani, ambo Galli Aquitani, & Burdigalæ honesto loco nati, ambo domus Burdigalensis alumni, theologiæ professores ambo, quam in sua provincia Tolosana professi sunt, & alter etiam Parisiis apud nostros ad S. Honorati: ambo etiam facundia & dicendi facilitate & elegantia clari, concionandique gratia illustres, vivunt etiamnum ambo & florent apud suos hoc anno MDCCXX, unaque laudantur, quod & eorum opera ut fratres decet, sint ambobus communia. Hactenus ab iis prodierunt

Heures chretiennes a l'usage des confreres du rosaire de Notre Dame, Parisiis, Joh. Baptistæ Deleſpine 1710 pp. 622.

Grandiori operi uterque operam navabant communibus operis Gallice edendo de mercatura & commercio ad leges christianas & unâ regias in Galliis licite agendo. Quod consilium cùm sit laboris majoris non tam cito in lucem prodi non mirum.

F. JOHANNES BAPTISTA VANKETWIG.

* 1720. F. Johannes Baptista van Ketwig Belga Brabantinus, Antverpiæ natus, & ibidem ordini cooptatus, sacræ theologiæ licentiatus anno MDCCXIX regentem primarium agebat in studio generali Antverpiensi. Vir in museo & studio indefessus prædicatur, & regularis unâ disciplinæ strenuus assertor. Scripsit ac typis edidit opus cujus titulus Latine sic redditur:

Angelicum psalterium novæ legis in publica recitatione rosarii expressum, antea prædicatum a S. P. N. Dominico, validum remedium ad conversionem peccatorum, Antverpiæ, Petri Jouret 1708 in 8 pp. 529.

De laudibus B. Mariæ Virginis. Opus in dies ab ejus studio expectatum, & edendum in 4.

F. JOHANNES BAPTISTA LABAT.

* 1720. F. Johannes Baptista Labat ortu Parisinus ordinem juvenis XX annos natus amplexus est in patria in æde SS. Annunciationis ad S. Honorati, & professus est die XI aprilis anni MDCLXXXV. Post studia exacta philosophiam publice docuit seculares Nanceii civitate Lotharingiæ principe. Concionibus ad populum habendis operam dedit postea, & studio salutis animarum ardens anno MDCXCIII ad insulas Americanas ditionis Gallicæ trajecit, & pluribus annis missionarium apostolicum in iis egit. Anno MDCCVI inde reversus Bononiam ad comitia ordinis se contulit magistro ordinis rerum hujus missionis rationem redditurus. Cùm verò ad regressum in eas insulas se præpararet, quibusdam annis a magistro ordinis detentus est in Italia. Tum verò earum insularum historiam quam meditabatur scripsit, quam Parisios anno MDCCXII aut XIII redux secundis curis recognovit, & illustravit, & anno tandem quem agimus MDCCXX prelo subjicere incepit. Vir est mathematicarum peritus, & in rebus naturalibus & artificialibus intelligentis judicii, unde opus ab eo susceptum non potest esse nisi accuratum & curiosum. Titulus est:

Memoires des nouveaux voyages aux isles Françoises de l'Amerique, contenant une description tres exacte du pais, des arbres, plantes, fruits & racines qu'on y trouve, des manufactures qui y sont etablies, & de celles qu'on y peut etablir: le commerce qu'on y fait, & celui qu'on y peut faire. L'origine, les mœurs, les coutumes des sauvages Caraibes, & des Negres: & les evenemens les plus considerables, qui s'y sont passez pendant le long sejour que l'auteur y a fait: Le tout enrichi de figures en taille douce, par le R. P. Jean Baptiste Labat missionaire de l'ordre des Freres Precheurs, Parisiis, Cavelier filii 1720, tomis sex in 12.

Quod opus brevi lucem videbit, cùm jam sub tribus prelis sudet.

F. JOHANNES BAPTISTA ROUSSEAU.

* 1720. F. Johannes Baptista Rousseau Gallus Pictavis honesto loco natus, & in patria ordinem amplexus, Tolosæ Tirocinii palæstra decursa professus, Parisios exinde missus, in gymnasio Sanjacobeo studia inchoarat, sed iis nondum absolutis, nec sacris ordinibus initiatus Tolosam rediit, & in ea prima ordinis domo a sodalibus aggregari, & ut aiunt affiliari obtinuit. Perfecto ibidem studiorum curriculo, ad tradendas quas acceperat philosophiæ & theologiæ disciplinas admotus est. Quibus egregie functus muneribus, scripturam sacram juvenibus symmystis speciali & clara methodo interpretatus est cum totius conventus approbatione nec parvo auditorum fructu. Tironibus ad religionem formandis & juvenibus educandis applicitus est postea, quo nunc officio fungitur, unâ secularibus christianis ad perfectiorem vitam anhelantibus dirigendis serio incumbens. Scripsit ac edidit, sed suppresso nomine

Avis importans sur les differens états de l'oraison, Parisiis, Billiot 1710 in 12 pp. 288.

F. JOSEPHUS PATIN.

* 1720. F. Josephus Patin Gallus Delphinas, Chabolii vernacule *Chabeuil*, Italis *Crabeuil* oppido & castro principatus titulo gaudente, tertio ad Valentiam lapide sito natus, patre causarum in senatu Gratianopolitano patrono celebri, adolescens litteris humanioribus egregie perpolitus, ingenio acri & vivido, nomen ordini dederat Gratianopoli, sed in provinciam Tolosanam tirocinii decurrendi causa missus, disciplinæ regularis in ea ad unguem servatæ amore & desiderio imitandæ captus, filiationem suam in domum Burdegalensem transferri obtinuit, & pro ea professus est. Exactis ex more studiis ad utrumque & in scholis docendi & ex sacro suggestu ad populum dicendi munus eximias partes habere visus est, & ad utrumque a superioribus applicitus non parum emicuit. Anno MDCLXXII theologiæ lectorem agebat Parisiis in Novitiatu generali, ubi ego tum cum eo sesquiannum circiter familiariter convixi, nec memini me vidisse unquam hominem & ad dicendum ex tempore magis expeditum, aut in venustis sententiis acuteque dictis ex historicis, oratoribus, poetis apte congruenterque promendis feliciorem. Musas etiam tum colebat amœniores, & S. Pauli epistolas heroico carmine Gallico reddendas horis subcisivis susceperat. Suis postea reditus Tolosanis, Avenionem sub finem anni MDCLXXXI concessit, & utramque S. Thomæ cathedram ab archiepiscopo Avenionensi F. Dominico de Marinis in ejus civitatis universitate erectam ex ordine consecutus est. Philosophicam anno MDCLXXXV, theologicam anno MDCXCIII, quam etiamnum hoc anno MDCCXX regit ac moderatur.

Digitized by Google

Ejus lectiones tanti habent ejus auditores, ut eas ſuis ſumtibus excudendas curent. Hæc jam prodierunt:

1. *Theologia evangelica, ſeu opuſcula de vita, morte, reſurrectione & aſcenſione Chriſti, qua ab evangeliſtis enarrantur: ſumtibus diſcipulorum doctoris angelici*, Avenione, Franciſci Mallard 1705 in 12 pp. 386.

2. *Theologia clericalis, ſeu Opuſcula moralia de habitu & diſciplina clericorum, ſcilicet de beneficiis, ſimonia, cenſuris, horis canonicis*, Ibid. Joſephi Caroli Chaſtanier 1710 in 12 pp. 131.

3. *Theologia exegetica, ſeu Opuſcula de ſacris Bibliis*, Ibid. Offray 1712 in 12 pp. 384.

In fine opuſculi prioris *Theologiam Scholaſticam* promittebat tomis tribus diſtinctam ad tres partes Summæ S. Thomæ: Opuſcula præterea plura *De homine, de paſſionibus, de ſingulis virtutibus cardinalibus, de variis ſtatibus catholicorum, de theologia poſitiva & morali.*

F. JOSEPHUS ROUX.

* 1720. F. Joseph Roux Gallus Aquitanus Lemovicis natus, & ibidem ordinem profeſſus, ſacræ theologiæ profeſſor eximius, eam pluribus annis apud ſuos e ſuperiori loco docuit, primarius etiam regens in gymnaſio Toloſano, cujus humanitati multum me debere agnoſco, ob non pauca mihi ab eo ſumma fide tranſcripta & miſſa ex archivo Toloſano vetera documenta. Anno MDCCX electus eſt conventus ſui Lemovicenſis prior, & alibi jam præeſt hoc anno MDCCXX ætate florens. Occaſione famis qua Gallia ubique laborabat, ſcripſit ac edidit libellulum cujus titulus

Sentiment de S. Thomas ſur le precepte de l'aumone, prouvé en peu de mots par l'Ecriture ſainte, les Peres & la raiſon, Lemovicis, Bartholomæi Voiſin 1710 in 12 pp. 36. Plura ex ejus muſeo expectantur, interim *ex ungue leonem.*

F. JULIANUS SAGE.

* 1720. F. Julianus Sage Gallus & ipſe Aquitanus Burdigalenſis patria & profeſſione, qua anno MDCLXXXII ſe ordini alligavit ſalutis animarum ardore ſuccenſus ad inſulas Americanas ditionis Gallicæ trajecit, pluribuſque annis in iiſdem ſterit impiger in vinea Domini operarius, verbo & opere potentem ſe exhibens. Inde reverſus anno MDCCXVII prelo dedit quam pronunciaverat.

Oraiſon funebre de Louis le Grand prononcée dans l'iſle de la Martinique en l'Egliſe des Freres Precheurs le XXVIII *avril* MDCCXVI *par le P. Sage profeſſeur en theologie, & miſſionaire apoſtolique du meme ordre*, Salmurii, Franciſci Gabrielis Ernon 1717 in 4 pp. 45.

Orationis argumentum eſt, *Louis XIV a merité le nom de Grand, parceque l'eclatante proſperité de ſon regne a appuyé la religion: parceque la religion a ſantifié l'éclatante proſperité de ſon regne.* Laudarunt auctores diarii Trivoltienſis.

F. LUDOVICUS DAURES.

* 1720. F. Ludovicus Daures Gallus Occitanus apud Amelianum vulgo *Milhau* Rhutenenſis provinciæ ad Tarnum verſus Gabalos urbem mediis ut ita loquar in Calvinianæ hæreſis ortus tenebris ac innutritus a puero, litteris humanis exultus egregie, ad miniſterium in caſtris illis heterodoxis aſpirabat, ſcholaſque eorum eo fine in Montepeſſulano frequentabat, cum revelante interius patre luminum, Calvinianis excuſſis offutiis, jam ætate maturus, ſciens ac volens in ſinum Eccleſiæ catholicæ confugit, nec errores ejuraſſe ſatis habens, ſeculo etiam nuncium remiſit in domo noſtra Montiſpeſſulani ad ordinem cooptatus. Vivit adhuc hoc anno MDCCXX Pariſiis agens in novitiatu ordinis generali, magna ingenioſæ in pauperes infirmioris ſexus caritatis fama, omniumque virtutum laude commendandus. Scripſit autem ac typis edidit in eorum gratiam & uſum, qui iiſdem ac ipſe olim tenentur errorum tenebris, ſtylo facili, puro & nervoſo librum eruditum iis ad Eccleſiæ unius fidem revocandis opportunum & efficax hoc titulo: Sæc. XVIII.

L'Egliſe proteſtante detruite par elle meme, ou les Calviniſtes ramenez par leurs ſeuls principes a la veritable foi, Pariſiis, Johannis Couterot & Ludovici Guerin 1689 in 12 pp. 321.

F. LUDOVICUS ROBIIN.

* 1720. F. Ludovicus Robiin Flander Gandavenſis ortu ſed & profeſſione, vir eruditus Ruremundæ apud ſodales philoſophiam, & theologiam Leodii e ſuperiori loco docuit annis pluribus, iſque erat a quo majora omnia expectanda erant: ſed dum ſtudiis incumberet, quibus ſe totum dedit, in ignem caſu ſubito cecidit nemine præſente, jamque facies ejus ardebat, cum ſodales advenientes, celeriter ita ſuccurerunt, ut a morte imminente eripuerint. Hinc Gandavum reverſus vivit etiamnum hoc anno MDCCXX, ſemper ſtudio incumbens, & nonobſtante relicta ex caſu relato infirmitate, libellos pios ſcribens, & identidem etiam prelo ſubjiciens. Dum Leodii morabatur concinnatum a ſe libellum precum piarum edidit Gallice. Poſtea Gandavi *Officium B. Virginis juxta ritum ordinis Prædicatorum.*

Anno MDCCXV hac cura a ſuperioribus ei commiſſa, ſuæ domus Gandavenſis annales ſcribebat, & ut litteris ſuis me monuit, jam opus confecerat, copioſa monumentorum antiquorum ſerie in archivo domus inventa, poliendo & ultima manu finiendo deſudabat, ut purum & ab omnibus mendis expurgatum Romam ad magiſtrum ordinis mitteret. Titulus eſt:

Conventus Gandavenſis ordinis Prædicatorum illuſtratus, Latine.

Alterum opus meditabatur, brevi addendum, ceu quod jam confectum erat, & manum ultimam ſolum expectabat, ſed iſtud Belgice edendum. Titulus.

Gandavum ſub Calviniſmi tyrannide.

Anno MDCCXVII litteris ad me XVI julii Gandavi datis ſcribebat ſe totum inſudare, ut Beata Catharina de Senis Flandra fiat, hoc opere vita dictæ ſanctæ a Raimundo Capuano ſcripta, ejuſdemque opera ſpiritualia & myſtica idiomate Belgico puro & eleganti ab eo verſa brevi typis edenda erant primo per partes libellis in 12: tum omnibus in unum collectis majori volumine.

Jam ejus beatæ meditationes de vita Chriſti ut a Johanne Blancone Franciſcano ex Italico Gallice redditæ ſunt & editæ Pariſiis apud Nicolaum Gaſſe anno 1630, Flandrice verterat & typis ediderat, ſed eas poſtea agnovit fœtum non eſſe dictæ ſanctæ Virginis, at alterius viri forſan otioſi, qui ex Catharinæ operibus conceptus aliquos excerpſerit, ſed iis alienos prorſus & diſſonos intruſerit, quorum aliqui nonniſi ægre & contorte cum ſana Eccleſiæ doctrina cohærere queant, unde opus ſuppoſititium cenſet.

Belgice etiam ab eo verſæ & typis editæ ſunt

Regula tertii ordinis S. Dominici cum declarationibus aliiſque piis exercitiis, Gandavi, Auguſtini Graet 1714 in 8.

Digitized by Google

Sec. XVIII. *Regula S. Auguſtini, ac ſororum primi ordinis ut & Fratrum converſorum conſtitutiones cum explicationibus ac conſiderationibus moralibus*, Gandavi, Petri de Goeſin 1717 in 8.

Recreationes poeticæ ex variis tam veteribus quam recentioribus poetis ſelectæ, Latine, Ruremundæ, Petri Vallen 1710 in 8.

F. MATTHÆUS DE BIE.

* 1720. F. Matthæus de Bie Brabantinus Antverpienſis profeſſione, nunc apud ſuos floret, vir ut mihi ſcribebat anno MDCCXIX menſe novembri ſodalis mox laudatus Ludovicus Robiin, acuti & ſolertis ingenii, & non vulgaris eloquentiæ, jam plura edidit opuſcula lingua vulgari Belgica, quorum hi tituli Latine redditi:

1. *Succus roſacens*, Antverpiæ, Johannis Pauli Robiins 1706 in 8 pp. 300.

2. *Roſarium Marianum*, Ibidem 1708 in 8 pp. 330.

3. *Calcar ad cultum Marianum*, Ibidem 1704 in 8 pp. 320.

4. *Roſa myſtica*, Ibidem 1711 in 8 pp. 291.

Studium generale Antverpienſe tum moderabatur, hincque plura & majora ab eo ſperabantur.

F. MELCHIOR THOMAS DE LERMITE.

* 1720. F. Melchior Thomas de Lermite Gallus Provincialis Maximinifani natus, ibidemque adoleſcens ordinem amplexus, ſacræ theologiæ profeſſor eximius, eam jam in ſtudiis provinciæ Toloſanæ e ſuperiori loco docuerat, cum anno MDCLXXXVI Romam delegatus eſt, qui in comitiis ordinis concluſiones theologicas nomine dictæ ſuæ provinciæ defenderet: quod & ita egit, ut ab eruditione dicendique & majores difficultates explicandi facilitate non parum laudis reportarit. Ut vir eſt morum ſuaviſſimorum, quos exornant pietas ſingularis & ſumma ac diligens diſciplinæ regularis obſervatio, a quadraginta & amplius annis a ſodalibus ad regimen conventuum electus eſt prior, & in his Valentiæ, Albiæ, Toloſæ, bis etiam Novitiatui ut vocant generali Pariſienſi præfuit. Sed & utramque provinciam Toloſanam & S. Ludovici adminiſtravit & moderatus eſt præpoſitus provincialis quamque quadriennium de more cum univerſali omnium approbatione. Floret etiamnum vir ſapientiſſimus, & ne in ejus laudes latius me effundam, ut gratus in eum animus me compellit, prohibet ejus modeſtia. Opus eruditum & ſingulare de doctrina Auguſtini præſertim ab eo expectatur, quod ne hactenus perficeret, munera illi commiſſa prohibuerunt. Ei tamen aſcribuntur quidam libelli Gallice ſcripti:

Lettre au R. P. D. D.L.C.D.J. edita circa 1702 in 12 & quidam ſimiles.

F. MICHAEL LE QUIEN.

* 1720. F. Michael le Quien Gallus, Morinus Bononiæ ad mare honeſto loco natus, juvenis viginti circiter annorum nomen ordini dederat pro conventu Bellovacenſi, ſed in Novitiatu generali Pariſienſi educatus, diſciplinæ regularis ſervandæ ſtudio accenſus, filiationem ſuam ut aiunt, in domum Ambianenſem a magiſtro ordinis transferri obtinuit, & exinde in domo SS. Annunciationis Pariſienſis fere continuo commoratus eſt. Vir ſtudioſus linguas Græcam & Ebraicam proprio marte comparavit, in iiſque ex aſſidua virorum Galliæ eruditiſſimorum conſuetudine & familiaritate ita ſe perfectum reddidit, ut nihil amplius in eo deſideres, niſi ut vitam longiorem cum firma valetudine Deus ipſi conſervet, quo opera incepta ad finem perducat. Et jam quidem multa ab eo in lucem prodierunt:

1. *Defenſe du texte Hebreu contre le livre de Dom Paul Pezron de l'antiquité des temps*, Pariſiis, Villery, Guerin, & Debats 1690 in 8.

2. *Reponſe au livre du meme Pezron ecrit pour la defenſe de ſon livre de l'antiquité des temps*, Ibid. 1693 in 12.

3. *Diſſertation ou Remarques ſur un livre du meme Pezron intitulé Eſſai de commentaire ſur les prophetes.* Extat in Memoriis Trevultienſibus menſe martio anni 1711, Art. XXXVI pag. 416 ad 465, ſuppreſſo auctoris nomine.

Verùm hæ leviores velitationes fuerunt, ad graviora & majora deinceps animum appulit.

S. Johannis Damaſceni præſtantiſſimi Eccleſiæ Græcæ theologi opera omnia in unum corpus collecta ut Latio darentur, a pluribus ſeculis optabant & Eccleſiæ Latinæ principes, & eruditi quique: pluresque id jam tentaverant, & conatus quoſdam etiam ediderant. Ut antiquos omittam Burgundionem Piſanum, Henricum Gravium ordinis Prædicatorum de quo ſupra pag. 140, Jacobum Billium, & alios, noſtra ætate hanc ſpartam in ſe ſuſceperant Johannes Aubertus aliorum Patrum Græcorum accurata operum verſione jam clariſſimus, cui & vir non ſine laude memorandus Leo Allatius complures Damaſceni codices Græcos MSS a ſe Latine jam verſos in ſubſidium operæ miſerat: poſt Aubertum re infecta mortuum Philippus Labe S. J. qui & conſpectum operum Damaſceni ceu a ſe brevi edendorum in lucem emiſit, at non ultra progreſſus eſt: Demum & Franciſcus *Combefis* noſter, de quo ſupra, p. 678, qui tamen verſioni Billii emendandæ & illuſtrandæ ſolum deſudavit & ſenectute oppreſſus opus non multum provectum nulla parte edita reliquit. Poſt igitur tales viros in eruditione Græca conſummatos Lequienius receptis quos Combefiſius habuerat codicibus MSS, ſed & pluribus aliis ſua & amicorum induſtria ex variis orbis bibliothecis conquiſitis, opus aggreſſus eſt, neglecta quam Billius aut alii ediderant ſcriptamve reliquerant verſione, novam hujus SS. Patris operum ex integro proprio marte adorſus eſt, & multis curis recognitam in lucem edidit hoc titulo:

Τῶ ἐν ἁγίοις πατρὶς ἡμῶν Ἰωάννη τῷ Δαμασκηνῷ μοναχῷ, καὶ πρεσβυτέρῳ Ἱεροσολύμων τὰ εὑρισκόμενα πάντα.

Sancti Patris noſtri Johannis Damaſceni monachi & preſbyteri Hieroſolymitani Opera omnia quæ extant & ejus nomine circumferuntur. Ex variis editionibus, & codicibus manu exaratis, Gallicanis, Italicis, & Anglicis, collecta, recenſita, Latine verſa, atque annotationibus illuſtrata, cum previis diſſertationibus, & copioſis indicibus, Pariſiis, Johannis Baptiſtæ Deleſpine 1712 in fol. Tomi duo.

Tomo Primo hæc habentur, ac primum Prolegomena ſcilicet,

I. *Præfatio generalis Editoris in novam hanc editionem.*

II. *Selecta præfationes aut nuncupatoriæ epiſtolæ anterioribus editionibus præfixæ*, inter quas merito legenda, quæ Leonis Allatii ad Bartholdum Nihuſium, & ejuſdem Leonis de Johannis Damaſceni operibus diatriba.

III. *Diſſertationes Damaſcenicæ editoris.*

1. *De proceſſione ſpiritus ſancti juxta SS. Patres utriuſque Eccleſiæ Græcæ & Latinæ*

2. *De quibuſdam auctoritatibus, quibus Eutiches aliique unius in Chriſto naturæ aſſertores hæreſim ſuam tuebantur.*

3. *De epiſtola ad Cæſarium monachum, quæ S. Johannis Chryſoſtomi nomine inſignita eſt, deque libris quibuſdam aliis, quæ a Johanne Damaſceno laudata primum reperiuntur.*

4. *De*

4. *De epistolis variis, quæ ob adjectam trisagio cantico clausulam scriptæ ad Petrum Fullonem feruntur, nec non de expositione fidei quæ extat inter opera S. Justini martyris.*

5. *De oratione, de iis qui in fide obdormierunt, & de purgatorio secundum orientalis Ecclesiæ sensum.*

6. *De azymis*, in qua etiam de *postremo Domini nostri Jesu Christi paschate.*

In his sex dissertationibus multa sane est eruditio ecclesiastica.

Sequitur *vita S. P. N. Johannis Damasceni a Johanne patriarcha Hierosolymitano conscripta*, Græce & Latine. Cui subjiciuntur tres aliæ. Prima *anonymi* jam ab Henrico Gravio edita, altera *a Vincentio Bellovacensi*, tertia *a S. Antonino* scriptæ. Denique *Testimonia selecta veterum de Johanne Damasceno & ejus scriptis.*

Ipsa vero Damasceni opera hoc tomo primo contenta hæc sunt:

I. *Fons scientiæ*, id est *Logica fusior.*

II. *Compendium de hæresibus.*

III. *Fidei orthodoxæ expositio accurata.* In isto opere Lequienius utitur quidem Billii versione, sed a se correcta & ad sensum auctoris simplicius & prestius exprimendum accurata.

IV. *Orationes tres apologeticæ adversus eos qui sacras imagines abjiciunt.*

V. *Libellus de recta sententia.* Professio fidei est a Damasceno tradita suo metropolitæ, quam editor ex Vaticano accepit, & Latinam fecit.

VI. *Libellus velut ex persona Petri episcopi Damasci ad episcopum Tudaræa Jacobitam.* Et hic ex Vaticano editori missus.

VII. *Contra Manichæos dialogus.*

VIII. *Disceptatio Christiani & Saraceni.*

IX. *Libellus de draconibus, & de strigibus.* Ex cod. MS S. Taurini Ebroicensi, Græce.

X. *De Sancta Trinitate.*

XI. *Epistola ad Jordanem archimandritam de Hymno Trisagio.*

XII. *Epistola de sanctis jejuniis.* Ex codd. Florentino & Anglicano, Græce.

XIII. *Epistola de octo spiritibus nequitiæ, & de virtutibus & vitiis.* Ex codd. MSS Anglicano & Regio, Græce.

XIV. *Institutio elementaris ad dogmata.*

XV. *De natura composita contra Acephalos.*

XVI. *De duabus in Christo voluntatibus & operationibus, deque naturalibus reliquis proprietatibus.* Ubi obiter *de duabus naturis & una hypostasi.*

XVII. *Dissertatio accuratissima adversus exosam Deo Nestorianam hæresim*, Græce ex codice Regio.

XVIII. Sequuntur *plura fragmenta* ex codd. MSS eruta.

XIX. *Canon Paschalis.*

Sequuntur opera dubia & suppositicia:

XX. *Oratio de iis qui in fide dormierunt, quomodo missis & eleemosynis & beneficentiis quæ pro illis fiunt, adjuventur.*

XXI. *Epistola ad quemdam de confessione, & qui ii sunt, qui potestatem ligandi & solvendi acceperint.*

XXII. *Oratio demonstrativa de sacris venerandis imaginibus ad Christianos omnes, adversus imperatorem Constantinum Cabalinum & hæreticos universos.*

XXIII. *Epistola ad Theophilum imperatorem de sanctis & venerandis imaginibus.*

XXIV. *De Azymis.* Opuscula duo.

XXV. *Epistola SS. Petri Manzur ad Zachariam Doarorum episcopum.*

XXVI. *Ejusdem de immaculato corpore cujus participes sumus.*

XXVII. *Expositio & declaratio fidei.* Opus quidem Damasceni genuinum, sed Latine tantum ex versione Arabica datur. Sec. XVIII.

His subjiciuntur carmina cantica in varias solemnitates:

XXVIII. *In Theogoniam & Theophania.*

XXIX. *In Pentecosten, dubia fidei.*

Eadem carmina Latine solum stricta oratione *Billio interprete.*

XXX. *In Dominicam Paschæ cantica, Assumtionem, & Transfigurationem Domini nostri Jesu Christi.*

XXXI. *In Annunciationem Dei genitricis.*

XXXII. *Precatio ad Christum* versibus Acreonticis. *Incerta fidei.*

Tomo Altero hæc habentur omnia paucis exceptis a Lequienio primum & Græce edita ex codd. MSS, & Latine versa.

I. *Ex universa interpretatione Johannis Chrisostomi in epistolas Pauli Excerpta compendiaria selecta a Johanne Damasceno*, pp. 274, Græca ex codice MS Regio Parisiensi.

II. *S. P. N. Johannis Damasceni de sacris Parallelis.* Græce ex cod. Vaticano a pag. 274 ad 730.

III. *Ejusdem sacra parallela*, Græce ex cod. Rupe Fucaldino S. J. a pag. 731 ad 790.

IV. *Oratio de gloriosa D. N. Jesu Christi transfiguratione.*

V. *Sermo in ficum arefactam, & in parabolam vineæ.*

VI. *Sermo in sanctam parasceven & in crucem.*

VII. *Sermo in sabbatum sanctum.*

VIII. *Sermo in angeli annunciationem incarnationis Christi ad illibatam dominam nostram Mariam.* Nunc primo editus ex cod. MS Arabico Colbert.

IX. *Sermo alter in annunciationem SS. Dei genitricis.* Nunc etiam primo editus ex cod. MS Græco Seguierano.

X. *Sermones unus & alter in S. Virginis Mariæ natalitium diem.* Secundus nunc primo Græce editus ex cod. MS regio.

XI. *Sermones tres in dormitionem Dei genitricis semperque Virginis Mariæ.* Nunc primum Græce editi ex codd. MSS regiis & Sangermaneis.

XII. *Oratio in laudem S. Johannis Chrysostomi.* Nunc primo edita ex cod. Græco Telleriano nunc regio.

XIII. *Laudatio sanctæ martyris Christi Barbaræ.* Nunc primum edita ex cod. regio.

XIV. *Fragmentum & quædam orationes Damasceni.*

Tomum tertium tum promittebat, in quo lucubrationes alias Johannis Damasceni nomine falso insignitas, & in superiori editione Basileensi, Parisiensive prostantes ad codd. MSS a se recognitas, qualis est *Historia Barlaam & Josaphat*, cum genuinis illius aliquot sermonibus asceticis, quos recens repererat in codice MS Græco Bibl. *Coislin.* olim *Seguier.* daturus erat. Quibus aliorum quorumdam auctorum tractatus hactenus ineditos sed luce dignissimos adjuncturus erat. Sed cum aliis jam instet edendis, an Tomus ille tertius ejus curis in lucem proditurus sit, valde incertum.

Qui Eruditorum Lipsiensium actis in ordinem componendis invigilat, eaque in lucem edit, in hac nova S. Johannis Damasceni editione, seu potius in Lequienii notis sibi visus est erratum deprehendisse. Sic enim anno MDCCXIII habet: *Hunc Johannem Ægeatem diversum puto a Johanne Rhetore, cujus historiam laudat Evagrius, licet cum eo eumdem facit vir clarissimus Michael Lequien ad Damasceni T. I pag. 359: nec minus diversus est a Johanne Antiocheno Malala, cum quo confundit Combefisius in Originibus Constantinopolitanis p. 59.*

Sæc. XVIII. Hæc legens Lequienius ad tantam clari critici exercitationem obſtupuit, ſibi bene conſcius nuſquam Johannem Ægeatem cum Johanne Rhetore eumdem feciſſe. Et quandoquidem Acta Lipſienſia ab omnibus leguntur, quoſque eruditos Lequienius invitat ad locum ipſum a critico laudatum attentis oculis examinandum, ubi videbunt Johannis Ægeatis hominis Neſtoriani nullam fieri mentionem, ſed Johannis Hæſitantis ſeu Monophyſitæ, qui Lequienio idem videtur fuiſſe cum Johanne Rhetore, ſed plane diverſus a Johanne Malelæ. Et ut plenius quid de his hominibus ſentiat, perſpiciant, legant diſſertationem tertiam huic tomo primo præfixam pag. 11 & ſeqq. Hinc ſaltem eruditi cautiores fient, ne actis illis Lipſienſibus ſubito fidem habeant, & ubi de ſcriptoribus præſertim catholicis agitur, quod in his culpant illi cenſores, ad juſtum criterium revocent.

Leontii Byzantini viri inter Patres Eccleſiæ Græcæ eruditiſſimi, opera omnia quæ extant, & inveniri potuerunt quorum aliquot Græce nondum luctem viderunt, anno MDCCXII *apud ſe habebat, reliqua vero ſumtibus ſuis iiſque non parvis magiſter ordinis Antoninus Cloche ex codice Vaticano exſcribenda curabat ad Lequienium mittenda, quæ exinde recepit.* Ea vero omnia ratione ſtyli auctoris difficillime vertendâ, a ſe Latio donata, Græce & Latine prelo danda Reſpublica litteraria Eccleſiaſtica expectat ſingulari propter tractatuum amplitudinem & prolixitatem volumine.

Interea prodiit opus pſeudonymum hoc titulo:

Stephani de Altimura Ponticenſis Panoplia contra ſchiſma Græcorum, qua Romana & Occidentalis Eccleſia defenditur, adverſus criminationes Nectarii, patriarchæ Hieroſolymitani, quas congeſſit in libro Περὶ ἀρχῆς τοῦ Πάπα, *de Primatu Papæ*, Pariſiis, Nicolai Simart 1718 in 4 pp. 416.

Quod opus, etſi Lequienius nomen ſuum addere noluerit, ejus tamen fœtum eſſe omnes & ab eruditione eccleſiaſtica potiſſimum Orientali & a ſtylo, continuo agnoverunt: cæterum congredientibus cum Græcis ſchiſmaticis ad horum aberrationes, & jactas in Eccleſiam Romanam calumnias confutandas, fraudeſque una & dolos præcavendos armamentarium omni argumentorum eorumque non levium ſed invictorum genere refertiſſimum.

Epiſtolam operi præfixam ejus non eſſe ex ipſo contextu apparet, ſed eruditi ſcholæ Pariſienſis theologi, qui auctori ob tam eximiam lucubrationem gratulari voluit.

Graviori auctor nunc incumbit operi, quod intra paucos menſes prelo ſubjicietur. Titulus:

Oriens Chriſtianus, inſuper & Africa, ſtudio & opera R. P. F. Michaelis Lequien ordinis FF. Prædicatorum, Tomis duobus in folio, Pariſiis, Nicolai Simart 1720 & 1721.

Hoc opus ad eorum formam concinnatum erit, quam ſecuti ſunt viri per Occidentem eruditi in rexendis catalogis epiſcoporum, qui regionum ſuarum Eccleſias rexerunt. Itaque collectio hæc, quæ patriarchatus quatuor complectitur, in diœceſes majores ſeptem dividetur, quarum quatuor Conſtantinopolitanæ ſedi addictæ fuerunt, reliquis vero tribus tres alii patriarchatus conſtabunt, Alexandrinus ſcilicet diœceſi Ægypti, Antiochenus Orientis, & Hieroſolymitanus Palæſtinæ.

Ipſo ſtatim initio de patriarchatu Conſtantinopolitano, qui cæteris tandem prælatus fuit, fuſa admodum erit diſputatio: Byſantinorum mox epiſcoporum ſeu patriarcharum ſeries omnis ſequetur. Unicuique diœceſi ſimilis præibit ejus deſcriptio, quoad fieri potuit, accuratiſſima, in qua primordia illius, accretiones, appendices, primariæ ſedis prærogativæ, poteſtas, juriſdictionis in ſuas provincias genus, uſus, conſuetudineſque explicantur. Sed & de ſingulis provinciis ſuis locis ſermo erit, de earum ſcilicet inſtitutione ac metropoleon ipſarum. Ad hæc urbium ſitus, variuſque ſtatus narrabitur, & quæ apud eas fuerint chriſtianæ religionis initia. Sequentur ad quamque ſedem præſulum quos eam rexerunt, juxta ſeriem qua ſibi ſucceſſerunt, nomina, eaque ubi amanuenſium Græcorum aut Latinorum errore vitiata ſunt, diligentius emendata.

Latini patriarchæ Antiocheni, Hieroſolymitani, & Conſtantinopolitani, qui has ſedes illa tempeſtate tenuerunt, qua Franci eas civitates occupabant, recenſebuntur etiam ſeorſim a Græcis, quin & generis ejuſdem epiſcopi alii, qui Syriæ & Palæſtinæ Eccleſiis XII & XIII ſeculis præfuerunt.

Seorſim quoque exhibebuntur Jacobitarum Syrorum, & Maronitarum de monte Libano patriarchæ, tum Armeniæ magnæ Catholici, item Perſidis Antiochenæ, & Iberiæ Conſtantinopolitanæ, quæ a quibuſdam Antiochenæ cenſita fuit: nec omittentur Bulgariæ atque Ruſſiæ primates, obnoxiique illis epiſcopi.

Poſt præfationem continuo dabuntur Notitiæ Græcæ & Latinæ, ſed longe emendatiores quam hactenus prodierunt, ex quibus compertæ erunt variæ quæ variis temporibus factæ ſunt provinciarum in imperio & Eccleſia Orientali mutationes. Septem denique diœceſes tabulæ totidem geographicæ repræſentabunt, quas generalis una octava complectetur.

Orienti chriſtiano Africa chriſtiana ſubjicietur, ejuſque Eccleſiæ quondam florentiſſimæ, ſed quæ nulla hodie ſupereſt, ſingulæ ſedes, earumque præſules ſuo quique ordine recenſebuntur.

Quæ ex conſpectu operis ab auctore edito hic viſum eſt referre, ut quam laborioſum, quam immenſum, quam curioſum, quam hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſtudioſis utile conſilium Lequienius ſuſceperit, omnes cognoſcant, & ab eo eruditis brevi proferendum veniat. Cui & ad hæc & ad alia quæ in rem litterariam meditatur, exequenda longiores valetudine optima Deus optimus maximus concedat annos.

F. NATALIS ALEXANDRE.

F. Natalis Alexandre Gallus Neuſtrius Rotomagi XIX januarii MDCXXXIX natus, acris ingenii adoleſcens ac ſupra ſodales dum ſtudia humanitatis in gymnaſio proſequeretur, ita eminens, ut in actionibus publicis palmam ſemper ferret, & aliquando viſus ſit prima omnia præmia reportaſſe, ordini nomen dedit in patria, tirocinioque exacto profeſſus eſt IX maii MDCLV. Continuo Lutetiam ad Sanjacobeum gymnaſium miſſus, philoſophicis ac theologicis diſciplinis ita incubuit, ſicque inter agones ſcholaſticos claruit, ut jam tum in univerſitate celebre ſibi fecerit nomen. Nec minorem e ſacro pulpito qua eloquentia, qua doctrina ſcripturæ ſacræ ſanctorumque patrum auctoritate ſuffulta, qua oratione ubique ſibi conſtante & artis leporibus condita & ornata ſibi famam comparavit, ut inter primos regiæ urbis verbi divini præcones annumerandus ſperaretur. Verum cum linguæ non eſſet ita celeris ac explanatæ, qualem in oratore auditores deſiderant, ſcholæ totum ſe dedit ac muſeo. Ad gradus in ſacra facultate promotus, licentiam decurrit annis MDCLXXII & XIII Prædicatorum præſentatus ut aiunt, interque ſodales & arguendi vi atque acritate, & theſibus reconditiori theologia ſcholaſtica, hiſtoriæ eccleſiaſticæ eruditione ac criterio, ſcientia canonum puriori gravidis ac pleniſſimis, reſpondendique ad objecta non ſolum facilitate ſed & exuberantia plurimum emicuit. Hinc regius adminiſter Colbertus,

1736.

muſarum mecœnas ſua ætate laudatus, filium poſtea Rotomagenſem archiepiſcopum ac tum theologiæ auditorem, in ea perfectum evadere cupiens, propterea que clariorum theologorum qui coram eo celebriores quæſtiones tractarent, perpenderent ac juxta certiora principia ſolverent, ſocietate coacta & ſelecta, ex eorum numero Natalem eſſe voluit, quem exinde pater & filius in primis habuerunt, & ſingulari benevolentia complexi ſunt. Laurea donatus XXI februarii MDCLXXV primarium regentem in gymnaſio Sanjacobeo multis annis egit, & in eodem inter conventuales ut vocant anno MDCLXXVI cooptatus eſt. Ad regimen etiam provinciæ Pariſienſis aſſumtus eſt in comitiis Ebroicæ altera maii MDCCVI coactis, quo munere magno pro diſciplina regulari ſtabilienda ſtudio quadriennium de more functus eſt. Vivit etiamnum emeritus ſenex octogenario major, omnibus bonis probatus, apud eruditos maximi habitus, & ab ingenii quibus Eccleſiam ditavit librorum numero nominatiſſimus. Hæc autem ejus ſunt opera juxta annum editionis recenſita:

1. *Summa S. Thomæ vindicata, & eidem angelico doctori aſſerta, contra præpoſteram Johannis Launoii Pariſienſis theologi dubitationem. Item contra Launoianas circa Simoniam obſervationes animadverſio*, Pariſiis, Andreæ Cramoiſy 1675 in 8 pp. 194.

2. *Selecta hiſtoriæ eccleſiaſticæ capita, & in loca ejuſdem inſignia Diſſertationes hiſtoricæ, chronologicæ, dogmaticæ,*

Seculum Primum, Pariſiis, viduæ Johannis Dupuis 1676 in 8.

Seculum alterum, Ibidem 1676 in 8.

Seculum tertium, Ibidem 1677 in 8.

Seculum quartum, Pariſiis, Antonii Dezallier 1678 voll. tria in 8.

Seculum quintum, apud eumdem 1679 voll. duo in 8 & ſic deinceps.

Seculum ſextum, 1680, eodemque anno *Septimum & octavum.*

Seculum nonum & decimum, 1681 voll. duo.

Undecimum & duodecimum, 1683 voll. tria.

Tertium & Quartum ſupra decimum, 1684 voll. tria.

Quintum & Sextum ſupradecimum, 1686 voll. quatuor.

Prodiit & altera ejuſdem operis editio apud eumdem Dezallier 1687 totidem voll. in 8 recognita emendata & aucta. Tum poſtea:

3. *Selecta Hiſtoriæ veteris teſtamenti capita & in loca ejuſdem &c.* ut ſupra, apud eumdem 1689 ſex voll. in 8.

Dum autem huic operi laborioſiſſimo incumberet, quaſdam alias etiam edidit lucubrationes, quarum hi tituli:

4. *Diſſertationum Eccleſiaſticarum trias. Prima de divina epiſcoporum ſupra preſbyteros eminentia adverſus Blondellum.*

Altera de ſacrorum miniſtrorum cœlibatu, ſive de hiſtoria Paphnutii cum Nicæno canone conciliandæ.

Tertia de vulgata ſcripturæ ſacræ verſione, Eodem volumine, Pariſiis, viduæ Johannis Dupuis 1678 in 8 pp. 382.

5. *Diſſertatio polemica de confeſſione ſacramentali adverſus libros quatuor Johannis Dallæi Calviniſtæ divinam ejus inſtitutionem & uſum in Eccleſia perpetuum impugnantis*, Ibidem 1678 in 8 pp. 256.

6. *Diſſertatio Eccleſiaſtica, apologetica, & anticritica adverſus F. Claudium Fraſſen, ſeu Diſſertationis Alexandrinæ de vulgata Scripturæ Sacræ verſione vindiciæ*, Pariſiis, Dezallier 1682 in 8 pp. 258.

7. *Diſſertationes hiſtoricæ & criticæ, quibus officium venerabilis ſacramenti S. Thomæ vindicatur contra RR. PP. Henſchenii & Pappebrochii conjecturas.*

Deinde titulus Præceptoris S. Thomæ ex elogio Alexandri Halenſis expungitur contra populärem opinionem. Collatio eſt Dominicani cum Franciſcano elegantiſſima.

Accedit Panegyricus Angelico Doctoris dictus. Hæc tria eodem volumine, Pariſiis, Dezallier 1680 in 8 pp. 170.

8. *Statuta facultatis artium Thomiſtica in collegio Pariſienſi Fratrum Prædicatorum inſtituta*, Pariſiis 1683 in 12 pp. 39.

Similia aliàs edita fuerant anno 1625 agente eximio ſacræ theologiæ magiſtro F. Gentiano Billaud ſupra laudato pag. 437, ſed ob innovatum collegii regimen ea renovari ac emendari oportuit: idque præſtitit Alexander ejuſdem facultatis conſervator.

9. *Theologia dogmatica & moralis ſecundum rationem concilii Tridentini in quinque libros tributa*, Pariſiis, Dezallier 1694 voll. decem in 8.

T. I. *De Fide* pp. 821.

Alter *De ſacramentis in genere, baptiſmo & confirmatione*, pp. 679.

Tertius *De Euchariſtia & ſacrificio miſſæ*, pp. 759.

Quartus *De Pœnitentia*, pp. 752.

Quintus *De cenſuris, indulgentiis, extremaunctione, & ordine*, pp. 706.

Sextus *De Beneficiis, de Simonia, de horis canonicis, & de matrimonio*, pp. 874.

Septimus *De Peccatis*, pp. 840.

Octavus *De Peccatis, ubi de uſura: Item de virtutibus*, pp. 744.

Nonus *De Decalogo*, pp. 912.

Decimus *De Decalogo: Item de oratione Dominica*, pp. 668 & 252. Quibus addita poſtea

Paralipomena theologiæ moralis, ſeu varia de rebus moralibus epiſtola, Delphis 1701 in 8. Extat in Regia D 1968.

Poſtea vetò ſuperius relata majora opera annis ſucceſſivis edita ſimul & ſemel prodierunt hoc titulo:

Hiſtoria Eccleſiaſtica veteris novique teſtamenti ab orbe condito ad annum poſt Chriſtum natum MDC, *& in loca ejuſdem inſignia Diſſertationes hiſtoricæ, chronologicæ, criticæ, dogmaticæ, in octo diviſa tomos. Ante quidem per partes, nunc autem conjunctim & accuratius edita, novarum rerum acceſſione, ſcholiis, & indicibus locupletiſſimis aucta, illuſtrata, & ornata*, Pariſiis, Dezallier 1699 in fol. voll. octo: Rurſus Ibidem 1713 in fol.

Theologia dogmatica & moralis ſecundum ordinem catechiſmi concilii Tridentini in quinque libros tributa, hac poſtrema editione omnium accuratiſſima plurimis acceſſionibus aucta, illuſtrata, confirmata, locupletata, Ibidem 1703 voll. duo in fol.

Jam antea prodierat Venetiis 1698 in fol. ſed in hac editione Veneta deſunt Additiones.

10. *Inſtitutio concionatorum tripartita. Seu Præcepta & regulæ ad prædicatores informandos cum ideis ſive rudimentis concionum per totum annum. Editio ſecunda Batavica longe auctior & correctior*, Pariſiis, Aniſſon 1702 in 8 pp. 278. Prodierat antea Delphis 1701 in 8.

P. I. *Præcepta & regulas ad prædicatores verbi Dei informandos* ſtatuit.

P. II. *Ideas ſeu rudimenta ſermonum pro ſingulis Dominicis, feriis quadrageſimæ & myſteriis Chriſti* proponit.

P. III. *Concionum argumenta pro feſtis B. Virginis & ſanctorum* exhibet.

11. *Expoſitio litteralis & moralis ſancti evangelii ſecundùm quatuor evangeliſtas*, Pariſiis, Aniſſon 1703 in fol. coll. 1464.

Sec. XVIII. 12. *Commentarius litteralis & moralis in omnes epiſtolas ſancti Pauli apoſtoli, & in ſeptem epiſtolas catholicas*, Rotomagi, Euſtachii Herault, & Petri le Boucher 1710 in fol. pp. 478 & 230.

Mss prelo parata apud auctorem ſervata, & a me viſa:

13. *Commentarius litteralis & moralis in prophetas Iſaiam, Jeremiam, & Baruch*, in fol. papyr.

Cæteros prophetas eadem ratione exponere cogitabat: at ne ulterius progrederetur, quæ ei obvenit, obſtitit oculorum ſuffuſio.

14. *Bibliotheca ſancta F. Sixti Senenſis ordinis FF. Prædicatorum profeſſoris recenſita, emendata, notis illuſtrata, & aucta*, in fol. papyr.

15. *Viridarium* in fol. papyr. quo hæc habentur:

Orationes invitatoriæ ad paranymphos. Has habuit ſuæ ut aiunt licentiæ præſentatus.

Plures aliæ ad Clerum Gallicanum in comitiis ejuſdem generalibus dictæ.

Ad magiſtrum ordini F. Johannem Baptiſtam de Marinis epigrammata plura.

Quarumdam ſanctimonialium ordinis Rotomagenſium, quæ Immurata dicuntur epitaphia.

Orationes quædam Gallicæ Ludovico XIV regi dictæ cum ei ſuorum operum editiones offerret.

Orationes circiter viginti tres in actu vesperiarum totidem ordinis licentiatorum habitæ

Quæ mss ſi ederentur, eruditorum palato haud parum placerent

Jam ſequuntur opera lingua Gallica exarata:

1. *Abregé de la foi & de la morale de l'Egliſe tiré de l'Ecriture ſainte*, Pariſiis, Danielis Hortemels 1686 & iterum 1688 in 12. T. I pp. 542: T. II pp. 429.

Id prudenter caverat Alexander, ne cum ullius ſcholæ theologis ſibi eſſet controverſia, quod tamen vitare non potuit. Editum fuit anno MDCXCVI ab archiepiſcopo Rotomagenſi Jacobo Nicolao *Colbert* mandatum paſtorale, quo parochis ſuæ diœceſis inter alios de theologia morali libros ab ipſis legendos conſulebatur Theologia dogmatica & moralis Alexandri. Ægre tulerunt quidam hunc præ cæteris delectum, ac neſcio quis libellum typis furtivis edidit, cujus titulus:

Difficultez propoſées a monſeigneur l'archeveque de Rouen par un eccleſiaſtique de ſon dioceſe ſur divers endroits des livres, dont il recommande la lecture a ſes Curez, 1696 in 12 pp. 37.

In hoc libello Alexandri & quidem ſolius XXII propoſitiones impugnabantur, ut hinc pateat huic ſcriptori ſolam Alexandri commendationem in mandato archiepiſcopi diſplicuiſſe, ejuſque bilem moviſſe. Reſpondit itaque Alexander libello cui titulus:

2. *Eclairciſſemens des pretendues difficultez propoſées a monſeigneur l'archeveque de Rouen ſur pluſieurs points importans de la morale de JeſusChriſt*, 1697 in 12 pp. 180.

Eodem tempore archiepiſcopus litteram paſtoralem edidit hoc titulo:

Lettre paſtorale de M. l'archeveque de Rouen au ſujet d'un libelle publié dans ſon dioceſe, intitulé: Difficultez &c. 1697 in 12 pp. 50.

Qua littera difficultatum motorem egregie revincit.

Interea ſuper difficultatibus motis quinque prodierunt litteræ ceu doctrinæ Alexandri apologeticæ, in quarum altera ordo Prædicatorum laudabatur ea potiſſimum ratione, quod gratiæ Chriſti ſe ipſa efficaci, ſanioriſque doctrinæ morali aſſerendæ ſemper invigilaverit, idque officium quaſi hæreditario jure ſibi vindicarit Titulus:

Lettres d'une dame de qualité a une autre dame ſavante, Montibus 1697 in 12. Quis harum auctor mihi incompertum.

Has laudes S. J. theologis contumelioſas arbitratus ejuſdem ſocius R. P. D. aliunde in Alexandrum exaſperatus, quod æquivocationum & reſtrictionum mentalium uſum a ſe acriter propugnatum improbaſſet, decem Gallicas ad Alexandrum ſcripſit epiſtolas: quatuor primis parallelum inſtituit doctrinam moralem theologorum noſtrorum inter & doctrinam theologorum S. J. Sex aliis ſimile parallelum inſtruit doctrinam noſtram de gratia inter & doctrinam Sociorum.

Illis epiſtolis excepta ultima, quæ poſt indictum utrique parti a rege ſilentium prodiit, ſex epiſtolis ad PP. S. J. directas Alexander reſpondit. Tribus prioribus doctrinam moralem theologorum ordinis Prædicatorum a probabiliſmi fermento puram tuetur & vindicat: tribus poſterioribus ſophiſmata argutiaſve adverſarii refellit, Moliniana inventa plane contundit, SS. Auguſtini & Thomæ tutiſſima dogmata ad litteram accipienda evincit, brevi omnibus eruditis in hac controverſia prorſus ſatis fecit. Nec verò erat, cur ad ultimam reſponderet, quæ nihil novi objicit, niſi cramben recoctam ſexcenties confutatam, prædeterminationem ſcilicet phyſicam S. Doctoris placitis adverſari. Non omittendum in harum epiſtolarum quinta Alexandrum retractare, quod ſeculo ſuo XIII & XIV dixerat, ſyſtema Molinianum a Pelagianiſmi & Semipelagianiſmi errore purum eſſe, & hanc inter propoſitiones Hiſtoriæ ſuæ Eccleſiaſticæ a cenſoribus Romanis notatas & confixas fatetur unam eſſe: *Senſus Molinæ non eſt Pelagianus aut Semipelagianus.* Harum epiſtolarum titulus eſt:

3. *Lettres d'un theologien aux RR. PP Jeſuites pour ſervir de reponſe aux lettres addreſſées au P. Alexandre par un religieux de leur compagnie, ou il fait un paralelle de la doctrine des Jeſuites, & de celle des Thomiſtes ſur la morale & ſur la grace*, 1697 in 12.

Interea cùm Lugduni in gymnaſio Societatis XXVI auguſti MDCXCVII propugnatæ eſſent theſes theologicæ erroribus ſcatentes, non tacuit Alexander, ſcripſitque

4. *Lettre a un docteur de Sorbonne ſur la diſpute de la probabilité, & ſur les erreurs d'une theſe de theologie ſoutenue par les Jeſuites dans leur college de Lion le 26 Aouſt dernier*, Montibus Hannoniæ 1697 in 12 pp. 24.

5. *Seconde lettre a un docteur de Sorbonne ſur la theſe des Jeſuites de Lion ſoutenue le 26 Aouſt* 1697 in 12 pp. 12.

Huic alteri adjunctæ *ipſæ theſes cenſoriis notis diſpunctæ & confixæ*. pp 56.

Paucis menſibus interjectis P. D. ſuas & Alexandri epiſtolas Lugduni novis typis edidit, multis pro arbitrio reſectis, aliiſque additis, quibus & præfationem præfixit, qua in ea controverſia palmam ſibi vindicabat. Sed nec defuit ſcholæ Thomiſticæ ſtudioſus, qui fraude detecta epiſtolas utraſque puras & integras, quales primo editæ typis mandavit, ac præmiſſa præfatione geſtorum ſeriem clare ac ſimpliciter expoſuit & uter habendus victor lectoris arbitrio commiſit. Titulus:

Recueil de pluſieurs pieces pour la defenſe de la morale & de la grace de Jeſus Chriſt, Delphis 1698 in 12 voll. duo.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

De Religionis chriſtianæ ſtatu in vaſtiſſimo Sinarum imperio ſcripſit poſtea Alexander, ac modum in evangelii promulgatione a miſſionariis ordinis Prædicatorum ab initio ad hæc noſtra tempora obſervatum adverſus impugnantes vindicavit & aſſeruit his prælo datis:

1. *Apologie des Dominicains miſſionaires de la Chine, ou Reponſe au livre du pere le Tellier Jeſuite intitulé: Defenſe des nouveaux chrétiens: &*

Digitized by Google

à l'Eclairciſſement du P. le Gobien de la même compagnie ſur les honneurs que les Chinois rendent à Confucius & aux morts : par un religieux docteur & profeſſeur en theologie de l'ordre de ſaint Dominique, Coloniæ, Hæredum Cornelii ab Egmond 1699 in 12 pp. 603.

Adjecit *Documenta controverſiam miſſionariorum apoſtolicorum imperii Sinici de cultu præſertim Confucii philoſophi & progenitorum defunctorum ſpectantia, ac apologiam Dominicanorum miſſionis Sinicæ miniſtrorum adverſus libros RR. PP.* le Tellier & le Gobien S. J. *confirmantia*, pp. 196.

Italice reddita fuit hoc titulo :

Apologia de' miſſionari Domenicani della China, o vero Riſpoſta alla difeſa de' nuovi criſtiani del P. Tellier, ed alla dilucidazione del P. Gobien Geſuiti tradotta dal Franceſe, Coloniæ, Egmond 1699 in 8.

2. *Conformité des ceremonies Chinoiſes avec l'idolatrie Grecque & Romaine, pour ſervir de confirmation à l'apologie des Dominicains miſſionnaires de la Chine par un religieux docteur & profeſſeur en theologie*, Ibidem 1700 in 12 pp. 202.

Italice etiam reddita fuit hoc titulo :

Conformità delle cerimonie Sineſi con la idolatria Greca e Romana, Ibidem 1701 in 8.

3 Septem poſtea epiſtolas de iiſdem ritibus Sinenſibus ad varios patres S. J. eodem anno & ibidem editas dedit :

1. *Lettre d'un docteur de l'ordre de S. Dominique ſur les ceremonies de la Chine au R. P. le Comte de la compagnie de Jeſus, confeſſeur de Madame la ducheſſe de Bourgogne*, pp. 102 in 12.

2. *Lettre du même au R. P. Dez provincial des Jeſuites*, pp. 37.

3. *Lettre du même au R. P. le Comte ſur ſon ſiſteme de l'ancienne religion de la Chine*, pp. 29.

4. *Lettre du même au R. P. Dez &c.* pp. 18.

5. *Lettre au même P. Dez*, pp. 47.

6. *Lettre au même*, pp. 22.

7. *Lettre au même*, pp. 24.

Prodierunt etiam Italice redditæ hoc titulo :

Lettere intorno alle idolatrie e ſuperſtizioni della Sine, Coloniæ 1700 in 8.

Addendum ſupereſt controverſias illas Sinicas finitas fuiſſe præceptô SS. D. N. Clementis XI dato Romæ XIX martii MDCCXV, quo ritus a Sinis agi ſolitos ſuperſtitioſos nec neophytis permittendos declaravit. Reliquum eſt ut ab omnibus miſſionariis ea qua par eſt reverentia ſuſcipiatur & ei ad amuſſim obediatur.

F. RAPHAEL JACOBATIUS.

1710. F. RAPHAEL JACOBATIUS Venetus eximius provinciæ Lombardiæ theologus hoc anno MDCCXX claret, jamque edidit opus hoc titulo :

Doctrina dogmatica de Sacramentis, Venetiis 1711 in fol.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

F. THOMAS DU JARDIN.

1710. F THOMAS DU JARDIN Batavus Hagæcomitis anno MDCLIII natus providentiæ ac dicere auſim prædeſtinationis divinæ inſigne eſt exemplum. Pater ejus vir illuſtris Nicolaus toparcha *Hanſeghem* & *Hemſtenrode* virus Calvinianum cum lacte ſuxerat, Pariſios autem cum aliquando veniſſet, perpenſis & collatis ſectæ ſuæ cum Eccleſiæ Romanæ principiis nemine cogente aut ſuadente, ſola divini ſpiritus gratia illuſtratus, hæreſim ejuravit & fidem catholicam amplexus eſt. Neque vero his contentus in patriam redux, nihil antiquius habuit, quam ut parentes ſuos ad eamdem ſecum ſolam veram fidem reduceret; quod & agente numine ita feliciter obtinuit, ut in ea conſtantiſſime ad ultimum uſque vitæ ſpiritum perſeverarint ac piiſſime vixerint : ſicque iis a quibus lucem hanc mortalem acceperat, æternam reddidit & immortalem. Poſtmodum in Flandriam cum tota familia ſe recepit, ubi Thomas noſter humanioribus laudabiliter perſolutis, ordini licet molliorem ſuaderent amici, vix ſedecim annos natus Gandavi nomen dedit, in quo vitæ probitate religioſiſque moribus ſuis condiſcipulis præluxit. Lovanium exinde miſſus & poſtea in Galliam ſtudio ſemper applicitus præſtantiſſimus evaſit theologus : unde licet juvenis ſacras litteras Lovanii e ſuperiori loco interpretari juſſus eſt, & in ea univerſitate per omnes ſcholæ agones laurea decorari meruit XXI jan. MDCLXXXV, ætatis XXXII. Cum tamen gradus in ordine non ita facile ac promte concedantur, plures adhuc annos habuit ibidem in docendo exantlandos. Anno MDCLXXXVI in comitiis ordinis Romæ habitis datus eſt in gymnaſio noſtro Lovanienſi baccalaureus, regentem primarium exinde triennium egit, tumque ad Patrum provinciæ petitionem magiſter promotus. Hos verò honores ille ſic accepit, ceu ad majora gravioraque pro fide aggredienda incentivum, totum enim ſe deinceps Proteſtantibus in ſinum Eccleſiæ reducendis qua verbo qua ſcripto dedit, iſtud apud ſe ratum habens ac familiaribus inſinuans, ordinis Prædicatorum ſodali prædicando ſcribendo que vivendum eſſe ac moriendum. Quod & diligentius ardentiuſque etiamnum anno MDCCXV exequebatur, licèt cœnobii ſui nativi præfectura haud parum gravatus. Hæc jam ab eo prodierunt opuſcula :

1. *De officio ſacerdotis qua judicis & medici in ſacramento pœnitentiæ inſtructio brevis in gratiam & commodum tironis theologi*. Prodiit jam pluries Gandavi, Bruxellis. Editio noviſſima ab auctore recognita & aucta Coloniæ, Johan. Schleſbuch 1707 pagg. 378 in 12. Quam opellam quaſi certatim approbarunt theologi Lovanienſes, Hermannus Damen profeſſor ordinarius & majoris collegii præſes, Franciſcus Martin ſacræ ſcripturæ profeſſor, Petrus Marcelis, Guillelmus Renardi, Florentius Sullivane, Petrus Juvet ſeminarii præſes, L. C. Decker, Carmelitæ utriuſque collegii antiqui & diſcalceati, Eremitæ Auguſtiniani, & Minoritæ Recollecti Belgæ & Hiberni : noſtros omitto quorum laudibus non caruiſſe lector facile intelligit. Extat opella Pariſiis in Regia D 2304, 4.

2. *Sermo de Chriſto patiente*, Gandavi, Johannis Dauchaertii 1705.

3. *Colloquia ſpiritualia in quibus varia dubia, quæ in vita myſtica occurrunt, enodantur*, Flandrice, Gandavi, Mauritii Vander Ween 1712 in 12.

4. *Controverſia fidei per modum concionum diſpoſita*, Flandrice, Gandavi, Hæred. Maximiliani Graet 1710 in 4 pp. 1200 & amplius.

5. *Epiſtola ad Leydeckerum*, Flandrice, Gandavi, Auguſtini Graet 1715 in 8 minutiori charactere pp. 12. Synopſis eſt operis mox laudati, quod ad eum mittebat, hortatus ut legeret, & ad fidem catholicam tandem reverteretur.

6. *De indulgentiis ac ſeptem vitiis capitalibus*, Gandavi, Petri Goes 1719 in 8.

7. *Stimulus catholicorum*, Flandrice. Titulus, *Spoore der catholycken*, Gandavi, Auguſt. Graet 1715 in fol. mag. foliis 1076.

Quod ultimum opus præſtantiſſimum & elegantiſſimum eſſe mihi ſcribebat litteris Gandavi 7 junii 1715 datis F. Ludovicus Robiin ejuſdem conventus ſodalis, addens & in Belgio utiliſſimum, ceu in quo quicquid controverſiarum hactenus catholicos inter

Sæc. XVIII. & heterodoxos agitarum eſt, aut etiamnum diſputatur, clariſſime reſolvitur.

Vivit etiamnum anno MDCCXX vir doctiſſimus, & ſuæ provinciæ Inferioris Germaniæ præeſt prior provincialis, cui de Eccleſia ſuis laboribus adeo bene merenti longiores ut precor Deus concedat annos.

F. THOMAS MARIA MINORELLI.

* 1710. F. THOMAS NARIA MINORELLI Patavinus patria, & profeſſione cœnobii S. Auguſtini alumnus, vir amœniorum artium peritia Græcarum inquam æque ac Latinarum perpolitus, nec minus diſciplinis divinis & humanis præſtans, ad hæc eximia pietate commendatus, Romam a magiſtro ordinis vocatus fuit anno circiter MDCCXI ut Annales Fratrum Prædicatorum accuraret ab ovo, & eleganter ſcriberet, unaque ab eodem celeberrimæ bibliothecæ Caſanatenſi conſtitutus eſt præfectus & cuſtos. In Urbe claret hoc anno MDCCXX apud eruditos non exiguæ famæ & exiſtimationis, ac ſibi commiſſa ſedulo peragens. Paulo poſt ſuum in Urbem acceſſum opus quoddam in lucem dedit, ceu prodromum & ſpecimen immenſi cui deſudat laboris. Titulus:

Vita S. Pii ſummi pontificis hujus nominis V ex ordine Prædicatorum aſſumti. Addito ad finem panegyrico eidem ſancto coram ſummo pontifice Clemente XI a ſe dicto, Romæ, Franciſci Gonzaga 1712 in 8.

Sub ejus nomine prodiit libellus Latine exaratus & Gallice etiam verſus, cujus titulus Gallice is eſt:

Examen des fauſſetez ſur le culte des Chinois, avancées par le pere Joſeph Jouvenci Jeſuite dans l'hiſtoire de la compagnie de Jeſus, traduit d'un écrit Latin, compoſé par le R. P. Minorelli de l'ordre de S. Dominique miſſionnaire a la Chine, 1714 in 12, abſque loco & typotheta.

Verum mera eſt interpretis Galli allucinatio, ipſiuſque additio, cùm in Latino nihil ſimile legatur. Aliunde certiſſimum eſt Patrem Minorelli nunquam in Sina miſſionarium egiſſe, neque unquam ex Italia exiviſſe. Itaque quiſquis ſit illius libelli ſcriptor, vir certe rerum Sinicarum admodum peritus, & qui in illo imperio plures annos egit, in eo nullam partem habet Minorellus: ipſius nihil aliud eſt, quam Declaratio ab eo data ſe Hiſtoriæ ſocietatis a Juvencio editæ ex quindecim libris quibus conſtat non legiſſe niſi quatuor priores XI, XII, XIII & XIV, quos ſolos putavit edendos, admirationem exinde non modicam ejus animum ſubiiſſe, cum vidit approbationem a ſe quatuor illis tantum libris datam, libris XV ceu a ſe probatis præfixam. Sanctiſſime igitur teſtatur, & omnibus notum eſſe vult hiſtoriam illam præſertim ubi agit de rebus Sinenſibus, nunquam priuſquam ederetur a ſe viſam, multo minus a ſe probatam, quam veritati minus conſonam agnoſcit. Aliunde certo ſcimus idque ex ipſius ore quatuor illos libros a Minorello non abſolute probatos fuiſſe, ſed ſub conditione ut prius corrigerentur & emendarentur ea quæ in iis adeo poſtea diſplicuerunt, & in eos virorum primi ſubſellii cenſuram provocarunt, quod & magiſtro ſacri palatii, a quo eos legendos acceperat, conceptis verbis denunciavit.

F. VINCENTIUS DEMANDON.

* 1710. F. VINCENTIUS DEMANDON Gallus Salyus, patria & profeſſione Arelatenſis theologus eximius, hoc anno MDCCXX claret in ſtudio generali Aquenſi in quo ſacram doctrinam profitetur. Virum præſtant egregiarum dotum, & a quo multa in rem litterariam expectantur. Scripſit jam & edidit ſed ſuppreſſo nomine

La vie de la Seraſique Vierge S. Caterine de Sienne du tiers ordre de S. Dominique par un religieux de l'ordre des FF. Precheurs, Arelate, Gaſpardi Meſnier 1715 in 12.

F. VINCENTIUS LUDOVICUS GOTTI.

F. VINCENTIUS LUDOVICUS GOTTI Longobardus Bononiæ natus ordini nomen dedit in patria virque evaſit eximiarum dotum. Inter præſtantiſſimos Italiæ theologos æſtimatur nulli ſecundus, & quod majus eſt a pietate non minus quam a doctrina commendatur. Omnibus jam perfunctus eſt in ſua provincia muneribus, regentis ſtudii generalis Bononienſis, prioris ejuſdem numeroſiſſimi conventus, prioris etiam provincialis utriuſque Lombardiæ, inquiſitoris demum adverſus hæreticam pravitatem in civitate Mediolanenſi. A quo tamen ultimo officio a duobus annis ſe exolvit, ut muſeo, libris ſcribendis, & controverſiis fidei, quas publice profitetur in univerſitate Bononienſi, dilucidandis, hæreticorumque confutandis erroribus, totum ſe dedat. Quo in genere jam in lucem dedit volumina tria. Titulus: * 1710.

La vera Chieſa di Criſto dimoſtrata da' ſegni, e da' dogmi, contra i due libri di Giacomo Piccinino intitolati: Apologia per i riformatori, e per la religione riformata, e Trionfo della vera religione. Opera del padre F. Vincenzo Lodovico Gotti dell' ordine de' Predicatori, maeſtro e publico lettore di controverſie nella univerſità di Bologna, Bononiæ, Conſtantini Piſarri 1719 in fol. Tomi duo, ſed quorum alter in duas partes diviſus, tria ſimul conficiunt volumina.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Ab eruditiſſimo hujus ſcriptoris calamo plura licet ſperare.

F. VINCENTIUS MARIA ORSINI.

F. VINCENTIUS MARIA S. R. Eccleſiæ cardinalis ORSINI ultimum hunc hiſtoriæ noſtræ litterariæ annum merito nobilitabit, & ut in ſanctiſſimo omnium parente B. Dominico initio ſeculi XIII jure incepta eſt, ſic in ejus filio ſi quis unquam fuit addictiſſimo, & in ipſa ſumma qua fulget dignitate, legum ejus ad unguem obſervantiſſimo, anno ab erecta noſtra ſocietate, ac in primo capitulo generali MCCXX Bononiæ habito ad perfectam rationem ſtabilita currente quingentelimo grandiori hoc lumine illuſtrata finem accipiet. Natus eſt Romæ anno MDCXLIX die ſecunda februarii in ſacris undis dictus Petrus Franciſcus, primogenitus Ferdinandi Urſini ducis Gravinæ & ejus conjugis paris nobilitatis fœminæ Johannæ de Frangipanis *della Tolfa*. In ipſis puerilibus annis quis aliquando futurus eſſet, non obſcura indicia præmonſtrarunt. Vix quadrimatus erat, cum veſtes Dominicanas ſibi parari a matre obtinuit, quibus identidem veſtitus, ephebos ſimilibus pro ſuo deſiderio veſtitos congregans, ils ex ſuperiori loco conciunculam habebat, tum impoſita capiti ſuo mitra, ceu epiſcopus aſtantibus ſublata manu figuram crucis exprimebat, & bene precabatur. Hæc tum ceu puerilis ludus habita ſunt, in dies tamen majora incrementa habuerunt. Nam ubi adolevit, litteris humanioribus jam egregie inſtructus omni ope atque opera enixus eſt, ut in aliqua provinciarum Regni Siciliæ ad ordinem cooptaretur: ſed ſuperioribus eum admittere non auſis, ne illuſtriſſimæ totius Italiæ familiæ cujus hæres ceu primogenitus habe- * 1710.

batur, & cui ſponſa ex nobiliſſima & opulentiſſima regni gente jam parabatur, offenſionem incurrerent, hæc ut diſſolveret impedimenta, e notali ſolo egredi conſtituit. Sub obtentu igitur viſendæ Italiæ, proficiſcendi facultatem a matre amantiſſima obtinuit: tum Venetias ſe conferens, in ſententia concepta obfirmatus, Lombardiæ prioti provinciali Vincentio Mariæ Gentile viro clariſſimo, archiepiſcopo poſtea Januenſi conſilium ſuum aperit, a quo peramanter acceptus in aede S. Dominici Veneta januis clauſis veſte ordinis indutus eſt, & depoſito luſtrali nomine Vincentius Maria nominatus: quod die XII auguſti MDCLXVII geſtum. Quamprimum id per Italiam vulgatum, ægerrime tulerunt illuſtriſſimi parentes, & in iis dux Bracciani gentis Urſinæ princeps & caput, ſed filiis carens, apud ſummum pontificem Clementem IX graviter conqueſtus eſt, ſicque egit, ut eum pontifex Romam accerſierit, vocationem ejus an ex Deo eſſet per ſemetipſum exploraturus. At ubi religioſum adoleſcentem ad ſuos pedes provolutum ac cauſam ſuam perorantem audivit, excelſum novitii terrena omnia deſpicientis animum miratus, non ſolum ut in propoſito perſeveraret conceſſit, ſed & ut ab ulterioribus familiæ importunitatibus liberaret, tirocinii tempus contraxit, & ut poſt ſex menſes ſolemnibus votis Deo ſe & ordini aſtringeret, paterne indulſit. Hac gratia uſus eſt Vincentius, & mox ſtudiis applicitus iis ſic incubuit, ut inter ſodales mirum emicuerit. Concluſiones philoſophiæ Neapoli apud S. Catharinam de Formello publice ſuſtinuit cum plauſu, tum poſtea theologicas in comitiis provinciæ Lombardiæ Bononiæ anno MDCLXX habitis, & alteras turſus Venetiis in ædibus SS. Johannis & Pauli ipſo ſolemni epiphaniæ feſto anno MDCLXXII, aſtante celeberrima epiſcoporum magnatum & virorum eruditorum omnium ordinum corona. Quorum omnium judicio dignus habitus eſt, qui quas acceperat, aliis deinceps traderet diſciplinas. Ad legendam itaque Brixiæ philoſophiam tum deſtinatus eſt, & uſque dum tempus inchoandarum lectionum adveniret, ad conciones illo eodem anno per quadrageſimam habendas ſe parabat, cum ſubito & alia omnia cogitans audit ſe a Clemente X die XXII februarii in ſacrum cardinalium collegium cooptatum. Inhorruit ad primum nuntium juvenis religioſus, & quod in ea creatione carnem & ſanguinem multum momenti habuiſſe ſuſpicatus eſt, ſuo germano tum cum nepte Altierii cardinalis ut aiunt patroni matrimonio juncto, & quod a jucundiſſima ſodalium Prædicatorum ſocietate abſtraheretur. Ad pedes ſummi pontificis continuo accurrit cum obfirmato dignitatis detractandæ animo, nihilque revera omiſit, ut Clementem a ſententia dimoveret: verum quo eloquentius & ſapientius cauſam ſuam perorabat, eo pontifex magis ac magis eximias ejus dotes agnoſcens, jam non propter nova cognationis vincula aut illuſtres natales, ſed in rem Eccleſiæ ita neceſſarium arbitratus, ut dignitatem admitteret, ſumma poteſtate juſſit ac edixit. Obediendum itaque illi fuit, ſed ſumto tum una conſilio a conſueta vitæ in ordine hactenus ſervatæ ratione non diſcedendi, quod & deinceps religioſiſſime tenuit. Mox a pontifice præſes datus eſt congregationi concilii Tridentini, quod munus opulentiſſimum eſſe aiunt, aliis etiam poſtea Romanis cardinalium congregationibus fuit aggregatus. Sed tandem tumultuum aulæ pertæſus, Eccleſiam Sipontinam in Apulia Daunia reditibus tenuem quidem, ſed in qua multum laboris ei occurrebat, a Clemente X ſibi oblatam libens accepit, & a cardinali Altierio quinta februarii MDCLXXV Romæ conſecratus, continuo in ſponſæ ſuæ amplexus ruit. Exinde tamen ab Innocentio XI ad Eccleſiam Cæſenatenſem ann. MDCLXXX die XXII januarii tranſlatus eſt, & tandem ab eodem die XVIII martii MDCLXXXVI ad Beneventanam, quam etiamnum adminiſtrat hoc anno MDCCXX. Sec. XVIII.

Qui in ordine degens ita ſtudio affectus erat, ut quot diebus unico paſtu ad horam prandii contentus, & a vigiliis matutinarum precum quibus ſemper aderat, lectum non repetebat, ut illud omne tempus muſeo daret, eumdem morem cardinalis retinens, in ſacris ſcripturis, hiſtoria eccleſiaſtica, conciliorum actis, SS. Patrum lectione, ſacrorum rituum ſcientia, ita ſe expeditum & promtum reddidit, ut inter eruditiores Italiæ præſules nulli ſecundus habeatur. Hinc quotquot difficiliores ſeu eccleſiaſticorum ſeu regularium in regno Neapolitano emergunt cauſæ, ei a ſummo pontifice vel a ſacris cardinalium congregationibus committuntur, quas & ſumma prudentia dirimit, & cum omnium approbatione abſolvit. Jam vero quoad prædicandi verbi divini munus, quod proprium eſt epiſcoporum, ita ex tempore ſemper eſt paratus, ut in diœceſis ſuæ viſitationibus ter & quater eodem die concionem ad populum ſuum habeat, & in ſua baſilica metropolitana, ſi theologus cui id ex officio competit, vel ex infirma valetudine, vel alia ratione prædicare non poteſt, continuo ejus vices ſuppleat. Sibi in victu & veſtitu parciſſimus, erga alios magnificus eſt & liberaliſſimus. Reditus quos amplos habet ſeu ex familia, ſeu ex menſis Eccleſiarum quas adminiſtrat, omnes in uſum & ornamentum earumdem Eccleſiarum inſumit. Id in prioribus Eccleſiis Sipontina & Cæſenatenſi ſplendide egit, ſed in Beneventana ad effuſionem auxit. Cum enim hæc ampla civitas anno MDCLXXXVIII horrendo terræ motu tota concuſſa eſſet, & fere plane everſa, civeſque qui ruinas evaſerant, aliò migrare, ſedeſque ſuas transferre cogitarent, eos ſua liberalitate retinuit, baſilicas majorem, parochiales, publicas pauperum domos, cœnobia ſuis ſumtibus inſtauravit, civibus ut edificia ſua reſtituerent, innumera contulit beneficia, omnem denique operam poſuit ut hæc urbs elegantior quam alias per omnia reſurgeret. Ad hæc erga regulares quoſque munificentiſſimus eſt, omnes in ſinu complectitur & fovet, adeo ut nulli ſint, qui non ceu patrem amantiſſimum colant ac venerentur. Sodales alias ſuos ſingulari affectu proſequitur, eorum conſortio carere non poteſt, & quoſdam in ſuo palatio ſemper tenet convictores. Apud eos aliquando commorari deliciatur, tumque depoſitis dignitatis ſuæ ſignis, diſciplinæ regularis ceu illorum unus omnia adimplet officia, perfectique Dominicani abſolutiſſimum ſe præſtat exemplar. Vota noſtra audiat Deus optimus maximus, & meritiſſimi cardinalis vitam in gloriam ſuam ad longiores producat annos. Quæ vero hactenus de eo diximus, præter communem famam quæ ſic teſtatur, ex longe fuſiori accepta ſunt geſtorum ejus narratione, quam habet noſter Johannes Michael *Cavalieri* inter convictores quos ſibi allegit unus. Videſis ejus opus cui titulus, *La galeria de' Pontefici Domenicani*. Jam ejus opera typis edita enumeranda. Et primo leviora quæ juvenis Bononiæ ſtudens in lucem emiſit:

1. *Libellus epigrammatum in genere ſacro.*

2. *Concentus Dominicano-Bononienſis Eccleſiæ in album ſanctorum Ludovici Bertrandi, & Roſa de S. Maria ordinis Prædicatorum*, Venetiis, Bartholomæi Bruni 1674 in 12.

3. *La Perdita commune. Orazione funebre nell' eſequie del cardinale Antonio Barberino protettore dell' ordine de' Predicatori, da lui recitata in Breſcia*, Venetiis, Bruni 1674 in 12.

Quæ vero cardinalis promotus edidit, innumera ſunt, hæc mihi cognita,

Sæc. XVIII.

4. *Moltiſſimi editti, atti, decreti, iſtruzzioni, e lettere ſpettanti al buon governo delle ſue Chieſe.*

5. *Acta ſynodi Diœceſanæ Eccleſiæ Sipontinæ Ptolemæi Gallii cardinalis.* Adjecta eſt *Appendix ſynodi Sipontinæ*, Maceratæ, Joſephi Piccini 1678 in 4.

6. *Epiſtola di anvertimenti paſtorali al clero e popolo della città e diocesi di Siponto, in occaſione della traſlazione e partenza ſua dalla Chieſa Sipontina alla Ceſenatenſe*, Manfredoniæ, e Typographia Archiepiſcopali 1680 in 16.

7. *Editto per buon governo della città e diocesi di Ceſena*, Neapoli, Franciſci Benzi 1680 in 4.

8. *Lettere paſtorali ſcritte al clero e popoli di Ceſena e di Benevento ne ſuoi ingreſſi e receſſo di Ceſena.*

9. *Synodicon ſanctæ Beneventanenſis Eccleſiæ continens concilia novemdecim, ſummorum pontificum ſex, archiepiſcoporum tredecim, collecta ſummariis notiſque adaucta, claro diſtinctoque indice locupletata, cura labore & ſtudio F. Vincentii Mariæ ordinis Prædicatorum cardinalis Urſini archiepiſcopi*, Beneventi, ex Typog. Archiep. 1695 in fol. pp. 718. Opus Carolo II regi Catholico nuncupatum. Extat Pariſiis in Regia.

Qua in collectione habentur hæc concilia:

Primum *a Nicolao II celebratum* anno 1059.

II. *a Victore III* anno 1087.

III. *ab Urbano II* anno 1091.

IV. *a Paſchali II* anno 1108.

V. *ab eodem pontifice* anno 1113.

VI. *ab eodem* anno 1117.

Ab Archiepiſcopis verò celebrata:

Primum *ab Udarico VI* anno 1061.

II. *ab eodem* anno 1062.

III. *a S. Milone VIII archiepiſcopo* anno 1075.

In notis editionem Labbeanam emendat. Subjicitur

Diſquiſitio theologica hiſtorica, an imperator, reges, aliique principes ſeculares conciliis præeſſe, & laici in illis intervenire valeant? a pag. 24 ad 30.

IV. *a Landulpho II archiepiſcopo X* anno 1119.

V. *a F. Monaldo Monaldeſchi ordinis Minorum arch.* 23. Præter notas ut ubique eruditas. Subjicitur.

Diſſertatio de S. Bartholomæi apoſtoli reliquiis Beneventi vindicatis, quam cardinalis coepiſcopis Samnitium provinciæ inſcribit a pag. 56 ad 76 & addit

Hanc ipſam diſſertationem peculiari in libello dabimus, duobus auctam, reſponſione ſcilicet ad Turrigii objectionem, quam cum ſupra pag. 36 protulerimus, nunc repetere ſupervacaneum viſum fuit, & nonnullorum documentorum appendice, quæ noſtris in probationibus citamus, hic conſulto omiſſa, ne juſto plus longiores ſimus.

VI. *ab Hugone II arch.* 31 anno 1383.

VII. *A Corrado Capycio arch.* 41 anno 1470.

VIII. *A Johanne VIII arch.* 50 anno 1545 Italice.

IX. *A Jacobo III arch.* 52 anno 1567.

X *Ab eodem* anno 1571.

XI. *A Maximiliano arch.* 53 anno 1599.

XII. *A Johanne Baptiſta Toppa arch.* 58 anno 1656.

XIII. *Ab ipſo hujus operis collectore cardinali Urſino archiepiſcopo celebratum* anno 1693 diebus 11, 13 & 16 menſis aprilis, & eodem anno primo editum e typog. archiep. in 4.

Sequitur p. 668 *Appendice al concilio provinciale dell' anno* 1693 in qua plures litteræ acta etiam varia referuntur, & in fine

Trophæum.

Quod Innocentio XII ob exemtam a jure ſpoliorum provinciam Beneventanam tum cardinalis Urſinus, tum duodeviginti Samnitium provinciæ epiſcopi erexerunt anno 1694. Adduntur plures epiſtolæ cardinalium congratulatoriæ.

Pag. 693 habetur *Taxa fori metropolitani Beneventani.*

Denique *Methodus totius actionis ſynodalis.*

Diſſertationem ſupra laudatam de corpore S. Bartholomæi excitante cardinali Urſino e Latina Italicam fecit Baſilius *Gianelli* pluribus additis ſeu ab eodem cardinali depromptis, ſeu ab interprete repertis novis documentis, ac edidit hoc titulo: *Diſcorſo nel quale ſi prova ch' el corpo di San Bartholomeo apoſtolo ſtia in Benevento*, Beneventi, e Typ. archiep. 1695 in 4. Videſis *Giornale de' letterati*, Modena 1696 in 4 pag. 209.

10. *Concilium provinciale alterum ab eodem cardinali Urſino Beneventi celebratum* anno MDCXCVIII, & editum ibidem anno 1701 in 4.

11. Sequuntur jam *ſynodi diœceſanæ Beneventanæ ab eodem habitæ* & editæ ex typ. arch. in 4.

Prima 1695. *Secunda* 1696. *Tertia* 1696. *Quarta* 1697. *Sexta* 1698. *Septima* 1698. *Octava* 1698. *Nona* 1698. Hæ omnes prima excepta editione altera.

Decima 1695. *Undecima* 1696. *Duodecima* 1697 *Decimatertia* 1698. *Decimaquarta* 1699. *Decimaquinta* 1700. *Decimaſexta* 1701. *Decimaſeptima* 1702. *Decimaoctava* 1703. *Decimanona* 1704. *Viceſima* 1705. *Viceſima prima* 1706. *Viceſima ſecunda* 1707. *Viceſima tertia* 1708. Et ſic ſequentes quoto anno ad eum qui currit 1720.

12. *Relazione del miracolo in ſe accaduto per i meriti di San Filippo Neri nel ſpaventevol tremuoto dell' anno* MDCLXXXVIII, *ove fù ritrovato ſotto le ruine del ſuo palazzo di Benevento tutto inviluppato dall' imagini rappreſentanti la vita del detto ſanto Filippo ſciolte, che legate inſieme ſervava nella ſua ſcanzia chiuſe, da lui ſteſſo ſcritta:* ab eodem edita ad honorem Dei & dicti ſancti, Beneventi 1688. Hanc preſbyter oratorii Romani iterum edidit ad calcem vitæ dicti S. Philippi Nerii in 8.

13. *Capitolari del capitolo di Benevento*, Ibid. 1695 in 4.

14. *Methodus ſanctæ viſitationis localis, realis, & perſonalis*, Ibidem 1698 in 12.

15. *Editto ſinodale per facilitar il methodo di ben inſegnar la dottrina criſtiana*, Ibid. in 12. Extat etiam in ſynodico ſupra laudato pag. 668.

16. *Acta petitionis decreti elevationis, recognitionis, oſtenſionis, repoſitionis, tranſlationis, reſtitutionis, & conſignationis ſacri corporis S. Bartholomæi apoſtoli*, Ibid. 1698 in 4.

17. *Catalogo univerſale di tutti gli obligbi di meſſe perpetue nella città e diocesi di Benevento*, Ibid. 1703 in 4.

18. *Regole del ſeminario de' chierici di Benevento*, Ibid. 1703 in 4.

19. *Epiſtola di anvertimenti paſtorali per l'amminiſtrazione del ſacramento della penitenza*, Ibid. 1704 in 12.

20. *Memoriale rituum majoris hebdomadæ ad uſum Eccleſiæ Beneventanæ*, Ibid. 1706 in 8. Editio aucta.

21. *Prima diœceſana ſynodus Tuſculana*, Romæ Joh. Franciſci Chracas 1704 in 4. Nempe cùm ex ordine preſbyterorum tranſiit ad ordinem epiſcoporum optata ſede Tuſculana.

22. *Littera apologetica de veſte regulari ab epiſcopis ex quovis ordine aſſumtis ſemper ſervanda.* Contra quam ſenſit noſter Joſephus Ciantes.

23. *Lezzioni ſcritturali ſopra il ſacro libro dell' Eſodo, recitate nella ſanta chieſa di Benevento*, Ibid. 1709 in 4.

14.

24. *Il Tempo della quareſima e della paſqua ſpiegato con dodici prediche.* Date in luce dall' abbate Franceſco Antonio Fini, Ibid 1709 in 4. Editio altera ibid. 1711 in 4.

25. *Littera varii argumenti ad abbatem Michaelem Juſtiniani.* Extant paſſim *tra le lettere memorabili del detto Juſtiniani*, Neapoli 1685 in 12 vol. 1 & 3.

26. *Lettera al ſuo clero e popolo per tutta ſua dioceſi nell' occaſione della morte del reverendiſſimo padre Antonino Cloche maeſtro generale dell' ordine de' Predicatori*, data & edita Beneventi 1720 in fol.

Hactenus relata fere omnia extant Romæ in Caſanatenſi & Imperiali: ſed longe plura ab eo edita audivi, adeo ut præter ſuas ſynodos quas habet & prelo committit quotannis, nullus huc uſque exierit annus, quin aliquid novi in lucem dederit, ſeu ſermones ad ſuum populum habitos ſeu litteras Sec. XVIII. paſtorales &c.

Plures eminentiſſimi cardinalis laudes cecinerunt, quos longum eſſet recenſere, non omittendus viſus eſt Simon Paulus Aleotti nobilis Forolivienſis vir academicus, qui in ejus gloriam carmen Italicum hujus cituli ſcripſit ac edidit:

Primizie di Clio conſecrate all' impareggibil merito dell' eminentiſſimo e reverendiſſimo padre Fra Vincenzo Maria Orſini dell' ordine de' Predicatori cardinale di Santa Chieſa, arciveſcovo Sipontino, ed al preſente degniſſimo veſcovo di Ceſena. Panegirico dedicato a ſua eminenza da Simon Paolo Aleotti nobile Forliveſe accademico Filergita ammiratore delle ſue glorie. In Forli per il Zampa 1682 in fol. Habebat Cinellus, & meminit *Bibl. volante*, Scanzia VI pag. 104.

APPENDIX
ADDENDA ET EMENDANDA
IN UTROQUE HUJUS OPERIS TOMO
EXHIBENS,

Quam merito conſulant, quibus in præcedentibus quid mancum vel obſcurum viſum fuerit.

DUM huic operi edendo operæ ſudarent, plura ex variis partibus Roma præſertim nova mihi miſſa ſunt documenta, quæ ſi ante opus inchoatum, ut petieram, & promiſſum mihi fuerat, in manus meas veniſſent, ſuo quæque loco rectius appoſita fuiſſent. Verùm cùm nonniſi poſtquam alter tomus longe ultra mediam partem prelum exierat, ea non receperim, viſa ſunt in hanc appendicem congerenda non tamen omnia. Codices enim MS in variis bibliothecis ſervatos, ac quibus ſimiles ubique reperiuntur, recenſere ſupervacaneum cenſui, eos ſufficere arbitratus, quos ad ſecula XIII & XIV a me viſos, puta Hugonis a Sancto Charo, Alberti Magni, S. Thomæ de Aquino &c. laudavi. Rariores igitur ſelegi referendos, ſed & veteres editiones, vel etiam novas, ſed ab aliis omiſſas, & ubi habeantur exiſtimavi memorandas: cùm illi mihi videantur lectoribus illudere, qui auctores & eorum opera recenſent, nec unâ ubi MS ſerventur, aut quo e prelo exierint, produnt. Ad hæc ſcriptores plures omnibus retro nomenclatoribus ignotos ab oblivione vindicare, haud parvæ voluptatis mihi fuit, eorumque memoriam ex certis monimentis poſteris commendare. Hæ porro notitiæ acceptæ ſunt partim ex bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi, cujus curator clariſſimus Dominus Gentiloti elenchum ſcriptorum ordinis Prædicatorum, qui in ea habentur ad magiſtrum ordinis miſit: partim ex bibliotheca Prædicatorum Bononienſi codicibus MSS refertiſſima, partim ex ea quam cardinalis Caſanata in ædibus S. Mariæ ad Minervam erexit: quoſdam etiam nobis aperuit vir clariſſimus & apud hujus ætatis eruditos plurimum commendatus Juſtus Fontanini Romanæ ſapientiæ decus & ornamentum. Hæc ergo veniunt

TOMO PRIMO *Addenda & Emendanda.*

Pag. 119 ad opera JOHANNIS PARISIENSIS I, Adde, ſub ejus nomine

MS. *Commentaria in quatuor libros ſententiarum*, extant etiamnum Bononiæ ad Prædicatores.

Pag. 145 ad opera HUMBERTI DE ROMANS, Adde:

MS n. 2 *Commentarius duplex in regulam S. Auguſtini*, quam profitentur Prædicatores, *alter pro viris*, *alter pro mulieribus*. Extat in Cæſarea.

Ibid. n. 3 MS *Expoſitio conſtitutionum ordinis Prædicatorum*, extat in laudata Bononienſi, ſed an fuſior ſit quam in Florentina S. Marci, non additur.

Pag. 146 n. 3 MS *Liber de prædicatione crucis contra Saracenos*, extat in Cæſarea conſtans capitibus XXXII.

Pag. 154 ad opera RAINERII SACCONI, Adde:

MS. Ejus *Summa de Catharis, Leoniſtis &c.* capitibus decem conſtans, extat bis in Cæſarea.

Pag. 160 ad JACOBI BONCAMPII articulum, Adde:

MS *duo ejus opuſcula, philoſophiæ unum, alterum theologiæ* ſervari dicuntur Aſſiſii apud Franciſcanos.

Sic refert Peregrinus Antonius *Orlandi* in ſuis Scriptoribus Bononienſibus.

Digitized by Google

Pag. 172 ad opera ALBERTI MAGNI, Adde:

Ejus *libri quinque mineralium*, typis prodierunt Paduæ, Petri Mauler 1476.

Pag. 178 n. 3. *Ejusdem sermones de Eucharistia & perfectis virtutibus* editi fuerunt Argentinæ, Martini Flach 1498.

Pag. 180 MS. Ejus *Oneirocritica seu de interpretatione somniorum libellus*, sed suppositicius extat in Cæsarea.

Pag. 183 MS. Ejus *Tractatus de physiognomia* in Cæsarea.

Ibidem hæc addenda: 1. *Tractatus de virtutibus herbarum, lapidum & animalium* editus in Cæsaris Longini Trino magico; Francofurti 1614.

2. *Lo stesso in lingua Italiana verso*, Venetiis 1699 in 12.

3. *Liber de natura locorum*, studio Georgii Santristetter Collimitii ex bibliothecæ Viennensis codice MS in lucem editus, Viennæ 1514 in 4.

4. *Liber de adhærendo Deo Italice redditus*, Bessi 1680 in 24.

5. *Libellus de alchimia una cum scripto super arbores Aristotelis*, editus in Guillelmi Gafferel vera alchimiæ doctrina, Basileæ 1581.

6. *Tractatus secretorum de lapide philosophico*, editus inter scriptores de arte aurifera, Basileæ 1620 vol. secundo.

7. *Tractatus quidam* prodierunt in Theatro Chemico, Argentorati 1695 volumine quarto.

Hæ septem posteriores editiones extant in Casanatensi.

Pag. 201 ad HUGONIS A SANCTO CHARO *Postillarum* editiones, Adde:

Prodierunt etiam recens Lugduni 1669 in fol. voll. VIII.

Pag. 202 n. 3. Ejusdem *Expositio missæ*. Prodiit Collibus Vallis Trompiæ per Gabrielem de Francarinis 1515.

Extant in Casanatensi.

pag. 213 ad VINCENTII BELLOVACENSIS operum editiones, Adde:

Speculum ejus naturale prodiit absque loco typis Johannis Vercellini 1472 in fol. voll. quatuor. Extat apud PP. Minimos Nigeonii ad Parisios.

Ad opera S. THOMÆ DE AQUINO, Adde:

Pag. 283. Ejus *expositio super* VIII *libros physicorum* edita Venetiis, Octaviani Scoti 1498 in fol. in eadem Nigeoniana & seqq. editiones.

Pag. 285. Ejus *opus de ente & essentia* editum Venetiis, Johannis Saulii Santriter de Fontesalutis & Hieronymi de Sanctis, impensis Francisci Bolani patritii 1488 in 4.

pag. eadem. Ejus *scripta in parva naturalia Aristotelis* edita Paduæ, Hieronymi de Durannis 1493 in fol.

Pag. 322. Ejusdem *Summa theologica* edita Venetiis 1498 in fol.

Pag. 332 ad n. 3. Ejus *Fragmentum contra hæreses* MS in Cæsarea.

Pag. 333 ad nn. 7 & 8. Ejus *Expositio orationis Dominicæ & salutationis angelicæ*, utraque MS sub ejus nomine extat in Cæsarea.

pag. 342 ad n. 71 *Opusculum de vitiis & virtutibus*. Vetus editio absque loco & anno extabat in Baluziana n. 2219.

Pag. 343 ad n. 2. Aliæ editiones scripti ei suppositi in Boetium *de consolatione philosophiæ* a D. *Mettaire* laudantur, Coloniæ, Kerchoff 1481: Lugduni, Johannis Dupré 1493, ambæ in fol. Lugduni 1510 & Venetiis 1524.

Pag. 345 *Opera chemica* falso illi tributa extant sparsi in Theatro chemico edito Argentinæ.

Pag. 356 ad ULRICI ENGELBERTI DE ARGENTINA opera, Adde:

MS. Ejus *Summa de summo bono* extat in Cæsarea, sed imperfecta, cùm sint tantum quatuor libri.

Pag. 390 ad GUILLELMI DE MOERBEKA opera, Adde:

N. VI. MS versio Latina ex Græco libelli, qui vulgo tribuitur Hippocrati *de infirmitatibus secundùm locum Lunæ*.

N. VII. MS *Procli Lycii Diadochi Platonici institutio theologica* ex dicti Guillelmi interpretatione in capita CCXI tributa.

Extat utraque in Cæsarea.

397 ad RAIMUNDI MARTINI opera, Adde:

MS. Ejus opus *Capistrum Judæorum* inscriptum, quod plerique perditum censent, extat etiamnum servatum in Bononiensi.

Pag. 403 ad JACOBI CASTELBONI DE PERUSIO, vel alterius DE PERUSIO etiam nuncupati pag. 751 laudati opera, Adde:

MS *Sermones de Sanctis*, servantur etiamnum in Bononiensi.

Pag. 453. ad THEODORICUM DE APPOLDIA, Adde:

Vita S. Dominici ordinis Prædicatorum institutoris a dicto Theodorico scripta extat in Cæsarea.

Pag. 455 ad JACOBI DE VORAGINE *Legenda aurea* editiones diversas, Adde:

La Legende Doree, Westmonasterii, Wilhelmi Caxton 1483 in fol.

Legendario de' Santi, Venetiis, Andreæ de Paltasichis de Cataro 1484 in fol.

Sic D. Mettaire.

Pag. 462 ad JOHANNIS DE JANUA *Catholicon* editiones, Adde:

Prodiit adhuc Venetiis, Hermanni Liechtenstein 1487 in fol.

Pag. 466 inter *Scriptores seculi* XIII *vel* XIV *anni incerti*, Adde ad litteram B.

F. BARTHOLOMÆUS CONSTANTINOPOLITANUS.

F. BARTHOLOMÆUS CONSTANTINOPOLITANUS nomenclatoribus nostris omnibus vel ignotus vel omissus, ab oblivione nunc a nobis vindicatur ex notitia accepta ex elencho codd. MSS bibliothecæ Cæsareæ, in qua hujus scriptoris etiamnum servatur

Tractatus adversus errores Græcorum.

Constantinopolitanum a patria dictum haud dubitem, ut & Simon C. P. de quo actum T. I pag. 558, licèt a Latinis tum in ea urbe dominantibus ortum conjiciam.

Pag. 471 ad JACOBI DE CESSOLIS opus *de ludo Scaccorum*, Adde:

Ejus operis plura extant in Cæsarea exempla:

MS primum hoc titulo: *Jacobi de Cesolis ordinis Prædicatorum liber ethico-politicus de ludo latrunculorum, sive de moribus & officiis hominum.*

MS alterum: *F. Jacobi de Cesolis O. Prad. liber in quatuor tractatus distributus de ludo latrunculorum.*

MS tertium: *Jacobi de Cassulis O. P. liber Ethi-*

Digitized by Google

copoliticus de ludo latrunculorum in Germanicam linguam translatus.

MS quartum : *Jacobi de Caſſalis idem opus Germanice verſum pedeſtri oratione.*

MS quintum : *Conradi van Amenhuſen monachi & prebyteri interpretatio, ſeu potius paraphraſis Germanica rhythmica multis additamentis aucta operis de ludo latrunculorum Germanice verſi pedeſtri oratione.*

Pag. 493 ad BERNARDI DE ARVERNIA vel *de Claromonte* opera, Adde :

MS *Scriptum ejus contra Henricum de Gandavo* etiamnum extat Bononiæ apud Prædicatores.

Pag. 495 ad AIMERICI PLACENTINI opera, Adde :

MS ejus *Index ſuper libros S. Auguſtini de civitate Dei*, extat etiamnum in laudata Bononienſi.

Pag. 501 ad JOHANNIS PARISIENSIS II opera inter n. 10 & 11, Adde :

MS Quæſtio *utrum rite Fratribus confeſſus teneatur eadem peccata ſuo parocho confiteri.* Extat in Cæſarea.

Pag. 505 ad RICOLDI DE MONTECRUCIS n. 2 operum, Adde :

Confutatio Alcorani ejus ſub nomine *Richardi* duplex vetus editio abſque loco & anno extabat in Baluziana, prior in fol. n. 926 : altera ex Græco-Latina in 4 n. 5056.

Pag. 510 ad THEODORICI DE FRIBURGO opera, Adde :

MS ejus *Tractatus in quinque partes tributus de origine rerum prædicamentalium*, extat in Cæſarea.

Pag. 511 ad PHILIPPI DE FERRARIA opera, Adde n. 2 :

MS *Sermones de his quæ poſſunt recitari in menſa, in itinere, adſignem, in viſitatione infirmorum, tribulatorum &c.* Sic eſt titulus in codice Bononiæ ſervato.

Pag. 518 ad GUILLELMI DE PARISIUS I editiones operis *de ſeptem ſacramentis*, Adde : Noribergæ 1496 in fol. Extat apud Minimos Nigeonii, ſed ſub nomine *Guillelmi Arverni.*

Pag. 527 ad ALDOBRANDINI DE TOSCANELLA opera, Adde n. 1 :

MS ejus *Sermones de Sanctis* ſervantur etiamnum in Bononienſi laudata.

Pag. 528 ad JOHANNIS DE SANCTO GEMINIANO opera n. 6, Adde :

Antiquiori editione prodierunt ejus *ſermones funebres*, Lugduni, Johannis Cleſn 1489 in 4. Sic D. Metaier.

Pag. 530 ad ANTONII DE AZARO *ſermones*, Adde :

MS ſub ejus nomine ordinis Prædicatorum extant etiamnum in dicta Bononienſi.

Pag. 539 ad FRANCISCI PIPINI verſionem *itineris Marci Pauli*, Adde :

Ea typis prodiit Venetiis apud Juntas 1583, ſi fides Peregrino Antonio Orlandi *Notizie degli ſcrittori Bolognesi.*

Pag. 562 ad NICOLAI TRIVETH opera, Adde :

Alia editio ejus *Expoſitionis in libros S. Auguſtini de civitate Dei* laudatur nempe Baſileæ 1490 in fol. Sic D. Metaier.

Pag. 568 ad LUDOLPHI SAXONIS opera, Adde :

Ejus *Vita Chriſti a Johanne Datrago notationibus illuſtrata* prodiit Venetiis 1581 in fol.

Enarratio ejuſdem in pſalmos, 1542 in 8.

Quæ editiones Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 569 ad CONRADI DE ASCULO opera, Adde :

MS Ejus *Commentaria de impreſſionibus aeris, & de metheoris* extant etiamnum in Bononienſi.

Pag. 575 ad GUIDONIS DE PILRO primum opus, Adde :

Margarita, ſive Biblia ſacra carmine reddita typis prodierunt in Incun. typogr. abſque loco & anno. Extabat in Baluziana.

Pag. 580 adde ad 1332

F. RAINERIUS GRANCHIUS.

F. RAINERIUS GRANCHIUS Etruſcus Piſanus patria & profeſſione, ſcriptor nomenclatoribus omnibus hactenus ignotus, in lucem nunc proditur ex fide operis ab eo concinnati, quod MS ſervat R. P. D. Petrus Cannetus abbas Camaldulenſis in Italia, & nunc iſto anno MDCCXX Romæ agens. Ex eo codice colligitur auctorem vixiſſe ſub Ludovico Bavaro imperatore, & Caſtruccio Lucæ tyranno, de quibus ut viventibus agit. Opus verò eſt 1334.

Poema hiſtoricum de bellis Tuſciæ in libros octo diviſum & Betto de Griſa equiti Piſano nuncupatum. Incipit :

Urbs mea, te memorem faciat Romana vetuſtas.

Deſinit :

Ultimus a ſtirpe de Granchis frater & hæres.

Codex eſt membraneus in 4 nonnullis figuris ornatus.

Hanc notitiam debeo humanitati clariſſimi & eruditiſſimi Domini Juſti Fontanini, qui in epiſtola ad R. P. F. Michaelem Lequien Romæ die XXVIII martii MDCCXX data, & die XXIII aprilis ſequentis Pariſiis recepta, de hoc anecdoto me monitum voluit, ut hujus ſcriptoris ſaltem in additamentis non obliviſcerer. Addit & ſe hoc opere uſum in ſua *Diſſertatione de corona ferrea Longobardorum a ſe anno MDCCXIX in lucem Romæ data.*

Pag. 588 ad DURANDI DE AURELIACO opera, Adde notam ſequentem :

Huic ſcriptori duplex opus aſſerui, primum cui titulus *Durandellus ſuper quatuor libros ſententiarum contra corruptorem Thomæ*, nempe contra Durandum de Sancto Portiano, *editum*. Alterum cui titulus *Correctorium corruptorii*, & utriuſque eumdem eſſe auctorem hac ratione me eviciſſe putavi, non ſolum quod primum ad alterum remittat, ſed & quod ſecundum primum ut prius editum lauder. Sic enim legitur in priori, de hac quæſtione : *An in rebus incorruptibilibus non ſit niſi unum individuum in una ſpecie* ? in annotatis ad ſecundum ſententiarum articulo VI, id oſtenderat tantum de ſpiritualibus, nam inquit ibidem, *quantum ad corporalia de hoc in corruptorio.* Quæ non aliter a me accipienda viſa ſunt, quam ut remiſſionem ad alterum opus quod poſtea edendum ſibi proponebat Argumentum vero eo magis me premebat & premit etiamnum, quod in *Correctorio corruptorii* Art. VIII, ubi ad illam quæſtionem venit, ſic habet : *Id ad præſens oſtendatur in corporalibus, nam in ſpiritualibus iam oſtenſum eſt.* Ubi verò? non in *Correctorio*, in quo quæſtionem illam quoad creaturas ſpirituales antea

non tractat. Ergo ad ſuperiorem tractatum remittit, in quo eam ex profeſſo diſcutit, qui proinde prior editus.

Vir tamen eximius ſocius Sorbonicus, ſacræ facultatis Pariſienſis magiſter, mihique multis nominibus colendus D. Carolus du Pleſſis *d'Argentré* regi ab eleemoſynis ordinarius, haud mediocrem mihi difficultatem oppoſuit. Sic enim aiebat: Quem priorem tractatum ſtatuis, certo nonniſi poſt Thomam de Aquino ſanctorum albo inſcriptum editus eſt, nam eum auctor in ipſo limine & deinceps in toto tractatu Sanctum & Beatum compellat. Quem verò poſteriorem definis, ante Thomæ canonizationem editus fuit, cùm in eo auctor nonniſi Thomam, nunquam verò Sanctum aut Beatum nominet. Igitur qui tibi poſterior eſt, ille prior, qui verò prior ille poſterior, & ambo tractatus ſcriptorum diverſorum fœtus. Reſpondere quis poſſet, quod in altero tractatu Thomas ſanctus non vocetur, erratum forte eſſe librarii & ſtationarii, qui morem theologorum ejus ætatis ſecutus fuerit. Neque enim illi etiam poſt Thomam in Sanctorum numerum relatum, de eo agentes vel eum in publicis diſputationibus citantes Sanctum continuo vocabant, ſed frequentius *Thomam* ſimpliciter, vel *Thomam de Aquino*. Malim fateri ad ſolvendam plane difficultatem neceſſarium fore tractatus ambos a capite ad calcem revolvere, inter ſe invicem compararé, & quæ ſit inter utrumque convenientia, quodve diſcrimen diligentius annotare, quod ut exequar, ætas & valetudo non permittunt, & aliis otioſioribus & diligentioribus agendum relinquo.

Cæterum quis Correctorii dicatur auctor, vel Johannes Pariſienſis, ut ceſſere videbatur Clar. theologus laudatus, vel Johannes Clapoël, vel Hervæus Natalis, vel Bernardus de Claromonte, qui omnes contra corruptorem feruntur ſcripſiſſe, nullatenus laboro: ſed cuivis tribuatur, ejus indicandus eſt tractatus prior, ad quem in hoc Correctorio remittat, quod tamen de iſtis nemo hactenus dixit bis pro S. Thomæ doctrina ſcripſiſſe, neque ille tractatus huc uſque inventus eſt aut indicatus. Non enim ego alia ratione perſuaſus ſum, ut utrumque eidem ſcriptori aſſererem, quam quia ſcriptor *Correctorii* remittit ad tractatum prius a ſe editum, in quo de ſpiritualibus creaturis egerat, idque actum inveniens in tractatu contra Durandum de ſancto Portiano, utrumque eidem ſcriptori tribuendum cenſui, ſed ſalva aliter & melius opinantium ſententia.

At quandoquidem de clariſſimo domino *d'Argentré* agendi locus datus eſt, condonet mihi lector, ſi occaſionem arripiam ſapientiſſimo theologo gratulandi, quod qui aliàs doctrinæ Thomiſtarum de præmotione phyſica iniquior erat, & R. P. Antonini *Maſſoulié* ſenſa acrius impugnarat, jam a quibuſdam annis aſpirante numine mentem mutarit. Cùm enim vir ſtudioſiſſimus codices MSS veteres in Sorbona ſervatos revolviſſet & attentius legiſſet, ex iis deprehendit, tantum abeſſe ut Thomiſtarum doctrina recens & nova dicenda ſit, imo antiquam eſſe totius ſacræ facultatis Pariſienſis, ac in ejus ſcholis jam a medio ſeculo XIV propugnatam fuiſſe, argumenta quibus hac noſtra ætate impugnatur a quadringentis annis in agonibus publicis facultatis propoſita fuiſſe, eademque ratione tum ſoluta, qua a Bagnezio, Alvarezio, Johanne a ſancto Thoma & aliis deinceps ſolvuntur. Unde vir ſapiens abjecta quam a magiſtris imbiberat ſententia, doctrinam Thomiſticam de præmotione & prædeterminatione phyſica ac de gratia per ſe ipſam efficaci, ut divinæ ſcripturæ, ſanctorum Patrum Græcorum & Latinorum conſenſui, & veterum ſcholæ magiſtrorum multitudini maxime conſentaneam amplexus eſt, in eamque totus manus pedeſque conceſſit. Quod & eruditis per orbem chriſtianum omnibus notum eſſe voluit edito in lucem libello, ſed doctrinæ pondere graviſſimo, cui titulum indidit: *De numine Dei ut omnium rerum effectoris: & quomodo vis & impreſſio prima cauſæ ſecundas cauſas efficienter impellentis ad agendum, & ad ſingulos motus licet voluntarios, tum in genere motus, tum ut res ſunt ſingulares applicatis, cum libera poteſtate noſtri arbitrii convenientiam habeat*, Pariſiis, Petri Gandouin MDCXX in 4 pp. 45. Quæ omnibus ordinis Prædicatorum theologis ceu nova illis gratiſſima futura quin annunciarem, abſtinere non potui. Jam ad rem noſtram redeundum eſt.

Pag. 608 ad PETRI DE PALUDE opera, Adde:

MS Ejus *Epiſtola ad F. Hugonem ejuſdem ordinis magiſtrum generalem XVI de reditibus & poſſeſſionibus Fratrum*. Extat in Cæſarea.

MS Ejus *Articulus circa materiam confeſſionum*.

MS Ejuſdem *Judicium contra magiſtrum Johannem de Poliaco ſuper decem ejus doctrina articulis*.

MS *Ejuſdem judicium de* XIII *articulis Johannis Petri de Poliaco doctoris in theologia*.

MS *Ejuſdem concluſio contra reſponſionem datam per magiſtrum Johannem de Poly*.

MS *Ejuſdem reſponſiones ad ea quæ ſibi impoſuit magiſter Johannes de Poliaco, dum ad objecta ſibi ab aliis idem magiſter Johannes in conſiſtorio reſponderet, quas Frater Petrus veſtræ ſanctitati exhibet judicandas condemnando, corrigendo, vel etiam approbando, ſicut miſericors, & juſta veſtra prudentia decreverit faciendum*. Extant omnia in Cæſarea.

Ex quibus ſolvitur dubium pag. laudata a me relictum, an iſta ſint aliud opus ab ejuſdem Petri *tractatum de eccleſiaſtica poteſtate*. Manifeſtum enim alia plane eſſe. Porro iſte tractatus etiam eſt in Cæſarea cum hic laudatis compactus.

Pag. 611 ad CONRADI DE HALBERSTATT opus *de Trivio*, Adde:

MS *Trivium ejus, ſeu loci communes theologici ex Sanctis Patribus decerpti & in tres libros ordine alphabetico digeſti*.

MS altero codice *Ejuſdem Trivii fragmentum*.

Extant uterque codex in Cæſarea. Vide quæ de ſcriptore ejuſdem nominis diximus ejuſdem tomi primi pag. 466, in quibus etiamnum perſtamus.

Pag. 617 ad GUALVANEI FLAMMA operum n. 7, Adde:

MS *Chronicon ejuſdem de antiquitatibus civitatis Mediolanenſis*.

Extat etiam in Cæſarea.

Pag. 625 addendus anno MCCCXLVII à nobis omiſſus:

F. MARCUS RONCIONUS.

F. MARCUS RONCIONUS Etruſcus Piſis illuſtri ſanguine ortus, & in patria ordini coop- 1347.
tatus, vir gravis domum ſuam nativam prior regebat, cùm a Clemente VI die XX novembris MCCCXLII ad ſedem tum epiſcopalem Urbinatenſem promotus eſt: quam optimi paſtoris partes implens rexit ad annum MCCCXLVII. Tum enim cùm Avenionem ob Eccleſiæ ſuæ negotia ſe contuliſſet, iis ex voto peractis rediens nave conſcenſa ſæva tempeſtate ſuborta jactatus, cum ea naufragio ſub-

Digitized by Google

merſus eſt. Hunc Altamura ſcriptoribus accenſet ex monumentis cœnobii Piſani, ceu qui a ſe confectum reliquerit

MS *Librum cenſuum Eccleſiæ Urbinatenſis.*

Pag. 630 ad ROBERTI HOLKOT operum n. 2, Adde:

Ejus prælectiones in librum ſapientiæ typis etiam prodierunt Pariſiis, Gering & Remboldt 1489 in 4: ex D. Metaire.

Pag. 645 ad JACOBI PASSAVANTI opus, Adde: *Specchio di vera penitenza.* Prodiit rurſus typis Florentiæ 1579 & 1581 in 12.

Quæ ambæ editiones extant Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 654 ad HENRICI SUSONIS operum editiones, Adde:

Dialogus compendiarius æternæ ſapientiæ & miniſtri ejus, & centum meditationes paſſionis Jeſu Chriſti prodierunt inter S. Gertrudis exercitia, Pariſiis 1578.

Ejuſdem Horologium æternæ ſapientiæ, Venetiis 1536 in 16.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 670 ad JOHANNIS DE TAMBACH opera, Adde:

MS *Ejus exhortatio ad Carolum IV Romanorum & Bohemiæ regem, ut a pontifice obtineat generalem abſolutionem a ſententiis & pœnis proceſſuum vulgatorum, & ut cum irregularibus diſpenſetur, atque ut per novam conſtitutionem ſanciatur, quod nullum interdictum generaliter latum ab homine, vel a jure antequam ſit publicatum per denunciationem neceſſarie ſit ſervandum, & excommunicationis, ſuſpenſionis & interdicti ſententiam incidens generalem ſit vitandus de neceſſitate, quouſque ipſius nominatim fuerit denunciatio ſubſequuta.*

MS rarum extat in Cæſarea.

Pag. 678 ad JOHANNIS TAULERI operum editiones, Adde:

Extat & una curata a R. P. F. Bonifacio a Fræxinone Capucinorum provinciæ Romanæ provinciali, Maceratæ in 4 abſque anno.

Quæ Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 705 ad SIMONIS ANGLI opera, Adde:

MS *Ejus Commentaria ſuper prophetas minores, & Super libros Machabæorum.*

Extant in Bononienſi pluries laudata.

Pag. 709 ad JOHANNIS DE PODIONUCIS opera, Adde:

MS *Oratio ejus gratulatoria de adepto pontificatu dicta Conſtantiæ Martino V pontifici tum electo præſente & aſtante toto concilio.*

Extat in Cæſarea, mirumque non editam in actis concilii ab Hermanno Vonder Hardtin lucem datis.

Pag. 721 inter *Scriptores incerti anni, ſed vel ſeculo* XIV *vel ſequenti florentes* adde ſequentes a nobis omiſſos, & omnibus nomenclatoribus ignotos.

F. ARNOLDUS DE FRIBURGO.

F. ARNOLDUS DE FRIBURGO ſic a patria & profeſſione nuncupatus ſcripſit ſeu potius in linguam Germanicam vertit

Alchabitii ſeu Abdilaxii iſagogen in aſtrorum judicia.

Extat codex MS in Cæſarea.

F. ARNOLDUS DE TREVIRIS.

F. ARNOLDUS DE TREVIRIS & hic ſic a patria & profeſſione nuncupatus, licèt id certo non aſſeratur, ſcripſit librum, cui titulus eſt:

Epiſtola de reſtauratione Eccleſiæ.

Extat codex MS in Cæſarea.

Pag. 722 ad BARTHOLOMÆI PARVI *Bononienſis* opera n. 1, Adde:

MS *Ejus poſtilla ſuper Matthæum* dicitur extare in Bononienſi laudata.

Pag. 723 ad BOMBOLOGNINI BONONIENSIS opera, Adde:

MS Ejus *Commentaria in quatuor libros ſententiarum.*

Et hæc extare in Bononienſi Memorialia exinde mihi miſſa fidem faciunt.

Pag. 727 adde:

F. INGOLDUS TEUTO.

F. INGOLDUS TEUTO, haud dubie provinciæ Teutoniæ alumnus, licet nec patriam nec domum profeſſionis prodant, ſed laudent ſolum ceu in ordine Prædicatorum magiſtrum, ſcripſit opus Germanica lingua cui titulum indidit:

Das guldin ſpil, (an legendum *ſpiel*) & Latine *Aureus ludus?*

Extat codex MS in Cæſarea.

Pag. 729 poſt *F. Johannem de Taurino*, Addendus:

F. JOHANNES TEUTO.

F. JOHANNES TEUTO, & hic provinciæ Teutoniæ alumnus, ſed cujus nec patria nec domus profeſſionis proferuntur. Scripſit librum hoc titulo:

Tractatus de moribus & diſciplina humana converſationis chartarum luſum moraliter ſex capitibus exponens.

Extat codex MS in Cæſarea.

Pag. 731 ante *Thomam Teutonem*, Adde:

F. THEOBALDUS CRETENSIS.

F. THEOBALDUS CRETENSIS a patria ſic nuncupatus, quænam verò illa ſit vel regio vel civitas, Memorialia e bibliotheca Cæſarea mihi miſſa non produnt: ſic autem dici a Creta inſula haud facile crediderim, quem Teutonem potius conjicio, & forſan oppidi *Retenſis*, & domus in eo ordinis Prædicatorum alumnum: norunt enim omnes, amanuenſibus plerumque ad pronunciationem, non ad ortographiam attendentibus, quam facilis ſit illa mutatio *Retenſis* in *Cretenſis.*

Ut ut ſit iſte Theobaldus opus ſcripſit MS in Cæſarea ſervatum, cujus argumentum eſt

Epitome Bibliorum ſacrorum rhythmica.

Pag. 734 ad F. ADAM quem primum inter dubios an noſtri ſint collocavi, quia nullum ejus operis exemplum in manus meas venerat, in quo diſerte ordinis Prædicatorum diceretur, Adde: ſed quem nunc noſtris aſſerere non dubito, ex fide antiquioris editionis, cujus is eſt titulus:

Summula pauperum per magiſtrum Adamum de ordine Fratrum Prædicatorum, Pariſiis 1494 in 4.

Extabat in Baluziana n. 2489.

Pag. 752 ad 1410, Addendus:

F. JOHANNES DE LUPICINIS.

1410. F. Johannes de Lupicinis Longobardus Reggii Lepidi natus, in patria ordini nomen dedit, virque fuit ſub finem ſeculi XIV & ineunte XV doctrina & facundia commendatus. Hic ſcriptor me fugerat tomo primo hujus operis, quamvis a Rovetta ex Vincentio Rivalio laudetur ad 1410, at Memorialia Bononienſia recens mihi miſſa in mentem revocarunt. In iis enim moneor ejus ſervari etiamnum in bibliotheca Bononienſi Prædicatorum inter codices MS

Sermones de tempore & de Sanctis.

Pag. 753 ad eumdem annum 1410 addendus:

F. THOMAS DE UTINO.

1410. F. Thomas de Utino a patria ſic & profeſſione nuncupatus, alter ab eo de quo T. I ad 1483, vir gravis, doctrina & prudentia inter illuſtres ineuntis ſeculi XV recenſendus conventum Bononienſem adminiſtrabat prior anno MCCCCX. Ejus ſervatur etiamnum Viennæ in Cæſarea inter codices MS

Teſtimonium F. Thomæ de Utino prioris conventus S. Dominici Bononiæ datum Johanni de Jeſſenitz artium liberalium magiſtro, baccalaureo in decretis, & collegiato collegii regis Wenceſlai in civitate Pragenſi de decreto edito a theologis convocatis mandato pontificis Johannis XXIII in ædibus Oddonis cardinalis de Columna, petentibus & inſtantibus Jaroſlao epiſcopo Sareptenſi ordinis Minorum, & Jacobo canonico Pragenſi, ut ad rogum damnarentur libri Johannis Wikleffi.

Quæ ad hiſtoriam ejus ætatis haud erunt inutilia.

Pag. 758 addendus ad annum 1416

F. THEOBALDUS DE SAXONIA.

1416. F. Theobaldus de Saxonia ex ſolo nomine a nobis relatus fuit T. I pag. 757 inter illuſtres viros qui ex ordine Prædicatorum concilio Conſtantienſi affuerunt, & licèt hinc doctrina, gravitate, & agendi ſolertia inſignem fuiſſe virum conjectu pronum ſit, nulla tamen ejus opera ſpeciatim laudata fuerant, ceu nobis & aliis nomenclatoribus tum incognita: nunc autem quædam notitiæ ex Viennenſi bibliotheca Cæſarea miſſæ Theobaldum hunc docent non parum in eo generali concilio & eruditione & eloquentia claruiſſe. nam ex iis unus fuit qui ad habendas coram celeberrimo illo conventu conciones ſelecti fuere. Ejus etiamnum in Cæſarea inter codices MS ſervatur

F. Theobaldi ſacræ Theologiæ profeſſoris ordinis Prædicatorum ſermo factus in concilio Conſtantienſi dominica XI poſt pentecoſten anno Domini MCCCCXVI.

In eadem Cæſarea extat vel ejus vel alterius ejuſdem nominis codex MS, cujus titulus ſic exinde mihi miſſus eſt:

F. Theobaldi ordinis Prædicatorum Refutatio errorum Thalmud.

Pag. 659 ad annum 1417 addendus:

F. PETRUS DE BOEMIA.

F. Petrus de Boemia a regione natali ſic nuncupatus ſacræ theologiæ profeſſor anno MCCCCXVII clarus, quibuſdam forſan ſilentio præterundus videbitur, & nomen ejus oblivione perpetua premendum, eo quod cùm alii provinciæ Boemiæ ſodales ſtrenue pro fide catholica contra Huſſitarum errores pugnarent, nec quibuſcumque acerbioribus ſupplicitis, etiam vivicomburio ad eam deſerendam adduci poſſent, imo ea alacriter ſubirent, hic Petrus a Fratribus degener, hæreticorum illuſionibus ſe implanari paſſus ſit. At cùm in errore pertinax non fuerit, ſed quam primum ſolemniter ejuraverit, gratiæ divinæ ingrati eſſemus, ſi ejus efficaciam in ovis perditæ revocatione non laudaremus, ut nec S. Auguſtini ab hæreſi Manichæorum converſionem tacet Eccleſia, ſed feſto ſolemni quotannis celebrandam duxit. Itaque hujus Petri acta MS in Cæſarea:

1. *Sermo habitus Pragæ in abjuratione hæreſeos facta a F. Petro ordinis Prædicatorum in illud* Filius meus mortuus eſt, & reſurrexit.

2. *Formula abjurationis ejuſdem F. Petri lingua Boemica.*

3. *Revocatio, recognitio, & proteſtatio F. Petri ſacræ theologiæ profeſſoris Prædicatorum monaſterii S. Clementis facta Pragæ anno Domini* MCCCCXVII *ſabbato ante Dominicam Oculi in collegio Caroli coram tota univerſitate ſtudii Pragenſis, in præſentia ſcabinorum & conſulum ac communium omnium civitatum Pragenſium.*

4. *Eadem formula lingua Germanica.*

Pag. 762 ad Johannis Herolt Diſcipuli vulgo dicti opera, Adde:

Sermones ejus prodierunt Baſileæ 1482 in fol. voll. duobus. Quæ editio extabat in Baluziana.

Pagg. 766 & 767 ad S. Vincentii Ferrerii opera, Adde has editiones:

Tractatus de vita ſpirituali, prodiit etiam Venetiis 1543, & Pariſiis 1549.

Sermones de tempore & de ſanctis cum auctoris vita, Mediolani 1488, tomis duobus in 4.

Quæ editiones extant Romæ in Caſanatenſi.

Epiſtola ad Benedictum papam XIII de antichriſto, Coloniæ 1529 in 4.

Extabat in Baluziana n. 2502.

Pag. 770 ad Johannis Dominici cardinalis opera n. 8, Adde:

Trattado della SS. carità prodiit Senis 1513 in 4. Extat in Caſanatenſi.

N. 13 MS *Tractatus ejus de conceptione B. Virginis*, quem Alva perditum putavit, ſervatur etiamnum in Bononienſi pluries laudata.

Pag. 781 ad Thomæ Antonii de Senis opera n. 1, Adde:

MS *Supplementum Legendæ S. Catharinæ de Senis.* Extat in Bononienſi.

Pag. 793. ad Johannis Nyder opera n. 10, Adde:

Ejus *Alphabetum divini amoris de elevatione mentis in Deum.* Prodiit in incun. typog. abſque loco & anno, ſed ſub nomine Johannis Gerſonis in 4. Quæ vetuſta editio erat in Baluziana n. 2233

MS *Conſolatorium timoratæ conſcientiæ in tres partes diviſum.* Extat in Cæſarea.

Digitized by Go

La ſteſſa opera Italice reddita da Franceſco Sanſovino, a quo fuit etiam explicata & aucta, Venetiis 1620 in 4.

Hæc verſio extat in Caſanatenſi.

Pag. 794 ad JOHANNIS LEONIS *Romani* opera n. 1, Adde:

MS *Tractatus ejus de ſynodis & Eccleſia poteſtate in ſeptem libros* diſtributus extat etiam in Cæſarea.

Pag. 799 ad JOHANNIS DE RAGUSIO opera n. 5, Adde:

MS *Ejus oratio qua per octo dies in concilio Baſileenſi reſpondit ad articulum primum Boemorum de communione ſub utraque ſpecie.*

Extat bis in Cæſarea, cum ſequenti

Eodem codice *Altera ejuſdem oratio ejuſdem argumenti, & de communione puerorum, in qua reſpondet ad replicas M. Johannis de Rokizana.*

Pag. 800 ad JOHANNIS DE MONTENIGRO opera n. 1, Adde:

MS *Relatio ab eo facta in concilio Baſileenſi de conceptione B. Virginis* extat etiamnum in Bononienſi laudata.

Pag. 807 ad BARTHOLOMÆI MUTINENSIS opera, Adde:

Hæc ejus alia MS in archivo cœnobii Mutinenſis ſervata:

1. *Super integrum Pſalterium commentaria lingua Italica ſcripta.*
2. *Super evangelium Matthæi commentaria.*
3. *Hiſtoria ſeptem dormientium.*
4. *Tractatus de amore divino.*
5. *Tractatus de pœnitentia.*
6. *Tractatus de paſſione Jeſu Chriſti.*
7. *Tractatus contra malos parentes.*

Ex documentis a cœnobio Mutinenſi habitis in quibus notatur auctorem vixiſſe ultra MCCCCLXXI, ait conſtat ex ejus ſcriptis laudatis ſuper pſalmos, quæ ibidem ab eo dicuntur ſub Hercule Ferrariæ duce elaborata: Hercules autem nonniſi anno indicato ducatum obtinuit.

Pag. 816 ad LEONARDI DE VALLE BRIXINENSI vulgo *Brixinthal* in Teriolis ſeu *Tirol* opera, Adde:

MS *Tractatus de actibus elicitis & imperatis.*

MS *Commentarius in Hugonis cardinalis epitomen theologiæ.*

Epitomen hanc eamdem eſſe conjicio cum opere celebri, quod dicitur *Compendium theologiæ* in ſeptem libros diviſum, & ab his verbis incipit, *Veritatis theologicæ ſublimitas*: quia in Cæſarea, cujus ſunt hi codices MS, hoc Compendium Hugoni cardinali de Sancto Charo aſcribitur.

MS *Epiſtola ad Acatium capellanum generoſi domini baronis de Walſee, cui mittit quoſdam articulos pro ſua directione ad prædicandam crucem, & publicandam excommunicationem contra Huſſitas in regno Bohemiæ.* Quæ omnia in Cæſarea.

Pag. 818 ad S. ANTONINI opera, Adde has editiones:

Excerpta ex Summa theologica ſcilicet, Tractatus de uſuris modo concionatorio expoſitus, de ſummo pontifice, Summa confeſſionis, Venetiis 1521 in 8.

Iſtruzzione per li ſacerdoti, curati e confeſſori, Venetiis 1569 in 8.

Devotiſſimus trialogus ſuper enarratione evangelica de duobus diſcipulis euntibus in Emmaus, Florentiæ 1680 in 4.

Confeſſione generale, 1518.

Extant in Caſanatenſi

Interrogatorio compoſto dal Antonino arciveſcovo Fiorentino ſopra le confeſſioni impreſſo havuta la copia di ottimi eſemplari a petizione di ſer Piero Pacini, Florentiæ, Laurentii Morgiani, & Johannis de Maguntia 1496 in 4.

Excerpta ex Summa Hiſtoriali ſcilicet,

Fragmentum de donatione facta a Conſtantino imperatore, Coloniæ 1535.

De S. Juliano hoſpitatore.

Vita S. Zenobii Florentini.

Elogium B. Johannis Dominici archiepiſcopi Raguſini & cardinalis.

Quæ ſeparatim edita habentur in Caſanatenſi.

Pag. 832 ad RAPHAELIS DE PORNAXIO opera n. 4. Adde:

Ejus Tractatus de paupertate valde utilis prodiit typis in 4 abſque loco & anno.

Quæ vetus editio extat in Caſanatenſi.

Pag. 840 ad JOHANNIS DE TURRECREMATA opera n. 17, Adde:

Ejus *Expoſitio in regulam S. Benedicti* prodiit Pariſiis, typis Petri Levet pro Nicolao Soldat, 1491 in fol.

Flores ſententiarum D. Thomæ de ſummi pontificis auctoritate. Editio recens Florentiæ 1715 in 8.

Pag. 843 ad LEONARI DE VIENNA opera a Lambecio relata majoris explicationis gratia, Adde:

n. 1. *Diſſertatio de ratione conciliandi inimicos & mitigandi iratos.*

n. 2. *Inquiſitio de ſeptem conditionibus viæ ſalutis in patriam regni cœleſtis ſcripta pro Cæſare jam diſponente ſe ad viam verſus Romam anno* MCCCCLXVIII.

n. 10. *Fabula de Griſeldi a Johanne Boccacio vernaculo idiomate ſcripta, a Franciſco Petrarcha Latine reddita.*

12. *Excerpta ex hiſtoria Barlaam.*

13. *Ex vita Henrici III imperatoris, & Carolomanni monachi.*

14. *F. Leonardi epiſtola ad Fredericum III imperatorem, in qua de beneficiis acceptis gratias agit.*

Quæ omnia eodem codice MS Bibl. Cæſareæ continentur.

Pag. 844 ad GABRIELIS BARLETTÆ *ſermonum* editiones, Adde:

Lugdunenſem anni 1594 in 16, quæ in Caſanatenſi.

Pag. 848 ad NICOLAI JACQUERII opera, Addendi:

MS. 1. *Sermo ad ſacroſanctam generalem ſynodum Baſileenſem habitus Dominica III poſt octavas paſchæ.*

2. *Alter ſermo ejuſdem in eodem concilio habitus Dominica prima quadrageſimæ.* Extat uterque eodem codice in Cæſarea.

Pag. 849 addendus

F. ANTONIUS ROSA.

F. ANTONIUS ROSA Italus Brixiæ e ſtirpe nobiliſſima ortus, & in patria ordinem amplexus, exinde inquiſitor generalis in Lombardia & Genuæ, laudatur ab Octavio *Roſſi* in Theatro ſuo illuſtrium Brixianorum, ceu qui claruerit ad annum MCCCCLXXIV & reliquerit a ſe compoſitos

n. 1474.

Sermones quadrageſimales.

Pag. 856 ad JOHANNIS AQUILANI *ſermones*, Adde:

Mss ejus ætatis etiamnum habentur in Bononienſi pluries laudata.

Pag. 866 ad JOHANNIS ANGLI opera, Adde:

Ms. *ejus commentaria ſuper libros ſententiarum* extant in dicta Bononienſi.

Pag. 867 ad BAPTISTÆ DE' GIUDICI opera, Addendus:

Dialogus de contemtu mundi ad F. Thomam de Lenco vicarium generalem Ciſalpinum ordinis Prædicatorum.

Codex eſt in 4 in membrana, ſicque incipit, *Scio quoſdam.* Deſinit, *jam valere deſinatis.* Extat codex in muſeo Clar. D. Juſti Fontanini Romanæ eloquentiæ luminis, qui pro ſua humanitate de hoc opere apud ſe ſervato me monitum voluit. An vero hic *Dialogus* idem ſit cum *Dialogo de Religione* tantopere a Leandro laudato, an alter, diſcutient, & hîc addent Romani ſodales.

Pag. 868 ad GUILLELMI DE PARISIUS II operis editiones, Adde:

Ejus *poſtilla in evangelia* prodiit Coloniæ, Johannis Coelhoff de Lubek 1481 in fol. Sic D. Mettaire.

Pag. 870 F. ANONYMUS addendus ad 1488, qui ſcripſit ac edidit

Roſarium Virginis Mariæ, Lugduni, Janon Carcaigni 1488 in 4.

Pag. 878 ad DOMINICI CHAVALCHA opera, Adde ad n. 1:

Trattato della pazienza compilato dal compoſitore del ſpecchio della croce, Venetiis, Dionyſii de Bertocho 1490 in 4.

Meminit D. Mettaire.

Pag. 881 ad FELICIANI N. tractatum *de prædeſtinatione*, Adde:

Extat MS in Cæſarea, & dicitur inſcriptus N. *Reatino epiſcopo*, contra in editis *Jacobo Beatino epiſcopo*. Nec plus lucis affert codex MS quam exempla impreſſa. Nam Reate ab anno MCCCCLXXXV ad MDX & amplius nullus ſedit epiſcopus *N.* nec *Jacobus*, ſed eam ſedem adminiſtravit *Johannes cardinalis de Columna.*

Pag. 890 ad HIERONYMI SAVONAROLA opera, Adde:

Eſpoſizione della figura di Gedeone, Lugduni 1538 in 4. Extabat in Baluziana n. 2457.

Ejuſdem *Sonetto.* Extat in Johannis Marii Creſcimbeni *Iſtoria della volgar poeſi.* Romæ 1711. T. III.

ADDENDA ET EMENDANDA TOMO ALTERO.

Pag. 21 ad THOMÆ DE VIO CAJETANI opuſculorum editiones, Adde has alias:

Modoëtiæ 1529, & Romæ 1570: ambæ in fol. Extabant in Baluziana nn. 323 & 324.

Pag. 23 ad PETRI LAVINII opera, Addenda:

Ejus epiſtola Cornelio Agrippa ſcripta.

Edita eſt cum operibus C. Agrippa vol. I.

Pag. 42 ad LUDOVICI VIVALDI operum editiones, Adde:

Opus Regale prodiit etiam Pariſiis 1515 in 4. Extabat in Baluziana n. 5098.

Pag. 49 ad CYPRIANI BENETI opera, Addendus:

Tractatus de fortitudine animi & de perfecta arte militari, Lugduni 1550.

Extat Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 57 ad SILVESTRI PRIERATIS opera, Addendæ:

Rime. Extant in commentariis *della volgar poeſia* Johannis Marii Creſcimbeni, Romæ 1711 in fol.

Pag. 81 addendus ad 1530:

F. MICHAEL DE ARCOS.

F. MICHAEL DE ARCOS Hiſpanus, Cordubenſis patria & profeſſione, laudatus a Jacobo Quetif in omnibus ſuis catalogis. Quamvis autem præter ejus nomen de ejus operibus nihil in ſchedis dicti Jacobi repererim, haud mihi dubium, quin aliqua hujus Michaelis agnoverit, & annotata habuerit in adverſariis jam deperditis. Hinc mihi viſus eſt ſaltem ex nomine indicandus, ut gentilium præſertim ſodalium diligentiam acuam, & excitem ad majorem viri hujus illuſtris notitiam ejuſque operum poſteris revelandam. † 1531

Pag. 94 ad BERNARDI DE LUCEMBURGO opera, Addendæ

Collationes de quindecim virtutibus B. Mariæ Virginis, Coloniæ 1517 in 4.

Extant Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 109 ad VINCENTII GIACHARI operum editiones,

Ubi prior dicitur prodiiſſe Venetiis 1537, *adde* in 4, quæ extat in Caſanatenſi. *Dele ſequentia & lege:* Eſt altera ibidem 1538 in 8, quæ in Barberina.

Pag. 114 ad 1541 addendus:

F. NICOLAUS MANDE.

F. NICOLAUS MANDE Flander, patriaque & profeſſione Gandavenſis a Bernardo de Jonghe ſodali in ſuo Belgio Dominicano pag. 72 ſic laudatur ex necrologio dicti cœnobii. Vir fuit ad omnia voluntarius, nemini oneroſus, qui conventum in diverſis obſequiis fideliter & libenter deſervivit, & præcipue in fine vitæ ſuæ in Eccleſia in domuncula indulgentiarum. Fuit etiam maxime ſtudioſus, nullum tempus in vanum conſumens, ſed ſemper intentus ſtudio & lectioni, & præcipue in libris ſcribendis & colligendis, & ubicumque iret habens ſub axellis magnum cumulum librorum, & quicquid novi emanavit vel accidit, cujus potuit habere notitiam ſcriptis mandavit. Similem non habuit conventus, qui talem haberet notitiam chronicorum & hiſtoriarum, qualis ipſe erat. Obiit die prima julii MDXLI. † 1541

Scripta & annotata ejus in iconoclaſtia poſteris periiſſe dolendum eſt. Hactenus Bernardus citatus.

Pagg. 117 & 118 ad SANCTIS PAGNINI opera, Adde:

N. 3. *Idem Theſaurus linguæ ſanctæ recognitus & auctus a Mercero* prodiit Lugduni 1577 in fol. vóll. duobus.

N. 13. *Annotationes in Biblia ſacra, & verſiones interlineares complurium eorumdem Bibliorum partium.* Editæ abſque loco & anno.

Hæc extant in Caſanatenſi.

Pag.

Pag. 119 ad DOMINICI BUCHII opera n. 1 Adde:

Etymum in ſeptem pſalmos pœnitentiales prodiit Venetiis 1531 in 4.

Pag. 137 addendus ad 1550:

F. LAURENTIUS DE GHERARDIS.

* 1550. F. LAURENTIUS DE GHERARDIS Italus, patriaque ut & profeſſione Bergomas, vir apoſtolici plane pectoris, ſingulari facundia & dicendi gratia per præcipuas Lombardiæ civitates celebre inter verbi Dei præcones ſibi fecit nomen. Hinc epiſcopus titularis in partibus promotus, & antiſtiti Bononienſi datus ſuffraganeus, vices ejus annis pluribus egit cum ſingulari omnium approbatione, animarumque fructu non pœnitendo. Ad annum MDL floruiſſe volunt, ad quem ejus meminerunt Pius, Rivalius, Rovetta, & tandem Michael Cavalierius, adduntque dictos a ſe ſcriptos reliquiſſe

Sermones de tempore, de Sanctis & quadrageſimales MS in archivo cœnobii Bergomenſis ſervatos, penes quos fides.

Pag. 139 ad LEANDRI ALBERTI opera, Adde:

Vita B. Jordani Saxonis ord. Prad. magiſtri II.

Diatriba de incrementis dominii Veneti.

De claris viris reipublicæ Venetæ.

Hæc ſeorſim edita habentur Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 142 ad annum 1552 addendus:

F. JOHANNES DOMINICUS SCEVOLINUS.

* 1552. F. JOHANNES DOMINICUS SCEVOLINUS e Petra Honorii ſeu Bertinorio vulgari Italico *Bertinoro* civitate epiſcopali ad viam Æmiliam ſita ortus, & ibidem ordini cooptatus, vir gravis & primi nominis theologus florebat hoc medio ſeculo XVI, a noſtris tamen nomenclatoribus omiſſus, ac cujus memoriam ab oblivione nunc vindico retecto ejus opere MS in bibliotheca Cæſarea ſervato, cujus hic titulus:

Tractatus de ſacerdotio ad Nicolaum Olahum archiepiſcopum Strigonienſem, legatum natum, primatem Hungariæ, Cæſareæque majeſtatis ſummum ſecretarium, cancellarium & conſiliarium.

Nicolaus Olahus hîc laudatus anno MDLII erat archiepiſcopus Strigonienſis, indeque colligo Scevolinum circa hunc annum claruiſſe & opus ſuum confeciſſe.

Pag. 144 ad AMBROSII CATHARINI POLITI opera, Adde:

N. II *Compendio d'errori, ed inganni Luterani contenuti in un libretto ſenza nome dell' autore intitolato: Trattato utiliſſimo del beneficio di Criſto crocifiſſo*, Romæ 1544 in 8.

Diſſertatio de epiſtola ad Hebræos ejuſdem Catharini. Extat in Ludovici Tena commentario in eamdem epiſtolam, Londini 1661 in fol.

Orationes habitæ in ſecunda ſeſſione concilii Tridentini. Extant inter acta ejuſdem concilii impreſſa Mediolani 1548.

Hæc omnia habentur Romæ in Caſanatenſi.

Pag. 187 ubi de PAULO A QUINTIANO, Adde:

Ab aliis dicitur *Petrus*. Ad ejus vero opera ſic corrige titulum.

Divotiſſime conſiderationi ſopra il ſantiſſimo ſacramento per il giorno della communione, diſtribuite per ciaſcuna domenica dell' anno. Extant apud Emmanuelem Teſauro. *Iſtoria della coſpagniadi ſan Paolo*, Taurini 1657 P. II.

Pag. 194 ad BARTHOLOMÆI DE LAS CASAS opera, Adde:

La diſcoperta de las Indias Occidentales, Hiſpanicæ & Italicæ Venetiis 1630 in 4.

La même en François traduite de l'Eſpagnol 1697 in 12.

Extant in Caſanatenſi.

Pag. 245 ad 1577:

F. FRANCISCUS MODESTUS.

F. FRANCISCUS MODESTUS patritius Flo- * rentinus, domus S. Mariæ Novellæ, ut conji- 1577. cio, alumnus & profeſſus anno MDLXXVII clarebat, vir amœnioribus muſis excultus, carmina varia ſcripſit, quorum quædam in variorum auctorum laudem, in horum operibus edita fuerunt. Unum haud inelegans leges apud Nicodemum *Addizioni copioſe alla Bibl. Napol. del Toppio*, pag. 150. Titulus:

D. Liberato Nicodemo S. Severini, artium & medecinæ doctori fideliſſimo, ac olim ſtudii Romani rectori dignisſimo.

Impreſſum dicitur in capite operis dicti Nicodemi inſcripti *Tabulæ Lunares*, Neapoli 1577 in 4.

Pag. 219 ad annum 1572 addendus.

F. JOHANNES COLONIENSIS.

F. JOHANNES COLONIENSIS qui ab Al- * tamura in ſuo indice laudatur, quaſi de eo 1572. egerit in Appendice ad 1572, ubi tamen ne ꝟ⁹ quidem de ſcriptore hujus nominis, nec annus ipſe 1572 indicatur. Viſus eſt tamen hîc indicandus ne Colonienſes putent ex induſtria a me omiſſum, & ſi quæ ejus acta & opera noverint, hîc addant, nulla enim mihi aliunde ſcriptoris hujus nominis memoria.

Pag. 248 ad GREGORII PRIMATITII opera, Addendæ

In catholicas vel canonicas quas vocant epiſtolas beatorum apoſtolorum Jacobi, Petri, Johannis, & Judæ expoſitiones, Senis 1573 in 4.

Extat opus in Caſanatenſi.

Pag. 260 ad REMIGII NANNI opera, Adde:

Epiſtole d'Ovidio tradotte, dichiarate, e diviſe in due libri ricorrette da Borgamazzi.

Rime. Extant in *Fiori delle Rime de' Poeti illuſtri da Girolamo Ruſcelli*, Venetiis 1586.

Sonetti e Rime. Extant in *Rime de' più eccellenti ſcrittori da Gabriele Giolito*, Venetiis 1553.

Sonetti. Extant in *Scelta di Sonetti e canzone da Agoſtino Gobbi*, Bononiæ 1709.

Rime. Extant in *Rime piacevoli racolte da Franceſco Berni*, Venetiis 1616 vol. tertio.

Sonetto. Extat in commentariis *della volgare poeſia da Gio. Maria de' Criſcimbeni*, Romæ 1711 vol. 3.

Verſi, Egloga paſtorale, Maceratæ 1606 in 12.

Extant hæc omnia in Caſanatenſi.

Pag. 279 ad HUMBERTI LOCATI opera, Adde:

De Placentinæ urbis origine hiſtoria prodiit rurſus Cremonæ 1614 in 4. Quæ editio extat in Caſanatenſi.

Pag. 281 ad CHERUBINUM DE FLORENTIA, Adde:

Confessionario prodiit, Florentiæ 1517, quæ editio in Casanatensi.

Hinc colligo hujus operis auctorem non esse illum Cherubinum, quem Pocciantius præstat anno 1588 floruisse, sed alterum illum antiquiorem ibidem a nobis laudatum sub Thoma Cajetano clarum.

Pag. 285 ad LACTANTII RANFOLDI opus, Adde:

Titulus ex fide Rovettæ a nobis allatus Latine, is est Italice:

Misterioſi ſignificati delle parole, geſti, ceremonie, ed altre coſe appartenenti al ſantiſſimo ſacrificio della meſſa, Venetiis 1581 in 24.

Pag. 287 ad 291 ad LUDOVICI GRANATENSIS operum editiones, Adde:

Ad n. 4. *Tutte le opere ſpirituali nella lingua Italiana tradotte*, Venetiis 1582 in 4.

Ad n. 5. *Introduzzione al ſimbolo della Fè*, quoad partes quatuor priores, Venetiis 1596 in 4.

La ſteſſa opera intiera, Ibidem 1587 in 4. voll. duob.

Ad n. 6. *Doctrina Chriſtiana*, Hiſpane, Barcinone 1651 in fol.

Pag. 289 n. 3. *Roſario della ſantiſſima vergine con altre divozioni*, Venetiis 1587.

Extant omnes hæ editiones in Casanatensi.

Pag. 292 ad VINCENTII SPARGIATI opera, Adde:

MS. Ejusdem *Speculum conſcientiæ* servatur in Bononiensi pluries jam laudata.

Pag. 298 ad BARTHOLOMÆI DE MARTYRIBUS opera, Adde:

N. 3. *Catechiſmo de doctrina Chriſtiana traducido por Juan de Ariſtizaval*, Matriti 1653 in 4.

Extabat in Baluziana n. 457.

Pag. 314 ad FELICIANI NINGUARDA opera, Adde:

Oratio ab eo habita ſynodi provincialis Saliſburgenſis initio die XV *martii* MDLXIX, Dilingæ 1569 in 4.

Extat in Casanatensi.

Pag. 318 ad GEORGII BUSTI opera, Adde: Ab aliis dicitur *Gregorius*,

Quæſtiones ejus philoſophicæ & theologicæ, & Tractatus duo, alter aſtronomicus, alter theologicus & moralis prodierunt simul Venetiis 1574 in 8.

Dialoghi della criſtiana filoſofia. Item.

Tragedia di ſantta Catarina vergine e martire, Bononiæ 1554 in 8.

Extant in Casanatensi.

Pag. 322 ad 1598 addendus a nobis omissus.

F. JOHANNES CHARRUEAU.

1598. FR. JOHANNES CHARRUEAU, quem Itali pronunciarent *Ciarrueau*, Gallus Carnutensis patria & professione post decursa Parisiis in gymnasio Sanjacobeo studia, lauream meruit in facultate Andegavensi. Ecclesiastes etiam fuit sua ætate celebris, & reliquit

Homilias XXI *in epistolam ad Philippenses, cum aliis pro omnibus & festis Sanctorum*, uno volumine MS compactas, & in sua domo nativa servatas. Sic de eo sodalis Nicolaus le Febvre, qui addit eum munere prioris conventum Carnotensem rexisse anno MDXCIII, & mortuum anno MDXCVIII.

Pag. 347 ad HIERONYMUM POLLINI, Adde:

Historia ejus Eccleſiaſtica della rivoluzione d'Inghilterra, altera editione prodiit, Bononiæ 1591 in 4.

Extat in Casanatensi.

Pag. 353 ad DOMINICI BAÑEZ opera, Addendus *Libellus ſupplex Clementi VIII oblatus.*

Editus est in Historia congregationum de auxiliis auctore Eleutherio verius Livino le Mayere.

Pag. 356 ad HIERONYMI JOANNINI opera, Adde:

Compendio del trattato della uſura del dottor Navarro.

Deciſiones criminales ſuper quæſtionibus de indiciis & tortura Proſperi Farinacii, Vicentiæ 1611 in 4.

Extant in Casanatensi.

Pag. 363 ad ILLEPHONSI GIRON opus, Adde:

Idem *concionum promptuarium* prodiit Coloniæ 1613 in 8.

Quæ editio extat in Casanatensi.

Pag. 365 ad 1608 addendus.

F. CLAUDIUS FINUS.

FR. CLAUDIUS FINUS Mutinensis sacræ theologiæ magister, celebrisque per Galliam Cisalpinam verbi divini præco sub finem seculi XVI & sub initiis sequentis floruit: insigne vero testimonium anno MDCVIII vel sequenti reddidit morum sanctissimorum, quos alias in B. Aloysio Gonzaga, tum adolescente & priusquam Societati Jesu nomen daret, expertus fuerat, familiariter cum eo pluries conversatus circa MDLXX & annos sequentes. Quo ex gravissimo testimonio facile colligas hunc Claudium virum fuisse doctum, pium, prudentem, & eximiis dotibus præditum ac variis regiminis muneribus, vel etiam concionum habendarum causa in præcipuis Lombardiæ civitatibus, Mediolani, Brixiæ, Cremonæ, Ferrariæ, Genuæ aliisque claruisse. Unde nec dubitaverim sodales illarum partium excitare, ut quærant, an non plura apud eos perstent ejus præclari viri ingenii monumenta. Saltem a me visum est non omittendum 1608.

Gravissimum ejus de sanctitate adolescentis B. Aloysii Gonzaga testimonium coram episcopo Mutinensi datum. Extat in Actis SS. T. IV junii pag. 938.

Paulo vero post diem obiisse ibidem dicitur.

Pag. 486 ad HYACINTHUM DONZELLUM, Adde:

Mortuus dicitur Mediolani IX februarii MDCLXII. Sic habet Peregrinus Antonius *Orlandi* in Notitiis scriptorum Bononiensium editis Bononiæ apud Constantinum Pisarri 1714 in 4.

Pag. 522 ad DIDACI ORTIZ opera, Addenda hæc editio:

Cursus philoſophicus Angelico-Thomiſticus, Editio IV in superiori Germania typis ducalibus monasterii Campidonensis 1667 in 8 voll. tribus.

Pag. 603 ad annum 1661 addendus

F. THOMAS MARIA SPADA.

FR. THOMAS MARIA SPADA Italus provinciæ Lombardiæ vel Regni Siciliæ alumnus medio seculo XVII florebat, sacræ theologiæ 1661.

magiſter, & inter celeberrimos verbi Dei præcones nominatus. Anno MDCLXI conciones quadrageſimales habuit in baſilica majori Panormitana tanto cum auditorum concurſu & plauſu, ut Reaccenſorum academia quæ in hac civitate Siciliæ inſulæ capite muſas excolit amœniores, in ejus laudem ſtylum acuerit edito cultioris eloquentiæ libello, cujus titulum ſic refert Antoninus Mongitore in Bibl. Sic. T. II pag. 199: *Eſpreſſioni d'oſſequio de' Sig. Accademici Reaccesi di Palermo al merito del M. R. P. M. F. Tommaſo Maria Spada dell' ordine de' Predicatori nel duomo della medeſima Città nell' anno* MDCLXI, Ibidem Petri de Iſola 1661 in 4. Quædam etiam hic Thomas typis edidit, quorum hæc mihi nota:

Due diſcorſi per la lettera ſcritta a Meſſineſi dalla beatiſſima Vergine, Meſſanæ 1654 in 4.

Diſcorſi panegirici per S. Ignazio Loiola, e per S. Niuſa vergine, e per S. Maſſimiliano, Panormi 1661 in 4.

Extant in Caſanatenſi.

Pag. 631 ad JOHANNIS THOMÆ DE ROCABERTI opera, Addenda:

Liber apologeticus de Romani pontificis Honorii I invicta in fide conſtantia, Valentiæ 1691 in fol. Prodromus eſt operis majoris pag. 630 a nobis laudati.

Feſtivas demonſtrationes, que conſagro alla ſolenne beatificazione dello gran pontifice Pio V in Roma, 1672 in 4.

Extant in Caſanatenſi.

FF. DOMINICUS DE VECCHIS ET PAULUS CASSANI.

FF. DOMINICUS DE VECCHIS Ferrarienſis, & PAULUS CASSANI Lucenſis ex nomine tantum laudantur a Jacobo Quetif in ſuis ſcriptorum indicibus, ſed quid ſcripſerint, in ſuis adverſariis nihil notatum inveni, nec quacunque diligentia adhibita ullam de jis notitiam uſquam inveni. Placuit tamen ſaltem eos ex nomine indicare, ut alii me forſan feliciores eorum opera cognita habentes, ſuis locis in hoc opere addant, ſicque non pereat eorum memoria.

Pag. 674 ad PETRI PASSERINI opera, Addenda: Hæc ejus manuſcripta in bibliotheca conventus Mutinenſis ſervata:

Libri octo in folio de gratia, in quibus poſtiſſimum procedit contra Janſenium. Hi ſunt tituli:

Liber I. *De divina miſericordia ordinante rationalem naturam in vitam æternam.*

II. *de Ignorantia invincibili.*

III. *De Infirmitate voluntatis ad bonum in ſtatu naturæ lapſæ.*

IV. *De Adjutorio legis & doctrina.*

V. *De Delectatione victrice.*

VI. *De Auxilio gratiæ medicinalis.*

VII. *De Gratia ſufficiente.*

VIII. *De Liberi arbitrii indifferentia.*

Extant præterea ejuſdem in eadem bibliotheca.

1. *Oratio de laudibus doctrinæ S. Thomæ.*

2. *Reſolutiones plurium caſuum moralium.*

3. *Opuſculum de mutationibus factis in Breviario ord. Prædic. ab anno* MDCV *uſque ad annum* MDCLXVII.

4. *Conciones per totam quadrageſimam & per annum.*

Sic me monent documenta ex conventu Mutinenſi recens mihi miſſa.

Pag. 689 & 751 HIERONYMUS MATAMA idem bis laudatur, itaque alterutro loco delendus.

Pag. 718 ad THOMÆ MAZZA opera inter n. 5 & 6, Adde

Apologia pro Johanne Annio Latine verſa a F. Johanne Baptiſta Ettoreo ejuſdem ordinis, prodiit typis ementitis Ronchi in 4.

Extat in Caſanatenſi.

Pag. 751 & 767 JOACHIMUS MELENDEZ idem etiam bis laudatur. Alterutrum itaque articulum dele, nam de eodem utrobique agitur.

Pag. 767 poſt Johannem Benedictum Perazzo addendus:

F. JOHANNES LEONARDUS GEAY.

FR. JOHANNES LEONARDUS GEAY Aquitanus in domo Burdigalenſi ad ordinem adoleſcens cooptatus, poſt exacta ſtudia illuſtris verbi Dei præco tota Aquitania & Occitania nominatus evaſit, & in iis provinciis majores civitatum epiſcopalium baſilicas, certatim a prælatis vocatus per adventum, quadrageſimam & octavas eruditis & vehementibus ſuis concionibus illuſtravit. Jam ante annum MDCLXVI præclarum ſibi [illegible] eloquentia vere chriſtiana nomen fecerat, unde & eo anno ſelectus eſt, qui Armando principi *de Conty* Occitaniæ proregi ſeu gubernatori die XXI februarii MDCLXVI Peſcinis mortuo in ſolemnibus exequiis a tota provincia celebratis oratione funebri parentaret. Quam & in lucem dedit hoc titulo: 1705.

Oraiſon funebre de tres haut & tres puiſſant prince Armand de Bourbon prince de Conty, gouverneur de la province de Languedoc, mort a Peſenas le XXI *fevrier* MDCLXVI, *prononcée dans ladite ville de Peſenas par le R. P. Jean Leonard Geay de l'ordre des Freres Precheurs aux obſeques ſolennelles dudit prince celebrées au nom de la Province*, Peſcinis 1666 in 4.

Pag. 751 & 778 DOMINICUS RIBRA duplicatus fuit: primo itaque loco expungendus.

Pag. 770 ad ANTONINI MASSOULIÉ' opera, Adde:

Ms ab eo relictum codicem laudavimus, cùm autem non dubitem quin eruditiſſimi & ubique celebratiſſimi viri opus hoc ultimum quid contineat, quiſve ſit ejus ſcopus, theologiæ veræ ſtudioſi noſſe cupiant, ejus ſaltem prologum hîc dare in gratiam lectorum viſum eſt. Sic ergo habet:

« *Erudito lectori.*
Occaſio hujus ſcriptionis & ordo.

Secundam editionem operis jamdudum typis « hic Romæ commiſſi adornaturus, lectorem prin- « cipio admonendum eſſe exiſtimavi, nihil omnino « in toto opere immutatum fuiſſe, ſed hanc cum « priori editione omnino conſentire. Cum enim a « ſacra congregatione ſancti officii illud opus eden- « di licentia benigne conceſſa fuerit, religio mihi « fuit, ne apicem quidem unum aut adjungerem « aut delerem, ut minime ſolliciti eſſe debeant de « prima editione conſulenda, qui hanc ſecundam « ſibi comparare voluerint. «

Verum ut hic in fine operis diſſertationem « aliquam adjungerem, plurimi duplici de cauſa « nedum opportunum, ſed & neceſſarium eſſe exiſ- « timarunt. Primo quidem ut ſententiam Gonzalis, « quamvis de ea plurima a me dicta fuerint, magis « in ſingulari explicarem: quod eam cum communi « ſcholæ noſtræ ſententia omnino convenire non « ſatis percipiant, & qua etiam quemdam ex noſ- « tris abuſum fuiſſe refertur. Quo exemplo per- « tracti alii quidam forſitan abuti poſſent, quamvis « ipſe nullum ſubeſſe periculum arbitrer, ut exo- «

» ticam ac omnino alienam opinionem in ſcholam » D. Thomæ inveherent. Cum ut olim dictum eſt, » *Dum multi ſimul ambulant inceduntque, nemo* » *ita cadit, ut non aliùm ad ſe attrahat: primi ſe-* » *quentibus exitio ſunt, nemo ſibi tantum modo er-* » *rat, alieniſque perimus exemplis.* Ex Seneca libro » de vita beata cap. 1.

» Sed majoris momenti eſſe exiſtimarunt hi, » quibus cordi eſt D. Thomæ ſententiam illæſam » perpetuo & ſervari & agnoſci, ſi diſcrimina quæ » inter D. Thomæ & Thomiſtarum illibatam doc- » trinam, & errores Janſenianorum plurima inter- » cedunt, demonſtrarem: cum aliqui eos errores » ſcholæ noſtræ affingant, nobiſque etiam objiciant » eos quos Janſenianos vocant, profiteri, ſe non » aliam, ubi de ſufficienti & efficaci auxilio agitur, » quam Thomiſtarum ſententiam amplecti.

» Tametſi enim craſſior calumnia ſit, & injuria » ſcholæ D. Thomæ illata, cum antequam Janſe- » nius ſcriberet, aut etiam viveret, per quadrin- » gentos & ultra annos ea ſchola inſtituta fuiſſet » auctore doctore angelico, quem unicum magiſ- » trum audire ſuis diſcipulis perpetuo religio fuit, » & a quo ſe recedere palam ſæpius ipſe Janſenius » profeſſus eſt, quod ad duplicem illam quæſtio- » nem attinet de ſufficienti gratia quæ veram agen- » di potentiam conferat, & de gratia efficaci quæ » libertatem indifferentiæ illæſam relinquat. Quî » enim fieri poteſt Janſenium cum Thomiſtis con- » venire, qui eorum ſcholæ veluti prima principia » ejurat ac rejicit.

» Attamen quam libentiſſimo animo eorum votis » aſſentiar, qui hoc a me ſcholæ noſtræ obſequium » exhiberi peroptant, ac ſpes mihi eſt, quod ut » Auguſtinus inquit, *Ab adverſario mota quæſtio,* » *diſcendi exiſtit occaſio,* Lib. xvi de Civ. Dei cap. » 11. Ea enim diſcrimina ipſis etiam oculis ita ob- » jiciam, quod jam antea præſtiti, ut nemo ultra » dubitare poſſit, non majus inter errores Janſe- » nii & Janſenianorum, qui eum ducem ſequi vel- » lent, & noſtræ ſcholæ ſententiam commercium » unquam fuiſſe, quam inter lucem & tenebras.

» Sed poſtulat doctrinæ methodus, & ut omnia » uo ordine pertractentur, quod in primis ſuffi- » cientis auxilii, deinde efficacis gratiæ veram no- » tionem & neceſſitatem explicem, ac deinde quæ » fuerit Gonzalis ſententia, & quo ſenſu ſine diſ- » ſenſionis periculo uſurpari poſſit, oſtendam.

» »In primis lectorem admonitum volo omnia hic » ex D. Auguſtino a me reſolvenda fore, cui dein- » de fidiſſimum ipſius interpretem D. Thomam ad- » jungam. Atque ea lege theologos nunc maxime » adſtringi arbitror, quod SS. pontifex Clemens XI » qui univerſam Eccleſiam regit, cæteros pontifi- » ces æmulatus, D. Auguſtini doctrinam ſummo- » pere commendaverit, & veluti ad ſupremum » auctoritatis apicem, qui Eccleſiæ patribus tribui » poteſt evexerit, compreſſa cujuſdam doctoris Pa- » riſienſis temeritate & audacia, qui incomparabilis » viri Auguſtini, ut eum D. Proſper vocat, fa- » mam & doctrinam deprimere pertentaverat.

Auctor hîc ſubjungit commendationem Auguſtini a Cæleſtino papa ad epiſcopos Galliæ: tum ab Hormiſda ad Poſſeſſorem epiſcopum in Africa, a quibus ceu omnibus notis brevitatis cauſa abſtineo. Concludit tandem:

» Verùm unum adhuc his temporibus deeſſe vi- » debatur, quod cum jam tam longo tempore de » divina gratia diſputatum ſit, cum Auguſtini ſen- » tentia tanta diligentia indagata fuerit, ipſaque » ſanctiſſimi doctoris auctoritas impetita, eaque » querela iterum revocata, ſanctiſſimum doctorem » conſtitutos a prioribus Eccleſiæ patribus ipſoque » antiquioribus terminos exceſſiſſe. Unum inquam deeſſe videbatur ſuprema ſcilicet pontificis auto » ritate decerni, ac orbi univerſo manifeſtum fie- » ri, nil remiſiſſe Eccleſiam de ea veneratione, » qua perpetuo ſanctiſſimum doctorem profecuta » eſt, eamdem eſſe ac vigere ſanctiſſimi doctoris » autoritatem, quæ prius obtinuerat, nec quic- » quam aut detractorum aut cenſorum conſilia at- » teſque de ea exiſtimatione & fama minuiſſe. »

» At nunc ſanctiſſimus pontifex, qui ſumma ſa- pientia Eccleſiæ clavum regit, hoc orbi univer- » ſo, academiis, ac ſcholis beneficium contulit, » cum Pariſienſis auctoris theologi, qui ſanctiſſi- » mum doctorem tanquam novatorem traducere au- » ſus fuerat, librum *tanquam impium, blaſphe-* » *mum, nec non fulgidiſſimo Eccleſiæ lumini, maxi-* *moque ſancto doctori Auguſtino, imo ipſi Eccleſiæ* *atque apoſtolicæ ſedi injurioſum damnarit ac pro-* *hibuerit. Cum Romani pontifices ejuſdem ſancti doc-* *toris præcelſam doctrinam magno ſemper in pretio* *habuerint, totoque mentis affectu amplexi fuerint,* *ac etiam mandaverint, omnia aliena omnia flammis* *aboleri.* » Quibus unquam [illegible]dibus tam ingens be- neficium Eccleſiæ, academiis, ſcholiſque omni- » bus a ſanctiſſimo pontifice Clemente XI collatum » celebrari ſatis ac evehi poſſit? Sic divina provi- » dentia malignantium conſilia arteſque convertit, » ut nunquam majorem famam, auctoritatem, lu- » dem D. Auguſtinus aſſecutus fuerit, quam cum » impii hujus libri auctor ipſum deprimere peren- » tarit. Unde nunc omnium partium & ſcholarum » theologi in eo conſentiant nec eſſe eſt, ubi de divina » gratia agitur, in primis conſulendum eſſe D. Au- » guſtinum, ac hujus doctrinam eſſe amplectendam. »

» Quare mei muneris eſſe exiſtimavi, ut meam erga ſanctam ſedem ac ſummum pontificem obſer- » vantiam demonſtrarem, quod cùm de divina gratia » acturus eſſem, D. Auguſtini ſententiam indaga- » rem, ex eaque omnia reſolverem *Hi autem tituli:* »

2. I. » De ſufficienti auxilio. Ejus notio. In ſuo ordine vere ſufficiens eſſe ac perfectum. Ad agen- » dum tamen cum efficaci debere eſſe conjunctum. »

§. 2. » Objectiones ſolvuntur. Explicatur mens Auguſtini in illo effato, *Quod volumus, nullo* *intervallo præſto eſt.*

§. 3. » Cætera a Janſenio aliiſque objecta diſ- ſolvuntur.

§. 4. » Argumenta unum ex ſufficientis nomine, alterum ex exemplis petita diſſolvuntur.

2. II. » De divina gratia efficaci. Vera D. Au- guſtini ſententia, gratiam ex vi ſua intrinſeca ef- » ficacem eſſe, non indifferentem, non ſuſpenſam, » non aſſenſum voluntatis expectare, ſed efficere, » nec ex cauſis extrinſecis hujus efficaciam eſſe re- » petendam.

» §. 1. Variæ auctorum ſententiæ referuntur » & expenduntur.

» §. 2. Reſolvitur præcipua de divinæ gratiæ » neceſſitate difficultas, cur imputetur homini, qui » gratia caret, quod non agat.

» § 3. Solutio difficultatis, ſoli homini eſſe im- » putandum, quod gratia careat.

» §. 4. Altera objectio diſſolvitur. Oſtenditur di- » vina motione, & efficaci & effectrice divina gra- » tia perfectam liberi arbitrii indifferentiam illæſam » ſervari.

». §. 5. Vera notio libertatis, quod ſit vis elec- » tiva mediorum ſervato ordine finis.

» §. 6. Duplex obſervatio, aliud eſſe infallibile, » aliud neceſſarium: infallibilitatem vero & indiffe- » rentiam in voluntate humana ſub victrice gratia » conjungi.

» §. 7. Confirmatio ſuperius datæ notionis li- » bertatis, hac ratione quod omnis motus fundatu » debeat in immobili.

Digitized by Google

Q. 3. »Explicatur ſententia Gonzalis vel Gundiſalvi, & quem uſum habere poſſit oſtenditur.

»§. 1. Gundiſalvi modum explicandi alienum eſſe a recentiorum extra ſcholam D. Thomæ ſententia.

Q. 4. Objecta D. Auguſtino contra vim effectricem gratiæ ab eo ſoluta demonſtrantur libro *de perfectione juſtitiæ*.

» §. 1. Admiſſam a D. Auguſtino gratiam vi ſua »efficacem & effectricem demonſtratur ex libro *de gratia & libero arbitrio*.

»§ 2. Idem demonſtratur ex libro *de gratia Chriſti*.

» »§. 3. Neceſſitatem & efficaciam gratiæ ac po»teſtatem in voluntatem humanam D. Auguſtinus adhuc magis explicat in libro *de gratia Chriſti*.

» »§. 4. Altera ex D. Auguſtino probatio gra»tiam actualem eſſe vi ſua efficacem, quod intus in ipſa voluntate operetur.

»§. 5. Alterum argumentum. Iiſdem ſcripturæ »locis D. Auguſtinus probat vim effectricem divinæ »gratiæ, quibus eam probant S. Thomæ diſcipuli.«

»§. *ultimus*. Solvitur objectio, non de gratia»vi ſua efficaci certamen fuiſſe inter D. Auguſti»num & Pelagium, ſed de aliis erroribus, gratiam »ſcilicet ex meritis dari, & ad facilius ſolum ope»randum neceſſariam eſſe. Series & ordo errorum »Pelagii.

Titulos hactenus relatos auctor luculentiſſimis S. Auguſtini teſtimoniis, ut initio promittit, diligenter & invicte demonſtrat, quæ ratio me impulit, ut guſtum operis hic darem, ſimul & Toloſanos noſtros acuerem, ne diutius rem litterariam eximio hoc eruditiſſimi viri operis ſui complemento fruſtrentur.

MONENDUS etiam lector librum Johannis de Columna, de quo egimus T. I pag. 420, cui titulus *De Viris illuſtribus ethnicis & chriſtianis*, ac de quo Clar. Montfauconius pronunciavit opus eſſe luce dignum, hoc anno MDCCXX recognitum ac notis illuſtratum ſub prelo ſudare. Quam curam ſuſcepit eximius ſacræ theologiæ magiſter, & conventus SS. Johannis & Pauli Veneti alumnus R. P. Benedictus Zoanelli Romanæ Caſanatenſis bibliothecæ præfectus, a quo nihil niſi accuratum, & omni ex parte abſolutum expectandum.

OMITTERE inſuper nec poſſum nec debeo ſodalem noſtrum Luſitaniæ provinciæ virum illuſtrem Diario Dominicano Lingua ſua Luſitana edendo nunc incumbere, cujus ni fallor, quidam jam menſes in lucem exierunt, aut brevi ſaltem prodituri ſunt.

Finis Scriptorum Ordinis Prædicatorum.

SACRUM GYNÆCEUM DOMINICANUM

SEU

SORORES ORDINIS PRÆDICATORUM, quæ ſcriptis claruerunt.

UT ſuas ab initio in quolibet ordine illuſtres fœminas ſemper habuit Eccleſia, ſcriptis etiam claras, ſic nec defuerunt in ordine Prædicatorum Sanctimoniales ingenio & pietate præſtantes, quæ libris editis nomen ſuum poſteritati commendarunt. Has placuit in unum colligere, & juxta methodum hactenus ſervatam, quamque ad ætatem qua vixit collocare.

SOR. CÆCILIA DE CESARINIS.

1220.

SOROR CÆCILIA DE CESARINIS Romana illuſtri etiamnum ſed jam in Urbe ſec. XIII clariſſima Ceſarinorum gente orta, prima, ut aiunt, B. Dominici ſpiritualis filia, anno MCCXIX veteri ſtylo, novo MCCXX circa initium quadrageſimæ, dum Sanctimoniales Tranſtiberinæ loco priori deſerto S. Sixti domum intraverunt deinceps non egreſſuræ, ea hactenus libera, & ſub cura parentum educata, vel inſtituenda monialibus tradita, annorum ad ſummum XVII virgo, ſpretis familiæ deliciis & divitiis, quodam animi fervore abrepta, ſanctimonialibus illis exemplum datura, ad B. Dominicum ſponte acceſſit, habitum religionis petiit, & ex ejus manibus accepit, priorque ſepta monaſterii intravit, ac hoſtiam viventem ſe Deo ſolemnibus votis conſecravit. Tanta vero deinceps morum cœleſtium ac diſciplinæ regularis laude claruit, ut cùm ejuſdem ordinis monaſterium Bononiæ S. Agnetis dictum erigendum aut potius jam erectum religioſis moribus informandum eſſet, eo cùm jam XXII annum ætatis exiiſſet, auctoritate ſummi pontificis miſſa eſt, quæ novum hoc monaſterium præfecta regeret, & juvenes in eo receptas virgines ad veram pietatem & regularem diſciplinam inſtitueret. Diutius ſacro huic præfuit gynæceo, pluresque inſignes Chriſto Domino exornavit ſponſas, inter quas numerantur B. Diana prima hujus monaſterii vivo tum adhuc B. Dominico ſpontanea victima & fundatrix, Soror Angelica de Bononia & innumeræ aliæ. Ad ſeros annos pervenit, & florebat etiamnum anno MCCLXXXVIII, quo accedentem ad ſe F. Gerardum Teutonicum e comitiis ordinis generalibus anno illo Lucæ habitis, in quibus nomine provinciæ ſuæ Teutoniæ diffinitor adfuerat, plura de B. Dominici geſtis *eiúdem* docuit, quæ poſtea ille F. Theodorico de Appoldia vitam Sancti ſcribenti communicavit in eam inſerenda. Idem Theodoricus in prologo hujus vitæ indicat B. hanc Sororem Cæciliam anno MCCXC e vivis abiiſſe: ſcio eruditos Actorum SS. editores T. II junii p. 366 b, contendere Cæciliam ultra & ad annum MCCXCVII progreſſam, ſed levi fundamento, nempe quod Theodoricus vitæ S. Dominici lib. 3 cap. 7 Cæciliam aſſerat, cùm hæc ſcriberet, etiamnum vivere in ſenectute bona & magna vitæ ſanctitate. At certo certius eſt hæc eum ſcripſiſſe anno MCCLXXXIX aut XC ſub ordinis magiſtro Munione, a quo ſcribendæ hujus vitæ onus acceperat, quamvis eam non compleverit niſi ſub magiſtro ordinis IX nempe Nicolao Bocaſſino, cui eam nuncupavit. Argumentum verò ejus quod dicimus invictum eſt, quod in epiſtola illa nuncupatoria quam certo ſcribebat anno MCCXCVI vel XCVII loquens de Cæcilia non dicat illam adhuc in vivis eſſe, imo expreſſis verbis ſcribat eam *uſque ad annum Domini* MCCXC *religioſiſſimam & honeſtiſſimam vitam duxiſſe*, ſic indicans eo anno mortuam: quod mirum viros eruditos non animadverſiſſe. Porro hæc Cæcilia vel ſcripſit vel dictavit

Commentarios de geſtis ſancti ſui parentis Dominici, quorum aliqua ex ejus ore excepit dictus Gerardus, ſed multo plura Soror Angelica de Bononia. Videſis art. ſeq. ubi de iſta agimus.

Mirum Franciſcum Mariam Torrigium in ſua Hiſtoria monaſterii SS. Sixti & Dominici Romæ inter eas quæ primitus habitum ordinis e manibus S. Dominici ſuſceperunt, hujus Cæciliæ non meminiſſe. Sic enim apud eum lego p. 42: *Entrarono* XLIV *del monaſtero di S. Maria in Tranſtevere,* XL *di quelle di S. Maria in Tempulo, & da altri* XXI *che furono in tutto* CV. *Tra le prime*

Digitized by Google

monache che preſero l'habito per le mani di S. Domenico in queſto primo ingreſſo furono Sor Perna Ceſarini, Sor Lucia Paluzzi, Sor Vannozza Amateſchi, Sor Maria Riccarda, Sor Gionanna Paluzzelli, Sor Stephana Pini, Sor Odolina Paluzzi, e Sor Mariola Cecchi. Ex actis inquit monaſterii: ſed cùm alibi Torrigius Cæciliam laudet, & de ea referat quæ alii, forte acta monaſterii loco citato integra exſcribere neglexit.

SOR. ANGELICA DE BONONIA.

1240. SOROR ANGELICA DE BONONIA ex primis ſacri gynæcei S. Agnetis in civitate Bononienſi in ipſis ordinis initiis erecti ſanctimonialibus una fuit, quæ ſub B. Cæciliæ de Ceſarinis ſupra laudatæ inſtitutione ad eam perfectionem aſcendit, ut illuſtrem vitæ ſuæ ſanctiſſime actæ memoriam reliquerit. Floruiſſe dicitur ab anno MCCXXV ad MCCXL & ultra. Scripſit

Vitam & geſta B. Dominici, ut ea narrantem B. Cæciliam & primos ejuſdem ſancti ſocios audierat.

Hujus operis exemplum MS. extat Matriti in regio S. Dominici monaſterio a F. Joſepho de Sarabia de quo ſupra pag. 782 viſum, qui teſtatur tamen nonniſi apographum eſſe poſt annum MCCCLXXII ſcriptum, cùm eadem manu in eo habeatur non ſolum vita S. Thomæ de Aquino, ſed & hujus tranſlationis corporis hiſtoria.

SOR. GELTRUDIS DE REINFELDEN.

1264. SOROR GELTRUDIS DE REINFELDEN, aliàs *Gertrudis Rhinfeldenſis*, a patriâ urbe altero a Baſilea Rauracorum lapide ſita nuncupata, virgo ſanctimonialis in monaſterio Rhinfeldenſi a teneris annis educata & profeſſa, ad provectam ætatem & ſeros uſque annos ſanctiſſime vixit. Hanc laudat Pius parte prima libro primo n. 225 ex Taegio. Altamura verò eam ad Clementis IV tempora refert & ad MCCLXVI collocat, quo ut viderur etiamnum florebat. Illam omnes aſſerunt ſcripſiſſe

Libros plures aſceticos ſeu de vita ſpirituali.

Certum eſt in monaſteriis ordinis Alſatiæ etiamnum pietate & religione florentibus, tum in laudato *De ſub Tilia*, tum in aliis plura ſanctimonialium primi ſeculi ordinis opera MS adhuc ſervari. Forte quis ex noſtris ejus regionis curioſus expendet aliquando, & ſi quæ ſuperſint hujus Geltrudis nos docebit, nam alia Germanice, alia Latine ſcripta dicunt.

SOROR ANONYMA.

1340. SOROR ANONYMA monaſterii Thoſani in Turgovia prope Winterthurnum ſcripſit vulgari Helvetico *Chronicon ſui monaſterii*, in quo habetur

Vita B. Eliſabetha Hungara filia regis Andreæ III ſanctimonialis in eodem monaſterio anno MCCXCVII *nata*, anno MCCCX *profeſſa*, *& anno tandem* MCCCXXXVIII *mortua, quæ ſancta Regina vulgo dicitur.*

Chronici hujus exemplum ſervatur etiamnum in monaſterio S. Catharinæ Wilenſi ſeu Wolenſi Sororum ordinis Prædicatorum in ditione abbatis S. Galli: eamque vitam ex Helvetica Germanicam factam ab Henrico Murero Lucernenſi, Carthuſiano Ittingenſi, & in Helvetia ſua ſancta editam Latine eddiderunt editores Actorum SS. Antverpienſes & inſeruerunt menſis maii T. II. pag. 123.

SOR. ELISABETHA STAGLIN.

SOROR ELISABETHA STAGLIN Helveta natione, quam decurrente ſeculo XIV natam conjectamur, miniſtri ſapientiæ vulgo B. Henrici Suſonis jam dicti æqualis & in ſpiritualibus filia fuit, eandemque cum illo Prædicatorum ordinis regulam profeſſa ſanctimonialis in monaſterio Tuezienſi in terminis conventus Turicenſis. Sic autem de ea legitur in vita dicti Henrici Suſonis cap. 35: *Eodem ferme tempore miniſter ſapientiæ filiam habuit ſpiritualem profeſſione Dominicanam in claſtro cujuſdam oppidi cœnobio degentem vocabulo* Eliſabeht Staglin, *cujus externa vita & converſatio admodum ſancta & interior animus plane angelicus erat* &c. plura in eam rem. Deinde additur: *Eadem virgo notitiam contraxit miniſtri ſapientiæ, ad cujus diſcendam vitam ac inſtitutiones multa cum devotione divinitus permota fuit &c.* & cap. 36 refertur eam ſibi confeſſarium elegiſſe dictum miniſtrum: cui cùm non poſſet errata ſua omnia, nudamque omnem ei conſcientiam voce ipſa verboque coram, ut optabat, explicare, grandi vitam omnem ſuam quæ immaculata erat & reveta innocens, & ubi pro ſua opinione unquam deliquerat tabula conſcripſit cerea, & obſignatam illi miſit, obſecrans ut abſolutionem ipſi impertiretur, atque in calce ſic ſcripſerat: *Venerabilis Domine, miſera ego peccatrix tuis provoluta veſtigiis, obſecro ut ſiſſimo corde tuo me in cor divinum reducas, patiariſque me eſſe & dici filiam tuam in temporaria & æterna vita.* Ad quam eodem miniſter reſcripſit in hæc verba nuncio: *Quod a Deo per miniſtrum petiſti, præſtitum tibi noveris, certumque habeas jam ante id illi fuiſſe a Deo revelatum &c.* Sed hæc ad hagiologos remittenda, nec ad damnatam a S. P. confeſſionis per litteras opinionem ſunt detorquenda. Obiit autem illa quibuſdam annis ante dictum ſuum patrem ſpiritualem, quæ dum viveret ex illo clam multa erat expiſcata de illius vita, quam

1. *Et in ſcripta redegit. At ubi id ille reſcivit, juſſit ſibi reddi, eaque partim igne conſumſit, quæ autem reliqua fuere ſub alieno nomine edidit.* Ex collectis a noſtra Eliſabetha potiſſimum conſtat vita dicti Henrici Suſonis a Surio & ex hoc a Bollando in Actis SS. T. II januar. pag. 653 edita.

2. *Librum etiam quemdam confecit non parum magnum, in quo inter alia conſcripſerat vita functarum virginum ſanctam & religioſam vivendi rationem, & quam ſtupenda ac mira in eis Deus effeciſſet.* Sic refertur ſupra citato cap. 35. Hunc autem librum in monaſteriis ordinis *Dieſſenhoffen* diœceſis Conſtantienſis, & S. Catharinæ *Hohenwyll* in tractu Turegenſi vulgo Turgaw adhuc ſervari teſtantur. Mihi verò non levis eſt ſuſpicio eum eſſe cujus exemplum me præſente anno MDCCIX menſe januario a quodam bibliopola emit clar. Baluzius tum in collegio regio Pariſiis degens: codex eſt chartaceus in 4 magno MS, fuitque aliàs monaſterii regii Piſſiacenſis ordinis noſtri, ſicque legitur initio: *Ce livre eſt a Sœurs Guyonne & Michele des Urſins religieuſes de S. Loys de Poiſſy*, & inferius alio charactere: *Sœur Claude Juvenel des Urſins*, quæ circa annum MD florebant. Titulus: *Quarumdam Sororum ordinis Prædicatorum mira ſanctitatis auſteritatiſque geſta. Et primo de Sorore Benedicta Muluhuſen. Fuit in conventu Sororum de Subtilia &c.* nempe Columbariæ. Sequuntur: 2. *Benedicta de Egenshen*: 3. *Agnes de Hoſeinſtein*: 4. *Gertrudis de Columbaria*: 5. *Donda de Egenshein*: 6. *Hedewigis*: 7. *Meltildis de Witemhein*: 8. *Stephania filia comitis Ferretenſis*: 9. *Hedewigis de Witgenhin*: 10. *Hedewigis de Gundolt-*

zheim : 11. *Hedewigis de Lagenhein* : 12. *Bertha de Rubiacho* : 13. *Agnes de Havenkin* : 14. *Herbagis de Hazenhein* : 15. *Adelheidis de Renvelden* : 16. *Gertrudis de Hezenkein* : 17. *Agnes dicta Valaria* : 18. *Adelheidis de Appaco* : 19. *Gertrudis de Bruke* : 20. *Aldealheidis de Thurenkein* : 21. *Elizabeth de Jungoltz* : 22. *Giſelhilda* : 23. *Anna de Wimellis* : 24. *Donda de Columbaria* : 25. *Gertrudis de Rumelden* : 26. *Sophia de Rumelden* : 27. *Hedewigis de Lonfereng* : 28. *Eliſabeth de Seulstein* : 29. *Eligenta de Subtus Malle* : 30. *Heileadis converſa de Horghin*. Septem ſequentium nomina per tempus ſcribere non licuit : 38. *Soror Gertrudis de Saxonia*.

Hic codex recenſebatur in catalogo Bibl. Baluz. inter codd. mss n. 809, eſtque jam in Regia eodem numero.

Scripſit præterea *Libros aſceticos ad informationem ſanctimonialium in vita ſpirituali.*

SANCTA CATHARINA DE SENIS.

† 1380. Sancta Catharina de Senis vulgo nuncupata ſeculo XIV claruit, anno MCCCXLVII Senis nata, & Romæ die XXIX aprilis MCCCLXXX huic mundo mortua. Hujus ſanctiſſimæ Virginis vitam, vel a cunis ipſis, totoque decurſu ſtupendam, ob inaudita virtutum omnium, quibus & agendo & patiendo effulſit, exempla, hic perſtringere otioſum puto, quam obviam omnes facile habuerint in hagiologis omni fere lingua deſcriptam. Plures enim ejus acta ſcripſerunt, inter quos eminent eorum quæ referunt teſtes oculati, ipſique viri doctrina & ſanctitate illuſtres B. Raimundus a Vineis ſeu de Capua ordinis Prædicatorum magiſter XXIII, Virginis conſcientiæ rector, ſecretiorumque ejus arcanorum conſcius, F. Thomas Antonii de Senis ejuſdem ordinis & æqualis, Domnus Stephanus Maconi Cartuſianus ejus diſcipulus, & alii quos Acta SS. T. III aprilis ad diem trigeſimam pag. 851 & deinceps repræſentant. Verum Eruditis horum Editoribus quædam minus ſagaciter nec vere dicta exciderunt in notis, quæ lectorem monere operæ pretium eſt, ne illorum authoritate preſſus in ſententiam a veritate prorſus alienam abripi ſe ſinat.

Nam primo quam ex Theodorici *Loberæ Stratis* Cartuſiani fido referunt ſanctæ Virginis ſcriptam a Raimundo Capuano vitam, ac commendant, quaſi Theodoricus ipſe voluerit, aſſeruerit que Maurbacenſem, quem ille Coloniæ anno MDLIII typis expreſſit, codicem ipſum eſſe Raimundi manu conſcriptum & αὐτόγραφον verum non eſt : nec vir utique modeſtus Theodoricus id unquam aſſeruit aut cogitavit, ſed nude ſic de eo ad Petrum *de Soto* noſtrum Cæſari tum a confeſſionibus loquitur : *Jure igitur meritoque tibi opera hæc ſanctiſſimæ Virginis Catharinæ Senenſis omnia, quæ quidem extare noverim, a me tempore exilii in bello Schmalkaldico in Auſtria cœnobii noſtri inſtituti Maurbacenſis reperta pulcerrimo charactere in membranis deſcripta nuncupare placuit &c.* quibus certe nihil ibi Theodoricus de Raimundi autographo. Dicatur igitur exemplum inſigne, melioris notæ, ætatis forſan auctoris aut ſuppar qualia & alibi plura, ſed non autographum: imo quod ex eleganti charactere, Cartuſiani potius otio abundantis ſcriptum manu conjicias, quam Raimundi ſui ordinis magiſtri, rebuſque Eccleſiæ ſua tempeſtate turbidiſſimis occupatiſſimi, proindeque non majoris auctoritatis, nec minus interpolitionis ſuſpicioni obnoxium quam alia.

Præterea Eruditi Editores eam editionem Colonienſem anni MDLIII ad codices MS Cartuſianum Leodienſem, Rubeæ vallis, & Pariſienſem Victorinum ſe contuliſſe ac caſtigaſſe profitentur, cum contra agendum illis fuerat, & hi ad illum emendandi, ſi ille originalis erat. Ut ut ſit eorum emendationem effugit alteri vitæ prologo ſuperadditum vel a ſcriptore codicis Maurbacenſis, vel quod conjectu proclive a Theodorico editore aſſumentum, videlicet, *Deinde liber divinæ doctrinæ illuſtris, ſive Relationum* (legunt alii rectius *Revelationum*) *dialogi cum* XXI *orationibus*. Typorum ſic certe vitio, cum XXII non XXI hæc ipſa repræſentet editio Colonienſis. Quæ duæ lineæ manifeſto vel monachi ſcriptoris codicis Maurbacenſis, ſi in eo leguntur, vel quod cenſuerim verius, Theodorici conſuta ſunt, & ad editionem ſuam compoſita lacinia : quam nec ullius antiqui codicis os, quo uſi ſint Actorum SS. Editores, aut alibi extet, bina quippe probæque notæ mihi ſunt præ manibus, fides habeat. Id animadvertere præſtitiſſet Eruditos Editores, planumque nobis reddere Capuani ſenſum & prologum lacinia illa erutа & omiſſa, ne fruſtra lectorem admonere cogerentur, ſe viram duntaxat a Raimundo trifariæ diſtinctam, non autem alia ſanctæ opera Colonienſi editioni ſubjecta proferre.

Proſequuntur Eruditi Editores ab operibus Catharinæ edendis abſtinentes, ſe ſolum notare, *inter ejus orationes unam eſſe numero decimam ſextam, eam in editione Brixienſi anni* MCCCCXCVI *aſſuta eſt clauſula, qua fingitur S. Catharina de Virginis Deiparæ conceptione loqui ad Patrem æternum*, alia prorſus ratione quam ferat pia de ea opinio : *In Colonienſi verò quæ deſumta eſt ex ipſo F. Raimundi autographo, Maurbaci in Auſtria apud Cartuſianos aſſervato, adeoque nulli ſuſpicionum tam turpium obnoxio, tale nihil reperiri : ipſum vero figmentum utique ſanctiſſimæ Virgini injurioſiſſimum eo duntaxat eſſe excogitatum a Vincentio Bandello de Caſtronovo, ut opinantur quidam, certe ab aliquo pertinaci immaculatæ conceptionis oblrectatore, ut authoritati revelationis de eadem ad D. Brigittam ſolæ ſimilis auctoritas opponi videretur.*

Hîc de illa conceptionis B. Mariæ Virginis immaculatæ quæſtione dicere nec locus nec animus, imo nec iſtis ſi per modum objecti afferuntur reſpondere, qui ſummorum pontificum decretis libenter audiens, neutram opinantium accuſare, damnareve ſententiam audeo, & quid certa fide tenendum a ſummi pontificis ore ſecurus expecto. Neque enim illæ viris etſi ſanctiſſimis aut fœminis olim acceptæ revelationes, quantumvis & ab Eccleſia vel apoſtolica ſede probatæ fidem altruunt, aut apud eam canonis locum obtinent & auctoritatem, ut ad eas quaſi ad amuſſim Eccleſiæ fidem componere neceſſe ſit, quæ potius ad eam & ſanctorum Patrum dicta, & ab illa regulari debent, ut recte monet S. Antoninus in Summa Tit. VIII cap. II paulo poſt medium. Quare ſuperflue omnino, ſeu qui piam vulgo de Deiparæ conceptione ſententiam amplexantur, ſeu & qui ruentur adverſam, ad Catharinæ Birgittæque confugiunt viſiones ab Eccleſia forte probatas & commendatas, ut pias quidem nec fidei adverſas, nuſquam autem de fide certas, quæ proinde cum adverſa utraque diſſidentium opinione ſteterit integra & inconcuſſa. Utque Birgittæ moventur nihil auctoritate diſſentientes, ſic nec Catharinæ quantumvis aperta probataque revelatione premendos exiſtimem contrarium opinantes.

Silentio igitur ea de quæſtione religioſiſſime ſervato, an quod in editione Brixienſi anni MCCCCXCVI oratione XVI legitur, aſſumentum ſit, & a quo inductum, de quo diſputare licet, cum ad rem litterariam pure ſpectet, hîc ſolum ago. Et quidem codicem Maurbacenſem ipſum eſſe

ſe Raimundi autographum jam exploſum eſt. Quod autem Oratione XVI legitur a Vincentio Bandello inductum, aperta eſt calumnia, quam non decuit Eruditos Editores ex maleferiatis auctoribus colligere adverſus virum omni exceptione majorem, ſummis pontificibus acceptiſſimum, ab Innocentio VIII qui ſane diſputationem illam celebrem coram duce Ferrariæ habitam & an. MCCCCLXXXI typis excuſam noverat, manu propria laurea magiſterii donatum, ordinis Prædicatorum magiſtrum XXXVI poſtea electum anno MDI, pietate, doctrina, religione conſpicuum, ac in quem nec leviſſima hujuſcemodi criminis ſuſpicio cadit. Id tantum attendat lector. S. Antoninus obiit anno MCCCCLIX, annos antea decem ſaltem Summam ſuam moralem ediderat: in ea verò loco citato hujus B. Catharinæ revelationis meminit, non ut recens prolatæ, ſed ut antiquitus narratæ, quo tempore Bandellus vix quartum decimum ætatis attigerat: En quem volunt Catharinæ orationum interpolatorem. Quod vero addunt Eruditi Editores, ſi non a Bandello, id *certe ab aliquo pertinaci immaculatæ conceptionis obtrectatore* patratum, refutatione non indiget, cum præterquam quod adverſus ſanctiones [illegible] dictum ſit, accuſationem vaga recipi non [illegible]

Quid verò mirum ſanctam Virginem, coram Deo in oratione [illegible] ſtudiſſe, quod ab ordinis parentibus, ſuis ab infantia doctoribus [illegible] ſemper audiebat, ejusque in collationibus privatis, ſive in publicis ſermonibus? Præſertim cum ea ætate communior eſſet ſententia, neque dum adverſus noſtros excitatæ, quæ poſtea invaluerunt de ea quæſtione tempeſtates. Si quem [illegible] ea in re certi conjici poteſt, orationem XV aut extat in editione Brixienſi laudata genuinam eſſe veriſimilius. Quod autem ab editione Colonienſi abſit media illa pars, vel Theodoricus ſuppreſſerit, vel monachus Maurbacenſis [illegible] non eſt in ſuo codice, quod hactenus non probatum, omiſerit ex præconcepto & imbibito erga piam ſententiam affectu. Quantum enim ſeculo XV ſint pii ſcriptores operum XIII & XIV ſeculi editores [illegible] quæ de ea quæſtione [illegible] ſuis piam ſententiam habebant, ut in S. Raimundi Summa, & in Roberti Holkot commentario ſuper ſapientiæ librum omnibus notum eſt: quod [illegible] ſecum pernet Eccleſiam & Romanum pontificem [illegible] eſto.

Maraccium etſi ſuppreſſo [illegible] teſtem adſciſcant & laudant Eruditi Editores, *egregium* inquiunt *ſanctitatis Parthenopeiorum edito ad hæc tempora Liburginis operibus clariſſimum, pro ejusque integerrima ſanctitate pugilem invictum, non ſolum ſcribendo, ſed etiam patiendo probatum.* Quod ſerione ſcienteſque dixerint, neſcio, hoc unum certus Maraccium ut ſcribendo, ſic & patiendo vix dici poſſe clariſſimum, & Virginis pugilem invictum, niſi perſecutoris infenſiſſimi vicem ſubeat & invidiam, qui paſſendi modum illi intulit apoſtolicus Romæ fidei confeſſori. Neque enim unitum invicto illi pugili Maraccio certamen, quam cum Romanis fidei quæſitoribus, non aliis ille quam Vaticani impetitus ictibus, hoc uno ſacri tribunalis mucrone tentatus ille fuit, confoſſus, ſed & proſtratus. Hæc ergo quam cate contra Romanæ ſedis auctoritatem & majeſtatem, & ad Maraccii laudem effuderint ipſi ſerio demum tranquilliorique recolant animo Eruditi Editores.

Sed eſt & aliud in quo illorum deſideretur *ἀκρίβεια*, quod tamen priuſquam referatur, ſtatuenda ſunt quæ apud nos certa. Patrem nimirum habuit S. Catharina Jacobum de Benencaſa dictum, Senenſem utique civem, virum ſimplicem & ſine dolo, Deum timentem & recedentem a malo: qui parentibus orbatus duxerat Lapam ejuſdem cum eo civitatis, nec ſtatu diſſimilem. Plebeia ſcilicet uterque de gente fuit, nec tamen illaudabili popularium genere ſati, quique temporalibus pro modo ſtatus ſatis abundarent, uti notat in vita Sanctæ cap. primo Raimundus, tinctoriamque Senis Jacobus exercebat, pannis & lanis tingendis occupatus, unde Tinctoris audiebat ille nomine. Quod hîc annotamus, ne quis ultra modum & veritatem Catharinam ſorte ſua contentam inanibus ſtemmatum, & fictis attollat titulis, aut nimia generis obſcuritate deprimat. Tam enim injurius in ſanctos, qui falſam eis affingit generis claritatem, & qui nativam eorum obſcurare nititur aut præripere. Illud quidem vani otioſique hominis eſt, hoc lividi, quod utrumque fugiendum & pudendum. De avita Catharinæ nobilitate nihil omnino Raimundus, nihil & Pius papa II Sanctæ gentilis, & in eam mire affectus, qui Sanctorum albo eam accenſuit XXIX junii MCCCCLXI, & mediocribus ortam ait eſſe parentibus In officio verò quod in ejus feſtivitate recitandum ipſe concinnavit lectione prima de ea hæc tantum habet: *B. Catharina de Senis patrem Jacobum, matrem vero Lapam nomine in civitate Senenſi virtute ſideque probatos habuit.* Quare mirum ſatis qua typorum an aliorum temeritate vel levitate in Romani Prædicatorumque breviarii lectionibus immutatum & affictum de Benincaſia Burgheſiaque nobilitate & affinitate, quod Urbani VIII decreto die XXVIII ſeptembris MDCXLI Romæ ſanctæ fidei promotore interveniente in congregatione ſacrorum rituum cardinali Cajetano referente dato deleri merito jubetur, eque nova breviarii editione hæc abradi in lectionibus temere adducta ſequentia verba: *Ex Benincaſia unâ cum Burgheſia familia ex eodem ſtipite proveniente.* Quæ ſcilicet in editionibus breviarii præcedentibus ad annum uſque MDCXXX aut circiter haud inveniebantur. Sed ut habet Raimundus *mediocribus* ſive *modicis parentibus orta*, quod editio Pariſienſis anni MDCXXVII breviarii Prædicatorum repræſentat: ſive *honeſto genere orta*, quod altera legit editio vetuſtior ejuſdem ſub Franciſco Romeo ordinis magiſtro XLV anni MDLII, & in aliis ejuſdem ætatis & ſeculi legebatur.

Unde verò nata dataque fuerit occaſio Romano breviario, quæ ſuo tandem eradi decreto juſſit Urbanus VIII, de Benincaſia Burgheſiaque conſanguinitate verba ſuperſtruendi vix certo quis aſſequatur. Non parum tamen ad id contuliſſe puto, quod orator quidam S. J. Tarquinius Galluzius Sabinus in exequiis Johannis Baptiſtæ Burgheſii Camilli tum Romani pontificis Pauli papæ V germani fratris e ſuggeſtu pro more perorando dixit ad augendam Burgheſiæ gentis gloriam. *Poſſem*, inquit ille, *equidem a prima pene ſanctitatis luce lucem huic familiæ conciliare, cum etiam Catharina illa caſtiſſima Senenſis virgo, cui cœleſtes honores in templis habemus, ad Burgheſios longa quadam affinium ſerie nonnihil affecta eſſe videatur &c.* Typis autem tum hæc Galluzii oratio prodiit cum aliis pluribus ejuſdem varii generis Romæ MDCXVI apud Bartholomæum Zannetti cum facultate vicesgerentis Cæſaris Fidelis, & F. Gregorii Donati ſocii magiſtri ſacri palatii F. Hyacinthi Petronii, ac præpoſiti generalis S. J. Mutii Viteleſchi, & ab ipſo Galluzio nuncupata Maphæo cardinali Barberino ſeptennio poſt Romano pontifici Urbano VIII. Quæ & iteratis typis prodiit Coloniæ, Johannis Crithii 1618 in 16, cum Johannis Copperi Rhenanæ provinciæ S. J. præfecti permiſſu. Proclive quippe tum aulicis tum oratoribus, qui principum aures demulcere geſtiunt, venarique gratiam, incaute ſæpius,

& impenſe in eorum ſe laudes effundere : noluitque Gallutius Romæ ſub Paulo V Burgheſio pro Burgheſio dicens apud aulicos tam opportunum & affine gentilis Catharinæ ſanctitatis jubar avito non affulgere Burgheſiorum ſtemmati, ſive primus ille conſanguinitatis hujus Benencaſiorum Burgheſiorumque fuerit explorator & aſſertor, ſive ante eum alius, quos hiſce maxime momentis atque rationibus in id adductos audio.

Primo quod Burgheſiorum Benincaſiorumque una ſit & eadem omnino parma gentilitia. Deinde quod etiamnum in ſepulcro Benincaſiorum gentilitio ad S. Dominici templum Senis in Campo Regio legatur epiraphium hiſce conceptum verbis: *Hic jacet Franciſcus de Benencaſa de Burgenſibus doctor egregius. Orate pro eo.* Qui certe nepos ille fuit ex germano fratre S. Catharinæ, juris utriuſque doctor clariſſimus, Senenſiſque magiſtratus, qui vulgo *della Baglia* dicitur, gubernator. Tertio denique quod unam eamdemque Benincaſiorum & Burgheſiorum ſtirpem & originem ex publicis Senenſium archivis & monumentis *libris ſignatis num. B & num. M* manifeſte colligatur, tum ex codice publico ſic inſcripto, *Contratti delli officiali della Balia:* ex quo deducitur Burgheſiorum gentem origine Senenſem in varios ſurculos & appellationes, civilium occaſione tumultuum & odiorum fuiſſe diviſam, ut Burgheſiorum alii Ghezzii, alii Rognoni, demum & alii Benincaſii dicerentur. Ex quibus poſtremis ortus aliquando Petrus eques ac doctor Benincaſiorum, ſanctæque Catharinæ familiæ poſterorum ultimus, circa annum Domini MD ſublatus e vivis, in quo extincta Burgheſiorum de Benincaſa periit linea, uti citato probatur *Delli contratti &c.* libro. Atque hæc fere quæ Benincaſiis & Catharinæ Burgheſianæ nobilitatis & conſanguinitatis afferendæ congerunt, aut comminiſcuntur auctores, quæ ſi facti veritate fulciantur, certe non uſque adeo deridenda videtur eorum aſſertio. Parum enim obſtat utriuſque gentis affinitati, quod opibus & dignitate præcelluerint ubique Burgheſii, tinctaraque ſorduerint Benincaſii: cum & noſtro hoc & anterioribus retro ſeculis innumeris facile comprobetur exemplis, ex una eademque ſtirpe & progenie alios auro fulgere & titulis cum potentatibus ambulantes in magnis, alios egeſtate ſordere cum plebeis & ignorari.

Sed hæc ſi quid noceat minuatve Burgheſianæ nobilitati ſtemmatique Benincaſiorum afficta conſanguinitas, parum aut nihil certe Catharinæ gloriæ detraxerit clari ſtemmatis negata legitime communio. Quare ſuperfluum omnino putem ſanctam tot jam meritorum & ſanctitatis titulis coruſcantem incerti vel adulterati velle ſtemmatis affinitate commendare: quæ ſi qua unquam extitit, ex publicæ fidei tabulis, probatiſque familiæ monimentis atque veſtigiis eruenda certe fuerit & comprobanda. At hoc non noſtri, qui longe hinc abſumus, alioque vocamur, ſed vel gentilium, vel fecialium, otioſorumque hominum, qui fabulis intendunt, & genealogiis interminatis, officium eſto. Nos hic & Raimundi Capuani dictis, & Pii II ſcriptis, Urbanique VIII decreto ſupracitato ſtandum interim cenſemus: quod eo nobis acceptius, quod inductum temere Romano breviario Burgheſiani ſtemmatis & affinitatis abſque legitima pontificis & ſacræ congregationis auctoritate novitatem proſcripſerit, nihil interea de veritate aut falſitate illius affinitatis inquirens aut decernens, ſed id aliorum quorum intereſſe poſſit & debeat pleniori relinquens examini vel probationi.

Hiſque eſt ubi Editorum Actorum SS. ad hujus ſanctæ vitam pag. 978 deſideratur diligentia & attentio. Damnatam enim eo decreto volunt *eorum vanitatem, qui Catharinæ ſuæ ſat ſanctitate præditæ tribus licèt genere plebeiis arte tinctoribus editæ, terrenam ex male fundatis conjecturis conciliare voluerunt.* Quorum non tam eo decreto certe damnata vanitas, quam inducta Romano breviario novitas. Idque vel facile comprobari poteſt, quod ipſo decreto nec producta dicuntur acta publica gentiſque vetuſta monumenta, nec vocati fuerunt gentiles & auditi deregendæ comprobandæque affinitati, quæ parum attendebatur a pontifice vel congregatione, ſed ſuper innovatione facta *diligenti habita perquiſitione, reque pluries mature diſcuſſa cum interventu promotoris fidei* (cujus utique de ſtemmate nihil intereſt, ſed de innovationis temeritate) *ac eorum conſultorum voto, qui de adhibitis in noviſſima breviarii reformatione ſupere-ant:* qui novitatis inductæ teſtes idonei vel judices erant, non ſtemmatum exploratores. Hæc enim cum ad viri parum aut nihil ſpectent ſanctitatem & apotheoſim, nonniſi per accidens & ſecundario quæruntur in ea vel comprobantur, cum canonizationis proceſſus inſtruitur alicujus, vel officium in ejus feſtivitate recitandum admittitur.

Quædam alia vel typis errantibus, vel etiam eruditis editoribus non ſatis attendentibus excideruntin Annotatis emendanda.

Pag. 817 Annot. d: Addebantur hæc verba, *contemptum proximi perfectiſſe contemnebat, quæ tantiſper expunximus, donec occurrat lectio ſanior.* Hæc occurrit in altero noſtrorum codd. MS olim ſororum noſtrarum Metenſium in fol. ſcripto anno MCCCCLXIII, in quo ſic lego, contemtum proximi perfectiſſime contemnebat.

Pag. 863 Annot. f: *Servari debuerat. Ita* MS *Ultrajectinum & melius, alias legitur ſervire.* Uterque

Digitized by Google

codex noſter *ſervire debeat* : nec minus accurate.

Pag. 901 Annot. a : *Quid vis me velle ? Ita* MS *aliàs impreſſum legitur te ultra me ?* In utroque codice noſtro legitur, *Quid vis te vel me ?* Quæ ſit lectio melior judicent periti.

Pag. 916 Annot. a : *Accidit decimo ſeptimo anno vel circiter ante hunc nonageſimum. In impreſſo Colonienſi perperam legebatur : Accidit anno primo vel circiter annum hunc nonageſimum. Profecto erratum in Colonienſi ac proinde in Maurbaceuſi.* In altero noſtrorum legitur : *Accidit autem anno* LXX, *vel circa ante hunc nonageſimum.* In altero nempe Metenſi : *Accidit anno* LXX *vel circa hunc, ante nonageſimum, qui nunc currit.*

Ibid. b : *Communicantes. Correxerunt ex* MS *comitantes, & recte.* Uterque noſter habet, *comitantes.*

Pag. 925 d : *Anno* MCCCLXXVIII *creatus antipapa Robertus de Gebennis ſub nomine Clementis VII inchoavit ſchiſma, quod integris ſeptuaginta annis duravit.* Hujus tamen ſchiſmatis finis vulgo aſcribitur ad annum MCCCCXVII in electione Martini V, ſicque eſſent tantum triginta novem anni : vel ſi producas ad annum MCCCCXXIX, quo Ægidius *Muñoz* qui ſe Clementem VIII dicebat, ornamenta pontificalia depoſuit, erunt ad ſummum anni quinquaginta & unus.

Pag. 931 d : *Impreſſum erat* G de B, *& deinceps* G, *uno duntaxat loco integre ſcribitur* Gerardus, *quod & alibi ſic integre ſcripſimus, cujus autem cognominis initiativa ſit littera B non præſumimus ex conjectura definire.* In noſtro Metenſi legitur integre *Guillelmus de Barro*, & poſtea ubique *Guillelmus.*

Pag. 935 b, c, d : *Annotatis lux dari poteſt ex altero codicum noſtrorum, in quo ſic lego : Adfuit quidam prior Belzegnardi*, (vel Belreguardi.) *Tunc erat D. Chriſtophorus pater venerabilis, qui poſtea fuit generalis Dominus ordinis prædicatorum Carruſienſis mihi notus, &c.* Si ad Senas ſit prioratus hujus nominis *Belreguardi*, fruſtra quæretur *S. Rignardus.*

Pag. 968 b, de ultimo morbo ſanctæ virginis, *Si decumbere cœpit Dominica tertia quadrageſimæ quæ iſto anno cadebat in* XVIII *februarii, non ſolum octo, ſed decem hebdomadæ fluxerunt uſque ad obitum, ſive uſque ad* XXIX *aprilis, ut hebdomadas ſupputanti patebit.* Certo anno MCCCLXXX biſſextili quo paſcha fuit XXV martii ſub num. aur. 15, Dominica tertia quadrageſimæ cecidit non in XVIII februarii, ſed in XXV menſis ejuſdem : poſt quam dominicam non fluxerunt niſi octo dominicæ uſque ad XXIX aprilis. Thomam autem Antonii per hebdomadas intellexiſſe Dominicas cum ſuis adjunctis diebus veriſimilius : quo poſito numerus octonarius apud eum conſtat, nec eget emendatione, ut nec Barduccius pag. 961 b.

Pag. 972 n. 25 : S. Antoninum inducunt ſic loquentem Hiſtoriæ P. III Tit. XXIII : *Quando me priore exiſtente in conventu ſuper Minervam, translatum eſt corpus dictæ virginis circa annum* MCCCCLXXX : ſed non ſic S. Antoninus, qui obierat anno MCCCCLIX : ſuperfluit igitur littera numeralis L & legendum MCCCCXXX, ut revera apud eum legitur. Fateor erratum eſſe typorum, quod tamen excepit Bailletus incautus ad XXX aprilis & monendum fuit, ne alii ſimiliter fallantur.

Sæpius etiam allucinantur eruditi editores Sixtum Senenſem pro Antonio Senenſi laudantes, ut hic ter pag. 962 Annot. a : pag. 967 Annot. c : pag. 968 Annot. d : de his ſcriptoribus Thoma Antonii, Raimundo de Capua, & Bartholomæo Dominici de Senis, de quibus ne ψιλῶ quidem apud Sixtum Senenſem, ſed apud Antonium Senenſem inſignis memoria. Uterque *Bibliothecam* ſcripſit Sixtus *ſanctam* illuſtriſſimum illud opus, & nunquam ſatis laudandum, Antonius *privatam* ordinis Prædicatorum.

Acta S. Catharinæ adverſus Cavei in Hiſt. Litter. ſimiliumque heteredoxorum cavillatus, ſeu etiam adverſus Maimburgii in Hiſt. ſchiſm. Occident. aliorumque hiſtoricorum Gregorii XI in ſedem Romanam reditum ſanctæ ſuaſu ſuſceptum improbantium cenſuras ut tuear, non expectet lector, cùm mei non ſit inſtituti, ſed ad annalium Eccleſiaſticorum ſcriptores ſpectet, vel ad ipſos ſummos Eccleſiæ paſtores, doctrinæque judices, quibus non modo non diſplicuerunt, ſed & fuerunt ſemper acceptiſſima.

Anno MDXVII proceſſus canonizationis ſanctæ MS ſervabatur adhuc in bibliotheca noſtra Bononienſi, & Venetiis in bibliotheca conventus S. Dominici manu notariorum publicorum ſignatus & firmatus, ut & ejuſdem originale & primigenium in archivo patriarchæ Veneti teſte auctore vitæ ſuccinctæ Italice ſcriptæ, & libro de providentia divina præfixæ. Teſte verò Tomaſino habetur adhuc Venetiis in bibliotheca SS. Johannis & Pauli in fol. & memb.

Ibidem habetur *Legenda B. Catharinæ de Senis in fol. & memb. eleganter ſcripta.* Item *alia contractior cum Vitis virginum B. Johanna & B. Margaretæ de Caſtello Sororum de pœnitentia B. Dominici.*

Item *ſermo in commendationem B. Catharinæ F. Guillelmi de Anglia Auguſtiniani Eremitæ.*

Sunt & plura in bibliothecis Belgii exempla MS *Vitæ* ejuſdem *Beatæ auctore Raimundo Capuano.*

In Abbatia Camberonenſi, in Tongrenſi canonicorum Regularium, in Corſendonkana, ubi & altera, cujus principium *Quia Dominus Angelorum.* Habetur & Pariſiis in Victorina n. 236.

Fuit & tranſlata *Italice* jam aliàs, extatque Senis apud S. Dominicum in Campo Regio ſcripta ante MCCCCLXXVII.

Fuit & *Hiſpanice* reddita a noſtro Antonio *de la Peña* de quo ſupra hoc tomo pagg. 26 & 27.

Præter citatos Raimundum Capuanum, Thomam Antonii de Senis, Stephanum Maconum, Barduccium multi de ea ſcripſerunt.

Pius papa II, qui eam SS. faſtis inſeruit, *ſermonem in ejus laudem* habuit in die canonizationis, cujus initium : *Catharinam Senenſem, &c.* cujus & ſunt exempla plura, Tornaci ad S. Martinum. In Corſerdonkano monaſterio. Penes Eruditos Editores actorum SS. Antverpiæ membr.

Idem Pius II *officium totum*, quod apud nos etiamnum decantatur, compoſuit & ordinavit.

Nicolaus Burgenſis eques Senenſis ſtylo eleganti Latine *vitam* ejus ſcripſit editam Venetiis, Thacuini de Tridino 1501.

In bibliotheca S. Marci Florentina Arm. III n. LXXV eſt *Legenda pro prædicatoribus ſingulariter abbreviata B. Catharinæ de Senis ſororis de pœnitentia S. Dominici ordinis Prædicatorum cum effigie ejuſdem Beatæ in principio.* Ad calcem ſic legitur : *Hanc legendam cum bulla canonizationis fecit ſcribi F. Simon de Florentia in conventu Panormitano Inſulæ Siciliæ anno Domini* MCCCCLXIV *ex eleemoſynis ſibi collatis a diverſis perſonis.* Quis ejus compendii auctor, an ille Simon, an alius, docebunt forſan aliquando codicis poſſeſſores.

In catalogo codicum MSS Angliæ T. I P. I, quæ codices Bodleyanos exhibet n. 1781, *Vita B. Catharinæ Senenſis.* Raimundanam cenſeo.

N. 3035 *Vita ejus, mors, miracula* per diverſos impreſſa 1612 in fol.

P. II Acad. Oxon. coll. S. Mar. Magd. n. 2282, Quædam litteræ *de vita B. Katharinæ de Senis.*

Fertur & *Legenda S. Catharinæ compilata per*

F. Petrum edita Argentinæ 1508 in 4. Quæ aliàs in Telleriana Pariſienſi nunc Genovefiana recenſita pag. 432 n. 181.

Lucrezia Marinelli fœmina nobilis, ſeu potius Muſa illa Veneta ſeculi XVII inter alia plura ſcripſit

De, Geſti heroici e della vita maravigliosa di S. Caterina da Siena, Venetiis 1624 in 4. Extat Romæ in Barberina.

Paulus Frigerius Oratorii Romani collega hortatu Alexandri papæ VII variis & novis ab eodem pontifice acceptis documentis *vitam ſanctæ* Italice ſtylo admodum eleganti ſcripſit ac edidit Romæ 1656.

P. Johannes a S. Maria noſter inter vitas BB. ac SS. noſtrarum T. I *Vitam S. Catharinæ de Senis* Gallice ſcripſit ac edidit, Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1635 in 4: Iterum *privatam & ſolam*, Ibid. 1647 in 12.

Proceſſum canonizationis etſi laudet in prologo, non tamen habuit unquam nec vidit, ut putant Editores Actorum SS. Quæ de eo proceſſu refert, deſumſit ex breviculo vitæ ab anonymo conventus Mediolanenſis S. Mariæ Gratiarum alumno adornato & edito anno 1540. in 8.

Extat & Hiſpanice hoc titulo: *Hiſtoria de la vida, muerte y milagros de ſanta Catelina de Sena dividida en tres libros, compueſta en octava rima por doña Iſabel de Liaño natural de Palacios de Campos, dirigida a la reyna nueſtra Señora Doña Margerita d'Auſtria*, Pinciæ, Ludovici Sanchez 1604 in 8 pp. 656.

Vita, mors, geſta, & miracula quædam ſelecta B. Catharinæ Senenſis, auctoribus B. Raimundo Capuano, & B. Thoma Naccio ordinis Prædicatorum, Pio II papa, S. Antonino, Ambroſio, Catarino, Petro Equilini epiſcopo, B. Stephano Cartuſiano, Johanne Gerſono XII tabulis æneis omnia a Franciſco Vannio pictore Senenſi inventa deſcripta & delineata, a Petro de Jode Antverpia excuſa, & ab utroque Chriſtiana Lotaringæ Ferdinandi Medicei Etruriæ ducis coniugi dicata, in fol. Extat Pariſiis apud noſtros ad S. Honorati

Vita ejuſdem ſanctæ & miracula ſelectiora formis æneis expreſſa a Cornelio Galle, Antverpiæ 1603 in 4. Extat in Telleriana nunc Genovefiana pag. 432 n. 181.

In ſtigmatibus S. Catharinæ propugnandis non eſt quod immoremur, poſtquam Urbanus VIII omnibus de eo negotio litibus finem impoſuit, ac eas aſſerendas duxit in lectionibus ex ritu breviarii Romani in ejus officio dicendis. Conſulantur Gregorius Lombardellus noſter in opere cui titulus, *Veritas ſtigmatum B. Catharinæ defenſata*: Raphael Volaterranus in *Anthropographia* ad Julium II, ubi de Roberto Caracciolo ordinis Minorum agit: Petrus Antonius Lazarinus canonicus regularis S. Reguli Bononiæ in *Apologetico pro Catharinæ ſtigmatum veritate adverſus Marcum Mantica ordinis Humiliatorum*: Carolus Orlandinus Horentinus Camaldulenſis lib. tertio *de Divinitate Sanguinis Chriſti Domini* cap. 2: Franciſcus *Boninſegni* Senenſis Tractatu cui titulus, *Il trionfo delli ſtigmati di S. Catarina Saneſe*: Georgius Colvenerius in notis ad lib. III *Formicarii* Johannis Nyder: Melchior Canus etiam *De locis theologicis* lib. V cap. 5 Quibus addo cum primum Bulla Sixti IV anno MCCCCLXXII data, qua ſtigmata in imaginibus beatæ pingi prohibebantur, in Gallia publicata eſt, continuo F. Claudium Burnonis ſacræ theologiæ magiſtrum Pariſienſem & Franciæ provincialem eidem oppoſuiſſe, & a ſummo pontifice non recte informato ad eumdem ſummum pontificem melius informandum appellaſſe: cujus appellationis inſtrumentum authenticum coram notariis actum & in membrana ſcriptum ſervatur etiamnum in archivo domus noſtræ Rotomagenſis a me viſum & lectum.

Jam ſanctæ opera recenſenda.

Primum & præcipuum eſt liber divinæ doctrinæ Italice ab ea ſuis amanuenſibus, diſcipulis ſcilicet ſuis dictatus, & a Raimundo Capuano ordinis magiſtro Latine verſus.

Italice ſtylo proprio B. Virginis ex codice ms prodiit hoc titulo:

Dialogo el qual profondiſſimamente tratta della divina providenza, de quaſi tutti li peccati mortali e de molte altre ſtupende e maravigliose coſe, Venetiis, Arribavene 1517 in 8 pp. 464. Quæ editio Pariſ. in Regia D 3589.

In hac editione hæc habentur:

1. *Vita ſuccinta della ſanta alle illuſtriſſime madame e ducheſſe Iſabella conſorte del ſignore Zuan Galeazo Sforza duca di Milano, e Beatrice conſorte del ſignore Ludovico Sforza duca di Barri, dicata da un Frate maeſtro in teologia del convento di Santa Maria delle grazie di Milano dell ordine de' Predicatori, & da lui eſtratta dal proceſſo de la ſua ſanta canonizazione.*

2. *Bulla canonizationis ejuſdem ſanctæ per Pium papam II.*

3. *Il libro della divina providenza compoſto in vulgare da la ſanta, eſſendo lei mentre che dettava al ſuo ſcrittore rapta in ſingular eccesſo e abſtrazione di mente.* Eſt autem non diviſus in partes ſeu tractatus ut in editionibus Latinis, ſed in capita centum ſexaginta ſeptem.

Lettera nella quale ſe contiene el tranſito de la Beata, la quale ſcripſe Barduccio de Pero Canigni a Suor Catarina de Pietrobon nel monaſtero de San Pietro a Monticelli appreſſo a Fiorenza.

5. *Carmen in laudem ſanctæ auctore Pio papa II.*

6. *Rime in lode della Beata per Anaſtagio da Monte Alcino, ed altre per Rainerio de' Paglareſi da Siena, e per Jacopo da Montepulciano.*

Eſt altera editio ſimilis recognita Venetiis, Marci Seſſa 1540 in 8, his ſignaturis a, b, c, d, tum Alfabetum integrum A ad Z & AA ad EE.

Laudatur & Tertia editio Italica rurſus emendata Venetiis apud *Farri* 1579.

Prodiit vero Latine ex verſione Raimundi Capuani hoc titulo:

Dialogus Seraphicæ ac Divæ Catharinæ de Senis cum nonnullis aliis orationibus, Brixiæ, Bernardini de Miſintis de Papia 1496 in 8 ſignaturis a ad z charactere Gothico minutiori at eleganti. Inſunt autem hæc

1. Marci Civilis Brixiani Editoris ad F. Paulum Sancheum Aragonenſem ordinis Prædicatorum epiſtola nuncupatoria.

2. Domni Stephani Cartuſienſis ad F. Thomam Antonii de Senis ordinis Prædicatorum in conventu SS. Johannis & Pauli Venetiis immorantem epiſtola in teſtimonium vitæ ſanctæ virginis.

3. Liber divinæ doctrinæ datæ per perſonam æterni Patris intellectui loquentis admirabilis & almæ virginis Catharinæ de Senis Jeſu Chriſti ſponſæ fideliſſime ſibi ſub habitu B. Dominici famulantis, conſcriptus dictante ipſa vulgari ſermone, dum eſſet in extaſi ſine raptu, & actualiter audiente quid in ea loqueretur ipſe Dominus, & coram pluribus referente. In ſex tractatus ita diviſus, ut in eos capita non diſtribuantur, ſed centum ſexaginta ſeptem conſequenter numerentur, quemadmodum in vulgari.

4. Quædam orationes de multis per B. Catharinam, dum ipſa eſſet in abſtractione a ſenſibus factæ, & a quibuſdam de verbo ad verbum pro ut in ſuo

Digitized by Google

vulgari ab ipſa virgine ſacra proferebantur in Latinum collectæ. Quarum orationum ipſa plures fecit cum eſſet Avenione, de quibus hic in principio duæ habentur. Plures fecit in Janua, de quibus hic habetur una. Quamplures etiam fecit in Roma ab anno Domini MCCCLXXVII uſque ad MCCCLXXX, in quo anno ibidem migravit ad cœlum die penultima menſis aprilis. De quibus orationibus Romæ factis hic habentur novemdecim. De orationibus autem ſuis quaſi innumeris quas fecit Senis, Florentiæ, Piſis, & in multis aliis Italiæ locis modo conſimili nulla hic habetur. In capite ſingularum notatur dies & annus quo dictæ.

5. Pii papæ II in canonizatione Beatæ epiſtola.

6. Ejuſdem pontificis carmina quædam, & Epitaphium ſuper ipſius ſepulcrum.

Eſt & altera Editio a F. Theodorico Loher a Stratis Cartuſiano curata ex codice MS Cartuſiæ Maurbacenſis de quo ſupra actum, Coloniæ 1553 in fol ad calcem vitæ ejuſdem ſanctæ virginis. Additæ orationes non viginti quinque ut Eruditis Actorum SS. Editoribus excidit pag. 851 n. 2 typorum forte errato, ſed viginti duæ, inter quas decima ſexta mutila exhibetur. His vero dies, annus, & locus ubi habitæ reſciſſi.

Eſt & alia Editio hoc titulo: *Theologia myſtica mirabilium ſcilicet & inſcrutabilium operum Dei lucida demonſtratio in libros duos diſtributa, ante annos centum octoginta tres per D. Raimundum a Vineis Capuanum theologum conſcripta partim, partimque ex idiomate Italico in Latinum transfuſa, chriſtiana pietatis modum methodumque complectens: hactenus quidem a piis probeque fidelibus cunctis ſumme deſiderata, ac jam tandem poſt multos labores exhibita*, Coloniæ, Theodori Baumii 1569 in fol. In hac orationes tantum viginti duæ. Præter vitam ſanctæ quæ hîc deeſt, Editio eſt per omnia ſimilis præcedenti.

Eſt & Tertia Editio Coloniæ, Bircmanni & Arnoldi Mylii 1601 in 8: ſcilicet Liber divinæ doctrinæ & orationes XXII.

Eſt & Ingolſtadienſis apud Davidem Sartonum 1583 in 8, quæ olim in Teller. nunc in Genoveſ. Eſt & Veneta apud Jacobum Sarzina 1611 in 8. Alii alias laudant editiones, Simlerus, Poſſevinus, Altamura & Caveus in Appendice videndi.

Extat MS in fol. membr. cum prologo Raimundi Capuani Venetiis in Bibl. SS. Joh. & Pauli. Ibid. MS. *Certus numerus devotarum & ſingularium orationum, quas B. Catharina Deo porrexit.*

In varias linguas transfuſa prodiit: *Gallicam* Pariſiis 1587 in 8 a noſtris Sanjacobeis adornata & prioriſſæ Piſſiacenſi nuncupata: quæ verſio iterum prodiit Pariſiis Reginaldi Chaudiere 1602 in 12.

Eſt & recentior & accuratior verſio a noſtro Ludovico Chardon de quo ſupra pag. 566 ſuſcepta, & plurimi facta hoc titulo:

La doctrine de Dieu enſeignée a S. Caterine de Sienne en forme de dialogue, Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1648 in 8 pp. 908.

Ad calcem addidit *Traité de la volonté de Dieu*, capp. tribus; quem Editor ex editione Antverpiana anni 1616 dare ſe teſtatur, & in qua B. Catharinæ eſſe aſſeritur, nec revera ab ejus ſtylo diſcrepat, de quo penes lectores criterium eſto. Orationes viginti & una tantum diſtinguntur, quia decima ſexta media parte poſteriori recisa, in unam cum decima ſeptima conflatur. Titulus eſt:

Elevations d'eſprit en forme d'oraiſons proferées de la bouche de S. Caterine de Sienne avec vehemence de ferveur durant ſes extaſes.

Anglice verſa recenſetur in catalogo codd. MSS Angliæ T. I P. II n. 14.

Opus alterum ſanctæ præcipuum Epiſtolæ ſunt, de quibus ſic auctor Anonymus vitæ ſuccinctæ jam laudatus: *Tanto fù el numero delle epiſtole, che lei ſcriveva, e faceva ſcrivere a quatro ſcrittori; che da poi la ſua ſacra morte per alcuni ſuoi divoti non tutte, ma alquante di quelle ſono ridotte in due volumi, li quali ſono nella biblioteca del convento di ſanto Domenico di Venezia.*

El primo volume che contiene le epiſtole drizzate al ſtato chiericale, cioè ſommi pontefici, cardinali, ed altri prelati, a religioſi e religioſe contiene epiſtole cento e cinquanta cinque.

El ſecondo volume el quale è formato di epiſtole al ſtato ſecolare, cioè a Rè, regine, ſignori, prencipi, ed altre perſone contiene epiſtole cento trenta nove: nelle quali epiſtole, quanta ſapienza, quanta dottrina appara, quanto bene medica li difetti di ciaſcuno, ed anima, e conforta alla virtù, quelli che l'hanno vedute, lo cogneſcono maniſtamente. Nullum mihi dubium quin ibidem extent etiamnum volumina illa duo MS.

Typis autem pluries prodierunt:

Primo hoc titulo: *Epiſtole devotiſſime di ſanta Catarina da Siena adunate per il Frà Bartolomeo da Alzano da Bergamo dell' ordine de' Predicatori, con grandiſſima diligenza e fatica per ſpatio di circa vinti anni &c.* Venetiis, Aldi Manutii 1500 in fol. pp. 828 charta & charactere Romano elegantiſſimis. Præponitur *La epiſtola del B. Stephano Certoſino al Fra Tomaſo de Antonio da Siena ord. Predic.* Extat Pariſiis in Regia D 525, & Romæ in Imperiali.

Alteram laudat Altamura Venetiis apud eumdem Manutium 1506 in fol. penes quem fides.

Altera Editio: *Epiſtole ed Orazioni della ſeraſica vergine S. Catarina da Siena con la vita e canonizazione di eſſa*, Venetiis, Federici Toreſano 1548 in 4. Extabat in Teller. nunc in Genoveſ.

Alia: *Le medeſime*, Venetiis, *alla Speranza* 1562 in 4. Eſt Pariſ. in Regia D 1285.

Alia *Le ſteſſe*, Venetiis, Dominici Farri 1584 in 4. Extat in Regia D 1286, & Teller. pag. 60, Baluziana n. 5392.

Eædem Hiſpane cum epiſtola B. Stephani Macconi Cartuſiani de geſtis ſanctæ veræ a noſtro Antonio de la Peña de quo ſupra hoc T. II pag. 26, & impreſſæ ſub auſpiciis Franciſci cardinalis Ximenes hoc titulo: *Las Epiſtolas y Oraciones de la Bienaventurada virgen ſanta Catalina de Sena del orden de Predicadores*, Compluti, Arnaldi Guillelmi Brocar 1512 in fol.

Eædem Gallice redditæ ſunt a clariſſimo viro D. *Baleſdens* & editæ hoc titulo: *Les Epitres de la ſeraſique vierge ſainte Caterine de Sienne de l'ordre de ſaint Dominique*, Pariſiis, Sebaſtiani Huré 1644 in 4 pp. 834. Vitam ſanctæ ſuccinctam initio præfixit illuſtris interpres.

La Cella interna di S. Catarina da Siena delineata con la penna ſeraſica della medeſima ſanta; per opera di Don Carlo Tomaſi chierico regolare, Romæ, Tinaſſi 1668 in 8 pp. 277. Extat in Regia D. 3850.

Opella ex epiſtolis ſanctæ ad varios ſcriptis, & ex ejus libro de providentia totidem verbis excerpta & conflata.

Le Bouquet de mirre, ou tres devotes meditations ſur la mort & paſſion de notre Sauveur Jeſus-Chriſt, compoſé par S. Caterine de Sienne, & tiré d'un manuſcrit Italien avec divers ſentiments par un religieux de la doctrine Crestienne, Pariſiis, Johannis Roger 1651 in 8, penes interpretem fides.

Noviſſime vir clariſſimus Hieronymus *Gigli* eques Senenſis erga Sanctam Catharinam concivem ſuam mirum affectus, omnia ejus opera, qualia ex

Senenſi ſua lingua prodierunt ex codicibus MS ejus ætatis collegit, & in quatuor tomos diſtributa typis edidit Senis, Bonetti 1707 in 4.

Quænam opera tribus prioribus tomis contineantur, præter epiſtolas, quas Tomo tertio haberi ipſe monet, ſaltem quoad alia mihi incompertum. Majorem tomi quarti & ultimi notitiam ab ipſo Clariſſimo Editore conſecutus, qualem ab ipſo recepi, mei officii eſt hìc lectores docere & monere.

Huic igitur Tomo quarto eruditam præfationem præmittit Editor, in qua graviſſimum ejus de operibus ſanctæ hìc edendis criterium agnoſcas.

Notat primo ſanctam quemdam tractatum ſuper evangelia ſcripſiſſe cujus mentio fit in proceſſu canonizationis: Verum hoc opus a ſe omni diligentia quæſitum, nuſquam inveniri potuiſſe.

Quoad Dialogum de cœleſti ejus doctrina duo diſcutit, primo a quo Latine redditus: ſecundo an vere ſit ſanctæ virginis. Plures adducit qui eum teſtantur ſe Latine vertiſſe. Inter alios Chriſtophanus quidam *di Gano Guidini* nuncupatus, Notarius publicus, & poſtea frater in valetudinario publico Senenſi. Hic ſe præſentem fuiſſe aſſerit, cùm ſancta in extaſim rapta illum tribus diſcipulis ſuis amanuenſibus dictaret, viciſſim uno poſt alterum ſcribentibus: tum poſtea ab illis ſibi traditum ſe Latio donaſſe, cujus occaſione quædam anecdota curioſa refert. Idem de ſe jactat B. Stephanus Maconi Cartuſianus, ſicque in quodam codice bibliothecæ Cartuſiæ Papienſis ſcriptum reliquit: *Iſte liber pertinet ad domum S. Mariæ de Gratia prope Papiam ord. Cartuſ. quem ego frater Stephanus monachus habui à venerabili P. F. Thoma Antonii de Senis, qui nunc eſt prior S. Dominici de Venetiis: loco cujus exhibui præfato F. Thomæ Dialogum, quem ſancta mater Catharina compoſuit licet in vulgari, ſed ego latinizzavi.* Hæc quidem concedit editor, tamen verſionem quæ prodiit Brixiæ MCCCCXCVI exindè Ingolſtadii, Lugduni & Coloniæ certius eſſe a Raimundo Capuano factam, ut ipſe aſſerit in prologo.

Poſtea monet hactenus Dialogum illum ſanctæ in ejus lingua vulgari, & qua ratione ab ejus ore exceperunt amanuenſes nunquam recte typis editum fuiſſe, ſed ſemper interpolatum & ita corruptum, ut erroribus hinc inde ſparſis ſcateat. Quapropter operam volens ut a Catharina edita eſt, puram, & caſtam, & ſinceram tradere, ad codicem MS antiquiorem qui nunc habeatur recurrit, modo in ſacello domeſtico illuſtriſſimi viri D. Silvii *Gori Pannellini* equitis Senenſis ſervatum. Hunc autem codicem membraneum ejus præſtat antiquitatis, ut ab uno e diſcipulis ſanctæ, imo ab ipſa B. Stephani Maconi manu exaratus cenſeatur, ut ex pluribus ſignis apparet. Tanta vero fide qualem in eo MS reperit prelo mandavit, ut voces jam obſoletas reliquerit, quid ſignificent ad marginem addere potius eligens, quam eas mutare.

An dialogus ille ſit reipſa opus Catharinæ quidam in dubium revocarunt, propter auctoritatem Johannis Pini Toloſani, qui in vita ſanctæ (edita eſt apud Johannem Raviſium Textorem de claris mulieribus Pariſiis apud Simonem Colinæum 1521 in fol.) hunc dialogum Gregorio papæ XI videtur aſcribere. Poſtquam enim egit de epiſtolarum Catharinæ volumine, quod unum ex ejus operibus veniſſe ad poſteros memorat, continuo ſubjungit: *His quidam motum & impulſum Gregorium pontificem* [ſcilicet XI] *autumant, ut aureos illos, ac pene divinos Dialogos ſcriberet, in quibus de virtutum vitiorumque vi atque natura diſputat.* Verum Clar. Editor Toloſanum deluſum demonſtrat a quadam vita ſanctæ Italice ſed craſſe verſa Venetiiſque edita anno 1501, quinque nimirum annis priuſquam Toloſanus ſuam ederet. Hanc enim eum eo loco excipere ex tota ſerie oſtendit Clar. Editor. Sic autem in illa vita Italica legebatur: *Per queſte epiſtole papa Gregorio ha compoſto quello divino libro chiamato Dialogo in nel quale commemora de tutti li vitii &c.* Scriptorem verò hujus vitæ Italicæ detexit Clar. Gillius Lombardum eſſe, qui vitam ſanctæ Latine a Nicolao *Borgheſi* Senenſe Latine ſcriptam vulgari lingua reddere aggreſſus eſt, ſed non intellexit. Nam ubi Borgheſius poſt memoratum epiſtolarum ſanctæ ſpeciatim ad Gregorium XI datarum volumen, addiderat: *Præterea condidit divinum illum librum, qui Dialogus nuncupatur, in quo de vitiis omnibus meminit &c.* Quæ clare ad ſanctam referuntur. Sed craſſus interpres legens non *Præterea* ſed *Propterea* iſta retulit ad Gregorium paulo ante laudatum: & hinc allucinatio, quæ Toloſanum in eamdem foveam traxit.

His acriori criterio dilucidatis Clar. Editor virorum ſanctitate & doctrina illuſtrium longam ſeriem refert, qui omnes ſapientiam Catharinæ e cœlo delapſam miris ornant elogiis.

Deinde ſubjicit epiſtolam ſupra a nobis indicatam cujuſdam anonymi conventus Gratiarum Mediolanenſis alumni Dialogum illuſtriſſimis fœminis duciſſis Mediolanenſibus regnarti & nurui nuncupantis ſed ex editione ultima Venetâ apud Farrium 1579, quæ emendatior & purior, & in qua breviculum vitæ Catharinæ cum multis anecdotis miris & ſcitu dignis.

Denique indicem exhibet in hoc Tomo contentorum, quem integrum hìc dare viſum eſt:

Indice de' Trattati, che ſi contengono in queſto libro.

Trattato della diſcrezione.
Trattato dell' Orazione.
Trattato della divina Providenza.
Trattato dell' Obbedienza.
Queſti ſono nel volgare dettato dalla ſanta.

Monetur poſtea in quatuor hos tractatus Dialogum fuiſſe diſtributum in editionibus recentioribus lingua vulgari: in aliis antiquioribus ac præſertim in Latinis ut in Brixiana anni MCCCCXCVI in ſex tractatus diviſum fuiſſe: verum in codicibus manu diſcipulorum ſanctæ ſcriptis nullam reperiri tractatuum diviſionem, ſed orationem eodem tenore currere a capite ad calcem abſque ulla diſtinctione tractatuum aut capitum, niſi quod ad marginem poſt ſcriptum a diſcipulis annotata eſt quædam capitum diviſio, pro ut argumenta illis mutari viſa ſunt. Sequitur

Trattato della conſumata perfezione, tradotto da un codice Latino della Vaticana, non più ſtampato cogli altri Trattati.

De iſto monetur in oratione non ita diffuſum eſſe ut ſuperiores, revera in codice MS iis non jungi, ſed ex codice Latino Bibl. Varic. erutum fuiſſe, & jam alias ſeorſim editum Lugduni 1552 & Senis 1609.

Sequuntur *XXVI Orazioni nel volgare della Santa.*

De his monetur alias fuiſſe editas cum epiſtolis, ſed rectius viſum eas Dialogo adjungi, cum eas eodem modo pronunciarit in extaſi poſita & adeo rapta a ſenſibus, ut membra ejus omnino frigida frangi potius quam flecti potuiſſent. Eodem ordine referuntur, quo ab Aldo Manutio editæ ſunt anno MD: at quoad ſtylum, eum ſecutus eſt Editor, quem ſervaverunt diſcipuli qui eas ex ore ſanctæ exceperunt. Sequitur

Un Documento dato dalla Santa al B. Guglielmo Ingleſe volgarizzato da un codice Latino de' Domenicani di Siena non più ſtampato.

Hic Guillelmus Flete nuncupatus erat congrega-

Digitized by Google

tionis *di Leeceto* fodalis, diſcipulus ſanctæ ad mortem individuus, qui & in ejus obitu oratione funebri ei parentavit, quæ MS in archivo ædis S. Dominici in Campo regio Senis ſervatur ut jam ſupra notatum. Sequuntur

Ammaeſtramenti della Santa, e ſentenze raccolte dal P. Frigerio.

Il ſermone, che fece la Santa, prima di morire a diſcepoli ſuoi, raccolto nel ſuo volgare da Tomaſo Buonconti, uno de' medeſimi non più ſtampato.

Monetur tandem orthographiam eamdem obſervatam fuiſſe, quæ viſa eſt in codicibus MS ſanctæ, & quæ ut plerumque pura & accurata laudatur.

SOR. MARIA VENETA.

* 1399. SOROR MARIA VENETA Beatarum numero in Martyrologiis ordinis inſcripta, ex illuſtri gente *Storioni* Venetiis orta, ætatis decimo quarto æqualis nobilitatis juveni a parentibus nupta, mundi vanitatibus tota dedita erat, iiſque unice deliciabatur, cum ad Thomæ de Senis noſtri concione reperte a Deo mutata, inſtitutum pœnitentiæ S. Dominici amplexa eſt, in eoque ſanctiſſime quibuſdam annis tranſactis piiſſima morte vitam finivit, poſt mortem etiam miraculis clara. In monaſterio ordinis Venero, cui titulus *Corpus Domini*, uti elegerat, ſepulta fuit anno Dom. MCCCXCIX, ætatis XX. Ejus meminerunt Pius parte prima col. 334, ubi typorum errato legitur mortua anno 1339: Luſitanus in Chronico ad decadem 1390, Altamura ad 1399, & alii ab illis laudati. Scripſit

Epiſtole ſpirituali.

Quæ MS in laudato monaſterio Corpus Domini dicto aſſervantur.

SOROR ANONYMA.

* 1420. SOROR ANONYMA monaſterii Piſani S. Dominici nuncupati alumna & profeſſa circa annum MCCCCXX floruit, & vulgari ſuo Italico ſcripſit vitam & geſta B. Claræ de Gambacurtis ejuſdem monaſterii fundatricis, anno MCCCCXIX die XVII aprilis mortuæ feria ſecunda paſchæ, cui æqualem & convictricem ab initio fuiſſe probant, quæ ex viſu & propria experientia ſe referre teſtatur tum in prologo, tum ejus vitæ num. 21. Extat autographum ſeu exemplum ejuſdem ætatis MS in monaſterio memorato, cujus tranſcriptum ſibi miſſum Eruditi Actorum SS. editores Latinum fecerunt & intulerunt ad T. alterum aprilis ad diem XVII pag. 506 hoc titulo:

De B. Clara Gambacórta ordinis S. Dominici Piſis in Etruria.

Eadem Soror Anonyma ſcripſit præterea

Elogia primarum prioriſſarum ejuſdem monaſterii. Ms ibidem.

Videſis Tomum citatum aprilis pag. 512 in Annotatis ad c.

SORORES ANONYMÆ.

* 1420. SORORES ANONYMÆ aliæ duæ ejuſdem monaſterii profeſſæ Appendicem quæque ſuam ad eamdem vitam addiderunt lingua ſua vulgari, quas & laudati Editores Actorum SS. Latine redditas ejuſdem Claræ vitæ ſubjunxerunt.

Porro hîc explicanda difficultas, quæ circa annum mortis B. Claræ noſtræ multos torquere poteſt. Plerique enim ſcriptores noſtri Pius, Razzius, Johannes a S. Maria, Soegius in Diario Gallico ſtatuunt mortuam anno MCCCCXX, quod tamen ſtare non poteſt, cum certum ſit mortuam eſſe die XVII aprilis feria ſecunda paſchæ. At anno MCCCCXX paſcha incidit in diem ſeptimam aprilis. Facilis tamen hujus ſolutio nodi, nempe annum MCCCCXX, quo dicunt mortuam accipiendum eſſe juxta computum Piſanorum, qui ea ætate annum a die annunciationis æram vulgarem novem menſibus præcedente incipiebant, adeo ut jam annum MCCCCXX numerarent, cum alibi præſertim in Galliis annus tantum MCCCCXIX numeraretur. Quæ conſtant ex chronico Piſano ab Ughello T. III Italiæ ſacræ edito col. 896, in quo Clemens IV dicitur mortuus I kal. decembris MCCLXIX, qui juxta æram communem certo mortuus eſt tertio kal. decembris MCCLXVIII, & ex aliis pluribus actis eo chronico narratis. Legeſis Acta SS. T. II aprilis pag. 506 in prolegomenis ad vitam hujus B. Claræ. Mortua itaque illa eſt anno æræ vulgaris MCCCCXIX, quo paſcha incidit in diem XVI aprilis, & feria ſecunda paſchæ dies mortis Claræ XVII menſis, ſed quem annum Piſani MCCCCXX jam numerabant.

SOR. MARGARITA DE GERINES.

* 1470. SOROR MARGARITA DE GERINES Brabantina anno MCCCC Bruxellis nata, etſi parentibus orta nobilibus, anno ætatis vigeſimo humilem converſarum habitum & ſortem elegit & obtinuit in ſacro monialium noſtrarum parthenone vallis duciſſæ ad *Auderghen*, in quo & permanſit ad mortem uſque, quam læta ſubiit anno MCCCCLXX. Vitam ejus ſcripſit F. Johannes *Gilemans* canonicus regularis ac ſupprior monaſterii Rubeævallis ordinis S. Auguſtini ad Bruxellas, qui viventem familiarius novit, & de rebus ad ſanctioris vitæ rationem pertinentibus diutius & verbo & ſcripto cum ea egit, additque ſe neminem ſua ætate ea virgine in ſpiritualibus magis exercitatam & ferventiorem agnoviſſe. Quam vitam videſis apud Choquetium in ſanctis Belgii ex ordine Prædicatorum cap. 24 ex codice MS dicti Gilemani ſecunda parte Novalis SS. in Rubea valle ſervato. Laudat idem Gilemanus Sororis Margaritæ

Pia carmina lingua Belgica ſcripta.

Epiſtolas plures aſceticas, quas ab ea acceperat.

Quas etiam in lucem dare conſtituerat, niſi virgo conſtanter obſtitiſſet. An autem hæc etiamnum ſerventur, gentilium ſuorum erit diligentius inquirere: certe Ghilbertus de la Haye Bibl. Belgo-Dominic. MS fatetur ſe nuſquam reperiſſe.

SOR. MARGARITA PINERIA.

* 1490. SOROR MARGARITA PINERIA Luſitana in celebri illo Averienſi *de Jeſu* dicto monaſterio, ob diſciplinam regularem ad unguem obſervatam, & ſanctimonialium in eo degentium victum aſperrimum tantopere commendato, inter primas ejuſdem ſodales numeranda, ceu ante annum MCCCCLXXV profeſſa, cum ſacrum iſtud gynæceum nonniſi circa MCCCCLXX erectum fuerit, quouſque autem vixerit, nulla hactenus viſa monumenta produnt, licet ad annum MD & ultra etiam perveniſſe non levis ſit conjectatio, certe florebat etiamnum anno MCCCCXC, virgo fuit pietate, religione, prudentia, ingenii etiam & morum elegantia eminens. Quas in ea dotes probat ab eadem ſcripta

Vida e morte da ſereniſſima princeſa Dona Joana filha do chriſtianiſſimo rey Dom Alfonſo V de Portugal e da Dona Iſabella reina ſa muger.

Ms volumine non parvæ molis in dicto monaſterio ſervatur. Hanc vero ex autographo exſcriptam, mox ut recepit Daniel Papebrochius Latine reddidit & in Acta ſanctorum intulit T. VII maii

Appendice ad diem XII a pag. 723 ad 758.

In fine ejus vitæ ſcriptrix meriſſimam in ea contineri veritatem certificat & affirmat, neque a ſe narrari niſi quæ pro majori parte vidit ſingula, quod de annis interpretor, quibus Johanna vixit in illo monaſterio, unde ſupra arguebam Pineriam ante MCCCCLXXV profeſſam fuiſſe, ſiquidem is eſt annus quo princeps veſtem religioſam in eo induit: cætera vero, nempe ut conjectu pronum, in aula acta ab ortu Infantæ XVI februarii MCCCCLII ad MCCCCLXXIV, quo ex aula receſſit, ut Averium concederet, ſe a perſonis maximæ auctoritatis & fidei, quæ per ſe viderant & cognoverant audiviſſe, quas intelligere eſt illuſtres fœminas ad Infantæ obſequia a rege deſtinatas, quæ ab ejus ortu ad mortem ejuſdem ipſi fideles ſemper aſtiterunt.

Vita illa ſcripta videtur cum maxima ingenuitate, nec minori diligentia circunſtantiis omnibus accurate obſervatis. Tum autem Pineria ſacrarii cuſtos erat, & ea quæ ad res ſacras ſpectabant, aut miniſtrabat, aut etiam ipſa ordinabat.

Vitam etiam Sororis Beatricis *Leiton* viduæ primæ nobilitatis in Portugallia & eximiarum dotum fœminæ monaſterii Averienſis fundatricis, primæque & profeſſæ & prioriſſæ Pineriam etiam ſcripſiſſe conjicitur ex his quæ habet vitæ ſuperioris n. 149.

SOR. CLAUDIA JUVENALIS ORSINI.

1500. SOROR CLAUDIA JUVENALIS ORSINI ex Urſinorum tota Europa illuſtri gente nobilis omnino progenies, ordinis S. Dominici, regiique ad Pariſios Piſſiacenſis ſacri parthenonis cum duabus germanis ſororibus Michaelina & Maria profeſſa, vivebat circa MD, & inter claras pietate & doctrina virgines recenſetur ab Hilarione *de Lacoſte* S. Franciſci de Paula aſceta, a quo & Ludovicus Moreri in ſuum Repertorium Hiſtoricum Gallicum intulit. Scripſit autem illa

De l'Inſtruction des novices.

Iis nimirum educandis diu præfuerat magiſtra. Apud patres confeſſarios ejus monaſterii ſervatur opus F. Bartholomæi Anglici ordinis Minorum de Proprietatibus rerum anno MCCCCLXXXII typis editum, quod ad uſum trium illarum ſororum fuiſſe initio legitur, quod argumentum eſt ætatis qua vivebant, & illas tres Latine ſciviſſe.

B. OSANNA DE ANDREASIIS.

† 1505. B. OSANNA DE ANDREASIIS Itala Mantuæ XVII januarii MCCCCXLIX nata, ætatis XIV habitum tertii ordinis ſeu de pœnitentia S. Dominici induit, ſed nonniſi ætatis quinquageſimo illud inſtitutum profeſſa eſt. Obiit vero cum fama ſanctitatis XVIII junii MDV. Exinde Mantuæ ut Beata colitur, quod probavit Leo X diplomate ſeu brevi dato Romæ XX januarii MDXV, pontificatus ſecundo. Ad totum vero ordinem extendit ſacra Rituum congregatio annuente ſummo pontifice Innocentio XII brevi dato XIX januarii MDCXCV. Vitam ejus ſcripſerunt magiſter ordinis Franciſcus Silveſter Ferrarienſis ejus aliquando confeſſarius ſupra a nobis laudatus pag. 59, & Hieronymus de Mantua monachus Montolivetanus hujus beatæ filius ſpiritualis, cui illa ſecreta ſpiritualia, & arcana conſcientiæ ſuæ omnia revelaverat. Utramque vitam Editores Actorum SS. intulerunt ad diem XVIII junii, primam qualis ab auctore prodiit, alteram ex Italico auctoris Latine redditam. Dixit autem hæc Beata plura de ſua vita, gratiiſque cœleſtibus a ſe receptis, quæ auctores citati ab ejus ore audita ejus actis inſeruerunt. Scripſit & plura, inter alia

Libello della vita ſua propria, e de doni ſpirituali da Dio a lei collati.

Hunc dedit citato Hieronymo, qui eum inſeruit Hiſtoriæ Beatæ Italice ſcriptæ & editæ Mantuæ 1507, & Bononiæ apud Benedictum Hectoris 1524 in 4 pp. 347.

Epiſtole ſpirituali quarantatrei. Hæ etiam prodiere una cum vita a dicto Hieronymo edita ad fol. 115 b hoc titulo: *Incommencia il tertio trattato, e ſia tertia parte, dove ſono deſcripte alcune lettere di propria mano de la B. Oſſanna directive ad uno ſuo figliuolo ſpirituale*, & tenent ad fol. 148 b. Quæ ideo monere viſum eſt, quia iſta aſcetica jucundius leguntur ipſis auctorum verbis, & propria ipſorum lingua, quam in aliam linguam verſa. Hieronymus autem ut fidem litterarum certam faceret, eas mox a morte beatæ palam examinandas exhibuit, præſertim marchioniſſæ Mantuæ, quæ manum ſeu characterem Oſannæ perfecte agnoſcebat.

SOR. THOMASA FLISCA.

SOROR THOMASA FLISCA Ligur nobili loco Januæ nata, ſolutis mariti morte nuptiis, monaſterium ordinis ingreſſa eſt in patria, ubi votis religioſis Chriſtum ſponſum amplexa, ſanctioris vitæ exemplis ita eminuit, ut ſacro ſuo gynæceo cui nomen eſt SS. Jacobi & Philippi præfecta fuerit, ſororeſque non ſolum ad primævum conſtitutionum rigorem reſumendum induxerit, ſed & ad puriorem abſconditi in corde hominis cultum omnes accenderit. Floruit ætate B. M. Catharinæ Adurnæ a Genua vulgo dictæ, cui in primis familiaris fuit, ut illius vitæ ſcriptor teſtatur, obiitque in laudato gynæceo anno gratiæ MDXXXIV, ætatis ſupra octogeſimum ſexto, virtutum omnium ſplendore illuſtris. Ejus cum laude meminerunt Federicus Federici in genealogia gentis Fliſcæ ſeu *de Fieſchi*, Auguſtinus Schiaffinus Hiſtor. Eccleſ. Sopranus in ſyllabo ſcriptorum Ligurum, & Oldoinus in Athenæo Liguſtico. His teſtibus ſcripſit Tomaſa

Rifleſſioni ſpirituali ſopra l'Apocaliſſe, e ſopra l'Dioniſio Areopagita detto.

Alquanti trattati ſpirituali.

Quæ MS in bibliotheca S. Dominici Januæ aſſervari teſtantur. Ferunt & penicillo aliquando deliciatam eſſe, tabulaſque pias non paucas ſua manu eleganter pictas monaſterio ſuo reliquiſſe.

SOR. PAULINA DE AIMERICIS.

† SOROR PAULINA DE AIMERICIS Itala nobili ſanguine Vicentiæ nata, ordinem in patria 1549 in monaſterio S. Dominici amplexa eſt & profeſſa, claruitque medio circiter ſeculo XVI pietate, diſciplina regulari, & utriuſque linguæ Latinæ & vernaculæ peritia illuſtris. Hæc ut aſſerit Rovetta pag. 158 inter alia plura in Sororum ſuarum ſodalium commodum ſcripta, e Latino Italice vertit vitam S. Dominici hoc titulo:

Vita, geſti e coſtumi del beatiſſimo padre noſtro San Domenico, Vicentiæ 1586. Editionem promovente Sorore Oſanna *Pigafetta* ejuſdem monaſterii profeſſa, quæ & opus Sorori Lætitiæ *Baſadona* prioriſſæ ſuæ nuncupavit.

SOR. MARTHA A ROSA.

* SOROR MARTHA A ROSA Bononiæ in Italia nata, & in ſacro S. Agnetis parthenone ab 1563. ipſo S. Dominico erecto monialis, jam in eo ſe Deo dicarat anno MDX, & adſeros annos progreſſa

vivebat

vivebat etiamnum anno MDLXII, quo ne in oblivionem abiret, quod ipſa juvenis a Sanctimonialibus antiquis, quæ tum præſentes fuerant cùm res acta eſt, didicerat, ſcripſit

Relationem inventionis & tranſlationis capitis B. Dianæ primæ matris & fundatricis dicti monaſterii S. Agnetis. Quam ſcilicet Dianam S. Dominicus ad ordinem aggregaverat, & religioſis virtutibus ipſemet informaverat.

Ex qua relatione colligas Martham non ſolum Latine peritam, ſed & ea lingua elegantem fuiſſe. Quam videſis apud Pium parte prima lib. 1 n. 65 & in Actis SS. T. II junii ad diem x pag. 366.

Marthæ etiam meminerunt Altamura ad 1510 & Rovetta ad 1511, attendentes ſcilicet ad annum quo illa quæ ſcribit, ſe audiviſſe teſtatur.

SOR. ANNA DES MARQUETS.

1569. SOROR ANNA DES MARQUETS Galla virgo nobili generoſaque progenie nata, morum ac vitæ puritate pietateque ſuis commendata, poſteris etiam eruditionis laude clara, in regio S. Ludovici parthenone Piſſiaci juxta Pariſios nomen dedit, in quo miro virtutum odore fulſit, & ad mortem uſque conſtantiſſime perſeveravit, omnibus cara: quæ ſtricta ſolutaque eleganter & facile vernacula Latinaque oratione ſcriberet ac loqueretur. Nulli prope hujus ætatis eruditorum non nota ob eximias ingenii dotes, & litterarum cultum atque peritiam, Reginæ ipſi Margaritæ Henrici II regis filiæ acceptiſſima & familiaris fuit, cui & Anna quæ in lucem emiſit, nuncupavit opuſcula, ſcilicet

Les divines poeſies de Marc Antoine Flaminii, contenant diverſes prieres, meditations, hymnes, & actions de graces a Dieu, miſes en François avec le Latin repondant l'un a l'autre, avec pluſieurs ſonnets, cantiques & chanſons ſpirituelles pour louer Dieu. A Madame Marguerite ſœur du roi tres cretien Charles IX. Pariſiis, Nicolai Cheſneau 1569 in 8.

Plura longe ſcripſiſſe, quæ nec edita tempus edax rerum poſteris invidit, adhuc fama eſt apud ſodales ſuas Piſſiacenſes. Hujus cum laude meminerunt Verderius. *Bibl des auteurs François:* Ronſardus laureatus ille poeta Gallus, qui eam ſuis carminibus celebravit. Sic verò caram habuit vir præclare pro fide, Eccleſia & regno, & in ipſa Tridentina ſynodo geſtorum ſcriptorumque laude notus, Claudius Eſpenceus, ut in extremis poſitus, ejus in temporalium diſtributione teſtamento firmata curam habuerit, ſororique ſuæ Johannæ Eſpenceæ Ciſtercienſi monachæ fere parem eſſe voluerit. De quo videſis Launoium Hiſt. Gymn. Navar. Pariſ. lib. 3 cap. 7 pag. 348.

SOR. CATHARINA RICCI.

* 1589. SOROR CATHARINA RICCI Etruſca ortu Florentina, ex illuſtri Ricciorum gente die XXV aprilis MDXXII nata, nomine luſtrico *Alexandra* dicta, quod ordinis veſtem induens XVI mali MDXXX in monaſterio S. Vincentii Pratenſi depoſuit & in *Catharinæ* commutavit, inter Sanctimoniales omni virtutum & gratiarum genere reſplenduit ad annum MDLXXXIX, quo die ſecunda februarii obiit in dicto monaſterio, in quo & ſepulta. De ejus beatificatione a pluribus annis agitur in ſacra rituum congregatione, negotiumque ferunt non parum promotum. De quo legendus Fontana in Prov. Rom. pag. 295. Scripſit, ſeu potius ex variis ſcripturæ locis verſiculos collegit & in cantici modum concinnavit in honorem paſſionis Domini noſtri Jeſu Chriſti, quos dicti ſui monaſterii Sorores quotidie cantare ſolent, ſed & magiſter ordinis inter pias preces a noſtris recitandas inſeruit: Princ.

Amici mei & proximi mei &c.

Laudantur & quædam ejus ad S. Philippum Nerium epiſtolæ de rebus ſpiritualibus: maximo enim huic ſancto familiaritatis vinculo devincta fuit, ut Bacius refert in ejuſdem ſancti vita.

Hujus B. M. Sororis vitam ſcripſit libro ſingulari Philippus de Guidiis noſter de quo ſupra hoc tomo pag. 428, meminerunt etiam Johannes a Sancta Maria inter Beatas ordinis, & utrumque diarium Italicum & Gallicum.

SOR. LAURENTIA STROZZIA.

SOROR LAURENTIA STROZZIA. Hoc nomen ubi pronunciavi ſacram muſam nominavi, * 1518. ab omnibus ſuæ ætatis eruditis philologis laudatam & carminibus quaſi certatim decantatam. Vitam ejus ſcripſit Sebaſtianus Rolliardus, ac edidit Pariſiis apud Adrianum Perier 1610 in 4, cujus ſummarium hîc tibi repræſento.

Laurentia Strozzia Florentina, patre Zacharia patritii ordinis, matre Maria itidem Strozzia nata eſt anno ſalutis MDXIV die ſexta martii, in pago paterni hæredii apud oppidum cui nomen *Capalle* in parœcia S. Kyriaci ad ſecundum lapidem ab inclita urbe Florentia. Cùm eſſet ſeptem annorum commendata fuit cuidam avunculæ ſuæ nomine Antoniæ Strozziæ, quæ monialis erat & ſimul præfecta monaſterii S. Nicolai de Prato prope prædictum oppidum *Capalle*. In hoc monaſterio virgines degunt ſub regula S. Dominici ita ſolitariæ, ut vix eis ullum ſit extraneorum commercium. Erat autem Laurentia ſpecie oris & ingenio præſtantiſſima, memoriaque incomparabili Unde cum omnibus cito innotuiſſet ſociabus, omnes ad litterarum ſtudia eam hortabantur & impellebant, & ex Franciſca, quod nomen illi luſtrale fuit, Laurentia in ingreſſu ſocietatis appellata eſt. Cùm autem in dies magis ejus ingenii acies ſplenderet & emicaret, præceptorem habuit in bonis litteris, quem quotidie audiebat ad cancellos monaſterii: ubi etiam ſæpe ſtudioſiſſimi ejus fratres aderant non ſine variis ſtudiorum quæſtionibus. Duo quippe fuerunt illi fratres, alter magnus Kyriacus ob inſignem nec vulgarem in philoſophia eruditionem ſic dictus, alter Franciſcus juris utriuſque doctor pari laude virtutis & ingenii clarus, qui cum olim Fulginatibus antiquæ civitatis, Italicæ populo bis præfuiſſet, ad ultimam ſenectutem bene beateque vixit. Laurentia verò decem & octo annos nata in carminibus & Latinis & Græcis mire excelluit, nihil interea ob ſacra ipſa ſtudia de regulæ ac religionis officiis omittendo. In lucem edidit centum & quatuor hymnos in totius anni ſolemnia ad uſum Eccleſiæ Romanæ Latino ſermone, Sapphicum ſtylum feliciter imitata, ac maxime ad Horatiani ſpiritus elegantiam accedens ex litteratorum communi judicio.

Tantæ verò fuerunt admirationi virginis hujus verſus apud omnes omnium fere nationum philologos, ut eos quique pientiſſimi & doctiſſimi mente frequentius recolere non inutile cenſuerint. Atque ex Italis vir nobilis & illuſtris Philippus *Sergiuſti* dominus Salæ Lucenſis tanti eos fecit, ut iis vertendis in idioma Tuſcum animum appulerit. Deinde vir egregius & muſarum ſagaciſſimus cultor Jacobus Mauduit Pariſienſis Strozziæ hymnos muſicis tonis ornavit. Simon Georgius Pavillio in ſenatu Galliarum ſupremo cauſidicus eximius Gallicis verſibus expreſſit. Neque id ſolum: vidit enim e multis idem Pavillio Strozziam dignam eſſe locus eſſet cum Proba Falconia inter eos poetas, qui

tanquam christiani poemata sacra cecinerint, excudendi omnes unâ simul reipublicæ christianæ profuturi. E Germanis autem Laurentiæ poemata summis laudibus celebrarunt poetæ insignes & coronati, in primis Sebastianus Harnmolt juris utriusque doctor & ducis Wittembergensis consiliarius Hoilpronnæ in Germania ad cataractas fluminis Necari, & Laurentius Frisæus ejus consobrinus, qui etiam anagramma Laurentiæ Strozæ excogitarunt ut sequitur:

Laurentia Strocia.
Casta nitore lauri.

Additis etiam sequentibus versibus inter alios multos ex meris metris trochaicis.

Quando laureâ virgo
Digna cantitas corollâ
Cur Apollo te Daphneâ
Judicet minus ovellâ
Nobilis virgo dignam?
Ut cui nepos Atlantis
Floridâ dedit loquelam,
Musa sed sonos, Apollo
Carmen, atque Pallas artes.
Nam velut Maro poetis
Phœbus est, Minerva sic tu
Omnibus poetriis es.
Ergo perpes ut nitore
Laurus illic & virescit,
Casta sic nitore lauri
Perpes in simul virescis.

In Gallia autem Jacobus Augustus Thuanus supremi Galliarum senatus præses, & omnis doctrinæ thesaurus in historia nostri temporis Latine conscripta, honorificam de Laurentia mentionem facit, tanquam de ingenio in fœmina admirabili & minime vulgari. Sebastianus Roillardus Melodunensis, advocatus in suprema curia Parisiensi, vir doctrina & eruditione clarissimus in suo Agrocharitis poemate, & alibi, Strozam his pulcerrimis epigrammatis laudibus effert, quod epigramma inter alia ejus selecta insertum reperitur libro cui titulus, *Delicia poetarum Gallorum* tomo tertio, quem librum nuper in lucem edidit Rainutius Gherus Germanus, vir undecumque doctissimus.

Sebastiani Roillardi Melodunensis, in venerabilis Laurentia Strozæ monialis Etruscæ Ecclesiasticos hymnos Parodicum ex Martialis in Sulpitiam epigrammate lib. X n. XXXV.

Omnes Strozziadem legant puellæ,
Uni quæ cupiunt placere Christo,
Omnes Strozziadem legant ephebi,
Nulli queis studium placere nupta.
Non hæc Cypridos astruit furorem,
Cæci prælia nec refert, palestræ
Myrrham, Colchida nec fuisse credit.
Sacro numinis at calens amore,
Divis congeneres frequentat hymnos:
Quorum qui bene carmen æstimarit,
Nil hac Phœbade sanctius requiret
Talem ipse pio Bethelis arvo
Adfirmem Debora fuisse cantus.
Hac virgo duce cautius doloſi
Spernes blanditias, jocosque mundi
Aut si moribus exhibes magistram
Tecum mundus eam libens amabit.
Frustra nam thalamos potentis aulæ
Nollet dulcibus ante ferre claustris
Deserto nec eos inire Christo.

Ejusdem Roillardi in eamdem Sapphicum:

Lesbia quondam teneros amores,
Lesbia dulces numeros Thaliæ
Splendide mendax patrioque fastu
Gracia jactet,
Dum suam Flora genitrix olympo
Strozziam cantu potiore tollat,
Ejus & nomen resonet Camœnis
Æquior Arnus.
Illa dum tetri veneres odoris
Flavit, incesto pudibunda plectro,
Hæc Dei laudes superumque sacris
Psallit hymnis.

Placet & Guillelmi Dupeiratii Lugdunensis elecmosynarii regii & Bonirepossi abbatis in laudem ejusdem virginis addere spicilegium metrorum Horatianorum:

Strozia sacro
Percita Apolline
Tuscorum altera Sappho
Græca doctior artibus,
Nec non castior, aurea fundit
Carmina, dignæ canens viridi Laurentia lauro
Turba Musarum novem
Cedat pudicæ Strozziæ
Quæ tota Christum corde spirans
Versu Camœnas una vicit omnes,
Regina Musarum perennis Strozzia.
Antiqui coluerunt nemorum Deam
Sacra cui Delos fuerat, Dianam:
At Tusca Strozzis nata parentibus
Gloria Pieridum Diana,
Cui Florentia flos Italiæ perlepida urbium
Patria laude digna.
Virtutis custos rigidæ, & digna polo satellis
Dianâ veteri Strozzia cultu dignior
Virgo Christo cara, Christi spirans amores
Strozzia, ne speculum purum putem Vestalibus
Ne gemma Tuscorum, soli Strozzia cara Deo.

Denique præter cæteros, qui de ea mentionem faciunt, Papirius Massonus jurisconsultus celeberrimus præclarum de ipsa elogium in lucem edidit in suo Elogiorum selecto opere. Habentur etiam epistolæ Archangelæ Alamannæ nobilis Florentinæ monialis ejusdem monasterii ad Zachariam Montium Matthæi filium, ac tantæ virginis ex sorore nepotem, hujus vitæ tam sincerum auctorem, ut non illi desint vel viventes veritatis locupletissimi testes quam plurimi, quibus, inquam, Archangelæ litteris refertur de ipsius Laurentiæ piis moribus, & summâ in Deum religione non dissimili aliis suis sororibus, Mariæ Salomæ ordinis Franciscani in monasterio sancti Georgii in eodem oppido Prati moniali, & Elisabethæ Florentinæ nobili matronæ ipsius Montii matri, quæ pie constanterque se gesserunt usque ad ipsum extremum præsentis vitæ finem, semper in ore habentes sacra nomina: & Elisabetha in ipsa animæ expiratione, post assiduas orationes ad virginem, mirabiliter hanc vocem (*Amen*) firmiter proferebat.

Sed ad Laurentiam revertendo cùm annos septuaginta septem optime vixisset, pissime obiit die decima septembris MDXCI. Acuta scilicet febri jactata diebus viginti quibus ægrotavit, Dei laudes semper in ore & in corde habebat, & Deo ac Virgini & beatis spiritibus se commendabat, simul adstantes sodales suas omnes excitando ad divinam patriam, in quam velut itinere illis indicato suaviter profecta est.

Hæc placuit paulo fusius referre, & quod rata sint nec vulgo cognita, & ut quantam sibi apud omnes sui ævi eruditos existimationem pepererit Strozia nostra, quam præterea laudant Michael Pocciantius, Janus Nicius Erithræus Pinacothecæ pag. 249, Ludovicus Jacob Bibl. Fœmin. Possevinus. Ejus itaque operis adeo laudati hic est titulus:

Venerabilis Sororis Laurentiæ Strozziæ monialis ordinis S. Dominici in monasterio S. Nicolai de Prato in Etruscis in singula totius anni solemnia

Digitized by Google

Hymni centum & quatuor, Pisani 1587. Tum Florentiæ, Philippi Juntæ 1588 in 8. Est & tertia editio Parisiis, Dionysii Binet 1601 in 12 pp. 115. Quam ultimam editionem curavit ejus ex sorore nepos jam laudatus Zacharias Montius: extat verò apud nostros Parisienses ad S. Honorati, & Romæ in Barberina.

SOR. ARCHANGELA ALAMANNA.

SOror Archangela Alamanna Florentina nobili loco nata, ejusdem parthenonis S. Nicolai de Prato monialis Seroziæ æqualis & convictrix, sed quibusdam annis superstes, non est hic omittenda, cujus ut supra referebatur habitæ fuerint

Epistola ad Zachariam Montium de pii moribus & felici morte ejus materterae dictæ Sororis Strozziæ, & alia ad alios.

SOR. FEBRONIA PANOLINI.

* 1601. SOror Febronia Panolini Lombarda, patria Bononiensis, ibidem in sacro S. Agnetis parthenone ordinem professa, claruit circa finem seculi XVI & initia sequentis, inter musas suæ ætatis & ipsa laudata carmine seu Latino seu Etrusco canendum.

Epigrammata & ejus generis brevia carmina utrique lingua ejus artis & manus, impressa dicuntur in diversis libris, præsertim in Historia imaginis B. Virginis a S. Luca depictæ, quam Ascanius Persius scripsit & edidit Bononiæ apud Benacci 1601 in 8, & Coloniæ 1618 in 4, quæ ultima editio Romæ in Barberina.

Orationes elegantes, & epistolas eruditas composuisse etiam fertur.

Sic de Febronia Antonius Orlandi inter scriptores Bononienses, eam testatus laudari a Laurentio Legati in suo *Museo delle Pompe*, Bononiæ 1677 in fol. p. 22, & ab aliis.

SOR. LUDOVICA AVOGADRA.

* 1607. SOror Ludovica Avogadra in Vercellensi ordinis sacro gynecæo sanctimonialis circa initia seculi XVII vivens ex voto in graviori ex qua vitæ periculum incurrerat infirmitate concepto, scripsit anno circiter MDCVIII

Gratias plures ope B. Æmiliæ ordinis S. Dominici a Deo impetratas, quas legere est in Actis SS. T. VII maii p. 565 cap. V vitæ dictæ B. Æmiliæ.

SOR. PETRONILLA BAVA.

* 1609. SOror Petronilla Bava Vercellis in Insubribus nata, & sacri S. Margaritæ Virginis & Martyris parthenonis ibidem alumna & professa, scripsit

La vita della B. Æmilia Bichieri dell' ordine di san Domenico fondatrice del detto suo monastero di Vercelli.

Hanc exhibet Michael Pio parte seconda libro primo col. 140 & 141. Scio Altamuram hanc *Petronillam* collocare ad annum MCCCCV, & Rovettam ad MCCCCVI, sed non dubito quin præposterè uterque. Hanc enim Petronillam eamdem esse censeo, de qua soror Anna Maria Æmilia Mechtildis Fuazza de qua postea ad 1652 refert n. 49 vitæ ejusdem B. Æmiliæ eam continuo capitis dolore, quem annis octo supra viginti tulerat liberatam fuisse, cum transferretur corpus sanctum dictæ Beatæ a capitulo monasterii ad ecclesiam, licet nulla ei antea remedia profuissent. Hanc autem translationem ibidem n. 38 dicitur factam fuisse XVII augusti MDCIX, ad quem proinde annum eam revocandam existimo. Qua in sententia eo magis confirmor quod non solum nomen & cognomen conveniant, sed & quod Michael Pio tardius hujus B. Æmiliæ notitiam habuisse videatur, cujus scilicet non meminit parte prima in qua agit de Beatis. Si autem Petronilla ejus vitam scripsisset jam ab anno MCCCCV, ea Pium non latuisset tam diu, & Æmiliam prima parte inter Beatas retulisset. Unde conjectu pronum sanctimonialem hanc non scripsisse vitam Æmiliæ nisi ætate Michaelis Pio, (licet hic ei longe superstes fuerit) idque grati animi causa ob valetudinem beatæ meritis receptam.

SOR. MAGDALENA DU CHASTEL.

SOror Magdalena du Chastel Arcisi Atrebati nobili loco nata puella nondum annos pubertatis adepta vestem ordinis induit in monasterio Tegulariensi vernacule *la Thieulaie* ad Atrebatum XIII septembris MDXLV, & cum primum per ætatem licuit professa est X julii MDXLVIII. Ea vero emicuit prudentia & pietate ac regulari disciplina inter sodales, ut trigesimo quarto ætatis anno communi omnium voto præfecta electa fuerit, quod munus triginta septem annis summa vigilantia gessit, libenter accepta in regiminis sui primordiis a concilio Tridentino præscripta & a F. Vincentio Erculano delegato apostolico instituta clausura. Ut vero officii prioratus perpetuitatem eo usque inolitam tolleret, & electioni triennali locum daret deinceps, renitentibus licet sororibus, quæ ceu amantissimam matrem reverebantur omnes, abdicavit anno circiter MDCIV, & decem adhuc annos ultra religiosissime vixit, mortua X augusti MDCXIV. Scripsit libros ascéticos his titulis: * 1614.

Forteresse du Chasteau d'amour de Dieu. Johanni Saraceni S. Vedasti abbati opus nuncupatum, & MS in suo monasterio servatum. Vidit noster Ghilbertus de la Haye, & meminit Bibl. Belgo-Dominic.

Les louanges de la Vierge notre Dame de Reconfort. Meminit idem Ghilbertus, sed MS addit periisse in eversione hujus monasterii anno MDCXL.

SOR. DEODATA MALVASIA.

SOror Deodata Malvasia Lombarda Bononiæ nata, & ibidem in sacro S. Matthiæ parthenone ordinem professa ineunte seculo XVII, sanctimonialis fuit & pietate & ingenio commendata, ut demonstrat opus ab ea scriptum & editum hoc titulo: * 1617.

La venuta ed i progressi miracolosi della santissima Madonna dipinta da san Luca posta sul monte della Guardia, dall' anno che ci venne MCLX, *fin all' anno* MDCXVII. Bononiæ, Hæred. Johannis Rossi 1617 in 4 pp. 200.

Extat Parisiis in Regia H 3349.

Hujus sanctimonialis & opetis sane curiosi, in quo plura gesta suæ ætatis narrantur meminere Bumaldus Minerval. Bonon. & Antonius Orlandi supra laudatus.

De eadem imagine Odoardus *Ceccarelli* vir eruditus edidit opusculum hoc titulo *La miracolosa immagine della Madonna santissima delle grazie dipinta da san Luca*, Romæ, Corbelleti 1647 in 4. Nam de imagine Bononiensi agi docet Cinellus *Bibl. Volante*, Scanzia VI pag. 89, ubi hoc Ceccarelli opusculum recenset, & hac occasione supplicationum solemnium, in quibus ea Bononiæ feriis rogationum defertur pompam describit.

SOR. MARIA BAPTISTA.

1620. SOROR MARIA BAPTISTA Lusitana Olissipone nata, & ibidem in sacro sancti Salvatoris parthenone institutum ordinis amplexa sub finem seculi XVI & initia sequentis vivebat, scripsitque

A Historia do su mosteiro do Salvador de Lisboa.

Quod citat Georgius Cardoso *Agiologio Lusitano* ad mensis maii diem XI litt. F. & diem XVII litt. G. Meminit etiam Antonius Bib. Hisp. P. II pag. 71. Quos citat Altamura ad 1581, iis addens Hyacinthum de Parra in catalogo scriptorum ordinis.

SOR. HIPPOLYTA A JESU.

1624. SOROR HIPPOLYTA A JESU in seculo dicta *Isabel'a de Rocaberti* & *Solier* nobili & perantiqua apud Aragonios Volcarum Ruscinonensium insigni familia circa annum MDLI nata Barcinone patre Francisco Dalmau vicecomite Rocabertino, comite *de Modica*, *Ossuno*, *& Peralada*, matre cum viro æqualis nobilitatis fœmina piissima, in patria in monasterio Angelorum nuncupato ordinem induit & professa est circa annum MDLXVII ætatis XVI in quo vitæ puritate, disciplinæ regularis studio, carnis mortificatione, orationis frequenti seu continuo potius exercitio, sed & gratiarum donis plurimum emicuit. Cum sanctitatis odore devixit illa ibidem uti vixerat pia morte sublata die VI augusti MDCXXIV, ætatis LXXIII professionis LVII. Vitam ejus integro volumine lingua Hispana scripsit F. Antonius Lorea S. T. M. supra pag. 715 laudatus: ejusdem meminit in sua Bibl. Hisp. Antonius. Hæc sunt autem opuscula, quæ vernaculo idiomate scripsit Hippolyta nostra, quæque Johanne Thoma de Rocaberti ex eadem stirpe progenito ordinis magistro LVIII, tum archiepiscopo Valentino agente sumtusque suppeditante typis prodierunt Valentiæ, Francisci Mestre & aliorum 1679 & annis seqq. in fol. Tomis XV, vitæ duobus libris numeratis.

1. *Libro primero de su admirable vida y doctrina, que escrivio de su mano por mandado de sus prelados y confessores*, pagg. 351. *Libro II* pp. 256.

2. *De los sagrados huessos de Christo Señor nuestro*, *Tomo I* pp. 276: *Tomo II* pp. 412.

3. *De la penitencia, temor de Dios, y Meditaciones celestiales*, Tomo III pp. 319. Jam antea hoc opus tribus libris distinctum typis editum fuerat Barcinone 1643 in 4 unâ cum oratione funebri in ejus exequiis a Jaymio seu Jacobo Puig. Soc. Jes. dicta, quæ & hîc repræsentatur hoc titulo: *Oracion que se truvo en las honras de la venerable madre sor Hipolita de Jesus y Rocaberti religiosa de la orden del patriarcha Santo Domingo*, pp. 36.

4. *Del templo del Espiritu santo dividido en quatro libros, que contienen el proprio conocimiento, la preparacion del alma antes de la oracion, El consuelo de afligidos, y la gloria de los santos*, Tomo IV pp. 496.

5. *Del redimiento del tiempo perdido dividido en quatro libros. De la via Purgativa, Illuminativa, Unitiva, El quarto de la oracion y contemplacion segun que corresponde a la practica de la via unitiva*, Tomo V pp. 365.

Tomos sextum & septimum videre non licuit, neque de quibus argumentis in iis agatur rescire, editos fuisse cum aliis id mihi certum.

8. *De los estados dividido en cinco libros, De los reyes y prelados ecclesiasticos, De Judith tercia de las vindas, Dialogo entre las potencias del alma y la imaginacion. Dialogo entre el amigo y el amado, El quinto contiene* XXXVII *epistolas del mismo assumto*, Tomo VIII pp. 524 Valentiæ, Vincentii Cabretà 1682.

9. *La celestial Jerusalem con la exposicion del psalmo* super flumina Babylonis, *y de otros muchos lugares de la escritura*, Tomo IX pp. 515, Valentiæ, Viduæ Benedicti Macè 1683.

Decimum tomum etsi noverim editum, quodnam sit ejus argumentum, mihi incompertum.

11. *La exposicion de la regla de S. Augustin y otros cinco tratados espirituales, De la perfeccion Christiana, Celestiales documentos para la perfeccion religiosa, Alabanzas de la santa soledad y silencio, y admirables efetos del agua bendita*, Valentiæ, Viduæ Benedicti Macè 1683 Tomo XI, pp. 148 & 59.

12. *Dos exposiciones literales y mysticas, la primera de los psalmos liciones y responsos que communemente se rezan en la Iglesia por las animas de los difuntos, la segunda de los psalmos de las horas canonicas*, Valentiæ, Francisci Mestre 1683, Tomo XII pp. 468.

13. *Commentario y mistica exposicion del sagrado libro de los divinos cantares de Salomon dividido en dos libros*, Valentiæ, Manuelis Gomezii Gonzalez de la Lastra 1684, Tomo XIII pp. 399.

Tomos alteros duos cùm non viderim, de quibus agant mihi hactenus incompertum.

Quæ tamen opera in congregatione indicis Romana censura notata fuerunt, quod quasdam visiones parum graves decentesque exhiberent. Editæ tamen fuerunt

Informationes pro. beatificatione & canonizatione venerabilis servæ Dei Hippolytæ de Jesu, in seculo Isabellæ de Rocaberti dictæ monialis ordinis S. Dominici, Romæ, typis cameræ, 1676 in fol.

Extant Parisiis in Regia H 384. Volumina vero, hîc recensita apud nostros ad S. Honorati.

SOR. FRANCISCA DU MORTIER.

1615. SOROR FRANCISCA DU MORTIER Pruliani monasterii virgo professa genere nobilis, ortuque Occitana, moribus ingenioque præstantissima, prudentia & religione veneranda, sacri hujus antiquique & primi ordinis gynæcei rudentibus excussis, & monumentis, titulis, membranis & inscriptionibus, adulto jam seculo XVII vernacula lingua Historiam illius est aggressa, & ad sua deduxit usque tempora, annum scilicet Christi MDCXIII, quæ servatur ibidem MS, ut ex monumentis illius habeo. Scripsit præterea eodem vulgari sermone vitas plurimarum monasterii Pruliani sanctitate & virtutibus illustrium sanctimonialium, & in his ejus quam illa quondam in tirocinio habuerat magistram, miræ virtutis fœminam: quæ MS pariter ibidem servantur, luce publica non prorsus indignæ. Hi sunt igitur operum hujus Franciscæ tituli:

L'Histoire du monastere de Prouille depuis sa fondation par S. Dominique l'an MCCVI, *jusqua l'année* MDCXXIX.

Les vies de plusieurs religieuses dudit monastere illustres en saintetè de vie, qui ont vecu & sont mortes en ce siecle XVII *entr'autres de celle qu'elle avoit eu pour maitresse dans son novitiat religieuse d'une grande vertu.*

Atque hæc ex monumentis MS mihi repositis.

SOR. VIOLANTA DA CEO.

1630. SOROR VIOLANTA DA CEO Latine *de Cælo* dicta Lusitana Olissippone nata, & ibidem monasterii *da Roa* vulgo dicti alumna & professa, laudatur in Theatro Lusitaniæ litterario MS ceu quæ musas sacras Latinas coluerit, scripseritque

Librum variorum carminum editum Lutetiæ cir-

Digitized by Google

ac 150 vel 1640. Sic habet Johannes *Suarez de Brito* in Theatro citato, teſtem adducens Souſam capp. VIII & XI, nec quis ſit iſte Souſa, quodve ejus opus citatum indicans. Certum non eſſe noſtrum Ludovicum Souſa, qui in Hiſt. prov. Portugal. nihil habet de Violanta, ubi de monaſterio *da Roſa*.

SOR. FRANCISCA OUDEAU.

1644. SOROR FRANCISCA OUDEAU virgo ſingularis ingenii, pietatiſque, ſacri regiique S. Ludovici Piſſiacenſis parthenonis profeſſa ſanctimonialis origine nobilis, ſed humilitatis qua plurimum enituit, & orationis diſciplinæque regularis ſtudio commendata, lectioni SS. PP. & ſcripturæ ſacræ continuo intenta, cum in eodem monaſterio plures exegiſſet cum omnium laude, virtutumque omnium odore annos, ibidem die quarta octobris anni MDCXLIV migravit ad Dominum in periſtylio ad ingreſſum & januam odei ſepulta hoc ad parietem ei inſcripto Gallico elogio:

Proche de ce lieu repoſe une belle ame
Dont les dignes vertus nous furent un beau jour
&c. Scripſit ac edidit hoc titulo:

Sermons meditatifs du devot Pere S. Bernard abbé de Clervaux ſur les cantiques des cantiques traduits du Latin en François par S. F. O. religieuſe du roial monaſtere de S. Louys de Poiſſi, Pariſiis, Ludovici Boulanger 1621 in 8 pag. 644.

SOR. CATHARINA A SANCTA ANNA.

1647. SOROR CATHARINA A SANCTA ANNA ſic in religione Anna, Auſtriaca Francorum regina ipſa, cum puella veſtem ordinis indueretur, præſente & agnomen conferente nuncupata, quæ in ſeculo *Bertelot* vocabatur, honeſto loco in Neuſtriæ vico *Conge* dicto nata, ex primis monaſterii S. Thomæ de Aquino Pariſiis recens tum erecti ſanctimonialibus fuit. Ad habitum a venerabili matre fundatrice ſorore Margarita a Jeſu recepta eſt anno MDCXX, ibidemque vivere deſiit anno MDCXLVIII die XXI julii, ætatis XLV. Ejus vitam & geſta Soegius noſter refert ad dictam diem in Anno Dominicano Gallico, ubi & aſſerit egregie & a viris piis ac eruditis, inter alios a Johanne Baptiſta de Saint Jure S. J. commendata MS reliquiſſe:

1. *Trente meditations pour les exercices ſpirituels de dix jours.*
2. *Exercices pour ſe diſpoſer a la mort.*
3. *Exercices de devotion pour la meſſe, ſur le Pater, & ſur les miſteres de la foi.*
4. *Horloge de la paſſion de notre Seigneur pour toutes les heures du jour.*
5. *Remarques ſur les ſacrements de la penitence & de l'euchariſtie.*

Opera miro caritatis & devotionis ardore & odore fragantia. In ſcripturæ ſacræ & Sanctorum patrum, qui de aſceticis potiſſimum ſcripſerunt, lectione continuo verſabatur, ceu quæ Latine perita eſſet. Suo etiam monaſterio præfuit triennium prioriſſa, & novitiarum ad religionem formandarum educationi pluribus annis præfuit.

SOR. ISABELLA DE LAIGNE DE SILVANCY.

1650. SOROR ISABELLA DE LAIGNE DE SILVANCY Avenionenſis tertii ordinis ſororum de pœnitentia S. Dominici dictarum in patria ſodalis & demum præfecta, fœmina pietate, prudentia, aliiſque egregiis ingenii, animique dotibus ornata, circa ſeculi XVII medium claruit, ſcripſitque ac typis edidit

Odes & autres poeſies a la louange de l'image de ſaint Dominique de Soriano, & a l'honneur de Dominique de Marinis du meme ordre, archeveque d'Avignon, Avenione, Johannis Riot 1650 in 4.

SOR. ANNA MARIA ÆMILIA MECTILDIS FUASSA.

SOROR ANNA MARIA ÆMILIA MECTILDIS FUASSA Inſuber Vercellis orta, ibidemque in monaſterio S. Margaritæ virginis & martyris ſororum de pœnitentia S. Dominici ordinem profeſſa medio ſeculo XVII vivebat, quo ſcripſit ac edidit 1652.

Vita della B. Emilia Biccheria fondatrice e ſuora del monaſtero di ſanta Margarita vergine e martire dell' ordine di ſan Domenico di Vercelli, Vercellis 1652 & 1662.

Hanc maxima ex parte Latine redditam, & commentario prævio illuſtratam Editores Actorum Sanctorum intulerunt in Tomum VII maii Append. ad tertiam maii pag. 557. At præter ſphalmata præſertim quoad chronologiam ab Eruditis Editoribus annotata, ſunt alia non pauca, quæ plus lucis deſiderarent.

Primo quod innuitur monaſterium illud in prima ſua erectione anno MCCLVI fuiſſe tertii ordinis de pœnitentia, ampliori diſquiſitione indigeret. Nam præterquam quod Bernardus Guidonis, qui omnia ordinis monaſteria provinciarum Lombardiæ ſuperioris & inferioris diligenter refert ad annum MCCCV, iſtius Vercellenſis non meminit, quod argumentum eſt poſtea erectum: in veteribus noſtris monumentis hactenus non reperi monaſterium ſororum ante MCCC erectum quod non fuerit primi ordinis. Itaque & ſacrum illum parthenonem poſt annum MCCCV erediderim inſtitutum ſub prima regula. Cum autem intra urbis muros tranſlatus eſt circa annum MCCCLXXIX, tum in illo ut & in pluribus aliis relaxata diſciplina regulari, ſanctimoniales illæ tertiam regulam amplexæ fuerint ceu molliorem, & ſexus infirmitati commodiorem: & Beatam ſimul fundatricem ſuam, cum corpus ejus quibuſdam annis poſtea e veteri monaſterio in novum illatum eſt, cultu tertii ordinis, quo ipſæ utebantur, a pictore fingi curarint.

Quod etiam n. 19 dicitur *Beata portaria monaſterii mandaſſe, ut omni ſabbato in honorem quindecim myſteriorum roſarii totidem panes pauperibus erogaret*, novitium eſt & recentius adinventum. Neque enim ulla quindecim myſteriorum roſarii memoria ante Alanum de Rupe, qui primus vel ſublevandæ attentionis, vel pietatis excitandæ cauſa hanc myſteriorum diſtinctionem adinvenit, & ad quindecim roſarii decades adjunxit & coaptavit. Unde nulla iſtius facti memoria in vita ejuſdem Beatæ, quam circa annum MDCIX ſcripſit Soror Petronilla Bava ejuſdem monaſterii ſodalis, & quam excepit Michael *Pio* parte ſecunda libro primo col. 140.

Sed iſta & alia curioſum & diligentem requirunt, qui vetera inveſtiget & eruderet Beatæ hujus monumenta.

SOR. JULIANA MORELL.

SOROR JULIANA MORELL, natione Catalana, patria Barcinonenſis, virgo ingenua genere, corpore elegans, ſed mente clarior, & inter ſeculi ſui Muſas præſtantiſſima, Barcinone XVI febr. MDXCIV nata eſt patre Johanne Antonio Morell famoſo & opulento menſario. Bimula vix vel trimula matre orba, ſanctimonialibus Dominicanis Barcinone primum inſtituenda tradita eſt, ubi bre- 1655.

vi legere & ſcribere didicit. Nondum plene quadrima apud patrem reverſa, Latinam, Græcam, & Hebraicam linguas didicit ab egregiis præceptoribus erudita ſumtus liberaliter patre conferente: nec dum ſeptennis e Barcinone abſentem ad patrem comte admodum & Latine ſcripſit. Patre ab invidis criminis accuſato, quod rixæ cuidam præſens vel auctor vel particeps homicidii vel vulneris diceretur, Juliana una cum eo patriam fugiente nondum plene octennis Lugdunum petiit & incoluit, ibique novem quotidie horas diſcendis humanioribus litteris Rhetoricæ, dialecticæ, ethicæ inſumens, præter eas quas muſicæ, fidibus & organis pulſandis dabat, duodecimum ætatis annum attigit, quo theſes dialecticas & ethicas publice ſumma cum omnium laude propugnavit, non in habitu Capucinorum, ut allucinatur Voſſius Lib. *de quatuor artibus popularibus* pag. 82 lib. 2, qui eſt *de Philoſophia*, ſed cæruleo amictu muliebri uſitato holoſerico argenteo ſtramine ſuperinducto ornata. Mox phyſicæ, metaphyſicæ & juri utrique operam dedit, patreque Avenionem migrante, ubi filiam in decretorum facultate laurea donandam ſperabat, alterum & illuſtre doctrinæ ſuæ ſpecimen dedit menſe auguſto MDCVIII in pontificio vicelegati Avenionenſis palatio aſſentibus cum principiſſa Condæa, eodem vicelegato, ac omnium ordinum viris lectiſſimis, omni arguenti publice reſpondendo cum ſumma totius conſeſſus voluptate & gratulatione. Superiori exinde lumine illuſtrata, divitias quas a patre locupletiore nuptiis eam altioribus deſtinante ſperare poterat, contemnens, monaſterium ſororum noſtratum S. Praxedis Avenionenſe ingreſſa XV ſeptembris MDCVIII, habitumi anno ſequenti VIII junii induit, & die XX junii MDCX vota ſua Domino diſtinxit labiis ſuis. Ibidem mira fulgens pietate, humilitate, regularum obſervatione ſeveriori, tertio ibidem prioriſſa reluctans licet electa & præfecta, hæc & alia munia per XXX annos Deo, & ſororibus, omnibuſque probata, & dilecta obivit. Biennio tandem ante mortem diris cholicæ, febrium, aſthmatis, capitis, ilium, ſtomachi & cordis ſpaſmatis, dolotibus, & convulſionibus vexata, agone quinque dierum fortiter tolerato piiſſimam Deo reddidit animam XXVI junii MDCLIII. Quæ omnia ejuſdem ſacri gynæcei monialis ſexennio poſt Julianam profeſſa, & anno MDCLV ejuſdem præfecta ſcripto mandavit epiſtolæ ad noſtrum Johannem *de Rechac* de Sancta Maria. Plura reliquit ingenii vere pii ac religioſi monumenta;

1. *Traité de la vie ſpirituelle par S. Vincent Ferrier de l'ordre de S. Dominique, traduit de Latin en François avec des remarques & annotations ſur chaque chapitre*, Lugduni, Sumptibus patris noſtræ Juliane 1617 in 12: & itetum Pariſiis, Dionyſii Moreau 1619 in 12 pagg. 446.

2. *Exercices ſpirituels ſur l'eternité, avec quelques autres meditations de divers ſujets, & un petit exercice preparatoire pour la ſainte profeſſion*, Avenione, Johannis Piot 1637 in 12 pp. 456 & 59.

3. *La regle de S. Auguſtin traduite en François, enrichie de diverſes explications & remarques pour ſervir d'inſtruction.* Opus poſthumum, Avenione, Laurentii Lemolt 1680 in 24. Ibid. *Abregé de la vie de ladite M. Morell.*

4. *L'Hiſtoire du retabliſſement & de la reforme de ſon monaſtere de ſainte Praxede, avec les vies de quelques religieuſes dudit monaſtere decedées de ſon temps en opinion de vertu.* Ms ſervatur in ſuo dicto monaſterio, vitas Soegius noſter in ſuum annum Dominicanum Gallicum variis locis intulit.

5. *Rhythmos & alia plura pia* ſcripſit, aut e Latinis Gallice vertit, partim edita partim ms a ſuis ſanctimonialibus ſervata. Noſtrum Vincentium Baronium adeat lector curioſus Libro ſuo Apologetico v pag. 326, ubi ex a ſe cognitis eximium virginis hujus ac muſæ religioſæ habet encomium.

SOR. GABRIELA DE VALLAT.

SOror Gabriela de Vallat Avenionenſis patria, monaſterii S. Praxedis ibidem profeſſa anno MDCXVI virgo magnarum virtutum, inſigniumque animi dotum, eidem ſuo monaſterio pluries præfuit, ac in eodem tandem obiit die tertia auguſti MDCLXII. Dum præfectam ageret anno MDCLV ſcripſit 1655

La vie de la venerable mere ſœur Julienne Morell religieuſe du monaſtere de ſainte Praxede illuſtre par ſa ſience, ſes ecrits, ſes vertus, & ſa ſainteté morte le XXVI *juin* MDCLIII.

Extat ms autographum in dicto monaſterio, ejuſque exemplum apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati pp. 42 in fol. Quam exceperunt Johannes a Sancta Maria T. II SS, BB, ac illuſtrium ordinis monialium, & Stephanus Souèges in Anno Dominicano ad XXVI junii. Stylus clarus & ſimplex eſt, nec tamen lepore ſuo carens, ſed apprime comtus, aptiſque intermiſtis rei geſtæ veritati moralibus notis diſtinctus & ornatus.

SOR. MARGARITA DE BRENNE.

SOror Margarita de Brenne regio Brenniorum orta ſtemmate & gente Hieroſolymorum olim quæ ſceptra tenuit, Antonio de Brenne comite *de Villars* Domino *de Bonbon* &c. patre, matre vero Eleonora *de Pierrevive* alteri poſterioris illius connubii conjuge, quæ Baſſianorum in Regno Neapolitano principum e ſtirpe duxerat originem, Longavillæamque regiam apud Gallos affinem habuit, Gondiorumque familiam, nata eſt Pariſiis anno MDCXIII, cui fuit ejuſdem toti germanus uterinuſque frater unicus comes *de Villars Bonbon*. Hæc quadrimula ſolum amitæ cujuſdam ſuæ abbatiſſæ *de Jarſi* ad Pariſios curis erudienda traditur. Qua in ſchola & pietate & litteris etiam ita profecit, ut adulta & in domum matris revocata, qua erat a natura ingenii felicitate feracitateque comparata, qui & erga cœleſtia religionemque pietate ferebatur, non incondito certe vernaculo metro, *De SS. Trinitatis myſterio*, ac ſi jam arcana theologiæ ſublimioris attigiſſet, poema ſcripſerit elegantiſſimum, adeoque feliciter & acute peritioribus etiam ut prope prodigium haberetur. Annis procedentibus & pietas creſcebat, quam ne Babylonis aura vel leviter afflaret, de ſeceſſu cogitavit, ac nequicquam obluctantis familiæ importunitatibus retardata, in ſacrum recens erectum S. Thomæ Aquinatis inſtituti Dominicani parthenonem anno MDCXXXII ſe recepit, & quinta aprilis veſte induta anno ſequenti MDCXXXIII mail XXIV votis ſolemnibus Deo ſe mancipavit, depoſitoque juxta morem domus ſeculari agnomine, *A virgine*, cui impenſius afficiebatur, dicta eſt deinceps. Conſtans ejus in aſſequenda perfectione ad ultimos uſque ſpiritus propoſitum, ut & egregia ejuſdem pro ordine propagando, tuendaque in eo ſeveriori diſciplina hiſtoricis noſtris & hagiographis narranda relinquimus, ſat nobis indicare fuerit, & novo in Pariſienſi ſuburbio S. Antonii dicto ſacrarum ordinis virginum gynæceo erigendo cum aliis ſui ſancti Thomæ monaſterii ann. MDCXLI inſumtam fuiſſe, quod alterum S. Dominici a Cruce nuncupatur: tum paulo poſt in nativum reverſam, ex eo iterum poſt annos aliquot eductam, & Redones in Armoricam miſſam erecto ibidem 1665

recens ſtabiliendo ſanctimonialium noſtrarum monaſterio, ubi cum ſapientiſſime ſe geſſiſſet, & utiliter atque prudenter etiam præfuiſſet, vitam omnino religioſam morte concluſit ſanctiſſima, nulli prope nec intus nec extra monaſterium eorum qui viventem noverant, & cum ea egerant non deſiderata die XVII januarii MDCLXXI, ætatis quinquageſimo. Pia plura ubique ſed & erudita, & caſtigatiſſima vernaculo ſermone, ſcripſit carmina, adeo ut Chriſtiana Gallica Sappho ſuæ ætatis merito vocaretur. Horum quæ ſervantur apud ſuas præcipua mihi nota ſunt ſequentia:

1. *Poeme de la Grace.* Carmen eſt de Gratia verſibus Heroicis 988 conſtans. Quod opus a ſe compoſitum rogata ægre tandem conceſſit legendum noſtro F. Jacobo Goar in uſum & ſolatium privatum, qui ἐντύχανον & archetypum mox Margaritæ reſtituit. Verùm cùm idem poſtea ab eadem ſanctimoniali poſt inſtantiſſimas & pluries iteratas preces obtinuiſſet Alphonſus Lo Moine doctor Sorbonicus, illud ſibi retinuit, nec unquam etſi opus ſuum enixius repetenti reddere voluit Imo ſuppreſſo Margaritæ nomine, mutatiſque iis quæ ſexum fœmineum auctoris detegerent, carmen illud ex eo ſibi famam aucupatus edidit ſub hoc portentoſo titulo:

Traité neceſſaire pour accorder les differentes opinions ſur le ſujet de la grace, Pariſiis, Petri du Pont 1650 in 4 pagg. 28.

Sed & veluti ſuum Domino cuidam anonymo, at quem ex iis quæ de eo refert, Johannem Franciſcum Paulum *de Gondy* archiepiſcopum Corinthienſem tum Johannis Franciſci *de Gondy* archiepiſcopi Pariſienſis patrui ſui coadjutorem facile conjicias, nuncupavit ſervum obſequentiſſimum A. D. T. ſe ſignans, ac devovens. Soror Margarita interea millies expoſtulato ſuo protographo ſibique toties denegato tandem in excuſum exemplar incidit, partumque proprium alieno nomine & titulo inſignitum, licet mancum, mutilum & vitiatum agnoſcens, ſubrifit, doctoris plagiarii audaciam miſerata, & invita Minerva in alieno opere poeticen. Facillime igitur ac modeſtiſſime homini ambitioſo condonans, exemplaris excuſi menda corrigere juxta genuinum ſenſum & autographum, quod mente tenus gerebat, corrigere manu propria ſatis habuit. Hocque exemplar ſic a Margarita in priſtinam & genuinam normam propria manu reſtitutum ab eadem licèt renitente obtinuit præfatus noſter Jacobus Goar de quo ſupra, modoque in Bibliotheca noſtrorum Pariſienſium ad S. Honoratum aſſervatur. En exemplum immutationis a doctore illo factæ. Sic initio poematis illa ſcripſerat:

Et vous Divin Eſprit mon eſprit eclairant
Decouvrez votre gloire en ce ſexe ignorant
Faites tonner par tout cette voix de miracle
Qu'une fille pour vous peut produire un oracle,
Tirez ce voile obſcur d'une puiſſante main
Dont le peché d'Adam couvrit tout œil humain:
Diſſipez mes erreurs, & chaſſez mes tenebres &c.

Quæ ſic doctor ille immutavit:

Et vous divin eſprit mon eſprit eclairant
Decouvrez votre gloire en ce poeme ignorant,
Diſſipez mes erreurs, & chaſſez mes tenebres &c.

Nec forte tamen incongruè dixit *poeme ignorant*, ſeu poema inſcitum: etſi enim in eo plura bona & recta adverſus Lutheri & Calvini errores, ubi tamen poetria ſenſum ſuum tandem explicat, tota eſt in aſtruenda gratia verſatili, quam homo pro libito efficacem vel inefficacem reddit, & in rejicienda gratia Auguſtiniana & Thomiſtica ſeu per ſe efficaci: adeo ut hîc ob felix in pangendis verſibus ingenium tantum a nobis laudetur, non ob doctrinam, quam a ſcholæ noſtræ æmulis imbiberat.

Poſtea agente eodem doctore Alphonſo le Moine carmen illud omnino innovatum prodiit hoc titulo:

Poeme ſur la grace ſelon les ſentimens de ſaint Auguſtin expliquez par M. le Moine: compoſé par L. M. D. L. V. R. D. S. T. quas litteras ſic explices, *par la mere de la Vierge religieuſe de Saint Thomas*, Pariſiis, Edmundi Martin 1654 in 4 pp. 140. Adeo ille doctor in mente fixum habebat, ſua propria ſenſa ab illa ſanctimoniali adoptari, ac in lucem edi.

2. *Inſtruction pour l'hommage perpetuel de nos cœurs a la tres ſainte mere de Dieu.* Opus oratione ſoluta in gratiam erectæ ab ea in ſuo monaſterio Redonenſi ſocietatis ſub titulo *noſtra Domina Gratiarum.*

SOR. MARIA VILLANA.

SOROR MARIA VILLANA Neapolitana in ea urbe regni Siciliæ principe anno MDLXXXIV nata, patre illuſtri marchione *de la Polla*, matre patris nobilitatis Portia *de Coſtanzo*, ubi ætatis duodecimum attigit, in monaſterio S. Johannis Baptiſtæ ejuſdem civitatis inſtitutum Dominicanum amplexa eſt, & annis aliquot poſtea monaſterium aliud in eadem urbe erexit a fundamentis ſub titulo *S. Mariæ divini amoris*, in quo tandem mortalem vitam cum immortali commutavit XXVI martii MDCLXX ætatis LXXXVI. Ejus inſigne eſt elogium in actis capituli generalis Romæ anno MDCLXX habiti, ubi dicitur eximiis tum tantum quadrimulam cœleſtium gratiarum donis præventam, perfectiſſimarum virtutum exempla, quandiu inter mortales fuit dediſſe, ſignis etiam miris in morte coruſcaſſe, adeo ut de ejus vita, geſtis, miraculis juridice jam inquiratur, & ſcripta reliquiſſe dicatur undecim magna volumina de altiſſimis myſteriis, eaque reconditiori doctrina referta. Quorum titulos ſic referunt Dominicus Marcheſius in Diario Dominicano, & Toppius, qui ea aſſerit ſe vidiſſe in cœnobio S. Mariæ *della Sanità* in ſua Bibl. Neapol. * 1670.

1. *Due Eſpoſizioni ſopra' l libro del cantico de' cantici*, voll. duo.

2. *Tre poſtille ſopra gli evangelii di San Matteo, di San Luca, e di San Giovanni*, vol. tria.

3. *Il convitto graſſo de gli eletti, cioè del ſantiſſimo ſacramento dell' altare*, volumen unum.

4. *Il Paradiſo dell' anima, cioè della paſſione di noſtro Signore*, volumen unum.

5. *Delle tre divine fiamme, cioè del divin amore*, volumen unum.

6. *Un libro della ſua vita.* Hunc jubente confeſſario ſuo F. Leonardo *di Lettere* ſcripſit, & titulum indidit, *Specchio di vero amore.*

7. *Un altro*, cui titulus, *Il Giornale di ſua vita.*

8. *Cella Vinaria, cioè Dell' Orazione.*

Hæc ſingula prope diem promittebantur edenda. Latine autem ſciviſſe ferunt.

SOR. MARIA CLARA HERLIN.

SOROR MARIA CLARA HERLIN *ab Incarnatione* in religione nuncupata, Arteſia Atrebati nota, monaſterii S. Catharinæ de Senis Duaci alumna, & aliquando præfecta, vergente ſeculo XVII vivebat, & typis edi curavit libellum hoc titulo: * 1673.

Les vies & actions religieuſes des venerables Sœurs Jeanne de Sainte Caterine, & Dominique de la Croix profeſſes du monaſtere de S. Caterine de Sienne de Douay, extraites du R. P. Jean de Sainte Marie, avec l'eloge de Sœur Caterine de l'Annonciation tiré des actes du chapitre general de MDCL. Duaci, Johannis Serrurier 1673 in 8.

Sic refert Ghilbertus *de la Haye* Bibl. Belgo-Dominic. MS.

SOR. MARIA PARET.

1674. SOROR MARIA PARET Galla Claromontii Arvernorum nobili loco nata, ætatis XXXII inſtitutum pœnitentiæ S. Dominici amplexa in eodem etiam virtutum odore vixit ad annum ætatis XXXIX, quo cum ſanctitatis opinione mortem obiit æræ Chriſtianæ anno MDCLXXIV. Vitam ejus ſcripſit noſter Ricardus *Guillonzon* Armoricus ſupra hoc tomo laudatus pag. 677, qui & ſubjunxit varia Mariæ ſcripta, nempe

Lettres ſpirituelles à diverſes perſonnes, &

Inſtructions ſur la vie interieure, Claromontii 1678 in 12.

SOR. MARIA CATHARINA DE LA SALLESIGNIS.

* 1675. SOROR. MARIA CATHARINA DE LA SALLESIGNIS Hanno illuſtri ſanguine orta, & in ſacro parthenone Bellomontano ad Valencenas monialis ac pluries præfecta, eximiarum dotum virgo obiit XIV februarii MDCLXXV, profeſſionis religioſæ LVII, poſtquam iterato jam ab illuſtri patre ſuo edita converſionis ſuæ ad fidem catholicam motiva prelo ſubjeciſſet

Les motifs de la converſion de Meſſire Pierre comte de la Salleſignis, marquis de Roigny, & pourquoi il a quitté la ſecte de Calvin, pour embraſſer la foi catholique. Ouvrage dedié par ſa dite Fille Sœur Marie Caterine de l'ordre de S. Dominique à l'illuſtriſſime Seigneur F. Ambroiſe Capello eveque d'Anvers de l'ordre des Freres Prêcheurs, Bruxellis, Petri de Dobbeler 1668 in 12.

Sic habet ſupracitatus Ghilbertus *de la Haye*.

SOR. ELISABETHA BAILLOU.

† 1677. SOROR ELISABETHA BAILLOU in religione *de l'Enfant Jeſu*, hoc eſt *à Puero Jeſu* nuncupata, Pariſiis nata, honeſtis, clariſque orta parentibus & opulentis, ætate puerili vix ſuperata, mundi ſpreta vanitate, Chriſto ſe totam mancipavit, & in recens tum erecto Pariſiis ſacro parthenone ſub S. Thomæ de Aquino nomine S. Dominici regulam profeſſa eſt: cui & poſtmodum profuit & etiam præfuit, ibidemque demum annis meritiſque gravis magno ſuarum ſodalium luctu & deſiderio, magno & ſanctitatis odore vivere deſiit die quinta decembris anno Chriſti MDCLXXVII ætatis LXV. Scripſit

La vie de Monſieur de Renty.

Hic vir fuit longe vitæ puritate & ſanctitate, quam generis claritate, qua fulgebat, ſuo ſeculo conſpicuus. Hanc vero vitam R. P. Johannes Baptiſta *de Saintjure* S. J. ab Eliſabetha acceptam in lucem emiſit publicam, & a ſe auctam ſuo etiam nomine typis edidit, Pariſiis, Cramoiſy 1651 in 12: Edit. altera, Rotomagi, Jacobi Herault 1659 in 12.

Extat & recens editio hoc novo titulo:

Le Cretien reel, ou la vie du Marquis de Renty ſervant de modele a la vie vraiment Cretienne, & d'Apologie effective aux maximes & voies ſpirituelles de la vraie theologie miſtique, vainement combattue par les eſprits du ſiecle.

Le Cretien reel, Tome ſecond, contenant la vie de la venerable mere ſœur Eliſabeth de l'Enfant Jeſu elevée de Monſieur de Renty, ſervant comme le premier de modele a la vie vraiment Cretienne, & d'Apologie &c. ut ſupra. Nouvelle Edition, Coloniæ, Johannis de la Pierre 1701 in 12. Quæ Editio extat Pariſiis in Regia H 2439, 2. Eam Eliſabethæ vitam ſui monaſterii ſorores antea ediderant Pariſiis apud Sebaſtianum Cramoiſy 1680 in 8. In ea autem ſic legitur. pag. 179.

Comme elle avoit une liaiſon toute divine avec monſieur de Renty, & une connoiſſance parfaite des graces, qu'il avoit recues du ciel, elle contribua plus que perſonne a faire imprimer ſa vie, en aiant dreſſé elle meme les memoires, particulierement ceux qui traitent de la vie miſtique: mais le pere de Sainjure ſe crut obligé de retrancher beaucoup de choſes de ces etás ſi ſublimes, pour les rendre plus intelligibles a tout le monde. Quæ ſic Latine interpretor, «Ut «familiaris & prope divina Eliſabethæ fuerat cum «domino de Renty rerum ſpiritualium neceſſitudo, «& gratiarum cœlitus eximio illi viro collatarum «plena perfectaque notitia, ad ejus vitam & acta «edenda plus omnibus contulit, commentariis eo«rumdem privatim apud ſe jam diſpoſitis: quos «cum patri Sanjurio tradidiſſet, hic plura cenſuit «reſecanda, de ſublimioribus illis præſertim oratio«nis gradibus, ut ab omnibus intelligenter audiren«tur».

SOR. MARIA PORTIA VIGNOLA.

* 1691. SOROR MARIA PORTIA VIGNOLA Romæ parentibus Philippo *Vignola* hujuſque conjuge Helena *Merli* anno MDCXXXII nata, pieque ac liberaliter ab iis educata in ſacro S. Dominici dicto parthenone Viterbii Deo ſe dicavit anno MDCLVIII veſtem induens, & ſequenti profeſſa, vivebatque adhuc anno MDCXCII, quo Proſper Mandoſius II partem Bibl. ſuæ Rom. edidit, quem placet hic integrum & ipſiſſimis ejus verbis de hac ſanctimoniali Italicis carminibus admirabili cent. VIII num. LXV agente exſcribere. «Cœlum, *inquit*, «ei omnes contulit dotes, quibus ſexus muliebris, «magis inclareſcere poteſt: eximiam habuit cor«poris pulchritudinem, ingenium rerum omnium «capax, judicium ſupra ſexum excelſum, manum «ad quæcumque docilem, & induſtriam mirificam, «pietatem verò egregiam atque modeſtiam: me«moria ita felici prædita, ut libros præſertim pios «ſemel & iterum lectos integros recitet. Latinæ «linguæ notitiam ſuo ferme marte ſibi comparavit. «Hinc poſt grammaticæ ſtudium politioribus ſedu«lo litteris dedit operam: poeticam perbelle exer«cuit, ad quam a natura facta videtur: arithme«ticæ quoque nec non aſtronomicis ſcientiis ſtuduit. «Reginini Novitiarum præpoſita ſingularem pru«dentiam demonſtravit. Carolus a S. Antonio Pa«tavino Anconitanus, religionis pauperum Matris «Dei ſcholarum piarum perdoctus alumnus, in li«bro prænotato (*Muſa Anconitana*) ſive *Epi«grammatum libri*, Vignolam laudibus effert *lib.* «3. Plura ſcripſit docta hæc mulier eaque digna «typo, attamen ex ditiſſima ingenii ſuique ſpiritus «officina ſequentia tantum in lucem opuſcula dari «permiſit:

1. *Sonetti Eroici e lugubri.*
2. *L'Obeliſco di piazza navona. Idillio.*
3. *Il genethliaco del principe primogenito del Rè di Polonia.*
4. *Il vaticinio della Sibilla Tiburtina.*
5. *Il Tebro feſtivo. Idillio.*
6. *Roma trionfante. Canzone.*
7. *Talia maſcherata.*
8. *La maraviglia: Ode.*

Opera verò MS quæ apud ſe ad hanc diem exarata cuſtodit, (ſcilicet ad annum 1692) hæc ſunt:

1. *De judiciis Genethliacorum*, volumen.
2. *Il Campidoglio. Panegirico per la Maeſtà di Criſtina regina di Svezia.*

3. *La*

3. *La ſerafica Saneſe : Panegirico.*

4. *Chriſto e Maddalena nell' orto. Dialogo per Muſica.*

5. *L'amore bambino nel Divino Natale al peccatore. Ode.*

6. *La fortuna. Ode in lode della caſa Comneno.*

7. *Oratorii per muſica*, volumen.

8. *Canzonette ed ariette per muſica ſacre e morali*, volumen.

9. *Sonetti e Madrigali*, volumen.

10. *Riſpoſta al ſignor abbate Antonio nel dichiarargli il ſiſtema della figura da ſui aſtrologica.*

11. *La Metamorfoſi dell' Arancio.*

12. *Gli Amori del Panare. Drama per muſica.*

13. *Le quatro ſtagioni. Componimento per muſica.*

Et alia multa.

SOR. ANTONIA FELIX AMATA.

1701. SOROR ANTONIA FELIX AMATA in baptiſmo Roſalia dicta, Sicula Panormi XII octobris MDCLXIX. nobili genere nata, vix ſeptimum ætatis attigerat, cum Sanctimonialibus S. Catharinæ Virginis & martyris inſtituti Dominicani, ordinis etiam alias præfectorum curæ regiminique, nunc verò a concilio Tridentino archiepiſcopo ſubjectis, tradita fuit fidei chriſtianæ principiis erudienda. Ubi adoleſcit, afflante numine Chriſtum ſponſum eligens, eique ſe in illo monaſterio votis conceptis dicans; adeo diſciplina regulari, vitæque ſanctioris ratione eminuit, ut nulla aptior viſa ſit, quæ tironibus ad ordinis ritus, veramque ac ſolidam pietatem inſtituendis præficeretur. Quo munere pluribus annis egregie perfuncta, fructuque non mediocri, ad ſuaviſſimi ſponſi amplexus evolavit XXII maii MDCCI. Hanc multis laudibus exornat, quem hic exſcribo, Antoninus Mongitore in Bib. Sic. qui & addit germanam ſororem fuiſſe inſignis S. J. ſcriptoris Johannis Amati, a quo ingenti operum numero res litteraria aucta eſt, cujus Antonia noſtra æmula edidit opus hoc titulo :

Ghirlanda celeſte di orazioni devote, per coronarne tutte le opere buone del giorno, offerta alle ſacre ſpoſe del Crocifiſſo, Genuæ, Georgii Agneſi 1692 in 16.

SOR. ANNA MARCHESIA LAVAGI.

1704. SOROR ANNA MARCHESIA LAVAGI & ipſa Sicula, Panormi etiam nata, & in monaſterio laudato S. Catharinæ Virginis & Martyris profeſſa, virgo ingenio & religione conſpicua, muſis vernacula & Etruſca lingua canentibus familiaris & grata obiit XVII februarii MDCCIV, ætatis LXXIII, poſtquam ſcripſiſſet ac edidiſſet teſte Antonino Mongitore Bibl. Sicula, opus cui titulus :

Mazzetto di fiori ſpirituali, e varie canzoni ſopra la naſcità, vita, e morte del noſtro Redentore, con una raccolta di canzoni e nenie Siciliane al bambino Gieſù, Panormi, Hæredum Petri de Iſola 1687 in 8.

Alia plura poetica ſcripſit Sicula & Etruſca lingua, ac etiam

Eſpoſizione dell' Apocaliſſi cioè morale.

Quæ MS apud ſanctimoniales ſuas ſodales ſervantur.

SOR. MARIA GABRIELA DE JARENTE.

1709. SOROR MARIA GABRIELA DE JARENTE Galla, illuſtri apud Salyos, quam *de Cabanes la Bruyere* dicunt ſtirpe, quæ marchionum *de Senas* gentis inter antiquiores & nobiliores ejus provinciæ habitæ ramus eſt haud degener, orta, ſpretis quas tum paris nobilitatis ſponſo parentes offerebant, nuptiis & divitiis, crucem ardenti animo amplexa eſt Avenione in monaſterio S. Praxedis, habitumque religioſum induit anno MDCLIV; ſextum decimum ætatis tantum agens, in eoque quinquagintaquinque annis perſeveravit, ſeipſa quotidie melior effecta, ac continuis profectibus ad perfectiora tendens, omnibus conventus officiis diligenter perfuncta, ſodaliumque ſuarum dum iis præerat, vera & amantiſſima mater, & ſemper quemvis locùm teneret, abſolutæ cumulatæque religionis exemplum. In his ad ſponſum æternum vocata vigilanſque inventa, & cum lampade accenſa oleoque plena parata, profecta eſt XIII februarii MDCCIX. Scripſit ac typis edidit libellum hujus tituli :

Abregé des vertus du glorieux pere & patriarche S. Dominique, avec une ſentence tirée des Saints Peres, ou une maxime du Saint Evangile en maniere de ſuffrage pour chaque jour, Avenione, Laurentii Lemolt 1680 in 12.

In litteris de ejus obitu per provinciam Toloſanam encyclicis, quas monaſterii confeſſarius R. P. F. Franciſcus *Roque* ejuſdem ordinis, & quas hic excipio, ſcripſit, promittebantur plura aſcetica ab eadem Sanctimoniali MS relicta brevi edenda.

SOR. MARIA MAGDALENA DE MAUROY.

1714. SOROR MARIA MAGDALENA DE MAUROY Galla Pariſiis nobili loco nata, medio circiter ſeculo XVII ordinem in ſacro & regio Piſſiacenſi parthenone amplexa eſt, exindéque quibuſdam a profeſſione annis ad Pariſienſe S. Thomæ de Aquino titulo inſigne monaſterium ſe transferri & aggregari obtinuit, in quo *Seraphinæ* nomine accepto præclaris animi virtutibus, & ſeveriſſima legum noſtrarum obſervatione non parum fulſit inter ſodales. Ad ſeros annos vitam duxit ſanctiſſimam, tandemque ad cœleſtem ſponſum migravit octogenaria major XVI februarii MDCCXIV, profeſſionis religioſæ anno LXII. Scripſit

Abregé de la vie de la mere Sœur Françoiſe des Seraphins ſuperieure des Religieuſes de Saint Thomas d'Aquin a Paris de l'ordre de Saint Dominique, Anicii, Andreæ & Petri Delagarde 1665 in 4 pp. 100.

Quod compendium fere totum ex litteris & aliis ſcriptis dictæ Franciſcæ de ſuo ſtatu interiori recto ordine concinnatis eſt compoſitum.

Prodiit & altera editio auctior & accuratior hoc titulo :

La vie de la venerable mere Françoiſe des Seraphins religieuſe de l'ordre de Saint Dominique au monaſtere de Saint Thomas d'Aquin a Paris, avec ſes exercices & inſtructions pour la retraite des dix jours, Claromontii Arvernorum, Nicolai Jaquard, & Pariſiis, Philippi Rouillié 1671 in 12 pp. 363.

Scio hanc utramque editionem in utroque libro dici editam a quodam viro eccleſiaſtico, cujus nomen tacetur, in lucem datam, ſed myſterium eſt nunc revelandum. Nempe Sanctimoniales monaſterii S. Thomæ de Aquino id ſibi ſemper caverunt, & hanc legem apud ſe ſtatuerunt, ne quodcumque opus ceu ab ipſis exaratum, & earum nomine inſignitum in vulgus prodiret : cùm tamen gratias Franciſcæ a Seraphinis cœlitus conceſſas piaculum cenſerent ſub modio celare, codicem ejus vitæ MS ad ſuperioren ſeminarii Anicienſis (is Carolus Ludovicus de Lantages nominabatur, ſupra laudatus pag. 660 ubi de noſtro Spiritu *Paraſſiere*)

ut ſuo nomine ederet. Is verò primam editionem hîc recenſitam curavit, eam addens ad vitam ſervæ Dei Sororis Agnetis a Jeſu, aliâs *de Lingeac*, ſed hac cautione adhibita in prologo, teſtatus MS Pariſiis ſibi miſſum, qualis a moniali ſacri parthenonis S. Thomæ exaratus & concinnatus fuerat, nulla aut certe mediocri mutatione facta, ſe ad utilitatem animarum piarum typis commiſiſſe.

Cùm autem illa prior editio ſub nomine eximii eccleſiaſtici ſparſa fuiſſet, facilius fuit noſtræ Seraphinæ opus ſuum recognitum, novis memoriis auctum, & diligentius accuratum ſub eodem alieno nomine iteratis typis ſeorſim a vita dictæ Agnetis a Jeſu in lucem prodere.

Ejuſdem Mariæ Magdalenæ ſeu Seraphinæ de Mauroy exarata eſt calamo, quæ ſub nomine prioriſſæ & Sanctimonialium Sancti Thomæ de Aquino Pariſienſium prodiit

La vie de la venerable mere Eliſabeth de l'Enfant Jeſus religieuſe de l'ordre de Saint Dominique au monaſtere de Saint Thomas d'Aquin a Paris, Pariſiis, Sebaſtiani Mabre-Cramoiſy 1680 in 8 pp. 390.

Initio legem ſupra memoratam ſeipſas ſibi conſtituiſſe declarant de alto a ſe ſilentio premendis ſuarum ſodalium etiam ſanctioris vitæ geſtis & virtutibus, eaſque ad ultimum & triumphantem Domini Jeſu adventum revelandas relinquendis, non potuiſſe tamen evadere, quin regulam a ſeipſis ſibi præſcriptam violarent circa dictam Eliſabetham, quæ a perſonis utriuſque ſexus in viis Domini ſublimioribus exercitatiſſimis vel docta, vel cognita fuerat, a quibus ut ejus ſanctimonialis ratio & continuus in vita ſpirituali profectus in commodum animarum ad perfectiora tendentium manifeſtaretur, non ſolum deſideratum ſed quodammodo exactum fuit.

SOR. LUDOVICA DE LONGUEIL DE MAISONS.

SOROR LUDOVICA DE LONGUEIL DE MAISONS ex antiqua longaque avorum ſerie armis & toga, ſed & infulis ac etiam purpura illuſtriſſima Longoliorum in Neuſtria gente progenita, Johannis de Longueil marchionis *de Poiſy & de Maiſons* in ſenatu Pariſienſi præſidis infulati patris, ejuſque uxoris Ludovicæ de Fieubet non minoris nobilitatis matris filia, in regio Piſſiacenſi ſacro parthenone ſanctimonialis vivit hoc anno MDCCIX. 1718.
Germanus illi eſt frater Claudius *de Longueil de Maiſons* cedente patre in ſenatu Pariſienſi jam ab anno MDCCI præſes infulatus, & ſoror Renata Suſanna monaſterii canonicarum regularium S. Petrinæ *de la Villette* ad Pariſios abbatiſſa. Apud hanc a quibuſdam annis permiſſu magiſtri ordinis ob valetudinem degit, nec tamen inutilis, nec ſui ordinis immemor, cui & occaſione nata officia ſua libenti & ardenti animo præſtat. Ut Latinæ linguæ perita eſt, Gallice vertit S. Vincentii Ferrerii Tractatum de vita ſpirituali ac edidit hoc titulo:

Traité de la vie ſpirituelle compoſé en Latin par Saint Vincent Ferrier & nouvellement traduit en François. Addidit de ſuo

Exercices de pieté pour paſſer chrétiennement la journée.

L'Eſprit dont les chretiens doivent être animez dans toute la conduite de leur vie, & ce qu'ils doivent obſerver, pour ſe ſanctifier dans leur travail, en remplifſant d'une maniere chretienne les principaux devoirs de la vie civile. Et tandem

Traduction des prieres, que l'Egliſe fait dans la ceremonie d'une profeſſion dans l'ordre des chanoineſſes regulieres de Saint Auguſtin, Pariſiis, Claudii Cellier 1704 in 12 pp. univerſim 334.

Qui tractatus non levé ſunt ſcriptricis pietatis argumentum.

Sacri Ordinis Prædicatorum Gynæcei Finis.

INDEX GENERALIS

ALPHABETICUS PER NOMINA

Scriptorum in utroque hujus Operis Tomo laudatorum.

Numerus Romanus Tomum, numerus Arabicus Paginam, littera *a* Columnam primam, *b* alteram indicat.

Notandum in hoc Indice non attendi niſi nomen primum Scriptoris, & ejus agnomen, alterum nomen, ſi quod habet, non conſiderari: preterquam in his qui ad Johannis *nomen aliud habent adjunctum, propter eorum numerum: qui & ideo poſt omnes ſimplici* Johannis *nomine nuncupatos recenſentur.*

A

Abel de Sancto Briocho I. 210. a
Abrahamus Brovius II. 488. a
Vande Greyn II. 734. b
Waldenſis I. 465. a
Abſalon Dacus I. 409. b
Acatius March de Velaſco II. 613. b
Accoldus de Florentia. *Vide* Ricoldus de Monte Crucis
Actonus *vel* Achedunus Anglus I. 721. a
Adamus N. I. 734. b & II. 821. b
Anglicus I. 739. b
Bradwadinus. *Vide* Thomas
Colonienſis I. 734. b
Ferrarius I. 686. b
Adrianus de Aleſſio II. 572. a
Cardinalis II. 530. b
Coquerel II. 550. b
de Cruce II. 478. a
Hoefſtadius II. 339. b
de Larre II. 217. b
Nardot II. 436. a
a Sancto Thoma. *Vide* Uffelde
Szahaowſtxi II. 107. a
Valenticus II. 218. a
de Uffelde II. 551. a
Ægidius de Aurelianis I. 265. b
de Aureliis I. 721. a
Bononienſis II. 269. a
David II. 675. a
Foſcherarius II. 184. b
de Gallutiis I. 597. b
de Lallaing II. 652 a
de Legio I. 266. a
de Leſſinia I. 370. b
Luſitanus I. 241. a
Marcheſinus II. 198. b
de Orpio I. 266. b
van Swieten II. 605. a
Topiarius II. 250. b
Tuſinus II. 657. b
de Valentia I. 900. a
Æneas Tolomei I. 626. b
Agapetus Ugoni de Brixia II. 642. b
Aicardus Saxo Senior I. 507. a
Alter Junior I. 593. a
Aimericus de Placentia I. 494. b. & II. 819. a

A

Alanus Bouchout II. 660. b
Culpen II. 669. b
de Rupe I. 849. b
Albericus Nuntius Innocentii IV I. 122. a
Albertus N. I. 465. a
N. alter I. *ibidem.*
N. Tertius II. 331. b
de Aguajo II. 77. b
de Albolapide I. 847. a
Bellunenſis. *Vide* Paſchaleus
Bolſtatenſis. *Vide* Magnus
Brandanus II. 688. b
de Brixia I. 526. a
Campana II. 501. a
de las Caſas *vel* Caſus II. 118. b
Caſtellanus II. 48. a
Caſtellani II. 789. a
Clavarus. *Vide* Januenſis
le Creux II. 451. a
Dragus II. 343. b
Duimius II. 181. a
Fleſche II. 690. b
de Florentiola. *Vide* Dragus
Gabriecxi. *Vide* Franciſcus
de Galinganis I. 795. b
le Grand II. 522. a
de Gliricis. *Vide* Duimius
Grognolini I. 735. a
Januenſis I. 463. b
Laudenſis I. 647. b
Lombardus. *Vide* Laudenſis
de Loncin II. 642. b
Magnus I. 162. a. 275. a. 280. b. & II. 331. b. 818. a
Mailland II. 725. b
Mandugaſinus. *Vide* de Brixia
Margonius II. 452. a
Mazza. *Vide* Paulus Minerva
de Orlamide I. 465. a
Oſwaldi II. 744. a
Paſchaleus II. 122. a
de Placentia I. 465. b
Porleſienſis I. 895. b
de Pulta I. 465. b
de Roma I. 466. a
de Saxonia I. 735. a

A

Albertus de Venetiis II. 126. a
Zennerus II. 631. b
Aldobrandinus de Calegariis. *Vide* Ferrarienſis
de Cavalcantibus I. 380. b
Ferrarienſis I. 681. a
de Foſcanella. *Vide* Toſcanella.
Lombardus I. 681. b
Paparoni I. 403. a. 411. b
de Toſcanella I. 527. a. II. 819. a
Alexander Thomas Arcudi II. 785. b
Azoguidus I. 856. b
de le Cambre Eſpinoi II. 324. a
Capoccius II. 261. a
Cauda II. 458. b
de Franciſcis II. 326. b
Guilielmi II. 313. b
Manerba II. 371. a
Medices II. 414. b
Nuntius Innocentii IV I. 122. a
de Padula I. 640. a
Piny II. 772. b
Sebille II. 585. b
Spina I. 497. b
Alexius Figliuccius II. 263. b
Garzia II. 251. b
Alfinutius I. 619. a
Aloyſius Faria II. 324. a
Alphonſus de la Anunciada II. 251. a
de Arze y Mantilla II. 530. b
de Avendaño II. 317. b
de Averſa. *Vide* de Marcho
Baptiſta. *Vide* Ildephonſus
de Bergomo. *Vide* Riccius
Bocconus II. 691. a
Bonihominis I. 594. b
Cabrera II. 322. a
Chacon *vel* Ciaconius II. 344. a
Enriquez. *Vide* Ildephonſus
de Eſpinoſa II. 111. a
Fernandez II. 445. b
Galdo II. 452. a
Giron. *Vide* Ildephonſus
de Herrera II. 165. b
de Hinojoſa. *Vide* Antonius
Hiſpanus I. 676. a
Hojeda II. 46. b
de Luna II. 310. b
Madrigal II. 364. b
Maldonado II. 446. a
Manrique II. 167. b
Manriquez II. 744. a
de Marcho II. 357. a
Martinez. *Vide* Manrique
Miguel II. 589. a
Muñoz Tevar II. 209. a
de Navarrete II. 405. a
de Noreña II. 295. b
de Parma. *Vide* Antonius
de Ribera II. 442. a
Riccius II. 26. b
Sanchez II. 280. b
Sandin II. 695. a
de Sepulveda II. 255. b
de Vayllo II. 395. a
de Venero II. 122. b
de Villalpando II. 380. a
de Villalva II. 182. a
de Zamorra II. 759. a
Alvardus Cadurcenſis. *Vide* Arnaldus
Amadeus Meigret II. 58. a

A

Amandus Teuto. *Vide* Henricus Suſo
Fremault II. 134. b
N. I. 166. b
de Sancto Quintino I. 384. b. 492. a
Ambroſinus de Soncino II. 35. a
Ambroſius de Abiate I. 757. b
Adexirchen II. 375. b
Alemannus II. 50. b
de Altamura II. 660. b
d'Arthois II. 591. b
Brandi II. 542. a
Capello II. 766. a
o Conor II. 763. a
de Cordua II. 497. a
Coriolanus I. 907. b
Drwe II. 614. a
Eſtienne II. 715. a
del Giudice. *Vide* Altamura
Gozeus II. 414. b
Guglielmini II. 357. a
Lezaro de Belliquadro II. 631. b
Mariſſal II. 644. b
de Napoli II. 307. b
Paſcha II. 310. b
Pelargus. *Vide* Storcx
Catharinus Politus II. 144. 2332. a 815. a
Ruggiero II. 592. a
Salazar II. 168. b
Salvius e Balneolo II. 244. a
Sanſedonius Senenſis I. 401. a
Smetius II. 544. a 551. a
Soncinas. *Vide* Ambroſinus
Catharinus Spannochi II. 736. a
Storcx II. 158. a
Taëgius II. 35. a
Anſanus Tamucci II. 783. b
Viola II. 565. a
Amedeus Meygret. *Vide* Amadeus
Amizius de Mediolano I. 48. a
Andreas de Albalate I. 360. b
Alcherus de Materno II. 230. a
Balaguer II. 452. b
Bernardus II. 339. b
de Bocagnis *vel* de Franchis I. 717. b
Boncirus I. 900. a
Camera. *Vide* Andrentius
Carnificis I. 865. b
de Caroloco. I. 266. b
Chevillard II. 695. a
Coloſſenſis. *Vide* Rhodius
Cyprius I. 102. a
Dacus I. 410. a
Doto I. 538. b
Doria I. 790. b
Fabri *vel* de Fabris II. 88. b
le Fée II. 794. b
Ferrer II. 657. b
Flores II. 139. a
de Franchis. *Vide* de Bocagnis
Gallus. I. 479. a
Gianetti II. 231. b
Hannoc II. 481. a
Juſtinianus II. 405. b
Lao II. 605. a 758. a
de Longiumello I. 140. a
de Luna II. 481. a
de Maruegio I. 731. a
de Materno. *Vide* Alcherus
Maia de Salabetria II. 675. a
Mendez II. 357. b
de Modoëtia I. 259. a

A

Andreas Mogner II. 235. b
de Novocaſtro I. 740. a
Perez II. 424. a
de Peruſio I. 567. b
de Piſis II. 21. a
Piſtorienſis. *Vide* de Bocagnis
Portulaga II. 21. a
Reſendius II. 221. b
Rhodius I. 801. a
Rovetta II. 728. a
Ruiz II. 332. a
de Salaberria. *Vide* Maia
de Solre II. 707. b
Turrianus I. 675. b
de Valdecebro. *Vide* Ferrer
Verſoris II. 605. a
Willart .. II. 555. a
Zannettus. *Vide* Giannetti
Andreatius de Camerino I. 527. a
Angelicus Petricelli. *Vide* Angelus
Angelus Amati II. 525. b
Andronicus II. 698. a
de Bario I. 750. b
Bertini II. 168. b
de Bononia I. 570. b
Calepius de Cypro II. 310. b
de Camerino I. 757. b. 759. a
Maria Carlini II. 774. b
Caſarinus II. 326. b
Maria de Ceriana. *Vide* Laurus
Vincentius Cerva II. 380. b
Coqui. *Vide* a Sancto Antonino
Eſtanyol II. 13. a
Fiorillo II. 469. b
de Gallinis. *Vide* Gazzinus
Gazzinus de Lugo II. 218. a
Hennotelle II. 675. b
Ignanninus II. 120. a
Julianus II. 719. b
Maria Laurus II. 530. b
de Lugo. *Vide* Gazzinus
Martini II. 77. b
Mirabinus II. 296. a
Guillelmus Molo II. 800. b
de Monte-Ilcino. *Vide* Auguſtinus
Negronius *vel* de' Nigri I. 464. b
Nuzza de Grottula II. 626. b
Pacciuchelli II. 592. a
Peruſinus. *Vide* Portaſole
Petricelli II. 645. a
Pientini de Corſigniano II. 293. a
Portaſole I. 589. a
Rampi II. 548. b
a Sancto Antonino II. 476. a
Savilianus II. 47. a
de Senis II. 236. a
de Seſtris II. 255. b
Spina II. 752. b
de Trani I. 450. b
Veronenſis II. 332. a
Maria de Viadana *Vide* Archangelus
Wirzbowic II. 773. b
Ziampus II. 107. a
Angli Studentes Pariſius I. 209. b
Anianus de Schonaw I. 431. b
Annales Colmarienſes I. 494. a
Annibaldus de Annibaldis. *Vide* Hannibaldus

A

Anſelinus Nuntius Innocentii IV I. 122. a
Anſelmus de Janua I. 149. b
Antoninus Alvarus II. 592. b
Benthein II. 577. b
Bononienſis. *Vide* Antonius Parvus
de Camerota II. 293. a
Cellius. *Vide* Antonius
Cloche II. 706. b
Condomitti II. 769. a
Forciglioni S. I. 817. b. & II. 823. a
Guercio II. 769. a
Legrand. *Vide* Antonius
Lembo II. 608. a.
Maſſoulié II. 769. b. 827. b
Mazzonus II. 592. b
de Nantoli II. 752. b
Ponz II. 436. a
de Præmiſſia II. 752. b
Reginaldus II. 661. a
de Sancto Dominico. *Vide* Antonius
Schauff. *Vide* Antonius
Stabili II. 266. b
Tani II. 642. b
Thomas II. 736. a
Antonius Abelli II. 293. b
Acellius. *Vide* Cellius
Alardi II. 452. b
Alfani II. 700. a. 752. b
d'Aquino II. 340. a
Armeninus. *Vide* Hieronymus
d'Avila II. 327. a
de Azario I. 529. b & II. 819. a
Balduccius II. 255. b
Barbieux II. 675. b
Bardon II. 801. a
Beccarius II. 120. a
Nicolaus du Bois II. 744. a
Boiſſelier II. 784. a
Brandolinus II. 256. a
de Brixia I. 289. b
de Brixia alter. I. 892. a
de Brixia tertius II. 104. a
de Cacerez de Soromayor II. 395. b
Seraphinus Camarda II. 795. a
de Canals II. 707. a
de Caramanico II. 13. a
de Caramanico alter II. 118. b
de Carlenis I. 820. a
de Caſali II. 32. b
de Caſtañeda II. 577. b
Cellius II. 459. a
Cheſnois II. 703. b
della Chieſa I. 816. b
de Claris II. 67. a
de Collemaggio II. 317. b
de Collemancio. *Idem*
de Comitibus Lucurti II. 251. a
de' Conti d'Elci I. 782. b
Corrarius I. 803. b
Coſte I. 757. b. 775. b
Daydon II. 577. b
de Eccleſia *idem* della Chieſa
Vincentius Domenech II. 360. a
de Eſpinoſa II. 139. b
Feo II. 424. b
de Ferraria. *Vide* Beccaria
de Fonſeca II. 135. b
du Four II. 21. a

A

Antonius Franciſcus Fracaſſi II. 691. b
Gambier II. 296. a
Garſoni II. 631. b
Genebrada II. 24. a
de Ghiſlandis de Javeno II. 13. a
Gonçalez de Acuña II. 692. a
Goudin II. 739. b
Grandecius II. 446. b
Havet II. 246. b
de Hinoyoſa II. 446. b
de Incarnatione II. 561. b
de Incarnatione alter II. 603. a
Irribarera II. 748. b
Juſtiniani II. 214. b
Legrand II. 631. a
Lembo. *Vide* Antoninus
Leoni II. 775. a
de Lorea II. 715. b
de Luque II. 581. a
Maccus I. 795. b
de Madureyra II. 752. b
Mallet II. 605. b
Marrafa II. 136. a
Mazenod II. 719. b
de Monroy II. 668. a
de Monteſino II. 123. a
Napari II. 652. b
Navarro II. 307. b
de Nazario I. 479. a
de Neapoli. *Vide* de Carlenis
de Ormaza II. 311. a
Paraboſcus II. 296. a
de Parma. *Vide* de Azario
Parvus I. 748. b
Pauli II. 436. b
de Pazzi II. 562. a
de la Peña II. 26. b
de Peñaranda II. 472. b
Penneti II. 28. b
del Poço II. 395. b
Poltus. *Vide* de Collemagio
Ponz. *Vide* Antoninus
du Prat-Chaſſagny II. 761. b
Pyrata II. 114. b
le Quieu *vel* Queveus II. 663. b
de Remeſal II. 412. a
a Reſurrectione II. 562. a
de los Reyes *vel* a Regibus II. 320. b
Rigerman II. 270. b
de Riſpolis I. 820. b
de la Rocha II. 525. b
Rodriguez II. 522. a
Roſa II. 823. b
Rozado II. 424. b
Salazar-Cavallero II. 581. a
Salcedo II. 632. a
de Sancta Maria II. 759. a
de Sancto Dominico II. 251. a
Schauff II. 593. a
Senenſis epiſcopus I. 651. b
Senenſis alter II. 271. a
du Serre II. 795. a
Simeon II. 371. b
Soler II. 459. a
de Soria II. 372. a
de Sotomayor II. 555. b
de Souſa II. 296. b
de Souſa alter II. 464. b
Spennatus II. 244. b
Stabili. *Vide* Antoninus

A

Antonius de Sultanea I. 537. b
Varejam II. 459. a
de Vergara II. 664. a
Vercellenſis *idem* ac de Nazario
de Viedzma II. 446. b
de Vio Cajetanus II. 75. b
a Viſitatione II. 384. a
Aquinus Svevus I. 879. b
Archangelus Blanchi II. 256. a
Calligarius II. 332. a
Caraccia II. 526. a
Gabriel ab Annunciatione II. 739. a
Gozeus de Raguſio II. 367. a
Mancaſula II. 308. a
Manſueti II. 473. a
de Petra ſancta de Ripalta. *Vide* Caraccia
Radus vel Redi II. 619. a
Maria de Viadana II. 209. b
Archiepiſcopus Ravennatenſis I. 757. a
Ardengus Papienſis II. 181. b
Armandus de Bellovíſu I. 583. b. & II. 332. b
Arnaldus N. I. 772. a
de Badeto II. 96. a. 332. b
Bernardi de Cadurco I. 588. b
Fradeti I. 565. b
de Prato I. 499. b
de Prato alter I. 659. b
Sigarra I. 247. b
Arneus de Gif I. 266. b
Arnoldus de Badeto. *Vide* Arnaldus
de Friburgo II. 821. a
Leodius I. 721. a
Nielſſius *ſeu* Trylen II. 350. b
de Podio *vel* de Puig I. 721. b
de Sanctis I. 412. a
Sieur II. 626. b
Sigarra. *Vide* Arnaldus
de Treviris II. 821. b
Artus le Marchant II. 421. b
Aſcanius Maria Criſpo II. 675. b
Aſſuerus Engelgrave II. 522. a
Athanaſius Baſco II. 760. a
Nellius de Viterbio II. 256. b
Auctores Concordantiarum SS. Bibliorum I. 203. a
Auguſtinus Aleſſi II. 403. a
Bagienſis II. 572. b
Baretti II. 414. b.
de Caramanico. *Vide* Antonius
de Ceraſola da Chieti II. 332. b
Cermelli II. 669 b
Dacus I. 388. b
Davilla Padilla II. 351. a
Galaminus II. 364. a
Gazorhus I. 553. a
de Guiduhiis. II. 760. a
de Ibarreta. *Vide* Sbarroja
Juſtiniani II. 96. a
de Lycio I. 721. b
Marciagninus I. 722. a
de Monte-Alcino II. 357. b
di Nale *vel* Nallius II. 67. a
de Ortis II. 47. a
du Paz II. 459. b
Perrettus de Regio II. 459. a
Porta II. 107. a
Quintius Epidaurenſis II. 377. a
Recuperatus II. 106. b

A

Auguſtinus Rubeus II. 551. b
Salvagus II. 198. b
Salutius II. 346. a
de Sbarroja II. 152. b
Sellitto II. 403. a
Suardi II. 107. b
de Suriano II. 632. b
Vanini *vel* Vanianini II. 442. a
de Verona I. 893. b
Aurelius Coſimus de Senis II. 296. b
Riſaliti II. 412. b
Azarias Fridonis II. 351. b

B

Balduinus de Maſlix I. 247. b
de Flandria I. 413. a
Baltazar Arias II. 388. b
de Ayala II. 104. a
Dreſſelius II. 281. a
Mendez II. 60. b
Navarrete II. 436. b
Johannes Roca II. 365. a
Santacruz II. 695. a
a Sancto Dominico I. 900. a
a Sancto Johanne II. 11. b
Sorio II. 159. b
Tellier *vel* Textor II. 244. b
Werlinus II. 126. a
Baptiſta de Fabriano I. 847. b
de Giudici I. 867. a II. 824. a
Penna II. 367. b
Barnabas Bernardi II. 167. b
Capograſſo II. 21. b
Gallego II. 601. b
Gentilis II. 153. a
Saſſone I. 869. a
de Vercellis I. 554. a
de Xea II. 332. b
Bartholomæus de Alzano I. 893. b
de Angelo II. 269. a
Anglicus I. 486. a
dell' Aquila I. 374. a
Aviñone II. 431. a
de Bario I. 561. a
Bergomas II. 332. b
de Biſcia I. 752. a
de Bolſenech I. 687. a
Bononienſis I. 722. a
Bononienſis alter. *Vide* de Luca.
de Bregantiis I. 254. b
de Carbone I. 652. b
Carranza de Miranda II. 236. a
de las Caſas II. 192. b 332. b 825. b
Chiſellonus de Mirandula II. 321. a
Comazzius I. 866. b
Conſtantinopolitanus II. 818. b
Dominici I. 773. a
Ferrarienſis I. 748. b
Ferrarienſis alter. *Vide* de Mutina
Ferreira II. 281. a
de Florentia. *Vide* Lapaccius
de Forolivio. *Vide* Senenſis
Fumus II. 123. a
Gavianus. *Vide* Bombologninus
Guillelmi II. 676. a
Hiſpanus. I. 466. a
Lapaccius I. 834. b

B

Bartholomæus de Ledeſma II. 352. a
Lopez. II. 317. b
de Luca I. 541. a II. 332. b
Manzolus II. 39. b
de Martyribus II. 296. b 816. b
de Medina II. 256. b
de Miranda II. 321. a
de Mirandula. *Vide* Chiſellonus
Montuccius I. 753. a
Mortarius II. 86. b
de Mutina I. 806. b II. 823. a
N. *Vide* Anglicus
de Papazurris. *Vide* de Carbone
Parvus apoſtolus Armenorum I. 581. a
Parvus alter I 722. b II. 821. b
Penades I. 828. a
de Piſis. *Vide* a Sancto Concordio
de Piſis alter. *Vide* Spina
de Piſcialis I. 565. a
Premiſtienſis II. 327. a
Rimbertinus. *Vide* Lapaccius
de Rioaria I. 705. b
Rondaninus II. 66. b
a Sancto Concordio I. 623. b
de Scalis I. 874. b
de Scrivere II. 643. a
de Senis I. 809. b
de Senica II. 340. a
Sibylla I. 872. a
de Soncino II. 360. b
Spina II. 126. a
de Sulmona. *Vide* de Scalis
Texerius I. 776. a
Tridentinus I. 110. b
Triviolo II. 589. a
Turonenſis I. 248. a
de Venetiis. *Vide* de Luca & I. 544. a
de Veyga II. 281. b
de Vicentia. *Vide* de Bregantiis.
Baſcalcus Teuto. *Vide* Gatſthaltus.
Baſilius Amabilis II. 582. a
Campanella II. 405. b
Ferri II. 796. a
Pica II. 608. a
Piſanus II. 182. b
Spinula II. 447. a
Vivin. II. 608. b
Benedictus de Aſſignano I. 595. a
Bovius Feltrenſis II. 697. a
Bovius Feltrenſis alter II. 698. a
Britannicus I. 893. b
Caniwel II. 698. a
Maria Caſtronius II. 778. a
Crinigandus I. 771. a
Fernandez II. 136. b
Herba II. 243. a
Herculanus II. 402. a
in Hungaria miſſionarius I. 149. a
Juſtiniani II. 453. a
Marabotti II. 251. b
de Mantua I. 894. a
Micheli I. 820. b
de Monteſiaſcone I. 536. b
de Monteregali II. 169. a
Pauli I. 894. a

B

Benedictus Perazzo. *Vide* Johannes Benedictus
Sentinus I. 531. b
Soncinas I. 878. a
Tamacedus I. 210. a
Veronenſis I. 771. a
de Villacañas II. 367. b
Urbevetanus I. 466. a
XI papa. *Vide* Nicolaus Bocaſſinus
Zaioſus II. 349. b
Zoanelli II. 828 b
Benevenutus Marcheſini I. 809. b
Berardus Lombardus. *Vide* Bernardus Lombardi
Bercaldus Teuto. *Vide* Bertholdus a Maiſberch
Berengarius de Landora I. 514. a
Notarii I. 447. b
Bernardinus de Buſtis I. 907. b
Faſo II. 700. b
Gauſlinus II. 531. a
de Lugo. *Vide* Bernardus
de Roma I. 906. b
Bernardus de Albuquerque II. 251. b
de Alvernia I. 492. b 384. b II. 819. a
Arnoldus. *Vide* Arnaldus Bernardi
Bartolini I. 722. b
Borghi de Azulo II. 744. b
Buſcemi II. 669. b
de Cagnolo. *Vide* Barnabas de Vercellis
de Caſtello *vel* de Caſtro S. Vincentii. *Vide* Guidonis
de Claromonte. *Vide* de Alvernia
de Como II. 22. b
de Croſo II. 40. a
Diſpoſitor ſtudentium in gymnaſ. Sanjac. Pariſ. I. 384. b
Ermengaudi I. 688. a
de Franchoven. *Vide* Fronthoven
de Fronthoven I. 752. b
Gaillacenſis. *Vide* Guillelmus Bernardi
Geraldi I. 428. b
Ghetaldus II. 23. a
a Goes II. 753. a
Guidonis I. 576. a
Guyard II. 653. a
Hiſpanus. *Vide* de Trilia
de Jonghe II. 796. b
de Judice I. 906. b
de Juzico I. 491. a
de Lauda. *Vide* Lombardi
Lombardi I. 560. b
de Lugo II. 412. b 824. b
de Lutzemburgo II. 93. a
Maja I. 791. b
Monſecatus II. 740. a
de Mundo. *Vide* Hermannus de Minda
de Nieva II. 157. b
de la Paliſſe II. 617. a
de Parentinis I. 611. b
Paxillus II. 465. a
de la Peña II. 643. a
de Ponzano II. 570. a

B

Bernardus a Roſario. *Vide* Johannes Vincentius
Teuto I. 155. b
de Trilia *vel* Trilha I. 432. a
Bernenſis *vel* Bernerius I. 532. a
Bertholdus Dacus I. 410. a
a Maiſberck I. 811. b
Teuto. Tres hujus nominis. I. 431. a. 722. b
Bertramus *vel* Bertrandus Teuto I. 689. b
Bertrandus de Garriga I. 16. a
Loth. *Vide* Ludovicus Bertrandus
de Trilia. *Vide* Bernardus
Bicellus Teuto I. 723. a
Biculr *vel* Bieul. *Vide* Ricoldus de Montecrucis
Blaſius del Diamendieta II. 470. a
Foucher II. 281. b
Gallus I. 384. b
Raguſinus I. 853. a
Verdu a Sans II. 436. b
Boetius Bernenſis. *Vide* Boverus
Dacus I. 640. b
Bolus Sabaudi. *Vide* Petrus de Bollo
Bombologninus Gavianus I. 723. a. & II. 811. b
Bonacurſius Bononienſis I. 156. b
Ultramarinus I. 159. a
Bonaventura Borſelli II. 623. a
Camaſſeus I. 720. b
Parvus. *Vide* Bartholomæus Pons
Tolomei II. 643. a
Bonifacius Banzolus I. 626. b
de Cremona II. 485. a
Maria Grandi I. 634. a
de Lavania II. 730. b
de Pinchona I. 437. b
Scaliger I. 634. a
Bonjohannes a Meſcana I. 418. a
Bonveſinus de Mediolano I. 616. b
Bonviſus de Placentia I. 479. a
Bonushomo Brito I. 48. b
Bornaſius Siculus I. 139. a
Borromeus Baſacomarius I. 617. b
Boucardus Teuto. *Vide* Brocardus
Boverus Bernenſis I. 527. b
Brocardus Teuto I. 723. b
Teuto alter I. 391. b
I. 466. b

C

Cæſar Ludovicus Samminiati II. 797. a
Calixtus de Miſſanello II. 556. a
Camillus Balliani II. 447. a
Campegius II. 201. b
Guidi II. 536. a
Jaſinſxi II. 536. b
Natalius II. 267. a
Samborienſis II. 357. b
Carolus Bayona II. 751. a
Bouquin II. 745. b
Claeiis II. 623. b
Dacus I. 410. a
Daroux. *Vide* de ſancto Vincentio
Ducos. *Vide* Johannes Carolus
Clemens Gan II. 581. b
Garophanus II. 632. b
Jouy *vel* Jouïus II. 593. a

Carolus

C

Carolus Laiſné II. 333. a
Muſaërt II. 797. a
Myleman II. 716. a
Petri II. 761. b
Pluchart II. 573. a
Hyacinthus Puteanus II. 442. b
Raiſſon II. 801. a
Rouſſel II. 556. a
de Sancto Vincentio II. 773. b
Wincxius II. 264. a
Chabertus & P. du Roſſet I. 467. a
Cherubinus Buzomus II. 481. a
Calvo II. 753. a
Famagustanus II. 169. a
de Florentia II. 281. b. 826. a
de Florentia alter II. 281. b
de Florentia tertius II. 282. a
Panzera II. 780. a
Torni II. 698. a
Vecci da Morcone II. 759. a
Chriſtianus de Opifer *vel* Oputer I. 810. a
Chriſtophorus Ancheri II. 64. a
o Connel II. 784. a
a Cruce *vel* de la Cruz II. 377. a
Van der Doncx II. 614. a
Frenz II. 784. a
de Galues I. 865. b
Lombardus I. 723. b
de Mediolano I. 825. b
Molhuſentis I. 634. a
Pedroche II. 725. b
Rodriguez II. 389. a
de Torrez II. 573. a
Chryſoſtomus de Caſali. *Vide* Javellus
Douillet II. 643. a
Javellus II. 104. b
Clarus Romanus. *Vide* Seſtius
Seſtius de Bononia I. 21. a. 92. b
Claudius Combet II. 704. b
Cortez II. 562 b
Finus II. 826. b
Lyonnard II. 692. a
de Marois II. 591 b
a Rota II. 94. a
le Roux II. 492. b
de Spina II. 169. a
Clemens Araneus II. 131. a
Bigot II. 186. b
Blaſius II. 583. a
Capellus II. 792. b
Ferret I. 900 b
Fior II. 493. a
Gan. *Vide* Carolus
de Genua II. 720. a
Giffonellus de Attipalda II. 308. a
Lozow II. 25 a
de Salis II. 695. b
Scotus I. 149. a
de Serravalle II. 186. b
Colmarienſis Annaliſta I. 494. a
Concordantiarum auctores I. 203. a
Conradus de Alberſtat I. 460. b
Alter I. 610. a. & II. 820. b
Tertius I. 632. b
Aſculanus I. 569. a. & II. 819. b
Aſtenſis I. 821. b
Gratiadei I. 498. b
Koëlin II. 100. a
de Lauda. *Vide* N.
de Marpurg I. 487. a
N. I. 206. b

C

Conradus Peregrinus I. 388. b
Roſſi I. 538. a
de Saxonia I. 640. b
Teuto I. 21. a
Teuto alter I. 421. b
Zittardus II. 360. b
Conſalvus Gritius II. 617. b
Ponce de Leon II. 155. a. 340. a
Conſtantinopolitani Prædicatores I. 136. a
Conſtantinus de Æſculo I. 607. a
Coccianus II. 186. b
de Fabriano. *Vide* Conſtantius
de Iſorella. *Vide* Coccianus
de Montebudello I. 723. b
de Placentia II. 627. a
Urbeveranus Medices I. 153. b
Conſtantius Eremita I. 907. b
de Fabriano I. 858. b
Cornelius Avicabile II. 485 a
Janſſenſboy II 473. a
de Jonghe II. 707. b
Du Lieu II. 601. b
de Lutzemburgo II. 333 a
de Monte II. 415. b
Sambucus II. 42. a
de Snexis II. 82. a
Vranx II. 583. a
Woons II. 654. a
Corradus Corradi. II. 746. a
Coſmas de Lerma II. 526. b
Morelles II. 485. a
Roſelli II. 243. b
Coſmus Maria Altogradi II. 586. a
Cyprianus Benetus II. 49. a. 824. b
de Gregorio II. 623. b
de Luca II. 372. a
de Neapoli. *Vide* de Gregorio
Polonus II. 358. a
de Remondazzo de Caſtillione II. 380. b
Romanus II. 121. a
Uberti II. 362. b

D

Dalmatius Amatus II. 358. a
Damaſcenus de Famagusta II. 169 a
Damaſus Artufel II. 218. b
a Ligno. *Vide* Damianus
Damianus Alvarez II. 421. b
Artufel. *Vide* Damaſus
Craſſus de Riſpolis II. 31. a
Dias II 209. b
a Finario I. 808. a
de Fonſeca II. 424. b
a Ligno II. 245. a
Lorus II. 86. b
Petri de Nardis. *Vide* Dominicus
Roſcius *vel* Roſſi II. 294. a
Zavalia I. 749. a
Daniel de Bœuf II. 384. a
Bucretius *vel* Reindfleich II. 470. a
de Crema II. 190 a
o Daly II. 617. b
de Pariſius I. 267. a
de Prato II. 154. a
Vicentinus I. 856. b
David Lenfant II. 716. a

D

Decius Carrega II. 532. a
Juſtiniani II. 527. a
Demetrius Ricardi I. 506. b
Deodatus Gentile II. 403. a
Deſiderius Anichinus II. 257. a
dal Legname II. 227. a
Scalia II. 501. b
Didacus Aduarte II. 493 a
Alvarez II. 481. a
Arias Ximenez. *Vide* Ximenez Arias
Arturus II. 536. b
de Aſtudillo II. 94. b
de Carranza II. 136. b
de Caſtilho II. 199. b
de Chaves *vel* de Clavibus II. 305. a
Collado II. 497. b
de las Cucharetas II. 21. a
Deça II. 51. a
Duran II. 282. a
Ferrand. *Vide* Jacobus
Gugliadus II. 425. a
de Hojeda. *Vide* Ojeda
de Horozco II. 269. b
de Janguas II. 360. b
de Lauſana. *Vide* Jacobus
de Lemos II. 61. a
Maz *vel* Maſius II. 365. a
de Morales II. 603. b
Nuño Cabezudo II. 389. a
Ojeda II. 396. a
Ortiz II. 522. b 826. b
de Oxea II. 272. b
Ramirez II. 593. a
a Roſario II. 257. b
a Sancta Maria. *Vide* Dominicus
Senarius. *Vide* Dominicus Sinarra
de Victoria II. 107. b
de Villalobos II. 586. a
Ximenez II. 169. b
Ximenez Arias II. 247. a
Yanguas. *Vide* Janguas
de Zamora II. 367. b
Dimius Ambroſii I. 723. b
Dionyſius de Aſſiſio II. 258. a
Becci de S. Geminiano I. 403. a
le Brun. *Vide* Dominicus
Italus II. 275. a
de Leone & de Lycio II. 632. b
Martini II. 365. b
de Occillis II. 333. a
Pitas I. 812. b
Plageſe II. 327. a
Diſcipulus. *Vide* Johannes Herolt
Dominicus de Agramund. I. 708. a
Aianus. *Vide* Peccioli
Aleſſandri II. 704. b
de Alqueça I. 492. a
de Annunciatione II. 302. a
de Ara. *Vide* de Lara
ab Arbore II. 522. b
de Arteaga II. 218. b
Aurnhammer II. 593. a
Baglioni II. 200. a
Baltañas de Mexia II. 170. a
Bañes II. 352. a. 826. b
Bendit. *Vide* Johannes
Bolanus II. 396. a
a Braida II. 218. b

D

Dominicus Britius de Arimino II. 282. a
le Brun II. 717. a
Bruni II. 482. a
Buchia II. 119. a. 815. a
Buelli II. 275. b
Bugella I. 900. b
Caleca. *Vide* Celaya
Campeſius II. 419. b
Campos II. 801. a
de Caſtenedulo II. 35. b
Carpane I. 908. a
de Cataleis. *Vide* de Chavalcha
de Catalonia I. 808. b
de Cataro. *Vide* Buchia
Cavalca. *Vide* Chavalcha
Celara. *Vide* Celaya
Celaya II. 230. b
Celi II. 774. a
Ceva II. 380. b
Chalvalcha de Vico I. 878. a. II. 824. a
Codaleus *vel* Codagli II. 372. b
Columbi II. 743. a
de Conceptione II. 753. a
Coronado II. 614. a
de Crema I. 859. a
Maria Curione II. 412. b
Dalli de Luca II. 623. b
Davidet II. 103. a
Dunant II. 548. b
d'Eremita. *Vide* Donatus
de Erquicia II. 476. a
de Fabriano. *Vide* Sinarra
de Flandria I. 894. a
de Florentia I. 757. a. 772. a
Fregonius II. 350. a
Gallianus II. 677. a
Gonzalez II. 551. b
Gori II. 415. b
de Graſſis II. 425. a
Gravina II. 532. a
Grenier *vel* Grima I. 612. b
Grippi. *Vide* Maria Marcheſe
Guerard vel Grard II. 638. a
Guilielmi I. 723. b
Guſmannus S. I. 1. a
de Herre II. 711. a 16. a
Hiſpanus I. 15. a. & b.
Janſſenboy II. 552. a
Johannis I. 864. b
Lacoſte II. 704. b
Lagauze II. 766. b
de Lagne I. 687. b
de Lara II. 218. b
Leoni I. 736. a
Lionius II. 593. b
Lynze II. 744. b
a Luna II. 578. a
Maccarani II. 797. b
Thomas Manlelli II. 707. b
Maranta II. 282. b
Maria Marcheſe II. 730. b
de Marinis II. 627. a
Marſucchius II. 753. a
de Mendoſa II. 39. b
de Molina II. 442. b
de Monteluporum I. 724. a
de Morrario II. 9. b
Nardius. *Vide* Petri de Nardis

D

Dominicus Ferdinandus Navarrete II. 720. b
de Nieva II. 361. a
de Nocera II. 333. a
a Pace II. 258. a
de Pantaleonibus I. 675. a
Paolacci II. 548. b
Paris II. 473. a
de Peccioli I. 771. b
Perez II. 751. a
Petri de Nardis I. 687. b
Pimentel II. 574. a
Piſanus. *Vide* Peccioli
de Piſtorio I. 855. a
Ponſi II. 797. b
Maria Pozzobonello II. 717. a
Ricci II. 774. a
Richardus I. 865. a
Riera . II. 751. a. 778. b. 817. b
a Roſario. *Vide* Daniel o Daly
Roſſi II. 258. a
de Salazar II. 311. a
de Santacruz II. 443. a
de Sancta Maria II. 167. b
de Sanctis II. 619. a
de Sancto Thoma II. 170. b
de Sancto Thoma alter II. 654. a
Sarpetri *vel* de S. Petro II. 677. b
Scevolinus I. 551. a
da Seminara II. 711. b
Sergent II. 269. b
Sinarra I. 527. b
de Soto II. 171. a
Spatafora II. 333. b
de Stelleopardis I. 705. a
Suñer II. 593. b
Toloſanus. *Vide* Grenier
Toſcanus II. 108. a
a Turre II. 609. b
de Vecchis II. 827. a
Veyrier II. 774. a
de Vico Piſanus. *Vide* Chavalcha
de Vico Hiſpanus II. 154. a
Zani de Cremona II. 724. a
Donatus de Brixia II. 333. b
Carneſecchius II. 593. b
d'Eremita II. 433. a
Lain. *Vide* Hyacinthus Donatus
Durandellus. *Vide* Durandus de Aureliaco
Durandus de Aureliaco I. 587. b. & II. 819. b
de Croſo II. 334. a
de Sancto Portiano I. 586. a
Senior *idem ac* de S. Portiano

E

Ebrardus de ſancto Quintino I. 267. a
Eccardus. *Vide* Aichardus Saxo
Edmundus de Burgo II. 784. a
Bilius II. 628. a
Eduardus Ambroſius Burgis II. 797. b
Janſenius II. 334. a
Eleutherius Ghelda II. 795. a
Elias Bruneti I. 139. a
Couraud II. 731. b
de Ferreriis I. 627. a
Raimundi I. 660. b
Eliphus Poirel II. 387. b
Eliſeus Capis *vel* de Caiis II. 179. a
Maſini II. 448. a
Elpondus de Elrich I. 724. a
Emericus de Placentia. *Vide* Aimericus
Emmanuel a Cruce II. 306. a
Homem II. 581. b
de Incarnatione II. 785. b
de Mediolano I. 210. b
Rebello II. 499. a
Trigueros II. 728. a
Engelbertus Cultificis I. 875. b
Epiſcopus Pariſienſis I. 267. a
Eraſmus Friſner I. 892. a
Evangeliſta Roſis de Aquila II. 470. b
Eucherius Bonettus II. 358. a
Evenus de Begaignon I. 667. a
Evenonius I. 772. b
Everardus de Brixia I. 359. b
de Clivis II. 58. b
de Nuremberga I. 780. a
Eugenius Brutus II. 28. b
Caſalaina II. 270. a
Euſebius Piccioni II. 664. b
Euſtachius Allaude I. 869. a
Dalei II. 327. b
Locatelius II. 231. b
Mayer II. 753. b
de Piſis II. 552. b
Plateſius II. 40. a
de Rivis. *Vide* de Zichenis
de Roſario II. 676. a
de Zichenis *vel* Vander Rivieren II. 106. a

F

Fabianus Bierzovius II. 542. a
Facinus de Aſte I. 740. a
Fancus Recurdus Serdetus II. 614. b
Federicus Frezzius I. 757 b. 758. a
Maria Tadini II. 609. b
Venetus I. 706. b
Felicianus N. I. 881. a. & II. 334. a. 824. a
Ninguarda II. 313. b. 826. a
Raimundus II. 439. b
Felix de Avila II. 406. b
de Caſtelfranco II. 215. a
Fabri Schmidt I. 871. b
Piazzi de Colorno II. 252. a
de Prato II. 340. a
Richetti II. 416. a
Ferdinandus Baçan II. 407. a
de Caſtillo II. 308. a
de Helevo *vel* Helva II. 549. a
de Herrera II. 619. b
de Navas II. 247. b
Ojea II. 396. b
Pineda. *Vide* de Navas
de Sancta Maria II. 258. a
de Tavora II. 248. a
Ferrarius Catalanus I. 349. a
Ferricus de Spineto I. 531. a
Florentius Gallicus I. 139. b
Puteanus II. 324. b
Florius de Vicentia I. 429. a
Folquinus Dacus I. 410. a
Franciſcus de Alvarado II. 298. b
de Araujo II. 609. b
de Arimino I. 350. a
Arnoul II. 565. a
de Avila II. 353. b

F

Franciſcus de Ayllon II. 638. b
Beati. *Vide* Johannes Franciſcus
de Belluno I. 640. a
Bernerius II. 373. a
Billecoq. *Vide* Johannes Franciſcus
de Blancas a S. Joſeph II. 390 a
Maria Blancus de Garexio II. 562. b
Boſchman II. 778. b
Bovadilla II. 261 b
Cantero II. 780. b
Capiferreus. *Vide* Magdalenus
Capronius II. 527. a
Caraſco II. 753. b
Carriero II. 443 b
Cavagliero II. 780. b
de Cepeda II. 350. a
Chauchemer Ciaucemer II. 784. b
Hyacinthus Choquetius II. 542. b
Cicala *vel* Cicada II. 353. b
Columna II. 55. b
Combetis II. 678. a
de Cordua II. 42. a
Thomas Croquer II. 780. b
a Cruce II. 578. a
Deurwerders II. 618. a
Diago II. 397. a
Diaz II. 549. a
Donatus II. 482. b
Dooms *vel* Dompſius II. 483. a
Dorta II. 174. a
d'Enghien II. 798. a
Falconi II. 433. a
Felix II. 688. b
Figueroa de Guancabelica II. 527. b
Fontana II. 314. b
Forerius II 261. b
Gabalda II. 536. b
Galvano. *Vide* Gualvaneus Flamma
Albertus Gabrieckx II. 574. a
Garcia II. 267. a
Gavarracinus II. 583. b
Gerardi. *Vide* Gerardus Moſanus
Ghetius II. 501. b
Gomez II. 664. b
Gonzalez de San Pedro II. 780. a
Goraceus II. 272. b
Gravano I. 517. b
Guidy II. 448. a
Herculanus II. 334. a
Janſſens Elinga II. 789. a
a Jeſu. *Vide* de Sa Meneſes
de Joncoux II. 433. a
Joyeulx II. 771. a
Lampugnani I. 511. b
Larraga II. 790. a
Lerma II. 471. a
Lopes de Texeda II 465. a
Leroffé II. 700. b
Magdalenus Capiferreus II. 473. a
Maidalchini II. 537. a
Manca de Prado II. 486. a
Maria Merenda II. 543. b
Melpolié II. 801. b
de Mexia II. 227. b
Modenus II. 825. b
Nardus *vel* de Neritono I. 857. a

F

Franciſcus Navarrete II. 753. b
Octavius de Oreſtis II. 766. b
de Orbera II. 291. b
Hieronymus de Orenghi II. 444. a
Orlandi II. 775. a
Orſuccius II. 549. b
Palau II. 502. a
Palmierius II. 676. a
Penon II. 748. b
Perez a Lerma II. 725. b
de Perre la II. 58. a
de la Pie *vel* de Pica II. 210. a
da Piedade Maciel II. 478. a
de Pina. *Vide* Ferdinandus de Navas
de Puello II. 556 b
Pipinus I. 539. a. & II. 8. 9. a
de Piſis I. 550. b
Porcelli II. 459. b
Porrete II. 750. a
Prædicator C. P. I. 897. b
de Prato I. 659. b
van Rieſt II. 798. a
de Relux II. 708. a 53. b
de Retza I. 775. a
Romeus II. 125. a
de Roſario II. 670. a
de Rota. *Vide* Retza
Rufelarius II. 318. a
de Sa de Meneſes de Jeſu II. 581. b
de Salafria II. 601. b
Maria Samuelli II. 593. b
de Santacruz II. 302. a
de Sancto Dominico II. 544. a
de Sancto Joſeph. *Vide* Blancas
de Silveſtris II. 59. b
Sobiecalas II. 745. a
Sotello II. 717. b
de Tapia II. 753. b
Tommæ II. 29. a
Vaio *vel* Baro II. 714. a
Vermeil II. 586. a
a Victoria II. 128. b
de Vivero *vel* de Biverò II. 465. b
Zaccone II. 589. a
Francus de Perufio I. 537. a
Fredericus Agrigentinus II. 136. b
Fridericus Steill II. 731. b
Frugerius de Penna I. 55. b

G

G. Adæ I. 724. a
Gabriel Alexandri II. 314 b
Barletta I. 844. a. & II. 823. b
Caſtafages I. 822. a
de Cepeda II. 633. a
Marletta de Arienzo II. 676. a
Pellegrinus II. 373. a
de Sancto Antonio II. 353. b
de Saviliano II. 131. b
Gad de Oucin I. 590. b
Gadinus de Trajecto. *Vide* Godinus
Gaibardus de Petra II. 32. b
Gaig nus de Senis I. 627. b.
Galienus de Orto I. 406. b
Galvanus Flamma. *Vide* Gualvaneus
Gallus Teutonicus I. 724. b
Garinus de Barroducis II. 63. b
Garinus *vel* Guarinus de Giaco I. 610. a

G

Garſias de Caſtronuño I. 757. a
de Loayſa II. 39. a
Gaſbertus de Orgolio I. 674. a
Gaſcalcus de Erfordia. *Vide* Gatſtalthus
Gaſpar Adam. *Vide* G. Adæ
de Aſcenſione II. 437. b
Bugatus II. 321. b
Carcano II. 397. b
Catalan de Monſonis II. 570. a
a Corduba II. 354. a
a Cruce II. 210. a
Dinghens II. 676. a
Eſtevan II. 78. a
Fayol I. 875. a
Carolus la Feuille II. 801. b
Garcia. *Vide* Gregorius
the Loe II. 486. a
de Peruſio II. 24. a. 753. b
Ruiz II. 570. b
a Sancto Johanne I. 815. a
Stephanus. *Vide* Eſtevan
Zarfate II. 416. a
Gatſthaltus Teuto I. 634. b
Gaufridus de Belloloco. *Vide* Godefridus
Ebronenſis I. 382. b
Gauritius I. 122. b
Geneſius de Barrientos II. 740. a
Gentianus Billaud II. 437. b
Georgius Adæ. *Vide* G. Adæ
de Aguayo. *Vide* Gregorius
Arrarius I. 527. b
Buſti de Candello II. 318. a. 826. a
Cacatoxicus II. 42. b
a Caſcano I. 210. b
de Caſtellarano II. 407. b
Cippullus. *Vide* Gregorius
Eppius I. 201. a. 900. b.
Frickenhauſen. *Vide* Otter
Hepburnus I. 900. b
Lazari II. 398. a
de Mediolano II. 31. a
de Mediolano alter II. 31. a
Otter I. 883. b
de Peira I. 725. a. 901. a
Ravennatinus II. 42. b
a Sancto Jacobo II. 139. b
Schixelius II. 753. b
Antonius Veſpuccius I. 884. b
Vetterus II. 407. a
de Ungaria I. 901. a
Gerardus Berelli I. 616. b
Colonienſis I. 725. a
de Domaro I. 609. a
Elten I. 858. a
Flander II. 358. b
de Fracheto I. 259. a
de Griffone I. 412. a
de Hancinis I. 725. a
Leodienſis I. 248. b
Mindenſis I. 725. b
de Monte *vel* de Montibus I. 908. a
Moſanus II. 324. b
de Remis I. 479. b
Renerus. *Vide* Giraudus Raynerius
de Sancto Laurentio I. 641. a
de Silteo *vel* Sileto I. 725. b
Teuto I. 450. a
Teuto alter. *Vide* Mindenſis
Willichius I. 532. a

G

Ghilbertus de la Haye II. 732. a
Gilbertus de Ovis I. 391. a
Giraudus Rainerius a Sancto Johanne I. 697. b
Giroldus N. I. 725. b
Giſbertus Alexandrinus I. 403 a
Giſilbertus Anglus I. 21. b
Gnomitius Luſitanus I. 15. a. & b
Godefridus de Abluviis I. 532. b
de Anſelmis. *Vide* Viterbienſis
de Belloloco I. 267. b. 270. a
de Blevello *vel* Blevaix I. 127. b
Languedoc II. 740. b
Loyer II. 786. a
Marcquis II. 670. a
a Mierlo II. 278. a
Pœnitentiarius papæ I. 105. b
Striroius II. 134. b
Viterbienſis I. 740. b
de Waterfordia I. 467. b
Godinus de Trajecto I. 724. b
Gombaldus de Vlugia I. 686. b
Goſwinus Henrici II. 522. b
Gotſthaltus Teuto. *Vide* Gatſthaltus
Gratiadei Æſculanus I. 603. a
Gregorius de Aguayo II. 407. b
Areilza II. 728. b
de Auguſtino II. 471. a
Buccatellus I. 806. a
Buſtus. *Vide* Georgius
Cippullus II. 552. b
Danielis de Atripalto II. 563. a
Delphinas. *Vide* Teutonicus
Donatus II. 527. b
Faventinus. *Vide* de Florentia
de Florentia I. 110. b
Garcia II. 437. b
van Hoorde II. 795. b
Lombardelli II. 384. a
Lopez II. 708. a
Maldonatus II. 243. b
Maleſardus I. 751. b
Mandoſius II. 416. a
Martinez II. 494. a
Notalius II. 95. a
de Peira. *Vide* Georgius
Pinelli II. 619. b
Primatitius II. 248. a. 825. b
Raguſinus. *Vide* Notalius
Servantius II. 366. a
Tarentinus II. 654. a
Teutonicus Viennenſis I. 725. b
de le Winque II. 775. a
Griadon Maſſilienſis I. 725. b
Griffinus Cambrius I. 901. a
Gualterus Buckenus I. 726. a
de Exceſtria I. 492. b
Gravius Ruizius II. 89. a
Jorz *vel* Joicius I. 513. b
Mauclerck I. 120. a
de Winterburne I. 496. a
Gualvaneus de Flamma I. 617. a. & II. 820. b
Guarnerus de Botis. *Vide* Warnerus
Guerricus de Sancto Quintino I. 113. b
Guido de Argentina I. 726. a
Ceccadori. *Vide* Jacobus de Tonerra
de Cenodro *Idem.*
Ebroicenſis I. 420. b
Flammochetti I. 808. b

G

Guido Gallicus. *Vide* Marguetati
de Ghezziis I. 687. b
de Ghinitiis *Idem.*
Jordani I. 726. a
Maramaldus I. 702. b
Marguetati I. 807. a
de Meſnillio. *Vide* Ebroicenſis
de Pileo Vicentinus I. 574. b. II. 819. b
de Soliaco I. 383. b
Toloſanus I. 726. a
de Topodoro. *Vide* Jacobus de Tonerra
de Turrepinu I. 403. b
Vicentinus. *Vide* de Pileo
Virmanus de Avinio I. 726. a
Guidottus de Bononia I. 906. b
de Seſto I. 141. a
Guillelmus Adæ I. 537. a
de Altono *vel* Antona I. 144. b
Antaradenſis I. 121. b
Aurelianenſis. *Vide* Redonenſis
Autiſſiodorenſis I. 267. b
Bernardi de Gaillaco I. 460. b
Bethes *vel* Bethus I. 892. b
Bonderinenſis I. 259. a
Bottlesham I. 717. a
Brabantinus. *Vide* de Moërbeka
Brunyardus I. 634. b. 701. b
Carnificis II. 61. a
Carnutenſis I. 267. b. 381. b
de Caſelles II. 9. b
Celdonenſis. *Vide* Redonenſis
Colonienſis I. 136. a
Conneus. *Vide* de Gannato
Cordubenſis. *Vide* Carnutenſis
Corinthius. *Vide* de Moërbeka
Cottus. *Vide* Scotus
Courtet II. 495. a
Cremenſis. *Vide* N.
Durandi I. 480. a
Encourt *vel* Dencurtus I. 602. b
Felle II. 775. b
Flamingus I. 385 b
Gallicus I. 469. a
Gallicus alter I. *ibid.*
de Gannato I. 694. b
Gavantus. *Vide* de Lauduno
Geldonenſis. *Vide* Redonenſis
Gila *vel* Ghila I. 496. a
de Godino I. 591. a
Hamer II. 185. b
Hottun *vel* de Honden I. 385. b 459. a
Jordan I. 647. b. 695. a
de Kaioco I. 507. a
Kingſam I. 469. a
de Lauduno I. 637. b
Levita II. 366. b
de Lexi I. 267. b
Lombardus I. 726. b
Lon I. 616. b
Lugdunenſis. *Vide* Peraldus
Mackelfied *vel* Maſſet I. 493. b
de Malliaco I. 483. a

G

Guillelmus de Malliaco alter I. 811. b
Manusfeldus. *Vide* Mackelfield
de Melitona I. 488. a
Meſſelech. *Vide* Mackelfield
Militis I. 673. b
de Moërbeka I. 388. b. & II. 818. b
de Monteferrato I. 47. a. 104. a
N. I. 726. b
Nicolai II. 416. b
de Odone. *Vide* Hottun
Oonſelius II. 465. b
Papicus. *Vide* Pepin
de Pariſius I. 518. a. & II. 8·9. a
de Pariſius alter I. 868. b. & II. 824. a
Parvi II. 100 b
Peira. *Vide* Peraldus
Pelhiſſo I. 246. b
Pepin II. 87. a
Peraldus I. 131. b. & II. 334. b
Perinus II. 157. b
Petri. *Vide* de Godino
Piati *vel* Prati II. 146. b
Poſtelli I. 811. a
a Raioto. *Vide* Kaioco
de Ranſo. *Vide* Petrus
Raynaud II. 763. a
Redonenſis I. 130. b.
Ringhſamenſis. *Vide* Kingſam
Romani I. 664. a.
Rotthwel I. 648. a
Scotus I. 384. b
Van Scriech II. 556. b
Seguier II. 6,8. b
de Sequavilla I. 507. b
Sommerius II. 483. b
de Suthamptonia I. 602. b
Sudre I. 670. b
Teccenenſis II. 754. a
a Thenis I. 726. b
de Tocco I. 552. a
de Tonnais *vel* Tonnens. I. 463. a
de Tonodoro. *Vide* Jacobus de Tonnerra
de Tornaco I. 267. b. 349. b
Totani II. 61. a
Tripolitanus I. 264. b
de Turre. *Vide* Guido
de Verida I. 532. a
Gundiſalvus de Arriaga II. 586. b
Gritius. *Vide* Conſalvus
Pontius de Leon. *Vide* Conſalvus

H

H. de Lucemburgo I. 355. b
Haicardus Teuto. *Vide* Aicardus
Haitonus Armenus I. 740. b
Hannibaldus de Hannibaldis I. 261. a. 326. b 328. a
Helbertus Teutonicus I. 511. b
Helias. *Vide* Elias
Helinricus Dacus I. 410. a
Helvicus *vel* Helwicius Teuto. *Vide* Johannes de Sancto Geminiano
Henricus de Almeida II. 315. a
de Arimino I. 525. b
Balaſenſis I. 783. a

Henricus de Baſilea I. 757. b
Bictwelt I. 647. b
Bogardus II. 361. a
Brabantinus. *Vide* de Calſtris
de Caldenhaven II. 448. a
de Calſtris I. 602. a
Cervi *vel* de Cervo I. 640. b
Collins II. 732. b
Danyell I. 676. b
Eſſeburne *vel* Eſcheburnus I. 382. b
de Ferraria. *Vide* Vrimaria
de Firmaria *Idem*
de Franchovar I. 700. a
del Gaudio. *Vide* de S. Bartholomæo
Gervaſi *vel* Gervais II. 166. a
Goſwini. *Vide* Goſwinus Henrici
de Gravia II. 142. b
Gravius II. *ibid.*
Gravius Vermolanus II. 140. a
de Hachemburgo I. 780. b
de Hallis I. 384. a
Hazer I. 648. a
Heckermans II. 687. a
de Hervordia I. 665. a
Hilden II. 695. b
de Hums *vel* de Hunnis I. 649. b
Jacobin II. 339. a
Inſtitoris I. 896. b
Kalteyſein I. 828. a
Koſbein I. 469. a
de Lactucis. *Vide* Johannes Dominicus Maſſa
Lubecenſis I. 590. b
de Lucemburgo. *Vide* Hermannus
N. *Vide* Helbertus Teutonicus
Van Oeyenburch II. 785. a
Petri I. 681. b
de Plano I. 771. a
de Pruvinis I. 167. b
O Rian II. 476. a
de Rimaldia I. 757. b
Saccardus II. 793. a
de Sancto Bartholomæo II. 537. a
de Sancto Hieronymo. *Vide* Tavora
Scacaburozzi I. 139. a
Scalezius a Pimonte II. 726. a
Schelliers II. 619. b
Smetius. *Vide* Ambroſius Henricus
Suzo I. 653. b. & II. 821. a
de Tavora II. 264. a
Teuto I. 148. a
Teuto alter I. 93. b. 148. b
de Trajecto I. 580. b
Valaſenſis. *Vide* Balaſenſis
Vermolanus. *Vide* Gravius
de Vri. *Vide* Vrimaria
de Vrimaria I. 741. a
de Wittfeld I. 901. a
Herbordus Bergomenſis I. 263. a
Hermandus de Saxonia I. 757. b
Hermannus Auguſtanus I. 641. b
de Cerbbeck *vel* Terbbeck I. 727. a
Cornerus I. 783. b
de Havelbrechs I. 412. a

Hermannus de Lerbeke I. 750. b
de Lucemburgo I. 395. a
de Minda I. 434. a
Rab Saxo II. 62. a
Tarviſinus. *Vide* Cerbbeck
de Terroiſit *Idem.*
Teutonicus I. 727. a
de Triviſio. *Vide* Cerbbeck
Zittard I. 751. a
Hervæus de Cauda I. 663. b. & II. 334. b
Natalis I. 533. b
Hiddo de Colonia I. 412. a
Hieronymus Accerri II. 174. a
Albertutius I. 883. a
Alcoçer II. 29. a
Almonazir II. 355. a
Arnellini II. 33. a
Auguſtus II. 340. b
Balbus II. 78. a
Baptiſta de Lanuza. *Vide* Sellan
Barolus II. 182. b
Bavarus II. 130. b
Bermudez II. 258. b
Beroaldus II. 381. a
Bigarella II. 279. a
le Brun II. 762. a
Bravaterius. *Vide* de Gavateriis
Burſellus, *idem ac* Albertutius
Camargo II. 334. b
Capalla II. 355. b
Capredonius II. 381. a
Cavallari II. 347. a
Celentano II. 350. b
de Venedo. *Vide* Johannes Hieronymus
Contarini II. 416. b
Correa *vel* Corrigia II. 327. b
Erculani II. 624. a
Fabri de Belgio II. 524. b
Fantonus de Ferrariis II. 84. a
Maria Faſianus II. 587. a
Fazelus II. 282. b
de Florentiola II. 471. a
Fonſeca II. 603. b
de Fornariis de Papia II. 118. b
de Forolivio I. 527. b
Fuzer *vel* Fuſer II. 556. b
Gattici de Mediolano II. 553. a
Gavaterius II. 227. b
de Genua I. 749. a
Gianotti II. 75. b
Gratianus II. 334. b
Guglielmi. *Vide* Vielmius
Henneguier II. 781. b
de Hyppolyto. *Vide* de Monopoli
Johanninus da Capugnano II. 355. b 826. b
Johannis de Florentia I. 812. a
Juſtiniani Chienſis II. 407. b
de Lanuza. *Vide* Sellan
Larios II. 339. b
de Loayſa II. 232. a
Matama II. 689. a. 751. a. 827. a
Mauritius II. 689. a
de Medices II. 425. b
Mercurius II. 398. a
de Monopoli II. 76. a

H

Hieronymus de Moravia I. 159. b
Moreno II. 367. b
Muños de Tevar. *Vide* Alphonſus
Muſianus II. 563. a
Muzarellus II. 179. a
Michael Nichifola II. 195. a
Oleaſter *vel* de Azambuja II. 182. b
335. a
Panormitanus II. 210. b
Papinus de Lauda II. 133. b
Parrado II. 589. b
Pecciana. *Vide* Titius
Pereyra *vel* Peraza *vel* Pinheyra II. 248. b
Pigafetta II. 121. a
Pollini II. 347. a. 826. b
Pomerii II. 75. b
de Pontecorvo II. 258. b
Quirinus II. 153. a
Ramos II. 245. a
Maria Rendina II. 798. b
Sambiaſi *vel* deSancto Blaſio II. 502. a
Savonarola I. 884. b. & II. 335. a
824. a
Baptiſta Sellan de Lanuza II. 438. a
Setinus. *Vide* Valella
de Suriano
Taix II. 459. b
Teutonicus II. 174. a
Titius Deciana II. 273. a
Triviſanus *vel* de Tarviſio II. 35. b
Vallella da Sezza II. 181. b
Vicecomes. II. 373. a
Vielmius II. 24. b
Vives II. 264. b
Volta II. 578. b
de Urbina II. 95. a
Xavierre II. 754. a
Hippolytus Maria Beccaria de Monteregali II. 343. a
Ciera II. 292. b
Helmannus. *Vide* Hieronymus Teutonicus II. 168. a
Maria Lancius
Maria Paraſcandolo II. 478. b
Maria Taleapetra II. 618. b
Maria Zocca II. 565. b
Honoratus Flament II. 473. b
Vincentius Laget II. 587. a
Honufrius Eliſius. *Vide* Onufrius II. 802. a
Horatius Spacca
Hubertus. *Vide* Humbertus II. 524. b
Hugo Apocriſarius Gregorii IX I. 102 b
Argentinenſis I. 470. a
Aiſſelin de Biliomo I. 385. a. 450. b
de Caſtello I. 593. b
de Croyndonio I. 209. b
de Ductona I. 595 b
de Maveceſtria I. 498. a
Metenſis I. 149. b
de Prato I. 551. a
de Sancto Charo I. 194. b. & II. 335. a
8.8. a
de Spert. *Vide* Gaſbertus de Orgolio
Snethus I. 471 a
de Vanceman I. 580. b
de Vitonio. *Vide* Evenus de Begaignon
Hugolinus de Arimino I. 122. b

H

Hugolinus de Cametino I. 757. b. 759. a
Hulricus. *Vide* Uiricus
Hulricus alter. *Vide* Helvicus
Humbertus de Albizis I. 783. a
Cordeyro I. 901 b
Delphinus I. 641. b
Locatus II. 279. a. 825. b
de Romans I. 141. b. & II. 817. b
Humbricus Teuto. *Vide* Helvicus
Hunterus Scotus II. 211. a
Hyacinthus Maria Anti II. 446. a
de Baëts II. 803. a
Maria Baiardus II. 658. b
Balada de Morlupo II. 633. a
Baluze I'. 774. b
Barrere II. 806. a
Barexanus, *vel* Bareſiano II. 499. a
Bec II. 700 b
Cambius II. 544. a
Campolus II. 771. a
Henricus Chalvet II. 698. b
Philbertus Charpignon II. 724. a
Choquet. *Vide* Franciſcus Hyacinthus
Cumbert II. 687. a
Dargombat II. 579. a
Donatus de Laino II. 602. a
Donzellus II. 486. b. 826. b
Eſquivel II. 483 b
Fieſvet II. 664. b
Fredericx II. 633. a
Maria Granara II. 658. b
Huſſelius II. 499. b
Van Huyſen II. 803. a
de Janua II. 444. a
Jorquera II. 754. a
de Laborante II. 499. b
de Ledeſma y Manſilla II. 416. b
Libelli II. 701. a
Maidalchini II. 537. b
Maria Mari II. 771. b
Montaltus II. 499. b
de Nobilibus II. 408. a
Orphanel II. 415 b
de la Parra II. 701. b
Pecquy II. 594. b
Petronius II. 553. a
Ravicini II. 759. b
Maria Roſcianus II. 771. b
de Rugeriis II. 582. a
Saiz II. 455. a
Jordanus de Sancta Agatha II. 534. a
Schellens II. 643. a
Serrao II. 628. a
Serroni II. 711 b
Stephani II. 754. a
Subbiani II. 583. b
Suſcius II. 327. b
Tarugius II. 654. b
Vallejo II. 473. b
Vollaro II. 553. b
Uitanus II. 335. a

J. de Cremona II. 43. a
J. Raphael I. 896. a
Jacobei Pariſienſes I. 154. a
Jacobus Ægidii. *Vide* Gil
Aſſinati II. 361. b
de Alexiis. *Vide* Caſtelbonus

Jacobus

IJ

Jacobus de Andernaco I. 412. b
de Angia. *Vide* de Bruxellis
dell' Aqua della Mela I. 803. b
de Aquino I. 384. a
Archimbault II. 620. a
Arigonius de Balardis I. 757. b. 783. b
Armannius I. 517. b
Armenus I. 583. b
Barbaroux II. 633. b
Barelier II. 645. a
Beauvaire II. 476. b
de Benevento I. 648. b
de Blanconibus e Mevania I. 492. b
Bleda II. 426. a
Boncampius I. 160. b. & II. 817. b
de Boſato. *Vide* Suſato
de Brixia I. 822. a. 844. b
Brower II. 495. a
Brunus II. 633. b
de Bruxellis II. 131. a
Buti I. 808. a
Buyens II. 356. b
Bydgoſka I. 901. b
Cabanes II. 643. b
Camfaro *vel* Campora I. 856. a
Carapreta II. 280. a
Caſtelbonus I. 403. b. & II. 818. b
Catalanus. *Vide* Gil.
de Ceſſolis I. 471. b. & II. 818. b
Cina *vel* de Sancto Andrea I. 681. b
Cita II. 358. b
de Clavaro I. 773. b
Claverius II. 328. a
Columna. *Vide* Johannes
Craſſus. *Vide* Graſſus
Van Damme II. 799. a
Deça. *Vide* Didacus
Dominici I. 662. a
Faber *vel* le Fevre II. 302. a
Farnier II. 502. b
Faure II. 689. a
Hyacinthus Fejacq II. 790. a
Ferram II. 178. b
de Ferraria I. 844. b
Ferrer I. 821. a
de Firmiano I. 727. a
Fourré II. 249. a
Gil I. 831. a
Goar II. 574. b
Goudanus. *Vide* Magdalius
Graſſus I. 901. b
Gualtieri II. 760. a
Caſimirus Guerinois II. 762. a
Hallier II. 699. b
Hernio II. 770. b
de Hoogſtratt II. 67. b
le Hongre II. 233. a
de Hugo *vel* Lugo I. 727. b
de Janua I. *ibid.*
Maria Janvictius II. 699. b
de Joncheere II. 763. a
Iroſque. *Vide* Petrus
Laſon II. 790. b
de Lanſi. *Vide* Lauſana
de Laterina I. 538. b
de Lauſana I. 547. b. 549. a
Louvet II. 643. b
de Luca. *Vide* Johannes
Magdalena II. 328. b
Marcianeſe II. 403. b

IH

Jacobus de Metis I. 727. b
de Mevania. *Vide* de Blanconibus
Micheler II. 340. b
Minutulo II. 72. b
Naclantus II. 202. a
Nieuland Paſchaſius II. 200. a
de Oſana. *Vide* Lauſana
Palæologus II. 340. b
de Palude II. 362. b
Paſſavante I. 645. b. & II. 821. a
Perrer II. 476. b
de Peruſio. *Vide* Caſtelbonus
de Peruſio alter I. 751. b
de Petris I. 822. a. 844. b
Philippus Pollini II. 628. a
Puiſirens II. 799. a
Quetif II. 746. a
de Ranuccio. *Vide* Caſtelbonus
Seu Jaymius de Rebulloſa II. 421. b
Regulus II. 466. a
Rheda I. 901. b
Ricci II. 762. b
Rodiginus II. 754. a
de Roma I. 749. b
Salomonii II. 776. a
de Sancto Andrea. *Vide* Cina
de Sancto Dominico II. 764. a
de Sancto Johanne I. 815. a
de Sancto Johanne alter I. 901. b
Scalza I. 373. b
Hyacinthus Serry II. 803. a
de Seſſolis *vel* Seſſulis. *Vide* Ceſſolis
Sittardus. *Vide* Zittardus
Sprenger I. 880. b
de Suſato I. 774. a
Taſſard II. 183. a
Teſſalonicenſis. *Vide* de Ceſſolis
Teiſſier II. 740. b
Theatinus I. 247. a
Toloſanus I. 472. a
de Tonerra I. 634. b
de Vienna. *Vide* Claverius
de Viterbio I. 264. a
de Voragine I. 454. b. & II. 818. b
de Urbevereri. *Vide* de Viterbio
Willart II. 696. a
Zacchia II. 606. a
Zennate II. 466. b
Zinedolus I. 771. b
Zittardus II. 350. a
Jannius de Piſtorio I. 727. b
Januarius Maria de Afflictis II. 646. b
Iconectus *vel* Ivonetus. *Vide* Moneta Cremonenſis & I. 483. b
Ignatius Ciantes II. 620. a
Coutiño II. 556. b
Dante II. 275. b
Feſtini II. 406. a
Fiume II. 736. b
Galvaõ II. 528. a
Gerutio II. 579. b
Hyacinthus Amatus de Graveſon II. 805. b
del Nente II. 557. a
Piconne II. 785. a

I J

Ildephonſus Baptiſta. *Vide* Johannes Ildephonſus
Giron II. 563. a. 826. b.
Maldonado. *Vide* Alphonſus
Manrique II. 774. b
Miguel. *Vide* Alphonſus
a Sancto Thoma II. 732. b
de Sepulveda. *Vide* Alphonſus
de Villalpando. *Vide* Alphonſus
Ingoldus Teuto II. 821. b
Innocentius Berardi II. 459. b
Bignami II. 563. a
Cybo II. 381. b
de Lauda II. 754. a
Pencini II. 726. a
Quintus papa. *Vide* Petrus de Tarentaſia
Joachimus Coſten I. 902. a
Melendez II. 751. a. 767. a. 827. b
de Papia II. 33. b
Turrianus I. 869. b
Johannes Adæ I. 694. b
Adamus de Scotia II. 3. a
Ægidius I. 100. a
Agni *vel* Agnelli. I. 268. a. 449. a
de Albiniaco I. 464. a
de Alizeio II. 64. a
de Allodiis I. 268. a. 385. a. 499. a
de Alneto I. 727. b. 902. a
de Alramura. *Vide* Riocardi
Andreas I. 617. b
de Aneto I. 727. b
Angelus. *Vide* Anglus
Anglus I. 583. a
Anglus alter I. 866. a. & II. 824. a
Annius de Viterbio II. 4. b
Antonianus II. 283. a
Apayſi II. 23. b
Aquilanus I. 856. b. & II. 824. a
de Ardemburgo I. 448. a
de Arenzano II. 351. a
de Aſtudillo II. 781. a
de Aurelianis. *Vide* de Allodiis
Ayra y Ferrer II. 791. a
Baerlenus II. 107. a
Balbus. *Vide* de Janua
Baldus. *Vide* Baltus
Baliſtarius I. 160. b
Baltus I. 494. a
Barbeta I. 858. a
Baſileenſis I. 696. b
Baterley I. 779. a
Bathalier *vel* Batillardi I. 853. a
de Bauffremez II. 10. b
de Bayon I. 559. b
de Belna I. 585. b
Vanden Bempde. *Vide* Jordanus
Bendit II. 563. a
Benedicti II. 190. a
Benoiſt II. 767. a
Bernard II. 417. a
Bibia I. 728. a
Bieſcas II. 523. a
Bigaud II. 499. b
Blax II. 182. a
de Blois *vel* Bleſenſis I. 908. b
Bolivar *vel* Volibar II. 776. a

II

Johannes de Bomalia I. 855. b
Bottleshamus. *Vide* Guillelmus
Boucquetius II. 513. a
de Bovenaro I. 648. b
Brabantinus II. 195. b
Braſiator I. 803. b
Bregenſis. *Vide* Schadland
Brehal I. 815. b
Breſlaër. *Vide* Braſiator
Breton II. 413. a
le Breton II. 702. a
de Brixia I. 130. b
Brizius *vel* Briey I. 698. b
Bromiardus I. 700. b
Bru de la Magdalena II. 302. b
Bunderius II. 160. a
Burckardi II. 114. b
de Burgo I. 741. a
Bydgoſtca. *Vide* Jacobus
Cacheng *vel* Cathengda. *Vide* Cochinger
Cagnazzo II. 47. b
de Calviſano I. 902. a
de Cambico. *Vide* de Tambacho
Cambier II. 442. a
Vander Cammen II. 639. a
Canuti I. 812. b
Capreolus I. 795. b
Carlius *vel* Caroli I. 898. b
Carnificis I. 874. b
Caſalas II. 614. b
de Caſanova I. 791. a
Caſtellanus I. 676. b
de Caſtilia *vel* Caſtilla I. 472. a
de Caſtillo II. 495. b
Cavaliero II. 780. b
Champaigne II. 252 a
Charon II. 390. b
Charrueau II. 816. a
de Cherna I. 583. b
Chriſtophori I. 590. a
Clapoël. *Vide* Ricardus
de Claveria II. 523. b
Clerée II. 11. b
Cobo II. 306. a
Cochinger *vel* Cochniger I. 632. b
Colonienſis II. 825. b
de Columbaria I. 494. b
de Columna. I. 418. a. & II. 819. b
Comatius II. 123. b
Cono II. 27. a
de Corduba II. 307. a
Coriſbenius I. 902. a
de Cors I. 613 b
Coſſart I. 812. b
le Couſin II. 618. b
Croiſſant II. 566. a
Croocius *vel* de Crook II. 174. a
de la Cruz II. 174. b
de la Cruz alter II. 433 a
de Crucinburck I. 411. b
Cuzim *vel* Cuſſim I. 663. a
Decelius. *Vide* Tetzelius
Dedinger II. 633. b
Derlington I. 395. b
Deſloix II. 589. b
Dertonenſis. *Vide* Leo Placentius
Dietemberg II. 89. a

Johannes Dodo II. 11. b
Dominicanus I. 728. a
Dominici de Eugubio I. 704. a
Dominici de Florentia I. 768. & II. 822. b
Dominici de Narbona I. 558. a
o Donelly II. 785. a
Doye II. 534. b
Dullardus II. 341. a
Dumæus II. 227. b
de Eſſendia I. 791. b
Eſtby I. 410. b
Eſtrada de Madalena II. 252. b
Evangeliſta I. 728. a
Excuria *vel* Utenhove I. 870. a
Faber Auguſtanus II. 80. a
Faber de Carvinio I. 856. a
Faber de Hallbrun II. 161. a
Faber de Leuxurck II. 111. a
Faber Tarſenſis II. 400. a
de Fabriano II. 36. a
Falckenbergius I. 760. a
Faluel II. 283. b
de Fano I. 728. b
de Faventia I. 902. b
de Fenario II. 83. b
Fernandez II. 440. a
de Ferraria II. 31. b
Ferron I. 625. b
de Finario. *Vide* de Penario
Flameng I. 873. a
de Florentia I. 582. b
Foix *vel* Fox II. 400. b
Fontana I. 772. a
de Fontaniis II. 63. b
Forbiteus *vel* Forbitoris I. 677. a
Fourré II. 322. b
Francckenius. *Vide* Braſiator
de Francofordia I. 795. a
de Fraxino II. 90. a
Freilinck II. 665. a
Fribitoris. *Vide* Forbiteus
de Friburgo. *Vide* Lector
Gactus *vel* Gattus I. 867. b
Gaii I. 688. a
de Gallicis I. 728. b
de Gallicis alter I. *Ibid.*
Gallo II. 246. a
Gallo alter II. 628. b
Garcia II. 615. a
Garganus. *Vide* Jordanus
de Gavaſton II. 440. b
Gebennenſis. *Vide* de Cors
Geniſii Quaye de Parma I. 906. b
Germes II. 480. b
Geſnerus II. 621. a
Giffre de Rechac. *Vide* de Sancta Maria
Gobii Junior I. 633. a
Godin II. 616. a
de Godoy. *Vide* Johannes Ægidius
Gonçalez de Albelda II. 427. a
Gonçalez de Leon II. 486. b
Goro. *Vide* de Sancto Geminiano
Goudemont I. 852. b
Granada II. 307. a. 754. b
Granet II. 335. a
Graveran I. 782. a

Johannes Griſonius II. 187. a
Gritſch I. 909. a
Guerrero de Mexia II. 754. b
de Guiencourt II. 151. b
Guillot II. 433. b
Guzierrez II. 321. b
Harley II. 29. a
de Haſela I. 619. a
Hecquet II. 658. b
Henauier II. 341. b
Hentenius II. 195. b
de Herduch I. 472. b
Herenbeeck II. 448. a
Herolt I. 762. a. & II. 822. b
Heſpe I. 410. b
O Heyn II. 791. b
des Holias II. 791. b
Hoſt de Romberg II. 88. a
Hurtado de Mendoça II. 62. a
de Hybernia. *Vide* Thomas
de Janguas. *Vide* Yanguas
de Janua I. 462. a & II. 818. b
Janſſ II. 754. b
Inſulanus. *Vide* Iſidorus de Iſolanis
Jorneus II. 460. a
Jucundus II. 36. a
Junior. *Vide* Gobii
de Ivodio II. 64. a
Kuned I. 821. a
Labardac II. 549. b
Lamirault II. 404. a
de Lampugnano I. 434. b
Lancelli *vel* Lanceau II. 90. b
de Laſcano, *Vide* Lezcano
Lector de Friburgo I. 523. b
de Legio I. 268. a
Leo I. 794. a. & II. 823. a
Leopardus Eſronita II. 754. b
de Lezcano II. 486. b
Lierard II. 64. a
Linconienſis I. 902. b
Linctinibern *vel* Liechtemberg. *Vide* Pieardi
de Liſbona II. 634. a
des Loix. *Vide* Deſloix
Lopes I. 826. a
Lopes alter II. 474. a
de Lorenzana II. 417. a
de Luca II. 523. b
de Ludeña II. 198. b
de Luna II. 373. b
Lupicinus II. 822. a
de la Madalena. *Vide* Eſtrada
Madeyra II. 328. b
Magiſtri I. 781. a
Maheu II. 246. a
Mahuet II. 717. b
de Malliaco. I. 127. b
Manerba. *Vide* Alexander
Marieta II. 377. a
Marotte II. 634. a
Marques, *vel* Marquez I. 893. a
Martin I. 881. b
Martin del Prado II. 448. a
Martinez II. 665. b
Martinez de Prado II. 624. a
de Mata II. 523. b
Mauritius II. 779. a
de Melendez II. 727. a
Menigand II. 440. b

Johannes Menſingus II. 84. b
de Mercado II. 427. a
de Meung Clopinel I. 741. b
Michaëlis I. 755. a
Mico II. 154. b
de Mileto. *Vide* Julianus
Millenſis I. 895. b
de Molendino I. 627. b
Moneta. *Vide* Moveta
de Monluc II. 252. b
de Monte I. 472. b
de Monte alter I. 837. a
de Montecorvino II. 358 b
de Montelethérico I. 268. a
de Montenigro I. 799. b. II. 823. a
de Monteſono I. 691. a
de Montoya II. 315. a
de Morales II. 613. a
Mormentin II. 634. a
de Mota II. 368. a
de Moveta I. 488. b
Muneril I. 812. b
de Muſſindorp I. 412. b
de Myrica II. 191. a
Nannius. *Vide* Annius
de Navarra I. 16. a. 49. b
Naya II. 408. b
de Neapoli I. 567. a
de Neapoli alter I. 749. b
de Neapoli tertius I. 821. a
Nicolai II. 647. a
Nicoſienſis. *Vide* de Polo
de Nigromonte. *Vide* de Montenigro
Nockart *vel* Nocquart II. 108. a
de Noewirelles II. 474. b
Nonnart II. 444. a
de Novocaſtro I. 741. b
Nyder I. 792. b. & II. 822. b
Nys II. 427. b
Ochoa II. 191. b
de Opremo I. 473. a
de Ortega II. 199. a
Palæologus. *Vide* Jacobus
de Palentia II. 254. b
de Paliz II. 33. b
de Palma I. 520. b
Pariſienſis Pungenſaſinum I. 119. a. & II. 819. b
Pariſienſis alter Quidort I. 500. a. & II. 335. b 819. a
de Parma I. 521. b
Patin I. 812. b
de Paz II. 689. a
Peckam I. 489. a
de Pedraça II. 199. a
Pedro *vel* Petri 845. a
de la Peña II. 191. b
Peſſelius II. 135. a
Picardi de Lucemberk I. 522. b
Pilori I. 812. b
Piſienſis. *Vide* Pariſienſis II
Piſtorienſis *Vide* Pariſienſis II
Piſtorienſis alter I. 879. a
del Poço, *vel* de Pureo II. 594. b
de Podionucis I. 708. b. & II. 821. a
Poëlman II. 805. b
Poinſot. *Vide* a Sancto Thoma
de Polanco II. 639. b
Poleti I. 754. a

Johannes de Polo I. 359. a
Portalegrenſis I. 902. b
Portier II. 534. b
de Portugal II. 460. a
de Prato I. 393. b
Preſlawiz I. 884. a
de la Puente II. 460. b
Pungenſaſinum. *Vide* Pariſienſis I
Puteobonellus I. 792. b
Quidort. *Vide* Pariſienſis II
Ragot. *Vide* Petrus
de Raguſio I. 206. b. 797. a. & II. 823. a
Ramirez II. 368. a
Raſia *vel* Raiſa I. 648. b
Ravetti II. 471. a
Renard Gallus II. 553. b
Renard Flander II. 373. b
Revolli I. 641. b
Reynardi II. 23. b
de Ribas Carraſquilla II. 712. b
Ricciardi de Altamura II. 659. a
de Riccio I. 791. a
Robles II. 153. b
Romanus. *Vide* de Columna
Romberg. *Vide* Hoſt
de Rueda II. 416. b
Rufus *vel* Redade I. 396. b
Ruſſim. *Vide* Cuſſim
Ryderus II. 590. a
Sagaſtizaval II. 321. b
Salodienſis II. 211. a
Sanantinus I. 728 b
Sanchez Sedeño II. 400. b
dos Santos II. 427. b
de Sancto Ægidio. *Vide* Ægidius
de Sancto Benedicto I. 385. a 404. a
de Sancta Cruce II. 795. b
de Sancto Geminiano I. 528. a. II. 819. a
de Sancta Maria II. 594. b
de Sancto Miniato I. 857. a
de Sancto Thoma II. 538. a
Saragoça. *Vide* Petrus Johannes
Saulius II. 377. b
Schadland *vel* Schandenland I. 672. a
Schoovendiche *vel* Schoondicke I. 752. b
Schoenhovia I. 909. a
Segobienſis II. 311. b
Semeca I. 489. a
Senarenſis II. 575. b
Sernigatii. *Vide* Sternegaſten
Sicola. *Vide* de Neapoli I
Skelton I. 720. b
Slotanus *vel* Scholotanus II. 175. a
de Soardis. *Vide* Pariſienſis II
Somerton I. 728. b
Sternegaſten *vel* Spernegaſſe I. 709. a
Stockes *vel* Stoccus I. 674. a
Stubbs. *Vide* Thomas
de Svevia. *Vide* Henricus Suſo
Svilkilfrans I. 641. a
Syri Vadanus II. 805. b
de Tabia. *Vide* Cagnazzo
de Tambach *vel* Tambaco I. 667. b. & II. 821. a
Tarpon II. 751. b
Taſcherius I. 497. b

Digitized by Google

Johannes Taulerus I. 677. b. & II. 821. a
de Taurino I. 729. a
Teſtefort II. 539. b
Tetzel II. 40. b
Teuto II. 821. b
Teutonicus. *Vide* Lector de Friburgo
Teutonicus alter. *Vide* Wildeshuſen
Thome I. 694. b
Tigare I. 794. b
Tomeus II. 758. a
de Torreblanca II. 528. b
de Torrocollo I. 473. a
Tricaſius II. 444. a
de Turre. *Vide* Joachimus Turrianus
de Turrecremata I. 857. b. & II. 335. b. 823. b
de Tuſcia. *Vide* de Sancto Geminiano
de Vargas Machuca II. 587. a
de Varſiaco *vel* Verdiaco I. 268. a. 373. a
de Vaſconcellos II. 570. b
Vatat I. 812. b
Vehus. *Vide* Michael
de Venetiis. *Vide* Joachimus Turrianus
de Vercellis I. 210. b. 427. b
Veri II. 29. a
de Vero II. 81. a
de Vicentia I. 150. a
de Victoria II. 51. b
de Vignay I. 742. b
Viguerius II. 137. a 335. b
de Villagarcia II. 187. a
Villaſeñor II. 702. a
de Villerio II. 83. a
Vineti I. 809. b
de Viterbio. *Vide* Annius
Uldalricus II. 103. a
Upſalenſis I. 427. b
de Urduña II. 284. b
Utenhove. *Vide* de Ardemburgo
de Wildeshuſen I. 111. a
a Wininghen I. 807. b
de Yanguas II. 448. b
de Zaragoza y Heredia. *Vide* Saragoça
a Zichenis II. 335. b
Zinedolus. *Vide* Jacobus

Qui Johannis nomini alterum habent ſubjunctum.

Johannes Ægidius de Godoy II. 702. b
Alexander Ruſca II. 689. b
Alphonſus Baptiſta. *Vide* Ildephonſus
Ambroſius Barbavara II. 312. a
Andreas Coppenſtein II. 448. b
Faure II. 650. b
Prati II. 579. b
Antonius d'Aubermont II. 709. b
Dias II. 780. b
Baptiſta Hiſpanus II. 245. b
Balbus II. 450. a
Barreyre II. 806. a
Braceſchi II. 381. b
de Caſtillo *vel* Caſtellus II. 676. b

Johannes Baptiſta de Chaves II. 755. a
Civegna II. 755. a
Corradus II. 361. b
Corrazario II. 528. b
di Coſtigliole II. 298. b
Cuerani II. 230. b
Ettoreus II. 827. b
Feuillet II. 713. a
Fini II. 524. b
de Forolivio. *Vide* Baptiſta de Fabriano
de Franchis Spinola II. 597. a
Franckxen *vel* le Franc II. 597. b
Gonet II. 692. b
Gonneau II. 705. a
Guillerme II. 559. b
Hacquet II. 579. b
Hault II. 484. a
de Judicibus. *Vide* Baptiſta de' Giudici
van Kerwigh II. 806. a
Labat II. 806. a
Lancius II. 322. b
Lancius alter II. 487. a
de Lugo. *Vide* Johannes Bartholomæus
Maderan II. 774. b
de Marinis II. 561. a
Maronita II. 385. a
de Martinengo II. 560. a
Mazzoleni II. 778. b
de Morales II. 611. b
Pecchio II. 576. a
Petrobelli II. 654. b
Pichi II. 792. a
Polo II. 755. a
Priantes II. 602. a
Riccardi II. 566. a
Rouſſeau II. 806. b
Rouſſel II. 702. b
a Sancto Petro II. 584. a
Serignano II. 312. b
Serſale II. 597. b
Silveſter II. 560. a
Spada *vel* Spadius II. 598. a
du Terre II. 713. b
Theatinus II. 43. b
de Tufo II. 363. a
Verjuys II. 621. a
Wouters II. 702. b
Bartholomæus Ferrus de Lugo II. 263. a
Benedictus Perazzo II. 767. a
Pollamme II. 786. b
Carolus Ducos Toloſanus. *Vide* Jacobus
Ceſlaus Baier II. 539. b
Chriſtianus Itſtein II. 540. a
Chryſoſtomus de Bagnuolo II. 131. b
Douillet II. 643. b
Javellus II. 540. a
Trabicinus II. 368. b
Damaſcenus Lubcenieccki II. 792. a
Dominicus Agnani II. 795. a
Gavotti II. 786. b
Leonius II. 640. a
Maſſa II. 745. a
Montagnuolo II. 373. b, 755. a
Nazarius II. 579. b
Nicoluccius II. 734. b
Rey *vel* Regius II. 606. a

JI

Johannes Dominicus Rovarinus II. 408. b
Scevolinus II. 825. a
Franciscus Beatus *vel* de Bertis II. 123. b
Billecoq II. 779. a
Passarellus II. 582. b
de Reggio II. 406. a
de Tarvisio. *V.* Beatus
Hieronymus Cenedo II. 450. a
Hyacinthus Felix de Retornaco II. 324 b
Jacobus du Cros II. 576. a
Percin II 779 b
Ildephonsus Baptista II. 558. a
Jordanus de Pistorio I. 879. a
Laurentius Cairosa II. 444. b
Leo Placentius *seu* Plaisant II. 134. a
Leonardus Geay II. 829. a
Uva II. 461. a
Ludovicus Bona II. 582. b
Vivaldus de Monteregali II. 41. a. 824. a
Marcus de Vicentia I. 795. a
Maria de Afflictis. *Vide* Januarius
Bertinus II. 628. b
Borzinus II. 755. a
Caneparo II. 255. a
Canigianus II. 31. b
Capalla II. 318. b
de Garexio II. 428. a
de Guanzellis II. 413. b
Mutti II. 793. a
Paltinerius. *Vide* Josephus
Paulucius Thomasonus II. 366. b
Pelegrinus II. 676. b
Solarius II. 315. b
de Tolosanis II. 123. b
de Valle I. 902. b
Matthæus de Rispolis II. 453. b
Michael Cavalieri II. 759. b
Pio II. 540. a
Vansslebius II. 693. a
Nicolaus Ciminelli II. 417. b
Paulus Demora del Maro II. 606. b
Nazarius II. 544. b
Petrus Gripheus II. 417. b
Philippus Fridt II. 580. a
de Hertoghe II. 624. a
Polycarpus Severetanus I. 897. b
Thomas Gastaldus II. 582. b
Puteobonellus II. 640. a
deRocabertiI1.630.b. 827. a
de la Torre II. 584. b
Vincentius Asturicensis II. 315. b
Bernard de Rosario II. 743. a
de Valentia II. 453. b
Joanninus de Mantua I. 511. b
Jordanus Missionarius in Oriente I. 549. b
Ansalonius de Sancto Stephano II. 478. b
Vanden Bempde II. 640. b
Brunus II. 342. a
Crispus II. 200. b
Gargano II. 391. a
de Pisis I 512. a
de Rivalto I. 513. a
de Sancta Agatha. *Vide* Hyacinthus
Saxo I. 93. a

JI

Josephus Notarius Gregorii IX I. 100. a
Alcharinus II. 358. b
de Ariano II. 560. a
Maria Avila II. 584. b
Bonetti II. 781. a
Caracciolo II. 603. b
Maria Ciantes II. 634. a
Dromendarii II. 335. b
Favorez II. 640. b
Gelasius II. 528. b
Gigante II. 740. b
Gillis II. 799. a
Gomendradi II. 734. b
Lamberti II. 528. b
Lorello II. 625. a
Andreas Lugarini II. 717. b
Luquian II. 433. b
Mayol II. 765. a
Maria Memmi II. 336. a
Palteniero II. 760. a
Patin II. 806. b
Bonaventura Pons II. 336. a
Thomas Riotta II. 771. b
Roux II. 807. a
de Sancta Maria II. 441. a
de San-Mighel II. 656. b
de Sarabia y Lezana II. 781. a
Senault II. 782. b
de Stagnaro II. 655. a
Maria Tabaglio II. 786. b
de Texeira II. 418. a
Maria Torre II. 793. a
Visconti II. 635. a
de Vita II. 670. a
Maria Zucchi. II. 751. b
Isidorus de Isolanis II. 50. a. 336. a
Ugurgierius Azolini II. 616. a
Isnardus Tacconus I. 565. b
Israel Erlandi I. 544. b
Judocus Caulier II. 121. a
Julianus Bruni II. 755. b
de Fiore II. 529. a
Fresneau II. 233. b
Garcez II. 131. b
de Mileto I 752. b
Sage II. 807. a
Julius Maria Bianchi II. 776. b
Dacus I. 729. a
Doffus II. 319. a
Vincentius Gentilis II. 736 b
Hysoppius II. 284. b
Mercorus II. 629. a
Pavesius II. 215. a
Ivonetus *idem* ac Moneta Cremonensis II. 751. b
Justinianus Daineli
Justinus *idem* ac Constantinus Medices Miechovienlis II. 519. a

L

Lactantius Cremonensis II. 377. b
Guarinonus II. 560. a
Ranfoldi II. 285 a. 816. a
Lambertus de Autisiodoro I. 906. a
Campester II. 52. a
de Legio I. 268. a
Primatitius. *Vide* Rambertus
Lanfranchinus de Genua I. 473. b
Latinus de Ursinis Malabranca I. 436. b
Ursinus Paganus II. 515. a
Laurentius Anglicus I. 16. a

L

Laurentius Blancofordius *vel* Braciforte I. 633. b
Feus I. 866. a
Gallus I. 386. b
Gervais I. 865. a
de Gherardis II. 825. a
Giacomini I. 813. a
Gutieres II. 430. b
Loyero II. 487. a
Menendes I. 473. b
Motera II. 476. b
de Nodoſoponte II. 64. a
Pinon *vel* Pignon I. 804. a
Maria Piſani II. 727. a
Ringſtet *vel* Ringxſtet II. 85. a
Sordini II. 362. a
Sweus I. 410. b
de Ubaldinis *vel* de Waldinis I. 589. b
de Verona I. 771. a
Laurentius de Batineis *vel* Waldinis I. 589. b
Lazarus Daſſier II. 733. b
Leander Albertus II. 137. b. 825. a
Leonardus Belunenſis. *Vide* Matthæi
Chienſis. I. 816. b
de Dalem II. 200. b
de Datis Statius I. 755. b
Foſſeus II. 524. a
Geay. *Vide* Johannes Leonardus
Hanſen II. 705. a
Janſſenſboy II. 607. a
Italicus I. 902. b
Juſtiniani I. 816. b
de Manſuetis I. 848. b
de Marinis II. 228. a
Matthæi de Utino I. 845. a
de Neapoli I. 684. a
de Paſſano II. 673. a
de Piſtorio I. 473. b
del Pogo II. 336. a
Raguſinus I. 857. b
Ser-Uberti I. 859. a
de Valle Brixinenſi I. 816. b. II. 823. a
de Utino. *Vide* Matthæi
de Utino alter II 135. a
Viennenſis in Auſtria I. 843. a. II. 823. b
Livinus Bondius II. 34. a
Livius Leonius II. 698. a
de Rocaſicca II. 406. a
Lucas Bettini II. 121. a
Caſtellinus II. 471. a
Fernandez de Ayala II. 560. b
de Leopoldo II. 258. b
Loarte II. 625. a
Manelli I. 652. a
Maria Modrone II. 431. b
de Neapoli I 565. b
Rullo I. 903. a
Lucius Caccianemici II. 298. b
Ludolphus de Groninga II. 54. a
Saxo I. 568. a. & II. 819. b
Ludovicus Maria Agudi II. 687. b
de Aquino II. 421. b
Ayrrola II. 728. b
Bancel II. 705. b
Bauldry II. 554. a
Vincentius de Benedictis II. 724. b
Bertha II. 745. a
Bertrandus S. II. 263. b
Bertran Marco II. 441. a
Bidault de Sancta Maria. II. 737. a
Antonius Boyer II. 776. b

L

Ludovicus de Bollo II. 162. a
Bona. *Vide* Johannes Ludovicus
le Breton II. 737. b
Brunus II. 625. a
de Cacegas II. 374. a
Maria Calchi II. 587. a
Campana II. 32. a
Auguſtinus Caſtellus II. 699. b
da Cenſina I 757. b
Chardon, *Italis* Ciardon II. 566. a
Hortenſius Cicalla II. 689. b
Daures II. 807. a
Doublet II. 599. a
de Faria II. 325. a
Fenice II. 585. a
de Ferraria I. 882. b
Flores II. 428. a
Gomez de Solis II. 643. b
Granatenſis II. 289. a. 826. a
de Gratia II. 635. b
du Hamel II. 385. b
Juſtiniani II. 644. a
Longo *vel* Longhi I. 852. b
Lopez II. 316. a
Bertrandus Loth II. 571. a
Loumans II. 502. b
de Luere II. 219. a
de Magdalono II. 326. a
Mariſſal II. 495. b
Martin II. 336. a
Meſplede II. 607. a
Meyere II. 799. a
e Michaëla *vel* Michelinus II. 32. a
Minutolus II. 651. a
Nocilla II. 378. a
Maria Nozzi II. 676. b
de la Oliva II. 422. b
de Orduña II. 540. b
Panormitanus II. 76. b
Rengino II. 328. b
Robiin II. 807. b
Robion II. 495. b
Seſti II. 750. a
Solorzano II. 401. a
Sotillo de Meza. II. 302. b
de Soromayor II. 374. a
de Souſa II. 474. b
de Torrez II. 307. b
de Tovar II. 21. b
de Valentia. *Vide* de Ferraria
de Valleoleti I. 789. a
Venegas II. 433. b
Venetus. *Vide* Michelinus
Vivaldus de Monteregali. *Vide* Johannes Ludovicus
de Urreta II. 378. a
de Wgliengue II. 356. b
Yſtella. II. 391. a
Lupercius de Huete II. 328. b
Lupus de Baïona. I. 519. b
de Barrientos I. 813. b

M

M. de Bario Neapolitanus I. 676. a
Magdalius Jacobus Goudanus II. 44. a. 536. a
Magino Vantallol II. 772. a. 781. a
Malachias Hybernus I. 742. b
Manuel de Guſman I. 16. a. 37. b
Mancius de Corpore Chriſti II. 243. b

M

Manuel Calecas I. 718. a
Garço II. 787. a
Marcellus Barone II. 737 b
de Cavaleriis II. 768. a
Craſſus *vel* Graſſus II. 375. a
Levarettus II. 453. b
Marcheſinus de Monopoli I. 616. a
Marcus Adighieri I. 903. a
Arighetti. *Vide* Maurus
Cattaneus II. 130. b
Doufrere II. 710. a
Ferro II. 659. a
de los Huertos II. 450. b
Hybernus I. 743. a
Langella II. 323. a
Laureus II. 215. b
Maffeo II. 401. a
Martinez II. 323. a
Medices II. 267. b
de Neapoli I. 504. a
Pius Pini *vel* Pinos II. 602. b
Plageſe II. 203. b
Roncioni II. 820 b
de Saavedra II. 471. b
Antonius Seraphini II. 406. a
Serra II. 554. b
Antonius Sterni II. 666. b
Petri de Succhiellis I. 894. b
de Weida II. 81. a
Marianus de Bitunto I. 808. a
Krepicenſis II. 755. b
Maringus II. 413. b
lo Vecchio de Panormo II. 139. a
294. a. 336. a
Zogali II. 336. a
Marinus Cerchiarius II. 607. b
Prouvere II. 487. a
Venetus I. 855. a
Marius Diana II. 799. b
Martialis Auribelli I. 811. b
Martinus de Amantia II. 63. b
de Bitunto I. 640. b
de la Carcel II. 359. a
de Dacia I. 736. a
de Fano II. 3. a
Franciſci I. 812. a
de Gregorio. *Vide* Mauritius
Harney II. 765. a
de Janua I. 895. a
Lavado II. 401. b
de Ledeſma II. 210. b
de Leon II. 406. b
Leuweus *vel* Leuveſius I. 903. a
Maçon II. 187. b
Piſtor II. 142. b
Polonus I. 361. b
Polonus alter II. 88. b
Porrée. 757. a. 777. a. & II. 336. a
Real de la Cruz II. 566. b
de Soleta I. 729. a
Wigandt II. 762. b
Skytte Dacus I. 428. b
Matthæus Abbas unicus I. 15. a. & b. 92. a
d'Anna II. 525. a
d'Atri I. 570. b
Bandellus II. 155. a
de Bie II. 808. a
de Boniportis I. 796 b
de Caſtillo II. 795. b
de Caſtromaris I. 263. a
C. P. patriarcha I. 473. b

M

Matthæus Dolmans II. 787. a
de Ebroicis I. 699. a
Fatius II. 734. a
de Finario I. 797. a
Grabon *vel* Graben I. 759. b
Griti I. 210. b
Lachi II. 195. b
de Lulmo II. 25. a
Laiſné II. 401. b
Mandello. *Vide* Bandellus
Marinetti I. 893. a
Mazottus II. 34 a
Medices I. 521. b
de Meris II. 64. a
Ortiz. *Vide* Ory
Ory II. 162 a
de Ponciaco I. 514. a
Ripenſis I. 729. a
Siculus II. 22. a
Soderini II. 336. b
Urſini I. 596. a
Matthias Aquarius Yvonus II. 302. b
Faſanus II. 363 a
Heys II. 441. a
Liropius II. 423. a
Meyers II. 514. a
Moracca II. 550. a
de Pace II. 38. a
du Puis II. 585. a
Zittardus II. 215. b
Mathurinus Eſpiardi I. 831. b. 895. b
Gaultier II. 316. b
Mauritius de Belvaco I. 484. a
Gaufridi I. 846. a
de Gregorio II. 566. b
de Lezana II. 625. a
de Rivalia I. 410. b
de Villaprobata II. 25. a
Maurus Arrighetti II. 21. a
Maximus Salernitanus I. 750. b
Trocheus II. 103. a
Medardus de la Val II. 323. a
Melchior Cano II. 176. a
Coronado II. 433. b
Thomas de L'hermite II. 808. a
Mançano de Haro II. 461. a
Moſticenſis II. 303. b
Pou *vel* de Puteo II. 178. a
Varacenſis II. 350. a
Menentillus de Spaleto I. 541. a
Michael de Arcos II. 824. b
de Aſti II. 182. a
Awiſati Fontanaroſa II. 655. b
Barili II. 599. b
de Benavidez II. 563. b
Bonelli II. 323. b
Borzinus II. 585. a
Cretenſis I. 875. a
de Fabra I. 16. a
Ferré II. 351. a
de Fraga I. 602. b
Franciſci II. 7. a
de Futno de Inſulis I. 596. b
Ghiſlerius. *Vide* Pius V
de Hungaria I. 736. b
Jourdain II. 700. a
Lequien II. 808. a
Llot de Ribera II. 378 a
de Madris I. 903. a
Melphonſus II. 590. a
Archangelus Nannius II. 640. b

Michael

M

Michael Olozabal de S. Sebaſtiano II. 32. a
Gphovius II. 496. a
Pio. *Vide* Johannes Michael
Pius Torrez II. 714. a
Mac Quillin II. 787. a
de Reggio Lepido II. 545. a
Ribera II. 234. a
Archangelus Rivetta II. 694. b
Ruiz II. 466. b
Saraverius a Petra Sancta II. 38. a
Angelus Seghetius II. 441. b
Scixelius II. 563. b
de Stella I. 729. b
Torres II. 545. b
Tramus II. 540. b
Vehe *vel* Vehus II. 95. a
Zanardus II. 529. a
Modeſtus Biliotti II. 276. b
de Vicentia II. 299. a
Moneta de Cremona I. 122. b
Morandus de Segnia I. 355. b
Munio de Zamora I. 398. b

N

Nallus de Urbeveteri I. 626. a
Narciſſus Camos II. 336. b
Natalis Alexandre II. 810. b
Deſlandes II. 545. b
Nicolaus de Albertinis de Prato I. 546. b
de Alexandria I. 782. b
Alexius II. 273. a
de Aneſiaco I. 549. a
Anſideus II. 65. a
Arnu II. 703. a
de Aſculo. *Vide* Nicolaus Lucius
Auguſta I. 806. a
d'Aymo I. 822. a
Bagnatorius II. 34. a
von Banckh II. 714. a
Barberius II. 673. a
Berardi II. 635. b
Bocaſſinus I. 444. b
Botruntinus epiſcopus I. 522. a
de Brito. *Vide* de Byard
Bruyeres II. 694. b
Burgundio. *Vide* Jacquerius
de Byard I. 123. b
Calvi II. 453. b
Caraccioli I. 696. a
Chaſſequi II. 64. a
Ciampolus II. 558. b
Claraſco. *Vide* Thomas
Coeffereau II. 434. a
Columbo II. 72. b
Conen II. 772. a
a Cruce II. 168. a
de Cuſa I. 909. b
de Dacia I. 826. b
Dias II. 319. b
de Divione. *Vide* Jacquerii
Eymericus I. 709. a
Fabbroni II. 178. a
Fatou II. 737. b
de Faventia I. 623. a
le Febvre II. 576. a
Figuerez II. 563. b
de Finali II. 62. b
Fortiguerra I. 249. b
de Fromavilla I. 555. a

N

Nicolaus de Gennaro II. 787. b
Georgius II. 583. a
de Gorran I. 268. b. 385. a. 437. b
Harcilech I. 641. a
de Hanapis I. 422. a
de Hancinis *idem*
Henricus Dacus I. 41. a
de Humburgo II. 64. a
Jacquerius I. 847. b. & II. 823. b
Maria Januarius. *Vide* Gennaro
Janſſenſboy II. 479. a
Andreas de Incontris I. 749. a
Italus. *Vide* Ricoldus de Montecrucis
Keyſers II. 246. a
Lepori II. 710. b
Lorini del Monte II. 406. b
Lucius *vel* Nicoluccius de Æſculo I. 566. a
Malinellus II. 503. a
de Marianis de Mantua I. 519. b
Mande II. 824. b
Medenſis. *Vide* Durandus de Aureliaco
Mirabilis de Coloſvaria I. 878. b
Morin II. 85. a
Moſchinus. *Vide* Caraccioli
Moſticenſis II. 546. a
Neelſius a Campenhout II. 328. b
de Neritono I. 837. a
de Paganico I. 570. b
de Piſis I. 903. b
Potaxu II. 441. b
de Prato. *Vide* de Albertinis
de Pugnatoribus. *Vide* Bagnatorius
Riccardi II. 503. a
Ridolphi II. 457. a
Roſell I. 649. b
de Sancto Martino I. 661. b
de Sancto Saturnino I. 683. a
de Sancto Victore I. 617. a
Savin II. 62. b
Schomberg *vel* Sciomberg II. 103. a
Strata II. 292. a
de Tenda I. 779. a
Terranova I. 903. b
Teuto. *Vide*. Hermannus Teuto
Toſcanus II. 359. a
de Trajecto. *Vide* Treveth
Treveth *vel* Trivet I. 561. b. II. 819. a
de Troia I. 702. b
de Valleoleti I. 706. a
Venne II. 11. a
de Weſtrados I. 411. a
Nicoluccius de Æſculo. *Vide* Nicolaus Lucius
Norbertus Delbecque II. 788. a
van Opberghem II. 700. a
Scheneiider II. 743. b

O

Octavianus Bulgarinus II. 783. a
Gravina II. 435. b
Odinus de Claromonte I. 757. b
Odo de Colleako I. 629. a
Gallus I. 474. a
Odoardus Pius Felina II. 718. a

O

Odoardus Viſdomini I. 403. a
Olaws de Skara I. 411. a
Oliverius Brito I. 448. a
de Cuilly II. 420. a
Dacus I. 504. b
de Fiandra II. 534. b
Fournier II. 738. a
Teuto I. 448. a
Onuphrius Clemens II. 234. a
Eliſius II. 444. b
Otto de Nienhus I. 532. a
Turingus I. 413. a

P

P. de Roſſet. *Vide* Chabertus
Pacificus de Novaria I. 910. a
Paganus de Bergomo I. 361. b. 553. b
Palmerius Botontus II. 10. a
Pantaleon de Conſtantinopoli. *Vide* C. P. ſodales
Paparonus de Paparonis I. 421. a
Paſchalis de la Fuen Sancta II. 25. b
Patritius Tricaſio II. 466. b
Paulinus Bernardini II. 274. a
Alter *ad calcem ſuperioris.*
Berti II. 385. b
Turchius II. 81. a
Paulus Airoldi II. 366. b
Alpherius II. 734. b
Bachalarius I. 757. b
Barbus I. 879. b
de Blanchis II. 428. a
de Bononia. *Vide* Matugliani
Butigella II. 77. a
Maria Canninus II. 793. b
Caraccioli II. 541. a
Cararria II. 414. a
Caſſani II. 827. a
Chriſtiani I. 246. a
Conſtabilis II. 255. a
Coye *vel* Coyanus II. 267. b
Dalmata. *Vide* Hungarus
Maria Donzello II. 401. b
Faſſeau II. 728. b
Maria de Faventia II. 420. b
de Franchis II. 391. b
de Garexio II. 428. b
Garra II. 530. a
Maria Georgio II. 585. b
Giraldus II. 694. b
Griſaldus II. 368. b
Ludovicus Greppi II. 788. b
Gualduccius de Pilaſtris I. 521. b
Guaſtaferrus I. 616. b
Hungarus I. 21. b
Hungarus alter I. 849. a
Lactantii II. 467. a
Legionenſis II. 76. b
Manna II. 124. a
Marin II. 270. a
Matugliani I. 843. b
Minerva II. 546. b
de Moneglia II. 3. b
Montiſcellanus II. 82. a
de Mora I. 910. a
Morvans II. 688. a
Maria Pappalarda II. 408. b
Picus II. 428. b
de Pilaſtris. *Vide* Gualduccius

P

Paulus Portarius. *Vide* Matthias Aquartus
Piromallus II. 621. b
de Quintiano II. 187. b. 825. a
Rechiedeus II. 724. b
Ripperus I. 904. a
Roadus II. 244. a
Romanus I. 904. a
Ryſtius II. 479. b
Soncinas. *Vide* Barbus
Vander Sluys II. 800. a
de Taberna II. 163. b
de Venetiis I. 54. b
de Venetiis alter I. 910. a
de Venetiis tertius *ad n.* 2 II. 300. b
Vincentius II. 268. a
Zizuri II. 259. a
Zocca II. 558. b
Peregrinus Polonus I. 551. b
Petronius Kaminienſki II. 554. b
Martini II. 541. a
Petrus de Albenatio I. 117. b
de Albingauno *idem falſo dictus*
de Alcala II. 770. b
de Alcala alter II. 785. b
de Alvernia I. 489. a
Amelius de Brenaco I. 743. a
de Amore *vel* Damour II. 496. a
de Andria I. 532. b
Angelellius I. 349. a
Anglicus I 603. a
Antonii II. 3. a
Antravanenſis I. 872. b
Aridienſis. *Vide* Sechepee
de Averſa I. 773. b
de Ayala II. 453. b
Bacherius II. 347. b
Bachot II. 756. a
Bajocenſis I. 705. b
Barberius II. 348. b
Barcinonenſis. *Vide* Raimundus Martini
Baſelius II. 725. a
Bejerano II. 349. a
Bergomenſis I. 863. b
Martyr Bertagna II. 745. b
Bertanus II. 166. b
Bianchi II. 738. b
Bladier II. 359. a
Blandin II. 618. b
Blaſco II. 391. b
de Bobio I. 450. b
de Boemia II. 822. b
de Bollo II. 316. b
Boncherius *vel* Gaucherius I. 698. b
de Bononia. *Vide* Galdinus
vanden Boſche II. 727. b
Bouquier II. 392. a
de Brixia I. 750. a
Brun I. 461. b
de Bruxellis. *Vide* Crockart
Martyr Bucionius *vel* Baccionus II. 329. a
Martyr de Buenacaſa II. 735. a
Calo I. 511. a
Calvo II. 441. b
de Canals I. 749. b
Canu II. 216. b
de Caritate I. 633. b
Caſtruccius II. 336. b

P

Petrus Caſtruccius alter II. 636. a
de Chanterene II. 467. a
Paulus Ciancianus I. 846. b
le Clercq II. 143. a
le Clercq alter II. 487. b
Martyr Coliard II. 563. b
Martyr Coma II. 250. a
de Corduba II. 64. a
de la Coſte II. 268. a
Covaruvias II. 81. b
Criſpus II. 299. a
de Crocco II. 108. a
Crockart de Bruxellis II. 29. b
de la Croix II. 392. a
de Cruce *vel* de la Cruz II. 269. a
de Cueto II. 788. b
de Dacia I. 407. a
Delgado II. 322 b
Deza II. 375. a
Dierxens II. 659. b
Divo. *Vide ſequentem.*
Divolé II. 200. b
Dominicanus I. 729. b
Maria Donzellus. *Vide* Paulus
Doré *ſeu* Auratus II. 203. b
Eberardinus I. 896. b
Eliſius II. 524. a
Emmanuel II. 641. a
de Encinas II. 321. b
Eſpinel de la Portaza II. 607. b
Fabri de Novimagio II. 64. b
Falacha I. 559. b
Falconius. *Vide* Fulconis
du Fay II. 504. b
de Feria II. 292. a
Ferdinandi *vel* Ferrandi I. 127. a
Martyr Feſtus II. 382. b
Flore *vel* Flua I. 754. b
de Fonteluporum I. 753. b
Foracha. *Vide* Falacha
du Four II. 636. a
Franchinus II. 325. a
Fratinus *vel* Fradinus II. 203. b
Frenze II. 735. a
Martyr Freſciantes *vel* Froſciante II. 636. b
Fulconis I. 265. b
Galdinus I. 729. b
de Galiſſard II. 246. b
Gallus. *Vide* Remenſis
Gaucherius. *Vide* Boncherius
Geyman II. 711. a
Paulus Giannerinus II. 166. b
Giraldel II. 477. a
Godebille II. 234. b
de Godoy II. 673. a
Gralla II. 467. a
Johannes Guaſch II. 385. b
Guidonis I. 625. a
Heimar II. 756. a
Herp I. 729. b
de Herrera II. 467. a
Hieremias I. 810. a
Hiſpanus I. 485. a
Jammy II. 616. b
de Janua I. 398. b
Iruroſqui II. 163. b
Kamienſki. *Vide* Petronius
Vander Keeren II. 788. b

P

Petrus Kyrſlacxen I. 898. a
Labat II. 636. b
de Langle, *qui &* de Angulo II. 46. b
Lavinius II. 23. b. 336. b. 824. a
de Ledeſma II. 404. a
de Lemet I. 268. b
Maria Leverucci II. 795. a
Martyr Locatellus II. 442. a
Lopez II. 714. a
Louvet II. 530. a
Magalhaens II. 644. a
Antonius Majorana II. 796. a
Maldura. *Vide* Bergomenſis
Malpæus II. 547. a
de Marchis II. 547. b
Joſeph Mari II. 431. b
Marin. *Vide* Paulus
Marſilius I. 520. b
Martin II. 72. b
Martyr Luſitanus II. 401. b
de Maſtrettis I. 817. b
Matilla II. 743. b
Matritenſis I. 15. a. & b
Maza I. 721. a
de Mercado. *Vide* Thomas
de Metis I. 450. b
Martyr de Mevania II. 329. b
de Montenigro II. 541. b
Monticellus I. 561. a
Martyr Morales. *Vide ſequentem*
Martyr Morallus II. 234. b
de Moravia I. 757. b
Martyr Moxet II. 564. b
Muñoz II. 781. a. 793. b
Maria Mutonus II. 420. b
Martyr Naldinus II. 607. b
Nerettonus. *Vide* Nicolaus de Neritono
Niger I. 861. a
de Ocaña I. 857. a
Olim II. 309. b
Olivarii II. 108. a
Paez I. 474. b
de Palma I. 614. b
de Palude I. 603. b. & II. 820. b
Palumbinus II. 752. a
de Paredes II. 431. b
Maria Paſſerinus de Sexula II. 674. a 827. a
Patavinus II. 667. a
de Paternis. *Vide* Pennis
Pelican II. 650. a
de Pennis I. 569. a. & II. 337. a
Martyr Petrucci II. 747. b
Paulus Philippius II. 558. b
Philippius I. 428. b
Pichius de Trebio II. 496. b
de Piſis I. 855. a
Polonus. *Vide* de Palma
de Portocarrero II. 329. b
de Pravia II. 294. b
de Pruſſia I. 866. a
Puerorum II. 525. a
de Quintiano. *Vide* Paulus
Ragot II. 359. a
de Raiſa. *Vide* Rancia
de Rancia *aliis* Guillelmus de Ranſo I. 677. a
Ranzanus I. 876. a

P

Petrus Regis II. 756. a
Remenſis I. 115. b
de Ripa Tranſona I. 773. b
Rochim I. 807. b
de Rodecillas. *Vide* Sanctes Francus
Martyr Romanius II. 550. a
Roſella II. 576. b
Roſeus II. 383. a
de Rovado. *Vide* Paulus
de Sancto Dominico II. 356. b
Martyr de Sancto Gervaſio II. 132. b
de Scala I. 417. a
Martyr Scandariatus II. 761. a
Scotus de Panormo II. 689. b
Seichepee *qui* & Aridienſis II. 309. b
Thomas Serſale II. 597. b
de Seſana I. 102. b. 354. b
Sicardi I. 577. a
Soto II. 183. a
de Soto II. 329. b
Specchi II. 164. a
Strozzi I. 651. b
Suberti I. 910. b
Sylvius II. 132. b
Symars II. 650. b
de Tapia II. 587. b
de Tardito II. 64. b
de Tarentaſia I. 350. b
de Tarviſio. *Vide* Fradinus
Teuto I. 855. a
Tilhac II. 756. a
de Tornare I. 268. b
de Tobar II. 756. a
de Valetica I. 361. a
de Valle aurato I. 268. b
Verdugoſarria II. 312. b
de Verduno I. 268. b
Verjuis II. 613. b
Vicecomes *vel* Vizconti II. 349. a
de Villamayor II. 616. b
de Vincentia I. 880. a
Vitalis II. 337. a
Martyr Volcar II. 700. a
Ægidius van Waleghem II. 383. a
Wellens I. 843. b
Wloers II. 607. b
Ybañes II. 192. a
Johannes Zaragoça y Heredia II. 432. a

Philippus de Acoſta II. 564. b
Aerts II. 496. b
Angelini II. 450. b
Arduino II. 756. a
de Barberiis I. 873. a
de Beaumont II. 690. a
de Bozzolo II. 50. b
Bromyardus. *Vide* Johannes
de Cremona. *Vide* Manna
de Ferraria I. 511. b. & II. 819. a
Gezza de Rufinis I. 682. b
Griveau II. 756. a
Maria Groſſi de Finali II. 766. a
Guidi II. 428. b
de Hortonovo II. 547. b
Incenſo II. 548. a
Manna de Cremona II. 38. b
Marci I. 821. a
de Meneſes II. 219. a
Muſotus II. 34. b

P

Philippus de Pera I. 646. a
de Pergamo *vel* Bergomo I. 743. a
Petit II. 602. b
Siculus. *Vide* de Barberiis
Terræ Sanctæ provincialis I. 44. b 103. b
Theatinus I. 671. a
Urriez II. 229. b
Wannemacker II. 467. b
Wolfius I. 904. b
Wycart II. 738. b
Piatus Heylinch II. 629. b
Pinamons Peregrini I. 246. a
Pipinus Roſa II. 206. a
Pius Manardus II. 625. b
de Middelere II. 729. a
S. Pius Quintus P. M. II. 219. b
Vives II. 571. a
Placidus Nigidus II. 758. a
Parmenſis II. 167. a
Pŕnces de Remis I. 268. b
Proſper Dominicus Maroni II. 783. b
Ptolomæus de Luca. *Vide* Bartholomæus

R

Radulphus Boexing I. 240. b
de Faventia I. 51. a. 125. b. 126. b
de Grandivilla I. 425. a. 427. b
le Maiſtre II. 475. b
de Noviomago I. 871. b
Strodus I. 666. a
Raimundus de Amico II. 429. a
Barbi II. 500. a
Bequin I. 561. a
Bonfilius II. 789. a
Breganius II. 423. a
Breton II. 688. a
Capiſucchi II. 729. a
de Capua I. 679. b
Caſſinia II. 622. b
Cenci, *vel* Cencillomus II. 776. b
de Comitibus II. 674. b
Coſta II. 756. a
Elias. *Vide* Elias Raimundi
Fini da Lodi II. 534. b
de Fundi I. 671. a
Ghila I. 496. a
Goſinus II. 90. b
Graſſenſis I. 160. b
Heſecques II. 637. b
Hugonis I. 662. b
Knilling II. 565. a
Ladeſou II. 501. a
de Lannoy II. 588. b
Madrowic II. 756. b
Mailhat II. 735. a
Martini I. 396. b. & II. 818. b
Matthys II. 727. b.
de Medullione I. 434. b
de Montauro. *Vide* Reginaldus
Nidi II. 696. a
Ortiz II. 725. a
Ortz II. 651. b
Paraſcandolo II. 423. a
Paſqual II. 310. a
de Pennaforti S. I. 106. a
de Ponte I. 519. b
Maria Protus II. 730. a

Digitized

R

Raimundus Ribes II. 451. a
Romanus II. 603. b
Saens II. 401. b
Sampſo II. 550. a
de Sancta Corona II. 718. a
Saxo II. 432. b
del Valle II. 629. b. 756. b
de Vineis. *Vide* de Capua
Zanobi II. 560. b
Rainerius Granchius II. 819. b
Jacobſen II. 497. a
Lombardus I. 121. b
Paleareſi I. 750. a
de Piſis I. 635. a
Sacconus de Placentia I. 154. a II. 817. b
Ramantinus de Florentia I. 652. a
Rambertus de Bononia de Primatitiis I. 504. a
Ranerus de Tuderto I. 474. b
Raphaël Badius II. 741. a
Ceraſo II. 429. a
delle Columbe II. 444 b
Maria Filamondo II. 792. a
de Fonſeca II. 461. b
Griſſenzonius II. 535. a
Jacobatius II. 813. a
de Laminez II. 622. b
Maffeus I. 687. b
Maffeus alter II. 244. a
Nadal II. 409. a
de Pornaxio I. 831. b. & II. 823. b
Ripa II. 378. b
Soncinas I. 904. b
de la Torre II. 383. b
Recuperatus de Senis I. 536. b
Recuperus de Aretio I. 403. a
Reginaldus Accetto II. 299. a
de Aurelianis I. 89. b
Badeo II. 541. b
Balſamo II. 576. b
de Bononia. *Vide* Rambertus
de Bononia alter II. 299. b
Cecchini II. 525. b
Chavanac II. 409. a
de Janua II. 143. a
Landolina. *Vide* de Montauro
Lizarraga II. 402. a
Lucarini II. 641. a
de Montauro II. 24. a
de Montemarti. *Vide* Nallus
Oliver II. 359. b
Poc II. 451. a
Privernas I. 382. a
Rueſſes II. 63. b
Sgambati II. 559. a
Spadoni II. 270. b
Reind Anglus I. 730. a
Reinhardus de Fronthoven I. 752. b
Remigius Clarus I. 506. b
Nanni II. 259. a. 825. b
Scrofa II. 548. a
Renatus Billuart II. 792. b
Breton II. 690. a
Leſculteir II. 337. a
Ricardus Caſtriconenſis I. 250. a
Clapoël I. 414. b
Eſtravaneli. *Vide* Staveneſby
Fiſaxer I. 118. a
Fiſaxer junior, *ſed non alter*
Guillouzou II. 677. a

R

Ricardus de Lonato. *Vide* Teutonicus
de Montecrucis. *Vide* Ricoldus
Phiſaia. *Vide* Fiſaxer
Ringſtede. *Vide* Thomas
de Rivo I. 869. b
Staveneſby I. 209. b
Teutonicus I. 574. b
Winchelſey I. 860. b
Ricoldus de Montecrucis I. 504. a. & II. 819. a
Ricolphus de Colonia I. 641. a
Rigaudus N. I. 475. a
Rinaldus de Janua. *Vide* Reginaldus
Robertus N. *Vide* Stephanus de Borbone
Anglicus. *Vide* Orphordius *vel* Rupertus Anglus
Avenionenſis. *Vide* de Uſetia
Bacun I. 118. a
Bilibri. *Vide* Kildwardby
de Bonomonte II. 164. a
de Bononia I. 538. b
Caſtricenſis. *Vide* Ricardus Caſtriconenſis
Eboracenſis I. 625. b
de Gabbiano. *Vide* Robertus N
Gervaſii I. 688. b. I. 906. a
Guellin II. 420. b
Holkot I. 629. a. & II. 821. a
Humbelton I. 699. b
de Iorz *vel* Joſius, *male* Ivorius I. 730. a
Kildwardby I. 374. a
Lincolnienſis I. 490. a
N. *Vide* de Bononia
de Noia II. 10. a
Orphordius I. 431. a
Perſcrutator. *Vide* Eboracenſis
Ranuccius II. 30. b
Ribverbius. *Vide* Kildwardy
de Robertis II. 436. a
de Santo Valentino I. 539. a
Senecenſis. *Vide* Gervaſii
Ubaldini de Galliano II. 21. b
de Uſetia I. 449. a
Rochus Mammerot II. 280. a
Rodericus de Sancta Maria II. 756. a
Rodulphus Clutius II. 468. a
de Noviomago. *Vide* Radulphus
Orfordus. *Vide* Robertus
Rogerius Calcagninus I. 388. a
Dymnoch I. 699. b
de Sabrugera I. 904. b
Rolandus le Cozic I. 812. b
de Cremona I. 125. a. 195. a
Rouſſel II. 9. b
Scotus I. 860. b
Romæus de Levia I. 161. a
Romanus de Roma I. 263. a
de Vicentia I. 475. a
Romerus de Sabrugera. *Vide* Rogerius
Romualdus Cioffo II. 677. a
Coli II. 421. a
Ruſticanus Venetus II. 34. b

S

Salomon de Hungaria I. 412. b
Salvator Aſcanio II. 768. b
Cotete I. 827. b
Pons II. 451. a
de Sancto Cypriano II. 414. a
de Sancto Thoma II. 735. b
Salvius de Bario I. 674. a
Salvus Caſſetta I. 859. b
Samuel de Lublino II. 484. a
Sanctes Francus II. 577. a
Mariales II. 600. a
Marmochini II. 124. a
Pagninus II. 114. b. 824. b
Sanctius Arena II. 244. a
Beſaran I. 771. a
Mulerii I. 758. a
Porta I. 779. a
Sanjacobei Prædicatores Pariſienſes I. 134. a
Iidem II. 275. a
Sebaſtianus Borſa II. 599. b
Bravo II. 367. a
Caccinus II. 568. b
Caſtellettus II. 330. a
Cattaneus II. 369. b
Creſpillus II. 591. b
Gaudioſo II. 330. a
Knippenberg ex Helden II. 752. a
Michaelis II. 409. b
de Olmedo II. 168. a
de Oquendo II. 568. b
de Peruſio II. 65. a
Pons II. 411. b
de Tauromina II. 108. b
Seraphinus Banchelli II. 337. a
Banqui II. 429. a
Bertolini II. 619. a
Capponi a Porretta II. 392. b
Cavalli II. 213. b
Maria Loddi II. 794. a
Maio II. 360. a
de Merodio II. 246. b
Thomas Miguel II. 800. a
Paſca I. 451. b
Pennachius II. 370. a
Piccinardi I. 741. b
Razzi II. 386. a
Rinaldi II. 451. b
Siccus II. 379. a
de Vannis II. 295. a
Serlus *vel* Serolus *vel* Servolus Ligur I. 384. a
Servarius Franckel I. 904. b
Severinus Lubomlius II. 411. b
Sibito Teuto I. 475. b
Siffridus de Arena I. 259. a
Miſnenſis I. 743. b
Teuto epiſcopus Cyrenſis I. 810. a
Sigerus de Inſulis I. 106. a
Sigiſmundus Ferrarius II. 550. a
Silveſter de Azevedo II. 295. a
Frangipane. *Vide* Ignatius Ciantes
de Marradio I. 895. a
de Mediolano I. 772. a 824. b
Mozolinus de Prierio II. 55. a.
Simon N. I. 730. a
de Angelis I. 876. a
Anglus I. 705. a. & II. 821. a
Thomas Baſin II. 642. a
de Bertis I. 875. a
Burneſton *vel* Boraſton I. 594. a
de Catana. *Vide* Puteo

S

Simon Conſtantinopolitanus I. 558. b
Cretenſis I. 762. b
de Florentia I. 818. a
Gallus I. 905. a
de Heintun I. 648. a
Jatumæus I. 737. a
de las Llagas II. 756. b
de Leontino I. 431. b
Lingonienſis I. 636. b
da Luz *vel* de Luce II. 436. a
Nerault II. 81. b
Oxolſki II. 560. b
de Puteo I. 706. b
Angelus Rocci II. 13 b
Roger II. 651. b
de Salazar II. 564. b
Saltarellus I. 611. a
de Sancto Quintino I. 122. a
Tacumæus. *Vide* Jacumæus
Taillerus I. 111. a
Joſeph Thibaut II. 747. b
de Thomaſiis I. 762. a
de Valle I. 385. a. 394. a
de Winctonia. *Vide* Heintun
Sixtus Carcano II. 423. b
Fabri II. 265. b
Illuminatus I. 905. a
Lambertus II. 379. a
Medices II. 179. a
Poncellus H. 211. b
Senenſis II. 206. b
de Vicedominis II. 239. b
Soleo Catalani II. 461. b
Spiritus André II. 800. b
de Mantua II. 423. b
Panaſſiere II. 659. b
Rotier *vel* Roterus II. 188. a
Staniſlaus de Cracovia I. 632. a
Stephanardus de Vicomercato I. 460. b
Stephanus Apulus I. 907. a
de Bellavilla. *Vide* de Borbone
de Biſuntio *ſeu* Veſuntione I. 268. b. 385. b. 429. a
de Borbone I. 184. a
Cajetanus I. 857. b
Carviſius II. 221. b
de Caſſano II. 93. a
le Clou II. 405. a
de Eccleſia I. 660. a
de Exonia I. 348. b
de Gareſio I. 895. a
Guaraldus de Cento II. 330. a
Hiſpanus I. 52. b
Leitao *vel* Leitam II. 250. b
de Luſignan II. 300. a
Mantegazza II. 468. a
de Mediolano. *Vide* Stephanardus
Mendez II. 362. a
Meney II. 690. b
Paris II. 179. b
Paſquier II. 588. b
de Piopera I. 895. a
de Poliniaco I. 730. a
de Reate I. 659. b
Rizzi II. 772. a
de Salanhaco I. 415. a
de Sampayo II. 330. b
Sichée II. 432. b

Digitized by Google

S

Stephanus Thomas Soueges II. 748. a
Tagliapetra II. 362. a
de Tarento I. 869. a
de Varneſia I. 110 a
de Vicariis II. 424. a
Uſuſmaris II. 143. a
Sterlengatius *vel* Sterlingerius. *Vide* Johannes Sternegaſten
Suerius Gomeſius I. 15. a. & b

T

Tancredus de Bononia I. 90. b
de Tancredis Senenſis I. 91. b
Senenſis alter I. 857. b
Taddæus de Capha I. 538. a
Dini I. 647. b
Urbevetanus I. 847. a
Theobaldus Cretenſis II. 821. b
de Saxonia I. 757. b. & II. 822. a
Theodericus Catalanus I. 354. b
Thuringus ab Holt I. 413. a
Theodoricus de Appoldia I. 453. a. & II. 818. b
Boëlaërt II. 756. b
Cervienſis epiſcopus. *Vide* Theodericus Catalanus
Delphius I. 749. b
de Friburgo I. 510. a. & II. 819. a
de Suſteren II. 22. b
Teuto
Teuto alter I. 513. a
Thamninus. *Vide* de Friburgo
Theodorus Polonus I. 758. b
de Quiros II. 604. a
de Valle II. 569. a
Theophilus de Cremona I. 847. a
Fedini II. 295. a
Patavinus II. 337. a
Tholomæus de Luca. *Vide* Bartholomæus
Thomas Achaveus. *Vide* de Chaves
de Achores II. 66. a
Agni de Leontino I. 358. a. 427. a
Alaſſius. *Vide* Caſtaldus
Alax *ſeu* de Lahixa II. 260. b
de Albiciis II. 59. a
de Alexandria I. 751. a
Amendoſia de Sancta Maria II. 771 a
Anglicus. *Vide* de Iorz
Anglus I. 428. b
Anglus. *Vide* Walleys
Antonii *vel* Nacci I. 780 b II. 812. b
de Aquaviva II. 644. a
de Aquino S. I. 271. a. & II. 818. a
de Aquino alter II. 541. b
de Aquino Tertius II. 585. b
de Aradſu II. 337. b
de Aranha II. 541. b
Elias Ardizoni II. 696 a
de Argentina I. 881. b
d'Avalos II. 535. a
Badia II. 132. b. 337. b
de Baſarull II. 756. b
Bandoni II. 487. b
Barba II. 47. b
Bettini II. 472. a
Bona de Brixia II. 536. b
Aymo Bonjoannis I. 905. a
Bonjohannes I. 906. a
de Bononia. *Vide* Trentaquarto
Thomas Borcili II. 772. b
Maria Boſius II. 725. a
de Bozolaſto I. 662. a
Maria Braccus II. 555. a
Bradwardinus I. 744. b
Brancia II. 756. b
Brandolini II. 487. b
de Brixia. *Vide* de Calviſano
Buoninſegni II. 370. a
Caccini II. 559. b
Caffarinus. *Vide* Antonii
Caiani II. 77. a
de Calviſano II. 26. a
Campanella II. 505. a
Cano *in* Johanne de Ribas II. 712. b
Cantimpratanus I. 250. a
de Capella II. 158. a
de Capitaneis I. 865. a
de Capua. *Vide* Limatola
Maria Carrafa II. 394. a
de Carnoto I. 268. b
Caſſelius II. 216. b
de Caſſano I. 753. a
Caſſani. *Vide* Caiani
de Caſſato. *Vide* Clàraſco
Caſtaldus. *Vide* Johannes Thomas Caſtaldus de Alaſſio
del Caſtellar II. 161. a
degli Caſtelli de Tocco II. 405. a
Caxani. *Vide* Caiani
de Chaves II. 192. a
Cinnius II. 468. b
de Claraſco I 702. a
Claxton I. 740. b
de Coſpis II. 34. b
Coſſu II. 421. b
da Coſta II. 211. b
Daoiz II. 388. b
Dominici. *Vide* de Fonte
Donati II. 11. a
Elyſius II. 212. a
Eporedienſis II. 34. b
Fazellus II. 212. b
File. *Vide* Lyld
de Firmo I. 747. a
de Fonte I. 696. b
Aloyſius de Francavilla II. 739. a
de Franciſcis II. 585. b
Gage II. 758. a
Maria Giovi II. 706. a
Granvalle II. 541. b
Gratianus II. 304. a
Gutierrez II. 477. b
Herculani II. 402. a
Heſxinus II. 197. a
de Hibernia I. 744. b
Jacomellus II. 208. b. 757. a
du Jardin II. 813. a
Jerinich II. 694. b
de Jorz *vel* Jorſius I 508. b
de Lahija *vel* Laixa. *Vide* Alax
Langfort I. 523. a
de Llano II. 577. a
Laurentii de Capua II. 703. b
Lemos II. 461. b
Leonardi II. 625. b
de Leontino. *Vide* Agni
de Lima II. 757. a

T

Thomas Limatola II. 331. b
Luccioni de Bonifacio II. 777. a
Lyld I. 649. a
Malvenda II. 454. a
Malumbra II. 337. b
Manrique II. 229. b
Pius Maphei II. 771. a
Mayor II. 383. b
Mazza II. 718. a. 827. a
de Mediolano II. 24. a
Menghini de Albacina II. 703. b
Mennato II. 757. a
de Mercado II. 235. a
Minaldi II. 619. a
Maria Minorelli II. 814. a
del Monacho II. 388. b
Marius Moniot II. 667. a
de Mutina II. 34. b
Nacci. *Vide* Antonii
N.
Maria Napoli I. 269. a
Nelli II. 719 b
Neri II. 375. b
Norwood II. 201. a
Ortiz I. 531. b
le Paige II. 83. a
Palmer II. 590. a
Pantani I. 753. b
Paraſcandolo II. 736. a
Parmentier II. 599 b
de Pedroche II. 652. a
da Penha II. 21. a
Pennequin II. 261. a
Peregrinus II. 644. b
Philaretti *in* Johanne de Fenario II. 270. b
de Portocarrero II. 84. a
Radini II. 337. b
Ramon II. 73. b
de Regno II. 480. a
Remy I. 777. a
Ringſtede II. 604. a
de Rocamora I. 652. b
Roſa de Aquila II. 577. a
le Roy II. 379. a
de Sancta Maria II. 690. b
de Sancto Germano II. 213. a
de Sancto Hyacintho II. 337. b
de Sancto Martino II. 480. b
de Sarria *in* Dominico Gravina I. 533. b
Matthæus de Sardis 534. a
Scaravellus II. 38. b
de Sceva I. 795. a
Schifaldus II. 338. a
Scotus de Rochegiano I. 882. a
de Senis. *Vide* Antonii
de Senonis II. 197. b
Serſale I. 269. a
de Sierra II. 597. b
de Souſa II 430. a
Maria Spada II. 706. b II. 213. b 826. b
Spermannus I 511. a
Stella II. 197. b
de Strozzi II. 119. a
Stubbz I. 671. b
de Sulmona I. 682. a
Sutton I. 464. a
de Scizczow II. 225. a
Tables II. 542. a
de Templo I. 472. b

T

Thomas Teuto I. 738. a
Toletanus I. 846. b
Tomaſinus I. 806. b
Tomaſſonus II. 580. a
de Torquemada I. 892. b
de Torquemada alter II. 588. b
de la Torre II. 599. b
de Torres II. 468. b
Albertus Tranquillus II. 696. b
de Trans II. 569. b
Trentaquatro I. 797. a
Trugillo II. 320 a
Turco II. 595. b
de Valentia II. 178. b
de Valgornera II. 604. a
Veſach I. 900. a
Ugolini I. 808. a
de Virduno I. 731. a
de Via II. 548. a
de Viglevano I. 895. a
Vilar. II. 555. a
de Vintona *Vide* Sutton
de Vio Cajetanus II. 24. a. 814. a
de Vio Cajetanus alter II. 221. b
Vitalle *vel* Vitalis II. 542. a
N. vitæ. B. V. ſcriptor I. 490. b
de Utino I. 855. b
de Utino alter II. 822. a
Walleys *vel* Valois I. 597. b
Wigenhalus I. 910. b
Zobius II. 295. a
Thomaſſellus de Perufio I. 400. b
Thomaſinus de Ferraria I. 700. b
Tiberius de Luca II. 590. b
Tilmannus Smelingus II. 130. b
Timotheus Botigli a Sancto Antonino II. 604. b
Bottonius II. 504. a
Juſtiniani II. 217. a
Tullius Dacus. *Vide* Julius

V

Valentinus de Camerino II. 31. b
Valerianus Lithvanides II. 484. b
Polonus II. 333. a
de Soncino. II. 35. a
Valerius Aragonus I. 905. a
deCamerino. *Vide* Valentinus
Faventies II. 180. b
Moſchetta II. 505. a
Ubaldus de Lucha. *Vide* Waldus
Ubertinus de Albitiis. *Vide* Humbertus
Ubertus Locatus. *Vide* Humbertus
Ventura de Verona I. 44. b
Venturinus de Bergomo I. 620. b
Vercellinus de Vercellis I. 822. a
Vernherius de Botis. *Vide* Warnherus
Veſpaſianus Joſeph Burra II. 644. b
Ugo de Caſtello I. 593. b
de Prato I. 893 a
Ugolinus de Camerino. *Vide* Hugolinus
Victorius Ricci II. 667. a
Victorinus Buſcenſis II. 757. a
Vincentius Juſtinianus Antiſt II. 325. b
d'Aranea de Muro II. 457 a
Aurino II. 324. a
Banchellus II. 108. b
Bandellus de Caſtronovo II. 1. a
Baraterius II. 81. b
Baron II. 651. a

Vincentius

Digitized by Google

VU

Vincentius de Bartholis. *Vide* Mainardus
Maria Belli II. 424. a
Bellovacenſis I. 212. a. & II. 818. a
Benet II. 524. a
Bernard. *Vide* Johannes Vincentius
Bernedo II. 414. a
Bonardus II. 349. b
de Boſna II. 301. b
Boninconttus II. 430. b
Buchia II. 119. a
Calcius II. 324. a
Calogerus II. 674. b
Candidus II. 580. a
Caquetius II. 178. b
Cardone II. 394. b
de Caſali II. 2. b
de las Caſas II. 276. b
Maria Cimarelli II. 599. b
Clerici II. 608. a
Colzado *vel* Colze II. 85. b
Contenſon II. 656. b
Cremona II 488. a
Demandon II. 814. a
Dodi II. 338. a
Duchna II. 757. a
Fanus II. 638. a
Farnutius *in* Johanne Maria Capalla II. 319. a
de Faro. *Vide* Pribevo
de Faventia II. 59. a
Ferre II. 696. b
Ferreres II. 457. a
Ferrerius S. I. 763. a. II. 338 a. 822. b
Maria Ferri II. 761. b
Ferrinus II. 313. a
le Fevre II. 794. a
Maria Fontana II. 660. a
Giachanus II. 108. b
Giachari II. 109. a. 824. b
Giancardo II. 472. a
Gomez II. 445. a
Goni II. 432. b
Ludovicus Gotti II. 814. b
Maria Groſſi II. 657. b
de Harlem. *Vide* Theodorici
Henſbergius II. 480. b
Herculanus II. 277. a
Herculanus alter II. 402. a
Jancardus. *Vide* Giancardo
Jouañeti II. 714. a
Juſtiniani de Chio II. 164. a
Juſtinianus de Colonia II. 430. b
Juſtinianus de Janua II. 750. b
Larcheri de Lugo II. 109. b
Lector I. 905. a
Maculanus de Florentiola II. 622. b
Mainardus II. 75. a
Martinelli II. 484. b
de Maruegio I. 731. a
Merius. *Vide* Mexia
Merlinus I. 872. b
de Mexia II. 198. a
Montalvan II. 412. a
Vincentius de Monteſancto II. 371. a
Niſſus II. 106. a
Paganus II. 565. a
Parina *ſeu* de Quintiano II. 235. a
Peroni II. 769. a
Perſius II. 668. a
de Petraſancta II. 246. b
de Placentia. *Vide* Baraterius
Pons II. 402. b
Preti de Seravallo II. 613. b
Pribevo II. 85. b
Ratier II. 750. b
Reboul II. 697. a
Maria Rivalius II. 630. a
Romanus II. 600. a
Roquetta II. 757. a
Saborit II. 570. a
Maria Saſſetti II 752. a
Seiglier II. 571. b
Septartius II. 338. a
Soncinas. *Vide* Calcius
Spargiatus II. 292. b. 816. a
de Sueſſa *vel* Sinueſſa. *Vide* Niſſus
Surronus II. 199. b
Theodorici II. 66. b
de Valverde II. 121. b
de Vicentia. *Vide* Colzado
Villa II. 118. b
de Ulliſſipone I. 748. a
Maria Urſinus II. 814. b
Willart II. 591. a
Vitus Ulpius II. 86. a
Ulricus Engelberti I. 356. a. & II. 818. b
Waldus de Lucha I. 732. a
Valterus de Colonia I. 412. b
Warnherus de Botis I. 532. a
de Verdinio I. 732. a
Willelmus Bonentant I. 412. b
Gallicus. *Vide* Gerardus de Leodio
Verigehale I. 412. b
Wingandus Wirt *ſeu* Cauponis II. 13. b
Wipertus Bohemus I 412. b

X

Xantes, Xantius, Xixtus. *Vide* Sanctes, Sanctius, Sixtus

Y

Yvo de Begalgnon I. 667. a
Brito I. 131. b
Evenonius. *Vide* Evenius.
Pinſart II 571. b

Z

Zacharias de Florentia II. 110. a
de Florentia alter II. 301. b
de Lunigiana II. 110. a
Zenobius Acciaioli II. 44. b
de Guaſconi I 905. b
Medices II. 133. b
Medices alter II. 497. a

Finis Tabulæ Scriptorum per Nomina.

INDEX
SORORUM ORDINIS
Scriptis illuſtrium per Nomina.

Angelica de Bononia 831. a
Anna Marcheſia Lavagi 849 a
des Marquets 841. a
Antonia Felix Amata 849. a
Archangela Alamanna 843. a
Cæcilia de Cæſarinis 830. a
Catharina Ricci 841. a
a Sancta Anna 845. a
de Senis S. 832. a
Claudia Juvenalis Orſini 840. a
Deodata Malvaſia 843. b
Eliſabetha Baillou 848. a
Staglin 831. b
Febronia Panolini 843. a
Franciſca du Mortier 844. b
Oudeau 845. a
Gabtiela de Vallat 846. b
Gertrudis de Rhinfelden 831. a
Hippolyra a Jeſu 844. a
Iſabella de Laigne de Silvancy 845. a
Juliana Morell 845. b
Laurentia Strozzia 841. b
Ludovica Avogadra 843. a
de Longueil de Maiſons 850. b
Magdalena du Chaſtel 843. b
Margarita de Brenne 846. b
de Gerines 839. b
Pineria *ibid.*
Maria Baptiſta 844. a
Æmilia Mectildis Fuazza 845. b
Catharina de la Salleſignis 848. a
Clara Herlin 847. b
Gabriela de Jarente 849. a
Magdalena de Mauroy 849. b
Paret 848. a
Portia Vignola 848. b
Venera 839. a
Villana 847. b
Martha a Roſa 840. b
Oſanna de Andreaſiis 840. a
Paulina de Aimericis 840. b
Petronilla Bava 843. a
Thomaſa Fliſca 840. b
Violanta da Ceo 844. b

Finis Tabulæ Sororum per Nomina.

INDEX GENERALIS ALPHABETICUS

Scriptorum in utroque Tomo laudatorum per Agnomina.

A

Abbas Matthæus I. 92. a
Abelli Antonius II. 293. b
Abiate Ambrosius de I. 757. b
Abluviis Gaudefridus de I. 532. b
Accerti Hieronymus II. 174. a
Accetto Reginaldus II. 299. a
Acciaioli Zenobius II. 44. b
Acellius Antonius. *Vide* Cellius
Achaveus Thomas. *Vide* de Chaves
Achores Thomas de II. 66. a
Acosta Philippus de II. 564. b
Adæ G. I. 724. a
Guillelmus I. 537. a
Johannes I. 694. b
Adamus Johannes II. 3. a
Adegirchen Ambrosius II. 375. b
Adighieri Marcus I. 903. a
Aduarte Didacus II. 493. a
Ægidii Jacobus. *Vide* Gil
Johannes I. 100. a
Æsculo Conradus de I. 569. a
Constantinus de I. 627. a
Gratiadei de I. 603. a
Nicolaus Lucius *vel* Nicolucius I. 566. a
Aerts Philippus II. 496. b
Affinati Jacobus II. 361. b
Afflictis Januarius Maria de II. 646. b
Afragola Dominicus de. *Vide* Stelleopardis
Agnani Johannes Dominicus II. 795. a
Agni *vel* Agnelli Johannes I. 268. a 449. a
de Lentino Thomas I. 358. a 427. a
Agramund Dominicus de I 708. a
Agrigento Fredericus de II. 136. b
Aguaio Albertus de II. 77. b
Gregorius de II. 407. b
Agudi Ludovicus Maria II. 687. b
Aiani Dominicus. *Vide* Peccioli
Airoldi Paulus II. 366. b
Aisselini Hugo de Billon I. 385. a. 450. b
Alardi Antonius II. 452. b
Alassio Thomas de. *Vide* Castaldi
Alax Thomas *vel* de Lahixa II. 260. b
Albalate Andreas de I. 360. b
Albenatio Petrus de I. 117. b
Alberstatt. *Vide* Halberstatt
Albericus I. 122. a
Alberti Leander II. 137. b. 825. a
Albertinis Nicolaus *vel* de Prato I. 546. b
Albertutius Hieronymus I. 883. a
Albingauno Petrus de. *Vide* Albenatio
Albicis Humbertus de I. 783. a
Thomas de II. 59. a
Albiniaco Johannes de I. 464. a
Albolapide Albertus de I. 847. a
Albuquerque Bernardus de II. 251. b
Alcala Petrus de II. 770. b
Petrus de alter II. 785. b
Alcarinus Josephus II. 358. b
Alcherus de Materno Andreas II. 230. a
Alcocer Hieronymus II. 29 a
Alemannus Ambrosius II. 30. b
Alessandri Dominicus II. 704. b
Gabriel II. 314. b
Alessi Augustinus II. 403. a
Alessio Adrianus II. 571. a
Alexander I. 122 a
Alexandro Natalis II. 810. b
Alexandria Gisbertus de I. 403. a
Nicolaus de I. 782. b
Thomas de I. 751. a
Alexiis Jacobus de. *Vide* Castelbonus
Alexius Nicolaus II. 273. a
Alfani Antonius II. 700. a 752. b
Alfinucius I. 619. a
Alizeio Johannes de II. 64. a
Allaude Eustachius de I. 869. a
Allodiis Johannes de *vel* de Aurelianis I. 268. a. 385. a. 499. a
Almeida Henricus de II. 315. a
Almonazir Hieronymus II. 355. a
Aineto Johannes de I. 727. b. 902. a
Alpherius Paulus II. 734. b
Alqueça Dominicus de I. 492. a
Altamura Ambrosius de II. 660. b
Johannes de. *Vide* Riccardi
Altogradi Cosmus Maria II. 586. a
Altona *vel* Antona Guillelmus de I. 244. b
Alvarado Franciscus de II. 298. b
Alvarez Damianus II. 421. b
Didacus II. 481. a
Alvarus Antoninus II. 592. b
Alvernia Bernardus de I. 384. b. 492 b. II. 819. a
Petrus de I 489 a
Alzano Bartholomæus de I. 893. b
Amabilis Basilius II. 562. a
Amandus I. 266. b
Amantia Martinus de II. 63. b
Amati Angelus de Corinalto II. 525. b
Dalmatius II. 358. a
Ambrosii Dimius I. 723. b
Amelius Petrus. *Vide* de Brenaco
Amico Raimundus de II. 429. a
Amore Petrus de II. 496. a
Ancheri Christophorus II. 64. a
Ancinis. *Vide* de Hancinis
Andernaco Jacobus de I. 412. b
André Spiritus II. 800. b
Andreæ Johannes I. 627. b
Andria Petrus de I. 532. b
Andronicus Angelus II. 698. a
Anesiaco Nicolaus de I. 549. a
Aneto Johannes de I. 727. b
Angelellius Petrus de I. 349. a
Angelini Philippus II. 450. b
Angelis Simon de I. 876. a
Angelo Bartholomæus de II. 269. a
Angelus Johannes. *Vide* Anglus
Angerer Raimundus II. 714. a

A

Angia Jacobus. *Vide* de Bruxellis
Anglicus Adamus I. 739. b
Bartholomæus I. 486. a
Petrus I. 603. a
Thomas. *Vide* de Jorz
Anglus Aſchedunus *vel* Acton I. 721. a
Giſilbertus I. 21. b
Johannes I. 583. a
Johannes alter I. 866. a. & II. 824. a
Laurentius I. 16. a
Reind I. 730. a
Robertus *vel* Rupertus I. 730. a
Simon I. 705. a & II. 821. a
Thomas I. 428. b
Anichinus Deſiderius II. 257. a
Anna Matthæus d' II. 525. a
Annaliſta Colmarienſis I. 494. a
Annius Johannes II. 4. b
Annunciada Alphonſus de la II. 231. a
Annunciatione Antonius Gabriel de II. 739. a
Dominicus de II. 302. a
Anſalonius Jordanus de S. Stephano II. 478. b
Anſanus Tantucci Ambroſius II. 783. b
Anſelinus I. 122. a
Anſelmis Godefridus de I. 740. b
Anſideus Nicolaus II. 65. a
Antaradenſis Guillelmus I. 121. b
Antecanenſis. *Vide* Antaradenſis
Anti Hyacinthus Maria II. 746. a
Antiſt Vincentius Juſtinianus II. 325. b
Antonianus Johannes II. 283. a
Antonii Thomas *vel* Nacci I. 780. b. & II. 822. b
Petrus II. 3. a
Antravanenſis Petrus I. 872. b
Apocriſarii Gregorii IX Hugo & Petrus I. 102. b
Appoldia Theodericus de I. 453. a. & II. 818. b
Apulus Stephanus I. 907. a
Aqua della Mela Jacobus dell' I. 803. b
Aquarius Matthias Yvonus II. 302. b
Aquaviva Thomas II. 644. a
Aquila Bartholomæus de I. 374. a
Aquilanus Johannes I. 856 b. & II. 824. a
Aquino Antonius de II. 340. a
Jacobus de I. 384. a
Ludovicus de II. 431. b
S. Thomas de I. 271. a. & II. 818. a
Thomas de alter II. 541. b
Thomas de Tertius II. 585. b
Ara Dominicus de. *Vide* Lara
Aradſu Thomas de II. 337. b
Aragonus Valerius I 905. a
Aranea Vincentius de Muro II. 457. a
Araneus Clemens de Ragufio II. 131. a
Aranha Thomas II. 541 b
Araujo Franciſcus de II. 609 b
Arbore Dominicus de II. 522. b
Archimbault Jacobus II. 620. a
Arcos Michael II. 814. b
Arcudi Alexander Thomas II. 785. b
Ardemburgo Johannes de I. 448. a
Ardizzoni Thomas Elias II. 696. a
Arduino Philippus II. 756. a
Areilza Gregorius de II. 728. b
Arena Siffridus de I. 259. a
Sanctius de II. 244. a
Arenzano Johannes de II. 351. a
Aretinus Recuperus I. 403. a
Argentina Brocardus. *Vide* Teuto I. 716. a
Guido de I. 470. b
Hugo de I. 881. b
Thomas de
Argentina Ulricus de I. 356. a. & II. 818. b
Ariano Joſophus de II. 560. a
Arias Baltazar II. 388. b
Didacus. *Vide* Ximenes 783. b
Arigonius Jacobus I. 687. a 757. b. II. 211. a
Arighetti Maurus I. 350. a
Arimino Franciſcus de I. 523. b
Henricus de I. 122. b
Hugolinus de I. 517. b
Armannius Jacobus II. 33. a
Armellini Hieronymus *Idem cum ſuperiori*
Armeninus Antonius. I. 740. b
Armenus Haitonus I. 583. b
Jacobus *ibidem*
Johannes
Arnaldi Bernardus. *V.* Bernardi Arnaldus
Arnoldi Bernardus. *Idem*
Arnoul Franciſcus II. 565. a
Arnu Nicolaus II. 703. a
Arrarius Georgius I. 527. b
Arriaga Gundiſalvus II. 586. b
Arteaga Dominicus de II. 218. b
Arthois Ambroſius d' II. 591. b
Artufel Damaſus II. 218 b
Arturus Didacus II. 536. b
Arze y Mantilla Alphonſus II. 530. b
Aſcanio Salvator II. 768. b
Aſcenſione Gaſpar de II. 437. b
Aſculanus Conradus I. 569. a. & II. 819. b
Aſſignano Benedictus de *vel* de Cumis I 596. a
Aſſiſio Dionyſius de II. 258. a
Aſtenſis Conradus I. 821. b
Facinus I. 740. a
Aſti Michael de II. 182. a
Aſtudillo Didacus de II. 94. b
Johannes de II. 781. a
Atri Matthæus d' I. 570. b
Avalos Thomas d' II. 535. a
Avendaño Alphonſus de II. 317. b
Averſa Petrus de I. 773. b
Auguſta Nicolaus I. 806. a
Auguſtanus Hermannus I. 641. b
Auguſtino Gregorius de II. 471. a
Auguſtus Hieronymus II. 340 b
Avila Felix de II. 406. b
Franciſcus de II. 513. b
Joſeph Maria II. 584. b
Avinio Virmanus Guido de I. 726. a
Aviñone Bartholomæus II. 431. a
Avitabile Cornelius II. 485. a
Aureliaco Durandus de I. 587. b. & II. 819. b
Aurelianenſis Guillelmus. *Vide* Redonenſis
Aurelianis Ægidius de I. 265. b
Johannes de. *Vide* Allodiis
B. Reginaldus I. 89. b
Aurelils Ægidius de I. 721. a
Auribelli Martialis I. 811. a
Aurino Vincentius II. 324. a
Aurnhammer Dominicus II. 593. a
Autiſſiodorenſis Guillelmus I. 267. b
Lambertus I. 906. a
Awiſati Michael II. 635. b
Ayala Baltazar de II. 104. a
Lucas Fernandez de II. 560. b
Petrus de II. 453. b
Ayllon Franciſcus de II. 638. b
Aymo Nicolaus d' I. 822. a
Thomas. *Vide* Bonjoannis
Ayra y Ferrer Johannes d' II. 791. a
Ayrrola Ludovicus II. 728 b

A

Azario Antonius de I. 529. b. & II. 819. a
Azevedo Silveſter de II. 295. a
Azoguidus Alexandor. *Vide* de Bononia.

B

Baçan Ferdinandus II. 407. a
Bachalarius S. P. Paulus I. 757. b
Bacherius Petrus II. 347. b
Bachot Petrus II. 756. a
Bacun Robertus I. 118. a
Badeo Reginaldus II. 541. b
Badero Arnaldus de II. 96. a. 332. b
Badia Thomas II. 132. b. 337. b
Badius Raphael II. 741. a
Baerle Johannes II. 107. a
Baets Hyacinthus de II. 803. a
Baſarull Thomas II. 756. b
Bagienſis Auguſtinus II. 572. b
Baglioni Dominicus II. 200. a
Bagnatorius Nicolaus II. 54. a
Bagnolo Johannes Chryſoſtomus II. 131. b
Baiardus Hyacinthus Maria II. 658. b
Baier Johannes Ceſlaus II. 539. b
Baiocenſis Petrus I. 705. b
Baiona Guillelmus de. *Vide* de Godino Lupus de I. 519. b
Balada de Morlupo Hyacinthus II. 633. a
Balaguer Andreas II. 452. b
Balaſenſis Henricus I. 783. a
Balbus Hieronymus II. 78. a
Johannes *vel* de Janua I. 462. a
Johannes Baptiſta II. 450. a
Balduccius Antonius II. 255. b
Baldus *vel* Baltus Johannes I. 494. a
Baliſtarii Johannes I. 160. b
Balliani Camillus II. 447. a
Balſamo Reginaldus II. 576. b
Baltanaz de Mexia Dominicus II. 170. a
Baluze Hyacinthus II. 774. b
Bancel Ludovicus II. 705. b
Bancth Nicolaus Von II. 714. a
Banchelli Seraphinus II. 337. a
Vincentius II. 108. b
Bandellus Matthæus II. 155. a
Vincentius II. 1. a
Bandonus Thomas II. 487. b 826. a
Bañez Dominicus II. 352. a
Bannzolus Bonifacius de Gardona II. 485. a
Banqui Seraphinus II. 419. a
Baptiſta Johannes Ildephonſus II. 558. a
Johannes II. 245. b
Baraterius Vincentius II. 81. b
Barba Thomas II. 47. b
Barbaroux Jacobus II. 633. b
Barbavara Johannes Ambroſius II. 512. a
Barberiis Philippus de I. 873. a
Barberius Petrus II. 388. b
Barbera Johannes I. 858. a
Barbi Raimundus II. 500. a
Barbieri Nicolaus II. 673. a
Barbieux Antonius II. 675. b
Barbus Paulus Soncinas I. 879. b
Barcinone Gabriel de. *Vide* Caſſafages Petrus de *Vide* Martini Raimundus
Bardon Antonius II. 801. a
Barelier Jacobus II. 645. a
Barenſis M. I. 676. a
Baretti Auguſtinus II. 414. b
Barexanus *vel* Bareſiano Hyacinthus II. 499. a
Barientos Geneſius de II. 740. a
Barientos Lupus de I. 813. b
Barili Michael II. 599. b
Bario Angelus de I. 750. b
Bartholomæus de I. 561. a
Salvius de I. 674. a
Barletta Gabriel I. 844. a. & II. 823. b
Barolus Hieronymus II. 182. b
Baron Vincentius II. 655. a
Barone Marcellus II. 737. b
Barreyre Hyacinthus II. 896. a
Johannes Baptiſta II. *ibidem*
Barroducis Garinus de II. 63. b
Bartolini Bernardus I. 722. b
Baſacomarius Borromeus I. 527. b
Baſco Athanaſius II. 760. a
Baſelius Petrus II. 725. a
Baſilea Henricus de I. 757. b
Johannes de I. 696. b
Baſin Simon Thomas II. 642. a
Baterley Johannes I. 779. b
Bathalier *vel* Batilardi Johannes I. 853. a
Batineis Lauterius de I. 589. b
Bavarus Hieronymus II. 130. b
Baufremez Johannes de II. 10. b
Bauldry Ludovicus II. 554. a
Bayon Johannes de I. 559. b
Bayona Carolus de II. 751. a
Beatus Johannes Franciſcus II. 123. b
Beauaire Jacobus II. 476. b
Beaumont Philippus de II. 690. a
Bec Hyacinthus II. 700. b
Beccaria de Monteregali Hippolytus Maria II. 292. b
Beccarius Antonius II. 120. a
Becci Dionyſius de S. Geminjano I. 403. b
Begaignon Yvo *vel* Evenus I. 667. a
Beguiner Johannes II. 64. a
Bejerano Petrus II. 349. a
Bellavilla Stephanus de. *Vide* Borbone
Belli Vincentius Maria II. 424. a
Belloloco Gaufridus de I. 267. b. 270. a
Bellovacenſis Mauritius I. 484. a
Vincentius I. 212. a. & II. 818. a
Belloviſu Armandus de I. 583. b. & II. 332. b
Belna Johannes de I. 585. b
Beluno Franciſcus de I. 640. a
Leonardus de. *Vide* Matthæi de Utino
Bempde Jordanus Van II. 640. b
Benavidez Michael II. 363. b
Bendit Johannes II. 563. a
Benedicti Johannes II. 190. a
Benedictis Ludovicus Vincentius de II. 724. b
Benet Vincentius II. 524. a 824. b.
Benetus Cyprianus II. 49. a. II. 767. a
Benoiſt Johannes II. 577. b
Bentheim Antoninus I. 648. b
Benevento Jacobus de I. 561. a
Bequin Raimundus II. 635. b
Berardi Nicolaus II. 459. b
Innocentius I. 616. b
Berelli Gerardus II. 332. b
Bergomas Bartholomæus I. 263. a
Bergomo Alphonſus de. *Vide* Riccius Herbordus I. 361. b. 553. b
Paganus

B

Bergomo Petrus I. 863. b
Venturinus I. 620. b
Bermudez Hieronymus II. 258. b
Bernard Johannes II. 417. a
Johannes Vincentius II. 743. a
Bernardi Arnaldus I. 588. b
Barnabas II. 167. b
Guillelmus Gaillacenſis I. 460. b
Bernardini Paulinus II. 274. a
Bernardini Paulinus *in ſuperiori* 275. a
Bernardus Andreas II. 339. b
Bernedo Vincentius II. 414. a
Bernenſis *vel* Bernerius I. 532. a
Boverus I. 723. b
Bernerius Franciſcus II. 373. a
Beroaldi Hieronymus II. 381. a
Bertanus Petrus II. 166. b
Bertagna Petrus Martyr II. 745. b
Berterius Simon I. 209. b
Bertha Ludovicus II. 745. a
Berti Paulinus II. 385. b
Bertinus Johannes Maria II. 628. b
Bertis Simon de I. 875. a
Bertolini Seraphinus II. 619. a
Bertran S. Ludovicus II. 163. b
Beſaran Sanctius I. 771. a
Bethus Guillelmus I. 892. b
Bettini Angelus II. 168. b
Lucas II. 121. a
Thomas II. 472. a
Bianchi Julius Maria II. 776. b
Petrus II. 738. b
Bibbia Johannes de I. 728. a
Bickwelt Henricus I. 647. b
Bidault Ludovicus a S. Maria II. 737. a
Bie Matthæus de II. 808. a
Bierkovius Fabianus II. 542. a
Bieſcas Johannes II. 523. a
Bigarella Hieronymus II. 279. a
Bigault Johannes II. 499. b
Bignami Innocentius II. 563. a
Bigot Clemens II. 186. b
Bilhon Hugo de. *Vide* Aiſſelini
Bilibri Robertus. *Vide* Kildwardebi
Biliotti Modeſtus II. 276. b
Bilius Eduardus II. 628. a
Billaud Gentianus II. 437. b
Billecoq Johannes Franciſcus II. 779. a
Billuart Renatus II. 792. b
Biſcia Bartholomæus de I. 752. a
Biſuntio Stephanus de I. 268. b. 385. b. 429. a
Bitunto Marianus de I. 808. a
Martinus de I. 640. b
Black Johannes II. 182. a
Bladier Petrus II. 359. a
Blancas de S. Joſeph Franciſcus II. 390. a
Blanchi Archangelus II. 256. a
Blanchis Paulus de II. 428. a
Blanco Emmanuel in Simone de Salazar II. 564. b
Blanconibus Jacobus de. *Vide* de Mevania
Blancus de Garexio Franciſcus Maria II. 562. b
Blandin Petrus II. 618. b
Blaſco Petrus II. 391. b
Blaſius Clemens II. 583. a
Bleda Jacobus II. 426. a
Bleſis Johannes de I. 908. b
Blevelo *vel* Blevaix Gaufridus de I. 127. b
Bobio Petrus de I. 450. b
Bocagnis Andreas de I. 717. b
Boccaſſinus Nicolaus I. 444. b
Bocconus Alphonſus II. 691. a
Bocking Radulphus I. 240. b
Boderiſhinenſis Guillelmus I. 259. a
Boelaert Theodoricus II. 756. b
Boeuf Daniel de II. 384. a
Bogardus Henricus II. 362. a
Bohemia Petrus de II. 822. b
Bohemus Wipertus I. 412. b
Bois Antonius Nicolaus du II. 744. a
Boiſſelier Antonius II. 784. a
Bolanus Dominicus II. 396. a
Bolivar Johannes de II. 776. a
Bollo Ludovicus de II. 162. a
Petrus de II. 316. b
Bolſenheim Bartholomæus de I. 687. a
Bomalia Johannes de I. 855. b
Bomportis Matthæus de. *Vide* Bonſpartis
Bona Johannes Ludovicus II. 582. b
Thomas *in* Camillo Jaſinſki II. 536. b
Bonardus Vincentius II. 349. b
Boncampius Jacobus I. 160. b. & II. 817. b
Boncherius Petrus I. 698. b
Boncirus Andreas I. 900. a
Bonderinenſis Guillelmus. *Vide* Boderiſhinenſis
Bondius Livinus II. 34. a
Bonentant Willelmus I. 412. b
Bonetti Joſephus Maria II. 781. a
Michael II. 323. b
Bonettus Eucherius II. 358. a
Bonfilius Raimundus II. 789. a
Bonihominis Alphonſus I. 594. b
Bonincontrus Vincentius II. 430. b
Bonjoannes Thomas I. 906. a
Bonjoannis Thomas Aymo I. 905. a
Bonipartis Matthæus de I. 796. b
Bonomonte Robertus de II. 164. a
Bononia de Ægidius II. 269. a
Alexander I. 856. b
Angelus I. 570. b
Bartholomæus I. 722. a
Bombologninus I. 723. a. & II. 821. b
Bonacurſius I. 156. b
Clarus I. 92. b
Guidottus I. 906. b
Paulus. *Vide* Matugliani
Rambertus I. 504. a
Reginaldus II. 299. b
Robertus I. 538. b
Tancredus I. 90. b
Bonus Viſinus *vel* Bonveſinus I. 479. a
Borbone Stephanus de *qui & de* Bellavilla I. 184. a
Borelli Thomas II. 772. b
Borghi Bernardus II. 744. b
Borgognonibus Theodoricus de I. 355. a
Bornalius I. 617. b
Borſa Sebaſtianus II. 599. b
Borſelli Bonaventura II. 623. a
Borzinus Johannes Maria II. 755. a
Michael II. 585. a
Boſche Petrus Vanden II. 727. b
Boſchman Franciſcus II. 778. b
Boſius Thomas Maria II. 725. a
Boſna Vincentius de II. 301. b
Boſquerelli Bernardus I. 691. a
Bottelſham Guillelmus I. 717. a
Johannes *idem*
Botigli a S. Antonino Timotheus II. 604. b

B

Botis Warnerus de I. 532. a
Boronius Timotheus II. 304. a
Botuntus Palmerius II. 10. a
Botruntinus epiſcopus Nicolaus I. 522. a
Bovadilla Franciſcus de II. 261. b
Bouchout Alanus II. 660. b
Boucquetius Johannes II. 583. a
Bovenato Johannes de I. 648. b
Bovio Benedictus de II. 697. a
Bouquier Petrus II. 392. a
Bouquin Carolus II. 745. b
Boyer Ludovicus Antonius II. 776. b
Bozolaſto Thomas de I. 662. a
Bozzolo Philippus de II. 50. b
Brabantinus Henricus. *Vide* de Calſtris
Johannes II. 195. b
Thomas. *Vide* de Cantimprato
Bracchi Thomas Maria II. 555. a
Braceſchi Johannes Baptiſta II. 381. b
Braciforte Laurentius I. 633. b
Bradwardinus Adam I. 744. b
Thomas I. 744. a
Braida Dominicus de II. 218. b
Brancia Thomas de II. 756. b
Brancofordius Laurentius. *Vide* Braciforte
Brandanus Albertus II. 688. b
Brandi Ambroſius II. 542. a
Brandolini Antonius II. 256. a
Thomas II. 487. b
Braſiator Johannes I. 803. b
Bravaterius Hieronymus. *Vide* de Gavateriis
Bravo Sebaſtianus II. 367. a
Breganius de Ripatranſona Raimundus II 423. a
Bregantiis Bartholomæus de I. 254. b
Bregenſis Johannes. *Vide* Schadland
Brehal Johannes I. 815. b
Brembati Pinamons Peregrinus I. 246. a
Brenaco Petrus Amelius de I. 743. a
Breſlaer Johannes. *Vide* Braſiator
Breton Johannes II. 413. a
Raimundus II. 688. a
Renatus II. 690. a
Johannes le II. 702. a
Ludovicus le II. 737. b
Briaco Nicolaus de. *Vide* Byart
Bricy Johannes I. 698. b
Britannicus Benedictus I. 893. b
Gregorius I. 894. a
Britius Dominicus de Arimino II 282. a
Brito Bonus homo I. 139. b
Olivarius I. 448. a
Yvo I. 131. b
Brixia de Albertus. *Vide* Mandugaſinus
Antonius I. 289. b
Antonius alter I. 892. a
Antonius tertius II. 104. a
Brixia de Donatus II. 333. b
Everardus I. 359. b
Jacobus I. 822. a
Johannes I. 130. b
Petrus I. 750. a
Ricardus. *Vide* Teuto
Simon. *Vide* de Tomaſis
Brixius Johannes. *Vide* Bricy
Bromyard Johannes de I. 700. b
Philippus *idem*
Brower Jacobus II. 495. a
Bru de la Magdalena Johannes II. 302. b
Brun Dominicus le II. 717. a
Hieronymus le II. 762. a
Petrus II. 461. a
Bruneti Elias I. 139. a
Bruni Dominicus II. 482. a
Julianus II. 755. b
Brunus Jacobus II. 633. b
Jordanus II. 342. a
Ludovicus II. 625. a
Brunyardus Guillelmus I. 634. b. 701. b
Brutus Eugenius II. 28. b
Bruxellis Jacobus de II. 151. a
Bruyeres Nicolaus II. 694. b
Buccatellus Gregorius I. 806. a
Bucdenus Gualterus I. 726. a
Buchia Dominicus de Catharo II. 119. a 825. a
Vincentius II. 119. a
Bucionius *vel* Buccionius Petrus Martyr II. 329. a
Bucretius Daniel II. 470. a
Buelli Dominicus II. 275. b
Buenacaſa Petrus Martyr de II. 735. a
Bugatus Gaſpar II. 321. b
Bugella Dominicus I. 900. b
Bulgarinus Octavianus II. 783. a
Bunderius Johannes II. 160 a
Buoninſegni Thomas II. 370. a
Burckardi Johannes II. 114. b
Burgis Eduardus Ambroſius II. 797. b
Burgo Edmundus de II. 784. a
Johannes de I. 741. a
Burgundio Nicolaus. *Vide* Jacquerius
Burneſtona *vel* Boraſton Simon I. 594. a
Burra Veſpaſianus Joſeph II. 644. b
Burſellus Hieronymus. *Vide* Albertutius
Buſcemi Bernardus II. 669. b
Buſcenſis Victorinus II. 757. a
Buſco Bernardinus de I. 907. b
Buſti Georgius de Candello II. 318. a. 826. a
Buſtus Bernardus I. 907. b
Buti Jacobus I. 808. a
Butigella Paulus II. 77. a
Buyens Jacobus II. 356. b
Buzomus Cherubinus II. 481. a
Byart *vel* Biardo Nicolaus de I. 123. b
Bydgozka Jacobus de I. 901. b
Bzovius Abrahamus II. 488. a

C

Cabanes Jacobus II. 643. b
Cabrera Alphonſus II. 321. a
Cacatoxicus Georgius II. 42. b
Caccianemici Lucius II. 298. b
Caccini Sebaſtianus II. 568. b
Thomas II. 559. b
Cacegas Ludovicus II. 374. a
Cacerez de Sotomayor Antonius II. 395. b
Cachang *vel* Cachengda. *Vide* Cochinger
Cagnazzo Johannes II. 47. b
Caiani Thomas II. 77. a
Cajetanus Stephanus I. 857. b
Caioco Guillelmus de. *Vide* Kaioco
Cairoſa Johannes Laurentius II. 444. b
Calcagnini Rogerius I. 388. a
Calchi Ludovicus Maria II. 587. a
Calci Vincentius II. 324. a
Caldenhaven Henricus II. 448. a
Calecas Manuel I. 718. a

C

Calegariis Aldobrandinus de. *Vide* de Ferraria
Calepius Angelus II. 310. b
Calligariis Archangelus Angelus de II. 332. a
Calo Petrus I. 511. a
Calogerus Vincentius II. 674. b
Calſtris Henricus de I. 602. a
Calvi Nicolaus II. 453. b
Calviſano Johannes de I. 902. a
Thomas de II 26. a
Calvo Cherubinus II. 753. a
Petrus II. 441. b
Camarda Antonius Seraphinus II. 795. a
Camargo Hierouymus II. 334 b
Camaſſeus Bonaventura I. 720. b
Cambico Johannes de. *Vide* Tambach
Cambier Johannes II. 440. a
Cambius Hyacinthus II. 544. a
Cambre Eſpinoi *vel* Carvin Eſpinoi Alexander de le II 524. a
Cambrius Griffinus I. 901. a
Camerino Andreutius de I. 527. a
Angelus de I. 757. b. 759. a
Hugolinus de I. 687. a. 757. b. 759. a
Valentinus de II. 32. a
Camerota Antoninus de II. 293. a
Cammen Johannes Vander II. 639. a
Camos Narciſſus II. 336. b
Campana Albertus II. 501. e
Ludovicus II. 32. a
Campanella Baſilius II. 405. b
Thomas II. 505. a
Campegius Camillus II. 201. b
Campeſius Dominicus II. 459. b
Campeſter Lambertus II. 51. a
Campharo Jacobus de I. 856. a
Campolus Hyacinthus II. 771. a
Campos Dominicus II. 801. a
Canals Antonius de I. 707. a
Petrus de I. 749. a
Candidus Vincentius II. 530. a
Caneparò Johannes Maria II. 255. a
Canigiani Johannes Maria II. 31. b
Caniwel Benedictus II. 698. a
Canninus Paulus maria II. 793. b
Cano Melchior II. 176. a
Thomas *in* Johanne de Ribas II. 712. b
Cantero Franciſcus II. 780. b
Cantimprato Thomas de I. 250. a
Canu Petrus II. 216. b
Canuti Johannes I. 812. b
Capalla Hieronymus II. 355. b
Johannes Maria II. 318. b
Capella Thomas de II. 158. a
Capello Ambroſius II. 766. a
Capellus Clemens II. 792. b
Caphenſis epiſcopus Thaddæus I. 538. a
Capiferreus Franciſcus Magdalenus II. 473. a
Capiſucchi Raimundus II. 729. a
Capitaneis Thomas de I. 865. a
Capoccius Alexander II. 261. a
Capograſſo Barnabas II. 21. b
Capponi Seraphinus II. 392. b
Capredonius Hieronymus II. 381. a
Capreolus Johannes I. 795. b
Capronius Franciſcus II. 527. a
Capua Raimundus de I. 679. b
Capys *vel* de Caiis Eliſeus II. 179. a
Caquetius Vincentius II. 178. b
Caraccia de Ripalta Archangelus II. 526. a
Caraccioli Nicolaus Moſchinus de I. 696. a
Paulus de II. 541. a
Caracciolo Joſephus II. 603. b
Caramanico Antonius II. 13. a
Antonius alter II. 118. b
Carapreſa Jacobus II. 280. a
Caraſco Franciſcus II. 753. b
Carbone Bartholomæus de I. 652. b
Carcano Gaſpar II. 397. b
Sixtus II. 423. b
Carcel Martinus de la II. 359. a
Cardinale Adrianus II. 530. b
Cardone Vincentius II. 394. b
Caritate Petrus de I. 633. b
Carlenis Antonius de I. 820. a
Carlini Angelus Maria II. 774. b
Carneſecchi Donatus II. 503. b
Carnificis Andreas I. 805. b
Guillelmus II. 61. a
Johannes I. 874. b
Carnoto Guillelmus de I. 267. b 381. b.
Thomas de I. 268. b
Caroli *vel* Carli Johannes I. 898. b.
Carololoco Andreas de I. 266. b
Carpane Dominicus I. 908. a
Carrafa Thomas Maria II. 394. a
Carranza de Miranda Bartholomæus II. 236. a
Didacus II. 136. b
Carraria Paulus II. 414. a
Carrega Decius II. 532. a
Carrero Franciſcus II. 443. b
Carſulanus Martinus. *Vide* Polonus
Carviſius Stephanus II. 211. b
Caſalaina Eugenius II. 270. a
Caſalas Johannes II. 614. b
Caſali Antonius de II. 32. b
Chryſoſtomus de. *Vide* Javellus
Vincentius II 2. b
Caſanova Johannes de I. 791. a
Caſas Albertus de las *vel* Caſaus II. 118. b
Bartholomæus de las II. 192. b 332. b. 825. b.
Vincentius de las II. 276. b
Caſcano Georgius de I. 210. b
Caſellius Thomas II. 216. b
Caſelles Guillelmus de II. 9. b
Caſſafages Gabriel de I. 822. a
Caſſani Paulus II. 827. a
Caſſano Stephanus de II. 93. a
Thomas de I. 753. a
Caſſato Thomas de. *Vide* Claraſco
Caſſetta Salvus de I. 859. b
Caſſinia Raimundus II. 622. b
Caſtañeda Antonius de II. 577. b
Caſtelbonus Jacobus I. 403. b. & II. 818. b
Caſtelfranco Felix de II. 215. a
Caſtellani Johannes I. 676. b
Albertus II. 789. a
Caſtellanus Albertus II. 48. a
Caſtellar Thomas del II. 261. a
Caſtellarano Georgius II. 407. b
Caſtelletus Sebaſtianus II. 330. a
Caſtelli Thomas degli II. 405. a
Caſtellinus Lucas II. 471. a
Caſtello Ugo de I. 593. b
Caſtellomaris Matthæus de I. 263. a
Caſtellus Johannes Baptiſta II. 576. b
Ludovicus Auguſtinus II. 699. b
Caſtenedulo Dominicus de II. 35. b
Caſtilla Johannes de I. 472. a

C

Caſtilho Didacus de II. 199. b
Caſtillo Ferdinandus de II. 308. a
Johannes de II. 495. b
Matthæus de II. 795. b
Caſtriconenſis Ricardus *vel* Robertus I. 250. a
Caſtromaris Matthæus de. *Vide* Caſtellomaris
Caſtronius Benedictus Maria II. 778. a
Caſtro S. Vincentii Bernardus de. *Vide* Guidonis
Caſtronovo Johannes de. *Vide* Novocaſtro
Caſtroñuño Garſias de I. 757. a
Caſtruccius Petrus II. 336. b
Petrus alter II. 636. a
Caſulinus Angelus II. 326. b
Catalan Gaſpar de Monſonis II. 570. a
Catalani Soleo II. 461. b
Catalanus Ferrarius I. 349. a
Jacobus. *Vide* Gil
Theodoricus I. 354. b
Catalonia Dominicus de I. 808. b
Cataleis Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Catana Simon de I. 706. b
Cattalda Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Cattaneus Sebaſtianus II. 369. b
Marcus II. 130. b
Cavagliero Franciſcus II. 780. b
Johannes II. *Ibidem*
Cavalcantibus Aldobrandinus de I. 380. b
Cavalieri Johannes Michael II. 759. b
Marcellus II. 768. a
Cavallari Hieronymus II. 347. a
Cavalli Seraphinus II. 213. b
Cauda Alexander II. 458. b
Hervæus de I. 663. b. & II. 334. b
Caulier Judocus II. 121. a
Cecchini Reginaldus II. 525. b
Celaya Dominſcus II. 230. b
Celdonenſis Guillelmus. *Vide* Redonenſis
Celentano Hieronymus II. 350. b
Celi Dominicus II. 774. a
Cellius Antonius II. 459. a
Cenci *vel* Cencillonus Raimundus II. 776. b
Cenedo Johannes Hieronymus II. 450. a
Cenodro Guido de. *Vide* Tonerra Jacobus de
Cenomanenſis Nicolaus. *Vide* Gorran
Cenſina Ludovicus de I. 757. b
Cepeda Franciſcus de II. 350. a
Gabriel de II. 633. a
Ceraſola Auguſtinus de II. 332. b
Ceraſo Raphael II. 429. a
Cerbbec *vel* Terbbec Hermannus de I. 727. a
Cerchiarius Marinus II. 607. b
Cermelli Auguſtinus II. 669. b
Cerva Angelus Vincentius II. 380. b
Cervo Henricus de I. 640. b
Ceſſolis Jacobus de I. 471. b. II. 818. b
Ceva Dominicus II. 380. b
Chacon *vel* Ciaconius Alphonſus II. 344. a
Chalvet *vel* Cialvet Hyacinthus II. 698. b
Champaigne *vel* Ciampagne Johannes II. 252. a
Chanteréne *vel* Cianteréne Petrus de II. 467. a
Chardon *vel* Ciardon Ludovicus II. 566. a
Charon *vel* Ciaron Johannes II. 390. b
Charpignon *vel* Ciarpignon Hyacinthus II. 724. a
Charrueau *vel* Ciarrueau Johannes II. 816. a
Chaſſequi *vel* Ciaſſequi Nicolaus II. 64. a
Chavalcha Dominicus de Vico I. 878. a. II. 824. a
Chavanac *vel* Ciavanac Reginaldus II. 409. a
Chauchemer *vel* Ciaucemer Franciſcus II. 784. b
Chaves Didacus de II. 305. a
Johannes Baptiſta de II. 755. a
Thomas de II. 192. a
Cherna Jacobus de I. 583. b
Johannes de I *Ibidem*
Cheſnois Antonius II. 703. b
Chevillard Andreas II. 695. a
Chienſis *vel* de Scio Leonardus I. 816. b
Chieſa Antonius della I. 816. b
Chiſellonus Bartholomæus de Mirandula *in* Bartholomæo de Miranda II. 321. a
Choquetius *vel* Cioquet Franciſcus Hyacinthus II. 542. b
Chriſtiani Paulus I. 246. a
Chriſtophori Johannes I. 590. a
Ciampolus Nicolaus II. 558. b
Ciancianus Petrus Paulus I. 846. b
Ciantes Ignatius II. 620. a
Joſephus Maria II. 634. a
Cicala *vel* Cicada Franciſcus II. 353. b
Cicalla Ludovicus Hortenſius II. 689. b
Ciera Hippolytus II. 168. a
Cimarelli Vincentius Maria II. 599. b
Ciminelli Johannes Nicolaus II. 417. b
Cina de Sancto Andrea Jacobus I 681. b
Cinius Thomas II. 468. b
Cioffo Romualdus II. 677. a
Cippullus Gregorius II. 552. b
Cita Jacobus II. 356. b
Civegna Johannes Baptiſta II. 755. a
Claeis Carolus de II. 623. b
Clapoël Johannes *vel* Ricardus I. 414. b. 503. b
Claraſco Thomas de I. 702. a
Claris Antonius de II. 67. a
Claromonte Odinus de I. 757. b
Bernardus. *Vide* de Alvernia
Clarus Remigius I. 506. b
Claveria Johannes de II. 523. b
Claverio *vel* Clavaro Jacobus de I. 773. b
Claverius Jacobus alter II. 328. a
Claxton Thomas I. 730. b
Clemens Onufrius II. 234. a
Clerc Petrus le II. 143. a
Petrus le alter II. 487. b
Clerée Johannes II. 11. b
Clerici Vincentius II. 608. a
Clivis Everardus de II. 58. b
Cloche Antoninus II. 706. b
Clou Stephanus le II. 405. a
Clurius Rodulphus II. 468. a
Cobo Johannes II. 306. a
Coccianus Conſtantinus II. 186. b
Cochinger *vel* Cochniger Johannes I. 632. b
Codagli Dominicus II. 372. b
Coeffeteau Nicolaus II. 434. a
Coli Romualdus II. 421. a
Coliard Petrus Martyr II. 563. b
Collado Didacus II. 497. b
Collealto Odo de I. 629. a
Collemaggio *vel* mancio Antonius de II. 317. b
Collins Henricus II. 732. b
Colmarienſis Annaliſta I. 494. a
Colonienſis Adamus I. 734. b
Gerardus I. 725. a
Guillelmus I. 156. a

C

Colonienſis Hiddo I. 412. a
Johannes II. 825. b
Ricolphus I. 641. a
Walterus I. 411. b
Coloſſenſis archiepiſcopus Andreas I. 801. a
Coloſwaria Nicolaus de. *Vide* Mirabilis
Columbarienſis Johannes I. 494. b
Columbe Raphael delle II. 444. b
Columbi Dominicus II. 743. a
Columbo Nicolaus II. 72. b
Columna Franciſcus de II. 35. b
Jacobus de. *Vide ſequentem*
Johannes de I. 418. a. & II. 819. b
Colzado *vel* Colze Vincentius II. 85. b
Coma Petrus Martyr II. 250. a
Comatius Johannes II. 123. b
Comazzius Bartholomæus I. 866. b
Combefis Franciſcus II. 678. a
Combet Claudius II. 704. b
Comitibus Raimundus de II. 674. b
Comitibus Lucurri Antonius de II. 251. a
Como Bernardus de II. 22. b
Conceptione Dominicus de II. 753. a
Concordantiarum SS. primi auctores I. 203. a
Condomitti Antoninus II. 769. a
Conen Nicolaus II. 772. a
Conneus Guillelmus. *Vide* de Gannato
Connel Chriſtophorus o II. 784. a
Cono Johannes II. 27. a
Conor Ambroſius o II. 763. a
Conradus N. I. 388. b
Conſtabilis Paulus II. 255. a
Conſtantinopolitani Prædicatores I. 136. a
C. P. Bartholomæus II. 818. b
C. P. patriarcha Matthæus I. 473. b
Pantaleon I. 138. b
Simon de I. 558. b
Contarini Hieronymus II. 416. b
Contenſon Vincentius II. 656. b
Conti d'Elci Antonius de I. 782. b
Coppenſtein Johannes Andreas II. 448. b
Coquerel Adrianus II. 550. b
Cordeyro Humbertus I. 901. b
Cordua Ambroſius de II. 497. a
Franciſcus de II. 42. a
Corduba Gaſpar de II. 354. a
Johannes de II. 307. a
Petrus de II. 64. a
Cordubenſis Guillelmus. *Vide* de Carbono
Corinthius Guillelmus. *Vide* de Moerbeka
Coriolanus Ambroſius I. 907. b
Coriſbenus Johannes I. 902. a
Cornerus Hermannus I. 783. b
Coronado Dominicus II. 614. a
Melchior II. 433. b
Corpore Chriſti Mancius de II. 243. b
Corradi Corradus II. 746. a
Johannes Baptiſta II. 361. b
Corrarius Antonius I. 808. b
Corrazario Johannes Baptiſta II. 528. b
Correa *vel* Corrigia Hieronymus II. 327. b
Cors Johannes de I. 613. b
Cortez Claudius II. 562. b
Coſimus Aurelius II. 296. b
Coſpis Thomas de II. 34. b
Coſſart Johannes I. 812. b
Coſſii Thomas II. 421. b
Coſta Raimundus II. 756. a
Thomas da II. 211. b
Coſte Antonius I. 757. b. 775. b
Petrus de la II. 268. a
Coſten Joachimus I. 902. a
Coſtigliole Johannes Baptiſta II. 298. b
Corete Salvator I. 817. b
Cottus *vel* Scotus Guillelmus I. 384. b
Covarruvias Petrus II. 81. b
Couraud Elias II. 731. b
Courtet Guillelmus II. 495. a
Couſin Johannes le II. 618. b
Coutiño Ignatius II. 556. b
Coyanus *vel* Coye Paulus II. 267. b
Cozic Rolandus le I. 811. b
Cracovia Staniſlaus de I. 632. a
Craſſus Damianus de Riſpolis II. 31. a
Marcellus II. 375. a
Crema Daniel de II. 190. a
Cremenſis Dominicus I. 859. a
Cremona Bonifacius de I. 634. a
Lactantius de II. 377. b
Moneta de I. 122. b
Rolandus de I. 125. a 195. a
Theophilus de I. 847. a
Vincentius de II. 488. a
Cremonenſis J. II. 43. a
Creſpillus Sebaſtianus II. 591. b
Cretenſis Michael I. 875. a
Theobaldus II. 821. b
Simon I. 761. b
Creux Albertus le II. 452. a
Crinigandus Benedictus I. 771. a
Criſpo Aſcanius Maria II. 675. b
Criſpus Jordanus II. 200. b
Petrus II. 299. a
Crocco Petrus de II. 108. a
Crockart Petrus de Bruxellis II. 19. b
Croiſſant Johannes II. 566. a
Croix Petrus de la II. 392. a
Croock Johannes de II. 174. b
Croquer Franciſcus Thomas II. 780. b
Cros Johannes Jacobus du II. 576. a
Croſo Bernardus de II. 40. a
Durandus de II. 334. a
Croyndonio Hugo de I. 209. b
Cruce Adrianus de II. 478. a
Chriſtophorus de II. 377. a
Nicolaus de II. 168. a
Petrus de II. 269. a
Crucinburck Johannes de I. 412. b
Cruz Emmanuel da II. 306. a
Franciſcus de la II. 578. a
Gaſpar de la II. 220. a
Johannes de la II. 174. b
Johannes alter II. 433. a
Cucharetas Didacus de las II. 21. a
Cuerani Johannes Baptiſta II. 230. b
Cueto Petrus de II. 788. b
Cuilly Olivarius de II. 420. a
Culpen Alanus II. 669. b
Cultificis Engelbertus I. 875. b
Cumanorum apoſtolus Benedictus I. 149. a
Cumis Benedictus de. *Vide* de Aſſignano
Cunibert Hyacinthus II. 687. a
Curione Dominicus Maria II. 412. b
Cuſa Nicolaus de I. 909. b
Cuſſim *vel* Cuzzim Johannes I. 665. a
Cybo Innocentius II. 381. b
Cypri inquiſitor Andreas I. 102. a
Cyrenſis epiſcopus Siffridus I. 820. a

D

Dacia Martinus de I. 736. a
Nicolaus de I. 826. b
Dacus Abſalon I. 409. b
Andreas I. 410. a
Auguſtinus I. 388. b. 410. a
Bertoldus I. 410. a
Boëtius I. 640. b
Carolus I. 410. a
Folquinus I. *ibidem*
Helinricus I. *ibidem*
Johannes I. *ibidem*
Julius *vel* Tullius I. 729. a
Oliverius I. 504. b
Petrus I. 407. a
Daineſi Juſtinianus II. 751. b
Dalei Euſtachius II. 327. b
Dalem Leonardus de II. 200. b
Dalli Dominicus II. 623. b
Daly Daniel o II. 617. b
Damme Jacobus van II. 799. a
Danielis de Arripalto Gregorius II. 563. a
Dante Ignatius II. 275. b
Daniell Henricus I. 676. b
Daoys Thomas II. 388. b
Dargombat Hyacinthus II. 579. a
Daſſier Lazarus II. 733. b
Datis Leonardus Statii de I. 755. b
David Ægidius II. 675. a
Davidet Dominicus II. 103. a
Davila Antonius II. 327. a
Davila-Padilla Auguſtinus II. 351. a
Daumario Gerardus de I. 609. a
Daures Ludovicus II. 807. a
Daydon Antonius II. 577. b
Deça Didacus II. 51. a
Petrus II. 375. a
Dedinget Johannes II. 633. b
Delbecque Norbertus II. 788. a
Delgado Petrus *in* Alphonſo de Cabrera II. 522. b
Delphinas Gregorius. *Vide* Tento
Delphinus Humbertus I. 641. b
Delphius Theodoricus I. 749. b
Demandon Vincentius II. 814. a
Demora del Maro Johannes Paulus II. 606. b
Dencurt *vel* Encurt Guillelmus I. 602. b
Derlingtona Johannes de I. 395. b
Deſſ ndes Natalis II. 545. b
Desloix Johannes II. 589. b
Deurwerders Franciſcus II. 618. a
Diago Franciſcus II. 397. a
Diamendieta Blaſius del II. 470. a
Diana Marius II. 799. b
Dias Damianus II. 209. b
Nicolaus II. 319. b
Diaz Franciſcus II. 549. a
Diaz Johannes II. 780. b
Dieremberg Johannes II. 89. a
Dierxens Petrus II. 659. b
Dinghens Gaſpar II. 676. a
Dini Thaddæus I. 647. b
Diſtinctionum auctor Mauritius. *Vide* Bellovacenſis
Divolé Petrus II. 200. b
Dodi Vincentius II. 338. a
Dodo Johannes II. 11. b
Doſſus Julius II. 319. a
Dolmans Matthæus II. 787. a
Domaro Gerardus de. *Vide* de Daumario
Domeneeh Antonius Vincentius II. 360. a
Dominicanus Johannes I. 728. a
Petrus I. 729. b
Dominici Bartholomæus I. 773. a
Jacobus I. 662. a
Johannes de Eugubio I. 704. a
Johannes cardinalis Raguſinus I. 757. a. 768. a. & 812. b II.
Johannes Salyus I 558. a
Thomas. *Vide* de Fonte
Dooms *vel* Dompſius Franciſcus II. 483. a
Donatus Franciſcus II. 482. b
Gregorius II. 527. b
de Laino Hyacinthus II. 602. a
Thomas II. 11. a
Doncx Chriſtophorus Vander II. 614. a
Donelly Johannes o II. 785. a
Donzellus Hyacinthus II. 486. b. 826. b
Paulus Maria II. 401. b
Doré Petrus *vel* Auratus II. 203
Doria Andreas I. 790. b
Dorta Franciſcus II. 174. a
Doto Andreas I. 156. b. 538. b
Doublet Ludovicus II. 599. a
Donfrere Marcus II. 740. a
Douillet Chryſoſtomus II. 643. a
Doye Johannes II. 534. b
Dragus Albertus II. 343. b
Dreſſelius Baltazar II. 281. a
Dromendari Joſephus II. 335. b
Drwe Ambroſius II. 614. a
Duchna Vincentius II. 757. a
Ducos Johannes Carolus II. 733. b
Ductona Hugo de I. 595. b
Duimius de Glirici Albertus II. 181. a
Dulieu Cornelius II. 601. b.
Dullardus Johannes II. 341. a
Dumeus Johannes II. 227. b
Dumblanenſis epiſcopus Clemens I. 149. a
Dunant Dominicus II. 548. b
Duran Didacus II. 282. a
Duranti Guillelmus I. 480. a
Dymmoxus Rogerus I. 699. b

E

Eberardinus Petrus I. 896. b
Eboracenſis Robertus I. 625. b
Ebroicenſis Guido I. 420. b
Matthæus I. 699. a
Ebronenſis Gaufridus I. 382. b
Eccleſia Stephanus de I. 660. a
Elci Antonius de. *Vide* Conti d'Elci
Eliſius Petrus II. 524. a
Thomas II. 212. a
Onuphrius II. 444. b
Elrich Elpondus de I. 724. a
Elten Gerardus de I. 858. a
Emmanuel Petrus II. 641. a
Emilarii Petrus I. 708. a
Encinas Petrus de II. 321. b
Encurt Guillelmus. *Vide* Dencurt
Engelberti Ulricus. *Vide* de Argentina
Engelgrave Aſſuerus II. 522. a
Enghien Franciſcus d' II. 798. a
Eporedienſis Thomas II. 34. b
Eppius Georgius I. 101. a. 900. b
Erculani Hieronymus II. 624. a

E

Erculanus Franciſcus II. 534. a
Erdemberg Johannes de. *Vide* de Ardemburgo
Eremita Conſtantius I. 907. b
Donatus d' II. 433. a
Erlandi Iſrael I. 544. b
Ermengaudi Bernardus I. 688. a
Erfordia Baſcalcus de. *Vide* Teuto Gatſthalcus
Henricus de. *Vide* Hervordia
Erquicia Dominicus de II. 476. a
Eſbarroja Auguſtinus de II. 152. b
Eſcheburnus Henricus I. 382. b
Eſpiardi Mathurinus I. 831. b. 895. b
Eſpinel de la Portaza Petrus II. 607 b
Eſpinoſa Alphonſus de II. 111. a
Eſpinoſa Antonius de II. 139. b
Eſquivel Hyacinthus II. 483. b
Eſſendia Johannes de I. 791. b
Eſtanyol Angelus II. 13. a
Eſtevan Gaſpar II. 78. a
Eſtienne Ambroſius II. 714. a
Eſtby Johannes I. 410. b
Eſtrada de Madalena Johannes II. 252. b
Eſtravaneli Ricardus. *Vide* Staveneſby
Ettoreus Johannes Baptiſta II. 817. b
Evangeliſta Johannes I. 728. a
Evenonius Evenus I. 772. b
Exonia Stephanus de I. 348. b
Exceſtria Gualterus de I. 492. b
Excuria Johannes I. 870. a
Eymerici Nicolaus I. 709. a

F

Fabbroni Nicolaus II. 178. a
Faber Jacobus II. 302. a
de Auguſta Johannes II. 80. a
de Carvinio Johannes I. 856. a
de Hailbron Johannes II. 161. a
de Leuxurchen Johannes II. 111. a
de Lugduno Johannes II. 400. a
Fabra Michaël I. 16. a
Fabri Andreas Polonus II. 88. b
Felix I. 871. b
Hieronymus Belga II. 524. b
Petrus de Novimagio II. 64. b
Sixtus de Luca II. 265. b
Fabriano Baptiſta de I. 847. b
Conſtantius de I. 858. b
Conſtantinus *Ibidem.*
Johannes de II. 36. a
Falacha Petrus I. 559 b
Falconi Franciſcus II. 433. a
Falxaberga Johannes de I. 760. a
Faluel Johannes de II. 283. b
Famaguſta Cherubinus de II. 169. a
Damaſcenus II. *Ibidem*
Fano Johannes de I. 728. b
Martinus de II. 3. a
Fantonus de Ferrariis Hieronymus II. 84. a
Fanus Vincentius II. 638. a
Faria Ludovicus de II. 325. a
Aloyſius *idem duplicatus* 324. a
Farinula Nicolaus de. *Vide* de Freauville
Farnier Jacobus II. 502. b
Farnutius Vincentius *in* Joh. Mar. Capalla
Faſanus Matthias II. 319. a
Faſianus Hieronymus Maria II. 363. a
Faſeau Bernardinus II. 587. a
Faſſeau Paulus II. 700. b
Fatius Matthæus II. 728. b
Faton Nicolaus II. 734. a
Faventia de Johannes II. 737. b
Nicolaus I. 902 b
Paulus Maria I. 623. a
Radulphus I. 51. a. 125. b. & II. 420. b 126. b
Vincentius II. 59. a
Faventies Valerius II. 180. b
Favorez Joſephus II. 640. b
Favre Jacobus II. 689 a
Faure Johannes Andreas II. 650. b
Fay Petrus du II. 504. b
Fayol Gaſpar I. 875. a
Fazellus Hieronymus II. 282. b
Fazellus Thomas II. 212. b
Fedini Theophilus II. 295. a
Fée Andreas le II. 794. b
Fejacques Jacobus Hyacinthus II. 790. a
Felicianus I. 881. a. II. 334. a. 814. a
Felina Odoardus Pius II. 718. a
Felix Franciſcus II. 688. b
Felix de Retornaco Johannes Hyacinthus II. 314. b
Felle Guillelmus II. 773. b
Fenario Johannes de II. 85. b
Fenice Ludovicus II. 585. a
Feo Antonius II. 424. b
Feria Petrus de II. 292. a
Fernandez Alphonſus II. 445. b
Benedictus II. 156. b
Johannes II. 440. a
Lucas de Ayala II. 560. b
Ferracia Petrus. *Vide* Falacha
Ferram Jacobus *vel* Didacus II. 178. b
Ferrandi Petrus I. 127. a
Ferraria de Aldobrandinus I. 682. a
Antonius. *Vide* Beccarius
Barthoſomæus I. 748. b
Henricus. *Vide* de Vrimaria
Jacobus I. 844. b
Johannes II. 31. b
Ludovicus I. 882. b
Philippus I. 511. b. & II. 819. a
Thomaſinus I. 700. b
Ferrariis Elias de I. 617. a
Ferrarius Adamus I. 686. b
Ferrarius Sigiſmundus II. 550. a
Ferré Michael II. 351. a
Ferre Vincentius II. 696. b
Ferreira Bartholomæus II. 181. a
Ferrer Andreas de Valdecebro II. 657. b
Clemens I. 900. b
Jacobus I. 811. a
Ferreres Vincentius II. 417. a
Ferrerius S. Vincentius I. 764. a
Ferri Baſilius II. 796. a
Vincentius Maria II. 761. b
Ferrinus Vincentius II. 313. a
Ferro Marcus II. 659. a
Ferron Johannes I. 625. b
Ferrus Johannes Bartholomæus de Lugo II. 265. a
Feſtinus Ignatius II. 406. a
Feſtus Petrus Martyr II. 382. b
Feuille Gaſpar Carolus la II. 801. b
Feuillet Johannes Baptiſta II. 713. a

Digitized by Google

F

Fevre Nicolaus le II. 576 a
Vincentius le II. 794. a
Feus Laurentius I. 866. a
Fiandra Olivarius de II. 534. b
Fiesvet Hyacinthus II. 664. b
Figliuccius Alexius II. 263. b
Figuerez Nicolaus II. 563. b
Figueroa de Guacabelica Franciscus II. 527. b
Filamondo Raphael Maria II. 792. a
File Thomas. *Vide* Lyld
Finali Nicolaus de II. 62. b
Finario Baptista de. *Vide* de Judicibus
Damianus de I. 808 a
Johannes de. *Vide* de Fenario
Matthæus de I. 797. a
Fini Johannes Baptista II. 524. b
Raimundus da Lodi vel de Lauda II. 534. b
Finus Claudius II. 826 b
Fior Clemens II. 493. a
Fiore Julianus de II. 529. a
Fiorillo Angelus II. 469. b
Firmaria Henricus de. *Vide* Vrimaria
Firmiano Jacobus de I. 727. a
Firmo Thomas de I. 747. a
Fisaker Ricardus I. 118. a
Fiume Ignatius II. 736. b
Flameng Johannes I. 873. a
Flament Honoratus II. 587. a
Flamingus Guillelmus I. 385. b
Flamma Gualvaneus de I. 617. a. & II. 820 b
Flammochetta Guido I. 808. b
Flander Gerardus II. 358. b
Flandria Balduinus de I. 412. a
Dominicus de I. 894. a
Fleische Albertus II. 690. b
Flore *vel* Flua Petrus I. 754. b
Florentia de Accoldus. *Vide* de Monteerucis Ricoldus
Cherubinus II. 281. b. & 826. a
Cherubinus alter II. *Ibidem*
Cherubinus tertius II. 281. a
Dominicus I. 757. a. 772. a
Gregorius I. 110. b
Johannes I. 582. b
Ramantinus I. 652. a
Simon I. 828. a
Ubertinus. *Vide* Albicis Humbertus de
Zacharias II. 120. a
Zacharias alter II. 301. b
Florentiola Hieronymus de II. 471. a
Flores Andreas II. 139. a
Ludovices II. 428. a
Fondi Raimundus de I. 671. a
Fonseca Antonius da II. 136. b
Damianus da II. 424. b
Hieronymus da II. 603. b
Raphael da II. 461. b
Fontana Franciscus II. 314. b
Johannes I. 772. a
Vincentius Maria II. 660. a
Fontanis Johannes de II. 63. b
Fonte Thomas de I. 695 b
Fonteluporum Petrus de I. 753. b
Forbiteus Johannes I. 677. a
Forciglioni S. Antoninus I. 817. b
Fornariis Hieronymus de II. 118. b
Forerius Franciscus II. 261. b
Forolivio Bartholomæus de. *Vide* Senensis
Hieronymus de I. 527. b
Forracha Petrus. *Vide* Falacha
Fortiguerra Nicolaus I. 249. b
Foscherarius Ægidius II. 184. b
Fosseus Leonardus II. 524. a
Foucher Blasius II. 281. b
Four Antonius du II. 21. b
Petrus du II. 636. a
Fournier Olivarius II. 738. a
Fourré Jacobus II. 249. a
Johannes II. 322. b
Fox *vel* Foix Johannes II. 400. b
Fracassi Antonius Franciscus II. 691. b
Frachero Gerardus de I. 259. a
Fradeti Arnaldus I. 565. b
Fradinus Petrus II. 203. b
Fraga Michael de I. 520. a. 602. b
Francavilla Thomas Aloysius II. 739. a
Franchis Andreas de. *Vide* Bocagnis
Johannes Baptista Spinola de II. 597. a
Paulus de II. 391 b
Franchinus Petrus II. 325. a
Francovar Henricus de I. 700. a
Franchoven Bernardus de. *Vide* Fronthoven
Francisci Martinus I. 812. a
Michael de Insulis II. 7. a
Franciscis Alexander de II. 326. b
Thomas de II. 585. b
Franckel Servatius I. 904. b
Franken Johannes Baptista II. 597. b
Franckestenius Johannes. *Vide* Brasiator
Francovordia Johannes de I. 795. a
Francus Sanctes II. 577. a
Frangipane Silvester. *Vide* Ciantes Ignatius
Frangipani Latinus de. *Vide* Malabranca
Fraxino Johannes de II. 90. a
Freauville Nicolaus de I. 555. a
Fredericx Hyacinthus I. 633. a
Fregonius Dominicus II. 350. a
Freilinck Johannes II. 665. a
Fremault Amandus II. 134. b
Frenz Christophorus II. 784. a
Freuze Petrus II. 735. a
Fresneau Julianus II. 233. b
Frezzius Federicus I. 757. b. 758. b
Friburgo Arnoldus de II. 821. a
Johannes de. *Vide* Lector
Theodoricus de I. 510. a. & II. 819. a
Fribitoris Johannes. *Vide* Forbiteus
Frickenhausen Georgius de. *Vide* Orter
Fridonis Azarias II. 351. b
Fridt Johannes Philippus II. 580. a
Frisner Erasmus I. 892. a
Fronthoven Bernardus de I. 752. b
Reinhardus de I. *Ibidem*
Frosciantes Petrus Martyr II. 636. b
Fuencasta *vel* Fuensanta Paschalis de la II. 25 b
Fulconis Petrus I. 265. b
Fumus Bartholomæus II. 123. a
Furno Michael de I. 596. b
Fuzer Hieronymus II. 556. b

G

Galbalda Franciſcus II. 586. b
Gabriecxi Franciſcus Albertus II. 574. a
Gactus Johannes. *Vide* Gattus
Gage Thomas II. 758. a
Gaii Johannes I. 688. a
Gaillac Guillelmus Bernardi de I. 460. b
Galaminus Auguſtinus II. 364. a
Galdinus Petrus I. 729. b
Galdo Alphonſus II. 452. a
Galenſis Thomas. *Vide* Walleis
Galinganis Albertus de I. 795. b
Galliſſart Petrus de II. 246. b
Gallego Barnabas II. 601. b
Gallianus Dominicus II. 677. a
Gallicis Johannes de I. 728 b
Johannes de alter I. *Ibidem*
Gallicus Florentius *vel* Florentinus I. 139 b
Guillelmus I. 469. a
Guillelmus alter I. *Ibidem*
Gallo Johannes II. 246. a
Johannes alter II. 628. b
Gallus Andreas I. 479. a
Durandus Senior. *Vide* a Sancto Portiano
Guido. *Vide* Marguetati
Laurentius I. 386. b
Odo I. 474. a
Petrus. *Vide* Remenſis
Simon I. 905. a
Anonymus Eccleſiaſtes I. 853. b
Galvanus Franciſcus. *Vide* Flamma Gualvaneus
Galvão Ignatius II. 528. a
Gallutiis Ægidius de I. 597 b
Gallues Chriſtophorus de I. 865. b
Gambier Antonius II. 296. a
Gan Carolus Clemens II. 581. b
Gannato Guillelmus de I. 694. b
Garcez Julianus II. 131. b
Garcia Alexius II. 251. b
Franciſcus II. 267. a
Gregorius II. 437. b
Johannes II. 615. a
Garço Manuel II. 787. a
Gareſio Stephanus de I. 895. a
Garexio Johannes Maria de II. 418. a
Paulus de II. 428. b
Gargano Jordanus II. 391. a
Garophanus Carolus I. 632. b
Garra Paulus II. 530. a
Garriga Bertrandus de I. 16. a
Garzoni Antonius II. 631. b
Gaſtaldus Johannes Thomas II. 582. b
Gattici Hieronymus II. 553. a
Gattus Johannes de Meſſana I. 867. b
Gavantus Guillelmus. *Vide* de Lauduno
Gavarracinus Franciſcus II. 583. b
Gavaſton Johannes de II. 440 b
Gavaterius Hieronymus II. 227. b
Gaudioſo Sebaſtianus II. 330. a
Gaufridi Mauritius I. 846. a
Gavianus Bombologninus. *Vide* de Bononia
Gavoti Johannes Dominicus II. 786 b
Gauritius I. 122. b
Gauſlinus Bernardinus II. 531. a
Gaultier Mathurinus II. 316. b
Gazorlus B. Auguſtinus I. 553. a
Gazzinus Angelus de Lugo II. 218. a
Geay Johannes Leonardus II. 827. b
Gelaſius Joſephus II. 528. b
Genebradâ Antonius II. 141
Geneſii Quaye de Parma Johannes I. 906. b
Gennaro Nicolaus de II. 787. b
Gentilis Barnabas II. 153. a
Deodatus II. 405. a
Julius Vincentius II. 736. b
Genua Clemens de II. 720. a
Genutio Ignatius II. 579. b
Georgio Paulus Maria II. 585. b
Georgius Nicolaus II. 583. a
Geraldi Bernardus I. 428. b
Germes Johannes II. 400. b
Gervaſii *ſeu* de Gervais Henricus II. 166. a
Laurentius I. 865. a
Robertus I. 688. b. 906. a
Geſnerus Johannes II. 621. a
Geymon Petrus II. 711 a
Gherardis Laurentius de II. 825. a
Ghetaldus Bernardus II. 23. a
Ghetius Franciſcus II. 501. b
Ghezziis Guido de I. 687. b
Ghila Raimundus *vel* Guillelmus I. 496. a
Ghiſſandis Antonius de II. 13. a
Ghiſſerius Michael II. 219. b
Giachanus Vincentius II. 108. b
Giachari Vincentius II. 109. a. 824. b
Giaco Garinus do I. 619. a
Giacomini Laurentius de I. 823. a
Giancardo Vincentius II. 472. a
Gianetti Andreas II. 231. b
Giannerinus Petrus Paulus II. 166 b
Gianotti Hieronymus II. 75. b
Gif Arneus de I. 266 b
Giffonellus Clemens de Atripalda II. 308. a
Giffre de Rechac Johannes. *Vide* a Sancta Maria
Gigante Joſephus II. 740 b
Gil Jacobus I. 831. a
Giliani Aimericus. *Vide* de Placentia
Gillis Joſephus II. 799. a
Giovius Thomas Maria II. 706. a
Giraldel Petrus II. 477. a
Giraldus Paulus II. 694. b
Giroldus I. 725. b
Giron Illephonſus II. 363. a
Giudice Ambroſius del. *Vide* Altamura
Giudici Baptiſta de I. 867. a & II. 824. a
Goar Jacobus II. 574. b
Gobi Johannes Junior I. 635. a
Godebille Petrus II. 434. b
Godin Johannes II. 616. a
Godino Guillelmus Petri de I. 591. a
Godinus *vel* Gadinus I. 724. b
Godoy Johannes Ægidius de II. 702. b
Petrus de II. 673. a
Goez Bernardus a II. 753. a
Gomendradi Joſephus II. 754. b
Gomez Franciſcus II. 664. b
Ludovicus de Solis II. 643. b
Vincentius II. 445. a
Gonçalez Antonius de Acuña II. 692. a
Dominicus de Japonia II. 551. b
Franciſcus de San Pedro II. 780 a
Johannes de Albelda II. 427. a
Johannes de Leon II. 486. b
Gonet Johannes Baptiſta II. 692. b
Goni Vincentius II. 432 b
Gonneau Johannes Baptiſta II. 703. a
Goraceus Franciſcus II. 272. b
Gori Dominicus II. 435. b
Gorran Nicolaus de I. 268. b. 385. a. 437. b

Digitized by Google

G

Gosinus Raimundus II. 90. b
Gotti Vincentius Ludovicus II. 814. b
Goudanus Magdalius Jacobus II. 44. a.
Gourdemont Johannes I. I. 852. b
Goudin Antonius II. 739. b
Gozeus Ambrosius II. 424. b
Archangelus II. 367. a
Grabeen *vel* Grabon Matthæus I. 759. b
Gralla Petrus I. 467. a
Granada Johannes de II. 307. a 754. b
Ludovicus II. 285. a 826. a
Granara Hyacinthus Maria II. 658. b
Granchius Rainerius II. 819. b
Grandeccius Antonius II. 446. b
Grandi Bonifacius Maria II. 730. b
Graner Johannes II. 335. a 417. b
Grandivilla Radulphus de I. 425. a.
Granvalle Thomas II. 541. b
Grassensis Raimundus I. 160. b
Grassis Dominicus de II. 425. a
Grassus *vel* Crassus Jacobus I. 901. b
Marcellus II. 375. a
Gratia Ludovicus de II. 635. b
Gratiadei Conradus I. 498. b
Gratianus Hieronymus II. 334. b
Thomas II. 304. a
Gravano Franciscus I. 517. b
Graveran Johannes I. 782. a
Gravesoni Ignatius Hyacinthus Amatus de II. 805. b
Gravina Dominicus II. 532. a
Octavianus II. 435. b
Gravius Gualterus II. 89. a
Henricus II. 142. a
Henricus Vermolanus II. 140. a
Gregorio Cyprianus de II. 625. b
Mauritius de II. 566. b
Grenier Dominicus I. 612. b
Greppi Paulus Ludovicus II. 788. b
Greyn Abrahamus Vande II. 734. b
Griffone Gerardus de I. 412. a
Grillenzonius Raphael II. 535. a
Grima Dominicus. *Vide* Grenier
Gripheus Johannes Petras II. 417. b
Grippi Dominicus Maria. *Vide* Marchese
Grisaldus Paulus II. 568. b
Grisson *vel* Grisonius Johannes II. 187. a
Gritis Matthæus de I. 210. b
Gritius Consalvus *vel* Gonsalvus II. 617. b
Grisch Johannes I. 909. a
Griveau Philippus II. 756. a
Grognolini Albertus I. 735. a
Groninga Ludolphus de II. 54. a
Grossi Philippus Maria II. 766. a
Grossius Vincentius Maria II. 657. b
Grostheat Robertus I. 490. a
Gualduccius Paulus I. 521. b
Gualgeri Jacobus II. 760. a
Guanellis Johannes Maria II. 413. b
Guaraldus Stephanus de Cento II. 330. a
Guarinonus Lactantius II. 560. a
Guasch Petrus Johannes II. 383. b
Guasconi Zenobius de I. 905. b
Guastaferrus Paulus I. 616. b
Guelda Eleutherius II. 795. a
Guellin Robertus II. 420. b
Guenetiis Guido de. *Vide* de Ghezziis
Guerard *vel* Girard Dominicus II. 638. a
Guercio Antoninus II. 769. a
Guerinois Jocobus Casimirus II. 761. a
Guerrero Johannes de Mexia II. 754. b
Guglielmi Ambrosius II. 425. a
Guglielmini Ambrosius II. 357. a
Guidi Camillus II. 536. a
Guidius Philippus II. 428. b
Guidonis Arnaldus I. 625. b
Bernardus I. 576. a
Petrus I. 625. a
Guiduhiis Augustinus de II. 760. a
Guidy Franciscus II. 448. a
Guiencourt Johannes II. 151. b
Guillelmi Alexander II. 313. b
Bartholomæus II. 676. a
Dominicus I. 723. b
Guglielmi Hyeronymus. *Vide* Vielmius
Guillermie Johannes Baptista II. 559. b
Guillot Johannes II. 433. b
Guillouzou Ricardus II. 877. a
Guirnensis episcopus I. 757. b
Gulmannus S. Dominicus I. 1. a
Mammes I. 16. a 37. b
Gutierez Johannes II. 321. b
Laurentius II. 450. b
Thomas II. 477. b
Guyard Bernardus II. 658. a

H

Hachemburgo Henricus de I. 780. b
Hacquet Johannes Baptista II. 579. b
Halberstatt Conradus de I. 106. b. & II. 820. b
Conradus de alter I. 465. b
Conradus de tertius I. 610. a
Conradus quartus I. 632. b
Hallier Jacobus II. 699. b
Hallis Henricus de I. 384. a
Hamel Ludovicus du II. 385. b
Hamer Guillelmus II. 186. b
Hanapis Nicolaus de I. 422. a
Hancinis Gerardus de I. 715. a
Nicolaus de I. 427. a
Hannibaldis Hannibaldus de I. 261. a
Hannoc Andreas II. 481. a
Hansen Leonardus II. 705. a
Harcilech Nicolaus de I. 641. a
Harlem Vincentius de. *Vide* Theodorici
Harley Johannes II. 29. a
Harney Martinus II. 765. a
Hasela Johannes de I. 619. a
Havelbrech Hermannus de I. 412. a
Havet Antonius II. 246. b
Hault Johannes Baptista II. 484. a
Haye Ghilbertus de la II. 732. a
Hazer Henricus I. 648. a
Heckermans Henricus II. 687. a
Hecquet Johannes II. 658. b
Heimar Petrus II. 756. a
Heintun Simon de I. 648. a
Helmanninus Hippolytus *in* Hieronymo Teuton.co II. 273. a
Helva *vel* Helevo Ferdinandus II. 549. a
Heoneguier Hieronymus II. 781. b
Hemorelle Angelus II. 675. b
Hennuier Johannes II. 341. b
Henrici Goswinus II. 522. b
Henricus Nicolaus I. 411. a
Hensbergius Vincentius II. 480. b

H

Henteniut Johannes II. 195. b
Hepburnius Georgius I. 900. b
Herba Benedictus II. 243. a
Herculani *vel* Ercolani Benedictus II. 402. a
Franciſcus II. 334. a
Thomas II. 402. a
Vincentius II. 277. a
Vincentius alter II. 402. a
Herdux Johannes de I. 472. b
Heredia Petrus Johannes Zaragoça de II. 432. a
Hevenbelck Johannes van II. 448. a
Hernio Jacobus II. 770. b
Herolt Johannes I. 762. a. & II. 822. b
Herp Petrus I. 729. b
Herte Dominicus de II. 711. a
Herrera Alphonſus de II. 165. b
Franciſcus de II. 619. b
Petrus de II. 467. a
Herroghe Johannes Philippus de II. 624. a
Hervordia Henricus de I. 665. a.
Heſecquies Raimundus II. 637. b
Heſxinus Thomas II. 197. a
Heſpe Johannes I. 410. b
Heylinck Petrus II. 629. b
Heyn Johannes o II. 791. b
Heys Matthias II. 441. a
Hiddo. *Vide* Teuro
Hieremia Petrus de I. 810. a
Hilden Henricus II. 695. b
Hinojoſa Antonius II. 446. b
Hippolyto Hieronymus de. *Vide* de Monopoli
Hiſpanus Alphonſus I. 676. a
Bartholomæus I. 466. a
Bernardus. *Vide* de Trilia
Dominicus I. 15. a. 16. a
Johannes I. 49. b
Johannes Baptiſta II. 245. b
Petrus I. 485. a
Stephanus I. 52. b
Hoefſtadius Adrianus II. 339. b
Hojeda Alponſus II. 46. b
Didacus de II. 396. a
Holias Johannes de II. 791. b
Holkot Robertus I. 629. a. & II. 821. a
Holtt Theodoricus ab I. 413. a
Homem Emmanuel II. 582. b
Hongre Jacobus le II. 233. a
Hoogſtratt Jacobus de II. 67. b
Hoorde Gregorius van II. 795 b
Horozco Didacus de II. 209. b
Horto *vel* Orto Galienus de I. 406. b
Hortonovo Philippus de II. 547. b
Hoſt de Romberg Johannes II. 88. a
Hotun *vel* Odone Guillelmus de I. 385. b. 459. a
Hudalrici Johannes II. 103. a
Huertos Marcus de los II. 450. b
Huete Lupertius de II. 328. b
Hugo *vel* Lugo Jacobus de I. 717. b
Hugolini Thomas de Eugubio I. 808. a
Hugonis Raimundus I. 662. b
Humbelton Robertus de I. 699. b
Humburgo Nicolaus de II. 64. a
Hums *vel* Hunnis Henricus de I. 649 b
Hungaria de Benedictus I. 149. a
Georgius I. 901. a
Herbordus. *Vide* de Bergomo
Michael I. 786. b
Paulus I. 849. a
Salomon I. 412. b
Hurtado Johannes de Mendoça II. 62. a
Huſſelius Hyacinthus II. 499. b
Huſſim Johannes. *Vide* Cuſſim
Huyſſen Hyacinthus van II. 803. a
Hybernenſis Boverus. *Vide* Bernenſis
Hybernia Malachias de I. 742 b
Marcus de I. 743. a
Thomas de I. 744. b
Hyſopius Julius 84 Hieronymo Fantono II. 84. b. 284. b

I J

Jacobatius Raphael II. 813. a
Jacobin Henricus II. 339. a
Jacobſen Rainerius II. 497. a
Jacomellus Thomas II. 108. b
Jacquerius Nicolaus I. 847. b. & 757. a
Jammy Petrus II. 823. b
Jancardus Vincentius. *Vide* Giancardo
Janguas. *Vide* Yanguas
Janſſ Johannes II. 616. b
Janſſenſboy Cornelius II. 754. b
Dominicus II. 493. a
Leonardus II. 551. a
Nicolaus II. 607. a
Janſſens-elinga Franciſcus II. 479. a
Janſſenius Eduardus II. 789. a
Janua de Albertus II. 334. a
Anſelmus I. 463. b
Hieronymus I. 149. b
Hyacinthus I. 749. a
Jacobus II. 444. a
Johannes. *Vide* Balbus & I 727. b
Lanfranchinus II. 818. b
Martinus I. 473. a
Petrus I. 895. a
Reginaldus I 398. b
Serlus II. 143. a
Januarius Nicolaus Maria. *Vide* Gennaro I. 384. a
Janvictius Jacobus Maria II. 699 b
Jardin Thomas du II 819. a
Jaſinſki Camillus II. 536. b
Jatumæus Simon I. 737. a
Javellus Chryſoſtomus II. 104. b
Johannes Chryſoſtomus II. 540. a
Ibarreta Auguſtinus. *Vide* Eſbarroja
Iconectus I. 483. b
Jeremias ß. Petrus *Vide* de Hieremia
Jerinich Thomas II. 694. b
Jeſu Franciſcus a *Vide* Sa de Meneſes
Ignanninus Angelus II. 120. a
Illuminatus Sixtus I. 905. a
Incarnatione de *vel* da Encarnaçaõ Antonius II. 561. b
Antonius alter II. 603 a
Emmanuel II. 785. b
Incenſus Philippus II. 548. a
Incontris Nicolaus Andreas de I. 749. a
Inquiſitor Cypri Andreas I. 102. a
Inſtitoris Henricus I. 896. b
Inſulis Michael de primus. *Vide* de Furno I. 106 a
Sigerus de II. 355. b 826. b
Joanninus Hieronymus da Capugnano I. 864. b
Johannis Dominicus Johannis

Digitized by Google

IJ

Johannis Hieronymus I. 812. a
Joncheere Jacobus de II. 763. b
Joncoux Franciſcus du II. 433. a
Jonghe Cornelius de II. 707. b
Bernardus de II. 796. b
Jordani Guido I. 726. a
Guillelmus I. 647. b. 695. a
Jordanus Hyacinthus de S. Agatha II. 534. a
Jorquera Hyacinthus II. 754. a
Jorz Gualterus de I. 513. b
Thomas de I. 508 b
Jouanneti Vincentius II. 714. a
Jouius *vel* de Jouy Carolus II. 593. a
Jourdain Michael II. 700. a
Journé Johannes de II. 460. a
Joyeulx Franciſcus II. 771. a
Irribarora Antonius II. 748. b
Iruroſqui Petrus II. 163. b
Iſolanis Iſidorus II. 50. a. 336. a
Iſorella Conſtantinus de. *Vide* Coccianus
Italicus Leonardus I. 902. b
Jezſtein Johannes Chriſtianus II. 540. a
Jucundus Johannes II. 36. a
Judice Bernardus de I. 906. b
Judicibus Baptiſta de. *Vide* de' Giudici
Juliani Angelus II. 719. b
Junior Durandus. *Vide* de Aureliaco
Johannes. *Vide* Gobi
Ivodio Johannes de II. 164. a
Iveneta *vel* Iconectus I. 483. b
Juſtiniani Andreas de Janua II. 405. b
Antonius de Scio II. 214. b
Auguſtinus II. 96. a
Benedictus de Janua II. 453. a
Decius de Meſſana II. 527. a
Hieronymus de Scio II. 407. b
Leonardus de Scio I. 826. b
Ludovicus de Barcinone II. 644. a
Paulus de Moneglia II. 3. b
Timotheus II. 217. a
Vincentius Antiſt II. 325. b
Vincentius alter de Scio II. 164. a
Vincentius tertius de Colonia II. 430. b
Vincentius quartus de Janua II. 750. b
Juzico Bernardus de I. 491. a

K

Kaloco Guillelmus de I. 507. a
Kalteiſen Henricus I. 828. a
Kaminienſxi Petronius II. 554. b
Keeren Petrus Vander II. 788. b
Ketwig Johannes Baptiſta van II. 806. a
Keyſers Nicolaus II. 246. a
Kildwardby Robertus I. 374. a
Kingſam Guillelmus I. 469. a
Knilling Raimundus in Simone de Salazar II. 565. a
Knippenberg Sebaſtianus II. 752. a
Koellin Conradus II. 100. a
Koſbein Henricus I. 469. a
Krepicenſis Marianus II. 755. b
Kuned Johannes I. 821. a
Kuſtim Joannes. *Vide* Cuſſim
Kyrſzlacxen Petrus I. 858. a

L

Labardac Johannes II. 549. b
Labat Johannes Baptiſta II. 806. a
Petrus II. 636. b
Laborante Hyacinthus a II. 499. b
Lachi Matthæus II. 195. b
Lacoſte Dominicus de II. 704. b
Lactantii Paulus II. 467. a
Lactucis Henricus de *in* Joh. Dom. Maſſa II. 745. a
Ladeſou Raimundus II. 501. a
Lafon Jacobus II. 790. b
Laganze Dominicus II. 766. b
Laget Honoratus Vincentius II. 802. a
Lagne Dominicus de I. 687. b
Lahixa Thomas de. *Vide* Alax
Laiſné Carolus II. 333. a
Matthæus II. 401. b
Lallaing Ægidius de II. 652. a
Lamberti Joſephus II. 528. b
Sixtus II. 379. a
Laminetz Raphael de II. 622 b
Lamirault Johannes II. 404. a
Lampugnani Franciſcus I. 511. b
Lampugnano Johannes I. 434. b
Lanceau Johannes II. 90. b
Lancius Hippolytus Maria II. 478. b
Johannes Baptiſta II. 322. b
Johannes Baptiſta alter II. 487. a
Landolina de Montauro Reginaldus II 24. a
Landora Berengarius de I. 514. a
Langella Marcus de II. 323. a
Langford Thomas de I. 523. a
Langle Petrus de II. 46. b
Languedoc Godefridus II. 740. b
Lannoy Raimundus de II. 588. b
Lanſi Jacobus I. 549. a
Lanuza Hieronymus Baptiſta de II. 438. a 758. a
Lao Andreas II. 605. a.
Lapaccius Bartholomæus I. 834. b
Lara Dominicus de II. 218. b
Larcheri Vincentius II. 109 b
Larios Hieronymus II. 339. b
Larraga Franciſcus II. 790. a
Laterina Jacobus de I. 538. b
Latre Adrianus de II. 217. b
Lavado Martinus II. 401. b
Laval Medardus de II. 323. a
Lavania Bonifacius de I. 437. b
Lauda Albertus de I. 647. b
Conradus de. *Vide* N. Conradus
Jacobus de. *Vide* Arigonius
Innocentius de II. 754. a
Lauduno Guillelmus de I. 637. b
Lavinius Petrus II. 23. b. 336. b. 824. a
Laurentii Thomas II. 703. b
Laureus Marcus II. 215. b
Laurus Angelus Maria II. 530. b
Lauſana Jacobus de I. 547. b
Lazari Georgius II. 398. a
Lector Johannes de Friburgo I. 523. b
Vincentius Gallus I. 905. a

L

Ledeſma Bartholomæus de II. 352. a
Martinus de II. 230. b
Petrus de II. 404. a
Ledeſma y Manſilla Hyacinthus II. 416. b
Leerbeck Hermannus de I. 750. b
Legio Ægidius de I. 266. a
Johannes de I. 268. a
Lambertus de I. *ibidem*
Legionenſis Paulus II. 76. b
Legname Deſiderius dal II. 227. a
Legrand Albertus II. 522. a
Antonius II. 632. a
Leitaõ *vel* Leitam Stephanus II. 250. b
Lembo Antoninus II. 608. a
Lemer Petrus de I. 268. b
Lemos Didacus de II. 61. a
Thomas de II. 461. b
Lenfant David II. 716. a
Lentino Thomas de. *Vide* Agni
Simon de I. 431. b
Leo Johannes I. 794. a. & II. 823. a
Leodienſis Gerardus I. 248. b
Leodius Arnoldus I. 721. a
Leon Martinus de II. 406. b
Leonardi Thomas II. 625. b
Leone Dionyſius de II. 632. b
Leoni Antonius II. 775. a
Dominicus I. 736. a
Leonius Johannes Dominicus II. 640. a
Livius II. 698. a
Leopardus Johannes II. 754. b
Leopoldo Lucas de II. 258. b
Lepori Nicolaus II. 710. b
Lequien Michael II. 808. a
Lerbeke Hermanus de I. 750. b
Lerma Coſmas de II. 526. b
Franciſcus II. 471. a
Lermite Melchior Thomas II. 808. a
Leſculteir Renatus II. 337. a
Leſſinia Ægidius de I. 370. b
Letoffé Franciſcus II. 700. b
Levaretti Marcellus II. 453. b
Leverucci Petrus Maria II. 795 a
Levia Romeus de I. 161. a
Levita Guillelmus II. 366. b
Lewes Martinus de I. 903. a
Lewinque Gregorius de II. 775. a
Lexi Guillelmus de I. 267. b
Leżana Mauritius de II. 625. a
Lezaro de Belliquadro Ambroſius II. 631. b
Lezcano Johannes de II. 486. b.
Libelli Hyacinthus II. 701. a
Lietard Johannes II. 64. a
Lieu Cornelius du II. 601. b
Ligno Damianus a II. 245. a
Lima Thomas de II. 757. a
Limatola Thomas II. 331. b
Linconienſis Johannes I. 902. b
Robertus I. 490. a
Lingonenſis Simon I. 636. b
Lionius Dominicus II. 593. b
Liropius Matthias II. 423. a
Liſciviis Ægidius de. *Vide* Leſſinia
Lithvanides Valerianus II. 484. b
Lixbona Johannes de II. 634. a
Lizarraga Reginaldus de II. 402. a
Llagas Simon de las II. 756. b
Llano Thomas de II. 577. a
Llot de Ribera Michael II. 378. a
Loaute Lucas II. 625. a
Loayſa Garcias de II. 39. a
Hieronymus de II. 223. b
Locatellus Euſtachius II. 231. b
Petrus Martyr II. 442. a
Locatus Humbertus II. 279. a. 825 b
Loddi Seraphinus Maria II. 794. a
Loe Caſpar the II. 486. a
Loix Johannes des. *Vide* Deſloix
Lombardelli Gregorius II. 384. a
Lombardus Albertus. *Vide* de Lauda
Aldobrandinus I. 681. b
Antelinus I. 122. a
Chriſtophorus I. 723. b
Guillelmus I. 726. b
Rainerius I. 121. b
Lombardi Bernardus I. 560. b
Lon Guillelmus I. 616. b
Lonato Ricardus de. *Vide* Teuto
Loncin Albertus de II. 642. b
Longiumello Andreas de I. 140. a
Longo Ludovicus I. 852. b
Lopez Bartholomæus II. 317. b
Franciſcus de Tereda II 465. a
Gregorius de Sina *vel* China II. 708. a
Johannes Senior I. 816. a
Johannes alter II 474. a
Ludovicus II. 316. a
Petrus II. 714. a
Lorea Antonius de II. 715. b
Lorenzana Johannes de II. 417. a
Lorini del Monte Nicolaus II. 406. b
Lorus Damianus II. 86. b
Loth Ludovicus Bertrandus II. 571. a
Lottello Joſephus II. 625. a
Loumans Ludovicus II. 502. b
Louvet Jacobus II. 643. b
Petrus II. 530. a
Loyer Godefridus II. 786. a
Loyero Laurentius II. 487. a
Lozow Clemens II. 23. a
Lubcenieccxi Johannes Damaſcenus II. 792. a
Lubeck Henricus de I. 590. b
Hermannus de. *Vide* Cornerus
Lublino Samuel de II. 484. a
Lubomlius Severinus II. 411. b
Lucarinus Reginaldus II. 641. a
Luce Simon de *vel* da Luz II. 436. a 824. b
Lucemburgo Bernardus de II. 93 a II. 333. a
Cornelius de I. 355. b
H. de I. 395. a
Hermannus de
Lucembercк Johannes de. *Vide* Pikardi II. 590. b
Luca Tiberius de II. 332. b
Lucha Bartholomæus de I. 541. a. & II. 371. a
Cyprianus de II. 523. b
Johannes de
Ptolomæus de. *Vide* Bartholomæus
Ubaldus *vel* Waldus de I. 732. a
Luccioni Thomas de Bonifacio II. 777. a
Ludeña Johannes de II. 198. b
Luere Ludovicus II. 219. a
Lugarini Joſephus II. 717. b
Lugo Bernardus de II. 412. b
Jacobus de. *Vide* Hugo
Lulmo Matthæus de II. 25. a
Luna Alphonſus de II. 320. b
Andreas de II. 481. a
Dominicus de II. 578. a
Johannes de II. 373. b
Lunigiana Zacharias de II. 110. a

L

Lupicinus Johannes II. 822. a
Luque Antonius de II. 581. a
Luquian Joſephus II. 433. b
Luſignan Stephanus de II. 300. a
Luſitanus Ægidius I. 241. a
Gnomitius I. 15. a. & b
Petrus Martyr II. 401. b
Lycio Auguſtinus de I. 721. b
Dionyſius de II. 632. b
Lyld Thomas I. 649. a
Lyle. *Vide* Lyld
Lynze Dominicus II. 744. b
Lyonnard Claudius II. 692. a

M

Maccarani Dominicus II. 797. b
Maccus Antonius I. 795. b
Macxelelfield Guillelmus I. 493. b
Maçon Martinus II. 187. b
Maculanus Vincentius de Florentiola II. 622. b
Madais Michael de I. 903. a
Maderan Johannes Baptiſta II. 774. b
Madeyra Johannes II. 328. b
Madrigal Alphonſus II. 364. b
Madrowic Raimundus II. 756. b
Madureira Antonius II. 752. b
Maffei Marcus de Marciano II. 401. a
Raphael I. 687. b
Raphael alter II. 244. a
Thomas Pius II. 771. a
Maflix Balduinus de I. 247. b
Magalhaëns Petrus II. 644. a
Magdalena Jacobus de II. 328. b
Johannes. *Vide* de Eſtrada
Magdalenus Franciſcus. *Vide* Capiferreus
Magdalono Ludovicus de II. 326. a
Magiſtri Johannes I. 782. a
Magnus Albertus I. 162. a. 271. b. & II. 331. b 818. a
Maheu Johannes II. 246. a
Mahuet Johannes II. 717. b
Maia Bernardus I. 791. b
Maia Salaberria Andreas de II 675. a
Maidalchini Franciſcus II. 537. a
Hyacinthus II. 537. b
Mailhat Raimundus II. 735. a
Mailland Albertus II. 725. b
Mainardus Vincentius II. 75. a
Maio Seraphinus II. 360. a
Majorana Petrus Antonius II. 796. a
Maiſberch Bertholdus de I. 811. b
Maiſtre Radulphus le II. 475. b
Malabranca Latinus de I. 436. b
Maldonado Alphonſus *vel* Illephonſus II. 466. a
Gregorius II. 243. b.
Maldura Petrus de. *Vide* de Bergamo
Maleſardus Gregorius I. 751. b
Malinelli Nicolaus II. 503. a
Mallet Antonius II. 605. b
Malliaco Guillelmus de I. 483. a
Guillelmus de alter I. 821. b
Johannes de I. 127. b
Malpæus Petrus II. 547. a
Malvenda Thomas II. 454. a
Malumbra Thomas II. 537. b
Mammerot Rochus II. 280. a
Manardus Pius II. 625. b
Manca de Prado Franciſcus II. 486. a
Mançano de Haro Melchior II. 461. a
Mancaſula Archangelus II. 308. a
Manceſtria Hugo de I. 498. a
Mande Nicolaus II. 824. b
Mandello Matthæus. *Vide* Bandellus
Mandoſius Gregorius II. 416. a
Mandugaſinus Albertus I. 526. a
Manelli Lucas I. 652. a
Manerba Alexander II. 371. a
Manlelli Dominicus Thomas II. 707. b
Manna Paulus II. 124. a
Philippus II. 38. b
Manrique *vel* Martinez Alphonſus II. 167. b
Ildephonſus II. 774. b
Thomas II. 229. b
Manriquez Alphonſus II. 744. a
Mansfeldius Guillelmus. *Vide* Macxelelfield
Manſueti Archangelus II. 473. a
Manſuetis Leonardus de I. 848. b
Mantegazza Stephanus II. 468. a
Mantua Benedictus de I. 894. a
Joanninus de I. 511. b
Spiritus de II. 423. b
Manzolus Bartholomæus II. 39. b
Maraborti Benedictus II. 251. b
Maranta Dominicus II. 282. b
March de Velaſco Acatius II. 613. b
Marchant Artus le II. 421. b
Marcheſe Dominicus Maria II. 730. b
Marcheſini Benevenutus I. 809. b
Marcheſinus Ægidius II. 198. b
Marchis Petrus de II. 547. b
Marcho de Averſa Alphonſus II. 357. a
Marci Philippus I. 821. a
Marciaguinus Auguſtinus I. 722. a
Marcianeſe Jacobus II. 403. b
Marco Ludovicus Bertran II. 441. a
Marcus Johannes de Vicentia I. 795. a
Margonius Albertus II. 452. a
Marguetari Guido I. 807. a
Mari Petrus Joſephus II. 431. b
Mariales Sanctes II. 600. a
Marianis Nicolaus de I. 519. b
Marieta Johannes II. 377. a
Marii Hyacinthus Maria II. 771. b
Marin Paulus II. 270. a
Marinetti Matthæus I. 893. a
Maringus Marianus II. 413. b
Marinis Dominicus de II. 627. a
Johannes Baptiſta de II. 561. a
Leonardus de II. 228. a
Mariſſal Ambroſius II. 644. b
Ludovicus II. 495. b
Marletta Gabriel de Arienzo II. 676. a
Marmochinus Sanctes II. 124. a
Marois Claudius de II. 591. b
Maroni Proſper Dominicus II. 783. b
Maronita Johannes Baptiſta II. 385. a
Marote Johannes II. 634. a
Marpurg Conradus de I. 487. a
Marques *vel* Marquet Johannes I. 893. a
Marquis Godefridus II. 670. a
Marradio Silveſter de I. 895. a
Marrafa Antonius II. 136. a
Marramaldus Guido I. 702. b
Marſiliaco Nicolaus de I. 289. b
Marſilius Petrus I. 520. b

M

Marsucchius Dominicus II. 753. a
Martin Johannes I. 881. b
Ludovicus II. 336. a
Petrus II. 72. b
del Prado Johannes II. 448. a
Martinez Gregorius II. 494. a
Johannes II. 665. b
Marcus II. 323. a
de Prado Johannes II. 624. a
Martinengo Johannes Baptista II. 560. a
Martinelli Vincentius II. 484. b
Martini Angelus II. 77. b
Dionysius II. 365. b
Nicolaus. *Vide* de Albertinis de Prato
Petronius II. 541. a
Raimundus I. 396. b. & II. 818. b
Martyribus Bartholomæus de II. 296. b. 826. b
Maruegio Vincentius de I. 731. a
Masini Eliseus II. 448. a
Massa Johannes Dominicus II. 745. a
Masset Guillelmus. *Vide* Mackelelfield
Massilia Griadon de I. 725. b
Massoulié Antoninus II. 769. b. & 827. b
Mastrettis Petrus de I. 817. b
Mata Johannes de II. 523. b
Matama Hieronymus II. 689. a. & 827. a
Matilla Petrus II. 743. b
Matritensis Petrus I. 15. a. & b
Matthæi de Utino Leonardus I. 845. a
Matthys Raimundus II. 727. b
Matugliani Paulus I. 843. b
Mauclerk Gualterus de I. 120. a
Mauritius Hieronymus II. 689. a
Johannes II. 779. a
Mayer Eustachius II. 753. b
Mayol Josephus II. 765. a
Mayor Thomas II. 383. b
Maz Didacus II. 365. a
Mazenod Antonius II. 719. b
Mazottus Matthæus II. 34. a
Mazza Albertus *Vide* Minerva Paulus
Petrus I. 721. a
Thomas II. 718. a. 827. a
Mazzolini Johannes Baptista II. 778. b
Mazzonus Antoninus II. 592. b
Medices Alexander II. 414. b
Constantinus. *Vide* Urbevetanus
Hieronymus II. 425. b
Marcus II. 267. b
Matthæus I. 521. b
Sixtus II. 179. a
Zenobius II. 133. b
Zenobius alter II. 497. a
Medina Bartholomæus de II. 256. b
Mediolano Amizo de I. 48. a
Bonvesinus de I. 479. a
Christophorus de I. 825. b
Emmanuel de I. 210. b
Georgius de II. 31. a
Georgius de alter II. *Ibidem*
Silvester de I. 772. a
Stephanus de. *Vide* Vicomercato
Thomas de II. 24. a
Medullione Raimundus Senior de I. 436. a
Raimundus junior de I. 434. b
Meygret Amadeus II. 58. a
Melemberck Johannes de. *Vide* Christophori
Melendez Joachimus II. 751. a. 767. a. 827. b
Johannes de II. 727. a
Melitona Guillelmus de I. 488. a
Melphonsus Michael II. 590. a
Memmi Josephus Maria II. 336. a
Mendel Baltazar II. 60. b
Mendensis Nicolaus. *Vide* Aureliaco Durandus de
Mendez Andreas II. 357. b
Stephanus II. 362. a
Mendoza Dominicus II. 39. b
Menendez Laurentius I. 473. b
Meneses Philippus de II. 219. a
Meney Stephanus II. 690. b
Menghini Thomas de Albacina II. 703. b
Menigand Johannes II. 440. b
Mennato Thomas II. 757. a
Mensingus Johannes II. 84. b
Mercado Johannes de II. 427. a
Thomas de II. 235. a
Mercorus Julius II. 629. a
Mercurius Hieronymus II. 398. a
Merenda Franciscus Maria II. 543. b
Merici Johannes I. 591. a
Merlinus Vincentius I. 872. b
Merodio Seraphinus de II. 246. b
Mesplede Ludovicus II. 607. a
Mespolié Franciscus II. 801. b
Messana Johannes de. *Vide* Gattus
Mestana Bonjoannes de I. 616. b
Messelech Guillelmus. *Vide* Mackelelfield
Metensis Anonymus I. 348. b
Ferricus I. 531. a
Hugo I. 149. b
Jacobus I. 727. b
Matthæus II. 64. a
Petrus I. 450. b
Mevania Jacobus de I. 492. b
Petrus Martyr de II. 329. b
Meun *vel* Meduno Johannes de I. 741. b
Meyere Ludovicus II. 799. a
Meyers Matthias II. 524. a
Mexia Franciscus de II. 227. b
Vincentius de II. 198. a
Michaelis Sebastianus II. 409. b
Michelet Jacobus II. 340. b
Micheli Benedictus I. 820. b
Michelinus Ludovicus II. 32. a
Michelis Johannes I. 755. a
Mico *vel* Micon Johannes II. 154. b
Middelere Pius de II. 719. a
Miechoviensis Justinus II. 519. a
Mierlo Godefridus a II. 278. a
Miguel Alphonsus II. 589. a
Seraphinus Thomas II. 800. a
Mileto Julianus de I. 752. b
Militis Guillelmus I. 673. b
Millensis Johannes I. 895. b
Minaldi Thomas II. 619. a
Minda Gerardus de I. 725. b
Hermannus de I. 434. a
Johannes de. *Vide* Christophori
Siffridus de. *Vide* Misnensis
Minerva Paulus II. 546. b
Minorelli Thomas Maria II. 814. a
Minutolo Jacobus II. 72. b
Ludovicus II. 611. a
Mirabilis Nicolaus I. 878. b
Mirabinus Angelus II. 29[illegible]. a

Miranda

M

Miranda Bartholomæus de II. 321. a
Mirandula Bartholomæus de II. 321. a
Miſnenſis Siffridus I. 743. b
Miſſanello Calixtus de II. 556. a
Modeſtus Franciſcus II. 825. b
Modoëtia Andreas de I. 259. a
Modrone Lucas Maria II. 431. b
Moerbeka Guillelmus de I. 388. b. & II. 818. b
Moguer Andreas II. 235. b
Molendinis Johannes de I. 627. b
Molhuſenſis Chriſtophorus I. 634. a
Molina Dominicus de II. 442. b
Molo de Como Angelus Guillelmus II. 890. b
Monacho Thomas del II. 388. b
Moneglia Paulus de II. 3. b
Moneta Johannes de. *Vide* Moveta
Moniot Thomas Marius II. 667. a
Monluc Johannes de II. 252. b
Monopoli Hieronymus de II. 76. a
Marcheſinus de I. 616. a
Monroy Antonius de II. 668. a
Monſecatus Bernardus II. 740. a
Montagnuolo Johannes Dominicus II. 373. b. 755. a
Montaltus Hyacinthus II. 499. b
Montalvan Vincentius II. 412. a
Montauro Reginaldus de. *Vide* Landolina
Monte Cornelius de II. 415. b
Gerardus de I. 908. a
Johannes de I. 472. b
Johannes de alter I. 837. a
Montealcino Auguſtinus de II. 357. b
Montebudello Conſtantinus de I. 723. b
Montecorvino Johannes de II. 358. b
Montecrucis Ricoldus de I. 504. b. & II. 819. a
Monteferrato Guillelmus de I. 47. a. 104. a
Monteſiaſcone Benedictus de I. 83. a. 536. b
Montejetherico Johannes de I. 268. a
Monteluporum Dominicus de I. 724. a
Montenigro Johannes de I. 799. b. & II. 823. a
Petrus de II. 541. b
Monteregali Benedictus de II. 169. a
Monteſancto Vincentius de II. 371. a
Monteſino Antonius de II. 123. a
Monteſono Johannes de I. 691. a
Monticellanus Paulus II. 82. a
Monticellus Petrus I. 581. a
Montoya Johannes de II. 315. a
Montuccius Bartholomæus I. 753. a
Mora Paulus de I. 910. a
Moracca Matthias II. 550. a
Morales Didacus de II. 603. b
Johannes Baptiſta de II. 611. b
Johannes de alter II. 613. a
Petrus Martyr II. 234. b
Morallus Petrus Martyr II. 234. b
Moravia Hieronymus de I. 159. b
Petrus de I. 757. b
Morelles Coſmas II. 485. a
Moreno Hieronymus II. 367. b
Morera Laurentius II. 476. b
Morin Nicolaus II. 85. a
Morlandinus Johannes. *Vide* de Molendinis
Mormentin Johannes II. 634. a
Mortarius Bartholomæus II. 86. b
Mortario Dominicus de II. 9. b
Morvans Paulus II. 688. a
Moſanus Gerardus II. 324 b
Moſcherta Valerius II. 305. a
Moſchinus Nicolaus. *Vide* Caraccioli
Moſticenſis Melchior II. 303. b
Nicolaus II. 546. a
Mota Johannes de II. 368 a
Moveta Johannes de I. 488 b
Moxet Petrus Martyr II. 564. b
Mozolini Silveſter de Prierio II. 55. a. 824. b
Mulieri Sanctius I. 758. a
Munerii Johannes I. 812. b
Muñoz Tevar Alphonſus II. 209 a
Hieronymus II. 209. b
Petrus II. 781. a. 793. b
Muſaert Carolus II. 797. a
Muſianus Hyeronymus II. 563. a
Muſotus Philippus II. 34. b
Muſſindorp Johannes de I. 412. b
Mutina Bartholomæus de I. 806. b. & II. 823. a
Thomas de II. 34. b
Mutonus Petrus Maria II. 420. b
Mutti Johannes Maria II. 793. a
Muzarellus Hieronymus II. 179. a
Myleman Carolus II. 716. a
Myrica Johannes vander Herden II. 191. a

N

N. Adam I. 734. b
Albericus I. 122. a
Albertus I. 465. a
Albertus alter *vel* Aubertus I. *Ibidem*
Alexander I. 122. a
Anſelmus I. *Ibidem*
Arnaldus I. 772. a
Bartholomæus I. 486. a
Benedictus I. 149. a
Bernardus I. 384. b
Blaſius I. *Ibidem*
Conradus I. 206. b
Conradus alter I. 388. b
Felicianus I. 881. a
Giroldus I. 725. b
Godinus I. 724. b
Griadon I. 725. b
Guillelmus I. 726. b
Henricus. *Vide* Teuto Helbertus
Jordanus I. 549. b
N. Adam Juſtinus I. 153. b
Nallus I. 626. a
Rigaudus I. 475. a
Robertus I. 539. a
Simon I. 730. a
Thomas I. 490. b
Nacci Thomas. *Vide* Antonii
Naclantus Jacobus II. 202. a
Nadal Raphael II. 409. a
Naldinus Petrus Martyr II. 607. b
Nale *vel* Nallus Auguſtinus II. 67. a
Nanni Remigius II. 259. a. 825. b
Nannius Johannes. *Vide* Annius
Michael Archangelus II. 640. b
Nantoli Antoninus II. 752. b
Napari Antonius II. 652. b
Napoli Ambroſius de II. 307 b
Thomas Maria de II. 719. b
Nardius Dominicus Petri I. 687. b
Nardot Adrianus II. 436. a
Nardus Franciſcus I. 857. a

N

Natalis Hervæus Brito I. 533. b
Natalius Camillus II. 267. a
Navarra Johannes de I. 16. a. 49. b
Navarrete Alphonſus de II. 405 a
Baltazar de II. 436. b
Dominicus Ferdinandus de II. 720. b
Franciſcus II. 755. b
Navarro Antonius II. 307. b
Navas y Pineda Ferdinandus II. 247. b
Naya Johannes II. 408. b 479. a
Nazario Antonius de I. 210. a. II. 579. b
Nazarius Johannes Dominicus II. 544. b
Johannes Paulus
Neapoli Johannes de I. 567. a
Johannes de alter I. 749. b
Johannes de tertius I. 821. a
Leonardus de I. 684. a
Lucas de I. 565. b
M. de I. 676. a
Marcus de I. 504. a
Neelſius Nicolaus II. 328. b
Nelli Thomas II. 375. b
Nellus Athanaſius II. 256. b
Nente Ignatius del II. 557. a
Nerault Simon II. 81. b
Neri Thomas II. 201. a
Neritono Nicolaus de I. 837. a
Nichiſola Hieronymus Michael II. 195. a
Nicolai Guillelmus II. 416. b
Johannes II. 647. a
Nicoluccius Johannes Dominicus II. 734. b
Nidus Raimundus II. 696. a
Nienhus Otto de I. 532. a
Nieva Bernardus de II. 157. b
Dominicus de II. 361. a
Nieuland Jacobus Paſchaſius II. 200. a
Niffus Vincentius II. 106. a
Niger *vel* Nigronius Angelus I. 464. b
Petrus I. 861. a
Nigidus Placidus II. 758. a
Nigromonte Johannes. *Vide* de Montenigro
Ninguarda Felicianus e Morbinio II. 313. b. 826. a
Nobilibus Hyacinthus de II. 408. a
Noceta Dominicus de II. 333. a
Nocilla Ludovicus II. 328. a
Nocxart Johannes II. 108. a
Nodoſoponte Laurentius de II. 64. a
Noewirelles Johannes de II. 474. b
Noia Robertus de II. 10. a
Nonnart Johannes II. 444. a
Noreña Alphonſus de II. 295. b
Norwod Thomas I. 581. b
Notalius Gregorius II. 91. a
Notarii Berengarius I. 447. b
Notarius papæ Joſeph I. 100. a
Novaria Pacificus de I. 910. a
Noviomago Radulphus de I. 871. b
Novocaſtro Andreas de I. 740. a
Johannes de I. 741. b
Nozzi Ludovicus Maria II. 676. b
Nuño Cabezudo Didacus II. 389. a
Nuremberga Bertholdus de I. 431. a
Everardus de I. 780. a
Nuzza Angelus II. 626. b
Nyder Johannes I. 792. a. & II. 822. b
Nylen *vel* Nielſius Arnoldus II. 350. b
Nys Johannes II. 427. b

O

Ocaña Petrus de I. 857. a
Occillis Dionyſius de II. 333. a
Ochoa Johannes II. 191. b
Odone Guillelmus de. *Vide* Hottun
Oeyenburch Henricus van II. 785. a
Ojea Ferdinandus de II. 396. b
Ojeda Didacus de, *Vide* Hojeda
Oxolſxi Simon II. 560. b
Oleaſter Hieronymus II. 182. b. 335. a
Olibera Franciſcus de II. 291. b
Olim Petrus II. 309. b
Oliſſipone Vincentius de I. 748. a
Oliva Ludovicus de la II. 422. b
Olivarii Petrus II. 108. a
Oliver Reginaldus II. 359. b
Olmedo Sebaſtianus de II. 168. a
Olozabal Michael de S. Sebaſtiano II. 32. a
Oonſelius Guillelmus II. 465. b
Opberghem Norbertus van II. 700. a
Ophovius Michael II. 496. a
Opifer *vel* Oputer Chriſtianus I. 810. a
Opprimi *vel* Oppreno Johannes de I. 473. a
Oquendo Sebaſtianus de II. 568. b
Orduña Ludovicus de II. 540. b
Orenghi Franciſcus Hieronymus II. 444. a
Oreſtis Franciſcus Octavius de II. 766. b
Orgolio Gadſbertus de I. 674. a
Orlamide Albertus de I. 465. a
Orlandi Franciſcus II. 775. a
Ormaza Antonius de II. 311. a
Orphanel Hyacinthus II. 425 b
Orphodius Robertus I. 411 a
Orpio Ægidius de I. 266. b
Orſini Vincentius Maria. *Vide* de Urſiniis
Orſuccius Franciſcus II. 549. b
Ortega Johannes de II. 199. a
Orter Georgius I. 883. b
Ortis Auguſtinus de II. 47. a
Ortiz Didacus II. 522. b. 826. b
Raimundus II. 725. a
Thomas II. 83. a
Orto Galienus de. *Vide* de Horto
Ortz Raimundus II. 651. b
Ory Matthæus II. 162. a
Oſwaldi Albertus II. 744. a
Ouciu Gad de I. 590. b
Ovis Ghilberrus de I. 591. a
Oxea Didacus de II. 272. b
Ozana Jacobus de. *Vide* de Lauſana

P

Pace Dominicus a II. 258. a
Matthias a II. 38. a
Paccichelli Angelus II. 592. a
Padula Alexander de I. 640. a
Paëz Petrus I. 474. b
Paganico Nicolaus de I. 570. b
Paganus Latinus de Urſinis II. 525. a
Vincentius II. 565. a
Pagninus Sanctes II. 114. b. 824. b
Paige Thomas le II. 590. a

Digitized by Google

P

Palæologus Jacobus II. 340. b
Palau Franciſcus II. 502. a
Paleareſi Rainerius I. 750. a
Palentia Johannes de II. 254. b
Paliſſe Bernardus de la II. 617. a
Paliz Johannes de II. 33. b
Palma Johannes de I. 520. b
Petrus de I. 614. b
Palmerus Thomas I. 753. b
Palmierius Franciſcus II. 676. a
Palteniero Joſephus Maria II. 760. a
Palude Jacobus de II. 362. b
Petrus de I. 603. b. & II. 820. b
Palumbinus Petrus II. 752. a
Panaſſiere Spiritus II. 659. b
Panormitanus Hieronymus II. 200. b
Ludovicus II. 76. b
Pantani Thomas II. 736. a
Panthaleonibus Dominicus de I. 675. a
Panzera Cherubinus II. 780. a
Paolucci Dominicus II. 548. b
Paparoni Aldobrandinus I. 403. a. 411. b
Paparonis Paparonus de I. 421. a
Papazurris Bartholomæus de. *Vide* Carbone
Papienſis Ardengus II. 181. b
Papinus Hieronymus de Landa II. 133. b
Pappalardo Paulus Maria II. 408. b
Paraboſcus Antonius II. 296. a
Paraſcandolo Hippolytus Maria II. 618. b
Raimundus II. 423. a
Thomas II. 599. b
Paredes Petrus de II. 431. b
Parentin's Bernardus de I. 611. b
Paris Dominicus II. 473. a
Stephanus II. 179 b
Pariſienſes Sanjacobei I. 154. a
Parienſis prior Bleſus *vel* Blaſius I. 384. b
Johannes primus I. 119. a. & II. 817. b
Johannes alter I. 500. a. & II. 819. a
Pariſius Daniel de I. 267. a
Epiſcopus de I. *Ibidem*
Guillelmus de I. 518. a
Guillelmus de alter I. 868. b. & II. 824. a
Parma Antonius de. *Vide* Azario
Johannes de I. 521. b
Johannes Geneſii Quaye de I. 906. b
Placidus de II. 167. a
Parmentier Thomas II. 652. a
Parra Hyacinthus de la II. 701. b
Parrado Hieronymus II. 589. b
Parvi Guillelmus II. 100. b
Parvus Antonius I. 748. b
Bartholomæus I. 581. a
Bartholomæus alter I. 722. b. II. 821. b
Bartholomæus tertius. *Vide* Piſcialis
Bonaventura. *Vide* Bartholomæus primus
Paſcha Ambroſius II. 310. b
Seraphinus II. 451. b
Paſchalcus Albertus II. 122. a
Paſqual Raimundus II. 310. a
Paſquier Stephanus II. 588. b
Paſſano Leonardus de II. 673. a
Paſſarellus Johannes Franciſcus II. 582. b
Paſſavante Jacobus I. 645. b. & II. 821. a
Paſſerinus Petrus Maria II. 827. a. 674. a
Patavinus Petrus II. 667. a
Paternis Petrus de. *Vide* Pennis
Patin Johannes I. 812. b
Patin Joſephus II. 806. b
Patina Vincentius II. 238. a
Paveſius Julius II. 215. a
Pauli Antonius II. 436. b
Benedictus I. 894. a
Paulucci Johannes Maria II. 366. b
Paulus Baccalarius ſacri palatii I. 757. b
Paxillus Bernardus II. 465. a
Paz Auguſtinus du II. 469. b
Johannes de II. 689. a
Pazzi Antonius de II. 562. a
Pecchio Johannes Baptiſta II. 576. a
Peccioli Dominicus de I. 771. b
Peciana Hieronymus. *Vide* Detiana
Peckam Johannes I. 489. a
Pecquy Hyacinthus II. 594. b
Pedraça Johannes de II. 199. a
Pedro Johannes I. 845. a
Pedroche Chriſtophorus II. 725. b
Thomas II. 21. a
Pelegrini Johannes Maria II. 676. b
Pelhillo Guillelmus I. 246. b
Pelican Petrus II. 650. a
Peña Antonius de la II. 26. b
Bernardus de la II. 643. a
Johannes de la II. 191. b
Peñades Bartholomæus I. 828. a
Peñaranda Antonius de II. 472. b
Pencini Innocentius II. 726. a
Penha Thomas da II. 261. a
Penna Baptiſta II. 367. b
Pennachius Seraphinus II. 370. a
Pennaforti S. Raimundus de I. 106. a
Pennequin Thomas II. 644. b
Penneti Antonius II. 28. b
Pennis Frugerius de I. 55. b
Petrus de I. 569. a. & II. 337. a
Penon Franciſcus II. 748. a
Pepin Guillelmus II. 87. a
Pera Philippus de I. 646. a
Peraldus Guillelmus I. 131. b. & II. 334. b
Perazzo Johannes Benedictus II. 767. a
Peregrinis Conradus I. 388. b
Thomas II. 270. b
Peregrini Pinamons. *Vide* Brembate
Pereyra Hieronymus II. 248. b
Perez Andreas II. 424. a
Dominicus II. 751. a
Franciſcus a Lerma II. 725. b
Pergamo Philippus de I. 743. a
Perinus Guillelmus II. 157. b
Perreda Franciſcus de II. 381. a
Perret Jacobus II. 476. b
Peroni Vincentius II. 769. a
Perſius Vincentius e Matera II. 668. a
Peruſio Andreas de I. 567. b
Angelus de. *Vide* Portaſole
Francus de I. 537. a
Gaſpar de II. 24. a. 758. b
Jacobus de. *Vide* Caſtelbonus
Jacobus de alter I. 751. b
Sebaſtianus de II. 65. a
Thomaſellus de I. 400. b
Petit Philippus II. 602. b
Petra Gailhardus de II. 31. b
Petramala Recuperus de I. 403. a. 536. b
Petraſancta Vincentius de II. 246. b
Petri Carolus II. 761. b
Dominicus. *Vide* Nardius
Guillelmus. *Vide* de Godino

P

Petri Henricus I. 681. b
Marcus. *Vide* de Succhiellis
Petricelli Angelus *vel* Angelicus II. 645. a
Petris Jacobus de I. 844. b
Petrobelli Johannes Baptiſta II. 654. b
Petronius Hyacinthus II. 553. a
Petrucci Petrus Martyr II. 747. b
Peyra Georgius de I. 901. a. 725. a.
Guillelmus de. *Vide* Peraldus
Philippus de. *Vide* de Pera
Peyrauta Guillelmus de. *Vide* Peraldus
Philareti Thomas in Johanne de Fenario II. 84. a
Philippi Petrus I. 428. b
Philippius Petrus Paulus II. 558. b
Phiſaia *vel* Phiſara Ricardus. *Vide* Fiſaxer
Piati *vel* Prati Guillelmus II. 136. b
Piazzi de Colorno Felix II. 252. a
Piccinardi Seraphinus II. 741. b
Piccioni Euſebius II. 664. b
Pichi Johannes Baptiſta II. 792. a
Pichius Petrus de Trebio II. 496. b
Pichona Bonifacius de. *Vide* Pinchona
Piconne Ignatius II. 785. a
Picus Paulus II. 428. b
Pie Franciſcus de la *vel* de Pica II. 210. a
Piedade Maciel Franciſcus de II. 478. a
Pientini Angelus II. 293. a
Pigafetta Hieronymus II. 121. a
Pignon *vel* Pinon Laurentius I. 804. a
Pikardi Johannes de Lucemberck I. 522. b
Pilaſtris Paulus de. *Vide* Gualducci
Pileo Guido de I. 574 b. & II. 819. b
Pilory Johannes I. 812. b
Pimentel Dominicus II. 574. a
Pinchona Bonifacius de I. 634. a
Pinelli Gregorius II. 619. b
Pinello Franciſcus de II. 556. b
Pini *vel* Pinos Marcus Pius II. 602. b
Pinſart Yvo II. 571. b
Piny Alexander II. 772. b
Pio Johannes Michael II. 540. a
Piopera Stephanus de I. 895. a
Pipinus Franciſcus I. 539. a. & II. 819. a
Piſani Laurentius Maria II. 787. a
Piſcialis Bartholomæus de I. 565. a
Piſis Andreas de II. 21. a
Bartholomæus de. *Vide* a S. Concordio
Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Euſtachius de II. 552. b
Franciſcus de I. 550. b
Jordanus de I. 512. a
Nicolaus de I. 903. b
Petrus de I. 855. a
Rainerius de I. 635. a
Piſienſis Johannes. *Vide* Pariſienſis alter
Piſtor Martinus II. 142. b
Piſtorienſis Andreas. *Vide* de Bocagnis
Dominicus I. 855. a
Jannius I. 727. b
Johannes J. *Vide* Pariſienſis primus
Johannes alter I. 879. a
Piſtorienſis Leonardus I. 473. b
Pitas Dionyſius I. 812. b
Placentia Aimericus de I. 494. b. & II. 819. a
Placentia Albertus de I. 465. b
Bonviſus de I. 48. b
Conſtantius de II. 627. a
Vincentius de II. 118. b
Placentius *vel* Plaiſant Johannes Leo II. 134. a
Plageſe Marcus II. 203. b
Plano Henricus de I. 771. a
Plateſius Euſtachius II. 40. a
Pluchart Carolus II. 573. a
Poc Reginaldus II. 451. a
Poço Antonius del II. 395 b
Johannes del II. 594. b
Podionucis Johannes de I. 708. b. & II. 821. a
Podio Arnaldus de I. 721. b
Poëlman Johannes II. 805. b
Poenitentiarii papæ Godefridus & Reginaldus I. 105. b
Pogo Leonardus del II. 336. a
Poinſot Johannes a S. Thoma II. 538. a
Poirel Eliphus II. 389. b
Polanco Johannes de II. 639. b
Poleti Johannes I. 754. a
Poliniaco Stephanus de I. 730. a
Politi AmbroſiusCatharinus II. 144. a. 332 a. 815. a
Pollame Johannes Benedictus II. 767. a
Pollini Hieronymus II. 347. a 816. a
Jacobus Philippus II. 608. a
Pollionius Gabriel II. 373. a
Polo Johannes de I. 730. a
Johannes Baptiſta II. 755. a
Poloniaco Stephanus de. *Vide* Poliniaco
Polonus Cyprianus II. 358. a
Martinus I. 361. b
Martinus alter II. 88. b
Peregrinus I. 551. b
Petrus. *Vide* de Palma
Theodorus I. 758. b
Pomerii Hieronymus II. 75. b
Poncellus Sixtus II. 211. b
Ponciaco Matthæus de I. 514. a
Pons Antoninus II. 436. a
Bonaventura II. 643. a
Joſephus Bonaventura II. 336. a
Sebaſtianus II. 411. b
Vincentius II. 402. a
Ponſi Dominicus II. 797. b
Ponte Raimundus de I. 519. b
Pontecorvo Hieronymus de II. 258. b
Ponzano Bernardus de II. 570. a
Porcelli Franciſcus II. 439. b
Poré Martinus I. 757. a. 777. a
Porleſienſis Albertus I. 895. b
Pornaxio Raphael de I. 831 b. & II. 823. b
Porrete Franciſcus II. 750. a
Porta Auguſtinus II. 107. a
Sanctius I. 779. a
Portalegrenſis Johannes I. 902. b
Portarius Paulus in Matthia Aquario II. 224. b
Portaſole Angelus de I. 589. a
Portier Johannes II. 534. b
Portocarrero Petrus de II. 329. b
Thomas de II. 337. b
Portugal Johannes de II. 460. a
Portulaga Andreas II. 21. a
Poſtelli Guillelmus I. 812. a
Poteau Nicolaus II. 441. b
Pou *vel* de Puteo Melchior II. 178. a
Pozzobonello Dominicus Maria de II. 717. a
Johannes de I. 791. b

P

Pozzobonell o Johannes Thomas II. 640. a
Praedicator C. P. Franciſcus I. 897. b
Thomas I. 169. a
Pramiſſia Antoninus de II. 752. b
Bartholomæus de II. 327. a
Prat-Chaſſagny Antonius du II. 761. b
Prati Johannes Andreas II. 579. b
Prato Arnaldus de I. 659. b
Arnaldus de alter I. 499. b
Daniel de II. 154. a
Felix de II. 340. a
Franciſcus de I. 659. b
Hugo de I. 551. a
Johannes de I. 593. b
Ugo de I. 893. a
Pravia Petrus de II. 294. b
Preſlawiz Johannes I. 864. a
Preti Vincentius de Serravallo II. 613. b
Priantes Johannes Baptiſta II. 602. a
Pribevo Vincentius II. 85. b
Primaticius Gregorius II. 248. a. 825. b
Lambertus. *Vide* de Bononia
Rambertus
Priverno Reginaldus de I. 381. a

Pronaſio Raphael de. *Vide* Pornaxio
Protus Raimundus Maria II. 730. a
Provincialis Terræ-Sanctæ Philippus I. 103. a. 107. b
Provins *vel* Pruvinis Henricus de I. 267. b
Prouverre Marinus de II. 487. a
Pruſſia Petrus de I. 866. a
Ptolomeus Bonaventura. *Vide* Tolomei
Puente Johannes de la II. 460. b
Puerorum Petrus II. 525. a
Pugnatoribus Nicolaus de II. 34. a
Puis Matthias du II. 585. a
Puiſxens Jacobus II. 799. a
Pulcroloco Gaufridus de. *Vide* Belloloco
Pulra Albertus de I. 465. b
Pungenſaſinum Johannes. *Vide* Pariſienſis primus
Puteanus Carolus Hyacinthus II. 442. b
Florentius II. 324. b
Puteo Simon de I. 706. b
Pyrata Antonius II. 114. b
Pyromallus Paulus I. 621. b

Q

Quaye Geniſii Johannes. *Vide* de Parma
Quetif Jacobus II. 746. a
Quidort Johannes. *Vide* Pariſienſis alter
Quieu *vel* Queveus Antonius le II. 663. b

Quillin Michael mac II. 787. a
Quintiano Paulus de II. 187. b 825. a
Vincentius de II. 235. a
Quintius Auguſtinus de Epidauro II. 377. a
Quirinus Hieronymus II. 153. a
Quiros Theodorus de II. 604. a

R

Rab Hermannus II. 62. a
Radini Thomas II. 73. b
Ragot Petrus II. 557. a
Ragusio Blaſius de I. 853. a
Gregorius. *Vide* Notalius
Johannes de I. 206. b. 797. a. II. 823. a
Leonardus de I. 857. b
Raiotto Guillelmus de. *Vide* Kaioto
Raimundi Elias I. 660. b
Raimundus Felicianus II. 439. b
Raiſa Petrus de. *Vide* Rance
Raiſſon Carolus II. 801. a
Ramirez Didacus II. 593. a
Johannes II. 368. a
Ramon Thomas II. 480. a
Ramos Hieronymus II. 245. a
Rampi Angelus II. 548. b
Rancé Guillelmus *vel* Petrus de I. 677. a 825. b
Ranfoldi Lactantius II. 285. a.
Ranſt Franciſcus van II. 798. a
Ranucci Robertus II. 30. b
Ranzanus Petrus I. 876. a
Raphael I. I. 896. a
Raſias Johannes de I. 648. b
Ratier Vincentius II. 750. b
Ravennatenſis archiepiſcopus I. 757. b
Ravennatinus Georgius II. 42. b
Raverti Johannes II. 471. a
Ravicini Hyacinthus II. 759. b
Raynaud Guillelmus II. 763. a
Razzi Seraphinus II. 386. a
Real de la Cruz Martinus II. 566. b
Reate Stephanus de I. 659. b
Rebello Emmanuel II. 499. a
Reboul Vincentius 657. a

Rechiedeus Paulus II. 724. b
Recuperatus Auguſtinus II. 106. b
Recurdus Fancus Serdetus II. 614. b
Reda Jacobus I. 901. b
Redade Johannes I. 396. b
Redi *vel* Radus Archangelus Maria II. 619. a
Redonenſis Guillelmus I. 130. b
Reginaldus Antoninus II. 661. a
Regio Albertus de. *Vide* Galinganus
Johannes Franciſcus de II. 406. a
Regio-Lepido Michael de II. 545. a
Regis Petrus II. 756. a
Regno Thomas de I. 777. a
Regulus Jacobus II. 466. a
Relux Franciſcus de II. 708. a
Remenſis Petrus I. 115. b
Remeſal Antonius de II. 412. a
Remis Gerardus de I. 479. b
Pices de I. 268. b
Remondazzo Cyprianus de II. 380. b
Renard Johannes II. 553. b
Johannes alter II. 373. b
Rendina Hieronymus Maria II. 798. b
Renerius Girandus I. 697. b
Rengino Ludovicus II. 328. b
Reſende Andreas de II. 221. b
Reſurrectione Antonius de II. 562. a
Rethſa Franciſcus de I. 775. a
Revolli Johannes I. 641. b
Rey *vel* Regius Johannes Dominicus II. 606. a
Reyes Antonius de los II. 320. b
Reynardi Johannes II. 23. b
Rhodiginus Jacobus II. 754. a
Rhodius Andreas I. 801. a
Ribas Carraſquilla Johannes de II. 712. b

R

Ribera Alphonſus de II. 442. a
Michael de II. 234. a
Ribes Raimundus II. 451. a
Ricardi Demetrius I. 506. b
Riccardi Nicolaus II. 503. a
Johannes Baptiſta II. 66. a
Ricardus Dominicus I. 865. a
Ricci Jacobus II. 762. b
Ricciardi de Altamura Johannes II. 659. a
Riccio Johannes I. 791. a
Riccius Dominicus II. 774. a
Richetti Felix II. 416. a
Ricius Alphonſus II. 26. b
Ridolphi Nicolaus II. 457. a
Riera Dominicus II. 751. a. 827. a
Rigerman Antonius II. 270. b
Rimaldis Henricus de I. 757. b
Rimgiſchinenſis Guillelmus. *Vide* Kingſam
Rinaldi Seraphinus II. 451. b
Ringſtede Thomas I. 652. b
Riotta Johannes Thomas II. 771. b
Ripa Raphael II. 378. b
Riparia Bartholomæus de I. 705. b
Ripatranſona Petrus de I. 773 b
Ripenſis Matthæus I. 729. a
Ripperus Paulus I. 904. a
Riſaliti Aurelius II. 412. b
Riſpolis Antonius de I. 820. b
Riverbius Robertus. *Vide* Kildwardby
Rivalia Mauritius de I. 410. b
Rivalius Vincentius II. 630. a
Rivalta Jordanus de I. 513. a
Rivetta Michael Archangelus II. 694. b
Rivieren Euſtachius vander *vel* de Rivis II. 106. a
Rivo Ricardus de I. 869. b
Rizzi Stephanus II. 772. a
Roadus Paulus II. 244. a
Robertis Robertus de II. 436. a
Robiin Ludovicus II. 807. b
Robion Ludovicus II. 495. b
Robles Johannes II. 153. b
Roca Baltazar Johannes II. 365. a
Rocaberti Johannes Thomas de II. 630. b. 827. a
Rocamora Thomas II. 577. a
Roccaſicca Lucius de II. 406. a
Rocci Simon Angelus II. 13. b
Rocha Antonius de la II. 525. b
Rochim Petrus I. 807. b
Rodecillas Petrus de II. 577. a
Rodriguez Antonius II. 522. a
Chriſtophorus II. 389. a
Roger Simon II. 651. b
Roma Albertus de I. 466. a
Bernardinus de I. 906. b
Johannes de. *Vide* Columna
Romanus de I. 263. a
Romani Guillelmus I. 664. a
Romanius Petrus Martyr II. 550. a
Romanus Cyprianus II. 111. a
Jacobus I. 749. b
Johannes I. 410. a
Paulus I. 904. a
Raimundus II. 603. b
Vincentius II. 589. b
Romans B. Humbertus de I. 141. b. & II. 817. b
Romberg Johannes de. *Vide* Hoſt
Romæus Franciſcus II. 125. a
Roncioni Marcus II. 820. b
Rondaninus Bartholomæus II. 66. b
Roquetta Vincentius II. 57. a
Roſa Antonius II. 813. b
Pipinus II. 206. a
Thomas de Aquila II. 379. a
Roſario Didacus a II. 257. b
Dominicus a. *Vide* o Daly
Daniel
Franciſcus a II. 670. a
Roſcianus Hyacinthus Maria II. 771. b
Roſcius Damianus II. 294. a
Roſell Nicolaus I. 649. b
Roſella Petrus II. 376. b
Roſeus Petrus II. 383. a
Roſſet P. de & Cabertus I. 467. a
Roſſi Dominicus II. 258. a
Rota Claudius a II. 94. a
Franciſcus de. *Vide* Rethſa
Rotier Spiritus II. 188. a
Rotwel Guillelmus I. 648. b
Rovarinus Johannes Dominicus II. 408. b
Rovetta Andreas II. 728. a
Rouſſeau Johannes Baptiſta II. 806. b
Rouſſel Carolus II. 556. a
Johannes Baptiſta II. 702. b
Rolandus II. 9. b
Roux Claudius le II. 492. b
Joſephus II. 807. a
Roy Thomas le II. 650. b
Rozado Antonius II. 424. b
Rubeus Auguſtinus II. 551. b
Rueda Johannes de II. 416. b
Rueſſes Reginaldus II. 63. b
Rufelartius Franciſcus II. 318. a
Rufi Conradus I. 538. b
Rufinis Philippus de I. 682. b
Rufus Johannes. *Vide* Redade
Rugeriis Hyacinthus de II. 582. a
Ruggiero Ambroſius II. 592. a
Ruiz Andreas II. 332. a
Gaſpar II. 170. b
Michael II. 466. b
Rullo Lucas I. 903. a
Rupe Alanus de I. 849. b
Ruſcha Johannes Alexander II. 689. b
Ruſcino Ferrarius I. 349. a
Ruſſin Johannes. *Vide* Cuſſim
Ryan Henricus o II. 476. a
Ryderus Johannes II. 590. a
Ryſtius Paulus II. 479. b

S

Sa de Meneſes Franciſcus a Jeſu. II. 581. b
Saavedra Marcus de II. 471. b
Sabaudi Bolus. *Vide* de Bollo Petrus
Saborit Vincentius II. 570. a
Sabrugera Romerus de I. 904. b
Saccardus Henricus II. 793. a
Sacconus Rainerius I. 154. a. & II. 817. b
Saëns Raimundus II. 401. b
Sage Julianus II. 807. a
Saiz Hyacinthus II. 453. a
Salaberria Andreas de. *Vide* Maia
Salafria Franciſcus de II. 601. b
Salanhac Stephanus de I. 415. a
Salazar Ambroſius de II. 168. b

S

Salazar Antonius de II. 581. a
Dominicus de II. 311. a
Simon de. II. 564. b
Salcedo Antonius de II. 632. a
Salerno Maximus de I. 750. a
Salis Clemens de II. 695. b
Salomonii Jacobus II. 776. a
Saltarelli Simon I. 611. a
Simon alter I. 687. a
Salvagus Auguſtinus II. 198. b
Salvius Ambroſius de Balneolo II. 244. a
Saluzius Auguſtinus II. 346. a
Samborienſis Camillus II. 357. b
Sambucus Cornelius II. 42. a
Sammighel Joſephus de II. 666. b
Samminiati Cæſar Ludovicus II. 797. a
Sampayo Stephanus de II. 330. b
Sampſo Raimundus II. 550. a
Samuellis Franciſcus Maria de II. 593. b
Sanantinus Johannes I. 728. b
Sanbiaſi Hieronymus II. 502. a
Sanchez Alphonſus II. 695. a
Sancta Agatha Hyacinthus de II. 534. a
Sancta Corona Raimundus de II. 718. a
Sancta Cruce *vel* Santa Cruz Dominicus II. 443. a
Franciſcus de II. 302. a
Sancta Maria Dominicus de II. 167. b
Ferdinandus de II. 258. a
Johannes de II. 594. b
Joſephus de II. 441. a
Ludovicus Bidault de II. 737. a
Thomas de II. 213. a
Sanctis Arnoldus de I. 412. a
Dominicus de II. 619. a
Sancto Ægidio Johannes de. *Vide* Ægidius
Andrea Jacobus. *Vide* Cina
Aniano Reginaldus de I. 89. b
Antonino Angelus de II. 476. a
Antonio Gabriel de II. 353. b
Bartholomæo Henricus de II. 537. a
Benedicto Johannes de I. 385. a. 404. a
Brioco Abel de I. 210. a
Charo Hugo de I. 194. b
Concordio Bartholomæus de I. 623. b
Cypriano Salvator de II. 414. a
Dominico Antonius de II. 251. a
Baltazar de I. 900. a
Franciſcus de II. 544. a
Jacobus de II. 764. a
Petrus de II. 356. b
Geminiano Dionyſius. *Vide* Becci
Johannes de I. 528. a. II. 819. a
Gervaſio Petrus de II. 132. b
Hieronymo Henricus Tavora de II. 264. a
Jacobo Georgius de II. 139. b
Johanne Baltazar de II. 11. b
Sancto Johanne Gaſpar de I. 815. a
Girandus de. *Vide* Renerius
Jacobus de I. 815. a
Jacobus de alter I. 901. b
Sancto Joſeph Franciſcus de Blancas à II. 390. a
Laurentio Gerardus de I. 641. a
Martino Nicolaus de I. 661. b
Thomas de II. 153 b
Miniato Johannes de I. 857. a
Petro Johannes Baptiſta de II. 584. a
Sancto Portiano Durandus de I. 586. a
Quintino Amandus de I. 384. b 492. a
Ebrardus de I. 267. a
Guerricus de I. 113. b
Simon de I. 122. a
Saturnino Nicolaus de I. 683. a
Stephano Jordanus Anſalonius II. 478. b
Theodorico Hugo de. *Vide* de S. Charo
Theuderio Hugo de. *Idem.*
Thoma Dominicus de II. 170. b
Dominicus de alter II. 654. a
Johannes Poinſot de II. 538. a
Salvator de II. 735. b
Valentino Robertus de I. 539. a
Victore Nicolaus de I. 617. a
Vincentio Carolus Daroux II 773. b
Sanſedonius Ambroſius I. 401. a
Sarabia y Lezana Joſephus de II. 782. a
Saraverius Michael a Petraſancta II. 38. a
Sardis Thomas Matthæus de II. 38. b
Sarpetri Dominicus Maria de S. Petro II. 677. b
Sarria Thomas de II. 533. b
Saſſetti Vincentius Maria II. 752. a
Savigliano Angelus de II. 47. a
Gabriel de II. 131. b
Savin Nicolaus II. 62. b
Saulius Johannes II. 377. b
Savonarola Hieronymus I. 884. b. & II. 814. a
Saxonia Albertus de I. 735. a
Conradus de I. 640. b
Saxo Aichardus *vel* Ecxardus I. 507. a
Aichardus alter junior II. 593. a
Herinandus I. 757. a
B. Jordanus I. 93. a
Ludophus I. 568. a. & II. 819. b
Matthæus. *Vide* Grabeen
Raimundus II. 432. b
Theobaldus I. 757. b. & II. 822. a
Theodoricus I. 513. a
Anonymus I. 586. a
Anonymus alter Mindenſis I. 849. b
Saxonus Barnabas I. 869. a
Sbarroja Auguſtinus II. 152. b
Scacabarozzi Henricus I. 139. a
Scadland Johannes. *Vide* Schandland
Scala Petrus de I. 417. a
Scaleſius Henricus a Pimonte II. 726. a
Scaliger Bonifacius I. 418. a
Scalis de Sulmona Bartholomæus de I. 874. b
Scalza Jacobus de I. 373. b
Scandariatus Petrus Martyr II. 761. a
Scaravellus Thomas I. 795. a
Sceva Thomas de II. 338. a
Scevolinus Dominicus I. 551. a
Johannes Dominicus II. 825. a
Schandland Johannes I. 672. a
Schauf Antonius II. 593. a
Schellens Hyacinthus II. 643. a
Schelliers Henricus II. 619. b.
Scheneiider Norbertus II. 743. b
Schifaldus Thomas I. 882. a
Schixelius Georgius II. 753. b
Schmidt Felix. *Vide* Fabri
Schomberg Nicolaus de II. 103. a
Schonowia Anianus de I. 431. b
Schoowendiiche Johannes de I. 752. b
Scotus Clemens *Vide* Dumblanenſis
Guillelmus I. 384. b

S

Scotus Hunterus II. 211. a
Petrus de Panormo II. 689. b
Rolandus I. 860. b
Thomas de Rochegiano II. 197. b
Scriech Guillelmus van II. 556. b
Scrivere Bartholomæus de II. 643. a
Scroffa Remigius II. 548. a
Sebille Alexander II. 585. b
Sechepee *vel* Aridienſis Petrus II. 309. b
Securus Franciſcus. *Vide* Nardus
Segarra Arnaldus I. 247. b
Seghertus Michael Angelus II. 441. b
Segobienſis Johannes II. 311. b
Seguier Guillelmus II. 638. b
Seguin Hugo. *Vide* Aiſſelini
Seiglier Vincentius II. 571. b
Sellan Hieronymus Baptiſta de Lanuza II. 438. a
Sellito Auguſtinus II. 403. a
Semeca Johannes I. 489. a
Seminara Dominicus da II. 711. b
Senault Joſephus II. 782. b
Senenſis Antonius I. 651. b
Antonius alter *vulgo* Luſitanus II. 271. a
Bartholomæus I. 809. b
Sixtus II. 206. b
Senica Bartholomæus de II. 340. a
Senis Angelus de II. 236. a
Galganus de I. 627. b
Recuperus de. *Vide* Petramala
Thomas de. *Vide* Antonii
Senior Durandus. *Vide* de Sancto Portiano
Senonis Thomas de I. 269. a
Sentinus Benedictus I. 531. b
Septartius Vincentius II. 338. a
Sepulveda Alphonſus de II. 255. b
Sequavilla Guillelmus de I. 567. b
Seraphini Marcus Antonius II. 406. a
Sergent Dominicus II. 269. b
Serignano Johannes Baptiſta II. 312. b
Sernigatii Johannes. *Vide* Sternegaſten
Serra Marcus II. 554. b
Serrao Hyacinthus II. 618. a
Serravalle Clemens de II. 186. b
Serre Antonius du II. 795. a
Serroni Hyacinthus II. 711. b
Serry Jacobus Hyacinthus II. 803. b
Serſale Johannes Baptiſta 597. b
Petrus Thomas II. *Ibidem*
Servantius Gregorius II. 366. a
Ser-Uberti Leonardus I. 859. a
Seſti Ludovicus II. 750. a
Seſtris Angelus de II. 255. b
Setinus Hieronymus Vallella II. 373. a
Severetanus Johannes Polycarpus I. 897. b
Sexto Guidottus de I. 141. a
Sextus Clarus I. 92. b
Sezana Petrus de I. 102. b
Sgambati Reginaldus II. 559. a
Sibarra *vel* Sinazza Dominicus. *Vide* Sinarra
Sibylla Bartholomæus I. 872. a
Sicheus Stephanus II. 432. b
Sicola Johannes de. *Vide* de Neapoli primus
Sicardi Petrus I. 577. a
Siccus Seraphinus II. 379. a
Siculus Bornaſius I. 617. a
Matthæus II. 22. a
Sierra Thomas de II. 430. a
Sieur Arnoldus II. 626. b
Sigarra *vel* Segarra Arnaldus I. 247. b
Signia Morandus de I. 555. b
Silteo Gerardus de I. 715. b
Silveſter Franciſcus II. 59. b
Johannes Baptiſta II. 560. a
Simeon Antonius II. 572. b
Sinarra Dominicus I. 527. b
Sittardus Hermannus. *Vide* Zittardus
Skarenſis Olawus I. 411. a
Skelton Johannes I. 710. b
Skytte Martinus I. 428. b
Slotanus *vel* Scholotanus Johannes II. 175. a
Sluys Paulus Vander II. 800. a
Smetius Ambroſius Henricus II. 544. a. 551. a
imprudenter ſub duplici nomine duplicatus.
Alterutter igitur articulus expungendus.
Snexis Cornelius de II. 81. a
Soardis de *vel* Leſourd. *Vide* Johannes Pariſienſis alter
Sobrecaſas Franciſcus de II. 745. a
Solarius Johannes Maria II. 35. b
Soler Antonius II. 459. a
Soleta Martinus de I. 719. a
Soliaco Guido de I. 383. b
Solorzano Ludovicus de II. 401. a
Solre Andreas de II. 707. b
Somereton Johannes I. 728. b
Sommerius Guillelmus II. 485. b
Soncinas Ambroſinus II. 35. a
Bartholomæus II. 560. b
Benedictus I. 878. a
Paulus. *Vide* Barbus
Raphael I. 904. b
Valerianus II. 35. a
Vincentius Caleius II. 314. a
Sordini Laurentius II. 362. a
Soria Antonius de II. 372. a
Sorio Baltazar de II. 559. b
Sotelo Franciſcus II. 717. b
Sotillo Ludovicus de Meſa II. 502. a
Soto Petrus de Corduba II. 185. a
Petrus alter de Burgis II. 319. b
Dominicus de II. 171. a
Sotomayor Antonius de II. 555. b
Ludovicus de II. 574. a
Souëges Stephanus Thomas II. 748. a
Souza Antonius de II. 296. b
Antonius de Alter II. 464. b
Ludovicus de II. 474. b
Spacca Horatius II. 524. b
Spada *vel* Spadius Johannes Baptiſta II. 598. a
Spada Thomas Maria II. 816. b
Spadoni Reginaldus II. 270. b
Spaleto Menentillus de I. 541. a
Spannochi Ambroſius Catharinus II. 736. a
Spargiatus Vincentius II. 292. b. 816. a
Spatafora Dominicus II. 333. b
Specchi Petrus II. 164. a
Spennatus Antonius II. 244. b
Sperman Thomas I. 511. a
Spernegaſſe Johannes. *Vide* Sternegaſten
Spert Hugo de. *Vide* de Orgolio Gadſbertus
Spina Alexander de I. 497. b
Angelus de II. 752. b
Bartholomæus de II. 126. a

Spina

S

Spina Claudius de II. 169. a
Spineto Ferricus de I. 531. a
Spinula Basilius de II. 447. a
Sprenger Jacobus I. 880. b
Stabili Antoninus II. 266. b
Stagnaro Josephus de II. 655. a
Statii Leonardus. *Vide* de Datis
Staveneſby Ricardus de I. 209. b
Steill Fridericus II. 731. b
Stella Michael de I. 729. b
Thomas de II. 197. b
Stelleopardis Dominicus de I. 705. a
Stephanus Gaſpar *vel* Eſtevan Hyacinthus II. 78. a
II. 754. a
Sterlinghenſis Conradus. *Vide* Ruſi
Sternegaſſen Johannes I. 708. a
Sterni Marcus Antonius II. 666. b
Stoccus *vel* Stockes Johannes I. 674. a
Stoicus Johannes. *Vide* de Raguſio
Stork *vel* Pelargus Ambroſius II. 158. a
Strata Nicolaus II. 292. a
Strempus Martinus. *Vide* Polonus
Striroius Godefridus II. 134. b
Strodus Radulphus I. 666. a
Stroztis Petrus de I. 651. b
Thomas de II. 119. a
Stubbs Thomas I. 671. b
Suardi Augustinus II. 107. b
Suberti Petrus I. 910. b
Subbiani Hyacinthus II. 583. b
Succhiellis Marcus Petri de I. 894. b
Sudre Guillelmus I. 670. b
Suerius Gnomitius. *Vide* Luſitanus
Sueſſa *vel* Sinueſſa Vincentius Niſſus II. 106. a
Svethus Hugo I. 471. a
Svevia Johannes de. *Vide* Suſo Henricus
Svevus Aquinus I. 879. b
Svilkilfrans Johannes I. 641. a
Sulmona Bartholomæus de. *Vide* de Scalis
Thomas de I. 682. a
Sultanea Antonius de I. 537. b
Suñer Dominicus II. 595. b
Suriano Auguſtinus de II. 632. b
Hieronymus de II. 459. b
Surronus Vincentius II 199. b
Suſato Jacobus de I. 774. a
Suſcius Hyacinthus II. 327. b
Suſo Henricus I. 653. b. & II. 821. a
Suſteren Theodoricus van II. 22. b
Suttamptonia Guillelmus de I. 602. b
Sutton Thomas I. 464. a
Sweus Laurentius I. 410. b
Swieten Ægidius II. 605. a
Sylvius Petrus II. 132. b
Symars Petrus II. 650. b
Syracuſanus Philippus. *Vide* de Barberiis
Syri Wadanus Johannes II. 805. b
Szahaowſtxi Adrianus II. 107. a
Szyczow Thomas de II. 125. a

T

Tabaglio Joſephus Maria II. 786. b
Taberna Paulus de II. 163. b
Tables Thomas II. 542. a
Tacconus Iſnardus I. 565. b
Tadini Federicus Maria II. 609. b
Taëgius Ambroſius II. 35. a
Tagliapetra Hippolytus Maria de II. 563. b
Stephanus de II. 362. a
Taillerus Simon I. 111. a
Taix Hieronymus II. 174. a
Tamacedus Benedictus I. 210. a
Tambacho Johannes de I. 667. b. & II. 821. a
Tancredis Tancredus de I. 91. b
Tancredus de alter I 857. b
Tani Antoninus II. 642. b
Tantucci Ambroſius Anſanus II. 783. b
Tapia Franciſcus de II. 753. b
Petrus de II. 587. b
Tardito Petrus de II. 64. b
Tarentaſia Petrus de I. 350. b
Tarento Gregorius de II. 654. a
Stephanus de I. 869. a
Tarpon Johannes II. 751. b
Tarugius Hyacinthus II. 654. b
Tarviſanus Hieronymus II. 181. b
Tarviſinus Hermannus. *Vide* de Terbbec
Taſcherius Johannes I. 497. b
Taſſard Jacobus II. 183. a
Taulerus Johannes I. 677. b. & II. 821. a
Tavora Ferdinandus de II. 248. a
Henricus de II. 264. a
Tauromina Sebaſtianus de II. 108. b
Taurino Johannes de I. 729. a
Tellier *vel* Textor Baltazar II. 244. b
Templo Thomas de II. 472. b
Tenda Nicolaus de I. 779. a
Terbbec Hermannus de I. 727. a
Terranova Nicolaus de I. 903. b
Terræ Sanctæ provincialis Philippus I. 103. b. 107. b
Terroiſit Hermannus de. *Vide* Terbbec
Terre Johannes Baptiſta du II. 713. b
Teſſalonia Jacobus de. *Vide* Ceſſolis
Teſtefort Johannes II. 535. b
Tetzel Johannes II. 40. b
Teuto Bernardus I. 155. b
Bertholdus I. 431. a
Bertholdus alter I. 722. b
Bertholdus tertius *vel* Bercholdus *Ibidem*
Berramus I. 689 b
Bicellus I. 723. a
Brocardus Juris canonici peritus I. 466. b
Burchardus Terræ Sanctæ peregrinus I. 391. b
Conradus I. 21. a
Conradus alter I. 421. b
Gallus I. 724. b
Gerardus I. 450. a
Golſthaltus *vel* Gatſthaldus I. 634. b
Gregorius I. 725. b
Helbertus I. 511. b
Helwicus. *Vide* Sancto Geminiano Johannes de
Henricus I. 148. a
Henricus alter I. 93. b. 148. b
Hermannus I. 727. a
Hiddo I. 412. a
Hieronymus II. 273. a
Ingoldus II. 821. b
Johannes. *Vide* de Baſilea
Johannes alter. *Vide* Lector

T

Teuto Johannes tertius II. 821. b
Oliverius I. 448. a
Petrus I. 855. a
Ricardus I. 574. b
Siffridus. *Vide* Cyrenſis epiſcopus
Theodoricus. *Vide* de Friburgo
Thomas I. 731. a
Ulricus. *Vide* de Argentina
Wendelinus II. 114. b
Anonymus I. 893. a
Texeira Joſephus de II. 418. a
Texerius Bartholomæus I. 776. a
Teyſſier Jacobus II. 740. b
Tamninus Theodoricus. *Vide* de Friburgo
Theatinus Jacobus I. 247. a
Johannes Baptiſta II. 43. b
Philippus I. 671. a
Thenis Guillelmus de I. 726. b
Theodorici Vincentius II. 66. b
Theſſalonica Jacobus de. *Vide* Ceſſolis
Thibault Simon Joſeph II. 747. b
Thoco Guillelmus de I. 532. a
Thome Johannes I. 694. b
Tigart Johannes I. 794. b
Tilhac Petrus II. 756. a
Titius Decíana Hieronymus II. 35. b
Tobar Petrus de II. 756. a
Toletanus Thomas I. 846. b
Tolomæi Æneas I. 626. b
Bonaventura I. *Ibidem*
Toloſanis Johannes Maria de II. 123. b
Toloſanus Dominicus. *Vide* Grima *vel* Grenier
Guido I. 726. a
Jacobus I. 472. a
Anonymus I. 647. a
Tomas Antoninus II. 736. a
Tomaſſellus Thomas. *Vide* de Peruſio
Tomaſſonus Thomas II. 580. a
Tomaſiis Simon de I. 762. a
Tomaſinus Thomas I. 806. b
Tomeus Johannes II. 758. a
Tomme Franciſcus II. 29. a
Tonerra Jacobus de I. 634. b
Tonnens *vel* Tonnais Guillelmus de I. 463. a
Tonoduro Guillelmus de. *Vide* Tonerra Jacobus de
Topiarius Ægidius Dominicus II. 250. b
Torcellanus epiſcopus Bartholomæus. *Vide* Lucha
Tornaco Guillelmus de I. 267. b. 349. b
Tornare Petrus de I. 268 b
Torni Cherubinus II. 698. a
Tor-quemada Johannes de. *Vide* Turrecremata
Thomas de I. 891. b
Thomas alter II. 588. b
Torre Johannes Thomas de la II. 584. b
Raphael de la II. 383 b
Thomas de la II. 199. b
Torre Joſephus Maria II. 793. a
Torreblanca Johannes de II. 528. b
Torrez Chriſtophorus de II. 573. a
Ludovicus de II. 307 b
Michael de II. 565. b
Thomas de II. 468. b
Tortocollo Johannes de I. 473. a. 503. a
Toſcanus Dominicus II. 108. a
Nicolaus II. 357. a
Totani Guillelmus II. 61. a
Tovar Ludovicus de II. 21. a
Trajecto Godinus *vel* Galdinus de I. 714. b
Henricus de I. 580. b
Nicolaus de. *Vide* Triveth
Tramus Michael II. 540. b
Tranquillus Thomas Albertus II. 696. b
Trano Angelus de I. 450. b
Trans Thomas de II. 569. b
Trentaquarro Thomas I. 797. a
Treveth *vel* Triveth Nicolaus de I. 561. b. & II. 819. a
Treviris Arnoldus de II. 821. b
Tricaſio Johannes II. 444. a
Patritius II. 466. b
Tridentinus Bartholomæus I. 110. b
Trigueros Emmanuel II. 718. a
Trilha *vel* Trillia Bernardus de I. 412. a
Tripolitanus Guillelmus I. 264. b
Triviolo Bartholomæus de II. 589. a
Triviſio Hermannus de. *Vide* Terbbec
Trocheus Maximus II. 103. a
Troia Nicolaus de I. 702. b
Trugillo Thomas de II 320. a
Tudertinus Ranerus I. 474. b
Tuſo Johannes Baptiſta II. 363. a
Turchius Paulinus II. 81. a
Turco Thomas II. 535. b
Turingus Otto I. 413. a
Theodoricus. *Vide* ab Holte
Turonenſis Bartholomæus I. 248. a
Turre Andreas de I. 675. b
Dominicus de II. 609. b
Guido de I. 403. b
Johannes de I. 870. a
Turrecremata Johannes de I. 837 b. & II. 823. b
Turrianus Joachimus I. 869. b
Tuſcanella Aldobrandinus de I. 527. a. II. 819. a
Tutinus Ægidius II. 657. b

V U

Val Medardus de la II. 323. a
Valdinis Laurentius de. *Vide* Batineis
Lauterins de
Valdecebro Andreas de II. 657. b
Valentia de Ægidius I. 900. a
Johannes Vincentius II. 453. b
Thomas II. 178. b
Vincentius II. 453. b
Valella da Sezza Hieronymus II. 373. a
Valenciens Adrianus II. 218. a
Valetica Petrus de I. 361. a
Valgornera Thomas de II. 604. a
Valle de Johannes Maria I. 902. b
Raimundus II. 629. b
Simon I. 385. a 394. a
Theodorus II. 569. a
Valleaurato Petrus de I. 268. b
Valle-Brixinenſi Leonardus de I. 816. a. II. 813. a
Vallejo Hyacinthus II. 473. b
Valleoleti Ludovicus de I. 789. a
Nicolaus de I. 706. a
Valverde Vincentius de II. 111. b
Vanini *vel* Vanianini Auguſtinus II. 442. a
Vannis Seraphinus de II. 295. a

Digitized by Google

VU

Vanſlebius Johannes Michael II. 693. a
Varaccenſis Melchior II. 550. a
Varejam Antonius II. 459. a
Vargas Machuca Johannes II. 587. a
Varneſia Stephanus de I. 120. a
Varo *ſeu* Baro Franciſcus II. 714. a
Varziaco Johannes de I. 268. a. 373. a
Vaſconcellos Johannes de II. 570. b
Vaucemain Hugo de I. 580. b
Vayllo Alphonſus de II. 395. a
Ubaldinis Laurentius de. *Vide* Batineis
Uberti Cyprianus II. 562. b
Leonardus. *Vide* Seruberti
Vecchio de Vetere Marianus II. 134. a. 294. a
Vecchis Dominicus de II. 827. a
Veci de Morcone Cherubinus II. 759. a
Vehe *vel* Vehus Michael II. 95. a
Velaſco Acatius March de II. 613. b
Venegas Ludovicus II. 433. b
Venero Alphonſus II. 122. b
Venetiis de Bartholomeus I. 544. a
Albertus II. 126. a
Paulus I. 910. a
Paulus alter *in* Stephano de Luſignan II. 300. b
Venetus Federicus I. 706. b
Marinus I. 855. a
Paulus I. 54. b
Ruſticanus II. 54. b
Venne Nicolaus II. 11. a
Ventarol Magino II. 772. a. 781. a
Vercellis de Barnabas I. 554. a
Johannes I. 210. b. 427. b
Vercellinus I. 822. a
Verdiaco Johannes de. *Vide* Varziaco
Verdinio Warnerus de I. 732. a
Verdu a Sans Blaſius II. 436. b
Verdugo Sarria Petrus de II. 312. b
Verduno Petrus de I. 268. b
Vergara Antonius de II. 664. a
Veri Johannes II. 29. a
Verida Guillelmus de I. 532. a
Verigehale Willelmus I. 412. b
Verjuys Johannes Baptiſta II. 621. a
Petrus II. 613. b
Vermeil Franciſcus II. 586. a
Vero Johannes de II. 81. a
Verona Angelus de II. 332. a
Verona Auguſtinus de I. 893. b
Benedictus de I. 771. a
Laurentius de I. *Ibidem*
Ventura de I. 44. b
Verſoris Andreas II. 605. a
Veſach Thomas I. 900. a
Veſpuccius Georgius Antonius I. 884. b
Vetterus Georgius II. 407. a
Veyrier Dominicus II. 774. a
Veyga Bartholomæus de II. 281. b
Uffelde Adrianus de II. 551. a
Ugolini Thomas. *Vide* Hugolini
Ugoni Agapetus II. 642. b
Ugurgiero Azolini Iſidorus II. 616. a
Via Thomas de II. 548. a
Viadana Archangelus Maria de II. 209. b
Vicecomes *ſeu* Viſconti Hieronymus II. 24. b
Joſephus Maria II. 635. a
Petrus II. 349. a
Vicedomini *ſeu* Vizdomini Sixtus de II. 299. b
Vincentia Daniel de I. 856. b
Florius de I. 429. a
Guido de. *Vide* Pileo
Vicentia Johannes de I. 150. a
Modeſtus de II. 299. a
Petrus I. 880. a
Romanus I. 475. a
Vincentius. *Vide* Colzado
Vico Dominicus de II. 154. a
Vicomercato Stephanardus de I. 460. b
Vico Piſano Dominicus de. *Vide* Chavalcha
Victoria Didacus de II. 107. b
Franciſcus de II. 128. b
Johannes de in Didaco Deça II. 51. b
Viedma *vel* Viezma Antonius II. 446. b
Vielmius Hieronymus II. 264. b
Viennenſis Gregorius. *Vide* Teuto
Jacobus. *Vide* de Clavaro
Leonardus Lector I. 843. a. & II. 823. b
Sibito I. 475. b
Viglevano Thomas de I. 895. a
Vignay Johannes de I. 742. b
Viguerius Johannes II. 137. a
Vilar Thomas II. 555. a
Villa Vincentius II. 118. b
Villacañas Benedictus de II. 367. b
Villagarcia Johannes de II. 187. a
Villalobos Didacus de II. 586. a
Villalpando Alphonſus de II. 380. a
Villalva Alphonſus de II. 182. a
Villamayor Petrus de II. 616. b
Villaprobata Mauritius de II. 25. a
Villaſeñor Johannes de II. 702. a
Villaribus Stephanus de I. 210. a
Villariis Johannes de I. *Ibidem*
Villerio Johannes de II. 83. a
Vincentius Johannes II. 315. b
Paulus II. 268. a
Vineis Raimundus de. *Vide* de Capua
Vineti Johannes I. 809. b
Vintona Simon de. *Vide* Heintun
Thomas de. *Vide* Sutton
Vio Cajetanus Antonius de II. 75. b
Thomas de II. 14. a. 824. a
Thomas alter II. 221. b
Viola Ambroſius II. 565 a
Virduno Thomas de I. 731. a
Virmanus de Avinio Guido I. 716. a
Viſdomini Odoardus I. 403. a
Viſitatione Antonius de II. 384. a
Vita Joſephus de II. 670. a
Vitalis Petrus II. 337. a
Vitalis *vel* Vitalle Thomas II. 542. a
Viterbienſis Godefridus. *Vide* de Anſelmis
Viterbio Jacobus de I. 264. a 824. a
Vivaldus Johannes Ludovicus II. 41. a.
Vivero Franciſcus de II. 465. b
Vives Hieronymus II. 578. b
Vivin Baſilius II. 608. b
Uldalricus Johannes II. 103. a
Ulliſiponenſis Vincentius. *Vide* de Ulliſipone
Ulpius Vlus II. 86. a
Ultramarinus Bonacurſius I. 159. a
Ulugia Gombaldus de I. 686. b
Umbelton Robertus. *Vide* Humbelton
Ungaria de. *Vide* Hungaria
Volcar Petrus Martyr II. 700. a
Vollaro Hyacinthus II. 553. b
Volta Hieronymus II. 95. a
Voragine Jacobus de I. 454. b. & II. 818 b
Upſalenſis Johannes I. 427. b

VU

Vranx Cornelius II. 589. a
Urbeveranus episcopus Constantinus I. 153. b
Urbeveteri Benedictus de I. 466. a
Nallus de I. 616. a
Thaddæus de I. 847. a
Urbina Hieronymus de II. 754. a
Urduña Johannes de II. 284. b
Vri Henricus de. *Vide* Vrimaria
Vriburgo Johannes de. *Vide* Lector
Theodoricus de. *Vide* Friburgo
Vrimaria Henricus de I. 741. a
Uritanus Hyacynthus II. 335.

Urreta Ludovicus de II. 378. a
Urriez Philippus II. 219. b
Ursiniis Latinus de I. 436. b
Matthæus de I. 596 a
Vincentius Maria de II. 814. b
Usetia Robertus de I. 449. a
Usuſmaris Stephanus II. 143. a
Utino Leonardus de. *Vide* Matthæi
Leonardus de alter II. 135. a
Thomas de I. 865. b
Thomas alter II. 822. a
Uva Johannes Leonardus II. 461. a

VV

Waldenſis Abrahamus I. 465. a
Waleghen Petrus Ægidius van II. 383. a
Walleys *vel* Wallois, *vel* Guallenſis Thomas I. 597. b
Wannemakerus Philippus II. 467. b
Watet Johannes I. 812. b
Waterfordia Gothofridus de I. 467. b
Weida Marcus de II. 81. a
Wellens Petrus I. 843. b
Went Oliverius I. 691. a
Werlinus Baltazar II. 126. a
Weſtrados Nicolaus de I. 411. a
Wglienghe Ludovicus II. 356. b
Wicart Philippus II. 738. b
Wigandt Martinus II. 762. b
Wigenhalus Thomas I. 910. b
Wildeſhuſen Johannes de I. 111. a

Willart Andreas II. 355. a
Jacobus II. 696. a
Vincentius II. 591. a
Willich Gerardus I. 532. a
Wimpinenſis Georgius. *Vide* Eppius
Wincxius Carolus II. 264. a
Winchelſey Ricardus I. 860. b
Winingen Johannes van I. 807 b
Winterburne Gualterus I. 496. a
Wirt Wingandus II. 13. b
Wirzbowic Angelus II. 773. b
Wittfeld Henricus I. 901. a
Wloers Petrus II. 607. b
Wolfius Philippus I. 904 b
Woons Cornelius II. 654. a
Wouters Johannes Baptiſta II. 702. b

X

Xavierre Hieronymus II. 343. a
Xea Barnabas de II. 332. b

Ximenes Didacus II. 169. b
Arias Didacus II. 147. a

Y

Yanguas Didacus II. 360. b
Johannes II. 448. b
Ybañez Petrus II. 192. a

Ylperinus Petrus I. 687. a
Yſtella Ludovicus II. 391. a

Z

Zacchia Jacobus II. 606. a
Zaccone Franciſcus II. 589. a
Zaioſus Benedictus II. 349. b
Zamora Alphonſus de II. 759. a
Didacus de II. 367. b
Munio de I. 398. b
Zanardi Michael de II. 529. a
Zani Dominicus II. 724. a
Zanobi Raimundus II. 560. b
Zaragoça de Heredia Petrus Johannes II. 432. a
Zarfate Gaſpar II. 416. a
Zavalia Damianus I 749. a
Zennati Jacobus II. 466. b
Zennerus Albertus II. 631. b
Ziampus Angelus II. 107. a

Zichenis Euſtachius de II. 106. a
Johannes de II. 335. b
Zinidolus Jacobus I. 771. b
Zittardus Conradus I. 421. b
Conradus alter II. 360. b
Hermannus I. 751. a
Jacobus II. 350. a
Matthias II. 215. b
Zizuri Paulus II. 259. a
Zobbius Thomas II. 295. a
Zocca Hippolytus Maria II. 473. b
Paulus II. 558. b
Zogali Marianus II. 336. a
Zucci Joſephus Maria II. 751. b
Zuzato. *Vide* Suſato

Finis Tabulæ Scriptorum per Agnomina.

INDEX PROVINCIARUM

QUARUM SCRIPTORES FUERUNT ALUMNI

Et primo juxta antiquam diviſionem, ab initio Ordinis, ad Annum MD.

IN PROVINCIA HISPANIÆ.

Alphonſus Bonihominis
Hiſpanus
Bartholomæus Hiſpanus
Chriſtophorus de Galves
Garſias de Caſtronuño epiſcopus Cauriensis
Johannes de Caſtilla
de Leſcano
Lopez
de Monte
de Navarra
Pedro *ſeu* Petrus
Johannes de Turrecremata
Ludovicus de Valleoleti
Lupus Barrientos
Munio de Zamora
Nicolaus de Valleoleti
Petrus Ferrandi
Petrus de Ocaña
Stephanus Hiſpanus
Thomas de Templo
Toletanus
de Turrecremata

IN TOLOSANA.

Arnaldus Bernardi de Cadurco
Fradeti de Burdigala
de Prato Condomio
Bartholomæus de Riparia
Berengarius de Landora
Bernardus Geraldi
Guidonis
de Juzico
Lombardi
de Parentinis
Dominicus Grima *vel* Grenier
Elias Bruneti
de Ferreriis
Raimundi
Ferrarius Ruſcino
Gadſbertus de Orgolio
Gerardus de Daumaro
de Fracheto
Guido Toloſanus
Guillelmus Bernardi de Gaillac
Petri de Godino
Guillelmus Pelhiſſo
Sudre
de Tonnens *vel* Tonnaſi
Jacobus Toloſanus
Johannes Baliſtarii
Capreolus
de Molendino
de Podionucis
Lupus de Baiona
Petrus Antravanenſis
Emilliarii
Guidonis
de Valetica
Raimundus Bequin
Hugonis
de Medullione
Romæus de Levia
Sanctius Mulierii
Stephanus de Salanhaco
Thomas de Aradſu

IN PROVINCIA FRANCIÆ.

Abel de Sancto Brioeho
Adamus Ferrarius
Ægidius de Aurelianis
de Aureliis
de Legio
de Leſſinia
de Orpio
Alanus de Rupe
Albertus N.
Amandus
Amandus de Sancto Quintino
Andreas de Caroloco
Carnificis
de Longiumello
Antonius Coſte
Arneus de Gif
Arnoldus Leodius
Balduinus de Maſtix
Bartholomæus Turonenſis
Bernardus de Claromonte *vel* de Arvernia
Blaſius de Pariſius
Bonus-homo Brito
Daniel de Pariſius
Dionyſius Pitas
Durandus de Aureliaco, *qui &* Durandellus
de Sancto Porciano
Ebrardus de Sancto Quintino
Epiſcopus Pariſienſis
Evenus *vel* Yvo de Begaignon
Euſtachius Allaude de Ipris
Ferricus de Spineto
Florentius *vel* Florentinus Gallicus
Galienus de Orto *vel* Horto
Garinus de Giaco
Gerardus Berelli
Leodienſis

Gilbertus de Ovis
Girandus Reinerius de Sancto Johanne
Godefridus de Abluſiis
de Belloloco
de Blevello *vel* Blevaix
Guerricus de Sancto Quintino
Guido Ebroicenſis, *qui &* de Menillio
Flammochetti
Marguetati, *qui &* Gallicus
de Soliaco
de Turre Pinu
Guillelmus Adæ
Guillelmus Anteradenſis
Auriſſiodorenſis
de Carnoto
Flamingus
Gallicus I.
Gallicus II.
de Gannato
de Kaioto *vel* Caioto
de Lexi
Lon
de Malliaco I.
de Malliaco II.
Militis
de Pariſius I.
de Pariſius II.
de Peraldo, *qui &* Lugdunenſis
Poſtelli
Redonenſis
Romani Brito
de Sequavilla *vel* Sacovilla
de Tornaco
Henricus de Pruvinio
Hervæus de Cauda
Natalis Brito
Hugo de Bilhon *vel* Billom Aiſſelini
Ebroicenſis
Metenſis
de Sancto Charo *vel* de Sancto Theuderio
de Vaucemain
Humbertus Delphinus
de Romans
Jacobei Pariſienſes
Jacobus de Ceſſolis
de Lauſanna
Metenſis
de Tonnerra
Johannes Adæ
Agni *vel* Agnelli
de Albiniaco
de Allodiis, *qui &* Aurelianenſis
de Alneto
de Aneto
de Ardemburge *vel* Erdembercx
Barbalier
Baufremes
de Bayon
de Belna
Brehal
Brizius *vel* Bricy
Cannti
Carnificis
de Cors
Coſſart
Excuria
Faber de Carvinio
Ferron
Flameng
Forbiteus *vel* Forbitoris
Gaii
de Gallicis I.
de Gallicis II.
Graveran
de Legio
Magiſtri
de Malliaco
Martin de Valencenis.
Michaelis *vel* Richelis
de Montelethérico
Munerii
de Palma
Pariſienſis I. *vel* Pungenſafinum Poinlane
Pariſienſis II. *vel* Quidort *vel* de Soardis
Patin
Paſſelius Leodius
Pilory
Poleti
de Prato
Revolli
de Sancto Benedicto
Tigart
Thome
de Tortocollo
de Varziaco *vel* Verdiaco
Vineti
Watat
Lambertus de Autiſſiodoro
Laurentius Confeſſarius Philippi audacis
Gervaſii
Pignon
Martinus Franciſci
Poree
Mathæus Abbas primus & ultimus in ordine Ebroicenſis
Mathurinus Eſpiardi
Mauritius Gaufridi
Michael Ferre
de Furno de Inſulis
Nicolaus de Aneſiaco
de Byart
Cenomanenſis. *Vide* de Gorran
de Freauville
de Gorran
de Hanapis
de Hancinis. *Vide* de Hanapis
Jacquerius
de Sancto Saturnino
Odinus de Claromonte
Odo Gallus
Oliverius Brito
Petrus Bajocenſis
Boncherius *vel* Gaucherius
de Caritate
Flore *vel* Flua
de Lemet
Metenſis
de Palma
de Palude
de Ranee *vel* Rancia
Remenſis
Rochim
de Sezana
de Tarentaſia
Tornare
de Valleaurato
de Verduno
Radulphus de Grandivilla
Reginaldus de Aurelianis
Rigaudus N.
Rolandus le Cozic
Sigerus *vel* Zegherus Inſulenſis
Simon Lingonenſis
Simon de Valle
Stephanus de Bellavilla, *qui &* de Borbone
de Biſuntio
de Eccleſia
de Poliniaco

Stephanus de Varneſia
Thomas de Carnoto
de Senonis
N.
Vincentius Bellovacenſis
Lector Gallus
Warnerus de Verdinio
Yvo Brito
Yvo Evenonius
Concordantiarum ſacræ ſcripturæ auctores
Correctorii corruptoris S. Thomæ auctor

IN PROVINCIA LOMBARDIÆ INFERIORIS.

Ægidius de Gallutiis
Albertus Galinganus
Albertus-Lombardus
Venetus
Aldobrandinus de Ferraria, *qui &* de Calegariis
Lombardus
Alexander Bononienſis
Andreas de Moëtia
Andrentius de Camerino
Angelus de Bononia
de Camerino
de Faventia
de Verona
Antonius de Azario de Parma
Corrarius
Maccus
Parvus
Archiepiſcopus Ravennatenſis
Auguſtinus de Verona
Baptiſta de Fabriano
Bartholomæus de Bolſenheim
Bononienſis
de Biſcia
de Bregantiis de Vicentia
Commazzius
de Ferraria I.
de Forolivio
Mutinenſis *aliis* de Ferraria II.
Parvus Archiepiſcopus in Armenia
Parvus alter
de Piſcialis
Tridentinus
de Venetiis. *Vide* de Luca
Benedictus Soncinas
Tamacedus
de Verona
Benevenutus Marcheſini
Bombologninus Gavianus
Bonacurſius Bononienſis
Bonifacius Scaliger
Borromeus Baſacomarius
Chriſtophorus Lombardus
Clarus Sextius Bononienſis
Conradus Æſculanus
Conſtantinus de Æſculo
Conſtantius de Fabriano
Daniel de Vicentia
Dominicus Scevolinus de Fabriano
Sinarra de Fabriano
Federicus Venetus
Florius de Vicentia
Franciſcus de Arimino
de Beluno
Pipinus de Bononia
Frugerius de Penna
Gaſpar a Sancto Johanne
Gratiadei Æſculanus
Gregorius Maleſardus Cæſenas
Guido de Guezziis
de Pileo de Vicentia
Guidottus de Sexto
Guillelmus Lombardus
Guillelmus de Monteferrato
Henricus de Arimino
Hieronymus Albertuccius
Hieronymus Forolivienſis
Hugolinus de Arimino
de Camerino
Jacobus Boncampius
de Ferraria
de Firmiano
de Hugo *vel* Lugo
Salomonii
Joachinus Turrianus
Johannes Andreæ
Baltus
Bibbia
de Fano
de Faventia
de Ferraria
de Parma
Sanantinus Lombardus
Taſcherius de Bononia
Vicentinus
Marcus de Vicentia
Johanninus de Mantua
Jordanus N
Joſephus Notarius Gregorii IX.
Laurentius de Verona
Leonardus Matthæi de Utino
Ludovicus de Cenſina
de Ferraria
Longhi
Marinus Venetus
Martinus de Fano
Nicolaus Luccius *vel* Nicoluccius de Æſculo
Auguſta Venetus
Bocaſſinus Benedictus XI.
Faventinus
de Marianis de Mantua
Paulus Matugliani de Bononia
de Venetiis
Petrus Calor Clodienſis
Fulconis
Galdinus de Bononia
Nerettonus
de Ripa Tranſona
de Scala *vel* Scaliger
de Verona S. Martyr
de Vicentia
Philippus de Ferraria
Provincialis Terræ-ſanctæ
Radulphus de Favenzia
Rambertus de Bononia, *qui &* de Primatitiis
Robertus de Bononia
Romanus de Vicentia
Tancredus de Bononia
Thomas de Firmo
Tomaſinus
Trentaquarto
de Utino
Thomaſinus de Ferraria
Ventura de Verona
Vincentius Martinus

IN ROMANA PROVINCIA.

Æneas Tolomei
Albertus de Pulta
Albertus de Roma
Aldobrandinus de Calvacantibus
Paparoni
de Tuſcanella
Alexander Spina
Ambroſius Sanſedonius
Andreas de Bocagnis *vel* de Franchis.
de Peruſio
Angelus Nigronius *vel* Nigri
Portaſole
S. Antoninus Forcilioni
Antonius de Carlenis
de Conti d'Elci
de Riſpolis
Senenſis
Arnaldus de Prato
Auguſtinus Marciagninus
Bartholomæus Dominici
Lapacius
de Lucha, *qui vulgo* Tholomæus
Montuccius
de Papazurris de Carbone
de Sancto Concordio
de Senis
Benedictus de Montefiaſcone
Pauli *vel* de Paulo
Urbevetanus
Bernardus Bartolini
Bonaventura Camaſſeus de Mevania
Tolomei
Bonifacius de Pinchona
Bonjohannes de Meſtana
Conſtantinus Medices epiſcopus Urbevetanus
Dionyſius Becci de Sancto Geminiano
Dominicus Chavalcha
Guillelmi
Johannis
de Monteluporum
Petri Nardius
de Panthaleonibus
de Peccioli de Piſis
de Peſcia de Florentia
de Piſtorio
de wico Piſano
Federicus Frezzius de Fulgineo
Franciſcus Nardo de Neritono
de Piſis
de Prato
Francus de Peruſio
Galganus de Senis
Georgius Antonius Veſpuccius
Gregorius Buccarellus
de Florentia
Guido Jordani
Hannibaldus de Hannibaldis
Hieronymus Joannis
Savonarola
Hugo de Caſtello
de Prato
Humbertus de Albicis
Jacobus Armannius
Jacobus de Blanconibus
Buti
Caſtel-bonus
Cina de Sancto Andrea
de Laterina
de Peruſio
de Roma
Scalza
Jacobus de Viterbio
Jannius de Piſtorio
Johannes Baldus
Carli *vel* Caroli
Columna
Dominici de Eugubio
Dominici de Florentia
Evangeliſta
Florentinus
Leo
Leonis
de Piſtorio I.
de Piſtorio II.
de Polo Piſanus
Romanus
a Sancto Geminiano
Jordanus de Piſis
Jordanus *vel* Gordianus de Rivalta
Latinus Malabranca de Urſinis
Laurentius Giacomini
Laurerius de Batineis, *alias* de Waldinis
Leonardus de Datis
de Manſuetis
de Piſtorio
Ser Uberti
Lucas Manelli
Marcus Adighieri
Petri de Succhiellis
Matthæus Marinetti
Medices
de Ripa
de Urſinis
Menentillus de Spaleto
Morandus de Segnia
Nallus de Viterbio *vel* Urbe veteri
Nicolaus de Albertinis de Prato
Fortiguerra
Andreas de Incontris
de Neritono
de Piſis
de Sancto Martino
Odoardus Viſdomini
Paparonus de Paparonis
Paulus Gualduccius de Pilaſtris
Guaſtaferrus
Romanus
Petrus Angelellius
Caſtruccius
Paulus Ciancianus
de Piſis
Strozzi
Philippus de Rufinis
Ptolomæus de Lucha. *Vide* Bartholomæus
Rainerius Palearenſis
de Piſis
Ramantinus de Florentia
Ranerus de Tuderto
Recuperus Aretinus
Recuperatus de Senis de Petramala
Reginaldus de Monte martis. *Vide* Nallus
Remigius Clarus
Ricoldus de Monte Crucis, *qui &* Ricardus
Rogerius Calcagninus
Romanus de Roma
Silveſter de Marradio
Simon de Angelis
Simon de Bertis
Simon de Florentia
Stephanus de Reate
Tancredus de Tancredis I.
de Tancredis II.

Thaddæus

Digitized by Google

Thaddæus Dini
de Urbeveteri
Thomas Antonii vel Nacci
Dominici *vel* de Fonte
Hugolini de Eugubio
Thomas Thomaſonus
Thomaſſelus de Peruſio
Valentinus de Camerino
Ubaldus *vel* Waldus de Lucha
Zenobius de Guaſconi

IN PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

Alexander de Padula
Angelus de Bario
de Trani
Antonius de Carlenis
Auguſtinus de Lycio
Barnabas Saſſone
Bartholomæus de Aquila
de Bario
de Scalis de Sulmona
Sibylla
Benedictus Micheli
Bernardus de Judice de Panormo
Bornaſius Siculus
Conradus Gratiadei
Dominicus Ricardi
de Stelleopardis de Afragola
Gabriel Barletta
Guido Maramaldi
Guillelmus de Tocho
Jacobus dell' Aqua della Mela
de Aquino
de Benevento *idem forte qui* Johannes
de Bovenato
Theatinus
Johannes Gactus de Meſſana
de Neapoli I, *qui &* Sicola
de Neapoli II.
de Neapoli III.
de Riccio
Julianus de Mileto
Landulphus de Neapoli
Leonardus de Neapoli
Lucas Rullo
M. Barienſis
Marcheſinus de Monopuli
Marcus de Neapoli
Marianus de Bitonto
Martinus de Bitunto
Matthæus d'Atri
de Caſtromaris
de Ponciaco
Maximus de Salerno
Nicolaus d'Aymo
Caraccioli *vel* Moſchinus
de Neritono
de Sancto Victore
de Troia
Odo de Collealto
Petrus de Andria
de Averſa
Jeremias
de Maſtrettis
de Pennis
Ranzanus
Philippus de Barberiis
Theatinus
Raimundus de Capua *vel* de Vineis
de Fondi
Raphael Maffeus
Reginaldus Privernas
Robertus de Sancto Valentino
Salvator Cotete
Salvius de Bario
Salvus Caſſetta
Simon de Catana *vel* de Puteo
Stephanus Cajetanus
Tarentinus
Thomas Agni de Lentino
S. Thomas de Aquino
Thomas de Regno
de Sulmona

IN PROVINCIA HUNGARIÆ.

Beatus Auguſtinus de Gazothis
Benedictus Hungarus
Blaſius Raguſinus
Georgius de Hungaria
Johannes Barbeta
de Raguſio N.
Leonardus de Raguſio N.
Leonardus de Valle Brixienſi
Nicolaus Mirabilis de Coloſvaria
Paulus Hungarus
Salomon

IN PROVINCIA TEUTONIÆ.

Adamus N.
Adamus Colonienſis
Albertus de Albo lapide
Magnus
de Orlamide
Amandus. *Vide* Henricus Suſo
Andreas Boncirus
Aquinus Suevus
Arnoldus de Sanctis
Balduinus de Flandria
Bercaldus *vel* Bertholdus de Maiſberch
Bernardus de Fronthoven
de Mundo. *Vide* Hermannus de Minda
Teuto
Bernenſis *vel* Bernerius
Bertholdus de Nuremberg
Bertholdus Teutonicus I.
Teutonicus II.
Bertholdus Teutonicus III.
Bertramus Teuto Tefelicenſis epiſcopus
Bicellus Teutonicus
Boverus Bernenſis
Brocardus Teutonicus I.
Brocardus Teutonicus Terræ Sanctæ peregrinus
Chriſtianus de Opifer *vel* Opiter
Colmarienſis Annaliſta
Conradus N.
Teuto
Elpondus de Elrich
Everardus Nurembergenſis
Felix Fabri Schmidt
Franciſcus de Rethza
Gallus Teutonicus
Gaſtaldus Teutonicus
Georgius Eppius
Orter de Frickenhauſen

Gerardus de Colonia
Elten
de Griffone
de Sancto Laurentio
de Silteo *vel* de Sileto
Teuto provincialis
Willichius
Golstaldus Teuto
Gregorius Viennensis
Guido de Argentina
Guillelmus de Colonia
de Moerbeka
de Thenis
de Verida
H. de Lucemburgo
Helbertus Teutonicus
Helvicus Teutonicus. *Vide* Johannes a Sancto Geminiano
Henricus Balasensis
de Calstris
Cervi *vel* de Cervo
de Franchovar
de Hachemburgo
Hazer
de Hums *vel* de Hunnis
Insturoris
Kalteysein
Kosbein
de Rimaldia
Suso vel Johannes de Suevia
Teuto I.
Teuto II.
de Trajecto
de Wittfeld
Hermannus Augustanus
de Cerbbec *vel* Terbbec
de Havelbrecht
de Lucemburgo
Teutonicus
Zittardus
Hiddo de Colonia
Hugo de Argentina
Jacobus de Andernaco
Jacobus Sprenger
de Susato
Viennensis
Joachinus Costen
Johannes Basileensis
de Bomalia
Christophori
Johannes Cochinger *vel* Cochniger
de Columbaria
de Crucinburch
Cussin
de Essendia
de Francofordia
de Herdurex
Herold
Lector de Friburgo
de Mussindorp
Nyder
Pixardi de Lucemburgo
Schadland
Sternegasten, *vel* Spernegasse
Svilxiifrans
de Tambaco
Taulerus
de Wildeshusen
Jordanus Saxo M. O. II.
Leonardus Lector Viennensis
Martinus Leuresius *vel* Leweus
de Soleta
Nicolaus Botruntinus episcopus
de Harcilech
Oliverius Teuto
Petrus Herp
Petrus Kytzlaxen
Niger
de Prussia
Teuto
Wellens
Reinhardus de Fronthoven
Ricardus de Rivo
Teutonicus
Ricolphus de Colonia
Servatius Franckel
Sibito Viennensis
Siffridus Cyrensis episcopus
Theodoricus Teuto I.
Teuto II.
Theodoricus Delphius
Thomas de Argentina
de Cantimprato
Teuto
Ulricus Engelberti
Walterus de Colonia
Warnherus de Basilea
de Boris
Willelmus Bonentant

IN PROVINCIA ANGLIÆ.

Abrahamus Waldensis
Achedunus
Actonus
Anianus a Schonavia
Christophorus Molhusensis
Godefridus de Watreford Hybernus
Griffinus Cambrius
Gualterus Bucdenus
de Excestria
de Iorz
Mauclerck
de Winterburne
Guillelmus de Alnono *vel* de Antona
Bethus
Botthlesham
Bromyard
d'Encurt *vel* Dencurt
de Hortun *vel* de Odone
Jordan
Knesham
Manusteldus
Guillelmus Mackelelfield
Messelech. *Vide* Mackelelfield
Rottwel
de Suthampton
Henricus de Bictwelt
Danyell
Escheburne
Hugo de Croyndonio
de Ductona
de Mancestria
Suethus
Johannes Ægidius *vel* de Sancto Ægidio
Anglus
Anglus alter
Baterley
Bromyardus
de Derlington
Rufus *vel* Redade
Skelton
Somerton
Stoccus
Stubbs

Digitized by Google

Nicolaus Nicoldus
Treveth *vel* Trivet
Petrus Anglicus
Philippus Wolphius
Radulphus Bocxing
Reind Anglus
Ricardus Caſtriconenſis
Clapoël
Fiſſaker
de Stavenelby
Robertus aliis Rupertus Anglus
Bacun
Eboracenſis
Holkot
Humbleton
Jorzius
Kilwardby
Orphordius
Rogerius Dymmochus
Simon Anglus
Boraſton *vel* Barneſton
de Heintun
Taillerus
Stephanus de Exonia
Anglus
Thomas Claxton
de Iorz
Langford
Lyld
Norvood
Palmer
Ringſtede
Sperman
Stubbs
Sutton
Walleys
Willelmus Verigehale

IN PROVINCIA POLONIÆ.

Albertus Porleſienſis
Benedictus Sentinus
Gad de Ouciu
Jacobus Bydgoſtca
Johannes Braſiator Francxeſtenius
Johannes de Fa'kemberx
Martinus Polonus
Peregrinus Polonus
Staniſlaus de Cracovia
Theodorus Polonus

IN PROVINCIA DACIÆ.

Abſalon
Andreas
Auguſtinus
Bertholdus
Boetius
Carolus
Folquinus
Helinricus
Johannes Eſtbi
Heſpe
Upſalenſis
Iſraël Erlandi
Julius *vel* Tullius
Laurentius Swdus
Martinus Sxytte
Mauritius de Rivalia
Nicolaus de Dacia
Henricus
de Weſtrados
Olawus S[illegible]renſis
Oliverius
Petrus de Dacia
Petrus Philippi

IN PROVINCIA GRÆCIÆ.

Ambroſius de Abiate archiepiſcopus Mytilenenſis
Andreas archiepiſcopus Coloſſenſis
Doro
Conſtantinopolitani ſodales
Franciſcus prædicator magnæ urbis Romæ
Leonardus Chienſis
Manuel Calecas
Philippus de Pera
Simon Conſtantinopolitanus
Cretenſis

IN PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Andreas Inquiſitor in Cypro inſula
Bonacurſius Ultramarinus
Gaufridus epiſcopus Ebronenſis
Guillelmus de Tripoli

IN PROVINCIA ARAGONIÆ.

Ægidius de Valentia
Andreas de Albalate
Antonius de Canals
Arnaldus Sigarra
Arnoldus de Podio
Bartholomæus Penades
Benedictus Crinigandus
Bernardus Ermengaudi
Chriſtophorus de Galues
de Mediolano
Clemens de Ferrer
Dominicus de Agramund
de Alqueça
de Catalonia
Gabriel Caſſafages
Gaſpar Fayol
Gombaldus de Ulugia
Henricus Petri
Jacobus Catalanus
Ferrer
Gil *vel* Ægidii
de Sancto Johanne
Johannes de Caſanova
de Monteſono
Pedro
Vincentius de Valentia
Michael de Fraga
de Stella
Nicolaus Aymericus
Roſell

Paulus Christiani
Petrus de Canals
de Fonteluporum
Marsilius
Maza
Raimundus Martini
de Pennaforti
de Ponte
Romæus de Sabrugera
Sanctius Besaran
Porta
Theodoricus Catalanus
Thomas Vesach
Valerius Aragonus
S. Vincentius Ferrerius

IN PROVINCIA BOEMIÆ.

Hieronymus de Moravia
Petrus de Moravia
Wipertus Boëmus

IN PROVINCIA PROVINCIÆ.

Andreas de Maruegio
Armandus de Bellovisu
Bartholomæus Texerius
Berengarius Notarii
Bernardus de Trilhà
Cabertus & P. de Rosset
Dimius Ambrosii
Dominicus de Florentia
Ferrarius Catalanus
Griadon de Massilia
Guido Virmanus de Avinio
Guillelmus de Lauduno
Jacobus Dominici
J. Raphael
Johannes Brizius
Dominici
Gobii Junior
Martialis Auribelli
Petrus de Albenatio
Eberardinus
Rochim
Raimundus *vel* Guillelmus Ghila
Grassensis
Robertus Gervasii
de Usecia
Romæus de Levia
Vincentius de Maruegio.

IN PROVINCIA SAXONIÆ.

Aicardus *vel* Eckardus Senior
Aicardus *vel* Eckardus Junior
Anianus de Schoonwia
Conradus de Halberstatt I.
de Halberstatt II.
de Halberstatt III.
de Saxonia
Elpondus de Elrich
Engelbertus Cultificis
Gerardus de Minda
Godinus *vel* Galdinus Trajectensis
Henricus de Hallis
de Hervordia
de Lubeck
Herinandus de Saxonia
Hermannus Cornerus de Lubeck
Hermannus de Lerbeke
de Minda
Johannes Christophori de Minda
de Hasela
Kuned
Schoowendiche
Ludolphus Saxo postea Cartusianus
Matthæus Grabon
Otto de Nienhus
Turingus
Paulus Ripperus
Theobaldus de Saxonia
Theodericus de Appoldia
Theodericus ab Holt *vel* Turingus
de Saxonia

IN PROVINCIA LOMBARDIÆ SUPERIORIS.

Aimericus de Placentia
Albertus de Brixia, *qui &* Mandugasinus
Januensis
de Lauda
de Placentia
Amizius de Mediolano
Andreas Doria
de Modoetia
Turrianus
Anselmus de Janua
Antonius de Alexandria
de Brixia
della Chiesa
Baptista de Judicibus de Pinario
Barnabas de Vercellis
Bartholomæus de Alzano de Bergomo
Benedictus de Assignano
Britannicus de Brixia
Soncinas
Bonifacius de Cremona
de Lavania
Patavisus de Placentia
Christophorus de Mediolano
Conradus Astensis
de Lauda
Damianus a Finario
Zavalia
Dominicus Bugella
de Lagne
Emmanuel de Mediolano
Everardus de Brixia
Franciscus Gravano
Lampugnani
Georgius Arrarius
de Cascano
Gilbertus de Alexandria
Gualvaneus de Flamma
Henricus de Plano
Scacabarozzi
Herbordus de Bergomo
Hieronymus de Janua
Jacobus Arigonius de Lauda
de Clavaro *vel* Claverio
Campora

Jacobus

Jacobus de Janua
de Petris *vel* de Brixia
de Voragine
Zinedolus de Placentia
Joachinus de Papia
Johannes de Brixia
Calviſano
Fontana
de Janua Balbus
Lampugnano
de Monte
de Montenigro
de Nigromonte
de Oppreno *vel* Oppremi
Pureo Bonelli
de Taurino
de Vercellis
Maria de Valle
Jordanus de Rivalta
Iſnardus Tacconus
Lanfranchinus de Janua
Laurentius Braciforte *vel* Blancofordius
Feus
Martinus de Janua
Matthæus de Bonipartis
de Finario
de Gritis
Michael de Madaſs
Moneta de Cremona, *idem corrupte* Ivoneta
Nicolaus de Alexandria
de Tenda
Paganus de Bergomo
Paulus Barbus Soncinas
Petrus de Bobio
de Brixia
Falacha
de Janua
Maldura de Bergomo
Philippus Marci
Pinamons Peregrini *vel* Brembati
Rainerius Sacconus de Placentia
Raphael de Pornaxio
Ricardus de Lonato de Brixia
Rolandus de Cremona
Serlus de Janua
Siffridus de Arena
Silveſter de Mediolano
Simon de Tomaſis
Sixtus Illuminatus
Stephanardus de Vicomercato
Stephanus de Gareſio
Mediolanenſis. *Vide* Stephanardus
de Piopera
Theophilus de Cremona
Thomas de Alexandria
Aymo Bonjoannis
de Bozolaſto
de Caſſano
de Caſſaro *aliis* de Claraſco
Scaravellus
de Viglevano
Venturinus de Bergamo
Vercellinus de Vercellis

IN PROVINCIA LUSITANIÆ.

Ægidius Luſitanus
Laurentius Menendes
Petrus Paëz
Vincentius Uliſſiponenſis

IN PROVINCIA SCOTIÆ.

Clemens epiſcopus Dumblanenſis
Conradus Ruffi Sterlingenſis
Georgius Hepburnus
Guillelmus Cottus *vel* Scotus
Radulphus Strodus
Rolandus Scotus

CONGREGATIONIS PEREGRINANTIUM.

Antonius de Sultanea
Jacobus Armenus
Johannes de Charna Armenus
Jordanus
Menentillus de Spoleto
Taddæus Caphenſis epiſcopus

INCERTI QUO AD PROVINCIAM.

Alberteus N. alter
Alfinutius
Anſelinus Nuntius Innocentii IV
Arnaldus N.
Conradus Peregrinus
Demetrius Richardi
Felicianus N.
Franciſcus de Rota
Gaufridus Ebronenſis
G. Adæ
Gerardus de Hancinis
Gregorius, *vel* Georgius de Peyra
Giroldus N.
Guido Jordani
Guillelmus de Lau
N.
Henricus Petri
Hugo apocriſarius Gregorii IX.
Jacobus de Lanſi
Jacobus de Lyaco
Johannes Caſtellani
Coriſbenius
Dominicanus
Linconienſis
Raſia *vel* Raiſa
Leonardus Italicus
Matthæus patriarcha C. P.
Ripenſis
Nicolaus de Paganico
Paulus bachalarius ſacri palatii
Petrus Dominicanus
de Tobar
Robertus N.
Simon
Theodoricus Thamninus
Thomas de Capitaneis
Vincentius Dodi

DUBII.

F. Adam N.
Adam Colonienſis
Albertus Grognolini
de Saxonia
Andreas Gallus
Antonius de Nazario
Bernardinus de Roma
Bonveſinus Mediolanenſis
Dominicus Leoni
Gerardus de Remis
Guidottus de Bononia
Guillelmus Duranti
de Malliaco
F. Henricus N.
Johannes Geniſii Quaye de Parma
Ivonetus *vel* Iconetus
Martinus de Dacia
Mauritius auctor diſtinctionum
Michael de Ungaria
Petrus Hiſpanus
Simon Jatumæus Græcus
Stephanus Apulus
Anonymus ſuper Talmuth
Anonymus ſcriptor Artis faciendi ſermones
Anonymus ſcriptor operis cui titulus *Cordiale*
Anonymus ſcriptor vitæ Clementis VI Papæ Avenionenſis
Anonymus Scriptor ſpeculi exemplorum

FALSO NOSTRIS ASCRIPTI, CERTO EXTRANEI.

Adamus Anglicus *O. Minorum*
Ambroſius Coriolanus *E. Auguſtinianus*
Andreas de Novocaſtro *O. Minorum*
Bartholomæus Anglicus *O. Minorum*
Bernardus Buſca *vel* de Buſto *vel* de Buſtis
O Minorum
Conradus de Marpurg Martyr
Conſtantius Cyprius *E Hieronymianus*
Dominicus Carpane *O Min.*
Facinus Aſtenſis *E. Auguſtinianus*
Gerardus de Monte Colonienſis
Godefridus Viterbientis
Guillelmus de Melitona
Haytonus Armenus *Præmonſtratenſis*
Henricus de Vrimaria *E. Auguſtin.*
Johannes de Bleſis *E. Auguſtin.*
de Burgo
de Gritſch *O Min.*
de Meun
Moveta
de Novocaſtro *Cardinalis*
Johannes Peckam *O. Min.*
de Scoenhovia *O. Vallis Viridis*
Semeca
de Vignay *O. S. Jacobi de Altopaſſu*
Malachias Hybernus *O. Min.*
Marcus Hybernus
Nicolaus de Cuſa *Cardinalis*
Pacificus Novarienſis
Pantaleo C. P.
Paulus de Venetiis *E. Auguſtinianus*
Petrus de Alvernia
Petrus Amelius de Brenaco
Petrus Suberti epiſcopus S. Papuli
Philippus de Pergamo *vel* de Bergomo
Robertus Lincolnienſis
Siffridus Miſnenſis
Thomas Bradwardinus
Idem. Adam *falſo dictus*
de Hybernia *Socius Sorbonicus*
Wighenhuſius *Præmonſtratenſis*
Scriptor Vitæ B. V.

INDEX PROVINCIARUM

QUARUM SCRIPTORES FUERUNT ALUMNI

juxta præſentem diviſionem ab Anno MD *ad Annum* MDCCXX.

IN PROVINCIA HISPANIÆ.

Albertus de Aguayo
Alphonſus de Arze y Mantilla
Fernandez de Placentia
de Avendaño
Galdo
de Herrera
de Luna
Maldonnado
Manrique *vel* Martinez
Manrique alter
Miguel
Muñoz de Tevar
de Navarette
Noreña
de Ribera
de Vayllo
Venero
Villalva
Ambroſius de Salazar
Andreas Ferrer de Valdecebro
de Luna
Andreas de Moguer
Perez
Ruiz
Antonius de Caceres de Sotomayor
Caſtañeda
de Eſpinoſa
de Hinojoſa
de Montoſino
Navarro
de Ormaza
de la Peña
de Remeſal
Rodriguez
de Salazar Cavallero
de Salcedo
de Sancta Maria
de Sotomayor
de Viedma
Baltazar de Ayala
de Navarrete
Barnabas Gallego de Vero

Barnabas de Xea
Bartholomæus Aviñone
de Carranza y Miranda
de Ledeſma
Lopez
de Medina
Benedictus Fernandez
Bernardus de Nieva
de la Peña
Carolus de Bayona
Chriſtophorus de la Cruz *vel* de Cruce
Pedroche
Rodriguez
de Torrez
Coſmas de Lerma
Damianus Alvarez
Didacus Alvarez
de Aſtudillo
de Chaves
Collado
de Deça
de Horozco
de Moralez
Nuño Cabezudo
Ojea *vel* Oxea
Ramirez
a Victoria
de Villalobos y Zambrana
Ximenez
Ximenez Arrias
Yangas
de Zamorra
Dominicus de Arteaga
Bañez
de Celaya
Coronado
de Erquicia
de Lara
de Mendoça
Ferdinandus de Navarrette
de Nieva
Perez
Pimentel
Salazar
Soto
Emmanuel de Trigueros
Felix de Avila
Ferdinandus de Caſtillo
de Ojea
Franciſcus de Ayllon
Arauxo
de Avila
Blancas
de Bovadilla
Caraſco
Carrero
Franciſcus Cavagliero
de Cepeda
Diaz
Falconi
Gomez
Larraga
Lopez
Manca de Prado
Mexia
de Navarrete
de Pereda
Perez
Pinello
de Ribera
de Sancto Dominico
Sotello
Tapia
de Victoria
Franciſcus Vivero
Gabriel de Cepeda
a Sancto Antonio
Garſias de Loayſa
Gaſpar Ruïz
Geneſius de Barientos
Gregorius Garcia
Maldonatus
Martinez
Gundiſalvus de Arriaga
Henricus de Almeida
Hieronymus Alcozer
Almonazir
Bermudez
Matama
Moreno
de Urbina
Hyacinthus Eſquivel
de Ledeſma
Orfanel
de Parra
Vallejo
Ildephonſus Manrique
Illephonſus Giron
Joachimus Melendez
Johannes de Arenzano
Bolivar
Bru de la Madalena
de Caſtillo
Cobo
de la Cruz
de la Cruz alter
Gallo
Gallo alter
Gonçalez de Albelda
Gonçalez de Leon
Gutierrez
de Hurtado de Mendoça
de Lerma
de Lezcano
Lopez
de Lorenzana
de Ludeña
Marieta
Martinez
Martinez de Prado
de Mata
de Palentia
de la Peña
de Poço
de Poianco
de la Puente
de Robles
de Rueda
Sanchez Sedeño
a Sancta Cruce
a Sancto Thoma
Segobienſis
de Torreblanca
de Villagarcia
de Villa Señor
Vincente
Urduña
Yanguas
Ægidius de Godoy
Baptiſta de Chaves
Baptiſta Hiſpanus
Laurentius Cayroſa
Joſephus de Sanmighel y Vargo
de Sarabia y Lezana
Laurentius Gutierrez
Lucas Fernandez de Ayala
Loarte
Ludovicus Flores

Ludovicus Lopez
de la Oliva
de Torrez
de Tovar
de Venegas
de Urreta
Maginus Ventallol
Mancius de Corpore Chriſti
Manuel Garço
Marcus de los Huertos
de Saavedra
Martinus de Ledeſma
de Leon
Real de la Cruz
Matthias de Paz
Mauritius de Lezana
Melchior Cano
Coronado
Mançano de Haro
Michael de Arcos
de Benavidez
Llot de Ribera
Melfonſus
Ochoa de Olozabal
Ruiz
Paſchalis de la Fuenſanta
Paulus Legionenſis
Marin
Petrus de Corduba
de Covaſrubias
de la Cruz
Deça
Encinas
de Feria
de Godoy
de Iturriſqui
de Ledeſma
de Matilla
de Montenigro
Muñoz
de Portocarrero
Petrus de Pravia
de Soto
de Soto alter
de Tapia
de Tobar
de Verdugoſarria
de Villamayor
Ybañez
Philippus de Meneſes
de Urries
Raimundus Saëinz
Raphael de la Torre
Reginaldus de Lizarraga
Rodericus a Sancta Maria
Salvator a Sancto Cypriano
a Sancto Thoma
Sebaſtianus Bravo
de Olmedo
de Oquendo
Pons
Simon da Luz *vel* de Luce
de Salazar
Theodorus de Quiros
Thomas de Achores
de Chaves
Daoiz
Gutierrez
de Lemos
de Llaño
Manrique
Ortiz
Portocarrero
de Sancta Maria
de Sierra
de Torquemada alter
de la Torre
de Torrez
Truxillo
Vincentius Ferre
de Bernedo *vel* Vernedo

IN PROVINCIA TOLOSANA.

Antoninus Alvarus
Maſſoulié
Reginaldus
Antonius Daydon
Goudin
Arnaldus de Badero
Bernardus la Paliſſe
Carolus Daroux a Sancto Vincentio
Raiſſon
Dominicus Columbi
Lacoſte
Lagauze
Franciſcus Meſpolié
Gaillardus de Petra
Guillelmus Courtet
Honoratus Vincentius Laget
Hyacinthus Baluze
Barreyre
Bec
Chalvet
Jacobus Archimbaud
Barbaroux
Caſimirus Guetinois
Lafon
de Palude
Teyſſier
Johannes Bendit
Benoiſt
Caſalas
de Fenario
Johannes de Fraxino
Journee
Labardac
Mahuet
de Monluc
Senarenſis
Viguerii
Andreas Faure
Baptiſta Barreyre
Gonet
Gonneau
Maderan
Rouſſeau
Carolus Ducos
Dominicus Garoti
Rey *vel* Regius
Jacobus Ducros
de Percin
Leonardus Geay
Vincentius Bernard
Joſephus Mayol
Patin
Roux
Julianus Sage
Ludovicus Bancel
Daures
Melchior Thomas de Lermite
Michael Jourdain
Petrus Bladier
Brun

Petrus du Four
Geyman
Giraldel
Heymar
Jammy
Labat
de la Coſte
Regis
Specchi
Tilhac
Raimundus Goſſinus
Mailhat
Reginaldus Chavanac
Sebaſtianus Michaelis
Spiritus André
Roterus
Stephanus Thomas Soueges
Vincentius Baron
Contenſon
Réboul

IN PROVINCIA FRANCIÆ.

Adrianus Coquerel
Nardot
Albertus de Loncin
Ambroſius Eſtienne
Antonius Boiſſelier
du Four
Legrand
Pennetti
Blaſius Foucher
Carolus Jouy
Lainé
Chriſtophorus Ancherl
Clemens Bigot
Dominicus Davidet
Elias Couraud
Eliphus Poirel
Franciſcus Bernerius
Felix
de la Pie
Guillelmus Nicolai
Hyacinthus Charpignon
Jacobus Beauaire
Faure des Blains
Fourré
Johannes Beguinet
Breton
Champaigne
Charron
Charrueau
le Couſin
Faluel
Johannes Fourré
Godin
de Gujencourt
de Vray *vel* a Vero
Ludovicus du Hamel
Martinus Maſſon
Matthæus Lainé
Matthias du Puis
Medardus de Laval
Michael Ferré
Nicolaus Bruyeres
le Fevre
Petrus Canu
de Chanteréne
Damour
Divolé
Godebile
Lavinius
Louvet
Martin
Pelican
Philippus Griveau
Renatus Leſculteir
Robertus Guellin
Rochus Mamerot
Rolandus Rouſſel
Simon Nerault
Joſeph Thibault
Sthephanus Meney
Paris
Sichee

IN PROVINCIA UTRIUSQUE LOMBARDIÆ.

Adrianus Cardinale
Ægidius de Bononia
Foſcherarius
Marcheſinus
Agapetus Ugoni
Albertus Brandanus
Caſtellanus Venetus
Caſtellani de Mediolano
Dragus de Florentiola
Venetus
Alexander Manerba
Ambroſius de Soncino
Ambroſius Alemanus
Lezaro de Belliquadro
Ruggiero
Taegius
Andreas Alcherus de Brixia
Gianetti
Juſtiniani
Portulaga de Brixia
Rovetta
Angelus Amati de Corinalto
Cerva Vincentius de Bononia
Gazzinus de Lugo
Julianus Cæſenas
Laurus Maria de Albingano
Mirabinus de Faventia
Angelus Molo Guillelmus de Como
Veronenſis
Ziampus de Cremona
Antonius Balduccius
Beccaria
Brandolinus
de Brixia
a Caſale
de Claris
de Comitibus Lucurri
Roſa
Archangelus Blanchi
Angelus Calligarius
Càraccia
Mancaſula de Aſula
de Viadana Maria
Ardengus Papienſis
Auguſtinus Aleſſi
Cermelli
Galaminius
Juſtiniani
Petrettus de Reggio
Porta
Recuperatus
Salvagus
Suardi
Vanini

Baptiſta Penna
Barnabas Gentili
Bartholomæus Bergomas
Fumus
Manzolus
Mortarius
Rondanini
Soncinas
Baſilius Spinola
Benedictus Herba
Juſtiniani
Marabotti
Bernardus de Como
de Ponzano
Bonifacius Banzolus
Camillus Ballioni
Campegius
Guidi
Natalius
Cherubinus Buzonus
Calvo
Vecci da Morcone
Chryſoſtomus Javellus
Claudius Finus
Clemens Cappelli
de Genua
de Salis
de Serravalle
Conſalvus Gritius
Conſtantinus Coccianus
de Placentia
Cornelius Sambucus
Damianus Lorus
Decius Carrega
Deodatus Gentili
Deſiderius Anichinus
Scalia
Dominicus a Braida
de Caſtanedulo
Ceva
Manlelli Thomas
de Mortario
Pozzobonello Maria
a Turre
Zani
Donatus de Brixia
Eliſeus Capys *vel* de Caiis
Maſini
Eucherius Bonettus
Euſtachius Dalli
Locatellus
Plateſius
Felicianus Ninguarda
Felix de Caſtelfranco de Bononia
Piazzi de Colorno
Franciſcus Blancas Maria
Cicala *vel* Cicada
Columna
Fontana
Gherius
Merenda Maria de Forolivio
Octavius de Oreſtis
Orenghi Hieronymus
Silveſter
Gabriel Aleſſandri
Georgius Buſti
Cacatoricus
de Caſtellarano
Mediolanenſis
Ravennatinus
Hieronymus Accetto
Armellini
Barolus
Bavarus
Hyeronymus Beroaldus
Capalla
Capredonius
Fantonus
de Florentiola
de Fornariis
Gattico
Gavaterius
Joanninus
Medices
Muzarellus
Nichiſola Michael
Papinus de Lauda
Pigafetta
Quirini
Triviſanus
Volta
Hyppolytus Beccaria Maria
Ciera
Lancius Maria
Zocca Maria
Humbertus Locatus
Hyacinthus Anti Maria
Baiardus Maria
Bareſiano
Donzellus
Granara Maria
de Janua
Petronius
J. Cremonenſis
Jacobus Marcianeſe
Pollini Philippus
Regulus de Forolivio
Zacchia
Innocentius Bignami
Cybo
de Lauda
Joachimus Papienſis
Johannes Cagnazzo de Tabiena
Dodo
de Fabriano
Ferrarienſis
Jucundus de Verona
de Lupicinis
de Salodio
Saulius
Syri Wadanus
Tricaſius
Baptiſta Civegna
Fini
de Franchis
Lancius
Martinengo
Mazzoleni
Pecchio
Petrobelli
Pichi
Priantes
Spadius
Bartholomæus Ferrus de Lugo
Dominicus Agnani
Nicoluccius
Rovarini
Scevolinus
Franciſcus de Regio
Ludovicus Bona
Maria Bozinus
Capalla
de Garexio
de Guanzellis
Pelegrinus
Solari
Michael Cavalieri
Pio

Johannes Paulus Demora del Maro
Nazarius
Thomas Gaſtaldi
Puteobonellus
de la Torre
Jordanus Gargano
Joſephus Bonetti Maria
Lugarini Andreas
Memmi Maria
Tabaglio Maria
Torre Maria
Zucchi Maria
Iſidorus de Iſolanis
Julius Gentili Vincentius
Hyſopius Cæſenas
Mercorus de Cremona
Paveli
Juſtinianus Daineſi de Bononia
Lactantius Cremonenſis
Guarinonus
Ramfoldus
Laurentius de Gherardis
Leander Alberti
Leonardus de Marinis
de Paſſano
Lucas Caſtellinus
Lucius Caccianemici
Ludovicus Agudi Maria
de Benedictis Vincentius
Calchi Maria
Campana
Caſtellus Auguſtinus
Cicalla Hortenſius
de Luere
e Michaela
Nozzi Maria
Marcellus Cavalieri
Levaretti
Marcus Cattaneus
Medices
Pini *vel* Pinos Pius
Marianus Zogali
Martinus de Fano
Matthæus Bandellus
Lulnus
Mazzotus
Michael de Aſti
Barili
Borzinus
Ghiſlerius Pius V. dictus
Nannius Archangelus
de Rhegio Lepido
Rivetta Archangelus
Saravetius de Petra Sancta
Segherius Angelus
Torrez Pius
Zanardus
Modeſtus de Vicentia
Nicolaus Calvi
de Finali
Malinelli
Riccardi
Odoardus Pius Felina
Palmerius Botontus
Patritius Tricaſio de Mantua
Paulus Airoldi de Mediolano
de Blanchis de Muriano
Butigella
Canninus Maria
Carraria de Caſale
Conſtabilis de Ferraria
Donzellus Maria
de Faventia Maria
de Garexio
Paulus Giraldus
Greppi Ludovicus
Juſtiniani de Monelia
Lactantii de Ancona
Manna de Cremona
de Quintiano } de Brixia
Rechiedeus
Roadus
Vincentius de Æſculo
Zocca de Savona
Petronius Martini de Bononia
Petrus Bertagna de Verona
Bertanus de Mutina
Bianchi Palmenſis
Feſta Urceanus
Leverucci Maria
Locatellus Martyr de Bononia
Mari Joſeph Ligur
Morallus Martyr de Garexio
Paſſerinus Maria de Sextola
a Sancto Gervaſio Martyr
Vicecomes de Tabia
Philippus de Bozzolo
Groſſi Maria de Finali
de Hortonovo
Manna de Cremona
Muzotus de Bononia
Placidus Parmenſis
Proſper Maroni Dominicus de Callio
Raimundus Breganius de Ripatranſona
Caſſinia de Morbinio
de Comitibus
Fini de Lauda
Nidi de Soncino
de Sancta Corona Vicentinus
Zanobi de Recanate
Raphael Grillenzonius de Bononia
Jacobatius de Venetiis
Reginaldus de Bononia
de Janua
Seraphinus Capponi a Porretta
Cavalli a Brixia
Paſcha a Janua
Piccinardi a Brixia
Siccus de Papia
Sigiſmundus Ferrarius de Vigevano
Silveſter Mozolinus de Prierio
Sixtus Carcano de Novocomo
Poncellus
de Vicedominis de Novocomo
Spiritus de Mantua
Stephanus Calviſius de Finario
Guaraldus de Cento
de Vicariis a Garexio
Uſuſmaris de Janua
Theophilus Patavinus
Thomas de Albitiis Cæſenas
Ardizzonus Elias
Badia de Mutina
Bona de Brixia
Borelli
Boſius Maria de Bononia
Braccus Maria de Novocomo
Calviſanus de Brixia
de Coſpis de Bononia
Donatus de Venetiis
Giovi Maria de Janua
Luccioni de Bonifacio
Malumbra Venetus
Mazza de Forolivio
de Mediolano
Menghini de Albacina
de Mutina
Peregrinus Venetus

Thomas Radini
de Sancto Germano
Scotus de Rochegiano
Spada Maria
Stella Venetus
Tabaglio Maria
Turcus de Cremona
de Vio Cajetanus
de Urino
Zobius de Brixia
Valerianus de Soncino
Veſpaſianus Joſeph Burra de Brixia
Vincentius Bandellus de Caſtronovo
Baraterius de Placentia
Calci de Soncino
Cimarelli Maria Urbinas
Colze *vel* Colzado de Vicentia
Vincentius Farnutius
de Faventia
Giachanus } de Lugo
Giacharus }
Gotti Ludovicus de Bononia
Juſtiniani de Janua
Larcheri de Lugo
Maculanus de Florentiola
de Monteſancto
Patina de Quintiano de Brixia
de Petraſancta de Mediolano
Preti de Serravalle
Rivalius Maria } de Bononia
Spargiatus }
Villa Placentinus
Maria Urſinus

IN PROVINCIA ROMANA.

Albertus Campana } de Florentia
Alexander Capocci }
de Franciſchis Hebræus Romanus
Guillelmi de Senis
Medices de Florentia
Alexius Figliucci de Senis
Ambroſius Brandi de Roma
Catharinus Politus de Senis
Spannochi Catharinus de Florentia
Tantucci Anſanus de Senis
Andreas de Piſis
Angelus Bettini
Coqui de S. Antonino } de Florentia
Nuzza de Grottula
Pacciuchelli de Montepolitiano
Pientini de Senis
Rampi de Florentia
Senenſis
Antoninus Tani
Antonius Alfani
Cellius
de Collemancio Perufinus
Fracaſſi Franciſcus de Roma
Garzoni de Luca
Pauli
de Pazzi Florentinus
de Senis
Archangelus Maria Redi Romanus
Auguſtinus Baretti Florentinus
de Guiduhiis Perufinus
de Montealcino } Senenſis
Aurelius Coſimus }
Bartholomæus Spina Piſanus
Baſilius de Piſis
Benedictus Ercolani de Perufio
Bonaventura Borſelli Senenſis
Cæſar Ludovicus Samminiati
Carolus Garofanus de Perufio
Cherubinus de Florentia
Alter
Tertius
Coſmas Roſelius de Florentia
Coſinus Maria Altogradi de Luca
Cyprianus Lucenſis
Romanus
Dionyſius de Aſſiſio
de Luca
Martini Lucenſis
Dominicus Baglioni de Perufio
Dalli de Luca
Gallianus Romanus
Gori Florentinus
Guilielmi
Lionius Florentinus
Maccarani Romanus
Maranta Piſanus
de Marinis
Paolacci de Montefaliſco
Ponſi Romanus
Ricci
Roſſi
Donatus Carneſecchi de Bibiena
Euſtachius de Piſis
Federicus Tadinii Maria
Felix Richetti Senenſis
Franciſcus Capiferreus Magdalenus } Romani
Donatus }
Goraceus de Floriano
Herculanus de Perufio
Lerma Romanus
Modeſtus } Florentini
Orlandi }
Orſucci Lucenſis
Romæus de Caſtilione Aretino
Samuelli Maria Cluſinus
Tomme de Florentia
Gabriel Pollionius de Viterbio
Gaſpar Perufinus
Gregorius Donatus Romanus
Lombardelli Senenſis
Mandoſius Romanus
Primatitius Senenſis
Servantius Romanus
Hieronymus Cavallari Etruſcus
Ercolani Perufinus
Gianotti de Piſtorio
Pollini Florentinus
Rondina Maria
Savonarola
Valella da Sezza
Hyacinthus Balada de Morlupo
Cambius de Florentia
Libelli Tiphernas
Maidalchini Viterbienſis
Marius Maria
de Nobilibus Romanus
Ravicini de Viterbio
Serroni Romanus
Stephani
Subbiani Aretinus
Tarugius Urbevetanus
Jacobus Affinati de Acuto } Romani
Claverius }
Gualtieri Perufinus
Naclantus Florentinus
Ricci Romanus
Ignatius Ciantes Romanus
Dante Perufinus

Feſtinus

Digitized by Google

Ignatius Feſtinus Etruſcus
del Nente Florentinus
Johannes Annius de Viterbio
de Luca
Baptiſta Braceſchi Florentinus
Cortadi Perusinus
Cuerani Senenſis
Lancius Romanus
de Marinis
Maronita
Silveſter Fulginas
Chryſoſtomus Javellus
Dominicus Leonius Florentinus
Maſſa Lucenſis
Leopardus Eſronita Maronita
Maria Canigianus Florentinus
Paulucci Perusinus
de Toloſanis Florentinus
Michael Vanſlebius
Joſephus Maria Avila
Ciantes } Romani
Gelaſius }
Iſidorus Urgugie.ius Azzolini Sennenſis
Julius Doſſus Florentinus
Latinus Paganus de Urſinis } Romani
Laurentius Sordini }
Lucas Bettini Florentinus
Ludovicus Seſti Lucenſis
Marcus Roncioni Piſanus
Matthæus Lachi
Soderini } Florentini
Maurus Arrighetti }
Michael Bonelli Romanus
Modeſtus Biliotti Florentinus
Nicolaus Alexius
Anſideus } Perusini
Barberius de Montepolitiano
Berardi
Ciampoli } Florentini
Columbo Perusinus
Fabbroni de Piſtorio
Lorini Florentinus
Poteau Lucenſis
Ridolfi Florentinus
de Sciomberg
Paulinus Berti Lucenſis
Turchius Florentinus
Paulus Caſſani Lucenſis
Griſaldus
Guaſtaferri } Perusini
Picus Romanus
Petrus Antonii Viterbienſis
Bucioni Romanus
Caſtruccius
Alter } Florentini
Fradinus
Froſciantes
Giannerinus Aretinus
Mevenas
Naldinus
Palumbinus } Romani
Petrucci Viterbienſis
Philippius Etruſcus
Pichius de Trebio
Romanius e Balneo Regio
Philippus Angelini Romanus
Guidi Florentinus
Pius Manardus Camerinus
Raimundus Barbi Senenſis
Capiſucchi } Romani
Centillomi }
Rainerius Granchius Florentini
Raphael Badius
delle Columbe } Florentini
Reginaldus Cecchini de Feſulis
Lucarinus de Trebio
Remigius Nanni
Robertus Ranuccius } Florentini
de Robertis Romanus
Ubaldini Florentinus
Romualdus Coli Etruſcus
Sanctes Marmochinus Florentinus
Pagninus Lucenſis, quem dixi mortuum tantum anno MDXLI, nunc diligentius inſtructus dico cum Leandro, mortuum anno MDXXXVI. Vide Errata ad finem voluminis.
Sanctius Arena Florentinus
Sebaſtianus Caccinus Senenſis
Caſtellus Romanus
Perusinus
Seraphinus Banchelli
Banchi } Florentini
Bertolini Lucenſis
Loddi Maria
de Merodio Etruſcus
Pennachius Perusinus
Razzi
de Vannis } Etruſci
Simon Angelus Rocci Senenſis
Sixtus Fabri
Lamberti } Lucenſes
Senenſis
Rizzi
Theophilus Fedini Florentinus
Thomas Bandonus
Bettini } Lucenſes
Buoninſegni Senenſis
Caccini Etruſcus
Caiani Florentinus
Cinius Piſtorienſis
Ercolani
Gratiani } Perusini
Nelli
Neri } Senenſes
Panzani
Philaretti de Fiviſano
de Sardis
de Strozzis } Florentini
Tomaſſonus Romanus
Tranquillus Albertus
Timotheus Botigli Florentinus
Bottonius Perusinus
Valentinus Camers
Victorius Ricci Florentinus
Vincentius Banchellus Pratenſis
Belli Maria
Bonardus
Candidus } Romani
Ercolani
Alter Junior } Perusini
Fanus Viterbienſis
Ferrinus Pratenſis
Fontana Romanus
Mainardus de S. Geminiano
Martinelli Romanus
Peroni Viterbienſis
Septartius Perusinus
Surronus Tiburtinus
Zacharias de Florentia
Alter Junior
de Lunigiana Etruſcus
Zenobius Acciaioli
de' Medici } Florentini
Alter Junior }

IN PROVINCIA REGNI SICILIÆ.

Alphonſus Madrigal
de Marcho Averſanus
Ambroſius de Cordua
Guillelmini
de Napoli
Paſca
Salvios
Angelus Fiorillo
Spina
Antoninus a Camerota
Antonius de Caramanico
de Vio Cajetanus
} Neapolitani

Aſcanius Maria Criſpo Neapolitanus
Auguſtinus de Ortis Cajetanus
Sellitto Averſanus
Barnabas Capograſſo Salernitanus
Bartholomæus ab Angelo
Guglielmi
Calixtus de Miſſanello
Che ubinus Panzera
} Neapolitani
Clemens Giffonelius Atripaldenſis
Cornelius Avitabile
de Monte
Cyprianus de Gregorio
} Neapolitani
Dionyſius de Occillis
Plageſe de Caſtromaris
Dominicus Aleſſandri
de Graſſis
Gravina
Maria Marcheſe
Franciſcus Porcelli
Zaccone
} Neapolitani
Gabriel Marletta de Arienzo
Gregorius Areilza Neapolitanus
Cippullus Capuanus
Danielis de Atripalto
Tarentinus
Henricus del Gaudio
Saccardus
Scaleſius
Hieronymus Celentano
Fonſeca
de Monopoli
de Pontecorvo
Hippolytus Maria Paraſcandolo
Horatius Spacca
} Neapolitani
Hyacinthus Jordanus de Sancta Agatha
de Rugeriis Atripaldenſis
Vollaro Neapolitanus
Jacobus Carapreſa
Minutulo
Januarius Maria de Afflictis
Ignatius Fiume
Genuzio
Johannes de Montecorvino
Johannes Baptiſta a Sancto Petro
} Neapolitani
Serignano Sanſeverinas
Serſale
de Tufo
Chryſoſtomus de Bagnuolo
Franciſcus Paſſarello
Leonardus Uva
Jordanus Criſpus
Joſephus de Ariano
Caracciolo
Riotta Thomas
} Neapolitani

Joſephus de Stagnaro
Julianus de Fiore
Livius de Rocaſicca
Ludovicus de Aquino
Ayrola
Brunus
Fenice
de Gratia
Marcellus Barone
Marcus Langella
Maſſeo
Plageſe
Matthæus Siculus
Matthias Aquarius
Michael Auviſati Fontanaroſa
Torrez
Nicolaus Lepori
Octavianus Gravina
Onufrius Eliſius
Paulus Caracciolo
de Francis
Georgio Maria
Minerva
Pappalardo Maria
Petrus Criſpus
Eliſius
Serſale
Philippus Arduino
Incenſus Tarentinus
} Neapolitani

Raimundus Paraſcandolo
Raphael Ceraſo
Filamondo
Maffeus
Reginaldus Accetto
Reginaldus Balſamo
Sgambati
Romualdus Cioffo
Sebaſtianus Gaudioſo
Seraphinus Maio
Rinaldi
} Neapolitani

Stephanus de Caſſano
Theodorus a Valle Privernas
Thomas de Aquaviva
d'Avalos
Brancia
Brandolini
Carrafa
degli Caſtelli
Eliſius
de Francavilla Aloyſius
de Franciſcis
Granvalle
} Neapolitani

Laurentius
Limatola
} Capuani

Maffei Pius
Mennato
Minaldi
Paraſcandolo
} Neapolitani

de Sancta Maria *vel* Amendoſia
de Vio Cajetanus
Tiberius de Luca
Vincentius Cardone
Goni
Montalvan
} Neapolitani
Niffus Capuanus
Saſſetti

IN PROVINCIIS HUNGARIÆ TEUTONIÆ ET GERMANIÆ SUPERIORIS.

Albertus Oſwaldi
Zeunerus Auguſtanus

Ambroſius Adexirchen Coloniẽſis
Storx *vel* Pelargus Niddanus

Digitized by Google

Antoninus Bentheim Francofordienſis
Antonius Schauff Confluentinus
Arnoldus de Friburgo
de Treviris
Baltazar Werlinus Columbarienſis
Bernardus de Lucemburgo
Claudius a Rota Trevirenſis
Clemens Lozow Noribergenſis
Conradus Koellin Ulmenſis
Zittardus
Cornelius de Lucemburgo
Dominicus Aurnhammer Conſtantienſis
Everardus de Clivis
Euſtachius de Roſario
Mayer
Fridericus Steill Bingenſis
Gaſpar Dinghens Colonienſis
the Loe Embricenſis
Georgius Vetterus Trevirenſis
Gerardus Moſanus
Guillelmus Hamer Noveſianus
Henricus de Caldenhaven } Colonienſes
Hilden
Hieronymus Teutonicus
Hyacinthus Cumbert Auguſtanus
Jacobus de Hoogſtratt Colonienſis
Zittardus
Johannes Cono Noribergenſis
Dedinger Viennenſis
Dietemberg Francofordienſis
Johannes Faber Auguſtanus
Faber Hailbrunnenſis
Faber Leuxurcxenſis
Freilinex Colonienſis
Geſnerus
Hoſt de Romberg Colonienſis
Hudalricus Baſileenſis
de Paliz } Colonienſes
Slotanus
Teuto
Andreas Coppenſtein Confluentinus
Chriſtianus Irſtein Bambergenſis
Philippus Fridt Colonienſis
Lambertus Campeſter
Leonardus Foſſeus Aquiſgranenſis
Hanſen Juliacenſis
Magdalius Jacobus Goudanus Colonienſis
Martinus Wigandt
Matthias Zittardus Aquiſgranenſis
Michael Vehe Heidelbergenſis
Nicolaus Conen
Raimundus Ortz Viennenſis
Reginaldus Badeo Bambergenſis
Rodulphus Clutius Lucemburgenſis
Sebaſtianus Knippenberg Colonienſis
Theobaldus Cretenſis
Theodericus de Suſteren } Colonienſes
Tilmannus Smelingus
Vincentius Juſtiniani
Wigandus Wirth

IN PROVINCIA ANGLIÆ.

Eduardus Ambroſius Burgis
Guillelmus Perinus
Johannes Harley
Laurentius Rinxſtett Oxonienſis
Thomas Heſxinus

IN PROVINCIA POLONIÆ.

Abrahamus Bzovius
Adrianus Szahaowſxi
Albertus Margonius
Andreas Fabri
Antonius Grandecius
Bartholomæus Præmiſlienſis
Bernardus Paxillus
Camillus Jaſinſxi
Samborienſis
Cyprianus Polonus
Fabianus Bierxovius
Franciſcus Albertus Gabriecxi
Hyacinthus Suſcius
Johannes Damaſcenus Lubienecxi
Tetzel
Chryſoſtomus Trabicinus
Juſtinus Miechovienſis
Martinus Polonus alter
Melchior Moſticenſis
Varacenſis
Nicolaus Moſticenſis
Severinus Lubomlius
Thomas Szyczow
Valerianus Polonus

IN PROVINCIA GRÆCIÆ *vel* CONGREGATIONE PEREGRINANTIUM PRO CHRISTO.

Bartholomæus Conſtantinopolitanus
Thomas de Sceva
de Via
Antonius Juſtiniani } da Scio
Hieronymus Juſtiniani
Timotheus Juſtiniani

IN PROVINCIA TERRÆ SANCTÆ.

Angelus Calepius
Cherubinus Famaguſtanus
Damaſcenus Famaguſtanus
Stephanus de Luſignan

IN PROVINCIA ARAGONIÆ.

Acatius March de Velaſco Valentinus
Alphonſus Sanchez Valentinus
de Villalpando Ilerdenſis
Andreas Balaguer Valentinus
de Maya Salaberria Cæſarauguſtanus
Angelus Eſtanyol Barcinonenſis
Antoninus Pons Luchenſis
Antonius Domenech Gerundenſis
Genebrada Barcinonenſis
Solee
Baltazar Arias Valentininus
Baltazar Roca } Valentini
Sorio
Blaſius verdu a Sans
Bonaventura Pons
Carolus Clemens Gan
Coſmas Morelles Valentinus
Cyprianus Benetus Albeldenſis
Dalmatius Amatus
Damaſus Artufel } Cæſarauguſtani
Didacus Aduarte
Maſius Valentinus

Dominicus Riera Majoricenſis
Suñer Ruſcino
Eleutherius Guelda Valentinus
Franciſcus Diago Segobrigenſis
Gabalda } Valentini
Garcia }
Palau Barcinone
de Sobrecaſas Cæſarauguſtanus
Gaſpar Catalan Valentinus
Eſtevan e Barcinone
Guillelmus de Caſelles e Marjoriſca
Hieronymus Alcocer
Fuſſer
de Lanuza Valentinus
Taix Ilerdenſis
Vives Valentinus
Xavierre e Cæſarauguſta
Hyacinthus Saiz Vicenſis
Jacobus Bleda Valentinus
Cabanes
Ferram
Rebulloſa } e Barcinone
Johannes Ayra y Ferrer e Cæſarauguſta
Bieſcas Grauſenſis
de Claveria e Cæſarauguſta
Fernandez Valentinus
Fox e Cæſarauguſta
de Gavaſton Valentinus
Germes e Barcinone
de Granada e Bilbili
Martin del Prado
Micon Valentinus
Naya Alquezaranus
de Ortega
Sagaſtizaval e Bilbili
Baptiſta Polo
Hieronymus Cenedo
Laurentius Catroſa
Thomas de Rocaberti
Vincentius de Valentia
Joſephus Favorez
de Gomendradi e Ceſarauguſta
Luquian Valentinus
Bonaventura Pons
Julianus Garcez e Cæſarauguſta
Laurentius Morera Athanagienſis
Leonardus del Pogo
Ludovicus Bertrandus S. Valentinus
Juſtiniani e Barcinone
Marco
Martin } Valentini
Ludovicus Yſtella
Lupertius de Huete } Valentini
Marcus Serra
Martinus de la Carcel
Melchior Pou
Michael Llot de Ribera } e Perpiniano
Nicolaus Arnu
Figuerez Valentinus
Narciſſus Camos
Onuphrius Clemens Valentinus
Petrus de Ayala Barcinonenſis
Blaſco e Monte Albano
de Buenacaſa e Cæſarauguſta
Coma e Barcinone
Eſpinel de la Portaza
Gralla Gerundenſis
Guaſch Barcinonenſis
Lopez e Cæſarauguſta
Moxet-Barcinonenſis
Johannes Zaragoza
de Heredia } Valentini
Pius Vives
Raimundus Coſta
Paſqual
Ribes } Barcinonenſes
Sampſo
Raphael Nadal Tarraconenſis
Reginaldus Oliver Valentinus
Poc e Perpiniano
Salvator Pons e Barcinone
Seraphinus Miguel Valentinus
Soleo Catalanus
Thomas Bafarull
del Caſtellar de Podiocerdano
de Lahixa de Barcinone
Malvenda de Lombaya
Mayor Setabienſis
Ramon de Alcanizio
de Rocamora
Tables Borgianus
de Truxillo e Barcinone
de Valentia
de Valgornera
Vilar } de Barcinona
Vincentius Antiſt Valentinus
Benet a Podiocerdano
Ferreres a Barcinone
Gomes a Valentia
Roquetta
Saborit a Valentia

IN PROVINCIA BOHEMIÆ.

Baltazar Mendel
Georgius Schixelius
Michael Schixelius
Petrus de Boemia Pragenſis
Raphael de Laminetz

IN PROVINCIA PROVINCIÆ.

Albertus Fleche
Alexander Pini Dragninienſis
Andreas Gaultier Maſſilienſis
Antonius Bardon Arelatenſis
Du Serre Maſſilienſis
Bernardus de Croſo Anicienſis
Carolus Bouquin
Claudius Cortez
Dominicus Veyrier
Durandus de Croſo } Anicienſes
Franciſcus Guidy Aquiſextienſis
Guillelmus Raynaud a Barcinonera
Teccenenſis a Maſſilia
Honoratus Flament
Jacobus Hyacinthus Serry } Tolonenſes
Ignatius Amat de Graveſon Vindaſcinus
Innócentius Berardi
Johannes Granet } Anicienſes
Johannes Baptiſta Hault a Taraſcone
Johannes Hyacinthus Felix de Retornaco
Velaunius
Petrus de Galiſſart Arelatenſis
Olivarii e Taraſcone
Spiritus Panaſſiere Anicienſis
Vincentius Demandon Arelatenſis

Digitized by Google

IN PROVINCIA SAXONIÆ.

Cornelius de Snexis
Hermannus Rab
Johannes Menſingus
Marcus ab Weyda
Petrus Sylvius Lipſienſis
Raimundus Saxo Oſnabrugenſis

IN PROVINCIA DALMATIÆ & CONGREGATIONE RAGUSINA.

Albertus Duimius Aſcrivienſis
Ambroſius Gozeus
Angelus Martini
Archangelus Gozeus } Raguſini
Auguſtinus Nallius
Quintius
Bernadus Ghetaldus
Clemens Araneus Raguſæus
Dominicus Buchia Aſcrivienſis
Gregorius Notalius } Raguſini
Paulus Zizuri
Vincentius de Boſna
Buchia Aſcrivienſis
Pribevo ex inſula Pharo

IN PROVINCIA TRINACRIÆ.

Ægidius Tutinus Miletellanus
Alphonſus Bocconus de Panormo
Antoninus Mazzonus Netinus
Guercia de Panormo
Antonius Camarda de Meſſana
Athanaſius Baſco
Auguſtinus Rubeus } de Panormo
Aurelius Riſaliti
Baſilius Amabilis de Meſſana
Campanella
Caſtronius } de Panormo
Bernardinus Faſo
Bernardus Buſcemi de Mazara
Monſecatus de Paterno
Decius Juſtiniani } de Meſſana
Dominicus Celi
Sarpetri
Spatafora de Panormo
Eugenius Caſalaina de Meſſana
Franciſcus de Salafra Syracuſanus
Fridericus Agrigentinus
Gregorius de Auguſtino de Panormo
Hieronymus Panormitanus
Fazellus de Panormo
Hyacinthus Campolus de Meſſana
Montaltus } de Panormo
Roſcianus
Jacobus Cita Drepanitanus
Magdalena
Johannes Baptiſta de Caſtillo de Panormo
de Franchis Cephalæditanus
Maria Bertinus de Panormo
Matthæus de Riſpoli Melitenſis
Petrus Gripheus
Joſepus Giganre } de Panormo
Lamberti
Joſephus Thomas Riotta Drepanitanus
Joſephus de vita Calataxibectenſis
Laurentius Maria Riſani Mylenſis
Ludovicus Minutolo de Meſſana
Nocilla de Panormo
Panormitanus
Marcellus Craſſus de Panormo
Marianus Maringus Corleonenſis
de Vettere Panormitanus
Marius Diana Agrigentinus
Matthæus Anna Cephalæditanus
de Caſtillo } Panormitani
Farins
Mauritius de Gregorio Camaratanus
Nicolaus Maria Gennaro e Tauromenio
Octavianus Bulgarini e Ciminna
Paulus Alpherius
Petrus Emmanuel } Panormitani
Majorana
Patavinus ex Auguſta
Scandarianus Caſtroveteranus
Scotus de Panormo
Raimundus de Amico } Nettini
Bonfilio
Protus Mylenſis
Reginaldus de Montauro Nettinus
Sebaſtianus de Tauromenio
Thomas Fazellus Saccenſis
del Monacho Drepanitanus
Napoli } Panormitani
Vincentius Bonincontrus
Calogerus de Meſſana
Caquetius
Cremona } Panormitani
Giancardo
Paganus Nettinus
Romano Bibonenſis

IN PROVINCIA PORTUGALLIÆ.

Aloyſius Faria Vliſſiponenſis
Andreas Reſendius Eborenſis
Antonius da Encarnaçaõ
Alter } de Vliſſippone
Feo
Fonſeca
Madureyra Portucalenſis
da Reſurreçaõ de Vliſſippone
Roſado Mertulenſis
Senenſis Luſitanus
Souſa Caſtanarienſis
Souſa alter de Vliſſippone
Varejam Bracarenſis
Antonius da Viſitaçaõ Cetobrix
Baltazar a Sancto Johanne Beneficanus
Bartholomæus Ferreyra } de Vliſſippone
de Martyribus
da Veyga
Damianus Dias
da Fonſeca
Didacus de Caſtilho Beneficenſis
de Lemos Natantinus
a Roſario Bracarenſis
Dominicus da Conceptione
da Paz } Vliſſipponenſis
a Sancto Thoma

Emmanuel da Cruz Oliſſipponenſis
Homem e Conimbrica
de Incarnatione Vliſſipponenſis
Rebello e Conimbrica
Ferdinandus d'Helva *vel* Helevo
a Sancta Maria
de Tavora Scalabitanus
Franciſcus Dorta Vliſſipponenſis
Forerius Vliſſipponenſis
da Piedade Maciel Vliſſipponenſis
de Sa de Meneſes Portucalenſis
Gaſpar de Aſcenſione Vliſſipponenſis
da Cruz Eborenſis
Georgius a Sancto Jacobo Vliſſipponenſis
Henricus de Tavora Scalabitanus
Hieronymus Correa Vliſſiponenſis
Oleaſter de Victoria
Pereyra Vliſſipponenſis
Ramos Vliſſipponenſis
Ignatius Coutiño Conimbricenſis
Galvaõ Eborenſis
Johannes Madeyra
Johannes de Pedraça Vliſſipponenſis
de Portugal Eborenſis
dos Sanctos Eborenſis
de Vaſconcellos Vliſſipponenſis
Ludovicus de Faria idem cum Aloyſio perperam diviſus
de Cacegas Vliſſipponenſis
de Sotomayor Vliſſipponenſis
Souſa Beneficenſis
Nicolaus Diaz Vliſſipponenſis
Petrus Calvo Portuenſis
Magalhaens Vliſſipponenſis
Martyr de Conimbrica
Raphael de Fonſeca Vliſſipponenſis
Silveſter de Azevedo
Simon de las Llagas
Stephanus Leytaõ Vliſſipponenſis
Thomas Aranha de Conimbrica
da Coſta Almerienſis
da Penha
da Souſa
Vincentius Pons

IN PROVINCIA SCOTIÆ.

Hunterus Scorus
Johannes Adam Aberdonenſis
Johannes Blacx Aberdonenſis
Griſſon Aberdonenſis

IN PROVINCIA BÆTICÆ.

Albertus de Caſtus Hiſpalenſis
Alphonſus de Cabrera Cordubenſis
Chacon Beaenſis
de Eſpinoſa Complutenſis
Hojeda Hiſpalenſis
Andreas Florez
Mendez
Antonius de Lorea Almagrienſis
del Poço
de Vergara Hiſpalenſis
Auguſtinus de Eſbarroja Cordubenſis
Salutius Kerecienſis
Baltazar de Santacruz Granatenſis
Bartholomæus de Miranda Cordubenſis
Blaſius del Diamendieta Cordubenſis
Didacus de las Cucharetas Carthagenas
de Ojeda Hiſpalenſis
Ortiz Hiſpalenſis
Dominicus Baltañas de Mexia Giennenſis
de Molina Hiſpalenſis
de Sancto Thoma Hiſpalenſis
de Vico Ubetenſis
Ferdinandus de Navas Cordubenſis
Franciſcus de Corduba
Gonçalez de San Pedro
de Olibera Granatenſis
de Santacruz Hiſpalenſis
Varo Hiſpalenſis
Gaſpar de Corduba
Gregorius de Aguayo Malacitanus
Hieronymus Parrado de Medina Sidonia
de Zoayſa Cordubenſis
Ildephonſus a Sancto Thoma Malacitanus
Johannes Garcia Almagrenſis
Guerrero de Mexia Granatenſis
de Montoya Cordubenſis
de Ochoa Hiſpalenſis
de Paz Cordubenſis
de Ribas y Caraſquilla Cordubenſis
Johannes Baptiſta Morales Aſtigianus
Ludovicus Granatenſis
de Orduña Hiſpalenſis
Martinus Lavado
Michael de Ribera Malacitanus
Petrus de Alcala Granatenſis
de Alcala junior Cordubenſis
Bejerano Hiſpalenſis
de Cueto Cordubenſis
de Herrera Hiſpalenſis
Raimundus del Valle Arundenſis
Salvator Aſcanio Malacitanus
Thomas de Lima Gaditanus
de Pedroche Carthagenas
de Santo Martino Cordubenſis
Vincentius Mexia Cordubenſis
de Valverde Hiſpalenſis

IN PROVINCIA GERMANIÆ INFERIORIS & UNA S. ROSÆ.

Abrahamus Vande Greyn Antverpienſis
Adrianus de Cruce Paulipolitanus
de Latre Atrebas
Ægidius de Lallaing Gandavenſis
Van Swieten Antverpienſis
Topiarius Aſpelarienſis
Alanus Bouchout Brugenſis
Culpen Moſæ Trajectenſis
Alexander de le Cambre Epinoy
Sebille Antverpienſis
Amandus Fremault Inſulenſis
Ambroſius d'Artois Duacenſis
Drwe Gerardimontenſis
Mariſſal Audomarenſis
Smetius Bruxellenſis
Andreas Hannoc Leodienſis
de Solre Leſſinienſis
Willart Duacenſis
Angelus Hennotelle Inſulenſis
Antonius Alardi Valencenas

Antonius Barbieux Inſulenſis
Gambier Lovanienſis
Havet Atrebas
Rigerman Aloſtenſis
Arnoldus Nylen Neomagenſis
Sieur Antverpienſis
Aſſuerus Engelgrave Antverpienſis
Baltazar Dreſſelius Antverpienſis
Tellier Audomarenſis
Bartholomæus de Scrivere Brugenſis
Benedictus Caniwel Antverpienſis
Bernardus de Jonghe Gandavenſis
Ziriczeenſis a Goez
Carolus Claeiis Vinocibergenſis
Muſaert Gandavenſis
My'eman Gandavenſis
Petri Antverpienſis
Pluchart Valencenas
Puteanus Bruxellenſis
Winxius Iprenſis
Chriſtophorus Vander Doncx Antverpienſis
Chriſoſtomus Douillet Branienſis
Cornelius Dulieu Brugenſis
Jaſſenſboy Ziricſeenſis
de Jonghe Antverpienſis
Vranx Lovanienſis
Woons Antverpienſis
Damianus a Ligno Antverpienſis
Daniel de Bœuf Iprenſis
Dominicus ab Arbore Antverpienſis
Campos Vilvordienſis
Guerard Atrebas
de Herre Bruxellenſis
Janſſenſboy Ziricſeenſis
de Luna Bruxellenſis
Eduardus Bilius Antverpienſis
Janſſenius Gandavenſis
Euſtachius de Rivis Lovanienſis
Florentius Puteanus Belga
Franciſcus Boſchman Gandavenſis
Capronius Gandavenſis
Choquetius Antverpienſis
Deurwerders Antverpienſis
Doomps Inſulenſis
d'Enghien Gandavenſis
Janſſens Elinga Brugenſis
Joyeux Gandavenſis
Letoffé Atrebas
Van Ranſt Antverpienſis
Ruffelaert Gandavenſis
Vermeil Duacenſis
Gerardus Flander
Ghilbertus de la Haye Inſulenſis
Godefridus Marquis Antverpienſis
a Mierlo Silvæducenſis
Steyroide Lovanienſis
Gregorius Van Hoorde Gandavenſis
de Lewinque Tornacenſis
Gualterus Gravius Noviomagenſis
Guillelmus Carnificis Gandavenſis
Oonſenius Gandavenſis
Van Scriech Antverpienſis
Seguier Audomarenſis
Sommerius Silvæducenſis
Bogardus Lovanienſis
Collins Bruxellenſis
Gravius Noviomagenſis
Heckermans Leodienſis
Van Oeyenburch Bruxellenſis
Scheiliers Antverpienſis
Smetius Bruxellenſis
Hieronymus Fabri Gandavenſis
Henneguier Audomarenſis
Hieronymus Lebrun
Mauriſſens Antverpienſis
Hyacinthus de Baetz Gandavenſis
Fieſvet Valencenenſis
Fredericx Antverpienſis
Huſſelius Brugenſis
Van Huyſen Antverpienſis
Schellens Inſulenſis
Jacobus Brower Antverpienſis
de Bruxellis
Buyens Antverpienſis
Faber Inſulenſis
de Joncheere Brugenſis
Nieuland Vinocibergenſis
Puiſſens a Trajecto ad Moſam
Taffard Valencenenſis
Willart Audomarenſis
Johannes Antonianus a Noviomago
Baerlenus Silvæducenſis
de Bauffremez Inſulenſis
de Bomalia Lovanienſis
Boucquetius Antverpienſis
Brabantinus
Bunderius Gandavenſis
Cambier Inſulenſis
Vander Cammen Bruxellenſis
Comarius Gandavenſis
Croiſſant Bruxellenſis
de Croox Gandavenſis
Deſloix Audomarenſis
Doye Valencenas
Dumeus Gandavenſis
Henrenius Lovanienſis
Van Herenbeeck Antverpienſis
Janſſ Gandavenſis
Lancelli Inſulenſis
de Lixbona Antverpienſis
Marotte Gandavenſis
Mauritius Belga
de la Motte Valencenenſis
Mormentin Inſulenſis
de Myrica Iprenſis
Nockart Inſulenſis
de Noewirelles Duacenſis
Nonnart Audomarenſis
Nys Antverpienſis
Poelman Gandavenſis
Renard Inſulenſis
Ryderus Silvæducenſis
de Villerio Valencenenſis
de Zichenis Lovanienſis
Antonius d'Aubermont Gandavenſis
Baptiſta Franken Antverpienſis
Baptiſta Verjuys Antverpienſis
Johannes Baptiſta Wouters Bruxellenſis
Van Kerwig Antverpienſis
Leo Placentius Trudonenſis
Philippus de Hertoge Montenſis
Jordanus Van de Bempde Brugenſis
Joſephus Gillis Gandavenſis
Judocus Caulier Gandavenſis
Leonardus de Dalem Zwollenſis
Janſſenſboy Silvæducenſis
Livinus Bondius Gandavenſis
Ludolphus de Groninga
Ludovicus Bertha Brugenſis
Loth Audomarenſis
Loumans Antverpienſis
Mariſſal Audomarenſis
Meyere Gandavenſis
Robin Gandavenſis
Martinus Harney Bruxellenſis
Matthæus de Bie Antverpienſis

Matthæus Dolmans e Trajecto ad Mosam
Matthias Heys Antverpiensis
Liropius Silvæducensis
Meyers Mosæ-Trajectensis
Michael Franciſci Inſulenſis
Ophovius Silvæducenſis
Nicolaus Faton Atrebas
Georgius Silvæducenſis
Janſenſboy Silvæducenſis
Keyſers Harlemenſis
Mande Gandavenſis
Neelſius Gandavenſis
Venne Brugenſis
Norbertus Delbecque Branienſis
van Opberghem Bruxellenſis
Paulus Coyanus Gandavenſis
Faſſeau Montenſis
Ryſtius Antverpienſis
vander Sluys Gandavenſis
Petrus Bacherius Gandavenſis
Barberius Lovanienſis
Baſilius Gandavenſis
vanden Boſche Silvæducenſis
le Clercq Inſulenſis
Alter junior
de Croix Audomarenſis
Dierkens Gandavenſis
Fabri Novimagenſis
du Fay Brugenſis
vander Keeren Gandavenſis
Malpæus Bruxellenſis
Puerorum Lovanienſis
Petrus Verjuys Antverpienſis
Volcar Tornacenſis
van Waleghem Gandavenſis
Wloers Antverpienſis
Philippus Aerts Gandavenſis
Petit Duacenſis
Wannemaxerus Gandavenſis
Wicart Gandavenſis
Piatus Heylincx Inſulenſis
Pipinus Roſa Lovanienſis
Pius de Middelere Gandavenſis
Raimundus Heſecques Valencenas
Ladeſou Inſulenſis
de Lannoy Audomarenſis
Matthys Gandavenſis
Rainerius Jacobſen Winociberghenſis
Renatus Billuart Gandavenſis
Robertus de Bonomonte Valencenas
Stephanus le Clou Atrebas
Theodericus Boelaert Calcarienſis
Thomas de Capella Atrebas
du Jardin Gandavenſis
Leonardi Moſæ-Trajectenſis
Monioti Namurcenſis
Parmentier Branienſis
Pennequin Brugenſis
Remy Duatenſis
le Roy Inſulenſis
Vincentius Clerici Gandavenſis
Henſbergius Antverpienſis
Theodorici de Harlem
Willart Atrebas

IN PROVINCIA APULIÆ.

Ambroſius del Giudice de Altamura
Angelus Ignanninus Altamuranus
Antonius de Caramanico junior
Marrafa a Martina
Spennatus Altamuranus
Dionyſius de Leone Lycienſis
Dominicus Marſucchi Apulus
de Nocera de' Pagani
Hyacinthus a Laborante Altamuranus
Hyacinthus Uritanus Hydruntinus
Johannes Ricciardi de Altamura
Petrus Roſeus Hydruntinus
Reginaldus Balſamo
Robertus de Noia
Thomas de Aquino
Francavilla de Aquaviva
Vincentius Perſius de Matera

IN PROVINCIA CALABRIÆ.

Antoninus Condomitti Polyſtinenſis
Lembo de Suriano
Auguſtinus de Suriano
Clemens Blaſius de Banarea
Dominicus de Sanctis e Filocafro
da Seminara e Suriano
Toſcanus Conſentinus
Franciſcus Palmierius Scyllenſis
Gregorius Pinelli de Catanzaro
Hieronymus Muſianus Roſarnenſis
de Suriano
Hyacinthus Donatus Laynenſis
Hyacinthus Serrao Monardenſis
Jacobus Brunus a Scigliano
Joſephus Lottello Scyllenſis
Laurentius Loyero Badulatanenſis
Marcus Laureus Tropeenſis
Paulus Piromallus de Siderno
de Taberna
Raimundus Romanus
Thomas Campanella Stylenſis
Caſellius Roſſanenſis
Tiberius de Luca Conſentinus

IN PROVINCIA SANCTÆ CRUCIS.

Bartholomæus de las Caſas

IN PROVINCIA HYBERNIÆ.

Ambroſius o Conor Sligienſis
Chriſtophorus o Connel Droghedanus
Frenze Galvienſis
Daniel o Daly Kierienſis
Didacus Arturus Limericenſis
Dominicus Lynze Galvienſis
Edmundus de Burgo Galvienſis
Henricus o Ryan
Johannes o Donelly Droghedanus
o Heyn Galvienſis
Baptiſta Hacquet Fiderdenſis
Petrus Frenze Galvienſis

Digitized by Google

IN PROVINCIA MEXICANA.

Alexius Garcia
Alphonſus de Annunciatione
Antonius Davila
de Monroy
de los Reyes
Auguſtinus Davila y Padilla
Didacus de Carranza
Duran
Dominicus de Annunciatione
a Sancta Maria
Ferdinandus de Baçan
Franciſcus de Alvarado
Gaſpar Zarfate
Johannes de Corduba
de Eſtrada
Ludovicus Gomez de Solis
Rengino
Solorzano
Thomas Mercado
Vincentius de las Caſas

IN PROVINCIA PERUANA.

Adrianus de Aleſſio
de Uffelde
Antonius Gonçalez de Acuña
de Luque
de Peñaranda
de la Roca
de Soria
Ferdinandus de Herrera
Franciſcus de la Cruz
Franciſcus Figueroa
de Roſario
Hieronymus Camargo
Johannes Melendez
de Mercado
de Vargas y Machuca
Petrus de Paredes
Sebaſtianus Creſpillo

IN PROVINCIA CHIAPA ET GUATIMALA.

Benedictus de Villacañaz
Marcus Martinez

IN PROVINCIA S. ANTONINI DE NOVO REGNO.

Alphonſus de Zamora
Bernardus de Lugo

IN PROVINCIA CHILENSI.

Hyacinthus Jorquera

IN PROVINCIA OCCITANIÆ.

Antoninus Cloche e Sancto Severo
Dominicus Bruni e Fano-Jovis
Johannes Raynardi Narbonenſis
Ludovicus Meſplede Cadurcenſis
Paulus Garra Toloſas
Petrus Bouquier Altivillarenſis
Thomas de Aradſu Bearneus

IN PROVINCIA S. DOMINICI VENETIARUM.

Adrianus Valenticus Venetus
Albertus Caſtellanus Venetus
Paſcaleus Utinenſis
Alexander Thomas Arcudi Venetus
Ambroſius Capello Utinenſis
Angelus Maria Carlini Venetus
Caſarinus Tarviſinus
Petricelli Venetus
Antonius Leoni Venetus
Archangelus Manſueti Venetus
Baſilius Ferri Venetus
Pica Neapolitanus
Benedictus Bovio Feltrenſis
Zaioſus Utinenſis
Bernardinus Gauſlinus Feltrenſis
Bernardus Borghi Azulenſis
Bonifacius Matia Grandi Venetus
Cherubinus Torni Venetus
Clemens Fior Venetus
Daniel de Prato Venetus
Deſiderius dal Legname Patavinus
Dominicus Bolani Venetus
Britius
Codagli Urceanus
Fregonius Venetus
Eugenius Brutus Venetus
Georgius Lazari Tarviſinus
Hieronymus Balbus Venetus
Bigarella Utinenſis
Contareni Venetus
Vielmius Venetus
Hippolytus Helmannus Venetus
Maria Talcapetra Venetus
Jacobus Janvictins Venetus
Salomonii Patavinus
Zennati Rodiginus
Innocentius Pencini Venetus
Johannes Andreas Prati Venetus
Benedictus Perazzo Venetus
Benedictus Pollamme Venetus
Franciſcus Beatus Venetus
Maria Muti Venetus
Joſephus Alcarini Venetus
Paltenieri e Monteſilicis
Julius Bianchi Venetus
Leonardus de Utino Junior
Marcus Ferro Rodiginus
Seraphini Venetus
Marinus Cerchiari Patavinus
Maximus Trocheus Tarviſinus
Nicolaus della Croce Venetus
Olivarius de Fiandra Venetus
Paulus de Blanchis Venetus
Petrus Bianchi Palmenſis

Petrus Franchinus Tarviſinus
Raphael Maffeus Junior Venetus
de Ripa Venetus
Remigius Scroſa Vicentinus
Sixtus Medices Venetus
Stephanus de Tagliapetra Venetus
Thomas Minorelli Patavinus
Peregrinus Venetus
Valerius Faveſities Venetus
Moſchetta Patavinus
Vincentius Ferri Venetus
Giachanus Clugienſis
Giachari Lugienſis
Larcherius Lugienſis
Xantes Mariales Venetus

IN PROVINCIA ARMENIÆ.

Antonius Napari
Auguſtinus Bagienſis
Azarias Fridonis
Johannes Dominicus Nazarius
Matthias Moraca

IN PROVINCIA PHILIPPINARUM.

Dominicus Gonça'ez Japonus
Gregorius Lopez Sinenſis
Thomas de Sancto Hyacintho

IN PROVINCIA S. PETRI MARTYRIS MEDIOLANENSI ET PEDEMONTANA.

Alexander Cauda Aſtenſis
Alphonſus Ricius Pedemontanus
Angelus Savilianus
Antonius de Giſlandis Taurinenſis
Barnabas Bernardi Salutienſis
Bartholomæus Triviolo Mediolanenſis
Cyprianus Uberti Eporediepſis
Damianus Craſſus e Ripulis
Dominicus Buelli Novarienſis
Curione Mediolanenſis
Gabriel a Savigliano
Gaſpar Bugatus Mediolanenſis
Carcano de Mediolano
Georgius Mediolanenſis
Hieronymus Titius-Deciana Vercellenſis
Faſianus Taurinenſis
Mercurii Sant-Euſtorgianus
Vicecomes Mediolanenſis
Johannes Ravotti Pedemontanus
Alexander Ruſca Taurinenſis
Ambroſius Barbavara Mediolanenſis
Baptiſta Dalbus Taurinenſis
di Coſtigliole Aſtenſis
Ludovicus Vivaldus e Monteregali
Maria Caneparo Mediolanenſis
Joſephus Maria Viſconti Mediolanenſis
Lucas Maria Modrone Mediolanenſis
Ludovicus Wugliengue Pedemontanus
Nicolaus Strata Taurinenſis
Paulus Airoldi Mediolanenſis
Sebaſtianus Borſa Mediolanenſis
Cattaneus Mediolanenſis
Stephanus Mantegazza de Mediolano
Thomas Eporedienſis
Jacomellus e Pinarolio
Vitalle de Monteregali

IN PROVINCIA APRUTINA.

Antoninus Strabili de Sancto Angelo
Auguſtinus Cerafola Teatinus
Benedictus de Monteregali
Cyprianus de Remondazzo
Dionyſius Martini de Luca
Evangeliſta Roſis de Aquila
Franciſcus Gavarraginus de Neapoli
Johannes Dominicus Montagnuolo
Johannes Nicolaus Ciminelli de Ateſſa
Paulinus Bernardini Lucenſis
Petrus Crocco de Fileno
de Roſella a Neapoli
Reginaldus Spadoni de Sulmona
Sanctes Francus de Neapoli
Thomas Roſa de Aquila
Vincentius Aurinus Aquilanus

IN PROVINCIA RUSSIÆ.

Lucas Leopolienſis
Marianus Krepicenſis
Raimundus Madrowic Moſticenſis
Simon Oxo!ſxi Leopolienſis
Victorinus Buſcenſis
Vincentius Duchna de Leopoli

IN PROVINCIA PARISIENSI.

Albertus le Creux Trecenſis
le Grand Morlacenſis
Malliand Camberiacenſis
Amadeus Meygret Lugdunenſis
Andreas Chevillard Redonenſis
le Fée Rotomagenſis
Antoninus de Nantoli Claromontanus
Thomas Nannetenſis
Antonius Abelly Pariſinus
Mallet Redonenſis
du Pratchaſſagny Lugdunenſis
Simon Cœnomanus
Artus le Marchant Rotomagenſis
Auguſtinus de Paz Redonenſis
Bernardus Guyard Redonenſis
Carolus Rouſſel Ebroicas
Claudius Combet Lugdunenſis
de Marois Trecenſis
le Roux Lugdunenſis
de Spina Rotomagenſis
David Lenfant Compendienſis
Dominicus Sergent Lavallenſis
Franciſcus Arnoul Lavallenſis
Chauchemer Bleſenſis

Franciſcus de Joncoux Claromontanus
Garinus de Barroducis Metenſis
Gentianus Billaud Bleſenſis
Godefridus Languedoc Redonenſis
Loyer Redonenſis
Guillelmus Felle Metenſis
Levita
Parvi Rotomagenſis
Pepin Ebroicas
Piati Lugdunenſis
Henricus Gervaſii Pariſinus
Jacobus Hernio Redonenſis
le Hongre Argentomæus
Louvet Ebroicas
Perret Claromontanus
Johannes de Alizeio Metenſis
Benedicti Ebroicas
Bigault Ebroicas
Cleree Trecenſis
Faber Lugdunenſis
de Fontaniis Metenſis
Guillot Lugdunenſis
des Holias Claromontanus
Lamirault Catalaunenſis
Maheu Lugdunenſis
Nicolai Bleſenſis
Portier Camberiacenſis
Teſtefort Lugdunenſis
Veri Rotomagenſis
Julianus Bruni Claromontanus
Freſneau Cenomanenſis
Laurentius de Nodoſoponte Metenſis
Ludovicus Bauldry Rotomagenſis
de Bollo Camberiacenſis
Ludovicus Doublet Wingampenſis
Robion Morlaxenſis
Marinus Prouverre Argentomas
Martinus de Amantia Metenſis
Piſtor Pariſinus
Mathurinus Gaultier Vorionus
Matthæus de Metis
Mauritius de Villaprobata Pariſinus
Michael Tramus de Veſuntione
Natalis Alexandre Rotomagenſis
Deſlandes Bleſenſis
Nicolaus Coëffeteau Cenomanenſis
Chaſſequi Metenſis
de Humburgo Metenſis
Morin Bleſenſis
Savin Metenſis
Olivarius de Ceuilly Lavallenſis
Paulus Morvans Redonenſis
Petrus Blandin Catalaunenſis
de Bollo Camberiacenſis
Croxart Pariſinus
Doré Bleſenſis
de Langle Ebroicas
Ragot Lavallenſis
Sechepee Cenomanenſis
Simars de Veſuntione
de Tardito Camberiacenſis
Radulphus le Maiſtre Rotomagenſis
Reginaldus de Rueſſes Metenſis
Renatus Breton Nannetenſis
Ricardus Guillouzou Redonenſis
Sanjacobei Pariſienſes
Simon Roger Rotomagenſis
Yvo Pinſart Dinanenſis

IN PROVINCIA LITUANIÆ.

Antonius de Præmiſlia
Johannes Ceſlaus Bayer
Petronius Kamienſki
Samuel de Lublino
Valerianus Lituanides

IN PROVINCIA S. LUDOVICI REGIS IN FRANCIA.

Ægidius David Rotomagenſis
Andreas Verſoris Pariſienſis
Antonius Cheſnoy Pariſinus
Mazenod Pariſienſis
le Quieu Pariſinus
Baſilius Vivin Tullenſis
Claudius Lyonnard Pariſinus
Daniel Bucretius Pariſienſis
Dominicus le Brun Pariſinus
Dunant Pariſienſis
Paris Tullenſis
Franciſcus Combeſis Marmandenſis
Penon Pariſienſis
Gaſpar la Feuille Blainvillanus
Hyacinthus Dargombat Toloſanus
Jacobus Barelier Pariſinus
Farnier Aquitanus
Fejac Ambianus
Goar Pariſinus
Hallier Caſtroligerianus
Quetif Pariſinus
a Sancto Dominico Lingonienſis
Ignatius Picone Nanceianus
Johannes le Breton Caſtroligerianus
Renard Pruvinenſis
Tarpon Lingonienſis
Johannes Baptiſta Feuillet Pariſinus
Guillerme Lingonienſis
Rouſſel Pariſinus
du Tertre
Franciſcus Billecoq Ambianus
Johannes de Rechac a S. Maria Neuſtrius
Joſephus Senault Pariſinus
Lazarus Daſſier Pariſinus
Ludovicus Bidault Pariſinus
Le Breton Caſtroligerianus
Chardon Pariſienſis
Marcus Doufrere San-Quintinianus
Michael Lequien Ambianus
Mac Quilin Hybernus
Nicolaus du Bois Pariſinus
Olivarius Fournier Latiniacenſis
Petrus Martyr Coliard Stampenſis
Philippus de Beaumont Pariſinus
Raimundus Breton Belnenſis
Stephanus Paſquier Pariſinus
Simon Thomas Baſin Pariſinus
Thomas le Paige Tullenſis
de Trans Armoricus
Vincentius le Fevre Pariſinus
Seiglier Arvernus

IN CONGREGATIONE SS. SACRAMENTI.

Archangelus Gabriel ab Annunciatione
Ludovicus Antonius Boyer

INDEX SCRIPTORUM
IN PROVINCIA SARDINIÆ

Euſebius Piccioni Calaritanus
Franciſcus Manca de Prado Algarienſis
Thomas Coſſu Sardus

EX IGNOTIS PROVINCIIS.

Antonius Paraboſcus
Didacus Gugliadus
Franciſcus Porrete
Petrus Olim
Petrus Vitalis
Petrus Ruſticanus
Stephanus Rizzi
Thomas Barba
Vincentius Dodi

DUBII AN NOSTRATES FUERINT.

Henricus Jacobin Armoricus
Hieronymus Larios
Johannes Baptiſta Corrazarius

FALSO NOSTRIS ASCRIPTI.

Adrianus Hoefſtadius O. Minorum
Andreas Bernardus vir ſecularis
Lao O. Carmeli
Antonius Aquinas
Bartholomæus de Senica
Conſalvus Ponce de Leon
Felix a Prato Auguſtinianus
Hieronymus Auguſtus
Jacobus Michelet
Palæologus
Johannes Dullardus
Hennuier
Tomcus Marnavitz
Jordanus Brunus
Placidus Nigidus
Thomas Gage

Finis Indicis Scriptorum per Provincias.

INDEX
SORORUM ORDINIS
Scriptis illuſtrium per Agnomina.

Almericis Paulina de 840. b
Alamanna Archangela 841. a
Amata Antonia Felix 849. a
Andreaſiis Oſanna de 840. a
Avogadra Ludovica 843. a
Baillou Eliſabetha 848. a
Baptiſta Maria 844. a
Bava Petronilla 843. a
Bononia Angelica de 831. a
Brenne Margarita de 846. b
Cæſarinis Cæcilia de 830. a
Ceo Violanta da 844. b
Chaſtel Magdalena du 843. b
Fliſca Thomaſa 840. b
Hetines Margarita de 839. b
Herlin Maria Clara 847. b
Jarente Maria Gabriela 849. a
Jeſu Hippolytana 844. a
Juvenalis Orſini Claudia 840. a
Laigne de Silvancy Iſabella 845. a
Longeuil de Maiſons Ludovica de 850. b
Malvaſia Deodata 843. b
Marcheſia Lavagi Anna 849. a
Marquets Anna des 841. a
Mauroy Maria Magdalena de 849. b
Mechildis Fuazza Maria Æmilia 845. b
Morell Juliana *ibidem*
Mortier Franciſca du 844. b
Oudean Franciſca 845. a
Panolini Febronia 843. a
Paret Maria 848. a
Pineria Margarita 839. b
Portia Vignola Maria 848. b
Rhinfelden Gertrudis 831. a
Ricci Catharina 841. a
Roſa Martha a 840. b
Salleſignis Catharina de la 848. a
Sancta Anna Catharina a 845. a
Senis S. Catharina de 832. a
Staglin Eliſabetha 831. b
Strozzia Laurentia 841. b
Vallat Gabriela de 846. b
Venera Maria 839. a
Villana Maria 847. b

Finis Tabulæ Sororum per Agnomina.

INDEX MATERIARUM

Quas Ordinis Prædicatorum Scriptores illuſtrarunt.

SACRA SCRIPTURA.

Biblia ſacra antiquiſſima D aut DC annorum conventui Bononienſi dedit Aimericus Placentinus magiſter ordinis XII.

Altera ibidem ſervantur non ita antiqua ex dono Guillelmi de Pariſius confeſſarii Philippi IV regis Franciæ.

Novum teſtamentum Græcum Hebraice & Latinè vertit Simon Jatumæus.

Pſalterium Græcum Bernardus Bartolini propria manu ſcripſit.

Biblia Latina ad codices Hebræos, Græcos & Latinos antiquos recognovit & edidit Hugo de S. Charo additis in margine variantibus.

Concordantias primas minores primus ſuſcepit & ordinavit idem Hugo de S. Charo.

Concordantias alteras majores ediderunt Angli ſtudentes Pariſiis, Johannes de Derlington, Hugo de Croyndonio, Ricardus de Stavenesby & alii.

Concordantias vulgares & uſu receptas ordinavit Conradus de Halberſtatt Senior.

Concordantias vocum indeclinabilium addidit Johannes de Ragusio.

Correctorium Bibliorum ex editione Hugonis a S. Charo excerptum.

Correctorium aliud Bibliorum edidit Magdalius Jacobus Goudanus.

Novam ex Hebræo Latinam Bibliorum verſionem ſuſcepit & edidit Sanctes Pagninus ut & novam novi teſtamenti ex Græco.

Alteram novam ex Hebræo veteris teſtamenti verſionem a Geneſi ad Iſaiæ caput tertium, & Novi teſtamenti ex Græco ad Apocalypſin excluſive Thomas de Vio cardinalis Cajetanus.

Aliam rurſus novam verſionem veteris teſtamenti ex Hebræo a Geneſi ad cap. XVI Ezechielis edidit Thomas Malvenda.

Biblia ſacra vulgatæ editionis accuravit & edidit Venetiis Albertus Caſtellanus.

Eadem ad antiquos codices recognovit & edidit Lovanii Johannes Hentenius.

Librum Job Hebraicæ veritati reſtituit, & edidit cum duplici verſione Latina Auguſtinus Juſtiniani.

Pſalterium Hebræum, Græcum, Arabicum & Chaldaicum cum tribus Latinis interpretationibus & notis edidit idem Auguſtinus.

Novum teſtamentum Hebraice, Chaldaice, Arabice, Græce & Latine accuratum MS reliquit idem Auguſtinus.

Liber interpretationum Hebraicorum Græcorumque nominum. Sanctes Pagninus.

Theſaurus linguæ ſanctæ. Idem.

Iſagoges ſeu introductionis ad ſacras litteras liber unus. Idem.

Hebraicarum inſtitutionum libri quatuor. Idem.

Iſagogæ ad ſacras litteras & ad myſticos ſcripturæ ſenſus. Idem.

Grammatica Rabbi David, quæ *Michol* nuncupatur, Latine reddita. Idem.

Liber *Ephod* grammaticam Hebraicam continens, etiam Latinè redditus. Idem.

Biblia ſacra Armenice vertit Bartholomæus Parvus.

Biblia ſacra integra Italice vertiſſe fertur Jacobus de Voragine.

Eadem ex Hebræo in linguam Etruſcam vertit & edidit Sanctes Marmochinus.

Librum Pſalmorum totum Italice vertit Bartholomæus Mutinenſis cujus codex MS etiamnum Mutinæ ſervatur.

Librum Proverbiorum Italice vertit Anonymus.

Novum teſtamentum e Græco Etruſce reddidit & edidit Zacharias de Florentia.

Apocalypſin cum expoſitione Nicolai de Lyra Italice vertit & edidit Federicus de Venetia.

Ad Biblia Italica verſionis Nicolai Malermi Marinus Venetus titulos capitum adjecit.

Biblia Italica Nicolaus de Neritono proprio pugno ſcripſit.

Epiſtolas & evangelia totius anni Etruſca lingua reddidit Remigius Nanni.

Biblia ſacra vulgatæ editionis Germanice reddidit Johannes Dietembergius.

Eadem Gallice vertiſſe fertur Antonius du Four.

Verſioni Bibliorum Gallicæ, quæ Lovanienſium dicitur operam contulit Johannes Hentenius.

Novum Teſtamentum Gallice reddere cogitabat Nicolaus Coëffeteau ſed opus imperfectum reliquit, nimirum evangelium Matthæi ad caput XVIII, actus apoſtolorum integros, epiſtolam ad Romanos, & primam ad Corinthios, nec quid amplius.

Belgicæ Bibliorum verſionis accurandæ operam dedit Godefridus Striroyde.

Monoteſſaron ſeu ex quatuor evangeliis unum concinnavit Didacus Deça.

Series totius evangelii ex quatuor concinnata Petrus de Iroruſqui. Idem I. Borzinus.

Evangelia Dominicarum anni Hiſpane vertit Johannes Lopez.

Biblia ſacra Æthiopica a Geneſi ad libros Regum incluſive prælo parata addita verſione Latina habebat Johannes Michael Vanſtebius.

IN SACRAM SCRIPTURAM OPERA generalia.

Pſalmorum verſioni Gallicæ Guiardi *des Moulins* Rubricas ſeu titulos & occaſionem cujuſque ex S. Auguſtino adjecit Johannes *de Blois*.

De diviſione ſacræ ſcripturæ Robertus Kilwardby.

Eamdem in quatuor locos communes diviſit Matthæus patriarcha C. P.

Tabulam ſuper ſacra biblia concinnavit Jacobus de Voragine.

De concordia temporum ſeu de chronologia ſcripturæ ſacræ ſcripſit Ægidius de Leſſinia.
Itinerarium Terræ Sanctæ. Brocardus Teuto.
Reportatorium ſacræ ſcripturæ. Petrus vel Guillelmus de Rancia.
Claves ſcripturæ ſacræ. Guido Ebroicenſis.
Duæ item Claves. Ambroſius Catharinus.
De computo Hebræorum. Nicolaus de Treveth.
De interpretatione nominum Hebræorum. Ricardus Teutonicus.
Vita Chriſti ex evangeliis concinnata. Ludolphus Saxo.
De non vertenda ſacra ſcriptura in linguas vulgares tractatus. Spiritus Roterus.
An expediat ſacras ſcripturas in linguas maternas transferri. Ambroſius Catharinus.
De divinis & canonicis ſcripturis. Idem Catharinus.
Inſtitutiones ad verbi Dei ſcripti intelligentiam. Joſephus de Turre.
Synopſis Bibliorum. Guillelmus Raynaud.
Synopſis totius ſcripturæ. Pius de Middelere.
Figuræ, tropi, Ebraiſmi, regulæ ad ſacræ ſcripturæ intelligentiam. Joſephus de San-Miguel y Varco.
Contrarietates & concordiæ locorum veteris & novi teſtamenti. Idem Joſephus.
Selecta loca veteris teſtamenti variæque hiſtoriæ illuſtratæ. Idem Joſephus.
Difficultates ſacræ ſcripturæ inter ſanctos Patres agitatæ & controverſæ. Bonaventura Pons.
Lectiones in ſacram ſcripturam. Jacobus Zacchia.
Concluſiones de ſacra ſcriptura, & de ſacra ſcriptura more ſcholaſtico. Aſcanius Maria Criſpo.
De ſacra ſcriptura linguis vulgaribus legenda rationabile obſequium. Martinus Harney.
Defenſio textus Hebræi. Michael Lequien.
Poma aurea, id eſt de accentibus linguæ Hebraicæ & de ejus abbreviaturis. Franciſcus Donatus.
De verbi Dei ſcripti auctoritate. Dominicus Gravina.

QUI IN SACRA BIBLIA COMMENTARIOS ſcripſerunt.

IN UNIVERSA.

Albertus de Lauda.
Antonius Salcedo.
Arnaldus Fradeti.
David Lenſan.
Dominicus Grima vel Grenier.
Franciſcus a Piedade Maciel.
Guillelmus de Antona, vel de Altono.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus de Tonnens.
Guillelmus de Tornaco.
Henricus de Eſcheburne.
Hugo de Sancto Charo.
Jacobus Zacchia.
Johannes Annius.
Johannes de Ardemburgo.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Auguſta.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus Riccardi.
Paganus de Bergomo.
Paulus de Monelia.
Petrus de Herrera.
Petrus de Iroruzqui.
Petrus de Palude.
Petrus Remenſis.
Reginaldus Lucarinus.
Sanctes Pagninus.
Thomas de Vio Cajetanus in pleraque.

IN QUOSDAM SCRIPTURÆ LIBROS, alii plures, alii pauciores.

Antonius Salcedo in totum vetus teſtamentum.
Arnaldus Bernardi.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bonushomo Brito.
Conradus de Halberſtatt Senior.
Elias Bruneti.
Florentinus Gallicus.
Guillelmus Macxelfield.
Johannes de Herducx.
Matthæus Ebroicenſis.
Matthæus de Finario.
Petrus de Scala.
Robertus Bacun.
Thomas Malvenda a Geneſi ad cap. xvi Ezechielis.

IN PENTATEUCHUM.

Bartholomæus de Bario.
Hieronymus Oleaſter.
Jacobus de Lauſana.
Innocentius Pencini.
Johannes Braſiator Francxeſtenius.
Petrus de Tarentaſia.
Petrus Iroruſqui. Reginaldus de Lizarraga.
Sebaſtianus Bravo.
Serafinus Capponi.
Thomas Walleys *vel* Valois.
Antonius a Fonſeca.

IN GENESIN.

Adrianus de Aleſſio.
Ægidius Marcheſinius.
Antonius Luſitanus dictus Senenſis.
Aicardus Saxo Senior.
Alexander de Franciſchis.
Franciſcus de Beluno.
Guillelmus Hamerus.
Guillelmus Pepin. Johannes Saulius.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnolo.
Ludovicus Yſtella.
Nicolaus Neelſius.
Nicolaus de Trevet.
Thomas Jorzius.
Thomas Sperman.

IN EXAHEMERON.

Bartholomæus de Luca.
Lupertius de Huete.
Vincentius Bellovacenſis.

IN QUINQUE PRIORA CAPITA Geneſeos.

Ambroſius Catharinus.

IN TRIA PRIORA.

Antonius de' Pazzi.

IN EXODUM.

Aicardus Saxo Senior.
Alexander de Franciſchis.
Gregorius Notalius.
Guillelmus Pepin.
Ludovicus Yſtella.
Nicolaus de Treveth.

IN LEVITICUM.

Baſilius Spinula.
Nicolaus de Treveth.

IN JOSUE.

Antonius a Fonſeca.
Conradus de Halberſtatt Senior.
Ludovicus Yſtella. Felicianus Ninguarda *& in duos ſequentes.*
Thamas Walleys.

IN JUDICES.

Adrianus Cardinale.
Guillelmus Rothwel.
Thomas Walleys.

IN RUTH.

Johannes Baptiſta de Franchis & Spinola.

IN LIBROS REGUM.

Ægidius Marcheſinius.
Andreas Gallus.
Antonius a Fonſeca.
Guillelmus Rothwel.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Nicolaus de Troia.
Anonymus Florentinus.

IN LIBROS PARALIPOMENON.

Antonius a Fonſeca

IN LIBROS ESDRÆ.

Hieronymus Volta.

IN TOBIAM.

Franciſcus de Beluno.
Antonius de' Pazzi. Gaſpar Bugarus.

IN JOB.

Albertus Magnus.
Antonius Beccaria.
Auguſtinus Cermelli.
Conradus de Halberſtatt.
Damianus Craſſus.
Franciſcus de Beluno.
Franciſcus Forerius.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus Rheda.
Johannes de Francovordia.
Johannes Svilxilfrans.
Ludovicus de Sotomayor.
Nicolaus Boccaſſinus.
Robertus Anglus.
Silveiter de Prierio.
Simon de Heintun.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Langford.
Thomas Walleys.
Anonymus Toloſanus.

IN LIBRUM PSALMORUM.

Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Antonius Beccaria. Antonius de Caceres.
Auguſtinus Recuperatus.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus Mutinenſis.
Bernardus la Paliſſe.
Bernardus de Trilha.
S. Dominicus.
Dominicus Britius.
Franciſcus Forerius.
Gaufridus de Blevello.
Guerricus de Sancto Quintino.
Guillelmus Rotwel.
Hieronymus Faſellus.
Hieronymus Quirinus.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus de Lauſana.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes de Spernegaſſe.
Johannes de Turrecremata.
Laurentius Braciforte.
Ludolphus Saxo.
Maurus Arrighetti.
Nicolaus Bocaſinus.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Monticellus.
Petrus Wellens.
Placidus Parmenſis.
Ricardus Fiſaker.
Robertus Bacun. Sanctes Pagninus.
Thomas Ringſtede.
Thomas Schifaldus.
Thomas Sutton.
Vincentius Larcherius.
Anonymus T. II. 338. b.

IN TRES PRIORES NOCTURNOS.

S. Thomas de Aquino.
Siffridus de Arena.

IN DUOS PRIORES NOCTURNOS.

Guillelmus Lon.
Gerardus Berelli.
Thomas de Jorz.
Thomas de Walleys.

IN PARTEM PSALMORUM.

Arnaldus Bernardi.
Gualterus de Jorz.
Hieronymus Almonazir.

IN SEPTEM PSALMOS POENITENTIÆ dictos.

Antonius du Serre.
Antonius du Four.
Arnaldus Bernardi.
Dominicus Buchia.
Dominicus Buelli.
Dominicus de Celaya.
Godefridus Stryroyde Guillelmus Pepin.
Gualterus de Jorz.
Herbordus Hungarus.
Hieronymus de Janua.
Hyacinthus Serroni.
Innocentius Cybò.
Innocentius Pencini.
Johannes Caroli.
Johannes Lopez.
Ludovicus Vivaldus.
Paulus Airoldi.
Sixtus de Vicedominis.

IN PSALMOS VII, XXX, & L.

Hieronymus Savonarola.

IN PSALMUM L.

Auguſtinus de Verona.
Bartholomæus Lapacius.
Conſtantinus Coccianus.
Dominicus di Pantaleonibus.
Evenus de Begaignon.
Georgius Vetterus.
Matthæus Marinetti.
Nicolaus de Piſis.
Salvator Pons.
Thomas Donatus.

IN PSALMUM LXX.

Thomas de Portocarrero.

IN PSALMUM LXXVIII.

Johannes Faber de Carvinio.

IN PSALMUM CIX.

Paulus Marin.

IN PSALMOS XC & CXVIII.

Johannes Slotanus.

IN PSALMUM CXVIII.

Alphonſus Avendaño.
Antonius Beccaria.

IN PSALMOS LXXXIII, CXIII, *& Graduales.*

Johannes Caroli. Theophilus Fedini.

IN LIBROS SAPIENTIALES.

Bernardus de Trilha.
Franciſcus de Bovadilla.
Franciſcus Forerius.
Guerricus de Sancto Quintino.
Jacobus de Lauſana.
Nicolaus de Treveth.
Robertus Holkot.
Simon de Heintun.
Thomas Walleys.

IN PROVERBIA.

Gregorius Notalius.
Henricus Eſcheburne.
Johannes de Bomalia.
Ricardus Fiſaxer.
Simon Anglus.
Stephanus de Varneſia.
Thomas Ringſtede.
Anonymus Claromontanus T. I. 675. b.

Super caput MULIEREM FORTEM.

Albertus Magnus.

IN ECCLESIASTEN.

Gerardus Mindenſis.
Guilielmus Kingſam.
Guillelmus Encurt
Henricus Eſcheburne. Johannes Fernandez.
Johannes de Bomalia. Jo.
Johannes Dominici Florentinus.
Stephanus de Biſuntio.
Thoma Luccioni de Bonifacio.

IN CANTICA.

Aicardus Saxo.
Bartholomæus de Bregantiis.
Guillelmus Bonderinenſis.
Hermannus de Terbeo.
Hermannus Teuto.
Hieronymus Almonazir.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Varſiaco.
Ludovicus de Sotomayor.
Matthæus Medices.
Michael de Furno.
Nicolaus Neelfius.
Petrus Vellens.
Tancredus de Tancredis.
S. Thomas de Aquino. Thomas Boſius.
Thomas Stubbs

IN SAPIENTIAM.

Aicardus Saxo.
Didacus de Aſtudillo.
Jacobus de Suſato.
Johannes de Spernegaſſe.
Johannes de Varſiaco.
Raimundus Ortiz.

IN ECCLESIASTICUM.

Guillelmus Kingſam.
Guillelmus Rothwel.
Johannes Pedro.
Petrus Wellens.

IN IV. PROPHETAS MAJORES.

Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus de Treveth.
Simon Anglus.
Simon de Heintun.

IN ISAIAM, JEREMIAM, THRENOS & Baruch.

Gauricius.
Gregorius Notalius.
Johannes a Sancta Maria cum nova ſua ex Hebræo verſione.
Natalis Alexandre.
S. Thomas de Aquino.

IN ISAIAM.

Bartholomæus de Carranza.
Franciſcus Forerius.
Guillelmus de Surtamptonia.
Hieronymus Oleaſter.
Matthæus Ebroicas.
Thomas Walleys.

IN JEREMIAM.

Bartholomæus de Martyribus.
Tancredus de Tancredis.

IN

Digitized by Google

IN THRENOS.

Albertus Magnus.
Guillelmus Bonderinenſis.
Hugo de Bilhon.

IN EZECHIELEM.

Albertus de Pulta.
Robertus Kilwardby.

IN DANIELEM.

Albertus Magnus.
Michael de Furno.
Robertus Anglus.
Robertus Kilwardby.
Tancredus de Tancredis.

IN XII PROPHETAS.

Albertus Magnus.
Jacobus de Lauſana.
Johannes Pedro.
Johannes a Sancta Maria in octo.
Julius Dacus.
Marthias Aquarius.
Nicolaus de Treveth.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Simon Anglus.
Simon de Heintun.
Thomas Walleys.

IN OSEAM & JOELEM.

Thomas de Souſa.

IN JONAM.

Angelus Pacciuchelli.

IN LIBROS MACHABÆORUM.

Simon Anglus.
Anonymus ſub nomine S. Thomæ de Aquino editus.

IN NOVUM TESTAMENTUM.

Chriſtophorus Molhuſenſis.
Franciſcus Joyeux.
Johannes Chriſtophori excepta Apocalypſi.
Nicolaus de Treveth.
Paulus Gualducci.
Thomas Walleys excepta Apocalypſi.

IN IV. EVANGELISTAS.

Albertus Magnus.
Baptiſta de Judicibus.
Conradus Ruffi.
Durandus de Sancto Portiano.
Innocentius Pencini.
Johannes Taſcherius.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Petrus de Palma.
Petrus de Vicentia.
Robertus Holkot.
Seraphinus Capponi.
S. Thomas de Aquino.

IN MATTHÆUM.

Alphonſus de Avendaño.
Bartholomæus Biſcia.
Bartholomæus Mutinenſis.
Bartholomæus Parvus.
Chriſtophorus Lombardus.
Didacus de Aſtudillo.
Dominicus Soto.
Gregorius Maleſardus.
Gregorius Noralius.
Guilbertus de Ovis.
Hieronymus Quirinus.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus de Suſato.
Johannes Dominici Florentinus.
Martinus Piſtor.
Michael de Furno.
Nicolaus Bocaſinus.
Nicolaus Roſell.
Petrus de Andria.
Petrus de Scala.
Rupertus Anglus.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Donatus.
Vincentius Maria Ferri.
S. Dominicus in caput VIII
Hieronymus Almonazir in caput V.
Johannes Cuſſim in XV priora capita.
Helbertus Teuto in Evangelium de maximo mandato.
Guillelmus Macrelſied in evang. de decem Virginibus.

IN MARCUM.

Chriſtophorus Lombardus.
Gregorius Noralius.
Hieronymus Faſellus.

IN LUCAM.

Bartholomæus Biſcia.
Bartholomæus Parvus.
Bartholomæus Piſcialis.
Chriſtophorus Lombardus.
Dominicus Leoni.
Guilbertus de Ovis.
Hieronymus Quirinus.
Hugo de Bilhon.
Jacobus de Benevento *vel* Joh. de Bovenato.
Jacobus de Lauſana.
Jordanus Saxo.
Ludovicus de Sotomayor.
Michael de Furno.
Oliverius Dacus.
Petrus de Tarentaſia.
Rupertus Anglus.

Super caput Miſſus eſt.

Albertus Magnus.
Bartholomæus Parvus.
Nicolaus Ripperus.
Oliverius Brito.

Super caput Exurgens Maria.

Nicolaus Ripperus.

In Evangelium Extollens vocem.

Conradus Ruffi.

In Evangelium cap. XXIV de euntibus in Emmaus.

S. Antoninus.
Baptiſta de Judicibus.

IN JOHANNEM.

Aicardus Saxo.
Andreas de Modoetia.
Bernardus de Trilha.
Dominicus Soto.
Engelbertus Cultificis.
Ferdinandus de Tavora.
Gregorius Notalius.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus de Benevento *vel* Joh. de Bovenato.
Johannes de Janua.
Ludovicus de Sotomayor.
Michael de Furno.
Petrus de Scala.
Robertus Anglus.
Stephanus de Poliniaco.
S. Thomas de Aquino, *& ex eo.*
Reginaldus de Priverno.

In cap. I.

Thomas Elias Ardizzoni.

In Sermonem Dominicum die cœnæ.

Hieronymus Almonazir.
Johannes Maria Capalla.
Nicolaus de Piſis.

In evangelium Stabat juxta crucem.

Conradus Ruffi.

In Chriſti Domini dictum, Noli me tangere.

Gabriel Aleſſandri.

DE PASSIONE DOMINI.

Angelus Pacciuchelli.
Antonius du Four.
Johannes Baptiſta de Franchis Spinola.
Nicolaus Dias.
Petrus Martyr Froſciantes.
Petrus Kyrſtaxen.
Silveſter de Prierio.

In Evangelia de tempore & de Sanctis.

Dominicus Baltañas de Mexia.
Franciſcus Forerius.
Hyacinthus Serroni.
Johannes de Turrecremata.
Vercellinus de Vercellis.

IN ACTUS APOSTOLORUM.

Hieronymus Faſellus.

IN EPISTOLAS S. PAULI.

Albertus de Lauda.
Ambroſius Catharinus.
Angelus de Bario.
Bartholomæus Fumus.
Eugenius Caſalaina.
Franciſcus de Bovadilla.
Gaufridus de Blevello.
Gregorius Notalius.
Gregorius Primaticius.
Guerricus de Sancto Quintino.
Guilbertus de Ovis.
Guillelmus de Rothwel.
Henricus Jacobin.
Joachimus Coſten.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Vicentinus.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Neelſius.
Nicolaus Terranova.
Odo Gallus.
Paulus Matugliani.
Petrus Iroruſqui.
Petrus de Tarentaſia.
Tancredus de Tancredis.
S. Thomas de Aquino & ab eo
Reginaldus de Priverno.
Thomas Donatus.
Thomas de Virduno.

IN EPISTOLAM AD ROMANOS.

Angelus Pacciuchelli.
Baltazar Textor.
Clemens Araneus.
Didacus de Aſtudillo.
Dominicus Soto.
Guillelmus Bonderinenſis.
Guillelmus Jordani.
Hieronymus Quirinus.
Jacobus Naclantus.
Johannes Cochinger.
Johannes Viguerius.
Johannes Wininghen.
Nicolaus Eymerici.
Placidus Parmenſis.
Raimundus Paſqual.
Robertus Kildwardby.
Sixtus de Vicedominis.
Thomas Norwood.

IN CAPUT IX.

Thomas Campanella.

IN PRIMAM AD CORINTHIOS.

Johannes Evangeliſta.

In utramque ad Corinthios.

Baltazar Textor.
Hieronymus Quirinus.
Robertus Kildwardby.

In caput XI prima ad Corinthios.

Petrus de Iroruſqui.

AD GALATAS.

Baltazar Textor.
Nicolaus Eymerici.

AD EPHESIOS.

Jacobus Naclantus.
Hieronymus Almonazir.
Stephanus Paris.

Digitized by Google

AD PHILIPPIENSES.

Johannes Charrueau.

AD COLOSSENSES.

Petrus Wellens.
Sixtus de Vicedominis.

In duas ad Timotheum.

Ludovicus de Sotomayor.

AD TITUM.

Jacobus de Suſato.
Johannes Cuſim.
Ludovicus de Sotomayor.

AD HEBRÆOS.

Didacus de Aſtudillo.
Hieronymus Tarviſanus.
Hieronymus Vielmius.
Jacobus de Suſato.
Johannes Hudalrici.
Nicolaus Eymerici.
Petrus Wellens
Thomas de Lahixa.
Thomas Sperman.

IN SEPTEM CANONICAS.

Ambroſius Catharinus.
Bartholomæus Biſcia.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus Parvus.
S. Dominicus.
Gregorius Primatitius.
Jacobus de Lauſana.
Johannes Pedro.
Johannes Swilxilfrans.

IACOBI.

Conradus de Æſculo.
Nicolaus Harcilech.
Thomas Sperman.

IN PETRI PRIMAM.

Petrus Canu.
Sixtus de Vicedominis.

IN UTRAMQUE PETRI.

Antonius Beccaria.
Johannes Preſlawiz & in primam Johannis.

JUDÆ.

Antonius Nicolaus du Bois.
Nicolaus Harcilech.

IN APOCALYPSIN.

Albertus Magnus.
Ambroſius Catharinus.
Arnaldus Bernardi
Bernardus de Trilha.
Didacus Deça.
Gregorius Notalius.
Guilbertus de Ovis.
Guillelmus Gallicus.
Jacobus de Lauſana.
Johannes de Bomalia.
Johannes a Sancta Maria.
Jordanus Saxo.
Michael de Furno.
Nicolaus Boccaſſinus.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Neelſius.
Ricardus Caſtriconenſis.
Stephanus de Biſuntio.

IN SEPTEM VISIONES APOCALYPSIS.

Antonius de' Pazzi.

IN EPISTOLAS ET EVANGELIA totius anni.

Guillelmus de Pariſius.
Petrus de Palma.

PLURA UTRIUSQUE TESTAMENTI ſeu vocabula, ſeu loca ſeorſim diſcuſſa & explicata.

Thomas Malvenda.
Remigius Nannius.

DEFENSORIUM COMMENTARIORUM S. Thomæ ſuper ſacra Biblia.

Didacus Deça.

Queſtiones CXXXIV ſuper Evangelia.

Silveſter de Prierio.

IN ORATIONEM DOMINICAM.

Aicardus Saxo.
Didacus Deça.
Franciſcus de la Cruz.
Gaſpar Catalan.
Gregorius d'Areilza.
Nicolaus de Piſis. Nicolaus Riccardi.
Paulus Airoldi.
Sibito Viennenſis.

In eamdem & Salutationem Angelicam.

Ambroſius Rugiero.
Angelus Pacciuchelli.
Dominicus Buchia.
Dominicus de Pantaleonibus.
Chriſtophorus de Torrez.
Hyeronymus Savonarola.
Philippus de Barberiis.
S. Thomas de Aquino.
Vincentius Bellovacenſis.

In quatuor cantica novi teſtamenti.

Dominicus Buchia.

IN CANTICUM Magnificat

Angelus Pacciuchelli.
Antonius de Carlenis.
Bartholomæus Parvus.
Gregorius Pinelli.
Henricus Kalteyſen.
Johannes Caroli.
Johannes Dominici Florentinus.
Oliverius Brito.
Raimundus de Capua.
Siffridus de Arena.

In Prefationes Bibliorum S. Hyeronymi.

Simon Anglus.

Expoſitiones varia ſacra ſcripturæ.

Ubaldus de Luca.

ENCHIRIDION BIBLIORUM.

Johannes Faber ab Hailbrun.

ADAPTATIONES SACRÆ SCRIPTURÆ.

Albertus de Galinganis.

REPERTORIUM SACRÆ SCRIPTURÆ.

Petrus de Rancia.

Moralizationes ſacræ Scripturæ.

Robertus Holxot.

SUPER SYMBOLUM APOSTOLORUM.

Dominicus Chavalcha.
Johannes Thomas Gaſtaldi.
Nicolaus de Tenda.
Sanctes Francus.

SUPER SYMBOLUM S. ATHANASII.

Hieronymus de Monopuli.
Jacobus de Voragine.
Nicolaus le Febvre.
Philippus de Barberiis.

SUPER Te Deum & Gloria in excelſis.

Philippus de Barberiis.

IN ANTIPHONAM Salve Regina.

Angelus Pacciuchelli.
Dominicus de Agramund.
Franciſcus de Rethſa.
Petrus de Canales.

Opera ad ſacra Biblia ſpectantia.

De puriſſima veritate divinæ ſcripturæ adverſus errores humanos. Johannes Maria de Toloſanis.
Ejuſdem divina veritas aſſerta. Ignatius Amat de Graveſon.
Tractatus de ſacra ſcriptura. Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Alter de eadem. Johannes Gallo.
Lucubrationes eruditæ in ſacram ſcripturam. Nicolaus Columbo.
Aliæ in eamdem. Georgius Cacaxoticus.
Relationes ſeu Repartitiones in totam ſacram ſcripturam. Matthias a Pace.
Annotationes in ſacra Biblia. Lucas Leopoldienſis.
Aliæ in eadem. Johannes Dietemberg.
Rurſus aliæ. Vincentius Colzado.
Etiam aliæ. Johannes Maheu.
Plura in eadem Vincentius Ercolani.
Opæra Jeſu Chriſti. Commentarium eſſe dicunt in Pentateuchum. Dionyſius Martini de Luca.
Animadverſiones in libros Joſue, Judicum & Ruth. Nicolaus Alexius.
De Neomeniis Salomoniis perpetuis. Paulus Minerva.
Diſſertatio de commentariis in Prophetas edendis. Michael Lequien.
Concordia plurium locorum difficilium ſcripturæ ſacræ. Alphonſus Manrique.
Variæ Sententiæ ſacram ſcripturam tangentes. Bartholomæus ce Martyribus.
Cenſura annotationum ſub nomine Franciſci Vatabli editarum. Alphonſus Manrique.
Annotationes ſuper concordia Cornelii Janſenii Gandavenſis. Stephanus Leytaõ.
Exercitationes de Chriſto ejuſque matre B. M. V. Jacobus Hyacinthus Serry.
De myſteriis & annis Chriſti Domini. Ignatius Amat de Graveſon.
Erudita in ſacram ſcripturam commentaria. Vincentius Colzado.
Hortus Gethſemani. Hyacinthus Vollaro.
De Hiſtoria Samaritanæ. Hyacinthus Frederix.

DE ANTICHRISTO.

Johannes Pariſienſis II.
Johannes Annius.
Michael Franciſci.
Thomas Malvenda. Petrus de Paredes.
Divina Revelatio Sibyllæ Erithreæ a bello Troiano ad diem judicii. Ludovicus de Tovar.

SS. PP. OPERA RECOGNITA, ILLUSTRATA ET EDITA.
Plures hanc curam ſuſceperunt.

Gerardus Moſanus in Bibliotheca Homiliarum.
Franciſcus Combefis in Bibliotheca concionatoria.

CIRCA LATINOS.

Albertus Caſtellanus circa Zenonem epiſcopum Veronenſem, & Cæſarium Arelatenſem.
Andreas Reſendius circa Sidonium Apollinarem.
Bernardus Borghi circa Fulgentium.
Cyprianus Beneti circa varia SS. Patrum opera.
Damianus a Ligno circa ſermones Jacobi a Vitriaco.
David Lenfan circa S. Auguſtinum, S. Bernardum & S. Thomam.
Guillelmus Parvi circa Sulpitium Severum, & Gregorium Turonenſem.
Henricus Gravius circa SS. Cyprianum, Hieronymum, & Paulinum.
Johannes Maria Borzinus circa Lactantium Firmianum.
Johannes Cono circa editionem operum S. Hieronymi additis Græcis.
Johannes Faber ab Hailbrunn circa Richardum Pampolitanum Angloſaxonem & Eremitam.
Johannes Peſſelius edendo Epitomen operum S. Auguſtini.
Robertus Kildwardby edendo indicem in S. Auguſtini opera.
Ruſticanus circa prophetias Teleſphori Cuſentini Eremitæ.

SS. PP. Græcos recognoverunt & Latio donarunt

Auguſtinus Juſtiniani Æneæ Platonici Theophraſtum; Philonis Judæi Q Q. in Geneſim, & Rabbi Moſſei directorem dubitantium.
Damianus Lorus Paſſionem Pauli a Lino epiſcopo orientalibus traditam.
Franciſcus Combefis Amphilochium, Methodium, Andream Cretenſem, Maximum, Baſilium Magnum, Baſilium Seleuciæ epiſcopum & innume-

ros

ros alios, quos videſis in Erencho ejus operum.
Franciſcus Tomæ quædam Cyrilli Alexandrini.
Gabriel Aleſſandri quædam S. Maximi Martyris.
Guillelmus Parvi Origenis opera curavit edenda.
Henricus Gravius S. Johannis Damaſceni opera, quæ tum reperiri potuerunt.
Johannes Antonianus quædam Gregorii Nyſſeni, Baſilii Magni, Gregorii Nazianzeni.
Johannes Champaigne Flores ex Johannis Chryſoſtomi operibus collectos edidit.
Johannes Cono præter Novum Teſtamentum Græcum, cui recognoſcendo & emaculando operam contulit, quædam Baſilii Magni, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Nazianzeni, & Synæſii.
Johannes Hentenius plura Euthymii Zigaboni, quædam Oecumenii, & Arethæ.
Johannes Baptiſta Bracceſchi quædam Cyrilli Alexandrini.
Johannes Baptiſta Rouſſel quædam Theodori Graptí.
Johannes Maria Borſinus quædam Clementis Alexandrini.
Magdalius Jacobus Goudanus quædam Philonis Judæi.
Michael Lequien omnia S. Johannis Damaſceni opera dedit, & Leontii omnia etiam promittit.
Paulinus Turchius Euthymii Zigaboni opus in Pſalmos a Saulio epiſcopo verſum typis dedit.
Paulus Minerva S. Nili ſententias.
Zenobius Acciaioli quædam Euſebii Cæſarienſis, Olympiodori, Theodoriti Cyrenſis, & Juſtini philoſophi.
Conſalvus Pontius de Leon (non ordinis ſodalis) plura Epiphanii & Theophanis Nyſleni.

SS. PP. opera linguis vulgaribus verterunt.

Albertus de Aguayo Boetium de conſolatione philoſophiæ Hiſpane.
Antonius Genebrada idem opus Hiſpane.
Antonius du Four plures Hieronymi epiſtolas Gallice.
Didacus Ximenez Eruditorium religioſorum, Guillelmi Peraldi, Hiſpane.
Anonymus idem opus Hiſpane T. II. 134 b.
Johannes de Eſtrada Scalam Johannis Climaci Hiſpane.
Ludovicus Granarenſis idem opus, & libros quatuor de imitatione Chriſti Hiſpane.
Nicolaus le Sueur per imprudentiam in hoc opere a nobis omiſſus, & domus Pariſienſis SS. Annunciationis filius profeſſus die IX julii anni MDCXLII, vir Græce peritus & S. T. profeſſor mortuus vero anno MDCXC circiter, libros Theodoriti de providentia e Græco Gallice vertit, & edidit Pariſiis apud Antonium Bertier 1664 in 12.
Petrus Galliſſart librum Auguſtini de vita Chriſtiana Gallice.
Zenobius Guaſconi homiliam Origenis Italice.

Theologia Canonica. Concilia generalia & provincialia.

Andreas Reſendius Emeritenſe anni DCLXVI, & Oliſſiponenſe anni MDLXV.
Bartholomæus Carranza Summam conciliorum omnium, & Methodum viſitationis.
Bartholomæus de Martyribus Summam conciliorum, acta plura Tridentini, & Bracarenſe anni MDLXV.
Dominicus Bollani Acta conciliorum generalium & provincialium.
Dominicus de Pozzobonello Indiculum ſacrorum canonum & conciliorum.
Franciſcus Combefis acta VI ſynodi in Monothelitas vindicata.
Guido de Soliaco unum Claromontanum & alterum Bituricenſe a ſe habita.
Hieronymus Loayſa Limenſia duo a ſe habita, ſtatuta ſui capituli & Xenodochii.
Hugo & Petrus de Sezana Acta concilii Nicææ inchoati, & Nymphæi abſoluti.
Jacobus Goar ſacros canones e Græco Latio donavit, & ſynodum Florentinam a Syropulo ſcriptam.
Johannes Vanſlebius conſtitutiones S. Clementis, canones apoſtolorum, & alia plura ex lingua Æthiopica Latine vertit.
Johannes de Polo Nicoſienſia a ſe habita.
Nicolaus Riccardi Acta Tridentini.
Spirius André Compendium ſynodicum.
Vincentius Maria Orſini ſynodicum Beneventanum & a ſe celebrata, tum diœceſanas ſynodos.
Idem Methodum viſitationis, Regulas ſeminarii, Edicta, & litteras paſtorales innumeras.

Synodos diœceſanas.

Acacius March de Velaſco Oriolanenſem.
Albertus Dragus Termulenſem.
Ambroſius Cordua Tropeienſem.
Antonius Havet Namurcenſem.
Antonius de Monroy Compoſtellanas.
Auguſtinus Galaminius Auximanas.
Chabertus & P. du Roſſet decreta Siſtaricenſia.
Decius Juſtiniani Alerienſem.
Didacus Deça Hiſpalenſem.
Dominicus de Marinis Avenionenſem.
Euſtachius Locatellus Regienſem.
Ignatius Ciantes Sanct Angelenſem.
Johannes de Monluc Reformationem Cleri.
Johannes de Poço Segobienſem & alias.
Joſephus Maria Ciantes Marſicenſem.
Julius Vincentius Gentili Januenſem.
Marcellus Cavalieri Gravinenſem.
Marcellus Craſſus Agrigentinam.
Martinus Poré Atrebatenſes.
Matthæus Fazio Pactenſem.
Michael Angelus Seghetius Laudenſem.
Petrus de Palude Conſoranenſes.
Seraphinus de Nucerla epiſcopus Molilenſis ſuam diœceſanam.
Sixtus Carcano epiſcopus Germanicienſis, & ſuffraganeus Gurcenſis, tranſlatus ad ſedem Labacenſem, pro hac ordinationes ſuas ſanxit.
Vincentius Bonardus Hieracenſem.
Vincentius Erculanus Peruſinam.
Vincentius Martinelli Venafranam.

De Re Liturgica Græca C. P.

Ambroſius Storex *vel* Pelargus.
Jacobus Goar.

Alexandrina & Æthiopica.

Johannes Vanſlebius.

Latina.

Albertus Magnus.
Albertus Caſtellanus.
Alphonſus Alvarez.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de Parentinis.
Chriſtianus de Opiter.
Hugo de Sancto Charo.
Hieronymus Joannini.

Jacobus de Sufato.
Johannes de Fraxino.
Lactantius Ranfoldi.
Simon Gallus.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius de Maruegio.

De ritibus Eccleſiaſticis.

Bernardus Guidonis.
Cyprianus Uberti.
Dominicus Grenier.
Franciſcus Orlandi.
Guillelmus Duranti.
Jacobus a Sancto Dominico.
Laurentius Pignon.
Marcellus de' Cavalieri.

Officia Eccleſiaſtica Romana Eccleſia.

Ægidius Foſcherarius.
Franciſcus Forerius.
Guillelmus Piati.
Leonardus de Marinis.
Latinus Urſinus.
Mauritius Gaufridi.
Petrus Vitalis.
S. Thomas de Aquino.

Luſitana.

Andreas Reſendius.

Ordinis Predicatorum omnis generis.

Humbertus de Romans.

De Re Rituali.

Bartholomæus Carranza.
Dominicus Artufel.
Hieronymus Henneguier.
Ignatius Ciantes.
Johannes de Palentia.
Marcellus de' Cavalieri.

Breviaria, Miſſalia & Officia ſinguliaria.

Albertus Magnus.
Aldobrandinus Ferrarienſis.
Andreas Reſendius.
Angelus Bettini.
Arnaldus de Prato.
Bernardus de Lutzemburgo.
Carolus Pluchart.
Conſtantinus Medices.
Didacus Ximenez.
Dominicus Soto.
Franciſcus Penon.
G. Adæ.
Gerardus Flander.
Godefridus a Mierlo.
Guillelmus Colonienſis.
Guillelmus de Malliaco.
Hieronymus Johannis.
Jacobus Ferran.
Jacobus Gil.
Johannes de Calviſano.
Johannes de Caſtilla.
Johannes Gutierrez.
Johannes de Lixbona.
Johannes Micon.
Johannes Nicolai.
Johannes de Palentia.
Johannes de Urduña.
Johannes Baptiſta, & Hyacinthus Barrere.
Jordanus Saxo.
Iſidorus de Iſolanis.
Leonardus Hanſen.
Ludovicus Rengino.
Marcellus Craſſus.
Marcus Lancella.
Martialis Auribelli.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus Dias.
Petrus Lavinius.
Raimundus de Capua.
Seraphinus Caballi.
Simon Andreas de Rocci.
Thomas Donatus.
Thomas Malvenda.
Thomas da Penha.
Thomas Stubbs.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Mainardus.
Umbertus Locatus.

Preces Chriſtianas Latine, vel linguis vulgaribus.

Abrahamus Bzovius.
Albertus Magnus.
Alphonſus Ciaconius.
Antonius Boiſſelier.
Antonius Cambier.
Auguſtinus Juſtiniani.
Aurelius Riſaliti.
Gaſpar the Loe.
Guillelmus Sommerius.
Henricus Bogardus.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes de Monluc.
Johannes à Zichenis.
Matthias Sittardus.
Modeſtus a Vicentia.
Paulinus Berardini.
Petrus Bacherius.
Petrus du Four.
Vincentius Collado.

In Decretum & Decretales & de jure canonico & civili.

Ægidius Foſcherarius.
Albertus Zennerus.
Ambroſius Catharinus.
Angelus Julianus.
S. Antoninus.
Antonius della Chieſa.
Antonius de Nazario.
Antonius Seraphinus Camarda.
Barnabas Gentili.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Spina.
Clarus Bononienſis.
Clemens de Serravalle.
Conradus Aſtenſis.
Dominicus Bugella.
Elpondus de Elrich.
Engelbertus Cultificis.
Franciſcus Garcia.
Georgius Arrarius.
Gregorius Notalius.
Guido Ebroicenſis.
Guido Jordani.
Guillelmus Duranti.
Guillelmus Redonenſis.
Hieronymus Fantonus.
Hieronymus Gattico.

Digitized by Google

Hieronymus Joannini.
Hieronymus Michael Nichiſola.
Hugolinus de Arimino.
Jacobus de Tonnera.
Jacobus de Viterbio.
Johannes Andreæ.
Johannes Breton.
Johannes de Bromyard.
Johannes Geniſii Quaye de Parma.
Johannes Lector.
Johannes Nyder.
Johannes de Tambach.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Baptiſta Corrazano.
Ludovicus Lopez.
Marianus Maringus.
Marius Diana.
Martinus de Fano.
Martinus Polonus.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus de Aneſiaco.
Nicolaus Ciampoli.
Paulus Carraria.
Paulus Conſtabilis.
Petrus de Covarrubias.
Petrus Gralla.
Petrus Paſſerinus.
Petrus de Tarentaſia.
S. Raimundus.
Raimundus Nidi.
Raphael de Fonſeca.
Raphael de Pornaxio.
Siffridus Teuto.
Silveſter de Prierio.
Simon de Burneſtona.
Sixtus Fabri.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Buoninſegni.
Thomas Manrique.
Thomas Mercado.
Thomas Tomaſſonus.
Thomas de Viglebano.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Timotheus Bottonius.
Vincentius Colçado.
Vincentius Giaccari.
Anonymus Hiſpanus T. I. p. 734. 2

THEOLOGIA SCHOLASTICA.

In Magiſtrum Sententiarum commentaria ediderunt.

Abrahamus Valdenſis.
Adamus Anglicus.
Adamus Colonienſis.
Ægidius de Leſſinia.
Alcardus Saxo.
Albertus de Brixia.
Albertus de Galinganis.
Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Albertus de Roma.
Alexander Bononienſis.
Andreas de Novocaſtro.
Angelus de Bononia.
Antonius de Carlenis.
Antonius Salcedo.
Armandus de Belloviſu.
Baptiſta de Judicibus.
Bartholomæus de Bolſenhein.
Bartholomæus Bononienſis.
Bartholomæus Comazzius.
Bartholomæus de Riparia.
Benedictus Crinigandus.
Benedictus Tamacedus.
Benevenutus Marcheſini.
Bernardus de Alvernia.
Bernardus Ermengaudi.
Bernardus de Judice.
Bernardus Lombardi.
Bernardus de Trilha.
Bombologninus de Gaviano.
Bonushomo Brito.
Claudius de Spina.
Clemens Araneus.
Conradus de Halberſtatt.
Didacus de Aſtudillo.
Didacus Deça.
Dionyſius Plageſe.
Dominicus Soto.
Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Portiano.
Elias Bruneti.
Everardus de Clivis.
Euſtachius Plateſius.
Fatinus Aſtenſis.
Florentinus de Hiſdinio.
Florius Vicentinus.
Gallus Teuto.
Gaſpar a Sancto Johanne.
Gaufridus de Abluviis.
Georgius de Caſcano.
Georgius de Peyra.
Gerardus de Elten.
Gerardus de Hancinis.
Godinus.
Gombaldus de Ulugia.
Griffinus Cambrius.
Gualterus de Winterburnne.
Guillelmus Berthus.
Guillelmus de Hotrun.
Guillelmus Jordani.
Guillelmus de Kingſam.
Guillelmus Romani.
Guillelmus Rotthwel.
Guillelmus de Suttrampton.
Guillelmus a Thenis.
Guillelmus de Tornaco.
Hannibaldus de Hannibaldis.
Henricus de Cervo.
Henricus Hazer.
Henricus de Hums.
Henricus Petri.
Hervæus Natalis.
Hugo de Argentina.
Hugo de Bilhon.
Hugo Metenſis.
Hugo de Sancto Charo.
Jacobus Cina de Sancto Andrea.
Jacobus de Hoogſtratt.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus Metenſis.
Jacobus de Suſato.
Johannes Ægidius.
Johannes de Alneto.
Johannes de Ardemburgo.
Johannes Baerlenus.
Johannes Baſileenſis.
Johannes de Bomalia.
Johannes Braſiator Franckeſtenius.
Johannes Capreolus.
Johannes Chriſtophori.
Johannes Cuſin.
Johannes Forbiteus.
Johannes de Friburgo Lector dictus.
Johannes Gaii.

Johannes Gallo.
Johannes Gallus.
Johannes Hentenius.
Johannes Lincolnienſis.
Johannes de Neapoli I.
Johannes Nyder.
Johannes Pariſienſis uterque.
Johannes de Prato.
Johannes Skelton.
Johannes de Spernegaſſe.
Johannes Teutonicus.
Johannes de Torrocollo.
Johannes de Wildeshuſen.
Latinus de Urſinis de Malabranca.
Martinus de Ledeſma.
Matthæus de Finario.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Cano.
Michael Llot de Ribera.
Nicolaus Alexandrinus.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus Neelſius.
Olivarius Brito.
Paulus Barbus Soncinas.
Petrus Angelellius.
Petrus de Caritate.
Petrus Gaucherius.
Petrus Paulus Giannerinus.
Petrus Metenſis.
Petrus de Palude.
Petrus de Tarentaſia.
Reginaldus de Montoro.
Ricardus Caſtriconenſis.
Ricardus Clapoel.
Ricardus Fiſaxer.
Ricardus de Rivo.
Ricolphus Colonienſis.
Rigaudus.
Robertus N.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Romanus de Roma.
Sanctius Mulierii.
Silveſter de Prierio.
Tancredus de Tancredis.
Theodericus Saxo.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Claxton.
Thomas de Hybernia.
Thomas de Iorz.
Thomas Norwood.
Thomas Ringſted.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Thomaſellus de Peruſio.
Thomaſinus de Ferraria.
Ubaldus de Luca.
Ulricus Engelberti de Argentina.

Summas Theologiæ ediderunt.

B. Albertus Magnus.
S. Thomas de Aquino.

S. Thomæ Summam commentariis illuſtrarunt, vel in compendium coarctarunt.

Alexander Pini.
Alexander Sebille.
Alphonſus de Luna.
Alphonſus Miguel.
Ambroſius Barbavara.
Ambroſius de Salazar.
Andreas de Luna.
Angelus Julianus.
Antoninus Condomitti.
Antonius Beccaria.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Antonius Goudin.
Antonius de Remeſal.
Antonius Salcedo.
Antonius de Sancto Dominico.
Baltazar Textor.
Bartholomæus de Medina.
Baſilius Spinula.
Benedictus Juſtiniani.
Bernardus la Paliſſe.
Blaſius Foucher.
Blaſius Verdu à Sans.
Bonifacius Maria Grandi.
Carolus de Baiona.
Chryſoſtomus Javellus.
Conradus Koelin.
Coſmas de Lerma.
Coſmas Morelles.
Didacus Arturus.
Didacus Mazius.
Didacus Nuño Cabezudo.
Dionyſius Leone a Lycio.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Marinis.
Dominicus Perez.
Dominicus Maria Pozzobonello.
Dominicus a Sancto Thoma.
Dominicus Soto.
Ferdinandus Baçan.
Franciſcus de Arauxo.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus Caraſco.
Franciſcus Dorta.
Franciſcus Albertus Gabrieczi.
Franciſcus Gavarricinus.
Franciſcus Ghetius.
Franciſcus Goraceus.
Franciſcus Penon.
Franciſcus Perez.
Franciſcus de Relux.
Franciſcus de Santacrux.
Franciſcus Vermeil.
Franciſcus de Victoria.
Gabriel Caſſafages.
Gabriel Marletta.
Galienus de Orto *vel* de Horto.
Gaſpar Catalan de Monſonis.
Gaſpar Ruiz.
Gregorius Cippullus.
Gregorius Donatus.
Gregorius Martinez.
Guillelmus Seguier.
Henricus Hilden.
Hieronymus Capredonius.
Hieronymus Fonſeca.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Matama.
Hieronymus Medices.
Hieronymus Papinus.
Hieronymus Teutonicus.
Hippolytus Beccaria.
Hyacinthus Huſſelius.
Hyacinthus Libelli.
Jacobus Arigonus.
Jacobus Faber.
Jacobus Louver.
Jacobus Philippus Polinus.
Jacobus Rodiginus.
Johannes Bolivar.
Johannes Dominici Salyus.
Johannes Gonçalez de Albelda.

Digitized by Google

Johannes Hecquet.
Johannes Lorenzana.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes Nicolai.
Johannes de la Peña.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Sauſius.
Johannes Ambroſius Barbavara.
Johannes Baptiſta Goner.
Johannes Baptiſta Hacket, *qui mihi videtur idem cum ſuperius laudato Johanne Hecquet, ſicque non recte duplicatus.*
Johannes Baptiſta Maderan.
Johannes Baptiſta Petrobelli.
Johannes Baptiſta Verjuys.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Johannes Ildephonſus Baptiſta.
Johannes Maria de Garexio.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes Philippus Fridt.
Johannes Thomas Puteobonellus.
Johannes Thomas Gaſtaldi.
Joſephus Maria Palteniero.
Joſephus Patin.
Julius Vincentius Gentili.
Laurentius Gervaſii.
Laurentius Maria Piſani.
Leonardus Raguſinus.
Ludovicus Bancel.
Ludovicus Maria Calchi.
Ludovicus Longo.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Mancius de Corpore Chriſti.
Marcus Ferro.
Marcus Serra.
Martinus de Ledeſma.
Matthias Aquarius.
Matthias a Pace.
Mauritius de Lezana.
Melchior Cano.
Michael Borzinus.
Michael Archangelus Rivetta.
Michael Melphonſus, *qui videtur idem ac Alphonſus Migbel ſupra laudatus.*
Michael Pius Torrez.
Michael Zanardi.
Modeſtus de Vicentia.
Nicolaus Arnu.
Nicolaus Moſticenſis.
Norbertus Delbecque.
Olivarius Fournier.
Paulus Butigella.
Paulus Maria Canninus.
Paulus Griſaldus.
Paulus Manna.
Paulus Zocca.
Petrus Martyr Bertagna.
Petrus Bertanus.
Petrus Crockart de Bruxellis.
Petrus Martyr Feſta.
Petrus de Godoy.
Petrus de Herrera.
Petrus Labat.
Petrus de Ledeſma.
Petrus Magalhaens.
Petrus Martyr Luſitanus.
Petrus de Matilla.
Petrus Niger.
Petrus Maria Paſſerinus de Sextula.
Petrus de Tapia.
Philippus Maria Groſſi.
Raimundus Mailhat.
Raimundus Ortiz.
Raphael Ripa.
Raphael de la Torre.
Romualdus Cioſſo.
Sebaſtianus de Oquendo.
Seraphinus Capponi.
Seraphinus Maio.
Seraphinus Siccus.
Sigiſmundus Ferrarius.
Silveſter de Prierio.
Thomas Elias Ardizzoni.
Thomas Maria Boſius.
Thomas Donatus.
Thomas de Franciſcis.
Thomas Leonardi.
Thomas Manrique.
Thomas del Monaco.
Thomas de Torrez.
Thomas Turcus.
Thomas Villar.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Bernedo.
Vincentius Contenſon.
Vincentius Ferre.
Vincentius Giancardo.
Vincentius Jovaneti.
Vincentius Septartius.
Vincentius Willart.
Xantes Mariales.

Alia S. Thomæ opera theologica illuſtrarunt.

Johannes Nicolai *Commentaria in Sententias, Catenam auream, in epiſtolas S. Pauli, & Quodlibeta.*
Franciſcus Silveſter, & Mauritius de Gregorio *Summam contra Gentiles.*
Franciſcus a Cruce, & Xantes Mariales. *Quæſtiones Diſputatas.*
Petrus Pelican *Opuſcula theologica.*

Opera S. Thomæ vindicarunt, vel eorum Indices ſcripſerunt.

Ambroſius Alemanus.
Angelus Julianus.
Antoninus Reginaldi.
Benedictus de Aſſignano.
Bernardus Guidonis.
Conradus Aſtenſis.
Durandus de Aureliaco, *vulgo* Durandellus.
Franciſcus Janſſens Elinga.
Franciſcus Roales.
Guillelmus Mackelelfield.
Hervæus de Cauda.
Hieronymus Vielmius.
Hyacinthus de Rugeriis.
Jacobus de Sancto Dominico.
Johannes Dominicus de Montagnuolo.
Johannes Pariſienſis II.
Johannes de Ribas y Caraſquilla.
Johannes de Tortocollo.
Martinus Harney.
Mauritius de Gregorio.
Natalis Alexandre.
Paulus Faſſeau.
Petrus de Bergomo.
Rambertus Bononienſis.
Reginaldus de Priverno.
Ricardus Clappoel.
Robertus Orphordius.
Seraphinus Piccinardi.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Thomas Toletanus.
Vincentius Dodi.
Anonymus *ſeu* Pſeudonymus Fancus Recardus Seradetus T. II. 614. b

Summas, Quodlibeta, Quæſtiones, & Tractatus theologicos ſcripſerunt.

Ægidius de Leſſinia.
Ægidius Marcheſinius.
Albertus de Galinganis.
Albertus Magnus.
Ambroſius Catharinus.
Andreas Boncirus.
Andreas Lao.
Andreas de Turre.
Angelus de Seſtris.
Antonius de Luque.
Antonius de' Pazzi.
Barnabas de Vercellis.
Bartholomæus de Lapaciis.
Bartholomæus Sibylla.
Bartholomæus de Spina.
Benedictus de Aſſignano.
Berengarius Notarii.
Bernardus de Alvernia.
Bernardus Lombardi.
Bernardus de Trilha.
Bertholdus a Maiſberch.
Conradus de Halberſtatt.
Conſtantinus de Æſculo.
Dominicus Cremenſis.
Dominicus de Flandria.
Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Portiano.
Elias de Ferrariis.
Felicianus.
Ferrarius Catalanus.
Franciſcus Janſſens Elinga.
Georgius Hepburnus.
Geraldus de Domario.
Gerardus Elten.
Gerardus de Monte.
Godinus de Ultrajecto.
Griffinus Cambrius.
Gualterus Bucdenus.
Gualterus de Iorz.
Gualterus de Winterburnn.
Guillelmus Bethus.
Guillelmus Bottelsham.
Guillelmus Felle.
Guillelmus de Hottun.
Guillelmus Jordan.
Guillelmus Mackelelfield.
Guillelmus Rotwel.
Guillelmus de Suttampton.
Henricus de Arimino.
Henricus Eſcheburn.
Henricus de Lubec.
Hervæus Natalis.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Parrado.
Hieronymus Vives.
Hugo de Argentina.
Hugo de Bilhon.
Hugo de Ductona.
Hugo de Manceſtria.
Hugolinus de Arimino.
Hyacinthus de Parra.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Ægidius.
Johannes de Bonalia.
Johannes de Derlington.
Johannes de Faventia.
Johannes Kuned.
Johannes de Neapoli primus.
Johannes Nyder.
Johannes Pariſienſis alter.
Johannes de Parma.
Johannes Pikardi de Lucemberck.
Johannes de Tortocollo.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Maria Borzinus.
Joſephus Maria Paltenieri.
Laurentius Braciforte.
Leonardus de Manſuetis.
Leonardus de Piſtorio.
Ludovicus de Ferraria.
Marcus Doufrere.
Marianus Krepicenſis.
Matthæus Orſini.
Nicolaus Auguſta.
Nicolaus Mirabilis.
Nicolaus de Treverh.
Norbertus d'Elbecques.
Petrus Falacha.
Petrus de Palude.
Petrus Paulus Philippius.
Philippus de Barbersii.
Philippus de Ferraria.
Raimundus Bequin.
Raimundus Ghila.
Reginaldus Lucarinus.
Reind Anglus.
Remigius Clarus.
Ricardus Fiſaker.
Ricardus Winchelſey.
Robertus Bacun.
Robertus Holkot.
Robertus Kilwardby.
Rolandus de Cremona.
Rolandus Scotus.
Sebaſtianus Knippenberg.
Sebaſtianus de Oquendo.
Simon de Burneſton.
Simon de Leontino.
Theodericus Teuto.
Thomas Buoninſegni.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Hybernia.
Thomas de Iorz.
Thomas Langford.
Thomas Lyld.
Thomas Palmer.
Thomas Ringſtede.
Thomas Sperrgan.
Thomas Sutton.
Thomas Teuto.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Banchellus.
Vincentius Bellovacenſis.
Ulricus Engelberti de Argentina.

Theſes theologicas varii argumenti.

Angelus Guillelmus Melo. *De locis theologicis.*
Antoninus Reginaldus. *De Hiſtoria congregationum de auxiliis.*
Aſcanius Maria Criſpo. *De Sacra Scriptura.*
Camillus Natalius. *De Triplici aquarum ſpecie.*
Chriſtophorus o Connel. *De Sacramentis.*
Chriſtophorus Frenz. *De Prima parte S. Thomæ.*
Dominicus Thomas Manlelli. *De Pœnitentia.*
Edmundus de Burgo. *De Theologia univerſa.*
Edwardus Ambroſius Burgis. *De Hiſtoria ſacra.*
Franciſcus Porrele. *De Locis theologicis.*
Franciſcus Verjuys. *De Gratia.*
Henricus Collins. *De Gratia.*
Hyacinthus de Baetz. *De Gratia.*

Digitized by Google

Hyacinthus Libelli. *De Conciliis.*
Johannes o Donell. *De Sacra Scriptura.*
Johannes Nicolai. *Contra Janſſenii doctrinam.*
Johannes Thomas Gaſtaldi. *De Symbolo.*
Lactantius Cremonenſis. *De B. Virgine, & de Euchariſtia.*
Ludolphus de Groninga. *De regno Chriſti.*
Nicolaus Von Bancк. *De Solemnioribus Theologiæ quæſtionibus.*
Nicolaus Coppen. *Juridico-practicas.*
Norbertus d'Elbecque. *De Gratia & ſacramentis.*
Sanctes Franco. *De Symbolo & B. Virgine.*
Thomas Zobbius. *De Mente humana.*

De Theologia catechetica vel de Doctrina Chriſtiana.

Ægidius Foſcherarius cum Franciſco Forerio & Leonardo de Marinis condidit *Catechiſmum Romanum*, & Alexius Figliuccius *Italice* vertit.
Ægidius Dominicus Topiarius *Rudimenta fidei Chriſtiane.*
Albertus Dragus.
Aldobrandinus Lombardus.
Alphonſus Ricius.
Andreas Flores. Hiſpane.
Antonius Gonçalez de Acuña. Italice.
Antonius Mazenod. Gallice.
Antonius du Prat Chaſſagny. Gallice.
Auguſtinus de Verona.
Bartholomæus Carrança. Hiſpane.
Bartholomæus de Martyribus. Luſitane.
Bernardus Guidonis.
Claudius de Spina.
Didacus Ximenez Arias. Hiſpane.
Dominicus Balranaz de Mexia. Hiſpane.
Dominicus Chavalcha. Italice.
Dominicus Soto. Hiſpane.
Felix Piazzi. Italice.
Franciſcus de la Cruz. Hiſpane.
Franciſcus Lampugnani.
Gaſpar Fayol.
Henricus de Almeida. Hiſpane.
Hieronymus Gattico. Italice.
Hieronymus Panormitanus. Italice.
Jacobus Van Damme.
Johannes Dietemberg. Germanice.
Johannes Carolus Ducos. Gallice.
Johannes Dumæus.
Johannes de Monluc. Gallice.
Johannes a Sancto Thoma. Hiſpane.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Laurentius Gallus. Gallice.
Leonardus de Marinis. Italice.
Livinus Bondius.
Martinus Real de la Cruz.
Petrus Vanden Boſche.
Petrus Martyr Coma.
Petrus Frenze.
Petrus Galiſſart. Gallice.
Petrus Patavinus. Italice.
Petrus de Soto primus.
Petrus de Tapia. Hiſpane.
Philippus de Meneſes. Hiſpane.
Rogerius Calſagninus. Italice.
Sebaſtianus Creſpillo. Hiſpanice.
Simon de Heintun.

De theologia Dogmatica.

Albertus Magnus.
Ambroſius de Neapoli.
Antoninus Reginaldus.
Antonius de' Pazzi. Italice.
Antonius Bentheim.
Auguſtinus de Montilcino.
Bartholomæus de Lapaciis.
Bartholomæus Mutinenſis.
Bonaventura Pons.
Chriſtianus Oputer.
Cyprianus Benetus.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Flandria.
Dominicus Leoni.
Dominicus de Panthaleonibus.
Dominicus de Soto.
Eliſeus Capys.
Franciſcus a Victoria.
Franciſcus Zaccone.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus Parvi.
Guillelmus Sudre.
Hieronymus Accetti.
Hieronymus Pereyra.
Hieronymus Savonarola.
Jacobus de Benevento.
Jacobus de Mevania.
Jacobus Naclantus.
Johannes Nicolai.
Johannes Schandenland.
Johannes de Tambach.
Johannes Viguerius.
Johannes Dominicus Florentinus.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Thomas Gaſtaldi.
Johannes Vincentius Aſturicenſis.
Joſephus Maria Paltaniero.
Ludovicus Bancel.
Martinus de Soleta.
Melchior Cano.
Natalis Alexandre.
Nicolaus de Albertinis.
Nicolaus Alexius.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Keiſers.
Paulinus Berardini.
Paulus Piromallus.
Petrus Kalo.
Petrus de Pennis.
Petrus Martyr a Sancto Gervaſio.
Petrus de Soto primus.
Philippus de Barberiis.
Raimundus Breganius de Ripatranzona.
Raimundus Capiſucchi.
Raimundus Gofin.
Sanctes Franco.
Sanctius Mulierii.
Sixtus Medices.
Theodericus Delphius.
Theodorus Polonus.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Hybernia.
Thomas Teuto.
Thomas Tomaſſonus.
Vincentius Bellovacenſis.
Vincentius Preti.
Ulricus Engelbertus de Argentina.
Anonymus. T. I. 476. a.

Tractatus speciales de scientia Dei, de prædestinatione, de gratiæ auxiliis, & de libero arbitrio.

Alexander Sebille.
Andreas Verſoris.
Andreas Widehen.
Antoninus Maſſoulié.
Antoninus Reginaldus.
Antonius Cellius.
Antonius de Luque.
Antonius Luſitanus *vulgo* Senenſis.
Antonius de Viedma.
Auguſtinus Rubeus.
Baltazar Navarrete.
Baſilius Vivin.
Bernardus Guyard.
Blaſius Verdu a Sans.
Carolus Hyacinthus Puteanus.
Chryſoſtomus Javellus.
Dalmatius Amatus.
Deodatus Gentilis.
Didacus Alvarez.
Dominicus Bañez.
Edmundus de Burgo.
Euſtachius Daley.
Felicianus.
Franciſcus de Avila.
Franciſcus de la Cruz.
Franciſcus Goraceus.
Henricus Hilden.
Hieronymus Baptiſta de Lanuza.
Hieronymus Barolus.
Hieronymus Capredonus.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Muſiano.
Hieronymus Vives.
Hyacinthus Libelli.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus de Rugeriis.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Jacobus Philippus Polinus.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Dominicus Montagnolus.
Johannes Gonçales de Albelda.
Johannes Gonçalez de Leon.
Johannes Nicolai.
Johannes de Portugal.
Johannes Andreas Gautier.
Johannes Matthæus de Riſpolis.
Johannes Vincentius Aſturicenſis.
Joſephus Maria Palteniero.
Joſephus de Sancta Maria.
Joſephus de Vita.
Laurentius Gutierrez.
Leonardus de Utino alter.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Marcus Ferro.
Mauritius de Gregorio.
Michael Angelus Seghetius.
Norbertus d'Elbecque.
Paulus Faſſeau.
Paulus Maria Georgio.
Petrus du Four.
Petrus Jammy.
Petrus de Ledeſma.
Petrus Magalhaens.
Petrus Maria Paſſerinus de Sextula.
Petrus Paulus Philippius.
Petrus de Soto.
Sebaſtianus Knippenberg.
Seraphinus Piccinardi.
Stephanus Guaraldus de Cento.
Stephanus Thomas Soueges.
Thomas Brancia.
Thomas de Lemos.
Thomas Leonardi.
Thomas de Torres.
Thomas Turcus.
Vincentius Baronius.
Vincentius Giachari.
Vincentius Preti de Serravalle.

De ſeptem Eccleſiæ ſacramentis.

Ambroſius Lezaro di Belliquadro.
Ardengus Papienſis.
Arnoldus Nylen.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Comazzius.
Bartholomæus de Ledeſma.
Dionyſius Plageſe.
Franciſcus Penon.
Franciſcus a Victoria.
Guillelmus de Pariſius primus.
Hieronymus Pereyra.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Petronius.
Ignatius Fiume.
Jacobus Lafon.
Johannes Ambroſius Barbavara.
Johannes de Burgo.
Johannes Martinez de Prado.
Ludovicus de Ferraria.
Ludovicus Longo.
Lupus de Barrientos.
Marcus Ferro.
Michael Zanardi.
Petrus Martyr Coma.
Petrus Kalo.
Petrus de Ledeſma.
Petrus Maria Paſſerinus.
Raimundus de Ponte.
Raimundus Saxo.
Raphael Jacobatius.
Reginaldus de Janua.
Stephanus Cajetanus.
Thomas Amendoſia.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Chaves.
Thomas Cinius.
Thomas de Torres.
Vincentius de Petraſancta.

DE THEOLOGIA POLEMICA

Contra Mahumetanos & Alcoranum.

Angelus Pientini.
Antonius de Sultanea.
Blaſius Verdu a Sans.
Chriſtophorus de Galvez.
Damianus a Fonſeca.
Didacus de Caſtilho.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus de Romans.
Jacobus Bleda.
Johannes Annius.
Johannes Leopardus. Arabice.
Johannes de Turreçremata.
S. Ludovicus Bertrandus.
Petrus de Pennis.
Ricoldus de Montecrucis.
Seraphinus Razzi.
Thomas Campanella.

Anonymus

Digitized by Google

Anonymus Florentinus T. II. p. 338. b
Anonymus Lipſienſis T. I. p. 476. a

Contra Judæos.

Alphonſus Bonihominis.
Antoninus Stabili.
Auguſtinus Juſtiniani *Victoriam Porcheti.* edidit.
Cyprianus Benetus.
Franciſcus Donatus.
Gaſpar Fayol.
Gratiadei Æſculanus.
Johannes Baptiſta Theatinus.
Johannes Lopez primus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Joſephus Maria Ciantes.
Laurerius de Barineis *alias* Waldinis.
Melchior Cano.
Nicolaus Moſticenſis.
Paulus Chriſtiani.
Petrus de Janua.
Petrus Niger.
Petrus de Pennis.
Petrus Pichius.
Raimundus Martin.
Sixtus Medices.
Theobaldus de Saxonia.
Thomas Campanella.
Anonymus T. I. 738. a

Contra Græcos ſchiſmaticos.

Andreas Cyprius.
Andreas Doto.
Andreas Rhodius.
Bartholomæus Conſtantinopolitanus.
Bernardus Paxillus.
Franciſcus Combefis.
Franciſcus Prædicator.
Humbertus de Romans.
Hugo & Petrus Apocriſarii Papæ.
Jacobus Goar.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Turrecremata.
Manuel Calecas.
Michael Lequien.
Morandus de Signia.
Philippus de Pera.
Simon de Conſtantinopoli.
Simon Cretenſis.
Thomas de Aquino.
Anonymus Conſtantinopolitanus T. I. 136. a
Anonymus Latinus T. I. 475. b

Contra Armenos ſchiſmaticos.

Bartholomæus Parvus.
Paulus Piromallus.

Contra Waldenſes, Pikardos, Catharos ſeu Albigenſes, Manichæos, & ſimiles.

Alphonſus Ricius.
Anſelmus de Janua.
Bernardus Guidonis.
S. Dominicus.
Guidottus de Sexto.
Henricus Inſtitoris.
Johannes Preſlawiz.
Johannes de Turrecremata.
Moneta Cremonenſis.
Rainerius Sacconus.
Stephanus de Borbone.

Contra Begardos, Fratricellos, & ſimiles.

Ægidius de Gallutiis.
Æneas Tolomei.
Benedictus Tamacedus.
Berengarius de Landora.
Bernardus Guidonis.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus de Lauduno.
Johannes de Neapoli primus.
Johannes de Turrecremata.
Petrus de Palude.
Robertus de Bononia.
Thomas de Jorz.

Contra Johannem de Poliaco, Wicleſum, Lollardos, & ſequaces.

Guillelmus Jordani.
Henricus Bictwelt.
Johannes Bromyard.
Petrus de Palude.
Radulphus Strodus.
Robertus Humbelton.
Rogerus Dymmoxus.
Thomas Palmer.
Thomas de Utino.

Contra Arnoldum de Villanova.

Petrus Maza.
Sanctius Beſaran.

Contra Johannem Huſs, Hieronymum de Praga & ſequaces.

Henricus Balaſenſis.
Henricus Kalt-eiſen.
Jacobus Arigonus de Lauda.
Jacobus de Clavaro.
Johannes de Francovordia.
Johannes Nyder.
Johannes de Raguſio.
Johannes de Turrecremata.
Leonardus de Valle Brixinenſi.
Nicolaus Jacquerius.
Petrus de Boemia.

Contra Antonium Roſelli.

Henricus Inſtitoris.

Contra Johannem de Veſalia.

Gerardus Elten.
Jacobus Sprenger.

Contra Petrum Oxomenſem.

Petrus de Ocaña.

Contra hæreſes ſuorum temporum.

Albertus de Placentia.
Andreas Carnificis.
Antonius de Brixia.
Bartholomæus Piſcialis.
Bartholomæus Penades.
Bartholomæus Tridentinus.
Gaſpar a Sancto Johanne.
Gregorius Florentinus.
Henricus Inſtitoris.
Herbordus Hungarus.

Hieronymus Armellini.
Hugo de Manceſtria.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Petris de Brixia.
Jacobus Rheda.
Johannes Braſiator.
Matthæus de Bonipartis.
Robertus Holxot.
Thomas Walleys.
Vincentius Willart.

Contra Lutherum, Calvinum, Zwinglium, Socinum, eorumque ſequaces.

Adrianus Valenticus.
Ægidius de Laſſaing.
Albertus Zennerus.
Alphonſus de Herrera.
Alphonſus de Ribera.
Ambroſius Catharinus.
Ambroſius o Conor.
Ambroſius Storx *vel* Pelargus.
Andreas Fabri.
Angelus Gazzinus de Lugo.
Angelus Rampi.
Angelus Ziampus.
Antonius a Caſale.
Antonius Daydon.
Arnaldus de Badeto.
Arnoldus Nylen.
Baltazar Dreſſelius.
Baltazar Sorio.
Baptiſta Penna.
Benedictus Herba.
Bernardus de Lutzemburgo.
Bernardus Paxillus.
Carolus Bouquin.
Clemens Araneus.
Clemens Bigot.
Clemens Cappelli.
Conradus Koelin.
Cornelius Dulieu.
Cornelius Janſſenſboy.
Cornelius de Snexis.
Coſmas Morelles.
Cyprianus Benetus.
Cyprianus Polonus.
Damianus a Ligno.
Damianus Roſcius.
Daniel de Crema.
Dominicus Gravina.
Dominicus Janſſenſboy.
Dominicus Maranta.
Dominicus Roſcius.
Dominicus Sergent.
Dominicus Soto.
Euſtachius de Zichenis.
Fabianus Birxovius.
Felicianus Ningarda.
Florentius Puteanus.
Franciſcus Janſens Elinga.
Franciſcus Romeus.
Franciſcus Silveſter.
Gabriel Alleſſandri.
Godefridus a Mierlo.
Gregorius Notalius.
Gualterus Gravius.
Guillelmus Felle.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus Perinus.
Henricus Jacobin.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus de Monopuli.
Hieronymus Muzzarellus.
Hieronymus Tarviſanus.
Hieronymus Volta.
Hyacinthus Suſcius.
Hyacinthus Valexo.
J. Cremonenſis.
Jacobus van Damme.
Jacobus de Hoogſtratt.
Jacobus le Hongre.
Jacobus de Sancto Dominico.
Jacobus Zittardus.
Ignatius Fiume.
Johannes Black.
Johannes Brabantinus.
Johannes Bunderſius.
Johannes Diettemberg.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes Faber a Leuxitcho.
Johannes Griſſon.
Johannes Hentenius.
Johannes Hoſt de Romberch.
Johannes de Ludeña.
Johannes Marotte.
Johannes Menſingus.
Johannes Saulius.
Johannes Slotanus.
Johannes Tetzel.
Johannes de Villagarcia.
Johannes Andreas Coppenſtein.
Johannes Maria Capalla.
Johannes Paulus Nazarius.
Iſidorus de Iſolanis.
Julianus Freſneau.
Julius Paveſius.
Lambertus Campeſter.
Laurentius Rinxſtet.
Leonardus de Dalem.
Ludovicus Daures.
Martinus Maſſon.
Martinus Piſtor.
Martinus Polonus alter.
Matthæus Oxy.
Matthias Zittardus.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Moſticenſis.
Michael Vehe.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Janſſenſboy.
Nicolaus Morin.
Nicolaus Savin.
Paulinus Berardini.
Paulus Griſaldus.
Paulus Marin.
Paulus Minerva.
Petrus Bacherius.
Petrus Bertanus.
Petrus de Bollo.
Petrus Bouquier.
Petrus de la Coſte.
Petrus de Croix.
Petrus Doré.
Petrus Girardel.
Petrus Godebille.
Petrus Maria Muronus.
Petrus Silvius.
Petrus de Soto.
Petrus Specchi.
Raimundus Goſinus.
Raphael Badius.
Robertus Guellin.
Sanctius Arena.
Sebaſtianus Cataneus.
Sebaſtianus Michaelis.
Severinus Lubomlius.

Sigiſmundus Ferrarius.
Silveſter de Prierio.
Sixtus Poncelli.
Spiritus Roterus.
Stephanus Paris.
Thomas Alax *vel* de la Hixa.
Thomas Badia.
Thomas Campanella.
Thomas Eliſius.
Thomas Heſxinus.
Thomas Jacomellus.
Thomas du Jardin.
Thomas Leonardi.
Thomas Radinus.
Thomas Scotus de Rochegiano.
Thomas Tomaſſonus.
Tilmannus Smelingus.
Victorinus Butcenſis.
Vincentius Baron.
Vincentius Ludovicus Gotti.
Vincentius Pons.
Vincentius Theodorici.

Contra Magos, Necromanticos, Sagas, Strygas, maleficas, & ſimiles faſcinarias.

Albertus Magnus.
Bartholomæus Spina.
Bertramus Teuto.
Franciſcus Doomps.
Georgius a Caſtellarano.
Henricus Inſtitoris.
Hieronymus Savonarola.
Hieronymus Vicecomes.
Hugo de Manceſtria.
Jacobus Hoogſtratt.
Jacobus Sprenger.
Johannes Baptiſta Theatinus.
Johannes Dodo.
Johannes de Eſſendia.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes Vineti.
Julianus Bruni.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Jacquerius.
Paulus Griſaldus.
Raphael Maffeus.
Raphael de la Torre.
Sebaſtianus Michaelis.
Silveſter de Prierio.
Stephanus de Borbone.
Thomas de la Torre.
Vincentius Pons.

Contra negantes Divinitatem ſanguinis Chriſti Domini effuſi in Cruce.

Bartholomæus de Lapaciis.
Gabriel Caſſafages.
Jacobus de Petris de Brixia.
Leonardus Matthæi de Utino.
Nicolaus Aymerici.
Nicolaus Roſſell.
Vercellinus de Vercellis.

Contra prorogantes viſionem beatificam Sanctorum ad judicium ultimum.

Durandus de Aureliaco.
Durandus de Sancto Portiano.
Garinus de Giaco.
Guillelmus Caltot.
Guillelmus de Caſtroreginaldi.
Petrus de Palma.
Petrus de Palude.
Thomas Walleys.

Contra librum cui titulus, Evangelium Æternum.

Hugo Cardinalis de Sancto Charo.
Bonevaletus epiſcopus Pavendenſis.
Petrus Lector Anagniæ.

DE THEOLOGIA MORALI.

De virtutibus & vitiis, de decem præceptis & vita chriſtiane inſtituenda.

Ægidius de Lallaing.
Ægidius Dominicus Topiatius.
Ægidius Valentinus.
Alanus Bouchout.
Albertus Caſtellanus.
Albertus Fleche.
Albertus Magnus.
Aldobrandinus de Ferraria.
Aldobrandinus de Tuſcanella.
Alexander Thomas Arcudi.
Alexander Manerba.
Alphonſus Ricius.
Ambroſius Catharinus Politi.
Ambroſius Eſtienne.
Ambroſius Henricus Smetius.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Andreas Hannoc.
Andreas Willart.
Angelus Maria Laurus.
Angelus Metaurus.
Angelus Pacciuchelli.
Antonius Bentheim.
Antonius Boiſſelier.
Antonius Brandi.
Antonius de Comitibus Lucurri.
Antonius Leoni.
Antonius Penneti.
Antonius a S. Dominico.
Armandus de Belloviſu.
Arnoldus Sieur.
Auguſtinus de Lycio.
Auguſtinus de Montealcino.
Auguſtinus Sellittus.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus de Boſſenech.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Martyribus
Bartholomæus Mutinenſis.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Baſilius Ferri.
Benedictus Bovio.
Benedictus Caniwel.
Benedictus Pauli.
Bernardus de Nieva.
Bertholdus Teuto.
Blaſius Verdu a Sans.
Bonaventura de Tolomeis.
Carolus Muſaert.
Carolus Myleman.
Chriſtophorus a Cruce.
Clemens Fior.
Conradus de Halberſtatt.
Conſtantinus de Placentia.
Cornelius de Jonghe.
Cornelius Vranx.
Dimius Ambroſii.
Dominicus Aleſſandri.
Dominicus Baltanaz de Mexia.
Dominicus Campos.

Dominicus Chavalcha.
Dominicus Gravina.
Dominicus Guerard.
Dominicus Ricci.
Deodatus Gentilis.
Elias de Ferrariis.
Florius Vicentinus.
Franciſcus Bernerius.
Franciſcus Chauchemer.
Franciſcus Hyacinthus Choquet.
Franciſcus Falconi.
Franciſcus Meſpolié.
Franciſcus Navarrete.
Franciſcus de Rethſa.
Franciſcus de Sancto Dominico.
Gaſpar Fayol.
Gaſpar la Feuille.
Georgius Vetterus.
Gerardus Colonienſis.
Gregorius Buccatellus.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Pinelli.
Gualterus de Iorz.
Guido Vicentinus.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus Parvi.
Guillelmus Peraldus.
Guillelmus de Tornaco.
Henricus de Arimino.
Henricus de Vrimaria.
Hieronymus Alcocer.
Hieronymus Calentano.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus Savonarola.
Hyacinthus Maria Baiardus.
Hyacinthus Dargomlet.
Hyacinthus Fredericx.
Hyacinthus Maria Granara.
Hyacinthus Stephani.
Jacobus Affinati.
Jacobus Armannius.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Ceſſolis.
Jacobus Puiiſxens.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus de Voragine.
Ingoldus Teuto.
Innocentius Pencini.
Johannes Agni.
Johannes Braſiator.
Johannes Caroli.
Johannes Caſalas.
Johannes Columna.
Johannes le Couſin.
Johannes Evangeliſta.
Johannes Faber de Carvinio.
Johannes Geneſii Quaye de Parma.
Johannes de Janua.
Johannes Martin del Prado.
Johannes Maria Muti.
Johannes Nyder.
Johannes de Portugal.
Johannes Ricciardi.
Johannes de Sancto Geminiano.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Slotanus.
Johannes de Tambaco.
Johannes Teuto T. II. 821. b
Johannes Tigart.
Johannes Baptiſta Corradus.
Johannes Baptiſta Mazzoleni.
Johannes Baptiſta Theatinus.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Joſephus Alcarinus.
Joſephus de Luquien.
Joſephus Roux.
Leonardus Manſuetus.
Leonardus de Valle Brixienſi.
Leonardus Viennenſis.
Lucas Manelli.
Ludovicus Bertha.
Ludovicus Granatenſis.
Ludovicus Meyere.
Malachias Hybernus.
Marcus Cattaneo.
Martinus de la Carcel.
Martinus Lavado.
Matthias Faſono da Ottato.
Matthias Litopius.
Michael Ferre.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus de Hanapis.
Nicolaus Mirabilis.
Nicolaus de Treveth.
Paparonus de Paparonis.
Paulus Marin.
Paulus Morvans.
Paulus Ryſtius.
Petrus de Andria.
Petrus Angelellius.
Petrus Bacherius
Petrus Doré.
Petrus Joſeph Mari.
Petrus Oliverii.
Petrus Patavinus.
Petrus Pelican.
Petrus Puerorum.
Philippus de Ferraria.
Philippus de Luquian.
Raimundus Hezecques.
Raimundus Nidi.
Remigius Nanni.
Ricardus Teutonicus.
Robertus Holxot.
Rochus Mamerot.
Romeus de Levia.
Sanjacobei Pariſienſes.
Sebaſtianus Gaudello.
Serlus de Janua.
Silveſter de Prierio.
Stephanus de Borbone.
Theophilus Fedini.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Barba.
Thomas de Cantimprato.
Thomas du Jardin.
Thomas Leonardi.
Thomas Laurentius de Luque.
Thomas le Paige.
Thomas Radinus.
Thomas Ramon.
Thomas Stubbs.
Thomas a Valentia.
Thomas Zobbius.
Vincentius Aurinus.
Vincentius Bellovacenſis.
Vincentius Willart.
Anonymus T. I. 731. b

Prò Chriſtianis ad perfectionem aſpirantibus.

Abrahamus Bzovius.
Ægidius de Lallaing.
Aixardus Saxo uterque.

Albertus Magnus.
Alexander Pini.
Aloyſius Faria.
Alphonſus de Cabrera.
Alphonſus de Vilalva.
Ambroſius d'Artois.
Ambroſius Catharinus Spannochi.
Ambroſius Eſtienne.
Antoninus Maſſoulié.
Antoninus Nantoli.
Antonius Abely.
Antonius Beccaria.
Antonius Cheſnoy.
Antonius de Collemaggio.
Antonius de Eſpinoſa.
Antonius de' Pazzi.
Antonius de la Peña.
Antonius le Quieu.
Antonius Rigerman.
Auguſtinus Aleſſi.
Auguſtinus de Esbarroja.
Aurelius Riſaliti.
Baptiſta de' Giudici.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus Mutinenſis.
Baſilius Campanella.
Baſilius Ferri.
Benedictus Bovio.
Benedictus Caniwel.
Benedictus Juſtiniani.
Bernardinus Faſo.
Bertholdus Teuto.
Carolus Claeils.
Chryſoſtomus Douillet.
Clemens a Janua.
Cornelius de Monte.
Damianus a Finario.
Daniel de Prato.
Dominicus Bruni.
Dominicus Gori.
Dominicus Gravina.
Dominicus Ricci.
Euſebius Piccioni.
Franciſcus Chauchemer.
Franciſcus Deurwerders.
Franciſcus de Joncoux.
Gaſpar Peruſinus.
Gerardus Leodienſis.
Gregorius de Areilza.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Mandoſius.
Guillelmus Levita.
Guillelmus Perinus.
Guillelmus Sommerius.
Henricus de Calſtris.
Henricus Suſo.
Hermannus Teutonicus.
Hieronymus Bavarus.
Hieronymus de Florentiola.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Joannini.
Honoratus Flamen.
Horatius Spacca.
Humbertus Cordeyro.
Hyacinthus van Huyſen.
Hyacinthus Maria Marii.
Hyacinthus de Nobilibus.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Pecquy.
Hyacinthus Vollaro.
Jacobus Arcimbaud.
Jacobus Buyens.
Jacobus Farnier.
Jacobus de Mevania.
Jacobus Puiſxens.
Jacobus a Sancto Dominico.
Ignatius del Nente.
Ignatius Piconne.
Ildephonſus Manrique.
Johannes Baerlens.
Johannes le Breton.
Johannes de Calviſano.
Johannes de Caſtillo.
Johannes de Cruce.
Johannes Deſloix.
Johannes Gavaſton.
Johannes de Granada.
Johannes Guillot.
Johannes Hentenius.
Johannes de Lezcano.
Johannes de Lixbona.
Johannes Nyder.
Johannes Ricciardi.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Johannes de Scoenhovia.
Johannes Senarenſis.
Johannes Taulerus.
Johannes Teſtefort.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Viguerius.
Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Johannes Baptiſta de Chaves.
Johannes Baptiſta de Franchis & Spinola.
Johannes Baptiſta Guillerme.
Johannes Baptiſta Mazzoleni.
Johannes Baptiſta Rouſſeau.
Johannes Baptiſta a Sancto Petro.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Dominicus Rey.
Johannes Franciſcus Billecoq.
Johannes Franciſcus Paſſarello.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Thomas de Rocaberti.
Johannes Vincentius Bernard.
Joſephus Caracciolo.
Joſephus Maria Paltaniere.
Lanfranchinus de Janua.
Laurentius Morera.
Lucas Loarte.
Ludolphus Saxo.
Ludovicus Ayrola.
Ludovicus Bauldry.
Ludovicus le Breton.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Meyere.
Ludovicus Panormitanus.
Ludovicus Robiin.
Mathurinus Eſpiardi.
Michael de Rhegio.
Nicolaus Georgius.
Nicolaus Moſticenſis.
Nicolaus Poreau.
Nicolaus Ridolfi.
Paulus Ripperus.
Paulus Roadus.
Petrus Blaſco.
Petrus Dierkens.
Petrus Girardel.
Petrus Louvet.
Petrus Martyr Morallus.
Petrus Paulus Philippius.
Petrus de Rancia.
Petrus Thomas Serſale.
Petrus de Valetica.
Petrus Ybañez.
Raimundus Sampſo.
Raphael Grillenzonius.

Reginaldus Chavanac.
Silveſter de Prierio.
Soleo Catalanus.
Stephanus Meney.
Theodorus a Valle.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Daoyz.
Thomas Gutierrez.
Thomas du Jardin.
Thomas Menghini de Albaina.
Thomas Radini.
Thomas Riotta.
Thomas Stella.
Thomas de Torquemada.
Thomas Vitalle.
Thomas de Walgornera.
Timotheus Boronius.
Venturinus de Bergomo.
Vincentius Benet.
Vincentius Ercolani.
Vincentius le Febvre.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius Henſberg.
Zacharias de Florentia.

DE VARIIS HOMINUM STATIBUS.

De inſtitutione regum, principum & nobilium.

Ægidius Tutinus.
Andreas Ferrer.
Angelus Amati.
Auguſtinus Cermelli.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Luca.
Cornelius de Monte.
Dominicus Fregonius.
Franciſcus a Cruce.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus Peraldus.
Hervæus Natalis.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes Paulus Nazarius.
Jordanus Gargano.
Laurentius Pignon.
Leonardus Viennenſis.
Michael Zanardi.
Petrus Bacherius.
Petrus Martin.
Pius Vives.
Robertus Gervaſii.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Campanella.
Veſpaſianus Joſephus Burra.
Vincentius Bellovacenſis.
Vincentius de Gomez.
Vincentius Maria Groſſis.
Anonymus Gallus T. I. 478. a.

De Epiſcoporum officiis, inter alia de viſitatione & reſidentia.

Alphonſus Madrigal.
Ambroſius Catharinus Politus.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Auguſtinus Cermelli.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Martyribus.
Didacus de Chaves.
Dominicus Bañez.
Felicianus Ningarda.
Hieronymus Vielmius.
Jacobus Barbaroux.
Jacobus Naclantus.
Johannes Martinez.
Joſephus Maria Ciantes.
Ludovicus Granatenſis.
Petrus Suberti.
Remigius Nannius.
Stephanus de Borbone.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Maria Urſinus.

De Sacerdotum dignitate, ſcientia & officiis.

Angelicus Petricelli
Auguſtinus Salvagus.
Bernardinus Gauſlinus.
Didacus Deça.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus Hoogſtratt.
Johannes de la Cruz.
Johannes Lopez.
Johannes Martinez.
Johannes de Monluc.
Johannes Dominicus Montagnuolo.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Marcus de los Huertos.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus Janſſenſboy.
Petrus Martyr Coma.
Petrus de Soto.
Petrus Symara.
Raimundus Saxo.
Reginaldus Lucarinus.
Simon Gallus.
Sixtus Carcano.
Stephanus de Vicariis.
Thomas Stubbs.
Vincentius Maria de Urſinis.

De Regularium profeſſione, diſciplina & officiis.

Alanus de Rupe.
Ambroſius Drwe.
Antonius de la Peña.
Bartholomæus de Martyribus.
Benedictus Bovio.
Bernardinus Gauſlinus.
Bernardus Guyard.
Blaſius del Diamendieta.
Carolus Bouquin.
Didacus Ximenez primus.
Dominicus Gravina.
Engelbertus Cultificis.
Gaſpar Fayol.
Georgius Ravennatinus.
Guillelmus Peraldus.
Henricus a S. Bartholomæo del Gaudio.
Hervæus Natalis.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Cunibert.
Hyacinthus Donatus.
Hyacinthus Maria Granara.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Palude.
Jacobus de Voragine.
Johannes Adam.
Johannes de Bomalia.
Johannes Boucquetius.
Johannes Excuria.
Johannes de Neapoli alter.
Johannes Nicolai.
Johannes Nyder.
Johannes Nys.
Johannes Ryder.

Johannes a Sancta Maria.
Johannes Dominicus Florentinus.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Johannes Hieronymus Cenedo.
Johannes Paulus Nazarius.
Johannes de Tambach.
Ludolphus Saxo.
Ludovicus Meſplede.
Oliverius Fiandra.
Petrus Bacherius.
Petrus Dierxens.
Petrus Paulus Philippius.
Raimundus de Capua.
Raimundus Caſſinia.
Raphael de Pornaxio.
Romæus de Levia.
Seraphinus Maria Loddi.
Stephanus de Luſignan.
Thomas Antonii de Senis.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Stubbs.
Thomas Ugolini.
S. Vincentius Ferrerius.
Anonymus Hiſpanus.
Anonymus Italus.
Anonymus Gallus T. I. 395. b.

De Sanctimonialium inſtitutione.

Ambroſius Eſtienne.
Antonius Daydon.
Bonifacius Bannzolus.
Cornelius Avitabile.
Gottſaltus Teuto.
Hermannus Rab.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes Frelinck.
Matthæus Grabeen.
Paulus Rechiedeus.
Thomas Mazza.

De Virginum, conjugatarum, & viduarum exercitiis piis.

Arnoldus Sieur.
Auguſtinus Juſtiniani.
Hieronymus Savonarola.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes de Portugal.
Ludovicus Bancel.
Matthæus Grabeen.
Vincentius de Mexia.

De ſummi pontificis primatu & auctoritate.

Abrahamus Bzovius.
Albertus Palcaleus.
Ambroſius Caraſco.
Ambroſius Viola.
Andreas Juſtiniani.
Andreas Lao.
Andreas de Peruſio.
Angelus Nigri.
Antonius Balduccius.
Auguſtinus di Nale.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus Rondanini.
Bernardus Paxillus.
Coſmas Morelles.
Cyprianus Benetus.
Deodatus Gentilis.
Dominicus Gravina.
Dominicus Maria Marcheſe.
Durandus de Sancto Portiano.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus Janſſens Elinga.
Franciſcus Maria de Samuellis.
Franciſcus de Victoria.
Guillelmus Petri de Godino.
Henricus Inſtitoris.
Henricus de Trajecto.
Hieronymus Muzzarellus.
Hieronymus Tarviſanus.
Hieronymus Vicecomes.
Jacobus Browerius.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus Naclantus.
Jacobus de Suſato.
Johannes de Caſanova.
Johannes Faber de Carvinio.
Johannes Felix de Retornaco.
Johannes Leo.
Johannes Pariſienſis alter.
Johannes de la Puente.
Johannes de Turrecremata.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptiſta Lancius.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Johannes Franciſcus Beatus.
Johannes Thomas de Rocaberti.
Iſidorus de Iſolanis.
Laurentius Maria Piſani.
Matthæus Dolmans.
Matthæus Lulmus.
Matthæus de Urſinis.
Michael Zanardi.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Prato.
Nicolaus Terranova.
Petrus Bertanus.
Petrus de Paſude.
Petrus Martyr a S. Gervaſio.
Philippus de Pera.
Philippus de Urries.
Raimundus Capiſucchi.
Raphael de Pornaxio.
Remigius Nanni.
Silveſter de Prierio.
Simon de Burneſtona.
Simon Saltarelli.
Thomas Campanella.
Thomas Jacomellus.
Thomas Ramon.
Thomas de Vio Cajetanus.
Vincentius Bandellus.
Vincentius Bonardus.
Vincentius Candidus.
Vincentius de Monteſancto.

De canonizatione Sanctorum.

Lucas Caſtellinus.

IN SCHISMATE AVENIONENSI.

Pro Papis Romæ ſedentibus ſcripſerunt.

Bertramus Teuto.
Johannes Caſtellani.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Monteſono.
M. Neapolitanus.
Nicolaus Caraccioli.
Petrus de Ripatranſona.
Philippus de Rufinis.
Raimundus de Capua.

Raphael Maffeus.
Simon de Puteo.

Pro Papis Avenione ſedentibus.

Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Troia.
Petrus Emilarii.
Robertus Gervaſii.
S. Vincentius Ferrerius.
Anonymus magiſter ſacri palatii.

De ſchiſmate tollendo.

Aſchedunus Anglus.
Thomas Palmer.

De Hierarchia ſubcœleſti.

Anonymus epiſcopus Urbevetanus T. I. 684. a

De Electione Canonica

Alphonſus de Norena.
Franciſcus Maria de Samuellis.
Innocentius Pencini.
Johannes de Claveria.
Joſephus Maria Zucchi.
Laurentius Maria Piſani.
Lucas Caſtellinus.
Petrus Paſſerinus de Sextula.

De Electione ſummi pontificis.

Joſephus Maria Zucchi.
Nicolaus de Troia.
Petrus Paſſerinus.

De propoſitionibus a ſummo pontifice proſcriptis.

Franciſcus van Ranſt.
Joſephus Maria Palteniero.
Laurentius Maria Piſani.

Decretalium collectores.

Antonius Aquinas.
Mauritius de Gregorio.
Sixtus Fabri.

De Immunitate Eccleſiaſtica.

Albertus Caſtellani.
Ardengus Papienſis.
Deodatus Gentilis.
Gaſpar Eſtevan.
Gregorius Servantius.
Hieronymus Tarviſanus.
Johannes Paulus Nazarius.
Nicolaus Maria Gennaro.
Nicolaus de Terranova.
Thomas de Albizis.
Vincentius de Monte Sancto.

De ſacro Inquiſitionis tribunali.

Adrianus Valenticus.
Agapetus Ugoni.
Ambroſius Catharinus Politi.
Ambroſius Ruggiero.
Antonius Beccaria.
Bernardus de Como.
Bernardus Guidonis.
Camillus Campegius.
Conſalvus Gritius.
Deſiderius Scalia.
Didacus Deça.
Dominicus de Mendoça.
Dominicus de Pozzobonelli.
Gabriel Caſſafages.
Garſias de Loayſa.
Hippolytus Maria Lancius.
Humbertus Locatus.
Ildephonſus Giron.
Johannes Deſloix.
Johannes Braſiator Franckeſtenius.
Johannes Baptiſta Mattinengo.
Johannes Maria Borzinus.
Marcus Medices.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Eymerici.
Paulus Conſtabilis.
Petrus Martyr Feſta.
Raimundus Nidi.
Robertus Holkot.
Stephanus de Vicariis.
Thomas Menghini de Albaina.
Thomas Scotus de Rochegiano.
Thomas de Torquemada.
Thomas Zobbius.
Vincentius Giancardo.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.

Acta Inquiſitorum plura ſuperſunt, inter alia.

Alexandri de Padula.
Anſelmi de Janua.
Bartholomæi de Aquila.
Bernardi Ermengaudi.
Gaufridi de Abluviis.
Guillelmi Militis.
Guillelmi de Pariſius primi.
Jacobi Hoogſtratt.
Johannis Brehal.
Johannis Graveran.
Johannis Magiſtri.
Johannis Polet.
Johannis de Prato.
Juliani de Mileto.
Leonardi de Neapoli.
Lupi de Barientos.
Matthæi d'Atri.
Matthæi de Ponciaco.
Nicolai Savii.
Nicolai a Sancto Victore.
Odonis de Collealto.
Pagani de Bergomo.
Pauli de Garexio.
Petri de Maſtrettis.
Petri de Ocaña.
Raimundi de Ponte.
Roberti a Sancto Valentino.
Salvi Caſſetta.
Simonis de Valle.
Stephani de Eccleſia.

Librorum prohibitorum vel expurgandorum Judices ediderunt.

Ambroſius Catharinus Politi.
Antonius de Sotomayor.
Archangelus Blanchi.
Franciſcus Foterius.
Franciſcus Magdalenus Capiferreus.
Hyacinthus Libelli.
Jacobus Ricci.
Johannes Baptiſta de Marinis.
Johannes Maria de Guanzellis.
Julius Maria Bianchi.

Mauritius de Gregorio.
Paulus Picus.
Reginaldus Lucarinus.
Vincentius Fanus.

Sacramentum Euchariſtiæ, & ſacrificii Miſſæ ritus illuſtrarunt.

Albertus Magnus.
Ambroſius Catharinus Politi.
Bartholomæus Mutinenſis.
Bernardinus Faſo.
Chriſtianus Oputer.
Dominicus Chavalcha.
Dominicus de Pantaleonibus.
Guillelmus Perinus.
Hugo de Sancto Charo.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes Lopez.
Johannes Michael Pius.
Marcus Doufrere.
Marcus de los Huertos.
Nicolaus Coeffeteau.
Petrus Kalo.
Petrus Verdugo de Sarria.
Raimundus Saxo.
Renatus Biluart.
Seraphinus Capponi.
S. Thomas de Aquino.
Tomas Teuto.
Vincentius Bernedo.

DE FORO CONSCIENTIÆ.

Summas de caſibus ſcripſerunt.

Acatius March de Velaſco.
Ægidius de Gallutiis.
Albertus de Brixia.
Albertus Dragus.
Alphonſus de Noreña.
Alphonſus de Sepulveda.
Alphonſus de Vilalva.
Ambroſius Catharinus Politi.
Andreas Doria.
Andreas de Turre.
Angelus Julianus.
S. Antoninus.
Antonius Beccaria.
Antonius de Brixia.
Antonius de' Conti d'Elci.
Antonius Corrarius.
Antonius de Souſa.
Auguſtinus de Montealcino.
Barnabas Gallego de Vera.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus de Ledeſma.
Bartholomæus de Martyribus.
Bartholomæus de Medina.
Bartholomæus Piſcialis.
Bartholomæus de Sancto Concordio.
Bartholomæus de Senis.
Bartholomæus de Spina.
Bernardus de Como.
Bertholdus Teuto.
Brocardus Teuto.
Clemens Araneus.
Conradus Aſtenſis.
Cornelius Dulieu.
Cyprianus de Luca.
Deſiderius Anichinus.
Didacus de Roſario.
Dominicus Baltanaz de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus Gonçalez.
Dominicus a Pace.
Dominicus de Salazar.
Evangeliſta Roſis.
Florius de Vicentia.
Franciſcus Arauxo.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus de Corduba.
Franciſcus Ghetius.
Franciſcus Larraga.
Franciſcus Lopez de Texeda.
Franciſcus Salafria.
Gaſpar a Sancto Johanne.
Guillelmus de Kaioco.
Guillelmus Redonenſis.
Guillelmus Seguier.
Hieronymus Henneguier.
Honoratus Vincentius Laget.
Hyacinthus Balada de Morlupo.
Jacobus Barbaroux.
Jacobus Hoogſtratt.
Jacobus Lafon.
Ildephonſus Manrique.
Johannes de Burgo.
Johannes Cagnazzo.
Johannes de la Cruz.
Johannes de la Cruz alter.
Johannes de Haſela.
Johannes Lector de Friburgo.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes Nyder.
Johannes de Pedraça.
Johannes de Tambach.
Johannes de Villaſeñor.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptiſta Corradi.
Johannes Baptiſta Maderan.
Johannes Baptiſta Verjuys.
Johannes Franciſcus Beatus.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Paulus Nazarius.
Joſephus Gigante.
Joſephus Guerrero de Mexia.
Joſephus Mayol.
Judocus Caulier.
Julius Mercorus.
Ludovicus Maria Agudi.
Ludovicus Bancel.
Ludovicus Lopez.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Ludovicus e Michaela.
Ludovicus Minutolo.
Ludovicus de Torrez.
Marianus Maringus.
Marius Diana.
Martinus Wygandt.
Mauritius de Gregorio.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Caraccioli.
Nicolaus Moſticenſis.
Norbertus Delbecques.
Paparonus de Paparonis.
Paulus de Blanchis.
Paulus Carraria.
Petrus du Fay.
Petrus Gralla.
Petrus de Ledeſma.
Petrus Martyr Petrucci.
Petrus Vicecomes.
Proſper Dominicus Marotti.
S. Raimundus.
Raimundus Capiſucchi.

Raimundus de Caſſinia.
Raimundus Ladeſou.
Raimundus Nidi.
Remigius Nanni.
Samuel de Lublino.
Sebaſtianus Cataneus.
Sebaſtianus de Oquendo.
Seraphinus Razzi.
Serlus de Janua.
Thomas Amendoſia.
Thomas de Claraſco.
Thomas du Jardin.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas de Utino.
Vincentius Bellovacenſis.
Vincentius Candidus.
Vincentius Patinas.
Anonymus Hiſpanus T. II. 66. b.
Anonymus Lombardus. T. I. 239. b.

De Contractibus, Cambiis, Ludo, Uſura & Monte Pietatis.

Ægidius de Leſſinia.
Clemens de Serra-Valle.
Dominicus de Pantaleonibus.
Elpondus de Elrich.
Guido Ebroicenſis.
Franciſcus Garcia.
Hieronymus Joannini.
Hyacinthus Huſſelius.
Jacobus Hernio.
Jacobus de Viterbio.
Johannes Baptiſta Corrazano.
Johannes Nyder.
Johannes de Tambach.
Joſephus Gillis.
Marcus Ferro.
Nicolaus Maria Gennaro.
Paulus Vander Sluys.
Petrus de Strozzis.
Raphael de Pornaxio.
Romualdus Coli.
S. Thomas de Aquino.
Thomas Buoninſegni.
Thomas de Viglebano.
Thomas de Vio Cajetanus.
Timotheus Bottonius.

De Probabilitate ſpeciatim.

Antonius Bardon.
Geneſius de Barientos.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Baptiſta Gonet.
Julius Mercorus.
Ludovicus Minutolo.
Michael mac Quilin.
Petrus Martyr Petrucci.
Raimundus Capiſucchi.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Vincentius Baron.

De Jubileo & Indulgentiis.

Ægidius de Lallaing.
Angelus Maria Laurus.
Angelus Pientini.
Bernardus de Lucemburgo.
Franciſcus Goraceus.
Hieronymus Faſellus.
Johannes de Tambach.
Petrus Bianchi.
Petrus Paſſerinus.
Reginaldus de Accetto.
Ricardus Fiſaker.

De Bulla Cruciatæ dicta.

Baſilius Campanella.
Barnabas Gallego.
Johannes Martinez.
Paulus Vander Sluys.

Enchiridion ſeu Manuale Confeſſariorum.

Andreas Alcherus.
S. Antoninus.
Balduinus de Maſlix.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Turonenſis.
Cherubinus Florentinus.
Cyprianus de Luca.
Deſiderius Anichinus.
Elias de Ferrariis.
Franciſcus Lampugnani.
Franciſcus de la Pie.
Franciſcus a Victoria.
Franciſcus Hyacinthus Choquet.
Gregorius Lombardelli.
Henricus de Tavora.
Henricus de Witfeld.
Hermannus Zittardus.
Hieronymus Panormitanus.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Cuzim.
Johannes Lector de Friburgo.
Johannes Nyder.
Joſephus Maria Paltaniero.
Lucas Caſtellinus.
Marcellus Craſſus.
Mauritius de Gregorio.
Philippus de Meneſes.
Silveſter de Prierio.
Thomas de Strozzis.
Vincentius Surronus.
Anonymus Hiſpanus. T. II. 67. a.

De Cenſuris, Irregularitate, & Interdicto.

Andreas Doria.
Auguſtinus Petretti.
Chriſtianus de Oputer.
Dionyſius Plageſe.
Dominicus a Turre.
Felicianus Ningarda.
Gaſpar Angelus Seghetius.
Gervaſius de Guidicciolo.
Hermannus de Minda.
Hieronymus Gattico.
Johannes de Tambach.
Ludovicus Lopez.
Ludovicus Maria Agudi.
Raphael Soncinas.
Sebaſtianus Cataneus.
Stephanardus de Vicomercato.
Thomas Amendoſia.
Vincentius Patinas.

Examen Ordinandorum, ſacerdotum confeſſariorum, & epiſcoporum.

Alphonſus de Madrigal.
Antonius de Lorea.
Evangeliſta Roſis.
Hieronymus Gattico.
Johannes Dominicus Nicoluccius.
Marcellus Craſſus.
Nicolaus Moſticenſis.
Sebaſtianus Cataneus.

Digitized by Google

Simon de Salazar.
Thomas de Aquino Hiſpanus.

De Cardinalibus & Legatorum de Latere auctoritate.

Angelus Julianus.
Johannes Schadland.
Joſephus Thomas de Turre.

De Privilegiis regularium.

Albertus Magnus.
Albertus Caſtellanus.
Angelus Hennotelle.
Antonius Gonçalez de Acuña.
Didacus de Aſtudillo.
Dominicus de Molina.
Engelbertus Cultificis.
Guillelmus Seguier.
Hieronymus Henneguier.
Jacobus Hoogſtratt.
Johannes Brehal.
Johannes de Montenigro.
Johannes Pariſienſis alter.
Johannes de Sancto Benedicto.
Johannes Tarpon.
Nicolaus Maria Gennaro.
Norbertus van Opberghem.
Palmerius Botuntus.
Petrus du Fay.
Petrus Maria Paſſerinus.
Raimundus Nidi.
Simon de Tomaſiis.
Stephanus Uſuſmaris.
S. Thomas de Aquino.
Yvo Pinſart.
Anonymus Teuto. T. I. 893. a.
Anonymus Saxo. T. I. 905. b.

De quarta funeralium.

Archangelus Caraccia.
Auguſtinus Recuperatus.
Johannes Cochinger.
Johannes de Tambach.
Nicolaus Armannius.

Conſtitutiones ordinum regularium Ordinis Prædicatorum.

S. Dominicus.
S. Raimundus.

In Regulam S. Auguſtini, & in dictas Conſtitutiones commentaria.

Albertus Caſtellanus.
Antonius de Hinoioſa.
Bartholomæus de Mutina.
Camillus Jaſinxi.
Humbertus de Romans.
Jacobus de Voragine.
Nicolaus de Treveth.
Palmerius Botontus.
Petrus Martyr Feſta.
Petrus Roſeus.
Raimundus Caſſinia.
Remigius Scrofa.
Vincentius Bandellus.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Willart.
Anonymus Italus. T. I. 75. b.
Anonymus Gallus. T. I. 395. b.

Libros Rituales ejuſdem ordinis.

Didacus Ximenes primus.
Humbertus de Romans.
Ignatius Ciantes.
Johannes de Palentia.
Petrus de Fonte Luporum.
Thomas Malvenda.

Ordinationes pro quibuſdam provinciis, & gymnaſiis ſpecialis.

Michael Bonelli.
Paulus Coyanus.
Thomas Turcus.
Vincentius Maria Fontana.

Sanctimonialium ordinis Prædicatorum Conſtitutiones variis linguis.

Ambroſius Eſtienne Gallice.
H. de Lucemburgo Germanice.
Henricus Schelliers Belgice.
Johannes de Lixbona Belgice.
Johannes Mahuet Gallice.
Johannes de Montoya. Hiſpane.
Ludovicus Robiin Belgice.
Paulus Hungarus Hungarice.
Paulus Maria Rechiedeus Italice.
Thomas Mazza.
Anonymus Italice. T. II. 445. b.

Fratrum & Sororum ordinis de pœnitentia B. Dominici ſtatuta.

Angelus Portaſole.
Antoninus Barbieux Gallice.
Antonius Cheſnoy Gallice.
Bartholomæus Dominici.
Federicus Agrigentinus Italice.
Johannes Maria Caneparo Italice.
Johannes a Sancta Maria Gallice.
Johannes Vincentius Bernard Gallice.
Ludovicus Hortenſius Cigala Italice.
Ludovicus Robiin Belgice.
Marcus Doufrere Gallice.
Munio de Zamora.
Philippus Aerts Belgice.
Thomas de Alexandria Hiſpane.
Thomas Parmentier Gallice.
Thomas de Senis.

Fratrum converſorum ſtatuta.

Ambroſius Drwe Gallice.

REGULÆ ET CONSTITUTIONES aliarum congregationum vel illuſtratæ, vel editæ, vel approbatæ.

Monachorum S. Benedicti.

Guillelmus Peraldus.
Johannes de Turrecremata.

Carmelitarum.

Guillelmus Antaradenſis.
Hugo de Sancto Charo.

Ordinis de Mercede.

S. Raimundus.

Grandimontenſium.

Bernardus Geraldi.

Collegii Benedictini Florentiæ.

Ambroſius Catharinus Spannochi.
Dominicus Gori.

Clericorum S. Pauli vulgo Barnabitarum.

Leonardus de Marinis.

Confratrum nobilium S. Pauli Taurini.

Paulus de Quintiano.

Fratrum & Sororum Valetudinarii Bellovacenſis.

Vincentius ſupprior conventus Bellovacenſis.

Birgittanorum.

Johannes de Turrecremata.

DE THEOLOGIA EXEGETICA & Paræneticа.

Concionatores Tomo I. laudati.

Achedunus ſive Acton Anglus.
Ægidius de Aurelianis uterque.
Aichardus Saxo.
Albertus de Brixia.
Albertus Grognolini.
Albertus Magnus.
Aldobrandinus de' Calvancanti.
Aldobrandinus de Ferraria.
Aldobrandinus Lombardus.
Aldobrandinus de Toſcanella.
Alexander Bononienſis.
Amandus de Sancto Quintino.
Ambroſius Sanſedonius.
Andreas de Bocagnis.
Andreas Doria.
Andreas de Maruegio.
Andreas de Modoetia.
Angelus de Bario.
Angelus de Bononia.
Angelus de Camerino.
Angelus Portaſole.
S. Antoninus.
Antonius de Azario.
Antonius de Brixia.
Antonius de' Conti d'Elci.
Antonius Corrarius.
Antonius Maccus.
Antonius de Nazario.
Antonius Parvus.
Aquinus Suevus.
Armandus de Belloviſu.
Arnaldus Bernardi.
Auguſtinus Dacus.
Barnabas de Vercellis.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus de Ferraria.
Bartholomæus Mutinenſis.
Bartholomæus Parvus.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Bartholomæus Turonenſis.
Benedictus Britannicus.
Benedictus Tamacedus.
Benedictus de Verona.
Benedictus Urbevetanus.
Bernardinus de Buſtis.
Bernadinus de Roma.
Bernardus de Alvernia
Bernardus Ermengaudi.
Bernardus Guidonis.
Bernardus Maia.
Bernardus de Trilha.
Bertramus Teuto.
Blaſius Raguſinus.
Bonaventura de Tolomeis.
Bonifacius de Cremona.
Bonifacius de Lavania.
Chriſtophorus de Galvez.
Chriſtophorus de Mediolano.
Chriſtophorus Molhuſenſis.
Clemens Ferrer.
Clemens Scotus.
Conradus de Halberſtatt.
Conradus de Saxonia.
Conſtantinus de Montebudello.
Conſtantius de Fabriano.
Damianus a Finario.
Daniel de Pariſius.
Daniel de Vicentia.
Dinius Ambroſii.
Dominicus Chavalcha.
Dominicus Cremenſis.
Dominicus de Nardis.
Dominicus Sinarra.
Durandus de Sancto Portiano.
Ebrardus a Sancto Quintino.
Emmanuel de Mediolano.
Epiſcopus de Pariſius.
Everardus Nurembergenſis.
Ferricus Metenſis.
Franciſcus Gravano.
Gabriel de Barletta.
Galganus de Senis.
Gaufridus de Belloloco.
Gerardus de Elten.
Gerardus de Leodio.
Gerardus de Monte.
Gerardus de Remis.
Gerardus de Sancto Laurentio.
Gerardus Willich.
Godefridus de Waterford.
Griadon de Maſſilia.
Gualterus de Winterburne.
Gualvaneus Flamma.
Guido Ebroicenſis.
Guido Marguetati.
Guido de Turre.
Guillelmus de Antona.
Guillelmus Bottelsham.
Guillelmus de Caioco.
Guillelmus de Carnoto.
Guillelmus Encurt.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus Jordani.
Guillelmus Kingſam.
Guillelmus de Maliaco.
Guillelmus de Pariſius alter.
Guillelmus Peraldus Lugdunenſis.
Guillelmus Romani.
Guillelmus de Sequavilla.
Guillelmus de Suttamptonia.
Guillelmus de Tornaco.
Guillelmus de Verida.
Henricus Eſcheburne.
Henricus de Francowar.
Henricus de Hachemburgo.
Henricus Kalteyſein.
Henricus de Plano.
Henricus Teuto.
Herbordus Hungarus.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus de Forolivio.

Hieronymus Joannis.
Hieronymus Savonarola.
Hugo de Argentina.
Hugo de Bilhon Aiſſelini.
Hugo de Ductona.
Hugo de Prato Florido.
Hugo de Prato alter.
Hugo de Sancto Charo.
Hugo Suethus.
Hugolinus de Arimino.
Hugolinus de Camerino.
Humbertus de Romans.
Jacobus de Benevento.
Jacobus Buti.
Jacobus Caſtelbonus epiſcopus Florentinus.
Jacobus Cina de Sancto Andrea.
Jacobus Ferrer.
Jacobus Firmiano.
Jacobus de Hugo.
Jacobus de Lauſana.
Jacobus de Peruſio epiſcopus Narnienſis.
Jacobus de Petris *vel* de Brixia.
Jacobus Romanus.
Jacobus Scalza.
Jacobus a Sancto Johanne.
Jacobus de Sufato.
Jacobus de Tonnerra.
Jacobus de Voragine.
Jacobus Zinedolus.
Johannes Ægidius.
Johannes de Albiniaco.
Johannes de Allodiis Aurelianenſis.
Johannes de Anero.
Johannes Aquilanus.
Johannes Baliſtarii.
Johannes Baſileenſis.
Johannes de Bibbia.
Johannes de Brixia.
Johannes de Bromyard.
Johannes Caroli.
Johannes de Derlingtona.
Johannes Dominici cardinalis.
Johannes Flameng.
Johannes de Franckeſtein.
Johannes de Francowordia.
Johannes Goudemont.
Johannes Herolt.
Johannes Kuned.
Johannes Lampugnani.
Johannes Lopez.
Johannes de Lucemberck.
Johannes Marcus.
Johannes Marquet.
Johannes de Monte.
Johannes de Neapoli primus & tertius.
Johannes Nyder.
Johannes de Oppremo.
Johannes de Palma.
Johannes de Parma.
Johannes de Pedro.
Johannes de Prato.
Johannes de Preſlawitz.
Johannes de Puteobonello.
Johannes de Ragusio.
Johannes de Sancto Benedicto.
Johannes de Sancto Geminiano.
Johannes Schandenland.
Johannes Sommereton.
Johannes Spernegaſſe.
Johannes Svilxilfrans.
Johannes Taulerus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes de Varſiaco.
Johannes de Vercelliis.
Johannes de Vicentia.
Jordanus de Piſis.
Jordanus de Rivalta.
Jordanus Saxo magiſter ordinis II.
Laurentius Braciforte.
Laurentius de Verona.
Leonardus Chienſis.
Leonardus de Datis.
Leonardus Italicus.
Leonardus Manſuetus.
Leonardus Matthæi de Utino.
Lucas Manelli.
Lucas de Neapoli.
Marcus Petri de Succhiellis.
Martinus Franciſci.
Martinus Polonus.
Matthæus de Bonipartis.
Matthæus de Gritis.
Matthæus Medices.
Matthæus Ripenſis.
Michael de Furno.
Michael de Stella.
Morandus de Signia.
Nicolaus Lucius de Æſculo.
Nicolaus Bocaſſinus.
Nicolaus de Byart.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus Fortiguerra.
Nicolaus de Freauvilla.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus de Hanapis.
Nicolaus de Piſis.
Nicolaus de Sancto Martino.
Nicolaus de Tenda.
Nicolaus de Terranova.
Oliverius Brito.
Oliverius Dacus.
Otto Turingus.
Paganus de Bergomo uterque.
Paulus Guaſtaferrus.
Paulus Matugliani.
Paulus Ripertus.
Paulus Romanus.
Peregrinus Polonus.
Petrus Antonii.
Petrus Paulus Ciancianus.
Petrus Galdinus.
Petrus Hieremias.
Petrus Kalo *vel* Calo.
Petrus de Palude.
Petrus Remenſis.
Petrus de Ripatranſona.
Petrus de Scala.
Petrus de Tarentaſia.
Petrus de Valleaurata.
Petrus de Vicentia.
Philippus de Barberiis.
Reinhardus de Fronthoven.
Remigius Clarus.
Robertus Bacun.
Robertus Holkot.
Romanus de Roma.
Romanus de Vicentia.
Salvius de Bario.
Sanctius a Porta.
Servantius Franckel.
Simon de Bertis.
Simon de Burneſtona.
Simon Gallus.
Simon Lingonienſis.
Stephanus de Biſuntio.
Stephanus de Eccleſia.
Stephanus de Tarento.
Stephanus de Varneſia.

Thaddæus Dini.
Thomas Antonii.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Argentina.
Thomas de Carnoto.
Thomas de Caſſano.
Thomas de Claraſco.
Thomas Langford.
Thomas Lyld.
Thomas Ringſtede.
Thomas Scaravelli.
Thomas de Senonis.
Thomas Stubbs.
Thomas Thomaſinus.
Thomas de Trentaquatris.
Thomas Walleys *vel* Valois.
Thomaſinus de Ferraria.
Valerius Aragonus.
Venturinus de Bergomo.
Vercellinus de Vercellis.
Ugo de Prato.
S. Vincentius Ferrerius.
Vincentius de Maruegio.
Wernerus de Boris.
Anonymus *de tribus votis regularium* 467. a
Anonymi alii plures, *quos videſis ad calcem indicis Tomi primi.*
Illi omnes vel plerique ſermones de tempore, de Sanctis, de B. Virgine, Adventuales, & Quadrageſimales, varioſque ad clerum & populum ſcripſerunt.

QUI IN COMMODUM concionatorum opera locorum communium ediderunt, & in Tomo primo laudantur.

Chriſtophorus de Galuez.
Chriſtophorus de Mediolano.
Conradus de Halberſtatt.
Guillelmus Peraldus.
Humbertus de Romans.
Jacobus Toloſanus.
Johannes de Bromyard.
Johannes Caroli.
Johannes de Sancto Geminiano.
Marcus Adighieri.
Mauritius Bellovacenſis.
Nicolaus de Byart.
Nicolaus de Gorran.
Nicolaus de Hanapis.
Rainerius de Piſis.
Robertus Holkot.
Stephanus de Biſuntio.
Stephanus de Borbone.
Thomas Valleys.
Anonymus Toloſanus T. I. 476. b

De Arte prædicandi ſcripſerunt.

Arnoldus de Podio.
Hermannus Teuto.
Hugo Suethus
Robertus Holkot.
Silveſter de Marradio.
Thomas Valleys.
Anonymus T. I. 739. a

De Laudibus B. Virginis.

Albertus Magnus.
S. Antoninus.
Bertholdus Teuto.
Johannes de Bromyard.
Johannes Nyder.
Sanctius a Porta.
Thomas Toletanus.
Vincentius Bellovacenſis.
Anonymus Bernenſis T. I. 532. a

De Conceptione B. Virginis Tractatus.

Bernardus Guidonis.
Dominicus Carpane.
Dominicus de Catalonia.
Dominicus de Monteluporum.
Dominicus de Pantaleonibus.
Georgius Orter.
Giraudus Rainerius.
Guillelmus de Gannato.
Guillelmus Jordani.
Henricus de Hervordia.
Hieronymus Albertinius.
Jacobus Gil *vel* Ægidii.
Jacobus de Suſato.
Johannes Adæ.
Johannes Bricy.
Johannes Dominici Florentinus.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Monteſono.
Johannes Thomæ.
Johannes de Turrecremata.
Leonardus Ser-Uberti.
Nicolaus Eymerici.
Petrus de Vicentia.
Anonymi quinque vel ſex. *Videſis ad calcem indicis Tomi primi.*

De Miraculis B. Virginis.

Johannes Herolt.
Vincentius Bellovacenſis.

De Cultu B. Virginis per Roſarium.

Alanus de Rupe.
Bernardus Maja.
Jacobus Sprenger.
Johannes Excuria.
Anonymus Gallus.

CONCIONATORES TOMO ALTERO laudati.

Qui Sermones de Tempore, de Sanctis, de B. Virgine, Adventuales aut Quadrageſimales ediderunt, vel ſaltem MS *reliquerunt.*

Abrahamus Bzovius.
Adrianus Cardinale.
Adrianus de Latre.
Adrianus Nardot.
Ægidius Marcheſini.
Ægidius Dominicus Topiarius.
Ægidius Tutinus.
Alexander Cauda.
Alexander de Franciſcis.
Alexander Manerba.
Alexander Medices.
Alexander Sebille.
Alphonſus Cabrera.
Amandus Fremault.
Ambroſius de Altamura.
Ambroſius Capello.
Ambroſius Mariſſal.
Ambroſius Pelargus.
Andreas Moguer.
Andreas Perez.
Andreas Portulaga.

Digitized by Google

Andreas Ruiz.
Andreas Willart.
Angelus Gazzinus de Lugo.
Angelus Nuzza de Grottula.
Angelus Pientini.
Antoninus de Premiſlia.
Antoninus Stabili.
Antonius Abelli.
Antonius Alfano.
Antonius Beccarius.
Antonius de Brixia.
Antonius de Caceres.
Antonius de Claris.
Antonius Daydon.
Antonius Feo.
Antonius du Four.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Antonius de Ghiſlandis.
Antonius Juſtiniani.
Antonius Navarro.
Antonius Paraboſcus.
Antonius a Reſurrectione.
Antonius Roſa.
Antonius Salcedo.
Antonius Simeon.
Ardengus de Papia.
Armandus de Bellovisu.
Aſſuerus Engelgrave.
Auguſtinus Baretti.
Auguſtinus Ceraſola.
Auguſtinus Salvagus.
Baltazar Arias.
Baltazar Dreſſelius.
Baltazar Sorio.
Bartholomæus Premiſlienſis.
Bartholomæus Rondaninus
Bartholomæus de Scrivere.
Bartholomæus de Soncino.
Baſilius Amabilis.
Baſilius Pica.
Baſilius Vivin.
Bernardus Comenſis.
Bernardus de Lucemburgo.
Bernardus de Ponzano.
Carolus Bouquin.
Carolus Petri.
Carolus Rouſſel.
Cherubinus de Panzera.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Claudius Cortez.
Clemens Araneus.
Cornelius de Snexis.
Cyprianus Uberti.
Damianus Alvarez.
Didacus Deça.
Didacus de Horozco.
Didacus de Victoria.
Didacus Yangas.
Didacus de Zamora.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Britius de Arimino.
Dominicus Codagli.
Dominicus Dalli.
Dominicus Gallianus.
Dominicus Guerard.
Dominicus a Pace.
Dominicus de Sanctis.
Dominicus Sparafora.
Durandus de Croſo.
Euſtachius Dalei.
Euſtachius de Roſario.
Fabianus Bierxovius.
Ferdinandus de Herrera.
Franciſcus Chauchemer.
Franciſcus de Cordua.
Franciſcus Falconi.
Franciſcus Fontana.
Franciſcus Lerma.
Franciſcus Palau.
Franciſcus de Sobrecaſas.
Franciſcus Tömmæ.
Gaillardus de Petra.
Gaſpar Peruſinus.
Georgius de Aguaio.
Godefridus a Mierlo.
Gregorius Maldonatus.
Gregorius Noralius.
Guillelmus Oonſelius.
Guillelmus Pepin.
Guillelmus Rainaud.
Henricus Hexxermans.
Henricus Hilden.
Henricus van Oyenburch.
Hieronymus le Brun.
Hieronymus Ercolani.
Hieronymus Faſellus.
Hieronymus Gianotti.
Hieronymus Juſtiniani.
Hieronymus Pereira.
Hieronymus Maria Rendina.
Hieronymus Sellan de Lanuza.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Hyacinthus Baluze.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Dargombat.
Hyacinthus Frederix.
Hyacinthus Suſcius.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Affinati.
Jacobus Beauvaire.
Jacobus Faber.
Jacobus Hyacinthus Fejacques.
Jacobus Fourré.
Jacobus Louvet.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Jacobus Taſſart.
Jacobus Zacchia.
Ignatius Coutiño.
Ignatius Genuzio.
Illephonſus Giron.
Innocentius Bignami.
Innocentius Cybo.
Innocentius de Spada.
Joachimus Papienſis.
Johannes Blacx.
Johannes Breton.
Johannes Caſalas.
Johannes Charron.
Johannes Clerée.
Johannes de la Cruz.
Johannes Dedinger.
Johannes Dietemberg.
Johannes Dumæus.
Johannes Faber ab Hailbruno.
Johannes Faber a Leuxurco.
Johannes Faber arch. Tarſenſis.
Johannes de Fabriano.
Johannes Fourré.
Johannes Freilinex.
Johannes Gallo.
Johannes Granada.
Johannes Guiencurt.
Johannes Gutierrez.
Johannes des Holins.
Johannes de Luna.
Johannes Lupicinus.
Johannes de Mata.
Johannes Menigand.

Johannes de Monluc.
Johannes Mormentin.
Johannes de Paliz.
Johannes Reynardi.
Johannes Ricciardi.
Johannes Segobienſis.
Johannes de Torreblanca.
Johannes Alexander Ruſca.
Johannes Andreas Coppenſtein.
Johannes Baptiſta Coſtigliolę.
Johannes Baptiſta Cuerani.
Johannes Baptiſta Fini.
Johannes Baptiſta de Franchis.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Johannes Laurentius Cairoſa.
Johannes Leonardus Geay.
Johannes Leonardus Uva.
Johannes Ludovicus Bona.
Johannes Ludovicus Gomez de Solis.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Maria Solarius.
Johannes Paulus Demora del Maro.
Johannes Thomas de la Torre.
Joſephus Luquian.
Joſephus Senault.
Juſtinianus Daineſi.
Lazarus Daſſier.
Livinus Bondius.
Lucas de Leopoldo.
Ludovicus Maria Agudi.
S. Ludovicus Bertrandus.
Ludovicus Auguſtinus Caſtellus.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Granatenſis.
Ludovicus de Luere.
Ludovicus Seſti.
Marcus Maffeus.
Marcus Antonius Seraphini.
Matthæus Lulmus.
Matthæus Mazotus.
Matthias Liropius.
Matthias Zittardus.
Maurus Arighetti.
Medardus de Leval.
Melchior Pou.
Michael Aviſati de Fontanaroſa.
Michael Borzinus.
Michael Franciſci de Inſulis.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Natalis Deſlandes.
Nicolaus Alexius de Peruſio.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus a Cruce.
Nicolaus Fabroni.
Nicolaus Lepori.
Nicolaus Lorini.
Nicolaus Neelſius.
Nicolaus Riccardi.
Nicolaus Venne.
Odoardus Pius Felina.
Olivarius de Cailly.
Olivarius Fournier.
Onuphrius Clemens.
Paſchalis de la Fuencaſta.
Paulus Ludovicus Greppi.
Paulus Rechiedeus.
Paulus Zizuri.
Petrus Bacherius.
Petrus Bejerano.
Petrus Brun.
Petrus Calvo.
Petrus le Clerc.
Petrus de la Coſte.
Petrus Covarruvias.
Petrus Doré.
Petrus Dyvolé.
Petrus Martyr Feſta.
Petrus Franchinus.
Petrus Martyr Locatellus.
Petrus Maria Paſſerinus.
Petrus de Portocarrero.
Philippus de Acoſta.
Philippus Bozzolo.
Philippus Muzotus.
Pipinus Roſa.
Pius de Middelere.
Raimundus Bonfilio.
Raimundus Hezecques.
Raimundus de Lannoy.
Raimundus Matthys.
Rainerius Jacobſen.
Raphael delle Columbe.
Raphael de Laminetz.
Robertus de Bonomonte.
Robertus Guellin.
Robertus de Noia.
Rochus Mammerot.
Rodulphus Clutius.
Sanctes Francus.
Sanctes Pagninus.
Sebaſtianus Michaelis.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Silveſter Mozzolini de Prierio.
Simon Bazin.
Simon Okolski.
Simon Medices.
Sixtus de Vicedominis.
Stephanus Paris.
Stephanus Sicheus.
Thomas Maria Bracchus.
Thomas Caiani.
Thomas de Calviſano.
Thomas Maria Carrafa.
Thomas de Coſpis.
Thomas Donati.
Thomas Aloyſius de Francavilla.
Thomas Mazza.
Thomas le Paige.
Thomas da Penha.
Thomas Ramon.
Thomas Rebulloſa.
Thomas Remy.
Thomas de Sierra.
Thomas Maria Spada.
Thomas de Trans.
Valerianus de Soncino.
Vincentius d'Areanea del Muro.
Vincentius Baron.
Vincentius Ludovicus de Benedictis.
Vincentius Candidus.
Vincentius Niſſus.
Vincentius Maria Orſini.
Vincentius Ratier.
Vincentius Romano.

Panegyricos ſanctorum alii plures alii pauciores plerique vulgaribus linguis ediderunt.

Albertus Zennerus.
Alphonſus Bocconus.
Ambroſius Anſanus Tantucci.
Andreas Willart.
Antonius Garzoni.
Antonius de Lorea.
Antonius de Peñaranda.
Antonius de Souſa.

Antonius de Souſa.
Antonius Spennatus.
Athanaſius Baſco.
Bartholomæus Guillelmi.
Bartholomæus Miranda.
Bartholomæus de Triviolo.
Baſilius Ferri.
Bernardinus Gauſſinus.
Cæſar Ludovicus Samminiati.
Camillus Ballioni.
Criſtophorus de Torrez.
Coſmus Maria Altogradi.
Didacus Ximenez Arias.
Dominicus de Turre.
Donatus Carneſecchi.
Emmanuel Rebello.
Federicus Maria Tadini.
Franciſcus Palmiero.
Hieronymus Cavallari.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus de Urbina.
Hyacinthus Maria Anti.
Jacobus Hyacinthus Fejacques.
Ignatius del Nente.
Johannes Slotanus.
Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Johannes Baptiſta Mazzoleni.
Johannes Baptiſta Pecchio.
Johannes Dominicus Leonius.
Johannes Dominicus Mazza.
Johannes Franciſcus da Reggio.
Joſephus Maria Viſconti.
Joſephus Thomas Riotta.
Leonardus de Utino junior.
Ludovicus Juſtiniani.
Ludovicus de la Oliva.
Magdalius Jacobus Goudanus.
Marcellus de Cavaleriis.
Marcus Doufrere.
Marcus Pius Pini *vel* Pinos.
Michael Torrez.
Nicolaus Bruyere.
Nicolaus Maria Gennaro.
Paulus Alpherius.
Paulus Caraccioli.
Paulus Minerva.
Petrus Baſelius.
Petrus de Cueto.
Petrus Deça.
Petrus Joſeph Mari.
Rolandus Rouſſel.
Thomas Aranha.
Thomas d'Avalos.
Thomas Maria Bracchi.
Thomas du Jardin.
Thomas Pantani.
Vincentius Clerici.
Vincentius Maria Orſini.
Vincentius Maria Saſſetti.

Silva locorum communium pro concionibus.

Alexander Manerba.
Antonius Cheſnoy.
Antonius Daydon.
David Lenfan.
Didacus Alvarez.
Eucherius Bonetus.
Franciſcus Combefis.
Georgius Vertetus.
Gerardus Moſanus.
Guillelmus Oonſelius.
Henricus van Oyenburchi.
Hieronymus Fonſeca.
Hieronymus Gattico.
Hippolytus Maria Paraſcandolo.
Hyacinthus Maria Baiardus.
Hyacinthus Chalvet.
Hyacinthus Serraõ.
Jacobus Archimbaud.
Johannes Auguſtinus Balbus.
Johannes Carolus Ducos.
Johannes Freylinck.
Johannes Gallo.
Johannes Lopez.
Johannes Benedictus Perazzo.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Berardi.
Paulus Griſaldi.
Raimundus Hezecques.
Rainerius de Piſis a Johanne Nicolai illuſtratus.
Severinus Lubomlius.
Thomas de Truxillo.
Vincentius Ferrini.
Vincentius Perſio.

Eloquentia Chriſtiana illuſtrata.

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Auguſtinus Salurius.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Didacus a Victoria.
Jacobus Louvet.
Jacobus a Sancto Dominico.
Joſephus Bonaventura Pons.
Ludovicus Granatenſis.
Michael Zanardi.
Natalis Alexandre.
Raphael Filamondo.
Sebaſtianus Gaudioſo.
Vincentius Seiglier.

Tractatus de laudibus B. Virginis ediderunt.

Abrahamus Bzovius.
Alexander de le Cambre Eſpinoy.
Ambroſius Brandi.
Ambroſius Capello.
Andreas Mendez.
Andreas Willart.
Antonius Barbieux.
Antonius de Collemancio.
Arnoldus Nylen.
Baltazar de Ayala.
Baltazar de Sorio.
Bernardus de Lucemburgo.
Carolus Rouſſel.
Cornelius Woons.
Dominicus Britius.
Franciſcus Hyacinthus Choquetius.
Franciſcus a Cruce.
Franciſcus Figueroa.
Henricus Hilden.
Hieronymus Henneguier.
Hieronymus Nichiſola.
Jacobus Cabanes.
Jacobus Teyſſier.
Johannes Vander Camen.
Johannes de Portugal.
Johannes Ricciardi.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes Baptiſta de Franchis Spinola.
Johannes Bartholomæus Ferrus de Lugo.
Juſtinus Miechovienſis.
Laurentius Gutierrez.
Lucas Fernandez de Ayala.
Ludovicus de Torrez.
Ludovicus Venegas.

Marcus Antonius Sterni.
Mauritius de Villaprobata.
Melchior Pou.
Michael Franciſci de Inſulis.
Michael Archangelus Nanni.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus Malinelli.
Nicolaus Ricardi.
Petrus Caſtruccius.
Petrus Martyr Moxet.
Petrus Martyr Volcart.
Piatus Heylincx.
Raimundus Bonfilio.
Raimundus Ladeſou.
Raimundus de Sancta Corona.
Raphael Badius.
Stephanus Mendez.
Thomas Aloyſius de Francavilla.
Thomas Menghini de Albacina.
Thomas Ramon.
Thomas le Roy.
Vincentius d'Areania.

De conceptione B. Virginis tractatus ediderunt.

Albertus Duimius de Gliricis.
Ambroſius Catharinus Politi.
Bartholomæus Spiña Piſanus.
Carolus Jouy.
Didacus de Aſtudillo.
Didacus de las Cucharetas.
Franciſcus de la Cruz.
Hyacinthus Maidalchini.
Hyacinthus de Parra.
Innocentius Pencini.
Johannes Baptiſta de Marinis.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes de Ribas y Caraſquilla.
Laurentius Gutierrez.
Petrus Eſquivel de la Porta.
Petrus Martyr a Sancto Gervaſio.
Reginaldus Lucarinus.
Thomas Cajetanus.
Thomas Caſellius.
Thomas Pedroché.
Thomas Turcus.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Bandellus.
Wigandus Wirt.
Anonymus. T. II 619. a.

De Societatibus SS. Nominis Dei & Roſarii B. Virginis ſcripſerunt.

Abrahamus Bzovius.
Abrahamus Vande Grein.
Ægidius de Lallaing.
Alanus Bouchot.
Alanus Culpen.
Albertus Brandanus.
Albertus Caſtellanus.
Albertus de Loncin.
Alexius de Arze y Manſilla.
Alphonſus Fernandez.
Alphonſus de Ribera.
Ambroſius de Altamura.
Ambroſius Brandi.
Ambroſius Capello.
Andreas Flores.
Andreas Gianetti.
Andreas Rovetta.
Angelicus Petricelli.
Angelus Fiorillo.
Angelus Pientini.
Angelus Rampi.
Antoninus Alvarus.
Antoninus Reginaldus.
Antoninus Stabili.
Antonius Alard.
Antonius Barbieux.
Antonius Cheſnoy.
Antonius Gambier.
Antonius de Luque.
Antonius Maller.
Antonius Rozado.
Antonius Soler.
Archangelus Caraccia.
Archangelus Gozzeus.
Archangelus Manſueti.
Auguſtinus Petretti.
Baltazar Johannes Roca.
Bartholomæus ab Angelo.
Bartholomæus Caranza.
Bartholomæus Premiſſienſis.
Baſilius Ferri.
Baſilius Pica.
Benedictus Zoioſus.
Bernardus de Lucemburgo.
Bernardus de Ponzano.
Calixtus de Miſanello.
Carolus Claeiis.
Carolus Myleman.
Carolus Rouſſel.
Claudius Cortez.
Conradus Zittardus.
Cornelius de Snexis.
Cyprianus Uberti.
Didacus de Ojea.
Didacus de Victoria.
Dominicus ab Arbore.
Dominicus de Arteaga.
Dominicus Guerard.
Dominicus Janſſenſboy.
Dominicus Riera.
Dominicus a Sancta Cruce.
Euſtachius Meyer.
Euſtachius de Piſis.
Felix Piazzi.
Ferdinandus de las Navas y Pineda.
Franciſcus Arnoul.
Franciſcus Maria Blancus.
Franciſcus Hyacinthus Choquetius.
Franciſcus Deurwerders.
Franciſcus Doompſius.
Franciſcus Fontana.
Franciſcus Janſſens Elinga.
Franciſcus Joyeulx.
Franciſcus Letoffé.
Franciſcus Maidalchini.
Franciſcus Mayer.
Franciſcus Meſpolié.
Franciſcus de Mexia.
Franciſcus Orſucci.
Goſwinus Henrici.
Gregorius Lombardelli.
Guillelmus Nicolai.
Guillelmus Pepin.
Guillelmus van Scriech.
Henricus Hilden.
Henricus Caldenhaven.
Hieronymus Celentano.
Hieronymus de Florentiola.
Hieronymus Gattico.
Hieronymus Taix.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Hyacinthus Bec.
Hyacinthus Cambi.

Digitized by Google

Hyacinthus Campolus.
Hyacinthus Ravicini.
Hyacinthus Maria Roſcianus.
Hyacinthus Schellens.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Bleda.
Jacobus Buyens.
Jacobus Favre des Blains.
Jacobus Gualtieri.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus Zennati.
Johannes de Arenzano.
Johannes Bernard.
Johannes Bigault.
Johannes Geſnerus.
Johannes Lamitault.
Johannes Micon.
Johannes de Montoya.
Johannes de la Mote.
Johannes Renard.
Johannes Ricciardi.
Johannes de Rueda.
Johannes de Salodio.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes Teſtefort.
Johannes de Torreblanca.
Johannes Andreas Coppenſtein.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptiſta Cuerani.
Johannes Baptiſta de Franchis.
Johannes Baptiſta van Ketwig.
Johannes Baptiſta Mazzoleni.
Johannes Baptiſta Priantes.
Johannes Baptiſta Riccardi.
Johannes Carolus Ducos.
Johannes Chriſtianus Itſtein.
Johannes Jacobus Percin.
Johannes Maria Bertinus.
Johannes Maria Solari.
Johannes Michael Cavalieri.
Johannes Paulus Demora del Maro.
Johannes Petrus Gripheus.
Johannes Vincentius Bernard.
Joſephus Mayol.
Joſephus Maria Zucchi.
Lactantius Guarinonus.
Laurentius Loyero.
Leonardus Foſſeus.
Ludovicus Bidault.
Ludovicus Hortenſius Cigala.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Gomez de Solis.
Ludovicus Juſtiniani.
Ludovicus van Meyere.
Ludovicus Venegas.
Ludovicus Wliengue.
Marcellus Craſſus.
Marcus Antonius Sterni.
Marcus a Weida.
Marianus Panormitanus.
Marinus Cerchiari.
Matthæus de Bie.
Matthæus Laiſné.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Varacenſis.
Michael Franciſci.
Michael Angelus Nanni.
Michael Ophovius.
Michiel de Regio.
Michael Tramus.
Nicolaus Dias.
Nicolaus Fatou.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Strata.
Onuphrius Eliſius.
Paulinus Berardini.
Paulus Maria Faventinus.
Paulus Lactantii.
Paulus Zazuri.
Petronius Martini.
Petrus de Alcala alter.
Petrus Bladier.
Petrus de Bollo.
Petrus de Chanterenne.
Petrus Criſpo.
Petrus Emmanuel.
Petrus Louvêt.
Petrus de Montenigro.
Petrus Martyr Morallis.
Petrus Pelican.
Petrus Martyr Romanius.
Petrus Symars.
Philippus Angelini.
Philippus de Meneſes.
Philippus Wannemacker.
Piatus Heylincx.
Raimundus Fini da Lodi.
Raimundus Ladeſou.
Reginaldus de Accetto.
Reginaldus Badeo.
Reginaldus Bononienſis junior.
Reginaldus Oliver.
Reginaldus Spadoni.
Seraphinus Banqui.
Seraphinus Pennachius.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Siccus.
Stephanus le Clou.
Stephanus Meney.
Thomas Bafarull.
Thomas Borelli.
Thomas Maria Boſius.
Thomas Maria Bracchi.
Thomas Coſſu.
Thomas le Paige.
Thomas Parmentier.
Thomas le Roy.
Thomas Tables.
Thomas de Valgornera.
Valerianus Litvanides.
Vincentius de Boſna.
Vincentius Calogerus.
Vincentius Ferreres.
Vincentius Henſbergius.
Vincentius Paganus.
Vincentius Roqueta
Vincentius Willart.
Anonymus Peruſinus. T. II. 424. a.
Anonymus Flander. T. II. 581. a.
Anonymus Romanus. T. II. 757. b.
Anonymus Parmenſis. T. II. 757. b.
Anonymus. T. II. 824. a.
Anonymus. T. II. 394. b.

ACTIONES ET ORATIONES LATINAS eruditas & elegantes plures noſtri a ſe habitas ediderunt & primo in conciliis generalibus, quæ cum actis ſervantur.

In Lugdunenſi altero.

Petrus de Tarentaſia tum epiſcopus Oſtienſis.

In Piſano.

Leonardus Statii de Datis.
Jacobus Arigonus epiſcopus Laudenſis.

In Conſtantienſi.

Alli iidem &
Johannes Dominici cardinalis Raguſinus.
Martinus Porée epiſcopus Atrebatenſis.
Sanctius Mulierii epiſcopus Oleronenſis.
Ludovicus de Valleoleti orator regis Hiſpaniæ.
Theodorus orator regis Poloniæ.
Theobaldus de Saxonia.
Johannes de Podionucis epiſcopus Catanenſis.

In Papienſi & Senenſi.

Leonardus Statii de Datis.

In Baſileenſi.

Johannes Raguſinus.
Johannes de Turrecremata.
Johannes de Montenigro.
Andreas archiepiſcopus Rhodius.
Johannes Nyder.
Nicolaus Jacquerius.

In Ferrarienſi Florentiam poſtea tranſlato.

Andreas Rhodius jam laudatus.
Johannes de Montenigro.
Johannes de Turrecremata.
Bartholomæus Lapatius.
Hieronymus Johannis.

In Lateranenſi ultimo.

Thomas de Vio Cajetanus.

In Tridentino.

Albertus Duimius de Gliricis.
Alexius Figliuccius.
Ambroſius Catharinus Politi.
Ambroſius Storck *vel* Pelargus.
Bartholomæus de Carrança.
Bartholomæus de Mirandula.
Camillus Campegius.
Dominicus Soto.
Franciſcus Forerius.
Georgius a Sancto Jacobo.
Henricus de Tavora.
Johannes de Ludeña.
Marcus Laureus.
Seraphinus Cavalli.

In Synodis variarum Diœceſium.

Ambroſius Catharinus Politi.
Ambroſius Storx *vel* Pelargus.
Andreas Reſendius.
Claudius de Spina.
Marcellus Cavalieri.
Vincentius Maria Orſini.

Sermones Latinos ſolemnes in facello Summi pontificis eo præſente habitos ediderunt.

Bartholomæus de Miranda.
Dominicus Gravina.
Euſtachius Locatellus.
Ignatius Cianres.
Johannes Gactus *vel* Gattus.
Marcus Maffeus.
Nicolaus Lorini del Monte.
Nicolaus Riccardi.
Nicolaus a Schomberg *vel* Sciomberg.
Paulus de Francis.
Petrus Maria Paſſerinus.
Raimundus Capiſucchi.
Thomas Radini.
Thomas de Vio Cajetanus.
Zenobius Acciaioli.

ORATIONES PANEGYRICAS Sanctorum Latinas elegantes ediderunt.

S. Dominici.

Albertus le Creux.
Johannes Dominicus Lionius.
Petrus Blandin.
Petrus Ægidius van Waleghem.
Thomas de Avalos.

S. Thomæ de Aquino.

Adrianus a Cruce.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Baſilius Ferri.
Bernardinus Gauſſinus.
Chriſtophorus de Torres.
Didacus de Morales.
Franciſcus Hyacinthus Choquetius.
Franciſcus van Ranſt.
Gregorius Donatus.
Hieronymus Henneguier.
Hyacinthus Balada.
Ignatius Cianres.
Ignatius Galvão.
Johannes Gallo.
Johannes Ambroſius Barbavara.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Baptiſta Silveſter.
Johannes Bartholomæus Ferrus.
Johannes Maria Avila.
Johannes Thomas de Puteobonello.
Joſephus Maria Zucchi.
Latinus Paganus Urſinus.
Leonardus de Paſſano.
Martinus Harney.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Janſſenſius.
Norbertus Scheneyder.
Petrus le Clerc junior.
Raimundus Capiſucchi.
Raimundus Zanobi.
Reginaldus Lucarinus.
Seraphinus Maio.

S. Antonini.

Thomas Buoninſegni.

S. Hyacinthi.

Johannes Chryſoſtomus Trabicinus.

S. Pii V in Sacello pontificio.

Thomas Maria Minorelli.

S. Antonii de Padua.

Antonius Spennatus.

Orationes Latinas eruditas & elegantes pro variis occaſionibus habuerunt.

Adrianus de Latre.

Albertus

Albertus Mailland.
Alexander Medices.
Andreas Reſendius.
Antoninus Maſſoulié.
Antonius de Beccaria.
Antonius Spennatus.
Barnabas Bernardi.
Bartholomæus Morrarius.
Benedictus Marabotti.
Deſiderius Scalia.
Dominicus Maranta.
Dominicus Veyrier.
Euſtachius Dalei.
Euſtachius Plateſius.
Fabianus Bircovius.
Franciſcus Penon.
Franciſcus Silveſter.
Hieronymus Balbus.
Hieronymus Picaferta.
Hieronymus Vielmius.
Innocentius Pencini.
Johannes Caroli.
Johannes de Ferraria.
Johannes de Lixbona.
Johannes de Monluc.
Johannes a Myrica.
Johannes Slotanus.
Johannes Baptiſta Braceſchi.
Johannes Baptiſta Civegna.
Johannes Baptiſta de Martinengo.
Johannes Dominicus Lionius.
Iſidorus de Iſolanis.
Ludovicus Campana.
Matthæus Bandellus.
Matthias Aquarius.
Michael de Ribera.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Neelſius.
Olivarius Fournier.
Petrus Antonii.
Petrus Bacherius.
Petrus du Four.
Petrus Ranzanus.
Petrus Martyr Scandariati.
Paulus Griſaldus.
Philippus Griveau.
Philippus Manna.
Philippus Wannemacerus.
Reginaldus Cecchini.
Seraphinus de Vannis.
Sixtus Medices.
Thomas de Calviſano.
Thomas de Capitaneis.
Thomas Roſa de Aquila.
Thomas Stella.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Cremona.
Zenobius Acciaioli.

Orationes ſolemnes pleraſque Academicas linguis ſuis vulgaribus ediderunt.

Antonius de Reſurrectione.
Antonius de Souſa junior.
Bartholomæus de Triviolo.
Emmanuel Rebello.
Franciſcus Maidalchini.
Gaſpar ab Aſcenſione.
Innocentius Cybo.
Johannes Martinez.
Johannes Baptiſta Braceſchi.
Johannes Benedictus Pollamme.
Johannes Dominicus Lionius.
Johannes Nicolaus Ciminelli.
Joſephus Thomas Riotta.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Riccardi.
Paulus Ludovicus Greppi.
Paulus Rechiedei.
Reginaldus Sgambati.
Thomas Maria Carrafa.

Orationes funebres ad omne genus hominum ediderunt.

Antonius de Salazar Cavallero.
Benedictus Britannicus.
Johannes a Sancto Geminiano.

Orationes funebres virorum & mulierum principum alias Latine alias linguis vulgaribus ediderunt.

Adrianus Cardinale.
Alphonſus de Cabrera.
Antoninus Guercio.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Antonius Goudin.
Antonius Mergara.
Baſilius Amabilis.
Bernardus Guyard.
Cherubinus Vecci da Morcone.
Chriſtophorus de Torrez.
Claudius Combet.
Dominicus le Brun.
Elias Couraud.
Fabianus Bircovius.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus Hyacinthus Choquet.
Franciſcus Cicada.
Franciſcus Orſucci.
Franciſcus Vivero.
Gabriel Aleſſandri.
Godefridus Marcquis.
Guillelmus Parvi.
Hieronymus Bigarella.
Hieronymus Capalla.
Hyacinthus Charpignon.
Hyacinthus Serroni.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Arigonius.
Jacobus Hyacinthus Fejacq.
Jacobus Fourré.
Jacobus le Hongre.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Innocentius Cybo.
Johannes Caſalas.
Johannes Faber Auguſtanus.
Johannes Faluel.
Johannes Antonius d'Aubermont.
Johannes Dominicus Lionius.
Johannes Jacobus Ducros.
Johannes Leonardus Geay.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Joſephus Andreas Lucarini.
Joſephus Maria Viſconti.
Joſephus Thomas Riotta.
Julianus Sage.
Ludovicus Maria Nozzi.
Ludovicus Vincentius de Benedictis.
Ludovicus Vita.
Manuel Garço.
Marcus Doufrere.
Martinus Harney.
Mathurinus Gaultier.
Matthæus Bandellus.
Matthæus de Caſtillo.
Matthias Zittardus.
Michael Borzinus.
Natalis Deſlandes.

Paulus Garra.
Paulus Minerva.
Petrus Damour *vel* de Amore.
Petrus Majorana.
Petrus Ranzanus.
Petrus de Tarentasia.
Philippus Wannemakerus.
Raimundus de Comitibus.
Raimundus Mathys.
Raphael Ripa.
Reginaldus de Montoro.
Remigius Nanni.
Salvator Ascanio.
Simon Basin.
Stephanus Paris.
Thomas de Acquaviva.
Thomas le Paige.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Maria Orsini.
Vincentius Ratier.
Vincentius Maria Sassetti.

PHILOSOPHIA ILLUSTRATA.

Quadam veterum philosophorum opera e Graco Latine verterunt.

Georgius Antonius Vespuccius.
Guillelmus de Moerbeka.
Henricus Kosbein.

In omnes aut saltem aliquos Aristotelis libros commentaria ediderunt hi Tomo I. laudati.

Abrahamus Waldensis.
Ægidius de Lessinia.
Albertus de Janua.
Albertus Magnus.
Albertus de Orlamide.
Albertus de Saxonia.
Andreas de Modoetia.
Andreas de Turre.
Andreatius de Camerino.
Antonius de Carlenis.
Antonius de Nazario.
Armandus de Bellovisu;
Arnoldus de Prato.
Augustinus Marciagninus.
Baptista de Fabriano.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Bononiensis.
Benedictus de Soncino.
Bernardus de Trilha.
Bertholdus de Maisberch.
Boetius Dacus.
Bombologninus de Gaviano.
Boverus Bernensis.
Christophorus Molhusensis.
Conradus de Æsculo.
Conradus de Halberstatt.
Dominicus de Flandria.
Dominicus de Pantaleonibus.
Dominicus de Strelleopardis.
Durandus de Sancto Portiano.
Erasmus Frisner.
Franciscus Nardus.
Franciscus de Prato.
Gaspar a Sancto Johanne.
Georgius de Cascano.
Georgius de Peyra.
Gerardus de Hancinis.
Gerardus Mindensis.
Gerardus de Monte.
Gratiadei Æsculanus.
Guido Argentinensis.
Guido de Ghetiis.
Guido Marguetati.
Guillelmus Berhus.
Guillelmus Macxelelfield.
Guillelmus Rothwel.
Guillelmus Sudre.
Henricus Hazer.
Hermannus Augustanus.
Hervæus Natalis.
Hieronymus de Janua.
Hieronymus Savonarola.
Hugo de Bilhon.
Humbertus de Albicis.
Jacobus de Ferraria.
Jacobus de Firmiano.
Jacobus de Janua.
Jannius de Pistorio.
Joachimus Turrianus.
Johannes Ægidius.
Johannes Anglus.
Johannes Capreolus.
Johannes Christophori.
Johannes Corisbenus.
Johannes de Gallicis.
Johannes Linconiensis.
Johannes Parisiensis uterque.
Johannes Preslawitz.
Johannes de Reate.
Johannes de Riccio.
Johannes Sanantinus.
Johannes de Spernegalle,
Julius Dacus.
Lambertus de Autissiodoro.
Leonardus de Datis.
Leonardus de Utino.
Ludovicus de Ferraria.
Ludovicus Longo.
Martinus de Bitunto.
Martinus de Janua.
Moneta Cremonensis.
Nicolaus Augusta.
Nicolaus Eymerici.
Nicolaus de Treveth.
Nicolaus de Troia.
Nicoluccius de Æsculo.
Oliverius Brito.
Paulus Barbus Soncinas.
Paulus Gualducci.
Paulus de Venetiis junior.
Petrus Hispanus.
Petrus Monticellus.
Petrus de Tarentasia.
Philippus de Ferraria.
Philippus de Rusinis.
Reginaldus de Priverno.
Remigius Clarus.
Ricardus Winchelsey.
Robertus Eboracensis.
Robertus Holxot.
Robertus Kilwardby.
Stephanus de Garexio.
Stephanus de Reate.
Theodoricus Teuto, & alter Saxo.
Theophilus de Cremona.
S. Thomas de Aquino.
Thomas de Iorz.
Thomas de Sutton.
Thomas Teuto.
Thomas Walleys.
Vercellinus de Vercellis.
Vincentius Merlinus, & Anonymi tres.

Digitized by Google

Iſti Tomo altero laudati.

Ægidius Lallaing.
Ægidius Marcheſinius.
Agapetus Ugoni.
Albertus Oſwaldus.
Alexander Pini.
Alexander Sebille.
Alexius Figliuccius.
Alphonſus de Marcho.
Alphonſus de Villalpando.
Ambroſius de Altamura.
Angelicus Petricelli.
Angelus Eſtanyol.
Angelus Julianus.
Angelus Mirabinus.
Angelus de Senis.
Angelus de Seſtro.
Angelus Wirzbowic.
Antonius Beccaria.
Antonius de Eſpinoſa.
Antonius Goudin.
Antonius Irribarcyra.
Antonius Spennatus.
Antonius Varrejam.
Antonius de Vio.
Auguſtinus Eſbarroja.
Auguſtinus de Guidutiis.
Auguſtinus Petretti.
Barnabas de Gallego.
Bartholomæus Manzolus.
Blaſius Verdu a Sans.
Chryſoſtomus Javellus.
Clemens Gifonellus.
Conſtantinus Coccianus.
Cornelius Vranx.
Coſmas de Lerma.
Cyprianus Benetus.
Didacus Maſius.
Didacus Ortiz.
Dionyſius Leone da Leccio.
Dionyſius Plageſe.
Dominicus Aurnhammer.
Dominicus Baltañas de Mexia.
Dominicus Bañez.
Dominicus Lynze.
Dominicus Maria Pozzobonello.
Dominicus Soto.
Eugenius Brutus.
Euſtachius Dalei.
Franciſcus de Araujo.
Franciſcus a Cruce.
Franciſcus Deurwerders.
Franciſcus Felix.
Franciſcus Hieronymus.
Franciſcus Manca de Prado.
Franciſcus Silveſter.
Franciſcus Tomma.
Gentianus Billaud.
Georgius Mediolanenſis.
Gregorius Natalius.
Guillelmus Seguier.
Henricus Saccardi.
Hieronymus Armellini.
Hieronymus Camargo.
Hieronymus Contarini.
Hieronymus de Fornariis.
Hieronymus Gavaterus.
Hieronymus de Monopuli.
Hieronymus Papinus de Lauda.
Hippolytus Maria Beccaria.
Hyacinthus de Parra.
Hyacinthus Petronius.
Jacobus Brunus de Scigliano.
Jacobus Carapreſa.
Jacobus Caſimirus Guerinois.
Jacobus Rhodiginus.
Januarius Maria de Afflictis.
Johannes Benedicti.
Johannes Dullardus.
Johannes Hecquet.
Johannes Martinez de Prado.
Johannes de Montagnuolo.
Johannes Renard.
Johannes Sanchez Sedeño.
Johannes a Sancto Thoma.
Johannes Syri Vadanus.
Johannes Tricaſius.
Johannes de Vaſconcellos.
Johannes Alexander Ruſcha.
Johannes Chryſoſtomus de Bagnuolo.
Johannes Dominicus Agnani.
Johannes Dominicus Montagnoli.
Johannes Franciſcus Beatus.
Johannes Maria de Garexio.
Johannes Thomas Pureobonellus.
Joſephus Maria Bonetti.
Joſephus Matia Zucchi.
Iſidorus de Iſolanis.
Julius Maria Gentile.
Ludovicus Calchi.
Ludovicus Bertrandus Loth.
Marcus de los Huertos.
Matthias Aquarius.
Mauritius de Gregorio.
Melchior Coronado.
Michael de Aſti.
Michael Borzinus.
Michael Saraverius.
Michael Zanardi.
Nicolaus Amu.
Nicolaus Maria Gennaro.
Nicolaus Moſticenſis.
Paulus Maria Canninus.
Paulus Grifaldus.
Paulus Manna.
Paulus Zucca.
Petrus Bachot.
Petrus Caſtruccius.
Petrus Crockart.
Petrus Paulus Giannerinus.
Petrus Olivarii.
Raimundus Mailhat.
Raimundus Orz.
Raphael Ceraſo.
Raphael Ripa.
Reginaldus de Montoro.
Robertus Ranuccius.
Samuel de Lublino.
Sebaſtianus de Taurominio.
Seraphinus Banchelli.
Seraphinus Piccinardi.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Sircus.
Silveſter de Prierio.
Sixtus Medices.
Stephanus Carviſius.
Stephanus Guaraldus de Cento.
Thomas Badia.
Thomas Buoninſegni.
Thomas Maria Giovi.
Thomas Limatola.
Thomas Mazza.
Thomas Mercado.
Thomas Minaldi.
Thomas del Monaco.
Thomas Mutinenſis.

Thomas Peregrinus.
Thomas Albertus Tranquillus.
Thomas de Vio Cajetanus.
Valentinus Camers.
Valerianus Polonus.
Vincentius Baraterius.
Vincentius Calci.
Vincentius Caquetius.
Vincentius Maria Cimarelli.
Vincentius Duchna.
Vincentius Ercolani.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Niffus.
Vincentius Pons.
Vincentius Preti.
Vitus Ulpius de Matera.

Philoſophiam novam aggreſſi ſunt.

Jordanus Brunus.
Thomas Campanella.

Tractatus philoſophia ſpeciales eruditos & elegantes ediderunt.

Albertus Paſcaleus.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Borromeus Baſacomarius.
Franciſcus Bernerius.
Hieronymus Contarini.
Hieronymus Correa.
Hieronymus Savonarola.
Jacobus Rebulloſa.
Matthæus Bandellus.
Paulinus Berti.
Simon Roger.

Hiſtoriam naturalem illuſtrarunt.

Albertus Magnus.
Henricus de Hervordia.
Theodericus Teuto.
Thomas de Cantimprato.
Vincentius Bellovacenſis.
Anonymus T. I 666. b

De immortalitate animæ humanæ ſpeciales tractatus ediderunt.

Antonius Marrapha de Martina.
Bartholomæus Fumus.
Bartholomæus de Spina.
Chryſoſtomus Javellus.
Franciſcus Romeus.
Hieronymus Capredonius.
Hieronymus de Fornariis.
Jacobus de Campharo.
Jacobus Naclantus.
Iſidorus de Iſolanis.
Lucas Bettini.
Philippus de Barberiis.
Robertus Holxot.
Thomas Badia.
Vincentius Colzado.

Medicam ſcientiam illuſtrarunt.

Albertus Magnus.
Daniel de Bœuf.
Daniel Bucretius.
Donatus Deremita.
Franciſcus Arnoul.
Henricus Daniel.
Henricus a Sancto Bartholomæo del Gaudio.
Hieronymus Mercurius.
Hyacinthus Jordanus de Sancta Agatha.
Jacobus Barelier.
Johannes Ægidius.
Martinus de Bitunto.
Petrus Puerorum.
Raimundus Goſin.
Simon Nerault.
Theodoricus Catalanus.
Thomas Campanella.

Scientias mathematicas illuſtrarunt.

Albertus Magnus omnes.

Arithmeticam & geometriam.

Albertus de Saxonia.
Benedictus Maria Caſtronius.
Conradus de Halberſtatt.
Gerardus Flander.
Ignatius Dante.
Johannes Baptiſta Braceſchi.
Johannes Jucundus.
Johannes de Ortega.
Jordanus Saxo.
Iſidorus de Iſolanis.
Leonardus de Piſtorio.
Petrus de Strozzis.
Ranerus Tudertinus.
Sixtus Medices.
Thomas de Mediolano.
Anonymus T. I. 734. a

Aſtronomiam.

Ægidius de Aurelianis.
Gerardus de Silteo.
Gregorius Teuto.
Johannes Renard.
Johannes Maria de Toloſanis.
Nicolaus de Dacia.
Nicolaus de Paganico.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Martyr Mevaniæ.
Robertus Holxot.
Sanctes Marmochinus.
Thomas Pius Maffei.
Ugo de Caſtello.

Aſtrologiam.

Arnoldus de Friburgo.
Baſilius Spinula.
Gregorius Notalius.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes a Sancta Maria Gallus.
Silveſter de Prierio.
Spiritus Roterus.
Thomas Buoninſegni.
Thomas Campanella.

Doctrinam temporum.

Ægidius. de Leſſinia.
Franciſcus Penon.

Muſicam.

Adrianus Coquerel.
Albertus Venetus.
Angelus Ignanninus.
Aquinus Suevus.

Dominicus

Digitized by Google

Dominicus Campeſio.
Hieronymus de Moravia.
Hippolytus Ciera.
Nicolaus Toſcanus.
Philippus Wynatt.
Raimundus de Amico.
Simon Taillerus.
Sixtus Illuminatus.
Thomas a Sancta Maria.

Architecturam.

Andreas Reſendius.
Jacobus Rebulloſa.
Januarius Maria de Afflictis.
Johannes Jucundus.
Thomas Maria Napoli.
Vincentius Maculanus.

Gnomonicen.

Dominicus Ceva.
Vincentius Lector.

Geomantiam.

Guillelmus de Moerbeka.

Chiromantiam.

Patritius Tricaſio.

Artem ocularium vitream.

Alexander Spina *invenit.*

Horologia ex arena fonantia.

Archangelus Maria Redi.

Picturam.

Ferdinandus & Henricus de Tavora.
Petrus Vanden Keeren.

Alchimiam.

Guillelmus Teccenenſis.
Robertus Eboracenſis.

Computum Eccleſiaſticum.

Alexius Garcia.
Bartholomæus da Veyga.
Cyprianus Benetus.

Memoriam arte juvare tentarunt.

Bartholomæus a Sancto Concordio.
Coſmas Roſellius.
Johannes Hoſt a Romberch.

HISTORIAM ILLUSTRARUNT.

Primo generalem & geographicam.

Arnaldus de Badeto.
Arnoldus Leodienſis.
Conradus de Halberſtatt.
Didacus de Aſtudillo.
Godefridus Viterbienſis.
Hieronymus Contarini.
Jacobus Romanus.
Jacobus Rebulloſa.
Johannes Annius.
Johannes Baldus.
Johannes Columna.
Paulus Griſaldus.
Petrus Ranzanus.
Siffridus Miſnenſis.
Thomas Langford.
Vincentius Bellovacenſis.
Anonymus Colmarienſis T. I. 434. a.
Anonymus Ligur T. I. 734. a.
Anonymus Lipſienſis. T. I. 749. b.

Annales ſeu Chronica Eccleſiaſtica.

Abrahamus Bzovius.
Ægidius de Leſſinia.
Alphonſus Ciaconius.
Alphonſus Fernandez.
Alphonſus de Hojeda.
Alphonſus Maldonado.
Ambroſius de Altamura.
Angelus Mirabinus.
S. Antoninus.
Antonius Beccaria.
Arnaldus de Badeto.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Carranza.
Bartholomæus de Luca.
Bartholomæus de Martyribus.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de Luxemburgo.
Conradus de Saxonia.
Edmundus Ambronus Burgi.
Gaſpar Bugatus.
Gerardus de Fracheto.
Gualvaneus Flamma.
Henricus de Hervordia.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus Beroardi.
Hieronymus Joannini.
Hieronymus Pollini.
Hyacinthus Serroni.
Jacobus de Suſato.
Ignatius Amat de Graveſon.
Johannes Caſalas.
Johannes de Columna.
Johannes de Cruce ſenior.
Johannes Fontana.
Johannes de Malliaco.
Johannes de la Puente.
Johannes Rufus.
Johannes Ludovicus Vivaldus.
Iſidorus de Iſolanis.
Lucas Fernandez de Ayala.
Marcellus Barone.
Martinus Polonus.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Coeffeteau.
Nicolaus le Febvre.
Nicolaus Roſell.
Nicolaus de Treveth.
Petrus de Palude.
Reginaldus Lucarinus.
Severinus Lubomlius.
Thomas Caccini.
Thomas Malvenda.
Anonymus T. I. 848. a
Anonymus T. II. 118. b

Acta quædam ſingularia hiſtoriam Eccleſiaſticam generalem tangentia.

Albertus de Albolapide.
Alphonſus Hiſpanus.

Angelus Pientini.
Auguſtinus Salutius.
Bartholomæus de Martyribus.
Dominicus Soto.
Euſtachius Allaude.
Franciſcus Combefis.
Franciſcus Doomps.
Hieronymus Oleaſter.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Ravicini.
Jacobus Nieuland Paſchaſius.
Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes Benoiſt.
Johannes Faber ab Hailbrunn.
Johannes Griſſon.
Johannes Leo Romanus.
Johannes Nicolai.
Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Johannes Maria Borzinus.
Leonardus Chienſis.
Ludovicus Baudry.
Ludovicus Bertha.
Nicolaus Ricçardi.
Paulus Minerva.
Raimundus Capiſucchi.
Sebaſtianus Michaelis.
Raimundus de Capua.
Seraphinus Piccinardi.
Simon Saltarelli.
Theodorus Polonus.
Thomas Badia.
Thomas de Utino.
Anonymus T. I. 739. b
Anonymus T. I. 760. a
Anonymus T. I. 792 b

Hiſtoriam Eccleſiaſticam variarum diœceſeon.

Alphonſus Galdo.
Alphonſus Muñoz.
Andreas Balaguer.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Azarias Fridonis.
Bernardus Guidonis.
Bernardus de la Peña.
Franciſcus Diago.
Hyacinthus de Nobilibus.
Hyacinthus Tarugius.
Jacobus de Voragine.
Johannes Marieta.
Johannes Dominicus Nazarius.
Johannes Leo Placentius.
Johannes Michael Vanſtebius.
Ludovicus Antonius Bohier.
Marcellus Cavalieri.
Marinus Plouverre.
Michael Lequien.
Paulus Maria Faventinus.
Seraphinus Razzi.
Spiritus de Mantua.
Vincentius Maria Orſini.

Hiſtoriam Sanctorum Chriſti Domini & Rerum illum attingentium.

Antoninus Thomas.
Antonius Lorea.
Baltazar Sorio.
Damianus Craſſus.
Didacus de Aſtudillo.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Baltañuz de Mexia.
Ferdinandus Ojea.
Gregorius Notalius.
Hieronymus Fazellus.
Ludolphus Saxo.
Petrus du Fay.
Petrus a Sancto Dominico.
Severinus Lubomlius.
Stephanus Leitaõ.
Thomas Stubbs.

Vitam B. Virginis & ejus miracula.

Dominicus de Riera.
Guillelmus Seguier.
Hyacinthus Maria Anti.
Jacobus Teiſſier.
Johannes Maria Pantani.
Petronius Martini.
Raimundus Cenſi.
Silveſter de Prierio.
Thomas Malvenda.
Thomas N.
Vincentius Bellovacenſis.

Imaginum B. V. clararum Hiſtorias.

Alphonſus de Eſpinoſa.
Antonius Pauli.
Archangelus Caraccia.
Aurelius Coſimus.
Athanaſius Nellus.
Blaſius Verdu a Sans.
Franciſcus de Pereda.
Gabriel de Cepeda.
Gabriel Pollini.
Georgius Scixelius.
Hippolytus Maria Zocca.
Johannes Bendit.
Johannes Marieta.
Joſephus Gelaſius.
Leander Alberti.
Ludovicus de Nocilla.
Michael Scixelius.
Paulus Vincentius.
Petrus Martyr Romanius.
Petrus Roſella.
Petrus de Tobar.
Thomas Bandonus.
Vincentius Peroni.
Anonymus Hiſpanus. T. II. 550. b.

Vitas Sanctorum per annum.

Ægidius Tutinus.
Albertus Caſtellanus Venetus.
Bartholomæus de Bregantiis.
Bartholomæus Tridentinus.
Bernardus Guidonis.
Didacus de Roſario.
Gombaldus de Ulugia.
Jacobus de Voragine.
Johannes Bathalier.
Nicolaus de Hanapis.
Petrus Calo.

Vitas Sanctorum variarum Provinciarum.

Albertus Legrand.
Antonius Vincentius Domenec.
Bernardinus Faſo.
Hunterus Scotus.
Johannes Marieta.

Vitas Sanctorum cujuſdam vitæ generis.

Abrahamus Bzovius.
Dominicus Maria Curione.

Digitized by Google

Exempla ex vitis Sanctorum.

Ambroſius Gozzeus.
Andreas Moguer.
Johannes Ramirez.
Martinus Lavado.
Anonymus T. I. 733. b.
Anonymus alter. T. I. 907. a

Vitas Sanctorum aut B. M. alii ſingulares, alii plures ſcripſerunt.

Albertus Caſtellani Mediolanenſis.
Alexander Thomas Arcudi.
Alexander Pini.
Alfinutius.
Alphonſus Venero.
Ambroſius Coriolanus.
Archangelus Caraccia.
Arnaldus de Badero.
Auguſtinus Cermelli.
Bartholomæus Mutinenſis.
Benedictus Bovio.
Bernardus Monſecatus.
Bernardus Teuto.
Blaſius Verdu a Sans.
Carolus Myleman.
Claudius Cortez.
Clemens Lozow.
Conradus de Marpurg.
Corradus Corradi.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Dominicus Columbi.
Dominicus Gravina.
Dominicus Guillelmi.
Donatus Carneſecchi.
Felix de Avila.
Ferdinandus Ojea.
Franciſcus Combefis.
Franciſcus Diago.
Franciſcus Porcelli.
Gaſpar Bugatus.
Gaufridus de Belloloco.
Ghilbertus de la Haye.
Gregorius Lombardelli.
Guillelmus de Carnoto.
Henricus de Hallis.
Hieronymus Ercolani.
Hieronymus Ramos.
Hieronymus Valella.
Hyacinthus de Nobilibus
Hyacinthus Tarugius.
Hyacinthus Vallejo.
Jacobus Bleda.
Jacobus Rebulloſa.
Jacobus Ricci.
I. Raphael.
Johannes Bru de la Magdalena.
Johannes Caroli.
Johannes Dominicanus.
Johannes Guerrero.
Johannes Renard.
Johannes Ribas y Caraſquilla.
Johannes a Sancto Geminiano.
Johannes Baptiſta Braceſchi.
Johannes Baptiſta de Franchis.
Johannes Baptiſta du Terre.
Johannes Baptiſta de Tufo.
Johannes Dominic s Gavoti.
Johannes Maria de Toloſanis.
Johannes Michael Cavalieri.
Johannes a Sancto Geminiano.
Joſephus de Luquian.
Iſrael Erlandi.
Laurentius Feus.
Laurentius Giacomini.
Leander Alberti.
Leonardus Ser-Uberti.
Lucas Maria Modrone.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Bertran Marco.
Marcellus Craſſus.
Mauritius Gaufridi.
Michael Llór de Ribera.
Nicolaus Barbieri.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Dias.
Nicolaus Lorini.
Nicolaus le Sueur.
Petrus Bacherius.
Petrus de Dacia.
Petrus Eberardinus.
Petrus Ranzanus.
Pinamons Peregrini Brembate.
Rodulphus Boxing.
Raimundus Barbi.
Reginaldus Poc.
Salvator Pons.
Seraphinus Maria Loddi.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Seraphinus Rinaldi.
Silveſter de Prierio.
Simon de Valle.
Theodericus ab Holdt Turingus.
Thomas de Cantimprato.
Thomas Mazza.
Thomas Pennequin.
Anonymus T. I. 413. a.

Hiſtoriam generalem Regularium.

Bartholomæus ab Angelo.
Ferdinandus de Caſtillo.
Stephanus de Luſignan.

Hiſtoria generalis ordinis Prædicatorum illuſtrata.

Albertus Caſtellanus.
Alphonſus Fernandez.
Ambroſius Taegius.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Senenſis.
Benedictus Pauli.
Bernardus Guidonis.
Conradus Zittardus junior.
Didacus de Roſario.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Felix de Caſtelfranco.
Ferdinandus de Caſtillo.
Georgius Eppius.
Gerardus de Frachero.
Gualvaneus Flamma.
Hieronymus Albertutius.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus de Janua.
Jacobus Dominici.
Jacobus Quetif.
Jacobus de Suzato.
Johannes a Cruce ſenior.
Johannes Lopez.
Johannes de Pureobonello.
Johannes a Sancta Maria.
Johannes de Villaſeñor.
Johannes Michael Pio.
Jordanus Anſalonius.

Jordanus Saxo.
Joſephus de Sarabia y Lezana.
Laurentius Pignon.
Leander Alberti.
Ludovicus a Valleoleti.
Paulinus Berardini.
Petrus Bajocenſis.
Petrus Patavinus.
Petrus Roſeus.
Raimundus Saens.
Sebaſtianus de Olmedo.
Stephanus de Salanhaco.
Stephanus Sampaio.
Thomas de Cantimprato.
Thomas Malvenda.
Timotheus Botonius.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Seiglier.
Anonymus Hiſpanus T. II. 189. b

Auctores illuſtrandæ hiſtoriæ ordinis generali utiles.

Antonius Gonçalez de Acuña.
Aſcanius Maria Criſpo.
Baſilius Ferri.
Bernardus de Lucemburgo.
Didacus de Aſtudillo.
Dominicus Gravina.
Eduardus Bilius.
Franciſcus Hyacinthus Choquetius.
Guillelmus Raynaud.
Jacobus a Sancto Dominico.
Jacobus de Voragine.
Joachimus Melendez.
Johannes Caſalas
Johannes Nicolai.
Johannes Nyder.
Ludovicus Meſplede.
Nicolaus Janſſenſboy.
Petrus Calvo.
Petrus Martyr Coliard.
Petrus Pelican.
Thomas de Rocamora.
Thomas de Sierra.
Vincentius Baron.
Vincentius Gomez.
Yvo Pinſart.
Anonymus T. I. 75. a
Anonymus T. II. 379. a

Martyrologia ſeu Hiſtoriæ SS. BB. ac illuſtrium ordinis Prædicatorum generalis.

Ægidius de Lallaing.
Alphonſus Bocconus.
Ambroſius de Altamura.
Antonius Franciſcus Fracaſſi.
Antonius a Sancto Dominico.
Antonius Schauf.
Archangelus Mancaſula.
Bernardinus Faſo.
Carolus Raiſſon.
Carolus a Sancto Vincentio.
Conſtantius de Fabriano.
Cyprianus Uberti.
Dominicus de Herre.
Dominicus Maria Marcheſe.
Fredericus Steill.
Jacobus Buyens.
Jacobus Lafon.
Johannes Adam.
Johannes Gavaſton.
Johannes Marieta.
Johannes Baptiſta Feuiller.
Johannes Damaſcenus Lubienecki.
Johannes Dominicus Rovarinus.
Johannes Michael Cavalieri.
Matthæus Bandellus.
Michael Barili.
Paulus Minerva.
Petrus Guidonis.
Petrus Louvet.
Petrus Malpeus.
Philippus de Hortonovo.
Philippus Wolfius.
Reginaldus Lucarinus.
Stephanus Thomas Souegeo.
Thomas del Caſtellar.
Thomas de Sancto Germano.
Thomas Schifaldus.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius d'Areanea.
Vincentius Montalvan.

HISTORIA SINGULARUM Provinciarum, vel in quaque domorum illuſtrata.

Hiſpaniæ.

Alphonſus Fernandez.
Johannes Hurtado de Mendoça.
Johannes de Robles.
Sebaſtianus Bravo.
Anonymus T. I. 734. a.
Anonymus alter. T. II. 189. b.

Toloſanæ.

Antoninus Reginaldus.
Bernardus Guidonis.
Guillelmus Pelhiſſo.
Jacobus Archimbaud.
Johannes Jacobus Percin.
Johannes Mahuet.
Petrus Geyman.
Vincentius Reboul.

Franciæ.

Antonius Legrand.
Hyacinthus Charpignon.
Laurentius Pignon.
Nicolaus le Febvre.
Simon Joſeph Thibault.

Lombardiæ utriuſque.

Andreas Rovetta.
Cherubinus Calvo.
Dominicus Codagli.
Gabriel a Savigliano.
Georgius Ravennatinus.
Johannes Dominicus Rovarinus.
Johannes Maria Pelegrinus.
Ludovicus Panormitanus.
Vincentius Rivalius.
Anonymus T. I. 905. b.

Romanæ.

Benedictus de Montaſiaſcone.
Benedictus de Mantua.
Dominicus Baglioni.
Dominicus de' Peccioli.
Gabriel Pollioni.
Georgius Ravennatinus.
Gregorius Lombardelli.

Hyacinthus de Nobilibus.
Modeſtus Biliotti.
Nicolaus Andreas de Incontris.
Robertus Ubaldini de Galliano.
Seraphinus Razzi.
Thomas Bettini.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Herculani.
Zenobius Acciaioli.
Anonymus T. I. 734. a

Regni Siciliæ.

Ambroſius Guillelmi.
Aſcanius Maria Criſpo.
Dionyſius Occilli.
Theodorus a Valle.

Hungaria.

Benedictus T. I. 149. a
Sigiſmundus Ferrarius.

Teutonia.

Bernardus de Lucemburgo.
Anonymus Colmarienſis T. I. 494. a
Anonymus Teuto alter T. I. 863. a

Anglia.

Anonymi plures T. I. 514. a & 734. b.
Clemens Scotus.

Polonia.

Abrahamus Brovius.

Dacia.

Petrus Dacus.

Gracia.

Andreas Doto.
Hugo apocriſarius Gregorii IX.
Petrus de Sezana ejus ſocius.
Philippus de Pera.
Anonymus T. I. 136. a

Terra Sancta.

Andreas inquiſitor in Cypro.
Andreas de Longiumello.
Angelus Calepius.
Anſelinus apocriſarius Innocentii IV.
Guillelmus Tripolitanus.
Humbertus de Romans.
Philippus ejuſdem prior provincialis.
Simon de Sancto Quintino.
Stephanus de Luſignan.
Yvo Brito.

Aragonia.

Baltazar Sorio.
Franciſcus Diago.
Michael de Fraga.
Nicolaus Roſell.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.

Boemia.

Baltazar Mendel.
Petrus de Boemia.

Provincia.

Bernardus Guidonis, cui Anonymus ignotus poſt hujus provinciæ a Toloſana diviſionem ſuccenturiavit. V de T. I. 660 b codicem regium 4506 & alibi pluries laudatum, in quo plura habentur de ea provincia.

Saxonia.

Anonymus T. I. 586. a

Dalmatiæ & Congregationis Raguſinæ.

Seraphinus Razzi.

Inſulæ Siciliæ.

Hyacinthus Montaltus.
Matthæus de Caſtillo.
Philippus de Barberiis.
Thomas Schifaldus.

Portugalliæ.

Ægidius Luſitanus.
Ludovicus Cacegas.
Ludovicus Souſa.

Scotiæ.

Rolandus Scotus.
Johannes Griſſonius.

Germaniæ inferioris & S. Roſæ.

Bernardus Johannis a Goes.
Bernardus de Jonghe.
Franciſcus Boſchman.
Franciſcus Hyacinthus Choquet.
Ghilbertus de la Haye.
Guillelmus Seguier.
Henricus Schelliers.
Jacobus Buyens.
Jacobus de Joncheere.
Johannes Janſſ.
Johannes de Noewirelles.
Leonardus Janſſenſboy.
Ludovicus Robiin.
Philippus Petit.
Anonymus T. I. 906. a

Apuliæ.

Petrus Roſeus.

CALABRIÆ
ſeu Rerum S. Dominici in Suriano.

Ægidius van Swieten.
Antoninus Lembo.
Auguſtinus de Suriano.
Carolus Myleman.
Cornelius & Dominicus Janſſenſboy.
Dominicus da Seminara.
Dominicus Suñer.
Franciſcus Gomez.
Franciſcus de Pinello.
Hieronymus de Suriano.
Hippolytus Maria Taleapetra.
Ignatius Ciantes.
Innocentius Berardi.
Johannes Doye.

Johannes Baptiſta Polo.
Laurentius Loyero.
Ludovicus Robion.

Hyberniæ.

Ambroſius o Conor.
Daniel o Daly.
Johannes o Heyn.
Stephanus de Exonia.

Mexicanæ.

Andreas Moguer.
Alphonſus de la Annunciacion.
Auguſtinus Davila Padilla.
Didacus Duran.
Dominicus ab Annunciatione.
Thomas del Caſtellar.
Vincentius de las Caſas.

Peruanæ.

Antonius Gonçalez de Acuña.
Antonius de Luque.
Antonius Rodriguez.
Johannes Melendez.
Ludovicus de Orduña.

Chiapenſis & Guatimalenſis.

Antonius de Remeſal.
Thomas de la Torre.

Oaxacanæ S. Hippolyti.

Alphonſus Vaylo.

Novi Regni Granatenſis S. Antonini.

Alphonſus de Zamorra.

Chilenſis.

Hyacinthus Jorquera.

Occitanæ.

Ludovicus Meſplede.

Venetiarum S. Dominici.

Cherubinus Torni.
Dominicus Codagli.
Jacobus Maria Janvictius.
Marcus Antonius Sterni.

Armeniæ.

Azarias Fridonis.
Johannes de Charna.
Johannes Dominicus Nazarius.
Paulus Maria Faventinus.

Philippinarum SS. Roſarii, & Miſſionum ab ea provincia cultarum Japonienſis, Sinenſis, & Tunchinenſis.

Alphonſus Sandin.
Angelus a Sancto Antonino.
Baltazar de la Cruz.
Carolus Clemens Gan.
Chriſtophorus Pedroche.
Didacus Aduarte.
Didacus Collado.
Didacus Gugliadus.
Dominicus de Erquicia.
Dominicus Gonçalez.
Dominicus de Luna.
Dominicus Ferdinandus Navarrete.
Dominicus Sarperri.
Eleutherius Guſelda.
Emmanuel Trigueros.
Franciſcus Carrero.
Franciſcus Gonçalez a Sancto Petro.
Franciſcus Varo.
Gabriel a Sancto Antonio.
Gaſpar a Cruce.
Gregorius Lopez.
Guillelmus Courtet.
Hyacinthus Eſquivel.
Hyacinthus Orphanel.
Johannes a Cruce.
Johannes Garcia.
Johannes de Paz.
Johannes Polanco.
Johannes Baptiſta Moralez.
Jordanus Anſalonius a Sancto Stephano.
Joſephus Maria Tabaglio.
Laurentius Morera.
Ludovicus Lopez.
Maginus Ventallol.
Melchior Mançano de Haro.
Michael de Benavides.
Natalis Alexandre.
Petrus de Alcala.
Petrus Muñoz.
Raimundus Paraſcandolo.
Raimundus del Valle.
Salvator a S. Thoma.
Thomas Luccioni de Bonifacio.
Thomas a Sancto Hyacintho.
Timotheus Botigli a Sancto Antonino.
Victorius Ricci.

Pedemontana S. Petri Martyris.

Aurelius Coſimus.

Aprutinæ.

Paulinus Berardini.
Petrus Roſella.

Ruſſiæ.

Antoninus de Przemiſlia.
Simon Oxolſki.

Pariſienſis.

Antonius Mallet.
Gentianus Billaud.
Godefridus de Languedoc.
Marinus Prouverre.
Natalis Alexandre.
Ricardus Guillouzou.
Simon Roger.

Anonymus Metenſis omiſſus inter ſcriptores, qui circa initia ſeculi XVI floruit, & ſcripſit *Hiſtoriam illuſtris domus Metenſis S. Mariæ Magdalenæ*, pluries in hoc opere laudatam. Vide T. I. 149 b. *Hugo Metenſis*, & 531 a, ubi de *Ferrico Metenſi*, & alibi paſſim, ubi de ſodalibus dictæ domus. Addo ejus autographum ſervari apud noſtros Pariſienſes ad S. Honorati.

Digitized by Google

Lituania.

Johannes Ceſlaus Baier.
Petronius Kamienſki.

S. Ludovici Regis.

Antonius Mazenod.
Jacobus Quetif.
Olivarius Fournier.
Petrus Martyr Coliard.

VITAS SS. BB. AC VIRORUM illuſtrium ordinis ſingulares ediderunt.

S. Dominici

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Auguſtinus Cermelli.
Bernardus Guidonis.
Bornaſius Siculus.
Conſtantinus Urbevetanus.
Didacus de Lemos.
Dominicus Celi.
Georgius Ravennatinus.
Gerardus de Fracheto.
Gerardus Teuto.
Gualvaneus Flamma.
Humbertus de Romans.
Hyacinthus Cunibert.
Johannes Baptiſta de Godoy.
Johannes Benoiſt.
Johannes Lopez ſenior.
Johannes Martin.
Johannes Nys.
Jordanus Saxo.
Lactantius Guarinonus.
Leander Alberti.
Michael Archangelus Nanni.
Nicolaus Berardi.
Nicolaus Janſſenſboy.
Petrus Ferrandi.
Philippus Petit.
Seraphinus Thomas Miguel.
Theodoricus de Appoldia.

S. Petri Martyris.

Archangelus Mancaſula.
Auguſtinus Cermelli.
Georgius Ravennatinus.
Henricus Scacabarozzi.
Johannes Baptiſta Priantes.
Thomas Agni de Lentino.

S. Thomæ de Aquino.

Alphonſus de Ribera.
Auguſtinus Cermelli.
Bernardus Guidonis.
Didacus Maz.
Dominicus Dunant.
Gregorius van Hoorde.
Guillelmus de Thoco.
Guillelmus Seguier.
Gundiſalvus de Arriaga.
Johannes Bieſcas.
Johannes de Claveria.
Johannes Nys.
Johannes Baptiſta Wouters.
Petrus Roſeus.
Raimundus Hugonis.

S. Vincentii Ferrerii.

Bernardus Guyard.
Damianus Dias.
Dominicus Maria Marcheſe.
Franciſcus Diago.
Franciſcus Gabalda.
Jacobus Magdalena.
Johannes Gavaſton.
Johannes Lopez ſenior.
Matthæus de Caſtillo.
Petrus Blaſco.
Petrus Ranzanus.
Salvus Caſſetta.
Seraphinus Thomas Miguel.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Gomez.

S. Antonini.

Dominicus Maccarani.
Johannes Maria de Toloſanis.
Thomas Buoninſegni.
Vincentius Mainardus.

S. Raimundi.

Andreas Perez.
Antonius de Lorea.
Dominicus Codagli.
Franciſcus Diago.
Hyacinthus Saiz.
Jacobus Rebulloſa.
Jacobus de Sancto Johanne.
Johannes Marieta.
Michael Llot de Ribera.
Petrus Marſilius.
Raphael Grillenzonius.
Salvator Pons.
Sebaſtianus Caſtellettus.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Gomez.
Anonymus T. I. 477. b

S. Ludovici Bertrandi.

Antonius Alardi.
Baltazar Johannes Roca.
Barthomæus Avignone.
Hyacinthus Cunibert.
Jacobus Ricci.
Johannes Doyo.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptiſta Feuiller.
Joſephus Favorez.
Lucas Loarte.
Ludovicus Bertha.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Gomez.
Vincentius Saborit.

S. Hyacinthi.

Abrahamus Bzovius.
Ambroſius Drwe.
Antonius Grandecius.
Antonius de Hinojoſa.
Antonius de Ormaza.
Auguſtinus de Montealcino.
Didacus Maz.
Hyacinthus Cunibert.
Innocentius Cybo.
Johannes Renard.

Digitiz

Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptiſta de Franchis.
Leonardus Ser-Uberti.
Melchior Moſticenſis.
Seraphinus Razzi.
Severinus Lubomlius.
Staniſlaus Cracovienſis.
Stephanus le Clou.
Thomas de Scyczow.

B. Ambroſii Sanſedonii.

Aldobrandinus Paparonus.
Alexander Guillelmi.
Bernardinus Gauſlinus.
Bonaventura de Tolomeis.
Felix Richetti.
Franciſcus Hyacinthus Choquetius.
Gilbertus Alexandrinus.
Gregorius Lombardelli
Hyacinthus Cunibert.
Johannes Croiſſant.
Laurentius Morera.
Ludovicus Mariſſal.
Recuperatus de Petramala.
Vincentius Gomez.
Anonymus T. II. 757. b

B. Jacobi Salomonii.

Hyacinthus Cunibert.
Johannes Croiſſant.
Laurentius Morera.
Ludovicus Mariſſal.
Vincentius a Faventia.
Vincentius Gomez.

B. Jacobi de Mevania.

Bartholomæus Mortarius.
Bonaventura Camaſſeus.

B. Gundiſalvi de Amaranto.

Andreas Reſendius.
Stephanus Sampaio.

S. Pii papæ V.

Antonius de Lorea.
Archangelus Caraccia.
Clemens de Salis.
Cornelius Woons.
Franciſcus Guidi.
Johannes Doye.
Johannes Baptiſta Feuillet.
Thomas Maria Minorelli.
Thomas Moniot.
Vincentius Willart.
Anonymi duo T. II. 644. b

B. Benedicti papæ. XI.

Georgius Lazari.

B. Petri Hieremiæ.

Gregorius de Auguſtino.
Gregorius Lombardelli.
Johannes Baptiſta de Franchis.
Thomas Schifaldus.

B. Johannis Vicentini.

Valerius Moſchetta.

B. Alberti Magni.

Bernardinus Gauſlinus.
Hyacinthus Tarugius.
Petrus de Pruſſia.
Philippus Petit.
Radulphus de Noviomago.
Raphael Badius.
Anonymus T. II. 497.

B. Ægidii Laſitani.

Andreas Reſendius.
Johannes Portalegrenſis.
Petrus Paez.
Stephanus Sampaio.

B. Petri Gundiſalvi Telmi.

Antonius Senenſis.
Sebaſtianus Gaudioſo.
Stephanus Sampaio.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Anonymus T. I. 478. a

B. Auguſtini de Gavothis.

Johannes Tomeus.
Sigiſmundus Ferrarius.

B. Johannis Andreæ Carga E. & M.

Bernardinus Gauſlinus.
Petrus de Marchis.

Martyrium Alexandri Baldrati.

Franciſcus Maria Merenda.
Hyacinthus Subbiani.
Joſephus Caraccioli.
Thomas de Via.

B. Mauritii Hungari vitam & martyrium.

Anonymus T. I. 591. a

B. Alphonſi Navarrete & aliorum in Japonia, & in Indiis Orientalibus martyria.

Antoninus Reginaldus.
Dominicus Gonçalez.
Joſephus Lamberti.
Laurentius Morera.
Melchior Mançano de Haro.
Petrus a Sancto Dominico.
Simon de Luce.

Martyrium Hieronymi da Cruz.

Ferdinandus a Sancta Maria.

Antonii Etruſci Martyrium.

Conſtantius Eremita.

B. Johannis Dominici cardinalis & aliorum plurium inſignium Dei ſervorum vitam.

Johannes Caroli.

Servi Dei Carini (ſic enim legendum non *Marcelini*, ut nobis excidit T. I. 770. a)

Johannes Dominici cardinalis.

B. Henrici

B. Henrici Suſonis.

Henricus van Herenberex.
Ignatius del Nente.
Laurentius Morera.
Eliſabetha Staglin.

B. Ceſtai.

Abrahamus Bzovius.
Johannes Damaſcenus Lubieneczi.

B. Guillelmi de Sabaudia.

Johannes Portier.

B. Jacobi Sextii.

Georgius Mediolanenſis.

Servi Dei Jacobi de Alamania.

Ambroſinus Soncinas.
Iſidorus de Iſolanis.
Silveſter Prierias.

Servi Dei Martini de Porras.

Adrianus de Aleſſio.
Johannes Vargas de Machuca.

Servi Dei Pauli a Sancta Maria.

Hieronymus Moreno.

B. M. Humberti de Romans M. O. V.

Franciſcus Diago.
Hieronymus Joannini.

B. M. Hieronymi Savonarola.

Ambroſius Catharinus.
Jacobus Quetif.
Matthæus Lachi.
Paullinus Bernardini.
Philippus Wannemakerus.
Seraphinus Razzi.
Timotheus Botonius.
Zacharias de Luniglana.

Pauli Conſtabilis M. O. XLVII.

Hieronymus Joannini.

Ludovici Granatenſis.

Franciſcus Diago.
Franciſcus de Olibera.
Johannes Marieta.

Petri de Tapia.

Antonius de Lorea.

Johannis de Vaſconcellos.

Andreas Ferrer de Valdecebro.

Petri Eborenſis.

Andreas Reſendius.
Stephanus Sampaio.

Bartholomæi de Martyribus.

Jacobus Quetif.
Ludovicus Granatenſis.
Ludovicus de Souſa.

Johannis Baptiſtæ de Tolomeis & aliorum plurimus.

Gregorius Lombardelli.

Bernardini Gauſlini.

Marcus Antonius Sterni.

Petri Quintin.

Ricardus Guilloutou.

Bartholomæi de las Caſas, & Seraphini Capponi a Porreſta.

Johannes Michael Pio.

Corradini de Brixia.

Conſtantius de Fabriano.
Nicolaus Bagnatorius.

Dalmatii Moner.

Nicolaus Eymerici.

Dominici Añadone.

Bartholomæus Soncinas.
Johannes Freylinex.
Vincentius Gomez *ejuſdem & Michaelis Lazaro.*

Antonii le Quien.

Archangelus Gabriel ab Annunciatione.

Alvari Johanni II Caſtilia regi a confeſſionibus.

Ludovicus Sotillo de Meſa.

Joſephi de Vita.

Johannes Baptiſta de Caſtillo.

Johannis Solani.

Dominicus Roſſi.

Sebaſtiani Michaelis.

Petrus Martyr Coliard.

Aliorum plurium ſanctitate & doctrina illuſtrium vitam quiſque ſingularem ſcripſerunt.

Alphonſus Fernandez.
Antonius de Remeſal.
Didacus Maz.
Didacus Ramirez.
Dionyſius Paulini Berardini laudati diſcipulus.
Dominicus a Conceptione.
Dominicus Maria Marcheſe.
Dominicus de Pozzobonello.
Franciſcus de Relux.
Franciſcus de Zaccone.
Gundiſalvus de Ariaga.
Hieronymus Fuzer.
Jacobus Querif.

Jacobus a Sancto Dominico.
Johannes de Robles.
Johannes Vincentius de Valentia.
Joſephus Caracciolo.
Lactantius Guarinonus.
Ludovicus Chardon.
Ludovicus Doublet.
Ludovicus Seſti.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus Figuerez.
Octavianus Bulgarinus.
Petrus Girardel.
Petrus Johannes Guaſch.
Simon de las Llagas.
Vincentius Juſtiniani.

SANCTARUM ORDINIS AC SANCTITATIS fama illuſtrium Sororum vitam ſingularem ſcripſerunt.

S. Agnetis de Montepolitiano.

Andreas de Piſis.
Didacus Maz.
Hieronymus Cavallari.
Jacobus de Laterina.
Laurentius Sordini.
Nallus de Urbeveteri.
Nicolaus Barbieri.
Raimundus de Capua.
Silveſter de Prierio.

S. Catharina de Senis.

Ambroſius Catharinus.
Antonius de la Peña.
Bartholomæus Dominici.
Bartholomæus Montuecius.
Bartholomæus Mutinenſis.
Benedictus Marabotti.
Dominicus de Piſtorio.
Gregorius Lombardelli.
Gregorius Notalius.
Jacobus Magdalena.
Johannes Boucquetius.
Johannes Martinez de Prado.
Maximus de Salerno.
Michael Ophovius.
Petrus de Piſis.
Philippus Marci.
Raimundus de Capua.
Simon de Florentia.
Sixtus Lamberti.
Thomas Antonii de Senis.
Thomas de Fonte.
Thomas Veſach.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Demandon.
Anonymus T. II 38. b.

S. Roſa Limane.

Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Gonçalez de Acuña.
Antonius de Lorea.
Dominicus Maria Marcheſe.
Hyacinthus de Parra.
Johannes Vargas de Machuca.
Johannes Andreas Faure.
Johannes Baptiſta Feuillet.
Johannes Baptiſta Wouters.
Joſephus Sotello.
Leonardus Hanſen.
Petrus Emmanuel.
Petrus Scotus Panormitanus.
Seraphinus Bertolini.
Anonymus T. II. 630. b
Anonymus alter T. II 757. b

B. Johanna Luſitana.

Antonius Luſitanus.
Margarita Pineria.
Nicolaus Dias.

B. Oſanna Mantuana.

Franciſcus Silveſter.
Raphael Badius.
Seraphinus Thomas Miguel.

B. Margarite de Sabaudia.

Guillelmus Raynaud.
Humbertus Locatus.
Hyacinthus de Bareſiano.
Thomas Aymo Bonjannis.
Thomas Eporedienſis.

B. Margarita de Caſtello.

Hieronymus Pollini.
Thomas Pantani.

B. Margarita Hungara.

Guarinus de Giaco.

B. Clara Gambacurta.

Anonyma T. II. 839. a

B. Ingridis Svecæ.

Franciſcus Hyacinthus Choquetius.

B. Columbæ Reatinæ.

Sebaſtianus Perufinus.
Leander Alberti.

B. Genovefæ & B. Neræ de Tolomeis Senenſium

Gregorius Lombardelli.

B. Lucia Narnienſi.

Dominicus Ponſi.
Jacobus de Marceneſio.
Michael Pio.
Vincentius Maria Belli.

B. Agnetis Galland, vel a Joſa.

Hyacinthus Cunibert.
Spiritus Panaſſiere.

B. Maria Villana.

Antonius de Lorea.
Dominicus Maria Marcheſe.

B. Catharina de Racconiſio.

Archangelus Maria Viadana.
Dominicus a Braida.

B. Maria Reggi.

Johannes Freilinex.

Digitized by Google

Matthias Heys *hujus & aliarum.*
Michael Llot de Ribera.
Paulus Minerva.
Petrus Johannes Zaragoça de Heredia.

B. Hippolyta a Jeſu de Recabertis.

Antonius de Lorea.

B. Catharina de Lenziis Senenſis.

Sebaſtianus Caccini.
Simon de Angelis.

B. Catharine de' Ricci.

Philippus Guidi.
Seraphinus Razzi.
Thomas Neri.

B. Franciſca Tacchini.

Robertus de Robertis.

B. Yolanda de Viana.

Hermannus de Lucemburgo.

B. Margarita de Iprit.

Sigerus de Inſulis.
Thomas de Cantimprato.

B. Mariana Storione Venetæ & aliarum.

Thomas Antonii.

B. Sibyllina de Papia.

Thomas de Bozolaſto.

Aliarum ſanctitatis odore illuſtrium vitam ſingularem ſcripſerunt.

Alexander Capocci *Mariæ Bagneſiæ.*
Antonius de Lorea *Mariæ a S. Andrea, Mariæ Villanæ & Mariæ a S. Trinitate.*
Antonius de la Peña *Johannæ Urbevetanæ & Margaritæ del Caſtillo.*
Ferdinandus de Caſtillo *earumdem.*
Bonaventura Borſelli *Mariæ Magdalenæ de Urſinis.*
Baſilius Pica *Mariæ Magdalenæ Luppini.*
Dominicus Marcheſe *Paulæ Mareſcæ & Mariæ Villanæ.*
Jacobus a S. Dominico *Annæ Magnian.*
Ignatius del Nente *Dominicæ a Paradiſo.*
Julianus del Fiore *Paulæ a S. Thoma.*
Ludovicus de Souſa *Margaritæ a S. Sacramento.*
Petrus Lopez *Martillæ de Angelis.*
Andreas de Maia Salaberria *ejuſdem, & Arzillæ de Saragoça.*
Petrus Martyr Naldinus *Mariæ Benignæ.*
Philippus Petit *Dominicæ a Cruce & Johannæ.*
Pius Manardus *Juliæ Cicarellæ.*
Ricardus Guillouzou *Mariæ Paret.*
Seraphinus Razzi *Oſannæ Cortonenſis.*

De Hiſtoria Congregationum de auxiliis legendi.

Antoninus Reginaldus.
Dalmatius Amatus.
Didacus Alvarez.
Dominicus Bañez.
Hieronymus de Lanuza.
Jacobus Hyacinthus Serry.
Natalis Alexandre.
Petrus de Tapia.
Thomas de Lemos.

Epiſtolas Hiſtoriam Eccleſiaſticam tangentes ſcripſerunt.

Ambroſius Storcx *vel* Pelargus.
Andreas de Longiumello.
Antonius Abely.
Armandus de Belloviſu.
Bartholomæus Parvus ſenior.
Benedictus Hungarus.
Bernardus Teuto.
Conradus Gratiadei.
Cyprianus Uberti.
Gaufridus Ebronenſis.
Guillelmus Sudre.
Hieronymus Savonarola.
Johannes Caſtellani.
Johannes Nyder.
Johannes Franciſcus Beatus.
Jordanus Saxo.
M. Neapolitanus.
Matthæus de Urſinis.
Menentillus de Spaleto.
Natalis Alexandre.
Nicolaus Roſell.
Nicolaus Sciombergius.
Petrus Franchinus.
Petrus de Palude.
Philippus Provincialis Terræ-Sanctæ.
Ricoldus de Montecrucis.
Robertus Kilwardeby.
Spiritus Roterus.
Thomas Agni de Lentino.
Thomas de Vio Cajetanus.
Thomas Walleys.
Vincentius Ferrerius.
Vincentius Maria de Urſinis.
Zenobius Acciaioli.

Hiſtoria aliorum a noſtro ordinum illuſtrata.

Dominicus Gravina.
Dominicus Maria Curione.
Felix Fabri.
Ghilbertus de la Haye.
Hieronymus Fabri.
Hyacinthus de Nobilibus.
Johannes de Bayon.
Thomas Wigenhalus.

Vitas Sanctorum vel illuſtrium aliorum a noſtro ordinum ſcripſerunt.

Gregorius Lombardelli.
Hieronymus Joannini.
Johannes Fox.
Ludovicus Maria Agudi.
Raimundus Capiſucchi.

HISTORIA PROFANA SACRA TAMEN ſimul admiſta illuſtrata.

Primi generalis.

Bartholomæus Bergomas.
David Lenfan.
Dominicus Marſucchi.
Georgius Ravennatinus.
Jacobus Rebulloſa.

Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Stephanus de Luſignan.

Byſantina.

Franciſcus Combefis.
Jacobus Goar.

Romana antiqua.

Alphonſus Ciaconius.
Nicolaus Coeffeteau.

Romana a Chriſto.

Bartholomæus de Luca.
Bernardus Guidonis.
Martinus Polonus.
Nicolaus de Treveth.

Gallica.

Andreas Chevillard.
Auguſtinus du Paz.
Bartholomæus de Luca.
Bernardus Guidonis.
Bernardus Guyard.
Claudius de Marois.
Godefridus Loyer.
Hervæus de Cauda.
Jacobus le Hongre.
Innocentius Cybo.
Johannes Champaigne.
Johannes Faluel.
Johannes de Monluc.
Johannes Nicolai.
Johannes Baptiſta Labat.
Johannes Baptiſta du Tertre.
Joſephus Texera.
Leander Alberti.
Ludovicus Meſplede.
Ludovicus Vivaldus.
Marinus Plouverre.
Matthias du Puis.
Michael de Madais.
Petrus Martyr Coliard.
Petrus Doré.
Petrus Lavinius.
Philippus de Beaumont.
Raimundus Breton.
Simon Roger.
Stephanus de Luſignan.

Hiſpana Europæa.

Andreas Reſendius.
Alphonſus Fernandez.
Alphonſus Sanchez.
Alphonſus Venero.
Antonius a Sancta Maria.
Auguſtinus Salutius.
Camillus Guidi.
Damianus a Fonſeca.
Didacus de Caſtillo.
Dominicus Baltañaz de Mexia.
Ferdinandus de Ojea.
Franciſcus Diago.
Franciſcus Gabalda.
Hieronymus Balbus.
Jacobus Bleda.
Jacobus Rebulloſa.
Johannes Ayra y Ferrer.
Johannes de Villaſeñor.
Joſephus Gomendradi.
S. Ludovicus Bertrandus.
Petrus Marſilius.
Sanctes Mariales.
Thomas Campanella.
Thomas Lima.
Thomas de Llano.
Vincentius Juſtinianus Antiſt.
Vincentius Gomez.
Anonymus Hiſpanus T. I. 734 a

Hiſpana Americana.

Adrianus de Uffelde.
Alphonſus Galdo.
Alphonſus de Nóreña.
Andreas Ferrer de Valdecebro.
Antonius Monteſino.
Antonius de la Roca.
Bartholomæus de las Caſas.
Didacus Duran.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Vico.
Franciſcus de Roſario.
Franciſcus de Victoria.
Gregorius Garcia.
Hyacinthus Vallejo.
Johannes Naya.
Johannes Ramirez.
Julianus Garcez.
Reginaldus de Lizarraga.
Salvator a Sancto Cypriano.
Thomas Ortiz.
Thomas de Sancto Martino.
Vincentius de Valverde.

Luſitana Europæa.

Andreas Reſendius.
Antonius de Madureyra.
Emmanuel Homem.
Ferdinandus d'Helevo.
Johannes Madeyra.
Joſephus Texera.
Ludovicus Cacegas.
Ludovicus de Souſa.
Petrus Olim.
Stephanus de Luſignan.

Luſitana Aphricana & Aſiatica.

Antonius da Viſitaçaõ.
Antonius da Encarnaçaõ.
Emmanuel da Cruz.
Ferdinandus de Sancta Maria.
Gaſpar da Cruz.
Hieronymus Ramos.
Johannes dos Santos.

Italica & inſularum ei adjacentium.

Alexander Thomas Arcudi.
Andreas Beroardus.
Angelus Mirabinus.
Antoninus Marzonus.
Antoninus Stabili.
Auguſtinus Juſtiniani.
Auguſtinus Suardi.
Bernardus Monſecatus.
Bonveſinus.
Cherubinus Calvo.
Clemens de Salis.
Conradus Gratiadei.
Decius Juſtiniani.
Dominicus Codagli.

Digitized by Google

Dominicus Scevolinus.
Donatus Carneſecchi.
Gabriel Pollioni.
Gaſpar Bugatus.
Gregorius de Auguſtino.
Gualvaneus Flamma.
Henricus de Arimino.
Hieronymus Albertutius.
Hieronymus Joanninus da Capugnano.
Hieronymus Maria Faſianus.
Hieronymus Forolivienſis.
Hieronymus Sanbiaſi.
Hieronymus Savonarola.
Humbertus Locatus.
Hyacinthus de Rugeriis.
Jacobus Graſſus.
Jacobus Salomonii.
Innocentius Cybo.
Johannes Annius.
Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Johannes Maria Borzinus.
Johannes Polycarpus Severetanus.
Iſidorus Ugurgierius.
Leander Alberti.
Lucius Caccianemici.
Marcellus Cavalieri.
Marcus Roncioni.
Martinus de Bitonto.
Matthæus Soderini.
Mauritius de Gregorio.
Nicolaus Calvi.
Petrus Caſtruccius.
Petrus Antonius Majorana.
Petrus Ranzanus.
Philippus de Barberiis.
Raimundus Capiſucchi.
Raphael Badius.
Raphael Filamondo.
Remigius Nanni.
Sanctes Marſales.
Sanctes Marmochinus.
Sebaſtianus Borſa.
Theodorus della Valle.
Thomas Fazellus.
Vincentius Maria Cimarelli.

Germanica, Hungarica, Illyrica, Gothica.

Ambroſius Gozzeus.
Felix Fabri.
Hermannus Cornerus.
Hermannus de Lerbecke.
Johannes Barbeta.
Johannes de Columbaria.
Ludovicus Vincentius de Benedictis.
Nicolaus Arnu.
Nicolaus Bothruntinus.
Petrus Herp.
Petrus Maria Leverucci.
Petrus Ranzanus.
Seraphinus Razzi.
Thomas Mazza.
Vincentius Pribevo.
Anonymus Colmarienſis.

Belgica.

Antonius Havet.
Bernardus de Jonghe.
Ghilbertus de la Haye.
Johannes Schoovendiche.
Johannes Leo Placentius.
Johannes a Wininghen.
Ludovicus Robiin.
Petrus Bacherius.
Philippus Petit.

Anglica.

Gualterus de Exceſtria.
Hieronymus Pollini.
Johannes Rufus.
Nicolaus de Treveth.

Septentrionalis.

Alexius Figliuccius.
Simon Oxolſki.

Regnorum Orientalium.

Angelus Calepius.
Antoninus Tani.
Antonius de Sultaneah.
Brocardus Teuto.
Didacus de Caſtilho.
Felix Schmidt *vel* Fabri.
Franciſcus Pipinus.
Franciſcus de Piſis.
Francus de Perufio.
Georgius de Ungaria.
Gregorius de Mauritio.
Guillelmus Adæ.
Guillelmus Tripolitanus.
Haitonus Armenus.
Johannes Annius.
Johannes de Luca.
Jordanus N.
Otto de Nienhus.
Paulus Maria Faventinus.
Petrus de Palude.
Petrus de Pennis.
Radulphus Strodus.
Raphael Filamondo.
Ricoldus de Montecrucis.
Simon de Sancto Quintino.
Anonymus archiepiſcopus T. I. 571. a

ACADEMIAS AC POTISSIMUM Facultates Theologicas erexerunt, earumque leges condiderunt.

Toloſanam

Raimundus de Miromonte ad inſtantiam S. regis Ludovici IX.
Guillelmus de Lauduno.

Viennenſem in Auſtria.

Franciſcus de Rethſa.

Lovanienſem in Belgio.

Johannes a Wininghen.

LITTERÆ HUMANIORES EXCULTÆ.

Veteres auctores Latini & Graci aut verſi, aut editi, aut illuſtrati

Adrianus de Schonawia.
Antonius Canals.
Auguſtinus Juſtiniani.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Deſiderius dal Legname.
Dominicus Peccioli.
Eugenius Brutus.
Franciſcus Columna.
Godefridus de Waterford.

Guidottus de Bononia.
Henricus Ambroſius a Pimonte.
Johannes Jocundus.
Matthæus Bandellus.
Nicolaus de Treveth.
Petrus Dominicanus.
Petrus Lavinius.
Remigius Nanni.
Sanctes Pagnini.
Thomas Schifaldus.
Thomas Walleys.
Anonymus epiſcopus Tudernopolitanus.

Grammatica & Rethorica illuſtrata.

Alexander Thomas Arcudi.
Angelus Martini.
Andreas Reſendius.
Auguſtinus Vanini.
Bartholomæus a Sancto Concordio.
Cyprianus de Gregorio.
Didacus Ximenez Arias.
Eduardus Janſſenius.
Hieronymus Joannis.
Hyacinthus de Ledeſma.
Johannes de Janua.
Johannes Preſlawiz.
Jordanus Saxo.
Matthæus Bandellus.
Paulus Rechiedei.
Reginaldus de Accetto.
Robertus Kilwardeby.
Thomas Aloyſius de Francavilla.
Tiberius de Luca.

Poeta ſacri Latini & Graci quidam.

Adam Teuto.
Albertus le Creux.
Albertus Paſchaleus.
Alphonſus Bocconus.
Alphonſus Riccius.
Ambroſius Henricus Smetius.
Andreas de Reſende.
Andreas de Solre.
Angelus Martini.
Antonius Franciſcus Praceſſi.
Archangelus Angelus Caligarius.
Arnaldus de Prato.
Auguſtinus Cermelli.
Auguſtinus Porta.
Bartholomæus Fumus.
Chriſtophorus Vander Donck.
Dionyſius de Aſſiſio.
Dominicus Johannis.
Engelbertus Cultificis.
Franciſcus Capronius.
Franciſcus Penon.
Georgius Ravennatinus.
Georgius Vetterus.
Gregorius Faventinus.
Guido de Pileo.
Hieronymus Balbus.
Hieronymus Titius Deciana.
Hieronymus Pigafetta.
Ignatius Feſtinus.
Johannes de Ochoa.
Johannes Teſtefort.
Johannes Baptiſta Bracceſchi.
Johannes Baptiſta Spadius.
Johannes Baptiſta Wouters.
Johannes Benedictus Perazzo.
Johannes Leo Placentius.
Johannes Maria Canigianus.
Johannes Maria de Toloſanis.
Jordanus Vanden Bempde.
Laurentia Strozzia.
Livius de Rocaſicca.
Ludovicus Campana.
Ludovicus Seſti.
Ludovicus de Souſa.
Magdalius Jacobus Goudanus.
Modeſtus Biljotti.
Nicolaus de Finali.
Nicolaus Malinelli.
Petrus Antravanenſis.
Petrus Bacherius.
Petrus de Brixia.
Petrus Ranzanus.
Petrus Martyr Romanius.
Philippus Manna.
Seraphinus Piccinardi.
Thomas Elias Ardizzoni.
Thomas Campanella.
Thomas Tomaſſinus.
Vincentius Maria Orſini.
Zenobius Acciaioli.
Anonymus Teuto T. I.
Anonymus Teuto alter T. I. 893. 1

Poeta Latini varii generis.

Albertus Margonius.
Eduardus Janſenius.
Gregorius de Lewincque.
Henricus o Rian.
Johannes Nicolai.
Joannius de Mantua.
Petrus Palumbinus.
Rainerius Granchius.
Stephanardus de Vicomercato.
Thomas Schifaldus.

Poeta ſuis vulgaribus linguis.

Adrianus de Aleſſio.
Ægidius Tutinus.
Albertus Campana.
Alphonſus de Eſpinoſa.
Andreas Flores.
Angelus Vincentius Cerva.
Angelus Spina.
Antonius Mazenod.
Benedictus Pauli.
Bernardinus Faſo.
Garolus Garofanus.
Carolus Vinxius.
Damianus Alvarez.
Deſiderius dal Legname.
Didacus de Ojeda.
Dominicus Baglioni.
Dominicus Codagli.
Dominicus Joannis.
Dominicus Lagauze.
Eduardus Billius.
Franciſcus Maidalchini.
Franciſcus Meſpolié.
Franciſcus Penon.
Franciſcus de Sa de Meneſes.
Gad de Ouciu.
H. de Lucemburgo.
Hermannus de Lucemburgo.
Hervæus de Cauda.
Hieronymus Bermudez.
Hyacinthus Uritanus.
Ignatius del Nente.
Johannes Labardac.
Johannes Baptiſta de Franchis Spinola.

Digitized by Google

Johannes Baptiſta Francken.
Johannes Baptiſta Hiſpanus.
Johannes Baptiſta Pichi.
Johannes Chryſoſtomus Javellus.
Johannes Philippus de Hertoghe.
Jordanus Gargano.
Joſephus Maria Zuchi.
Leonardus Janſſenſboy.
Lucas Nellius.
Ludovicus Martin.
Matthæus Anna.
Michael Zanardi.
Nicolaus Alexius.
Nicolaus Riccardi.
Paulus Rechiedei.
Petrus de Enzinas.
Petrus de Villamayor.
Petrus Wloers.
Radulphus Strodus.
Remigius Nanni.
Seraphinus de Merodio.
Seraphinus Razzi.
Simon Baſin.
Stephanus Paſquier.
Thomas Aloyſius de Françavilla.
Thomas Maria Carrafa.
Thomas Nellius.
Thomas Matthei de Sardis.
Timotheus Botonius.
Vincentius Cardone.

Linguæ Græcæ, Hebreæ, Chaldaicæ, Arabicæ, Æthiopicæ, Armenæ excultæ, & iiſdem editæ opera.

Alexander de Franciſcis.
Alphonſus Bonihominis.
Andreas Doto.
Auguſtinus Bagienſis.
Bartholomæus Parvus ſenior.
Bonacurſius Bononienſis.
Franciſcus Donatus.
Franciſcus Forerius.
Franciſcus Prædicator.
Johannes de Charna.
Johannes Maronita.
Johannes Leopardus Eſronita.
Johannes de Sancta Maria.
Johannes Michael Vanſlebius.
Joſephus Ciantes.
Manuel Calecas.
Matthæus Moraca.
Paulus Maria Faventinus.
Paulus Piromallus.
Petrus Martini.
Philippus de Petra.
Robertus Guellin.
Sanctes Pagninus.
Simon Conſtantinopolitanus.
Simon Cretenſis.
Anonymus T. I. 136. a

Linguæ Sinicæ, Japonicæ, & aliæ earum regionum cultæ, Grammaticæ, vocabularia, & alia iiſdem edita opera.

Antonius de Soria.
Didacus Collado.
Dominicus Coronado.
Dominicus Fernandez de Navarrete.
Dominicus de Nieva.
Franciſcus Blancas.
Franciſcus Diaz.
Franciſcus Gonçalez a S. Petro.
Franciſcus Varo.
Gaſpar Zarfate.
Hyacinthus Eſquivel.
Johannes de Cobo.
Johannes Garcia.
Johannes Baptiſta Moralez.
Marcus de Saavedra.
Michael de Benavides.
Michael Ruiz.
Petrus de Soto.
Raimundus del Valle.
Theodorus de Quiros.
Thomas Mayor.
Timotheus Bonigli a S. Antonino.

Linguæ variæ Americanæ cultæ, & opera iiſdem edita.

Antonius Davila.
Antonius de los Reyes.
Benedictus Fernandez.
Benedictus de Villañaz.
Bernardus de Lugo.
Didacus de Caranza.
Dominicus ab Annunciatione.
Dominicus a Conceptione.
Dominicus Lacoſte.
Dominicus de Lara.
Dominicus a Sancta Maria.
Dominicus a Sancto Thoma.
Dominicus de Vico.
Franciſcus de Alvarado.
Franciſcus de Cepeda.
Hieronymus Larios.
Johannes Ramirez.
Ludovicus Rengino.
Marcus Martinez.
Petrus de Corduba.
Petrus de Feria.
Raimundus Breton.
Silveſter de Azevedo.

BIBLIOTHECARII

Alii generales Eccleſiæ, alii ſpeciales ordinis, alii quarumdam provinciarum, inter quos & qui bibliothecas auxerunt, & libris ditarunt, numerantur.

Almericus Placentinus.
Albertus Venetus.
Alphonſus Ciaconius.
Alphonſus Fernandez.
Ambroſius de Altamura.
Ambroſius Eſtienne.
Ambroſius Gozzeus.
Andreas Rovetta.
Antonius Luſitanus.
Baltazar Werlinus.
Cherubinus Torpi.
Ghilbertus de la Haye.

Godefridus Languedoc.
Guillelmus de Godino.
Guillelmus de Lauduno.
Guillelmus Seguier.
Hyacinthus Libelli.
Hyacinthus de Parra.
Jacobus Querif.
Joachimus Turrianus.
Johannes Baptiſta Lancius.
Johannes Bunderius.
Johannes Carnificis.
Joſephus de Sarabia y Lezana.
Laurentius Pignon.
Leander Alberti.
Ludovicus Maria Agudi.
Ludovicus a Valleoleti.
Mathurinus Eſpiardi.
Michael Barili.
Petrus Amelius de Brenaco.
Petrus Louvet.
Petrus Malpeus.
Philippus de Hortonovo.
Reginaldus Lucarinus.
Robertus Holxot.
Seraphinus Razzi.
Simon Angelus de' Rocci.
Sixtus Senenſis.
Vincentius Maria Fontana.
Vincentius Rivalius.

Finis Indicis Materiarum.

NOVISSIMA AD HANC SCRIPTORUM ORDINIS PRÆDICATORUM COLLECTIONEM ACCESSIO.

TOMO I.

PRolegomenon p. XXII a, ubi de ADAMO DE NEMOSIO epiſcopo Silvanectenſi lin. 27 Adde: *Hic erat confeſſor Regis Franciæ*, ſic totidem verbis Laurentius Pignon ſuppar ibidem laudatus.

Pag. 88. b, Ad S. DOMINICI opera Adde: De his F. Johannes de Columna archiepiſcopus Meſſanenſis, qui ſub Gregorio IX ordinem ingreſſus eſt, ſic habet in libro *de viris illuſtribus*:

Quo quidem tempore (nempe cùm Sanctus in partibus Toloſanis adverſus Albigenſes prædicaret) *cùm multi contra illorum hæreticorum perfidiam libellos compoſuiſſent, hic Beatus Doctor librum de fide catholica compoſuit, multis rationibus, & auctoritatibus communitum, fidem veram aſtruens, ac eorum perfidiam convincens.*

Quem librum recte intelligas a charta illa volante, in qua fidei catholicæ capita ſanctus tantum ſcripſerat, & quam hæretici igne probarunt, alterum & diſtinctum, & in uſum communem pro fide aſſerenda editum: cùm hunc in ignem conjectum non addat Johannes.

Et poſt plura de Dominici ſanctitate, ejuſque ordinis inſtitutione relata hæc addit, quorum adoleſcens oculatus teſtis eſſe potuit:

Cùm autem eſſet vir Dei Romæ (annis ſcilicet MCCXVI, XVII, XVIII & XX) *multi ad ejus ſanam doctrinam convolabant. Legebat enim tunc in publicis ſcholis Paulum, ad cujus ſcholas confluebat non modica turba ſcholarium, & etiam prælatorum, & magiſter ab omnibus vocabatur..... ſcripſit autem tunc ſuper omnes epiſtolas Pauli, cujus ſcripta multa ſcientia & devotione plena adhuc inveniuntur.*

Quæ excerpta ſunt ex laudato libro Johannis de Columna *de viris illuſtribus*, & ad me Roma recens miſſa a R. A. P. Benedicto Zoanelli ſacræ theologiæ profeſſore, bibliothecæ Caſanatenſis præfecto, qui cùm ſit domus ordinis Venetæ SS. Johannis & Pauli alumnus, hoc opus hactenus in tenebris detentum, & ab eruditis deſideratum, facilius ſibi tradi obtinuit, & eidem notis illuſtrando, & quamprimum typis edendo jam ſedulus incumbit. Itaque ex paucis hîc relatis ab auctore ſuppari, imo teſte oculato conſtat S. Dominicum & Romæ cum ingenti auditorum confluxu & plauſu in publicis ſcholis docuiſſe: quod occaſionem dederit inſtituendi magiſtri ſacri palatii, ſiquidem ea ætate ſcholæ publicæ theologicæ erant in ſacro SS. D. Papæ palatio: & eumdem ſanctum, quod nunc nos attinet

In S. Pauli Apoſtoli epiſtolas omnes ſcripſiſſe: quæ ſcripta toto ſeculo XIII ſervata ſunt.

Eodem Tomo I. p. 472 Addendus

F. JACOBUS DE AQUIS.

F. JACOBUS DE AQUIS, cujus verò nationis aut provinciæ non additur, licèt Lombardum ſuſpicari proclive ſit, florebat circa annum Domini MCCC, & ſcripſit

Chronicon, cui titulum indidit, *Imago Mundi.*

Incipit a Caio Caligula, & poſt quædam ex Petri Pictavenſis chronico, quod ſe excipere fatetur, relata, hiſtoriam proſequitur ad Bonifacium VIII uſque. Licèt verò univerſalem ſuſcipiat tradendam, fuſior eſt in rebus Lombardiæ enarrandis. Extat codex MS in folio Mediolani in Ambroſiana n. D 526. Vidit Clariſſimus Dominus Ludovicus Antonius Muratori bibliothecæ ducis Mutinenſis præfectus.

P. 807. a ad BARTHOLOMÆI MUTINENSIS opera Adde:

Pſalterium integrum Italice verſum, & nitis eadem lingua, ſed idiomate Lombardo illuſtratum. Extat opus apud Prædicatores Mutinenſes codicibus MS duobus in fol. non leves molis. Primus ſic incipit:

Prologo ne lo Pſalmiſta vulgarizato da uno degli Frati Predicatori nominato Fr. Bartolomeo da Modona a nome de lo illuſtriſſimo principe Hercule duca ſereniſſimo di Ferara.

Prologus alter ſic finit: *Prehendendo io minimo digli Frati Predicatori della divina pietade confidentia, ſi come anche digli miei ſuperiori grata conceſſione, & benigna venia, diſpono di tradurre di Latino in vulgare la veritade di gli Davidici pſalmi a lo mio inclitiſſimo principe Meſſer Hercule duca ſereniſſimo di Ferara, acio qu'ello & io quanto permette la mia ſufficientia, penetrando la*

medola

medola di epſi pſalmi, perveniamo prima a mator cognitione di la devinitade, notitia di noy ſteſſi, zelo de la virtude, e diſprecio di gli vitii. Non è altro ſenza dubio, e non fù mai mator vinculo, o vero expectato premio fra la ſua e mia amicitia: avegna la pietade di lo quale, ſi come preclariſſima virtude, e la ſua finalmente verſo la mia parvitade humiliſſima dignatione evacuano con gratia tutti li miei laborioſi ſtudii, come avemo dimoſtrato con ſudore ne lo libro di lo regimento per ſua riverentia componuto.

Ex quibus diſcimus hunc ſcriptorem aliud opus antea edidiſſe

De Regimine ad eumdem principem Italice, ſed quod diligentius quæſitum, nuſquam inventum eſt.

Dubium jam eſt quis ille Hercules Ferrariæ dux, an primus qui natus anno MCCCCXXXIII principatum non inivit niſi anno MCCCCLXXI, & obiit anno MDV: an Hercules II qui regnare cœpit anno MDXXXIV, & mortuus eſt anno MDLIX. Ut ut ſit hinc rectè concluditur Bartholomæum hunc recentiorem eſſe quam Rovettæ viſum eſt, ex cujus fide eum ad 1448 collocavi, cùm ad finem ſeculi XV, aut etiam ad initia ſeculi XVI prorogandus fuiſſet.

Extant apud eoſdem alii duo codices MS, qui cùm eadem charta, eodem ſtylo, idiomate eodem Lombardo, imo charactere eodem exarati ſint, ac jam laudati, ejuſdem ſcriptoris opera cenſentur, quamvis abſit nomen.

Primus in folio continet *Evangelium S. Matthæi Italice verſum, & Commentarium Italicum ejuſdem.* Ad calcem adduntur

Hiſtoria de ſeptem dormientibus Latine.

Sequentia Rhythmis Italicis:

Supplicatio ad B. Virginem.

De Divino amore.

De Pœnitentia finali.

De ſeptem horis paſſionis Chriſti Domini.

Alter codex in 4 hunc habet titulum: *Prologo ſopra la Somma di la virtude di Guielmo Peraldo vulgarizata.* In eo interpres aſſerit ſe Summam de vitiis ejuſdem Peraldi eadem ratione antea vertiſſe.

Hujus Bartholomæi commentarius in regulam S. Auguſtini a nobis laudatus etiamnum extat apud eoſdem ſodales Mutinenſes.

Pag. 902 a, Addendus

F. JOACHIMUS DE CASTILLIONE.

F. JOACHIMUS DE CASTILLIONE, qui vergente ſeculo XV floruit. Ejus extat Mediolani in Ambroſiana codice MS in fol. P. 215

Oratio funebris in morte Margarita uxoris Johannis Simonetæ viri clariſſimi habita Mediolani.

In ea multa in laudem familiæ Simonetarum prædicantur. Vidit jam laudatus vir clariſſimus Muratori, qui & ſequentia ſuggeſſit.

Pagg. 906 inter Addenda hæc adjice:

In quodam codice MS ſeculi XV cui titulus *Inventarium librorum ſacrorum Bibliotheca Palatina Sixto IV Pont. Max. & Platina bibliothecario collocatorum.* Qui codex hoc anno MDCCXX extat in bibliotheca ducis Mutinenſis. In eo inquam ſic legitur:

In quinto bancho Ugolinus ordinis Prædicatorum ſuper quatuor libros ſententiarum ex membranis in rubeo.

In ſexto bancho. Ulrici de Argentina ord. Prædic. ſumma de ſummo bono ex membr. in nigro.

Hic Ulricus certo ille eſt qui laudatur ejuſdem Tomi I p. 356 a: Ugolinum verò facile credidetim, quem de Camerino nuncupamus & laudamus ejuſdem Tomi I p. 759 a.

In eadem ducis Mutinenſis bibliotheca extant alii duo veteres catalogi codicum MS bibliothecæ antiquæ Guidi Ubaldi ducis Urbini, qui adulto jam ſeculo XVI regnabat.

In altero pag. 16 ſic legitur: *Fratris Marci Maiolo ord. Pradic. Oratio de epiphania Domini.*

In altero pag. 11: *Fratris Laurentii de Pratis ord. Prad. volumen unum.*

Ibidem: *F. Alvari ord. Pradic. epiſcopi Silvenſis volumina tria.* Silva civitas eſt epiſcopalis in Algarbia ditionis regis Luſitaniæ, ut omnes norunt, ſed hic *Alvarus* epiſcopus ſimul & ſcriptor ut & duo priores *Marcus* & *Laurentius* noſtris nomenclatoribus plane incogniti ſunt, nuncque ex fide horum catalogorum in lucem revocantur. Hos autem vixiſſe veriſimile eſt vel ſub finem ſeculi XV, vel ſub initia ſequentis.

Notitias has novas de S. Dominico & ſequentibus ex Italia mihi recens miſſas accepi cùm jam indices ſub prelo ſudarent. Ideoque ne miſſas facerem, ſaltem ad calcem operis addendas duxi. R. A. P. Johannes Dominicus Agnani ſacræ theologiæ magiſter, & nunc in academia Mutinenſi theologiæ dogmaticæ profeſſor publicus, notitias Mutinenſes hìc relatas nobis perhumaniter ſuppeditavit, quod gratus animus omittere non permittebat.

TOMO II.

In Prolegomenis inter epiſcopos omiſſi ſunt ſequentes licèt in hoc opere laudati:

Michael Angelus Seghetius Laudenſis *ſub Mediolanenſi.*

Seraphinus Rinaldi Motulenſis *ſub Tirentina.*

Lucas Caſtellinus Catacienſis *ſub Regienſi.*

Franciſcus de Sobrecaſas Calaritanus *in Sardinia.*

Petrus de Herrera ex Canarienſi Tudenſis, demum Turiaſonenſis *ſub Ceſarauguſtana.*

Andreas Balaguer ex Albaracinenſi Orcellenſis *ſub Valentina.*

Thomas de Torres ex Paragaiano Tucumanus *ſub Limana.*

Johannes Cabeças ex Cubenſi Guatimalenſis *ſub Mexicana* p. 452. a

Alphonſus Galdo Hondurenſis *ſub Dominicopolitana.*

Michael Ophovius Silvæducenſis *ſub Mechlinienſi.*

Paulus Maria Citadinus Myrenſis, poſtea Naſciovanenſis.

Antonius de Soromayor arch. Damaſcenus titularis.

Alvarus ep. Silvenſis in Algarbia *ſub Eborenſi.*

Paulus de Monelia Chienſis.

Thomas de Vio cardinalis ep. Cajeranus.

Reginaldus de Montoro Cephalœditanus.

Petrus Bellorado arch. Meſſanenſis p. 24. a

Matthæus Lulmus Laodicenſis ſuffraganeus Mediolanenſis.

Johannes Maria Canigianus Hipponenſis.

Johannes Ludovicus Vivaldus Arbenſis ſub *Jaderana.*

Auguſtinus de Ortis Sarrianenſis *ſub Compſana.*

Didacus Deça Zamorenſis tum Giennenſis, poſtea Palentinus, arch. Hiſpalenſis, & tandem Toletanus.

Martinus de Amantia Gabulenſis.

Andreas de Porta Moſellæ Gabulenſis, hic ut & ſuperior ſuffraganeus Metenſis.

Thomas Ortiz Marthæpolitanus in America.

Ambroſius Salvius Neritonenſis p. 93. a

Anonymus Tudernopolitanus.

Hieronymus de Fornariis Bellicaſtrenſis.

Marcellus Cavalieri Gravinenſis *ſub Acheruntina.*
Johannes Bartholomæus Ferrus Litterenſis *ſub Amalphitana.*
Thomas Brandolini Minorenſis *ſub eadem.*
Bartholomæus de Senica Juſtinopolitanus *ſub Aquileienſi.*
Hieronymus Tarviſanus Veronenſis *ſub eadem.*
Hieronymus Vielmius ex Argolicenſi Æmonienſis *ſub eadem.*
Johannes Lopez ex Crotonenſi Monopolitanus *ſub Barienſi.*
Vincentius Martinelli ex Cuperſano Venafrinus *ſub Capuana.*
Vincentius Maculanus arch. Beneventanus.
Julius Doſſus Leucanus ſeu Aletianus *ſub Hydrunto.*
Johannes Petrus Grifeus electus Nolanus *ſub Neapoli.*
Stephanus de Vicariis Nucerinus *ſub Salerna.*
Jacobus Naclantus Clodienſis *ſub Veneta.*
Marcus Medices item Clodienſis.
Gaſpar Catalan de Monſonis Ilerdenſis *ſub Cæſaraugusta.*
Antonius de Viedma Petrenſis ſuffraganeus Seguntinus.
Johannes de Polanco electus Camorinenſis *in Philippinis.*
Franciſcus Varo electus Baſilitanus vicarius apoſtolicus *in Sina.*
Ferdinandus de Tavora Funchalenſis *in Madera.*
Sebaſtianus Cattaneus Chiemenſis *ſub Juvavia.*
Arnoldus Nylen Groninganus *ſub Ultrajecto.*
Sixtus Carcano Germanicienſis ſuffraganeus Gurcenſis.
Stephanus de Luſignan Limiſſenſis in Cypro.

Sequentes Tomo I addendi.

F. Godefridus factus fuit epiſcopus S. Abraham anno MCCLXVIII poſt XXV martii quo anno mortuus eſt Clemens papa IV.
F. Thomas de Lentino factus fuit patriarcha Hieroſolymitanus anno MCCLXXII die VIII octobris, & unà epiſcopus Aconenſis, & legatus in tota Syria.
F. Bonacurſius eodem anno factus fuit archiepiſcopus Surienſis. Hic erat filius Henrici *de Gloire.*
F. Johannes *de Saint Meſſan* ante Bonacurſium fuerat archiepiſcopus Surienſis, & mortuus eſt anno illo MCCLXXII.
Quæ damus ex continuatore Guillelmi de Tyr.

EODEM TOMO II ADDENDA VEL EMENDANDA.

Pag. 115 b. Revocatum vellem, & jam deleri omnino volo, quod eo loco ſcripſi de anno mortis Sanctis Pagnini, licèt eum cum Sixto Senenſi & Luſitano ſtatuerim ex fide epitaphii quod nunc Lugduni in media navi baſilicæ Prædicatorum viſitur, & a me lectum eſt anno MDCLXXXI. Verùm major fides habenda erat Leandro Alberti æquali, qui in Deſcriptione Italiæ, ubi de Luca agit, ſic habet de Pagnino: *Paſſò di queſta mortal vita tanto huomo in Lione di Francia nell' anno* MDXXXVI *di anni* LXX. Quod teſtimonium auctoris ejuſdem ætatis, & eo ipſo tempore hiſtoriam ſuam ſcribentis graviſſimum eſt, & præterea invicte confirmatur ex libro Epigrammatum Johannis Wulteii Remenſis Lugduni apud Michaelem Parmanterium anno 1537 in 8 edito, in quo legitur hoc epitaphium quod in Sanctis Pagnini morte anno præcedente cecinerat:

Sanctes cùm vitæ perfecit fila prioris,
Protinus aggreditur poſterioris iter.
Hoc probat hic tumulus nobis, qui terminus illi eſt
Alterius vitæ, principium alterius.
Ergo abiit Sanctes patriæ lux, ille trilinguis,
Quem ſummus excepit regia ſacra Jovis.

Hi verſus licèt non elegantes invictum ſunt argumentum Pagninum jam anno MDXXXVI mortuum, aliàs Vulteius eos anno MDXXXVII edere non potuiſſet. Quoad epitaphium lapidi communi in media navi Lugduni inſculptum, jam ſupra ex fide veterum patrum ejus cœnobii monuimus illud non eſſe primum, neque ſub eo lapide ſepultum Pagninum, qui in medio odeo ſub Pario lapide condius fuit. Iſtud itaque in anno erratum in eum refundendum eſt, qui antiquum epitaphium litteris forſan Gothicis exaratum legens V verterit in X & pro MDXXXVI incidit aut incidendum juſſit in altero illo lapide MDXXXXI. Gratus animus non ſinit, ut taceam notitiam hanc certam anni mortis Sanctis Pagnini ratione & ope poematum Johannis Vulteii anno 1537 editorum me debere clariſſimo D. *de la Monnaye* academiæ Gallicæ collegæ, viro non ſolum perpolito, ſed & in his antiquariis exquiſiti criterii.

Pag. 336 Adde

F. REVEL.

F. REVEL, cujus luſtrale nomen mihi ignotum, ſed Aquitanus, & domus Montalbanenſis alumnus vergente ſeculo XVI clarus ſcripſit

La Relation du pillage de la ville de Montauban par les Calviniſtes l'an 1568 & du renverſement de fond en comble du convent de l'ordre dans ladite ville par les mêmes avec l'hiſtoire dudit convent.

In eodem cœnobio MS vidit ſtudioſus & accuratus D. Jacobus Boyer aſceta Maureus.

Pag. 405 ad 1616 Adde

F. ANONYMUS LOMBARDUS.

F. ANONYMUS provinciæ Lombardiæ alumnus anno MDCXVI ſcripſit in cœnobio Ferrarienſi S. Mariæ Angelorum volumen, quod MS in 4 nunc ſervatur in bibliotheca conventus Mutinenſis. In eo agitur 1616

De vitiis & virtutibus. Opus duobus titulorum millibus diſtinctum.

F. HYACINTHUS MARIA DE CREMONA.

F. HYACINTHUS MARIA DE CREMONA, a patria ſic & profeſſione nuncupatus, circa initia ſeculi XVII clarus, opus MS reliquit apud eoſdem Mutinenſes ſervatum. Titulus

Silva alphabetaria ſacrarum eruditionum.

Pag. 577 b, ad 1654 Adde

F. ANDREAS WIDEHEN.

F. ANDREAS WIDEHEN Gallus Picardus in vico *Sauber* ad Monſtrolium natus, juvenis annorum XX litteris humanioribus apprime exultus, ordini nomen dedit Pariſiis in domo SS. Annunciationis, & die XX junii MDCXXXII profeſſus eſt. Sic deinceps emicuit in ſcholis, ut ad docendas quas acceperat humanas & divinas diſciplinas continuo adhibitus fuerit. Theologiam annis ſex jam tradiderat, cum florenti ætate morbo oppreſſus inter ſodales mœrentes ex hac luce ſubtractus eſt die IX auguſti MDCLIV. Ejus ſuperſunt in S. Thomæ Summam commentaria MS, quorum vidi 1654

Tractatum de gratia altiſſima eruditione plenum,

& non vulgari elegantia concinnatum, adeo ut lucem mereretur.

Pag. 727 ad 1690 Adde

F. NICOLAUS LE SUEUR.

* 1690. F. Nicolaus le Sueur in hoc opere omiſſus, ſed in ultimo indice pag. 949 a laudatus e Græco Gallice reddidit

1. *Theodoret evêque de Cyr de la providence divine*, Pariſiis, apud Antonium Bertier 1664 in 12 pp. 284.

2. *Les vies de pluſieurs Saints martirs evêques & religieux des premiers ſiecles*, Pariſiis, apud eumdem 1660 in 8 pp. 411.

Pag. 802 b ad 1720 Adde

F. ALPHONSUS COSTADAU.

* 1720. F. Alphonsus Costadau Gallus in comitatu Vindaſcino natus, & in congregatione SS. Sacramenti ordinem amplexatus, in eadem ſacram doctrinam profeſſus eſt, nuncque Lugduni floret, ubi opus edidit multiplici eruditione confertum. Titulus

Traité hiſtorique & critique des principaux ſignes, dont on ſe ſert a manifeſter les penſees. Tomis octo in 12.

Quatuor priores ſunt *de ſignis communibus, vocibus, cantilenis, inſtrumentis muſicis &c.* Prodierunt Lugduni apud viduam. Guillemin, & Theodorum Labbé 1717.

Quatuor poſteriores ſunt *de ſignis, quæ vulgus plerumque tribuit demonibus & arti magicæ*, auctor vero non alia eſſe quam præſtigiatorum ludos demonſtrat. Prodierunt etiam Lugduni apud fratres Bruyſſet 1719.

Sex aut etiam octo alios ejuſdem formæ tomos parat auctor quamprimum edendos, in quibus aget *de ſignis inſtitutionis divinæ, tum & de cærimoniis infidelium in cultu idolorum.*

P. 847 Adde

SOROR ANONYMA.

Soror Anonyma ſacri gynæcei S. Magdalenæ Pictavii erecti ſcripſit

La vie de la ſervante de Dieu ſœur Jeanne du Moulin profeſſe du monaſtere de l'ordre de S. Dominique de Dijon, fondatrice & premiere prieure de celui du même ordre a Poitiers, morte le XXI *Janvier* MDCXLV.

Ms & in eodem monaſterio ſervatam vidit Dominus Jacobus Boyer, aſcera Maureus, cui non pauca anecdota debet hoc noſtrum opus.

FINIS.

ERRATA TOMO I EMENDANDA.

In epiſtola nuncupatoria pag. 2 lin. 8 lege *promovendas*. pag. ſeq. lin. 2 poſt *ſolicitationibus* adde, lin. 16 poſt *annales ordinis* adde *Latine ſcribendos*. Prolegomenon pag. VI a lin. antepenult. *lege* MCCXCVII.

TOMO II.

In Prolegom. p. XX b l. ult. *lege* MDCCVI. p. XXII a l. 8 *lege* Bitunrinus. pag. 4 b lin. 43 *lege* biblia. p. 28 a l. 36 *lege* tiro. p. 33 b l. 42 *lege* refertiſſimæ. p. 53 a l. 5 ante fin. *lege* ſcripſere. p. 61 a l. 12 *lege* erectam. p. 74 b l. 8 ante fin. *lege* credidiſſe. p. 75 b l. 33 *lege* academia. p. 79 a l. 23 *lege* anchoram. p. 81 b l. 7 *lege* Hiſpanus. p. 96 a l. 27 *lege* temporis, l. 32 *lege* opella. p. 99 a l. 62 *lege* teſtamento. p. 105. a l. 14 ante fin. *lege* pondere. p. 120 a l. 27 *dele* Calaber *lege* Apulus. p. 136 a l. 37 *lege* Prædicatoriæ. p. 148 a l. 42 lege *obediret*: b l. 22 *lege* refero. p. 149 b l. 18 lege *ve latius*. p. 152 a l. antepenult. *lege* avulſit. p. 160 b l. 3 *lege* accuratius. p. 170 a l. 6 *dele*, l. 41 lege *juſtificacion*. p. 171 b l. 8 ante fin. *lege* 1576. p. 172 a l. 19. *lege* omittendum. p. 174 b l. 9 *lege* Winoci. p. 176 b l. 35 *lege* victore: l. 45 *lege* eo: l. 48 *lege* 1576. p. 188 a l. 6 ante fin. lege *hujuſmodi*. p. 189 a l. 8 lege *nutantes*. p. 199 b l. 37 *lege* ſupra. p. 210 a l. 1 *lege* Alphonſus. p. 212 b l. 25 *lege* Ex. p. 213 b l. 10 *lege* Faria p. 215 b l. 5 lege *virtutum*. p. 225 b l. 32 *lege* nonas. p. 226 a l. 62 *lege* faſtigiato: l. 66 *lege* exordium eſt *dele* &. p. 231 a l. 39 *lege* MDLXXIV. p. 233 b l. 1 lege *briſſ*. p. 238 a l. 33 *lege* emendatis. p. 247 a l. 18 *lege* Pio IV. p. 257 a l. 32 *lege* ex: l. 61 *lege* fidem. p. 261 a l. 57 *lege* ſcire ſi libeat. p. 263 a l. 25 lege *concilii*. p. 269 b l. 46 *lege* dato. p. 271 a l. 56 lege *ſaniorem*. p. 286 b. l. 32 *lege* 1615. p. 287 a l. 42 *lege* revolveret. p. 292 a l. 46 *lege* revocatus. p. 301 a l. 63 *lege* quæ. p. 314 a l. penult. lege *noſtrorum*. p. 318 b l. 35 *lege* certo. p. 325 a l. 35 *lege* epidemiæ. p. 344 a l. 15 *dele* nec. p. 351 b l. 27 *lege* 1596. p. 352 a l. 4 *lege* diœceſi. p. 357 b l. 27 *lege* Romanæ. p. 359 a l. 6 ante fin. *lege* 1599. p. 369 a l. 44 *lege* relatas. p. 373 b l. 3 *lege* reddidiſſe. p. 376 b l. 52 *lege* excurſionibus. p. 385 a l. 57 *dele* etiam. p. 386 a l. 5 ubi lacuna *ſcribe* Teruelæ. p. 392 a l. 35 *lege* Trajecti. p. 398 b l. 45 *lege* ditionis. p. 405 a l. 40 *lege* eamdem. p. 408 b l. 17 lege *trenta*. p. 429 a l. 7 *lege* MDCXXII. p. 441 a l. penult. *lege* Verſchueren. p. 452 a l. 56 *lege* trajiciens. p. 456 a l. 55 *lege* neminem ſcribendæ. p. 477 a l. 64 *lege* MDCXXXI. p. 479 b l. 66 *lege* MDCXXXVI. p. 480 b l. 42 *lege* conculcantes. p. 485 a l. 59 *lege* comitiorum. p. 488 a l. 60 *lege* puero. p. 494 b l. 20 *lege* Joanne. p. 514 a l. 6 lege *ſtupidi*: l. 23 *lege* approbatione. p. 524 b l. 64 *lege* Lauda. p. 536 a l. 3 *lege* Cremonæ. p. 540 b l. 60 *lege* 1642. p. 549 a l. 11 *lege* parænetricum. p. 578 a l. 63 *lege* permiſſu. p. 586 b l. ult. *lege* Domino. p. 590 b l. 59 lege *Meſſire*. p. 600 a l. 35 lege *ſacre*. p. 604 a l. 14 *lege* expugnata. p. 612 a l. 60 lege *propaganda*. p. 635 b l. 30 *lege* certatim. p. 644 a l. 28 *lege* MDCLXXII. p. 651 a l. 31 *lege* illuceſcente. p. 654 a l. 2 *lege* cœperat. p. 657 b l. 29 *lege* magni. p. 674 b l. 55 lege *lacryma*. p. 681 b l. 8 & 9 *lege* pſeudonymus. Hiſtoriam. p. 685 b l. 32 *lege* querelis. p. 689 a l. 9 ante fin. adde *quæſita*. p. 695 b l. 63 lege *piiſſimus*. p. 697 a l. 24 *lege* amuſſim. p. 702 a l. antepenult. lege *Eſpaña*. p. 704 a l. 38 lege *interiour*. p. 705 a l. 17 *lege* Roque. p. 715 b l. 34 *lege* amœno. p. 735 b l. 63 *lege* Salvator. p. 740 b l. 5 lege *probabiliſmo*. p. 750 a l. 25 *lege* cujas. p. 752 a l. 9 *lege* parœcia. p. 765 a l. 57 *lege* 1685. p. 777 b l. 66 *lege* ſuperiori. p. 785 b l. 41 *lege* ementito. p. 787 b l. 14 lege MDCLXX. p. 801 a l. 32 *dele* Avenionenſis *lege* Sammaximinienſis. p. 804 b l. 42 *lege* cenſoriis. p. 809 b. l. 19 lege *Chryſoſtomi*. p. 815 a l. 3 *lege* natali: l. 53 *lege* detrectandæ. p. 823 b l. 28 *lege* Leonardi. p. 828 a l. 44 *lege* ſuo. p. 843 a l. 55 *lege* exhibet. p. 845 a l. 1 *lege* circa 1630: l. 31 poſt Anna *dele*,. Si qua ſint alia leviora, ſapiens lector facile emendabit.

APPROBATIO CENSORIS REGII.

POST lectum tomum primum operis, cui titulus eſt, *Scriptores ordinis Prædicatorum recenſiti, notiſque hiſtoricis & criticis illuſtrati* a R. P. F. Jacobo Quetif S. T. P. conventus SS. Annunciationis Pariſienſis ejuſdem ordinis ſodali inchoati, & a R. P. F. Jacobo Echard ejuſdem familiæ finiti, Tomum hunc alterum ejuſdem operis Ego infraſcriptus ſacræ facultatis theologiæ Pariſienſis doctor, ac librorum cenſor regius legi ex mandato illuſtriſſimi regii Cancellarii, lectumque probavi. Opus quidem ſumma diligentia elaboratum, in quo ſi ſubjectæ materiæ partes omnes ordine apto collectæ ſpectentur, mirari liceat, quantum omni eruditionis genere eminuerit ſemper, eminueatque religioſa S. Dominici familia, & quanto ſtudio profuerit Eccleſiæ propagandæ, ac Religioni propugnandæ: ſi labor collectorum attendatur, ingens profecto ille eſt, demonſtratque luculenter, quam ampla & quam varia ipſis inſit hiſtoriæ, chronologiæ, criticæ ſcientia, quam erudita limataque judicii ſagacitas. Prodeat igitur in lucem publicam, & pro dignitate laudem ſortiatur. Datum Pariſiis anno 1720 die 24 Novembris. PH. ANQUETIL.

APPROBATIO THEOLOGORUM ORDINIS.

NOS infraſcripti, de mandato Reverendiſſimi Patris Antonini Cloche ordinis FF. Prædicatorum generalis magiſtri, Legimus Opus cui titulus eſt, *Scriptores ordinis Prædicatorum recenſiti, notiſque hiſtoricis & criticis illuſtrati*, olim a R. P. F. Jacobo Quetif ordinis ejuſdem & domus SS. Annunciationis Pariſienſis alumno inceptum, recens vero a R. P. F. Jacobo Echard ejuſdem inſtituti ac conventus profeſſore ad finem feliciter perductum. Quod quidem dum omni animi attentione excuteremus, demirati ſumus indefeſſam utriuſque viri in evolvendis infinitis propemodum ſeu manuſcriptis, ſeu prelo editis codicibus diligentiam. Quantum vero in hoc opere concinnando vigiliarum & improbi laboris impenſum eſt, tantum reipublicæ litterariæ utilitatis allatum, fidenter aſſerimus. Offertur viris ſtudioſis accuratus Scriptorum catalogus, qui ex quo viguit, & ad ornamentum Eccleſiæ inſtituta eſt Dominicana familia omnigenæ eruditionis & doctrinæ laude floruerunt: eorum vero potiſſimum, qui catholicam veritatem ſtrenue contra errores omnes, & emergentes hinc inde hæreſes propugnarunt. Sui cuique proprii fœtus aſſeruntur, ſpurii notantur, vindicantur legitimi, dubii magno animi candore recenſentur, fabulæ quævis eliminantur, nihil ut deſiderari poſſit ad fidem hiſtoriæ, & rigidioris criticæ regulas. Habebunt qui domeſtica hiſtoria delectantur, in hoc ceu promptuario unde hauriant, quæcunque ad majorum ſuorum præclare geſta ſpectare poſſunt: eoque vel uno titulo multum ſe viris laudatiſſimis debere profitebuntur, quotquot inſtitutum ſuum vere amant, quod nullis ſudoribus vigiliis nullis pepercerint, ut inſignia facinora e tenebris, in quibus diu multumque jacuerant, eruerent, & luci publicæ reſtituerent. Nec deerunt iis quibus arridet hiſtoriæ eccleſiaſticæ notitia, propria oblectamenta. Exhibetur enim in hoc opere Eccleſiæ facies, qualis a decimo tertio ſeculo ad hanc noſtram ætatem conformata eſt, multaque enarrantur de ſummis pontificibus, de hæreſibus, de ſacris in Orientem expeditionibus, de fidei catholicæ in omnes late regiones propagatione, ac denique de conciliis ſive œcumenicis ſive provincialibus, quorum bene favente Deo, pars magna fuit Ordo Prædicatorum. Nihil demum in immenſa lucubratione comperimus, quod vel ab orthodoxa fide, vel a bonis moribus abhorreat. Sic cenſuimus Pariſiis die 4 menſis decembris anno reparatæ ſalutis 1720.

F. MICHAEL LEQUIEN ſacræ theologiæ profeſſor.

F. ANTONIUS DIONYSIUS-SIMON DE ALBIZZIS ſacræ theologiæ doctor.

EX TYPOGRAPHIA,

JOANNIS-BAPTISTÆ CHRISTOPHORI BALLARD,
Chriſtianiſſimi Regis, totiuſque Imperii Gallicani in Muſicis
Monotypographi; Nec non ejuſdem Majeſtatis
Capellæ Notatoris.

SUPPLEMENTUM NOVISSIMUM,

in quo quædam in utroque tomo hujus operis Addenda, & alia neceſſario emendanda indicantur.

TOMO I.

In Prolegomenis.

PAG. XXV inter epiſcopos addendi ſequentes a Fontana & Cavalieria aliiſque noſtris, qui de iis ſcripſerunt, omiſſi.

ABEL GALLUS epiſcopus Dionyſianus in Aphrica titularis. *Hic anno* MCCCCLXXXIX *die* XXV *julii eccleſiam Prædicatorum Lavallenſem conſecravit cum auctoritate epiſcopi Cenomanenſis. Ex tabulis dictæ domus Lavallenſis* MS.

JOHANNES HUNGARUS epiſcopus Scardonenſis ſub Spalatrenſi electus anno MCCL, florebat adhuc anno MCCLXVI. *Sic refert Thomas archidiaconus Spalatrenſis editus apud Lucium de Regno Dalmatiæ, p. 366.*

STEPHANUS RAOL de Calidiſaquis Gallus, primus domus Prædicatorum S. Flori in Arvernia erector, a Clemente VII Papa Avenionenſi anno MCCCLXXXV epiſcopus Venuſinus in Baſilicata ſub Acheruntina promotus & conſecratus. Jacet ad majus altare in dicto conventu S. Flori. *Ex tabulis* MSS. *dictæ domus.*

THOMAS ANGLUS epiſcopus Aboenſis IV in Finlandia ſub Upſalenſi. *Sic refertur in Hiſtoria Eccleſiæ Sveticæ Lincopingiæ edita anno* 1707 *in* 4, *p.* 388, *& remittitur ad catalogum epiſcoporum Aboenſium editum a Paulo Juſten epiſcopo Aboenſi.*

Pag. XXVII *inter Archiepiſcopos* Addendus

PETRUS PHILIPPI primum prior provincialis provinciæ Daciæ ordinis Prædicatorum, deinde archiepiſcopus Upſalenſis XVII mortuus anno MCCCXLI, & in eccleſia noſtra Upſalenſi ſepultus. *Sic habetur in Hiſtoria dicta Eccleſiæ Sveticæ p.* 104.

Pag. 350 *poſt Franciſcum de Arimino* Addendus

F. GUILLELMUS DE STAMPIS a patria, quod inſigne municipium eſt diœceſis Senonenſis vernacule *Eſtampes* dictum, XIV circiter leucis a Lutetia diſſitum, pro more nuncupatus, inter ſacræ theologiæ magiſtros Pariſienſes a Bernardo Guidonis n. XI in codice Toloſano recenſitus, ab anno MCCLX ad LXXV & etiam poſtea videtur floruiſſe. Extant ſcripti ab eo 1275.

Sermones Dominicales per annum, qui MS in membranis etiamnum ſervantur Pariſiis in Bibl. Sorbonica. Hic forte idem cum altero ex duobus *Guillelmis Gallicis* laudatis pag. 469 a, ubi videſis.

TOMO II.

In Prolegomenis.

Pag. VI. IN PROVINCIA DACIÆ.

Præter domos Tomo I recenſitas, hæ aliæ adoleſcente ſæculo XVI adhuc conſtabant.

IN DANIA.

Borglumenſis.
Wedlenſis.

IN SVETIA.

Arbogenſis.
Aroſienſis *Weſteraos.*
Ecxolmenſis in inſula lacus Meleri.
Holmenſis anno MCCCXX erecta.
Raumenſis in Finlandia, ubi erat ſchola publica, quam noſtri moderabantur, & quæ collegium Raumenſe vocabatur.
Stocxholmenſis anno MCCCXXXVI erecta.

Monaſteria Virginum.

Arhuſienſe.
Lundenſe.
Borglumenſe.
Kalmarnenſe.
Skeningenſe.
Stregnenſe.

Hæc vero ex Hiſtoria Eccleſiæ Sveticæ ſupra laudata depromta viſa non ſunt omittenda.

Pag. XV ubi de Provincia Quitenſi in America S. Catharinæ Virg. & Mart. dicta, Addendæ hæ domus conventuales, quibus conſtat, & quas mihi recenſuit F. Andreas Saens de Viteri ejuſdem alumnus, doctor cathedraticus in regio gymnaſio S. Ferdinandi, & procurator generalis a dicta provincia & etiam ab univerſitate ad aulam Hiſpanam tum ad Romanam miſſus, hoc anno MDCCXXI Pariſiis commoratus.

1. Quitenſis major & caput provinciæ in quo ad 140 ſodales.
2. Gymnaſium S. Ferdinandi in eadem urbe juribus Univerſitatis gaudens.
3. Altera domus Recollectionis dicta, 30 ſodalium.
4. Machachenſis ſeptem leucis a Quito diſtans, octo ſodalium.
5. Vyumbichenſis, decem ſodalium.
6. Tacungenſis, 24 ſodal.
7. Pelileenſis, 12 ſod.
8. Hambaxenſis, 10 ſodal.
9. Riobanbenſis, 30 ſod. magna eſt civitas.
10. Quencenſis, 40 ſod.
11. Loxenſis, 20 ſod.
12. Guachanamenſis, 8 ſodalium.
13. Guayaquilenſis, 20 ſod.
14. Daulenſis, quinque circiter ſod.

Superiores domus ſunt in partibus quæ reſpiciunt regnum Limanum: Sequentes ſunt verſus Novum regnum Granatenſe.

15. Nabazzenſis elegans, 20 ſod.
16. Ypialenſis, ad 8. circiter ſod.

17. Paſtenſis, 20 ſod.
18. Popayanenſis, 20 ſod.
19. Buquenſis, 12 ſod.
20. Calenſis, 12 *vel* 14 ſod.
21. Bagnenſis altera Recollectionis a diſciplina regulari maxime commendata, ubi degunt ad 20 circiter ſodales.

Sunt præterea ad 40 circiter parochiæ, quas vocant Doctrinas, a ſodalibus ejus provinciæ adminiſtratæ, & in quaque ſerviunt duo aut tres Fratres noſtri.

Pag. xxv *In Rotomagenſi.* Ubi de Stephano Paris *dele* Carnotenſis. *Lege* Aurelianenſis.

Pag. xxvii *In Provincia S. Dominici* Addendus Bartholomæus Jarcia (*Garcia* pronunciant Hiſpani) epiſcopus Portus-divitis ſeu *Portorico.* Hic Americanus, provinciæ del Quito, & domus Quitenſis majoris alumnus & profeſſus, vir egregius, & magnarum partium, variis in ordine muneribus, & inter alia ſuæ provinciæ Quitenſis præfectura perfunctus, epiſcopus Portus-divitis aſſumtus eſt & conſecratus: ſed poſt tres aut quatuor regiminis annos dimiſſa ſua Eccleſia in ſuam provinciam ſe recepit, & in ſuo cœnobio grandævus obiit circa MDCCXV. Poſt Eccleſiæ illius abdicationem ferunt oblatam ei fuiſſe Panamenſem, ſed conſtanter recuſaſſe.

Pag. xxx *In Upſalenſi* addendi

Martinus Skytte Sigtunenſis patria & profeſſione, qui viſitatis Germaniæ & Italiæ academiis, ac eruditione plurima ſibi comparata, ad ſuos redux electus eſt primum conventus ſui nativi prior, tum ſuæ Daciæ provinciæ præfectus, & tandem epiſcopus Aboenſis a Petro Magni epiſcopo Aroſienſi ſeu *Weſteraos* catholicorum ultimo, anno MDXXVIII conſecratus. *Ex Hiſt. Eccl. Svetica ſupra laudata pag.* 401.

Claudius Danus in domo Skeningenſi ordinem profeſſus epiſcopus Lincopienſis electus eſt & conſecratus. *Ex eadem Hiſt. pag.* 242.

Henricus conventus Aroſienſis alumnus, & ejuſdem prælatus & rector, epiſcopus Aroſienſis etiam aſſumtus eſt. *Ex eadem Hiſt. p.* 356.

Verum quod dolendum, & non ſine lacrymis memorandum, hi tres qui catholici ad eas dignitates evecti fuerant, poſtea cum toto regno a fide catholica ad caſtra Lutherana tranſierunt. Id nobis ſaltem ſolatio eſt, quandiu in ordine vixerunt, in veritate ſtetiſſe, nec niſi ad ſuperiora evectos in hæreſim prolapſos eſſe circa MDXXXV alterum, alios circa MDXLIII.

Inter Scriptores.

Pag. 153 a, ubi de opere Auguſtini de Eſbarroya, cui titulus *El Purificador, &c.* Adde: Prodiit etiam ab *Anonymo* Gallice verſus Lugduni apud Rigaud 1606 in 16. Quam verſionem ſe habere præ manibus me monuit vir eruditus D. Le Clerc in ſeminario Aurelianenſi ſacræ theologiæ profeſſor, cui & plura alia hîc addita aut emendata debeo, quod gratus animus ſilere non ſinit.

Pag. 180 a, ubi de Stephano Paris. lin. 28 Johannes *de Morvilliers* Carnutenſis epiſcopus, *dele* Carnutenſis, *lege* Aurelianenſis. Et lin. 34 ſequenti in diœceſi, *dele* Carnutenſi: *lege* Aurelianenſi.

Pag. 435 b, ad opera aliena a Nicolao Coeffeteau Gallice verſa, adde:

Sermons doctes & admirables du fameux & R. P. Hippolite Caracciole Chanoine regulier de S. Jean de Latran, traittans des plus hauts & plus excellens miſteres de la foi chreſtienne pour toutes les ſaiſons de l'année, & ſpecialement pour le Carême: Augmentez de nouveau du Sermon de la reſurrection du Lazare. Et traduits de l'Italien en François par le P. Nicolas Coeffeteau prieur & premier regent en theologie au convent des Freres Prêcheurs de Paris. Derniere edition, Pariſiis, Tuſſani Pillehotte & Franciſci Hubi 1605 in 8 pp. 1006.

Pag. 460 a, ad Johannem Journé, Adde hæc opera ab eo ſcripta, vel etiam edita, quæ mihi indicavit ſupra laudatus Dñs Le Clerc, ac quæ ſervat in Muſeo:

1. *Diſcours ſur la preſence du corps du Seigneur au Sacrement, fait par Jean Journé predicateur de l'ordre des Jacobins en l'univerſité de Paris, & adreſſé a un de l'egliſe reformée de Chateaudun.*

An a Journeo typis editus fuerit, mihi incompertum: ſed Alexander Simſon Scotus ſe dicens miniſtrum eccleſiæ reformatæ Caſtrodunenſis illum impugnaturus integrum edidit in libello, cui titulum indidit, *Reponſe claire & ſolide a un diſcours, &c.* ut ſupra, 1605 menſe auguſto, abſque loco & typographi nomine in 8. Notat ille miniſter Journeum hunc tractatum inchoaſſe Caciones habere, & quadrageſima ſequenti dum ibidem eodem munere fungeretur, abſolviſſe, ac cuidam Calviniſtæ, cui convertendo impenſus ſtudebat, tradidiſſe.

2. *Relation de la conference entre le R. P. Jean Journé docteur en theologie de l'univerſité de Paris, predicateur a Chateaudun, & Samuel de Chambaran miniſtre de l'egliſe de Lorges & Marchezuir,* Oppida ſunt quatuor tantum leucis a C ſtroduno diſſita. Collationis hujus argumentum fuit: *An Eccleſia Romana ſit vera Chriſti Eccleſia?*

Ubinam hæc edita fuerit Journei relatio me latet. Scio ſolum a dicto miniſtro fuiſſe impugnatam ceu actis non conformem, quod & ſibi viſus eſt confeciſſe libello, cui titulus, *Entiere & complete diſpute d'entre les ſieurs Samuel de Chambaran miniſtre &c. & Jean Journé docteur de la Sorbone*, Salmurii apud Thomam Portau 1607 in 8.

In epiſtola nuncupatoria queritur miniſter Journeum acta hujus colloquii corrupiſſe, contumeliis, & aſperis in ipſum infectationibus fœdaſſe, plures ſibi miniſtro in reſponſis contrarietates impoſuiſſe, ac ſic e prelo publicaſſe. D. Le Clerc laudatus me monuit, in libro miniſtri quem habet, plura referri acta in fine ſic ſignata, *Journé docteur en theologie en l'univerſité de Paris, & predicateur a Chateaudun.*

Pag. 546 a, Nicolaus Moſticenſis, *lege* Moſcicenſis, ſic enim ejus agnomen ſcribendum eſt. Inter ejus opera libellus cui titulus, *Elementa ad ſacras confeſſiones* altera editione prodiit Coloniæ 1610 in 12 pp. 268.

Pag. 576 b, ad Nicolai le Febvre opera addendus

6. *Libellus contra quamdam Illuminatorum ſectam anno* MDCXXXII *Carnuti pullulantem.* Sic enim ipſe de ſe loquens in Manuali Eccleſiaſtico pag. 477 habet: *Anno 1632 in nativo conventu priorem agens, ut pro meo munere illorum delicamenta refellerem, concionibus inibi per adventum operam dedi, deque illis libellum condidi.* Superius dixerat illos Illuminatos eos eſſe, quos Hiſpani vocant *Adombrados*, qui tantum ſe perfectionis gradum attigiſſe aſſerunt aut putant, ut nulla illis amplius lege, nullove ſacramento opus ſit. An Latine an Gallice opellam ſcripſerit, etſi poſterius certius putem, mihi incompertum.

Digitized by Google

Pag. 648 b. Titulus genuinus theſium ſolemnium ſub Johanne Nicolai propugnatarum iſte eſt: *Thomiſtica ac orthodoxa de gratia divina veritates Janſenianis erroribus ac dogmatibus oppoſitæ*, illuſtriſſimo Domino Seguier regio cancellario nuncupatæ, Pariſiis, Le Cointe, 1656 in 4. pp. 8. *Aperietur diſceptatio ipſo feſtivo die S. Thomæ poſt meridiem ac duobus diebus immediate ſucceſſivis antemeridiano ſimul ac pomeridiano tempore concludetur*, 7, 8, & 9 *hujus martii menſis anno Domini* 1656. Dele igitur quod illa pag. 648 dicimus has theſes menſe junio fuiſſe propugnatas. Earum nonniſi particulæ locis a me citatis referuntur, prout ei qui eas cenſura notare voluit, ac quem abbatem celebrem Nicole fuiſſe ferunt, excerpere placuit: ſed ſi in ipſo auctoris exemplo legeris, quod apud plures etiamnum ſervatur, & cujus apographum a paucis diebus a dicto D. Le Clerc pro ſua in me benevolentia accepi, doctiſſimum virum videbis a cenſore iniquius quam par erat exceptum fuiſſe. Tum autem cum Tomus meus alter prodiit, has theſes alibi non potui laudare, quam ubi eas Romani noſtri agnoſcunt & habent in Caſanatenſi, ipſæ enim a Johanne Nicolai editæ etiamſi a me diligentiſſime quæſitæ, meam omnem induſtriam fugerant.

Pag. 692 b, lin. 28 *dele* le Roux, *lege*, le Goux de la Berchere.

Pag. 719 a, ſub finem ubi legis, Noriſius ab Innocentio XI anno MDCLXXXI in ſacrum Cardinalium &c. *hæc dele & ſcribe*, ab Innocentio XII anno MDCXCV, &c.

Pag. 746 b, ad finem ubi legis, ætatis LXXVIII nondum completo, *hæc dele & ſcribe* LXXX nondum completo.

Pag. 748 b, inter Antonium de Irribareira & Franciſcum Penon Addendus

* 1699. F. CLAUDIUS DELLE Gallus Pariſiis natus. Hic adoleſcens ſexdecim circiter annorum ordini nomen dedit ibidem in cœnobio SS. Annunciationis ad vicum S. Honorati, & profeſſus eſt die XVI decembris anno MDCLIV. Studiorum utroque curſu pro more exantlato, philoſophiam Abbavillæ publice docuit, tum concionibus ad populum habendis operam nec infelicem dedit, ſed variis infirmitatibus vexatus, & huic officio nuntium remittere coactus eſt. Itaque hiſtoriæ præſertim religioſæ ſcrutandæ ac dilucidandæ maximam vitæ partem inſumſit. Obiit vir pietate ſingulari & diſciplinæ regularis ſtudio commendatus Pariſiis die XIV octobris anno MDCXCIX, in commune cœnobii ſui nativi cœmiterium ſequenti die illatus. Eodem anno typis ediderat opus ſane curioſum & varia eruditione reſperſum hoc titulo:

Hiſtoire, ou Antiquitez de l'Etat monaſtique & religieux, ou l'on traite de l'Inſtitut de ceux qui ont fait anciennement profeſſion de la vie religieuſe dans le criſtianiſme, & de la conduite des perſonnes de l'un & de l'autre ſexe, qui ont fait paroître quelques traits de la profeſſion religieuſe dans le Judaiſme, & dans la gentilité, Pariſiis, Franciſci Andreæ Pralard, 1699 in 12 Tomis IV. I. pp. 269. II. pp. 303. III. pp. 393. IV. pp. 430. Tomo tertio ceu appendicem adjecit

La vie de Dom Jerome Marchand, prieur de la grande Chartreuſe de Grenoble, & XLIII general, avec une table de tous les prieurs generaux de l'ordre des Chartreux. pp. 209.

Pag. 758 ad finem hæc addenda:

Anno MDCLXXX prodiit quoddam opus ſubditium hoc titulo:

Defenſe par l'Ecriture ſainte de la doctrine catholique touchant la predeſtination & la juſtification contre David Malleſſon miniſtre des Arminiens d'Amſterdam, avec un Traité de l'adoration de N. S. J. Chriſt dans le S. Sacrement par le R. P. Jerome Guerin religieux Dominicain miſſionaire apoſtolique, A Liege, chez Jacques Pelletier, a l'enſeigne du Marteau 1680 in 8, pp. 667. In Libro leguntur tum facultas imprimendi, quæ ſic incipit: *Nous Guillaume le Large provincial des religieux Dominicains de la province de Liege &c.* Fait a Liege ce 15 Avril 1680: tum approbatio ſic concepta: *Nous ſouſſignez Lecteurs en theologie declarons que nous avons vu ce livre intitulé Defenſe &c. compoſé par le P. Jerome Guerin de notre ordre &c. Fait a Namur le 1 avril 1680 F. Paul Monton, F. François de la Croix, F. Jacques le Petit.* Quæ nomina omnia gratis ſunt adinventa & ut liber plane ſubditicia. Nullus enim fuit unquam hujus nominis apud noſtros Leodienſes provincialis, ut neque in ordine provincia Leodienſis. Sed & argumentum invictum ſuppoſitionis hoc eſt, quod idem opus ſub hoc altero titulo in lucem prodiit, *Les Bibles catholiques defendues contre les accuſations de David Mallebouin miniſtre de l'egliſe Walone de Groningue &c. par François Jacquet, religieux Recolet miſſionaire Apoſtolique*, cum Facultate Provincialis & trium theologiæ lectorum ordinis Minorum Recollectorum, Leodii 16-9. Quod opus ſub hoc duplici titulo proſtabat Pariſiis apud viduam Bellay anno 1715. Revera Defenſio eſt Novi Teſtamenti Gallice verſi & Montibus editi adverſus accuſationes Dñi Mallet ſocii Sorbonici, licèt ejus agnomen nunquam integrum legatur ſed his tantum litteris *Mall.* Hinc quis verus auctor conjicient facile eruditi, at cum id non ita pridem mihi reſcitum fuerit, ut & lectores monerem officii mei eſſe exiſtimavi.

Pag. 776 a, ubi de Johanne Bolivar, quem & *Volibar* Hiſpani pronunciant. Deluſus a memorialibus Roma mihi miſſis, & in quibus ad annum 1710 adhuc claruiſſe ſcribitur, ad illum eum laudavi: ſed ex aliis certioribus documentis ipſum jam anno 1701 e vivis abiiſſe comperi, & a morte ejus ad inſtantiam ipſius alias auditorum Salmantinas ejus Lecturas a ſodalibus typis fuiſſe commiſſas illo anno 1701. Itaque ille jam antea obierat, & forte ante annum 1700, quem proinde ad 1699 aut etiam 1698 recte colloces, donec Hiſpani & diem & annum certius aperiant. Mendum in memoriis Romanis ſuſpicor, & ſcriptorem non accuratum poſuiſſe 1710 pro 1701, ſimilia enim in aliis errata in numeris deprehendi.

Pag. 785 a, ubi de Franciſco Chauchemer, ad ejus opera Adde

1. *Critique de l'oraiſon funebre de Madame Tiquet compoſée par François Gaſtaud, depuis avocat au Parlement d'Aix en Provence.*

2. *Diſcours moral & cretien ſur le même ſujet.*

Adverſus has Franciſci Chauchemer opellas repoſuit dictus F. Gaſtaud libello cui titulus, *Reponſe a la Critique, & critique du Diſcours moral & Cretien par l'Auteur de l'oraiſon funebre.* Quæ omnia ſimul prodierunt 1699 in 8. Has Chauchemerii lucubratiuncu'as ms. in ſchedis habeo.

Pag. 792 b, ante Clementem Cappelli addendus

* 1716. F. ANTONIUS GEURY Gallus in vico *Menetreol* ſub Sacro Cæſariano (*Sancerre* incolæ vocant) agri Bituricenſis municipio VIII februarii MDCXXXIX natus, adoleſcens Bituricis ordini nomen dedit die VII martii MDCLIV, & anno revoluto profeſſus eſt. Poſt ſtudia Pariſiis in gymnaſio Sanjacobeo abſoluta, in academia Bituricenſi magiſterii gradum & honores obtinuit. Pluribus exinde in provincia Franciæ præfecturis cum laude perfunctus, etiamnum hoc anno MDCCXVI vigebat. Ut Sororis R. P. Hyacinthi Charpignon de quo ſupra ad 1689 filius erat, avunculi mores ſemper æmulatus eſt. Scripſit Gallice

Hiſtoriam ſeu Chronicon conventus ſui Bituricenſis, actis & monumentis omnibus locupletatum,

quod his annis Romam ad magiſtrum ordinis miſit.

Pag. 796 a, poſt Petrum Majorana addendus

* 1718. F. Stephanus de Foucher de Salles Gallus in caſtro diœceſis Nivernenſis *Salles* Gallice nuncupato natus, ejuſdem caſtri domini viri nobilis filius, puer in monaſterio Cluniacenſi ordinis capite educatus eſt, & humanioribus litteris imbutus. Adoleſcens ordinem Prædicatorum amplexus eſt anno MDCLIX in domo Bituricenſi, & anno MDCLXIII Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum miſſus, ſtudia philoſophica & theologica peregit. Cùm pietate & diſciplinæ regularis ſtudio commendatum in primis ſe præberet, in numerum conventualium collegii rectorum aſcitus eſt die quinto junii MDCLXXX, variiſque muneribus, & potiſſimum magiſtri juvenum ac myſtagogi fere continui perfunctus, omnibus religionis, pœnitentiæ, caritatis & chriſtianarum omnium virtutum exemplum & forma factus ex animo. Salutis animarum ſitientiſſimus, aut concionibus, quas frequentiores habebat, ad rectam vivendi rationem adducere ſatagebat, aut in ſacro pœnitentiæ tribunali peccatorum vulnera ſanabat, aut collationibus familiaribus ad chariſmata meliora & in dies perfectiora excitabat. Ultimis vitæ annis graviore infirmitate vexatus eſt, & a Deo probatus, ex qua tandem obiit die XX auguſti anni MDCCXVIII, ac in communi Fratrum Sanjacobeorum cœmiterio ſepultus. Quæ ex tabulis dicti gymnaſii damus. Scripſit ac edidit plures pietatis ſuæ & pro ſalute animarum ſtudii teſtes libellos his titulis:

1. *Le Seculier parfait ſans être ſingulier, ou le Secret de ſervir Dieu dans la perfection parmi le monde ſans s'y faire remarquer, par cent vingt-ſix pratiques exterieures, & cinquante neuf interieures, extraites de l'Ecriture ou des Peres, pour rappeller a la vraie pieté ceux qu'une quietude molle & oiſive en auroit detourné, & pour fournir abondamment dequoi ſatisfaire & regler la ferveur outrée de certaines ames indiſcrettes, qui demandent des mortifications par excez, avec cinq regles pour diſcerner les mortifications inſpirées de Dieu, de celles qui ne le ſont pas*, Pariſiis, Franciſci De Laune, 1708 in 12 pp. 438.

2. *La maniere de ſe donner a Dieu dans le ſiecle, ou les Regles du tiers ordre de la penitence de S. Dominique*, Pariſiis, Johannis De Nully, 1709 in 12, pp. 273.

Pag. 801 inter Antonium Bardon & Carolum Raiſſon addendus.

1720. F. Bernardus Rabaudi Gallus Occitanus Toloſæ nobili ſanguine ortus, patre tribuno judice (*Viguier* incolæ dicunt, qui magiſtratus magnæ eſt in civitate auctoritatis) & illuſtrioribus ſenatus familiis affinitate conjuncto natus, juvenis jam, imo & ad gradus magiſterii artium & baccalaureatus in theologia in univerſitate Toloſana promotus, ordinem amplecti conſtituit, cœnobiumque Toloſanum ea ratione ingreſſus erat, cùm pater id ægre ferens eum inde extrahi, & rectori cujuſdam extra Toloſam ſeminarii probandæ vocationis gratia tradi, & apud eum deponi obtinuit. At ille in propoſito perſeverans poſt aliquot menſes, ut familiæ moras & impedimenta vitaret, Brivam ſe contulit, ubi pro domo Toloſana habitu indutus anno ſequenti MDCLXXXII Lemovicis profeſſus eſt. Ut doctrina S. Thomæ jam plene erat imbutus, ad docendum brevi applicitus eſt, & lecta quibuſdam annis philoſophia, alter theologiæ profeſſorum in ſtudio generali Toloſano anno MDCXC inſtitutus eſt, & duobus annis poſtea doctor, ut aiunt, conventualis ab univerſitate aggregatus. Sacram doctrinam exinde fere continuo profeſſus eſt, & duabus a reverendiſſimo ordinis magiſtro Antonino Cloche in facra facultate Toloſana cathedris erectis, probante & diplomate regio confirmante chriſtianiſſimo rege Ludovico XV anno MDCCXVI, primam obtinuit Bernardus noſter, quam etiamnum cum ingenti auditorum numero, nec minore doctrinæ SS. Auguſtini & Thomæ gloria moderatur & regit. Vitat adhuc florentis laudes ut prædicem, non expectat lector chriſtianus. Mitto itaque hominem eſſe omnium partium, ad regimen & ad ſcholam æque expeditum, domum Toloſanam in munere prioris prudentiſſime rexiſſe, & in comitiis ordinis anno MDCCVI Bononiæ habitis pro provincia Toloſana diffinitorem ſediſſe. Virum litteratum tantum laudo, muſeo impenſe & continuo addictum. A quibuſdam annis ſua in S. Thomam commentaria edere cœpit, quorum tres hactenus tomi prodierunt, quorum tituli ſequuntur.

Exercitationes Theologicæ ad ſingulas partes Summæ S. Thomæ Doctoris Angelici, ac juxta mentem ipſius ſelectis theologiæ poſitivæ quæſtionibus locupletatæ. Opus Bipartitum. Pars prior complectitur exercitationes ſpeculativas, poſterior vero exercitationes practicas. Offerebat ſchola Thomiſtica, & academia conventus Toloſani ordinis FF. Prædicatorum. ſtudio, labore & induſtria unius e ſuis profeſſoribus, Toloſæ, Arnaldi Tenne, 1714 in 8. Volumen I pp. 654, in quo *Theologiæ Prolegomena, ſeu de ipſa ſacra doctrina ac locis theologicis Liber unicus ac præambulus, nempe Duæ priores exercitationes. Prima de Theologiæ doctrina, ac non de iiſdem locis in communi diſſerit: Secunda de Scriptura ſingulariter ac Traditione.*

Volumen alterum *Prolegomenorum theologis duæ poſteriores exercitationes. Nempe Tertia, quæ de Eccleſia ſpectata tam in tota ſua univerſitate, quam in Romano pontifice ejus capite viſibili ac conciliis, in quibus congregatur, diſſerit. Quarta quæ agit de Patribus, & doctoribus etiam ſcholaſticis. De Ratione naturali, philoſophis & philoſophicis diſciplinis, atque humana hiſtoria*, Ibidem 1714 in 8. pp. 800.

Vol. Tertium. *Pars I. quæſtiones omnes ad eaſdem partes ſcholaſticas ac poſitivas complectens, quæ ſunt vel ſpeculativæ ſimpliciter, aut ſaltem practico-ſpeculativæ. Liber Primus De Deo uno*, Toloſæ apud eumdem 1715 in 8. pp. 931.

Pag. eadem 801 b, inter Carolum Raiſſon & Franciſcum Meſpolié Addendus

* 1718. F. Dominicus de la Place Gallus Aquitanus provinciæ Occitanæ alumnus. Hic ſtudiis in ſua provincia abſolutis, & concionibus ad populum habitis jam clarus, Pariſios ad gymnaſium Sanjacobeum venit, ac brevi ad gradus in facultate Pariſienſi promotus eſt. Licentiam decurrebat annis MDCCVIII & IX, & ſequenti MDCCX die XVIII novembris laurea magiſterii coronatus eſt. In concionandi munere non mediocrem ſibi famam comparavit, a principibus Eccleſiæ ad majora ſua per adventum & quadrageſimum pulpita implenda quotannis, ubi valetudo permittit, acceſſitus. Filiatione ſua, ut aiunt a provincia Occitana in Pariſienſem tranſlata, a quibuſdam annis in numerum conventualium, ut vocant & rectorum gymnaſii fuit adoptatus, in eoque nunc viget. Scripſit ac edidit

Le Triomphe de Saint Pie pape V de ce nom religieux de l'ordre des FF. Precheurs, ou ſa vie & ſa canonization, Pariſ. Jacobi Edouard 1713 in 4 pp. 36.

2. *Oraiſon funebre du Reverendiſſime Pere Antonin Cloche docteur en theologie, & general de tout l'ordre des FF. Prêcheurs. Prononcée a Paris le 21 juin 1720 en l'egliſe des RR. PP. Dominicains du Fauxbourg S. Germain*, Pariſiis, Edmundi Couterot 1720 in 4 pp. 44.

Pag. 807 de Juliano Sage, *ubi legitur* Burdigalenſis patria & profeſſione, *hæc dele, & ſcribe*, Turelenſis patria, profeſſione vero Burdigalenſis.

ADDENDA ADHUC QUÆDAM VEL EMENDANDA

in utroque hujus operis tomo, quorum notitia nonniſi poſt abſolutam operis editionem ad nos pervenit.

TOMO PRIMO.

PAg. 134 a, ad n. 3 *Adde*, veterem editionem *Tractatus de profeſſione monachorum a R. P. F. Guillelmo de Peraldo ord. Prædic. compoſiti*, abſque loco & anno.

Pag. 148 ad finem operum Humberti de Romans, *Adde* : Ejus etiamnum extat *Sermo* dictus Pariſiis Dom. 3. poſt Pentec. cujus Thema : *Humiliamini ſub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore viſitationis.* 1. Pet. 5. Extat Pariſiis in Sorbona cod. in membranis n. 1 pag. 957.

Pag. 176 b, *Adde*, aliam editionem *Marialis Alberti Magni ſuper Evang. Miſſus eſt*, Lugduni, Johan. Cleyn 1503 in-4.

Ejuſdem Alberti *Scriptum in ſententias*, Coloniæ 1506 in-fol. voll. tria.

Pag. 202 a, ad n. 3 *Adde*, veterem editionem *Tractatus amantiſſimi D. Hugonis primi cardinalis ord. Prædic. qui Speculum Eccleſiæ inſcribitur*, Pariſiis apud Dionyſium Roce.

Pag. 235 a, lin. 60 ubi de Guillelmo de Conchis, qui ſecularis juvenibus docendis applicitus dicitur, *Dele*, ut videtur, quod dubium quoddam inſinuat : neque enim id dubium, ſed plane certum, teſte Johanne Saliſberienſi, qui in Metalogico ſuo lib. 1 cap. 5 loquens de viris in Univerſitate Pariſienſi ævo ſuo claris artium profeſſoribus, ſic habet : *Sed & alii viri amatores litterarum, utpote magiſter Theodoricus artium ſtudioſiſſimus inveſtigator, ibidem Willelmus de Conchis grammaticus poſt Bernardum Carnotenſem opulentiſſimus.* Et lib. 2 cap. 10 poſtquam dixit ſe in Franciam & Lutetiam ex Anglia veniſſe ſtudiorum cauſa, ſcilicet anno altero poſt mortem Henrici I. regis Angliæ, hoc eſt anno MCXXXVI. vel ſequenti, & tum Abailardo, Alberico, & Roberto Melodunenſi operam dediſſe, addit : *Deinde reverſus in me, & metiens vires meas bona præceptorum meorum venia, conſulto ad grammaticum de Conchis me contuli, ipſumque triennio docentem audivi.*

Pag. eadem b lin. 19 laudes ille, *lege* illæ.

Pag. 270 a ad Gaufridum de Belloloco *ſic emendandum*. Eum ſcilicet Nicolai noſtri le Febvre auctoritate ſola motus, etſi non abſque dubio cœnobii Carnutenſis alumnis aſſerui. Verum ut non ita pridem monitus ſum, reclamat antiqua & illuſtris familia marchionum *de Beaulieu de Betomas* in Neuſtria ad Rotomagum etiamnum clara, contendentium traditione a quingentis & amplius annis a patribus in filios apud ſe huc uſque deducta, ſibi conſtare dictum Gaufridum ex ſuis majoribus prognatum, & ſuæ ſtirpis ſtolonem inſignem fuiſſe. Qua ratione vir illuſtris marchio *de Betomas* fratrem ſuum Eleonorum *de Beaulieu de Betomas* equitem Melitenſem & in ordine Ballivum, & ad eorum qui magnæ Crucis dicuntur gradum evectum, una & commendatorem *de Fontaine* ad Montem Deſiderii & *du Paraclet de la Feuillée*, antiquiorem ſimul & primum in claſſe triremium regiarum aliquot præfectum & caput, die primo Auguſti MDCCII Pariſiis fato functum, in templo cœnobii noſtri novitiatus generalis vulgo dicti volebat ſepeliri, & eo fine priorem dicti cœnobii convenit, & aſſertâ ſuâ cum dicto Gaufrido conſanguinitate, ambo de loco ſepulturæ pacti ſunt. Ne tamen id opere completetur obſtiterunt equites Melitenſes Pariſiis commorantes, qui univerſa defuncti ſpolia ordini vindicarunt, & corpus in Templo ipſis addicto in medio odeo tumulari voluerunt altero die Auguſti MDCCII. Quibus ſtantibus Gaufridus *de Beaulieu* noſter jam non Carnutenſis, ſed Rotomagenſis domûs alumnus dicendus eſt juxta leges apud nos ſua ætate ſervatas, cùm caſtrum *Betomas* quinque tantum leucis a Rotomago diſſitum ſit. Cui favet quod hujus tomi primi pag. 69 n. 29 refertur neptem dicti Gaufridi ſeu fratris ejus filiam in monaſterio Immuratarum ordinis noſtri ad Rotomagum ſanctimonialem profeſſam fuiſſe. Unde & altera mihi ſuboritur ſuſpicio, ſeriem illam miraculorum ope S. Dominici Rotomagi patratorum a pag. 63 ad 69 a nobis primum editam, a dicto Gaufrido ſcriptam fuiſſe, & ad poſterorum memoriam collectam & ſervatam.

Pag. 341 a, ad n. 64, *Adde*, Vet. editionem hujus tractatus qui inſcribitur, *Confeſſionale ſancti Thomæ de Aquino*, Pariſiis apud Stephanum Jehannot, abſque anno.

Pag. 455 b, *Adde* adhuc hanc editionem *Legendæ Aureæ*, Lugduni apud Jacobum Huguetanum, typis magiſtri Pedemontani diœceſis Yporedienſis, 1512 die 20 Aprilis in-fol.

Pag. 457 a, *Adde* has ejuſdem Jacobi de Voragine ſermonum editiones *Marialis*, Pariſiis Philippi Pigouchet, expenſis Johannis Paroi 1503 in 4. Et *de ſanctis*, ibidem.

Pag. 493 a, ubi de Bernardo de Claromonte, ad lin. 4 *Adde* : Videſis Novam Galliam Chriſtianam T. II. ubi de epiſcopis Claromont. ibi enim quod hîc dicimus de hujus Bernardi electione in epiſcopum Claromontanum confirmatione non ſubſequutâ, diſerte aſſeritur, & antiquis documentis comprobatur.

Pag. 547 a, lin. 60 *dele* ducentis, *lege* trecentis.

Pag. 762 a, *Adde* hanc Johannis Heroldi operis editionem antiquam : *Opus perutile ſimplicibus curam animarum gerentibus, per venerabilem & devotum Johannem Heroldi S. Dominici ſectatorem profeſſum de tempore & de ſanctis cum Promptuario exemplorum collectum Diſcipulus nuncupatum*, Lugduni, Johannis Trechſel 1492 in 4.

Pag. 793 a, ad opera Johannis Nyder, *Adde* has editiones :

Ad n. 1 *Præceptorium divinæ legis*, Baſileæ 1481 in-fol.

Item Nurnbergæ (ſic) impenſis Antonii Corberger 1496, v Kal. Auguſti in-4.

Item Pariſius per Andream Bocard 1507, VI Idus Maii.

Ad n. 7 *Aurei ſermones totius anni de tempore & de ſanctis cum quadrageſimali*, Pariſius, apud Nicolaum de Pratis, ſumptibus Johannis Parvi & Franciſci Regnauld in-8.

Pag. 796 b, lin. 41 *dele* die VII Novemb. Erratum eſt in ipſa Capreoli editione emendandum.

Pag. 818 b, *Adde* has Summæ S. Antonini antiquas editiones :

I, II & III Partium, Nurimbergæ apud Antonium Koberger 1486 in fol.

Quartæ, ibidem 1487.

Tertiæ, Venetiis per Lazarum de Soardis 1503 XIII Julii in-fol.

Quartæ, Lugduni per Johannem Cleyn, aliàs Schvab 1507 in-fol.

Pag. 844 a, *Adde* hanc primam ſermonum Gabrielis de Barletta editionem, Lugd. apud Claudium Davoſt, aliàs de Troye 1502 in-8.

Pag. 852 b, lineas 29 & 30 ubi ſequentia leguntur. Primus Alanus religionis myſteria quindecim roſarii decadibus alligandi rationem excogitavit: ambas omnino expunctas volo. Monuit enim me R. P. F. Ludovicus Robiin S. T. profeſſor & domûs noſtræ Gandavenſis in Belgio alumnus, longe antiquiorem eſſe hanc rationem. Scilicet Gandavi Beguinagium eſt inſigne quod Magnum dicitur, ad diſcrimen alterius minoris, & jam ante annum MCCXXXVI erectum, ſaltem eo anno Regula Beguinarum ſcripta perhibetur, in eaque initio ſic legi: *Quæcunque filia prædicto modo admiſſa fuerit, tenetur ſingulis diebus legere tria ſerta, quæ vocantur pſalteria B. Virginis, neque huic devotioni ſine rationabili & urgenti cauſa deſit.* In libello verò qui Pſalterium inſcribitur, & ejuſdem eſt antiquitatis ac regula, & quem novitiæ memoriæ mandare tenebantur, priuſquam in ſocietatem aſciſcerentur, hæc recitandi pſalterii B. V. methodus præſcripta erat: Beghina præſes ad ſingula Pater noſter, & ad ſingula Ave Maria, myſterium aliquod vitæ Chriſti aut B. V. legebat ac præmittebat, qui modus jam ab ipſis inſtituti Beghinagii ad hæc ultima tempora continuo ſervatus traditur; quem morem haud dubie a noſtris Prædicatoribus Gandavenſibus, quorum curæ ab initio Beghinagium iſtud magnum fuit commendatum, & etiamnum ſubeſt, edoctæ erant. Quod indicium eſt, & apud noſtros jam ab antiquo hunc morem viguiſſe.

Pag. 885 ad opera Hieronymi Savonarola, *Adde Apologeticus in Poeticen*, Venetiis apud Juntas 1542 in-4.

Pag. eadem b, ad n. 1, *de ſimplicitate Chriſtiana vitæ ejuſdem*, Pariſiis apud Joh. Parvi 1510. Item apud Aſcenſium 1511.

Ibidem ad n. 2, Ejuſdem *Triumphus Crucis*, Venetiis per Lazarum de Soardis 1504.

Pag. 886 a, ad n. 6, Ejuſdem *ſuper Salutatione Angelica, & Sermo in vigilia Nativitatis Domini coram Fratribus habitus*, Pariſiis, Bertholdi Rembold, & Jodoci Badii Aſcenſii 1510.

Ejuſdem *in Pſalmos* Miſerere mei Deus. Qui regis Iſrael intende, & *tres verſus primos Pſ.* In te Domine ſperavi, iiſdem typis.

Pag. 890 b, ad n. 4, Ejuſdem *Eruditorium confeſſorum*, Pariſiis, Joh. Parvi, & Henrici Jacobi, typis Aſcenſii 1510.

Pag. 899 b, ad Johannis Caroli opera, *Addendus* Liber ab eo anno 1461 editus in modum Dialogi, qui inſcribitur

Liber Dierum Lucenſium continens deplorationes illorum temporum. Laudatur a doctiſſimo Mabillonio Muſei Italici T. I. pag. 162.

Hujus lucubrationis a me omiſſæ amiciſſime me monuit D. Johannes Liron aſceta Maureus, cui & pleraſque antiquas editiones, & quoſdam auctores in hoc ſupplemento luci reſtitutos debeo.

TOMO II.

Pag. 13 a; *Addenda* hæc prima editio *Operis Aurei* Antonii de Ghliſlandis (ſic) *ſuper evangeliis totius anni*, Taurini 1507 in-fol. tum Pariſiis apud Johan. Parvi, typis Joh. Mercatoris, 1510 in-8. voll. duobus.

Pag. 22 a, ad opera Matthæi Siculi, qui Agrigentinus fuit, & de Randatio nuncupabatur, & tum magiſtrum ſtudentium Venetiis ad SS. Joh. & Paul. agebat, *Adde:*

Gualterii Burlei Anglici in VIII *libros Phyſicorum commentaria recognita*, Venetiis, Boneti Locatelli 1508 in-fol. Got. char.

Pag. 28 a, lin. 4 ante finem, *Adde*:

Prima horum operum Gregorii Nyſſeni tranſlationis Johanne Cono interprete editio, eaque charactere & charta elegans prodiit Argentorati ex officina Matthiæ Schurerii Seleſtenſis artium doctoris, 1512 menſe Maio, in-fol. Ad finem addita eſt Epiſtola Beati Rhenani ad Jacobum Fabrum de hac Joh. Cono elucubratione. Extat hæc prima editio Cenomani apud monachos S. Vincentii. Ibidem inter opera Joh. Cono *dele* n. 6, licet enim id aſſerat Pantaleo à me exceptus, nempe Cononem Eraſmo in edendo Novo Teſtamento operam ſuam contuliſſe, id alii plures negant, annotantes Eraſmum Baſileam non veniſſe niſi anno MDXIII, Conone quibuſdam jam antea menſibus mortuo.

Pag. 44 b, ad n. 2, *Addenda* hæc altera editio *Paſſionis D. N. J. C. per Magdalium Jacobum Gaudenſem iterata caſtigatione edita cum XIII. ſermonibus Michaelis de Hungaria*, Pariſiis 1519 die 7 Junii.

Pag. 56 b, ad n. 13, *Addenda* hæc editio *Summæ Silveſtrinæ*, Bononiæ apud Benedictum Hectorem, 1515 in-4. voll. duo.

Pag. 114 b, ad opera Johannis Fabri, *Adde:*

Laudatur & Epiſtola ab eo ſcripta, eaque elegans, & attentius legenda, quæ & edita in opere à Melchiore Goldaſto typis edito, cui titulus:

Centuriæ epiſtolarum philologicarum diverſorum virorum doctorum, Francofurti, 1610 in-8.

Pag. 162 b, *Adde*:

Prima editio operum Richardi Pampolitani Eremitæ à Johanne Fabri ab Hailbrun curata prodiit Coloniæ apud Melchiorem Noveſianum, 1535 in-8. Quam nuncupavit ornatiſſimo viro R. P. Wendelino Scholer ab Hailbrun Dominicanorum in Wimpina rectori ac primario.

Pag. 186 a, ad opera Ægidii Foſcherarii, *Adde: Breve Diachiarazione della ſanta Meſſa*, Bononiæ, Bonacci 1589 in-12, ſic habet Orlandi in Biblioth. Bonon.

Pag. 293 b, inter Antonium Abelli & Damianum Roſcium, *Addendi*

F. CYPRIANUS GUIDI Lucenſis, & GABRIEL RUBEUS Venetus, qui ambo Venetiis circa annum Domini MDLXXXIX florebant, primus etiam inter Academicos Uranicos cooptatus, qui ambo ſimul recognoverunt, à maculis expurgarunt, & notis illuſtrarunt opus jam antea typis excuſum, & ediderunt hoc titulo:

Aureum ſacræ Theologiæ Roſarium, juxta quatuor ſententiarum libros quadripartitum, ex doctrina doctoris ſubtilis, D. Thomæ, D. Bonaventuræ, aliorumque ſacrorum doctorum, à R. F. Pelbarto de Themeſvar ordinis Minorum de obſervantia. Opus profecto omnibus Scripturæ ſacræ ſtudioſis, concionatoribus ac lectoribus, animarumque curatoribus, perutile ac oppportunum: nunc denuo ſumma cura ac diligentia ab innumeris mendis, quibus non ſine gravi ſtudioſorum damno erat refertum, expurgatum & illuſtratum per reverendos patres Cyprianum Guidi Lucenſem Venetiis Academicum Uranicum, ac Gabrielem Rubeum Venetum almi ordinis S. Dominici, cum rerum notabilium indice copioſiſſimo D. D. Antonio Caraffæ cardinali ampliſſimo dicatum, poſt primam SS. D. N. Sixto V. P. O. M. conſecratam, Venetiis apud Floravantem a Prato & ſocios, 1589 in-4. voll. quatuor. Quæ editio extat Bituricis apud monachos S. Sulpitii, ut me monuit D. Jacobus Boyer.

Pag. 331, inter Hieronymum Capredonſum, & Joh Bapt. Bracceſchi, *Addendus*:

F. JACOBUS GRANGIER ſacræ theologiæ profeſſor, qui circa annum Domini MDCXII Molini in Borboneſio florebat, ac tum opus edidit hoc titulo;

Regula ſecernendi veram Eccleſiam ab adulterina, & catholicos ab heterodoxis, autore R. P. F. Jacobo Grangier ſacræ theologiæ profeſſore ordinis Prædicatorum, Molini apud Petrum Vernay typographum regium, 1612 in-8.

Vidit hoc opus in Arvernia D. Jacobus Boyer ſupra laudatus aſceta Maureus vir curioſus & diligens, noſtrorumque amantiſſimus.

Pag. 352 a, ad Bartholomæi de Ledeſma opera, *Adde* :

Summarium ad chriſtianam religionem & pietatem ſpectans, ab ipſo *ſcriptum & editum*, Salmanticæ apud Baſſium 1585 in-fol. eodem anno, quo Summa Hiſpano idiomate ab eo edita, ac proinde opus ab ea diverſum. His adverſa pag. illa 352 a nobis addita emendanda. Extat hoc Summarium Pariſiis in Sorbona.

Pag. 356 b, ad Hieronymi Joannini opera, *Adde* :

Avvertimenti ed argomenti ſopra la Circe del Giambatiſta Gilli nella riſtampa di detto libro, Bergomi Cominoventura in-8. Sic habet Orlandi citatus ſupra.

Pag. 359 b, poſt Nicolaum Toſcanum, *Addendus* :

F. Petrus-Maria Fatig de Urgnano a patria in Lombardia ſic de more dictus. Hic circa finem ſeculi XVI & initia ſequentis floruit, & anno MDCII inquiſitoris munere fungebatur Comi, & adhuc agebat cenſor anno MDCV : qui ut doctrinæ ſuæ experimentum antea fecerat ſacras litteras e ſuperiori loco profeſſus, ſic & pietatis & diſciplinæ regularis ſtudii ſpecimen dedit, edendo volumen, quod RR. admodum in Chriſto Patribus ac Fratribus ordinis Prædicatorum, cæteriſque religioſis viris ſub D. Auguſtini regula degentibus nuncupavit : Comi apud Hieronymum Froua 1605 in-8. In eo volumine habentur :

1 *Expoſitio Hugonis de S. Victore in Regulam S. Auguſtini.*

2 *Commentaria in eamdem venerabilis Humberti Burgundi V magiſtri ord. Prædicatorum.*

3 *Ejuſdem Humberti Epiſtola de tribus votis ſubſtantialibus religionis, ab eo ad ſingulas ordinis provincias miſſa.*

4 *Regula quadam breviſſima ac valde utiles R. P. F. Hieronymi Savonarola, quæ ad omnes religioſos pertinent.*

Hujus non quidem auctoris ſed editoris notitiam debeo diligentiæ & humanitati D. Johannis *Liron* monachi Maurei, qui opus vidit, & nuper mihi indicavit.

Hunc inquiſitorem omiſit Fontana inter Comenſes, & ab oblivione vindicandum quiſque ſapiens mecum cenſebit.

Pag. 366 b, poſt Guillelmum Levita, *Addendus*,

F. Joannes Maria Scottus Italus, ortu & profeſſione Placentinus. Hic claruit ineunte ſeculo XVII ſacræ theologiæ profeſſor, Claudio Rangoni epiſcopo tum Placentino imprimis acceptus, & theologus familiaris ab eodem aſcitus. Sed & in comitiis ordinis generalibus Romæ anno MDCVIII habitis nomen ſibi fecit theſibus publicis egregie propugnatis : unde & in actis eorumdem comitiorum magiſterii gradum & honores conſecutus eſt. Scripſit & edidit opus inſigne hoc titulo :

Divinarum humanarumque perfectionum Encyclopædia, Placentiæ apud Johannem Borachium 1608 in-4. Adjecit ad finem

Theoremata ex libello excerpta, & ab auctore in comitiis ordinis generalibus eodem anno Romæ ad feriæ Pentecoſtes habitis propugnata.

Opus Odoardo cardinali Farneſio nuncupatum, extat Pariſiis in Sorbona, mihi a D. Salmon ſocio & Bibliothecæ præfecto nuper indicatum.

Pag. 450 a, ad finem articuli Joh. And. Coppeinſtein, *Adde* : Obiit die tertia Martii MDCXXXVIII ex tabulario cœnobii ſui Confluentini.

Pag. 492 b, lin. 30, *dele* MDCXXXVII, *lege* MDCXXVII.

Pag. 535 b, ad opera Raphaelis Grilenzonii, *Adde* :

Affanni dell' anima timorata co' ſuoi conforti e rimedi, aggiuntovi il metodo per riſanare un' anima infirma di ſcrupoli, Venetiis, Franciſci Salerni 1676.

Manuale judicum religioſorum, cum praxi & regulis formandi proceſſus, Bononiæ, typis Montii 1641 in-4.

Pag. 541 a, ad Petronii Martini opera, *Adde*

Donativo ſpirituale, che alla Regina del cielo fanno i ſuoi divoti nelle loro più ſolenni feſtività, dove nel contenuto di quindici affettuoſi memoriali ſi eſpongono biſogni pubblici e privati della città di Bologna, e ſi ſupplica la Beata Vergine a trovarvi con l'efficacia ſua protezzione, ed opportuno provedimento, Bononiæ, Ferſoni 1612 in-4.

Pag. 559 a, ad opera Petri Pauli Philippii, *Adde* :

Elementorum philoſophiæ rationalis libri quinque juxta mathematicam docendi methodum, Romæ, Caroli Vullietti 1605 in-8.

Pag. 576 b, ad Nicolai le Febvre opera, *Adde*

Recueil des miracles que Dieu fait par l'interceſſion de S. Jacinte dans l'egliſe des Freres Precheurs de Chartres, Carnuti 1636 in-12.

Pag. 580 b, lin. 26, *dele* LXXXI, *lege* LXXXIII fere completo.

Pag. 607 b, Petrus Wloers, *lege* Vloers.

Pag. 614 a, *dele* Drwe, *lege* Druwe.

Pag. 652 a, *dele* de Lallaing, *lege* de Lalaing.

Pag. 669 b, lin. 1, *dele* Culpen, *lege* Gulpen.

Pag. 687 a, Heckertmans, *lege* Hechtermans.

Pag. 703 b, ad Thomæ Menghini opera, *Adde*

1 *Opera della divina grazia, che moſtra la pratica de gl' affetti mentali per via di fede, per ſalir con preſtezza e facilità al monte Orebbe della contemplazione*, Romæ, Franciſci Tizzoni 1680.

2 *Lume miſtico per l'eſſercizio de gl' affetti divini, preſo dall' opera della divina grazia, e publicato a beneficio dell' anime divote, dallo ſcrittore d'eſſo*, Aeſi, Claudii Percimento 1680.

3 *Sacro Arſenale, ovvero Prattica dell' ufficio della ſanta inquiſizione, con le Annotazioni di Gio. Paſqualone*, Romæ, typis Cameræ 1705 in-4.

Pag. 730 ad Raimundi Capiſucchi opera, *Adde*

Laudatur *Epiſtola Latinè ab eo ſcripta de attritionis ſufficientia ad R. P. du Paſquier ord. Minorum*, cujus epiſtolæ idem du Paſquier meminit in opere a ſe Gallicè ſcripto, *De l'attrition ſuffiſante*, Lugduni duobus tomis in-4 edito, nempe tomi primi pag. 584.

Pag. 738 ad Philippum Wicart, lin. 8, *dele* horologio cœnobii Gandavenſis, *lege* horologio civitatis Gandavenſis. In ſequentibus *adde*, poſt mortem ipſius Wicart hoc ejus inventum muſicis civitatum Belgii fuiſſe communicatum, ac denique ſcripſiſſe varias cantilenas ad uſum horologii Gandavenſis. Qui liber eſt MS in-fol. & Gandavi aſſervatur.

Pag. 775 a, poſt Antonium Leoni Addendus :

F. Reginaldus Coolſ Belga Antwerpienſis patria, profeſſione Bruxellenſis, vir præclaris animi dotibus, prudentia, facundia, rerum

agendarum peritia conſpicuus vergente ſeculo XVII & ineunte XVIII claruit. A Philippo IV rege Catholico ad ſedem Ruræmundenſem deſignatus, XVII Januarii MDCLXXVII conſecratus fuit. Exinde ad Eccleſiam Antwerpienſem tranſlatus, die XII Junii MDCC hujus novæ ſedis poſſeſſionem iniit, ac in utraque veri paſtoris ſpecimen præbuit, oves verbo & exemplo paſcendo, & reditus omnes vix neceſſariis ſibi ſervatis in ſinum pauperum effundendo. Tandem vir cœlo maturus ætatis ſuæ circiter XC tranſiit ad meliora die X Decembris MDCCVI. Scripſit & edidit quoddam programma, cui titulus:

Sortitio ſpiritualis ſolatio animarum in purgatorio detentarum.

Quod ita ſæpe recuſum ferunt, ut vix aliqua ſit domus in Belgio, in qua non proſtet ad januam parieti affixum.

F. EMMANUEL A RESURRECTIONE Luſitanus, in oppido *Pontevel* ad *Santarem* natus, & in domo noſtra Santarenenſi ordinem profeſſus, omnibus regiminis ſeu ſcholarum, Eborenſis potiſſimum, ſeu variorum cœnobiorum, & totius etiam provinciæ Luſitanæ muneribus perfunctus, ſacræ theologiæ magiſter, & tandem ſtudiorum ſuorum fructum typis dedit opus inſigne, cujus titulus:

Matthæus Explanatus, Vliſſipponæ 1710 quatuor tomis in-fol.

Quo in opere multam verbi Dei præconibus ſermonum exegeticorum materiem ſubminiſtrat. Extat Romæ in Bibl. Caſanat. munus Magiſtro ordinis ab auctore miſſum.

Hanc notitiam recens accepi a R. P. Pereira Luſitano S. T. Magiſtro, & olim ejuſdem provinciæ Provinciali, qui cum Eminentiſſimo cardinali de Acunha, cui eſt a ſacris conſcientiæ ſecretis, Roma redeunte Pariſiis iter habuit, & hinc in patriam cum eodem reverſus eſt. Addidit dictum Emmanuelem anno elapſo MDCCXXI grandævum obiiſſe.

Pag. 776 b, LUDOVICUS ANTONIUS BOYER *dele* ANTONIUS, *lege* ANSELMUS.

Pag. 780 a, *Addendus*

F. JOHANNES VAN BILSEN Belga Buſcoducenſis patria & profeſſione, hoc anno MDCCXII Buſcoduci agebat miſſionarius apoſtolicus & chriſtianitatis decanus, fidei catholicæ inter heterodoxos ſartæ tectæ ſervandæ, tuendæ & propagandæ pro virili allaborans, huicque ſancto operi unice intentus. Scripſit, ſed ſuppreſſo nomine edidit opus hoc titulo:

Prædicatorii ordinis fides & religio vindicata, Coloniæ, Petri Marchant 1712 in-8 foliis circiter 50 ſeu alphabetis circiter duobus.

Item *De privilegiis mendicantium.*

F. NORBERTUS VAN BILSEN Johannis mox laudati germanus, ſed ætate minor, in univerſitate Lovanienſi laurea magiſterii decoratus, ſtudia ordinis generalia Lovanienſe & Antwerpienſe, & poſtea etiam Romanum Caſanatenſe moderatus eſt annis pluribus. Buſcoducenſem domum ſuam Mechliniæ erectam ſemel & iterum prior electus adminiſtravit, ornavit, ac ædificiis auxit, eamque tertium hoc anno MDCCXXII regit omnibus intus & extra probatus, ab archiepiſcopo cardinali Mechlinienſi examinator ſynodalis delectus & inſtitutus. Varia dicitur in S. Thomam meditari opera. Scripſit ac edidit idiomate Belgico

Vitam S. Pii V pontificis maximi, Antwerpiæ Petri Jobret 1712 in-8.

Vitam item B. Ceſtai fratris S. Hyacinthi ord. Prædic. iiſdem typis.

Pag. 782 a, ad opera Hier. Hennequier, *Addenda*

Epiſtola expoſtulatoria & doctrinalis ad ſuum quondam diſcipulum ſuper theſibus & diſputatione de recidivorum abſolutione, Audomari 1684 in-4 pag. 13, pro cujus diſcipuli defenſione epiſtolam temperati rehoſtimenti ſcripſit ad eumdem Henneguier eximius S. T. profeſſor Thomiſta iiſdem typis edita Duaci 1684 pp. 16.

Pag. 789 a, Franciſcus Janſſens Elinga Belga, *dele hæc ſequentia*, Batavus vel Friſius, *lege* Brugis in Flandria natus.

Pag. 792 b, ad Renati Billuart Revinienſis, *non* Gandavenſis, *ut dicitur in Indice*, opera, *Adde*

Le Tomiſme vengé de ſa pretendue condemnation par la conſtitution Unigenitus, Bruxellis, Johannis Leonardi 1720 in-8 pagg. 97.

Pag. 799 a, ad Jac. Van-Damme opus, *Adde*

Inſtitutio ignorantium a nobis ea pag. laudata, conſtat nunc ſex tomis levioribus in-12 Gandavi apud Fratres Vander-ween 1719 editis.

Pag. 805 a, ad Jac. Hyac. Serry opera, *Adde*

Vindiciæ operis Melchioris Cani de locis theologicis, editæ in ultima dicti operis editione, Patavii in Seminario 1714.

Quarum vindiciarum ipſe Serrius meminit in Exercitationibus de Chriſto & B. Virgine p. 409.

Sequentia typis non prodierunt, ſed MS ſolùm apud plures Gallos noſtros habentur:

1 *Quæſtio theologica de conceptione B. Virginis ad normam ſacræ traditionis dilucidata.*

2 *Diſſertatio Hiſtorica de inſtitutione SS. Roſarii, in qua ex antiquioribus monumentis demonſtratur S. Dominicum illius inſtitutorem non fuiſſe extra præconceptam a 250 annis opinionem.* Quod tamen hujus Mariani cultus dignitati ac utilitati aliunde ſatis probatæ nil officere ibidem oſtenditur.

Quas lucubrationes ejus eſſe non ab eo, ſed ab amicis ejus qui eas ſervant monitus ſum.

Pag. 807 b, ad Ludov. Robiin opera, *Addenda*

Hiſtoria ortus, progreſſus & interitus Calviniſmi in civitate Aldenardenſi, Gandavi, Johannis Llen 1712 in-12.

Pag. 817 ante Appendicem, *Addendus*

F. GUILLELMUS POELMAN FLANDER, Gandavenſis patria & profeſſione in univerſitate Lovanienſi & in ordine S. T. licentiatus, regentis ſecundarii munere Lovanii expleto, Prior ſuæ domus nativæ Gandavenſis electus & confirmatus eſt hoc anno MDCCXXII. Scripſit & edidit opus hoc titulo:

S. Thomas, ejuſque diſcipuli ab impactis ſibi calumniis, quod in definiendis fidei & morum quæſtionibus non cenſuerit (ille) ſummum pontificem infallibilem, hi vero etiam fallibilem docuerint, vindicati, Lovanii, Franciſci vande-Velde 1721.

Pag. eadem 817 b, *Addendus*

F. REINERUS PISTERIUS patria & profeſſione Colonienſis, ſacræ theologiæ magiſter, qui Compendium philoſophiæ a R. P. Andrea Lao Carmelita Catarenſi editum correctius imprimendum curavit, Coloniæ apud Joh. Buſeum, & adjecit

Breves Inſtitutiones Dialecticas ad operis complementum deſideratas.

Pag. 844 a, *Addenda*

SOROR ANGELA CÆCILIA GESSI patria Bononienſis, monaſterii S. Mariæ Novæ in ea civitate monialis profeſſa, quæ cum pietate muſas etiam coluit amœniores, & carminibus elegantibus nomen ſibi fecit, inter quæ laudatur

Idyllium in electionem ſummi pontificis Gregorii XV editum, Bononiæ, Sebaſtiani Bonomi 1621.

Pag. 845 a, *Addenda*

SOROR MARIA MAGDALENA LUDOVISI, hæc etiam patria Bononienſis, & in monaſterio ejuſdem civitatis S. Petri Martyris dicto profeſſa, virgo religioſæ pietate & litteris clara. Scripſit ac edidit opus, cujus titulus:

Raccolta di ſacre delizie di S. Maria Magdalena penitente, Bononiæ, Ferroni 1639.

Pag. 845 b, Addendum opus Anonymum, cujus titulus:

Breve Deſcrizzione delle virtù di molte religioſe del moniſtero Domenicano di S. Maria Nuova di Bologna, con il Racconto della fundazione del convento, Bononiæ, Bonacci 1645 in-4.

Hos tres ultimos articulos accepi ex Bibl. Bonon. Orlandi.

Pag. 998 b, lin. 19 *dele* Monnaye, *lege* Monnoye.

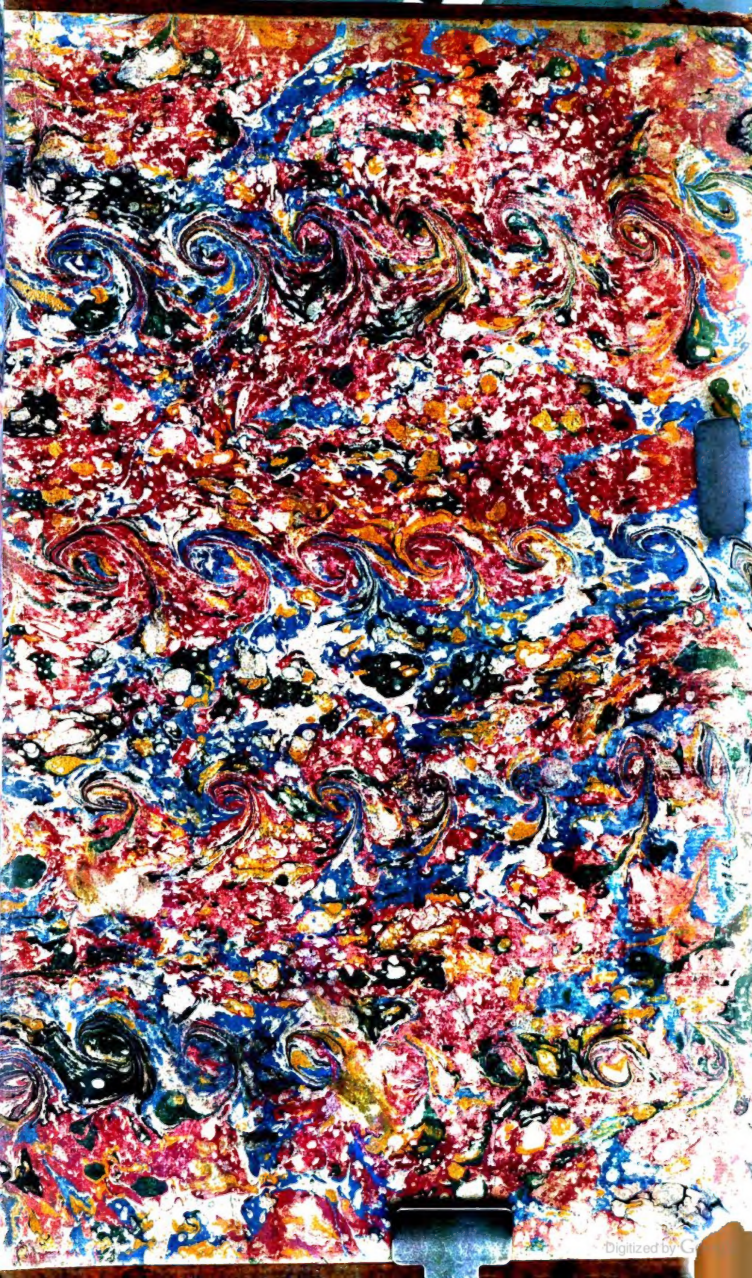

Digitized by Google